תורה נביאים וכתובים

BIBLIA HEBRAICA STUTTGARTENSIA

quae antea cooperantibus
A. Alt, O. Eißfeldt, P. Kahle ediderat
R. Kittel

EDITIO FUNDITUS RENOVATA

adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer,
O. Eißfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen,
F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas

cooperantibus H. P. Rüger et J. Ziegler
ediderunt
K. ELLIGER ET W. RUDOLPH

Textum Masoreticum curavit H. P. Rüger
MASORAM ELABORAVIT G. E. WEIL

Editio quinta emendata
opera
A. Schenker

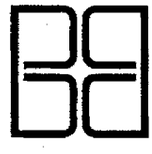

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

FOREWORD TO THE FIRST EDITION

I

After forty years Kittel's *Biblia Hebraica* once again makes its appearance before the learned world in a new form. The critical apparatus in particular has been thoroughly revised, and to guard against its confusion with the apparatus of earlier editions, especially in scholarly references, we decided to modify the name of the work in such a way as to make it quite apparent whether one of the earlier editions or the new one was intended. The name *Biblia Hebraica Stuttgartensia* promised to guarantee this, while also preserving a continuity with Kittel's work. We therefore suggest that the new edition be cited as BHS, as distinguished from BHK.

There is no need to defend the use of the Leningrad Codex B 19^{A} (L) as the basis for an edition of the Hebrew Bible, whatever one may think of its relationship to the Ben Asher text. P. Kahle's own views on the matter may be consulted in his book *The Cairo Geniza* (Oxford, 1959, 2nd edition). In any event, L is still «the oldest dated manuscript of the complete Hebrew Bible.»

Problems encountered in the preparation of the Masora made it impossible to adhere to the original schedule of issuing two or three fascicles a year beginning in 1967. The promised fascicle on Sirach will soon appear as a supplementary volume.

The BHS, following the BHK, deviates from the order of the Biblical books in L only in placing 1,2Chronicles at the end.

The most important differences between BHS and BHK are the following:

1. TYPE FACE. Not only the loss of the original molds in the bombing of Leipzig, but especially conversion to machine composition has made it necessary to replace the beautiful Hebrew type face of BHK, prepared to Kittel's own specifications, with a new face, adapted to the limitations of machine composition. We hope we have found a workable replacement. Not all the letters are equally satisfactory, partly because machine composition requires the consonantal signs to fit within either squares or half-squares, and partly because of the rows of vowel and accent signs above and below the consonants, each of which is set individually. Countless experiments were necessary, and the Württemberg Bible Society was unstinting in its support with both time and funds for new cuttings, etc., which were constantly necessary, before we felt the results met the standards required for publication. Special recognition and gratitude are due the indefatigable compositor, Mr. Karl Häussler, for his devoted labors.

2. TEXT. We have thought it best to reproduce the text of the latest hand of L with close fidelity. We have accordingly refrained from «removing obvious scribal errors;» how we have dealt with doubtful examples may be seen in the critical apparatus to Is 2,15, note a. The addition of Silluq, which is occasionally lacking, and particularly of Metheg, which is often omitted, has been discontinued, particularly as in L itself Metheg is found both to the left and to the right of the vowel pointing, and Silluq may also appear to the right. In contrast, Raphe has been almost consistently omitted as before; otherwise there would have been almost insuperable technical difficulties. Similarly we differ from L by introducing ◌ֿ and ◌ּ to indicate

paragraph divisions, and as before in a smaller type size. A microfilm of Codex Leningradensis, from which photographic copies were prepared in Tübingen, was available for comparison with BHS. For the collation and repeated checking of this manuscript we are indebted to the devoted work of Professor Hans Peter Rüger, who himself examined the whole several times, as well as to several editorial assistants, who worked on parts of the manuscript or examined it from particular perspectives. Our special thanks are due the directors of the Leningrad Saltikov Tschedrin State Public Library for the preparation of the microfilm, a peculiarly difficult operation which required undoing the binding of the manuscript. The necessary negotiations in Leningrad were accomplished in 1957 by Professor K. Aland, on the initiative of Professor O. Eissfeldt.

3. MASORA. We can here at last fulfil Kittel's promise to present the Masora of Codex L in its entirety. For this we are indebted to the immense labors of Professor Gérard E. Weil of Nancy, who bears the sole responsibility for this part of the present edition. The reader will find the small Masora printed as before in the margin, but completely reedited on the basis of principles which G. E. Weil was able to discuss with P. Kahle, and which met with his full approval. The large Masora has been printed separately, and it is a welcome sign of the times that it was published jointly in 1971 by the Württemberg Bible Society, Stuttgart, and the Pontifical Biblical Institute, Rome, both as MASSORAH GEDOLAH (Masora magna), vol. I, and as BHS, vol. II. In the present BHS, vol. I, the first apparatus, printed in the same size type as the Masora in the margin, relates to the large Masora (Mm). Further details are given in the second part of this foreword.

4. APPARATUS. The critical apparatus in the lower margin of each page represents a complete revision, reflecting more than simply changes in the editorial staff. Most striking is the abandonment of the questionable distinction between «slight variants and less important items of information» on the one hand, and «real textual changes and other more significant matter» on the other. The reader will notice that the contributors have evaluated the material which has accumulated since the last edition, profiting methodologically from advances in the study of textual history, and exercising considerable restraint in conjectures and retranslations from the ancient versions. It is hoped that these characteristics will contribute to a greater usefulness for the work. We must acknowledge with gratitude the generosity of Professor J. Ziegler of Würzburg and Professor H. P. Rüger of Tübingen, who served as consultants on the Septuagint and the Targum traditions respectively, offering their recommendations after thorough examination of the available evidence. It is hardly necessary to stress that our deepest thanks are due the contributors, some of whom are no longer with us. Some who made their contributions several years ago have spared no pains in continuing to provide information. The cooperation of the editorial staff in Tübingen was excellent. Special thanks are due these editorial assistants as well: Dr. Manfried Dietrich (1960–1962), Sieghart Kappus (1961–1963), Dr. Werner Fuss (1964–1966), Mrs. Ursel Mantel-Richter (1966–1967), and especially Dr. Diether Kellermann (1962–1964, 1967–1975).

In conclusion the editors, who inherited their work from A. Alt and O. Eissfeldt in 1954, and who have always found in H. P. Rüger a devoted helper in this work, confess it not only a pleasant duty, but also a moral obligation, to express our most

respectful thanks to the German Research Council (Deutsche Forschungsgemeinschaft) for their ever ready assistance in many financial difficulties, not least for a considerable grant to cover the expense of printing.

The sentences with which R. Kittel concluded his foreword in 1929 may again be appropriate here. «Even so the *Biblia Hebraica* will remain subject to the saying ‹One day instructs another›. May it find everywhere fair critics, but especially readers worthy of the greatness of the subject!»

Tübingen, Münster, 1967/77 KARL ELLIGER, WILHELM RUDOLPH

II

In the foreword to the first fascicle ot the third edition of BHK, written in 1929, the year of his death, Kittel announced that taking the Leningrad manuscript (L), dated 1009 or 1008 A. D., as the basis for the Masoretic text, «has also made it possible to present to the learned world for the first time the Masora itself, the large and the small, in a new form.» The editor planned to offer his readers the complete Masora of the manuscript L, placing the *Masora parva* (Mp)[1] in the outer margin beside the text, and supplementing it with the *Masora magna* (Mm)[2] arranged in alphabetical order together with a detailed index of Masoretic terms and abbreviations in a separate volume. These plans, however, were only partially fulfilled. The third edition of BHK, published in 1937, gave only the Mp of the manuscript L in full, and even this was done quite uncritically. Although Paul Kahle commented in his foreword on the numerous errors, inconsistencies, and defective references in the manuscript, all the marginal notes of L were reproduced with almost photographic fidelity. He edited the Mp with meticulous dependence on the manuscript, correcting only its worst errors – in square brackets.[3] The unevenness of this presentation of the Mp only lessened the usefulness of the apparatus, leaving it incomplete and difficult to understand, with no attempt to integrate it and make it less mysterious.[4] As for editing the Mm, the personal misfortunes suffered by Professor Kahle and his group in the 1930's, the dispersion and disappearance of his colleagues, and his own exile, made it impossible for this important part of the original plan to be realized.

While at Oxford during the last decade of his life, Professor Kahle proposed to both editors of the new BHS that I collaborate with them on the preparation of the Mm and Mp. They permitted me the freedom to develop a completely new method for editing the Masora. The result was the present attempt, for which I bear the full responsibility – the second of its kind following that of Yakob ben Hayyim ibn Adoniya in the Rabbinic Bible of 1525, known as the second Bomberg edition.

[1] מסורה קטנה.
[2] מסורה גדולה.
[3] Cf. BHK, Mp, Gn 1,16–28.
[4] As early as the 16th century Elias Levita wrote in the second rhymed introduction to his *Massoreth Hamassoreth* (Venice, 1538) that the language of the Masora was unintelligible, the very conciseness of its style making it as secret as the words of a sealed book (וקצור לשונה. אשר הוא סתום. כדברי הספר החתום).

Through the centuries the Masoretes had developed the Mp as a shorthand reference system in the margins of manuscripts, mainly as a record of frequency statistics for words, forms, and phrases. These concise notes were adequate for the readers of the time, who were intimately familiar with the Biblical text. But to make this system useful for our own time, some procedure had to be devised that would make it possible to proceed with ease and accuracy from the words of the text through the Mp to the lists of the Mm, which relate the individual notes to their context of comparative data. This meant first of all ascertaining that every note was both correct and in its proper place, and then supplying from each note's first appearance all the references which until now had not been entered,[5] yet without crowding the margins with sigla characteristic of scientific editions. The fact that about 70% of this data had never been indicated, or at most had been indicated only partially in one book or another, is due to the manner in which the larger Biblical manuscripts were composed.[6] The great Masoretic manuscripts, such as L, were composed by transcribing texts from individual manuscripts of different parts of the Bible. These manuscripts were themselves copied from manuscripts which earlier teachers had prepared for the use of their students by adding marginal notes derived from a variety of commentaries, often representing rival schools of scribes and Masoretes.[7] To establish a format that would relate and integrate both forms of the Masora, a system of cross references was required that would permit a direct connection between the marginal notes of the Mp and the full lists of the Mm. And since the greater part of the Masoretic notes (the Mm) of the Leningrad manuscript could not be included in the format of BHS, it was decided to edit them separately in a series of supplementary volumes to be published in Rome under the title *Massorah Gedolah*.[8] This procedure would make it possible to provide in the margin of BHS a complete, revised, integrated, and intelligible apparatus, based exclusively on the notes in the Mp of Codex L. By «integrated» is meant simply that the terminology and abbreviations of the notes have been made consistent throughout, and by «complete», that if a note is found in L at any one of a series of parallel

[5] Cf. G. E. Weil, «La nouvelle édition de la Massorah (BHK IV) et l'histoire de la Massorah,» in *Congress Volume, Bonn, 1962, Supplements to Vetus Testamentum* IX, Leiden, 1962, pp. 43–67; also «Massorah,» *REJ*, CXXXI, Paris, 1972, pp. 5–102.

[6] Cf. G. E. Weil, «La formation du commentaire de la Mm marginale dans les grands codex bibliques. Etude comparée des listes de Dt 28,17 à 34,12 dans les manuscrits A et L,» in *Revue d'Histoire des Textes*, I, Paris, 1971, pp. 1–48.

[7] For words in the text, cf. כדרלעמר written as a single word at Gn 14,1.4.5.9 and כדר־לעמר written as two words at Gn 14,17. For the Mp, cf. אהלה Gn 9,21; 12,8; 13, 3; and 35,21, where only Gn 13,3 has a קרי in the margin, while the other instances are noted ד כת ה following Mm 83. For differences between the Mp of two different books on the same word, cf. הנער at Gn 24,14 and Dt 22,15. For differences between the MT, the Mm, and the Mp, cf. סביבתיהם at Gn 35,5, Mm 257; and another example at Ps 9,1 and 48,15, where עלמות is written in the first instance as a single word and in the second as two words, and the Massoretic notes in both instances stand in disagreement.

[8] G. E. Weil, *Massorah Gedolah iuxta codicem Leningradensem B19a*. Vol. I *Catalogi*, Pontificium Institutum Biblicum, Rome, 1971, XXVII + 463 + 69 pp. Vol. II is devoted to a paleographic and philological commentary on the lists of the Mm, vol. III treats the Mp which has no related Mm, and vol. IV discusses the Final Masora (Mf) and contains a general introduction to the Masora and an essay on the use of Masoretic manuscripts up to the 12th century.

passages, the reader will always find a corresponding note in the margin of BHS at each of the parallel passages where it should be expected. The only exception to this rule is that we have not supplied marginal notes when the number of parallels exceeds 100, e. g., אדני (Mp: קלד = 134 times),[9] ראש (Mp: קנ = 150 times),[10] בעיני (Mp: קלט = 139 times)[11]. The complete lists for these exceptions are given in our *Massorah Gedolah*, vol. III. A comparison with BHK will show that adding these notes has nearly trebled the size of the marginal apparatus.

The lists of the Mm, which are found in the upper and lower margins on each page of Biblical text throughout L, are given in *Massorah Gedolah*, vol. I, in their order of appearance in the Bible by book, chapter, and verse. Only the first appearance of each list is recorded in this first volume, omitting all doublets and other repetitions, even when they are marked by significant differences. The lists are numbered in sequence from 1 to 4271, which is the total number of lists published in our first volume of the Mm, not counting the variant lists which are summarized in an appendix to vol. I, and which will be published with full commentary in vol. II. I have not followed the alphabetical order proposed by Professor Kahle for editing the lists, but adopted enumeration in the order of the lists' appearance, because this method demonstrates more clearly than any other the various stages in the development of the manuscript L, and further, it is ideally adapted to our cross reference system. The alphabetical order may be recovered easily from the index of roots at the end of vol. II, based on the numbered lists. Each of these numbered lists in our edition of the Mm has ultimately been correlated with the notes of the Mp in the margin of BHS by a concordant apparatus, where each note is referred to its related list. This is indicated by a raised index number for each note, indicating an entry in the concordant apparatus. This new apparatus in the BHS is inserted between the Biblical text and the critical textual apparatus, and is numbered in sequence by chapter in the same type face as the Mp. As a rule it contains the numbers of the pertinent lists in the Mm (e. g., Mm 350), also including at times references to further volumes in our edition of the Masora, and brief notes when necessary on significant differences between the Masora and the text. The method followed in this edition permits the reader now for the first time to go from the text through the Mp to the Mm and back.

The index numbers are used to represent a variety of situations.

1. When the note in the Mp has no index number, the note is independent of the Mm, and poses no special problem of form or content. The note will be discussed in our *Massorah Gedolah*, vol. III, which is an exhaustive commentary on the Mp of the BHS where it is independent of the Mm found in L. In this commentary a full article is devoted to the first appearance of each note in the Mp which is independent of L. Each article gives the reader the complete lists of passages from which the particular note is derived, and indicates the manuscript sources in which the list is found. Apart from the purely qualitative notes, such as כל אוריתא חס «always *(scriptio) defectiva* in the Thorah» at Nu 4,47 עֲבֹדַת, or כל סיפ מל «always *(scriptio)*

[9] Gn 18,3; Ex 34,9; 1 R 3,10; Ps 38,16.
[10] Ps 137,6 and Neh 11,17.
[11] Dt 31,29.

plena in this book» at 1Ch 12,25 וּשְׁמוֹנָה, the Mp also includes quantitative notes, i. e., statistics on the frequency of expressions which derive from a list in the Mm, even if the particular list is not found in L. It should also be observed that the commentary in our *Massorah Gedolah*, vol. III, includes words of the Biblical text itself where they show any peculiarities or differences from the text of L, or from the so-called Textus Receptus, even when these are not noticed in the Mp and the Mm. The text of this commentary follows the word order of the Biblical text by book, chapter, and verse, so that the interested reader may at all times verify the state of the text and the general contribution of the Masora.

2. When a note in the Mp has an index number, but is independent of the Mm, one of the following conditions is indicated.

(a) The marginal note לֵ «once» is found in L together with a reference to a word elsewhere which is itself qualified by the marginal note לֵ, and a significant difference between the two words is indicated by the Massorah. The Hebrew references are often lacking in the corresponding passage. We have regularly supplied the lack in the Mp for the corresponding passage, giving the reference by book, chapter, and verse, together with the Hebrew word in question, in the concordant apparatus to avoid crowding the margin, e. g., Is 1,1, referring to 2Ch 32,32, or again, Is 28,4, where the corresponding note in the Mp for the parallel in Ho 9,10 is lacking in L.

(b) The marginal note בְּ «twice» is found in the margin of L, together with a reference in Hebrew to a parallel passage. Here again, when a corresponding note is lacking at the parallel passage, we have supplied the reference in both places, simply indicating the parallel reference in the concordant apparatus in modern terms. Thus at Is 1,3, L follows the note בְּ with באין אלפים (cf. BHK), alluding to Pr 14,4; in Proverbs the Mp has only the note בְּ against אֲבוּס in the text, but with no corresponding reference to Is 1,3. In both instances we have supplied the appropriate references in the concordant apparatus.

(c) The Mp or the Mm contradicts a word in the text. The index number of the Mp refers to the concordant apparatus where the position of the MT is described by a comparison with the readings of L, and of such classical MT manuscripts as British Museum Ms. Or. 4445, the Cairo Prophets Codex (C), and Paris Bibliothèque Nationale Ms. 15 (P). We have also compared the most important editions of the MT, such as the Second Rabbinic Bible of Daniel Bomberg (Venice, 1524–1525) and the edition of Christian D. Ginsberg (London, 1908–1926), as well as Masoretic commentaries such as the מנחת ש"י of Shelomo Yedidya Norzi (Mantua, 1742) and R. Gordis, *The Biblical Text in the Making* (Philadelphia, 1937), although we have not cited the latter explicitly in the concordant apparatus. Only references to the commentaries of the *Okhla we-Okhla* following the Paris manuscript edited by Frensdorff[12] and the Halle manuscript edited by Fernando Díaz-Esteban[13] are cited when necessary (e. g. Da 6,28 «Okhl 196»).

(d) The index number refers to a note which reads «Mp sub loco». The note indicates that we have corrected an error in the Mp of L, or that the difficulty is

[12] *Das Buch Ochlah W'ochlah (Massora)*, Hannover, 1864.

[13] Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Madrid.

due to the absence of a related list in the Mm of L. These instances are discussed fully in our *Massorah Gedolah*, vol. III.

3. The note of the Mp is dependent on the Mm.

(a) The index number refers to a note in the concordant apparatus which usually designates a list contained in the Mm. The reader will find the list from which the Mp is derived in our *Massorah Gedolah*, vol. I, under the number indicated in the concordant apparatus.

(b) When a single word in the text is qualified by a group of marginal notes, each note in the group has its own index number; the Mp note may derive from the combination of a general list with a limited list based on a single book or section of the Bible, e. g., Nu 9,2 בְּמוֹעֲדוֹ has the Mp note גּ[2] מל בּ[3] מנה בתור, where note 2 refers to Mm 3003, and note 3 to Mm 3727.

The textual referent of the Mp is indicated by a raised circule in accordance with the following rules.

(a) When a *single* word in the text has a *single* note in the Mp, the circule which refers to this note is placed over the word as close to its center as the limitations of printing permit. The related note of the Mp is printed in the margin, separated by a period from a following note.

(b) When a *single* word in the text has a *group* of notes in the Mp, each note bearing on some different aspect, the whole group of notes is referred to by a *single* circule over the center of the word, and the whole group is distinguished from any following note by a period. For reasons of clarity we have not always connected the separate notes within a group (which are derived from different sources) with a simple *waw copulativum*: too often this would have been impossible, as at Ez 14,15, where לוּ would have been noted in the Mp כּבּ וּ ר״פ «22 times, and 6 times at the beginning of a verse» – we have preferred the form כּבּ וּ מנה ר״פ «22 times, 6 of which are at the beginning of a verse.» When מנהון «of which» is inappropriate we have used וחד מן «and also one of ...», as at Ez 29,11, where לֹא has the note in the Mp ה ר״פ בסיפּ וחד מן וּ פסוק לא לא ולא «5 times in the book at the beginning of a verse, and also one of the 6 verses with לא לא ולא.»

(c) When a phrase of *two or more* consecutive words has a *single* note in the Mp, a raised circule is placed as nearly as possible between each of the words in the phrase, e. g., Gn 2,18 and Is 1,20.

(d) When a group of *several* words is marked with circules according to Rule (c), and two or more words within this group form an expression which is the subject of a note elsewhere in the Mp, a note for this subgroup is supplied consistently in the margin wherever it is lacking; it is separated from the first note by a period, and the subgroup in the text (which usually extends to the end of the group) is marked by an additional circule between its first two words; e. g., Is 3,15 נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת has two notes in the Mp: ד . הי «the whole expression occurs 4 times; אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת occurs alone 15 times.»

The raised circule, then, may be found in three positions:

1. a single circule *over* one word: Rules (a) and (b),
2. a single circule *between* two or more words: Rule (c),
3. an *additional* circule *between* two words: Rule (d).

This foreword is not the place to discuss the terminology we have used in editing the Mp; its full treatment is reserved for our *Massorah Gedolah*, vol. III. The reader should know, however, that except for the connective terms mentioned on page XVII under Rule (b), we have neither invented nor added anything new. We have always used the first form that occurs in the Mp or the Mm of L, or when the same note is found in several different forms, we have chosen the form that occurs most frequently. Such connective terms as מנהון or וחד, which are found elsewhere in commentaries of the Masora, were made necessary by our attempt to coordinate the lists of the Mm with the notes of the Mp – an attempt at coordination and integration never before undertaken, which explains the unevenness and defective condition of the Masoretic marginalia which challenged our efforts.

Finally, the reader will find an index of the Masoretic terms and abbreviations used in this edition. We have standardized the spelling, which varies in L according to the exemplar from which its notes were derived, because the author of the Mp preserved faithfully the forms he found in his sources. We hope that this alphabetical index, with a key to the abbreviations and their translations, will be of service to those who use it. It also serves as a good introduction to the use of the Mm, for which the terms are all relevant.

In conclusion, I desire to thank all those who have made it possible for me to accomplish this work, and who have participated in preparing the new edition of the Masora. My thanks are due above all to my wife, Ninette G. Weil, to Miss S. Sagot and Miss A.-M. Guény, and to my oldest colleague, Mr. G. Jobin, all of whom are members of the Biblical and Masoretic Section of the Institute of Textual Research and History (C. N. R. S.), and who have devoted themselves exclusively to this edition for more than a decade. Nor should we forget the editors of the BHS, the editorial staff at Tübingen, or the Württemberg Bible Society, which assumed the responsibility for this edition, and the German Research Council, which has made possible the costly printing process.

Nancy, 1967/77 GÉRARD E. WEIL

PRÉFACE À LA CINQUIÈME ÉDITION

La présente révision fut préparée par le regretté Hans Peter Rüger. Elle se borne à l'élimination d'erreurs dans le texte, dans le 2e apparat et dans la massore. De nombreux collègues ont signalé des erreurs réelles ou supposées. Qu'ils soient ici tous remerciés. Dans le texte, seules les divergences avec le manuscrit Firkovitch, Saint-Pétersbourg, Bibliothèque Saltikow-Shtshedrin B 19^{A} (L) furent corrigées. Le ms fut consulté derechef sur la base de nouvelles photographies. (Ces corrections ont occasionné quelques rares notes dans le 2e apparat.) Dans la massore établie par G. Weil et dans le 2e apparat, seules des fautes évidentes furent corrigées; on a renoncé à toute autre intervention.

En revanche, le glossaire des abréviations latines employées dans l'apparat critique de cette Bible est nouveau. Il est l'œuvre de Hans Peter Rüger et veut rendre l'accès à cet apparat aussi large que possible.

Fribourg, Suisse, 1997 ADRIAN SCHENKER

SIGLA ET COMPENDIA APPARATUUM

I. Apparatus criticus

Litterulae $^{a.b\ etc}$, sive adest sive deest linea maqqef, semper ad id verbum solum referendae sunt, quod in textu ante eas positum est. Cum annotatio critica ad duo aut plura verba spectat, ea verba iisdem litterulis circumcluduntur, velut in Jes 2,2, ubi invenies: ^{b}אליו כל־ ^{b}הגוים. Cum una litterula ante primum verbum cuiusvis versus posita est, annotatio critica ad totum versum pertinet, velut in Jes 40,7, ubi reperies: ^{a}יבש.

Verba Hebraica, quae *in apparatu critico* afferuntur, punctatione compleri non solent, nisi punctatio in apparatu differt a punctatione consonantium in textum receptarum. Crebro autem eae verborum partes, quae nulla re differunt, notis compendiariis ita designantur, ut lineola transversa (–) primam partem, apostrophus sive cuneolus (′) extremam partem verbi significet. Exempla sunt: ad Jes 2,8^{a} וְה– pro יִשְׁתַּחֲוֶה, ad Jes 5,18^{a} כְּח′ pro כְּחַבְלֵי.

𐤌	Pentateuchi textus Hebraeo-Samaritanus secundum A. von Gall, Der hebräische Pentateuch der Samaritaner 1914–1918
𐤌$^{Ms(s)}$	codex manuscriptus (codices manuscripti) secundum apparatum criticum Galli
𐤌^{T}	Targum Samaritanum
𐤌^{W}	Pentateuchi textus Hebraeo-Samaritanus secundum polyglottam Londinensem B. Waltonii, vol. I 1654
α′	Aquila
ε′	Quinta, quae dicitur, Origenis
θ′	Theodotion
ο εβρ′	ὁ Ἑβραῖος Origenis
οι γ′	οἱ τρεῖς (ἑρμηνευταί)
οι λ′	οἱ λοιποί (ἑρμηνευταί)
σ′	Symmachus
𝔄	versio Arabica
𝔄	versio Aethiopica
Ambr	Ambrosius
Arm	versio Armenica
𝔅	editio Bombergiana Iacobi ben Chajjim, Venetiis 1524/5
Bo	versio Bohairica
C	codex prophetarum Cairensis
𝔠	fragmentum codicis Hebraici in geniza Cairensi repertum
𝔠$^{2.3\ etc}$	duo (tria etc) fragmenta codicum Hebraicorum, in geniza Cairensi reperta
cit(t)	loci laudati in litteratura rabbinica et in litteratura judaica mediaevali secun-

dum V. Aptowitzer, Das Schriftwort in der rabbinischen Literatur, Prolegomena (Vindobonae 1906); pars II (1908); pars III (1911)

Cyr — Cyrillus

Ed(d) — editio(nes) textus Hebraici secundum Kennicott, de Rossi et Ginsburg cf Ms(s)

Eus — Eusebius Pamphili Caesareensis

Eus Onom — Onomasticon Eusebii Pamphili Caesareensis

$\mathfrak{G}$ — versio LXX interpretum Graeca (secundum Septuaginta. Vetus Testamentum Graecum auctoritate Societatis Litterarum Gottingensis editum 1931 sqq., vel, ubi haec editio deest, secundum Septuaginta. Edidit A. Rahlfs 1935)

1/2 S: versio LXX interpretum Graeca consentientibus omnibus (fere) codicibus editionis A. E. Brooke - M. Mc Lean, The Old Testament in Greek II/1 (Cantabrigiae 1927)

$\mathfrak{G}^{\text{[nullo signo adlecto]}}$ omnes vel gravissimi codices

$\mathfrak{G}^{*}$ textus Graecus originalis

$\mathfrak{G}^{A}$ codex Alexandrinus

$\mathfrak{G}^{B}$ codex Vaticanus

$\mathfrak{G}^{C}$ codex Ephraemi Syri rescriptus

$\mathfrak{G}^{C}$ textus Graecus in genere Catenarum traditus

$\mathfrak{G}^{F}$ codex Ambrosianus

$\mathfrak{G}^{L}$ textus Graecus ex recensione Luciani

$\mathfrak{G}^{lI}$ textus Graecus ex recensione sublucianica prima

$\mathfrak{G}^{lII}$ textus Graecus ex recensione sublucianica secunda

$\mathfrak{G}^{Lp}$ $\mathfrak{G}^{L}$ partim

$\mathfrak{G}^{maj}$ codices majusculis scripti

$\mathfrak{G}^{min}$ codices minusculis scripti

$\mathfrak{G}^{M}$ codex Coislinianus

$\mathfrak{G}^{Ms(s)}$ codex (codices) versionis Graecae

$\mathfrak{G}^{N}$ codex Basiliano-Vaticanus jungendus cum codice Veneto

$\mathfrak{G}^{O}$ textus Graecus ex recensione Origenis

$\mathfrak{G}^{Op}$ $\mathfrak{G}^{O}$ partim

$\mathfrak{G}^{Q}$ codex Marchalianus

$\mathfrak{G}^{R}$ codex Veronensis

$\mathfrak{G}^{S}$ codex Sinaiticus

$\mathfrak{G}^{U}$ papyrus Londiniensis Musei Britannici 37

$\mathfrak{G}^{V}$ codex Venetus

$\mathfrak{G}^{W}$ fragmentum 1 S 18,8–25 continens, saec. IV, secundum H. Hunger, Ein neues Septuaginta-Fragment ..., Anzeiger d. Österr. Akad. d. Wiss. Phil.-hist. Kl., 93 (1956) p. 188–199

$\mathfrak{G}^{22.26\ etc}$ codices minusculis scripti in A. Rahlfs, Verzeichnis der griechischen Handschriften des Alten Testaments, MSU vol. II 1914, numeris 22.26 etc signati

$\mathfrak{G}^{B*}$ etc codicis Vaticani etc prima manus

$\mathfrak{G}^{-S}$ etc textus Graecus excepto codice Sinaitico etc

$\mathfrak{G}^{Qc}$ etc codicis Marchaliani etc correctio

$\mathfrak{G}^{Qmg}$ etc codicis Marchaliani etc lectio marginalis

$\mathfrak{G}^{S1.2.3}$ codicis Sinaitici primus, secundus, tertius corrector

Ga	Psalterium Gallicanum
Gn R	Genesis rabba, vide cit(t)
Hier	Hieronymus; in Psalmis: Psalterium iuxta Hebraeos
Hill	codex Hillel
jJeb	Jerušalmi Jebamot, vide cit(t)
Jos Ant	Antiquitates Flavii Josephi
Just	Justinus
K	Ketib
K^{Mss}	vide Q^{Mss}
K^{Occ}	Ketib apud Occidentales
K^{Or}	Ketib apud Orientales
𝔎	versio Coptica
L	codex Leningradensis B 19^{A}
L^{*}	codicis L prima manus
𝔏	vetus versio Latina (secundum P. Sabatier, Bibliorum Sacrorum latinae versiones antiquae 1739 sqq, vel secundum Vetus Latina. Die Reste der altlateinischen Bibel nach Petrus Sabatier neu gesammelt und herausgegeben von der Erzabtei Beuron [ed. P. Bonifatius Fischer], Beuron 1949 sqq); sigla secundum editionem Beuronensem, pars I (Freiburg 1949)
$𝔏^{91}$	codex Legionensis; vide R. Weber in Miscellaneae G. Mercati pars I (Romae 1946)
$𝔏^{93}$	replica codex Legionensis; sec. editionem C. Vercellone vol. II (Romae 1864)
$𝔏^{94}$	marginalia incunabilis 54 (Venetia 1478)
$𝔏^{115}$	Napoli codex lat. 1 (priusquam Vindob. 17) secundum transcriptionem B. Fischer, nondum editam
$𝔏^{116}$	fragmenta Quedlinburgensia et Magdeburgensia, secundum editionem H. Degering-A. Boeckler (Berolini 1932)
$𝔏^{117}$	fragmenta Vindobonensia, secundum editionem M. Haupt (Vindobonae 1877)
$𝔏^{CY}$	Cyprianus, Testimonia secundum editionem G. Hartel (Vindobonae 1868)
$𝔏^{G}$	codex Parisinus Latinus bibliothecae nationalis 11947
$𝔏^{gl}$	glossarium; D. de Bruyne, Fragments d'anciennes versions latines tirés d'un glossaire biblique, in Archivum Latinitatis Medii Aevi, vol. III Parisi 1927 p. 113–120
$𝔏^{Lg}$	margo codicis Legionensis
$𝔏^{R}$	textus Latinus codicis Veronensis
$𝔏^{S}$	textus Latinus fragmentorum Sangallensium
$𝔏^{TE}$	Tertullianus, Adversus Marcionem secundum editionem E. Kroymann (1906)
𝔐	textus masoreticus
Mm	masora magna
Mp	masora parva
Ms(s)	codex manuscriptus Hebraicus (codices manuscripti Hebraici) secundum B. Kennicott, Vetus Testamentum Hebraicum, voll. I. II (Oxonii 1776. 1780), et J. B. de Rossi, Variae Lectiones V. T. librorum, voll. I–IV (Parmae 1784 sqq) et eiusdem Scholia Critica in V. T. libros (1798), generatim inclusis codicibus, qui prima, exclusis illis, qui secunda manu lectionem tuentur et C. D. Ginsburg, The Old Testament, voll. I–IV (London 1908–1926)

1/2 S: Mss = codices manuscripti Hebraici secundum B. Kennicott, Vetus Testamentum Hebraicum (Oxonii 1776) sive secundum J. B. de Rossi, Variae lectiones V. T. librorum vol. II (Parmae 1785) et additionem vol. IV (Parmae 1788) p. 227–229 et eiusdem Scholia Critica in V. T. libros (Parmae 1798) p. 38–42. Fragmenta ex Geniza Cairensi, hodie Cantabrigiae (bibl. universitatis: Taylor-Schechter Collection, Westminster College), Oxonii, Parisii, Londini adservata, perlustrata atque comparata sunt quoad consonantes attinet. Variae lectiones horum Mss numero Kennicottianorum et de Rossianorum additae sunt

pc Mss pauci i. e. 3–10 (1/2 S: 3–6) codices manuscripti

nonn Mss nonnulli i. e. 11–20 (1/2 S: 7–15) codices manuscripti

mlt Mss multi i. e. plus quam 20 (1/2 S: 16–60) codices manuscripti

permlt Mss 1/2 S: permulti i. e. plus quam 60 Mss

Mur codices manuscripti Hebraici nuper in *wādi murabba'āt* reperti secundum Discoveries in the Judaean Desert II 1960

Naft ben Naftali

Occ Occidentales

Or Orientales

Orig Origenes

Pes R Pesiqta rabbati, vide cit(t)

Q Qere

Q^{Mss}, K^{Mss} 1/2 S: Qere et Ketīb in BHK et/aut in Biblia Hebraica ed. N. H. Snaith, Londini 1958, sed non in omnibus codd Kenn. et de Rossi

$Ms(s)^{Q}$, $Ms(s)^{K}$ 1/2 S: Qere et Ketīb non in BHK et/aut in Biblia Hebraica ed. N. H. Snaith, sed in codd Kenn. et de Rossi

Q^{Occ} Qere apud Occidentales

Q^{Or} Qere apud Orientales

𝔔 libri manuscripti Hebraici nuper prope *chirbet qumrān* reperti secundum Discoveries in the Judaean Desert I sqq 1960 sqq

1/2 S: fragmenta in deserto prope *chirbet qumrān* reperta secundum ed. D. Barthélemy - J.T. Milik, Oxonii 1955 (1 Q) et F. M. Cross Jr., BASOR 132, 1953 et JBL 74, 1955 et secundum reproductiones fragmentorum (4 Q Sam^{a})

$𝔔^{a}$ 1 Q Is^{a} secundum The Dead Sea Scrolls of St. Mark's Monastery. Vol. I 1950

$𝔔^{b}$ 1 Q Is^{b} secundum The Dead Sea Scrolls of the Hebrew University 1955

1 Q Gen Ap 1 Q Genesis Apokryphon secundum Y. Yadin, N. Avigad, A Genesis Apocryphon. A Scroll from the Wilderness of Judaea 1956

1 Q M 1 Q Milhāmā secundum The Dead Sea Scrolls of the Hebrew University 1955

4 Q Ps^{b} Ps 91 – 118 secundum The Catholic Biblical Quarterly 26, 1964, p. 313 – 322

𝔖 versio Syriaca consensu testium $𝔖^{A}$ et $𝔖^{W}$ constituta

1/2 S: versio Syriaca consentientibus codicibus et editionibus $𝔖^{ABCD\,Jac\,edess\,Bar\,Hebr}$

$𝔖^{A}$ codex Ambrosianus, editus ab A. M. Ceriani 1876 sqq

$𝔖^{B}$ codex Londini British Museum Add. 14.431 (hiant 1 S 1,26–2,9; 2 S 11,11–20); saec. VI

$𝔖^{C}$ codex Leningradensis Bibl. publ. N. S. no. 2 (hiant 1 S 4,21–6,1; 16,8–17,6); saec. V

$\mathfrak{S}^{D}$	codex Londini British Museum Add. 14.442 et codex Wadi Natrun (continent 1S 1,1–2,19; 17,57–20,34 et 1S 3,1–15,28); saec. VI–VII
$\mathfrak{S}^{L}$	versio Syriaca secundum S. Lee, Pentateuchus Syriace, 1821
$\mathfrak{S}^{M}$	editio Mausiliensis 1891 (1951)
$\mathfrak{S}^{Mss}$	codices manuscripti versionis Syriacae
$\mathfrak{S}^{U}$	editio Urmiensis 1852 (1954)
$\mathfrak{S}^{W}$	versio Syriaca secundum polyglottam Londinensem B. Waltonii, voll. I–III 1654 sqq
$\mathfrak{S}^{Jac\ edess}$	fragmenta nonnulla versionis Syriacae Jacobi Edesseni secundum M. H. Gottstein, Neue Syrohexaplafragmente, Biblica 37 (1956) p. 175–183 (continent 1S 7,5–12; 20,11–23. 35–42; 2S 7,1–17; 21,1–7; 23,13–17)
$\mathfrak{S}^{Bar\ Hebr}$	lectiones nonnullae ex Barhebraei Scholiis ed. Sprengling-Graham, vol. I (Chicago 1931)
Sa	versio Sahidica
Samar	pronuntiatio Samaritana secundum P. Kahle, The Cairo Geniza 1959, appendix II p. 318
Seb	Sebir
Sor	codd. Kenn. et de Rossi Soraei
Syh	Syrohexaplaris, i.e. versio Syriaca textus Graeci ex recensione Origenis
$\mathfrak{T}$	Targum secundum A. Sperber, The Bible in Aramaic, voll. I–III 1959–1962, vel secundum P. de Lagarde, Hagiographa Chaldaice 1873
$\mathfrak{T}^{Ms(s)\ Ed(d)}$	codex manuscriptus (codices manuscripti) vel editio (editiones) secundum apparatum criticum Sperberi
$\mathfrak{T}^{Buxt}$	editio Buxtorf, Basiliae 1618–1619
$\mathfrak{T}^{ed\ princ}$	editio princeps, Leiriae 1494
$\mathfrak{T}^{f}$	codex Reuchlinianus (qui olim $\mathfrak{T}^{L}$ dicebatur) secundum apparatum criticum Sperberi
$\mathfrak{T}^{J}$	Targum Pseudo-Jonathae secundum M. Ginsburger, Pseudo-Jonathan 1903
$\mathfrak{T}^{J\,II}$	Targum Hierosolymitanum secundum M. Ginsburger, Das Fragmententhargum 1899
$\mathfrak{T}^{P}$	Targum Palaestinum secundum P. Kahle, Masoreten des Westens II 1930, p. 1*–13*.1–65 et A. Díez Macho, Nuevos fragmentos del Targum palestinense, Sefarad 15, 1955, p. 31–39
Tert	Tertullianus
Tiq soph	Tiqqun sopherim
Tyc	Tyconius
$\mathfrak{V}$	versio Latina vulgata (secundum Biblia Sacra iuxta Latinam Vulgatam versionem ad codicum fidem cura et studio monachorum Abbatiae Pont. S. Hieronymi in Urbe O. S. B. edita 1926 sqq, vel, ubi haec editio deest, secundum M. Hetzenauer, Biblia Sacra Vulgatae editionis 1922)
$\mathfrak{V}^{Ms(s)\ Ed(d)}$	codex manuscriptus (codices manuscripti) vel editio (editiones) secundum apparatum criticum editionis monachorum S. Benedicti
$V^{Ken\ 69\ etc}$	varia lectio codicis manuscripti Hebraici 69 etc secundum B. Kennicott
V^{P}	varia lectio codicis Petropolitani anni 916
V^{S}	varia lectio secundum H. Strack, Grammatik des Biblisch-Aramäischen ^{6}1921
Vrs	versiones omnes vel plurimae

acc	accentus etc
add	additum etc; addit, -unt etc
aeg	Aegyptiacum, -e etc
aeth	Aethiopicum, -e etc
akk	Accadicum, -e etc
al	alii, etc
alit	aliter
arab	Arabicum, -e etc
aram	Aramaicum, -e etc
art	articulus etc
ass	Assyriacum, -e etc
ast	asteriscus etc
bab	Babylonicum, -e etc
c	cum
cet	ceteri etc
cf	confer(endum) etc
cj	conjunge(ndum) etc; conjungit, -unt etc
cod(d)	codex, -ices etc
cop	copula etc
cp	caput etc
crrp	corruptum etc
dl	dele(ndum) etc; delet, -ent etc
dttg	dittographice
dub	dubium
dupl	dupliciter, duplum
etc	et cetera
exc	excidit, -erunt etc
extr	extraordinarius etc
fin	finis etc
frt	fortasse
gl	glossa(tum) etc
hab	habet, -ent etc
hebr	Hebraicum, -e etc
hemist	hemistichus etc
homark	homoiarkton
homtel	homoioteleuton
hpgr	haplographice
hpleg	hapax legomenon
id	idem etc
inc	incertus etc
incip	incipit, -iunt etc
init	initium etc
ins	insere(ndum) etc; inserit, -unt etc
interv	intervallum etc
invers	inverso ordine
it	item
jdaram	Iudaeo-aramaicum, -e etc
kopt	Copticum, -e etc
l	lege(ndum) etc
lect	lectio etc
leg	legit, -unt etc
maj	major etc
marg	marginalis, -e etc, in margine
m cs	metri causa
min	minor etc
mlt	multi etc
mtr	metrum etc
neohb	Neohebraicum, -e etc
nom	nomen etc
nonn	nonnulli etc
ob	obelus etc
om	omittit, -unt etc
omn	omnes etc
orig	originalis, -e etc; originaliter
p	partim; pars etc
par	parallelismus etc
pc	pauci etc
plur	plures etc
pr	praemittit, -unt etc; praemitte(ndum) etc
prb	probabiliter
prp	propositum etc; proponit, -unt etc
punct	punctum etc; punctatio etc
pun	Punicum, -e etc
raph	raphatum, non dagessatum
rel	reliqui etc
scl	scilicet
sec	secundum
sim	similis etc
sol	solus etc
sq(q)	sequens, -ntes etc
stich	stichus etc
syr	Syriacum, -e etc
tot	totus etc
tr	transpone(ndum) etc; transponit, -unt etc
ug	Ugariticum, -e etc
v	versus etc
var	varius etc; varia lectio
vb	verbum etc

verb	verbum (quod a grammaticis vocatur), verba etc	>	plus quam, deest in
vid	vide(n)tur etc	*	textus (forma) coniectura probabilis, velut in Jes 5,30[b] prp בֶּעָרִיפָיָה (* עֲ׳ i. e. nubes)
+	addit, -unt etc	(𝔊)(𝔖) etc	𝔊, 𝔖 etc secundum rem

qal ni pi pu hit hi ho – pf impf fut imp inf pt act pass – m f(em) – sg pl du – (stat) abs (stat) cstr – gen dat acc abl – suff

Gn Ex Lv Nu Dt Jos Jdc 1S 2S 1R 2R Jes Jer Ez Hos Jo Am Ob Jon Mi Na Hab Zeph Hag Sach Mal Ps Hi Prv Ru Cant Qoh Thr Est Da Esr Neh 1Ch 2Ch Sir Jub
Mt Mc Lc J Act Rm 1Ko 2Ko G E Ph Kol 1Th 2Th 1T 2T Tt Phm Hbr Jc 1P 2P 1J 2J 3J Jd Apc

II. Apparatus masorae

B	editio Bombergiana Iacobi ben Chajjim, Venetiis 1524/5
C	codex prophetarum Cairensis
G	editio C. D. Ginsburgii, The Old Testament, vol. I–IV 1908–1926
L	codex Leningradensis B 19[A]
N	interpretatio masoretica Salomonis Jedidja Norzi, מנחת ש״י, Mantuae 1742
Okhl	interpretatio Okhla we-okhla ex codicibus Halensi et Parisino
P	codex Parisinus Hebraicus bibliothecae nationalis 15
Mm	Masora magna
Mp	Masora parva
reliqua sigla	vide I. Apparatus criticus

INDEX SIGLORUM ET ABBREVIATIONUM MASORAE PARVAE

Masorae verba quibus praefixa ב, ד, ו, ל antecedunt, alphabetico ordine sub iis litteris enumerantur quae praefixa sequuntur.

litterae אותיות = אותּ	alphabetum א״ב = אלפא ביתא
Jdc 18,30, litterae suspensae אותּ תלויות	litterae hebraicae puncto א ב ג . . ו . . . י non ornatae consonantes indicant
Ps 25,7, indicat vocem זכר bis in Psalmis occurrere praeter eos locos ubi coniuncta est cum uno de his tribus verbis אֹזֶן = אני, זאת, נא	litterae hebraicae puncto א בּ גּ . . וֹ . . . יִ ornatae numeros indicant
liber Job איוב	Ps 119,115, nomen divinum Tetragrammaton אדכרה
Gn 30,30, pedes, miles איש דגלי	Pentateuchus (aram) אוֹר, אוריתּ = אוריתא

et, et ... quidem ו
liber Leviticus ויקרא
hic זה
Hi 5,27, cum hoc בזה
paria, conjunctio verborum זוגין
masculinum זכר
parvi (de litteris minusculis) זעירין
Jes 44,14, litterae Nun minusculae נונין זעירין
Zaqef, Atnaḥ et finis versus זקף אתנח וסוף פסוק = ז א וס״פ
indicat syllabam accentu Zaqef ornatam Pataḥ vocali pronuntiandam esse זקף פתּ
indicat syllabam accentu Zaqef ornatam Qameṣ vocali pronuntiandam esse זקף קמּ
Zarqa vel Ṣinnor et Ṣinnorit זרקא
Gn 37,22, conjunctus cum Zarqa סמיכ לזרקא
unus, -a; semel חד, חדה
unus ex חד מן
Gn 26,4, profanum חול
Pentateuchus חומש
Lv 7,9, quinque Megilloth, i.e. Ru, Cant, Qoh, Thr, Est חומש המגילות
Jer 49,28, Ḥaṭef חטף
Ru 4,9, discrepantia, contrarium; permutato modo, permutato ordine חלוף
defective scriptum חסּ = חסר
et defective quidem scriptum וחסּ
indicat notam accusativi desiderari חסּ את
1R 14,16, indicat nomen בן נבט desiderari חסּ בן נבט
Gn 45,22, verbum bis defective scriptum חסּ דחסּ
Gn 24,66, indicat verbum האלה desiderari חסּ האלה
dimidium, medium חצי
Lv 11,42, dimidium litterarum in Pentateucho חצי אותיות בתורּ

est, exstat אית
est in eis אית בהון
sunt in eis omnes alphabeti litterae אית בהון א״ב
mulier איתּ = איתתא
Jdc 7,24, nomen verbi אכל אכילה
nomen verbi אמר אמירה
homo אנש
Jer 39,7, leo אריה
aramaicus ארמי
nota accusativi את
accentus Atnaḥ אתנחּ = אתנחתא
in ב
in eis בהון
puteus באר
Jer 17,27, nomen verbi בוא ביאה
Jes 33,23, praeda ביזה
inter eos ביניהּ = ביניהון
2S 1,24, nomen verbi בכה בכיה
praeter בּ מּ = בר מן
Ps 31,12, masoretae Tiberienses ex genere Ben Ašer בן אשר
Jes 44,20, masoretae Tiberienses ex genere Ben Naftali בן נפתלי
liber Genesis בראשית
homo ברנש
post בתר
Nu 35,15, postremus בתרּ = בתרא
Ga'ja געיא
Gereš גריש
particula relativa ד
Dageš דגשּ = דיגשא
Gn 43,26, א Dageš ornant דגשּ א
liber Chronicorum ד״ה = דברי הימים
Ex 16,34, omnes loci quibus scriptum est: וידבר יהוה אל משה vel similiter דבור משה
Lv 14,31, hic דין
pauper דל
Gn 41,26, similes דמיין
numerus 15 (non יהּ, neque יוֹ) הּי
Gn 27,37, nomen verbi הלך הליכה

Ex 20,13, in quibus non exstat דלית בהון
accentus Legarmeh לגר = לגרמיה
lingua, -ae; significatio, -ones לישׁ, לישנ = לישן, לישנין
Ex 5,18, duae significationes תרי לישנ = תרי לישנין
Zeph 1,1, secundum Masoram magnam לפי מג = לפי מסורה גדולה
Zeph 1,1, secundum Masoram parvam לפי מק = לפי מסורה קטנה
lingua, significatio (hebr) לשון
Jdc 7,24, edere significans לשון אכילה
Jer 39,7, leonem significans לשון אריה
in lingua aramaica, aramaice לשון ארמי
Jer 17,27, intrare significans לשון ביאה
Jes 33,23, praedam significans לשון ביזה
2S 1,24, plorare significans לשון בכיה
paupertatem significans לשון דל
Gn 27,37, ire significans לשון הליכה
masculinum לשון זכר
Gn 26,4, profanum significans לשון חול
Jes 30,22, rem obscenam significans לשון טנוף
Dt 1,21, paupertatem significans לשון מסכינו
Gn 31,9, femininum לשון נקיבה
Ex 32,4, ascendere significans לשון עלייה
Jer 10,13, vapores, nubes significans לשון ענן
Ps 61,8, in lingua sacra, hebraice לשון קדש
Nu 13,22, pluralis לשון רבים
Jes 14,21, inimicitiam significans לשון שנאה
Hi 40,30, mercatores significans לשון תגרייא
in lingua targumica, aramaice לשון תרגום
2R 1,2, Ma'arikh vel Meteg מאריך
liber Esther מגלה
Lv 7,9, Megilloth מגלות
Orientales Babyloniae מדינ = מדינחאי
Da 4,9, permutato ordine מוקדם ומאוחר
Jes 17,3, medium librorum prophetarum (secundum versus) חצי הנביאים
medium libri secundum versus חצי הספר בפסוקים
Lv 8,8, dimidium Pentateuchi secundum versus חצי התורה בפסוק
Lv 10,16, dimidium Pentateuchi secundum verba חצי התורה בתיבות
Jes 30,22, inquinatio טנוף
accentus טע, טעמ = טעם, טעמין
Hi 5,27, hoc accentu (ornatus) בזה הטע
Lv 14,31, hoc accentu (ornatus) בטע דין
Lv 5,2, accentu praepositivo (ornatus) בטע לאחור
liber Josuae יהושע
liber Ezechiel יחזק = יחזקאל
Tetragrammaton יי
liber Jeremiae ירמיה
liber Jesaiae ישעיה
Jos, Jdc, Ps יש = יהושע, שפטים, תלים
superfluus, paragogicus יתיר
Jos 10,24, יתיר ס"ת = יתיר סוף תיבותא paragogicus in fine verbi
sicut id, ea כות = כותיה, כותיהון
numerus 30 (non ל) כ
Jer 33,26, cognomen Isaac כינוי ליצחק
omnis, omnes כל
Dt 28,32, nomen verbi כלה כלייה
sic כן
sic scriptum כן כת, כת כן
Gn 32,12, in omni Pentateucho sic scriptum כל תורה כת כן
Gn 42,24, vinctio Simsonis; pericopam vinctionis Simsonis (Jdc 15,12) indicat כפתוי דשמשון
Ketib, scriptum כת = כתיב
scriptum littera א, littera ה כת א, כת ה
Hagiographa כתיב = כתיבין
nota dativi ל
non exstat (indicat hoc verbum vel hanc conjunctionem verborum non occurrere nisi hoc loco) ל = לית

מחליפֿ = מחליפין sunt qui aliter legant

מטעֿ = מטעין in errorem inducentes

מטעֿ בטעֿ in errorem inducentes accentu

מיחדֿ = מיחדין peculiares (indicat insolitum usum verbi vel conjunctionis verborum)

מילה, מילין verbum, verba

ומילה (חדה) ביניהֿ et (unum) verbum inter eos

מלֿ = מלא plene scriptum

ומלֿ et plene quidem scriptum

מלכים liber Regum

מלעיל a superiore parte (indicat accentum in paenultima syllaba poni)

מלרע ab inferiore parte (indicat accentum in ultima syllaba poni)

מנהֿ = מנהון ab iis

מנוקד, מנוקדין 1Ch 27,1, punctatus, punctati

מנוקדין בתלת Gn 26,25, punctati Segol vocali

מנין Gn 30,30, numerus

מנין איש רגלי Gn 30,30, numerus peditum, militum

מסכינו Dt 1,21, paupertas

מערבֿ = מערבאי Occidentales Palaestinae

מ״פ = מצע פסוק medium versus

מפקֿ = מפיק, מפקין Mappiq (indicat litteram ita pronuntiandam esse ut auribus percipiatur)

מפקֿ א, מפקֿ ה Gn 38,27, indicat litteram א, ה ita pronuntiandam esse ut auribus percipiatur

מצעא, מיצעא medium

מקף Gn 30,19, linea Maqqef

מרעימין accentu Šalšelet instruentes

משלי liber Proverbiorum

משנה תורה Ex 20,24, liber Deuteronomii

משנֿ Gn 41,26, differentes

משנין בטעֿ Ps 55,24, differentes accentu

מ״ת = מצע תיבותא 1S 18,1, medium verbi

מתאימין Gn 22,11, dupliciter ponentes

ד שמואתא מתאימין Ex 3,4, quater nomina dupliciter ponentes

מתחלפֿ = מתחלפין Dt 8,11, discrepantes (accentuatione, ordine etc.)

נא indicat hanc vocem eodem modo occurrere iis locis ubi cum נא coniuncta est

נביאֿ = נביאים Prophetae

נון רבתי Nu 27,5, littera Nun majuscula

נונין זעירין Jes 44,14, litterae Nun minusculae

נ״ך = נביאים וכתובים Prophetae et Hagiographa

נסיבין Nu 35,15 instructi

נסיבֿ ו = נסיבין ו Gn 24,35, instructi ו copulativo

נקודֿ = נקודות Gn 16,5, puncta extraordinaria

נקיבה Gn 31,9, femininum

סבירֿ = סביר, סבירין suspicandum est

סימן nota, signum

סימן כֿתֿמֿפֿוֿסֿ = הכנעני Ex 3,8.17, nota qua series sex populorum indicatur והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי

סימן כֿתֿמֿוֿסֿ Ex 13,5

סימן מֿתֿפֿכֿוֿסֿ Ex 23,23

סימן וֿכֿתֿ Ex 23,28

סימן כֿמֿתֿפֿוֿסֿ Ex 33,2

סימן מֿכֿתֿפֿוֿסֿ Ex 34,11

סימן תֿסֿמֿכֿ Nu 13,29

סימן תֿמֿכֿפֿוֿסֿ Dt 20,17; Jos 9,1; 12,8

סימן כֿמֿתֿפֿסֿוֿ Jos 11,3

סימן כֿתֿמֿפֿוֿסֿ Jdc 3,5

סימן מֿתֿפֿוֿסֿ 1R 9,20

סימן תֿמֿפֿוֿסֿ 2Ch 8,7

סימן תֿגֿמֿכֿפֿוֿסֿ = החתי והגרגשי Dt 7,1, nota qua series septem populorum indicatur והאמרי והכנעני והפרזי והחוי והיבוסי

סימן כֿתֿוֿפֿגֿמֿסֿ Jos 3,10

סימן מֿפֿכֿתֿגֿוֿסֿ Jos 24,11

סימן כֿתֿמֿפֿסֿגֿ Neh 9,8

סימן כֿתֿפֿסֿעֿאֿצֿמֿ = לכנעני Esr 9,1, nota qua series octo החתי הפרזי

libri Esrae et Nehemiae עזרא

Gn 10,15, res עינ, עינין, עינינן = עינ

Ex 32,4, nomen verbi עלה עלייה

Jer 10,13, vapores, nubes ענן

Ez 10,13, sunt qui aliter legant פלגן = פלגֿ

quidam פלוני

Gn 17,17, loci quibus scriptum est אמירה פלוני בלבו ויאמר בלבו vel similiter

versus פסוק, פסוקֿ = פסוק, פסוקין

Esr 6,9, signum Paseq פסיק, פסיקתא

Ex 21,7, Paraša, una de 54 pericopis Pentateuchi פרשׁ = פרשה

Ps 22,1, indicat syllabam accentu Pašṭa ornatam Pataḥ vocali pronuntiandam esse פשטין פתֿ

Pataḥ vocalis פתֿ = פתח

Hi 21,18, Segol פתֿ קטן

Dt 32,4, littera Ṣade majuscula צדה רבתי

Ez 40,7, descriptio templi צורת הבית

Qere, legendum (opponitur Ketib textus) קֿ = קרי

Nu 35,15, primus קדמֿ = קדמא

Da 2,35, indicat vocem כספא praecedere vocem דקדים דהבא

Lv 14,45, indicat vocem עץ praecedere vocem דקדמין לעצים אבן

Ps 61,8, sacrum קדש

liber Qohelet קהלת

Gn 18,3, numerus 134 קֻלֿד

Qameṣ vocalis קמֿ = קמץ

Ex 15,11, Ṣere קמֿ קטן

Qere, legendum (opponitur notae marginalis) קרֿ = קרי כתֿ

sacra scriptura קריא

Ru 4,9, et omnis scriptura permutato ordine וכל קריא חלוף

Gn 47,29, appropinquatio ad mortem קריבה למיתה

urbs קריה

initium verbi ראש תיבותא

initium libri duodecim prophetarum ראש תרי עשר

populorum היבוסי העמני המאבי

indicatur המצרי והאמרי

Dt 8,11, nota qua series trium verborum indicatur צפֿק סימן = מצותיו ומשפטיו וחקתיו

Dt 11,1 קפֿצ סימן

Dt 26,17; 1 R 2,3, nota qua series trium verborum indicatur קצֿפ סימן = חקיו ומצותיו ומשפטיו

Dt 30,16; 1 R 8,58 צקפֿ סימן

Nu 29,33, nota qua indicatur secundo (v 19) et sexto die (v 31) ונסכיהֿם atque ונסכיה pro ונסכה, septimo (v 33) כמשפטֿם pro כמשפט scriptum esse litterasque מיֿם aquae libationem significare סימן בוז מיֿם

Nu 26,33, nota qua series quinque filiarum Ṣelofḥad indicatur סימן מוחמו = מחלה ונעה חגלה מלכה ותרצה

Nu 27,1 סימן מגוזו

Nu 36,11 סימן מתוזו

Jos 17,3 סימן מוחמו

notae quibus orthographia כל מחלה in Pentateucho (Ex 15,26) et in libris Regum (1 R 8,37) Chronicorumque (2 Ch 6,28) indicatur תכה סימן = תורה: כל מחלה מכֿם סימן = מלכים: כל מחלה דומֿ סימן = דברי הימים: וכל מחלה

liber סיפֿ = סיפרא

Qoh 7,23, libri manuscripti emendati סיפֿ מוגה = סיפרי מוגה

summa סכום

Lv 6,10, innixus, -i; conjunctus, -i סמיכ = סמיך, סמיכין

Gn 37,22, conjunctus cum Zarqa סמיכ לזרקא

finis versus, fines versuum ס"פ = סוף פסוק, סופי פסוקין

Gn 32,15, finis verbi, fines verborum ס"ת = סוף תיבותא, סופי תיבותא

רבי פינחס Ps 144,13, Rabbi Pinḥas

רבים Nu 13,22, multi, pluralis

רבתי Nu 27,5, magnus (de litteris majusculis)

נון רבתי Nu 27,5, littera Nun majuscula

צדה רבתי Dt 32,4, littera Ṣade majuscula

ר״פ = ראש פסוק, ריש initium versus, פסוקא, ראשי פסוקין, רישי פסוקין initia versuum

רפי = רפי, רפין Rafe

ר״ת = ראש תיבותא initium verbi

שאה procella

שאר Ex 17,8, ceterum, ceteri

שבט Nu 2,14, gens

שינה Jer 51,39, somnus

שיד השירים liber Cantici

שלש = שלשה tres

שלש ספרים tres libri, i.e. Ps, Hi, Prv

שם nomen

שם אית Jes 6,6, nomen mulieris

שם אנש Ex 29,40, nomen hominis

שם באר Gn 26,33, nomen putei

שם ברנש Ex 30,13, nomen hominis

שם קריה Jos 15,24, nomen urbis

שם תרגום Ex 16,13, vox targumica

שמואל liber Samuelis

שמואתא מתאימין Gn 22,11, nomina dupliciter ponentes

שמיעה לקול Gn 3,17, audire vocem significans

שמשון Gn 42,24, Simson

שנאה Jes 14,21, odium, inimicitia

שפטים liber Judicum

תגרייא Hi 40,30, mercatores

תדמ״ק = תרי עשר, דברי הימים, משלי, קהלת Ps 1,6, libri XII Prophetarum, Chronicorum, Proverbiorum, Qohelet

תור = תורה Pentateuchus (hebr)

תיבותא verbum

תלויות Jdc 18,30, suspensae (de litteris suspensis)

תלים, תהלים liber Psalmorum

תלת Gn 26,25, tres, Segol

מנוקדין בתלת Gn 26,25, punctati Segol vocali

תנופ = תנופה Jes 33,20, agitatio sacrificiorum coram Deo

תנין = תנינא secundus

תרגום Targum, lingua targumica

תרי = תרי, תרין, תרתי, תרתין duo, -ae

תרי טעמ 2R 17,13, duo accentus

תרי לישנ Ex 5,18, duae significationes

כת׳ מילה חדה וקר׳ תרי Gn 30,11, scriptum uno verbo, sed lectum duobus

כת׳ תרי ו Ex 37,8, scriptum duabus litteris Waw

תרי עשר liber XII prophetarum

An English and German Key

to the Latin Words and Abbreviations and the Symbols of

Englischer und deutscher Schlüssel

zu den lateinischen Wörtern und Abkürzungen sowie zu den wichtigsten Siglen der

Biblia Hebraica Stuttgartensia

by/von

Prof. Dr. Hans Peter Rüger, Tübingen

A

a, ab – *from* / von Nu 32,32[c]
abbreviatio, onis – *abbreviation* / Abkürzung Jos 15,49[a]
abbreviatum – *abbreviated* / abgekürzt Ex 36,8[b]
aberratio oculi – *visual error* / Abirren des Auges Nu 9,23[a–a]
abhinc – *hence* / von hier an Ex 36,8[b]
abiit – *he has departed* / er verschied 2Ch 21,20[b–b]
abs(olutus) – *absolute* / absolutus Nu 8,12[a]
abstractum, i – *abstract* / Abstraktum Jer 7,32[a]
absumuntur – *they are ruined* / sie werden vernichtet Ps 37,20[a–a]
abundantia – *abundance* / Überfluß Ps 7,16[a]
abundavit – *he has abounded* / er hat Überfluß gehabt Jes 57,9[a]
ac – *and, and besides; as* / und, und doch; wie Lv 16,10[a], 2S 10,6[b]
acc(entus, us) – *accent* / Akzent Gn 35,22[a–a]
acc(usativus) – *accusative* / Akkusativ Lv 27,31[a]
accusavit – *he has accused* / er hat angeklagt Jes 41,27[b]
act(ivum) – *active* / Aktiv Ex 31,15[a]
acuta, ae – *acute, accented* / betont Lv 18,28[a]
ad – *to* / zu Gn 4,7[b–b]
adde – *add* / füge hinzu Nu 24,24[g–g]
addit – *it adds* / er fügt hinzu Neh 9,10[a]
add(itamentum, i) – *addition* /Hinzufügung 2Ch 12,11[a]
add(itum) – *added* / hinzugefügt Gn 2,19[c–c]
addunt – *they add* / sie fügen hinzu Jos 22,34[b]
adjunget – *it will join* / er wird anschließen Jer 33,13[a–a]
admodum – *very* /sehr Ex 36,8[b]
adverbialis – *adverbial* / adverbiell Da 11,7[c]
aeg(yptiacus, a, um; e) – *(in) Egyptian* / ägyptisch Jos 15,9[a–a]
aeneus, a, um – *brazen* / ehern 1Ch 18,8[g]
aequalitas – *equality* / Gleichheit Ez 48,2-7[a–a]
aequavit – *he has compared* / er hat verglichen Jer 48,6[b]
aes – *copper, bronze* / Erz Jdc 5,14[d]
aeth(iopicus, a, um; e) – *(in) Ethiopic* / äthiopisch 1S 19,20[b]
aeva – *generations* / Generationen Ps 90,5[a]
afflictans, antis – *vexing* / bedrängend Jer 46,16[e]
agnus – *lamb* / Lamm Jes 5,17[b]
agri, orum – *fields* / Felder Jer 39,10[a]
akk(adicus, a, um; e) – *(in) Akkadian* / akkadisch Jos 13,3[a]
alias – *elsewhere* / anderswo 2R 14,29[a]
alibi – *elsewhere* / anderswo 2S 2,7[b]
aliena – *another's, foreign* / fremd Lv 18,21[b]
aliqui – *some* / einige Lv 18,11[a]
aliquot – *some* / einige 2S 17,8[b]
alit(er) – *otherwise* / anders Ex 4,25[a–a]
al(ius, a, ud; ii, ae, a) – *other(s)* / andere(r) Gn 32,18[a]
altare, is – *altar* / Altar Jos 22,34[b]

alter, a, um – *another, the other* / anderer, zweiter Hi 16,20[a-a]
alterutrum – *either, one of two* / eins von beiden 1 R 5,14[b]
altus – *high* / hoch Jes 11,11[a]
amicus – *friend* / Freund Jes 44,28[a]
amplius – *more* / mehr Ex 20,19[a-a]
an – *or* / oder Ez 1,8[b-b]
angeli, orum – *angels* / Engel Ps 89,7[a]
angulus, i – *angle, corner* / Ecke Ez 8,3[c]
anhelare – *to pant* / lechzen Dt 33,21[a]
animadversio – *notice* / Wahrnehmung Hi 4,20[a]
animalia – *animals* / Tiere Ps 50,11[b]
annus – *year* / Jahr Nu 20,1[a]
ante – *before* / vor Gn 49,26[a-a]
antea – *before this* / vorher Jdc 2,16[a]
aperiens – *opening* / öffnend Ex 13,13[a]
aperte – *openly* / offenbar Ps 12,6[d-d]
apertio – *opening* / Eröffnung Hab 2,3[a]
apertus – *open* /geöffnet Nu 24,3[b]
apud – *at, with* / bei Jdc 20,27[a-a]
aquae, arum – *waters* / Wasser Jer 51,12[a-a]
aquosi – *abounding in water* / wasserreich Jer 31,40[d]
arab(icus, a um; e) – *(in) Arabic* / arabisch Nu 16,1[a]
aram(aicus, a, um; e) – *(in) Aramaic* / aramäisch Gn 15,2[a-a]
aranea – *cobweb* / Spinngewebe Ps 90,9[d]
arbor, oris – *tree* / Baum Jes 44,4[a]
art(iculus) – *article* / Artikel Est 2,14[a]
ascensus, us – *ascent* / Aufgang 2 Ch 9,4[c]
asseritur – *is joined* / wird angereiht Jer 25,14[a]
assimilatum – *assimilated* / assimiliert Da 4,14[b]
ast(eriscus, i) – *asterisk* / Asterisk Dt 4,21[e]
at – *but* / aber Da 2,5[a]
Atbaš – *device in which a word is spelled by substitution of the last letter of the alphabet for the first, the next to the last for the second, etc.; hence the name aleph-taw-beth-shin* / Methode, nach der ein Wort so geschrieben wird, daß dabei jeweils der erste Buchstabe des Alphabets durch den letzten, der zweite durch den vorletzten usw. ersetzt wird Jer 25,25[a]
attulit – *he has brought* / er hat gebracht Jes 61,6[a]
auctus – *augmented* / erweitert Hab 3,2[a]
aucupes – *fowlers* / Vogelfänger Jer 5,26[aa]
audacia – *courage* / Kühnheit Da 3,29[a]
auster, tri – *south* / Süden Ps 107,3[c]
aut; aut ... aut – *or; either ... or* / oder; entweder ... oder Nu 15,28[a]; 15,29[a]
auxiliator – *helper* / Helfer Ps 62,8[b]
aversio, onis – *turning away* / Abwendung, Ablehnung Jer 31,19[a]
aves, ium – *birds* / Vögel Dt 14,12[a]

B

bab(ylonicus, a, um) – *Babylonian* / babylonisch Jes 52,14[c]
bellator – *warrior* / Krieger Ex 15,3[b]
bene – *well* / gut 2 Ch 4,2[a-a]
benedixit – *he has blessed* / er hat gesegnet 1 R 5,15[c]
bestia – *beast* / Tier Hos 9,13[a-a]
bis – *twice* / zweimal Ex 6,2[a]
bonum – *good* / gut 2 Ch 3,6[a]
boves – *oxen, bulls* / Rinder 1 Ch 18,8[g]
brachium – *arm* / Arm Jes 63,5[c]
brevis – *short* / kurz Hi 8,14[b]
brevius – *shorter* / kürzer Dt 29,14[a]

C

campus, i – *field* / Feld Jer 31,40[d]
canticum – *song* / Lied Da 3,23[a]
capella – *Capella (astronomy)* / Capella (Astronomie) Am 5,9[d]
capillus, i – *hair of the head* / Haar Jes 57,9[b]
captivitas – *captivity* / Gefangenschaft Thr 1,20[a-a]
castella – *castles, citadels* / Kastelle 2 S 20,14[a]
castigatio – *punishment* / Strafe Hi 36,18[b]
catena, ae – *chain, fetters* / Kette Ps 66,11[b]
cave – *beware of* / hüte dich Hi 36,18[a]
cecidit – *it has fallen* / er ist gefallen Ps 55,5[a]
celeriter – *quickly* / schnell Ex 12,21[b-b]
celerius – *quicker* / schneller Hi 4,19[a]
cet(eri, ae, a) – *the others, the rest* / andere, übrige 1 S 1,15[a]
cf; confer – *compare* / vergleiche Gn 1,6[a]
cj; conjunge, conjungit, conjungunt – *connect, it connects, they connect* / verbinde, er verbindet, sie verbinden Gn 1,11[a-a]
clandestina – *hidden* / geheim 2 R 11,6[b]
clemens – *merciful* / mild Jes 9,16[a]
codd; codices – *codices, ancient manuscripts* / Kodizes Lv 18,11[a]
cod(ex) – *codex, ancient manuscript* / Kodex Gn 18,21[a]
cogitare, cogitaverunt – *to consider, they have considered* / erwägen, sie haben erwogen Hi 21,27[a]
collectivum – *collective* / kollektiv Gn 40,10[b]
collocabit – *he will place* / er wird aufstellen Da 11,39[a]
commeatus, us – *provisions* / Proviant Jes 61,6[a]
commutatum, commutavit – *changed, it has exchanged* / geändert, er hat geändert 2 Ch 25,23[a-a]
compl(ures) – *several* / mehrere Mal 2,15[c]
compone – *arrange* / stelle zusammen Jer 40,1[a]
concretum – *concrete* / Konkretum Jer 7,32[a]
confisus est – *he has trusted in* / er hat vertraut Prv 18,10[a]
confusus, a, um – *confused* / verworren Ex 36,8[b]

conjg; conjungendum – *to be connected* / zu verbinden Neh 12,25[b]
conservatus, i – *preserved* / erhalten Da 7,11[a]
consilia – *counsels* / Ratschläge Prv 31,3[c]
constituit – *he has appointed* / er hat eingesetzt 1 Ch 26,1[b]
constructio, onis – *construction* / Konstruktion Hi 31,11[c–c]
consuetudo, inis – *habit* / Gewohnheit 2 S 2,27[a]
contaminatum – *contaminated* / kontaminiert Jos 8,33[c]
contemptores – *despisers, contemners* / Verächter Sach 9,1[c–c]
contendo – *I contend, I dispute* / ich streite Hi 16,20[a–a]
contentio, onis – *contest, fight* / Streit Ps 55,19[c]
contextus, us – *context* / Kontext Da 7,11[a–a]
continent – *they contain* / sie enthalten Prv 25,20[a–a]
continuantur, continuatur – *they are joined, it is joined* / sie schließen sich an, er schließt sich an Jer 19,2[a–a]
contra – *against* / gegen Nu 31,16[b–b]
contrarium – *contrary* / Gegenteil Nu 12,1[b–b]
conventus, us – *meeting, assembly* / Zusammen-, Übereinkunft Da 6,7[a]
conversatio, onis – *conversation* / Verkehr, Umgang
copiae, arum – *military forces* / Truppen Da 11,6[b]
cop(ula, ae) – *copula* / Kopula Ex 1,1[a]
coram – *in the presence of* / vor Ps 18,41[a–a]
cornu – *horn* / Horn Ex 19,13[a–a]
correctio – *correction* / Korrektur Hi 1,5[a]
corr(ectus, a, um) – *corrected* / korrigiert 2 Ch 16,5[a–a]
corrigens – *correcting* / korrigierend Ez 43,11[d–d]
corruptum – *corrupt* / verderbt 1 Ch 27,4[b–b]
cp; caput, itis – *chapter* / Kapitel Gn 32,2[a]
crrp; corruptus, a, um – *corrupt* / verderbt Ex 14,9[a]
crudeles – *cruel* / grausame Nu 21,6[a]
cs; causā – *on account of* / wegen, um ... willen Jer 4,8[a]
cstr; constructus – *construct* / constructus Ps 75,7[d]
c(um) – *with* / mit Gn 1,11[a–a]
cum – *when* / als Ex 19,13[a–a]
curat – *he takes care of* / er kümmert sich um Hi 20,20[a–a]
curculio – *weevil* / Kornwurm Jes 41,14[a]
cursus – *running* / Lauf Hi 4,20[a]
custodia – *watch* / Wache Na 2,2[c]
custos, odis – *keeper, watchman* / Wächter Ps 141,3[a]

D

dare, dat – *to give, it gives* / geben, er gibt Dt 6,3[d]
de – *from, by reason of* / wegen Nu 31,18[a]
dedisti – *you have given* / du hast gegeben Ps 8,2[a–a]
deest – *it is missing* / er fehlt Nu 13,7[a–a]
defatigare – *to fatigue, to tire* / ermüden Prv 6,3[c]
deficiens, entis – *missing* / fehlend Esr 10,36[a]
deficient – *they will fail* / sie werden abfallen Da 12,4[a]
deformare – *to deform* / entstellen Prv 28,12[b]
deliciae, arum – *delight* / Wonne Jer 6,2[a–a]
delirium – *silliness* / Irresein Ps 31,19[a]
deminutio – *diminution, decrease* / Verminderung Hag 2,19[a]
deprecari – *to deprecate, to pray against* / durch Bitten abwehren Jes 47,11[b]
descendant – *let them descend* / sie sollen herabsteigen Ps 31,18[a]
descriptio, onis – *description* / Beschreibung Ez 40,7/8/9[b]
desiderare – *to desire* / verlangen Dt 33,21[a]
desideratus – *missed* / vermißt 2 Ch 21,20[b–b]
designat – *it designates* / er bezeichnet Dan 1,1[a]
desiit – *it left off, it ceased* / er hat aufgehört Hos 7,16[b–b]
destinatus – *destined* / bestimmt Hi 15,22[a]
desunt – *they are missing* / sie fehlen Ex 2,1[a]
detentus – *detained* / gefangen Ps 88,9[b]
detrahere – *to take off* / abziehen Neh 3,15[d]
deus – *god* / Gott Ps 4,2[b]
dicteria, iorum – *witticisms* / sarkastische Witzworte Hi 17,6[a]
dies – *day* / Tag Sach 1,1[a]
differt – *it differs* / es ist verschieden Da 3,31[a]
dilecta – *loved* / geliebt Jer 49,4[b]
direxit – *he has led* / er hat gewiesen Jes 60,4[a]
distinctius – *more distinctly* / klarer 1 Ch 10,7[a]
diu – *a long while* / lange Ps 35,15[a]
divinum – *divine* / göttlich Dt 33,27[e]
divisit – *he has separated* / er hat geteilt Nu 16,1[a]
divulgavit – *he has divulged* / er hat verbreitet Hi 33,27[a]
dl; dele, delendus, a, um – *delete, to be deleted* / streiche, zu streichen Gn 1,11[c]
doce – *teach* / lehre Ps 119,29[a]
doctrina, ae – *instruction* / Lehre Prv 22,18[a]
domicilium – *dwelling* / Wohnung 1 Ch 4,41[b]
domina, ae – *lady, mistress* / Herrin Jer 31,22[b–b]
dominabuntur – *they will rule* / sie werden herrschen Ob 20[a–a]
dominus – *lord* / Herr Nu 31,16[b–b]
domus – *house* / Haus Ps 46,5[b]
dttg; dittographice – *by dittography* / durch Dittographie Gn 20,4[b–b]
du(alis) – *dual* / Dual Dt 2,7[c]
dub(ius, a, um) – *doubtfull* / zweifelhaft Nu 18,29[b–b]
ducunt – *they derive* / sie leiten ab Jer 44,10[a]
duodecies – *twelve times* / zwölfmal Jos 10,24[e]
dupl(ex, icis) – *double* / doppelt Gn 35,22[a–a]

dupl(um, i) – *doublet* / Dublette Gn 18,6[a]
durus – *hard* / hart Jer 17,9[a]
dux, ducis – *leader* / Führer 1 Ch 27,4[b–b]
dysenteria – *dysentery* / Darmkrankheit, Ruhr Mi 6,14[c]

E

e, ex – *out of, from* / aus Gn 16,11[a]
ecce – *behold* / siehe Ex 17,16[a]
egerunt, egit – *they have acted, he has acted* / sie haben, er hat gehandelt Nu 16,1[a]
egredientur – *they will march out* / sie werden ausmarschieren Nu 24,24[a]
eiciendum – *to be dislocated* / herauszuwerfen Prv 22,17[b–b]
elationes – *elevations* / Erhebungen Hi 36,29[b]
electi, orum – *chosen* / erwählte Nu 31,5[a]
elige – *choose* / erwähle Ps 37,37[b]
emendatus – *emended* / emendiert Sach 5,6[a–a]
emissarius – *emissary* / Sendbote Jes 39,1[b]
emphaticum – *emphatic* / emphatisch Hi 11,11[a]
en – *behold* / siehe Ex 2,9[a]
encliticum – *enclitic* / enklitisch Jdc 3,2[b]
energicus, a, um – *energic* / energicus Jdc 5,26[a]
eques, itis – *rider* / Reiter Ps 33,17[a]
equi – *horses* / Pferde Sach 6,6[a–a]
eras(um) – *erased* / ausradiert 2S 10,16[a]
erat – *it was* / er war Nu 27,11[d]
erimus – *we will be* / wir werden sein Ps 20,8[b]
error, oris – *error* / Irrtum Hi 4,18[a]
es, esse, est – *you are, to be, he, she, it is* / du bist, sein, er ist Gn 20,16[b–b]
et; et ... et – *and; both ... and* / und; sowohl ... als auch Gn 1,6[a]; Jer 43,13[a–a]
etc; et cetera – *and so forth* / und so weiter Lv 1,7[a–a]
etiam – *also* / auch Dt 30,16[c]
etsi – *although* / obwohl 1 Ch 28,7[a–a]
euphemismus – *euphemism* / Euphemismus Hi 1,5[a]
exaltati – *raised* / erhöht Ps 56,3[c–c]
exarescere – *to dry up* / austrocknen Hi 5,3[a]
exaudivisti – *you have heard* / du hast erhört Ps 38,16[a–a]
exc; exciderunt, excidisse, excidit – *they have dropped out, to have dropped out, it has dropped out* / sie sind ausgefallen, ausgefallen sein, er ist ausgefallen Ex 2,25[a]
excepto – *except* / ausgenommen Dt 14,12[a]
excipit – *it continues* / er folgt auf Hos 2,19[a]
excitantes, excitaverunt – *causing, they have caused* / verursachend, sie haben verursacht Ps 140,3[b]
exegesis, eos – *exegesis* / Exegese Dt 32,1[a]
exemplum, i – *example* / Beispiel 1S 15,4[a]
exercitus – *army* / Heer 2R 25,11[b–b]
explicitum – *explained* / explizit 2S 13,39[a]
expone – *make known* / mache bekannt Nu 25,4[c]
exstat – *it exists* / er ist vorhanden Ex 36,8[b]
exsultare – *to exult* / frohlocken Hi 31,29[a]
extendere – *to extend, to strecht out* / ausstrecken Ps 68,32[c–c]
extr(aordinarius, a, um) – *extraordinary* / außerordentlich Gn 16,5[a]

F

facilior – *easier* / leichter Jos 11,2[a]
false – *falsely* / fälschlich Jos 1,1[c]
falso – *falsely* / fälschlich Nu 25,8[a–a]
falsum – *false* / falsch Jer 21,13[d]
fecit – *he has made* / er hat gemacht Ps 105,20[a–a]
f(emininus, a, um) – *feminine* / feminin Gn 38,2[a]
fem(ininus, a, um) – *feminine* / feminin Jes 49,15[a]
fere – *nearly, almost* / fast Jos 16,10[a]
fides – *loyalty* / Treue Ps 17,15[b]
fiducia – *trust, confidence* / Vertrauen Ps 84,6[c]
filius, ii – *son* / Sohn 1 Ch 7,15[c]
finire – *to end* / beenden Hi 27,8[a]
fin(is, is) – *end* / Ende Ex 36,8[b]
finit(um) – *finite* / finit Jes 46,1[a]
firmus – *firm, strong* / fest Jes 44,12[c]
flagitium – *crime* / Schandtat Ps 36,2[b–b]
fluvius, ii – *river* / Fluß, Strom Hi 20,28[b]
follis – *pair of bellows* / Blasebalg Prv 26,21[a]
fontes – *sources* / Quellen Hi 28,11[a–a]
forma – *form* / Form Gn 16,11[a]
fortis, e – *strong* / stark Ps 20,8[b]
fortitudo – *strength* / Stärke Nu 23,22[c]
fossa – *ditch, trench* / Graben Da 9,25[c]
fovea, ae – *pit* / Grube Ps 17,14[e]
fragmentum – *fragment* / Fragment Sach 7,7[a]
franges – *you will break* / du wirst zerschmettern Ps 18,41[a–a]
frater, tris – *brother* / Bruder Hi 20,20[a–a]
fremitus – *roaring* / Lärm Hi 4,14[a]
frequentavit – *he has frequented* / er hat häufig besucht Jes 44,9[b]
frt; fortasse – *perhaps* / vielleicht Gn 1,21[a]
fugiant – *they flee* / sie fliehen Ps 60,6[c]
fui, fuit – *I have been, he has been* / ich bin/er ist gewesen Da 10,13[a–a]
fulge – *shine forth* / blitze Ps 35,3[a]
furor – *fury, rage* /Wut Ps 81,16[b]

G

gemma – *jewel* / Edelstein Prv 26,8[b]
generatim – *generally* / im allgemeinen Nu 7,19[a]-23[a]
genitor – *begetter, father* / Erzeuger, Vater 1 Ch 8,7[b]
genus – *kind* /Art Jes 40,20[a]
gladius, ii – *sword* / Schwert Ps 17,13[a]
gloria – *glory* / Ruhm Ps 8,3[a]

gl(ossa) – *gloss* / Glosse Gn 4,7[b–b]
glossator – *glossator* / Glossator Jer 48,6[b]
graece – *in Greek* / griechisch 1 Ch 27,33[a]

H

hab(ent, et) – *they have, they esteem; it has* / sie haben, sie halten; er hat Ex 20,17[a]
habita – *inhabit, live* / wohne Ps 11,1[b]
habitaculum – *dwelling* / Wohnung Ps 46,5[b]
hasta, ae – *spear, lance* / Speer, Lanze Ps 35,3[a]
hebr(aicus, a, um; e) – *(in) Hebrew* / hebräisch Dt 17,9[a–a]
hemist(ichus) – *hemistich* / Halbstichus, Halbvers Jes 9,5[c]
hic, haec, hoc; hi, hae, haec – *this; these* / dieser, diese, dieses; diese Ps 147,8[a]
hic – *here* / hier Gn 4,8[a]
hinc – *hence* / (von) hier Hos 5,15[b]
homark – *homoiarkton* / Homoiarkton Gn 31,18[a–a]
homines – *men* / Menschen Nu 24,17[h]
homtel – *homoioteleuton* / Homoioteleuton Lv 1,8[b–b]
honor – *honor* / Ehre Prv 5,9[b]
hora, ae – *hour* / Stunde Esr 9,4[b–b]
hostes – *enemies* / Feinde Ps 9,7[b]
hpgr – *by haplography* / durch Haplographie Gn 41,31[a]
hpleg – *hapax legomenon* / hapax legomenon Jdc 3,23[a]
huc – *hither* / hierher Gn 1,6[a]
humilis – *simple* / einfach Hi 12,18[a]

I

iam – *already* / schon Dt 33,2[c]
ibi – *there* / dort 2 Ch 5,10[b]
ibidem – *in the same place* / ebendort Jer 39,8[a]
id(em) – *the same* / dasselbe Nu 1,9[a]
idem, eadem, idem – *the same* / derselbe 1 R 8,16[b]
ignis – *fire* / Feuer Hi 18,15[a–a]
imbres – *showers of rain* / Regengüsse Na 1,12[a–a]
immergite – *immerse* / versenkt Jer 51,12[a–a]
impar – *unequal* / ungleich 2 S 17,8[b]
imp(erativus) – *imperative* / Imperativ Dt 2,4[b–b]
imperia – *empires* / Reiche Ps 47,10[c]
impetus – *assault, attack* / Ansturm Jes 14,31[b]
impf – *imperfect* / Imperfekt 1 S 2,28[a]
improbabiliter – *improbably* / unwahrscheinlich 2 S 18,14[b]
impudice – *shamelessly* / unzüchtig Nu 16,1[a]
in – *in, into* / in Gn 20,16[b–b]
incendere – *to set fire to* / anzünden Nu 21,14[b]
in(certus, a, um) – *uncertain, doubtful* / unsicher Lv 21,4[a]
incip(it, iunt) – *it begins, they begin* / er fängt an, sie fangen an Gn 32,2[a]
incolae – *inhabitants* / Einwohner 1 Ch 2,55[a]
inde – *thence* / von dort Da 3,31[a]
index – *proof* / Beweis, Hinweis Jer 29,24[a–a]
inf(initivus) – *infinitive* / Infinitiv Lv 14,43[c]
infirmitas – *infirmity, weakness* / Krankheit Mi 6,14[c]
infodi – *I have dug in* / ich habe vergraben Neh 13,25[b]
iniquus – *unjust* / ungerecht Ps 36,2[b–b]
init(ium) – *beginning* / Anfang Nu 17,2/3[e–e]
iniuste – *unjustly* / ungerecht Nu 31,16[b–b]
inscriptio, onis – *inscription* / Inschrift Ps 119,130[a]
ins(ere, erit) – *insert, it inserts* / füge ein, er fügt ein Gn 1,7[a–a]
inserti, orum – *inserted* / eingefügte Jer 39,13[a]
insolite – *unusually* / ungewöhnlich Da 4,27[a]
intenta – *intended* / beabsichtigt Ez 48,2-7[a–a]
inter – *between, among* / zwischen Nu 22,5[c]
interpretatio – *interpretation* / Deutung Jer 46,2[a]
interrogativum – *interrogative* / Interrogativ Dt 20,19[b]
interv(allum) – *interval* / Zwischenraum Gn 4,8[a]
intransitivum – *intransitive* / intransitiv Da 9,1[a]
introducens, entis – *introductory* / einleitend Da 3,23[a]
inundationes – *inundations* / Überschwemmungen Na 1,12[a–a]
inusitatum – *unusual* / ungebräuchlich Da 1,2[a]
invenies – *you will find* / du findest Ex 36,8[b]
invers – *in inverse order* / in umgekehrter Reihenfolge Gn 19,28[a–a]
inverte – *invert* / stelle um Ps 34,16[a]
ipsi – *themselves* / selbst Jer 15,11[b]
ira, ae – *anger, wrath* / Zorn Ps 7,14[a]
irrepsit – *it crept in* / er hat sich eingeschlichen Da 9,3[a]
irritator – *he who irritates* / der zum Zorn reizt Ps 15,4[b]
is, ea, id; ii, eae, ea – *he, she, it; they* / er, sie, es; sie Jer 51,12[a–a]
it(em) – *likewise* / desgleichen Ex 3,8[c]
iter – *way* / Weg Jes 60,4[a]
iterum – *again* / wieder Da 6,2[a]
iudicium – *judgement* / Gericht Hi 19,29[a]
iuravi – *I have taken an oath* / ich habe geschworen 2 Ch 7,18[a]
iustificata – *justified* / gerechtfertigt Gn 20,16[b–b]
iuvenes, um – *young men* / Jünglinge Da 3,23[a]

J

jdaram; Judaeo-aramaicus, a, um – *Jewish-Aramaic* / jüdisch-aramäisch Da 4,12[a]

judaicus, a, um – *Jewish* / jüdisch Jer 46,2[a]
judices – *judges* / Richter Ex 21,6[a]

K

kopt(icus, a, um; e) – *(in) Coptic* / koptisch Jes 19,10[a]

L

laceravi – *I have torn to pieces* / ich habe zerrissen Hi 19,20[b]
lacuna – *lacuna* / Lücke Ex 18,11[a]
laetantur – *they rejoice* / sie freuen sich Ps 126,1[b]
lamentationes, um – *lamentations* / Wehklagen Jes 43,14[c]
lapsus – *error* / Fehler, lapsus calami – *slip of the pen (scribal error)* / Schreibfehler Ex 23,3[a]
laquei, orum – *snares, traps* / Fallstricke, Schlingen Ps 35,7[b–b]
largum – *plentiful* / freigebig Prv 13,23[a]
latitudo – *breadth, width* / Breite 2Ch 3,4[a]
lect(io) – *reading* / Lesart Gn 18,22[a–a]
lector, oris – *reader* / Leser Jer 2,31[a–a]
legatur – *let it be read* / er wird gelesen 1Ch 27,17[b]
l(ege, egendum) – *read, to be read* / lies, zu lesen Gn 1,11[b]
leg(ere, it, unt) – *to read, it reads, they read* / lesen, er liest, sie lesen Nu 28,7[b]
legiones – *legions* / Legionen Nu 24,24[a]
legisse, legit – *to have read, it has read* / gelesen haben, er hat gelesen Jer 5,24[c]
liber, bri – *book* / Buch Da 1,1[a]
libera – *free (adj.)* / frei Jer 34,5[b]
libera – *release, free (verb)* / befreie Ps 12,8[b]
libere – *freely* / frei Dt 5,6[a]
licet – *it is permitted* / es ist erlaubt Ex 19,13[b]
lignum, i – *wood* / Holz Jes 40,20[a]
locus, i – *place* / Stelle Nu 13,7[a–a]
locusta – *locust* / Heuschrecke Jes 51,6[a–a]
longitudo – *length* / Länge 2Ch 6,13[b–b]
luna crescens – *new moon* / zunehmender Mond Jes 14,12[a]
luxa – *put out of joint* / verrenke Nu 25,4[c]

M

magi – *magicians* / Magier Jes 2,6[a]
magnificus – *magnificent* / herrlich Ex 15,11[a]
maiestas – *majesty* / Hoheit Nu 23,21[d]
maj(or, oris) – *larger* / größer Gn 34,31[a]
male – *badly* / schlecht Da 4,19[a]
maledicta – *abused* / verflucht Jer 31,22[b–b]
malum – *evil* / Böses Ps 10,6/7[a–a]
mandatum – *order* / Befehl Ps 17,4[b]
mansuetus – *mild, gentle* / mild Jo 4,1
manus, us – *hand* / Hand Ps 68,32[c–c]
marg – *in the margin* / am Rand Lv 25,22[a]
marg(inalis) – *marginal* / marginal 2S 11,1[a]
margo, marginis – *margin* / Rand Hi 9,6[a]
m(asculinum) – *masculine* / maskulin Nu 34,6[c]
masculum – *male* / männlich Ex 13,13[a]
mavis – *you prefer* / du ziehst vor Prv 13,4[a]
m cs; metri causā – *on account of the metre* / wegen des Metrums Dt 32,9[c]
me – *me* / mich, a me – *from me* / von mir Jer 31,19[a]; Ps 22,2[b-b]
mediator – *mediator, intercessor* / Mittler Hi 16,20[a–a]
meditatur – *he thinks upon* / er sinnt auf Ps 10,6/7[a–a]
melior – *better* / besser 1R 7,18[d–d]
melius – *better* / besser Dt 32,18[b]
mendacium – *lie* / Lüge Ps 139,24[a]
mendax – *lying* / lügnerisch Ps 15,3[a]
mendosus – *incorrect* / fehlerhaft Esr 1,11[a–a]
mensa – *table* / Tisch 2S 9,11[c]
mensis, is – *month* / Monat Jos 5,10[b]
meritum – *reward* / Verdienst Ps 119,56[a]
Messias, ae – *Messiah* / Messias Nu 24,17[e]
metatheticum – *postpositive* / metathetisch Jos 10,24[e]
metropolis, eos – *capital* / Hauptstadt Nu 22,39[b–b]
metrum – *metre* / Metrum Na 3,17[b–b]
meus, a, um – *my* / mein Jer 31,19[a]
ministerium – *service* / Dienst Ps 26,8[b]
ministraverunt – *they have served* / sie haben gedient Ex 32,35[a]
min(or) – *smaller* / kleiner Gn 2,25[a]
misit – *he has sent* / er hat gesandt 1R 5,15[c]
mixtus, a, um – *mixed* / gemischt Ez 9,8[b]
mlt; multi, ae, a – *many* / viele Gn 2,18[a]
momordi – *I have bitten* / ich habe gebissen Hi 19,20[b]
mors, tis – *death* / Tod Jer 11,19[b]
morus – *mulberry tree* / Maulbeerbaum Jes 40,20[a]
mtr – metrum, i – *metre* / Metrum Ez 31,5[a–a]
mugire – *to low, to bellow* / brüllen Jer 31,39[d]
mulier – *wife, woman* / Frau Lv 18,21[b]
munus – *gift, bribe* / Geschenk 1R 13,13[b–b]
murus – *wall* / Mauer Ps 122,3[c]
mutanda, atum, atur – *to be changed, changed, it is changed* / zu ändern, geändert, er wird geändert Esr 1,9[b]
mutilatus, a, um – *mutilated* / verderbt Mi 1,10[a]

N

Nabataeenses – *Nabataean* / nabatäisch Da 4,13[a]
nab(ataeus, a, um; e) – *(in) Nabataean* / nabatäisch Dt 33,3[a–a]
narratum – *told* / erzählt 1R 11,19[a]

navis – *ship* / Schiff Jes 2,16[a]
ne – *lest* / damit nicht Ps 60,6[c]
necavi – *I have slain* / ich habe getötet Neh 13,25[a]
nectunt – *they weave* / sie weben Jer 5,26[a–a]
nefarii – *nefarious, impious* / gottlose Ps 119,23[a]
neglecto – *without regard to* / ohne Rücksicht auf Da 3,17[a]
neohb; neohebraicus, a, um – *modern Hebrew* / neuhebräisch Hi 18,3[a]
nequaquam – *not at all* / keineswegs Da 9,13[a]
neutrum – *neuter* / Neutrum Hi 31,11[a]
niger – *black* / schwarz Hi 3,5[a]
nil – *nothing* / nichts Jer 5,24[c]
nisi – *unless, but* / wenn nicht, als Jer 5,24[c]
nobiles – *highborn, superior* / Edle Jes 43,14[a]
noluerit – *he is unwilling* / er wollte nicht 1Ch 28,7[a–a]
nom(en, inis) – *name* / Name Jos 15,25[a]
non – *not* / nicht Ex 23,5[a–a]
nona, ae – *ninth* / neunte Esr 9,4[b–b]
nonn(ulli, ae, a) – *some, several* / einige Gn 1,30[a]
nostrum – *our* / unser Esr 4,14[a]
nota – *note* / Bemerkung 2S 11,1[a]
notum – *known* / bekannt Hi 33,27[a]
novum – *new* / neu Ps 115,12[a]
nubes – *cloud(s)* / Wolke(n) Nu 23,20[c–c]
nullus, ius – *not any* / keiner, ohne Hi 10,22[b–b]
num – *interrogative particle* / Fragepartikel Ex 2,25[a]
numerus, i – *number* / Zahl Ex 36,8[b]
nunc – *now* / jetzt Hi 9,6[a]
nuntius, ii – *messenger* / Bote Nu 22,18[a]

O

obducti, orum – *covered* / bedeckt Ps 68,31[b]
ob(elus, i) – *obelus* / Obelus Dt 4,22[a]
obiectum – *object* / Gegenstand Hi 17,6[a]
oblitus est – *he has forgotten* / er hat vergessen Jes 44,9[a]
obscure – *darkly* / dunkel Ex 23,5[a–a]
observatio – *observation* / Wahrnehmung Qoh 3,17[a]
obsistere – *to resist, to oppose* / sich widersetzen Hi 38,11[a–a]
obturare – *to block up* / verstopfer Hi 18,3[a]
offerebat – *he brought before* / er brachte dar 1R 13,33[b–b]
omisso – *with omission of* / unter Auslassung von Est 9,29[a–a]
om(ittit, unt) – *it omits, they omit* / er läßt/sie lassen aus Gn 10,4[a]
omnis, e – *all, every* / jeder, alle Hi 10,8[a–a]
operati sunt – *they have worked* / sie haben gearbeitet Ps 73,7[b]
operuerunt – *they have covered* / sie haben bedeckt Ps 55,5[a]
oppositum – *opposite* / entgegengesetzt Da 4,5[a]
opt(ima) – *the best ones* / die besten Ez 16,47[a]
oratio, onis – *prayer* / Gebet Da 3,23[a]
ordinant, at – *they arrange, it arranges* / sie haben/er hat die Reihenfolge Ex 20,13[a]
ordo, inis – *order* / Ordnung, Reihenfolge Nu 36,11[a]
orig(inalis) – *original* / ursprünglich Gn 18,22[a–a]
orig(inaliter) – *originally* / ursprünglich Gn 4,7[b–b]
ortus, a, um – *arisen* / entstanden Ez 40,14[a]

P

paenituit me – *I have repented* / es hat mich gereut Jer 31,19[a]
paenultima – *the paenultimate (syllable)* / vorletzte (Silbe) Lv 18,28[a]
papyrus, i – *papyrus* / Papyrus Da 3,6[c]
par(allelismus, i) – *parallelism* / Parallelismus Dt 33,13[b]
pars, tis – *part* / Teil Ps 35,3[a]
particula, ae – *particle* / Partikel 1S 2,27[a]
partim – *partly, in part* / teilweise Ex 36,8[b]
partitivum – *partitive* / partitiv Da 11,7[b–b]
pascuum, i – *pasture* / Weide Jer 6,2[a–a]
passim – *here and there* / da und dort Jer 2,33[b]
pass(ivum) – *passive* / Passiv Gn 45,2[a]
patronymicum – *patronymic* / Nennung des Vaters Nu 13,7[a–a]
paululum – *a little bit, trifle* / ein klein wenig Jes 57.17[b]
paulum – *a little, somewhat* / ein wenig Jer 49,34[a]
pavor – *fear* / Furcht Ps 55,5[a]
pc; pauci, ae, a – *a few* / wenige Gn 1,11[b]
pellis, is – *skin, hide* / Fell, Haut Neh 3,15[d]
perdiderunt – *they have destroyed* / sie haben zugrunde gerichtet Ps 35,12[a]
perduces – *you will bring through* / du wirst geleiten Ps 49,20[a]
perfectus – *perfect* / vollkommen Hi 10,8[a]
periphrasis, eos – *circumlocution* / Umschreibung Ex 14,20[a–a]
permlt; permulti, ae, a – *very many* / sehr viele 1S 2,10[c]
pertinens, pertinet – *belonging to, it belongs to* / gehörend, er gehört Neh 13,28[a]
perturbatus, i – *disturbed, disordered* / in Unordnung gebracht Dt 26,17[a]
pessum data – *destroyed* / zugrunde gerichtet Na 3,11[b]
petent – *they will ask, they will desire* / sie werden fragen Ps 18,42[b–b]
pf; perfectum – *perfect* / Perfect Lv 18,28[a]
phoneticum – *phonetic* / phonetisch Hi 36,27[b]
pinguis – *fat* / fett Hi 33,25[a]
plaga – *blow, stroke* / Schlag Ps 39,11[a]
plerumque – *generally* / meistens Dt 31,16[c]
pl(uralis) – *plural* / Plural Gn 13,18[a]

plur(es, a) – *many* / mehrere Jos 19,47[c]
poetica – *poetic* / poetisch Hi 37,12[c]
populus, i – *people* / Volk Jer 33,13[a–a]
porta – *gate* / Tor Da 8,2[c–c]
possessio – *possession* / Besitz Hi 15,29[a]
post – *after* / nach Gn 14,1[d–d]
postea – *thereafter* / nachher Gn 47,5[a]
postquam – *after* / nachdem Cant 4,6[a]
potens, entis – *mighty* / mächtig Dt 32,15[f]
potius – *rather, preferably* / vielmehr Gn 48,20[b]
praebent, praebet – *they present, it presents* / sie bieten, sie bietet Ex 36,8[b]
praecedens – *preceding* / vorhergehend Mal 2,15[c]
praecones – *heralds* / Herolde Ex 36,6[a–a]
praedicabit – *he will praise* / er wird preisen Ps 22,9[a]
pr(aemitte, mittendum, mittit, mittunt) – *put before, to be put before, it puts before, they put before* / schicke voraus, vorauszuschicken, er schickt voraus, sie schicken voraus Gn 1,30[a]
praepos(itio, onis) – *preposition* / Präposition 2S 3,27[c]
praeter – *except* / außer Nu 22,22[c]
praeterea – *besides* / außerdem Ex 29,20[a]
prb; probabiliter – *probably* / wahrscheinlich Jer 2,16[b]
primogenitum – *first-born* / Erstgeburt Ex 13,13[a]
primus, a, um – *first* / erster 1Ch 7,15[c]
princeps, ipis – *chief* / Fürst Nu 24,17[e]
pro – *for, instead of* / für, anstelle Gn 11,31[c]
probavit – *he has tested, he has tried* / er hat geprüft Jes 66,16[b]
proclamaverunt – *they have cried out* / sie haben ausgerufen Ex 36,6[a–a]
procurrens – *jutting out* / vorragend Hi 39,8[a]
pron(omen) – *pronoun* / Pronomen, Fürwort 1S 1,17[a]
propago, inis – *shoot* / Ableger Ps 80,16[a]
proprius, a, um – *proper* / eigen Ex 2,1[a]
propter – *because of* / wegen Nu 5,26[b–b]
propterea – *therefore* / deswegen Da 7,15[a–a]
prosperitas, atis – *prosperity* / Wohlergehen Hi 20,20[a–a]
protectio, onis – *protection* / Schutz Ps 42,5[a–a]
prp; propositum – *it has been proposed* / es ist vorgeschlagen worden Jes 26,11[a]
prs; personalis, e – *personal* / Personal-, persönlich 1S 1,17[a]
ps(almus, i) – *psalm* / Psalm Ps 115,12[a]
pt; participium – *participle* / Partizip 1S 14,26[a]
pudicitia, ae – *decency* / Schamhaftigkeit Nu 31,18[a]
pulchra – *beautiful* / schön Nu 12,1[a]
pulvis, eris – *dust* / Staub Nu 23,10[c–c]
punct(um, i; a) – *point(s)* / Punkt(e) Gn 16,5[a]
pun(icus, a, um) – *Punic* / punisch Da 7,17[a]
purus – *pure* / rein Prv 26,28[b]

Q

quam – *than* / als Hi 4,19[a]
quamvis – *although* / obwohl Dt 29,4[c–c]
quasi – *as if, just as* / wie Jer 5,26[a–a]
quattuor – *four* / vier Ez 5,12[a]
qui, quae, quod; qui, quae, quae – *who, which* / der, die, das; die Nu 13,7[a–a]
quoad – *as to, as far as* / soweit, hinsichtlich 1Ch 27,4[b–b]
quocum – *with whom* / mit dem Hi 16,20[a–a]
quoties – *how often* / wie oft Hi 7,4[b]

R

radius – *beam, ray* / Strahl Jer 23,5[b]
rasura – *erasure* / Rasur Ex 36,29[b]
reatus – *fault* / Schuld Ex 32,35[a]
rebellaverunt – *they have rebelled* / sie haben sich aufgelehnt Nu 31,16[b–b]
recte – *correctly* / richtig Gn 31,46[a]
rectius – *more correct* / richtiger Jer 4,20[a]
rectus, a, um – *correct* / richtig Ez 32,6[a]
redii – *I have returned* / ich bin zurückgekehrt Da 4,33[d]
redime – *redeem* / erlöse Ps 12,8[b]
regalis – *royal, regal* / königlich Hi 12,18[a]
regens – *transitive; subject* / transitiv; Subjekt Ez 43,7[a]; Hi 31,18[a]
regulariter – *regularly* / regelmäßig Da 5,27[a]
relat(ivum) – *relative* / relativ 1S 14,21[a]
rel(iqui, ae, a) – *remaining* / die übrigen Jdc 14,2[a]
reliquum, i – *rest* / Rest Jes 9,6[a]
removeris – *you have removed* / du hast entfernt Ps 22,2[b–b]
repens – *creeping* / kriechend Jer 46,22[a–a]
repetitus, a, um – *repeated* / wiederholt Nu 25,8[a–a]
res, rerum – *things* / Dinge Gn 20,16[b–b]
restare – *to stand firm* / fortdauern Prv 11,7[f]
rete – *net* / Netz Jer 5,26[a–a]
retento – *retained* / unter Beibehaltung von Jer 18,14[b]
rex, regis – *king* / König Jos 15,9[a–a]
robur – *strength* / Stärke Jes 54,8[a]
Romani, orum – *Romans* / Römer Nu 24,24[b–b]
rufi – *reddish* / rötliche Sach 6,6[a–a]
rursus – *again* / wieder Jer 31,19[a]

S

saepe – *often* / oft Ex 21,28[b]
saepius – *more often* / öfter Jos 10,24[e]
saginati – *fattened* / gemästet Ps 37,20[a–a]
sagitta, ae – *arrow* / Pfeil Ps 64,4[a]
sagittarius – *bowman* / Bogenschütze Prv 26,10[b]

sal – *salt* / Salz Esr 4,14[a]
salus, utis – *salvation* / Heil Ps 22,2[b–b]
sam(aritanus, a, um) – *Samaritan* / samaritanisch Jos 17,7[b]
sanctificate – *sanctify, make holy* / heiligt 2Ch 35,3[b]
satiabor – *I will be sated* / ich werde mich sättigen Ps 16,11[a]
satiatus – *sated* / gesättigt Hi 10,15[a]
saxetum, i – *rocky area* / felsige Gegend Nu 20,19[a]
saxum – *rock* / Fels Hi 39,8[a]
scandendum – *to be read aloud* / zu skandieren Jo 2,9[a]
sciatis – *you know* / ihr wißt Hi 19,29[a]
scil(icet) – *namely* / nämlich Gn 27,40[a]
scribendum – *to be written* / zu schreiben Prv 22,17[b–b]
scriptor, oris – *writer, scribe* / Schreiber Hi 26,12[a]
se – *himself, itself* / sich Jer 33,13[a–a]
sec(undum) – *according to* / gemäß Jer 4,20[a]
secundus, a, um – *second* / zweiter Ez 8,3[d–d]
sed – *but* / aber Gn 22,14[a]
semel – *once, a single time* / einmal Jos 2,1[e]
semper – *always* / immer Gn 13,18[a]
senior – *elder* / älter 1S 19,20[b]
sensus, us – *meaning* / Sinn, Bedeutung Jer 10,5[a–a]
sententia – *opinion* / Meinung Jes 44,28[a]
septies – *seven times* / siebenmal Jos 2,1[e]
sepulchrum – *sepulcher, grave* / Grab Jes 53,9[c]
sepultura – *burial* / Begräbnis 2Ch 26,23[b]
sequitur – *it follows* / er folgt 2Ch 25,23[a–a]
sera – *bar (for fastening doors)* / Riegel 1Ch 12,16[b]
serpens – *snake* / Schlange Jer 46,22[a–a]
seu – *or* / oder Gn 38,29[a]
sexta, ae – sixth / sechste 2S 24,15[b–b]
sg; singularis – *singular* / Singular Gn 7,13[a]
si – *if* / wenn Ex 23,5[a–a]
sic – *so, thus* / so Gn 21,18[a]
silex – *flint* / Feuerstein Jer 18,14[b]
sim(ilis, e) – *similar* / ähnlich Gn 11,11[a]
simillima – *very similar* / sehr ähnlich 1Ch 28,20[b]
sine – *without* / ohne Gn 26,1[a]
sive – *or* / oder Ex 16,32[b]
sol(um) – *only* / nur Nu 16,24[a–a]
solus – *alone, only* / allein Dt 32,50[b]
sordes – *dirt, filth* / Schmutz Prv 10,20[b]
soror – *sister* / Schwester 1Ch 2,25[b]
sors – *lot* / Los Prv 12,9[a]
sperabunt, sperate – *they will hope, hope* / sie werden hoffen, hofft Ps 52,8[b–b]
spes, ei – *hope* / Hoffnung Ps 55,23[a]
splendor, oris – *splendor, brilliance* / Glanz Jer 23,5[b]
sq; sequens – *following* / folgend Ex 8,12[c]
sqq; sequentes – *following* / folgende Nu 3,12[b]
statim – *immediately* / sogleich, unmittelbar Hi 18,8[a]
stat(us) – *state* / Status 1S 12,23[b]
stella crinita – *comet* / Komet Nu 24,17[c]
stercilinium – *dunghill* / Misthaufen Na 1,14[c–c]
stich(us) – *stich* / Stichus, Vers Jdc 5,11[c]
stillare – *to drop, to drip* / tropfen lassen Hi 36,27[a–a]
stropha – *strophe* / Strophe Na 1,4[b]
studium – *zeal* / Eifer Prv 19,2[b]
sub – *under, beneath* / unter Ex 36,8[b]
subj(ectum) – *subject* / Subjekt 1S 20,33[b]
subsellia – *seats* / Sitze 2Ch 9,11[a]
subst(antivum) – *substantive, noun* / Substantiv 2S 19,43[b]
suff(ixum) – *suffix* / Suffix Gn 7,13[a]
sum – *I am* / ich bin Ps 88,9[b]
sumite – *take* / nehmt Ex 12,21[b–b]
summarium, ii – *summary* / Inhaltsangabe Da 5,25[a]
sunt – *they are* / sie sind Mi 1,10[a]
super – *above* / über Ps 56,3[c–c]
superesse – *to be left* / übrig sein Na 3,14[b]
supervacaneus – *needless, superfluous* / überflüssig, unnötig Da 10,13[a–a]
supra – *above* / oberhalb Jes 54,13[a]
suspensum – *raised* / hängend Jdc 18,30[a]
suus, a, um – *his* / sein Ps 33,17[a]
syr(iacus, a, um; e) – *(in) Syriac* / syrisch Jer 10,5[a–a]

T

tacuerit, tacui – *it was silent, I have been silent* / er hat/ich habe geschwiegen Ex 19,13[a–a]
talpa – *mole* / Maulwurf Ps 58,9[b]
tantum – *only* / nur Nu 8,16[a–a]
tarditas – *tardiness, slowness* / Verzögerung Prv 29,11[a]
taurus – *Taurus (astronomy)* / Taurus (Astronomie) Am 5,9[c]
te – *you* / dich, a te – *from you* / von dir Ps 16,2/3[b–b]
technicus – *technical* / technisch, Fach- Ez 41,6[c]
tegere – *to cover* / bedecken Hi 23,9[a]
tegimen – *covering, cover* / Bedeckung, Decke Na 2,4[a–a]
teg(i)mentum, i – *covering, cover* / Bedeckung, Decke Hi 23,9[a]
templum, i – *temple* / Tempel 2Ch 7,9[a]
ter – *thrice* / dreimal Jo 1,15[a]
terminus – *term* / Terminus, Ausdruck Ez 41,6[c]
terra – *land* / Land Nu 22,5[c]
tertius, ii – *third* / dritter Ez 40,7/8/9[b]
testiculati – *having their testicles* / mit Hoden Jer 5,8[b]
testis, is – *witness* / Zeuge Lv 18,11[a]
tetragrammaton – *Tetragrammaton* / Tetragramm 2S 2,27[a]
textor – *weaver* / Weber Jes 19,10[a]
textus – *text* / Text Mi 5,4[b–b]
threnus, i – *lamentation* / Leichenklagelied Ez 32,18[c]

tibi – *to you* / dir Dt 6,3[d]
titulus – *title* / Titel, Überschrift Prv 22,17[b–b]
tonitrus – *thunder* / Donner Jes 33,3[a]
tot(us, a, um) – *the whole* / ganz Dt 9,1[a]
tradit – *it renders, translates* / er übersetzt Dt 5,6[a]
traditio – *tradition* / Überlieferung Jes 52,14[c]
transcendere – *to transcend* / überschreiten, übertreten Hi 39,8[a]
transcriptio, onis – *transcription, transliteration* / Umschrift 2Ch 22,1[a]
transl(atio) – *translation* / Übersetzung Hab 3,2[a]
tr(anspone) – *transpose* / stelle um Gn 1,6[a]
tu – *you* / du Gn 20,16[b–b]
tum – *then, in that case* / dann Lv 17,4[d–d]
tumultuati sunt – *they have made a tumult* / sie haben gelärmt Da 6,16[b]
tumultuose – *tumultuously* / lärmend Da 6,7[a]
tunc – *then* / dann Jo 2,9[a]
turma, ae – *division* / Abteilung 1Ch 27,4[b–b]
tuus, a, um – *your* / dein Ps 17,15[b]
txt; textus – *text* / Text Dt 33,2[c]

U

ubi – *where* / wo Esr 8,16[c–c]
ubique – *everywhere* / überall Nu 2,6[a]
ug(ariticus, a, um; e) – *(in) Ugaritic* / ugaritisch Dt 1,44[b]
ulciscendo – *when I take vengeance* / wenn ich mich räche Hos 9,12[a]
ultima – *last* / letzte Nu 36,11[a]
ululatus – *howling, wailing* / Geschrei Jer 4,31[b]
umbra, ae – *shadow* / Schatten Ps 31,21[c]
una c(um) – *together with* / zusammen mit 1R 9,16[a]
unde – *wherefore* / weshalb Ez 28,13[c–c]
unus, a, um – *one* / einer Da 11,7[b–b]
urbs, urbis – *town, city* / Stadt Jer 39,3[b–b]
urentes – *burning* / feurige Nu 21,6[a]
usque ad – *(right) up to* / bis zu Ex 36,8[b]
ut – *as; so that* / wie; damit Gn 6,20[a]; Hi 19,29[a]
uter, tris – *leather bottle* / lederner Schlauch Ps 33,7[a]
utrumque – *both, each* / beide Na 1,10/11[c–c]

V

vadum, i – *ford* / Furt Nu 21,11[a]
valde – *very much* / sehr Da 3,31[a]
vallis, is – *valley* / Tal Ps 84,7[b]
var(ia; varia lectio) – *variant; variant reading* / Variante 1R 7,18[d–d]
vasa – *vessels* / Gefäße Hi 21,24[a]
vb; verbum, i; verba, orum – *word(s)* / Wort; Wörter, Worte Ex 2,25[a]
vel – *or* / oder Gn 1,1[a]
venenum – *poison* / Gift Jer 11,19[b]
venerunt, veniet – *they have come, it will come* / sie sind gekommen, er wird kommen Da 6,7[a]
verba – *words* / Wörter Lv 10,18[a]
verbatim – *literally* / wörtlich Jos 16,10[a]
verberatio – *chastisement* / Prügel Hi 36,18[b]
verbotenus – *literally* / wortwörtlich Nu 10,11[a]
verb(um) – *verb* / Verb 1S 1,6[a]
vere – *verily, indeed* / wahrhaftig Hi 6,13[a]
veritas, atis – *truth* / Wahrheit Ps 7,12[a]
vers(io, onis) – *version, translation* / Übersetzung Esr 2,48[a]
v(ersus, us) – *verse* / Vers Lv 24,4[a]
versus, uum – *verses* / Verse Jer 19,2[a–a]
vertit – *it translates* / er übersetzt Dt 8,13[a]
vertunt – *they translate, they change* / sie übersetzen, sie verkehren Nu 12,1[b–b]; Jer 5,10[b–b]
vestimenta, orum – *garments* / Kleidungsstücke Da 3,21[a–a]
vestis – *garment* / Kleid 2R 23,7[b]
vetus – *old* / alt Nu 28,7[b]
vexant – *they torment* / sie quälen Hi 6,4[a]
via – *way* / Weg Ps 2,11/12[c]
vide, videns – *see, seeing* / siehe, sehend Jer 38,28[a]; Hi 10,15[a]
vid(entur, etur) – *they seem, it seems* / sie scheinen, es scheint Gn 10,4[b]
vindemiator – *Vindemiator (astronomy)* / Vindemiator (Astronomie) Am 5,9[e]
vindex – *liberator* / Erlöser Ps 4,2[b]
vinum – *wine* / Wein Nu 28,7[b]
vita, ae – *life* / Leben Ps 143,10[c]
vivum – *alive* / lebendig 2Ch 33,11[a]
vix – *hardly, scarcely* / kaum Hos 6,5[d]
vobis – *to you* / euch Ex 19,13[b]
vocales – *vowels* / Vokale 1Ch 11,22[b]
vocativus – *vocative* / Vokativ Ps 113,1[a]
vos – *yourselves* / euch 2Ch 35,3[b]
vox – *word* / Wort 2S 8,7[b]
vrb; verbum – *verb* / Verb Jdc 5,14[a]
vulva – *womb* / Mutterleib Ex 13,13[a]
vv; versus, uum – *verses* / Verse 1R 2,46[a]

Sigla / Siglen

Signs / Zeichen

+ – *it adds, they add* / er fügt/sie fügen hinzu

> – *is wanting in, is absent in* / fehlt in

* – *the form of the word is a probable conjecture* / das betreffende Wort ist durch Konjektur erschlossen

Manuscripts and Versions / Handschriften und Übersetzungen

α′ – *Aquila's Greek translation of the Old Testament* / Aquilas griechische Übersetzung des Alten Testaments

𝔄 – *The Arabic version of the Old Testament* / Arabische Übersetzung des Alten Testaments

C – *The Cairo Codex of the Hebrew Prophets* / Kairoer Prophetenkodex

𝔊 – *A reading of one or several Hebrew manuscripts from the Cairo Geniza* / Lesart einer oder mehrerer hebräischer Handschriften aus der Kairoer Geniza

Ed, Edd – *One or several editions of the Hebrew Old Testament* / Eine bzw. mehrere Ausgaben des hebräischen Alten Testaments

𝔊 – *The Greek version of the Old Testament (Septuagint)* / Griechische Übersetzung des Alten Testaments (Septuaginta)

K – *The Ketib* / Ketib

L – *The Leningrad Codex of the Hebrew Old Testament* / Codex Leningradensis

𝔐 – *The Masoretic text of the Old Testament* / Masoretischer Text des Alten Testaments

Ms, Mss – *One or several medieval manuscripts of the Hebrew Old Testament* / Eine bzw. mehrere Handschriften des hebräischen Alten Testaments

Occ – *An Occidental reading* / Lesart der Masoreten des Westens

Or – *An Oriental reading* / Lesart der Masoreten des Ostens

Q – *The Qere* / Qere

𝔔 – *A reading of one or several Hebrew manuscripts from Qumran* / Lesart einer oder mehrerer hebräischer Handschriften aus Qumran

𝔰 – *The Samaritan Pentateuch* / Samaritanischer Pentateuch

$𝔰^{T}$ – *The Samaritan Targum of the Pentateuch* / Samaritanisches Pentateuchtargum

σ′ – *Symmachus' Greek translation of the Old Testament* / Symmachus' griechische Übersetzung des Alten Testaments

𝔖 – *The Syriac version of the Old Testament* / Syrische Übersetzung des Alten Testaments (Peschitta)

𝔗 – *The Targum(s)* / Targum(s)

θ′ – *Theodotion's Greek translation of the Old Testament* / Theodotions griechische Übersetzung des Alten Testaments

𝔙 – *The Vulgate* / Vulgata

Books of the Old Testament / Bücher des Alten Testaments

Gn Ex Lv Nu Dt
Jos Jdc 1 S 2 S 1 R 2 R
Jes Jer Ez Hos Jo Am Ob Jon Mi Na Hab Zeph Hag Sach Mal
Ps Hi Prv Ru Cant Qoh Thr Da Esr Neh 1 Ch 2 Ch

Apocrypha/ Deuterocanonicals and Pseudepigrapha / Apokryphen/Deuterokanonische Schriften und Pseudepigraphen

Est apokr 1 Makk Sir Jub

Books of the New Testament / Bücher des Neuen Testaments

Mt Mc Lc J Act
Rm 1 Ko 2 Ko G E Ph Kol 1 Th 2 Th 1 T 2 T Tt Phm Hbr Jc 1 P 2 P 1 J 2 J 3 J Jd
Apc

For all other symbols, consult Sigla et Compendia *in the* Prolegomena *to* Biblia Hebraica Stuttgartensia. / Für alle übrigen Siglen siehe die *Sigla et Compendia* in den *Prolegomena* der *Biblia Hebraica Stuttgartensia.*

INDEX LIBRORUM BIBLICORUM

GENESIS	בראשית	1	NAHUM	נחום	1044
EXODUS	שמות	86	HABAKUK	חבקוק	1049
LEVITICUS	ויקרא	158	ZEPHANIA	צפניה	1054
NUMERI	במדבר	209	HAGGAI	חגי	1060
DEUTERONOMIUM	דברים	283	SACHARIA	זכריה	1063
JOSUA	יהושע	354	MALEACHI	מלאכי	1081
JUDICES	שפטים	399	PSALMI	תהלים	1087
SAMUEL	שמואל	443	IOB	איוב	1227
REGES	מלכים	557	PROVERBIA	משלי	1275
JESAIA	ישעיה	675	RUTH	רות	1320
JEREMIA	ירמיה	780	CANTICUM	שיר השירים	1325
EZECHIEL	יחזקאל	896	ECCLESIASTES	קהלת	1336
HOSEA	הושע	991	THRENI	איכה	1354
JOEL	יואל	1009	ESTHER	אסתר	1367
AMOS	עמוס	1015	DANIEL	דניאל	1381
OBADIA	עבדיה	1028	ESRA	עזרא	1411
JONA	יונה	1031	NEHEMIA	נחמיה	1430
MICHA	מיכה	1034	CHRONICA	דברי הימים	1459

[ס a] **1** 1 בְּרֵאשִׁית[a] בָּרָא ׀ אֱלֹהִים אֵת ׀ הַשָּׁמַיִם ׀ וְאֵת ׀ הָאָרֶץ׃ 2 וְהָאָרֶץ
הָיְתָה תֹהוּ ׀ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי ׀ תְהוֹם וְרוּחַ ׀ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי
3 4 הַמָּיִם׃ 3 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יְהִי ׀ אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ 4 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־
5 הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ 5 וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם ׀
6 אֶחָד׃ פ 6 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל
7 בֵּין מַיִם לָמָיִם[a]׃ 7 וַיַּעַשׂ ׀ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם ׀ אֲשֶׁר
8 מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ[a] וַיְהִי־כֵן[a]׃ 8 וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם ׀ שֵׁנִי׃ פ
9 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם ׀ אֶל־מָקוֹם[a] ׀ אֶחָד וְתֵרָאֶה
10 הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן[b]׃ 10 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם
11 קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 11 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ
[a]דֶּשֶׁא עֵשֶׂב[a] מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ[b] פְּרִי ׀ לְמִינוֹ[c] אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ
12 עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ 12 וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ
13 וְעֵץ עֹשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 13 וַיְהִי־
14 עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃ פ 14 וַיֹּאמֶר ׀ אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת
בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים
15 וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃ 15 וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ
16 וַיְהִי־כֵן׃ 16 וַיַּעַשׂ ׀ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר

Cp 1 [1]Mm 1. [2]Mm 2. [3]Mm 3. [4]Mm 3139. [5]Mp sub loco. [6]Mm 4. [7]Jer 4,23, cf Mp sub loco. [8]Hi 38,19. [9]2 Ch 24,20. [10]Mm 5. [11]Mm 6. [12]Mm 3105. [13]וחד לחשך Hi 28,3. [14]Mm 200. [15]Mm 7. [16]Mm 1431. [17]Mm 2773. [18]Mm 3700. [19]Mm 736. [20]וחד לְנַפְשָׁח Ps 66,6. [21]Mm 722. [22]Mm 2645. [23]Qoh 6,3.

Cp 1, 1 [a] Orig *Βρησιθ* vel *Βαρησηθ (-σεθ)*, Samar *bārâšīt* ‖ **6** [a] huc tr 7[a–a] cf 𝔊 et 9.11.15.20.24.30 ‖ **7** [a–a] cf 6[a]; ins אלהים וירא cf 4.10.12.18.21.31 et 8 (𝔊) ‖ **9** [a] 𝔊 *συναγωγήν* = מָקוֶה cf מקוה המים 10 ‖ [b] 𝔊 + *καὶ συνήχθη τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν καὶ ὤφθη ἡ ξηρά* = וַיִּקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מִקְוֵיהֶם וַתֵּרָא הַיַּבָּשָׁה ‖ **11** [a–a] 𝔊𝔙 cj עשב c דשא ‖ [b] 1 c pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗 וְעץ cf 12 ‖ [c] prb dl cf 12.

ת ג[1] ר״פ ורב[2] מ״פ. ג בתור[3]. יג[4] ול[5] בליש. ח ר״פ[6]

ב[7]. ב[8]. ב. ח ב[9] מנה בליש וכל שמואל דכורת ב מ ה רוח יי. ל

כה[10]. ל

ג[11]

ד[12]. ל[13]. י ב[14] מנה ס״פ בתור

כה[10] ג[15] מנה בטע בעינ. לב

ל. י[16]. ג[11]

ב[17]. ו בעינ

כה[10]. ל. ג[18]. ל[19]

ו בעינ. ל[20]. ל

כה[10]. ל

ב. ב. ד[21]

ו בעינ. ג ב מל וחד חס[22]. ב. יד[23]

יד. ג ר״פ

כה[10]. ב חס

ב חד מל וחד חס

ב[23]

ו בעינ. ד[16]. יה פסוק את את ואת ואת. ב חס. ל

ג[24].ל.ג[24] הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֶת
הַכּוֹכָבִים׃ 17 וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ 17
ל וחס.ה[25].ב[28] 18 וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְלַהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים 18
ג ר״פ.ל.כה[27] 19 כִּי־טוֹב׃ 19 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃ פ 20 וַיֹּאמֶר 20
ג[28] מנה בטע בעינ׳
ל[29].ב.כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[30] אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי
ב.ג חס בחור[31] רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃ 21 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ 21
ג.יד הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ
ה בתור[32] וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 22 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ 22
ד.ה[33].ג[34].ב.ג ר״פ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יֵרֶב בָּאָרֶץ׃ 23 וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר 23
ל.כה[27] יוֹם חֲמִישִׁי׃ פ 24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ 24
ל.ו בעינ׳.ד[35] בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃ 25 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת 25
ו בלית[36] יד הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
כה[27] ג[28] מנה בטע בעינ׳ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ 26 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ 26
ג.ה פסוק ובכל ובכל[37] כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ
ב וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ 27 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים | אֶת־הָאָדָם 27
ל.ג[38].ה בתור[32] בְּצַלְמוֹ[a] בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם׃ 28 וַיְבָרֶךְ 28
כה[27] ל[39] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בליש. ד.ל וחס אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְּשֻׁהָ
ג.ג וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם[a] וּבְכָל־חַיָּה[b] הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃
כה[27] 29 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב | זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־ 29
ב[40] פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה
ד ר״פ.ל ר״פ[32] ו בלית[36].ל.ב מל לְאָכְלָה׃ 30 וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל | רוֹמֵשׂ 30
ו בעינ׳ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת[a]־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־כֵן׃
ל 31 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־ 31
ל.ל.ד.ו בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃ פ **2** 1 וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ **2**

[24]Mm 3428. [25]Mm 2309. [26]Mm 714. [27]Mm 5. [28]Mm 7. [29]Mm 1687 ומד וישרצו Ex 1,7. [30]Mm 686. [31]Mm 8. [32]Mp sub loco. [33]Mm 720. [34]Mm 726. [35]Mm 1431. [36]Mm 9. [37]Mm 2543. [38]Mm 10. [39]Mm 11. [40]Lv 23,40. Cp **2** [1]Mm 13.

20 [a] 𝔊 + *καὶ ἐγένετο οὕτως*, ins ויהי־כן cf 6[a] || **21** [a] 𝔪 ניהם– cf 𝔊𝔙; frt l נָהָם– cf 4,4[a] || **26** [a] 𝔪 וכ׳ cf 𝔊𝔙 || [b] 𝔖 + *ḥjwt'*, ins חַיַּת || **27** [a] > 𝔊*, frt dl || **28** [a] 𝔊 + *καὶ πάντων τῶν κτηνῶν καὶ πάσης τῆς γῆς*; 𝔖 + *wbb'jr'*, ins ובבהמה cf 26 || [b] 𝔪 החיה || **30** [a] nonn Mss 𝔊 ואת; prb pr נָתַתִּי cf 9,3.

2 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי[a] מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם ל. ב חס[2]
3 הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: 3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם ב. ג
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים ב. ג בתור[3]
סנ(ג) לַעֲשׂוֹת: פ 4 אֵלֶּה[a] תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם[b] ד ר״פ[4]. ב מל. ל
5 בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים[c] אֶרֶץ וְשָׁמָיִם[c]: 5 וְכֹל | שִׂיחַ הַשָּׂדֶה ה[5]. ג ר״פ וכל ופ אות וחד מן ה ר״פ בסיפ וחד מן ל ר״פ וכל ומ״פ וכל. ה
טֶרֶם יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה ל
אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה: 6 וְאֵד יַעֲלֶה מִן־ ט. ל זקף פת[7]. ב חד חס וחד מל[8]
הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאֲדָמָה: 7 וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־ ג[9]. ב חד חס וחד מל
הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ ל. ל
חַיָּה: 8 וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גַּן־בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר ג. פד לג מבה בתור
יָצָר: 9 וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה וְטוֹב ל. ל[10]. ב[11]. ב[12]. יז[13]
לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע: 10 וְנָהָר יוֹצֵא ל. יג[14]. ב דמטע[15]
מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: 11 שֵׁם ח[16]. ב[17]. ד בתור
הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה[a] אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב: יא זוגין בטע[18]. ב חס[19]
12 וְזהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב[a] שָׁם הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם: 13 וְשֵׁם־הַנָּהָר ל ובטע[20]. ב. יג ר״פ[21]
הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ: 14 וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי יג מל וג חס. יא זוגין בטע[18]. יג ר״פ[21]
חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְּרָת: ל[22]
15 וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ: ב וחס[23]. ל. ל
16 וַיְצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל: ג וכל על האדם ועל הבהמה דכורת[24]. יז[25]
17 וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת ל[26]
18 תָּמוּת: 18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה־[a] ד בעינ[27]
19 לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: 19 וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים[a] מִן־הָאֲדָמָה[b] כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה ב חד חס וחד מל[27]. יג פסוק כל כל וכל
וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל[q] נא[28] יוֹ מבה בתור. ל
אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם[c] נֶפֶשׁ חַיָּה[c] הוּא שְׁמוֹ: 20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת ג. ט מל בתור[29]

[2] Mm 14. [3] Mm 3. [4] Mm 48. [5] Mm 2360. [6] Okhl 316. [7] Mm 3699. [8] וחד לאדר Hi 36,27. [9] Mm 3048. [10] וחד וַיַּצְמַח Ez 17,6. [11] Prv 21,20. [12] Mm 2878. [13] Mm 1088. [14] Mm 2273. [15] Mm 3227. [16] Mm 1349. [17] Prv 19,4. [18] Mm 915. [19] Mm 3684. [20] Mm 3843. [21] Mm 33. [22] וחד חִדֶּקֶל Da 10,4. [23] Mm 1964. [24] Mm 15. [25] Mm 787. [26] וחד אֲכָלְךָ Lv 25,37. [27] Mp sub loco. [28] Mm 639. [29] Mm 834.

Cp 2,2 [a] ms𝔊𝔖 הַשִּׁשִּׁי ‖ **4** [a] 𝔊 *αὕτη ἡ βίβλος* cf 5,1 ‖ [b] frt 1 בְּבָרְאָם אֱלֹהִים ‖ [c–c] ms𝔖 שָׁמַיִם וָאָרֶץ ‖ **11** [a] ms^{Mss} ח ‖ **12** [a] Ms ms + מאד ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd ה֗ ‖ **19** [a] ms𝔊 + עוד ‖ [b] ins c ms אֶת ‖ [c–c] frt add.

לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף[a] הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם[b] לֹא־מָצָא
עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ 21 וַיַּפֶּל[c] יְהוָה אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח
אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָה׃ 22 וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים[d] אֶת־הַצֵּלָע
אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃ 23 וַיֹּאמֶר[e] הָאָדָם
זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי
לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה[a] כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־זֹּאת׃

24 עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ[a] לְבָשָׂר
אֶחָד׃ 25 וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים[a] הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבּוֹשָׁשׁוּ׃

3 1 וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים
וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף[a] כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃
2 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְרִי[a] עֵץ־הַגָּן נֹאכֵל׃ 3 וּמִפְּרִי הָעֵץ[a]
אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן־
תְּמֻתוּן׃ 4 וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן׃ 5 כִּי יֹדֵעַ
אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי
טוֹב וָרָע׃ 6 וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא
לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד הָעֵץ[a] לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ
עִמָּהּ וַיֹּאכַל[b]׃ 7 וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ
עֲלֵה[a] תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת׃ 8 וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים
מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים
בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן׃ 9 וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה׃
10 וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַגָּן וָאִירָא[a] כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא׃
11 וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי
אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ׃ 12 וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא
נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכֵל׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת

[30]Mm 16. [31]Mm 15. [32]Mm 3861. [33]Mm 527. [34]Mm 17. [35]Mm 18. Cp 3 [1]Mp sub loco. [2]Mm 19. [3]Mm 3184. [4]Mm 20. [5]Mm 21. [6]Mm 2059. [7]Mm 3598. [8]Mm 3174. [9]Mm 3083. [10]Mm 3541. [11]Mm 1571. [12]Mm 949. [13]Mm 867.

20 [a] l c nonn Mss GSC'H וּלְכָל־עוֹף H ‖ [b] l וְלָאָ֫ ‖ **23** [a] mGC הָאִשָּׁה– ‖ **24** [a] G(SC'H) + *oi dúo* = שְׁנֵיהֶם cf m ‖ **25** [a] L ו min ‖ **Cp 3,1** [a] l הָאַף? ‖ **2** [a] G^{A} *ἀπὸ παντός* ‖ [b] S *'jln' … klhwn* = כָּל־עֵץ ‖ **3** [a] m + הזה ‖ **6** [a] > GV ‖ [b] mG כֻּלּוֹ– ‖ **7** [a] nonn Mss m GCC'H עֲלֵי H ‖ **10** [a] S *whzjt* = וָאֵרֶא.

14 עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁאַנִי וָאֹכֵל׃ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים | ל. ד בעי׳ אֶל־הַנָּחָשׁ

כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר אַתָּה [a]מִכֹּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל[a] חַיַּת הַשָּׂדֶה
עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃ ל וחס

15 וְאֵיבָה | אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ ל. ל
הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃ ס ל. ל. ג ס״ם

16 אֶל[a]־הָאִשָּׁה אָמַר ל ר״פ

הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ[b] בְּעֶצֶב[c] תֵּלְדִי בָנִים ג[14]
וְאֶל־אִישֵׁךְ[d] תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ[d]׃ ס ל. ג מל ול בלוש

17 וּלְאָדָם[a] אָמַר כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר ג. יז שמיעה לקול[15]
צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ ב מל בתור׳
אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ
בְּעִצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה[b] כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ ל. ב[16]

18 וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה׃ ג ומל[17]. ל. ב[18]

19 בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם ל
עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ ל. ו[19]. ל
כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב׃ כן מלעיל. ב

20 וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי׃ 21 וַיַּעַשׂ ג. ז בתור[20]. ב ס״ם[21]

[1]ס יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם[a] וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם׃ פ 22 וַיֹּאמֶר ב מל[22]. ב וחס. ל בעי׳
יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה | פֶּן־ יג[23]
יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי לְעֹלָם׃ 23 וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה יה[24] חס י מנח בתור. ד
אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃ 24 וַיְגָרֶשׁ אֶת־ ה[25]. יב פסוק את את ראת את
הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן[a] מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן[b] אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב ב. כל אוריית חס[26]. ל
הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים׃ ס ל

[14] Mm 22. [15] Mm 23. [16] Mm 2783. [17] Mm 4020 [18] Ho 10, 8. [19] Mm 24. [20] Mm 381. [21] Mm 3433. [22] Mp sub loco. [23] Mm 361. [24] Mm 25. [25] Mm 1496. [26] Mm 543.

14 [a–a] מכל־חבהמה ו frt add ‖ **16** [a] l c ɯGSʊ ואל ‖ [b] frt l c ɯ וְהֵרְיוֹנֵךְ; G *καὶ τὸν στεναγμόν σου* = והגינך ‖ [c] ɯ בעצבון ‖ [d–d] cf 4, 7[b–b] ‖ **17** [a] l ולא׳ ‖ [b] l תַּעַבְדָנָּה ‖ **21** [a] cf 17[a] ‖ **24** [a] G + *αὐτόν* = אתו ‖ [b] G + *καὶ ἔταξεν* = וַיָּשֶׂם.

4 1 וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר **4**
קָנִיתִי אִישׁ [a]אֶת־יְהוָה: 2 וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל 2
רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: 3 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי 3
הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: 4 וְהֶבֶל הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ 4
וּמֵחֶלְבֵהֶן [a]וַיַּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל וְאֶל־מִנְחָתוֹ: 5 וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ 5
לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו: 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן לָמָּה 6
חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ: 7 הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא 7
תֵּיטִיב [a]לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ [a]וְ[b]אֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ:
8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו [a]וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן אֶל־הֶבֶל 8
אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ: 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא 9
יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי: 10 וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים 10
אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה: 11 וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־ 11
פִּיהָ לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ: 12 כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־ 12
תֹסֶף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ: 13 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה 13
גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא: 14 הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ 14
אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי: 15 וַיֹּאמֶר לוֹ 15
יְהוָה לָכֵן [a]כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי
הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ: 16 וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד 16
קִדְמַת־עֵדֶן:
17 וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ וַיְהִי [a]בֹּנֶה עִיר 17
וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם [b]בְּנוֹ חֲנוֹךְ: 18 וַיִּוָּלֶד לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד 18
יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּאֵל [a]יָלַד אֶת־מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־
לֶמֶךְ: 19 וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה: 19

Cp 4 [1]Mp sub loco. [2]Mm 512. [3]Mm 1992. [4]Mm 639. [5]Mm 26. [6]Mm 27. [7]Mm 28. [8]Mm 29. [9]Ex 5,8. [10]Mm 30. [11]Mm 3538. [12]Mm 4073. [13]Mm 31. [14]Mm 32. [15]Mm 1357. [16]Mm 342. [17]1 S 1,2.

Cp 4,1 [a–a] G *διὰ τοῦ θεοῦ* ‖ **4** [a] C[3] 𝔪 וביהן—; frt l בְּהֶן— cf 1,21[a] ‖ **7** [a–a] G *διέλῃς, ἥμαρτες; ἡσύχασον* = לְנַפֵּחַ חָטָאת רֹבֵץ ‖ [b–b] orig prb וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתְּ תִּמְשְׁלִי בּוֹ, gl ad 3,16 ‖ **8** [a] mlt Mss Edd hic interv; frt ins c 𝔐GSʏ וְלָהּ הַשָּׂדֶה cf C[J111] ‖ **15** [a] G σ′θ′ (Sʏ) *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן ‖ **17** [a] nonn Mss בִּנָּה ‖ [b] pc Mss G בְּשֵׁם ‖ **18** [a] sic 𝔐, l c C וּמְחוּיָאֵל.

20 וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־יָבָל הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב [a]אֹהֶל וּמִקְנֶה[a]: 21 וְשֵׁם ל. ג¹⁸, נג ר״פ¹⁹
22 אָחִיו יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב: 22 וְצִלָּה גַם־הִוא ל וחט. ב חד מל וחד חס²⁰
יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן [a]לטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ[ab] נַחֲשֶׁת וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־ ו פת²¹. ו פת²¹
23 קַיִן נַעֲמָה: 23 וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו
עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי ל. ב²²
כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי: ל. ב²³. ל וחס
24 כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה: ו²⁴. ג ב פת וחד קמ²⁵
25 וַיֵּדַע אָדָם[a] עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא[b] אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת[c] כִּי[d] שָׁת־ ו²⁰ וכל ויקרא שמן דכות ב מו. ד קמ²⁷
26 לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הָרָגוֹ קָיִן: 26 וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־ יא²⁸. ל. ל
בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ [a]אָז הוּחַל[a] לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה: פ ו. ל
ס[ו] 5 1 זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים ל. ל
2 עָשָׂה אֹתוֹ: 2 זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם ל. ה בתור
בְּיוֹם הִבָּרְאָם: ס 3 וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד[a] ל
3 בִּדְמוּתוֹ כְצַלְמוֹ[b] וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת: 4 וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי ל. ו. ג¹
5 הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: 5 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי כל קריא חס ב מ ג מל בנבלא². ג חס בסיפ³
6 אָדָם אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמֹת: ס 6 וַיְחִי־ ה בטע⁴
7 שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ: 7 וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ ו בטע⁵
8 אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: 8 וַיִּהְיוּ
9 כָּל־יְמֵי־שֵׁת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: ס 9 וַיְחִי ג בטע⁶
10 אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן: 10 וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
11 קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: 11 וַיִּהְיוּ כל קריא בטע ב מ א⁷
12 כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: ס 12 וַיְחִי ג בטע⁶
13 קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל: 13 וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
14 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת: ס

[18] Mm 1019. [19] Mm 33. [20] Mm 3447. [21] Mm 3277. [22] Mm 2327. [23] Gn 44,20. [24] Mm 31. [25] Mm 32. [26] Mm 215. [27] Mm 3014. [28] Mm 3286. Cp 5 [1] Mm 78. [2] Mm 34. [3] Mm 35. [4] Mm 36. [5] Mm 37. [6] Mm 39. [7] Mm 40.

20 [a–a] prp אָהֳלֵי מ׳ cf 𝔊 et 2Ch 14,14 ‖ **22** [a–a] 𝔗(𝔗^{J}) *hw' hwh rbhwn dkl djd'j 'bjdt*, l frt אֲבִי כָּל־לֹטֵשׁ ‖ [b] add? ‖ **25** [a] l הָא׳ ‖ [b] ויק׳ ש ‖ [c] 𝔊(𝔙) + *λέγουσα* = לֵאמֹר ‖ [d] 𝔗𝔗^{J} + *'mrt* = אָמְרָה (cf 16,13 29,32) ‖ **26** [a–a] 𝔊 *οὗτος ἤλπισεν* (הוֹחִל); 𝔙 *iste coepit*, l frt הֶחֱל? ‖ **Cp 5,3** [a] ins בֵּן ‖ [b–b] l c mlt Mss כְּד׳ בְּצ׳ cf 1,26.

15 וַיְחִי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ 16 וַיְחִי
16 מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 17 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה 17
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ 18 וַיְחִי יָרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה 18
וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ 19 וַיְחִי יֶרֶד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ 19
שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 20 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי יָרֶד 20
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ 21 וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים 21
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשָׁלַח׃ 22 וַיִּתְהַלֶּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי 22
הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ 23 וַיִּהְיוּ 23
כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃ 24 וַיִּתְהַלֶּךְ חֲנוֹךְ 24
אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ פ 25 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח 25
שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ 26 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח 26
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת׃ 27 וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע 27
מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ 28 וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת 28
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃ 29 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ 29
וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃ 30 וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי 30
הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
וּבָנוֹת׃ 31 וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה 31
וַיָּמֹת׃ ס 32 וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־ 32
חָם וְאֶת־יָפֶת׃

6 1 וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ לָהֶם׃ **6**
2 וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים 2
מִכֹּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ׃ 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם 3

ה בטע ג מנה בעינ[8] — ה חס
כל קריא חס ר ב מ ד[9] — ד[1] . ד חס
ה בטע[10] — ז בטע[11] — ג חס בסיפ[16] — ב[12]
ה בטע[10] . ה פסוק דאית בהון ה מילין מתאימין[17] . יב פסוק את את ראת ומילה חדה ביניהו[18]
ה חס
ד[1] . ד חס
ג קמ[2] . לה[4] חס ⁵ מנה בתור

[8] Mm 38. [9] Mm 41. [10] Mm 36. [11] Mm 37. [12] Mm 42. [13] Mm 43. [14] Mp sub loco. [15] Mm 2991 contra textum, acc invers. [16] Mm 35. [17] Mm 1890. [18] Mm 44. Cp 6 [1] Mm 3449. [2] Mm 45. [3] והד וידון Neh 3,7. [4] Mm 25.

18 [a–a] > Ms 𝔪 ‖ **19** [a–a] 𝔪 785 ‖ **20** [a–a] 𝔪 847 ‖ **22** [a] 𝔊[min](𝔙[Mss]) + *καὶ ἔζησεν Ενωχ* = וַיְחִי ח׳ ‖ **23** [a] 1 c mlt Mss 𝔪 וַיְהִיוּ cf 5.8.11.31 ‖ **25** [a–a] 𝔪 67 𝔊[A*Ł] 167 ‖ [b–b] > pc Mss ‖ **26** [a–a] 𝔪 653 𝔊[A*Ł] 802 ‖ **27** [a–a] 𝔪 720 ‖ **28** [a–a] 𝔪 53 ‖ **29** [a] mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 שׁינו— ‖ **30** [a–a] 𝔪 600 ‖ **31** [a] 1 ויהיו cf 23[a] ‖ [b–b] 𝔪 653 ‖ **32** [a] nonn Mss 𝔪[Mss]𝔖𝔗[J] ואת ‖ **Cp 6,3** [a] mlt Mss Edd ם‍ָ cf 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας*.

4 הַוּא גִּבֹּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם׃ ס
5 וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ
6 רַק רַע כָּל־הַיּוֹם׃ 6 וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב
7 אֶל־לִבּוֹ׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי
עֲשִׂיתָם׃ 8 וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ס 9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ ס (ח) פרש
10 נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃ 10 וַיּוֹלֶד
11 נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃ 11 וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי
12 הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס׃ 12 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה
נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ ס
13 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס
14 מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ 14 עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר
15 קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ 15 וְזֶה
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ
16 וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃ 16 צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְכַלֶּנָּה
מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִים וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃
17 וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר
18 אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ 18 וַהֲקִמֹתִי
אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ
19 אִתָּךְ׃ 19 וּמִכָּל־הֶחָי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה
20 לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ 20 מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה
לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃

ג ב חס וחד מל
ד 5 ג בתור׳. ג
ל
ד 8 ב פסוק עד עד ועד
ב וחס 10 . ג ר״פ 11 . לג בתור׳. ד ר״פ 12 .
ב 13
יב פסוק את את ראת ומילה חדה ביניהן 14 . ל. ו וכל קהלת דכות 15
ב בתור׳ וכל מעשה בראשית דכות 16
נה 17
ג. ל 18 . ז. ל
ל דגש. ל. ל. נג ר״פ
ב ומל. ל. ל. ל
ה 19 . ל. ל. ל 20 . ב 21 . ל
סז ר״פ
ז בטע 22 . ג
ב ר״פ 23 . נג 24
ב. יד
יד. ל

5 Mm 3449. 6 Mm 2820. 7 Ex 17,14. 8 Mm 849. 9 Mm 56. 10 Mm 46. 11 Mm 47. 12 Mm 48. 13 Mm 3478. 14 Mm 44. 15 Mm 4077 א. 16 Mp sub loco. 17 Mm 5. 18 Mm 49. 19 Mm 2965. 20 וחד ושנים Nu 2,16, cf Mp sub loco. 21 Mm 844. 22 Mm 50. 23 Mm 4141. 24 Mm 1228.

4 [a] 𝔪 ויולידו ‖ **10** [a] nonn Mss 𝔪^{Mss} ואת ‖ **13** [a] 𝔊 pr *καί*; 𝔪^{T} *mn*, l מֵאת? ‖ **14** [a] ins קנים cf Philo ‖ [b] huc tr 16$^{c–c}$ ‖ **15** [a] huc tr 16$^{a–a}$ ‖ **16** [a–a] cf 15^{a} ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ׳ל– ‖ [c–c] cf 14^{b} ‖ **17** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] prb gl ad המבול ‖ [c] 𝔪 להשחית ‖ **19** [a] 𝔪 החיה ‖ [b] 𝔪𝔊 ומ׳ ‖ [c] 𝔪 הבשר ‖ [d] 𝔊 (𝔖) + *δύο*, ins שְׁנַיִם ‖ [e] 𝔪 והיה (cj c 20) ‖ **20** [a] frt l c nonn Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔗^{Yr} ומכל ‖ [b] ut 19^{d}.

21 וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ
וְלָהֶם לְאָכְלָה: 22 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה: ס 22

7 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ
רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה: 2 מִכֹּל | הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ
שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם
שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ: 3 גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת
זֶרַע עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ: 4 כִּי לְיָמִים עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל־
הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וּמָחִיתִי אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: 5 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה:
6 7 6 וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ: 7 וַיָּבֹא נֹחַ
וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל: 8 מִן־
הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכֹל
אֲשֶׁר־רֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה: 9 שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר
וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ: 10 וַיְהִי לִשְׁבְעַת הַיָּמִים וּמֵי
הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ: 11 בִּשְׁנַת שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנֹת תְּהוֹם
רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ: 12 וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לָיְלָה: 13 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ
וְאֶשֶׁת נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה: 14 הֵמָּה וְכָל־הַחַיָּה
לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ
וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף: 15 וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־
הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים: 16 וְהַבָּאִים זָכָר
וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ:
17 וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־

[25]Mm 1053. [26]Mm 51. Cp 7 [1]Mm 1140. [2]Mm 52. [3]Mm 2177. [4]Mm 55. [5]Mm 1623. [6]Mm 47. [7]Mm 2980. [8]Mp sub loco. [9]Mm 4051. [10]Mm 3878. [11]Mm 53. [12]Mm 54. [13]Mm 1497. [14]Mm 51.

Cp 7,1 [a] 2 Mss 𝔐S אֱלֹהִים, 𝔊 + *ὁ θεός* ‖ **2** [a–a] 𝔐 Vrs זָכָר וּנְקֵבָה ‖ [b] frt ins c 𝔐𝔊S𝔙 שְׁנַיִם ‖ **3** [a] ins c 𝔐𝔊 הַטָּהוֹר ‖ **6** [a] > 𝔊, cf 6,17 ‖ **8** [a] l c 𝔐𝔊S𝔙 וּמִכֹּל ‖ **9** [a] Ms 𝔐 𝔙[Mss] יהוה ‖ **11** [a] l c 𝔐 הַשֵּׁשׁ ‖ **13** [a] 𝔊S𝕌𝕋[J] suff sg, l אִתּוֹ ‖ **14** [a–a] > 𝔊, dl ‖ **17** [a] 𝔊 + *καὶ τεσσαράκοντα νύκτας* cf 7,12, ins וְאַרְבָּעִים לָיְלָה?

18 הַתֵּבָה וַתֶּרָם מֵעַל הָאָרֶץ׃ 18 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד עַל־הָאָרֶץ ל
19 וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ 19 וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ ו
20 וַיְכֻסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם׃ 20 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה ב. ל[15]
21 אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים[a]׃ 21 וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר ו הָרֹמֵשׂ ב
עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ
22 וְכֹל הָאָדָם׃ 22 כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ[a] חַיִּים בְּאַפָּיו מִכֹּל אֲשֶׁר בֶּחָרָבָה ב
23 מֵתוּ׃ 23 וַיִּמַּח[a] אֶת־כָּל־הַיְקוּם | אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־ ל. ג[16]. ד[17]. ב פסוק עד עד ועד[18]
בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֶר[b] אַךְ־נֹחַ ל. ל
24 וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה׃ 24 וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ ל
ס[ו] 1 8 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר ד׳
2 אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם׃ 2 וַיִּסָּכְרוּ ט[4]. ל. ל
3 מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא[a] הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמָיִם׃ 3 וַיָּשֻׁבוּ ב׳
הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ הַמַּיִם [a]מִקְצֵה חֲמִשִּׁים[a] וּמְאַת ג ומל[4]
4 יוֹם׃ 4 וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל ב׳
5 הָרֵי אֲרָרָט׃ 5 וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי ד. ל. ל
6 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ 6 וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח ד. עה. ה[3]. יב
7 נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 7 וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב[a] וַיֵּצֵא יָצוֹא כג[6]. ז ג מל וד חס[7]
8 וָשׁוֹב עַד־יְבְשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ 8 וַיְשַׁלַּח[a] אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ ג ומל[4]. כג[8]
9 לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 9 וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוֹחַ ל. כל מל
לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ [a]ג מנה בליש. ז פסוק אל על אל
10 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה׃ 10 וַיָּחֶל[a] עוֹד שִׁבְעַת נא[9] יח מנה בתור. ט[10]
יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה׃ 11 וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה כי. ב חס בתור׃
לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל ב כת ה. ב קמ[11]. ה ר מנה בטע
12 הָאָרֶץ׃ 12 וַיִּיָּחֶל[a] עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־ י[10]. כג[6]

[15] וחד הרים הגבהים Ps 104,18. [16] Mm 55. [17] Mm 849. [18] Mm 56. Cp 8 [1] Mp sub loco. [2] Mm 57. [3] Ex 36,6. [4] Mm 58. [5] Nu 11,26. [6] Mm 59. [7] Mm 1037. [8] Mm 1677. [9] Mm 639. [10] Mm 4056. [11] Mm 3010.

20 [a] 𝔊(𝔖) + *τὰ ὑψηλά*, ins frt הַגְּבֹהִים ‖ **22** [a] > 𝔊𝔘 ‖ **23** [a] l חָ֫ (ni)? ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וַיִּ ‖ **Cp 8,2** [a] 𝔞 ויכל ‖ **3** [a–a] 𝔞 מקץ ח׳, l מִקֵּץ הַח׳ ‖ **7** [a] 𝔊 + *τοῦ ἰδεῖν εἰ κεκόπακεν τὸ ὕδωρ* cf 8 ‖ **8** [a] pr וַיְחַל שִׁבְעַת יָמִים ‖ **10.12** [a] prb l וַיְחַל.

יָסְפָּה שׁוּב־אֵלָיו עוֹד׃ 13 וַיְהִי בְּאַחַת ׀ וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה[a] בָּרִאשׁוֹן 13
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה הַתֵּבָה
וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 14 וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם 14
לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃ ס 15 וַיְדַבֵּר ׀ אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר׃ 16 צֵא ס(ו) 15 16
מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתֶּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ 17 כָּל[a]־הַחַיָּה אֲשֶׁר־ 17
אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
הוֹצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ׃ 18 וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו 18
וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ׃ 19 כָּל[a]־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כֹּל 19
רוֹמֵשׂ[b] עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה׃ 20 וַיִּבֶן נֹחַ 20
מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכֹּל ׀ הָעוֹף הַטָּהֹר וַיַּעַל
עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ׃ 21 וַיָּרַח יְהוָה ׀ אֶת־רֵיחַ ׀ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ 21
לֹא־אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב ׀ הָאָדָם
רַע מִנְּעָרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃
22 עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם
וְקַיִץ וְחֹרֶף וְיוֹם וָלָיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃
9 1 וַיְבָרֶךְ ׀ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר ׀ לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ 9
2 אֶת־הָאָרֶץ׃ וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת[a] הָאָרֶץ וְעַל כָּל־
עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכֹל[b] אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃
3 כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם
4 5 אֶת־כֹּל׃ 4 אַךְ־בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ[a] לֹא תֹאכֵלוּ׃ 5 וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם
לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד ׀ הָאָדָם מִיַּד אִישׁ
אָחִיו[a] אֶדְרֹשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם׃
6 שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ
כִּי בְצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם׃

ל. ל. ה[12]
ג[13]
ה ר״פ
ג. ל
ו[14] בתור
היצא . י בטע[15] ק
ד פסוק כל כל וכל כל[16]
ב מל . ב חד מל וחד חס[17]
ב . ח וכל אשה ריח ניחח דכות . ל
יט ג מנה חס . ב[18]
ג חד מל וב חס[19] . ד . יט ג מנה חס
יד חס[20] . ב[21]
ל בתור . ל בתור
ג . כב[1] וכל ד״ה ועורא דכות ב מה חס בליש . ד
ב . ל . י בלי[2]
ג[3]
ג ב מנה ר״פ[4] . ל
ל
ג[5]

[12] Mm 2909. [13] Ex 40,19. [14] Mm 60. [15] Mm 3661. [16] Mm 2102. [17] Mm 1343. [18] Mm 2720. [19] Mm 2175. [20] Mm 62. [21] Gn 45,6 cum dageš. Cp 9 [1] Mm 11. [2] Mm 9. [3] Ez 47,11. [4] Mm 63.

13 [a] 𝔊 + *ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νωε* cf 7,11 ‖ **17** [a] 𝔐𝔊𝔖 וְכָל ‖ **19** [a] 1 c 2 Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 וְכָל ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ πάντα τὰ κτήνη καὶ πᾶν πετεινὸν καὶ πᾶν ἑρπετὸν κινούμενον* cf 1; 1 וְכָל־הַבְּהֵמָה ‖ **Cp 9,2** [a] 𝔊[Mss] + *καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς κτήνεσι*, ins וְעַל כָּל־ וְכָל־הָעוֹף וְכֹל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ הַבְּהֵמָה ‖ [b] 2 Mss 𝔐[Mss] וכל ‖ **4** [a] prb gl ad בנ׳ ‖ **5** [a] 𝔠 pc Mss 𝔐𝔖𝔊[Pvg] וְאִ׳.

7 וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ[a] בָאָרֶץ וּרְבוּ[b]־בָהּ׃ ס ל

8 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר׃ 9 וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים כה[9] . טז ר״פ
10 אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם׃ 10 וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה ל[7]
אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה[a] וְכֹל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי ל . ו דגש[8] . י בליש[9]
11 הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ[b]׃ 11 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת י בליש[9] . ד[10]
כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת[a] הָאָרֶץ׃ ב[11] . ב
12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כה[6]
13 כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם׃ 13 אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן ל וחס . ל[12]
14 וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃ 14 וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ ל
15 וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃ 15 וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין ו ורי״פ
כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחֵת[a] כָּל־ ל[13]
16 בָּשָׂר׃ 16 וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין ל ומל
17 אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ 17 וַיֹּאמֶר כה[6]
אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר ג בטע
אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ ס

ס[ח] 18 וַיִּהְיוּ בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיֶפֶת וְחָם הוּא אֲבִי כְנָעַן׃
19 שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָּל־הָאָרֶץ׃ 20 וַיָּחֶל נֹחַ ג[14] . ל . ט[15]
21 אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם׃ 21 וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ ג . ל
22 אָהֳלֹה׃ 22 וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו[a] וַיַּגֶּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו אחלו[b] חד מן ד כת ה בליש[16]
23 בַּחוּץ׃ 23 וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ ב . לה
אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֶת עֶרְוַת אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא ו . ט . ג
24 25 רָאוּ׃ 24 וַיִּיקַץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה־לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן׃ 25 וַיֹּאמֶר ל . ל
26 אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו׃ 26 וַיֹּאמֶר
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ ג בטע[17] . לב
27 יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ ל . ל . לב

[5] Mm 10. [6] Mm 5. [7] וחד את זרעכם Ex 32,13. [8] Mm 64. [9] Mm 9. [10] Mm 65. [11] Mm 66. [12] וחד וקשתי Hi 29,20. [13] חד ו לַמַּבּוּל Ps 29,10. [14] Mm 67. [15] Mm 4056. [16] Mm 83; Q addidi cf Gn 12,8; 13,3; 35,21 et Mp sub loco. [17] Mm 68.

7 [a] pc Mss 𝔐 Vrs וְשׁ ‖ [b] l וּרְדוּ cf 1,28 ‖ 10 [a] 𝔖𝔐𝔊𝔖𝔗[Mss JP] וּבַ ‖ [b–b] > 𝔊*, frt dl ‖ 11 [a] 𝔐 להשחית ‖ 15 [a] cf 11[a] ‖ 22 [a] 𝔊 + *καὶ ἐξελθών* = וַיֵּצֵא.

28 וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה׃ 29 וַיִּהְיוּ כָּל־
28 29 יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ

ל בתור׳ . ה׳ ל בסים וכל קריא דכות׳ ב מ א[2]

10 1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם[a] וָיֶפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחַר
2 הַמַּבּוּל׃ 2 בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל וּמֶשֶׁךְ[a] וְתִירָס׃
3 4 3 וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז[a] וְרִיפַ֫ת וְתֹגַרְמָה׃ 4 וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה[a] וְתַרְשִׁישׁ

ל כת ר[2] . ב חד חס וחד מל . ג[3]

5 כִּתִּים וְדֹדָנִים[b]׃ 5 מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי הַגּוֹיִם[a] בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ

ב ר״פ[4]

6 לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ 6 וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן׃

ל בתור[5]

7 7 וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא

ב חד כת א וחד כת ה . ג ב כת ת וחד כת א . ב וכת א[6]

8 9 וְדְדָן׃ 8 וְכוּשׁ יָלַד[a] אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ׃ 9 הוּא־

ג חס בתור׳

10 הָיָה גִבֹּר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה עַל־כֵּן יֵאָמֵר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה׃

ג חס בתור׳ . ג[6] . ל מל בתור׳

כת . ל[7]

10 וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֵּה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃

ג[8] ר״פ בתור׳ וכל נביא דכות׳ ב מ א . ל חס

11 מִן־הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־

12 13 כָּלַח׃ 12 וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃ 13 וּמִצְרַיִם

ב בטע

יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים[a] וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים[b]׃ 14 וְאֶת־

14 ג . ב

15 16 פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים[a] אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים[a] וְאֶת־כַּפְתֹרִים׃

ב

15 ס 15 וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ 16 וְאֶת־הַיְבוּסִי

ב עיניו דמיין[9] . ב . ו

17 וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי׃ 17 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃

ד[10] . ב . ב

18 וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת

ב . ל מל בתור׳ וחד מן לא[11] וכל כל אלה בני דכות׳ ב מ ב

19 הַכְּנַעֲנִי׃ 19 וַיְהִי גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי[a] מִצִּידֹן בֹּאֲכָה גְרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲכָה

ה בטע בסים[12] . ו מל . ז מל

20 סְדֹמָה וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לָשַׁע[a b]׃ 20 אֵלֶּה בְנֵי־חָם

ג . ל כת כן למערב[13] . ל

21 לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ ס 21 וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־

ד[14]

22 הוּא אֲבִי כָּל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל׃ 22 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר

ה מל בתור[15]

23 וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃ 23 וּבְנֵי אֲרָם עוּץ[a] וְחוּל[b] וְגֶתֶר וָמָשׁ[c]׃

ה[16] . ל

Cp 10 [1] Mm 1717. [2] Mp sub loco. [3] Mm 69. [4] Mm 70. [5] וחד פוט וכנען 1 Ch 1,8. [6] Mm 956. [7] וחד כלנר Am 6,2. [8] Mm 2980. [9] Mm 4003. [10] Mm 1381. [11] Mm 3361. [12] Mm 71. [13] K[Or] sine Q[Or] וצבוים, cf Mp sub loco et Gn 14,2.8 et Dt 29,22. [14] Mm 72. [15] Mm 73. [16] Mm 4004.

Cp 10,1 [a] 𝔖[2] mlt Mss 𝔗[Ms] וְחם ‖ **2** [a] 𝔐[Mss] ומושך 𝔊 *kai Mosoχ* ‖ **3** [a] 1 אשכוז *(Ašguza Σκύθαι)*? ‖ **4** [a] 𝔐 om ה ‖ [b] 1 c Ms (pc Mss vid) 𝔐𝔊 et 1 Ch 1,7 ורד׳; prp וְדָנִים *(Danuna Δαναοί)* ‖ **5** [a] ins אלה בני יֶפֶת cf 20.31 ‖ **8** [a] 𝔐 הוליד ‖ **13** [a] 𝔐 עינ׳ 𝔊 *Ενεμετιμ (Anv-)* ‖ [b] prp פְּתֻחִים ‖ **14** [a–a] prb gl ad כפתרים ‖ **19** [a–a] 𝔐 מִנָּהַר מִצְרַיִם עַד מִצְרַיִם עַד הַגָּדוֹל נָהָר פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן ‖ [b] 1 בָּלַע? cf 14,2 ‖ **23** [a] 𝔐[Ms] חוץ ‖ [b] 𝔐 וחויל ‖ [c] 𝔐 ומשא.

24 וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד[a] אֶת־שֶׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ 25 וּלְעֵבֶר יֻלַּד[a] ה ג מנה ר״פ[17]. ב ורי״פ
שְׁנֵי בָנִים שֵׁם ׀ הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ ד בתור. ב
26 וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ ב ומל. ב ומל
27 וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל[a] וְאֶת־דִּקְלָה׃ 28 וְאֶת־עוֹבָל[a] וְאֶת־ ד. ב. ל
29 אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ 29 וְאֶת־אוֹפִר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה ב. ב חד חס וחד מל[18]
30 בְּנֵי יָקְטָן׃ 30 וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בְּאֲכָה סְפָרָה הַר הַקֶּדֶם׃ ל. ו מל. ל
31 אֵלֶּה בְנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם[a]׃ 32 אֵלֶּה
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ[a] הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ ג[19]
אַחַר הַמַּבּוּל׃ פ

ס[ט] **11** 1 וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שָׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֲחָדִים[a]׃ 2 וַיְהִי בְּנָסְעָם ב. ו[1]. ב[2]. ב[3]
3 מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־ ו בטע ר״פ[4]
רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפָה לִשְׂרֵפָה וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן ג. ב[5]. ב[6]
4 וְהַחֵמָר הָיָה לָהֶם לַחֹמָר׃ 4 וַיֹּאמְרוּ הָבָה ׀ נִבְנֶה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל ב[7]. ו בטע ר״פ[4]. ז[8]
5 וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ 5 וַיֵּרֶד ד[9]. ב[10]
6 יְהוָה לִרְאֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם׃ 6 וַיֹּאמֶר ג חס[11]. ל. ו וכל קהלת דכות
יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־ ל. ל. ל[12]
7 יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת׃ 7 הָבָה נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם ל. ג[13]. ל[14]
8 אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ׃ 8 וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי ג
9 כָּל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ לִבְנֹת[a] הָעִיר[b]׃ 9 עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־ ב[15]. ל חס
שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָּל־ ל. ח[16]
הָאָרֶץ׃ פ

10 אֵלֶּה תוֹלְדֹת שֵׁם ׀ שֵׁם בֶּן־מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַרְפַּכְשַׁד שְׁנָתַיִם ד ר״פ[17]. ב[18]
11 אַחַר הַמַּבּוּל׃ 11 וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אַרְפַּכְשַׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת ז בטע[19]. ל זקף קמ
12 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[a]׃ ס 12 וְאַרְפַּכְשַׁד חַי [a]חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים[a] ת ג מנה ר״פ[20]

[17] Mm 4004. [18] Mp sub loco. [19] Mm 67. **Cp 11** [1] Mm 74. [2] Mm 208. [3] Mm 75. [4] Mm 76. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1675. [7] Mm 3531. [8] Mm 1330. [9] Mm 3498. [10] Jer 22,28. [11] Mm 608. [12] וחד ולא יבצר Hi 42,2, cf Mp sub loco. [13] Mm 318. [14] Mm 49. [15] Ex 9,33. [16] Mm 1349. [17] Mm 48. [18] Mm 1736. [19] Mm 37. [20] Mm 4004.

24 [a] 𝔊 + *τὸν Καιναν, καὶ Καιναν ἐγέννησεν* ‖ **25** [a] 𝔪 ילדו ‖ **27** [a] 𝔪 איזל 𝔊 *Αιζηλ* ‖ **28** [a] 𝔪 et 1 Ch 1,22 עיבל ‖ **31** [a] l בְּנֹ֫ו cf 5.32 ‖ **32** [a] 𝔪𝔊 + אֵיֵי cf 5 ‖ **Cp 11,1** [a] 𝔊 + *πᾶσιν* = וַיְהִיוּ כָל־יְמֵי שֵׁם שֵׁשׁ ‖ **2** [a] 𝔪𝔊 + את ‖ [b] 𝔪𝔊 + ואת־המגדל sec 4.5 ‖ **11** [a] 𝔪 + לְכֻלָּם ‖ **8** [a] 𝔪𝔊 + מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת, sim 13[c].15[b].17[b].19[b].21[b].23[b].25[b]; 𝔊 + *καὶ ἀπέθανεν* ‖ **12** [a–a] 𝔪𝔊 135.

שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שָׁלַח׃ 13 וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֶׁלַח[a] 13
שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת[b] שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ס 14 וְשֶׁלַח[c] 14 ל[b]
חֵי שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־עֵבֶר׃ 15 וַיְחִי־שֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־ 15 ז בטע[21]
עֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס
16 וַיְחִי־עֵבֶר אַרְבַּע[a] וּשְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־פָּלֶג׃ 17 וַיְחִי־עֵבֶר 16 ה בטע[22]. ל בטע בתור[23]
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פָּלֶג שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד 17 ל קמ. ז בטע[21]
בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 18 וַיְחִי־פֶלֶג שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־רְעוּ׃ 18
19 וַיְחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־רְעוּ[a] תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד 19 ז בטע[21]
בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 20 וַיְחִי רְעוּ[a] שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ 20 ח בטע[24]
שְׂרוּג׃ 21 וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שְׂרוּג[a] שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם[a] שָׁנָה 21
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 22 וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ 22 ג בטע[25]
נָחוֹר׃ 23 וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר מָאתַיִם[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד 23
בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 24 וַיְחִי נָחוֹר[a] תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים[a] שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־ 24 ח בטע[24]
תָּרַח׃ 25 וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תָּרַח[a] תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמְאַת[a] 25
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת[b]׃ ס 26 וַיְחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד 26
אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־הָרָן׃ יב פסוק את את ראת ומילה חדה ביניה[26]
27 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר וְאֶת־ 27 יב פסוק את את ראת את
הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט׃ 28 וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ 28 ל
מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר[a] כַּשְׂדִּים׃ 29 וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת־ 29
אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־הָרָן אֲבִי־מִלְכָּה וַאֲבִי יִסְכָּה׃ ל זקף קמ. ל
30 וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃ 31 וַיִּקַּח תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ 30 ל 31
וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת־שָׂרַי כַּלָּתוֹ[a] אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ[b] וַיֵּצְאוּ[c] ב. ל

[21] Mm 37. [22] Mm 36. [23] Mp sub loco. [24] Mm 38. [25] Mm 39. [26] Mm 44.

12 [b] G *Kainan* ‖ **13** [a] cf 12[b] ‖ [b–b] 𝔐 303 G 430 ‖ [c] cf 11[a]; G + *καὶ ἔζησεν Καινα̃ν ἑκατὸν τριάκοντα ἔτη καὶ ἐγέννησεν τὸν Σαλα. καὶ ἔζησεν Καινα̃ν μετὰ τὸ γεννη̃σαι αὐτὸν τὸν Σαλα ἔτη τριακόσια τριάκοντα καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας καὶ ἀπέθανεν* ‖ **14** [a] 𝔐G 130 ‖ **15** [a–a] 𝔐 303 G 330 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **16** [a–a] 𝔐G 134 ‖ **17** [a–a] 𝔐 270 G 370 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **18** [a] 𝔐G 130 ‖ **19** [a–a] 𝔐 109 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **20** [a–a] 𝔐G 132 ‖ **21** [a–a] 𝔐 107 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **22** [a] 𝔐G 130 ‖ **23** [a] 𝔐 100 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **24** [a–a] 𝔐G 79 ‖ **25** [a–a] 𝔐 69 G 129 ‖ [b] cf 11[a] ‖ **28** [a] G *ἐν τῇ χώρᾳ* = בְּאֶרֶץ cf 31[d] 15,7[a] Neh 9,7 ‖ **30** [a] 𝔐 ילד ‖ **31** [a] 𝔐 ואת מלכה כלותו ‖ [b] 𝔐 ונחור בניו ‖ [c] ≤[W] sg, 1 א֫– vel c 𝔐𝔖 וַיֵּצֵא אִתָּם (pro וַיֵּצְאוּ).

אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ [27]לז.ח[27]

32 וַיִּהְיוּ יְמֵי־תֶרַח [a]חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן׃ ס [28]גנג.ל[28]

12 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית ס[1] פרש

2 אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃ 2 וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ [d]בסיפ[1].ג[3]. [b]חד חס וחד מל

3 וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה [a]בְּרָכָה׃ 3 וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ [a]אָאֹר ל.ב מל.ל.ל

4 וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃ 4 וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו [a]ג

יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ

5 מֵחָרָן׃ 5 וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־

רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה ל.ח[4]

6 כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ 6 וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ [a]עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד ח[4]

7 אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ׃ 7 וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר כ[5]

לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃ ב[6]

8 וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי יג.ג אהלו [c]חד מן ד כת ה בלישׁ[8]

9 מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃ 9 וַיִּסַּע אַבְרָם ל.ב

הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃ פ

10 וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד ג פסוק מיחד[9]. כח[10]

11 הָרָעָב בָּאָרֶץ׃ 11 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר אֶל־ כח[10]

12 שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ׃ [a]12 וְהָיָה כִּי־

יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ׃ ה ד מנה בתור. ב[11]

13 אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יֵיטַב־לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃ ב.ג[12]. ב

14 וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה כח[10]. ה ד מנה בתור

15 הִוא מְאֹד׃ 15 וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה וַתֻּקַּח ד[13].ל

16 הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה׃ 16 וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר [a]ל

17 וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת [b]וְאָתֹנֹת וּגְמַלִּים׃ 17 וַיְנַגַּע יְהוָה | אֶת־פַּרְעֹה יב[14]

[27] Mm 77. [28] Mm 78. Cp 12 [1] Mm 79. [2] Mm 80. [3] Mm 81. [4] Mm 77. [5] Mm 1227. [6] Mm 82. [7] Mm 1100. [8] Mm 83; Q addidi, cf Gn 9,21; 13,3; 35,21 et Mp sub loco. [9] Mm 3660. [10] Mm 84. [11] Ho 14,8. [12] Mm 3585. [13] Mm 85. [14] 2 R 15,5.

31 [d] 𝔊 *ἐκ τῆς χώρας* cf 28[a] ‖ **32** [a–a] 𝔐 145, cf 11,26(70) 12,4(75) Act 7,4 *(μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ)* ‖ **Cp 12,2** [a] 𝔐 והוי cf 17,1[a]; prp וְהָיָה ‖ **3** [a] l c 𝔏 pc Mss 𝔐𝔊 𝔖𝔙 ומקלליך ‖ **6** [a] 𝔊 + *εἰς τὸ μῆκος αὐτῆς* cf 13,17 ‖ **11** [a] 𝔐 אתי ‖ **16** [a] 𝔐 + מקנה ‖ [b] 𝔐 huc tr וחמרים.

נְעָעִים וְגִדֳלִים[a] וְ֝אֶת־בֵּיתוֹ[b] עַל־דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם׃ 18 וַיִּקְרָא 18
פַּרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּ֣אמֶר מַה־זֹּ֣את עָשִׂ֣יתָ לִּ֑י לָ֥מָּה לֹא־הִגַּ֖דְתָּ לִּ֥י כִּי 15 ז
אִשְׁתְּךָ הִֽוא׃ 19 לָ֣מָּה אָמַ֔רְתָּ אֲחֹ֖תִי הִ֑וא וָאֶקַּ֥ח אֹתָ֛הּ לִי֙ לְאִשָּׁ֔ה וְעַתָּ֕ה 19 16 ז. ג ר״פ 17
אִשְׁתְּךָ[a] קַ֥ח וָלֵֽךְ׃ 20 וַיְצַ֤ו עָלָיו֙ פַּרְעֹ֔ה אֲנָשִׁ֖ים וַיְשַׁלְּח֣וּ אֹת֑וֹ וְאֶת־ 20 18 ז. ה״פ. ב״ו
אִשְׁתּ֖וֹ וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לֽוֹ[a]׃

13 1 וַיַּ֣עַל[a] אַבְרָ֗ם מִמִּצְרַ֛יִם הֽוּא וְאִשְ�ְתּ֥וֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ֖ וְלוֹט עִמּ֑וֹ **13** ד
2 3 2 וְאַבְרָם֙ כָּבֵ֣ד מְאֹ֔ד בַּמִּקְנֶ֖ה בַּכֶּ֥סֶף וּבַזָּהָֽב׃ 3 וַיֵּ֣לֶךְ לְמַסָּעָ֔יו ב
מִנֶּ֖גֶב וְעַד־בֵּ֣ית־אֵ֑ל עַד־הַמָּקוֹם֙[a] אֲשֶׁר־הָיָ֣ה שָׁ֔ם אָהֳלֹ֖ה בַּתְּחִלָּ֑ה בֵּ֥ין ג פסוק ועד עד׳ . ה .
ב מיחד . אהלו חד מן ך כת
ה בלש[b]
כג[a] בֵּֽית־אֵ֖ל וּבֵ֥ין הָעָֽי׃ 4 אֶל־מְקוֹם֙ הַמִּזְבֵּ֔חַ אֲשֶׁר־עָשָׂ֥ה שָׁ֖ם בָּרִאשֹׁנָ֑ה 4
יג ר״פ בתור . ל 5 וַיִּקְרָ֥א שָׁ֛ם אַבְרָ֖ם בְּשֵׁ֥ם יְהוָֽה׃ 5 וְגַם־לְלוֹט֙ הַהֹלֵ֣ךְ אֶת־אַבְרָ֔ם הָיָ֖ה 5
ג ור״פ[a] צֹ֥אן־וּבָקָ֖ר וְאֹהָלִֽים׃ 6 וְלֹא־נָשָׂ֣א[a] אֹתָ֔ם הָאָ֖רֶץ לָשֶׁ֣בֶת יַחְדָּ֑ו כִּֽי־הָיָ֤ה 6
לג קמ[b] רְכוּשָׁם֙ רָ֔ב וְלֹ֥א יָכְל֖וּ לָשֶׁ֥בֶת יַחְדָּֽו׃ 7 וַיְהִי־רִ֞יב בֵּ֣ין רֹעֵ֣י מִקְנֵֽה־ 7
אַבְרָ֗ם וּבֵין֙ רֹעֵ֣י מִקְנֵה־לֹ֔וט וְהַֽכְּנַעֲנִ֖י וְהַפְּרִזִּ֑י אָ֥ז יֹשֵׁ֖ב[a] בָּאָֽרֶץ׃
ג פסוק ביני וביניך ובין ובינך . ב[a] 8 וַיֹּ֤אמֶר אַבְרָם֙ אֶל־לוֹט֙ אַל־נָ֣א תְהִ֤י מְרִיבָה֙ בֵּינִ֣י וּבֵינֶ֔ךָ וּבֵ֥ין רֹעַ֖י 8
וּבֵ֣ין רֹעֶ֑יךָ כִּֽי־אֲנָשִׁ֥ים אַחִ֖ים אֲנָֽחְנוּ׃ 9 הֲלֹ֥א כָל־הָאָ֖רֶץ לְפָנֶ֑יךָ הִפָּֽרֶד 9
ז פסוק בתור אם ואם . ל. ל נָ֣א מֵעָלָ֔י אִם־הַשְּׂמֹאל֙ וְאֵימְנָ֔ה וְאִם־הַיָּמִ֖ין וְאַשְׂמְאִילָֽה׃ 10 וַיִּשָּׂ֨א־לוֹט 10
אֶת־עֵינָ֔יו וַיַּרְא֙ אֶת־כָּל־כִּכַּ֣ר הַיַּרְדֵּ֔ן כִּ֥י כֻלָּ֖הּ[a] מַשְׁקֶ֑ה לִפְנֵ֤י ו שִׁחֵת
ז. ב[7]. ה[8]. ו מל יְהוָה֙ אֶת־סְדֹ֣ם וְאֶת־עֲמֹרָ֔ה כְּגַ֥ן יְהוָ֖ה כְּאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם בְּאֲכָ֖ה צֹֽעַר׃
11 וַיִּבְחַר־לוֹ֩ לוֹט֙ אֵ֣ת כָּל־כִּכַּ֣ר הַיַּרְדֵּ֔ן וַיִּסַּ֥ע לוֹ֖ט מִקֶּ֑דֶם וַיִּפָּרְד֥וּ אִ֖ישׁ 11
ב ר״פ[9]. הי[10]. ד. הי[10] מֵעַ֖ל אָחִֽיו׃ 12 אַבְרָ֖ם יָשַׁ֣ב בְּאֶֽרֶץ־כְּנָ֑עַן וְלוֹט֙ יָשַׁ֣ב בְּעָרֵ֣י הַכִּכָּ֔ר 12
ב. יח[11] ד[12] מנח ר״פ . יג[13] יד[14] וַיֶּאֱהֶ֥ל עַד־סְדֹֽם׃ 13 וְאַנְשֵׁ֥י סְדֹ֖ם רָעִ֑ים וְחַטָּאִ֖ים לַיהוָ֥ה מְאֹֽד׃ 13
כג בתור 14 וַיהוָ֞ה אָמַ֣ר אֶל־אַבְרָ֗ם אַחֲרֵי֙ הִפָּ֣רֶד־לוֹ֔ט מֵעִמּ֖וֹ שָׂ֣א נָ֗א עֵינֶ֛יךָ 14
ג ח[14] מנה בתור . יג[15] יד[15] וּרְאֵ֥ה מִן־הַמָּק֖וֹם אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה שָׁ֑ם צָפֹ֥נָה וָנֶ֛גְבָּה וָקֵ֥דְמָה וָיָֽמָּה׃ 15 כִּ֣י 15
יד אֶת־כָּל־הָאָ֣רֶץ אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה רֹאֶ֔ה לְךָ֥ אֶתְּנֶ֖נָּה וּלְזַרְעֲךָ֑ עַד־עוֹלָֽם׃
ז[17] 16 וְשַׂמְתִּ֞י אֶת־זַרְעֲךָ֗ כַּעֲפַ֣ר הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֣ר ו אִם־יוּכַ֗ל אִ֛ישׁ לִמְנ֥וֹת אֶת־ 16

15 Mm 1827. 16 Mp sub loco. 17 Mm 3209. 18 Mm 173. 19 Mm 202. Cp 13 1 Mm 3938. 2 Mm 83; cf Gn 9,21; 12,8; 35,21 et Mp sub loco. 3 Mm 1743. 4 Mm 4136. 5 Mm 264. 6 Ez 34,8. 7 Jes 51,3. 8 Mm 1114. 9 Mm 86. 10 Mm 87. 11 Mm 2952. 12 Mm 88. 13 Mm 2210. 14 Mm 845. 15 Mp sub loco. 16 Mm 89. 17 Mm 90.

17 [a] 𝔊 + *καὶ πονηροῖς* ‖ [b–b] prb add cf 20,17 ‖ **19** [a] 𝔊 + *ἐναντίον σου* = לְפָנֶיךָ ‖ **20** [a] 𝔪𝔊 + וְלוט עִמּוֹ ‖ **Cp 13,6** [a] l c 𝔪 נָשְׂאָה ‖ **7** [a] 𝔪 ישבים ‖ **10** [a] 𝔪 כלו.

17 עֵפֶר הָאָרֶץ גַּם־זַרְעֲךָ יִמָּנֶה׃ 17 קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ ט ר״פ[18]
18 וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה׃ 18 וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי[a] מַמְרֵא ל.ג
אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ פ

ס[נא] 1 **14** וַיְהִי[a] בִּימֵי[a] אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר[b] אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר[c] ה[1]. ח זוגין מחליפין[2]
2 כְּדָרְלָעֹמֶר[d] מֶלֶךְ עֵילָם[de] וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם׃ 2 עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת־ ב. ל ר״פ[3]
בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב ו מֶלֶךְ אַדְמָה ל
3 וְשֶׁמְאֶבֶר[a] מֶלֶךְ צְבוֹיִם וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא־צֹעַר׃ 3 כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ צבוים[4] ק. יא כת׳ בתור׳
4 אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים הִוא יָם הַמֶּלַח׃ 4 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־
5 כְּדָרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרָדוּ׃ 5 וּבְאַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא ב. ה ב מנה בלישׁ[5]
כְּדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים[a] בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם
6 וְאֶת־הַזּוּזִים[b] בְּהָם[c] וְאֶת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם׃ 6 וְאֶת־הַחֹרִי ל. ל. ב מל
7 בְּהַרְרָם[a] שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר׃ 7 וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ ל. ל
אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת־ ב[6]. ב[7]. ט
8 הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר׃ 8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ ב חר מל וחד חס[8]
אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבוֹיִם וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה צבוים ק. לז
9 בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים׃ 9 אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם[a] וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם[b] ב
וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר[c] וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר[d] אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת־ ח[9] זוגין מחליפין ול בלישׁ. ל
10 חַמִּשָּׁה׃ 10 וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים[a] בְּאֵרֹת בֶּאֱרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ מֶלֶךְ־סְדֹם ל. ב. ב. ל
11 וַעֲמֹרָה[b] וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה[c] נָסוּ׃ 11 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכֻשׁ ל
12 סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃ 12 וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכֻשׁוֹ
13 [a]בֶּן־אָחִי אַבְרָם[a] וַיֵּלֵכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃ 13 וַיָּבֹא הַפָּלִיט
וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי[a] מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל ה חס[9]

[18] Mm 1995. Cp 14 [1] Mm 91. [2] Mm 3964. [3] Mm 978. [4] Cf Mp sub loco, Gn 10,19; 14,8 et Dt 29,22. [5] Mp sub loco. [6] Jos 15,7. [7] Mm 1751. [8] Mm 4204. [9] Mm 92.

18 [a] 𝔊(𝔖𝔙) *παρὰ τὴν δρῦν*, 1 באלון (sec 12,6)? cf 14,13 18,1 Dt 11,30 (𝔄̈ semper pl, 𝔊𝔖𝔙 sg) ‖ **Cp 14,1** [a–a] 𝔙 *factum est autem in illo tempore, ut* 1Q GenAp *qdmt jwmj' 'ln 'th* ‖ [b] 𝔗[J] *pwnṭws* 1Q GenAp *bbl* ‖ [c] σ′(𝔙) *Πόντου* ‖ [d–d] 1Q GenAp tr post [a–a] ‖ [e] σ′ *Σκυθῶν* ‖ [f] σ′ *Παμφυλίας* 𝔖 *glj'* ‖ **2** [a] 𝔐[Mss] בד– ‖ **4** [a] 1 c 𝔐𝔖𝔗[J] 1Q GenAp וּבְשׁ ‖ **5** [a] 1 c 𝔐 הָר ‖ [b] 1Q GenAp *zwzmj'* σ′ *Ζοιζομμειν* = זַמְזֻמִּים cf Dt 2,20 ‖ [c] 𝔐[Mss] Hier בחם 𝔊(𝔖𝔙) *ἅμα αὐτοῖς* = בָּהֶם 1Q GenAp *b'mn* ‖ **6** [a] 1 c 𝔐 Vrs בהררי ‖ **9** [a] cf 1[e] ‖ [b] cf 1[f] ‖ [c] cf 1[b] ‖ [d] cf 1[c] ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd שׁ ‖ [b] 1 c Ms 𝔐𝔊𝔖 ע׳ וּמֶלֶךְ ‖ [c] 𝔐 ההרה ‖ **12** [a–a] add ‖ **13** [a] cf 13,18[a].

ג[10] וַאֲחֵי עָנֵר[11] וְהֵם בַּעֲלֵי בְרִית־אַבְרָם׃ 14 וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו 14
ל. ל וַיָּרֶק[a] אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד־ 15
ל דָּן׃ 15 וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם[b] לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד־חוֹבָה
ד חס. ג ב קמ וחד פת[11]. כה. ט אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ 16 וַיָּשֶׁב אֶת כָּל־הָרְכֻשׁ וְגַם[c] אֶת־לוֹט אָחִיו 16
ט. יב[12] וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם[c] אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הָעָם׃ 17 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם 17
לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת אֶת־[a]כְּדָר־לָעֹמֶר[a] וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר
ל אִתּוֹ אֶל־עֶמֶק שָׁוֵה[b] הוּא עֶמֶק הַמֶּלֶךְ׃ 18 וּמַלְכִּי־צֶדֶק[d] מֶלֶךְ שָׁלֵם 18
ז[13]. ב. צא וכל ויען ויסף דאיוב דכות הוֹצִיא לֶחֶם וְיַיִן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל[e] עֶלְיוֹן׃ 19 וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר 19
ב בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל[e] עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
ז[14] ג[15] מגה ר״פ וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מָגַן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ 20
ג וכל המעשר דכות וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃ 21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תֶּן־לִי הַנֶּפֶשׁ
ג וְהָרְכֻשׁ קַח־לָךְ׃ 22 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִימֹתִי יָדִי אֶל־ 22
יב[16] יְהוָה[a] אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ 23 אִם־מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ־נַעַל 23
ל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם׃
ל ר״פ 24 בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי 24
ה חס[17] עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם׃ ס
ג ר״פ. ל 15 1 אַחַר[f] הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה ס[18]
נ[19] לֵאמֹר אַל־תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה[a] מְאֹד׃ 2 וַיֹּאמֶר 2
ח״ה ד מגה בחור. כז״ה מל ט״ה מגה בחור וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ב. ל אַבְרָם אֲדֹנָי[g] יֱהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי
יא הוּא דַּמֶּשֶׂק[a] אֱלִיעֶזֶר׃ 3 וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה 3
נ[20] בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי׃ 4 וְהִנֵּה[h] דְבַר־יְהוָה[h] אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה 4
ג״ מבטע ול בסיפ. יב מל[2]. יג[4] כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ׃ 5 וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר 5
יא[9] הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ
ל רחס. ג כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ׃ 6 וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה׃ 7 וַיֹּאמֶר אֵלָיו 6 7
ג אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר[a] כַּשְׂדִּים לָתֶת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת

[10]Mm 93. [11]Mm 2732. [12]Mm 1055. [13]Mm 94. [14]Mm 1850. [15]Mm 3318. [16]Jes 5,27. [17]Mm 92. Cp 15 [1]Gn 30,28. [2]Mm 95. [3]Mm 1788. [4]Mm 935. [5]Mm 2012. [6]Mm 1039. [7]Mm 2194. [8]Mm 290. [9]Mm 1071.

13 [b] ω ענרם, 1Q Gen Ap *'rnm*, 𝔊 *Avναν* ‖ **14** [a] l c ω וַיָּדֶן, sic frt 𝔊 *(ἠρίθμησεν)* ‖ **17** [a–a] 1.4.5.9 unum verbum כְּדָר־לָעֹמֶר — [b] ω השוה ‖ **22** [a] > 𝔊𝔖 1Q Gen Ap ‖ **Cp 15,1** [a] l c ω אַרְבֶּה ‖ **2** [a–a] prb gl aram ad בן־משק ‖ **7** [a] ut 11,31[d].

8 לְרִשְׁתָּהּ׃ 8 וַיֹּאמַ֕ר אֲדֹנָ֥י יְהוִ֖ה בַּמָּ֣ה אֵדַ֑ע כִּ֥י אִֽירָשֶׁ֖נָּה׃ 9 וַיֹּ֨אמֶר
9 אֵלָ֜יו קְחָ֤ה לִי֙ עֶגְלָ֣ה מְשֻׁלֶּ֔שֶׁת וְעֵ֥ז מְשֻׁלֶּ֖שֶׁת וְאַ֣יִל מְשֻׁלָּ֑שׁ וְתֹ֖ר וְגוֹזָֽל׃
10 10 וַיִּקַּ֤ח לוֹ֙ אֶת־כָּל־אֵ֔לֶּה וַיְבַתֵּ֥ר אֹתָ֛ם בַּתָּ֖וֶךְ וַיִּתֵּ֣ן אִישׁ־בִּתְרוֹ֑ לִקְרַ֣את
11 רֵעֵ֔הוּ וְאֶת־הַצִּפֹּ֖ר[a] לֹ֥א בָתָֽר׃ 11 וַיֵּ֣רֶד הָעַ֔יִט עַל־הַפְּגָרִ֑ים וַיָּ֥שֶׁב
12 אֹתָ֖ם אַבְרָֽם׃ 12 וַיְהִ֣י הַשֶּׁ֗מֶשׁ לָב֛וֹא וְתַרְדֵּמָ֥ה נָפְלָ֖ה עַל־אַבְרָ֑ם וְהִנֵּ֣ה
13 אֵימָ֤ה חֲשֵׁכָה[a] גְדֹלָה֙ נֹפֶ֣לֶת עָלָ֔יו׃ 13 וַיֹּ֥אמֶר לְאַבְרָ֖ם יָדֹ֣עַ תֵּדַ֑ע כִּי־
ל גֵּ֤ר ׀ יִהְיֶ֙ה זַרְעֲךָ֔ בְּאֶ֥רֶץ לֹ֖א לָהֶ֑ם וַעֲבָד֣וּם וְעִנּ֔וּ אֹתָ֖ם אַרְבַּ֥ע מֵא֖וֹת
14 שָׁנָֽה׃ 14 וְגַם֙ אֶת־הַגּ֣וֹי אֲשֶׁר־יַעֲבֹ֔דוּ דָּ֖ן אָנֹ֑כִי וְאַחֲרֵי־כֵ֥ן יֵצְא֖וּ בִּרְכֻ֥שׁ
15 גָּדֽוֹל׃ 15 וְאַתָּ֥ה תָּבוֹא֙ אֶל־אֲבֹתֶ֔יךָ בְּשָׁל֖וֹם תִּקָּבֵ֑ר בְּשֵׂיבָ֖ה טוֹבָֽה׃
16 16 וְד֣וֹר רְבִיעִ֔י יָשׁ֖וּבוּ הֵ֑נָּה כִּ֣י לֹא־שָׁלֵ֔ם עֲוֹ֥ן הָאֱמֹרִ֖י עַד־הֵֽנָּה׃ 17 וַיְהִ֗י
ל הַשֶּׁ֤מֶשׁ בָּאָה֙ וַעֲלָטָ֣ה הָיָ֔ה וְהִנֵּ֥ה תַנּ֖וּר עָשָׁ֑ן וְלַפִּ֣יד אֵ֔שׁ אֲשֶׁ֥ר עָבַ֖ר בֵּ֥ין
18 הַגְּזָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ 18 בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא כָּרַ֥ת יְהוָ֖ה אֶת־אַבְרָ֣ם בְּרִ֑ית לֵאמֹ֗ר
לְזַרְעֲךָ֣ נָתַ֔תִּי אֶת־הָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את מִנְּהַ֣ר[a] מִצְרַ֑יִם עַד־הַנָּהָ֣ר הַגָּד֔וֹל
19 נְהַר־פְּרָֽת[b]׃ 19 אֶת־הַקֵּינִ֥י וְאֶת־הַקְּנִזִּ֖י וְאֶת־הַקַּדְמֹנִֽי׃ 20 וְאֶת־הַחִתִּ֥י
21 וְאֶת־הַפְּרִזִּ֖י וְאֶת־הָרְפָאִֽים׃ 21 וְאֶת־הָאֱמֹרִ֥י וְאֶת־הַכְּנַעֲנִ֖י וְאֶת־
הַגִּרְגָּשִׁ֥י[a] וְאֶת־הַיְבוּסִֽי׃ ס
ס[ויק] 16 1 וְשָׂרַ֣י אֵ֔שֶׁת אַבְרָ֖ם לֹ֣א יָלְדָ֑ה לָ֥הּ וְלָ֖הּ שִׁפְחָ֥ה מִצְרִ֛ית וּשְׁמָ֥הּ
2 הָגָֽר׃ 2 וַתֹּ֤אמֶר שָׂרַי֙ אֶל־אַבְרָ֔ם הִנֵּה־נָ֥א עֲצָרַ֖נִי יְהוָ֑ה מִלֶּ֣דֶת בֹּא־נָ֗א
3 אֶל־שִׁפְחָתִ֛י אוּלַ֥י אִבָּנֶ֖ה מִמֶּ֑נָּה[a] וַיִּשְׁמַ֥ע אַבְרָ֖ם לְקֹ֥ול שָׂרָֽי׃ 3 וַתִּקַּ֞ח
שָׂרַ֣י אֵֽשֶׁת־אַבְרָ֗ם אֶת־הָגָר֙ הַמִּצְרִ֣ית שִׁפְחָתָ֔הּ מִקֵּ֖ץ עֶ֣שֶׂר שָׁנִ֑ים
לְשֶׁ֥בֶת אַבְרָ֖ם בְּאֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן וַתִּתֵּ֥ן אֹתָ֛הּ לְאַבְרָ֥ם אִישָׁ֖הּ לֹ֥ו לְאִשָּֽׁה׃
4 4 וַיָּבֹ֣א אֶל־הָגָ֔ר וַתַּ֖הַר וַתֵּ֣רֶא כִּ֤י הָרָתָה֙ וַתֵּקַ֣ל גְּבִרְתָּ֔הּ בְּעֵינֶ֖יהָ׃
5 5 וַתֹּ֤אמֶר שָׂרַי֙ אֶל־אַבְרָ֔ם חֲמָסִ֥י עָלֶ֖יךָ אָנֹכִ֑י נָתַ֙תִּי֙ שִׁפְחָתִ֣י בְּחֵיקֶ֔ךָ
6 וַתֵּ֤רֶא כִּי֙ הָרָתָ֔ה וָאֵקַ֖ל בְּעֵינֶ֑יהָ יִשְׁפֹּ֤ט יְהוָה֙ בֵּינִ֣י וּבֵינֶ֔יךָ[a]׃ 6 וַיֹּ֥אמֶר
אַבְרָ֖ם אֶל־שָׂרַ֑י הִנֵּ֤ה שִׁפְחָתֵךְ֙ בְּיָדֵ֔ךְ עֲשִׂי־לָ֖הּ הַטֹּ֣וב בְּעֵינָ֑יִךְ וַתְּעַנֶּ֥הָ

[10]Mp sub loco. [11]Mm 95. [12]Mm 96. [13]Mm 97. [14]Mm 740. [15]Jes 18,6. [16]Mm 2575. [17]Mm 98. [18]Mm 4158. [19]Mm 99. [20]Mm 178. [21]Qoh 1,4. [22]Esr 8,31. [23]Mm 2599. [24]Mm 100. [25]Mm 1381. [26]Mm 101. Cp 16 [1]Mm 102. [2]Mm 103. [3]Mm 23. [4]Nu 21,15. [5]Mm 1506. [6]Mm 2065. [7]Jer 51,35. [8]Mp sub loco.

10 [a] sic L, mlt Mss Edd הצ׳ ‖ **12** [a] gl? ‖ **18** [a] prp מִנַּחַל ‖ [b–b] frt add ‖ **21** [a] 𝔐𝔖𝔊 + וְאֶת־הַחִוִּי, ins ‖ **Cp 16,2** [a] sic L, mlt Mss Edd מִמֶּ֑נִּי ‖ **5** [a] l c 𝔐 וביניך cf punct extr.

צא לט מגה ר״פ [10] מגה בתור׳. ח [11] ד מגה בתור׳. ח קמ [12]. ל

ב. ב. ל בסיפ

ל. ה [13]. ל

ג [14]. ל [10]. ד ב [15] קמ וב פת. ל

ל

יג ר״פ בתור׳. ט. ג [16]. יד [17]

כן בטע ח [18] מגה בלישׁ. ב [19]. כל לישׁ כת כן. ד [20]

ב [21]. ל

ל. ל

ל. ל

ל

ב [22]

ו ר״פ את ואת ואת [23]. ג חס [24]

כו׳ פסוק ואת ואת ואת ואת. ד [25]. ב [26]

ב ר״פ [1]. ג [2]

ל. ל

ל. יז שמיעה לקול [3]

ב. כה [5]

ב. ל. ד [6]

ב

ב. ל. י נקוד בתור׳ [8]

ב הד קמ וחד פת

ב . צא יט מנה ר״ם ל מנה בתור . לא ג מנה בתור . ב[8]

ג . ל[21] . ג[11]

ל . ג[13] . ד[12] ח[12]

ל ג ר״ם ג מנה בתור . ו ת מנה כת א וחד כת ה[14] . ז דגש[15] . ה[15]

ל . ג[13]

ל . ג[13] . ד[14]

ל . ו[16]

ל . כ[1]

ל . ג[3] . ד[3] מל בלישׁ[2] . ו[3]

ל . ד[4]

ב . כא[5]

ל . ד[6] . ג[4] ב מל וחד ח[7] . ו[4] . ב בתור

ל . ד[6]

ל . ה[8]

7 שָׁרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ׃ 7 וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר
עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ שׁוּר׃ 8 וַיֹּאמַר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־מִזֶּה בָּאת וְאָנָה
תֵלֵכִי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי בֹרַחַת׃ 9 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ
יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ׃ 10 וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ
יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ 11 וַיֹּאמֶר לָהּ
מַלְאַךְ יְהוָה

הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל
כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ׃

12 וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד כֹּל בּוֹ
וְעַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן׃

13 וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רֳאִי כִּי אָמְרָה הֲגַם
הֹלֻם רָאִיתִי אַחֲרֵי רֹאִי׃ 14 עַל־כֵּן קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר לַחַי רֹאִי
הִנֵּה בֵין־קָדֵשׁ וּבֵין בָּרֶד׃ 15 וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם
שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל׃ 16 וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ
שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגָר אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃ ס

17 1 וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־ס[ויה]
אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדָּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים׃ 2 וְאֶתְּנָה
בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד׃ 3 וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־
פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ 4 אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאַב
הֲמוֹן גּוֹיִם׃ 5 וְלֹא־יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם
כִּי אַב־הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ 6 וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם
וּמְלָכִים מִמְּךָ יֵצֵאוּ׃ 7 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ
אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃
8 וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת | אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן

[9]Ru 2,12. [10]Jer 4,29. [11]Mm 22. [12]Mm 1480. [13]Mm 1231. [14]Mm 3560. [15]Mm 104. [16]Mm 1989. Cp 17 [1]Mm 1227. [2]Mm 541. [3]Mm 109. [4]Mm 959. [5]Mm 2563. [6]Mm 17. [7]Mm 108. [8]Mm 260. [9]Mm 105.

11 [a] forma mixta ex וְיָלַדְתְּ et וְיָלַדְתְּ? cf ad Jdc 13,5 ‖ **13** [a] 𝔪 ראה 𝔊(𝔙) *ὁ ἐπιδών με* = רֹאִי ‖ [b–b] prp אֱלֹהִים ר׳ וְאָחֵי ‖ [c] 𝔪 ראה 𝔊 *ὀφθέντα μοι* ‖ **14** [a] 𝔪[Mss] ראה 𝔊 *εἶδον* = רָאִיתִי ‖ [b] 𝔊[J] + *hj'*, frt ins הִיא ‖ **Cp 17,1** [a] 𝔪 והוי cf 12,2[a] ‖ **5** [a] > nonn Mss 𝔪.

9 לַאֲחֻזַּ֥ת עוֹלָ֖ם וְהָיִ֣יתִי לָהֶ֑ם לֵֽאלֹהִ֖ים׃ 9 וַיֹּ֥אמֶר אֱלֹהִ֛ים אֶל־אַבְרָהָ֖ם
ל. כה[10]
10 וְאַתָּ֞ה אֶת־בְּרִיתִ֣י תִשְׁמֹ֗ר אַתָּ֛ה וְזַרְעֲךָ֥ אַחֲרֶ֖יךָ לְדֹרֹתָֽם׃ 10 זֹ֣את
ו פסוק ואתה אתה[11]. כז בטע
בְּרִיתִ֗י אֲשֶׁ֤ר תִּשְׁמְרוּ֙ בֵּינִ֣י וּבֵינֵיכֶ֔ם וּבֵ֥ין זַרְעֲךָ֖ אַחֲרֶ֑יךָ הִמּ֣וֹל לָכֶ֔ם
11 כָּל־זָכָ֑ר׃ 11 וּנְמַלְתֶּ֗ם אֵ֚ת בְּשַׂ֣ר עָרְלַתְכֶ֔ם וְהָיָה֙[a] לְא֣וֹת בְּרִ֔ית בֵּינִ֖י
ל
12 וּבֵינֵיכֶֽם׃ 12 וּבֶן־שְׁמֹנַ֥ת יָמִ֛ים יִמּ֥וֹל לָכֶ֖ם כָּל־זָכָ֑ר לְדֹרֹתֵיכֶ֗ם יְלִיד
ל ר״פ. כל אוריית חס וכל קריא דכות ב מ א[12]
13 בָּ֤יִת וּמִקְנַת־כֶּ֙סֶף֙ מִכֹּ֣ל בֶּן־נֵכָ֔ר אֲשֶׁ֥ר לֹא־מִזַּרְעֲךָ֖ הֽוּא׃ 13 הָמֹ֣ול |
ד קמ[13]
יִמּ֣וֹל יְלִ֤יד בֵּיתְךָ֙ וּמִקְנַ֣ת כַּסְפֶּ֔ךָ וְהָיְתָ֥ה בְרִיתִ֖י בִּבְשַׂרְכֶ֑ם לִבְרִ֥ית
14 עוֹלָֽם׃ 14 וְעָרֵ֞ל | זָכָ֗ר אֲשֶׁ֤ר לֹא־יִמּוֹל֙ אֶת־בְּשַׂ֣ר עָרְלָתֹ֔ו[a] וְנִכְרְתָ֥ה
15 הַנֶּ֖פֶשׁ הַהִ֑וא מֵעַמֶּ֣יהָ אֶת־בְּרִיתִ֔י הֵפַֽר׃ ס 15 וַיֹּ֥אמֶר אֱלֹהִים֮
ב. כה[10]
אֶל־אַבְרָהָם֒ שָׂרַ֤י אִשְׁתְּךָ֙ לֹא־תִקְרָ֣א אֶת־שְׁמָ֔הּ שָׂרָ֖י כִּ֥י שָׂרָ֥ה שְׁמָֽהּ׃
ז
16 וּבֵרַכְתִּ֤י אֹתָהּ֙ וְגַם֙ נָתַ֣תִּי מִמֶּ֔נָּה לְךָ֖ בֵּ֑ן וּ[a]בֵרַכְתִּיהָ֙ וְהָיְתָ֣ה[a] לְגֹויִ֔ם
ב בתור
17 מַלְכֵ֥י[b] עַמִּ֖ים מִמֶּ֥נָּה[c] יִהְיֽוּ׃ 17 וַיִּפֹּ֥ל אַבְרָהָ֖ם עַל־פָּנָ֑יו וַיִּצְחָ֕ק וַיֹּ֥אמֶר֙
ל. אמירה פלוגי בלבו ו
בְּלִבֹּ֔ו הֲלִבֶּ֥ן מֵאָ֛ה שָׁנָ֖ה יִוָּלֵ֑ד[a] וְאִם־[b]שָׂרָ֥ה הֲבַת־[c]תִּשְׁעִ֖ים שָׁנָ֥ה תֵלֵֽד׃
ל
18 וַיֹּ֥אמֶר אַבְרָהָ֖ם אֶל־[a]הָאֱלֹהִ֑ים [a]לֻ֛ו[b] יִשְׁמָעֵ֥אל[a] יִחְיֶ֖ה לְפָנֶֽיךָ׃
כ. כב[14]. יח וכל חיו יחיה דכות[15]
19 וַיֹּ֣אמֶר֮ אֱלֹהִים֒ אֲבָ֗ל שָׂרָ֤ה אִשְׁתְּךָ֙ יֹלֶ֣דֶת לְךָ֣ בֵּ֔ן וְקָרָ֥אתָ אֶת־שְׁמֹ֖ו
כה[16]. ז. ב וחס
יִצְחָ֑ק וַהֲקִמֹתִ֤י אֶת־בְּרִיתִי֙ אִתֹּ֔ו לִבְרִ֥ית עֹולָ֖ם[a] לְזַרְעֹ֥ו[b] אַחֲרָֽיו׃
ל
20 וְלִישְׁמָעֵ֕אל שְׁמַעְתִּ֖יךָ הִנֵּ֣ה | בֵּרַכְתִּי֩ אֹתֹ֨ו וְהִפְרֵיתִ֜י אֹתֹ֗ו וְהִרְבֵּיתִי֙
ב[16]. ג. ג ב מל וחד חס[17]
21 אֹתֹ֔ו בִּמְאֹ֖ד מְאֹ֑ד שְׁנֵ֤ים־עָשָׂר֙ נְשִׂיאִ֣ם יוֹלִ֔יד וּנְתַתִּ֥יו לְגֹ֖וי גָּדֹֽול׃ 21 וְאֶת־
ה[18]. ד חס בתור כת כן[19]. ב
בְּרִיתִ֖י אָקִ֑ים אֶת־יִצְחָ֕ק אֲשֶׁ֨ר׀ תֵּלֶד־לְךָ֥ שָׂרָ֛ה לַמֹּועֵ֥ד הַזֶּ֖ה בַּשָּׁנָ֥ה
22 הָאַחֶֽרֶת׃ 22 וַיְכַל֙ לְדַבֵּ֣ר אִתֹּ֔ו וַיַּ֥עַל אֱלֹהִ֖ים מֵעַ֣ל אַבְרָהָֽם׃
יח פסוק את ראת ראת את
23 וַיִּקַּ֣ח אַבְרָהָ֗ם אֶת־יִשְׁמָעֵאל֙ בְּנֹ֔ו וְאֵ֥ת כָּל־יְלִידֵ֖י בֵּיתֹ֑ו וְאֵת֙ כָּל־
ז
מִקְנַ֣ת כַּסְפֹּ֔ו כָּל־זָכָ֖ר בְּאַנְשֵׁ֣י בֵית־אַבְרָהָ֑ם וַיָּ֣מָל אֶת־בְּשַׂ֔ר עָרְלָתָ֖ם
24 בְּעֶ֥צֶם֙ הַיֹּ֣ום הַזֶּ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר אִתֹּ֥ו אֱלֹהִֽים׃ 24 וְאַבְרָהָ֗ם בֶּן־תִּשְׁעִ֤ים
25 וָתֵ֙שַׁע֙ שָׁנָ֔ה[a] בְּהִמֹּ֥ולֹ[b] בְּשַׂ֖ר עָרְלָתֹֽו׃ 25 וְיִשְׁמָעֵאל֙ בְּנֹ֔ו בֶּן־שְׁלֹ֥שׁ עֶשְׂרֵ֖ה

[10] Mm 5. [11] Cf Mm 4158 et Okhl 297. [12] 1 Ch 29,7. [13] Mm 106. [14] Mm 1444. [15] Mm 107. [16] 2 Ch 23,1. [17] Mm 108. [18] Mm 109. [19] Mm 1367.

11 [a] 2 Mss 𝔐 וְהָיְתָה ‖ **14** [a] 𝔐𝔊 + בְּיֹום הַשְּׁמִינִי cf Lv 12,3 ‖ **16** [a–a] 1 וברכתיו והיה cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] dl הָ שרה? ‖ [c] 1 c mlt Mss 𝔊𝕋[J] ומ׳ ‖ [c] 1 ממנו cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **17** [a] 𝔐 אוליד ‖ [b–b] 1 c 𝔊[Cmin] *εἶναι αὐτῷ θεός*, ex 7 ‖ **18** [a–a] 𝔊 *Ισμαηλ οὗτος* = זֶה י׳? ‖ [b] 𝔐 לוי ‖ **19** [a] 𝔊[Cmin] + את. ‖ [b] 1 c 𝕋[d] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖 ולו ‖ **24** [a] Ms 𝔐 שנים ‖ [b] 𝔐 + את.

26 שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ אֶת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ 26 בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם
27 וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ 27 וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־
נֵכָר נִמֹּלוּ אִתּוֹ׃ פ קכו

כי 18 1 וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי[a] מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל ס(וי) פרש
ד חס[2]. ה כְּחֹם הַיּוֹם׃ 2 וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא
צא יט מנה ר״פ י מנה בתור. קלד[3] וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃ 3 וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא
סו. ג[4] ב קמ וחד[5] פת מָצָאתִי חֵן[a] בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ[a]׃ 4 יֻקַּח־נָא מְעַט־
ב. ל. ל מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃ 5 וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ
ג[6]. ל לִבְּכֶם[a] אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן
ח[7] תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 6 וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר
ל. ל מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת[a] לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת׃ 7 וְאֶל־הַבָּקָר רָץ
ה[8] אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וְטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃
ג[9]. ד 8 וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד
י בקוף בתור עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ׃ 9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו[a] אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר
י[10] הִנֵּה בָאֹהֶל׃ 10 וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה
ג. ה[11]. ג אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל וְהוּא[a] אַחֲרָיו׃ 11 וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה
ג[12] זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה[a] אֹרַח כַּנָּשִׁים׃ 12 וַתִּצְחַק
ל. ל שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן׃
13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֻמְנָם
14 אֵלֵד וְאָנִי זָקַנְתִּי׃ 14 הֲיִפָּלֵא מִיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת
ג. ל[13] חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן׃ 15 וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה | לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי יָרֵאָה וַיֹּאמֶר |
16 לֹא[a] כִּי צָחָקְתְּ׃ 16 וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־פְּנֵי סְדֹם
ג. בב בתור. ג[14]. ב וכל הכליות דכות[15] וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם׃ 17 וַיהוָה אָמָר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם[a]
ו זוגין[16] אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה׃ 18 וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ בוֹ

[20]Mm 106. Cp 18 [1]Mm 1227. [2]Mm 2271. [3]Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [4]Mm 110. [5]Mm 4202. [6]Mm 2450. [7]Mm 111. [8]Mm 4026. [9]Mm 112. [10]Mm 113. [11]Mm 114. [12]Mm 2275. [13]Gn 20,16. [14]Mm 115. [15]Mm 135. [16]Mm 2036.

Cp 18,1 [a] cf 13,18[a] ‖ **3** [a–a] ms בעיניכם ... תעברו ‖ **5** [a] pc Mss msGSC[J] וְאֹ׳ ‖ **6** [a] > G, dupl ‖ **9** [a] frt l לוֹ ‖ **10** [a] ms והיא cf G, l והוּא? ‖ **11** [a–a] prp כְּאִ׳ נָשִׁים cf 31,35 ‖ **15** [a] ms לה ‖ **17** [a] msC[J] + אֶת־.

19 כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 19 כִּי יְדַעְתִּיו[a] לְמַעַן[b] אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ כל אורית מל[17]. י פסוק למען למען[18]. ד בתור.[19]
אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה ג. ח קמ[20]
20 עַל־אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו׃ 20 וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת[a] סְדֹם ל. ג
21 וְעֲמֹרָה כִּי־רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד׃ 21 אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה ה[21]
22 הַכִּצַעֲקָתָהּ[a] הַבָּאָה[b] אֵלַי עָשׂוּ | כָּלָה[c] וְאִם־לֹא אֵדָעָה׃ 22 וַיִּפְנוּ מִשָּׁם ל. ג בטע[22]. יז מ״פ. ל
23 וְהָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה [a]וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה[a]׃ 23 וַיִּגַּשׁ ג
24 אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רָשָׁע׃ 24 אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צא. ג
צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים ג. ג[23]
25 הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ׃[a] 25 חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת | כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית ו[24]. ג. חס ב מנה בפסוק. יד פסוק לך לך[25]. ב חס[26]
צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָּךְ הַשֹּׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ ל. ג חס ב מנה בפסוק. ל
26 לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט׃ 26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם
27 בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃ 27 וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר צא
28 הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי[a] וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ 28 אוּלַי ב. קלד[27]. ב[28]
יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחֵת בַּחֲמִשָּׁה אֵת־כָּל־הָעִיר ל. ו[24]
29 וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 29 וַיֹּסֶף עוֹד כו
לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה[a] צא וחד מן ג[29] פסוק ויאמר ויאמר. ד
30 בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים׃ 30 וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי ג[30]. ז כת א[31]. ד[32]
יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה[a] אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים׃ ד
31 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי[a] אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים ב. ד[27]
32 וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרִים׃ 32 וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי ג[33]. ז כת א[31]
וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית ד
33 בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ 33 וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם ב[34]
וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃

[17] Mm 152. [18] Mm 2707. [19] Mm 1827. [20] Mm 1092. [21] Mm 394. [22] Mm 344. [23] Mm 773. [24] Mm 3421. [25] Mm 1860. [26] Mm 711. [27] Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [28] Mm 3566. [29] Mm 3452. [30] Mm 116. [31] Mm 2305. [32] Mm 1232. [33] Mm 117. [34] Neh 11,1.

19 [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔘 יָדַעְתִּי 𝔙 || [b] 𝔊(𝔙) *ὅτι* || **20** [a] 𝔐 צע׳ cf 21 || **21** [a] 1 c cod Sev 𝔊𝔗𝔘 תָּם–? || [b] 1 prb הבאה || [c] 1 כְּלָה (כְּלֹם)? || **22** [a–a] Tiq soph, lect orig אברהם ... ויהוה || **24** [a] 1 בּה–? || **27** [a] 𝔎[3] mlt Mss יהוה || **29** [a] 𝔐𝔊 אַשְׁחִית cf 𝔙 *(percutiam)* et 28.31.32 || **30** [a] 𝔐𝔊 cf 29[a] || **31** [a] nonn Mss יהוה.

ג.ד

19 1 וַיָּבֹאוּ [a]שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים[a] סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־[ס"ת]

ל

סְדֹם וַיַּרְא־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃ 2 וַיֹּאמֶר הִנֶּה

ל.ב.ג׳

נָא־אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם

ב בטע[2]. ג[3] דגש ב מנה בסיס. ד[4]. ו׳

וַהֲלַכְתֶּם[a] לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא כִּי בָרְחוֹב נָלִין׃ 3 וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד

ב[5]

וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ׃

ג[6]. ז[7]. ו׳ וכל מלכים ויישעיה דכות ב מ ד

4 טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר [a]אַנְשֵׁי סְדֹם[a] נָסַבּוּ עַל־הַבַּיִת מִנַּעַר וְעַד־

ב[8]

זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה׃ 5 וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים[a]

ל.ו

אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם׃ 6 וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם

ל. צא יט מנה ר״פ ו׳ מנה בתור׳

לוֹט הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר[a] אַחֲרָיו׃ 7 וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ׃

ז ר״פ בתור[9]. ב

8 הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָּא אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם

יד[10]. יח[11]. ג ח לשון חול[12]. ג׳

וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל[a] אַל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־

ל.ל

כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי׃ 9 וַיֹּאמְרוּ גֶּשׁ־הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ[a] הָאֶחָד בָּא־לָגוּר

ל ומל. ב[13]. ה בתור

וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ

ל בתור[14]. לו. יז מל בתור[15]

לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת׃ 10 וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם

יט[16]. ל. ב. ל

הַבַּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגָרוּ׃ 11 וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ

ג[17]. ל

בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטָן וְעַד־גָּדוֹל וַיְלָאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח׃ 12 וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים[a]

יד חס[18]. ג[19]

אֶל־לוֹט עֹד מִי־לְךָ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ[b] וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר

ח[20]. ח

הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם[c]׃ 13 כִּי־מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־

ג[21]. ל

גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ[a]׃ 14 וַיֵּצֵא לוֹט

ג חס[22]. ב[23]

וַיְדַבֵּר | אֶל־חֹתְנָיו | לֹקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־

ל. לג בתור. ב[24]

מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו׃ 15 וּכְמוֹ

ל. ז

הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים[a] בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ

ו וכל ואת שתי הכליה דכות[25]. ב חד מל וחד חס. ז בטע מרעיומין[26]

וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ[b] הַנִּמְצָאֹת פֶּן־תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר׃ 16 וַיִּתְמַהְמָהּ | וַיְתַמְּהֻהוּ

Cp 19 [1]Mm 118. [2]Mm 1569. [3]Mm 3644. [4]Mm 2426. [5]Ex 12,8. [6]Mm 3503. [7]Mm 2952. [8]Jer 51,31. [9]Mm 165. [10]Mm 190. [11]Mm 1551. [12]Mm 119. [13]Mm 120. [14]Mm 1702. [15]Mm 250. [16]Mm 1557. [17]Mm 121. [18]Mm 62. [19]Mm 122. [20]Mm 802. [21]Mm 123. [22]Mm 1729. [23]Ex 12,31. [24]Jes 41,25. [25]Mm 124. [26]Mm 705.

Cp 19,1 [a–a] prp הָאֲנָשִׁים cf 12.16 ‖ **2** [a] sic L, mlt Mss Edd הַלָּז ‖ **4** [a–a] frt gl ‖ **5** [a] sic L, L* mlt Mss Edd הָאֵל ‖ **6** [a] 𝔐 סגרו ‖ **8** [a] l הָאֵל cf 𝔐 Seb (האלה) ‖ **9** [a] > 𝔊 ‖ **12** [a] 𝔐 המלאכים cf 1 ‖ [b] mlt Mss 𝔐 בִּ ‖ [c] 𝔐𝔊𝔖 + הזה ut 13.14 ‖ **13** [a] 𝔐 להשחיתה; 𝔙 suff 3 pl, l הָם–? ‖ **15** [a] prp האנשים cf 1[a–a] ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἔξελθε*, prb ins וְצֵא (vel לְךָ).

וַיְחַזְּקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו ו
17 וַיּוֹצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ לָעִיר׃ 17 וַיְהִי כְהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר[a]
ג. ב חד מל. יחד חס[27]. ב ומל. יג[28]
הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבֵּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד בְּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה 18
ח[29]. ב. ל[30]. יג[31] 18 הִמָּלֵט פֶּן־תִּסָּפֶה׃ 18 וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם[a] אַל־נָא אֲדֹנָי[b]׃ 19 הִנֵּה־נָא 19
ז ר״פ בתור[32] מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת מז. ל
אֶת־נַפְשִׁי וְאָנֹכִי לֹא אוּכַל לְהִמָּלֵט הָהָרָה פֶּן־תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה וָמַתִּי׃ יג[31]. ל.
ז ר״פ בתור[32] ג חס. ד[33]. ב 20 הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרֹבָה לָנוּס שָׁמָּה[a] וְהִיא מִצְעָר[a] אִמָּלְטָה נָּא
יג[34]. ג. יט 21 שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי׃ 21 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נָשָׂאתִי פָנֶיךָ
22 גַּם לַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי הָפְכִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 22 מַהֵר הִמָּלֵט ל
יא חס את שָׁמָּה כִּי לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־
ג מל. ג סביר יצאה[34]. ד. ל. כב בתור[35] מנה בטע ר״פ 23 הָעִיר צוֹעַר׃ 23 הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא[a] עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צוֹעָרָה׃ 24 [a]וַיהוָה
ב[36] 24 הִמְטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה [b]מִן־הַשָּׁמָיִם[b]׃
ח[37] לשון חול. ז דמסע בטע[38] 25 וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל[a] וְאֶת כָּל־הַכִּכָּר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הֶעָרִים
26 27 וְצֶמַח הָאֲדָמָה׃ 26 וַתַּבֶּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו[a] וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח׃ 27 וַיַּשְׁכֵּם ל
28 אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר[a] אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ 28 וַיַּשְׁקֵף ד[39]
ד[40] עַל־פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל־[a]כָּל־[a]פְּנֵי[a] אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה
ל[41] קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן׃
ג׳ פסוק את את את את. ד[42] 29 וַיְהִי בְּשַׁחֵת[a] אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר ׀ אֱלֹהִים אֶת־
כג[43]. ל אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בְּהַהְפֵךְ אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר־
ה[44]. ח[45]. ג מל ב מנה בפסוק 30 יָשַׁב בָּהֶן לוֹט׃ 30 וַיַּעַל ׀ לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי
ג מל ב מנה בפסוק 31 יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו[a]׃ 31 וַתֹּאמֶר
הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ ב[45]
32 כָּל־הָאָרֶץ׃ 32 לְכָה[a] נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחַיֶּה
ג[46] 33 מֵאָבִינוּ זָרַע׃ 33 וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הַ֫הוּא[a] וַתָּבֹא הַבְּכִירָה
ז[47]. ח[48]. ב חס בתור וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃

[27] Mp sub loco. [28] Mm 290. [29] Mm 125. [30] Mm 3081. [31] Mm 1100. [32] Mm 165. [33] Mm 126. [34] Mm 127. [35] Mm 3567. [36] Mm 3043. [37] Mm 119. [38] Mm 2139. [39] Mm 186. [40] Mm 2928. [41] וחד בקיטור Ps 119,83. [42] Mm 59. [43] Mm 87. [44] Mm 640. [45] Mm 128. [46] Mm 129. [47] Mm 1043. [48] Mm 217.

17 [a] GSV pl ‖ **18** [a] prp אֲלֵיהֶן ‖ [b] prp יְ— ‖ **20** [a–a] gl? ‖ **23** [a] l c Seb 𝔪[Mss] יָצְאָה? cf 15,17 ‖ **24** [a] frt tr huc 26 ‖ [b–b] add? ‖ **25** [a] l (ה)הָאֵל cf 8[a] ‖ **26** [a] prp מֵהָ— ‖ **27** [a] ins וַיֵּלֶךְ? ‖ **28** [a–a] pc Mss 𝔪G[Cal]S𝔗[Ms] invers, sic l et dl c Ms אֶרֶץ? ‖ **29** [a] 𝔪 בהשחית ‖ **30** [a] 𝔪GV[Mss] + עִמּוֹ ‖ **32** [a] l c 𝔪 לְכִי? ‖ **33** [a] prb l c Seb 𝔪 הַהוּא.

34 וַתְּשַׁכֵּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ 34 וַיְהִי מִמָּחֳרָת
וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה הֵן־שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי[a] נַשְׁקֶנּוּ יַיִן
35 גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ 35 וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם
בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יָיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע
36 37 בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ 36 וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃ 37 וַתֵּלֶד
הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב[a] הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם׃
38 וְהַצְּעִירָה גַּם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ[a] בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־ 38
עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם׃ ס

20 1 וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּ֫גָר (יז) ס
בִּגְרָר׃ 2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח 2
אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה׃ 3 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ 3
בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל־[a]הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא
בְּעֻלַת־בָּעַל׃ 4 וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא־קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי[a] [b]הֲגוֹי גַּם־ 4
צַדִּיק תַּהֲרֹג׃ 5 הֲלֹא הִוא אָמְרָה־לִּי אֲחֹתִי הִוא[a] וְהִיא־גַם־הִוא[ab] 5
אָמְרָה אֲחִי הוּא בְּתֹם־לְבָבִי וּבנְקִיֹּן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת׃ 6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו 6
הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֹם־לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹּאת וָאֶחְשָׂךְ
גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ׃ 7 וְעַתָּה 7
הָשֶׁב אֵשֶׁת־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְךָ
מֵשִׁיב דַּע כִּי־מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ 8 וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶךְ 8
בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם
וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד׃ 9 וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־ 9
[a]עָשִׂיתָ לָּנוּ[a] וּמֶה־חָטָאתִי לָךְ כִּי־הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה
גְדֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי׃ 10 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־ 10
אַבְרָהָם [a]מָה רָאִיתָ[a] כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 11 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם 11

[49]Mm 130. [50]Mm 2383. [51]Mm 129. [52]Mm 1043. Cp 20 [1]Mm 1183. [2]Mm 4139. [3]Mm 131. [4]Mm 541. [5]Mm 132. [6]Mm 922. [7]Mm 133. [8]Mm 3317.

34 [a] G suff 1 pl, 1 אבינו? ‖ **37** [a] G + *λέγουσα Ἐκ τοῦ πατρός μου*, ins לֵאמֹר מֵאָבִי? ‖ **38** [a] G(ϑ) + *Αμμαν*, G^{Mss} + *Αμμαν λέγουσα* = עַמּוֹן לֵאמֹר ‖ **Cp 20,3** [a] 𝔐 + אדות cf 21,11.25, ins ‖ **4** [a] nonn Mss יהוה ‖ [b–b] G *ἔθνος ἀγνοοῦν καί*; prp הֲגַם (הגוי dttg) ‖ **5** [a–a] G(ϑ^{L}) *καὶ αὐτή*, 1 frt וגם היא ‖ [b] > 2 Mss 𝔐 ‖ **9** [a–a] S *'bdt lk*, prp עשיתי לְךָ ‖ **10** [a–a] prp מָה רָאִיתָ cf 26,7 ‖ **11** [a] 𝔐 + כי יראתי.

יא[49] ו מנה בתור . ב חד חס וחד מל וחד מן ו בקרו בתור
ד ג חס וחד מל[50] . ג[51]
ז[52] . יא[49] ו מנה בתור
ל חס . ל
ט . ט מיחד
ט
ט מיחד
ל
ל . ל[1] . צא . ל
ה[2] . יא כת י בתור
ל וחס
ב חס . ג[3] . ל
יז מל בלישׁ' . ג[5] חד כת טא וחד מן ט[6] כת טר חס א וחד כת טוא . ג ב חס וחד מל[7]
ג[8] . ג
כה ז מנה בתור . ח
ל

כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וַהֲרָגֻנִי עַל־דְּבַר
אִשְׁתִּי׃ 12 וְגַם־אָמְנָה[a] אֲחֹתִי בַת־אָבִי הִוא אַךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי
לְאִשָּׁה׃ 13 וַיְהִי[ם] כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ[a] אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי[b] וָאֹמַר לָהּ זֶה
חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה אִמְרִי־לִי
אָחִי הוּא׃ 14 וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ[a] צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן
לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ 15 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי
לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב׃ 16 וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף
לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא־לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל[a] אֲשֶׁר אִתָּךְ וְאֶת כֹּל וְנֹכָחַת[b]׃
17 וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־
אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ׃ 18 כִּי־עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם לְבֵית
אֲבִימֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם׃ ס

ס(וית) 21 1 וַיהוָה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר
2 דִּבֵּר׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־[a]דִּבֶּר
3 אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־
4 לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃ וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים
5 כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֶת
6 יִצְחָק בְּנוֹ׃ וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־
7 לִי׃ וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי[a] בֵּן
8 לִזְקֻנָיו׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָּדוֹל בְּיוֹם
9 הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃ וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה
10 לְאַבְרָהָם מְצַחֵק[a]׃ וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ[a] הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־
11 בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃ וַיֵּרַע
12 הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
אַבְרָהָם אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר

[9]Mm 134. [10]Mm 1277. [11]Mm 71. [12]Ru 3,10. [13]Mm 254. [14]Mm 2625. [15]Gn 18,14. [16]Mm 1809. [17]2 Ch 30,20. Cp **21** [1]Mm 135. [2]Mm 136. [3]Mm 1989. [4]1 Ch 29,7. [5]Mm 51. [6]Mm 3286. [7]Est 2,18. [8]Mm 137. [9]Mm 138. [10]Mm 5.

12 [a] 𝔪 אמנם ‖ **13** [a] 𝔪 התעה ‖ [b] 𝔪 + ומארץ מולדתי cf 12,1 ‖ **14** [a] 𝔪𝔊 + אלף ‖ **16** [a] 𝔪 Mss 𝔊 ולי ‖ [b–b] prp ואת נכחת (= et apud hos omnes iustificata es) vel ואתּ כּלוּ נכחת (= et tu in omnibus his rebus iustificata es) ‖ **Cp 21,2** [a] 2 Mss 𝔊 כַּא, ex 1? ‖ **7** [a] 𝔪𝔗[J] + לו ‖ **9** [a] 𝔊 + *μετὰ Ισαακ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς* ‖ **10** [a] 𝔪𝔗[J] + את.

אֱלֹהִ֔ים שָׁרָ֖ה שְׁמַ֣ע בְּקֹלָ֑הּ כִּ֚י בִּיצְחָ֣ק יִקָּרֵ֣א לְךָ֔ זָ֖רַע׃ 13 וְגַם֙ אֶת־בֶּן־ 13 ל חס. כא11. גנ רש בתור. ט
הָאָמָ֣ה לְגוֹי֣[a] אֲשִׂימֶ֑נּוּ כִּ֥י זַרְעֲךָ֖ הֽוּא׃ 14 וַיַּשְׁכֵּ֤ם אַבְרָהָם֙ בַּבֹּ֣קֶר וַיִּקַּ֣ח 14
לֶ֔חֶם וְחֵ֥מֶת מַ֖יִם וַיִּתֵּ֣ן אֶל־הָגָ֑ר[a] שָׂ֚ם עַל־שִׁכְמָ֔הּ [b]וְאֶת־הַיֶּ֖לֶד[b] וַיְשַׁלְּחֶ֑הָ ל. ב
וַתֵּ֣לֶךְ וַתֵּ֔תַע בְּמִדְבַּ֖ר בְּאֵ֥ר שָׁבַֽע׃ 15 וַיִּכְל֣וּ הַמַּ֔יִם מִן־הַחֵ֖מֶת וַתַּשְׁלֵ֣ךְ 15 ל12. ג13. ג14
אֶת־הַיֶּ֑לֶד תַּ֖חַת אַחַ֥ד הַשִּׂיחִֽם׃ 16 וַתֵּ֣לֶךְ וַתֵּ֗שֶׁב לָהּ֙ מִנֶּ֣גֶד הַרְחֵ֔ק 16 כה11. ל. יב15
כִּמְטַ֥חֲוֵי קֶ֖שֶׁת כִּ֣י אָמְרָ֑ה אַל־אֶרְאֶ֣ה בְּמ֔וֹת הַיֶּ֖לֶד וַתֵּ֥שֶׁב מִנֶּ֛גֶד [a]וַתִּשָּׂ֥א 15 יב
אֶת־קֹלָ֖הּ וַתֵּֽבְךְּ׃[a] 17 וַיִּשְׁמַ֤ע אֱלֹהִים֙ אֶת־קֹ֣ול הַנַּ֔עַר וַיִּקְרָ֨א 17
מַלְאַ֤ךְ אֱלֹהִים֙ מִן־הַשָּׁמַ֔יִם וַיֹּ֥אמֶר לָ֖הּ מַה־לָּ֣ךְ הָגָ֑ר אַל־תִּ֣ירְאִ֔י כִּי־
שָׁמַ֣ע אֱלֹהִ֔ים אֶל־[a]קֹ֖ול הַנַּ֥עַר בַּאֲשֶׁ֖ר הוּא־שָֽׁם׃ 18 קֻ֚מִי שְׂאִ֣י אֶת־ 18 ג16. ה17. ד רש18. ח
הַנַּ֔עַר וְהַחֲזִ֥יקִי אֶת־יָדֵ֖ךְ בֹּ֑ו כִּי־לְגֹוי־גָּדֹ֥ול אֲשִׂימֶֽנּוּ׃ 19 וַיִּפְקַח֙ אֱלֹהִ֔ים 19 ל
אֶת־עֵינֶ֖יהָ וַתֵּ֣רֶא בְּאֵ֣ר מָ֑יִם וַתֵּ֣לֶךְ וַתְּמַלֵּ֤א אֶת־הַחֵמֶת֙ מַ֔יִם וַתַּ֖שְׁקְ אֶת־
הַנָּ֑עַר׃ 20 וַיְהִ֤י אֱלֹהִים֙ אֶת־הַנַּ֔עַר וַיִּגְדָּ֖ל וַיֵּ֣שֶׁב בַּמִּדְבָּ֑ר וַיְהִ֖י [a]רֹבֶֽה׃ 20 ל
וַתֵּ֣שֶׁב בְּמִדְבַּ֣ר פָּארָ֔ן וַתִּקַּ֥ח־לֹ֖ו אִמֹּ֑ו אִשָּׁ֥ה מֵאֶֽרֶץ־מִצְרָֽיִם׃ 21 ל
קַשָּׁ֥ת[a]׃ 21 וַיְהִ֣י ׀ בָּעֵ֣ת הַהִ֗וא וַיֹּ֤אמֶר אֲבִימֶ֙לֶךְ֙[a] וּפִיכֹ֣ל שַׂר־צְבָאֹ֔ו 22 ג19. ל
אֶל־אַבְרָהָ֖ם לֵאמֹ֑ר אֱלֹהִ֣ים עִמְּךָ֔ בְּכֹ֖ל אֲשֶׁר־אַתָּ֥ה עֹשֶֽׂה׃ 23 וְעַתָּ֣ה 23 יב בתור
הִשָּׁבְעָ֤ה לִי֙ בֵּאלֹהִ֔ים הֵ֥נָּה אִם־תִּשְׁקֹ֖ר לִ֑י וּלְנִינִ֣י וּלְנֶכְדִּ֔י כַּחֶ֙סֶד֙ אֲשֶׁר־ כא20. ל
עָשִׂ֣יתִי עִמָּ֔ךְ תַּעֲשֶׂ֥ה עִמָּדִ֖י וְעִם־הָאָ֥רֶץ אֲשֶׁר־גַּ֖רְתָּה בָּֽהּ׃ 24 וַיֹּ֥אמֶר 24 יב בתור21. ל. ל
אַבְרָהָ֖ם אָנֹכִ֣י אִשָּׁבֵֽעַ׃ 25 וְהֹוכַ֥ח[a] אַבְרָהָ֖ם אֶת־אֲבִימֶ֑לֶךְ עַל־אֹדֹ֥ות 25 ל חס22
בְּאֵ֣ר הַמַּ֔יִם אֲשֶׁ֥ר גָּזְל֖וּ עַבְדֵ֥י אֲבִימֶֽלֶךְ׃ 26 וַיֹּ֣אמֶר אֲבִימֶ֔לֶךְ לֹ֣א יָדַ֔עְתִּי 26 מז פסוק לא לא לא
מִ֚י עָשָׂ֣ה אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה וְגַם־אַתָּ֖ה לֹא־הִגַּ֣דְתָּ לִּ֑י וְגַם֙ אָנֹכִ֣י לֹ֣א 24 ג23. ה
שָׁמַ֔עְתִּי בִּלְתִּ֖י הַיֹּֽום׃ 27 וַיִּקַּ֤ח אַבְרָהָם֙ צֹ֣אן וּבָקָ֔ר וַיִּתֵּ֖ן לַאֲבִימֶ֑לֶךְ 27
וַיִּכְרְתוּ֙ שְׁנֵיהֶ֔ם בְּרִֽית׃ 28 וַיַּצֵּ֤ב אַבְרָהָם֙ אֶת־שֶׁ֣בַע כִּבְשֹׂ֔ת הַצֹּ֖אן 28 ל
לְבַדָּֽהֶן׃ 29 וַיֹּ֣אמֶר אֲבִימֶ֔לֶךְ אֶל־אַבְרָהָ֖ם מָ֣ה [a]הֵ֑נָּה שֶׁ֣בַע כְּבָשֹׂ֔ת[a] 29 ל. ב
הָאֵ֣לֶּה אֲשֶׁ֥ר הִצַּ֖בְתָּ לְבַדָּֽנָה׃[b] 30 וַיֹּ֕אמֶר כִּ֚י אֶת־שֶׁ֣בַע כְּבָשֹׂ֔ת[a] תִּקַּ֖ח 30 כה25

11 Mm 17. 12 וחד תתע Prv 7,25. 13 Mm 139. 14 Mm 187. 15 Mm 140. 16 Mm 3308. 17 Mm 2386. 18 Mm 3732. 19 Mm 1947. 20 Mm 141. 21 Mp sub loco. 22 Mm 3466. 23 Mm 142. 24 Mm 143. 25 Ps 74,17.

13 [a] 𝔐𝔊𝔖𝔘 + גְּדֹול, ins ‖ **14** [a] huc tr [b–b] cf 𝔊$^{19.314}$𝔖 ‖ [b–b] cf [a] ‖ **16** [a–a] l prb וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַיֵּבְךְּ cf 𝔊 ‖ **17** [a] mlt Mss 𝔐𝔊^{L} אֶת ‖ **20** [a–a] l רֹבֵה קֶשֶׁת? cf 𝔐𝔊𝔖𝔚^{L} ‖ **22** [a] 𝔊 + *καὶ Οχοζαθ ὁ νυμφαγωγὸς αὐτοῦ*, ex 26,26? ‖ **25** [a] 𝔐 ויוכיח, l frt וַיֹּוכַח ‖ **29** [a] l c 𝔐 הכבשות ‖ [b] 𝔐 לבדהן ut 28 ‖ **30** [a] cf 29[a].

31 מְיֻדָּי בַּעֲבוּר תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת׃ 31 עַל־ ג20
32 כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם׃ 32 וַיִּכְרְתוּ
בְּרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ[a] וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ ג
33 פְּלִשְׁתִּים׃ 33 וַיִּטַּע[a] אֶשֶׁל בִּבְאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל׀ ג.ל
34 עוֹלָם[b]׃ 34 וַיָּ֣גָר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים׃ פ

ס[ויפ] **22** 1 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם ז1. ג דכת שא
רב כת סה
2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם[a] וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 2 וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־ ז בתור
יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה[a] וְהַעֲלֵהוּ יא2. ב חד מל וחד חס3
3 שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ 3 וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם כה4
בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת־יִצְחָק בְּנוֹ ל
וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים׃ ל
4 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃ ז חס בתור
5 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר ה בתור
6 נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃ 6 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי ז[ל]
הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת ל.ג[2] פד לג[6] מגה בתור.
7 וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ 7 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי ב פסוק דאית בהון
ד ויאמר[8]
8 וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה׃ 8 וַיֹּאמֶר ב דגש
אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃
9 וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־ ל
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־ ל וחס. פד לג מגה בתור
הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ 10 וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־ ד
11 הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃ 11 וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם ג[7]. ב חד חס וחד מל[9]
12 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 12 וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ ד[9] שמואתא מתאימין
וחד מן ב[10] בלוש.
אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה[b] כִּי ׀ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים ז בתור
אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ 13 וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־ ב[11]. ד[12]
כו מלעיל. ג. כו פסוק את ומילה חדה ביניה. ז1 וכל חלים דכות ב מ יא

[26]Mm 144. Cp 22 [1]Mm 145. [2]Mm 1500. [3]Mm 146. [4]Mm 187. [5]Mm 2714. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1511. [8]Mm 2019. [9]Mm 147. [10]Mm 148. [11]Mm 2687. [12]Mm 3450.

32 [a] cf 22[a] ‖ **33** [a] prb ins c 𝔐𝔊𝔖𝔙 אַבְרָהָם ‖ [b] 𝔐[Mss] הָע׳ ‖ **Cp 22,1** [a] prb ins c 2 Mss 𝔊𝔙[Mss] אַבְרָהָם ‖ **2** [a] 𝔐 המוראה 𝔐[T] *ḥzith*, σ′(𝔙) *τῆς ὀπτασίας* = הַמַּרְאָה cf 𝔗, 𝔖 *'mwrj'* = הָאֱמֹרִי ‖ **12** [a] 𝔐𝔊𝔙 עַל ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וּמָה־.

עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר[a] נֶאֱחַז[b] בַּסְּבָךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח ל 13
אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ׃ 14 וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם כל אוריית חס ב מ א 14
יְהוָה יִרְאֶה[a] אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר[b] יְהוָה יֵרָאֶה[c]׃ ג 15, ג 16
15 וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ 16 וַיֹּאמֶר בִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ ב 17
בחור 18 . ג
אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ[a]׃ 17 כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ ג 19
כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֶת שַׁעַר ב 20 . ג חס . ל 21 . ל 21
אֹיְבָיו׃ 18 וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ כל אוריית מל 22 . כל אוריית חס ב מ א מל 23 18
19 וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב ל 19
אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃ ס
20 וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יָלְדָה גם כה 20 . ג 24
מִלְכָּה גַּם־הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ 21 אֶת־עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו ו ר״פ את ואת ואת 26
וְאֶת־קְמוּאֵל[a] אֲבִי אֲרָם׃ 22 וְאֶת־כֶּשֶׂד וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־ ג 27 . ל . ל . ל 28
יִדְלָף וְאֶת בְּתוּאֵל׃ 23 [a]וּבְתוּאֵל יָלַד[b] אֶת־רִבְקָה[a] שְׁמֹנָה אֵלֶּה יָלְדָה ב ר״פ 29
מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ 24 וּפִילַגְשׁוֹ[a] וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־ ל שם אנש
הִוא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃ ס קמ״ז

23 1 וַיִּהְיוּ[a] חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים[b] שְׁנֵי פרש
חַיֵּי שָׂרָה׃ 2 וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע[a] הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן ל בחור . ל . ל 2
וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃ 3 וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי י בחור . ג ר״פ 3
מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר׃ 4 גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי ל . יג . י בחור 4
אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה[a] מֵתִי מִלְּפָנָי׃ 5 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־ ל 5
אַבְרָהָם[a] לֵאמֹר לוֹ׃[b] 6 שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ ל 6
בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבָר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ ל ומל . ד . ג 1 . ב 2

[13] Mp sub loco. [14] Nu 28,27, cf Mp sub loco. [15] Mm 149. [16] Mm 150. [17] Mm 2573. [18] Nu 14,28. [19] Mm 22. [20] Mm 3526. [21] Mm 151. [22] Mm 152. [23] Mm 153. [24] Mm 154. [25] Mm 2228. [26] Mm 2599. [27] Mm 155. [28] חור ירלף Qoh 10,18. [29] Mm 156. Cp 23 [1] Mm 2283. [2] Prv 22,8.

13 [a] l c mlt Mss ωGSC[Ms J] אֶחָד ‖ [b] pc Mss Edd זָ֫ cf GS ‖ **14** [a] prp יִרְאֶה sed cf [c] ‖ [b] G[53.75](SCC[J Mss]) + *τούτῳ* ‖ [c] prp יִרְאֶה cf SV sed cf [a] ‖ **16** [a] prb l c ωGSV יחידך מִמֶּנִּי cf 12 ‖ **21** [a–a] frt add ‖ **23** [a–a] frt add ‖ [b] ω הוליד ‖ **24** [a] prp לוֹ לְגֶשׁ– ‖ **Cp 23,1** [a] ins שְׁנֵי cf [b–b] et 47,28 ‖ [b–b] > GV, dl ‖ **2** [a] ω + אל עמק G + *ἥ ἐστιν ἐν τῷ κοιλώματι* = אֲשֶׁר בָּעֵמֶק? ‖ **4** [a] Ms ω C[J] + אֹתָ֫ ‖ **5** [a–a] l לוֹ: לֵאמֹר ‖ [b] ωG לֹא cf 11.

7 מִקֹּבֶר מֵתֶךָ׃ 7 וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃ ז. י בתור
8 וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי לז. ל. יב
9 שְׁמָעוּנִי וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר[a]׃ 9 וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה ל וכל ד״ה דכות[3]. יג[4]
אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־ הי[5]. יב בתור
10 קָבֶר׃ 10 וְעֶפְרֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם י בתור ב מנה בפסוק
11 בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל[a] בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר׃ 11 לֹא[a]־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי הנ. י בתור ב מנה בפסוק. ב ר״ם בסיפ. ה זוגין[6]. ג
הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ
12 לָךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ 12 וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ׃ 13 וַיְדַבֵּר אֶל־ ל
13 עֶפְרֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם־אַתָּה לוּ[a] שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף לז. כה[7]. ג
14 הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ 14 וַיַּעַן עֶפְרֹן אֶת־ נן וכל תלים דכות ב מ יא. יח ס״ם
15 אַבְרָהָם [a]לֵאמֹר לוֹ׃[a] 15 אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל־כֶּסֶף ז זוגין[6]. ג. ג חס בסיפ[8]
בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא וְאֶת־מֵתְךָ קְבֹר׃ 16 וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרֹן ד[a]
16 וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע ז חס[10]. לז. י בתור
17 מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃ 17 וַיָּקָם ׀ שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר ל
18 בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי[a] מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ
18 אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב׃[b] 18 לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי ה חס. ל בסיפ וכל ירמיה דכות ב מ א[11]
19 בְנֵי־חֵת בְּכֹל[a] בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ׃ 19 וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־ י בתור
20 שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה[a] עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הִוא חֶבְרוֹן
20 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 20 וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת־
21 קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ ס י בתור

ס[נפ] **24** 1 וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל׃ ד[1]. כב בתור. יב. ז דגש[2]
2 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ שִׂים־נָא ב[a]. כד
3 יָדְךָ תַּחַת יָרֵכִי׃ 3 וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ ל. ו[a]
אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ׃ הי[5]. יז מל בתור ג[6] מנה בסיפ
4 כִּי[a] אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק׃

[3]Mp sub loco. [4]Mm 157. [5]Mm 158. [6]Mm 1940. [7]Mm 1444. [8]Mm 35. [9]Mm 908. [10]Mm 365. [11]Jer 9,9. Cp 24 [1]Mm 159. [2]Mm 104. [3]Ps 133,2. [4]Mm 3880. [5]Mm 4084. [6]Mm 160.

8 [a] 𝔐 + החתי ‖ **10** [a] l frt בְּכֹל ut 18 ‖ **11** [a] l frt לֹא cf 𝔗[J] et 5[a–a] ‖ **13** [a] 𝔐𝔊𝔗[J] לי ‖ **14** [a–a] ut 5[a–a] cf 11[a] ‖ **17** [a] pc Mss 𝔐 על־פני ut 19 25,9 ‖ [b] dl : ‖ **18** [a] mlt Mss 𝔗[MsJ] לכל ut 10 ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔊𝔗[MsJ] + אֲשֶׁר ‖ **Cp 24,4** [a] 𝔗 Seb mlt Mss 𝔐 כי־אם.

5 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־ 5 ד בסיפ7
הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ מִשָּׁם: ל ד בסיפ7
6 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה: 7 יְהוָה 6 ה ס״פ . ו7
7 אֱלֹהֵי[a] הַשָּׁמַיִם[a] אֲשֶׁר לָקָחַנִי[b] מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי[b] וַאֲשֶׁר יא10 . ב11
דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא ג ר״פ בסיפ12
יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם: 8 וְאִם־לֹא תֹאבֶה 8 ל וחס . ד13
הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת־בְּנִי לֹא תָשֵׁב[a]
שָׁמָּה: 9 וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ 9 יח ס״פ . פס׳ לג מנח בתור׳
עַל־הַדָּבָר הַזֶּה: 10 וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה וְגמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו 10 יא . יט בלוש15
וַיֵּלֶךְ[a] וְכָל־[b]טּוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל־עִיר ל
נָחוֹר: 11 וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מִחוּץ לָעִיר אֶל־[a]בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב 11 צא יט מנח ר״פ ו מנח
לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת: 12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה־נָא 12 בתור׳ וחד מן ז18 בטע מרעימין.ל
לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם: 13 הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין ז ר״פ בתור17 13
הַמָּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת לִשְׁאֹב מָיִם: 14 וְהָיָה הַנַּעֲרָ[a] אֲשֶׁר אֹמַר ל חס . ס18 14
אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ ח19 . ב20
הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדֹנִי: 15 וַיְהִי־ 15 ל חס21 . ג22
הוּא טֶרֶם כִּלָּה[a] לְדַבֵּר[b] וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר יָלְדָה לִבְתוּאֵל בֶּן־ ב . ל וחס
מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ: 16 וְהַנַּעֲרָ[a] טֹבַת 16
מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ ב23 . ב
וַתָּעַל: 17 וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ: 18 וַתֹּאמֶר שְׁתֵּה אֲדֹנִי וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל־יָדָהּ וַתַּשְׁקֵהוּ: 18 וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלּוּ לִשְׁתֹּת: 19 וַתְּמַהֵר וַתְּעַר[a] כַּדָּהּ אֶל־הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לִשְׁאֹב 20 וַתִּשְׁאַב לְכָל־גְּמַלָּיו: 21 וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֶה[a] לָהּ מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ

[7] Mm 79. [8] Mm 161. [9] Mm 3880. [10] Mm 1698. [11] Jer 9,11. [12] Mm 162. [13] Mm 163. [14] Mm 164. [15] Mm 335. [16] Mm 705. [17] Mm 165. [18] Q perpetuum; archetypus Gn contra archetypum Dt, cf Dt 22,15sqq et Mp sub loco. [19] Mm 3001. [20] Mp sub loco. [21] Mm 3466. [22] Mm 166. [23] 1 R 1,4. [24] Mm 1634.

7 [a–a] > cod Sev; prb ins וְאלהֵי הָאָרֶץ ut 3, it 𝔊 || [b–b] cod Sev מִבֵּיתִי וּמֵאַרְצִי || **8** [a] 𝔪 תשיב || **10** [a] > 𝔊, prp dl || [b] 𝔖(𝔙) *wmn kl*, prp לְכָל וּמִכָּל || **11** [a] 𝔪 על || **14** [a] 𝔪 ut Q, K הַנַּצַר? || **15** [a] 1 frt יְכֹלֶה cf 45 || [b] 𝔪𝔊𝔙 + לְבוֹ אֶל cf 45 || **16** [a] cf 14[a] || **20** [a] 𝔪 ותורד cf 18 || **21** [a] 1 משתאה?

22 יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם־לֹא׃ 22 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח ו ס״פ
הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ[a] וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב ב[25]
23 מִשְׁקָלָם׃ 23 וַיֹּאמֶר בַּת־מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ בֵּית־אָבִיךְ מָקוֹם
24 לָנוּ לָלִין׃ 24 וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת־בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה ל כת כן[26]
25 לְנָחוֹר׃ 25 וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם־מָקוֹם יב פסוק גם גם גם
26 27 לָלִין׃ 26 וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה׃ 27 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי[a] בַּדֶּרֶךְ ל בתור[27]
28 נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי[b] אֲדֹנִי׃ 28 וַתָּרָץ הַנַּעֲרָ[a] וַתַּגֶּד לְבֵית אִמָּהּ ב[28]
29 כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 29 וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל־הָאִישׁ ב חד ר״פ וחד ס״פ[29]
30 הַחוּצָה אֶל־הָעָיִן׃ 30 וַיְהִי ו כִּרְאֹת[a] אֶת־הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־ יו[30] ב. ב חס[31]. ל וחס
יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר אֵלַי
31 הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמַלִּים עַל־הָעָיִן׃ 31 וַיֹּאמֶר ב
יז[32] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה. ב[33]
בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים׃
32 וַיָּבֵא הָאִישׁ הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים יט[35]. ב[36]. ל
33 וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 33 וַיּוּשֶׂם[a] לְפָנָיו לֶאֱכֹל ויושם[37] ק
34 וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְבָרָי וַיֹּאמֶר[b] דַּבֵּר׃ 34 וַיֹּאמֶר עֶבֶד צא יט מנה ר״פ י מנה בתור
35 אַבְרָהָם אָנֹכִי׃ 35 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל וַיִּתֶּן־לוֹ צֹאן כב בתור. יב
36 וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִם וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃ 36 וַתֵּלֶד שָׂרָה ד פסוק דאית בהון ח מילין נסיב ר[38]. ג[39]. ל חס
אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֵּן לַאדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ[a] וַיִּתֶּן־לוֹ[b] אֵת כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃ ל
37 וַיַּשְׁבִּעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר ל חס
38 אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ׃ 38 [a]אִם־לֹא[a] אֶל־בֵּית־אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי ח[40]. ח[41] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב
39 וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי׃ 39 וָאֹמַר אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי ל וחס
40 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ אִתָּךְ ד קמ וכל יחזק נקיבה אתנח וס״פ דכות[42]
וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי׃ 41 אָז

[25] Mp sub loco. [26] Mm 839. [27] Mm 3665. [28] Ru 1,8. [29] Mm 167. [30] Mm 290. [31] Mm 168. [32] Mm 169. [33] Gn 26,29. [34] Mm 3523. [35] Mm 1557. [36] Mm 170. [37] Mm 832. [38] Mm 4156. [39] Mm 171. [40] Mm 4084. [41] Mm 3185. [42] Mm 172.

22 [a] ins c 𝔐 וַיָּשֶׂם עַל־אַפָּהּ cf 47 || **27** [a] 1 כִּי? cf 𝔖 || [b] 1 frt אֲחִי cf Vrs et 48 || **28** [a] cf 14[a] || **29** [a–a] frt tr post 30a || **30** [a] 𝔐 כראותו || **33** [a] 𝔊(𝔖[Mss]) *καὶ παρέθηκεν* = וַיָּשֶׂם || [b] 𝔐𝔊𝔖 רוּ־ || **36** [a] 1 תה–? cf 𝔐𝔊 et 21,2 || [b] sic L, mlt Mss Edd לוֹ || **38** [a–a] frt l c 𝔐 כִּי אִם.

יז מ״פ תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִית נָקִי
ה חס׳ . ב מֵאָלָתִי׃ 42 וָאָבֹא הַיּוֹם אֶל־הָעָיִן וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם ס[נא]
ז ר״פ בתור[43] אִם־יֶשְׁךָ־נָא מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ׃ 43 הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב
ג ב מנה בתור[44] עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־
ח[45] נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ׃ 44 וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב
ל חס[46] אִשְׁתָּךְ הַוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הוֹכִיחַ יְהוָה לִבֶּן־אֲדֹנִי׃ 45 אֲנִי טֶרֶם אֲכַלֶּה
ב . ב לְדַבֵּר אֶל־לִבִּי וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעֲיְנָה
ג ב חס׳ וחד מל[47] וַתִּשְׁאָב וָאֹמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא[a]׃ 46 וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ מֵעָלֶיהָ
ב . ל וַתֹּאמֶר שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֶשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים הִשְׁקָתָה׃
47 וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת־מִי אָתְּ וַתֹּאמֶר בַּת־בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר
ט[48] ילדה־לו מלכה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם עַל־אַפָּהּ וְהַצְּמִידִים עַל־יָדֶיהָ׃ 48 וָאֶקֹּד
וָאֲשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחַנִי
ז פסוק בתור אם ואם בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לָקְחַת אֶת־בַּת־אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ׃ 49 וְעַתָּה אִם־יֶשְׁכֶם
יז מ״פ . ל עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל[a]־
ל[50] יָמִין אוֹ עַל־שְׂמֹאל׃ 50 וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל[a] וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא
ט[51] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועיין דכות ב מז . ז ר״פ בתור[43] הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב׃ 51 הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח
ה[52] . יד רפ[53] וָלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ 52 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע
יב מל[54] עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה לַיהוָה׃ 53 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד
ב חד מל וחד חס[55] כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּמִגְדָּנוֹת נָתַן לְאָחִיהָ
יא וכל ד״ה דכות . ט מל[56] וְלְאִמָּהּ׃ 54 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ וַיָּקוּמוּ
ב חד מל וחד חס בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֻנִי לַאדֹנִי׃ 55 וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֶׁב הַנַּעֲרָ[a]
אִתָּנוּ יָמִים[b] אוֹ עָשׂוֹר אַחַר[c] תֵּלֵךְ׃ 56 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי
כב בתור . ב חד חס ורחד מל[44] וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי[a]׃ 57 וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנַּעֲרָ[a]
ל[44] . ב . ל וְנִשְׁאֲלָה אֶת־פִּיהָ׃ 58 וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־
ל הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ׃ 59 וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה אֲחֹתָם וְאֶת־מֵנִקְתָּהּ

[43] Mm 165. [44] Mp sub loco. [45] Mm 3001. [46] Mm 3466. [47] Mm 1634. [48] Mm 1918. [49] Mm 2528. [50] וחד יצא דבר Da 9,23. [51] Mm 824. [52] Mm 173. [53] Mm 174. [54] Mm 2194. [55] Mm 4249. [56] Mm 1663.

45 [a] 𝔐𝔖 + מְעַט מַיִם מִכַּדֵּךְ cf 𝔊[min] ‖ **49** [a] l אֶל? ‖ **50** [a] prp וּבִיתוֹ (cf 28) vel וְאִמּוֹ (cf 55) ‖ **55** [a] cf 14[a] ‖ [b] pr חֹדֶשׁ? sic 𝔖 et 29,14; 𝔐 + או חדש ‖ [c] nonn Mss 𝔐 Vrs וְאַ׳ ‖ **56** [a] frt l c 𝔐 אֶל־אַ׳ ‖ **57** [a] cf 14[a].

60 וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו׃ 60 וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה[a] וַיֹּאמְרוּ לָהּ
אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֱיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה
וְיִירַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר שֹׂנְאָיו[b]׃

61 וַתָּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי
62 הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ׃ 62 וְיִצְחָק בָּא מִבּוֹא[a] בְּאֵר לַחַי
63 רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב׃ 63 וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת
64 עֶרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה גְמַלִּים בָּאִים׃ 64 וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ
65 וַתֵּרֶא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל[a] מֵעַל הַגָּמָל׃ 65 וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־
הָאִישׁ הַלָּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח
66 הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס׃ 66 וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
67 עָשָׂה׃ 67 וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה[a] שָׂרָה אִמּוֹ[a] וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־
לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ[b]׃ פ

25 1 וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה׃ 2 וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־
3 זִמְרָן וְאֶת־יָקְשָׁן וְאֶת־מְדָן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ׃ 3 וְיָקְשָׁן
יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן[a] וּבְנֵי דְדָן הָיוּ אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁים וּלְאֻמִּים[a]׃
4 וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי
5 קְטוּרָה׃ 5 וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק[a]׃ 6 וְלִבְנֵי
6 הַפִּילַגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל יִצְחָק
7 בְּנוֹ בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל־אֶרֶץ קֶדֶם׃ 7 וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם
8 אֲשֶׁר־חָי מְאַת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים׃ 8 וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם
9 בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ[a] וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ 9 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק
וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו אֶל־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר הַחִתִּי
10 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃ 10 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת
11 שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ 11 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ

[57] Mm 1799. [58] Mm 1664. [59] Mm 251. [60] Mm 151. [61] Mm 175. [62] Mm 2286. [63] Mm 160. [64] Mm 707. [65] Mm 3861. [66] Mm 111. Cp 25 [1] Mm 176. [2] Mp sub loco. [3] Mm 177. [4] Mm 2192. [5] Mm 267. [6] Mm 178. [7] Mm 3626. [8] Mm 365.

60 [a] Ms 𝔊𝔖 + אֲחֹתָם, ex 59 ‖ [b] 𝔠 2 Mss 𝔐 איביו ‖ **62** [a] 𝔐 במדבר 𝔊 *διὰ τῆς ἐρήμου*, l מִדְבַּר? ‖ **64** [a] prp וַתִּפֶּן ‖ **67** [a–a] prb add (cf האהלה) ‖ [b] prb l מוֹת אָבִיו ‖ **Cp 25,3** [a–a] > 1 Ch 1,33, frt add ‖ **5** [a] 𝔐𝔊𝔖 + בְּנוֹ, frt ins ‖ **8** [a] l c pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙[Ms] וּשְׂבַע יָמִים.

ו אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחַי רֹאִי׃ ס

ל חס 12 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית 12
י בחור שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם׃ 13 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם 13
ו חס בתור[8] . ג[10] . יר פסוק בתור[11] לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ 14 וּמִשְׁמָע 14
מא . ח . ב . ב שם אנש וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃ 15 חֲדַד[a] וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֶדְמָה׃ 16 אֵלֶּה הֵם בְּנֵי 15 16
ל . ו חס בתור כת כן[12] יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם
ל[13] . יז[14] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד לְאֻמֹּתָם׃ 17 וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשֶׁבַע 17
ז ה מלעיל וב מלרע . ל שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ 18 וַיִּשְׁכְּנוּ[a] מֵחֲוִילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר 18
ו מל . ו[15] עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם [b]בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה[bc] עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפָל׃ פ קה

ס[נג] פרש 19 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃ 19
ב[16]
ב[17] 20 וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל 20
ד ב ר״פ וב מ״פ[18] הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃ 21 וַיֶּעְתַּר יִצְחָק 21
ה לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה
ל אִשְׁתּוֹ׃ 22 וַיִּתְרֹצֲצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה[a] אָנֹכִי 22
וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ 23 וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ 23
גרים[19] ק כת י וקר ו וחד מן ב[21] כת כן
שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ
ל[23] . ל וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃
ל וחס[23] . סד 24 וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם[a] בְּבִטְנָהּ׃ 25 וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן 24 25
ב מל . ל אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ[a] שְׁמוֹ עֵשָׂו׃ 26 וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא 26
ג[24] . ה . ו[25] אָחִיו וְיָדֹו אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא[a] שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה
בְּלֶדֶת אֹתָם׃ 27 וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ 27
ו[26] שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃ 28 וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד[a] 28
ג[27] בְּפִיו[b] וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב׃ 29 וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד[a] וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־ 29

[9] Mm 410. [10] Mm 179. [11] Mm 750. [12] Mm 1367. [13] Mm 49, חר לְאֻמֹּתָם Thr 2,12. [14] Mm 267. [15] Mm 2136. [16] Mm 148. [17] Jer 40,1. [18] Mm 180. [19] Mm 832. [20] Mm 2195. [21] Mm 181. [22] Mm 3602. [23] Mm 331. [24] Mm 182. [25] Mm 183 et Mm 215. [26] Mm 247. [27] Mp sub loco.

15 [a] mlt Mss Edd הדד, 𝔅𝔖 חדר ‖ **18** [a] 𝔊𝔙 sg ‖ [b–b] add? ‖ [c] = שׁוּרָה cf 16,7 20,1 ‖ **22** [a] 𝔖 + *hj*' cf 27,46, prb ins חַיָּה ‖ **24** [a] 𝔲 תאמים ut 38,27 ‖ **25** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ut 26 ‖ **26** [a] 𝔠𝔲 אוֹ ‖ **28** [a] 𝔲𝔊 צֵידוֹ ‖ [b] I prb לְפִיו ‖ **29** [a] 𝔊[19.314] + *φακοῦ* cf 34.

30 הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃ 30 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם ח28. ל
31 הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃ 31 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ח28
32 מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃ 32 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת ל כז29 מל ט30 מנה בתור׳ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
33 וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה׃ 33 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ ג31
34 וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃ 34 וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים ג32
וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה׃ ס ז33. ב34

26 1 וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי ס ל
2 אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ[a] מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃ 2 וַיֵּרָא ג1
אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרַיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ כה2
3 גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־ יב בתור׳
כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל[a] וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם ח לשון חול3. ג חס
4 אָבִיךָ׃ 4 וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֶת כָּל־
5 הָאֲרָצֹת הָאֵל[a] וְהִתְבָּרֲכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 5 עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע ח לשון חול3 כל אורית מל4
6 אַבְרָהָם[a] בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ 6 וַיֵּשֶׁב יִצְחָק כל אורית חס ב מ א מל5. ג6. ל מל בתור׳7 ב. יד פסוק בתור׳8
7 בִּגְרָר׃ 7 וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא ג
לֵאמֹר אִשְׁתִּי[a] פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה ל וחס. ל
8 הִיא׃ 8 וַיְהִי כִּי אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים ל. ד9
9 בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ 9 וַיִּקְרָא
אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא ז
10 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃ 10 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ
מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ כה10. ב. ד
11 אָשָׁם׃ 11 וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם[a] לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה ח בתור׳
12 וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת׃ 12 וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא ל
13 בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ 13 וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ
14 וְגָדֵל[a] עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃ 14 וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה ג. ג11. ג12. ב

28 Mm 184. 29 Mm 1788. 30 Mm 935. 31 Mm 185. 32 Mm 247. 33 Mm 175. 34 Est 3,6. **Cp 26** 1 Mm 1227. 2 Mm 84. 3 Mm 119. 4 Mm 152. 5 Mm 153. 6 Mm 2148. 7 Mm 1902. 8 Mm 750. 9 Mm 186. 10 Mm 187. 11 Mp sub loco. 12 Mm 188.

Cp 26,1 [a] sic L, mlt Mss Edd מ sine dageš ‖ **3** [a] 1 הָאֵל cf 𝔐 Seb (האלה) et 19,8[a].25[a] ‖ **4** [a] ut 3 [a] ‖ **5** [a] 𝔐𝔊 + אֲבִיךָ ‖ **7** [a] ins c 𝔐𝔊 הִיא ‖ **11** [a] 𝔐𝔊 עַמּוֹ ‖ **13** [a] 1 וַיִּגְדַּל?

15 רַבָּה וַיְקַנְאוּ֙ אֹת֣וֹ פְּלִשְׁתִּ֔ים׃ 15 וְכָל־הַבְּאֵרֹ֗ת אֲשֶׁ֤ר חָפְרוּ֙ עַבְדֵ֣י אָבִ֔יו
16 בִּימֵ֖י אַבְרָהָ֣ם אָבִ֑יו סִתְּמ֣וּם פְּלִשְׁתִּ֔ים וַיְמַלְאוּם֙ עָפָ֔ר׃ 16 וַיֹּ֥אמֶר
17 אֲבִימֶ֖לֶךְ אֶל־יִצְחָ֑ק לֵ֚ךְ מֵעִמָּ֔נוּ כִּי־עָצַ֥מְתָּ מִמֶּ֖נּוּ מְאֹֽד׃ 17 וַיֵּ֣לֶךְ מִשָּׁ֔ם
18 יִצְחָ֖ק וַיִּחַ֣ן בְּנַחַל־גְּרָ֑ר וַיֵּ֖שֶׁב שָֽׁם׃ 18 וַיָּ֣שָׁב יִצְחָ֗ק וַיַּחְפֹּ֞ר אֶת־בְּאֵרֹ֤ת
הַמַּ֙יִם֙ אֲשֶׁ֣ר חָפְר֔וּ בִּימֵי֙ אַבְרָהָ֣ם אָבִ֔יו וַיְסַתְּמ֥וּם פְּלִשְׁתִּ֖ים אַחֲרֵ֣י מ֣וֹת
19 אַבְרָהָ֑ם וַיִּקְרָ֥א לָהֶ֛ן שֵׁמ֖וֹת כַּשֵּׁמֹ֥ת אֲשֶׁר־קָרָ֖א לָהֶ֥ן אָבִֽיו׃ 19 וַיַּחְפְּר֥וּ
20 עַבְדֵי־יִצְחָ֖ק בַּנָּחַ֑ל וַיִּמְצְא֣וּ־שָׁ֔ם בְּאֵ֖ר מַ֥יִם חַיִּֽים׃ 20 וַיָּרִ֙יבוּ֙ רֹעֵ֣י גְרָ֔ר
עִם־רֹעֵ֖י יִצְחָ֑ק לֵאמֹ֣ר לָ֔נוּ הַמָּ֖יִם וַיִּקְרָ֣א שֵׁם־הַבְּאֵ֔ר עֵ֥שֶׂק כִּ֖י הִתְעַשְּׂק֥וּ
עִמּֽוֹ׃ 21 וַיַּחְפְּר֣וּ בְאֵ֔ר אַחֶ֖רֶת וַיָּרִ֑יבוּ גַּם־עָלֶ֖יהָ וַיִּקְרָ֥א שִׁמָּ֖הּ שִׂטְנָֽה׃ 21
22 וַיַּעְתֵּ֣ק מִשָּׁ֔ם וַיַּחְפֹּ֥ר בְּאֵ֖ר אַחֶ֑רֶת וְלֹ֥א רָ֙בוּ֙ עָלֶ֔יהָ וַיִּקְרָ֥א שְׁמָ֖הּ
23 רְחֹבֹ֑ות וַיֹּ֣אמֶר כִּֽי־עַתָּ֤ה הִרְחִיב֙ יְהוָ֣ה לָ֔נוּ וּפָרִ֖ינוּ בָּאָֽרֶץ׃ 23 וַיַּ֥עַל
24 מִשָּׁ֖ם בְּאֵ֥ר שָֽׁבַע׃ 24 וַיֵּרָ֥א אֵלָ֛יו יְהוָ֖ה בַּלַּ֣יְלָה הַה֑וּא וַיֹּ֣אמֶר אָנֹ֤כִי
אֱלֹהֵי֙ אַבְרָהָ֣ם אָבִ֔יךָ אַל־תִּירָ֖א כִּֽי־אִתְּךָ֣ אָנֹ֑כִי וּבֵרַכְתִּ֙יךָ֙ וְהִרְבֵּיתִ֣י
אֶת־זַרְעֲךָ֔ בַּעֲב֖וּר אַבְרָהָ֥ם עַבְדִּֽי׃ 25 וַיִּבֶן־שָׁ֥ם מִזְבֵּ֖חַ וַיִּקְרָ֣א בְּשֵׁ֣ם
יְהוָ֑ה וַיֵּ֥ט־שָׁ֛ם אָהֳלֹ֖ו וַיִּכְר֣וּ שָׁ֔ם עַבְדֵ֥י יִצְחָ֖ק בְּאֵֽר׃ 26 וַאֲבִימֶ֨לֶךְ
26 25
27 הָלַ֤ךְ אֵלָיו֙ מִגְּרָ֔ר וַאֲחֻזַּ֥ת מֵרֵעֵ֖הוּ וּפִיכֹ֣ל שַׂר־צְבָאֹֽו׃ 27 וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֔ם
יִצְחָ֖ק מַדּ֣וּעַ בָּאתֶ֣ם אֵלַ֑י וְאַתֶּ֣ם שְׂנֵאתֶ֔ם אֹתִ֖י וַתְּשַׁלְּחֻ֥נִי מֵאִתְּכֶֽם׃
28 וַיֹּאמְר֗וּ רָאֹ֤ו רָאִינוּ֙ כִּֽי־הָיָ֣ה יְהוָ֣ה עִמָּ֔ךְ וַנֹּ֣אמֶר תְּהִי־נָ֥א אָלָ֖ה בֵּינֹתֵ֑ינוּ
29 בֵּינֵ֣ינוּ֙ וּבֵינֶ֔ךָ וְנִכְרְתָ֥ה בְרִ֖ית עִמָּֽךְ׃ 29 אִם־תַּעֲשֶׂ֤ה עִמָּ֙נוּ֙ רָעָ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר
לֹ֣א נְגַעֲנ֔וּךָ וְכַאֲשֶׁ֥ר עָשִׂ֖ינוּ עִמְּךָ֑ רַ֥ק־טֹ֛וב וַנְּשַׁלֵּחֲךָ֖ בְּשָׁלֹ֑ום אַתָּ֖ה עַתָּ֥ה
30 31 בְּר֥וּךְ יְהוָֽה׃ 30 וַיַּ֥עַשׂ לָהֶ֖ם מִשְׁתֶּ֑ה וַיֹּאכְל֖וּ וַיִּשְׁתּֽוּ׃ 31 וַיַּשְׁכִּימ֥וּ בַבֹּ֖קֶר
32 וַיִּשָּׁבְעוּ֙ אִ֣ישׁ לְאָחִ֔יו וַיְשַׁלְּחֵ֥ם יִצְחָ֖ק וַיֵּלְכ֣וּ מֵאִתֹּ֑ו בְּשָׁלֹֽום׃ 32 וַיְהִ֣י
בַּיֹּ֣ום הַה֔וּא וַיָּבֹ֕אוּ עַבְדֵ֖י יִצְחָ֑ק וַיַּגִּ֣דוּ לֹ֔ו עַל־אֹדֹ֖ות הַבְּאֵ֥ר אֲשֶׁר־חָפָ֖רוּ
33 וַיֹּאמְר֣וּ לֹ֔ו מָצָ֖אנוּ מָֽיִם׃ 33 וַיִּקְרָ֣א אֹתָ֔הּ שִׁבְעָ֑ה עַל־כֵּ֗ן שֵׁם־הָעִיר֙
34 בְּאֵ֣ר שָׁ֔בַע עַ֖ד הַיֹּ֥ום הַזֶּֽה׃ ס 34 וַיְהִ֣י עֵשָׂ֔ו בֶּן־אַרְבָּעִ֥ים שָׁנָ֖ה וַיִּקַּ֞ח

ב. ה ר״פ בסיפ
ל ומל. ב[13]
יג[14]. ט מל בתור[15]. יד[14]
ל. ל
ב. ג[16]. ב ובתרי לישנ
ב. ג[16]
ל
כ[17]
ל. יז בתור[18]
ב מנוקדין בתלת[19]
ל שום ברנש. ג
ל ומל[20]
ד[21] ב כת ה וב כת ר. ג ב מל וחד חס
ל ומל[20]. יג[22]
ל. יב בתור. ל. ג[23]
נ[24]
ט[25]. ב
ד[26] חס וכל שפטים ושמואל דכות ב מ ב מל
ל שם באר

[13] Mm 189. [14] Mm 190. [15] Mm 834. [16] Mm 191. [17] Mm 1227. [18] Mm 60. [19] 1 Ch 15,1. [20] Mp sub loco. [21] Mm 192. [22] Mm 193. [23] Mm 194. [24] Gn 24,31. [25] Mm 2192. [26] Mm 195.

18 [a] prb l c ⅏G עַבְדֵי cf 15.19.25 et 𝔖𝔗[J] ‖ **28** [a] > Vrs, dl? ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd ה֫ ‖ [b–b] ⅏G invers (G pr *καί*) ‖ **31** [a] ⅏G לְרֵעֵהוּ ‖ **32** [a] G *οὐχ*.

אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־בְּאֵרִי הַחִתִּי וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּיa׃ ז׳ ב׳[27]
35 וַתִּהְיֶיןָ מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה׃ ס ל בתור׳. ב׳ חד ר״פ וחד ס״פ[28]

ס[פ] 27 1 וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיןָ עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו ל. ל חס
2 בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי׃ 2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא ז בתור׳
3 זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃ 3 וְעַתָּה שָׂא־נָא כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָa וְקַשְׁתֶּךָ ל. ב בליש
4 וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צַיִדb׃ 4 וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי בי׳. ציד ק׳. ג׳ ר״פ[2]
5 וְהָבִיאָהa לִי וְאֹכֵלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ 5 וְרִבְקָה ל[3]. ג
שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא׃a ה[4]. ב[5]. ל
6 וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ מְדַבֵּר ג
7 אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר׃ 7 הָבִיאָה לִי צַיִד וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה ג[3]
8 וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי׃ 8 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אָנֹכִי ב חד מל וחד חס[6]. כל אורית חס ב מ א מל[7]. ב
9 מְצַוָּה אֹתָךְ׃ 9 לֶךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדָיֵי עִזִּים טֹבִים ל. ל. ג׳[8]. ה חס
10 וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב׃ 10 וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ ט[9]
11 וְאָכַל בַּעֲבֻר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ 11 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה ב חס
12 אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק׃ 12 אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי ל וחס. ג׳[10]
13 וְהָיִיתִי בְעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה׃ 13 וַתֹּאמֶר נא
14 לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ בְּנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח־לִי׃ 14 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח כל אורית חס ב מ א מל[7]. יא[11]
15 וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו׃ 15 וַתִּקַּח רִבְקָה נא[12] יח מנה בתור׳. ט[9]
אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל חֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־ ל וחס[13]
16 יַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטֹן׃ 16 וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל ל ומל
17 חֶלְקַת צַוָּארָיוa׃ 17 וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה ג. ה[14]
18 בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ׃ 18 וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי מִי ב דגש
19 אַתָּה בְנִי׃ 19 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר ב וחס
דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִי נַפְשֶׁךָ׃
20 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה ל. ל

[27]Ho 1,1. [28]Mm 167. Cp 27 [1]Ex 17,9. [2]Mm 196. [3]Mm 3060. [4]Mm 114. [5]Prv 23,16. [6]Mp sub loco. [7]Mm 153. [8]Mm 936. [9]Mm 3212. [10]Mm 3648. [11]Mm 1500. [12]Mm 639. [13]Mm 3918. [14]Mm 197.

34 [a] frt l c 𝔐 G*S הַחִוִּי ‖ **Cp 27,3** [a] 𝔐 תליתך ‖ [b] K צֵידָה? ‖ **4** [a] 𝔐 והבאת ‖ **5** [a] G τῷ πατρὶ αὐτοῦ, l (לְאָבִיהָ) לְאָבִיו ‖ **16** [a] 𝔐 רו–.

ל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי׃ 21 וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי 21
ד[15]. ז ס״פ הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אָמְּ־לָא׃ 22 וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ 22
ל חס וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו׃ 23 וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו 23
כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת וַיְבָרְכֵהוּ׃ 24 וַיֹּאמֶר אַתָּה[a] זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר 24
ג חס בלישׁ. ה[16] ול בלישׁ אָנִי׃ 25 וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ־ 25
נא[17] יח מנה בתור. יד בטע[18] לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא[a] לֹו יַיִן וַיֵּשְׁתְּ׃ 26 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָּא 26
ב וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי׃ 27 וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר 27
ב. ד[19] רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה[a] אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה׃
יג[20]. ג. ל 28 וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ ס[כה]
ג חס[21] וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ׃
וישתחוו חד מן ז בלישׁ ק 29 יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוֻ[a] לְךָ לְאֻמִּים
ב חד כת ה וחד כת א. ז הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ[b] לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ
אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרֲכֶיךָ בָּרוּךְ׃
ט[22]. ז ג מל וד חס[23] 30 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב
ה[24] מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂו אָחִיו בָּא מִצֵּידוֹ׃ 31 וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים
נא[17] יח מנה בתור. ל חס. ה. ב חס וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו[a] יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר
תְּבָרֲכַנִי נַפְשֶׁךָ׃ 32 וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אַתָּה וַיֹּאמֶר אֲנִי בִנְךָ 32
בְּכֹרְךָ עֵשָׂו׃ 33 וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֵפוֹא 33
נא[17] יח מנה בתור. ב חד קמ וחד פת[25] הוּא הַצָּד־צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל[a] בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם־[b]
בָּרוּךְ יִהְיֶה׃ 34 כִּשְׁמֹעַ[a] עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה 34
וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי׃ 35 וַיֹּאמֶר בָּא 35
ב[26]. ז פסוק אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃ 36 וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב 36
ה[28] ויאמר ויאמר. ה[27] וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַּעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמֶר
ה פסוק דמיין איה בהון ב מילין חד פת וחד מן ב[29] זקף קמ. ג[30]. צא
ל הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה׃ 37 וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר שַׂמְתִּיו 37
ג חס[21]. ל. ד[31] מל וכל לשון הליכה דכות ב מג לְךָ וְאֶת־כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה

[16]Mm 198. [16]Mm 356. [17]Mm 639. [18]Mm 3948. [19]Mm 4126. [20]Mm 157. [21]Mm 2631. [22]Mm 969. [23]Mm 1037. [24]Mm 713. [25]Jes 51,2. [26]Ps 3,9. [27]Mm 3452. [28]Mm 207. [29]Ez 18,17. [30]Mm 244. [31]Mm 2214.

24 [a] ⅏ הא׳ ‖ **27** [a] ⅏GV^{Mss} + מָלֵא ‖ **29** [a] ⅏ ut Q וו— ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וו— ‖ **31** [a] > G^{min}, frt dl ‖ **33** [a] l c ⅏S וְגַם ‖ **34** [a] frt pr c ⅏G וַיְהִי.

38 אֲפֹוא מָה אֶעֱשֶׂה בְנִי׃ 38 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הֲבָרָכָה אַחַת הִוא־ ל
39 לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי גַם־אֲנִי אָבִי[a] וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ 39 וַיַּעַן יִצְחָק ל בטע ר״פ[32]
אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו

הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃ ג.ג[33]
חצי הספר בפסוקים[32]
40 וְעַל־חַרְבְּךָ תִּחְיֶה וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד
וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד[a] וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ׃ ל.ל[34]

41 וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו ד[35] . אמירה פלוני בלבו ו
בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃ 42 וַיֻּגַּד לְרִבְקָה כה[36] . כד[37]
אֶת־דִּבְרֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר ה קמ וכל אחנח וסימ דכוות[38]
אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ׃ 43 וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי ג[39] . כל אורית חס
וְקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה׃ 44 וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד ב מ א מל[40]
אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ׃ 45 עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר־ ד.ב.ד[41]
עָשִׂיתָ לּוֹ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקָחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֶשְׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד׃ ל.ו ב[42] מנה ס״פ בתור
46 וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת אִם־ ל
לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת כָּאֵלֶּה מִבְּנוֹת[a] הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים׃ ח[43]

28 1 וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־תִקַּח ו בתור
אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ 2 קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ ט ר״פ[1] . ד
וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ׃ 3 וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ יג[2] . ב[3]
וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים׃ 4 וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַת אַבְרָהָם[a] ל.ל.ב.יג[4]
לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים[b]
לְאַבְרָהָם׃ 5 וַיִּשְׁלַח[a] יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן ד
בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו׃ 6 וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־ ז בתור[5]
בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח[a] אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה יב . ד
בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ 7 וַיִּשְׁמַע ל.ב[6]

[32] Mp sub loco. [33] Mm 362. [34] Mm 481. [35] Mm 4126. [36] Mm 1874. [37] Mm 2228. [38] Mm 3741. [39] Mm 199. [40] Mm 153. [41] Mm 208. [42] Mm 200. [43] Mm 201. Cp 28 [1] Mm 1995. [2] Mm 936. [3] Gn 43,14. [4] Mm 157. [5] Mm 381. [6] Mm 202.

38 [a] 𝔊 + *κατανυχθέντος δὲ Ισαακ* ‖ **40** [a] 𝔪 תאדר (= תֵּאָדֵר?) 𝔊(𝔘) *καθέλῃς* = תֹּרִיד; prp תַּאֲרִיךְ (scil יָמִים) vel תִּמְרוֹד ‖ **46** [a–a] > 𝔊*, frt add ‖ **Cp 28,4** [a] Ms 𝔪𝔊^{A} + אָבִיךָ 𝔊^{rel} + *τοῦ πατρός μου* ‖ [b] 𝔪 יהוה ‖ **5** [a] Or וַיַּשְׁלַח ‖ **6** [a] l וַיִּשְׁלַח?

ד יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם׃ 8 וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת 8
לג בתור בְּנוֹת כְּנַעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו׃ 9 וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח 9
ג׳. ל אֶת־מָחֲלַת[a] | בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ
ב לְאִשָּׁה׃ ס קו 10 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה׃ [ס(נו) פרש
פד׳ לג מנה בתור 11 וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם 11
ח. ג[a] מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא׃ 12 וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה 12
ד[a]. יא[10]. ב בסיפ וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃
ד[11]. צא. ב 13 וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי 13
יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ׃ 14 וְהָיָה 14
גג ח[12] מנה בתור ח[13] מנה בליש. כז זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ
ג[14]. ה[15]. ג. ג[10] כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ[a]׃ 15 וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל
אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֶזָבְךָ עַד אֲשֶׁר ג[17]. ו[18]
ב[19]. יח[20] אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ 16 וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן
ל[21]. יב[22] ב מנה ר״פ. צא יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ 17 וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא
ה הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃ 18 וַיַּשְׁכֵּם
ח. פד׳ לג מנה בתור יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה
ז. ב[23] וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ 19 וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל
ג נוגן[24]. ב[25]. ג[26] וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ 20 וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־
ל[27]. ל. כז[28] מל ט[29] מנה בתור וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי
ב[30]. ב מלרע[27]. ו[31] לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ 21 וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה
ה לִי לֵאלֹהִים׃ 22 וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים
ב. ל וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃

29 1 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי־קֶדֶם׃ 2 וַיַּרְא וְהִנֵּה
בְּאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי־צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר
ג׳. ד. י מיללין ר״פ ורבתר שמה הַהִוא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן[a] גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר׃ 3 וְנֶאֶסְפוּ־שָׁמָּה

[7]Mm 203. [8]Mm 1449. [9]Mm 3498. [10]Mm 1071. [11]Mm 2013. [12]Mm 845. [13]Mm 1325. [14]Mm 81. [15]Mm 1377. [16]Mm 204. [17]Mm 2167. [18]Mm 24. [19]Ex 32,34. [20]Mm 1941. [21]Mm 1626. [22]Mm 1590. [23]Nu 11,34. [24]Mm 509. [25]Mm 1505. [26]Mm 1474. [27]Mp sub loco. [28]Mm 1788. [29]Mm 935. [30]Lv 21,10. [31]Mm 2154. Cp 29 [1]Mm 3370. [2]Mm 1123.

9 [a] S *bsmt* cf 𝔗[J] et 36,3 ‖ **14** [a] frt add cf 12,3 18,18 ‖ **Cp 29,2** [a] 𝔐𝔗[PN] א׳, prb l.

כָּל־הָעֲדָרִים[a] וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן ב
ב בתור׳ בלישׁ .
כנ׳[3] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בלישׁ
4 וְהֻשְׁבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ׃ 4 וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי
כנ׳[3] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בלישׁ . ג׳[4]
5 מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ׃ 5 וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיְדַעְתֶּם אֶת־לָבָן
כנ׳[3] וכל ד״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בלישׁ
6 בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ׃ 6 וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה
י״א[5] בטע וכל מלכים ויחזק׳ דכות׳ ב מ ב
7 רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן׃ 7 וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הֵאָסֵף
ל . ג׳ בטע ר״פ
8 הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ׃ 8 וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ
ב
כָּל־הָעֲדָרִים[a] וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן׃
ה . ג׳ ב מלרע וחד מלעיל[6]
9 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל | בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה
ל
10 הֻוא׃ 10 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־
ב ובתרי׳ לישנ׳
צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ
11 אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ׃ 11 וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃
לֵא פסוק כי וכי׳[7] .
ב פסוק דמטע הוא הוא
12 12 וַיַּגֶּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֶּד
ה[8]
13 לְאָבִיהָ׃ 13 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ
ה[9] מל וכל כתיב דכות׳ ב מ א . כה ז מנה בתור׳
וַיְחַבֵּק־לוֹ וַיְנַשֵּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת כָּל־
14 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 14 וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה וַיֵּשֶׁב
15 עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים׃ 15 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם
ה[10] . כו מלעיל . ל
16 הַגִּידָה לִּי מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ׃ 16 וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם
ל . ל
17 הַקְּטַנָּה רָחֵל׃ 17 וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר וִיפַת
י״ג מנה ר״פ . ב ומל . ה
18 מַרְאֶה׃ 18 וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל
ג[11]
19 בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה׃ 19 וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ
נא[12]
20 אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי׃ 20 וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו
ג[13]
21 כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ׃ 21 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־
כ ה מנה בתור׳ . ד[14]
22 אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ׃ 22 וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי
נא[15] י״ח מנה בתור׳
23 הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה׃ 23 וַיְהִי בָּעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ
24 אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ 24 וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זilpָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה בִתּוֹ
ל
25 שִׁפְחָה[a]׃ 25 וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר[a] אֶל־לָבָן מַה־זֹּאת

[3]Mm 11. [4]Mm 1499. [5]Mm 279. [6]Mm 205. [7]Mm 2059. [8]Mm 206. [9]Mm 1618. [10]Mm 207. [11]Mm 1432. [12]Mm 208. [13]Mm 209. [14]Mm 4234. [15]Mm 639.

3 [a] 𝔐𝔊[56.129]𝔏 הָרֹעִים, prb l ‖ **8** [a] 𝔐𝔊 הָרֹעִים cf 3[a], prb l ‖ **24** [a] l c 𝔖 pc Mss 𝔐𝔗[JP] לְשִׁפְחָה ‖ **25** [a] 𝔊 + *Ιακωβ*, ins יַעֲקֹב?

26 עָשְׂתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי׃ 26 וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־
27 יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצָּעִירָה לִפְנֵי הַבְּכִירָה׃ 27 מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת
28 וְנִתְּנָה[a] לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים
אֲחֵרוֹת׃ 28 וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ
29 לוֹ[a] לְאִשָּׁה׃ 29 וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה׃
30 30 וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם[a]־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד
שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃ 31 וַיַּרְא יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־ס[נז]
32 רַחְמָהּ וְרָחֵל עֲקָרָה׃ 32 וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי
33 אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי׃ 33 וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־לִי גַּם־אֶת־זֶה
34 וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן׃ 34 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלָּוֶה
אִישִׁי אֵלַי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים[a] עַל־כֵּן קָרָא[ab]־שְׁמוֹ לֵוִי׃
35 35 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאָה
שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת׃ **30** 1 וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה לְיַעֲקֹב **30**
וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הָבָה־לִּי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתָה
2 אָנֹכִי׃ 2 וַיִּחַר־אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־
3 מָנַע מִמֵּךְ פְּרִי־בָטֶן׃ 3 וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֶד
4 עַל־בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַּם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה׃ 4 וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ
5 לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב׃ 5 וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן׃ 6 וַתֹּאמֶר
6 רָחֵל דָּנַנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן׃ כל אוריית חט ב מ א מל[2] ג.
7 7 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ 8 וַתֹּאמֶר
8 רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־[a]יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ ל. ט. ג. ל. ט.
נַפְתָּלִי׃ 9 וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ 9
10 וַתִּתֶּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה׃ 10 וַתֵּלֶד[a] זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן׃

[16]Mm 1691. [17]Mm 210. [18]Mm 211. [19]Mm 212. [20]Mm 1776. Cp 30 [1]Mm 370. [2]Mm 153. [3]Mm 213. [4]Mm 3690.

27 [a] ωGSC^{Pv} וְאֶתֵּן ‖ **28** [a] > C nonn Mss SC^{JP}, dl? ‖ **30** [a] dl cf G ‖ **34** [a–a] C^{P} *wqr't jt* = וַתִּקְרָא אֵת ‖ [b] prb l (ה)קָרְאָ cf ωG^{-AS} ‖ **Cp 30,8** [a] nonn Mss ωC^{MssP} וְגַם ‖ **10** [a] G pr *eἰσῆλθεν δὲ πρὸς αὐτὴν Ιακωβ.*

בא גד חד מן ה[5] כת מיל ל חדה וקר תרי . [6]ס וכל ויקרא שמו דכות ב נ

11 וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד[a] וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד׃ 12 וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת
ל.ל לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ 13 וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרַי[a] כִּי אִשְּׁרוּנִי[b] בָּנוֹת
14 וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר׃ 14 וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא
[6]ס וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־לֵאָה
ל.נא[7] יח מנה בתורי תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ 15 וַתֹּאמֶר לָהּ[a] הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת־אִישִׁי
ל.ח[8] וְלָקַחַתְּ[b] גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת
ד רפ[9] דּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ 16 וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ
ל.ל.ז[10] וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךְ בְּדוּדָאֵי בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה׃
17 הוּא[a]׃ 17 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃
ב[a].ט 18 וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא
19 שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר׃ 19 וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן־שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב[a]׃ 20 וַתֹּאמֶר
ד מקף לֵאָה זְבָדַנִי אֱלֹהִים זֵבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ
ל.ל.ח[8] שִׁשָּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן׃ 21 וְאַחַר יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת־
[6]ס וכל ויקרא שמו דכו ב מ ו. ט[11] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א שְׁמָהּ דִּינָה׃ ס[נח] 22 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח
ד אֶת־רַחְמָהּ׃ 23 וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי׃
ג 24 וַתִּקְרָא[s] אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר׃ 25 וַיְהִי
[6]ס וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה
ל 26 אֶל־מְקוֹמִי וְלְאַרְצִי׃ 26 תְּנָה אֶת־נָשַׁי וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ
ה[12]. ב[13]. ט[14] וכל קריא דכות ב מ יב בָּהֶן וְאֵלְכָה כִּי־אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ׃ 27 וַיֹּאמֶר
ט ו.ל אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בִּגְלָלֶךָ׃
צא יט מנה ר״ם ט מנה בתורי. ב[15]. ב[16] 28 וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה׃ 29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת
30 אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנְךָ אִתִּי׃ 30 כִּי מְעַט[s] אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ
ח[17] ב[18] מנה בליש וכל מנין איש רגלי דכות לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֹתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַּם־
ט[19] 31 אָנֹכִי לְבֵיתִי׃ 31 וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן־לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי
יא חס את מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־[s]לִי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אֶרְעֶה צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר[a]׃

[5]Mm 214. [6]Mm 215. [7]Mm 639. [8]Mm 1776. [9]Mm 216. [10]Mm 217. [11]Mm 218. [12]Mm 640. [13]Mm 219. [14]Mm 230. [15]Gn 15,1. [16]Ps 51,18. [17]Mm 3533. [18]Ps 119,105. [19]Mp sub loco.

11 [a] SCJJIIIP ut Q, prb l c K GV בְּגָד ‖ **13** [a] T(T[J]) *tšbḥ' hwt lj* = בָּא אָשְׁרִי? ‖ [b] l יְאַשְּׁרוּנִי? ‖ **15** [a] G *Λεια*, l frt לֵאָה; S + *lj'* ‖ [b] l וְלָקַחַתְּ? ‖ **16** [a] Seb ms ההוא ‖ **19** [a] sic L, mlt Mss Edd לְ' ‖ **31** [a] dl?

ל . ל 32 אֶֽעֱבֹ֤ר בְּכָל־צֹאנְךָ֙ הַיּ֣וֹם הָסֵ֤ר מִשָּׁם֙ כָּל־שֶׂ֣ה | [a]נָקֹ֣ד וְטָלוּא֮ וְכָל־שֶׂה־ 32
ז בלישׁ[20] . י חוּם֒ בַּכְּשָׂבִ֔ים וְטָל֥וּא וְנָקֹ֖ד בָּעִזִּ֑ים וְהָיָ֥ה שְׂכָרִֽי׃ 33 וְעָנְתָ֤ה־בִּי֙ צִדְקָתִ֔י 33
ב[21] בְּי֨וֹם מָחָ֜ר כִּֽי־תָבֹ֣וא[a] עַל־שְׂכָרִ֗י לְפָנֶ֙יךָ֙ כֹּ֣ל אֲשֶׁר־אֵינֶ֤נּוּ נָקֹד֙ וְטָלוּא֙
ז בלישׁ[20] . כב[22] בָּעִזִּ֔ים וְחוּם֙ בַּכְּשָׂבִ֔ים גָּנ֖וּב הֽוּא אִתִּֽי׃ 34 וַיֹּ֥אמֶר לָבָ֖ן הֵ֣ן לוּ֑ 34
יְהִ֖י
יג חס כִּדְבָרֶֽךָ׃ 35 וַיָּ֣סַר בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא אֶת־הַתְּיָשִׁ֤ים הָעֲקֻדִּים֙[a] וְהַטְּלָאִ֣ים וְאֵ֔ת 35
יג פסוק כל כל וכל . ל . ז בלישׁ[20] כָּל־הָעִזִּ֖ים הַנְּקֻדֹּ֣ות וְהַטְּלָאֹ֑ת כֹּ֚ל אֲשֶׁר־לָבָ֣ן בּ֔וֹ וְכָל־חוּם֙ בַּכְּשָׂבִ֔ים
פד לג מנה בתור . יד[23] וַיִּתֵּ֖ן בְּיַד־בָּנָֽיו׃ 36 וַיָּ֣שֶׂם דֶּ֔רֶךְ שְׁלֹ֥שֶׁת יָמִ֖ים בֵּינ֑וֹ[a] וּבֵ֣ין יַעֲקֹ֔ב וְיַעֲקֹ֕ב 36
ג ב חס וחד מל[24] ג ב פת וחד קמ[24] רֹעֶ֖ה אֶת־צֹ֥אן לָבָ֖ן הַנֹּותָֽרֹת׃ 37 וַיִּקַּ֤ח־לוֹ֙ יַעֲקֹ֣ב מַקַּ֣ל לִבְנֶ֔ה לַ֖ח וְלוּז 37
וְעַרְמֹ֑ון וַיְפַצֵּ֤ל בָּהֶן֙ פְּצָלֹ֣ות לְבָנֹ֔ות מַחְשֹׂ֖ף הַלְּבָ֥ן אֲשֶׁר֙ עַל־הַמַּקְלֹ֔ות׃
ה[25] . ל . ד ב מל וב חס[26] 38 וַיַּצֵּ֗ג אֶת־הַמַּקְלוֹת֙ אֲשֶׁ֣ר פִּצֵּ֔ל בָּרְהָטִ֖ים בְּשִׁקְתֹ֣ות[a] הַמַּ֑יִם אֲשֶׁ֥ר 38
ב[27] . ל חס תָּבֹ֛אן לִשְׁתֹּ֖ות לְנֹ֣כַח הַצֹּ֑אן וַיֵּחַ֖מּוּ בְּבֹאָ֥ן לִשְׁתֹּֽות׃ 39 וַיֶּחֱמ֥וּ הַצֹּ֖אן 39
ב חד חס וחד מל[28] אֶל־הַמַּקְלֹ֑ות וַתֵּלַ֥דְןָ הַצֹּ֖אן עֲקֻדִּ֥ים נְקֻדִּ֛ים וּטְלָאִֽים׃ 40 וְהַכְּשָׂבִ֖ים 40
ל חס . ז ול בלישׁ[20] הִפְרִ֣יד יַעֲקֹ֔ב וַיִּתֵּ֥ן פְּנֵי֙ הַצֹּ֔אן אֶל־[a]עָקֹ֖ד וְכָל־חוּם֙ בְּצֹ֣אן לָבָ֔ן וַיָּ֥שֶׁת־
ג . ז[29] לֹ֖ו עֲדָרִ֑ים לְבַדֹּ֔ו וְלֹ֥א שָׁתָ֖ם עַל־[b]צֹ֥אן לָבָֽן׃ 41 וְהָיָ֗ה בְּכָל־[a]יַחֵם֙ הַצֹּ֣אן 41
ל . ח[30] הַמְקֻשָּׁרֹ֔ות וְשָׂ֥ם יַעֲקֹ֖ב אֶת־הַמַּקְלֹ֑ות לְעֵינֵ֣י הַצֹּ֔אן בָּרְהָטִ֖ים לְיַחֲמֵ֥נָה
ב חר חס וחד מל[32] ג[31] בַּמַּקְלֹֽות׃ 42 וּבְהַעֲטִ֥יף הַצֹּ֖אן לֹ֣א יָשִׂ֑ים וְהָיָ֤ה[a] הָעֲטֻפִים֙ לְלָבָ֔ן
ו וְהַקְּשָׁרִ֖ים לְיַעֲקֹ֑ב׃ 43 וַיִּפְרֹ֥ץ הָאִ֛ישׁ מְאֹ֥ד מְאֹ֖ד וַיְהִי־לֹ֣ו צֹ֤אן רַבֹּות֙
וּשְׁפָחֹ֣ות וַעֲבָדִ֔ים וּגְמַלִּ֖ים וַחֲמֹרִֽים׃

31 1 וַיִּשְׁמַ֗ע אֶת־דִּבְרֵי֙ בְּנֵי־לָבָ֣ן לֵאמֹ֔ר לָקַ֥ח יַעֲקֹ֛ב אֵ֥ת כָּל־ **31**
ב חס[1] . ב אֲשֶׁ֥ר לְאָבִ֖ינוּ וּמֵאֲשֶׁ֣ר לְאָבִ֔ינוּ עָשָׂ֖ה אֵ֥ת כָּל־הַכָּבֹ֖ד הַזֶּֽה׃ 2 וַיַּ֥רְא 2
ג[2] . ז[3] . ב מל בתור[4] יַעֲקֹ֖ב אֶת־פְּנֵ֣י לָבָ֑ן וְהִנֵּ֥ה[a] אֵינֶ֖נּוּ עִמֹּ֥ו כִּתְמ֖וֹל שִׁלְשֹֽׁום׃ 3 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה סׂ[פט] 3
ג מל . ל אֶל־יַעֲקֹ֑ב שׁ֣וּב אֶל־אֶ֙רֶץ֙ אֲבֹתֶ֔יךָ וּלְמֹולַדְתֶּ֖ךָ וְאֶהְיֶ֥ה עִמָּֽךְ׃ 4 וַיִּשְׁלַ֤ח 4
ל . ל . יז[5] יַעֲקֹב֙ וַיִּקְרָ֣א לְרָחֵ֔ל וּלְלֵאָ֖ה הַשָּׂדֶ֑ה אֶל־[a]צֹאנֹֽו׃ 5 וַיֹּ֣אמֶר לָהֶ֔ן רֹאֶ֕ה 5
ז וחד מן ד[6] חס בלישׁ אָנֹכִ֗י אֶת־פְּנֵ֤י אֲבִיכֶן֙ כִּֽי־אֵינֶ֣נּוּ[a] אֵלַ֔י כִּתְמ֖וֹל שִׁלְשֹׁ֑ם וֵאלֹהֵ֤י אָבִי֙ הָיָ֣ה

[20] Mm 220. [21] Prv 27,1. [22] Mm 1444. [23] Mm 247. [24] Mm 221. [25] Mm 640. [26] Mm 222. [27] Jdc 8,27. [28] Mm 223. [29] Mm 3666. [30] Mm 224. [31] 1 S 17,43. [32] Mm 225. Cp 31 [1] Ex 29,27. [2] Mm 226. [3] Mm 401. [4] Mm 1164. [5] Mm 190. [6] Mm 518.

32 [a–a] > 𝔊 ‖ **33** [a] frt l c 𝔐 יבוא; 𝔗[P] *'jl* = אבוא ‖ **35** [a] 𝔊 *τοὺς ῥαντούς* = הַנְּקֻדִּים cf 32,33 ‖ **36** [a] 𝔐 בינם ‖ **38** [a] 𝔐 בהשקות ‖ **40** [a] prb ins כָּל־ ‖ [b] Seb עִם ‖ **41** [a] frt ins עֵת cf 𝔊𝔖𝔗[J] et 31,10 ‖ **42** [a] 2 Mss 𝔐 והיו ‖ **Cp 31,2.5** [a] 𝔐 אינם.

6 עַמָּדִי׃ 6 וְאַתֶּנָּה יְדַעְתֶּן כִּי בְּכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃ 7 וַאֲבִיכֶן
7 ג׳.ל.נ׳[8]
ב.ד.ה׳.ו׳[10] הֵתֶל בִּי וְהֶחֱלִף[a] אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים[b] לְהָרַע
8 עִמָּדִי׃ 8 אִם־כֹּה יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן נְקֻדִּים
9 וְאִם־כֹּה יֹאמַר עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ 9 וַיַּצֵּל ל
10 אֱלֹהִים[a] אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֶם[b] וַיִּתֶּן־לִי׃ 10 וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא
ל כת ם בל שון נקיבה
עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים
11 וּבְרֻדִּים׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם וָאֹמַר הִנֵּנִי׃
ח.ז בתור׳
12 וַיֹּאמֶר שָׂא־נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן
עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָךְ׃
13 אָנֹכִי הָאֵל[a] בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר[b] נָדַרְתָּ לִי שָׁם
ל[11]
14 נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃ 14 וַתַּעַן
15 רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ׃ 15 הֲלֹא
ל מל בתור׳ . ב[12] .
י״ב מל בתור׳[13]
16 נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכָרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ׃ 16 כִּי כָל־
ג . י מל ב[14] מנה בתור׳
הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים[a] מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל[c] אֲשֶׁר
ב[15]
17 אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ 17 וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו[a] וְאֶת־נָשָׁיו[b]
ו[16] . ד בתור׳[17]
ת[17] . ה פסוק דמיין איית
בהון ב מילין חד פת
ורחד קמ ול בליש
18 עַל־הַגְּמַלִּים׃ 18 וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רְכֻשׁוֹ[a] אֲשֶׁר רָכָשׁ
ת[18]
[b]מִקְנֵה קִנְיָנוֹ[ab] אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה[c]
19 כְּנָעַן׃ 19 וְלָבָן הָלַךְ לִגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר
ג
20 לְאָבִיהָ׃ 20 וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי עַל־[a]בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי
ב[19] ול בתור׳
21 בֹרֵחַ הוּא׃ 21 וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם
פד לג מנה בתור׳
22 אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד׃ 22 וַיֻּגַּד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב׃
כד[20]
23 וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק אֹתוֹ
ב[21] . ל
24 בְּהַר הַגִּלְעָד׃ 24 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר
ב חס
25 לוֹ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ 25 וַיַּשֵּׂג לָבָן
ל

[7]Mm 2930. [8]Ez 16,45. [9]Mm 1397. [10]Mm 227. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1466. [13]Mm 27. [14]Mm 718. [15]Dt 29,28. [16]Mm 19. [17]Mm 1657. [18]Mm 77. [19]Mm 3514. [20]Mm 2228. [21]Mm 2048.

7 [a] ga'ya eras, frt l c 𝔐 וַיַּחֲלֵף cf 41 ‖ [b] 𝔐 יהוה ‖ **9** [a] ut 7[b] ‖ [b] 𝔊[2] mlt Mss 𝔐 כן– ‖ **13** [a] 𝔊 (𝔗[JP]) + *ὁ ὀφθείς σοι ἐν*, prb ins הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּ ‖ [b] l c pc Mss 𝔐𝔊 נֵ֫א cf 𝔗[P] ‖ **16** [a] 𝔐 יהוה ‖ **17** [a.b] 𝔐𝔊 invers ‖ **18** [a–a] > 𝔊*S, homark ‖ [b–b] 𝔗(𝔗[J]) *gjtwhj wqnjnjh* = מקנהו וק׳ ‖ [c] ins אֲשֶׁר?

אֶת־יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ בָּהָר[a] וְלָבָן תָּקַע אֶת־אֶחָיו[b] בְּהַר יג.[22]
הַגִּלְעָד׃ 26 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מֶה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתְּנַהֲגִ 26 ל
אֶת־בְּנֹתַי כִּשְׁבֻיוֹת חָרֶב׃ 27 לָמָּה נַחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־ 27 ל וחס׳ ל. ב
הִגַּדְתָּ לִּי וָאֲשַׁלַּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁרִים בְּתֹף וּבְכִנּוֹר׃ 28 וְלֹא נְשַׁקְתַּנִי 28 ב חד חס וחד מל
לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עָשְׂוֹ[a]׃ 29 יֶשׁ־לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת 29 ד[23] ול כת׳ ר
עִמָּכֶם[a] רָע וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם[b] אֶמֶשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הִשָּׁמֶר לְךָ מְדַבֵּר ו[24]
עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ 30 וְעַתָּה הָלֹךְ הָלַכְתָּ כִּי־נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה 30 ד[25] חס וכל ירמיה דכות׳ ב מ׳ ו׳
לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה[a] גָנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי׃ 31 וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן [a]כִּי 31
יָרֵאתִי[a] כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־תִּגְזֹל אֶת־בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי׃ 32 עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא ג מל[26] 32
אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח־לָךְ וְלֹא־ יח וכל חיץ יחיה דכות׳[27] . יד פסוק לך לך[28] ה קמ דסמלכ[29] . יג[30] . יא[31] ו מנה בתור׳
יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גְּנָבָתַם׃ 33 וַיָּבֹא לָבָן[a] בְּאֹהֶל יַעֲקֹב וּבְאֹהֶל לֵאָה 33 ל. ב וכפסוק
וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל׃ ב וכפסוק. ב חד חס וחד מל׳. ד[32]
וְרָחֵל לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם 34 34 ה. ל וחס׳. ל. יב[33]
וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא׃ 35 וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אַל־ 35 ל
יִחַר[a] בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לוֹא אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי־דֶרֶךְ נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ[a] לג בתור׳. לה מל ב[34] מנה בתור׳. ג
וְלֹא מָצָא אֶת־הַתְּרָפִים׃ 36 וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב 36
וַיֹּאמֶר לְלָבָן מַה־פִּשְׁעִי מַה[a] חַטָּאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי׃ 37 כִּי־מִשַּׁשְׁתָּ 37 ל. ל
אֶת־כָּל־כֵּלַי מַה־מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי־בֵיתֶךָ שִׂים כֹּה נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ כד
וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ׃ 38 זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא ל. ג ומל[35]. ג. ל. ל
שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי׃ 39 טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי 39 ל ס״פ קמ[36]
אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה׃ 40 הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי 40 ל. ל. ל
חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי׃ 41 זֶה־לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ יז בלישׁ. ל. ל. ד[37]
עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף ל
אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃ 42 לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד ג. ב. ב[38]

[22] Mm 247. [23] Mm 3631. [24] Mm 615. [25] Mm 1408. [26] Mm 228. [27] Mm 107. [28] Mm 1860. [29] Mm 592. [30] Mm 936. [31] Mm 130. [32] Mm 660. [33] Mm 140. [34] Mm 681. [35] Mm 229. [36] ותד אכלתי Neh 5,14. [37] Mm 2446. [38] Ps 31,12.

25 [a] prp בָּהָר הַמִּצְפָּה cf 49 || [b] l אָהֳלוֹ || **28** [a] 𝔐 עשות || **29** [a] frt l c 𝔐 𝔊 עִמְּךָ || [b] frt l c Ms 𝔐 𝔊𝔗[P] ך– || **30** [a] frt l וְלִ cf 𝔊[A]𝔙 || **31** [a–a] > 𝔊*, add? || **33** [a] ins c 𝔐𝔊 וַיָּבֹא? (𝔐[Mss] ויחבש) || **35** [a] 𝔐[Mss] ויחבש; 𝔊 + *Λαβαν ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ*, frt ins לָבָן בְּכָל־הָאֹהֶל || **36** [a] frt l c cod Jericho mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙[Ms]𝔘 ומה.

יִצְחָק הָיָה לִי כִּי ׀ עַתָּה רִיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת־עָנְיִי וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה כל אוריית כי עתה ב מ ט
43 אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ׃ 43 וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי ל
וְהַבָּנִים בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לִי־הוּא וְלִבְנֹתַי מָה־ ג40. ב וכל יחזק דכות
44 אֶעֱשֶׂה לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ׃ 44 וְעַתָּה לְכָה נִכְרְתָה[a] ה41. ג בלישׁ. ל ומל42
45 בְרִית אֲנִי וָאָתָּה[b] וְהָיָה לְעֵד[c] בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ 45 וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימֵהָ ג ב קמ וחד פת43. ל
46 מַצֵּבָה׃ 46 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב[a] לְאֶחָיו לִקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ[b] אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־גָל ל
47 וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל־הַגָּל׃ 47 וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא ל. ל. יג44
48 לוֹ גַּלְעֵד׃ 48 וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־ מ45
49 שְׁמוֹ גַּלְעֵד׃ 49 וְהַמִּצְפָּה[a] אֲשֶׁר אָמַר יִצֶף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֵר ל
50 אִישׁ מֵרֵעֵהוּ׃ 50 אִם־תְּעַנֶּה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין ב46. ל
51 אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ 51 וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הִנֵּה ב47
52 הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה[a] אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ 52 עֵד הַגַּל הַזֶּה ל48
וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי לֹא־[a]אֶעֱבָר אֵלֶיךָ[b] אֶת־הַגַּל הַזֶּה[b] וְאִם־[c]אַתָּה ז פסוק בתור אם ראם. ל
53 לֹא־[a]תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה׃ 53 אֱלֹהֵי ג פסוק דמיין49
אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ[a] בֵּינֵינוּ[b] אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם[b] וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב
54 בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק׃ 54 וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל־
32 לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָהָר׃ **32** 1 וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק
2 לְבָנָיו וְלִבְנֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לִמְקֹמוֹ׃ 2 וְיַעֲקֹב ג מל1. ח2. יד3
3 הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים׃ 3 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם ב בסיפ. ב4
מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם׃ פ קמח
ס(ל) 4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר ל
פרש
5 שְׂדֵה אֱדוֹם׃ 5 וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר ט5
6 עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃ 6 וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר ב6. ז7

39 Cf Mm 230 כי אתה ט. 40 Mm 231. 41 Mm 232. 42 Mp sub loco. 43 Mm 233. 44 Mm 247. 45 K^{Or} unum verbum, K^{Occ} duo verba גל־עד; cf N et Mp sub loco. 46 Ex 22,22. 47 Ps 84,10. 48 חחר וירימי Jos 18,6. 49 Mm 3356 et Mm 3838. Cp 32 1 Mm 3941. 2 Mm 234. 3 Mm 247. 4 Mm 2685. 5 Mm 235. 6 Ps 120,5. 7 Mm 236.

44 a mlt Mss $\mathfrak{C}^{J}$ וְנ׳ ‖ b prp ins נַעֲשֶׂה גַל vel pro c–c 1 הִנֵּה אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד (cf 50ayb) cf $\mathfrak{G}$ ‖ c–c cf b ‖ 46 a $\mathfrak{C}$ *Laban*, recte? ‖ b $\mathfrak{G}$ *καὶ συνέλεξαν* = וַיִּלְקְטוּ ‖ 49 a $\mathfrak{m}$ צבה–, sed cf יצף ‖ 51 a sic L, mlt Mss Ed הַמַּי ‖ 52 a dl? ‖ b–b > $\mathfrak{G}$* ‖ 53 a $\mathfrak{m}\mathfrak{G}$ ישפט ‖ b–b > 2 Mss $\mathfrak{G}$* ‖ Cp 32,2 a $\mathfrak{B}\mathfrak{S}^{W}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ hic incip cp.

מז צֹאן[a] וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וְאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃
7 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם 7
ג[9]ב מנה ר״פ . ג[9]ג הֹלֵךְ לִקְרָאתֶךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ 8 וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר 8
ג[10] . ל לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים[a]
ז מל בתור לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ 9 וַיֹּאמֶר אִם־יָבֹוא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנָה הָאַחַת[a] וְהִכָּהוּ 9
י[3]ב בטע ר״פ ה מנה בתור וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ 10 וַיֹּאמֶל יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם 10
ל ומל וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֵיטִיבָה
עִמָּךְ׃ 11 קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ 11
ו כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃
ז מל בתור . ב חד קמ וחד פת[12] . ז בתור[13] . ב 12 הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבֹוא וְהִכַּנִי אֵם׃ 12
כל תורה כת כן עַל־בָּנִים׃ 13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחֹול 13
נ הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃ 14 וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא 14
ב פסוק בתור כל ס״ת ם[15] . ב בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו׃ 15 עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים 15
ז בלישׁ וחד מן ד[16] מל בתור וכל נביא דכות ב מ ג מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים׃ 16 גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם[a] שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת 16
ג . ב חס[17] אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם[b] עֲשָׂרָה׃ 17 וַיִּתֵּן בְּיַד־ 17
ל[18] עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ
סר . ל[12] בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר׃ 18 וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ[a] עֵשָׂו אָחִי 18
כו מלעיל . ג[19] וְשָׁאֲלָךְ[b] לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ׃ 19 וְאָמַרְתָּ 19
ג ב מל וחד חס[20] לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם־הוּא
יב פסוק גם גם . ל[21] אַחֲרֵינוּ׃ 20 וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַּם אֵת כָּל־הַהֹלְכִים 20
ל . ל אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל־עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ׃
ב[22] 21 וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב[a] אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו 21
ל . ג ב חס וחד מל[23] . ל זקף קמ . לן בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָּנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי׃ 22 וַתַּעֲבֹר 22
הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃

[8]Mm 1590. [9]Mm 1767. [10]Mm 237. [11]Mm 1225. [12]Mp sub loco. [13]Mm 381. [14]Mm 1005. [15]Mm 4197. [16]Mm 879. [17]Mm 238. [18]וחד רינח Est 4,14. [19]Mm 239. [20]Mm 240. [21]וחד ואת השני Lv 5,10. [22]Ex 32,30. [23]Mm 241.

6 [a] l c 2Mss Vrs וְצֹאן ‖ **8** [a] > 𝔊*, dl? ‖ **9** [a] 𝔲 האחד ‖ **16** [a] l הֵנִק–? ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וְעֵ– ‖ **18** [a] sic L, al יָ– (יָגָ–) c raphe ‖ [b] mlt Mss Edd וְיֹ– ‖ **21** [a] frt ins c 𝔲𝔊𝔖𝔗ʲ בָּא.

23 וַיָּקָם ׀ בַּלַּיְלָה ׀ הוּא[a] וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו ד²⁴. יוֹ פסוק את ואת ואת את. ו וכל ואת שתי הכלית דכורת[25]
24 וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק[b]: 24 וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם ל. כה[26]. ג[27]. ב חד מל וחד חס[28]
25 אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת־[a]אֲשֶׁר־לוֹ[b]: 25 וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ ט[29]. ל
26 עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: 26 וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתֵּקַע ו. ד. ל וכל יחזק דכורת
27 כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ: 27 וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר
28 וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי: 28 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ
29 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: 29 וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל
30 כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל: 30 וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר ל. ג[30]. ל. ג
הַגִּידָה־נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם:
31 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל[a] כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים ׀ אֶל־ ל כת כן[31]. ה[32]
32 פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי: 32 וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל ה
33 וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ: 33 עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד ל. ט בטע ח[33] מנה ר״פ
הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב
בְּגִיד הַנָּשֶׁה:

33 1 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת ח בטע[1]
אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשִּׁפְחוֹת: ג[2]. ל. ל
2 וַיָּשֶׂם אֶת־הַשִּׁפְחוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים[a] פד לג מנה בחור. י. ל
3 וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים: 3 וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה ל. ל. לג ר״פ ג מנה בחור
4 שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו: 4 וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ
5 וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו[a] וַיִּשָּׁקֵהוּ[b] וַיִּבְכּוּ[c]: 5 וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים צואריו[3]. י נקוד בתור. יב פסוק את את ואת את
וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים ל. י פסוק ויאמר ויאמר[4]. צא. ל
6 אֶת־עַבְדֶּךָ: 6 וַתִּגַּשְׁן הַשִּׁפְחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ: 7 וַתִּגַּשׁ גַּם־ ב
7 8 לֵאָה וְיַלְדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ [a]יוֹסֵף וְרָחֵל[a] וַיִּשְׁתַּחֲווּ: 8 וַיֹּאמֶר מִי ה
לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי: ל. לג בתור
9 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ: 10 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־ יד פסוק לך לך[5]

[24] Mm 217. [25] Mm 124. [26] Mm 187. [27] Mm 3559. [28] Ps 78,13. [29] Mm 57. [30] Mm 242. [31] Mm 839. [32] Mm 243. [33] Mm 3781. Cp 33 [1] Mm 3915. [2] Mm 237. [3] Q addidi, cf Gn 45,14 et Mp sub loco. [4] Mm 3452. [5] Mm 1860.

23 [a] l c Seb 𝔪 אֲהוּא ut 14.22 ‖ [b] 𝔪 הִי׳ ‖ **24** [a] Ms 𝔪 Vrs + ־כָּל, ins ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd לוֹ ‖ **31** [a] 𝔪 σ′ Sy פנואל ‖ **Cp 33,2** [a] l אַחֲרִיהֶם? ‖ **4** [a] Q^{Mss} ריו– K רו– ‖ [b] frt add cf punct extr ‖ [c] l וַיִּבְכְּךָ ‖ **7** [a–a] 𝔊𝔖 invers cf 2.

סו נָ֣א אִם־נָ֤א מָצָ֙אתִי֙ חֵ֣ן בְּעֵינֶ֔יךָ וְלָקַחְתָּ֥ מִנְחָתִ֖י מִיָּדִ֑י כִּ֣י עַל־כֵּ֗ן רָאִ֙יתִי֙
ב חס׳. כ. ל וחס. יב ר״פ. ג׳. ל וחס׳ 11 פָּנֶ֣יךָ כִּרְא֔וֹת פְּנֵ֖י אֱלֹהִ֑ים וַתִּרְצֵ֖נִי׃ 11 קַֽח־נָ֞א אֶת־בִּרְכָתִ֣י אֲשֶׁר־הֻבָ֣א
לא פסוק כי וכ׳. ל. ד. ל 12 לָ֗ךְ כִּֽי־חַנַּ֙נִי֙ אֱלֹהִ֔ים וְכִ֥י יֶשׁ־לִ֖י כֹּ֑ל וַיִּפְצַר־בּ֖וֹ וַיִּקָּֽח׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר נִסְעָ֔ה
ב׳ 13 וְנֵלֵ֖כָה וְאֵלְכָ֥ה לְנֶגְדֶּֽךָ׃ 13 וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו אֲדֹנִ֖י יֹדֵ֣עַ כִּֽי־הַיְלָדִ֣ים רַכִּ֑ים
ה׳׳ 10. ל. י. ה׳׳ 11 וְהַצֹּ֣אן וְהַבָּקָ֗ר עָלֹ֤ת עָלַי֙ וְדָפְק֣וּם[a] י֔וֹם אֶחָ֖ד וָמֵ֑תוּ כָּל־הַצֹּ֖אן׃
ל. ל 14 14 יַעֲבָר־נָ֥א אֲדֹנִ֖י לִפְנֵ֣י עַבְדּ֑וֹ וַאֲנִי֙ אֶתְנַהֲלָ֣ה לְאִטִּ֔י לְרֶ֥גֶל הַמְּלָאכָ֖ה
ה חס. ג׳ 12 אֲשֶׁר־לְפָנַ֑י וְלִרְגֶ֣ל הַיְלָדִ֔ים עַ֚ד אֲשֶׁר־אָבֹ֣א אֶל־אֲדֹנִ֔י שֵׂעִ֖ירָה׃
ל. יב בתור 15 15 וַיֹּ֣אמֶר עַתָּ֗ה אַצִּֽיגָה־נָּ֙א֙ עִמְּךָ֔ מִן־הָעָ֖ם אֲשֶׁר־אִתִּ֑י וַיֹּ֖אמֶר לָמָ֥ה זֶּ֛ה
לג בתור. ג׳ 12 אֶמְצָא־[a]חֵ֥ן בְּעֵינֵ֖י אֲדֹנִֽי׃ 16 וַיָּ֥שָׁב בַּיּ֛וֹם הַה֥וּא עֵשָׂ֖ו לְדַרְכּ֑וֹ שֵׂעִ֖ירָה׃ 16
יד׳ 13. ב׳ 14 17 וְיַעֲקֹ֣ב נָסַ֣ע סֻכֹּ֔תָה וַיִּבֶן־לוֹ֙ בָּ֔יִת וְלִמְקִנֵ֖הוּ עָשָׂ֣ה סֻכֹּ֑ת עַל־כֵּ֗ן קָרָ֛א
ב מל בתור שֵׁ֥ם־הַמָּק֖וֹם סֻכּֽוֹת׃ ס 18 18 וַיָּבֹ֣א יַעֲקֹ֗ב שָׁלֵם[a] עִ֚יר שְׁכֶ֣ם אֲשֶׁר֮ [לא]ס
ד ג מנה ר״פ בְּאֶ֣רֶץ כְּנַ֒עַן֒ בְּבֹא֣וֹ מִפַּדַּ֣ן אֲרָ֔ם וַיִּחַ֖ן אֶת־פְּנֵ֣י הָעִ֑יר׃ 19 וַיִּקֶן֩ אֶת־
ה חֶלְקַ֨ת הַשָּׂדֶ֜ה אֲשֶׁ֧ר נָטָ֣ה־שָׁ֗ם אָהֳלוֹ֙ מִיַּ֣ד בְּנֵי־חֲמ֔וֹר אֲבִ֖י שְׁכֶ֑ם בְּמֵאָ֖ה
ג׳ 15. כה 16 קְשִׂיטָֽה׃ 20 20 וַיַּצֵּ֥ב שָׁ֖ם [a]מִזְבֵּ֑חַ וַיִּקְרָא־לוֹ֙[a] אֵ֣ל אֱלֹהֵ֔י יִשְׂרָאֵ֔ל׃ ס
ב׳ 34 1 וַתֵּצֵ֣א דִינָ֗ה בַּת־לֵאָה֙ אֲשֶׁ֣ר יָלְדָ֔ה לְיַעֲקֹ֖ב לִרְא֥וֹת בִּבְנֽוֹת
הָאָֽרֶץ׃ 2 וַיַּ֣רְא אֹתָ֗הּ שְׁכֶם֙ בֶּן־חֲמ֣וֹר הַחִוִּ֔י נְשִׂ֖יא הָאָ֑רֶץ וַיִּקַּ֥ח אֹתָ֖הּ
ב׳ 2 וַיִּשְׁכַּ֥ב אֹתָ֛הּ[a] וַיְעַנֶּ֖הָ׃ 3 וַתִּדְבַּ֣ק נַפְשׁ֔וֹ בְּדִינָ֖ה בַּת־יַעֲקֹ֑ב וַיֶּאֱהַ֤ב אֶת־ 3
3o. 3o 4 הַנַּעֲרָ֙[a] וַיְדַבֵּ֣ר עַל־לֵ֔ב הַנַּעֲרָ[a]׃ 4 וַיֹּ֣אמֶר שְׁכֶ֔ם אֶל־חֲמ֥וֹר אָבִ֖יו לֵאמֹ֑ר
ל. יד׳ 5 קַֽח־לִ֥י אֶת־הַיַּלְדָּ֖ה הַזֹּ֥את לְאִשָּֽׁה׃ 5 וְיַעֲקֹ֗ב שָׁמַע֙ כִּ֣י טִמֵּ֔א אֶת־דִּינָ֖ה
ל. ז׳ חס 5 מנה בלישׁ 6 בִּתּ֑וֹ וּבָנָ֥יו הָי֛וּ אֶת־[a]מִקְנֵ֖הוּ בַּשָּׂדֶ֣ה וְהֶחֱרַ֥שׁ[a] יַעֲקֹ֖ב עַד־בֹּאָֽם׃ 6 וַיֵּצֵ֥א
ל 7 חֲמ֛וֹר אֲבִי־שְׁכֶ֖ם אֶל־יַעֲקֹ֣ב לְדַבֵּ֣ר אִתּ֑וֹ׃ 7 וּבְנֵ֣י יַעֲקֹ֗ב בָּ֚אוּ מִן־הַשָּׂדֶ֔ה
כְּשָׁמְעָ֖ם וַיִּתְעַצְּב֣וּ הָאֲנָשִׁ֑ים וַיִּ֨חַר לָהֶ֜ם מְאֹ֗ד כִּֽי־נְבָלָ֤ה עָשָׂה֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל
ז ה פת ובּ קמ. לז׳ 6 לִשְׁכַּ֥ב אֶת־בַּת־יַעֲקֹ֖ב [a]וְכֵ֣ן לֹא֮[a] יֵעָשֶׂ֒ה׃ 8 וַיְדַבֵּ֣ר חֲמ֔וֹר אִתָּ֖ם לֵאמֹ֑ר 8
ל 9 שְׁכֶ֗ם בְּנִ֛י חָשְׁקָ֥ה נַפְשׁ֖וֹ בְּבִתְּכֶ֑ם תְּנ֥וּ נָ֛א אֹתָ֥הּ לּ֖וֹ לְאִשָּׁ֑ה׃ 9 וְהִתְחַתְּנ֥וּ

6Mm 168. 7Mm 244. 8Mm 2059. 9Mm 3353. 10Mm 245. 11Mm 3068. 12Mm 246. 13Mm 247. 14Mm 248. 15Mm 249. 16Mm 2364. Cp 34 1Jdc 14,3. 2 2 S 13,14. 3Q perpetuum; archetypus Gn contra archetypum Dt, cf Dt 22,15 sqq et Mp sub loco. 4Mm 247. 5Mp sub loco. 6Mm 210.

11 [a] ω Vrs הֻבְאתִי, frt l ‖ **13** [a] frt l c ω^{Mss} Vrs וּדְפָקָתַם ‖ **15** [a] pr אִם? ‖ **18** [a] ω שלום ‖ **20** [a–a] prp לָהּ ... מַצֵּבָה ‖ **Cp 34,2** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SC}^{J}\mathfrak{V})$ *μετ' αὐτῆς*, l אִתָּהּ ‖ **3** [a] cf 24,14[a] ‖ **5** [a] ω^{Mss} וחריש (pro וַיַּחֲרִישׁ?) ‖ **7** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ εἶπον οὐχ οὕτως*, l וַיֹּאמְרוּ כן לא?

10 אִתָּנוּ[a] בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם׃ 10 וְאִתָּנוּ תֵּשְׁבוּ
11 וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ וְסִחֲרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ[a] בָּהּ׃ 11 וַיֹּאמֶר שְׁכֶם ה בתור . ב[7]
אֶל־אָבִיהָ[a] וְאֶל־אַחֶיהָ אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלָי אֶתֵּן׃ ח[9]
12 הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וּמַתָּן[a] וְאֶתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלָי וּתְנוּ־לִי ב[8] . ל . ל
13 אֶת־הַנַּעֲרָ[b] לְאִשָּׁה׃ 13 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו ס[9]
14 [a]בְּמִרְמָה וַיְדַבְּרוּ[a] אֲשֶׁר טִמֵּא אֶת דִּינָה אֲחֹתָם׃ 14 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא ג . יז מל בתור[10]
נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־ לא חס את . ד ג חס וחד מל[11]
15 חֶרְפָּה הִוא לָנוּ׃ 15 אַךְ־בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמֹנוּ לְהִמּוֹל לָכֶם ד ג חס וחד מל[12] . ל חס
16 כָּל־זָכָר׃ 16 וְנָתַנּוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיכֶם נִקַּח־לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ ל[13]
17 אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד׃ 17 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל וְלָקַחְנוּ ג ר״פ בסיפ[14]
18 אֶת־בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ׃ 18 וַיִּיטְבוּ דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שְׁכֶם ל . ל . לג בתור . י
19 [a]בֶּן־חֲמוֹר׃ 19 וְלֹא־אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב ל . יא חס את . ב[15]
20 וְהוּא נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו׃ 20 וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל־
21 שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר׃ 21 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הי ר״פ מיחד[16]
שְׁלֵמִים הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ[a] בָּאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת־ ב . ד[17] . ל
יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־בְּנֹתָם נִקַּח־לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם׃ יד . ו[18]
22 אַךְ־בְּזֹאת יֵאֹתּוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל ל
23 לָנוּ כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נְמֹלִים׃ 23 מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם וְכָל־בְּהֶמְתָּם ד חס בלית
24 הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם וְיֵשְׁבוּ אִתָּנוּ׃ 24 וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר יב מל בתור[19] . ל . ד[17]
וְאֶל־שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹלוּ כָּל־זָכָר כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר ל
25 עִירוֹ׃ 25 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב ל
שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי דִינָהּ אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל־ יז[20] וכל וגנותי דכות ב מא
26 זָכָר׃ 26 וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הָרָגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה ג
27 מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ׃ 27 בְּנֵי[a] יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים[b] וַיָּבֹזּוּ הָעִיר כא[21] . ל ר״פ

[7] Jos 22,19. [8] Mm 3061. [9] Q perpetuum; archetypus Gn contra archetypum Dt, cf Dt 22,15 sqq et Mp sub loco. [10] Mm 250. [11] Mm 251. [12] Mm 252. [13] Mm 3739. [14] Mm 162. [15] Thr 2,5. [16] Mm 944. [17] Mm 253. [18] Mm 1442. [19] Mm 27. [20] Mm 1174. [21] Mm 98.

9 [a] S(ℭℭ^{JP}) *ʿmn*, l אִתָּנוּ ‖ **10** [a] ש ואחזו ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ **12** [a] > 𝔊*, frt add ‖ [b] cf 24,14[a] ‖ **13** [a–a] S invers, recte? ‖ **18** [a–a] שS בְּנוֹ ‖ **21** [a] שG יֹ, l? ‖ **27** [a] prb l c Ms שGS וּבְנֵי ‖ [b] prp הַחֲלָלִים.

28 אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם׃ 28 אֶת־צֹאנָם[a] וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם[b] וְאֵת 28
29 אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֵת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ׃ 29 וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־ 29
30 טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם[a] שָׁבּוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת[ab] כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת[c]׃ 30 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב 30
אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיוֹשֵׁב הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי
וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי׃
31 וַיֹּאמְרוּ הֲכִזּוֹנָה[a] יַעֲשֶׂה אֶת־אֲחוֹתֵנוּ׃ פ 31

35 1 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה[a] בֵית־אֵל וְשֶׁב־שָׁם 35
וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ[b] מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ׃
2 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר 2
3 אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם׃ 3 וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵּית־ 3
אֵל וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר הָלָכְתִּי׃ 4 וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּיָדָם 4
וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם־
שְׁכֶם[a]׃ 5 וַיִּסָּעוּ וַיְהִי חִתַּת אֱלֹהִים עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם וְלֹא 5
6 רָדְפוּ אַחֲרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב׃ 6 וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הִוא
בֵּית־אֵל הִוא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ׃ 7 וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם 7
אֵל[a] בֵּית־אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ[b] אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו׃ 8 וַתָּמָת 8
דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת׃ פ 9 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן ס[לב] 9
10 אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ׃ 10 וַיֹּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא־יִקָּרֵא שִׁמְךָ 10
עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל׃
11 וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שַׁדַּי פְּרֵה וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה 11
מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ׃ 12 וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם 12
וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ׃ 13 וַיַּעַל 13

22 Mm 2881. 23 Mm 1929. 24 Mm 251. Cp 35 1 Mm 5. 2 Mp sub loco. 3 Mm 82. 4 Mm 254. 5 Mm 255. 6 Mm 3078. 7 Mm 256. 8 Mm 257 contra textum. 9 Mm 258. 10 Mm 259. 11 Mm 183 et Mm 215. 12 Mm 1227. 13 Mm 17. 14 חד פדה Ps 25,22. 15 Mm 260. 16 Mm 105. 17 Mm 2574.

28 [a] prb l c pc Mss 𝔐𝔊𝔖 וְאֵת ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הֵם– ‖ **29** [a–a] prb l c 𝔐𝔖 שָׁבוּ וַיִּ׳ ‖ [b] > 2 Mss ‖ [c] 𝔖 *bqrjt'* cf 𝔊 (dupl), l frt בָּעִיר ‖ **31** [a] mlt Mss ז maj ‖ **Cp 35,1** [a] 𝔊 + *εἰς τὸν τόπον* cf 7.15 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd בִּבְרֹחֲךָ ‖ **4** [a] 𝔊 + *καὶ ἀπώλεσεν αὐτὰ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας* cf 20 ‖ **7** [a] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 גנלה.

14 מֵעָלָיו אֱלֹהִים [a]בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ[a]: 14 וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה
[a–a] בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ[a] מַצֶּבֶת אֶבֶן וַיַּסֶּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ 18 ג
15 שָׁמֶן: 15 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים
16 בֵּית־אֵל: 16 וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא ג בטע . ג
17 אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד רָחֵל וַתְּקַשׁ[a] בְּלִדְתָּהּ: 17 וַיְהִי בְהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ ג בסיפ . ל . ל
ה פסוק דאית בהון ה מללין מהאימנין[19] . ה בטע בסיפ[20]
18 וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן: 18 וַיְהִי בְּצֵאת
ט . ט[21] . יז מל[22] 19 נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה[a] וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בִנְיָמִין: 19 וַתָּמָת
ג בסיפ 20 רָחֵל וַתִּקָּבֶר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה[a] הִוא בֵּית לָחֶם: 20 וַיִּצֹּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה
ג וחט בליש[23] . ט מיחד 21 עַל־קִבְרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קִבְרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם[a]: 21 וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל
אזלו ק חד מן ו כת ה בליש[24] . ל 22 וַיֵּט אָהֳלָה מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר: 22 וַיְהִי בִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא
[ba] פ וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן [a]וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל
ד[25] 23 וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר: 23 בְּנֵי לֵאָה בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן
ט[26] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א . ל 24 25 וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבוּלֻן: 24 בְּנֵי[a] רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: 25 וּבְנֵי
ל 26 בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי: 26 וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר
27 אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד[a]־לוֹ בְּפַדַּן אָרָם: 27 וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק
ב . ד אָבִיו מַמְרֵא[a] קִרְיַת הָאַרְבַּע[a] הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם אַבְרָהָם
ה . ג[27] 28 29 וַיִּצְחָק: 28 וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: 29 וַיִּגְוַע יִצְחָק
ז ה מלעיל וב מלרע . ג[28] . יח[29] וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב
בָּנָיו: פ
ג כת כן . ל ר״פ **36** 1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם: 2 עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו
ל מל בתור מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה
3 בַּת[a]־צִבְעוֹן הַחִוִּי[b]: 3 וְאֶת־בָּשְׂמַת[a] בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת:
4 וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֱלִיפָז וּבָשְׂמַת[a] יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל:

[18] Mm 261. [19] Mm 1890. [20] Mm 71. [21] Mm 3056. [22] Mm 262. [23] Mm 2921. [24] Mm 83; Q addidi, cf Gn 9,21; 12,8; 13,3 et Mp sub loco. [25] Mm 4258. [26] Mm 218 contra textum. [27] Mm 78. [28] Mm 3481. [29] Mm 247.

13 [a–a] > 𝔙, cf 14 ‖ **14** [a–a] prb add cf 13 ‖ **16** [a] l וַתִּקָּשׁ vel וַתֵּקַשׁ? ‖ **18** [a] l מֹתָה cf 19 ‖ **19** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔗[J] אֶפְרָת ‖ **20** [a] 𝔊[Mss](𝔖[J]𝔙) + *ταύτης* cf 𝔖 et 26,33 ‖ **22** [a–a] sic (c acc dupl) וז; 1 : יִשְׂרָאֵל ... אביו ... ‖ [b] 𝔊 + *καὶ πονηρὸν ἐφάνη ἐναντίον αὐτοῦ* cf interv in וז et 38,10 ‖ **24** [a] l c Ms 𝔪𝔊𝔖 וּבְנֵי ut 25.26 ‖ **26** [a] l c pc Mss 𝔪𝔖𝔗𝔗[J] יְלִדוּ ‖ **27** [a–a] prp קִרְיָתָה אַרְבַּע ‖ **Cp 36,2** [a] l c 𝔪𝔊𝔖 בֶּן ‖ [b] l הַחֹרִי cf 20 ‖ **3** [a] 𝔪 מחלת cf 28,9 ‖ **4** [a] cf 3[a].

5 וְאָהֳלִיבָמָה֙ יָ֣לְדָ֔ה אֶת־יעוש יעש[a] וְאֶת־יַעְלָ֖ם וְאֶת־קֹ֑רַח אֵ֚לֶּה בְּנֵ֣י עֵשָׂ֔ו 5
6 אֲשֶׁ֥ר יֻלַּד־ל֖וֹ בְּאֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן׃ 6 וַיִּקַּ֣ח עֵשָׂ֗ו אֶת־נָשָׁיו֙ וְאֶת־בָּנָ֣יו וְאֶת־ ה חס . ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת[a]
בְּנֹתָ֔יו וְאֵת֙ כָּל־נַפְשׁ֣וֹת בֵּית֔וֹ וְאֶת־מִקְנֵ֖הוּ וְאֶת־כָּל־בְּהֶמְתּ֑וֹ וְאֵת֙ כָּל־ ל מל בתור
קִנְיָנ֔וֹ אֲשֶׁ֥ר רָכַ֖שׁ בְּאֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן וַיֵּ֣לֶךְ [a]אֶל־אֶ֔רֶץ[ab] מִפְּנֵ֖י יַעֲקֹ֥ב אָחִֽיו׃
7 כִּֽי־הָיָ֤ה רְכוּשָׁם֙ רָ֣ב מִשֶּׁ֔בֶת וְלֹ֥א יָכְלָ֖ה אֶ֣רֶץ מְגוּרֵיהֶ֑ם 7 לג קמ[3] . ד חר חס וג מל[4]
8 וְלֶ֣שֶׁת אֹתָ֔ם מִפְּנֵ֖י מִקְנֵיהֶֽם׃ 8 וַיֵּ֥שֶׁב עֵשָׂ֖ו בְּהַ֣ר שֵׂעִ֑יר עֵשָׂ֖ו הֽוּא כד
9 אֱדֽוֹם׃ 9 וְאֵ֗לֶּה תּוֹלְד֛וֹת עֵשָׂ֥ו אֲבִֽי אֱדוֹם֖ בְּהַ֥ר שֵׂעִֽיר׃ 10 אֵ֚לֶּה[a] ג כת כן . ה[5]
10
שְׁמ֣וֹת בְּנֵי־עֵשָׂ֔ו אֱלִיפַ֖ז בֶּן־עָדָ֣ה אֵ֣שֶׁת עֵשָׂ֑ו רְעוּאֵ֖ל[b] בֶּן־בָּשְׂמַ֥ת[c] אֵ֖שֶׁת
11 עֵשָֽׂו׃ 11 וַיִּהְיוּ֙ בְּנֵ֣י אֱלִיפַ֔ז תֵּימָ֥ן אוֹמָ֖ר צְפ֣וֹ וְגַעְתָּ֑ם וְקֹנַֽז׃ 12 וְתִמְנַ֤ע ל
12
הָיְתָ֙ה פִּילֶ֣גֶשׁ֔ לֶאֱלִיפַ֖ז בֶּן־עֵשָׂ֑ו וַתֵּ֣לֶד לֶאֱלִיפַ֔ז אֶת־עֲמָלֵ֖ק אֵ֣לֶּה בְּנֵ֔י
עָדָ֖ה אֵ֥שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 13 וְאֵ֚לֶּה[a] בְּנֵ֣י רְעוּאֵ֔ל נַחַ֥ת וָזֶ֖רַח שַׁמָּ֣ה וּמִזָּ֑ה אֵ֚לֶּה[a] הָי֣וּ יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יז[7] . ל[8]
13
בְּנֵ֔י רְעוּאֵ֖ל בֶּן־בָּשְׂמַ֥ת[b] אֵ֖שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 14 וְאֵ֚לֶּה[a] הָי֣וּ בְנֵ֔י אָהֳלִיבָמָ֖ה בַּת־עֲנָ֣ה בַת־ יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . ב[9]
14
צִבְעֹ֑ון אֵ֚שֶׁת עֵשָׂ֔ו וַתֵּ֣לֶד לְעֵשָׂ֔ו אֶת־יעוש יעש[b] וְאֶת־יַעְלָ֖ם וְאֶת־קֹֽרַח׃ יעוש חד מן ג׳ כת כן ק בלישׁ
15 אֵ֚לֶּה אַלּוּפֵ֣י בְנֵי־עֵשָׂ֔ו בְּנֵ֣י אֱלִיפַ֔ז בְּכֹ֖ור עֵשָׂ֑ו אַלּ֤וּף תֵּימָן֙ אַלּ֣וּף 15
16 אוֹמָ֔ר אַלּ֖וּף צְפ֑וֹ אַלּ֥וּף קְנַֽז׃ 16 [a]אַלּ֥וּף־קֹ֖רַח[a] אַלּ֣וּף גַּעְתָּ֑ם אַלּ֥וּף 16
עֲמָלֵ֖ק אַלּ֣וּף אֱלִיפַ֔ז בְּאֶ֥רֶץ אֱדֹ֖ום אֵ֣לֶּה בְּנֵ֥י עָדָֽה׃ 17 וְאֵ֚לֶּה[a] בְּנֵ֣י יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יז[7]
17
רְעוּאֵ֔ל בֶּן־עֵשָׂ֖ו אַלּ֣וּף נַחַ֑ת אַלּ֥וּף זֶ֖רַח אַלּ֣וּף שַׁמָּ֑ה אַלּ֥וּף מִזָּ֖ה אֵ֣לֶּה
אַלּוּפֵ֣י רְעוּאֵ֔ל בְּאֶ֥רֶץ אֱדֹ֖ום אֵ֣לֶּה בְּנֵ֥י בָשְׂמַ֥ת[a] אֵ֖שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 18 וְאֵ֚לֶּה[a] יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יז[7]
18
בְּנֵ֣י אָהֳלִיבָמָ֔ה אֵ֖שֶׁת עֵשָׂ֑ו אַלּ֤וּף יְעוּשׁ֙ אַלּ֣וּף יַעְלָ֔ם אַלּ֖וּף קֹ֑רַח אֵ֣לֶּה
אַלּוּפֵ֔י אָהֳלִיבָמָ֖ה בַּת־עֲנָ֣ה אֵ֔שֶׁת עֵשָֽׂו׃ 19 אֵ֚לֶּה בְּנֵי־עֵשָׂ֔ו וְאֵ֖לֶּה 19
אַלּוּפֵיהֶ֑ם הֽוּא־אֱדֹֽום׃ ס 20 אֵ֚לֶּה[a] בְּנֵי־שֵׂעִ֣יר הַחֹרִ֔י יֹשְׁבֵ֖י הָאָ֑רֶץ 20
לוֹטָ֥ן וְשׁוֹבָ֖ל וְצִבְעֹ֥ון וַעֲנָֽה׃ 21 וְדִישֹׁ֥ן וְאֵצֶ֖ר וְדִישָׁ֑ן אֵ֚לֶּה אַלּוּפֵ֣י הַחֹרִ֔י 21 ו בתור בליש
בְּנֵ֥י שֵׂעִ֖יר בְּאֶ֥רֶץ אֱדֹֽום׃ 22 וַיִּהְיוּ֙ בְּנֵי־לוֹטָ֔ן חֹרִ֖י וְהֵימָ֑ם וַאֲחֹ֥ות לוֹטָ֖ן 22 ל[10]
23 תִּמְנָֽע׃ 23 וְאֵ֚לֶּה[a] בְּנֵ֣י שׁוֹבָ֔ל עַלְוָ֖ן וּמָנַ֣חַת וְעֵיבָ֑ל שְׁפֹ֖ו וְאוֹנָֽם׃ 24 וְאֵ֚לֶּה[a] יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יז[7] . ל . יז[6] ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד . יז[7]
23
24

Cp 36 [1]Mm 263. [2]Mm 2135. [3]Mm 264. [4]Mm 2859. [5]Mm 265. [6]Mm 267. [7]Mm 984. [8]וחד נחת זרח 1 Ch 1,37. [9]Mm 266. [10]וחד והומם 1 Ch 1,39.

5 [a] 𝔪 Vrs ut Q, sic l cf 18 1 Ch 1,35 ‖ **6** [a–a] 𝔪𝔊 מֵאֶ֖רֶץ כְּנָֽעַן ‖ [b] ins sec 𝔖 שְׂעִיר; 𝔗𝔗[1] + *'whrj* = אַחֲרֵת ‖ **10** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 וְאֵ֚ ‖ [b] l וּר cf Vrs ‖ [c] cf 3[a] ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss Edd אֵלֶּה ‖ [b] cf 3[a] ‖ **14** [a] cf 2[a] ‖ [b] cf 5[a] ‖ **16** [a–a] > 𝔪 ‖ **17** [a] cf 3[a] ‖ **20** [a] 2 Mss 𝔪𝔊𝔖 וְאֵ֚.

בְּנֵי־צִבְעוֹן וְאַיָּה[a] וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיֵּמִם[b] בַּמִּדְבָּר
25 בְּרֹעֲתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו׃ 25 וְאֵלֶּה בְּנֵי־עֲנָה דִּשָׁן
26 וְאָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה׃ 26 וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן[a] חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃
27 אֵלָה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן[a] וְזַעֲוָן[b] וַעֲקָן[c]׃ 28 אֵלֶּה בְּנֵי־דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃
29 אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלְוָף לוֹטָן אַלְוָף שׁוֹבָל אַלְוָף צִבְעוֹן אַלְוָף
30 עֲנָה׃ 30 אַלְוָף דִּשָׁן אַלְוָף אֵצֶר אַלְוָף דִּישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי
31 לְאַלֻּפֵיהֶם[a] בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר׃ פ 31 וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ
32 בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ [a]לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[a]׃ 32 וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם
33 בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירֹו דִּנְהָבָה׃ 33 וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב
34 בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ 34 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃
35 וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה
36 מוֹאָב וְשֵׁם עִירֹו עֲוִית׃ 36 וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃
37 וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ 38 וַיָּמָת שָׁאוּל
39 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ 39 וַיָּמָת בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדָר[a] וְשֵׁם עִירֹו פָּעִו וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד
40 [b]בַּת[c] מֵי[b]זָהָב׃ 40 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם
41 לִמְקֹמֹתָם בְּשִׁמֹתָם אַלְוָף תִּמְנָע אַלְוָף עַלְוָה אַלְוָף יְתֵת[a]׃ 41 אַלְוָף
42 אָהֳלִיבָמָה אַלְוָף אֵלָה אַלְוָף פִּינֹן׃ 42 אַלְוָף קְנַז אַלְוָף תֵּימָן אַלְוָף
43 מִבְצָר׃ 43 אַלְוָף מַגְדִּיאֵל אַלְוָף עִירָם אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמוֹשְׁבֹתָם[a]
בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם׃ פ קנז[22]

סֹ[לג] פרשׁ 37 1 וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגֻרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 2 אֵלֶּה

תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן
וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־
3 דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃ 3 וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־

11 ב. חס ול בליש ‖ 12 ב. חס ול בליש ‖ 13 ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד. ג. ל ‖ 14 ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד. ג. ל ‖ 15 ב. ד בתור ‖ 16 ג. ל ב חס ובמ ‖ 17 ד ב חס ובמ ‖ 18 ג. ל ב חס ובמ ‖ 19 ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד ‖ 20 ב. ה חס בליש. ‖ 21 ב. ל ‖ 22 ב. ד ר״פ ‖ 23 ג כת כן. ‖ 24 ב. נא ל״ת מנה בתור ‖ 25 ב. ל ‖ 26 ב. ד ר״פ

11 Ch 1,40. 12 Nu 6,5. 13 Mm 267. 14 Mm 984. 15 Mm 4007. 16 Mm 268. 17 Mm 269. 18 Mm 270. 19 Mm 4008. 20 Neh 12,27. 21 Mm 3024. 22 Summa sec Or, sed vere 153 vv, cf Mp sub loco. Cp 37 1 Ez 21,17. 2 Mm 48. 3 Mm 271. 4 Mm 639. 5 Mm 1078.

24 a l c pc Mss 𝔐 Vrs איה cf 1 Ch 1,40 ‖ b prp הַמַּיִם cf 𝔖 ‖ **26** a l c 𝔐𝔖 דישון? cf 1 Ch 1,41 ‖ **27** a 𝔐 Mss בלען ‖ b 𝔐 ווען ‖ c 1 Ch 1,42 יעקן ‖ **30** a l לְאַלְפֵי ‖ **31** a–a 2 Mss G בְּיִשְׂ׳ ‖ **39** a mlt Mss 𝔐𝔖 הדד cf 1 Ch 1,50 ‖ b–b prp מִמֵּי ‖ c G(S) *υἱοῦ*, l frt בֶּן ‖ **40** a G Mss *Ιεθερ*, l frt יֶתֶר ‖ **43** a 𝔐 למשפחתם.

4 בֶּן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה[a] לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃ 4 וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתּוֹ אָהַב
5 אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו[a] וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ[b] לְשָׁלֹם׃ 5 וַיַּחֲלֹם
6 יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֶּד לְאֶחָיו [a]וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ[a]׃ 6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
7 שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ 7 וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים
בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם
8 וְתִשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ 8 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־
מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו׃
9 9 וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ[a] לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי
חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃
10 [a]10 וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו[a] וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם
הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה׃
11 11 וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר׃ 12 וַיֵּלְכוּ אֶחָיו
12 13 לִרְעוֹת אֶת[a]־צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם׃ 13 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא
אַחֶיךָ רֹעִים בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי׃ 14 וַיֹּאמֶר
14 15 לוֹ לֶךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וַהֲשִׁבֵנִי דָּבָר
16 וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה׃ 15 וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה
15 בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תְּבַקֵּשׁ׃ 16 וַיֹּאמֶר אֶת־אַחַי אָנֹכִי
17 מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים׃ 17 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי
שָׁמַעְתִּי[a] אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן׃
18 18 וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ׃
19 19 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא׃ 20 וְעַתָּה
20 לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ
וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃ 21 וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן[a] וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר
21 22 לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ׃ 22 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אַל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ
אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל

6 Okhl 70. 7 Mm 1078. 8 Mm 1614. 9 Mm 250. 10 Mm 952. 11 Mm 272. 12 Mm 187. 13 Mm 3056. 14 Mm 27. 16 Mm 300. 16 Mm 273. 17 Mm 274. 18 Mm 1750. 19 Mm 275. 20 Mm 276. 21 Mp sub loco.

Cp 37,3 [a] ‖ ‖ **4** [a] 1 c pc Mss ‖ [b] *λαλεῖν αὐτῷ*, 1 ? ‖ **5** [a–a] > *, prb dl ‖ **9** [a] + *τῷ πατρὶ αὐτοῦ καί*, frt ins ‖ **10** [a–a] > *, dl? ‖ **12** [a] dl? cf punct extr ‖ **17** [a] 1 c ‖ **21** [a] prp cf 26.

23 אֹתוֹ מְעֻדָּם לַחֲשִׁבוֹ אֶל־אָבִיו׃ 23 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־יוֹסֵף [a]אֶת־כָּתָּנְתּוֹ[a] אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלָיו׃ ב. ב²²
24 וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם׃ 25 וַיֵּשְׁבוּ ב וחס²³. ל. נ²⁴. נ²⁵
לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מג. ל וחס. יא²⁶ בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב
מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃ ב. ח. ב ובתרי לישנ²⁷. ב. ל ומל. ל ומל. כח²⁸
26 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו מַה־בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־
27 דָּמוֹ׃ 27 לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים [a]וְיָדֵנוּ[a] אַל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ
28 בְּשָׂרֵנוּ[b] הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו׃ 28 וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ כ²⁹
וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים
29 כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרָיְמָה׃ 29 וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה לו. כח²⁸
30 אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ 30 וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמֶר הַיֶּלֶד צא
31 אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אֲנִי־בָא׃ 31 וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים
32 וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתֹנֶת בַּדָּם׃ 32 וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ[a] אֶל־ לו
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מָצָאנוּ הַכֶּר־נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם־לֹא׃ ב. ב³⁰. ז ס״ם
33 וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי[a] חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף׃ ל. ד. ג
34 וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים פד לג מנה כתור
35 רַבִּים׃ 35 וַיָּקֻמוּ כָּל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר
36 כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיִּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו׃ 36 וְהַמִּדָנִים[a] מָכְרוּ ל. י. ל
אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים׃ פ ג
38 1 וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־[a]אִישׁ ג. ו¹
2 עֲדֻלָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה׃ 2 וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ[a] שׁוּעַ ב²
3 וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ 3 וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ עֵר׃ 4 וַתַּהַר ג. ג³ מנה דמטע
4 וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן׃ 5 וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא ד⁴ וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו. ד⁵ וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו
עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה[a] בְכְזִיב[b] בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃ 6 וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר ל

22 2 S 15,32. 23 Mm 277. 24 Jer 41,9. 25 Mm 278. 26 Mm 279. 27 Mm 4121. 28 Mm 84. 29 Jer 38,13. 30 Ex 28,39. Cp 38 1 Mm 1947. 2 Mm 3180. 3 Mm 280. 4 Mm 215.

23 [a–a] > GS ‖ 27 [a] G + *τούτοις* ‖ [b] l c ωGSV וב׳ ‖ 32 [a] prp וַיָּבֹאוּ ‖ 33 [a] ωGS 𝔗J III + היא 𝔗P + *jwsp hj' d'* = יוֹסֵף הִיא cf 28 ‖ 36 [a] l frt וְהַמִּדְיָנִים cf 28 ‖ Cp 38,1 [a] l אֶל? ‖ 2 [a] G suff f cf 6; 1 בַּת־שׁוּעַ? cf 12 ‖ 3 [a] l c nonn Mss ω𝔗J וַתִּק׳ cf 4.5 ‖ 5 [a] G *αὐτὴ δὲ ἦν*, l וְהִיא ‖ [b] ω בכזבה cf 1Ch 4,22.

בְּכֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָּמָר׃ 7 וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִתֵהוּ 7 ג מל[5]. ט. לג בתור[6]. כל חס ב מ ח[7] מל
יְהוָה׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל־אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם 8
זֶרַע לְאָחִיךָ׃ 9 וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא[a] לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־ 9 ח[8] דגש ב מנה בסיק. ה[9]. ל קמ[10].
אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה לְבִלְתִּי נְתָן־זֶרַע לְאָחִיו׃ 10 וַיֵּרַע בְּעֵינֵי 10 לג בתור
יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי 11 ח[11]
אַלְמָנָה בֵּית־אָבִיךְ עַד־יִגְדַּל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא
כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ׃ 12 וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת 12 ל. יג[12]
בַּת־שׁוּעַ אֵשֶׁת־יְהוּדָה וַיְנָחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל[a]־גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה
רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה׃ 13 וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךְ עֹלֶה 13 כד[13]
תִּמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ׃ 14 וַתָּסַר בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס[a] בַּצָּעִיף[b] 14
וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב[b] בְּפֶתַח עֵינַיִם[b] אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ[c] תִּמְנָתָה כִּי רָאֲתָה כִּי־ ל. יג[12]. כח. ה וכל על הדרך דכות[14]
גָדְלָה שֵׁלָה וְהִוא לֹא נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה׃ 15 וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה 15 ג. ל. ג. ב[15]
כִּי כִסְּתָה פָּנֶיהָ׃ 16 וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הֲבָה־נָּא אָבוֹא אֵלַיִךְ 16 ד. ב. כט
כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלָּתוֹ הִוא וַתֹּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִי[a] כִּי תָבוֹא אֵלָי׃
17 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן 17 ט[16]
עַד שָׁלְחֵךְ׃ 18 וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָךְ[a] וַתֹּאמֶר חָתֻמְךָ 18 יא בטע[17]. ט
וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לָהּ[a] וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ׃ 19 וַתָּקָם 19 ל. ב[18]
וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ׃ 20 וַיִּשְׁלַח
יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת הָעֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה
וְלֹא מְצָאָהּ׃ 21 וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי מְקֹמָהּ[a] לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה הִוא[b] 21 ל. ג וחד מן ב בתור בלית
בָּעֵינַיִם[c] עַל־הַדָּרֶךְ[d] וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃ 22 וַיָּשָׁב אֶל־ 22 ו[18]
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה ל
קְדֵשָׁה׃ 23 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי 23 ב[20]
הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ׃ 24 וַיְהִי ׀ כִּמְשֻׁלָּשׁ[a] חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה 24 ל. ל. כו[19]

[5] Mm 281. [6] Mp sub loco. [7] Cf Mm 2137. [8] Mm 3644 et Mp sub loco. [9] Mm 282. [10] ותר ואם בא Lv 14,48. [11] Mm 283. [12] Mm 140. [13] Mm 2228. [14] Mm 3032. [15] Jes 1,21. [16] Mm 425. [17] Mm 284. [18] Ex 17,5. [19] Mm 285. [20] Mm 3605.

9 [a] sic L, mlt Mss Edd לֹא ‖ **12** [a] l אֶל? ‖ **14** [a] l c 𝔐𝔖𝔗 וַתִּתְכַּס ‖ [b–b] > 𝔖𝔙 cf Jub 41,14 ‖ [c–c] 𝔖(𝔙) *bplšt 'wrḥt' db'wrḥ'*, prp ד'רֹאשׁ על cf 𝔗𝔗[J] ‖ **16** [a] sic L, mlt Mss Edd ל sine dageš ‖ **18** [a] ut 16[a] ‖ [b] ut 16[a] ‖ **21** [a] l c 𝔐𝔊𝔖𝔗[P] המקום ut 22? ‖ [b] 𝔐 ההיא ‖ [c] > 𝔖𝔙 cf 14[b–b] ‖ [d–d] 𝔖(𝔗[P]) *djtb' bplšt 'wrḥt'* = 𝔙 *quae sedebat in bivio* cf 14[c–c] ‖ **24** [a] prb l c 𝔐 לְשָׁלֹשׁ–.

לֵאמֹר֙ זֻנְתָ֣ה תָּמָ֔ר כַּלָּתֶ֖ךָ וְגַם֙ הִנֵּ֣ה הָרָ֔ה לִזְנוֹנִ֑ים וַיֹּ֣אמֶר יְהוּדָ֗ה הוֹצִיא֙וּהָ
25 וְתִשָּׂרֵ֔ף׃ 25 הֵ֣וא מוֹצֵ֔את וְהִ֣יא שָׁלְחָ֔ה אֶל־חָמִ֖יהָ לֵאמֹ֑ר לְאִישׁ֙[a] אֲשֶׁר־
אֵ֤לֶּה לּוֹ֙ אָנֹכִ֣י הָרָ֔ה וַתֹּ֕אמֶר הַכֶּר־נָ֣א לְמִ֔י[b] הַחֹתֶ֥מֶת וְהַפְּתִילִ֖ים
26 וְהַמַּטֶּ֣ה הָאֵ֑לֶּה׃ 26 וַיַּכֶּר֙ יְהוּדָ֣ה וַיֹּ֔אמֶר צָדְקָ֥ה מִמֶּ֖נִּי כִּי־עַל־כֵּ֣ן לֹא־
27 נְתַתִּ֥יהָ לְשֵׁלָ֖ה בְּנִ֑י וְלֹא־יָסַ֥ף עוֹד֙ לָדַ֣עַת אֹתָ֔הּ[a]׃ 27 וַיְהִ֖י בְּעֵ֣ת לִדְתָּ֑הּ וְהִנֵּ֥ה
28 תְאוֹמִ֖ים בִּבְטְנָֽהּ׃ 28 וַיְהִ֥י בְלִדְתָּ֖הּ וַיִּתֵּ֣ן יָ֑ד וַתִּקַּ֤ח הַמְיַלֶּ֙דֶת֙ וַתִּקְשֹׁ֣ר
29 עַל־יָד֔וֹ שָׁנִ֕י לֵאמֹ֖ר זֶ֣ה יָצָ֣א רִאשֹׁנָ֑ה׃ 29 וַיְהִ֗י ׀ כְּמֵשִׁ֤יב[a] יָדוֹ֙ וְהִנֵּ֣ה יָצָ֔א
30 אָחִ֖יו וַתֹּ֣אמֶר מַה־פָּ֔רַצְתָּ עָלֶ֖יךָ[b] פָּ֑רֶץ וַיִּקְרָ֥א[c] שְׁמ֖וֹ פָּֽרֶץ׃ 30 וְאַחַ֥ר
יָצָ֖א אָחִ֑יו אֲשֶׁ֥ר עַל־יָד֛וֹ הַשָּׁנִ֖י וַיִּקְרָ֥א[a] שְׁמ֖וֹ זָֽרַח׃ ס

39 1 וְיוֹסֵ֗ף הוּרַ֙ד מִצְרַ֔יְמָה וַיִּקְנֵ֣הוּ פוֹטִיפַ֗ר סְרִ֤יס פַּרְעֹה֙ שַׂ֣ר הַטַּבָּחִ֔ים
2 אִ֣ישׁ מִצְרִ֔י מִיַּד֙ הַיִּשְׁמְעֵאלִ֔ים אֲשֶׁ֥ר הוֹרְד֖וּ שָׁ֑מָּה׃ 2 וַיְהִ֤י יְהוָה֙
3 אֶת־יוֹסֵ֔ף וַיְהִ֥י אִ֖ישׁ מַצְלִ֑יחַ וַיְהִ֗י בְּבֵית֙ אֲדֹנָ֔יו הַמִּצְרִֽי׃ 3 וַיַּ֤רְא אֲדֹנָיו֙
4 כִּֽי־יְהוָ֣ה אִתּ֔וֹ וְכֹל֙[a] אֲשֶׁר־הֽוּא עֹשֶׂ֔ה יְהוָ֖ה מַצְלִ֥יחַ בְּיָדֽוֹ׃ 4 וַיִּמְצָ֥א יוֹסֵ֛ף
חֵ֖ן בְּעֵינָ֑יו וַיְשָׁ֣רֶת אֹת֔וֹ וַיַּפְקִדֵ֙הוּ֙ עַל־בֵּית֔וֹ וְכָל־[a]יֶ֥שׁ־לוֹ֙ נָתַ֔ן בְּיָדֽוֹ׃
5 וַיְהִ֗י מֵאָז֙ הִפְקִ֣יד אֹת֔וֹ בְּבֵיתוֹ֙ וְעַל֙ כָּל־אֲשֶׁר־יֶ֣שׁ־לוֹ֔ וַיְבָ֣רֶךְ יְהוָ֔ה אֶת־
בֵּ֥ית הַמִּצְרִ֖י בִּגְלַ֣ל יוֹסֵ֑ף וַיְהִ֞י בִּרְכַּ֤ת יְהוָה֙ בְּכָל־אֲשֶׁר־יֶ֣שׁ־לוֹ֔ בַּבַּ֖יִת
6 וּבַשָּׂדֶֽה׃ 6 וַיַּעֲזֹ֣ב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ֮ בְּיַד־יוֹסֵף֒ וְלֹא־יָדַ֤ע אִתּוֹ֙ מְאוּמָ֔ה כִּ֚י
אִם־הַלֶּ֣חֶם אֲשֶׁר־ה֔וּא אוֹכֵ֖ל וַיְהִ֥י יוֹסֵ֛ף יְפֵה־תֹ֖אַר וְיפֵ֥ה
7 מַרְאֶֽה׃ 7 וַיְהִ֗י אַחַר֙ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וַתִּשָּׂ֥א אֵֽשֶׁת־אֲדֹנָ֖יו אֶת־עֵינֶ֑יהָ
8 אֶל־יוֹסֵ֔ף וַתֹּ֖אמֶר שִׁכְבָ֥ה עִמִּֽי׃ 8 וַיְמָאֵ֔ן ׀ וַיֹּ֙אמֶר֙ אֶל־אֵ֣שֶׁת אֲדֹנָ֔יו הֵ֚ן
9 אֲדֹנִ֔י לֹא־יָדַ֥ע אִתִּ֖י מַה־[a]בַּבַּ֑יִת[b] וְכֹ֥ל אֲשֶׁר־יֶ֖שׁ־לוֹ נָתַ֥ן בְּיָדִֽי׃ 9 אֵינֶ֥נּוּ
גָד֛וֹל בַּבַּ֥יִת הַזֶּ֖ה מִמֶּ֑נִּי וְלֹא־חָשַׂ֤ךְ מִמֶּ֙נִּי֙ מְאוּמָ֔ה כִּ֥י אִם־אוֹתָ֖ךְ בַּאֲשֶׁ֣ר
אַתְּ־אִשְׁתּ֑וֹ וְאֵ֣יךְ אֶֽעֱשֶׂ֤ה הָרָעָה֙ הַגְּדֹלָ֣ה הַזֹּ֔את וְחָטָ֖אתִי לֵאלֹהִֽים׃
10 וַיְהִ֣י כְדַבְּרָ֤הּ אֶל־יוֹסֵף֙ יוֹם֙ ׀ וָי֔וֹם וְלֹא־שָׁמַ֥ע אֵלֶ֖יהָ לִשְׁכַּ֥ב אֶצְלָ֖הּ

[21] Mm 286. [22] Mm 2809. [23] וחד מצאת 2 S 18,22. [24] Mm 1084. [25] Mm 331. [26] Mm 183 et Mm 215. Cp 39 [1] Mm 1858. [2] Mm 308. [3] Jes 14,11. [4] Mm 84. [5] Mm 2672. [6] Mm 321. [7] Mm 71. [8] Mm 130. [9] Mm 3271. [10] Mm 705. [11] Mm 1676. [12] Mm 287. [13] Mm 2386. [14] Mm 484.

25 [a] l prb לְאִישׁ ‖ [b–b] l הַחֹתָם וְהַפְּתִיל cf 𝔐𝔊𝔖𝔗[MssJHI]𝔓𝔙 et 18 ‖ **26** [a] sic L, mlt Mss Edd ה– ‖ **29** [a] l כַּהֲשִׁיבוֹ seu frt כְּמוֹ הֵשִׁיב cf 19,15 ‖ [b] 𝔐 עלינו ‖ [c] pc Mss 𝔐𝔖𝔗[J] וַתִּקְ׳ ‖ **30** [a] cf 29[a] ‖ **Cp 39,4** [a] prb ins c 𝔗 pc Mss 𝔐(𝔊𝔖𝔗𝔗[JP?]) אשר ut 5 ‖ **8** [a] 𝔐 מאומה 𝔊 cf 6 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 בְּבֵיתוֹ.

ל . גּ[21]
ל . גּ ר״פ[22] . ל[23] . יא כת׳ ב־תורי
כ . ל ומל
ל . נז וכל תלים דכות ב מ יא
ה[24]
ל מפק א[25]
ו
ו[20]
ס[26]
ו׳ ג׳ מנה ר״פ . ב׳ . כח[1]
ב וחס . יה ס״פ
ז בטע בסיפ[7]
יא[8] ו מנה בתור
ו מל[9]
ז בטע מרעימין[10]
נז וכל תלים דכות ב מ יא . ל . יז[11] . נז וכל תלים דכות ב מ יא . יז מל בלשון נקיבה[12] . הי[13]
ו . ד
ל . יז[14] . ז ה פת וב קמ

ד וכל עזרא דכות[16] . ט[19]

לְהָרְוֹת עִמָּהּ[a]׃ 11 וַיְהִי֙ כְּהַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה וַיָּבֹ֥א הַבַּ֖יְתָה לַעֲשׂ֣וֹת מְלַאכְתּ֑וֹ 11

ז . ל . ב[17]

וְאֵ֣ין אִ֔ישׁ מֵאַנְשֵׁ֥י הַבַּ֖יִת שָׁ֥ם בַּבָּֽיִת׃ 12 וַתִּתְפְּשֵׂ֤הוּ בִבְגָדוֹ֙ לֵאמֹ֔ר שִׁכְבָ֖ה 12

ט[18] . ל ומל

עִמִּ֑י וַיַּעֲזֹ֤ב בִּגְדוֹ֙ בְּיָדָ֔הּ וַיָּ֥נָס וַיֵּצֵ֖א[a] הַחֽוּצָה׃ 13 וַיְהִי֙ כִּרְאוֹתָ֣הּ כִּֽי־עָזַ֤ב 13

ט[18] . ג[19] וכל נביא דכות׳ ב מ א

בִּגְדוֹ֙ בְּיָדָ֔הּ וַיָּ֥נָס הַחֽוּצָה׃ 14 וַתִּקְרָ֕א לְאַנְשֵׁ֖י בֵּיתָ֑הּ וַתֹּ֣אמֶר֮ לָהֶם֒ 14

ז ה פת ו ב קמ

לֵאמֹ֗ר רְאוּ֙ הֵבִ֣יא לָ֔נוּ אִ֥ישׁ עִבְרִ֖י לְצַחֵ֣ק בָּ֑נוּ בָּ֤א אֵלַי֙ לִשְׁכַּ֣ב עִמִּ֔י

ג

וָאֶקְרָ֖א בְּק֥וֹל גָּדֽוֹל׃ 15 וַיְהִ֗י כְּשָׁמְעוֹ֙ כִּֽי־הֲרִימ֣וֹתִי קוֹלִ֔י וָאֶקְרָ֖א וַיַּעֲזֹ֥ב 15

ט[18] . י[20] . יא[21] מל וכל שמואל וכתיב דכות׳ ב מ ה

בִּגְדוֹ֙ אֶצְלִ֔י[a] וַיָּ֥נָס וַיֵּצֵ֖א[b] הַחֽוּצָה׃ 16 וַתַּנַּ֤ח בִּגְדוֹ֙ אֶצְלָ֔הּ עַד־בּ֖וֹא אֲדֹנָ֑יו 16

אֶל־בֵּיתֽוֹ׃ 17 וַתְּדַבֵּ֤ר אֵלָיו֙ כַּדִּבְרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לֵאמֹ֗ר בָּ֤א אֵלַי֙ הָעֶ֣בֶד 17

ל

הָעִבְרִ֔י אֲשֶׁר־הֵבֵ֥אתָ לָּ֖נוּ לְצַחֵ֑ק בִּֽי׃ 18 וַיְהִ֗י כְּהַרִֽימִי֙ קוֹלִ֔י וָאֶקְרָ֖א 18

יא[18]

וַיַּעֲזֹ֤ב בִּגְדוֹ֙ אֶצְלִ֔י וַיָּ֥נָס[a] הַחֽוּצָה׃ 19 וַיְהִ֗י כְּשָׁמְעַ֤ אֲדֹנָיו֙ אֶת־דִּבְרֵ֣י 19

אִשְׁתּ֔וֹ אֲשֶׁ֥ר דִּבְּרָ֖ה אֵלָ֑יו לֵאמֹ֗ר כַּדְּבָרִ֤ים הָאֵלֶּה֙ עָשָׂ֣ה[a] לִ֔י עַבְדֶּ֖ךָ

כב[22]

וַיִּֽחַר־אַפּֽוֹ׃ 20 וַיִּקַּ֣ח אֲדֹנֵ֣י יוֹסֵ֔ף אֹת֖וֹ וַיִּתְּנֵ֑הוּ אֶל־בֵּ֥ית הַסֹּהַ֖ר מְק֥וֹם 20

אסירי ק

אֲשֶׁר־אֲסִירֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ אֲסוּרִ֑ים וַיְהִי־שָׁ֖ם בְּבֵ֥ית הַסֹּֽהַר׃ 21 וַיְהִ֥י יְהוָ֖ה 21

ל . לג בתור׃

אֶת־יוֹסֵ֣ף וַיֵּ֣ט אֵלָ֔יו חֶ֖סֶד וַיִּתֵּ֣ן חִנּ֑וֹ בְּעֵינֵ֖י שַׂ֥ר בֵּית־הַסֹּֽהַר׃ 22 וַיִּתֵּ֞ן שַׂ֣ר

כג[23]

בֵּית־הַסֹּהַר֮ בְּיַד־יוֹסֵף֒ אֵ֚ת כָּל־הָאֲסִירִ֔ם[a] אֲשֶׁ֖ר בְּבֵ֣ית הַסֹּהַ֑ר וְאֵת֙

כד[24] ל

כָּל־אֲשֶׁ֣ר עֹשִׂ֔ים שָׁ֖ם הוּא֙ הָיָ֣ה עֹשֶֽׂה׃ 23 אֵין֩ שַׂ֨ר בֵּית־הַסֹּהַ֜ר רֹאֶ֗ה 23

כה[25] . ל

אֶת־כָּל־מְאוּמָ֤ה בְּיָדוֹ֙ בַּאֲשֶׁ֣ר יְהוָ֣ה אִתּ֔וֹ וַאֲשֶׁ֥ר הוּא֙ עֹשֶׂ֔ה יְהוָ֖ה

מַצְלִֽיחַ׃ ס

ד׳

40 1 וַיְהִ֣י אַחַר֮ הַדְּבָרִים֒ הָאֵ֔לֶּה חָטְא֣וּ מַשְׁקֵ֔ה מֶ֖לֶךְ־מִצְרַ֑יִם ס[לוז]

ט פת ב[2] מנה בליש

וְהָאֹפֶ֖ה לַאֲדֹנֵיהֶ֥ם לְמֶ֖לֶךְ מִצְרָֽיִם׃ 2 וַיִּקְצֹ֣ף פַּרְעֹ֔ה עַ֖ל שְׁנֵ֣י סָרִיסָ֑יו 2

ב . ג פת[3]

עַל֙ שַׂ֣ר הַמַּשְׁקִ֔ים וְעַל֖ שַׂ֥ר הָאוֹפִֽים׃ 3 וַיִּתֵּ֣ן אֹתָ֗ם בְּמִשְׁמַר֙ בֵּ֣ית שַׂ֔ר 3

הַטַּבָּחִ֑ים[a] אֶל־בֵּ֥ית הַסֹּהַ֖ר מְק֥וֹם אֲשֶׁר־יוֹסֵ֥ף אָסִ֖ור שָֽׁם׃ 4 וַיִּפְקֹ֤ד שַׂר֙ 4

לז

הַטַּבָּחִ֔ים אֶת־יוֹסֵ֖ף אִתָּ֑ם וַיְשָׁרֶ֥ת אֹתָ֖ם וַיִּהְיוּ֙ יָמִ֔ים בְּמִשְׁמָ֖ר[a]׃ 5 וַיַּחַלְמוּ֙ 5

ג[4]

חֲל֣וֹם שְׁנֵיהֶ֔ם אִ֥ישׁ חֲלֹמ֖וֹ בְּלַ֣יְלָה אֶחָ֑ד אִ֣ישׁ כְּפִתְרֹ֣ון חֲלֹמֹ֔ו הַמַּשְׁקֶ֖ה

[15] Mm 288. [16] Mm 1557. [17] Mm 289. [18] Mm 290. [19] Mm 4261. [20] Mm 3718. [21] Mm 169. [22] Mm 291. [23] Mm 3310. [24] ותר ואין שר Ho 3,4. [25] Mm 2386. Cp 40 [1] Mm 3117. [2] Mm 3059. [3] Mm 292. [4] Mm 3975.

10 [a–a] > 𝔊[100𝔎], dupl? ‖ **12** [a] > pc Mss ‖ **13** [a] nonn Mss 𝔐𝔊 + וַיֵּצֵא ut 12.15 cf 18[a] ‖ **15** [a] 𝔐 בידי cf 12 ‖ [b] cf 12[a] ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊𝔖 + וַיֵּצֵא cf 13[a] ‖ **19** [a] sic L, mlt Mss Edd ה֫ ‖ **22** [a] 𝔐 האסורים cf 20 ‖ **Cp 40,3** [a] sic L, mlt Mss Edd הטו׳ ‖ **4** [a] l frt בַּמִּ׳.

6 וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אָסְרוּ בְּבֵית הַסֹּהַר׃ 6 וַיָּבֹא
7 אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ 7 וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי יז מל בתור[6]. ב וחס
פַּרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים ג פת[8]
8 הַיּוֹם׃ 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֵלֵהֶם
9 יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי׃ 9 וַיְסַפֵּר שַׂר־הַמַּשְׁקִים יב מל בתור[7]. ג[8]
10 אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־גֶפֶן לְפָנָי׃ 10 וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה ח. ב מל
שָׂרִיגִם וְהִיא כְּפֹרַחַת[a] עָלְתָה נִצָּהּ[b] הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ ל. ל. ל. ל. ל
11 וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה ל. ל
12 וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ 12 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת ב
13 הַשָּׂרִגִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ 13 בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־ ל. יב ס״פ[9]. לז
רֹאשֶׁךָ וַהֲשִׁבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן ד[10]. ל[11]. ל. כט חס[12]. סד
14 אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ 14 כִּי[a] אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ־ לב[13]. יז בתור[14]
15 נָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ 15 כִּי־ ל. ב[15]
16 גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי ל. ל
17 בַּבּוֹר׃ 16 וַיַּרְא שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף ד ב קמ וב פת
18 אַף־אֲנִי בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ 17 וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן ב מל. כו. ל
מִכֹּל מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל ד פת[16]. ג[17]
19 רֹאשִׁי׃ 18 וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים כו
20 הֵם׃ 19 בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ[a] וְתָלָה יב ס״פ[9]. לז
21 אוֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ 20 וַיְהִי | בַּיּוֹם יז מל בלוש[18]
22 הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֻּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־ ג
23 רֹאשׁ | שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃ 21 וַיָּשֶׁב ב. כה
24 אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ 22 וְאֶת ב
25 שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ 23 וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים ד ב קמ וב פת. ג[19]
26 אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃ פ קיג ל

[5]Mm 250. [6]Mm 292. [7]Mm 27. [8]Mm 293. [9]Mm 294. [10]Mm 2047. [11] חד וַתַּשְׁקֵנִי Dt 28,68. [12]Mm 657. [13] 1 S 1,11. והד וזכרתני [14]Mm 60. [15]Mm 295. [16]Mm 3544. [17]Mm 726. [18]Mm 541. [19]Mm 296.

10 [a] prb l כְּפָרְחָה; prp כְּמִפְרַחַת ‖ [b] l frt ה֫ (collectivum) vel נִצָּתָה ‖ **14** [a] prp אַךְ ‖ **19** [a] > 2 Mss, dl (gl).

41 1 וַיְהִי֙ מִקֵּ֣ץ שְׁנָתַ֔יִם יָמִ֑ים וּפַרְעֹ֖ה חֹלֵ֥ם וְהִנֵּ֖ה עֹמֵ֥ד עַל־ סוף פרש
הַיְאֹֽר׃ 2 וְהִנֵּ֨ה מִן־הַיְאֹ֜ר עֹלֹ֣ת שֶׁ֣בַע פָּר֗וֹת יְפ֤וֹת מַרְאֶה֙ וּבְרִיאֹ֣ת בָּשָׂ֔ר
וַתִּרְעֶ֖ינָה בָּאָֽחוּ׃ 3 וְהִנֵּ֨ה שֶׁ֤בַע פָּרוֹת֙ אֲחֵר֣וֹת עָל֔וֹת אַחֲרֵיהֶ֖ן מִן־
הַיְאֹ֑ר רָעוֹת֙ מַרְאֶ֔ה וְדַקּ֖וֹת בָּשָׂ֑ר וַתַּעֲמֹ֨דְנָה֙ אֵצֶ֣ל הַפָּר֔וֹת עַל־שְׂפַ֖ת
הַיְאֹֽר׃ 4 וַתֹּאכַ֨לְנָה֙ הַפָּר֣וֹת רָעוֹת֔ מַרְאֶ֖ה וְדַקּ֣וֹת בָּשָׂ֑ר אֵ֚ת שֶׁ֣בַע
הַפָּר֣וֹת יְפֹ֔ת הַמַּרְאֶ֖ה וְהַבְּרִיאֹ֑ת וַיִּיקַ֥ץ פַּרְעֹֽה׃ 5 וַיִּישָׁ֖ן וַיַּחֲלֹ֥ם שֵׁנִ֖ית
הַפָּר֣וֹת יְפֹ֔ת הַמַּרְאֶ֖ה וְהַבְּרִיאֹ֑ת וַיִּיקַ֥ץ פַּרְעֹֽה׃ 6 וְהִנֵּ֨ה שֶׁ֤בַע שִׁבֳּלִים֙ עֹלֹ֣ת בְּקָנֶ֔ה אֶחָ֖ד בְּרִיאֹ֑ות וְטֹבֹ֖ות׃ 7 וְהִנֵּ֨ה
שֶׁ֤בַע שִׁבֳּלִים֙ דַּקּ֣וֹת וּשְׁדוּפֹ֔ת קָדִ֖ים צְמִחֹ֣ות אַחֲרֵיהֶ֑ן׃ 8 וַתִּבְלַ֨עְנָה֙ הַשִּׁבֳּלִ֣ים
הַדַּקּ֔וֹת אֵ֖ת שֶׁ֣בַע הַשִּׁבֳּלִ֣ים הַבְּרִיאֹ֑ות וַהַמְּלֵאֹ֖ות וַיִּיקַ֥ץ פַּרְעֹ֖ה וְהִנֵּ֥ה
חֲלֹֽום׃ 8 וַיְהִ֤י בַבֹּ֨קֶר֙ וַתִּפָּ֣עֶם רוּחֹ֔ו וַיִּשְׁלַ֞ח וַיִּקְרָ֣א אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּ֣י
מִצְרַ֔יִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶ֖יהָ וַיְסַפֵּ֣ר פַּרְעֹ֣ה לָהֶ֔ם אֶת־חֲלֹמֹ֑ו וְאֵין־פּוֹתֵ֥ר
אוֹתָ֖ם לְפַרְעֹֽה׃ 9 וַיְדַבֵּ֣ר שַׂר־הַמַּשְׁקִ֗ים אֶת־פַּרְעֹה֙ לֵאמֹ֔ר אֶת־
חֲטָאַ֥י אֲנִ֖י מַזְכִּ֥יר הַיֹּֽום׃ 10 פַּרְעֹ֣ה קָצַ֔ף עַל־עֲבָדָ֖יו וַיִּתֵּ֣ן אֹתִ֑י בְּמִשְׁמַ֞ר
בֵּ֣ית שַׂר־הַטַּבָּחִ֗ים אֹתִי֙ וְאֶת־שַׂ֣ר הָאֹפִֽים׃ 11 וַנַּחַלְמָ֥ה חֲלֹ֖ום בְּלַ֣יְלָה
אֶחָ֑ד אֲנִ֖י וְהוּא֙ אִ֣ישׁ כְּפִתְרֹ֣ון חֲלֹמֹ֔ו חָלָ֖מְנוּ׃ 12 וְשָׁ֣ם אִתָּ֗נוּ נַ֚עַר עִבְרִ֣י
עֶ֔בֶד לְשַׂר֙ הַטַּבָּחִ֔ים וַנְּסַפֶּר־לֹ֖ו וַיִּפְתָּר־לָ֑נוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵ֖ינוּ אִ֥ישׁ כַּחֲלֹמֹ֖ו
פָּתָֽר׃ 13 וַיְהִ֕י כַּאֲשֶׁ֥ר פָּתַ֖ר־לָ֑נוּ כֵּ֥ן הָיָ֖ה אֹתִ֣י הֵשִׁ֔יב עַל־כַּנִּ֖י וְאֹתֹ֥ו
תָּלֽוּ׃ 14 וַיִּשְׁלַ֤ח פַּרְעֹה֙ וַיִּקְרָ֣א אֶת־יוֹסֵ֔ף וַיְרִיצֻ֖הוּ מִן־הַבֹּ֑ור וַיְגַלַּ֣ח
וַיְחַלֵּ֖ף שִׂמְלֹתָ֑יו וַיָּבֹ֥א אֶל־פַּרְעֹֽה׃ 15 וַיֹּ֤אמֶר פַּרְעֹה֙ אֶל־יוֹסֵ֔ף חֲלֹ֖ום
חָלַ֣מְתִּי וּפֹתֵ֣ר אֵ֔ין אֹתֹ֑ו וַאֲנִ֞י שָׁמַ֣עְתִּי עָלֶ֗יךָ לֵאמֹ֛ר תִּשְׁמַ֥ע חֲלֹ֖ום לִפְתֹּֽר
אֹתֹֽו׃ 16 וַיַּ֥עַן יוֹסֵ֖ף אֶת־פַּרְעֹ֣ה לֵאמֹ֑ר בִּלְעָדָ֗י אֱלֹהִים֙ יַעֲנֶ֣ה אֶת־
שְׁלֹ֥ום פַּרְעֹֽה׃ 17 וַיְדַבֵּ֥ר פַּרְעֹ֖ה אֶל־יוֹסֵ֑ף בַּחֲלֹמִ֗י הִנְנִ֤י עֹמֵד֙ עַל־
שְׂפַ֣ת הַיְאֹ֔ר׃ 18 וְהִנֵּ֨ה מִן־הַיְאֹ֜ר עֹלֹ֣ת שֶׁ֣בַע פָּר֗וֹת בְּרִיאֹ֣ות בָּשָׂ֔ר וְיִפַ֖ת
תֹּ֑אַר וַתִּרְעֶ֖ינָה בָּאָֽחוּ׃ 19 וְהִנֵּ֨ה שֶׁ֤בַע־פָּרוֹת֙ אֲחֵר֣וֹת עָל֔וֹת אַחֲרֵיהֶ֑ן
דַּלּ֣וֹת וְרָעֹ֔ות תֹּ֣אַר מְאֹ֔ד וְרַקֹּ֖ות בָּשָׂ֑ר לֹֽא־רָאִ֤יתִי כָהֵנָּה֙ בְּכָל־אֶ֣רֶץ

Cp 41 [1]Mm 565. [2]Mm 297. [3]Mm 1949. [4]Mm 298. [5]Mm 1935. [6]Mm 2675. [7]Mm 292. [8]Mm 3975. [9]Mm 1998. [10]Mm 299. [11]Mm 1017. [12]Cf Da 12, 8 et Mp sub loco. [13]Mm 300.

Cp 41, 3 [a] l c pc Mss 𝔐 ורקות cf 19.20.27 ‖ **4** [a] ut 3[a] ‖ **8** [a] 𝔐 חלמיו ‖ [b] 𝔊 *αὐτό*, l אותו cf 15 ‖ **9** [a] l c 𝔐𝔊 אֶל ‖ **10** [a] l c 𝔐𝔖[P] אתם ‖ **13** [a] frt ins פַּרְעֹה ‖ **14** [a] l וַיְגַלַּח? ‖ **16** [a–a] 𝔐𝔊 בִּלְעָדַי אלהים לא יַעֲנֶה ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[JP] ודקות.

20 מִצְרַיִם לָרָעָב׃ 20 וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת[a] וְהָרָעוֹת אֶת שֶׁבַע
21 הַפָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאֹת׃ 21 וַתָּבֹאנָה אֶל־קִרְבֶּנָה וְלֹא נוֹדַע כִּי־
22 בָאוּ אֶל־קִרְבֶּנָה וּמַרְאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ׃ 22 וָאֵרֶא[a]
23 בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה ׀ שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלֹת בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאוֹת וְטֹבוֹת׃ 23 וְהִנֵּה
שֶׁבַע שִׁבֳּלִים צְנֻמוֹת דַּקּוֹת שְׁדֻפוֹת[a] קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם׃[b]
24 וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים[a] הַדַּקֹּת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים[a] הַטֹּבוֹת וָאֹמַר אֶל־
25 הַחַרְטֻמִּים וְאֵין מַגִּיד לִי׃ 25 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה
26 אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הִגִּיד לְפַרְעֹה׃ 26 שֶׁבַע פָּרֹת[a]
הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם
27 אֶחָד הוּא׃ 27 וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת[a] וְהָרָעֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שֶׁבַע
שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים[b] הָרֵלוֹת[c] שְׁדֻפוֹת[d] הַקָּדִים יִהְיוּ שֶׁבַע שְׁנֵי
28 רָעָב׃ 28 הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה
29 הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה׃ 29 הִנֵּה שֶׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שָׂבָע גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ
30 מִצְרָיִם׃ 30 וְקָמוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ
31 מִצְרַיִם וְכִלָּה הָרָעָב אֶת־הָאָרֶץ׃ 31 וְלֹא־יִוָּדֵע הַשָּׂבָע בָּאָרֶץ מִפְּנֵי
32 הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן כִּי־כָבֵד[a] הוּא מְאֹד׃ 32 וְעַל הִשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם
אֶל־פַּרְעֹה פַּעֲמָיִם כִּי־נָכוֹן הַדָּבָר מֵעִם הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר הָאֱלֹהִים
33 לַעֲשֹׂתוֹ׃ 33 וְעַתָּה יֵרֶא פַּרְעֹה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם וישיתהו[b] עַל־אֶרֶץ
34 מִצְרָיִם׃ 34 יַעַשׂ[a] פַּרְעֹה וְיַפְקֵד פְּקִדִים עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ[b] אֶת־
35 אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע׃ 35 וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים
הַטֹּבֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה[a] אֹכֶל בֶּעָרִים
36 וְשָׁמָרוּ׃ 36 וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶיןָ
37 בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִכָּרֵת הָאָרֶץ בָּרָעָב׃ 37 וַיִּיטַב הַדָּבָר

[14] Mm 303. [15] Mm 301. [16] Mm 302. [17] Mm 824. [18] Mm 298. [19] Mp sub loco. [20] Cf Gn 41,6. [21] וחד אין מגיד Jes 41,26. [22] Mm 165. [23] Prv 3,10. [24] Mm 1385. [25] Mm 304. [26] Mm 4179. [27] Mm 305. [28] Mm 404. [29] Mm 306. [30] Est 2,3. [31] וחד ויצברו Ex 8,10. [32] Mm 3053.

20 [a] 𝔖(𝔗) *mhjlt'* = הַדַּקּוֹת cf 𝔊 ‖ **22** [a] frt pr וְאִישַׁן שְׁנִית cf 𝔊𝔖𝔙^{Mss} et 5 ‖ **23** [a] l c nonn Mss וּשׁ cf 𝔪 ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔪𝔗^{JP} הֵן— ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd הַשִּׁ ‖ **26** [a] l c 𝔪𝔊 הַפִּ ut 27 ‖ **27** [a] 𝔊(𝔖) *ai λεπταί* = הדקות ‖ [b] cf 24[a] ‖ [c] l c 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗^{J} הַדַּקּוֹת ‖ [d] cf 23[a] ‖ **31** [a] l יִכְבַּד (hpgr)? ‖ **34** [a] 𝔪 ויעש cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊 *kaì ἀποπεμπτωσάτωσαν*, prp וְיַחֲמֵשׁוּ ‖ **35** [a] ins וְיִתְּנוּ? cf 48.

לג בתור . י . ל
בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל־עֲבָדָיו׃ 38 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא ס[לח]

ה . ה וכל שמואל דכות ב מ ה רוח יי[33]
כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ׃ 39 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי

יז מל בלישׁ[34] . ד . יא ר״פ ד מנה בתור
הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ׃ 40 אַתָּה

ל . ב חד קמ וחד פת[35]
תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשַּׁק[a] כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ׃

41 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נְתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 41

42 וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ 42

פד לג מנה בתור . ל וחס . ה[36]
אֹתוֹ בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב[a] עַל־צַוָּארוֹ׃ 43 וַיַּרְכֵּב אֹתוֹ 43

ל . ז[37] וחד מן ז[33] מל בלישׁ
בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ[a] לְפָנָיו אַבְרֵךְ[b] וְנָתוֹן אֹתוֹ עַל כָּל־

אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 44 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־ 44

ל . יח
יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 45 וַיִּקְרָא פַרְעֹה 45

ל . ל . ג כת תרתין מילין . ב חס
שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ[a] וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן

יא[38] ג[39] מנה ר״פ
לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 46 וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה 46

בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר[a]

יח . ל
בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 47 וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשִׁבַּע שְׁנֵי הַשָּׂבָע לְקֳמָצִים׃ 47

48 וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל | שֶׁבַע[a] שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ[a] בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־ 48

אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ׃ 49 וַיִּצְפֹּר 49

יוֹסֵף בָּר כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר׃

ב[40] 50 וְלִיוֹסֵף יֻלַּד[a] שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ 50

ג כת תרתין מילין . ג מל . ד[41] מל בתור וכל ג״ך דכות ב מ א
אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן׃ 51 וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכֹר 51

ל . ט . ד[42]
מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי[a] אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי׃ 52 וְאֵת 52

ל
שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עָנְיִי׃ 53 וַתִּכְלֶינָה 53

ל
שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע אֲשֶׁר הָיָה[a] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 54 וַתָּחֵלְנָה שֶׁבַע שְׁנֵי 54

ל מל בתור . ה
הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ

מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם׃ 55 וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־ 55

[33] Mp sub loco. [34] Mm 541. [35] Prv 24,26. [36] Mm 2613. [37] Mm 307. [38] Mm 1858. [39] Mm 308. [40] Dt 33,13. [41] Mm 1146. [42] Mm 309.

40 [a] prp יָשֹׁק; G ὑπακούσεται, prp יָקְשֵׁב; S *nsb djn'* = יִשָּׁפֵט ‖ **42** [a] 𝔪 זהב ‖ **43** [a] pc Mss 𝔪GS א_ ‖ [b] α′ γονατίζειν 𝔘 *ut … genuflecterent* ‖ **45** [a–a] G Ψονθομφανηχ = פצנת פ׳ ‖ **46** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיַּעֲבֹר ‖ **48** [a–a] 1 c 𝔪G הַשׁ׳ אשר הָיָה שֶׁבַע cf 34. 47. 53 ‖ **50** [a] 𝔪 Vrs יֻלְּדוּ ‖ **51** [a] l נַשַּׁנִי? ‖ **53** [a] nonn Mss 𝔪 הָיוּ.

43 פַּרְעֹה לָהֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר
56 לָכֶם תַּעֲשׂוּ׃ 56 וְהָרָעָב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־
57 אֲשֶׁר בָּהֶם[a] וַיִּשְׁבֹּר[b] לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 57 וְכָל־
הָאָרֶץ[a] בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ׃
42 1 וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה
2 תִתְרָאוּ[a]׃ 2 וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם רְדוּ־שָׁמָּה
3 וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת׃ 3 וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר
4 בָּר מִמִּצְרָיִם[a]׃ 4 וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו
5 כִּי אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן׃ 5 וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ הַבָּאִים
6 כִּי־הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 6 וְיוֹסֵף הוּא הַשַּׁלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא[a]
הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה׃
7 וַיַּרְא יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת
8 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃ 8 וַיַּכֵּר
9 יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ׃ 9 וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר
חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ
10 בָּאתֶם׃ 10 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיךָ[a] בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃
11 כֻּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד נֶחְנוּ[a] כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ מְרַגְּלִים׃
12 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם לִרְאוֹת׃ 13 וַיֹּאמְרוּ
שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ[a] אַחִים | אֲנַחְנוּ [b]בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד[b] בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה
14 הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ׃ 14 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא[a]
15 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ 15 בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חֵי פַּרְעֹה
16 אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בְּבֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃ 16 שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד
וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הֲאֶמֶת אִתְּכֶם וְאִם־
17 לֹא חֵי פַּרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ 17 וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת

43 Mm 3073. 44 Mm 2928. 45 Mm 432. 46 Mm 310. 47 Mm 84. 48 Mm 311. Cp 42 1 Mm 471 ב. 2 Mm 312. 3 Mm 262. 4 Mm 1858. 5 Mm 308. 6 Mm 250. 7 וחד ולא הכירהו Hi 2,12. 8 Mm 1024. 9 Mm 743. 10 Mm 2069. 11 Mm 2346. 12 Mm 4234.

56 [a–a] 𝔐 + בר; prb l אֲצֻרוֹת בָּר cf 𝔊𝔖 ‖ [b] l וַיַּשְׁבֵּר cf $\mathfrak{M}^{Mss}$ et 42,6 ‖ **57** [a] l c 𝔐𝔊 הָאָרְצוֹת ‖ **Cp 42,1** [a] 𝔊 *ῥαθυμεῖτε*, prp תִּתְאַחֲרוּ; 𝔖(𝕮^{J}) *tdẖlwn* = תִּירָאוּ ‖ **3** [a] mlt Mss בְּמִצְ׳ 𝔙 ‖ **6** [a] l c 𝔐𝔖𝕮^{J} וְהוּא? ‖ **10** [a] $\mathfrak{M}^{Mss}$𝔊𝔖 ע׳ ‖ **11** [a] 𝔐 אנ׳ ‖ **13** [a] l עבדיך ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **14** [a] ins הַדָּבָר ut 41,28?

ח יָמִים׃ 18 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וִחְיוּ אֶת־ס
ל הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא׃ 19 אִם־כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם֯ אֶחָד[a] יֵאָסֵר בְּבֵית 19
ג[13] מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעְבוֹן בָּתֵּיכֶם׃ 20 וְאֶת־אֲחִיכֶם 20
ו. ל. ז מל ג[14] מנה בתור. ו בטע ר״פ[15] הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא תָמֻתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ 21 וַיֹּאמְרוּ 21
יח[16] אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל אֲשֵׁמִים[17] | אֲנַחְנוּ עַל־אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת[a] נַפְשׁוֹ
בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ[b] הַצָּרָה הַזֹּאת׃ 22 וַיַּעַן 22
יב מל בתור[18] רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם | לֵאמֹר אַל־תֶּחֱטְאוּ בַיֶּלֶד
כג פסוק וגם וכתר חלת מ׳לין[19]. ט ר״פ[20] וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ׃ 23 וְהֵם֯ לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי 23
ל. ב[21] וכל שמואל דכות ב מ א הַמֵּלִיץ בֵּינֹתָם׃ 24 וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם֯ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם 24
ל וכל כפתורי דשמשון דכות וַיִּקַּח מֵאִתָּם֯ אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֶּאְסֹר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ 25 וַיְצַו יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ[a] 25
ל. ח[22] אֶת־כְּלֵיהֶם֯ בָּר וְלָהָשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם֯ אִישׁ אֶל־שַׂקּוֹ וְלָתֶת לָהֶם צֵדָה
מג לַדָּרֶךְ וַיַּעַשׂ[b] לָהֶם כֵּן׃ 26 וַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־חֲמֹרֵיהֶם֯ וַיֵּלְכוּ 26
יג[23] מִשָּׁם׃ 27 וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שַׂקּוֹ[a] לָתֵת מִסְפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרְא 27
כִּסְפּוֹ וְהִנֵּה֯ הוּא בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃ 28 וַיֹּאמֶר אֶל־אֶחָיו הוּשַׁב 28
כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה[a] בְּאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם֯ וַיֶּחֶרְדוּ֯ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר
ב. ח[24] מַה־זֹּאת עָשָׂה֯ אֱלֹהִים לָנוּ׃ 29 וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אַרְצָה֯ 29
ב מל וחד חס[25]. ג ר״פ[26]. ד[27] כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת כָּל־הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃ 30 דְּבֶר הָאִישׁ אֲדֹנֵי 30
הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֹתָנוּ[a] כְּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ׃ 31 וַנֹּאמֶר אֵלָיו 31
כֵּנִים אֲנָחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃ 32 שְׁנֵים־עָשָׂר[a] אֲנַחְנוּ אַחִים[a] בְּנֵי אָבִינוּ 32
הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ 33 וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ 33
ד[27]. ל הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחֵיכֶם֯ הָאֶחָד הַנִּיחוּ
ג. ו[28] אִתִּי וְאֶת־[a]רַעְבוֹן בָּתֵּיכֶם קְחוּ וָלֵכוּ׃ 34 וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן 34
ו[29] אֵלָי וְאֵדְעָה כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם כִּי כֵנִים אַתֶּם אֶת־[a]אֲחִיכֶם֯ אֶתֵּן
ה וכל את השמים ואת הארץ דכות[30]. ל לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ׃ 35 וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ

[13] Mm 313. [14] Mm 314. [15] Mm 76. [16] Mm 658. [17] וחד ואשמים Esr 10,19. [18] Mm 27. [19] Mm 1629. [20] Mm 564. [21] Mm 4083. [22] Mm 601. [23] Mm 315. [24] Mm 77. [25] Mm 316. [26] Mm 317. [27] Mm 291. [28] Mm 593. [29] Mm 961. [30] Mm 2574.

19 [a] ms הא׳ || **21** [a] ms בצ׳ || [b] ms עלינו || **25** [a] prp לְמַלֵּא || [b] prb 1 וַיַּעֲשׂוּ cf 𝔖𝔙 || **27** [a] 1 אַמְתַּחְתּוֹ cf 𝔊 et 28 43,12 || **28** [a] msGST + הוא || **30** [a] 𝔊 + ἐν φυλακῇ cf 40,3 41,10 42,17, ins בְּמִשְׁמָר? || **32** [a–a] msGS^{W} invers || **33** [a] 𝔊(ST) + ἀγορασμόν cf 19, ins שֶׁבֶר || **34** [a] 1 ואת cf GST^{Ms}𝔙.

צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ׃ ל 31.
36 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ פ 32
וְאֶת־בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה׃ 37 וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר פ 33. ב 34
אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וַאֲנִי ב
אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ׃ 38 וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא
לְבַדּוֹ נִשְׁאָר וּקְרָאָתְהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־ ל מפק א 36
43 שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה׃ 1 וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ׃ 2 וַיְהִי ו ול מל בתור 1 יד פסוק בתור 1
כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יז מל בתור 2
אֲבִיהֶם שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ 3 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר כל אורית חס ב מ ג מל
הָעֵד הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃ ל חס 3
4 אִם־יֶשְׁךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ אִתָּנוּ נֵרְדָה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל׃ 5 וְאִם־ ז. ג 4. ג ר״פ בסופ 5
אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי ז
אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃ 6 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד לָאִישׁ ל 6
הַעוֹד לָכֶם אָח׃ 7 וַיֹּאמְרוּ שָׁאֹל שָׁאַל־הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ לֵאמֹר ב 7
הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח וַנַּגֶּד־ל״וֹ עַל־פִּי ׳ הַדְּבָרִים ׳ הָאֵלֶּה ב 8
הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־ ג. ז 8 וכל משחתיך למלך דכורת ב מ א
יִשְׂרָאֵל אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת גַּם־ ז 10. ג 11. יב פסוק גם גם גם
אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־טַפֵּנוּ׃ 9 אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם־לֹא
הֲבִיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטָאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ 10 כִּי ד. ז
לוּלֵא הִתְמַהְמָהְנוּ כִּי־עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה פַּעֲמָיִם׃ 11 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם ד כת א 12. ל 3
יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם
וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וְשִׁקֵּדִים׃ ל 6. ב. ב
12 וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קְחוּ בְיֶדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם ד 13. ב 14
תָּשִׁיבוּ בְיֶדְכֶם אוּלַי מִשְׁגֶּה הוּא׃ 13 וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ ל. ג מל בתור 15
אֶל־הָאִישׁ׃ 14 וְאֵל ׳ שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי ׳ הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם ב 16. ב
אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר׃ וְאֶת־בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי׃ ד 17. יז מל 18

31 Mm 451. 32 Mm 4258. 33 Mm 312. 34 Prv 31,29. 35 Mm 331. Cp 43 1 Mm 750. 2 Mm 250. 3 Mp sub loco. 4 Mm 318. 5 Mm 162. 6 Mm 319. 7 Mm 1829. 8 Mm 614. 9 Mm 1021. 10 Mm 2915. 11 Mm 3078. 12 Mm 1714. 13 Mm 320. 14 Mm 864. 15 Mm 1087. 16 Gn 28,3. 17 Mm 312. 18 Mm 262.

Cp 43,7 [a] sic L, mlt Mss Edd נַ׳ ‖ **13** [a] pc Mss ⅏ וְשׁ׳ ‖ **14** [a] ⅏G הָאֶחָד cf 42,19.

15 וַיִּקְח֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים אֶת־הַמִּנְחָה֮ הַזֹּאת֒ וּמִשְׁנֶ֣ה[a] כֶּ֣סֶף לָקְח֣וּ בְיָדָ֔ם וְאֶת־ 15
16 בִּנְיָמִ֑ן וַיָּקֻ֙מוּ֙ וַיֵּרְד֣וּ מִצְרַ֔יִם וַיַּעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י יוֹסֵֽף׃ 16 וַיַּ֣רְא יוֹסֵ֗ף [a]אִתָּם֙
17 אֶת־[a]בִּנְיָמִ֔ין וַיֹּ֙אמֶר֙ לַאֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּית֔וֹ הָבֵ֤א אֶת־הָאֲנָשִׁים֙ הַבָּ֣יְתָה וּטְבֹ֔חַ 17
וַיַּ֣עַשׂ הָאִ֔ישׁ כַּאֲשֶׁ֖ר
טֶ֣בַח וְהָכֵ֑ן כִּ֥י אִתִּ֛י יֹאכְל֥וּ הָאֲנָשִׁ֖ים בַּצָּהֳרָֽיִם׃
18 אָמַ֔ר יוֹסֵ֖ף וַיָּבֵ֣א הָאִ֑ישׁ[a] אֶת־הָאֲנָשִׁים֙ בֵּיתָ֣ה יוֹסֵ֔ף׃ 18 וַיִּירְא֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים
כִּ֤י הוּבְא֙וּ֙ בֵּ֣ית יוֹסֵ֔ף וַיֹּ֣אמְר֔וּ עַל־דְּבַ֥ר הַכֶּ֖סֶף הַשָּׁ֣ב[a] בְּאַמְתְּחֹתֵ֣ינוּ
בַּתְּחִלָּ֣ה ׀ אֲנַ֣חְנוּ מוּבָאִ֗ים לְהִתְגֹּלֵ֤ל עָלֵ֙ינוּ֙ וּלְהִתְנַפֵּ֣ל עָלֵ֔ינוּ וְלָקַ֥חַת
אֹתָ֛נוּ לַעֲבָדִ֖ים וְאֶת־חֲמֹרֵ֑ינוּ׃ 19 וַיִּגְּשׁ֗וּ אֶל־הָאִישׁ֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּ֣ית יוֹסֵ֔ף 19
וַיְדַבְּר֥וּ אֵלָ֖יו פֶּ֥תַח הַבָּֽיִת׃ 20 וַיֹּ֣אמְר֔וּ בִּ֥י ׀ אֲדֹנִ֖י יָרֹ֣ד יָרַ֑דְנוּ בַּתְּחִלָּ֖ה 20
לִשְׁבָּר־אֹֽכֶל׃ 21 וַיְהִ֕י כִּֽי־בָ֥אנוּ אֶל־הַמָּל֖וֹן וַנִּפְתְּחָ֣ה אֶת־אַמְתְּחֹתֵ֑ינוּ
וְהִנֵּ֤ה כֶֽסֶף־אִישׁ֙ בְּפִ֣י אַמְתַּחְתּ֔וֹ כַּסְפֵּ֖נוּ בְּמִשְׁקְלֽוֹ׃ וַנָּשֹׁ֥ב אֹת֛וֹ בְּיָדֵ֖נוּ׃
22 וְכֶ֣סֶף אַחֵ֔ר הוֹרַדְנ֥וּ[a] בְיָדֵ֖נוּ לִשְׁבָּר־אֹ֑כֶל לֹ֣א יָדַ֗עְנוּ מִי־שָׂ֛ם כַּסְפֵּ֖נוּ 22
בְּאַמְתְּחֹתֵ֥ינוּ׃ 23 וַיֹּ֣אמֶר֮ שָׁל֣וֹם לָכֶם֒ אַל־תִּירָ֔אוּ אֱלֹהֵיכֶ֥ם וֵאלֹהֵ֛י 23
אֲבִיכֶ֖ם[a] נָתַ֣ן לָכֶ֑ם מַטְמוֹן֙ בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶ֔ם כַּסְפְּכֶ֖ם בָּ֣א אֵלָ֑י וַיּוֹצֵ֥א
אֵלֵהֶ֖ם אֶת־שִׁמְעֽוֹן׃ 24 וַיָּבֵ֤א הָאִישׁ֙ אֶת־הָאֲנָשִׁ֔ים בֵּיתָ֖ה יוֹסֵ֑ף וַיִּתֵּ֣ן 24
מַ֔יִם וַיִּרְחֲצ֖וּ רַגְלֵיהֶ֑ם וַיִּתֵּ֥ן מִסְפּ֖וֹא לַחֲמֹרֵיהֶֽם׃ 25 וַיָּכִ֙ינוּ֙ אֶת־הַמִּנְחָ֔ה 25
עַד־בּ֥וֹא יוֹסֵ֖ף בַּצָּהֳרָ֑יִם כִּ֣י שָׁמְע֗וּ כִּי־שָׁ֛ם יֹאכְל֥וּ[a] לָֽחֶם׃ 26 וַיָּבֹ֣א 26
יוֹסֵ֣ף הַבַּ֔יְתָה וַיָּבִ֥יאוּ[a] ל֖וֹ אֶת־הַמִּנְחָ֑ה אֲשֶׁר־בְּיָדָ֗ם הַבַּ֙יְתָה֙[b] וַיִּשְׁתַּחֲוּ־
ל֥וֹ[c] אָ֖רְצָה׃ 27 וַיִּשְׁאַ֤ל לָהֶם֙ לְשָׁל֔וֹם וַיֹּ֣אמֶר הֲשָׁל֔וֹם אֲבִיכֶ֥ם הַזָּקֵ֖ן אֲשֶׁר 27
אֲמַרְתֶּ֣ם הַעוֹדֶ֑נּוּ חָֽי׃ 28 וַיֹּ֣אמְר֔וּ שָׁל֥וֹם לְעַבְדְּךָ֖ לְאָבִ֑ינוּ עוֹדֶ֥נּוּ חַ֛י[a] 28
וַיִּקְּד֖וּ וַיִּשְׁתַּחֲוֽוּ׃[b] 29 וַיִּשָּׂ֤א עֵינָיו֙ וַיַּ֣רְא אֶת־בִּנְיָמִ֣ין אָחִ֔יו בֶּן־אִמּ֑וֹ וַיֹּ֙אמֶר֙ 29
חֲנֵּ֥ךְ אֱלֹהִ֖ים יְחָנְךָ֥ בְנִֽי׃
הֲזֶ֣ה אֲחִיכֶ֗ם הַקָּטֹן֙ אֲשֶׁ֣ר אֲמַרְתֶּ֣ם[a] אֵלָ֑י וַיֹּ֙אמֶר֙ אֱלֹהִ֣ים יָחְנְךָ֔ בְּנִ֖י׃
30 וַיְמַהֵ֣ר יוֹסֵ֔ף כִּֽי־נִכְמְר֥וּ רַחֲמָ֖יו אֶל־[a]אָחִ֑יו וַיְבַקֵּ֣שׁ לִבְכּ֔וֹת וַיָּבֹ֣א 30
הַחַדְרָ֔ה וַיֵּ֖בְךְּ שָׁ֑מָּה׃ 31 וַיִּרְחַ֖ץ פָּנָ֑יו וַיֵּצֵ֗א וַיִּתְאַפַּ֙ק֙ וַיֹּ֣אמֶר שִׂ֔ימוּ לָ֖חֶם׃ 31

[19] Mm 312. [20] Mm 262. [21] Mm 321. [22] Mm 322. [23] Mm 1557. [24] Mm 639. [25] Mm 323. [26] Mm 216. [27] Mm 324. [28] Mm 328. [29] Mm 71. [30] Mm 2194. [31] Mm 1510. [32] Mm 169. [33] Mm 3916. [34] Mm 3452. [35] Mm 325. [36] Mm 2320. [37] Mm 1889. [38] Mm 3762.

15 [a] mlt Mss ה־ ‖ **16** [a–a] ωGV אִתָּם וְאֵת ‖ **17** [a] > G*S, dl? ‖ **18** [a] ω המושב ‖ **22** [a] ω לקחנו ‖ **23** [a] 2 Mss G תֵּיכֶם אֲבִ(ו)י ‖ **25** [a] G sg, l ל־? ‖ **26** [a] sic 𝔐 ‖ [b] > V, frt dl ‖ [c] frt ins c pc Mss GV אַפַּיִם cf 42,6 ‖ **28** [a] ωG + וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ הָאִישׁ הַהוּא לֵאלֹהִים ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd חוו־ ‖ **29** [a] G + *ἀγαγεῖν* = לְהָבִיא ‖ **30** [a] ωG עַל.

32 וַיִּשְׂאוּ֩ לָ֨ו לְבַדּ֜וֹ וְלָהֶ֣ם לְבַדָּ֗ם וְלַמִּצְרִ֛ים הָאֹכְלִ֥ים אִתּ֖וֹ לְבַדָּ֑ם כִּ֣י לֹא֩ יוּכְל֨וּן הַמִּצְרִ֜ים לֶֽאֱכֹ֣ל אֶת־הָעִבְרִ֗ים לֶ֚חֶם כִּֽי־תוֹעֵבָ֣ה הִ֔וא לְמִצְרָ֖יִם׃ 33 וַיֵּשְׁב֤וּ לְפָנָיו֙ הַבְּכֹ֣ר כִּבְכֹרָת֔וֹ וְהַצָּעִ֖יר כִּצְעִרָת֑וֹ וַיִּתְמְהוּ֙ הָאֲנָשִׁ֔ים אִ֖ישׁ אֶל־רֵעֵֽהוּ׃ 34 וַיִּשָּׂ֤א מַשְׂאֹת֙ מֵאֵ֣ת פָּנָ֔יו אֲלֵהֶ֑ם וַתִּרֶב֙ מַשְׂאַ֣ת בִּנְיָמִ֔ן מִמַּשְׂאֹ֖ת כָּלָ֣ם חָמֵ֣שׁ יָדֹ֑ות וַיִּשְׁתּ֥וּ וַיִּשְׁכְּר֖וּ עִמּֽוֹ׃

44 1 וַיְצַ֣ו אֶת־אֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּיתֹ֔ו לֵאמֹ֖ר מַלֵּ֣א אֶת־אַמְתְּחֹ֣ת הָאֲנָשִׁ֔ים אֹ֖כֶל כַּאֲשֶׁ֣ר יוּכְל֣וּן שְׂאֵ֑ת וְשִׂ֥ם כֶּֽסֶף־אִ֖ישׁ בְּפִ֥י אַמְתַּחְתֹּֽו׃ 2 וְאֶת־גְּבִיעִ֞י גְּבִ֣יעַ הַכֶּ֗סֶף תָּשִׂ֙ים֙ בְּפִי֙ אַמְתַּ֣חַת הַקָּטֹ֔ן וְאֵ֖ת כֶּ֣סֶף שִׁבָּרֹ֑ו וַיַּ֗עַשׂ כִּדְבַ֛ר יֹוסֵ֖ף אֲשֶׁ֥ר דִּבֵּֽר׃ 3 הַבֹּ֕קֶר אֹ֖ור וְהָאֲנָשִׁ֣ים שֻׁלְּח֑וּ הֵ֚מָּה וַחֲמֹרֵיהֶ֔ם׃ 4 הֵ֣ם יָצְא֔וּ אֶת־הָעִ֖יר לֹ֣א הִרְחִ֑יקוּ וְיֹוסֵף֙ אָמַ֣ר לַאֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּיתֹ֔ו קֻ֚ם רְדֹ֣ף אַחֲרֵ֣י הָאֲנָשִׁ֔ים וְהִשַּׂגְתָּ֖ם וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֑ם לָמָּ֥ה שִׁלַּ֖מְתֶּם רָעָ֥ה תַֽחַת־טֹֽובָה׃ 5 הֲלֹ֣וא זֶ֤ה אֲשֶׁר־יִשְׁתֶּה֙ אֲדֹנִ֣י בֹּ֔ו וְה֥וֹא נַחֵ֖שׁ יְנַחֵ֣שׁ בֹּ֑ו הֲרֵעֹתֶ֖ם אֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶֽם׃ 6 וַיַּשֵּׂ֖גֶם וַיְדַבֵּ֣ר אֲלֵהֶ֑ם אֶת־הַדְּבָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ 7 וַיֹּ֤אמְרוּ֙ אֵלָ֔יו לָמָּה֙ יְדַבֵּ֣ר אֲדֹנִ֔י כַּדְּבָרִ֖ים הָאֵ֑לֶּה חָלִ֣ילָה לַעֲבָדֶ֔יךָ מֵעֲשֹׂ֖ות כַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ 8 הֵ֣ן כֶּ֤סֶף אֲשֶׁר־מָצָ֙אנוּ֙ בְּפִ֣י אַמְתְּחֹתֵ֔ינוּ הֱשִׁיבֹ֥נוּ אֵלֶ֖יךָ מֵאֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן וְאֵ֨יךְ֙ נִגְנֹ֣ב מִבֵּ֔ית אֲדֹנֶ֖יךָ כֶּ֥סֶף אֹו־זָהָֽב׃ 9 אֲשֶׁר־יִמָּצֵ֥א אִתּ֛וֹ מֵעֲבָדֶ֖יךָ וָמֵ֑ת וְגַם־אֲנַ֥חְנוּ נִהְיֶ֖ה לַאדֹנִ֥י לַעֲבָדִֽים׃ 10 וַיֹּ֕אמֶר גַּם־עַתָּ֖ה כְּדִבְרֵיכֶ֑ם כֵּן־הוּא֙ אֲשֶׁר֙ יִמָּצֵ֣א אִתֹּ֔ו יִהְיֶה־לִּ֥י עָ֖בֶד וְאַתֶּ֥ם תִּהְי֖וּ נְקִיִּֽם׃ 11 וַיְמַהֲר֗וּ וַיֹּורִ֛דוּ אִ֥ישׁ אֶת־אַמְתְּחֹתֹ֖ו אַ֑רְצָה וַיִּפְתְּח֥וּ אִ֖ישׁ אַמְתַּחְתֹּֽו׃ 12 וַיְחַפֵּ֣שׂ בַּגָּדֹ֔ול הֵחֵ֖ל וּבַקָּטֹ֣ן כִּלָּ֑ה וַיִּמְצָ֤א הַגָּבִיעַ֙ בְּאַמְתַּ֣חַת בִּנְיָמִ֔ן׃ 13 וַיִּקְרְעוּ֙ שִׂמְלֹתָ֔ם וַיַּעֲמֹ֥ס אִ֖ישׁ עַל־חֲמֹרֹ֑ו וַיָּשֻׁ֖בוּ הָעִֽירָה׃ 14 וַיָּבֹ֤א יְהוּדָה֙ וְאֶחָ֣יו בֵּיתָ֔ה יֹוסֵ֖ף וְה֣וּא עֹודֶ֑נּוּ שָׁ֕ם וַיִּפְּלוּ֙ לְפָנָ֔יו אָ֖רְצָה׃ 15 וַיֹּ֤אמֶר לָהֶם֙ יֹוסֵ֔ף מֶ֚ה הַמַּעֲשֶׂ֣ה הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶ֖ם הֲלֹ֣וא יְדַעְתֶּ֑ם כִּֽי־נַחֵ֥שׁ יְנַחֵ֛שׁ אִ֥ישׁ אֲשֶׁר־כָּמֹ֖נִי׃ 16 וַיֹּ֤אמֶר יְהוּדָה֙ מַה־נֹּ֣אמַר לַאדֹנִ֔י מַה־נְּדַבֵּ֖ר וּמַה־נִּצְטַדָּ֑ק הָאֱלֹהִ֞ים מָצָ֣א אֶת־עֲוֹ֣ן עֲבָדֶ֗יךָ הִנֶּ֤נּוּ עֲבָדִים֙

[39] Mm 1053. [40] 1 R 5,10. [41] Mm 326. Cp 44 [1] Mm 321. [2] Mm 211. [3] Jdc 7,15. [4] Mm 1858. [5] Mm 27. [6] Mm 2694. [7] Mm 3765. [8] Mm 1972. [9] Mm 11. [10] Mm 327.

32 [a] frt l למצרים ‖ **Cp 44,5** [a] 𝔊 pr *ἵνα τί ἐκλέψατέ μου τὸ κόνδυ τὸ ἀργυροῦν* cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔗^{P} + *kljd'* = הַגְּבִיעַ ‖ **8** [a] l c 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗^{J} הֵ֣ן cf 43,21.22 ‖ **9** [a] 𝔐 יומת ‖ **16** [a] 𝔐 Vrs ומה ‖ [b] 𝔐𝔊 וה׳.

ל פסוק בתור יום גם ובילה חדה ביניה
ב זקף קבי

17 לַאדֹנִי גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ׃ 17 וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי
מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם
סוף (מא) פרש עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם׃ פ קמו 18 וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמַר

יא. לז. ב בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ

ל כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה׃ 19 אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב 19

בי. ב וחס. יב אוֹ־אָח׃ 20 וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו 20

טי. ד מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃ 21 וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ 21

ג וחס. ב חד מל וחד חס. יג. כט. טז הוֹרִדֻהוּ אֵלַי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃ 22 וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר 22
לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת׃ 23 וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא 23

ד בלישׁ. יז. ב יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי׃ 24 וַיְהִי כִּי עָלִינוּ 24

כל אורית חס ב מ ג מל אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי׳ וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי׃ 25 וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־ 25
לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ 26 וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ 26
וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ׃

ב. יט 27 וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי׃ 27

כ. ג. ב. כא 28 וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה׃ 28

ו. ל וחס. כב 29 וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי 29

י. ל בְּרָעָה שְׁאֹלָה׃ 30 וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ 30

ח. ב. ב חס. כג וְנַפְשׁוֹ קְשׂוּרָה בְנַפְשׁוֹ׃ 31 וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־אֵין הַנַּעַר׳ וָמֵת וְהוֹרִידוּ 31

י. ח עֲבָדֶיךָ אֶת־שֵׂיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׁאֹלָה׃ 32 כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת־ 32

ב. ד הַנַּעַר מֵעִם אָבִי׳ לֵאמֹר אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל־
ל הַיָּמִים׃ 33 וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל 33
עִם־אֶחָיו׃ 34 כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה 34

ג. ל בָּרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־אָבִי׃ 45 45 1 וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק

ג׳ לְכָל הַנִּצָּבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ
ל. ג׳ אִתּוֹ בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו׃ 2 וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם 2

11 Mm 328. 12 Gn 4,23. 13 Okhl 70. 14 Mm 3056. 15 Mm 329. 16 Mm 2501. 17 Mm 430. 18 Mm 916. 19 Mm 2088. 20 והד יצא אחד 2 R 4,39. 21 Mm 330. 22 Mm 331. 23 Mm 2191 contra textum. Cp 45 1 Mm 1363. 2 Mp sub loco.

24 a 2 Mss ωGS אבינו || 31 a ins c ωG אָתָנוּ || 32 a ω אבינו.

3 וַיִּשְׁמַע[a] בֵּית פַּרְעֹה׃ 3 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי
4 חָי וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ מִפָּנָיו׃ 4 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־ כג
אֶחָיו גְּשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי
5 מִצְרָיְמָה׃ 5 וְעַתָּה אַל־תֵּעָצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מְכַרְתֶּם אֹתִי כתי׳ ת בטע׳ . ב . יח
6 הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם׃ 6 כִּי־זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב
7 בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חָרִישׁ וְקָצִיר[a]׃ 7 וַיְשַׁלְּחֵנִי כג . ב[5] . ב
אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׁאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם לִפְלֵיטָה[a] ג[6]
8 גְּדֹלָה׃ 8 וְעַתָּה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי[c] הָאֱלֹהִים וַיְשִׂימֵנִי ו[7]
9 לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־[c]אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 מַהֲרוּ ל . יח . ד[8]
וַעֲלוּ אֶל־אָבִי וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי[c] אֱלֹהִים לְאָדוֹן ל
10 לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד׃ 10 וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן[a] וְהָיִיתָ נ[9]
קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃
11 וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־[c]תִּוָּרֵשׁ[a] אַתָּה יב[10] . ב[11]
12 וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ 12 וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי בִנְיָמִן כִּי־ יג . י . יז מל[12]
13 פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם׃ 13 וְהִנַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת ד[13] . ל מל בתור׃
14 כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמִהַרְתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֵנָּה׃ 14 וַיִּפֹּל עַל־[c] ב
צַוְּארֵי בִנְיָמִן־אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־צַוָּארָיו׃ 15 וַיְנַשֵּׁק לְכָל־ ט וכל יהודה ויוסף דכות׳[14]
16 אֶחָיו וַיֵּבְךְּ עֲלֵיהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ׃ 16 וְהַקֹּל נִשְׁמַע יג חס בתור[15] . ב[16]
בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו׃ לג בתור׃ י
17 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֱמֹר אֶל־אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־ ל
18 בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בֹאוּ אַרְצָה[c] כְּנָעַן׃ 18 וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בָּתֵּיכֶם יז[17]
וּבֹאוּ אֵלָי וְאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־טוּב[c] אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִכְלוּ אֶת־[c]חֶלֶב הָאָרֶץ׃ יט בלישׁ[19] . ל[20] יח[18]
19 וְאַתָּה צֻוִּיתָה[a] זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם ל
20 וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם׃ 20 וְעֵינְכֶם אַל־תָּחֹס עַל־ ב[21] . ב חס[22]
21 כְּלֵיכֶם כִּי־טוּב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הִוא׃ 21 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יט בלישׁ[19]

[3]Mm 84. [4]Mm 3160. [5]Gn 8,22. [6]Mm 2068. [7]Mm 1580. [8]Mm 332. [9]Ez 32,19. [10]Mm 1823. [11]Prv 20,13. [12]Mm 262. [13]Mm 333. [14]Mm 334. [15]Mm 675 contra textum. [16]Mm 3894. [17]Mm 77. [18]Mm 3926. [19]Mm 335. [20]וחד ואת חלב Lv 16,25. [21]Am 5,26. [22]Mm 2804.

Cp 45,2 [a] GS pass, l וַיִּשְׁמַע? ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd צָ– ‖ **7** [a] l c ms G פ׳ ‖ **10** [a] G *Γεσεμ Ἀραβίας* cf Neh 6,1 ‖ **11** [a] l תִּוָּרֵשׁ (a רוּשׁ)? ‖ **19** [a] l צֻוֵּה אֹתָם? cf GV.

22 וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַּרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ׃ 22 לְכֻלָּם
לכ²³ . ג כת כן²⁴ . ל . ב חס דחס²⁴ נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת
23 שְׂמָלֹת׃ 23 וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרָיִם
ג²⁵ . ל . ח . יט בלישׁ²⁶ וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃ 24 וַיְשַׁלַּח אֶת־
ב . ג²⁷ . כב²⁸ אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ[a] בַּדָּרֶךְ׃ 25 וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם
ת רמטע . ד²⁹ חס וכל שפטים ושמואל דכות ב מ ב וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה[a] כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ 26 וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף
ל . יח . ל חַי וְכִי־הוּא מֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי לֹא־הֶאֱמִין לָהֶם׃
27 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא אֶת־ 27
כד . ל³⁰ הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃
28 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חַי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְּטֶרֶם אָמוּת׃ 28
ד¹ . ל **46** 1 וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָׁבַע וַיִּזְבַּח
כה² . ד ב מל וב חס³ זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק׃ 2 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ׀ לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת[a]
ד שמואא מתאימין⁴ . ז בתור הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ׀ יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 3 וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי
ל . כה⁵ אָבִיךָ אַל־תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם׃ 4 אָנֹכִי
יב בתור . כה⁵ . ל . ג כת ה⁶ . ל . ז ומל⁷ אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַּם־עָלֹה וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל־
מג עֵינֶיךָ׃ 5 וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב
כד אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה לָשֵׂאת
אֹתוֹ׃ 6 וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן 6
כה⁵ . ל וַיָּבֹאוּ מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ׃ 7 בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו 7
כה⁵ . י בתור וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרַיְמָה׃ ס 8 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת 8
כה⁵ . ו חס בתור⁸ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן׃ 9 וּבְנֵי 9
ל רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרוֹן[a] וְכַרְמִי׃ 10 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין 10
ב חס . ל וְאָהַד[a] וְיָכִין וְצֹחַר[b] וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית׃ 11 וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת[a] 11
ל . ל וּמְרָרִי׃ 12 וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וָזָרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן 12

[23]Mm 319. [24]Mm 336. [25]Mm 337. [26]Mm 335. [27]Mm 338. [28]Mm 59. [29]Mm 195. [30]Mm 2025.
Cp 46 [1]Mm 339. [2]Mm 5. [3]Mm 340. [4]Mp sub loco. [5]Mm 84. [6]Mm 341. [7]Mm 1858. [8]Mm 2737.
[9]Mm 410.

24 [a] 𝔪 תתרגזו ‖ **25** [a] Seb nonn Mss 𝔪 אַרְצָה ‖ **Cp 46,2** [a] Vrs sg, 1 frt אֵת– ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔪 חֹ ‖ **10** [a] > Nu 26,12 et 1Ch 4,24 ‖ [b] 𝔪 וצהר, Nu 26,13 et 1Ch 4,24 זֶרַח ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔖𝔚ʲ וקׄ.

13 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּהְיוּ בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל[a]׃ 13 וּבְנֵי יִשָּׂשכָר[a] תּוֹלָע ל
14 15 וּפֻוָּה[b] וְיוֹב[c] וְשִׁמְרוֹן׃ 14 וּבְנֵי זְבוּלֻן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃ 15 אֵלֶּה | ל וחס[10]. ט[11] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א
בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אָרָם וְאֶת־דִּינָה בִתּוֹ כָּל־נֶפֶשׁ ל
16 בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ׃ 16 וּבְנֵי גָד צְפִיוֹן[a] וְחַגִּי שׁוּנִי[b] וְאֶצְבֹּן[c] עֵרִי ג מל[12]. ל. ל חס[13]
17 וַאֲרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃ 17 וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי[a] וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח
18 אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃ 18 אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן
19 לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ׃ 19 בְּנֵי
20 רָחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ 20 וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר ג[14]. ה
יָלְדָה־לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃ ג כת תרתין מילין. ב חס. ב
21 וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל[a] גֵּרָא וְנַעֲמָן[b] אֵחִי וְרֹאשׁ מֻפִּים ל. ב בתרי לישנ[15]
22 וְחֻפִּים[b] וָאָרְדּ[c]׃ 22 אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה[a] לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ
23 24 אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ 23 וּבְנֵי[a] דָן חֻשִׁים[b]׃ 24 וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר יד פסוק בתור[16]. ל. ב בתרי לישנ. ל
25 וְשַׁלֻּם[a]׃ 25 אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־
26 אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה׃ 26 כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה ו בתור. ג בטע[17]. כח[18]
27 יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ׃ 27 וּבְנֵי יוֹסֵף ל
אֲשֶׁר־יֻלַּד[a]־לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה ד בתור. ג בטע[17]
מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים׃ פ 28 וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף כח[18]. ג[19] (נמ)ס
29 לְהוֹרֹת[a] לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ[b] אַרְצָה גֹּשֶׁן׃ 29 וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ ב
וַיַּעַל לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו וַיִּבְךְּ׃ ב. כ[20]
30 עַל־צַוָּארָיו עֽוֹד׃ 30 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפָּעַם אַחֲרֵי ל
31 רְאוֹתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי׃ 31 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וְאֶל־בֵּית
אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה אֵלָיו אַחַי וּבֵית־אָבִי אֲשֶׁר כא[21]

[10] Mm 331. [11] Mm 218 contra textum. [12] Mm 3941. [13] L ו erasum, וחד אצבון 1 Ch 7,7. [14] Mm 342. [15] Mm 343. [16] Mm 750. [17] Mm 344. [18] Mm 84. [19] Mm 345. [20] Mm 1227. [21] וחד אומרה Ps 42,10.

12 [a] ms S וַחֲמוּאֵל ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss יְשָׁ ‖ [b] ms S ופוּאָה cf 1 Ch 7,1 ‖ [c] 1 וְיָשׁוּב cf ms G et Nu 26,24 1 Ch 7,1 ‖ **16** [a] ms G צְפוֹן cf Nu 26,15 ‖ [b] pc Mss ms S וְשׁ ‖ [c] frt 1 c ms S ואצבעון ‖ **17** [a] 1 prb וישׁוּ ‖ **21** [a] G + *ἐγένοντο δὲ υἱοὶ Βαλα* cf 1 Ch 8,3, ins וַיִּהְיוּ בְּנֵי אַרְוד Nu 26,17 ‖ [b–b] 1 וַאֲחִירָם וְשׁוּפָם וְחוּפָם cf Nu 26,38 sq ‖ [c] 1 Ch 8,3 אַדָּר **22** [a] 1 c mlt Mss ms S יָלְדָה ‖ **23** [a] Seb וּבֶן ‖ [b] G *Ασομ* = חשום; frt 1 sec Nu 26,42 שׁוּחָם ‖ **24** [a] ms et 1 Ch 7,13 וְשָׁלוּם ‖ **27** [a] cf 35,26[a] ‖ **28** [a] ms S לְהַרְאוֹת, G *συναντῆσαι αὐτῷ* = לְהִקָּרוֹת cf V ‖ [b] ms SV א–.

ח ר״פ 32 בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן בָּאוּ אֵלָי׃ 32 וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי־אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ
33 וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ׃ 33 וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם
34 פַּרְעֹה וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם׃ 34 וַאֲמַרְתֶּם אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ
ג רמל[22] . ו פסוק בתור ומילה חדה ביניהו מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן
ד כת ה כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֵה צֹאן׃ 47 1 וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֶּד 47
לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ
ל . ל וחס כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ 2 וּמִקְצֵה אֶחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיציגם
לִפְנֵי פַּרְעֹה׃ 3 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־אֶחָיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל־
ד כת ה . ו פסוק בתור גם גם ומילה חדה ביניהו . ח[1] מל וכל י ש ת דכות ב מ א פַּרְעֹה רֹעֵה צֹאן עֲבָדֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ׃ 4 וַיֹּאמְרוּ אֶל־
פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי־אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי־
כ בטע . כ[2] . ג בטע כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ 5 וַיֹּאמֶר
יג ר״פ פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאַחֶיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ׃ 6 אֶרֶץ מִצְרַיִם
ב . כ[3] לְפָנֶיךָ הִוא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אַחֶיךָ יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ
ל . ב[4] גֹּשֶׁן וְאִם־יָדַעְתָּ וְיֶשׁ־בָּם אַנְשֵׁי־חַיִל וְשַׂמְתָּם שָׂרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי׃
נא[1] ל מנה בתור וחד מן יח ר״פ . ב וחס 7 וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי פַּרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־
8 9 פַּרְעֹה׃ 8 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ׃ 9 וַיֹּאמֶר
ג[5] יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ
ב . ד תד חס וג מל[6] יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת־יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם׃ 10 וַיְבָרֶךְ
ל . ח[8] יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַּרְעֹה׃ 11 וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־
אֶחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמֵיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעְמְסֵס
ל . ה[9] . ט כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה׃ 12 וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־
בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף׃
ד ר״פ[9] . ל 13 וְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד הָרָעָב מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ
ל בתור מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב׃ 14 וַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף

[22]Mm 2467. Cp 47 [1]Mm 346. [2]Mm 534. [3]Dt 10,2. [4]Mm 639. [5]Mm 347. [6]Mm 2859. [7]Mm 2152. [8]Mm 348. [9]Mm 349.

34 [a] l c mlt Mss 𝔐 רֹעֵי cf 𝔖𝔗𝔗[J] ‖ **Cp 47,2** [a] frt ins c 𝔐 עִמּוֹ ‖ **3** [a] 𝔐𝔊 אֲחֵי יוֹסֵף ‖ [b] cf 46,34[a] ‖ **5** [a] huc c 𝔊 tr 6b; postea sec 𝔊 ins וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף יַעֲקֹב וּבָנָיו וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר ‖ **6** [a–a] cf 5[a] ‖ [b] 𝔐 הִישׁ ‖ **13** [a] 𝔐 ותלא cf 19,11, 𝔊 ἐξέλιπεν δέ.

הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר־הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֹא
15 יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַּרְעֹה׃ 15 וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר הָבָה־לָנוּ לֶחֶם
16 וְלָמָּה נָמוּת נֶגְדֶּךָ כִּי אָפֵס כָּסֶף׃ 16 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה
17 לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אָפֵס כָּסֶף׃ 17 וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף
וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבַחֲמֹרִים
18 וַיְנַהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא׃ 18 וַתִּתֹּם הַשָּׁנָה הַהִוא
וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נְכַחֵד מֵאֲדֹנִי כִּי אִם־תַּם
הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדֹנִי לֹא נִשְׁאַר לְפָנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם־
19 גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ׃ 19 לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אַדְמָתֵנוּ קְנֵה־
אֹתָנוּ וְאֶת־אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה
וְתֶן־זֶרַע וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תֵשָׁם׃ 20 וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־
אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם
21 הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה׃ 21 וְאֶת־הָעָם הֶעֱבִיר אֹתוֹ לֶעָרִים
22 מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קָצֵהוּ׃ 22 רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי
חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֶת־חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־
23 כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אַדְמָתָם׃ 23 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם
הַיּוֹם וְאֶת־אַדְמַתְכֶם לְפַרְעֹה הֵא־לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה׃
24 וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁת לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה
לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאָכְלְכֶם וְלַאֲשֶׁר בְּבָתֵּיכֶם וְלֶאֱכֹל לְטַפְּכֶם׃
25 וַיֹּאמְרוּ הֶחֱיִתָנוּ נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיֵינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה׃
26 וַיָּשֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה
27 לַחֲמֻשׁ רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא הָיְתָה לְפַרְעֹה׃ 27 וַיֵּשֶׁב
יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד׃

10 ח״ם. ל. 11 נא״ז. יח מנה בתור׳ 12 ב 13 ד 14 ב. ז דגש 15 ד חס בלישׁ. ב. 16 ד 17 ג. ל 18 ב. ז פסוק בתור׳ גם גם ומילה חדה ביניה 19 ז דגש 15 ג. ב חד קמ וחד פת׳. ד ג מנה ר״פ 20 ה. יג חס בתור׳ 21 יג 22 ב 23 ה ו. ג 24 ג מל. ג חס ול בלישׁ 25 ל. ל 26 פד לג מנה בתור׳ 27 ל וחס. לג בתור׳

10 Mm 3981. 11 Mm 639. 12 Mm 350. 13 Mm 1698. 14 Mm 4247. 15 Mm 351. 16 1 R 7,22. 17 Mm 188. 18 Mm 352. 19 Mm 2817. 20 Mm 311. 21 Mm 675. 22 Mm 1055. 23 Mm 3805. 24 Mm 1240. 25 Mm 828.

15 a l c ms𝔖𝔗 הַכֹּ֫ל ‖ 16 a ins c ms𝔊𝔗ʲ לֶחֶם ‖ b cf 15a ‖ 18 a ins בָּא? ‖ 21 a–a l c ms𝔊 הֶעֱבִיד אתו לַעֲבָדִים cf 𝔙 ‖ 24 a prp מַהַתְּבוּאוֹת vel ׳הַת cf 𝔊 ‖ b l frt וְלֶאֱכֹל ‖ c–c > 𝔊*, add ‖ 26 a–a 𝔊 *ἀποπεμπτοῦν τῷ Φαραω*, l ׳לְחַמֵּשׁ לפ.

28 וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי[a] יְמֵי־יַעֲקֹב פרש
שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה׃ 29 וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל[o] 29 ב[27] . ג קריבה לעיתא[27]
לָמוּת וַיִּקְרָא | לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ ח . סו
שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי כד
בְּמִצְרָיִם׃ 30 וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וְקָבַרְתָּנִי בְקִבְרָתָם[a] 30 ל[28]
וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶךָ׃[b] 31 וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִּי וַיִּשָּׁבַע לוֹ 31 צא . יג חס בלית
וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה׃[a] פ ג . ז ח
48 1 וַיְהִי[o] אַחֲרֵי[o] הַדְּבָרִים[o] הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר[a] לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ ס[מג] [מג]
חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו[o] עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃ 2 [a]וַיֻּגַּד 2 ח[2] . ד . ג
לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר[a] הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־ ח[3] . ג
הַמִּטָּה׃ 3 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ 3
כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃ 4 וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל ל . ל 4
עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם׃ 5 וְעַתָּה 5
שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־ נ[4] . כח[5]
הֵם אֶפְרַיִם[o] וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי׃ 6 וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־ 6 ע[6]
הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְנַחֲלָתָם׃ 7 וַאֲנִי | 7 ב . סז ר״פ
בְּבֹאִי מִפַּדָּן[a] מֵתָה עָלַי רָחֵל[b] בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ ל . ג
לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרָה שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת[c] הִוא בֵּית לָחֶם׃ 8 וַיַּרְא 8 ט חס[7] . ג בסיפ .
ב קמ ובתרי לישנ[8]
יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה׃[a] 9 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי 9 ז מסוק ויאמר ויאמר[9]
הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃ 10 וְעֵינֵי 10 יא[10] . צא . לו[11] .
ג מנה ר״פ
יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֵּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם ה[12]
וַיְחַבֵּק לָהֶם׃ 11 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה[a] פָּנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי 11 יג[13] כת ה בחולי
ול בלישׁ . ל
וְהִנֵּה הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ׃ 12 וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם 12 יג מל[14]

[26] Mm 353. [27] Mm 1874. [28] וחד כי נשאתני Ps 102,11. Cp 48 [1] Mm 154. [2] Mm 1635. [3] Mm 4195. [4] Mm 354. [5] Mm 84. [6] Mm 4258. [7] Mm 355. [8] 1 Ch 2,19. [9] Mm 3452. [10] Mm 3286. [11] וחד אברכם Nu 6,27. [12] Mm 356. [13] Mm 598. [14] Mm 2194.

28 [a] 1 c Seb pc Mss ωSℭℭ[J] וַיִּהְיוּ ‖ **30** [a] 1 תִּי–? cf 50,5 ‖ [b] mlt Mss ריך– ‖ **31** [a] G(S) *τῆς ῥάβδου αὐτοῦ* = הַמַּטֶּה cf Hbr 11,21 ‖ **Cp 48,1** [a] G(SℭJʸ) *καὶ ἀπηγγέλη*, 1 frt וַיֻּאַמֶּר ‖ [b] G + *ἦλθεν πρὸς Ιακωβ* ‖ **2** [a–a] 1 וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב לֵאמֹר? cf G ‖ **7** [a] ωGS + אֲרָם ‖ [b] ins c ωG אֶמְּךָ? ‖ [c] ω תה– ‖ **8** [a] ωG + לָךְ cf ℭ[J] ‖ **11** [a] 1 רְאוֹת?

13 בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ[a] לְאַפָּיו[b] אָרְצָה׃ 13 וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם ג[15]
בְּיְמִינוֹ מִשְׂמְאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בִּשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ[a] ד חס׳. ב[16]. ה[17]
14 אֵלָיו׃ 14 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ[a] וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא ו[18]
הַצָּעִיר וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה ל
15 הַבְּכוֹר׃ 15 וַיְבָרֶךְ[a] אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר ד[19] מל בתורי וכל נ״ך דכות׳ ב מ א. צא
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק ה
הָאֱלֹהִים הָרֹע�ֶה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃
16 הַמַּלְאָךְ[a] הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים ח׳ ר״פ מיחד[20]
וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק ב[21]. ה
וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ ל
17 וַיַּרְא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו ז ומל[22]. נא
וַיִּתְמֹךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה׃
18 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר שִׂם יְמִינְךָ עַל־ ט׳[23]. כד
19 רֹאשׁוֹ׃ 19 וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְעָם
וְגַם־הוּא יִגְדָּל וְאוּלָם אָחִיו הַקָּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־ י[24]. כה[25]
20 הַגּוֹיִם׃ 20 וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר ג מל[26]
בְּךָ[a] יְבָרֵךְ[b] יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
יְשִׂמְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה[c] ב חס
21 וַיָּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה׃ 21 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף פה׳ לג מנה בתורי
הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהֵשִׁב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם׃ ב[27]
22 וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד[a] עַל־אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי פו ר״פ. ב. כה[28]. ל
בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי׃ פ ל. ל[29]
ס(מ) 49 1 וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר
הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ ל

[15] Mm 963. [16] Mm 1473. [17] Mm 356. [18] Mm 3666. [19] Mm 1146. [20] Mm 944. [21] Mm 1806. [22] Mm 2737. [23] Mm 436. [24] Mm 357. [25] Mm 970. [26] Mm 358. [27] Mm 359. [28] Mm 187. [29] וחד בקשתי Ps 44,7.

12 [a] Ms ⅏GSCP וַיְחַוּ– ‖ [b] l לוֹ? cf GS et 42,6 ‖ **13** [a] G(SV) + *αὐτούς*, ins אֹתָם cf 10 ‖ **14** [a] ⅏G + יד cf 17 ‖ **15** [a–a] G *αὐτούς* ‖ **16** [a] ⅏ המלך ‖ **20** [a] G(CP) *ἐν ὑμῖν* ‖ [b] GS pass = יְתְבָּרֵךְ vel potius יְבָרֵךְ ‖ [c] prp ומ׳ ‖ **22** [a] ⅏Mss אחת.

2 הִקָּבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם׃

3 רְאוּבֵן בְּכֹרִי אַתָּה כֹחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי
יֶתֶר שְׂאֵת[a] וְיֶתֶר עָז׃

4 פַּחַז[a] כַּמַּיִם אַל־תּוֹתַר[b] כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ
אָז חִלַּלְתָּ יְצוּעִי עָלָה[c]׃ פ

5 שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחִים כְּלֵי[a] חָמָס מְכֵרֹתֵיהֶם[b]׃

6 בְּסֹדָם אַל־תָּבֹא נַפְשִׁי בִּקְהָלָם אַל־תֵּחַד[a] כְּבֹדִי[b]
כִּי בְאַפָּם הָרְגוּ אִישׁ וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־שׁוֹר׃

7 אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעֶבְרָתָם כִּי קָשָׁתָה
אֲחַלְּקֵם בְּיַעֲקֹב וַאֲפִיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ ס

8 יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ
יִשְׁתַּחֲווּ[a] לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ׃

9 גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ
כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ׃

10 לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו[a]
עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה[b] וְלוֹ יִקְּהַת עַמִּים׃

11 אֹסְרִי לַגֶּפֶן עִירֹה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ
כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם־עֲנָבִים סוּתֶה[a]׃

12 חַכְלִילִי עֵינַיִם מִיָּיִן וּלְבֶן־שִׁנַּיִם מֵחָלָב׃ פ

13 זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן[a] וְהוּא לְחוֹף[b] אֳנִיּוֹת
וְיַרְכָתוֹ עַל־צִידֹן׃ ס

14 יִשָּׂשכָר חֲמֹר גָּרֶם[a] רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם׃

ד¹.ז².ז וכל משחתיך למלך דכות ב מ א

ב בטע . כו מלעיל . ו[a]

יד . ז קמ למערב[4]

ל . ל

ל

ל . יז חס וכל משלי דכות ב מ ד . ל . ב[5]

ד חס בלישׁ וכל לרצנכם דכות[6]

ז[4] קמ למערב ב מגה בזקף . ל

ל . ב

ד ר״פ[7] . ל[8]

ב[9]

ב ר״פ בסיפ

שילו . ל ק

ל . עירו חד מן יו[10] כת ה בתור ול בלישׁ ק

ב . ג חס . סתרו חד מן יו[10] כת ה בתור ול בלישׁ ק

ל . בת . ב[11]

ל חס[12]

ל

ד חס בתור[13] . ג . ג[14] . ב

Cp 49 [1]Mm 2381. [2]Mm 1021. [3]Mm 1157. [4]Mm 3655. [5]Jes 14,20. [6]Mm 3874. [7]Mm 3997. [8]Mm 2971. [9]Ps 66,4. [10]Mm 598. [11]Hi 35,8. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [13]Mm 458. [14]Mm 28.

Cp 49,3 [a] prp שְׂאֵת (vel שְׂאֵת?) || **4** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗 פַּחֲזָתָ, frt 1 || [b] 𝔖 *tpwš*, prp תְּתֹתַר || [c] 𝔊 (𝔖𝔗𝔠[1]) *ἀνέβης* || **5** [a] 𝔐𝔊 כְּלוּ || [b] prp מְכֹרֹתֵיהֶם cf Jes 19,8 Hab 1,15 || **6** [a] 𝔐𝔊 *(ἐpeí-σai)* יחר || [b] 𝔊 leg כבדי || **8** [a] sic L, mlt Mss Edd יו– || **10** [a] 𝔐 דגליו || [b] mlt Mss $\mathfrak{M}^{Mss}$ שלה; $\mathfrak{G}^{LOal}$ *ᾧ ἀπόκειται*, prp שִׁלֹה (שֶׁלּוֹ) cf 𝔖𝔗; al prp מִשְׁלֹה vel שְׁאֵילָה || **11** [a] $\mathfrak{M}^{Mss}$ כסותו || **13** [a] prp יִזְבֹּל || [b] prp חֹבֶל vel חֵלֶק || [c] Seb nonn Mss Vrs עַד || **14** [a] 𝔐 גרים.

15 וַיַּ֣רְא מְנֻחָ֔ה כִּ֥י טֹ֖וב[a] וְאֶת־הָאָ֣רֶץ כִּֽי־נָעֲמָ֑ה
וַיֵּ֤ט שִׁכְמוֹ֙ לִסְבֹּ֔ל וַיְהִ֖י לְמַס־עֹבֵ֥ד׃ ס

16 דָּ֥ן יָדִ֖ין עַמּ֑וֹ כְּאַחַ֖ד שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃

17 יְהִי־דָ֤ן נָחָשׁ֙ עֲלִי־דֶ֔רֶךְ שְׁפִיפֹ֖ן עֲלִי־אֹ֑רַח
הַנֹּשֵׁ֤ךְ עִקְבֵי־סוּס֙ וַיִּפֹּ֣ל רֹכְבֹ֔ו אָחֽוֹר׃

18 לִֽישׁוּעָתְךָ֖ קִוִּ֥יתִי יְהוָֽה׃

19 גָּ֖ד גְּדוּד֣ יְגוּדֶ֑נּוּ וְה֥וּא יָגֻ֖ד[a] עָקֵֽב׃ ס

20 מֵאָשֵׁר֙[a] שְׁמֵנָ֣ה[b] לַחְמֹ֔ו וְהוּא֙ יִתֵּ֣ן מַֽעַדֵּנֵי־מֶֽלֶךְ׃ ס

21 נַפְתָּלִ֖י אַיָּלָ֣ה[a] שְׁלֻחָ֑ה הַנֹּתֵ֥ן[b] אִמְרֵי־[c]שָֽׁפֶר׃ ס

22 [a]בֵּ֣ן פֹּרָ֔ת[a] יוֹסֵ֖ף [b]בֵּ֣ן פֹּרָ֑ת[b] עֲלֵי־עָ֔יִן
בָּנֹ֥ות[c] צָעֲדָ֖ה עֲלֵי־שֽׁוּר׃

23 וַיְמָרְרֻ֥הוּ וָרֹבּ֖וּ[a] וַיִּשְׂטְמֻ֥הוּ בַעֲלֵי חִצִּֽים׃

24 וַתֵּ֤שֶׁב[a] בְּאֵיתָן֙ קַשְׁתֹּ֔ו [b]וַיָּפֻ֖זוּ זְרֹעֵ֣י יָדָ֑יו[b]
מִידֵ֤י אֲבִיר֙ יַעֲקֹ֔ב [c]מִשָּׁ֕ם רֹעֶ֖ה אֶ֥בֶן[c] יִשְׂרָאֵֽל׃

25 מֵאֵ֖ל אָבִ֣יךָ וְיַעְזְרֶ֑ךָּ וְאֵ֥ת[a] שַׁדַּ֖י וִיבָרְכֶ֔ךָּ
בִּרְכֹ֤ת שָׁמַ֙יִם֙ מֵעָ֔ל בִּרְכֹ֖ת תְּה֣וֹם רֹבֶ֑צֶת תַּ֖חַת
בִּרְכֹ֥ת שָׁדַ֖יִם וָרָֽחַם׃

26 בִּרְכֹ֤ת אָבִ֙יךָ֙ גָּבְר֣וּ עַל־בִּרְכֹ֔ת [a]הוֹרַ֖י עַד־[a]
תַּאֲוַ֣ת גִּבְעֹ֑ת עוֹלָ֔ם
תִּֽהְיֶ֙ינָה֙[b] לְרֹ֣אשׁ יוֹסֵ֔ף וּלְקָדְקֹ֖ד נְזִ֥יר אֶחָֽיו׃ פ

[מ]ס 27 בִּנְיָמִין֙ זְאֵ֣ב יִטְרָ֔ף בַּבֹּ֖קֶר יֹאכַ֣ל עַ֑ד
וְלָעֶ֖רֶב יְחַלֵּ֥ק שָׁלָֽל׃

15 [a] 1 טוֹבָה? || 19/20 [a–a] 1 עֲקֻבֶם: אשר cf GSV || [b] שמן 𝔪 || 21 [a] G *στέλεχος*, prp נֹטַנְיָה? || [b] 1 נְתָנָה? || [c] prp אֲמֵרֵי cf G || 22 [a–a] dl? || [b–b] prp בֶּן־פָּרָה || [c] 1 בְּנוֹת? || 23 [a] 1 וַיָּרִבוּ vel frt c 𝔐G וַיְרִיבֻהוּ || 24 [a] G *καὶ συνετρίβη*, l prb וַתִּשָּׁבֵר || [b–b] 1 וַיְפֻזְרוּ גִּידֵי זְרֹעָיו? cf GS || [c–c] prp מִשֹּׁמֵר אבן (cf ST) vel מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן || 25 [a] 1 c pc Mss 𝔐GS וְאֵל || 26 [a–a] G *ὀρέων μονίμων*, l הָרֵרֵי עַד et frt ins עַל־ ante תאות || [b] l תִּֽהְיֶ֙ינָה־.

ל חס בלישׁ[15]. ח וכל את השמים ואת הארץ רכות[16]

ג[17]

יג[18]

ל

יד פסוק בתוך[19]

ב[20]. ג ס״פ

ג פסוק דמיין

ג ב מל וחד חס[21]

ב דבפסוק. ב ובפסוק

ל. ל. ל

יג[22]. ל

ל

ו רפ[23]. ג[24]. ו רפ[23]. ג

ו רפ[23]. ל[25]

ו רפ[23]. ו רפ[23]. ד זוגין חד עד וחד על[26]

ג

כד

יז מל[27]. ב בלשון ביזוח[28]

15 Mm 360. 16 Mm 2574. 17 Mm 1937 et cf Mp 2 Ch 8,8. 18 Mm 361. 19 Mm 750. 20 Hab 3,16. 21 Mm 240. 22 Mm 140. 23 Mm 363 et Mm 3839. 24 Mm 362. 25 Mm 1425. 26 Mm 1318. 27 Mm 262. 28 Mm 2337.

כה 28 כָּל־אֵ֔לֶּה שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל שְׁנֵ֣ים עָשָׂ֑ר וְזֹ֣את אֲשֶׁר־דִּבֶּ֤ר לָהֶם֙ אֲבִיהֶ֔ם 28
ה בתור . לט מל בתור . יב . לט מל בתור 29 וַיְבָ֣רֶךְ אֹתָ֗ם אִ֚ישׁ אֲשֶׁ֣ר כִּבִרְכָתוֹ֙ בֵּרַ֣ךְ אֹתָ֔ם׃ 29 וַיְצַ֣ו אוֹתָ֔ם וַיֹּ֥אמֶר 29
ג ב פת וחד קמ . ד 29 אֲלֵהֶ֗ם אֲנִי֙ נֶאֱסָ֣ף אֶל־עַמִּ֔י קבְרוּ֙ אֹתִ֔י אֶל־אֲבֹתָ֖י אֶל־הַמְּעָרָ֣ה אֲשֶׁר 30
בִּשְׂדֵ֥ה עֶפְרֹ֖ן הַחִתִּֽי׃ 30 בַּמְּעָרָ֞ה אֲשֶׁ֣ר בִּשְׂדֵ֣ה הַמַּכְפֵּלָ֗ה אֲשֶׁ֤ר עַל־ 31
ד חס 30 פְּנֵי־מַמְרֵא֙ בְּאֶ֣רֶץ כְּנַ֔עַן אֲשֶׁ֣ר קָנָ֔ה אַבְרָהָ֥ם אֶת־הַשָּׂדֶ֖ה מֵאֵ֣ת עֶפְרֹ֑ן
ה ר״פ 31 . ל הַחִתִּ֖י לַאֲחֻזַּת־קָֽבֶר׃ 31 שָׁ֣מָּה קָבְר֗וּ אֶת־אַבְרָהָם֙ וְאֵת֙ שָׂרָ֣ה אִשְׁתּ֔וֹ 31
ל . ה שָׁ֣מָּה קָבְר֔וּ אֶת־יִצְחָ֖ק וְאֵת֙ רִבְקָ֣ה אִשְׁתּ֑וֹ וְשָׁ֣מָּה קָבַ֔רְתִּי אֶת־לֵאָֽה׃
32
ו בתור 32 מִקְנֵ֥ה הַשָּׂדֶ֖ה וְהַמְּעָרָ֣ה אֲשֶׁר־בּ֑וֹ מֵאֵ֖ת בְּנֵי־חֵֽת׃ 33 וַיְכַל֙ יַעֲקֹ֣ב לְצַוֹּ֔ת 33
ד בתור . כ ה מנה בתור 32 , ז ה מלעיל רב מלרע אֶת־בָּנָ֔יו וַיֶּאֱסֹ֤ף רַגְלָיו֙ אֶל־הַמִּטָּ֔ה וַיִּגְוַ֖ע וַיֵּאָ֥סֶף אֶל־עַמָּֽיו׃

50 50 1 וַיִּפֹּ֤ל יוֹסֵף֙ עַל־פְּנֵ֣י אָבִ֔יו וַיֵּ֥בְךְּ עָלָ֖יו וַיִּשַּׁק־לֽוֹ׃ 2 וַיְצַ֨ו יוֹסֵ֜ף
יג פסוק את את את את . ל . ב אֶת־עֲבָדָ֣יו׀ אֶת־הָרֹפְאִ֗ים לַחֲנֹט֙ אֶת־אָבִ֔יו וַיַּחַנְט֖וּ הָרֹפְאִ֥ים אֶת־ 3
יִשְׂרָאֵֽל׃ 3 וַיִּמְלְא֣וּ לוֹ֮ אַרְבָּעִים֒ יוֹם֙ כִּ֣י כֵ֔ן יִמְלְא֖וּ יְמֵ֣י הַחֲנֻטִ֑ים וַיִּבְכּ֤וּ
יח . לז אֹתוֹ֙ מִצְרַ֔יִם שִׁבְעִ֖ים יֽוֹם׃ 4 וַיַּעַבְר֗וּ יְמֵי֙ בְּכִיתוֹ֔ וַיְדַבֵּ֥ר יוֹסֵ֖ף אֶל־בֵּ֣ית 4
פַּרְעֹ֑ה לֵאמֹ֕ר אִם־נָ֥א מָצָ֖אתִי חֵ֣ן בְּעֵינֵיכֶ֑ם דַּבְּרוּ־נָ֞א בְּאָזְנֵ֤י פַּרְעֹה֙
לא . ל ומל לֵאמֹ֔ר׃ 5 אָבִ֕י הִשְׁבִּיעַ֖נִי לֵאמֹ֑ר הִנֵּ֥ה אָנֹכִ֛י מֵ֥ת בְּקִבְרִ֖י אֲשֶׁ֣ר כָּרִ֥יתִי 5
לִ֛י בְּאֶ֥רֶץ כְּנַ֖עַן שָׁמָ֣ה תִּקְבְּרֵ֑נִי וְעַתָּ֗ה אֶֽעֱלֶה־נָּא֙ וְאֶקְבְּרָ֣ה אֶת־אָבִ֔י
וְאָשׁ֖וּבָה׃ 6 וַיֹּ֥אמֶר פַּרְעֹ֖ה עֲלֵ֣ה וּקְבֹ֑ר אֶת־אָבִ֕יךָ כַּאֲשֶׁ֥ר הִשְׁבִּיעֶֽךָ׃ 6
7 וַיַּ֣עַל יוֹסֵ֔ף לִקְבֹּ֖ר אֶת־אָבִ֑יו וַיַּֽעֲל֣וּ אִתּ֗וֹ כָּל־עַבְדֵ֤י פַרְעֹה֙ זִקְנֵ֣י בֵיתוֹ֔ 7
ג² . ת ר״פ בסיפ . יב³ וְכֹ֖ל זִקְנֵ֣י אֶֽרֶץ־מִצְרָ֑יִם׃ 8 וְכֹל֙ בֵּ֣ית יוֹסֵ֔ף וְאֶחָ֖יו וּבֵ֣ית אָבִ֑יו רַ֚ק טַפָּ֣ם 8
ו פסוק בתור גם גם רמילה חדה ביניה וְצֹאנָ֥ם וּבְקָרָ֖ם עָזְב֥וּ בְאֶֽרֶץ־גֹּֽשֶׁן׃ 9 וַיַּ֥עַל עִמּ֛וֹ גַּם־רֶ֖כֶב גַּם־פָּרָשִׁ֑ים וַיְהִ֥י 9
הַמַּחֲנֶ֖ה כָּבֵ֥ד מְאֹֽד׃ 10 וַיָּבֹ֣אוּ עַד־גֹּ֣רֶן הָאָ֗טָד אֲשֶׁ֤ר בְּעֵבֶר֙ הַיַּרְדֵּ֔ן 10
וַיִּסְפְּדוּ־שָׁ֥ם מִסְפֵּ֛ד גָּד֥וֹל וְכָבֵ֖ד מְאֹ֑ד וַיַּ֣עַשׂ לְאָבִ֔יו אֵבֶ֖ל שִׁבְעַ֥ת יָמִֽים׃
ז מנה בסיפ יא³ 11 וַיַּ֣רְא יוֹשֵׁ֣ב הָאָ֔רֶץ הַֽכְּנַעֲנִ֖י אֶת־הָאֵ֣בֶל בְּגֹ֣רֶן הָאָ֑טָד וַיֹּ֣אמְרוּ֮ אֵ֣בֶל־ 11
כָּבֵ֣ד זֶ֔ה לְמִצְרַ֖יִם עַל־כֵּ֥ן קָרָ֛א שְׁמָ֥הּ אָבֵ֖ל מִצְרַ֑יִם אֲשֶׁ֖ר בְּעֵ֥בֶר 12
ג³ . מג . ח 13 הַיַּרְדֵּֽן׃ 12 וַיַּֽעֲשׂ֥וּ בָנָ֛יו לוֹ֖ כֵּ֥ן כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּֽם׃ 13 וַיִּשְׂא֣וּ אֹת֗וֹ בָּנָיו֙ אַרְצָ֔ה

29 Mm 364. 30 Mm 365. 31 Mm 2922. 32 Mm 4234. Cp 50 1 וחד השביעני Thr 3,15. 2 Mm 366. 3 Mm 1447. 4 Mm 160. 5 Mm 367. 6 Mm 77.

28 a > pc Mss 𝔊𝔖; l prb אִישׁ ‖ **29** a l עַמַּי cf 33 ‖ b l עִם? ‖ **Cp 50,5** a 𝔐𝔊^{Aal} + לפני מותו, ex 16 ‖ b 𝔐 + כאשר השביעני ‖ **11** a 𝔐𝔖 שְׁמוֹ ‖ b 𝔊(𝔗) *Πένθος* = אֵבֶל.

כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־
14 הַשָּׂדֶה לַאֲחֻזַּת־קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃ 14 וַיָּשָׁב ז חס
יוֹסֵף מִצְרַיְמָה הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים אִתּוֹ לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו ᵃאַחֲרֵי ח
15 קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו׃ᵃ 15 וַיִּרְאוּᵃ אֲחֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ ב
לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף וְהָשֵׁב יָשֵׁב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ׃ כג[10] . ד . כד בלישׁ[11] . ל
16 וַיְצַוּוּᵃ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר׃ 17 כֹּה־ ד ג מל וחד חס[12] . ז[13]
תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא שָׂא נָא פֶּשַׁע אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה גְמָלוּךָ ה . ל
וְעַתָּה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיֵּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו׃
18 וַיֵּלְכוּᵃ גַּם־אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים׃ 19 וַיֹּאמֶר ג דגש[14]
20 אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי׃ 20 וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי ג[15]
רָעָה אֱלֹהִיםᵃ חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיֹת עַם־רָב׃ ב חס[16] . ז[17] . ב
21 וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם אוֹתָם ב[18] . לט מל בתור
22 וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃ 22 וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי
23 יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים׃ 23 וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵיᵃ שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי ה
24 מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ ᵇעַל־בִּרְכֵּיᵇ יוֹסֵף׃ 24 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו ה וחס
אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת ה[19] . ה וחס[20]
25 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ 25 וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף ד בסיפ[21] . ד[22]
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־ ה וחס[20] . ל חס
26 עַצְמֹתַי מִזֶּהᵃ׃ 26 וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם ה חס בלישׁ[23] . ב . ל ומל[24]
בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם׃ פד[24]

סכום הפסוקים של ספר
אלף וחמש מאות
ושלשים וארבעה׃
אך לד[24]
וחציו ועל־חרבך[25]
וסדרים מה

[7] Mm 365. [8] Mm 84. [9] Mm 1965. [10] Mm 1444. [11] Mm 1685. [12] Mm 368. [13] Mm 369. [14] Mm 327. [15] Mm 370. [16] Mm 1222. [17] Mm 3631. [18] 2 S 12,24. [19] Mm 371. [20] Mm 388. [21] Mm 79. [22] Mm 1273. [23] Mm 3723. [24] Mp sub loco. [25] Gn 27,40, cf Mp sub loco.

14 [a–a] > 𝔊*, dl? ‖ **15** [a] 𝔙(𝔖) *timentes* = leg וַיִּ֫רְאוּ ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ παρεγένοντο* cf 18, prp וַיִּגְּשׁוּ ‖ **18** [a] prp וַיִּבְכּוּ ‖ **20** [a] 𝔐 Vrs וְהָאֱ֫ ‖ **23** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗ʲ בָּנִים ‖ [b] 𝔐 בימי 𝔐 ‖ **25** [a] nonn Mss 𝔐 Vrs + אִתְּכֶם ‖ **26** [a] l c 𝔐 וַיּוֹשֶׂם.

EXODUS ואלה שמות

1 1 וְאֵ֨לֶּה[a] שְׁמ֜וֹת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל הַבָּאִים֙ מִצְרַ֣יְמָה אֵ֔ת יַעֲקֹ֖ב[b] אִ֥ישׁ[c] וּבֵית֑וֹ בָּֽאוּ׃ 2 רְאוּבֵ֥ן[a] שִׁמְע֖וֹן לֵוִ֥י[a] וִיהוּדָֽה׃ 3 יִשָּׂשכָ֥ר[a] זְבוּלֻ֖ן[b] וּבִנְיָמִֽן׃ 4 דָּ֥ן וְנַפְתָּלִ֖י גָּ֥ד וְאָשֵֽׁר[a]׃ 5 וַיְהִ֣י[a] כָּל־נֶ֣פֶשׁ יֹֽצְאֵ֣י יֶֽרֶךְ־ 6 יַעֲקֹ֡ב[b] שִׁבְעִ֣ים[c] נָ֔פֶשׁ וְיוֹסֵ֖ף[d] הָיָ֥ה בְמִצְרָֽיִם׃ 6 וַיָּ֤מָת יוֹסֵף֙ וְכָל־ 7 אֶחָ֔יו וְכֹ֖ל[c] הַדּ֥וֹר הַהֽוּא׃ 7 וּבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל פָּר֤וּ וַיִּשְׁרְצ֨וּ וַיִּרְבּ֜וּ וַיַּעַצְמ֣וּ 8 בִּמְאֹ֣ד[c] מְאֹ֔ד וַתִּמָּלֵ֥א הָאָ֖רֶץ אֹתָֽם׃ פ

8 וַיָּ֥קָם מֶֽלֶךְ־חָדָ֖שׁ עַל־מִצְרָ֑יִם אֲשֶׁ֥ר[c] לֹא־יָדַ֖ע אֶת־יוֹסֵֽף׃ 9 10 9 וַיֹּ֣אמֶר אֶל־עַמּ֗וֹ הִנֵּ֛ה עַם בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל רַ֣ב וְעָצ֑וּם מִמֶּֽנּוּ׃ 10 הָבָ֣ה[a] נִתְחַכְּמָ֣ה לּ֔וֹ[b] פֶּן־יִרְבֶּ֔ה[c] וְהָיָ֗ה כִּֽי־תִקְרֶ֤אנָה[d] מִלְחָמָה֙ וְנוֹסַ֣ף[c] גַּם־הוּא֮[c] עַל־שֹׂנְאֵ֣ינוּ וְנִלְחַם־[c] בָּ֔נוּ וְעָלָ֖ה[c] מִן־הָאָֽרֶץ׃ 11 וַיָּשִׂ֤מוּ[a] עָלָיו֙[b] שָׂרֵ֣י 11 מִסִּ֔ים לְמַ֥עַן עַנֹּתוֹ֖[b] בְּסִבְלֹתָ֑ם וַיִּבֶן֩ עָרֵ֨י מִסְכְּנ֜וֹת[c] לְפַרְעֹ֗ה אֶת־פִּתֹ֙ם 12 וְאֶת־רַעַמְסֵֽס׃[d] 12 וְכַאֲשֶׁ֥ר יְעַנּ֖וּ אֹת֑וֹ[a] כֵּ֥ן יִרְבֶּ֖ה[b] וְכֵ֥ן יִפְרֹ֛ץ[c] וַיָּקֻ֥צוּ[d] 13 מִפְּנֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 13 וַיַּעֲבִ֧דוּ מִצְרַ֛יִם אֶת־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל בְּפָֽרֶךְ׃ 14 וַיְמָרְר֣וּ אֶת־חַיֵּיהֶ֗ם בַּעֲבֹדָ֤ה קָשָׁה֙ בְּחֹ֣מֶר֔ וּבִלְבֵנִ֖ים וּבְכָל־עֲבֹדָ֣ה 15 בַּשָּׂדֶ֑ה אֵ֚ת כָּל־עֲבֹדָתָ֔ם אֲשֶׁר־עָבְד֥וּ בָהֶ֖ם בְּפָֽרֶךְ׃ 15 וַיֹּ֨אמֶר֙

מֶ֣לֶךְ מִצְרַ֔יִם לַמְיַלְּדֹ֖ת הָעִבְרִיֹּ֑ת אֲשֶׁ֤ר שֵׁם־הָאַחַת֙ שִׁפְרָ֔ה וְשֵׁ֖ם הַשֵּׁנִ֥ית 16 פּוּעָֽה׃ 16 וַיֹּ֕אמֶר בְּיַלֶּדְכֶן֙ אֶת־הָעִבְרִיּ֔וֹת[a] וּרְאִיתֶ֖ן עַל־הָאָבְנָ֑יִם[a] אִם־ 17 בֵּ֥ן הוּא֙ וַהֲמִתֶּ֣ן אֹת֔וֹ וְאִם־בַּ֥ת הִ֖יא וָחָֽיָה׃[b] 17 וַתִּירֵ֤אןָ הַמְיַלְּדֹת֙ אֶת־

Cp 1 [1]Mm 84. [2]Mm 3090. [3]Mm 750. [4]Mm 334. [5]Mm 1858. [6]Mp sub loco. [7]וחד ישרצו Gn 1,20. [8]Mm 109. [9]Mm 372. [10]Mm 3601. [11]Mm 373. [12]Mm 374. [13]Mm 2933. [14]Mm 375. [15]Mm 934.

Cp 1,1 [a] GV om cop ‖ [b] G + *τῷ πατρὶ αὐτῶν* ‖ **2** [a–a] ωS וְשׁ֫ וְלִ֫ ‖ [b] G om cop ‖ **3** [a] ωS וְי֫ ‖ [b] ωS וז֫ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וּבְ֫ ‖ **4** [a] G huc tr 5[d–d] ‖ **5** [a] ω וַיְהִי֫ cf Vrs ‖ [b–b] G *ἐξ Ιακωβ* ‖ [c] G 75 ut Gn 46,27 ‖ [d–d] cf 4[a] ‖ **10** [a] Vrs pl ‖ [b] GSCTJ suff pl ‖ [c] SCTJ pl cf G ‖ [d] ω Vrs אֲנוּ֫ ‖ **11** [a] G*V sg ‖ [b] Vrs suff pl ‖ [c] G *ὀχυράς* ‖ [d] G + *καὶ Ων, ἥ ἐστιν Ἡλιούπολις* cf Jer 43,13 ‖ **12** [a] Vrs suff pl ‖ [b] ω יפרה; GSV pl ‖ [c] GSV pl; G + *σφόδρα σφόδρα* ‖ [d] G(CTJV) + *οἱ Αἰγύπτιοι* ‖ **16** [a–a] G(V) *καὶ ὄψιν πρὸς τῷ τίκτειν* ‖ [b] ω וחיתה.

הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־ ת[16]. ה ד מל וחד חס[17]. ב
18 הַיְלָדִים: 18 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם[a] לַמְיַלְּדֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן מַדּוּעַ יג[18]
19 עֲשִׂיתֶן[b] הַדָּבָר הַזֶּה וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים: 19 וַתֹּאמַרְןָ הַמְיַלְּדֹת אֶל־ ב. יא חס את. ב
פַּרְעֹה כִּי לָא כַנָּשִׁים הַמִּצְרִיֹת הָעִבְרִיֹת כִּי־חָיוֹת הֵנָּה בְּטֶרֶם תָּבוֹא ג[19]. ל
20 אֲלֵהֶן הַמְיַלֶּדֶת וְיָלָדוּ: 20 וַיֵּיטֶב אֱלֹהִים לַמְיַלְּדֹת[a] וַיִּרֶב[b] הָעָם ת ד מל וחד חס[17]. ל
21 וַיַּעַצְמוּ מְאֹד: 21 וַיְהִי כִּי־יָרְאוּ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ[a] לָהֶם
22 בָּתִּים: 22 וַיְצַו[c] פַּרְעֹה לְכָל־עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֵּן הַיִּלּוֹד[a] הַיְאֹרָה ב. ג[20]
תַּשְׁלִיכֻהוּ[b] וְכָל־הַבַּת תְּחַיּוּן: ס ד פת. ל

[ס[3]] 2 1 וַיֵּלֶךְ[a] אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח[b] אֶת[a]־בַּת־לֵוִי: 2 וַתַּהַר הָאִשָּׁה ג[1]
3 וַתֵּלֶד בֵּן וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי־טֹוב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יְרָחִים: 3 וְלֹא־ ל. ד[2]. ד ר״פ בסיפ
4 יָכְלָה עוֹד[a] הַצְּפִינוֹ[c] וַתִּקַּח־לוֹ[a] תֵּבַת גֹּמֶא וַתַּחְמְרָה בַחֵמָר וּבַזָּפֶת ל ומל. ג[3]
וַתָּשֶׂם בָּהּ אֶת־הַיֶּלֶד וַתָּשֶׂם בַּסּוּף עַל־שְׂפַת הַיְאֹר: 4 וַתֵּתַצַּב[a] אֲחֹתוֹ ל
5 מֵרָחֹק לְדֵעָה מַה־יֵּעָשֶׂה[c] לוֹ: 5 וַתֵּרֶד בַּת־פַּרְעֹה לִרְחֹץ עַל־הַיְאֹר ז חס בתור. ל[4]. ה
וְנַעֲרֹתֶיהָ הֹלְכֹת עַל־יַד הַיְאֹר וַתֵּרֶא אֶת־הַתֵּבָה בְּתוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח ל חס
6 אֶת־אֲמָתָהּ[a] וַתִּקָּחֶהָ[a] 6 וַתִּפְתַּח[a] וַתִּרְאֵהוּ[b] אֶת־הַיֶּלֶד וְהִנֵּה־נַעַר בֹּכֶה[c] ל. ל. ז[5]
7 וַתַּחְמֹל עָלָיו[d] וַתֹּאמֶר מִיַּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה: 7 וַתֹּאמֶר אֲחֹתוֹ אֶל־בַּת־ ג[6]. ל
פַּרְעֹה הַאֵלֵךְ וְקָרָאתִי לָךְ[c] אִשָּׁה מֵינֶקֶת מִן הָעִבְרִיֹת וְתֵינֶק לָךְ אֶת־ ג ב מנה בתור
8 הַיָּלֶד: 8 וַתֹּאמֶר־לָהּ בַּת־פַּרְעֹה לְכִי וַתֵּלֶךְ[c] הָעַלְמָה וַתִּקְרָא אֶת־ ז בתור[7]
9 אֵם הַיָּלֶד: 9 וַתֹּאמֶר לָהּ בַּת־פַּרְעֹה הֵילִיכִי[a] אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה ס
וְהֵינִקֵהוּ לִי וַאֲנִי[c] אֶתֵּן אֶת־שְׂכָרֵךְ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה[b] הַיֶּלֶד וַתְּנִיקֵהוּ[c]: ב[8]
10 וַיִּגְדַּל[a] הַיֶּלֶד וַתְּבִאֵהוּ לְבַת־[c]פַּרְעֹה וַיְהִי־לָהּ לְבֵן וַתִּקְרָא[c] שְׁמוֹ ב חס[9]. ג[10]. ט
מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מִן־הַמַּיִם מְשִׁיתִהוּ: 11 וַיְהִי | בַּיָּמִים הָהֵם ל וחס
11 וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה[c] וַיֵּצֵא אֶל־אֶחָיו וַיַּרְא בְּסִבְלֹתָם וַיַּרְא אִישׁ מִצְרִי מַכֶּה ה[11]

[16] Mm 2512. [17] Mm 1048. [18] Mm 190. [19] Mm 2275. [20] Mm 376. Cp 2 [1] Mm 377. [2] Mm 378. [3] Mm 379. [4] Mm 210. [5] Mm 1813. [6] Mm 380. [7] Mm 381. [8] Lv 20,3. [9] Mm 382. [10] Mm 383. [11] Mm 416.

18 [a–a] 𝔪 פרעה ‖ [b] 𝔪𝔊[Ms] + את ‖ **20** [a] 𝔖 + *mṭl d'bd ptgm' hn'* ‖ [b] 𝔪𝔖[AL]𝔊[J] וַיִּרְבּוּ ‖ **21** [a] 𝔊 pl cf 𝔊[J] *wqnw … wbn'* (dupl) ‖ **22** [a] 𝔪𝔊𝔗𝔗[J] + לָעִבְרִים ‖ [b] 𝔪 כון — ‖ **Cp 2,1** [a] desunt frt nom propria cf 6,20 ‖ [b–b] 𝔊 *τῶν θυγατέρων* ‖ **3** [a] 𝔪𝔊 + אִמּוֹ ‖ **4** [a] 𝔪 וַתִּתְיַצַּב ‖ **5** [a] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **6** [a] 𝔪 חָהּ ‖ [b] 𝔪𝔗𝔗[J] וַתֵּרֶא cf 𝔊𝔙 ‖ [c] 𝔊(𝔙) + *ἐν τῇ θίβει* ‖ [d] 𝔪𝔊 + בת פרעה ‖ **9** [a] 𝔗 הליכי = הֲלִיכִי (sic 𝔗[Ms𝔗[J])? 𝔊(𝔙) *διατήρησόν μοι*, 𝔖(𝔗) *h' lkj* = en tibi ‖ [b] 𝔪𝔗[Ms𝔗[J] + את ‖ [c] 𝔪[Mss] וַתֵּינִי ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd ויגי ‖ [b] 𝔪 אל בת בת.

אִישׁ־עִבְרִי מֵאֶחָיו׃ 12 וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיַּךְ אֶת־ 12
ל12 הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹול׃ 13 וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וְהִנֵּה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עִבְרִים 13
ג . ז פטוק ניאמר ניאמר13 . ב14 נִצִּים וַיֹּאמֶר לָרָשָׁע לָמָּה תַכֶּה רֵעֶךָ׃ 14 וַיֹּאמֶר מִי שָׂמְךָ לְאִישׁ שַׂר 14
יב15 וְשֹׁפֵט[a] עָלֵינוּ הַלְהָרְג�Ö אַתָּה אֹמֵר כַּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ[b] אֶת־הַמִּצְרִי וַיִּירָא 15
צא . יח16 מֹשֶׁה וַיֹּאמַר אָכֵן[c] נוֹדַע הַדָּבָר׃ 15 וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
וַיְבַקֵּשׁ לַהֲרֹג אֶת־מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה[a] וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־
ל . ב17 . ה ד חס וחד מל18 מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר׃ 16 וּלְכֹהֵן מִדְיָן שֶׁבַע בָּנוֹת וַתָּבֹאנָה וַתְּדַלֶּנָה 16
ל . יט19 וַתְּמַלֶּאנָה[a] אֶת־הָרְהָטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן אֲבִיהֶן׃ 17 וַיָּבֹאוּ הָרֹעִים 17
ל . ל . ה ד חס וחד מל18 וַיְגָרְשׁוּם וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁעָן וַיַּשְׁק אֶת־צֹאנָם׃ 18 וַתָּבֹאנָה אֶל־רְעוּאֵל 18
ז . יט19 אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ מְהַרְתֶּן בֹּא הַיּוֹם׃ 19 וַתֹּאמַרְן אִישׁ מִצְרִי
יז20 כת ה בתור׳ ול בלישׁ הִצִּילָנוּ מִיַּד הָרֹעִים וְגַם־דָּלֹה דָלָה לָנוּ וַיַּשְׁק אֶת־הַצֹּאן׃ 20 וַיֹּאמֶר 20
ה21 ול בתור׳ . ל . ל . ה אֶל־בְּנֹתָיו וְאַיּוֹ לָמָּה זֶּה עֲזַבְתֶּן אֶת־הָאִישׁ קִרְאֶן לוֹ וְיֹאכַל לָחֶם׃
ז . יז 21 וַיּוֹאֶל מֹשֶׁה לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־צִפֹּרָה בִתּוֹ לְמֹשֶׁה[a]׃ 21
י ג22 מנה דמטע, ד23 וכל ד״ה דכות׳ ב מ ב 22 וַתֵּלֶד[a] בֵּן וַיִּקְרָא[b] אֶת־שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁם[c] כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ 22
נָכְרִיָּה[d]׃ פ 23 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם 23
ל . כ וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
ו מִן־הָעֲבֹדָה׃ 24 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־ 24
ב בתור׳ וכל מעשה בראשית דכות׳ בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת[a]־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב׃ 25 וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־ 25
[a]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [b]וַיֵּדַע אֱלֹהִים[b]׃ ס
ז ר״פ3 . ה2 3 1 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֶה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתְנוֹ כֹּהֵן מִדְיָן וַיִּנְהַג אֶת־ ס[a]
יז וכל אל הר הכרמל דכות׳3 . ד . ל . כ4 הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים[a] חֹרֵבָה׃ 2 וַיֵּרָא מַלְאַךְ 2
יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת[a]־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ
ל5 . ה6 וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל׃ 3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָסֻרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאֶה

12 Mp sub loco. 13 Mm 3452. 14 Dt 10,22. 15 Mm 1590. 16 Mm 1941. 17 Mm 384. 18 Mm 301. 19 Mm 1043. 20 Mm 598. 21 Mm 3106. 22 Mm 280. 23 Mm 3914. **Cp 3** 1 Mm 3363. 2 Mm 1657. 3 Mm 385. 4 Mm 1227. 5 Mp sub loco. 6 Mm 394.

14 [a] 𝔪 וּלְשׁ׳ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) et Act 7,28 Jub 47,12 + *ἐχθές* = אֶתְמוֹל ‖ [c] 𝔊(𝔙) *εἰ οὕτως* = הֲכֵן? ‖ **15** [a–a] 𝔖 *w'zl l'r'* = וַיֵּלֶךְ אֶל־א׳ cf 𝔊 ‖ **16** [a] 𝔪𝔗 + את ‖ **21** [a] 𝔪𝔊 + לְאִשָּׁה cf 𝔖𝔙 ‖ **22** [a] 𝔊 pr *ἐν γαστρὶ δὲ λαβοῦσα* = וַתַּהַר ‖ [b] pc Mss וַתִּק׳ ‖ [c] 𝔖 (Orig) *gršwn* ‖ [d] 𝔊𝔖𝔙 + add sec 18,4 ‖ **24** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗[J] ואת ‖ **25** [a] num exc vb? cf 𝔗(𝔗[J]) + *š'bwd'* = עֲנִי ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐγνώσθη αὐτοῖς* = וַיִּוָּדַע אֲלֵיהֶם, frt recte ‖ **Cp 3,1** [a] > 𝔊* ‖ **2** [a] 𝔪 בלהבת.

4 הַנֶּחְלָ֔ה הַזֶּ֖ה מַדּ֣וּעַ לֹא־יִבְעַ֥ר הַסְּנֶֽה׃ 4 וַיַּ֤רְא יְהוָה֙[a] כִּ֣י סָ֔ר לִרְאֹ֑ות ד בחור׳
וַיִּקְרָ֨א אֵלָ֜יו אֱלֹהִ֗ים[b] מִתֹּוךְ֙ הַסְּנֶ֔ה וַיֹּ֖אמֶר מֹשֶׁ֣ה ׀ מֹשֶׁ֑ה וַיֹּ֥אמֶר הִנֵּֽנִי׃ ד שמואתא מתימין[7]. ז בחור׳
5 וַיֹּ֖אמֶר אַל־תִּקְרַ֣ב הֲלֹ֑ם שַׁל־נְעָלֶ֙יךָ֙[a] מֵעַ֣ל רַגְלֶ֔יךָ[b] כִּ֣י הַמָּקֹ֥ום אֲשֶׁר֙ יא
אַתָּ֣ה עֹמֵ֔ד עָלָ֥יו אַדְמַת־קֹ֖דֶשׁ הֽוּא׃ 6 וַיֹּ֗אמֶר אָנֹכִ֤י אֱלֹהֵי֙ אָבִ֔יךָ[a] ו מל. לa
אֱלֹהֵ֥י אַבְרָהָ֖ם אֱלֹהֵ֣י[b] יִצְחָ֑ק וֵאלֹהֵ֖י יַעֲקֹ֣ב וַיַּסְתֵּ֤ר מֹשֶׁה֙ פָּנָ֔יו כִּ֥י יָרֵ֖א ב[s]
מֵהַבִּ֥יט אֶל־הָאֱלֹהִֽים׃ 7 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ רָאֹ֣ה רָאִ֔יתִי אֶת־עֳנִ֥י עַמִּ֖י אֲשֶׁ֣ר כ. ד ב כת ה וב כת ו[10]
בְּמִצְרָ֑יִם וְאֶת־צַעֲקָתָ֞ם שָׁמַ֣עְתִּי ׀ מִפְּנֵ֣י נֹגְשָׂ֗יו כִּ֤י יָדַ֙עְתִּי֙ אֶת־מַכְאֹבָֽיו׃[a]
8 וָאֵ֣רֶד[a] לְהַצִּילֹ֗ו ו מִיַּד֙ מִצְרַ֔יִם וּלְהַעֲלֹתֹ֥ו מִן־הָאָ֖רֶץ הַהִ֑וא אֶל־אֶ֣רֶץ ל
טֹובָ֤ה וּרְחָבָה֙ אֶל־אֶ֣רֶץ זָבַ֣ת חָלָ֔ב וּדְבָ֖שׁ אֶל־מְקֹ֣ום הַכְּנַעֲנִ֑י וְהַחִתִּ֤י[b] סימן כ ת מ פ ו ס[11]
וְהָאֱמֹרִי֙ וְהַפְּרִזִּ֔י[c] וְהַחִוִּ֖י וְהַיְבוּסִֽי׃ 9 וְעַתָּ֗ה הִנֵּ֤ה צַעֲקַת֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
בָּ֣אָה אֵלָ֑י וְגַם־רָאִ֙יתִי֙ אֶת־הַלַּ֔חַץ אֲשֶׁ֥ר מִצְרַ֖יִם לֹחֲצִ֥ים אֹתָֽם׃
10 וְעַתָּ֕ה לְכָ֖ה וְאֶשְׁלָחֲךָ֣ אֶל־פַּרְעֹ֑ה וְהֹוצֵ֥א[a] אֶת־עַמִּ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֛ל ל[12]
מִמִּצְרָֽיִם׃ 11 וַיֹּ֥אמֶר מֹשֶׁ֖ה אֶל־הָאֱלֹהִ֑ים מִ֣י אָנֹכִ֔י כִּ֥י אֵלֵ֖ךְ אֶל־פַּרְעֹ֑ה כ. ג[13], לא פסוק
וְכִי֙ אֹוצִ֣יא אֶת־בְּנֵ֔י יִשְׂרָאֵ֖ל מִמִּצְרָֽיִם׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר[a] כִּֽי־אֶהְיֶ֣ה עִמָּ֔ךְ כי וכי[14]
וְזֶה־לְּךָ֣ הָאֹ֔ות כִּ֥י אָנֹכִ֖י שְׁלַחְתִּ֑יךָ בְּהֹוצִיאֲךָ֙ אֶת־הָעָ֣ם מִמִּצְרַ֔יִם נ
תַּעַבְדוּן֙ אֶת־הָאֱלֹהִ֔ים עַ֖ל הָהָ֣ר הַזֶּֽה׃ 13 וַיֹּ֤אמֶר מֹשֶׁה֙ אֶל־ ז[a] ב מנה בלשון ארמי. ח[15]. כ
הָאֱלֹהִ֔ים הִנֵּ֥ה אָנֹכִ֖י בָּ֣א אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְאָמַרְתִּ֣י לָהֶ֗ם אֱלֹהֵי֙
אֲבֹותֵיכֶ֣ם שְׁלָחַ֔נִי אֲלֵיכֶ֑ם וְאָמְר֣וּ־לִ֔י מַה־שְּׁמֹ֖ו מָ֣ה אֹמַ֥ר אֲלֵהֶֽם׃ ז[18] מל ול[17] בתור׳ וכל יהושע מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות׳ ב מ ח. ב. ב[18]
14 וַיֹּ֤אמֶר אֱלֹהִים֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה אֶֽהְיֶ֖ה[a] אֲשֶׁ֣ר אֶֽהְיֶ֑ה וַיֹּ֕אמֶר כֹּ֥ה תֹאמַ֖ר כה[19]. ל
לִבְנֵ֣י[b] יִשְׂרָאֵ֗ל אֶֽהְיֶה֙[c] שְׁלָחַ֔נִי אֲלֵיכֶֽם׃ 15 וַיֹּ֣אמֶר ׀ עֹ֣וד אֱלֹהִ֗ים
אֶל־מֹשֶׁ֞ה כֹּֽה־תֹאמַ֣ר ׀ אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵל֮ יְהוָה֒ אֱלֹהֵ֣י אֲבֹתֵיכֶ֗ם אֱלֹהֵ֤י
אַבְרָהָם֙ אֱלֹהֵ֣י[a] יִצְחָ֔ק וֵאלֹהֵ֖י יַעֲקֹ֑ב שְׁלָחַ֨נִי אֲלֵיכֶ֜ם זֶ֤ה־שְּׁמִי֙ לְעֹלָ֔ם יח[20] מם ו מנה בתור׳
וְזֶ֥ה זִכְרִ֖י לְדֹ֥ר דֹּֽר׃[b] 16 לֵ֣ךְ וְאָסַפְתָּ֗ אֶת־זִקְנֵי֙[a] יִשְׂרָאֵ֔ל וְאָמַרְתָּ֥ אֲלֵהֶ֖ם

[7]Mp sub loco. [8]Mm 3147. [9]Hi 3,10. [10]Mm 192. [11]Okhl 274. [12]Mm 802. [13]Mm 386. [14]Mm 2059. [15]Mm 1342. [16]Mm 1586. [17]Mm 387. [18]Jos 7,8. [19]Mm 5. [20]Mm 25.

4 [a] 𝔪 אלהים ‖ [b] 𝔊 *κύριος*; > 𝔙 ‖ **5** [a] mlt Mss $𝔪^{Mss}$𝔊𝔙 נַעַלְךָ ‖ [b] 𝔗 mlt Mss $𝔪^{Mss}$ רַגְלְךָ ‖ **6** [a] 𝔪𝔊$^{58.72}$ et Act 7,32 Just אֲבֹתֶיךָ ‖ [b] pc Mss 𝔪𝔊 ואלהי cf 15[a].16[b] 4,5[b] ‖ **7** [a] 𝔪𝔙 בו–, 𝔊𝔖𝔗^{J} suff pl ‖ **8** [a] 𝔪 וְאֶרְדָה ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔊^{106} ה׳ ‖ [c] 𝔪𝔊 + והגרגשי, it 17[c] ‖ **10** [a] 𝔪𝔊𝔙 אֶת–‖ **12** [a] 𝔊* + *ὁ θεὸς* ($𝔊^{min}$ *κύριος*) *Μωυσεῖ λέγων*, 𝔖 + *lh 'lh'* cf 𝔙 ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ἐγώ εἰμι ὁ ὤν* ‖ [b] mlt Mss 𝔪 אֶל-ב׳ ‖ [c] 𝔊 *ὁ ὤν* ‖ **15** [a] 𝔪𝔊 ואלהי ‖ [b] 𝔪 וְדֹר ‖ **16** [a] 𝔪𝔊*𝔖 + בְּנֵי.

יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם [b]יִצְחָק[c] וְיַעֲקֹב[b] לֵאמֹר ב[21]. ג[22]. ד[23]. ה וחס[24]. ב[25]. ח פת[26]
פָּקֹד פָּקַדְתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הֶעָשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרָיִם: 17 וָאֹמַר[a] אַעֲלֶה 17 סימן ב ת מ פ ו ס[26]
אֶתְכֶם מֵעֳנִי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי[b] וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי[c]
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: 18 וְשָׁמְעוּ לְקֹלֶךָ וּבָאתָ 18 ב בתור . ז״ן שמיעה לקול[27]. ב חס . ז בטע[28]
אַתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַאֲמַרְתֶּם[a] אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי
הָעִבְרִיִּים נִקְרָה[b] עָלֵינוּ וְעַתָּה[c] נֵלְכָה־נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר ל . ל כת ה
וְנִזְבְּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: 19 וַאֲנִי יָדַעְתִּי כִּי לֹא־יִתֵּן אֶתְכֶם מֶלֶךְ ט . סז ר״פ 19
מִצְרַיִם לַהֲלֹךְ וְלֹא[a] בְּיָד חֲזָקָה: 20 וְשָׁלַחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִכֵּיתִי אֶת־ ה וחס[29]. ד 20
מִצְרַיִם בְּכֹל נִפְלְאֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח אֶתְכֶם: ל חס . ז[30] 20
21 וְנָתַתִּי אֶת־חֵן הָעָם־הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרָיִם וְהָיָה כִּי תֵלֵכוּן לֹא תֵלְכוּ 21 לג בתור . ב[31]
רֵיקָם: 22 [a]וְשָׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְּׁכֶנְתָּהּ[a] וּמִגָּרַת בֵּיתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב 22 ל . ל
וּשְׂמָלֹת וְשַׂמְתֶּם עַל־בְּנֵיכֶם וְעַל־בְּנֹתֵיכֶם וְנִצַּלְתֶּם אֶת־מִצְרָיִם: ל . ל

ד[1]. ז״ן מ״ש לא ולא לא[2]. ד[3]. כל אורית חס ב מ א מל[4]
4 1 וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ 4
לֹא־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְהוָה: 2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה מַזֶּה[a] בְּיָדֶךָ וַיֹּאמֶר ל . מה זה חד מן ה׳[6] כת מילה חדה וקר תרי 2
מַטֶּה: 3 וַיֹּאמֶר הַשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיְהִי לְנָחָשׁ וַיָּנָס ב מל . ב מל 3
מֹשֶׁה מִפָּנָיו: 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה שְׁלַח יָדְךָ וֶאֱחֹז בִּזְנָבוֹ וַיִּשְׁלַח כג . ב[6]. ל 4
יָדוֹ וַיַּחֲזֶק בּוֹ וַיְהִי לְמַטֶּה בְּכַפּוֹ: 5 לְמַעַן יַאֲמִינוּ כִּי־נִרְאָה אֵלֶיךָ ל בטע[7] 5
יְהוָה[a] אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי[b] יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: ד[8]
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה לוֹ עוֹד הָבֵא־נָא יָדְךָ בְּחֵיקֶךָ וַיָּבֵא יָדוֹ בְּחֵיקוֹ 6 ג ב חס וחד מל[9]. נא[10] יח מנה בתור
וַיּוֹצִאֶהָ[a] וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת[b] כַּשָּׁלֶג: 7 וַיֹּאמֶר[a] הָשֵׁב יָדְךָ אֶל־חֵיקֶךָ 7 ב חס
וַיָּשֶׁב יָדוֹ אֶל־חֵיקוֹ וַיּוֹצִאָהּ מֵחֵיקוֹ וְהִנֵּה־שָׁבָה כִּבְשָׂרוֹ: 8 וְהָיָה 8 כה . ב חס . ל . ל
אִם־לֹא יַאֲמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקֹל הָאֹת הָרִאשׁוֹן וְהֶאֱמִינוּ לְקֹל ד[11]. ז״ן שמיעה לקול[11]. ב חס ורבפסוק . ג חס ב מנה בפסוק . סד . ב חס ורבפסוק
הָאֹת הָאַחֲרוֹן: 9 וְהָיָה אִם־לֹא יַאֲמִינוּ גַּם לִשְׁנֵי הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא ג חס ב מנה בפסוק . ב מל בתור

[21] Mm 2123. [22] Mm 247. [23] Mm 388. [24] Ex 38,24. [25] Mm 389. [26] Okhl 274. [27] Mm 23. [28] Mm 50. [29] Mm 3547. [30] Mm 440. [31] Jes 52,12. Cp 4 [1] Mm 3791. [2] Mm 1613. [3] Mm 390. [4] Mm 153. [5] Mm 214. [6] 2 S 2,21. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1218. [9] Mm 322. [10] Mm 639. [11] Mm 23.

16 [b–b] G *καὶ θεὸς Ισαακ καὶ θεὸς Ιακωβ* cf 𝔙 ‖ [c] 𝔖 וְ׳ ‖ **17** [a] G* 3sg ‖ [b] 𝔪 ה׳ ‖ [c] cf 8[c] ‖ **18** [a] 2 Mss GV וְאָמַרְתָּ ‖ [b] 𝔪GCTᵗ𝔙 נקרא ut 5,3 ‖ [c] > 𝔪GV ‖ **19** [a] 𝔪 הלוא; G(𝔙) *ἐὰν μή*, l אִם לֹא? ‖ **22** [a–a] 𝔪 וְשָׁאַל אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ ‖ **Cp 4,1** [a] G* *ὁ θεός, τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς* cf 3,13 ‖ **2** [a] 𝔪 מַה זֶּה ‖ **5** [a] > G* ‖ [b] ut 3,6[b] ‖ **6** [a] pc Mss 𝔪G + וַיּוֹצִאֶהָ cf 7 ‖ [b] > G* ‖ **7** [a] 𝔖 + *lh mrj'*.

יִשְׁמְעוּן לְקֹלֶךָ וְלָקַחְתָּ מִמִּימֵי הַיְאֹר וְשָׁפַכְתָּ הַיַּבָּשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם
10 אֲשֶׁר תִּקַּח מִן־הַיְאֹר וְהָיוּ[a] לְדָם בַּיַּבָּשֶׁת׃ 10 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה
בִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אָנֹכִי גַּם מִתְּמוֹל גַּם מִשִּׁלְשֹׁם גַּם מֵאָז דַּבֶּרְךָ[a]
11 אֶל־עַבְדֶּךָ כִּי כְבַד־פֶּה וּכְבַד לָשׁוֹן אָנֹכִי׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מִי
שָׂם פֶּה לָאָדָם אוֹ מִי־יָשׂוּם[a] אִלֵּם אוֹ חֵרֵשׁ אוֹ פִקֵּחַ אוֹ עִוֵּר הֲלֹא
12 אָנֹכִי יְהוָה[b]׃ 12 וְעַתָּה לֵךְ וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ וְהוֹרֵיתִיךָ אֲשֶׁר
13 תְּדַבֵּר׃ 13 וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח׃ 14 וַיִּחַר־
14 אַף יְהוָה בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אַהֲרֹן אָחִיךָ הַלֵּוִי יָדַעְתִּי כִּי־דַבֵּר
יְדַבֵּר הוּא וְגַם הִנֵּה־הוּא יֹצֵא לִקְרָאתֶךָ וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ[a]׃
15 וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו וְשַׂמְתָּ אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם־פִּיךָ
16 וְעִם־פִּיהוּ וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ 16 וְדִבֶּר־הוּא לְךָ אֶל־
17 הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה־לְּךָ לְפֶה וְאַתָּה תִּהְיֶה־לּוֹ לֵאלֹהִים׃ 17 וְאֶת־
הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֹתֹת׃ פ
ס[ז] 18 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיָּשָׁב[a] אֶל־יֶתֶר חֹתְנוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָּא וְאָשׁוּבָה
אֶל־אַחַי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה הֶעוֹדָם חַיִּים וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה
19 לֵךְ לְשָׁלוֹם׃ 19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שֻׁב מִצְרָיִם[a] כִּי־
20 מֵתוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ 20 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־אִשְׁתּוֹ
וְאֶת־בָּנָיו וַיַּרְכִּבֵם עַל־הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אַרְצָה מִצְרָיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
21 מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃ 21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלֶכְתְּךָ לָשׁוּב
מִצְרַיְמָה רְאֵה כָּל־הַמֹּפְתִים אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְיָדֶךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי פַרְעֹה
22 וַאֲנִי אַחֲזֵק אֶת־לִבּוֹ וְלֹא יְשַׁלַּח אֶת־הָעָם׃ 22 וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה
23 אָמַר יְהוָה בְּנִי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל׃ 23 וָאֹמַר אֵלֶיךָ שַׁלַּח אֶת־בְּנִי[a] וְיַעַבְדֵנִי
וַתְּמָאֵן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה אָנֹכִי הֹרֵג אֶת־בִּנְךָ בְּכֹרֶךָ׃
24 וַיְהִי[a] בַּדֶּרֶךְ בַּמָּלוֹן וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה[b] וַיְבַקֵּשׁ הֲמִיתוֹ׃ 25 וַתִּקַּח צִפֹּרָה

ח[12] יג שמיעה לקול[13]. ב חס
ל. ה
ח[14]. ח[15] בטע וכל זקף אתנח וס״פ דכולת ב מ א. יב פסוק גם גם גם
ל. ל. יז[16]. יב בטע בסיע[17]. ו ר״פ[16]
ח[19] וכל קהלת דכות ב מ א
יב. ל ומל[20]
ח[14]
כב. ב. יד[22]
ל[23]
כג. ב. יד[24]
ל
ב[25]
ח[26]. יז
ב חס
ל וחס. ד חס בתור[27]. ל
ב. ד בטע בסיע[28]
ח[29]. ל[30]
יב[31]
ל
ב וחס
ב. ג

[12] Mm 1060. [13] Mm 23. [14] Mm 392. [15] Mm 1571. [16] Mm 3615. [17] Mm 439. [18] Mm 1931. [19] Mm 391. [20] וחד הריתיך Prv 4,11. [21] Mm 2072. [22] Mm 3375. [23] Mm 426. [24] Mm 393. [25] Mm 2618 et Mm 3211. [26] Mm 394. [27] Mm 458. [28] Mm 395. [29] Mm 84. [30] וחד עשיתם Neh 9,31. [31] Mm 440.

9 [a] 𝔐𝔖𝔗[Ms] יִהְיוּ ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd דְּ– ‖ **11** [a] 𝔐 יֹשִׂים ‖ [b] 𝔊[B min] *ὁ θεός*, 𝔊[Mss] *κύριος ὁ θεός* ‖ **14** [a] 𝔐 בְּלִבָּבוֹ ‖ **18** [a] Ms 𝔐𝔖𝔗𝔍𝔙 יִתְרוֹ, 𝔊 *Ιοθορ* ‖ **19** [a] pc Mss 𝔐 מָה– ‖ **23** [a] 𝔊 *τὸν λαόν μου* cf 5,1 ‖ **24** [a] 𝔖 + *mwšʾ* ‖ [b] 𝔊*(𝔗𝔗[J]) *ἄγγελος κυρίου*; 𝔊[Mss] *ἄγγελος* cf 3,2; α′ *ὁ θεός*.

צֹר וַתִּכְרֹת אֶת־עָרְלַת בְּנָהּ וַתַּגַּע לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר [a]כִּי חֲתַן־דָּמִים
אַתָּה לִי[a]: 26 וַיִּרֶף מִמֶּנּוּ[a] אָז אָמְרָה [b]חֲתַן דָּמִים לַמּוּלֹת[b]: פ 26
27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵךְ לִקְרַאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ 27
וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשַּׁק־לוֹ: 28 וַיַּגֶּד מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־ 28
דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ וְאֵת כָּל־הָאֹתֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ[a]: 29 וַיֵּלֶךְ[a] מֹשֶׁה 29
וְאַהֲרֹן וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 30 וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־ 30
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֹתֹת לְעֵינֵי הָעָם:
31 וַיַּאֲמֶן[a] הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ[b] כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה 31
אֶת־עָנְיָם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ[c]:

5 1 וְאַחַר בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר יְהוָה 5
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיָחֹגּוּ לִי בַּמִּדְבָּר: 2 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי 2
יְהוָה[a] אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה
וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלֵּחַ: 3 וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי[a] הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ 3
נֵלְכָה נָּא דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר וְנִזְבְּחָה[b] לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] פֶּן־
יִפְגָּעֵנוּ בַּדֶּבֶר אוֹ בֶחָרֶב: 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה 4
וְאַהֲרֹן תַּפְרִיעוּ[a] אֶת־הָעָם מִמַּעֲשָׂיו לְכוּ לְסִבְלֹתֵיכֶם: 5 וַיֹּאמֶר 5
פַּרְעֹה הֵן־רַבִּים עַתָּה עַם[a] הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִסִּבְלֹתָם: 6 וַיְצַו 6
פַּרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנֹּגְשִׂים בָּעָם וְאֶת־שֹׁטְרָיו לֵאמֹר: 7 לֹא 7
תֹאסִפוּן[a] לָתֵת תֶּבֶן לָעָם לִלְבֹּן הַלְּבֵנִים כִּתְמֹול שִׁלְשֹׁם הֵם יֵלְכוּ
וְקֹשְׁשׁוּ[b] לָהֶם תֶּבֶן: 8 וְאֶת־מַתְכֹּנֶת הַלְּבֵנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמִכּוּן 8
שִׁלְשֹׁם תָּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִּים הֵם עַל־כֵּן הֵם
צֹעֲקִים לֵאמֹר נֵלְכָה נִזְבְּחָה[a] לֵאלֹהֵינוּ: 9 תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה עַל־ 9
הָאֲנָשִׁים וְיַעֲשׂוּ[a]־בָהּ וְאַל־[b]יִשְׁעוּ בִּדְבָרֵי־שָׁקֶר: 10 וַיֵּצְאוּ[a] נֹגְשֵׂי הָעָם 10

[32]Mm 396. [33]Mm 397. [34]Mp sub loco. [35]Mm 398. [36]Mm 757. [37]Mm 1623. [38]Mm 399. [39]Mm 707. [40]Nu 15,22. [41]1S 27,12. [42]Mm 2059. Cp 5 [1]Mp sub loco. [2]Mm 427. [3]Mm 430. [4]Mm 898. [5]Mm 400. [6]Mm 401. [7]Ru 2,11. [8]Gn 4,10. [9]Mm 3268. [10]Mm 2347. [11]Mm 618. [12]Mm 1848.

25 [a–a] G alit ‖ **26** [a] ⅏ מִמֶּנָּה ‖ [b–b] G alit ‖ **28** [a] 𝔖𝔗ʲ + *lm'bd* = לַעֲשׂוֹת ‖ **29** [a] ⅏𝔖 כוּ־ ‖ **31** [a] ⅏𝔖 מִנּוּ– ‖ [b] G *kai ἐχάρη* = וַיִּשְׂמְחוּ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ **Cp 5,2** [a] G *ἐστιν* = הוּא; G^{A} + *θεός*; G$^{Fc\,min}$ + *κύριος* ‖ **3** [a] 𝔖 pr *mrj'* ‖ [b–b] G* om יהוה ‖ **4** [a] ⅏ תפרידו ‖ **5** [a] ⅏ מֵעם ‖ **7** [a] ⅏ תוסיפון ‖ [b] ⅏G𝔗𝔗ʸ ויקֹ ‖ **8** [a] nonn Mss G𝔗^{Ms}ʸ וְנ ‖ **9** [a] 1 c ⅏G𝔖 וְיִשְׁעוּ ‖ [b] ⅏ וְלֹא ‖ **10** [a] G *κατέσπευδον δὲ αὐτούς*, l frt וַיְאָצוּ cf 13.

וְשַׁטְרָיו וַיֹּאמְרוּ[b] אֶל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פַּרְעֹה אֵינֶנִּי נֹתֵן לָכֶם
11 תֶּבֶן׃ 11 אַתֶּם לְכוּ קְחוּ לָכֶם תֶּבֶן מֵאֲשֶׁר תִּמְצָאוּ כִּי אֵין נִגְרָע ד ר״פ
12 מֵעֲבֹדַתְכֶם דָּבָר׃ 12 וַיָּפֶץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ[c] מִצְרַיִם לְקֹשֵׁשׁ קַשׁ ג. יח. ל חס
13 לַתֶּבֶן׃ 13 וְהַנֹּגְשִׂים אָצִים[a] לֵאמֹר כַּלּוּ מַעֲשֵׂיכֶם דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ נ[19]. ל. ל פת
14 כַּאֲשֶׁר בִּהְיוֹת הַתֶּבֶן[b]׃ 14 וַיֻּכּוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂמוּ עֲלֵהֶם ל. יג חס בתור[14]
נֹגְשֵׂי פַרְעֹה לֵאמֹר מַדּוּעַ לֹא כִלִּיתֶם חָקְכֶם לִלְבֵן כִּתְמֹלְ שִׁלְשֹׁם ז[15]
15 גַּם־תְּמוֹל[a] גַּם־הַיּוֹם׃ 15 וַיָּבֹאוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֶל־פַּרְעֹה ל פסוק בתור׳ גם גם ומילה חדה ביניהו. ל. כ[16]. ז[17]
16 לֵאמֹר לָמָּה תַעֲשֶׂה כֹּה לַעֲבָדֶיךָ׃ 16 תֶּבֶן אֵין נִתָּן לַעֲבָדֶיךָ וּלְבֵנִים ד בטע[18]. כא[19] ד[20] מנה קמ
17 אֹמְרִים לָנוּ עֲשׂוּ וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מֻכִּים וְחָטָאת[a] עַמֶּךָ׃ 17 וַיֹּאמֶר[a] ל וחס
נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים עַל־כֵּן אַתֶּם אֹמְרִים נֵלְכָה נִזְבְּחָה לַיהוָה[b]׃ ג. ג. ג זוגין[21]
18 וְעַתָּה לְכוּ עִבְדוּ וְתֶבֶן לֹא־יִנָּתֵן לָכֶם וְתֹכֶן לְבֵנִים[a] תִּתֵּנוּ[b]׃ ב וחס ובתרי לישנ[22]. ג. ג
19 וַיִּרְאוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹתָם בְּרָע לֵאמֹר לֹא־תִגְרְעוּ[a] מִלִּבְנֵיכֶם ה[23]. ל
20 דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ 20 וַיִּפְגְּעוּ אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן נִצָּבִים לִקְרָאתָם
21 בְּצֵאתָם מֵאֵת פַּרְעֹה׃ 21 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יֵרֶא[a] יְהוָה עֲלֵיכֶם וְיִשְׁפֹּט נ. ה[24]. ד[25]. ל רפי
אֲשֶׁר הִבְאַשְׁתֶּם אֶת־רֵיחֵנוּ בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו לָתֵת־חֶרֶב לג בתור. ה זוגין[23]. ו
22 בְּיָדָם[b] לַהֲרָגֵנוּ׃ 22 וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר[a] אֲדֹנָי לָמָּה הֲרֵעֹתָה צא. ג[26] ול[27] מל ס״ת בלוש
23 לָעָם הַזֶּה לָמָּה[b] זֶּה שְׁלַחְתָּנִי׃ 23 וּמֵאָז בָּאתִי אֶל־פַּרְעֹה לְדַבֵּר ל
6 בְּשִׁמְךָ הֵרַע לָעָם הַזֶּה וְהַצֵּל לֹא־הִצַּלְתָּ אֶת־עַמֶּךָ׃ 6 1 וַיֹּאמֶר ה[28]. ב
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַתָּה[a] תִּרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפַרְעֹה כִּי בְיָד חֲזָקָה נ
יְשַׁלְּחֵם[b] וּבְיָד חֲזָקָה[b] יְגָרְשֵׁם מֵאַרְצוֹ׃ ס קכד
ס(ה) פרש 2 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים[a] אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה׃ 3 וָאֵרָא אֶל־ ג. ל
אַבְרָהָם אֶל[a]־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב[b] בְּאֵל שַׁדָּי[b] וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי[c] ל. ל
4 לָהֶם׃ 4 וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶת ג״ ר״פ בתור. ג בטע. לז

[13] Mm 2585. [14] Mm 675. [15] Mm 401. [16] Mm 1642. [17] Mm 402. [18] Mm 3948. [19] Mm 2838. [20] Mm 403. [21] Mm 3268. [22] Mm 4024. [23] Mp sub loco. [24] Mm 404. [25] Mm 405. [26] Mm 406. [27] Mm 1713. [28] Mm 407.

10 [b] 𝔐 וַיְדַבְּרוּ ‖ **13** [a] G *κατέσπευδον αὐτούς* ‖ [b] 𝔐 Vrs + נָתַן לָכֶם ‖ **14** [a–a] > G ‖ **16** [a] G(S) *ἀδικήσεις οὖν* ‖ **17** [a] S + *lhwn pr'wn* ‖ [b] G(T[J]) *τῷ θεῷ ἡμῶν* ‖ **18** [a] 𝔐 הַל׳ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תתנו ‖ **19** [a] 𝔐 יִגְרַע ‖ **21** [a] 𝔐 יראה ‖ [b] 𝔐 בידו cf GV ‖ **22** [a] G + *δέομαι* = בְּי ut 4,10.13 ‖ [b] mlt Mss 𝔐GSC[Mss]T[J] וְל׳ ‖ **Cp 6,1** [a] 𝔐 אתה ‖ [b–b] G(S) *καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ* ‖ **2** [a] 𝔐G[ming]C Just SV יהוה, C אלהים (bis) ‖ **3** [a] 𝔐G S ואל ‖ [b–b] G *θεὸς ὢν αὐτῶν*, S *b'jlšdj 'lh'* ‖ [c] G(SCV) *ἐδήλωσα.*

ד חד חס וג מל[1] . יג ר״פ בתור

5 אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ׃ 5 וְגַם | אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת[a] בְּנֵי
6[a] יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר[b] אֶת־בְּרִיתִי׃ 6 לָכֵן[a]
אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם

ל וחס . ב ר״פ בתור

ב חד חס וחד מל

וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים

ג[2] מל בתור וכל בנ״ך דכות׳ ב מ ג

7 גְּדֹלִים׃ 7 וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם

ו . ב חד מל וחד חס

כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם׃

ט

8 8 וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ

ב בתור[3]

לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה׃

יא זוגין דמטע בטע[4] . ל

9 9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ

ל

10 11 וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה׃ פ 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 11 בֹּא

ל[5]

דַּבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְיַשַּׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃

יא זוגין דמטע בטע[4]

12 12 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלָי

ל . ד בטע בטס[6] . יא[7]

13 וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַּרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שִׂפָתָיִם׃ פ 13 וַיְדַבֵּר יְהוָה

ד[a]

אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם [a]אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל[a]־פַּרְעֹה מֶלֶךְ

מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס

עה . ו חס בתור[8]

14 14 אֵלֶּה[a] רָאשֵׁי בֵית־אֲבֹתָם בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא

15 חֶצְרוֹן וְכַרְמִי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן׃ 15 וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל[a] וְיָמִין

ב חס

וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר[b] וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת שִׁמְעוֹן׃

ו בתור[9] . ב חס בתור . ב

16 16 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־לֵוִי לְתֹלְדֹתָם גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי וּשְׁנֵי חַיֵּי לֵוִי

17 שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃ 17 בְּנֵי[a] גֵרְשׁוֹן[b] לִבְנִי וְשִׁמְעִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃

ה פסוק דמיין[10]

18 18 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן[a] וְעֻזִּיאֵל וּשְׁנֵי חַיֵּי קְהָת שָׁלֹשׁ[b]

19 וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃ 19 וּבְנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי

ב חס בתור

לְתֹלְדֹתָם׃ 20 וַיִּקַּח עַמְרָם אֶת־יוֹכֶבֶד דֹּדָתוֹ[a] לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ

ב

אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה[b] וּשְׁנֵי חַיֵּי עַמְרָם שֶׁבַע[c] וּשְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה׃

Cp 6 [1]Mm 2859. [2]Mm 408. [3]Mm 1238 ב. [4]Mm 794. [5]Mm 59. [6]Mp sub loco. [7]Mm 852. [8]Mm 409. [9]Mm 410. [10]Okhl 288.

5 [a] נאקת 𝔪 ‖ [b] 𝔪 וָאֶזְכֹּרָה ‖ **6** [a] 𝔊 *βάδιζε* = לְךָ־נָא vel לָךְ (cf Gn 37,14) ‖ **13** [a–a] 𝔊* om וְ ‖ **14** [a] 𝔪𝔊𝔖 א׳ ב׳ י׳ ‖ **15** [a] 𝔊^{B} *Ιεμιηλ* ‖ [b] 𝔪 וצהר, 𝔊 *καὶ Σααρ* ‖ **17** [a] 𝔪𝔖 וּבְנֵי; 𝔊 pr *καὶ οὗτοι* ‖ [b] 𝔊* *Γεδσων* ‖ **18** [a] 𝔪𝔊 ח׳ ‖ [b] > 𝔊 ‖ **20** [a] 𝔊 *θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ* ‖ [b] Ms 𝔪𝔊 + וְאֶת־מִרְיָם אֲחֹתָם cf 𝔖 et Nu 26,59 ‖ [c] 𝔪𝔊^{Amin}𝔏 שֵׁשׁ, 𝔊^{Bmin} 2.

21 וּבְנֵי יִצְהָר קֹרַח וְנֶפֶג וְזִכְרִי׃ 22 וּבְנֵי עֻזִּיאֵל מִישָׁאֵל[a] וְאֶלְצָפָן[b] ל
23 וְסִתְרִי׃ 23 וַיִּקַּח אַהֲרֹן אֶת־אֱלִישֶׁבַע בַּת־עַמִּינָדָב אֲחוֹת נַחְשׁוֹן לוֹ ל. ז פסוק דמיין
לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת[a]־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר׃ את את ראת את ראת[11] . ל
24 וּבְנֵי קֹרַח אַסִּיר[a] וְאֶלְקָנָה וַאֲבִיאָסָף[b] אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַקָּרְחִי׃ כל קריא מל ב מ א .
25 וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן לָקַח־לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאֵל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ יז מפק א[12] ל
26 אֶת־פִּינְחָס אֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם[a] לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 26 הוּא אַהֲרֹן עת . ת צדיקים בחד
וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לישׁ[13] . ב בתור
27 עַל־צִבְאֹתָם׃ 27 הֵם הַמְדַבְּרִים אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהוֹצִיא ג[14]
אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם[a] הוּא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[b]׃
28 וַיְהִי בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ פ 29 וַיְדַבֵּר ל
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה דַּבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֵת
30 כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ׃ 30 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה הֵן אֲנִי עֲרַל ב[15] . ד[16]
7 שְׂפָתַיִם וְאֵיךְ יִשְׁמַע אֵלַי[a] פַּרְעֹה׃ פ 7 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
2 רְאֵה נְתַתִּיךָ אֱלֹהִים לְפַרְעֹה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יִהְיֶה נְבִיאֶךָ׃ 2 אַתָּה יא ר״פ ו מנה בתור
תְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ וְאַהֲרֹן אָחִיךָ יְדַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה וְשִׁלַּח[a]
3 אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ 3 וַאֲנִי אַקְשֶׁה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְהִרְבֵּיתִי סז ר״פ
4 אֶת־אֹתֹתַי וְאֶת־מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 4 וְלֹא־יִשְׁמַע אֲלֵכֶם פַּרְעֹה ב מל . ז ר״פ בסיפ .
וְנָתַתִּי אֶת־יָדִי בְּמִצְרָיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאֹתַי אֶת־עַמִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ד[1] . ו חס בתור
5 [a]מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם[a] בִּשְׁפָטִים[b] גְּדֹלִים׃ 5 וְיָדְעוּ[a] מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה ל וחס
בְּנָטֹתִי אֶת־יָדִי עַל־מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת־[b]בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם׃
6 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתָם כֵּן עָשׂוּ׃ 7 וּמֹשֶׁה בֶּן־ כט בתור . ז ר״פ[2]
שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה בְּדַבְּרָם אֶל־פַּרְעֹה׃ פ
ס[1] 8 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 9 כִּי יְדַבֵּר אֲלֵכֶם ה . ו חס בתור
פַּרְעֹה לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם[a] מוֹפֵת וְאָמַרְתָּ אֶל־אַהֲרֹן קַח אֶת־מַטְּךָ

[11] Mm 2468. [12] Mm 411. [13] Mm 3908. [14] Mm 2145. [15] Jer 38,20. [16] Mm 412. Cp 7 [1] Mm 1179. [2] Mm 3363.

22 [a] > G*Ɛ ‖ [b] 𝔪(G)S ואליצ׳ cf Nu 3,30 al ‖ 23 [a] mlt Mss GSʏ ואת ‖ 24 [a] 𝔪 אסור ‖ [b] 𝔪 ואביסף cf 1 Ch 6,8.22 9,19 ‖ 25 [a] 𝔪 הלוי ‖ 27 [a] pc Mss 𝔪GS* מֵאֶרֶץ ‖ [b] 𝔪 מ׳ ‖ [b–b] G invers ‖ 30 [a–a] 𝔪 Vrs ישמעני ut 12 ‖ Cp 7,2 [a] Ȼ וישלח ‖ 4 [a–a] Ȼ מִמִּ׳ ‖ [b] 𝔪 בְּמִשְׁפְּ׳ ‖ 5 [a] 𝔪G + כל ‖ [b] 𝔪 + עַמִּי ‖ 8 [a] 𝔪 וַיְדַבֵּר, it 14[a] ‖ 9 [a] G ἡμῖν, S *lj*; 𝔪G + אות או.

ח בלישׁ[3] . כט בתור׳ וְהַשְׁלֵךְ לִפְנֵי־פַרְעֹה יְהִי[b] לְתַנִּין׃ 10 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל[a]־פַּרְעֹה 10
וַיַּעֲשׂוּ[b] כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיַּשְׁלֵךְ אַהֲרֹן אֶת־מַטֵּהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה
ל . ח בלישׁ[3] . בי[4] וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיְהִי לְתַנִּין׃ 11 וַיִּקְרָא גַּם־פַּרְעֹה לַחֲכָמִים וְלַמְכַשְּׁפִים 11
ד[5] מל וכל כתיב דכות ב מ א וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵם חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם בְּלַהֲטֵיהֶם כֵּן׃ 12 וַיַּשְׁלִיכוּ אִישׁ מַטֵּהוּ 12
ג חס בתור[6] . ב חד חס וחד מל . ה[7] וַיִּהְיוּ לְתַנִּינִם וַיִּבְלַע מַטֵּה־אַהֲרֹן אֶת־מַטֹּתָם׃ 13 וַיֶּחֱזַק לֵב פַּרְעֹה 13
וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ פ
14 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כָּבֵד לֵב פַּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם׃ 14
ב[8] 15 לֵךְ אֶל־פַּרְעֹה בַּבֹּקֶר הִנֵּה[a] יֹצֵא הַמָּיְמָה וְנִצַּבְתָּ לִקְרָאתוֹ עַל־ 15
שְׂפַת הַיְא�Ö וְהַמַּטֶּה אֲשֶׁר־נֶהְפַּךְ לְנָחָשׁ תִּקַּח בְּיָדֶךָ׃ 16 וְאָמַרְתָּ אֵלָיו 16
ה[9] יְהוָה אֱלֹהֵי[c] הָעִבְרִים שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי
ל ס״פ בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא־שָׁמַעְתָּ עַד־כֹּה׃ 17 כֹּה אָמַר יְהוָה בְּזֹאת תֵּדַע כִּי 17
ה[10] . ד וכל תלים דכות[11] אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי מַכֶּה | בַּמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי עַל־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר
ג . ב וְנֶהֶפְכוּ לְדָם׃ 18 וְהַדָּגָה אֲשֶׁר־בַּיְאֹר תָּמוּת וּבָאַשׁ הַיְאֹר וְנלְאוּ 18
י[12] ב בטע בסיפ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־הַיְאֹר[a]׃ ס 19 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 19
יו חס את . ד חס[8] אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן קַח מַטְּךָ וּנְטֵה־יָדְךָ עַל־מֵימֵי מִצְרַיִם עַל[a]־נַהֲרֹתָם |
יא רפ[13] עַל[b]־יְאֹרֵיהֶם וְעַל־אַגְמֵיהֶם וְעַל כָּל־מִקְוֵה מֵימֵיהֶם וְיִהְיוּ־דָם[c] וְהָיָה
יח . כט בתור דָם[c] בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וּבָעֵצִים וּבָאֲבָנִים׃ 20 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 20
ח דגש[14] כַּאֲשֶׁר | צִוָּה יְהוָה וַיָּרֶם בַּמַּטֶּה[a] וַיַּךְ אֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּיְאֹר לְעֵינֵי
ו[15] . ב פַּרְעֹה וּלְעֵינֵי עֲבָדָיו וַיֵּהָפְכוּ כָּל־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּיְאֹר לְדָם׃ 21 וְהַדָּגָה 21
אֲשֶׁר־בַּיְאֹר מֵתָה וַיִּבְאַשׁ הַיְאֹר וְלֹא־יָכְלוּ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מַיִם מִן־
יח הַיְאֹר וַיְהִי הַדָּם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 22 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם 22
ג . ח[16] בְּלָטֵיהֶם[a] וַיֶּחֱזַק לֵב־פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃
23
ד קמ[10] . ג[17] 23 וַיִּפֶן פַּרְעֹה וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וְלֹא־שָׁת לִבּוֹ גַּם־לָזֹאת׃ 24 וַיַּחְפְּרוּ 24
ד חס כָּל־מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיְאֹר מַיִם לִשְׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לִשְׁתּוֹת מִמֵּימֵי
יח[18] הַיְאֹר׃ פ 25 וַיִּמָּלְאוּ[a] שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת יְהוָה אֶת־הַיְאֹר׃ 25

[3]Mm 413. [4]Mm 414. [5]Mm 415. [6]Mm 8. [7]Mm 432. [8]Mp sub loco. [9]Mm 427. [10]Mm 416. [11]Mm 741. [12]Mm 439. [13]Mm 417. [14]Mm 1573. [15]Mm 977. [16]Mm 3014. [17]Mm 418. [18]Mm 1907.

9 [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 ויהי cf 10 ‖ **10** [a] 𝔐𝔊 לפני cf 9 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ויעשו ‖ **14** [a] cf 8[a] ‖ **15** [a] 𝔐𝔊 + הוא ‖ **18** [a] 𝔐 + add ‖ **19** [a] 𝔊𝔙 pr cop ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 ועל ‖ [c–c] 𝔐 וּבְכָל־עֲצֵי הָאָדָם ויהי דם ‖ **20** [a] 𝔐𝔊 בְּמַטֵּהוּ cf 𝔖 ‖ **22** [a] 𝔐 בְּלַהֲטֵיהֶם, it 8,3[a].14[a] ‖ **25** [a] 𝔐 Vrs יְאוֹ־.

26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ[a] אֵלָיו כֹּה אָמַר
27 יְהוָה שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֵנִי׃ 27 וְאִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ הִנֵּה אָנֹכִי ב
28 נֹגֵף אֶת־כָּל־גְּבוּלְךָ בַּצְפַרְדְּעִים׃ 28 וְשָׁרַץ הַיְאֹר[b] צְפַרְדְּעִים וְעָלוּ ג[19] ול בליש
וּבָאוּ בְּבֵיתֶךָ[a] וּבַחֲדַר מִשְׁכָּבְךָ[b] וְעַל־מִטָּתֶךָ[c] וּבְבֵית[c] עֲבָדֶיךָ
29 וּבְעַמֶּךָ[d] וּבְתַנּוּרֶיךָ וּבְמִשְׁאֲרֹתֶיךָ׃ 29 וּבְכָה[a] וּבְעַמְּךָ וּבְכָל־עֲבָדֶיךָ[a] ל ומל . כ[20] מילין כת ה ס״ת ג׳ מנה בליש . ג׳
8 יַעֲלוּ הַצְפַרְדְּעִים[b]׃ **8** 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה ד בטע בסיפ[1]
אֶת־יָדְךָ בְּמַטֵּךְ עַל־הַנְּהָרֹת עַל[a]־הַיְאֹרִים וְעַל־הָאֲגַמִּים וְהַעַל אֶת־ ה חס[2] . ב . ל . ב
2 הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 2 וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל מֵימֵי מִצְרָיִם
3 וַתַּעַל הַצְפַרְדֵּעַ וַתְּכַס אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 3 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן הַחַרְטֻמִּים[a] ג . ב
4 בְּלָטֵיהֶם[b] וַיַּעֲלוּ אֶת־הַצְפַרְדְּעִים עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 4 וַיִּקְרָא פַרְעֹה י . ג . ב . ז ובכל תלים
לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַעְתִּירוּ[a] אֶל־יְהוָה וְיָסֵר הַצְפַרְדְּעִים מִמֶּנִּי דכות ב מ יא
5 וּמֵעַמָּי וַאֲשַׁלְּחָה אֶת־הָעָם וְיִזְבְּחוּ לַיהוָה׃ 5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְפַרְעֹה ב . ב
הִתְפָּאֵר עָלַי לְמָתַי ׀ אַעְתִּיר לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וּלְעַמְּךָ לְהַכְרִית ל . ג[3]
6 הַצְפַרְדְּעִים[a] מִמְּךָ[b] וּמִבָּתֶּיךָ[c] רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה[d]׃ 6 וַיֹּאמֶר לְמָחָר ב . ה[4]
7 וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ לְמַעַן תֵּדַע כִּי־אֵין[a] כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ[a]׃ 7 וְסָרוּ ו[5]
הַצְפַרְדְּעִים מִמְּךָ וּמִבָּתֶּיךָ[a] וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמֶּךָ רַק בַּיְאֹר תִּשָּׁאַרְנָה׃ ל . ב
8 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה ׀ וְאַהֲרֹן מֵעִם פַּרְעֹה וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה עַל־דְּבַר כט בתור
9 הַצְפַרְדְּעִים אֲשֶׁר־שָׂם לְפַרְעֹה׃ 9 וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּמֻתוּ
10 הַצְפַרְדְּעִים מִן־הַבָּתִּים מִן[a]־הַחֲצֵרֹת וּמִן־הַשָּׂדֹת׃ 10 וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם ד פסוק מן מן נמן[6] . ל . ד חס בתור[7] . ל חס . ל[8]
11 חֳמָרִם חֳמָרִם וַתִּבְאַשׁ הָאָרֶץ׃ 11 וַיַּרְא פַּרְעֹה כִּי הָיְתָה הָרְוָחָה ג . ג . ל
וְהַכְבֵּד[a] אֶת־לִבּוֹ וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ ס
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־אַהֲרֹן נְטֵה אֶת־מַטְּךָ[a] וְהַךְ ו בטע בסיפ[1] . ב[9]

[19] Mm 1205. [20] Mm 964. Cp 8 [1] Mm 395. [2] Mp sub loco. [3] Mm 419. [4] Mm 420. [5] Mm 421. [6] Mm 422. [7] Mm 1026. [8] וחד וַיְצַוְּרוּ Gn 41,35. [9] Ez 21,19.

26 [a] 𝔐 וְדַבַּרְתָּ ‖ **28** [a] 𝔊 pl ‖ [b–b] 𝔐𝔊 וּבְחַדְרֵי –בֶיךָ ‖ [c–c] 𝔐𝔊 מטתיך ובבתי ‖ [d] 𝔊 om ב ‖ **29** [a–a] 𝔊 invers et sine כל, 𝔖 *wbklh ʿmk* = ובכל־עמך ‖ [b] 𝔐 + add ‖ **Cp 8,1** [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 ועל ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd הַחַר ‖ [b] cf 7,22[a] ‖ **4** [a] 𝔊* + *περὶ ἐμοῦ* cf 8,24 9,28[a] ‖ **5** [a] sic L, mlt Mss Edd הַצ ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ σου καί* cf 7 ‖ [c] 𝔐𝔙 + וּמֵעֲבָדֶיךָ וּמֵעַמְּךָ ‖ [d–d] > 𝔖 ‖ **6** [a–a] 𝔊 *ἄλλος πλὴν κυρίου* ‖ **7** [a] 𝔊 suff 2 pl + *καὶ ἐκ τῶν ἐπαύλεων* cf 9 ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔗[J]𝔙 ומן ‖ **11** [a] 𝔐 וַיַּכְבֵּד cf Vrs ‖ **12** [a] 𝔐 בְּמִ֫ דְּ cf 𝔊.

13 אֶת־עֲפַ֣ר הָאָ֔רֶץ וְהָיָ֥ה[b] לְכִנִּ֖ם[c] בְּכָל־אֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם׃ 13 [a]וַיַּ֣עֲשׂוּ־כֵ֔ן[a]
וַיֵּ֣טְ אַהֲרֹ֗ן אֶת־יָדוֹ֙ בְּמַטֵּ֔הוּ וַיַּךְ֙ אֶת־עֲפַ֣ר הָאָ֔רֶץ וַתְּהִ֥י הַכִּנָּ֖ם[b] בָּאָדָ֑ם
וּבַבְּהֵמָ֔ה כָּל־[c]עֲפַ֣ר הָאָ֔רֶץ הָיָ֥ה כִנִּ֖ים בְּכָל־אֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 14 וַיַּעֲשׂ֨וּ־ 14
כֵ֜ן הַֽחַרְטֻמִּ֣ים בְּלָטָ֗ם[a] לְהוֹצִיא֙ אֶת־הַכִּנִּ֔ים וְלֹ֥א יָכָ֖לוּ[c] וַתְּהִ֥י הַכִּנָּ֖ם[b]
בָּאָדָ֥ם וּבַבְּהֵמָ֑ה׃ 15 וַיֹּאמְר֣וּ הַֽחַרְטֻמִּ֗ים אֶל־פַּרְעֹה֙ אֶצְבַּ֣ע אֱלֹהִ֔ים 15
הִ֖וא וַיֶּחֱזַ֣ק לֵב־פַּרְעֹ֑ה וְלֹא־שָׁמַ֣ע אֲלֵהֶ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר יְהוָֽה׃ ס
16 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה הַשְׁכֵּ֥ם בַּבֹּ֖קֶר וְהִתְיַצַּ֣ב לִפְנֵ֑י פַּרְעֹ֔ה ס[ז]
הִנֵּ֥ה[a] יוֹצֵ֖א הַמָּ֑יְמָה וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֔יו כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה שַׁלַּ֤ח עַמִּי֙ וְיַעַבְדֵ֔נִי׃[b]
17 כִּ֣י אִם־אֵינְךָ֗ מְשַׁלֵּ֛חַ אֶת־עַמִּ֖י הִנְנִ֣י מַשְׁלִ֣יחַ בְּךָ֣ וּבַעֲבָדֶ֔יךָ וּבְעַמְּךָ֖ 17
וּבְבָתֶּ֑יךָ[a] אֶת־הֶעָרֹ֔ב וּמָלְא֗וּ בָּתֵּי֙ מִצְרַ֔יִם אֶת־הֶעָרֹ֖ב וְגַם־הָאֲדָמָ֥ה
אֲשֶׁר־הֵ֖ם עָלֶ֑יהָ׃ 18 וְהִפְלֵיתִי֩[b] בַּיּ֨וֹם הַה֜וּא אֶת־אֶ֣רֶץ גֹּשֶׁ֗ן אֲשֶׁ֤ר עַמִּי֙ 18
עֹמֵ֣ד עָלֶ֔יהָ לְבִלְתִּ֥י הֱיוֹת־שָׁ֖ם עָרֹ֑ב לְמַ֗עַן תֵּדַ֛ע כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֥ה בְּקֶ֖רֶב
הָאָֽרֶץ׃ 19 וְשַׂמְתִּ֥י פְדֻ֖ת[a] בֵּ֣ין עַמִּ֑י וּבֵ֣ין עַמֶּ֔ךָ לְמָחָ֥ר יִהְיֶ֖ה[b] הָאֹ֥ת הַזֶּֽה׃[b] 19
20 וַיַּ֤עַשׂ יְהוָה֙ כֵּ֣ן וַיָּבֹ֣א[a] עָרֹ֔ב כָּבֵ֖ד[b] בֵּיתָה֙[c] פַּרְעֹ֔ה וּבֵ֖ית עֲבָדָ֑יו 20
וּבְכָל־[d]אֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם תִּשָּׁחֵ֥ת הָאָ֖רֶץ[e] מִפְּנֵ֥י הֶעָרֹֽב׃ 21 וַיִּקְרָ֤א פַּרְעֹה֙ 21
[a]אֶל־מֹשֶׁ֔ה וְלְאַהֲרֹ֖ן וַיֹּ֑אמֶר לְכ֣וּ זִבְח֔וּ לֵֽאלֹהֵיכֶ֖ם בָּאָֽרֶץ׃ 22 וַיֹּ֣אמֶר 22
מֹשֶׁ֗ה לֹ֤א נָכוֹן֙ לַֽעֲשׂ֔וֹת כֵּ֖ן כִּ֣י תוֹעֲבַ֣ת מִצְרַ֗יִם נִזְבַּ֛ח לַיהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖ינוּ הֵ֑ן
נִזְבַּ֞ח אֶת־תּוֹעֲבַ֤ת מִצְרַ֙יִם֙ לְעֵינֵיהֶ֔ם וְלֹ֥א[a] יִסְקְלֻ֖נוּ׃ 23 דֶּ֣רֶךְ שְׁלֹשֶׁת 23
יָמִ֗ים נֵלֵךְ֙ בַּמִּדְבָּ֔ר וְזָבַחְנוּ֙[a] לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ כַּאֲשֶׁ֥ר יֹאמַ֖ר אֵלֵֽינוּ׃
24 וַיֹּ֤אמֶר פַּרְעֹה֙ אָנֹכִ֔י אֲשַׁלַּ֖ח אֶתְכֶ֑ם וּזְבַחְתֶּ֗ם לַיהוָ֛ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם 24
בַּמִּדְבָּ֥ר רַ֛ק הַרְחֵ֥ק לֹא־תַרְחִ֖יקוּ לָלֶ֣כֶת הַעְתִּ֑ירוּ[a] בַּעֲדִֽי׃[b] 25 וַיֹּ֥אמֶר 25
מֹשֶׁ֖ה הִנֵּ֣ה אָנֹכִ֣י יוֹצֵ֔א מֵֽעִמָּ֑ךְ וְהַעְתַּרְתִּי֙ אֶל־יְהוָ֔ה[a] וְסָ֣ר הֶעָרֹ֔ב

[10]Mp sub loco. [11]Mm 423. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [13]Mm 432. [14]Mm 439. [15]Mm 1268. [16]Mm 424. [17]Mm 420. [18]Mm 350. [19]Mm 425.

12 [b] ɯ וְיִהִי ‖ [c] G σκνῖφες (= לְכִנִּים) ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν καί cf 8,13sq 9,10 et 9,9[a–a] ‖ **13** [a–a] > G* ‖ [b] ɯG הַכִּנִּים ‖ [c] pc Mss S וְכָל cf G ‖ **14** [a] cf 7,22[a] ‖ [b] cf 13[b] ‖ **16** [a] ɯG* + הִנֵּה cf 7,15[a] ‖ [b] G + ἐν τῇ ἐρήμῳ cf 5,1 7,16 8,24 ‖ **17** [a] G suff 2 pl; SC[J] sg ‖ **19** [a] G(SV) διαστολήν, l פְּלָת ‖ [b–b] G* τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ‖ **20** [a] SC[Ms](C[J]) *w'jtj* = ויבא ‖ [b] ɯ + מְאֹד cf V ‖ [c] GV pl ‖ [d] ɯ בכל ‖ [e] ɯGSV וְאֶת ‖ **21** [a–a] pc Mss ɯ לְמִ ‖ **22** [a] > GSV ‖ **23** [a] ɯ וְנִזְבַּח cf Vrs ‖ **24** [a] G + οὖν, SC[Mss] + *'p* ‖ [b] G + πρὸς κύριον cf 4 9,28 ‖ **25** [a] G τὸν θεόν, it 26[a].

ל חס[10]. יח
ב
יח
ג. ג[11]. ב
ב חס י בלישׁ[12]
יח[13]
יב בטע בסיפ[14]
ט[15] מל ג מנה באור וכל תלים דכות ב מ א. ב
ו. ל. ג
ג בתור
ל
ג ב מל וחד חס[16]. ה[17]. ג חס
ב[18] ד סביר ובבית
ה
ל וחס
ט
ט[19]
ט[15] מל ג מנה באור וכל תלים דכות ב מ א

מִפַּרְעֹה[b] מֵעֲבָדָיו[c] וּמֵעַמּוֹ[c] מְחָר רַק אַל־יֹסֵף[d] פַּרְעֹה הָתֵל לְבִלְתִּי
26 שַׁלַּח אֶת־הָעָם לִזְבֹּחַ לַיהוָה׃ 26 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר ד ב ר״פ וכ מ״פ[20]
27 אֶל־יְהוָה[a]׃ 27 וַיַּעַשׂ יְהוָה כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיָּסַר הֶעָרֹב מִפַּרְעֹה מֵעֲבָדָיו[a]
28 וּמֵעַמּוֹ לֹא נִשְׁאַר אֶחָד׃ 28 וַיַּכְבֵּד פַּרְעֹה אֶת־לִבּוֹ גַּם בַּפַּעַם הַזֹּאת ג
וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם׃ פ

9 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְדִבַּרְתָּ[a] אֵלָיו כֹּה־ ד[1]
2 אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי[c] הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ 2 כִּי אִם־מָאֵן ה[2]
3 אַתָּה לְשַׁלְּחַ וְעוֹדְךָ מַחֲזִיק בָּם׃ 3 הִנֵּה יַד־יְהוָה הוֹיָה[a] בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר ל
בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים[b] בַּגְּמַלִּים[b] בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד׃
4 4 [a]וְהִפְלָה[b] יְהוָה[a] בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרָיִם וְלֹא יָמ֥וּת ב חד כת א וחד כת ה
5 מִכָּל־לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבָר׃ 5 וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר מָחָר יַעֲשֶׂה[c] ל. פר לג מנה בחור. יא חס את
6 יְהוָה[a] הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ׃ 6 וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִמָּחֳרָת
7 וַיָּמָת כָּל מִקְנֵה מִצְרָיִם וּמִמִּקְנֵה בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מֵת אֶחָד׃ 7 וַיִּשְׁלַח[a] ל
פַּרְעֹה וְהִנֵּה לֹא־מֵת מִמִּקְנֵה[b] יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבַּד לֵב פַּרְעֹה ל[a]
וְלֹא שִׁלַּח אֶת־הָעָם׃ פ

8 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה[c] אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֹא חָפְנֵיכֶם ה בטע בסיפ[4]. ה
9 פִּיחַ[c] כִּבְשָׁן וְזָרְקוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמָיְמָה לְעֵינֵי פַּרְעֹה[a]׃ 9 וְהָיָה לְאָבָק עַל ל וחד מן יד[5] זוגין. יא[6]
כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָיָה עַל־הָאָדָם[c] וְעַל־הַבְּהֵמָה לִשְׁחִין [a]פֹּרֵחַ ו[7]
10 אַבַעְבֻּעֹת[a] בְּכָל־אֶרֶץ[c] מִצְרָיִם׃ 10 וַיִּקְחוּ אֶת־פִּיחַ[c] הַכִּבְשָׁן וַיַּעַמְדוּ ב. יח. ל וחד מן יד[8] וזגין
לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּזְרֹק אֹתוֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמָיְמָה וַיְהִי שְׁחִין אַבַעְבֻּעֹת פֹּרֵחַ[a] יא[9]. ב
11 בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃ 11 וְלֹא־יָכְלוּ הַחַרְטֻמִּים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי ז ר״פ בסיפ
12 הַשְּׁחִין כִּי־הָיָה הַשְּׁחִין בַּחַרְטֻמִּם[a] וּבְכָל־[b]מִצְרָיִם׃ 12 וַיְחַזֵּק יְהוָה ב חס י בליש
אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה׃ ס

[20] Mm 180. Cp 9 [1] Mm 426. [2] Mm 427. [3] Mp sub loco. [4] Mm 395. [5] Mm 565. [6] Mm 1071. [7] Mm 15.

25 [b] 𝔊* *ἀπὸ σοῦ* ‖ [c] 𝔊* suff 2 sg ‖ [d] 𝔊 2 sg ‖ **26** [a] cf 25[a] ‖ **27** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 וּמִ׳ ‖ **Cp 9,1** [a] 2 Mss 𝔐 ואמרת ut 7,26 ‖ **3** [a] 𝔐 היה ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 וּבִ׳ ‖ **4** [a–a] 𝔊 *καὶ παραδοξάσω ἐγώ*; 𝔊* + *ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ* ‖ [b] 𝔐 לא– ‖ **5** [a] 𝔊𝔗[J] + את ‖ **7** [a] 𝔊 *ἰδὼν δέ* ‖ [b] 𝔐 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[J] + בְּנֵי ‖ **8** [a] 𝔊 + *καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ* ‖ **9** [a–a] 𝔊(𝔙) *φλυκτίδες ἀναζέουσαι* cf 10; 𝔖 *dnwpḥ' dsgj*; 𝔊 + *ἔν τε τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἐν τοῖς τετράποσιν καί* cf 8,12[c] 9,10 ‖ **10** [a] 𝔖 *wprḥ* = וַיִּפָּרַח ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd בחַר׳ ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔙 + אֶרֶץ.

13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה
ה⁸ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שַׁלַּח אֶת־עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃
ב⁹.ל 14 כִּי | בַּפַּעַם הַזֹּאת אֲנִי שֹׁלֵחַ אֶת־כָּל־מַגֵּפֹתַי אֶל[a]־לִבֶּךָ וּבַעֲבָדֶיךָ
ד וּבְעַמֶּךָ[b] בַּעֲבוּר תֵּדַע כִּי אֵין כָּמֹנִי בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 15 כִּי עַתָּה שָׁלַחְתִּי
ל.יז מל בלישׁ[10]. ה ר״פ וכל איוב דכות ב מ ג[11] אֶת־יָדִי וָאַךְ[a] אוֹתְךָ וְאֶת־עַמְּךָ בַּדֶּבֶר וַתִּכָּחֵד מִן־הָאָרֶץ׃ 16 וְאוּלָם
ב חד מל וחד חס[12]. ט מיחד בַּעֲבוּר זֹאת הֶעֱמַדְתִּיךָ בַּעֲבוּר הַרְאֹתְךָ אֶת־כֹּחִי וּלְמַעַן סַפֵּר שְׁמִי
17 בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 17 עוֹדְךָ מִסְתּוֹלֵל בְּעַמִּי לְבִלְתִּי שַׁלְּחָם׃ 18 הִנְנִי
18 מַמְטִיר כָּעֵת מָחָר בָּרָד כְּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּמִצְרַיִם
ח ג[13] מנה בתור. ל.ל [a]לְמִן־הַיּוֹם הַוָּסְדָה וְעַד־עָתָּה׃ 19 וְעַתָּה שְׁלַח הָעֵז אֶת־מִקְנְךָ וְאֵת
19 כָּל־אֲשֶׁר לְךָ בַּשָּׂדֶה כָּל־הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה אֲשֶׁר־יִמָּצֵא בַשָּׂדֶה וְלֹא
ל[14] יֵאָסֵף הַבַּיְתָה וְיָרַד עֲלֵהֶם הַבָּרָד וָמֵתוּ׃ 20 הַיָּרֵא אֶת־דְּבַר יְהוָה
יט[15]. ג[16] חס בתור[17]. ח[18] 20 מֵעַבְדֵי פַרְעֹה הֵנִיס אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ אֶל־הַבָּתִּים׃ 21 וַאֲשֶׁר
ל.יב ר״פ. ח[19] לֹא־שָׂם לִבּוֹ אֶל[a]־דְּבַר יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה׃
פ 22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[a] נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶ
יב בטע בסיפ[20]. לב יח. ד[21] בָרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־עֵשֶׂב
כב בתור הַשָּׂדֶה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 23 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ[a] עַל־הַשָּׁמָיִם וַיהוָה
ד חס[22]. ל[23] נָתַן קֹלֹת וּבָרָד וַתְּהַלֶּךְ אֵשׁ אַרְצָה וַיַּמְטֵר יְהוָה בָּרָד עַל־אֶרֶץ
כד[24] מִצְרָיִם׃ 24 וַיְהִי בָרָד[a] וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד כְּבֵד מְאֹד
יח אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה כָמֹהוּ[b] בְּכָל־אֶרֶץ[c] מִצְרַיִם מֵאָז הָיְתָה לְגוֹי׃ 25 וַיַּךְ
יח הַבָּרָד בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה
ל.ל וְאֵת כָּל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִכָּה הַבָּרָד וְאֵת־כָּל־עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבֵּר׃ 26 רַק
כו.ל בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר־שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בָּרָד׃ 27 וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה
יז.ל וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם חָטָאתִי הַפָּעַם יְהוָה הַצַּדִּיק
ל.יא. ח חס בלישׁ[25]. ד חס[26] וַאֲנִי וְעַמִּי הָרְשָׁעִים׃ 28 הַעְתִּירוּ[a] אֶל־יְהוָה וְרַב מִהְיֹת קֹלֹת אֱלֹהִים
ב.ד בלישׁ[27] וּבָרָד[b] וַאֲשַׁלְּחָה[c] אִתְּכֶם וְלֹא תֹסִפוּן לַעֲמֹד׃ 29 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֹשֶׁה

[3]Mm 427. [9]Mm 428. [10]Mm 541. [11]Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. [12]Mm 2956. [13]Mp sub loco. [14]Mm 429. [15]Mm 1557. [16]Mm 675. [17]Mm 3068. [18]Mm 1172. [19]Mm 3985. [20]Mm 439. [21]Mm 15. [22]Mm 1589. [23]וחד תהלך Ps 73,9. [24]Ez 1,4. [25]Mm 725. [26]Mm 1589. [27]Mm 430.

14 [a] 𝔐 עַל ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ τῶν θεραπόντων σου καὶ τοῦ λαοῦ σου* ‖ **15** [a] 𝔐 וְאַכֶּה cf 𝔊 ‖ **18** [a–a] 𝔐 למיום ‖ **21** [a] 𝔐 עַל ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd מֹשֶׁה ‖ **23** [a] 𝔊 *τὴν χεῖρα* ‖ **24** [a] 𝔐𝔊 בַּדָּ ‖ [b–b] 𝔐 𝔊 במצרים ‖ **28** [a] 𝔊* + *οὖν περὶ ἐμοῦ* cf 8,4[a].24 ‖ [b] 𝔊-A* + *καὶ πῦρ* ‖ [c] 𝔠 ואשלחה.

כְּצֵאתִי֙ אֶת־הָעִ֔יר אֶפְרֹ֥שׂ אֶת־כַּפַּ֖י אֶל־יְהוָ֑ה הַקֹּלוֹת֙[a] יֶחְדָּ֣לוּן ל.1 כת כן. ל
30 וְהַבָּרָ֔ד[b] לֹ֥א יִהְיֶ֖ה עוֹד֙ לְמַ֣עַן תֵּדַ֔ע כִּ֥י לַיהוָ֖ה הָאָֽרֶץ׃ 30 וְאַתָּ֥ה ל
31 וַעֲבָדֶ֖יךָ יָדַ֑עְתִּי כִּ֚י טֶ֣רֶם תִּירְאֽוּן מִפְּנֵ֣י יְהוָ֔ה[a] אֱלֹהִֽים׃ 31 וְהַפִּשְׁתָּ֖ה ב²⁸.1 ג²⁹ מנה בתור. ב
32 וְהַשְּׂעֹרָ֖ה נֻכָּ֑תָה כִּ֥י הַשִּׂבֳּלֶ֖ת אֲבִיבָ֥ה וְהַפִּשְׁתָּ֖ה גִּבְעֹֽל׃ 32 וְהַחִטָּ֥ה ג.ב.ל
33 וְהַכֻּסֶּ֖מֶת לֹ֣א נֻכּ֑וּ כִּ֖י אֲפִלֹ֥ת הֵֽנָּה׃ 33 וַיֵּצֵ֣א מֹשֶׁ֗ה מֵעִם֙ פַּרְעֹ֔ה אֶת־ ל.ל
הָעִ֔יר וַיִּפְרֹ֥שׂ כַּפָּ֖יו אֶל־יְהוָ֑ה וַיַּחְדְּל֤וּ הַקֹּלוֹת֙ וְהַבָּרָ֔ד וּמָטָ֖ר[a] לֹא־נִתַּ֥ךְ ב³⁰.1 כת כן. ג³¹
34 אָ֖רְצָה׃ 34 וַיַּ֤רְא פַּרְעֹה֙ כִּֽי־חָדַ֣ל הַמָּטָ֔ר וְהַבָּרָ֖ד וְהַקֹּלֹ֑ת וַיֹּ֣סֶף ד חס. כי
35 לַחֲטֹ֔א וַיַּכְבֵּ֥ד לִבּ֖וֹ הֽוּא וַעֲבָדָֽיו׃ 35 וַיֶּחֱזַ֥ק לֵֽב־פַּרְעֹ֖ה וְלֹא־שִׁלַּ֑ח ב.ה³²
אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר יְהוָ֑ה בְּיַד־מֹשֶֽׁה׃ פ קכא

ס[h] פרש **10** 1 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה בֹּ֖א אֶל־פַּרְעֹ֑ה כִּ֣י אֲנִ֗י הִכְבַּ֤דְתִּי
2 אֶת־לִבּוֹ֙ וְאֶת־לֵ֣ב עֲבָדָ֔יו לְמַ֥עַן שִׁתִּ֖י[a] אֹתֹתַ֣י אֵ֑לֶּה בְּקִרְבּֽוֹ׃[b] 2 וּלְמַ֨עַן ל.ג¹. ט מיחד ב² מנה ר״ם
[a]תְּסַפֵּר֙ בְּאָזְנֵ֣י בִנְךָ֔ וּבֶן־בִּנְךָ֖[a] אֵ֣ת אֲשֶׁ֤ר הִתְעַלַּ֙לְתִּי֙ בְּמִצְרַ֔יִם וְאֶת־ לז.ל
3 אֹתֹתַ֖י אֲשֶׁר־שַׂ֣מְתִּי בָ֑ם וִֽידַעְתֶּ֕ם כִּֽי־אֲנִ֖י יְהוָֽה׃[b] 3 וַיָּבֹ֨א מֹשֶׁ֜ה וְאַהֲרֹ֗ן כט בתור
אֶל־פַּרְעֹה֙ וַיֹּ֣אמְרוּ֔ אֵלָ֖יו כֹּ֣ה־אָמַ֣ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י[c] הָעִבְרִ֑ים עַד־מָתַ֞י ה³
4 מֵאַ֣נְתָּ֗ לֵֽעָנֹת֙ מִפָּנַ֔י שַׁלַּ֥ח עַמִּ֖י וְיַעַבְדֻֽנִי׃ 4 כִּ֣י אִם־מָאֵ֗ן אַתָּה֙ לְשַׁלֵּ֣חַ ל.ל וחס. ז
5 אֶת־עַמִּ֔י הִנְנִ֥י מֵבִ֛יא[a] מָחָ֥ר אַרְבֶּ֖ה בִּגְבֻלֶֽךָ׃ 5 וְכִסָּ֗ה אֶת־עֵ֚ין הָאָ֔רֶץ יז פסוק את את את את
וְלֹא־[c]יוּכַ֥ל לִרְאֹ֖ת אֶת־הָאָ֑רֶץ וְאָכַ֗ל | אֶת־יֶ֙תֶר֙ הַפְּלֵטָ֣ה הַנִּשְׁאֶ֔רֶת לָכֶ֖ם ד⁴.ג חס⁵.ב.ג חס⁶
6 מִן־הַבָּרָ֔ד וְאָכַל֙ אֶת־כָּל־[a]הָעֵ֣ץ הַצֹּמֵ֔חַ לָכֶ֖ם מִן־הַשָּׂדֶֽה׃ 6 וּמָלְא֤וּ ל.ג בתור
בָתֶּ֙יךָ֙ וּבָתֵּ֣י כָל־עֲבָדֶ֔יךָ וּבָתֵּ֖י כָּל־מִצְרַ֑יִם אֲשֶׁ֥ר לֹא־רָא֛וּ אֲבֹתֶ֥יךָ
וַאֲבֹ֖ת אֲבֹתֶ֑יךָ מִיּ֗וֹם הֱיוֹתָם֙ עַל־[a]הָאֲדָמָ֔ה עַד֙ הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה וַיִּפֶן֙[b] וַיֵּצֵ֔א
7 מֵעִ֖ם פַּרְעֹֽה׃ 7 וַיֹּאמְרוּ֙ עַבְדֵ֣י פַרְעֹ֔ה אֵלָ֔יו עַד־מָתַ֗י יִהְיֶ֤ה זֶה֙ לָ֣נוּ
לְמוֹקֵ֔שׁ שַׁלַּ֥ח אֶת־הָאֲנָשִׁ֖ים וְיַעַבְדוּ֙ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם הֲטֶ֥רֶם תֵּדַ֖ע
8 כִּ֥י אָבְדָ֖ה מִצְרָֽיִם׃ 8 וַיּוּשַׁ֞ב אֶת־מֹשֶׁ֤ה וְאֶֽת־אַהֲרֹן֙ אֶל־פַּרְעֹ֔ה וַיֹּ֥אמֶר ל
9 אֲלֵהֶ֖ם לְכ֣וּ עִבְד֔וּ אֶת־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם מִֽי וָמִ֖י הַהֹלְכִֽים׃ 9 וַיֹּ֣אמֶר ל

[28] Dt 1,29. [29] Mm 3083. [30] Gn 11,8. [31] Mm 431. [32] Mm 432. Cp 10 [1] Mm 433. [2] Mm 1113. [3] Mm 427. [4] Mm 2268. [5] Mm 608. [6] Mm 434.

29 [a] ωGV הׄ׳ ‖ [b] G + *καὶ ὁ ὑετός* cf 33[a] ‖ **30** [a] > G[BminA] ‖ [b] > G[AMmin]T[Ms]; T[P] + suff 1 pl ‖ **33** [a] ωG הׄ׳מ ‖ **Cp 10,1** [a] G *ἐξῆς ἐπέλθῃ* ‖ [b] G *ἐπ' αὐτούς*, SCC[J] suff pl ‖ **2** [a–a] G *διηγήσησθε εἰς τὰ ὦτα τῶν τέκνων ὑμῶν καὶ τοῖς τέκνοις τῶν τέκνων ὑμῶν* ‖ [b] ω + אֱלֹהֵיכֶם ‖ **4** [a] G + *ταύτην τὴν ὥραν* cf 9,18 ‖ **5** [a] ω + עשב הארץ ואת כל פרי ‖ **6** [a] C + פְּנֵי ‖ [b] S pl.

ב חד מל וחד חס . ל חס . ל חס מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבִבְנוֹתֵינוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ
ד7 . ט8 כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ׃ 10 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח 10
י9 אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם׃ 11 aלֹא כֵן a לְכוּ־נָא 11
ה10 הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת׃
יב בטע בסיפ11 . יח פסוק אל על על12 . יו חס את פְּנֵי פַרְעֹה׃ פ 12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־אֶרֶץ 12
ז רפי13 . ה . ה מִצְרַיִם בָּאַרְבֶּה וְיַעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְיֹאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ
a אֵת כָּל a־אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבָּרָד׃ 13 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּהוּ a b עַל־אֶרֶץ 13
כב בחול מִצְרַיִם b וַיהוָה נִהֵג רוּחַ קָדִים בָּאָרֶץ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה
ב14 הַבֹּקֶר הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא c אֶת־הָאַרְבֶּה׃ 14 וַיַּעַל הָאַרְבֶּה עַל
ו15 . ו רקדים אחריו כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכֹל גְּבוּל מִצְרָיִם כָּבֵד מְאֹד לְפָנָיו לֹא־הָיָה
כֵּן אַרְבֶּה כָּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן׃ 15 וַיְכַס אֶת־עֵין כָּל־הָאָרֶץ 15
לי16 . ח וַתֶּחְשַׁךְ a הָאָרֶץ וַיֹּאכַל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וְאֵת כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר
ה17 . בי18 . יח הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא־נוֹתַר כָּל־יֶרֶק בָּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֶרֶץ
יז מִצְרָיִם׃ 16 וַיְמַהֵר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר חָטָאתִי 16
לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם׃ 17 וְעַתָּה שָׂא a נָא חַטָּאתִי אַךְ הַפַּעַם 17
ג . ל וְהַעְתִּירוּ b לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָסֵר מֵעָלַי רַק אֶת־הַמָּוֶת הַזֶּה׃ 18 וַיֵּצֵא a 18
ד ב ר״פ וב מ״פ19 מֵעִם פַּרְעֹה וַיֶּעְתַּר אֶל־יְהוָה b׃ 19 וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ־יָם חָזָק מְאֹד
ל . ל . ל וַיִּשָּׂא אֶת־הָאַרְבֶּה וַיִּתְקָעֵהוּ יַמָּה סּוּף לֹא נִשְׁאַר אַרְבֶּה אֶחָד בְּכֹל
גְּבוּל מִצְרָיִם׃ 20 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי 20
יִשְׂרָאֵל׃ פ
יב בטע בסיפ11 . יח פסוק אל על על12 . יו חס את . לב 21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה יָדְךָ עַל־הַשָּׁמַיִם וְיִהְיֶה חֹשֶׁךְ עַל־ 21
ל אֶרֶץ מִצְרָיִם וְיָמֵשׁ חֹשֶׁךְ׃ 22 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַשָּׁמָיִם וַיְהִי 22
יח חֹשֶׁךְ־אֲפֵלָה a בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ 23 לֹא־רָאוּ אִישׁ 23
ג אֶת־אָחִיו וְלֹא־קָמוּ אִישׁ מִתַּחְתָּיו שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּלְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

7 Mm 435. 8 Mm 425. 9 Mm 436. 10 Mm 713. 11 Mm 439. 12 Mm 658. 13 Mm 437. 14 Mm 438 et Mm 2845. 15 Mm 510. 16 וחד תחשך Qoh 12,2. 17 Mm 989. 18 Thr 5,13. 19 Mm 180.

11 a–a ‫ מ‬לָכֵן ‖ b ‫ מ‬GS שׁוּ֫– ‖ **12** a–a ‫ מG‬ואת כל פרי העץ ‖ **13** a ‫ מG‬19.130 יָדוֹ (ex 12) ‖ b–b G *εἰς τὸν οὐρανόν* cf 21sq ‖ c ‫ מ‬נָשְׂאָה ‖ **15** a G(V) *καὶ ἐφθάρη* ‖ **17** a ‫ מGSV‬שְׂאוּ ‖ b ‫ מ‬ה׳ ‖ **18** a nonn Mss GSV + מֹשֶׁה ‖ b G* *τὸν θεόν* ‖ **22** a G + *θύελλα* (ex Dt 4,11 5,[19]22).

24 הָיָה אוֹר בְּמוֹשְׁבֹתָם׃ 24 וַיִּקְרָא פַרְעֹה אֶל־מֹשֶׁה[a] וַיֹּאמֶר לְכוּ עִבְדוּ
25 אֶת־יְהוָה[b] רַק צֹאנְכֶם וּבְקַרְכֶם יֻצָּג גַּם־טַפְּכֶם יֵלֵךְ עִמָּכֶם׃ 25 וַיֹּאמֶר ל
מֹשֶׁה גַּם־אַתָּה תִתֵּן בְּיָדֵנוּ[a] וְזִבְחִים וְעֹלוֹת וְעָשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כז בתע . ב[20] . ט
26 וְגַם־מִקְנֵנוּ יֵלֵךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׁאֵר פַּרְסָה כִּי מִמֶּנּוּ נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־ יג ר״פ בתור . ל
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא־נֵדַע מַה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה עַד־בֹּאֵנוּ שָׁמָּה׃ ג[21] . ל
27 וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם׃ 28 וַיֹּאמֶר־לוֹ ג[22] . ב
פַּרְעֹה[a] לֵךְ מֵעָלַי הִשָּׁמֶר לְךָ אַל[b]־תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי כִּי בְיוֹם רְאֹתְךָ פָּנַי ל וחס
30 תָּמוּת׃ 29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֵּן דִּבַּרְתָּ לֹא־אֹסֵף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ׃ פ יט ג מנה חס

ס[ט] 11 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד נֶגַע אֶחָד אָבִיא עַל־פַּרְעֹה
וְעַל־מִצְרַיִם אַחֲרֵי־כֵן יְשַׁלַּח[b] אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשַׁלְּחוֹ[c] כָּלָה[d] גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ יג[2] . ל . ג[3]
2 אֶתְכֶם[d] מִזֶּה׃ 2 דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ[a] וּמֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה לז . ל . כב
3 מֵאֵת רְעוּתָהּ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב׃ 3 [a]וַיִּתֵּן יְהוָה[a] אֶת־חֵן הָעָם[b] ה
בְּעֵינֵי מִצְרָיִם[c] גַּם[c] הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ[d] מִצְרַיִם בְּעֵינֵי לג בתור . לג בתור
4 עַבְדֵי־פַרְעֹה וּבְעֵינֵי הָעָם׃ ס 4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה ו
5 כַּחֲצֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרָיִם׃ 5 וּמֵת כָּל־בְּכוֹר ל וחס . ל[4] . ט[5] מל ג מנה
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשִּׁפְחָה אֲשֶׁר בארור וכל תלים דכות ב מ א . ב[6]
מִצְרַיִם מִבְּכֹר כָּל־בְּהֵמָה׃ 6 וְהָיְתָה צְעָקָה גְּדֹלָה[a] בְּכָל־ ב מל
אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמֹהוּ[b] לֹא נִהְיָתָה וְכָמֹהוּ[b] לֹא תֹסֵף׃ 7 וּלְכֹל ד . יח
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יֶחֱרַץ כֶּלֶב לְשֹׁנוֹ לְמֵאִישׁ וְעַד־בְּהֵמָה לְמַעַן תֵּדְעוּן[a] יג . ד ר״פ . ב
8 אֲשֶׁר יַפְלֶה[b] יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ 8 וְיָרְדוּ כָל־עֲבָדֶיךָ ל . ג[7] . ד[8]
אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲווּ[a]־לִי לֵאמֹר צֵא אַתָּה וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־בְּרַגְלֶיךָ ל . ז[9]
9 וְאַחֲרֵי־כֵן אֵצֵא וַיֵּצֵא מֵעִם־פַּרְעֹה בְּחָרִי־אָף׃ ס 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה ז[10] . נא[11] מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
אֶל־מֹשֶׁה לֹא־יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פַּרְעֹה לְמַעַן רְבוֹת מוֹפְתַי בְּאֶרֶץ ה . יב[12]
ב מל

[20]2 R 10,24. [21]Mm 4206. [22]Mm 115. Cp 11 [1]Mm 439. [2]Mm 440. [3]Mm 137. [4]וחד ואני יוצא Da 10,20. [5]Mm 1268. [6]Mm 1111. [7]Mm 4193. [8]Mm 1255. [9]Mm 3140. [10]Mm 441. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1643.

24 [a] 2 Mss 𝔊𝔙 + וְאַהֲרֹן cf 𝔪 || [b] Ms 𝔊𝔖 + אֱלֹהֵיכֶם || **25** [a] mlt Mss בידינו, 𝔊(𝔙) *ἡμῖν* || **28** [a] 𝔪𝔖 + לְךָ || [b] sic L, mlt Mss Edd אַל || **Cp 11,1** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗ʲ𝔙 וְאֹ || [b] 𝔖 1 sg || [c] 𝔖 suff 1 sg || [d–d] 𝔖 *klkwn pwqw lkwn* = כְּלֻכֶם צְאוּ לָכֶם || **2** [a] Ms 𝔪𝔊 + וּשְׁמֹלוֹת cf 3,22 12,35 || **3** [a–a] 𝔪 וְנָתַתִּי || [b] 𝔪 + הַזֶּה, 𝔊(𝔙) *τῷ λαῷ αὐτοῦ* || [c] 𝔪𝔊 + והשאלום (ex 12,36) || [d] pc Mss 𝔊 בְּעֵינֵי || **5** [a–a] 𝔪𝔊 ועד בכור כל || **6** [a–a] pc Mss 𝔪 בְּמִי; 𝔖 om כל || [b] 𝔪 מוֹהָ– || **7** [a] 𝔪𝔊 תֵּדַע || [b] 𝔪 יפלא || **8** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ–; 𝔪 וְיִשְׁ cf 𝔊.

ז ר״פ[13]. ב חד ר״פ וחד ס״פ[14] 10 מִצְרָיִם׃ 10 וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמֹּפְתִים הָאֵלֶּה לִפְנֵי פַּרְעֹה
וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שִׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ פ

ה **12** 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ **12**

בי 2 הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ 2

ג ר״פ בתור[2]. יא. ל חס. ו רפ[3] 3 דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת[a] יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם 3

ב חס[4]. ב[5]. ל 4 אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת׃ 4 וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת[a] מִהְיֹת מִשֶּׂה

ל. ב חס וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת[a] נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ

ל. ל 5 תָּכְסוּ עַל־הַשֶּׂה׃ 5 שֶׂה תָמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכְּבָשִׂים[a]

וּמִן־הָעִזִּים תִּקָּחוּ׃ 6 וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם 6

יא לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כָּל קְהַל עֲדַת[a]־יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם׃

ל. ג 7 וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים 7

אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם׃ 8 וְאָכְלוּ אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ 8

בי[6]. ו וחס. ל. ב[7] וּמַצּוֹת עַל־מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ 9 אַל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל 9

ז ר״פ בסיפ בַּמָּיִם כִּי אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כְּרָעָיו וְעַל־קִרְבּוֹ׃ 10 וְלֹא־תוֹתִירוּ 10

ל וחס. ב[8] מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר[a] וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ׃ 11 וְכָכָה 11

ג חד מל וב חס ובטע. ל תֹּאכְלוּ אֹתוֹ מָתְנֵיכֶם חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם[a] בִּרְגְלֵיכֶם וּמַקֶּלְכֶם[b] בְּיֶדְכֶם

ג ומל וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן פֶּסַח הוּא לַיהוָה׃ 12 וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם[b] 12

בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה

ל וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה׃ 13 וְהָיָה הַדָּם לָכֶם 13

ל חס. יב[9]. ל חס לְאֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרָאִיתִי אֶת־הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם

ב חד מל וחד חס[10] וְלֹא־יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית בְּהַכֹּתִי בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 14 וְהָיָה הַיּוֹם 14

ז[11] הַזֶּה לָכֶם לְזִכָּרוֹן וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם

ל וחס. סד ב מנה בפסוק תָּחֳגֻּהוּ׃ 15 שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ 15

סד ב מנה חס וב בפסוק. ח חס ג[12] מנה בתור. ל ר״פ[13]. סד שְׂאֹר[a] מִבָּתֵּיכֶם כִּי | כָּל־אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל

מִיּוֹם הָרִאשֹׁן עַד־יוֹם הַשְּׁבִעִי׃ 16 וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ וּבַיּוֹם 16

[13]Mm 3363. [14]Mm 442. **Cp 12** [1]Mm 443. [2]Mm 719. [3]Mm 560. [4]Mm 444. [5]Neh 9,32. [6]Gn 19,3. [7]1S 2,15. [8]Neh 5,13. [9]Mm 445. [10]Mm 446. [11]Mp sub loco. [12]Mm 490. [13]Mm 877.

Cp 12,3 [a] mlt Mss ωGSC[Ms]V + בְּנֵי cf 6[a].47[a] ‖ **4** [a] ω סוֹת– ‖ **5** [a] ω הכשבים ‖ **6** [a] > CV; ωGSV + בני cf 3[a] ‖ **7** [a] C שָׁם ‖ **10** [a] G + *καὶ ὀστοῦν οὐ συντρίψεται ἀπ' αὐτοῦ* ‖ **11** [a] GSV pr cop ‖ [b] ω Vrs pl ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd שְׁאֵר.

14 הַשָּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת לֹא־יֵעָשֶׂה בָהֶם אַךְ 14 ר״ה לו¹⁶
17 אֲשֶׁר יֵאָכֶל[a] לְכָל־נֶפֶשׁ הוּא לְבַדּוֹ יֵעָשֶׂה לָכֶם׃ 17 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־ 17 לו¹⁵ . ל
הַמַּצּוֹת[a] כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצֵאתִי אֶת־צִבְאוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם ל מל בתורי
18 וּשְׁמַרְתֶּם[b] אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם׃ 18 בָּרִאשֹׁן בְּאַרְבָּעָה ח¹⁹ ב מנה חס
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב תֹּאכְלוּ מַצֹּת עַד יוֹם הָאֶחָד וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ ד . ד חס . ד
בָּעֶרֶב׃ 19 שִׁבְעַת יָמִים שְׂאֹר לֹא יִמָּצֵא בְּבָתֵּיכֶם כִּי | כָּל־אֹכֵל 19
מַחְמֶצֶת וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל בַּגֵּר וּבְאֶזְרַח הָאָרֶץ׃ יא ב מנה בליש ול בסיפ . ל . ל
20 כָּל־מַחְמֶצֶת לֹא תֹאכֵלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם תֹּאכְלוּ מַצּוֹת׃ פ 20
21 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם[b] מֹשְׁכוּ וּקְחוּ[bc] ל 21
22 לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח׃ 22 וּלְקַחְתֶּם[a] אֲגֻדַּת אֵזוֹב ב¹⁷ . ו . ג מל בתור¹⁸ 22
וּטְבַלְתֶּם בַּדָּם[b] אֲשֶׁר־בַּסָּף[b] וְהִגַּעְתֶּם אֶל־הַמַּשְׁקוֹף וְאֶל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת ל . ג . ל
מִן־הַדָּם אֲשֶׁר בַּסָּף וְאַתֶּם[c] לֹא תֵצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח־בֵּיתוֹ עַד־בֹּקֶר׃ ל זקף קמ
23 וְעָבַר יְהוָה לִנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת־הַדָּם עַל־הַמַּשְׁקוֹף וְעַל ל . ל 23
שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וּפָסַח יְהוָה עַל־הַפֶּתַח וְלֹא יִתֵּן הַמַּשְׁחִית לָבֹא אֶל־ ג¹⁹ . ט חס²⁰
בָּתֵּיכֶם לִנְגֹּף׃ 24 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לְחָק־לְךָ וּלְבָנֶיךָ עַד־ 24
עוֹלָם׃ 25 וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר 25
דִּבֶּר וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת[a]׃ 26 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם 26
בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם׃ 27 וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה 27
אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־ ל
בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ[a]׃ 28 וַיֵּלְכוּ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר 28
ס[1] צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[a] כֵּן עָשׂוּ׃ ס 29 וַיְהִי | בַּחֲצִי הַלַּיְלָה כט בתורי . ג¹⁸ 29
יְהוָה הִכָּה כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־ כב בתורי
כִּסְאוֹ עַד[a] בְּכוֹר הַשְּׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבֹּור וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה׃ ת זוגין בבית בית²² . ד
30 וַיָּקָם פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא[a] וְכָל־עֲבָדָיו וְכָל־מִצְרַיִם וַתְּהִי צְעָקָה ת פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניהן . ז²³

14 Mm 591. 15 Mm 210. 16 Mm 2909. 17 Mm 4263. 18 Mm 447. 19 Mm 683. 20 Mm 355. 21 Mm 448. 22 Mm 3761. 23 Mm 449.

16 [a] G(C^{Ms}) *ποιηθήσεται* ‖ **17** [a] ωG הַמִּצְוָה ‖ [b] G *καὶ ποιήσετε* ‖ **21** [a] G*(S^{V}) + *υἱῶν* ‖ [b–b] S *b'gl sbw* = celeriter sumite ‖ [c] ω קחו ‖ **22** [a] C + לכם ‖ [b–b] S *d'mr'* = (בְּדַם) הַשֶּׂה ‖ [c] ω אַל ‖ **25** [a] ω + בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה ‖ **27** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ **28** [a] > G^{BA} ‖ **29** [a] ωG^{AMmia}S וְעַד ‖ **30** [a] > G*V.

31 וְלָלָה בְּמִצְרָיִם׃ כִּי־אֵין בַּיִת אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מֵת׃ 31 וַיִּקְרָא[a] לְמֹשֶׁה
וְלְאַהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר[b] קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַּם־אַתֶּם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
32 וְלְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה כְּדַבֶּרְכֶם׃ 32 גַּם־צֹאנְכֶם גַּם־בְּקַרְכֶם קְחוּ
33 כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וְלֵכוּ וּבֵרַכְתֶּם גַּם־אֹתִי׃ 33 וַתֶּחֱזַק מִצְרַיִם עַל־
34 הָעָם לְמַהֵר לְשַׁלְּחָם מִן־הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כֻּלָּנוּ מֵתִים׃ 34 וַיִּשָּׂא
הָעָם אֶת־בְּצֵקוֹ טֶרֶם יֶחְמָץ מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם עַל־
35 שִׁכְמָם׃ 35 וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמִּצְרַיִם כְּלֵי־
36 כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמָלֹת׃ 36 וַיהוָה נָתַן אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם
37 וַיַּשְׁאִלוּם וַיְנַצְּלוּ אֶת־מִצְרָיִם׃ פ 37 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס
38 סֻכֹּתָה כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הַגְּבָרִים לְבַד מִטָּף׃ 38 וְגַם־עֶרֶב
39 רַב עָלָה אִתָּם וְצֹאן וּבָקָר מִקְנֶה[a] כָּבֵד מְאֹד׃ 39 וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק
אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־[a]גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם[a]
40 וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם־צֵדָה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם׃ 40 וּמוֹשַׁב בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל[a] אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרָיִם[b] שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃
41 41 וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
42 יָצְאוּ כָּל־צִבְאוֹת יְהוָה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 42 לֵיל[a] שִׁמֻּרִים הוּא לַיהוָה
לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הוּא־הַלַּיְלָה הַזֶּה לַיהוָה שִׁמֻּרִים לְכָל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם׃ פ
43 43 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[a] זֹאת חֻקַּת הַפָּסַח כָּל־בֶּן־
44 נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃ 44 וְכָל־עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־כֶּסֶף[a] וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז
45 46 יֹאכַל בּוֹ׃ 45 תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל־בּוֹ׃ 46 בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל
לֹא־תוֹצִיא[a] מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ׃
47 48 47 כָּל־עֲדַת[a] יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ 48 וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ[a] גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח
לַיהוָה הִמּוֹל לוֹ כָּל־זְכוּר וְאָז יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ

ל׳ מ״פ אין אין . ל׳
ב[24] . י פסוק בתור גם גם ומילה חדה ביניהן
ג[25] ר״פ בתור וחד מן ב׳ פסוק גם גם
ג[26] . ח וכל עזרא דכות
ג[27] . ג[28]
ב[29]
כב בתור . לג בתור
ל . ב[30]
ב[31] . יג ר״פ בתור . ב[32]
לז . ב[33] . ל
ל׳ מ״פ לא ולא לא[34] . ל
ל
יב
ג[35] . ב וחס
ב וחס
ג[36] . כט בתור[36]
ח ר״פ בסיפ[37] . ל ומל
ג[38]
ל בתור
ל׳ . יז בתור[39]
ד . ה וחס[40] . ד ג קמ וחד פת[41]

[24]Gn 19,14. [25]Mm 52. [26]Mm 1968. [27]Mm 450. [28]Mm 115. [29]Mm 451. [30]Mm 452. [31]Mm 248. [32]Mm 453. [33]Mm 2074. [34]Mm 1613. [35]Mm 454. [36]Mp sub loco. [37]Mm 645. [38]Mm 3067. [39]Mm 60. [40]Mm 305. [41]Mm 455.

30 [b] Ms G בְּכָל־אֶרֶץ מ׳, Ms S בְּאֶרֶץ מ׳ ‖ **31** [a] Ms GSʏ + פרעה ‖ [b] G(S) + αὐτοῖς ‖ **38** [a] pc Mss GSTʏ ומ׳ ‖ **39** [a–a] mGSʏ מ׳ גֵּרְשׁוּם ‖ **40** [a] mGMss + וַאֲבֹתָם ‖ [b] m בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וּבְאֶרֶץ מ׳ cf G ‖ **42** [a] mG לֵיְלָה (cj c 41) ‖ **43** [a] nonn Mss mSTJ וְאֶל־א׳ ‖ **44** [a] m כַּסְפּוֹ ‖ **46** [a] m Vrs –אוֹ ‖ **47** [a] pc Mss GʏV + בְּנֵי cf 3[a] ‖ **48** [a] pc Mss m Vrs אתכם.

49 וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃ 49 תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר
50 בְּתוֹכְכֶם׃ 50 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־[a]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה יב בתור
51 וְאֶת־[b]אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ׃ ס 51 וַיְהִי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה הוֹצִיא יְהוָה
אֶת־בְּנֵי[s] יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צִבְאֹתָם׃ פ

ס(יא) 13 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר ל
כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃
3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם[a]
מִמִּצְרַיִם[b] מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יא זוגין[1] . ב[2]
4 יֵאָכֵל חָמֵץ׃ 4 הַיּוֹם[a] אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ 5 וְהָיָה כִּי־יְבִיאֲךָ 4 5
יְהוָה[a] אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי[b] וְהָאֱמֹרִי[c] וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר[d] סימן כ ת מ ו[3]
נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה
6 הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ 6 שִׁבְעַת[a] יָמִים תֹּאכַל[b] מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג ד חס
7 לַיהוָה׃ 7 מַצּוֹת יֵאָכֵל[a] אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־[b]יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ ג[4] . ח[5] . ו[6]
8 [c]וְלֹא־יֵרָאֶה[d] לְךָ שְׂאֹר[c] בְּכָל־גְּבֻלֶךָ׃ 8 וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא ו[6]
9 לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ 9 וְהָיָה[a] לְךָ
לְאוֹת עַל־יָדְךָ[b] וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ ל[7]
10 כִּי בְיָד חֲזָקָה הוֹצִיאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ 10 וְשָׁמַרְתָּ[a] אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת יג זוגין ול בעיג . ב חס
11 לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃ ס 11 וְהָיָה כִּי יְבִאֲךָ יְהוָה[a] אֶל־אֶרֶץ ל . ה[8] . ל חס
12 הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וְנָתָנָהּ לָךְ׃ 12 וְהַעֲבַרְתָּ כָל־ יד פסוק לך לך[9]
פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר | שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים[a]
13 לַיהוָה׃ 13 וְכָל־פֶּטֶר[a] חֲמֹר[b] תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־[c]לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ ו ר״ם וכל ומ״ם וכל וחד מן ת[10] ר״ם בסיפ . ד חס בתור[11] . ז״ן מ״ם . ב
14 וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃ 14 [a]וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר ד
לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם ה זוגין[1]

Cp 13 [1]Mm 456. [2]Ex 21,28. [3]Okhl 274. [4]Mm 994. [5]Mm 4051. [6]Mm 150. [7]חד וכרון Neh 2,20. [8]Mm 457. [9]Mm 1860. [10]Mm 645. [11]Mm 458.

50 [a] > 𝔊𝔊* ‖ [b] 𝔊𝔊 om את ‖ **Cp 13,3** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔙 + בּוֹ ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 מֵאֶרֶץ מ׳ ‖ **4** [a] 𝔪 cj c 3 ‖ **5** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔈[J] + אֱלֹהֶיךָ ‖ [b] pc Mss 𝔪 ה׳ ‖ [c] 𝔪 + והפרזי והגרגשי cf 𝔊𝔖 ‖ [d] 𝔈𝔖 כַּא׳ ‖ **6** [a] 𝔪𝔊 שֶׁשֶׁת ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἔδεσθε* ‖ **7** [a] 𝔊𝔖 2 pl ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔙 לא ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ [d] 𝔊 *ἔσται* = יִהְיֶה ‖ **9** [a] 𝔪 וְהָיוּ ‖ [b] 𝔪 ידיך ‖ **10** [a] 𝔊 2 pl ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔪𝔊 + אֱלֹהֶיךָ ‖ **12** [a] 𝔊(𝔈𝔈[JV]) + *ἁγιάσεις* = תַּקְדִּישׁ cf 34,19[b] ‖ **13** [a] 𝔊(𝔈[MsJ]) + *μήτραν* cf 2.12.15 34,19; 𝔖 *bwkr' dkr' ptḥ rḥm'* = primogenitum masculum aperiens vulvam ‖ [b] 𝔖 *db'jr'* = בְּהֵמָה ‖ [c] 𝔪 תפדנו ‖ **14** [a–a] 𝔈𝔖 וְכִי.

15 מִבֵּ֖ית עֲבָדִ֑ים׃ 15 וַיְהִ֗י כִּֽי־הִקְשָׁ֤ה פַּרְעֹה֙ לְשַׁלְּחֵ֔נוּ וַיַּהַרֹ֥ג יְהוָ֖ה כָּל־ 15 יג פסוק כל כל וכל
בְּכ֣וֹר׀ בְּאֶ֣רֶץ מִצְרַ֗יִם מִבְּכֹ֤ר אָדָם֙ וְעַד־בְּכ֣וֹר בְּהֵמָ֔ה עַל־כֵּ֛ן אֲנִ֥י ל
זֹבֵ֖חַ לַיהוָ֑ה כָּל־פֶּ֥טֶר רֶ֙חֶם֙ הַזְּכָרִ֔ים וְכָל־בְּכ֖וֹר[a] בָּנַ֥י אֶפְדֶּֽה׃ 16 וְהָיָ֤ה[a] 16 ד
לְאוֹת֙ עַל־יָדְכָ֔ה[b] וּלְטוֹטָפֹ֖ת בֵּ֣ין עֵינֶ֑יךָ כִּ֚י בְּחֹ֣זֶק יָ֔ד הוֹצִיאָ֥נוּ[c] יְהוָ֖ה כג 12 מילין כת ה ול
מִמִּצְרָֽיִם׃ ס קו בלישׁ . ב . ו זוגין 13

17 וַיְהִ֗י בְּשַׁלַּ֤ח פַּרְעֹה֙ אֶת־הָעָ֔ם וְלֹא־נָחָ֥ם אֱלֹהִ֖ים דֶּ֣רֶךְ אֶ֣רֶץ פרשׁ ל . ל
פְּלִשְׁתִּ֑ים כִּ֥י קָר֖וֹב הֽוּא׀ | כִּ֣י אָמַ֣ר אֱלֹהִ֗ים פֶּן־יִנָּ֤חֶם הָעָם֙ בִּרְאֹתָ֣ם ד 14 . ד 15 וחד מל 16 חס
מִלְחָמָ֔ה וְשָׁ֥בוּ מִצְרַ֖יְמָה׃ 18 וַיַּ֤סֵּב אֱלֹהִים֙ | אֶת־הָעָ֔ם דֶּ֖רֶךְ הַמִּדְבָּ֣ר 18 ל 17 בת
יַם־סֽוּף וַחֲמֻשִׁ֛ים[a] עָל֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 19 וַיִּקַּ֣ח מֹשֶׁ֗ה 19 ד וחס
אֶת־עַצְמוֹת֙ יוֹסֵ֣ף עִמּ֔וֹ כִּ֚י הַשְׁבֵּ֣עַ הִשְׁבִּ֔יעַ[a] אֶת־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר
פָּקֹ֨ד יִפְקֹ֤ד אֱלֹהִים֙[b] אֶתְכֶ֔ם וְהַעֲלִיתֶ֥ם אֶת־עַצְמֹתַ֖י מִזֶּ֥ה אִתְּכֶֽם׃ ה וחס 18 . ה חס בלישׁ 19
20 וַיִּסְע֣וּ מִסֻּכֹּ֔ת וַיַּחֲנ֥וּ בְאֵתָ֖ם[a] בִּקְצֵ֣ה הַמִּדְבָּֽר׃ 21 וַיהוָ֞ה[a] הֹלֵ֣ךְ[b] 20 כג בתור 21
לִפְנֵיהֶ֣ם יוֹמָם֮ בְּעַמּ֣וּד עָנָן֒ לַנְחֹתָ֣ם הַדָּ֔רֶךְ וְלַיְלָ֕ה בְּעַמּ֖וּד אֵ֑שׁ לְהָאִ֥יר ל וחס . 20
לָהֶ֖ם לָלֶ֥כֶת יוֹמָ֖ם וָלָֽיְלָה׃ 22 לֹא־יָמִ֤ישׁ[a] עַמּוּד֙ הֶעָנָ֔ן יוֹמָ֕ם וְעַמּ֥וּד 22 ז 21 ב מגה בתור
הָאֵ֖שׁ לָ֑יְלָה לִפְנֵ֖י הָעָֽם׃ פ

14 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל **14**
וְיָשֻׁ֙בוּ֙ וְיַחֲנ֣וּ לִפְנֵ֔י פִּ֖י הַחִירֹ֑ת[a] בֵּ֣ין מִגְדֹּ֔ל וּבֵ֥ין הַיָּ֖ם לִפְנֵ֣י בַ֣עַל צְפֹ֑ן ח . ב חס בתור
נֹכְח֥וֹ תַחֲנ֖וּ עַל־הַיָּֽם׃ 3 וְאָמַ֤ר פַּרְעֹה֙ לִבְנֵ֣י[a] יִשְׂרָאֵ֔ל נְבֻכִ֥ים הֵ֖ם בָּאָ֑רֶץ 3 ב 2 . ל וחס
סָגַ֥ר עֲלֵיהֶ֖ם הַמִּדְבָּֽר׃ 4 וְחִזַּקְתִּ֞י אֶת־לֵ֣ב פַּרְעֹ֗ה וְרָדַף֙ אַחֲרֵיהֶ֔ם 4 נ[a]
וְאִכָּבְדָ֖ה בְּפַרְעֹ֣ה וּבְכָל־חֵיל֑וֹ וְיָדְע֣וּ מִצְרַ֔יִם כִּֽי־אֲנִ֖י יְהוָ֑ה וַיַּעֲשׂ֖וּ ב
כֵּֽן׃ 5 וַיֻּגַּ֣ד לְמֶ֔לֶךְ מִצְרַ֖יִם כִּ֣י בָרַ֔ח הָעָ֑ם וַיֵּהָפֵ֨ךְ לְבַב־פַּרְעֹ֤ה וַעֲבָדָיו֙[b] 5 כד . ב 4
אֶל־הָעָ֔ם וַיֹּאמְר֗וּ[a] מַה־זֹּ֤את עָשִׂ֙ינוּ֙ כִּֽי־שִׁלַּ֣חְנוּ֔ אֶת־[b]יִשְׂרָאֵ֖ל מֵעָבְדֵֽנוּ׃ ל
6 וַיֶּאְסֹ֖ר אֶת־רִכְבּ֑וֹ וְאֶת־עַמּ֖וֹ לָקַ֥ח עִמּֽוֹ׃ 7 וַיִּקַּ֞ח שֵׁשׁ־מֵא֣וֹת רֶ֗כֶב 6 ז . ל[a] 7
בָּח֔וּר וְכֹ֖ל רֶ֣כֶב מִצְרָ֑יִם וְשָׁלִשִׁ֖ם עַל־כֻּלּֽוֹ׃ 8 וַיְחַזֵּ֞ק יְהוָ֣ה אֶת־לֵ֣ב 8 ל חס

[12] Mm 964. [13] Mm 456. [14] Mm 19. [15] Mm 1403. [16] Mm 459. [17] Mm 84. [18] Mm 388. [19] Mm 3723. [20] Mm 3230. [21] Mm 3293. Cp 14 [1] Mm 2668. [2] Ez 46,9. [3] Mm 460. [4] Mm 2228. [5] Mm 2437. [6] וחד ואת רכבו Jdc 4,7. [7] Mm 461.

15 [a] 𝔔 + אדם בבני ‖ **16** [a] ut 9[a]; 𝔔 + לכה ‖ [b] 𝔔𝔲 ידיך ‖ [c] 𝔲𝔊𝔖 –אֲךָ ‖ **18** [a] 𝔲[Mss] –מיש׳, 𝔊 *πέμπτη δὲ γενεά* ‖ **19** [a] 𝔲𝔊-B*75 + יוֹסֵף ‖ [b] 𝔊 *κύριος* ‖ **20** [a] 𝔲𝔊426𝔄 Syh 𝔖𝔗𝔚[J] + אֲשֶׁר ‖ **21** [a] 𝔊 *ὁ δὲ θεός* ‖ **22** [a] 𝔲 ימוש ‖ **Cp 14,2** [a] 𝔊 *τῆς ἐπαύλεως* (= חֲצֵרוֹת?), it 9[b] sed cf Nu 33,7sq ‖ **3** [a] 𝔊* *τῷ λαῷ αὐτοῦ· Οἱ υἱοί* ‖ **5** [a] sic L, mlt Mss Edd ויאמרו ‖ [b] 2 Mss 𝔊 + בְּנֵי.

פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים [8] הי׳ וכל ר״פ דכות׳
9 בְּיָד רָמָה׃ 9 וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂיגוּ אוֹתָם חֹנִים עַל־הַיָּם [9] ג׳. לט׳ מל בתור׳
כָּל־סוּס רֶכֶב[a] פַּרְעֹה וּפָרָשָׁיו וְחֵילוֹ עַל־פִּי הַחִירֹת[b] לִפְנֵי בַּעַל
10 צְפֹן׃ 10 וּפַרְעֹה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם[a] וְהִנֵּה [10] ב׳ חס בתור׳. ג׳ ב מנה בתור׳. מג׳
מִצְרַיִם נֹסֵעַ[b] אַחֲרֵיהֶם וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה׃ [10] ז׳
11 11 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הֲמִבְּלִי אֵין־קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוּת [11] ג בטע ר״פ. ד׳
בַּמִּדְבָּר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ לְהוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרָיִם׃ 12 הֲלֹא־זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה אֶת־מִצְרָיִם
13 כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר׃ 13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ [13] ל וחס
הָעָם אַל־תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ[a] וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה[b] אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם [12] ה׳
הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר[c] רְאִיתֶם אֶת־מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תֹסִיפוּ לִרְאֹתָם עוֹד [13] ל
14 עַד־עוֹלָם׃ 14 יְהוָה יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִישׁוּן׃ [13] ב חד מל וחד מן ז׳ [14] חס בלישׁ פ
15 15 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל [14] ל׳. ג׳ ס וי״פ
16 וְיִסָּעוּ׃ 16 וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וּבְקָעֵהוּ [15] ז רפי׳. סו׳ ר״פ
17 וְיָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה׃ 17 וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב [15] ז רפי׳. ב׳
מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ
18 וּבְפָרָשָׁיו׃ 18 וְיָדְעוּ[a] מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהִכָּבְדִי בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ [18] ל
19 וּבְפָרָשָׁיו׃ 19 וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל [19] ח
וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם׃
20 20 וַיָּבֹא בֵּין | מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן [a]וְהַחֹשֶׁךְ[b] [20] ל
21 וַיָּאֶר אֶת־הַלָּיְלָה[ac] וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלָּיְלָה׃ 21 וַיֵּט מֹשֶׁה [20] ב בתר׳ לישנ׳. ל׳. ב׳
אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה | אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה [17] ד׳ ג חס וחד מל׳. ב׳
22 וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחָרָבָה וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם׃ 22 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ [18] פר׳ לג׳ מנה בתור׳. ל׳
23 הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ 23 וַיִּרְדְּפוּ [19] ב חס

[8] Mm 470. [9] Mm 462. [10] Mm 402. [11] Mm 2043. [12] Mm 463. [13] Mm 464. [14] Lectio L unica lectio plena, cf Mp sub loco. [15] Mm 465. [16] Mm 466. [17] Mm 467. [18] Mm 468. [19] Ps 48,8. [20] Mp sub loco.

9 [a] crrp? cf 23 ‖ [b] cf 2[a] ‖ **10** [a] 𝔐 + וַיַּרְאוּ cf 𝔊 ‖ [b] 𝔐 נסעים cf 𝔊𝔖𝔗𝔗^{J}; > 𝔙 ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss Edd צ׳– ‖ [b] 𝔊* *τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ* ‖ [c] 𝔗 pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔗^{J} כַּאֲ׳ ‖ **15** [a] 𝔖 pr *wṣlj mwš' qdm mrj'* = וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יהוה ‖ **18** [a] 𝔐𝔊 + כל ‖ **20** [a–a] crrp; 𝔊 *καὶ ἐγένετο σκότος καὶ γνόφος καὶ διῆλθεν ἡ νύξ*; cf periphrasis Jos 24,7 ‖ [b] 𝔙 *tenebrosa*, 𝔖 + *klh llj'* = כָּל־הַלַּיְלָה ‖ [c] 𝔖 + *lbnj 'jsr'jl*.

מִצְרַיִם וַיָּבְאוּ אַחֲרֵיהֶם כָּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם׃
24 24 וַיְהִי בְאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ
25 וְעָנָן וַיָּהָם אֶת מַחֲנֵה מִצְרָיִם׃ 25 וַיָּסַר אֶת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ
בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלְחָם לָהֶם
26 בְּמִצְרָיִם׃ פ 26 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם
27 וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו׃ 27 וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־
יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ
28 וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם׃ 28 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־
הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־
29 נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד׃ 29 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם
וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ 30 וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
30 אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת
31 הַיָּם׃ 31 וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם
וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ פ
15 1 אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃
2 עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה
זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃
3 יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ׃ [בְּיַם־סוּף׃
4 מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ
5 תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן׃
6 יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃

21 Mm 186. 22 Jdc 4,15. 23 Mm 2668. 24 וחד ונער Ps 136,15. 25 Mm 469. 26 Mm 3376. 27 Nu 21,5. Cp 15 1 Mm 470. 2 Mm 598. 3 Mm 471 א. 4 Mp sub loco. 5 Mm 472. 6 Mm 3246.

24 a ωGΘ* על ‖ **25** a ωGΘS ויאסר ‖ b sic L, mlt Mss Edd : ‖ **27** a ω נסעים ‖ **29** a sic L, mlt Mss Edd : ‖ **31** a G τῷ θεῷ ‖ **Cp 15,1** a G* τῷ θεῷ ‖ b ω אשרו, Vrs 1 pl ‖ c ω גוי, it 21b ‖ **2** a pc Mss ωυ יתי–, G καὶ σκεπαστής = וְסִתָרְתִי cf Dt 32,38 ‖ b > G ‖ c S *ln* ‖ d G(SV) καὶ δοξάσω αὐτόν ‖ **3** a ωS גִּבּוֹר, G συντρίβων ‖ b ω בַּמ׳, G pl, S *wqrbtn'* = et bellator ‖ **4** a G-B82(S) κατεπόντισεν = טִבַּע ‖ **5** a C תכסיומו; ω יכסמו cf G ἐκάλυψεν αὐτούς.

7 וּבְרֹ֣ב גְּאוֹנְךָ֗ תַּהֲרֹס֙ קָמֶ֔יךָ תְּשַׁלַּ֖ח חֲרֹנְךָ֑ יֹאכְלֵ֖מוֹ כַּקַּֽשׁ׃ ב׳ . ח[8] . ל . ב
8 וּבְר֣וּחַ אַפֶּ֔יךָ נֶ֥עֶרְמוּ מַ֖יִם נִצְּב֣וּ כְמוֹ־נֵ֑ד נָזְל֖וּ תְהֹמֹ֥ת ד׳
בְּלֶב־ָֽיָם׃ ל[9] . ג׳
9 אָמַ֣ר אוֹיֵ֔ב אֶרְדֹּ֥ף אַשִּׂ֖יג אֲחַלֵּ֣ק שָׁלָ֑ל תִּמְלָאֵ֣מוֹ[a] נַפְשִׁ֔י ג׳ ב חס וחד מל . ל
אָרִ֥יק חַרְבִּ֖י תּוֹרִישֵׁ֥מוֹ יָדִֽי׃ ד׳ . ל
10 נָשַׁ֣פְתָּ[a] בְרוּחֲךָ֔ כִּסָּ֖מוֹ ָֽיָם צָֽלְלוּ֙ כָּעוֹפֶ֔רֶת בְּמַ֖יִם אַדִּירִֽים׃ ל . ג׳ ול בסיפ . ז רפי[10]
11 מִֽי־כָמֹ֥כָה בָּאֵלִ֖ם יְהוָ֑ה מִ֚י כָּמֹ֣כָה נֶאְדָּ֔ר[a] בַּקֹּ֖דֶשׁ[b] כ[11] מילין כת ה ב מנה בליש . ב . כ[11] מילין כת ה ב מנה בליש
נוֹרָ֥א תְהִלֹּ֖ת עֹשֵׂ֥ה פֶֽלֶא׃ 12 נָטִ֣יתָ יְמִינְךָ֔ תִּבְלָעֵ֖מוֹ אָֽרֶץ׃ ד[12] . ח[13] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות ב מ כב . ב
13 נָחִ֣יתָ בְחַסְדְּךָ֔ עַם־זוּ֙ גָּאָ֔לְתָּ[a] נֵהַלְתָּ֖ בְּעָזְּךָ֑ אֶל־נְוֵ֖ה קָדְשֶֽׁךָ׃ ב ר״פ[14] . ב[15] . ג . ג
14 שָׁמְע֣וּ עַמִּ֔ים יִרְגָּזוּן֙ חִ֣יל אָחַ֔ז יֹשְׁבֵ֖י פְּלָֽשֶׁת׃ ג ר״פ[16] . ג[17]
15 אָ֣ז נִבְהֲל֔וּ אַלּוּפֵ֖י אֱד֑וֹם אֵילֵ֣י מוֹאָ֔ב יֹאחֲזֵ֖מוֹ רָ֑עַד ל
נָמֹ֙גּוּ֙ כֹּ֣ל יֹשְׁבֵ֔י כְּנָֽעַן׃ ד׳ וחס[18]
16 תִּפֹּ֤ל עֲלֵיהֶם֙ אֵימָתָ֣ה[a] וָפַ֔חַד בִּגְדֹ֥ל זְרוֹעֲךָ֖ יִדְּמ֣וּ כָאָ֑בֶן ל ומל[19] . ב[20]
עַד־יַעֲבֹ֣ר עַמְּךָ֔ יְהוָ֑ה עַד־יַעֲבֹ֖ר עַם־זוּ֥ קָנִֽיתָ׃ ג
17 תְּבִאֵ֗מוֹ וְתִטָּעֵ֙מוֹ֙ בְּהַ֣ר נַחֲלָתְךָ֔ מָכ֥וֹן לְשִׁבְתְּךָ֖ פָּעַ֣לְתָּ יְהוָ֑ה ל . ל . ג[21]
מִקְדָּ֥שׁ[a] אֲדֹנָ֖י[b] כּוֹנְנ֥וּ יָדֶ֖יךָ[c] ׃ 18 יְהוָ֥ה יִמְלֹ֖ךְ לְעֹלָ֥ם וָעֶֽד׃ ל . א[22] מל וכל תלים דכות ב מ ה . יח[23] חס י מנה בחורי . ט[24]
19 כִּ֣י בָ֤א סוּס֙ פַּרְעֹ֔ה בְּרִכְבּ֥וֹ וּבְפָרָשָׁ֖יו בַּ֣ים וַיָּ֣שֶׁב יְהוָ֤ה עֲלֵהֶם֙ אֶת־ י בטע ר״פ בתור[25] . כה . יג חס בתור[26]
מֵ֣י הַ֔יָּם וּבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל הָלְכ֣וּ בַיַּבָּשָׁ֑ה בְּת֖וֹךְ הַיָּֽם׃ פ מז וכל ר״פ דכות[27]
20 וַתִּקַּ֣ח מִרְיָ֣ם הַנְּבִיאָ֗ה אֲחוֹת֙ אַהֲרֹ֔ן אֶת־הַתֹּ֖ף בְּיָדָ֑הּ וַתֵּצֶ֥אןָ ה
כָּל־הַנָּשִׁ֖ים אַחֲרֶ֥יהָ בְּתֻפִּ֖ים וּבְמְחֹלֹֽת׃ 21 וַתַּ֥עַן לָהֶ֖ם מִרְיָ֑ם ב[28]
שִׁ֣ירוּ[a] לַיהוָ֔ה כִּי־גָאֹ֥ה[b] גָּאָ֖ה סוּס֣ וְרֹכְבֹ֑ו רָמָ֖ה בַּ֥ים׃ ס יז[29] כת ה בתור ב מנה בליש . ב
22 וַיַּסַּ֣ע מֹשֶׁ֗ה אֶת־יִשְׂרָאֵל֙ מִיַּם־סוּף֙ וַיֵּצְא֣וּ[a] אֶל־מִדְבַּר־שׁ֔וּר ג[30]
23 וַיֵּלְכ֥וּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִ֖ים בַּמִּדְבָּ֑ר וְלֹא־מָצְא֖וּ מָֽיִם׃ 23 וַיָּבֹ֣אוּ מָרָ֔תָה וְלֹא ב בתרי לישנ[31]

[7] Ps 74,23. [8] Mm 473. [9] Mm 471 ב. [10] Mm 753. [11] Mm 964. [12] Mm 474. [13] Mm 475. [14] Mm 3327. [15] Mm 3218. [16] Mm 3725. [17] Mm 3508. [18] Mm 2733. [19] Mm 476. [20] Mm 3511. [21] Mm 1917. [22] Mm 477. [23] Mm 25. [24] Mm 478. [25] Mm 1151. [26] Mm 675. [27] Mm 470. [28] Jdc 11,34. [29] Mm 598. [30] Mm 3493. [31] Mm 479.

9 [a] G *ἐμπλήσω*; S *tbl' 'nwn* ut 12 ‖ **10** [a] ms נָשַׁבְתָּ ‖ **11** [a] ms נֶאְדָּרִי, S *hdjr* = magnificus ‖ [b] G *ἐν ἁγίοις* = בַּקְּדֹשִׁים? ‖ **13** [a] ms[Mss]C[ms] נְחַלְתָּ ‖ **16** [a] ms אֵימָה ‖ **17** [a] S + suff 2 sg ‖ [b] C mlt Mss ms יהוה ‖ [c–c] S *tqnjhj b'jdjk* = תְּכוֹנֵן בְּיָ֫? ‖ **21** [a] GC[ms]Y 1 pl ‖ [b] cf 1[c] ‖ **22** [a] ms וַיּוֹצִאֵהוּ cf G.

ד חס . ב בחרי לישנ[32] וַיִּכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל־כֵּן קָרָא־[a]שְׁמָהּ מָרָה׃

24 25 24 וַיִּלֹּנוּ[a] הָעָם עַל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַה־נִּשְׁתֶּה׃ 25 וַיִּצְעַק[a] אֶל־יְהוָה

ל וַיּוֹרֵהוּ[b] יְהוָה עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם שָׁם שָׂם

ג . ל[33] שמיעה לקול . ל לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ׃ 26 וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל[a] יְהוָה 26

נא . ל[34] , פסוק כל כל אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו ומילה חדה ביניה[35]

ל ח כ ה סימן[36] כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה

ל . ב רֹפְאֶךָ׃ ס 27 וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וְשָׁם[a] שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מָיִם 27

ו וכל תלים דכות[37] וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם עַל־הַמָּיִם׃

16 1 וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר־סִין 16

ג אֲשֶׁר בֵּין־אֵילִם וּבֵין סִינָי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם

ויללנו[1] ק מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 2 וַיִּלֹּנוּ[a] כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה וְעַל־ 2

ל אַהֲרֹן בַּמִּדְבָּר׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי־יִתֵּן מוּתֵנוּ בְיַד־ 3

ל . ל . ד[2] יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתֵּנוּ עַל־סִיר הַבָּשָׂר בְּאָכְלֵנוּ לֶחֶם לָשֹׂבַע

כִּי־הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה לְהָמִית אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה

[ג״ל] בָּרָעָב׃ ס 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְנִי מַמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן־ ס

ל . ל מִן־הַשָּׁמָיִם וְיָצָא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנַסֶּנּוּ הֲיֵלֵךְ

ז ס״פ . ב[3] וכל ד״ה דכות ב מ ב . ט[4] בְּתוֹרָתִי אִם־לֹא׃ 5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי וְהֵכִינוּ אֵת אֲשֶׁר־יָבִיאוּ וְהָיָה 5

ח בטע . ז[5] . כט בתור מִשְׁנֶה עַל אֲשֶׁר־יִלְקְטוּ יוֹם יוֹם׃ ס 6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־ 6

כָּל־[a]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב וִידַעְתֶּם כִּי יְהוָה הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ

ל . ג[6] מִצְרָיִם׃ 7 וּבֹקֶר וּרְאִיתֶם אֶת־כְּבוֹד יְהוָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־תְּלֻנֹּתֵיכֶם 7

לא . ג[7] , ח[8] . תלונו[9] ק עַל־יְהוָה וְנַחְנוּ[a] מָה כִּי תַלִּינוּ[b] עָלֵינוּ׃ 8 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתֵת יְהוָה 8

נ לָכֶם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר לִשְׂבַּע בִּשְׁמֹעַ יְהוָה אֶת־

ב חס[10] . ג[9] תְּלֻנֹּתֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם מַלִּינִם עָלָיו[a] וְנַחְנוּ[b] מָה לֹא־עָלֵינוּ תְּלֻנֹּתֵיכֶם

לא[7] כִּי עַל־יְהוָה[c]׃ 9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן אֱמֹר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי 9

יִשְׂרָאֵל קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה[a] כִּי שָׁמַע אֶת תְּלֻנֹּתֵיכֶם׃ 10 וַיְהִי כְּדַבֵּר 10

[30] Mm 480. [33] Mm 23. [34] Mm 481. [35] Mm 3316. [36] Mm 4166. [37] Mm 741. Cp 16 [1] Mm 832. [2] Mm 482. [3] Mm 483. [4] Mm 501. [5] Mm 484. [6] Mm 485. [7] Mm 486. [8] Mm 487. [9] Mp sub loco. [10] Mp sub loco.

23 [a–a] G(S) *τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Πικρία* cf V ‖ **24** [a] mGV וַיָּלֶן ‖ **25** [a] mGSV + מֹשֶׁה ‖ [b] mGSC^{J}V וַיַּרְאֵהוּ ‖ **26** [a] C בְּקוֹל ‖ **27** [a] m G^{314} Philo C^{J} וּבְאֵילִים ‖ **Cp 16,2** [a] K וַיְלִינוּ, m וילנו ‖ **6** [a] G + *συναγωγήν* cf 1sq.9sq ‖ **7** [a] m וַאֲנַי, it 8^{b} ‖ [b] K תְּלוֹנוּ, m תלנו ‖ **8** [a] G *καθ' ἡμῶν* ‖ [b] cf 7[a] ‖ [c] G *τοῦ θεοῦ* ‖ **9** [a] G *τοῦ θεοῦ*.

אַהֲרֹן אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּפְנוּ אֶל־הַמִּדְבָּר וְהִנֵּה כְּבוֹד יְהוָה
11 נִרְאָה בֶּעָנָן׃ פ 11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 12 שָׁמַעְתִּי
12 אֶת־תְּלוּנֹּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבֵּר אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעַרְבַּיִם תֹּאכְלוּ ל כת כן
13 בָשָׂר וּבַבֹּקֶר תִּשְׂבְּעוּ־לָחֶם וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 13 וַיְהִי ו. י. כד ס״פ
בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשְּׂלָו[a] וַתְּכַס אֶת־הַמַּחֲנֶה וּבַבֹּקֶר הָיְתָה שִׁכְבַת הַטַּל ו. ל וכל שם תרגום דכות[11]
14 סָבִיב לַמַּחֲנֶה׃ 14 וַתַּעַל שִׁכְבַת הַטָּל וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַמִּדְבָּר דַּק
15 [a]מְחֻסְפָּס דַּק כַּכְּפֹר עַל־הָאָרֶץ׃ 15 וַיִּרְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ ל. ל וחס
אֶל־אָחִיו מָן הוּא כִּי לֹא יָדְעוּ מַה־הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא
16 הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָכֶם לְאָכְלָה׃ 16 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כלל פסוק דאית בהון א״ב
לִקְטוּ מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ עֹמֶר לַגֻּלְגֹּלֶת מִסְפַּר נַפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ ג
17 לַאֲשֶׁר בְּאָהֳלוֹ תִּקָּחוּ׃ 17 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמַּרְבֶּה ל
18 וְהַמַּמְעִיט׃ 18 וַיָּמֹדוּ בָעֹמֶר וְלֹא הֶעְדִּיף הַמַּרְבֶּה וְהַמַּמְעִיט לֹא ל וחס. ל
19 הֶחְסִיר אִישׁ לְפִי־אָכְלוֹ לָקָטוּ׃ 19 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אַל־
20 יוֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃ 20 וְלֹא־שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה וַיּוֹתִרוּ אֲנָשִׁים מִמֶּנּוּ ז מל בלישׁ[12]. ן ר״פ בסיפ. ב כת כן[13]
21 עַד־בֹּקֶר וַיָּרֻם תּוֹלָעִים וַיִּבְאַשׁ וַיִּקְצֹף עֲלֵהֶם מֹשֶׁה׃ 21 וַיִּלְקְטֻהוּ ל. ל. יג חס בתור[14]
22 אֹתוֹ בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אִישׁ כְּפִי[a] אָכְלוֹ וְחַם[b] הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס׃ 22 וַיְהִי | יג[15]. ג[16]. ב
בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֶה שְׁנֵי הָעֹמֶר לָאֶחָד וַיָּבֹאוּ כָּל־נְשִׂיאֵי ב
23 הָעֵדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה׃ 23 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם[a] הוּא[b] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה יז
שַׁבָּתוֹן שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר אֵת אֲשֶׁר־תֹּאפּُו אֹפּُו וְאֵת אֲשֶׁר־ ל. ל. ל
תְּבַשְּׁלוּ בַּשֵּׁלוּ וְאֵת כָּל־הָעֹדֵף הַנִּיחוּ לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד־הַבֹּקֶר׃ ד בתור
24 וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ עַד־הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא הִבְאִישׁ וְרִמָּה ד בתור. ב[17]
25 לֹא־הָיְתָה בּוֹ׃ 25 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אכלֻהוּ הַיּוֹם כִּי־שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה ל וחס
26 הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֻהוּ בַּשָּׂדֶה׃ 26 שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטֻהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי ל חס
27 שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה־בּוֹ׃ 27 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יָצְאוּ מִן־הָעָם לִלְקֹט וְלֹא יח[18]
28 מָצָאוּ׃ ס 28 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹר

[11] Mp sub loco. [12] Mm 3767. [13] Mm 2064. [14] Mm 675. [15] Mm 688. [16] Mm 1863. [17] Hi 21,26. [18] Mm 488.

13 [a] 𝔐 השלוי, 𝔊 *ὀρτυγομήτρα*, 𝔖 *slwj* ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ὡσεὶ κόριον λευκόν* = כְּגַד לָבָן cf 31 Nu 11,7; 𝔖 *wmtqlp wqrjm* ‖ **21** [a] 𝔠 לִפְי ‖ [b] 𝔐 וְחַמָּה ‖ **23** [a] pc Mss 𝔊-B𝔖𝔚𝔗 + מֹשֶׁה, 𝔊B + *κύριος* ‖ [b] 𝔊 *τοῦτο τὸ ῥῆμά ἐστιν* cf 16.32.

מִצְוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ 29 רְאוּ כִּי־יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשַּׁבָּת[a] עַל־כֵּן הוּא נֹתֵן 29
לָכֶם בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לֶחֶם יוֹמָיִם שְׁבוּ[b] אִישׁ תַּחְתָּיו אַל־יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׃ 30 וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְּׁבִעִי׃ 31 וַיִּקְרְאוּ בֵית[a]־ 30 31
יִשְׂרָאֵל אֶת־שְׁמוֹ מָן וְהוּא כְּזֶרַע גַּד לָבָן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִת בִּדְבָשׁ׃
32 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה[a] מְלֹא הָעֹמֶר מִמֶּנּוּ[b] 32
לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם לְמַעַן יִרְאוּ אֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר[c] הֶאֱכַלְתִּי אֶתְכֶם[c]
בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם[d] מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 33 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־ 33
אַהֲרֹן קַח צִנְצֶנֶת[a] אַחַת וְתֵן־שָׁמָּה מְלֹא־הָעֹמֶר מָן וְהַנַּח[b] אֹתוֹ לִפְנֵי
יְהוָה[c] לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 34 [a]כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה[b] אֶל־מֹשֶׁה וַיְנִיחֵהוּ 34
אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת[c] לְמִשְׁמָרֶת׃ 35 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַמָּן 35
אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־בֹּאָם אֶל־אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת אֶת־הַמָּן אָכְלוּ עַד־בֹּאָם
אֶל־קְצֵה אֶרֶץ כְּנָעַן׃ 36 וְהָעֹמֶר עֲשִׂרִית הָאֵיפָה הוּא׃ ס 36

17 1 וַיִּסְעוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבַּר־סִין לְמַסְעֵיהֶם עַל־ 17
פִּי יְהוָה וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִים וְאֵין מַיִם לִשְׁתֹּת הָעָם׃ 2 וַיָּרֶב הָעָם עִם[a]־ 2
מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תְּנוּ[b]־לָנוּ מַיִם וְנִשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר לָהֶם מֹשֶׁה מַה־תְּרִיבוּן
עִמָּדִי מַה־[c]תְּנַסּוּן אֶת־יְהוָה׃ 3 וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לַמַּיִם וַיָּלֶן הָעָם עַל־ 3
מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי[a] וְאֶת־בָּנַי
וְאֶת־מִקְנָי[a] בַּצָּמָא׃ 4 וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָעָם 4
הַזֶּה עוֹד מְעַט וּסְקָלֻנִי׃ 5 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבֹר לִפְנֵי הָעָם 5
וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת־הַיְאֹר קַח[a] בְּיָדֶךָ
וְהָלָכְתָּ׃ 6 הִנְנִי עֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל־הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בַּצּוּר 6
וְיָצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׁתָה הָעָם וַיַּעַשׂ כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינֵי זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל׃
7 וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם מַסָּה וּמְרִיבָה עַל־רִיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל נַסֹּתָם 7
אֶת־יְהוָה לֵאמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ אִם־אָיִן׃ ס

[19]Mm 517. [20]Mm 2089. [21]Mm 490. [22]Mm 953. [23]Mm 491. [24]Mm 2721. [25]Mm 492. [26]Nu 3,1. Cp 17 [1]Mm 11. [2]Mm 493. [3]Mm 494. [4]Mm 439. [5]Mm 936. [6]Mm 60. [7]Gn 38,18. [8]Mm 1281. [9]Mm 1798.

29 [a] G *τὴν ἡμέραν ταύτην* ‖ [b] ms G^{F*} Orig^{lat} הַשַּׁבָּת ‖ **31** [a] pc Mss GST^{Ms} בְּנֵי ‖ **32** [a] msGT מְלֹאוּ ‖ [b] G *τοῦ μαν* = מָן sive מָן ut 33 ‖ [c–c] G *ὃν ἐφάγετε ὑμεῖς* ‖ [d–d] G *ὡς ἐξήγαγεν ὑμᾶς κύριος* ‖ **33** [a] G *στάμνον χρυσοῦν*, V *vas* ‖ [b] ms והניח ‖ [c] G *τοῦ θεοῦ* ‖ **34** [a] num exc nonn vb? ‖ [b] T^{J} את ‖ [c] G^{B29} *τοῦ θεοῦ* ‖ **Cp 17,2** [a] T עַל ‖ [b] mlt Mss msGST^{J}V תְּנָה ‖ [c] mlt Mss msGS$T^{Ms}T^{J}$ ומה ‖ **3** [a] GST^{J}V suff 1 pl ‖ **5** [a] ms תקח ‖ **6** [a] G(S) + *τῶν υἱῶν*.

ב. ג בטע
ת ג מל וב חס[19]. ה בתור. ג[20]
ת חס ג[21] מנה בתור. כ[22] ד מנה בתור וכל ירמיה ויחוק דכות ב מ יח
ב[23]. ל[24]. ל. ל
ג
ל. ו[25] זקף פת וכל חקה מדה שנה תורה וא ס פ דכות ב מ א. ב
ל וכל דיבור משה ב מ א[26]
ו. ל. ל כת כן בתור
ב מל. ב. ד חס
כב[1] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש. ג מל[2]
ה[3]
ג
ל
ל. יב בטע בסיפ[4]
יג[5]. יז בתור[6]. ב[7]
ג
ד[8]
ל
ל. ד[9]

8 וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃ 9 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה ב ושאר וילחם בישראל
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ[a] אֲנָשִׁים[b] וְצֵא הִלָּחֶם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי[c] נִצָּב ב[10]
10 עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃ 10 וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר צ
אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם[a] בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן[b] וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ
11 הַגִּבְעָה׃ 11 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ[a] וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ ג בטע בסיפ[11]
12 יָדוֹ[a] וְגָבַר עֲמָלֵק׃ 12 וְיְדֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַּחְתָּיו ו[12].ל.לת
וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי[a] ל
13 יָדָיו אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ׃ 13 וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־עַמּוֹ[a] ל[13].ו[14]
לְפִי־חָרֶב׃ פ
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יג בטע בסיפ[15].ט.לן
יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ 15 וַיִּבֶן יז[18] כת ה בתור ול
16 מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ[a] וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה נִסִּי׃ 16 וַיֹּאמֶר ו[18].ב[19]
כִּי[a]־יָד עַל־[b]כֵּס יָהּ[b] מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר׃ פ קיו ה[20] פסוק דאית בהון ה מילין מתאימין ל מנה פלג.ל
18 1 וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה צ [ס][אין] פרש
אֱלֹהִים[a] לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם׃ יז.ו[1]
2 וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ׃ 3 וְאֶת ל.ג
שְׁנֵי בָנֶיהָ אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ ד בתור.ד[2] וכל ד״ה דכות ב מ ב
4 וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה׃ יג ר״פ[3].ג.ל
5 וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־ ב[4].ד
6 הוּא חֹנֶה שָׁם הַר הָאֱלֹהִים׃ 6 וַיֹּאמֶר[a] אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי[b] חֹתָנְךָ יִתְרוֹ בָּא
7 אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ׃ 7 וַיֵּצֵא מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ[a] ג
8 וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ[b] הָאֹהֱלָה׃ 8 וַיְסַפֵּר ה[5]
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת ל.ג חס

[10]Gn 27,3. [11]Mm 495. [12]Mm 496. [13]חד ונחלש Hi 14,10. [14]Mm 461. [15]Mm 439. [16]Mm 598. [17]Gn 6,7. [18]Mm 183 et Mm 215. [19]Jes 49,22. [20]פלוגתא דרב נחמן, cf Mm 1890 et Mp sub loco. Cp 18 [1]Mm 967. [2]Mm 3914. [3]Mm 33. [4]Ps 34,8. [5]Mm 111.

9 [a] GSC[Ms] suff 2 sg ‖ [b] G* *ἄνδρας δυνατούς* cf 18,21.25 ‖ [c] G pr *καὶ ἰδού* cf S ‖ **10** [a] G*(S) *καὶ ἐξελθὼν παρετάξατο* ‖ [b] mlt Mss ms GSV וְאִ ‖ **11** [a] ms Vrs יָדָיו ‖ **12** [a] msGSCC[J] וַיְהִיו ‖ **13** [a] ms + וַיַּכֵּם ‖ **15** [a] G* + *κυρίῳ* ‖ **16** [a] S *h'* = ecce ‖ [b–b] msS כִּסֵּא יָהּ, G *(ἐν χειρὶ) κρυφαίᾳ* = כְּסִיָּה, V *solium Domini* = כִּסֵּא יָהּ vel כִּסֵּא יָהּ ‖ **Cp 18,1** [a] CG יהוה ‖ **6** [a] GS pass ‖ [b] msGS הִנֵּה ‖ **7** [a] ms וישתחוו למשה ‖ [b] msG[BMmin] וַיְבֹאוּ (G[AFmin] suff pl).

9 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד מִצְרָיִם׃ 10 וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם 11 וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם׃ 11 עַתָּה
יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַּדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם׃ 12 וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זְקֵנֵי
יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ 13 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹּט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עַל־מֹשֶׁה
מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעָרֶב׃ 14 וַיַּרְא חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה
לָעָם וַיֹּאמֶר מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מַדּוּעַ אַתָּה
יוֹשֵׁב לְבַדֶּךָ וְכָל־הָעָם נִצָּב עָלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד־עָרֶב׃ 15 וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֹא אֵלַי הָעָם לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים׃ 16 כִּי־יִהְיֶה לָהֶם
דָּבָר בָּא אֵלַי וְשָׁפַטְתִּי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־חֻקֵּי
הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתָיו׃ 17 וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר
אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה׃ 18 נָבֹל תִּבֹּל גַּם־אַתָּה גַּם־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִמָּךְ
כִּי־כָבֵד מִמְּךָ הַדָּבָר לֹא־תוּכַל עֲשֹׂהוּ לְבַדֶּךָ׃ 19 עַתָּה שְׁמַע בְּקֹלִי
אִיעָצְךָ וְיִהְיֶ אֱלֹהִים עִמָּךְ הְיֵה אַתָּה לָעָם מוּל הָאֱלֹהִים וְהֵבֵאתָ
אַתָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֶל־הָאֱלֹהִים׃ 20 וְהִזְהַרְתָּה אֹתָם אֶת־הַחֻקִּים
וְאֶת־הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ יֵלְכוּ בָהּ וְאֶת־הַמַּעֲשֶׂה
אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃ 21 וְאַתָּה תֶּחֱזֶה מִכָּל־הָעָם אַנְשֵׁי־חַיִל יִרְאֵי אֱלֹהִים
אַנְשֵׁי אֱמֶת שֹׂנְאֵי בָצַע וְשַׂמְתָּ עֲלֹהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי
חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ 22 וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר
הַגָּדֹל יָבִיאוּ אֵלֶיךָ וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ־הֵם וְהָקֶל מֵעָלֶיךָ
וְנָשְׂאוּ אִתָּךְ׃ 23 אִם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה תַּעֲשֶׂה וְצִוְּךָ אֱלֹהִים וְיָכָלְתָּ

[6] וחד יחד Hi 3,6. [7] Mm 1057. [8] Mm 4155. [9] Mm 366. [10] Mm 4077א. [11] Okhl 196. [12] Mm 497. [13] Mm 4104. [14] Mm 498. [15] Mm 499. [16] Mm 153. [17] Mm 972. [18] Mm 2779. [19] Mm 1713. [20] Mm 234. [21] Mm 500. [22] Ps 66,16. [23] Mm 675. [24] Mm 501. [25] 1S 25,30.

8 [a] 𝔠 pc Mss 𝔊𝔖𝔙 ואת ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐξέστη δέ* ‖ **11** [a] lacuna ‖ **12** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *wqrb* cf Gn 14,18 ‖ [b–b] 𝔪 ומז׳ ‖ **13** [a] mlt Mss 𝔪𝔖 ועד ‖ **14** [a] cf 13[a] ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ ἔλθωσι* ‖ **18** [a] 𝔪 עֲשׂוֹתוֹ ‖ **19** [a] 𝔊𝔖𝔗[J] + suff 3 pl ‖ **20** [a] 𝔊 + *τοῦ θεοῦ* = הָאֱלֹהִים (חֻקֵּי) ‖ [b] 𝔪 רָה–; 𝔊 *τὸν νόμον αὐτοῦ* cf 16 ‖ [c] nonn Mss Vrs + אֲשֶׁר ‖ **21** [a] 𝔪𝔊 + לְךָ ‖ [b] 𝔠 mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 וְשָׂרֵי.

24 עָמֹר וְגַם כָּל־הָעָם הַזֶּה עַל־[a]מְקֹמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם׃ 24 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה [a]
25 לְקוֹל חֹתְנוֹ וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר אָמָר׃ 25 וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי־חַיִל מִכָּל־
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי אֲלָפִים שָׂרֵי מֵאוֹת שָׂרֵי
26 חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת׃ 26 וְשָׁפְטוּ[a] אֶת־הָעָם בְּכָל־עֵת אֶת־הַדָּבָר
27 הַקָּשֶׁה יְבִיאֻן אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדָּבָר הַקָּטֹן יִשְׁפְּטוּ הֵם׃ 27 וַיְשַׁלַּח
מֹשֶׁה אֶת־חֹתְנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל־אַרְצוֹ׃ פ

19 1 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם
2 הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃ 2 וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ
3 בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר׃ 3 וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־[a]הָאֱלֹהִים
וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה[b] מִן־הָהָר[c] לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגֵּיד
4 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 4 אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם[a] וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם
5 עַל־[b]כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי׃ 5 וְעַתָּה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ
בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי וִהְיִיתֶם לִי[a] סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי
6 כָּל־הָאָרֶץ׃ 6 וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֵלֶּה
7 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 7 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי
הָעָם[a] וַיָּשֶׂם לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה׃
8 וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה[a] נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב
9 מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה[b]׃ 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה
אָנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם־
10 בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֶּד מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה׃ 10 וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה [a]לֵךְ אֶל־הָעָם[a] וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃
11 וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם[a] הַשְּׁלִשִׁי כִּי[a] בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל־
12 הָעָם עַל־הַר סִינָי׃ 12 וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם[a] סָבִיב לֵאמֹר[b] הִשָּׁמְרוּ
13 לָכֶם עֲלוֹת[c] בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת יוּמָת׃ 13 לֹא־

[26] Mm 502. [27] Mm 23. [28] Mm 135. [29] Mm 1968. [30] Mm 2272. [31] Mm 294. [32] Mm 59. Cp 19 [1] Mm 791. [2] Mm 1028. [3] Mm 53. [4] Mm 3363. [5] Mp sub loco. [6] Mm 153. [7] Mm 503. [8] Mm 617. [9] Mm 1623. [10] Mm 439. [11] Mm 504. [12] Mm 505. [13] Mm 875. [14] Mm 506.

23 [a] 𝔪 אֶל ‖ **26** [a] 𝔪 וישפטו ‖ **Cp 19,3** [a] 𝔊 + *τὸ ὄρος* ‖ [b] Ms 𝔊*𝔖 האלהים 𝔊^{min} + *ὁ θεός* ‖ [c] 𝔊$^{B\,314}$ *τοῦ οὐρανοῦ* ‖ **4** [a] mlt Mss 𝔗^{Ms} בְּמ׳ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗𝔗^{JP}) *ὡσεὶ ἐπί* ‖ **5** [a] 𝔊 (𝔗^{P}) + *λαός* ‖ **7** [a] 𝔗 ישראל ‖ **8** [a] 𝔊 *ὁ θεός* ‖ [b] cf [a] ‖ **10** [a–a] 𝔊 *καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ* cf 21 ‖ **12** [a] 𝔪 הָהָר cf 23 ‖ [b] 𝔪 ואל העם תאמר ‖ [c] 𝔗𝔗^{J} *mlmjsq* = מע׳.

ב חד מל וחד חס׳ . ג[15] כת׳ ה בתור׳ ול בלישׁ . ל[16] תִּגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ־יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא
יחׄ וכל חין יחיה דכות[17] . ב יִחְיֶה [a]בִּמְשֹׁךְ [b]הַיֹּבֵל [a]הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר׃ 14 וַיֵּ֫רֶד מֹשֶׁה מִן־הָהָר אֶל־ 14
הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ שִׂמְלֹתָם׃ 15 וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הֱיוּ 15
נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַל־תִּגְּשׁוּ אֶל־אִשָּׁה׃ 16 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי 16
ה חס בלישׁ[18] . ד חס[19] . ב[20] ד[21] . ל חס . ג[22] בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק
יבׄ מל[23] מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ 17 וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם 17
ה . ל לִקְרַאת הָאֱלֹהִים מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר׃ 18 וְהַר סִינַי 18
ל . ל עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה [a]בָּאֵשׁ וַיַּעַל עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן
כז[24] מל ט[25] מנה בתור׳ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ב . ב[26] וַיֶּחֱרַד כָּל־הָהָר [b]מְאֹד׃ 19 וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה 19
ז[27] . יד פסוק ל . ג[28] עה אל אל יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל׃ 20 וַיֵּ֫רֶד יְהוָה עַל־הַר סִינַי אֶל־רֹאשׁ 20
יז הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה׃ 21 וַיֹּאמֶר 21
יְהוָה [a]אֶל־מֹשֶׁה רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה [b]לִרְאוֹת וְנָפַל
יגׄ ר״פ בתור׳ מִמֶּנּוּ רָב׃ 22 וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה [a]יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרָץ 22
ה[29] . ד חס . יז וכל אל חר הכרמל דכות[30] בָּהֶם יְהוָה׃ 23 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה [a]לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־ 23
טׄ וכל קריא דכות ב מ יב . ל מל[32] ב חד ר״פ וחד ס״פ[33] הַר סִינָי כִּי־אַתָּה הַעֲדַתָּה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר וְקִדַּשְׁתּוֹ׃
ל 24 וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֵךְ־רֵד וְעָלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן [a]עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים
ד חס וְהָעָם אַל־יֶהֶרְסוּ לַעֲלוֹת אֶל־יְהוָה [b]פֶּן־יִפְרָץ־בָּם [c]׃ 25 וַיֵּ֫רֶד מֹשֶׁה [a]25
אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם׃ ס

ג . כה ז מנה בתור׳ **20** 1 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים [a]אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר׃ ס **20**
יבׄ . ג 2 אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 2
3 4 3 לֹא יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים [a]עַל־פָּנָי׃ [ba]4 לֹא תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶּסֶל וְ
לׄ . ג וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּמִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמָּיִם
יבׄ מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ [a]5 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה

[15] Mm 598. [16] וחד ואם כל בהמה Lv 27,11. [17] Mm 107. [18] Mm 725. [19] Mm 1589. [20] Ps 18,15. [21] Mm 1342. [22] Mm 2696. [23] Mm 2194. [24] Mm 1788. [25] Mm 935. [26] Mm 507. [27] Mm 145. [28] Mm 4093. [29] Mp sub loco. [30] Mm 385. [31] Mm 230. [32] Mm 1713. [33] Mm 508. Cp 20 [1] Mm 1082.

13 [a–a] G *ὅταν αἱ φωναὶ καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ ἡ νεφέλη ἀπέλθῃ ἀπὸ τοῦ ὄρους*, S *wm' dštqt qrn'* = et cum tacuerit cornu ‖ [b] S *šr' lkwn* = licet vobis ‖ **18** [a] G *τὸν θεόν* ‖ [b] pc Mss G הָעָם cf 12[a] ‖ **21** [a] G *ὁ θεός* ‖ [b] cf [a] ‖ **22** [a] G *κυρίῳ* (> G[Amin]) *τῷ θεῷ* ‖ **23** [a] cf 21[a] ‖ **24** [a] Ms G[19]ȤSCT[P] + אָחִיךָ ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c] G + *κύριος* ‖ **25** [a] Ms ωCT[JP] + מִן־הָהָר ‖ **Cp 20,1** [a] G(V) *κύριος* ‖ **3** [a–a] G(SCT[JP]) *πλὴν ἐμοῦ* ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **4** [a] cf 3[b].

אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא[a] פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים ב חס[2]. ל[3]. ה
6 לְשֹׂנְאָי׃ 6 וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי׃ ס 7 לֹא ד. ו
7 תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא ל[4]
8 אֶת־שְׁמוֹ[a] לַשָּׁוְא׃ פ 8 זָכוֹר[a] אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ[b] 9 שֵׁשֶׁת ל[5] וחד מן ג[4] זוגין
9 יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ[a] 10 וְיוֹם[a] הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת | לַיהוָה
10 אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה[b] כָּל־מְלָאכָה אַתָּה | וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ[c] וַאֲמָתֶךָ[d] ל[6]
11 וּבְהֶמְתֶּךָ[e] וְגֵרְךָ[f] אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ[g] 11 כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־ ל[7]
12 הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם[a] וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי ו[8]
13 עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת[b] וַיְקַדְּשֵׁהוּ[c]׃ ס 12 כַּבֵּד אֶת־ יט
14 אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן[a] יַאֲרִכֻן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה[b] אֲשֶׁר־יְהוָה ג[9]
ח[8] פסוק לא לא לא לא וחד מן כב[9] פסוק דלית בתון לא ו ולא י. ל[10]. ל[11]
13 אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ ס 13 לֹא[a] תִרְצָח׃ ס 14 לֹא תִנְאָף׃ ס
15 לֹא תִגְנֹב׃ ס 16 לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר[a]׃ ס 17 לֹא ל[12]. ל[13]. ל[14]
תַחְמֹד בֵּית[a] רֵעֶךָ לֹא־תַחְמֹד[b] אֵשֶׁת[c] רֵעֶךָ[d] וְעַבְדּוֹ[e] וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ[g]׃ פ ל[15]
18 וְכָל־הָעָם רֹאִים[a] אֶת־הַקּוֹלֹת[b] וְאֶת־הַלַּפִּידִם[b] וְאֵת קוֹל ח ר״פ בסיפ[17]. ל
19 הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא[c] הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק׃ 19 וַיֹּאמְרוּ ל. ב וחס. ז חס בתור
אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה[a] וְאַל־יְדַבֵּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים[b] פֶּן־ ל[18]
20 נָמוּת׃ 20 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת ג[19]
אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי ל[20]. ב[21]. ל
21 תֶּחֱטָאוּ׃ 21 וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם ב[22]. ז חס בתור. ב[23]
22 הָאֱלֹהִים׃ פ 22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[a] כֹּה תֹאמַר[a] אֶל־בְּנֵי

[2] Mm 444. [3] Mm 1082. [4] Mm 509. [5] Mm 3139. [6] Mm 510. [7] Mm 1089. [8] Mm 3132. [9] Mm 878. [10] Mm 1083. [11] Mm 645. [12] וחד וַנְּשָׁמְעָה 2 S 17,5. [13] Mm 511. [14] וחד בא אלהים 1 S 4,7. [15] Mm 3497. [16] Mm 3197. [17] Mm 1739.

5 [a] Pap Nash קנוא ‖ **7** [a] Pap Nash שמה ‖ **8** [a] 𝔐 שמור ‖ [b] cf 3[b] ‖ **9** [a] cf 3[b] ‖ **10** [a] Pap Nash pc Mss 𝔊𝔙 וביום ‖ [b] Pap Nash 𝔊𝔖𝔙 + בה ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔊[min]𝔖𝔗 ועׄ cf 𝔗[JP] ‖ [d] Pap Nash 𝔊 sec Dt 5,14 ‖ [e] 𝔐 בׄ; > 𝔗[J] ‖ [f–f] 𝔊 *ὁ παροικῶν ἐν σοί* ‖ [g] cf 3[b] ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[P]𝔙 ואת ‖ [b] Pap Nash 𝔊𝔖 השביעי ‖ [c] Pap Nash שיו– ‖ **12** [a] Pap Nash 𝔊 + ייטב לך ולמען ‖ [b] 𝔊 + *τῆς ἀγαθῆς* ‖ **13** [a] 𝔊* ordinat 14.15.13 et Pap Nash Philo (De Decalogo 12) Lc 18,20 Rm 13,9 ordinant 14.13.15 ‖ **16** [a] Pap Nash שוא ‖ **17** [a] 𝔊 hab [a] et [c] invers, it Pap Nash? cf Dt 5,21 ‖ [b] Pap Nash תתאוה את cf Dt ‖ [c] cf [a] ‖ [d] Pap Nash pc Mss 𝔐𝔊 + שָׂדֵהוּ ‖ [e] 𝔐 עׄ, שׄ ‖ [f] 𝔊 + add sec Dt ‖ [g] 𝔐 + add ‖ **18** [a] 𝔐 Bo שמע ‖ [b–b] 𝔐 וראים את ה׳ et tr post השפר ‖ [c] 𝔐𝔊𝔖𝔗[JP]𝔙 וַיִּרְאוּ cf 20; 𝔗𝔐𝔊𝔗[JP] + כל ‖ **19** [a–a] 𝔐 amplius ‖ [b] 𝔐 הָאׄ cf 𝔊; 𝔙 *Dominus* ‖ **22** [a–a] 𝔐 לֵאמֹר דַּבֵּר.

18 יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם׃ 23 לֹא תַעֲשׂוּן 23
19 אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם׃ 24 מִזְבַּח אֲדָמָה 24
20 תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ [a]אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־
בְּקָרֶךָ [a]בְּכָל־הַמָּקוֹם [bc]אֲשֶׁר אַזְכִּיר [d]אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ
וּבֵרַכְתִּיךָ׃ 25 וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־לִּי לֹא־תִבְנֶה אֹתָן גָּזִית 25
כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ [a]עָלֶיהָ וַתְּחַלְלֶהָ׃ 26 וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־ 26
מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ [a]עָלָיו׃ פ עב

21 1 וְ[a]אֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃ 2 כִּי תִקְנֶה עֶבֶד ס(נון) פרש
3 [a]עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד [a]וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם׃ 3 אִם־בְּגַפּוֹ
4 יָבֹא בְּגַפּוֹ [a]יֵצֵא אִם־[b]בַּעַל אִשָּׁה הוּא וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ 4 אִם־[a]
אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וְיִלְדֶיהָ תִּהְיֶה
5 לַאדֹנֶיהָ [b]וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ׃ 5 וְאִם־[c]אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי
6 אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי׃ 6 וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו
אֶל־[a]הָאֱלֹהִים [a]וְהִגִּישׁוֹ אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־
7 אָזְנוֹ בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם׃ ס 7 וְכִי־יִמְכֹּר אִישׁ אֶת־בִּתּוֹ
8 לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים׃ 8 אִם־רָעָה [a]בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־
9 [a]לֹא יְעָדָהּ וְהֶפְדָּהּ לְעַם נָכְרִי לֹא־יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ בְּבָגְדוֹ־בָהּ׃
10 9 וְאִם־לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת יַעֲשֶׂה־לָּהּ׃ 10 אִם־[a]אַחֶרֶת
11 יִקַּח־לוֹ שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׃ 11 וְאִם־שְׁלֹשׁ־אֵלֶּה לֹא
12 יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין כָּסֶף׃ ס 12 מַכֵּה אִישׁ וָמֵת מוֹת
13 יוּמָת׃ 13 וַאֲשֶׁר [a]לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי [a]לְךָ מָקוֹם
14 אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃ ס 14 וְכִי־[a]יָזִד אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה
15 מֵעִם מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ לָמוּת׃ ס 15 וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃
16 16 וְגֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת׃ ס 17 וּמְקַלֵּל אָבִיו
17 וְאִמּוֹ

18 Mm 393. 19 Mm 68. 20 Mm 512. 21 Mm 3285. 22 Mm 2708. 23 Mm 2410. 24 Mm 3647. Cp 21 1 Mm 267. 2 Mm 519. 3 Mm וחד אם אמר 1S 20,21. 4 Mm 1487. 5 Mm 44. 6 Mm 3650. 7 Mm 25. 8 Mm 1426. 9 Mm 1795. 10 Mm 513. 11 Mm 666. 12 Mm 514. 13 Mm 3985. 14 Mm 145. 15 Mm 515. 16 Mm 1289. 17 Mm 2410.

24 a–a 𝔪 מצ׳ ומב׳ ‖ b–b 𝔪 במ׳ ‖ c GSCCP om ה? ‖ d S 2 sg, l תו׳? ‖ **25** a–a 𝔪 ‖ **Cp 21,1** a 𝔪 א׳ ‖ **2** a 𝔪GSV יעבדך ‖ **3** a 𝔪 בגפיו ‖ b GSC[J] pr cop ‖ **4** a 2 Mss GSV ואם ‖ b 𝔪G*SV יו־ ‖ c cf 3a ‖ **5** a 𝔪 אם ‖ **6** a G pr *τὸ κριτήριον*; S(CC[J]) *djn'* = judices ‖ **8** a 𝔪 + היא, S *snj'* = שנואה ‖ b G*CV ut Q לו ‖ **10** a nonn Mss 𝔪GSV ואם ‖ **13** a S 3 sg. ‖ **14** a ga'ya eras.

18 וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ ס 18 וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יא בפרש. ל

19 [a]בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף[a] וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב׃ 19 אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ׃ ג[18]. ב[10]

בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא׃ ס ג[20]. ל

20 וְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ אוֹ אֶת־אֲמָתוֹ בַּשֵּׁבֶט[a] וּמֵת תַּחַת יָדוֹ [b]נָקֹם יא בפרש. ו

21 יִנָּקֵם[b]׃ 21 אַךְ אִם־יוֹם אוֹ יוֹמַיִם יַעֲמֹד לֹא יֻקַּם[a] כִּי כַסְפּוֹ הוּא׃ ס ה ג מל וב חס[21] ג ב פת וחד קמ[32]

22 וְכִי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה הָרָה וְיָצְאוּ יְלָדֶיהָ[a] וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן יא בפרש. ב[23]. ז[24]

עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ כַּאֲשֶׁר יָשִׁית עָלָיו בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בִּפְלִלִים׃ 23 וְאִם־ ל ומל. ז ומל[25]. ל. ל[20]

אָסוֹן יִהְיֶה וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ׃ 24 עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד ה׳ מל בסיפ

25 תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רָגֶל׃ 25 כְּוִיָּה[a] תַּחַת כְּוִיָּה[a] פֶּצַע תַּחַת פָּצַע ב בפסוק. ב בפסוק

26 חַבּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה׃ ס 26 וְכִי־יַכֶּה אִישׁ אֶת־עֵין עַבְדּוֹ אוֹ־ ב בפסוק. ב בפסוק. יא בפרש

27 אֶת־עֵין אֲמָתוֹ וְשִׁחֲתָתָהּ לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת עֵינוֹ׃ ס 27 וְאִם־ ו. ט[27]

שֵׁן עַבְדּוֹ אוֹ־שֵׁן אֲמָתוֹ יַפִּיל לַחָפְשִׁי יְשַׁלְּחֶנּוּ תַּחַת שִׁנּוֹ׃ פ ו. ל כת כן[28]. ל

28 וְכִי־יִגַּח[a] שׁוֹר[b] אֶת־אִישׁ אוֹ אֶת־אִשָּׁה וָמֵת סָקוֹל יִסָּקֵל הַשּׁוֹר יא בפרש. ב חד מל וחד חס

29 וְלֹא יֵאָכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשּׁוֹר נָקִי׃ 29 וְאִם שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל ב[28]. ד חס[30]

שִׁלְשֹׁם וְהוּעַד בִּבְעָלָיו וְלֹא יִשְׁמְרֶנּוּ[a] וְהֵמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר ל

30 יִסָּקֵל וְגַם־בְּעָלָיו יוּמָת׃ 30 אִם־[a]כֹּפֶר יוּשַׁת עָלָיו וְנָתַן פִּדְיֹן נַפְשׁוֹ יא ס״פ[31]. ב בפסוק. ב חד מל וחד חס[32]

31 כְּכָל אֲשֶׁר־יוּשַׁת עָלָיו׃ 31 אוֹ־בֵן יִגַּח אוֹ־בַת יִגַּח כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה ב בפסוק. ב קמ בפסוק. ב קמ בפסוק

32 יֵעָשֶׂה לוֹ׃ 32 אִם־עֶבֶד יִגַּח הַשּׁוֹר אוֹ אָמָה כֶּסֶף ׀ שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים לו[33]. ה

33 יִתֵּן לַאדֹנָיו וְהַשּׁוֹר יִסָּקֵל׃ ס 33 וְכִי־יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אוֹ כִּי־יִכְרֶה יא בפרש

34 אִישׁ בֹּר וְלֹא יְכַסֶּנּוּ וְנָפַל־שָׁמָּה שּׁוֹר אוֹ חֲמוֹר[a]׃ 34 בַּעַל הַבּוֹר יְשַׁלֵּם ל חס[34]

35 כֶּסֶף יְשַׁיֵּב לִבְעָלָיו וְהַמֵּת יִהְיֶה־לוֹ׃ ס 35 וְכִי־יִגַּף שׁוֹר־אִישׁ[a] כו׳ בלישׁ[35]. יא בפרש

אֶת־שׁוֹר רֵעֵהוּ[a] וָמֵת וּמָכְרוּ אֶת־הַשּׁוֹר הַחַי וְחָצוּ אֶת־כַּסְפּוֹ וְגַם יו׳ בפסוק את את את את. ל. כג׳ פסוק וגם ובתר תלת מוילין[36]. ט

36 אֶת־הַמֵּת יֶחֱצָיוּן׃ 36 אוֹ נוֹדַע כִּי שׁוֹר נַגָּח הוּא מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם וְלֹא ל

יְשִׁמְרֶנּוּ[a] בְּעָלָיו שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם שׁוֹר תַּחַת הַשּׁוֹר וְהַמֵּת יִהְיֶה־לוֹ׃ ס

[18]Mm 1783. [19]Jes 58,4. [20]Mm 516. [21]Mm 517. [22]Mm 32. [23]Dt 25,11. [24]Mm 1281. [25]Mm 2737. [26]וחד פלילים Dt 32,31. [27]Mm 3145. [28]Mm 839. [29]Ex 13,3. [30]Mm 518. [31]Okhl 357. [32]Mm 3280. [33]Mm 210. [34]Mp sub loco. [35]Mm 1685. [36]Mm 1629.

18 [a–a] > 𝔪 ‖ **20** [a] > Ms 𝔪 ‖ [b–b] 𝔪 מוֹת יוּמָת ‖ **21** [a] 𝔪 יומת ‖ **22** [a–a] 𝔪𝔊 וְיָצָא ‖ **25** [a] 𝔪 מִכְוָה ‖ **28** [a] 𝔪 יַכֶּה ‖ [b] 𝔪 + אוֹ כָל בְּהֵמָה (𝔪 in sq saepe בהמה pro שור) ‖ **29** [a] 𝔊 *ἀφανίσῃ αὐτόν* = יַשְׁמִידֶנּוּ, it 36[a] ‖ **30** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 ואם ‖ **33** [a] ut 28[b] ‖ **35** [a] 𝔪 + אוֹ כָל בְּהֵמָתוֹ ‖ **36** [a] cf 29[a].

ב חד חס וחד מל . ל

37 כִּי[a] יִגְנֹב־אִישׁ שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם 37

ב' 22 1 תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע־צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה׃ 22 אִם־בַּמַּחְתֶּרֶת יִמָּצֵא

ל[2] . יב ר״פ אם אם[3] . ד[4] 2 הַגַּנָּב וְהֻכָּה[a] וָמֵת אֵין לוֹ דָּמִים׃ 2 אִם־זָרְחָה[a] הַשֶּׁמֶשׁ עָלָיו דָּמִים

3 לוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם אִם־אֵין לוֹ וְנִמְכַּר בִּגְנֵבָתוֹ׃ 3 אִם־הַמָּצֵא תִמָּצֵא

ל 4 בְיָדוֹ הַגְּנֵבָה מִשּׁוֹר עַד־חֲמוֹר עַד־שֶׂה חַיִּים שְׁנָיִם[a] יְשַׁלֵּם׃ ס

בעירו חד מן יו״ד כת ה ק בתור ול בליש . ב[5]

4 כִּי[a] יַבְעֶר־אִישׁ שָׂדֶה אוֹ־כֶרֶם וְשִׁלַּח אֶת־בְּעִירָה וּבִעֵר בִּשְׂדֵה 4

ג . ל . ל 5 אַחֵר[b] מֵיטַב[c] שָׂדֵהוּ וּמֵיטַב כַּרְמוֹ יְשַׁלֵּם׃ ס 5 כִּי־תֵצֵא אֵשׁ

ל ב חס וב מל[7] . ג . ל וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֻכַּל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעֵר

אֶת־הַבְּעֵרָה׃ ס 6 כִּי[a]־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ־כֵלִים 6

ל . יב ר״פ אם אם[3] . ח[8] לִשְׁמֹר וְגֻנַּב[b] מִבֵּית הָאִישׁ אִם־יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם׃ 7 אִם[a]־לֹא 7

דכות׳ ב מ ב יִמָּצֵא הַגַּנָּב וְנִקְרַב בַּעַל־הַבַּיִת אֶל־הֱאֱלֹהִים[b] אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ

ל . ב[9] 8 בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ׃ 8 עַל־כָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע עַל־שׁוֹר עַל־חֲמוֹר עַל־שֶׂה

ל[10] בתור וכל קריא דכות׳ ב מ ו . ל עַל־שַׂלְמָה[a] עַל־כָּל־אֲבֵדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי־הוּא זֶה עַד־הָאֱלֹהִים[b]

ל חס יָבֹא דְּבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן[c] אֱלֹהִים[d] יְשַׁלֵּם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ׃ ס

ג[11] ב מנה בתור 9 כִּי[a]־יִתֵּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ חֲמוֹר אוֹ־שׁוֹר אוֹ־שֶׂה וְכָל־בְּהֵמָה לִשְׁמֹר

ג[12] . ה[13] וָמֵת אוֹ־נִשְׁבַּר אוֹ־נִשְׁבֶּה אֵין רֹאֶה׃ 10 שְׁבֻעַת יְהוָה תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם

ב[14] 11 אִם־לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא יְשַׁלֵּם׃ 11 וְאִם־

ג . ל חס 12 גָּנֹב יִגָּנֵב מֵעִמּוֹ יְשַׁלֵּם לִבְעָלָיו׃ 12 אִם־טָרֹף יִטָּרֵף יְבִאֵהוּ[a] עֵד[b]

ל[15] א בפרש הַטְּרֵפָה לֹא[c] יְשַׁלֵּם׃ פ 13 וְכִי־יִשְׁאַל אִישׁ מֵעִם רֵעֵהוּ[a] וְנִשְׁבַּר

ל[16] יב ר״פ אם אם[3] אוֹ־מֵת[b] בְּעָלָיו אֵין־עִמּוֹ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ 14 אִם־בְּעָלָיו עִמּוֹ לֹא יְשַׁלֵּם

ל[16] א בפרש . ד[17] 15 אִם־שָׂכִיר הוּא בָּא בִּשְׂכָרוֹ׃ ס 15 וְכִי־יְפַתֶּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר

ל . ל 16 לֹא־אֹרָשָׂה וְשָׁכַב עִמָּהּ מָהֹר יְמָהֲרֶנָּה לּוֹ לְאִשָּׁה׃ 16 אִם[a]־מָאֵן יְמָאֵן

ב[16] . ל[17] . יד פסוק בתור[18] 17 אָבִיהָ לְתִתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקֹל כְּמֹהַר הַבְּתוּלֹת׃ ס 17 מְכַשֵּׁפָה[a]

Cp 22 [1]Jer 2,34. [2]Mm 979. [3]Mm 519. [4]Mm 520. [5]Mm 598. [6]Lv 6,5. [7]Mm 3402. [8]Mm 3185. [9]Mm 3168. [10]Mm 1213. [11]Mm 1138. [12]Mm 93. [13]Mm 1833. [14]Mm 521. [15]Mm 522. [16]Ez 47,14. [17]וחד במהר 1S 18,25. [18]Mm 750.

37 [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ **Cp 22,1** [a] 𝔐 והכהו ‖ **2** [a] 𝔐 זרח ‖ **3** [a] 𝔐 pr אחד ‖ **4** [a] 2 Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ [b] 𝔐(𝔊) + (𝔊 *καταβοσκήσῃ* = יִבְעֶר) שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם מִשָּׂדֵהוּ כִּתְבוּאָתֹה ‖ [c] 𝔖 *(w)mn ṭb'* = מִטּוֹב (ו) ‖ **6** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ [b] 𝔐 וְנִגְנַב ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 וְאִם ‖ [b] 𝔊(𝔗^{J}𝔙) + *καὶ ὁμεῖται* ‖ **8** [a] 𝔐 שמלה ‖ [b] 𝔐 יהוה ‖ [c] 𝔐 יַ֫רְשִׁיעֻן ‖ [d] 𝔐 הָאֱ' ‖ **9** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 אוֹ כל ‖ **12** [a] 𝔐 יביא ‖ [b] 𝔊 𝔗^{J} (dupl) 𝔙 leg עַד ‖ [c] 𝔐𝔊𝔗^{J}𝔙 ולא ‖ **13** [a] 𝔊^{19}(𝔖) + *κτῆνος*, 𝔗^{J} + *md'm*, 𝔙 + *quidquam horum*, exc vb? ‖ [b] 𝔊* + *ἢ αἰχμάλωτον γένηται* cf 9 ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 וְאִם ‖ **17** [a] 𝔊 *φαρμακούς* cf 7,11; 𝔖𝔗^{J} m (ח֫ך?).

18 לֹ֥א תְחַיֶּֽה׃ ס 18 כָּל־שֹׁכֵ֖ב עִם־בְּהֵמָ֑ה מ֖וֹת יוּמָֽת׃ ס 19 זֹבֵ֣חַ°
19 לָֽאֱלֹהִ֗ים[a] יָחֳרָ֛ם[b] בִּלְתִּ֥י לַיהוָ֖ה לְבַדּֽוֹ׃[b]

ג ב פת וחר קמ[10]

20 וְגֵ֣ר לֹא־תוֹנֶ֔ה[a] וְלֹ֥א תִלְחָצֶ֖נּוּ[b] כִּי־גֵרִ֥ים הֱיִיתֶ֖ם בְּאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃

ח[20] ל. יב ר״פ אם אם[21]. ל. ב[22] 21 כָּל־אַלְמָנָ֥ה וְיָת֖וֹם לֹ֥א תְעַנּֽוּן׃ 22 אִם־עַנֵּ֥ה תְעַנֶּ֖ה[a] אֹת֑וֹ[b] כִּי֩ אִם־

ל וחס. ה חס[23]. ב 23 צָעֹ֤ק יִצְעַק[c] אֵלַ֙י֙ שָׁמֹ֣עַ אֶשְׁמַ֔ע צַֽעֲקָת֖וֹ[d]׃ 23 וְחָרָ֤ה אַפִּי֙ וְהָרַגְתִּ֣י אֶתְכֶ֔ם

ס(יח) ב חס | 24 בֶּֽחָרֶב֙ וְהָי֣וּ נְשֵׁיכֶ֔ם אַלְמָנ֖וֹת וּבְנֵיכֶ֥ם יְתֹמִֽים׃ פ 24 אִם־כֶּ֣סֶף

כו פסוק את את ומילה חדה ביניהן. ל. ג[24] תַּלְוֶ֞ה[a] אֶת־עַמִּ֗י אֶת־הֶֽעָנִ֙י֙ עִמָּ֔ךְ לֹא־תִהְיֶ֥ה לוֹ֙ כְּנֹשֶׁ֔ה לֹא־[b]תְשִׂימ֥וּן[c]

ד[25] בתור וכל קריא דכות ב מ ו 25 עָלָ֑יו נֶ֖שֶׁךְ׃ 25 אִם־חָבֹ֤ל תַּחְבֹּל֙ שַׂלְמַ֣ת[a] רֵעֶ֔ךָ עַד־בֹּ֥א הַשֶּׁ֖מֶשׁ תְּשִׁיבֶ֥נּוּ[b]

כסותו ק חד מן ין[26] בת ה בתור ול בליש. ל זקף קמ 26 לֽוֹ׃ 26 כִּ֣י הִ֣וא כְסוּתָ֔הּ לְבַדָּ֖הּ הִ֣וא שִׂמְלָתוֹ֑ לְעֹרֹ֖ו בַּמֶּ֥ה יִשְׁכָּ֛ב וְהָיָ֥ה

ל בתור. [חצי הספר בפסוקים][27] 27 כִּֽי־יִצְעַ֥ק אֵלַ֖י וְשָׁמַעְתִּ֑י כִּי־חַנּ֖וּן אָֽנִי׃ ס 27 אֱלֹהִ֣ים לֹ֤א תְקַלֵּל֙

ג[28]. ל. ד[29] 28 וְנָשִׂ֥יא בְעַמְּךָ֖ לֹ֥א תָאֹֽר׃ 28 מְלֵאָתְךָ֥ וְדִמְעֲךָ֖ לֹ֣א תְאַחֵ֑ר בְּכ֥וֹר בָּנֶ֖יךָ

ל חס 29 תִּתֶּן־לִֽי׃ 29 כֵּ֣ן־תַּעֲשֶׂ֣ה לְשֹׁרְךָ֔[a] שִׁבְעַ֥ת יָמִ֖ים יִהְיֶ֣ה עִם־אִמּ֑וֹ

ל. ח[30] ד[31] מנה ר״פ. ח[32] 30 בַּיּ֥וֹם[b] הַשְּׁמִינִ֖י תִּתְּנ֥וֹ־לִֽי׃ 30 וְאַנְשֵׁי־קֹ֖דֶשׁ תִּהְיֻ֣ון לִ֑י וּבָשָׂ֣ר בַּשָּׂדֶ֔ה[a]

ל. ל וחס טְרֵפָ֖ה לֹ֣א תֹאכֵ֑לוּ לַכֶּ֥לֶב[b] תַּשְׁלִכ֖וּן אֹתֽוֹ׃ ס

ה[1]. ח חס בליש[2] **23** 1 לֹ֣א תִשָּׂ֔א שֵׁמַ֖ע שָׁ֑וְא אַל־תָּ֣שֶׁת יָדְךָ֔ עִם־רָשָׁ֖ע לִהְיֹ֥ת עֵ֖ד

ד חס בליש. ה חס בליש[3] 2 חָמָֽס׃ ס 2 לֹא־תִהְיֶ֥ה אַחֲרֵי־רַבִּ֖ים לְרָעֹ֑ת וְלֹא־תַעֲנֶ֤ה[a] עַל־רִ֙ב֙

ל חס. ל חס. ל. ד 3 לִנְטֹ֥ת אַחֲרֵי־רַבִּ֖ים לְהַטֹּֽת׃[b] 3 וְדָ֖ל[a] לֹ֣א תֶהְדַּ֑ר בְּרִיבֽוֹ׃ ס

ו בעט ר״פ בתור[4]. ג ב חס וחר מל 4 כִּֽי־ תִפְגַּ֞ע שׁ֤וֹר אֹיִבְךָ֙ אֽוֹ־[a]חֲמֹר֔וֹ תֹּעֶ֖ה הָשֵׁ֣ב תְּשִׁיבֶ֑נּוּ לֽוֹ׃ ס 5 כִּֽי־

ב[5]. ג[6]. ל וחס תִרְאֶ֞ה חֲמ֣וֹר שֹׂנַאֲךָ֗ רֹבֵץ֙ תַּחַ֣ת מַשָּׂאֹ֔ו וְחָדַ֖לְתָּ מֵעֲזֹ֣ב לֹ֑ו[a] עָזֹ֥ב תַּעֲזֹ֖ב[a]

6 עִמֹּֽו׃ ס 6 לֹ֥א תַטֶּ֖ה מִשְׁפַּ֣ט אֶבְיֹנְךָ֑ בְּרִיבֽוֹ׃ 7 מִדְּבַ֥ר־שֶׁ֖קֶר תִּרְחָ֑ק

ב חס[7]. ו. ג 7 וְנָקִ֥י וְצַדִּ֖יק אַל־תַּהֲרֹ֑ג כִּ֥י[a] לֹא־אַצְדִּ֖יק[b] רָשָֽׁע׃ 8 וְשֹׁ֣חַד לֹ֣א[a] תִקָּ֑ח

ג[8]. 8 וְשֹׁ֣חַד לֹ֣א תִקָּ֑ח[a] כִּ֤י ׀ הַשֹּׁ֙חַד֙ יְעַוֵּ֣ר[b] פִּקְחִ֔ים וְיסַלֵּ֖ף דִּבְרֵ֥י צַדִּיקִֽים׃ 9 וְגֵ֖ר לֹ֣א תִלְחָ֑ץ[a]

ב. ל מל בתור

[19] Mm 523. [20] Mm 524. [21] Mm 519. [22] Gn 31,50. [23] Mm 1115. [24] Mm 2697. [25] Mm 1213. [26] Mm 598. [27] Mp sub loco. [28] Mm 525. [29] Mm 526. [30] Mm 2952. [31] Mm 88. [32] Mm 527. Cp 23 [1] Mm 206. [2] Mm 725. [3] Mm 3480. [4] Mm 1151. [5] Mm 3643. [6] Mm 28. [7] Mp sub loco. [8] Mm 528.

19 [a] 𝔐𝔊[A min] + אֲחֵרִים, ins (hpgr)? || [b–b] > 𝔐 || **20** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] 2 pl || [b] 𝔐𝔖𝔗𝔗[J] תְּלַחֲצוּ cf 𝔊 || **22** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[P]𝔙 תענו || [b] 𝔊(𝔖𝔗[P]𝔙) *αὐτούς* || [c] 𝔊𝔖𝔙 pl || [d] 𝔊𝔖𝔙 suff pl; 𝔗[P] + *'rwm ḥnn wrḥmn 'nh 'mr mmrh djhwh* = כִּי חַנּוּן וְרַחוּם אֲנִי אָמַר יהוה || **24** [a–a] 𝔊* *τῷ ἀδελφῷ* || [b] Seb 𝔖𝔗[Ms]𝔗[P]𝔙 וְלא || [c] 𝔊𝔖𝔙 sg || **25** [a] 𝔐 שמלת || [b] 𝔐 נָּה־ || **29** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 ולי, 𝔊 + *καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου* || [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔗[J] ובי || **30** [a] > Vrs || [b] 𝔐 הַשְּׁלִשִׁי || **Cp 23,2** [a–a] 𝔊 *μετὰ πλήθους* || [b] 𝔊 + *κρίσιν* || **3** [a] דל lapsus pro גדל? cf Lv 19,15 || **4** [a] ut 21,35[a] || **5** [a–a] obscure, si non crrp; 𝔊 *συνεγερεῖς αὐτό*, 𝔖 *mšql šqwl*, 𝔙 *sublevabis* || **7** [a] 𝔊 *καί* || [b] 𝔊 2 sg || [c] 𝔊* + *ἕνεκεν δώρων* || **8** [a] 𝔐 || [b] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] + עֵינֵי cf Dt 16,19 Sir 20,29 || **9** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] צוּ־.

וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
10 10 וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃ 11 וְהַשְּׁבִיעִת
11 תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטַשְׁתָּהּ וְאָכְלוּ אֶבְיֹנֵי עַמֶּךָ וְיִתְרָם תֹּאכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה
12 כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ׃ 12 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ וְיִנָּפֶשׁ בֶּן־אֲמָתְךָ וְהַגֵּר׃
13 13 וּבְכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא
תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל־פִּיךָ׃
14 14 שָׁלֹשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי בַּשָּׁנָה׃ 15 אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת
15 יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בוֹ יָצָאתָ
מִמִּצְרָיִם וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ 16 וְחַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ אֲשֶׁר
16 תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה וְחַג הָאָסִף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאָסְפְּךָ אֶת־מַעֲשֶׂיךָ מִן־
הַשָּׂדֶה׃ 17 שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶל־פְּנֵי הָאָדֹן
17 18 לֹא־תִזְבַּח עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין חֵלֶב־חַגִּי עַד־
18 בֹּקֶר׃ 19 רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל
גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ ס
[ס] 20 הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ מַלְאָךְ לְפָנֶיךָ לִשְׁמָרְךָ בַּדָּרֶךְ וְלַהֲבִיאֲךָ אֶל־
21 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֲכִנֹתִי׃ 21 הִשָּׁמֶר מִפָּנָיו וּשְׁמַע בְּקֹלוֹ אַל־תַּמֵּר בּוֹ
22 כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ׃ 22 כִּי אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמַע
בְּקֹלוֹ וְעָשִׂיתָ כֹּל אֲשֶׁר אֲדַבֵּר וְאָיַבְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת־
23 צֹרְרֶיךָ׃ 23 כִּי־יֵלֵךְ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וֶהֱבִיאֲךָ אֶל־הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי
24 וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וְהִכְחַדְתִּיו׃ 24 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה
לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם וְלֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם כִּי הָרֵס תְּהָרְסֵם
25 וְשַׁבֵּר תְּשַׁבֵּר מַצֵּבֹתֵיהֶם׃ 25 וַעֲבַדְתֶּם אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּבֵרַךְ

[9] ג ר״פ Mm 4173 ב. [10] Mm 529. [11] Hi 22,20. [12] Mm 781. [13] Mm 2267. [14] Mm 530. [15] Mm 3112. [16] Mm 613. [17] Mm 1916. [18] Mm 150. [19] Mm 3937. [20] Mm 509. [21] Mm 1228. [22] Mp falsa, ms L cum ו erasum videtur contra Mm 1115. [23] Jes 29,3. [24] Okhl 274. [25] Mm 771. [26] Mm 531. [27] Mm 1538.

11 [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 וּלְ׳ ‖ **12** [a–a] 𝔐 עַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ כָּמוֹךָ וְכָל בְּהֶמְתֶּךָ ‖ **13** [a] 𝔐𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔐𝔊𝔗^{Mss}𝔗^{Y}𝔙 וְלֹא cf 𝔖 ‖ **14** [a] 𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔗^{Y}𝔙 pl ‖ **17** [a] 𝔐 את ut 34,23 ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔙) *κυρίου τοῦ θεοῦ σου* ‖ [c] 𝔐 ארון cf 34,23[a] ‖ **18** [a] 𝔊* pr nonn vb ex 34,24 ‖ **19** [a] 𝔐 + add ‖ **20** [a] 𝔐𝔊𝔙 כִּי– ut 23 ‖ [b] 𝔊(𝔖) *τὴν γῆν* ‖ **21** [a] 𝔊 *ἀπείθει* = 𝔖 *tṯḥr'* ‖ **22** [a] 𝔐𝔊 עוֹ– ‖ [b] 𝔐𝔊 לִי– ‖ **23** [a] 𝔊 + *καὶ Γεργεσαῖον* cf 𝔐 ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔙 וְהִ׳ ‖ [c] Vrs suff pl ‖ **25** [a] 𝔊 sg ‖ [b] 𝔊 suff sg ‖ [c] 𝔊𝔙 1 sg.

26 אֶת־לַחְמֹ֑ךְ[d] וְאֶת־מֵימֶ֣יךָ וַהֲסַרְתִּ֥י מַחֲלָ֖ה מִקִּרְבֶּ֥ךָ[e]׃ 26 לֹֽא־ תִהְיֶ֛ה
מְשַׁכֵּלָ֥ה וַעֲקָרָ֖ה בְּאַרְצֶ֑ךָ אֶת־מִסְפַּ֥ר יָמֶ֖יךָ אֲמַלֵּֽא׃
27 אֶת־אֵימָתִ֗י אֲשַׁלַּ֤ח לְפָנֶ֙יךָ֙ וְהָמֹתִ֣י אֶת־כָּל־הָעָ֔ם אֲשֶׁ֥ר תָּבֹ֖א
בָּהֶ֑ם וְנָתַתִּ֤י אֶת־כָּל־אֹיְבֶ֙יךָ֙ אֵלֶ֔יךָ עֹ֖רֶף׃ 28 וְשָׁלַחְתִּ֥י אֶת־הַצִּרְעָ֖ה
לְפָנֶ֑יךָ וְגֵרְשָׁה[a] אֶת־הַחִוִּ֥י[b] אֶת־[c]הַֽכְּנַעֲנִ֖י וְאֶת־הַחִתִּ֥י מִלְּפָנֶֽיךָ׃ 29 לֹ֣א
אֲגָרְשֶׁ֥נּוּ[a] מִפָּנֶ֖יךָ בְּשָׁנָ֣ה אֶחָ֑ת פֶּן־תִּהְיֶ֤ה הָאָ֙רֶץ֙ שְׁמָמָ֔ה וְרַבָּ֥ה עָלֶ֖יךָ חַיַּ֥ת
הַשָּׂדֶֽה׃ 30 מְעַ֥ט מְעַ֛ט אֲגָרְשֶׁ֥נּוּ[a] מִפָּנֶ֖יךָ עַ֣ד אֲשֶׁר־תִּפְרֶ֑ה וְנָחַלְתָּ֖ אֶת־
הָאָֽרֶץ׃ 31 וְשַׁתִּ֤י אֶת־גְּבֻלְךָ֙ מִיַּם־סוּף֙ וְעַד־[e]יָ֣ם פְּלִשְׁתִּ֔ים וּמִמִּדְבָּ֖ר עַד־
הַנָּהָ֑ר כִּֽי־[a]אֶתֵּ֞ן בְּיֶדְכֶ֤ם אֶת־[a]יֹשְׁבֵ֙י הָאָ֔רֶץ וְגֵרַשְׁתָּ֥מוֹ[b] מִפָּנֶֽיךָ׃ 32 לֹֽא־[a]
תִכְרֹ֥ת לָהֶ֛ם וְלֵאלֹהֵיהֶ֖ם בְּרִֽית׃ 33 לֹ֥א יֵשְׁב֖וּ בְּאַרְצְךָ֑ פֶּן־יַחֲטִ֤יאוּ
אֹתְךָ֙ לִ֔י כִּֽי־תַעֲבֹ֖ד אֶת־אֱלֹהֵיהֶ֑ם כִּֽי־[a]יִהְיֶ֥ה לְךָ֖ לְמוֹקֵֽשׁ׃ פ

24 1 וְאֶל־מֹשֶׁ֖ה אָמַ֑ר עֲלֵה֙ אֶל־יְהוָ֔ה אַתָּ֖ה וְאַהֲרֹ֥ן נָדָ֛ב וַאֲבִיה֥וּא[a]
וְשִׁבְעִ֥ים מִזִּקְנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶ֖ם[b] מֵרָחֹֽק[c]׃ 2 וְנִגַּ֥שׁ מֹשֶׁ֛ה לְבַדּ֖וֹ
אֶל־יְהוָ֑ה[a] וְהֵ֛ם לֹ֥א יִגְּשׁ֖וּ וְהָעָ֣ם לֹא־[b]יַעֲל֔וּ עִמּֽוֹ׃ 3 וַיָּבֹ֣א מֹשֶׁ֔ה וַיְסַפֵּ֖ר
לָעָ֑ם אֵ֚ת כָּל־דִּבְרֵ֣י יְהוָ֔ה[a] וְאֵת֙ כָּל־הַמִּשְׁפָּטִ֔ים וַיַּ֣עַן[e] כָּל־הָעָ֔ם קֹ֖ול
אֶחָ֑ד וַיֹּאמְר֗וּ כָּל־הַדְּבָרִ֛ים אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר יְהוָ֖ה נַעֲשֶֽׂה[b]׃ 4 וַיִּכְתֹּ֥ב מֹשֶׁ֖ה
אֵ֣ת כָּל־דִּבְרֵ֣י יְהוָ֑ה וַיַּשְׁכֵּם֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיִּבֶן֙ מִזְבֵּ֣חַ תַּ֔חַת הָהָ֖ר וּשְׁתֵּ֥ים
עֶשְׂרֵ֖ה מַצֵּבָ֑ה[a] לִשְׁנֵ֥ים עָשָׂ֖ר שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 5 וַיִּשְׁלַ֕ח אֶת־נַעֲרֵ֖י בְּנֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֑ל וַיַּעֲל֣וּ עֹלֹ֔ת וַיִּזְבְּח֥וּ זְבָחִ֛ים[e] שְׁלָמִ֥ים לַיהוָ֖ה[a] פָּרִֽים[b]׃ 6 וַיִּקַּ֣ח
מֹשֶׁ֔ה חֲצִ֥י הַדָּ֖ם וַיָּ֣שֶׂם בָּאֲגָנֹ֑ת וַחֲצִ֥י הַדָּ֛ם זָרַ֥ק עַל־הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 7 וַיִּקַּ֕ח
סֵ֖פֶר הַבְּרִ֑ית וַיִּקְרָ֣א בְּאָזְנֵ֣י הָעָ֔ם וַיֹּאמְר֕וּ כֹּ֖ל אֲשֶׁר־דִּבֶּ֣ר יְהוָ֑ה [a]נַעֲשֶׂ֖ה
וְנִשְׁמָֽע[a]׃ 8 וַיִּקַּ֣ח מֹשֶׁ֔ה אֶת־הַדָּ֖ם וַיִּזְרֹ֣ק עַל־[e]הָעָ֑ם וַיֹּ֣אמֶר הִנֵּ֤ה דַם־
הַבְּרִית֙ אֲשֶׁ֣ר כָּרַ֣ת יְהוָ֔ה עִמָּכֶ֖ם עַ֣ל כָּל־הַדְּבָרִ֥ים[a] הָאֵֽלֶּה׃

[28] Mm 532. [29] Mm 2036. [30] Mm 3590. [31] Mm 425. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1379. [34] Okhl 274. [35] Mm 533. [36] וחד שתי Ps 73,28. [37] Mm 3938. [38] Mm 1081. [39] Mm 534. Cp 24 [1] Mp sub loco. [2] Mm 568. [3] Mm 1968.

25 [d] G* + *καὶ τὸν οἶνόν σου* ‖ [e] G *ἀφ' ὑμῶν* cf S ‖ **28** [a] GB 2 sg, GAmin S 1 sg ‖ [b] G + *καὶ τοὺς Ἀμορραίους* ‖ [c] C mlt Mss GTMsTJ וְאת ע ‖ **29** [a] GSTTJ suff pl ‖ **30** [a] cf 29[a] ‖ **31** [a] C nonn Mss TJ + כל ‖ [b] ms תֵּם– cf GV ‖ **32** [a] ga'ya eras ‖ **33** [a] msGSTTJ יהיו ‖ **Cp 24,1** [a] ms + אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר, it 9[a] ‖ [b] G 3 pl ‖ [c] G + *τῷ κυρίῳ* ‖ **2** [a] G *τὸν θεόν* ‖ [b] G *μετ' αὐτῶν* ‖ **3** [a] G *τοῦ θεοῦ* ‖ [b] G + *καὶ ἀκουσόμεθα* cf 7 ‖ **4** [a] msG אַבְנִים ‖ **5** [a] G* *τῷ θεῷ* ‖ [b] ms + בְּנֵי בָקָר ‖ **7** [a–a] GFS invers ‖ **8** [a] C הַמִּשְׁפָּטִים.

[28] ג זוגין[29]
[30] ג.ב
[31] ל מל. ט. ל. יו[32] חס וכל משלי דכות ב מ ד
[33] ג
[34] סימן וכח. ו
[35] ד
[36] ל. ג פסוק ועד עד[37]. ד. ב
[38] ל
[39] ל. כ. ל
1 ז חס בתור[1]
[2] ג ב פץ וחד קמ[2] ח וכל עזרא דכוא[3]
ח בטע
פוי לג מנה בתור. ל וחס
לז

9 וַיַּ֣עַל מֹשֶׁ֗ה וְאַהֲרֹן֙ נָדָ֣ב וַאֲבִיה֔וּא[a] וְשִׁבְעִ֖ים מִזִּקְנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 10 וַיִּרְא֕וּ
כט בתור

אֵ֖ת[a] אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְתַחַת֙ רַגְלָ֣יו כְּמַעֲשֵׂ֣ה לִבְנַ֔ת הַסַּפִּ֖יר וּכְעֶ֥צֶם
כה[4]. ב חד פת וחד קמ[5]. ל

הַשָּׁמַ֥יִם לָטֹהַ֖ר׃ 11 וְאֶל־אֲצִילֵ֣י[a] בְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לֹ֥א שָׁלַ֖ח יָד֑וֹ וַיֶּחֱזוּ֙[b] אֶת־
ל. ב. ב[6]

הָאֱלֹהִ֔ים[a] וַיֹּאכְל֖וּ וַיִּשְׁתּֽוּ׃ ס 12 וַיֹּ֨אמֶר֙ יְהוָ֣ה אֶל־מֹשֶׁ֔ה עֲלֵ֥ה אֵלַ֖י
יב בטע בסיפ[7]

הָהָ֑רָה וֶהְיֵה־שָׁ֗ם וְאֶתְּנָ֣ה לְךָ֡ אֶת־לֻחֹת֩ הָאֶ֨בֶן וְהַתּוֹרָ֜ה[a] וְהַמִּצְוָ֗ה אֲשֶׁ֤ר
יג[8]. ל. ב[9]

כָּתַ֙בְתִּי֙ לְהוֹרֹתָ֔ם׃ 13 וַיָּ֥קָם מֹשֶׁ֖ה וִיהוֹשֻׁ֣עַ מְשָׁרְתּ֑וֹ וַיַּ֥עַל[a] מֹשֶׁ֖ה[b] אֶל־
ל. יו וכל אל הר הכרמל דכות[10]

הַ֥ר הָאֱלֹהִֽים׃ 14 וְאֶל־הַזְּקֵנִ֣ים אָמַ֔ר שְׁבוּ־לָ֥נוּ בָזֶ֖ה עַ֣ד אֲשֶׁר־נָשׁ֣וּב
ו. ל. ה בתור

אֲלֵיכֶ֑ם וְהִנֵּ֤ה אַהֲרֹן֙ וְחוּר֔ עִמָּכֶ֖ם מִי־בַ֣עַל דְּבָרִ֔ים יִגַּ֥שׁ אֲלֵהֶֽם׃
15 16

15 וַיַּ֥עַל מֹשֶׁ֖ה[a] אֶל־הָהָ֑ר וַיְכַ֥ס הֶעָנָ֖ן אֶת־הָהָֽר׃ 16 וַיִּשְׁכֹּ֤ן כְּבוֹד־יְהוָה[a]
ה ד חס וחד מל[11]

עַל־הַ֙ר֙ סִינַ֔י וַיְכַסֵּ֥הוּ הֶעָנָ֖ן שֵׁ֣שֶׁת יָמִ֑ים וַיִּקְרָ֨א[b] אֶל־מֹשֶׁ֜ה בַּיּ֗וֹם
ג. ב[12]

הַשְּׁבִיעִ֔י מִתּ֖וֹךְ הֶעָנָֽן׃ 17 וּמַרְאֵ֣ה כְּבוֹד־יְהוָ֗ה כְּאֵ֤שׁ אֹכֶלֶת֙ בְּרֹ֣אשׁ
ז[13]. לה[14]

הָהָ֔ר לְעֵינֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 18 וַיָּבֹ֥א מֹשֶׁ֖ה בְּת֣וֹךְ הֶעָנָ֑ן וַיַּ֥עַל אֶל־הָהָ֖ר
ג[15]

וַיְהִ֥י מֹשֶׁ֖ה[a] בָּהָ֑ר אַרְבָּעִ֥ים י֛וֹם וְאַרְבָּעִ֥ים לָ֖יְלָה׃ פ קו״ח

סנן פרש 25 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 דַּבֵּר֙[a] אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
ו רפי[1]. ל

וְיִקְח֥וּ־לִ֖י תְּרוּמָ֑ה מֵאֵ֤ת כָּל־אִישׁ֙ אֲשֶׁר֙ יִדְּבֶ֣נּוּ לִבּ֔וֹ תִּקְח֖וּ אֶת־תְּרוּמָתִֽי׃
3 4

כה יו[2] מנה ר״פ. ג 3 וְזֹ֥את֙ הַתְּרוּמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר תִּקְח֖וּ מֵאִתָּ֑ם זָהָ֥ב וָכֶ֖סֶף וּנְחֹֽשֶׁת׃ 4 וּתְכֵ֥לֶת
5

וְאַרְגָּמָ֖ן וְתוֹלַ֣עַת שָׁנִ֑י וְשֵׁ֖שׁ וְעִזִּֽים׃ 5 וְעֹרֹ֤ת אֵילִם֙ מְאָדָּמִ֔ים וְעֹרֹ֖ת
6

תְּחָשִׁ֑ים וַעֲצֵ֥י שִׁטִּֽים׃ 6 שֶׁ֖מֶן לַמָּא֑וֹר בְּשָׂמִ֣ים לְשֶׁ֣מֶן הַמִּשְׁחָ֔ה וְלִקְטֹ֖רֶת
ח זוגין מחליפין[3]. ג חד חס ורב מל בסיפ

7 8

הַסַּמִּֽים׃ 7 אַבְנֵי־שֹׁ֖הַם וְאַבְנֵ֣י מִלֻּאִ֑ים לָאֵפֹ֖ד וְלַחֹֽשֶׁן׃ 8 וְעָשׂ֥וּ[a] לִ֖י
ח זוגין מחליפין[3]. ג ב מל וחד חס

9 מִקְדָּ֑שׁ[b] וְשָׁכַנְתִּ֖י בְּתוֹכָֽם׃ 9 כְּכֹ֣ל[a] אֲשֶׁ֣ר אֲנִ֣י מַרְאֶ֔ה אֹתְךָ֖[b] אֶת
יז מל בלישׁ[4]

תַּבְנִ֣ית הַמִּשְׁכָּ֑ן וְאֶת־תַּבְנִ֖ית כָּל־כֵּלָ֣יו וְכֵ֔ן תַּעֲשׂ֖וּ[c]׃ ס
ל. ב[5]

10 10 וְעָשׂ֥וּ[a] אֲרֹ֖ן עֲצֵ֣י שִׁטִּ֑ים אַמָּתַ֤יִם וָחֵצִי֙ אָרְכּ֔וֹ וְאַמָּ֥ה וָחֵצִ֖י רָחְבּ֑וֹ
ל בתור

וְאַמָּ֥ה וָחֵצִ֖י קֹמָתֽוֹ׃ 11 וְצִפִּ֥יתָ אֹת֛וֹ זָהָ֥ב טָה֖וֹר מִבַּ֣יִת וּמִח֑וּץ תְּצַפֶּ֖נּוּ

[4]Mm 2364. [5]Mm 535. [6]Mm 3729. [7]Mm 439. [8]Mm 1100. [9]Mm 536. [10]Mm 385. [11]Mm 537. [12]Mm 538. [13]Mm 539. [14]Mm 2840. [15]Mm 540. Cp 25 [1]Mm 560. [2]Mm 856. [3]Mm 3964. [4]Mm 541. [5]Mm 1438.

9 [a] cf 1[a] ‖ **10** [a] 𝔊 *τὸν τόπον οὗ εἱστήκει ἐκεῖ* (> 𝔊$^{BO\,min}$) cf 11[a–a] ‖ **11** [a–a] 𝔊 *καὶ τῶν ἐπιλέκτων τοῦ Ισραηλ οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς· καὶ ὤφθησαν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ θεοῦ* ‖ [b] 𝔐^{Mss} וַיֶּאֱחֲזוּ ‖ **12** [a] 𝔐𝔊 הַ׳ ‖ **13** [a] 𝔊 pl ‖ [b] > 𝔊 ‖ **15** [a] 𝔊* + *καὶ Ιησοῦς* cf 13 ‖ **16** [a] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* ‖ [b] 𝔊(S) + *κύριος* ‖ **18** [a] 𝔊 *ἐκεῖ* ‖ **Cp 25,8** [a] 𝔊 2 sg cf 10[a] ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ὀφθήσομαι ἐν ὑμῖν* ‖ **9** [a] 𝔊 pr *καὶ ποιήσεις μοι* (ex 8) ‖ [b] 𝔐𝔊 + בָּהָר ‖ [c] 𝔐𝔊 תעשֶׂה ‖ **10** [a] 𝔐𝔊 ועשִׂיתָ.

12 וְעָשִׂיתָ עָלָיו[a] זֵר זָהָב סָבִיב׃ 12 וְיָצַקְתָּ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה — הי מל בסיפ
עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־
13 צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃ 13 וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב׃ 14 וְהֵבֵאתָ[a] — ג
14 אֶת־הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן בָּהֶם׃ — כו
15 בַּטַּבָּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא יָסֻרוּ מִמֶּנּוּ׃ 16 וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרֹן — ל חס׳. כט חס[6].
17 אֶת הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃ 17 וְעָשִׂיתָ כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם
18 וָחֵצִי אָרְכָּהּ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ׃ 18 וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה[b] — כל אוריית חס וכל נביא וכתיב מל ב מ יב[9]
19 תַּעֲשֶׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃ 19 וַעֲשֵׂה[a] כְּרוּב אֶחָד מִקָּצָהּ — ג ר״פ[10]
מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת תַּעֲשׂוּ[b] אֶת־הַכְּרֻבִים עַל־
20 שְׁנֵי קְצוֹתָיו׃ 20 וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה סֹכְכִים — יד פסוק על אל אל[11]. ט. ב
בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי
21 הַכְּרֻבִים׃ 21 וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה וְאֶל־הָאָרֹן — כט חס[6]. ח בליש[7]. ל[8]
22 תִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת[a] אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ[a]׃ 22 וְנוֹעַדְתִּי[a] לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי — ב חד מל וחד חס[12]
אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת[b] אֵת[c] — יו בתור[13]. יב[14]
כָּל־[b]אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אוֹתְךָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ — יז מל בליש[15]
23 וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחַן[a] עֲצֵי שִׁטִּים[a] אַמָּתַיִם אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה
24 וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ 24 [a]וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר[a] וְעָשִׂיתָ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃
25 וְעָשִׂיתָ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וְעָשִׂיתָ זֵר־זָהָב לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃
26 וְעָשִׂיתָ לּוֹ[a] אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּ אֶת־הַטַּבָּעֹת עַל אַרְבַּע הַפֵּאֹת — כט חס[6]. ב וחס
27 אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃ 27 לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת תִּהְיֶיןָ הַטַּבָּעֹת לְבָתִּים
28 לְבַדִּים לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 28 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ — כה
29 אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא[a]־בָם אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 29 וְעָשִׂיתָ קְעָרֹתָיו וְכַפֹּתָיו וּקְשׂוֹתָיו — יג[16]
30 וּמְנַקִּיֹתָיו אֲשֶׁר יִסַּךְ[a] בָּהֶן[b] זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ 30 וְנָתַתָּ עַל־ — ב. הי[17]. כט חס[6]
הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם[b] פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד׃ פ — ל

[6]Mm 657. [7]Mm 2775. [8]Mm 542. [9]Cf Mm 543. [10]Mm 196. [11]Mm 4093. [12]Mm 544. [13]Mm 60. [14]Mm 853. [15]Mm 541. [16]Mm 545. [17]Mm 640.

11 [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms] לוֹ cf 30,3 ‖ **14** [a] ga'ya eras ‖ **19** [a] 𝔐𝔊 וַיַּעַשׂ (𝔐 cj c 18) ‖ [b] 𝔗 cod Hillel pc Mss 𝔐𝔗[Mss]𝔗[J] תעשה cf 𝔊(𝔖) *καὶ ποιήσεις* ‖ **21** [a–a] > 𝔐 ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ γνωσθήσομαι* = וְנוֹדַעְתִּי ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ κατὰ πάντα* ‖ [c] mlt Mss ואת ‖ **23** [a–a] 𝔊* *χρυσίου καθαροῦ* cf 24 ‖ **24** [a–a] > 𝔊* ‖ **26** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ **28** [a] 𝔐𝔖𝔗𝔗[J] וְנָשְׂאוּ ‖ **29** [a] 𝔐 יְסַכּוּ ‖ [b] mlt Mss 𝔐 בָּהֶם.

31 וְעָשִׂיתָ מְנֹרַת זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה תֵּעָשֶׂה[a] הַמְּנוֹרָה[b] יְרֵכָהּ וְקָנָהּ[b] 31

32 גְּבִיעֶיהָ כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃ 32 וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ

שְׁלֹשָׁה | קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃

33 שְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפֶרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים 33

מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן[a] לְשִׁשַּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים

34 מִן־הַמְּנֹרָה׃ 34 וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים[a] כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃

35 וְכַפְתֹּר תַּחַת[a] שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי[a] הַקָּנִים מִמֶּנָּה 35

וְכַפְתֹּר תַּחַת־שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשַּׁת[b] הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה׃

36 כַּפְתֹּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת זָהָב טָהוֹר׃ 36

37 וְעָשִׂיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ שִׁבְעָה וְהֶעֱלָה[a] אֶת־נֵרֹתֶיהָ[b] וְהֵאִיר עַל־עֵבֶר 37

38 פָּנֶיהָ׃ 38 וּמַלְקְחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר׃[a] 39 כִּכַּר זָהָב טָהוֹר 39

40 יַעֲשֶׂה[a] אֹתָהּ אֶת[b] כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ 40 וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם[a]

אֲשֶׁר־אַתָּה מָרְאֶה בָּהָר׃ ס

26 1 וְאֶת־הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן [נא]ס

2 וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ 2 אׇרֶךְ | הַיְרִיעָה

הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים[ס] בָּאַמָּה וְרֹחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת

3 מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת׃ 3 חֲמֵשׁ[a] הַיְרִיעֹת תִּהְיֶיןָ חֻבָּרֹת[b] אִשָּׁה

אֶל־אֲחֹתָהּ[b] וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת חֻבָּרֹת[b] אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ[b]׃ 4 וְעָשִׂיתָ לֻלְאֹת

4 תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת[a] מִקָּצָה בַּחֹבָרֶת[a] וְכֵן[ס] תַּעֲשֶׂה בִּשְׂפַת

5 הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית׃ 5 חֲמִשִּׁים לֻלְאֹת תַּעֲשֶׂה בַיְרִיעָה

הָאַחַת[ס] וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת תַּעֲשֶׂה בִּקְצֵה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת

הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת[ס] הַלֻּלָאֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ׃ 6 וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי

6 זָהָב וְחִבַּרְתָּ אֶת־הַיְרִיעֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ בַּקְּרָסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן

7 אֶחָד׃ פ 7 וְעָשִׂיתָ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־

[18] Mm 546. [19] Mm 547. [20] Ex 37,20. [21] Mm 548. Cp 26 [1] Mm 549. [2] Okhl 222. [3] Mm 2960. [4] Ex 26,10. [5] Mm 550. [8] Mm 456.

31 [a] mlt Mss ωGSℭ^{Ms}ℭ^{J} תַּעַ׳ ‖ [b–b] ω ירכיה קניה ‖ **33** [a] ωℰ + תעשה ‖ **34** [a] > S; G + ἐν τῷ ἑνὶ καλαμίσκῳ cf 33 ‖ **35** [a] G* 4 ‖ [b] G(S) pr οὕτως cf 33 ‖ **37** [a] ωGSℭ𝔙 ‖ [b] ω Vrs רו– ‖ **38** [a] G + ποιήσεις ‖ **39** [a] pc Mss ωGSℭ^{Ms} תַּעַ׳ ‖ [b] pc Mss ωS ואת cf 37,24 ‖ **40** [a] nonn Mss ℭ^{Ms} כת cf G𝔙 ‖ **Cp 26,3** [a] ωG וח׳ ‖ [b–b] ω בְּקָצֵה בַּמַּחְבֶּרֶת. it in 5sq.17 cf 36,10.12sq.22 ‖ **4** [a–a] ω אַחַת אֶל אַחַת.

8 עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃ 8 אׇרֶךְ׀ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה ד דמטע בטע⁷.⁸
וְרׇחַב אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְעַשְׂתֵּי עֶשְׂרֵה
9 יְרִיעֹת׃ 9 וְחִבַּרְתָּ אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד
10 וְכָפַלְתָּ אֶת־הַיְרִיעָה הַשִּׁשִּׁית אֶל־מוּל פְּנֵי הָאֹהֶל׃ 10 וְעָשִׂיתָ חֲמִשִּׁים ל וחס. ב בתור
לֻלָאֹת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת הַקִּיצֹנָה[a] בַּחֹבָרֶת[b] וַחֲמִשִּׁים לֻלָאֹת ב[β] וחד מן ¹⁰ זוגין
11 עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הַחֹבֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ 11 וְעָשִׂיתָ קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים
וְהֵבֵאתָ אֶת־הַקְּרָסִים בַּלֻּלָאֹת וְחִבַּרְתָּ אֶת־הָאֹהֶל[a] וְהָיָה אֶחָד׃
12 וְסֹרַחַ הָעֹדֵף בִּירִיעֹת הָאֹהֶל חֲצִי הַיְרִיעָה הָעֹדֶפֶת תִּסֳּרַח עַל ל.ל.ל.ב בלישׁ¹¹
13 אֲחֹרֵי הַמִּשְׁכָּן׃ 13 וְהָאַמָּה מִזֶּה וְהָאַמָּה מִזֶּה בָּעֹדֵף[a] בְּאׇרֶךְ יְרִיעֹת ¹²ג
14 הָאֹהֶל יִהְיֶה סָרוּחַ עַל־צִדֵּי הַמִּשְׁכָּן מִזֶּה וּמִזֶּה לְכַסֹּתוֹ׃ 14 וְעָשִׂיתָ ל.ל חס
מִכְסֶה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים מִלְמָעְלָה׃ ב.ג¹³
פ 15 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים׃ 16 עֶשֶׂר
17 אַמּוֹת אׇרֶךְ[a] הַקָּרֶשׁ[b] וְאַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה רׇחַב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ 17 שְׁתֵּי
יָדוֹת[a] לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכׇל קַרְשֵׁי
18 הַמִּשְׁכָּן׃ 18 וְעָשִׂיתָ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קֶרֶשׁ[a] לִפְאַת[b] נֶגְבָּה יד.ל¹⁴.כז
19 תֵּימָנָה[b]׃ 19 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף תַּעֲשֶׂה תַּחַת עֶשְׂרִים הַקֶּרֶשׁ שְׁנֵי
אַדְנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אַדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ ל¹⁵
20 הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו׃ 20 וְלִצֶּלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת צָפוֹן עֶשְׂרִים ב.יד
21 קָרֶשׁ׃ 21 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד
22 וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ 22 וְלִירְכְּתֵי הַמִּשְׁכָּן יָמָּה תַּעֲשֶׂה פ
23 שִׁשָּׁה קְרָשִׁים׃ 23 וּשְׁנֵי קְרָשִׁים[a] תַּעֲשֶׂה לְמִקְצֹעֹת[b] הַמִּשְׁכָּן בַּיַּרְכָתָיִם׃ ב.יא רפ¹⁶
24 וְיִהְיוּ[a] תְּאֹמִים מִלְמַטָּה וְיַחְדָּו יִהְיוּ תַמִּים[b] עַל־[c]רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבַּעַת ב.ג¹⁷.לב
25 הָאֶחָת כֵּן יִהְיֶה[d] לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת יִהְיוּ׃ 25 וְהָיוּ שְׁמֹנָה קְרָשִׁים
וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים[a] תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד[a]

[7] Okhl 222. [8] Mm 551. [9] Ex 26,4. [10] Mm 456 [11] Ez 41,15. [12] Mm 3642. [13] Mm 633. [14] Mm 552. [15] Mm 553. [16] Mm 417. [17] Mm 634.

10 [a] 𝔠 הַחִיצוֹנָה, 𝔊 *τῆς ἀνὰ μέσον* = הַתִּיכוֹנָה cf 36,33 ‖ [b] 𝔪 בַּמַּחְבֶּרֶת ‖ **11** [a] 𝔊 *τὰς δέρρεις* cf 9 ‖ **13** [a] 𝔊 + *τῶν δέρρεων* ‖ **16** [a] 𝔊* *ποιήσεις* ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 + הָאֶחָד ‖ **17** [a] 𝔊 *ἀγκωνίσκους* ‖ **18** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗[J] קְרָשִׁים, it in 19sq 36,23.25 ‖ [b–b] 𝔊 *πρὸς βορρᾶν* = צָפוֹנָה ut 35 ‖ **23** [a] 𝔠 אדנים ‖ [b] l לְמִקְצַעַת cf 24 ‖ **24** [a] pc Mss 𝔪 Vrs וְהָיוּ ‖ [b] 𝔪𝔊𝔗𝔗[J] תְּאֹמִים ‖ [c] 𝔪 אֶל ‖ [d] 𝔊 *ποιήσεις* ‖ **25** [a–a] > 𝔪.

וּשְׁנֵי[b] אַדְנִים[e] תַּחַת הַקֶּרֶשׁ[c] הָאֶחָד׃ 26 וְעָשִׂיתָ בְרִיחִם עֲצֵי 26
שִׁטִּים חֲמִשָּׁה לְקַרְשֵׁי[18] צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד׃ 27 וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם 27
לְקַרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע הַמִּשְׁכָּן
לַיַּרְכָתָיִם יָמָּה׃ 28 וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְרַח[19] מִן־הַקָּצֶה 28
אֶל־הַקָּצֶה׃ 29 וְאֶת־הַקְּרָשִׁים תְּצַפֶּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתֵיהֶם תַּעֲשֶׂה 29
זָהָב בָּתִּים לַבְּרִיחִם וְצִפִּיתָ אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב׃ 30 וַהֲקֵמֹתָ[20] אֶת־ 30
הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ אֲשֶׁר הָרְאִיתָ בָּהָר׃ ס 31 וְעָשִׂיתָ פָּרֹכֶת תְּכֵלֶת ס[נפ] 31
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב יַעֲשֶׂה[a] אֹתָהּ כְּרֻבִים׃
וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל־אַרְבָּעָה[21] עַמּוּדֵי שִׁטִּים מְצֻפִּים זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב 32
עַל־אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף׃ 33 וְנָתַתָּה אֶת־הַפָּרֹכֶת[a] תַּחַת הַקְּרָסִים[b] 33
וְהֵבֵאתָ שָׁמָּה[22] מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶת אֲרוֹן הָעֵדֻת וְהִבְדִּילָה הַפָּרֹכֶת
לָכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ 34 וְנָתַתָּ אֶת־הַכַּפֹּרֶת[a] עַל 34
אֲרוֹן הָעֵדֻת בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ 35 וְשַׁמְתָּ אֶת־הַשֻּׁלְחָן מִחוּץ לַפָּרֹכֶת 35
וְאֶת־הַמְּנֹרָה נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל צֶלַע[a] הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה וְהַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן 36
עַל־צֶלַע צָפוֹן׃ 36 וְעָשִׂיתָ מָסָךְ[b] לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ 37 וְעָשִׂיתָ לַמָּסָךְ חֲמִשָּׁה 37
עַמּוּדֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם[a] זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב וְיָצַקְתָּ לָהֶם חֲמִשָּׁה
אַדְנֵי נְחֹשֶׁת׃ ס

27 1 וְעָשִׂיתָ[a] אֶת־הַמִּזְבֵּחַ[a] עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ 27
אַמּוֹת רֹחַב רָבוּעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ 2 וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו 2
עַל אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ תִּהְיֶיןָ קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ[a] נְחֹשֶׁת׃ 3 וְעָשִׂיתָ 3
סִּירֹתָיו[a] לְדַשְּׁנוֹ[a] וְיָעִיו וּמִזְרְקֹתָיו וּמִזְלְגֹתָיו וּמַחְתֹּתָיו לְכָל־כֵּלָיו
תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת׃ 4 וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וְעָשִׂיתָ עַל־ 4
הָרֶשֶׁת[a] אַרְבַּע טַבְּעֹת נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע קְצוֹתָיו׃ 5 וְנָתַתָּה אֹתָהּ[a] תַּחַת 5

[18]Mm 636. [19]Mm 554. [20]Mm 555. [21]Mm 637. [22]Mm 853. [23]Mm 556. [24]Mm 657. [25]Mm 557. [26]Mm 584. [27]חד לְמִקְצָה Ps 105,39. Cp 27 [1]Mm 959.

25 [b] 𝔐 שְׁנֵי ‖ [c–c] 𝔐 לַקֶּרֶשׁ ‖ **31** [a] 𝔖 pc Mss 𝔊𝔖 תַּעֲשֶׂה ‖ **33** [a] 𝔊 *ἐπί* = עַל ‖ [b] 𝔖𝔊 הַמָּסָךְ ‖ **34** [a] 𝔊 *τῷ καταπετάσματι* = הַפָּרֹכֶת ut 33 ‖ **35** [a] 𝔖𝔐 יֶרֶךְ ‖ [b] 𝔐 huc tr 30,1—10 ‖ **37** [a] 𝔐 + טָהוֹר ‖ **Cp 27,1** [a–a] 𝔐𝔊 מזבח ‖ **2** [a] 𝔊 *αὐτά* ‖ **3** [a–a] 𝔊 *στεφάνην τῷ θυσιαστηρίῳ* cf Nu 4,13 ‖ [b] 𝔖𝔗[J] כל, 𝔊*(𝔖) *καὶ πάντα* ‖ **4** [a] 𝔊 *τῇ ἐσχάρᾳ* = מִכְבָּד ‖ **5** [a] 𝔐 אתו, 𝔊(𝔙) *αὐτούς*.

6 כַּרְכֹּב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמָטָּה וְהָיְתָה הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ׃ 6 וְעָשִׂיתָ
7 בַדִּים לַמִּזְבֵּחַ בַּדֵּי עֵצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת׃ 7 וְהוּבָא[a] אֶת־ ג
ל בַּדָּיו בַּטַּבָּעֹת וְהָיוּ הַבַּדִּים עַל־שְׁתֵּי צַלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּשָׂאֹת אֹתוֹ׃
8 נְבוֹב לֻחֹת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הֹרְאָה אֹתְךָ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ׃ ס כ
9 וְעָשִׂיתָ אֶת חֲצַר הַמִּשְׁכָּן לִפְאַת נֶגֶב־תֵּימָנָה קְלָעִים לֶחָצֵר[a] שֵׁשׁ יד . לֹ²
10 מָשְׁזָר מֵאָה בָאַמָּה אֹרֶךְ לַפֵּאָה הָאֶחָת׃ 10 וְעַמֻּדָיו[a] עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם לה
11 עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת [b]וָוֵי הָעַמֻּדִים[b] וַחֻשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף׃ 11 וְכֵן לִפְאַת צָפוֹן יא חס⁴ . יד
בְּאֹרֶךְ[a] קְלָעִים מֵאָה אֹרֶךְ[b] וְעַמֻּדָיו[c] עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת ועמודיו ול כת כן ק
12 וָוֵי הָעַמֻּדִים וַחֻשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף׃ 12 וְרֹחַב הֶחָצֵר לִפְאַת־יָם קְלָעִים יא חס⁴ . יד
13 חֲמִשִּׁים אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרָה[a]׃ 13 וְרֹחַב הֶחָצֵר
14 לִפְאַת קֵדְמָה מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ 14 וַחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה[a] קְלָעִים יד . ל ר״פ
15 לַכָּתֵף עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ 15 וְלַכָּתֵף הַשֵּׁנִית חָמֵשׁ[a]
16 עֶשְׂרֵה[b] קְלָעִים עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה׃ 16 וּלְשַׁעַר הֶחָצֵר
מָסָךְ | עֶשְׂרִים אַמָּה[a] תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה ג קמ וכל המסך דכות
רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה׃ 17 כָּל־עַמּוּדֵי הֶחָצֵר ד מל בסיפ⁵
18 סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וָוֵיהֶם[a] כֶּסֶף וַאדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ 18 אֹרֶךְ הֶחָצֵר
מֵאָה בָאַמָּה[a] וְרֹחַב | חֲמִשִּׁים בַּחֲמִשִּׁים[b] וְקוֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר ל חס
וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ 19 לְכֹל[a] כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכָל[b] עֲבֹדָתוֹ[d] וְכָל־יְתֵדֹתָיו ה פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניה
סֹ(נפ) פרש וְכָל־יְתֵדֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת[e]׃ ס צו 20 וְאַתָּה[c] תְּצַוֶּה | אֶת־בְּנֵי ב ר״פ⁶
יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ ו ר״פ⁷ . ב קמ׳ .
21 בְּאֹהֶל מוֹעֵד[c] מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ[c] אֹתוֹ אַהֲרֹן ג ב מל וחד חס בסיפ . ב⁸ ב⁹ מנה בתור
וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת[c] עוֹלָם[c] לְדֹרֹתָם[a] מֵאֵת בְּנֵי ב פסוק דמטע בתור
יִשְׂרָאֵל׃ ס ב¹⁰

[2] Mm 552. [3] חד לְמַאָה Neh 9,22. [4] Mm 558. [5] Mm 637. [6] Mm 559. [7] Mm 560. [8] Mm 1523. [9] Mm 561. [10] Mm 562.

7 [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔙 וְהֻבְּאוּ ‖ **9** [a] 𝔗 + המשכן ‖ **10** [a] 𝔊 suff pl ‖ [b–b] 𝔪 וויהם cf 𝔊 *καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν* ‖ **11** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔪 בָּאַמָּה, 𝔊 *πηχῶν μήκος* ‖ [c] 𝔪𝔊𝔗[J] דֵּיהֶם–, 𝔗 תימנה ‖ **12** [a] 𝔪 + נְחֹשֶׁת, it in 14—16 ‖ **14** [a] 𝔊 + *τὸ ὕψος* cf 15 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd חֲמֵשׁ ‖ [b] 𝔪𝔊 + אַמָּה cf 14 ‖ **16** [a] ut 14[a] ‖ **17** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **18** [a] 𝔊 *ἐφ' ἑκατόν* = בְּמֵאָה ‖ [b] 𝔪 בָּאַמָּה, 𝔊[58.75] + *πήχεων* ‖ **19** [a] 𝔪 וְעָשִׂיתָ את כל, 𝔊 *καὶ πᾶσα* ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ πάντα* ‖ [c] 𝔗 תָּם– ‖ [d–d] > 𝔊 ‖ [e] 𝔪𝔊[min] + וְעָשִׂיתָ בִּגְדֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם עַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה׃ 17 כָּל־עַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף וָוֵיהֶם כֶּסֶף וַאדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ 18 אֹרֶךְ הֶחָצֵר מֵאָה בָאַמָּה וְרֹחַב חֲמִשִּׁים בַּחֲמִשִּׁים וְקוֹמָה חָמֵשׁ אַמּוֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת׃ 19 לְכֹל כְּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכָל עֲבֹדָתוֹ וְכָל־יְתֵדֹתָיו וְכָל־יְתֵדֹת הֶחָצֵר נְחֹשֶׁת׃ ס צו 20 וְאַתָּה תְּצַוֶּה | אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ 21 בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס ‖ [b] 𝔪 וויהם cf 𝔊 *καὶ οἱ κρίκοι αὐτῶν* ‖ **11** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔪 בָּאַמָּה, 𝔊 *πηχῶν μήκος* ‖ [c] 𝔪𝔊𝔗[J] דֵּיהֶם–, 𝔗 תימנה ‖ **12** [a] 𝔪 + נְחֹשֶׁת, it in 14—16 ‖ **14** [a] 𝔊 + *τὸ ὕψος* cf 15 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd חֲמֵשׁ ‖ [b] 𝔪𝔊 + אַמָּה cf 14 ‖ **16** [a] ut 14[a] ‖ **17** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **18** [a] 𝔊 *ἐφ' ἑκατόν* = בְּמֵאָה ‖ [b] 𝔪 בָּאַמָּה, 𝔊[58.75] + *πήχεων* ‖ **19** [a] 𝔪 וְעָשִׂיתָ את כל, 𝔊 *καὶ πᾶσα* ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ πάντα* ‖ [c] 𝔗 תָּם– ‖ [d–d] > 𝔊 ‖ [e] 𝔪𝔊[min] + וְעָשִׂיתָ בִּגְדֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי לְשָׁרֵת בָּהֶם בַּקֹּדֶשׁ ‖ **21** [a] 𝔪𝔊𝔖 תֵּיכֶם–.

28 1 וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ
ג בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי
ג. ל אַהֲרֹן: 2 וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: 2
3 וְאַתָּה תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ חָכְמָה וְעָשׂוּ 3
ג. יז ר״פ בתור וכל תלדות דכות ב מ ד. ל 4 אֶת־בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־לִי: 4 וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ
ל. ג² חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ
ג. ט ר״פ. ו⁶ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי: 5 וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־ 5
ו הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ: פ 6 וְעָשׂוּ
ב בטע. ב אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב:
ג² 7 שְׁתֵּי כְתֵפֹת חִבְּרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר: 8 וְחֶשֶׁב 7 8
אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
ג שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר: 9 וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם 9
ל. ל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 10 שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמוֹת 10
ל. ג² הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית כְּתוֹלְדֹתָם: 11 מַעֲשֵׂה חָרָשׁ אֶבֶן 11
ל. ג חס בסיפ פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת
ג מל מִשְׁבְּצֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם: 12 וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת 12
ג חס בליש. יז. ב מל בתור² הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרֹן² לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה
ז ג מגה חס בליש. יד פסוק בתור¹⁰ 13 עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן: ס 13 וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת זָהָב: 14 וּשְׁתֵּי 14
ל. ה¹ מל בסיפ שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם² מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנָתַתָּה אֶת־
ל שַׁרְשְׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל־הַמִּשְׁבְּצֹת: ס 15 וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט 15
ל בתור. ב בטע מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד² תַּעֲשֶׂנּוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: 16 רָבוּעַ יִהְיֶה כָּפוּל זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת 16
רָחְבּוֹ: 17 וּמִלֵּאתָ בוֹ מִלֻּאַת אֶבֶן אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֶן² טוּר² אֹדֶם 17
ב. ג¹¹ פִּטְדָה וּבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד: 18 וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם: 18

Cp 28 [1]Mm 847. [2]Mm 563. [3]Mm 2218. [4]Mm 267. [5]Mm 564. [6]Mm 1904. [7]Mm 2071. [8]Mm 2375. [9]Mm 905. [10]Mm 750. [11]Mm 650.

Cp 28,1 [a] ωG (vid)S ן־, it in 3sq ‖ **3** [a] Ms ω חֲכַם ‖ [b] G *εἰς τὸ ἅγιον* ‖ **5** [a] C mlt Mss את ‖ **7** [a] C על ‖ [b] ω יְחִ cf 39,4 ‖ **9** [a] G + *λίθους* ‖ [b] ω הן את–‖ **12** [a] ω + הֵנָּה cf G ‖ [b] G pro suff *τῶν υἱῶν Ισραηλ* ‖ [c] G + *περὶ αὐτῶν* ‖ **14** [a] > CGV ‖ [b] G + *κατὰ τὰς παρομίδας αὐτῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθίων* ‖ **15** [a] ωG הָא׳ ‖ **17** [a] > ω ‖ [b] S(CC¹) *sdr' qdmj'* = הַטּוּר הָרִאשׁוֹן.

19 וְהַטּוּר הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ 20 וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ ב
ב בתרי לישנ[12].
21 וְשֹׁהַם וְיָשְׁפֵה[a] מְשֻׁבָּצִים[b] זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוּאֹתָם[c]׃ 21 וְהָאֲבָנִים תִּהְיֶיןָ ג. ב חד מל וחד חס
עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חוֹתָם אִישׁ ג חס בסיפ
22 עַל־שְׁמוֹ תִּהְיֶיןָ לִשְׁנֵים עָשָׂר שָׁבֶט׃ 22 וְתַעַשׂ עַל־הַחֹשֶׁן [a]שַׁרְשֹׁת גַּבְלֹת[a] ו בלישׁ[13]. ל
23 מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב טָהוֹר׃ 23 וְתַעַשׂ עַל־הַחֹשֶׁן[a] שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב ז מל
24 וְנָתַתָּ אֶת־שְׁתֵּי[b] הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי כט חס[14]. ז מל.
קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 24 וְנָתַתָּה אֶת־שְׁתֵּי הי מל בסיפ. יד זוגין[15]
עֲבֹתֹת הַזָּהָב עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת אֶל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 25 וְאֶת־שְׁתֵּי קְצוֹת ו וכל ואת
שתי הכלית רכות[16]
שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תִּתֵּן עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצוֹת וְנָתַתָּה עַל־כִּתְפוֹת הָאֵפֹד ג מל. הי מל בסיפ.
אֶל־מוּל פָּנָיו׃ 26 וְעָשִׂיתָ שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְשַׂמְתָּ אֹתָם עַל־שְׁנֵי[a] ב מל בתור
ו מל
קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתּוֹ אֲשֶׁר־אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בָּיְתָה׃ 27 וְעָשִׂיתָ ה[17]
שְׁתֵּי טַבְּעוֹת זָהָב וְנָתַתָּה אֹתָם עַל־שְׁתֵּי כִּתְפוֹת הָאֵפוֹד מִלְּמַטָּה ז מל. הי מל בסיפ.
מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מַחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל לְחֹשֶׁב הָאֵפוֹד׃ 28 וְיִרְכְּסוּ אֶת־ ב מל בתור
ל
הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָו אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיוֹת עַל־חֵשֶׁב מטבעתיו
ק
29 הָאֵפוֹד וְלֹא־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפוֹד׃ 29 וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־שְׁמוֹת בְּנֵי־ ז מל. ב. יז
יִשְׂרָאֵל בְּחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל־לִבּוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ לְזִכָּרֹן לִפְנֵי־יְהוָה ז ג מנה חס בליש
30 תָּמִיד׃ 30 וְנָתַתָּ[a] אֶל[b]־חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים וְהָיוּ כט חס[14]. יח פסוק
אל על ע[18]. ל
עַל־לֵב אַהֲרֹן בְּבֹאוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־מִשְׁפַּט בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יז
עַל־לִבּוֹ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד׃ ס 31 וְעָשִׂיתָ אֶת־מְעִיל הָאֵפוֹד
כְּלִיל תְּכֵלֶת׃ 32 וְהָיָה פִּי־רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שָׂפָה יִהְיֶה לְפִיו סָבִיב ג[19]
מַעֲשֵׂה אֹרֵג כְּפִי תַחְרָא יִהְיֶה־לּוֹ לֹא יִקָּרֵעַ׃ 33 וְעָשִׂיתָ עַל־שׁוּלָיו ב. ו בתור
רִמֹּנֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי[a] עַל־שׁוּלָיו סָבִיב וּפַעֲמֹנֵי זָהָב ב חד מל וחד מן ט[20]
בְּתוֹכָם סָבִיב׃ 34 פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון עַל־שׁוּלֵי חס בליש
בְּתוֹךְ סָבִיב׃ 34 פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמֹּון עַל־שׁוּלֵי
הַמְּעִיל סָבִיב׃ 35 וְהָיְתָה עַל־אַהֲרֹן לְשָׁרֵת וְנִשְׁמַע קֹולוֹ בְּבֹאוֹ אֶל־ ה[21]. ג ב סת וחד קמ[22].
ל מל בתור[23]
הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה וּבְצֵאתוֹ וְלֹא יָמוּת׃ ס 36 וְעָשִׂיתָ צִיץ זָהָב כ[24]
טָהוֹר וּפִתַּחְתָּ עָלָיו פִּתּוּחֵי חֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 37 וְשַׂמְתָּ אֹתוֹ עַל־ ג

[12] Mm 4117. [13] Mm 874. [14] Mm 657. [15] Mm 565. [16] Mm 124. [17] Mm 651. [18] Mm 658. [19] Mm 566. [20] Mm 653. [21] Mm 567. [22] Mm 568. [23] Mm 1669. [24] 2 Ch 23,7.

20 [a] mlt Mss ה֫ ‖ [b] 𝔐 מוסבת מְשֻׁבָּצוֹת ‖ [c] 𝔊 *κατὰ στίχον αὐτῶν* = בְּטוּרָם ‖ **22** [a–a] 𝔐𝔊 שַׁרְשֹׁרוֹת גְּבָלוֹת ‖ **23** [a] 𝔐 + שְׁתֵּי מִשְׁבְּצוֹת זָהָב ו ‖ [b] > 𝔐 ‖ **26** [a] 𝔖 שתי ‖ **30** [a] 𝔐 pr וְשֵׂם מָשָׂךְ + וְאֶת־הַתֻּמִּים וְאֶת־הָאֻרִים ‖ [b] 𝔐𝔊 עַל

פְּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פְּנֵי־הַמִּצְנֶפֶת יִהְיֶה׃
38 וְהָיָה עַל־מֵצַח אַהֲרֹן וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־עֲוֹן הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ 38 ב25 . יז
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־מַתְּנֹת קָדְשֵׁיהֶם וְהָיָה עַל־מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן ל
לָהֶם לִפְנֵי יְהוָה׃ 39 וְשִׁבַּצְתָּ הַכְּתֹנֶת שֵׁשׁ וְעָשִׂיתָ מִצְנֶפֶת שֵׁשׁ 39 ל26 . ב27
וְאַבְנֵט תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ 40 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן תַּעֲשֶׂה כֻתֳּנֹת [a]וְעָשִׂיתָ 40
לָהֶם[a] אַבְנֵטִים וּמִגְבָּעוֹת תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ 41 וְהִלְבַּשְׁתָּ 41 ל . ב מל ול בלוש
אֹתָם אֶת־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם וּמִלֵּאתָ אֶת־ ג ר״פ28 . ל זקף קמ
יָדָם וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְכִהֲנוּ לִי׃ 42 וַעֲשֵׂה לָהֶם מִכְנְסֵי־בָד לְכַסּוֹת בְּשַׂר 42 וכל הבר דכות
עֶרְוָה מִמָּתְנַיִם וְעַד־יְרֵכַיִם יִהְיוּ׃ 43 וְהָיוּ עַל־אַהֲרֹן וְעַל־בָּנָיו בְּבֹאָם | 43 ה29
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְּגִשְׁתָּם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא־יִשְׂאוּ ט30 . ו . כ
עָוֹן וָמֵתוּ חֻקַּת עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ ס 31 ח
29 1 וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֹתָם לְכַהֵן לִי לְקַח ס(נח) כג ר״פ . ד ר״פ1 . ב
פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שְׁנָיִם תְּמִימִם׃ 2 וְלֶחֶם מַצּוֹת וְחַלֹּת מַצֹּת 2 ז בלוש . ד ר״פ2 . ו חס
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת [a]מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן[a] סֹלֶת חִטִּים תַּעֲשֶׂה
אֹתָם׃ 3 וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל־סַל אֶחָד וְהִקְרַבְתָּ אֹתָם בַּסָּל וְאֶת־הַפָּר 3 כט חס3 . לט מל בתור . ג4
וְאֶת־שְׁנֵי הָאֵילִם׃ 4 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב אֶל־פֶּתַח אֹהֶל ג 4
מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃ 5 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַבְּגָדִים וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־ כז מסורק את את ומילה חדה ביניהן 5
אַהֲרֹן אֶת־הַכֻּתֹּנֶת [a]וְאֵת מְעִיל הָאֵפֹד[b] וְאֶת־[a]הָאֵפֹד וְאֶת־הַחֹשֶׁן ל . ג
וְאָפַדְתָּ לוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד׃ 6 וְשַׂמְתָּ הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ וְנָתַתָּ אֶת־ 6 ל5 . לב . כט חס
נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ עַל־הַמִּצְנֶפֶת׃ 7 וְלָקַחְתָּ אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְיָצַקְתָּ עַל־ 7 לג
רֹאשׁוֹ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ׃ 8 וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּם כֻּתֳּנֹת׃ 9 וְחָגַרְתָּ 8 9 ג 6
אֹתָם אַבְנֵט[a] אַהֲרֹן וּבָנָיו[b] וְחָבַשְׁתָּ לָהֶם מִגְבָּעֹת וְהָיְתָה לָהֶם כְּהֻנָּה ה 9
לְחֻקַּת עוֹלָם וּמִלֵּאתָ יַד־אַהֲרֹן וְיַד־בָּנָיו׃ 10 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַפָּר 10 ז 7
לִפְנֵי[a] אֹהֶל מוֹעֵד וְסָמְכוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַפָּר׃
11 וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 12 וְלָקַחְתָּ מִדַּם 11 12

25 וחד ומצח Jer 3,3. 26 Mm 481. 27 Gn 37,32. 28 Mm 196. 29 Mm 567. 30 Mm 583. 31 Mm 3068.
Cp 29 1 Mm 569. 2 Mm 349. 3 Mm 657. 4 Mm 570. 5 Mm 481. 6 Mm 571. 7 Mm 671.

40 [a–a] > G ‖ Cp 29,2 [a–a] > 𝔐 ‖ 5 [a–a] 𝔐 וְחָגַרְתָּ אֹתוֹ אַבְנֵט וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתוֹ אֵת הַמְּעִיל ‖ [b] > GS ‖ 9 [a] 𝔐 Vrs טִים– ‖ [b–b] > G ‖ 10 [a] G *ἐπὶ τὰς θύρας* cf 11; 𝔐 + יהוה פֶּתַח.

הַכָּפֹר וְנִתַּתָּה עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּאֶצְבָּעֶךָ וְאֶת־כָּל־הַדָּם תִּשְׁפֹּךְ אֶל־ חי מל בסיפ
יסוד המזבח: 13 וְלָקַחְתָּ אֶת־כָּל־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת ר׳ פסוק את את
הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד וְאֵת שְׁתֵּי הַכְלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן
וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה: 14 וְאֶת־בְּשַׂר הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ תִּשְׂרֹף ב״ג . ג״פ
בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה חַטָּאת הוּא: 15 וְאֶת־הָאַיִל הָאֶחָד תִּקָּח וְסָמְכוּ ד״פ . ה״ת
אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: 16 וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל ה״ת . ל
וְלָקַחְתָּ אֶת־דָּמוֹ וְזָרַקְתָּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: 17 וְאֶת־הָאַיִל תְּנַתַּח פט חס . לב
לִנְתָחָיו וְרָחַצְתָּ קִרְבּוֹ וּכְרָעָיו וְנָתַתָּ עַל־נְתָחָיו וְעַל־רֹאשׁוֹ: ח וכל אשה ריח ניחח
18 וְהִקְטַרְתָּ אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ דכות . ג מל בתור׳
אִשֶּׁה לַיהוָה הוּא: 19 וְלָקַחְתָּ אֶת הָאַיִל הַשֵּׁנִי וְסָמַךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־ ל וכל קריא אשה הוא ליי
20 יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל: וְשָׁחַטְתָּ אֶת־הָאַיִל וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה חי מל בסיפ
עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן אַהֲרֹן וְעַל־תְּנוּךְ אֹזֶן בָּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם ח״פ . כה . ח״פ . כה
הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וְזָרַקְתָּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:
21 וְלָקַחְתָּ מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְהִזֵּיתָ עַל־ ל״פ . ח״ת
אַהֲרֹן וְעַל־בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ וְקָדַשׁ הוּא וּבְגָדָיו ל״פ . ד״ת
22 וּבְנָיו וּבִגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ: וְלָקַחְתָּ מִן־הָאַיִל הַחֵלֶב וְהָאַלְיָה ה וכל ואת שתי הכלית דכות״ת
הַחֵלֶב | הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת | שְׁתֵּי הַכְלָיֹת
וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין כִּי אֵיל מִלֻּאִים הוּא:
23 וְכִכַּר לֶחֶם אַחַת וַחַלַּת לֶחֶם שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד מִסַּל הַמַּצּוֹת ב
24 אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה: וְשַׂמְתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ
25 אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַחְתָּ אֹתָם מִיָּדָם וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחָה
עַל־הָעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לִפְנֵי יְהוָה אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה: 26 וְלָקַחְתָּ יו״ד . ג מל בתור׳ . ג״ת
אֶת־הֶחָזֶה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהֵנַפְתָּ אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי
27 יְהוָה וְהָיָה לְךָ לְמָנָה: וְקִדַּשְׁתָּ אֶת | חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק

[8] Mm 2564. [9] Mm 572. [10] Mm 573. [11] Mm 872. [12] Mm 657. [13] Mm 742. [14] Mm 567. [15] Mp sub loco. [16] Mm 669. [17] Mm 574. [18] Mm 575.

16 [a–a] 𝔊*(𝔙) *αὐτόν*, it in 20 ‖ **17** [a–a] 𝔊 *σὺν τῇ κεφαλῇ* ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗ʲ לר׳ ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖ʲ𝔙) + *τοῦ δεξιοῦ* (𝔊 praeterea + *καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ*) ‖ **21** [a] 𝔪 tr post 28 ‖ [b–b] 𝔪 וְקִדַּשְׁתּוֹ וְאֶת־ב׳ | וְאֶת־ב׳ 𝔙 =וְהָחֵזֶה מִן הָאַיִל ‖ **22** [a] 𝔪 אֶת־הָא׳ ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῆς ὁλοκαυτώσεως* ‖ [c–c] > 𝔪.

ל . ב חד קמ וחד פת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוֹנַף וַאֲשֶׁר הוּרַם מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן
ב¹⁰ . ו וּמֵאֲשֶׁר לִבָּנָיו׃ 28 וְהָיָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 28
ד דמטע²⁰ כִּי תְרוּמָה הִוא וּתְרוּמָה יִהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיהֶם
ל תְּרוּמָתָם לַיהוָה׃ 29 וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו 29
ל . ל אַחֲרָיו לְמָשְׁחָה בָּהֶם וּלְמַלֵּא־בָם אֶת־יָדָם׃ 30 שִׁבְעַת יָמִים יְלַבָּשָׁם 30
הַכֹּהֵן תַּחְתָּיו מִבָּנָיו אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ׃ 31 וְאֶת 31
ל חס . יג חס²¹ אֵיל הַמִּלֻּאִים תִּקַּח וּבָשַׁלְתָּ אֶת־בְּשָׂרוֹ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃ 32 וְאָכַל אַהֲרֹן 32
ג וּבָנָיו אֶת־בְּשַׂר הָאַיִל וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בַּסַּל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
ל 33 וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת־יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר 33
ג²² . יב ס״פ²³ . ל לֹא־יֹאכַל[a] כִּי־קֹדֶשׁ הֵם׃ 34 וְאִם־יִוָּתֵר מִבְּשַׂר הַמִּלֻּאִים וּמִן־הַלֶּחֶם 34
ד בתור עַד־הַבֹּקֶר וְשָׂרַפְתָּ אֶת־הַנּוֹתָר בָּאֵשׁ לֹא יֵאָכֵל כִּי־קֹדֶשׁ הוּא׃
ל ומל 35 וְעָשִׂיתָ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו כֵּכָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֹתָךְ שִׁבְעַת 35
ל . כ²⁴ . ג²⁵ יָמִים תְּמַלֵּא יָדָם׃ 36 וּפַר חַטָּאת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם עַל־הַכִּפֻּרִים וְחִטָּאתָ 36
ל עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּכַפֶּרְךָ עָלָיו וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ׃ 37 שִׁבְעַת יָמִים 37
ב . ג תְּכַפֵּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־
הַנֹּגֵעַ בַּמִּזְבֵּחַ יִקְדָּשׁ׃ ס
נג ר״פ . כ²⁴ 38 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם לַיּוֹם[a] 38
ד²⁶ תָּמִיד׃ 39 אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה 39
ה ג מל וכ חס²⁷ . ד . ו רמ²⁸ . ב וכל שם אנש דכות . ל . ב²⁹ בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ 40 וְעִשָּׂרֹן סֹלֶת בָּלוּל בְּשֶׁמֶן כָּתִית רֶבַע הַהִין וְנֶסֶךְ הַהִין 40
ד²⁶ רְבִעִית הַהִין יַיִן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד׃ 41 וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין 41
ל . ל³⁰ . ג³¹ הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכָּהּ[a] תַּעֲשֶׂה־לָּהּ[b] לְרֵיחַ[c] נִיחֹחַ אִשֶּׁה
ד³¹ לַיהוָה׃ 42 עֹלַת תָּמִיד לְדֹרֹתֵיכֶם פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר 42
ה מסורק שמה שם³² . ב חד מל וחד חס³³ . ל מילין ר״ם ובחר שמה³⁴ [a]אִוָּעֵד לָכֶם[a] שָׁמָּה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם׃ 43 [a]וְנוֹעַדְתִּי שָׁמָּה[a] לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל 43
ד³⁵ [b]וְנִקְדַּשׁ[b] בִּכְבֹדִי׃ 44 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־אַהֲרֹן 44
וְאֶת־בָּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן לִי׃ 45 וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיִיתִי לָהֶם 45

[19] Gn 31,1. [20] Mm 811. [21] Mm 783. [22] Mm 942. [23] Mm 294. [24] Mm 875. [25] Mm 2973. [26] Mm 576. [27] Mm 999. [28] Mm 577. [29] Ex 30,9. [30] Mm 574. [31] Mm 578. [32] Mm 2341. [33] Mm 544. [34] Mm 1123. [35] Mm 760.

28 [a] cf 21[a] ‖ **33** [a] G(V) + *ἀπ' αὐτῶν* (G[B] *-τοῦ*) ‖ **38** [a] ‖ + תָּמִיד עֹלַת, G + *ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον* ‖ **41** [a] ‖ כּוֹ– ‖ [b] ‖ לוֹ ‖ [c] ‖ ריח ‖ **42** [a–a] G *γνωσθήσομαί σοι* = אִוָּדַע לְךָ, it in 30,6.36 Nu 17,19 ‖ **43** [a–a] ‖ וְנִדְרַשְׁתִּי שָׁם, G *καὶ τάξομαι ἐκεῖ*, V *ibique praecipiam* ‖ [b] GSTT[J] 1 sg.

46 לֵאלֹהִים׃ 46 וְיָדְעוּ֙ כִּ֣י אֲנִ֔י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיהֶ֑ם אֲשֶׁ֣ר הוֹצֵאתִ֤י אֹתָם֙ מֵאֶ֣רֶץ ח
מִצְרַ֔יִם לִשְׁכְּנִ֥י בְתוֹכָ֖ם אֲנִ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיהֶֽם׃ פ ל.ח

סנה 30 1 וְעָשִׂ֣יתָ מִזְבֵּ֔חַ מִקְטַ֖ר קְטֹ֑רֶת עֲצֵ֥י שִׁטִּ֖ים תַּעֲשֶׂ֥ה אֹתֽוֹ׃ ל
2 אַמָּ֤ה אָרְכּוֹ֙ וְאַמָּ֣ה רָחְבּ֔וֹ רָב֖וּעַ יִהְיֶ֑ה וְאַמָּתַ֥יִם קֹמָת֖וֹ מִמֶּ֥נּוּ קַרְנֹתָֽיו׃
3 וְצִפִּ֥יתָ אֹת֛וֹ זָהָ֥ב טָה֖וֹר אֶת־גַּגּ֣וֹ וְאֶת־קִירֹתָ֑יו סָבִ֖יב וְאֶת־קַרְנֹתָ֔יו ד1.2
וְעָשִׂ֥יתָ לּ֖וֹ זֵ֥ר זָהָ֖ב סָבִֽיב׃ 4 וּשְׁתֵּ֨י טַבְּעֹ֜ת זָהָ֣ב תַּעֲשֶׂה־לּ֗וֹ | מִתַּ֤חַת
לְזֵרֹו֙ עַ֣ל שְׁתֵּ֣י צַלְעֹתָ֔יו תַּעֲשֶׂ֖ה עַל־שְׁנֵ֣י צִדָּ֑יו וְהָיָה֙ לְבָתִּ֣ים לְבַדִּ֔ים ב.ל
לָשֵׂ֖את אֹתֹ֥ו בָּהֶֽמָּה׃ 5 וְעָשִׂ֥יתָ אֶת־הַבַּדִּ֖ים עֲצֵ֣י שִׁטִּ֑ים וְצִפִּ֥יתָ אֹתָ֖ם כה.ג3
6 זָהָֽב׃ 6 וְנָתַתָּ֣ה אֹתוֹ֮ לִפְנֵי֒ הַפָּרֹ֣כֶת אֲשֶׁ֣ר עַל־אֲרֹ֣ן הָעֵדֻת֮ לִפְנֵי֒ b
הַכַּפֹּ֣רֶת אֲשֶׁ֣ר עַל־הָעֵדֻת֮ a אֲשֶׁ֣ר אִוָּעֵד֒ c לְךָ֣ שָׁמָּֽה׃ 7 וְהִקְטִ֤יר עָלָיו֙ ה׳ מל בסיפ.
אַהֲרֹ֣ן קְטֹ֣רֶת סַמִּ֔ים בַּבֹּ֖קֶר בַּבֹּ֑קֶר בְּהֵיטִיבֹ֖ו אֶת־הַנֵּרֹ֥ת יַקְטִירֶ֖נָּה׃ a ג חס. יב4
8 וּבְהַעֲלֹ֣ת אַהֲרֹ֗ן אֶת־הַנֵּרֹת֙ בֵּ֣ין הָעַרְבַּ֔יִם a יַקְטִירֶ֖נָּה קְטֹ֣רֶת תָּמִ֑יד ד5.ג5.ל
9 לִפְנֵ֥י יְהוָ֖ה לְדֹרֹתֵיכֶֽם׃ 9 לֹא־תַעֲלוּ֩ עָלָ֨יו קְטֹ֜רֶת זָרָ֗ה וְעֹלָה֙ וּמִנְחָ֔ה ל7
10 וְנֶ֖סֶךְ לֹ֥א תִסְּכ֖וּ עָלָֽיו׃ 10 וְכִפֶּ֣ר אַהֲרֹ֗ן עַל־קַרְנֹתָיו֙ אַחַ֣ת בַּשָּׁנָ֔ה ב
מִדַּ֛ם חַטַּ֥את הַכִּפֻּרִ֖ים אַחַ֣ת בַּשָּׁנָ֑ה יְכַפֶּ֥ר עָלָ֛יו לְדֹרֹתֵיכֶ֖ם קֹ֣דֶשׁ־ ז8 פת וכל תרי עשר דכות ב מ א. י10 י11 מנח בחור
קָדָשִׁ֥ים הֽוּא־ לַיהוָֽה׃ פ קא

פרש 11 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 12 כִּ֤י תִשָּׂא֙ אֶת־רֹ֣אשׁ בְּנֵי־ י בטע ר״פ בחור12
יִשְׂרָאֵ֔ל לִפְקֻדֵיהֶ֑ם וְנָתְנ֣וּ אִ֔ישׁ כֹּ֥פֶר נַפְשׁ֖וֹ לַיהוָ֑ה a בְּפָקְדְ֣ ׀ אֹתָ֗ם a וְלֹא־ יא ובפסוק
יִהְיֶ֥ה בָהֶ֛ם נֶ֖גֶף בִּפְקֹ֥ד אֹתָֽם׃ 13 זֶ֚ה | יִתְּנ֔וּ כָּל־הָעֹבֵ֖ר עַל־הַפְּקֻדִּ֑ים יב ובפסוק. יג ר״פ בטע לגר13
מַחֲצִ֣ית הַשֶּׁ֔קֶל בְּשֶׁ֥קֶל הַקֹּ֖דֶשׁ a עֶשְׂרִ֣ים גֵּרָ֑ה הַשֶּׁ֔קֶל b מַחֲצִ֥ית c הַשֶּׁ֖קֶל ה ג כת ה וב בלישׁ
תְּרוּמָ֥ה לַיהוָֽה׃ 14 כֹּ֚ל הָעֹבֵ֔ר עַל־הַפְּקֻדִּ֖ים מִבֶּ֣ן עֶשְׂרִ֑ים יִתֵּ֖ן תְּרוּמַ֥ת יְהוָֽה׃ שם ברגש כת א14
15 הֶעָשִׁ֤יר לֹא־יַרְבֶּה֙ וְהַדַּ֣ל לֹ֔א יַמְעִ֖יט מִמַּחֲצִ֣ית יב וכל דל ואביון דכות ול בלישׁ
הַשֶּׁ֑קֶל לָתֵ֣ת אֶת־תְּרוּמַ֔ת יְהוָ֖ה לְכַפֵּ֥ר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶֽם׃ 16 וְלָקַחְתָּ֞ אֶת־ כט חס15. כל אורית חס
כֶּ֣סֶף הַכִּפֻּרִ֗ים a מֵאֵת֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְנָתַתָּ֥ אֹתוֹ֖ עַל־עֲבֹדַ֣ת אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד
וְהָיָ֤ה לִבְנֵי֙ יִשְׂרָאֵ֣ל לְזִכָּר֔וֹן לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה לְכַפֵּ֥ר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶֽם׃ פ טז16

Cp 30 [1]Mm 641. [2]Mm 642. [3]Mm 579. [4]Mm 853. [5]Mm 580. [6]Mm 688. [7]Mm 581. [8]Ex 29,40. [9]Mm 676. [10]Mm 4108. [11]Mm 831. [12]Mm 1151. [13]Mm 3714. [14]Mm 1405. [15]Mm 657. [16]Mp sub loco.

Cp 30,1 [a] 𝔪 tr 1–10 post 26,35 ‖ **4** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗^{Ms}𝔙 וְהָיוּ ‖ **6** [a–a] > mlt Mss 𝔪𝔊 ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔗^{Ms} וְל׳ ‖ [c] cf 29,42 [a–a] ‖ **7** [a] 𝔪 נוּ–, 𝔊 *θυμιάσει ἐπ' αὐτοῦ* cf 7 ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd הַעֲר׳ ‖ **12** [a–a] > 𝔊 ‖ **13** [a] 𝔪 + הוּא ‖ [b] 𝔪 וְשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ ‖ [c] > 𝔪 ‖ **16** [a] 𝔊 *τῆς εἰσφορᾶς* = הַתְּרוּמָה?

17 18 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 18 וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ
נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה
מָיִם׃ 19 וְרָחֲצוּ[a] אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ 19
20 בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־ 20
הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה׃ 21 וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם[a] 21
וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם׃ פ
22 23 22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 23 וְאַתָּה קַח־לְךָ בְּשָׂמִים
רֹאשׁ מָר־דְּרוֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמָן־בֶּשֶׂם מַחֲצִיתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם
24 וּקְנֵה־בֶשֶׂם חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ 24 וְקִדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
וְשֶׁמֶן זַיִת הִין׃ 25 וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ רֹקַח מִרְקַחַת מַעֲשֵׂה
רֹקֵחַ שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה׃ 26 וּמָשַׁחְתָּ בּוֹ אֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת 26
אֲרוֹן הָעֵדֻת׃ 27 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה וְאֶת־ 27[a]
כֵּלֶיהָ וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 28 וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו 28
וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ 29 וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם וְהָיוּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים כָּל־הַנֹּגֵעַ 29
בָּהֶם יִקְדָּשׁ׃ 30 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּמְשֹׁחַ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתָם לְכַהֵן לִי׃ 30
31 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת־קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי[a] 31
לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 32 עַל־בְּשַׂר אָדָם לֹא יִיסָךְ[a] וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ לֹא תַעֲשׂוּ כָּמֹהוּ 32
קֹדֶשׁ הוּא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם׃ 33 אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן 33
מִמֶּנּוּ עַל־זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו׃ ס 34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־ 34
לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וְלִבְנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה׃

35 וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃ 35
36 וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר 36
אִוָּעֵד[a] לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃ 37 וְהַקְּטֹרֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה[a] 37
בְּמַתְכֻּנְתָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לְךָ[b] לַיהוָה׃ 38 אִישׁ אֲשֶׁר־ 38
יַעֲשֶׂה כָמוֹהָ לְהָרִיחַ בָּהּ וְנִכְרַת מֵעַמָּיו׃ ס

ג בלוש וחד מן ג[17] מל ורתוך וכל נביא דכות ב מ ב

ג[18] . כט חס[19] . ב

ט[20]

ה[21]

ל מהליפין . ל

ל

ג[22] . ג . ג[23]

ט . כו פסוק ואת ואת ואת ראת . ט

ג

ל[24]

ל קמ . ל[25]

ל

ג

ל . ל . ל . ג[26]

ב מ[27]

הי מל בסיפ

ל[28]

ל

ו[29] . ל

[17] Mm 582. [18] Mm 659. [19] Mm 657. [20] Mm 583. [21] Mm 2476. [22] Mm 853. [23] Mm 584. [24] Mm 585. [25] Mm 2981. [26] Mm 586. [27] Mm 587. [28] Mp sub loco. [29] Mm 588.

19 [a] 𝔐𝔊 ן_ ‖ **21** [a] 𝔊 + *ὕδατι· ὅταν εἰσπορεύονται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, νίψονται ὕδατι* ‖ **27** [a] pc Mss 𝔐𝔊 + כל ‖ **31** [a] 𝔊 *ὑμῖν* cf 37[b] ‖ **32** [a] 𝔐 יוסך cf 𝔊 ‖ **36** [a] cf 29,42[a–a] ‖ **37** [a] 𝔖 pl ‖ [b] 𝔐𝔊𝔗[J] לָכֶם cf 31[a].

סנה 31 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם
ל¹ . ח וכל שמואל דכות ב מ ה רוח יי
3 בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי[a] בֶּן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה׃ 3 וָאֲמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים
ה . ג חס
4 בְּחָכְמָה וּבִתְבוּנָה[a] וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה׃ 4 לַחְשֹׁב[a] מַחֲשָׁבֹת
ב ר״פ . ו ב חס ורל מל²
ב מ״פ
5 לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃ 5 וּבַחֲרֹשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת[a] וּבַחֲרֹשֶׁת
סן ר״פ
6 עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָה׃ 6 וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי אִתּוֹ[a] אֶת אָהֳלִיאָב[b]
בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן וּבְלֵב כָּל־חֲכַם־לֵב נָתַתִּי חָכְמָה וְעָשׂוּ אֵת
ל וחס
7 כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ׃ 7 אֶת וְאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הָאָרֹן לָעֵדֻת וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת
ג . ג³ . ד⁴
8 אֲשֶׁר עָלָיו וְאֵת כָּל־כְּלֵי הָאֹהֶל׃ 8 וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־[a]כֵּלָיו וְאֶת־
ט . כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ט
9 הַמְנֹרָה הַטְּהֹרָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 9 וְאֶת־מִזְבַּח
ג . ג⁵ מל בתורי וכל נביא דכות ב מ ב . ז⁶
10 הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ 10 וְאֶת בִּגְדֵי הַשָּׂרָד[a]
ז . ו⁶ . ז
11 וְאֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן[b]׃ 11 וְאֵת שֶׁמֶן
ל . ד⁷
הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים לַקֹּדֶשׁ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתֶךָ יַעֲשׂוּ׃ פ
ה
12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 13 וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אַךְ אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ כִּי אוֹת הִוא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם
ד . ד⁸
14 לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם[a]׃ 14 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ
ד קמ וכל אחגח וס״פ דכות[9]
הִוא לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָּל־הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה
ל וכל מעמיה דכות . ל[10] . ד[11]
15 הַנֶּפֶשׁ הַהִוא[a] מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ׃ 15 שֵׁשֶׁת יָמִים יֵעָשֶׂה[a] מְלָאכָה וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן קֹדֶשׁ לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה מְלָאכָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
ד . ד
16 מוֹת יוּמָת׃ 16 וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת[a] אֶת־הַשַּׁבָּת[a]
יח[12] חס י מנה בתורי
17 לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם׃ 17 בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־
יג[13]
שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ[a] וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
ל
שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ׃ ס
ג
18 וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינָי שְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת
ל
לֻחֹת אֲבֶן כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים׃

Cp 31 [1]Mm 3590. [2]Mm 4269. [3]Mm 589. [4]Mm 584. [5]Mm 582. [6]Mm 2895. [7]Mm 1933. [8]Mm 775. [9]Mm 590. [10]Mm 210. [11]Mm 591. [12]Mm 25. [13]Mm 3139.

Cp 31,2 [a] 𝔲[Mss]𝔲[T] חורי ‖ **3** [a] nonn Mss ב׳ ‖ [b] 𝔊𝔙 om cop ‖ **4** [a] pc Mss 𝔲𝔗[Ms] ולׄ ‖ **5** [a] > 𝔗𝔊 ‖ **6** [a] 𝔊 *αὐτὸν καί* = אתו ן ‖ [b] 𝔊 *Ελιαβ*, 𝔖 *'ljhb* ‖ **8** [a] 𝔗 mlt Mss 𝔲𝔊𝔖 + כל cf 30,27[a] ‖ **10** [a] pc Mss + לשרת בקדש cf 35,19 39,1; 𝔲[Mss] הַשָּׁרֵת cf 𝔊𝔖𝔗𝔗[J] ‖ [b] 𝔊 (𝔖) + *μοι* ‖ **13** [a] 𝔗 שם– ‖ **14** [a–a] pc Mss 𝔖𝔗[Ms]𝔗[J] מֵע׳ ‖ **15** [a] 𝔊 2 sg et 𝔖𝔙 2 pl act ‖ **16** [a–a] 𝔊(𝔙) *αὐτά* ‖ **17** [a] 𝔊[426](𝔖) + *καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς*.

32 1 וַיַּ֣רְא הָעָ֗ם כִּ֤י בֹשֵׁשׁ֙ מֹשֶׁ֔ה לָרֶ֖דֶת מִן־הָהָ֑ר וַיִּקָּהֵ֤ל הָעָם֙ 32
עַל־אַהֲרֹ֔ן וַיֹּאמְרוּ֩ אֵלָ֨יו קוּם֙ ׀ עֲשֵׂה־לָ֣נוּ אֱלֹהִ֗ים אֲשֶׁ֤ר יֵלְכוּ֙ לְפָנֵ֔ינוּ
כִּי־זֶ֥ה ׀ מֹשֶׁ֛ה הָאִ֥ישׁ אֲשֶׁר־הֶעֱלָ֖נוּ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֑יִם לֹ֥א יָדַ֖עְנוּ מֶה־הָ֥יָה
לֽוֹ׃ 2 וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵהֶם֙ אַהֲרֹ֔ן פָּרְק֗וּ נִזְמֵי֙ הַזָּהָ֔ב אֲשֶׁ֖ר בְּאָזְנֵ֣י נְשֵׁיכֶ֑ם 2
בְּנֵיכֶ֥ם וּבְנֹתֵיכֶ֖ם וְהָבִ֥יאוּ אֵלָֽי׃ 3 וַיִּתְפָּרְק֣וּ כָל־הָעָ֗ם אֶת־נִזְמֵי֙ הַזָּהָ֔ב 3
אֲשֶׁ֖ר בְּאָזְנֵיהֶ֑ם וַיָּבִ֖יאוּ אֶל־אַהֲרֹֽן׃ 4 וַיִּקַּ֣ח מִיָּדָ֔ם וַיְצַ֥ר אֹת֖וֹ בַּחֶ֑רֶט 4
וַיַּֽעֲשֵׂ֥הוּ עֵ֙גֶל֙ מַסֵּכָ֔ה וַיֹּאמְרוּ֙ אֵ֣לֶּה אֱלֹהֶ֔יךָ יִשְׂרָאֵ֕ל אֲשֶׁ֥ר הֶעֱל֖וּךָ
מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ 5 וַיַּ֤רְא אַהֲרֹן֙ וַיִּבֶן֙ מִזְבֵּ֣חַ לְפָנָ֔יו וַיִּקְרָ֥א אַהֲרֹ֖ן 5
וַיֹּאמַ֑ר חַ֥ג לַיהוָ֖ה מָחָֽר׃ 6 וַיַּשְׁכִּימ֣וּ מִמָּחֳרָ֔ת וַיַּעֲל֥וּ עֹלֹ֖ת וַיַּגְּשׁ֣וּ 6
שְׁלָמִ֑ים וַיֵּ֤שֶׁב הָעָם֙ לֶֽאֱכֹ֣ל וְשָׁתוֹ֔ וַיָּקֻ֖מוּ לְצַחֵֽק׃ פ 7 וַיְדַבֵּ֥ר 7
יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֑ה לֶךְ־רֵ֕ד כִּ֥י שִׁחֵ֖ת עַמְּךָ֥ אֲשֶׁר־הֶעֱלִ֖יתָ מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃
8 סָ֣רוּ מַהֵ֗ר מִן־הַדֶּ֙רֶךְ֙ אֲשֶׁ֣ר צִוִּיתִ֔ם עָשׂ֥וּ לָהֶ֖ם עֵ֣גֶל מַסֵּכָ֑ה וַיִּשְׁתַּחֲוּ־ 8
לוֹ֙ וַיִּזְבְּחוּ־לוֹ֙ וַיֹּאמְרוּ֙ אֵ֣לֶּה אֱלֹהֶ֔יךָ יִשְׂרָאֵ֕ל אֲשֶׁ֥ר הֶעֱל֖וּךָ מֵאֶ֥רֶץ
מִצְרָֽיִם׃ 9 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֑ה רָאִ֙יתִי֙ אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה וְהִנֵּ֥ה עַם־ 9
קְשֵׁה־עֹ֖רֶף הֽוּא׃ 10 וְעַתָּ֞ה הַנִּיחָ֤ה לִּי֙ וְיִחַר־אַפִּ֣י בָהֶ֔ם וַאֲכַלֵּ֑ם 10
וְאֶֽעֱשֶׂ֥ה אוֹתְךָ֖ לְגוֹי־גָּדֽוֹל׃ 11 וַיְחַ֣ל מֹשֶׁ֔ה אֶת־פְּנֵ֖י יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑יו וַיֹּ֣אמֶר 11
לָמָּ֤ה יְהוָה֙ יֶחֱרֶ֣ה אַפְּךָ֔ בְּעַמֶּ֖ךָ אֲשֶׁ֣ר הוֹצֵ֑אתָ מֵאֶ֥רֶץ מִצְרַ֖יִם בְּכֹ֥חַ
גָּד֖וֹל וּבְיָ֥ד חֲזָקָֽה׃ 12 לָמָּ֤ה יֹאמְרוּ֙ מִצְרַ֔יִם לֵאמֹ֖ר בְּרָעָ֣ה הוֹצִיאָ֑ם 12
לַהֲרֹ֣ג אֹתָ֗ם בֶּֽהָרִים֙ וּלְכַלֹּתָ֔ם מֵעַ֖ל פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֑ה שׁ֚וּב מֵחֲרוֹן֙ אַפֶּ֔ךָ
וְהִנָּחֵם֙ עַל־הָרָעָ֔ה לְעַמֶּֽךָ׃ 13 זְכֹר֙ לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֔ק וּלְיִשְׂרָאֵ֖ל 13
עֲבָדֶ֑יךָ אֲשֶׁ֨ר נִשְׁבַּ֤עְתָּ לָהֶם֙ בְּךָ֔ וַתְּדַבֵּ֥ר אֲלֵהֶ֖ם אַרְבֶּ֣ה אֶת־זַרְעֲכֶ֑ם
כְּכוֹכְבֵ֣י הַשָּׁמַ֔יִם וְכָל־הָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את אֲשֶׁ֣ר אָמַ֑רְתִּי אֶתֵּ֥ן לְזַרְעֲכֶ֖ם
וְנָחֲל֥וּ לְעֹלָֽם׃ 14 וַיִּנָּחֶם֙ יְהוָ֔ה עַל־הָרָעָ֖ה אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר לַעֲשׂ֖וֹת לְעַמּֽוֹ׃ פ 14
15 וַיִּפֶן֙ וַיֵּ֣רֶד מֹשֶׁ֔ה מִן־הָהָ֖ר וּשְׁנֵ֣י לֻחֹ֣ת הָעֵדֻ֑ת בְּיָד֖וֹ לֻחֹ֥ת כְּתֻבִ֛ים סׄ(נפ) 15

Cp 32 [1]Jdc 5,28. [2]Jer 26,9. [3]Mm 567. [4]Mm 592. [5]Mm 593. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1908, lect Mm frt inc. [8]Mm 1601. [9]Mm 594. [10]Jdc 16,26. [11]Mm 595. [12]Mm 541. [13]Mm 596. [14]Mm 597. [15]Mm 3354. [16]Mm 4147. [17]Mm 967. [18]Mm 310. [19]Mm 25.

Cp 32,5 [a] S leg וַיֵּרָא ‖ **6** [a] G sg ‖ [b] S + *wqrbw qwrbn'* ‖ **7** [a–a] G *βάδιζε τὸ τάχος ἐντεῦθεν* cf Dt 9,12, S *ḥwt zl lk mn'* = מְהֵה לֵךְ־לְךָ מִזֶּה ‖ **8** [a] Ms GV סָ֫ם ‖ **9** [a] > G, add ex Dt 9,13? ‖ **10** [a] ωG^{58} + add ex Dt 9,20 ‖ **11** [a–a] ω יְחַר ׳י, לי, S *l' mrj' l' ntqp* = אַל יהוה אַל יִחַר ‖ [b–b] ωG^{129}ES מִמִּ׳ ‖ [c–c] ω וּבְזְרוֹעַ נְטוּיָה cf GS et 6,1[b–b] Dt 9,29 ‖ **13** [a] ωG וּלְיַעֲקֹב ‖ [b] ω pr הרבה cf G ‖ [c–c] G* *εἶπας δοῦναι αὐτοῖς* ‖ [d] ωG S וְנָחֲלוּהָ.

16 מִשְּׁנֵי עִבְרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתֻבִים׃ 16 וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים
17 הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת עַל־הַלֻּחֹת׃ 17 וַיִּשְׁמַע
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־קוֹל הָעָם בְּרֵעֹה וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה קוֹל מִלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה׃[a]
18 וַיֹּאמֶר[a] אֵין קוֹל עַנּוֹת גְּבוּרָה
וְאֵין קוֹל עַנּוֹת חֲלוּשָׁה
קוֹל עַנּוֹת[b] אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃
19 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיַּרְא אֶת־הָעֵגֶל וּמְחֹלֹת[a] וַיִּחַר־
20 אַף מֹשֶׁה וַיַּשְׁלֵךְ מִיָּדָיו אֶת־הַלֻּחֹת וַיְשַׁבֵּר אֹתָם תַּחַת[b] הָהָר׃ 20 וַיִּקַּח
אֶת־הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ וַיִּטְחַן עַד אֲשֶׁר־דַּק וַיִּזֹר עַל־פְּנֵי
21 הַמַּיִם וַיַּשְׁקְ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן מֶה־עָשָׂה
22 לְךָ הָעָם הַזֶּה כִּי־הֵבֵאתָ עָלָיו חֲטָאָה גְדֹלָה׃ 22 וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אַל־
23 יִחַר אַף אֲדֹנִי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־[a]הָעָם כִּי בְרָע[b] הוּא[a]׃ 23 וַיֹּאמְרוּ לִי
עֲשֵׂה־לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ כִּי־זֶה | מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ
24 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מֶה־הָיָה לוֹ׃ 24 וָאֹמַר לָהֶם לְמִי זָהָב
25 הִתְפָּרָקוּ וַיִּתְּנוּ־לִי וָאַשְׁלִכֵהוּ בָּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה׃ 25 וַיַּרְא מֹשֶׁה
26 אֶת־הָעָם כִּי פָרֻעַ הוּא כִּי־פְרָעֹה אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקָמֵיהֶם׃ 26 וַיַּעֲמֹד
מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה אֵלָי וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי
27 לֵוִי׃ 27 וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׂימוּ אִישׁ־חַרְבּוֹ
עַל־יְרֵכוֹ עִבְרוּ[a] וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לָשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהִרְגוּ אִישׁ־אֶת־אָחִיו
28 וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־קְרֹבוֹ׃ 28 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה
29 וַיִּפֹּל מִן־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ׃ 29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
מַלְאוּ[a] יֶדְכֶם[b] הַיּוֹם לַיהוָה כִּי[c] אִישׁ בִּבְנוֹ וּבְאָחִיו וְלָתֵת[d] עֲלֵיכֶם
30 הַיּוֹם בְּרָכָה׃ 30 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם
חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה[a] אוּלַי אֲכַפְּרָה[b] בְּעַד

[20] Mm 598, Q^{Occ} addidi, Or sine Q, cf Mp sub loco. [21] Mm 1269. [22] Mm 2421. [23] Mm 592. [24] Mm 599. [25] Mm 598. [26] Mm 11. [27] Mm 1087. [28] Mm 600. [29] Mm 601. [30] Gn 32,21.

17 [a] sic L, mlt Mss Edd נָה– ‖ **18** [a] G$^{Fc^{min}}$(ℭS) + *Μωυσῆς* ‖ [b] G + *οἴνου* cf ℭ, frt exc vb ‖ **19** [a] 𝔐G וְאֶת־הַמְּ ‖ [b] 𝔐STℭ^{J} בְּתַחְתִּית ‖ **22** [a–a] G *τὸ ὅρμημα* (= עֶבְרָת?) *τοῦ λαοῦ τούτου* ‖ [b] 𝔐 פרוע cf 25 ‖ **27** [a] 𝔐GS וְעִ ‖ **29** [a] G(V) *ἐπληρώσατε* ‖ [b] nonn Mss 𝔐GSTV יְדֵיכֶם ‖ [c] > GSV ‖ [d] GSV om cop ‖ **30** [a] G *τὸν θεόν* ‖ [b] 𝔐 ל־.

ל . ל . ל

ה פסוק דמיין דאית בהון ב׳ מילין חד קמ וחד פת . ל

ברעו חד מן יו[20] כת ה בתור ול בלישׁ ק

י אין ואין ר״פ[21]

ב[22] . ד

ל

מידיו חד מן ה כת חס ק

ל

ה . ב

כד[23]

ל . ל

ב חד מל וחד חס[24] יו כת ה בתור[25] . ל . ל

יג

כב[26] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלישׁ . כד ב מנה בתור . יו

ג מל בתור[27] . ל

ג חס[28]

ה[29]

ב[30]

31 חַטָּאתָ֖ם׃ 31 וַיָּ֣שָׁב מֹשֶׁ֔ה אֶל־יְהוָ֖ה וַיֹּאמַ֑ר אָנָּ֣א[a] חָטָ֤א הָעָם֙ הַזֶּ֔ה

32 חַטָּאָ֣ה גְדֹלָ֔ה וַיַּֽעֲשׂ֥וּ לָהֶ֖ם אֱלֹהֵ֥י זָהָֽב׃ 32 וְעַתָּ֕ה אִם־תִּשָּׂ֥א חַטָּאתָ֖ם[a]

33 וְאִם־אַ֑יִן מְחֵ֣נִי נָ֗א[a] מִסִּפְרְךָ֖ אֲשֶׁ֥ר כָּתָֽבְתָּ׃ 33 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה אֶל־מֹשֶׁ֕ה

34 מִי֩ אֲשֶׁ֨ר חָטָ֜א לִ֗י אֶמְחֶ֥נּוּ מִסִּפְרִֽי׃ 34 וְעַתָּ֕ה לֵ֖ךְ | נְחֵ֣ה אֶת־הָעָ֑ם אֶל[a]

אֲשֶׁר־דִּבַּ֥רְתִּי֙ לָ֣ךְ הִנֵּ֣ה מַלְאָכִ֔י יֵלֵ֖ךְ לְפָנֶ֑יךָ וּבְי֗וֹם פָּקְדִ֛י וּפָקַדְתִּ֥י

עֲלֵיהֶ֖ם חַטָּאתָֽם׃ 35 וַיִּגֹּ֥ף יְהוָ֖ה אֶת־הָעָ֑ם עַ֚ל אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֔וּ[a] אֶת־הָעֵ֕גֶל

אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה אַהֲרֹֽן׃ ס

33 1 וַיְדַבֵּ֣ר יְהוָ֔ה אֶל־מֹשֶׁ֖ה לֵ֣ךְ עֲלֵ֗ה מִזֶּ֛ה אַתָּ֥ה וְהָעָ֖ם אֲשֶׁ֣ר

הֶעֱלִ֑יתָ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם אֶל־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר נִשְׁבַּ֖עְתִּי לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֑ק

וְלִיעֲקֹ֖ב לֵאמֹ֥ר לְזַרְעֲךָ֖ אֶתְּנֶֽנָּה׃ 2 וְשָׁלַחְתִּ֥י לְפָנֶ֖יךָ מַלְאָ֑ךְ[a] וְגֵרַשְׁתִּי֙ 2

אֶת־הַֽכְּנַעֲנִ֣י הָאֱמֹרִ֔י[b] וְהַֽחִתִּ֖י[c] וְהַפְּרִזִּ֣י הַחִוִּ֑י[d] וְהַיְבוּסִֽי׃ 3 אֶל[a]־אֶ֕רֶץ 3

זָבַ֥ת חָלָ֖ב וּדְבָ֑שׁ כִּ֣י לֹ֤א אֶֽעֱלֶה֙ בְּקִרְבְּךָ֔ כִּ֥י עַם־קְשֵׁה־עֹ֖רֶף אָ֑תָּה פֶּן־

אֲכַלְךָ֖ בַּדָּֽרֶךְ׃ 4 וַיִּשְׁמַ֤ע הָעָם֙ אֶת־הַדָּבָ֣ר הָרָ֔ע הַזֶּ֖ה וַיִּתְאַבֵּ֑לוּ וְלֹא־ 4

שָׁ֥תוּ אִ֖ישׁ עֶדְיִ֥ו עָלָֽיו׃ 5 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־מֹשֶׁ֔ה אֱמֹ֖ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל 5

אַתֶּ֣ם עַם־קְשֵׁה־עֹ֗רֶף רֶ֤גַע אֶחָד֙ אֶֽעֱלֶה֙ בְּקִרְבְּךָ֔ וְכִלִּיתִ֖יךָ וְעַתָּ֣ה

הוֹרֵ֤ד עֶדְיְךָ֙ מֵעָלֶ֔יךָ וְאֵדְעָ֥ה[a] מֶ֖ה אֶֽעֱשֶׂה־לָּֽךְ׃ 6 וַיִּתְנַצְּל֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל 6

אֶת־עֶדְיָ֑ם מֵהַ֖ר חוֹרֵֽב׃

7 וּמֹשֶׁ֞ה יִקַּ֣ח אֶת־הָאֹ֗הֶל וְנָֽטָה־לֹ֤ו | מִחוּץ֙ לַֽמַּחֲנֶ֔ה הַרְחֵ֖ק מִן־ 7

הַֽמַּחֲנֶ֑ה וְקָרָ֣א לֹ֔ו אֹ֖הֶל מֹועֵ֑ד וְהָיָה֙ כָּל־מְבַקֵּ֣שׁ יְהוָ֔ה יֵצֵ֕א אֶל־אֹ֖הֶל

מֹועֵ֑ד אֲשֶׁ֖ר מִחוּץ֙ לַֽמַּחֲנֶֽה׃ 8 וְהָיָ֗ה כְּצֵאת֙ מֹשֶׁ֣ה אֶל־הָאֹ֔הֶל יָקוּמ֥וּ 8

כָל־הָעָ֖ם וְנִצְּב֣וּ[a] אִ֔ישׁ פֶּ֖תַח אָהֳלֹ֑ו וְהִבִּ֣יטוּ֔ אַחֲרֵ֥י מֹשֶׁ֖ה עַד־בֹּאֹ֥ו

הָאֹֽהֱלָה׃ 9 וְהָיָ֗ה כְּבֹא֙ מֹשֶׁ֣ה הָאֹ֔הֱלָה יֵרַ֖ד עַמּ֣וּד הֶֽעָנָ֑ן וְעָמַ֖ד פֶּ֥תַח 9

הָאֹ֛הֶל וְדִבֶּ֥ר עִם־מֹשֶֽׁה׃ 10 וְרָאָ֣ה כָל־הָעָ֗ם אֶת־עַמּ֤וּד הֶֽעָנָן֙ עֹמֵ֣ד 10

פֶּ֖תַח הָאֹ֑הֶל וְקָם֙ כָּל־הָעָ֔ם וְהִשְׁתַּֽחֲו֥וּ[a] אִ֖ישׁ פֶּ֥תַח אָהֳלֹֽו׃ 11 וְדִבֶּ֥ר יְהוָ֛ה 11

[31] Mm 3160. [32] Mm 602. [33] Gn 28,15. [34] Mm 675 contra textum. Cp 33 [1] Mm 603. [2] Okhl 274. [3] Mm 2796. [4] Mm 439. [5] Mm 604. [6] Mm 961. [7] Mm 3363. [8] Mm 495. [9] Mm 1426. [10] Mm 1216. [11] Mm 3177. [12] Mm 111. [13] Mp sub loco. [14] Mm 441.

31 [a] 𝔐 הַנָּה, 𝔊 + *κύριε*, 𝔖 + *mrj' 'lh'* ‖ **32** [a] 𝔐𝔊𝔗[J] + שָׂא ‖ [b] > 𝔐𝔊𝔖𝔙 ‖ **34** [a] Ms 𝔊𝔗𝔗[J] + הַמָּקוֹם ‖ **35** [a] 𝔖(𝔗) *plḥw* = ministraverunt cf 𝔙 *pro reatu* ‖ **Cp 33,2** [a] 𝔊 + suff 1 sg ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔖𝔗[Ms]𝔙 וְהִ֫ ‖ [c] 𝔐 + וְהַגִּרְגָּשִׁי cf 𝔊 ‖ [d] 𝔗 mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 וְהִ֫ ‖ **3** [a] 𝔊 pr *καὶ εἰσάξω* (𝔊[Mss] *-ξει*) *σε* cf 6,8; 𝔙 pr *et intres* ‖ **5** [a] 𝔊 *καὶ δείξω σοι* = וְאוֹדִיעֲךָ ‖ **8** [a] 𝔊 *σκοπεύοντες* = וְצָפוּ? ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ֫—.

אֶל־מֹשֶׁה פָּנִים ׀ אֶל־פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וְשָׁב אֶל־ ה[15]
הַמַּחֲנֶה וּמְשָׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן נַעַר לֹא יָמִישׁ[a] מִתּוֹךְ הָאֹהֶל׃ ס ז[16] ב מנה בתור
12 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה ׀ אֶל־יְהוָה רְאֵה אַתָּה אֹמֵר אֵלַי הַעַל אֶת־הָעָם ה
הַזֶּה וְאַתָּה לֹא הוֹדַעְתַּנִי אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח עִמִּי וְאַתָּה אָמַרְתָּ יְדַעְתִּיךָ ב ומל[17]
13 בְשֵׁם[a] וְגַם־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינָי׃ 13 וְעַתָּה אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ כנ פסוק וגם ובתר תלת מילין[18] . סו
[a]הוֹדִיעֵנִי נָא אֶת־דְּרָכֶךָ[a] וְאֵדָעֲךָ לְמַעַן אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ וּרְאֵה כִּי ג חס[19] . סו
עַמְּךָ הַגּוֹי הַזֶּה׃ 14 וַיֹּאמַר[a] פָּנַי יֵלֵכוּ[b] וַהֲנִחֹתִי לָךְ׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו צא . יט מנה ר״פ י מנה בתור . ב חס[20]
16 אִם־אֵין[a] פָּנֶיךָ הֹלְכִים[a] אַל־תַּעֲלֵנוּ[b] מִזֶּה׃ 16 וּבַמֶּה ׀ יִוָּדַע אֵפוֹא כִּי־ ב מיחד וכל במה ובמה דכות[21]
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲנִי וְעַמֶּךָ הֲלוֹא בְּלֶכְתְּךָ עִמָּנוּ וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמְּךָ סו . יב מל בתור[22] . ל
17 מִכֹּל־הָעָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 17 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה גַּם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֶעֱשֶׂה כִּי־מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי
18 וָאֵדָעֲךָ בְּשֵׁם[a]׃ 18 וַיֹּאמֶר[a] הַרְאֵנִי נָא אֶת־כְּבֹדֶךָ[a]׃ 19 וַיֹּאמֶר[a] אֲנִי ל . צא יט מנה ר״פ י מנה בתור . ב חס[23]
19 אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל־פָּנֶיךָ[a] וְקָרָאתִי בְשֵׁם[b] יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת־ ג . ב ומל[24] . ב[25]
20 אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם׃ 20 וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת ל . ג חס[26] . ב
21 אֶת־פָּנָי כִּי לֹא־יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי׃ 21 וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מָקוֹם אִתִּי
22 וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר׃ 22 וְהָיָה בַּעֲבֹר כְּבֹדִי וְשַׂמְתִּיךָ בְּנִקְרַת הַצּוּר ל . ל
23 וְשַׂכֹּתִי כַפִּי עָלֶיךָ עַד־עָבְרִי׃ 23 וַהֲסִרֹתִי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אֲחֹרָי ל . ט[27] . ל
וּפָנַי לֹא יֵרָאוּ׃ ס ג[28]
ס[נח] 34 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים יח פסוק אל על על[1]
כָּרִאשֹׁנִים[a] וְכָתַבְתִּי עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת ד[2]
2 הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ 2 וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר כו . יז וכל אל הר הכרמל דכות[3]
3 סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ ׀ הָהָר׃ 3 וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־אִישׁ ה[4] . ב[5]
אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם[a]־הַצֹּאן וְהַבָּקָר אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר

[15]Mm 243. [16]Mm 3293. [17]Mm 3797. [18]Mm 1629. [19]Mm 605. [20]Mm 606. [21]Mm 607. [22]Mm 27. [23]Mm 3974. [24]Mm 2635. [25]Mm 3495. [26]Mm 608. [27]Mm 609. [28]Mm 610. Cp 34 [1]Mm 658. [2]Mm 611. [3]Mm 385. [4]Mm 1680. [5]Mm 2608.

11 [a] 𝔐 ימוש ‖ **12** [a] G *παρὰ πάντας* ‖ **13** [a–a] G *ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν* cf 18[a–a]; V *ostende mihi faciem tuam* ‖ **14** [a] G[Fc min] + *αὐτῷ κύριος*, S + *mrj' lmwšy'* ‖ [b–b] G *αὐτὸς προπορεύσομαί σου*, S *qdmj zl* = לְפָנֶיךָ ‖ **15** [a–a] G *αὐτὸς σὺ πορεύῃ* (G[Mss] + *μεθ' ἡμῶν* cf S et 16) ‖ [b] G suff sg ‖ **17** [a] ut 12[a] ‖ **18** [a–a] G *ἐμφάνισόν μοι σεαυτόν* cf 13[a–a] ‖ **19** [a–a] G *ἐγὼ παρελεύσομαι πρότερός σου τῇ δόξῃ μου* ‖ [b] G *ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου* ‖ **Cp 34,1** [a] G + *καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος* (ex 24,12) ‖ **3** [a] 𝔐 𝔗[Ms] וְגַם.

ד[c] הַהֻוא: 4 וַיִּפְסֹל[a] שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם מֹשֶׁה[b] בַּבֹּקֶר 4
וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ[c] שְׁנֵי לֻחֹת יז וכל אל הר הכרמל דכוה?
אֲבָנִים: 5 וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: 5
ג 6 וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה[a] אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ[c] 6
ב. ל. לה. ל אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: 7 נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה 7
ה וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד | עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים
8 9 וְעַל־רִבֵּעִים: 8 וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ: 9 וַיֹּאמֶר אִם־
סו. קלד[a]. קלד[a] נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי[a] יֵלֵךְ־נָא אֲדֹנָי[b] בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־
ל. ל עֹרֶף הוּא וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ[c] וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ: 10 וַיֹּאמֶר[a] הִנֵּה אָנֹכִי 10
ל חס כֹּרֵת[b] בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־
ל. ב הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה
יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ: 11 שְׁמָר־לְךָ אֵת אֲשֶׁר אָנֹכִי 11
סימן מ כ תפ ו[e] מְצַוְּךָ הַיּוֹם הִנְנִי גֹרֵשׁ מִפָּנֶיךָ אֶת־[a]הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי[a] וְהַחִתִּי[b] וְהַפְּרִזִּי
יז מל בתור ב מנה בלישׁ ובסיפ וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי: 12 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב הָאָרֶץ אֲשֶׁר 12
אַתָּה בָּא עָלֶיהָ[a] פֶּן־יִהְיֶה לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבֶּךָ: 13 כִּי אֶת־מִזְבְּחֹתָם 13
ב. ג. ל. ל תִּתֹּצוּן וְאֶת־מַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּן וְאֶת־אֲשֵׁרָיו[a] תִּכְרֹתוּן[b]: 14 כִּי לֹא 14
ל תִּשְׁתַּחֲוֶה[a] לְאֵל[c] אַחֵר[a] כִּי יְהוָה קַנָּא שְׁמוֹ אֵל קַנָּא הוּא: 15 פֶּן־ 15
יז מל בתור ב מנה בלישׁ ובסיפ תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשֵׁב[a] הָאָרֶץ וְזָנוּ | אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְזָבְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם
ל וְקָרָא לְךָ וְאָכַלְתָּ מִזִּבְחוֹ: 16 וְלָקַחְתָּ מִבְּנֹתָיו לְבָנֶיךָ[a] וְזָנוּ בְנֹתָיו[b]
ה. ל. ה אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן וְהִזְנוּ[c] אֶת־בָּנֶיךָ אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶן: 17 אֱלֹהֵי מַסֵּכָה 17
לֹא תַעֲשֶׂה־לָּךְ: 18 אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר[a] שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת 18
יא רפו אֲשֶׁר[a] צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי[b] בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב[b] יָצָאתָ

[6]Mm 611. [7]Mm 385. [8]Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [9]Okhl 274. [10]Mm 612. [11]Mm 613.

4 [a] ωG[426]𝔏 + מֹשֶׁה ‖ [b] > ωʊ ‖ [c] G *Μωυσῆς* (G[Mss] + *μεθ' ἑαυτοῦ*) ‖ **6** [a] > G* ‖ **9** [a] > G ‖ [b] G* *ὁ κύριός μου* ‖ [c] 𝔗 mlt Mss נינו– ‖ **10** [a] G + *κύριος πρὸς Μωυσῆν* cf ʊ ‖ [b] G[-A] + *σοι* ‖ **11** [a–a] ωS invers ‖ [b] ω + וְהַגִּרְגָּשִׁי cf G ‖ **12** [a] ω עליו ‖ **13** [a] Ms GS𝔗𝔗[J] יהֶם_ cf ω ‖ [b] G + *καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε ἐν πυρί* cf Dt 7,5.25 12,3 ‖ **14** [a] G pl ‖ **15** [a] G[BA^{c15}] + *πρὸς ἀλλοφύλους*, G[407] + *ἀλλοφύλοις* ‖ **16** [a] G(S) + *καὶ τῶν θυγατέρων σου δῷς τοῖς υἱοῖς αὐτῶν* ‖ [b] G suff 2 sg, S suff 2 pl ‖ [c–c] G *καὶ ἐκπορνεύσωσιν* ‖ **18** [a] 𝔗 mlt Mss ωGS𝔗[Ms]𝔗[J]ʊ כַּא׳ ‖ [b–b] ω בּוֹ.

19 מִמִּצְרָיִם׃ 19 כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לִי וְכָל־מִקְנְךָ[a] תִּזָּכָר[b] פֶּטֶר שׁוֹר ל
20 וָשֶׂה׃ 20 וּפֶטֶר חֲמוֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה[a] וַעֲרַפְתּוֹ[b] כֹּל[c] ה. יז מ״פ. ב
21 בְּכוֹר[d] בָּנֶיךָ תִּפְדֶּה וְלֹא־יֵרָאוּ פָנַי רֵיקָם׃ 21 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וּבַיּוֹם ד[12]
22 הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת בֶּחָרִישׁ[a] וּבַקָּצִיר תִּשְׁבֹּת׃ 22 וְחַג שָׁבֻעֹת תַּעֲשֶׂה לְךָ[a] ב חס[13]
23 בִּכּוּרֵי קְצִיר חִטִּים וְחַג הָאָסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה׃ 23 שָׁלֹשׁ פְּעָמִים ב חד חס וחד מל
24 בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי הָאָדֹן[a] | יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 24 כִּי־ כג[14]. ב חס
אוֹרִישׁ גּוֹיִם[a] מִפָּנֶיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת־גְּבוּלֶךָ וְלֹא־יַחְמֹד אִישׁ אֶת־
אַרְצְךָ בַּעֲלֹתְךָ לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה׃ ל. ג[15]
25 לֹא־תִשְׁחַט עַל־חָמֵץ דַּם־זִבְחִי וְלֹא־יָלִין לַבֹּקֶר זֶבַח חַג הַפָּסַח׃ ג זוהיר[16]
26 רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי כח. יג[17]
בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ פ

ס(פס) 27 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתָב־לְךָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי עַל־ ב[18]
28 פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 28 וַיְהִי־שָׁם[a] יז בתור[19]
עִם[b]־יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא כ[20]
29 שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת אֶת דִּבְרֵי הַבְּרִית עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים׃ 29 וַיְהִי
בְּרֶדֶת מֹשֶׁה מֵהַר סִינַי וּשְׁנֵי לֻחֹת הָעֵדֻת[a] בְּיַד־מֹשֶׁה[a] בְּרִדְתּוֹ מִן־ ד. ל. ג. ל
30 הָהָר וּמֹשֶׁה לֹא־יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ׃ 30 וַיַּרְא אַהֲרֹן ג
וְכָל־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וְהִנֵּה[b] קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירְאוּ מִגֶּשֶׁת אֵלָיו׃ ג. 21[ו]
31 וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם מֹשֶׁה וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו אַהֲרֹן וְכָל־הַנְּשִׂאִים בָּעֵדָה וַיְדַבֵּר ג. ל
32 מֹשֶׁה אֲלֵהֶם׃ 32 וְאַחֲרֵי־כֵן נִגְּשׁוּ[a] כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְצַוֵּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר כב[22]
33 דִּבֶּר יְהוָה אִתּוֹ בְּהַר סִינָי׃ 33 וַיְכַל מֹשֶׁה מִדַּבֵּר אִתָּם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו ח[23]. לז
34 מַסְוֶה׃ 34 וּבְבֹא מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אִתּוֹ יָסִיר אֶת־הַמַּסְוֶה עַד־ ד בליש ב מל וב חס[24]. ב
35 צֵאתוֹ וְיָצָא וְדִבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יְצֻוֶּה[a]׃ 35 וְרָאוּ בְנֵי־ ל

[12] Mm 1916. [13] Mm 1148. [14] Mm 150. [15] Mm 2209. [16] Mm 509. [17] Mm 1228. [18] Mm 614. [19] Mm 60. [20] Esr 10,6. [21] Mm 1436. [22] Mm 409. [23] Mm 615. [24] Mm 616.

19 [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔪[Mss] תזכיר crrp, 𝔊 *τὰ ἀρσενικά* cf 𝔙; > 𝔖; 𝔗(𝔗[J]) + *tqdjš dkrjn* ‖ **20** [a] 𝔪𝔊*𝔖𝔙 תפדנו ‖ [b] 𝔊 *τιμὴν δώσεις* ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔪𝔗[J] וְכֹל ‖ [d] 𝔪 + אָדָם בְּ ‖ **21** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *τῷ σπόρῳ* ‖ **22** [a] 𝔊 *μοι* ‖ **23** [a] 𝔪 הָאָרוֹן cf 23,17[c] ‖ **24** [a] Ms + גְּדוֹלִים, 𝔪 + רַבִּים ‖ **28** [a] 𝔊 + *Μωυσῆς* ‖ [b] 𝔪𝔊 לִפְנֵי ‖ **29** [a–a] 𝔪𝔄 בְּיָדוֹ ‖ **30** [a] 𝔊* *οἱ πρεσβύτεροι* ‖ [b] 𝔗 כי cf 29 ‖ **32** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔙 + אֵלָיו ‖ **34** [a] 𝔪𝔊 יְצַוֵּהוּ, 𝔊 + *κύριος*.

ג יִשְׂרָאֵל[1] אֶת־פְּנֵי מֹשֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פְּנֵי מֹשֶׁה וְהֵשִׁיב מֹשֶׁה[a] אֶת־
ב הַמַּסְוֶה עַל־פָּנָיו עַד־בֹּאוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ: ס קלט

35 1 וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם פרש
ה[1]. י[2] חס למערב. ז[2] אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם: 2 שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה[a]
מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־
ל. ג חס[3] הָעֹשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה יוּמָת: 3 לֹא־תְבַעֲרוּ[a] אֵשׁ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת: פ
ג 4 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר 4
ת ר״פ[4] אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: 5 קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב 5
ל. ג[5] לִבּוֹ יְבִיאֶהָ[a] אֶת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת: 6 וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן 6
וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים: 7 וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי 7
ח זוגין מחליפין[6]. שִׁטִּים: 8 וְשֶׁמֶן לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: 8
ח זוגין מחליפין[6]. ג ב מל וחד חס. ת ר״פ בסיפ[7] וַאֲבְנֵי־שֹׁהַם וַאֲבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן: 9 10 וְכָל־חַכַם־לֵב בָּכֶם 9 10
ג רפ[8] יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ[a] אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: 11 אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶת־[a]אָהֳלוֹ 11
ברייתא ק חד מן ב[a] חס בלישׁ וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קְרָסָיו וְאֶת־קְרָשָׁיו אֶת־בְּרִיחֹו אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־
ל. ד[10]. ד[11]. ב[12] אֲדָנָיו: 12 אֶת־הָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ: 12
ד[11]. ב[13]. י. כו פסוק ראת ראת ואת ראת. ל[14] 13 אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו [a]וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים[a]: 14 וְאֶת־ 13 14
ב. ג. ט 15 מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־[a]כֵּלֶיהָ [b]וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ[b] וְאֶת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר: 15
ד[11]. ז מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים
וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן: 16 אֵת ו מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר 16
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לֹו אֶת־[a]בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ:
יח פסוק את את ראת ראת 17 אֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־עַמֻּדָיו [a]וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֶת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר: 17
ו ר״פ את ראת ראת. ל. ד ר״פ את את ראת[14] 18 אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־מֵיתְרֵיהֶם: 19 אֶת־בִּגְדֵי 18 19
ז[15] הַשָּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו

Cp 35 [1]Mm 617. [2]Mm 546. [3]Mm 798. [4]Mm 3588. [5]Mm 3861. [6]Mm 3964. [7]Mm 645. [8]Mm 618. [9]Mm 619, Q^{occ} addidi, Or sine Q, cf Mp sub loco. [10]Mm 2692. [11]Mm 620. [12]Mm 654. [13]Mm 621. [14]Mm 2599. [15]Mm 2895.

35 [a] > 𝔪 ‖ **Cp 35,2** [a] 𝔪 יעשה; 𝔊𝔖 leg תַּעֲצ cf 𝔙 ‖ **3** [a] 𝔪 תַּבְעִירוּ ‖ **5** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗^{J} יָבִיא cf 𝔊 ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd שִׁטִּים ‖ **10** [a–a] 𝔪𝔊𝔙 וְעָשָׂה יָבוֹא ‖ **11** [a] 𝔠 nonn Mss וְאֶת, it in 12sq.16–19 ‖ **13** [a–a] > 𝔊 ‖ **14** [a] 𝔠𝔪𝔊 + כל ‖ [b–b] > 𝔪𝔊 ‖ **16** [a] 𝔠 וְאֶת ‖ **17** [a] pc Mss 𝔪 וְיָהּ.

20 לְכֹהֵן׃ 20 וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה׃ 21 וַיָּבֹאוּ[a] כָּל־ ב
21 אִישׁ אֲשֶׁר־נְשָׂאוֹ לִבּוֹ וְכֹל[b] אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־תְּרוּמַת ג
22 יְהוָה לִמְלֶאכֶת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל־עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ׃ 22 וַיָּבֹאוּ[a]
הָאֲנָשִׁים עַל־הַנָּשִׁים כֹּל נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וָנֶזֶם וְטַבַּעַת[b] וְכוּמָז ל״ג פסוק כל כל וכל. ל״ב
23 כָּל־כְּלִי[d] זָהָב וְכָל־אִישׁ[e] אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפַת[f] זָהָב לַיהוָה׃ 23 וְכָל־ ל״ח[16] וכל יוצר חפץ
אִישׁ אֲשֶׁר־נִמְצָא אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים וְעֹרֹת תמדה דכות ב מ א. ג׳[17]
24 אֵילִם מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הֵבִיאוּ׃ 24 כָּל־[a] מֵרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף ל״ח[18]. ח ר״ם בסיפ[19]. ל״ט[18]
25 וּנְחֹשֶׁת הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ עֲצֵי שִׁטִּים
25 [b]לְכָל־מְלֶאכֶת[b] הָעֲבֹדָה הֵבִיאוּ׃ 25 וְכָל־אִשָּׁה חַכְמַת־לֵב בְּיָדֶיהָ ב׳[21]. ח ר״ם בסיפ[19].
26 [a]טָווּ[a] וַיָּבִיאוּ מַטְוֶה אֶת־[b]הַתְּכֵלֶת וְאֶת־הָאַרְגָּמָן אֶת־[c]תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי ג׳[22]. ל׳[23]. ל. ג. ל. ו
26 וְאֶת־הַשֵּׁשׁ׃ 26 וְכָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לִבָּן אֹתָנָה בְּחָכְמָה טָווּ אֶת־ ח ר״ם בסיפ[19]. ג׳[23]. ל.
27 הָעִזִּים׃ 27 וְהַנְּשִׂאִם הֵבִיאוּ אֶת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת אַבְנֵי הַמִּלֻּאִים ב חד מל וחד חס[24]. ב׳
28 לָאֵפוֹד וְלַחֹשֶׁן׃ 28 וְאֶת־הַבֹּשֶׂם וְאֶת־הַשָּׁמֶן לְמָאוֹר וּלְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה ב חד מל וחד חס[25]
29 וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים׃ 29 כָּל־[a]אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב [b]לִבָּם [b][c]אֹתָם לְהָבִיא ג׳ ב מל וחד חס. ל
כג׳
29 לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד־מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְּנֵי־ כו׳
יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה׃ פ
ס[b] 30 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל
31 בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה׃ 31 וַיְמַלֵּא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה ט. ח וכל שמואל דכות
ב מ ה רוח יי
32 בִּתְבוּנָה[a] וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה׃ 32 וְלַחְשֹׁב מַחֲשָׁבֹת[a] לַעֲשֹׂת[b] בַּזָּהָב ל. ח. ב. ג חס.
יב׳ חס למערב
33 וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת׃ 33 וּבַחֲרֹשֶׁת אֶבֶן לְמַלֹּאת וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת ב ר״ם. ו ב חס ור׳ מל[27].
ב מ״ם
34 בְּכָל־מְלֶאכֶת מַחֲשָׁבֶת[a]׃ 34 וּלְהוֹרֹת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא וְאָהֳלִיאָב[a] בֶּן־ כ קמ. ב[28]
35 אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן׃ 35 מִלֵּא אֹתָם חָכְמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־[a]מְלֶאכֶת
חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת[b] הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאֹרֵג ו ול בליש
36 ע�ֹשֵׂי כָּל־מְלָאכָה וְחֹשְׁבֵי מַחֲשָׁבֹת׃ **36** 1 וְעָשָׂה בְצַלְאֵל וְאָהֳלִיאָב כת׳ ו וחד מן ח[30] קמ׳
קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות ב מ כב. ג חס
29

[16] Mm 2781. [17] Mm 622. [18] Mm 1520. [19] Mm 645. [20] Mm 623. [21] Mm 4050. [22] Mm 624. [23] Mm 625. [24] Mm 626. [25] Mm 1367. [26] Mm 4269. [27] Mm 1360. [28] Lv 10,11. [29] Mm 627. [30] Mm 475.

21 [a] ωGSV ויביאו ‖ [b] S + אישׁ ‖ **22** [a] ωGSTV ויביאו ‖ [b] > pc Mss ω; pc Mss ω + עגיל; 2 Mss G + וַעֲגִיל al ordine ‖ [c] nonn Mss G^{min}STJ וְכָל ‖ [d] pc Mss כֹּלִי ‖ [e] > ωG ‖ [f] C תרומת ‖ **24** [a] ωG* וְכָל ‖ [b–b] ω לְמִ׳ ‖ **25** [a] טוה ω ‖ [b] C ואת ‖ [c] C mlt Mss Vrs ואת ‖ **29** [a] pc Mss ωG כָּל ‖ [b–b] ω invers ‖ [c] C אִתָּם ‖ **31** [a] pc Mss ωGSTV וּבְ׳ ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd מַחֲ׳ ‖ [b] pc Mss Y וְלִ׳ ‖ **33** [a] ω –בוֹת ‖ **34** [a] cf 31,6[b] ‖ **35** [a] mlt Mss בְּכָל ‖ [b] C mlt Mss ωSTY וּבְ׳.

יג.[1] ג.[2] וְכֹל אִישׁ חֲכַם־לֵב [a]אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה[a] חָכְמָה וּתְבוּנָה בָּהֵמָּה לָדַעַת
יב חס למערב. כל אורית חס לַעֲשֹׂת אֶת־כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה:
2 2 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצַלְאֵל וְאֶל־אָהֳלִיאָב וְאֶל כָּל־אִישׁ חֲכַם־
ג לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חָכְמָה בִּלְבָבוֹ כֹּל אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ לִבּוֹ לְקָרְבָה אֶל־
יב חס למערב. ב 3 הַמְּלָאכָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: 3 וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
כל אורית חס. יב חס למערב. הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשֹׂת אֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ
יג.[3] ב 4 אֵלָיו עוֹד נְדָבָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר: 4 וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֵת
ב. ה.[4] כָּל־מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ מִמְּלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־הֵמָּה עֹשִׂים:
5 5 וַיֹּאמְרוּ[a] אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מַרְבִּים הָעָם לְהָבִיא מִדֵּי הָעֲבֹדָה
יב חס למערב. ד.[5] לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָהּ: 6 וַיְצַו מֹשֶׁה [a]וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
נב בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אַל־יַעֲשׂוּ[b] עוֹד מְלָאכָה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ
ב.[6] ג.[7] ג 7 וַיִּכָּלְא[c] הָעָם מֵהָבִיא: 7 וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה דַיָּם לְכָל־הַמְּלָאכָה
ג.[8] לַעֲשׂוֹת[a] אֹתָהּ וְהוֹתֵר[b]: ס
ג וכת׳ 8 8 וַיַּעֲשׂוּ כָּל־חַכַם[a]־לֵב בְּעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה [b]אֶת־הַמִּשְׁכָּן[c] עֶשֶׂר
יְרִיעֹת שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרֻבִים מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב
ו דמטע בטע[9]. ד[10] 9 עָשָׂה אֹתָם: 9 אׇרֶךְ הַיְרִיעָה הָאַחַת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים[c] בָּאַמָּה וְרֹחַב
אַרְבַּע בָּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אַחַת לְכָל־הַיְרִיעֹת: 10 [a]וַיְחַבֵּר
ל 10 אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת אַחַת אֶל־אַחַת וְחָמֵשׁ יְרִיעֹת[b] חִבַּר אַחַת אֶל־
11 אַחַת: 11 וַיַּעַשׂ לְלֻאֹת תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקָּצָה[a]
ו זוגין[11]. ב מל בַּמַּחְבֶּרֶת כֵּן[b] עָשָׂה בִּשְׂפַת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית:

Cp 36 [1]Mm 1520. [2]Mm 579. [3]Mm 688. [4]Mm 628. [5]Mm 1826. [6]Gn 8,2. [7]Mm 629. [8]Mm 630. [9]Okhl 222. [10]Mm 2960. [11]Mm 456.

Cp 36,1 [a–a] G ᾧ ἐδόθη ‖ **5** [a] 𝔐 וַיְדַבְּרוּ ‖ **6** [a–a] G καὶ ἐκήρυξεν, S wqrw krwz' = et proclamaverunt praecones ‖ [b] 𝔐 יעשה ‖ [c] 𝔐 ויכל ‖ **7** [a] ga'ya eras ‖ [b] G καὶ προσκατέλιπον ‖ **8** [a] 𝔐STCJ חַכְמֵי ‖ [b] G abhinc usque ad fin libri ordinem partim admodum abbreviatum et confusum praebet. Invenies 𝔐, quoad exstat, in G sub his numeris: 36,8b–9 = 37,1sq G; 36,35–38 = 37,3–6 G; 37,1–24 = 38,1–17 G; 37,29 = 38,25 G; 38,1–7 = 38,22–24 G; 38,8 = 38,26 G; 38,9–23 = 37,7–21 G; 38,20 = 38,21 G; 38,24–29 = 39,1–6 G; 38,30a = 39,7 G; 38,30b = 39,9 G; 38,31a = 39,8 G; 39,1 = 39,12 G; 39,1b–31 = 36,8a–31 G; 39,32b = 39,10 G; 39,33 = 39,13 G; 39,34 = 39,20 G; 39,35 = 39,14 G; 39,36 = 39,17 G; 39,37 = 39,16 G; 39,38 = 39,15 G; 39,40 = 39,19 G; 39,41 = 39,18 G; 39,42 = 39,22 G; 39,43 = 39,45 G; Cp 40 sine 30–32 = Cp 40 G; 40,30–32 = 38,27 G ‖ [c] 𝔐 + עֲשׂוּ ‖ **10** [a] G om 10–34 ‖ [b] 𝔐 הַ׳ ‖ **11** [a] 𝔐 בְּקָ׳ ‖ [b] 𝔐 וְכֵן.

ג קמ וכל אחנתו זקף ס״ם דכות׳ ב מ ב

12 חֲמִשִּׁים לְלָאֹת עָשָׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וַחֲמִשִּׁים לְלָאֹת עָשָׂה בִּקְצֵה
הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשֵּׁנִית מַקְבִּילֹת הַלְּלָאֹת אַחַת אֶל־אֶחָת׃
ב 13 וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קַרְסֵי זָהָב וַיְחַבֵּר אֶת־הַיְרִעֹת אַחַת ׀ אֶל־אַחַת
כל ליש חס ו ב מ ה 14 בַּקְרָסִים וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד׃ ס 14 וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל
ד דמטע בטע 15 עַל־הַמִּשְׁכָּן עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת עָשָׂה אֹתָם׃ 15 אׇרֶךְ הַיְרִיעָה
ה 16 הָאַחַת שְׁלֹשִׁים ׀ בָּאַמָּה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה
אַחַת לְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת׃ 16 וַיְחַבֵּר אֶת־חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד
ו 17 וְאֶת־שֵׁשׁ הַיְרִיעֹת לְבָד׃ 17 וַיַּעַשׂ לֻלְאֹת ׀ חֲמִשִּׁים עַל שְׂפַת הַיְרִיעָה
ז זוגין 18 הַקִּיצֹנָה בַּמַּחְבָּרֶת וַחֲמִשִּׁים לֻלְאֹת עָשָׂה עַל־שְׂפַת הַיְרִיעָה הַמְחַבֶּרֶת
ל. ח חס בליש 18 הַשֵּׁנִית׃ 18 וַיַּעַשׂ קַרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים לְחַבֵּר אֶת־הָאֹהֶל לִהְיֹת אֶחָד׃
ב. ג 19 וַיַּעַשׂ מִכְסֵה לָאֹהֶל עֹרֹת אֵלִּים מְאָדָּמִים וּמִכְסֵה עֹרֹת תְּחָשִׁים
מִלְמָעְלָה׃ ס 20 וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֲצֵי שִׁטִּים עֹמְדִים׃
ל חס 21 עֶשֶׂר אַמּוֹת אׇרֶךְ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה ב וַחֲצִי הָאַמָּה רֹחַב הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃
ג חס 22 שְׁתֵּי יָדֹת לַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלָּבֹת אַחַת אֶל־אֲחֹתָהּ כֵּן עָשָׂה לְכֹל
23 קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן׃ 23 וַיַּעַשׂ אֶת־הַקְּרָשִׁים לַמִּשְׁכָּן עֶשְׂרִים קְרָשִׁים א
יד 24 לִפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה׃ 24 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת עֶשְׂרִים
הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו וּשְׁנֵי אֲדָנִים
ב. יד 25 תַּחַת־הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד לִשְׁתֵּי יְדֹתָיו׃ 25 וְלִצֶּלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית לִפְאַת
26 צָפוֹן עָשָׂה עֶשְׂרִים קְרָשִׁים׃ 26 וְאַרְבָּעִים אַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שְׁנֵי אֲדָנִים
ב 27 תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ 27 וְלִירְכְּתֵי
ב 28 הַמִּשְׁכָּן יָמָּה עָשָׂה שִׁשָּׁה קְרָשִׁים׃ 28 וּשְׁנֵי קְרָשִׁים ׀ עָשָׂה לִמְקֻצְעֹת
ב. ג. ב 29 הַמִּשְׁכָּן בִּירֵכָתָיִם׃ 29 וְהָיוּ תוֹאֲמִם ׀ מִלְמַטָּה ׀ וְיַחְדָּו[a] יִהְיוּ[b] תַּמִּים[c] אֶל־[d]
30 רֹאשׁוֹ אֶל־הַטַּבָּעַת הָאַחַת כֵּן עָשָׂה לִשְׁנֵיהֶם לִשְׁנֵי הַמִּקְצֹעֹת׃ 30 וְהָיוּ
שְׁמֹנָה קְרָשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שִׁשָּׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי
ל 31 אֲדָנִים תַּחַת הַקֶּרֶשׁ הָאֶחָד׃ 31 וַיַּעַשׂ ׀ בְּרִיחֵי עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה
ל. כ 32 לְקַרְשֵׁי ׀ צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן ׀ הָאֶחָת׃ 32 וַחֲמִשָּׁה בְרִיחִם לְקַרְשֵׁי צֶלַע־

[12] Mm 631. [13] Cf Mm 632. [14] Okhl 222. [15] Mm 551. [16] Mm 456. [17] Mm 725. [18] Mm 633. [19] Mp sub loco. [20] Mm 634. [21] Mm 635. [22] Mm 636.

15 [a] ut 10[b] ‖ **18** [a] ga'ya eras ‖ **21** [a] 𝔐 + הָאֶחָד ‖ [b] 𝔐 א׳ ‖ **23** [a] 𝔊 קרש cf 26,18 ‖ **29** [a] 𝔐 י׳ ‖ [b] L (sub rasura) mlt Mss 𝔐𝔖𝔊𝔗𝔍 היו ‖ [c] 𝔐𝔊𝔗𝔍 תאמים ‖ [d] 26,24 עַל.

הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית וַחֲמִשָּׁה בְרִיחָם לְקַרְשֵׁי[a] הַמִּשְׁכָּן לַיַּרְכָתַיִם יָמָּה׃
33 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ הַתִּיכֹן לִבְרֹחַ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן־הַקָּצֶה אֶל־
ב. ל 34 הַקָּצֶה׃ 34 וְאֶת־הַקְּרָשִׁים צִפָּה זָהָב וְאֶת־טַבְּעֹתָם עָשָׂה זָהָב בָּתִּים
35 לַבְּרִיחָם וַיְצַף אֶת־הַבְּרִיחִם זָהָב׃ 35 וַיַּעַשׂ[a] אֶת־הַפָּרֹכֶת[a]
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב עָשָׂה אֹתָהּ[b]
ד מל בסים[23] כְּרֻבִים׃ 36 וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבָּעָה עַמּוּדֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב וָוֵיהֶם זָהָב 36
ג קמ וכל המסך דכות 37 וַיִּצֹק לָהֶם אַרְבָּעָה אַדְנֵי־כָסֶף׃ 37 וַיַּעַשׂ מָסָךְ לַפֶּתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת
ל. ד מל[24] וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה רֹקֵם׃ 38 וְאֶת־עַמּוּדָיו 38
ג[25] חֲמִשָּׁה וְאֶת־וָוֵיהֶם וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וַחֲשֻׁקֵיהֶם זָהָב וַאדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה
נְחֹשֶׁת׃ פ

37 1 וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת־הָאָרֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ סׂ[לא]
2 וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ 2 וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת
3 וּמִחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ 3 וַיִּצֹק לוֹ אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב עַל
אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעוֹת עַל־
ג. גא[1] יח מנה בתור רחר מן יח ר״פ 4 צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃ 4 וַיַּעַשׂ בַּדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב׃ 5 וַיָּבֵא אֶת־ 5
כד 6 הַבַּדִּים בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן[a]׃ 6 וַיַּעַשׂ
7 כַּפֹּרֶת זָהָב טָהוֹר אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכָּהּ[a] וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבָּהּ[b]׃ 7 וַיַּעַשׂ
8 שְׁנֵי כְרֻבִים זָהָב מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת׃ 8 כְּרוּב־
אֶחָד מִקָּצָהּ מִזֶּה וּכְרוּב־אֶחָד מִקָּצָה מִזֶּה מִן־הַכַּפֹּרֶת עָשָׂה אֶת־
קצותיו חד מן יא[2] ק כת תרי ו. ב 9 הַכְּרֻבִים מִשְׁנֵי קְצוֹתָו׃ 9 וַיִּהְיוּ[a] הַכְּרֻבִים פֹּרְשֵׂי כְנָפַיִם לְמַעְלָה
יד פסוק על אל אל[3]. ט. ב סֹכְכִים בִּכְנָפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם[b] אִישׁ אֶל־אָחִיו[b] אֶל־הַכַּפֹּרֶת
10 הָיוּ פְּנֵי הַכְּרֻבִים׃ פ 10 וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם
11 אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃ 11 וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ
12 לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ 12 וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טֹפַח סָבִיב וַיַּעַשׂ זֵר־זָהָב
13 לְמִסְגַּרְתּוֹ סָבִיב׃ 13 וַיִּצֹק לוֹ[a] אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתֵּן אֶת־הַטַּבָּעֹת

[23] Mm 637. [24] Mm 638. [25] Mm 2897. Cp 37 [1] Mm 639. [2] Mm 648. [3] Mm 4093.

32 [a] 𝔠 mlt Mss 𝔐[J] + צֶלַע ut 26,27 ‖ **35** [a–a] 𝔐 פ׳ ‖ [b] 𝔠 mlt Mss אתם ‖ **Cp 37,5** [a] 𝔊 *αὐτὴν ἐν αὐτοῖς*, 𝔐 + בָּהֶם ‖ **6** [a] 𝔐 ארכו ‖ [b] 𝔐 רחבו ‖ **9** [a] 𝔠𝔐 וְהָיוּ ‖ [b–b] 𝔐 אֶחָד אֶל־אֶחָד ‖ **13** [a] > 𝔐.

14 עַל אַרְבַּע הַפְּאֹת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רַגְלָיו׃ 14 לְעֻמַּת הַמִּסְגֶּרֶת הָיוּ ב וחס
15 הַטַּבָּעֹת בָּתִּים לַבַּדִּים לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 15 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים כה . ג
16 עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב לָשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן׃ 16 וַיַּעַשׂ [a]אֶת־ כה . יד פסוק את את ראת ראת ראת
הַכֵּלִים ׀ אֲשֶׁר עַל־הַשֻּׁלְחָן[a] אֶת־קְעָרֹתָיו וְאֶת־כַּפֹּתָיו וְאֶת מְנַקִּיֹתָיו
17 וְאֶת־הַקְּשָׂוֹת אֲשֶׁר יְסַךְּ בָּהֶן[b] זָהָב טָהוֹר׃ פ 17 וַיַּעַשׂ אֶת־ ב . חי[5]
הַמְּנֹרָה זָהָב טָהוֹר מִקְשָׁה עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה [a]יְרֵכָהּ וְקָנָהּ[a] וּבִיעֶיהָ
18 כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה הָיוּ׃ 18 וְשִׁשָּׁה קָנִים יֹצְאִים מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשָׁה ׀ כל אוריית חס
19 קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קְנֵי מְנֹרָה מִצִּדָּהּ הַשֵּׁנִי׃ 19 שְׁלֹשָׁה ד כח י
גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים בַּקָּנֶה הָאֶחָד כַּפְתֹּר וָפָרַח וּשְׁלֹשָׁה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים
בְּקָנֶה[a] אֶחָד[b] כַּפְתֹּר וָפָרַח כֵּן לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִן־הַמְּנֹרָה׃ ב[6]
20 וּבַמְּנֹרָה אַרְבָּעָה גְבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתֹּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ 21 וְכַפְתֹּר ב[7]
תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפְתֹּר תַּחַת־
22 שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשִׁשֶּׁת הַקָּנִים הַיֹּצְאִים מִמֶּנָּה[a]׃ 22 כַּפְתֹּרֵיהֶם ל
23 וְקָנֹתָם מִמֶּנָּה הָיוּ כֻּלָּהּ מִקְשָׁה אַחַת[a] זָהָב טָהוֹר׃ 23 וַיַּעַשׂ אֶת־נֵרֹתֶיהָ
24 שִׁבְעָה וּמַלְקָחֶיהָ וּמַחְתֹּתֶיהָ זָהָב טָהוֹר׃ 24 כִּכָּר[a] זָהָב טָהוֹר עָשָׂה
25 אֹתָהּ וְאֶת כָּל־כֵּלֶיהָ׃ פ 25 וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים
אַמָּה אָרְכּוֹ וְאַמָּה רָחְבּוֹ רָבוּעַ וְאַמָּתַיִם קֹמָתוֹ מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו׃
26 וַיְצַף אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־גַּגּוֹ וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קַרְנֹתָיו ד[8] . ד[9]
27 וַיַּעַשׂ לוֹ זֵר זָהָב סָבִיב׃ 27 וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב עָשָׂה־לוֹ ׀ מִתַּחַת לְזֵרוֹ ג
עַל שְׁתֵּי צַלְעֹתָיו עַל שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבַדִּים לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם׃ כה
28 וַיַּעַשׂ אֶת־הַבַּדִּים עֲצֵי שִׁטִּים וַיְצַף אֹתָם זָהָב׃ 29 וַיַּעַשׂ אֶת־שֶׁמֶן ג
הַמִּשְׁחָה קֹדֶשׁ וְאֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים טָהוֹר מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ׃ פ

38 1 וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה עֲצֵי שִׁטִּים חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ[a]
2 וְחָמֵשׁ־אַמּוֹת רָחְבּוֹ ׀ רָבוּעַ[c] וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת קֹמָתוֹ׃ 2 וַיַּעַשׂ קַרְנֹתָיו עַל
3 אַרְבַּע פִּנֹּתָיו מִמֶּנּוּ הָיוּ קַרְנֹתָיו וַיְצַף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת׃ 3 וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־

[4]Mp sub loco. [5]Mm 640. [6]Mm 298. [7]Ex 25,34. [8]Mm 641. [9]Mm 642.

16 [a–a] > 25,29 ‖ [b] מ בהֶם ‖ **17** [a–a] מ ירכָהּ קנֶיהָ ‖ **19** [a] בַּק׳ cf מ ‖ [b] מ הָא׳ ‖ **21** [a] nonn Mss S מִן־הַמְּנוֹרָה ‖ **22** [a] מ אֶחָד ‖ **24** [a] mlt Mss ככַּר ‖ **Cp 38,1** [a] מ אֹרֶךְ ‖ [b] מ רֹחַב ‖ [c] > pc Mss מ.

כְּלֵי֙ הַמִּזְבֵּ֔חַ אֶת־הַסִּיר֥וֹת וְאֶת־הַיָּעִ֖ים וְאֶת־הַמִּזְרָ֑ק אֶת־[a]כָּל־הַמִּזְלָגֹ֣ת
וְאֶת־הַמַּחְתֹ֗ת כָּל־כֵּלָיו֙ עָשָׂ֣ה נְחֹ֔שֶׁת׃ 4 וַיַּ֣עַשׂ לַמִּזְבֵּ֗חַ מִכְבָּ֛ר מַעֲשֵׂ֥ה
רֶ֖שֶׁת נְחֹ֑שֶׁת תַּ֥חַת כַּרְכֻּבּ֖וֹ מִלְמָ֥טָּה עַד־חֶצְיֽוֹ׃ 5 וַיִּצֹ֕ק אַרְבַּ֖ע טַבָּעֹ֑ת
בְּאַרְבַּ֗ע הַקְצָוֹת֙ לְמִכְבַּ֣ר הַנְּחֹ֔שֶׁת בָּתִּ֖ים לַבַּדִּֽים׃ 6 וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הַבַּדִּ֔ים
עֲצֵ֥י שִׁטִּ֖ים וַיְצַ֣ף אֹתָ֑ם נְחֹֽשֶׁת׃ 7 וַיָּבֵ֣א אֶת־הַבַּדִּ֗ים בַּטַּבָּעֹת֙ עַל
צַלְעֹ֣ת הַמִּזְבֵּ֔חַ לָשֵׂ֥את אֹתֹ֖ו בָּהֶ֑ם נָבֹ֥ב לֻ֖חֹת עָשָׂ֥ה אֹתֹֽו׃ ס
8 וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הַכִּיֹּ֣ור נְחֹ֔שֶׁת וְאֶת־כַּנֹּ֖ו נְחֹ֑שֶׁת בְּמַרְאֹ֣ת הַצֹּבְאֹ֗ת אֲשֶׁ֛ר צָבְא֥וּ
פֶּ֖תַח אֹ֥הֶל מֹועֵֽד׃ ס 9 וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הֶחָצֵ֗ר לִפְאַ֛ת [b]נֶ֥גֶב תֵּימָ֖נָה
קַלְעֵ֣י הֶחָצֵ֣ר שֵׁ֣שׁ מָשְׁזָ֔ר מֵאָ֖ה בָּאַמָּֽה׃ 10 עַמֻּדֵיהֶ֣ם עֶשְׂרִ֔ים וְאַדְנֵיהֶ֖ם
עֶשְׂרִ֣ים נְחֹ֑שֶׁת [c]וָוֵ֤י הָעַמֻּדִים֙ וַחֻשְׁקֵיהֶ֔ם כֶּ֖סֶף׃ 11 וְלִפְאַ֣ת צָפֹ֔ון מֵאָ֖ה
בָּאַמָּ֑ה [d]עַמֻּדֵיהֶ֣ם עֶשְׂרִ֔ים וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֶשְׂרִ֣ים נְחֹ֑שֶׁת [c]וָוֵ֤י הָעַמֻּדִים֙
וַחֻשְׁקֵיהֶ֔ם כֶּ֖סֶף׃ 12 וְלִפְאַ֣ת [e]יָ֗ם קְלָעִ֞ים חֲמִשִּׁ֤ים בָּאַמָּה֙ [d]עַמֻּדֵיהֶ֣ם
עֲשָׂרָ֔ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם עֲשָׂרָ֑ה [c]וָוֵ֤י הָעַמֻּדִים֙ וַחֻשְׁקֵיהֶ֔ם כֶּ֖סֶף׃ 13 וְלִפְאַ֣ת
קֵ֔דְמָה מִזְרָ֖חָה חֲמִשִּׁ֥ים אַמָּֽה׃ 14 קְלָעִ֤ים חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה֙ אַמָּ֣ה אֶל־
הַכָּתֵ֔ף [d]עַמֻּדֵיהֶ֣ם שְׁלֹשָׁ֔ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָֽׁה׃ 15 וְלַכָּתֵ֥ף הַשֵּׁנִ֖ית מִזֶּ֣ה
וּמִזֶּ֑ה לִשְׁעַ֣ר הֶחָצֵ֗ר קְלָעִ֛ים חֲמֵ֥שׁ עֶשְׂרֵ֖ה אַמָּ֑ה [d]עַמֻּדֵיהֶ֣ם שְׁלֹשָׁ֔ה
וְאַדְנֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָֽׁה׃ 16 כָּל־קַלְעֵ֥י הֶחָצֵ֖ר סָבִ֣יב שֵׁ֣שׁ מָשְׁזָֽר׃ 17 וְהָאֲדָנִ֖ים
לָ[f]עַמֻּדִים֙ נְחֹ֔שֶׁת [c]וָוֵ֤י הָעַמּוּדִים֙ וַחֻשְׁקֵיהֶ֔ם [a]כֶּ֖סֶף וְצִפּ֣וי רָאשֵׁיהֶ֑ם
כֶּ֖סֶף וְהֵ֣ם מְחֻשָּׁקִ֔ים כֶּ֖סֶף כֹּ֣ל עַמֻּדֵ֣י הֶחָצֵֽר׃ 18 וּמָסַ֣ךְ שַׁ֣עַר הֶחָצֵ֗ר
מַעֲשֵׂ֛ה רֹקֵ֖ם תְּכֵ֣לֶת וְאַרְגָּמָ֑ן וְתוֹלַ֣עַת שָׁנִ֔י וְשֵׁ֖שׁ מָשְׁזָ֑ר וְעֶשְׂרִ֣ים
אַמָּ֔ה אֹ֖רֶךְ וְקֹומָ֣ה בְרֹ֔חַב חֲמֵ֥שׁ אַמֹּ֖ות לְעֻמַּ֣ת קַלְעֵ֥י הֶחָצֵֽר׃
19 וְעַמֻּדֵיהֶ֣ם אַרְבָּעָ֔ה וְאַדְנֵיהֶ֖ם אַרְבָּעָ֑ה נְחֹ֣שֶׁת וָוֵיהֶ֗ם כֶּ֚סֶף וְצִפּ֣וי
רָאשֵׁיהֶ֔ם וַחֻשְׁקֵיהֶ֖ם כֶּ֥סֶף׃ 20 וְכָל־[a]הַיְתֵדֹ֣ת לַמִּשְׁכָּ֗ן וְלֶחָצֵר֙ [a]סָבִ֔יב
נְחֹֽשֶׁת׃ ס קסב
21 אֵ֚לֶּה פְּקוּדֵ֣י הַמִּשְׁכָּ֔ן מִשְׁכַּ֖ן הָעֵדֻ֑ת אֲשֶׁ֣ר פֻּקַּ֔ד עַל־פִּ֥י מֹשֶׁ֖ה [ס(ובּ) פרש]
עֲבֹדַ֣ת הַלְוִיִּ֔ם בְּיַד֙ אִיתָמָ֔ר בֶּן־אַהֲרֹ֖ן הַכֹּהֵֽן׃ 22 וּבְצַלְאֵ֛ל בֶּן־אוּרִ֥י

ב כח כז . ג׳ [1]
ל׳ [3] . ג
4 ל
ל . ג
5 נא[g] יח מגה בתור וחד מן יח ר״פ
6 נד . ג
7 ג[g] מל בחור וכל נביא רכזת ב מ ב . ד ב מל נב חס[9] . ב חד חס וחד מל[7]
8 יד
9 ד מל[8]
10 ד מל[8]
11 יא חס[9] ד מל[8]
12 ד מל[8] יא חס[9] . ב מל
13 ד מל[8]
14 ד מל[8]
15 ד מל[8]
16 17 ב חד חס וחד מל . ב מל . ה[10] ב מגה בלישׁ . יג[11]
18 ב חס[12]
19 ה[10] ב מגה בלישׁ
20 יג[11] . ח ר״פ בסיפ[13]
21 ה פסוק דמיין דאית בהון ב מילין חד קמ וחד פת[14] . ל
22 כל אוריית חס . ל

Cp 38 [1]Mm 2196. [2]Mm 854. [3]Mm 959. [4]Mm 639. [5]Mm 582. [6]Mm 340. [7]Mm 1539. [8]Mm 643. [9]Mm 558. [10]Mm 644. [11]Mm 2897. [12]Nu 3,37. [13]Mm 645. [14]Mp sub loco.

3 [a] 𝔠 mlt Mss 𝔖𝔗[Mss]𝔗[J] וְאֵת ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐφ' ἑκατόν* = בְּמֵאָה ‖ **10** [a] > 𝔪 ‖ **11** [a] ut 9[a] ‖ **12** [a] pc Mss 𝔪 א׳ ‖ **17** [a–a] 𝔪 וָוֵיהֶם ‖ **20** [a–a] 𝔊 *τῆς αὐλῆς*.

בֶּן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה ׀ עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ל
23 וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם בַּתְּכֵלֶת
24 וְהָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת ׀ הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃ ס 24 כָּל־הַזָּהָב[a] הֶעָשׂוּי ו. ג[15]
לַמְּלָאכָה בְּכָל מְלֶאכֶת ׀ הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי ׀ זְהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים ב. ד
25 כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 25 וְכֶסֶף פְּקוּדֵי
הָעֵדָה מְאַת כִּכַּר וְאֶלֶף ׀ וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה ׀ וְשִׁבְעִים שֶׁקֶל [a]בְּשֶׁקֶל ג
26 הַקֹּדֶשׁ׃ 26 בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר ג. ו
עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף ׀ וּשְׁלֹשֶׁת
27 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 27 וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת
אֶת ׀ אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת אֲדָנִים[a] לִמְאַת ׀ הַכִּכָּר ג. ב[16]
28 כִּכָּר לָאָדֶן׃ 28 וְאֶת־הָאֶלֶף ׀ וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת ׀ וַחֲמִשָּׁה ׀ וְשִׁבְעִים עָשָׂה ל. ו[17]. ב
29 וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק אֹתָם׃ 29 וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה ב חד חס וחד מל. ג[18]
30 שִׁבְעִים כִּכָּר וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁקֶל׃ 30 וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת ׀ אַדְנֵי ל. ב
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת ׀ מִזְבַּח ׀ הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לּוֹ ט. ב בתור
31 וְאֶת כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ 31 וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־אַדְנֵי שַׁעַר בג׳ פסוק ואת ואת ואת ואת
הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב׃
39 1 וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן ׀ וְתוֹלַעַת ׀ הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִגְדֵי־שְׂרָד ו. ל
לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה
2 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 2 וַיַּעַשׂ[a] אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
3 וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ 3 וַיְרַקְּעוּ אֶת־פַּחֵי הַזָּהָב וְקִצְּץ[a] פְּתִילִם ב
לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן וּבְתוֹךְ תּוֹלַעַת ׀ הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ ׀ יח פסוק דמיין[1]. ו. ל
4 הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ 4 כְּתֵפֹת עָשׂוּ־לוֹ חֹבְרֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו חֻבָּר׃ קצותיו חד מן יא[2] כת ק תרי ו. ל
5 וְחֵשֶׁב אֲפָדָתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כְּמַעֲשֵׂהוּ זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
6 וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 6 וַיַּעֲשׂוּ[a]
אֶת־אַבְנֵי הַשֹּׁהַם מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצֹת זָהָב מְפֻתָּחֹת פִּתּוּחֵי חוֹתָם עַל־
7 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 7 וַיָּשֶׂם[a] אֹתָם עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד אַבְנֵי זִכָּרוֹן פו לג מנה בתור

[15]Ex 3,16. [16]Mm 4223. [17]Mm 646. [18]Mm 2897. Cp 39 [1]Mm 647 et Mm 3911. [2]Mm 648.

24 [a] ⅏ ‖ **25** [a–a] > 𝔊 ‖ **27** [a] 𝔪 הָאֲ ‖ **Cp 39,2** [a] 𝔖 שׁוּ֫ ‖ **3** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗[J] וְקִצְּצוּ ‖ **6** [a] 2 Mss 𝔙 שָׂ֫ ‖ **7** [a] 𝔪𝔖 וישמו.

8 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 8 וַיַּ֫עַשׂ[a] אֶת־
חֹשֶׁן מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד[b] זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי
וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ 9 רָבוּעַ הָיָה כָּפוּל עָשׂוּ[a] אֶת־חֹשֶׁן זֶרֶת אָרְכּוֹ וְזֶרֶת 9
רָחְבּוֹ כָּפוּל׃[b] 10 וַיְמַלְאוּ־בוֹ אַרְבָּעָה טוּרֵי אָבֶן טוּר אֹדֶם פִּטְדָה 10 ג[3]
וְבָרֶקֶת הַטּוּר הָאֶחָד׃ 11 וְהַטּוּר הַשֵּׁנִי נֹפֶךְ סַפִּיר וְיָהֲלֹם׃[a] 12 וְהַטּוּר 11 ב. ג[4]
הַשְּׁלִישִׁי לֶשֶׁם שְׁבוֹ וְאַחְלָמָה׃ 13 וְהַטּוּר הָרְבִיעִי תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם 13 ב
וְיָשְׁפֵּה מוּסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב בְּמִלּוּאֹתָם׃ 14 וְהָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי־ 14 ג. ב כת כן . ב חד מל
יִשְׂרָאֵל֮ הֵנָּה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עַל־שְׁמֹתָם פִּתּוּחֵי חֹתָם֮ אִישׁ עַל־שְׁמוֹ וחד חס . ג חס בסיפ
לִשְׁנֵים עָשָׂר שָׁבֶט׃ 15 וַיַּעֲשׂוּ עַל־הַחֹשֶׁן שַׁרְשֹׁרֹת גַּבְלֹת מַעֲשֵׂה עֲבֹת 15 ב
זָהָב טָהוֹר׃ 16 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי֮ מִשְׁבְּצוֹת זָהָב וּשְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנוּ אֶת־ 16
שְׁתֵּי֮ הַטַּבָּעֹת עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 17 וַיִּתְּנוּ שְׁתֵּי֮ הָעֲבֹתֹת[a] הַזָּהָב 17 יד זוגין[5]
עַל־שְׁתֵּי הַטַּבָּעֹת עַל־קְצוֹת הַחֹשֶׁן׃ 18 וְאֵת֮ שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת 18 ל. ן וכל ראת שתי הכלית דכות[6]
נָתְנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמִּשְׁבְּצֹת וַיִּתְּנֻם עַל־כִּתְפֹת הָאֵפֹד אֶל־מוּל פָּנָיו׃ ג ב חס וחד מל[7]
19 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל־שְׂפָתוֹ 19 לא
אֲשֶׁר֮ אֶל־עֵבֶר הָאֵפֹד בָּיְתָה׃ 20 וַיַּעֲשׂוּ שְׁתֵּי טַבְּעֹת זָהָב וַיִּתְּנֵם עַל־ 20 ח[8]. ג ב חס וחד מל[7]
שְׁתֵּי֮ כִּתְפֹת הָאֵפֹד מִלְמַטָּה מִמּוּל פָּנָיו לְעֻמַּת מֶחְבַּרְתּוֹ מִמַּעַל
לְחֹשֶׁב הָאֵפֹד׃ 21 וַיִּרְכְּסוּ אֶת־הַחֹשֶׁן מִטַּבְּעֹתָיו֮ אֶל־טַבְּעֹת הָאֵפֹד 21 ל
בִּפְתִיל תְּכֵלֶת לִהְיֹת֮ עַל־חֵשֶׁב הָאֵפֹד וְלֹא֮־יִזַּח הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֵפֹד ח חס בלישׁ[9]. ב
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃[a] 22 וַיַּ֫עַשׂ[a] אֶת־[b]מְעִיל הָאֵפֹד[b] מַעֲשֵׂה 22
אֹרֶג כְּלִיל֮ תְּכֵלֶת׃ 23 וּפִי־הַמְּעִיל בְּתוֹכוֹ כְּפִי תַחְרָא שָׂפָה לְפִיו 23 ג[10]. ב
סָבִיב לֹא יִקָּרֵעַ׃ 24 וַיַּעֲשׂוּ עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל רִמֹּנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן 24 ב חד מל וחד חס
וְתוֹלַעַת שָׁנִי[a] מָשְׁזָר׃ 25 וַיַּעֲשׂוּ פַּעֲמֹנֵי זָהָב טָהוֹר וַיִּתְּנוּ אֶת־הַפַּעֲמֹנִים 25
בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל֮ סָבִיב בְּתוֹךְ הָרִמֹּנִים׃ 26 פַּ֫עֲמָן[a] 26
וְרִמֹּן פַּעֲמָן וְרִמֹּן עַל־שׁוּלֵי הַמְּעִיל סָבִיב לְשָׁרֵת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ט חס[11]. ט חס[11]
אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 27 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַכָּתֹנֶת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אֹרֶג לְאַהֲרֹן 27 ל

[3]Mm 649. [4]Mm 650. [5]Mm 565. [6]Mm 124. [7]Mm 652. [8]Mm 651. [9]Mm 725. [10]Mm 566. [11]Mm 653.

8 [a] ut 2[a] ‖ [b] ⅏G׳ הָאֵ׳ ‖ **9** [a] ⅏ עָשָׂה ‖ [b] > ⅏ ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳וַיְהִ ‖ **17** [a] ⅏ ע׳ ‖ **21** [a] ⅏ + ויעשו את־האפים כאשר צוה יהוה את־משה ‖ **22** [a] ut 2[a] ‖ [b–b] ⅏ ׳הַמְּ ‖ **24** [a] pc Mss ⅏GSV + וְשֵׁשׁ ‖ **26** [a] ⅏ + זָהָב cf GSV.

28 וְלִבָנִיו׃ 28 וְאֵת הַמִּצְנֶפֶת שֵׁשׁ וְאֶת־פַּאֲרֵי הַמִּגְבָּעֹת שֵׁשׁ וְאֶת־מִכְנְסֵי [12]ב
29 הַבָּד שֵׁשׁ מָשְׁזָר׃ 29 וְאֶת־הָאַבְנֵט שֵׁשׁ מָשְׁזָר וּתְכֵלֶת[a] וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת ל
30 שָׁנִי מַעֲשֵׂה רֹקֵם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 30 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־
צִיץ נֵזֶר־הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתַּב פִּתּוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ
31 לַיהוָה׃ 31 וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת לָתֵת עַל־הַמִּצְנֶפֶת מִלְמָעְלָה
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס
32 וַתֵּכֶל כָּל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [a]כְּכֹל ל . כל אורית חס
ס(לג) אֲשֶׁר[a] צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה [b]כֵּן עָשׂוּ[b]׃ פ 33 וַיָּבִיאוּ [a]אֶת־הַמִּשְׁכָּן[a] לו
אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחֵו וְעַמֻּדָיו ברית״ך חד מן ב[13] ק חס בלית
34 וַאֲדָנָיו׃ 34 וְאֶת־מִכְסֵה עוֹרֹת הָאֵילִם הַמְאָדָּמִים וְאֶת־מִכְסֵה עֹרֹת ל כת כן . ל
35 הַתְּחָשִׁים וְאֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ׃ 35 אֶת־[a]אֲרֹן הָעֵדֻת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת ב[14] . ו ר״פ את ואת
36 הַכַּפֹּרֶת׃ 36 אֶת־הַשֻּׁלְחָן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים׃ 37 אֶת־ ואת[15] . יג[16] . ל[17] .
37 הַמְּנֹרָה הַטְּהֹרָה אֶת־[a]נֵרֹתֶיהָ נֵרֹת הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת ד ר״פ את את ואת[15] .
38 שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃ 38 וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת ב[18] . ב[19] . י .
39 הַסַּמִּים וְאֶת מָסַךְ פֶּתַח הָאֹהֶל׃ 39 אֶת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מִכְבַּר יח פסוק ואת ואת ואת
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ ואת . ט . ז
40 אֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־[a]עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־אַדְנֶיהָ וְאֶת־הַמָּסָךְ לְשַׁעַר ג בתורי
הֶחָצֵר אֶת־מֵיתָרֶיו[b] וְיִתְדֹתֶיהָ וְאֵת כָּל־כְּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל כל אורית חס . ה
41 מוֹעֵד׃ 41 אֶת־[a]בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ אֶת־[b]בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ ד ר״פ את את ואת[15]
42 לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן׃ 42 כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־ ו[20]
43 מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הָעֲבֹדָה׃ 43 וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת־ ה בתורי
כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ
אֹתָם מֹשֶׁה׃ פ
סד **40** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
יב[1] 3 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת־מִשְׁכַּן[a] אֹהֶל מוֹעֵד׃ 3 וְשַׂמְתָּ שָׁם אֵת אֲרוֹן

[12]Ez 44,18. [13]Mm 619. [14]Mm 654. [15]Mm 2599. [16]Mm 853. [17]Mm 620. [18]Mm 655. [19]Mm 621. [20]Mm 2895. **Cp 40** [1]Mm 853.

29 [a] pc Mss ms𝔖𝔙 תּ׳ ‖ **32** [a–a] Ms m𝔗[J] כַּא׳ ‖ [b–b] > pc Mss 𝔙 ‖ **33** [a–a] 𝔊 *τὰς στολάς* ‖ **35** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗[J] ואת ‖ **37** [a] 𝔈m𝔖𝔗[Ms𝔗[J] ואת ‖ **40** [a] 𝔈 m𝔖𝔗[J]𝔙 ואת ‖ [b] m ־ֶיהָ ‖ **41** [a] 𝔈𝔖𝔙 ואת ‖ [b] m𝔖𝔗[Mss] ואת ‖ **Cp 40,2** [a] m הַמִּשְׁכָּן, it 6[a].29[b]; > 𝔈𝔊.

ת מל בתור[2]. יו פסוק את את את את
4 הָעֲלוֹת וְסַכֹּתָ עַל־הָאָרֹן אֶת־הַפָּרֹכֶת׃[a] 4 וְהֵבֵאתָ אֶת־הַשֻּׁלְחָן
ג[3]. ל וטעם באות ת. הי מל בסיפ[4]
5 וְעָרַכְתָּ אֶת־עֶרְכּוֹ וְהֵבֵאתָ אֶת־הַמְּנֹרָה וְהַעֲלִיתָ אֶת־נֵרֹתֶיהָ׃ 5 וְנָתַתָּה
יב[5]
אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב לִקְטֹרֶת לִפְנֵי אֲרֹן הָעֵדֻת וְשַׂמְתָּ אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
הי מל בסיפ[4]. ב[6]
6 לַמִּשְׁכָּן׃ 6 וְנָתַתָּה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶּתַח מִשְׁכַּן[a] אֹהֶל־מוֹעֵד׃
כט חס[7]. כט חס[7]. ו. ב
7 וְנָתַתָּ אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁם מָיִם׃ 7
כט חס[7]
8 וְשַׂמְתָּ אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב וְנָתַתָּ אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃ 9 וְלָקַחְתָּ 8 9
ת מסרק את את ואת את
אֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמָשַׁחְתָּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ
אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהָיָה קֹדֶשׁ׃ 10 וּמָשַׁחְתָּ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־ 10
ב
כָּל־כֵּלָיו וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ 11 וּמָשַׁחְתָּ 11
12 אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ׃ 12 וְהִקְרַבְתָּ אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו
13 אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְרָחַצְתָּ אֹתָם בַּמָּיִם׃ 13 וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת־אַהֲרֹן
לא
14 אֶת בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ וּמָשַׁחְתָּ אֹתוֹ וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְכִהֵן לִי׃ 14 וְאֶת־בָּנָיו
15 תַּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כֻּתֳּנֹת׃ 15 וּמָשַׁחְתָּ אֹתָם כַּאֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ אֶת־
ת חס[9]. ב בתרי לישנ
אֲבִיהֶם וְכִהֲנוּ לִי וְהָיְתָה לְהֻיֹּת לָהֶם מָשְׁחָתָם לְכְהֻנַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם׃
16 16 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה׃ ס 17 וַיְהִי 17
סד. ג[10]. כ[11]
18 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית[a] בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן׃ 18 וַיָּקֶם
פד לג מנה בתור
מֹשֶׁה אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת־אֲדָנָיו וַיָּשֶׂם אֶת־קְרָשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת־בְּרִיחָיו
כ[11]. ד מל[12]. פד לג מנה בתור. ב[13]
19 וַיָּקֶם אֶת־עַמּוּדָיו׃ 19 וַיִּפְרֹשׂ אֶת־הָאֹהֶל[a] עַל־הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת־
מִכְסֵה הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס
יח פסוק אל על על[14]. ב[15]. פד לג מנה בתור
20 וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת־הָעֵדֻת אֶל־הָאָרֹן וַיָּשֶׂם אֶת־הַבַּדִּים עַל־הָאָרֹן 20
נא[16] יח מנה בתור וחד מן יח ר״פ. ג בליש[17]
21 וַיִּתֵּן אֶת־הַכַּפֹּרֶת עַל־הָאָרֹן מִלְמָעְלָה׃ 21 וַיָּבֵא אֶת־הָאָרֹן אֶל־
פד לג מנה בתור. ד[18]. יב[4]. ח מל בתור[2]
הַמִּשְׁכָּן וַיָּשֶׂם אֶת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וַיָּסֶךְ עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 22 וַיִּתֵּן[a] אֶת־הַשֻּׁלְחָן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל יֶרֶךְ 22
נג ח[19] מנה בתור. ל
הַמִּשְׁכָּן צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת׃ 23 וַיַּעֲרֹךְ עָלָיו עֵרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה
פד לג מנה בתור
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 24 וַיָּשֶׂם אֶת־הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל 24
כז
מוֹעֵד נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן נֹגְבָּה׃ 25 וַיַּעַל הַנֵּרֹת לִפְנֵי 25

[2]Mm 556. [3]Mm 3562. [4]Mp sub loco. [5]Mm 853. [6]Mm 656. [7]Mm 657. [8]וחד כהן 1Ch 5,36. [9]Mm 725. [10]Mm 2666. [11]Mm 1991. [12]Mm 638. [13]Gn 8,13. [14]Mm 658. [15]Mm 542. [16]Mm 639. [17]Mm 938. [18]Mm 1764. [19]Mm 845.

3 [a] ‫ מ‬הַכַּפֹּרֶת ‖ **6** [a] cf 2[a] ‖ **17** [a] ‫ מG‬+ לְצֵאתָם מִמִּצְרַיִם ‖ **19** [a] G *τὰς αὐλαίας* = הַיְרִיעוֹת vel הַקְּלָעִים ‖ **22** [a] ‫ מ‬וַיָּשֶׂם cf G.

26 יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 26 וַיָּשֶׂם אֶת־מִזְבַּח הַזָּהָב פ ל מנה בתור
27 בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת׃ 27 וַיַּקְטֵר עָלָיו קְטֹרֶת סַמִּים[a] כַּאֲשֶׁר [29]ג
28 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 28 וַיָּשֶׂם אֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן׃ פ ל מנה בתור
29 וְאֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה שָׂם[a] פֶּתַח מִשְׁכַּן[b] אֹהֶל־מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת־ ג ר״פ וראת את וראת את[21] . ט . ב פסוק דמטע[22] . ב[23]
30 הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 30 וַיָּשֶׂם ח[24] . פ ל מנה בתור
אֶת־הַכִּיֹּר בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם לְרָחְצָה׃ [25]ה
31 וְרָחֲצוּ[a] מִמֶּנּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[oo] וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ כט בתור . ג[26]
32 בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָתָם אֶל־הַמִּזְבֵּחַ יִרְחָצוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה ל . ט[27]
33 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס 33 וַיָּקֶם אֶת־הֶחָצֵר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ כ[28] . ב[29]
וַיִּתֵּן אֶת־מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר
34 וַיְכַל מֹשֶׁה אֶת־[a]הַמְּלָאכָה׃ פ 34 וַיְכַס הֶעָנָן אֶת־אֹהֶל
35 מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן׃ 35 וְלֹא־יָכֹל מֹשֶׁה לָבוֹא ז ר״פ בסיפ
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד כִּי־שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַמִּשְׁכָּן׃
36 וּבְהֵעָלוֹת הֶעָנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל מַסְעֵיהֶם׃ ל וחס
37 וְאִם־לֹא יֵעָלֶה הֶעָנָן וְלֹא[a] יִסְעוּ עַד־יוֹם הֵעָלֹתוֹ׃ 38 כִּי[a] עֲנַן יְהוָה[a] ל . ו[30]
עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאֵשׁ תִּהְיֶה [b]לַיְלָה בּוֹ[b] לְעֵינֵי כָל־בֵּית־[c]יִשְׂרָאֵל כ[31] ו מנה בתור וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יה
בְּכָל־מַסְעֵיהֶם׃ צג

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים ותשעה׃
אר״ט
וחציו אלהים לא תקלל[32]
וסדרים לג

[20] Mm 580. [21] Mm 2692. [22] Mm 4153. [23] Mm 656. [24] Mm 1930. [25] Mm 659. [26] Mm 851. [27] Mm 583. [28] Mm 1991. [29] Jo 2,17. [30] Mm 758. [31] Mm 953. [32] Ex 22,27, cf Mp sub loco.

27 [a] 𝔐 + לִפְנֵי יהוה 𝔐 || 29 [a] 𝔐 + לִפְנֵי cf 𝔊 || [b] ut 2[a] || 31 [a] 𝔐 וַיִּרְחַץ || 33 [a] 𝔐𝔊𝔙 + אֶת || 37 [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 לֹא || 38 [a] > 𝔊* || [b–b] 𝔐𝔊* invers || [c] > 2 Mss 𝔊*.

LEVITICUS ויקרא

1 וַיִּקְרָ֣א אֶל־מֹשֶׁ֔ה וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה[a] אֵלָ֑יו מֵאֹ֣הֶל מוֹעֵ֔ד לֵאמֹ֖ר׃ [ס]

2 דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם אָדָ֕ם כִּֽי־יַקְרִ֥יב מִכֶּ֖ם קָרְבָּ֑ן
לַיהוָ֗ה מִן־הַבְּהֵמָה֙[a] מִן־הַבָּקָ֣ר וּמִן־הַצֹּ֔אן תַּקְרִ֖יבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶֽם׃[b]

3 אִם־עֹלָ֥ה קָרְבָּנ֖וֹ מִן־הַבָּקָ֑ר זָכָ֤ר תָּמִים֙ יַקְרִיבֶ֔נּוּ אֶל־פֶּ֥תַח אֹ֖הֶל
מוֹעֵ֥ד יַקְרִ֛יב אֹת֥וֹ לִרְצֹנ֖וֹ לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃[a] 4 וְסָמַ֤ךְ יָדוֹ֙ עַל־רֹ֣אשׁ הָעֹלָ֔ה[a]

5 וְנִרְצָ֥ה לוֹ֙ לְכַפֵּ֣ר עָלָ֔יו׃ וְשָׁחַ֛ט[a] אֶת־בֶּן־הַבָּקָ֖ר לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וְהִקְרִ֣יבוּ
בְּנֵ֤י אַהֲרֹן֙[b] הַכֹּהֲנִ֔ים[c] אֶת־הַדָּ֖ם[c] וְזָרְק֣וּ אֶת־הַדָּ֗ם עַל־הַמִּזְבֵּ֛חַ סָבִ֖יב
אֲשֶׁר־פֶּ֣תַח אֹ֔הֶל מוֹעֵֽד׃ 6 וְהִפְשִׁ֖יט[a] אֶת־הָעֹלָ֑ה וְנִתַּ֥ח[a] אֹתָ֖הּ לִנְתָחֶֽיהָ׃

7 וְנָתְנ֣וּ[a] בְּנֵ֤י אַהֲרֹן֙[ab] הַכֹּהֵ֔ן אֵ֖שׁ עַל־הַמִּזְבֵּ֑חַ וְעָרְכ֥וּ עֵצִ֖ים עַל־הָאֵֽשׁ׃
8 וְעָרְכ֡וּ בְּנֵי֩ אַהֲרֹ֨ן הַכֹּהֲנִ֜ים אֶת־הַנְּתָחִ֗ים אֵ֚ת[a]־הָרֹ֣אשׁ וְאֶת־הַפָּ֔דֶר
9 עַל־הָעֵצִ֖ים אֲשֶׁ֣ר[b] עַל־הָאֵ֑שׁ אֲשֶׁ֥ר[b] עַל־הַמִּזְבֵּ֖חַ׃ וְקִרְבּ֥וֹ וּכְרָעָ֖יו

יִרְחַ֣ץ[a] בַּמַּ֑יִם[b] וְהִקְטִ֤יר הַכֹּהֵן֙[b] אֶת־הַכֹּ֔ל הַמִּזְבֵּ֖חָה עֹלָ֣ה[c] אִשֵּׁ֥ה רֵֽיחַ־
נִיחֹ֖חַ לַיהוָֽה׃ ס 10 וְאִם־מִן־הַצֹּ֣אן[a] קָרְבָּנ֗וֹ[b] מִן־הַכְּשָׂבִ֥ים אוֹ

מִן־הָעִזִּ֖ים לְעֹלָ֣ה[c] זָכָ֣ר תָּמִ֑ים יַקְרִיבֶ֖נּוּ[d] 11 וְשָׁחַ֣ט[a] אֹת֗וֹ עַל־יֶ֙רֶךְ֙
הַמִּזְבֵּ֣חַ צָפֹ֔נָה לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה וְזָרְק֣וּ בְנֵי־אַהֲרֹ֗ן הַכֹּהֲנִים֙ אֶת־דָּמ֔וֹ עַל־
הַמִּזְבֵּ֖חַ סָבִֽיב׃ 12 וְנִתַּ֣ח[a] אֹת֗וֹ לִנְתָחָיו֙ וְאֶת־רֹאשׁ֔וֹ וְאֶת־פִּדְרֹ֖ו[b] וְעָרַ֣ךְ
הַכֹּהֵ֑ן[b] אֹתָ֗ם עַל־הָעֵצִים֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־הָאֵ֔שׁ אֲשֶׁ֖ר עַל־הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 13 וְהַקֶּ֥רֶב

Cp 1 [1]Mm 538. [2]Mm 660. [3]Mm 694. [4]Mm 422. [5]Mm 3874. [6]Mm 3065. [7]Mm 745. [8]Mp sub loco. [9]Mm 3746. [10]Mm 661. [11]Mm 44. [12]Lv 4,11. [13]Mm 662. [14]Mm 663. [15]Mm 220. [16]Mm 747. [17]Mm 845. [18]Mm 664.

Cp 1,1 [a] S tr post ויקרא ‖ **2** [a] V + *id est*; num huc tr ? ‖ [b] mGS בניכם ‖ **3** [a] > C ‖ **4** [a] S *qwrbnh* = קָרְבָּנוֹ ‖ **5** [a] G pl, it 11[a] ‖ [b] > C ‖ [c–c] > C ‖ **6** [a] mG pl, it 9[a]. 12[a].13[a] ‖ **7** [a–a] S *khn' bnj 'hrwn* = הכהנים בני אהרן cf 5.8.11 etc; > V ‖ [b] pc Mss mGSC[Ms] pl ut 5.8, prb sic l ‖ **8** [a] l c pc Mss mGSC[Ms] ואת ‖ [b–b] > C (homtel) ‖ **9** [a] cf 6[a] ‖ [b–b] G* pl ‖ [c] pc Mss (L sub rasura?) mG *(ἐστιν)* SC[J] + הוא ut 13.17 ‖ **10** [a] m + עלה cf [c] ‖ [b] mG + ליהוה ut 14 ‖ [c] > m ‖ [d] m + 3bα; G + *καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ* cf 4a ‖ **11** [a] cf 5[a] ‖ **12** [a] cf 6[a] ‖ [b–b] m יַעֲרֹךְ ה׳; GV pl.

וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ[a] בַּמַּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה ה ד פת וחד קמ[19]
14 עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ פ 14 וְאִם מִן־הָעוֹף עֹלָה
ד[20] וכל לשון ארמי וכל ד״ה דכות ב מ ז קָרְבָּנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב מִן־הַתֹּרִים[a] אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־קָרְבָּנוֹ׃
15 וְהִקְרִיבוֹ הַכֹּהֵן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה ג[21] . ט[22]
16 וְנִמְצָתָה[a] דָמוֹ עַל[b] קִיר הַמִּזְבֵּחַ׃ 16 וְהֵסִיר אֶת־מְרָאָתוֹ בְּנוֹצָתָהּ[a] ל כת ה . ל . ל
17 וְהִשְׁלִיךְ[b] אֹתָהּ[c] אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קֵדְמָה אֶל־מְקוֹם הַדֶּשֶׁן׃ 17 וְשָׁסַע ל
אֹתוֹ בִכְנָפָיו לֹא[a] יַבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֵצִים[23] ל
אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ ס

2 1 וְנֶפֶשׁ כִּי־תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיהוָה סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק ג ר״פ[1]
2 עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה׃[a] 2 וְהֵבִיאָה אֶל־[a]בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים[a] ב ר״פ
וְקָמַץ מִשָּׁם[b] מְלֹא קֻמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר ל . ג[2]
3 הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 3 וְהַנּוֹתֶרֶת
4 מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים[a] מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃ ס 4 וְכִי
ל חס בלישׁ[3] . ג מל בסיפ . ד חס תַקְרֵב קָרְבַּן מִנְחָה מַאֲפֵה תַנּוּר סֹלֶת חַלֹּת[a] מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן
5 וּרְקִיקֵי מַצּוֹת[a] מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן׃ ס 5 וְאִם־מִנְחָה עַל־הַמַּחֲבַת
6 קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן מַצָּה תִהְיֶה׃ 6 פָּתֹתָ[a] אֹתָהּ פְּתִתִים וְיָצַקְתָּ ל . ב
7 עָלֶיהָ שָׁמֶן מִנְחָה הִוא׃ ס 7 וְאִם־מִנְחַת[a] מַרְחֶשֶׁת קָרְבָּנֶךָ סֹלֶת ל
8 בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה׃ 8 וְהֵבֵאתָ[a] אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה[b] מֵאֵלֶּה לַיהוָה ד . ל[4] . ל[5]
9 וְהִקְרִיבָהּ[c] אֶל־הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁהּ אֶל־הַמִּזְבֵּחַ׃ 9 וְהֵרִים הַכֹּהֵן מִן־ ל . ל . ט[6]
הַמִּנְחָה אֶת־אַזְכָּרָתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃
10 וְהַנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קָדָשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה׃
ל פסוק כל כל וכל . ל . ל[7] 11 כָּל־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא[a] תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל־שְׂאֹר
ב[8] . כח 12 וְכָל־דְּבַשׁ לֹא־תַקְטִירוּ[b] מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ 12 קָרְבַּן רֵאשִׁית

[19] Mm 662. [20] Mm 665. [21] Mm 670. [22] Mm 583. [23] Mm 666. Cp 2 [1] Mm 680. [2] Mm 689. [3] Mm 667. [4] Mm 546. [5] Mm 210. [6] Mm 583. [7] Mm 666. [8] 2 Ch 32,12.

13 [a] cf 6[a] ‖ **14** [a] S + *lmrj'* = ליהוה ‖ **15** [a] 𝔐 צא–; G *καὶ στραγγιεῖ* et V *decurrere faciet* = וּמָצָא cf 5,9[b] ‖ [b] 𝔐 אל cf G *πρός* ‖ **16** [a] 1 c 𝔐SCTJ תו–; prp וְאֶת־נ ‖ [b] C והקטיר ‖ [c] 𝔐SCTJ אתו ‖ **17** [a] nonn Mss 𝔐GSCMsCTJ ולא ‖ **Cp 2,1** [a] 𝔐G + מנחה ‖ **2** [a–a] S *khn' br 'hrwn* = הַכֹּהֵן בֶּן־אַ ‖ [b] 𝔐G מִמֶּנָּה ‖ **3** [a] S + *hw* = היא ut 6.15 ‖ **4** [a–a] > C (homtel) ‖ **6** [a] G *καὶ διαθρύψεις*, prp וּפִתּוֹת ‖ **7** [a] 𝔐 מנחה ‖ **8** [a] G 3 sg ‖ [b] G(C) *ἂν ποιῇ* = יַעֲשֶׂה ‖ [c] 1 prb וְהַקְ ‖ **11** [a] G *ποιήσετε* = תַּעֲשׂוּ ‖ [b] pc Mss 𝔐GCJ תקריבו.

13 תַּקְרִיבוּ אֹתָם לַיהוָה וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא־יַעֲלוּ לְרֵיחַ נִיחֹחַ׃ 13 וְכָל־ ג׳ . י׳ . ל
קָרְבַּן מִנְחָתְךָ[a] בַּמֶּלַח תִּמְלָח[b] וְלֹא תַשְׁבִּית מֶלַח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ[c] ל . ל
מֵעַל מִנְחָתֶךָ[d] עַל כָּל־קָרְבָּנְךָ[a] תַּקְרִיב[a] מֶלַח[e]׃ ס 14 וְאִם־ ח׳׳ בטעמ בסיפ
תַּקְרִיב מִנְחַת בִּכּוּרִים לַיהוָה אָבִיב קָלִוי בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל[a] תַּקְרִיב ג . ל . ל
אֶת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ׃[b] 15 וְנָתַתָּ עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה 15 ל ומל . כט חס׳ . ג חס׳
הוּא[a]׃ 16 וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־אַזְכָּרָתָהּ מִגַּרְשָׂהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל־ 16 ל . ג׳
לְבֹנָתָהּ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ פ

ד 3 1 וְאִם־זֶבַח שְׁלָמִים קָרְבָּנוֹ[a] אִם מִן־הַבָּקָר הוּא מַקְרִיב אִם־ 3
ד׳ ג מנה בתור׳ זָכָר אִם־נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 2 וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־רֹאשׁ 2
ל קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ[a] פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ[b] סָבִיב׃ 3 וְהִקְרִיב[a] מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־ 3
הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ 4 וְאֵת 4
ג חס בתור שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־
ב מל בתור הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה׃ 5 וְהִקְטִירוּ אֹתָהּ[a] בְּנֵי־ 5
אַהֲרֹן[a] הַמִּזְבֵּחָה עַל־הָעֹלָה אֲשֶׁר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ[b] אִשֶּׁה
ב׳ רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ פ 6 וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים 6
ז ר״פ בסיפ . ל . ל זָכָר אוֹ נְקֵבָה תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃ 7 אִם־כֶּשֶׂב[a] הוּא מַקְרִיב 7
אֶת־קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ 8 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ 8
ז[a] קָרְבָּנוֹ וְשָׁחַט אֹתוֹ לִפְנֵי[a] אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן[b] אֶת־דָּמוֹ[c] עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ 9 וְהִקְרִיב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אִשֶּׁה לַיהוָה[a] חֶלְבּוֹ 9
ל . ה וכל ואת שתי הכליות דכות[d] הָאַלְיָה[b] תְּמִימָה לְעֻמַּת הֶעָצֶה יְסִירֶנָּה וְאֶת[c]־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה אֶת־
הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ 10 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־ 10
ג חס בתור הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־

[9]Mm 668. [10]Mm 574. [11]Mm 747. [12]Mm 657. [13]Mp sub loco. [14]Mm 689. Cp 3 [1]Mm 3065. [2]Mp sub loco. [3]Mm 671. [4]Mm 669.

12 [a] G + *κυρίῳ*, it 14[a] 3,1[a] ‖ **13** [a] G 2 pl ‖ [b] G *ἁλισθήσεται* ‖ [c] G *κυρίου* ‖ [d] G *θυσιασμάτων ὑμῶν* = מנחתיכם ‖ [e] G* pr *κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν* ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ [b] G *τῶν πρωτογενημάτων* = הבכורים ‖ **15** [a] היא C ‖ **Cp 3,1** [a] cf 2,12[a] ‖ **2** [a] G[B] + *ἐναντίον κυρίου*, ex 1 ‖ [b] G + *τῶν ὁλοκαυτωμάτων* ‖ **3** [a] GV pl ‖ **5** [a–a] > V; G + *οἱ ἱερεῖς*, it 8[b] ‖ [b] ωG* + אשר על־המזבח ut 1,8.12 ‖ **7** [a] pc Mss כֶּבֶשׂ ‖ **8** [a] G + *τὰς θύρας* cf 13[b]; S + *mrj' btr'' d* = יהוה פֶּתַח ‖ [b] G + *οἱ ἱερεῖς* cf 5[a–a] ‖ [c] ωG* הַדָּם ‖ **9** [a] G* *τῷ θεῷ* ‖ [b] GV pr cop cf 7,3[a] 8,25 Ex 29,22 ‖ [c] mlt Mss ωCC[J] את.

11 הַכְּלָיֹת יִסְרֶנָּה׃ 11 וְהִקְטִירוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ פ
12 וְאִם עֵז קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ 13 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁוֹ ג5
וְשָׁחַט[a] אֹתוֹ לִפְנֵי[b] אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן[c] אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ ד6
14 סָבִיב׃ 14 וְהִקְרִיב[a] מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ אִשֶּׁה לַיהוָה אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה
15 אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ 15 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת
וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד ג חס בתור׃
16 עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃ 16 וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה לֶחֶם אִשֶּׁה[b] לְרֵיחַ ב. ב7. יז8
17 נִיחֹחַ[a] כָּל־חֵלֶב לַיהוָה׃ 17 חֻקַּת[b] עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם ו. ל ר״פ
כָּל־חֵלֶב וְכָל־דָּם לֹא תֹאכֵלוּ׃ פ ז. ד9

ס(ג) 4 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר[b] נֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא[a] בִּשְׁגָגָה מִכֹּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה
3 וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה׃ 3 אִם הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ יֶחֱטָא לְאַשְׁמַת הָעָם ז1. ז ר״פ בסיפ. ב2
וְהִקְרִיב עַל חַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר חָטָא פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים לַיהוָה לְחַטָּאת׃ ח בטע בסיפ3
4 וְהֵבִיא אֶת־הַפָּר אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ ל3 פסוק את את בסיפ
5 עַל־רֹאשׁ הַפָּר[a] וְשָׁחַט אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה׃ 5 וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ
6 מִדַּם הַפָּר וְהֵבִיא אֹתוֹ אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד׃ 6 וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ[a]
בַּדָּם וְהִזָּה מִן־הַדָּם שֶׁבַע פְּעָמִים[b] לִפְנֵי יְהוָה אֶת־פְּנֵי[c] פָּרֹכֶת הַקֹּדֶשׁ׃ ל
7 וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַדָּם עַל־קַרְנוֹת מִזְבַּח[a] קְטֹרֶת הַסַּמִּים לִפְנֵי יְהוָה ד4 מל בתור
אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל־דַּם[b] הַפָּר יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה
8 אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 8 וְאֶת־כָּל־חֵלֶב פַּר הַחַטָּאת[a] יָרִים מִמֶּנּוּ ד
אֶת־הַחֵלֶב הַמְכַסֶּה[c] עַל[b]־הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב׃ ל
9 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר[a] עֲלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל־[a]הַכְּסָלִים
10 וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיוֹת יְסִירֶנָּה׃ 10 כַּאֲשֶׁר יוּרַם ב מל בתור. ל
11 מִשּׁוֹר זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִירָם הַכֹּהֵן עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃ 11 וְאֶת־ נ

5 Mm 670 6 Mm 671. 7 Mm 672. 8 Mm 574. 9 Mm 673. Cp 4 1 Mm 2967. 2 Mm 674. 3 Mm 747. 4 Mm 704.

13 [a] G pl ‖ [b] G + *κυρίου παρὰ τὰς θύρας* cf 8[a] ‖ [c] ωG + הכהנים ‖ **14** [a] G *καὶ ἀνοίσει* = והקטיר ‖ **16** [a] ωG + ליהוה ‖ **Cp 4,2** [a] G + *ἔναντι κυρίου*, it 4[a] ‖ **3** [a] GS suff 3 sg = תו– ‖ **4** [a] cf 2[a] ‖ **5** [a] ωG + אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־יָדוֹ ‖ **6** [a] > C ‖ [b] ωG[-BA] + בְּאֶצְבָּעוֹ ‖ **7** [a] C המ׳; C + יהוה ‖ [b] C ω הדם ‖ **8** [a] > C ‖ [b] mlt Mss ωGSC[MssC]J את ‖ **9** [a–a] > C.

ג[5].ב[6].ל עֹור הַפָּר וְאֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ עַל־רֹאשׁוֹ וְעַל־כְּרָעָיו וְקִרְבֹּו וּפִרְשֹׁו׃
ד.ל 12 וְהוֹצִיא[a] אֶת־כָּל־הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקֹום טָהֹור אֶל־
ל שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן וְשָׂרַף[a] אֹתֹו עַל־עֵצִים בָּאֵשׁ עַל־שֶׁפֶךְ הַדֶּשֶׁן יִשָּׂרֵף׃ פ
יא.ב[7].ד[8] 13 וְאִם כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנֶעְלַם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקָּהָל וְעָשׂוּ אַחַת 13
ל.ב ומל מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁמוּ׃ 14 וְנֹודְעָה הַחַטָּאת 14
ד[9] אֲשֶׁר חָטְאוּ עָלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ הַקָּהָל פַּר[a] בֶּן־בָּקָר[b] לְחַטָּאת וְהֵבִיאוּ
ו[10] אֹתֹו לִפְנֵי[c] אֹהֶל מֹועֵד׃ 15 וְסָמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ 15
הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה וְשָׁחַט[a] אֶת־הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה׃ 16 וְהֵבִיא הַכֹּהֵן 16
הַמָּשִׁיחַ מִדַּם הַפָּר אֶל־אֹהֶל מֹועֵד׃ 17 וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעֹו מִן־ 17
ל הַדָּם וְהִזָּה[a] שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת[b]׃ 18 וּמִן־הַדָּם 18
יִתֵּן[a] | עַל־קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ[b] אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מֹועֵד וְאֶת
כָּל־הַדָּם יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסֹוד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מֹועֵד[c]׃
19 19 וְאֶת כָּל־חֶלְבֹּו יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃ 20 וְעָשָׂה לַפָּר 20
ל.יג חס בתור[11].ב כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה־לֹּו וְכִפֶּר עֲלֵהֶם[a] הַכֹּהֵן וְנִסְלַח
לָהֶם׃ 21 וְהוֹצִיא[a] אֶת־הַפָּר אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרַף[a] אֹתֹו[b] כַּאֲשֶׁר 21
סד.ו[12] פת וכל תרי עשר רכות ב מ א.ד[13] שָׂרַף[a] אֶת הַפָּר הָרִאשֹׁון חַטַּאת הַקָּהָל הִוא[c]׃ פ
22 אֲשֶׁר נָשִׂיא יֶחֱטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל־מִצוֹת יְהוָה אֱלֹהָיו אֲשֶׁר 22
ל לֹא־תֵעָשֶׂינָה[a] בִּשְׁגָגָה וְאָשֵׁם׃ 23 אֹו[a]־הודַע אֵלָיו חַטָּאתֹו אֲשֶׁר חָטָא 23
ד[14] ג מגה בתור בֹּה וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנֹו שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים׃ 24 וְסָמַךְ יָדֹו עַל־ 24
רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשָׁחַט[a] אֹתֹו בִּמְקֹום אֲשֶׁר־יִשְׁחַט[a] אֶת־הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה
ד[13] חַטָּאת הִוא[b]׃ 25 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעֹו וְנָתַן עַל־קַרְנֹת 25
ב[15] מִזְבַּח הָעֹלָה[a] וְאֶת־[b]דָּמֹו יִשְׁפֹּךְ אֶל־יְסֹוד מִזְבַּח הָעֹלָה[a]׃ 26 וְאֶת־ 26
כָּל־חֶלְבֹּו יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כְּחֵלֶב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן

[5]Mm 754. [6]Lv 1,9. [7]Ez 34,6. [8]Mm 866. [9]Mm 749. [10]Mm 671. [11]Mm 675. [12]Mm 676. [13]Mm 573. [14]Mm 3065. [15]Mm 677.

12 [a] ⅏G pl ‖ **14** [a] S + *hd* = אֶחָד ‖ [b] ⅏G + תְּמִים ‖ [c] G *παρὰ τὰς θύρας*, V *ad ostium* ‖ **15** [a] GS pl ‖ **17** [a] pc Mss ⅏ + מִן־הַדָּם cf 𝔗ʲ ‖ [b] Ms ⅏G פ׳ הקדש ut 6 ‖ **18** [a] ⅏G + הכהן ‖ [b] ⅏G מִזְבַּח קְטֹרֶת הַסַּמִּים ‖ [c] > 𝔈 ‖ **20** [a] 𝔈 עליהן ‖ **21** [a] G pl ‖ [b] 𝔈 + מחוץ למחנה ‖ [c] ⅏ היא ‖ **22** [a] 𝔈 תשינה ‖ **23** [a–a] G *καὶ γνωσθῇ*, S *'n 'tjd'* = אִם נוֹדַע, it 28[a–a] ‖ **24** [a] G pl, it 29[b].33[a] ‖ [b] ⅏𝔈 היא ‖ **25** [a–a] > 𝔈 (homtel) ‖ [b] pc Mss G + כָּל.

27 מֵחַטָּאתוֹ וְנִסְלַח לוֹ׃ פ 27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא בִּשְׁגָגָה מֵעַם
28 הָאָרֶץ בַּעֲשֹׂתָהּ אַחַת מִמִּצְוֹת[a] יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תֵעָשֶׂינָה וְאָשֵׁם׃ 28 אוֹ ל
הוֹדַע[a] אֵלָיו חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא[b] וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים תְּמִימָה ב
29 נְקֵבָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃ 29 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת
30 [a]וְשָׁחַט[b] אֶת־הַחַטָּאת[a] בִּמְקוֹם הָעֹלָה׃ 30 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ ל ח[16] מנה בתור׳
בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל־
31 יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ[a]׃ 31 וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ יָסִיר כַּאֲשֶׁר הוּסַר[a] חֵלֶב מֵעַל ב[17]
זֶבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה [b]לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה[b] וְכִפֶּר ל[18,19]
32 עָלָיו הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לוֹ׃ פ 32 וְאִם־כֶּבֶשׂ[a] יָבִיא קָרְבָּנוֹ לְחַטָּאת ל[19,20]
33 נְקֵבָה תְּמִימָה יְבִיאֶנָּה׃ 33 וְסָמַךְ אֶת־יָדוֹ עַל רֹאשׁ הַחַטָּאת וְשָׁחַט[a]
34 אֹתָהּ לְחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט[a] אֶת־הָעֹלָה׃ 34 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם
הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ
35 אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ 35 וְאֶת־כָּל־חֶלְבָּהּ[a] יָסִיר כַּאֲשֶׁר יוּסַר[b] חֵלֶב־ ל[20]
הַכֶּשֶׂב מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן [c]אֹתָם הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי יְהוָה ל׳ . ז[21] . ט[22] כת׳ וכל מאשי דכות׳
וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ׃ פ

ס[a] 5 1 וְנֶפֶשׁ כִּי־תֶחֱטָא וְשָׁמְעָה קוֹל אָלָה וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה אוֹ יָדָע ג ר״פ[1] . ל
2 אִם־לֹוא יַגִּיד וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ 2 אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר[a] תִּגַּע בְּכָל־דָּבָר טָמֵא אוֹ לה מל ב[2] מנה בתור׳ . יז
בִּנְבֵלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בִּנְבֵלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בִּנְבֵלַת שֶׁרֶץ טָמֵא יא בטע לאחור . ב
3 [b]וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא טָמֵא[c] וְאָשֵׁם[b]׃ 3 אוֹ כִי יִגַּע בְּטֻמְאַת אָדָם לְכֹל
4 טֻמְאָתוֹ אֲשֶׁר יִטְמָא בָּהּ וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאָשֵׁם׃ 4 אוֹ נֶפֶשׁ כִּי
תִשָּׁבַע לְבַטֵּא בִשְׂפָתַיִם לְהָרַע ׀ אוֹ לְהֵיטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם ל . ג[3] . ל[4]
5 בִּשְׁבֻעָה וְנֶעְלַם מִמֶּנּוּ וְהוּא־יָדַע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה׃ 5 [a]וְהָיָה כִּי־
6 יֶאְשַׁם[b] לְאַחַת מֵאֵלֶּה[a] וְהִתְוַדָּה[c] אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ׃ 6 וְהֵבִיא אֶת־ ב
אֲשָׁמוֹ לַיהוָה עַל חַטָּאתוֹ[c] אֲשֶׁר חָטָא נְקֵבָה מִן־הַצֹּאן כִּשְׂבָּה אוֹ־ ח בטע בסיע[5] . ל

[16]Mm 678. [17]Da 12,11. [18]Mm 574. [19]Mm 679. [20]וחד ישר Jes 26,1. [21]Mm 664. [22]Mp sub loco. Cp 5 [1]Mm 680. [2]Mm 681. [3]Mm 227. [4]וחד ויבטא Ps 106,33. [5]Mm 747.

27 [a] pc Mss 𝔊 מִכָּל־מצות ‖ **28** [a–a] cf 23[a–a] ‖ [b] 𝔊 + עָלֶיהָ ‖ **29** [a–a] > 𝔠 (homtel) ‖ [b] cf 24[a] ‖ **30** [a] 𝔐 מזבח העלה ut 34 ‖ **31** [a] 𝔐 יסיר, it 35[b] ‖ [b–b] 𝔠 על אשי יהוה ‖ **32** [a] 𝔐 כִּשְׂבָּה ‖ **33** [a] cf 24[a] ‖ **35** [a] sic L, mlt Mss Edd בָּהּ– ‖ [b] cf 31[a] ‖ [c] > 𝔐 ‖ Cp **5,2** [a] pc Mss 𝔊 כִּי ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔠 ידע ut 3.4 ‖ **5** [a–a] > 𝔊𝔖*𝔙 (homtel?) ‖ [b] 𝔐 יחטא ‖ [c] 𝔊(𝔠[1]) + *τὴν ἁμαρτίαν* cf 𝔐.

ב שְׁעִירַת עִזִּים לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ[a] : 7 וְאִם־לֹא 7
ו תַגִּיעַ[a] יָדוֹ שֶׂה וְהֵבִיא [b]אֶת־אֲשָׁמוֹ[b] אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ־שְׁנֵי
בְנֵי־יוֹנָה לַיהוָה[c] אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה : 8 וְהֵבִיא אֹתָם אֶל־ 8
הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת־אֲשֶׁר לַחַטָּאת[a] רִאשֹׁנָה וּמָלַק[b] אֶת־רֹאשׁוֹ מִמּוּל ל 6 . ג 7 מנה מל
ל[a] עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל : 9 וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל־[a]קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׁאָר 9
עָרְפּוֹ וְלֹא יַבְדִּיל : 9 וְהִזָּה מִדַּם הַחַטָּאת עַל־[a]קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׁאָר
בַּדָּם יִמָּצֶה[a] אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת[c] הוּא : 10 וְאֶת־הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה 10 ל כת ה . ד 9 . ל 10
כַּמִּשְׁפָּט וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח לוֹ : ס
11 וְאִם־לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְנֵי־יוֹנָה וְהֵבִיא אֶת־ 11
ב חס קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂרֹנִית הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא־יָשִׂים[a] עָלֶיהָ שֶׁמֶן
ג 11 . ב ר״פ וְלֹא־יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הִיא : 12 וְהֵבִיאָהּ אֶל־הַכֹּהֵן וְקָמַץ 12
ב מל 12 . ט כת י וכל מאשי דכות הַכֹּהֵן [מִמֶּנָּה מְלוֹא קֻמְצוֹ אֶת־אַזְכָּרָתָהּ[a] וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עַל אִשֵּׁי
יְהוָה חַטָּאת הִוא : 13 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא 13
ל מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהָיְתָה[a] לַכֹּהֵן כַּמִּנְחָה[b] : ס
14 14 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : 15 נֶפֶשׁ כִּי־תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה 15
בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְהוָה וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן
בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף־שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל־הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם : 16 וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן־ 16
ג 13 מל וכל שם ברגש דכות ול בתור הַקֹּדֶשׁ יְשַׁלֵּם וְאֶת־חֲמִישִׁתוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לַכֹּהֵן וְהַכֹּהֵן יְכַפֵּר
עָלָיו בְּאֵיל הָאָשָׁם וְנִסְלַח לוֹ : פ 17 [a]וְאִם־נֶפֶשׁ כִּי[a] תֶחֱטָא 17 [b]
יא 14 ו מנה בתור וְעָשְׂתָה אַחַת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְלֹא יָדָע וְאָשֵׁם
יז וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ : 18 וְהֵבִיא אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם אֶל־הַכֹּהֵן
ח בטע בסיפ 15 . ל וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל שְׁגָגָתוֹ אֲשֶׁר־שָׁגָג וְהוּא לֹא יָדָע וְנִסְלַח לוֹ :
19 19 [a]אָשָׁם הוּא[a] אָשֹׁם אָשַׁם לַיהוָה : פ 20 [a]וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 20
ב חד חס וחד מל 16 . ג 17 20 [a]וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
יח 21 לֵאמֹר : 21 נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא וּמָעֲלָה מַעַל בַּיהוָה וְכִחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ

[6] Mp sub loco. [7] Mm 682. [8] Mm 666. [9] Mm 573. [10] וחד את השני Gn 32,20. [11] Mm 683. [12] Mm 684. [13] Mm 3038 א. [14] Mm 130. [15] Mm 747. [16] Mm 685. [17] Mm 863. [18] Mm 3471.

6 [a] ⅏G על ח׳ אשר חטא ונסלח לו cf 4,35; C ונסלח לו מח׳ ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd תשיג ‖ [b–b] G *περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ* = את־חַטָּאתוֹ ‖ [c] > S ‖ **8** [a] C לעלה ‖ [b] ⅏G + הכהן ‖ **9** [a] ⅏ אל ‖ [b] ⅏ ימצא cf 1,15[a] ‖ [c] ⅏C היא ‖ **11** [a] ⅏GS יִצֹק ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd תה– ‖ **13** [a] G(V) *τὸ δὲ καταλειφθὲν ἔσται* = וְהָיָה הַנּוֹתָר ‖ [b] G *ὡς ἡ θυσία τῆς σεμιδάλεως* ‖ **17** [a–a] G *καὶ ἡ ψυχὴ ἣ ἂν* ‖ [b] V + *per ignorantiam* ‖ **19** [a–a] > G ‖ **20** [a] hic G[Edd]V incip cp 6.

22 בְּפִקָּדוֹן אוֹ־בִתְשׂוּמֶת יָד אוֹ בְגָזֵל אוֹ עָשַׁק אֶת־עֲמִיתוֹ׃ 22 אוֹ־מָצָא
אֲבֵדָה וְכִחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל־שֶׁקֶר עַל־אַחַת מִכֹּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה הָאָדָם
23 לַחֲטֹא בָהֵנָּה׃ 23 וְהָיָה כִּי־יֶחֱטָא וְאָשֵׁם וְהֵשִׁיב אֶת־הַגְּזֵלָה אֲשֶׁר גָּזָל
אוֹ אֶת־הָעֹשֶׁק אֲשֶׁר עָשָׁק אוֹ אֶת־הַפִּקָּדוֹן אֲשֶׁר הָפְקַד אִתּוֹ אוֹ אֶת־
24 הָאֲבֵדָה אֲשֶׁר מָצָא׃ 24 אוֹ[a] מִכֹּל[b] אֲשֶׁר־יִשָּׁבַע עָלָיו לַשֶּׁקֶר וְשִׁלַּם
אֹתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשְׁתָּיו[c] יֹסֵף עָלָיו לַאֲשֶׁר־הוּא לוֹ יִתְּנֶנּוּ בְּיוֹם אַשְׁמָתוֹ׃
25 וְאֶת־אֲשָׁמוֹ יָבִיא לַיהוָה אַיִל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ לְאָשָׁם
26[a] אֶל־הַכֹּהֵן׃ 26 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל־אַחַת
מִכֹּל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לְאַשְׁמָה בָהּ׃ פ קיא

פרש 6 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו
לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל[a] מוֹקְדָהּ[a] עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־
3 הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ׃ 3 וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ[a] בַּד
וּמִכְנְסֵי־בַד[b] יִלְבַּשׁ עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ
4 אֶת־הָעֹלָה עַל[c]־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃ 4 וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו
וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־
5 מָקוֹם טָהוֹר׃ 5 וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר[a] עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר[b] וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי
6 הַשְּׁלָמִים׃ 6 אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה׃[a] ס
7 וְזֹאת[a] תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקְרֵב[b] אַהֲרֹן בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פְּנֵי
8 הַמִּזְבֵּחַ׃ 8 וְהֵרִים מִמֶּנּוּ[a] בְּקֻמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־
הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה[b] רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ
9 לַיהוָה׃ 9 וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ[a] אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם
10 קָדֹשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד יֹאכְלוּהָ׃ 10 לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נְתַתִּי

[19] Ps 62,11. [20] Mm 3471. [21] Mm 686. [22] Mm 909. [23] Qoh 2,21. [24] Mm 679. [25] 1 Ch 21,3. Cp 6 [1] Mm 686. [2] S 20,8. [3] Mm 2842. [4] Mm 687. [5] Ex 22,4. [6] Mm 688. [7] Mm 856. [8] Mm 847. [9] Mm 3937. [10] Mm 2038. [11] Mm 689. [12] Mm 4235. [13] Mm 690. [14] Mm 783.

24 [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J] + דָּבָר ‖ [c] mlt Mss 𝔐𝔖𝔗[MsJ] תּוֹ– cf 16; 𝔊[BA](𝔙) *καὶ τὸ πέμπτον* = חֻמְשִׁית ‖ **25** [a–a] > 𝔐𝔊 cf 15 ‖ **Cp 6,2** [a] mlt Mss מ min; 𝔐 ׳הַמ; 1 הַ– ‖ [b] 𝔊* + *οὐ σβεσθήσεται* cf 5.6 ‖ **3** [a] 𝔐𝔖𝔗𝔗[J] מִדֵּי ‖ [b] pc Mss יְחִיו ut 16,4 ‖ [c] 𝔊 *ἀπό*; 𝔖 *d'l* = אֶל־על ‖ **5** [a] 𝔗 ונתן ‖ [b] > 𝔊* ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd בה– ‖ **7** [a] Ms 𝔊𝔙 זאת ‖ [b] 𝔐 הקריבו; 𝔊(𝔗[J]𝔙) *ἣν προσάξουσιν* = אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ ‖ **8** [a] 𝔗𝔐𝔗[Ms] נָּה– ‖ [b] 𝔗 הובח, 𝔐 הָ֫חָה; Ms 𝔐𝔊 + אשה ut 2,2 etc ‖ **9** [a] 𝔐𝔊 sg.

ל. ה דסמיכ בתור׳ 11 אַתָּה[a] מֵאֹשֶׁי[b] קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הֽוּא[c] כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם׃ 11 כָּל־זָכָר בִּבְנֵי
ה[15] אַהֲרֹן[a] יֹאכְלֶנָּה חָק־עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָה כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם
יִקְדָּשׁ׃ ס 12 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 13 זֹאת קָרְבַּן אַהֲרֹן ס(ו)
ב חס וּבָנָיו אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת
ל. ל. ג[16] מִנְחָה[a] תָּמִיד מַחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתָהּ בָּעָרֶב[b]׃ 14 עַל־מַחֲבַת
ז[17]. ב. ל. ל. ב. ח וכל אשה ריח ניחח דכות בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה מָרְבֶּכֶת תָּבִיאֶנָּה[a] תַּפְתִּינֵי[b] מִנְחַת פִּתִּים תַּקְרִיב[c] רֵיחַ־
ה[16] נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 15 וְהַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ תַּחְתָּיו מִבָּנָיו יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חָק־
ל. ל עוֹלָם[a] לַיהוָה כָּלִיל תָּקְטָר׃ 16 וְכָל־מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא
ט[18] תֵאָכֵל׃ פ 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 18 דַּבֵּר אֶל־
ג אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הַחַטָּאת בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשָּׁחֵט
ב. ה דסמיכ בתור׳ הע׳ ר״פ מיחד[20] הָעֹלָה תִּשָּׁחֵט הַחַטָּאת לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ 19 הַכֹּהֵן
ל. יג חס׳. ט[19] הַמְחַטֵּא אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ תֵּאָכֵל בְּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד׃
ב. ו ה[22] מנה בתור׳. ב 20 כָּל אֲשֶׁר־יִגַּע בִּבְשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל־הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזֶּה
יג חס[21]. ל עָלָיו[a] תְּכֻבָּס[b] בְּמָקוֹם קָדֹשׁ׃ 21 וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל־בּוֹ יִשָּׁבֵר
ל. ל. ל וְאִם־בִּכְלִי נְחֹשֶׁת בֻּשְּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם׃ 22 כָּל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים
ה דסמיכ בתור׳. ה[23] ו ה[22] מנה בתור יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא[a]׃ 23 וְכָל־חַטָּאת אֲשֶׁר יוּבָא[a] מִדָּמָהּ
ט[18]. ד אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ לֹא תֵאָכֵל בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ פ
כה יג[1] מנה ר״פ. ז[2] ו[3] מנה בתור 7 1 וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשָׁם קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הֽוּא׃ 2 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר
כ[4] יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָאָשָׁם[a] וְאֶת־דָּמוֹ יִזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ
ג ר״פ ואת את ראת את[5]. ה וכל ואת שתי הכליות רכות[6] סָבִיב׃ 3 וְאֶת כָּל־חֶלְבּוֹ יַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת[a] הָאַלְיָה וְאֶת־הַחֵלֶב
הַמְכַסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב[b]׃ 4 וְאֵת שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן
אֲשֶׁר עַל־הַכְּסָלִים וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת עַל־הַכָּבֵד עַל־הַכְּלָיֹת יְסִירֶנָּה׃
5 5 וְהִקְטִיר אֹתָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה לַיהוָה אָשָׁם הֽוּא׃ 6 כָּל־זָכָר
6 7 בַּכֹּהֲנִים יֹאכְלֶנּוּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ יֵאָכֵל קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הֽוּא׃ 7 כְּחַטָּאת
ז[2] ו[3] מנה בתור׳

[15] Mm 2476. [16] Mm 693. [17] Mm 546. [18] Mm 690. [19] Q היא suppressi, cf Lv 13,20, Dt 13,16 et Mp sub loco. [20] Mm 944. [21] Mm 783. [22] Mm 678. [23] Mm 691. Cp 7 [1] Mm 856. [2] Mm 4108. [3] Mm 831. [4] Mm 677. [5] Mm 2692. [6] Mm 669.

10 [a] G *aὐτοῖς* || [b] pc Mss ɯGV יהוה ־ ut 11 || [c] היא C || **11** [a–a] G *τῶν ἱερέων* || **13** [a] ɯG למ׳ || [b] ɯ בֵּין הָעַרְבַּיִם || **14** [a] GV 3 sg || [b] crrp? prp תְּפַתְּנָה (a פתת) sec S || [c] G *θυσίαν* || **15** [a] > G* || **20** [a] ɯ עליו || [b] ɯGSC יְכַבֵּס || **22** [a] G + *κυρίου* || **23** [a] ɯ יָבוֹא || **Cp 7,2** [a] G + *ἔναντι κυρίου* || **3** [a] G pr cop cf 3,9[b] || [b] ɯG ins ואת כל הַחֵלֶב אשר על־הַקֶּרֶב.

8 כֶּאָשָׁם תּוֹרָה אַחַת לָהֶם הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ לוֹ יִהְיֶה׃ 8 וְהַכֹּהֵן
ב הַמַּקְרִיב אֶת־עֹלַת אִישׁ עוֹר הָעֹלָה אֲשֶׁר הִקְרִיב[a] לַכֹּהֵן[b] לוֹ[c] יִהְיֶה׃
ל״ר״פ וכל ומ״פ וכל . ל. ח[7] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב . ג[8]
9 וְכָל־מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַּתַּנּוּר וְכָל־נַעֲשָׂה בַּמַּרְחֶשֶׁת וְעַל־מַחֲבַת[a]
10 לַכֹּהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ[b] תִּהְיֶה׃ 10 וְכָל־מִנְחָה בְּלוּלָה־בַשֶּׁמֶן
וַחֲרֵבָה לְכָל־בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו׃ פ ל[9]. ג

כה יז[10] מנה ר״פ . ז ר״פ בסיפ[a] 11 וְזֹאת תּוֹרַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יַקְרִיב[b] לַיהוָה׃ 12 אִם עַל־
ג מל בסיפ תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב | עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה חַלּוֹת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן
וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחָים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת[a] חַלֹּת בְּלוּלֹת[a] בַּשָּׁמֶן׃ ב
13 עַל־חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל־זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו׃
ה[11]. ל 14 וְהִקְרִיב[a] מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל־קָרְבָּן[a] תְּרוּמָה לַיהוָה לַכֹּהֵן הַזֹּרֵק אֶת־
ד דַּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה׃ 15 וּבְשַׂר זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו[a] בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ
16 יֵאָכֵל לֹא־יַנִּיחַ[b] מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר׃ 16 וְאִם־נֶדֶר | אוֹ נְדָבָה זֶבַח קָרְבָּנוֹ
ל. ג[12] בְּיוֹם הַקְרִיבוֹ אֶת־זִבְחוֹ יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת[a] וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל[a]׃
17 וְהַנּוֹתָר[a] מִבְּשַׂר הַזֶּבַח בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃ 18 וְאִם הֵאָכֹל[a]
יֵאָכֵל מִבְּשַׂר־זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא
ג[13] ב מנה בפסרק יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא׃ 19 וְהַבָּשָׂר
ג[13] ב מנה בפסוק אֲשֶׁר־יִגַּע בְּכָל־טָמֵא לֹא יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף[a] וְהַבָּשָׂר כָּל־טָהוֹר
20 יֹאכַל בָּשָׂר׃ 20 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל בָּשָׂר מִזֶּבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר
21 לַיהוָה וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ 21 וְנֶפֶשׁ כִּי־
ב. ג ר״פ[14]
ד רפי בסיפ[15] . תִגַּע בְּכָל־טָמֵא בְּטֻמְאַת אָדָם אוֹ | בִּבְהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּכָל־שֶׁקֶץ[a]
ל וכל קריא שרץ טמא טָמֵא וְאָכַל מִבְּשַׂר־זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
מֵעַמֶּיהָ׃ פ

ד בטע בסיפ[16] 22 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 23 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
ד. ו. ל קמ כָּל־חֵלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב וָעֵז לֹא תֹאכֵלוּ׃ 24 וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב טְרֵפָה
ל[17]. ל וחס יֵעָשֶׂה לְכָל־מְלָאכָה וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֻהוּ׃ 25 כִּי[a] כָּל־אֹכֵל חֵלֶב מִן־

[7] Mm 692. [8] Mm 693. [9] Mm 3935. [10] Mm 856. [11] Mm 694. [12] Mm 695. [13] Mm 1130. [14] Mm 680. [15] Mm 829. [16] Mm 696. [17] Mm 210.

8 [a] 𝔐 יקריבו ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] > 𝔖, it 9[b] ‖ **9** [a] 𝔐 המ׳ ‖ [b] cf 8[c] ‖ **11** [a] 𝔊𝔖𝔙 om cop ‖ [b] 𝔐𝔊 pl ‖ **12** [a–a] > 𝔊 ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ἓν ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτοῦ* ‖ **15** [a] 𝔊 + *αὐτῷ ἔσται* cf 14 ‖ [b] 𝔊 pl ‖ **16** [a–a] > 𝔊 ‖ **17** [a] 𝔗 + מזבח ‖ **18** [a] 𝔐 אָכֹל ‖ **19** [a] 𝔐 ה׳; > 𝔊𝔖𝔙 ‖ **21** [a] pc Ms 𝔐𝔖𝔗[Ms] שרץ ut 5,2 ‖ **25** [a] > 𝔊.

הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב[b] מִמֶּנָּה אִשֶּׁה[c] לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת
26 מֵעַמֶּיהָ׃ 26 וְכָל־דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לָעוֹף וְלַבְּהֵמָה׃ 27
27 כָּל־נֶפֶשׁ[a] אֲשֶׁר־תֹּאכַל כָּל־דָּם וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ פ
28 28 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 29 [a]דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] 29
לֵאמֹר הַמַּקְרִיב אֶת־זֶבַח שְׁלָמָיו לַיהוָה יָבִיא אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
30 מִזֶּבַח שְׁלָמָיו׃ 30 יָדָיו תְּבִיאֶינָה אֶת אִשֵּׁי יְהוָה אֶת־הַחֵלֶב עַל־הֶחָזֶה
יְבִיאֶנּוּ אֵת[a] הֶחָזֶה[b] לְהָנִיף אֹתוֹ תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ 31 וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן 31
32 אֶת־הַחֵלֶב הַמִּזְבֵּחָה וְהָיָה הֶחָזֶה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו׃ 32 וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין
33 תִּתְּנוּ תְרוּמָה לַכֹּהֵן[a] מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם׃ 33 הַמַּקְרִיב אֶת־דַּם הַשְּׁלָמִים
ה וכל ואת שתי הכלית דכות[23] . ו זונין[24] 34 וְאֶת־הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה׃ 34 כִּי אֶת־חֲזֵה
הַתְּנוּפָה[a] וְאֶת שׁוֹק הַתְּרוּמָה לָקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי
ו שַׁלְמֵיהֶם[b] וָאֶתֵּן אֹתָם לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחָק־עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי
ל יִשְׂרָאֵל׃ 35 זֹאת מִשְׁחַת אַהֲרֹן וּמִשְׁחַת בָּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה בְּיוֹם 35
הַקְרִיב אֹתָם לְכַהֵן לַיהוָה׃ 36 אֲשֶׁר[a] צִוָּה יְהוָה לָתֵת לָהֶם בְּיוֹם 36
ב משחו אתם מאת בני ישראל חקת עולם לדרתם׃ 37 זֹאת הַתּוֹרָה 37
ה[26] . ג[27] . ל[28] ב מל בלישׁ לָעֹלָה לַמִּנְחָה[a] וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים׃
יג פסוק את את בסיפ ל[29] 38 אֲשֶׁר[a] צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי[b] בְּיוֹם צַוֹּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ל . ל וכל וידבר דכות ב מ ב לְהַקְרִיבָם אֶת־קָרְבְּנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינָי׃ פ
יב ר״פ . ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת[1] 8 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו ס(ה)
ל . ז . ב . ג אִתּוֹ וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת שְׁנֵי
ד[2] מל בתור וכל נביא דכות ב מ ג . ג[3] הָאֵילִם וְאֵת סַל הַמַּצּוֹת׃ 3 וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הַקְהֵל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל 3
ב[4] מוֹעֵד׃ 4 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקָּהֵל[a] הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח 4
אֹהֶל מוֹעֵד׃ 5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה 5
לַעֲשׂוֹת׃ 6 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו וַיִּרְחַץ אֹתָם בַּמָּיִם׃ 6
יג פסוק את את בסיפ 7 וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַכֻּתֹּנֶת וַיְחַגֵּר אֹתוֹ בָּאַבְנֵט וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ אֶת־הַמְּעִיל 7

18 Mm 673. 19 וחד לָעוֹף Prv 26,2. 20 Mm 697. 21 Mm 696. 22 Mm 679. 23 Mm 669. 24 Mm 2036. 25 Mm 562. 26 Mm 698. 27 Mm 699. 28 Mm 700. 29 וחד בצותו Ez 10,6. Cp 8 1 Mm 2135. 2 Mm 879. 3 Mm 701. 4 Mm 702.

25 [b] nonn Mss 𝔐[Mss]𝔗 pl ‖ [c] 𝔖 קרבן ‖ **27** [a] 𝔐 הַנ׳ ‖ **29** [a–a] 𝔐𝔊 ואל־ב׳ י׳ תדבר ‖ **30** [a] mlt Mss 𝔊𝔗[ʸ] ואת ע ‖ [b] 𝔊 *τὸν λοβὸν τοῦ ἥπατος* = יֹתֶרֶת הַכָּבֵד? ‖ **32** [a] 𝔖 *lmrjʾ* = ליהוה ‖ **34** [a] > 𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔗[ʲ] יכם– ‖ **36** [a] 𝔊 *καθά* cf 38[a] ‖ **37** [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms] ולו׳ ‖ **38** [a] 𝔊 *ὃν τρόπον* cf 36[a] ‖ [b] > 𝔖 ‖ **Cp 8,4** [a] 𝔊 *καὶ ἐξεκκλησίασεν* = וַיַּקְהֵל cf 3.

ל.
חצי התורה בפסוק
פד לג מנה בתורי

ל. פד לג מנה בתורי וחד מן ב פסוק וישם וישם

לג פסוק את את את בסיפ. פד לג מנה בתורי

8 וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הָאֵפֹד וַיַּחְגֹר אֹתוֹ בְּחֵשֶׁב הָאֵפֹד וַיֶּאְפַּד לוֹ בּוֹ׃ 8 וַיָּשֶׂם
9 עָלָיו אֶת־הַחֹשֶׁן וַיִּתֵּן אֶל[a]־הַחֹשֶׁן אֶת־הָאוּרִים וְאֶת־הַתֻּמִּים׃ 9 וַיָּשֶׂם
עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשֶׂם[a] עַל־הַמִּצְנֶפֶת אֶל־מוּל פָּנָיו אֵת צִיץ
10 הַזָּהָב נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 10 וַיִּקַּח מֹשֶׁה[a] אֶת־
שֶׁמֶן[a] הַמִּשְׁחָה[b] וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם[b]׃
11 וַיִּז מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים וַיִּמְשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ[a] וְאֶת־כָּל־ ב״ה
כֵּלָיו וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ לְקַדְּשָׁם׃ 12 וַיִּצֹק מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל ג
13 רֹאשׁ אַהֲרֹן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ׃ 13 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן
וַיַּלְבִּשֵׁם כֻּתֳּנֹת[a] וַיַּחְגֹּר אֹתָם אַבְנֵט[a] וַיַּחֲבֹשׁ לָהֶם מִגְבָּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה ב וחס. ב מל בלישׁ[6]
14 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 14 וַיַּגֵּשׁ[a] אֶת פַּר הַחַטָּאת וַיִּסְמֹךְ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־ ז״ל
15 יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ פַּר הַחַטָּאת׃ 15 וַיִּשְׁחָט[a] וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־[b]הַדָּמ
וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וַיְחַטֵּא[c] אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־ ד מל בתורי[9]
16 הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ[c] וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו׃ 16 וַיִּקַּח[a] אֶת־ י״ו
כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת
17 וְאֶת־חֶלְבְּהֶן[b] וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה הַמִּזְבֵּחָה׃ 17 וְאֶת־הַפָּר וְאֶת־עֹרוֹ וְאֶת־ ג״ה
בְּשָׂרוֹ וְאֶת־פִּרְשׁוֹ שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
18 מֹשֶׁה׃ 18 וַיַּקְרֵב[a] אֵת אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ[b] אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם ל
19 עַל־רֹאשׁ[c] הָאָיִל׃ 19 וַיִּשְׁחָט[a] וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ ג קמ
20 סָבִיב׃ 20 וְאֶת־הָאַיִל נִתַּח לְנִתָחָיו וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־ ה[12]. לפ
21 הַנְּתָחִים וְאֶת־הַפָּדֶר׃ 21 [a]וְאֶת־הַקֶּרֶב[a] [b]וְאֶת־הַכְּרָעַיִם[b] רָחַץ בַּמָּיִם ל. ג
וַיַּקְטֵר מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הָאַיִל הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הִוא לְרֵיחַ־נִיחֹחַ אִשֶּׁה יג[13]. ג[14]
22 הוּא לַיהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 22 וַיַּקְרֵב[a] אֶת־הָאַיִל הַשֵּׁנִי
אֵיל הַמִּלֻּאִים וַיִּסְמְכוּ[b] אַהֲרֹן וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאָיִל׃

[5] Mm 703. [6] Mp sub loco. [7] Mm 356. [8] Mm 915. [9] Mm 704. [10] Mm 745. [11] Mm 570. [12] Mm 872. [13] Mm 574. [14] Mm 575.

8 [a] 𝔐𝔊𝔖 על ‖ **9** [a] 𝔐 ויתן ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἀπό τοῦ ἐλαίου* = משׁ׳ ‖ [b–b] 𝔊 tr post 11 ‖ **11** [a] 𝔊 + *καὶ ἡγίασεν αὐτό* = ויקדשהו ut 15 ‖ **13** [a] 𝔐 Vrs pl ‖ **14** [a] 𝔊 + *Μωυσῆς*, it 16[a]. 18[a]. 19[a]. 22[a]. 24[a]. 28[a] ‖ **15** [a] > 𝔈; 𝔐 cj c 14, prb sic l cf 19[a]. 23[a] ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗[Ms]) *ἀπό*, l frt מן ‖ [c–c] > 𝔈 (homtel) ‖ **16** [a] cf 14[a] ‖ [b] 𝔐 בֵּיהן—, it 25[a] ‖ **18** [a] 𝔐 ויגש; cf 14[a] ‖ [b] 𝔐𝔊 sg ut 14, it 22[b] ‖ [c] > 𝔈 ‖ **19** [a] cf 14[a]; 𝔖 *wnksh mwsy* = וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה—; prb huc tr : cf 15[a] ‖ **21** [a–a] 𝔐 cj c 20 ‖ [b–b] 𝔐 והכ׳ ‖ **22** [a] cf 14[a] ‖ [b] cf 18[b].

23 וַיִּשְׁחָטo[a] | וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִדָּמוֹ וַיִּתֵּן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־אַהֲרֹן הַיְמָנִית וְעַל־ 23
24 בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית: 24 וַיַּקְרֵב[a] אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן
ג קמ וחד מן ז[15] בטע מרעימין וחד מן נא[16] זורגין בטע . ח[17] . כה
ח[17] . ו וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מִן־הַדָּם עַל־תְּנוּךְ אָזְנָם הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדָם הַיְמָנִית
וְעַל־בֹּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרֹק מֹשֶׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:
ז פסוק את ואת ראת ואת ראת ואת ראת[18] 25 וַיִּקַּח אֶת־הַחֵלֶב וְאֶת־הָאַלְיָה וְאֶת־כָּל־הַחֵלֶבo[a] אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב 25
וְאֵת יֹתֶרֶת הַכָּבֵד וְאֶת־שְׁתֵּי הַכְּלָיֹת וְאֶת־חֶלְבְּהֶן[a] וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין:
ל 26 וּמִסַּל הַמַּצּוֹת[a] אֲשֶׁר | לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חַלַּת מַצָּה אַחַת וְחַלַּת לֶחֶם 26
ב . פד לג מנה בתור שֶׁמֶן אַחַת וְרָקִיק אֶחָד וַיָּשֶׂם עַל־הַחֲלָבִים וְעַל שׁוֹק הַיָּמִין: 27 וַיִּתֵּן 27
אֶת־הַכֹּל עַל כַּפֵּי אַהֲרֹן וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיָּנֶף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה: 28 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיַּקְטֵר[a] הַמִּזְבֵּחָה עַל־ 28
יג . יט[19] . כ[20] הָעֹלָה מִלֻּאִים הֵם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה הוּא לַיהוָה: 29 וַיִּקַּח מֹשֶׁה 29
יג אֶת־הֶחָזֶה וַיְנִיפֵהוּ תְנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵיל הַמִּלֻּאִים לְמֹשֶׁה הָיָה
לְמָנָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: 30 וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִן־ 30
ב . כא[21] . כב[22] הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּז עַל־אַהֲרֹן עַל־a[a] בְּגָדָיו וְעַל־בָּנָיו וְעַל־
יח פסוק את את בִּגְדֵי בָנָיו אִתּוֹ[b] וַיְקַדֵּשׁ אֶת־אַהֲרֹן אֶת[c]־בְּגָדָיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בִּגְדֵי
ראת ראת . ז[23] בָנָיו אִתּוֹ[b]: 31 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו בַּשְּׁלוּ אֶת־הַבָּשָׂר ל
ג פֶּתַח[a] אֹהֶל מוֹעֵד[b] וְשָׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בְּסַל הַמִּלֻּאִים
ה . ד וחס כַּאֲשֶׁר צִוֵּיתִי[c] לֵאמֹר אַהֲרֹן וּבָנָיו יֹאכְלֻהוּ: 32 וְהַנּוֹתָר בַּבָּשָׂר 32
ז דגש[24] . ב וּבַלֶּחֶם בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: 33 וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים 33
יט[25] עַד יוֹם מְלֹאת יְמֵי מִלֻּאֵיכֶם כִּי שִׁבְעַת יָמִים יְמַלֵּא אֶת־יֶדְכֶם[a]:
34
כא[26] . יב חס למערב . ח[27] 34 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: 35 וּפֶתַח 35
אֹהֶל מוֹעֵד[a] תֵּשְׁבוּ יוֹמָם וָלַיְלָה שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת
ז מל ג[28] מנה בתור . ח[29] . יג חס האלה[30] יְהוָה וְלֹא תָמֻתוּ כִּי־כֵן צֻוֵּיתִי[b]: 36 וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וּבָנָיו אֵת כָּל־ 36
לא[31] הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: ס צז

[15] Mm 705. [16] Mm 915. [17] Mm 742. [18] Mm 2135. [19] Mm 574. [20] Mm 575. [21] Mm 703. [22] Mm 567. [23] Mm 2895. [24] Mm 351. [25] Mm 706. [26] Mm 53. [27] Mm 2965. [28] Mm 314. [29] Mm 2811. [30] Mm 707. [31] Mm 1360.

23 [a] prb huc tr : cf 15[a] ‖ **24** [a] cf 14[a] ‖ **25** [a] cf 16[b] ‖ **26** [a] **G** *τῆς τελειώσεως* = המלאים, ex 31 ‖ **28** [a] cf 14[a] ‖ **30** [a] mlt Mss ω Vrs **C**[J] ועל cf Ex 29,21 ‖ [b–b] > **G**[B*A] ‖ [c] mlt Mss ωGS**C**[Ms]**C**[J] ואת ‖ **31** [a] **G** *ἐν τῇ αὐλῇ* = בַּחֲצַר? ‖ [b] > **C**, it 35[a]; **G** + *ἐν τόπῳ ἁγίῳ* ‖ [c] GS**C** pass, l prb צִוָּה ut 35 10,13, cf 10,18[a] ‖ **33** [a] pc Mss ωGS pl ‖ **35** [a] cf 31[b] ‖ [b] **G** *ἐνετείλατό μοι κύριος ὁ θεός*.

פרש **9** 1 וַיְהִי֙ בַּיּ֣וֹם הַשְּׁמִינִ֔י קָרָ֥א מֹשֶׁ֖ה לְאַהֲרֹ֑ן וּלְבָנָ֣יו [a]וּלְזִקְנֵ֔י ל
2 יִשְׂרָאֵ֖ל׃ [a] 2 וַיֹּ֣אמֶר אֶל־אַהֲרֹ֗ן קַח־לְךָ֞ עֵ֤גֶל בֶּן־בָּקָר֙ לְחַטָּ֔את וְאַ֖יִל
3 לְעֹלָ֑ה תְּמִימִ֖ם וְהַקְרֵ֥ב לִפְנֵ֖י יְהוָֽה׃ 3 וְאֶל־[a]בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל תְּדַבֵּ֣ר ל׳ 1. ד׳ 2
לֵאמֹ֑ר קְח֤וּ שְׂעִיר־עִזִּים֙ לְחַטָּ֔את וְעֵ֥גֶל וָכֶ֖בֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָ֥ה תְמִימִ֖ם
4 לְעֹלָֽה׃ 4 וְשׁ֤וֹר וָאַ֙יִל֙ לִשְׁלָמִ֔ים לִזְבֹּ֖חַ לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וּמִנְחָ֕ה בְּלוּלָ֖ה ה
5 בַּשָּׁ֑מֶן כִּ֣י הַיּ֔וֹם יְהוָ֖ה נִרְאָ֥ה [a]אֲלֵיכֶֽם׃ 5 וַיִּקְח֗וּ אֵ֚ת אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔ה מֹשֶׁ֖ה
6 אֶל־פְּנֵ֣י אֹהֶ֣ל מוֹעֵ֑ד וַיִּקְרְב֖וּ כָּל־הָעֵדָ֥ה וַיַּעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ 6 וַיֹּ֣אמֶר ט׳[3] וכל צוררת הבית דכות׳ ב מ׳ ד׳
מֹשֶׁ֗ה זֶ֚ה הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁר־צִוָּ֣ה יְהוָ֔ה תַּעֲשׂ֖וּ וְיֵרָ֥א אֲלֵיכֶ֖ם כְּב֥וֹד יְהוָֽה׃
7 7 וַיֹּ֤אמֶר מֹשֶׁה֙ אֶל־אַהֲרֹ֔ן קְרַ֖ב אֶל־הַמִּזְבֵּ֑חַ וַעֲשֵׂ֞ה [a]אֶת־חַטָּאתְךָ֣ ט׳[4]. ב׳[5]
וְאֶת־עֹלָתֶ֗ךָ וְכַפֵּ֥ר בַּעַדְךָ֛ וּבְעַ֥ד הָעָ֖ם [b]וַעֲשֵׂ֣ה אֶת־קָרְבַּ֣ן הָעָ֑ם וְכַפֵּ֥ר ג׳. ד׳[6]. ד׳[6]
8 בְּעַדָ֖ם כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה יְהוָֽה׃ 8 וַיִּקְרַ֣ב אַהֲרֹ֗ן אֶל־הַמִּזְבֵּ֙חַ֙ וַיִּשְׁחַ֣ט אֶת־ ג׳ ס״פ. ה׳ פת׳[7]. ט׳[4]
9 עֶ֚גֶל הַחַטָּ֣את [a]אֲשֶׁר־לֽוֹ׃ [a] 9 וַיַּקְרִ֥בוּ בְנֵי־אַהֲרֹ֖ן אֶת־הַדָּ֣ם אֵלָ֑יו וַיִּטְבֹּ֤ל ח״ס ב׳ מנה בליש[8]
אֶצְבָּעוֹ֙ בַּדָּ֔ם וַיִּתֵּ֖ן עַל־קַרְנ֣וֹת הַמִּזְבֵּ֑חַ וְאֶת־הַדָּ֗ם יָצַ֛ק אֶל־יְסוֹד ד׳ מל׳ בתור׳[9]
10 הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 10 וְאֶת־הַחֵ֙לֶב֙ וְאֶת־הַכְּלָיֹ֔ת וְאֶת־הַיֹּתֶ֖רֶת מִן־הַכָּבֵ֑ד מִן־ ה׳ וכל ואת שתי הכליות דכות׳[10]
11 הַחַטָּ֔את הִקְטִ֖יר הַמִּזְבֵּ֑חָה כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה יְהוָ֥ה אֶת־מֹשֶֽׁה׃ 11 וְאֶת־
12 הַבָּשָׂ֣ר וְאֶת־הָעֹ֔ור שָׂרַ֥ף בָּאֵ֖שׁ מִח֥וּץ לַמַּחֲנֶֽה׃ 12 וַיִּשְׁחַ֖ט אֶת־הָעֹלָ֑ה
וַיִּמְצְא֣וּ בְנֵי אַהֲרֹ֗ן אֵלָיו֙ אֶת־הַדָּ֔ם וַיִּזְרְקֵ֖הוּ עַל־הַמִּזְבֵּ֥חַ סָבִֽיב׃ ב׳ וחס׳
13 13 וְאֶת־הָעֹלָ֖ה הִמְצִ֣יאוּ אֵלָ֑יו לִנְתָחֶ֖יהָ וְאֶת־הָרֹ֥אשׁ וַיַּקְטֵ֖ר עַל־ ג׳[11]. ל׳. ל״ן. ג׳ בליש[12]
14 הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 14 וַיִּרְחַ֥ץ אֶת־הַקֶּ֖רֶב וְאֶת־הַכְּרָעָ֑יִם וַיַּקְטֵ֥ר עַל־הָעֹלָ֖ה
15 הַמִּזְבֵּֽחָה׃ 15 וַיַּקְרֵּ֣ב אֶת קָרְבַּ֣ן הָעָ֔ם וַיִּקַּ֞ח אֶת־שְׂעִ֤יר הַחַטָּאת֙ אֲשֶׁר
16 לָעָ֔ם וַיִּשְׁחָטֵ֖הוּ וַיְחַטְּאֵ֣הוּ כָרִאשֹׁ֑ון׃ 16 וַיַּקְרֵ֖ב אֶת־הָעֹלָ֑ה [a]וַיַּעֲשֶׂ֖הָ ל׳. ל׳. ב׳
17 כַּמִּשְׁפָּֽט׃ 17 וַיַּקְרֵ֖ב אֶת־הַמִּנְחָ֑ה וַיְמַלֵּ֥א כַפֹּ֛ו [a]מִמֶּ֖נָּה וַיַּקְטֵ֥ר עַל־ ט׳ בליש[12]
18 הַמִּזְבֵּ֖חַ מִלְּבַ֣ד עֹלַ֥ת הַבֹּֽקֶר׃ 18 וַיִּשְׁחַ֤ט אֶת־הַשֹּׁור֙ וְאֶת־הָאַ֔יִל זֶ֖בַח ה׳[13]
הַשְּׁלָמִ֑ים אֲשֶׁ֥ר לָעָ֖ם וַיַּמְצִ֣אוּ בְנֵי אַהֲרֹ֗ן אֶת־הַדָּם֙ אֵלָ֔יו וַיִּזְרְקֵ֖הוּ עַל־ ב׳ וחס׳
19 הַמִּזְבֵּ֥חַ סָבִֽיב׃ 19 וְאֶת־הַחֲלָבִ֗ים מִן־הַשֹּׁור֙ וּמִן־הָאַ֔יִל הָאַלְיָ֖ה

Cp 9 [1]Mm 847. [2]Mm 585. [3]Mm 3937. [4]Mm 583. [5]Mm 708. [6]Mm 709. [7]Mm 710. [8]Mm 667. [9]Mm 704. [10]Mm 669. [11]Mm 2983. [12]Mm 4235. [13]Mm 872.

Cp 9,1 [a–a] dl? cf 3[a] ‖ **3** [a] ⅏G וְזִקְנֵי ‖ **4** [a] G(ST𝔊^{L}V) *ὀφθήσεται* = יראה cf 6 וירא ‖ **7** [a–a] > 𝔖 (homtel) ‖ [b] G *τοῦ οἴκου σου* cf 16,17 ‖ **8** [a–a] > G* ‖ **16** [a] 𝔖 קרבן ‖ **17** [a] ⅏G כַּפָּיו.

לה [a]וְהַמְּכַסֶּה וְהַכְּלָיֹת[a] וְיֹתֶרֶת הַכָּבֵד׃ 20 וַיָּשִׂימוּ[a] אֶת־הַחֲלָבִים עַל־ 20
הֶחָזוֹת וַיַּקְטֵר[b] הַחֲלָבִים הַמִּזְבֵּחָה׃ 21 וְאֵת הֶחָזוֹת וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין 21
הֵנִיף אַהֲרֹן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה[a] מֹשֶׁה[b]׃ 22 וַיִּשָּׂא 22
ידיו חד מן ה כת ק חס . ב חס[14] אַהֲרֹן אֶת־יָדָו אֶל[a]־הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מֵעֲשֹׂת הַחַטָּאת וְהָעֹלָה
כט בתר וְהַשְּׁלָמִים׃ 23 וַיָּבֹא מֹשֶׁה [c]וְאַהֲרֹן[c] אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ וַיְבָרְכוּ 23
ג . ל[15] . ל[16] אֶת־[a]הָעָם וַיֵּרָא[a] כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־[a]כָּל־הָעָם׃ 24 וַתֵּצֵא[a] אֵשׁ מִלִּפְנֵי 24
ב יְהוָה וַתֹּאכַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַחֲלָבִים וַיַּרְא[a] כָּל־הָעָם
ל וַיָּרֹנּוּ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם׃
ה[1] **10** 1 וַיִּקְחוּ בְּנֵי־אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא[a] אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֵן **10**
לה . יד בטע[2] אֵשׁ וַיָּשִׂימוּ עָלֶיהָ[b] קְטֹרֶת וַיַּקְרִבוּ לִפְנֵי יְהוָה[c] אֵשׁ זָרָה[c] אֲשֶׁר[c] לֹא
ג . לט מל בתר צִוָּה[d] אֹתָם׃ 2 וַתֵּצֵא[a] אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמֻתוּ לִפְנֵי 2
יְהוָה׃ 3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן הוּא[a] אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה | לֵאמֹר
ל ל . ל בִּקְרֹבַי אֶקָּדֵשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶכָּבֵד
ב[3] וַיִּדֹּם אַהֲרֹן׃ 4 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־מִישָׁאֵל[a] וְאֶל אֶלְצָפָן[b] בְּנֵי עֻזִּיאֵל[c] 4
ה בתרי טעמ[4] . ה[5] דֹּד אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם קִרְבוּ שְׂאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם מֵאֵת[a] פְּנֵי־הַקֹּדֶשׁ
ב חד חס וחד מל[6] אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ 5 וַיִּקְרְבוּ[a] וַיִּשָּׂאֵם בְּכֻתָּנְתָּם אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה׃ 6 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וּלְאֶלְעָזָר[a] וּלְאִיתָמָר[a] | 6
ו . ב[7] . ל בָּנָיו[b] רָאשֵׁיכֶם אַל[c]־תִּפְרָעוּ | וּבִגְדֵיכֶם לֹא־תִפְרֹמוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְעַל
כל ד מנה בתור וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח כָּל־הָעֵדָה יִקְצֹף וַאֲחֵיכֶם כָּל־בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת־הַשְּׂרֵפָה
ב אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה׃ 7 וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ פֶּן־תָּמֻתוּ כִּי־ 7
שֶׁמֶן מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה׃ פ
ב . ל ר״פ 8 וַיְדַבֵּר[a] יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 9 יַיִן וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ | אַתָּה | וּ סו
ד . ד קמ וכל יחזק נקיבה אתנח וס״פ דכות[10] . ג[11] וּבָנֶיךָ[a] אִתָּךְ בְּבֹאֲכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד[a] וְלֹא תָמֻתוּ חֻקַּת עוֹלָם

[14]Mm 711. [15]Mm 1227. [16]Mm 712. Cp 10 [1]Mm 640. [2]Mm 3948. [3]Mm 3247. [4]Mm 2991. [5]Mm 713. [6]1Ch 23,22. [7]Mm 1215. [8]Mm 3593. [9]Mm 953. [10]Mm 172. [11]Mm 920.

19 [a–a] 𝔊 *καὶ τὸ στέαρ τὸ κατακαλύπτον ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τοὺς δύο νεφροὺς καὶ τὸ στέαρ τὸ ἐπ' αὐτῶν* cf 4,9 ‖ **20** [a] 𝔐𝔊𝔖 sg ‖ [b] 𝔊 pl ‖ **21** [a] mlt Mss 𝔐𝔊 + יְהוָה אֶת, prb sic l; 𝔖 pass ‖ [b] > 𝔗 ‖ **22** [a] 𝔐𝔊𝔖 על ‖ **23** [a] 𝔊 + *πάντα* ‖ **24** [a] 𝔐𝔗[J] pl ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔊 *καὶ Αβιουδ* ‖ [b] 𝔐𝔖𝔗[Ms] עֲלֵיהֶן ‖ [c–c] > 𝔗 ‖ [d] 𝔊 + *κύριος*; 𝔘 pass ‖ **4** [a] 𝔊* *Μισαδαι* ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 אליצפן ‖ [c] 𝔗 עזאל, 𝔊[B] *Αζιηλ* ‖ **5** [a] 𝔗 ויקריבו ‖ **6** [a] 𝔐 ואל א׳ ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *τοὺς καταλελειμμένους* cf 12 ‖ [c] 𝔐 לא ‖ **9** [a] 𝔊 + *ἢ προσπορευομένων ὑμῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον.*

10 לְהַבְדִּיל[a] בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל[b] וּבֵין הַטָּמֵא[a] וּבֵין
11 הַטָּהוֹר׃ וּלְהוֹרֹת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הַחֻקִּים[a] אֲשֶׁר דִּבֶּר
12 יְהוָה אֲלֵיהֶם בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה[a] אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל
אֶלְעָזָר וְאֶל־אִיתָמָר ׀ בָּנָיו הַנּוֹתָרִים קְחוּ אֶת־הַמִּנְחָה הַנּוֹתֶרֶת מֵאִשֵּׁי
13 יְהוָה וְאִכְלוּהָ מַצּוֹת אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא׃ 13 וַאֲכַלְתֶּם
אֹתָהּ בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ כִּי חָקְךָ־בְּנֶךָ וְחָק־בָּנֶיךָ הִוא מֵאִשֵּׁי יְהוָה כִּי־כֵן צִוִּיתִי׃
14 וְאֶת־חֲזֵה הַתְּנוּפָה וְאֶת־שׁוֹק הַתְּרוּמָה תֹּאכְלוּ בְּמָקוֹם טָהוֹר[a]
אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ אִתָּךְ כִּי־חָקְךָ וְחָק־בָּנֶיךָ נִתְּנוּ מִזִּבְחֵי שַׁלְמֵי
15 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 שׁוֹק הַתְּרוּמָה וַחֲזֵה הַתְּנוּפָה עַל אִשֵּׁי הַחֲלָבִים
יָבִיאוּ לְהָנִיף תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ וּלְבָנֶיךָ[a] אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם
16 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃[b] 16 וְאֵת ׀ שְׂעִיר הַחַטָּאת דָּרֹשׁ דָּרַשׁ מֹשֶׁה
וְהִנֵּה שָׂרַף וַיִּקְצֹף עַל־אֶלְעָזָר וְעַל־אִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן הַנּוֹתָרִם
17 לֵאמֹר׃ 17 מַדּוּעַ לֹא־אֲכַלְתֶּם אֶת־הַחַטָּאת[a] בְּמָקוֹם הַקֹּדֶשׁ[b] כִּי קֹדֶשׁ
קָדָשִׁים הִוא[b] וְאֹתָהּ ׀ נָתַן לָכֶם[c] לָשֵׂאת אֶת־עֲוֹן הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם
18 לִפְנֵי יְהוָה׃ 18 הֵן לֹא־הוּבָא אֶת־דָּמָהּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה אָכוֹל
19 תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי[a]׃ 19 וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה הֵן
הַיּוֹם הִקְרִיבוּ אֶת־חַטָּאתָם וְאֶת־עֹלָתָם לִפְנֵי יְהוָה וַתִּקְרֶאנָה אֹתִי
20 כָּאֵלֶּה וְאָכַלְתִּי חַטָּאת הַיּוֹם הֲיִיטַב[a] בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 20 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה
וַיִּיטַב בְּעֵינָיו׃ פ

11 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם׃[a] 2 דַּבְּרוּ
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחַיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ[a] מִכֹּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
3 עַל־הָאָרֶץ׃ 3 כֹּל ׀ מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת שֶׁסַע[a] פְּרָסֹת מַעֲלַת[b]
4 גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ 4 אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי הַגֵּרָה

[12]Mm 714. [13]Mm 715. [14]Ex 35,34. [15]Mm 250. [16]Mm 2811. [17]Mm 122. [18]Mm 716. [19]Mm 747. [20]Mm 501. [21]Mm 60. [22]Mm 717. [23]Mm 718. Cp 11 [1]Mm 852. [2]Mm 719. [3]Mm 3964. [4]Mm 1405. [5]Mm 64.

10 [a] GS om cop ‖ [b–b] > C ‖ **11** [a] C הדברים ‖ **12** [a] C יהוה ‖ **14** [a] G *ἁγίῳ* cf 13.17 ‖ [b] G *καὶ ὁ οἶκός σου* = וּבֵיתֶךָ ‖ **15** [a] ωG + וְלִבְנֹתֶיךָ ‖ [b] G + *τῷ Μωυσῇ* ‖ **17** [a] ga'ya eras ‖ [b–b] > C ‖ [c] G + *φαγεῖν* = לֶאֱכֹל ‖ **18** [a] SCMsTY pass cf 8,31[c]; G *μοι συνέταξεν κύριος*; S + verba ex 8,31 ‖ **19** [a] G *μὴ ἀρεστόν*, 1 frt הֲיֵ ‖ **Cp 11,1** [a] C להם; > GV ‖ **2** [a] > C ‖ **3** [a] pc Mss ωGS + שְׁתֵּי ut Dt 14,6 ‖ [b] GSV pr cop.

וּמְמַפְרִיסֵי הַמַּפְרֶסֶת[a] אֶת־הַגָּמָל כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה[b] אֵינֶנּוּ
מַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ 5 וְאֶת־הַשָּׁפָן כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הוּא וּפַרְסָה[b]
לֹא יַפְרִיס טָמֵא הוּא לָכֶם׃ 6 [a]וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת כִּי־מַעֲלַת גֵּרָה הִוא
וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסָה טְמֵאָה הִוא לָכֶם[a]׃ 7 וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס
פַּרְסָה הוּא וְשֹׁסַע שֶׁסַע פַּרְסָה וְהוּא גֵּרָה לֹא־יִגָּר[a] טָמֵא הוּא לָכֶם׃
8 מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ 9 [a]אֶת־
זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמַּיִם
בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים אֹתָם תֹּאכֵלוּ׃ 10 וְכֹל[a] אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת
בַּיַּמִּים וּבַנְּחָלִים מִכֹּל שֶׁרֶץ הַמַּיִם וּמִכֹּל נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בַּמָּיִם
שֶׁקֶץ הֵם לָכֶם׃ 11 וְשֶׁקֶץ יִהְיוּ לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ וְאֶת־
נִבְלָתָם תְּשַׁקֵּצוּ׃ 12 כֹּל[a] אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בַּמָּיִם שֶׁקֶץ
הוּא לָכֶם׃ 13 וְאֶת־אֵלֶּה תְּשַׁקְּצוּ מִן־הָעוֹף לֹא יֵאָכְלוּ[a] שֶׁקֶץ
הֵם אֶת־הַנָּשֶׁר וְאֶת־הַפֶּרֶס וְאֶת הָעָזְנִיָּה׃ 14 וְאֶת־הַדָּאָה וְאֶת־הָאַיָּה
לְמִינָהּ׃ 15 [a]אֵת[b] כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ׃ 16 וְאֶת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס
וְאֶת־הַשָּׁחַף[a] וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃ 17 וְאֶת־הַכּוס וְאֶת־הַשָּׁלָךְ וְאֶת־
הַיַּנְשׁוּף׃ 18 וְאֶת־הַתִּנְשֶׁמֶת וְאֶת־הַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָם׃ 19 [a]וְאֶת
הַחֲסִידָה[b] הָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְאֶת־הַדּוכִיפַת[c] וְאֶת־הָעֲטַלֵּף׃ 20 [a]כָּל
שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם׃ ס 21 [a]אַךְ אֶת־
זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל שֶׁרֶץ הָעוֹף הַהֹלֵךְ עַל־אַרְבַּע אֲשֶׁר־לָ[a]הֶם כְּרָעַיִם
מִמַּעַל לְרַגְלָיו לְנַתֵּר בָּהֶן[c] עַל־הָאָרֶץ׃ 22 אֶת־אֵלֶּה מֵהֶם תֹּאכֵלוּ
אֶת־הָאַרְבֶּה לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַסָּלְעָם לְמִינֵהוּ וְאֶת־הַחַרְגֹּל לְמִינֵהוּ וְאֶת־
הֶחָגָב לְמִינֵהוּ׃ 23 וְכֹל[a] שֶׁרֶץ הָעוֹף אֲשֶׁר־לוֹ אַרְבַּע רַגְלִים שֶׁקֶץ
הוּא לָכֶם׃ 24 וּלְאֵלֶּה תִּטַּמְּאוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

ה ג כת ה וב בליש שם ברגש כת א[a]

ל

ל.ל

ל.ל

ל

ל.ל

ל.ל

ל.ל

ל.ל ז זוגיין[a]

ל

ל.ל

ל.ל

ל[9] . ד[10] . כן פסוק ואת ואת ואת ראת ראת . ה[11] . ב

יד.ל

ל.ל

נ.ל.ל.ל

לן חד מן יז[12] כת כן

ך[13] . חן[14] . יך פסוק את את ואת ואת ראת ראת

ך[10] . ל.יד.ל.יד

ב[15] . יד

ג ר״פ[16] . ב חס[17]

[6]Mm 1405. [7]Mm 720. [8]Mm 2036. [9]Mm 721. [10]Mm 722. [11]Mm 768. [12]Mm 1795. [13]Mm 396. [14]Mm 640. [15]Qoh 12,5. [16]Mm 2803. [17]Lv 11,31.

4/5 [a] 𝔊 + *καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας* (it 𝔊 Dt 14,7) cf 3 ‖ [b–b] > 𝔗 (homtel) ‖ **6** [a–a] > 𝔗 (homtel) ‖ **7** [a] 𝔪 יגור cf Dt 14,8 ‖ **9** [a] Ms 𝔪𝔊𝔖 ואת ‖ **10** [a] 𝔪 + במים cf 𝔊 ‖ **12** [a] nonn Mss 𝔪𝔊𝔖 וכל ‖ **13** [a] 𝔪 תאכלו ‖ **15** [a] v 15 > $\mathfrak{G}^{B*Amin}$, it Dt 14,14 ‖ [b] mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗^{Y} ואת ‖ **16** [a] 𝔪𝔊 + לְמִינוֹ ‖ **19** [a] 𝔊* pr *καὶ γλαῦκα* = והתחמס ut 16 Dt 14,15 ‖ [b] 𝔊 + *καί*, ins frt ואת ‖ [c] 𝔪 הדגיפת ‖ **20** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗^{J} וכל ‖ **21** [a] > 𝔗𝔊^{Mss} ‖ [b] 𝔗 Vrs לו ‖ [c] mlt Mss 𝔪 בהם ‖ **23** [a] pc Mss 𝔊* כל.

25 וְכָל־הַנִּשְׂא מִנִּבְלָתָם[a] יְכַבֵּס בְּגָדָיו[b] וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 26 לְכָל־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הוּא מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֶׁסַע אֵינֶנָּה[b] שְׁסַעַת וְגֵרָה אֵינֶנָּה
27 מַעֲלָה טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם[c] יִטְמָא׃ 27 וְכָל | הוֹלֵךְ עַל־
כַּפָּיו[a] בְּכָל־הַחַיָּה הַהֹלֶכֶת עַל־אַרְבַּע טְמֵאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ
28 בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ 28 וְהַנֹּשֵׂא [a]אֶת־נִבְלָתָם[a] יְכַבֵּס בְּגָדָיו
29 וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב טְמֵאִים הֵמָּה לָכֶם׃ ס 29 וְזֶה לָכֶם הַטָּמֵא
בַּשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ הַחֹלֶד וְהָעַכְבָּר[a] וְהַצָּב לְמִינֵהוּ[b]׃
30 וְהָאֲנָקָה וְהַכֹּחַ וְהַלְטָאָה וְהַחֹמֶט וְהַתִּנְשָׁמֶת׃ 31 אֵלֶּה הַטְּמֵאִים
לָכֶם בְּכָל[a]־הַשֶּׁרֶץ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם בְּמֹתָם יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
32 וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל־עָלָיו מֵהֶם | בְּמֹתָם יִטְמָא מִכָּל־כְּלִי־עֵץ אוֹ בֶגֶד
אוֹ־עוֹר אוֹ שָׂק כָּל־כְּלִי אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה[ד] מְלָאכָה בָּהֶם בַּמַּיִם יוּבָא[a]
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְטָהֵר׃ 33 וְכָל־כְּלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִפֹּל מֵהֶם אֶל־
34 תּוֹכוֹ כֹּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא וְאֹתוֹ תְשַׁבֵּרוּ׃ 34 מִכָּל־הָאֹכֶל אֲשֶׁר
יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבוֹא עָלָיו מָיִם יִטְמָא וְכָל־מַשְׁקֶה אֲשֶׁר יִשָּׁתֶה בְּכָל־
כְּלִי יִטְמָא׃ 35 וְכֹל אֲשֶׁר־יִפֹּל מִנִּבְלָתָם | עָלָיו יִטְמָא תַּנּוּר וְכִירַיִם
יִתָּץ[a] טְמֵאִים הֵם וְטְמֵאִים יִהְיוּ לָכֶם׃ 36 אַךְ מַעְיָן[a] וּבּוֹר מִקְוֵה־מָיִם
37 יִהְיֶה טָהוֹר וְנֹגֵעַ בְּנִבְלָתָם יִטְמָא׃ 37 וְכִי יִפֹּל מִנִּבְלָתָם עַל־כָּל־
38 זֶרַע זָרוּעַ אֲשֶׁר יִזָּרֵעַ טָהוֹר הוּא׃ 38 וְכִי יֻתַּן־מַיִם עַל־זֶרַע[a] וְנָפַל
39 מִנִּבְלָתָם עָלָיו טָמֵא הוּא לָכֶם׃ ס 39 וְכִי יָמוּת מִן־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר־הִיא[a] לָכֶם לְאָכְלָה הַנֹּגֵעַ בְּנִבְלָתָהּ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
40 וְהָאֹכֵל מִנִּבְלָתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְהַנֹּשֵׂא [a]אֶת־
41 נִבְלָתָהּ[a] יְכַבֵּס בְּגָדָיו[b] וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 41 וְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ
עַל־הָאָרֶץ שֶׁקֶץ הוּא לֹא יֵאָכֵל׃ 42 כֹּל[a] הוֹלֵךְ עַל־גָּחוֹן[b] וְכֹל | הוֹלֵךְ

[18]Mm 3909. [19]Mm 1788. [20]Mm 935. [21]Mm 241. [22]Mp sub loco. [23]Lv 11,24. [24]Mm 2484. [25]Mm 210. [26]Mm 591. [27]Mm 691. [28]Mm 945. [29]Dt 21,4. [30]Mm 723. [31]Mm 724. [32]Littera ו major est quam aliae litterae.

25 [a] 𝔠 pc Mss 𝔖 את־נ׳ ut 28.40 || [b] 𝔪 + ורחץ במים cf 40[b] || 26 [a] pc Mss 𝔊*𝔖 וכל || [b] > 𝔊 || [c] pc Mss 𝔊 בְּנִבְלָתָם || 27 [a] 𝔠 גחון || 28 [a–a] 𝔪𝔊 מִנּ׳ ut 25 || 29 [a] 𝔪 –בור || [b] > 𝔊* || 31 [a] 𝔪𝔊 מכל || 32 [a] 𝔪 יָבוֹא, 𝔊 *βαφήσεται* || 35 [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗[ʲ]𝔙 pl || 36 [a] 𝔪 𝔊 מעין מים || 38 [a] 𝔪 הַזֹּ; 𝔊 pr *πᾶν* = כָּל־ || 39 [a] 𝔠 הוא || 40 [a–a] 𝔊 *ἀπὸ θνησιμαίων αὐτῶν* = מנבלתם ut 25 || [b] 𝔊* + *καὶ λούσεται ὕδατι* cf 25[b] || 42/43 [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 וכל || [b] mlt Mss ו maj.

ג[18] קמ׳ ול׳ בליש׳. בז[19] מל ט[20] מנה בתור׳ ג בסיפ׳ וכל׳ משלי׳ וקהלת דכות׳ ב מ ה

ג ב חס׳ וחד מל[21]

כג ר״פ

ז׳

ל. ל. ל. בז׳ ול׳ בסיפ׳[22]

ב חס׳[23]

ד קמ׳ וכל בשק אחנה וס״פ דכות׳[24]. לז[25]. ד[26]. ה[27].

ה[28]

ז מל׳ בתור׳. ל

ל

ל. ל

ל[22]. ל

ל. ב בתור׳[29]. ז[30]

נ[31]

יא כת׳ י בתור׳

ח פסוק כל וכל כל. בז[10] מל ט[20] מנה בתור׳ ג בסיפ׳ וכל משלי׳ וקהלת דכות׳ ב מ ה.

חצי אותיות בתור׳[32]

בז[19] מל ט[20] מנה בתור׳ ג בסיפ׳ וכל׳ משלי׳ וקהלת דכות׳ ב מ ה

עַל־אַרְבַּע עַד[c] כָּל־מַרְבֵּה רַגְלַיִם לְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ
ל. יג ס״פ[33] לֹא תֹאכְלוּם כִּי־שֶׁקֶץ הֵם׃ 43 אַל־תְּשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־
ט[34] כת חס א ול בלישׁ. ג. ל 44 הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ[d] וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָהֶם וְנִטְמֵתֶם בָּם׃ 44 כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי[a] וְלֹא תְטַמְּאוּ
א[a] 45 אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכָל־הַשֶּׁרֶץ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ 45 כִּי | אָנֹכִי יְהוָה
ח חס בלישׁ[35] הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיֹת לָכֶם לֵאלֹהִים וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
ג[36] ג[37]. ל 46 כִּי קָדוֹשׁ אָנִי[b]׃ 46 זֹאת תּוֹרַת הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְכֹל נֶפֶשׁ
ג. ל[37] הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׂת בַּמָּיִם וּלְכָל־נֶפֶשׁ הַשֹּׁרֶצֶת עַל־הָאָרֶץ׃ 47 לְהַבְדִּיל
ה חס. ל בֵּין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֶּאֱכֶלֶת וּבֵין הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא
ט[38] תֵאָכֵל׃ פ צא

12 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סתום פרש
ל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ[a] וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת
3 4 ל דְּוֹתָהּ תִּטְמָא׃ 3 וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל[a] בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ 4 וּשְׁלֹשִׁים
ג. ל זקף קמ יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָהּ בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־
יג[1] חס וכל משלי דכות ב מ״ד 5 הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃ 5 וְאִם־נְקֵבָה תֵּלֵד
ל. יב וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי
ג. ב ר״פ חד חס וחד מל[2] ג[3]. ל 6 טָהֳרָהּ׃ 6 וּבִמְלֹאת | יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן׃
ג[4]. ב חד מל וחד חס. ג[5] 7 וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ[a] וְטָהֲרָה[b] מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת
ו 8 הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃ 8 וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה
ל. ל שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי[a] בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ
ל הַכֹּהֵן וְטָהֲרָה׃ פ

יא[1] **13** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 2 אָדָם כִּי־
יד יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ
ל. כה[2] לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃

[33] Mm 294. [34] Mm 922. [35] Mm 725. [36] Mm 726. [37] Mm 766. [38] Mm 690. **Cp 12** [1] Mp sub loco. [2] Mm 727. [3] Mm 1228. [4] Mm 670. [5] Mm 2303. **Cp 13** [1] Mm 852. [2] Mm 187.

42/43 [c] > Ms ‖ [d–d] > 𝔊 (homtel) ‖ **44** [a] 𝔊 + *κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν* ‖ **45** [a] 𝔚𝔖 + אלהיכם ‖ [b] 𝔊* + *κύριος* ‖ **Cp 12,2** [a] 𝔚𝔊 תִּזְרַע ‖ **3** [a] 𝔚 + את ‖ **7** [a] Ms 𝔚𝔊𝔖 𝔗[J] + הכהן ut 8 ‖ [b] 𝔊 *καὶ καθαριεῖ αὐτήν* = וְטִהֲרָה ‖ **8** [a] 𝔗 לשני.

3 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ | לָבָן וּמַרְאֵה ל.1ª
הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ: כל חס ב מ ב⁴ מל.ד.ה⁵
4 וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶה מִן־הָעוֹר[a] כל חס ב מ ב⁴ מל
וּשְׂעָרָהּ[b] לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים: ל.ד זוגין[6]
5 וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו[b] לֹא־פָשָׂה ה⁵.נא
הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית: 6 וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן[a] אֹתוֹ ג ובעינ
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֵׁנִית וְהִנֵּה כֵהָה הַנֶּגַע וְלֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְטִהֲרוֹ ל.ו.ד בפרש
הַכֹּהֵן מִסְפַּחַת הִוא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: 7 וְאִם־פָּשֹׂה תִּפְשֶׂה ט⁷.וכל במדבר דכות ב מ ב
הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר אַחֲרֵי הֵרָאֹתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן לְטָהֳרָתוֹ וְנִרְאָה שֵׁנִית ל.ה[8]
8 אֶל־הַכֹּהֵן: 8 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשְׂתָה הַמִּסְפַּחַת בָּעוֹר וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן ד בעינ
9 צָרַעַת הִוא: פ 9 נֶגַע[a] צָרַעַת כִּי תִהְיֶה[b] בְּאָדָם וְהוּבָא אֶל־ יא ר״פ וס״פ נ⁹.ד[10]
10 הַכֹּהֵן: 10 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־לְבָנָה בָּעוֹר וְהִיא הָפְכָה שֵׂעָר יד.יא כת י בתור
11 לָבָן וּמִחְיַת בָּשָׂר חַי בַּשְּׂאֵת: 11 צָרַעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ ל.ל[11].ל
12 וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן לֹא יַסְגִּרֶנּוּ כִּי טָמֵא הוּא: 12 וְאִם־פָּרוֹחַ תִּפְרַח הַצָּרַעַת ד בעינ. ב[12]ל מל
בָּעוֹר וְכִסְּתָה הַצָּרַעַת אֵת כָּל־עוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד־רַגְלָיו לְכָל־ ל.ל
13 מַרְאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן: 13 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כִסְּתָה הַצָּרַעַת אֶת־כָּל־ ד.ג[13]
14 בְּשָׂרוֹ וְטִהַר אֶת־הַנֶּגַע כֻּלּוֹ הָפַךְ לָבָן טָהוֹר הוּא: 14 וּבְיוֹם הֵרָאוֹת ד[14]
15 בּוֹ בָּשָׂר חַי יִטְמָא: 15 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַבָּשָׂר הַחַי וְטִמְּאוֹ הַבָּשָׂר ד בעינ
16 הַחַי טָמֵא הוּא צָרַעַת הִוא[a]: 16 אוֹ כִי יָשׁוּב הַבָּשָׂר הַחַי וְנֶהְפַּךְ לְלָבָן ד
17 וּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: 17 וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ הַנֶּגַע לְלָבָן וְטִהַר ה⁵
18 הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע טָהוֹר הוּא: פ 18 וּבָשָׂר כִּי־יִהְיֶה[a] בּוֹ־בְעֹרֵוֹ[a] ה⁵[15]
19 שְׁחִין וְנִרְפָּא: 19 וְהָיָה בִּמְקוֹם הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה אוֹ בַהֶרֶת לְבָנָה יד
20 אַדְמְדֶמֶת וְנִרְאֶה אֶל־הַכֹּהֵן: 20 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה מַרְאֶהָ[a] שָׁפֵל ח⁸[b]
מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָהּ[c] הָפַךְ לָבָן וְטִמְּאוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע־צָרַעַת הִוא בַּשְּׁחִין ל.ד זוגין[8].ד בעינ.
21 פָּרָחָה: 21 וְאִם | יִרְאֶנָּה[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה אֵין־בָּהּ שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה ד דסמיכ[16]

[3]Mm 539. [4]Cf Mm 3990. [5]Mm 728. [6]Mm 1940. [7]Mm 734. [8]Mm 732. [9]Mm 729. [10]Mm 730. [11]Mm 3750. [12]Mp sub loco. [13]Mm 754. [14]Mm 731. [15]Mm 527. [16]Q היא suppressi, cf Lv 6,18.22; Dt 13,16 et Mp sub loco.

Cp 13,3 [a] 𝔐𝔊 וראה, it 5[a].17[a].27[a].36[a] ‖ **4** [a] 𝔊* + *αὐτῆς* ‖ [b] Or 𝔗𝔗ʲ ה– cf 𝔊 + *αὐτοῦ* ‖ **5** [a] cf 3[a] ‖ [b] 𝔊 *ἐναντίον αὐτοῦ* cf ינו 55 ‖ **9** [a] 𝔐𝔊𝔖 ונ ut 18.29 etc ‖ [b] 𝔗 יהיה ‖ **15** [a] 𝔐𝔙 היא ‖ **17** [a] cf 3[a], it 𝔗 ‖ **18** [a–a] l c 𝔐 בו vel c pc Mss 𝔊𝔖𝔘 בערו (cf 24) ‖ **20** [a] 𝔐𝔊[58] ה– ‖ [b] 𝔗 עמק ‖ [c] 𝔗 pr לא ‖ **21** [a] 𝔐𝔊*𝔖 יראה, it 26[a].

22 וְאִם־ אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִיא כֵּהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים: 22
23 פְּשֹׂה תִפְשֶׂה בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע הוּא[a]: 23 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ
ס תַּעֲמֹד הַבַּהֶרֶת לֹא פָשְׂתָה צָרֶבֶת הַשְּׁחִין הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן: ס
24 אוֹ בָשָׂר כִּי־יִהְיֶה בְעֹרוֹ מִכְוַת־אֵשׁ וְהָיְתָה מִחְיַת הַמִּכְוָה בַּהֶרֶת 24
25 לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת אוֹ לְבָנָה: 25 וְרָאָה אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נֶהְפַּךְ שֵׂעָר
כל חס ב מ ב[17] מל לָבָן בַּבַּהֶרֶת וּמַרְאֶהָ עָמֹק מִן־הָעוֹר צָרַעַת הִוא בַּמִּכְוָה פָּרָחָה
ד דסמיכ וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶגַע צָרַעַת הִוא: 26 וְאִם ו יִרְאֶנָּה[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה 26
אֵין־[b]בַּבַּהֶרֶת[c] שֵׂעָר לָבָן וּשְׁפָלָה אֵינֶנָּה מִן־הָעוֹר וְהִוא כֵּהָה וְהִסְגִּירוֹ
ח[18] הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים: 27 וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אִם־פָּשֹׂה תִפְשֶׂה 27
ג ובעינ. ד דסמיכ בָּעוֹר וְטִמֵּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע צָרַעַת הִוא[b]: 28 וְאִם־תַּחְתֶּיהָ תַּעֲמֹד[a] 28
יד. ו. ד בפרש הַבַּהֶרֶת לֹא־פָשְׂתָה בָעוֹר וְהִוא כֵּהָה שְׂאֵת הַמִּכְוָה הִוא וְטִהֲרוֹ
הַכֹּהֵן כִּי־צָרֶבֶת הַמִּכְוָה הִוא: פ 29 וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע 29 ס[ט]
לה[19]. כל חס ב מ ב[17] מל בְּרֹאשׁ אוֹ בְזָקָן: 30 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנָּגַע וְהִנֵּה מַרְאֵהוּ עָמֹק 30
ד מִן־הָעוֹר וּבוֹ שֵׂעָר צָהֹב דָּק וְטִמֵּא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נֶתֶק הוּא צָרַעַת
לז. ג[20]. ל הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקָן הִוא[a]: 31 וְכִי־יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת־נֶגַע הַנֶּתֶק וְהִנֵּה 31
יז. כל חס ב מ ב[17] מל אֵין־[a]מַרְאֵהוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר וְשֵׂעָר שָׁחֹר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־
נֶגַע הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים: 32 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע[a] בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי 32
כה. ז[21] וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק וְלֹא־הָיָה בּוֹ שֵׂעָר צָהֹב וּמַרְאֵה הַנֶּתֶק אֵין
ל. כל חס ב מ ב[17] מל. ל. ל עָמֹק מִן־הָעוֹר: 33 וְהִתְגַּלָּח[a] וְאֶת־הַנֶּתֶק לֹא יְגַלֵּחַ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן 33
ב. כל חס ב מ ב[17] מל אֶת־הַנֶּתֶק שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית: 34 וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק בַּיּוֹם 34
הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר וּמַרְאֵהוּ אֵינֶנּוּ עָמֹק מִן־הָעוֹר
ט[22] וכל במדבר דכות ב מ ב וְטִהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְטָהֵר: 35 וְאִם־פָּשֹׂה יִפְשֶׂה הַנֶּתֶק 35
ח[18] בָּעוֹר אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ: 36 וְרָאָהוּ[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּתֶק בָּעוֹר לֹא־ 36
ל. נא יְבַקֵּר הַכֹּהֵן לַשֵּׂעָר הַצָּהֹב טָמֵא הוּא: 37 וְאִם־בְּעֵינָיו[a] עָמַד הַנֶּתֶק 37
ל. ו. ד בפרש וְשֵׂעָר שָׁחֹר[b] צָמַח־בּוֹ נִרְפָּא הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטִהֲרוֹ הַכֹּהֵן: ס

[17] Cf Mm 3990. [18] Mm 728. [19] Mm 2840. [20] Mm 733. [21] Mm 539. [22] Mm 734.

22 [a] 𝔊 + ἐν τῷ ἕλκει ἐξήνθησεν (ex 20), it 27[b] ‖ **26** [a] cf 21[a] ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd בַּבַּ֫הֶרֶת ‖ **27** [a] cf 3[a] ‖ [b] cf 22[a] ‖ **28** [a] > 𝔖 ‖ **30** [a] 𝔐 היא ‖ **31** [a] > 𝔖 ‖ **32** [a] 𝔐 הנתק cf 53[a] ‖ **33** [a] mlt Mss ג maj ‖ **36** [a] cf 3[a] ‖ **37** [a] l וגו—? cf 5[b] ‖ [b] > 𝔖.

38 וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת בֶּהָרֹת לְבָנֹת: ד ב חס ו ב מל[23]
39 וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה בְעוֹר־בְּשָׂרָם בֶּהָרֹת כֵּהוֹת לְבָנֹת בֹּהַק הֵוא ד ב חס ו ב מל[23] . ל
40 פָּרַח בָּעוֹר טָהוֹר הֽוּא: ס 40 וְאִישׁ כִּי יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ קָרֵחַ הֽוּא
41 טָהֽוֹר הֽוּא: 41 וְאִם מִפְּאַת פָּנָיו [a]יִמָּרֵט רֹאשׁוֹ[a] גִּבֵּחַ הֽוּא טָהֽוֹר הֽוּא:
42 וְכִי־יִהְיֶה בַּקָּרַחַת[a] אוֹ בַגַּבַּחַת[a] נֶגַע לָבָן אֲדַמְדָּם צָרַעַת פֹּרַחַת ד[24]
43 הִוא בְּקָרְחָתוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ: 43 וְרָאָה אֹתוֹ[a] הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־הַנֶּגַע ג . יד
לְבָנָה אֲדַמְדֶּמֶת בְּקָרְחָתוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ כְּמַרְאֵה צָרַעַת עוֹר בָּשָׂר: ג
44 אִישׁ־צָרוּעַ הוּא טָמֵא הֽוּא טַמֵּא יְטַמְּאֶנּוּ הַכֹּהֵן בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ: ב[25] . יד . ב[28]
45 וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר־בּוֹ הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פְרֻמִים וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָּרוּעַ ל . ד[27] ב חד מל וחד חס[28]
46 וְעַל־שָׂפָם יַעְטֶה[a] וְטָמֵא | טָמֵא יִקְרָא: 46 כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר הַנֶּגַע בּוֹ יִטְמָא ד[28]
47 טָמֵא הֽוּא בָּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ: ס 47 וְהַבֶּגֶד כִּי־ ח[30] . ב[31] . ב[32]
48 יִהְיֶה בּוֹ נֶגַע צָרַעַת בְּבֶגֶד צֶמֶר אוֹ בְּבֶגֶד פִּשְׁתִּים: 48 אוֹ בִשְׁתִי אוֹ ל
49 בְעֵרֶב לַפִּשְׁתִּים וְלַצֶּמֶר אוֹ בְעוֹר אוֹ בְכָל־מְלֶאכֶת עוֹר: 49 וְהָיְתָה ל
הַנֶּגַע יְרַקְרַק | אוֹ אֲדַמְדָּם בַּבֶּגֶד אוֹ בָעוֹר אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ ל
50 בְּכָל־כְּלִי־עוֹר נֶגַע צָרַעַת הֽוּא וְהָרְאָה אֶת־הַכֹּהֵן: 50 וְרָאָה הַכֹּהֵן ד . ל
51 אֶת־הַנֶּגַע וְהִסְגִּיר[a] אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים: 51 וְרָאָה אֶת־הַנֶּגַע בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי כִּי־פָשָׂה הַנֶּגַע בַּבֶּגֶד אוֹ־בַשְׁתִי אוֹ־בָעֵרֶב אוֹ בָעוֹר לְכָל
אֲשֶׁר־יֵעָשֶׂה הָעוֹר לִמְלָאכָה צָרַעַת מַמְאֶרֶת[a] הַנֶּגַע טָמֵא הֽוּא: ל[30] . ל וכל יחזק דכות[34]
52 וְשָׂרַף אֶת־הַבֶּגֶד אוֹ אֶת־הַשְׁתִי | וְאוֹ אֶת־הָעֵרֶב בַּצֶּמֶר אוֹ בַפִּשְׁתִּים יו פסוק את את את . ל
אוֹ אֶת־כָּל־כְּלִי הָעוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ הַנֶּגַע כִּי־צָרַעַת מַמְאֶרֶת[a] הִוא
בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: 53 וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע[a] בַּבֶּגֶד אוֹ ד . ב בטע בעינ
54 בַּשְׁתִי אוֹ בָעֵרֶב אוֹ בְכָל־כְּלִי־עוֹר: 54 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְכִבְּסוּ אֵת אֲשֶׁר־
55 בּוֹ הַנֶּגַע וְהִסְגִּירוֹ[a] שִׁבְעַת־יָמִים שֵׁנִית: 55 וְרָאָה הַכֹּהֵן אַחֲרֵי | הֻכַּבֵּס ב[35]
אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה לֹא־הָפַךְ הַנֶּגַע אֶת־עֵינוֹ[a] וְהַנֶּגַע לֹא־פָשָׂה טָמֵא הֽוּא ט[36] . ל
56 בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפֶנּוּ פְּחֶתֶת הִוא בְּקָרְחָתוֹ אוֹ בְגַבַּחְתּוֹ: 56 וְאִם רָאָה הַכֹּהֵן ל . ג . ב בטע בעינ[37]

[23] Mm 222. [24] Mm 1147. [25] Lv 20,3. [26] 2 Ch 6,29. [27] Mm 3498. [28] Mm 599. [29] Mm 2703. [30] Mm 2544. [31] 1 S 20,25. [32] Mm 737. [33] Mm 210. [34] Cf Ez 15,3.4.5. [35] Mm 735. [36] Mm 3145. [37] Mp sub loco.

41 [a–a] > 𝔠 ‖ **42** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms] וְחַתּוֹ– ‖ **43** [a] 𝔐 אתה ‖ **45** [a] 𝔐 יעטא ‖ **50** [a] 2 Mss 𝔊𝔖 + הַכֹּהֵן cf 54[a] ‖ **51** [a] 𝔐 ממראת, it 52[a] 14,44[b] ‖ **52** [a] cf 51[a] ‖ **53** [a] 𝔠 הנתק cf 32[a] ‖ **54** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 + הַכֹּהֵן cf 50[a] ‖ **55** [a] 𝔐 עיניו ut 5.37.

ב[38]. ב. ג פסוק מן מן מן מן

וְהִנֵּה֙ כֶּהָ֣ה הַנֶּ֔גַע אַחֲרֵ֖י הֻכְּבַ֣ס[a] אֶתּ֑וֹ וְקָרַ֣ע[b] אֹת֗וֹ מִן־הַבְּגָדִ֛ים אוֹ֥ מִן־

ב[39] הָעֹ֖ור אֹ֥ו מִן־הַשְׁתִ֑י אֹ֥ו מִן־הָעֵרֵֽב׃ 57 וְאִם־תֵּרָאֶ֥ה עֹ֛וד בַּבֶּ֖גֶד אֹ֥ו 57

בַּשְׁתִ֑י אֹ֥ו בְּעֵרֵ֖ב אֹ֥ו בְּכָל־כְּלִי־עֹ֛ור פָּרַ֥חַת הִ֖וא בָּאֵ֑שׁ תִּשְׂרְפֶ֣נּוּ אֶת

ב[40] אֲשֶׁר־בֹּ֥ו הַנָּֽגַע׃ 58 וְהַבֶּ֣גֶד אֹו־הַשְׁתִ֣י אֹו־הָעֵרֵ֗ב אֹו֙־כָּל־כְּלִ֣י הָעֹ֔ור 58

ג אֲשֶׁ֥ר תְּכַבֶּ֖ס וְסָ֣ר מֵהֶ֑ם הַנֶּ֣גַע וְכֻבַּ֥ס שֵׁנִ֖ית וְטָהֵֽר׃ 59 זֹ֣את תֹּורַ֔ת נֶ֥גַע־ 59

ל צָרַ֣עַת[a] בֶּ֔גֶד הַצֶּ֖מֶר | אֹ֣ו הַפְּשִׁתִּ֑ים אֹ֥ו הַשְׁתִ֖י אֹ֣ו הָעֵרֵ֑ב אֹ֥ו כָּל־כְּלִי־

עֹ֛ור[b] לְטַהֲרֹ֥ו אֹ֖ו לְטַמְּאֹֽו׃ פ ט[1]

סוף פרשה (ס) 14 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 זֹ֣את תִּהְיֶ֤ה תֹורַת֙ הַמְּצֹרָ֔ע

בְּיֹ֖ום טָהֳרָתֹ֑ו וְהוּבָ֖א אֶל־הַכֹּהֵֽן׃ 3 וְיָצָ֥א הַכֹּהֵ֖ן אֶל־מִח֣וּץ לַֽמַּחֲנֶ֑ה 3

ג[1] וְרָאָ֣ה הַכֹּהֵ֗ן וְהִנֵּ֤ה נִרְפָּא֙ נֶ֣גַע־הַצָּרַ֔עַת מִן־הַצָּרֹ֖וּעַ׃ 4 וְצִוָּ֣ה הַכֹּהֵ֗ן 4

וְלָקַח֩[a] לַמִּטַּהֵ֨ר שְׁתֵּי־צִפֳּרִ֜ים [b]חַיֹּ֧ות טְהֹרֹ֛ות[b] וְעֵ֥ץ אֶ֖רֶז וּשְׁנִ֣י תֹולַ֑עַת

ט מל בתור . ג[2] וְאֵזֹֽב׃ 5 וְצִוָּ֣ה הַכֹּהֵ֗ן וְשָׁחַט֙[a] אֶת־הַצִּפֹּ֣ור הָאֶחָ֔ת אֶל־כְּלִי־חֶ֖רֶשׂ עַל־ 5

ל מַ֥יִם חַיִּֽים׃ 6 אֶת[a]־הַצִּפֹּ֣ר הַחַיָּ֗ה יִקַּ֤ח אֹתָהּ֙ וְאֶת־עֵ֣ץ הָאֶ֔רֶז[b] וְאֶת־ 6

ל,ט מל בתור . ג ול פסיק שְׁנִ֥י הַתֹּולַ֖עַת וְאֶת־הָאֵ֑זֹב וְטָבַ֣ל אֹתָ֗ם וְאֶת֙ הַצִּפֹּ֣ור הַחַיָּ֔ה בְּדַ֖ם

ב חד מל וחד חס . ד וכל חלים רכות . ל[5] . ג הַצִּפֹּ֣ר[b] הַשְּׁחוּטָ֑ה עַל֙[c] הַמַּ֣יִם[c] הַחַיִּ֔ים[c]׃ 7 וְהִזָּ֣ה עַל֮ הַמִּטַּהֵר֒ מִן־ 7

ו הַצָּרַ֣עַת שֶׁ֣בַע פְּעָמִ֔ים וְטִהֲרֹ֑ו[a] וְשִׁלַּ֥ח אֶת־הַצִּפֹּ֖ר הַחַיָּ֥ה עַל־פְּנֵ֖י

ט[6] וכל במדבר דכות ב מ ב הַשָּׂדֶֽה׃ 8 וְכִבֶּ֣סְ֠ הַמִּטַּהֵ֨ר אֶת־בְּגָדָ֜יו וְגִלַּ֣ח אֶת־כָּל־שְׂעָרֹ֗ו וְרָחַ֥ץ 8

ז מל בתור בַּמַּ֛יִם וְטָהֵ֖ר וְאַחַ֣ר יָבֹ֑וא אֶל־הַמַּחֲנֶ֔ה וְיָשַׁ֥ב מִח֖וּץ לְאָהֳלֹ֑ו שִׁבְעַ֥ת

ב יָמִֽים׃ 9 וְהָיָ֣ה בַיֹּ֣ום הַשְּׁבִיעִ֗י יְגַלַּ֤ח אֶת־כָּל־שְׂעָרֹו֙ אֶת־רֹאשֹׁ֣ו וְאֶת־ 9

ט[7] וכל במדבר דכות ב מ ב זְקָנֹ֔ו וְאֶת֙ גַּבֹּ֣ת עֵינָ֔יו וְאֶת־כָּל־שְׂעָרֹ֖ו יְגַלֵּ֑ח וְכִבֶּ֣ס אֶת־בְּגָדָ֔יו וְרָחַ֖ץ

אֶת־בְּשָׂרֹ֥ו בַּמַּ֖יִם וְטָהֵֽר׃ 10 וּבַיֹּ֣ום הַשְּׁמִינִ֗י יִקַּ֤ח שְׁנֵֽי־כְבָשִׂים֙ 10

תְּמִימִ֔ם[a] וְכִבְשָׂ֥ה אַחַ֛ת בַּת־שְׁנָתָ֖הּ תְּמִימָ֑ה וּשְׁלֹשָׁ֣ה עֶשְׂרֹנִ֗ים סֹ֚לֶת

ל מִנְחָ֣ה בְלוּלָ֔ה בַּשָּׁ֖מֶן וְלֹ֣ג[b] אֶחָֽד שָֽׁמֶן[b]׃ 11 וְהֶעֱמִ֣יד הַכֹּהֵ֣ן הַמְטַהֵ֗ר 11

ג ב מל וחד חס[7] אֶת־הָאִ֨ישׁ הַמִּטַּהֵ֜ר וְאֹתָ֗ם לִפְנֵ֛י יְהוָ֖ה פֶּ֥תַח אֹ֖הֶל מֹועֵֽד׃ 12 וְלָקַ֣ח 12

הַכֹּהֵ֗ן אֶת־הַכֶּ֙בֶשׂ֙ הָאֶחָ֔ד וְהִקְרִ֥יב אֹתֹ֖ו לְאָשָׁ֑ם וְאֶת־לֹ֣ג הַשָּׁ֔מֶן וְהֵנִ֥יף

38 Mm 735. 39 Mm 736. 40 Mm 737. Cp 14 1 Mm 738. 2 Mm 739. 3 Mm 740. 4 Mm 741. 5 Mm 880. 6 Mm 734. 7 Mm 2807.

56 [a] מ הכבסו ‖ [b] מ pl ‖ **59** [a] מ הצ׳ ‖ [b] מ הע׳ ‖ **Cp 14,4** [a] מGS pl, it 5[a] ‖ [b–b] > 𝔠 ‖ **5** [a] cf 4[a] ‖ **6** [a] pc Mss מGSV ואת ‖ [b] > 𝔠 ‖ [c–c] מ מ׳ ח׳ ‖ **7** [a] G *καὶ καθαρὸς ἔσται* cf 8.9 ‖ **10** [a] מG + בני שנה ‖ [b–b] מG invers cf 21[a].

13 אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ 13 וְשָׁחַט אֶת־הַכֶּבֶשׂ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט[a]
ג[8] אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הָעֹלָה בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת הָאָשָׁם[b] הוּא
14 לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא׃ 14 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן[a]
ז[9] י[10] מנה בתורי עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַהֵר הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ
ח[11]. כה
15 הַיְמָנִית׃ 15 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֹּג הַשָּׁמֶן וְיָצַק עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית׃
16 וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ
הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה מִן־הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ[a] שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃
17 וּמִיֶּתֶר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַהֵר ל. ח[11]. כה
הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל[a] דַּם
18 הָאָשָׁם׃ 18 וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטַהֵר
19 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה׃ 19 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הַחַטָּאת וְכִפֶּר[a]
20 עַל־הַמִּטַהֵר מִטֻּמְאָתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט[a] אֶת־הָעֹלָה׃ 20 וְהֶעֱלָה הַכֹּהֵן ג
אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמִּזְבֵּחָה[a] וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן וְטָהֵר׃ ס ח[12]. ח[13] וכל הקטרה דכות׳ ב מ ג
21 וְאִם־דַּל הוּא וְאֵין יָדוֹ מַשֶּׂגֶת וְלָקַח כֶּבֶשׂ אֶחָד אָשָׁם לִתְנוּפָה ל[14]. י[15] וכל דל ואביון דכות׳. ל[16]. ל
לְכַפֵּר עָלָיו וְעִשָּׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה וְלֹג שָׁמֶן[a]׃ ו[16]. ה ג מל וב חס[17]. ו
22 וּשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְהָיָה אֶחָד[a] חַטָּאת
23 וְהָאֶחָד[b] עֹלָה׃ 23 וְהֵבִיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטָהֳרָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן ד[18]
24 אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה׃ 24 וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם
25 וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם הַכֹּהֵן[a] תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃ 25 וְשָׁחַט אֶת־
כֶּבֶשׂ הָאָשָׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הָאָשָׁם וְנָתַן עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן־הַמִּטַהֵר ח[11]. כה
26 הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית׃ 26 וּמִן־הַשֶּׁמֶן ל
27 יִצֹּק הַכֹּהֵן עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית׃ 27 [a]וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ
הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית[a] שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי
28 יְהוָה׃ 28 וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַשֶּׁמֶן|אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ עַל־תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַהֵר ח[11]. כה
הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֹּהֶן רַגְלוֹ הַיְמָנִית עַל־מְקוֹם דַּם ג[19]

[8]Mm 2983. [9]Mm 4108. [10]Mm 831. [11]Mm 742. [12]Mm 1930. [13]Mm 4235. [14]וחד אם דל Ru 3,10. [15]וחד למשנת 1Ch 21,12. [16]Mm 745. [17]Mm 999. [18]Mm 743. [19]Mm 744.

13 [a] 𝔐𝔊 pl ‖ [b] Ms 𝔐 כָּאֵ׳ ‖ **14** [a] > pc Mss 𝔐𝔊^{min} ‖ **16** [a] > 𝔐 ‖ **17** [a] G$\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{J}$ + *τὸν τόπον* cf 28 ‖ **19** [a] G + *ὁ ἱερεύς* ‖ **20** [a] 𝔐𝔊 + לפני יהוה ‖ **21** [a] G *ἐλαίου μίαν* cf 10^{b-b} ‖ **22** [a] G(S$\mathfrak{C}\mathfrak{C}^{J}$) *ἡ μία* = הָאֶחָד ut 22bβ.31 ‖ [b] 𝔐𝔊^{min} ואחד ‖ **24** [a] > $\mathfrak{C}$ Ms 𝔐G$\mathfrak{C}^{J}$ ‖ **27** [a–a] > $\mathfrak{C}$ (homtel).

29 הָאָשָׁם׃ 29 וְהַנּוֹתָר [a]מִן־הַשֶּׁמֶן[a] אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ
ו[20] 30 הַמִּטַהֵר לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה׃ 30 וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתֹּרִים
ד[21] וכל לשון ארמי וכל ד״ה דכות ב מן . ד ר״פ את את ראת[22] 31 אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ׃ 31 [a]אֵת אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדוֹ[a] אֶת־
ה[23] . ח[24] בטע בסיפ וחד מן ח בטע דין . ג הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֶּר הַכֹּהֵן[b] עַל־
32 הַמִּטַהֵר לִפְנֵי יְהוָה׃ 32 זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־בּוֹ נֶגַע צָרָעַת אֲשֶׁר לֹא־
ל תַשִּׂיג יָדוֹ בְּטָהֳרָתוֹ׃ ס
ס[ניא] ל[25א] 33 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 34 כִּי תָבֹאוּ אֶל־
אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לַאֲחֻזָּה וְנָתַתִּי נֶגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ
יו ר״פ . ל . ב[26] אֲחֻזַּתְכֶם׃ 35 וּבָא אֲשֶׁר־לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנֶגַע נִרְאָה לִי
יג פסוק את את את בסיפ בַּבָּיִת׃ 36 וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת־הַבַּיִת בְּטֶרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת
ב אֶת־הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת וְאַחַר[a] כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת
ל אֶת־הַבָּיִת׃ 37 וְרָאָה[a] אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבַּיִת שִׁקַּעֲרוּרֹת
ל . ל . ד[27] יְרַקְרַקֹּת אוֹ אֲדַמְדָּמֹת וּמַרְאֵיהֶן שָׁפֵל מִן־הַקִּיר׃ 38 וְיָצָא הַכֹּהֵן
39 מִן־הַבַּיִת אֶל־פֶּתַח הַבָּיִת וְהִסְגִּיר אֶת־הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים׃ 39 וְשָׁב
ג בעיו הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְרָאָה[a] וְהִנֵּה פָּשָׂה הַנֶּגַע בְּקִירֹת הַבָּיִת׃ 40 וְצִוָּה
ל . ה[28] הַכֹּהֵן וְחִלְּצוּ אֶת־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר בָּהֶן הַנֶּגַע וְהִשְׁלִיכוּ אֹתָהֶן אֶל־
ה[29] . ל וחס מְחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃ 41 וְאֶת־הַבַּיִת יַקְצִעַ[a] מִבַּיִת סָבִיב
ל וְשָׁפְכוּ אֶת־הֶעָפָר [b]אֲשֶׁר הִקְצוּ[b][c] אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃
ד[30] 42 וְלָקְחוּ אֲבָנִים[a] אֲחֵרוֹת[b] וְהֵבִיאוּ אֶל־תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אַחֵר
ל קמ . ל[31] 43 יָקַח[c] וְטָחַ[c] אֶת־הַבָּיִת׃ 43 וְאִם־יָשׁוּב הַנֶּגַע וּפָרַח בַּבַּיִת אַחַר[a] חִלֵּץ[b]
ג . יו ר״פ 44 אֶת־הָאֲבָנִים וְאַחֲרֵי הִקְצוֹת[c] אֶת־הַבַּיִת וְאַחֲרֵי הִטָּחַ׃ 44 וּבָא
ג בעיו הַכֹּהֵן וְרָאָה וְהִנֵּה פָּשָׂה[a] הַנֶּגַע בַּבַּיִת צָרַעַת מַמְאֶרֶת[b] הִוא[c] בַּבַּיִת
יח פסוק את את ראת . לה[32] . ה דקרמין לעצים[33] . ב טָמֵא הִוא׃ 45 וְנָתַץ[a] אֶת־הַבַּיִת אֶת־אֲבָנָיו וְאֶת־עֵצָיו וְאֵת כָּל־עֲפַר
ג[34] הַבַּיִת וְהוֹצִיא[b] אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃ 46 וְהַבָּא[c] אֶל־

[20] Mm 745. [21] Mm 665. [22] Mm 2599. [23] Mm 746. [24] Mm 747. [25] Mm 852. [26] Jer 31,3. [27] Mm 302. [28] Mm 640. [29] Mm 748. [30] Mm 749. [31] Mm 2172. [32] וחר ראת אבניו Sach 5,4. [33] Mm 4157. [34] 2 Ch 23,7.

29 [a–a] 𝔪 בַּשֶּׁמֶן ‖ **31** [a–a] > 𝔊𝔖, dl (dttg) ‖ [b] > 𝔪 ‖ **36** [a] 𝔪 רֵי֫ cf 43[a] ‖ **37** [a] 𝔪𝔊[Mmin] 𝔗𝔗[J] + הכהן ‖ **39** [a] 𝔊 + *τὴν οἰκίαν* ‖ **41** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗[J] pl ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔪 הקיצו; l prb הִקְצִעוּ cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗𝔗[J] et 43[c] ‖ **42** [a] 𝔊 + *ἀπεξυσμένους* ‖ [b] 𝔊[BA] *στερεούς* ‖ [c] 𝔪𝔊 pl ‖ **43** [a] cf 36[a] ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗𝔗[J]) *τὸ ἐξελεῖν* = חֵלֵץ, 𝔪 וחלצו ‖ [c] crrp; 𝔊(𝔖𝔗𝔗[J]) *τὸ ἀποξυσθῆναι* (ad inf cf והטוח), l הַקְצִיעַ cf 41[c] ‖ **44** [a] 𝔪 פרח, it 48[a] ‖ [b] cf 13,51[a] ‖ [c] > 𝔪 ‖ **45** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔗[J] pl ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 pl.

47 הַבַּיִת כָּל־יְמֵי הַסְגִּיר אֹתוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ 47 וְהַשֹּׁכֵב בַּבַּיִת יְכַבֵּס
48 אֶת־בְּגָדָיו[a] וְהָאֹכֵל בַּבַּיִת יְכַבֵּס אֶת־בְּגָדָיו[a]׃ 48 וְאִם־בֹּא יָבֹא הַכֹּהֵן ל
וְרָאָה וְהִנֵּה לֹא־פָשָׂה[a] הַנֶּגַע בַּבַּיִת אַחֲרֵי הִסָּחַ אֶת־הַבַּיִת וְטָהֵר ג בעינ׳. ב ול חס
49 הַכֹּהֵן אֶת־הַבַּיִת כִּי נִרְפָּא הַנָּגַע׃ 49 וְלָקַח[a] לְחַטֵּא אֶת־הַבַּיִת שְׁתֵּי ל
50 צִפֳּרִים[b] וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃ 50 וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפֹּר הָאֶחָת
51 אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃ 51 וְלָקַח אֶת־עֵץ־הָאֶרֶז [a]וְאֶת־הָאֵזֹב 35 ו
וְאֶת | שְׁנִי הַתּוֹלַעַת[a] וְאֶת־ הַצִּפֳּר הַחַיָּה וְטָבַל אֹתָם[b] בְּדַם הַצִּפֹּר 36 ג
52 הַשְּׁחוּטָה וּבַמַּיִם הַחַיִּים וְהִזָּה אֶל־הַבַּיִת שֶׁבַע פְּעָמִים׃ 52 וְחִטֵּא אֶת־ ב חד מל וחד חס. ל
הַבַּיִת בְּדַם הַצִּפּוֹר וּבַמַּיִם הַחַיִּים וּבַצִּפֹּר הַחַיָּה וּבְעֵץ הָאֶרֶז [a]וּבָאֵזֹב ט מל בתור. ל
53 וּבְשְׁנִי הַתּוֹלָעַת׃ 53 וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה אֶל־מִחוּץ לָעִיר אֶל־ ט37 וכל צורת הבית
54 פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכִפֶּר עַל־הַבַּיִת וְטָהֵר׃ 54 זֹאת הַתּוֹרָה לְכָל־נֶגַע הַצָּרַעַת דכורת. ד וכל מלכים וישעיה
55 וְלַנָּתֶק׃ 55 וּלְצָרַעַת הַבֶּגֶד וְלַבָּיִת׃ 56 וְלַשְּׂאֵת וְלַסַּפַּחַת וְלַבֶּהָרֶת׃ דכורת. ב מ ד. ג38 ל. יד פסוק בתור38. ל וחד מן יד39 פסוק בתור. ל. ל
57 לְהוֹרֹת[a] בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהֹר זֹאת תּוֹרַת הַצָּרָעַת׃ ס ת חס

ס(יג) 15 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 2 דַּבְּרוּ[a] אֶל־ יא1. ג ר״פ בתור2
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲמַרְתֶּם[a] אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ[b] כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ זוֹבוֹ ב
3 טָמֵא הוּא׃ 3 וְזֹאת תִּהְיֶה[a] טֻמְאָתוֹ בְּזוֹבוֹ רָר בְּשָׂרוֹ אֶת־זוֹבוֹ אוֹ־ כה יו3 מנה ר״פ. ל
4 הֶחְתִּים בְּשָׂרוֹ מִזּוֹבוֹ[b] טֻמְאָתוֹ הִוא׃ 4 כָּל־[a]הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר יִשְׁכַּב ל
5 עָלָיו הַזָּב יִטְמָא וְכָל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו יִטְמָא׃ 5 וְאִישׁ אֲשֶׁר ב
6 יִגַּע בְּמִשְׁכָּבוֹ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 6 וְהַיֹּשֵׁב
עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־יֵשֵׁב עָלָיו הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־ ב
7 הָעָרֶב׃ 7 וְהַנֹּגֵעַ בִּבְשַׂר הַזָּב יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־ חצי הספר בפסוקים ג בתור
8 הָעָרֶב׃ 8 וְכִי־יָרֹק הַזָּב בַּטָּהוֹר וְכִבֶּס[a] בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא ג בֵּ חס וחד מל4. ט5 ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכורת. ב מ ב
9 עַד־הָעָרֶב׃ 9 וְכָל־הַמֶּרְכָּב אֲשֶׁר יִרְכַּב[a] עָלָיו הַזָּב יִטְמָא׃ 10 וְכָל־
10 הַנֹּגֵעַ בְּכֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה תַּחְתָּיו יִטְמָא עַד־הָעָרֶב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹתָם יְכַבֵּס ל מל. לט מל בתור

35 Mm 739. 36 Mm 740. 37 Mm 3937. 38 Mm 738. 39 Mm 750. Cp 15 1 Mm 852. 2 Mm 719. 3 Mm 856. 4 Mm 751. 5 Mm 734.

47 a G + καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας ‖ 48 a cf 44a ‖ 49 a ɯ pl ‖ b G* + ζῶντα καθαρά cf 4 ‖ 51 a–a ɯG invers ut 49 ‖ b GBA αὐτό = את ‖ 52 a–a ɯ invers ‖ 57 a pc Mss GS ולו ‖ Cp 15,2 a G sg ‖ b–b G ᾧ ἐὰν γένηται ῥύσις ‖ 3 a G ὁ νόμος cf 32 ‖ b ɯG + טמא הוא כל־ימי־זוב בשרו או החתים בשרו מזובו ‖ 4 a pc Mss S וְכָל ‖ 8 a ɯGSTMs יכבס cf 11b ‖ 9 a > C 1o, 2o ישכב ‖ b G + ἕως ἑσπέρας.

11 בְּנִדָּיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 11 וְכֹל אֲשֶׁר יִגַּע־בּוֹ הַזָּב
ד. ט⁶ ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכות׳ ב מ ב וְלֹא־שָׁטַף בַּמַּיִם וְכִבָּסa בְּנִדָּיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃
ה⁷ 12 וּכְלִי־חֶרֶשׂ אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַזָּב יִשָּׁבֵר וְכָל־כְּלִי־עֵץ יִשְׁטֵף בַּמָּיִם׃ 12
ל. ט⁶ ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכות׳ ב מ ב 13 וְכִי־יִטְהַר הַזָּב מִזּוֹבוֹ וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים לְטָהֳרָתוֹ וְכִבֶּס בְּגָדָיו 13
ד⁸, ז רפי⁹ וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם חַיִּים וְטָהֵר׃ 14 וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח־לוֹ שְׁתֵּי 14
תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וּבָא | לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּנְתָנָם
ו¹⁰ אֶל־הַכֹּהֵן׃ 15 וְעָשָׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר 15
עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹבוֹ׃ ס 16 וְאִישׁ כִּי־תֵצֵא מִמֶּנּוּ 16
ג¹¹, ח פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניה וחד מן ר״פ וכל ומ״פ וכל שִׁכְבַת־זֶרַע וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 17 וְכָל־ 17
ל. ב בֶּגֶד וְכָל־עוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה עָלָיו שִׁכְבַת־זֶרַע וְכֻבַּס בַּמַּיִם וְטָמֵא
כב עַד־הָעָרֶב׃ ס 18 וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אִישׁa אֹתָהּ שִׁכְבַת־זֶרַע 18
כג וְרָחֲצוּ בַמַּיִם וְטָמְאוּ עַד־הָעָרֶב׃ 19 וְאִשָּׁה כִּי־תִהְיֶה זָבָה דָּם יִהְיֶה 19
ב זֹבָהּ בִּבְשָׂרָהּ שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְנִדָּתָהּ וְכָל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ יִטְמָא עַד־
ט רי״פ וכל ומ״פ וכל הָעָרֶב׃ 20 וְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו בְּנִדָּתָהּ יִטְמָא וְכֹל אֲשֶׁר־תֵּשֵׁב 20
עָלָיו יִטְמָא׃ 21 וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּמִשְׁכָּבָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא 21
עַד־הָעָרֶב׃ 22 וְכָל־הַנֹּגֵעַ בְּכָל־כְּלִיb אֲשֶׁר־תֵּשֵׁב עָלָיוa יְכַבֵּס 22
בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 23 וְאִם עַל־הַמִּשְׁכָּב הוּאa אוֹ 23
ב. ח חס¹² עַל־הַכְּלִי אֲשֶׁר־הִוא יֹשֶׁבֶת־עָלָיו בְּנָגְעוֹ־בוֹ יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃
יד רפי¹³. ב 24 וְאִם שָׁכֹב יִשְׁכַּב אִישׁa אֹתָהּ וּתְהִי נִדָּתָהּ עָלָיו וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים 24
כב ב מנה בטע וְכָל־הַמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא׃ פ 25 וְאִשָּׁה כִּי־יָזוֹב זוֹב דָּמָהּ יָמִים רַבִּים בְּלֹא עֶת־נִדָּתָהּ אוֹ כִי־תָזוּב עַל־נִדָּתָהּ כָּל־ 25
יג פסוק כל כל וכל יְמֵי זוֹב טֻמְאָתָהּ כִּימֵי נִדָּתָהּ תִּהְיֶה טְמֵאָה הִוא׃ 26 כָּל־a הַמִּשְׁכָּב 26
ב. ג אֲשֶׁר־תִּשְׁכַּב עָלָיו כָּל־יְמֵי זוֹבָהּ כְּמִשְׁכַּב נִדָּתָהּ יִהְיֶה־לָּהּ וְכָל־
יג¹⁴. ג מל¹⁵ הַכְּלִי אֲשֶׁר תֵּשֵׁב עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה כְּטֻמְאַת נִדָּתָהּ׃ 27 וְכָל־a הַנּוֹגֵעַ 27
ט⁶ ד מנה בעינ׳ וכל במדבר דכות׳ ב מ ב בָּם׃b יִטְמָא וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 28 וְאִם־ 28

⁶Mm 734. ⁷Mm 945. ⁸Mm 752. ⁹Mm 753. ¹⁰Mm 743. ¹¹Mm 754. ¹²Mm 2184. ¹³Mm 174. ¹⁴Ez 36,17. ¹⁵Mm 755.

11 [a] pc Mss 𝔐 וידו ‖ [b] 𝔐GS ut 8[a] ‖ **12** [a–a] Ms GW וכלי ‖ **13** [a] > G[BA] ‖ **14** [a] G(SC[J]) *καὶ οἴσει αὐτά* = וְהֵבִיאָם cf 29 ‖ **15** [a] 𝔐GSCC[J] ואחד ‖ **18** [a] 𝔐 אישה, it 24[a] ‖ **22** [a–a] > C ‖ [b] 𝔐CC[J] הכלי ‖ **23** [a] 𝔐 היא ‖ **24** [a] cf 18[a] ‖ [b] 𝔐 יטמא ‖ **26** [a] pc Mss G*SC[J] וכל ‖ **27** [a] 2 Mss G om cop ‖ [b] pc Mss G בה.

29 טָהֳרָה מִזּוֹבָהּ וְסָפְרָה לָהּ שִׁבְעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהָר׃ 29 וּבַיּוֹם ל
ל16. לט מל בתור הַשְּׁמִינִי תִּקַּח־לָהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה וְהֵבִיאָה אוֹתָם אֶל־
30 הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 30 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת
ל17 וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוֹב טֻמְאָתָהּ׃
31 ל.ב.ל וְהִזַּרְתֶּם[a] אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִטֻּמְאָתָם וְלֹא יָמֻתוּ בְּטַמְּאָתָם בְּטַמְּאָם
32 אֶת־מִשְׁכָּנִי אֲשֶׁר בְּתוֹכָם׃ 32 זֹאת תּוֹרַת הַזָּב וַאֲשֶׁר תֵּצֵא ג18. ל
33 מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זֶרַע לְטָמְאָה־בָהּ׃ 33 וְהַדָּוָה בְּנִדָּתָהּ וְהַזָּב אֶת־זוֹבוֹ ל
לַזָּכָר וְלַנְּקֵבָה וּלְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם־טְמֵאָה׃ פ צ ג19

פרש **16** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם[a] י בתור. ג בטע
2 לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ
ב1. ט2 וכל צורת חבית דכות ב מ ר וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת[a] אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת[a]
3 אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ 3 בְּזֹאת ב. ה3
יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ ב4
4 כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד ל זקף קמ5
יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ ל. ג6. ז7
5 וּלְבֵשָׁם׃ 5 וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת ל
6 וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ 6 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר
7 בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ 7 וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי
8 יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 8 וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גּוֹרָלוֹת ל חס8
9 גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל[a]׃ 9 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־ ב9
10 הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת׃ 10 וְהַשָּׂעִיר ל
אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל[a] יָעֳמַד־[b]חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו ל. ל10
11 לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל[a] הַמִּדְבָּרָה׃ 11 וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר י11 ג
הַחַטָּאת[b] אֲשֶׁר־לוֹ[b] וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת
12 אֲשֶׁר־לוֹ׃ 12 וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי

16 Mm 4173 א. 17 Mm 746. 18 Mm 756. 19 Mm 1710. Cp 16 1 2 Ch 23,6. 2 Mm 3937. 3 Mm 405. 4 2 Ch 13,9. 5 Mp sub loco. 6 Mm 563. 7 Mm 942. 8 Mm 4119 contra textum. 9 Jes 17,14. 10 Mm 745. 11 Mm 757.

31 [a] prb l c ωS והזהרתם, G *καὶ εὐλαβεῖς ποιήσετε* .‖ **Cp 16,1** [a] G(SCV) *ἐν τῷ προσάγειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον*, ex Nu 3,4 ‖ **2** [a–a] > C (homtel) ‖ **4** [a] ωGS וכ׳ ‖ [b] ωG + כל ‖ **8** [a] G *τῷ ἀποπομπαίῳ*, S *l'zz'jl* cf 10[a].26[a] ‖ **10** [a] GS sim ac 8[a] ‖ [b] G *στήσει αὐτόν* = יַעֲמִיד אֹתוֹ ‖ **11** [a] > C ‖ [b–b] G[BA] *τὸν αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ μόνον*.

13 יְהוָה וּמִלֹּא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ 13 וְנָתַן
14 אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה | עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת
אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת׃ 14 וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ
עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֶדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם
15 בְּאֶצְבָּעוֹ׃ 15 וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ
אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה
16 אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ 16 וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן
17 אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ 17 וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה | בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ
לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל
18 יִשְׂרָאֵל׃ 18 וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח
19 מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ 19 וְהִזָּה
עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי
20 יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ
21 וְהִקְרִיב אֶת־הַשָּׂעִיר הֶחָי׃ 21 וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָו עַל רֹאשׁ
הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־
פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־
22 אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה׃ 22 וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנֹתָם אֶל־אֶרֶץ
23 גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר׃ 23 וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם׃
24 24 וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיָצָא וְעָשָׂה
25 אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד הָעָם׃ 25 וְאֶת־חֵלֶב

26 הַחַטָּאת יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה׃ 26 וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת־הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס
27 בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 27 וְאֶת

פַּר הַחַטָּאת וְאֶת | שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר

ב12. ד13. ב13 ד14. ב14 ה מל בתור15 יו וכל לפני ולפני דכות׳. ב16 יג פסוק את את את בסיפ יו וכל לפני ולפני דכות ל. ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכות׳17. ה לז. ל ט18 ד מל בתור19 ו. ל ג20 ג21 מנה בתור. יח פסוק את ואת ואת את. ה. ד22 יד קי חד מן ה כת חס ב. ד חס ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכות׳17 יב23. יז ל. יז רש״ם כ כה ל24 ל כו ז מל בתור. ב כז

12 Mm 1745. 13 Mm 580. 14 Mm 758. 15 Mm 556. 16 Jes 52,15. 17 Mm 759 et Mm 929. 18 Mm 583. 19 Mm 704. 20 Mm 1385. 21 Mm 304. 22 Mm 760. 23 Mm 757. 24 ודו את חלב Gn 45,18.

15 [a] G + *ἔναντι κυρίου* ‖ [b–b] G *ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτοῦ* ‖ **17** [a] G*(S) + *υἱῶν* ‖ **19** [a] v 19 > C ‖ **20** [a] G + *καὶ περὶ τῶν ἱερέων καθαριεῖ* ‖ **21** [a] > C ‖ **24** [a] G + *καὶ περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ* ‖ [b] G + *ὡς περὶ τῶν ἱερέων* ‖ **26** [a] G *τὸν διεσταλμένον εἰς ἄφεσιν*, S ut 8[a] ‖ **27** [a–a] > C (homtel) ‖ [b] C + לעם.

בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ[c] בָּאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם וְאֶת־
28 בְּשָׂרָם וְאֶת־פִּרְשָׁם׃ 28 וְהַשֹּׁרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ
29 בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 29 וְהַיְתָה[a] לָכֶם לְחֻקַּת ז מל בתורי
עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־ ג25
30 מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ 30 כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יכ בתורי . ו26
יְכַפֵּר[a] עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ׃
31 יא כת י בתורי 31 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא[a] לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם׃
32 ז27 32 וְכִפֶּר[a] הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמְשַׁח[b] אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא[c] אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת
33 אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ׃ 33 וְכִפֶּר אֶת־מִקְדַּשׁ
ה. ד28 . ל29 הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל[a] הַכֹּהֲנִים וְעַל־
34 כָּל־עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר׃ 34 וְהָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר
ז30. ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכותי31 עַל־בְּנֵי[c] יִשְׂרָאֵל[c] מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה׃ פ

ס(יה) 17 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
יז מל בתורי1 בָּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
ו. ב2 3 לֵאמֹר׃ 3 אִישׁ אִישׁ מִבֵּית[a] יִשְׂרָאֵל[b] אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז
4 בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ 4 וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
ב3 . ח4 . לב5 הֱבִיאוֹ[a] לְהַקְרִיב[b] קָרְבָּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יֵחָשֵׁב לָאִישׁ
ב זקף קמ . ג5 הַהוּא[c] דָּם שָׁפָךְ[d] וְנִכְרַת[d] הָאִישׁ הַהוּא[cd] מֵקֶרֶב[c] עַמּוֹ׃ 5 לְמַעַן[a] אֲשֶׁר
ט6 . יז פסוק על אל אל7 יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־זִבְחֵיהֶם[a] אֲשֶׁר הֵם זֹבְחִים עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
ג ב מל וחד תט8 וְהֵבִיאָם לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שַׁלְמִים
לט מל בתורי 6 לַיהוָה אוֹתָם׃ 6 וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת־הַדָּם[a] עַל־מִזְבַּח יְהוָה[b] פֶּתַח אֹהֶל
ט9 מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֵלֶב[c] לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 7 וְלֹא־יִזְבְּחוּ עוֹד[a] אֶת־

25 Mm 2558. 26 Mm 53. 27 Mm 706. 28 Mm 760. 29 Mm 761. 30 Mm 762. 31 Mm 759 et Mm 929. Cp 17 1 Mm 250. 2 Mm 764. 3 Mm 3332. 4 Mm 694. 5 Mm 319. 6 Mm 501. 7 Mm 4093. 8 Mm 763. 9 Mm 574.

27 c 𝔐 sg ‖ 29 a 𝔊 + τοῦτο cf 34 et 𝔗ʸ ‖ 30 a 𝔖 *nthṣ'*, l frt יְכֻפַּר cf 𝔙 *expiatio erit* ‖ 31 a 𝔠𝔐𝔗ʲ הוא ‖ 32 a 𝔐𝔊 יכפר ‖ b 𝔊 pl; 𝔖𝔙 pass ‖ c 𝔊 pl ‖ 33 a pc Mss Or 𝔐 על ‖ 34 a 𝔊 *(ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ) ποιηθήσεται*; 𝔖 pl ‖ Cp 17,3 a Ms 𝔊 מבני ut 13, it 8a.10b ‖ b 𝔊* + *ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων ἐν ὑμῖν* cf 16,29 17,8.10.13 ‖ 4 a 𝔐𝔊 + לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ עֹלָה אוֹ שְׁלָמִים לַיהוה לְרְצוֹנְכֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וְיִשְׁחָטֶהוּ בַחוּץ וְאֶל־ פֶּתַח אֹהֶל מועד לא הביאו ‖ b 𝔐 בו– ‖ c–c > 𝔠 (homtel) ‖ d–d 𝔊 *ἡ ψυχὴ ἐκείνη* (cf 22,3) et tum *τοῦ λαοῦ αὐτῆς* pro עמו ‖ 6 a 𝔊 *τὸ θυσιαστήριον κύκλῳ ἀπέναντι* ‖ b 𝔐 + אשר ‖ c > 𝔠.

ל זִבְחֵיהֶם לַשְּׂעִירִם אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם חֻקַּת עוֹלָם תִּהְיֶה־זֹּאת
8 לָהֶם לְדֹרֹתָם׃ 8 וַאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית[a] יִשְׂרָאֵל
ב חד חס וחד מל . ו[10] וּמִן־הַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּתוֹכָם[b] אֲשֶׁר־יַעֲלֶה[c] עֹלָה אוֹ־זָבַח׃ 9 וְאֶל־
9 פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאֶנּוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לַיהוָה וְנִכְרְתָה הָאִישׁ הַהוּא
ב בטע . ו[10] מֵעַמָּיו׃ 10 וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית[b] יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם[c]
ד[11] אֲשֶׁר יֹאכַל כָּל־דָּם[d] וְנָתַתִּי פָנַי בַּנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת אֶת־הַדָּם וְהִכְרַתִּי
ג . ב פסוק דמטע[12] אֹתָהּ מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃ 11 כִּי נֶפֶשׁ הַבָּשָׂר בַּדָּם[a] הִוא וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם
11 עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי־הַדָּם הוּא בַּנֶּפֶשׁ יְכַפֵּר׃
12 עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא־תֹאכַל דָּם וְהַגֵּר
יב בחור . ב בטע 13 הַגָּר בְּתוֹכְכֶם לֹא־יֹאכַל דָּם׃ ס 13 וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל
ל וּמִן־הַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם[b] אֲשֶׁר יָצוּד צַיִד חַיָּה אוֹ־עוֹף אֲשֶׁר יֵאָכֵל
ב פסוק דמטע[13] וְשָׁפַךְ[a] אֶת־דָּמוֹ וְכִסָּהוּ בֶּעָפָר׃ 14 כִּי־נֶפֶשׁ כָּל־בָּשָׂר דָּמוֹ בְנַפְשׁוֹ[a]
הוּא[b] וָאֹמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דַּם כָּל־בָּשָׂר לֹא תֹאכֵלוּ כִּי נֶפֶשׁ כָּל־
ג[14] בָּשָׂר דָּמוֹ הוּא כָּל־אֹכְלָיו[c] יִכָּרֵת׃ 15 וְכָל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל
ט[15] וכל במדבר דכות נְבֵלָה וּטְרֵפָה בָּאֶזְרָח וּבַגֵּר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־
ב מ ב הָעָרֶב וְטָהֵר[a]׃ 16 וְאִם לֹא יְכַבֵּס וּבְשָׂרוֹ לֹא יִרְחָץ וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ פ
ה ד פת וחד קמ[16] . יז 18 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סה
כד ס״פ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 3 כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
מז פסוק לא לא לא . ב יְשַׁבְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם
ג[2] . ה[3] שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ׃ 4 אֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת־
כד ס״פ חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 5 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־
חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי[a] בָּהֶם אֲנִי יְהוָה[b]׃
ס 6 6 אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה
ג . כל אתנח וס״פ כת כך[4] אֲנִי יְהוָה׃ ס 7 7 עֶרְוַת אָבִיךָ וְעֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה אִמְּךָ הִוא
לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס 8 8 עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה עֶרְוַת

[10]Mm 764. [11]Mm 2825. [12]Mm 765. [13]Mm 765. [14]Mm 766. [15]Mm 734. [16]Mm 662. Cp 18 [1]Mm 2598. [2]Mm 818. [3]Mm 2786. [4]Mm 767.

8 [a] cf 3[a] ‖ [b] 2 Mss GSV בְּכֻם–, it 10[c] ‖ [c] ms G יעשה cf 9 ‖ **10** [a] C om 10–12 (homark) ‖ [b] cf 3[a] ‖ [c] cf 8[b] ‖ [d] > 2 Mss SV ‖ **11** [a] G *αἷμα αὐτοῦ* cf 14 ‖ **13** [a] pc Mss ms C[J] מבית ut 3 ‖ [b] ms[Mss]GSC[Mss]C[J]V בְּכֻם– ‖ **14** [a] > GSV ‖ [b] C היא ‖ [c] ms G SCC[J] לו–, it 19,8[a] ‖ **15** [a] > ms ‖ **Cp 18,5** [a] ms וְחָיָה ‖ [b] G + *ὁ θεὸς ὑμῶν.*

9 אָבִיךָ הִוא׃ ס 9 עֶרְוַת אֲחוֹתְךָ בַּת־אָבִיךָ אֹו בַת־אִמֶּךָ מוֹלֶדֶת
10 בַּיִת אֹו מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן׃ ס 10 עֶרְוַת בַּת־בִּנְךָ אֹו
11 בַּת־בִּתְּךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן כִּי עֶרְוָתְךָ הֵנָּה׃ ס 11 עֶרְוַת בַּת־
אֵשֶׁת אָבִיךָ[a] מוֹלֶדֶת אָבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס
12 עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה[a] שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא׃ ס 13 עֶרְוַת
14 אֲחוֹת־אִמְּךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי־[a]שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא׃ ס 14 עֶרְוַת אֲחִי־
15 אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה[a] אֶל־[b]אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דֹּדָתֵךְ הִוא׃ ס 15 עֶרְוַת ל זקף קמ.ל
16 כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֶּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ׃ ס 16 עֶרְוַת
17 אֵשֶׁת־אָחִיךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא׃ ס 17 עֶרְוַת אִשָּׁה
וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֶּה אֶת־בַּת־בִּנָּהּ וְאֶת־בַּת־בִּתָּהּ לֹא תִקַּח לְגַלֹּות ה[5]
18 עֶרְוָתָהּ[a] שַׁאֲרָה[b] הֵנָּה זִמָּה הִוא 18 וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ לֹא תִקָּח לִצְרֹר ל.כב.ל
19 לְגַלֹּות עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ׃ 19 וְאֶל־אִשָּׁה בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ ג בליש[6].ב[7].ב[8]
20 לֹא תִקְרַב לְגַלֹּות עֶרְוָתָהּ׃ 20 וְאֶל־אֵשֶׁת עֲמִיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ
21 לְזָרַע לְטָמְאָה־בָּהּ׃ 21 וּמִזַּרְעֲךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר[a] לַמֹּלֶךְ[b] וְלֹא ל
22 תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ[c] אֲנִי יְהוָה׃ 22 וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי פ
23 אִשָּׁה תּוֹעֵבָה הִוא׃ 23 וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְטָמְאָה־בָּהּ
24 וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לִרְבָעָהּ[a] תֶּבֶל הִוא[b]׃ 24 אַל- כב.ל
תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ ו
25 מִפְּנֵיכֶם׃ 25 וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד עֲוֹנָהּ עָלֶיהָ וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת- ג.ל וחס
26 יֹשְׁבֶיהָ׃ 26 וּשְׁמַרְתֶּם אַתֶּם[a] אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ ג[10]
27 מִכֹּל הַתֹּועֵבֹת הָאֵלֶּה הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם׃ 27 כִּי אֶת־כָּל- יב בתור
הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל[a] עָשׂוּ אַנְשֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ׃ ח לשון חול[11].ג
28 וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה[a] אֶת־הַגֹּוי[b] כ.ל.ל

[5]Mm 768. [6]Mm 769. [7]Mm 2848. [8]Mm 3924. [9]Mm 776. [10]Mm 770. [11]Mm 119.

9 [a] nonn Mss 𝔪𝔊𝔖 תה– ‖ **11** [a] 𝔊 + *οὐκ ἀποκαλύψεις* = לא תגלה, it aliqui codd teste R. Elia Karaeo ‖ **12** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 + כִּי, it 14[a] ‖ **13** [a] > pc Mss 𝔪 ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[J]𝔙 ואל ‖ **17** [a] 𝔊𝔖 suff 3 pl f = תָן– ‖ [b] 𝔊 *οἰκεῖαι γάρ σου*; l prb שְׁאֵרָה ‖ **21** [a] 𝔪 יד– cf 𝔊 *λατρεύειν* ‖ [b] 𝔊 *ἄρχοντι*, α′σ′θ′ *τῷ Μολοχ*, 𝔖 *(b)nwkrjt'* mulier aliena, it 20,2[c].3[a].4[a] ‖ [c] 𝔊 *τὸ ἅγιον* cf 20,3 22,2.32 ‖ **23** [a] cf עָה– 20,16 ‖ [b] 𝔪𝔖𝔗[Ms]𝔗[J] היא ‖ **26** [a] > pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 ‖ **27** [a] 𝔪 האלה ‖ **28** [a] l frt paenultimam acutam (3 f pf) ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 pl cf 24.

ג[12] אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם׃ 29 כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ 29
ל וחס הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב עַמָּם׃ 30 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבִלְתִּי 30
ל ומל[10]. כד ס״פ עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָהֶם[a] אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ פ

19 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת[a] בְּנֵי־ ס[וין]
כד ס״פ יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
ל וכל קריא אביו ואמו. ט[1]. כד ס״פ 3 אִישׁ[a] אִמּוֹ וְאָבִיו[a] תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 3
ב חס בלישׁ[2]. כד ס״פ 4 אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה 4
ד. ד[3]. ל וחס אֱלֹהֵיכֶם׃ 5 וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ׃ 5
ג[4] 6 בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ 6
יִשָּׂרֵף׃ 7 וְאִם הֵאָכֹל[a] יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה׃ 7
לז 8 וְאֹכְלָיו[a] עֲוֹנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא 8
ב מַעַמֶּיהָ׃ 9 וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת 9
שְׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט׃ 10 וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט 10
כד ס״פ כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
11 12
לד פסוק לא ולא ולא[5]. ל 11 לֹא תִגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ׃ 12 וְלֹא־
ג ר״פ לא ולא לא[6] תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ[a] אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ[a] אֲנִי יְהוָה׃[b] 13 לֹא־ 13
יו בתור[7] תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא[a]־תָלִין פְּעֻלַת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר׃
יו וכל לפני ולפני דכות. ל וחס 14 לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ[a] אֲנִי 14
ו ר״פ לא ולא ולא[8]. ח[9] דגש וכל איוב דכות ב מ א. ל יְהוָה׃[b] 15 לֹא־תַעֲשׂוּ[a] עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט לֹא[b]־תִשָּׂא פְנֵי־דָל וְלֹא 15
ל מל תֶהְדַּר פְּנֵי גָדוֹל בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ׃ 16 לֹא־תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ[a] 16
לֹא[b] תַעֲמֹד עַל־דַּם רֵעֶךָ אֲנִי יְהוָה׃[c] 17 לֹא־תִשְׂנָא אֶת־אָחִיךָ 17
י. ג[10] בִּלְבָבֶךָ הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת־עֲמִיתֶךָ וְלֹא[a]־תִשָּׂא עָלָיו חֵטְא׃ 18 לֹא[b]־ 18
ל. ל תִקֹּם[ac] וְלֹא־תִטֹּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ אֲנִי יְהוָה׃

[12]Qoh 3,14. [13]Mm 2640. Cp 19 [1]Mm 3056. [2]Mp contra textum, lectio L plena sicut K[Or], cf 26,1 et Mp sub loco. [3]Mm 789. [4]Mm 695. [5]Mm 771. [6]Mm 3021. [7]Mm 60. [8]Mm 1245. [9]Mm 772. [10]Mm 773.

30 [a] > 𝔊; 𝔐 בהן ‖ **Cp 19,2** [a–a] > 𝔊 pc Mss; 𝔊* om כל- ‖ **3** [a–a] 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 invers cf 21,2[a–a] ‖ **7** [a] 𝔐 אֲכֹל ‖ **8** [a] cf 17,14[c] ‖ **12** [a] 𝔊 pl ‖ [b] 𝔊 + *ὁ θεὸς ὑμῶν*, it 14[b]. 16[c]. 28[b]. 32[a]. 37[a] ‖ **13** [a] mlt Mss 𝔐𝔊𝔗[Ms]𝔗[J] וְלֹא ‖ **14** [a] 𝔊 *κύριον τὸν θεόν σου* ‖ [b] cf 12[b]; 𝔖 *'n' 'n'* cf 2[b] ‖ **15** [a] 𝔐 sg ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְלֹא ‖ **16** [a] mlt Mss 𝔐 Vrs בעמך ‖ [b] mlt Mss 𝔐[Mss]𝔖𝔗[Mss] וְלֹא ‖ [c] cf 12[b] ‖ **17** [a] pc Mss לא ‖ **18** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 pr cop ‖ [c] 𝔊 + *σου ἡ χείρ*.

19 אֶת־חֻקֹּתַי[a] תִּשְׁמֹרוּ בְּהֶמְתְּךָ לֹא־תַרְבִּיעַ כִּלְאַיִם שָׂדְךָ[b] לֹא־תִזְרַע מז פסוק לא לא לא
20 כִּלְאָיִם וּבֶגֶד כִּלְאַיִם שַׁעַטְנֵז לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ׃ פ 20 וְאִישׁ כִּי־ ב
20 יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה שִׁכְבַת־זֶרַע וְהִוא שִׁפְחָה נֶחֱרֶפֶת לְאִישׁ וְהָפְדֵּה[a] לֹא ל. ל. ח פסוק לא לא לא[11]
נִפְדָּתָה אוֹ חׇפְשָׁה לֹא נִתַּן־לָהּ בִּקֹּרֶת תִּהְיֶה[b] לֹא יומתו[c] כִּי־לֹא ל. כא[12]. ל
21 חׇפָּשָׁה׃ 21 וְהֵבִיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אַיִל ל
22 אָשָׁם׃ 22 וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן בְּאֵיל הָאָשָׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל־חַטָּאתוֹ
ס[וי] אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ מֵחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא׃ פ 23 וְכִי־תָבֹאוּ ב[13]
אֶל־הָאָרֶץ[a] וּנְטַעְתֶּם כָּל־עֵץ מַאֲכָל וַעֲרַלְתֶּם עָרְלָתוֹ אֶת־פִּרְיוֹ ג בסט[14]. ל[15]. ל
24 שָׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לֹא יֵאָכֵל׃ 24 וּבַשָּׁנָה הָרְבִיעִת יִהְיֶה[a]
25 כָּל־פִּרְיוֹ[b] קֹדֶשׁ הִלּוּלִים[c] לַיהוָה׃ 25 וּבַשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁת תֹּאכְלוּ אֶת־ ב רמל[16]
ה ג מל וב חס[17]
26 פִּרְיוֹ לְהוֹסִיף לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 26 לֹא ד. כד ס״פ.
ו ר״פ לא לא ולא[18]
27 תֹאכְלוּ[a] עַל־הַדָּם[a] לֹא[b] תְנַחֲשׁוּ וְלֹא תְעוֹנֵנוּ׃ 27 לֹא[a] תַקִּפוּ פְּאַת ל וחס
28 רֹאשְׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית[b] אֶת פְּאַת זְקָנֶךָ[c]׃ 28 וְשֶׂרֶט[a] לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְּנוּ ל. ג
29 בִּבְשַׂרְכֶם וּכְתֹבֶת קַעֲקַע לֹא תִתְּנוּ בָכֶם אֲנִי יְהוָה[b]׃ 29 אַל־תְּחַלֵּל ל. ל
ל
אֶת־בִּתְּךָ לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא־תִזְנֶה הָאָרֶץ וּמָלְאָה הָאָרֶץ זִמָּה׃
30 אֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃ 31 אַל־תִּפְנוּ אֶל־ מו ר״פ אל אל[19]
הָאֹבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים אַל־תְּבַקְשׁוּ לְטָמְאָה בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כד ס״פ
32 מִפְּנֵי שֵׂיבָה תָּקוּם וְהָדַרְתָּ פְּנֵי זָקֵן וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה[a]׃ כל ליש כת כן
פ 33 וְכִי־יָגוּר אִתְּךָ[a] גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תוֹנוּ אֹתוֹ׃ 34 כְּאֶזְרָח יו בתוך[20]. ל. ד ג קמ וחד פת[21]
מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הַגֵּר | הַגָּר אִתְּכֶם וְאָהַבְתָּ לוֹ כָּמוֹךָ כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם ב
35 בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 35 לֹא־תַעֲשׂוּ עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט כד ס״פ. ח[22] דגש וכל איוב דכות ב מ א
36 בַּמָּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה׃ 36 מֹאזְנֵי צֶדֶק אַבְנֵי־צֶדֶק[a] אֵיפַת צֶדֶק[a] ג דגש[23]. ד דגש[24]. ל
וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ ל

[11]Mm 3132. [12]Mm 2838. [13]Mm 892. [14]Mm 793. [15]Mp sub loco. [16]Mm 1453. [17]Mm 1976. [18]Mm 1245. [19]Mm 3261. [20]Mm 60. [21]Mm 455. [22]Mm 772. [23]Mm 774. [24]Mm 820.

19 [a] G *τὸν νόμον μου* ‖ [b] G *καὶ τὸν ἀμπελῶνά σου* ‖ **20** [a] l frt וְהָפְדֵּה ‖ [b] 𝔐 + לו, G + *αὐτοῖς* ‖ [c] 𝔐 sg ‖ **23** [a] G + *ἣν κύριος ὁ θεὸς δίδωσιν ὑμῖν* ‖ **24** [a] 𝔐 pl ‖ [b] dl ̊ ‖ [c] 𝔐 חל׳ ‖ **26** [a–a] G *ἐπὶ τῶν ὀρέων* cf Ez 18,6.11.15 22,9 ‖ [b] 2 Mss 𝔐G ולא ‖ **27** [a] Ms 𝔐G[19.314]𝔗𝔙𝔄 ולא ‖ [b] 𝔐GS𝔗[J] pl ‖ [c] 𝔐GS𝔗[J] זקנכם ‖ **28** [a] 𝔐 ושרטה cf 21,5 ‖ [b] pc Mss GS + אֱלֹהֵיכֶם cf 12[b] ‖ **32** [a] cf 12[b]; G[54.75](𝔖𝔄) + *ὁ θεός σου* ‖ **33** [a] 𝔐 Vrs אתכם ‖ **36** [a–a] > G.

מִצְוֹתָי: 37 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם 37
אֲנִי יְהוָה[a]: פ

20 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 2 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר[a] **20**
אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר | הַגָּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזַּרְעוֹ
לַמֹּלֶךְ[c] מוֹת יוּמָת עַם הָאָרֶץ יִרְגְּמֻהוּ בָאָבֶן: 3 וַאֲנִי אֶתֵּן אֶת־פָּנַי 3 סז ר״פ. ב¹. ג פסוק את את את בסיפ
בָּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזַּרְעוֹ נָתַן לַמֹּלֶךְ[a] לְמַעַן ה בתור. ג
טַמֵּא אֶת־מִקְדָּשִׁי וּלְחַלֵּל[b] אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי: 4 וְאִם הַעְלֵם יַעְלִימוּ עַם 4 ב². ל
הָאָרֶץ אֶת־עֵינֵיהֶם מִן־הָאִישׁ הַהוּא בְּתִתּוֹ מִזַּרְעוֹ לַמֹּלֶךְ[a] לְבִלְתִּי ה בתור. ל
הָמִית אֹתוֹ: 5 וְשַׂמְתִּי אֲנִי אֶת־פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי 5
אֹתוֹ וְאֶת | כָּל־הַזֹּנִים אַחֲרָיו לִזְנוֹת אַחֲרֵי[a] הַמֹּלֶךְ[a] מִקֶּרֶב עַמָּם:
ל חס 6 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאבֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים לִזְנוֹת אַחֲרֵיהֶם וְנָתַתִּי 6
ג אֶת־פָּנַי בַּנֶּפֶשׁ הַהִוא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ[a] מִקֶּרֶב עַמּוֹ[b]: 7 וְהִתְקַדִּשְׁתֶּם[a] 7
י. כד ס״פ וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים כִּי[b] אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: 8 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־[a]חֻקֹּתַי 8
ד[a] וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם: 9 כִּי־אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יְקַלֵּל אֶת־ 9
ג אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ מוֹת יוּמָת אָבִיו וְאִמּוֹ קִלֵּל דָּמָיו[a] בּוֹ: 10 וְאִישׁ אֲשֶׁר 10
יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת[a] אִישׁ אֲשֶׁר[b] יִנְאַף אֶת־אֵשֶׁת[a] רֵעֵהוּ מוֹת־יוּמַת[c] הַנֹּאֵף
ל וְהַנֹּאָפֶת: 11 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו עֶרְוַת אָבִיו גִּלָּה מוֹת־ 11
יוּמְתוּ שְׁנֵיהֶם דְּמֵיהֶם בָּם: 12 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־כַּלָּתוֹ מוֹת יוּמְתוּ 12
ל[a] שְׁנֵיהֶם תֶּבֶל עָשׂוּ דְּמֵיהֶם בָּם: 13 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־זָכָר מִשְׁכְּבֵי 13
ג אִשָּׁה תּוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם[a] מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם: 14 וְאִישׁ אֲשֶׁר 14
ח[S] יִקַּח אֶת־אִשָּׁה וְאֶת־אִמָּהּ זִמָּה הִוא בָּאֵשׁ יִשְׂרְפוּ אֹתוֹ וְאֹתָהֶן וְלֹא־
יג בתור. ד רפ״ פסיפ תִהְיֶה זִמָּה בְּתוֹכְכֶם: 15 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׁכָבְתּוֹ בִּבְהֵמָה מוֹת יוּמָת 15
כג. ל וְאֶת־הַבְּהֵמָה תַּהַרְגוּ: 16 וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב אֶל־כָּל־בְּהֵמָה לְרִבְעָה 16
ג אֹתָהּ[a] וְהָרַגְתָּ אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־הַבְּהֵמָה מוֹת יוּמָתוּ דְּמֵיהֶם בָּם:
יג פסוק את את את בסיפ 17 וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִקַּח אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ וְרָאָה אֶת־ 17

Cp 20 [1]Ex 2,9. [2]Lv 13,44. [3]Mm 775. [4]Mm 776. [5]Mm 777. [6]Mm 829.

37 [a] cf 12[b] ‖ **Cp 20,2** [a] 𝔪 תדבר ‖ [b] 𝔪 מבית ‖ [c] cf 18,21[b] ‖ **3** [a] cf 18,21[b] ‖ [b] 𝔪 וחלל ‖ **4** [a] cf 18,21[b] ‖ **5** [a–a] 𝔊 εἰς τοὺς ἄρχοντας ‖ **6** [a] 𝔪𝔊 אתה ‖ [b] 𝔪𝔊 עמה ‖ **7** [a] > 𝔪𝔊* ‖ [b] pc Mss 𝔊 + קָדוֹשׁ cf 26 ‖ **8** [a] 𝔪 + כל ‖ **9** [a] 𝔪 דמו ‖ **10** [a–a] > 𝔊[min], dl (dttg) ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔗[Y] ואי ע״י ‖ [c] 𝔊*𝔖𝔙 pl ut 11–13 ‖ **13** [a] 𝔪𝔊[72]𝔄 tr post יומתו ‖ **16** [a] cf 18,23[a]; 𝔊(𝔖) ὑπ' αὐτοῦ.

עֶרְוָתָהּ וְהִיא־תִרְאֶה אֶת־עֶרְוָתוֹ חֶסֶד הוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי בְנֵי עַמָּם יא כת י בתור
18 עֶרְוַת אֲחוֹתוֹ גִּלָּה עֲוֹנוֹ יִשָּׂא׃ 18 וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה לו1. יו פסוק את את את
וְגִלָּה אֶת־עֶרְוָתָהּ אֶת־מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהִיא גִלְּתָה אֶת־מְקוֹר דָּמֶיהָ ב חד מל וחד חס3. ג9. ב10c. ג11. ג12.
19 וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם׃ 19 וְעֶרְוַת ג
אֲחוֹת אִמְּךָ וַאֲחוֹת אָבִיךָ לֹא תְגַלֶּה כִּי אֶת־שְׁאֵרוֹ הֶעֱרָה עֲוֹנָם יִשָּׂאוּ׃ 20 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב ג9. ו
אֶת־דֹּדָתוֹ עֶרְוַת דֹּדוֹ גִּלָּה חֲטָאָם יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמֻתוּ׃ 21 וְאִישׁ ו
אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אֵשֶׁת אָחִיו נִדָּה הוּא עֶרְוַת אָחִיו גִּלָּה עֲרִירִים יִהְיוּ׃
22 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם ב
וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לָשֶׁבֶת בָּהּ׃ ב13. ג14. חס בלישׁ וכל אורלית דכות ב מ א. ז
23 וְלֹא תֵלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־ ל וחס
אֵלֶּה עָשׂוּ וָאֶקְץ בָּם׃ 24 וָאֹמַר לָכֶם אַתֶּם תִּירְשׁוּ אֶת־אַדְמָתָם וַאֲנִי
אֶתְּנֶנָּה לָכֶם לָרֶשֶׁת אֹתָהּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
25 אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים׃ 25 וְהִבְדַּלְתֶּם בֵּין־הַבְּהֵמָה
הַטְּהֹרָה לַטְּמֵאָה וּבֵין־הָעוֹף הַטָּמֵא לַטָּהֹר וְלֹא־תְשַׁקְּצוּ אֶת־ ל. ה חס ול16 בלישׁ
נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה וּבָעוֹף וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־ ו דגש16. ה17
הִבְדַּלְתִּי לָכֶם לְטַמֵּא׃ 26 וִהְיִיתֶם לִי קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה ל
27 וַאַבְדִּל אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים לִהְיוֹת לִי׃ 27 וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה ל וחס
כִּי־יִהְיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבֶן יִרְגְּמוּ אֹתָם דְּמֵיהֶם ה למערב18. ג
בָּם׃ פ סד

סוכה (ויק) פרש 21 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ ו בלישׁ1
אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא יִטַּמָּא בְּעַמָּיו׃ 2 כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו ח2. ב בתור
3 לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו׃ 3 וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה ג3
4 הַקְּרוֹבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ יִטַּמָּא׃ 4 לֹא יִטַּמָּא בַּעַל ב חד מל וחד חס. ה4. ב5

7 Mm 778. 8 Mm 779. 9 Mm 780. 10 L והיא והוא contra TM, cf Mp sub loco et Mp כת י בתור, Lv 13,10.21; 20,17 etc. 11 Mm 476. 12 Mm 2303. 13 Mm 3091. 14 Mm 2640. 15 Mp sub loco. 16 Mm 64. 17 Mm 781. 18 Mm 1158. Cp 21 1 Mm 4228. 2 Mm 870. 3 Mm 337.

17 a–a G ἁμαρτίαν κομοῦνται cf SV ‖ 18 a mlt Mss CMss CJ ואת ‖ 19 a 2 Mss GminSV ע׳ ‖ b–b mG invers ‖ 20 a–a > G* ‖ b m יומתו ‖ 21 a Q היא ‖ b G ἀποθανοῦνται, ex 20 ‖ 22 a–a m invers ‖ 23 a Ms m Vrs pl ‖ 24 a G + πάντων, it 26c ‖ 25 a mGS לְטַמֵּאָה ‖ 26 a > m; G376 ut 7 ‖ b G + ὁ θεὸς ὑμῶν, ex 7 ‖ c cf 24a ‖ 27 a mGSCMss אשר ‖ b–b mG באֲבָנִים תִּרגמום ‖ Cp 21,1 a mGSCJ מו–, it 4b. 14b. 15a ‖ 2 a–a mGS invers cf 19,3a–a ‖ b mGminCMs ל׳ ‖ c mGmin ל׳ ‖ 3 a G ἐπὶ τούτοις ‖ 4 a inc.

ך בטעמים ס״פ. מנ׳ פסרוק לא לא לא ד[5] מנה ר״פ. יקרחו חד מן ג׳ד[6] כת׳ ה ק וקר׳ ו. ת[7]. ת

ל. ל. ל

ל. ט כת׳ י וכל מאשי דכות׳. ל חס׳

ג חס׳. [8]ל. כב׳

[8]ל. יג חס[9]. ב חד ר״פ וחד ס״פ[10]

יג חס[9]. ו[11]

יא כת׳ י בתור׳. ד

ב[12]. ח מל בתור[13]. ב מל[14]. ל

יג פסרוק את את בסים. ב[15]. ל. ד

ל[16]. ל חס׳. ת[17]

לג ר״פ ג מנה בתור׳. ל

ג חס׳

ל וחס׳

ל חס׳. ב. ל. ל

ט כת׳ י וכל מאשי דכות׳

יח[18]ל

ג[19]

5 לֹא־יְקָרְחָה[a] קָרְחָה בְּרֹאשָׁם[b] וּפְאַת זְקָנָם לֹא
6 יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת[c]: קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא
יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם
7 וְהָיוּ קְדֹשׁ[a]: אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא[a]
8 יִקָּחוּ[a] כִּי־קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו[b]: וְקִדַּשְׁתּוֹ[a] כִּי־אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ[b] הוּא
מַקְרִיב קָדֹשׁ יִהְיֶה־לָּךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם[c]: 9 וּבַת אִישׁ
כֹּהֵן כִּי תָחֵל לִזְנוֹת אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף: ס
10 וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר־יוּצַק עַל־רֹאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא
אֶת־יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם:
11 וְעַל כָּל־נַפְשֹׁת[a] מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא: 12 וּמִן־
הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת
אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה: 13 וְהוּא אִשָּׁה בִּבְתוּלֶיהָ[a] יִקָּח: 14 אַלְמָנָה
וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה[a] אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם־בְּתוּלָה מֵעַמָּיו[b] יִקַּח
אִשָּׁה: 15 וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו[a] כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ: ס
16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 17 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אִישׁ
מִזַּרְעֲךָ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם לֹא יִקְרַב לְהַקְרִיב[a] לֶחֶם
18 אֱלֹהָיו: כִּי[a] כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב אִישׁ עִוֵּר אוֹ פִסֵּחַ
19 אוֹ חָרֻם אוֹ שָׂרוּעַ: אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ שֶׁבֶר רָגֶל אוֹ שֶׁבֶר יָד:
20 אוֹ־גִבֵּן אוֹ־דַק אוֹ תְבַלֻּל בְּעֵינוֹ[a] אוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת אוֹ מְרוֹחַ אָשֶׁךְ:
21 כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם מִזֶּרַע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא[a] יִגַּשׁ לְהַקְרִיב[a]
אִשֵּׁי יְהוָה[b] מוּם בּוֹ[c] אֶת לֶחֶם אֱלֹהָיו[c] לֹא יִגַּשׁ לְהַקְרִיב:
22 לֶחֶם אֱלֹהָיו[a] מִקְדְּשֵׁי הַקָּדָשִׁים וּמִן־הַקֳּדָשִׁים יֹאכֵל: 23 אַךְ אֶל־
הַפָּרֹכֶת לֹא יָבֹא וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ כִּי מוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת־

[4]Mm 4015. [5]Mm 814. [6]Mm 782. [7]Mm 2876. [8]Mm 1853. [9]Mm 783. [10]Mm 508. [11]Mm 775. [12]Mm 2114. [13]Mm 73. [14]Hi 22,16. [15]Gn 28,20. [16]Mm 712. [17]Mm 870. [18]Mm 784. [19]Mm 668.

4 [b] cf 1[a] ‖ **5** [a–a] 𝔪 ולא יקרחו ‖ [b] 𝔊 + *ἐπὶ νεκρῷ*, ex Dt 14,1 ‖ [c] 𝔪 שרטה ‖ **6** [a] 𝔪 Vrs קדשים ‖ **7** [a–a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊 pr *τῷ κυρίῳ* ‖ **8** [a] 𝔊 3 sg ‖ [b] 𝔊 *κυρίου θεοῦ ὑμῶν* ‖ [c] 𝔪𝔊 שֵׁם– ut 23, cf 22,32[a] ‖ **9** [a] 𝔊(𝔙) + *τὸ ὄνομα* ‖ **11** [a] 𝔊𝔖 sg ut Nu 6,6 ‖ **13** [a] 𝔊 + *ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ* ‖ **14** [a] 𝔪𝔊𝔗𝔙 וְ ‖ [b] cf 1[a] ‖ **15** [a] cf 1[a] ‖ **17** [a] > 𝔖; 𝔪 להגיש ‖ **18** [a] > Ms 𝔊𝔙 ‖ **20** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗[j] נְיו– cf 𝔊 ‖ **21** [a–a] 𝔪 יגיש ‖ [b–b] 𝔊 *τὰς θυσίας τῷ θεῷ σου· ὅτι* ‖ [c–c] 𝔪 tr ad fin ‖ **22** [a–a] > 𝔪.

24 מְקַדְּשָׁי[a] כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ 24 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־ ל. ד[20]
בָּנָיו וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

22 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־
בָּנָיו וְיִנָּזְרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם ל
3 מַקְדִּישִׁם לִי אֲנִי יְהוָה׃ 3 אֱמֹר אֲלֵהֶם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ | אֲשֶׁר־ ו חס ב מנה בליש
יִקְרַב[a] מִכָּל־זַרְעֲכֶם[a] אֶל־הַקֳּדָשִׁים[a] אֲשֶׁר יַקְדִּישׁוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
4 וְטֻמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִלְּפָנָי אֲנִי יְהוָה[b]׃ 4 אִישׁ אִישׁ ב. יג
מִזֶּרַע אַהֲרֹן[a] וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בַּקֳּדָשִׁים לֹא יֹאכַל עַד אֲשֶׁר יִטְהָר
5 וְהַנֹּגֵעַ בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַת־זָרַע׃ 5 אוֹ־ ג בתור. ד
אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שֶׁרֶץ[a] אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ אוֹ בְאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא־לוֹ ד[1]
6 לְכָל טֻמְאָתוֹ׃ 6 נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וְטָמְאָה עַד־הָעֶרֶב וְלֹא יֹאכַל ל
7 מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי אִם־רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם׃ 7 וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר ג. ד[2]. יז ר״פ
8 יֹאכַל מִן־הַקֳּדָשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא׃ 8 נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל[a] ד. כ
9 לְטָמְאָה־בָהּ אֲנִי יְהוָה׃ 9 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא ד[3]
10 וּמֵתוּ בוֹ כִּי יְחַלְּלֻהוּ אֲנִי יְהוָה[a] מְקַדְּשָׁם׃ 10 וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ ד[4]
11 תּוֹשַׁב כֹּהֵן וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל קֹדֶשׁ׃ 11 וְכֹהֵן כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיַן ל פת.
ב חד ר״פ וחד ס״פ
12 כַּסְפּוֹ הוּא יֹאכַל בּוֹ וְיִלִּיד[a] בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ׃ 12 וּבַת־כֹּהֵן ג[4]
13 כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר הִוא בִּתְרוּמַת הַקֳּדָשִׁים לֹא תֹאכֵל׃ 13 וּבַת־כֹּהֵן ז[5]
כִּי תִהְיֶה אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וְזֶרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה אֶל־בֵּית אָבִיהָ ג בטע מלרע ב מנה בליש
כִּנְעוּרֶיהָ[a] מִלֶּחֶם אָבִיהָ תֹּאכֵל וְכָל־זָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ׃ ס ל ומל. יז[5]
14 וְאִישׁ כִּי־יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־
15 הַקֹּדֶשׁ׃ 15 וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת־קָדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר־יָרִימוּ
16 לַיהוָה׃ 16 וְהִשָּׂיאוּ אוֹתָם עֲוֹן אַשְׁמָה בְּאָכְלָם אֶת־קָדְשֵׁיהֶם כִּי אֲנִי ב[6]. לט מל באור. ב[7]. ד[3]
יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ פ

ס(יט) 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 18 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו

[20] Mm 785. Cp 22 [1] Mm 730. [2] Mm 752. [3] Mm 785. [4] Mm 786. [5] Mm 787. [6] 2 S 17,13. [7] Mm 788.

23 [a] G *τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ* ‖ Cp 22,3 [a–a] 2 Mss G^{B*min}Y מז׳ ‖ [b] G* + *ὁ θεὸς ὑμῶν* ‖ **4** [a] pc Mss G + הַכֹּהֵן ‖ **5** [a] ωG + טמא ‖ **8** [a] ωY pl ‖ **9** [a] G* + *ὁ θεός* ‖ **11** [a] ω^{Mss}GSTT^{J} דֵּי– ‖ **13** [a] nonn Mss בְּנ׳.

וְאֶל כָּל־בְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית[b] יִשְׂרָאֵל וּמִן־ ח[a]
הַגֵּר[c] בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל־נִדְרֵיהֶם וּלְכָל־נִדְבוֹתָם ל ומ
אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַיהוָה[d] לְעֹלָה: 19 לִרְצֹנְכֶם תְּמִימִם זָכָר בַּבָּקָר 19 ד[a]
בַּכְּשָׂבִים וּבָעִזִּים: 20 כָּל אֲשֶׁר־בּוֹ מוּם[a] לֹא תַקְרִיבוּ[b] כִּי־לֹא לְרָצוֹן 20 ז בלישׁ[10]
יִהְיֶה לָכֶם: 21 וְאִישׁ כִּי־יַקְרִיב זֶבַח־שְׁלָמִים לַיהוָה לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ 21 ד. ג[11]
לִנְדָבָה[a] בַּבָּקָר אוֹ בַצֹּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרָצוֹן כָּל־מוּם לֹא יִהְיֶה־בּוֹ:
עִוֵּר אוֹ שָׁבוּר אוֹ־חָרוּץ אוֹ־יַבֶּלֶת אָוֹ גָרָב אוֹ יַלֶּפֶת לֹא־תַקְרִיבוּ 22 22 נ
אֵלֶּה לַיהוָה וְאִשֶּׁה לֹא־תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: 23 וְשׁוֹר 23 ל. ה
וָשֶׂה שָׂרוּעַ וְקָלוּט נְדָבָה תַּעֲשֶׂה[a] אֹתוֹ וְלֶנֶדֶר לֹא יֵרָצֶה: 24 וּמָעֲכוּךְ[a] 24 ה. ל ול בלישׁ.
ל וחד מן ג[12] פסוק
מן ד מלין נסבין ר״פ
וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת לֹא תַקְרִיבוּ[b] לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ: ל. ל. ל
וּמִיַּד בֶּן־נֵכָר לֹא תַקְרִיבוּ אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֵלֶּה כִּי 25 25
מָשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם לֹא יֵרָצוּ לָכֶם: פ ב בתרי לישנ׳. ל
26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 27 שׁוֹר אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז כִּי יִוָּלֵד 26 27 ו
וְהָיָה שִׁבְעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה לְקָרְבַּן ל. ל
אִשֶּׁה לַיהוָה: 28 וְשׁוֹר[a] אוֹ־שֶׂה[a] אֹתוֹ וְאֶת־בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד: 28 ה. ב
וְכִי־תִזְבְּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחוּ[a]: 30 בַּיּוֹם הַהוּא 29 30 ט[a]
יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: 31 וּשְׁמַרְתֶּם 31
מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם[a] אֲנִי יְהוָה: 32 וְלֹא תְחַלְּלוּ[a] אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי 32
וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם[a]: 33 הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם 33 י[13]
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: פ

23 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 23
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי[a] קֹדֶשׁ אֵלֶּה 1 ז
הֵם מוֹעֲדָי: 3 שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה[a] מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת 3
שַׁבָּתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ[b] כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ[c] שַׁבָּת הִוא לַיהוָה
בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: פ

[8]Mm 764. [9]Mm 789. [10]Mm 220. [11]Mm 790. [12]Mm 4162. [13]Mm 775. Cp 23 [1]Mm 546.

18 [a] 𝔊 *συναγωγῆ* = עֵדַת || [b] 𝔊(𝔗[Ms]) *ἀπὸ τῶν υἱῶν* = מִבְּנֵי || [c] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 + הַגֵּר || [d] 𝔊* *τῷ θεῷ* || **20** [a] > 𝔗 || [b] 𝔊 + *κυρίῳ* || **21** [a] 𝔐𝔗[J] נ׳ || **23** [a] 𝔐 pl || **24** [a] 𝔐𝔊𝔙 מ׳ || [b] 𝔊* *προσάξεις αὐτά* || **28** [a–a] 𝔐𝔊* ושה ut 23 || **29** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 חהו– ut 19,5 || **30** [a] Ms 𝔊[52]𝔖𝔄𝔗 Bo ולא || **31** [a–a] > 𝔐𝔊* || **32** [a] 𝔐𝔗[Ms] דשם– cf 21,8[c] || **Cp 23,2** [a] 𝔗𝔗 sg cf 4[b] || **3** [a] 𝔐 יעשה, 𝔊 *ποιήσεις*, 𝔊[min](𝔖𝔙) -σετε || [b] 𝔊(𝔖) + *τῷ κυρίῳ* || [c] 𝔊* sg.

4 אֱלֶּה[a] מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי[b] קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם׃
5 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר[a] לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבַּיִם פֶּסַח לַיהוָה׃ ז ר״פ[2]. סד
6 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים ג ר״פ[3]
7 מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ׃ 7 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת סד
8 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ 8 [a]וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה[b] לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם[c]
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ פ
ס(ג) 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 10 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ ג בסיפ[4]. ב[5]
11 וַהֲבֵאתֶם אֶת־עֹמֶר[a] רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן׃ 11 וְהֵנִיף אֶת־ כה
12 הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לִרְצֹנְכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת יְנִיפֶנּוּ הַכֹּהֵן׃ 12 וַעֲשִׂיתֶם ד[6]. יא זוגין
דמטע בטע[7]
בְּיוֹם הֲנִיפְכֶם אֶת־הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה׃ ל
ח וכל אשה ריח ניחח דכות
13 וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשֶּׁה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ[a]
ונסכו[8] חד מן יו[9]
וְנִסְכָּהּ[b] יַיִן רְבִיעִת הַהִין׃ 14 וְלֶחֶם וְקָלִי וְכַרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־ כת ה בתור ול בליש. ד ר״פ[10]. ג[11]. ב[12]
עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הֲבִיאֲכֶם אֶת־קָרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם ג חס[13]. ל
לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ ס 15 וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת ל ומל
הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת־עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת
16 תִּהְיֶינָה[a]׃ 16 עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם
ן חד מן ו[14] מילין דגש א רחד מן יו[15] מפקל א
וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה׃ 17 מִמּוֹשְׁבֹתֵיכֶם[a] תָּבִיאוּ ׀ לֶחֶם
תְּנוּפָה שְׁתַּיִם[b] שְׁנֵי[c] עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חָמֵץ תֵּאָפֶינָה בִּכּוּרִים
18 לַיהוָה׃ 18 וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שִׁבְעַת[a] כְּבָשִׂים תְּמִימִם[b] בְּנֵי שָׁנָה ב
וּפַר[c] בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנָיִם[b] יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
ב[16]. ד[17]. ו בליש
19 אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 19 וַעֲשִׂיתֶם[a] שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת[b]
ג בסיפ[18]. יא זוגין דמטע בטע[7]
ד. ב. ד[19]. ח בטע בסיפ[20]. ב
וּשְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח[c] שְׁלָמִים׃ 20 וְהֵנִיף הַכֹּהֵן[?] אֹתָם עַל[?]

[2]Mm 791. [3]Mm 792. [4]Mm 793. [5]Jes 27,11. [6]Mm 789. [7]Mm 794. [8]Q ונסכו addidi, cf Mp sub loco. [9]Mm 598. [10]Mm 349. [11]Mm 1802. [12]Mm 795. [13]Mm 798. [14]Mp sub loco. [15]Mm 411. [16]Mm 2974. [17]Mm 998. [18]Mm 663. [19]Mm 664. [20]Mm 747.

4 [a] 𝔐𝔊[mjn] וְאֵ׳ ‖ [b] 𝔖𝔗[Mss] sg cf 2[a] ‖ **5** [a] 𝔐𝔊𝔘 + יוֹם ‖ **8** [a] v 8 > 𝔖 ‖ [b] 𝔖 + עולה ‖ [c] Ms 𝔐𝔊𝔖 וּבַ׳ ‖ **10** [a] 𝔐𝔗[J] הָעֵ׳ ‖ **13** [a] 𝔊 + *κυρίῳ* ‖ [b] 𝔐 כו׳ — ‖ **15** [a] > 𝔊*; 𝔊[FMmin] *ἀριθμήσεις*; 𝔊[376.426](𝔖) + *ὑμῖν* ‖ **17** [a] 𝔘 *ex omnibus habitaculis* = מִכָּל־מ׳ ‖ [b] 𝔐 𝔊𝔖𝔗𝔗[J] + חַלּוֹת ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔘) *ἐκ δύο* = מִשְׁ׳ ‖ **18** [a] 𝔐𝔗𝔗[J] שִׁבְעָה ‖ [b] 𝔐𝔊 + תמימם ‖ **19** [a] 𝔊* 3 pl ‖ [b] 𝔖 ליהוה ‖ [c] 𝔐 הַשְּׁ׳, 𝔊 + *μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογενήματος*, ex 20.

ב חד מל וחד חס
לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה[a] לִפְנֵי יְהוָה [a]עַל־שְׁנֵי כְבָשִׂים[b] קֹדֶשׁ יִהְיוּ
21 לַיהוָה לַכֹּהֵן׃ [ac] 21 וְקָרָאתֶם[a] בְּעֶצֶם[a] הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ[b] יִהְיֶה
ח בטע[21] לָכֶם[b] כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם בְּכֹל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם
ב לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 22 וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא־תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ
כד ס״פ בְּקֻצְרֶךָ[a] וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה׃
23 אֱלֹהֵיכֶם׃ ס 23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 24 דַּבֵּר אֶל־ 24
ז בטע בסיפ[22] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן
ג[23] זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ׃ 25 כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ 25
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה[a] לַיהוָה׃ ס 26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר[a]׃ 26
ל 27 אַךְ בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפֻּרִים[a] הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ 27
ג[24] יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה׃ 28 וְכָל־ 28
ל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפֻּרִים הוּא לְכַפֵּר
ו בתור׳ ל עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 29 כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תְעֻנֶּה 29
ו בתור׳ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמֶּיהָ׃ 30 וְכָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־ 30
ג מְלָאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמָּהּ׃[a]
ל ר״פ. ג חס[25] 31 כָּל־[a]מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ 31
ו 32 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִוא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ׃ 32
ל. ל בָּעֶרֶב[a] מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ[b] שַׁבַּתְּכֶם׃ פ 33 וַיְדַבֵּר יְהוָה 33
ז בטע בסיפ[22] אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 34 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר 34
יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה׃ 35 בַּיּוֹם 35
סד 36 הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ[a] כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ 36 שִׁבְעַת
יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם[a] הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
37 אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ 37

[21] Mm 796. [22] Mm 696. [23] Mm 797. [24] Mm 2558. [25] Mm 798.

20 [a–a] 𝔙 *cedent in usum eius* ‖ [b] 𝔐𝔊′ הַכֹּ ‖ [c] 𝔊 + *τῷ προσφέροντι αὐτὰ αὐτῷ ἔσται* ‖ **21** [a–a] 𝔊(𝔙) *ταύτην τὴν ἡμέραν κλητήν·* ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **22** [a] 𝔐 לְקֻצֹר ‖ **25** [a] 𝔊 *ὁλοκαύτωμα* = עֹלָה? ‖ **26** [a] 𝔖 + *mll ʿm bnj ʾjsrjl wʾmr lhwn* = דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ‖ **27** [a] 𝔐𝔊′ כִּ ‖ **30** [a] 𝔐 עמיה cf 29 ‖ **31** [a] pc Mss 𝔐𝔖 וְכָל ‖ **32** [a] > Ms 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔐 תשביתו ‖ **35** [a] 𝔊^{min}(𝔖) + *ἔσται ὑμῖν* ‖ **36** [a] 𝔐 וּבַ′ cf 𝔊𝔖𝔙.

לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה [a]עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וְנְסָכִים [a]דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃
38 מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד[a] מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם
39 וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃ 39 אַךְ בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־ ל. ב
חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃ ד[27]. סד. ב מ״פ[28]
40 וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף[a] ו[29]. סד. ב[30]. ב חס׳[31]
עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים׃ כל חס ב מ ב[32] מל. ל
41 [a]וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים[a] בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
42 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃ 42 בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח ב
43 בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת׃ 43 לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי כ[33]. יב[34]. ב מל בתור
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ ג. לט מל בתור. כד ס״פ
ג[35] חס בלישׁ וכל במעדו דכות ב מ ב באור
44 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

ו רפי[1]
ס[נא] 24 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ
ב קמ ול בסיפ. ג[2] ב[3] מנה בתור. ב פסוק דמטע בתור
3 אֵלֶיךָ[a] שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ 3 מִחוּץ לְפָרֹכֶת
הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן[a] מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה
4 תָּמִיד חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 4 [a]עַל הַמְנֹרָה הַטְּהֹרָה יַעֲרֹךְ[b] אֶת־
ב[2] מל בתור וכל נ״ך דכות ב מ א. ל
5 הַנֵּרֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד[c]׃ פ 5 וְלָקַחְתָּ[a] סֹלֶת וְאָפִיתָ[a] אֹתָהּ
ג מל בסיפ
6 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלֹּות שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת׃ 6 וְשַׂמְתָּ[a]
לט מל בתור. ב. ה חס
אוֹתָם שְׁתַּיִם[b] מַעֲרָכוֹת שֵׁשׁ הַמַּעֲרָכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר לִפְנֵי יְהוָה׃
כט חס[5]. ג חס. ג[6]. ו[7]
7 וְנָתַתָּ[a] עַל־הַמַּעֲרֶכֶת[b] לְבֹנָה זַכָּה[c] וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה
8 לַיהוָה׃ 8 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת [a]בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת
ג
9 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ 9 וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ[a] בְּמָקוֹם
ג[8] חס[8]. ו[9] ו[10] מנה בתור. ד דמטע[11]. ח[12]
קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים[b] הוּא[c] לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק־עוֹלָם׃ ס

[26] Mm 647 et Mm 3911. [27] Mm 435. [28] Mm 877. [29] Mp sub loco. [30] Gn 1,29. [31] Mm 799. [32] Cf Mm 800. [33] Mm 534. [34] Mm 801. [35] Mm 3727. Cp 24 [1] Mm 560. [2] Mm 1523. [3] Mm 561. [4] Mm 882. [5] Mm 657. [6] Mm 586. [7] Mm 3073. [8] Mm 783. [9] Mm 4108. [10] Mm 831. [11] Mm 811. [12] Mm 2476.

37 [a–a] G *ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτῶν καὶ σπονδὰς αὐτῶν* = עלות(יהם) וְזִבְחֵיהֶם ‖ **38** [a] ɯ + כל ‖ **40** [a] ɯ pl ‖ **41** [a–a] > G ‖ **Cp 24,2** [a] G* *μοι* ‖ **3** [a] nonn Mss ɯG + ובניו ‖ **4** [a] v 4 > C ‖ [b] G 2 pl, it 5ª.6ª.7ª ‖ [c] ɯG עד בקר ‖ **5** [a] cf 4[b] ‖ **6** [a] cf 4[b] ‖ [b] ɯ שתי ‖ **7** [a] cf 4[b] ‖ [b] ƧC[J] pl ‖ [c] G + *καὶ ἄλα* ‖ **8** [a–a] > pc Mss GƧ ‖ **9** [a] ɯ לוה– ‖ [b] > C ‖ [c] ɯ היא.

10 וַיֵּצֵא בֶּן־אִשָּׁה יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן־אִישׁ מִצְרִי בְּתוֹךְ בְּנֵי 10
יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי[a]: 11 וַיִּקֹּב בֶּן־ 11 ב 13. ג 14 בטע
הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם[a] וַיְקַלֵּל וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ ד. לו 15
שְׁלֹמִית בַּת־דִּבְרִי לְמַטֵּה־דָן: 12 וַיַּנִּיחֻהוּ בַּמִּשְׁמָר לִפְרֹשׁ לָהֶם עַל־ 12 ל. ב חד מל וחד חס׳ ב׳ ל
13 14 פִּי יְהוָה: פ 13 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 14 הוֹצֵא אֶת־ ה 16
הַמְקַלֵּל אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל־הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־ ו 17
רֹאשׁוֹ וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה: 15 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר ז 17
אִישׁ אִישׁ כִּי־יְקַלֵּל אֱלֹהָיו[a] וְנָשָׂא חֶטְאוֹ: 16 וְנֹקֵב שֵׁם־יְהוָה מוֹת ח 18
יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ כָּל־הָעֵדָה כַּגֵּר כְּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ־שֵׁם[a] יוּמָת: ד קמ וכל אתבח וס״פ דכות׳ 18. ג׳ 19. ל
17 18 ט 17 וְאִישׁ כִּי יַכֶּה כָל־נֶפֶשׁ אָדָם[a] מוֹת יוּמָת: 18 וּמַכֵּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה[b] י 20
יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ: 19 וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוּם בַּעֲמִיתוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה ג׳ 20
כֵּן יֵעָשֶׂה לּוֹ: 20 שֶׁבֶר תַּחַת שֶׁבֶר עַיִן תַּחַת עַיִן שֵׁן תַּחַת שֵׁן כַּאֲשֶׁר לו׳ 21. ה
יִתֵּן מוּם בָּאָדָם כֵּן יִנָּתֶן בּוֹ: 21 וּמַכֵּה בְהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה[a] וּמַכֵּה אָדָם[b] ד. 20 ד
יוּמָת: 22 מִשְׁפַּט[a] אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם כַּגֵּר כְּאֶזְרָח יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה ג׳ 19. ו. כד ס״פ
אֱלֹהֵיכֶם: 23 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצִיאוּ אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־ יג 22
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אֶבֶן[a] וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ה׳ וכל ר״פ דכות׳ 23
אֶת־מֹשֶׁה: פ קכד

25 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר: 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי פרש ו בתור
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם ג בסיפ׳
וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה: 3 שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים 3
תְּזַמֹּר כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: 4 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן 4
יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שָׂדְךָ לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תְזַמֹּר: 5 אֶת[a] 5 ב זקף קמ׳
סְפִיחַ[b] קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת־עִנְּבֵי נְזִירֶךָ[c] לֹא תִבְצֹר שְׁנַת שַׁבָּתוֹן ב מל׳ 3. ג׳ 4. ל
יִהְיֶה לָאָרֶץ: 6 וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ[a] וּלְעַבְדְּךָ ז פות וכל שבת שבתון דכות׳ 5

13 2 S 14,6. 14 Mm 3746. 15 Mp sub loco. 16 Mm 802. 17 Mm 585. 18 Mm 590. 19 Mm 804. 20 Mm 803. 21 Mm 210. 22 Mm 2610. 23 Mm 470. Cp 25 1 Mm 793. 2 Mm 1181. 3 Mm 805. 4 Mp sub loco. 5 Mm 806.

10 [a] ms ישׂ' ‖ **11** [a] G[59](ΑΠΤ[Ms]) *τὸ ὄνομα κυρίου* cf 16 ‖ **15** [a] G[BA] *θεόν* ‖ **16** [a] G(V) *τὸ ὄνομα κυρίου* cf 11[a] ‖ **17** [a] G + *καὶ ἀποθάνῃ*, it 18[b].21[b] ‖ **18** [a] > C pc Mss GV ‖ [b] cf 17[a] ‖ **21** [a–a] > G ‖ [b] cf 17[a] ‖ **22** [a] l טֶ֫ut Nu 15,16 ‖ **23** [a] S + *wmjt* = וַיָּמֻת ‖ **Cp 25,5** [a] msGS ואת ‖ [b] msC ספחי cf 11 ‖ [c] nonn Mss ריח– ‖ **6** [a–a] ms pl it 44[a–a].

7 וְלַאֲמָתֶךָ וּלְשָׂכִירְךָ וּלְתוֹשָׁבְךָ[a] הַגָּרִים עִמָּךְ׃ 7 וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה ל.ל.ו קמ⁶.ל.ל
8 אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָּל־תְּבוּאָתָהּ לֶאֱכֹל׃ ס 8 וְסָפַרְתָּ לְךָ ל
שֶׁבַע שַׁבְּתֹת שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת ל.ל
9 הַשָּׁנִים תֵּשַׁע וְאַרְבָּעִים שָׁנָה׃ 9 וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפַר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ ב מל בתור! ול פת
הַשְּׁבִעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל־אַרְצְכֶם׃ ח חס ג? מנה בתור. ב מל בתור
10 וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ לְכָל־ ח⁸.ב
יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא[a] תִּהְיֶה לָכֶם וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ אֶל־ ח מל⁹
11 מִשְׁפַּחְתּוֹ תָּשֻׁבוּ׃ 11 יוֹבֵל הִוא[a] שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם לֹא ח מל⁹. ח⁸. לד פסוק לא ולו ולא¹⁰
12 תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת־סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת־נְזִרֶיהָ׃ 12 כִּי יוֹבֵל ב. ב ומל¹¹. ב חד חס וחד מל. ח מל⁹
הִוא[a] קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃
ס(נפ) 13 בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ׃ 14 וְכִי־תִמְכְּרוּ[a] ח מל⁹
מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ[b] אַל־תּוֹנוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃ ג חד כת ו וב כת ה¹²
15 בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת עֲמִיתֶךָ[b] בְּמִסְפַּר שְׁנֵי־ ח מל⁹
16 תְבוּאֹת יִמְכָּר־לָךְ׃ 16 לְפִי | רֹב הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעַט ל.¹³ז
17 הַשָּׁנִים תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ׃ 17 וְלֹא ל.¹³ז
תוֹנוּ אִישׁ אֶת־עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ[a] כִּי[b] אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ י. כל ס״פ
18 וַעֲשִׂיתֶם אֶת־[a]חֻקֹּתַי וְאֶת־[b]מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם[c] וִישַׁבְתֶּם
19 [d]עַל־הָאָרֶץ לָבֶטַח׃ 19 וְנָתְנָה הָאָרֶץ פִּרְיָהּ וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע[d] וִישַׁבְתֶּם ל¹⁴ד
20 לָבֶטַח עָלֶיהָ׃ 20 וְכִי תֹאמְרוּ מַה־נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרָע ל זקף קמ
21 וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת־תְּבוּאָתֵנוּ[a]׃ 21 וְצִוִּיתִי אֶת־בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית ל.¹⁵ג. ב בתור
22 וְעֲשָׂת[a] אֶת־הַתְּבוּאָה[b] לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים׃ 22 וּזְרַעְתֶּם אֶת הַשָּׁנָה[a] הַשְּׁמִינִת ב וחס¹⁶
יד¹⁷ מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה וַאֲכַלְתֶּם מִן־הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד | הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת עַד־בּוֹא תְּבוּאָתָהּ
23 תֹּאכְלוּ יָשָׁן[b]׃ 23 וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּכֵר לִצְמִתֻת כִּי־לִי הָאָרֶץ כִּי־גֵרִים ת ר״פ¹⁸. ל

[6] Mm 807. [7] Mm 490. [8] Mm 808. [9] Mm 1270. [10] Mm 771. [11] Hi 14,19. [12] Mm 1861. [13] Mm 1240. [14] Mm 482. [15] Mm 244. [16] Mm 809. [17] Mm 169. [18] Mm 4.

10 [a] ℭ היא ‖ **11** [a] cf 10[a] ‖ **12** [a] cf 10[a] ‖ **14/15** [a] 𝔐 Vrs sg ‖ [b–b] > ℭ (homtel) cf 18/19[d–d] ‖ **17** [a] 𝔊* *κύριον τὸν θεόν σου*, it 43[a] ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] 𝔖 suff 2 sg ‖ **18/19** [a] 𝔊 + *πάντα* ‖ [b] 𝔊 + *πάσας* ‖ [c] ℭ + אני יהוה ‖ [d–d] > ℭ, cf 14/15[b–b] ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔐[Mss] 𝔊𝔖𝔙 אתיבו– ‖ **21** [a] 𝔐 ועשתה ‖ [b] 𝔐𝔊 תבואתה ‖ **22** [a] L marg ‖ [b] 𝔊 *παλαιὰ παλαιῶν* cf 26,10a.

ה וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם עִמָּדִי׃ 24 וּבְכֹל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לָאָרֶץ׃ 24

ס 19 25 כִּי־[a]יָמוּךְ אָחִיךָ[b] וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא וְגֹאֵל הַקָּרֹב אֵלָיו 25

ל וְגָאַל אֵת מִמְכַּר אָחִיו׃ 26 וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה־לּוֹ גֹּאֵל וְהִשִּׂגָה יָדוֹ 26
וּמָצְאָה כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ׃ 27 וְחִשַּׁב אֶת־שְׁנֵי מִמְכָּרוֹ וְהֵשִׁיב אֶת־הָעֹדֵף 27
לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר־לוֹ וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃ 28 וְאִם לֹא־מָצְאָה יָדוֹ דֵּי הָשִׁיב 28
לוֹ וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד הַקֹּנֶה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְיָצָא בַּיֹּבֵל וְשָׁב
לַאֲחֻזָּתוֹ׃ 29 וְאִישׁ כִּי־יִמְכֹּר בֵּית־מוֹשַׁב עִיר חוֹמָה וְהָיְתָה גְאֻלָּתוֹ 29
עַד־תֹּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ[a] יָמִים תִּהְיֶה גְאֻלָּתוֹ׃ 30 וְאִם לֹא־יִגָּאֵל עַד־ 30
מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְּמִימָה וְקָם הַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּעִיר אֲשֶׁר־לֹא[a] חֹמָה
לַצְּמִיתֻת לַקֹּנֶה אֹתוֹ לְדֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בַּיֹּבֵל׃ 31 וּבָתֵּי הַחַצֵרִים 31
אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם חוֹמָה סָבִיב עַל־שְׂדֵה הָאָרֶץ יֵחָשֵׁב[a] גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ
וּבַיֹּבֵל יֵצֵא׃ 32 וְעָרֵי הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה 32
לַלְוִיִּם׃ 33 וַאֲשֶׁר[a] יִגְאַל מִן־הַלְוִיִּם וְיֵצֵא מִמְכַּר־[b]בַּיִת וְעִיר[b] אֲחֻזָּתוֹ 33
בַּיֹּבֵל כִּי בָתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הִוא אֲחֻזָּתָם בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 34 וְשְׂדֵה 34
מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא יִמָּכֵר כִּי־אֲחֻזַּת עוֹלָם הִוא[a] לָהֶם[b]׃ ס 35 וְכִי־ס 35
יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ[a] בּוֹ גֵּר[b] וְתוֹשָׁב וָחָי[c] עִמָּךְ׃
36 אַל־תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ[a] וְחֵי אָחִיךָ עִמָּךְ׃ 36
37 אֶת־כַּסְפְּךָ לֹא־תִתֵּן[a] לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית[a] לֹא־תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ 38 אֲנִי 37 38
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לָכֶם אֶת־
אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים׃ ס 39 וְכִי־יָמוּךְ אָחִיךָ עִמָּךְ 39
וְנִמְכַּר־לָךְ לֹא־[a]תַעֲבֹד בּוֹ[a] עֲבֹדַת עָבֶד׃ 40 כְּשָׂכִיר כְּתוֹשָׁב יִהְיֶה 40
עִמָּךְ עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ׃ 41 וְיָצָא מֵעִמָּךְ הוּא וּבָנָיו[c] עִמּוֹ 41
וְשָׁב אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל־אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ 42 כִּי־עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־ 42
הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֹא יִמָּכְרוּ מִמְכֶּרֶת עָבֶד׃ 43 לֹא־ 43

19 Mm 810 et Mm 2373. 20 Mm 319. 21 Mm 1270. 22 Mm 1795. 23 Mm 469. 24 Mm 811. 25 Gn 2,17. 26 Mm 812.

25 [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 וְכִי ‖ [b] 𝔊 + *ὁ μετά σου* cf 39 ‖ **29** [a] > 𝔊 ‖ **30** [a] 𝔐 Vrs לוֹ; prp הָהּ ‖ **31** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗^{j} pl ‖ **33** [a] 𝔙 + *non*, frt recte ‖ [b–b] l בתי ערי ? cf בתי ערי ‖ **34** [a] 𝔐 היא ‖ [b] pc Mss לכם ‖ **35** [a] 𝔐 וחזקת ‖ [b] 𝔊 pr *ὡς* ‖ [c] 2 Mss 𝔐𝔊 + אחיך, ex 36 ‖ **36** [a] 𝔊 + *ἐγὼ κύριος* ‖ **37** [a] 𝔐 ובתר׳ ‖ **39** [a–a] 𝔊 *δουλεύσει σοι*.

44 תִּרְדֶּה בּוֹ בְּפָרֶךְ וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ [a] 44 וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ [a] אֲשֶׁר יִהְיוּ־ ל
45 לָךְ מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאָמָה׃ 45 וְגַם יג ר״פ בתור
מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגָּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם ד קמ[27]. ל
46 אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאַרְצְכֶם וְהָיוּ לָכֶם לַאֲחֻזָּה׃ 46 וְהִתְנַחַלְתֶּם [a] אֹתָם כ חד מל וחד חס[28]. ב[29]
לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעֹלָם [b] בָּהֶם תַּעֲבֹדוּ [b] וּבְאַחֵיכֶם יח[30] חס ו מנה בתור.
47 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאָחִיו לֹא־תִרְדֶּה בוֹ בְּפָרֶךְ׃ ס 47 וְכִי תַשִּׂיג ג בלישׁ[31]. ל
יַד גֵּר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ וּמָךְ אָחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר תּוֹשָׁב [a] עִמָּךְ [b] אוֹ ל. ל
48 לְעֵקֶר [b] מִשְׁפַּחַת גֵּר׃ 48 אַחֲרֵי נִמְכַּר גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ אֶחָד מֵאֶחָיו ל
49 יִגְאָלֶנּוּ׃ 49 אוֹ־ [a] דֹדוֹ אֲו בֶן־דֹּדוֹ יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־מִשְּׁאֵר בְּשָׂרוֹ מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ
50 יִגְאָלֶנּוּ אוֹ־ [b] הִשִּׂיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל׃ 50 וְחִשַּׁב עִם־קֹנֵהוּ מִשְּׁנַת הִמָּכְרוֹ ל. ל
לוֹ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְהָיָה כֶּסֶף מִמְכָּרוֹ בְּמִסְפַּר שָׁנִים כִּימֵי שָׂכִיר
51 יִהְיֶה עִמּוֹ׃ 51 אִם־עוֹד רַבּוֹת בַּשָּׁנִים לְפִיהֶן יָשִׁיב וְאֶלְתּוֹ מִכֶּסֶף ר״פ בסוף. ל. נד בלישׁ[32]
52 מִקְנָתוֹ׃ 52 וְאִם־מְעַט נִשְׁאַר בַּשָּׁנִים עַד־שְׁנַת הַיֹּבֵל וְחִשַּׁב־לוֹ כְּפִי
53 שָׁנָיו יָשִׁיב אֶת־גְּאֻלָּתוֹ׃ 53 כְּשִׂכְיר שָׁנָה בְּשָׁנָה יִהְיֶה עִמּוֹ לֹא־יִרְדֶנּוּ ג[33]. נד בלישׁ[32]. ל
54 בְּפֶרֶךְ לְעֵינֶיךָ׃ 54 וְאִם־לֹא יִגָּאֵל בְּאֵלֶּה וְיָצָא בִּשְׁנַת הַיֹּבֵל הוּא
וּבָנָיו עִמּוֹ׃ ו
55 כִּי־לִי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים עֲבָדַי הֵם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לט מל בתור
כד ס״פ.
מז פסוק לא לא לא ו[1]
26 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 26 1 לֹא־תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִם מנה ר״פ. ב חס בלישׁ
וּפֶסֶל וּמַצֵּבָה לֹא־תָקִימוּ לָכֶם וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם ב[2]. ל
2 לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ כִּי [a] אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 2 אֶת־שַׁבְּתֹתַי [a] תִּשְׁמֹרוּ י. נד ס״פ
וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ אֲנִי יְהוָה׃ ס נז
סנ[נה] פרש 3 אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם׃ 4 וְנָתַתִּי ו ר״פ בסוף
5 גִּשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ׃ 5 וְהִשִּׂיג ז חס את בלישׁ[3]
לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־זָרַע [a] וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע ז[4]

[27] Mm 807. [28] Mm 2989. [29] Mm 813. [30] Mm 25. [31] Mm 2933. [32] Mm 1685. [33] Mm 3553. **Cp 26** [1] Mm 814. [2] Jes 19,19. [3] Mm 2932. [4] Mm 482.

43 [a] cf 17[a] ‖ **44** [a–a] cf 6[a–a] ‖ **46** [a] sic L, mlt Mss Edd וְנַחְ– ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ **47** [a] pc Mss 𝔐[Mss]𝔊𝔖 וְת; 𝔐 וּלְת ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ **49** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἐὰν δέ* = וְאִם ‖ **Cp 26,1** [a] > 𝔊𝔖 ‖ **2** [a] 𝔖 *pwqdnj* = מְצוֹתַי ‖ **5** [a] 𝔐 וְזֹ.

וְיָשַׁבְתֶּם לָבֶטַח בְּאַרְצְכֶם׃ 6 וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין 6
מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאָרֶץ [a]וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם׃ ג״י 5
וּרְדַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לָחֶרֶב׃ 8 וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה 7 8
מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רִבְבָה יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם לָחֶרֶב׃ ד
וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם [a]וַהֲקִמֹתִי אֶת־ 9 ג ב מל וחד חס׳ 6
בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃ 10 וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ׃ ל 10 ו כת כן׳ 7
וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי [a]בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ 12 וְהִתְהַלַּכְתִּי 11 12 ג׳. יג בתור׳
בְּתוֹכְכֶם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם׃ 13 אֲנִי יְהוָה 13 יג בתור׳. ג בטע בתור׳
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם [a]מִהְיוֹת לָהֶם [b]עֲבָדִים [a] ה חס בלישׁ 9
וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְכֶם וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת׃ פ 14 וְאִם־לֹא 14 ד׳ 10. ל
תִּשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל־[a]הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה׃ 15 וְאִם־[a]בְּחֻקֹּתַי 15 ג׳ 11. ח פסוק ואם 11
תִּמְאָסוּ וְאִם אֶת־מִשְׁפָּטַי תִּגְעַל נַפְשְׁכֶם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי 14 אם האם ואם 12
לְהַפְרְכֶם אֶת־בְּרִיתִי׃ 16 אַף־אֲנִי אֶעֱשֶׂה־זֹּאת לָכֶם [a]וְהִפְקַדְתִּי 16 כן בטע׳ 13 ג׳. 14
עֲלֵיכֶם בֶּהָלָה [b]אֶת־הַשַּׁחֶפֶת וְאֶת־הַקַּדַּחַת מְכַלְּוֹת עֵינַיִם וּמְדִיבַת ל. ל. כח׳. ל
נֶפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם לָרִיק זַרְעֲכֶם וַאֲכָלֻהוּ אֹיְבֵיכֶם׃ 17 וְנָתַתִּי פָנַי בָּכֶם 17 ג׳. 15
וְנִגַּפְתֶּם לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם וְרָדוּ [a]בָכֶם שֹׂנְאֵיכֶם וְנַסְתֶּם וְאֵין־רֹדֵף ל. ב׳. 16 ג׳. 17
אֶתְכֶם׃ ס 18 וְאִם־עַד־אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְיִסַּרְתִּי לָכֶם שֶׁבַע 18 ל
אֶתְכֶם שֶׁבַע עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ 19 וְשָׁבַרְתִּי אֶת־גְּאוֹן עֻזְּכֶם וְנָתַתִּי אֶת־ 19 י זוגין
שְׁמֵיכֶם כַּבַּרְזֶל וְאֶת־אַרְצְכֶם כַּנְּחֹשֶׁת׃ 20 וְתַם לָרִיק כֹּחֲכֶם וְלֹא־ 20 ג׳. ב חס בלישׁ
תִתֵּן אַרְצְכֶם אֶת־יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ [a]לֹא יִתֵּן פִּרְיוֹ׃ 21 וְאִם־תֵּלְכוּ 21
עִמִּי קֶרִי וְלֹא תֹאבוּ לִשְׁמֹעַ לִי וְיָסַפְתִּי עֲלֵיכֶם מַכָּה שֶׁבַע
כְּחַטֹּאתֵיכֶם׃ 22 וְהִשְׁלַחְתִּי [a]בָכֶם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה [b]וְשִׁכְּלָה אֶתְכֶם 22 יח זוגין ול בעינ׳. ג
וְהִכְרִיתָה אֶת־בְּהֶמְתְּכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנָשְׁמוּ דַּרְכֵיכֶם׃ 23 וְאִם־ 23 ל
בְּאֵלֶּה לֹא תִוָּסְרוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי קֶרִי׃ 24 וְהָלַכְתִּי אַף־[a]אֲנִי עִמָּכֶם 24

[5]Mm 815. [6]Mm 108. [7]Mm 816. [8]Mm 756. [9]Mm 725. [10]Mm 817. [11]Mm 770. [12]Mm 4191. [13]Mm 3887. [14]Mm 818. [15]Mm 2825. [16]Jes 14,2. [17]Mm 819. [18]Mm 456. [19]Mm 3564.

6 [a–a] $\mathfrak{G}^{B}$ tr ad fin 5 ‖ **9** [a] cod Hillel אִתָּם ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}^{BA}$ *τὴν διαθήκην μου* = בְּרִיתִי ‖ **13** [a–a] > $\mathfrak{C}$ (homtel) ‖ [b] > $\mathfrak{G}$ ‖ **14** [a] > $\mathfrak{G}$ ‖ **15** [a] pc Mss $\mathfrak{w}^{Mss}\mathfrak{Sy}$ אם; $\mathfrak{G}$ *ἀλλά* ‖ **16** [a] > $\mathfrak{C}$ ‖ [b] $\mathfrak{w}$ בחלה ‖ **17** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ διώξονται* = וְרָדְפוּ ‖ **20** [a] $\mathfrak{C}$ nonn Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{G}\mathfrak{T}^{J}$ השדה ut 4 ‖ **22** [a] $\mathfrak{w}$ ושלחתי ‖ [b–b] > $\mathfrak{C}$ ‖ **24** [a] $\mathfrak{w}$ גם.

25 בְּקֶרְבְּכֶם וּנְתַתֶּם בְּיַד־אוֹיֵב׃ 26 בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לָחֶם וְאָפוּ
26 עֲשֶׂר נָשִׁים לַחְמְכֶם בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל וַאֲכַלְתֶּם
27 וְלֹא תִשְׂבָּעוּ׃ ס 27 וְאִם־בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי
28 בְּקֶרִי׃ 28 וְהָלַכְתִּי עִמָּכֶם בַּחֲמַת־קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם אַף־אֲנִי שֶׁבַע
29 עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ 29 וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר בְּנוֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ׃
30 וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת־חַמָּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵיכֶם
31 עַל־פִּגְרֵי גִלּוּלֵיכֶם וְגָעָלָה נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ 31 וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה
32 וְהֶשְׁמֹתִי אֶת־מִקְדְּשֵׁיכֶם[a] וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם׃ 32 וַהֲשִׁמֹתִי
33 אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ 33 וְאֶתְכֶם
34 אָזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם
34 יִהְיוּ חָרְבָּה׃ 34 אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כָּל יְמֵי הֶשֹּׁמָמָה[a]
35 וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם אָז תִּשְׁבַּת[b] הָאָרֶץ וְהִרְצָת[c] אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ׃
35 כָּל־יְמֵי הֶשֹּׁמָמָה[a] תִּשְׁבֹּת אֵת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם בְּשִׁבְתְּכֶם
36 עָלֶיהָ׃ 36 וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם וְהֵבֵאתִי מֹרֶךְ בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיהֶם
וְרַדַּף אֹתָם קוֹל עָלֶה נִדָּף וְנָסוֹ מְנֻסַּת־חֶרֶב וְנָפְלוּ וְאֵין רֹדֵף׃
37 וְכָשְׁלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְּנֵי־חֶרֶב וְרֹדֶף אֵין וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם
38 תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ 38 וַאֲבַדְתֶּם בַּגּוֹיִם וְאָכְלָה אֶתְכֶם אֶרֶץ
39 אֹיְבֵיכֶם׃ 39 וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם יִמַּקּוּ בַּעֲוֹנָם[a] בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיכֶם[b] וְאַף[c]
40 בַּעֲוֹנֹת אֲבֹתָם אִתָּם יִמָּקּוּ׃ 40 וְהִתְוַדּוּ אֶת־עֲוֹנָם[a] וְאֶת־עֲוֹן אֲבֹתָם
41 בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי וְאַף אֲשֶׁר־הָלְכוּ עִמִּי בְּקֶרִי׃ 41 אַף־אֲנִי
אֵלֵךְ עִמָּם בְּקֶרִי וְהֵבֵאתִי[a] אֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם[b] אוֹ־אָז[b] יִכָּנַע

[20] Mm 456. [21] Jdc 16,28. [22] Mm 820. [23] וחר כי אם בזאת Jer 9,23. [24] Mm 3066. [25] Ez 20,41. [26] Mm 2816. [27] Mal 3,10. [28] Mm 4270. [29] Mm 4271. [30] Neh 6,3. [31] Mm 821. [32] Mm 777. [33] Mm 794. [34] Mm 862.

31 [a] mlt Mss 𝔲𝔖 מקדשכם ‖ **34** [a] 𝔲 אשמה, it 35[a]; 𝔊 + αὐτῆς ‖ [b–b] > 𝔇 ‖ [c] 𝔲 צָתָה– cf 43[a] ‖ **35** [a] cf 34[a] ‖ **39** [a] 𝔊 διὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν ‖ [b] cod Muga (Q) mlt Mss 𝔲 Vrs יקם– ‖ [c–c] > 𝔊 ‖ **40** [a] 𝔇 חטאתם ‖ **41** [a] 𝔊 καὶ ἀπολῶ = והאבדתי? ‖ [b–b] 𝔖 *whjdjn* = וְאָז cf 𝔊.

לְבָבָם הֶעָרֵל וְאָז יִרְצּוּ אֶת־עֲוֹנָם׃ 42 וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי[a] יַעֲקוֹב 42
וְאַף אֶת־בְּרִיתִי[a] יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי[a] אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ
אֶזְכֹּר׃ 43 וְהָאָרֶץ תֵּעָזֵב מֵהֶם וְתַרְץ[a] אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ בְּהִשָּׁמְמָה[b] מֵהֶם 43
וְהֵם יִרְצּוּ אֶת־עֲוֹנָם יַעַן ׀ וּבְיַעַן[c] בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי גָּעָלָה
נַפְשָׁם׃ 44 וְאַף־גַּם־זֹאת[a] בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ[b] אֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים 44
וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
45 וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם 45
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה׃ 46 אֵלֶּה הַחֻקִּים 46
וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרֹת[a] אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בֵּינוֹ וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר
סִינַי בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ

27 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְס(פה)
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ כִּי יַפְלִא[a] נֶדֶר בְּעֶרְכְּךָ נְפָשֹׁת לַיהוָה׃ 3 וְהָיָה 3
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְעַד בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וְהָיָה עֶרְכְּךָ
חֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כֶּסֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 4 וְאִם־נְקֵבָה הִוא וְהָיָה עֶרְכֶּךָ 4
שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל׃ 5 וְאִם מִבֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהָיָה 5
עֶרְכְּךָ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שְׁקָלִים וְלַנְּקֵבָה עֲשֶׂרֶת שְׁקָלִים׃ 6 וְאִם מִבֶּן־ 6
חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה עֶרְכְּךָ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים כֶּסֶף
וְלַנְּקֵבָה עֶרְכֵּךְ שְׁלֹשֶׁת שְׁקָלִים כָּסֶף[a]׃ 7 וְאִם מִבֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה 7
וָמָעְלָה אִם־זָכָר וְהָיָה עֶרְכְּךָ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שָׁקֶל[a] וְלַנְּקֵבָה עֲשָׂרָה[b]
שְׁקָלִים׃ 8 וְאִם־מָךְ הוּא מֵעֶרְכֶּךָ וְהֶעֱמִידוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהֶעֱרִיךְ אֹתוֹ 8
הַכֹּהֵן עַל־פִּי אֲשֶׁר תַּשִּׂיג יַד הַנֹּדֵר יַעֲרִיכֶנּוּ הַכֹּהֵן׃ ס 9 וְאִם־ 9
בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ[a] מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה כֹּל[b] אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ[b] לַיהוָה
יִהְיֶה־קֹדֶשׁ׃ 10 לֹא יַחֲלִיפֶנּוּ וְלֹא־יָמִיר אֹתוֹ טוֹב בְּרָע אוֹ־רַע בְּטוֹב 10
וְאִם־הָמֵר יָמִיר בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה וְהָיָה־הוּא וּתְמוּרָתוֹ[a] יִהְיֶה־קֹדֶשׁ׃

[35] Mm 3282. [36] Mm 822. [37] Mm 4. [38] Mm 4270. [39] Mm 2786. [40] Mp sub loco. [41] Mm 821. [42] Mm 823.
Cp 27 [1] Mm 2723. [2] Mm 694. [3] Mm 2038. [4] Mm 824. [5] Mm 825. [6] Mm 829.

42 [a] G om suff; S + *d'm* = עִם ‖ **43** [a] 𝔐 והרצתה cf 34[c] ‖ [b] 𝔐 באשמה cf 34[a] ‖ [c] 𝔐 ב׳ ‖ **44** [a] 𝔗[Ms] *bd'*, prp בזאת ut 27 ‖ [b] 𝔐 pl ‖ [c] nonn Mss G[min]Bo יכם– ‖ **46** [a] G sg ‖ **Cp 27,2** [a] prp יַפְלֵא cf 22,21 ‖ **6** [a] > G*S ‖ **7** [a] G + *ἀργυρίου* = כֶּסֶף (שֶׁקֶל) ‖ [b] Ms 𝔐 עֲשָׂרֹת ‖ **9** [a] nonn Mss 𝔐𝔗[Ms]𝔙 sg cf 11[a] ‖ [b] Ms 𝔐[Mss]GS ממנה ‖ **10** [a] 𝔐 ותמורו׳, it 33[d].

ד. ד[35]. ד ור״פ.
ג פסוק את את בסיפ. ה מל[36]
ח ר״פ[37]. ל. ד ג חס וחד מל[38]. ל
ד[35]. ב. ה[39]
ט ר״פ[40]. ג בפרש[41]. ל
ל. לז. ה
ד ור״פ. ח[42]
ל
ד חס בלישׁ. ב חס
ג פסוק ואם אם[1]
ה[2]. ו סביר ממנה[3]
ה. ט[4] וכל אמירה יצר לשון עשייה רעין דכות ב מ ז. ד רפ[5]
ד רפ בסיפ[6]

11 וְאִם כָּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא־יַקְרִיבוּ[a] מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיהוָה
12 וְהֶעֱמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: 12 וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן אֹתָהּ[a] בֵּין טוֹב
13 וּבֵין רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: 13 וְאִם־גָּאֹל יִגְאָלֶנָּה[a] וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ
14 עַל־עֶרְכֶּךָ: 14 וְאִישׁ כִּי־יַקְדִּישׁ אֶת־בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה
וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם:
15 וְאִם־הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת־בֵּיתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו
16 וְהָיָה לוֹ: 16 וְאִם | מִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ אִישׁ לַיהוָה וְהָיָה
17 עֶרְכְּךָ לְפִי זַרְעוֹ זֶרַע חֹמֶר שְׂעֹרִים בַּחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל כָּסֶף: 17 אִם־[a]
18 מִשְּׁנַת הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ שָׂדֵהוּ כְּעֶרְכְּךָ יָקוּם: 18 וְאִם־אַחַר הַיֹּבֵל יַקְדִּישׁ
שָׂדֵהוּ וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת עַד שְׁנַת
19 הַיֹּבֵל וְנִגְרַע מֵעֶרְכֶּךָ: 19 וְאִם־גָּאֹל יִגְאַל אֶת־הַשָּׂדֶה הַמַּקְדִּישׁ אֹתוֹ
20 וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף־עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ: 20 וְאִם־לֹא יִגְאַל אֶת־
21 הַשָּׂדֶה וְאִם־מָכַר אֶת־הַשָּׂדֶה לְאִישׁ אַחֵר לֹא יִגָּאֵל עוֹד: 21 וְהָיָה
הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַּיֹּבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כִּשְׂדֵה הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ:
22 וְאִם אֶת־שְׂדֵה מִקְנָתוֹ[a] אֲשֶׁר לֹא מִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ[a]
23 לַיהוָה: 23 וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֶת מְכֻסַּת[a] הָעֶרְכְּךָ עַד שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנָתַן
24 אֶת־הָעֶרְכְּךָ בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה: 24 בִּשְׁנַת[a] הַיֹּבֵל יָשׁוּב הַשָּׂדֶה
25 לַאֲשֶׁר קָנָהוּ מֵאִתּוֹ לַאֲשֶׁר־לוֹ אֲחֻזַּת הָאָרֶץ: 25 וְכָל־עֶרְכְּךָ יִהְיֶה
26 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה יִהְיֶה[a] הַשָּׁקֶל: ס 26 אַךְ־[a]בְּכוֹר
אֲשֶׁר־יִבָּכֵר לַיהוָה בִּבְהֵמָה לֹא־יַקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה
27 לַיהוָה הוּא: 27 וְאִם בַּבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה וּפָדָה בְעֶרְכֶּךָ וְיָסַף חֲמִשְׁתּוֹ
28 עָלָיו[a] וְאִם־לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ: 28 אַךְ־כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם
אִישׁ לַיהוָה מִכֹּל־אֲשֶׁר־לוֹ מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ לֹא יִמָּכֵר
29 וְלֹא יִגָּאֵל כָּל־חֵרֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה: 29 כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר
30 יָחֳרַם מִן־הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה מוֹת יוּמָת: 30 וְכָל־מַעְשַׂר הָאָרֶץ

[7] וחד אם בחמה Ex 19,13. [8] Mm 694. [9] Mm 826 א. [10] Mm 827. [11] Mm 828. [12] Mm 826 ב. [13] Mm 4191. [14] Mm 1270. [15] Mm 829. [16] Mm 830. [17] Mm 64. [18] Mm 4108. [19] Mm 831. [20] Mm 523.

11 [a] 2 Mss ⅏ sg cf 9[a] ‖ **12** [a] ⅏ $\mathfrak{G}^{mlnT}\mathfrak{T}^{Ms}$ אתו ‖ **13** [a] ⅏ $\mathfrak{G}^{B*59}\mathfrak{T}^{MssT^J}$ נוֹ– ‖ **17** [a] nonn Mss ⅏ $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ וְאִם ‖ **22** [a] Ms $\mathfrak{S}$ + אִישׁ ‖ **23** [a] ⅏ pl ‖ **24** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ pr cop ‖ **25** [a] > 2 Mss ⅏ ‖ **26** [a] ⅏ $\mathfrak{G}$ + כל ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ ἔσται αὐτῷ*, it 31[b].

31 מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי[a] הָעֵץ לַיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 31 וְאִם־גָּאֹל
ג וחס בסיפ[1?]
32 יִגְאַל אִישׁ מִמַּעַשְׂרוֹ[a] חֲמִשִׁתּוֹ יֹסֵף עָלָיו[b]׃ 32 וְכָל־מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן
ל. ו[22]
33 כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲבֹר תַּחַת הַשָּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 33 לֹא
ג ר״פ לא ולא לא[23]
יְבַקֵּר בֵּין־טוֹב לָרָע וְלֹא יְמִירֶנּוּ[a] וְאִם־הָמֵר יְמִירֶנּוּ[bc] וְהָיָה־הוּא
ו[24]
וּתְמוּרָתוֹ[d] יִהְיֶה־קֹדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל׃ 34 אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה 34
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינָי׃ עח

סכום הפסוקים של ספר
שמונה מאות
וחמשים ותשעה׃
טנף
וחציו והנגע בבשר[25]
וסדרים כה

[21] Mm 827. [22] Mm 3688. [23] Mm 3021. [24] Mm 3570. [25] Lv 15,7, cf Mp sub loco.

30 [a] mlt Mss ωGSV ומ׳ ‖ **31** [a] GV acc = מע׳ ‖ [b] cf 27[a] ‖ **33** [a–a] G ἀλλάξεις καλὸν πονηρῷ = תָּמִיר טוֹב בְּרָע ‖ [b–b] > C (homtel) ‖ [c] G 2 sg ‖ [d] cf 10[a].

ס [8] **1** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד ׀ י בתור׳
2 לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ 2 שְׂאוּ ג. יא ר״פ׳
אֶת־רֹאשׁ כָּל־[a]עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר כל עינ׳ חס
שְׁמֹות כָּל־זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם׃ 3 מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא ט מל בתור׳. ל. ג׳
4 צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ[a] אֹתָם לְצִבְאֹתָם אַתָּה וְאַהֲרֹן׃ 4 וְאִתְּכֶם יִהְיוּ ג
5 אִישׁ אִישׁ לַמַּטֶּה אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא׃[a] 5 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת ז חס בתור׳. ל. י בתור׳
6 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 6 לְשִׁמְעוֹן
7 שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ 7 לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב׃ 8 לְיִשָּׂשכָר ג בטע בעינ׳
8 נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ 9 לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃[a] 10 לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם
9 אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃ 11 לְבִנְיָמִן ג בטע בעינ׳[a]
10 אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ 12 לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃[a] 13 לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל
11 בֶּן־עָכְרָן׃ 14 לְגָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃[a] 15 לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ ו. ג בטע בעינ׳. ח
12 אֵלֶּה קְרִיאֵי[a] הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל קרואי[4]. כ מל בתור[5]. עה ק
13 הֵם׃ 17 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְבוּ בְּשֵׁמֹות׃ יב ס״פ. כט בתור׳
14 וְאֶת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי[a] וַיִּתְיַלְּדוּ[b] עַל־ ל. ל
משְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹות מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כל עינ׳ חס ט מל בתור׳
15 לְגֻלְגְּלֹתָם׃ 19 [a]כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה[a] וַיִּפְקְדֵם[b] בְּמִדְבַּר סִינָי׃
16 פ 20 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם ו חס בתור׳
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹות [a]לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר[a] מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה כל עינ׳ חס. ב בטע בעינ׳. ט מל בתור׳

Cp 1 [1]Mp sub loco. [2]Mm 834. [3]Mm 836. [4]Mm 832. [5]Mm 833 et Mm 3967. [6]Mm 294. [7]Mm 410. [8]Mm 834.

Cp 1,2 [a] > 𝔪 ‖ **3** [a] 𝔪𝔖 sg ‖ **4** [a] prp יִהְיוּ cf 44 ‖ **9** [a] 𝔪𝔊* חילן, id 2,7 7,24.29 10,6 ‖ **11** [a] 𝔪 מים– semper in 𝔪 ‖ **12** [a] nonn Mss עמי שדי ‖ **14** [a] 𝔊(𝔖) *Ραγουηλ* = רַעוּ, id 7,42.47 10,20 cf 𝔄𝔗 2,14 ‖ **16** [a] K 𝔪𝔖𝔙 קרוי, Q cf 𝔊 *ἐπίκλητοι*; cf 26,9 ‖ **18** [a] 𝔊 *τοῦ δευτέρου ἔτους* ‖ [b] 𝔊^{B} *καὶ ἐπεσκέπησαν* ut 19 ‖ **19** [a–a] cj c 18 ‖ [b] prp מִדְּבַר– ‖ **20** [a–a] 𝔪𝔖 כל־ז׳ לג׳.

כל קריא חס ב מ א מל[9]

21 וַמַּעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: 21 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים
22 אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: פ 22 לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם

כל עינ חס . ו ול בעינ[10] . ב בטע בעינ . ט מל בתור[11]

לְבֵית אֲבֹתָם פְּקֻדָיו[a] בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: 23 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן תִּשְׁעָה 23
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת: פ 24 לִבְנֵי גָד[a] תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם 24

כל עינ חס . ט מל בתור[11] . כל אוריית חס ב מ ג מל[12]

לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
צָבָא: 25 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה גָד חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת 25
וַחֲמִשִּׁים: פ 26 לִבְנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית 26

כל אוריית חס ב מ א מל[13]

אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא:

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

27 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יְהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: פ 27
28 לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

כל קריא חס ב מ א מל[9]

מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: 29 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר 29
אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פ 30 לִבְנֵי זְבוּלֻן 30

כל אוריית חס וכל עינ ב מ כ[14] מל . ח חס בעינ[10]

תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: 31 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֻן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים 31
אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פ 32 לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם 32

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כֹּל יֹצֵא צָבָא: 33 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אֶפְרַיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ 33
מֵאוֹת: פ 34 לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם 34

כל עינ חס

ט מל בתור[11]

בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: 35 פְּקֻדֵיהֶם 35
לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם: פ 36 לִבְנֵי בִנְיָמִן 36

כל עינ חס . ח חס בעינ[10]

תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא: 37 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים 37

כל קריא חס ב מ ד מל[15]

אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פ 38 לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית 38

כל אוריית חס וכל עינ ב מ כ[14] מל . ח חס בעינ[10] . כל אוריית חס ב מ ג מל[16]

אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא:
39 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת: פ 39

[9] Cf Mm 858. [10] Mp sub loco. [11] Mm 834. [12] Ex 8,16.25 et 11,4. [13] Nu 4,38. [14] Cf Mm 833. [15] Est 4,11 et 1Ch 11,15.25 et 2Ch 16,12. [16] Ex 8,16.25 et 11,4.

22 [a] > nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗[J], dl; 𝔐 דֵיהֶם– ut 21 etc || 24 [a] 𝔊 24sq post 37.

40 לִבְנֵי אָשֵׁר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן כל עינ חס . ה חס בעינ[17]
41 עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל יֹצֵא צָבָא: 41 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד
42 וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת: פ 42 בְּנֵי[a] נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם ב בסיפ[18]
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כל עינ חס . ה חס בעינ[17]
43 כָּל יֹצֵא צָבָא: 43 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
44 וְאַרְבַּע מֵאוֹת: פ 44 אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן ל בטע . כט בתור
וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ־אֶחָד[b] לְבֵית־אֲבֹתָיו[c] הָיוּ[a]: ב . ז חס בתור
45 וַיִּהְיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[a] לְבֵית אֲבֹתָם[a] מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה כל עינ חס
46 וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: 46 וַיִּהְיוּ כָּל־הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת ג[19]
47 אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: 47 וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה אֲבֹתָם כל עינ חס
48 לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹכָם: פ 48 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ד[20]
49 אַךְ[a] אֶת־מַטֵּה לֵוִי[b] לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי ד . כ[21]
50 יִשְׂרָאֵל: 50 וְאַתָּה הַפְקֵד אֶת־הַלְוִיִּם עַל־מִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְעַל כָּל־ ב בטע ר״פ בתור . ב[22] . ל . ו בסיפ[23]
כֵּלָיו וְעַל כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ[a] הֵמָּה יִשְׂאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְהֵם ו בסיפ[23] . כ
51 יְשָׁרְתֻהוּ וְסָבִיב לַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ: 51 וּבִנְסֹעַ הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם ל וחס . ב . ל . ב מל בלישׁ[24]
52 וּבַחֲנֹת הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת: 52 וְחָנוּ בְּנֵי ל כת כן[25] . ד . ז
53 יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל־מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל־דִּגְלוֹ[a] לְצִבְאֹתָם: 53 וְהַלְוִיִּם יַחֲנוּ ל . ב
סָבִיב לְמִשְׁכַּן הָעֵדֻת וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף[a] עַל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׁמְרוּ
54 הַלְוִיִּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן הָעֵדֻת: 54 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל ה מל בתור[26]
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה[a] כֵּן עָשׂוּ: פ
ס(פ) 2 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: 2 אִישׁ עַל־דִּגְלוֹ[a] י״א . ב
בְּאֹתֹת לְבֵית אֲבֹתָם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד סָבִיב לְאֹהֶל־מוֹעֵד ה
3 יַחֲנוּ[b]: 3 וְהַחֹנִים קֵדְמָה[a] מִזְרָחָה דֶּגֶל מַחֲנֵה יְהוּדָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא
4 לִבְנֵי יְהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב: 4 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם[a] אַרְבָּעָה ט[27]

[17] Mp sub loco. [18] Mm 835. [19] Mm 836. [20] Mm 837. [21] Mm 838. [22] Mm 3387. [23] Mm 884. [24] Mm 1493. [25] Mm 839. [26] Mm 556. Cp 2 [1] Mm 852. [2] Mm 842.

42 [a] 1 c nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔘 לִבְנֵי ‖ **44** [a–a] prb dl ‖ [b] 𝔐𝔊 + לְמַטֵּה אֶחָד לְמַטֵּה; ins לְמַטֵּה אֶחָד אִישׁ רֹאשׁ cf 4 ‖ [c] 2 Mss 𝔐𝔊^{AOL} תָּם– ‖ **45** [a–a] 𝔐𝔊 לְצִבְאֹתָם ut 52 ‖ **49** [a] 𝔊 *ὅρα* ‖ [b] 𝔐 הַלֵּ֫וִי ‖ **50** [a] prp בּוֹ cf 𝔊*𝔖 ‖ **52** [a] 𝔐 יָדוֹ ‖ **53** [a] 𝔊 *ἁμάρτημα* ‖ **54** [a] 𝔊* + *καὶ Ααρων* ‖ **Cp 2,2** [a] 𝔐 דגליו ‖ [b] prb tr huc 17b ‖ **3** [a] 𝔊^{BL} *κατὰ νότον*, 𝔊^{rel} *πρῶτοι* ‖ **4** [a] 𝔐 קודיו– cf 6[a].

וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 5 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה יִשָּׂשכָר וְנָשִׂיא לִבְנֵי 5
ג 1 יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ 6 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו[a] אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אָלֶף 6
ב ר״פ[3] וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ ס 7 מַטֵּה[a] זְבוּלֻן וְנָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־ 7
ג 1 חֵלֹן׃[b] 8 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדָיו[a] שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ 9 כָּל־ 8
הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנִים אֶלֶף וְשֵׁשֶׁת־אֲלָפִים 9
ו וְאַרְבַּע־מֵאוֹת לְצִבְאֹתָם רִאשֹׁנָה יִסָּעוּ׃ ס 10 דֶּגֶל מַחֲנֵה רְאוּבֵן 10
ג תֵּימָנָה לְצִבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 11 וּצְבָאוֹ 11
ו. ל חס[4] וּפְקֻדָיו[a] שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 12 וְהַחֹנִם עָלָיו מַטֵּה 12
ט[5] שִׁמְעוֹן וְנָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִי־שַׁדָּי׃ 13 וּצְבָאוֹ 13
וּפְקֻדָיהֶם תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ 14 וּמַטֵּה[a] גָּד וְנָשִׂיא 14
ו. ל בשבט. יב ר״פ בסיפ[6]. ט[5] לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־רְעוּאֵל[b]׃ 15 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים 15
אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 16 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה רְאוּבֵן מְאַת 16
ל[7] אֶלֶף וְאֶחָד וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים לְצִבְאֹתָם וְשֵׁנִים[a]
ג חס[8] יִסָּעוּ׃ ס 17 וְנָסַע אֹהֶל־מוֹעֵד מַחֲנֵה[a] הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֹת 17
[b]כַּאֲשֶׁר יַחֲנוּ כֵּן יִסָּעוּ אִישׁ עַל־יָדוֹ לְדִגְלֵיהֶם[b]׃ ס 18 דֶּגֶל מַחֲנֵה 18
אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם יָמָּה וְנָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ 19
ט[5] ו. 5 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 20 וְעָלָיו[a] מַטֵּה 20
ט[5] מְנַשֶּׁה וְנָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃ 21 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם 21
שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ 22 וּמַטֵּה בִנְיָמִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן 22
ט[5] אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ 23 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע 23
כל אוריית חס וכל קריא דכות ב מ א[9] מֵאוֹת׃ 24 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה אֶפְרַיִם מְאַת אֶלֶף וּשְׁמֹנַת־אֲלָפִים 24
ב[10]. נג ח[11] מנה בחור ומְאָה לִצְבְאֹתָם וּשְׁלִשִׁים[a] יִסָּעוּ׃ ס 25 דֶּגֶל מַחֲנֵה דָן צָפְנָה 25
ט[5] לִצְבְאֹתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי[a]׃ 26 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם 26
שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ 27 וְהַחֹנִים עָלָיו מַטֵּה אָשֵׁר וְנָשִׂיא 27
ט[5] לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ 28 וּצְבָאוֹ וּפְקֻדֵיהֶם אֶחָד וְאַרְבָּעִים 28

[3] Mm 840. [4] Mm 841. [5] Mm 842. [6] Mp sub loco. [7] והד שנים Gn 6,16. [8] Mm 843. [9] 1 Ch 29,7. [10] Mm 844. [11] Mm 845.

6 [a] l דֵּיהֶם– ut 4.13 etc, id 8.11; 𝔐 ubique = 𝔗 ‖ **7** [a] l c pc Mss 𝔐𝔖 ומ׳ ut 14.22.29 ‖ [b] cf 1,9[a] ‖ **8** [a] cf 6[a] ‖ **11** [a] cf 6[a] ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd ומ׳ ‖ [b] l c mlt Mss 𝔐𝔙 דע׳ ut 1,14 ‖ **16** [a] 𝔊*𝔖𝔗𝔚𝔙 om cop, dl cf 9.31 ‖ **17** [a] 𝔊 pr cop ‖ [b–b] cf 2[b] ‖ **20** [a] l וְהַחֹנִים ע׳? cf 𝔊 et 5.12.27 ‖ **24** [a] ut 16[a] ‖ **25** [a] cf 1,12[a].

29 אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 29 וּמַטֵּה נַפְתָּלִי וְנָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־
30 עֵינָן׃ 30 וּצְבָאוֹ ׀ וּפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ ח. ט12
31 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן מְאַת אֶלֶף וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ ל בטע בעינ
32 מֵאוֹת לָאַחֲרֹנָה יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם׃[a] פ 32 אֵלֶּה פְקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ב13
לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־פְּקוּדֵי הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת ג חס14
33 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 33 וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי ד15
34 יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 34 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן־חָנוּ לְדִגְלֵיהֶם וְכֵן נָסָעוּ אִישׁ לְמִשְׁפְּחֹתָיו ד16
עַל־בֵּית אֲבֹתָיו׃ ג17 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות׳ ב מ יא. ז חס בתור׳

ס[1] **3** 1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אַהֲרֹן ׀ וּמֹשֶׁה[a] בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר ׀ ב בתור׳. ב בסיפ
2 סִינָי׃ 2 וְאֵלֶּה ׀ שְׁמוֹת בְּנֵי־אַהֲרֹן הַבְּכוֹר ׀ נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר ד בתור׳
3 וְאִיתָמָר׃ 3 אֵלֶּה[a] שְׁמוֹת ׀ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר־מִלֵּא[b] ה1
4 יָדָם לְכַהֵן׃ 4 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא [a]לִפְנֵי יְהוָה[a] בְּהַקְרִבָם ׀ אֵשׁ זָרָה ב חד מל וחד מן 2, חס בלישׁ
לִפְנֵי יְהוָה בְּמִדְבַּר סִינַי וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר
5 עַל־פְּנֵי אַהֲרֹן אֲבִיהֶם׃ פ 5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
6 הַקְרֵב ׀ אֶת־מַטֵּה ׀ לֵוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתוּ אֹתוֹ׃ ד3. ד4. ל
7 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת ׀ כָּל־הָעֵדָה לִפְנֵי ׀ אֹהֶל ׀ מוֹעֵד ג. ד5. ו6
8 לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ 8 וְשָׁמְרוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד [a]וְאֶת־ כל אוריה חס. ד5
9 מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן[a]׃ 9 וְנָתַתָּה אֶת־ כל אוריה חס
הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו נְתוּנִם נְתוּנִם הֵמָּה לוֹ[a] מֵאֵת[b] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ד. ו
10 וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּפְקֹד[a] וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם[a] וְהַזָּר ׀ הַקָּרֵב ד. ו
11 יוּמָת׃ פ 11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 12 וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי סו ר״פ
12
אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי[a]
13 יִשְׂרָאֵל[b] וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃ 13 כִּי לִי כָּל־בְּכוֹר ׀ בְּיוֹם ׀ הַכֹּתִי[a] כָּל־בְּכוֹר ו. ד7
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָּל־בְּכוֹר ׀ בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם ׀ עַד־בְּהֵמָה

12Mm 842. 13Mm 846. 14Mm 843. 15Mm 837. 16Mm 4028. 17Mm 324. Cp 3 1Mm 265. 2Mm 667. 3Mm 847. 4Mm 838. 5Mm 848. 6Mm 671. 7Mm 849.

31 [a] prp לְצִבְאֹתָם cf 9.16.24 ‖ **Cp 3,1** [a] dl ‖ **3** [a] mlt Mss ωMssℭJ וְאֵ ‖ [b] G*S pl ‖ **4** [a–a] > Ms ωV, sed cf Lv 10,3 ‖ **8** [a–a] frt add ‖ **9** [a] nonn Mss ωG לִי ut 8,16 ‖ [b] ωS מִתּוֹךְ ut 12 8,16 ‖ **10** [a] G + nonn vb cf Mi 18,6sq ‖ **12** [a] mlt Mss ωV בְּנֵי ut 41sq.45 ‖ [b] ωG + פְּדוּיֵהֶם יִהְיוּ cf 46sqq ‖ **13** [a] ω הכיתי.

14 לֵי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה׃ ס 14 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינָי
15 לֵאמֹר׃ 15 פְּקֹד אֶת־בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־
16 חֹדֶשׁ וָמָעְלָה תִּפְקְדֵם׃ 16 וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה[a] עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר
17 נצ׳ ב[a] נִצְוָה׃ 17 וַיִּהְיוּ־אֵלֶּה[b] בְּנֵי־לֵוִי בִּשְׁמֹתָם גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת[c] וּמְרָרִי׃
18 י בתור׳ ה פסוק דמיין 18 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנִי וְשִׁמְעִי׃ 19 וּבְנֵי קְהָת
19 20 לְמִשְׁפְּחֹתָם עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן[a] וְעֻזִּיאֵל׃ 20 וּבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם[a]
21 מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי[b] לְבֵית אֲבֹתָם׃ 21 לְגֵרְשׁוֹן
מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי׃
22 22 פְּקֻדֵיהֶם[a] בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה פְּקֻדֵיהֶם[b] שִׁבְעַת
יא[a] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב 23 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 23 מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ יָמָּה׃
24
ו׳ יא 25 24 וְנשׂיא בֵית־אָב לַגֵּרְשֻׁנִּי אֶלְיָסָף בֶּן־לָאֵל׃ 25 וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן
ל 26 בְּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֹהֶל מִכְסֵּהוּ[a] וּמָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃
נ 26 וְקַלְעֵי הֶחָצֵר[a] וְאֶת־מָסַךְ[a] פֶּתַח הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־
ל׳ יח פסוק דמיין[10] 27 הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב[b] וְאֶת מֵיתָרָיו[b] לְכָל עֲבֹדָתוֹ׃ 27 וְלִקְהָת מִשְׁפַּחַת
הָעַמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הַיִּצְהָרִי וּמִשְׁפַּחַת הֶחֱבְרֹנִי וּמִשְׁפַּחַת הָעֻזִּיאֵלִי
28 28 אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי׃ בְּמִסְפַּר[a] כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה
כל אורית חס וכל קריא דכות ב מ א[11] 29 שְׁמֹנַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ[b] מֵאוֹת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ 29 מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־
יא[a] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב 30 קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה׃ 30 וְנשׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת
נ 31 הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן־עֻזִּיאֵל׃ 31 וּמִשְׁמַרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנֹרָה
ב חס בלישׁ[12] 32 וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָהֶם וְהַמָּסָךְ וְכָל עֲבֹדָתוֹ[a]׃
32 וְנשׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי[a] אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת[b] שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת
33 הַקֹּדֶשׁ׃ 33 לְמָרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי אֵלֶּה
ל ר״פ 34 הֵם מִשְׁפְּחֹת מְרָרִי׃ 34 וּפְקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה
יא[a] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב 35 שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃ 35 וְנשׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת מְרָרִי צוּרִיאֵל
נג ה[13] מנה בתור׳ ג[14] 36 בֶּן־אֲבִיחָיִל[a] עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ צָפֹנָה׃ 36 וּפְקֻדַּת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי

[8]Mm 1040. [9]Mm 3361. [10]Mm 3911. [11]1Ch 29,7. [12]Mp sub loco. [13]Mm 845. [14]Mm 850.

16/17 [a] G + *καὶ Ααρων* ‖ [b–b] l צְוָה יהוה : וְא׳ cf 𝔐(G) צְוָהוּ et 51 ‖ [c] 𝔐G ק׳ ‖ **19** [a] mlt Mss SC^{J} וח׳ ‖ **20** [a] > mlt Mss ‖ [b] S(C^{J}) *dlwj'* = הלוים ‖ **22** [a] 𝔐S ופ׳ ‖ [b] > SV, dl ‖ **25** [a] pc Mss 𝔐GSV ומ׳ ‖ **26** [a–a] l ומסך ‖ [b–b] l ומי׳ ‖ **28** [a] pr c Ms SV פְּקֻדֵיהֶם ut 22.34 ‖ [b] G^{L} *τριακόσιοι*, l (מ׳) ושלש ‖ **31** [a] 𝔐G תָּם– ‖ **32** [a] 𝔐SCC^{J} הלוים ‖ [b] G(S) recte *καθεσταμένος* cf CC^{J} ‖ **35** [a] 𝔐^{Mss}S חֲל–.

מְרָרִי׃ קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכָל עֲבֹדָתוֹ׃ ח פסוק וכל וכל ומילה חדה ביניה
37 וְעַמֻּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם וְיִתְדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם׃ 38 וְהַחֹנִים ב חס15
לִפְנֵי[a] הַמִּשְׁכָּן קֵדְמָה לִפְנֵי[b] אֹהֶל־מוֹעֵד | מִזְרָחָה מֹשֶׁה[c] וְאַהֲרֹן[d] וּבָנָיו ו16. בט בתור. ג17
שֹׁמְרִים[e] מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ[f] לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר[g] הַקָּרֵב ד. ז
39 יוּמָת׃ 39 כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן[a] עַל־פִּי יְהוָה כל קריא מל ב מ א18. הי נקוד י מנה בתור19.
לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ ס
40 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכֹר זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־ ט בטע בסיפ. י חס בתור20
41 חֹדֶשׁ וָמַעְלָה וְשָׂא אֶת מִסְפַּר שְׁמֹתָם׃ 41 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי ג21
יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־ ו חס בתור20. ל
42 בְּכוֹר בִּבְהֵמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 42 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ
43 אֶת־כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 43 וַיִּהְיוּ[a] כָּל־בְּכוֹר זָכָר בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת
מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף שִׁלֹּשָׁה וְשִׁבְעִים
44 וּמָאתָיִם׃ פ 44 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 45 קַח אֶת־ יב ר״פ
45 הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת
46 בְּהֶמְתָּם וְהָיוּ־לִי הַלְוִיִּם אֲנִי יְהוָה׃ 46 וְאֶת פְּדוּיֵי[a] הַשְּׁלֹשָׁה וְהַשִּׁבְעִים[b] ל
47 וְהַמָּאתָיִם הָעֹדְפִים עַל־הַלְוִיִּם מִבְּכוֹר[b] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 47 וְלָקַחְתָּ ב בלישׁ22. ב מל
חֲמֵשֶׁת חֲמֻשֹׁת שְׁקָלִים לַגֻּלְגֹּלֶת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ תִּקָּח עֶשְׂרִים גֵּרָה ג. ב זקף קמ
48 הַשָּׁקֶל׃ 48 וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פִּדְוֵיי[a] הָעֹדְפִים בָּהֶם׃
49 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת כֶּסֶף הַפְּדֻיִם[a] מֵאֵת הָעֹדְפִים עַל פִּדוּיֵי[b] הַלְוִיִּם׃ ל
50 מֵאֵת בְּכוֹר[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת־הַכֶּסֶף חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ
51 מֵאוֹת וָאֶלֶף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 51 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף הַפְּדֻיִם[a] לְאַהֲרֹן ד ב קמ וב פת23. ל וחס
וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ
4 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן[a] לֵאמֹר׃ 2 נָשֹׂא אֶת־רֹאשׁ יא1
3 בְּנֵי קְהָת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם׃ 3 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a]

15Ex 38,17. 16Mm 671. 17Mm 851. 18 2R 11,15. 19Mp sub loco. 20Mm 410. 21Mm 3237. 22Mm 2982. 23Mm 986. Cp 4 1Mm 852.

38 [a] 𝔐 את־פ׳ || [b] nonn Mss 𝔐 א׳ || [c] pc Mss 𝔐 שמרי || [d] 𝔐 הַקֹּדֶשׁ || **39** [a] > nonn Mss 𝔐S, dl cf 𝔐̈ (punct extr) || **43** [a] 2 Mss 𝔐 Vrs pl || **46** [a] 𝔐Mss פדוי, id 48sq || [b] 𝔐 Vrs pl, id 50 || **48** [a] cf 46[a] || **49** [a] 1 c 𝔐 הַפְּדוּיִם cf 51[a] || [b] cf 46[a] || **50** [a] cf 46[b] || **51** [a] QMss𝔐 הַפְּדוּיִם || **Cp 4,1** [a–a] > pc Mss || **3** [a] 𝔊 25 (ex 8,24), id 23.30sqq.

ל שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־בָּא[b] לַצָּבָא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה
כל אוריות חס בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 4 זֹאת עֲבֹדַת בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃ 4
יז רש״פ . ב חס[2] 5 וּבָא אַהֲרֹן וּבָנָיו בִּנְסַע הַמַּחֲנֶה וְהוֹרִדוּ אֵת פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וְכִסּוּ־ 5
ג חס . יב[3] בָהּ אֶת אֲרֹן הָעֵדֻת׃ 6 וְנָתְנוּ עָלָיו כְּסוּי[a] עוֹר תָּחַשׁ[b] וּפָרְשׂוּ[b] בֶּגֶד־ 6
ג . ב . ל . י[4] כְּלִיל תְּכֵלֶת מִלְמָעְלָה וְשָׂמוּ בַּדָּיו׃ 7 וְעַל | שֻׁלְחַן הַפָּנִים יִפְרְשׂוּ 7
ב חס[5] בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְנָתְנוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעָרֹת וְאֶת־הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמְנַקִּיֹּת וְאֶת
קְשׂוֹת הַנֶּסֶךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד עָלָיו יִהְיֶה׃ 8 וּפָרְשׂוּ עֲלֵיהֶם[a] בֶּגֶד 8
ב תּוֹלַעַת שָׁנִי וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ[b] וְשָׂמוּ אֶת־[c]בַּדָּיו׃ 9 וְלָקְחוּ | 9
ל . ב בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֶת־מַלְקְחֶיהָ
ל[6] וְאֶת־מַחְתֹּתֶיהָ וְאֶת כָּל־כְּלֵי שַׁמְנָהּ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־לָהּ בָּהֶם׃ 10 וְנָתְנוּ 10
ב אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ אֶל־מִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ[a] וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט׃ 11 וְעַל | 11
מִזְבַּח הַזָּהָב יִפְרְשׂוּ בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְשָׂמוּ
ל . ג אֶת־בַּדָּיו׃ 12 וְלָקְחוּ[b] אֶת־כָּל־כְּלֵי הַשָּׁרֵת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־בָם[a] בַּקֹּדֶשׁ 12
ל . לט מל בתור וְנָתְנוּ אֶל־בֶּגֶד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אוֹתָם בְּמִכְסֵה עוֹר תָּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל־
13 הַמּוֹט׃ 13 [a]וְדָשְׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו בֶּגֶד אַרְגָּמָן׃ 14 וְנָתְנוּ עָלָיו 14
ב[7] . ב אֶת־כָּל־כֵּלָיו אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ עָלָיו בָּהֶם אֶת־הַמַּחְתֹּת אֶת־הַמִּזְלָגֹת [a]וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת כֹּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׂוּ עָלָיו כְּסוּי עוֹר
ב . ג . ל חס תָּחַשׁ[b] וְשָׂמוּ בַּדָּיו[c]׃ 15 וְכִלָּה אַהֲרֹן־וּבָנָיו לְכַסֹּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־ 15
כד כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ בִּנְסַע הַמַּחֲנֶה וְאַחֲרֵי־כֵן יָבֹאוּ בְנֵי־קְהָת לָשֵׂאת
ח[11] . מא וְלֹא־יִגְּעוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ אֵלֶּה מַשָּׂא[a] בְּנֵי־קְהָת בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃
ג[12] וחד מן ז[13] פסוק . ל 16 וּפְקֻדַּת אֶלְעָזָר | בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטֹרֶת הַסַּמִּים 16
וּמִנְחַת הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה פִּקֻּדַת כָּל־הַמִּשְׁכָּן וְכֹל אֲשֶׁר־בּוֹ
ג רמ״ח[14] . יא[15] בְּקֹדֶשׁ וּבִכֵלָיו[a]׃ ס 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן סו[17]
יא[16] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב לֵאמֹר׃ 18 אַל־תַּכְרִיתוּ אֶת־שֵׁבֶט מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם׃ 18

[2]Mm 1176. [3]Mm 853. [4]Mm 566. [5]Mm 799. [6]Mm 689. [7]Mm 655. [8]Mm 854. [9]Mm 1385. [10]Mm 304. [11]Mm 3068. [12]Mm 850. [13]Mm 855. [14]Mm 557. [15]Mm 852. [16]Mm 3361.

3 [b] l c Seb 𝔐 הַבָּא ut 23.30 etc ‖ **6** [a] 𝔊 *ὑακίνθινον* = תְּכֶלֶת, id 8.10.14 ‖ [b] ins c 2 Mss 𝔐𝔊ᵀ עָלָיו ‖ **8** [a] 𝔐 + כסוי ‖ [b] cf 6[a] ‖ [c] > 𝔐 ‖ **10** [a] cf 6[a] ‖ **12** [a] 𝔐 בָּהֶם ‖ **13** [a–a] 𝔊 alit ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗ᵀ וְאת ‖ [b] cf 6[a] ‖ [c] 𝔐𝔊 + וְלָקְחוּ בֶּגֶד אַרְגָּמָן וְכִסּוּ אֶת־הַכִּיּוֹר וְאֶת־כַּנּוֹ וְנָתְנוּ אֹתָם אֶל־מִכְסֵה עוֹר תַּחַשׁ וְנָתְנוּ עַל־הַמּוֹט ‖ **15** [a] 𝔐𝔖𝔙 pl ‖ **16** [a] 𝔊* *(καὶ) ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις.*

19 וְזֹאת[a] | עֲשׂוּ לָהֶם וְחָיוּ וְלֹא יָמֻתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־[b]קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אַהֲרֹן
20 וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ[c] עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־[d]מַשָּׂאוֹ׃ 20 וְלֹא־
פרש יָבֹאוּ לִרְאוֹת כְּבַלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ וָמֵתוּ׃ פ קנט 21 וַיְדַבֵּר יְהוָה
22 אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 22 נְשֹׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם
23 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 23 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וָמַעְלָה עַד[b] בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבָא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃
24 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ 25 וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת
הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ[a] וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו
26 מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 26 וְאֶת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־
מָסַךְ | פֶּתַח | שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֶת
מֵיתְרֵיהֶם[a] וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃
27 עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־מַשָּׂאָם
28 וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם[a] עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת[b] אֵת כָּל־מַשָּׂאָם[c]׃ 28 זֹאת
עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת[a] בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר
29 בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ פ 29 בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם
30 תִּפְקֹד אֹתָם׃ 30 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
31 תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ 31 וְזֹאת
מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו
32 וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו[a]׃ 32 וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וַאֲדָנֵיהֶם[a] וְיִתֵדֹתָם
וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כֵּלֵיהֶם וּלְכָל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת[b]־כְּלֵי
33 מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃ 33 זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם
34 בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ 34 וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית[a] אֲבֹתָם׃
35 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא

19 וזאת: כה יו[17] מנה ר״פ . ב
19 ולא־: לט מל בתור . ל
20 ולא־: ל . ח[18]
23 מבן: ב בטע בעינ . ל
23 בן: לט מל בתור
24 זאת: כל אורית חס . יא[19] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב . י
27 על־פי: ה
28 זאת: כל אורית חס
28 זאת: יג חס בתור[21]
29 בני: כל אורית חס . ב
30 מבן: ב בטע בעינ
31 תפקדם: כל אורית חס . כה יו[17] מנה ר״פ
32 ועמודי: ד מל[22]
33 זאת: כל אורית חס
34 ויפקד: נח
35 מבן: כד . כג[23], כה[24]

[17] Mm 856. [18] Mm 3068. [19] Mm 3361. [20] Mm 210. [21] Mm 675. [22] Mm 638. [23] Mm 1749. [24] Mm 857.

19 [a] pc Mss 𝔐𝔊 ז׳ ‖ [b] mlt Mss 𝔐 אֶל ‖ [c] > 2 Mss 𝔐 ‖ [d] Seb mlt Mss 𝔐 וְעַל ‖ 23 [a] cf 3[a] ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔖𝔗[J] ועד ut וזז 30.35sqq ‖ 25 [a] 𝔐[Mss] מ׳ ‖ 26 [a] cf 3,26[b–b] ‖ 27 [a] 𝔊* sg; prp ופקדתם ‖ [b] 𝔊 ἐξ ὀνομάτων, l בְּשֵׁמוֹת ut 32 ‖ [c] prb dl cf a ‖ 28 [a] > pc Mss 𝔊* ‖ 30 [a] cf 3[a] ‖ 31 [a] 𝔊 + nonn vb ‖ 32 [a] 𝔊 + nonn vb ‖ [b] l c Ms 𝔐𝔊𝔗[J] אֵת־כָּל־ ‖ 34 [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖 ל׳ ‖ 35 [a] cf 3[a], id in 39.43.47.

כל קריא חס ב מ א מל[25]

לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 36 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע[a] 36
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ 37 אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל 37
מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ ס כט ו[26]

ח מל באור ובנביא[27]. 38 וּפְקוּדֵי בְנֵי גֵרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית[a] אֲבֹתָם׃ 39 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] 38 39
שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד׃ 40 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ 40
מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ 41 אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי גֵרְשׁוֹן כָּל־הָעֹבֵד 41
בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה׃[a] 42 וּפְקוּדֵי כט בתור 42
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם׃ 43 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה 43
וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃
44 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃ 45 אֵלֶּה 44 45
פְּקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־ כט בתור . ו[26]
מֹשֶׁה׃ 46 כָּל־הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל 46 כט בתור . ב
אֶת־הַלְוִיִּם לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית[a] אֲבֹתָם׃ 47 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים[a] שָׁנָה 47 ג[28] . ג[29]
וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַעֲבֹד עֲבֹדַת עֲבֹדָה וַעֲבֹדַת מַשָּׂא כל אורית חס . מא
בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ 48 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁמֹנַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים׃ 48 כל אורית חס וכל קריא דכות׳ ב מ א[30]
עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד[a] אוֹתָם[b] בְּיַד־מֹשֶׁה[b] אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ וְעַל־ 49 ל[26] . לט מל בתור . ל
מַשָּׂאוֹ וּפְקֻדָּיו[c] אֲשֶׁר[d]־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה[e]׃ פ ו

ל 5 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשַׁלְּחוּ 5
ט פסוק כל וכל וכל[1] מִן־הַמַּחֲנֶה כָּל־צָרוּעַ וְכָל־זָב וְכֹל טָמֵא לָנָפֶשׁ׃ 3 מִזָּכָר עַד־[a]נְקֵבָה 3 ל . ג ול קמ
תְּשַׁלְּחוּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה תְּשַׁלְּחֻם[a] וְלֹא יְטַמְּאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר ל . ב
אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָם׃ 4 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּחוּ אוֹתָם אֶל־מִחוּץ 4 לט מל בתור
לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 6 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] אִישׁ אוֹ־ 5 6
אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל־חַטֹּאת הָאָדָם לִמְעֹל מַעַל בַּיהוָה וְאָשְׁמָה ו חס[2] . ל

[25] Cf Mm 858. [26] Mm 860. [27] Mm 859. [28] Mm 1749. [29] Mm 857. [30] 1 Ch 29,7. **Cp 5** [1] Mm 1981. [2] Mm 861.

36 [a] Seb pc Mss 𝔲𝔖𝔗^{J} ושׁ׳ ל׳ || **38** [a] pc Mss 𝔲𝔊𝔖𝔗^{J} ל׳ || **39** [a] cf 3[a] || **41** [a] frt ins c pc Mss 𝔊𝔗^{J} בְּיַד מֹשֶׁה || **43** [a] cf 3[a] || **46** [a] cf 34[a] || **47** [a] cf 3[a] || **49** [a] prp pl || [b–b] tr post על־פי׳ ut 37. (41.) 45 || [c] dl? vel l וַיִּתְפָּקְדוּ cf 𝔊𝔖 || [d] Seb Ms 𝔲 כַּא׳ cf 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔗^{J}ע || [e] prp בְּיַד = 𝔗^{Ms} || **Cp 5,3** [a–a] add? || [b] mlt Mss 𝔲𝔖𝔗^{J} ועד || **6** [a] 𝔲𝔖^{L} + לאמר.

7 הַנֶּפֶשׁ הַהִוא׃ 7 וְהִתְוַדּוּ אֶת־חַטָּאתָם ׀ אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהֵשִׁיב אֶת־אַשָּׁמוֹ ב׳ . ח׳ 4
8 בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִישִׁתוֹ יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ׃ [a] 8 וְאִם־אֵין לָאִישׁ י״ד . ב׳ . ל״ג 5
נֹאַל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב לַיהוָה׃ [a] לַכֹּהֵן מִלְּבַד אֵיל ב׳
9 הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר־בּוֹ עָלָיו׃ 9 וְכָל־תְּרוּמָה לְכָל־קָדְשֵׁי ט׳ ר״ש בסיפ׳ 8
10 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ לַכֹּהֵן [a] לוֹ יִהְיֶה׃ 10 וְאִישׁ אֶת־קָדָשָׁיו לוֹ [a] ז׳ פסוק׳ . ב׳ 9
יִהְיוּ׃ [b] אִישׁ [c] אֲשֶׁר־יִתֵּן לַכֹּהֵן [d] לוֹ יִהְיֶה׃ פ
ס(ח) 11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 12 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
13 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי־תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ וּמָעֲלָה בּוֹ מָעַל׃ 13 וְשָׁכַב ב׳
ד׳ 11 . ל״ה 12 אִישׁ אֹתָהּ [a] שִׁכְבַת־זֶרַע וְנֶעְלַם [b] מֵעֵינֵי אִישָׁהּ וְנִסְתָּרָה וְהִיא נִטְמָאָה י״א כת׳ י׳ בתור׳
14 וְאֵין בָּהּ וְהִוא לֹא נִתְפָּשָׂה׃ 14 וְעָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־ ב׳
אִשְׁתּוֹ וְהִוא נִטְמָאָה אוֹ־עָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִיא י״א כת׳ י׳ בתור׳
15 לֹא נִטְמָאָה׃ 15 וְהֵבִיא הָאִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ אֶל־הַכֹּהֵן ׀ וְהֵבִיא אֶת־
קָרְבָּנָהּ עָלֶיהָ עֲשִׂירִת הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא־יִצֹק עָלָיו [a] שֶׁמֶן
וְלֹא־יִתֵּן עָלָיו לְבֹנָה כִּי־מִנְחַת קְנָאֹת ׀ הִוא [b] מִנְחַת זִכָּרוֹן מַזְכֶּרֶת ג׳ 13 . ל׳ . ו׳ דמט׳ 14 . ל׳
16 עָוֹן׃ 16 וְהִקְרִיב אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהֶעֱמָדָהּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 17 וְלָקַח הַכֹּהֵן ל׳ וחס
17 מַיִם קְדֹשִׁים [a] בִּכְלִי־חֶרֶשׂ וּמִן־הֶעָפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקַרְקַע הַמִּשְׁכָּן [b] ל׳ . ב׳ 15
18 יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל־הַמָּיִם׃ 18 וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה
וּפָרַע אֶת־רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל־כַּפֶּיהָ אֶת מִנְחַת הַזִּכָּרוֹן מִנְחַת
19 קְנָאֹת ׀ הִוא וּבְיַד הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים [a] הַמְאָרֲרִים [b] ׃ 19 וְהִשְׁבִּיעַ ל
ז׳ פסוק בתור׳ אם ואם . כ״ו מ״פ אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל־הָאִשָּׁה אִם־לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ [a] וְאִם־לֹא
שָׂטִית טֻמְאָה תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים [b] הַמְאָרֲרִים [c] הָאֵלֶּה׃ ל׳ . ב׳ 16
20 וְאַתְּ כִּי שָׂטִית תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי נִטְמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ בָּךְ אֶת־שְׁכָבְתּוֹ לא פסוק כי וכי 17 . ב׳
21 מִבַּלְעֲדֵי אִישֵׁךְ׃ [a] 21 וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה
וְאָמַר הַכֹּהֵן לָאִשָּׁה [a] יִתֵּן יְהוָה אוֹתָךְ לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ עַמֵּךְ ה׳ 18 . י״ז מל בלשון נקיבה 19 . ב׳ בתור׳ . ה׳ 20

3 Mm 862. 4 Mm 2851. 5 Mm 863. 6 Mm 319. 7 Mm 864. 8 Mm 881. 9 Mm 855. 10 Mm 865. 11 Mm 866. 12 Mm 1506. 13 Mm 683. 14 Mm 811. 15 Am 9,3. 16 Mm 66. 17 Mm 2059. 18 Mm 867. 19 Mm 287. 20 Mm 868.

7 [a] nonn vb exc? ‖ **8** [a] 1 יְהֹוָה, 𝔊(𝔖𝔙) + *ἔσται* ‖ **9** [a] cj c לו, cf Lv 7,8; Ms pr ליהוה cf 𝔊 ‖ **10** [a] 2 Mss לא ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔖𝔗 יהיה ‖ [c] nonn Mss 𝔪𝔖𝔙 וְאִ׳ ‖ [d] cj c לו cf 9[a] ‖ **13** [a] = אִתָּהּ ‖ [b] 𝔪[Mss] למה– ‖ **15** [a] pc Mss 𝔪𝔗[J] עליה ‖ [b] Seb הִיא ‖ **17** [a] 𝔪 קְדֹשִׁים, 𝔊 *καθαρὸν ζῶν*, 𝔗 כְּיוֹר (מֵי) cf Ex 30,17sqq ‖ [b] 𝔖 *dmdbḥ'* = הַמִּזְבֵּחַ ‖ **18** [a] 𝔪 (𝔪[T]) הַמְאָרֲרִים 𝔊 *τοῦ ἐλεγμοῦ* id?; prp הָאוֹרִים vel הַמּוֹרִים, 1 𝔐 cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔖 *bḥr'* = הַמְאֹרִים?, id 19. 22. 24. (27) ‖ **19** [a] cf 13[a] ‖ [b] cf 18[a] ‖ [c] cf 18[b] ‖ **21** [a–a] add?

ל כת ה בְּתֹ֣ת יְהוָ֣ה אֶת־יְרֵכֵ֗ךְ נֹפֶ֙לֶת֙ וְאֶת־בִּטְנֵ֣ךְ צָבֶ֔הּ[b] : 22 וּבָ֨אוּ֙ הַמַּ֣יִם 22
ל . ו חס בלישׁ[21] . ח[22] הַמְאָרְרִ֔ים[a] הָאֹלֶ֖ לֶת בְּמֵעַ֑יִךְ לַצְבּ֥וֹת[b] בֶּ֛טֶן וְלַנְפֵּ֥ל[c] יָרֵ֖ךְ וְאָמְרָ֣ה הָאִשָּׁ֑ה
ב[23] . ג ב מל וחד חס[24] . ר[25] . ג[26] אָמֵ֖ן ׀ אָמֵֽן : 23 וְכָתַ֣ב אֶת־הָאָל֗ וֹת הַכֹּהֵ֛ן בַּסֵּ֖פֶר וּמָחָ֑ה אֶל־מֵ֣י 23
ג[26] . כו פסוק את את ומילה חדה ביניהן הַמָּרִ֔ים[a] : 24 וְהִשְׁקָ֥ה אֶת־הָאִשָּׁ֖ה אֶת־מֵ֣י [a]הַמָּרִ֑ים הַמְאָרְרִ֔ים[a] וּבָ֥אוּ 24
ב בָּ֖הּ הַמַּ֣יִם [a]הַמְאָרְרִ֑ים לְמָרִ֔ים[a] : 25 וְלָקַ֤ח הַכֹּהֵן֙ מִיַּ֣ד הָאִשָּׁ֔ה אֶת 25
ס[27] מִנְחַ֖ת הַקְּנָאֹ֑ת וְהֵנִ֤יף אֶת־הַמִּנְחָה֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וְהִקְרִ֥יב אֹתָ֖הּ אֶל־
הַמִּזְבֵּֽחַ : 26 וְקָמַ֨ץ[a] הַכֹּהֵ֜ן מִן־הַמִּנְחָ֗ה אֶת־אַזְכָּרָתָ֛הּ וְהִקְטִ֥יר הַמִּזְבֵּ֖חָה 26
ל[28] . ל . ל [b]וְאַחַ֕ר יַשְׁקֶ֥ה אֶת־הָאִשָּׁ֖ה אֶת־הַמָּֽיִם[b] : 27 [a]וְהִשְׁקָ֣הּ אֶת־הַמַּ֔יִם[a] וְהָיְתָ֣ה[b] 27
אִם־נִטְמְאָ֗ה וַתִּמְעֹ֥ל מַ֙עַל֙ בְּאִישָׁ֔הּ וּבָ֥אוּ בָ֖הּ הַמַּ֑יִם [c]הַמְאָרְרִ֔ים
ב . ב בתור לִמְרִרִ֔ים[c] וְצָבְתָ֥ה בִטְנָ֖הּ וְנָפְלָ֣ה יְרֵכָ֑הּ וְהָיְתָ֧ה הָאִשָּׁ֛ה לְאָלָ֖ה בְּקֶ֥רֶב
ל[28] . ל . ל עַמָּֽהּ : 28 וְאִם־לֹ֥א נִטְמְאָ֖ה הָאִשָּׁ֑ה וּטְהֹרָ֣ה הִ֔וא וְנִקְּתָ֖ה וְנִזְרְעָ֥ה[a] 28
ב . כה[29] זָֽרַע : 29 זֹ֣את תּוֹרַ֔ת הַקְּנָאֹ֑ת אֲשֶׁ֥ר תִּשְׂטֶ֛ה אִשָּׁ֥ה תַּ֖חַת אִישָׁ֥הּ
וְנִטְמָֽאָה : 30 אֽוֹ־אִ֗ישׁ אֲשֶׁ֤ר תַּעֲבֹר֙ עָלָ֣יו רֽוּחַ־קִנְאָ֔ה וְקִנֵּ֖א אֶת־אִשְׁתּ֑וֹ 30
וְהֶעֱמִ֤יד אֶת־הָאִשָּׁה֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וְעָשָׂ֥ה לָ֖הּ הַכֹּהֵ֑ן אֵ֥ת כָּל־הַתּוֹרָ֖ה
ג[30] . ח[31] הַזֹּֽאת : 31 וְנִקָּ֥ה הָאִ֖ישׁ מֵעָ֑וֹן וְהָאִשָּׁ֥ה הַהִ֛וא תִּשָּׂ֥א אֶת־עֲוֹנָֽהּ : פ 31

6 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר : 2 דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל ס[נ]
ד חס בלישׁ וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם אִ֚ישׁ אִ֣ו־אִשָּׁ֔ה כִּ֥י יַפְלִ֛א[a] לִנְדֹּ֥ר נֶ֖דֶר נָזִ֑יר[b] לְהַזִּ֥יר
מז פסוק לא לא לא לַיהוָֽה : 3 מִיַּ֣יִן וְשֵׁכָ֗ר יַזִּ֙יר֙ חֹ֣מֶץ־יַ֔יִן וְחֹ֥מֶץ שֵׁכָ֖ר לֹ֣א יִשְׁתֶּ֑ה וְכָל־ 3
ל . ג[1] מִשְׁרַ֤ת[a] עֲנָבִים֙ לֹ֣א יִשְׁתֶּ֔ה וַעֲנָבִ֥ים לַחִ֖ים וִיבֵשִׁ֥ים לֹ֥א יֹאכֵֽל : 4 כֹּ֚ל 4
ל[2] . ל . ל . ג[1] יְמֵ֣י נִזְרֹ֔ו מִכֹּ֖ל[c] אֲשֶׁ֣ר יֵעָשֶׂ֑ה מִגֶּ֤פֶן הַיַּיִן֙ מֵחַרְצַנִּ֣ים וְעַד־זָ֔ג לֹ֥א יֹאכֵֽל :
ב[3] חס ול בלישׁ 5 כָּל־יְמֵ֥י נֶ֖דֶר[a] נִזְרֹ֑ו תַּ֣עַר לֹא־יַעֲבֹ֣ר עַל־רֹאשֹׁ֗ו עַד־מְלֹאת֙ הַיָּמִ֣ם 5
ג[4] . ל . ל . ד[5] אֲשֶׁר־יַזִּ֣יר לַיהוָ֔ה קָד֥וֹשׁ יִהְיֶ֖ה גַּדֵּ֣ל פֶּ֣רַע שְׂעַ֥ר רֹאשֹֽׁו : 6 כָּל־יְמֵי 6

[21] Mm 1317. [22] Mm 3001. [23] Neh 8,6. [24] Mm 1221. [25] Mm 869. [26] Mm 3048. [27] Mm 583. [28] Mm 1140. [29] Mm 1506. [30] Mm 516. [31] Mm 1758. **Cp 6** [1] Mm 784. [2] Mm 210. [3] Gn 36,24. [4] Mm 783. [5] Mm 1782.

21 [b] ms צבא ‖ **22** [a] cf 18[b] ‖ [b] 1 לִצְבּוֹת ‖ [c] G *καὶ διαπεσεῖν*, 1 וְלִנְפֹּל ‖ **23** [a] cf 18[a], G (V) + *τοῦ ἐπικαταρομένου* = הַמְאָרְרִים ut 18.19.24; S *bhr'* = מְמָאֲרִים? ut 22 ‖ **24** [a–a] msGS sim ac 18 ‖ **26** [a] msS והרים ‖ [b–b] add (gl ad 24 propter 27) ‖ **27** [a–a] > G*S (homtel) ‖ [b] 1 c msC[J] וְהָיָה ‖ [c–c] cf 24[a–a] ‖ **28** [a] ms[Mss] ע– ‖ **Cp 6,2** [a] prp יַפְלֵא cf Lv 27,2 ‖ [b] G(SCC[J]) *ἁγνείαν* = נְזֵר ‖ **3** [a] ms משארת; α′σ′(S) recte *ἀπόβρεξιν* ‖ **5** [a] dl c pc Mss cf 8 (dttg)?

7 הַזֹּרוֹ לַיהוָה עַל־נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא׃ 7 לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לְאָחִיו וּלְאַחֹתוֹ ל.ל
8 לֹא־יִטַּמָּא לָהֶם בְּמֹתָם כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל־רֹאשׁוֹ׃ 8 כֹּל יְמֵי ה בתור[6]
9 נִזְרוֹ קָדֹשׁ הוּא לַיהוָה׃ 9 וְכִי־יָמוּת מֵת עָלָיו בְּפֶתַע פִּתְאֹם וְטִמֵּא יג חס[7]. ב[8]
10 רֹאשׁ נִזְרוֹ וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְּחֶנּוּ׃ 10 וּבַיּוֹם
הַשְּׁמִינִי יָבִא שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־פֶּתַח אֹהֶל יג[9] ה[10] מגה חס
11 מוֹעֵד׃ 11 וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר
12 חָטָא עַל־הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ 12 וְהִזִּיר לַיהוָה אֶת־ ל
יְמֵי נִזְרוֹ [a]וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם[a] וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי כי
13 טָמֵא[b] נִזְרוֹ׃ 13 וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מִלֹּאת יְמֵי נִזְרוֹ יָבִיא[a] כה יו[11] מגה ר״פ . יג[12]
14 אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 14 וְהִקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ[g]
בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים אֶחָד[a] לְעֹלָה וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה
15 לְחַטָּאת וְאַיִל־אֶחָד תָּמִים לִשְׁלָמִים׃ 15 וְסַל מַצּוֹת סֹלֶת חַלֹּת
בְּלוּלֹת בַּשֶּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם׃
16 16 וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְעָשָׂה אֶת־חַטָּאתוֹ וְאֶת־עֹלָתוֹ׃ 17 וְאֶת־[h] יג[13]
הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח־[h]שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־[h] ד. ל
18 מִנְחָתוֹ וְאֶת־[h]נִסְכּוֹ׃ 18 וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נִזְרוֹ ל
וְלָקַח אֶת־שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים׃ יד[14]
19 וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַזְּרֹעַ בְּשֹׁלָהּ מִן־הָאַיִל וַחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן־ ל
הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל־כַּפֵּי הַנָּזִיר אַחַר הִתְנַלְּחוֹ אֶת־נִזְרוֹ׃ ל
20 וְהֵנִיף[i] אֹתָם הַכֹּהֵן | תְּנוּפָה[i] לִפְנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לַכֹּהֵן[a] עַל חֲזֵה לט מל בתור
21 הַתְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יָיִן׃ 21 זֹאת
תּוֹרַת הַנָּזִיר[a] אֲשֶׁר[b] יִדֹּר[b] קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל־נִזְרוֹ [c]מִלְבַד אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג
סוס[ii] יָדוֹ[c] כְּפִי נִדְרוֹ[d] אֲשֶׁר יִדֹּר כֵּן יַעֲשֶׂה עַל[c] תּוֹרַת נִזְרוֹ׃ פ 22 וַיְדַבֵּר ל
23 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 23 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה
תְבָרֲכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר[a] לָהֶם׃ ס ג מל[15]

[6] Mm 870. [7] Mm 783. [8] Mm 724. [9] Mm 679. [10] Mm 871. [11] Mm 856. [12] Mm 679. [13] Mm 872. [14] Mm 1782. [15] Mm 873.

12 [a–a] add? ‖ [b] l טָמֵא רֹאשׁ, cf G et 9 ‖ **13** [a] l יָבוֹא (דל את) vel יָבִיאוּ ‖ **14** [a] tr post כבש? ‖ **20** [a] ⅏G + יְהֹוָה ‖ **21** [a] tr huc [c–c] ‖ [b] l וְאֹ ‖ [c–c] cf [a] ‖ [d] nonn Mss Edd נזרו cf 4[a] ‖ **23** [a] prp לֵאמֹר vel אִמְרוּ, l זז.

24 יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ׃ ס

25 יָאֵר[a] יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ[b]׃ ס

26 יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃ ס

27 [a]וְשָׂמוּ[b] אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי[c] אֲבָרְכֵם׃ פ

7 1 וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ
אֹתָם׃ 2 וַיַּקְרִיבוּ[a] נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת
הֵם הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים׃ 3 וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־
עֶגְלֹת צָב וּשְׁנֵי[a] עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד[b]
וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ 5 קַח
מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם
אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ׃ 6 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם
אֶל־הַלְוִיִּם׃ 7 אֵת[a] | שְׁתֵּי הָעֲגָלֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי
גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם׃ 8 וְאֵת | אַרְבַּע[a] הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן
לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ 9 וְלִבְנֵי קְהָת
לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ׃ 10 וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים
אֶת[a] חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִם אֶת־קָרְבָּנָם
לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד
לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ׃ ס 12 וַיְהִי הַמַּקְרִיב
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב[a] לְמַטֵּה יְהוּדָה׃
13 וְקָרְבָּנוֹ[a] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמְאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
בַּשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 14 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 15 פַּר אֶחָד
16 בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 16 שְׂעִיר[a]־עִזִּים

[10]Mm 750. [17]Mm 2636. [18]Mm 3309. [19]Mm 3131. [20]Mm 762. [21]וחד ואברכם Gn 48,9. Cp 7 [1]Mm 760. [2]Mm 874. [3]1Ch 29,7. [4]Mm 675. [5]Mm 1367. [6]Mm 875. [7]Cf Mm 699. [8]Mm 878. [9]Mm 876.

25 [a] ms יאיר ‖ [b] S *wnḥjk* = וְיחֻנֶּךָ ‖ **27** [a] G* tr post 23 ‖ [b] ms ושימו ‖ [c] G + *κύριος* ‖ **Cp 7,2** [a] prp וַיַּקְרִבוּ, ms[Mss] ויקרבו ‖ **3** [a] Seb ms שְׁנֵים ‖ [b] l לְ? cf שְׁנֵי הַנְּ ‖ **7** [a] pc Mss וְאֵת ‖ **8** [a] nonn Mss ms עת– ‖ **10** [a] G *εἰς* 𝔙 *in*, cf 11 ‖ **12** [a] G(SC[J]) + *ἄρχων* = נָשִׂיא cf 18.24 etc ‖ **13** [a] G *καὶ προσήνεγκεν τὸ δῶρον αὐτοῦ* cf 19 ‖ **16** [a] Ms msGSV וּשְׂ, id 22.28 etc.

ד׳ פסוק בתור[16]. ד׳ מיחל וכל תלים דכות[17]. ל

נ[18]

לז ד׳ מנה ר״פ. ו רפי[19]

ל[20]. ל[21]

ל

ד׳

עה

ל. יא בתור ובגביא. לו

ג חס. ל. ו בליש[2]. ה

לט מל בתור. ה. יב ר״פ

כל אורית חס. לט מל בתור. ב

ג חס. לט מל בתור

נ

ג חס. כל אורית חס וכל קריא דכות ב מ א[3]

כל אורית חס. יג חס בתור[4]. ו

ד חס בתור כת כן[5]

נ[6]

נ[6]. ל

סד

ל. כל קמ

כל מל. כל כת כן

כל קריא רפי ב מ ב דגש׳. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא י[7]. כל ליש חס

כל עיניו שעיר ר״פ[8]

17 אֶחָד לַחֲטָּאת׃ 17 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה יב ר״פ
עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן־ ב מל בתור׳. ל
18 עַמִּינָדָב׃ פ 18 בַּיּוֹם ׀ הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעַר נְשִׂיא[a] ל ר״פ[10]
19 יִשָּׂשכָר׃ 19 הִקְרִיב[ba] אֶת־קָרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הע[11] ר״פ מיחד וחד
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים מן [12] חס בלישׁ
כל קמ׳. כל מל. כל כת כן
20 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 20[a] כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
כתב פסוק דלית בהון
לא ר ולא ל[13]
21 קְטֹרֶת׃ 21[a] פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ כל לישׁ חס
22 לְעֹלָה׃ 22[a] שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 23[a] וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר יב ר״פ
23 שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן ל
24 נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ פ 24 בַּיּוֹם ׀ הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב ל
25 בֶּן־חֵלֹן׃ 25[a] קְרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ י ר״פ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת כל קמ׳. כל מל. כל כת כן
26 בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 26[a] כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ כתב פסוק דלית בהון
לא ר ולא ל[13]. כל לישׁ חס
27 [a]פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃
28 [a]שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 29[a] וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם יב ר״פ
אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
30 אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃ פ 30 בַּיּוֹם ׀ הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן כל ר״פ ביום הרביעי. ב מ ג וביום הרביעי[10]. כל קריא מל ב מ ג[14] חס
31 אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 31 קָרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה י ר״פ
מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים כל קמ׳. כל מל. כל כת כן
32 סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 32[a] כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת כל דגש ב מ ג[15] רפי.
כתב פסוק דלית בהון
לא ר ולא ל[13]. כל לישׁ חס
33 [a]פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃
34 [a]שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 35[a] וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם יב ר״פ
חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר
36 בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ פ 36 בַּיּוֹם ׀ הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל ל ר״פ[10]. כל קריא מל ב מ ג[16] חס
37 בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ 37[a] קָרְבָּנוֹ[b] קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ י ר״פ

[10] Mm 877 et cf Mm 3920. [11] Mm 944. [12] Mm 667. [13] Mm 878. [14] Cf Mm 4113. [15] Cf Mm 577. [16] Cf Mm 2853.

18 [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔗ʿ𝔘) + *τῆς φυλῆς* = לְמַטֵּה (נָ) cf 12 ‖ **19**[a]–**23**[a] generatim sine punctis, sed cum accentibus ‖ **19** [b–b] 𝔖 *qwrbnh* = קרבנו cf 13.25[a] ‖ [c] 𝔊 pr cop cf 13[a] ‖ **22** [b] cf 16[a] ‖ **24** [a] cf 1,9[a] ‖ **25**[a]–**29**[a] cf 19[a]–23[a] ‖ **25** [b] 𝔪 וְק׳ ‖ **28** [b] cf 16[a] ‖ **29** [b] cf 1,9[a] ‖ **31**[a]–**35**[a] cf 19[a]–23[a] ‖ **31** [b] cf 25[b] ‖ **37**[a]–**41**[a] cf 19[a]–23[a] ‖ **37** [b] cf 25[b].

מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת כל קמ. כל מל. כל כת כן
בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 38 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 38 בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]. כל ליש חס
פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 40 שְׂעִיר־ 39 39 40
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת 41 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה יב ר״פ 41
עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־ כל אוריית חס ב מ ב מל[18]. ל
צוּרִישַׁדָּי׃ פ 42 בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ 42 ל ר״פ[19]. ו
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד 43 43 ו ר״פ. כל קמ
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כל מל. כל כת כן
לְמִנְחָה׃ 44 כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 45 פַּר אֶחָד בֶּן־ 44 45 בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]. כל ליש חס
בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 46 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד 46
לְחַטָּאת׃ 47 וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה 47 יב ר״פ
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ פ ו
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ 49 קָרְבָּנוֹ 48 ב ר״פ[19]. ו ר״פ
כַּף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים כל קמ. כל מל
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כל כת כן
כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 51 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל 50 בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]. כל ליש חס
אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 52 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 52
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים 53 יב ר״פ. כל אוריית חס ב מ ד[20]
בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ פ 54 בַּיּוֹם 54 ג ר״פ[21]
הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָה־צוּר׃ 55 קָרְבָּנוֹ 55 ו ר״פ
כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל כל אוריית וד״ה חס ב מ ד[23] מל. כל קמ. כל מל[22]
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כל כת כן. בב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[17]. 56 כַּף
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 57 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד 56 57 כל ליש חס
כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 58 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 58

[17] Mm 878. [18] Nu 7,17 et Dt 32,14. [19] Mm 877. [20] Cf Mm 879. [21] Mm 1006. [22] Mp sub loco. [23] Cf Mm 4060.

42 [a] cf 1,14[a] ‖ **43**[a]—**47**[a] cf 19[a]—23[a] ‖ **43** [b] cf 25[b] ‖ **46** [b] cf 16[a] ‖ **47** [b] cf 1,14[a] ‖ **49**[a]—**53**[a] cf 19[a]—23[a] ‖ **49** [b] cf 25[b] ‖ **55**[a]—**59**[a] cf 19[a]—23[a] ‖ **55** [b] cf 25[b] ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd cum : ‖ **58** [b] cf 16[a].

59 וּלְזֶ֖בַח הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים יב ר״פ

60 בְּנֵי־שָׁנָ֣ה חֲמִשָּׁ֔ה זֶ֖ה קָרְבַּ֣ן גַּמְלִיאֵ֑ל בֶּן־פְּדָהצ֖וּר׃ פ 60 בַּיּ֥וֹם

61 הַתְּשִׁיעִ֗י נָשִׂ֛יא לִבְנֵ֥י בִנְיָמִ֖ן אֲבִידָ֣ן בֶּן־גִּדְעֹנִֽי׃ 61 קָרְבָּנ֑וֹ קַעֲרַת־כֶּ֣סֶף

כל קריא מל ב מ ג[27]. כל קריא חס ב מ א[28]. י ר״פ

אַחַ֣ת שְׁלֹשִׁ֗ים וּמִאָ֤ה מִשְׁקָלָהּ֙ מִזְרָ֣ק אֶחָ֔ד כֶּ֖סֶף שִׁבְעִ֣ים שֶׁ֑קֶל בְּשֶׁ֖קֶל

כל קמ. כל מל

62 הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀ מְלֵאִ֥ים סֹ֛לֶת בְּלוּלָ֖ה בַּשָּׁ֑מֶן לְמִנְחָֽה׃ 62 כַּף־ אַחַ֣ת

כל כת כן. כל רפי ב מ ב דגש[29]. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא י[30]

עֲשָׂרָ֣ה זָהָ֔ב מְלֵאָ֖ה קְטֹֽרֶת׃ 63 פַּ֣ר אֶחָ֣ד בֶּן־בָּקָ֗ר אַ֚יִל אֶחָ֣ד כֶּ֔בֶשׂ־

כל לישׁ חס

64 אֶחָ֥ד בֶּן־שְׁנָת֖וֹ לְעֹלָֽה׃ 64 שְׂעִיר־עִזִּ֥ים אֶחָ֖ד לְחַטָּֽאת׃ 65 וּלְזֶ֖בַח יב ר״פ

65 הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים בְּנֵי־שָׁנָ֣ה

ל׃ כל קריא חס ב מ א[28]. כל אורית מל וכל נ״ך דכות׃ ב מ ד[31]

66 חֲמִשָּׁ֔ה זֶ֖ה קָרְבַּ֣ן אֲבִידָ֑ן בֶּן־גִּדְעֹנִֽי׃ פ 66 בַּיּ֥וֹם הָעֲשִׂירִ֖י נָשִׂ֥יא

67 לִבְנֵ֥י דָ֖ן אֲחִיעֶ֣זֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּֽי׃ 67 קָרְבָּנ֑וֹ קַעֲרַת־כֶּ֣סֶף אַחַ֣ת שְׁלֹשִׁ֗ים י ר״פ

וּמֵאָ֤ה מִשְׁקָלָהּ֙ מִזְרָ֣ק אֶחָ֔ד כֶּ֖סֶף שִׁבְעִ֣ים שֶׁ֑קֶל בְּשֶׁ֖קֶל הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀

כל קמ. כל מל

68 מְלֵאִ֥ים סֹ֛לֶת בְּלוּלָ֖ה בַּשָּׁ֑מֶן לְמִנְחָֽה׃ 68 כַּף־ אַחַ֣ת עֲשָׂרָ֣ה זָהָ֔ב מְלֵאָֽה׃

כל כת כן. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא י[30]

69 קְטֹֽרֶת׃ 69 פַּ֣ר אֶחָ֣ד בֶּן־בָּקָ֗ר אַ֚יִל אֶחָ֣ד כֶּ֔בֶשׂ־אֶחָ֥ד בֶּן־שְׁנָת֖וֹ לְעֹלָֽה׃

כל לישׁ חס. כל אורית חס ב מ א[32]

70 שְׂעִיר־עִזִּ֥ים אֶחָ֖ד לְחַטָּֽאת׃ 71 וּלְזֶ֖בַח הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם יב ר״פ

חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים בְּנֵי־שָׁנָ֣ה חֲמִשָּׁ֑ה זֶ֖ה קָרְבַּ֣ן אֲחִיעֶ֣זֶר בֶּן־

כל אורית חס ב מ ב[33]. ל

72 עַמִּישַׁדָּֽי׃ פ 72 בְּיוֹם֙ עַשְׂתֵּ֣י עָשָׂ֔ר יוֹם֙ נָשִׂ֣יא לִבְנֵ֔י אָשֵׁ֖ר פַּגְעִיאֵ֑ל בֶּן־ ב רפי בעי

73 עָכְרָֽן׃ 73 קָרְבָּנ֑וֹ קַעֲרַת־כֶּ֣סֶף אַחַ֣ת שְׁלֹשִׁ֗ים וּמֵאָ֤ה מִשְׁקָלָהּ֙ י ר״פ

מִזְרָ֣ק אֶחָ֔ד כֶּ֖סֶף שִׁבְעִ֣ים שֶׁ֑קֶל בְּשֶׁ֖קֶל הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀ מְלֵאִ֥ים סֹ֛לֶת

כל קמ. כל מל. כל כת כן

74 בְּלוּלָ֖ה בַּשָּׁ֑מֶן לְמִנְחָֽה׃ 74 כַּף־ אַחַ֣ת עֲשָׂרָ֣ה זָהָ֔ב מְלֵאָ֖ה קְטֹֽרֶת׃

כב פסוק דלית בהון לא ו ולא י[34]. כל לישׁ חס

75 פַּ֣ר אֶחָ֣ד בֶּן־בָּקָ֗ר אַ֚יִל אֶחָ֣ד כֶּ֔בֶשׂ־אֶחָ֥ד בֶּן־שְׁנָת֖וֹ לְעֹלָֽה׃

76 שְׂעִיר־עִזִּ֥ים אֶחָ֖ד לְחַטָּֽאת׃ 77 וּלְזֶ֖בַח הַשְּׁלָמִ֑ים בָּקָ֞ר שְׁנַ֣יִם׀ אֵילִ֗ם יב ר״פ

חֲמִשָּׁה֙ עַתֻּדִ֣ים חֲמִשָּׁ֔ה כְּבָשִׂ֖ים בְּנֵי־שָׁנָ֣ה חֲמִשָּׁ֑ה זֶ֖ה קָרְבַּ֣ן פַּגְעִיאֵ֑ל בֶּן־ ל

78 עָכְרָֽן׃ פ 78 בְּיוֹם֙ שְׁנֵ֣ים עָשָׂ֔ר יוֹם֙ נָשִׂ֣יא לִבְנֵ֔י נַפְתָּלִ֖י אֲחִירַ֥ע בֶּן־ ב רפי בעי

79 עֵינָֽן׃ 79 קָרְבָּנ֑וֹ קַעֲרַת־כֶּ֣סֶף אַחַ֣ת שְׁלֹשִׁ֗ים וּמֵאָ֤ה מִשְׁקָלָהּ֙ מִזְרָ֣ק ח. י ר״פ. כל קמ

אֶחָ֔ד כֶּ֖סֶף שִׁבְעִ֣ים שֶׁ֑קֶל בְּשֶׁ֖קֶל הַקֹּ֔דֶשׁ שְׁנֵיהֶ֖ם׀ מְלֵאִ֥ים סֹ֛לֶת בְּלוּלָ֖ה כל מל. כל כת כן

[27] Cf Mm 2670. [28] Nu 10,24. [29] Cf Mm 699. [30] Mm 878. [31] Jer 39,1 et 1 Ch 24,11. [32] Nu 28,27. [33] Nu 7,17 et Dt 32,14. [34] Mm 878.

61[a]—**65**[a] cf 19[a]—23[a] || **61**[b] cf 25[b] || **66**[a] cf 1,12[a] || **67**[a]—**71**[a] cf 19[a]—23[a] || **67**[b] cf 25[b] || **68**[b] sic L, mlt Mss Edd cum : || **71**[b] cf 1,12[a] || **73**[a]—**77**[a] cf 19[a]—23[a] || **73**[b] cf 25[b] || **79**[a]—**83**[a] cf 19[a]—23[a] || **79**[b] cf 25[b].

כל קריא רפי ב מ ב דגש[35]. כב פסוק דלית בתרן לא ר ולא ל[36]. כל ליש חס

עלה לעלה ועלה העלה כל אורית חס ב מ א[37]

80 בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ 80 [a]כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ 81 [a]פַּר אֶחָד 81
82 בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ 82 [a]שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד 82
83 לְחַטָּאת׃ 83 [a]וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים 83

יב ר״פ

ל. ה חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ פ

ב בעינ[38]. ל וחס. ל 84 זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת 84
כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃

כל[38] אורית וד״ה חס ב מ ד מל[39]. ל. ל[40] 85 שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף [a]וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כָּל 85
כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ 86 כַּפּוֹת זָהָב 86

כל ליש חס שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מְלֵאוֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־

ד. ה[41] זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה׃ 87 כָּל־הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים 87
אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם [a]וּשְׂעִירֵי

ט ר״פ בסיפ[42]. ל עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת׃ 88 וְכֹל בְּקַר | זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים 88
וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה

ב בעינ. ד בליש ב מל רב חס[43] שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ [a]אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ׃ 89 וּבְבֹא 89

ח[44] מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל [a]מִדַּבֵּר [b]אֵלָיו

ג חס. יב[45] מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר
אֵלָיו׃ פ קעו

ס[ט] פרש 8 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ

ל. ג מל בתור[1] אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת

נ[2] מל בתור וכל נ״ך רכות ב מ א. ג מל בתור[1] הַנֵּרוֹת׃ 3 וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר 3

כג ר״פ צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 4 וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ [a] 4

ה[3] עַד־[b]פִּרְחָהּ [c]מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן
עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃ פ

יב ר״פ 5 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 6 קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי 5 6

ג ר״פ. ג[4]. ל יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם׃ 7 וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי 7

[35] Cf Mm 699. [36] Mm 878. [37] Nu 28,27. [38] Mp sub loco. [39] Cf Mm 4060. [40] Mm 880. [41] Mm 698.
[42] Mm 881. [43] Mm 616. [44] Mm 615. [45] Mm 853. Cp 8 [1] Mm 547. [2] Mm 882. [3] Mm 883. [4] Mm 887.

79[a]—83 cf 19[a]—23[a] ‖ **85[a]** 𝔐 חֲמִשִּׁים ‖ **87[a]** 𝔊 + *καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν* ‖ **88[a]** 𝔊 + nonn vb ‖ **89[a]** 𝔊 *τὴν φωνὴν κυρίου* ‖ **[b]** 𝔊 *λαλοῦντος* 𝔖 *dmmll*, 1 מְדַבֵּר? ‖ **[c]** 𝔗(𝔗[J]) *wmtmll* = וַיְדַבֵּר ‖ **Cp 8,4** [a] 𝔐 כֵּיהּ— ‖ [b] Seb nonn Mss 𝔐𝔗[J] וְעַד ‖ [c] l c 𝔐 פִּרְחָיְךָ cf 𝔊𝔙.

חַטָּאת וְהֵעֲבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטָּהָרוּ׃ ו בסיפ׳ . ל[6]
8 וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר[a] וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי[b] בֶּן־בָּקָר ל
9 תִּקַּח לְחַטָּאת׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ ז[7]
10 אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה
11 וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם׃ וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־
הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת כל אורית חס . ג[8]
12 יְהוָה׃ וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה[a] יו ר״פ וס״פ חד
אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם׃ ד[9]
13 וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם[a] לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה
14 לַיהוָה[b]׃ וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃[a]
15 וְאַחֲרֵי־כֵן יָבְאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־[a]אֹהֶל מוֹעֵד וְטָהַרְתָּ[b] אֹתָם
16 וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה[c]׃ כִּי נְתֻנִים נְתֻנִים הֵמָּה לִי מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תַּחַת[a] פִּטְרַת כָּל־רֶחֶם בְּכוֹר כֹּל[a] מִבְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל לָקַחְתִּי אֹתָם לִי׃ ל
17 כִּי לִי כָל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה בְּיוֹם הַכֹּתִי[a] כָל־
18 בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי׃ וָאֶקַּח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת ו
19 כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶתְּנָה אֶת־הַלְוִיִּם נְתֻנִים[a] | לְאַהֲרֹן ל בסיפ׳[10]
וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל ד בפסוק . כל אורית חס .
מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל [b]נֶגֶף בְּגֶשֶׁת ד בפסוק
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל[b] אֶל־הַקֹּדֶשׁ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־ ג[11] . ז[12] . ד בפסוק
20 יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לַלְוִיִּם כֵּן־עָשׂוּ לָהֶם ד בפסוק . כט בתור . ג[13]
21 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתְחַטְּאוּ הַלְוִיִּם וַיְכַבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וַיָּנֶף אַהֲרֹן אֹתָם
22 תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וַיְכַפֵּר עֲלֵיהֶם אַהֲרֹן לְטַהֲרָם׃ וְאַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ ג[14]
הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־הַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ לָהֶם׃ ס

[5] Mm 884. [6] וחד הטהרו 2 Ch 30,18. [7] Mm 671. [8] Mm 885. [9] Mm 746. [10] Mm 886. [11] Mm 3865. [12] Mm 762. [13] Mm 1915. [14] Mm 887.

8 [a] frt ins לְעֹלָה ‖ [b] 𝔊 *ἐνιαύσιον* ‖ **12** [a] 1 וְעָשָׂה (cf 𝔊*) vel וְעָשֹׂה (inf abs) ‖ **13** [a] 𝔊 + *ἔναντι κυρίου καί* ‖ [b] mlt Mss 𝔊* לִפְנֵי יהוה ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ **15** [a] ins c pc Mss 𝔐𝔊𝔗 עֲבֹדַת ‖ [b] prp ט׳ כִּי ‖ [c] 𝔊 *ἔναντι κυρίου*, $\mathfrak{G}^{LO}$(𝔈𝔖) *ἀπόδομα (δόμα) ἔναντι κυρίου* = ת׳ לִפְנֵי יהוה ut 11.13.21 ‖ **16** [a–a] Seb 𝔐 כל־בכור פֶּטֶר רחם cf 𝔖, sed tr tantum כל 2° ante בכור ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔘 בְּנֵי ‖ **17** [a] 𝔐 הכיתי ‖ **19** [a] 𝔊 *ἀπόδομα δεδομένους* cf 16 ‖ [b–b] 𝔊* *προσεγγίζων*.

23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 24 זֹאת אֲשֶׁר לַלְוִיִּם מִבֶּן חָמֵשׁ
24 וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה יָבוֹא לִצְבָא צָבָא בַּעֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃
25 25 וּמִבֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה יָשׁוּב מִצְּבָא הָעֲבֹדָה וְלֹא יַעֲבֹד עוֹד׃ 26 וְשֵׁרֵת
26 אֶת־אֲחָיו[a] בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִשְׁמֹר מִשְׁמֶרֶת וַעֲבֹדָה לֹא יַעֲבֹד כָּכָה
תַּעֲשֶׂה לַלְוִיִּם בְּמִשְׁמָרְתָם׃ פ

9 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר־סִינַי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם 9
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר׃ 2 וְיַעֲשׂוּ[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־ 2
הַפָּסַח בְּמוֹעֲדוֹ[b]׃ 3 בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר־יוֹם[a] בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה[a] בֵּין הָעַרְבַּיִם[b] 3
תַּעֲשׂוּ[c] אֹתוֹ בְּמוֹעֲדוֹ[d] כְּכָל־חֻקֹּתָיו[e] וּכְכָל־מִשְׁפָּטָיו[e] תַּעֲשׂוּ[f] אֹתוֹ׃ 4
4 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשֹׂת הַפָּסַח׃ 5 וַיַּעֲשׂוּ[a] אֶת־הַפֶּסַח[a] 5
בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ[b] בֵּין הָעַרְבַּיִם[b] בְּמִדְבַּר סִינָי
כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַיְהִי[a] 6
אֲנָשִׁים[b] אֲשֶׁר הָיוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא־יָכְלוּ לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח
בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן בַּיּוֹם הַהוּא׃ 7 וַיֹּאמְרוּ 7
הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי
הַקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה בְּמֹעֲדוֹ[a] בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 8
מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם׃ פ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה 9
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 10 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־ 10
יִהְיֶה־טָמֵא[a] | לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה[a] לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶּסַח
לַיהוָה׃ 11 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ 11
אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ 12 לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר 12
וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ 13 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־ 13
הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ[a] לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ

[16] Mm 888. [16] Mm 889. [17] Mm 890. Cp 9 [1] Mm 618. [2] Mm 3003. [3] Mm 3727. [4] Lectio plen TM crrp contra Mm 3003 et Mm 3727. [5] Mm 2909. [6] Mm 891. [7] Mm 791. [8] Mm 3194. [9] Ps 49,9.

26 [a–a] 𝔊 *ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ* ‖ **Cp 9,2** [a] 𝔊 pr *εἰπόν*, pr אֱמֹר (hpgr); 𝔖𝔙 om cop ‖ [b] 𝔐 יו–, id 3.7.13 ‖ **3** [a–a] 𝔊 *τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου* ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָעַרְבַּיִם ‖ [c] pc Mss 𝔐𝔊^{L}𝔖 יַע, 𝔊^{Mss}(𝔏) *ποιήσεις* = תַּעֲשֶׂה ‖ [d] 𝔐𝔊^{Mss} יד– cf 2^{b} ‖ [e] 𝔊 sg cf 14 ‖ [f] 𝔐𝔊^{L}𝔖 יַע, 𝔊* *ποιήσεις* = תַּעֲשֶׂה ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **6** [a] Seb pc Mss 𝔐 𝔊𝔗𝔗^{J} pl ‖ [b] 𝔊 *οἱ ἄνδρες* cf 𝔗𝔗^{J} ‖ **7** [a] cf 2^{b} ‖ **10** [a] sic 𝔑 (ה punct extr) ‖ **13** [a] 𝔊 + *μακρᾷ (-άν)* cf 10.

הַהוּא מֵעַמֶּיהָ כִּי קָרְבָּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ 13 ל
הַהוּא׃ 14 וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת 14 ל
הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח ב. ל[10]
הָאָרֶץ׃ פ 15 וּבְיוֹם הָקִים את־הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הֶעָנָן אֶת־הַמִּשְׁכָּן 15
לְאֹהֶל הָעֵדֻת וּבָעֶרֶב יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמַרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר׃ ד[11]
16 כֵּן יִהְיֶה תָּמִיד הֶעָנָן יְכַסֶּנּוּ וּמַרְאֵה־אֵשׁ לָיְלָה׃ 17 וּלְפִי הֵעָלוֹת 16
הֶעָנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי־כֵן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכָּן ג[12]. ל. ב ומל[13]
שָׁם הֶעָנָן שָׁם יַחֲנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 18 עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 18
וְעַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃
19 וּבְהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־ ל
20 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסָּעוּ׃ 20 וְיֵשׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה הֶעָנָן יָמִים מִסְפָּר 20
עַל־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ׃ 21 וְיֵשׁ אֲשֶׁר 21
יִהְיֶה הֶעָנָן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר וְנַעֲלָה הֶעָנָן בַּבֹּקֶר וְנָסָעוּ אוֹ יוֹמָם
22 וָלָיְלָה וְנַעֲלָה הֶעָנָן וְנָסָעוּ׃ 22 אוֹ־יֹמַיִם אוֹ־חֹדֶשׁ אוֹ־יָמִים 22 יב פסוק דמיון[14].
הג מל וב חס[15].
בְּהַאֲרִיךְ הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן לִשְׁכֹּן עָלָיו יַחֲנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסָּעוּ ל
23 וּבְהֵעָלֹתוֹ יִסָּעוּ׃ 23 עַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסָּעוּ אֶת־ ל
מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שָׁמָרוּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ ו קמ[16]. ו[17]

ס[ון] **10** 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 עֲשֵׂה לְךָ שְׁתֵּי חֲצֹצְרֹת ז. ל כת כן
כֶּסֶף מִקְשָׁה תַּעֲשֶׂה אֹתָם וְהָיוּ לְךָ לְמִקְרָא הָעֵדָה וּלְמַסַּע אֶת־
3 הַמַּחֲנוֹת׃ 3 וְתָקְעוּ בָהֶן וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל ה[1]
4 מוֹעֵד׃ 4 וְאִם־בְּאַחַת יִתְקָעוּ וְנוֹעֲדוּ אֵלֶיךָ הַנְּשִׂיאִים רָאשֵׁי ל מל דמל[2]. עה
5 אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ 5 וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים קֵדְמָה׃
6 וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה שֵׁנִית וְנָסְעוּ הַמַּחֲנוֹת הַחֹנִים תֵּימָנָה תְּרוּעָה

[10] Mp sub loco. [11] Mm 2812. [12] Mm 539. [13] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [14] Mm 3896. [15] Mm 517. [16] Mm 3053. [17] Mm 860. **Cp 10** [1] Mm 640. [2] Mm 1367.

13 [b] cf 2[b] ‖ **14** [a] 𝔐𝔖𝔙 pl cf 𝔐𝔘 3 ‖ **15** [a] 𝔐 הוּקַם ‖ [b] prp הָיָה ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) + *ἡμέρας*, ins יוֹמָם ‖ **19** [a] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* ‖ **20** [a] prb l יְמֵי ‖ [b] 𝔐 בְּמִ׳ cf 𝔊 *ἀριθμῷ* ‖ **21** [a] nonn Mss 𝔖𝔗[J] וְעַד ‖ [b–b] 𝔊 *ἡμέρας ἢ νυκτός*, prb l אוֹ יוֹם וְלַ׳ ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **22** [a–a] 𝔊* *μηνὸς ἡμέρας*, pc Mss 𝔊 om אוֹ 3° ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **23** [a–a] 𝔊* *ὅτι διά*, tantum ־כִּי עַל (aberratio oculi) ‖ **Cp 10,3** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ σαλπίσεις* ‖ [b] mlt Mss בָּהֶם ‖ [c] > 𝔊* ‖ **4** [a] 2 Mss 𝔊 + ־כָּל ‖ [b] 𝔖𝔗𝔙 pr cop ‖ **6** [a] 𝔐 צפונה; 𝔊 + nonn vb cf 𝔙.

יִתָּקְעוּ לְמַסְּעֵיהֶם׃ 7 וּבְהַקְהִיל אֶת־הַקָּהָל תִּתְקְעוּ וְלֹא תָרִיעוּ׃ 7 [a]
8 וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם 8
לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 9 וְכִי־תָבֹאוּ מִלְחָמָה [a] בְּאַרְצְכֶם עַל־הַצַּר הַצֹּרֵר 9 בל׳ . ג ב קמ וחד פת׳ כל חס
אֶתְכֶם וַהֲרֵעֹתֶם בַּחֲצֹצְרוֹת וְנִזְכַּרְתֶּם [b] לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנוֹשַׁעְתֶּם ל . ג חס
מֵאֹיְבֵיכֶם׃ 10 וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם [a] וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם 10 ל׳ . ל . ג
וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם ב חס
לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי [b] אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ 11 [a] וַיְהִי בַּשָּׁנָה 11 ז . כד ס״פ
הַשֵּׁנִית בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ [b] נַעֲלָה הֶעָנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדֻת׃ ב
12 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמַסְּעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינָי וַיִּשְׁכֵּן הֶעָנָן בְּמִדְבַּר 12 ה ד חס וחד מל
כב . ו 11 פָּארָן׃ 13 וַיִּסְעוּ בָרִאשֹׁנָה עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 14 וַיִּסַּע [a] דֶּגֶל 13 12 14
כב 11 מַחֲנֵה בְנֵי־יְהוּדָה בָּרִאשֹׁנָה [b] לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־ 15
עַמִּינָדָב׃ 15 וְעַל־צְבָא מַטֵּה [a] בְּנֵי יִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ 16 וְעַל־ 16
הי בתור 13 צְבָא מַטֵּה [a] בְּנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלוֹן׃ 17 וְהוּרַד הַמִּשְׁכָּן וְנָסְעוּ 17 הי בתור 13 . ב
כו בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי נֹשְׂאֵי הַמִּשְׁכָּן׃ ס 18 וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה 18
רְאוּבֵן [a] לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ 19 וְעַל־צְבָא 19
הי בתור 13 מַטֵּה [a] בְּנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִי שַׁדָּי׃ 20 וְעַל־צְבָא מַטֵּה [a] בְּנֵי־גָד 20 הי בתור 13 . הי בתור 13
ו . ג 14 . כו . ה אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל [a]׃ 21 וְנָסְעוּ הַקְּהָתִים נֹשְׂאֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהֵקִימוּ אֶת־ 21
הַמִּשְׁכָּן עַד־בֹּאָם׃ ס 22 וְנָסַע דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי [a]־אֶפְרַיִם לְצִבְאֹתָם 22
הי בתור 13 וְעַל־צְבָאוֹ אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד׃ 23 וְעַל־צְבָא מַטֵּה [a] בְּנֵי מְנַשֶּׁה 23
הי בתור 13 גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָה־צוּר׃ 24 וְעַל־צְבָא מַטֵּה [a] בְּנֵי בִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־ 24
ל מל 16 . ד . ג חס 16 גִּדְעֹנִי׃ ס 25 וְנָסַע [a] דֶּגֶל מַחֲנֵה בְנֵי־דָן מְאַסֵּף לְכָל־הַמַּחֲנֹת 25
הי בתור 13 לְצִבְאֹתָם וְעַל־צְבָאוֹ אֲחִיעֶזֶר בֶּן־[a]עַמִּי שַׁדָּי׃ 26 וְעַל־צְבָא מַטֵּה [a] 26
הי בתור 13 בְּנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ 27 וְעַל־צְבָא מַטֵּה [a] בְּנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע 27
ח . ב חד ר״פ וחד ס״פ 17 בֶּן־עֵינָן׃ 28 אֵלֶּה מַסְעֵי [a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל [b] לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ [b]׃ ס 28

[3] וחד ויקהיל Hi 11,10. [4] Mm 892. [5] Mm 893. [6] Mp contra textum. [7] Mm 2936. [8] Mm 993. [9] Mm 894. [10] Mm 537. [11] Mm 1743. [12] Mm 860. [13] Mm 895. [14] Mm 4208. [15] Mm 896. [16] Mm 843. [17] Mm 256.

7 [a] 𝔊 *σημασίᾳ* ‖ **9** [a] prp לְמ׳ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ו׳ ‖ **10** [a] 𝔐 pl ‖ [b] nonn Mss 𝔐 + יהוה ‖ **11** [a] 𝔐 Syh[mg] pr Dt 1,6–8 (non verbotenus) ‖ [b] 𝔗[J] *ljrḥ'* = לח׳ ‖ **12** [a] 𝔐 פראן ‖ **14** [a] prp c pc Mss וְנָסַע (cf 17sqq) vel וַיִּסַּע ‖ [b] dl ב? cf 2,9 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd יְשָׂ׳ ‖ **16** [a] cf 1,9[a] ‖ **18** [a] pc Mss 𝔐𝔙 pr בְּנֵי ‖ **20** [a] cf 1,14[a] ‖ **22** [a] > pc Mss 𝔊*𝔖 cf 18[a] ‖ **25** [a–a] mlt Mss Edd עמישדי ‖ **28** [a] 𝔊 *ai στρατιαί* ‖ [b–b] 𝔊 invers; 𝔖 om ויסעו.

29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב בֶּן־רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן[a] מֹשֶׁה נֹסְעִים |
אֲנַחְנוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה[b] אִתָּנוּ
ב. נ[18] 30 וְהֵטַבְנוּ לָךְ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל: 31 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא
ל 31 אֵלֵךְ כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ: 32 וַיֹּאמֶר אַל־נָא תַּעֲזֹב
ל. ל[19] 32 אֹתָנוּ כִּי | עַל־כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ[ab] בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ לְעֵינָיִם[c]: 33 וְהָיָה
ג כִּי־תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה | הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ וְהֵטַבְנוּ
כו׳ בליש וכל מלכים דכות׳ ב מנה בסיפ׳ 33 לָךְ: וַיִּסְעוּ מֵהַר יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה נֹסֵעַ
ל. ל[20] 34 לִפְנֵיהֶם[a] דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים[a] לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה: 34 וַעֲנַן[ba] יְהוָה[b]
ב[21]. ג בטע ר״פ[22]. ב 35 עֲלֵיהֶם יוֹמָם[c] בְּנָסְעָם מִן־הַמַּחֲנֶה: ס 35 וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
ג[23] בטע וכל תלים דכות׳ ב מ א. ב. ג קוּמָה | יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ:
יו[24] כת ה בתור ול בליש 36 וּבְנֻחֹה[a] יֹאמַר
ת בטע, ג געיא ול בליש בסיפ׳ שׁוּבָה[b] יְהוָה רִבְבוֹת[c] אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: ס

ל. ט׳ וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות׳ ב מ ז. לו. ג[2] **11** 1 וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע[a] בְּאָזְנֵי[b] יְהוָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיִּחַר
2 אַפּוֹ וַתִּבְעַר־בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה: 2 וַיִּצְעַק הָעָם
ל 3 אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ: 3 וַיִּקְרָא שֵׁם־
מת כת א לא קר ול בליש[3] 4 הַמָּקוֹם הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי־בָעֲרָה בָם אֵשׁ יְהוָה: 4 וְהָאסַפְסֻף
אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה וַיָּשֻׁבוּ[a] וַיִּבְכּוּ[b] גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ
ב וחס 5 מִי יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר: 5 זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם אֵת
ל. ל. ל הַקִּשֻּׁאִים וְאֶת הָאֲבַטִּחִים וְאֶת־הֶחָצִיר וְאֶת־הַבְּצָלִים וְאֶת־הַשּׁוּמִים:
ג בטע. ל 6 וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן עֵינֵינוּ[a]: 7 וְהַמָּן כִּזְרַע־
ב[4]. ל. ב. ל. ל 8 גַּד הוּא וְעֵינֵנוּ כְּעֵין הַבְּדֹלַח: 8 שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ
ל. ל. ג[5]. ד[6] דָכוֹ בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתוֹ עֻגוֹת וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם

[18] Mm 897. [19] Mm 3598. [20] Mm 758. [21] Mm 75. [22] Mm 1017. [23] Mm 4168. [24] Mm 598. **Cp 11** [1] Mm 824. [2] Mm 1570. [3] Mm 898. [4] Mm 491. [5] Mm 899. [6] Mm 2721.

29 [a] prb l חֲתַן ‖ [b] 𝔐 לך ‖ **31** [a–a] 𝔊* *ἤσθα μεθ' ἡμῶν* cf 𝔗𝔗[J] ‖ [b] 𝔐 חנתינו ‖ [c] 𝔊 *πρεσβύτης* 𝔙 *ductor* ‖ **33** [a–a] dl (ex 33a); 𝔖 *mrd' jwm' ḥd* = דרך יום אחד ‖ **34** [a] 𝔊 tr post 36 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο σκιάζουσα* cf 𝔗𝔗[J] ‖ [c] prp יום יום ‖ **36** [a] 𝔐 ובמנוחה ‖ [b] frt l שָׁבָה ‖ [c] 𝔊[LC](𝔈[L]𝔖𝔗𝔙) pr *ἐν*, prp וּבְרִכְתָּ (vel pr hoc vb) vel וְרִבְתָּ ‖ **Cp 11,1** [a] prp רָעָב ‖ [b] mlt Mss בְּעֵינֵי ut 10; l 𝔐 cf 18 ‖ **4** [a] 𝔊 *καὶ καθίσαντες* 𝔙 *sedens* = וַיִּשְׁבוּ ‖ [b] 𝔖 *'bkjw* = וַיִּבְכּוּ ‖ **6** [a] pc Mss 𝔐 עינו.

9 לשׂ . ל
9 וּבְרֶדֶת הַטַּל עַל־הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֶד הַמָּן עָלָיו׃ 10 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בֹּכֶה[a] לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ לְפֶתַח אָהֳלֹו וַיִּחַר־ 10 ז[7] . ח[8] . ל
אַף יְהוָה מְאֹד וּבְעֵינֵי[b] מֹשֶׁה רָע׃ 11 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לָמָּה 11 י . כל עשייה רע פת ב מ ז קמ . ה . מא
הֲרֵעֹתָ לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא־מָצָתִי[a] חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם אֶת־מַשָּׂא כָּל־ 12 ג[10] . ז[11] וכל אתנח וס״פ דכות ב מ א . ט[12] כת חס א ול בלישׁ . מו . ל[13]
הָעָם הַזֶּה עָלָי׃ 12 הֶאָנֹכִי הָרִיתִי אֶת כָּל־הָעָם הַזֶּה אִם־אָנֹכִי 13 ב[14] . ל
יְלִדְתִּיהוּ כִּי־תֹאמַר אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת־הַיֹּנֵק 14 ל . ב . לז . ל . ל
עַל[a] הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ[b] לַאֲבֹתָיו׃ 13 מֵאַיִן לִי בָּשָׂר לָתֵת לְכָל־ 15 ז ר״פ בסיפ
הָעָם הַזֶּה כִּי־יִבְכּוּ עָלַי לֵאמֹר תְּנָה־לָּנוּ בָשָׂר וְנֹאכֵלָה׃ 14 לֹא־אוּכַל 16 כר . נז וכל תלים דכות ב מ יא . ג פסוק ראם אם
אָנֹכִי לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מִמֶּנִּי׃ 15 וְאִם־כָּכָה | 17 ג בלשון זכר . ז . סו . ל
אַתְּ־עֹשֶׂה[a] לִי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג אִם[b]־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל־אֶרְאֶה ט בטע בסיפ . ל . כל מל
בְּרָעָתִי[c]׃ פ 16 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶסְפָּה־לִּי שִׁבְעִים אִישׁ ס
מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי־הֵם זִקְנֵי הָעָם וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם יב בתור
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ׃ 17 וְיָרַדְתִּי וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם 18 ל . ז . יז בתור ד מגה בסיפ
וְאָצַלְתִּי[a] מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא 19 ג[20] . ה[21]
הָעָם וְלֹא־תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ׃ 18 וְאֶל־הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר 20 לז . ג[22] . ב וחס
וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר כִּי בְכִיתֶם בְּאָזְנֵי יְהוָה לֵאמֹר מִי יַאֲכִלֵנוּ בָשָׂר כִּי־ 21 ז ר״פ בסיפ וחד מן ג[23] פסוק לא ולא ולא ולא ולא . ל
טוֹב לָנוּ בְּמִצְרָיִם וְנָתַן יְהוָה לָכֶם בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם׃ 19 לֹא יוֹם אֶחָד 22 ל . ה ג מל וכ חס[24]
תֹּאכְלוּן וְלֹא יוֹמַיִם וְלֹא | חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֲשָׂרָה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים 23 ל כת א
יוֹם׃ 20 עַד | חֹדֶשׁ יָמִים עַד אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לְזָרְאָ[a] 24 ב[25] . ל קמ
יַעַן כִּי־מְאַסְתֶּם אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה
זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם׃ 21 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלִי הָעָם אֲשֶׁר
אָנֹכִי בְקִרְבּוֹ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בָּשָׂר אֶתֵּן לָהֶם[a] וְאָכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים׃
22 הֲצֹאן וּבָקָר[a] יִשָּׁחֵט לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֶת־כָּל־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵף
לָהֶם וּמָצָא לָהֶם׃ פ 23 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲיַד יְהוָה תִּקְצָר ס

[7] Mm 1813. [8] Mm 4028. [9] Mm 824. [10] Mm 406. [11] Mm 1660. [12] Mm 922. [13] וחד ואת משא Ez 24,25. [14] Mm 3501. [15] Mm 2723. [16] Mm 900. [17] Mm 901. [18] Mm 60. [19] Mm 940. [20] Mm 773. [21] Mm 420. [22] Mm 1570. [23] Mm 2466. [24] Mm 517. [25] Mm 1780.

10 [a] Seb (G)SCTJ בכים ‖ [b] prp נָיו– ‖ **11** [a] ms מָצָאתִי ‖ **12** [a] msGSCTJ אֶל ‖ [b] Ms msMssGminSC תִּי– ‖ **15** [a–a] l vel תַּעֲשֶׂה vel תַּעֲשֶׂה אַתְּ; ms את pro אתה ‖ [b] pc Mss ms ואם ‖ [c] Tiq soph pro בְּרָעָתְךָ ‖ **17** [a] ms וְהִצ׳ ‖ **20** [a] ms רה– ‖ **21** [a] SebOr mlt Mss לָכֶם ‖ **22** [a] ms והב׳.

24 עַתָּה[a] תִּרְאֶה הֲיִקָּרְךָ[b] דְּבָרִי אִם־לֹא׃ 24 וַיֵּצֵא[a] מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל־ ב. ל. יג[26]. ז ס״פ
ח. כ מנה בתור[27]. כל מל. ד[28] וכל ד״ח דכות ב מ ז
1 הָעָם אֵת דִּבְרֵי יְהוָה וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם[b] וַיַּעֲמֵד אֹתָם
מח כתי א לא קר 25 סָבִיב לָת הָאֹהֶל׃ 25 וַיֵּרֶד יְהוָה | בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיָּאצֶל[a] מִן־הָרוּחַ
ול בלישׁ[29] כל מל. ב[30] אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל־שִׁבְעִים אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנֻוַח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ
ל. ד בתורי 26 וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יָסָפוּ[b]׃ 26 וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי־אֲנָשִׁים | בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד
ב[31]. יג חס בתור[32] אֶלְדָּד[a] וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד[b] וַתָּנַח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא
ח[33]. יז. צא 27 יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ בַּמַּחֲנֶה׃ 27 וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֶּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר
ב[34] 28 אֶלְדָּד[a] וּמֵידָד[b] מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה׃ 28 וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת
צא. ל. ל 29 מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו[a] וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כְּלָאֵם׃ 29 וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא
ב[35] אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל־עַם יְהוָה נְבִיאִים כִּי־יִתֵּן יְהוָה אֶת־רוּחוֹ
ז ה מלעיל וב מלרע[36] 30 עֲלֵיהֶם׃ 30 וַיֵּאָסֵף מֹשֶׁה אֶל־הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 31 וְרוּחַ
יא 31 נָסַע | מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז[a] שַׂלְוִים[b] מִן־הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל[c]־הַמַּחֲנֶה כְּדֶרֶךְ יוֹם
ב[37]. ב[38] כֹּה וּכְדֶרֶךְ יוֹם כֹּה סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה וּכְאַמָּתַיִם עַל־פְּנֵי[d] הָאָרֶץ׃
ל. ה 32 וַיָּקָם הָעָם כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה וְכָל | יוֹם[a] הַמָּחֳרָת
ט פסוק כל וכל וכל[39]. ל וַיַּאַסְפוּ אֶת־הַשְּׂלָו[b] הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה חֳמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ[c] לָהֶם
ג. ג. ל[40] 33 שָׁטוֹחַ[d] סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה׃ 33 הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם יִכָּרֵת וְאַף
ל. ל ר״פ. ב[41] 34 יְהוָה חָרָה בָּעָם וַיַּךְ יְהוָה בָּעָם מַכָּה רַבָּה מְאֹד׃ 34 וַיִּקְרָא אֶת־[a]שֵׁם־
ה[42]. ב[43] הַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי־שָׁם קָבְרוּ אֶת־הָעָם הַמִּתְאַוִּים׃
ב[44] 35 מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת[a] וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת׃ פ

ל 12 1 וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית[a]
ל. ל 2 אֲשֶׁר לָקָח[b] כִּי־אִשָּׁה כֻשִׁית לָקָחַ[b]׃ 2 וַיֹּאמְרוּ הֲרַק אַךְ־בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר
עניין ול וחס[ל] 3 יְהוָה הֲלֹא גַם־בָּנוּ דִּבֶּר וַיִּשְׁמַע יְהוָה׃ 3 וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל

[26] Mm 902. [27] Mm 4234. [28] Mm 903. [29] Mm 898. [30] Mm 1256. [31] Gn 8,4. [32] Mm 675 contra textum. [33] Mm 111. [34] Jos 1,1. [35] Mm 1455. [36] Mp sub loco. [37] Hi 1,20. [38] Mm 128. [39] Mm 1981. [40] Mm 399. [41] Ps 57,5. [42] Mm 2987. [43] Gn 28,19. [44] Am 5,18.

23 [a] 𝔪 אתה || [b] 𝔪[Mss] ראך—; prp הֲיָקוֹם || **24** [a] 1 c Ms 𝔖 וַיָּבֹא cf 𝔙 || [b] nonn Mss 𝔗[J]𝔙 יִשְׂרָאֵל || **25** [a] 𝔪 ויצל = וַיֵּצֶל cf 17[a] || [b] 𝔪 יאס, 𝔗𝔗[J](𝔙) *psqjn* = יָסְפוּ cf Dt 5,22; 1 זז || **26** [a] 34,21 אֶלְיָדָד || [b] 𝔪𝔊 מוֹלְדָד cf Gn 10,26 || **27** [a.b] cf 26[a.b] || **28** [a] 𝔪[Mss] מבחיריו, 𝔊 *ὁ ἐκλεκτὸς (αὐτοῦ)*; 𝔖𝔗𝔗[J] = זז || **31** [a] 1 ויגז? || [b] 1 c 𝔪 שלוי (מ) dttg) vel שְׁלָו || [c] 𝔪 אֶל || [d] mlt Mss + כָּל־ || **32** [a] 𝔪 הי׳ || [b] pc Mss השליו; 1 זז vel c 𝔪 לוי— || [c] 𝔊[B] *καὶ ἔσφαξαν* = וישחטו cf [d]; pr hoc vb (hpgr) cf 𝔊[OL] || [d] 𝔪 שחוט 𝔪[Mss] שְׁחוּטָה || **34** [a] > 𝔪 || **35** [a] 𝔪 החס || **Cp 12,1** [a] 𝔊(𝔙) *Αἰθιόπισσα* 𝔗 *špjrt'* = pulchra || [b–b] 𝔗𝔗[J] vertunt sensum in contrarium.

ט בטע בסיפ 4 הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה פִּתְאֹם אֶל־
ל. ל משֶׁה [a]וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מִרְיָם [a]צְאוּ שְׁלָשְׁתְּכֶם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ
ל שְׁלָשְׁתָּם׃ 5 וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן [a]וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן 5
ג [a]וּמִרְיָם וַיֵּצְאוּ [b]שְׁנֵיהֶם׃ 6 וַיֹּאמֶר [a]
ל שִׁמְעוּ־נָא דְבָרָי אִם־יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם [b]יְהוָה [c]
ב קמ. ל בַּמַּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדָּע [d]בַּחֲלוֹם [e]אֲדַבֶּר־בּוֹ׃
ז ר״פ בסיפ. יט[2]. ב 7 לֹא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא׃
ב[2]. ל. 4[1]. ל 8 פֶּה־אֶל־פֶּה אֲדַבֶּר־בּוֹ וּמַרְאֶה [a]וְלֹא בְחִידֹת וּתְמֻנַת [b]יְהוָה יַבִּיט
ג. [a-a] וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי בְמֹשֶׁה׃
9 [a]וַיִּחַר אַף־יְהוָה בָּם וַיֵּלַךְ׃ 10 וְהֶעָנָן סָר מֵעַל הָאֹהֶל וְהִנֵּה מִרְיָם 9 10
מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג וַיִּפֶן אַהֲרֹן אֶל־מִרְיָם וְהִנֵּה מְצֹרָעַת׃ 11 וַיֹּאמֶר 11
ז?. ל אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנִי אַל־נָא תָּשֶׁת [a]עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ
ל. ל וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ׃ 12 אַל־נָא תְהִי [a]כַּמֵּת [b]אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ מֵרֶחֶם אִמּוֹ [c]
ב חד כת פא וחד כת פה[a] 13 וַיֹּאכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ [c]׃ 13 וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר אֵל [a]נָא רְפָא
ט בטע בסיפ. ל. ג ב חס וחד מל.[b] ל נָא לָהּ׃ פ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה [a]וְאָבִיהָ יָרֹק יָרַק בְּפָנֶיהָ 14
ל. ל הֲלֹא תִכָּלֵם שִׁבְעַת יָמִים תִּסָּגֵר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר
ל תֵּאָסֵף׃ 15 וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים וְהָעָם לֹא נָסַע 15
[a] עַד־הֵאָסֵף [b]מִרְיָם׃ 16 [a]וְאַחַר נָסְעוּ הָעָם מֵחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר 16
[b]פָּארָן׃ פ קלו
ל 13 1 [a]וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ ס"פ
את־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד
ז חס בתור. ל לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ [a]כֹּל נָשִׂיא בָהֶם׃ 3 וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר 3

Cp 12 [1]Mm 904. [2]Mm 436. [3]Mm 3925. [4]Mm 539. [5]Mm 1454. [6]Mm 175. [7]Mm 328. [8]Mm 3298. [9]Mm 751.

4 [a–a] 𝔊* invers cf 1 ‖ **5** [a] 𝔪[Mss] העׄ ‖ [b] l וַיִּבָּאוּ? cf 11,24[a] ‖ **6** [a] tr huc יהוה ex 6b; 𝔊(S) + (𝔊[L][S] *κύριος*) *πρὸς αὐτούς* ‖ [b] l נְבִיא בָּכֶם cf 𝔙 ‖ [c] dl, cf [a]; 𝔊(V) *κυρίῳ* = ליהוה; S(𝔗) *'n' mrj'* = אֲנִי יהוה ‖ [d] 𝔪 התׄ ‖ [e] l c 𝔪𝔊S𝔙 וב׳ cf 𝔗 ‖ **8** [a] pc Mss 𝔊S𝔗 בְּמׄ 𝔪 בממ׳, prp וְאִמְרָה; dl (gl ad ותמנת cf [b]) ‖ [b] 𝔊(S) *καὶ τὴν δόξαν* cf 𝔗 ‖ **9** [a–a] sic L, mlt Mss Edd וַיֶּחַר־אַף ‖ **11** [a] 𝔪 תשית ‖ **12** [a] 𝔪 תהיה; S *nhw'* = יְהִי ‖ [b] 𝔊(V) + *ὡσεὶ ἔκτρωμα* ‖ [c] Tiq soph pro בְּשָׂרֵנוּ et אֲמֵנוּ; 𝔊(V) *τῶν σαρκῶν αὐτῆς* ‖ **13** [a] l אֵל ‖ **14** [a] nonn vb exc? ‖ **15** [a] 𝔪 נסעו ‖ [b] 𝔪 פה– 𝔊 *ἐκαθαρίσθη* ‖ **16** [a] 𝔅 hic incip cp 13 (cf 𝔊𝔙) ‖ [b] 𝔪 ut 10,12[a] ‖ **Cp 13,1** [a] 𝔪𝔊[min] Syh pr vb sec Dt 1,20–23a ‖ **2** [a] 𝔪𝔊S sg.

4 פָּארָן[a] עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ 4 וְאֵלֶּה
עה. יז¹ ר״ם בתור׳ וכל תלדות דכות ב מ ד
5 שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר׃ 5 לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־
ב מל בתור²
6 חוֹרִי׃ 6 לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ 7 לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל[a] בֶּן־
ל
8 יוֹסֵף׃ 8 לְמַטֵּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ[a] בִּן־נוּן׃ 9 לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־
ל קמ וכל אתנח וסיפ דכות³. ג בתור בליש
10 רָפֻוא[a]׃ 10 לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי׃ 11 לְמַטֵּה[a] יוֹסֵף לְמַטֵּה
יב יתיר א ס״ת⁴. ל
12 מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶן־סוּסִי׃ 12 לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי׃ 13 לְמַטֵּה אָשֵׁר
ל. ל
14 סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל׃ 14 לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶן־וָפְסִי[a]׃ 15 לְמַטֵּה גָּד
ל בתור׳. ל. ל
16 גְּאוּאֵל[a] בֶּן־מָכִי[b]׃ 16 אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר
ל. ל. ה⁵
17 אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ[a] בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃ 17 וַיִּשְׁלַח
ג בתור׳ בליש
אֹתָם מֹשֶׁה[a] לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב
18 וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר׃ 18 וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם
ד⁶. יב⁷
19 הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הָרָפֶה[a] הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃ 19 וּמָה הָאָרֶץ
ל
אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא
ל
20 יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה[a] [b]הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים[b]׃ 20 וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה
יז מל בתור׳. ג[8]. ל. אם האם ואם כן בטע[9]. ג[10]
הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי
ד[11]. ו
21 הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי[a] בִּכּוּרֵי[b] עֲנָבִים׃ 21 וַיַּעֲלוּ[a] וַיָּתֻרוּ אֶת־הָאָרֶץ
ל
22 מִמִּדְבַּר־צִן עַד־רְחֹב לְבֹא חֲמָת[b]׃ 22 וַיַּעֲלוּ בַנֶּגֶב וַיָּבֹא[a] עַד־חֶבְרוֹן
ט חס[12]. ת סביר לשון רבים
וְשָׁם אֲחִימַן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק[b] וְחֶבְרוֹן שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה
ת חס[13]
23 לִפְנֵי צֹעַן מִצְרָיִם׃ 23 וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּכְרְתוּ[a] מִשָּׁם זְמוֹרָה
ד חס[14]. ל
וְאֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשָּׂאֻהוּ[b] בַּמּוֹט בִּשְׁנָיִם וּמִן־הָרִמֹּנִים וּמִן־
24 הַתְּאֵנִים׃ 24 לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא[a] נַחַל אֶשְׁכֹּל עַל אֹדוֹת הָאֶשְׁכּוֹל
25 אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 25 וַיָּשֻׁבוּ מִתּוּר הָאָרֶץ[a] מִקֵּץ אַרְבָּעִים
26 יוֹם׃ 26 וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל

Cp 13 [1]Mm 267. [2]Mm 905. [3]Mm 906. [4]Mm 907. [5]Mm 265. [6]Mm 908. [7]Mm 1055. [8]Mm 909. [9]Mm 3887. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1798. [12]Mm 355. [13]Mm 92. [14]Mm 1737.

3 [a] 𝔐 ut 10,12[a] ‖ **7** [a–a] crrp ex לְבְנֵי יְ׳, quod tr in 11 loco למטה יו׳; deest patronymicum Jigali ‖ [b] huc tr 10.11 ‖ **8** [a] 𝔐 יהושע, id 16 ‖ **9** [a] 𝔖 *dpw* ‖ **10** [a] cf 7[b] ‖ **11** [a] l לְבְנֵי cf 7[a–a] et 1,10 ‖ **14** [a] 𝔊 *Ιαβι* ‖ **15** [a] 𝔊 *Γουδιηλ* = 10 ‖ [b] 𝔐 מיכי ‖ **16** [a] cf 8[a] ‖ **17** [a] > 𝔐 ‖ **18** [a] 𝔐 –פא ‖ **19** [a] 𝔐 בהן ‖ [b–b] 𝔐 המבחנים אך מבצרים ‖ **20** [a] 𝔊 + *ἔαρος* ‖ [b] 𝔐 בכרות ‖ **21** [a] 𝔐 וילכו ויבאו ut 26 ‖ [b] 𝔐 תה– ‖ **22** [a] l c Seb pc Mss 𝔐 Vrs pl ‖ [b] 𝔐 ענק ut חֲנָךְ 33, id 28 ‖ **23** [a] pr וַיִּתְרְהוּ? (hpgr) cf 𝔊 *καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν* ‖ [b] 𝔐 וישאו ‖ **24** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J] pl ‖ **25** [a] 𝔐𝔗[J] את ה׳.

אֶל־מִדְבַּר פָּארָן[a] קָדֵשָׁה וַיָּשִׁיבוּ אוֹתָם דָּבָר וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיַּרְאוּם
27 אֶת־פְּרִי הָאָרֶץ׃ 27 וַיְסַפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ בָּאנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
28 שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִוא וְזֶה־פִּרְיָהּ׃ 28 אֶפֶס כִּי־עַז הָעָם
הַיֹּשֵׁב בָּאָרֶץ וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת[a] גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם־יְלִדֵי הָעֲנָק[a] רָאִינוּ
שָׁם׃ 29 עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי[a] וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב
29 בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן׃ 30 וַיַּהַס[a] כָּלֵב אֶת־
30 הָעָם אֶל־מֹשֶׁה[b] וַיֹּאמֶר[c] עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יָכוֹל נוּכַל לָהּ׃
31 31 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם כִּי־
32 חָזָק הוּא מִמֶּנּוּ׃ 32 וַיּוֹצִיאוּ דִבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ לָתוּר אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת
33 יוֹשְׁבֶיהָ הִוא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מִדּוֹת׃ 33 וְשָׁם
רָאִינוּ אֶת־הַנְּפִילִים[a] בְּנֵי עֲנָק מִן־הַנְּפִלִים[a] וַנְּהִי בְעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים וְכֵן
14 הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם[b]׃ **14** 1 וַתִּשָּׂא[a] כָּל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם
2 וַיִּבְכּוּ[b] הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא׃ 2 וַיִּלֹּנוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל[a] וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל־הָעֵדָה לוּ־מַתְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ
3 בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוּ־מָתְנוּ׃ 3 וְלָמָּה יְהוָה מֵבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת
לִנְפֹּל בַּחֶרֶב נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ יִהְיוּ לָבַז הֲלֹוא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרָיְמָה׃
4 5 4 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו נִתְּנָה[a] רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה[b] מִצְרָיְמָה׃ 5 וַיִּפֹּל
5 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל־קְהַל[a] עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 6 וִיהוֹשֻׁעַ
6 בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה מִן־הַתָּרִים[a] אֶת־הָאָרֶץ קָרְעוּ בִּגְדֵיהֶם׃
7 7 וַיֹּאמְרוּ אֶל כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ
8 לָתוּר אֹתָהּ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד׃ 8 אִם־חָפֵץ בָּנוּ יְהוָה וְהֵבִיא
אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּנְתָנָה לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר־הִוא זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃
9 9 אַךְ בַּיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאַתֶּם אַל־תִּירְאוּ אֶת־עַם הָאָרֶץ כִּי לַחְמֵנוּ

[15]Mm 1469. [16]Mm 910. [17]Okhl 274. [18]Mp contra textum. [19]Mm 341. [20]Mm 911. [21]Mm 2610. [22]Mm 2896. [23]Mp sub loco. [24]Mm 299. [25]Jes 64, 5. [26]Jes 40, 22. Cp 14 [1]Mm 1444. [2]Mm 2758. [3]Mm 27. [4]Mm 3948. [5]Mm 84. [6]Mm 2714. [7]Mm 915.

26 [a] 𝔐 ut 10,12[a] ‖ **28** [a] cf 22[b] ‖ **29** [a] ins c 𝔐𝔊 וְהַחִוִּי ‖ **30** [a] sic L, mlt Mss Edd ס maj ‖ [b] 𝔐 על ‖ [c] 𝔐𝔊 + לוֹ ‖ **33** [a–a] dl cf 𝔊* ‖ [b] 𝔐 + vb sec Dt 1,27—33; id Syh post 14,2a ‖ **Cp 14,1** [a] l ותּרֶא? ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 ויבך ‖ **2** [a] cf 13,33[b] ‖ **4** [a] 𝔐 נתן ‖ [b] 𝔐 ונשוב ‖ **5** [a] > 𝔊*𝔗[J], dl cf 7 ‖ **6** [a] 𝔐 האת׳ 𝔐[Mss] האתורים.

10 הֵם סָר צִלָּם[a] מֵעֲלֵיהֶם וַיהוָה אִתָּנוּ אַל־תִּירָאֻם׃ 10 וַיֹּאמְרוּ[a] כָּל־ ל. כב בתור. ב חד מל וחד חס
הָעֵדָה לִרְגֹּם אֹתָם בָּאֲבָנִים וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְּאֹהֶל[b] מוֹעֵד אֶל־
ס(יא) כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה יְנַאֲצֵנִי יז פסוק עד ועד[8]. ל
הָעָם הַזֶּה וְעַד־אָנָה לֹא־יַאֲמִינוּ בִי בְּכֹל הָאֹתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי ל. ב מל בתור
12 בְּקִרְבּוֹ׃ 12 אַכֶּנּוּ בַדֶּבֶר וְאוֹרִשֶׁנּוּ וְאֶעֱשֶׂה אֹתְךָ[a] לְגוֹי־גָּדוֹל וְעָצוּם ל
13 מִמֶּנּוּ׃ 13 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי־הֶעֱלִיתָ בְכֹחֲךָ ה. ב בתור. ג[9]
14 אֶת־הָעָם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ׃ 14 [a]וְאָמְרוּ אֶל־[a]יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת[b] שָׁמְעוּ ל. יז מל בתור
כִּי־אַתָּה יְהוָה בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־עַיִן בְּעַיִן נִרְאָה[c] | אַתָּה יְהוָה ט[10] וכל קריא דכות
15 וַעֲנָנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם וּבְעַמֻּד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ ב מ יב. ג[11]
16 לָיְלָה׃ 15 וְהֵמַתָּה אֶת־הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־ ל. יג חס בתור[12]. ב חס ול בליש
17 שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעֲךָ[a] לֵאמֹר׃ 16 מִבִּלְתִּי יְכֹלֶת יְהוָה לְהָבִיא אֶת־הָעָם ב[13]. כ[14]
18 הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם[a] בַּמִּדְבָּר׃ 17 וְעַתָּה ב[15]. ב
יִגְדַּל־[a]נָא כֹּחַ אֲדֹנָי[b] כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃ 18 יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם ג[16]
וְרַב־חֶסֶד[a] נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע[b] וְנַקֵּה לֹא[c] יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים קלף[17]
19 עַל־[d]שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃ 19 סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ לה
20 וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה׃ 20 וַיֹּאמֶר יְהוָה ה. ב ר״פ בתור[18]. ב[19]
21 סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ[a]׃ 21 וְאוּלָם חַי־אָנִי וְיִמָּלֵא[a] כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־כָּל־ ל מל[20]. ד[21]
22 הָאָרֶץ׃ 22 כִּי כָל־הָאֲנָשִׁים הָרֹאִים אֶת־כְּבֹדִי וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־ יג חס בליש. ה ר״פ וכל איוב רכות ב מ ג[22]. ב[23]. יף
עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ ג[24]
23 בְּקֹלִי׃ 23 אִם־יִרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם[a] וְכָל־ ל מל בתור[25]. ו ר״פ בסיפ
24 מְנַאֲצַי לֹא יִרְאוּהָ׃ 24 וְעַבְדִּי כָלֵב עֵקֶב הָיְתָה רוּחַ אַחֶרֶת עִמּוֹ ל. ל
וַיְמַלֵּא אַחֲרַי וַהֲבִיאֹתִיו אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בָּא שָׁמָּה וְזַרְעוֹ יוֹרִשֶׁנָּה[a]׃ ט ול בסיפ[26]. ז[27]. ב[28]

[8]Mm 912. [9]Mm 603. [10]Mm 230. [11]Mm 1169. [12]Mm 675. [13]Mm 1607. [14]Mm 1514. [15]Ez 16,28. [16]Mm 2007. [17]Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [18]Mm 594. [19]Ps 79,11. [20]Mm 1713. [21]Mm 913. [22]Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. [23]Mm 3319. [24]Mm 1052. [25]Mm 153. [26]Mp sub loco. [27]Mm 970.

9 [a] G *ὁ καιρός* ‖ **10** [a] pr וַיְמָאֲנוּ (hpgr)? ‖ [b] G(SCJ) *ἐν νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς*, frt l וְגַם כָּל־ בְּעָנָן עַל־א׳ ‖ **12** [a] wG + וְאֶת־בֵּית אָבִיךָ ‖ **14** [a–a] crrp; G *ἀλλὰ καὶ πάντες*, l וְגַם כָּל־ cf SV? ‖ [b] ins אֲשֶׁר אַתָּה cf SCJV? ‖ [c] l נִרְאֹה ‖ **15** [a] G *τὸ ὄνομά σου* = שִׁמְךָ ‖ **16** [a] G *κατέστρωσεν αὐτούς* = וַיִּשְׁטָחֵם ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd י maj ‖ [b] mlt Mss Edd יהוה ‖ **18** [a] pc Mss wG + וֶאֱמֶת ‖ [b] pc Mss wG + וְחַטָּאָה ‖ [c] w לו ‖ [d] pc Mss w[Mss] וְעַל ‖ **20** [a] mlt Mss w ריך– ‖ **21** [a] l וימָלְא? ‖ **23** [a] w + לתת להם; G + nonn vb ex Dt 1,39 ‖ **24** [a] w יִרְשֶׁנָּה.

25 [a]וְהָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב בָּעֵמֶק[a] מָחָר פְּנוּ וְסָעוּ לָכֶם הַמִּדְבָּרָה[b] 25
26 דֶּרֶךְ יַם־סוּף׃ ס 26 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 26
27 עַד־מָתַי[a] לָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת 27
28 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵמָּה מַלִּינִים עָלַי[b] שָׁמָעְתִּי׃ 28 אֱמֹר אֲלֵהֶם חַי־
29 אָנִי נְאֻם־יְהוָה אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנָי כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃ 29
29 בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִפְּלוּ פִגְרֵיכֶם וְכָל־פְּקֻדֵיכֶם לְכָל־[a]מִסְפַּרְכֶם מִבֶּן
30 עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה אֲשֶׁר הֲלִינֹתֶם עָלָי׃ 30 אִם־אַתֶּם תָּבֹאוּ אֶל־
31 הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְשַׁכֵּן אֶתְכֶם בָּהּ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
31 וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ 31 וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה[a] וְהֵבִיאֹתִי אֹתָם
32 וְיָדְעוּ[b] אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר מְאַסְתֶּם בָּהּ׃ 32 וּפִגְרֵיכֶם אַתֶּם יִפְּלוּ
33 בַּמִּדְבָּר הַזֶּה׃ 33 וּבְנֵיכֶם יִהְיוּ רֹעִים[a] בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְנָשְׂאוּ
34 אֶת־זְנוּתֵיכֶם[b] עַד־תֹּם פִּגְרֵיכֶם בַּמִּדְבָּר׃ 34 בְּמִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־
35 תַּרְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה[a] יוֹם לַשָּׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת־
32 עֲוֹנֹתֵיכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה וִידַעְתֶּם אֵת־תְּנוּאָתִי[b]׃ 35 אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי
אִם־לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל־הָעֵדָה הָרָעָה הַזֹּאת הַנּוֹעָדִים עָלָי
בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִתַּמּוּ וְשָׁם יָמֻתוּ׃ 36 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר
36 אֶת־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ וַיַּלִּינוּ[a] עָלָיו[b] אֶת־כָּל־הָעֵדָה לְהוֹצִיא דִבָּה עַל־
37 הָאָרֶץ׃ 37 וַיָּמֻתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דִבַּת־הָאָרֶץ רָעָה בַּמַּגֵּפָה לִפְנֵי
38 יְהוָה׃ 38 וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה חָיוּ מִן־הָאֲנָשִׁים הָהֵם
39 הַהֹלְכִים לָתוּר אֶת־הָאָרֶץ׃ 39 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־[a]הַדְּבָרִים
40 הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ[b] הָעָם מְאֹד׃ 40 וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר
41 וַיַּעֲלוּ אֶל־רֹאשׁ הָהָר לֵאמֹר הִנֶּנּוּ וְעָלִינוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר
יְהוָה כִּי חָטָאנוּ[a]׃ 41 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה

[28]Mm 852. [29]Gn 22,16. [30]Mm 519. [31]Ez 4,6. [32]Mm 914. [33]Mm 839. [34]Mm 1030. [35]Mm 915. [36]Mp sub loco. [37]Mm 327. [38]Mm 916.

25 [a–a] cj c 24 (l וְיֹשֵׁב) ‖ [b] Seb nonn Mss 𝔐 ברה– ‖ **27** [a] ins לִי cf Jer 2,18 ‖ [b] 𝔊 *περὶ ὑμῶν* ‖ **29** [a] pc Mss 𝔖 וכל; 𝔊* *καί* ‖ **31** [a] 𝔖 + nonn vb ex Dt 1,39 (cf 23) ‖ [b] prp וְיָרְעוּ cf 33, 𝔊* *καὶ κληρονομήσουσιν*; l 𝔐 ‖ **33** [a] prp תֹּעִים (cf 𝔗ʲʸ) vel נָעִים (cf 32,13); l 𝔐 ‖ [b] l תְּלֻנּוֹתֵיכֶם? cf 27 ‖ **34** [a–a] > pc Mss ‖ [b] 𝔊 *τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς μου*, 𝔖𝔗𝔗ʲ alit ‖ **36** [a] l ut Q; K וַיְלוֹנוּ ‖ [b] 𝔊 *κατ' αὐτῆς* ‖ **39** [a] nonn Mss 𝔊ᴼ𝔙 + כָּל־ ‖ **40** [a] 𝔐 + Syh + Dt 1,42.

42 וְהָוא לְא תִצְלָח׃ 42 אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ
43 לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ 43 כִּי הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם בְּחֶרֶב
44 כִּי־עַל־כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם׃ 44 וַיַּעְפְּלוּ ל וחס
כו בלישׁ וכל מלכים דכות ב מנה בסיף
לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב
45 הַמַּחֲנֶה׃ 45 וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בָּהָר הַהֽוּא׃ וַיַּכּוּם יא[39]
וַיַּכְּתוּם עַד־הַחָרְמָה׃ פ ל

ס(ו״י) 15 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם׃
3 וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר׃ אוֹ בִנְדָבָה׃ אוֹ ג[1]
ב[2] חד מל וחד מן ג חס בלישׁ . ת וכל אשה ריח ניחח דכות
בְּמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה מִן־הַבָּקָר אוֹ מִן־הַצֹּאן׃
4 וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ׃ לַיהוָה מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן׃ בָּלוּל ד
5 בִּרְבִעִית הַהִין שָׁמֶן׃ 5 וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין תַּעֲשֶׂה עַל־הָעֹלָה ד מל[3]
6 אוֹ לַזֶּבַח לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד׃ 6 אוֹ לָאַיִל׃ תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים ב[4]
7 בְּלוּלָה׃ בַּשֶּׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין׃ 7 וְיַיִן לַנֶּסֶךְ שְׁלִשִׁית הַהִין תַּקְרִיב
ת וכל אשה ריח ניחח דכות . ל . ג[1]
8 רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 8 וְכִי־תַעֲשֶׂה בֶן־בָּקָר עֹלָה אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־
9 נֶדֶר אוֹ־שְׁלָמִים לַיהוָה׃ 9 וְהִקְרִיב׃ עַל־בֶּן־הַבָּקָר׃ מִנְחָה סֹלֶת ב[5]. ב
10 שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן חֲצִי הַהִין׃ 10 וְיַיִן תַּקְרִיב לַנֶּסֶךְ חֲצִי ד
11 הַהִין אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 11 כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל ד[6]. לז[7]. ל
12 הָאֶחָד אוֹ־לַשֶּׂה בַּכְּבָשִׂים׃ אוֹ בָעִזִּים׃ 12 כַּמִּסְפָּר׃ אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה ל. ל
13 תַּעֲשׂוּ לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם׃ 13 כָּל־הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־אֵלֶּה ב
14 לְהַקְרִיב אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 14 וְכִי־יָגוּר׃ אִתְּכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־
יג בתור
בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ
15 כֵּן יַעֲשֶׂה׃ 15 הַקָּהָל׃ חָקָה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר׃ חֻקַּת עוֹלָם ב
16 לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה לִפְנֵי יְהוָה׃ 16 תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד ל

[39]Mm 917. Cp 15 [1]Mm 790. [2]Mm 918. [3]Mm 919. [4]1S 16,5. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1191. [7]Mm 210.

41 [a] 𝔪 תצליח ‖ **45** [a] 𝔪 Syh + nonn vb sec Dt 1,44 ‖ [b] 𝔪𝔗 חרמה; add c 𝔪𝔊 וַיָּשֻׁבוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה cf Dt 1,45a ‖ **Cp 15, 3** [a] 𝔪𝔖 נ׳ ‖ **4** [a] 𝔪 את ק׳ ‖ [b] 𝔊(𝔙) + τοῦ οἰφί ‖ **5** [a] 𝔊 + nonn vb (cf 10b) ‖ **6** [a] 𝔊 + nonn vb (cf 5[a]) ‖ [b] 𝔪 בלול ‖ **9** [a] prp וְהִקְרַבְתָּ (cf 𝔖𝔙?) ‖ **11** [a] Seb בכשבים ‖ **12** [a] 𝔪 כְּמִסְפָּרָם ‖ [b] nonn Mss 𝔪 במ׳ ‖ **15** [a] > 𝔖𝔙, dl (dttg); 𝔪𝔊 cj c 14, 𝔊 + κυρίῳ ‖ [b] frt ins אִתְּכֶם cf 𝔊𝔖 et 16.

יְהִיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם׃ פ 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17
ג 18 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר 18
יח ס״פ. ל 19 אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה׃ 19 וְהָיָה בַּאֲכָלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ
כה. ג ול חס 20 תְּרוּמָה לַיהוָה׃ 20 רֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם חַלָּה תָּרִימוּ תְּרוּמָה כִּתְרוּמַת
ה״ג. ג 21 גֹּרֶן כֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ׃ 21 מֵרֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְּרוּמָה
ד בטעמ ס״פ 10. ג 11 לְדֹרֹתֵיכֶם׃ ס 22 וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה
ב בתור 12. ג 13 23 אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה׃ 23 אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם
24 בְּיַד־מֹשֶׁה מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃ 24 וְהָיָה
ד. ג 14 15 אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נֶעֶשְׂתָה לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָל־הָעֵדָה פַּר בֶּן־בָּקָר
16 אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט וּשְׂעִיר־
ט כת חס א ול בליש. ו בסיפ 18. ב 17 25 עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 25 וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִסְלַח
לָהֶם כִּי־שְׁגָגָה הִוא וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם אִשֶּׁה לַיהוָה וְחַטָּאתָם
ו פסוק לכל לכל 26 לִפְנֵי יְהוָה עַל־שִׁגְגָתָם׃ 26 וְנִסְלַח לְכָל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר
27 בְּתוֹכָם כִּי לְכָל־הָעָם בִּשְׁגָגָה׃ ס 27 וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תֶּחֱטָא
ל 28 בִּשְׁגָגָה וְהִקְרִיבָה עֵז בַּת־שְׁנָתָהּ לְחַטָּאת׃ 28 וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־
ל. ל. ל 19 הַנֶּפֶשׁ הַשֹּׁגֶגֶת בְּחֶטְאָהּ בִּשְׁגָגָה לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלֶיהָ וְנִסְלַח לָהּ׃
29 הָאֶזְרָח בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם תּוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם
ל. ג 20 30 לָעֹשֶׂה בִּשְׁגָגָה׃ 30 וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה | בְּיָד רָמָה מִן־הָאֶזְרָח וּמִן־
ג 31 הַגֵּר אֶת־יְהוָה הוּא מְנַדֶּף וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמֶּהָ׃ 31 כִּי
ח 21. ל. ב. ל 22 דְבַר־יְהוָה בָּזָה וְאֶת־מִצְוָתוֹ הֵפֵר הִכָּרֵת | תִּכָּרֵת הַנֶּפֶשׁ הַהִוא עֲוֹנָהּ
ה. ל 22 בָהּ׃ פ 32 וַיִּהְיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים
ל וחס 33 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ 33 וַיַּקְרִיבוּ אֹתוֹ הַמֹּצְאִים אֹתוֹ מְקֹשֵׁשׁ עֵצִים אֶל־מֹשֶׁה
ב. ל 34 וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל כָּל־הָעֵדָה׃ 34 וַיַּנִּיחוּ אֹתוֹ בַּמִּשְׁמָר כִּי לֹא פֹרַשׁ
ה. ל 22 35 מַה־יֵּעָשֶׂה לוֹ׃ ס 35 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מוֹת יוּמַת הָאִישׁ

[8] Mm 920. [9] Mm 921. [10] Mm 4015. [11] Mm 770. [12] Ex 4,30. [13] Mm 1360. [14] Mm 866. [15] Mm 998. [16] Mm 574. [17] Mm 922. [18] Mm 884. [19] Mm 745. [20] Mm 462. [21] Mm 2353. [22] Mm 210.

23 [a] 𝔊 לַעֲשׂוֹת ‖ [b] pc Mss 𝔐 לְמִן ‖ **24** [a] pc Mss שְׁ ut 27.29 Lv 4,22 ‖ [b] 𝔐[Mss] pl ‖ [c] 𝔐 תאת— ‖ **26** [a] l שָׁגֵ? ‖ **28** [a] = בחטאה; aut l בחָטאה? ‖ **29** [a] l aut הָא et וְהַגֵּר aut לָא et ולגר ‖ [b] 𝔊 *αὐτοῖς* ‖ **30** [a] 𝔊 *τὸν θεόν* ‖ [b] 𝔐 עַמִּיהָ, prb sic l ‖ **31** [a] 𝔐 את ד׳ ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗 pl ‖ [c] = נה—.

36 רָגֹום[a] אֹתָו בָּאֲבָנִים כָּל־הָעֵדָה מִחוּץ[b] לַמַּחֲנֶה׃ 36 וַיֹּצִיאוּ אֹתוֹ כָּל־ יצ 23
הָעֵדָה אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ בָּאֲבָנִים וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
37 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ 37 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ 38 דַּבֵּר ה
38 אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת[a] עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לת פסוק אל על
עה 25 . ר בליש 25
39 לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ 39 וְהָיָה[a] לָכֶם לְצִיצִת[b] ו בליש 25 . ל
40 וּרְאִיתֶם אֹתוֹ[c] וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־ ג 26
תָתֻרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ יג
41 לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים[a] לֵאלֹהֵיכֶם׃ ל
42 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת ב בטע בתור
43 לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ קי"ט כד ט"פ

16 1 וַיִּקַּח[a] קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי ג 1
2 אֱלִיאָב וְאוֹן[b] בֶּן־פֶּלֶת[c] בְּנֵי[d] רְאוּבֵן׃ 2 וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים ג מל ול בליש . ב 2 . י 3
מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרָאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם׃ ל
3 וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם[a] כִּי כָל־ ב בטע
הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה׃ י 4 . ל
4 וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה[a] וַיִּפֹּל עַל־[a]פָּנָיו׃ 5 וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־כָּל־עֲדָתוֹ ל
לֵאמֹר[a] בֹּקֶר וְיֹדַע[a] יְהוָה[b] אֶת־אֲשֶׁר־לֹו וְאֶת־הַקָּדֹושׁ וְהִקְרִיב[c] ל וחס . ד מל 5
6 אֵלָיו וְאֶת אֲשֶׁר יִבְחַר־בֹּו יַקְרִיב אֵלָיו׃ 6 זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם ג מל . ל . הו 6 .
7 מַחְתֹּות קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃ 7 וּתְנוּ בָהֶן[a] אֵשׁ וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן קְטֹרֶת לִפְנֵי ז וכל בליית דכות 7 .
כל ליש חס
יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדֹושׁ רַב־לָכֶם ד מל 5
8 בְּנֵי לֵוִי׃ 8 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא[a] בְּנֵי לֵוִי׃ 9 הַמְעַט כה 8 . יא ג מנה בליש
9 מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב

23 Mm 2610. 24 Mm 658. 25 Mm 923. 26 Mm 924. Cp 16 1 Mm 925. 2 1 Ch 2,33. 3 Mm 2882. 4 Mm 1454. 5 Mm 2223. 6 Mm 640. 7 Mm 1197. 8 Mm 2364.

35 [a] 𝔐 רִגְמוּ ‖ [b] mlt Mss Edd אֶל־מִ֫ ut 36 ‖ 38 [a] 𝔐 ציצִיּוֹת cf 39 ‖ 39 [a] 𝔐 וְהָיוּ ‖ [b] 𝔐 ציצִיּוֹת; prp לְאוֹת vel לַמְצוֹת? ‖ [c] 𝔐𝔊𝔖𝔗 אֹתָם ‖ 40 [a] 𝔐 קדישים ‖ Cp 16,1 [a] 𝔊 *καὶ ἐλάλησεν*, 𝔖(𝔗) *w'tplg* (= et divisit se), 𝔙 *ecce autem*; l וַיִּקַּח? cf o εβρ′ *ὑπερηφανεύθη*; prp וַיִּקַּח (a* יקח = arab *waqiḥa*) impudice egit ‖ [b] l הוּא (ראובן–הוא gl ex 26,8.5) ‖ [c] l c 26,5.8 (Gn 46,9 etc) פַּלּוּא ‖ [d] l c Ms 𝔐𝔊* בֶּן ‖ 3 [a] ins ex 7 לֵוִי בְּנֵי? ‖ 4 [a–a] prp וַיִּפֹּלוּ cf Gn 4,5 ‖ 5 [a–a] 𝔊 *ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω* = בִּקֵּר וַיֵּדַע ‖ [b] 𝔊 *ὁ θεός* cf 11[b], sed 𝔈 2Tim 2,19 *κύριος* = ܡܪܝܐ ‖ [c] 𝔐 יִ֫ק; prp וְהַקָּרוֹב ‖ 8 [a–a] 𝔊 *εἰσακούσατέ μου* = שִׁמְעוּנִי (cf 20,10[a–a]).

כל אוריות חס . ג[9]
ג[10] אֶתְכֶם אֶלָּיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה
לְשָׁרְתָם׃ 10 וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְּנֵי־לֵוִי אִתָּךְ וּבִקַּשְׁתֶּם
ל . לח . לא[11] גַּם־כְּהֻנָּה׃ 11 לָכֵן אַתָּה וְכָל־[a]עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים[a] עַל־יְהוָה[b] וְאַהֲרֹן
תלינו ק 12 מַה־הוּא כִּי תלונו[c] עָלָיו׃ 12 וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלַאֲבִירָם
ג בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה׃ 13 הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת
ל . ל חָלָב וּדְבַשׁ לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׁתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־הִשְׁתָּרֵר׃
ל 14 [a]אַף לֹא[a] אֶל־אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הֲבִיאֹתָנוּ וַתִּתֶּן־לָנוּ נַחֲלַת
ל . ב . ל . יז שָׂדֶה וָכָרֶם הֲעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר לֹא נַעֲלֶה׃ 15 וַיִּחַר לְמֹשֶׁה
ג[12] מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוָה אַל־תֵּפֶן אֶל־[a]מִנְחָתָם[a] לֹא חֲמוֹר[b] אֶחָד מֵהֶם
יט . כה[13] . ב בתור נָשָׂאתִי וְלֹא הֲרֵעֹתִי אֶת־אַחַד מֵהֶם׃ 16 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קֹרַח
ל [a]אַתָּה וְכָל־[a]עֲדָתְךָ הֱיוּ לִפְנֵי יְהוָה אַתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מָחָר׃ 17 וּקְחוּ
כל לישׁ חס אִישׁ מַחְתָּתוֹ וּנְתַתֶּם עֲלֵיהֶם[a] קְטֹרֶת וְהִקְרַבְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אִישׁ
מַחְתָּתוֹ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַחְתֹּת וְאַתָּה וְאַהֲרֹן אִישׁ מַחְתָּתוֹ׃ 18 וַיִּקְחוּ
לה . כל לישׁ חס אִישׁ מַחְתָּתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם[a] אֵשׁ וַיָּשִׂמוּ עֲלֵיהֶם[b] קְטֹרֶת וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח
ב חד ר״פ וחד ס״פ[14] אֹהֶל מוֹעֵד וּמֹשֶׁה[c] וְאַהֲרֹן׃ 19 וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח אֶת־כָּל־הָעֵדָה
כ[15] אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא[a] כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־כָּל־הָעֵדָה׃ פ
יא[16] . ל 20 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ 21 הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה
ב 21 הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה[a] אֹתָם כְּרָגַע׃ 22 וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי
ז[17] . ח בטע . ו בסיפ[18] הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר[a] [b]הֶאָישׁ אֶחָד[b] יֶחֱטָא וְעַל כָּל־הָעֵדָה תִּקְצֹף׃
23
24 פ 23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 24 דַּבֵּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר
ל[19] הֵעָלוּ מִסָּבִיב לְמִשְׁכַּן־[a]קֹרַח דָּתָן וַאֲבִירָם[a]׃ 25 וַיָּקָם מֹשֶׁה
דג[20] . ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[21] . ב[22] וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּתָן וַאֲבִירָם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 26 וַיְדַבֵּר אֶל־
הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל[c] אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאַל־
תִּגְּעוּ בְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן־תִּסָּפּוּ בְּכָל־חַטֹּאתָם׃ 27 וַיַּעֲלוּ מֵעַל

[9]Mm 3775. [10]Mm 926. [11]Mm 486. [12]Mm 3551. [13]Mm 187. [14]Mm 442. [15]Mm 1227. [16]Mm 852. [17]Mm 927. [18]Mm 884. [19]Mm 959. [20]Mm 928. [21]Mm 759 et Mm 929. [22]Mm 930.

11 [a–a] l prb עדתכה נע׳ ‖ [b] G ut 5[b]; S in 11a alit ‖ [c] l c Q תלינו cf 14,36[a] ‖ **14** [a–a] G *εἰ καί* = לו אף? ‖ **15** [a] prp תכחתם vel אנחתם ‖ [b] G *ἐπιθύμημα* = חמוד ‖ **16** [a–a] G *ἁγίασον* ‖ **17** [a] 𝔐 הן– cf 7 ‖ **18** [a] nonn Mss 𝔐 בָּהֵן cf 7 ‖ [b] 𝔐 ut 17[a] ‖ [c] 2 Mss GSyh מ׳ ‖ **19** [a] 𝔐[Mss] ויראה ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd וְאַ׳ ‖ **22** [a] 𝔐 הַב׳ ‖ [b–b] 𝔐 הָאִישׁ הָאֶחָד, l sic vel ׳הַאִישׁ א ‖ **24** [a–a] G* sol *Κορε*; originaliter prb יהוה.

מִשְׁכַּן֙ [a]קֹ֣רַח [b]דָּתָ֔ן וַאֲבִירָ֖ם [a]מִסָּבִ֑יב וְדָתָ֨ן וַאֲבִירָ֜ם יָצְא֣וּ נִצָּבִ֗ים פֶּ֚תַח [24]ג
ט. יׄב בטע ר״פ ה מנה בתור. [25]ד אָהֳלֵיהֶ֔ם וּנְשֵׁיהֶ֖ם וּבְנֵיהֶ֣ם וְטַפָּֽם׃ 28 וַיֹּ֣אמֶר֮ מֹשֶׁה֒ בְּזֹאת֙ תֵּֽדְעוּן֔ כִּֽי־ 28
יְהוָ֖ה שְׁלָחַ֑נִי לַעֲשׂ֣וֹת אֶת־כָּל־הַֽמַּעֲשִׂ֗ים הָאֵ֔לֶּה כִּי־לֹ֥א מִלִּבִּֽי׃ 29 אִם־ 29
ו ר״פ בסיפ כְּמ֥וֹת כָּל־הָאָדָ֖ם יְמֻתֻ֣ון אֵ֑לֶּה וּפְקֻדַּ֥ת כָּל־הָאָדָ֖ם יִפָּקֵ֥ד עֲלֵיהֶ֛ם לֹ֥א [26]ג. ב חד חס וחד מל [27]ג. ל
יְהוָ֖ה שְׁלָחָֽנִי׃ 30 וְאִם־[a]בְּרִיאָ֣ה [b]יִבְרָ֣א [a]יְהוָ֗ה וּפָצְתָ֤ה הָֽאֲדָמָה֙ אֶת־ 30
ב חד מל וחד חס פִּ֣יהָ וּבָלְעָ֣ה אֹתָ֔ם [c]וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁ֥ר לָהֶ֖ם וְיָרְד֣וּ חַיִּ֑ים שְׁאֹ֙לָה֙ וִֽידַעְתֶּ֣ם [29]ז.
כִּ֤י נִאֲצ֙וּ הָאֲנָשִׁ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֶת־יְהוָ֖ה׃ 31 וַיְהִ֗י כְּכַלֹּתוֹ֙ לְדַבֵּ֣ר אֵת֔ כָּל־ [30]ב. כה ו מנה בתור 31
הַדְּבָרִ֖ים הָאֵ֑לֶּה וַתִּבָּקַ֗ע הָאֲדָמָה֙ אֲשֶׁ֣ר תַּחְתֵּיהֶ֔ם׃ 32 וַתִּפְתַּ֤ח הָאָ֙רֶץ֙ 32 ד
אֶת־פִּ֔יהָ וַתִּבְלַ֥ע אֹתָ֖ם וְאֶת־בָּתֵּיהֶ֑ם וְאֵת֙ כָּל־הָאָדָ֔ם אֲשֶׁ֖ר לְקֹ֥רַח וְאֵת
כָּל־הָרְכֻ֑וש׃ 33 וַיֵּֽרְד֣וּ הֵ֠ם וְכָל־אֲשֶׁ֨ר לָהֶ֜ם חַיִּ֗ים שְׁאֹ֙לָה֙ וַתְּכַ֣ס עֲלֵיהֶ֔ם ל מל בתור. ו 33
וַיֹּ֥אבְד֖וּ מִתּ֣וֹךְ הַקָּהָ֑ל׃ 34 וְכָל־יִשְׂרָאֵ֨ל אֲשֶׁ֤ר סְבִיבֹתֵיהֶם֙ נָ֣סוּ 34 ב. ט ר״פ בסיפ[33]
לְקֹלָ֔ם כִּ֥י אָמְר֖וּ פֶּן־תִּבְלָעֵ֥נוּ הָאָֽרֶץ׃ 35 וְאֵ֣שׁ יָצְאָ֔ה מֵאֵ֖ת יְהוָ֑ה וַתֹּ֣אכַל ג חס[34]
אֶת־הַחֲמִשִּׁ֣ים[a] וּמָאתַ֔יִם אִ֖ישׁ מַקְרִיבֵ֥י הַקְּטֹֽרֶת׃ ס 35 ח
17 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה [a]לֵאמֹֽר׃ 2 אֱמֹ֞ר אֶל־[a]אֶלְעָזָ֣ר בֶּן־
אַהֲרֹ֗ן הַכֹּהֵן֙ וְיָרֵ֔ם[b] אֶת־הַמַּחְתֹ֖ת מִבֵּ֣ין הַשְּׂרֵפָ֑ה וְאֶת־הָאֵ֖שׁ זְרֵ֥ה[c]־ ב רפי[1]. ג
הָלְאָה֙[d] כִּֽי־קָדֵ֔שׁוּ׃ 3 [e]אֶת֙ מַחְתּ֣וֹת הַחַטָּאִ֣ים הָאֵ֔לֶּה בְּנַפְשֹׁתָ֑ם [a]וְעָשׂוּ֨[b] ל. ג מל. ב[2].
אֹתָ֜ם רִקְעֵ֤י פַחִים֙ צִפּ֣וּי לַמִּזְבֵּ֔חַ[a] כִּֽי־הִקְרִיבָ֥ם לִפְנֵי־יְהוָ֖ה וַיִּקְדָּֽשׁוּ ב חס בלישׁ[3] ל וחס. ה[4]. ל וחס. ל
וַיִּהְי֥וּ[c] לְא֖וֹת לִבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 4 וַיִּקַּ֞ח אֶלְעָזָ֣ר[a] הַכֹּהֵ֗ן אֵת֙ מַחְתֹּ֣ות 4 יׄא רפי[5]. ג מל
הַנְּחֹ֔שֶׁת אֲשֶׁ֥ר הִקְרִ֖יבוּ הַשְּׂרֻפִ֑ים וַיְרַקְּעֻ֥ום צִפּ֖וּי לַמִּזְבֵּֽחַ׃ 5 זִכָּר֙וֹן 5 ל וחס. ל. ה[6]
לִבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לְמַ֗עַן אֲשֶׁ֤ר לֹא־יִקְרַב֙ אִ֣ישׁ זָ֔ר אֲשֶׁ֥ר לֹא מִזֶּ֖רַע אַהֲרֹ֑ן
הֽוּא לְהַקְטִ֤יר קְטֹ֙רֶת֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וְלֹא־יִהְיֶ֥ה כְקָרַ֖ח וְכַעֲדָתֹ֑ו כַּאֲשֶׁ֣ר כל לישׁ חס. ל. ל
דִּבֶּ֤ר יְהוָה֙ בְּיַד־מֹשֶׁ֔ה לֽוֹ׃ 6 וַיָּלֻ֣נוּ כָל־עֲדַ֣ת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל֮ 6
מִמָּחֳרָת֒ עַל־מֹשֶׁ֣ה וְעַל־אַהֲרֹ֔ן לֵאמֹ֖ר אַתֶּ֣ם הֲמִתֶּ֔ם אֶת־עַ֖ם יְהוָֽה׃ בׄ ול בלישׁ
7 וַיְהִ֗י בְּהִקָּהֵל֙ הָעֵדָ֔ה עַל־מֹשֶׁ֖ה וְעַל־אַהֲרֹ֑ן וַיִּפְנ֣וּ אֶל־אֹ֔הֶל מוֹעֵ֖ד 7 ל

[23]Mm 959. [24]Mm 925. [25]Mm 1255. [26]Mm 931. [27]Mm 2396. [28]Mm 850. [29]Mm 3140. [30]1S 2,17. [31]Mm 932. [32]Mm 933. [33]Mm 881. [34]Mm 1693. [35]Mm 808. Cp 17 [1]Mm 4264. [2]1S 15,18. [3]Mm 2557. [4]Mm 644. [5]Mm 417. [6]Mm 934.

27 [a–a] cf 24[a–a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd קָרַח ‖ **30** [a–a] G *ἐν φάσματι* (vel *χάσματι*) *δείξει* = בְּרָאי יִרְאֶה? ‖ [b] 𝔐 בריה ‖ [c] G + nonn vb cf 32 ‖ **35** [a] 𝔐 ח׳ ‖ **Cp 17,1/2** [a–a] G *καὶ πρός* ‖ [b] G *ἀνέλεσθε* ‖ [c] l יִוָּרֶה? ‖ [d] huc tr 3[a–a]? ‖ **2/3** [e–e] l כִּי קָדְשׁוּ? cf 𝔖𝔙, quod init 3; G *ἡγίασαν* pro קדשׁו ‖ **3** [a–a] cf 2[d] ‖ [b] G(S) *καὶ ποίησον* ‖ [c] 𝔐 והיו ‖ **4** [a] 𝔐G + בֶּן־אַהֲרֹן ut 2.

כ[7]. כט בתור . ט[8] וכל צורת הבית דכות ב מ ד

8 וְהִנֵּה כִסָּהוּ הֶעָנָן וַיֵּרָא[a] כְּבוֹד יְהוָה׃ 8 וַיָּבֹא מֹשֶׁה֙ וְאַהֲרֹ֔ן אֶל־פְּנֵי

9 ל אָהֶל מוֹעֵד׃ פ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[a] לֵאמֹר׃ 10 הָרִ֙ימוּ֙

10 ב מִתּוֹךְ֙ הָעֲדָ֣ה הַזֹּ֔את וַאֲכַלֶּ֖ה אֹתָ֣ם כְּרָ֑גַע וַיִּפְּל֖וּ עַל־פְּנֵיהֶֽם׃ 11 וַיֹּ֤אמֶר

11 ט מֹשֶׁה֙ אֶל־אַהֲרֹ֔ן קַ֚ח אֶת־הַמַּחְתָּ֔ה וְתֵ֥ן־עָלֶ֖יהָ אֵ֣שׁ מֵעַ֣ל הַמִּזְבֵּ֑חַ וְשִׂ֥ים

כל ליש חס . כז[9] מל וכל[10] בליש וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ל[11] . ב בסיפ

קְטֹ֖רֶת[a] וְהוֹלֵ֣ךְ מְהֵרָ֑ה[a] אֶל־הָעֵדָ֔ה וְכַפֵּ֥ר עֲלֵיהֶ֖ם כִּי־יָצָ֣א הַקֶּ֔צֶף

12 מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֔ה הֵחֵ֖ל הַנָּ֑גֶף׃ 12 וַיִּקַּ֣ח אַהֲרֹ֔ן כַּאֲשֶׁ֖ר | דִּבֶּ֣ר מֹשֶׁ֑ה וַיָּ֣רָץ

ח וכל עזרא דכות[12] 12 אֶל־תּ֣וֹךְ[a] הַקָּהָ֔ל וְהִנֵּ֛ה הֵחֵ֥ל הַנֶּ֖גֶף בָּעָ֑ם וַיִּתֵּ֥ן אֶת־הַקְּטֹ֖רֶת וַיְכַפֵּ֥ר עַל־

13 יא זוגין בטע[13] 13 הָעָ֑ם׃ 13 וַיַּעֲמֹ֗ד בֵּין־הַמֵּתִים֙ וּבֵ֣ין הַחַיִּ֔ים וַתֵּעָצַ֖ר הַמַּגֵּפָֽה׃ 14 וַיִּהְי֗וּ

14 הַמֵּתִ֛ים בַּמַּגֵּפָ֖ה אַרְבָּעָ֣ה עָשָׂ֣ר אֶ֑לֶף וּשְׁבַ֥ע מֵא֖וֹת מִלְּבַ֣ד הַמֵּתִ֔ים עַל־

15 דְּבַר־קֹֽרַח׃ 15 וַיָּ֣שָׁב אַהֲרֹ֔ן אֶל־מֹשֶׁ֖ה אֶל־פֶּ֣תַח אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וְהַמַּגֵּפָ֖ה

ל . ב בטע נֶעֱצָֽרָה׃ פ 16 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 17 דַּבֵּ֞ר | אֶל־בְּנֵ֤י ס[יז]

יג[14] . ב חד מל וחד חס יִשְׂרָאֵ֗ל וְקַ֤ח מֵאִתָּם֙ מַטֶּ֣ה מַטֶּ֔ה לְבֵ֖ית אָ֑ב מֵאֵ֥ת כָּל־נְשִׂיאֵהֶ֛ם לְבֵ֥ית

ד[15] 18 אֲבֹתָ֖ם שְׁנֵ֥ים עָשָׂ֣ר מַטּ֑וֹת[a] אִ֚ישׁ אֶת־שְׁמ֔וֹ תִּכְתֹּ֖ב עַל־מַטֵּֽהוּ׃ 18 וְאֶת־

ד[16] . כה . ב מל בתור[17] שֵׁ֣ם אַהֲרֹ֔ן תִּכְתֹּ֖ב עַל־מַטֵּ֣ה לֵוִ֑י[a] כִּ֚י מַטֶּ֣ה אֶחָ֔ד לְרֹ֖אשׁ בֵּ֥ית אֲבוֹתָֽם׃[a]

ל[18] . ח מל בתור[19] . יח ס״פ 19 וְהִנַּחְתָּ֥ם בְּאֹ֖הֶל מוֹעֵ֑ד לִפְנֵ֣י הָעֵדֻ֔ת אֲשֶׁ֥ר אִוָּעֵ֖ד לָכֶ֥ם[a] שָֽׁמָּה׃ 19

חצי הספר בפסוקים ד ב קמ וב פת[20] . ל 20 וְהָיָ֗ה הָאִ֙ישׁ֙ אֲשֶׁ֣ר אֶבְחַר־בּ֔וֹ מַטֵּ֖הוּ יִפְרָ֑ח וְהִשְׁכֹּתִ֤י מֵעָלַי֙ אֶת־תְּלֻנּ֣וֹת

ל . ב חס 20 בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל אֲשֶׁ֣ר הֵ֔ם מַלִּ֥ינִם עֲלֵיכֶֽם׃ 21 וַיְדַבֵּ֥ר מֹשֶׁ֖ה אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל

ב חד מל וחד חס 21 וַיִּתְּנ֤וּ אֵלָיו֙ | כָּל־נְשִׂיאֵיהֶ֔ם מַטֶּ֥ה לְנָשִׂ֖יא אֶחָ֣ד מַטֶּ֣ה לְנָשִׂ֑יא אֶחָד֙ לְבֵ֣ית

ב חד מל וחד חס . ז[21] 22 אֲבֹתָ֔ם שְׁנֵ֥ים עָשָׂ֖ר מַטּ֑וֹת[a] וּמַטֵּ֥ה אַהֲרֹ֖ן בְּת֥וֹךְ מַטּוֹתָֽם׃[a] 22 וַיַּנַּ֥ח מֹשֶׁ֖ה

ל בטע בתור 23[a] אֶת־הַמַּטּ֑וֹת לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה בְּאֹ֖הֶל הָעֵדֻֽת׃ 23 וַיְהִ֣י מִמָּחֳרָ֔ת וַיָּבֹ֥א מֹשֶׁ֖ה

ח מל בתור[22] . יג חס[23] אֶל־אֹ֣הֶל הָעֵדֻ֔ת וְהִנֵּ֤ה פָרַ֙ח֙ מַטֵּה־אַהֲרֹ֔ן לְבֵ֖ית לֵוִ֑י וַיֹּצֵ֤א פֶּ֙רַח֙ וַיָּצֵ֣ץ

ל וחס . יג[23] צִ֔יץ וַיִּגְמֹ֖ל שְׁקֵדִֽים׃[b] 24 וַיֹּצֵ֥א מֹשֶׁ֛ה אֶת־כָּל־הַמַּטֹּ֖ת מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֑ה אֶל־

ט בטע בסיפ 25 כָּל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וַיִּרְא֙וּ וַיִּקְח֣וּ אִ֔ישׁ מַטֵּֽהוּ׃ ס 25 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־

ח מל בתור[22] . ל . ד[24] מֹשֶׁ֔ה הָשֵׁ֥ב אֶת־מַטֵּ֖ה אַהֲרֹ֑ן לִפְנֵ֣י הָעֵדֻ֔ת לְמִשְׁמֶ֖רֶת לְא֣וֹת לִבְנֵי־מָ֑רִי

[7] Mm 1227. [8] Mm 3937. [9] Mm 1788. [10] Mm 935. [11] Mm 709. [12] Mm 1968. [13] Mm 915. [14] Mm 936. [15] Mm 309. [16] Mm 838. [17] Mm 833 et Mm 3967. [18] Mm 1260. [19] Mm 556. [20] Mm 937. [21] Mm 2011. [22] Mm 556. [23] Mm 1509. [24] Mm 1611.

7 [a] 𝔪[Mss] וירא ‖ **9** [a] G(S) + *καὶ Ααρων*, ins וְאֶל־אַהֲרֹן cf 23[a] ‖ **11** [a–a] 𝔪 והלך מהר ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd תּוֹךְ ‖ **16** [a] GSV hic init cp 17 ‖ **17** [a] huc tr 18[a–a]? ‖ **18** [a–a] cf 17[a] ‖ **19** [a] l c pc Mss 𝔪GV לְךָ ‖ **21** [a–a] V *absque virga Aaron* ‖ **23** [a] G + *καὶ Ααρων* cf 9[a] ‖ [b] 𝔪[Mss] שקידים.

26 וְתִכָּל[a] תְּלוּנֹתָם מֵעָלַי וְלֹא יָמֻתוּ׃ 26 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ל
27 אֹתוֹ[b] כֵּן עָשָׂה׃ ס 27 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן
28 גָּוַעְנוּ אָבַדְנוּ כֻּלָּנוּ אָבָדְנוּ׃ 28 כָּל הַקָּרֵב[a] | הַקָּרֵב אֶל־מִשְׁכַּן יְהוָה ז.ג.[25] ול בלישׁ
יָמוּת[b] הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃ ס ב[28] ול[27] בטע

18 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ אִתָּךְ[a] ג.[1]ג.[2]
תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹן הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ[b] תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֹן כְּהֻנַּתְכֶם׃ ג.[2] ד
2 וְגַם אֶת־אַחֵיךָ מַטֵּה לֵוִי שֵׁבֶט אָבִיךָ הַקְרֵב[a] אִתָּךְ וְיִלָּווּ עָלֶיךָ ג.[3]ג.[4]ל.
3 וְיָשְׁרְתוּךָ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדֻת׃ 3 וְשָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתְּךָ ג.[2] ד
וּמִשְׁמֶרֶת כָּל־הָאֹהֶל אַךְ אֶל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרָבוּ ג[5]
4 וְלֹא־יָמֻתוּ גַּם־הֵם גַּם־אַתֶּם׃ 4 וְנִלְווּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל ל מסרק בתור׳ גם גם ומילה חדה ביניהו. ד[4]
5 מוֹעֵד לְכָל עֲבֹדַת הָאֹהֶל וְזָר לֹא־יִקָּרֵב אֲלֵיכֶם׃ 5 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת כל אוריאל חס
מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף עַל־בְּנֵי ד.[1]ה.[3]
6 יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל טז ר״פ
לָכֶם[a] מַתָּנָה נְתֻנִים לַיהוָה לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ 7 וְאַתָּה כל אוריאל חס. ג[2]
וּבָנֶיךָ אִתְּךָ תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית ל.[6]ל.[10] מנה בסיפ. ל
לַפָּרֹכֶת וַעֲבַדְתֶּם[a] עֲבֹדַת[b] מַתָּנָה[c] אֶתֵּן אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם וְהַזָּר הַקָּרֵב כל אוריאל חס. ד. ו
8 יוּמָת׃ ס 8 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת־ ב
מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה ל.[11]ג
9 וְלִבָנֶיךָ לְחָק־עוֹלָם׃ 9 זֶה־יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ[a] הַקֳּדָשִׁים מִן־הָאֵשׁ[b] ו[12]. ל בתור׳
כָּל־קָרְבָּנָם לְכָל־מִנְחָתָם וּלְכָל־חַטָּאתָם וּלְכָל־אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ[d] ל
10 לִי קֳדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ׃ 10 בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ כָּל־ ג רפ״ו[13]
זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה־לָּךְ׃ 11 וְזֶה־לְּךָ תְּרוּמַת מַתָּנָם[a] לְכָל־ כג ר״פ
תְּנוּפֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתָּךְ לְחָק־עוֹלָם ג.[11]. ו[9] בתור׳ ז[10] מנה בסיפ. ז[12]
כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכַל אֹתוֹ׃ 12 כָּל חֵלֶב יִצְהָר וְכָל־חֵלֶב תִּירֹשׁ ל וכל קריא דגן ותירוש

[25]Mm 938. [26]Mm 3469. [27]Mm 3887. Cp **18** [1]Mm 398. [2]Mm 939. [3]Mm 838. [4]Mm 847. [5]Mm 668. [6]Mm 3146. [7]Mm 848. [8]Mm 762. [9]Mm 60. [10]Mm 940. [11]Mm 941. [12]Mp sub loco. [13]Mm 557.

25 [a] prb l וְתִכֶּל ‖ **26** [a] G ut 23[a] cf [b] et [c] ‖ [b] G* *τῷ Μωυσῇ* ‖ [c] G* pl ‖ **28** [a] > GSV, 𝔐[Mss] הקרוב; dl? ‖ [b] 𝔐 יומת ‖ Cp **18,1** [a] > Ms G* ‖ [b] > pc Mss G* ‖ **2** [a] 𝔐[Mss] הקריב ‖ **6** [a] > G*SV ‖ **7** [a] dl (dttg) ‖ [b] 𝔐[Mss]GS דָּה–, quod c 7a cj ‖ [c] 𝔐[Mss] יאשמו ‖ [d] 𝔐 מקדשי ‖ [b] G *τῶν καρπωμάτων*, 1 הָאִשֶּׁה ‖ [c] pc Mss 𝔗 לְכל ‖ ומ׳ **9** [a] 𝔐 ‖ **11** [a] 1 מַתְּנֹתָם? cf 29.

13 וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ לַיהוָה לְךָ נְתַתִּים׃ 13 בִּכּוּרֵי כָל־אֲשֶׁר
14 בְּאַרְצָם אֲשֶׁר־יָבִיאוּ לַיהוָה לְךָ יִהְיֶה כָּל־טָהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכְלֶנּוּ׃
14 15 כָּל־חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לְךָ יִהְיֶה׃ 15 כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־
16 יַקְרִיבוּ לַיהוָה בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה יִהְיֶה־לָּךְ אַךְ | פָּדֹה תִפְדֶּה[a] אֶת
16 בְּכֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר־הַבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה׃ 16 וּפְדוּיָו[a] מִבֶּן־
חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה[b] בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף[b] חֲמֵשֶׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים
17 גֵּרָה הִוא׃ 17 אַךְ בְּכוֹר־שׁוֹר אוֹ־בְכוֹר כֶּשֶׂב אוֹ־בְכוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה
18 קֹדֶשׁ הֵם אֶת־דָּמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֶלְבָּם תַּקְטִיר אִשֶּׁה
לְרֵיחַ[b] נִיחֹחַ לַיהוָה׃ 18 וּבְשָׂרָם יִהְיֶה־לָּךְ כֶּחָזֵה הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק
19 הַיָּמִין לְךָ יִהְיֶה׃ 19 כָּל | תְּרוּמַת[a] הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה נָתַתִּי לְךָ וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתָּךְ לְחָק־עוֹלָם בְּרִית מֶלַח
עוֹלָם הִוא לִפְנֵי יְהוָה לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ׃ 20 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן
20 בְּאַרְצָם לֹא תִנְחָל וְחֵלֶק לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּתוֹכָם אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 21 וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל־מַעֲשֵׂר
21 בְּיִשְׂרָאֵל לְנַחֲלָה חֵלֶף עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־הֵם עֹבְדִים אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל
מוֹעֵד׃ 22 וְלֹא־יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לָשֵׂאת חֵטְא
22 לָמוּת׃ 23 וְעָבַד הַלֵּוִי הוּא[a] אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהֵם יִשְׂאוּ
23 עֲוֹנָם[b] חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ נַחֲלָה׃
24 כִּי אֶת־מַעְשַׂר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי
לַלְוִיִּם לְנַחֲלָה עַל־כֵּן אָמַרְתִּי לָהֶם בְּתוֹךְ[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחָלוּ
25 נַחֲלָה׃ פ 25 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 26 וְאֶל־הַלְוִיִּם
26 תְּדַבֵּר וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר
נָתַתִּי לָכֶם מֵאִתָּם בְּנַחֲלַתְכֶם[a] וַהֲרֵמֹתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמַת[b] יְהוָה מַעֲשֵׂר
מִן־הַמַּעֲשֵׂר׃ 27 וְנֶחְשַׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם[a] כַּדָּגָן מִן־הַגֹּרֶן וְכַמְלֵאָה

14 Mm 941. 15 Mm 501. 16 Mm 927. 17 Ps 49,8. 18 Mm 942. 19 Mm 672. 20 Mm 574. 21 Mm 1708. 22 Mm 60. 23 Mm 940. 24 Mm 398. 25 Mm 1949. 26 Mm 943. 27 Mm 2819.

15 [a] prp תַּפְדֶּה, id 16sq (cf Ex 21,8) ‖ **16** [a] 𝔐 ופדיו ‖ [b–b] 𝔊* *ἡ συντίμησις* ‖ [c] cf 15[a] ‖ **17** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[J] ואת ‖ [b] pc Mss 𝔐 ריח ‖ **19** [a] Ms 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ **21** [a] Seb 𝔗[J] כ׳־אֶת ‖ **23** [a–a] 𝔖𝔗𝔗[J]𝔙 pl ‖ [b] Seb ׳ע־אֶת ‖ **24** [a] 𝔐[Mss] ׳וּב ut 23 ‖ **26** [a] 𝔐 pl ‖ [b] 𝔐 ׳ת אֶת ‖ **27** [a] 𝔐𝔊 pl.

28 מִן־הַיֹּקֶב׃ 28 כֵּן תָּרִימוּ גַּם־אַתֶּם תְּרוּמַת[a] יְהוָה מִכֹּל מַעְשְׂרֹתֵיכֶם
אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּנְתַתֶּם מִמֶּנּוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן
29 הַכֹּהֵן׃ 29 מִכֹּל מַתְּנֹתֵיכֶם תָּרִימוּ אֶת כָּל־[a]תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל־חֶלְבּוֹ ד
30 [b]אֶת־מִקְדְּשׁוֹ[b] מִמֶּנּוּ׃ 30 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ ל
31 וְנֶחְשַׁב לַלְוִיִּם כִּתְבוּאַת גֹּרֶן וְכִתְבוּאַת יָקֶב׃ 31 וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּכָל־ ב. ד
מָקוֹם אַתֶּם וּבֵיתְכֶם[a] כִּי־שָׂכָר הוּא לָכֶם תַּחַל ׳עֲבֹדַתְכֶם בְּאֹהֶל ל. ל
32 מוֹעֵד׃ 32 וְלֹא־תִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא בַּהֲרִימְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת־ ד ר״פ ולא לא ולא. ל
קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תְחַלֵּלוּ וְלֹא תָמֻתוּ׃ פ צה ז מל ג[28] מנה בתור

ס[ח] פרש 19 1 וַיְדַבֵּר ׳יְהוָה ׳אֶל־מֹשֶׁה ׳[a]וְאֶל־אַהֲרֹן[a] לֵאמֹר׃ 2 ׳זֹאת ׳חֻקַּת יא[1]. ב
הַתּוֹרָה[a] אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דַּבֵּר | אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ ב בטע. ו רפ[2]
פָּרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר[b] לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃ ל מן ד[3] בתר לשון. ל
3 וּנְתַתֶּם[a] אֹתָהּ אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא[b] אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
4 וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃ 4 וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה ו ה[4] מנה בתור
5 אֶל־נֹכַח פְּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים׃ 5 וְשָׂרַף[a] אֶת־הַפָּרָה ו ה[5] מנה בתור. יח פסוק את את ראת ואת
6 לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף[b]׃ 6 וְלָקַח ה
הַכֹּהֵן עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃ ג מל בתור[5]
7 וְכִבֶּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרָחַץ ׳בְּשָׂרוֹ[a] בַּמַּיִם וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה ד[6]. ז מל בתור
8 וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד־הָעָרֶב׃ 8 וְהַשֹּׂרֵף אֹתָהּ יְכַבֶּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם[a] וְרָחַץ ׳ ב בסיפ[7]. ד[6]
9 בְּשָׂרוֹ[b] בַּמַּיִם[c] וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ 9 וְאָסַף | אִישׁ טָהוֹר ׀ אֶת אֵפֶר ג
הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם ׳טָהוֹר וְ׳הָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־ ד
10 יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי ׳נִדָּה חַטָּאת הִוא׃ 10 ׳וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־אֵפֶר ל
הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב וְ׳הָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר
11 הַגָּר בְּתוֹכָם לְחֻקַּת עוֹלָם׃ 11 הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא[a] הי ר״פ מיחד[8]. ב
12 שִׁבְעַת ׳יָמִים׃ 12 הוּא יִתְחַטָּא־בּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

[28] Mm 314. Cp 19 [1] Mm 852. [2] Mm 560. [3] Mm 1347. [4] Mm 678. [5] Mm 447. [6] Mm 752. [7] Mm 734. [8] Mm 944.

28 [a] 𝔐 ת׳ אֵת ‖ **29** [a] > nonn Mss 𝔊*𝔗𝔜, dl ‖ [b–b] dub; מ׳ = מִקְדָּשׁוֹ? ‖ **31** [a] pc Mss 𝔐 Vrs וּבָתֵּיכֶם ‖ **Cp 19,1** [a–a] > pc Mss, add? sed cf 3a ‖ **2** [a] prp הַפָּרָה (cf 𝔜) ‖ [b] 𝔐𝔊𝔜 וְאֹ׳ ‖ **3** [a] 𝔊𝔜[Mss] sg ‖ [b] 𝔊 pl, sic l? ‖ **5** [a] cf 3[b] ‖ [b] l pl? ‖ **7** [a] 𝔐 בׇּ׳ אֶת ‖ **8** [a] > pc Mss 𝔊*𝔖(𝔙) ‖ [b] 𝔐 בׇּ׳ אֶת ‖ [c] > 𝔊*(𝔙) ‖ **11** [a] 𝔐 יט׳.

יט מ״פ יִטְהָר[a] וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר׃
ל 13 כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם[a] אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן
ב וחס יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו
טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בּוֹ׃ 14 זֹאת[a] הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת 14
ו[g] בְּאֹהֶל[b] כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃
ט ר״פ בסיפ[10] . ח[11] . יח[12] וכל יוצר חפץ חמרה דכות ב מ א . ד[13] . ט ר״פ בסיפ[10] 15 16 15 וְכֹל כְּלִי[c] פָּתוּחַ אֲשֶׁר אֵין־צָמִיד פָּתִיל[a] עָלָיו טָמֵא הוּא׃ 16 וְכֹל
ל אֲשֶׁר־יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־בְעֶצֶם אָדָם אוֹ
ל בְּקֶבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ 17 וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת 17
ב ול בתור . ג מל בתור[14] וְנָתַן[a] עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי׃ 18 וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ 18
ו בסיפ[15] טָהוֹר וְהִזָּה עַל־הָאֹהֶל[a] וְעַל־כָּל־[b]הַכֵּלִים וְעַל־[c]הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ־
ב . ל . ג[16] . ה חס שָׁם וְעַל־הַנֹּגֵעַ בַּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל אוֹ בַמֵּת אוֹ בַקָּבֶר׃ 19 וְהִזָּה הַטָּהֹר 19
ל עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחִטָּאוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס
בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם [a]וְטָהַר בָּעָרֶב[a]׃ 20 וְאִישׁ[a] אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא 20
ה יִתְחַטָּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדַּשׁ יְהוָה טִמֵּא
ב וחס . ל מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא הוּא׃ 21 וְהָיְתָה לָהֶם[a] לְחֻקַּת עוֹלָם וּמַזֵּה 21
ב בסיפ[17] . ג בתור . ה[18] . ט ר״פ בסיפ[10] מֵי־הַנִּדָּה יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ 22 וְכֹל
ג וחס בלישׁ[19] אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד־הָעָרֶב׃ פ
סד **20** 1 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה מִדְבַּר־צִן[a] בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן **20**
כה ג מגה ר״פ וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֶר שָׁם׃ 2 וְלֹא־[b]הָיָה מַיִם 2
לָעֵדָה וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן׃ 3 וַיָּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה[a] 3
ג . כב[1] ג[2] מגה בלישׁ . ג[3] וַיֹּאמְרוּ[b] לֵאמֹר וְלוּ[c] גָוַעְנוּ בִּגְוַע אַחֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 4 וְלָמָּה הֲבֵאתֶם 4
ל אֶת־קְהַל יְהוָה אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה [a]לָמוּת שָׁם אֲנַחְנוּ[a] וּבְעִירֵנוּ׃
ב וחס 5 וְלָמָּה[a] הֶעֱלִיתֻנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה לֹא |5
כט בתור מְקוֹם זֶרַע וּתְאֵנָה[b] וְגֶפֶן וְרִמּוֹן וּמַיִם אֵין לִשְׁתּוֹת׃ 6 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 6

[9]Mm 113. [10]Mm 881. [11]Mm 945. [12]Mm 2781. [13]Mm 946. [14]Mm 447. [15]Mm 884. [16]Mm 1966. [17]Mm 734. [18]Mm 1013. [19]Mm 947. Cp 20 [1]Mm 1444. [2]Mm 1808. [3]Mm 1650.

12 [a] 1 c ωGSV וְטָהַר ‖ **13** [a] ω אדם cf 11a ‖ **14** [a] ωG ו׳ ‖ [b] G *ἐν οἰκίᾳ* cf 18[a] ‖ **15** [a] G *καταδέδεται*, l prb לְפָתוּל ‖ **17** [a] ωGSV pl ‖ **18** [a] G *ἐπὶ τὸν οἶκον* cf 14[b] ‖ [b] > pc Mss ωG*S ‖ [c] pc Mss S + ־כָּל ‖ **19** [a–a] GV ut 𝔐 7.8.10.(21 sq) ‖ **20** [a] ω והא׳ ‖ **21** [a] 1 c nonn Mss ωGSC[J] לָכֶם ‖ **Cp 20,1** [a] exc annus? ‖ **3** [a] Ms S + ־וְעִם אַהֲרֹן (Ms bis עַל pro עִם) ‖ [b] prp וַיֹּמְרוּ cf 10 ‖ [c] ω ולוי ‖ **4** [a–a] G *ἀποκτεῖναι ἡμᾶς*, cf 21,5[c] et Ex 17,3 ‖ **5** [a] G + *τοῦτο*, cf 21,5[a] et Ex 17,3 ‖ [b] ω[Mss] ת׳.

מִפְּנֵי הַקָּהָל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא כְּבוֹד־ כפ⁴
7 יְהוָה אֲלֵיהֶם: פ 7 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: 8 קַח אֶת־ יז מל בתור⁵. יב ר״פ
8 הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל אֶת־הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם אֶל־הַסֶּלַע כו⁶
לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו וְהוֹצֵאתָ[a] לָהֶם מַיִם מִן־הַסֶּלַע וְהִשְׁקִיתָ[a] אֶת־ ל בתור
9 הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם: 9 וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֶּה מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר כז⁷. ל. בט בתור. ט⁸ וכל צורת הבית דכות. ב מ ד. כב⁹ וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש
10 צִוָּהוּ: 10 וַיַּקְהִלוּ מֹשֶׁה[s] וְאַהֲרֹן אֶת־הַקָּהָל אֶל־פְּנֵי הַסֶּלַע וַיֹּאמֶר[s] כח¹⁰ ול בליש. ג¹¹. ח דגש¹²
11 לָהֶם שִׁמְעוּ־נָא[a] הַמֹּרִים הֲמִן־הַסֶּלַע הַזֶּה נוֹצִיא לָכֶם מָיִם: 11 וַיָּרֶם
מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ וַיַּךְ אֶת־הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים וַתֵּשְׁתְּ
12 הָעֵדָה וּבְעִירָם: ס 12 וַיֹּאמֶר[s] יְהוָה[s] אֶל־מֹשֶׁה[s] וְאֶל־אַהֲרֹן[s] יַעַן ה
לֹא־הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי[s] בְּנֵי[s] יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת־ ב. ג¹³. יו
13 הַקָּהָל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם: 13 הֵמָּה מֵי מְרִיבָה[a] אֲשֶׁר־ יט ר״פ¹⁴
רָבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה וַיִּקָּדֵשׁ בָּם[b]: ס ל

ס(יט) 14 [a]וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ אֶל־מֶלֶךְ[b] אֱדוֹם[c] כֹּה אָמַר
15 אָחִיךָ יִשְׂרָאֵל אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתְנוּ: 15 וַיֵּרְדוּ ג. ג ב פת וחד קמ¹⁵
אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ[a] לָנוּ מִצְרַיִם[b] כה¹⁶
16 וְלַאֲבֹתֵינוּ[c]: 16 וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁמַע קֹלֵנוּ וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ וַיּוֹצִאֵנוּ ב. ד ג חס וחד מל בליש¹⁷. ג בליש¹⁸
17 מִמִּצְרָיִם וְהִנֵּה[s] אֲנַחְנוּ בְקָדֵשׁ עִיר קְצֵה וּבוּלֶךָ: 17 נַעְבְּרָה[a]־נָּא יט¹⁹. ג²⁰ ב מנה בליש
בְאַרְצֶךָ לֹא נַעֲבֹר בְּשָׂדֶה וּבְכָרֶם וְלֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר[b] דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ יז מ״פ לא ולא לא²¹. ה²². רמ²³. ל
18 נֵלֵךְ לֹא נָטֶה[c] יָמִין וּשְׂמֹאול עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבוּלֶךָ: 18 וַיֹּאמֶר אֵלָיו ו
19 אֱדוֹם לֹא תַעֲבֹר בִּי פֶּן־בַּחֶרֶב אֵצֵא לִקְרָאתֶךָ: 19 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו ו²⁴
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמְסִלָּה[a] נַעֲלֶה וְאִם־מֵימֶיךָ[b] נִשְׁתֶּה אֲנִי וּמִקְנָי וְנָתַתִּי כה²⁵. ג²⁶. ל
20 מְכָרָם רַק אֵין־דָּבָר בְּרַגְלַי[c] אֶעֱבֹרָה[d]: 20 וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר וַיֵּצֵא ג²⁷. ל²⁸
21 אֱדוֹם לִקְרָאתוֹ בְּעַם כָּבֵד וּבְיָד חֲזָקָה: 21 וַיְמָאֵן | אֱדוֹם נְתֹן אֶת־ כב²⁹. ל

[4]Mm 1227. [5]Mm 250. [6]Mm 701. [7]Mm 1623. [8]Mm 3937. [9]Mm 11. [10]Mm 948. [11]Mm 949. [12]Mm 1573. [13]Mm 540. [14]Mm 1497. [15]Mm 950. [16]Mm 84. [17]Mm 1194. [18]Mm 951. [19]Mm 952. [20]Mm 1205. [21]Mm 1613. [22]Mp sub loco. [23]Mm 957. [24]Mm 2072. [25]1 Ch 26,16. [26]Mm 532. [27]Mm 3054. [28]וחד ואין דבר 1S 20,21. [29]Mm 3260.

8 [a] 𝔊 pl ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἀκούσατέ μου*, cf 16,8[a–a] ‖ **13** [a] prp שְׁנַת קָדֵשׁ– cf 13b ‖ [b] 𝔐 Syh + Dt 3,24.25.26b–28 ‖ **14** [a] 𝔐 Syh pr Dt 2,2–6 ‖ [b] add? cf 18.20sq ‖ [c] 𝔊(𝔗𝔍𝔙) + *λέγων*, ins לֵאמֹר cf 21,21 ‖ **15** [a] 𝔐 ויריעו ‖ [b] 𝔐 המ׳ ‖ [c] add ‖ **17** [a] 𝔐[Mss] ר– ‖ [b] 𝔐 בור ‖ [c] 𝔐 נסור cf Dt 2,27 ‖ **19** [a] 𝔐[Mss] במסלע = in saxeto?, cf 𝔊 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 ׳ממ ‖ [c] 𝔊 *παρὰ τὸ ὄρος* ‖ [d] 𝔐 ר–.

ה חס׳ יִשְׂרָאֵל עֲבָר[a] בִּגְבֻלוֹ וַיֵּט יִשְׂרָאֵל מֵעָלָיו׃ ס 22 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ 22
ה 23 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּהֹר הָהָר עַל־גְּבוּל אֶרֶץ־אֱדוֹם לֵאמֹר׃ 24 יֵאָסֵף אַהֲרֹן 23 24
ה[30] אֶל־עַמָּיו[a] כִּי לֹא יָבֹא[b] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
ל. יג ר״פ. ב אֲשֶׁר־מְרִיתֶם אֶת־פִּי לְמֵי מְרִיבָה׃ 25 קַח אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־אֶלְעָזָר 25
ב. ל בְּנוֹ וְהַעַל אֹתָם הֹר הָהָר׃ 26 וְהַפְשֵׁט[a] אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו 26
ב[31] וְהִלְבַּשְׁתָּם אֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְאַהֲרֹן יֵאָסֵף וּמֵת[b] שָׁם׃ 27 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה 27
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיַּעֲלוּ[a] אֶל־הֹר הָהָר לְעֵינֵי כָּל־הָעֵדָה׃ 28 וַיַּפְשֵׁט 28
מֹשֶׁה אֶת־אַהֲרֹן אֶת־בְּגָדָיו וַיַּלְבֵּשׁ אֹתָם אֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן
לה[32] שָׁם[a] בְּרֹאשׁ הָהָר וַיֶּרֶד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן־הָהָר׃ 29 [a]וַיִּרְאוּ כָּל־הָעֵדָה 29
כ[33] ד מנה בתורי וכל ירמיה ויחזק דכות׳ ב מ ל״ח כִּי גָוַע אַהֲרֹן וַיִּבְכּוּ אֶת־אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם כֹּל בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס

21 1 וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי [a]מֶלֶךְ־עֲרָד[a] יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָּא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ **21**
ל. ב. ג׳ הָאֲתָרִים[b] וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבְּ | מִמֶּנּוּ שֶׁבִי׃ 2 וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל נֶדֶר 2
צא לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתֹן תִּתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי[a] אֶת־[b]
עָרֵיהֶם׃ 3 וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּנַעֲנִי[a] וַיַּחֲרֵם 3
ה[2] אֶתְהֶם[b] וְאֶת־עָרֵיהֶם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם חָרְמָה׃ ס 4 וַיִּסְעוּ 4
ל וחס׳. ד[3] מֵהָר הָהָר דֶּרֶךְ יַם־סוּף לִסְבֹב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ־הָעָם
ב[4]. ג וחס בַּדָּרֶךְ׃ 5 וַיְדַבֵּר הָעָם בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה לָמָּה[a] הֶעֱלִיתֻנוּ[b] מִמִּצְרַיִם 5
ל[5] מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות׳ ב מ ב. ב. ל. ז דגש[6]. ל לָמוּת[c] בַּמִּדְבָּר כִּי אֵין לֶחֶם וְאֵין מַיִם וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל׃
כב[7]. ב[8] ול בלישׁ 6 וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּעָם אֶת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים[a] וַיְנַשְּׁכוּ אֶת־הָעָם וַיָּמָת 6
לג קמ[9] עַם־רָב מִיִּשְׂרָאֵל׃ 7 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי־דִבַּרְנוּ 7
ל. ג בַּיהוָה וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וְיָסֵר מֵעָלֵינוּ אֶת־הַנָּחָשׁ וַיִּתְפַּלֵּל
ט בטע בסיפ. ז. ט מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲשֵׂה לְךָ[a] שָׂרָף וְשִׂים 8

[30]Mm 1348. [31]Mm 571. [32]Mm 2840. [33]Mm 953. Cp 21 [1]Mm 1474. [2]Mm 234. [3]Mm 1492. [4]Ex 14,31. [5]Mm 1269. [6]Mm 351. [7]Mm 59. [8]Mp sub loco. [9]Mm 264.

21 [a] l לעבר? cf 21,23 ‖ **24** [a] ms עמו ‖ [b] G *εἰσέλθητε* ‖ **26** [a] ms טת– ‖ [b] ms ויעלהו, cf G ‖ **27** [a] ms ויעלהו, cf G ‖ **28** [a] > G* ‖ **29** [a] B hic init cp 21 ‖ **Cp 21,1** [a–a] S *mlk' dgdr*; prb add cf Jdc 1,16 ‖ [b] α′σ′(SCTJ) *κατασκοποί* = הַתָּרִים ‖ **2** [a] msMss וחי ‖ [b] l אתו־ואת cf G ‖ **3** [a] ins c msG(S) בְּיָדוֹ ‖ [b] ms אתם; l אֹתוֹ? cf G ‖ **5** [a] GB + *τοῦτο* ut 20,5[a] ‖ [b] ms הוֹצֵאתָנוּ, G *ἐξήγαγες* (vel *ἐξηγάγετε*) *ἡμᾶς* (> GBSmin) ‖ [c] G ut 20,4[a–a] ‖ **6** [a] msMss השרופים, G *τοὺς θανατοῦντας*, SA(CJ) *ḥrmn'* = crudeles, C *qln* = urentes, V *ignitos* ‖ **8** [a] ms שרוף, GMss (= EV) *ὄφιν χαλκοῦν* ut 9.

9 אֹתוֹ עַל־נֵס[b] וְהָיָה כָּל־הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי׃ 9 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נְחַשׁ
נְחֹשֶׁת וַיְשִׂמֵהוּ עַל־הַנֵּס וְהָיָה אִם־נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת־אִישׁ[a] וְהִבִּיט
10 אֶל־נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת וָחָי׃ 10[a] וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת׃
11 וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי[a] הָעֲבָרִים[b] בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מוֹאָב
12 מִמִּזְרַח[c] הַשָּׁמֶשׁ׃ 12 מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרֶד[a]׃ 13 [a]מִשָּׁם נָסָעוּ[a]
13 וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר[b] אַרְנֹן אֲשֶׁר[c] בַּמִּדְבָּר[d] הַיֹּצֵא מִגְּבוּל הָאֱמֹרִי כִּי אַרְנֹן
14 גְּבוּל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֱמֹרִי׃ 14 עַל־כֵּן יֵאָמַר בְּסֵפֶר

מִלְחֲמֹת יְהוָה

15 [a]אֶת־וָהֵב[a] בְּסוּפָה[b] וְאֶת־הַנְּחָלִים[c] אַרְנֹן׃ 15 וְאֶשֹׁד[a] הַנְּחָלִים[b]
אֲשֶׁר[c] נָטָה[d] לְשֶׁבֶת עָר[e] וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב׃
16 וּמִשָּׁם בְּאֵרָה הִוא הַבְּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה[a] אֱסֹף[b] אֶת־הָעָם
17 וְאֶתְּנָה[c] לָהֶם מָיִם׃ ס 17 אָז יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת

עֲלִי[a] בְאֵר עֱנוּ־לָהּ׃

18 בְּאֵר חָפָרוּהָ שָׂרִים כָּרוּהָ[a] נְדִיבֵי הָעָם[b]
בִּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם[c] וּמִמִּדְבָּר[d] מַתָּנָה׃
19 וּמִמַּתָּנָה[a] נַחֲלִיאֵל[b] וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת׃ 20 וּמִבָּמוֹת הַגַּיְא אֲשֶׁר
בִּשְׂדֵה מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה[a] עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן׃ פ
21 [a]וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל[b] מַלְאָכִים אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי[c] לֵאמֹר׃
22 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ[a] לֹא נִטֶּה[b] בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם [c]לֹא נִשְׁתֶּה מֵי בְאֵר

[10]Mm 954. [11]Mm 955. [12]Mm 956. [13]Gn 16,3. [14]Mm 2243. [15]Mm 1349. [16]Mm 339. [17]Mm 2279. [18]Ps 147,7. [19]Mm 957.

ג[10] ל.ג[10]

ג[11] מל בתור וכל נביא דכות׳ ב מ א . ט ח׳ס .
ג[11] מל בתור וכל נביא דכות׳ ב מ א

ג[12]

ל ח׳ס

ל.ל.ג[11] מל בתור וכל נביא דכות׳ ב מ א . ל

ב[13] . ב פת׳[14]

ח׳[15] . ג[16] . י׳[17]

ל

ל.ל.ב

ל.ל.ל

ל

ה רפ׳[19]

8 [b] ש הנס ut 9 ‖ **9** [a] ש הָאֵ׳ ‖ **10** [a] pr Dt 10,6sq? ‖ **11** [a] G[B] *ἐν Χαλγαει* (G[-B] *Αχελγαι* vel sim) cf 33,44; S *b'jn'* = בְּעֵין, T *bmgzt* = in vado ‖ [b] G *ἐκ τοῦ* (vel *τῷ*) *πέραν*, ST = הָעֲבָרִים ‖ [c] ש מז׳ ‖ [d] ש + Dt 2,9 ‖ **12** [a] ש + Dt 2,17—19 (sec Syh in 13) ‖ **13** [a–a] ש וַיִּסְעוּ מִנַּחַל זָרֶד ‖ [b] 2 Mss ש בע׳ ‖ [c] dl cf G*S ‖ [d] ש על־המ׳ ‖ **14** [a–a] nonn Mss אתוהב; G *τὴν Ζωοβ* = אֶת־זָהַב (cf Dt 1,1?), S *šlhbjt'* = להב ‖ [b] G *ἐφλόγισεν* cf ספף aram incendere; T(Y) *'l jm' dswp* pro א׳ ו׳ בס׳ (= עַל יַם־סוּף?) ‖ [c] huc tr : ‖ **15** [a] ש אֲשֶׁר, S *w'tqn* = וְאֶשַׁר > G ‖ [b] ש הַנְּחָלִם ‖ [c] ש וא׳; > G ‖ [d] G *κατέστησεν* ‖ [e] ש עיר ‖ **16** [a] ש אל־מ׳ ‖ [b] ש אספה לי ‖ [c] ש ואתן ‖ **17** [a] ש עלה = עֲלֵה; G *ἐπὶ τοῦ φρέατος* = עֲלֵי ב׳ (cj c 17a) ‖ **18** [a] ש[Mss] כרואה ‖ [b] G pl ‖ [c] שׂ וּבְ׳; G *ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν* = בְּמָשְׁלָם? ‖ [d] שׂ מ׳, sic l; G *καὶ ἀπὸ φρέατος* = וּמִבְּאֵר cf 19[a] ‖ **19** [a] l מִבְּאֵר cf 18[d] ‖ [b] ש נחלאל (bis) ‖ **20** [a] l c שGSTJ׳ et 23,28 הַנִּשְׁקָף ‖ **21** [a] ש pr Dt 2,24sq ‖ [b] G* *Μωυσῆς* cf 20,14 ‖ [c] שG + דִּבְרֵי שָׁלוֹם ex Dt 2,26 ‖ **22** [a] ש + בְּדַרְכְּךָ הַמֶּלֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאול, G + *τῇ ὁδῷ πορευσόμεθα* = בַּדֶּרֶךְ נֵלֵךְ; ex Dt 2,27 ‖ [b] ש אטה ‖ [c–c] ש ut Dt 2,28—29a.

23 בְּבֶרֶךְ[d] הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר וּבְלֶךָּ[c]׃ 23 וְלֹא־נָתַן סִיחֹן אֶת־
ה חס. כ ה מנה בתור 21 יִשְׂרָאֵל[a] עֶבֶר בִּגְבֻלוֹ[b] וַיֶּאֱסֹף סִיחֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיֵּצֵא לִקְרַאת
ג 22 24 יִשְׂרָאֵל[a] הַמִּדְבָּרָה וַיָּבֹא יָהְצָה[c] וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל׃ 24 וַיַּכֵּהוּ יִשְׂרָאֵל[a]
ל לְפִי־חָרֶב וַיִּירַשׁ[b] אֶת־אַרְצוֹ מֵאַרְנֹן[c] עַד־יַבֹּק עַד־בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עַז[c]
ב 23 . ג 24 . ס נְבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ 25 וַיִּקַּח יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב 25
יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עָרֵי הָאֱמֹרִי בְּחֶשְׁבּוֹן וּבְכָל־בְּנֹתֶיהָ׃ 26 כִּי חֶשְׁבּוֹן עִיר 26
סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הוּא וְהוּא נִלְחַם[a] בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרִאשׁוֹן וַיִּקַּח
אֶת־כָּל־אַרְצוֹ מִיָּדוֹ[b] עַד־אַרְנֹן׃ 27 עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הַמֹּשְׁלִים[a]
ל . ד מל בתור בָּאוּ[b] חֶשְׁבּוֹן תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֶן[c] עִיר סִיחֹן׃
28 כִּי־אֵשׁ יָצְאָה מֵחֶשְׁבּוֹן לֶהָבָה מִקִּרְיַת סִיחֹן
אָכְלָה עָר[a] מוֹאָב בַּעֲלֵי[b] בָּמוֹת אַרְנֹן׃
29 אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַדְתָּ עַם־כְּמוֹשׁ
ל כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכוות[25] . ד מל בתור נָתַן בָּנָיו פְּלֵיטִם[a] וּבְנֹתָיו בַּשְּׁבִית[a] לְמֶלֶךְ אֱמֹרִי[b] סִיחֹן׃
ל 30 וַנִּרְמֶם[a] אָבַד[b] חֶשְׁבּוֹן עַד־דִּיבֹן
חי נקוד י מגה בתור ד זוגין חד עד והר על 26 וַנַּשִּׁים[c] עַד־נֹפַח[e] אֲשֶׁר[f] עַד־מֵידְבָא[fi]׃
31 32 31 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ[a] הָאֱמֹרִי׃ 32 וַיְשַׁלַּח מֹשֶׁה לְרַגֵּל אֶת־יַעְזֵר
ויורש 27 ק וַיִּלְכְּדוּ בְנֹתֶיהָ[a] וַיּוֹרֶשׁ[b] אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־שָׁם׃ 33 וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ דֶּרֶךְ
ד 28 33 הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתָם הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה
אֶדְרֶעִי׃ 34 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי 34
ה 29 אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ
יו מל בתור הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ 35 וַיַּכּוּ אֹתוֹ[a] וְאֶת־בָּנָיו[a] וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ
עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ׃ **22** 1 **22** וַיִּסְעוּ בְּנֵי

[20] Mm 1212. [21] Mm 4234. [22] Mm 757. [23] Mm 4229. [24] Mm 1748. [25] Mm 958. [26] Mm 1318. [27] Mm 832. [28] Mm 1062. [29] Mm 1061.

22 [d] mlt Mss 𝔖ʲ דרך ut 20,17 ‖ **23** [a] cf 20,21[a] ‖ [b] 𝔪 + Dt 2,31 ‖ [c] 𝔪 יחצה ‖ **24** [a] 𝔪 + nonn vb ex 35 ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 pl ‖ [c] 1 יַעְזֵר cf 𝔊 ‖ **26** [a] 𝔪 הנ׳ ‖ [b] 𝔊 *ἀπὸ Aροηρ*, prp מִיַּבֹּק (cf 24); 1 וַיִּ ‖ **27** [a] 𝔖(𝔙) *bmtl'* = בְּמִשָּׁלִים ‖ [b] 𝔪 באי ‖ [c] 𝔪[Mss] ותתכ׳ ‖ **28** [a] pc Mss 𝔊(𝔖) עַד; 1 עָרֵי ‖ [b] 𝔊 *καὶ κατέπιεν*, 1 בָּלְעָה ‖ **29** [a] 2 Mss 𝔪 בשבי ‖ [b] 𝔪 הָאֹ׳ ‖ **30** [a] crrp; 𝔊 *καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν* = וְנִינָם? 𝔙(𝔖) *jugum ipsorum* = וְנִירָם, 𝔗 *mlkw*, 1 וּבְיָדָנוּ? ‖ [b] 𝔪 דה– ‖ [c] 𝔊 *καὶ αἱ γυναῖκες (αὐτῶν)* = וְנָשִׁים, prp (אֵשׁ . . .) וְנָשָׂם; 1 וַ ‖ [d] 𝔊 *ἕτι* = עַד ‖ [e] 𝔪 הנ׳ = הַנָּפַח?, 𝔊 *προσεξέκαυσαν* = נָפָחוּ, 𝔖 *(l)nbḥ* cf Jdc 8,11; 1 וַ ‖ [f–f] 𝔖 *dbmdbr'* = מִדְבָּר ‖ [g] sic וַ (ר punct extr), 𝔪𝔊 אֵשׁ; 1 שְׁאָה? ‖ [h] 1 c pc Mss 𝔪𝔊𝔗 עַל ‖ [i] 𝔊 *Μωαβ* ‖ **31** [a] 𝔪 בערי, 𝔊 ut 25 b ‖ **32** [a–a] 𝔊 *καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ τὰς κώμας αὐτῆς*, 1 וַתָּ–וּבְ cf 2[b] ‖ [b] 1 c 𝔪𝔊𝔗ʲ וַיּוֹרֶ(י)שׁוּ ‖ **35** [a–a] > 𝔪 ut Dt 3,3 ‖ [b] = חַשְׁ׳.

יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ ס פז ל מל

סנ פרש 2 וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃ ט מל בתור . ל

3 וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי ב¹

4 יִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ[a] הַקָּהָל[b] אֶת־ ב

כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֵךְ הַשּׁוֹר אֶת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ[c] ל וחס .

5 לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃ 5 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה[a] ל ט מל בתור . ל²

אֲשֶׁר[b] עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ[b] בְּנֵי־עַמּוֹ[c] לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא ל . ב בסיפ

6 מִמִּצְרַיִם הִנֵּה[d] כִּסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃ 6 וְעַתָּה ד דמטע . ל וחס

לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא[a] מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל[a] ב . ג¹ וכל תליס דכות ב מ יא

נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ[b] וַאֲשֶׁר ל . ג²

7 תָּאֹר יוּאָר[c]׃ 7 וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים[a] בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ ג³ . ל

8 אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃ 8 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹּה יז מל בתור⁵

הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־

9 מוֹאָב עִם־בִּלְעָם׃ 9 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי[a] הָאֲנָשִׁים כ . ב חס . ל²

10 הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃ 10 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ

11 מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי[a]׃ 11 הִנֵּה[a] הָעָם הַיֹּצֵא[a] מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין

הָאָרֶץ עַתָּה[b] לְכָה קָּבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו׃ ב

12 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא[a] תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא תָאֹר אֶת־הָעָם כה¹⁰ . ג⁴

13 כִּי בָרוּךְ הוּא׃ 13 וַיָּקָם בִּלְעָם בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרֵי בָלָק לְכוּ

14 אֶל־אַרְצְכֶם[a] כִּי מֵאֵן יְהוָה[b] לְתִתִּי לַהֲלֹךְ עִמָּכֶם׃ 14 וַיָּקוּמוּ שָׂרֵי ב² . ד וחס[8] . ט מל[9]

15 מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל־בָּלָק וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן בִּלְעָם הָלֵךְ עִמָּנוּ׃ 15 וַיֹּסֶף עוֹד כה

16 בָּלָק שְׁלֹחַ שָׂרִים רַבִּים וְנִכְבָּדִים מֵאֵלֶּה׃ 16 וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם ל

וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אַל־נָא תִמָּנַע מֵהֲלֹךְ אֵלָי׃ ט מל בתור . ל

Cp 22 ¹Mm 1944. ²Mm 959. ³Mm 3392. ⁴Mm 525. ⁵Mm 250. ⁶Mm 5. ⁷2S 4,10. ⁸Mm 3547. ⁹Mm 1663.

Cp 22,4 [a] 𝔐 sg ‖ [b] ins c 𝔐𝔊𝔖𝔙 הַזֶּה ‖ **5** [a] 𝔖(𝔙) *pšwr'* = הַפּוֹתֵר cf 𝔗ʲ ‖ [b–b] 𝔊(𝔙) *ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς* = עַל־נְהַר א׳? ‖ [c] nonn Mss 𝔐𝔖𝔙 עַמּוֹן; prp עמו = terra *'Amau* (inter Aleppo et Carchemisch) ‖ [d] Seb mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗ʲ וְהִ׳, sic l ‖ **6** [a–a] l מִמֶּנִּי אולי נוכל (cf 𝔊)? aut אוז (נכה inf pi?)? ‖ [b] 𝔐 ואת א׳ ‖ [c] 𝔐 ויאר ‖ **7** [a] 𝔐𝔖 יהם– ‖ **9** [a] 𝔐 מָה = 𝔊𝔙? ‖ **10** [a] 𝔊(𝔖𝔙) + *λέγων* ‖ **11** [a–a] l frt c 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗ʲ עַם יָצָא cf 5 ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔗ʲ ועתה, sic l ‖ **12** [a] Seb mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 ולא, frt sic l ‖ **13** [a] 𝔊 *τὸν κύριον ὑμῶν* = אֲדֹנֵיכֶם ‖ [b] 𝔊* *ὁ θεός*.

17 כִּי־כָבֹד אֲכַבֶּדְךָ מְאֹד וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלַי אֶעֱשֶׂה וּלְכָה־נָּא 17
18 קָבָה־לִּי אֶת הָעָם הַזֶּה: 18 וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדֵי[a] בָּלָק אִם־ 18
יִתֶּן־לִי בָּלָק מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב[b] לֹא אוּכַל לַעֲבֹר אֶת־פִּי יְהוָה
19 אֱלֹהָי[c] לַעֲשׂוֹת קְטַנָּה אוֹ גְדוֹלָה[d]: 19 וְעַתָּה שְׁבוּ נָא בָזֶה גַּם־אַתֶּם 19
20 הַלָּיְלָה וְאֵדְעָה מַה־יֹּסֵף יְהוָה דַּבֵּר עִמָּדִי: 20 וַיָּבֹא אֱלֹהִים[a] | אֶל־ 20
בִּלְעָם לַיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־לִקְרֹא לְךָ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים קוּם לֵךְ אִתָּם
21 וְאַךְ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ אֹתוֹ תַּעֲשֶׂה: 21 וַיָּקָם בִּלְעָם 21
בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־אֲתֹנוֹ וַיֵּלֶךְ עִם־שָׂרֵי מוֹאָב: 22 וַיִּחַר־אַף 22
אֱלֹהִים[a] כִּי־הוֹלֵךְ[b] הוּא וַיִּתְיַצַּב מַלְאַךְ יְהוָה[c] בַּדֶּרֶךְ לְשָׂטָן לוֹ וְהוּא
רֹכֵב עַל־אֲתֹנוֹ וּשְׁנֵי נְעָרָיו עִמּוֹ: 23 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה 23
נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַתֵּט הָאָתוֹן מִן־הַדֶּרֶךְ וַתֵּלֶךְ בַּשָּׂדֶה
וַיַּךְ בִּלְעָם אֶת־הָאָתוֹן לְהַטֹּתָהּ הַדָּרֶךְ: 24 וַיַּעֲמֹד מַלְאַךְ יְהוָה 24
בְּמִשְׁעוֹל הַכְּרָמִים גָּדֵר מִזֶּה וְגָדֵר מִזֶּה: 25 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ 25
יְהוָה וַתִּלָּחֵץ אֶל־הַקִּיר וַתִּלְחַץ אֶת־רֶגֶל בִּלְעָם אֶל־הַקִּיר וַיֹּסֶף
לְהַכֹּתָהּ: 26 וַיּוֹסֶף מַלְאַךְ־יְהוָה עֲבֹר וַיַּעֲמֹד בְּמָקוֹם צָר אֲשֶׁר אֵין 26
דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאול: 27 וַתֵּרֶא הָאָתוֹן אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה וַתִּרְבַּץ 27
תַּחַת בִּלְעָם וַיִּחַר־אַף בִּלְעָם וַיַּךְ אֶת־הָאָתוֹן בַּמַּקֵּל: 28 וַיִּפְתַּח 28
יְהוָה אֶת־פִּי הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר לְבִלְעָם[a] מֶה־עָשִׂיתִי לְךָ כִּי הִכִּיתַנִי זֶה
שָׁלֹשׁ רְגָלִים: 29 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לָאָתוֹן כִּי הִתְעַלַּלְתְּ[a] בִּי לוּ יֶשׁ־ 29
חֶרֶב בְּיָדִי כִּי עַתָּה הַרַגְתִּיךְ: 30 וַתֹּאמֶר הָאָתוֹן אֶל־בִּלְעָם הֲלוֹא 30
אָנֹכִי אֲתֹנְךָ אֲשֶׁר־רָכַבְתָּ עָלַי מֵעוֹדְךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה[a] הַהַסְכֵּן[b]
הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת לְךָ[a] כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא: 31 וַיְגַל יְהוָה אֶת־עֵינֵי בִלְעָם 31
וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה[a] נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וְחַרְבּוֹ שְׁלֻפָה בְּיָדוֹ וַיִּקֹּד וַיִּשְׁתַּחוּ[b]
לְאַפָּיו: 32 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה עַל־מָה הִכִּיתָ אֶת־אֲתֹנְךָ זֶה 32

[10] Mm 915. [11] Mm 960. [12] Mm 1193. [13] Mm 961. [14] וחד באו אנשים Ez 20,1. [15] Mm 63. [16] Mm 1788. [17] Mm 935. [18] Mm 962. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1444. [21] Mm 27. [22] Jes 22,8. [23] Mm 963.

ב .א זוגין בטפ[10]
ח[13] קמ וכל אחנוֹ וסי״פ דכות׳ ב מ ב . ר[12] מל בתור׳ וכל קריא דכות׳ ב מ ז . ה בתור׳
ו[13]
ל[14] . לז
ג ב מנה ר״פ ול מ״פ[15]
כז[16] מל פ[17] מנה בתור׳ וכל משלי וקהלת דכות׳ ב מ ח
ל מל בתור׳ . ג
ל ומל
ל . כי
כי ז[18] מנה מל . ד מל[19]
ל
ל
ל . כב[20]
יב מל בתור[21]
ל
ל . כב[22]
כג[23]

18 [a] 𝔊 *τοῖς ἄρχουσιν*, 𝔖 *l'jzgdwhj* = nuntiis ‖ [b] 𝔪[Mss]𝔖 או ז׳ ‖ [c] > 𝔊[72]𝔏𝔄; 𝔊* *τοῦ θεοῦ* ‖ [d] 𝔊 + *ἐν τῇ διανοίᾳ μου* cf 24,13 ‖ **20** [a] 𝔪 pr מלאך ‖ **22** [a] 1 c Ms 𝔪𝔊[FN58] יהוה ‖ [b] 𝔪 הלך = הָלַךְ? cf 𝔊𝔖 ‖ [c] 𝔊* *τοῦ θεοῦ* = האלהים, id ubique in 23—35 praeter 34 (cf 31[a]) ‖ **28** [a] 𝔪 אל ב׳ ‖ **29** [a] 𝔪 תי— ‖ **30** [a—a] 𝔊 *μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι* ‖ [b] 𝔪 הס׳ ‖ **31** [a] 𝔊[BO] = 𝔄 cf 22[c] ‖ [b] 𝔪 חוי—.

ה מל ג מנה בתור׳ וכל כתיב דכות׳ ל

ג . ו
כ בטע . כ[24] מילין כת ה ס״ת ול בלישׁ . יב[25] מל ב מנה בתור׳ וכל יהושע שפטים ויחזק׳ דכות׳ ב מ ג

ט[26] וכל קריא דכות׳ ב מ יד . כו בטע

ו בטע . טו

ה[27]

ד

ב חד מל וחד חס[28]

ב

ב[29] כת כן וכל ירמיה דכות׳ ב מ א מל . ד[30] . כב[31]

ז[1] מל בתור׳ וכל נביא דכות׳ ב מ ג

ג

כא ול כת ה[2] . יח

ל . ב . ג זוגין[3]

ב חס בלישׁ[4] . ג . פד לג מנה בתור׳

33 וַתִּרְאֵנִי֙ הָאָתוֹן֙ וַתֵּ֣ט לְפָנַ֔י[a] זֶ֚ה שָׁלֹ֣שׁ רְגָלִ֔ים אוּלַ֖י[b] נָטְתָ֣ה מִפָּנַ֑י כִּי֩
34 עַתָּ֨ה גַם־אֹתְכָ֜ה[c] הָרָ֗גְתִּי[d] וְאוֹתָ֛הּ הֶחֱיֵיתִ֖י׃ 34 וַיֹּ֥אמֶר בִּלְעָ֖ם אֶל־
34 מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֑ה חָטָ֙אתִי֙ כִּ֣י לֹ֣א יָדַ֔עְתִּי כִּ֥י[e] אַתָּ֛ה נִצָּ֥ב לִקְרָאתִ֖י בַּדָּ֑רֶךְ
35 וְעַתָּ֗ה אִם־רַ֛ע בְּעֵינֶ֥יךָ אָשׁ֖וּבָה לִֽי׃ 35 וַיֹּ֤אמֶר מַלְאַךְ֙ יְהוָ֔ה אֶל־
בִּלְעָ֖ם לֵ֣ךְ עִם־הָאֲנָשִׁ֑ים וְאֶפֶס֙ אֶת־הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁר־אֲדַבֵּ֔ר אֹת֖וֹ
36 תְּדַבֵּ֑ר[a] וַיֵּ֥לֶךְ בִּלְעָ֖ם עִם־שָׂרֵ֥י בָלָֽק׃ 36 וַיִּשְׁמַ֣ע בָּלָ֔ק כִּ֥י בָ֖א
בִּלְעָ֑ם וַיֵּצֵ֣א לִקְרָאת֗וֹ[a] אֶל־עִ֤יר מוֹאָב֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־גְּב֣וּל[b] אַרְנֹ֔ן אֲשֶׁ֖ר
37 בִּקְצֵ֥ה הַגְּבֽוּל׃ 37 וַיֹּ֤אמֶר בָּלָק֙ אֶל־בִּלְעָ֔ם הֲלֹא֩ שָׁלֹ֨חַ שָׁלַ֜חְתִּי אֵלֶ֗יךָ
לִקְרֹא־לָ֑ךְ[a] לָ֣מָּה לֹא־הָלַ֤כְתָּ אֵלַי֙ הֲאָמְנ֣וֹם לֹ֔א אוּכַ֖ל כַּבֶּדְךָ֥׃
38 38 וַיֹּ֤אמֶר בִּלְעָם֙ אֶל־בָּלָ֔ק הִנֵּה־בָ֥אתִי אֵלֶ֖יךָ עַתָּ֑ה הֲיָכ֣וֹל אוּכַ֔ל דַּבֵּ֕ר
39 מְאוּמָ֥ה הַדָּבָ֖ר אֲשֶׁר־יָשִׂ֣ם אֱלֹהִ֑ים[a] בְּפִי֙ אֹת֣וֹ אֲדַבֵּ֔ר[b]׃ 39 וַיֵּ֥לֶךְ בִּלְעָם
40 עִם־בָּלָ֖ק וַיָּבֹ֥אוּ[a] קִרְיַ֥ת[c] חֻצֹֽות׃[bd] 40 וַיִּזְבַּ֤ח בָּלָק֙ בָּקָ֣ר וָצֹ֔אן וַיִּשְׁלַ֖ח
41 לְבִלְעָ֑ם וְלַשָּׂרִ֖ים אֲשֶׁ֥ר אִתּֽוֹ׃ 41 וַיְהִ֣י בַבֹּ֔קֶר וַיִּקַּ֖ח בָּלָ֑ק אֶת־בִּלְעָם
23 וַיַּעֲלֵ֖הוּ בָּמֽוֹת[a] בָּ֔עַל וַיַּ֥רְא מִשָּׁ֖ם קְצֵ֥ה הָעָֽם׃ 23 1 וַיֹּ֤אמֶר בִּלְעָם֙
אֶל־בָּלָ֔ק בְּנֵה[a]־לִ֥י בָזֶ֖ה שִׁבְעָ֣ה מִזְבְּחֹ֑ת וְהָכֵ֥ן לִ֛י בָּזֶ֖ה שִׁבְעָ֥ה פָרִ֖ים
ז[1] מל בתור׳ וכל נביא דכות׳ ב מ ג
2 וְשִׁבְעָ֥ה אֵילִֽים׃ 2 וַיַּ֣עַשׂ בָּלָ֔ק כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר בִּלְעָ֑ם וַיַּ֨עַל[a] בָּלָ֤ק וּבִלְעָם[a]
ג
3 פָּ֔ר וָאָ֖יִל בַּמִּזְבֵּֽחַ׃ 3 וַיֹּ֤אמֶר בִּלְעָם֙ לְבָלָ֔ק[a] הִתְיַצֵּ֖ב[b] עַל־עֹלָתֶ֑ךָ[c]
כא ול כת ה[2] . יח
וְאֵלְכָ֣ה[d] אוּלַ֔י יִקָּ֥רֶה[e] יְהוָ֖ה[f] לִקְרָאתִ֑י וּדְבַ֥ר מַה־יַּרְאֵ֖נִי וְהִגַּדְתִּי֙ לָ֔ךְ[g]
ל . ב . ג זוגין[3]
4 וַיֵּ֥לֶךְ שֶׁ֖פִי׃[h] 4 וַיִּקָּ֥ר[a] אֱלֹהִ֖ים[b] אֶל־[c] בִּלְעָ֑ם וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו[e] אֶת־שִׁבְעַ֥ת
ב חס בלישׁ[4] . ג . פד לג מנה בתור׳
5 הַמִּזְבְּחֹ֖ת עָרַ֥כְתִּי וָאַעַ֛ל פָּ֥ר וָאַ֖יִל בַּמִּזְבֵּֽחַ׃ 5 וַיָּ֤שֶׂם יְהוָה֙[a] דָּבָ֣ר בְּפִ֔י[d]

[24]Mm 964. [25]Mm 1009. [26]Mm 230. [27]Mm 1348. [28]Mp contra textum. [29]Mm 2026. [30]Mm 3688. [31]Mm 59. Cp 23 [1]Mm 879. [2]Mm 17. [3]Mm 3268. [4]Mp sub loco.

32 [a] ins לְךָ cf Sc𝔗ʸ, 𝔐𝔊 לשטנך ‖ [b] prp יָרַטְתָּ (cf S) vel יָרֵט; l prb יֵרַע cf 𝔐 הרע, 𝔊 *οὐκ ἀστεία* 𝔙 *perversa* ‖ [c] l c 𝔐𝔊𝔙 דַּרְכֵּךְ ‖ **33** [a] 𝔐 מל׳ ‖ [b] l (וְ)לוּלֵי cf Vrs ‖ [c] 𝔐 אתך ‖ [d] 𝔐 הכיתי ‖ **35** [a] 𝔐𝔊 תְּשָׁמֹר לְדַבֵּר, cf 23,12; S *'bd* = תַּעֲשֶׂה (cf 20) ‖ **36** [a] prp עָר ‖ [b] dl ‖ **37** [a] Or לְךָ ‖ **38** [a] l אֱלֹהַי? cf 18 ‖ [b] 𝔐𝔊[Mss] אֶשְׁמֹר לְדַבֵּר cf 35 ‖ **39** [a] 𝔐S𝔗 וַיָּבֹאוּ ‖ [b–b] 𝔗 *lqrjt mḥwzwhj* = in metropolim eius ‖ [c] 𝔊 pl ‖ [d] 𝔐[Mss] ‘חיצ, 𝔊(S) *ἐπαύλεων* = חַצֵּרוֹת ‖ **41** [a] prp בָּמַת cf 𝔊 ‖ **Cp 23,1** [a] 𝔐 עֲשֵׂה ‖ **2** [a–a] > pc Mss 𝔊*, dl cf 30 ‖ [b] huc tr 4[d–d] ‖ **3** [a] nonn Mss 𝔐𝔊 אל־ב׳ ‖ [b] ins c nonn Mss S כֹּה ut 15 ‖ [c] 𝔐S pl ‖ [d] ins כֹּה (hpgr) cf 15 ‖ [e] 𝔐 יקרא ‖ [f] 𝔐𝔊 אלהים ‖ [g] 𝔊 + nonn vb ex 3a ‖ [h–h] 𝔊 *καὶ Βαλααμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν θεὸν* (cf 15) *καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν* (versio duplex?) ‖ **4** [a] 𝔐 וַיִּמְצָא ‖ [b] 𝔐 pr מלאך ‖ [c] 𝔐 את ‖ [d–d] cf 2[b] ‖ [e] 𝔊 + *Βαλααμ* (𝔊[N134] -*λακ*), sed cf 2[b] ‖ **5** [a] 𝔐 pr מלאך, 𝔊 *ὁ θεός*; dl.

בִּלְעָם וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃ 6 וַיָּשָׁב אֵלָיו וְהִנֵּה נִצָּב 6
עַל־עֹלָתָ֫[a]יו הוּא וְכָל־שָׂרֵי מוֹאָב[b]׃ 7 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר 5.צא
מִן־אֲרָם[a] יַנְחֵנִי בָלָק מֶלֶךְ־מוֹאָב מֵהָרְרֵי־קֶדֶם 6.ב 7.ג 8
לְכָה אָרָה־לִּי יַעֲקֹב וּלְכָה זֹעֲמָה יִשְׂרָאֵל׃ ב.ל
8 מָה אֶקֹּב לֹא קַבָּה אֵל וּמָה אֶזְעֹם לֹא זָעַם[a] יְהוָה׃ יז[9] כת ה בתור׳ ול בלישׁ.ל
9 כִּי־מֵרֹאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ יד.ל.ב
הֶן־עָם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב׃ ה וכל כל אל אלה דכות. יז וכל וקה אחנתן וס״פ דכות[10].ג[11].ד[12]
10 מִי מָנָה עֲפַר[a] יַעֲקֹב וּמִסְפָּר[b] אֶת־רֹבַע[c] יִשְׂרָאֵל ס[נא] ב.ה
תָּמָת נַפְשִׁי מ֫וֹת[d] יְשָׁרִים וּתְהִי אַחֲרִיתִי כָּמֹהוּ[e]׃ ג[14].יד רפ[15]
11 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם מֶה עָשִׂיתָ לִּי לָקֹב אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ וְהִנֵּה 11
12 בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ[a]׃ 12 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יָשִׂם יְהוָה[a] בְּפִי אֹתוֹ צא
אֶשְׁמֹר לְדַבֵּר׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְךָ־[a]נָא אִתִּי אֶל־מָקוֹם לכה חד מן ג[16] חס בלישׁ ק
אַחֵר אֲשֶׁר[b] תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם אֶפֶס קָצֵהוּ תִרְאֶה וְכֻלּוֹ לֹא תִרְאֶה וְקָבְנֵהוּ־[c] ב.ל 17
לִי מִשָּׁם׃ 14 וַיִּקָּחֵהוּ שְׂדֵה צֹפִים אֶל־רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן שִׁבְעָה ג חד מל וב חס[18]. ב[19] וכל ההר דכות ב מ ה
15 מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃ 15 וַיֹּאמֶר[a] אֶל־בָּלָק הִתְיַצֵּב כֹּה[b] ג.ל.ב.ג זוגין[20]. פר׳ לג מנה בתור׳
16 עַל־עֹלָתֶ֫[c]ךָ וְאָנֹכִי[d] אִקָּרֶה כֹּה[d]׃ 16 וַיִּקָּר[a] יְהוָה[b] אֶל־בִּלְעָם וַיָּשֶׂם ג ול בלישׁ
דָּבָר בְּפִיו וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃ 17 וַיָּבֹא[a] אֵלָיו וְהִנֵּ֫[b]ה
נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ[c] וְשָׂרֵי מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ[d] בָּלָק מַה־דִּבֶּר יְהוָה׃
18 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר צא
קוּם בָּלָק וְשְׁמָע[a] הַאֲזִינָה עָדַי[b] בְּנוֹ[c] צִפֹּר׃ ה.יז.ב חס[21]
19 לֹא אִישׁ אֵל וְיכַזֵּב וּבֶן־אָדָם וְיִתְנֶחָם ז ר״פ בסיפ.ה[22].ל

[5] Mm 965. [6] Mm 4096. [7] Mm 3233. [8] Mm 966. [9] Mm 598. [10] Mm 2120. [11] Mm 3199. [12] Mm 4000. [13] 1S 1,5. [14] Mm 3550. [15] Mm 174. [16] Mm 2214. [17] Cant 5,16. [18] Mm 1528. [19] Mm 2009. [20] Mm 3268. [21] Mp sub loco. [22] Mm 3207.

6 [a] 𝔐𝔊𝔖 pl cf 3[c] ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἐγενήθη πνεῦμα θεοῦ ἐπ' αὐτῷ*, cf 24,2b ‖ **7** [a] 𝔐 מא; prp אֱדֹם; 1 𝔐 ‖ **8** [a] 𝔐[Mss] וְעָמוֹ ‖ **10** [a] 𝔐[Mss] מע; prp מִסְפַּר ‖ [b] 1 c 𝔐𝔊 וּמִי סָפַר ‖ [c–c] 𝔐 מרבע(ת), prp* תַּרְבַּעַת (= nubes pulveris) vel אֶת־רִבְעַת; 1 𝔐? (רבע = pulvis?) ‖ [d] 𝔊 *ἐν ψυχαῖς* ‖ [e] 1 כָּהֵם cf Vrs (ו dttg) ‖ **11** [a] 𝔐 ברוך ‖ **12** [a] 𝔊 *ὁ θεός* ‖ **13** [a] Q לְכָה ‖ [b] > 𝔐; 𝔊 + *οὐκ* ‖ [c] = וְקָבְנוֹ ‖ **15** [a] ins c pc Mss 𝔊𝔖 בִּלְעָם ‖ [b] > pc Mss 𝔐𝔊 ‖ [c] mlt Mss 𝔐𝔖 pl, cf 3[c] ‖ [d–d] 𝔊 *πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν*, 𝔐 אקרא כה (cf 3) ‖ **16** [a] 𝔐 ויקרא cf 3[c] ‖ [b] 1 c pc Mss 𝔊 אלהים (𝔐 ut 5[a]) ‖ **17** [a] Ms 𝔊𝔙 וַיֵּשֶׁב cf 6 ‖ [b] pc Mss 𝔐𝔗 וְהִנֵּה ‖ [c] cf 3[c] ‖ [d] 𝔐 אליו ‖ **18** [a] 𝔐 ושמעה ‖ [b] 𝔊 *μάρτυς* = עֵד, sim 𝔖; 1 עָלַי = אֵלַי? ‖ [c] Seb בֵּן.

הַהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדִבֶּר[a] וְלֹא יְקִימֶנָּה׃ לך פסוק לא ולא ולא[23] .
20 הִנֵּה[a] בָרֵךְ[b] לָקָחְתִּי[c] וּבֵרַךְ[d] וְלֹא אֲשִׁיבֶנָּה׃ ל. ל
21 לֹא־הִבִּיט[a] אָוֶן[b] בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה[c] עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל ז ר״פ בסיפ
יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת[d] מֶלֶךְ בּוֹ׃ ת. ל
22 אֵל מוֹצִיאָם[a] מִמִּצְרָיִם כְּתוֹעֲפֹת[b] רְאֵם לוֹ׃
23 כִּי[a] לֹא־נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא־קֶסֶם בְּיִשְׂרָאֵל ל
כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה־פָּעַל[b] אֵל׃ [25]ק
ת וכל כל אל אלה דכות . יז וכל זקף אתנח וס״ם דכות
24 הֶן־עָם כְּלָבִיא[a] יָקוּם וְכַאֲרִי[b] יִתְנַשָּׂא
לֹא יִשְׁכַּב עַד־יֹאכַל טֶרֶף וְדַם־חֲלָלִים יִשְׁתֶּה׃
25 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם גַּם־קֹב לֹא תְקֻבֶּנּוּ גַּם־[a]בָּרֵךְ[b] לֹא תְבָרְכֶנּוּ׃
26 וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הֲלֹא דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כֹּל[a] אֲשֶׁר־ יא זוגין בטע[26]
יְדַבֵּר יְהוָה[b] אֹתוֹ אֶעֱשֶׂה׃
27 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם לְכָה־[a]נָּא אֶקָּחֲךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר ג מל[27] . לג בתור .
28 אוּלַי יִישַׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וְקִבַּתּוֹ לִי מִשָּׁם׃ 28 וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם ב[28] . ל
29 רֹאשׁ הַפְּעוֹר הַנִּשְׁקָף עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן׃ 29 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק
בְּנֵה־לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה
30 אֵילִים׃ 30 וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר[a] בִּלְעָם וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ[b]׃
24 1 וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־הָלַךְ לג בתור . ט[1] . ג[2]
2 כְּפַעַם־בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים[a] וַיָּשֶׁת אֶל־הַמִּדְבָּר פָּנָיו׃ 2 וַיִּשָּׂא ו[a]
בִּלְעָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ׃ ב[4] . ת מ״ת דכות ב מ ה רוח יי[5]
3 אֱלֹהִים׃ 3 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר צא
נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ[a] בְּעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֵם[b] הָעָיִן׃

[23] Mm 771. [24] Mm 2849. [25] Mm 967. [26] Mm 915. [27] Mm 968. [28] Mm 4099. Cp 24 [1] Mm 969. [2] Mm 2179. [3] Mm 3666. [4] Jos 7,16. [5] Mp sub loco.

19 [a] 𝔐𝔊𝔙 ד׳ ‖ **20** [a] 𝔐 הן ‖ [b] 𝔐𝔖 לב׳; l בָּרְכָה? ‖ [c] 𝔊𝔖𝔙 לָקַחתי ‖ [d] l prb c 𝔐𝔊 (𝔗) אֲבָרך ‖ **21** [a] 𝔐𝔖(𝔗𝔗[J]) אַבִּיט; l 𝔘𝔗 ‖ [b] 𝔐 עָוֹן ‖ [c] > 𝔗𝔗[J], 𝔖 *ḥ'r 'n'* = אֶרְאֶה; l 𝔘𝔗 ‖ [d] prp* וְתוֹרַעַת (= maiestas a ירע) cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **22** [a] add? ex 24,8 ‖ [b] l c Ms 𝔊[Mss]𝔖𝔙 אוֹ– ut 24,8 ‖ [c] dub; 𝔊 *ὡς δόξα*, 𝔖(𝔗𝔗[J]𝔙) *b'wšnh* = fortitudo ‖ **23** [a] add? ‖ [b] l prb פֹּעַל ‖ **24** [a] 𝔐 יה– ‖ [b] 𝔐 יה– ‖ **25** [a] 𝔐 וְגַם ‖ [b] 𝔐 ut 11[a] ‖ **26** [a] 𝔐 + הדבר, 𝔊 *τὸ ῥῆμα* ‖ [b] 𝔐𝔊𝔙 האלהים ‖ **27** [a] 𝔐 דְּבָר ‖ [b] 𝔐 אֶל הַמְּ׳ ‖ לְךָ cf 13 ‖ **30** [a] pc Mss 𝔐 הַגְּ׳ ‖ [b] 𝔖 *(d)glj'* = apertus, 𝔙 *obturatum* = שְׁתֵם; l שְׁתַם Cp 24,1 [a] 𝔐𝔊 ‖ **3** [a] cf 23,18[c] ‖ [b] 𝔖 vel (pro ה׳ שׁ) שְׁתַמָּה עֵינוֹ cf 𝔊𝔗.

4 נְאֻם שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל[ba]
אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי[c] יֶחֱזֶה נֹפֵל[d] וּגְלוּי עֵינָיִם[e]:
כח
5 מַה־טֹּבוּ אָהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ[a] יִשְׂרָאֵל:
ב[a]. ג חס בלי״ש
6 כִּנְחָלִים נִטָּיוּ[a] כִּגַּנַּת עֲלֵי נָהָר
ל. ל
כַּאֲהָלִים[b] נָטַע[c] יְהוָה כַּאֲרָזִים עֲלֵי־מָיִם:
ל. ל״ל
7 יִזַּל־מַיִם מִדְּלָיָו[a] וְזַרְעוֹ[b] בְּמַיִם רַבִּים
ל. ל. ז. ח רמ״ש[a]
וְיָרֹם[c] מֵאֲגַג[d] מַלְכּוֹ[e] וְתִנַּשֵּׂא[f] מַלְכֻתוֹ:
ג חס[10]
8 אֵל מוֹצִיאוֹ[a] מִמִּצְרַיִם כְּתוֹעֲפֹת[b] רְאֵם לוֹ
יֹאכַל גּוֹיִם[c] צָרָיו וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם וְחִצָּיו[d] יִמְחָץ[e]:
ל. ל
9 כָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי[a] וּכְלָבִיא[a] מִי יְקִימֶנּוּ
ל
מְבָרֲכֶיךָ בָרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ אָרוּר[b]:
10 וַיִּחַר־אַף בָּלָק אֶל־בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת־כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־ 10
ל חס[11]
בִּלְעָם לָקֹב אֹיְבַי קְרָאתִיךָ[a] וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ[b] זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים[c]:
11 וְעַתָּה בְּרַח־לְךָ אֶל־מְקוֹמֶךָ אָמַרְתִּי כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ[12] וְהִנֵּה מְנָעֲךָ 11
ב[12]
יְהוָה מִכָּבוֹד: 12 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הֲלֹא גַּם אֶל־מַלְאָכֶיךָ 12
אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר: 13 אִם־יִתֶּן־לִי בָלָק מְלֹא בֵיתוֹ 13
ו ר״פ בסימ
כֶּסֶף וְזָהָב[a] לֹא אוּכַל לַעֲבֹר[b] אֶת־פִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה
כז[13] מל ט[14] מנה בתור׳ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
מִלִּבִּי אֲשֶׁר־יְדַבֵּר יְהוָה[c] אֹתוֹ אֲדַבֵּר[d]: 14 וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי[a] 14
לְכָה[b] אִיעָצְךָ[c] אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים:
ג[15]
15 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר
צא
נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ[a] בְּעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם[b] הָעָיִן:

[6] Cant 4,10. [7] חד פְּאֲרִים Cant 5,15. [8] Mm 970. [9] Mm 753. [10] Mm 971. [11] Mm 2018. [12] 1S 25,16. [13] Mm 1788. [14] Mm 935. [15] Mm 972.

4 [a–a] > 𝔐𝔊* ‖ [b] ins 16 aβ ‖ [c] 𝔐[Mss] שדה ‖ [d] 𝔊 *ἐν ὕπνῳ* ‖ [e] 𝔐 sg ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔐𝔖𝔗[J]𝔙 ומ׳ ‖ **6** [a] Ms 𝔐[Mss] נטוי, 𝔐 נטוים; et 𝔊𝔙 et 𝔖𝔗 ad sensum ‖ [b] 𝔗 = זוז, 𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 כְּאֹ׳; prp כְּאֲלוֹנִים vel כְּאֵילִים ‖ [c] 𝔐𝔊𝔙 נָטָה ‖ **7** [a–a] 𝔊 *ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ*, sim 𝔖𝔗; prp יֵזְלוּ לְאֻמִּים מֵחֵילוֹ ‖ [b–b] prp וּזְרֹעוֹ בְּעַמִּים cf 𝔊𝔗 ‖ [c] l prb יָרוּם ‖ [d] 𝔐𝔊α′σ′θ′ מִגּוֹג ‖ [e] 𝔊 *βασιλεία (αὐτοῦ)* ‖ [f] l aut c 𝔐 ותתנ׳ aut ותנָּשֵׂא ‖ **8** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔗[J] אם– cf 23,22; 𝔐𝔊 נָחָהוּ ‖ [b] cf 23,22[c] ‖ [c] dl ‖ [d] prp וַחֲלָצָיו cf 𝔖; l prb וְלֹחֲצָיו ‖ [e] 𝔊 + *ἐχθρόν* ‖ **9** [a] 𝔐 ut 23,24 ‖ [b–b] cf Gn 27,29 ‖ **10** [a] 𝔗 לקחתיך, 𝔐 קראתי לך ‖ [b] 𝔐 ut 23,11.25 ‖ [c] pc Mss 𝔐 רְגָלִים ‖ **13** [a] cf 22,18[b] ‖ [b] 𝔐[Mss] (א)עבור ‖ [c] 𝔊 *ὁ θεός*, nonn Mss 𝔙 + אֱלֹהַי cf 22,18; 𝔐𝔊* + אֵלַי ‖ [d] 𝔐 רה– ‖ **14** [a] 𝔊 *εἰς τὸν τόπον μου* cf 11.25; 𝔖 *l-r'j* = לְאַרְצִי ‖ [b] 𝔐 לך ut 23,27[a] ‖ [c] 𝔐 ואעיצך ‖ **15** [a] cf 3[a] ‖ [b] cf 3[b].

16 נְאֻם[a] שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל וְיֹדֵעַ דַּעַת עֶלְיוֹן 16ג
מַחֲזֵה שַׁדַּי[b] יֶחֱזֶה נֹפֵל[c] וּגְלוּי עֵינָיִם׃ כה
17 אֶרְאֶנּוּ[a] וְלֹא עַתָּה אֲשׁוּרֶנּוּ[b] וְלֹא קָרוֹב 17ב
דָּרַךְ[c] כּוֹכָב[d] מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט[e] מִיִּשְׂרָאֵל 18 ב חד קמ וחד פת
וּמָחַץ פַּאֲתֵי[f] מוֹאָב וְקַרְקַר[g] כָּל־בְּנֵי־שֵׁת[h]׃ ל.ב
18 וְהָיָה אֱדוֹם יְרֻשָּׁה[a] וְהָיְתָה יְרֻשָּׁה שֵׂעִיר[bc] אֹיְבָיו[d] ב.ב
וְיִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה חָיִל׃ 19 וְיֵרְדְּ[a] מִיַּעֲקֹב[b] 19ג.ב
וְהַאֲבִיד שָׂרִיד מֵעִיר[cd]׃
20 וַיַּרְא אֶת־עֲמָלֵק וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר צא
רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ[a] עֲדֵי אֹבֵד[a]׃ כה.ל
21 וַיַּרְא אֶת־הַקֵּינִי וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר צא
אֵיתָן מוֹשָׁבֶךָ[a] וְשִׂים בַּסֶּלַע קִנֶּךָ׃ ג.ט.20ג
22 כִּי אִם־יִהְיֶה לְבָעֳרָ[a] קָיִן[b] עַד־מָה אַשּׁוּר תִּשְׁבְּךָ[c]׃ ל בטע.21ג.ל
23 [a]וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר[b] צא
אוֹי מִי יִחְיֶה[c] מִשֻּׂמוֹ[d] אֵל׃ 24 וְצִיִּים[a] מִיַּד כִּתִּים[b] יח וכל חיו יחיה דכות[22] ל
וְעִנּוּ[c] אַשּׁוּר וְעִנּוּ[d] עֵבֶר[e] וְגַם־הוּא[f] עֲדֵי אֹבֵד[g]׃ כג פסוק וגם ובתר תלת מלילין[23].24
25 וַיָּקָם בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לִמְקֹמוֹ וְגַם־בָּלָק הָלַךְ לְדַרְכּוֹ׃ פ כג פסוק וגם ובתר תלת מלילין[23]
ס[גב] 25 1 וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בַּשִּׁטִּים וַיָּחֶל[a] הָעָם לִזְנוֹת אֶל[b]־בְּנוֹת מוֹאָב׃ ט.ג[2]

[16] Mm 973. [17] Mp sub loco. [18] Mm 974. [19] Ps 72,8. [20] Mm 3079. [21] Mm 975. [22] Mm 107. [23] Mm 1629. [24] Mm 357. Cp 25 [1] Mm 4056. [2] Mm 2820.

16 [a] > G* ‖ [b] 𝔪[Mss] שדה ut 4[c] ‖ [c] cf 4[d] ‖ **17** [a] G *δείξω αὐτῷ* ‖ [b] G *μακαρίζω* ‖ [c] G(Sʏ) *ἀνατελεῖ* = זָרַח ‖ [d] 𝔗(𝔗ʲ) *mlk'* = rex ‖ [e] = stella crinita; G *ἄνθρωπος*, S *rjš'* = princeps, 𝔗(𝔗ʲ) *mšjḥ'* = Messias ‖ [f] 𝔪[Mss] פתי, Jer 48,45 sg, G(S𝔗𝔗ʲʏ) *τοὺς ἀρχηγούς* ‖ [g] l c 𝔪 et Jer 48,45 וְקָדְקֹד ‖ [h] Jer 48,45 שָׁאוֹן, 𝔗 pro כ' ב' ש' *bkl bnj 'nš'* = omnes homines propter Gn 4,25 ‖ **18** [a] prp יָרוּשׁ cf 𝔪[Mss] ירושה; l יְרֻשָּׁתוֹ? cf S ‖ [b–b] dl et huc tr 19[c–c] ‖ [c] 𝔪G עָשָׂה ‖ [d] tr ad fin 19a ‖ **19** [a] S(𝔗) *wnḥwt* = וְיֵרֵד; l וְיִרְדָּה ‖ [b] l יעקב אֹיְבָיו cf 18[d] ‖ [c–c] cf 18[b–b] ‖ [d] l מְשֻׁעִיר ‖ **20** [a–a] 𝔪 עד יא' cf Vrs; l עַ' אָבָד cf arab *abadan* = semper ‖ **21** [a] huc tr קין ex 22 ‖ **22** [a] G *τῷ Βεωρ* ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c–c] dub (אשור fem? ut Ez 32,22); l frt עֲרַמָּה וַאֲשֻׁפַּת מִשְׁכָּבֵךְ (G *πανουργίας* = עָרְמָה) cf Neh 3,34; 𝔪 עד מאשור תשבך ‖ **23** [a] G* pr *καὶ ἰδὼν τὸν (γ)ωγ* ‖ [b] vs 23 b/24 cf Da 11,30 ‖ [c] 𝔪 יהיה ‖ [d–d] cod Jericho Edd משמואל; dub (prp מִשָּׁמְעָם vel מִשָּׁמְאָל vel מִיְּשָׁמֵעַ), Vrs = ﬠז, sed 𝔪 mlt Mss cj אל c sq ‖ **24** [a] 𝔪 יוֹצִיאֵם, G *καὶ ἐξελεύσεται* = וְיָצְאִים? S *wlgjwn' npqn* = et legiones egredientur ‖ [b–b] ʏ *de Italia*, 𝔗 *mrwm'j* = a Romanis; prp מִכִּתִּי יָם ‖ [c] 𝔪 יענו ‖ [d] ויענו 𝔪 ‖ [e] G(Sʏ) *Ἑβραίους* = עִבְרִים; 𝔗 *l'br prt* = עבר פָּרָת ‖ [f] Vrs pl ‖ [g–g] 𝔪 ut 20; l ut 20 et adde יֹאבֵד (hpgr) ‖ **Cp 25,1** [a] G *καὶ ἐβεβηλώθη* = וַיֵּחַל cf Lv 19,29; 21,9 ‖ [b] nonn Mss אֶת.

ד ה.ה[3] 2 וַתִּקְרֶאןָ לָעָם לִזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכַל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ[b] לֵאלֹהֵיהֶן׃ 2
ט בטע בסיפ 3 4 וַיִּצָּמֶד יִשְׂרָאֵל[a] לְבַעַל פְּעוֹר וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיֹּאמֶר[c]
עה. ל. לט מל בתור וְהָוָה אֶל־מֹשֶׁה [a]קַח אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הָעָם[b] וְהוֹקַע[c] אוֹתָם לַיהוָה נֶגֶד
ב ה[4].ב 5 הַשָּׁמֶשׁ[a] וְיָשֹׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל׃ 5 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־שֹׁפְטֵי[a]
ל.[5]ל יִשְׂרָאֵל הִרְגוּ אִישׁ אַנָשָׁיו[b] הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר׃ 6 וְהִנֵּה 6
אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיִּקְרֵב [a]אֶל־אֶחָיו אֶת־[a]הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה
ד[6] וּלְעֵינֵי כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְהֵמָּה בֹכִים פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ 7 וַיַּרְא 7
פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֲדָה וַיִּקַּח רֹמַח
ל.ל בְּיָדוֹ׃ 8 וַיָּבֹא אַחַר אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֻּבָּה וַיִּדְקֹר אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת 8
ל.ל אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה [a]אֶל־קִבָּתָהּ[a] וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל בְּנֵי
יא זוגין בטע[7] יִשְׂרָאֵל׃ 9 וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה [a]אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף[a]׃ פ קו 9
ל ר״פ[8] 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 11 פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן
(נכון) ס פרש הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם
ל וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי׃ 12 לָכֵן [a]אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ 12
נ ר״פ בתור אֶת־בְּרִיתִי[b] שָׁלוֹם[c]׃ 13 וְהָיְתָה לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם 13
יג.[9]יג ר״פ[10] תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר [a]עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 14 וְשֵׁם 14
ל.ג ב חס וחד מל[11] יִשְׂרָאֵל הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן־סָלּוּא נְשִׂיא בֵּית־
נ חד מל וחד חס[12]. יג ר״פ[10]. ב אָב לַשִּׁמְעֹנִי׃ 15 וְשֵׁם הָאִשָּׁה [a]הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית[a] כָּזְבִּי[b] בַּת־צוּר 15
ל רֹאשׁ אֻמּוֹת [c]בֵּית־אָב[c] בְּמִדְיָן הִוא׃ פ 16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־ 16
17 18 ל.לט מל בתור מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17 צָרֹר[a] אֶת־הַמִּדְיָנִים וְהִכִּיתֶם אוֹתָם׃ 18 כִּי צֹרְרִים
ל.ל.ל הֵם לָכֶם בְּנֹכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־נָכְלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר־פְּעוֹר וְעַל־דְּבַר
נ כָּזְבִּי בַת־נְשִׂיא מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה בְּיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר־פְּעוֹר׃

[3]Mm 612. [4]Mm 976. [5]Mm 1664. [6]Mm 977. [7]Mm 915. [8]Mm 978. [9]Mm 762. [10]Mm 33. [11]Mm 979. [12]Mm 4134.

2 [a] ɯ נה– ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וו– ‖ **3** [a] ɯ pr מִבְּנֵי ‖ **4** [a–a] ɯ אמר ויהרגו את האנשים הנצמדים לבעל פעור (cf 5) ‖ [b–b] prp רָשְׁעֵי ה׳; l הָרָשָׁעִים? ‖ [c] = et luxa? α′ *ἀνάπηξον*, σ′ *κρέμασον*, 𝔘(𝔗𝔘) *suspende*, 𝔖 *wprs'* = expone, 𝔊 *παραδειγμάτισον* ‖ **5** [a] l c ɯ[Mss]𝔊 שִׁבְטֵי? ‖ [b] ɯ pr את ‖ **6** [a–a] 𝔊 *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρός*; pro אחיו prp אָחֶלוֹ cf Gn 31,25b ‖ **8** [a–a] crrp? ex אל־הקבה, quod ex aα falso repetitum; 𝔖 *bqlft'* = בַּקֻּבָּה ‖ **9** [a–a] 1 Cor 10,8: 23000 ‖ **12** [a] 𝔏(𝔖) *dixi*, 𝔊 *ειπον* = *εἶπον*?, l prb אֹמַר ‖ [b] 𝔊*𝔖 sine suff ‖ [c] 𝔅 mlt Mss ו min; l שְׁלוֹם? ‖ **13** [a] prp וְכִפֶּר ‖ **15** [a–a] tr vb ‖ [b] ɯ[Mss] ית– ‖ [c–c] gl? ad אמות ‖ **17** [a] ɯ צררו (cf 15,35[a]).

19 וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה ס **26** 1 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל
2 אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר: 2 שְׂאוּ֩ אֶת־רֹ֨אשׁ | כָּל־עֲדַ֜ת בְּנֵי־ יא ר״פ
יִשְׂרָאֵ֗ל מִבֶּן֙ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֔ה וָמַ֖עְלָה לְבֵ֣ית אֲבֹתָ֑ם כֹּ֖ל יֹצֵ֥א צָבָ֖א בְּיִשְׂרָאֵֽל: 3 וַיְדַבֵּ֨ר[a] מֹשֶׁ֜ה וְאֶלְעָזָ֣ר הַכֹּהֵ֗ן אֹתָם֙[b] בְּעַרְבֹ֣ת מוֹאָ֔ב עַל־ פ״ב ט רמפי וכל יחזק דכות׳[3]
4 יַרְדֵּ֖ן יְרֵח֣וֹ לֵאמֹ֑ר: 4 מִבֶּן֙ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֔ה וָמַ֖עְלָה כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֛ה יְהוָ֖ה
5 אֶת־מֹשֶׁ֑ה[a] וּבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הַיֹּצְאִ֖ים מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם: 5 רְאוּבֵ֖ן יא וכל ר״פ דכות׳[4]
בְּכֹ֥ור יִשְׂרָאֵ֛ל בְּנֵ֥י[a] רְאוּבֵ֖ן[b] חֲנֹ֣וךְ[c] מִשְׁפַּ֣חַת הַחֲנֹכִ֑י לְפַלּ֥וּא מִשְׁפַּ֖חַת גּ חס בלש׳[5]
6 הַפַּלֻּאִֽי: 6 לְחֶצְרֹ֖ן מִשְׁפַּ֣חַת הַחֶצְרֹנִ֑י לְכַרְמִ֖י מִשְׁפַּ֥חַת הַכַּרְמִֽי: ל. ל מל
7 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּחֹ֣ת הָרְאוּבֵנִ֔י[a] וַיִּהְי֖וּ פְּקֻדֵיהֶ֑ם שְׁלֹשָׁ֤ה וְאַרְבָּעִים֙ אֶ֔לֶף ד בטע
8 וּשְׁבַ֥ע מֵא֖וֹת וּשְׁלֹשִֽׁים: 8 וּבְנֵ֣י[a] פַלּ֔וּא אֱלִיאָֽב: 9 וּבְנֵ֣י אֱלִיאָ֔ב טד פסוק בתור[6]
9 נְמוּאֵ֥ל[a] וְדָתָ֖ן[b] וַאֲבִירָ֑ם הוּא־דָתָ֣ן וַאֲבִירָ֗ם קְרִאֵ֤י[c] הָעֵדָה֙ אֲשֶׁ֣ר ג׳. קריאי ק
הִצּ֣וּ[d] עַל־מֹשֶׁ֔ה וְעַל־אַהֲרֹ֖ן בַּעֲדַ֣ת־קֹ֑רַח בְּהַצֹּתָ֖ם[e] עַל־יְהוָֽה: ל. ל. לא[e]
10 וַתִּפְתַּ֤ח הָאָ֙רֶץ֙ אֶת־פִּ֔יהָ וַתִּבְלַ֥ע אֹתָ֖ם[a] וְאֶת־קֹ֑רַח[a] בְּמ֥וֹת הָעֵדָ֛ה ל
11 בַּאֲכֹ֥ל הָאֵ֖שׁ אֵ֥ת[b] חֲמִשִּׁ֣ים וּמָאתַ֑יִם וַיִּהְי֖וּ לְנֵֽס: 11 וּבְנֵי־קֹ֖רַח ל
12 לֹ֥א מֵֽתוּ: ס 12 בְּנֵ֣י שִׁמְעוֹן֮ לְמִשְׁפְּחֹתָם֒[a] לְנְמוּאֵ֣ל[b] מִשְׁפַּ֣חַת ז בטע בעי׳
13 הַנְּמוּאֵלִ֑י לְיָמִ֗ין מִשְׁפַּ֣חַת הַיָּמִינִ֔י לְיָכִ֖ין[c] מִשְׁפַּ֥חַת הַיָּכִינִֽי: 13 לְזֶ֖רַח[a] ל. ל
14 מִשְׁפַּ֣חַת הַזַּרְחִ֑י לְשָׁא֖וּל מִשְׁפַּ֥חַת הַשָּׁאוּלִֽי: 14 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּחֹ֣ת הַשִּׁמְעֹנִ֔י[a] ד בטע
15 שְׁנַ֥יִם וְעֶשְׂרִ֖ים אֶ֣לֶף וּמָאתָֽיִם: ס 15 בְּנֵ֣י[a] גָ֔ד לְמִשְׁפְּחֹתָ֖ם[b] לְצְפ֑וֹן ז בטע בעי׳
16 מִשְׁפַּ֣חַת הַצְּפוֹנִ֗י[b] לְחַגִּ֤י מִשְׁפַּ֣חַת הַחַגִּי֙ לְשׁוּנִ֔י מִשְׁפַּ֥חַת הַשּׁוּנִֽי: 16 לְאָזְנִ֖י[a] ב בתרי לישנ׳[9]. ל. ל. ל
17 מִשְׁפַּ֣חַת הָאָזְנִ֑י לְעֵרִ֗י[b] מִשְׁפַּ֥חַת הָעֵרִֽי: 17 לַאֲרֹ֖וד[a] מִשְׁפַּ֥חַת הָאֲרֹדִֽי ל. ל
18 לְאַרְאֵלִ֖י[b] מִשְׁפַּ֣חַת הָאַרְאֵלִ֑י: 18 אֵ֚לֶּה֙ מִשְׁפְּחֹ֣ת בְּנֵי־גָ֔ד[a] לִפְקֻדֵיהֶ֖ם[c] ל. ל. ג[10]
19 אַרְבָּעִ֥ים אֶ֛לֶף וַחֲמֵ֥שׁ מֵא֖וֹת: ס 19 בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה עֵ֥ר וְאוֹנָ֖ן וַיִּמְלָֽת

Cp 26 [1]Mm 836. [2]Mm 664. [3]Mm 136. [4]Mm 470. [5]Mm 176. [6]Mm 750. [7]Mm 925. [8]Mm 486. [9]Mm 980. [10]Mm 985.

Cp 26,1 [a] ומ וידבר ‖ **3** [a] l וַיִּפָּקֵד (al וַיִּסָּפְרוּ cf 𝔗𝔘𝔍 et 𝔖 4 init) ‖ [b] > 𝔊*; l וּמֹז ‖ [c] dl; cf [a] ‖ **4** [a] huc tr : ‖ **5** [a] Ms ms𝔊 *(δέ)* וּבְ׳ ‖ [b] ins למשפחתם ut 12.15 etc ‖ [c] l לַח׳ ut 12.15 etc ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd הָרְאוּ׳ ‖ **8** [a] Seb וּבֶן, ומ בני ‖ **9** [a] dl (ex 12) ‖ [b] l c nonn Mss ומ ד׳ ‖ [c] K קְרוּאֵי cf 𝔊 *ἐπίκλητοι*, Q מסע קְרִיאֵי cf 1,16 ‖ [d] ומ הועדו (pro נוֹעֲדוּ?) ‖ [e] ומ בהועדתם ‖ **10** [a–a] ומ הארץ cf [b] ‖ [b] ומ + קרח ואת ‖ **12** [a] ומ –פחת ‖ **13** [a] Gn 46,10 Ex 6,15 לְזֶרַח ‖ [b] 𝔖 *jmnw'jl* = לימ׳ cf Gn 46,10 Ex 6,15 ‖ [c] 1 Ch 4,24 יָרִיב ‖ **14** [a] ins לְפָקְדֵיהֶם cf 𝔊 et (7.)18 etc ‖ **15** [a] 𝔊 15–18 post 27 ‖ [b] Gn 46,16 et 𝔖 לְצִפְיוֹן, הַצְּפִיוֹנִי ‖ **16** [a] Gn 46,16 אֶצְבֹּן ‖ [b] pro ערי msm𝔊𝔖 עַדִּי ‖ **17** [a] Gn 46,16 𝔖 –דִּי ‖ [b] ומ ארולי 𝔊(𝔙) *Αριηλ (Αριηλι)* ‖ **18** [a] > Ms ms𝔊^{Mss}𝔙.

ז בטע בעינ׳ עֵ֖ר וְאוֹנָ֑ן בְּאֶ֥רֶץ כְּנָֽעַן׃ 20 וַיִּהְי֛וּ בְּנֵֽי־יְהוּדָ֖ה לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם לְשֵׁלָ֗ה 20
מִשְׁפַּ֚חַת הַשֵּׁלָנִ֔י לְפֶ֖רֶץ מִשְׁפַּ֣חַת הַפַּרְצִ֑י לְזֶ֖רַח מִשְׁפַּ֥חַת הַזַּרְחִֽי׃
ל חס 21 וַיִּהְי֥וּ בְנֵי־פֶ֖רֶץ לְחֶצְרֹ֣ן מִשְׁפַּ֣חַת הַחֶצְרֹנִ֑י לְחָמ֗וּל[a] מִשְׁפַּ֚חַת 21
הַחֲמוּלִֽי׃[a] 22 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּח֣וֹת יְהוּדָ֔ה לִפְקֻדֵיהֶ֑ם שִׁשָּׁ֤ה וְשִׁבְעִים֙ אָ֔לֶף 22
ג בטע בעינ׳׳ וַחֲמֵ֥שׁ מֵא֖וֹת׃ ס 23 בְּנֵ֣י יִשָּׂשכָ֔ר לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם תּוֹלָ֗ע[a] מִשְׁפַּ֚חַת 23
ל. ל. ב חס ול בלישׁ[2] הַתּוֹלָעִ֔י לְפֻוָּ֖ה[b] מִשְׁפַּ֣חַת הַפּוּנִ֑י׃ 24 לְיָשׁ֖וּב מִשְׁפַּ֣חַת הַיָּשׁוּבִ֑י לְשִׁמְרֹ֖ן 24
מִשְׁפַּ֥חַת הַשִּׁמְרֹנִֽי׃ 25 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּח֣וֹת יִשָּׂשכָ֔ר לִפְקֻדֵיהֶ֑ם אַרְבָּעָ֥ה 25
ז בטע בעינ׳ וְשִׁשִּׁ֖ים אֶ֥לֶף וְשֶׁ֛לֶשׁ מֵא֥וֹת׃ ס 26 בְּנֵ֣י זְבוּלֻ֔ן לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם לְסֶ֖רֶד 26
ל. ל מִשְׁפַּ֣חַת הַסַּרְדִּ֔י לְאֵל֖וֹן מִשְׁפַּ֣חַת הָאֵל֑וֹנִי לְיַחְלְאֵ֖ל מִשְׁפַּ֥חַת הַיַּחְלְאֵלִֽי׃
ג[19] 27 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּח֣וֹת הַזְּבוּלֹנִ֔י[a] לִפְקֻדֵיהֶ֑ם שִׁשִּׁ֤ים אֶ֙לֶף֙ וַחֲמֵ֣שׁ מֵא֔וֹת׃[b] 27
28 28 בְּנֵ֣י יוֹסֵ֔ף לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם[a] מְנַשֶּׁ֖ה וְאֶפְרָֽיִם׃ 29 בְּנֵ֣י מְנַשֶּׁ֔ה לְמָכִ֖יר 29
מִשְׁפַּ֣חַת הַמָּכִירִ֑י וּמָכִ֖יר הוֹלִ֣יד אֶת־גִּלְעָ֔ד לְגִלְעָ֖ד[a] מִשְׁפַּ֥חַת הַגִּלְעָדִֽי׃
ל 30 אֵ֚לֶּה בְּנֵ֣י גִלְעָ֔ד אִיעֶ֖זֶר[a] מִשְׁפַּ֣חַת הָאִיעֶזְרִ֑י לְחֵ֖לֶק[b] מִשְׁפַּ֥חַת הַחֶלְקִֽי׃ 30
31 ל. ל 31 וְאַשְׂרִיאֵל֙[a] מִשְׁפַּ֣חַת הָאַשְׂרִאֵלִ֔י וְשֶׁכֶם֙[b] מִשְׁפַּ֣חַת הַשְּׁכְמִ֔י׃ 32 וּשְׁמִידָ֖ע[a] 31
32 מִשְׁפַּ֣חַת הַשְּׁמִידָעִ֑י וְחֵ֖פֶר[b] מִשְׁפַּ֣חַת הַחֶפְרִֽי׃ 33 וְצְלָפְחָ֞ד בֶּן־חֵ֣פֶר 33
סימן מ ו ח מ[14] לֹא־הָי֤וּ[a] לוֹ֙ בָּנִ֔ים כִּ֚י אִם־בָּנ֔וֹת וְשֵׁ֖ם בְּנ֣וֹת צְלָפְחָ֑ד מַחְלָ֥ה וְנֹעָ֖ה חָגְלָ֥ה
ד בטע. ג בעינ׳ מִלְכָּ֖ה[b] וְתִרְצָֽה׃ 34 אֵ֚לֶּה מִשְׁפְּח֣וֹת מְנַשֶּׁ֔ה וּפְקֻדֵיהֶ֖ם[a] שְׁנַ֣יִם 34
ז בטע בעינ׳ וַחֲמִשִּׁ֑ים אֶ֥לֶף וּשְׁבַ֖ע מֵאֽוֹת׃ ס 35 אֵ֚לֶּה[a] בְּנֵ֣י אֶפְרַ֔יִם לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם 35
ל. ל לְשׁוּתֶ֗לַח מִשְׁפַּ֣חַת הַשֻּׁתַלְחִי֙ לְבֶ֣כֶר[b] מִשְׁפַּ֣חַת הַבַּכְרִ֔י[c] לְתַ֖חַן מִשְׁפַּ֥חַת
ין[15] ר״פ בתור׳ וכל תלדות דכות ב מ ד. יג[16]. ל. ג[17] הַתַּחֲנִֽי׃ 36 וְאֵ֖לֶּה[a] בְּנֵ֣י שׁוּתֶ֑לַח לְעֶרָ֖ן[b] מִשְׁפַּ֥חַת הָעֲרָנִֽי׃ 37 אֵ֚לֶּה 36
37
מִשְׁפְּחֹ֣ת בְּנֵי־אֶפְרַ֔יִם לִפְקֻדֵיהֶ֑ם שְׁנַ֣יִם וּשְׁלֹשִׁ֤ים אֶ֙לֶף֙ וַחֲמֵ֣שׁ מֵא֔וֹת
ז בטע בעינ׳ אֵ֚לֶּה בְּנֵי־יוֹסֵ֔ף לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם׃ ס 38 בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן לְמִשְׁפְּחֹתָ֑ם לְבֶ֣לַע 38
ל. ל מִשְׁפַּ֣חַת הַבַּלְעִ֔י לְאַשְׁבֵּ֖ל[a] מִשְׁפַּ֣חַת הָאַשְׁבֵּלִ֑י לַאֲחִירָ֖ם מִשְׁפַּ֥חַת

[11]Mm 981. [12]Mm 4023 contra textum. [13]Mm 982. [14]Mm 983. [15]Mm 267. [16]Mm 984. [17]Mm 985.

21 [a] ‫ מ‬מואל–, מואלי–, 𝔊[Mss] *Ιαμουηλ, -λι* ‖ **23** [a] l c pc Mss ‫ מ𝔊‬לְתֹ׳ ‖ [b] mlt Mss 𝔊; ‫ מ𝔊𝔖𝔗‬לְפוּאָה, לִפּוּאִי cf 1Ch 7,1 ‖ **27** [a] ‫ מ𝔊‬זְבולן ‖ [b] 𝔊 huc tr 15—18 et 44—47 ‖ **28** [a] tr post מנשה in 29 ‖ **29** [a] > ‫ מ‬ ‖ **30** [a] ‫ מ𝔊‬אחיעזר, האחיעי׳; 𝔊[Mss] *τῷ Ἀχιεζερ*, l אֲ׳ ‖ [b] pc Mss ‫ מ𝔙‬וְחֵ׳ ‖ **31** [a] 𝔊 *τῷ Ἐσριηλ*, l לְאַ׳; ‫ מ‬אשׂריאל ‖ [b] 𝔊 *τῷ Συχεμ*, l לְשֶׁ׳ ‖ **32** [a] 𝔊 *τῷ Συμαερ*, l לְשֶׁ׳ ‖ [b] 𝔊[AF] *τῷ Οφερ*, l לְחֵ׳ ‖ **33** [a] ‫ מ‬היה ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 ומ׳ ‖ **34** [a] l c pc Mss ‫ מ𝔊‬לְפָ׳ ‖ **35** [a] ‫ מ𝔊‬וְא׳ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] ‫ מ‬לתחם 𝔊 *τῷ Ταναχ* ‖ **36** [a] mlt Mss ‫ מ𝔊‬א׳ ‖ [b] nonn Mss ‫ מ𝔊𝔖‬לעדן ‖ **38** [a] ‫ מ‬באל–, 𝔊 *Ἀσ(ο)υβηρ*.

39 הָאַחְרָמִי׃ 39 לְשֻׁפּוּפָם[a] מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי[b] לְחוּפָם מִשְׁפַּחַת ל.ל
40 הַחוּפָמִי[b]׃ 40 [a]וַיִּהְיוּ בְנֵי־בֶלַע אַרְדְּ[b] וְנַעֲמָן[a] מִשְׁפַּחַת[c] הָאַרְדִּי[c] ל.ל
41 לְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת הַנַּעֲמִי׃ 41 אֵלֶּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם[a] וּפְקֻדֵיהֶם[b] ל.ג בעי׳
42 חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ ס 42 אֵלֶּה[c] בְּנֵי־דָן ג בטע בעי׳[18]
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּחָם[a] מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי[a] אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת דָּן[b] לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ נ
43 כָּל־מִשְׁפַּחֹת הַשּׁוּחָמִי[b] לִפְקֻדֵיהֶם[c] אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע נ
44 מֵאוֹת׃ ס 44 [a]בְּנֵי[c] אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם[b] לְיִמְנָה[b] מִשְׁפַּחַת[c] הַיִּמְנָה ז בטע בעי׳. ל
45 לִישְׁוִי[d] מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה מִשְׁפַּחַת הַבְּרִיעִי׃ 45 [a]לִבְנֵי בְרִיעָה[a] ל.ל
46 לְחֶבֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכִּיאֵל מִשְׁפַּחַת הַמַּלְכִּיאֵלִי׃ 46 וְשֵׁם ל.ל.גּ ר״פ[19]
47 בַּת־אָשֵׁר שָׂרַח׃[a] 47 אֵלֶּה[c] מִשְׁפְּחֹת[c] בְּנֵי־אָשֵׁר[c] לִפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה ג[20]
48 וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ ס 48 בְּנֵי[c] נַפְתָּלִי[c] לְמִשְׁפְּחֹתָם ב[21] בסיס וחד מן ג[18] בטע בעי׳
49 לְיַחְצְאֵל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצְאֵלִי לְגוּנִּי מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי׃ 49 לְיֵצֶר מִשְׁפַּחַת ל
50 הַיִּצְרִי לְשַׁלֻּם[a] מִשְׁפַּחַת הַשַּׁלְמִי׃ 50 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם[a]
51 וּפְקֻדֵיהֶם[b] חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ 51 אֵלֶּה[c] פְּקוּדֵי ג בעי׳
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וְאֶלֶף שְׁבַע[a] מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ פ ה בּ קמ׳ ונ פת׳[22]
ס(נד) 52 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 53 לָאֵלֶּה תֵּחָלֵק[a] הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה ה[23]
54 בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת׃ 54 לָרַב תַּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ ט מל בחור׳[24]
55 לְפִי פְקֻדָיו יִתֵּן נַחֲלָתוֹ׃ 55 אַךְ־בְּגוֹרָל יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁמוֹת ו. ז[25]
56 מַטּוֹת־אֲבֹתָם יִנְחָלוּ׃[a] 56 עַל־פִּי הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק[a] נַחֲלָתוֹ בֵּין רָב ל[26]
57 לִמְעָט׃ ס 57 [a]וְאֵלֶּה[c] פְּקוּדֵי[a] הַלֵּוִי[b] לְמִשְׁפְּחֹתָם[c] לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת ן[27] ר״פ בחור וכל תלדות דכות ב מ ד. ז
58 גֵּרְשֹׁנִי לְקְהָת מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמְּרָרִי׃ 58 אֵלֶּה ל
מִשְׁפְּחֹת[c] לֵוִי[a] מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי מִשְׁפַּחַת[b] הַחֶבְרֹנִי[c] מִשְׁפַּחַת[b] הַמַּחְלִי[c]

[18] Mm 981. [19] Mm 33. [20] Mm 985. [21] Mm 835. [22] Mm 986. [23] Mm 232. [24] Mm 834. [25] Mm 723. [26] Mm 3577. [27] Mm 267.

39 [a] G *τῷ Σωφαν*, l c pc Mss 𝔪GSℭ𝔙 לְשׁוּפָם ‖ [b–b] > G*; S in 40 ‖ **40** [a–a] > 𝔪 ‖ [b] G *Ἀδαρ*, 1Ch 8,3 אַדָּר; S *'rwd* ‖ [c–c] > G*; pr c 𝔪G^{Oy}𝔙 לְאַרְדְּ ‖ **41** [a] dl c S ‖ [b] l c 𝔪GS לְפָּ ‖ **42/43** [a] G *Σαμ*, G^{A} *Σαμειδη, -ηι* ‖ [b–b] add ‖ [c] 𝔪 וּפ (cf 34.41) ‖ **44** [a] cf 27[b] ‖ [b] G *τῷ Ιαμιν* ‖ [c] G *ὁ Ιαμινι*; Ms 𝔪 ני– = הַיְמִנִי? ‖ [d] 𝔪 יִשְׁוָה cf Gn 46,17, G *Ιεσου, -ουι* ‖ **45** [a–a] > pc Mss 𝔪G ‖ **46** [a] pc Mss סרח ‖ **49** [a] 𝔪 לשלום ‖ **50** [a.b] cf 41[a.b] ‖ **51** [a] nonn Mss Seb 𝔪G*S וש׳ ‖ **53** [a] prp תְּחַלֵּק cf 54a ‖ **55** [a] 𝔪 יחנ׳, 𝔪[Mss] תחנ׳ ‖ **56** [a] 𝔪 ׳, G *μεριεῖς* ‖ **57** [a–a] G* *καὶ υἱοὶ* ut 11 etc ‖ [b] 𝔪SℭJ הלוים ‖ **58** [a] 𝔪G pr בְּנֵי, SℭJ ut 57[b] ‖ [b] 𝔪 ומ׳ ‖ [c–c] > G*.

ל . ל חס[28] . יג ר״פ[29]
59 מִשְׁפַּחַת[d] הַמּוּשִׁי[c] מִשְׁפַּחַת[d] הַקְּרְחִי וּקְהָת הוֹלִד אֶת־עַמְרָם: 59 וְשֵׁם
ג[30]
אֵשֶׁת עַמְרָם יוֹכֶבֶד בַּת־לֵוִי אֲשֶׁר יָלְדָה אֹתָהּ[a] לְלֵוִי בְּמִצְרָיִם וַתֵּלֶד
ב . ל[31] . ג[32]
לְעַמְרָם אֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֶת מִרְיָם אֲחֹתָם: 60 וַיִּוָּלֵד לְאַהֲרֹן 60
אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת[a]־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר: 61 וַיָּמָת נָדָב 61
ב חד מל וחד חס
וַאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ־זָרָה לִפְנֵי יְהוָה[a]: 62 וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם שִׁלְשָׁה 62
ד[33]
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה כִּי לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ
כא[34]
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־נִתַּן לָהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 63 אֵלֶּה 63
פְקוּדֵי מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת
כט בתור
מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ: 64 וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה אִישׁ מִפְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן 64
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר סִינָי: 65 כִּי־אָמַר יְהוָה 65
ל[35] באור וכל קריא דכות ב מ ב . ה[36]
לָהֶם מוֹת[a] יָמֻתוּ[a] בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־
יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן: ס

27 1 וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר[a] בֶּן־ 27
יא[1] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב . ל בתור . סימן מ נ ג ו[2]
מְנַשֶּׁה[a] לְמִשְׁפְּחֹת מְנַשֶּׁה[b] בֶּן־יוֹסֵף וְאֵלֶּה[c] שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה נֹעָה[d]
ל ר״פ
וְחָגְלָה[e] וּמִלְכָּה[f] וְתִרְצָה: 2 וַתַּעֲמֹדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר 2
ד חס בתור כת כן[3] . ב
הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם וְכָל־הָעֵדָה פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר: 3 אָבִינוּ 3
לא[4]
מֵת בַּמִּדְבָּר[a] וְהוּא לֹא־הָיָה בְתוֹךְ הָעֵדָה הַנּוֹעָדִים עַל־יְהוָה בַּעֲדַת־
קֹרַח כִּי־בְחֶטְאוֹ מֵת[a] וּבָנִים לֹא־הָיוּ[b] לוֹ: 4 לָמָּה יִגָּרַע שֵׁם־אָבִינוּ 4
מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֵּן תְּנָה[a]־לָּנוּ אֲחֻזָּה[b] בְּתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ:
5 6
ל גרון רבתי . ה
5 וַיַּקְרֵב מֹשֶׁה אֶת־מִשְׁפָּטָן[a] לִפְנֵי יְהוָה: ס 6 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־ 5 6
ג[5]
מֹשֶׁה לֵאמֹר: 7 כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד דֹּבְרֹת[a] נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם[a] אֲחֻזַּת 7
ג נקיבה . ז[6] . יז[7] . ח[8]
נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶם[b] וְהַעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן: 8 וְאֶל־ 8
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ וְהַעֲבַרְתֶּם[a]

[28] Mm 4032. [29] Mm 33. [30] Mm 987. [31] ותד את מרים 1Ch 4,17. [32] Mm 342. [33] Mm 837. [34] Mm 2838. [35] Mm 988. [36] Mm 989. Cp 27 [1] Mm 3361. [2] Mm 983. [3] Mm 1367. [4] Mm 486. [5] Mm 1898. [6] Mm 1043. [7] Mm 190. [8] Mm 585.

58 [d] מ׳ ומ ‖ [e.f] 𝔐G invers ‖ **59** [a] l אָמָה; > 𝔎𝔗[J]; G τούτους; 𝔖𝔙 יָלְדָה pro א׳ ‖ **60** [a] mlt Mss G𝔖𝔙 ואת ‖ **61** [a] G + ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινα cf 64 ‖ **65** [a] nonn Mss 𝔐[Mss] יומתו ‖ **Cp 27,1** [a–a] > G ‖ [b–b] > 𝔙 ‖ [c] G τῶν υἱῶν = לִבְנֵי ‖ [d] pc Mss 𝔐G𝔖𝔎𝔗𝔙 נ׳ ‖ [e] nonn Mss 𝔐 ח׳ ‖ [f] nonn Mss 𝔐 מ׳ ‖ **3** [a] 𝔐 + אָבִיהוּ ‖ [b] 𝔐 היה cf 26,33 ‖ **4** [a] l c 𝔐G𝔙 תְּנוּ ‖ [b] 𝔐 זת נחלה– ut 7 ‖ **5** [a] sic 𝔐𝔘 (ן maj) ‖ **6** [a] 2 Mss 𝔐G וַיְדַבֵּר ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔐 לָהֶן ‖ [b] mlt Mss 𝔐 –הֶן ‖ **8** [a] 𝔐S וּנְתַתֶּם.

9 אֶת־נַחֲלָתוֹ לִבְתּוֹ׃ 9 וְאִם־אֵין לוֹ בַּת וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו׃
10 וְאִם־אֵין לוֹ אַחִים וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו׃ 11 וְאִם־אֵין
אַחִים לְאָבִיו וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לִשְׁאֵרוֹ[a] הַקָּרֹב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ ב בתור
וְיָרַשׁ[b] אֹתָהּ[c] וְהָיְתָה[d] לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה ל בטע בתור . ג[9]
אֶת־מֹשֶׁה׃ ס

12 וַיֹּאמֶר[a] יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה[b] עֲלֵה אֶל־הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה יו וכל אל הר תכרמל
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 13 וְרָאִיתָהּ אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ דכות[10]
ל מל[11] . ג[12]
אֶל־עַמֶּיךָ[a] גַּם־אָתָּה כַּאֲשֶׁר נֶאֱסַף אַהֲרֹן אָחִיךָ׃ 14 כַּאֲשֶׁר[a] מְרִיתֶם ג מל בתור[13] . ג ב פת
וחד קמ . ב חס את[14]
פִּי[b] בְּמִדְבַּר־צִן בִּמְרִיבַת הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי[c] בַּמַּיִם לְעֵינֵיהֶם הֵם ב
מֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן׃ פ 15 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה ל סה[a]
16 לֵאמֹר׃ 16 יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר[a] אִישׁ עַל־הָעֵדָה׃ ד . ז[15]
17 אֲשֶׁר־יֵצֵא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וַאֲשֶׁר ב[16]
18 יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רֹעֶה׃ 18 וַיֹּאמֶר ח[17] . ט בטע בסיפ
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אִישׁ[a] אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ
19 וְסָמַכְתָּ אֶת־יָדְךָ עָלָיו׃ 19 וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי
20 כָּל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ 20 וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן[a] ב בליש חד חס וחד
מן ד מל בליש . ל
21 יִשְׁמְעוּ[b] כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 21 וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל יו וכל לפני ולפני דכות
לוֹ בְּמִשְׁפַּט הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו יֵצְאוּ[a] וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ[a] הוּא יו[18]
22 וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־הָעֵדָה׃ 22 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה יו . ב[19]
אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־ ב וחס
23 הָעֵדָה׃ 23 וַיִּסְמֹךְ אֶת־יָדָיו[a] עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר[b] יְהוָה [c]בְּיַד־
מֹשֶׁה[c]׃ פ

28 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 צַו[a] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ

[9] Mm 990. [10] Mm 385. [11] Mm 1713. [12] Mm 4262. [13] Mm 1010. [14] Mm 991. [15] Mm 927. [16] Mm 1162. [17] Mm 777. [18] Mm 98. [19] Mm 1436.

11 [a] S(V) *l'jn' d* = לַאֲשֶׁר ‖ [b] 𝔪 וְיִירַשׁ ‖ [c] 𝔪 (G?)S אֹתוֹ ‖ [d-d] 1 וַתְּהִי? (vel וֹז = et erat?) cf bβ ‖ **12** [a] 𝔪 ut 6[a] ‖ [b] Ms 𝔪 + לאמר cf 6 ‖ **13** [a] 𝔪 Vrs עמך ‖ **14** [a] 𝔪 אשר ‖ [b] 𝔪 את פי ‖ [c] S(V) *wl' qdštwnnj* = וְלֹא־קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי cf Dt 32,51; G + *οὐχ ἡγιάσατέ με* ‖ **16** [a] 𝔪 הַב׳ cf 16,22 ‖ **18** [a] 𝔪 הָא׳ ‖ **20** [a] 𝔪 ול׳ ‖ [b] 𝔪 עון–; ins c GS ℭ[J]V לו? ‖ **21** [a] 𝔪V sg ‖ **23** [a] 2 Mss 𝔐S יָדוֹ cf 18 ‖ [b] nonn Mss GℭJV צִוָּה cf 22a ‖ [c-c] > V; nonn Mss GℭJ את־מ׳ cf [b]; 𝔪 + וַיֹּאמֶר אֵלָיו et Dt 3,21b.22 ‖ **Cp 28,2** [a] 𝔪[Mss] צוי.

אֱלֹהֵיכֶם אֶת־קָרְבָּנִי[b] לַחְמִי[c] לְאִשַּׁי רֵיחַ[d] נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב ל . ח וכל אשה ריח ניחח דכורת . ל
לִי בְּמוֹעֲדוֹ[e]: 3 וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה[a] אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ 3 ג³ מל ב² מנה בחור . ל בעינ
לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה[b] תָּמִיד: 4 אֶת־ 4 ג³
הַכֶּבֶשׂ אֶחָד[a] תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין ל . ד⁴
הָעַרְבָּיִם: 5 וַעֲשִׂירִית[a] הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית[b] 5 ל מל בחור . ו רפי⁶
רְבִיעִת הַהִין: 6 עֹלַת תָּמִיד הָעֲשִׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה 6 ה⁵ . ב חד חס וחד מל⁷ . ב בסיפ . ז⁸
לַיהוָה: 7 וְנִסְכּוֹ[a] רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ 7 ד⁴
שֵׁכָר[b] לַיהוָה: 8 וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבַּיִם כְּמִנְחַת 8 ב
הַבֹּקֶר[a] וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: פ 9 וּבְיוֹם 9
הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה ד פת וכל שבת שבתון דכורת⁹ . ב¹⁰
בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: 10 עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ[a] עַל־עֹלַת הַתָּמִיד 10 ב¹¹ . ה¹²
וְנִסְכָּהּ[b]: ס 11 וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים 11
בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: ה ג מל וב חס¹³ . ב¹⁴
12 וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי 12
עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: 13 וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן 13
סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה ח וכל אשה ריח ניחח דכורת
לַיהוָה: 14 וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה[a] לַפָּר[b] וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל[b] 14 ד חס בלית
וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ[c] יַיִן[d] זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ[e] בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: 15 ב¹⁵
15 וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה[a] 15 לו¹⁶
וְנִסְכּוֹ[b]: ס 16 וּבַחֹדֶשׁ[a] הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ ה ר״פ . סד
פֶּסַח לַיהוָה: 17 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים ג ר״פ¹⁷
מַצּוֹת יֵאָכֵל: 18 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ[a] כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה ג¹⁸ . סד

Cp 28 [1]Mm 3003. [2]Mm 3727. [3]Mm 875. [4]Mm 576. [5]Mm 577. [6]Mm 578. [7]Mm 992. [8]Mm 574. [9]Mm 806. [10]Jes 66,23. [11]Mm 993. [12]Mm 1001. [13]Mm 999. [14]Mm 1003. [15]Mm 443. [16]Mm 210. [17]Mm 792. [18]Mm 994.

2 [b] G(S) *τὰ δῶρά μου* = נַי–; sic l? ‖ [c] l prb לחמי cf 24 ‖ [d–d] G *καρπώματά μου εἰς ὀσμήν* l אשי לרי ‖ [e] 𝔪 דיו–, G *ἐν ταῖς ἑορταῖς μου* = דֵי– cf Lv 23,2 ‖ **3** [a] 𝔪 האש ‖ [b] l c pc Mss 𝔪 עֹלַת ut 6.15 ‖ **4** [a] l c 𝔪 הָאֶ֫חָד? ‖ **5** [a] G *καὶ ποιήσεις τὸ δέκατον*, l וַעֲשִׂיתָ 'עש? (hpgr) ‖ [b] > 𝔪G* ‖ **7** [a] G^{Mss} σ′(SV) + *τοῦ οἴνου*, ins יַיִן ‖ [b] ST leg vinum vetus ‖ **8** [a] G *αὐτοῦ* ‖ **10** [a] 𝔪STᵀ בְּשַׁבָּת ‖ [b] 𝔪 כיהם– ‖ **14** [a] l c 𝔪SV יֵין ‖ [b] 𝔪G + הָאֶחָד (G id in 20) ‖ [c] G + *τῷ ἑνί* = האחד cf [b] ‖ [d] dl, cf SV ‖ [e] 𝔪 הח' ‖ **15** [a] 𝔪 יעשו ‖ [b] 𝔪 ut 10[b] ‖ **16** [a] 𝔪 בַּ' ‖ **17** [a] Ms 𝔪G תֹּאכְלוּ ut Lv 23,6 ‖ **18** [a] pc Mss G + יִהְיֶה לָכֶם (ex 25).

19 לֹא תַעֲשׂוּ׃ 19 וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנָיִם
20 וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ 20 וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל תַּעֲשׂוּ׃
21 עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ 22 וּשְׂעִיר
23 חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ 23 מִלְבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת
24 הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה׃ 24 כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים
לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃
25 וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא
26 תַּעֲשׂוּ׃ ס 26 וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה
בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
27 וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנָיִם
28 אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃ 28 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה
בַּשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃
29 עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ 30 שְׂעִיר עִזִּים
31 אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ 31 מִלְבַּד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ
29 תְּמִימִם יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם׃ פ **29** ׀ וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם
2 תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם׃ 2 וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר בֶּן־
3 בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ 3 וּמִנְחָתָם
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃
4 וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ 5 וּשְׂעִיר־עִזִּים
6 אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ 6 מִלְבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת

19 Mm 1001. 20 Mm 996. 21 Mp sub loco. 22 Mm 1002. 23 Mm 1000. 24 Mm 875. 25 Mm 995. 26 Mm 210. 27 Mm 2977. 28 Mm 3661. 29 Mm 574. 30 Mm 876. Cp 29 1 Mm 997. 2 Mm 574. 3 Mm 998. 4 Mm 999.

21 a pc Mss ms𝔖 וְע׳ ‖ b > 2 Mss ms𝔙, cf 𝔖 ‖ **22** a–a 2 Mss ms𝔊𝔖 עִזִּים אחד לְחַ׳ ut 15.30 etc ‖ **23** a > 𝔊* ‖ b–b > 𝔙(𝔊 ad init 24) ‖ **24** a–a ms invers ‖ b ms𝔊 הִי׳ ‖ c ms𝔊𝔖 לְר׳ (אִשֶּׁה) ‖ d ms יעשׂו cf 15, 𝔊 *ποιήσεις* ‖ e ms ut 10.15 ‖ **26** a ms בְּ׳ ‖ **27** a ms אִשֶּׁה ר׳ cf 24 ‖ b mlt Mss ms𝔖𝔗ʲ וְא׳ ‖ c–c ms𝔊^{Mss}𝔖𝔗(𝔙) invers ut 𝔐 11 etc ‖ d ins c ms תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם, 𝔊 (cf 𝔙) + *ἀμώμους* cf 31 ‖ **28** a mlt Mss ms𝔊𝔖 וּשׂ׳ ‖ **29** a pc Mss ms𝔖 וְע׳ ! ‖ **30** a pc Mss ms𝔊𝔖𝔙 וּשׂ׳ ‖ b ins c pc Mss ms𝔊 לְחַטָּאת? ut 15 etc ‖ **31** a Ms ms תָּה– ut 29,11 ‖ b–b dl cf 27d ‖ **Cp 29,2** a nonns Mss וְא׳ ‖ **3** a nonn Mss ms𝔊𝔖𝔗ʲ וּשׂ׳ (cf 28,28) id 9.14 ‖ **4** a ms𝔊 עשרון ‖ **5** a nonn Mss ms𝔊𝔖𝔗ʲ לְחַ׳, id 11.16.19.25.

ג. יז[5] הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם[a] כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ ס

ל 7 וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־ 7

ת וכל אשה ריח ניחח דכות׃ נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־[a]מְלָאכָה[b] לֹא תַעֲשׂוּ׃ 8 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ 8

ד[6]. ג בעינ׳ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל[a] אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃

יִהְיוּ לָכֶם׃ 9 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי 9

ג[7] עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ 10 עִשָּׂרוֹן[a] עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת 10

ב בעינ׳[8]. ז[9] פת וכל תרי עשר דכות׃ ב מ א הַכְּבָשִׂים׃ 11 שְׂעִיר[a]־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים

ג ב מנה ס״ם. ג ר״פ[10] וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ[b] וְנִסְכֵּיהֶם[c]׃ פ 12 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם 12

לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי[a] מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא

תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם[b] חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים׃ 13 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֶּׁה

ה[11] רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים[a] בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים

בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ[b]׃ 14 וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן

ב בטע[12] שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים[a] שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים

ה[13] ג מל רב חס וחד מן ה[14] ה׳ נקוד י מנה בתור. ב׳ לָאַיִל הָאֶחָד לִשְׁנֵי הָאֵילִם׃ 15 וְעִשָּׂרוֹן[a] עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד 15

ל. ג לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים[b] תְּמִימִם׃ 16 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטַּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ[a] וְנִסְכָּהּ[b]׃ 16

ד בעינ׳[15]. ה[11] וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר[a] שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים 17 ס

שְׁנֵי עָשָׂר תְּמִימִם׃ 18 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃

ג. ב מנה ס״פ 19 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ[a] וְנִסְכֵּיהֶם[b]׃

ל ר״פ[16] 20 וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים ס

בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ 21 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים

לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 22 וּשְׂעִיר[a] חַטָּאת אֶחָד

[5]Mm 574. [6]Mm 998. [7]Mm 1000. [8]Mm 876. [9]Mm 676 [10]Mm 792. [11]Mm 1001. [12]Mm 1002. [13]Mm 999. [14]Mm 1003. [15]Mm 1004. [16]Mm 877.

6 [a] 𝔪 וְנִסְכֵּיהֶ ‖ **7** [a] 𝔐𝔊𝔖 וְכָל ‖ [b] pc Mss 𝔊[Mss]𝔖𝔗 עֲבֹדָה לְאֹכֶת– ut 12.35 ‖ **8** [a] pc Mss וְא׳ ‖ **10** [a] pc Mss 𝔪𝔖 וְע׳ ‖ **11** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 וש׳ ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗[J] תָּם– ‖ [c] 𝔪 ut 6[a] ‖ **12** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖 + הַזֶּה ‖ [b] pc Mss 𝔊* + אֹתוֹ ‖ **13** [a] 𝔊 pr τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ‖ [b] 𝔪 + לכם ‖ **14** [a] l c 𝔪𝔊 הַפָּ׳ ‖ **15** [a] sic וז (י punct extr) ‖ [b] l c 𝔪𝔊 הַכִּ׳ et ins c 𝔪 וְנִסְכֵּיהֶם ‖ **16** [a] mlt Mss 𝔪𝔖𝔙 ומ׳ (ut 6), id 25.31.34 ‖ [b] 𝔪 ut 6[a] ‖ **19** [a] nonn Mss 𝔗[J] תָּם– ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔙 כָּהּ–, 𝔪 ut 6[a] ‖ **22** [a–a] 𝔪𝔊𝔖𝔙 עִזִּים א׳ לְחַ׳, id 28 etc.

23 מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ס 23 וּבַיּוֹם ׀ הָרְבִיעִי ג ר״פ17
פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃
24 מִנְחָתָם[a] וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ ג ר״פ18
25 וּשְׂעִיר־עִזִּים ׀ אֶחָד ׀ חַטָּאת ׀ מִלְבַד ׀ עֹלַת ׀ הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ג. ד בעינ19
ס 26 וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־
27 שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ 27 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
28 וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 28 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת
29 הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ ס 29 וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם
30 שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ 30 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
31 לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 31 וּשְׂעִיר חַטָּאת
32 אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכֶּיהָ[a]׃ פ 32 וּבַיּוֹם ה בעינ19. ל
הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
33 תְּמִימִם׃ 33 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם ב פסוק בתור כל ס״ת ס20
34 כְּמִשְׁפָּטָם[a]׃ 34 וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ סימן בן ז מ׳ פ21.
ה בעינ19
35 וְנִסְכָּהּ׃ פ 35 בַּיּוֹם[a] ׀ הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת ג ר״פ22
36 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ 36 וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר
37 אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ 37 מִנְחָתָם[a] ג ר״פ18
38 וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ 38 וּשְׂעִיר
39 חַטָּאת אֶחָד מִלְבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃ 39 אֵלֶּה
תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם ב חד מל וחד חס23
30 וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ 30 1 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי ל. ל. ל
יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ פ קסח
סדר פרשה נז 2 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר עה
3 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ 3 אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ־הִשָּׁבַע[a] שְׁבֻעָה ל בטע
לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ[b] כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃ ת[1]

17 Mm 3920. 18 Mm 1007. 19 Mm 1004. 20 Mm 1005. 21 Okhl 293. 22 Mm 1006. 23 Mm 918.
Cp 30 1 Mm 1008.

24 [a] mlt Mss ωSV ומ׳, id 37 || **31** [a] nonn Mss SCᵘV ונסכה cf 16 etc || **33** [a] nonn Mss ωV sine suff || **35** [a] nonn Mss ωG*S ובי׳ || **37** [a] mlt Mss ωSV ומ׳ || **Cp 30,3** [a] l יר? || [b] ω ריק—.

כג . ל . ג וחס בתור

4 וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ׃ 4
5 וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נִדְרָהּ וֶאֱסָרָהּ[a] אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ 5
לָהּ אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר[b] אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ
יָקוּם[c]׃ 6 וְאִם־הֵנִיא[a] אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ 6

כג בתור אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם[b] וַיהוָה[c] יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ
אֹתָהּ׃ 7 וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ[a] מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ 7

כה[2] אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ׃ 8 וְשָׁמַע אִישָׁהּ[a] בְּיוֹם שָׁמְעוֹ[a] וְהֶחֱרִישׁ לָהּ 8

ל . ל חס . ז חס[3] וְקָמוּ[a] נְדָרֶיהָ[b] וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקֻמוּ׃ 9 וְאִם בְּיוֹם 9

יא[4] . כה[2] . יב[5] מל ב מנה בתור וכל יהושע שפטים ויחזק דכות׳ ב מ ג שָׁמְעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ[a] וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ[b] אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת[c] מִבְטָא

כג בתור . ה שְׂפָתֶיהָ[a] אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ[d] וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ׃ 10 וְנֵדֶר אַלְמָנָה 10

ב . כה[2] וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃ 11 וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ 11

ל . כה[2] . ז חס ג מנה בלישׁ נָדָרָהּ אוֹ־אָסְרָה אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה׃ 12 וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ 12
לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר[a] אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־

כה[2] נַפְשָׁהּ יָקוּם[b]׃ 13 וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא 13

ל . כה[2] . ל . כב בתור שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאֵסַר[a] נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם[b] אִישָׁהּ הֲפֵרָם וַיהוָה יִסְלַח־

ה . ה[5] . ב חד מל וחד חס[7] . כה[2] לָהּ׃ 14 כָּל־נֶדֶר וְכֹל שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ 14

כה[2] . ב[3] יְפֵרֶנּוּ׃ 15 וְאִם־הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־ 15
כָּל־נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת־כָּל־אֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם כִּי־הֶחֱרִשׁ

ז חס ג מנה בלישׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ׃ 16 וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם[a] אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת־ 16

יז ג פסוק בין בין עֲוֹנָהּ[b]׃ 17 אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ 17

ג . ב וחס בתור לְאִשְׁתּוֹ בֵּין[a] אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית[b] אָבִיהָ׃ פ

31 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 2 נְקֹם[a] נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סֹ[נה]

ג מל בתור[1] מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחַר[b] תֵּאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ[c]׃ 3 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם 3

[2]Mm 1506. [3]Mm 1709. [4]Mm 2550. [5]Mm 1009. [6]Mm 1833. [7]Ps 88,1. [8]Mm 4079. Cp 31 [1]Mm 1010.

5 [a–a] 𝔊𝔖 נִדְרָהּ וֶאֱסָרֶיהָ ‖ [b–b] 𝔰 וֶאֱסָרֶיהָ ‖ [c] 𝔊𝔗 pl; > 𝔖 ‖ 6 [a] 𝔊 κατά ‖ 8 [a–a] tr post לָהּ cf 𝔊 ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖 pr כָּל־ ‖ 9 [a–a] 𝔊* πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς καὶ οἱ ὁρισμοὶ αὐτῆς ‖ [b] 𝔰 נדריה ‖ [c] 𝔰 אוֹ ‖ [d] 𝔊* + οὐ μενοῦσιν, ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν ἀπ' αὐτῆς ‖ 12 [a] 𝔊𝔖* ריה– ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗𝔗ʲ pl ‖ 13 [a] pc Mss Or סָר– ‖ [b] 𝔰𝔖𝔗𝔗ʲ pl ‖ 16 [a] 𝔊* αὐτῆς, 𝔊ᶠᵉᵐⁱⁿᵍ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ex 13 ‖ [b] 𝔊𝔖ᵁ עֲוֹנוֹ ‖ 17 [a] Ms 𝔊𝔖 וּבֵ׳ ‖ [b] 𝔰 בְּבֵ׳ ut 4 ‖ Cp 31,2 [a] 𝔖 ʼt(t)bʼ = אֶקָּם cf 3b ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗ʲ וְא׳ ‖ [c] cf 27,13[a].

לֵאמֹר֙ הֵחָלְצ֣וּ[a] מֵאִתְּכֶ֔ם אֲנָשִׁ֖ים לַצָּבָ֑א וְיִהְי֥וּ[b] עַל־מִדְיָ֖ן לָתֵ֥ת נִקְמַת־ ל.יא רפ²
4 יְהוָ֖ה בְּמִדְיָֽן׃ 4 אֶ֚לֶף לַמַּטֶּ֔ה אֶ֚לֶף לַמַּטֶּ֔ה לְכֹ֖ל מַטּ֣וֹת יִשְׂרָאֵ֑ל
5 תִּשְׁלְח֖וּ לַצָּבָֽא׃ 5 וַיִּמָּסְר֣וּ[a] מֵאַלְפֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אֶ֚לֶף לַמַּטֶּ֔ה שְׁנֵים־עָשָׂ֖ר ל
6 אֶ֣לֶף חֲלוּצֵ֑י צָבָֽא׃ 6 וַיִּשְׁלַ֥ח אֹתָ֛ם מֹשֶׁ֖ה אֶ֣לֶף לַמַּטֶּ֑ה לַצָּבָ֔א אֹתָ֕ם
וְאֶת־פִּינְחָ֥ס בֶּן־אֶלְעָזָ֖ר הַכֹּהֵ֣ן לַצָּבָ֑א[a] וּכְלֵ֥י הַקֹּ֖דֶשׁ וַחֲצֹצְר֥וֹת ל
7 הַתְּרוּעָ֖ה בְּיָדֽוֹ׃ 7 וַיִּצְבְּא֗וּ עַל־מִדְיָן֙ כַּאֲשֶׁ֣ר צִוָּ֔ה יְהוָ֖ה אֶת־מֹשֶׁ֑ה ל
8 וַיַּהַרְג֖וּ כָּל־זָכָֽר׃ 8 וְאֶת־מַלְכֵ֥י מִדְיָ֛ן הָרְג֥וּ עַל־חַלְלֵיהֶ֖ם אֶת־אֱוִ֣י ל
וְאֶת־רֶ֣קֶם וְאֶת־צ֔וּר וְאֶת־חוּר֙ וְאֶת־רֶ֣בַע חֲמֵ֔שֶׁת מַלְכֵ֖י מִדְיָ֑ן וְאֶת־ ג[a]
9 בִּלְעָ֥ם בֶּן־בְּעֹ֖ור הָרְג֥וּ בֶחָֽרֶב׃ 9 וַיִּשְׁבּ֣וּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֗ל אֶת־נְשֵׁ֤י מִדְיָן֙ ט[4]
וְאֶת־טַפָּ֔ם וְאֶת כָּל־בְּהֶמְתָּ֖ם וְאֶת־כָּל־מִקְנֵיהֶ֣ם[a] וְאֶת־כָּל־חֵילָ֑ם בָּזָֽזוּ׃ ד חס בליש
10 וְאֶת כָּל־עָרֵיהֶם֙ בְּמוֹשְׁבֹתָ֔ם וְאֶת כָּל־טִירֹתָ֖ם שָׂרְפ֥וּ בָאֵֽשׁ׃ ל
11 וַיִּקְח֣וּ אֶת־כָּל־הַשָּׁלָ֗ל וְאֶת כָּל־הַמַּלְקוֹחַ֙ בָּאָדָ֔ם וּבַבְּהֵמָ֖ה׃
12 וַיָּבִ֣יאוּ אֶל־מֹשֶׁ֣ה וְאֶל־אֶלְעָזָ֣ר הַכֹּהֵ֔ן וְאֶל־עֲדַ֖ת[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵ֑ל אֶת־ לו.ל
הַשִּׁבְיָ֣ וְאֶת־הַמַּלְקוֹחַ֮ וְאֶת־הַשָּׁלָל֒ אֶל־הַמַּחֲנֶ֔ה אֶל־עַרְבֹ֖ת מוֹאָ֑ב אֲשֶׁ֣ר ל
13 עַל־יַרְדֵּ֥ן יְרֵחֽוֹ׃ ס 13 וַיֵּצְא֣וּ[a] מֹשֶׁ֗ה וְאֶלְעָזָר֙ הַכֹּהֵ֔ן וְכָל־נְשִׂיאֵ֖י ב
14 הָעֵדָ֑ה לִקְרָאתָ֖ם אֶל־מִח֥וּץ לַמַּחֲנָֽה׃ 14 וַיִּקְצֹ֥ף מֹשֶׁ֖ה עַל פְּקוּדֵ֣י ד בלישׁ[5]
הֶחָיִל֮ שָׂרֵי֒ הָאֲלָפִים֙ וְשָׂרֵ֣י הַמֵּא֔וֹת הַבָּאִ֖ים מִצְּבָ֥א הַמִּלְחָמָֽה׃ ל
15 וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵיהֶ֔ם מֹשֶׁ֖ה הַחִיִּיתֶ֥ם[a] כָּל־נְקֵבָֽה׃ 16 הֵ֣ן[a] הֵ֗נָּה הָי֤וּ לִבְנֵי֙ יז מל בתור[6] ל
יִשְׂרָאֵ֣ל בִּדְבַ֣ר בִּלְעָ֔ם[b] לִמְסָ֥ר־מַ֖עַל בַּיהוָ֑ה[b] עַל־דְּבַ֥ר פְּעֹ֛ור[c] וַתְּהִ֥י
17 הַמַּגֵּפָ֖ה בַּעֲדַ֥ת יְהוָֽה׃ 17 וְעַתָּ֗ה הִרְג֤וּ כָל־זָכָר֙ בַּטָּ֔ף[a] וְכָל־אִשָּׁ֖ה ג
18 יֹדַ֥עַת אִ֛ישׁ לְמִשְׁכַּ֥ב זָכָ֖ר הָרֹֽגוּ׃ 18 וְכָל֙ הַטַּ֣ף בַּנָּשִׁ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָדְע֖וּ ג.ז.ט ר״פ בסיפ[7]. ל וכל שיר השירים דכות
19 מִשְׁכַּ֣ב זָכָ֑ר הַחָ֣יוּ לָכֶֽם׃[a] 19 וְאַתֶּ֗ם חֲנ֛וּ[a] מִח֥וּץ לַמַּחֲנֶ֖ה שִׁבְעַ֣ת יָמִ֑ים ל.ב[8]
כֹּל֩ הֹרֵ֨ג נֶ֜פֶשׁ וְכֹ֣ל ׀ נֹגֵ֗עַ[b] בֶּחָלָל֮ תִּתְחַטְּאוּ֒ בַּיּ֣וֹם הַשְּׁלִישִׁ֔י וּבַיּ֖וֹם ל.ב.ל[9]

[2]Mm 417. [3]Mm 1011. [4]Mm 1694. [5]Mp sub loco. [6]Mm 250. [7]Mm 3430. [8]Mm 881. [9]Mm 2744.

3 [a] l c 𝔪[Mss]𝔊𝔖𝔙 הַחֲלִיצוּ ‖ [b] l ליהוה? cf 𝔊 *ἔναντι κυρίου* ‖ **5** [a] 𝔙 *dederunt* = וַיִּמְסְרוּ 𝔖(𝔗𝔗[J]) *w'tgbjw* = et electi sunt; 𝔊 *καὶ ἐξηρίθμησαν*, prb l וַיִּסָּפְרוּ ‖ **6** [a] dl? cf 𝔊* ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔪 ניהם־ ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔪(𝔊)𝔖𝔗[J]𝔙 pr כָּל־ ‖ **13** [a] Ms 𝔪𝔊 sg ‖ **15** [a] 𝔪𝔊𝔖𝔙 לָמָּה הַחֲיִיתֶם, sic l? ‖ **16** [a] 𝔪 הנה ‖ [b–b] 𝔊 *τοῦ ἀποστῆσαι καὶ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου*, 𝔖 *wmrdw w''ljw bmrj'* = et rebellaverunt et iniuste egerunt contra Dominum cf 𝔙, l aut c 𝔗𝔗[J] למעל מ׳ ב׳ aut ׳י לָסוּר מֵעַל ‖ [c–c] add ‖ **17** [a] 𝔊 *ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ* (sim 18) ‖ **18** [a] 𝔊 *αὐτάς* (de pudicitia) ‖ **19** [a] 𝔪 + לָכֶם ‖ [b] 𝔪 הנ׳.

ל. ט ר״ם בסיפ׳[10]. ה[11]. ג[12]

20 הַשְׁבִיעִי אַתֶּם וּשְׁבִיכֶם׃ 20 וְכָל־בֶּגֶד וְכָל־כְּלִי־עוֹר וְכָל־מַעֲשֵׂה

ה[11]. ל

21 עִזִּים וְכָל־כְּלִי־עֵץ תִּתְחַטָּאוּ׃ ס 21 וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן

ג

אֶל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים לַמִּלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה

ו[13]. ד[14]

22 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 22 אַךְ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֶּסֶף אֶת־הַנְּחֹשֶׁת אֶת־

ל. ד חס

23 הַבַּרְזֶל אֶת־הַבְּדִיל וְאֶת־הָעֹפֶרֶת׃ 23 כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא בָּאֵשׁ

ה[15]

תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבֹא

ג[16]

24 בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַמָּיִם׃ 24 וְכִבַּסְתֶּם בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם

ה

וְאַחַר תָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ פ 25 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ סנס

26 שָׂא אֶת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה וְאֶלְעָזָר

ו

הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אָבוֹת הָעֵדָה׃ 27 וְחָצִיתָ אֶת־הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי

הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא וּבֵין כָּל־הָעֵדָה׃ 28 וְהֵרַמְתָּ מֶכֶס לַיהוָה

מֵאֵת אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא אֶחָד נֶפֶשׁ מֵחֲמֵשׁ הַמָּאוֹת

יח פסוק דמיין[17]

מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבָּקָר וּמִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן׃ 29 מִמַּחֲצִיתָם

ב חס

30 תִּקָּחוּ וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן תְּרוּמַת יְהוָה׃ 30 וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי־

ד[18]. ה[19]

יִשְׂרָאֵל תִּקַּח ׀ אֶחָד אֶחָז מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם מִן־הַבָּקָר מִן־

הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי

מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה׃ 31 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר

ל וכל בזוי דמשלי דכות

32 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 32 וַיְהִי הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר הַבַּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ עַם

33 הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמִשֶּׁת־אֲלָפִים׃ 33 וּבָקָר

34 35 שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים אָלֶף׃ 34 וַחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אָלֶף׃ 35 וְנֶפֶשׁ אָדָם

מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃

ד דגש[20]

36 36 וַתְּהִי הַמֶּחֱצָה חֵלֶק הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפַּר הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת

כ בטע ר״פ[21]

37 אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 37 וַיְהִי הַמֶּכֶס

[10]Mm 881. [11]Mm 945. [12]Mm 1012. [13]Mm 1904. [14]Mm 320. [15]Mm 1013. [16]Mm 1014. [17]Mm 3911. [18]Mm 1015. [19]Mm 808. [20]Mm 1016. [21]Mm 1017.

19 [c] 𝔪 יתכם — ‖ **20** [a] 1 תִּתְחַטָּאוּ? cf 𝔊𝔖 ‖ **21** [a–a] 𝔪 משה אל א׳ ה׳ אֱמֹר ‖ [b] 1 מִמִּי? cf 𝔊𝔖𝔗[J] ‖ [c–c] > 𝔪 ‖ **22** [a] mlt Mss 𝔪𝔊𝔖𝔗[J]ע ואת ‖ **23** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ [b–b] ע alit ‖ **24** [a] 𝔪 + 21—24 וז ‖ **26** [a] 𝔪 המ׳ ‖ **28** [a] 𝔪 אחת, sed prb נפש dl ‖ [b] 𝔪 מֵ׳ ‖ [c] Ms 𝔊 + וּמִן־הַבְּהֵמָה (ex 30) ‖ [d–d] 𝔊* *καὶ ἀπὸ τῶν αἰγῶν* (et invers) ‖ [e] 𝔪 + ומכל הבהמה cf [c] ‖ **29** [a] 1 c 𝔐𝔖 sg? ‖ [b] 𝔪 ת׳ את ‖ **30** [a] dl? cf 𝔊*𝔖ע ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔊 𝔖𝔗[J] ומ׳ ‖ **36** [a] 𝔪 צ׳.

38 לַיהוָה מִן־הַצֹּאן שֵׁשׁ מֵאוֹת חָמֵשׁ[a] וְשִׁבְעִים׃ 38 וְהַבָּקָר[a] שְׁשָׁה
39 וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים׃ 39 וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים
40 אָלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּמִכְסָם לַיהוָה אֶחָד וְשִׁשִּׁים׃ 40 וְנֶפֶשׁ אָדָם שְׁשָׁה וי׳ ר״פ וס״פ חד
41 עָשָׂר אָלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים נָפֶשׁ׃ 41 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־
מֶכֶס תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
42 וּמֵמַחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָצָה מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים הַצֹּבְאִים׃ ל׳ 32[a]
43 וַתְּהִי מֶחֱצַת[a] הָעֵדָה מִן־הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
44 שִׁבְעַת[b] אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 44 וּבָקָר שְׁשָׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
45 וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אָלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ 46 וְנֶפֶשׁ אָדָם שְׁשָׁה עָשָׂר
ב חס׳ ד ספרוק מן מן ומן 47 אָלֶף׃ 47 וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל[a] אֶת־הָאֶחָז[a] אֶחָד מִן־ 23
הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבְּהֵמָה וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם[b] שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת 24 ח
48 מִשְׁכַּן יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 48 וַיִּקְרְבוּ אֶל־מֹשֶׁה
ד בליש הַפְּקֻדִּים אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃
49 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ נָשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר ו
50 בְּיָדֵנוּ[a] וְלֹא־נִפְקַד מִמֶּנּוּ אִישׁ׃ 50 וַנַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה אִישׁ אֲשֶׁר
מָצָא כְלִי[a] זָהָב אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת עָגִיל וְכוֹמָז לְכַפֵּר עַל־ ג׳ . ל . ב 25
51 נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 51 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאִתָּם 26
52 כָּל כְּלִי מַעֲשֶׂה׃ 52 וַיְהִי ו כָּל־[a]זְהַב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵרִימוּ לַיהוָה ז . ד 27
שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף שְׁבַע[b]־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים
53 54 וּמֵאֵת שָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃ 53 [a]אַנְשֵׁי[b] הַצָּבָא בָּזְזוּ אִישׁ לוֹ׃ 54 וַיִּקַּח מֹשֶׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאֵת שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וַיָּבִאוּ אֹתוֹ ו . ל״ו 26
אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד זִכָּרוֹן לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה׃ פ
ג׳ וחד מן יו״ר ס״פ וס״פ חד ס 32 1 וּמִקְנֶה ו רַב הָיָה לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי־גָד[a] עָצוּם מְאֹד וַיִּרְאוּ
ב וכל בארץ דכות ב מ ב 2 אֶת־אֶרֶץ יַעְזֵר וְאֶת־אֶרֶץ גִּלְעָד וְהִנֵּה הַמָּקוֹם מְקוֹם מִקְנֶה׃ 2 וַיָּבֹאוּ

22 Mm 1018. 23 Mm 422. 24 Mm 808. 25 Mm 622. 26 Mm 1904. 27 Mm 2217. **Cp 32** 1 Mm 1019. 2 Jdc 10,4 et 1 Ch 2,22.

37 [a] 𝔐 שה– ‖ **38** [a] 𝔐 וב׳ ‖ **43** [a] 𝔐 צית– ‖ [b] mlt Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[j] וש׳ ‖ **47** [a–a] > 𝔊* 𝔖𝔙, dl? cf 30[a] ‖ [b] 𝔐 אל־הל׳ ‖ **49** [a] mlt Mss Edd דינו– ‖ **50** [a] Seb nonn Mss כלי ‖ **52** [a] > pc Mss 𝔐 ‖ [b] Seb nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[j] וש׳ ‖ **53** [a] 𝔙 alit ‖ [b] 𝔊 *καὶ οἱ ἄνδρες*, l וא׳? ‖ **Cp 32,1** [a] 𝔐 + וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה, id 2 (post ראובן) 6.25.29.31 (cf 33).

בְּנֵי־גָ֣דׄ[a] וּבְנֵ֣י רְאוּבֵ֗ן[a] וַיֹּאמְר֞וּ אֶל־מֹשֶׁ֤ה וְאֶל־אֶלְעָזָר֙ הַכֹּהֵ֔ן וְאֶל־
נְשִׂיאֵ֖י הָעֵדָ֑ה לֵאמֹֽר׃ 3 עַטָּר֣וֹת וְדִיבֹ֗ן וְיַעְזֵר֙ וְנִמְרָ֣ה וְחֶשְׁבּ֔וֹן וְאֶלְעָלֵ֖ה 3
וּשְׂבָ֑ם[a] וּנְבֹ֖ו וּבְעֹ֥ן[b]׃ 4 הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁ֨ר הִכָּ֤ה[a] יְהוָה֙[b] לִפְנֵ֣י עֲדַת֔[b] יִשְׂרָאֵ֖ל 4 ל. ל. הי ר״פ מיחס[3]. יא
גֹּ֣פֶן מִקְנֶ֤ה הוּא֙ וְלַעֲבָדֶ֣יךָ מִקְנֶ֔ה׃ 5 וַיֹּאמְר֕וּ אִם־מָצָ֥אנוּ חֵ֛ן 5 ג׳. ל
בְּעֵינֶ֖יךָ יִתֶּן֙ אֶת־הָאָ֣רֶץ הַזֹּ֔את לַעֲבָדֶ֖יךָ לַאֲחֻזָּ֑ה אַל[a]־תַּעֲבִרֵ֖נוּ אֶת־ סו. ז׳. ל וחס
הַיַּרְדֵּֽן׃ 6 וַיֹּ֣אמֶר מֹשֶׁ֗ה לִבְנֵי־גָד֙ וְלִבְנֵ֣י רְאוּבֵ֔ן הַאֲחֵיכֶ֖ם יָבֹ֣אוּ 6 ל
לַמִּלְחָמָ֑ה וְאַתֶּ֖ם תֵּשְׁבוּ פֹּֽה׃ 7 וְלָמָּה֙ תְנִיאֻ֣ון[a] אֶת־לֵ֔ב בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל 7 תניאון ת ר״פ[9] ק
מֵֽעֲבֹ֗ר אֶל־הָאָ֛רֶץ אֲשֶׁר־נָתַ֥ן לָהֶ֖ם יְהוָֽה׃ 8 כֹּ֥ה עָשׂ֛וּ אֲבֹתֵיכֶ֖ם בְּשָׁלְחִ֣י 8 ל
אֹתָ֑ם מִקָּדֵ֖שׁ בַּרְנֵ֥עַ לִרְאֹ֖ות אֶת־הָאָֽרֶץ׃ 9 וַיַּעֲל֣וּ עַד־נַ֔חַל אֶשְׁכֹּ֖ול 9
וַיִּרְא֣וּ אֶת־הָאָ֑רֶץ וַיְנִיאֻ֣ו אֶת־לֵ֔ב בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵ֥ל לְבִלְתִּי־בֹ֛א אֶל־הָאָ֖רֶץ 10 ל
אֲשֶׁר־נָתַ֥ן לָהֶ֖ם יְהוָֽה׃ 10 וַיִּֽחַר־אַ֥ף יְהוָ֛ה בַּיֹּ֥ום הַה֖וּא וַיִּשָּׁבַ֥ע לֵאמֹֽר׃ 11 ו ר״פ בסיפ
11 אִם־יִרְא֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים[a] הָעֹלִים֙ מִמִּצְרַ֔יִם מִבֶּ֥ן עֶשְׂרִ֖ים שָׁנָ֑ה וָמַ֗עְלָה[b]
אֶת־הָאֲדָמָ֞ה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֣עְתִּי לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֔ק וְלְיַעֲקֹ֖ב כִּי֙ לֹא־מִלְא֣וּ 12 ג בליש. נ
אַחֲרָֽי׃ 12 בִּלְתִּ֞י כָּלֵ֣ב בֶּן־יְפֻנֶּ֗ה[ ] הַקְנִזִּי֙[a] וִיהוֹשֻׁ֣עַ בִּן־נ֔וּן כִּ֥י מִלְא֖וּ[ ] 13 ג חס ול בליש[7]
אַחֲרֵ֥י יְהוָֽה׃ 13 וַיִּֽחַר־אַ֤ף יְהוָה֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל וַיְנִעֵ֖ם בַּמִּדְבָּ֑ר אַרְבָּעִ֣ים 14 לג בחור
שָׁנָ֗ה עַד־תֹּם֙ כָּל־הַדֹּ֣ור הָעֹשֶׂ֔ה הָרָ֖ע בְּעֵינֵ֥י יְהוָֽה׃ 14 וְהִנֵּ֥ה קַמְתֶּ֛ם ל. ל
תַּחַ֥ת אֲבֹתֵיכֶ֖ם תַּרְבּ֣וּת אַנְשִׁ֣ים חַטָּאִ֑ים לְסֹ֣פֹות[a] עֹ֗וד עַל֙ חֲרֹ֣ון אַ֔ף 15 ל וכל משחתיך למלך דכות ב מ א
יְהוָ֖ה אֶל־יִשְׂרָאֵֽל׃ 15 כִּֽי־תְשׁוּבֻ֥ן מֵאַחֲרָ֖יו וְיָסַ֣ף עֹ֑וד לְהַנִּיחֹ֥ו[a] בַּמִּדְבָּ֖ר 16 לפ
וְשִׁחַתֶּ֥ם לְכָל־הָעָ֖ם הַזֶּֽה׃ 16 וַיִּגְּשׁ֥וּ אֵלָ֖יו וַיֹּאמְר֑וּ גְּדֵרֹ֥ת צֹ֛אן 17 ב בתרי לישנ[9]
נִבְנֶ֥ה לְמִקְנֵ֖נוּ[a] פֹּ֣ה וְעָרִ֔ים לְטַפֵּֽנוּ׃ 17 וַאֲנַ֣חְנוּ נֶחְלָ֔ץ חֻשִׁ֖ים[a] לִפְנֵ֣י בְנֵי 18 ל וחס. ב[10]
יִשְׂרָאֵ֑ל עַ֚ד אֲשֶׁ֣ר אֲבִיאָ֔נֻם אֶל־מְקוֹמָ֖ם וְיָשַׁ֣ב טַפֵּ֔נוּ בְּעָרֵ֥י הַמִּבְצָ֖ר 19 ז ר״פ בסיפ. ל
מִפְּנֵ֥י יֹשְׁבֵ֖י הָאָֽרֶץ׃ 18 לֹ֣א נָשׁ֔וּב אֶל־בָּתֵּ֖ינוּ עַ֣ד הִתְנַחֵ֣ל[a] בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל
אִ֥ישׁ נַחֲלָתֹֽו[b]׃ 19 כִּ֣י לֹ֤א נִנְחַל֙[ ] אִתָּ֔ם מֵעֵ֖בֶר לַיַּרְדֵּ֑ן וָהָ֗לְאָה כִּ֤י בָאָה

[a]Mm 4 et Mm 944. [4]Mm 419. [5]Mm 723. [6]Mm 1020. [7]Mm 3730. [8]Mm 1021. [9]Mp sub loco. [10]Mm 1022.

2 [a] GS invers (id G* 25.29.31, mS 6.25.29.31.33) ‖ **3** [a] 1 c mG וְשִׁבְמָה ut 38 ‖ [b] 1 בַּעַל מ׳ = בֵּית מְעֹן = וּבֵעֹן 38 ‖ **4** [a] G *παρέδωκεν* ‖ [b] G(SV) *τῶν υἱῶν* = בְּנֵי ‖ **5** [a] mGSV וְאֶל ‖ **7** [a] 1 c Q תְּנִיאוּן cf 9; K תְּנוּאוּן, mMss תָּנִיאוּ ‖ **11** [a] G(V) + *οὗτοι* = הָאֲלֶה ‖ [b] G + *οἱ ἐπιστάμενοι τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀγαθόν* ‖ **12** [a] G *ὁ διακεχωρισμένος* ‖ **14** [a] 1 לְסֶפֶת cf Vrs ‖ [b] m על ‖ **15** [a] S *lmt'jwtkwn* = לַהֲנִיעֲכֶם cf 13 ‖ **16** [a] mlt Mss m גינו– ‖ **17** [a] G(V) *προφυλακήν*, 1 חֲמֻשִׁים ‖ **18** [a] m לו– ‖ [b] m נ׳ את.

20 נַחֲלַתֵנוּ אִתָּנוּ מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן[a] מִזְרָחָה׃ פ 20 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יז מל בתור[11]
מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אִם[a]־תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה׃ יף[12]
21 וְעָבַר לָכֶם כָּל־חָלוּץ אֶת־הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ אֶת־
22 אֹיְבָיו מִפָּנָיו׃ 22 וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר תָּשֻׁבוּ[a] וִהְיִיתֶם כג . ג
נְקִיִּם[b] מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי ב[13]
23 יְהוָה׃ 23 וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה[a] חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ חַטַּאתְכֶם[b] יף[12] . ך דמטע
24 אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶתְכֶם׃ 24 בְּנוּ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת לְצֹנַאכֶם[a] ב[14] . יז מפק א[15]
25 וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ[b]׃ 25 וַיֹּאמְרוּ[a] בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־ יב סביר
26 מֹשֶׁה לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי מְצַוֶּה׃ 26 טַפֵּנוּ[a] נָשֵׁינוּ[b] מִקְנֵנוּ[c]
27 וְכָל־בְּהֶמְתֵּנוּ יִהְיוּ־שָׁם[d] בְּעָרֵי הַגִּלְעָד׃ 27 וַעֲבָדֶיךָ יַעַבְרוּ כָּל־ טז[16]
28 חָלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי דֹבֵר׃ 28 וַיְצַו יז[17]
לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְאֶת־רָאשֵׁי אֲבוֹת ז דמטע בטע[18] .
29 הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 29 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם־יַעַבְרוּ בְנֵי־גָד יט[19] . ל . עח
וּבְנֵי־רְאוּבֵן | אִתְּכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן כָּל־חָלוּץ לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וּנְתַתֶּם לָהֶם אֶת־אֶרֶץ הַגִּלְעָד לַאֲחֻזָּה׃ ג
30 וְאִם־לֹא יַעַבְרוּ חֲלוּצִים אִתְּכֶם[a] וְנֶאֶחֲזוּ בְתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ יב בתור ב מנה חס
31 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת[a] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה[b] אֶל־עֲבָדֶיךָ ה
32 כֵּן נַעֲשֶׂה׃ 32 נַחְנוּ[a] נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי יְהוָה אֶרֶץ[b] כְּנָעַן וְאִתָּנוּ[c] ג ב פת וחד קמ[20] .
33 אֲחֻזַּת נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ 33 וַיִּתֵּן לָהֶם | מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי יא ר״פ וס״פ נ[21]
רְאוּבֵן וְלַחֲצִי | שֵׁבֶט | מְנַשֶּׁה[a] בֶּן־יוֹסֵף אֶת־מַמְלְכוּת סִיחֹן מֶלֶךְ ל
הָאֱמֹרִי וְאֶת־מַמְלְכוּת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן הָאָרֶץ[c] לְעָרֶיהָ בִּגְבֻלֹת עָרֵי ל . ל . ל וכת חס[22]
34 הָאָרֶץ סָבִיב׃ 34 וַיִּבְנוּ בְנֵי־גָד אֶת־דִּיבֹן וְאֶת־עֲטָרֹת וְאֶת עֲרֹעֵר׃ ל חס

[11] Mm 250. [12] Mm 393. [13] Mm 1023. [14] Jos 15,41. [15] Mm 411. [16] וחד בערי גלעד Jdc 12,7. [17] Dt 25,10. [18] Mm 2139. [19] Mm 1065. [20] Mm 1024. [21] Mm 729. [22] Mm 2241.

19 [a] mlt Mss 𝔐 לי׳ ‖ **20** [a] nonn Mss 𝔐^{Mss} ואם ‖ **22** [a] 𝔐 בון– ‖ [b] 𝔐 נקוים, 𝔐^{Mss} נקואים ‖ **23** [a] > 𝔊𝔖; Seb והׅ ‖ [b] 𝔐𝔖 pl ‖ **24** [a] 1 c mlt Mss 𝔐 לצאנכם ‖ [b] 𝔐 שון– ‖ **25** [a] 1 c Seb nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 pl ‖ **26** [a] mlt Mss טפינו ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 ונ׳ ‖ [c] mlt Mss 𝔐 ut 16[a], Ms 𝔐𝔖𝔙 ומ׳; > 𝔊* ‖ [d–d] 𝔊*𝔖𝔙 om שם, in 6.16 פה (recte); l ונושבם cf 17b ‖ **30** [a] 𝔊 + add ‖ **31** [a] 2 Mss 𝔗^{J} + כל־ ‖ [b] l אֲדֹנִי? ut 25.27 ‖ **32** [a] 𝔐 אנ׳ ‖ [b] Seb ארצה ‖ [c] 𝔊 *καὶ δώσετε* = ותנו, prp תְּנָה וְאַתָּה(ה) aut וְאָתְנוּ (a אתה cf 19b); l prb וזו ‖ **33** [a] 𝔐 המ׳ cf 1[a] ‖ [b] 𝔊* *υἱῶν* ut 36,12[b] ‖ [c] 𝔐 א׳.

35 וְאֶת־עַטְרֹת[a] שׁוֹפָן[b] וְאֶת־יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה[c]׃ 36 וְאֶת־בֵּית[a] נִמְרָה וְאֶת־ 35 36
ל חט׳ ל. ב
23ג בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת צֹאן׃ 37 וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת־חֶשְׁבּוֹן 37
ל כת א. ב כת כן 38 וְאֶת־אֶלְעָלֵא[a] וְאֶת קִרְיָתָיִם׃ 38 [a]וְאֶת־נְבוֹ[a] וְאֶת־[b]בַּעַל מְעוֹן[b] [c]מְוֹסָּבֹת[c]
שֵׁם[c] וְאֶת־שִׂבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמוֹת[d] אֶת־שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃
ג בלישׁ[24]. ת ג מל וב חס[25] 39 [a]וַיֵּלְכוּ בְּנֵי[a] מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה וַיִּלְכְּדֻהָ[b] וַיּוֹרֶשׁ[c] אֶת־הָאֱמֹרִי 39
אֲשֶׁר־בָּהּ׃ 40 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־הַגִּלְעָד לְמָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ 40
יו ר״פ וס״פ חד. ל 41 וְיָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־חַוֹּתֵיהֶם[a] וַיִּקְרָא אֹתָן חַוֹּת 41
יד בטע[26]. ג לא מפק ה[27] יָאִיר׃ 42 וְנֹבַח[a] הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרָא לָהּ[b] 42
נֹבַח[c] בִּשְׁמוֹ׃ פ קיב

33 1 אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם סוכ(אא) פרש
ב וס״פ. לט בתור. ל בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ 2 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי 2
לי. סד יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם׃ 3 וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן 3
סד בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן[a] מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ג2. ב3 בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָל־מִצְרָיִם׃ 4 וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת[a] אֲשֶׁר הִכָּה 4
ל יְהוָה בָּהֶם [b]כָּל־בְּכוֹר[b] וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים׃ 5 וַיִּסְעוּ 5
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיִּחֲנוּ בְסֻכֹּת׃ 6 וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיִּחֲנוּ בְּאֵתָם 6
אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ 7 וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב[a] עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר 7
ג דמט׳[4] עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל׃ 8 וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי[a] הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ 8
יב5. ג5 בְּתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם[b] וַיַּחֲנוּ
ב. ל בְּמָרָה׃ 9 וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת 9
מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם׃ 10 וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף׃ 10
11 וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־סִין׃ 12 וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר־סִין וַיַּחֲנוּ 11 12
ל. ל. ל. ל 13 בִּדְפָקָה[a]׃ 13 וַיִּסְעוּ מִדְּפָקָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּאָלוּשׁ[b]׃ 14 וַיִּסְעוּ מֵאָלוּשׁ[a] 13 14

[23]Mm 4039. [24]Mm 1859. [25]Mm 1301. [26]Mm 3948. [27]Mm 3154. Cp 33 [1]תד לְמֹצָאֵיהֶם Prv 4,22. [2]Mm 462. [3]Mm 2953. [4]Mm 1025. [5]Mm 757. [6]Mm 1730.

35 [a] > G*; 𝔙 + *et* ‖ [b] 𝔪 שִׁפִּים, G *Σωφαρ (-φαν)* ‖ [c] 𝔪[Mss] –בחה ‖ **36** [a] > G* ‖ **37** [a] nonn Mss 𝔪 לה– ‖ **38** [a–a] > G* ‖ [b–b] 𝔪[Mss]S בעלמון ‖ [c–c] l בַּת שֵׁם –(gl ad בעל מ׳ propter בען in 3) ‖ [d] G(S) *κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν*, l בִּשְׁמֹתָן ‖ **39** [a–a] G sg (Ms בֶּן־); l וַיִּלֶךְ cf 40 ‖ [b] l דָּהּ– ‖ [c] 𝔪S𝔗[J] וַיּוֹרִישׁ ‖ **41** [a] 𝔪 תים– ‖ **42** [a] G *καὶ Ναβαυ* cf [c] ‖ [b] G *αὐτάς* = לָהֶן ‖ [c] G *Ναβωθ* cf [a] ‖ **Cp 33,3** [a] ga'ya eras ‖ **4** [a] huc tr [b–b]? cf S𝔙 ‖ [b–b] cf [a] ‖ **7** [a] l c 𝔪𝔗[J] pl; G(S) *καὶ παρενέβαλον* = וַיַּחֲנוּ cf Ex 14,2 ‖ **8** [a] l c Seb mlt Mss 𝔪S𝔙 מִפְּנֵי? ‖ [b] G *αὐτοί* = אֹתָם? ‖ **12** [a]. **13** [a] G(S) *Ραφακα* = רַ׳ ‖ **13** [b]. **14** [a] 𝔪 אלית.

15 וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם לָעָם לִשְׁתּוֹת׃ 15 וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִם כח
16 וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר סִינָי׃ 16 וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינָי וַיַּחֲנוּ בְּקִבְרֹת הַתַּאֲוָה׃
17 וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיַּחֲנוּ בַּחֲצֵרֹת׃ 18 וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיַּחֲנוּ ד חס בתור[7]. ד חס בתור[7].
19 בְּרִתְמָה׃ 19 וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיַּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ׃ 20 וַיִּסְעוּ מֵרִמֹּן פָּרֶץ ל.ל.ט חס בלישׁ[8]. ט חס בלישׁ[8].
20 21 וַיַּחֲנוּ בְּלִבְנָה׃ 21 וַיִּסְעוּ מִלִּבְנָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּרִסָּה׃ 22 וַיִּסְעוּ מֵרִסָּה ל.ל
22 23 וַיַּחֲנוּ בִּקְהֵלָתָה׃ 23 וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּהַר־שָׁפֶר׃ 24 וַיִּסְעוּ ל.ל.ל
24 25 מֵהַר־שָׁפֶר וַיַּחֲנוּ בַּחֲרָדָה׃ 25 וַיִּסְעוּ מֵחֲרָדָה וַיַּחֲנוּ בְּמַקְהֵלֹת׃ ל.ל ב חד מל וחד חס[9]
26 וַיִּסְעוּ מִמַּקְהֵלֹת וַיַּחֲנוּ בְּתָחַת׃ 27 וַיִּסְעוּ מִתָּחַת[a] וַיַּחֲנוּ בְּתָרַח׃
28 וַיִּסְעוּ מִתָּרַח וַיַּחֲנוּ בְּמִתְקָה׃ 29 וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה[a] וַיַּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה[b]׃ ל.ל.ל
30 וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה[ba] וַיַּחֲנוּ בְּמֹסֵרוֹת׃ 31 וַיִּסְעוּ מִמֹּסֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בִּבְנֵי־ ל.ל
32 יַעֲקָן׃ 32 וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי־יַעֲקָן וַיַּחֲנוּ בְּחֹר[a] הַגִּדְגָּד[b]׃ 33 וַיִּסְעוּ מֵחֹר[a] ל.ל.ל
33 34 הַגִּדְגָּד[b] וַיַּחֲנוּ בְיָטְבָתָה׃ 34 וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה וַיַּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה׃ 35 וַיִּסְעוּ ל.ל.ל
35 36 מֵעַבְרֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר׃ 36 וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר[a] וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־ ל
37 צִן[b] הִוא קָדֵשׁ׃ 37 וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ וַיַּחֲנוּ בְּהַר הָהָר בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם׃
38 38 וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן [a]אֶל־הֹר הָהָר[a] עַל־פִּי יְהוָה וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת ב[10]
39 הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי[b] ג[11].[12]
39 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ׃ 39 וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמְאַת שָׁנָה בְּמֹתוֹ בְּהֹר ג חס[13]
40 הָהָר׃ ס 40 וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֲרָד[a] וְהוּא־יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ
41 כְּנַעַן בְּבֹא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 41 וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר וַיַּחֲנוּ בְּצַלְמֹנָה׃ 42 וַיִּסְעוּ
42 43 מִצַּלְמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּפוּנֹן׃ 43 וַיִּסְעוּ מִפּוּנֹן[a] וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת׃ 44 וַיִּסְעוּ ל.ל
44 45 מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי[a] הָעֲבָרִים[b] בִּגְבוּל מוֹאָב׃ 45 וַיִּסְעוּ מֵעִיִּים[a] וַיַּחֲנוּ
46 47 בְּדִיבֹן־גָּד׃ 46 וַיִּסְעוּ מִדִיבֹן־גָּד וַיַּחֲנוּ בְּעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה׃ 47 וַיִּסְעוּ ל.ל.ב
48 מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי נְבוֹ׃ 48 וַיִּסְעוּ מֵהָרֵי ב
49 הָעֲבָרִים וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ 49 וַיַּחֲנוּ עַל־הַיַּרְדֵּן
מִבֵּית[a] הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל הַשִּׁטִּים[b] בְּעַרְבֹת מוֹאָב׃ ס ד[14]

[7] Mm 1026. [8] Mm 653. [9] Mm 1027. [10] 1 Ch 26,31. [11] Mm 116. [13] Mm 1028. [13] Mm 1029. [14] Mm 2891.

20 [a]. **21** [a] 𝔐(G) לִבוֹנָה ‖ **22** [a]. **23** [a] G *Μακελλαθ* cf 25sq ‖ **26** [a]. **27** [a] G *Καταα θ* ‖ **28** [a]. **29** [a] 𝔐[Mss] מתיקה ‖ **29** [b]. **30** [a] G *Σελμονα* ‖ **30** [b] huc tr 36b–41a? ‖ **32** [a]. **33** [a] nonn Mss GΘ הַר ‖ **32** [b]. **33** [b] 𝔐 דה– ‖ **36** [a] cf 30[b] ‖ [b] G + add ‖ **38** [a–a] > G* ‖ [b] S *qdmj'* = primo ‖ **40** [a] S ut 21,1 ‖ **42** [a]. **43** [a] 𝔐GS פינן ‖ **44** [a]. **45** [a] G *Γαι* = עַי?, SC ut 21,11[a] ‖ **44** [b] G *ἐν τῷ πέραν*, SC ut 21,11 (id 47sq) ‖ **49** [a] G *ἀνὰ μέσον* ‖ [b] 𝔐 שְׁ.

50 וַיְדַבֵּ֣ר יְהוָ֔ה אֶל־מֹשֶׁ֖ה בְּעַרְבֹ֣ת מוֹאָ֑ב עַל־יַרְדֵּ֥ן יְרֵחֹ֖ו לֵאמֹֽר׃ 50
51 דַּבֵּ֣ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְאָמַרְתָּ֖ אֲלֵהֶ֑ם כִּ֣י אַתֶּ֗ם עֹבְרִים֙ אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן 51
52 אֶל־אֶ֖רֶץ כְּנָֽעַן׃ 52 וְהֹורַשְׁתֶּ֣ם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֔רֶץ מִפְּנֵיכֶ֖ם וְאִבַּדְתֶּ֣ם 52
אֶת־כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָ֗ם וְאֶת־כָּל־צַלְמֵ֤י מַסֵּכֹתָם֙ תְּאַבֵּ֔דוּ וְאֶת־כָּל־בָּמֹתָ֖ם
53 תַּשְׁמִֽידוּ׃ 53 וְהֹורַשְׁתֶּ֣ם אֶת־הָאָ֔רֶץ וִישַׁבְתֶּ֖ם בָּ֑הּ כִּ֣י לָכֶ֔ם נָתַ֥תִּי אֶת־ 53
54 הָאָ֖רֶץ לָרֶ֥שֶׁת אֹתָֽהּ׃ 54 וְהִתְנַחַלְתֶּ֣ם אֶת־הָאָ֔רֶץ בְּגֹורָ֖ל לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶ֑ם 54
55 לָרַ֣ב תַּרְבֶּ֔ה אֶת־נַחֲלָתֹו֙ וְלַמְעַ֣ט תַּמְעִ֔יט אֶת־נַחֲלָתֹ֖ו אֶל־אֲשֶׁר־יֵצֵ֣א 55
לֹ֣ו שָׁ֔מָּה הַגֹּורָ֖ל לֹ֣ו יִהְיֶ֑ה לְמַטֹּ֥ות אֲבֹתֵיכֶ֖ם תִּתְנָחָֽלוּ׃ 55 וְאִם־לֹ֣א
תֹורִ֗ישׁוּ אֶת־יֹשְׁבֵ֤י הָאָ֙רֶץ֙ מִפְּנֵיכֶ֔ם וְהָיָה֙ אֲשֶׁ֣ר תֹּותִ֔ירוּ מֵהֶ֖ם לְשִׂכִּ֣ים
בְּעֵינֵיכֶ֑ם וְלִצְנִנִ֣ם בְּצִדֵּיכֶ֔ם וְצָרְרוּ֙ א�ֹתְכֶ֔ם עַל־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֖ם
56 יֹשְׁבִ֥ים בָּֽהּ׃ 56 וְהָיָ֕ה כַּאֲשֶׁ֥ר דָּמִ֖יתִי לַעֲשֹׂ֣ות לָהֶ֑ם אֶעֱשֶׂ֖ה לָכֶֽם׃ פ 56
34 1 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 צַ֚ו אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְאָמַרְתָּ֥ סׄ 1 34
אֲלֵהֶ֖ם כִּֽי־אַתֶּ֣ם בָּאִ֔ים אֶל־הָאָ֖רֶץ כְּנָ֑עַן זֹ֣את הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר תִּפֹּ֖ל
3 לָכֶ֥ם בְּנַחֲלָ֖ה אֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן לִגְבֻלֹתֶֽיהָ׃ 3 וְהָיָ֥ה לָכֶ֖ם פְּאַת־נֶ֣גֶב מִמִּדְבַּר־
צִ֔ן עַל־יְדֵ֖י אֱדֹ֑ום וְהָיָ֨ה לָכֶ֤ם גְּבוּל֙ נֶ֔גֶב מִקְצֵ֖ה יָ֥ם הַמֶּֽלַח קֵֽדְמָה׃
4 וְנָסַ֥ב לָכֶ֖ם הַגְּבוּ֑ל מִנֶּ֣גֶב לְמַעֲלֵ֔ה עַקְרַבִּ֔ים וְעָבַ֖ר צִנָ֑ה וְהָיְתָ֗ה 4
תְּוֹצְאֹתָיו֙ מִנֶּ֣גֶב לְקָדֵ֔שׁ בַּרְנֵ֖עַ וְיָצָ֣א חֲצַר־אַדָּ֑ר וְעָבַ֖ר עַצְמֹֽנָה׃ 5 וְנָסַ֥ב 5
הַגְּבוּל֙ מֵעַצְמֹ֔ון נַ֖חְלָה וְהָיְתָ֑ה מֹצְאֵ֖י הַיָּֽמָּה׃ 6 וּגְבוּל־יָ֖ם 6
וְהָיָ֥ה לָכֶ֛ם יָ֥ם הַגָּדֹ֖ול וּגְבֻ֑ול זֶ֥ה יִהְיֶ֖ה לָכֶ֥ם גְּבֻֽול־יָֽם׃ 7 וְזֶ֥ה־יִהְיֶ֛ה 7
לָכֶ֥ם יָם֙ הַגָּדֹ֔ול וּגְבֻ֖ול תָּ֣אוּ לָכֶ֑ם הֹ֥ר הָהָֽר׃ 8 מֵהֹ֖ר 8
לְבֹ֥וא חֲמָ֛ת וְהָיְתָ֥ה תֹּוצְאֹ֖ת הַגְּבֻ֑ל צְדָדָֽה׃ 9 וְיָצָ֣א הַגְּבֻ֔ל 9
זִפְרֹ֔נָה וְהָיְתָ֖ה תֹּוצְאֹתָ֑יו זֶ֥ה יִהְיֶ֖ה לָכֶ֥ם גְּבֻֽול־צָפֹֽון׃

[15] Mm 1296. [16] Mm 1122. [17] Mm 813. [18] Mm 602. [19] Mm 1030. [20] Jes 14,24. Cp 34 [1] Mm 1031. [2] Mm 1335. [3] Mm 1032. [4] Mm 73. [5] Mm 355. [6] Mp sub loco.

54 [a] nonn Mss 𝔐 בה– ‖ [b] 𝔐 שָׁם, 𝔊 *τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* = שְׁמֹה שָׁם, > 𝔖 ‖ [c] > 𝔊* ‖ **55** [a] 𝔐 וּלְצִנִּים ‖ [b] > 𝔊* ‖ **56** [a] 𝔐 pr כֵּן ‖ **Cp 34,2** [a–a] Seb pc Mss 𝔐 ארץ כ׳; dl כנען ‖ **3** [a] 𝔐𝔊 בה– ‖ **4** [a] 𝔖 *sprwjm* = סְפָרַיִם ‖ [b] K 𝔐 וְהָיָה (𝔐 id 5.8.9.12), Q וְהָיוּ ‖ [c] Jos 15,3 חֶצְרוֹן ‖ **5** [a] 𝔐𝔊𝔙 מונה– cf 4 ‖ [b] 𝔐 נחל ‖ [c] 𝔐 וְהָיָה cf 4[b] ‖ [d] l c 𝔐𝔊 הַיָּם; adde Jos 15,4b? ‖ **6** [a] 𝔐 ימה (cf קדמה 10) ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖 יִהְיֶה ‖ [c] cf Jos 15,12.47 (13,23.27 Dt 3,16sq); 𝔊 יַגְבֵּל, 𝔖 + suff 3 m sg ‖ **7** [a] 𝔐𝔊 נה– ‖ [b] 𝔊* *παρὰ τὸ ὄρος* cf 𝔙 ‖ **8** [a] 𝔊 *καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους*; 𝔐𝔖 ומ׳ ‖ [b] 𝔐 תה– ‖ [c] 𝔐 cf 5[c] ‖ [d] 𝔐𝔊 תוצאתו ‖ [e] 𝔐𝔊^{O} צר׳ ‖ **9** [a] 𝔐 cf 5[c] ‖ [b] cf 7[a].

10 וְהִתְאַוִּיתֶם[a] לָכֶם לִגְבוּל[b] קֶדְמָה מֵחֲצַר עֵינָן שְׁפָמָה׃ 11 וְיָרַד ח.ל
הַגְּבֻל מִשְּׁפָם[a] הָרִבְלָה[b] מִקֶּדֶם לָעָיִן[c] וְיָרַד הַגְּבוּל וּמָחָה[d] עַל־[e]כֶּתֶף
ט חס.ל.ל.ג חד פת וחד קמ[7].ט חס[8].ד.ה[9] יָם־כִּנֶּרֶת קֵדְמָה׃ 12 וְיָרַד הַגְּבוּל הַיִּרְדֵּנָה וְהָיוּ[a] תּוֹצְאֹתָיו יָם הַמֶּלַח ד[10]
13 זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם הָאָרֶץ לִגְבֻלֹתֶיהָ סָבִיב׃ 13 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־ ד[11]
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּתְנַחֲלוּ אֹתָהּ בְּגוֹרָל אֲשֶׁר צִוָּה
14 יְהוָה לָתֵת לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ 14 כִּי לָקְחוּ מַטֵּה בְּנֵי ז בטע ר״ם בתור[12]
הָרֹאובֵנִי לְבֵית אֲבֹתָם וּמַטֵּה בְנֵי־הַגָּדִי לְבֵית אֲבֹתָם וַחֲצִי[c] מַטֵּה ג וכל מחצי דכות
15 מְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם׃ 15 שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה לָקְחוּ נַחֲלָתָם
16 מֵעֵבֶר לִירֵחוֹ יַרְדֵּן קֶדְמָה[a] מִזְרָחָה׃ פ 16 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
17 מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ 17 אֵלֶּה[c] שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־יְנַחֲלוּ[a] לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ ח[13]
18 אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ 18 וְנָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד מִמַּטֶּה
19 תִּקְחוּ לִנְחֹל[a] אֶת־הָאָרֶץ׃ 19 וְאֵלֶּה[c] שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים לְמַטֵּה יְהוּדָה ב[14]. י בתור
20 כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ 20 וּלְמַטֵּה[a] בְּנֵי[b] שִׁמְעוֹן שְׁמוּאֵל בֶּן־עַמִּיהוּד׃ הי בתור[15]. ל בתור
21 לְמַטֵּה בִנְיָמִן אֱלִידָד[a] בֶּן־כִּסְלוֹן׃ 22 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־דָן נָשִׂיא[b] בֻּקִּי[c] ל. חי בתור[15]
ל.ל.ל שם אנש בֶּן־יָגְלִי׃ 23 לִבְנֵי יוֹסֵף לְמַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה נָשִׂיא[a] חַנִּיאֵל[b] בֶּן־אֶפֹד[c]׃
הי בתור[15]. ג[16]. הי בתור[15] 24 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־אֶפְרַיִם נָשִׂיא[b] קְמוּאֵל בֶּן־שִׁפְטָן׃ 25 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־
26 זְבוּלֻן נָשִׂיא[b] אֱלִיצָפָן בֶּן־פַּרְנָךְ׃ 26 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־יִשָּׂשכָר[b] נָשִׂיא[c] ל. חי בתור[15]
27 פַּלְטִיאֵל בֶּן־עַזָּן׃ 27 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־אָשֵׁר נָשִׂיא[b] אֲחִיחُוד[c] בֶּן־שְׁלֹמִי׃ ל. הי בתור[15]
ל. ב חס
28 וּלְמַטֵּה[c] בְּנֵי־נַפְתָּלִי נָשִׂיא[b] פְּדַהְאֵל[c] בֶּן־עַמִּיהُוד[d]׃ 29 אֵלֶּה[c] אֲשֶׁר הי בתור[15]
צִוָּה יְהוָה לִנְחֵל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ פ ל
35 1 וַיְדַבֵּר[c] יְהוָה[c] אֶל־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ י בתור

[7]Mm 2815. [8]Mp contra textum. [9]Mm 1033. [10]Mm 1441. [11]Mm 1031. [12]Mm 1151. [13]Mm 265. [14]Mm 1358. [15]Mm 895. [16]Mm 155.

10 [a] l אִיתָם– vel וְתֹאיתָם cf 7sq || [b] l הַגְּ || **11** [a] 𝔐 מה– || [b] 𝔐[Mss] האר cf 𝔊 || [c] prp לְעֵין cf 1 R 15,20; 𝔙 + *Daphnim* || [d] 𝔊 *Βηλα, Αρβηλα* || [e] 𝔐 אל || **12** [a] 𝔐 cf 5[c] || **15** [a] 𝔊 *ἀπὸ νότου* || **17** [a] 𝔐[Mss] ינחילו; l יְנַחֲלוּ cf 𝔖 et 29 || **18** [a] l לְנַחֵל cf 𝔊𝔖 et 29 || **20** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 לי || [b] > pc Mss 𝔊*𝔖𝔗[j]𝔙 || **21** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖 אלדד cf 11,26sq || **22** [a] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[j]𝔙 לי || [b] > Ms 𝔊*𝔖 || [c] 𝔊[BL] *Βακχιρ* || **23** [a] > 2 Mss 𝔖𝔙 || [b] 𝔐 חנאל || [c] 𝔊 *Ουφι(δ)* || **24** [a] Ms 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔙 לי || [b] > 𝔖𝔙 || **25** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 לי || [b] > 𝔊*𝔖𝔙 || **26** [a] 𝔊𝔖𝔙 לי || [b] sic L, mlt Mss Edd יְשָׂשכָר || [c] > 𝔖 || [d] 𝔊 *Οζα*, 𝔖 *ʿzwr* = עֲזוּר || **27** [a] 𝔊𝔖𝔙 לי || [b] > 𝔖𝔙 || [c] 𝔊* *Αχιωρ* || **28** [a] 𝔊𝔖𝔗[j]𝔙 לי || [b] > 2 Mss 𝔊*𝔖𝔙 || [c] nonn Mss Edd דַּ– || [d–d] 𝔊* *υἱὸς Βεναμιουδ* (versio duplex).

לֵאמֹר׃ 2 צַו[a] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל֙ וְנָתְנ֤וּ לַלְוִיִּם֙ מִנַּחֲלַ֣ת אֲחֻזָּתָ֔ם עָרִ֖ים 2
ל לָשָׁ֣בֶת וּמִגְרָ֑שׁ לֶֽעָרִים֙ סָבִ֣יב לָהֶ֔ם תִּתְּנ֖וּ לַלְוִיִּֽם׃ 3 וְהָי֤וּ הֶֽעָרִים֙ לָהֶ֔ם 3
ל לָשָׁ֣בֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶ֔ם[a] יִֽהְי֥וּ לִבְהֶמְתָּ֖ם וְלִרְכֻשָׁ֑ם וּלְכָל־חַיָּתָֽם׃ 4 וּמִגְרְשֵׁ֣י 4
ל בתור[1] ל. ל הֶֽעָרִים֮ אֲשֶׁ֣ר תִּתְּנוּ֒ לַלְוִיִּם֙ מִקִּ֣יר הָעִ֔יר וָח֥וּצָה[a] אֶ֖לֶף[b] אַמָּ֣ה סָבִֽיב׃
ל וּמַדֹּתֶ֣ם מִח֗וּץ לָעִיר֙ אֶת־פְּאַ֣ת־קֵדְמָ֔ה אַלְפַּ֖יִם בָּאַמָּ֑ה וְאֶת־פְּאַת־ 5
ל. יז בטפ[2] נֶ֣גֶב[a] אַלְפַּ֤יִם בָּאַמָּה֙ וְאֶת־פְּאַת־יָ֔ם[a] | אַלְפַּ֖יִם בָּאַמָּ֑ה וְאֶת־פְּאַ֥ת צָפ֛וֹן[a]
ה[a]. ל וכל קריא זה יהיה לכם אַלְפַּ֥יִם בָּאַמָּ֖ה וְהָעִ֣יר בַּתָּ֑וֶךְ זֶ֥ה יִֽהְיֶה־לָּהֶ֖ם[b] מִגְרְשֵׁ֥י הֶעָרִֽים׃ 6 וְאֶת[a] 6
ל. ד[1]. ב חס הֶֽעָרִים֮ אֲשֶׁר֒[b] תִּתְּנוּ֙ לַלְוִיִּ֔ם אֶת־שֵׁ֥שׁ עָרֵי֙ הַמִּקְלָ֔ט אֲשֶׁ֥ר תִּתְּנ֖וּ[c] לָנֻ֑ס
שִׁבְעִ֣ים הָרֹצֵ֔חַ[d] וַעֲלֵיהֶ֖ם[e] תִּתְּנ֥וּ אַרְבָּעִ֛ים וּשְׁתַּ֥יִם עִֽיר׃ 7 כָּל־הֶֽעָרִים 7
ל בתור וכל יהושע דכות ב מ א[5] אֲשֶׁ֥ר תִּתְּנוּ֙ לַלְוִיִּ֔ם[a] אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁמֹנֶ֖ה עִ֑יר אֹתָ֥ן וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶֽן׃
ל 8 וְהֶֽעָרִים֙ אֲשֶׁ֣ר תִּתְּנ֔וּ מֵאֲחֻזַּ֖ת בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל מֵאֵ֤ת הָרַב֙[a] תַּרְבּ֔וּ 8
ג[5] וּמֵאֵ֖ת הַמְעַ֣ט תַּמְעִ֑יטוּ אִ֚ישׁ כְּפִ֣י נַחֲלָת֔וֹ אֲשֶׁ֥ר יִנְחָ֖לוּ[b] יִתֵּ֥ן מֵעָרָ֛יו
לַלְוִיִּֽם׃ פ
9 וַיְדַבֵּ֥ר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 10 דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וְאָמַרְתָּ֤ סֿ(לג)
ח[7] אֲלֵהֶם֙ כִּ֣י אַתֶּ֔ם עֹבְרִ֥ים אֶת־הַיַּרְדֵּ֖ן אַרְצָ֑ה[a] כְּנָֽעַן׃ 11 וְהִקְרִיתֶ֤ם 11
לָכֶם֙ עָרִ֣ים עָרֵ֣י מִקְלָ֔ט תִּהְיֶ֥ינָה לָכֶ֖ם וְנָ֣ס שָׁמָּ֑ה רֹצֵ֕חַ[a] מַכֵּה־[b]נֶ֖פֶשׁ
בִּשְׁגָגָֽה׃ 12 וְהָי֤וּ לָכֶם֙ הֶֽעָרִ֣ים לְמִקְלָ֔ט מִגֹּאֵ֖ל[a] וְלֹ֣א יָמ֑וּת[b] הָרֹצֵ֕חַ עַד־ 12
ד. ה[8]. ג עָמְד֥וֹ לִפְנֵי־הָעֵדָ֖ה לַמִּשְׁפָּֽט׃ 13 וְהֶֽעָרִ֣ים אֲשֶׁר־תִּתֵּ֔נוּ שֵׁ֥שׁ־עָרֵ֖י מִקְלָ֑ט 13
ל תִּֽהְיֶ֥ינָה לָכֶֽם׃ 14 אֶת | שְׁלֹ֣שׁ הֶֽעָרִים֮ תִּתְּנוּ֒ מֵעֵ֣בֶר לַיַּרְדֵּ֔ן וְאֶת־שְׁלֹ֥שׁ
ל. ד פסוק דאית בהון ד מלין ר״פ ב קדמ לא נסבין ו וב בתר נסבין ו׳ הֶֽעָרִ֖ים תִּתְּנ֣וּ בְאֶ֣רֶץ כְּנָ֑עַן עָרֵ֥י מִקְלָ֖ט תִּֽהְיֶ֥ינָה׃ 15 לִבְנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ 15
ל וְלַגֵּ֔ר וְלַתּוֹשָׁ֖ב בְּתוֹכָ֑ם תִּֽהְיֶ֣ינָה שֵׁ֣שׁ־הֶֽעָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לְמִקְלָ֖ט לָנ֥וּס
שָׁמָּ֛ה כָּל־מַכֵּה־נֶ֥פֶשׁ בִּשְׁגָגָֽה׃ 16 וְאִם־בִּכְלִי֙ בַּרְזֶ֔ל | וַיָּ֖מָת רֹצֵ֣חַ הוּא֮ מ֣וֹת יוּמַת֒ הָרֹצֵֽחַ׃ 16
ג[9] 17 וְאִם֙ בְּאֶ֣בֶן יָ֔ד אֲשֶׁר־יָמ֥וּת בָּ֖הּ וַיָּ֣מָת רֹצֵ֣חַ הוּא֮ מ֣וֹת יוּמַת֒ הָרֹצֵֽחַ׃ 17
18 אֽוֹ[a] בִּכְלִי־עֵ֥ץ יָ֖ד אֲשֶׁר־ 18

Cp 35 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3998. [3]Mm 97. [4]Mm 1034. [5]Jos 14,4. [6]Mm 3577. [7]Mm 77. [8]Mm 1035. [9]Mm 1783.

Cp 35,2 [a] 𝔪 צוי || **3** [a] 𝔪 הן– || **4** [a] 𝔪 הח׳ || [b] 𝔊* *διοσχιλίους* cf 5 || **5** [a] 𝔪 נגבה, ימה, צפונה || [b] Seb mlt Mss Edd 𝔪𝔊𝔖𝔙 לָכֶם || **6** [a] 1 ואלה || [b] > 𝔊* || [c] 1 תִּהְיֶינָה? cf 𝔖 || [d] 𝔖 + nonn vb || [e] 𝔪 הן– || **7** [a] huc tr 7b? || **8** [a] pc Mss Edd הָרַב || [b] Ms 𝔪𝔖 sg || **10** [a] 𝔪 אל ארץ || **11** [a] dl? 𝔪 הר׳ || [b] pc Mss 𝔊 כָּל־מִ׳ || **12** [a] ins frt הַדָּם cf Vrs et 19sq || [b] 𝔪[Mss] יומת cf 17 || **17** [a] 𝔪 ימות || **18** [a] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 וְאִם.

19 יָמוּת בּוֹ הַכֹּהֵן וַיָּמֵת רֹצֵחַ הֻוא מָוֶת יוּמָת הָרֹצֵחַ: 19 גֹּאֵל
20 הַדָּם הֻוא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ[a]־בֹּו הֻוא יְמִיתֶנּוּ: 20 וְאִם־בִּשְׂנְאָה 10 ח. ב. ה חס בלישׁ 11
21 יֶהְדָּפֶנּוּ אוֹ־הִשְׁלִיךְ עָלָיו בִּצְדִיָּה וַיָּמֹת: 21 אֹו בְאֵיבָה הִכָּהוּ ל
בְּיָדוֹ וָמֵת מָוֶת־יוּמַת הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הֻוא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ 19 ח
22 בְּפִגְעוֹ־בֹּו: 22 וְאִם־בִּפְתַע בְּלֹא־אֵיבָה הֲדָפֹו[a] אוֹ־הִשְׁלִיךְ ב. ג 12
23 עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא צְדִיָּה: 23 אֹו בְכָל[a]־אֶבֶן אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ בְּלֹא ל
רְאֹות וַיַּפֶּל עָלָיו וָמֵת וְהוּא לֹא־אוֹיֵב לֹו וְלֹא מְבַקֵּשׁ רָעָתֹו: 13 ג
24 וְשָׁפְטוּ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכֶּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם עַל הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה: ח בטע 14
25 וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ[a] מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהֵשִׁיבוּ אֹתֹו הָעֵדָה
אֶל־עִיר מִקְלָטֹו אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וְיָשַׁב בָּהּ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל
26 אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתֹו בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ: 26 וְאִם־יָצֹא יֵצֵא הָרֹצֵחַ אֶת־גְּבוּל ו רפ״ו 15 . ז ג מל וד חס 16
27 עִיר מִקְלָטֹו אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה: 27 וּמָצָא אֹתֹו גֹּאֵל הַדָּם מִחֻוץ לִגְבוּל יח ס״פ
28 עִיר מִקְלָטֹו וְרָצַח גֹּאֵל הַדָּם אֶת־הָרֹצֵחַ אֵין לֹו דָּם: 28 כִּי בְעִיר
מִקְלָטֹו יֵשֵׁב עַד־מֹות הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי מֹות הַכֹּהֵן הַגָּדֹל יָשׁוּב ב 14
29 הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתֹו: 29 וְהָיוּ אֵלֶּה לָכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט[a] לְדֹרֹתֵיכֶם ב 17
30 בְּכֹל מֹושְׁבֹתֵיכֶם: 30 כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצַח אֶת־
31 הָרֹצֵחַ וְעֵד אֶחָד לֹא־יַעֲנֶה בְנֶפֶשׁ לָמוּת: 31 וְלֹא־תִקְחוּ כֹּפֶר לְנֶפֶשׁ
32 רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הֻוא רָשָׁע לָמוּת כִּי־מֹות יוּמָת: 32 וְלֹא־תִקְחוּ כֹּפֶר
לָנוּס[a] אֶל־עִיר מִקְלָטֹו לָשׁוּב לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ עַד־מֹות הַכֹּהֵן[b]:
33 וְלֹא־תַחֲנִיפוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם[a] בָּהּ כִּי הַדָּם הֻוא יַחֲנִיף אֶת־ יז ר״פ ולא לא 18
הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא־יְכֻפַּר לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַּךְ־בָּהּ כִּי־אִם בְּדַם שֹׁפְכֹו: ל. ד. ל. ל. 19 . ג 20 בטע ול בסיפ
34 וְלֹא תְטַמֵּא[a] אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן
בְּתֹוכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה שֹׁכֵן בְּתֹוךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ

36 1 וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאָבֹות לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־ עה. ג. ו 2
מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפְּחֹת[a] בְּנֵי[b] יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה[c] וְלִפְנֵי הַנְּשִׂאִים

10 Mm 1873. 11 Mm 1036 contra textum. 12 Jer 46,15. 13 Mm 16. 14 Mp sub loco. 15 Mm 577. 16 Mm 1037. 17 Mm 990. 18 Mm 2708. 19 Mm 1038. 20 Mm 1039. Cp 36 1 Mm 4048. 2 Mm 3361.

19 a Q^{Or} nonn Mss כֹּ׳ || **22** a 𝔐 הדי׳ || **23** a l prb כָּל || **25** a 𝔐 הַמַּכֶּה || **29** a 𝔖 *l'lm* = עוֹלָם || **32** a prp לַנָּס || b Ms 𝔐𝔊𝔖 + הַגָּדוֹל ut 28 || **33** a ins c pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 יֹשְׁבִים ut 34? || **34** a l c pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗^{j} pl || **Cp 36,1** a Ms 𝔊𝔖𝔙 sg || b nonn Mss 𝔖 מְנַשֶּׁה בֶּן־ || c 𝔊(𝔖) + *καὶ ἔναντι Ελεαζαρ τοῦ ἱερέως*, ins prb וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן.

עה רָאשֵׁי אָבוֹת[d] לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיֹּאמְרוּ אֶת־אֲדֹנִי צִוָּה יְהוָה לָתֵת 2
ב[a] אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה בְּגוֹרָל לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַאדֹנִי[a] צִוָּה בַּיהוָה[a] לָתֵת
ג[a] אֶת־נַחֲלַת צְלָפְחָד אָחִינוּ לִבְנוֹתָיו׃ 3 וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְּנֵי שִׁבְטֵי[c] בְּנֵי־ 3
יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים וְנִגְרְעָה נַחֲלָתָן מִנַּחֲלַת אֲבֹתֵינוּ[a] וְנוֹסַף[b] עַל נַחֲלַת
ה[5] ד . ג ב פת וחד קמ[5] הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִגּוֹרָל נַחֲלָתֵנוּ[c] יִגָּרַע׃ 4 וְאִם־יִהְיֶה הַיֹּבֵל[e] 4
ד[g] ד פת ול בלישׁ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[e] וְנוֹסְפָה נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַמַּטֶּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם
ו וּמִנַּחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתֵינוּ[a] יִגָּרַע נַחֲלָתָן׃ 5 וַיְצַו מֹשֶׁה[f] אֶת־בְּנֵי 5
ל יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֵּן מַטֵּה בְנֵי־יוֹסֵף דֹּבְרִים׃ 6 זֶה הַדָּבָר 6
ב דגש[7] . ו ול בנקיבה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לִבְנוֹת צְלָפְחָד לֵאמֹר לַטּוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה
יד . ג בנקיבה . יד לְנָשִׁים אַךְ לְמִשְׁפַּחַת מַטֵּה אֲבִיהֶם[a] תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים׃ 7 וְלֹא־תִסֹּב 7
ז חס בתור נַחֲלָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמַּטֶּה אֶל־מַטֶּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מַטֵּה אֲבֹתָיו
ט[g] ר״פ בסיס וחד מן ג[g] ר״פ וכל ופ אותה יִדְבְּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וְכָל־בַּת יֹרֶשֶׁת נַחֲלָה מִמַּטּוֹת[f] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 8
לְאֶחָד מִמִּשְׁפַּחַת מַטֵּה אָבִיהָ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירְשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ז חס בתור אִישׁ נַחֲלַת[a] אֲבֹתָיו׃ 9 וְלֹא־תִסֹּב נַחֲלָה מִמַּטֶּה לְמַטֶּה[a] אַחֵר כִּי־ 9
אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מַטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 10 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה 10
סימן מ״ת ווו[10] אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנוֹת צְלָפְחָד׃ 11 וַתִּהְיֶינָה מַחְלָה[a] תִּרְצָה[b] וְחָגְלָה[c] 11
ל . יד וּמִלְכָּה[d] וְנֹעָה בְּנוֹת צְלָפְחָד לִבְנֵי דֹדֵיהֶן לְנָשִׁים׃ 12 מִמִּשְׁפְּחֹת[a] 12
יד . ד בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וַתְּהִי נַחֲלָתָן עַל־מַטֵּה מִשְׁפַּחַת
יא[12] , יג אֲבִיהֶן׃ 13 אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־ 13
מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ קלב

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים שמונים
ושמונה׃
א פ ר ח
וחציו והיה האיש[13]
וסדרים לג

[3] Mm 1040. [4] Mm 1041. [5] Mm 3601. [6] Mm 3420. [7] Mm 1042. [8] Mm 881. [9] Okhl 316. [10] Mm 983. [11] Mm 1043. [12] Mm 1360. [13] Nu 17,20, cf Mp sub loco.

1 [d] 𝔐 הָאֹ׳ ‖ **2** [a–a] prp ו׳ וְאֶתְנוּ צִוָּה ו׳ vel ו׳ צוה בְּשֵׁם ו׳ ‖ **3** [a] 𝔖 *d'bwhjn* = אֲבִיהֶן, id 4 ‖ [b] 𝔐 פה– ut 4 ‖ [c] mlt Mss תינו– ‖ **4** [a] cf 3[a] ‖ **6** [a] mlt Mss 𝔐 הן– ‖ **8** [a] את נ׳ 𝔐 ‖ **9** [a] 𝔐 מ׳ אל ut 7 ‖ **11** [a] ordo nominum in 𝔐 = 26,33 27,1, in 𝔊* *Maala* = מחלה ultima ‖ [b] nonn Mss 𝔐𝔖𝔙 ות׳ ‖ [c] 𝔐 ח׳ ‖ [d] 𝔐 מ׳ ‖ **12** [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b] 𝔊* *υἱῶν* ut 32,33[b].

ס[א] **1** 1 אֵ֚לֶּה[a] הַדְּבָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר מֹשֶׁ֑ה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֗ל בְּעֵ֙בֶר֙ ה[1]
הַיַּרְדֵּ֔ן בַּמִּדְבָּ֕ר בָּֽעֲרָבָ֖ה מ֣וֹל ס֑וּף בֵּין־פָּארָ֣ן וּבֵין־תֹּ֔פֶל וְלָבָ֖ן וַחֲצֵרֹ֥ת ב. ל. ג. ד חס בתור[2]
2 וְדִ֥י זָהָֽב׃ 2 אַחַ֥ד עָשָׂ֛ר י֖וֹם מֵחֹרֵ֑ב דֶּ֚רֶךְ הַר־שֵׂעִ֔יר עַ֖ד קָדֵ֥שׁ בַּרְנֵֽעַ׃ ל. כח[3]
3 וַיְהִ֗י בְּאַרְבָּעִ֤ים שָׁנָה֙ בְּעַשְׁתֵּ֣י־עָשָׂ֔ר חֹ֖דֶשׁ בְּאֶחָ֣ד לַחֹ֑דֶשׁ דִּבֶּ֤ר מֹשֶׁה֙ ב. ג[4]. ה[5]
4 אֶל־בְּנֵ֣י[a] יִשְׂרָאֵ֔ל כְּכֹ֕ל אֲשֶׁ֥ר צִוָּ֛ה יְהוָ֥ה אֹת֖וֹ אֲלֵהֶֽם׃ 4 אַחֲרֵ֗י הַכֹּתֹ֞ו
אֶת־סִיחֹ֤ן מֶֽלֶךְ־הָאֱמֹרִי֙ אֲשֶׁ֣ר יוֹשֵׁ֔ב בְּחֶשְׁבּ֖וֹן וְאֵ֣ת עוֹג֙ מֶ֣לֶךְ הַבָּשָׁ֔ן יא בטע לאחור. יז מל בתור
אֲשֶׁר־יוֹשֵׁ֥ב בְּעַשְׁתָּרֹ֖ת בְּאֶדְרֶֽעִי[a]׃ 5 בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּ֔ן בְּאֶ֖רֶץ מוֹאָ֑ב יז מל בתור. ל
6 הוֹאִ֣יל מֹשֶׁ֔ה בֵּאֵ֥ר אֶת־הַתּוֹרָ֖ה הַזֹּ֥את לֵאמֹֽר׃ 6 יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ דִּבֶּ֣ר ג ומל[6]. ל[7]
7 אֵלֵ֔ינוּ בְּחֹרֵ֖ב לֵאמֹ֑ר רַב־לָכֶ֥ם שֶׁ֛בֶת בָּהָ֥ר הַזֶּֽה׃ 7 פְּנ֥וּ | וּסְע֖וּ לָכֶ֑ם
וּבֹ֗אוּ הַ֚ר הָאֱמֹרִי֙ וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָ֔יו בָּֽעֲרָבָ֥ה בָּהָ֖ר וּבַשְּׁפֵלָ֣ה[a] וּבַנֶּ֑גֶב[b] ח[8] ג מגה בתור
וּבְחֹ֥וף הַיָּ֖ם אֶ֣רֶץ הַֽכְּנַעֲנִ֔י וְהַלְּבָנ֑וֹן עַד־הַנָּהָ֥ר הַגָּדֹ֖ל נְהַר־פְּרָֽת׃ ה
8 רְאֵ֣ה[a] נָתַ֤תִּי לִפְנֵיכֶם֙ אֶת־הָאָ֔רֶץ בֹּ֣אוּ וּרְשׁ֔וּ אֶת־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר נִשְׁבַּ֖ע[b] נשבעתי
יְהוָ֣ה[b] לַאֲבֹתֵיכֶ֑ם לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֔ק וּלְיַעֲקֹ֖ב לָתֵ֣ת[c] לָהֶ֔ם וּלְזַרְעָ֥ם[c] ו חס בתור
אַחֲרֵיהֶֽם׃ 9 וָאֹמַ֥ר אֲלֵכֶ֖ם בָּעֵ֣ת הַהִ֑וא לֵאמֹ֙ר לֹא־אוּכַ֥ל לְבַדִּ֖י יד. נ[9]
10 שְׂאֵ֥ת אֶתְכֶֽם׃ 10 יְהוָ֤ה אֱלֹהֵיכֶם֙ הִרְבָּ֣ה אֶתְכֶ֔ם וְהִנְּכֶ֥ם הַיּ֛וֹם כְּכוֹכְבֵ֥י
11 הַשָּׁמַ֖יִם לָרֹֽב׃ 11 יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י אֲבוֹתֵיכֶ֗ם יֹסֵ֤ף עֲלֵיכֶם֙ כָּכֶ֔ם אֶ֖לֶף ל כת כן בתור[10]
12 פְּעָמִ֑ים וִיבָרֵ֣ךְ אֶתְכֶ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר לָכֶֽם׃ 12 אֵיכָ֥ה אֶשָּׂ֛א לְבַדִּ֖י ב. יז[11]. כג[12]
13 טָרְחֲכֶ֑ם וּמַשַּׂאֲכֶ֖ם[a] וְרִיבְכֶֽם׃ 13 הָבוּ֙ לָכֶ֣ם אֲנָשִׁ֔ים חֲכָמִ֥ים וּנְבֹנִ֖ים ל. ל
14 וְיֹדָעִ֑ים לְשִׁבְטֵיכֶ֔ם וַאֲשִׂימֵ֖ם בְּרָאשֵׁיכֶֽם׃ 14 וַתַּעֲנ֣וּ אֹתִ֔י וַתֹּאמְר֖וּ טֹ֥וב ג. ל[13]

Cp 1 [1]Mm 617. [2]Mm 1026. [3]Mm 187. [4]Mm 1415. [5]Mm 2683. [6]Mm 1044. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1243. [9]Mm 1045. [10]Mm 387. [11]Mm 3442. [12]Mm 1095. [13]וחד אשימם 1R 5,23.

Cp 1,1 [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{AS^{W}}$ ואי cf 12,1[a] ‖ **3** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{-L}\alpha'\sigma'\theta'$ pr כל, pc Mss כל ut 1 ‖ **4** [a] Ms $\mathfrak{GSV}$ ובי cf Jos 12,4; pc Mss ורעי–; add ex 3,1? ‖ **7** [a] V^{Ken9} pc Mss $\mathfrak{C}^{J}$ בי ‖ [b] $\mathfrak{mV}$ בי ‖ **8** [a] Ms $\mathfrak{Q}$ $\mathfrak{mGSTC}^{J}$ pl, sed l $\mathfrak{M}$ ut 4,5[a] 11,26[a] cf שמע 4,1 ‖ [b–b] $\mathfrak{mG}^{-LO}$ נשבעתי cf 36 [b–b] ‖ [c–c] Ms $\mathfrak{m}$ לורעם ‖ **12** [a] $\mathfrak{m}$ מ׳.

עה
15 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת׃ 15 וָאֶקַּח [a]אֶת־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם [a]אֲנָשִׁים
ב. לט מל בתור[14]. כ. לח מל בתור[15]
חֲכָמִים וִידֻעִים וְאֶתֵּן אֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת
16 וְשָׂרֵי [b]חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים לְשִׁבְטֵיכֶם׃ 16 וָאֲצַוֶּה אֶת־
ה חס[16]
שֹׁפְטֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר שָׁמֹעַ [a]בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין־
ל. ה[17] דגש וכל איוב דכות. ב. מ א. ג[18]. ג חס[19]
17 אִישׁ וּבֵין־אָחִיו וּבֵין גֵּרוֹ׃ 17 [a]לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטָן כַּגָּדֹל
ג[20]
תִּשְׁמָעוּן לְאִ֫ישׁ [b]תָּגוּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֵאלֹהִים הִוא [a]וְהַדָּבָר
ו חס בלישׁ[21]
אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו׃ 18 וָאֲצַוֶּה אֶתְכֶם בָּעֵת
יג חס האלה[22]. יד[23]
18 הַהִוא אֵת ׀ כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ 19 וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ
ה מל בתור[24]
אֶת כָּל־הַמִּדְבָּר הַנּוֹרָ֫ל ׀ וְהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ הַר
ג חס[25]
הָאֱמֹרִי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֹתָנוּ וַנָּבֹא עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃
ו חס בתור
20 וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּאתֶם עַד־הַר הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃
ג ב חס וחד מל וכל לשון מסכינו דכות[26]
21 [a]רְאֵה נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ אֶת־הָאָרֶץ עֲלֵה רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
ג[27]
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ 22 וַתִּקְרְבוּן אֵלַי
ג ב מל וחד חס[28]
כֻּלְּכֶם ׀ וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ
ג חס[25]
אֹתָנוּ דָּבָר אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה־בָּהּ וְאֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא
ה ד מל וחד חס[29]
[a]אֲלֵיהֶן׃ 23 וַיִּיטַב בְּעֵינַי הַדָּבָר וָאֶקַּח [a]מִכֶּם שְׁנֵים [a]עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ
ג[30]. ג[31]. ה חס[32]
24 אֶחָד לַשָּׁבֶט׃ 24 וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הָהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיְרַגְּלוּ
ב חס[33]
אֹתָהּ[a]׃ 25 וַיִּקְחוּ בְיָדָם מִפְּרִי הָאָרֶץ וַיּוֹרִדוּ אֵלֵינוּ [a]וַיָּשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר [b]
ן רש״ם בסיפ[34]. ב[35]
וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃ 26 וְלֹא ׀ אֲבִיתֶם
ד חס. ל
לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 27 וַתֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ
בְּשִׂנְאַת יְהוָה אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי
ב בטע מלרע[36]. ל. ד וחס[37]
לְהַשְׁמִידֵנוּ[a]׃ 28 אָנָה ׀ אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ[a] הֵמַסּוּ אֶת־לְבָבֵנוּ[b] לֵאמֹר

[14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 3911. [16] Mm 1115. [17] Mm 772. [18] Mm 4123. [19] Mm 1195. [20] Mm 1046. [21] Mm 667. [22] Mm 707. [23] Mm 393. [24] Mm 73. [25] Mm 2080. [26] Mm 2032. [27] Mm 1085. [28] Mm 1047. [29] Mm 1048. [30] Mm 1049. [31] Mm 1100. [32] Mm 92. [33] Mm 910. [34] Mm 1165. [35] Mm 2319. [36] Mm 1050. [37] Mm 1051.

15 [a–a] G ἐξ ὑμῶν = מִכֶּם ut 23; prb dl ‖ [b] V[Ken9.107] mlt Mss ωG[min]T[Ms]T[J] שׁ׳ ‖ [c] G τοῖς κριταῖς ὑμῶν = לְשֹׁפְטֵי, V alit; prb l 𝔐 ‖ **16** [a] ω Vrs T[J] שמעו ‖ **17** [a–a] frt dl (G sg) ‖ [b] V[Ken69] pc Mss T[J]ΥΠΙΙ ולא ‖ **21** [a] frt dl (sg), sed GST[J] pl ‖ **22** [a] ω ׳על ‖ **23** [a–a] Q מכמה שני ‖ **24** [a] QSV הארץ ‖ **25** [a–a] > G-L V ‖ **26** [a] G-AFMO[min]SV 1 pl ‖ **27** [a] G[ΘLmin]V pr cop ‖ **28** [a] ω ׳וא; G-ΘO[min] 2 pl ‖ [b] V[Ken1.9.69.107] mlt Mss ΣΠΙ(?) pl.

עַם ׀ נָדוֹל ׀ וָרָם׃ מִמֶּנּוּ׃ עָרִים׃ גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת בַּשָּׁמָיִם וְגַם־בְּנֵי עֲנָקִים ב . ב כת כן
29 רָאִינוּ שָׁם׃ 29 וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא־תַעַרְצוּן וְלֹא־תִירְאוּן מֵהֶם׃ 30 יְהוָה
30 אֱלֹהֵיכֶם׃ הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֶם לָכֶם ׀ כְּכֹל אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה ׀ אִתְּכֶם ו חס בתור . ב[38]
ב
31 בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם׃ 31 וּבַמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ יְהוָה ח . ג[39] . ח פסוק מן ך מילין דמיין ותלת משנ׳ . ל
31 אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא־אִישׁ אֶת־בְּנוֹ׃ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ׃ אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד־ ל ז
32 בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 32 וּבַדָּבָר ׀ הַזֶּה אֵינְכֶם׃ מַאֲמִינִם בַּיהוָה ה . ב . ל חס
33 אֱלֹהֵיכֶם׃ 33 הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם׃ בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם׃ ל חס
ל
34 בָּאֵשׁ ׀ לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם׃ בַּדֶּרֶךְ׃ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וּבֶעָנָן יוֹמָם׃
34 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר׃ 35 אִם־יִרְאֶה ל ר״פ בסיף[40]
ג
35 אִישׁ בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה ׀ הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה׃ אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר
36 נִשְׁבַּעְתִּי לָתֵת׃ לַאֲבֹתֵיכֶם׃ 36 זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הוּא יִרְאֶנָּה וְלוֹ־
אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ־בָּהּ וּלְבָנָיו יַ֫עַן אֲשֶׁר מִלֵּא ׀ אַחֲרֵי ׀ יְהוָה׃ ג בטע[41] . ב
37 גַּם־בִּי הִתְאַנַּף ׀ יְהוָה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם־אַתָּה לֹא־תָבֹא ׀ שָׁם׃ ד ר״פ בתור[42] . יז חס וכל משלי דכות ב מ ד . יב[43]
38 יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק׃ כִּי־הוּא ל ר״פ[44] . ב מלעיל . ד[45]
39 יַנְחִלֶנָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 39 וְטַפְּכֶם׃ אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה׃ וּבְנֵיכֶם׃ ל חס
מ[46] אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וָרָע הֵמָּה יָבֹאוּ שָׁמָּה וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם
40 יִירָשُוּהָ׃ 40 וְאַתֶּם פְּנוּ לָכֶם וְסִעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף׃ 41 וַתַּעֲנוּ ב . יב[47]
41 וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָה׃ אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ ה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־כְּלִי מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת הָהָרָה׃ ל . ד חס . יג[48]
42 וַיֹּאמֶר ׀ יְהוָה אֵלַי אֱמֹר לָהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ כִּי אֵינֶנִּי ח בטע ר״פ בסיף . לד פסוק לא ולא ולא[49] . ב[50]
43 בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ 43 וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
44 וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה׃ וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ הָהָרָה׃ 44 וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי׃ הַיֹּשֵׁב ל וחס . יג[48]

[38] Ex 9,30. [39] Mm 1052. [40] Mp sub loco. [41] Mm 2597. [42] Mm 52. [43] Mm 2938. [44] Mm 978. [45] Mm 2112. [46] Mm 1053. [47] Mm 757. [48] Mm 1100. [49] Mm 771. [50] Mm 4180.

28 [c] pc Mss 𝔐 ורב, 𝔊 pr *καὶ πολύ* = ורב (dupl cf 2,10.21) ‖ [d] $\mathfrak{G}^{B*min}$ 2 pl cf 2,21[a] ‖ [e] 𝔐𝔊𝔖 וע׳ ‖ **30** [a] $\mathfrak{G}^{FM\Theta\,963\,L\,min}$ 1 pl ‖ **31** [a–a] frt dl (sg), sed 𝔖 pl ‖ **32** [a] $\mathfrak{G}^{BN\,963\,min}$ 1 pl ‖ **33** [a] $\mathfrak{G}^{963\,Ms}$ 1 pl ‖ [b] 𝔊 *ὁδηγῶν ὑμᾶς* = לַנְחֹתכם (hi נחה) cf Ex 13,21 ‖ **35** [a–a] > $\mathfrak{G}^{-963\,LO}$ cf Nu 14,22sq ‖ [b] > pc Mss 𝔐$\mathfrak{G}^{-min}$𝔙 ‖ [c] $\mathfrak{G}^{-963\,O\,min}$𝔖𝔗 3 pl ‖ **36** [a] 𝔐 כי ‖ [b–b] prp אחרי cf Ms, sed cf 1,8[b–b] נשבע יהוה ‖ **37** [a] $\mathfrak{V}^{Ken\,69.107}$ mlt Mss 𝔐𝔖𝔗𝔙 שמה cf 38sq ‖ **38** [a] 𝔐 ק(י)החזו, $\mathfrak{M}^{Mss}$ אחזו ק(י) ‖ **39** [a–a] > $\mathfrak{G}^{BM\Theta\,963\,OL\,min}$ (add ex Nu 14,31?) ‖ [b] 𝔊 *καὶ πᾶν παιδίον νέον* = וְכֹל טַף? ‖ [c–c] 𝔐 הם ‖ **41** [a] 2 Mss 𝔐𝔊𝔖 + אלהינו ‖ **43** [a] 𝔐 + אלהיכם ut 26, $\mathfrak{G}^{min}$ + *τοῦ θεοῦ* ‖ **44** [a] 𝔐 העמלקי והכנעני.

בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים [51] ג בלישׁ ב מל וחד חס
וַיְכַתּוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר[b] עַד־חָרְמָה׃ 45 וַתָּשֻׁבוּ[a] וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָה[b] 45 ל
וְלֹא־שָׁמַע יְהוָה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם׃ 46 וַתֵּשְׁבוּ בְקָדֵשׁ יָמִים 46 ב וחס
רַבִּים כַּיָּמִים אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם׃ [52] ד
2 1 וַנֵּפֶן וַנִּסַּע הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי 2 [1] כ
וַנָּסָב אֶת־הַר־שֵׂעִיר יָמִים רַבִּים׃ ס 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ ס [3] ל
3 רַב־לָכֶם סֹב אֶת־הָהָר הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה׃ 4 וְאֶת־הָעָם צַו[a] [2] ו וחס מנה [3] בתור . [4] כ
לֵאמֹר אַתֶּם עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְיִירְאוּ[b] [5] ה ומל
מִכֶּם[b] וְנִשְׁמַרְתֶּם[c] מְאֹד׃ 5 אַל־תִּתְגָּרוּ בָם[a] כִּי לֹא־אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם[b] [5] ה
עַד מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי־יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר׃ 6 אָכֶל 6
תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם־מַיִם תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף
וּשְׁתִיתֶם׃ 7 כִּי[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] בֵּרַכְךָ בְּכֹל[c] מַעֲשֵׂה יָדֶךָ[c] יָדַע[d] לְכָתְךָ[b] 7
אֶת־הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל[e] הַזֶּה זֶה[f] אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא
חָסַרְתָּ דָּבָר׃ [f] 8 וַנַּעֲבֹר מֵאֵת[a] אַחֵינוּ[b] בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר 8
מִדֶּרֶךְ[c] הָעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר ס וַנֵּפֶן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ מִדְבַּר
מוֹאָב׃ 9 [a] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֶל־[b] תָּצַר אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּתְגַּר [c] בָּם 9 ה בטע ר״פ בסיפ . ל
מִלְחָמָה[c] כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נָתַתִּי אֶת־עָר
יְרֻשָּׁה׃ 10 הָאֵמִים לְפָנִים יָשְׁבוּ[a] בָּהּ עַם גָּדוֹל וְרַב וָרָם כָּעֲנָקִים׃ 10
רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף־הֵם כָּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים יִקְרְאוּ לָהֶם אֵמִים׃ 11 ב חד חס וחר מל
וּבְשֵׂעִיר יָשְׁבוּ הַחֹרִים[a] לְפָנִים וּבְנֵי עֵשָׂו יִירָשׁוּם[b] וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם[b] 12 ל . ג ב חס וחד מל
וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה
לָהֶם׃ 13 עַתָּה[a] קֻמוּ[b] וְעִבְרוּ לָכֶם אֶת־נַחַל זֶרֶד וַנַּעֲבֹר אֶת־נַחַל 13 כה ר״פ . ל חס

[51] Mm 3401. [52] Mm 3162. Cp 2 [1] Mm 757. [2] Mm 1054. [3] Mm 845. [4] Mm 1055. [5] Mm 1056. [6] Mm 1070. [7] Mm 1057.

44 [b] G(SV) *ἀπὸ Σηειρ* = וּמִשֵּׂעִיר (cf ug) ‖ **45** [a] ωGS וַתָּשֻׁבוּ ut 46 ‖ [b] G^{Bmin} + *τοῦ θεοῦ ἡμῶν (ὑμῶν)* ‖ **Cp 2,4** [a] ω צוּ cf 3,28[a] ‖ [b–b] prp וִירֹאוּ לָכֶם (imp qal cf Jos 24,14) ‖ [c] G^{-963}(V) *καὶ εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς* ‖ **5** [a] G + *πόλεμον* cf 9.19[c].24; G Da 11,25 ‖ [b] ω S + ירשה ‖ **7** [a] frt dl (sg) ‖ [b] G$^{-O\,Mss}$ suff pl cf SC^{J} ‖ [c] mlt Mss CωGV du ut 16,15 24,19 et 31,29, cf SC^{J} ‖ [d] G *διάγνωθι*; S pr cop ‖ [e] G + *καὶ τὴν φοβεράν* = והנורא ut 1,19 ‖ [f] ω + Nu 20,14.17sq ‖ **8** [a] G(V) *τούς*, frt 1 את (מן add ex Nu 20,21) ‖ [b] G^{B*min} 2 pl ‖ [c] G(V) *παρὰ τὴν ὁδόν* = דרך ‖ **9** [a] G pl ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אַל ‖ [c–c] ω בו ‖ **10** [a] C יָשְׁבוּ ‖ **12** [a] 2 Mss ωG sg ‖ [b] ω וישמ(י)דם מ׳ ויירשום ut 21 ‖ **13** [a] pc Mss ωC^{Ms} ועו cf G (+ *οὖν*) ‖ [b] ωG^{-AO} + סעו ut 24.

14 זָֽרֶד׃ 14 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ עַד אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ אֶת־
נַחַל זֶרֶד שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה[a]
15 מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה[b] לָהֶם׃ 15 וְגַם יַד־יְהוָה הָיְתָה בָּם יג ר״פ בתור׃
16 לְהָמֵם מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה עַד תֻּמָּם׃ 16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־ ב
17 אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה לָמוּת מִקֶּרֶב הָעָם׃ ס 17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי׃ ל
18 לֵאמֹר׃ 18 אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־גְּבוּל מוֹאָב אֶת־עָר׃ 19 וְקָרַבְתָּ[a] יא ר״פ ד מנה בתור׃ ל[8]
19 מוּל בְּנֵי עַמּוֹן אַל־תְּצֻרֵם[b] וְאַל־תִּתְגָּר[b] בָּם[c] כִּי לֹא־אֶתֵּן מֵאֶרֶץ בְּנֵי־ ל
20 עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נְתַתִּיהָ יְרֻשָּׁה׃ 20 אֶרֶץ־רְפָאִים תֵּחָשֵׁב יג ר״פ
אַף־הִוא רְפָאִים יָשְׁבוּ־בָהּ לְפָנִים וְהָעַמֹּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם זַמְזֻמִּים׃ ל
21 עַם גָּדוֹל וְרַב וָרָם[a] כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ ג חד מל רב חס
22 תַּחְתָּם׃ 22 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֶת־
23 הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֵׁם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 23 וְהָעַוִּים ג חד מל רב חס . ד
הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצֵרִים[a] עַד־עַזָּה כַּפְתֹּרִים[b] הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּור[c] הִשְׁמִידֵם ב חד חס וחד מל[9]
24 וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם׃ 24 קוּמוּ סְעוּ וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ[a]
אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ[b] וְהִתְגָּר בּוֹ ה[10] . ג קמ[11]
25 מִלְחָמָה׃ 25 הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל[a] תֵּת פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל־פְּנֵי[b] הָעַמִּים ג[12]
תַּחַת כָּל־[c]הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן[d] שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ׃ מ[13]
26 וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת אֶל־סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן ו מל בתור
27 דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר׃ 27 אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ[a] אֵלֵךְ לֹא
28 אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ 28 אָכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם בַּכֶּסֶף ל
29 תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי׃ 29 כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו
הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֱבֹר אֶת־ ב חד חס וחד מל
30 הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃ 30 וְלֹא אָבָה סִיחֹן יז ר״פ בסיפ[14]

[8]Mm 481. [9]Mm 1058. [10]Mm 1061. [11]Mm 1546. [12]Mm 1059. [13]Mm 1060. [14]Mm 1165.

14 [a] $\mathfrak{G}^{BLmin}$ + *ἀποθνήσκοντες* = לָמוּת ut 16 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B*min}$ *ὁ θεός* = אֱלֹהִים cf $\mathfrak{G}^{MNmin}$ ‖ **19** [a] $\mathfrak{GT}^{J}$ pl ‖ [b] $\mathfrak{G}$ pl ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{TT}^{J})$ + *εἰς πόλεμον* = מלחמה cf $5^{a}.9.24$ ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{-\Theta O min}$ *δυνατώτερον (ὑμῶν)* ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}^{BMs}$ *Ασηδωθ* = אשדוד? $\mathfrak{G}^{rel}(\mathfrak{L})$ *Ασηρωθ* = חצרות cf Nu 11,35 et saepe ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{STT}^{J}\mathfrak{V})$ *Καππάδοκες* ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{STT}^{J}\mathfrak{V})$ *ἐκ Καππαδοκίας* ‖ **24** [a] $\mathfrak{GS}$ du cf $\mathfrak{T}^{J}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *κληρονομεῖν* cf 31^{b-b} ‖ **25** [a] Ms $\mathfrak{wG}$ החל ut 24 ‖ [b] Ms $\mathfrak{CG}$ + כל ‖ [c] > V^{Ken80} Ms $\mathfrak{G}^{-LO}\mathfrak{S}$ ‖ [d] $\mathfrak{w}$ + את ‖ **27** [a] > $\mathfrak{G}$; $\mathfrak{V}$ *publica*; l הַמֶּלֶךְ (homtel? cf Nu 21,22).

מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבָרֵנוּ בּוֹ [a]כִּי־הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ [b]אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ ל וחס
אֶת־לְבָבוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ [c]כַּיּוֹם [d]הַזֶּה׃ 31 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי סֹ[a] ג[15] ול[16] בסיפ
רְאֵה הַחִלֹּתִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת־סִיחֹן [a]וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל [b]רָשׁ לָרֶשֶׁת ב[17]. ה[18]. ג קמ[19]
אֶת־אַרְצוֹ׃ 32 וַיֵּצֵא סִיחֹן לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה יָהְצָה׃ 32 ו[20]
33 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ [a]וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו [b]וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ 33 בניך חד מן ד[21] כת ק חס בלוש
34 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא וַנַּחֲרֵם אֶת־כָּל־עִיר [a]מְתִם 34
35 וְהַנָּשִׁים [b]וְהַטָּף לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד׃ 35 רַק הַבְּהֵמָה בָּזַזְנוּ לָנוּ וּשְׁלַל ל. ל
36 הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכָדְנוּ׃ 36 מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְהָעִיר
אֲשֶׁר בַּנַּחַל וְעַד־הַגִּלְעָד לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ אֶת־הַכֹּל ל
37 נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ[a]׃ 37 [a]רַק אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לֹא קָרָבְתָּ[b] ב. ל
כָּל־יַד נַחַל יַבֹּק[c] וְעָרֵי הָהָר וְכֹל[d] אֲשֶׁר־צִוָּה[e] יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a]׃

3 1 וַנֵּפֶן וַנַּעַל דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ הוּא **3**
וְכָל־עַמּוֹ[a] לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי[b]׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי ו[1] ל[2]
בְיָדְךָ[a] נָתַתִּי אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ ה[2]
לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ 3 וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ[a] יז מל בתור
גַּם אֶת־עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וַנַּכֵּהוּ[b] עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ
שָׂרִיד׃ 4 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר ד
לֹא־לָקַחְנוּ מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל־חֶבֶל[a] אַרְגֹּב[b] מַמְלֶכֶת עוֹג[c] בַּבָּשָׁן׃
5 כָּל־אֵלֶּה[a] עָרִים[b] בְּצֻרוֹת חוֹמָה גְבֹהָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ לְבַד מֵעָרֵי 5 ח ר״פ בסיפ . ב חס[3]
הַפְּרָזִי הַרְבֵּה מְאֹד׃ 6 וַנַּחֲרֵם אוֹתָם כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ לְסִיחֹן מֶלֶךְ ב. לט מל בתור 6
חֶשְׁבּוֹן הַחֲרֵם כָּל־עִיר מְתִם הַנָּשִׁים[a] וְהַטָּף׃ 7 וְכָל־הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל 7

[15]Mm 2753. [16]Mp sub loco. [17]1S 22,15, cf Mp sub loco. [18]Mm 1061. [19]Mm 1546. [20]Mm 1062. [21]Mm 1063. Cp 3 [1]Mm 1062. [2]Mm 1061. [3]Mp contra textum, cf Mp sub loco.

30 [a–a] dl? (sg, sed cf 𝔊) ‖ [b] 𝔖 2 pl, 𝔊 1 pl; 𝔊^{min} *ὁ θεός* ‖ [c] 𝔊𝔙 du cf 𝔖 ‖ [d] 𝔊$^{B\,963\,min}$ (𝔗^{J}) *ἐν τῇ ἡμέρᾳ* = בַּיּוֹם ‖ **31** [a] 𝔐𝔊 + מלך חשבון האמרי ut 24 ‖ [b–b] 𝔊-$^{\Theta Ms}$(𝔙) *κληρονομῆσαι* cf 24[b] ‖ **33** [a] 𝔊$^{963\,Ms}$(𝔏) *εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν* quod pr 𝔊$^{\Theta LO\,min}$; 𝔙 *vobis* ‖ [b] K sg, 𝔙$^{Ken\,1.107}$ mlt Mss 𝔇 𝔐 Vrs 𝔗^{J} pl ut Q ‖ **34** [a] 𝔐 עריו ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,9}$ pc Mss 𝔐 𝔖^{W} ה′ ut 3,6 ‖ **36** [a] 𝔐 בידנו cf 𝔊; 𝔙 *nobis* cf 33[a] ‖ **37** [a–a] dl? vel cf [b] ‖ [b] l c 𝔊𝔖𝔙 1 pl vel cf [a–a] ‖ [c] 𝔐 הי′ cf 𝔗𝔗^{J} et 3,16[d] ‖ [d] l כְּכֹל cf 𝔊𝔗^{J} ‖ [e] 𝔐𝔊-$^{O\,min}$𝔖 צונו cf 𝔙 ‖ **Cp 3,1** [a] 𝔊-$^{B\Theta\,963\,LO\,min}$ + *μετ' αὐτοῦ* = עמו (dupl) ‖ [b] pc Mss רעי– cf 1,4[a] ‖ **2** [a] 𝔊𝔖 du ‖ **3** [a] mlt Mss 𝔇𝔊𝔙 du ‖ [b] 𝔐 ונכנו ‖ **4** [a] pc Mss חֶבֶל cf 13[b] 14[b] ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,69}$ 𝔐 האי′ ut 13 ‖ **5** [a] > Ms 𝔊-$^{O\,min}$𝔙 ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,69.107}$ 𝔐^{Mss} העי′ (dttg) ‖ **6** [a] 𝔙$^{Ken\,1}$ pc Mss 𝔇 (?) Vrs 𝔗^{J} וה′ ut 2,34.

8 הָעֲרִים בַּזֹּאת[a] לָנוּ׃ 8 וַנַּקַּח בָּעֵת הַהִוא אֶת־הָאָרֶץ מִיַּד שְׁנֵי ל
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִנַּחַל אַרְנֹן עַד־[a]הַר חֶרְמוֹן׃ ד[4]
9 צִידֹנִים[a] יְקָרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׂרְיֹן וְהָאֱמֹרִי יִקְרְאוּ־לוֹ שְׂנִיר׃ 10 כָּל | ל ר״פ. ל וחס. ב. ח ר״פ בסיפ
עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה וְאֶדְרֶעִי[a] עָרֵי ט פסוק כל וכל וכל[5] . ג
11 מַמְלֶכֶת עוֹג[c] בַּבָּשָׁן׃ 11 כִּי רַק־עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים ד. י בטע ר״פ בתור[6]
הִנֵּה[a] עַרְשׂוֹ עֶרֶשׂ בַּרְזֶל הֲלֹה[b] הִוא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן תֵּשַׁע אַמּוֹת ד דמטע. ל. ל כת ה . ג
אָרְכָּהּ וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחְבָּהּ בְּאַמַּת־אִישׁ׃ 12 וְאֶת־[s]הָאָרֶץ הַזֹּאת ל. ה וכל את השמים ואת הארץ דכות[7]
יָרַשְׁנוּ בָּעֵת הַהִוא מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר־עַל־[a]נַחַל אַרְנֹן וַחֲצִי הַר־הַגִּלְעָד ב[8]
13 וְעָרָיו נָתַתִּי לָרְאוּבֵנִי[b] וְלַגָּדִי׃ 13 וְיֶתֶר הַגִּלְעָד וְכָל־הַבָּשָׁן מַמְלֶכֶת
עוֹג נָתַתִּי לַחֲצִי שֵׁבֶט [c]הַמְנַשֶּׁה[a] כֹּל חֶבֶל[b] הָאַרְגֹּב לְכָל־[c]הַבָּשָׁן[d] הַהִוא ל בתור. ל. ל
14 יִקָּרֵא אֶרֶץ רְפָאִים׃ 14 יָאִיר[a] בֶּן־מְנַשֶּׁה לָקַח אֶת־כָּל־חֶבֶל[b] אַרְגֹּב[c] כא[9]. ל ר״פ[10]
עַד־גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי[d] וַיִּקְרָא אֹתָם עַל־שְׁמוֹ אֶת־הַבָּשָׁן חַוֹּת יב
15 יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 15 וּלְמָכִיר נָתַתִּי אֶת־הַגִּלְעָד׃ 16 וְלָרְאוּבֵנִי[a] ל. ב[11]
16 וְלַגָּדִי נָתַתִּי מִן־הַגִּלְעָד וְעַד[b]־נַחַל אַרְנֹן תּוֹךְ הַנַּחַל וּגְבֻל וְעַד[c] יַבֹּק[d] ב ול בתור[12] . יד פסוק ועד ועד[13] . ט חס ג[14] מנה בליש
17 הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ 17 וְהָעֲרָבָה וְהַיַּרְדֵּן וּגְבֻל מִכִּנֶּרֶת וְעַד־[e]יָם ב. ג[15] . ט חס ג[14] מנה בליש . ד[16]
18 הָעֲרָבָה יָם הַמֶּלַח תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה מִזְרָחָה׃ 18 וָאֲצַו ל
אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם[a] אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
לְרִשְׁתָּהּ חֲלוּצִים תַּעַבְרוּ לִפְנֵי אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־חָיִל׃
19 רַק[a] נְשֵׁיכֶם[b] וְטַפְּכֶם[c] וּמִקְנֵכֶם[ac] יָדַעְתִּי כִּי־מִקְנֶה רָב לָכֶם יֵשְׁבוּ ל. ד חס ול בליש . כ[17]
בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם׃ 20 עַד[a] אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה | לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם ד בטע בסיפ
וְיָרְשׁוּ גַם־הֵם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר [b]יְהוָה[a] אֱלֹהֵיכֶם[b] נֹתֵן לָהֶם[c] בְּעֵבֶר

[4] Mm 2193. [5] Mm 1981. [6] Mm 1151. [7] Mm 2574. [8] Mm 2104. [9] Mm 17. [10] Mm 978. [11] Mm 1246. [12] Mp sub loco. [13] Mm 1244. [14] Mm 1320. [15] Mm 1064. [16] Mm 1081. [17] Mm 534.

7 [a] 𝔐 בזזנו ut 2,35 ‖ 8 [a] pc Mss 𝔐𝔊[BNΘ*L*min]𝔖 וְעַד ‖ 9 [a] 𝔊 *οἱ Φοίνικες* ‖ 10 [a] cf 1[b] ‖ 11 [a] 𝕍[Ken80] nonn Mss וה׳; > 𝔖 ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔈𝔐𝔗 הָלֹא cf 𝔊𝔖𝔗[J]; 𝔙 *qui est* ‖ 12 [a] 𝕍[Ken80.107] nonn Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 + שְׁפַת ut 2,36 4,48 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd לְרֹאשׁ ‖ 13 [a] tr ad הארגב ‖ [b] cf 4[a] ‖ [c] 𝕍[Ken9.69] mlt Mss 𝔊[NΘ*L*min]𝔖𝔗[Ms]𝔍𝔙Edd וכל, sed l וזו ‖ [d] tr Zaqef ad ההוא ‖ 14 [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J] וי׳ ‖ [b] cf 4[a] ‖ [c] 𝕍[Ken69] pc Mss 𝔐 הארג(ו)ב cf 4[b] ‖ [d] 𝔐 והמכעתי ‖ 16 [a] cf 12[b] ‖ [b] 𝕍[Ken9.69.107] pc Mss 𝔊𝔙 עד ‖ [c] 𝔐 𝔙 עד ‖ [d] 𝔐[Mss] הי׳ cf 2,37[c] ‖ 18 [a] 𝔊[963BNΘmin] 1 pl cf 1,26[a].30[a] ‖ 19 [a–a] 𝔙 sine suff; 𝔐 טפ׳ ונש׳ ומק׳ ‖ [b] 𝕍[Ken80] Ms 𝔐 ט׳ ‖ [c] mlt Mss 𝔈 𝔐 –ניכם ‖ 20 [a] 𝔊[963*L*min] + *ὁ θεὸς ἡμῶν* (𝔊[rel] *ὑμῶν*); 𝕍[Ken107] + עֲלֵיכֶם ‖ [b–b] 𝔊[AB963*LO*min] *κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν*; > 𝔙 ‖ [c] Seb mlt Mss 𝔈[Mss] לכם.

ב[18] . ב מל[19]

21 הַיַּרְדֵּן וְשִׁבְתֶּם אֲיִשׁ לִירֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם׃ 21 וְאֶת־יְהוֹשֻׁעַ

ה . ד[20]

צִוִּיתִי בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר עֵינֶיךָ[a] הָרֹאֹת אֵת כָּל־[b]אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם[c] לִשְׁנֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה[d] לְכָל־הַמַּמְלָכוֹת

ב חד מל וחד חס . ג[21]

אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר שָׁמָּה׃ 22 [a]לֹא תִירָאוּם[b] כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא
הַנִּלְחָם לָכֶם׃ ס קה

ל[22] . ה[23] ד מנה בתור

23 וָאֶתְחַנַּן[a] אֶל־יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר׃ 24 אֲדֹנָי יְהוִה[a] אַתָּה ס[ד] פרש

ב . ג . יב פסוק את את ראת ומילה חדה ביניה[24] . ב[25]

הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת אֶת־עַבְדְּךָ אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה[b] אֲשֶׁר מִי־

ג[26]

אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ׃[c] 25 אֶעְבְּרָה־

ה[27]

נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה[a] אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה[b]

ה[28] ג מנה בתור ול חס בלישׁ

וְהַלְּבָנוֹן׃ 26 וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה

ב מל בלישׁ[22] . ח

אֵלַי רַב־לְךָ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה׃ 27 עֲלֵה[a] רֹאשׁ | רָאשׁ

ג[29] . ג ה[30] מנה בתור ה[31] מנה בלישׁ . סו

הַפִּסְגָּה[b] וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־

ו[32] . ב

לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ 28 וְצַו[a] אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ

לט מל בתור

כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר

ל זקף קמ

תִּרְאֶה׃ 29 וַנֵּשֶׁב בַּגָּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר׃ פ

4 1 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי

ג

מְלַמֵּד אֶתְכֶם[a] לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר

יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם[b] נֹתֵן לָכֶם׃ 2 לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי

ה מיחד חס היום וכל העם דכות[1] . ו בטע ה[2] מנה בלישׁ

מְצַוֶּה אֶתְכֶם[a] וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b]

ה מיחד חס היום וכל העם דכות[1] . יג . ד[3]

אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם׃ 3 עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֵת[a] אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה

[b]בְּבַעַל פְּעוֹר[b] כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי בַּעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ

[18] Mm 1065. [19] Mm 1066. [20] Mm 3719. [21] Mm 1374 a. [22] Mp sub loco. [23] Mm 95. [24] Mm 44. [25] Mm 1926. [26] Mm 2439. [27] Mm 394. [28] Mm 1243. [29] Mm 3237. [30] Mm 845. [31] Mm 1325. [32] Mm 1225. Cp 4 [1] Mm 1067. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3719.

21 [a] G 2 pl, G[min] 1 pl, G[963] 3 pl ‖ [b] > pc Mss ms ‖ [c] > 2 Mss ms; G[-AMs] 1 pl ‖ [d] G[-Θmin] + *ὁ θεὸς ἡμῶν (ὑμῶν)* ‖ **22** [a] dl? ‖ [b] nonn Mss CmsG[B*?]Y אם– ‖ **23** [a] pc Mss נן– ‖ **24** [a–a] G[B*?] *κύριε ὁ θεός* cf SCTJ ‖ [b] G(S) + *καὶ τὸν βραχίονά (σου) τὸν ὑψηλόν* = וְאֶת־זְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה cf 4,34 ‖ [c] V[Ken80.107] Ms ms תֵּיךְ– ‖ **25** [a] G(V) + *ταύτην* = הַזֹּאת ‖ [b] > G[B*F963min] ‖ **27** [a] ms + אל ‖ [b] G *(τοῦ) λελαξευμένου* cf SCTJ et 4,49 ‖ **28** [a] ms וצוי cf 2,4[a] ‖ **Cp 4,1** [a] G(S) + *σήμερον* = הַיּוֹם cf 2[a.c] ‖ [b] G[Bc] Θ963Lmin 1 pl cf 2[b] ‖ **2** [a] G[BabLmin] (A c ob) + *σήμερον* = הַיּוֹם cf 1[a] ‖ [b] G[B?NΘ963 Lmin 1 pl cf 1[b] ‖ [c] G-F?Ms + *σήμερον* = הַיּוֹם cf 1[a] ‖ **3** [a] pc Mss G-Θmin SY + כל ut 3,21 ‖ [b–b] pc Mss GS לְבעל פ׳, V *contra Beelphegor.*

4 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[c] מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 4 וְאַתֶּם֙ הַדְּבֵקִ֣ים בַּיהוָ֔ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם[a] חַיִּ֣ים ל
5 כֻּלְּכֶ֑ם הַיּ֖וֹם׃ 5 רְאֵה[a] | לִמַּ֣דְתִּי אֶתְכֶ֗ם חֻקִּ֤ים וּמִשְׁפָּטִים֙ כַּאֲשֶׁ֣ר צִוַּ֔נִי
יְהוָ֥ה אֱלֹהָ֖י[b] לַעֲשׂ֣וֹת כֵּ֑ן בְּקֶ֙רֶב֙ הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֛ם בָּאִ֥ים שָׁ֖מָּה לְרִשְׁתָּֽהּ׃ כ. ב ושאר עבריים שמה לרשתה[2]
6 6 וּשְׁמַרְתֶּ֣ם וַעֲשִׂיתֶ֔ם כִּ֣י הִ֚וא חָכְמַתְכֶ֣ם וּבִינַתְכֶ֔ם לְעֵינֵ֖י[a]
הָעַמִּ֑ים אֲשֶׁ֣ר יִשְׁמְעוּן֩ אֶת כָּל־הַחֻקִּ֨ים הָאֵ֜לֶּה וְאָמְר֗וּ רַ֚ק עַם־חָכָ֣ם ה[5]
7 וְנָבוֹן֙ הַגּ֣וֹי הַגָּד֣וֹל הַזֶּ֔ה׃ 7 כִּ֣י מִי־גּ֤וֹי גָּדוֹל֙ אֲשֶׁר־לּ֣וֹ אֱלֹהִ֔ים קְרֹבִ֥ים[a] ח מל בתור[6]
8 אֵלָ֖יו כַּיהוָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ בְּכָל־קָרְאֵ֖נוּ אֵלָֽיו׃ 8 וּמִי֩ גּ֨וֹי גָּד֜וֹל אֲשֶׁר־ל֣וֹ ד[7]. ב[8]
חֻקִּ֣ים וּמִשְׁפָּטִ֗ים צַדִּיקִם֙ כְּכֹל֙ הַתּוֹרָ֣ה הַזֹּ֔את אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י נֹתֵ֣ן לִפְנֵיכֶ֑ם ו
9 הַיּֽוֹם׃ 9 רַ֣ק[a] הִשָּׁמֶ֣ר לְךָ֔ וּשְׁמֹ֥ר נַפְשְׁךָ֖ מְאֹ֑ד פֶּן־תִּשְׁכַּ֣ח אֶת־[b]
הַדְּבָרִ֗ים אֲשֶׁר־רָא֙וּ עֵינֶ֔יךָ וּפֶן־יָס֥וּרוּ מִלְּבָבְךָ֖ כֹּ֣ל יְמֵ֣י חַיֶּ֑יךָ וְהוֹדַעְתָּ֥ם ח. ב מל[9]
10 לְבָנֶ֖יךָ וְלִבְנֵ֥י בָנֶֽיךָ׃ 10 יוֹם֩ אֲשֶׁ֨ר עָמַ֜דְתָּ[a] לִפְנֵ֣י יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֗יךָ[b] בְּחֹרֵב֮
בֶּאֱמֹ֣ר יְהוָה֒ אֵלַ֗י הַקְהֶל־לִ֤י אֶת־הָעָם֙ וְאַשְׁמִיעֵ֣ם אֶת־דְּבָרַ֔י אֲשֶׁ֥ר ג[10]. ג[13] ב חד חס וחד מל[12]
11 יִלְמְד֖וּן לְיִרְאָ֑ה אֹתִ֣י כָּל־הַיָּמִ֔ים אֲשֶׁ֥ר הֵ֛ם חַיִּ֥ים עַל־הָאֲדָמָ֖ה וְאֶת־ ב[13]. ג[14]. ה[15]
בְּנֵיהֶ֥ם יְלַמֵּדֽוּן׃ 11 וַתִּקְרְב֣וּן וַתַּעַמְד֔וּן תַּ֖חַת הָהָ֑ר וְהָהָ֞ר בֹּעֵ֤ר ל. ל. ג[16]
12 בָּאֵ֙שׁ֙ עַד־לֵ֣ב[a] הַשָּׁמַ֔יִם חֹ֥שֶׁךְ עָנָ֖ן וַעֲרָפֶֽל[b]׃ 12 וַיְדַבֵּ֤ר יְהוָה֙ אֲלֵיכֶ֔ם
מִתּ֖וֹךְ הָאֵ֑שׁ קֹ֚ול דְּבָרִ֣ים אַתֶּ֣ם שֹׁמְעִ֔ים וּתְמוּנָ֥ה אֵינְכֶ֖ם רֹאִ֑ים זוּלָתִ֖י
13 קֹֽול׃ 13 וַיַּגֶּ֥ד לָכֶ֛ם אֶת־בְּרִית֖וֹ אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֑ה אֶתְכֶם֙ לַעֲשׂ֣וֹת עֲשֶׂ֔רֶת
14 הַדְּבָרִ֔ים וַיְכְתְּבֵ֖ם עַל־שְׁנֵ֥י לֻחֹ֖ות אֲבָנִֽים׃ 14 וְאֹתִ֞י צִוָּ֣ה יְהוָ֗ה בָּעֵת֮
הַהִ֣וא לְלַמֵּ֣ד אֶתְכֶם֒ חֻקִּ֤ים וּמִשְׁפָּטִים֙ לַעֲשֹׂתְכֶ֣ם אֹתָ֔ם בָּאָ֖רֶץ אֲשֶׁ֣ר ב חד חס וחד מל[17]
15 אַתֶּ֥ם עֹבְרִ֛ים שָׁמָּ֖ה לְרִשְׁתָּֽהּ׃ 15 וְנִשְׁמַרְתֶּ֣ם מְאֹ֔ד לְנַפְשֹׁתֵיכֶ֖ם כִּ֣י לֹ֣א ח[18]
רְאִיתֶ֗ם כָּל־תְּמוּנָה֙ בְּיֹ֣ום דִּבֶּ֤ר יְהוָה֙ אֲלֵיכֶ֔ם בְּחֹרֵ֖ב מִתֹּ֣וךְ הָאֵֽשׁ׃
16 פֶּן־תַּשְׁחִתוּן֙ וַעֲשִׂיתֶ֣ם לָכֶ֔ם פֶּ֖סֶל תְּמוּנַ֣ת כָּל־סָ֑מֶל תַּבְנִ֖ית זָכָ֥ר אֹו֙ ז[19] חס ב מנה בלישׁ
17 נְקֵבָֽה׃ 17 תַּבְנִ֕ית כָּל־בְּהֵמָ֖ה אֲשֶׁ֣ר בָּאָ֑רֶץ תַּבְנִ֖ית כָּל־צִפֹּ֥ור כָּנָ֛ף אֲשֶׁ֥ר ט מל בתור
18 תָּעֹ֖וף בַּשָּׁמָֽיִם׃ 18 תַּבְנִ֕ית כָּל־[a]רֹמֵ֖שׂ בָּאֲדָמָ֑ה[b] תַּבְנִ֕ית כָּל־דָּגָ֥ה אֲשֶׁר־ ל

[4]Dt 30,18. [5]Mm 1060. [6]Mm 73. [7]Mm 421. [8]Ps 20,10. [9]Mm 3015. [10]Mm 1068. [11]Mm 701. [12]Mm 2388. [13]Mm 3098. [14]Mm 1925. [15]Mm 1069. [16]Mm 1085. [17]Mm 2490. [18]Mm 1070. [19]Mm 1757.

3 [c–c] > 𝔙; 𝔊𝔖 2 pl, 𝔊^{min} 1 pl; frt dl? ‖ [d] 𝔊 1 pl, 𝔊^{min}𝔖𝔙 2 pl; frt dl? ‖ **4** [a] 𝔊^{BabMΘ} 963^{Lmin} 1 pl cf 1^{b}.2^{b} ‖ **5** [a] 𝔪 Vrs 𝔗^{J} pl, sed l 𝔐 cf 1,8^{a} ‖ [b] > Ms 𝔊^{Bmin}; 𝔖 sine suff ‖ **6** [a] Ms 𝔊 + כל ‖ **7** [a] 𝔊𝔖𝔗^{J} sg ‖ **9** [a] > 𝔊 ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 + כל ‖ **10** [a] 𝔊𝔖𝔗^{J} pl ‖ [b] 𝔊^{AMNLminS}𝔗^{J} 2 pl, 𝔊^{BΘ963min} 1 pl ‖ **11** [a] 𝔪 לבב; > 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔊^{BLmin} + *φωνὴ μεγάλη* (ex 5,22?) ‖ **18** [a] 𝔊(𝔙) + *ἑρπετοῦ* = רֶמֶשׂ ‖ [b] 𝔅 בַּאֹ׳.

ה.יא[20] בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ 19 וּפֶן־תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשָּׁמַיְמָה[a] וְרָאִיתָ אֶת־ 19
ל[21] הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת־הַיָּרֵחַ וְאֶת־הַכּוֹכָבִים כֹּל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
ד[22] לָהֶם וַעֲבַדְתָּם אֲשֶׁר חָלַק יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכֹל הָעַמִּים תָּחַת
ד[23] כָּל־הַשָּׁמָיִם׃ 20 וְאֶתְכֶם לָקַח יְהוָה[a] וַיּוֹצֵא אֶתְכֶם מִכּוּר הַבַּרְזֶל 20
כב בחור מִמִּצְרַיִם לִהְיוֹת לוֹ לְעַם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 21 וַיהוָה הִתְאַנַּף[a]־בִּי עַל־ 21
דִּבְרֵיכֶם וַיִּשָּׁבַע[b] לְבִלְתִּי עָבְרִי אֶת־הַיַּרְדֵּן[c] וּלְבִלְתִּי־בֹא[d] אֶל־
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה[e] אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[f][g] נֹתֵן לְךָ[h] נַחֲלָה׃ 22 כִּי אָנֹכִי מֵת 22
בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינֶנִּי עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן[a] וְאַתֶּם עֹבְרִים וִירִשְׁתֶּם אֶת־
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ 23 הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכְּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה 23
אֱלֹהֵיכֶם[a] אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל אֲשֶׁר[b]
ה[24] צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[c]׃ 24 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא׃ פ 24
25 כִּי־תוֹלִיד[a] בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ וְהִשְׁחַתֶּם וַעֲשִׂיתֶם סח
לג בתור פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל וַעֲשִׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ[b] לְהַכְעִיסוֹ׃
נ מל. יג[25]. ד 26 הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אָבֵד תֹּאבֵדוּן 26
מַהֵר[a] מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־
ב. ל תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן׃ 27 וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם 27
ה בָּעַמִּים[a] וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם[b] אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה׃
ס פסוק לא ולא ולא ולא 28 וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֱלֹהִים[a] מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וְאָבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּן
ה[26]. ב חד מל 29 וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן וְלֹא יָרִיחֻן׃ 29 וּבִקַּשְׁתֶּם[a] מִשָּׁם אֶת־יְהוָה
רחד חס[27]. ג[28] אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ[b] כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ 30 בַּצַּר 30
ב[29]. ה[30] לְךָ[a] וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה

[20]Mm 1071. [21]Mm 1072. [22]Mm 1073. [23]Mm 1074. [24]Mm 1128. [25]Mm 3139. [26]Mm 1060. [27]Mm 3393. [28]Mm 926. [29]Mm 1075. [30]Mm 1076.

19 [a] 𝔐 השמים ‖ **20** [a] 𝔊[B Θ 963 min] *ὁ θεός* 𝔊[rel] (𝔊[O] c ob) *κύριος ὁ θεός* ‖ **21** [a] 𝔙 בַּךְ — ‖ [b] > Ms 𝔐 ‖ [c] Ms 𝔊[-O min] 𝔖 + הזה cf 22[a] ‖ [d] 𝔊(𝔖𝔗[J]𝔙) *εἰσέλθω* = בֹּאִי ‖ [e] > 𝔊[-L min](𝔊[O] c ast)𝔗[J] ‖ [f–f] > 𝔙 ‖ [g] 𝔊[AFN 963 L min] *ὁ θεός*, 𝔊[Θ]𝔖𝔗[J] 2 pl, 𝔊[min] 1 pl ‖ [h] 𝔊[Θ min]𝔖𝔗[J]𝔙 2 pl ‖ **22** [a] 𝔊[ABa FMN 963 min](𝔊[O] c ob)(𝔖) + *τοῦτον* cf 21[c] ‖ **23** [a] 𝔊[N 963 LO min] 1 pl ‖ [b] Seb Ms (?) כַּאֲשֶׁר ‖ [c] > 𝔙; 𝔈𝔖𝔗[J] pl ‖ **24** [a] Hbr 12,29 1 pl, 𝔈𝔖𝔗[J] 2 pl ‖ **25** [a] 𝔐𝔈𝔖𝔗𝔗[J]𝔙 pl, 1 𝔘𝔦 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 2 pl, 𝔊[N min] 1 pl; 1 𝔘𝔦 ‖ **26** [a] > 𝔊[-min], 𝔊[O] c ast; cf 9,3[b].16[b] ‖ **27** [a] 𝔊[-L](𝔙) *ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν* = בכל העמים ‖ [b] 𝔊[ABc min] *ἐν πᾶσι(ν) τοῖς ἔθνεσιν* = בכל הגוים ‖ **28** [a] pc Mss 𝔊 + אֲחֵרִים (> 𝔘𝔦, homtel) cf 𝔗[J] ‖ **29** [a] prb l c 𝔐𝔗𝔙 sg ‖ [b] 𝔐𝔙 וּמְצָאתוֹ cf 𝔊[-B Θ min]𝔖; 𝔐[Mss] hic fin 29 ‖ **30** [a] 𝔐[Mss] hic fin 29.

31 אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקֹלוֹ׃ 31 כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא
32 יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם׃ 32 כִּי
שְׁאַל־נָא [a]לְיָמִים רִאשֹׁנִים[a] אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא
אֱלֹהִים אָדָם עַל־הָאָרֶץ וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמַיִם הֲנִהְיָה[b]
33 כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ׃ 33 הֲשָׁמַע עָם קוֹל אֱלֹהִים[a]
34 מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ אַתָּה וַיֶּחִי[b]׃ 34 אוֹ הֲנִסָּה אֱלֹהִים
לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה
וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם[a]
35 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ[c]׃ 35 אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה[a]
36 הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ[b]׃ 36 מִן־הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעֲךָ אֶת־קֹלוֹ
לְיַסְּרֶךָּ וְעַל־הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ הַגְּדוֹלָה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ
37 [a]הָאֵשׁ׃ 37 וְתַחַת[a] כִּי אָהַב אֶת־אֲבֹתֶיךָ [b]וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו[b] וַיּוֹצִאֲךָ[c]
38 בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ[d] הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם׃ 38 לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ
39 מִפָּנֶיךָ לַהֲבִיאֲךָ לָתֶת־לְךָ אֶת־אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 39 [a]וְיָדַעְתָּ
הַיּוֹם[a] וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל[b]־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
40 וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃ 40 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ
יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ פ
סוף 41 אָז יַבְדִּיל מֹשֶׁה שָׁלֹשׁ עָרִים בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן [a]מִזְרְחָה שָׁמֶשׁ[a]׃
42 לָנֻס שָׁמָּה רוֹצֵחַ[a] אֲשֶׁר יִרְצַח אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־
43 שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשׁוֹם וְנָס אֶל־אַחַת מִן־הֶעָרִים הָאֵל[b] וָחָי׃ 43 אֶת־

31 Mm 771. 32 2 Ch 35,21. 33 Mm 1151. 34 Mm 823. 35 Mm 3. 36 Mm 2525. 37 Mm 73. 38 Mm 4001. 39 Mm 2120. 40 Mm 3458. 41 Mm 3000. 42 Mm 408. 43 Mm 2980. 44 Hi 18,5. 45 Mm 1193. 46 Mm 1077. 47 Mm 1078. 48 Mp sub loco. 49 Mm 3008. 50 Mm 1219. 51 Mm 1920. 52 Mm 1079. 53 Mm 1123. 54 Mm 518 contra textum. 55 Mm 4192. 56 Mm 119. 57 Mm 1143. 58 Mm 2599.

ג חס ס״ם בסיפ׳, ל״ד פסוק לא ולא ולא[31]

ב[32] . י בטע ר״פ בתור׳[33]

ה . ח[34] . ח ג מנה בתור׳ . ג בתור׳[35]

ה[36] . ל

ג . ח מל בתור׳[37] . ב[38] . ל . יז וכל קהל אחנה וס״ם דכות׳[39]

כו פסוק דאית בהון א״ב . ב[40]

ג ב מנה מל בליש בתור׳ . ג[41]

ג[42] מל בתור׳ וכל בנ״ך דכות׳ ב מ ג . ל מל

יא ר״פ ו׳ מנה בתור׳ . ב חד מל וחד חס

ג[43] ר״פ בתור׳ וכל נביא׳ דכות׳ ב מ ה

ב[44] . ד[45] מל בתור׳ וכל קרי׳ דכות׳ ב מ ו . ה[46]

ב ר״פ . ד[47] . ב חד חס וחד מל[48]

ה[49]

ב[50]

ג[51] . ג[52]

ט מיחד

ו בטע בסיפ׳

ג . ל

ב חס . י מילין ר״פ ובחר שמה[53] . ד מל

ד חס[54] . ג[55] . ה לשון חול[56] . ג[57] ר״פ בסיפ׳ וחד מן ו[58] ר״פ את ואת ואת

32 [a–a] Ms ms𝔖𝔗 לְיָמִי הָרִי ‖ [b] ms הן היה, 𝔗𝔍 *hhwh* = הֲהָיָה ‖ 33 [a] 2 Mss ms𝔊𝔗𝔍 + (הַ)חַיִּים ut 5,26 ‖ [b] 𝔊𝔙 2 sg, 𝔖 2 pl cf 37.42 ‖ 34 [a] > $V^{Ken\,80}$ Ms $𝔊^{ABΘ\,963\,min}$𝔖; cf [b] ‖ [b] prb 1 c $𝔊^{-Nmin}$ 1 pl ‖ [c] Ms ms𝔖𝔗 2 pl cf 𝔗𝔍 ‖ 35 [a] 𝔊 + *ὁ θεός σου* (> $𝔊^{129}$), cf 𝔊 39 ‖ [b] 𝔅 מְלִי ‖ 36/37 [a–a] prb 1 הָאֵשׁ וַתְּחִי cf 33 ‖ [b–b] ms𝔊𝔖𝔗𝔙 3 pl ut 10,15; 𝔊 + *ὑμᾶς*; $𝔊^{Lmin}$ + *παρὰ πάντα τὰ ἔθνη* ex 10,15 ‖ [c] 𝔗𝔖 suff 2 pl ‖ [d] ms ובי ‖ 39 [a–a] > $𝔊^{Θmin}$ ‖ [b] ms על ‖ 41 [a–a] Ms ms^{Mss}𝔗𝔍 מורח השׁ׳ cf 𝔖, Ms ms מ׳ השׁ׳; cf 47[b–b] ‖ 42 [a] ms𝔊 הר׳ cf 𝔖𝔗𝔍 et 19,4 ‖ [b] 1 c Seb Ms ms הָאֱלָה cf 7,22[a] 19,11[c].

ג בלישׁ[50]. ג כת כן בַּבָּצֶר בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר לָרְאוּבֵנִי[a] וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד לַגָּדִי
ד בלישׁ[60] וְאֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן לַמְנַשִּׁי׃

44 45 44 וְזֹאת[a] הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 45 אֵלֶּה
הָעֵדֹת[a] וְהַחֻקִּים[b] וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[c]
46 בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ 46 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ
כה יז[61] מנה ר״ם סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
47 בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ 47 וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ[a] וְאֶת־אֶרֶץ וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן
ל שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן[b] מִזְרָחָ שָׁמֶשׁ׃[b] 48 מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר
ל. ג עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְעַד־הַר שִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן׃ 49 וְכָל־הָעֲרָבָה
ד[62] עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה[a] תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה[b]׃ פ

5 5 1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
ד אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם[a]
ד ב חס רב מל[1] וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם׃ 2 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית
3 בְּחֹרֵב׃ 3 לֹא[a] אֶת־אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אִתָּנוּ
4 אֲנַחְנוּ אֵלֶּה פֹּה[b] הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים׃ 4 פָּנִים | בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם
5 בָּהָר[a] מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ 5 אָנֹכִי[a] עֹמֵד בֵּין־יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא
ג. ל לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבַר[b] יְהוָה כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא־עֲלִיתֶם
בָּהָר לֵאמֹר׃ ס

ג. ב 6 6 [a]אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
7 8 עֲבָדִים׃ 7 לֹא[a] יִהְיֶה־לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃ 8 לֹא־
ל[2] תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶּסֶל | כָּל־תְּמוּנָה[a] אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם | מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
נ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם | מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ 9 לֹא־תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא
יב 9 תָעָבְדֵם[a] כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים

[59]Mm 1080. [60]Mm 4130. [61]Mm 856. [62]Mm 470. [63]Mm 1081. Cp 5 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1082.

43 [a] sic L, mlt Mss Edd לָרְאוּ׳ ‖ **44** [a] 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 זאת ‖ **45** [a] l העדות? cf 𝔊 *τὰ μαρτύρια* ut 𝔊 2 R 17,15 ‖ [b] $V^{Ken\,69}$ pc Mss 𝔐 ה׳ ‖ [c] $𝔊^{-Bmin}$ + *ἐν τῇ ἐρήμῳ* cf 6,3 8,3 ‖ **47** [a] $𝔊^{\Theta min}$ 3 pl ‖ [b–b] Ms שׁ חה–, pc Mss 𝔐𝔗𝔍 מ׳ השׁ cf 𝔖, $𝔐^{Mss}$ חה השׁ׳–; cf 41 [a–a] ‖ **49** [a–a] prb > 𝔔; 𝔐 + ים המלח ut 3,17 ‖ [b] 𝔊 *τὴν λαξευτήν*, $𝔊^{L}$ *τὴν λελαξευμένην* cf 𝔗𝔍 et 3,27[b] ‖ **Cp 5,1** [a] 𝔔𝔊 + הזה ‖ **3** [a] 𝔔 ולא ‖ [b] pc Mss פֹּה ‖ **4** [a] > Ms $𝔔𝔊^{A}$ ‖ **5** [a] 𝔐𝔊𝔖 ואׁ׳ ‖ [b] Ms 𝔐 Vrs דִּבְרֵי ‖ **6** [a] 6–21 $𝔗^{J}$ libere tradit ‖ **7** [a] 𝔔 כי לא ‖ **8** [a–a] mlt Mss 𝔔𝔐𝔖$𝔗^{Ms}$$𝔗^{J}$ע׳ וכל־ת׳ ut Ex 20,4; 𝔊 *οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα* ‖ **9** [a] prb recte, 𝔔 תעוב׳; prp תַּעַ׳ cf 13,3[a].

10 וְעַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃ 10 וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי
11 וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו׃ ס 11 לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא
12 כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃ ס 12 שָׁמוֹר
13 אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 13 שֵׁשֶׁת יָמִים
14 תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃ 14 וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ
וַחֲמֹרְךָ וְכָל־בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ
15 וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ׃ 15 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
16 לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ ס 16 כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ
כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן וַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל
17 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ ס 17 לֹא תִרְצָח׃ ס
18 וְלֹא תִנְאָף׃ ס 19 וְלֹא תִגְנֹב׃ ס 20 וְלֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ
21 עֵד שָׁוְא׃ ס 21(18) וְלֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ ס וְלֹא
תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר
22 לְרֵעֶךָ׃ ס 22(19) אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוָה אֶל־כָּל־
קְהַלְכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסָף
23 וַיְכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים וַיִּתְּנֵם אֵלָי׃ 23(20) וַיְהִי
כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן
24 אֵלַי כָּל־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם׃ 24(21) וַתֹּאמְרוּ הֵן הֶרְאָנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבֹדוֹ וְאֶת־גָּדְלוֹ וְאֶת־קֹלוֹ שָׁמַעְנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם

[3] Mm 1082. [4] Mm 475. [5] Mm 3811. [6] Mm 509. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1089. [9] Mm 647 et Mm 3911. [10] Mm 1083. [11] Mm 1165. [12] Mm 1143. [13] Mm 1084. [14] Mm 1085.

9 [b] mlt Mss Vrs 𝔗[J] על ut Ex 20,5 ‖ **10** [a] 𝔔 עושי ‖ [b] 𝔔 אוהבי ‖ [c] l c Q mlt Mss 𝔖 𝔲 Vrs 𝔗[J] תי– ut Ex 20,6 ‖ **11** [a] 𝔔𝔗[J] + ל(ו)כ, 1 𝔲 ut Ex 20,7 ‖ [b–b] > 𝔔 ‖ **13** [a] 𝔔 את כ(ו)ל ‖ **14** [a] V[Ken 69] pc Mss 𝔔 Pap Nash וביום cf Ex 20,10; 𝔔 כי ביום ‖ [b] 𝔔 Pap Nash + ב(ו)ה, 𝔲GSV + בו ‖ [c] Ms 𝔔𝔲GV ע׳ ut Ex 20,10 cf 12,18[a] 16,11[a] ‖ [d] Ms 𝔔 Pap Nash 𝔲G ש׳ ‖ **15** [a] G-^{O} + *καὶ ἁγιάζειν αὐτήν* = ולקדשו cf Ex 20,11 ‖ **18** [a] V[Ken 107] pc Mss 𝔲GST[J] לא ut Ex 20,14sqq ‖ **19** [a] cf 18[a] ‖ **20** [a] V[Ken 107] 2 Mss 𝔲GST[J] לא cf 18[a] ‖ [b] nonn Mss שָׁקֶר ut Ex 20,16 ‖ **21** [a] cf 18[a] ‖ [b] 2 Mss 𝔲 בית ‖ [c] GSV om cop ut Ex 20,17 ‖ [d–d] 𝔲 תחמד אשת ‖ [e] Ms 𝔲 ע׳ ‖ [f] mlt Mss 𝔖G *(οὔτε)* S ושׁ׳ ‖ [g] 𝔲 + 27,2sqq ‖ **22** [a–a] 𝔲G חשך ענן וערפל = 4,11bβ ‖ [b] 𝔔 האׄ׳ ‖ **23** [a] Ms G הָאֵשׁ, 2 Mss + הָאֵשׁ ‖ **24** [a] 𝔔 ואתם ת׳ ‖ [b–b] > G-^{LO}.

25 הַזֹּה רָאִינוּ כִּי־יְדַבֵּר אֱלֹהִים[c] אֶת־הָאָדָם וָחָי׃ 25(22) וְעַתָּה לָמָּה
נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם־[i]סְפִים[i] | אֲנַחְנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת־
ה[15] 26 קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וָמָתְנוּ׃ 26(23) כִּי מִי כָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע
ד[16] ג חס וחד מל 27 [a]קוֹל[?] אֱלֹהִים חַיִּים[a] מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כָּמָנוּ וַיֶּחִי׃ 27(24) קְרַב
ה . ג בלשון זכר[17] אַתָּה וְשְׁמַע אֶת כָּל־אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] וְאַתָּה[b] | תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ
אֵת כָּל־אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[c] אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ׃ 28(25) וַיִּשְׁמַע
יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם בְּדַבֶּרְכֶם אֵלַי[e] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי[?] שָׁמַעְתִּי[d]
ל[18] אֶת־קוֹל דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה[e] אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ[?] כָּל־אֲשֶׁר
דִּבֵּרוּ׃[f] 29(26) מִי־יִתֵּן[a] וְהָיָה[?] [b]לְבָבָם זֶה[b] לָהֶם לְיִרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר
יח[19] ח׳ מנה בתור[c] אֶת־כָּל־[c]מִצְוֹתַי כָּל־הַיָּמִים לְמַעַן יִיטַב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם לְעֹלָם׃
ג מל בחור[20] 30 31 30(27) לֵךְ אֱמָר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם׃ 31(28) וְאַתָּה פֹּה עֲמֹד
ז עִמָּדִי[?] וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֶת כָּל־[a]הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים[b] וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
32 תְּלַמְּדֵם וְעָשׂוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי[?] נֹתֵן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ 32(29) וּשְׁמַרְתֶּם
ל חס לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לֹא תָסֻרוּ יָמִין וּשְׂמֹאל׃
ב . יז[21] . ל 33 33(30) בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה [a]אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם תֵּלֵכוּ[a] לְמַעַן
תִּחְיוּן וְטוֹב לָכֶם וְהַאֲרַכְתֶּם יָמִים בָּאָרֶץ אֲשֶׁר תִּירָשׁוּן׃
כה יו׳ מנה ר״פ **6** 1 וְזֹאת[a] הַמִּצְוָה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
לְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
2 [a]לְמַעַן תִּירָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[?] לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו[b] וּמִצְוֹתָיו
ג ב דגש וחד רפ[22] . ג אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ[c] אַתָּה[d] וּבִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ[d] כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ וּלְמַעַן יַאֲרִכֻן
יד פסוק לך לך[4] יָמֶיךָ׃ 3 וְשָׁמַעְתָּ יִשְׂרָאֵל[?] וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר[a] יִיטַב לְךָ וַאֲשֶׁר
ל תִּרְבֻּון[b] מְאֹד[c] כַּאֲשֶׁר[?] דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ[d] אֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ׃ פ

[15]Mm 1086. [16]Mm 252. [17]Mm 900. [18]Mm 1160. [19]Mm 25. [20]Mm 1087. [21]Mm 1088. Cp 6 [1]Mm 856. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1089. [4]Mm 1860.

24 [c] 𝔔 יהוה cf 𝔖 ‖ **26** [a–a] 𝔔 pr את, 𝔔 ק׳ חי א׳ ‖ **27/28** [a] 𝔔𝔊^{A}𝔖𝔙 + אליכה ‖ [b] l c pc Mss 𝔐 (ה)ואתּ ‖ [c–c] > 𝔔 ‖ [d] 𝔔 שמעת (= שמעתּ ?) ‖ [e] > 𝔖 ‖ [f–f] > 𝔔 ‖ **29** [a] 𝔔 יתן ‖ [b–b] 𝔔 זה לבבם ‖ [c–c] > $V^{Ken\,69}$ Ms; $V^{Ken\,1}$ Ms om את, 𝔐𝔊$^{-LO}$ om כל ‖ **31** [a] > 𝔊$^{-LO}$𝔔^{J} ‖ [b] $V^{Ken\,69}$ pc Mss 𝔐 ה׳ cf 6,1 7,11 ‖ **33** [a–a] 𝔔 תלכונו ‖ **Cp 6,1** [a] $V^{Ken\,9}$ pc Mss 𝔊𝔖 וה׳, 𝔔 וחקים ‖ **2** [a] > 𝔔 ‖ [b] 𝔐 חקיו ‖ [c] Ms 𝔔𝔐𝔊 + היום ‖ [d–d] 𝔊𝔙 pl ‖ **3** [a] 𝔔 כאשר ‖ [b] 𝔐𝔖𝔙 sg ‖ [c] 𝔔 מואדה ‖ [d] 𝔊 pr *δοῦναί*, 𝔖 + *dntl lk* = dare tibi; prb nonn vb exc, cf 26,15 27,3.

סוכ[1] 4 שְׁמַע[a] יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה | אֶחָד׃ 5 וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה
6 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ׃ 6 וְהָיוּ הַדְּבָרִים
7 הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ׃ 7 וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ נ[5]. ל
8 בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ[a] וּבְלֶכְתְּךָ[b] בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ[c] וּבְקוּמֶךָ׃ 8 וּקְשַׁרְתָּם נ. ב. ל
9 לְאוֹת עַל־יָדֶךָ[a] וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ׃ 9 [a]וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת ל חס. ב
10 בֵּיתֶךָ[b] וּבִשְׁעָרֶיךָ[c]׃ ס 10 וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל- ב
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָךְ
11 עָרִים גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא־בָנִיתָ׃ 11 וּבָתִּים[a] מְלֵאִים כָּל־טוּב ד חס[6]. ד[7]. כל כת כן.
יט בלישׁ[8]
אֲשֶׁר לֹא־מִלֵּאתָ וּבֹרֹת[b] חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־חָצַבְתָּ כְּרָמִים וְזֵיתִים מז פסוק לא לא לא.
12 אֲשֶׁר לֹא נָטָעְתָּ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ 12 [a]הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־ ל חס. ב מל
13 יְהוָה[b] אֲשֶׁר הוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 13 אֶת־יְהוָה י ר״פ בסיפ[9]
14 אֱלֹהֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד[a] וּבִשְׁמֹו תִּשָּׁבֵעַ׃ 14 [a]לֹא[b] תֵלְכוּן אַחֲרֵי ד זוגין[10]. ג[11]. ל
15 אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם׃ 15 כִּי אֵל קַנָּא ל מל בחור
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ פֶּן־יֶחֱרֶה[a] אַף־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ ג[12]
16 מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 16 לֹא תְנַסּוּ אֵת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּאֲשֶׁר
17 נִסִּיתֶם בַּמַּסָּה׃ 17 שָׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדֹתָיו ב חד כת סה וחד כת שא. ג מל בחור. ה[13].
18 וְחֻקָּיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃ 18 וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה[a] לְמַעַן יִיטַב ו בטע ה[14] מגה בלישׁ. ה
ד[14]. לג בחור
לָךְ וּבָאתָ וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ׃
19 לְהַדֹּף[a] אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ ס 20 כִּי[a]־ ג בטע[15]. ג חס[16]
יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים[b] וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
21 צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[c] אֶתְכֶם[d]׃ 21 וְאָמַרְתָּ לִבְנְךָ עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה ל מל[17]
בְּמִצְרָיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה׃ 22 וַיִּתֵּן יְהוָה אֹתֹת ג[17] בלישׁ ול כת כן.
וּמֹפְתִים גְּדֹלִים וְרָעִים | בְּמִצְרַיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ׃ ל מל[18]
ג[18]

[5]Mm 1219. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1090. [8]Mm 335. [9]Mm 1143. [10]Mm 2810. [11]Mm 3170. [12]Mm 597. [13]Mm 2153. [14]Mm 2170. [15]Mm 2016. [16]Mm 1116. [17]Mm 951 contra textum. [18]Mm 347.

4 [a] G pr nonn vb ‖ **7** [a] 𝔪G(G^{L} pl) בבית cf 11,19[a] ‖ [b] 𝔪 ב׳ cf 11,19[b] ‖ [c] pc Mss 𝔪𝔙 ב׳ cf 11,19[c] ‖ **8** [a] mlt Mss 𝔖𝔪 ידיך ‖ **9** [a] G pl ‖ [b] 𝔪GS pl cf 11,20[c] ‖ [c] V^{Ken69} ש׳ cf G (2 pl) 𝔙 ‖ **11** [a] 𝔪G-O𝔙 ב׳ ‖ [b] 𝔪G𝔙 ברות ‖ **12** [a] 𝔗^{J} 2 pl ‖ [b] mlt Mss 𝔪GS + אלהיך ‖ **13** [a] pc Mss G + ובו תדבק ex 10,20 ‖ **14** [a] dl (pl)? ‖ [b] 𝔖G$^{M\,min}$ להדיף 𝔪 ולא ‖ **15** [a] 𝔪 יחר ‖ **18** [a] 𝔪G (G$^{B*\,min}$𝔏 τοῦ θεοῦ ὑμῶν) 𝔖 + אלהיך ‖ **19** [a] 𝔪 (hi נדף) cf 9,4[a] ‖ **20** [a] Ms 𝔪G pr וְהָיָה ‖ [b] pc Mss 𝔪 ה׳ cf 4,45[b] ‖ [c] 𝔏 2 sg, G$^{L\,min}$ ὁ θεός, G^{min}𝔏 2 pl ‖ [d] G^{min}𝔙 1 pl.

23 וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר 23
24 נִשְׁבַּע[a] לַאֲבֹתֵינוּ׃ 24 וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים לְחַיֹּתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃
25 וּצְדָקָה תִּהְיֶה־לָּנוּ כִּי־נִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי 25
ה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ׃ ס 7 1 כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־ 7
ג[1] הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָשַׁל גּוֹיִם־רַבִּים | מִפָּנֶיךָ
סימן ת ג מ כ פ ו ס[2] הַחִתִּי[o] וְהַגִּרְגָּשִׁי[o] וְהָאֱמֹרִי[o] וְהַכְּנַעֲנִי[o] וְהַפְּרִזִּי[o] וְהַחִוִּי[o] וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה
ל מל[3] גוֹיִם רַבִּים וַעֲצוּמִים מִמֶּךָּ׃ 2 וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם
ל מל . ל . יז״ר״ם בסיפ וחד מן ש פסוק ולא לא לא 3 הַחֲרֵם תַּחֲרִים[a] אֹתָם לֹא־תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא תְחָנֵּם׃ 3 וְלֹא
4 תִתְחַתֵּן בָּם בִּתְּךָ[b] לֹא־תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא־תִקַּח לִבְנֶךָ׃ 4 כִּי יָסִיר
אֶת־בִּנְךָ[b] מֵאַחֲרַי[a] וְעָבְדוּ[b] אֱלֹהִים אֲחֵרִים[c] וְחָרָה[d] אַף־יְהוָה בָּכֶם
ג ב חס וחד מל 5 וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר׃ 5 כִּי־אִם־כֹּה תַּעֲשׂוּ[e] לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּ
ג מל בלישׁ . ג וּמַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשֵׁרֵהֶם תְּגַדָּעוּן וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ[c]׃
ה זוגין[6] 6 [a]כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּךָ[b] בָּחַר | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִהְיוֹת
7 לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס 7 [a]לֹא
ל . ב מֵרֻבְּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים חָשַׁק יְהוָה בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי־אַתֶּם הַמְעַט
ל . ג חס 8 מִכָּל־הָעַמִּים׃ 8 כִּי מֵאַהֲבַת[b] יְהוָה אֶתְכֶם וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת־הַשְּׁבֻעָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה[a] וַיִּפְדְּךָ מִבֵּית
עַבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם׃ 9 וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא
ו . מצותיי חד מן ג בלישׁ ק הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו[a]
ג . ג[7] . ג[8] . ל לְאֶלֶף דּוֹר׃ 10 וּמְשַׁלֵּם לְשֹׂנְאָיו[a] אֶל־[b]פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא[c] יְאַחֵר
ד[9] . ד[10] לְשֹׂנְאוֹ[d] אֶל־[b]פָּנָיו יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ 11 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת[a]־הַחֻקִּים
ד ב מל וכ חס וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם׃ פ קי״ט

[19]Mm 1091. [20]Mm 1092. [21]Mm 288. Cp 7 [1]Mm 1096. [2]Okhl 274. [3]Mm 3063. [4]Mm 1165. [5]Mm 1139. [6]Okhl 234, 235. [7]Mm 1093. [8]Mm 1094. [9]Mm 1156.

23 [a] Ms 𝔐 + יהוה, 𝔊[AFMO min] + *κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν* = יהוה אלהינו ‖ **Cp 7,3** [a] 2 Mss לא ‖ **4/5** [a] prp יהוה מֵאַחֲרֵי, sed cf [c–c] ‖ [b] 2 Mss 𝔐𝔊𝔙 sg ‖ [c–c] dl (pl) ut 7.8a. 12a? sed cf [a] ‖ [d] $\mathfrak{M}^{Mss}$ וחר ‖ [e] 𝔐𝔏 sg ‖ **6** [a] 𝔗[J] 2 pl ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔐𝔊𝔖 ובך cf 14,2 ‖ **7/8** [a–a] cf 4/5[c–c] ‖ [b] $\mathfrak{M}^{Mss}$ בנות– ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔖𝔐 Vrs 𝔗[J] ut Q ‖ **10** [a] prb l c Ms –או ‖ [b] 𝔐 על ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔗[J]𝔙 ולא ‖ [d] 2 Mss 𝔐𝔊𝔖𝔗𝔗[J] pl ut 10a; 𝔙 *eis* ‖ **11** [a] nonn Mss 𝔐 את cf 5,31 6,1.

12 [a] יְהָיָה | עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת־ הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם ל [10]
אֹתָם [a] וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־ הַבְּרִית וְאֶת־ הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ל
13 לַאֲבֹתֶיךָ: 13 וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־ בִטְנְךָ וּפְרִי־ אַדְמָתֶךָ י מסורס מן ד מילין נסבין ר״פ [11]. ג [12]
דְּגָנְךָ [a] וְתִירֹשְׁךָ [b] וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־ אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה ד [13]
14 אֲשֶׁר־ נִשְׁבַּע [c] לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: 14 בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־ הָעַמִּים לֹא־
15 יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: 15 וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־ חֳלִי ב. ל
וְכָל־ מַדְוֵי [a] מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם ב חד כת ה וחד כת י [14]
16 בְּכָל־ שֹׂנְאֶיךָ: 16 וְאָכַלְתָּ אֶת־ כָּל־ הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
לָךְ לֹא־ תָחֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־ אֱלֹהֵיהֶם כִּי־ מוֹקֵשׁ ל
17 הוּא לָךְ: ס 17 כִּי תֹאמַר בִּלְבָבְךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי נז וכל חלים דכות ב מ יא
18 אֵיכָכָה [a] אוּכַל לְהוֹרִישָׁם: 18 לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־ נז [15]. ו [16]. ב חס
19 עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־ מִצְרָיִם: 19 הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־ ב חד חס וחד מל
רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת [a] וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר ל
הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־ יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־ הָעַמִּים אֲשֶׁר־ ב חס
20 אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם: 20 וְגַם אֶת־ הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־ יז ר״פ בתרה. ט. ג [17]. נב [18]
21 אֲבַד הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ: 21 לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה
22 אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא: 22 וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־ הַגּוֹיִם י [19]. ג [20]
הָאֵל [a] מִפָּנֶיךָ [b] מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־ תִּרְבֶּה עָלֶיךָ ח לשון חול [21]. ב חס
23 חַיַּת הַשָּׂדֶה: 23 וְנָתַנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָמָם [a] מְהוּמָה גְּדֹלָה ב חד קמ וחד פת
24 עַד הִשָּׁמְדָם: 24 וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ [a] וְהַאֲבַדְתָּ [b] אֶת־ שְׁמָם מִתַּחַת
25 הַשָּׁמָיִם לֹא־ יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ [c] עַד הִשְׁמְדֶךָ אֹתָם: 25 פְּסִילֵי ב. ה חס בלישׁ [22]
אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־ תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לָךְ ג
26 פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: 26 וְלֹא־ תָבִיא תוֹעֵבָה יז ר״פ בסיפ [23]. ל [24]. נג [25]
אֶל־ בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ | תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב | תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־ ל
חֵרֶם הוּא: פ

[10] Mm 3155. [11] Mm 4162. [12] Mm 1538. [13] Mp sub loco. [14] Dt 28,60. [15] Mm 1095. [16] Mm 3355. [17] Mm 1379. [18] Mm 440. [19] Mm 3040. [20] Mm 1096. [21] Mm 119. [22] Mm 1983. [23] Mm 1165. [24] וחד לא תביא Dt 23,19. [25] Mm 1228.

12 [a–a] cf 4/5[c–c] ‖ **13** [a] pc Mss 𝔪 דגיך ‖ [b] V[Ken107] nonn Mss 𝔪𝔊[min] ת׳ ‖ [c] 2 Mss 𝔪𝔊 + יהוה ‖ **15** [a] mlt Mss 𝔊𝔊[min] מדוה cf 28,60 ‖ **17** [a] 𝔔 𝔪 איך ‖ **19** [a] V[Ken9] nonn Mss 𝔪𝔊-[OMs]𝔖𝔊[Ms*]𝔗[J] ה׳ ‖ **22** [a] Ms 𝔪 הָאֵלָה cf 4,42[b] ‖ [b] 𝔪 מלפ׳ ‖ **23** [a] prp וַהֲמָמָם cf Vrs ‖ **24** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 בידיך cf 𝔊 ‖ [b] 𝔖 𝔪 ואבדת ‖ [c] Ms 𝔪 לפ׳.

8 1 כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת [a]לְמַעַן 8
ב תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה
לַאֲבֹתֵיכֶם[a]: 2 וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הֹלִיכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 2
ב זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־[a]אֲשֶׁר
ל. מצותיו ק חד מן ג בליש. ז ס״פ בְּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֹתָו[b] אִם־לֹא: 3 וַיְעַנֶּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־ 3
יח מן ס״פ לא ולא לא[2]. ב. ל. ב הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן[a] אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִעֲךָ[b] כִּי לֹא עַל־
יח וכל חיו יהיה דכות[3]. ה בסיפ. הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם:
יח וכל חיו יהיה דכות[3] ב 4 שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ[a] לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה: 4
ל 5 וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַאֲשֶׁר יִיַּסֵּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 5
ל. ב מְיַסְּרֶךָּ: 6 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה 6
ב[4] זקף קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ ג אֹתוֹ: 7 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה[a] אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם 7
ב חד ר״פ וחד ס״פ. יג ר״פ. ב עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר: 8 אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן[a] 8
יג ר״פ. ל וּתְאֵנָה[b] וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ: 9 אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת 9
ג תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא[a]־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל
ל וּמֵהָרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת: 10 וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 10
ג חס׳[5] עַל[a]־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: 11 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־ 11
ו פסוק מן ג מילין מתחלפ צ פ ק סימן[6] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִבְלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי
ד[7]. ה חס׳[8] מְצַוְּךָ הַיּוֹם: 12 פֶּן־תֹּאכַל וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים טוֹבִים תִּבְנֶה וְיָשָׁבְתָּ: 12
ל וחס׳. ג[9]. ה[10] ב מנוח בפסוק וכל כי וכי דכות ב מ א וּבְקָרְךָ וְצֹאנְךָ יַרְבְּיֻן[a] וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה־לָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ יִרְבֶּה: 13
ל בסיפ לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם 14
מִבֵּית עֲבָדִים: 15 הַמּוֹלִיכְךָ בַּמִּדְבָּר | הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא נָחָשׁ | שָׂרָף[a] 15
ב. ל[11] וְעַקְרָב[a] וְצִמָּאוֹן אֲשֶׁר אֵין־מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ:
ב. ב 16 הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּן[a] אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן עַנֹּתְךָ וּלְמַעַן 16
ח חס׳ בליש[12]. ל נַסֹּתֶךָ לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ: 17 וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה 17
לִי אֶת־הַחַיִל הַזֶּה: 18 וְזָכַרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ 18

Cp 8 [1]Mm 2153. [2]Mm 1613. [3]Mm 107. [4]Mm 1097. [5]Mm 1116. [6]Okhl 276. [7]Mm 1090. [8]Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [9]Mm 171. [10]Mm 372. [11]וחד בחלמיש Hi 28,9. [12]Mm 1098.

Cp 8,1 [a–a] dl (pl)? ‖ **2** [a] > Ms 𝔐 ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔐Vrs 𝔗[J] ut Q ‖ **3** [a] Ms 𝔐 עו– cf 16 [a] ‖ **4** [a] 𝔐𝔖 ליך– ‖ **7** [a] Ms 𝔔𝔐𝔊(𝔊[O] c ob) + ורחבה cf Ex 3,8 ‖ **8** [a] 𝔐𝔊 ג׳ ‖ [b] 𝔐𝔊-FNO^{min} ת׳ ‖ **9** [a] Ms 𝔊𝔖 ולא cf 𝔙 ‖ **10** [a] pc Mss 𝔐 אל ‖ **13** [a] 𝔐 ירבון, 𝔙 libere vertit ‖ **15** [a–a] 𝔐 שרוף ע׳ ‖ **16** [a] 𝔐 עו– cf 3[a].

כִּ֣חַ לַעֲשׂ֔וֹת חַ֖יִל לְמַ֣עַן[a] הָקִ֑ים אֶת־בְּרִיתוֹ֙ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֣ע לַאֲבֹתֶ֔יךָ[b]
19 כַּיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ פ 19 וְהָיָ֗ה אִם־שָׁכֹ֤חַ תִּשְׁכַּח֙ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ וְהָלַכְתָּ֥
אַחֲרֵ֖י אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֑ים וַעֲבַדְתָּ֣ם וְהִשְׁתַּחֲוִ֣יתָ לָהֶ֔ם [a]הַעִדֹתִ֥י בָכֶ֛ם 13ח
20 הַיּ֖וֹם כִּ֥י אָבֹ֣ד תֹּאבֵדֻֽן׃[a] 20 כַּגּוֹיִ֗ם אֲשֶׁ֤ר יְהוָה֙ מַאֲבִ֣יד[a] מִפְּנֵיכֶ֔ם כֵּ֚ן 14ג. ד
תֹּאבֵדֻ֔ן עֵ֚קֶב לֹ֣א תִשְׁמְעוּן֔ בְּקֹ֖ול יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ פ 15ד. ו

ס(ט) 9 1 [a]שְׁמַ֣ע יִשְׂרָאֵ֗ל אַתָּ֤ה עֹבֵר֙ הַיֹּ֣ום אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן לָבֹ֕א לָרֶ֥שֶׁת גֹּויִ֛ם 1חס ט
2 גְּדֹלִ֥ים וַעֲצֻמִ֖ים מִמֶּ֑ךָּ[b] עָרִ֤ים גְּדֹלֹת֙ וּבְצֻרֹ֣ת בַּשָּׁמָ֔יִם׃ 2 עַ֚ם־[a]גָּדֹ֣ול 2חס. ב
וָרָ֔ם בְּנֵ֥י עֲנָקִ֖ים אֲשֶׁ֣ר אַתָּ֣ה יָדַ֑עְתָּ וְאַתָּ֣ה שָׁמַ֔עְתָּ מִ֥י יִתְיַצֵּ֖ב לִפְנֵ֥י בְנֵי־ ל
3 עֲנָֽק׃ 3 וְיָדַעְתָּ֣ הַיֹּ֔ום כִּ֣י יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ הֽוּא־הָעֹבֵ֣ר לְפָנֶ֔יךָ אֵ֥שׁ אֹכְלָ֖ה 2ח
הֽוּא־יַשְׁמִידֵ֑ם וְהֽוּא־יַכְנִיעֵ֣ם לְפָנֶ֔יךָ וְהֹורַשְׁתָּ֥ם וְהַאֲבַדְתָּ֖ם[a] מַהֵ֣ר[b] כַּאֲשֶׁ֣ר
4 דִּבֶּ֥ר יְהוָ֖ה לָֽךְ׃ 4 אַל־תֹּ֨אמַ֜ר בִּלְבָבְךָ֗ בַּהֲדָפ֤[a] יְהוָה֙ אֱלֹהֶ֔יךָ אֹתָ֖ם ו
מִלְּפָנֶ֑יךָ[b] לֵאמֹ֔ר בְּצִדְקָתִ֖י הֱבִיאַ֣נִי יְהוָ֔ה לָרֶ֥שֶׁת אֶת־הָאָ֖רֶץ הַזֹּ֑את 1. ב3. ד4
5 וּבְרִשְׁעַ֛ת הַגֹּויִ֥ם הָאֵ֖לֶּה יְהוָ֣ה מֹורִישָׁ֑ם מִפָּנֶֽיךָ׃ 5 לֹ֣א בְצִדְקָתְךָ֗ וּבְיֹ֙שֶׁר֙ ב5
לְבָבְךָ֣ אַתָּ֔ה בָּ֖א לָרֶ֣שֶׁת אֶת־אַרְצָ֑ם כִּ֣י בְרִשְׁעַ֞ת ו הַגֹּויִ֤ם הָאֵלֶּה֙ יְהוָ֣ה ל
אֱלֹהֶ֔יךָ[a] מֹורִישָׁ֖ם מִפָּנֶ֑יךָ וּלְמַ֗עַן הָקִ֞ים אֶת־הַדָּבָ֤ר אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֙ע יְהוָ֔ה[b] ט מיחד6
6 לַאֲבֹתֶ֖יךָ לְאַבְרָהָ֣ם לְיִצְחָ֑ק וּלְיַעֲקֹֽב׃ 6 וְיָדַעְתָּ֣ כִּ֣י לֹ֣א בְצִדְקָתְךָ֗
יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ נֹתֵ֣ן לְךָ֔ אֶת־הָאָ֥רֶץ הַטֹּובָ֖ה הַזֹּ֑את לְרִשְׁתָּ֔הּ כִּ֥י עַם־
7 קְשֵׁה־עֹ֖רֶף אָֽתָּה׃ 7 זְכֹ֣ר אַל־[a]תִּשְׁכַּ֗ח אֵ֚ת אֲשֶׁ֣ר־הִקְצַ֔פְתָּ אֶת־ ח ג מגה בתור
יְהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ בַּמִּדְבָּ֑ר לְמִן־[b]הַיֹּ֞ום אֲשֶׁ֤ר יְצָאתָ֙ ו מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם עַד־ ה. ל
8 בֹּאֲכֶ֖ם עַד־הַמָּקֹ֣ום הַזֶּ֑ה מַמְרִ֥ים הֱיִיתֶ֖ם עִם־יְהוָֽה׃ 8 וּבְחֹרֵ֕ב
9 הִקְצַפְתֶּ֖ם אֶת־יְהוָ֑ה וַיִּתְאַנַּ֤ף יְהוָה֙ בָּכֶ֔ם לְהַשְׁמִ֖יד אֶתְכֶֽם׃ 9 בַּעֲלֹתִ֣י
הָהָ֔רָה לָקַ֖חַת לוּחֹ֣ת הָאֲבָנִ֑ים לוּחֹ֣ת הַבְּרִ֔ית אֲשֶׁר־כָּרַ֥ת יְהוָ֖ה עִמָּכֶ֑ם יג7. ה חס. ד8. ה חס
וָאֵשֵׁ֣ב בָּהָ֔ר אַרְבָּעִ֥ים יֹ֖ום וְאַרְבָּעִ֣ים לַ֑יְלָה לֶ֚חֶם לֹ֣א אָכַ֔לְתִּי וּמַ֖יִם לֹ֣א ה9

[13]Mm 1073. [14]Mm 2144. [15]Mm 3155. Cp 9 [1]Mm 355. [2]Mm 1128. [3]Mm 3519. [4]Mm 1099. [5]Mm 1932. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1100. [8]Mm 1101. [9]Mm 2778.

18 [a] 𝔔𝔪𝔊-BMNLmin וְלִ֫ ‖ [b] 𝔪𝔊^{L} + לאברהם ליצחק וליעקב ut 9,5 ‖ **19** [a–a] frt dl (ex 4,26)? 𝔊-B*ΘO pr *τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν* ex 4,26 ‖ **20** [a] 𝔪 מאבד ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔔^{J} tot cp 2 pl pro 2 sg ‖ [b] 𝔊 2 pl ‖ **2** [a] 𝔊 + *καὶ πολύν* = וְרָב cf 1,28^{c} ‖ **3** [a] 𝔪 וְאִ֫ ‖ [b] > 𝔊^{B} cf 4,26^{a} ‖ **4** [a] 𝔪 דִּיף–, 2 Mss דוף– cf 6,19^{a} ‖ [b] V^{Ken1} Ms 𝔪 מִפָּ֫ cf 7,22 ‖ **5** [a] > 2 Mss 𝔪𝔊 ‖ [b] > V^{Ken1} Ms 𝔪𝔊^{Bmin}𝔖 ‖ **7** [a] V^{Ken69} 𝔪𝔖𝔙 וְאַל ‖ [b] 𝔪𝔊𝔖 pl; 𝔄 *eduxit te.*

שָׁתִיתִי׃ 10 וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לוּחֹת ׀ הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע 10
אֱלֹהִים וַעֲלֵיהֶם כְּכָל־[a]הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם[b] בָּהָר[c]
[d]מִתּוֹךְ הָאֵשׁ[d] [e]בְּיוֹם הַקָּהָל[e]׃ 11 וַיְהִי ׀ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים 11
לָיְלָה נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי [a]לֻחֹת הָאֲבָנִים[a] לֻחֹת הַבְּרִית׃ 12 וַיֹּאמֶר ׀ 12
יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד מַהֵר ׀ מִזֶּה כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרָיִם
סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם[a] מַסֵּכָה׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה 13
אֵלַי לֵאמֹר רָאִיתִי ׀ אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עַם־קְשֵׁה[a]־עֹרֶף הוּא׃
14 הֶרֶף ׀ מִמֶּנִּי וְאַשְׁמִידֵם וְאֶמְחֶה אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם וְאֶעֱשֶׂה 14
אוֹתְךָ לְגוֹי־[a]עָצוּם וְרָב מִמֶּנּוּ׃ 15 וָאֵפֶן וָאֵרֵד ׀ מִן־הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר 15
בָּאֵשׁ וּשְׁנֵי ׀ לֻחֹת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדָי׃ 16 וָאֵרֶא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם ׀ לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֶגֶל[a] מַסֵּכָה סַרְתֶּם[b] מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר 16
צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם׃ 17 וָאֶתְפֹּשׂ ׀ בִּשְׁנֵי הַלֻּחֹת וָאַשְׁלִכֵם מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי 17
וָאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם׃ 18 וָאֶתְנַפַּל[a] לִפְנֵי יְהוָה כָּרִאשֹׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם 18
וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי עַל ׀ כָּל־
חַטַּאתְכֶם[a] אֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה[b] לְהַכְעִיסוֹ׃ 19 כִּי 19
יָגֹרְתִּי מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר קָצַף יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא׃ 20 וּבְאַהֲרֹן הִתְאַנַּף [a]יְהוָה מְאֹד[a] 20
לְהַשְׁמִידוֹ וָאֶתְפַּלֵּל ׀ גַּם־בְּעַד אַהֲרֹן בָּעֵת הַהִוא׃ 21 וְאֶת־חַטַּאתְכֶם[a] 21
אֲשֶׁר־עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֵגֶל לָקַחְתִּי ׀ וָאשְׂרֹף אֹתוֹ ׀ בָּאֵשׁ וָאֶכֹּת אֹתוֹ
טָחוֹן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר־דַּק לְעָפָר וָאַשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרוֹ אֶל־הַנַּחַל הַיֹּרֵד
מִן־הָהָר׃ 22 וּבְתַבְעֵרָה ׀ וּבְמַסָּה וּבְקִבְרֹת הַתַּאֲוָה מַקְצְפִים 22
הֱיִיתֶם אֶת־יְהוָה׃ 23 וּבְשָׁלְחַ ׀ יְהוָה אֶתְכֶם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לֵאמֹר עֲלוּ 23
וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא

ה חס׳ . ד[10]

[10]Mm 1101. [11]Mm 541. [12]Mm 1102. [13]Mm 1103. [14]TM et Mp לוחת contra L, cf Mp sub loco. [15]Mm 1104. [16]Da 11,29. [17]Mm 3404. [18]Mm 2669. [19]Mm 2851. [20]Mm 1105.

10 [a] V^{Ken69} Ms GSʏ כל ‖ [b] 𝔪 אליכם ut 10,4 ‖ [c] > $\mathfrak{G}^{min}$ ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}^{B\Theta min}$, $\mathfrak{G}^{O}$ c ast ‖ [e–e] > $\mathfrak{G}^{A*min}$ cf 10,4[b–b] ‖ **11** [a–a] > 𝔪 ‖ **12** [a] 2 Mss 𝔪 + עֵגֶל ut 16 Ex 32,8 ‖ **13** [a] pc Mss $\mathfrak{m}^{Mss}$ קשי ‖ **14** [a] nonn Mss $\mathfrak{G}^{-O}$ + גדול ‖ **16** [a] > $\mathfrak{G}^{B\Theta min}$ ut 12 ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{G}^{BN\Theta}$, $\mathfrak{G}^{O}$ c ast pro ob cf 4,26[a] ‖ **18** [a] $V^{Ken69.107}$ pc Mss 𝔪GSℭʏ תיכם– cf 21[a] ‖ [b] $V^{Ken9.69}$ pc Mss + אלהיך, 𝔊 + *τοῦ θεοῦ ὑμῶν* ($\mathfrak{G}^{Lmin}$ *ἡμῶν*), $\mathfrak{G}^{B}$ + *τοῦ θεοῦ* ‖ **20** [a–a] > $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ **21** [a] 𝔪 cf 18[a].

24 הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם ג חט ס״פ בסיפ׳
24 מַמְרִים
25 דַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם׃ 25 וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֵת׳ ל. ל
אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפָּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃
26 וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַל־תַּשְׁחֵת עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ ב. ח[21] ד מנה בחור׳
27 אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְגָדְלֶךָ[a] אֲשֶׁר־הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם[b] בְּיָד חֲזָקָה׃ 27 זְכֹר ב[22]
לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב[a] אַל־[b]תֵּפֶן אֶל־[c]קְשִׁי הָעָם הַזֶּה ג[23]. ל
28 וְאֶל־[d]רִשְׁעוֹ[e] וְאֶל־חַטָּאתוֹ[c]׃ 28 פֶּן־יֹאמְרוּ[a] הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ[b] ל. ל
מִשָּׁם מִבְּלִי[c] יְכֹלֶת יְהוָה לַהֲבִיאָם[d] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם ב[24]
29 וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם הוֹצִיאָם לַהֲמִתָם בַּמִּדְבָּר׃ 29 וְהֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתֶךָ ל״ט מל בתור׳. ב חך חס׳ וחד מל[24]. ט ר״פ[25]
אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ[a] בְּכֹחֲךָ הַגָּדֹל[b] וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה׃ פ ה חס[26]

ס[5] **10** 1 בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלַי פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לוּחֹת אֲבָנִים ה חס
2 כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְךָ אֲרוֹן עֵץ׃ 2 וְאֶכְתֹּב עַל־ ד[1]. ג[2]. ל
הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ כי
3 וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן׃ 3 וָאַעַשׂ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים וָאֶפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים ב[3]
4 כָּרִאשֹׁנִים וָאַעַל הָהָרָה וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדִי׃ 4 וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת ד[1]. ג[2]
כַּמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן אֵת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם[a] ל. ס״ד
5 בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ[b] בְּיוֹם הַקָּהָל[b] וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֵלָי׃ 5 וָאֵפֶן וָאֵרֶד מִן ב[4]
הָהָר וָאָשִׂם אֶת־הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וַיִּהְיוּ שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי ט[5] ה[6] מנה חס
יְהוָה׃ 6 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נָסְעוּ[a] מִבְּאֵרֹת בְּנֵי־יַעֲקָן מוֹסֵרָה[a] שָׁם[cb] כל אורית חס וכל שמואל דכות׳ ב מ א[7]
7 מֵת[c] אַהֲרֹן וַיִּקָּבֵר שָׁם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַּחְתָּיו[b]׃ 7 מִשָּׁם נָסְעוּ[a]
8 הַגִּדְגֹּדָה[b] וּמִן־הַגִּדְגֹּדָה יָטְבָתָה[b] אֶרֶץ נַחֲלֵי[c] מָיִם[d]׃ 8 בָּעֵת

[21] Mm 95. [22] Mm 2914. [23] Mm 3551. [24] Mp sub loco. [25] Mm 564. [26] Mm 1927. **Cp 10** [1] Mm 611. [2] Mm 1100. [3] Gn 47,6. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1918. [6] Mm 2528. [7] 2 S 4,2.

24 [a] ⅏GO תו– ‖ **26** [a] G-Bmin *ἐν τῇ ἰσχύι σου (τῇ μεγάλῃ)* ‖ [b–b] ⅏G-O בידך החז׳ ut 3,24 cf 11,2; G-min *ἐν τῇ ἰσχύι σου (τῇ μεγάλῃ)* cf 29 et T[J] ‖ **27** [a] Q קוב–; G-O + *οἵς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ* ‖ [b] G[min]T[J] pr cop ‖ [c] B קשי‗ ‖ [d] V[Ken107] nonn Mss G[Ms] T[Mss]T[J] אל ‖ [e] GTT[J] pl ‖ **28** [a] ⅏ + עם pro עַמִּי ut 28,10; G(ST[J]V) + *οἱ κατοικοῦντες* ‖ [b] Q (ו)יוצאנ׳ ‖ [c] V[Ken9.69] Ms ⅏ מבלתי ‖ [d] ⅏ להביא אתם ‖ **29** [a] ⅏G-Ms + ממצרים ‖ [b] G[B] + *καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ* ex 26 (Ex 32,11) ‖ **Cp 10,4** [a] pc Mss ⅏[Mss] עַמָּכֶם ut 5,4 9,10 ‖ [b–b] > CG-ML(O c ast); G[Θ] *ἐν τῇ ἐρήμῳ* cf 9,10 ‖ **6** [a–a] ⅏ ממסרות ויחנו בבני יעקן ut Nu 33,31 ‖ [b–b] ⅏ tr post ההר in 7 ‖ [c–c] ⅏ וימת שם ‖ **7** [a] ⅏ + ויחנו ‖ [b–b] ⅏ משם נסעו ויחנו ביטבתה cf Nu 33,34sqq. ‖ [c] ⅏ + pl vb et 6[b–b]

הַהִוא הִבְדִּיל יְהוָה אֶת־שֵׁבֶט הַלֵּוִי לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה
לְעָמְדa לִפְנֵי יְהוָהb לְשָׁרְתוֹc וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 9 עַל־כֵּן 9
לֹא־הָיָה לְלֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָהa אֱלֹהֶיךָa לוֹ׃ 10 וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי בָהָר a כַּיָּמִים הָרִאשֹׁנִיםa אַרְבָּעִים 10
יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא לֹא־b אָבָה
יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָc׃ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ לְמַסָּע לִפְנֵי הָעָם a 11
וְיָבֹאוּ וְיִרְשׁוּb אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם c לָתֵת לָהֶם׃ ס
12 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם־לְיִרְאָה 12
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת a בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ 13 לִשְׁמֹר a אֶת־מִצְוֹת יְהוָהb 13
וְאֶת־חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְטוֹב לָךְ׃ 14 הֵן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ 14
הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ׃ 15 רַק a בַּאֲבֹתֶיךָ חָשַׁק 15
יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיִּבְחַר בְּזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם בָּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים
כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 16 a וּמַלְתֶּם אֶת עָרְלַת לִבַבְכֶם וְעָרְפְּכֶם לֹא תַקְשׁוּ עוֹד׃ 16
17 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים a וַאֲדֹנֵי b הָאֲדֹנִים a הָאֵל 17
הַגָּדֹל הַגִּבֹּר c וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד׃ 18 עֹשֶׂה 18
מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה׃ 19 וַאֲהַבְתֶּם 19
אֶת־הַגֵּר כִּי־גtill גtill הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 20 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּירָא 20
אֹתוֹa תַּעֲבֹד וּבוֹ תִדְבָּקb וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ׃ 21 הוּא תְהִלָּתְךָ וְהוּא אֱלֹהֶיךָ 21
אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּךָ אֶת־הַגְּדֹלֹת וְאֶת־הַנּוֹרָאֹת הָאֵלֶּה a אֲשֶׁר bרָאוּ
עֵינֶיךָb׃ 22 22 בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ a מִצְרַיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃ **11** 1 a וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה **11**

ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[10]. ד[11]. כי
ג[12]
ל
ז רפ[13]. ל. ג[14]
ה[15]. נ. ב
לט מל בתור
ל. ג[16]
ט פת ול[17] בלישׁ. ט פת בלישׁ. ב[18]
ג חס בתור. לז. ג[19]. כב[20] ג מנה בסיפ
נ[21]. ב
י ר״פ בסיפ[22]
ד זוגין[23]. ל. ב[24]
יו בתור[25]
כה[26]. ב[27]

[8] Mm 1106. [9] Mm 987. [10] Mm 1472. [11] Mm 3162. [12] Mm 1107. [13] Mm 465. [14] Jos 1,6. [15] Mm 1108. [16] Mm 1109. [17] Mm 291. [18] Mm 3980. [19] Mm 1110. [20] Mm 475. [21] Ps 11,5. [22] Mm 1143. [23] Mm 2810. [24] Mm 3170. [25] Mm 60. [26] Mm 84. [27] Ex 2,14.

8 [a] pc Mss 𝔔 𝔲𝔪[Mss] 𝔖𝔙 ולעמוד ‖ [b–b] 𝔙 *coram eo* ‖ [c] 𝔊-L(𝔊O c ast)(𝔙) *λειτουργεῖν* = לְשָׁרֵת cf 18,5 ‖ **9** [a–a] > Ms 𝔊-L(O c ast) ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔙Ken 1.69 𝔔 mlt Mss 𝔲𝔪 𝔊-min 𝔖𝔗Ms 𝔙 ולא ‖ [c] 𝔊-O *ἐξολεθρεῦσαι ὑμᾶς* (𝔊Ms *ἡμᾶς*) ‖ **11** [a] Ms 𝔲𝔪 𝔊* + הזה ‖ [b] mlt Mss 𝔅 ויר׳ ‖ [c] pc Mss 𝔲𝔪Mss לאבותם, 𝔔 לאבותיהמה ‖ **12** [a] 2 Mss 𝔊Bmin 𝔖𝔙 ול׳ cf 11,22 19,9 30,16 ‖ **13** [a] 𝔲𝔪𝔖𝔙 ול׳ ‖ [b] 𝔔 𝔲𝔪𝔊-Ms 𝔖 + אלהיך cf VKen 69 ‖ **15** [a] 𝔔 על כן ‖ **16** [a] 16–19 dl (pl)? ‖ **17** [a–a] 𝔗𝔗J *wmrj mlkjn* ‖ [b] 𝔲𝔖 ון– ‖ [c] Ms 𝔔 𝔲𝔪𝔊-ALMs 𝔖𝔙 והגו(י)בר ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔔 Vrs 𝔗J ואל׳ ut 6,13 ‖ [b] 𝔔 תקרב cf 𝔗𝔗J ‖ **21** [a] > 𝔔𝔖 Arm ‖ [b–b] 𝔔 ביעיוכם ‖ **22** [a] pc Mss 𝔔 𝔲𝔪Mss אבות׳ ‖ Cp **11,1** [a] 𝔗J 2 pl.

אֱלֹהֶיךָ [b]וְשָׁמַרְתָּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְחֻקֹּתָיו[b] וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל־הַיָּמִים׃ ג. ו פסוק מן ג מילין מתחלפ קפ צ סימן
2 וְיִדַעְתֶּם הַיּוֹם כִּי | לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ וַאֲשֶׁר לֹא־רָאוּ מז פסוק לא לא לא. יֵ֫ד פסוק את את את.
אֶת־מוּסַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־גָּדְלוֹ אֶת[a]־יָדוֹ הַחֲזָקָה וּזְרֹעוֹ[b] הַנְּטוּיָה׃ ג בלישׁ
3 וְאֶת[a]־אֹתֹתָיו וְאֶת־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה [b]מֶלֶךְ־ ג. ג. ב[4]
4 מִצְרַיִם[b] וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ 4 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסָיו וּלְרִכְבּוֹ יב ר״פ. ז[5]
אֲשֶׁר הֵצִיף[a] אֶת־מֵי יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרָדְפָם אַחֲרֵיכֶם[b] וַיְאַבְּדֵם ל. ל
5 יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 5 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם בַּמִּדְבָּר עַד־בֹּאֲכֶם עַד־ יב ר״פ. ז[5] ה. ה
6 הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 6 וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָתָן וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב בֶּן־רְאוּבֵן יב ר״פ. ז[5]
אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַע[a] אֹתָם וְאֶת־בָּתֵּיהֶם וְאֶת־אָהֳלֵיהֶם ב. ל
7 וְאֵת כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 7 כִּי עֵינֵיכֶם[a] ג. ט. ג[6]
8 הָרֹאֹת אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃[a] 8 וּשְׁמַרְתֶּם[a] ד. ז. ב[8]
אֶת־כָּל־[a]הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ[b] הַיּוֹם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וּבָאתֶם ב[9] ר״פ וחד מן ס מיחד
9 וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים[c] שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 9 וּלְמַעַן ג
[a]תַּאֲרִיכוּ יָמִים[a] עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת [b]לָהֶם
ס(א) וּלְזַרְעָם[b] אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ ס 10 כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר [a]אַתָּה ה[10]
בָא[a]־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְאֶרֶץ מִצְרַיִם הִוא [b]אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִשָּׁם[b]
11 אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זַרְעֲךָ וְהִשְׁקִיתָ בְרַגְלְךָ[c] כְּגַן הַיָּרָק׃ 11 [a]וְהָאָרֶץ ל בטע. ז. ח ר״פ[11]
אֲשֶׁר [b]אַתֶּם עֹבְרִים[b] שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ[a] אֶרֶץ הָרִים וּבְקָעֹת[c] לְמִטַּר ל חט
12 הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתֶּה־מָּיִם׃ 12 [a]אֶרֶץ[a] אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דֹּרֵשׁ יג ר״פ
עֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּהּ מֵרֵשִׁית[b] הַשָּׁנָה[c] וְעַד אַחֲרִית[d] שָׁנָה׃ ס ה[12] וחד מן ט[13] כת חס א. ל

Cp 11 [1]Okhl 276. [2]Mm 3985. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1111. [5]Mm 1112. [6]Mm 55. [7]Mm 3719. [8]Mm 1400. [9]Mm 1113. [10]Mm 1114. [11]Mm 4. [12]Mm 921. [13]Mm 922.

1 [b–b] Ms 𝔐 וש׳ משמרתו חקתיו, frt l וש׳ משמֶרֶת חקתיו cf V[Ken 69] et Jos 22,3 ‖ **2** [a] mlt Mss 𝔔𝔖𝔐𝔊𝔖𝔗[J]𝔙 ואת ‖ [b] 𝔐 ואת ז׳ ‖ **3** [a] pc Mss 𝔔𝔐𝔙 את ‖ [b–b] > 𝔐𝔊[Ms] ‖ **4** [a] 𝔙 alit ‖ [b] V[Ken 9.69] mlt Mss 𝔗[Mss] יהם– ‖ **6** [a] 𝔐 + ואת כל האדם אשר לקרח ‖ [b] > Ms 𝔊[MsV] ‖ **7** [a] 𝔊 + *(ἐν) ὑμῖν (ἡμῖν) σήμερον* ‖ **8** [a] > Ms ‖ [b] Ms 𝔔𝔐𝔊[AFMO min] 𝔖𝔗[J]𝔙 מצוה אתכם ‖ [c] 𝔔𝔐𝔙 באים ‖ **9** [a–a] 𝔔 ירבו ימיכם ‖ [b–b] 𝔐 לזרעם ‖ **10** [a–a] 𝔔𝔐𝔊-B𝔊[min]𝔖 pl cf 11 ‖ [b–b] > V[Ken 9] Ms (homtel); 𝔄(𝔈) = א׳ יָצָאתָ מ׳ (homtel), sic l vel dl? 𝔊[Ms] om משם (homtel) ‖ [c] 𝔐 לֶיךָ–; 𝔊(𝔊[O] c ast) *τοῖς ποσίν* (𝔊[B] + *αὐτῶν*); > 𝔙; prp בְּדָלְיְךָ cf Nu 24,7 ‖ **11** [a–a] > 𝔙, frt dl, sed cf [b–b] ‖ [b–b] 𝔊 *εἰσπορεύῃ*, frt l אתה בא, sed cf [a–a] ‖ [c] V[Ken 9.69.107] nonn Mss 𝔐 עות– cf 𝔔 ‖ **12** [a] 𝔐[Mss]𝔖[MU] 𝔗[J] הארץ ‖ [b] mlt Mss 𝔐 מראש׳ ut 21,17 26,2 ‖ [c] pc Mss 𝔔 שָׁנָה cf [d] ‖ [d] mlt Mss 𝔐𝔖𝔗[J] הַשָּׁנָה.

13 [a]וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי[b] אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם 13
הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ[c] בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־
14 נַפְשְׁכֶם׃ 14 וְנָתַתִּי[a] מְטַר־אַרְצְכֶם[b] בְּעִתּוֹ יוֹרֶה[c] וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ[d]
דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ[e] וְיִצְהָרֶךָ׃ 15 וְנָתַתִּי[a] עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ[b] 15
16 וְשָׂבָעְתָּ׃ 16 [a]הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לִבַבְכֶם[a] וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם 16
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ 17 וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר 17
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם
מְהֵרָה[a] מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ 18 וְשַׂמְתֶּם אֶת־ 18
דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־
יָדְכֶם[a] וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ 19 וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם 19
לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ[a] וּבְלֶכְתְּךָ[b] בַּדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ[c] וּבְקוּמֶךָ׃
20 וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ[c] וּבִשְׁעָרֶיךָ[bd]׃ 21 לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם 20
וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם 21
כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ ס 22 כִּי אִם־שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־ 22
הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר [a]אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם[a] לַעֲשֹׂתָהּ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם[b] לָלֶכֶת[c] בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ׃ 23 וְהוֹרִישׁ יְהוָה אֶת־ 23
כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם[a] וִירִשְׁתֶּם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִכֶּם[b]׃
24 כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרָךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן־הַמִּדְבָּר 24
וְהַלְּבָנוֹן[a] מִן־[b]הַנָּהָר[c] נְהַר־פְּרָת וְעַד[c] הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃
25 לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיכֶם[a] פַּחְדְּכֶם וּמוֹרַאֲכֶם יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם 25
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּדְרְכוּ־בָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ ס קיא

[14]Mm 1115. [15]Mm 2321. [16]Mm 352. [17]Mm 915. [18]Mm 1116. [19]Mm 3782. [20]וחד כימי שמים Ps 89,30. [21]Mm 2153. [22]Mm 1067. [23]Mp sub loco. [24]Mm 1108. [25]Mm 1117. [26]Mm 1118. [27]Mm 1243. [28]Mm 1119.

13 [a] frt dl vel l 2 sg cf 𝔊^{Mss} ‖ [b] 𝔊 *πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ* (> 𝔊^{B}, 𝔊^{Ms} *μου*) ‖ [c] V^{Ken9}𝔊^{Ms} ל׳ ‖ [d] 𝔔 בכול ‖ **14** [a] 𝔪𝔊-$^{\Theta min}$ע ונתן cf 15^{a} ‖ [b] Ms 𝔪𝔊 ארצך (ל) ‖ [c] 𝔪 יורא ‖ [d] ע 2 pl ‖ [e] (V^{Ken69}) pc Mss ת׳ cf 12,17 ‖ **15** [a] > 𝔖𝔙; 𝔪𝔊$^{BN\Theta Lmin}$ ונתן cf 14^{a} 𝔊^{AFMOmin} *καὶ δώσεις* = וְנָתַתָּ ‖ [b] ע 2 pl ‖ **16** [a–a] 𝔊-^{min} sg ‖ **17** [a] 𝔪 מהר ‖ **18** [a] 𝔪𝔊^{Ms}𝔖𝔗 יֵדֵיכם cf 6,8 ‖ **19** [a] V^{Ken69} pc Mss תיך–, 𝔗 בבאתיך; 𝔪𝔊-^{O} בַּבַּיִת cf 6,7 ‖ [b] 𝔪 ב׳ ‖ [c] V^{Ken69} pc Mss 𝔪 ב׳ ‖ **20** [a] 𝔊𝔖𝔗^{J} 2 pl pro 2 sg ‖ [b–b] ע *scribes ea super postes et ianuas domus tuae* ‖ [c] 𝔪𝔊𝔖𝔗^{J} rectius pl cf 6,9^{b} ‖ [d] 𝔊-^{min} *καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν* ‖ **22** [a–a] 𝔊^{Bmin} *ἐντέλλομαί σοι*; pc Mss 𝔪𝔊(𝔊^{O} c ob)𝔖 + היום ‖ [b] 𝔊-$^{M\Theta LOmin}$ *τὸν θεὸν ἡμῶν* ‖ [c] 𝔔𝔊^{Bmin}𝔖𝔙 ול׳ ‖ **23** [a] 𝔪 יך– ‖ [b] 𝔪 ממך ‖ **24** [a] prb l ועד הל׳ cf Jos 1,4 ‖ [b] pc Mss 𝔪𝔊𝔖 ומן ‖ [c] pc Mss 𝔔𝔊𝔗^{Ms}𝔙ע + הגדול ‖ **25** [a] 𝔪 לפ׳.

פרש 26 רְאֵה[a] אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ 27 אֶת־הַבְּרָכָה
אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי[a] מְצַוֶּה אֶתְכֶם
28 הַיּוֹם׃ 28 וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם
מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי[a] מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים
29 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם ס 29 וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־
30 [a]הַר גְּרִזִים[a] וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃ 30 [a]הֲלֹא־הֵמָּה[a] בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל
31 הַגִּלְגָּל אֵצֶל אֵלוֹנֵי[b] מֹרֶה[c]׃ 31 כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא
לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ[a]
32 וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ׃ 32 וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ ף

12 1 אֵלֶּה[a] הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת[b] בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ[c] לְךָ[d] לְרִשְׁתָּהּ[b] כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם
2 חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃ 2 אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת־כָּל־הַמְּקֹמֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־
שָׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים
3 וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ 3 וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם[a]
וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־מַצֵּבֹתָם[b] וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם
4 תְּגַדֵּעוּן[b] וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שְׁמָם מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא׃ 4 לֹא־תַעֲשׂוּן
5 כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 5 כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר[a] יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם[b] אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ[c] תִּדְרְשׁוּ[d] וּבָאתָ[d]
6 שָּׁמָּה׃ 6 וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם[a] וְזִבְחֵיכֶם[a] וְאֵת מַעְשְׂרֹתֵיכֶם[b]

[29]Mm 1143. [30]Mp sub loco. [31]Mm 658. [32]Mm 1120. [33]Mm 1121. [34]Mm 355. Cp 12 [1]Mm 2153. [2]Mm 1122. [3]Mm 393. [4]Mm 2057. [5]Mm 1123.

26 [a] > $V^{Ken\,69}$ Ms; $S^{MU}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$ pl, sed cf 1,8[a] ‖ **27** [a] $\mathfrak{Q}$ אנוכי ‖ **28** [a] $\mathfrak{Q}$ אנוכי ‖ **29** [a–a] $\mathfrak{B}$ הר גרזים, $\mathfrak{Q}$ ms הר גריזים, $\mathfrak{m}^{Mss}$ הרגר(י)זים cf 27,12 ‖ **30** [a–a] ms הלוא הם ‖ [b] $\mathfrak{G}(S)\alpha'\sigma'\theta'$ *τῆς δρυός*, 1 אלון cf $\mathfrak{m}^{W}$; $\mathfrak{T}$ *mjšrj*, $\mathfrak{T}^{J}$ *ḥzwj*; $\mathfrak{V}$ alit; cf Gn 12,6 ‖ [c] $V^{Ken\,9}$ ms מורא, $S\mathfrak{T}^{J}$ *mmr'* = מַמְרֵא; ms + מול שכם ‖ **31** [a] $\mathfrak{G}^{-Ms}$ + *πάσας τὰς ἡμέρας* = כָּל־הַיָּמִים ex 4,40 ‖ **Cp 12,1** [a] $\mathfrak{G}^{-min}$ pr cop cf 1,1[a] ‖ [b–b] frt dl (sg) ‖ [c] $\mathfrak{G}^{ABmin}$ 1 pl, $\mathfrak{G}^{rel}S\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ [d] $\mathfrak{G}S\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּ—; ms תיהם— ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ ut 7,5; dl? ‖ **5** [a] ms בחר ut semper ‖ [b] ms לשים ‖ [c] $\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$ cf 11[d]; prb l לְשַׁכְּנוֹ cf $\mathfrak{m}^{Mss}$ לשכינו, frt gl; $\mathfrak{G}$ *ἐπικληθῆναι* ut semper ‖ [d–d] $\mathfrak{m}\mathfrak{G}^{-N}S\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$ ובאתם שמה; prb dl (dttg cf $\mathfrak{V}$) ‖ **6** [a–a] > $\mathfrak{G}^{B}$ (homtel) ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{-O}$ (dupl).

ל וְאֵת° תְּרוּמַת יֶדְכֶם[c] וְנִדְרֵיכֶם[a] וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם וְצֹאנְכֶם׃
7 7 וַאֲכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם[a]
יד[e] אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם[b] אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 8 8 לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל
נא אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃ 9 9 כִּי לֹא־בָאתֶם[a]
ד[7]. ג בלש[8] עַד־עָתָּה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] נֹתֵן לָךְ׃[c]
10 10 וַעֲבַרְתֶּם אֶת־הַיַּרְדֵּן וישבתם[ישַׁבְתֶּם] בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל
11 אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל־אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וִישַׁבְתֶּם־בֶּטַח׃ 11 וְהָיָה
ו. פסוק שם שמח[9] הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר[a] יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] בּוֹ לְשַׁכֵּן[c] שְׁמוֹ[d] שָׁם שָׁמָּה תָּבִיאוּ
ה מיחד חס הימים וכל העם רכוות[10]. ב כת כן[f] אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם[e] עוֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם מַעְשְׂרֹתֵיכֶם
ל חס[g] וּתְרֻמַּת יֶדְכֶם[g] וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיהוָה׃ 12 וּשְׂמַחְתֶּם
ב לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַתֶּם וּבְנֵיכֶם[e] וּבְנֹתֵיכֶם וַעֲבָדֵיכֶם[a] וְאַמְהֹתֵיכֶם[b]
וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֵיכֶם כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתָּכֶם׃ 13 13 הִשָּׁמֶר לְךָ
ד. י בטע ר״ם בתוך[11] פֶּן־תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ[a] בְּכָל־מָקוֹם[a] אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ 14 14 כִּי אִם־בַּמָּקוֹם
אֲשֶׁר־יִבְחַר[a] יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כֹּל[b]
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ[c]׃ 15 15 רַק בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ
ב[12]. ה בָשָׂר כִּבְרָכַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ הַטְּמֵאָ[a]
ב[13] וְהַטָּהוֹר[b] יֹאכְלֶנּוּ כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃ 16 16 רַק הַדָּם לֹא תֹאכֵלוּ[b] עַל־הָאָרֶץ
כת כן[14] תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ 17 17 לֹא־תוּכַל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ[a]
וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ וְכָל־נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר וְנִדְבֹתֶיךָ
וּתְרוּמַת יָדֶךָ[b]׃ 18 18 כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר

[6]Mm 393. [7]Mm 236. [8]Mm 1124. [9]Mm 2057. [10]Mm 1067. [11]Mm 1151. [12]Mm 1125. [13]Mm 1126. [14]Mm 1127.

6 [c–c] 𝔐𝔊-^{O}(𝔊^{O} c ast) תְּרוּמֹתֵיכֶם; 𝔖 *(w)pwršn' d'jdjkwn* cf 11[g–g] || **7** [a] 𝔐𝔊-^{Bmin}(𝔊^{O} c ast)𝔖 יֶדֵיכֶם cf 17 || [b–b] frt dl (sg, sed cf 𝔖𝔗^{J}𝔙) || **9** [a] sic L, mlt Mss Edd בָּ || [b] 𝔐𝔊^{NLOmin}𝔖𝔗^{J}𝔙𝔄 2 pl, 𝔊^{rel} 1 pl; cf 11,22 || [c] 𝔐𝔊𝔖𝔗^{J}𝔙 2 pl, 𝔊^{O} 1 pl || **11** [a] cf 5[a] || [b] 𝔊^{BMs} *ὁ θεός σου*, 𝔊^{Ms} *ὁ θεὸς ἡμῶν*; > 𝔗^{J} || [c] 𝔊 *ἐπικληθῆναι* cf 5[c] || [d] 𝔐 pr את ut semper; 𝔗𝔗^{J} *škjntjh* ut semper, sed cf 5,11; 32,3 *šm' (šwm)* || [e] 𝔊(𝔊^{O} c ob) + *σήμερον* = היום ut 11,8 et saepe cf 14,28 (𝔄 homtel) || [f] 2 Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 ומ׳ || [g–g] 𝔐 ותרמתיכם ונדבתיכם; 𝔊(𝔖) *τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν ὑμῶν* = ותרמת ידיכם cf 6[c–c] || **12** [a] 𝔐𝔊-^{O}𝔙 ע׳ cf 18 || [b] 𝔐^{Mss} ואמתיכם || **13** [a–a] V$^{Ken\,69}$ pc Mss 𝔐^{W}𝔗𝔗^{J} בכל־הַמָּקוֹם 𝔊 *ἐν παντὶ τόπῳ* 𝔘 *in omni loco* || **14** [a] cf 5[a] || [b] V$^{Ken\,69.107}$ pc Mss 𝔐 pr את || [c] 𝔊-^{Ms}(𝔊^{O} c ob) + *σήμερον* cf 11[e] || **15** [a] 𝔊-^{Ms} + *ἐν σοί* (𝔊^{Ms} c ob) cf 22 || [b] 𝔊(𝔊^{O} c ob) + *ἐπὶ τὸ αὐτό* = יַחְדָּו cf 22 || **16** [a] frt tot v dl (𝔊 2 pl ut 24) || [b] pc Mss 𝔐𝔙 תאכל, pc Mss תֹּאכְלוּ || **17** [a] V$^{Ken\,69.107}$ nonn Mss 𝔐𝔗𝔗^{J} ת׳ cf 7,13 11,14 || [b] mlt Mss 𝔐𝔊^{B}𝔙 ידיך, 𝔊^{rel}(𝔖) *τῶν χειρῶν ὑμῶν* = יְדֵיכֶם.

יְבָחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ אֹתָה וּבְנֹךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ[a] וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי
אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ[b] וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ[c]׃
19 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲזֹב אֶת־הַלֵּוִי כָּל־יָמֶיךָ[a] [b]עַל־אַדְמָתֶךָ[b]׃ ס
ס[נפ] 20 כִּי־יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבוּלְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְאָמַרְתָּ
ח[15] אׇכְלָה בָשָׂר כִּי־תְאַוֶּה נַפְשְׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכׇל־אַוַּת נַפְשְׁךָ תֹּאכַל
21 בָּשָׂר׃ 21 כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם[a]
שְׁמוֹ שָׁם וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאנְךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לְךָ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ[b]
22 וְאָכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ בְּכׇל אַוַּת נַפְשֶׁךָ׃ 22 אַךְ כַּאֲשֶׁר יֵאָכֵל אֶת־הַצְבִי
23 וְאֶת־הָאַיָּל כֵּן תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא[a] וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו יֹאכְלֶנּוּ׃ 23 רַק חֲזַק
ל . ג[16] לְבִלְתִּי אֲכׇל הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנָּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכַל[a] הַנֶּפֶשׁ עִם־
24 הַבָּשָׂר׃ 24 [ba]לֹא תֹאכְלֶנּוּ[b] עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ[c] כַּמָּיִם׃ 25 לֹא
25 תֹאכְלֶנּוּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר[a] בְּעֵינֵי לג בתור
26 יְהוָה[b]׃ 26 רַק קׇדָשֶׁיךָ אֲשֶׁר־יִהְיוּ לְךָ וּנְדָרֶיךָ תִּשָּׂא וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם ב[17]
27 אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה[a]׃ 27 וְעָשִׂיתָ עׇלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר וְהַדָּם[a] עַל־מִזְבַּח יְהוָה
ג[18] . י[19] אֱלֹהֶיךָ וְדַם־זְבָחֶיךָ יִשָּׁפֵךְ[b] עַל־מִזְבַּח[b] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַבָּשָׂר תֹּאכֵל׃
28 שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ[a] אֵת כׇּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה[b] אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ[c] לְמַעַן כה ז מגה בתור
ד[20] . לג בתור יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה[d] הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר[d] בְּעֵינֵי
29 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ס 29 כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לט מל בתורי
אַתָּה בָא־שָׁמָּה לָרֶשֶׁת אוֹתָם מִפָּנֶיךָ וְיָרַשְׁתָּ אֹתָם וְיָשַׁבְתָּ בְּאַרְצָם׃
ה 30 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּנָּקֵשׁ[a] אַחֲרֵיהֶם [b]אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ[b] וּפֶן־תִּדְרֹשׁ
יג[21] לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה[c] יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־
31 כֵּן גַּם־אָנִי׃ 31 לֹא־תַעֲשֶׂה כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כׇל־[a]תּוֹעֲבַת יְהוָה ג

[15] Mm 1128. [16] Mm 1129. [17] Mm 3506. [18] Mm 1130. [19] Mm 787. [20] Mm 1131. [21] Mm 1095.

18 [a] 𝔐𝔊-Ms ע׳ cf 5,14[c] 12,12 ‖ [b] 𝔊(𝔗[J]) *ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν* ‖ [c] mlt Mss 𝔐 ידיך cf 15,10 23,21 28,8.20 ‖ **19** [a] 𝔊[AMss] 3 sg cf 𝔗[J] ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐπὶ τῆς γῆς* = עַל־הָאֲדָמָה ‖ **21** [a] 𝔐 לשכן את ‖ [b] 𝔅𝔐 צויתיך ‖ **22** [a] 𝔐𝔊-Ms(𝔊[O]c ob) + בך cf 15[a] 15,22[a] ‖ **23** [a] 𝔊 *βρωθήσεται* = תֵּאָכֵל ‖ **24** [a] frt dl ut 16 ‖ [b–b] > 𝔙; 𝔊-L(𝔊[O]c ast) *οὐ φάγεσθε* = לא תאכלו ‖ [c] 𝔊-min *ἐκχεεῖτε αὐτό* = תִּשְׁפְּכֻנּוּ; 𝔙 *fundes* = תִּשְׁפֹּךְ ‖ **25** [a] Ms 𝔊-Ms (𝔊[O]c ob) הַטּוֹב וְהי׳ cf 28 13,19 ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *τοῦ θεοῦ σου* = אלהיך ‖ **26** [a] 𝔊 + *ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* ut 11 ‖ **27** [a] > 𝔊 ‖ [b–b] 𝔊 *πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου* ‖ **28** [a] 𝔐𝔊(𝔊[O]c ob) + וְעָשִׂיתָ ‖ [b] > 𝔊-L(𝔊[O]c ast)𝔗[J] ‖ [c] Ms 𝔊[MLOmin]𝔖 + היום cf 11[c] ‖ [d–d] 𝔐 הי׳ והט׳ ‖ **30** [a] prp תוקש ut 7,25 ‖ [b–b] > Ms; 𝔐[Mss] א׳ הַשְׁמִידָם מ׳ cf 𝔖; frt dl ‖ [c] 𝔐 איך ‖ **31** [a] > 𝔊-LO.

ה²² . ה חס
וכל עורא דכות[23]
אֲשֶׁר שָׁנֵא עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם כִּי גַם[b] אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ
בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם׃

ו ר״פ[1] . ה מיחד חס
היום וכל העם דכות[2] .
ב בסימ[3]
13 1 אֶת כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי [a]מְצַוֶּה אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ[b] **13**
ג[4] לַעֲשׂוֹת לֹא־תֹסֵף[c] עָלָיו וְלֹא תִגְרַע[c] מִמֶּנּוּ׃ פ
ה בלישׁ[5] 2 כִּי־יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֵת׃ ס[ג״ס]
ז ר״פ 3 וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר נֵלְכָה אַחֲרֵי
ד[6] . ל בתור 4 [a]אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם׃ 4 [a]לֹא תִשְׁמַע[b] אֶל־
ל מל בתור דִּבְרֵי[c] הַנָּבִיא הַהוּא[c] אוֹ אֶל־חוֹלֵם[d] הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה
ל אֱלֹהֵיכֶם אֶתְכֶם לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם אֹהֲבִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ 5 [a]אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם [b]תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ[b] 5
ג[7] . ב חד מל והד חס[8] . ל וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמֹרוּ[c] וּבְקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וּבוֹ תִדְבָּקוּן׃
ג ר״פ[9] . ל קמ וכל אתנח
וס״פ דכות[10] . לא[11] 6 [a]וְהַנָּבִיא הַהוּא[a] אוֹ חוֹלֵם[b] הַחֲלוֹם הַהוּא יוּמָת כִּי דִבֶּר־סָרָה עַל־ 6
ל יְהוָה [c]אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם[c] | מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפֹּדְךָ מִבֵּית
עֲבָדִים לְהַדִּיחֲךָ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ
[d]וּבָעַרְתָּ הָרָע[e] מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 7 כִּי יְסִיתְךָ [a]אָחִיךָ בֶּן־אִמֶּךָ אוֹ־ 7
ב בִּנְךָ אוֹ־בִתְּךָ אוֹ [a]אֵשֶׁת חֵיקֶךָ אוֹ רֵעֲךָ אֲשֶׁר כְּנַפְשְׁךָ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר
נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ׃
8 מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים [a]אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם[a] הַקְּרֹבִים אֵלֶיךָ אוֹ הָרְחֹקִים 8
ה[12] . ג פסוק לא ולא ולא
ולא ולא[13] . ד[14] מִמְּךָ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ 9 לֹא־תֹאבֶה לוֹ[a] וְלֹא תִשְׁמַע 9
ה[15] . ב[16] . ג אֵלָיו וְלֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא־תַחְמֹל וְלֹא־תְכַסֶּה עָלָיו׃ 10 [a]כִּי 10
ג[17] . כב[18] ח[19] מנה
מל . ה[1] הָרֹג תַּהַרְגֶנּוּ[a] יָדְךָ[b] תִּהְיֶה[c]־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד[d] כָּל־הָעָם

[22] Mm 1150. [23] Mm 1132. **Cp 13** [1] Mm 1143. [2] Mm 1067. [3] Mm 1189. [4] Mm 30. [5] Mm 2775. [6] Mm 1133. [7] Mm 1079. [8] Mm 1387. [9] Mm 1134. [10] Mm 590. [11] Mm 486. [12] Mm 2525. [13] Mm 2466. [14] Mm 2475. [15] Mm 2789. [16] Mm 1606. [17] Mm 901. [18] Mm 1743. [19] Mm 1135.

31 [b] > 𝔊^{ABΘLmin}𝔏𝔗^{Ms}𝔙 ‖ **Cp 13,1** [a–a] 𝔪𝔊-^{BS}𝔖𝔙 מצוך; 𝔪𝔊-^{Ms}(𝔊^{O} c ob) + היום cf 12,28 ‖ [b] 𝔊-^{min}𝔖𝔙 sg; 𝔊^{ΘL} inf, sed cf [c] ‖ [c] Ms 𝔪 pl ‖ **3** [a] prb l ונעבדם cf 14 5,9[a] ‖ **4** [a] dl (pl)? ‖ [b] 𝔊𝔗^{J} pl ‖ [c–c] 𝔔 הנבי ההוא cf 6[a–a] ‖ [d] 𝔪 החלם cf 6[b] ‖ **5** [a] dl (pl)? cf 4[a] ‖ [b–b] 𝔪 תלכון ואתו תיראון, 𝔔 תלכון ואותו תעב ‖ [c] 𝔔 תשמר ‖ **6** [a–a] cf 4[c–c] ‖ [b] 𝔪^{Ms} החלם cf 4[d] ‖ [c–c] 𝔪𝔊 אלהיך המוציאך ‖ [d–d] 𝔊-^{Bmin} pl ‖ [e] 𝔊^{min}(𝔖 *bjšt'*) *τὸ πονηρόν*, 𝔊^{rel} *τὸν πονηρόν*, 𝔗 *'bjd dbjš* cf 17,7.12 19,19 21,21 22,21sq 24,7; 𝔗^{J} *'bdj bjšt'* ‖ **7** [a] add c 𝔪𝔊 בן אביך או ‖ **8** [a–a] prb dl (pl), sed 𝔊^{min} sg ‖ **9** [a] 𝔪 אליו, 𝔙^{Ken80} לא ‖ [b] 𝔙^{Ken1}𝔪^{Ms} לא ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ* = הַגֵּד 𝔗 ‖ [b] 𝔊^{Bmin} *αἱ χεῖρές σου* = ידיך; 𝔗^{J} *jdjkwn* = ידיכם ‖ [c] 𝔊^{Bmin} pl ‖ [d] 𝔊-^{ΘLOmin} pl.

11 בָּאַחֲרֹנָה׃ 11 וּסְקַלְתֻּ֣הוּ[a] בָאֲבָנִ֖ים וָמֵ֑ת כִּ֣י בִקֵּ֗שׁ לְהַדִּיחֲךָ֙ מֵעַ֣ל יְהוָ֔ה ל
12 אֱלֹהֶ֔יךָ הַמּוֹצִיאֲךָ֙ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם מִבֵּ֖ית עֲבָדִֽים׃ 12 וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל
יִשְׁמְעוּ֙ וְיִרָ֣אוּן וְלֹא־יוֹסִ֔פוּ לַעֲשׂ֖וֹת[a] כַּדָּבָ֣ר הָרָ֑ע הַזֶּ֖ה בְּקִרְבֶּֽךָ׃[b] ס ל. ט בלישׁ ד[20] מנה כת כן
13 כִּֽי־תִשְׁמַ֣ע בְּאַחַ֤ת עָרֶ֙יךָ֙[a] אֲשֶׁ֣ר יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ נֹתֵ֣ן לְךָ֑ לָשֶׁ֥בֶת שָׁ֖ם
14 לֵאמֹֽר׃ 14 יָצְא֣וּ אֲנָשִׁ֣ים בְּנֵי־בְלִיָּ֣עַל מִקִּרְבֶּ֔ךָ[a] וַיַּדִּ֖יחוּ אֶת־יֹשְׁבֵ֣י
עִירָ֑ם[b] לֵאמֹ֗ר נֵלְכָ֞ה וְנַעַבְדָ֤ה אֱלֹהִים֙ אֲחֵרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹא־יְדַעְתֶּֽם׃
15 וְדָרַשְׁתָּ֣[a] וְחָקַרְתָּ֔[b] וְשָׁאַלְתָּ֖[a] הֵיטֵ֑ב וְהִנֵּ֣ה אֱמֶ֗ת נָכ֛וֹן הַדָּבָ֖ר נֶעֱשְׂתָ֥ה ל. כל תורה כת כן
16 הַתּוֹעֵבָ֥ה הַזֹּ֖את בְּקִרְבֶּֽךָ׃[c] 16 הַכֵּ֣ה תַכֶּ֗ה אֶת־יֹשְׁבֵ֞י הָעִ֤יר הַהִוא֙ לְפִי־ ב ר״פ[21]. ההיא[22] ק
חָ֔רֶב הַחֵ֥רֶם אֹתָ֖הּ[a] וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּ֑הּ וְאֶת־בְּהֶמְתָּ֖הּ[b] לְפִי־חָֽרֶב׃
17 וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָ֣הּ תִּקְבֹּ֔ץ אֶל־תּ֖וֹךְ רְחֹבָ֑הּ וְשָׂרַפְתָּ֨ בָאֵ֜שׁ אֶת־הָעִ֗יר כל חס
וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָ֛הּ כָּלִ֥יל לַיהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ וְהָיְתָ֥ה תֵ֛ל עוֹלָ֖ם לֹ֥א תִבָּנֶֽה׃ ב ול בתור
18 עוֹד׃ 18 וְלֹא־יִדְבַּ֥ק בְּיָדְךָ֖ מְא֣וּמָה מִן־הַחֵ֑רֶם לְמַ֣עַן יָשׁ֗וּב יְהוָה֙ יז ר״פ בסיפ[23]. ל[24]
מֵחֲר֣וֹן אַפּ֔וֹ וְנָתַ֥ן לְךָ֖ רַחֲמִ֑ים וְרִחַמְךָ֙ וְהִרְבֶּ֣ךָ כַּאֲשֶׁ֔ר נִשְׁבַּ֖ע לַאֲבֹתֶֽיךָ׃ ל
19 כִּֽי־תִשְׁמַ֣ע בְּקוֹל֮ יְהוָה֒ אֱלֹהֶ֔יךָ לִשְׁמֹ֗ר אֶת־כָּל־מִצְוֹתָ֛יו אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י ד בתור
סוי״ס מְצַוְּךָ֣ הַיּ֑וֹם לַעֲשׂ֗וֹת הַיָּשָׁר֙[a] בְּעֵינֵ֔י יְהוָ֖ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ ס 14 1 בָּנִ֣ים לג בתור
אַתֶּ֗ם לַיהוָה֙ אֱלֹהֵיכֶ֔ם לֹ֥א תִתְגֹּדְד֖וּ וְלֹא־תָשִׂ֣מוּ קָרְחָ֑ה בֵּ֥ין עֵינֵיכֶ֖ם ל. ל. יג
2 לָמֵֽת׃ 2 כִּ֣י עַ֤ם קָדוֹשׁ֙ אַתָּ֣ה לַיהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ וּבְךָ֣[a] בָּחַ֣ר יְהוָ֗ה ל. ל וחד מן ה זוגין[1]
לִהְי֤וֹת לוֹ֙ לְעַ֣ם סְגֻלָּ֔ה מִכֹּל֙ הָעַמִּ֔ים אֲשֶׁ֖ר עַל־פְּנֵ֥י הָאֲדָמָֽה׃ ס
3 לֹ֥א תֹאכַ֖ל כָּל־תּוֹעֵבָֽה׃[a] 4 זֹ֣את[a] הַבְּהֵמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר תֹּאכֵ֖לוּ[b] שׁ֣וֹר שֵׂ֑ה[c] ד ג כת ה וחד כת א[2]
5 כְּשָׂבִ֖ים[d] וְשֵׂ֥ה עִזִּֽים׃ 5 אַיָּ֥ל וּצְבִ֖י וְיַחְמ֑וּר[a] וְאַקּ֣וֹ[b] וְדִישֹׁ֔ן וְתֹאֲ֥ו[c] וְזֶֽמֶר[d] ז בלישׁ[3]. ד ג כת ה וחד כת א[2]. ג. ב. ל. ד בתור בלישׁ. ל
6 וְכָל־[a]בְּהֵמָ֖ה מַפְרֶ֣סֶת פַּרְסָ֑ה וְשֹׁסַ֣עַת שֶׁ֔סַע שְׁתֵּ֣י פְרָסֹ֔ות מַעֲלַ֥ת[b] ת זוגין מחליפין[4]. ג[5] ב מנה בתור

[20] Mm 3031. [21] 2 R 14,10. [22] Mp sub loco. [23] Mm 1165. [24] Mm 1136. Cp 14 [1] Okhl 234, 235. [2] Mm 1137. [3] Mm 220. [4] Mm 3964. [5] Mm 1138.

11 [a] 𝔊 3 pl; 𝔖(𝔗^{Mss}) *wrwgmwhj* = וסקלתוהו cf 𝔗^{J} ‖ **12** [a] 𝔪𝔊𝔙 pr עוד; 𝔙$^{Ken\,69}$ mlt Mss 𝔊^{min} + עוד ‖ [b] > 𝔊^{Mss}𝔙; 𝔊^{Ms} 1 pl, 𝔊^{rel}𝔖𝔗^{J} 2 pl ‖ **13** [a] עריכה 𝔔 ‖ **14** [a] 𝔊$^{B\,min}$𝔗^{J} 2 pl, 𝔊^{rel} 1 pl cf 12[b] ‖ [b] 𝔔 עירמה (?) ‖ **15** [a–a] 𝔊-^{O} 2 vb ‖ [b] 𝔅 mlt Mss תָּ— ‖ [c] 𝔊$^{\Theta}$ *ἐν Ισραηλ* = בקרב ישראל; 𝔊^{rel}𝔗^{J} 2 pl; > 𝔙; cf 12.14 ‖ **16** [a] 𝔊-^{Ms} *ἀναθεματιεῖτε* ‖ [b–b] > 𝔊(𝔊^{O} c ast); 𝔙 om לפי־ח, 𝔠 om ואת בהמתה ‖ **18** [a] 𝔠𝔊-^{B} לא ‖ **19** [a] 𝔪𝔊(𝔊^{O} c ob) + וַהֲטוֹב cf 12,25 ‖ **Cp 14,2** [a] > 𝔙; 𝔙$^{Ken\,9.107}$ nonn Mss 𝔪𝔊𝔖 + אלהיך ut 7,6 cf 𝔗^{J} ‖ **3** [a] l c 𝔪𝔊𝔖𝔗𝔖 תאכלו cf 4[b] ‖ **4** [a] 2 Mss 𝔪 וז׳ ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,9.69}$ Ms תאכל cf 3[a] ‖ [c] 𝔪𝔊𝔈𝔖𝔗^{J}𝔙 ושה ‖ [d] nonn Mss כְּבָשִׂים cf Ex 12,5; 𝔗𝔙 alit ‖ **5** [a] 𝔙 *bubalum* ‖ [b] 2 Mss 𝔪 אקו cf 𝔙 ‖ [c] 𝔪 תאי cf 𝔊^{B}𝔙 ‖ [d] 𝔙 om cop ‖ **6** [a] 𝔙$^{Ken\,107}$𝔠𝔪𝔊𝔖𝔙 כל ‖ [b] 𝔊𝔙 pr cop, sed cf Lv 11,3.

ו דגש[e] . יח פסוק את את ראת ראת

7 גֵּרָה בִּבְהֵמָה אֹתָהּ תֹּאכֵלוּ׃ 7 אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי[a] הַגֵּרָה 7
ל וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה[b] אֶת־הַגָּמָל וְאֶת־הָאַרְנֶבֶת וְאֶת־הַשָּׁפָן
כִּי־מַעֲלֵי[c] גֵּרָה הֵמָּה וּפַרְסָה לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ 8 וְאֶת־ 8
ו פסוק ולא לא לא[7] הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא[a] וְלֹא גֵרָה[a] טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם
י ר״פ בסיפ[8] לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ׃ ס 9 אֶת־[a]זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל 9
אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת תֹּאכֵלוּ׃ 10 וְכֹל אֲשֶׁר 10
ו זוגין[9] אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא תֹאכֵלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם׃ ס
ה ר״פ בסיפ[10] ב מל בתור . ה[10] . כנ ר״פ 11 כָּל־צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ׃ 12 וְזֶה אֲשֶׁר לֹא־תֹאכְלוּ מֵהֶם 11 12
ל הַנֶּשֶׁר[a] וְהַפֶּרֶס וְהָעָזְנִיָּה׃ 13 וְהָרְאָה[a] וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָּה[b] לְמִינָהּ׃ 13
14 וְאֵת[ס] כָּל־עֹרֵב[a] לְמִינוֹ׃ 15 וְאֶת[ס] בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־ 14 15
ל[11] . ד[12] . כו פסוק ואת ואת ראת ראת . ה[13] . ב הַשָּׁחַף[a] וְאֶת־הַנֵּץ לְמִינֵהוּ׃ 16 אֶת[a]־הַכּוֹס[b] וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף וְהַתִּנְשֶׁמֶת׃ 16
ל . יד . י ר״פ בסיפ[3] . ב ול בסיפ 17 וְהַקָּאָת וְאֶת־הָרָחָמָה[a] וְאֶת־הַשָּׁלָךְ׃ 18 וַהֲחַסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ 17 18
ל . ל . ל 19 וְהַדּוּכִיפַת[a] וְהָעֲטַלֵּף׃ 19 וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא[a] 19
ב . ח ר״פ בסיפ 20 21 יֵאָכֵלוּ[a]׃ 20 כָּל־עוֹף טָהוֹר תֹּאכֵלוּ׃ 21 לֹא תֹאכְלוּ כָּל־נְבֵלָה
ל . ל לַגֵּר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר[a] לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ
ל[14] אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל[b] גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃ פ
ג . ל . ל 22 עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־[ס]תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא[a] הַשָּׂדֶה שָׁנָה[ס] שָׁנָה[b]׃ 22
23 וְאָכַלְתָּ[a] [b]לִפְנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר[c] לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ 23
שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ[d] תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן
ח ר״פ בסיפ . ל 24 תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[e] כָּל־הַיָּמִים׃ 24 וְלִי־[a]יִרְבֶּה מִמְּךָ

[6] Mm 64. [7] Mm 1139. [8] Mm 1143. [9] Mm 2036. [10] Mm 1140. [11] Mm 721. [12] Mm 722. [13] Mm 768. [14] Mp sub loco.

7 [a] pc Mss 𝔪[Mss] הלה—, sed cf [c] ‖ [b] > 𝔪 ‖ [c] V[Ken9] nonn Mss 𝔪𝔗[J] לי— cf [a] ‖ **8** [a–a] l c 𝔪𝔊(𝔊[O] c ob) (יגור vel) וְשֹׂעַ שְׂעַע פַּרְסָה וְהוּא גֵּרָה לֹא יָגוּר cf Lv 11,7 ‖ **9** [a] V[Ken69] 𝔪𝔊𝔖 ואת ‖ **12** [a] in 12–18 𝔪𝔙 ואת ante omnia nomina avium (excepto והאנפה 18) ut Lv 11,13 ‖ **13** [a] V[Ken1] pc Mss 𝔊 והדאה cf 𝔪 ‖ [b] > pc Mss 𝔗𝔪𝔊, dl cf Lv 11,14 ‖ **14** [a] 𝔊-B𝔊[Lmin] huc tr ואת הנץ 15 ‖ **15** [a] 𝔪[Ms] השאף ‖ [b–b] 𝔪 למינו ואת הנץ ‖ **16** [a] mlt Mss 𝔗𝔪𝔊𝔖 וְאֶת ut Lv 11,17 ‖ [b] 𝔪 huc tr ואת השלך 17 cf Ms ‖ **17** [a] Lv 11,18 הרחם, sed cf Lv 11,19 החסידה ut Dt 14,18 ‖ **18** [a] 𝔪 הד(ו)ג(י)פת ut 𝔪 Lv 11,19 ‖ **19** [a–a] 2 Mss 𝔗𝔙 לא יאכל, 𝔪𝔊 לא תֹאכְלוּ מֵהֶם (ἀπ' αὐτῶν = מֵהֶם c ob) ‖ **21** [a] 𝔪𝔖𝔗 רה— ‖ [b–b] 𝔊(FM)Θ[min] (prb sec Σαμ) + ὃς γὰρ ποιεῖ τοῦτο ὡσεὶ θύ(σ)ει ἀσφάλακα μήνιμά (𝔊[min] ὅτι μίασμά) ἐστιν τῷ θεῷ Ιακωβ cf 𝔪 Ex 23,19 ‖ **22** [a] 𝔪 יוצא ‖ [b] pc Mss 𝔖 בְּשנה cf 15,20 ‖ **23** [a] 𝔪𝔊(𝔊[O] c ob) וַאֲכַלְתּוֹ ‖ [b–b] > 𝔊[B] ‖ [c] 𝔊-[min](𝔊[O] c ob) + κύριος ὁ θεός σου = יהוה אלהיך cf 𝔪 ‖ [d] 𝔪[Mss] דגניך ‖ [e] 𝔔 אלוהיכה cf 24[e] ‖ **24** [a] Seb תרבה cf 19,6.

15 הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
25 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: 25 וְנָתַתָּה
בַּכֶּסֶף וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
26 אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: 26 וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן
וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה
27 אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ: 27 וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ
כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ: ס 28 מִקְצֵה | שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא
29 אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ: 29 וּבָא
הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהַגֵּר וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר
18 בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ וְשָׂבֵעוּ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה
15 יָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: ס 15 1 מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה:
2 וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ
3 לֹא־יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה לַיהוָה: 3 אֶת־
4 הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ תַּשְׁמֵט יָדֶךָ: 4 אֶפֶס כִּי לֹא
יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
5 נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ: 5 רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם:
6 כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים
וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: ס 7 כִּי־
יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה

15 Hi 13,11. 16 Mm 1141. 17 Mm 781. 18 Mm 1142. Cp 15 1 Mm 2661. 2 Hi 11,6. 3 Mm 1143. 4 Mm 2636.

24 [b] 𝔔 לשׁתו cf V^{Ken9} || [c] 𝔔 כיא || [d] 𝔐 לשכן את || [e] cf 23[e] || 25 [a] 𝔈 ונתת; 𝔊(𝔊^{O}c ob) (𝔖) + *αὐτά* = ונתתה (ותנתה?); 𝔙 + *omnia* || [b] 𝔊 pl || [c] 𝔊^{B*min} + *ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* ex 23 sq || 26 [a] pc Mss ביין, 𝔊$^{O min}$ *ἢ ἐπὶ οἴνῳ* = או ביין || 27 [a] Ms רך– || [b–b] > V^{Ken69} 𝔊 || [c] 𝔐^{W} לה || 28 [a] 𝔐𝔊 תו– cf 26,10 || [b] 𝔈 בשערך cf 27[a], 𝔗^{J} *bqjrwjkwn* = בשעריכם || 29 [a–a] 𝔊* *ἐν πᾶσιν τοῖς ἔργοις (σου)* = בכל מעשׂיך ut 15,10; V$^{Ken1.9}$ nonn Mss 𝔊$^{L min}$(𝔊^{O} c ast)𝔖𝔙 בכל מ׳ יָדֶיךָ, 𝔗^{J} *bkl 'wbdj jdjkwn* = בכל מעשי ידיכם || [b–b] > 𝔊^{min} || Cp 15,2 [a] 𝔊 2 sg ut 3 || [b] frt ins מַשֵּׁה את || [c–c] > 𝔊 || [d–d] > Ms; pc Mss 𝔐 את־א׳, dl (gl)? 𝔗^{J} libere vertit || 4 [a] dl? || [b] pc Mss 𝔈𝔐𝔊(𝔊^{O}c ob)𝔖𝔙 + אלהיך || 5 [a] dl ? || [b] 𝔊-(A)^{min} pl || [c] V^{Ken9} 2 Mss 𝔐𝔊𝔖 ׳ול, > 𝔊^{AV} cf 24,8 || 6 [a] dl? || 7 [a–a] 𝔈 *ḥd m'ḥk* = אַחַד מֵאַחֶיךָ, 𝔖 *ḥd mn 'ḥjkwn* = אחד מאחיכם || [b] 𝔐 באחת ut semper || [c] > pc Mss; 𝔐𝔊𝔖𝔙 בְּאָרֶץ.

אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא[d] תְאַמֵּץ אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ מֵאָחִיךָ
הָאֶבְיוֹן׃ 8 כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־[a]יָדְךָ[b] לוֹ וְהַעֲבֵט[c] תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ 8 ג ב חס וחד מל 1.
[d]אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ׃ 9 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־יִהְיֶה דָבָר[a] עִם־לְבָבְךָ בְלִיַּעַל 9
לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־הַשֶּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן ל. ט[5]
וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא[b]׃ 10 נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ[a] 10 ב. ב. ו מל בלישׁ
וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי בִּגְלַל | הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהוָה ב[6]
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ[b] וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ[c]׃ 11 כִּי לֹא־יֶחְדַּל אֶבְיוֹן[a] 11 ל חס
מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־[b]יָדְךָ[c] ג ב חס וחד מל
לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ׃ ס 12 כִּי־יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ 12 ג חד חס וב מל[7]. ב חס[8]
הָעִבְרִי[9] אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ ל. ב בלישׁ
חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ׃ 13 וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם׃ 13 ת ר״פ בסיפ
הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ וּמִגָּרְנְךָ[a] וּמִיִּקְבֶךָ[b] אֲשֶׁר[c] בֵּרַכְךָ יְהוָה[d] 14 14 ל ומל. ב
אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ 15 וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה 15
אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ[b] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם[c]׃ 16 וְהָיָה כִּי־ 16
יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ׃ ל
וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ עֶבֶד עוֹלָם 17 ל 17
וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן׃ 18 לֹא[a]־יִקְשֶׁה בְעֵינְךָ[b] בְּשַׁלְּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי 18 סו ו[10] מנה חס
מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה[c] שְׂכַר שָׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ה ר״פ בסיפ. ה[11] מל
בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ פ 19 כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ 19 בתור וכל נ״ך דכות
וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא ב מ א
תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ׃ 20 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְשָׁנָה בַּמָּקוֹם 20 ל וחס

[5] Mm 1144. [6] IS 22,13. [7] Mm 3315. [8] Mp sub loco. [9] Mm 2662. [10] Mm 1145. [11] Mm 1146.

7 [d] 𝔖 ולא ‖ 8 [a] > 𝔪 ‖ [b] 𝔊-ΘLOmin pl, sed l 𝔘𝔗 ‖ [c] Ms 𝔪𝔊-Mmin העבט ‖ [d–d] > 𝔊min(𝔈)𝔙, sed cf 10 ‖ 9 [a] 𝔊-Ms(𝔊O c ob) + κρυπτόν, ins מְסַתֵּר vel tr post לבבך ‖ [b] 𝔊 (𝔊O c ob) + μεγάλη = גְּדוֹל ‖ 10 [a] 𝔊-O + καὶ δάνειον δανιεῖς αὐτῷ ὅσον ἐπιδέεται (𝔊BLO καθότι ἐνδεεῖται) = (ex 8 אשר יחסר לו) והעבט תעביטנו די מחסרו ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔪 𝔊-Bmin𝔖 שֵׂיךְ– cf 𝔙 et 14,29; 𝔗J ʿwbdjkwn = מעשׂיכם ‖ [c] mlt Mss 𝔪 ידיך cf 12,18; 𝔗J jdjkwn = ידיכם ‖ 11 [a] 𝔪𝔖𝔗 הָאִ֫ ; 𝔙 pl ‖ [b] > 𝔪 ‖ [c] 𝔊-ΘOmin pl; 𝔗J jdjkwn = ידיכם ‖ 14 [a] nonn Mss 𝔗Mss מ cf 𝔗J ‖ [b] 𝔅 ומיקבך ‖ [c] 𝔪𝔊ΘLmin כאשר ‖ [d] 𝔔 אדני ‖ 15 [a] 𝔊-min(𝔊O c ob) + ἐκεῖθεν ‖ [b] 𝔔𝔊min(𝔊O c ob)𝔗J + לעשות ‖ [c] > 𝔊-Lmin(𝔊O c ast) ‖ 18 [a] pc Mss 𝔪𝔊min𝔈𝔖 ולא ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔪 בעיניך, 𝔊 ἐναντίον σου ‖ [c] pc Mss 𝔅 מִשְׁנֶה, prb recte.

21 אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ 21 וְכִי־יִהְיֶה בּוֹ מוּם פִּסֵּחַ אוֹ עִוֵּר ת ר״פ בסיפ׳ . ד[12]
22 כָּל[a] מוּם רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 22 בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ
23 הַטָּמֵא[a] וְהַטָּהוֹר[b] יַחְדָּו כִּצְבִי[c] וְכָאַיָּל׃ 23 רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל ב[13] . ז[14]
עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ פ

16 1 שָׁמוֹר[b] אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי ג מל בתור
2 בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב[a] הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] מִמִּצְרַיִם לָיְלָה׃ 2 וְזָבַחְתָּ
פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם[b] אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה[a] לְשַׁכֵּן
3 שְׁמוֹ שָׁם׃ 3 לֹא־תֹאכַל[a] עָלָיו[b] חָמֵץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל־[a]עָלָיו מַצּוֹת
לֶחֶם עֹנִי[c] כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ[d] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם ג ומל
4 צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃[c] 4 וְלֹא[a]־יֵרָאֶה לְךָ[b] שְׂאֹר בְּכָל־ יז ר״פ בסיפ׳ . יג[2]
גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב[c] בַּיּוֹם
5 הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר׃ 5 לֹא[a] תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד[b] שְׁעָרֶיךָ ס ד
6 אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 6 כִּי אִם־[a]אֶל־הַמָּקוֹם[a] אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] לְשַׁכֵּן[c] שְׁמוֹ שָׁם[c] תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בָּעֶרֶב כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ
7 מוֹעֵד צֵאתְךָ מִמִּצְרָיִם׃ 7 וּבִשַּׁלְתָּ[a] וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
8 אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפָנִיתָ בַבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאָהָלֶיךָ׃ 8 שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת[a] לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה[b]׃ ס
9 שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת תִּסְפָּר־לָךְ מֵהָחֵל חֶרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה ב חס[3] . ב[4] . ל[5]
10 שָׁבֻעוֹת׃ 10 וְעָשִׂיתָ חַג שָׁבֻעוֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת[a] נִדְבַת יָדְךָ[b] ג כת כן . ג כת כן . ל
11 אֲשֶׁר תִּתֵּן[c] כַּאֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ[d] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 11 וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי | יְהוָה

[12]Mm 1147. [13]Mm 1126. [14]Mm 787. **Cp 16** [1]Mm 1165. [2]Mm 150. [3]Mm 1148. [4]Mm 1149. [5]Mm 3816.

21 [a] ωSV pr או, G[-B] pr *(ἢ)* καί ‖ **22** [a] G[-Ms](G[O] c ob) + ἐν σοί cf 12,15.22 ‖ **Cp 16,1** [a–a] G[-O] ἐξῆλθες (Ex 34,18), sed l יצ ‖ **2** [a] 2 Mss ωSℭ[Ms]V + אלהיך, G[-min] + ὁ θεός σου *(αὐτόν)* ‖ **3** [a] ωℭ[J] pl ‖ [b] > ℭ ‖ [c–c] Gℭ[J] 2 pl (dl?) ‖ [d] S 2 pl ‖ **4** [a] Q ולוא(ו); 2 Mss G[-min] לא; ℭ[J] libere vertit ‖ [b] Q לכה ‖ [c] ω בֵּין הָעַרְבַּיִם cf Ex 12,6 ‖ **5** [a] V[Ken69] Ms ω ולא ‖ [b] ω באחת cf 15,7 ‖ **6** [a–a] V[Ken69] om אל (homark); ωSℭ[Mss]ℭ[J]V במקום ‖ [b] Q (אלו)היכה בו cf 2 ‖ [c–c] l c ωG[OL min] שמו שם (את) cf 12,11.14 ‖ **7** [a] G(G[O] c ob) + *καὶ ὀπτήσεις* cf Ex 12, sed l יצ ‖ **8** [a] ω חג ‖ [b] V[Ken69] pc Mss G(G[O] c ob)S pr כל; ω כל מלאכת עבדה; G(G[O] c ob) ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται ψυχῇ ‖ **9** [a] ωG[-min]S מֵהַחֵלְךָ cf V ‖ **10** [a] prp כְּמַתְּנַת ut 17, sed G *καθότι … ἰσχύει*, G 17 *κατὰ δύναμιν* ‖ [b] V[Ken69] ωS ידיך ‖ [c] G *δῷ* = יתן, G[-B(Ms)] + *σοί* ‖ [d–d] ωGℭ כ׳ בֵּרַכְךָ; > G[B]; cf 15,14, sed 16,15.

אֱלֹהֶיךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ[a] וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְהַגֵּר
וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
ב לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם: 12 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ[b] בְּמִצְרָיִם[a] וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ
אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: ס

ל חס בחור[6]. ל. ב 13 חַג הַסֻּכֹּת תַּעֲשֶׂה לְךָ שִׁבְעַת יָמִים בְּאָסְפְּךָ מִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ: 13
14 וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ[a] וַאֲמָתֶךָ וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר 14
וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: 15 שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיהוָה 15
אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה[a] כִּי יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל
יא[2] מל כל חלים רכות ב מ ה. ה מל ג מנה בתור וכל כתיב דכות תְּבוּאָתְךָ וּבְכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ[b] וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ: 16 שָׁלוֹשׁ 16
יג[3] פְּעָמִים | בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה[a] כָּל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
ל זקף קמ. ג כת כן. יג[3] יִבְחָר[b] בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה[c] אֶת־
ב[3] פְּנֵי יְהוָה רֵיקָם: 17 אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר
נָתַן־לָךְ: ס קצו

ה. ד בטע בסיפ 18 שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר[ס] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ס(ניין פרש)
ל וכל קריא צדקה ומשפט רכות. ו ר״פ לא לא ולא[10] נֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ[a] וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק: 19 לֹא[a]־תַטֶּה 19
ל מִשְׁפָּט[a] לֹא[b] תַכִּיר[c] פָּנִים וְלֹא־תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי
ב חֲכָמִים וְיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם: 20 צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה[a] 20
וְיָרַשְׁתָּ[a] אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: ס 21 לֹא־תִטַּע 21
יד פסוק לך לך[11] לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ: ס
יז ר״פ בסיפ[12]. ה[13] 22 וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: ס 17 1 לֹא־ 17
ה תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: ס 2 כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד[a] 2

[6]Mp sub loco. [7]Mm 477. [8]Mm 150. [9]Mm 1125. [10]Mm 1245. [11]Mm 1860. [12]Mm 1165. [13]Mm 1150.

11 [a] ⅏G[-min]V ע׳ ut 15,14; cf 14[a] 5,14 12,12 ‖ **12** [a] V[Ken1.69] pc Mss ⅏G[-Ms](G[O] c ob) בארץ מ׳ cf 5,15 (24,18) ‖ **14** [a] ⅏GV ע׳ cf 11[a], sed > 𝔗[J] ‖ **15** [a] Ms ⅏V + אלהיך, G(G[O] c ob) + *ὁ θεός σου αὐτόν* cf 2 ‖ [b] V[Ken1.69] nonn Mss ידך ‖ **16** [a] 1 יִרְאֶה ‖ [b] ⅏ + בו, G + *αὐτὸν* (> G[AMO min]𝔏) *κύριος* ‖ [c] Ms ⅏ יראו (Ex 23,15; 34,20 יֵרָאוּ); l יִרְאוּ ‖ **18** [a] G *κατὰ φύλας* = לִשְׁבָטִים, 𝔗[J] *lšbṭjkwn* = לִשְׁבָטֵיכֶם ‖ **19** [a–a] > G[BMs], G[rel] *οὐκ ἐκκλινοῦσιν κρίσιν* = לֹא יַטּוּ מ׳ cf V ‖ [b] V[Ken9.69] mlt Mss 𝔗⅏G[min] *(οὐδέ)* וְלֹא 𝔖[J] ‖ [c] G 3 pl ‖ **20** [a] G𝔗[J] 2 pl ‖ **22** [a] ⅏ שְׂנֵאָה ‖ **Cp 17,2** [a] V[Ken69] Ms ⅏ באחת cf 15,7.

שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־ 2
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ׃ 3 וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים לג בחול
וַיִּשְׁתַּחוּ[a] לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ[b] | וְאוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכֹל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר ל 3
לֹא־צִוִּיתִי[c]׃ 4 וְהֻגַּד־[a]לְךָ וְשָׁמָעְתָּ[b] וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן ה זוגין[1] . כל תורה כת כן 4
הַדָּבָר נֶעֱשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל׃ 5 וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ 5
הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא[a] אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע[b] הַזֶּה[c] אֶל־ 6
שְׁעָרֶיךָ[ad e] אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה[e] וּסְקַלְתָּם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ׃ 6 עַל־ ח[2] . ד זוגין[3]
פִּי שְׁנַיִם[a] עֵדִים אוֹ[b] שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד 7
אֶחָד׃ 7 יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם כג[4] . ח״ו
בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע[a] מִקִּרְבֶּךָ׃ פ 8 כִּי יִפָּלֵא[c] מִמְּךָ דָּבָר ל בסוע ר״פ בתור[5] .
לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי[a] רִיבֹת ב פסוק דמסע[6]
בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ[d]׃ ח״ו[7] . ב[8]
9 וּבָאתָ אֶל־[a]הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל[ab]־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם ז בסוע[9] . יג[10]
וְדָרַשְׁתָּ[c] וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט׃ 10 וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר חצי הספר בפסוקים
אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ[a] מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא[b] אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה[ac] וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת
כְּכֹל אֲשֶׁר יורוּךָ[d]׃ 11 עַל־פִּי הַתּוֹרָה[a] אֲשֶׁר יורוּךָ וְעַל־[b]הַמִּשְׁפָּט ל
אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא[c] תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין 12
וּשְׂמֹאל׃ 12 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד יא[11]
לְשָׁרֶת[a] שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] אוֹ אֶל־[b]הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא ל בסוע

Cp 17 [1]Mp dub, cf Mp sub loco. [2]Mm 3068. [3]Mm 2810. [4]Mm 1743. [5]Mm 1151. [6]Mm 1152. [7]Mm 1035. [8]Mm 1153. [9]Mm 50. [10]Mm 1188. [11]Mm 2550.

3 [a] 𝔪 חוי–, pc Mss חוו– ‖ [b] V^{Ken9} pc Mss 𝔊𝔗^{Ms}𝔙 𝔏′; 𝔊^{ΘL}(𝔖) *ἢ τῷ ἡλίῳ* = אוֹ לְ′ ‖ [c] Ms תים–, 𝔪 יו–, 𝔊-^{BO} *προσέταξά σοι* = יךָ–, 𝔊^{BO} *προσέταξεν* = צִוָּה ‖ **4** [a] 𝔪 וְהִגִּידוּ ‖ [b] > 𝔊-$^{L\,min}$(𝔊^{O} c ast) cf 13,15 ‖ **5** [a–a] > 𝔊$^{B\,min}$(𝔊^{O} c ast) ‖ [b] pc Mss 𝔅 הָרַע id 7 ‖ [c] > 𝔙 ‖ [d–d] 𝔗 *ltr' bjt djnk* cf 𝔗^{J} ‖ [e–e] > 𝔊𝔙 ‖ [f] > 𝔙 ‖ **6** [a] 𝔪 שני ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔪 𝔊-$^{F\,min}$𝔖^{AMU} + עַל־פִּי cf 19,5 ‖ **7** [a] cf 5[b]; 𝔊-^{min} *τὸ πονηρόν*, 𝔊^{rel} *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ **8** [a–a] prp בֵּין דָּן לְדָן וּבֵין נֶגַע לְנֶגַע דִּבְרֵי ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔪𝔊𝔖𝔗^{J} ובין ‖ [c] V$^{Ken1.9}$ nonn Mss 𝔗 בין ‖ [d] > 𝔪𝔊^{min}; 𝔊^{B}(𝔈) *ἐκεῖ*, 𝔊^{O}(c ast)^{L} *ἐν αὐτῷ*, 𝔊(𝔊^{O} c ob)-$^{B\,min}$ + *ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* ‖ **9** [a–a] > 𝔊^{B} (homtel hebr?); 𝔖 *khn' 'w lwt lwj' 'w lwt* = הכהן או אל הלוי או אל ‖ [b] Ms 𝔊$^{ΘLO\,min}$ או אל ‖ [c] 𝔪𝔊 וְדָרְשׁוּ ‖ **10** [a–a] > 𝔊^{min} ‖ [b] > 𝔊-^{LO} ‖ [c] 𝔪𝔊^{B} + אלהיך, 𝔊^{rel}(𝔊^{O} c ob) *ὁ θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ* = אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם ‖ [d] 𝔊 pass *(νομοθετηθῇ σοι* vel sim, 𝔊^{min} om *σοι)* ‖ **11** [a–a] > 𝔊𝔙; 𝔊^{L}(𝔊^{O} c ast) *οἳ ἂν φωτίσωσίν (-ίσουσίν, -ιοῦσίν) σοι* (a יְאוֹר) ‖ [b] 𝔪 + פי ‖ [c] Ms Edd 𝔪𝔖 ולא ‖ **12** [a–a] 𝔊 *ἐπὶ τῷ ὀνόματι* = אֶת־שֵׁם ‖ [b–b] 𝔪^{Mss}𝔙 ואל.

ו¹² ל . 12 וּבִעַרְתָּ הָרָע[c] מִיִּשְׂרָאֵל׃ 13 וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִדֹּנוּן 13
עֽוֹד׃ ס

יז חס וכל משלי דכות ב מ ד 14 כִּי־תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ ס(יז)
ל מל . ד¹³ וְיָשַׁבְתָּה בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָי׃ 14
ב¹⁵ 15 שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֶּרֶב אַחֶיךָ 15
תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־אָחִיךָ
יז מ״ם לא ולא לא¹⁸ . כד בלישׁ¹⁷ . כח¹⁸ הֽוּא׃ 16 רַק לֹא־יַרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים וְלֹא־יָשִׁיב אֶת־הָעָם מִצְרַיְמָה 16
כג בתור . ד בלישׁ¹⁹ לְמַעַן הַרְבּוֹת[a] סוּס וַיהוָה אָמַר[b] לָכֶם[c] לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה
יז²⁰ ר״ם בסיפ והד מן ך פסוק ולא ולא לא . ג²¹ עֽוֹד׃ 17 וְלֹא יַרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה־ 17
ב²² . ב . ד²³ לּוֹ מְאֹד׃ 18 וְהָיָה כְשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ [a]אֶת־מִשְׁנֵה 18
ד²⁵ . ד ב מל וב חס²⁴ הַתּוֹרָה הַזֹּאת[a] עַל־סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם׃ 19 וְהָיְתָה עִמּוֹ 19
וְקָרָא בּוֹ[a] כָּל־יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיו[b] לִשְׁמֹר
ד²⁵ . ד ב מל וב חס [c]אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת[c] וְאֶת־הַחֻקִּים[d] הָאֵלֶּה לַעֲשֹׂתָם׃
20 לְבִלְתִּי רוּם[a]־לְבָבוֹ מֵאֶחָיו וּלְבִלְתִּי סוּר[b] מִן־הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמֹאול 20
לְמַעַן יַאֲרִיךְ יָמִים[c] עַל־מַמְלַכְתּוֹ[c] הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל׃ ס

ל¹ . ל 18 1 לֹא־יִהְיֶה [a]לַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כָּל־שֵׁבֶט לֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־ 18
ט כת י וכל מאשי דכות . ל יִשְׂרָאֵל אִשֵּׁי[b] יְהוָה וְנַחֲלָתוֹ[c] יֹאכֵלוּן׃ 2 [a]וְנַחֲלָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ בְּקֶרֶב 2
כג ר״ם אֶחָיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ ס 3 וְזֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט 3
ב²⁵ . ב³ הַכֹּהֲנִים מֵאֵת[a] כָּל־הָעָם מֵאֵת זֹבְחֵי הַזֶּבַח אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה וְנָתַן לַכֹּהֵן
ל . ל . כח . י⁴ הַזְּרֹעַ וְהַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה׃ 4 רֵאשִׁית דְּגָנְךָ[a] תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְרֵאשִׁית 4
ב⁵ 5 גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ 5 כִּי בוֹ בָחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] מִכָּל־שְׁבָטֶיךָ לַעֲמֹד[b] 5

[12]Mm 1180. [13]Mm 1713. [14]Mm 1565. [15]Mm 1154. [16]Mm 1613. [17]Mm 1685. [18]Mm 84. [19]Mm 430. [20]Mm 1165. [21]Mm 171. [22]Mm 1988. [23]Mm 1155. [24]Mm 1188. [25]Mm 1156. Cp 18 [1]Mm 2451. [2]Ho 13,2. [3]Mm 830. [4]Mm 1157. [5]Ps 72,6.

12 [c] 𝔊[min] *τὸ πονηρόν*, 𝔊[rel] *τὸν πονηρόν* cf 7 ‖ **16** [a] 𝔊-Ms(𝔖𝔗𝔗[J]𝔙) + *ἑαυτῷ* ‖ [b] 𝔐[Mss] האמר ‖ [c] > V[Ken9]𝔊[BΘmin]; V[Ken1.107] Ms אֲלַי ‖ **18** [a–a] 𝔊 *τὸ δευτερονόμιον τοῦτο* cf 𝔙 ‖ **19** [a] Seb 𝔐𝔗 בָּהּ ‖ [b] V[Ken69.107] pc Mss 𝔊[BΘmin] אלהיך ‖ [c–c] 𝔊 *τὰς ἐντολὰς ταύτας* = הדברים האלה, 𝔊[Fmin] *τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ* = דבריו ‖ [d] V[Ken69]𝔗[J] pr כל ‖ **20** [a] 𝔐 רם, 𝔐[Mss] ראם ‖ [b] 𝔐 סר ‖ [c–c] 𝔐 מ׳ על כסא ‖ **Cp 18,1** [a–a] 𝔖 *lkhn' wllwj'* = לכהן וללוי ‖ [b] pc Mss 𝔐[Mss] אשה ‖ [c] 𝔊-min *ὁ κλῆρος αὐτῶν* = נַחֲלָתָם ‖ **2** [a] add ex 10,9? ‖ **3** [a] Seb 𝔖𝔗[J] מִן ‖ **4** [a] 𝔐[Mss] דגניך cf 12,17 ‖ **5** [a] > 𝔊[BFmin]𝔏 ‖ [b] 𝔐𝔊-min + לפני יהוה אלהיך cf 10,8.

6 לְשָׁרֵת[c] בְּשֵׁם־יְהוָה[d] הֽוּא וּבָנָיו[e] כָּל־הַיָּמִים[e]׃ ס 6 וְכִי־יָבֹא ח ר״פ בסיפ
הַלֵּוִי מֵאַחַד[a] שְׁעָרֶיךָ מִכָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא גָר־שָׁם וּבָא בְּכָל־אַוַּת י
7 נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה׃ 7 וְשֵׁרֵת בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו ב ר״פ[6]
8 כְּכָל־אֶחָיו הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לִפְנֵי יְהוָה׃ 8 חֵלֶק כְּחֵלֶק יֹאכֵלוּ[a] יא בתור ובנביא . ב
לְבַד מִמְכָּרָיו[b] עַל־הָאָבֹות׃ ס ל
9 כִּי אַתָּה בָּא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תִלְמַד ס[7] וכל קריא דכות ב מ יב
10 לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבֹת הַגֹּויִם הָהֵם׃ 10 לֹא־יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ־וּבִתּוֹ
11 בָּאֵשׁ קֹסֵם קְסָמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ[a] וּמְכַשֵּׁף[b]׃ 11 וְחֹבֵר[a] חָבֶר וְשֹׁאֵל[b]
12 אֹוב וְיִדְּעֹנִי וְדֹרֵשׁ[c] אֶל־הַמֵּתִים׃ 12 כִּי־תוֹעֲבַת יְהוָה[a] כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה ד למערב[8] . ג וחס[9] . ג
13 וּבִגְלַל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] מוֹרִישׁ אוֹתָם[b] מִפָּנֶיךָ׃ 13 תָּמִים[a] לט מל בתור
סוף(יח) תִּהְיֶה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ס 14 כִּי הַגֹּויִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר[a] אַתָּה
יוֹרֵשׁ[a] אוֹתָם אֶל־מְעֹנְנִים[b] וְאֶל־קֹסְמִים[c] יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵּן נָתַן לְךָ לט מל בתור . ג ב מל וחד חס[10] . יט[11]
15 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 15 נָבִיא[a] מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ[a] כָּמֹנִי יָקִים לְךָ יְהוָה יא ר״פ וס״פ נ[12]
16 אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן׃ 16 כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות[13]
בְּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהָל לֵאמֹר לֹא אֹסִף[a] לִשְׁמֹעַ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהָי[b] ג . ח[14] קמ וכל אחנח וס״פ דכות ב מ ב
17 וְאֶת־הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת[d] לֹא־אֶרְאֶה[d] עֹוד וְלֹא אָמוּת[e]׃ 17 וַיֹּאמֶר ב
18 יְהוָה אֵלַי הֵיטִיבוּ[a] אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ׃ 18 נָבִיא[a] אָקִים לָהֶם מִקֶּרֶב אֲחֵיהֶם ל[15] . ב
כָּמֹוךָ[b] וְנָתַתִּי דְבָרַי[c] בְּפִיו וְדִבֶּר אֲלֵיהֶם[c] אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּנּוּ׃ יז מל בתור[16]
19 וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע אֶל־דְּבָרַי[a] אֲשֶׁר יְדַבֵּר[b] בִּשְׁמִי אָנֹכִי ג
20 אֶדְרֹשׁ מֵעִמֹּו׃ 20 אַךְ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יָזִיד לְדַבֵּר דָּבָר בִּשְׁמִי אֵת אֲשֶׁר ב תר מל וחד חס

[6]Mm 889. [7]Mm 230. [8]Mm 1158. [9]Mm 1159. [10]Mm 1457. [11]Mm 436. [12]Mm 729. [13]Mm 3417. [14]Mm 960. [15]Mm 1160. [16]Mm 250.

5 [c] 𝔐𝔊[L] לשרתו(ן) = 10,8; 𝔐𝔊[-Ms](𝔊[O] c ob) + ולברך cf 10,8 21,5 ‖ [d–d] 𝔐𝔊[BNΘLOmin] בשמו cf 10,8 21,5; 𝔖 + *'lhk* = אלהיך ‖ [e–e] 𝔊[BM(N)Θmin] pr ἐν τοῖς υἱοῖς Ισραηλ (= 17,20; 32,51); > 𝔊[B] ‖ **6** [a] 𝔐 מאחת cf 15,7 (12,15) ‖ **8** [a] 𝔐[Mss]𝔊[-N] יאכל cf 𝔙 ‖ [b] frt 1 מִמְכָּרָיו vel מִמֶּכָּרָיו cf 2 R 12,6.8; 𝔗[J] alit ‖ **10** [a] V[Ken9] pc Mss 𝔐 מ׳ ‖ [b] 𝔐𝔊 מ׳ ‖ **11** [a] 𝔐𝔊 ח׳ ‖ [b] 𝔐𝔊 ש׳ ‖ [c] 𝔊[BΘmin] om cop ‖ **12** [a] pc Mss 𝔐𝔊(𝔊[O] c ob)𝔖𝔗[Ms] + אלהיך ‖ [b–b] Ms 𝔐 מוֹרִישָׁם ‖ **13** [a] 𝔅 ת maj ‖ **14** [a–a] 𝔐𝔗[J] pl ‖ [b] 𝔐𝔖𝔗 המ׳ ‖ [c] 𝔐𝔖𝔗 הק׳ ‖ **15** [a–a] 𝔐𝔊(𝔊[O] c ast) מִקִּרְבְּךָ אַחֶיךָ ut 17,15 cf 18,18 ‖ **16** [a] V[Ken107] pc Mss 𝔐[Mss] אס(ו)ף; 𝔊𝔗[J] 1 pl ‖ [b] 𝔊[B] 2 sg, 𝔊[min] 2 pl, 𝔊[rel]𝔗[J] 1 pl cf 5,25 ‖ [c] 𝔐 𝔊[Ms] אִשּׁוֹ ‖ [d] 𝔊𝔗[J] 1 pl; > 𝔊[Ms]𝔏 ‖ [e] 𝔊𝔗[J] 1 pl ‖ **17** [a] pc Mss + אֶת, pc Mss 𝔈𝔊[-Ms](𝔊[O] c ob)𝔖𝔙 + כל ‖ **18** [a] 𝔔 נבי ‖ [b–b] 𝔔 כמוכה (sic!) לאהם מקרב אחיהמה ‖ [c–c] 𝔔 בפיהו (sic!) וידבר אליהמה ‖ **19** [a] > 𝔊[BΘmin]; 𝔊[O] πάντα = כל; 𝔐𝔊[rel] ורי־ ‖ [b] 𝔔𝔊[-min] + הנביא; 𝔊[BMs] + ἐκεῖνος (ex 22?).

ל לֹא־צִוִּיתִיו לְדַבֵּר וַאֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמֵת הַנָּבִיא
הַהוּא׃ 21 וְכִי תֹאמַר בִּלְבָבֶךָ אֵיכָה[a] נֵדַע[b] אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־ 21 יז ר״פ בסיפ . ב׳ . יח
דִּבְּרוֹ יְהוָה׃ 22 אֲשֶׁר יְדַבֵּר הַנָּבִיא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא[a]־יִהְיֶה הַדָּבָר׃ 22
נ וְלֹא יָבוֹא הַהוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְּרוֹ יְהוָה בְּזָדוֹן דִּבְּרוֹ הַנָּבִיא
[b]לֹא תָגוּר[c] מִמֶּנּוּ[b]׃ ס

19 1 כִּי־יַכְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן **19**
ה מל ג מנה בתור וכל כתיב דכות לְךָ אֶת־אַרְצָם וְיָרַשְׁתָּם וְיָשַׁבְתָּ בְעָרֵיהֶם וּבְבָתֵּיהֶם׃ 2 שָׁלוֹשׁ עָרִים 2
ג תַּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ[a]׃
ב׳ 3 תָּכִין לְךָ הַדָּרֶךְ וְשִׁלַּשְׁתָּ אֶת־גְּבוּל אַרְצְךָ אֲשֶׁר יַנְחִילְךָ יְהוָה 3
כג ר״פ אֱלֹהֶיךָ וְהָיָה לָנוּס שָׁמָּה כָּל־רֹצֵחַ׃ 4 וְזֶה דְּבַר הָרֹצֵחַ אֲשֶׁר־יָנוּס 4
ד חס[2] שָׁמָּה וָחָי אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־רֵעֵהוּ בִּבְלִי־דַעַת וְהוּא לֹא־שֹׂנֵא לוֹ מִתְּמֹל
יב ר״פ . ב[a] . שִׁלְשֹׁם׃ 5 וְאֶשֶׁת יָבֹא אֶת־רֵעֵהוּ בַיַּעַר לַחְטֹב עֵצִים וְנִדְּחָה[a] יָדוֹ 5
ז פסוק דמיין בטעמ
ל . ג[4] בַּגַּרְזֶן לִכְרֹת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן־הָעֵץ וּמָצָא אֶת־רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא
יָנוּס אֶל־אַחַת הֶעָרִים[a]־הָאֵלֶּה וָחָי׃ 6 פֶּן־יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי 6
ב חד קמ וחד פת[5] . ב חד קמ וחד פת[6] הָרֹצֵחַ כִּי־יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂגוֹ כִּי־יִרְבֶּה[a] הַדֶּרֶךְ וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ[b] וְלוֹ אֵין
ב מל בתור[7] מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי לֹא שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמֹל שִׁלְשֹׁם׃ 7 עַל־כֵּן אָנֹכִי 7
מְצַוְּךָ לֵאמֹר שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ׃ ס 8 וְאִם־יַרְחִיב יְהוָה 8
יד אֱלֹהֶיךָ אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַן לְךָ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ׃ 9 כִּי־תִשְׁמֹר אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת 9
נ . ד[8] לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת[a]
ל בִּדְרָכָיו[b] כָּל־הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְּךָ עוֹד שָׁלֹשׁ עָרִים עַל־הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃
טז ר״פ בסיפ[10] 10 וְלֹא יִשָּׁפֵךְ דָּם[a] נָקִי[b] בְּקֶרֶב אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ 10
יח ר״פ בסיפ . ד[11] נַחֲלָה וְהָיָה עָלֶיךָ דָּמִים׃ ס 11 וְכִי־יִהְיֶה[a] אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ 11

[17]Mm 1161. [18]Mm 1095. Cp 19 [1]1S 20,19. [2]Mm 518. [3]Mm 1162. [4]Mm 1096. [5]Mm 1163. [6]Mm 2428. [7]Mm 1164. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1196. [10]Mm 1165. [11]Mm 1147.

21 [a] 𝔪 איך ‖ [b] 𝔪 נודע, 𝔊[Ms](𝔖𝔙) *γνώσομαι* = אֵדַע ‖ **22** [a] pc Mss 𝔪 לא ‖ [b–b] add? ‖ [c] Ms Vrs 𝔗[J] pl ‖ **Cp 19,2** [a] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔪 ונדח ‖ [b] Ms 𝔪 pr מן cf 11[b] ‖ **6** [a] Seb תרבה cf 14,24 ‖ [b] 𝔊-B[min] + *καὶ ἀποθάνῃ* = ומת cf 11 ‖ **9** [a] V[Ken9.69.107] pc Mss 𝔪[Mss]𝔊-ΘLO ל cf 11,22 30,16 ‖ [b] 𝔊-[Ms] *ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ* = בְּכל ד׳ ut 𝔊 10,12 11,22 30,16 ‖ **10** [a] pc Mss דָּם cf 13 ‖ [b] 𝔪 נקיא ut 13 21,8sq 24,5 27,25 ‖ **11** [a] 𝔪 כִּי.

וְאָרַב לוֹ וְקָם עָלָיו וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֵת וְנָס אֶל־אַחַת הֶעָרִים[b] הָאֵל[c]׃ ה לשון תול[12]
12 וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת[a]׃
13 לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַם־הַנָּקִי[b] מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב לָךְ׃ ס ג[13] . ו[14]
14 לֹא תַסִּיג גְּבוּל רֵעֲךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ רִאשֹׁנִים בְּנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר תִּנְחַל ל . ה[15] ; ב זקף חד קמ וחד פת[16]
15 בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ[a] לְרִשְׁתָּהּ׃ ס 15 לֹא־יָקוּם ג
עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל־עָוֹן וּלְכָל־חַטָּאת[a] בְּכָל־חֵטְא אֲשֶׁר יֶחֱטָא[b]
16 עַל־פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל־פִּי שְׁלֹשָׁה־עֵדִים יָקוּם[c] דָּבָר׃ 16 כִּי־[a]יָקוּם ו זגרין[17]
17 עֵד־חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה׃ 17 וְעָמְדוּ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים[a] אֲשֶׁר־ ד[18]
לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים[b] וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ[c] בַּיָּמִים ב ומל[19] . ל[20]
18 הָהֵם׃ 18 וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד־שֶׁקֶר הָעֵד שָׁקַר עָנָה ד[20] . כל תורה כת כן
19 בְּאָחִיו׃ 19 וַעֲשִׂיתֶם[a] לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו וּבִעַרְתָּ[b] הָרָע[c]
20 מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 20 וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא־יֹסְפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר ו[21] . ט בלישׁ ול חס דחס
21 הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃ 21 וְלֹא[a] תָחוֹס עֵינֶךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עַיִן בְּעַיִן שֵׁן ז״ק ר״ם בסיס[22] . ה[23] . סו ו[24] מנח חס . ג[25]
בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל׃ ס

ס[1] **20** 1 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ[a] וְרָאִיתָ סוּס וְרֶכֶב עָם[b] רַב ב חס
מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ו[2] . ב[3]
2 [a]וְהָיָה כְּקָרַבְכֶּם אֶל־הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־הָעָם׃ 3 [a]וְאָמַר ל . ל
אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם אַל־ ג[4]
4 יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־[b]תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ[b] מִפְּנֵיהֶם׃ 4 [a]כִּי ג[5]
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֶם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ[b]

[12]Mm 119. [13]Mm 1166. [14]Mm 1088. [15]Mm 823. [16]Mm 1949. [17]Mm 2810. [18]Mm 1167. [19]Mm 3619. [20]Mm 1168. [21]Mm 1180. [22]Mm 1165. [23]Mm 2789. [24]Mm 1145. [25]Mm 1169. Cp 20 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3355. [3]Mm 1170. [4]Mm 2964. [5]Mm 1171.

11 [b] 𝔊 𝔐[W] pr מן cf 5[b] ‖ [c] Seb 2 Mss 𝔐 הָאֱלֹה cf 4,42[b] ‖ **12** [a] 𝔐 והומת, 𝔗[J] *wjtqtjl* cf 𝔖 ‖ **13** [a] Ms 𝔐𝔖 הַדָּם cf 21,9 ‖ [b] 𝔐 הנקיא, 𝔊𝔗[J] *zk(')j* ‖ **14** [a] 𝔊 + נחלה ‖ **15** [a] 𝔐 חטא ‖ [b–b] frt dl cf 𝔊[Lmin] ‖ [c] 𝔊-Ms(𝔊[O] c ob)𝔙 + *πᾶν* = כָּל ‖ **16** [a] 𝔐𝔖 וְכִי cf 𝔊 δέ ‖ **17** [a] 𝔐Mss אי cf 𝔊𝔗[J] ‖ [b] V[Ken 69] pc Mss 𝔐Mss𝔊(𝔊[O] c ob)𝔖 ולי ‖ [c] pc Mss 𝔐[Mss] sg ‖ **19** [a] 𝔊[AΘ min] *καὶ ποιήσεται* = וְנַעֲשָׂה vel וְיַעֲשֶׂה cf Lv 7,9 vel Dt 25,9? prp וְעָשִׂיתָ ‖ [b] 𝔊-B⊖LO min 𝔖𝔗[J] 2 pl ‖ [c] 𝔊-F*Ms *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗[J] 2 pl ‖ **20** [a] 𝔊𝔖𝔗[J] 2 pl; > 𝔙 ‖ **21** [a] V[Ken 69] pc Mss 𝔐𝔊-N𝔖𝔙 לא ‖ **Cp 20,1** [a] (V[Ken 69]) mlt Mss 𝔅 איבך ‖ [b] 𝔐𝔊𝔙 ועם; 𝔗[J] pl ‖ **2** [a] frt dl (pl) ‖ **3** [a] frt dl (pl) ‖ [b–b] 𝔐 תע׳ ואל תח׳ ‖ **4** [a] cf 2[a] ‖ [b] 𝔐 𝔊-Bmin ׳ולי; 𝔊Mmin(𝔖) *καὶ διασώσει* = וְיוֹשִׁיעַ.

אֶתְכֶם׃ 5 וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה 5
הי6 בַּיִת־חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ
ל. ב. הי6 אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ׃ 6 וּמִי[a]־הָאִישׁ אֲשֶׁר־נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשָׁב 6
ב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְּלֶנּוּ׃ 7 וּמִי[a]־הָאִישׁ אֲשֶׁר־ 7
הי6 אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ
אַחֵר יִקָּחֶנָּה׃ 8 וְיָסְפוּ[a] הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ מִי־הָאִישׁ 8
ב. ל. הי6 הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב יֵלֵךְ וְיָשָׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס[b] אֶת־לְבַב אֶחָיו
ב. ל. הי6 כִּלְבָבוֹ׃ 9 וְהָיָה כְּכַלֹּת הַשֹּׁטְרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפָקְדוּ שָׂרֵי 9
ל בתור. לה10 צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ ס 10 כִּי־תִקְרַב אֶל[a]־עִיר לְהִלָּחֶם עָלֶיהָ סוס10
ל. ל וְקָרָאתָ אֵלֶיהָ לְשָׁלוֹם׃ 11 וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם תַּעֲנְךָ וּפָתְחָה לָךְ וְהָיָה 11
ל כָּל־הָעָם הַנִּמְצָא־בָּהּ יִהְיוּ לְךָ לָמַס וַעֲבָדוּךָ׃ 12 וְאִם־לֹא תַשְׁלִים 12
יב בתור. ב12 עִמָּךְ וְעָשְׂתָה עִמְּךָ מִלְחָמָה וְצַרְתָּ עָלֶיהָ׃ 13 וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 13
ה בטע. ל בְּיָדֶךָ[a] וְהִכִּיתָ אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ לְפִי־חָרֶב׃ 14 רַק הַנָּשִׁים וְהַטַּף 14
וְהַבְּהֵמָה וְכֹל[a] אֲשֶׁר יִהְיֶה בָּעִיר כָּל[a]־שְׁלָלָהּ תָּבֹז לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־
שְׁלַל אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ׃ 15 כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל־הֶעָרִים 15
הָרְחֹקֹת מִמְּךָ מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־מֵעָרֵי הַגּוֹיִם־הָאֵלֶּה הֵנָּה׃ 16 רַק 16
ג מֵעָרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לֹא תְחַיֶּה
סימן ת מ כ פ ו ס13 כָּל־נְשָׁמָה׃ 17 כִּי־הַחֲרֵם תַּחֲרִימֵם[a] הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי[ab] וְהַפְּרִזִּי 17
ז הַחִוִּי[c] וְהַיְבוּסִי[d] כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 18 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־ 18
ב. ה14 יְלַמְּדוּ[b] אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם וַחֲטָאתֶם
ל לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 19 כִּי־תָצוּר אֶל[a]־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֶם
ל. ל. זי15 עָלֶיהָ לְתָפְשָׂהּ לֹא־תַשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לִנְדַּח עָלָיו גַּרְזֶן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכֵל
ט חס16 וְאֹתוֹ לֹא תִכְרֹת כִּי הָאָדָם[b] עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפָּנֶיךָ בַּמָּצוֹר׃ 20 רַק 20

[6] Mm 976. [7] Mm 1172. [8] וחד ורך לבב 2 Ch 13,7. [9] Mm 1173. [10] Mm 2840. [11] Mm 1141. [12] Mm 1283. [13] Okhl 274. [14] Jer 31,34. [15] Mm 787. [16] Mm 355.

6 [a] 𝔊 מי ‖ **7** [a] 𝔊 מי ‖ **8** [a] 𝔐 ‖ ויוסיפו 𝔐 ‖ [b] 𝔐𝔊𝔖𝔙 יָמֵס(י) 𝔖 ‖ **10** [a] 𝔐 על ‖ **13** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 בידיך ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 וכל ‖ **17** [a–a] 𝔐 הכ׳ והא׳ והח׳ ‖ [b] 𝔙$^{Ken\,69(107)}$ mlt Mss 𝔖𝔙 וה׳ והגרגשי 𝔐, + ‖ [c] 𝔙$^{Ken\,69(107)}$ mlt Mss 𝔐𝔊-^{L}𝔖𝔗𝔙 וה׳ ‖ [d] 𝔊-B*Ms + *καὶ Γεργεσαῖον* = וְהַגִּרְגָּשִׁי ut 7,1 ‖ **18** [a] frt dl (pl) cf 2[a] ‖ [b–b] 𝔖 *nlpwnk* = יְלַמְּדוּךָ ‖ **19** [a] Ms 𝔐^{J} על cf 10[a] ‖ [b] 𝔊 *μὴ ἄνθρωπος*, l הֲאָדָם (ה interrogativum); 𝔖 *l' hw' 'jk brnš'* = לֹא כָּאָדָם cf 𝔗^{J}; 𝔙 *et non homo*.

עֵץ אֲשֶׁר־תֵּדַע כִּי־לֹא־עֵץ מַאֲכָל הוּא אֹתוֹ תַשְׁחִית וְכָרַתָּ וּבָנִיתָ ל
מָצוֹר עַל־הָעִיר אֲשֶׁר־הִוא עֹשָׂה[a] עִמְּךָ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ: פ
כִּי־יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ נפל בשדה לא[a] נודע מי הכהו: 2 וְיָצְאוּ זְקֵנֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ[a] וּמָדְדוּ ג[1]. ב[2]. ב[3]
אֶל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הֶחָלָל: 3 וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הֶחָלָל ב חד מל וחד חס
וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֻבַּד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־ ג. ב[4]
מָשְׁכָה בְעֹל: 4 וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן ב חס[5]
אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ וְלֹא יִזָּרַע וְעָרְפוּ־שָׁם אֶת־הָעֶגְלָה בַּנָּחַל: 5 וְנִגְּשׁוּ ל. ב בתור[6]
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ[a] וְלָבֵרֵךְ בְּשֵׁם ד[7]
יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל־רִיב וְכָל־נָגַע: 6 וְכֹל זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא ל. ג[8]
הַקְּרֹבִים[a] אֶל־הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בַּנָּחַל:
וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ[a] לֹא שָׁפְכָה[b] אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ: ו מל. שפכו חד מן ד[9] כת ה וקר ו
כַּפֶּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה[a] וְאַל־תִּתֵּן דָּם נָקִי[b] בְּקֶרֶב ג
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֶּר לָהֶם הַדָּם: 9 וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם הַנָּקִי[a] מִקִּרְבֶּךָ[b] ל. ל[10]
כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: ס צז 10 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה לג בתור
עַל־אֹיְבֶיךָ[a] וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ[b] וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ: 11 וְרָאִיתָ ל[11]
בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת[a] יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָּהּ וְלָקַחְתָּ[b] לְךָ לְאִשָּׁה: 12 וַהֲבֵאתָהּ ל
אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה[a] אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה[a] אֶת־צִפָּרְנֶיהָ: 13 וְהֵסִירָה[a] ל[12]. ז. ל
אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־ ל
אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה: ב[13]. ב. ל
וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה[a] מן פסוק לא לא לא. ל. ל
בַּכֶּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר[b] בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ: ס 15 כִּי־תִהְיֶיןָ ב קמ בתור. ל

[17]Mm 1174. [18]Mm 1175. [19]Mm 284. Cp 21 [1]Mm 1281. [2]Ho 13,10. [3]Ez 43,10. [4]Jes 14,3. [5]Mm 1176. [6]Lv 11,37. [7]Mm 1106. [8]Mm 366. [9]Mm 782. [10]Mm 880. [11]Mm 1397. [12]Mm 1177. [13]Mm 2134.

20 [a] V^{Ken69} pc Mss עוֹשָׂה, 𝔐 עָשְׂתָה ‖ **Cp 21,1** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 ולא ‖ **2** [a] 𝔐 ושטריך (dl?) ‖ [b] $𝔐^{Mss}$ על ‖ **3** [a] Ms $𝔐𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔗^{J}$ ואל ‖ **5** [a] 𝔐 לשרת cf 18,5 ‖ **6** [a] prp הַקְּרֹבָה ‖ **7** [a] 𝔖 sg ‖ [b] K 𝔖 שָׁפְכָה; pc Mss 𝔘𝔐𝔗 ut Q שָׁפְכוּ cf 𝔊 ἐξέχεαν; $𝔗^{J}$ alit ‖ **8** [a] $𝔊^{B\,Ms}$ + ἐκ γῆς Αἰγύπτου = מארץ מצרים ‖ [b] 𝔐 נקיא cf 19,10 ‖ **9** [a] 𝔐 הנקיא cf 8^{b} ‖ [b] $𝔊^{NΘLO\,min}$ + καὶ εὖ σοι ἔσται ex 19,13 ‖ **10** [a] V^{Ken69} Edd 𝔘 אֹיְבֶיךָ ‖ [b] nonn Mss 𝔘𝔖 בידיך, $𝔗^{J}$ *bjdkwn* ‖ **11** [a–a] 𝔐 בְּשִׁבְיוֹ אִשָּׁה cf 𝔖 ‖ [b] V^{Ken1} $𝔐𝔊𝔖𝔗$ ולקחתה cf $𝔗^{J}$ ‖ **12** [a] 𝔊 2 sg ‖ **13** [a] 𝔊 2 sg ‖ **14** [a] 𝔊(𝔙) *πραθήσεται* = תִּמָּכֵר ‖ [b] 𝔊 *ἀθετήσεις* = תְּעַמֵּר (?) cf 24,7.

לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת[a] אֲהוּבָה וְהָאַחַת[b] שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים ל בסיפ וכל בראשית דכות׳ ב מ א[14]
הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכוֹר לַשְּׂנוּאָה[c]׃ 16 וְהָיָה ׀ בְּיוֹם 16 ל כה כן[15] . ה
הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה ל . ד בתור . ל
עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר׃ 17 כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר[a] 17
לָתֵת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ[b] מִשְׁפַּט ג . כה . ג חס[16]
הַבְּכֹרָה׃ ס 18 כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה[a] אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ 18
בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ 19 וְתָפְשׂוּ בוֹ 19 ב . ד[17] . יז מל בתור[18]
אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל־[a]שַׁעַר[b] מְקוֹמוֹ׃ 20 וְאָמְרוּ 20 ו
אֶל־זִקְנֵי[a] עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה[b] אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא׃ ל חס . ה חס[19] . ד ג חס ורהר מל בלישׁ[20] . ל
21 וּרְגָמֻהוּ כָּל־[a]אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע[b] מִקִּרְבֶּךָ[c] 21
וְכָל־יִשְׂרָאֵל[d] יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ׃ ס 22 וְכִי־[a]יִהְיֶה בְּאִישׁ חֵטְא 22 לה וכל ר״פ דכות׳ . ו ה ר״פ בסיפ . ד[21] . [22]
מִשְׁפַּט־מָוֶת וְהוּמָת וְתָלִיתָ אֹתוֹ עַל־עֵץ[b]׃ 23 לֹא־תָלִין נִבְלָתוֹ עַל־ 23 ל מל . ג[23] . ג[24]
הָעֵץ[a] כִּי־קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־[b]קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי וְלֹא
תְטַמֵּא[c] אֶת־אַדְמָתְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃ ס
ל 22 1 לֹא־תִרְאֶה אֶת־שׁוֹר אָחִיךָ אוֹ אֶת־שֵׂיוֹ[a] נִדָּחִים וְהִתְעַלַּמְתָּ 22
ל מֵהֶם הָשֵׁב תְּשִׁיבֵם לְאָחִיךָ׃ 2 וְאִם־לֹא קָרוֹב אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא 2
כ[1] . יב בתור יְדַעְתּוֹ וַאֲסַפְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְהָיָה עִמְּךָ עַד דְּרֹשׁ אָחִיךָ אֹתוֹ[a]
ה[2] . ה[2] . ה[2] וַהֲשֵׁבֹתָה לוֹ׃ 3 וְכֵן[a] תַּעֲשֶׂה לַחֲמֹרוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְשִׂמְלָתוֹ וְכֵן תַּעֲשֶׂה 3
לְכָל־אֲבֵדַת אָחִיךָ אֲשֶׁר־תֹּאבַד מִמֶּנּוּ וּמְצָאתָהּ לֹא תוּכַל לְהִתְעַלֵּם׃
ס 4 לֹא־תִרְאֶה אֶת־חֲמוֹר אָחִיךָ אוֹ שׁוֹרוֹ[a] נֹפְלִים בַּדָּרֶךְ 4
יח[3] וכל יוצר חפץ חמדה דכות׳ ב מ א . ב וְהִתְעַלַּמְתָּ מֵהֶם הָקֵם תָּקִים עִמּוֹ׃ ס 5 לֹא־יִהְיֶה כְלִי־גֶבֶר עַל־ 5

[14]Gn 10,1. [15]Mm 839. [16]Mm 1178. [17]Mm 1179. [18]Mm 250. [19]Mm 1121. [20]Mm 1194. [21]Mm 1180. [22]Mm 1147. [23]Mm 1459. [24]Mm 1807. **Cp 22** [1]Mm 2066. [2]Mm 550. [3]Mm 2781.

15 [a] V^{Ken69} ms א׳ ‖ [b] V^{Ken69} ms ואי ‖ [c] ms נואה — ‖ **17** [a] frt 1 יִבַּכֵּר cf V ‖ [b] V^{Ken69} nonn Mss ms𝔊𝔖𝔙 וְלוֹ ‖ **18** [a] ms^{Mss} רא — id 20 ‖ **19** [a] pc Mss ms אל ‖ [b] 𝔗(𝔗^{J}) + *bjt djn* cf 17,5 (22,15 25,7) ‖ **20** [a–a] ms𝔊 *(τοῖς ἀνδράσιν)* אֶל־אַנְשֵׁי cf 21; 𝔙 *ad eos* ‖ [b] cf 18[a] ‖ **21** [a] > $𝔊^{-L}$($𝔊^{O}$ c ast)𝔙 ‖ [b] $𝔊^{min}$ *τὸ πονηρόν*, $𝔊^{rel}$ *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗^{J}𝔙 2 pl ‖ [d–d] $𝔊^{-Θ\,min}$ *καὶ οἱ ἐπίλοιποι* = וְהַנִּשְׁאָרִים ex 19,20 ‖ **22** [a] V^{Ken1} ms𝔊^{Ng}𝔙 כִּי ‖ [b] Ms ms$𝔊^{min}$𝔗^{J} העץ cf 𝔖 ‖ **23** [a] Ms $𝔊^{-min}$ עץ ‖ [b–b] ms ק׳ א׳ תלאי; 𝔊 *κεκαταραμένος (-ηραμένος) ὑπὸ τοῦ θεοῦ πᾶς* ($𝔊^{O}$ c ob?) *κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου*, G 3,13 *ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου*; 𝔖 alit ‖ [c] 𝔊𝔗^{J} pl ‖ **Cp 22,1** [a] ms + **או את כל בהמתו** cf 4[b] ‖ **2** [a] ms + מעמך ‖ **3** [a] pc Mss ms𝔊𝔖𝔙 כֵּן ‖ **4** [a] V^{Ken107} 2 Mss ms𝔗^{Ms} + אֶת ‖ [b] cf 1[a].

אִשָּׁה וְלֹא־יִלְבַּשׁ גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־
עֹשֵׂה אֵלֶּה׃ פ

כא[4]. ט מל בתור

ס(א5) 6 כִּי יִקָּרֵא קַן־צִפּוֹר | לְפָנֶיךָ בַּדֶּרֶךְ בְּכָל־עֵץ | אוֹ עַל־הָאָרֶץ
אֶפְרֹחִים אוֹ בֵיצִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל־הָאֶפְרֹחִים אוֹ עַל־הַבֵּיצִים

ז בתור[5]. ג

7 לֹא־תִקַּח הָאֵם עַל־הַבָּנִים׃ 7 שַׁלֵּחַ תְּשַׁלַּח אֶת־הָאֵם וְאֶת־הַבָּנִים

ז בתור[5]. ב. ה[6].

8 תִּקַּח־לָךְ לְמַעַן יִיטַב לָךְ וְהַאֲרַכְתָּ יָמִים׃ ס 8 כִּי תִבְנֶה בַּיִת

ל. ל. ל

חָדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגַגֶּךָ וְלֹא־תָשִׂים דָּמִים בְּבֵיתֶךָ כִּי־יִפֹּל הַנֹּפֵל

ל

9 מִמֶּנּוּ׃ ס 9 לֹא־תִזְרַע כַּרְמְךָ כִּלְאָיִם פֶּן־תִּקְדַּשׁ[a] הַמְלֵאָה הַזֶּרַע

ב זקף קמ[7]. ג וחס[8]. ד חס בתור[9]

10 אֲשֶׁר תִּזְרָע וּתְבוּאַת הַכָּרֶם׃ ס 10 לֹא־תַחֲרֹשׁ[a] בְּשׁוֹר־וּבַחֲמֹר

ב. ג[10]

11 יַחְדָּו׃ ס 11 לֹא תִלְבַּשׁ שַׁעַטְנֵז צֶמֶר וּפִשְׁתִּים יַחְדָּו׃ ס

ב. ג

12 גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עַל־אַרְבַּע כַּנְפוֹת כְּסוּתְךָ אֲשֶׁר תְּכַסֶּה[a]־בָּהּ׃

ב[11]. ג. ה[12]. ו

13 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבָא אֵלֶיהָ וּשְׂנֵאָהּ׃ 14 וְשָׂם לָהּ עֲלִילֹת

ל חס

דְּבָרִים וְהוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רָע וְאָמַר אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לָקַחְתִּי

ה[13]. הנערה[14] ק

15 וְאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־מְצָאתִי לָהּ בְּתוּלִים׃ 15 וְלָקַח אֲבִי הַנַּעֲרָ[a]

ו. ב בסיפ. הנערה[14] ק. ג

16 וְאִמָּהּ וְהוֹצִיאוּ אֶת־בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָ[a] אֶל־זִקְנֵי הָעִיר הַשָּׁעָרָה[b]׃ 16 וְאָמַר

הנערה[14] ק. לב[15]. ב חד ר״פ וחד ס״פ

17 אֲבִי הַנַּעֲרָ אֶל־הַזְּקֵנִים אֶת־בִּתִּי[a] נָתַתִּי לָאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וַיִּשְׂנָאֶהָ׃

ה[16]. ד

17 וְהִנֵּה־הוּא שָׂם[a] עֲלִילֹת דְּבָרִים לֵאמֹר לֹא־מָצָאתִי לִבְתֵּךְ בְּתוּלִים

18 וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בִתִּי וּפָרְשׂוּ[b] הַשִּׂמְלָה לִפְנֵי זִקְנֵי הָעִיר׃ 18 וְלָקְחוּ זִקְנֵי

19 הָעִיר־הַהִוא אֶת־הָאִישׁ[a] וְיִסְּרוּ אֹתוֹ׃ 19 וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶסֶף וְנָתְנוּ

ב

לַאֲבִי הַנַּעֲרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ־תִהְיֶה

ל מל בתור

לְאִשָּׁה לֹא־יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ[a] כָּל־יָמָיו׃ ס 20 וְאִם־אֱמֶת הָיָה

ל[17]. ל

20 הַדָּבָר הַזֶּה[a] לֹא־נִמְצְאוּ בְתוּלִים לַנַּעֲרָ׃ 21 וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנַּעֲרָ אֶל־

לנערה[14] ק. ו. ב בסיפ. הנערה[14] ק

פֶּתַח בֵּית־אָבִיהָ וְסָקְלוּהָ[a] אַנְשֵׁי עִירָהּ[a] בָּאֲבָנִים וָמֵתָה כִּי־עָשְׂתָה

[4]Mm 17. [5]Mm 381. [6]Mm 473. [7]Mm 1181. [8]Prv 3,29. [9]Mm 458. [10]Mm 1182. [11]Mm 3716. [12]Mm 224. [13]Mm 2875. [14]Q perpetuum; archetypus Dt contra archetypum Dt, cf Gn 24,14sqq et Mp sub loco. [15]Mm 319. [16]Mm 315. [17]Mm 959.

9 [a] 𝔪 דיש–, 𝔖(𝔙 pl) *ttqdš* = (ו)תתקדשׁ ‖ **10** [a] 𝔪 ריש–, sed pc Mss רוש– ‖ **12** [a] 𝔖(𝔊) *(d)mtks''nt* = תִּתְכַּסֶּה cf 𝔊ᴵ𝔙 et Gn 38,14 ‖ **15** [a] mlt Mss 𝔊𝔪 ut Q הַנַּעֲרָה cf saepe in 15—29 ‖ [b] cf 21,19[b] ‖ **16** [a] 𝔊-min(𝔊ᴼ c ob) + *ταύτην* = הזאת ‖ **17** [a] 𝔙Ken69 pc Mss 𝔊𝔊(𝔊ᴼ c ob)𝔖𝔙 + הָהִוא ‖ [b] 𝔪 pr לה ‖ **18** [a] Ms 𝔪𝔊-Ms(𝔊ᴼ c ob)𝔖 + הַהִוא ‖ **19** [a] Ms 𝔪 שַׁלְּחָה cf 29 ‖ **20** [a] > 𝔙Ken9 𝔊Ms ‖ **21** [a–a] 𝔙Ken 69.107 mlt Mss 𝔊𝔊Ms pr כל; > 𝔊B.

נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת[b] בֵּית אָבִיהָ וּבִעַרְתָּ הָרָע[c] מִקִּרְבֶּךָ[d]: ס

ב[19] 22 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ שֹׁכֵב | עִם־אִשָּׁה בְּעֻלַת־בָּעַל[a] וּמֵתוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם 22

ה[10] הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה וּבִעַרְתָּ הָרָע[b] מִיִּשְׂרָאֵל: ס

נערה[20] ק 23 כִּי יִהְיֶה נַעֲרָ[a] בְתוּלָה מְאֹרָשָׂה לְאִישׁ וּמְצָאָהּ אִישׁ בָּעִיר וְשָׁכַב 23

ב פסוק את אתּ ואת את ,ה פסוק אל על על[21] עִמָּהּ: 24 וְהוֹצֵאתֶם אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶל־שַׁעַר | הָעִיר הַהִוא וּסְקַלְתֶּם 24

ח[22] . הנערה[20] ק אֹתָם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ אֶת־הַנַּעֲרָ עַל־דִּבְרַ אֲשֶׁר לֹא־צָעֲקָה בָּעִיר

ב[23] וְאֶת־הָאִישׁ עַל־דְּבַר אֲשֶׁר־עִנָּה אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ וּבִעַרְתָּ הָרָע[a]

הנערה[20] ק מִקִּרְבֶּךָ: ס 25 וְאִם־בַּשָּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ אֶת־הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה 25

וְהֶחֱזִיק־בָּהּ הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּהּ וּמֵת הָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁכַב עִמָּהּ לְבַדּוֹ:

לנערה[20] . לנערה[20] ק 26 וְלַנַּעֲרָ לֹא־תַעֲשֶׂה[a] דָבָר[b] אֵין לַנַּעֲרָ חֵטְא מָוֶת כִּי כַאֲשֶׁר יָקוּם 26

ה[24] . ל אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה: 27 כִּי בַשָּׂדֶה מְצָאָהּ 27

הנערה[20] ק צָעֲקָה הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה וְאֵין מוֹשִׁיעַ לָהּ: ס 28 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ 28

נערה[20] ק נַעֲרָ בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־אֹרָשָׂה וּתְפָשָׂהּ וְשָׁכַב עִמָּהּ וְנִמְצָאוּ[a]: 29 וְנָתַן 29

הנערה[20] ק הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָ חֲמִשִּׁים כֶּסֶף וְלוֹ־תִהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת

ל[25] אֲשֶׁר עִנָּהּ לֹא־יוּכַל[a] שַׁלְּחָהּ כָּל־יָמָיו: ס **23** 1 לֹא־יִקַּח אִישׁ **23**

ג[1] 2 אֶת־אֵשֶׁת אָבִיו וְלֹא יְגַלֶּה כְּנַף אָבִיו: ס 2 לֹא־יָבֹא[a] פְּצוּעַ־דַּכָּא

ל . ב[2] וּכְרוּת שָׁפְכָה בִּקְהַל יְהוָה: ס 3 לֹא־יָבֹא מַמְזֵר בִּקְהַל יְהוָה 3

ה מל[3] 4 גַּם[a] דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לוֹ בִּקְהַל יְהוָה: ס 4 לֹא־יָבֹא עַמּוֹנִי

ה . ז דגש[4] וּמוֹאָבִי בִּקְהַל יְהוָה גַּם[b] דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יָבֹא לָהֶם בִּקְהַל יְהוָה[a]

עַד־עוֹלָם: 5 עַל־דְּבַר אֲשֶׁר[a] לֹא־קִדְּמוּ אֶתְכֶם בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם 5

ב בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וַאֲשֶׁר[a] שָׂכַר[b] עָלֶיךָ אֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר

ז[5] מִפְּתוֹר[c] אֲרָם נַהֲרַיִם לְקַלְלֶךָּ: 6 וְלֹא־אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ 6

אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ

[18]Mm 1183. [19]Mm 1758. [20]Q perpetuum; archetypus Dt contra archetypum Dt, cf Gn 24,14sqq et Mp sub loco. [21]Mm 658. [22]Mm 3068. [23]Mm 1184. [24]Mm 515. [25]Mm 959. Cp 23 [1]Mm 1185. [2]Sach 9,6. [3]Mm 4063. [4]Mm 351. [5]Mm 1165.

21 [b] 𝔐𝔊(𝔊$^{-O}$) לַהֲזֹנוֹת ‖ [c] 𝔊^{min} *τὸ πονηρόν*, 𝔊^{rel} *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗^{J} 2 pl, 𝔙^{Mss} *de medio Israhel* = מקרב ישראל ‖ **22** [a] 𝔐^{Mss} בעילת, V^{Ken69} pc Mss בעולת ‖ [b] 𝔊^{min} *τὸ πονηρόν*, 𝔊^{rel} *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ **24** [a] cf 22^{b} ‖ **26** [a] 𝔐𝔊𝔖𝔗^{J} שׁוּ–, 𝔊$^{AΘ min}$ *ποιήσεται* = תַּעֲשֶׂה cf 𝔙 ‖ [b] V^{Ken9} Ms 𝔊^{Ms}𝔖 + כִּי ‖ **28** [a] 𝔊 sg, 𝔙 alit ‖ **29** [a] V^{Ken9} pc Mss 𝔙 לשׁ ut 19 ‖ **Cp 23,2** [a] mlt Mss Edd 𝔗𝔐 דכה ‖ **3** [a–a] > 𝔊; 𝔊^{O} c ast; frt dl? (cf Neh 13,13) ‖ **4** [a–a] frt dl? cf 3[a–a] ‖ [b] > 𝔊^{Ms}; 𝔊^{rel} *(καὶ) ἕως* ‖ **5** [a–a] cf 4[a–a] (dl pl)? ‖ [b] 𝔊$^{-min}$𝔙 pl ‖ [c] 𝔐 פתרה ‖ **6** [a] cf 4[a–a].

7 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 7 [a]לֹא־תִדְרֹשׁ שְׁלֹמָם וְטֹבָתָם כָּל־יָמֶיךָ לְעוֹלָם׃ ס
8 לֹא תְתַעֵב אֲדֹמִי כִּי אָחִיךָ הוּא ס לֹא[a]־תְתַעֵב מִצְרִי כִּי־גֵר
9 הָיִיתָ בְאַרְצוֹ׃ 9 בָּנִים אֲשֶׁר־יִוָּלְדוּ לָהֶם[a] דּוֹר שְׁלִישִׁי יָבֹא לָהֶם
סנס(נס) בִּקְהַל יְהוָה׃ ס 10 כִּי־תֵצֵא מַחֲנֶה עַל־אֹיְבֶיךָ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל
11 דָּבָר רָע׃ 11 כִּי־יִהְיֶה בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִהְיֶה טָהוֹר מִקְרֵה־לָיְלָה ל
12 וְיָצָא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לֹא[a] יָבֹא אֶל־תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה׃ 12 [a]וְהָיָה לִפְנוֹת־
13 עֶרֶב יִרְחַץ בַּמָּיִם וּכְבֹא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֶל־תּוֹךְ[b] הַמַּחֲנֶה[a]׃ 13 [a]וְיָד תִּהְיֶה ה ד פת וחד קמ[7]. ג ב מל וחד חס[8]. הי ג מנה קמ
14 לְךָ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְיָצָאתָ שָּׁמָּה חוּץ[b]׃ 14 וְיָתֵד תִּהְיֶה לְךָ עַל־אָזְנֶךָ[a] ל
15 וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ[b] וְחָפַרְתָּה בָּהּ וְשַׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת־צֵאָתֶךָ׃ 15 כִּי[b] ב[9] חד חס וחד[10] מל . ל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ | בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ[a] לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ[b] לְפָנֶיךָ ל חס . ג . ח[11]
וְהָיָה מַחֲנֶיךָ[c] קָדוֹשׁ וְלֹא־יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ׃ ס ו[12]
16 לֹא־תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו אֲשֶׁר־יִנָּצֵל אֵלֶיךָ מֵעִם אֲדֹנָיו׃ 17 עִמְּךָ י״ב בתור ול ר״פ
יֵשֵׁב [a]בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר בְּאַחַד[b] שְׁעָרֶיךָ[a] בַּטּוֹב לוֹ לֹא ט רגש[13] . ו בתור
תוֹנֶנּוּ׃ ס 18 לֹא־תִהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ ב
19 מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 19 לֹא־תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ל[14] . יט[15] . ה פת . ב[16]
לְכָל־נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ 20 לֹא־תַשִּׁיךְ
21 לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ[a] אֹכֶל נֶשֶׁךְ[a] כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ[b]׃ 21 לַנָּכְרִי ב[17] . ל
תַּשִּׁיךְ וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל [a]מִשְׁלַח
סנס(נס) יָדֶךָ[a] עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ ס 22 כִּי[a]־תִדֹּר
נֶדֶר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי־דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה ו[18]
אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ 23 וְכִי[a] תֶחְדַּל לִנְדֹּר לֹא־יִהְיֶה בְךָ ח ר״פ בסיפ
24 חֵטְא׃ 24 מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר נָדַרְתָּ[a] לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a]

[6]Mm 504. [7]Mm 662. [8]Mm 1186. [9]Mm 1187. [10]Mm 1713. [11]Mm 601. [12]Mm 2624. [13]Mm 2625.
[14]וחד ולא תביא Dt 7,26. [15]Mm 1228. [16]Prv 27,26. [17]Prv 23,32. [18]Mm 526.

7 [a] cf 4[a–a] ‖ **8** [a] mlt Mss 𝔐𝔖 ולא ‖ **9** [a] huc tr ˆ cf 3sq ‖ **11** [a] V[Ken9] nonn Mss 𝔊-[N] כי אם רחץ בשרו במים ובא השמש ואחרי כן יבוא אל המחנה 𝔐 ולא 𝔖𝔙 ‖ **12** [a–a] 𝔐 cf 14[b] ‖ [b] > Ms 𝔐𝔙 cf 𝔊 ‖ **13** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ τόπος* cf 𝔗𝔗[J] ‖ [b] 𝔐 החוצה cf 14[b] ‖ **14** [a] V[Ken] 69.107 mlt Mss 𝔗 אָזְנֶיךָ, 𝔊 *ἐπὶ τῆς ζώνης σου* = אֶזְרֶךָ, sed cf frt Jes 8,9 האזינו pro הַאֲזִינוּ ‖ [b] cf 13[b] ‖ **15** [a] mlt Mss 𝔗𝔐[Mss] ניך– cf aγ; 𝔗[J] 2 pl ‖ [b] 𝔊 sg ‖ [c] V[Ken9] mlt Mss 𝔗𝔐 𝔊𝔖𝔗 נך– ut aα ‖ **17** [a–a] 𝔊[B] *ἐν ὑμῖν· κατοικήσει οὗ ἐὰν ἀρέσῃ αὐτῷ* ‖ [b] 𝔐 באחת ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖𝔙) pr cop ‖ [b] 𝔊[MΘL](𝔊[O] c ob) + *τῷ ἀδελφῷ σου* = לאחיך ‖ **21** [a–a] V[Ken1.107] mlt Mss 𝔐 מ׳ ידיך cf 12,18; 𝔊(𝔙) *τοῖς ἔργοις σου* = מַעֲשֶׂיךָ cf 15,10 ‖ **22** [a] Ms 𝔖 וְכִי ‖ **23** [a] Ms 𝔐[Mss]𝔙 כִּי ‖ **24** [a–a] 𝔊[Bmin](𝔏) *τῷ θεῷ (σου)*.

נזי¹⁰ חס וכל משלי דכות ב מ ד

25 נְדָבָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ׃ ס 25 כִּי תָבֹא[a] בְּכֶרֶם רֵעֶךָ וְאָכַלְתָּ

ב. ל. יז חס וכל משלי דכות ב מ ד

26 עֲנָבִים[b] כְּנַפְשְׁךָ שָׂבְעֶךָ[b] וְאֶל־כֶּלְיְךָ לֹא תִתֵּן׃ ס 26 כִּי תָבֹא בְּקָמַת

ל. ל. ל²⁰

רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ מִלֻּלֹתָ בְּיָדֶךָ[a] וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף עַל קָמַת רֵעֶךָ׃ ס

נא

24 1 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה[a] וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם־לֹא תִמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו כִּי־ 24

ג ב חס וחד מל

מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ[b] וְשִׁלְּחָהּ

ב 2 3 מִבֵּיתוֹ׃ 2 וְיָצְאָה[a] מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה[a] וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר׃ 3 וְשָׂנֵאָהּ

ג ב חס וחד מל

הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ[a] וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ

4 אוֹ כִּי יָמוּת הָאִישׁ[b] הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר־לְקָחָהּ[c] לוֹ לְאִשָּׁה׃ 4 לֹא־יוּכַל

סד

בַּעְלָהּ הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר־שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי

ל. ל

אֲשֶׁר הֻטַּמְּאָה כִּי־תוֹעֵבָה הִוא לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא תַחֲטִיא[a] אֶת־הָאָרֶץ

אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃ ס 5 כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה

ד דגש¹

חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא־יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל[a]־דָּבָר נָקִי[b] יִהְיֶה

ל. ל²

לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת וְשִׂמַּח[c] אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־לָקָח׃ ס 6 לֹא־יַחֲבֹל

ג. ל קמ בתור

רֵחַיִם וָרָכֶב כִּי־נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל׃ ס 7 כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ

מאחיו מבני ישראל והתעמר[a]־בו[b] ומכרו ומת הגנב ההוא ובערת

ג². ה⁴

הָרָע[c] מִקִּרְבֶּךָ[d]׃ 8 הִשָּׁמֶר בְּנֶגַע־הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת[a]

יג². ב בסיפ[a]

כְּכֹל[b] אֲשֶׁר־יוֹרוּ אֶתְכֶם הַכֹּהֲנִים[c] הַלְוִיִּם[d] כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם תִּשְׁמְרוּ

ל

לַעֲשׂוֹת[c]׃ ס 9 זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בַּדֶּרֶךְ

מח כת א לא קרי ול בלישן[1]

בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם[a]׃ ס 10 כִּי־תַשֶּׁה[a] בְרֵעֲךָ[b] מַשַּׁאת מְאוּמָה

יז חס וכל משלי דכות ב מ ד. ב ר״פ[3]

לֹא־תָבֹא אֶל־בֵּיתוֹ לַעֲבֹט עֲבֹטוֹ׃ 11 בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה

ב. יז[a]. ג[10]

נֹשֶׁה[a] בּוֹ יוֹצִיא[b] אֵלֶיךָ אֶת־הַעֲבוֹט הַחוּצָה׃ 12 וְאִם־אִישׁ עָנִי הוּא לֹא

[19] Mp sub loco. [20] Mm 3816. Cp 24 [1] Mm 1016. [2] Mm 492. [3] Mm 738. [4] Mm 1376. [5] Mm 1188. [6] Mm 1189. [7] Mm 898. [8] Mm 3536. [9] Mm 290. [10] Mm 1190.

25 [a] 𝔊[min] *ἐπέλθῃς*, 𝔊[rel] *εἰσέλθῃς* ‖ [b–b] 𝔊[min] *ὅσον (ἄν) ψυχή σου (ἐμ)πλησθείη (-σθῇ)* (𝔊[A min] *ἐμπλησθῆναι*), 𝔊[rel] *ὅσον τὴν ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι* ‖ **26** [a] V[Ken80] pc Mss 𝔊 בידיך ‖ **Cp 24,1** [a] 𝔐 + ובא אליה ‖ [b] 𝔊 pl, id 3; 𝔗[J] alit; 𝔖(𝔙) *lh* = לָהּ ‖ **2** [a–a] > 𝔊; 𝔊[O] c ast ‖ **3** [a] cf 1[b] ‖ [b] 𝔐 בעלה ut 4; 𝔊[FMNO min] + *αὐτῆς* ‖ [c–c] > 𝔙 ‖ **4** [a] 𝔐𝔊[-Ms] pl ‖ **5** [a] pc Mss 𝔊𝔗[Ms]𝔗[J] כל ‖ [b] 𝔐 נקיא cf 19,10 ‖ [c] 𝔖(𝔗[J]𝔙) *wnḥd'* = וְשָׂמַח ‖ **6** [a] 𝔊 (𝔖𝔗[Ms]𝔙) *ἐνεχυράσεις*, 1 תַּחֲבֹל ‖ **7** [a] 𝔊 *καταδυναστεύσας* (𝔊[min] *-σῃ*) cf 𝔏 *deprehendens* et 21,14 ‖ [b] Seb בָּהּ ‖ [c] 𝔊[min] *τὸ πονηρόν*, 𝔊[rel] *τὸν πονηρόν* cf 13,6 ‖ [d] 𝔊𝔖 2 pl ‖ **8** [a] V[Ken9] Ms 𝔐𝔊 ׳ל, sed cf 15,5 ‖ [b] 𝔐𝔊 + הַתּוֹרָה; 𝔖 om כל ‖ [c–c] dl (pl)? ‖ [d] 𝔖 pr cop cf 18,1 ‖ **9** [a–a] dl (pl)? vel l בצאתך ממ׳ ut 𝔙 25,17 ‖ **10** [a] Ms 𝔐 תשא ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ברעך ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔐 נשא ‖ [b] 𝔔𝔐 יוצא.

13 תָּשֻׁב֙ תָּשִׁ֣יב לּ֔וֹ אֶת־הַֽעֲבוֹט֖[a] כְּבֹ֣א הַשֶּׁ֑מֶשׁ וְשָׁכַב֙ ל. ל ר״פ. ג[11]
בְּשַׂלְמָתֹ֔[b] וּבֵרַכְךָ֖ וּלְךָ֣ תִהְיֶ֣ה צְדָקָ֔ה[c] לִפְנֵ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ ס ד[12] בתור׳ ול בליש וכל קריא דכות ב מ ו
14 לֹֽא־תַעֲשֹׁ֥ק שָׂכִ֛יר[a] עָנִ֖י וְאֶבְי֑וֹן מֵאַחֶ֙יךָ֙[b] אֽוֹ מִגֵּרְךָ֔[b] אֲשֶׁ֥ר בְּאַרְצְךָ֖[c]
15 בִּשְׁעָרֶֽיךָ׃[d] בְּיוֹמ֣וֹ תִתֵּ֔ן שְׂכָר֖וֹ וְלֹא־תָבֹ֣וא עָלָ֑יו הַשֶּׁ֙מֶשׁ֙ כִּ֣י עָנִ֔י הֽוּא ג
וְאֵלָ֥יו הֽוּא־נֹשֵׂ֖א אֶת־נַפְשׁ֑וֹ וְלֹא־יִקְרָ֤א עָלֶ֙יךָ֙ אֶל־יְהוָ֔ה וְהָיָ֥ה בְךָ֖ ל. לח
16 חֵֽטְא׃ ס לֹא־יוּמְת֤וּ[a] אָבוֹת֙ עַל־בָּנִ֔ים וּבָנִ֖ים לֹא־יוּמְת֣וּ[b] עַל־ ג פסוק דמטע[13]
17 אָבֹ֑ות אִ֚ישׁ בְּחֶטְא֣וֹ יוּמָ֔תוּ[c]׃ ס לֹ֥א תַטֶּ֖ה מִשְׁפַּ֣ט גֵּ֑ר יָת֖וֹם[b] וְלֹ֥א
18 תַחֲבֹ֛ל בֶּ֥גֶד אַלְמָנָ֖ה׃[a] וְזָכַרְתָּ֣ כִּ֤י עֶ֙בֶד֙ הָיִ֣יתָ֔ בְּמִצְרַ֑יִם[a] וַיִּפְדְּךָ֣ יְהוָ֔ה ב
אֱלֹהֶ֖יךָ מִשָּׁ֑ם[b] עַל־כֵּ֗ן אָנֹכִ֛י מְצַוְּךָ֥ לַעֲשׂ֖וֹת אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ ס
19 כִּֽי־תִקְצֹ֤ר קְצִירְךָ֙ בְּשָׂדֶ֔ךָ וְשָׁכַחְתָּ֥ עֹמֶ֖ר בַּשָּׂדֶ֑ה לֹ֣א תָשׁ֔וּב לְקַחְתּ֖וֹ[a] ל בטע ר״פ בתור[14]
לַגֵּ֥ר לַיָּת֖וֹם[b] וְלָאַלְמָנָ֑ה[c] יִהְיֶ֣ה לְמַ֔עַן יְבָרֶכְךָ֥ יְהוָ֖ה אֱלֹהֶ֑יךָ בְּכֹ֖ל
20 מַעֲשֵׂ֥ה יָדֶֽיךָ׃[d] כִּֽי־תַחְבֹּ֥ט זֵיתְךָ֖ לֹ֣א תְפָאֵ֑ר אַחֲרֶ֙יךָ֙[a] לַגֵּ֣ר יא[15] מל וכל תלים דכות ב מ ה. ל
21 לַיָּת֥וֹם[b] וְלָאַלְמָנָ֖ה[c] יִהְיֶֽה׃ ס כִּֽי־תְבַצֵּ֥ר כַּרְמְךָ֖ לֹ֣א תְעוֹלֵ֑ל
22 אַחֲרֶ֙יךָ֙[a] לַגֵּ֣ר לַיָּת֔וֹם[b] וְלָאַלְמָנָ֖ה יִהְיֶֽה׃ וְזָכַרְתָּ֣ כִּֽי־עֶ֙בֶד֙ הָיִ֣יתָ
בְּאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם עַל־כֵּ֗ן אָנֹכִ֛י מְצַוְּךָ֥ לַעֲשׂ֖וֹת אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ ס
25 1 כִּֽי־יִהְיֶ֤ה רִיב֙ בֵּ֣ין אֲנָשִׁ֔ים וְנִגְּשׁ֖וּ אֶל־הַמִּשְׁפָּ֑ט וּשְׁפָט֣וּם[a] וְהִצְדִּ֔יקוּ ל. ל
2 אֶת־הַצַּדִּ֖יק וְהִרְשִׁ֣יעוּ אֶת־הָרָשָׁ֑ע׃ 2 וְהָיָ֗ה אִם־בֶּן־הַכּוֹת֙ הָרָשָׁ֔ע ב
3 וְהִפִּילֹ֥ו הַשֹּׁפֵ֛ט וְהִכָּ֥הוּ לְפָנָ֖יו[a] כְּדֵ֣י רִשְׁעָת֑וֹ[b] בְּמִסְפָּֽר׃[c] 3 אַרְבָּעִ֥ים ב ר״פ[1]
יַכֶּ֖נּוּ לֹ֣א יֹסִ֑יף פֶּן־יֹסִ֤יף לְהַכֹּתֹו֙ עַל־אֵ֣לֶּה מַכָּ֔ה רַבָּ֖ה וְנִקְלָ֥ה[a] אָחִ֖יךָ יד כת כן ב[2] מנה בתור׳, יד כת כן ב[3] מנה בתור׳ ב
4 5 לְעֵינֶֽיךָ׃ ס 4 לֹא־תַחְסֹ֥ם שֹׁ֖ור בְּדִישֹֽׁו׃ ס 5 כִּֽי־יֵשְׁב֤וּ אַחִים֙ ל. ל. כ[3]

[11] Mm 161. [12] Mm 1213. [13] Mm 4221. [14] Mm 1151. [15] Mm 477. Cp 25 [1] Mm 3359. [2] Mm 3038 ב. [3] Mm 534.

13 [a] $V^{Ken\,1.9.69.107}$ mlt Mss 𝔏 העבט ‖ [b] 𝔪^{W} בְּשַׂלְמָתוֹ ‖ [c] cf 6,25 ‖ **14** [a] $V^{Ken\,9}$ Ms 𝔏 שכר ‖ [b] 𝔪^{Mss}𝔊𝔗^{J} pl ‖ [c] > 2 Mss 𝔊$^{-O}$𝔖 ‖ [d] 𝔗 sg ‖ **16** [a] 𝔪^{Mss}𝔊𝔖𝔗 יָמוּתוּ, 2 Mss (ן)ימתו; 𝔗^{J} cf 19,12 ‖ [b] cf [a], $V^{Ken\,1}$ ימתו ‖ [c] $V^{Ken\,1}$ 𝔪 יומת ut Q 2 R 14,6; Ms 𝔏 Σαμ 𝔊𝔖𝔙 יָמוּת ut K 𝔊𝔖𝔙 2 R 14,6; 𝔗 ut [a] ‖ **17** [a–a] frt dl ‖ [b] $V^{Ken\,9}$ 2 Mss 𝔊$^{-Ms}$𝔖𝔗^{Mss} 𝔗^{J}𝔙 ויתום; 𝔊(𝔊^{O} c ob) + *καὶ χήρας* cf 19,20sq 27,19 ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊$^{-Ms}$(𝔊^{O} c ob)𝔗^{J} בְּאֶרֶץ מ׳ ‖ [b] > Ms 𝔪 ‖ **19** [a] 𝔊$^{-B\,min}$(𝔊^{O} c ob vel ast?) + *τῷ πτωχῷ καί* = לָאֶבְיוֹן ו׳ cf 20sq ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 ול׳ ‖ [c] Ms 𝔊^{Ms} ל׳ cf 20 ‖ [d] $V^{Ken\,9}$ mlt Mss ידך; 𝔗^{J} 2 pl ‖ **20** [a] 𝔊$^{\Theta\,min}$ + *τῷ πτωχῷ καί* = לאביון ו׳ cf 19 ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔙^{Mss} ול׳ ‖ [c] Ms ל׳ ‖ **21** [a] 𝔊$^{\Theta\,min}$ + *τῷ πτωχῷ καί* = לאביון ו׳ cf 19 ‖ [b] 𝔊$^{-Ms}$𝔖 pr cop ‖ **Cp 25,1** [a] > 𝔊^{B}, 𝔊^{O} c ast? 𝔙 libere vertit ‖ **2** [a–a] 𝔊^{B} *καθιεῖς αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν* = הִפִּילֹתוֹ לְפָנֵיהֶם, 𝔊^{Ms} *καὶ καθιεῖ* (vel *καθίει* imp?) *αὐτὸν ἐν(αντίον αὐτ)οῦ καὶ μαστιγῶσιν (αὐτὸν ἐναντίον αὐ)τῶν*, 𝔊^{rel} + *ἔναντι τῶν κριτῶν* (𝔊$^{\Theta}$ *τῶν κριμάτων*) *καὶ μαστιγώσωσι αὐτόν* ‖ [b–b] > 𝔊^{B} ‖ [c] 𝔊^{B} pr cop et tr ad init 3 ‖ **3** [a] 𝔪^{Mss} ל–.

כה׳. ב בתור׳ . ו בתור׳. יג[a]

יַחְדָּו וּמֵת אַחַד מֵהֶם וּבֵן אֵין־לוֹ לֹא־תִהְיֶה אֵשֶׁת־הַמֵּת הַחוּצָה
ל לְאִישׁ זָר יְבָמָהּ יָבֹא עָלֶיהָ[a] וּלְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְּמָהּ׃ 6 וְהָיָה 6
ד[a] מל בתור וכל נ״ך דכות ב מ א הַבְּכוֹר[a] אֲשֶׁר תֵּלֵד יָקוּם עַל־שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא־יִמָּחֶה שְׁמוֹ
מִיִּשְׂרָאֵל׃ 7 וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ הָאִישׁ לָקַחַת אֶת־יְבִמְתּוֹ וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ 7
ג. ח[7] הַשַּׁעְרָה אֶל־הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאֵן[a] יְבָמִי לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל
ג[8] לֹא[b] אָבָה יַבְּמִי׃ 8 וְקָרְאוּ־לוֹ זִקְנֵי־עִירוֹ וְדִבְּרוּ אֵלָיו וְעָמַד וְאָמַר לֹא 8
חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ׃ 9 וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים וְחָלְצָה נַעֲלוֹ 9
ל. ה[9]. ד[10]. ל[11]. ח[7]. לג[12] מֵעַל רַגְלוֹ וְיָרְקָה בְּפָנָיו וְעָנְתָה וְאָמְרָה כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־
ב[13] יִבְנֶה אֶת־בֵּית אָחִיו׃ 10 וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנָּעַל׃ ס 10
ב[14]. ל 11 כִּי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים יַחְדָּו אִישׁ וְאָחִיו וְקָרְבָה אֵשֶׁת הָאֶחָד לְהַצִּיל אֶת־ 11
כה[15]. ב. ל. ל אִישָׁהּ מִיַּד מַכֵּהוּ וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בִּמְבֻשָׁיו[a]׃ 12 וְקִצֹּתָה אֶת־ 12
ג[16]. סו ד[17] מנה חס כַּפָּהּ לֹא תָחוֹס עֵינֶךָ[a]׃ ס 13 לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּכִיסְךָ אֶבֶן וָאָבֶן 13
ד[18] מל בתור וכל קריא דכות ב מ ז גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה׃ ס 14 לֹא־יִהְיֶה לְךָ בְּבֵיתְךָ אֵיפָה וְאֵיפָה גְּדוֹלָה 14
ד[19] מל בתור וכל קריא דכות ב מ ז וּקְטַנָּה׃ 15 אֶבֶן שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ 15
ד. ל לְמַעַן יַאֲרִיכוּ יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 16 כִּי 16
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה כֹּל עֹשֵׂה עָוֶל׃ פ 17 זָכוֹר 17
אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם[a] מִמִּצְרָיִם׃ 18 אֲשֶׁר 18
ל. ל. ל. ח[19] קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחְשָׁלִים אַחֲרֶיךָ[a] וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא
ל יָרֵא אֱלֹהִים[b]׃ 19 וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ | לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ 19
ב מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לָרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה
ל[20] אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִשְׁכָּח׃ פ קי

סנה פרש **26** 1 וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
ה נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ 2 וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית | כָּל־[a]פְּרִי הָאֲדָמָה 2

[4]Mm 187. [5]Mm 290. [6]Mm 1146. [7]Mm 3001. [8]Mm 1107. [9]Mm 3008. [10]Mm 1191. [11]Mm 210. [12]Mm 319. [13]Nu 32,27. [14]Ex 21,22. [15]Mm 1506. [16]Mm 1192. [17]Mm 1145. [18]Mm 1193. [19]Mm 184. [20]Mm 1136. Cp 26 [1]Mm 921.

5 [a] 𝔐 אליה ‖ **6** [a] 𝔐 pr הַבֵּן; 𝔊 *τὸ παιδίον* (𝔊[L] + *τὸ πρωτότοκον*) ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd מֹאֵן ‖ [b] nonn Mss 𝔐[Ms]𝔊[N]𝔖𝔙 וְלֹא ‖ **11** [a] 𝔐 בִּבְשָׂרוֹ ‖ **12** [a] 𝔙[Ken1.9] nonn Mss 𝔈𝔊 עיניך, 𝔗[J] *'jnjkwn* = עֵינֵיכֶם; 𝔊(𝔖𝔙) + *ἐπ' αὐτῇ* = עָלֶיהָ ‖ **16** [a] > 𝔙[Ken9] nonn Mss 𝔈𝔈 ‖ **17** [a] 𝔊-Θ[Lmin]𝔙 2 sg cf 23,5 24,9 ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd אָחֵר ‖ [b] 𝔊[A] *τὸν κύριον* = יהוה, 𝔖 *mrj' 'lhk* = יהוה אלהיך ‖ **Cp 26,2** [a] > 𝔙[Ken80] 2 Mss 𝔐𝔊; 𝔊[O] c ast.

ג[2] . ד בטע בסיפ

[b]אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ[b] אֲשֶׁר ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַּמֶּנָא
וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃
3 וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם ז בטע[3]
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה[b] לַאֲבֹתֵינוּ
4 לָתֶת לָנוּ׃ 4 וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנָא מִיָּדֶךָ[a] וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה
5 אֱלֹהֶיךָ׃ 5 וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] אֲרַמִּי אֹבֵד[a] אָבִי וַיֵּרֶד ד
מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם[b] וָרָב[c]׃ כח[4] . ח[5]
6 וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃ 7 וַנִּצְעַק ה ד מנה בתור . ל . ב
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־ יח פסוק את את ואת ואת .
עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ׃ 8 וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ ד ג חס[6] וחד מל בליש[6]
נְטוּיָה[a] וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃ 9 וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה ג[7] בליש ול כת כן
וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ 10 וְעַתָּה הִנֵּה ב חד חס וחד מל .
הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִי יְהוָה[a] וְהִנַּחְתּוֹ ג חס[8] . ג . ל חס
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 11 וְשָׂמַחְתָּ בְכָל־ כח . ל
הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה[a] וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר
בְּקִרְבֶּךָ׃ ס

ל בטע ר״פ בתור[9] .
ב בליש[10] . ד חס בליש[11]
12 כִּי תְכַלֶּה לְעַשֵּׂר[a] אֶת־כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת
ל שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר וְנָתַתָּה[b] לַלֵּוִי ׀ לַגֵּר[c] לַיָּתוֹם[d] וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ בִשְׁעָרֶיךָ
13 וְשָׂבֵעוּ׃ 13 וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת[a] וְגַם
נְתַתִּיו לַלֵּוִי וְלַגֵּר[b] לַיָּתוֹם[c] וְלָאַלְמָנָה[d] כְּכָל־מִצְוָתְךָ[e] אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי ב[12]

[2]Mm 1228. [3]Mm 50. [4]Mm 84. [5]Mm 1103. [6]Mm 1194. [7]Mm 951. [8]Mm 1195. [9]Mm 1151. [10]Mm 3986. [11]Mp sub loco. [12]Ps 119,96.

2 [b–b] > 𝔊-*O*Ms ‖ **3** [a] 𝔊-F*MO min τῷ θεῷ μου = אֱלֹהָי (כ dttg) ‖ [b] 𝔖 + *'lhk* = אלהיך ‖ **4** [a] pc Mss 𝔊-Ms מידיך ‖ **5** [a–a] 𝔊B *Συριαν ἀπέβαλεν* (pro *ἀπέλαβεν* ut 𝔊AF*min ?), 𝔊MNmin *Συριαν κατέλ(ε)ιπεν*; pc Mss 𝔈 אר׳ אובד cf 𝔗(𝔙) *lbn 'rm'h b" l'wbd' jt*; 𝔖𝔗J alit ‖ [b] pc Mss 𝔪W𝔊L𝔖𝔗J𝔙 ׳וע; > 𝔊rel ‖ [c] > 𝔖 ‖ **8** [a–a] 𝔪 אה גדול–; 𝔊 pl ut 4,34 ‖ **10** [a] 𝔊 + *γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι* ex 9 ‖ **11** [a–a] 𝔊min(𝔏) *σὺ καὶ ἡ οἰκία σου*, 𝔊AOmin *καὶ τῇ οἰκίᾳ σου* (𝔊min + *σὺ*) *καί*; 𝔈 תיך–; 𝔙 *tibi et domui tuae* ‖ **12** [a] l לַעֲשֵׂר vel לַעֲשֵׂר (pro לְהַעֲשִׂיר) ‖ [b–b] 𝔊 *τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις* = שְׁנַת המ׳ ג׳; 𝔪 ונתתו ‖ [c] 2 Mss 𝔈𝔊𝔖𝔙 ול׳ ‖ [d] pc Mss 𝔈𝔊𝔖𝔙 ול׳ ‖ **13** [a] 𝔊-min(𝔙) *ἐκ τῆς οἰκίας μου*, 𝔊rel 2 sg ‖ [b] mlt Mss 𝔪Ms𝔗J לגר ut 12; > 𝔊N ‖ [c] 𝔙Ken69 pc Mss 𝔊-Ms𝔖𝔙 ול׳ ‖ [d] 𝔊Ms om cop ‖ [e] 𝔙Ken69 𝔪𝔖 מצותיך cf 𝔊.

14 לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ [f]וְלֹא שָׁכָחְתִּי׃ 14 לֹא[a]־אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ
וְלֹא[b]־בִעַרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא וְלֹא־[c]נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהָי עָשִׂיתִי [d]כְּכֹל אֲשֶׁר[d] צִוִּיתָנִי׃ 15 [a]הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־
הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ [e]אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתָתָה לָנוּ
כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ ס

16 הַיּוֹם הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה 16
וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְשָׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃
17 [a]אֶת־יְהוָה הֶאֱמַרְתָּ הַיּוֹם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו 17
וְלִשְׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו[b] וְלִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ׃ 18 [a]וַיהוָה הֶאֱמִירְךָ 18
הַיּוֹם לִהְיוֹת[b] לוֹ לְעַם סְגֻלָּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ[c] וְלִשְׁמֹר כָּל־מִצְוֹתָיו׃
19 וְלִתֶּתְךָ [a]עֶלְיוֹן עַל[b] כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם[b] 19
וּלְתִפְאָרֶת וְלִהְיוֹתְךָ עַם־קָדֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר׃ ס

27 1 וַיְצַו מֹשֶׁה[a] וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם[a] לֵאמֹר שָׁמֹר[b] אֶת־כָּל־ 27
הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ 2 וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעַבְרוּ 2
אֶת־הַיַּרְדֵּן[o] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וַהֲקֵמֹתָ לְךָ אֲבָנִים
גְּדֹלוֹת[o] וְשַׂדְתָּ אֹתָם בַּשִּׂיד׃ 3 וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה 3
הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ[a] לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא[b] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה[c] אֱלֹהֶיךָ |
נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֶיךָ לָךְ׃
4 [a]וְהָיָה בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן תָּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי 4
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם [b]בְּהַר עֵיבָל[b] וְשַׂדְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיד׃ 5 וּבָנִיתָ שָׁם 5
מִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבַּח אֲבָנִים לֹא־תָנִיף עֲלֵיהֶם[a] בַּרְזֶל׃
6 אַבְנֵים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עֹלֹת 6

[13] Mm 771. [14] Mm 3535. [15] Mm 960. [16] Mm 3245. [17] Mm 44. [18] Mm 2646. [19] Mm 1143. [20] Mm 1196. [21] Okhl 276. [22] Mm 72. [23] Mm 783. Cp 27 [1] Mm 555. [2] Mm 1197. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1860. [5] Mm 1198. [6] Mm 297.

13 [f] ℭ𝔊 תך– || **14** [a] pc Mss 𝔊-NO𝔖 ולא || [b] 𝔊-Ms om cop || [c] 𝔊-Lmin om cop || [d–d] 𝔊(𝔖) *καθά* = כַּאֲשֶׁר, 𝔙 *omnia sicut* = כל אשר || **15** [a] 𝔪 השקף || **17** [a] 17–19 perturbati; frt l 17a.19a.18.17b.19b || [b] > Ms 𝔪𝔊* cf 8,11[a] || **18** [a] cf 17[a] || [b] 𝔊-min *γενέσθαι σε* = לִהְיוֹתְךָ || [c] > Ms 𝔊BΘmin; 𝔗J pl || **19** [a] cf 17[a] || [b] VKen9 nonn Mss 𝔪𝔊Ms ל׳ || **Cp 27,1** [a–a] 𝔊-LO om את־העם; frt l את ז׳ י׳ || [b] VKen107 pc Mss שמור, 𝔪𝔖𝔗𝔗J ע–רו || **3** [a] 𝔊-Ms(𝔗J) *ὡς ἂν διαβῆτε* = בְּעָבְרְכֶם ut 4 || [b] 𝔊-AMmin𝔗J pl || [c] sic L || **4** [a] dl (pl)? || [b–b] l c 𝔪 בהר גריזים cf 𝔪Mss בהרגר(י)זים, Σαμ *αργαρ(ι)ζιμ*, 𝔈 *Garzin* || **5** [a] mlt Mss 𝔪Mss הן–.

7 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 7 וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים[a] וְאָכַלְתָּ שָׁם וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה
8 אֱלֹהֶיךָ׃ 8 וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בַּאֵר[a] ל
9 הֵיטֵב׃ ס 9 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] אֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל כל תורה כת׳ כן . ג׳
לֵאמֹר הַסְכֵּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם[b] לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ל . ל
10 וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ אֶת־מִצְוֹתָו[a] וְאֶת־חֻקָּיו[b] אֲשֶׁר מצותיו[8] ק חד מן ג בלישׁ . ל בתור
11 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ ס 11 וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר׃
12 אֵלֶּה יַעַמְדוּ לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם עַל־[a]הַר גְּרִזִים[a] בְּעָבְרְכֶם אֶת־ ט[9]
13 הַיַּרְדֵּן שִׁמְעוֹן וְלֵוִי[b] וִיהוּדָה[c] וְיִשָּׂשכָר[d] וְיוֹסֵף[e] וּבִנְיָמִן׃ 13 וְאֵלֶּה ל[10] . יט[11] ר״ם בתור וכל תלדות דכות ב מ׳ ר׳
יַעַמְדוּ עַל־הַקְּלָלָה בְּהַר עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן[a] דָּן[b] וְנַפְתָּלִי׃
14 וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם׃ ס 15 אָרוּר ג . ה[12]
הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה מַעֲשֵׂה יְדֵי חָרָשׁ וְשָׂם
16 בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָּל־הָעָם וְאָמְרוּ אָמֵן׃ ס 16 אָרוּר מְקַלֵּל[a] אָבִיו ו קמ[13] . ז בטע . ל
17 וְאִמּוֹ וְאָמַר[b] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 17 אָרוּר מַסִּיג גְּבוּל רֵעֵהוּ וְאָמַר[a] ז בטע
18 כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 18 אָרוּר מַשְׁגֶּה עִוֵּר בַּדָּרֶךְ וְאָמַר[a] כָּל־הָעָם ז בטע . ב[14]
19 אָמֵן׃ ס 19 אָרוּר מַטֶּה[a] מִשְׁפַּט גֵּר־יָתוֹם[b] וְאַלְמָנָה וְאָמַר[c] כָּל־ ה בטע[15]
20 הָעָם אָמֵן׃ ס 20 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־אֵשֶׁת אָבִיו כִּי גִלָּה כְּנַף אָבִיו ה בטע[15]
21 וְאָמַר[a] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 21 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־כָּל־בְּהֵמָה וְאָמַר[a] ז בטע
22 כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 22 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־[a]אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו אוֹ בַת־ ה בטע[15]
23 אִמּוֹ[a] וְאָמַר[b] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 23 אָרוּר שֹׁכֵב עִם־חֹתַנְתּוֹ וְאָמַר[a] ז בטע . ל
24 כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 24 אָרוּר מַכֵּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר וְאָמַר[a] כָּל־ ז בטע . ד קמ[13]
25 הָעָם אָמֵן׃ ס 25 אָרוּר לֹקֵחַ שֹׁחַד לְהַכּוֹת נֶפֶשׁ[a] דָּם נָקִי[a] וְאָמַר[b] ח[16]

[7]Mm 1199. [8]Q addidi, cf Dt 7,9; 8,2 et Mp sub loco. [9]Mm 969. [10]Mm 1858. [11]Mm 267. [12]Mm 224. [13]Mm 1202. [14]Mm 1200. [15]Mm 1201. [16]Mm 201.

7 [a] 𝔊[F*Nmin] + *κυρίῳ*, 𝔊[AFaΘLmin] + *κυρίῳ τῷ θεῷ σου* ‖ **8** [a] mlt Mss בָּ; > 𝔊[min]; 𝔏 *diligenter*, 𝔙 *et lucide* (a ואור) ‖ **9** [a] V[Ken1] pc Mss 𝔊[AΘLmin]𝔖 וְה׳ ‖ [b] 𝔐𝔊[Ms] + קָדֹשׁ cf 28,9 ‖ **10** [a] K מִצְוָתוֹ, Q mlt Mss 𝔈𝔐𝔖𝔗𝔗[J] מִצְוֹתָיו cf 𝔙; 𝔊 pr *πάσας* = כל ‖ [b] 𝔐 חקתיו ‖ **12** [a–a] 𝔅 הר גרזים ut 11,29; 𝔐[Ms] הרגרזים ut 4; 𝔈 הר גריזי(ן)ם ‖ [b] V[Ken9.69] pc Mss 𝔊[-Aγ] ל׳ ‖ [c] 𝔐𝔊[γ] י׳ ‖ [d] pc Mss 𝔊[γ] י׳ ‖ [e] pc Mss 𝔐𝔊[minγ] י׳ ‖ **13** [a] V[Ken1] Ms 𝔐 ו׳ ‖ [b] 𝔖 *wdn* = וָדָן ‖ **16** [a] 2 Mss הֵלֵּ–; prp c 2 Mss מְקַלֵּל (Ex 21,17), sed cf 𝔊 *(ὁ ἀτιμάζων)* 𝔗[J]𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔐 pl ut 15 cf 𝔗[J] ‖ **17** [a] cf 16[b] ‖ **18** [a] cf 16[b] ‖ **19** [a] nonn Mss 𝔅 מַטֵּה ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop cf 26,13 ‖ [c] cf 16[b] ‖ **20** [a] cf 16[b] ‖ **21** [a] cf 16[b] ‖ **22** [a–a] 𝔊[BMs] *ἀδελφῆς πατρὸς ἢ μητρὸς αὐτοῦ* = אחות אביו ואמו ‖ [b] cf 16[b] ‖ **23** [a] cf 16[b] ‖ **24** [a] cf 16[b] ‖ **25** [a–a] 𝔅 (א) דַּם נָקִי cf 19,10 ‖ [b] cf 16[b].

כָּל־הָעָם אָמֵן׃ ס 26 [a]אָרוּר אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־דִּבְרֵי[b] הַתּוֹרָה׃ 26 — ה בטע[17] . ב[18]

לט מל בתור — הַזֹּאת [c]לַעֲשׂוֹת אוֹתָם[c] וְאָמַר[d] כָּל־הָעָם אָמֵן׃ פ

28 1 וְהָיָה[a] אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת[b] סנ[19]

ד בתור — אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם וּנְתָנְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֶלְיוֹן

ה בסיפ . כל אורית מל[1] . ג ב מל וחד חס — עַל־כָּל־גּוֹיֵי[c] הָאָרֶץ׃ 2 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגֻךָ כִּי 2

ז[2] תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 3 בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 3

ד[3] 4 בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ [a]וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ[a] שְׁגַר[c] אֲלָפֶיךָ 4

ל מל בתור . יד פסוק בתור[4] — וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ׃ 5 בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ 6 בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ 5 6

ו[2] וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 7 יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֹיְבֶיךָ הַקָּמִים[a] עָלֶיךָ 7

יד[5] . ב מל[6] — נִגָּפִים לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד[b] יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים יָנוּסוּ

ל . יו בתור[7] . ל — לְפָנֶיךָ׃ 8 יְצַו[a] יְהוָה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ[b] וּבְכֹל מִשְׁלַח 8

ל — יָדֶךָ[c] וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ 9 יְקִימְךָ יְהוָה לוֹ 9

לְעַם קָדוֹשׁ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לָךְ[a] כִּי תִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכָיו׃ 10 וְרָאוּ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ 10

ב . ב חד מל וחד חס — וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ׃ 11 וְהוֹתִרְךָ[a] יְהוָה לְטוֹבָה[b] בִּפְרִי[c] בִטְנְךָ וּבִפְרִי

בְהֶמְתֶּךָ[c] וּבִפְרִי אַדְמָתֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ

לָתֵת לָךְ׃ 12 יִפְתַּח יְהוָה [ל]לְךָ[ל] אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת 12

ד[8] . ד[9] — מְטַר־[a]אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ[b] אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ[c] וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים

כו — וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה׃ 13 וּנְתָנְךָ[a] יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב וְהָיִיתָ רַק 13

ח[10] — לְמַעְלָה וְלֹא תִהְיֶה לְמָטָּה כִּי־תִשְׁמַע אֶל־מִצְוֹת[ו] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר

יא[11] . יז ר״ם בסיפ[12] . ל — אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת׃ 14 וְלֹא תָסוּר [a]מִכָּל־הַדְּבָרִים 14

אֲשֶׁר אָנֹכִי [b]מְצַוֶּה אֶתְכֶם[b] הַיּוֹם[a] יָמִין וּשְׂמֹאול לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים

[17]Mm 1201. [18]Mm 1203. Cp 28 [1]Mm 152. [2]Mm 1850. [3]Mp sub loco. [4]Mm 750. [5]Mm 98. [6]Mm 2255. [7]Mm 60. [8]Mm 2321. [9]Mm 1106. [10]Mm 777. [11]Mm 1376. [12]Mm 1165.

26 [a] $\mathfrak{T}^{J}$ alit ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{mG}^{min}$ pr לכל cf G 3,10 ‖ [c–c] $\mathfrak{m}$ לַעֲשׂוֹתָם ‖ [d] cf 16[b] ‖ **Cp 28,1** [a] $\mathfrak{G}^{Bmin}$ pr 27,2a, sed 2 pl ‖ [b] V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{mG}^{-Ms}\mathfrak{T}^{J}$ ולְ cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ et 15 15,5 ‖ [c] pc Mss $\mathfrak{m}$ גוי ‖ **4** [a–a] > $\mathfrak{G}^{-Ms}$ (homtel) cf 18[a] ‖ **7** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ הקאמים ‖ [b] $\mathfrak{m}^{Mss}$ אחת ‖ **8** [a] $\mathfrak{m}$ יצוה ‖ [b] $\mathfrak{m}$ באסימך ‖ [c] mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{m}\mathfrak{V}$ ידיך cf 20 et 12,18[c]; $\mathfrak{T}^{J}$ *jdjkwn* = ידיכם ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{-min}$ *τοῖς πατράσιν σου* = לַאֲבוֹתֶיךָ; $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ **11** [a] ga'ya eras ‖ [b] $\mathfrak{m}$ ב– ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd בהֶמ׳ ‖ **12** [a] $\mathfrak{m}$ pr את ‖ [b] V^{Ken9} $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{G}$ ל׳ ‖ [c] mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{m}\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ידיך cf 2,7[a]; $\mathfrak{T}^{J}$ ut 8[c] ‖ [d] $\mathfrak{G}^{-B*min}\mathfrak{L}$ + 15,6 bγ ($\mathfrak{G}^{O}$ c ob) ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ om cop ‖ **14** [a–a] $\mathfrak{V}$ *ab eis* ‖ [b–b] Ms $\mathfrak{m}\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ מְצַוֶּה.

15 אֲחֵרִים לְעָבְדָם׃ ס 15 [a]וְהָיָה אִם־לֹא תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
[b]לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת [c]אֶת־[d]כָּל־מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו [e]אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם [b] ד בתור
16 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וְהִשִּׂיגוּךָ׃ 16 אָרוּר אַתָּה בָּעִיר ג ב מל וחד חס
17 18 וְאָרוּר אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ 17 אָרוּר טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ 18 אָרוּר פְּרִי־ יד פסוק בתור[13]
19 בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ [a]שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ׃ 19 אָרוּר אַתָּה ד[14]
20 בְּבֹאֶךָ וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ 20 יְשַׁלַּח יְהוָה ׀ בְּךָ אֶת־הַמְּאֵרָה [a] יב[15] . יג[16] פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהו . ב
[b]אֶת־הַמְּהוּמָה וְאֶת־הַמִּגְעֶרֶת בְּכֹל־מִשְׁלַח יָדְךָ [d]אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה [d] עַד
[e]הִשָּׁמְדְךָ וְעַד־אֲבָדְךָ [e] מַהֵר מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֶיךָ אֲשֶׁר עֲזַבְתָּנִי׃ [fg]
21 יַדְבֵּק יְהוָה בְּךָ אֶת־הַדָּבֶר עַד־[g]כַּלֹּתוֹ אֹתְךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־ ל . ג
22 אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 22 יַכְּכָה [a]יְהוָה בַּשַּׁחֶפֶת וּבַקַּדַּחַת וּבַדַּלֶּקֶת ד פסוק ראית בתוך ח מילין נסיב יח . ל . ל
23 וּבַחַרְחֻר וּבַחֶרֶב [b]וּבַשִּׁדָּפוֹן וּבִירַקּוֹן [c]וּרְדָפוּךָ עַד אָבְדֶךָ׃ 23 וְהָיוּ ל וחס . יא בטע[20] . ל
24 שָׁמֶיךָ [a]אֲשֶׁר עַל־רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־תַּחְתֶּיךָ בַּרְזֶל׃ 24 יִתֵּן ג ומל[21]
יְהוָה אֶת־מְטַר אַרְצְךָ [a]אָבָק וְעָפָר מִן־הַשָּׁמַיִם יֵרֵד עָלֶיךָ עַד [22] ד
25 הִשָּׁמְדֶךָ׃ [a] 25 יִתֶּנְךָ יְהוָה ׀ נָגָף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד [a] תֵּצֵא אֵלָיו ד . ג
וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תָּנוּס לְפָנָיו וְהָיִיתָ לְזַעֲוָה [b]לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃
26 וְהָיְתָה נִבְלָתְךָ לְמַאֲכָל [a]לְכָל־[a]עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין ל
27 מַחֲרִיד׃ 27 יַכְּכָה יְהוָה בִּשְׁחִין מִצְרַיִם וּבָעְפָלִים [a] וּבַגָּרָב ג[23] . ובטחרים ק
28 [b]וּבֶחָרֶס אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא׃ 28 יַכְּכָה יְהוָה בְּשִׁגָּעוֹן וּבְעִוָּרוֹן [a] ב[24]
29 וּבְתִמְהוֹן [b] לֵבָב׃ 29 וְהָיִיתָ מְמַשֵּׁשׁ בַּצָּהֳרַיִם [a] כַּאֲשֶׁר יְמַשֵּׁשׁ הָעִוֵּר יב
בָּאֲפֵלָה וְלֹא תַצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶיךָ [b] וְהָיִיתָ אַךְ [c] עָשׁוּק וְגָזוּל כָּל־ ב[25] . ד ג מל וחד חס[26]

[13] Mm 750. [14] Mp sub loco. [15] Mm 440. [16] Mm 44. [17] Mm 2868. [18] Mm 912. [19] Mm 4156. [20] Mm 284. [21] Mm 1204. [22] Mm 2321. [23] Mm 3455. [24] 2 R 9,20. [25] Mm 2581. [26] Mm 3009.

15 [a] $\mathfrak{C}^{J}$ alit ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{min}$ ‖ [c] > $\mathfrak{mG}^{B}$; V^{Ken107} pc Mss $\mathfrak{G}$-$^{BFmin}\mathfrak{V}$ ולו cf $\mathfrak{S}$ ‖ [d–d] > $\mathfrak{mG}^{min}$ ‖ [e] > V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{G}$-^{Ms}($\mathfrak{G}^{O}$ c ast)$\mathfrak{S}$ ‖ **18** [a] Ms + ופרי בהמתך cf 4[a] ‖ **20** [a] $\mathfrak{m}$ המרה ‖ [b] L* mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{m}$ Vrs α′ ואת ‖ [c] V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{m}$ ידיך ut 8; $\mathfrak{C}^{J}$ *jdkwn* = ידכם; > $\mathfrak{V}$ ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ [e–e] $\mathfrak{m}$ השמיד(ו)ך ועד (ה)אב(י)ד(ו)ך cf 24.45 ‖ [f–f] frt dl (1 sg), sed cf [g] ‖ [g] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐγκατέλιπες κύριον* ($\mathfrak{G}^{Ms}$ *αὐτόν*) ‖ **22** [a] $\mathfrak{m}$ יכך, id 27.28.35 ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{B}$; $\mathfrak{V}$ *et aestu* ‖ [c–c] $\mathfrak{mS}$ ירדפוך עד אב(י)ד(ו)ך (הבידוך $\mathfrak{m}^{Mss}$) cf $\mathfrak{G}$-963 *ἕως ἂν ἀπολέσωσίν* ($\mathfrak{G}^{963}$ *ἀπολέσῃ*) *σε* ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}^{BN\Theta\,963\,Lmin}$ *σοι* (*ὁ*) *οὐρανός*; $\mathfrak{S}$($\mathfrak{CC}^{J}$ $\mathfrak{V}$) *šmj'* = השמים ‖ **24** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ השמידוך cf 20; $\mathfrak{G}^{B}$ + *ἐν τάχει* = מַהֵר cf 63[a] 7,4 ‖ **25** [a] cf 7[b] ‖ [b] V^{Ken1} $\mathfrak{m}$ לְזַוָּעָה cf Jes 28,19 ‖ **26** [a–a] V^{Ken69} pc Mss $\mathfrak{mG}$-^{L}($\mathfrak{G}^{O}$ c ast)$\mathfrak{S}$ לעוף ‖ **27** [a] K וּבָעָפָלִים, $V^{Ken9.69}$ nonn Mss $\mathfrak{SCC}^{J}$ ut Q וּבַטְּחֹרִים ‖ [b] $\mathfrak{m}^{Mss}$ ובהרס ‖ **28** [a] $\mathfrak{G}^{B\,963\,min}$ om cop ‖ [b] $\mathfrak{G}^{963\,min}$ om cop ‖ **29** [a] $\mathfrak{B}$ בַּצָּהֳרַיִם ‖ [b] V^{Ken9} nonn Mss $\mathfrak{mS}$ דַּרְכְּךָ; $\mathfrak{C}^{J}$ 2 pl ‖ [c] $\mathfrak{m}$ רַק ut 33; $\mathfrak{C}$ *brm* ut 13 pro רק.

ישכבנה ק הַיָּמִים וְאֵין[d] מוֹשִׁיעַ׃ 30 אִשָּׁה תֶּאָרֵשׂ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלֶנָּה[a] בַּיִת תִּבְנֶה 30
ל. 27 ל וְלֹא־תֵשֵׁב בּוֹ כֶּרֶם תִּטַּע וְלֹא תְחַלְּלֶנּוּ׃ 31 שׁוֹרְךָ טָבוּחַ לְעֵינֶיךָ 31
ג. 28 ג. 29 וְלֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ חֲמֹרְךָ גָּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יָשׁוּב לָךְ צֹאנְךָ נְתֻנוֹת
ז לְאֹיְבֶיךָ וְאֵין לְךָ מוֹשִׁיעַ׃ 32 בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ נְתֻנִים לְעַם אַחֵר וְעֵינֶיךָ 32
ל. ג כלייה אל. ב. 31 ין מל בתור[30] רֹאוֹת וְכָלוֹת אֲלֵיהֶם כָּל־הַיּוֹם[a] וְאֵין לְאֵל יָדֶךָ׃ 33 פְּרִי[a] אַדְמָתְךָ 33
ד ג מל וחד חס[32] וְכָל־יְגִיעֲךָ יֹאכַל עַם אֲשֶׁר לֹא יָדָעְתָּ וְהָיִיתָ רַק עָשׁוּק וְרָצוּץ כָּל־
34 ג וחס[33] הַיָּמִים׃ 34 וְהָיִיתָ מְשֻׁגָּע מִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ 35 יַכְּכָה יְהוָה 35
ל. ג[34] בִּשְׁחִין רָע עַל־הַבִּרְכַּיִם וְעַל־הַשֹּׁקַיִם אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לְהֵרָפֵא מִכַּף
א בטע[35] רַגְלְךָ וְעַד קָדְקֳדֶךָ׃ 36 יוֹלֵךְ[a] יְהוָה אֹתְךָ וְאֶת־מַלְכְּךָ[b] אֲשֶׁר תָּקִים 36
עָלֶיךָ אֶל־גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ[c] וְעָבַדְתָּ[d] שָׁם אֱלֹהִים
ג אֲחֵרִים עֵץ וָאָבֶן׃ 37 וְהָיִיתָ לְשַׁמָּה[a] לְמָשָׁל[b] וְלִשְׁנִינָה בְּכֹל הָעַמִּים 37
אֲשֶׁר־יְנַהֲגֶךָ יְהוָה שָׁמָּה׃ 38 זֶרַע רַב תּוֹצִיא הַשָּׂדֶה וּמְעַט 38
ב[36] ל תֶּאֱסֹף כִּי יַחְסְלֶנּוּ הָאַרְבֶּה׃ 39 כְּרָמִים תִּטַּע וְעָבָדְתָּ וְיַיִן לֹא־תִשְׁתֶּה 39
ב חס[37] ג[38] ב מגה בלישׁ וְלֹא תֶאֱגֹר[a] כִּי תֹאכְלֶנּוּ הַתֹּלָעַת׃ 40 זֵיתִים יִהְיוּ לְךָ בְּכָל־גְּבוּלֶךָ 40
ב. ג וכל יחוק דכות ב מ א וְשֶׁמֶן לֹא תָסוּךְ כִּי יִשָּׁל[a] זֵיתֶךָ׃ 41 בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד וְלֹא־יִהְיוּ לָךְ כִּי 41
42 יֵלְכוּ בַּשֶּׁבִי׃ 42 כָּל־עֵצְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ יְיָרֵשׁ[a] הַצְלָצַל׃ 43 הַגֵּר אֲשֶׁר 43
ח ר״פ בסיפ. ל. ל בְּקִרְבְּךָ יַעֲלֶה עָלֶיךָ מַעְלָה מָעְלָה וְאַתָּה תֵּרֵד מַטָּה מָטָּה׃ 44 הוּא 44
ג ס״פ ב מגה דגש[39] יַלְוְךָ וְאַתָּה לֹא תַלְוֶנּוּ הוּא יִהְיֶה לְרֹאשׁ וְאַתָּה תִּהְיֶה לְזָנָב׃
כו
ג ב מל וחד חס. ד 45 וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וּרְדָפוּךָ וְהִשִּׂיגוּךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ[a] 45
כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר צִוָּךְ׃
46 46 וְהָיוּ בְךָ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת וּבְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃ 47 תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־ 47
ט[40] ול[41] בלישׁ עָבַדְתָּ[a] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוּב לֵבָב מֵרֹב כֹּל׃ 48 וְעָבַדְתָּ[a] 48

[27] Mm 2750. [28] Mm 1129. [29] Mm 2494. [30] Mm 250. [31] Neh 5,5. [32] Mm 3009. [33] Mm 2622. [34] Mm 3455. [35] Mm 284. [36] Ps 26,9. [37] Mm 549. [38] Mm 1205. [39] Mp sub loco. [40] Mm 335. [41] Mm 3242.

29 [d] $\mathfrak{G}^{-B}(\mathfrak{G}^{O}$ c ob)($\mathfrak{S}\mathfrak{V}$) + *σοι* = לך ut 31 ‖ **30** [a] $V^{Ken\,9.69}$ nonn Mss $\mathfrak{T}$ ut Q; $\mathfrak{m}\mathfrak{T}^{J}\mathfrak{Y}$ ישכב עמה ‖ **32** [a–a] > $V^{Ken\,9}$ $\mathfrak{G}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast) ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{S}$ יָדֶיךָ, $\mathfrak{T}^{J}$ *bjdjkwn* = ידיכם, sed prb l $\mathfrak{M}\check{\mathfrak{t}}$ cf Gn 31,29 החיל בידך ‖ **33** [a] $\mathfrak{m}$ ^{Mss} ופ׳ ‖ **36** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ יוליך ‖ [b] $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl, $\mathfrak{G}$ *τοὺς ἄρχοντάς σου* cf 17,14 sqq ‖ [c–c] dl? ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}$ (ut 64) $\mathfrak{T}^{J}$ 2 pl ‖ **37** [a] $\mathfrak{m}$ לשם, $\mathfrak{G}(\mathfrak{G}^{O}$ c ob) *ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι* = שָׁם לְשַׁמָּה (?) ‖ [b] $\mathfrak{m}\mathfrak{G}$ ׳ול; $\mathfrak{T}^{J}$ alit ‖ **39** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}$ תגאר, $\mathfrak{G}$ *εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ* ‖ **40** [a] $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{C}^{J}\mathfrak{Y}$ לו(ע)ישׁ ‖ **42** [a] $\mathfrak{m}$ יוריש ‖ **45** [a] $\mathfrak{m}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ השמיד(ו)ך cf 20.24 ‖ **48** [a] $\mathfrak{G}^{963\,min}$ + *ἐκεῖ*.

אֶת־אֹיְבֶיךָ[b] אֲשֶׁר יְשַׁלְּחֶנּוּ יְהוָה בָּךְ בְּרָעָב[c] וּבְצָמָא וּבְעֵירֹם[c] וּבְחֹסֶר ח[42]
49 כֹּל וְנָתַן עֹל בַּרְזֶל עַל־צַוָּארֶךָ עַד הַשְׁמִידוֹ אֹתָךְ׃ 49 יִשָּׂא לז ד מנה ר״פ
יְהוָה עָלֶיךָ גּוֹי מֵרָחוֹק מִקְצֵה הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר יִדְאֶה[a] הַנָּשֶׁר גּוֹי אֲשֶׁר ז חס בתור[43]. ב
50 לֹא־תִשְׁמַע לְשֹׁנוֹ׃ 50 גּוֹי עַז[b] פָּנִים אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים אֲשֹׁם לְזָקֵן וְנַעַר לֹא ב[44]. לז
51 יָחֹן׃ 51 וְאָכַל פְּרִי בְהֶמְתְּךָ וּפְרִי־אַדְמָתְךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ[a] אֲשֶׁר לֹא־ ל וחס. ד
יַשְׁאִיר לְךָ דָּגָן תִּירוֹשׁ[b] וְיִצְהָר שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַד ב[45]. ד[46]
52 הַאֲבִידוֹ אֹתָךְ׃ 52 וְהֵצַר לְךָ[a] בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ[a] עַד רֶדֶת חֹמֹתֶיךָ ב ובפסוק. ה. ב[47]
הַגְּבֹהוֹת וְהַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בָּהֶן בְּכָל־אַרְצֶךָ[b] וְהֵצַר לְךָ כז בטע. ה[48]. ב ובפסוק
53 בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ[c] בְּכָל־אַרְצְךָ[bd] אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[e] לָךְ׃ 53 וְאָכַלְתָּ ה
פְּרִי־בִטְנְךָ בְּשַׂר בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] בְּמָצוֹר
54 וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיק[b] לְךָ אֹיְבֶךָ[c]׃ 54 הָאִישׁ הָרַךְ בְּךָ וְהֶעָנֹג מְאֹד תָּרַע ב חס. הי ר״פ מיחד
עֵינוֹ בְּאָחִיו וּבְאֵשֶׁת חֵיקוֹ וּבְיֶתֶר בָּנָיו אֲשֶׁר יוֹתִיר׃ 55 מִתֵּת ו לְאַחַד ולז ר״פ בלישׁ[49]
מֵהֶם מִבְּשַׂר בָּנָיו אֲשֶׁר יֹאכֵל מִבְּלִי הִשְׁאִיר־לוֹ כֹּל בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק ט[50]. ב. ב[51]. ז[52]
56 אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ[a] בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ׃ 56 הָרַכָּה בְךָ[a] וְהָעֲנֻגָּה[b] אֲשֶׁר יג[53]
לֹא־נִסְתָּה כַף־רַגְלָהּ הַצֵּג[c] עַל־הָאָרֶץ מֵהִתְעַנֵּג וּמֵרֹךְ תֵּרַע עֵינָהּ ה. ל. ל
57 בְּאִישׁ חֵיקָהּ וּבִבְנָהּ[d] וּבִבְתָּהּ׃ 57 וּבְשִׁלְיָתָהּ הַיּוֹצֵאת[a] ו מִבֵּין רַגְלֶיהָ ג[54] ב מנה בלישׁ. ל. ל
וּבְבָנֶיהָ[b] אֲשֶׁר תֵּלֵד כִּי־תֹאכְלֵם בְּחֹסֶר־כֹּל בַּסֵּתֶר בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק ל. ט[55] כת חס א ול בלישׁ וחד מן ה מלרע
58 אֲשֶׁר יָצִיק לְךָ אֹיְבֶךָ[c] בִּשְׁעָרֶיךָ[d]׃ 58 אִם־לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת ד קמ[56]
אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתוּבִים בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת־ ד ר״פ בסיפ. ח[57] ר״פ וכל איוב דכות. ב מ ב
59 הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 59 וְהִפְלָא יְהוָה[a] אֶת־ ב חד כת א וחד כת ה
מַכֹּתְךָ[b] וְאֶת מַכּוֹת זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלוֹת וְנֶאֱמָנוֹת וְחֳלָיִם[c] רָעִים ב כת כן בתור. ט[55] כת חס א ול בלישׁ

[42] Mm 1206. [43] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [44] Mm 3856. [45] Mm 4242. [46] Mp sub loco. [47] Mm 2298. [48] Mm 640. [49] Mm 944 et Mm 978. [50] Mm 3145. [51] Qoh 4,17. [52] Mm 1207. [53] Mm 784. [54] Mm 1677. [55] Mm 922. [56] Mm 1202. [57] Mm 3185.

48 [b] 𝔙 *inimico tuo* = אֹיְבֶיךָ, 𝔗[J] *b'lj dbbjkwn* = אֹיְבֵיכֶם ‖ [c–c] > 𝔊[B] ‖ **49** [a] 𝔪 יראה ‖ **51** [a] 𝔙[Ken69] 𝔪𝔖 הַשְׁמִידְךָ, 𝔏 = הַשְׁמִידוֹ cf 45 ‖ [b] nonn Mss 𝔪𝔏𝔖 ות׳ ‖ **52** [a–a] 𝔊[B] om כל ‖ [b–b] frt dl (dttg) ‖ [c–c] cf [a–a] ‖ [d–d] > 𝔊-[L](𝔊[O] c ast) ‖ [e–e] > 𝔊[B] cf 53[a–a] ‖ **53** [a–a] > 𝔪𝔊[B] cf 52[e–e]; Ms om אלהיך ‖ [b] 𝔪𝔗[J] pl ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔪 איבך; 𝔗[J] *sn'jkwn* = איביכם; 𝔊[mjn] + *ἐν (πάσαις) ταῖς πόλεσίν σου* ex 55.57 ‖ **55** [a–a] 𝔪𝔊-[AMs]𝔖𝔙 קו לך איבך– cf 53 ‖ **56** [a] > 𝔙; 𝔊𝔗[J] 2 pl ‖ [b] 𝔅 נָהּ–; 𝔊-[BΘO] + *σφόδρα* ex 54 ‖ [c] 𝔪 הצינה ‖ [d] 𝔪𝔊[Ms]𝔙 ב׳ ‖ **57** [a] mlt Mss 𝔪 היו(ו)צאת ‖ [b] 𝔊-[BΘLO min](𝔖) *καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς* ‖ [c–c] 𝔪 cf 55[a–a] ‖ [d] 𝔊-[BΘLO](𝔖) *ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου* cf 55 ‖ **59** [a] 𝔙[Ken9] 𝔪 + אלהיך ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔙 מכ(ו)תיך ‖ [c] 𝔙[Ken1.9] nonn Mss וחלאים, 𝔙[Ken107] Ms 𝔠 וחליים.

ב חד כת ה וחד כת ל[58] וְנֶאֱמָנִים׃ 60 וְהֵשִׁיב בְּךָ אֵת כָּל־מַדְוֵה[a] מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָגֹרְתָ מִפְּנֵיהֶם 60

ד ר״פ בתור[59] וְדָבְקוּ[b] בָּךְ׃ 61 גַּם כָּל־חֳלִי וְכָל־מַכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה 61

ל. ד. ז קמ וכל אתנח וס״פ דכות[60] הַזֹּאת[a] יַעְלֵם יְהוָה עָלֶיךָ עַד הִשָּׁמְדֶךָ׃[b] 62 וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעָט 62

תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב כִּי־לֹא שָׁמַעְתָּ[b] בְּקוֹל יְהוָה

ד[61] אֱלֹהֶיךָ׃[c] 63 וְהָיָה[a] כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהֵיטִיב אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת 63

ד. ד[62] אֶתְכֶם כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם

ל וְנִסַּחְתֶּם[b] מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 64 וֶהֱפִיצְךָ 64

ח[63] יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ[a] וְעָבַדְתָּ שָׁם

ד[64] אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן׃ 65 וּבַגּוֹיִם 65

כל מל. ו[65] חס וכל כתיב דכות ב מ א. ז הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לְךָ שָׁם לֵב

ל. ל וכל שם אנש דכות. נה. ב חד חס וחד מל[66] רַגָּז וְכִלְיוֹן[a] עֵינַיִם וְדַאֲבוֹן[b] נָפֶשׁ׃ 66 וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלָאִים לְךָ מִנֶּגֶד 66

ג וָפָחַדְתָּ לַיְלָה[c] וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ׃ 67 בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי־יִתֵּן 67

ד[67]. ל קמ. ב עֶרֶב וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי־יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תְּפָחָד וּמִמַּרְאֵה

ל[68]. ד[69] עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃ 68 וְהֶשִׁיבְךָ יְהוָה[a] מִצְרַיִם[a] בָּאֳנִיּוֹת[b] בַּדֶּרֶךְ[c] אֲשֶׁר 68

יג ג מגה כת כן אָמַרְתִּי לְךָ[d] לֹא־תֹסִיף[d] עוֹד לִרְאֹתָהּ[e] וְהִתְמַכַּרְתֶּם[e] שָׁם לְאֹיְבֶיךָ[f]

לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה׃ ס 69 אֵלֶּה[a] דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר־ 69

צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לִכְרֹת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְבַד

לז הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב׃ פ

29 1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם **29**

ח אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־

ב חד מל וחד חס עֲבָדָיו וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ 2 הַמַּסֹּת[a] הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ[b] הָאֹתֹת[c] 2

יז ר״פ בסיפ׳. ד[2] וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם׃ 3 וְלֹא־נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם 3

[58] Dt 7,15. [59] Mm 52. [60] Mm 1208. [61] Mm 1210. [62] Mm 1209. [63] Mm 2525. [64] Mm 4000. [65] Mm 1267. [66] Mm 3029. [67] Mm 2812. [68] וחד וַתְּשִׁיבֵךְ Gn 40,13. [69] Mm 1211. Cp 29 [1] Mm 1165. [2] Mm 1212.

60 [a] γ^{Ken107} nonn Mss $\mathfrak{C}\mathfrak{w}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{C}^{J}\mathfrak{V}$ מַדְוֵי ut 7,15 || [b] $\mathfrak{w}$ ק– || **61** [a] nonn Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{Lmin}\mathfrak{C}$ $\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{J}$ הָוָה ut 29,20 30,10 31,26 || [b] γ^{Ken69} $\mathfrak{w}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ השמידך ut 51 || **62** [a] add (pl)? || [b] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{-B}\mathfrak{L}\mathfrak{C}^{J}$ 2 pl || [c] cf [b]; $\mathfrak{G}^{\Theta min}$ 1 pl || **63** [a] add (pl)? || [b] $\mathfrak{G}^{B}$ + ἐν τάχει = מהר cf 24 || **64** [a–a] = 36 aγ. b, sed tr אשר ... אבתיך || **65** [a] $\mathfrak{w}$ כ׳ || [b] $\mathfrak{w}$ ודיבון $\mathfrak{w}^{Ms}$ ומדיבון || **68** [a] Seb $\mathfrak{w}$ יְמָה– cf $\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{J}$; pc Mss צ maj || [b] $\mathfrak{w}^{Ms}$ באוני || [c–c] frt dl ut 20 (1 sg) || [d] $\mathfrak{w}\mathfrak{C}^{J}$ 2 pl || [e] $\mathfrak{V}$ *venderis* = התמכרת, sed cf [f]; pc Mss כ maj || [f] frt l c $\mathfrak{w}\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{T}\mathfrak{C}^{J}$ לאיביכם, sed cf [e] || **69** [a] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{Ms}$ ואלה cf 1,1 || Cp **29,2** [a] dl (sg)? || [b] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{J}$ 2 pl || [c] $\gamma^{Ken69.107}$ Ms $\mathfrak{G}^{Ms}\mathfrak{L}$ וה׳.

4 לִרְאוֹת וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 4 וָאוֹלֵךְ[a] אֶתְכֶם אַרְבָּעִים ד
שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא־בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם[b] מֵעֲלֵיכֶם[c] וְנַעַלְךָ לֹא־בָלְתָה מֵעַל ד. ה[4] בתור בליש וכל קריא דכות׳ ב מ ו. נ
5 רַגְלֶךָ[c]׃ 5 לֶחֶם לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ[a] כִּי ו[5] חס וכל כתיב דכות׳ ב מ א. ג. י
6 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 6 וַתָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ־ כתי ס״פ
7 חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן לִקְרָאתֵנוּ[a] לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם׃ 7 וַנִּקַּח ל. ה[7] ג מגה בתור. ד בליש[8]
8 אֶת־אַרְצָם וַנִּתְּנָהּ[a] לְנַחֲלָה[b] לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי׃ 8 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־[a]דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ ז[נז] ס פרש
9 אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ פ קכב 9 אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם ו[9]. ו ר״פ
10 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם[a] זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ ו[10]
11 יִשְׂרָאֵל׃ 10 טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם[a] וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ[b] מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ ל ר״פ[11]
12 עַד[c] שֹׁאֵב מֵימֶיךָ׃ 11 לְעָבְרְךָ[a] בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר ל. ג[12]. ל. ג[13]. ל
13 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם׃ 12 לְמַעַן הָקִים־אֹתְךָ הַיּוֹם ו לוֹ לְעָם יב בתור
14 וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ יד פסוק לך לך[14]
15 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב׃ 13 וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת אֶת־ טז ר״פ בסיפ[15]
16 הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת׃ 14 [a]כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ ז[16]
17 עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ[c] הַיּוֹם׃
15 כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֵת אֲשֶׁר־
16 עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃ 16 וַתִּרְאוּ אֶת־שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֶת
17 גִּלֻּלֵיהֶם[a] עֵץ וְאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם׃ 17 פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ־ ל חס בתור
אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ־שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם[a] מֵעִם יְהוָה ג ותס[17]. ט ומן ראש המלכים עד וירא כל ישראל דכות׳[18]
אֱלֹהֵינוּ[b] לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה ל[19]

[3]Mm 817. [4]Mm 1213. [5]Mm 1267. [6]Mm 1214. [7]Mm 943. [8]Mm 4130. [9]Mm 393. [10]Mm 1215. [11]Mm 978. [12]Mm 532. [13]Mm 1641. [14]Mm 1860. [15]Mm 1165. [16]Mm 1662. [17]Mm 1326. [18]Mm 3417. [19]וחד פורה Ps 34,23.

4 [a] $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ 3 m sg ‖ [b] $\mathrm{V}^{Ken\,69.80}$ pc Mss $\mathfrak{m}$ שִׂמְלֹתֵיכֶם(ו) cf 8,4 24,13 ‖ [c–c] frt dl (sg); quamvis $\mathfrak{m}\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{J}\mathfrak{V}$ ונעליכם לא בלו מעל רגליכם ‖ **5** [a–a] $\mathfrak{G}^{B}$ *ὅτι οὗτός (ἐστιν) κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν* ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}^{BLO\,min}$ 2 pl ‖ **7** [a] $\mathfrak{G}$ 1 sg ‖ [b] > Ms; $\mathfrak{m}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{J}$ נ׳ ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}^{-min}(\mathfrak{G}^{O}$ c ob) + *πάντας* = כל ‖ **9** [a–a] $\mathfrak{S}(\mathfrak{T}^{J})$ *rjšj šbtjkwn*, prb l רָאשֵׁי שׁ׳ (cf $\mathfrak{G}$ *οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν*) vel ר׳ שִׁפְטֵיכֶם ut Jos 23,2 24,1 ($\mathfrak{G}$ *οἱ κρίται ὑμῶν* inter וק׳ et ושט׳) ‖ **10** [a] $\mathfrak{Q}\mathfrak{m}\mathfrak{G}^{AMO\,min}\mathfrak{S}$ $\mathfrak{T}^{J}$ ונ׳ ע׳ ‖ [b] $\mathrm{V}^{Ken\,1.9.69}$ pc Mss $\mathfrak{m}\mathfrak{S}$ מַחֲנֶךָ, $\mathfrak{G}$ *τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν* = מַחֲנֵיכֶם, $\mathfrak{T}^{J}$ *mšrwjjkwn* = מַחֲנֵיכֶם ‖ [c] Ms $\mathfrak{m}\mathfrak{G}^{BF*963(?)\,Lmin}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ועד ‖ **11** [a] $\mathfrak{S}$ 2 pl pro 2 sg, $\mathfrak{m}^{Mss}\mathfrak{T}$ לְהַעֲבִירְךָ, $\mathfrak{T}^{J}$ *l'lwtkwn* = לְהַעֲבִירְכֶם ‖ **14** [a] $\mathfrak{V}$ brevius ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-min}$ 2 pl ‖ [c] $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}^{\Theta\,963\,min}\mathfrak{L}$ 2 pl ‖ **16** [a] $\mathfrak{Q}$ $\mathrm{V}^{Ken\,1.69}$ mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ גלוליהם ‖ **17** [a] > $\mathfrak{G}^{-L}$; $\mathfrak{G}^{O}$ c ast ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-O\,Ms}$ 2 pl.

ל ג[20]. ל
18 רֹאשׁ וְלַעֲנָה׃ 18 וְהָיָה בְּשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ
ה[21]. ב
בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן [a]סְפּוֹת
ל. ל. ל חס. ב
19 הָרָוָה[b] אֶת־הַצְּמֵאָה׃[a] 19 לֹא־יאבֶה יְהוָה סְלַח[a] לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן
ה בתור. ל
אַף־יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה[c] בּוֹ כָּל־הָאָלָה הַכְּתוּבָה
ד. ל
20 בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ 20 וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה
לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה[a] בְּסֵפֶר
ג מל בתור[22]
21 הַתּוֹרָה הַזֶּה[b]׃ 21 וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ
ל מל בתור
מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנָּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ[a] אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ
ב בתרי לישג[23]. ל
22 הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר־חִלָּהּ[b] יְהוָה בָּהּ׃ 22 גָּפְרִית וָמֶלַח שְׂרֻפָה
ל. לד מסרק לא נלא ולא[24]. ל חס. ג[25]
כָּל־אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע[a] וְלֹא תַצְמִח וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב כְּמַהְפֵּכַת
וצבוים ק
סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבֹיִים[b] אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ׃
23 23 וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מָה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה[a]
ג[26]. ח מל בתור[27]
24 חֲרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ 24 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה
ד[28]. ב ומל[29]
25 אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
25 וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים [a]וַיִּשְׁתַּחֲווּ[b] לָהֶם[a] אֱלֹהִים[c] אֲשֶׁר לֹא־
26 יְדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם׃ 26 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא
ל
27 עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה׃ 27 וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה מֵעַל
ל חס
אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם[a] אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם
ל חס. ט. ל וחס. הל נקוד ו מנוח בתור. ג[30]
28 הַזֶּה׃ 28 הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה [a]אֱלֹהֵינוּ[a] וְהַנִּגְלֹת [b]לָנוּ וּלְבָנֵינוּ[b] עַד־עוֹלָם
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ ס

30 30 1 וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה
נ[1]. ג[2]
אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־[a]לְבָבְךָ בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחֲךָ[b]
ה[3]
יְהוָה [c]אֱלֹהֶיךָ[c] שָׁמָּה׃ 2 וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְקֹלוֹ כְּכֹל

[20]Mm 485. [21]Mm 2238. [22]Mm 1216. [23]Mm 4254. [24]Mm 771. [25]Mm 1217. [26]Mm 2669. [27]Mm 73. [28]Mm 1218. [29]Mm 1919. [30]Gn 31,16 et Mp sub loco. Cp 30 [1]Mm 1219. [2]Mm 1220. [3]Mm 1076.

18 [a–a] 𝔊 *συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον* cf 𝔏; 𝔗𝔗[J] alit ‖ [b] 𝔪[Mss] הרוחה, 𝔪[Mss] הרואה ‖ **19** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗[J] לס׳ ‖ [b] 𝔪 יחר ‖ [c] 𝔪 צו– ‖ **20** [a] 𝔪𝔖 בים –, sed cf 𝔊[AFMmin] *τῆς γεγραμμένης* ‖ [b] 𝔖𝔙 f cf 𝔊 ‖ **21** [a] 𝔪 וראה ‖ [b] Ms 𝔪[Mss] חלא ‖ **22** [a] 𝔪 תְּוֹרִיעַ ‖ [b] 𝔙[Ken107] nonn Mss 𝔔𝔪[Mss] וּצְבֹ(ו)יִם, 𝔪𝔗 וצבו(ו)אים, 𝔗[J] *wṣḇwjjm* cf Gn 10,19; 𝔊 *καὶ Σεβωειμ* (𝔊[AFOMs -ειν, -ιν]) ‖ **23** [a] 𝔙[Ken9.69] nonn Mss 𝔪𝔖 ומה ‖ **25** [a–a] > 𝔊[BMs] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ [c] > 𝔊[-L](𝔊[O] c ast) ‖ **27** [a] mlt Mss 𝔅 ל maj ‖ **28** [a] 𝔊[BΘmin] 2 pl ‖ [b–b] 𝔊[BΘLmin] 2 pl ‖ **Cp 30,1** [a] 𝔪[Mss] על ‖ [b] 𝔪 יד׳ ‖ [c] > 𝔊[BΘmin]𝔏𝔗[J].

אֲשֶׁר־אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם [a]אַתָּה וּבָנֶיךָ[a] בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃
3 וְשָׁב[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ[b] וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל־הָעַמִּים ל.ל
4 אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ[c] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה׃ 4 אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם ו ר״פ בסיפ[4] . ל
5 מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ[a]׃ 5 וְהֵבִיאֲךָ[a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] ל.ח[5]
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וְיָרַשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ[c] וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ׃ ח חס בלישׁ[6]
6 וּמָל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבָבְךָ וְאֶת־לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה ל.ל
7 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ׃ 7 וְנָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֶת כָּל־הָאָלוֹת הָאֵלֶּה עַל־אֹיְבֶיךָ[a] וְעַל־שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר רְדָפוּךָ׃ ג ב מל וחד חס[7]
8 וְאַתָּה תָּשׁוּב וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה[a] וְעָשִׂיתָ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר ד בתור
9 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ 9 וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ[a] בְּפִרְיִ ב חד מל וחד חס
בִטְנְךָ וּבְפִרְיִ[b] בְהֶמְתְּךָ וּבְפִרְיִ אַדְמָתְךָ[b] לְטוֹבָה כִּי וְיָשׁוּב יְהוָה לָשׂוּשׂ ב חס[8] . ל
10 עָלֶיךָ לְטוֹב כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ עַל־אֲבֹתֶיךָ׃ 10 כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה ד[9] . ג[10]
אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה[a] [b]בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה[b] הַזֶּה[c] כִּי
ס(נח) תָשׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ פ 11 כִּי
הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לֹא־נִפְלֵאת הִוא[a] מִמְּךָ וְלֹא ל
12 רְחֹקָה הִוא׃ 12 לֹא בַשָּׁמַיִם הֵוא[a] לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ הַשָּׁמַיְמָה[b] יא[11]
וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ 13 וְלֹא־מֵעֵבֶר לַיָּם הִוא[a] לֵאמֹר ג . ב וחס . יז ר״פ בסיפ[12]
מִי יַעֲבָר־לָנוּ אֶל־עֵבֶר הַיָּם וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ ג . ב וחס
14 כִּי־קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ׃ ס ה וחס[13]
15 רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם[a] אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמָּוֶת וְאֶת־ ג[14] . ל . ב[15]
16 הָרָע׃ 16 אֲשֶׁר[a] אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת[b]

[4] Mp sub loco. [5] Mm 1349. [6] Mm 1098. [7] Mm 1221. [8] Mm 1222. [9] Mm 1210. [10] Mm 2187. [11] Mm 1071. [12] Mm 1165. [13] Mm 305. [14] Mm 1223. [15] Hi 2,10.

2 [a–a] > 𝔊$^{-L}$(𝔊^{O} c ast); homtel hebr ‖ **3** [a] 𝔊 *καὶ ἰάσεται (-ηται)*, 𝔊$^{LO\,min}$ *καὶ ἐξιλάσεται* ‖ [b] 𝔐 שובתך ‖ [c–c] 𝔊$^{BΘ\,min}$ om אלהיך; > 𝔙? ‖ **4** [a] 𝔊$^{BN\,963\,min}$ + *κύριος ὁ θεός σου* ‖ **5** [a] > 𝔊^{B}(𝔙)? ‖ [b] > 𝔙? 𝔊$^{-B\,Ms}$ + *ἐκεῖθεν* ‖ [c] > 𝔐, homtel ‖ **7** [a] 𝔙$^{Ken\,9}$ Ms 𝔖 איבך ‖ **8** [a] pc Mss 𝔐𝔊𝔖𝔙 + אלהיך; 2 Mss sine punctis ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔖𝔐𝔊𝔖𝔙 ידיך, 𝔗^{J} *jdjkwn* = יְדֵיכֶם cf 2,7[a] ‖ [b–b] 𝔐 אד׳ וב׳ בה׳ ‖ **10** [a] 𝔖𝔗𝔗^{J} *dktjbjn* = הַכְּתוּבִים, sed cf 29,20 הכתובה ... אָלוֹת ‖ [b–b] 𝔖 *bktb'*, 𝔙 *in ... lege* ‖ [c] 𝔖 f, 𝔊 *(τοῦ νόμου) τούτου* cf 28,61 ‖ **11** [a] mlt Mss ו maj ‖ **12** [a] cf 11[a] ‖ [b] 𝔐 ם– cf 4,19 ‖ **13** [a] cf 11[a] ‖ **15** [a] > 𝔐 ‖ **16** [a] 𝔊$^{-Ms}$ pr *(καὶ) εἰσακούσῃς τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου*, ins (ו)אִם תִּשְׁמַע אֶל מִצְוֹת יהוה אֱלֹהֶיךָ cf 11,27 ‖ [b] pc Mss 𝔐^{Ms}𝔊^{LO}𝔖𝔗^{J}𝔙 ול׳ cf 10,12 11,22 19,9.

ו פסוק נון ג מילין מתחלפ צ ק פ סימן [16].
ב חד חס וחד מל [17].

בִּדְרָכָיו[c] וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו[d] וְחֻקֹּתָיו[d] וּמִשְׁפָּטָיו[e] וְחָיִיתָ[e] וְרָבִיתָ[e] וּבֵרַכְךָ
17 יְהוָה[f] אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ 17 וְאִם־יִפְנֶה
18 לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם׃
18 הִגַּדְתִּי לָכֶם[a] הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן לֹא[b]־תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר[c] אַתָּה עֹבֵר[c] אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא[d] שָׁמָּה[c] לְרִשְׁתָּהּ׃
19 הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי
לְפָנֶיךָ[a] הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ׃
20 לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ[a] בְּקֹלוֹ וּלְדָבְקָה־בוֹ כִּי הוּא
חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶׁבֶת עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם׃ פ

31 1 [a]וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר[a] אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־[c]יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־אוּכַל עוֹד
3 לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה אָמַר[a] אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ 3 יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ הוּא | עֹבֵר[a] לְפָנֶיךָ הוּא־יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ
4 וְיָרַשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ[b] הוּא עֹבֵר[c] לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ 4 [a]וְעָשָׂה
יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג[b] מַלְכֵי הָאֱמֹרִי[c] וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר
5 הִשְׁמִיד אֹתָם׃ 5 [a]וְנָתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם[b] וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם [c]כְּכָל־הַמִּצְוָה
6 אֲשֶׁר[c] צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ 6 [a]חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם
כִּי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ[b] לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ׃ פ
7 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ

[16]Okhl 276. [17]Jer 38,17, cf Mp sub loco. [18]Mm 2475. [19]Mm 1073. [20]Mp sub loco. [21]Dt 4,5. [22]Mm 3139. Cp 31 [1]Mm 1224. [2]Mm 1225. [3]Mm 1226. [4]Jes 25,6.

16 [c] G(G^{O} c ob) *ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου* = בכל דרכיך cf 10,12 11,22, sed etiam 19,9 ‖ [d–d] ωG$^{FMN\Theta min}$ חקיו ומ׳, G$^{BL\,min}$(G^{O} c ast) om מצותיו ‖ [e–e] dl (G pl)? ‖ [f–f] G^{963} *κύριος ὁ θεός* = אלהים; > 𝔏 ‖ **18** [a] GIJ 2 sg ‖ [b] V^{Ken9} pc Mss GSTJ ולא; > G^{Ms}, sed cf 4,26 (G *οὐχί*) ‖ [c–c] ωGSTJ pl ut 4,26 ‖ [d] > G^{MsL}(G^{O} c ast vel ob?) ut 𝔐 4,26 ‖ **19** [a] GSTJV 2 pl ut 11,26 ‖ **20** [a] 2 Mss CG^{Ms}ω^{Mss}ΣV ול׳ ‖ [b] ωG^{L} 2 pl, G^{min}S 2 sg ‖ **Cp 31,1** [a–a] QG ויכל משה לדבר ‖ [b] V$^{Ken\,1.69}$ mlt Mss QCGSV + כל ‖ [c] G + (G$^{NL\,min}$ *τοὺς*) *υἱούς* cf 7; 1,1 ‖ **2** [a] ω^{Mss} האמר ‖ **3** [a] ωG ׳הע ut 𝔐 ω 9,3; Q עובר ‖ [b] ωGV ו׳ ‖ [c] 2 Mss ωG ׳הע ‖ **4** [a] dl 4–6 vel 6a (pl)? ‖ [b] G^{-Ms}(G^{O} c ob) + *τοῖς δυσί* = לשני ut 3,21 ‖ [c] G^{-min}(G^{O} c ob) + *οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ιορδανου* = אשר בעבר הירדן ex 3,8 4,47 ‖ **5** [a] cf 4[a] ‖ [b] Q 2 sg ‖ [c–c] G^{-L}(G^{O} c ast) (V) *καθότι* = כאשר cf 12,21; (24,8) ‖ **6** [a] cf 4[a] ‖ [b] GTJ pl; > G^{min}; G$^{B\Theta min}$ + *ἐν ὑμῖν*.

כִּי־אַתָּה תָבוֹא[a] אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם ט״ו וכל קריא דכות ב מ יב . ב[6]
8 לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם: 8 וַיהוָה הוּא[a] | הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ לט מל בחור . כב בחור
יְהוִה[c] יִהְיֶה[b] עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת: 7,1
9 וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים
10 אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: 10 וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם כו בליש וכל מלכים דכות . לט מל בחור
11 לֵאמֹר מִקֵּץ | שֶׁבַע שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת: 11 בְּבֹא ג[8] חס בליש וכל במעדר דכות. ב מ ב באור . ט מל[8]
כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת[a] אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר[b] יִבְחָר ג[10]
12 תִּקְרָא[bc] אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם: 12 הַקְהֵל ב[11] . ת . ג[12]
אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ
וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־ ב
13 דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: 13 וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם[b] חַיִּים עַל־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: פ
ס(נט) 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת קְרָא אֶת־יְהוֹשֻׁעַ ה בטע ר״פ בסיפ . ג קריבה למיתה[13]
וְהִתְיַצְּבוּ בְאֹהֶל[a] מוֹעֵד וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל[a] ה
15 מוֹעֵד: 15 וַיֵּרָא[a] יְהוָה בָּאֹהֶל[b] בְּעַמּוּד עָנָן[c] וַיַּעֲמֹד עַמּוּד הֶעָנָן עַל־ כ[14] . ל[15]
16 פֶּתַח הָאֹהֶל[d]: ס 16 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם־
אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וְזָנָה | אַחֲרֵי אֱלֹהֵי נֵכַר־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא ל . ל[16]
בָא־שָׁמָּה[b] בְּקִרְבּוֹ[a] וַעֲזָבֻנִי[c] וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ:
17 וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם־הַהוּא וַעֲזַבְתִּים[a] וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם[b] וְהָיָה
לֶאֱכֹל[b] וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי־ ל חס . ב

[5]Mm 230. [6]Mm 1265. [7]Mm 3355. [8]Mm 3727. [9]Mm 2069. [10]Mm 2209. [11]Mm 1763. [12]Mm 701. [13]Mm 1874. [14]Mm 1227. [15]Mm 113. [16]Mm 1384.

7 [a] $\mathfrak{V}^{Ken1.9.107}$ mlt Mss תבא, pc Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ תביא cf 23 ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *πρὸ προσώπου* = לְפָנֶיךָ ‖ **8** [a] > $\mathfrak{G}^{-Ms}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast) ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{-L}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast) ‖ [c] $\mathfrak{C}^{J}$ *wmjmrjh* ‖ **11** [a] $\mathfrak{w}$ להראות; l לְרָאוֹת cf 16,16 ‖ [b–b] $\mathfrak{w}$ בחר יקרא (pro תִּקְרָא ב׳?) ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἀναγνώσεσθε* = תִּקְרָאוּ, $\mathfrak{G}^{O}$ *ἀναγνώση* = תִּקְרָא cf $\mathfrak{C}^{J}$ ‖ **12** [a] Seb $\mathfrak{V}^{Ken107}$ mlt Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{G}^{Ms}$ 3 pl ‖ **13** [a] pc Mss $\mathfrak{w}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ 3 pl, $\mathfrak{G}^{B}$ 2 sg, $\mathfrak{G}^{Nmin}$ 1 pl ‖ [b] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ הֵם ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}$ *παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς* = עַל פֶּתַח הָאֹהֶל ut 15 ‖ **15** [a] $\mathfrak{w}^{Mss}$ אה–; $\mathfrak{G}$ *καὶ κατέβη* = וַיֵּרֶד ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{-L}(\mathfrak{G}^{O}$ c ast); $\mathfrak{S}$ + *zbn'* = מוֹעֵד ‖ [c–c] $\mathfrak{G}^{B*\Theta min}\mathfrak{C}$ om עמוד ‖ [d] Ms $\mathfrak{G}^{ABLmin}\mathfrak{S}$ אֹהֶל מוֹעֵד ‖ **16** [a–a] Ms הארץ; > $\mathfrak{G}^{min}$ ‖ [b] $\mathfrak{w}^{Mss}\mathfrak{C}^{J}$ שם ‖ [c] $\mathfrak{w}\mathfrak{G}\mathfrak{C}\mathfrak{C}^{J}$ 3 pl ut plerumque 16–21 ‖ **17** [a] pc Mss $\mathfrak{w}$ תם– ‖ [b–b] $\mathfrak{w}\mathfrak{S}$ והיו לאכלה cf $\mathfrak{C}\mathfrak{C}^{J}$.

יא[17]. ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[18]

ח בטע׳. ג בליש[19]

ל

ל

ג[20]. ז חס

ב[21]. ל[22]

ל

ב. ו

ב[23]. כב[24] ג מנה בסיפ

ב[25]. כג וכל קריא דכות ב מ יב. ל[26]

ב[27]

ג[29]. ל. ל. ח[30]

ב חס. ל

ה

ח[31]. יג[32]

18 [a] אָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר [a–a] מ[Mss] אסתר הסתיר

19 [b] בְּנֵי [c] כִּי פִּיהוּ [d] אֶל־אֱלֹהִים [b–b] > S[W]

20 [a] אֲבוֹתָיו [b] הָאֲדָמָה [c] זָבַת [a] Seb S𝔗𝔗[J] 3 pl

21 [a] וְהָיָה כִּי־תִמְצֶאןָ [b] לְפָנָיו [a] וְצָרוֹת [a] וְעָנְתָה [b] לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ [c] כִּי יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאָרֶץ

22 [d] אֲשֶׁר נִשְׁבָּעְתִּי

23 [a] אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי

25 [a] דִּבְרֵי [b] הַזֹּאת

26 [a] לָקֹחַ [b] הַזֶּה [c] הַתּוֹרָה

27 [a] אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי

28 [a] אֲלֵיהֶם

29 [a] אֲשֶׁר־הָאָרֶץ

[17] Mm 2580. [18] Mm 1472. [19] Mm 1987. [20] Mm 24. [21] 1 Ch 23,1. [22] וחד דשן Jes 30,23. [23] Hab 2,18. [24] Mm 475. [25] Mm 230. [26] Mm 1228. [27] Mm 1203. [28] Mm 1229. [29] Mm 131. [30] Mm 2272. [31] Mm 1230. [32] Mm 3139.

18 [a–a] 𝔪[Mss] אסתר הסתיר ‖ [b] V[Ken69] 2 Mss 𝔐𝔊-[O]S𝔗𝔗[J] + מֵהֶם ut 17 ‖ [c] Seb 𝔐𝔊-[N]S 𝔗𝔗[J] עשׂו; > 𝔊[44] ‖ [d] 𝔐𝔊-[Ms] פנו cf S𝔗𝔗[J] ‖ **19** [a–a] S *ktwb lhwn … = …* כתב להם; l כְּתָב־לוֹ cf 22 vel (𝔐S[A] ושימה) שִׂימָה … וְלַמְּדָהּ cf 𝔊𝔈𝔙 et 32,44b ‖ [b–b] > S[W] ‖ **20** [a] Seb S𝔗𝔗[J] 3 pl ‖ [b] 𝔊(𝔊[O] c ob) + *τὴν ἀγαθήν* = הַטּוֹבָה ‖ [c] Seb 𝔊[BL] + לתת להם; 𝔊-[min] + *γῆν* ‖ **21** [a–a] > 𝔊[BMNΘ min](𝔊[O] c ast), sed l 𝔪 ‖ [b] > 2 Mss 𝔙; 𝔊[BΘ min](𝔈) *κατὰ πρόσωπον* (𝔊[O] + *αὐτοῦ* = 𝔪; 𝔊[rel] + *αὐτῶν* = 𝔗[J] cf S) ‖ [c] 𝔪 האדמה ‖ [d] Ms 𝔊S + לַאֲבֹתָם cf 7.20, 𝔪 + לַאֲבֹתָיו, 𝔙 + *ei* = לו cf 16 ‖ **23** [a–a] > Ms; 𝔊 *ἣν ὤμοσεν κύριος αὐτοῖς* (𝔊[min][𝔈] *τοῖς πατράσιν αὐτῶν*)· *καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ* ‖ **24** [a] pc Mss 𝔊-[Ms] + כָּל cf 28 ‖ [b] 2 Mss הַשִּׁירָה; > V[Ken69] ‖ **26** [a] 𝔐𝔊 pl cf S𝔗𝔗[J]𝔙 ‖ [b] > 𝔙 ‖ [c] 𝔗𝔊 הזאת ‖ **27** [a] 𝔊 *τὸν θεόν* ‖ **28** [a] > V[Ken69.80]; V[Ken107] pc Mss 𝔊-[B min] רָאשֵׁי ‖ [b] 𝔊-[B min] + *καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν* = וְזִקְנֵיכֶם ‖ [c] 𝔊-[O] pr *καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν* = וְשֹׁפְטֵיכֶם cf 29,9 ‖ [d] V[Ken9] nonn Mss 𝔊𝔗[Ms]𝔗[J] pr כָּל.

מוֹתִי כִּי־הַשָּׁחֵת תַּשְׁחִתוּן וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר ׳ צִוִּיתִי אֶתְכֶם
וְקָרָאת[a] אֶתְכֶם הָרָעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־תַעֲשׂוּ ׳ אֶת־הָרַע[b] בְּעֵינֵי
30 יְהוָה[c] לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם׃ 30 וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָּל־קְהַל
יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תֻּמָּם׃ פ ע

סוף פרש

32 1 הַאֲזִינוּ[a] הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי[b]׃
2 יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל[a] כַּטַּל אִמְרָתִי
כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב׃
3 כִּי שֵׁם[a] יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ[b] גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ׃
4 הַצּוּר[a] תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט
אֵל ׳ אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא[b]׃
5 שִׁחֵת[a] לוֹ ׳ לֹא בָּנָיו מוּמָם[a] דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל׃
6 הֲ־לַיהוָה[a] תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם
הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָנָךְ[b] הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ׃
7 זְכֹר[a] יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ[b] שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר
שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֶּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ׃
8 בְּהַנְחֵל[a] עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי ׳ אָדָם
יַצֵּב[b] גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר[c] [d]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[d]׃
9 [ba]כִּי חֵלֶק[b] יְהוָה עַמּוֹ[c] יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ[ad]׃
10 יִמְצָאֵהוּ[a] בְּאֶרֶץ מִדְבָּר[b] [c]וּבְתֹהוּ יְלֵל[d] יְשִׁמֹן[c]

ב חס . ז[33] חס ב מנה בלישׁ
ד[34] . ז . קלט[35] לג מנה בתורי
ל בתור וכל קריא דכות ב מ א[36] . לן
ג חד באור חד בנביא וחד בכתיב[37]
ה ב מנה ר״פ . ד[1] . ב[2]
ב . ג[3] . ל . נ
ל וכל ליש כן כת ב מ ב[4] מל . ל ומל
צדה רבתי בעל[5]
ל
ל כת כן[6] . ל . ה . ל וחס
יב מל בתור[7] . ל כת כן ורפי
לח[8]
ט רפי[9]
ל . ל . ו וכל תלים ומשלי דכות ב מ ב[10]
ל וכת חס[11]
ל . ל . ל . ל

[33]Mm 1757. [34]Mm 1231. [35]Mp sub loco. [36]2 Ch 29,31. [37]Mm 4256. Cp 32 [1]Mm 1232. [2]2 Ch 20,9. [3]Mm 1997. [4]Cf Mm 4181. [5]Mp contra textum lectio צ parva, cf Okhl 82,83 et Mp sub loco. [6]Mm 282. [7]Mm 27. [8]וחד כיתיב Ps 90,15. [9]Mm 1233. [10]Mp sub loco. [11]Mm 2241.

29 [a] 𝔐 וקרתה, 𝔐[Mss] תה– ‖ [b] 𝔊[B] *τὰ πονηρά*, 𝔊[rel] (et Fuad) *τὸ πονηρόν* = 𝔏𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔊[Lmin] + *τοῦ θεοῦ (ὑμῶν* vel *ἡμῶν)* ‖ **Cp 32,1** [a] Cp 32 et sq 𝔗𝔗[J] saepe libere vertunt et exegesim praebent ‖ [b] 𝔐 פיי ‖ **2** [a] 𝔐𝔊 *(καὶ καταβήτω)* 𝔖𝔗[J] ותי, 𝔐[Mss] ותזאל ‖ **3** [a] 𝔐𝔗 בשם ‖ [b] 𝔐 וה׳ ‖ **4** [a] 𝔅 צ maj; 𝔊 *θεός* cf 15[e].18[a].30[c] (𝔊 30 *ὁ θεός* pro צורם) ‖ [b] 𝔊 *(ὁ) κύριος* ‖ **5** [a–a] 1 c 𝔐 שחתו לו לא בניו מום vel שחתו לא בניו מאמם; 𝔊 *ἡμάρτοσαν, οὐκ αὐτῷ τέκνα, μωμητά* = שׁ׳ ולא לו ב׳ מ׳ cf 𝔗; 𝔖 *ḥblw wl' lh bnj' dmwm'* = שׁ׳ ולא לו בני מום; 𝔙 *peccaverunt ei (et) non filii eius in sordibus*; 𝔗[J] alit ‖ **6** [a–a] mlt Mss הל יהוה vel הליהוה; mlt Mss ה maj ‖ [b] pc Mss 𝔅𝔗 קניך, 𝔐[Ms] קנאך ‖ **7** [a–a] 𝔐 זכרו יומת, 2 Mss זכו(ו)ר ימת ‖ [b] 𝔖𝔗𝔙 sg, prp בִּינָה vel בִּין ‖ **8** [a] 2 Mss 𝔐[Mss] חיל– ‖ [b] 𝔐[Ms] יַצִּיב ‖ [c] 𝔗[J] + 70 ‖ [d–d] 𝔔𝔊 *(ἀγγέλων θεοῦ)* σ′𝔏[Syh] prb recte בני אֵל vel בני אלים ‖ **9** [a–a] prb l יְהִי חֵלֶק יהוה יעקב ח׳ נ׳ ישראל (vel) ויהי חלק ויחלק ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐγενήθη μερίς* = וַיְהִי חֵלֶק ‖ [c] dl (m cs)? ‖ [d] 𝔐𝔊 + ישׂראל ‖ **10** [a] 𝔐 יאמצהו cf 𝔊 *αὐτάρκησεν*? ‖ [b] 𝔐 הַמּ׳ ‖ [c–c] 𝔐 ובתהללות ישׁ(י)מנהו cf 15 (Neh 9,25) ‖ [d] prp וְלֵיל cf 𝔙.

יְסֹבְבֶנְהוּ e יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ e כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ׃
11 כְּנֶשֶׁר יָעִיר a קִנּוֹ עַל־b גּוֹזָלָיו יְרַחֵף
יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ c יִשָּׂאֵהוּ d עַל־אֶבְרָתוֹ׃
12 יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר׃
13 יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי a אָרֶץ וַיֹּאכַל b תְּנוּבֹת שָׂדָי
וַיֹּנִקֵהוּ c דְּבַשׁ מִסֶּלַע וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר׃
14 חֶמְאַת a בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן עִם־חֵלֶב a כָּרִים
וְאֵילֵים בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה
וְדַם־עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חֶמֶר b׃
15 וַיִּשְׁמַן a יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט b שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ c
וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַּ d עָשָׂהוּ וַיְנַבֵּל e צ֫וּר f יְשֻׁעָתוֹ׃
16 יַקְנִאֻהוּ a בְּזָרִים b בְּתוֹעֵבֹת c יַכְעִיסֻהוּ d׃
17 יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ a אֱלֹהִים לֹא יְדָעוּם
חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ לֹא שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם b׃
18 צ֫וּר a יְלָדְךָ תֶּשִׁי b וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ c׃
19 וַיַּרְא יְהוָה a וַיִּנְאָץ מִכַּעַס a בָּנָיו וּבְנֹתָיו׃
20 וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אֶרְאֶה a מָּה אַחֲרִיתָם
כִּי דוֹר b תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה b בָּנִים לֹא־אֵמֶן c בָּם׃
21 הֵם קִנְאֻנִי בְלֹא־אֵל כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם a
וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא־עָם בְּגוֹי נָבָל אַכְעִיסֵם׃

12 ל. ל. ג. ט
13 ד. ח. ג. ל
14 ל בתור. ב. ל
15 ה. ב. ב
16 ל וחס. במתי ק חד מן ג. יתיר ו. ד
17 קמ וכל אחנח וס״פ ד. כוות ב מ ד. ל
18 ל. ל
19 ג
20 ז בליש וחד מן ד מל בתור וכל נביא דכוות ב מ ג. ה ב מגה מל. ב מל
21 ל. ל
ב. ל. ל. ל. ל
ל. ו חס בליש
ב חד ר״פ וחד ס״פ
ג. מז פסוק לא לא לא. ב חס בליש
ב חס. ל ומל
ל. ל
ד בתור ול בסיפ
ל
ה חס בליש
ל ומל. ג
ל

12 Mm 3145. 13 Mm 3635. 14 וחד באברהו Ps 91,4. 15 Mm 2544. 16 Q addidi, cf Mi 1,3 et Mp sub loco. 17 Mp sub loco. 18 Mm 1234. 19 וחד מתנוכת Thr 4,9. 20 Mm 879. 21 Mm 2338. 22 Sine mappiq, cf Da 11,38 et Mp sub loco. 23 Mm 2116.

10 e–e ⅏G יָרֵ֫י וַיְצִ֫י ‖ **11** a V^{Ken69} Ms ⅏ יער, G *σκεπάσαι* = יְצֹר? cf T ‖ b V^{Ken69} Ms ⅏GSTʲ וְעַל (hpgr) ‖ c ⅏ ו׳; S suff 3 pl ‖ d S suff 3 pl ‖ **13** a K בָּמֹותֵי, Q pc Mss T בָּמֳתֵי cf mlt Mss? G *τὴν ἰσχύν* cf ST ‖ b ⅏G יַאֲכְ(י)לֵהוּ cf S; T(Tʲ) *w'wkljlnwn* = וַיַּאֲכִילֵם ‖ c ⅏S יני; TTʲ suff 3 pl; G *ἐθήλασαν* = יֵינְקוּ cf 33,19 ‖ **14** a חמת ⅏ ‖ b $⅏^{Mss}$ עמר; ins c ⅏G יאכל יַעֲקֹב וַיִּשְׂבַּע (ו) vel huc tr 15aβ et dl 14b? ‖ **15** a ⅏TY ו׳ ‖ b ℨ עַט– ‖ c–c G 3 sg ‖ d sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ e ⅏ 3 pl ‖ f cf 4a; S hic et 18. (30) *lqjp'* potentem ‖ **16** a $⅏^{Mss}$ ויקניאהו, G^{-F} *παρώξυνάν με* = יַקְנִאֻנִי ‖ b Y *in diis alienis*, 1 בֵּאלֹהִים זָרִים m cs ‖ c ⅏SY וב׳; ins זרות? ‖ d G^{-B} *ἐξεπίκρανάν με* = יַכְעִיסֻנִי ‖ **17** a cf 15d ‖ b G^{-O}TY 3 pl ‖ **18** a cf 4a. 15e ‖ b mlt Mss י min; frt l c ⅏ תַּשֶּׁה vel melius תְּשֵׁה ‖ c ⅏ מהל׳ ‖ **19** a–a prp וַיִּכְעַס וַיִּנְאַץ ‖ **20** a 2 Mss ⅏SY וא׳; G *καὶ δείξω*, frt l וַאַרְאֶה ‖ b–b ⅏ הפ(י)כות הם cf Gn 19,29 ‖ c ⅏ הא׳ ‖ **21** a ⅏ באב׳.

22 כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד[a] עַד־שְׁאוֹל תַּחְתִּית ל באורית . ל כת כן[24]
וַתֹּאכַל[b] אֶרֶץ וִיבֻלָהּ וַתְּלַהֵט[c] מוֹסְדֵי הָרִים׃ ל[25]
23 אַסְפֶּה[a] עָלֵימוֹ רָעוֹת חִצַּי[b] אֲכַלֶּה־בָּם׃
24 מְזֵי[a] רָעָב וּלְחֻמֵי[b] רֶשֶׁף וְקֶטֶב[c] מְרִירִי[d] ל . ל . ג . ל[26]
וְשֶׁן־בְּהֵמוֹת אֲשַׁלַּח־בָּם עִם־חֲמַת זֹחֲלֵי[e] עָפָר׃ ל . ט[27]
25 מִחוּץ תְּשַׁכֵּל־חָרֶב וּמֵחֲדָרִים[a] אֵימָה ג[28] . ל
גַּם־בָּחוּר וּבְתוּלָה יוֹנֵק[b] עִם־אִישׁ שֵׂיבָה׃ ל פסוק בתור גם גם ומילה חדה ביניהו . כל לישׁ כת כן
26 אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם[a] אַשְׁבִּיתָה[b] מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃ ל . ל
27 לוּלֵי[a] כַּעַס אוֹיֵב[b] אָגוֹר פֶּן־יְנַכְּרוּ[c] צָרֵימוֹ[d] ב . ל . ל
פֶּן־יֹאמְרוּ יָדֵינוּ[e] רָמָה וְלֹא יְהוָה[f] פָּעַל כָּל־זֹאת׃ ס[29] . ג מלעיל[30]
28 כִּי־גוֹי אֹבַד[a] עֵצוֹת הֵמָּה[a] וְאֵין בָּהֶם תְּבוּנָה׃ ב
29 לוּ[a] חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ[b] זֹאת יָבִינוּ[c] לְאַחֲרִיתָם׃ כב[31] ו[32] מנה ר״פ
30 אֵיכָה[a] יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה יו[33] . ל כת כן[24] . ד
אִם־לֹא כִּי־[b] צוּרָם[c] מְכָרָם וַיהוָה[d] הִסְגִּירָם׃ כב בתור
31 כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם וְאֹיְבֵינוּ[a] פְּלִילִים[b]׃ ל[34]
32 כִּי־מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה
עֲנָבֵמוֹ[a] עִנְּבֵי־[b] רוֹשׁ[c] אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ׃ ל[35] . כת חס כן וחד מן ט[38] כת חס א[37] . ב
33 חֲמַת תַּנִּינֵם יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר׃ ג חס בתור[38] יא[39] ול בתור . ל בתור
34 הֲלֹא־הוּא כָּמֻס[a] עִמָּדִי חָתוּם בַּאוֹצְרֹתָי׃ פלג[40] . ל וחס . ג
35 לִי[a] נָקָם וְשִׁלֵּם[b] לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם ל וכל שם ברגש כת כן

[24] Mm 839. [25] וחד וקלקט Ps 97,3. [26] וחד קטב Jes 28,2. [27] Mm 425. [28] Mm 3191. [29] TM contra Mp Dt 21,7, cf Mp sub loco. [30] Mm 1235. [31] Mm 1444. [32] Mm 1236. [33] Mm 1095. [34] וחד בפללים Ex 21,22. [35] Mm 1237. [36] Mm 922. [37] Mp sub loco. [38] Mm 8. [39] Mm 1554. [40] Mm 27 contra textum, mlt var.

22 [a] G-$^{O\,min}$ om cop cf 𝔗; Ms 𝔐 ותוקד ‖ [b] 𝔐GST ת׳ ‖ [c] 𝔐G𝔗 ת׳ ‖ 23 [a] prp אֹסִפָּה; G *συνάξω* 𝔙 *congregabo* cf 𝔖; cf Mi 4,6 ‖ [b] 𝔐GSV וח׳ ‖ 24 [a] Ms 𝔖𝔐 מזה ‖ [b] 𝔔 ל׳; 𝔐 לחמו cf 𝔗𝔗^{Jv} et Prv 9,5; 𝔖 alit ‖ [c] pc Mss וקטף, 𝔐𝔙 קטף ‖ [d] 𝔐 מררים ‖ [e] 𝔐^{Mss} זהלי ‖ 25 [a] 𝔐^{Ms} ומהד׳ ‖ [b] 𝔐 וינק (= וְיֹנֵק) cf 𝔖 ‖ 26 [a] 𝔐, 𝔐^{Mss} אפיהם, 𝔐^{Mss} אפי הם; l אֵיפוֹ הֵם cf α′𝔖𝔙 vel אַפְאֵיצֵם? cf G *διασπερῶ αὐτούς* ‖ [b] Ms 𝔔𝔐 ית— ‖ 27 [a] V^{Ken107} Ms לולא, 𝔐 לו לא, G *εἰ μή* ‖ [b] 𝔐 אֹיְבֵי, G𝔙 pl ‖ [c] prp רָנִי–(?) ‖ [d] 𝔐G$^{O(?)}$ צרינו (pro צָרֵינִי?) ‖ [e] mlt Mss 𝔗𝔐G𝔖𝔙 יָדֵינוּ ‖ [f] 𝔔 אדני ‖ 28 [a–a] 𝔐 עצותם cf 𝔖; 𝔐^{Mss} עצותיהם ‖ 29 [a] pc Mss 𝔐^{Mss}G לא, 𝔐 ולא ‖ [b] G$^{L\,min}$(𝔈) + *πάντα* = כל ‖ [c] 𝔐𝔖𝔙 וי׳ cf 𝔗^{J} ‖ 30 [a] 𝔐 איך ‖ [b] > 2 Mss 𝔐 cf G ‖ [c] cf 4^{a}.15^{e}.18^{a} ‖ [d] frt ins הוא m cs ‖ 31 [a] frt ins כָּלָם m cs ‖ [b] G *ἀνόητοι* = אֱוִילִים? ‖ 32 [a] 𝔐𝔖 עִנְּבֵיהֶם ‖ [b] 𝔅 עִנְּ׳ ‖ [c] pc Mss 𝔐 ראש ‖ 34 [a] frt l c 𝔐 כָּנוּס cf G *συνῆκται* ‖ 35 [a] 𝔐G ליום ‖ [b] prp וְשִׁלֵּם cf Ho 9,7; 𝔗𝔗^{Jv} et Rm 12,19 H 10,30 prb leg 1 sg cf 𝔖.

כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ׃ ל . ל כת כן[41]
36 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם ג[42]
כִּי יִרְאֶה כִּי־אָזְלַת יָד[a] וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב׃ ל . ח . ב[43]
37 וְאָמַר[a] אַיֵּ[b] אֱלֹהֵימוֹ צוּר[c] חָסָיוּ בוֹ׃ לא ג מנה בתור . ל . ל
38 אֲשֶׁר חֵלֶב[a] זִבְחֵימוֹ יֹאכֵלוּ[b] יִשְׁתּוּ[c] יֵין נְסִיכָם[d] ל . י בליש
יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם[e] יְהִי[f] עֲלֵיכֶם סִתְרָה׃ ג מל בתור[44] . ג חס ול בליש
39 רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים עִמָּדִי ג . יג פסוק ואין ראין[45] . ג
אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל׃ ל[46]
40 כִּי־אֶשָּׂא אֶל־שָׁמַיִם[a] יָדִי וְאָמַרְתִּי חַי־אָנֹכִי לְעֹלָם׃ ג יחד מן ח[47] חס את . ל[48] . ל ושאר חי אני . יוֹ[49] חס י מנה בתור
41 אִם־שַׁנּוֹתִי[a] בָּרָק חַרְבִּי וְתֹאחֵז[b] בְּמִשְׁפָּט יָדִי ד ר״פ בסיפ . ל
אָשִׁיב נָקָם לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם׃ ל זקף קמ
42 אַשְׁכִּיר[a] חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר ל
מִדַּם חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב׃ ל . יד . ל ומל
43 הַרְנִינוּ גוֹיִם[a] עַמּוֹ[b] כִּי[c] דַם־עֲבָדָיו[d] יִקּוֹם ב ר״פ[50] .
וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו[e] וְכִפֶּר[f] אַדְמָתוֹ[g] עַמּוֹ[h]׃ פ ב חד מל וחד חס[51]
כד בליש[52]
44 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה־הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם 44 ל[53]
45 הוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃ 45 וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר[a] אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה[a] ג בתור בליש . כה ז מנה בתור
46 אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 46 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ לְבַבְכֶם לְכָל־[a]הַדְּבָרִים יו
אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תְּצַוֻּם אֶת־בְּנֵיכֶם לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת[b] ל
47 אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ 47 כִּי לֹא־דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם כִּי־הוּא ל[54]

[41] Mm 839. [42] Mm 2675. [43] Mm 1971. [44] Mm 1216. [45] Mm 2004. [46] וחד אחיה Jer 49,11. [47] Mm 1830. [48] Mm 1923. [49] Mm 25. [50] Mm 3335. [51] Jos 10,13. [52] Mm 1685. [53] Mm 278.

36 [a] prp יָדוֹ ‖ **37** [a] 𝔊𝔊 + יהוה; 𝔪 pl ‖ [b] 𝔪𝔗𝔗[J] אַיֵּה ‖ [c–c] 𝔊 *ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς* cf 𝔖𝔙 ‖ **38** [a] 𝔗 חלבי cf 𝔙 ‖ [b] 𝔊 2 pl ‖ [c] 𝔪𝔊𝔖𝔙 וי; 𝔊 2 pl ‖ [d] Ms 𝔪 נִסְכָּם ‖ [e] 𝔙[Ken 9] pc Mss 𝔪𝔖𝔙 (וְ)יַצְּרוּכֶם ‖ [f] 𝔪 Vrs pl ‖ **40** [a] 𝔪𝔖𝔗𝔗[J] הַשׁ׳ ‖ **41** [a] 𝔙[Ken 1.107] nonn Mss 𝔪 שׁנתי; Ms שַׁנּוֹתִי ‖ [b] prp ׳תַ ‖ **42** [a] 𝔔 רה– ‖ **43** [a] frt 1 c 𝔔𝔊 שמים ‖ [b] Ms pr אֵת; 𝔊 *ἅμα αὐτῷ* = עִמּוֹ; frt 1 עִם עַמּוֹ; 𝔔𝔊 et H 1,6 + אלהים (כל) והשתחוו לו vel בני אל ‖ [c] 𝔊 pr (partim ex aα) *εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ* ‖ [d] 𝔔𝔊 בָּנָיו ‖ [e] 𝔙 *in hostes eorum* = לְצָרֵימוֹ; 𝔔𝔊 + ולשנאיו ישלם cf 41b 7,10 ‖ [f] 𝔔 ויכ׳; 𝔊[F*min] + *κύριος* ‖ [g] 𝔔𝔪𝔊𝔙 ת– ‖ [h] 𝔖𝔗𝔗[J] pr cop ‖ **44** [a] prb dl cf 31,30; 𝔊[Ms] pr 31,22 ‖ **45** [a–a] > 𝔊[BΘmin]; pc Mss 𝔪𝔊[-LO]𝔖 om כל ‖ **46** [a] 𝔪 על כל ‖ [b] pc Mss 𝔪𝔊𝔖𝔙 ול׳ cf 28,1.

חַיֵּיכֶם וּבַדָּבָר הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים ג.ב
אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ פ

48 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר׃ 49 עֲלֵה אֶל־ י בתור׳ . יו׳ וכל אל הר הכרמל דכות[54]
הַר הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר־נְבוֹ[a] אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ
וּרְאֵה אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לַאֲחֻזָּה׃ 50 וּמֻת ל וחס
בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה וְהֵאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ[a] כַּאֲשֶׁר־מֵת אַהֲרֹן ל . ג מל בתור[55]
אָחִיךָ בְּהֹר הָהָר וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו[b]׃ 51 עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי[a] בְּתוֹךְ ז ה מלעיל וכ מלרע
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן עַל אֲשֶׁר לֹא־קִדַּשְׁתֶּם ח[56]
אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 52 כִּי מִנֶּגֶד תִּרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לָא כג[57] מל ול בתור . ח
תָבוֹא[a] אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[a]׃ פ נב

ס[לא] פרש 33 1 וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי כה יו׳ מנה ר״פ . יב . ו[2]
2 יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ 2 וַיֹּאמַר צא יט ר״פ ו מנה בתור
יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ[a] ג[3]
הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ[b] ג[4] . ל . ב[5]
מִימִינוֹ אֶשְׁדָּת[c] לָמוֹ[d]׃ אש דת חד מן ה[6] ק כת מילה חדה וקר׳ תר׳[7]
3 אַף חֹבֵב עַמִּים[a] כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ[d] ב[7]
וְהֵם תֻּכּוּ[e] לְרַגְלֶךָ[e] יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ[g]׃ ב[8] . לז
4 תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה[a] מוֹרָשָׁה[b] קְהִלַּת יַעֲקֹב׃ ב בתור[9]
5 וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ[a] בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם[b] ל . עה
יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃

[54]Mm 385. [55]Mm 1010. [56]Mm 1013. [57]Mm 1238 א. Cp 33 [1]Mm 856. [2]Mm 3890. [3]Mm 2424. [4]Mm 3357. [5]Ps 3,7. [6]Mm 214. [7]Ps 34,10. [8]Jes 1,5. [9]Mm 1238 ב.

49 [a] 𝔪 נבא, G *Naβαυ* || **50** [a] V[Ken1] mlt Mss 𝔪GSCTJ עמך || [b] 𝔪GSCTJ (solus) עמו || **51** [a] G *τῷ ῥήματί μου* = בִּדְבָרִי || **52** [a–a] > G-L(GO c ast) || **Cp 33,2** [a] G(SCV) *ἡμῖν* = לָנוּ; frt 1 לְעַמּוֹ? || [b–b] G *σὺν μυριάσιν Καδες* = אֶת רִבְבֹת קֹדֶשׁ; S(CTJV) *w'mh mn rbwt' dqdjš'* = וְאִתּוֹ רִבְבֹת קֹדֶשׁ; prp וְאָתָה מִמְרְבַת קָדֵשׁ || [c] 𝔅 𝔪Mss אֵשׁ דַּת cf V *ignea lex*; txt iam ante 𝔪 crrp (deest 2bβ vel 3+3+3) || [d–d] G *ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ* = אֲשֵׁרוּ אֱלִים (?) cf Act 7,53 G 3,19 H 2,2; S hic et 3a alit || **3** [a–a] 𝔪Mss אב pro אף, G *καὶ* (אף = etiam?) *ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ*, frt 1 אף חבב עַמּוֹ (cf nab *rḥm 'mh*) vel אָפְפוּ חֹבְבֵי עמים? cf Gn 28,3 48,4 Dt 33,19 || [b] 𝔪GS וכל || [c] G-LO(V) *οἱ ἡγιασμένοι* = קְדֹשָׁיו || [d] GΘLmin(V) *ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ* = בְּיָדָיו, S *brk* = בְּרֵךְ || [e–e] prp הֻמְתְּכוּ (a מכך); Gmin om cop || [f] mlt Mss C𝔪α′ ליך– cf V || [g–g] 𝔪V ושאו מ׳; prp יִשְׂאוּם דַּ׳ vel cf Gn 29,1 || **4** [a–a] dl et tr 4b post 5a? || [b] prp שׁוֹ– || **5** [a] G *ἄρχων*; prp לְמֶלֶךְ || [b] 𝔪SCTJ העם, G pl cf 21.

6 וְיִחִי רְאוּבֵן וְאַל־[a]יָמֹת [b]וִיהִי מְתָיו מִסְפָּר[b]׃ ס

7 וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר

שְׁמַע יְהוָה [a]קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ[b]

[c]יָדָיו רָב לּוֹ[c] וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה׃ ס

8 וּלְלֵוִי אָמַר

תֻּמֶּיךָ[a] וְאוּרֶיךָ[b] לְאִישׁ חֲסִידֶךָ[c]

אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ[d] בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ[e] עַל־מֵי מְרִיבָה׃

9 הָאֹמֵר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ[a] לֹא רְאִיתִיו[b]

וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־בָּנָיו[c] לֹא יָדָע

כִּי שָׁמְרוּ[d] אִמְרָתֶךָ[e] וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ[d]׃

10 יוֹרוּ[a] מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ[b] לְיִשְׂרָאֵל

יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ׃

11 בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו[a] תִּרְצֶה

מְחַץ מָתְנַיִם[b] קָמָיו[c] וּמְשַׂנְאָיו[d] מִן־יְקוּמוּן[e]׃ ס

12 לְבִנְיָמִן[a] אָמַר

[b]יְדִיד יְהוָה[b] יִשְׁכֹּן לָבֶטַח[c] עָלָיו[d] חֹפֵף[e] עָלָיו כָּל־הַיּוֹם

וּבֵין כְּתֵפָיו[f] שָׁכֵן׃ ס

13 וּלְיוֹסֵף אָמַר

מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד[a] שָׁמַיִם מִטָּל[b]

וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃

ג וכל יחי המלך דכות[10] . לג

כה יו[11] מנה ר״פ . צא

ב[12]

לג קמ[13]

ל[14]

מז פסוק לא לא לא . ב[15]

ה[16] . בניך חד מן ד[17] ק כת חס בליש

יב וחס

ב וכל א״ב דכות

ל . ב[18]

ל . ז[19]

ב[20]

ג ול זקף קמ

ג

[10]Mm 1239. [11]Mm 856. [12]Mm 4252. [13]Mm 264. [14]Mm 987. [15]Mm 330. [16]Mm 348. [17]Mm 1063. [18]Ps 51,21. [19]Mm 2302. [20]Gn 41,50.

6 [a] 𝔪[Mss] אל ‖ [b–b] prp מס׳ מתי׳ ויהיו תמים מספרו vel ויהיו מתיו מספר ‖ **7** [a–a] prp קולו m cs ‖ [b] 𝔊 *(εἰσ)ἔλθοις ἄν* ‖ [c–c] 𝔊[BNmin] pr *καί*; prp לו ידי(ך) רב (cf תהיה) vel (pt) בידיו רב ‖ **8** [a] 𝔔𝔊 *(δότε Λευι)* pr הבו ללוי; 𝔗𝔗[J] *twmj'* = הַתֻּמִּים ‖ [b] 𝔔 ואורך, 𝔗𝔗[J] *w'wrj'* = וְהָאוּרִים ‖ [c] mlt Mss 𝔖 דיך–; 𝔊 *τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ* cf 𝔖; prp חַסִידֶךָ; 𝔔 = ʒiī ‖ [d] 𝔪 תהו– ‖ [e] 𝔔𝔪 ותריבהו ‖ **9** [a] frt dl m cs? ‖ [b] 𝔔 לי ראיתיכהו cf 𝔪𝔙; 𝔊 suff 2 sg ‖ [c] mlt Mss 𝔖𝔊𝔖𝔙 ut Q; 𝔔 = K ‖ [d] 𝔔𝔊 sg ‖ [e] 𝔖𝔊 *(τὰ λόγια σου)* אמרתיך ‖ **10** [a] 𝔔 ויאירו (hi אור); > 𝔙 ‖ [b] 𝔔 תורתכה; 𝔪[Mss]𝔖 pl ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔔𝔪 ידו ‖ [b] 𝔪 ני– cf 𝔙 ‖ [c] 𝔔 קמו ‖ [d] 𝔔 משנאו ‖ [e–e] 𝔔 בל יקומו, 𝔪[W] מי יקימנו (= Gn 49,9); prp מְנִי קוּם ‖ **12** [a] 1 c pc Mss 𝔖𝔪𝔊𝔖𝔙 ולי ‖ [b–b] 𝔪 י ד יד; prp יְדִד יה cf 2 S 12,25 et ug *jdd 'l* ‖ [c] huc tr כל־היום vel l לָבֶטַח cf 𝔖? ‖ [d] l עֶלְיוֹן (𝔊 *ὁ θεός*) vel עָלָ (ug *'lj* Baal)?; > 𝔪 ‖ [e] 𝔪 וחופף cf 𝔖 ‖ [f] 𝔪 כתפתין ‖ **13** [a] prp hic et 14–16 מִגֶּגֶד (?) cf 𝔖𝔙 ‖ [b] pc Mss מֵעַל; 𝔖(𝔗) *mn ṭl' dšmj' mn l'l* = מטל שמים מֵעָל cf Gn 49,25 et par תחת.

14 וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ[a] יְרָחִים׃ ל[21].ל.ד[22]
15 [a]וּמֵרְאשׁ[b] הָרֵרֵי[c]־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת[d] עוֹלָם׃ ג
16 וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ[a] וּרְצוֹן שֹׁכְנִי[b] סְנֶה[c] ל.ד[23]
תָּבוֹאתָה[d] לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃ ל.כד
17 בְּכוֹר שׁוֹרוֹ[a] הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם[b] קַרְנָיו
בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו[c] אַפְסֵי־אָרֶץ[d]
וְהֵם[e] רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם[f] אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃ ס ג גע׳ בלי׳[24]
18 וְלִזְבוּלֻן[a] אָמַר ל
שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶיךָ וְיִשָּׂשכָר[b] בְּאָהָלֶיךָ׃ ב[25]
19 עַמִּים[a] הַר־יִקְרָאוּ[a] שָׁם[c] יִזְבְּחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק
כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפוּנֵי[d] טְמוּנֵי חוֹל׃ ס
20 וּלְגָד אָמַר ל
בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד כְּלָבִיא[a] שָׁכֵן וְטָרַף[b] זְרוֹעַ אַף־[c]קָדְקֹד׃ ב[26].ג[27] מל בתור וכל בנ״ך דכות ב מ ג
21 וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי־שָׁם[a] חֶלְקַת מְחֹקֵק[b] סָפוּן כח
וַיֵּתֵא רָאשֵׁי עָם[b] צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה ל.עה.ה[28]
וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל׃ ס
22 וּלְדָן אָמַר ל
דָּן גּוּר[a] אַרְיֵה יְזַנֵּק[b] מִן־הַבָּשָׁן[c]׃ ל
23 וּלְנַפְתָּלִי אָמַר
נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן[a] וּמָלֵא בִּרְכַּת יְהוָה
יָם[b] וְדָרוֹם יְרָשָׁה[c]׃ ס ל

[21] Mm 1240. [22] Mm 378. [23] Mm 2727. [24] Mp contra textum, TM רְנָנוֹת cum meteg. [25] Mm 1241. [26] Mi 5,7. [27] Mm 408. [28] Mm 1242.

14 [a] ⅏ גרושי ‖ **15** [a] > 𝔏 ‖ [b] prp וּמִמֶּגֶד ut 14.16 vel וּמִמֶּגֶד ‖ [c] ⅏ הרי ‖ [d] $V^{Ken9.107}$ nonn Mss ⅏ גבעת ‖ **16** [a] 𝔏𝔊 מ׳ ‖ [b] pc Mss 𝔖 שוכני, ⅏ שכן, 𝔊(𝔙) *τῷ ὀφθέντι* ‖ [c] prp סַנֵּי; 𝔊(𝔙) *ἐν τῷ (τῇ) βάτῳ* ‖ [d] l תְּהֵיֶן vel תֶּאֱתֶה cf Gn 49,26 ‖ **17** [a] 𝔏⅏𝔊𝔖𝔙 שור ‖ [b] ⅏ מי– ‖ [c] $V^{Ken1.9.69}$ nonn Mss 𝔖 יחדיו; prp יְדֵהֶם; 𝔊(𝔙) + *ἕως* = עד ‖ [d] ⅏𝔊$^{AFL\,min}$𝔖𝔗^{J} האי ‖ [e] pc Mss ⅏𝔊𝔖𝔙 הֵם ‖ [f] > V^{Ken69} $𝔊^{min}$; prp הֵם ‖ **18** [a] 𝔏 וש׳ 𝔖 ‖ [b] prp ר׳ וְשִׂישׂ ‖ **19** [a–a] 𝔊 alit ‖ [b] ⅏ הרי; prp הַר תָּבוֹר ‖ [c] ⅏ש׳ 𝔖 ‖ [d] prp בלון– ‖ **20** [a] גד ⅏ cf 𝔗 ‖ [b–b] crrp, frt l (𝔖 והעם) וְהִתְאַסְפוּן ר׳ עם et dl (gl marg ad 5) ‖ **22** [a] ⅏ גר cf 𝔗 ‖ [b] ⅏ ימה ‖ [c] ⅏ Vrs 𝔗^{J} יִירַשׁ. וי׳ ‖ [c] l מִבָּשָׁן (ב׳ = ug *bṯn* serpens)? ‖ **23** [a] ⅏ ור׳ ‖ [b] ⅏ Vrs 𝔗^{J} וּצְפֹנִי vel וְשֶׂפַע ut ba? ‖ **20** [a] prb ins גָּד ‖ [b] ⅏ ט׳, ⅏^{Mss} טורף (pro טוֹרֵף = 𝔊 *συντρίψας*) ‖ [c] cf 3 ‖ **21** [a] prp יִשַּׂם (a נשם anhelare = desiderare)? 𝔊 + *ἐμερίσθη* = חֶלְקָה ‖ [b–b] crrp, frt l (𝔖 והעם) וְהִתְאַסְפוּן ר׳ עם et dl (gl marg ad 5) ‖ **22** [a] ⅏ גר cf 𝔗 ‖ [b] ⅏ ימה ‖ [c] ⅏ Vrs 𝔗^{J} יִירַשׁ. וי׳ ‖ [c] l מִבָּשָׁן (ב׳ = ug *bṯn* serpens)?

24 וּלְאָשֵׁר אָמַר
בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי[a] רְצוּי אֶחָיו וְטֹבֵל[b] בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ[c]׃
25 בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶיךָ[a] וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ[b]׃
26 אֵין כָּאֵל[a] יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם[b] בְּעֶזְרֶךָ
וּבְגַאֲוָתוֹ[b] שְׁחָקִים׃
27 [a]מְעֹנָה[b] אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת[ac] זְרֹעֹת[d] עוֹלָם[e]
וַיְגָרֶשׁ מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר[f] הַשְׁמֵד[g]׃
28 וַיִּשְׁכֹּן[a] יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין[b] יַעֲקֹב
אֶל[c]־אֶרֶץ דָּגָן וְתִירֹשׁ אַף־שָׁמָיו[d] יַעַרְפוּ טָל[e]׃
29 אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ [a]עַם נוֹשַׁע[a] בַּיהוָה
מָגֵן[b] עֶזְרֶךָ [c]וַאֲשֶׁר־חֶרֶב[c] גַּאֲוָתֶךָ[d]
וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ[e] תִּדְרֹךְ׃ ס

34 1 [a]וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ [b]אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן[b]׃
2 [a]וְאֶת[b] כָּל־[b]נַפְתָּלִי וְאֶת־[c]אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה[a]
עַד[d] הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃ 3 [a]וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת יְרֵחוֹ עִיר
הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר׃ 4 וַיֹּאמֶר [°°]יְהוָה[°°] אֵלָיו[a] זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי[b]
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ[c] אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ
וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר׃ 5 וַיָּמָת שָׁם[a] מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב עַל־פִּי

[29]Mp sub loco. [30]Mm 3035. [31]Mm 68. [32]Mm 1912. [33]Mm 537. [34]Mm 2544. [35]Mm 3425. [36]Mm 1118. Cp 34 [1]Mm 385. [2]Mm 1931.

24 [a] 𝔐𝔊 וי; prp יְהִיָה ‖ [b] 𝔊$^{-LO}$ om cop ‖ [c] 𝔐𝔗^{J} ליו– ‖ **25** [a] mlt Mss 𝔅𝔖 דָּלְךָ–, 𝔊(𝔙) *τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ* = מִנְעָלוֹ ‖ [b] 𝔐 רביך (רַבֶּיךָ vel רַבֶּיךָ?); 𝔊(𝔖) *ἡ ἰσχύς σου* cf ug IV AB II: 21f; 𝔙 libere vertit ‖ **26** [a] 𝔊(𝔖) *ὥσπερ ὁ θεός* = כְּאֵל; 𝔗^{J} *'lh' k'lh'* cf 𝔙 ‖ [b–b] prp בְּעָזוֹ רֹכֵב בגי vel בע' בְּגַאֲוָתְךָ ‖ **27** [a–a] 𝔖 libere vertit ‖ [b] prp מִמַּעַל (cf 𝔙) vel מעונו ‖ [c] prp מְתַּחְתּוֹ ‖ [d] 𝔐^{Mss} זרועתו ‖ [e] nom proprium divinum? ‖ [f] prp הָאֱמֹרִי (וְאֶת) ‖ [g] 𝔗𝔐^{Mss} מיד–; prp אַשְׁמִיד (cf 𝔖) vel יַשְׁמִיד m cs cf [f] ‖ **28** [a] 𝔙 om cop ‖ [b] prp עֶן vel יָעוֹן (a עון) cf Jes 13,22 𝔊 *κατοικήσουσι* ‖ [c] > V$^{Ken\,69}$; 𝔐 על ‖ [d–d] 𝔐 ואף שמיך, 𝔖(𝔙) *w'p šmj'* = ואף שמים ‖ [e] sic vid L ‖ **29** [a–a] 𝔐 𝔗𝔖^{J} הָעָם הַנּוֹשָׁע ‖ [b] pr יהוה (cf 𝔖) vel l מָגִנּוֹ ‖ [c–c] prp חֹ/ וְשַׁדֵּי vel l חֲרֵבוֹ ‖ [d] l c 𝔐 גְּאֹנֶךָ? cf 26 ‖ [e] 𝔐 במתם cf 𝔊 ‖ **Cp 34,1** [a] 𝔗^{J} libere vertit et exegesim praebet ‖ [b–b] 𝔐 מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת ‖ **2** [a–a] > 𝔐 ‖ [b] Ms 𝔊$^{-Ms}$ + ארץ ‖ [c] Ms 𝔗𝔊𝔖 + כל ‖ [d] 𝔐 ועד ‖ **3** [a] > 𝔐 ‖ **4** [a] 𝔊 *πρὸς Μωυσην* = לְמֹשֶׁה ‖ [b] 𝔐𝔖 + לאבתיך ‖ [c] 𝔊𝔖 pl ‖ **5** [a] > 𝔊^{BOLmin}.

6 יְהוָה׃ 6 וַיִּקְבֹּר[a] אֹתוֹ בַּגַּי[b] [c]בְּאֶרֶץ מוֹאָב[c] מ֫וּל בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע
7 אִישׁ אֶת־קִבְרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 7 וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
8 בְּמֹתוֹ לֹא[a]־כָהֲתָה[b] עֵינוֹ וְלֹא־נָס לֵחֹה[c]׃ 8 וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
9 מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה׃ 9 וִיהוֹשֻׁעַ
בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו[a] עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו
10 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ 10 וְלֹא־קָם[a] נָבִיא
11 עוֹד[a] בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה פָּנִים[c] אֶל־פָּנִים׃ 11 לְכָל־
הָאֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה
12 [a]וּלְכָל־עֲבָדָיו[a] וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ 12 וּלְכֹל[c] הַיָּד[c] הַחֲזָקָה וּלְכֹל[c] הַמּוֹרָא
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי[a] כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ מא

סכום הפסוקים של ספר
תשע מאות
וחמשים וחמשה׃
הֹנֵץ

וחציו ועשית על־פי[14]
וסדרים לֹא

סכום הפסוקים של תורה
חמשת אלפים
ושמונה מאות
וארבעים
וחמשה׃
הֹפֵ מֹה

כל סדרי התורה
מאה וששים ושבעה׃
קֹסֹז

סכום התיבות של תורה
תשעה ושבעים אלף
ושמונה מאות
וחמשים
וששה

סכום האותיות של תורה ארבע מאות אלף
ותשע מאות וארבעים וחמשה

ב[3]. ג חס׳ בלישׁ וחד מן ט[4] כת חס׳ א. יא[5] ן מנה בתור׳

ז ר״פ[6]

ג חס׳[7]. ט[8]. ל וכת ה[9]

יז ר״פ בסיפ[10]. ב[11]

ל. ב. ה[12]

ג ב מנה מל בלישׁ בתור׳

ד ר״פ. ל. ד. ל

ח מל בתור׳[13]

[3]Mm 2180. [4]Mm 922. [5]Mm 130. [6]Mm 3363. [7]Mm 1029. [8]Mm 3145. [9]Mm 598. [10]Mm 1165. [11]Est 5,9. [12]Mm 243. [13]Mm 73. [14]Dt 17,10, cf Mp sub loco.

6 [a] 𝔪[Mss]𝔊 רו– || [b] V[Ken1] nonn Mss 𝔖𝔪 בגיא cf 3,29 4,46 || [c–c] > 𝔊[BΘLmin] || **7** [a] Ms 𝔖𝔊[min] ולא || [b] 𝔪[Ms] כחתה || [c] > 𝔊[Omin]; 𝔙 *dentes* || **9** [a] 2 Mss 𝔪 ידו cf Nu 27,18.23 || **10** [a–a] 𝔪 ע׳נ׳ || **11** [a–a] > 𝔖 cf 𝔊[Ms] || **12** [a] mlt Mss ל maj.

1 1 וַיְהִי֙ אַחֲרֵ֣י מ֔וֹת מֹשֶׁ֖ה עֶ֣בֶד יְהוָ֑ה וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־יְהוֹשֻׁ֣עַ סא
בִּן־נ֗וּן מְשָׁרֵ֛ת מֹשֶׁ֥ה לֵאמֹֽר׃ 2 מֹשֶׁ֥ה עַבְדִּ֖י מֵ֑ת וְעַתָּ֗ה קוּם֙ עֲבֹ֣ר אֶת־ 2
הַיַּרְדֵּ֣ן הַזֶּ֔ה אַתָּ֖ה וְכָל־הָעָ֣ם הַזֶּ֑ה אֶל־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֛י נֹתֵ֥ן לָהֶ֖ם
לִבְנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 3 כָּל־מָק֕וֹם אֲשֶׁ֥ר תִּדְרֹךְ־כַּף־רַגְלְכֶ֖ם בּ֣וֹ לָכֶ֑ם 3
נְתַתִּ֣יו כַּאֲשֶׁ֔ר דִּבַּ֖רְתִּי אֶל־מֹשֶֽׁה׃ 4 מֵהַמִּדְבָּ֣ר וְהַלְּבָנ֔וֹן הַזֶּ֖ה וְעַד־ 4
הַנָּהָ֣ר הַגָּד֑וֹל נְהַר־פְּרָ֗ת כֹּ֚ל אֶ֣רֶץ הַחִתִּ֔ים וְעַד־הַיָּ֥ם הַגָּד֖וֹל מְב֥וֹא
הַשֶּׁ֔מֶשׁ יִהְיֶ֖ה גְּבוּלְכֶֽם׃ 5 לֹא־יִתְיַצֵּ֥ב אִ֛ישׁ לְפָנֶ֖יךָ כֹּ֣ל יְמֵ֣י חַיֶּ֑יךָ 5
כַּאֲשֶׁ֤ר הָיִ֙יתִי֙ עִם־מֹשֶׁ֣ה אֶהְיֶ֔ה עִמָּ֖ךְ לֹ֣א אַרְפְּךָ֑ וְלֹ֥א אֶעֶזְבֶֽךָּ׃ 6 חֲזַ֥ק 6
וֶאֱמָ֖ץ כִּ֣י אַתָּ֗ה תַּנְחִיל֙ אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֶת־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֥עְתִּי
לַאֲבוֹתָ֖ם לָתֵ֥ת לָהֶֽם׃ 7 רַ֣ק חֲזַ֤ק וֶאֱמַץ֙ מְאֹ֔ד לִשְׁמֹ֖ר לַעֲשׂ֑וֹת כְּכֹ֣ל 7
הַתּוֹרָ֗ה אֲשֶׁ֤ר צִוְּךָ֙ מֹשֶׁ֣ה עַבְדִּ֔י אַל־תָּס֥וּר מִמֶּ֖נּוּ יָמִ֣ין וּשְׂמֹ֑אול לְמַ֣עַן
תַּשְׂכִּ֔יל בְּכֹ֖ל אֲשֶׁ֥ר תֵּלֵֽךְ׃ 8 לֹא־יָמ֣וּשׁ סֵ֔פֶר הַתּוֹרָ֖ה הַזֶּ֑ה מִפִּ֣יךָ 8
וְהָגִּ֥יתָ בּ֛וֹ יוֹמָ֖ם וָלָ֑יְלָה לְמַ֣עַן תִּשְׁמֹ֗ר לַעֲשׂוֹת֙ כְּכֹ֣ל־הַכָּת֔וּב כִּ֥י אָ֖ז
תַּצְלִ֣יחַ אֶת־דְּרָכֶ֑ךָ וְאָ֖ז תַּשְׂכִּֽיל׃ 9 הֲלֹ֥א צִוִּיתִ֖יךָ חֲזַ֣ק וֶאֱמָ֑ץ אַל־ 9
תַּעֲרֹ֣ץ וְאַל־תֵּחָ֔ת כִּ֚י עִמְּךָ֣ יְהוָ֔ה אֱלֹהֶ֖יךָ בְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־תֵּלֵֽךְ׃ פ
10 11 10 וַיְצַ֥ו יְהוֹשֻׁ֖עַ אֶת־שֹׁטְרֵ֥י הָעָ֖ם לֵאמֹֽר׃ 11 עִבְר֣וּ | בְּקֶ֣רֶב הַמַּחֲנֶ֔ה וְצַוּ֥וּ
אֶת־הָעָ֖ם לֵאמֹ֑ר הָכִ֣ינוּ לָכֶ֔ם צֵדָ֕ה כִּ֚י בְּעוֹד֙ | שְׁלֹ֣שֶׁת יָמִ֔ים אַתֶּ֗ם
עֹבְרִ֤ים אֶת־הַיַּרְדֵּן֙ הַזֶּ֔ה לָבֹ֣וא לָרֶ֔שֶׁת אֶת־הָאָ֕רֶץ אֲשֶׁר֙ יְהוָ֣ה

Cp 1 [1]Mm 794. [2]Nu 11,28. [3]Mm 3363. [4]Mm 1225. [5]Mm 1118. [6]1S 25,14. [7]Mm 1243. [8]Mm 1244. [9]Mm 1245. [10]Dt 10,11. [11]Mm 2038. [12]Mm 204. [13]Mm 605. [14]Mp contra textum; mlt Mss plen, duae scholae non congruentes, cf Mp sub loco.

Cp 1,1 [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Dt 3,21 Jdc 2,7 שׁוּעַ– ‖ [c] 𝔊 ubique *Nauη* (false pro *Nauν*) ‖ **2** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊*, gl ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊 רגליכם ‖ [b] pc Mss 𝔖 יִהְיֶה ‖ **4** [a] > 𝔊*𝔙 et Dt 11,7, dl ‖ [b] 𝔊𝔖^{A} ut Dt 11,7 עד, sic l ‖ [c–c] > 𝔊*, gl ‖ **5** [a] 𝔊𝔖𝔙 suff pl ‖ **6** [a] mlt Mss Edd אל ‖ [b] 𝔊* suff 2 pl ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss 𝔊*𝔙 ולו ‖ [c–c] 𝔊 *καθότι*, l כַּאשר (cf ממנו) ‖ [d] pc Mss 𝔄 בְּכל, 2 Mss* 𝔖𝔙 כל ‖ [e] 𝔊* pr *καί* ‖ **8** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] Ms 𝔊𝔙 הזאת ‖ [c] Ms* בכל, 𝔊(𝔖𝔙) *πάντα* ‖ [d–d] > 𝔊*; 𝔙 om כי ‖ [e] mlt Mss 𝔊𝔗 דרכיך, 𝔙 sg ‖ **11** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊* pr *καί*.

12 אֶלְהֵיכֶם[c] נֹתֵן לָכֶם לִרְשְׁתָּהּ[d]׃ ס 12 וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי נ15
13 שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 13 זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה כל סיפ דכות ב מ ג16
אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם יד בסיפ . ל
14 אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ 14 נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם[a] וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן ל . כ17
לָכֶם מֹשֶׁה[b] בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כָּל ד וחס
15 גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם׃ 15 עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם ה פת
וְיָרְשׁוּ גַם־הֵמָּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם וְשַׁבְתֶּם
לְאֶרֶץ יְרֻשַּׁתְכֶם[a] וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ[a] אֲשֶׁר | נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה[b] עֶבֶד ל . יד בסיפ
16 יְהוָה[b] בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ 16 וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כָּל
17 אֲשֶׁר־צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ׃ 17 כְּכֹל אֲשֶׁר־ ל . ל
שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כֵּן[a] נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[b] עִמָּךְ
18 כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה׃ 18 כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע ט ר״פ בסיפ . ד18
אֶת[a]־דְּבָרֶיךָ[b] לְכֹל אֲשֶׁר[b]־תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת רַק חֲזַק וֶאֱמָץ׃ ס ל
2 1 וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ־בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים[a] שְׁנַיִם־אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים בי
חָרֶשׁ[b] לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ[c] אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ[de] וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ[f] בֵּית־ ב כת ש2
3 אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה׃ 2 וַיֵּאָמַר לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר ג . יח ס״פ . ל.
כת וכל משיחה מצרים
אשור ישראל דכות3
הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ הֲנָּה הַלַּיְלָה[a] מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחְפֹּר אֶת־הָאָרֶץ׃ ל4 . ג
4 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים[a] אֵלַיִךְ ל לשון נקיבה
ומלעיל . כת
5 אֲשֶׁר־בָּאוּ[a] לְבֵיתֵךְ[bc] כִּי לַחְפֹּר אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ׃ 4 וַתִּקַּח ג . יד
הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי[a] הָאֲנָשִׁים וַתִּצְפְּנָהוּ[b] וַתֹּאמֶר | כֵּן בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים ד . ל
6 וְלֹא[c] יָדַעְתִּי מֵאַיִן הֵמָּה[c]׃ 5 וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגֹּר בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ ה . ג מל7 . ח8
7 וְלֹא[a] יָדַעְתִּי אָנָה הָלְכוּ הָאֲנָשִׁים[b] רִדְפוּ מַהֵר[c] אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגُום׃ ל

15 Mm 1246. 16 Jos 13,29; 22,13 et 15. 17 Mm 534. 18 Mm 1179. Cp 2 1 Mm 1247. 2 Mm 4049. 3 Mm 958. 4 Mp sub loco. 5 Mm 1167. 6 Mm 1248. 7 Mm 3034. 8 Mm 1602.

11 c G* *ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν* cf 𝔏 ‖ d > G* ‖ **14** a 𝔏 nonn Mss GSTMssV וְט׳ ‖ b–b > G* ‖ **15** a–a > G*, dl ‖ b–b > G* ‖ **17** a > G*SW ‖ b G suff 1 pl ‖ **18** a 𝔏 mlt Mss אל ‖ b–b G *καθότι* = כַּאֲשֶׁר ‖ **Cp 2,1** a G* *Σαττιν*, S *stjm*, V *Setim* ‖ b > G*S ‖ c mlt Mss GV וראו ‖ d–d S *djrjḥw* 𝔗f Ms *jt jrjḥw*; frt hic dl et tr ad הארץ ‖ e sic vel יִרְחוֹ ubique in Jos Jer et septies in 1.2 R, sed Nu Dt 1.2 S Esr Neh 1.2 Chr ubique et 1.2 R semel יֵרֵחוֹ ‖ f ins prb יריחו cf G ‖ **2** a > G* ‖ **3** a–a > G* ‖ b–b > S, frt dl ‖ c G(S) + *τὴν νύκτα* cf 2a ‖ d > pc Mss G*S ‖ **4** a > G*V ‖ b l גַּם– cf GST ‖ c–c > G* ‖ **5** a mlt Mss Gmin S𝔗Ms ולא ‖ b > G*SV ‖ c > G*.

ב.ל.ל 6 וְהִיא הֶעֱלָתַם הַגַּגָּה וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃ 6

ה ר״פ.ל.ב 7 וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל[a] הַמַּעְבָּרוֹת וְהַשַּׁעַר סָגָרוּ 7

י ר״פ[9].ב[10] 8 [b]אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר[b] יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ 8 וְהֵמָּה טֶרֶם יִשְׁכָּבוּן וְהִיא

9 עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃ 9 וַתֹּאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָה

ל.ל.ד וחס[11] 11 לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם עָלֵינוּ [a]וְכִי נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי

כל סיפ מל 10 הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם׃ 10 כִּי שָׁמַעְנוּ [a]אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי יַם־

ל 11 סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם[a] וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם[b] לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי

ל[12] חס בנ״ך וכל אוריית דכות ב מ ד מל.ג[13] 11 אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר הֶחֱרַמְתֶּם אוֹתָם׃ 11 וַנִּשְׁמַע

ד וחס[14] 14 וַיְמַס לְבָבֵנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

ה[15].ג[16] 12 הוּא [a]אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־[a]הָאָרֶץ [a]מִתָּחַת׃ 12 וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ־

13 נָא לִי בַּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חָסֶד וַעֲשִׂיתֶם גַּם־אַתֶּם עִם־בֵּית אָבִי

ל.ל 13 חֶסֶד [a]וּנְתַתֶּם לִי אוֹת [a]אֱמֶת׃ 13 וְהַחֲיִתֶּם אֶת־אָבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־

אחיותל תר מן ה[17] בלישׁ ק 14 אַחַי וְאֶת־אַחְוֹתַי[a] וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהִצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֹׁתֵינוּ מִמָּוֶת׃

14 וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַּחְתֵּיכֶם לָמוּת אָם לֹא תַגִּידוּ[a] אֶת־

ב וחס 15 דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיָה בְּתֵת[b] יְהוָה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת׃

ל.ל 15 וַתּוֹרִדֵם בַּחֶבֶל[a] בְּעַד הַחַלּוֹן [b]כִּי בֵיתָהּ בְּקִיר הַחוֹמָה וּבַחוֹמָה

ב חד חס וחד מל[18].ג[19] 16 הִיא יוֹשֶׁבֶת[b]׃ 16 וַתֹּאמֶר לָהֶם הָהָרָה לְכוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים

ל וחס 17 וְנַחְבֵּתֶם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הָרֹדְפִים[a] וְאַחַר תֵּלְכוּ

ב.ב 17 לְדַרְכְּכֶם׃ 17 וַיֹּאמְרוּ [a]אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נְקִיִּם אֲנַחְנוּ מִשְּׁבֻעָתֵךְ הַזֶּה[a]

ג 18 [b]אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ[bc]׃ 18 הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָאִים בָּאָרֶץ אֶת־תִּקְוַת חוּט הַשָּׁנִי

ל.ל 18 הַזֶּה תִּקְשְׁרִי בַּחַלּוֹן אֲשֶׁר הוֹרַדְתָּנוּ[a] בּוֹ וְאֶת־אָבִיךְ וְאֶת־אִמֵּךְ

ט.ל.כט.יט[20] 19 וְאֶת־אַחַיִךְ וְאֶת [a]כָּל־בֵּית אָבִיךְ תַּאַסְפִי אֵלַיִךְ הַבָּיְתָה׃ 19 וְהָיָה כָּל

ג.יג[21].יד 21 אֲשֶׁר־יֵצֵא [a]מִדַּלְתֵי בֵיתֵךְ | הַחוּצָה דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ וַאֲנַחְנוּ נְקִיִּם [a]כֹּל

ב וחס[22] 20 אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתָּךְ בַּבַּיִת דָּמוֹ בְרֹאשֵׁנוּ אִם־יָד תִּהְיֶה־בּוֹ׃ 20 וְאִם־

[9] Mm 1249. [10] Hi 30,17. [11] Mm 2733. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2665. [14] Mm 1051. [15] Mm 1250. [16] Mm 1920. [17] Mm 1251. [18] Mm 2058. [19] Mm 1100. [20] Mm 1557. [21] Mm 290. [22] Mm 2023.

7 [a] mlt Mss 𝔗[f Mss] עד ‖ [b–b] l aut c pc Mss כ׳ (cf 𝔊) aut c pc Mss אחרי אשר (cf 𝔖𝔗) ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, prb ex 24 ‖ **10** [a] Ms* 𝔊* מארץ מ׳ ‖ [b] 𝔊* 3 sg ‖ **12** [a–a] > 𝔊* ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q, 𝔊* *πάντα τὸν οἶκόν μου* ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊[OL] דבר– ‖ [b] 2 Mss כְּתֹת ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **16** [a] 𝔊 + *ὀπίσω ὑμῶν* cf 5.7 ‖ **17** [a] > pc Mss; 2 Mss הזאת cf Vrs ‖ [b–b] > 𝔊* cf 20[b–b] ‖ [c] 1 frt תְּנוּ– ‖ **18** [a] ut 17[c].

תַּגִּידִי אֶת־דְּבָרֵנוּ זֶה וְהָיִינוּ נְקִיִּם מִשְּׁבֻעָתֵךְ [a]אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ[bc] : ב וחס׳ ב. ג
21 וַתֹּאמֶר כְּדִבְרֵיכֶם כֵּן־הוּא וַתְּשַׁלְּחֵם וַיֵּלֵכוּ וַתִּקְשֹׁר אֶת־תִּקְוַת[a] 23ג
22 הַשָּׁנִי בַּחַלּוֹן : 22 וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ הָהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים [a]עַד־ 24ג
23 שָׁבוּ הָרֹדְפִים[a] וַיְבַקְשׁוּ הָרֹדְפִים בְּכָל־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצָאוּ : 23 וַיָּשֻׁבוּ
24 שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַיֵּרְדוּ מֵהָהָר וַיַּעַבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וַיְסַפְּרוּ־ 25ג
ל לוֹ אֵת כָּל־הַמִּצְאוֹת אוֹתָם : 24 וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ כִּי־נָתַן יְהוָה
ס יד. ו וחס׳ ה. 26ג בְּיָדֵנוּ[a] אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ : ס
ל 3 1 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּסְעוּ מֵהַשִּׁטִּים וַיָּבֹאוּ עַד־הַיַּרְדֵּן [a]הוּא
ו. ה 2 וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] וַיָּלִינוּ שָׁם טֶרֶם יַעַבְרוּ : 2 וַיְהִי מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת
ד ג מל וחד חס׳ ג. 2ג יָמִים וַיַּעַבְרוּ הַשֹּׁטְרִים בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה : 3 וַיְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר
ל. כו בלישׁ וכל מלכים דכות. ג. 3ג כִּרְאוֹתְכֶם אֵת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] נֹשְׂאִים
ל 4 אֹתוֹ וְאַתֶּם[b] תִּסְעוּ מִמְּקוֹמְכֶם וַהֲלַכְתֶּם אַחֲרָיו : 4 אַךְ | רָחוֹק יִהְיֶה
וביניו חד מן ב׳ בלישׁ. ק ב. ג דגש׳ ל. בֵּינֵיכֶם וּבֵינוֹ[a] כְּאַלְפַּיִם אַמָּה בַּמִּדָּה אַל־[b]תִּקְרְבוּ אֵלָיו לְמַעַן אֲשֶׁר־
תֵּדְעוּ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ כִּי לֹא עֲבַרְתֶּם בַּדֶּרֶךְ מִתְמוֹל
יו. ג קמ שִׁלְשׁוֹם : ס 5 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה
יו 6 יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת : 6 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר שְׂאוּ
מג אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וַיֵּלְכוּ
ס ג. 6ל לִפְנֵי הָעָם : ס 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה אָחֵל גַּדֶּלְךָ
ד. 7ג בְּעֵינֵי[a] כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי כַאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה
ב ר״פ 8. כו עִמָּךְ : 8 וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־הַבְּרִית לֵאמֹר
ג וחס׳ יו. 9ג כְּבֹאֲכֶם[a] עַד־קְצֵה מֵי הַיַּרְדֵּן בַּיַּרְדֵּן תַּעֲמֹדוּ : פ 9 וַיֹּאמֶר
ג וחס׳ יו. 10ג יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּשׁוּ הֵנָּה וְשִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :
יו. ד. 11ג. ב בסיפ 10 [a]וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ[a] בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ יוֹרִישׁ
סימן 12 כתופ גמס מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי

23 Mm 2694. 24 Mm 1100. 25 Mm 1167. 26 Mm 2733. Cp 3 1 Mm 1436. 2 Mm 368. 3 Mm 1199. 4 Mm 1284. 5 Mm 774. 6 Mm 1059. 7 Mm 1252. 8 Mm 559. 9 Mm 1253. 10 Mm 1254. 11 Mm 1255. 12 Okhl 274 et Mp sub loco.

20 [a] 2 Mss 𝔊*𝔖𝔙 + הַזֶּה cf 17 || [b–b] > 𝔊* cf 17[b–b] || [c] ut 17[c] || **21** [a] pc Mss + חוּט cf 18 || **22** [a–a] > 𝔊* || **24** [a] mlt Mss 𝔖𝔗[fy] בידינו 𝔙 || Cp **3,1** [a–a] > 𝔊* || **3** [a] nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗[Edd] וְה׳ || [b] > 𝔊* || **4** [a] K נוֹ–, mlt Mss ut Q || [b] 𝔊 pr στήσεσθε || **7** [a] nonn Mss לְע׳ || **8** [a] pc Mss 𝔗[fMs] בְּב׳ || **9** [a] 𝔊𝔗[Mss]𝔙 sg || **10** [a–a] > 𝔊*.

ל וְהָאֲמַרְתֶּ֖ם וְהִיבַּ֣וסְתֶּ֑ם׃ 11 הִנֵּ֣ה אֲרוֹן֩ הַבְּרִ֨ית אֲד֜וֹן כָּל־הָאָ֗רֶץ עֹבֵר֙ 11
ו בלישׁ[13] לִפְנֵיכֶ֔ם בַּיַּרְדֵּ֖ן׃ 12 וְעַתָּ֣ה[a] קְח֗וּ לָכֶם֙ שְׁנֵ֣י[b] עָשָׂ֣ר אִ֔ישׁ מִשִּׁבְטֵ֖י[c] יִשְׂרָאֵ֑ל 12
ג[14]. נ[15] אִישׁ־אֶ֖חָד אִ֥ישׁ־אֶ֛חָד לַשָּֽׁבֶט׃ 13 וְהָיָ֗ה כְּנ֙וֹחַ֙[a] כַּפּ֣וֹת רַגְלֵ֣י הַכֹּהֲנִ֔ים 13
פו. כו[16] ג[17] מגה בסיפ. ה[18]. ב נִשְׂאֵי֙ אֲר֣וֹן יְהוָ֔ה אֲד֖וֹן כָּל־הָאָ֑רֶץ בְּמֵ֤י הַיַּרְדֵּן֙ מֵ֣י הַיַּרְדֵּ֔ן יִכָּֽרְת֔וֹן
ב הַמַּ֖יִם[b] הַיֹּרְדִ֣ים מִלְמָעְלָ֑ה וְיַעַמְד֥וּ[c] נֵ֖ד[d] אֶחָֽד׃ 14 וַיְהִ֗י בִּנְסֹ֤עַ הָעָם֙ 14
כו. ל מֵאָ֣הֳלֵיהֶ֔ם לַעֲבֹ֖ר אֶת־הַיַּרְדֵּ֑ן וְהַכֹּהֲנִ֗ים נֹשְׂאֵי֙ הָאָרֹ֣ן[a] הַבְּרִ֔ית לִפְנֵ֖י
ג ב מל וחד חס[19]. כו. כז הָעָֽם׃ 15 וּכְבֹּ֣וא[a] נֹשְׂאֵ֤י הָאָרוֹן֙ עַד־הַיַּרְדֵּ֔ן וְרַגְלֵ֥י הַכֹּהֲנִ֖ים נֹשְׂאֵ֣י הָאָרֹ֑ון 15
ג[20]. ג בסיפ. ד[21] וְטָבְל֣וּ בִקְצֵ֣ה הַמַּ֔יִם וְהַיַּרְדֵּ֖ן מָלֵ֣א עַל־כָּל־גְּדוֹתָ֑יו כֹּ֖ל יְמֵ֥י קָצִֽיר׃
16 וַיַּעַמְד֣וּ הַמַּ֔יִם הַיֹּרְדִ֖ים מִלְמַ֑עְלָה קָ֚מוּ נֵ֣ד־אֶ֔חָד הַרְחֵ֖ק[a] מְאֹ֑ד 16
מאדם. ב. ד בְּאָדָ֣ם[b] הָעִ֗יר אֲשֶׁ֤ר מִצַּד֙ צָרְתָ֔ן[a] וְהַיֹּרְדִ֗ים עַל־יָ֙ם֙ הָעֲרָבָ֔ה יָ֖ם הַמֶּ֣לַח
כו. כז ול בלישׁ תַּמּ֑וּ נִכְרָ֣תוּ וְהָעָ֔ם עָבְר֖וּ נֶ֥גֶד יְרִיחֽוֹ׃ 17 וַיַּעַמְד֣וּ הַכֹּהֲנִ֗ים נֹשְׂאֵי֙ אֲרֹ֣ון[a] הָאָ֔רוֹן 17
לה וכל ר״פ דכות בְּרִית־יְהוָ֖ה בֶּחָרָבָ֑ה בְּת֣וֹךְ הַיַּרְדֵּ֗ן הָכֵ֛ן וְכָל־יִשְׂרָאֵ֥ל עֹבְרִ֖ים בֶּחָרָבָ֑ה
עַד אֲשֶׁר־תַּמּ֥וּ כָל־הַגּ֖וֹי לַעֲבֹ֥ר אֶת־הַיַּרְדֵּֽן׃
ד מל[1]. ג **4** 1 וַיְהִ֗י כַּאֲשֶׁר־תַּמּ֤וּ כָל־הַגּוֹי֙ לַעֲבֹ֣ור אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן פ וַיֹּ֥אמֶר֙ **4**
ה ר״פ[2] יְהוָ֖ה אֶל־יְהוֹשֻׁ֥עַ לֵאמֹֽר׃ 2 קְח֣וּ[a] לָכֶ֗ם[b] מִן־הָעָם֙ [c]שְׁנֵים עָשָׂ֣ר[c] אֲנָשִׁ֔ים 2
ב אִ֥ישׁ־אֶ֖חָד[d] אִ֣ישׁ־אֶ֑חָד מִשָּֽׁבֶט׃ 3 וְצַוֵּ֥ו[a] אוֹתָ֖ם לֵאמֹ֑ר שְׂא֤וּ־לָכֶם֙ מִזֶּ֔ה 3
ל מִתּ֖וֹךְ הַיַּרְדֵּ֑ן [b]מִמַּצַּב֙ רַגְלֵ֣י הַכֹּהֲנִ֔ים[b] הָכִ֖ין שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵ֣ה אֲבָנִ֑ים
ב[c] וְהַעֲבַרְתֶּ֥ם אוֹתָ֛ם עִמָּכֶ֖ם וְהַנִּחְתֶּ֣ם אוֹתָ֔ם בַּמָּלוֹן֙ אֲשֶׁר־תָּלִ֣ינוּ בֹ֔ו
ל הַלָּֽיְלָה׃ ס 4 וַיִּקְרָ֣א יְהוֹשֻׁ֗עַ אֶל־שְׁנֵים֙ הָעָ֣שָׂר אִ֔ישׁ אֲשֶׁ֥ר הֵכִ֖ין 4
כג[4] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלישׁ מִבְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל אִ֣ישׁ אִ֥ישׁ־אֶ֖חָד מִשָּֽׁבֶט׃ 5 וַיֹּ֣אמֶר֙ לָהֶ֔ם יְהוֹשֻׁ֖עַ 5
כו[5] [6] מגה בסיפ עִבְר֣וּ[b] לִפְנֵ֣י אֲרֹ֣ון[c] יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם[d] אֶל־תּ֣וֹךְ הַיַּרְדֵּן֮ וְהָרִ֣ימוּ לָכֶם֒
ג[7] אִ֣ישׁ אֶ֣בֶן אַחַ֔ת עַל־שִׁכְמֹ֑ו לְמִסְפַּ֙ר֙ שִׁבְטֵ֣י בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֔ל׃ 6 לְמַ֣עַן 6
ב תִּהְיֶ֥ה זֹ֖את אֹ֣ות בְּקִרְבְּכֶ֑ם כִּֽי־יִשְׁאָלֻ֥ון בְּנֵיכֶ֛ם מָחָ֖ר[a] לֵאמֹ֥ר מָֽה

[13] Mm 874. [14] Mm 1049. [15] Mm 1256. [16] Mm 1553. [17] Mm 1257. [18] Mm 1013. [19] Mm 1186. [20] Mm 1064. [21] Mm 1258. Cp 4 [1] Mm 1259. [2] Mm 3588. [3] Mm 1260. [4] Mm 11. [5] Mm 1553. [6] Mm 1257. [7] Mm 1041.

12 [a] > 𝔊*𝔙; 𝔖 om cop ‖ [b] nonn Mss שנים ‖ [c] 𝔊* *ἀπὸ τῶν υἱῶν* = מִבְּנֵי ‖ **13** [a] 2 Mss בְּנוּחַ ‖ [b] 2 Mss וְהֵ֣ cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊𝔖 om cop ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **14** [a] 2 Mss אֲ֣ cf Vrs ‖ **15** [a] pc Mss ובבוא ‖ **16** [a–a] 𝔊* *σφόδρα σφοδρῶς ἕως μέρους Καριαθιαριμ* ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q ‖ **17** [a] Vrs leg אֲ֣ cf 14[a] ‖ **Cp 4,2** [a] 𝔊𝔙 sg ‖ [b] > 𝔊𝔙 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] > pc Mss ‖ **3** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **5** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔊 + *ἔμπροσθέν μου* ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] > 𝔊* ‖ **6** [a] pc Mss Edd + את־אבתם, ex 21.

7 הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם׃ 7 וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מֵימֵי הַיַּרְדֵּן בַּ״
מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ מֵי הַיַּרְדֵּן[a] וְהָיוּ כו בלישׁ וכל מלכים דכות
8 הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ 8 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי־ ז
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׂאוּ שְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מג
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעַבְרוּם ג.ל
9 עִמָּם אֶל־הַמָּלוֹן וַיִּנָּחֻם שָׁם׃ 9 וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ ב חד מל וחד חס
בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן תַּחַת מַצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיִּהְיוּ שָׁם כו
10 עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 10 וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עֹמְדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן עַד כו
תֹּם כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ[a] לְדַבֵּר אֶל־הָעָם[b] כְּכֹל נ
11 אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ[b] וַיְמַהֲרוּ הָעָם וַיַּעֲבֹרוּ׃ 11 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־ ב.ג בטע ר״פ
תַּם כָּל־הָעָם לַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אֲרוֹן־יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים[a] לִפְנֵי[b] הָעָם׃ ד מל. כו. ל
12 וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה חֲמֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי ה. כל סיפ דכות
13 יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה׃ 13 כְּאַרְבָּעִים[a] אֶלֶף חֲלוּצֵי ב מ ג. ד וחס
14 הַצָּבָא עָבְרוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה אֶל עַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃ ס 14 בַּיּוֹם ג. ל
הַהוּא גִּדַּל יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָל־[a]יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר ב. ד חס וכל שמואל דכות ב מ א
יָרְאוּ אֶת־מֹשֶׁה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ פ
15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 16 צַוֵּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי ג. ג. כו
17 אֲרוֹן הָעֵדוּת וְיַעֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן׃ 17 וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר יפ. ג
18 עֲלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן׃ 18 וַיְהִי בַּעֲלוֹת[a] הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה כעלות כו. כו בלישׁ וכל מלכים דכות
מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן נִתְקוּ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים אֶל הֶחָרָבָה וַיָּשֻׁבוּ מֵי־
19 הַיַּרְדֵּן לִמְקוֹמָם וַיֵּלְכוּ כִתְמוֹל־שִׁלְשׁוֹם עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו׃ 19 וְהָעָם ז. ג בנבוא. ג בסיפ. ד.
עָלוּ מִן־הַיַּרְדֵּן בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְגָּל בִּקְצֵה מִזְרַח סו
20 יְרִיחוֹ׃ 20 וְאֶת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ מִן־הַיַּרְדֵּן
21 הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל׃ 21 וַיֹּאמֶר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֲשֶׁר יִשְׁאָלוּן ב. ב
22 בְּנֵיכֶם מָחָר[a] אֶת־אֲבוֹתָם[a] לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה׃ 22 וְהוֹדַעְתֶּם ל

[8]Mm 1261. [9]Mm 1041. [10]Mm 4035. [11]Mm 1262. [12]Mm 1017. [13]Mm 1259. [14]Mm 1553. [15]Mm 1257. [16]Jos 13,29; 22,13 et 15. [17]Alii Mss אלהם def sicut Ex 34,31; Nu 9,8, cf Mp sub loco. [18]Mm 1263 et Mm 1415. [19]Est 3,1. [20]Mm 1891. [21]Mm 853. [22]Mm 401. [23]Mm 2119. [24]Mm 1258.

7 [a–a] > 𝔊*𝔙 ‖ **10** [a] nonn Mss אל ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊 *καὶ οἱ λίθοι* = וְהָאֲבָנִים ‖ [b–b] 𝔊 *ἔμπροσθεν αὐτῶν* = לפניהם ‖ **13** [a] 𝔊𝔖𝔙 om כְּ ‖ **14** [a] 𝔊 + *γένους* ‖ **18** [a] nonn Mss K^{Or} ut Q cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **21** [a–a] 𝔊 *ὑμᾶς*.

23 אֶת־בְּנֵיכֶם לֵאמֹר בַּיַּבָּשָׁה עָבַר יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ 23 אֲשֶׁר־
כל סיפ מל הוֹבִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵיכֶם עַד־עָבְרְכֶם[a] כַּאֲשֶׁר
ה עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְיַם־סוּף אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ מִפָּנֵינוּ עַד־עָבְרֵנוּ׃
ג[25] פסוק למען למען ג מנה ר״פ 24 לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־יַד יְהוָה כִּי חֲזָקָה הִיא לְמַעַן ס
ל יְרָאתֶם[a] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] כָּל־הַיָּמִים׃ ס

5 1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־[a]מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה[b] 5
ו׳. כל סיפ מל וְכָל־[c]מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל־הַיָּם אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי
עברים ק חד מן ז׳ חס מ בלישׁ. כה הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עַד־עָבְרָנוּ[c] וַיִּמַּס לְבָבָם וְלֹא־הָיָה בָם עוֹד
רוּחַ מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ ס
ז. ב 2 בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חֲרָבוֹת צֻרִים 2
ב. ב וְשׁוּב[a] מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃ 3 וַיַּעַשׂ־לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חֲרָבוֹת צֻרִים 3
ל. ל. כג ר״פ. ד ר״פ[25] 4 וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּבְעַת הָעָרְלוֹת׃ [1]וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל 4
יְהוֹשֻׁעַ כָּל־הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל | אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ
ל בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ 5 כִּי־[2]מֻלִים הָיוּ כָּל־הָעָם הַיֹּצְאִים 5
נא מ״פ וכל ר״פ דכות׳ ב מ ג. ג חס וחד מל[26] וְכָל־[3]הָעָם הַיִּלְּדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ׃
6 כִּי | אַרְבָּעִים[a] שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[b] בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי[b] 6
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר
ל. נ[a] נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְהַלֹּתָם לָבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר[c] נִשְׁבַּע יְהוָה[c]
ד[a] לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ[c] אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ 7 וְאֶת־[4]בְּנֵיהֶם[a] הֵקִים 7
ו חס בסיפ תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃
כ בטע ר״פ[2]. יא בטע[a] 8 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי לְהִמּוֹל[a] וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד 8
ל חַיוֹתָם׃ פ 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת־חֶרְפַּת 9
מִצְרַיִם[a] מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל[b] עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃[b]
10 [a]וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל[a] וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח[b] בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר 10

[25] Mm 1225. [26] Mm 2707. Cp 5 [1] Mm 1264. [2] Mm 1646. [3] Mm 569. [4] Mm 1733. [5] Mm 1265. [6] Mm 1069. [7] Mm 1017. [8] Mm 284.

23 [a] GS suff 3 pl ‖ **24** [a] prb l יִרְאָתָם (inf c suff) ‖ [b] Ms G^{Bal} יגו– ‖ **Cp 5,1** [a] > G* ‖ [b] > G* ‖ [c] mlt Mss Edd Vrs ut Q ‖ **2** [a] G *καὶ καθίσας* = וְשָׁב ‖ [b] > G* ‖ **6** [a] G* 42 ‖ [b] nonn Mss T^{Mss} הַדּוֹר ‖ [c] nonn Mss S לָהֶם ‖ **7** [a] T *dqmw* = הַקָּמִים cf SV ‖ **8** [a–a] G* *περιτμηθέντες* ‖ **9** [a] S(T) *dmsrj'* = הַמִּצְרִים ‖ [b–b] > G* ‖ **10** [a–a] > G* ‖ [b] mlt Mss + בָּרִאשׁוֹן mense primo cf G^{L}S.

11 יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃ 11 וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ [a]מִמָּחֳרָת ד. ב
12 הַפֶּסַח [a]מַצּוֹת וְקָלוּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ 12 וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן [a]מִמָּחֳרָת ל. ב חס[9]
בְּאָכְלָם [a]מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ ני[10]. ב. נה
מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא׃ ס

13 וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה [a]אִישׁ עֹמֵד ה
לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה ל
14 אִם־לְצָרֵינוּ׃ 14 וַיֹּאמֶר | לֹא [a]כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָּאתִי ב
וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ [b]אֶל־פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ [c]וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנָי מְדַבֵּר ני[11]. ב זקף קמ[12]
15 אֶל־עַבְדּוֹ׃ 15 וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל־נַעֲלְךָ [a]מֵעַל ב
רַגְלֶךָ [b]כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ [c]הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ ו[13] חס וכל כתיב דכות ב מא. כז בטע

6 1 וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא׃ ל. ל. [2]ג״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ. ט[2] מל וכל תלים דכות ב מ א
ס 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ
3 וְאֶת־מַלְכָּהּ [a]גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל [a]׃ 3 וְסַבֹּתֶם אֶת־הָעִיר כָּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה ו. ל
4 הַקֵּיף אֶת־הָעִיר פַּעַם אֶחָת כֹּה תַּעֲשֶׂה [a]שֵׁשֶׁת יָמִים׃ 4 [a]וְשִׁבְעָה ל מל
כֹּהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי הָאָרוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כ. י זוגין[3]
5 תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ 5 וְהָיָה
בִּמְשֹׁךְ | בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל [a]בְּשָׁמְעֲכֶם [b]אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר [a] יָרִיעוּ כָּל־הָעָם ב. ח מל[4]. כשמעכם חר מן ג בלישׁ ק
תְּרוּעָה גְּדוֹלָה וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר תַּחְתֶּיהָ וְעָלוּ הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ׃
6 וַיִּקְרָא [a]יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם [b]שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן כט[5] חס בנביא ב מנה בסיפ
הַבְּרִית וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת יוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן׃ כ. [35] זוגין ול בעינ. כו[6] [7] מנה בסיפ
7 יְהוָה׃ 7 וַיֹּאמֶר [a]אֶל־הָעָם עִבְרוּ וְסֹבּוּ אֶת־הָעִיר וְהֶחָלוּץ יַעֲבֹר ויאמר חד מן ג בלישׁ ק כת כן וקר
8 לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ 8 [a]וַיְהִי כֶּאֱמֹר [b]יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם [c]וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים כו[6] [7] מנה בסיפ. ל
נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי [c]יְהוָה עָבְרוּ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת ח. י זוגין[3]

[9]Mm 14. [10]Mm 788. [11]Mm 1094. [12]Mm 1266. [13]Mm 1267. Cp 6 [1]Mm 1269. [2]Mm 1268. [3]Mm 456. [4]Mm 1270. [5]Mm 1954. [6]Mm 1553. [7]Mm 1257.

11 [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a–a] 𝔊* *μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτούς* = אַחֲרֵי א׳ ‖ **13** [a] > 𝔊𝔖𝔙 ‖ **14** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 לוֹ, false (prb ex b) ‖ [b] mlt Mss Or עַל ‖ [c] > 𝔊* ‖ **15** [a] pc Mss 𝔖 נעליך ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 רגליך ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 קְדוֹשׁ; nonn Mss 𝔊^{L}𝔗^{Mss} pr אֲדָמַת cf Ex 3,5 ‖ **Cp 6,2** [a–a] prb gl ‖ **3** [a] 𝔊^{OL}𝔖𝔙 pl ‖ **4** [a] > 𝔊* ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss 𝔗 ut Q ‖ **6** [a] 𝔊 *καὶ εἰσῆλθεν* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **7** [a] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙^{Edd} ut Q; 𝔊 *παραγγείλατε* = וְאִמְרוּ? ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss בָּא׳ ‖ [c] pc Mss 𝔖𝔗𝔙 + אֲרוֹן

כו בלישׁ וכל מלכים דכוות

9 וְאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה הָלַךְ אַחֲרֵיהֶם׃ 9 וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים

תקעי חד מן מחª כת ו ק וקר י

תֹּקְעוּ[a] הַשּׁוֹפָרוֹת וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ אַחֲרֵי הָאָרוֹן הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ

יבª . לד פסוק לא ולא ולאי . ל . ל

10 בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ 10 וְאֶת־הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא תָרִיעוּ וְלֹא־תַשְׁמִיעוּ

יב . יב

אֶת־קוֹלְכֶם וְלֹא־יֵצֵא מִפִּיכֶם דָּבָר[a] עַד יוֹם אָמְרִי אֲלֵיכֶם הָרִיעוּ

כג מנה בסיפ

וַהֲרִיעֻתֶם׃ 11 וַיַּסֵּב[a] אֲרוֹן־יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּף פַּעַם אֶחָת וַיָּבֹאוּ

מג

12 הַמַּחֲנֶה וַיָּלִינוּ בַּמַּחֲנֶה׃ פ 12 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים

כוגי . מנה בסיפ . ח . זוגין ול חס בלישׁ

13 אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃ 13 וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת[a] הַיֹּבְלִים

כו מנה בסיפ

לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְתָקְעוּ[b] בַּשּׁוֹפָרוֹת[a] וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ

כוי . מנה בסיפ . הלוך

לִפְנֵיהֶם וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ[c] אַחֲרֵי אֲרוֹן יְהוָה הָלוֹךְ[d] וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃

יח זקף פת וכל חקה מדה שנה תורה וא ס פ דכות ב מ א

14 וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי פַּעַם אַחַת וַיָּשֻׁבוּ הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ

ג חסיז

שֵׁשֶׁת יָמִים׃ 15 וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּשְׁכִּמוּ כַּעֲלוֹת[a] הַשַּׁחַר וַיָּסֹבּוּ

אֶת־הָעִיר [b]כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה[b] שֶׁבַע פְּעָמִים [b]רַק בַּיּוֹם הַהוּא סָבְבוּ אֶת־

יח

הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים[b]׃ 16 וַיְהִי[b] בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִת תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים

יט

בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הָרִיעוּ כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־

הָעִיר׃ 17 וְהָיְתָה הָעִיר חֵרֶם הִיא וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ לַיהוָה רַק רָחָב

ל

הַזּוֹנָה תִּחְיֶה הִיא וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבַּיִת[a] כִּי הֶחְבֵּאת[b] אֶת־הַמַּלְאָכִים

ל . ב . ו

18 אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ[a]׃ 18 וְרַק־אַתֶּם שִׁמְרוּ[a] מִן־הַחֵרֶם פֶּן־תַּחֲרִימוּ[b] וּלְקַחְתֶּם

ב . כד מל ד מנה בסיפ

מִן־הַחֵרֶם וְשַׂמְתֶּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וַעֲכַרְתֶּם אוֹתוֹ[c]׃ 19 וְכָל |

ל מל בסיפ

כֶּסֶף וְזָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל קֹדֶשׁ הוּא לַיהוָה אוֹצַר[a] יְהוָה יָבֹאוּ[b]׃

ב . ל חס

20 [a]וַיָּרַע[b] הָעָם[a] וַיִּתְקְעוּ בַּשֹּׁפָרוֹת וַיְהִי[c] כִּשְׁמֹעַ הָעָם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר

ד מל . טי

וַיָּרִיעוּ[d] הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחְתֶּיהָ וַיַּעַל הָעָם הָעִירָה

כא

אִישׁ נֶגְדּוֹ וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃ 21 וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּעִיר מֵאִישׁ

גי פסוק ועד ועד ועדכ . ה . ל

22 וְעַד־אִשָּׁה מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד שׁוֹר וְשֶׂה וַחֲמוֹר לְפִי־חָרֶב׃ 22 וְלִשְׁנַיִם

[8]Mm 3811. [9]Mm 1055. [10]Mm 771. [11]Mm 3113. [12]Mm 3474. [13]Mm 1553. [14]Mm 1257. [15]Mm 456. [16]Mm 492. [17]Mp sub loco. [18]Mm 1703. [19]Mm 1972. [20]Mm 56.

9 [a] mlt Mss 𝔖𝔗 ut Q, K תָּקְעוּ ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ περιελθοῦσα* = וַיָּסָב ‖ **13** [a–a] 𝔊* *προεπορεύοντο ἐναντίον κυρίου* = הלכים לפני יהוה cf 𝔖 ‖ [b] l ותקוע ut 9b ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] mlt Mss ut Q, K הוֹלֵךְ ‖ **15** [a] K^{Or} al בַּעֲ cf 4,18[a] ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **17** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 25 הַחְבִּיאָה ‖ **18** [a] l prb שָׁמְרוּ cf Vrs ‖ [b] 𝔊 *ἐνθυμηθέντες*, l תַּחְמְדוּ cf 7,21 ‖ [c] Ms אתם ‖ **19** [a] Ms 𝔖𝔗 + בֵּית, frt ex 1Ch 29,8 cf 24 ‖ [b] 𝔊(𝔗) *εἰσενεχθήσεται* = יובא ‖ **20** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Ms* 𝔖𝔗 וירעו ‖ [c] C כְּ ‖ [d] pc Mss 𝔊 + כל.

הָאֲנָשִׁים הַמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ בְּאוּ בֵית־הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה ל²¹
וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ׃ ל
23 וַיָּבֹאוּ הַנְּעָרִים הַמְרַגְּלִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־רָחָב וְאֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יג²²,ב²³
וְאֶת־אַחֶיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ [a]וְאֶת כָּל־מִשְׁפְּחֹתֶיהָ[b] הוֹצִיאוּ[a] ל
וַיַּנִּיחוּם מִחוּץ לְמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל׃ 24 וְהָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־ ב חד מל וחד חס
בָּהּ רַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וּכְלֵי הַנְּחֹשֶׁת וְהַבַּרְזֶל נָתְנוּ אוֹצַר בֵּית־[a]יְהוָה׃ ד²⁴
25 וְאֶת־רָחָב הַזּוֹנָה וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ הֶחֱיָה יְהוֹשֻׁעַ ל
וַתֵּשֶׁב בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי הֶחְבִּיאָה אֶת־הַמַּלְאָכִים[a] יג²⁵.ל
26 אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־יְרִיחוֹ׃ פ 26 וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת ו פת²⁶
הַהִיא לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ [a]לִפְנֵי יְהוָה[a] אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת־הָעִיר
סּ הַזֹּאת [b]אֶת־יְרִיחוֹ[b] בִּבְכֹרוֹ יְיסְּדֶנָּה וּבִצְעִירוֹ יַצִּיב דְּלָתֶיהָ׃ 27 וַיְהִי[c] ל. ל וכל לשון ארמי דכות. ו בנ״ך
יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ בְּכָל־הָאָרֶץ׃ ד וכל נדרים דכות²⁷
7 1 וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מָעַל בַּחֵרֶם וַיִּקַּח עָכָן[a] בֶּן־כַּרְמִי בֶּן־ נ¹
זַבְדִּי[b] בֶּן־זֶרַח לְמַטֵּה יְהוּדָה מִן־הַחֵרֶם וַיִּחַר־אַף [c]יְהוָה בִּבְנֵי ל
2 יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִירִיחוֹ הָעַי אֲשֶׁר [a]עִם־בֵּית אָוֶן ו
מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל[a] וַיֹּאמֶר [c]אֲלֵיהֶם[c] לֵאמֹר עֲלוּ וְרַגְּלוּ אֶת־הָאָרֶץ כ
3 וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ אֶת־הָעָי׃ 3 וַיָּשֻׁבוּ [c]אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו ל
אַל־יַעַל כָּל־הָעָם כְּאַלְפַּיִם[a] אִישׁ אוֹ כִשְׁלֹשֶׁת [c]אֲלָפִים אִישׁ יַעֲלוּ וְיַכּוּ נ.ג.ל
4 אֶת־הָעַי[b] אַל־תְּיַגַּע־שָׁמָּה אֶת־כָּל־הָעָם כִּי מְעַט הֵמָּה׃ 4 וַיַּעֲלוּ מִן־ ל
5 הָעָם שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת [c]אֲלָפִים אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי הָעָי׃ 5 וַיַּכּוּ [c]מֵהֶם ג.ב²
אַנְשֵׁי הָעַי כִּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד־הַשְּׁבָרִים ב.ל
6 וַיַּכֻּום בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב־הָעָם וַיְהִי לְמָיִם׃ 6 וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו יא³.ל.ו
וַיִּפֹּל[a] עַל־פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן[a] יְהוָה עַד־הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל כה⁵ ו מנח בסיפ
7 וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשָׁם׃ 7 וַיֹּאמֶר [c]יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ ו אֲדֹנָי יְהוִה לָמָּה יז

²¹ Mm 880. ²² Mm 2610. ²³ Mm 1271. ²⁴ Mm 1272. ²⁵ Mm 140. ²⁶ Mm 1273. ²⁷ Mp sub loco. Cp 7 ¹ Mm 1274. ² Mm 1275. ³ Mm 917. ⁴ Mm 1213. ⁵ Mm 1553. ⁶ Mm 1257.

23 [a–a] prb add ‖ [b] ⅁Σ sg ‖ **24** [a] > Ms ⅁*𝔙, frt ex 1 Ch 29,8 ‖ **25** [a] 𝔊(Σ) *τοὺς κατασκοπεύσαντας* = הַמְרַגְּלִים ‖ **26** [a–a] > Ms* ⅁*; $\mathfrak{G}^{BL}$ tr ante לאמר ‖ [b–b] > ⅁*, prb gl ‖ **Cp 7,1** [a] ⅁*(Σ) *Αχαρ* cf 1 Ch 2,7; id in 18 · 20.24 ‖ [b] ⅁* *Ζαμβρι* = זִמְרִי cf 1 Ch 2,6 𝔐ℵ et ⅁ ‖ [c–c] nonn Mss 𝔗^{f} בְּיִשׂ׳ ‖ **2** [a–a] ⅁* sol *κατὰ Βαιθηλ*; א׳ עם־ב׳ frt gl ‖ **3** [a] 𝔊(Σ) *ἀλλ' ὡς …* = כִּי אִם כ׳ cf 𝔙 ‖ [b] 𝔊(𝔙) *τὴν πόλιν* = העיר ‖ **6** [a] > ⅁*.

ל . ל [a]הֶֽעֱבַרְתָּ֙ הַעֲבֵ֣ר[ab] אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֶת־הַיַּרְדֵּ֖ן לָתֶ֣ת אֹתָ֑נוּ[c] בְּיַ֞ד הָאֱמֹרִי

ל . כב[7] ג[8] מנה בלישׁ . ל . ה[9] . ב[10] 8 לְהַאֲבִידֵ֔נוּ וְלוּ֩ הוֹאַ֨לְנוּ וַנֵּ֜שֶׁב בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּ֗ן׃ 8 [a]בִּ֤י ׀ אֲדֹנָי֙[a] מָֽה־ אֹמַ֣ר

ב . ה[11] 9 [a]אַחֲרֵי֙ אֲשֶׁר֙ הָפַ֣ךְ יִשְׂרָאֵ֔ל עֹ֖רֶף לִפְנֵ֣י אֹיְבָ֑יו׃ 9 וְיִשְׁמְע֣וּ הַֽכְּנַעֲנִ֗י וְכֹל֙[s] 9

ל . ד[12] יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֔רֶץ וְנָסַ֥בּוּ עָלֵ֖ינוּ וְהִכְרִ֣יתוּ אֶת־שְׁמֵ֑נוּ מִן־הָאָ֔רֶץ וּמַה־תַּעֲשֶׂ֖ה

ב חס 10 לִשְׁמְךָ֥ הַגָּדֽוֹל׃ ס 10 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־יְהוֹשֻׁ֔עַ קֻ֥ם לְךָ֖ לָמָ֣ה זֶּ֑ה

11 אַתָּ֥ה נֹפֵ֖ל עַל־פָּנֶֽיךָ׃ 11 חָטָ֣א[a] יִשְׂרָאֵ֔ל וְגַם֙ עָבְר֣וּ אֶת־בְּרִיתִ֔י אֲשֶׁ֥ר

א ס״פ[13] צִוִּ֖יתִי אוֹתָ֑ם וְגַם֙ לָקְח֣וּ מִן־הַחֵ֔רֶם וְגַם֙ גָּנְב֣וּ וְגַם֙ כִּחֲשׁ֣וּ וְגַם֙ שָׂ֣מוּ

ל פסוק ולא לא לא[14] . א ס״פ[15] ב[16] מנה חס . ל 12 [a]בִּכְלֵיהֶֽם׃ 12 וְלֹא֙ יָכְל֣וּ[ו] בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לָקוּם֙ לִפְנֵ֣י אֹיְבֵיהֶ֔ם עֹ֖רֶף יִפְנ֣וּ[a]

ב . יט לִפְנֵ֣י אֹיְבֵיהֶ֑ם כִּ֥י הָיוּ֙ לְחֵ֔רֶם לֹ֣א אוֹסִ֔יף לִֽהְיוֹת֙ עִמָּכֶ֔ם אִם־לֹ֥א

ט[17] ר״פ ב מנה חס תַשְׁמִ֖ידוּ הַחֵ֑רֶם מִקִּרְבְּכֶֽם׃ 13 קֻ֣ם קַדֵּ֔שׁ אֶת־הָעָ֖ם וְאָמַרְתָּ֣ הִתְקַדְּשׁ֔וּ

ה[18] . ת לָמָחָ֗ר כִּ֚י כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל חֵ֥רֶם בְּקִרְבְּךָ֖[a] יִשְׂרָאֵ֑ל לֹ֣א

ל 14 תוּכַ֣ל[b] לָקוּם֮ לִפְנֵי֒ אֹיְבֶ֣יךָ[c] עַד־הֲסִירְכֶ֥ם הַחֵ֖רֶם מִקִּרְבְּכֶֽם׃

14 וְנִקְרַבְתֶּ֣ם בַּבֹּ֔קֶר לִשִׁבְטֵיכֶ֑ם וְהָיָ֣ה הַשֵּׁ֔בֶט אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶ֥נּוּ יְהוָ֖ה

ל יִקְרַ֣ב[a] לַמִּשְׁפָּח֑וֹת וְהַמִּשְׁפָּחָ֗ה אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶ֥נָּה יְהוָה֙ תִּקְרַ֣ב[a] לַבָּתִּ֔ים

וְהַבַּ֕יִת אֲשֶׁ֥ר יִלְכְּדֶ֖נּוּ יְהוָ֑ה יִקְרַ֣ב[a] לַגְּבָרִֽים׃ 15 וְהָיָ֣ה הַנִּלְכָּ֗ד בַּחֵ֛רֶם 15

לא פסוק כי וכי[19] . ל יִשָּׂרֵ֥ף בָּאֵ֖שׁ אֹת֣וֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לֹ֑ו כִּ֣י עָבַ֗ר אֶת־בְּרִ֤ית יְהוָה֙ וְכִי־

עָשָׂ֣ה נְבָלָ֔ה בְּיִשְׂרָאֵֽל׃

ב[20] . ג זוגין[21] 16 וַיַּשְׁכֵּ֤ם יְהוֹשֻׁעַ֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיַּקְרֵ֖ב אֶת־יִשְׂרָאֵ֣ל[a] לִשְׁבָטָ֑יו וַיִּלָּכֵ֖ד 16

ג בסיפ[22] , ג זוגין[21] ול בעינ . ג בסיפ[22] שֵׁ֥בֶט יְהוּדָ֖ה׃ 17 וַיַּקְרֵ֣ב אֶת־מִשְׁפַּ֣חַת[a] יְהוּדָ֑ה וַיִּלְכֹּ֖ד[b] אֶת מִשְׁפַּ֣חַת 17

ג בסיפ[22] , ג זוגין[21] הַזַּרְחִ֔י וַיַּקְרֵ֣ב אֶת־מִשְׁפַּ֤חַת הַזַּרְחִי֙ לַגְּבָרִ֔ים וַיִּלְכֹּ֥ד[c] זַבְדִּ֖י׃ 18 וַיַּקְרֵ֣ב 18

ג זוגין[21] אֶת־בֵּיתוֹ֙ לַגְּבָרִ֔ים[a] וַיִּלָּכֵ֖ד עָכָ֣ן בֶּן־כַּרְמִ֑י בֶּן־זַבְדִּ֥י[b] בֶּן־זֶ֖רַח לְמַטֵּ֥ה

יג . כד יְהוּדָֽה׃ 19 וַיֹּ֤אמֶר יְהוֹשֻׁעַ֙ אֶל־עָכָ֔ן בְּנִ֥י שִׂ֨ים־נָ֜א כָּב֗וֹד לַיהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י 19

נז וכל תלים דכות ב מ״א יִשְׂרָאֵ֔ל וְתֶן־לֹ֥ו תוֹדָ֖ה וְהַגֶּד־נָ֣א לִ֑י מָ֥ה עָשִׂ֖יתָ אַל[a]־תְּכַחֵ֥ד מִמֶּֽנִּי׃

[7] Mm 1444. [8] Mm 1808. [9] Mm 392. [10] Ex 3,13. [11] Mm 2556. [12] Mm 193. [13] Okhl 357. [14] Mm 1139. [15] Mm 2545. [16] Mm 1276. [17] Mm 1995. [18] Mm 420. [19] Mm 2059. [20] Nu 24,2. [21] Mm 456. [22] Mm 3361.

7 [a–a] 𝔊* *διεβίβασεν ὁ παῖς σου* = הֶעֱבִיר עַבְדְּךָ ‖ [b] prb l יר֫ ‖ [c] Ms אֹתָם, 𝔊 *αὐτόν* = אֹתוֹ ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊 *ὁ λαός* = הָעָם cf 16[a] 24[b] ‖ **12** [a] 𝔖 יִ֫ ‖ **13** [a] 𝔊 suff pl cf fin v ‖ [b] 𝔊𝔗 pl ‖ [c] 2 Mss אִיְּבֶךָ, Ms* 𝔊𝔗 יכם֫ ‖ **14** [a] 𝔊 *προσάξετε* ‖ **16** [a] 𝔊 *τὸν λαόν* cf 11[a] ‖ **17** [a] 𝔖 pc Mss 𝔗[Mss] חוֹת֫, frt l cf 𝔊 *κατὰ δήμους*; cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ ἐνεδείχθη* = וַיִּלָּכֵד ‖ [c] 𝔖 לְ֫, pc Mss 𝔖 לַבָּתִּים ‖ **18** [a] 𝔖 ut 17[c] ‖ [b] cf 1[b] ‖ **19** [a] 𝔊𝔖 pr cop.

20 וַיַּ֣עַן עָכָ֔ן אֶת־יְהוֹשֻׁ֖עַ וַיֹּ֣אמַר אָמְנָ֗ה אָנֹכִ֤י חָטָ֙אתִי֙ לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔י צא . ב²³
21 יִשְׂרָאֵ֑ל וְכָזֹ֥את עָשִׂ֖יתִי׃ 21 וָאֶרְאֶ֤ה בַשָּׁלָל֙ אַדֶּ֣רֶת שִׁנְעָ֣ר אַחַ֔ת ב²¹ . ראה ק
טוֹבָ֔ה וּמָאתַ֥יִם שְׁקָלִ֖ים כֶּ֑סֶף וּלְשׁ֥וֹן זָהָ֛ב אֶחָ֥ד חֲמִשִּׁ֖ים שְׁקָלִ֣ים מִשְׁקָלוֹ֑ ה²⁵
וָאֶחְמְדֵ֔ם וָאֶקָּחֵ֑ם וְהִנָּ֣ם טְמוּנִ֔ים בָּאָ֖רֶץ בְּת֣וֹךְ הָאָהֳלִ֑י[a] וְהַכֶּ֖סֶף ל . ל . ל . ל
תַּחְתֶּֽיהָ׃ 22 וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוֹשֻׁעַ֙ מַלְאָכִ֔ים וַיָּרֻ֖צוּ הָאָהֳלָ֑ה וְהִנֵּ֥ה טְמוּנָ֖ה ה²⁶ . ל
בְּאָהֳלוֹ֙ וְהַכֶּ֣סֶף תַּחְתֶּֽיהָ׃ 23 וַיִּקְח֣וּם מִתּ֣וֹךְ הָאֹ֔הֶל וַיְבִאֻ֖ום אֶל־ ב ומל²⁷ . ל חס
יְהוֹשֻׁ֑עַ וְאֶל כָּל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וַיְצִיקֻ֖ם[a] לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ 24 וַיִּקַּ֞ח יְהוֹשֻׁ֣עַ ל וחס
אֶת־עָכָ֣ן בֶּן־זֶ֗רַח וְאֶת־הַכֶּ֙סֶף֙ וְאֶת־הָאַדֶּ֣רֶת וְאֶת־לְשׁ֣וֹן הַזָּהָ֔ב[a] ד²⁸ . ל
וְאֶת־בָּנָ֥יו וְאֶת־בְּנֹתָ֖יו וְאֶת־שׁוֹרֹ֑ו וְאֶת־חֲמֹרֹ֣ו וְאֶת־צֹאנ֗וֹ וְאֶת־אָהֳלֹ֛ו ו וכל אורית דכות ב מ ד . ל
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לֹ֥ו וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖ל[b] עִמּ֑וֹ וַיַּעֲל֣וּ אֹתָ֔ם עֵ֥מֶק עָכֹֽור׃ לה וכל ר״פ דכות . ו חס בסיפ
25 וַיֹּ֣אמֶר יְהוֹשֻׁ֗עַ מֶ֚ה עֲכַרְתָּ֣נוּ יַעְכָּרְךָ֔[a] יְהוָ֖ה בַּיֹּ֣ום[b] הַזֶּ֑ה וַיִּרְגְּמ֥וּ אֹתֹ֛ו יז . ל . ל . כה
כָּל־יִשְׂרָאֵ֖ל אֶ֑בֶן[c] וַיִּשְׂרְפ֥וּ אֹתָ֛ם בָּאֵ֖שׁ[d] וַיִּסְקְל֥וּ אֹתָ֖ם בָּאֲבָנִֽים[cd]׃ ו חס בסיפ . ו חס בסיפ
26 וַיָּקִ֤ימוּ עָלָיו֙ גַּל־אֲבָנִ֣ים גָּד֔וֹל[a] עַ֖ד הַיֹּ֣ום הַזֶּ֑ה וַיָּ֤שָׁב יְהוָה֙ מֵחֲרֹ֣ון ג
אַפֹּ֔ו עַל־כֵּ֗ן קָרָ֤א שֵׁם־הַמָּקֹום֙ הַה֣וּא עֵמֶק֮ עָכֹור֒ עַד֙ הַיֹּ֣ום הַזֶּ֔ה׃ ס ב בטע
ס״ה 8 1 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־יְהוֹשֻׁ֔עַ אַל־תִּירָ֥א וְאַל־תֵּחָ֖ת קַ֣ח עִמְּךָ֑ אֶת ב זקף קמ׳ . יד פסוק את את ואת ואת ואת
כָּל־עַ֣ם הַמִּלְחָמָ֗ה וְקוּם֙ עֲלֵ֣ה הָעַ֔י רְאֵ֕ה נָתַ֥תִּי בְיָדְךָ֖ אֶת־מֶ֣לֶךְ הָעַ֑י ד
2 וְאֶת־עַמֹּ֥ו וְאֶת־עִירֹ֖ו וְאֶת־אַרְצֹֽו׃ 2 וְעָשִׂ֣יתָ לָעַ֔י וּלְמַלְכָּ֖הּ כַּאֲשֶׁ֣ר ב²
עָשִׂ֑יתָ לִירִיחֹ֥ו וּלְמַלְכָּ֖הּ רַ֚ק־שְׁלָלָ֣הּ וּבְהֶמְתָּ֔הּ תָּבְז֥וּ לָכֶ֖ם שִׂ֣ים־לְךָ֑ כד
אֹרֶב֙ לָעִ֔יר מֵאֲחֲרֶ֖יהָ׃ 3 וַיָּ֤קָם יְהוֹשֻׁ֙עַ֙ וְכָל־עַ֣ם הַמִּלְחָמָ֔ה לַעֲלֹ֖ות ג²
הָעָ֑י וַיִּבְחַ֣ר יְהוֹשֻׁ֗עַ שְׁלֹשִׁ֤ים אֶ֙לֶף֙ אִ֣ישׁ גִּבֹּרֵ֣י הַחָ֔יִל וַיִּשְׁלָחֵ֖ם לָ֥יְלָֽה׃ ה פת . ד
4 וַיְצַ֣ו אֹתָ֔ם לֵאמֹ֖ר רְא֣וּ אַתֶּ֗ם אֹרְבִים֙ לָעִ֔יר מֵאֲחֲרֵ֖י הָעִ֑יר אַל־ ו חס בסיפ
5 תַּרְחִ֤יקוּ מִן־הָעִיר֙ מְאֹ֔ד וִהְיִיתֶ֖ם כֻּלְּכֶ֥ם נְכֹנִֽים׃ 5 וַאֲנִ֗י וְכָל־הָעָם֙ סד ר״פ . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
אֲשֶׁ֣ר אִתִּ֔י נִקְרַ֖ב אֶל־הָעִ֑יר וְהָיָה֙ כִּֽי־יֵצְא֣וּ לִקְרָאתֵ֔נוּ כַּאֲשֶׁ֥ר בָּרִ֖אשֹׁנָֽה יד²⁵ . כב⁶
וְנָסְנ֥וּ לִפְנֵיהֶֽם׃ 6 וְיָצָ֣אוּ֮ אַחֲרֵינוּ֒ עַד֙ הִתִּקְנ֣וּ אוֹתָ֔ם מִן־הָעִ֖יר כִּי ב . ז² ל
וְנָסְנ֥וּ לִפְנֵיהֶ֖ם כַּאֲשֶׁ֣ר בָּרִ֑אשֹׁנָה[a] וְנָסְנ֥וּ לִפְנֵיהֶֽם[a]׃ 7 וְאַתֶּ֗ם כב⁶ . ב

[23] Mm 277. [24] Mm 1800. [25] Mm 1278. [26] Mm 111. [27] Mm 1279. [28] Mm 320. [29] Mm 53. Cp 8 [1] Mm 1280. [2] Mm 461. [3] Mm 1061. [4] Mm 2108. [5] Mm 98. [6] Mm 1743. [7] Mm 1281.

21 [a] K Q[Or] וָאֶרְאֶה, K[Or] nonn Mss ut Q ‖ [b] dl הָ (cf 𝔊𝔖𝔗) vel l הָאֹהֶל (cf 𝔗[Ms]) ‖ **23** [a] 𝔖 וַיְצִיקֵם ‖ **24** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊* ὁ λαός cf 11[a] ‖ **25** [a] sic L 𝔅; 𝔖 יַעַכְּךָ, Edd יְ֫עָכְּךָ ‖ [b] pc Mss 𝔗[r] הַיּוֹם ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔖𝔙 ‖ **26** [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 8,6** [a–a] > 𝔊*.

ב חד מל וחד חס׳ · ג מל בלישׁ׳, בי״ב

תָּקִ֖ימוּ מֵהָאֹ֑רֶב [a] וְהוֹרַשְׁתֶּ֣ם אֶת־הָעִ֔יר [b] וּנְתָנָ֥הּ יְהוָ֛ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם
בְּיֶדְכֶֽם׃ [c] 8 [a] וְהָיָ֗ה כְּתָפְשְׂכֶם֙ אֶת־הָעִ֔יר תַּצִּ֖יתוּ אֶת־הָעִ֣יר בָּאֵ֑שׁ [a] 8
ד כִּדְבַ֥ר יְהוָ֖ה [b] תַּעֲשׂ֣וּ רְא֔וּ צִוִּ֥יתִי אֶתְכֶֽם׃ 9 וַיִּשְׁלָחֵ֖ם יְהוֹשֻׁ֣עַ וַיֵּלְכ֑וּ 9
אֶל־הַמַּאְרָ֔ב וַיֵּשְׁב֗וּ בֵּ֚ין בֵּ֣ית־אֵ֔ל וּבֵ֖ין הָעַ֣י מִיָּ֑ם לָעָ֣י [a] יָלַ֔ן [ד״ס] יְהוֹשֻׁ֖עַ
בַּלַּ֣יְלָה הַה֑וּא בְּת֖וֹךְ הָעָֽם׃ [bc]
10 וַיַּשְׁכֵּ֤ם יְהוֹשֻׁ֙עַ֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיִּפְקֹ֖ד אֶת־הָעָ֑ם וַיַּ֣עַל הוּא֩ וְזִקְנֵ֨י יִשְׂרָאֵ֜ל 10
ל לִפְנֵ֣י הָעָ֗ם הָעָי֙׃ 11 וְכָל־הָעָ֣ם [a] הַמִּלְחָמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר אִתּ֖וֹ עָל֑וּ וַיִּגְּשׁ֗וּ וַיָּבֹ֛אוּ 11
ג חס׳ . ביניר חד מן כ״ף בלישׁ נֶ֚גֶד הָעִ֔יר [b] וַיַּחֲנ֖וּ מִצְּפ֣וֹן לָעָ֑י וְהַגַּ֥יְא [c] בֵּינָ֖ם וּבֵ֥ין הָעָֽי׃ 12 וַיִּקַּ֣ח כַּחֲמֵ֔שֶׁת 12
אֲלָפִ֖ים אִ֑ישׁ וַיָּ֣שֶׂם אוֹתָ֗ם אֹרֵ֛ב בֵּ֥ין בֵּית־אֵ֖ל [a] וּבֵ֣ין הָעַ֑י מִיָּ֖ם לָעִֽיר׃ [b] פר׳ . ס״ 11
לה 13 [a] וַיַּשְׂמ֤וּ הָעָם֙ אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶ֔ה אֲשֶׁ֖ר מִצְּפ֣וֹן לָעִ֑יר [b] וְאֶת־עֲקֵבֹ֖ו מִיָּ֥ם 13
ד בטע בסיפ לָעָ֛יר וַיֵּ֥לֶךְ [c] יְהוֹשֻׁ֖עַ בַּלַּ֣יְלָה הַה֑וּא בְּת֖וֹךְ הָעֲמָֽק׃ [d] 14 וַיְהִ֗י כִּרְא֛וֹת 14
מֶ֥לֶךְ־הָעַ֖י [a] וַיְמַהֲר֣וּ וַיַּשְׁכִּ֔ימוּ וַיֵּצְא֣וּ אַנְשֵׁי־הָעִ֗יר [a] לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל
ד״ה לַמִּלְחָמָ֔ה הֽוּא וְכָל־עַמּ֖וֹ [b] לַמּוֹעֵ֑ד לִפְנֵ֣י הָעֲרָבָ֔ה [b] וְה֥וּא לֹ֖א יָדַ֥ע
ל . לה וכל ר״פ דכות כִּֽי־אֹרֵ֥ב לֹ֛ו מֵאַחֲרֵ֖י הָעִֽיר׃ 15 וַיִּנָּגְע֥וּ יְהוֹשֻׁ֖עַ וְכָל־יִשְׂרָאֵ֑ל לִפְנֵיהֶ֔ם 15
בעי׳ ק [a] וַיָּנֻ֖סוּ דֶּ֥רֶךְ הַמִּדְבָּֽר׃ 16 וַיִּזָּעֲק֣וּ כָל־הָעָ֔ם אֲשֶׁ֖ר בָּעַ֑יר [b] לִרְדֹ֖ף 16
ל. יז ר״פ ולא לא׳ . ד״ה [a] אַחֲרֵיהֶ֔ם [a] וַיִּרְדְּפ֖וּ אַחֲרֵ֣י יְהוֹשֻׁ֑עַ [c] וַיִּנָּתְק֖וּ מִן־הָעִֽיר׃ 17 וְלֹֽא־נִשְׁאַ֥ר 17
ג בטע וחד מן ל׳ סביר ובביח אִ֛ישׁ בָּעַ֥י [a] וּבֵֽית־אֵ֖ל [a] אֲשֶׁ֣ר לֹא־יָצְא֑וּ אַחֲרֵ֖י יִשְׂרָאֵ֔ל וַיַּעַזְב֥וּ אֶת־
ג מל׳ [15] הָעִ֖יר פְּתוּחָ֑ה וַיִּרְדְּפ֖וּ אַחֲרֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ פ 18 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֶל־ 18
יְהוֹשֻׁ֑עַ נְטֵ֤ה בַכִּידֹן֙ אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ֔ אֶל־הָעַ֖י [a] כִּ֥י בְיָדְךָ֖ אֶתְּנֶ֑נָּה וַיֵּ֣ט
ג מל בלישׁ יְהוֹשֻׁ֗עַ בַּכִּידֹן֙ אֲשֶׁר־בְּיָד֔וֹ אֶל־הָעִ֖יר [b] ׃ 19 וְהָאֹרֵ֕ב קָ֥ם מְהֵרָ֖ה 19
יו חס׳ את׳ ה ג מל וב חס״ מִמְּקוֹמֹ֑ו וַיָּרֻ֣וצוּ כְנָטֹ֔ות [a] יָדֹ֔ו וַיָּבֹ֖אוּ הָעִ֑יר וַיִּלְכְּד֣וּהָ וַיְמַהֲר֔וּ וַיַּצִּ֥יתוּ

[8] Mm 1282. [9] Mm 1283. [10] Mm 1284. [11] Alii Mss Q לעי, cf Mp sub loco. [12] Mm 1062. [13] Mm 2708. [14] Mm 1285. [15] Mm 3956. [16] Mm 1301.

7 [a] prp מֵהַמַּאְרָב sec 9 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ πορεύσεσθε εἰς* = וְנגשתם אל cf 11 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο* = כִּדְבַר הַזֶּה ‖ **9** [a] 𝔖 *dmdjnt'* = לעיר ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l prb העמק ut 13 ‖ **11** [a] Ms 𝔗 עַם ut 3 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] K בינו, nonn Mss ut Q; cf 3,4[a] ‖ **12** [a] Ms K[Or] 𝔊[Omin] אָוֶן ‖ [b] pc Mss Q[Or] 𝔊[Omin]𝔗𝔙 לעֵי ‖ **13** [a] > 𝔊* ‖ [b] pc Mss לְעָי ‖ [c] l frt c nonn Mss וַיֵּלֶן ut 9 ‖ [d] 𝔖 *'m'* = הָעָם ut 9 ‖ **14** [a–a] 𝔊* *ἔσπευσεν καὶ ἐξῆλθεν* = וימהר ויצא cf 𝔙 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **15/16** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] K בעיר, id K in C𝔅 et Q[Ms] 𝔉[f]; Q[C Or Mss] K[Ms] 𝔊[OL]𝔖𝔗 ut Q; 𝔗[Ed] *dhqrt' b'j* = בָּעִיר הָעֵי ‖ [c] 𝔊 *τῶν υἱῶν Ισραηλ* ‖ **17** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **18** [a] 𝔊 *τὴν πόλιν* = העיר ‖ [b] pc Mss הָעֵי ‖ **19** [a] nonn Mss בְּנ׳.

20 אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ׃ 20 וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי[a] הָעַי[b] אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עָלָה
יא[17]. כה. ו׳ ול בסיפ[18] עֲשַׁן הָעִיר הַשָּׁמַיְמָה וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה וְהֵנָּה וְהָעָם[c]
ג ב חס וחד מל[19]. ב מל בלישׁ[20]. לה וכל ר״פ דכות. לא פסוק כי וכל[21] 21 הַנָּס הַמִּדְבָּר[c] נֶהְפָּךְ אֶל־הָרֹדֵף׃ 21 וְיהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי־
לָכַד הָאֹרֵב אֶת־הָעִיר וְכִי עָלָה עֲשַׁן הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת־אַנְשֵׁי
ח פסוק דמיין[22]. ה[23] 22 הָעָי׃ 22 וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר לִקְרָאתָם וַיִּהְיוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ אֵלֶּה
ל ס״פ מִזֶּה וְאֵלֶּה מִזֶּה וַיַּכּוּ אוֹתָם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ[b] שָׂרִיד וּפָלִיט׃
ד[24]. ה[25] חס ב מגה בלישׁ 23 וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּפְשׂוּ חַי וַיַּקְרִבוּ אֹתוֹ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ׃
24 וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָעַי בַּשָּׂדֶה בַּמִּדְבָּר
ל ומל אֲשֶׁר רָדָפُום בּוֹ וַיִּפְּלוּ כֻלָּם לְפִי־חָרֶב[a] עַד־תֻּמָּם וַיָּשֻׁבוּ[b] כָּל־
ג[26] חס ב מגה בסיפ 25 יִשְׂרָאֵל[c] הָעַי וַיַּכּוּ[d] אֹתָהּ לְפִי־חָרֶב׃ 25 וַיְהִי כָּל־הַנֹּפְלִים בַּיּוֹם הַהוּא
26 מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה שְׁנֵים עָשָׂר אֶלֶף כֹּל אַנְשֵׁי[a] הָעָי׃ 26 [a]וַיהוֹשֻׁעַ לֹא־
הֵשִׁיב יָדוֹ אֲשֶׁר נָטָה בַּכִּידוֹן עַד אֲשֶׁר הֶחֱרִים אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָי׃
ל 27 רַק הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הָעִיר הַהִיא בָּזְזוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל[a] כִּדְבַר יְהוָה
ב חד מל וחד חס. ב 28 אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ׃ 28 וַיִּשְׂרֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָי[a] וַיְשִׂימֶהָ תֵּל־
ד[24] עוֹלָם שְׁמָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 29 וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּלָה עַל־הָעֵץ עַד־
ג ב מל וחד חס[27] עֵת הָעֶרֶב וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִידוּ אֶת־נִבְלָתוֹ מִן־הָעֵץ
ד[28] מל וכל כתיב דכות ב מ א. ג וַיַּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ אֶל־[a]פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר[a] וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ
30 [a]אָז יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר עֵיבָל׃
ל׳ בסיפ. ל בסיפ[18]. ג ול בלישׁ בסיפ[19] 31 כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֶת־[a]בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב[b] [c]בְּסֵפֶר
ז וכל כליח דכות[29] תּוֹרַת[b] מֹשֶׁה מִזְבַּח אַבְנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא־הֵנִיף עֲלֵיהֶן בַּרְזֶל וַיַּעֲלוּ
32 עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים׃ 32 וַיִּכְתֹּב־שָׁם עַל־הָאֲבָנִים אֵת
ס׳ ד[30] מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה [a]אֲשֶׁר כָּתַב[a] לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 33 וְכָל־יִשְׂרָאֵל

[17] Mm 1071. [18] Mp sub loco. [19] Mm 1286. [20] Mm 1287. [21] Mm 2059. [22] Mm 3838. [23] Mm 97. [24] Mm 1752. [25] Mm 667. [26] Mm 1009. [27] Mm 1186. [28] Mm 415. [29] Mm 1197. [30] Mm 1155.

20 [a] G *οἱ κάτοικοι* = יֹשְׁבֵי cf 25[a] ‖ [b] pc Mss ע העיר ‖ [c–c] > G* ‖ [d] nonn Mss pr אֶל ‖ **21** [a] pc Mss העיר ‖ **22** [a] G(Ⓣ) *καταλειφθῆναι*, l הִשְׁאִי(י)ר cf 10,33[a] 11,8[c]; prp הַ cf S ‖ [b] mlt Mss BSⓉ לָהֶם ‖ **24** [a–a] > G* ‖ [b] G sg ‖ [c–c] G *Ἰησοῦς* ‖ **25** [a] G *τοὺς κατοικοῦντας* cf 20[a] et 24.26 ‖ **26** [a] > G*, homtel? ‖ **27** [a] Ⓒ mlt Mss GSⓉ[f Ms]ע pr בְּנֵי ‖ **28** [a] Ms* GO העיר ‖ **29** [a–a] G* *τὸν βόθρον* = הַפֶּחָת ‖ **30** [a] G tr 30—35 post 9,2 ‖ **31** [a] pc Mss אל ‖ [b–b] Ms* G בתורת cf 34[a–a] ‖ **32** [a–a] > G*, prb gl.

וּזְקֵנָיו וְשֹׁטְרִים[a] וְשֹׁפְטָיו עֹמְדִים מִזֶּה וּמִזֶּה לְאָרוֹן נֶגֶד הַכֹּהֲנִים ב[31] . ל . יג[32]
הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי בְּרִית־יְהוָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח חֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־ כו . ו בלוש וכל מלכים דכות . ג[33] . ו בנביא[34]
גְּרִזִים[b] וְחֶצְיוֹ[c] אֶל־מוּל הַר־עֵיבָל כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה ל . ו בנביא . יד בסיפ
לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם יִשְׂרָאֵל בָּרִאשֹׁנָה׃ 34 וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־ 34 ט[35] . ג[36] . כב[37] . ל וכל אורית דכות . ב מ ב[38]
דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַבְּרָכָה וְהַקְלָלָה כְּכֹל־הַכָּתוּב[a] בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה׃
35 לֹא־הָיָה דָבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד 35 ז ר״ם בסיפ
כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים[a] וְהַטַּף וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם׃ פ

9 1 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה 9
וּבְכָל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי[a] הַכְּנַעֲנִי[b] ו בנביא . סימן: ת מ כ פ ס
הַפְּרִזִּי[c] הַחִוִּי[d] וְהַיְבוּסִי׃ 2 וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם־יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־ 2 ז . ל בסיפ
יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד׃[a] פ 3 וְיֹשְׁבֵי גִבְעוֹן שָׁמְעוּ אֵת[a] אֲשֶׁר עָשָׂה 3 ג
יְהוֹשֻׁעַ[b] לִירִיחוֹ וְלָעָי׃ 4 וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵמָּה בְּעָרְמָה וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטַיָּרוּ[a] 4 ל . ב[2] . ל
וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים לַחֲמוֹרֵיהֶם וְנאֹדוֹת יַיִן בָּלִים וּמְבֻקָּעִים וּמִצְרָרִים׃ ג . ל מל . ג . ל וחס
5 וּנְעָלוֹת בָּלוֹת וּמְטֻלָאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכֹל[v] 5 ל ומל . ד . ל
לֶחֶם צֵידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִּים׃[a] 6 וַיֵּלְכוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה ב
הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו[a] וְאֶל־אִישׁ[b] יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאנוּ וְעַתָּה ב[a]
כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית׃ 7 וַיֹּאמְרוּ[a] אִישׁ[b]־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַחִוִּי אוּלַי בְּקִרְבִּי 7 ויאמר חד מן ג כת כן ק וקר . יא[1]
אַתָּה יוֹשֵׁב וְאֵיךְ אֶכְרָת[c]־לְךָ בְּרִית׃ 8 וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲבָדֶיךָ 8 מט[5] מל בנביא ול בסיפ . אכרת ק חד מן ב[6] כת מל בלישׁ
אֲנָחְנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ׃ 9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו ה[7]
מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ עֲבָדֶיךָ לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־שָׁמַעְנוּ
שִׁמְעֹה[a] וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה בְּמִצְרָיִם׃ 10 וְאֵת[a] כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי 10 ד וכל נדרים דכות
מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג מֶלֶךְ־

[31] Mm 3374. [32] Mm 1188. [33] Mm 804. [34] Mp sub loco. [35] Mm 969. [36] Mm 1288. [37] Mm 1743. [38] Dt 27,26 et 31,24. Cp 9 [1] Okhl 274. [2] Mm 1289. [3] Mm 1290. [4] Mm 2580. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1291. [7] Mm 1292.

33 [a] pc Mss 𝔊[-Bmin]𝔖𝔗 יָרִיו– ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd זִים– ‖ [c] prb contaminatum ex והחצי (cf 𝔊* ἥμισυ) et חציו ‖ **34** [a–a] 𝔊 ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ cf 31[b–b] ‖ **35** [a] 𝔊 pr τοῖς ἀνδράσιν = הָאֲנָשִׁים ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔊 + καὶ οἱ Γεργεσαῖοι = וְהַגִּרְגָּשִׁי ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms] וְה׳ ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms] וְה׳ ‖ [d] pc Mss 𝔊𝔖 וְה׳ ‖ **2** [a] cf 8,30[a] ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊𝔙 + כָּל– ‖ [b] 𝔊* κύριος = יהוה ‖ **4** [a] 1 prb c nonn Mss Vrs ידו– cf 12 ‖ **5** [a] 𝔊 pr καί ‖ **6** [a] 𝔊 πρὸς Ἰησοῦν ‖ [b] Ms 𝔄 בְּנֵי, 𝔊[OLC](𝔙) πάντα = כָּל– ‖ **7** [a] mlt Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊 𝔖𝔗[Edd]𝔙 רוּ– cf 6,7[a] ‖ [b] 𝔊 οἱ υἱοί = בְּנֵי ‖ [c] K רוֹת– ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖𝔗[fMs]) τὸ ὄνομα αὐτοῦ = שְׁמוֹ.

11 הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת׃ 11 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵינוּ זִקְנֵינוּ וְכֹל־יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ [a] ב חד מל וחד חס . ח[8]
לֵאמֹר קְחוּ בְיֶדְכֶם צֵידָה לַדָּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרָאתָם וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם ב
12 עַבְדֵיכֶם אֲנָחְנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְּרִית׃ 12 זֶה | לַחְמֵנוּ חַם הִצְטַיַּדְנוּ ג ר״פ בטע לגר[9]
אֹתוֹ מִבָּתֵּינוּ [a] בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לָלֶכֶת אֲלֵיכֶם וְעַתָּה הִנֵּה יָבֵשׁ וְהָיָה
13 נִקְדָּים׃ 13 וְאֵלֶּה נְאֲדוֹת הַיַּיִן אֲשֶׁר מִלֵּאנוּ חֲדָשִׁים וְהִנֵּה הִתְבַּקָּעוּ ב . ל . ל
14 [a] וְאֵלֶּה שַׂלְמוֹתֵינוּ [a] וּנְעָלֵינוּ בָּלוּ [a] מֵרֹב הַדֶּרֶךְ מְאֹד׃ 14 וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים [a] ל ומל . ד . ל
15 מִצֵּידָם וְאֶת־פִּי [b] יְהוָה לֹא שָׁאָלוּ׃ 15 וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שָׁלוֹם וַיִּכְרֹת ל . ג
לָהֶם בְּרִית לְחַיוֹתָם וַיִּשְׁבְּעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה׃ ל ומל[10]
16 וַיְהִי [c] מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־כָּרְתוּ לָהֶם בְּרִית ה
17 וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־קְרֹבִים הֵם אֵלָיו וּבְקִרְבּוֹ הֵם יֹשְׁבִים׃ 17 וַיִּסְעוּ בְנֵי־ ג[11]
יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵיהֶם [a] בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי [a] וְעָרֵיהֶם גִּבְעוֹן וְהַכְּפִירָה
18 וּבְאֵרוֹת וְקִרְיַת יְעָרִים׃ 18 וְלֹא הִכּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ לָהֶם ב ומל[12]
נְשִׂיאֵי הָעֵדָה בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלֹּנוּ כָל־הָעֵדָה עַל־הַנְּשִׂיאִים׃ ל
19 וַיֹּאמְרוּ כָל־הַנְּשִׂיאִים אֶל־כָּל־הָעֵדָה אֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בַּיהוָה ל
20 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה לֹא נוּכַל לְנֹגַע בָּהֶם׃ 20 זֹאת נַעֲשֶׂה לָהֶם ג ב חס וחד מל[13]
וְהַחֲיֶה אוֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה עָלֵינוּ קֶצֶף עַל־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְנוּ ל
21 לָהֶם׃ 21 [a] וַיֹּאמְרוּ [c] אֲלֵיהֶם הַנְּשִׂיאִים [a] יְחָיּוּ [b] וַיִּהְיוּ [b] חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־ ב בנביא[14] . ז[15]
22 מַיִם לְכָל־הָעֵדָה [c] כַּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ לָהֶם הַנְּשִׂיאִים׃ 22 וַיִּקְרָא [c] לָהֶם ל
יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתֶם אֹתָנוּ לֵאמֹר רְחוֹקִים ז מל בליש[16]
23 אֲנַחְנוּ מִכֶּם מְאֹד וְאַתֶּם בְּקִרְבֵּנוּ יֹשְׁבִים׃ 23 וְעַתָּה אֲרוּרִים אַתֶּם ג ומל[17]
וְלֹא [a] יִכָּרֵת מִכֶּם עֶבֶד וְחֹטְבֵי [b] עֵצִים [c] וְשֹׁאֲבֵי [d] מַיִם [c] לְבֵית אֱלֹהָי׃ ד[18] . ל
24 וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ כִּי [c] הֻגַּד הֻגַּד לַעֲבָדֶיךָ אֵת [a] אֲשֶׁר צִוָּה ב[19]
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ לָתֵת לָכֶם אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וּלְהַשְׁמִיד יד . ד[20]
אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי [c] הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וַנִּירָא מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵינוּ מִפְּנֵיכֶם וַנַּעֲשֶׂה ד[21] . ל ומל ותרי[22] דכות נירא . ל

[8] Mm 2556. [9] Mm 3714. [10] וחר ולחייהם Ps 33,19. [11] Mm 3646. [12] Mm 1293. [13] Mm 133. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1294. [16] Mm 3780. [17] Mm 1682. [18] Mm 65. [19] Mm 1295. [20] Mm 1209. [21] Mm 1296. [22] Jer 5,24 et Ps 46,3.

10 [a] G + *καὶ ἐν Εδραΐν* cf 12,4 et Dt 1,4 ‖ **12** [a] > G* ‖ **13** [a–a] G*(L) *καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν* = וְשׂ ‖ **14** [a] G *οἱ ἄρχοντες* = הַנְּשִׂיאִים ‖ [b] > G* ‖ **17** [a–a] > G* ‖ **21** [a–a] > G*L ‖ [b] G(ST) *καὶ ἔσονται* = וְהָיוּ ‖ [c] G^{Mss} + *καὶ ἐποίησαν (-σεν) πᾶσα ἡ συναγωγή* = וַיַּעֲשׂוּ כָל־הָעֵדָה; S^{W} + *whww lqtj qjs' wmljn mj' lknwšth dmrj' 'dm' ljwmn'* = וַיִּהְיוּ חֹטְבֵי עצים ושאבי־מים לַעֲדַת יְהוָה עַד־הַיּוֹם הַזֶּה cf S^{A} ‖ **23** [a] G om cop ‖ [b] mlt Mss G^{Mss} ST^{fMs}L ח׳; GSL sg ‖ [c–c] > G* ‖ [d] G^{OLC}SL sg ‖ **24** [a] 2 Mss + כל cf G.

25 אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 25 וְעַתָּה הִנֵּנוּ בְיָדֶךָ כַּטּוֹב ׀ וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לַעֲשׂוֹת
26 לָנוּ עֲשֵׂה׃ 26 וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן [a] וַיַּצֵּל אוֹתָם מִיַּד בְּנֵי־[b]יִשְׂרָאֵל וְלֹא
27 הָרָגֻם׃ 27 וַיִּתְּנֵם יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי מַיִם לָעֵדָה [a]
פ וּלְמִזְבַּח יְהוָה [b] עַד־הַיּוֹם הַזֶּה אֶל [c]־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר [d]׃

10 1 וַיְהִי ׀ כִּשְׁמֹעַ [a] אֲדֹנִי־צֶדֶק [b] מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם כִּי־לָכַד יְהוֹשֻׁעַ
אֶת־הָעַי ׀ וַיַּחֲרִימָהּ ׀ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ כֵּן־עָשָׂה לָעָי
וּלְמַלְכָּהּ וְכִי ׀׀ הוֹשִׁיבוּ ׀ יוֹשְׁבֵי ׀ גִּבְעוֹן ׀ אֶת־[c]יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ בְּקִרְבָּם׃
2 וַיִּירְאוּ [a] מְאֹד כִּי עִיר גְּדוֹלָה גִּבְעוֹן כְּאַחַת עָרֵי הַמְּמְלָכָה וְכִי ׀ [b] הָיְא
3 גְדוֹלָה מִן־הָעַי [b] וְכָל־אֲנָשֶׁיהָ גִּבֹּרִים׃ 3 וַיִּשְׁלַח [a] אֲדֹנִי־צֶדֶק [a] מֶלֶךְ
יְרוּשָׁלַם אֶל־הוֹהָם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן וְאֶל־פִּרְאָם מֶלֶךְ־יַרְמוּת וְאֶל־
יָפִיעַ מֶלֶךְ־לָכִישׁ וְאֶל־דְּבִיר מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן לֵאמֹר׃ 4 עֲלוּ־אֵלַי וְעִזְרֻנִי
4 וְנַכֶּה אֶת־גִּבְעוֹן כִּי־הִשְׁלִימָה ׀ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיֵּאָסְפוּ
5 וַיַּעֲלוּ חֲמֵשֶׁת ׀ מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן מֶלֶךְ־יַרְמוּת
מֶלֶךְ־לָכִישׁ מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם וַיַּחֲנוּ עַל־גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ
6 עָלֶיהָ׃ 6 וַיִּשְׁלְחוּ אַנְשֵׁי [a] גִּבְעוֹן אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה
לֵאמֹר אַל־תֶּרֶף יָדֶיךָ [b] מֵעֲבָדֶיךָ עֲלֵה אֵלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹשִׁיעָה לָּנוּ
7 וְעָזְרֵנוּ כִּי נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי יֹשְׁבֵי הָהָר׃ 7 וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ
מִן־הַגִּלְגָּל הוּא וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ וְכָל [a] גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃
פ 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ ׀ אַל־תִּירָא ׀ מֵהֶם כִּי בְיָדְךָ [a] נְתַתִּים סׄ
9 לֹא [b]־יַעֲמֹד אִישׁ מֵהֶם בְּפָנֶיךָ׃ 9 וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ פִּתְאֹם כָּל־
הַלַּיְלָה עָלָה מִן־הַגִּלְגָּל׃ 10 וַיְהֻמֵּם יְהוָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם [a] מַכָּה־
גְדוֹלָה בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפֵם [b] דֶּרֶךְ מַעֲלֵה בֵית־חוֹרֹן וַיַּכֵּם [b] עַד־עֲזֵקָה

[23] Mm 1297. [24] חד והרגום 1 Ch 7,21. [25] Mm 1298. **Cp 10** [1] Mm 2059. [2] Mm 3633. [3] Mm 271. [4] Mm 1817. [5] Mm 3578. [6] Mm 477. [7] Mm 4189. [8] Mm 2108. [9] Mm 3222. [10] Mm 912.

26 [a] > 𝔊 ‖ [b] > 2 Mss* 𝔖 ‖ **27** [a] 𝔊 *πάσῃ τῇ συναγωγῇ* = לְכָל־הָעֵדָה ‖ [b] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* = אֱלֹהִים; 𝔊* + *διὰ τοῦτο ἐγένοντο οἱ κατοικοῦντες Γαβαων ξυλοκόποι καὶ ὑδροφόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ*, 𝔏 homtel? ‖ [c] 𝔊 pr *καί* ‖ [d] 𝔊*(𝔖𝔙) + *κύριος* ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔠 כְּ (ben Naft) ‖ [b–b] 𝔊 *Αδωνιβεζεκ* cf Jdc 1,5–7 ‖ [c] 𝔊 + *Ἰησοῦν καὶ πρός* = יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־ cf 4 ‖ **2** [a] Ms 𝔖^{W}𝔙 sg ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **3** [a–a] ut 1 [b–b] ‖ **6** [a] 𝔊(𝔙) *οἱ κατοικοῦντες* = יֹשְׁבֵי ‖ [b] nonn Mss Edd יד ‖ **7** [a] > 𝔙, 𝔊 om וְ ‖ **8** [a] 𝔎 in 𝔅 et 𝔊𝔖𝔙 בִּידֶיךָ ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 וְלֹא ‖ **10** [a] 𝔊* + *κύριος*, 𝔖(𝔗^{f}) *wmḥw 'nwn* = וַיַּכֵּם ‖ [b] 𝔊*𝔖𝔗^{f} pl = ם֫.

11 וְעַד־מַקֵּדָה׃ 11 וַיְהִי בְּנָסָם | מִפְּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל הֵם בְּמוֹרַד בֵּית־חוֹרֹן
וַיהוָה הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן־הַשָּׁמַיִם עַד־עֲזֵקָה וַיָּמֻתוּ
רַבִּים אֲשֶׁר־מֵתוּ בְּאַבְנֵי הַבָּרָד מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּחָרֶב׃ ס
12 אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת יְהוָה[a] אֶת־הָאֱמֹרִי לִפְנֵי בְּנֵי[b]
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר | לְעֵינֵי[c] יִשְׂרָאֵל[d]
שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן דּוֹם וְיָרֵחַ בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן׃
13 וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ עָמָד עַד־יִקֹּם גּוֹי אֹיְבָיו[a]
[b]הֲלֹא־הִיא כְתוּבָה [c]עַל־סֵפֶר[e] הַיָּשָׁר[b] וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצִי[c] הַשָּׁמַיִם
וְלֹא־אָץ לָבוֹא כְּיוֹם תָּמִים׃ 14 וְלֹא הָיָה כַיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו
לִשְׁמֹעַ יְהוָה[a] בְּקוֹל אִישׁ כִּי יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ פ
15 [a]וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ 16 וַיָּנֻסוּ
17 חֲמֶשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיֶּחְבְּאוּ בַמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ 17 וַיֻּגַּד לִיהוֹשֻׁעַ
18 לֵאמֹר נִמְצְאוּ חֲמֶשֶׁת הַמְּלָכִים נֶחְבְּאִים בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ 18 וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ גֹּלּוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל־פִּי הַמְּעָרָה וְהַפְקֵדוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים
לְשָׁמְרָם׃ 19 וְאַתֶּם אַל־תַּעַמְדוּ רִדְפוּ אַחֲרֵי אֹיְבֵיכֶם וְזַנַּבְתֶּם אוֹתָם
אַל־תִּתְּנוּם לָבוֹא אֶל־עָרֵיהֶם כִּי נְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם׃
20 וַיְהִי כְכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכּוֹתָם מַכָּה גְּדוֹלָה־מְאֹד עַד־
21 תֻּמָּם וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ 21 וַיָּשֻׁבוּ כָל־
הָעָם [a]אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ מַקֵּדָה בְּשָׁלוֹם לֹא־חָרַץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
22 לְאִישׁ[b] אֶת־לְשֹׁנוֹ׃ 22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ פִּתְחוּ אֶת־פִּי הַמְּעָרָה וְהוֹצִיאוּ
23 אֵלַי אֶת־חֲמֶשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה׃ 23 וַיַּעֲשׂוּ כֵן וַיֹּצִיאוּ
אֵלָיו אֶת־חֲמֶשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה אֶת | מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶת־
מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶת־מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶת־מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶת־מֶלֶךְ עֶגְלוֹן׃
24 וַיְהִי כְהוֹצִיאָם[a] [b]אֶת־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה[b] אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ

ד בטע בסיפ׳. ג ב פת וחד קמ[11]
ג[13]. ט. ט[13]
ב[15]. ט. ב. ב חד חס וחד מל[16]
ג. ב. ל
ו. יא[17]. כת[12] ג מנה ר״פ. ל. ד דקדים אחריו
ל
ל[18] וכל ר״פ דכות. ו
ל. כד[18]
ל. יז
ב וחס. ה[20]. ל
ה[21] וכל ר״פ דכות[21]. ב
ג בליש
ל
יז. ו
יג[22]

[11] Mm 1299. [12] Mp sub loco. [13] Mm 3263. [14] Mm 1356. [15] Mm 3247. [16] Dt 32,43. [17] Mm 1630. [18] Mm 1817. [19] Mm 2228. [20] Mm 1334. [21] Mm 470. [22] Mm 2610.

11 [a] 2 Mss 𝔊𝔗[Mss]𝔙 + בְּנֵי ‖ **12** [a] 𝔊* ὁ θεός ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ [c] 𝔊(𝔖) + Ἰησοῦς ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ [e] Ms* 𝔖 + בְּנֵי ‖ **13** [a] 𝔊𝔗 suff pl ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] Ms* 𝔖𝔙 בְּסֵפֶר ‖ **14** [a] 𝔊 θεόν ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prb dl ל (dttg) cf 𝔊; frt l כֻּלָּם sec Ex 11,7 ‖ **24** [a] 2 Mss בְּהַ׳ ‖ [b–b] > 𝔊.

כי יתיר א ס״ת[23] כ אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֶל־קְצִינֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הֲהָלְכוּ e
יו . ב אִתּוֹ קִרְבוּ שִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיכֶם עַל־צַוְּארֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרְבוּ
לה 25 וַיָּשִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיהֶם עַל־צַוְּארֵיהֶם׃ 25 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אַל־
ג . ב[24] תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ חִזְקוּ וֶאֱמָצוּ כִּי כָּכָה יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־אֹיְבֵיכֶם
ל . ד[25] , ל[25] 26 אֲשֶׁר אַתֶּם נִלְחָמִים אוֹתָם׃ 26 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵי־כֵן וַיְמִיתֵם וַיִּתְלֵם
ל . ד בטע בסיפ 27 עַל חֲמִשָּׁה עֵצִים וַיִּהְיוּ תְלוּיִם עַל־הָעֵצִים עַד־הָעָרֶב׃ 27 וַיְהִי לְעֵת |
יד[20] מל וכל שמואל וכתיב דכות׳ ב מ״ה . ל ומל . ב חד מל נחד חס[27] בְּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיּוֹרִידוּם מֵעַל הָעֵצִים וַיַּשְׁלִכוּם אֶל־הַמְּעָרָה
לה ד מנה חס . ג[28] אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ־שָׁם וַיָּשִׂמוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי הַמְּעָרָה עַד־עֶצֶם הַיּוֹם
ל . ג הַזֶּה׃ פ 28 וְאֶת־מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב
ו . ל חס a וְאֶת־מַלְכָּהּ הֶחֱרִם אוֹתָם b וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[20] . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[29] שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמַלְכָּהּ מַקֵּדָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ 29 וַיַּעֲבֹר
לה וכל ר״פ דכות 30 יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִמַּקֵּדָה לִבְנָה וַיִּלָּחֶם עַם a־לִבְנָה׃ 30 וַיִּתֵּן
ו . ג יְהוָה גַּם a־אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֶת־כָּל־
ל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר בָּהּ b שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
כט וכל משיח המצרים אשור ישראל דכות[29] . לה וכל ר״פ דכות לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ ס 31 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלִּבְנָה
ו[30] 32 לָכִישָׁה וַיָּצַר עָלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ 32 וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־לָכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל
ג וַיִּלְכְּדָהּ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּכֶּהָ לְפִי־חָרֶב a וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ a
ל וחס b כְּכֹל אֲשֶׁר b־עָשָׂה לִלִבְנָה׃ פ 33 אָז עָלָה הֹרָם מֶלֶךְ גֶּזֶר לַעְזֹר
לא[1] אֶת־לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר a־לוֹ שָׂרִיד׃
לה וכל ר״פ דכות . ל 34 וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה וַיִּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּלָּחֲמוּ
ה ג מל וב חס[32] . ד 35 עָלֶיהָ׃ 35 וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכּוּהָ לְפִי־חָרֶב וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ
פסוק ואת ראת ראת ראת . ו אֲשֶׁר־בָּהּ a בַּיּוֹם הַהוּא a הֶחֱרִים b כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלָכִישׁ׃ פ
לה וכל ר״פ דכות . ל ה מנה מל[32] 36 וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מֵעֶגְלֹנָה חֶבְרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃
ה ג מל וב חס[32] . ד . כו 37 וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכּוּהָ־לְפִי־חָרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־

[23] Mm 907. [24] Hi 1,5. [25] Mp sub loco. [26] Mm 169. [27] Mm 1300. [28] Mm 795. [29] Mm 958. [30] Mm 2126. [31] Mm 461. [32] Mm 1301. [33] Mm 1302.

24 c–c > S || d > pc Mss G* || e א metatheticum duodecies in 𝔐, saepius in 𝔔 || f GSʏ pr cop || **25** a frt pro אֶתְּכֶם cf 1 R 20,25 sed etiam Ps 109,3 (וַיִּלָּחֲמוּנִי) || **28** a–a > G* || b mlt Mss G^{LC}T^{Mss} א(ו)תָהּ || **29** a pc Mss GO ʏ עַל || **30** a > pc Mss G*𝔐ʏ || b > mlt Mss || **32** a–a *καὶ ἐξωλέθρευσαν (-σεν) αὐτήν* || b–b Ms* GSTᶠʏ בַּאֲשֶׁר || **33** a GTᶠ^{Mss} pass, l frt הִשְׁאִיר cf 8,22ᵉ 11,8ᵉ; prp הֵ׳ cf S || **35** a–a > G*S || b–b GSTᶠ ut 32b–b.

הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר שָׂרִיד [a]כְּכָל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֵם
38 אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ׃ ס 38 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לה וכל ר״פ דכות
39 עִמּוֹ דְּבִרָה וַיִּלָּחֶם עָלֶיהָ׃ 39 וַיִּלְכְּדֶהָ[a] וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ ב וחס 1.
וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד יא34. ל
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֶבְרוֹן כֵּן־עָשָׂה לִדְבִרָה וּלְמַלְכָּהּ [b]וְכַאֲשֶׁר עָשָׂה ל וחס
40 לִלְבְנָה וּלְמַלְכָּהּ[b]׃ 40 וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הָהָר וְהַנֶּגֶב יא35. יד
וְהַשְּׁפֵלָה וְהָאֲשֻׁדוֹת וְאֶת כָּל־מַלְכֵיהֶם לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וְאֵת כָּל־ ל ומל. ב36
41 הַנְּשָׁמָה הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 41 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ ג37
ס[a] מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעַד־עַזָּה וְאֶת כָּל־אֶרֶץ גֹּשֶׁן וְעַד־גִּבְעוֹן׃ 42 וְאֶת כָּל־ יד פסוק ועד ועד38. ב39
הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־אַרְצָם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי ג40. ד41 ג מנה בנביא
43 יִשְׂרָאֵל נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ 43 [a]וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־ ל. לה וכל ר״פ דכות
הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ ס 42ו

11 1 וַיְהִי כְּשָׁמְעַ יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹבָב מֶלֶךְ מָדוֹן[a]
2 וְאֶל־מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן[b] וְאֶל־מֶלֶךְ אַכְשָׁף[c]׃ 2 וְאֶל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מִצָּפוֹן[a] ג1
3 בָּהָר וּבָעֲרָבָה [b]נֶגֶב[c] כִּנֶּרוֹת[b] וּבַשְּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת[d] דּוֹר מִיָּם׃ 3 הַכְּנַעֲנִי ב. ל. ל ר״פ
מִמִּזְרָח וּמַיִּם וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת וסימן[2] כמתפטו
4 חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה[a]׃ 4 וַיֵּצְאוּ הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עַם־רָב[b] ל[2] בסיפ וכל קריא דכות
5 כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וְסוּס וָרֶכֶב רַב־מְאֹד׃ 5 וַיִּוָּעֲדוּ ב[3]
כֹּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל־[a]מֵי מְרוֹם[b] לְהִלָּחֶם עִם־ ג[4]
6 יִשְׂרָאֵל׃ ס 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־ ב[5]
מָחָר כָּעֵת הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן [a]אֹתָם חֲלָלִים לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־ ז. ל
7 סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ 7 וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־ ל. נ. ג[6]. ז[10]
עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ עֲלֵיהֶם עַל[a]־מֵי מְרוֹם[b] פִּתְאֹם וַיִּפְלוּ בָהֶם׃ ל
8 וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידוֹן רַבָּה וְעַד יא[11]. ב

34 Mm 917. 35 Mm 1303. 36 Ps 150,6. 37 Mm 1304. 38 Mm 1244. 39 Mm 1305. 40 Mm 1306. 41 Mp sub loco. 42 Mm 1817. **Cp 11** 1 Mm 1307. 2 Okhl 274. 3 Mm 2281. 4 Jos 11,8 et Jes 21,8. 5 Mm 264. 6 Hi 2,11. 7 Mm 869. 8 Mm 1308. 9 Mm 572. 10 Mm 2108. 11 Mm 917.

37 [a–a] GSʏ ut 32[b–b] ‖ **39** [a] pc Mss GCᶠ דּוּהָ– ‖ [b–b] > Ms* G* ‖ **43** [a] > G*S ‖ **Cp 11,1** [a] G*(S) *Μαρρων* = מרון cf 5[b] 7[b] ‖ [b] G* *Συμοων* = שמעון ‖ [c] G* *Αζιφ* prb = ף– ‖ **2** [a] sic; Ms מִצָּ֫ prb lect facilior ‖ [b–b] prb gl ‖ [c] G *ἀπέναντι* = (מ)נֶגֶד ‖ [d] G^{AOL}S sg ut 12,23 ‖ **3** [a] v 8 ה֫– ‖ **5** [a] 2 Mss GSC עַל cf 7[a] ‖ [b] G*(S) *Μαρρων* cf 1[a], it 7[b] ‖ **6** [a–a] G* *αὐτούς* = אֹתָם ‖ **7** [a] Ms Sʏ אֶל cf 5[a] ‖ [b] cf 5[b].

ג[13] וכל יהושע דכות ב מא. יא[13]

[a]מִשְׁרְפוֹת מַיִם[a] וְעַד־בִּקְעַת מִצְפֶּה[b] מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־[c]
לָהֶם שָׂרִיד׃ 9 וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ יְהוָה אֶת־סוּסֵיהֶם 9
ל. ג עִקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ ס

ל. ג. ו 10 וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיִּלְכֹּד[14] אֶת־חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ הִכָּה 10

ל 11 בְּחֶרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים הִיא רֹאשׁ כָּל[a]־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה׃ 11 וַיַּכּוּ[a]
ל וכל משנה תורה דכות אֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לְפִי־חֶרֶב הַחֲרֵם לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה
וְאֶת־חָצוֹר שָׂרַף[b] בָּאֵשׁ׃ 12 וְאֶת־כָּל־עָרֵי הַמְּלָכִים־הָאֵלֶּה וְאֶת־ 12
כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכֵּם לְפִי־חֶרֶב הֶחֱרִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר
ל. ד צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ 13 רַק כָּל־הֶעָרִים הָעֹמְדוֹת עַל־תִּלָּם[a] לֹא 13
ל. ד. ו. ז בסוף. ג. ב. ל. ד. ו. ז. ל. ד. ו. ז. ל. ד. ו. ז

כל סיפ חס ב מ א[23] ב פסוק ומכל ומכל[24]

הָהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן[a]־דְּבִר מִן[b]־עֲנָב וּמִכֹּל הַר יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר
22 יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הֶחֱרִימָם יְהוֹשֻׁעַ׃ 22 לֹא־נוֹתַר עֲנָקִים בְּאֶרֶץ
ז ר״פ בסיפ
23 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ׃ 23 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־
יד
כָּל־הָאָרֶץ כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה ח[25]
לְיִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם[a] לִשְׁבָטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ פ ג.ב
ד חס
12 1 וְאֵלֶּה ו מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־ ג.ד[1]
אַרְצָם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ מִנַּחַל אַרְנוֹן עַד־הַר חֶרְמוֹן
ב.ה בסיפ ד מל וחד חס
2 וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃ 2 סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן מָשַׁל
מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְתוֹךְ[a] הַנַּחַל וַחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד[b]
ב.יז פסוק עד ועד[2] . ד[3]
3 יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ 3 וְהָעֲרָבָה עַד[a]־יָם כִּנְרוֹת[b] מִזְרָחָה וְעַד־
ד[4] . ל
יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח מִזְרָחָה דֶּרֶךְ בֵּית הַיְשִׁמוֹת וּמִתֵּימָן תַּחַת
ה בסיפ ד מל וחד חס
4 אַשְׁדוֹת הַפִּסְגָּה׃ 4 [a]וּגְבוּל עוֹג[a] מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מִיֶּתֶר הָרְפָאִים הַיּוֹשֵׁב
5 בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי׃ 5 וּמָשַׁל[a] בְּהַר[b] חֶרְמוֹן [c]וּבְסַלְכָה וּבְכָל־
יג[5]
הַבָּשָׁן עַד־[c]גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַחֲצִי הַגִּלְעָד[d] גְּבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ־
ג ר״פ[6] . יד בסיפ . ה[1] וכל ר״פ דכות[7] . ב ומל[8] . יד בסיפ
6 חֶשְׁבּוֹן׃ 6 מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִכּוּם וַיִּתְּנָהּ[a] מֹשֶׁה [b]עֶבֶד־
כל סיפ דכות ב מ ג[9]
7 יְהוָה[b] יְרֻשָּׁה לָרְאוּבֵנִי[c] וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃ ס 7 וְאֵלֶּה
ה[1] וכל ר״פ דכות[7]
מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה
ג.ג[10]
מִבַּעַל גָּד בִּבְקְעַת הַלְּבָנוֹן וְעַד[a]־הָהָר הֶחָלָק הָעֹלֶה שֵׂעִירָה וַיִּתְּנָהּ
ג
8 יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יְרֻשָּׁה כְּמַחְלְקֹתָם[b]׃ 8 בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה
ב.ל.ג[11] סימן תמ כ פ ו[12] . ב
וּבָעֲרָבָה וּבָאֲשְׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר וּבַנֶּגֶב הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי
ז
הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ פ
כל קרינא ירית כת ב מ א[13]
9 [a]מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶחָד מֶלֶךְ הָעַי אֲשֶׁר־מִצַּד בֵּית־אֵל אֶחָד׃
10 מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶחָד מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶחָד׃

[23] Jos 10,3. [24] Mm 4259. [25] Mm 943. Cp 12 [1] Mm 2193. [2] Mm 912. [3] Mm 1081. [4] Mm 2891. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3363. [7] Mm 470. [8] Mm 1293. [9] Jos 13,29; 22,13 et 15. [10] Mm 246. [11] Mm 1052. [12] Okhl 274. [13] Mm 1312.

21 [a] GSC[Ms]Y pr cop ‖ [b] mlt Mss GSC[f Ms]Y ומן ‖ **23** [a] mlt Mss GSC[Edd] בְּמִ׳ ‖ **Cp 12,1** [a] C nonn Mss SC[Mss] ועד ‖ **2** [a] G *κατὰ μέρος* (vel *κατὰ μέσον* = בְּתוֹךְ) ‖ [b] G om cop ‖ **3** [a] 2 Mss ועד ‖ [b] G *Χεν(ν)ερεθ* = כִּנֶּרֶת ‖ **4** [a–a] G* *καὶ Ωγ*, 1 ועוג cf 1 ‖ **5** [a] G om cop ‖ [b] G *ἀπὸ ὄρους* = מֵהר ‖ [c] G *καὶ ἀπὸ Σελχα* = וּמִסְּ׳ ‖ [d] GO + *ἕως*, ins עַד (hpgr) ‖ **6** [a] 2 Mss נָם– ‖ [b–b] > G*Y ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd לְרָאוּבֵנִי ‖ **7** [a] C 2 Mss ע עד Y ‖ [b] mlt Mss SC[Edd] בְּמִ׳ cf 11,23[a], 2 Mss* לְמִ׳ ‖ **9** [a] 9–24 a G* om אחד.

11 מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶחָד מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶחָד :
12 מֶלֶךְ עֶגְלוֹן אֶחָד מֶלֶךְ גֶּזֶר אֶחָד :
13 מֶלֶךְ דְּבִר אֶחָד מֶלֶךְ גֶּדֶר אֶחָד :
14 מֶלֶךְ חָרְמָה אֶחָד מֶלֶךְ עֲרָד אֶחָד :
15 מֶלֶךְ לִבְנָה אֶחָד מֶלֶךְ עֲדֻלָּם אֶחָד :
16 מֶלֶךְ מַקֵּדָה אֶחָד [a]מֶלֶךְ בֵּית־אֵל אֶחָד [a] :
17 מֶלֶךְ תַּפּוּחַ אֶחָד מֶלֶךְ חֵפֶר אֶחָד :
18 מֶלֶךְ אֲפֵק אֶחָד [a]מֶלֶךְ לַשָּׁרוֹן [b] אֶחָד [a] :
19 [a]מֶלֶךְ מָדוֹן אֶחָד [a] מֶלֶךְ חָצוֹר אֶחָד :
20 מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן [a] מְרֹאוֹן [b] אֶחָד מֶלֶךְ אַכְשָׁף [c] אֶחָד :
21 [a]מֶלֶךְ תַּעְנַךְ אֶחָד מֶלֶךְ מְגִדּוֹ אֶחָד :
22 מֶלֶךְ קֶדֶשׁ אֶחָד מֶלֶךְ־יָקְנְעָם לַכַּרְמֶל אֶחָד :
23 מֶלֶךְ דּוֹר לְנָפַת [a] דּוֹר אֶחָד מֶלֶךְ־גּוֹיִם [b] לְגִלְגָּל [c] אֶחָד :
24 מֶלֶךְ תִּרְצָה אֶחָד כָּל־מְלָכִים [a] שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד [a] : פ

13 1 וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו אַתָּה זָקַנְתָּה בָּאתָ בַּיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֶרֶה הַרְבֵּה־מְאֹד לְרִשְׁתָּהּ : 2 זֹאת הָאָרֶץ
2 הַנִּשְׁאֶרֶת כָּל־גְּלִילוֹת הַפְּלִשְׁתִּים [a] וְכָל־הַגְּשׁוּרִי [b] : 3 מִן־הַשִּׁיחוֹר | 3
עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד־גְּבוּל עֶקְרוֹן [a] צָפוֹנָה לַכְּנַעֲנִי תֵּחָשֵׁב חֲמִשָּׁה | סַרְנֵי
4 פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי וְהָאַשְׁדּוֹדִי [b] הָאֶשְׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי [b] וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים : 4
מִתֵּימָן [a] כָּל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וּמְעָרָה [b] אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־אֲפֵקָה עַד 5
גְּבוּל [c] הָאֱמֹרִי : 5 וְהָאָרֶץ [c] הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ מִבַּעַל 6
גָּד תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת : 6 כָּל־יֹשְׁבֵי הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן
עַד־מִשְׂרְפֹת מַיִם כָּל־צִידֹנִים אָנֹכִי אוֹרִישָׁם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק

לְבַד פְּסוּק דָּלִית בְּתוֹן לֹא ו וְלֹא [14] ל .
כְּבַד פְּסוּק דָּלִית בְּתוֹן כֹּל סִיפֵּי חֵט ב מ א [15]
כְּבַד פְּסוּק דָּלִית בְּתוֹן לֹא ו וְלֹא [14] ל
כְּבַד פְּסוּק דָּלִית בְּתוֹן לֹא ו וְלֹא [14] ל . ל .
ל . ל
ל . ל
ל . ל
ל . ל
ל . ל
ל . מה [16] כת א לֵא קֹר וְל בְּלִישׁ . ל . ב [17]
ל . ל
ל
ל . ל . ל
ב [18]
ד [1] . ב חר מל וחר חס [2]
ל
ל . ח [3]
יב ד [4] מנה בלישׁ . נג . ג
ל . ל . ל . ד
ג . ל . ד [5] . יב
ח ר״פ [6] ל
ט ר״ם בסיפ
ל . ל חס

[14]Mm 878. [15]Jos 10,3. [16]Mm 898. [17]Mm 1307. [18]Mm 1313. **Cp 13** [1]Mm 159. [2]Mm 1314. [3]Mm 1315. [4]Mm 2906. [5]Mm 1316. [6]Mm 4.

16 [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a–a] > 𝔊^{Mss} ‖ [b] orig gl ad אפק cf 𝔊*𝔏 ‖ **19** [a–a] > 𝔊*, sed cf 20[b] ‖ **20** [a] 𝔊* *Συμοων* cf 11,1[b] ‖ [b] > pc Mss 𝔙𝔘; 𝔊 *βασιλέα Μαρρων* cf 19[a–a] ‖ [c] 𝔊* *Αζιφ* cf 11,1[c] ‖ **21** [a] 𝔊* tr huc 22a ‖ **23** [a] pc Mss 𝔗 לנפות ‖ [b] 𝔊* *Γεσι* ‖ [c] 𝔊* *τῆς Γαλιλαίας*, l frt לַגָּלִיל ‖ **24** [a–a] 𝔊* 29 cf 16.18[a–a] ‖ **Cp 13,2** [a] pc Mss תי– ‖ [b] 𝔊* *ὁ Γεσιρι* (id in 11.13) cf 1 S 27,8 Q 𝔊 ‖ **3** [a] 𝔊 *Ακκαρων* akk *Amqarruna* ‖ [b–b] Mss 𝔊𝔖𝔗^{Ms} וָהָ׳ וְהַ׳, al הא׳ וְהַ׳ ‖ **4** [a] cj c 3 cf 𝔖 et 𝔙 ‖ [b] inc; 𝔊 *ἐναντίον* (𝔊^{OL} *ἀπὸ*) *Γάζης* = מֵעַזָּה ‖ **4/5** [c–c] crrp; frt dl.

7 הַפֻּלָּהּ[a] לִישְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ 7 וְעַתָּה חַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ ז חס בלש⁷ . ל
8 הַזֹּאת בְּנַחֲלָה לְתִשְׁעַת֙ הַשְּׁבָטִ֔ים וַחֲצִ֖י הַשֵּׁ֥בֶט הַמְנַשֶּׁ֑ה׃[a] 8 עִמּ֗וֹ ל . ל . ד ר״פ⁸
הָרְאוּבֵנִי֙ וְהַגָּדִ֔י לָקְח֥וּ נַחֲלָתָ֖ם אֲשֶׁ֣ר נָתַ֣ן לָהֶ֑ם מֹשֶׁה֙ בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּ֔ן
9 מִזְרָחָ֖ה כַּאֲשֶׁ֥ר נָתַ֛ן לָהֶ֥ם מֹשֶׁ֖ה עֶ֥בֶד יְהוָֽה׃ 9 מֵעֲרוֹעֵ֗ר אֲשֶׁ֤ר עַל־ יד בסיפ
שְׂפַת־נַ֙חַל אַרְנ֔וֹן וְהָעִ֕יר אֲשֶׁ֖ר בְּתוֹךְ־הַנַּ֑חַל וְכָל־הַמִּישֹׁ֥ר מֵידְבָ֖א[a] ב
10 עַד־דִּיבֹֽן׃ 10 וְכֹל֙ עָרֵ֣י סִיחוֹ֔ן מֶ֖לֶךְ הָאֱמֹרִ֑י אֲשֶׁ֥ר מָלַ֖ךְ בְּחֶשְׁבּ֣וֹן ג מל
11 עַד־גְּבֻ֖ל בְּנֵ֥י עַמּֽוֹן׃ 11 וְהַגִּלְעָ֔ד וּגְבֻ֖ל הַגְּשׁוּרִ֣י וְהַמַּעֲכָתִ֑י וְכָל־הַ֣ר יב . ג . ב⁹
12 חֶרְמ֗וֹן וְכָל־הַבָּשָׁן֙ עַד־סַלְכָֽה׃ 12 כָּל־מַמְלְכ֣וּת עוֹג֮ בַּבָּשָׁן֒ אֲשֶׁר־ ג ב מיחד ס״פ¹⁰ . ט ר״פ בסיפ . ד ב מנה בסיפ
מָלַ֣ךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת֮ וּבְאֶדְרֶעִי֒ ה֣וּא נִשְׁאַ֗ר מִיתֶ֙תֶר֙ הָרְפָאִ֔ים וַיַּכֵּ֖ם מֹשֶׁ֥ה
13 וַיֹּרִשֵֽׁם׃ 13 וְלֹ֣א הוֹרִ֔ישׁוּ בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל אֶת־הַגְּשׁוּרִ֣י וְאֶת־הַמַּעֲכָתִ֑י ל וחס
14 וַיֵּ֥שֶׁב גְּשׁ֛וּר וּמַעֲכָ֖ת בְּקֶ֣רֶב יִשְׂרָאֵ֑ל עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ 14 רַ֗ק לְשֵׁ֙בֶט ל
הַלֵּוִ֤י לֹא־נָתַן֙[a] נַחֲלָ֔ה אִשֵּׁ֥י[b] יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל ה֥וּא נַחֲלָת֖וֹ כַּאֲשֶׁ֥ר ט כת י וכל מאשי דכות
15 דִּבֶּר־לֽוֹ׃ ס 15 וַיִּתֵּ֥ן מֹשֶׁ֖ה לְמַטֵּ֣ה בְנֵי־רְאוּבֵ֑ן לְמִשְׁפְּחֹתָֽם׃
16 וַיְהִ֤י לָהֶם֙ הַגְּב֔וּל מֵעֲרוֹעֵ֗ר אֲשֶׁ֤ר עַל־שְׂפַת־נַ֙חַל אַרְנ֔וֹן וְהָעִ֕יר אֲשֶׁ֖ר
17 בְּתוֹךְ־הַנַּ֙חַל֙ וְכָל־הַמִּישֹׁ֔ר עַל־[a]מֵידְבָ֑א׃ 17 חֶשְׁבּ֣וֹן וְכָל־עָרֶ֔יהָ[a] ב . ד זוגגין חד עד וחד על¹¹
18 אֲשֶׁ֥ר בַּמִּישֹׁ֖ר דִּיבֹ֣ן וּבָמ֑וֹת בַּ֥עַל וּבֵית־בַּ֖עַל מְעֽוֹן׃ 18 וְיַהְצָ֖ה וּקְדֵמ֥וֹת ל חס
19 וּמֵפָּעַֽת׃ 19 וְקִרְיָתַ֖יִם וְשִׂבְמָ֑ה וְצֶ֥רֶת הַשַּׁ֖חַר בְּהַ֥ר הָעֵֽמֶק׃ 20 וּבֵ֥ית ל
20
21 פְּע֖וֹר וְאַשְׁדּ֣וֹת הַפִּסְגָּ֑ה וּבֵ֥ית הַיְשִׁמֽוֹת׃ 21 וְכֹל֙ עָרֵ֣י הַמִּישֹׁ֔ר וְכָל־ ד ר״פ . י ר״פ וכל ומ״ם וכל¹²
מַמְלְכ֣וּת סִיחוֹן֮ מֶ֣לֶךְ הָאֱמֹרִי֒ [a]אֲשֶׁ֣ר מָלַ֣ךְ בְּחֶשְׁבּ֔וֹן[a] אֲשֶׁ֥ר הִכָּ֖ה מֹשֶׁ֑ה
אֹת֥וֹ וְאֶת־נְשִׂיאֵ֖י מִדְיָ֑ן אֶת־אֱוִ֤י וְאֶת־רֶ֙קֶם֙ וְאֶת־צ֣וּר וְאֶת־חוּר֔ וְאֶת־
22 רֶ֖בַע נְסִיכֵ֥י סִיחוֹ֛ן יֹשְׁבֵ֥י הָאָֽרֶץ׃ 22 וְאֶת־בִּלְעָ֥ם בֶּן־בְּע֖וֹר הַקּוֹסֵ֣ם הָרָ֑גוּ ל . ג¹³
23 [a]בְּנֵי־יִשְׂרָאֵ֗ל[a] בִּגְבֻ֙ל֙ [b]אֵל֔[c]־חַלִּילֵיהֶ֖ם[b]׃ 23 וַיְהִ֤י גְבוּל֙ בְּנֵ֣י רְאוּבֵ֔ן הַיַּרְדֵּ֖ן ל
וּגְבֻ֑ל זֹ֚את נַחֲלַ֣ת בְּנֵי־רְאוּבֵ֔ן לְמִשְׁפְּחֹתָ֖ם הֶעָרִ֥ים וְחַצֵרֵיהֶֽן׃[a] פ ח חס מטה¹⁴ . ח מל באור ובבבא¹⁵

[7] Mm 1317. [8] Mm 3479. [9] Mm 2359. [10] Mp sub loco. [11] Mm 1318. [12] Mm 2891. [13] Mm 1011. [14] Mm 1350. [15] Mm 859 contra textum.

6 [a] Ms + לְגוֹרָל cf Nu 36,2 || **7** [a] 𝔊 + *ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ.* (8) *ταῖς δὲ δύο φυλαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασση,* 𝔐 homtel? || **9** [a] 𝔊 pr *ἀπό,* 1 מִמִּי || [b] 2 Mss וְעַד || **14** [a] pc Mss 𝔗[f] + משה, prb ex 33 || [b] > 𝔊* et 33, prb gl || **16** [a] 1 c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 עד || **17** [a] 𝔊* 𝔖 om suff || **21** [a–a] > 𝔊* || **22** [a–a] > 𝔊* || [b–b] > 𝔊 || [c] 1 c nonn Mss 𝔖𝔗 עַל ut Nu 31,8 || **23** [a] nonn Mss 𝔊𝔗𝔘 יהֶם– cf 28[a].

24 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה [a]לְמַטֵּה־גָּד[a] [b]לִבְנֵי־גָד[b] לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 25 וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל
25 יַעְזֵר וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד וַחֲצִי אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־
חצי הספר בפסוקים ל. ל. יב
26 פְּנֵי רַבָּה׃ 26 וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים וּמַחֲנַיִם עַד־גְּבוּל
ב חד חס וחד מל[16] ל. ל. ב
27 לִדְבִר[a]׃ 27 וּבָעֵמֶק בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסֻכּוֹת וְצָפוֹן יֶתֶר מַמְלְכוּת
ט חס ג[17] מנה בלישׁ
סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל עַד־קְצֵה יָם־כִּנֶּרֶת[a] עֵבֶר הַיַּרְדֵּן
ה חס מטה[18]. ל בסיפ
28 מִזְרָחָה׃ 28 זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶם[a]׃
ג בסיפ. ל
29 29 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה [a]וַיְהִי לַחֲצֵי מַטֵּה בְּנֵי־מְנַשֶּׁה[a]
ח מל. יג פסוק כל כל וכל. ל
30 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 30 וַיְהִי וְבוּלָם מִמַּחֲנַיִם[a] כָּל־[b]הַבָּשָׁן כָּל־מַמְלְכוּת |
31 עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְכָל־חַוֹּת יָאִיר אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עִיר׃ 31 וַחֲצִי
ד ב מנה בסיפ
הַגִּלְעָד וְעַשְׁתָּרוֹת וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן לִבְנֵי מָכִיר
ח מל בארוך ובנביא[19]. ז ר״ם בנביא[20]. ב חד קמ וחד פת[21]
בֶּן־מְנַשֶּׁה לַחֲצִי בְנֵי־מָכִיר לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 32 אֵלֶּה אֲשֶׁר־נִחַל מֹשֶׁה
ל[22]
32 בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה׃ ס 33 [a]וּלְשֵׁבֶט
33
הַלֵּוִי לֹא־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר לָהֶם׃

ב. יו. ב
14 1 **14** וְאֵלֶּה [a]אֲשֶׁר־נָחֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר נָחֲלוּ
ו
אוֹתָם אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי
ד[2] פת וחד מן ד רפי בלישׁ וכל וידבר דכות. [3]
2 יִשְׂרָאֵל׃ 2 [a]בְּגוֹרָל נַחֲלָתָם[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה לְתִשְׁעַת[b]
3 הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ 3 כִּי־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלַת שְׁנֵי הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה
ב[4] מיחד וכל לכהנים וללוים דכות ב מ א
4 מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְלַלְוִיִּם לֹא־נָתַן נַחֲלָה בְּתוֹכָם׃ 4 כִּי־הָיוּ בְנֵי־יוֹסֵף
שְׁנֵי מַטּוֹת מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם וְלֹא־נָתְנוּ חֵלֶק לַלְוִיִּם בָּאָרֶץ כִּי אִם־
ל בסיפ וכל קריא דכות ב מ א[5]
5 עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם לְמִקְנֵיהֶם וּלְקִנְיָנָם׃ 5 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
ל
6 אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחְלְקוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ פ 6 וַיִּגְּשׁוּ
ג בלישׁ
בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְנִזִּי
[6]
אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים

[16]Mm 1319. [17]Mm 1320. [18]Mm 1350. [19]Mm 859 contra textum. [20]Mm 3164. [21]Mm 2889. [22]וחד ובשבט Ps 78,67. Cp 14 [1]Mm 1321. [2]Mm 3420. [3]Mm 1360. [4]Mm 1322. [5]Nu 35,7. [6]Mm 3890.

24 [a–a] > 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **26** [a] 𝔊𝔖𝔙 om ל; prb l דְּבַר (לוֹ) לֹא cf 2 S 9,4.5 17,27 Am 6,13 ‖ **27** [a] 𝔊^{AOC} *Χενερσώθ* cf 11,2 ‖ **28** [a] nonn Mss 𝔖 יִהְיֶן— cf 23[a] ‖ **29** [a–a] > 𝔊* ‖ **30** [a] l prb מִחְ (dttg) ‖ [b] l prb c nonn Mss 𝔊𝔖𝔗[f] וְכָל ‖ **33** [a] > 𝔊* cf 14 ‖ **Cp 14,2** [a–a] inc; 𝔊 *κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν*, prp בְּגוֹרָל נְחָלוּ אוֹתָם ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔗[f] pr לָתֵת cf Nu 34,13, frt lect facilior.

7 עַל אַדְוֹתַי וְעַל אַדְוֹתֶיךָ בְּקֶדֶשׁ בַּרְנֵעַ׃ 7 בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה אָנֹכִי
בְּשָׁלַח מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֹתִי מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וָאָשֵׁב
8 אֹתוֹ דָּבָר כַּאֲשֶׁר[a] עִם־לְבָבִי[b]׃ 8 וְאַחַי אֲשֶׁר עָלוּ עִמִּי הִמְסִיו[a] אֶת־
9 לֵב הָעָם וְאָנֹכִי מִלֵּאתִי אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהָי׃ 9 וַיִּשָּׁבַע מֹשֶׁה בַּיּוֹם
הַהוּא לֵאמֹר אִם־לֹא הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרְכָה רַגְלְךָ בָּהּ תִּהְיֶה לְנַחֲלָה
10 וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי מִלֵּאתָ אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהָי׃ 10 וְעַתָּה הִנֵּה הֶחֱיָה
יְהוָה ׀ אוֹתִי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר זֶה אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מֵאָז דִּבֶּר יְהוָה אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־הָלַךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וְעַתָּה הִנֵּה אָנֹכִי
11 הַיּוֹם בֶּן־חָמֵשׁ וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה׃ 11 עוֹדֶנִי הַיּוֹם חָזָק כַּאֲשֶׁר בְּיוֹם שָׁלְחַ
12 אוֹתִי מֹשֶׁה כְּכֹחִי[a] אָז וּכְכֹחַי[b] עַתָּה לַמִּלְחָמָה וְלָצֵאת וְלָבוֹא׃ 12 וְעַתָּה
תְּנָה־לִי אֶת־הָהָר הַזֶּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אַתָּה־שָׁמַעְתָּ
בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־עֲנָקִים שָׁם וְעָרִים גְּדֹלוֹת בְּצֻרוֹת אוּלַי יְהוָה אוֹתִי[a]
13 וְהוֹרַשְׁתִּים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ 13 וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן אֶת־חֶבְרוֹן
14 לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה[a] לְנַחֲלָה׃ 14 עַל־כֵּן הָיְתָה־חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
הַקְנִזִּי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי
סׄ יִשְׂרָאֵל׃ 15 וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים
הוּא וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ פ

15 1 וַיְהִי הַגּוֹרָל לְמַטֵּה בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם
2 מִדְבַּר־צִן נֶגְבָּה מִקְצֵה תֵימָן׃ 2 וַיְהִי לָהֶם גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה יָם הַמֶּלַח
3 מִן־הַלָּשׁוֹן הַפֹּנָה נֶגְבָּה׃ 3 וְיָצָא אֶל־מִנֶּגֶב[a] לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים וְעָבַר
צְנָה וְעָלָה מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעָבַר חֶצְרוֹן וְעָלָה אַדָּרָה וְנָסַב
4 הַקְרְקָעָה׃ 4 וְעָבַר עַצְמוֹנָה וְיָצָא נַחַל מִצְרַיִם וְהָיְתָה[a] תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל
5 יָמָּה זֶה־יִהְיֶה לָכֶם[b] גְּבוּל נֶגֶב׃ 5 וּגְבוּל קֵדְמָה יָם הַמֶּלַח עַד־קְצֵה
6 הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל לִפְאַת צָפוֹנָה מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקְצֵה הַיַּרְדֵּן׃ 6 וְעָלָה
הַגְּבוּל בֵּית חָגְלָה וְעָבַר מִצְּפוֹן לְבֵית הָעֲרָבָה וְעָלָה הַגְּבוּל אֶבֶן בֹּהַן

[7]Mm 1323. [8]Mm 1238 א. [9]Mm 1324. [10]Mm 943. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1224. [13]Mm 33. [14]Mm 880.
Cp 15 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2988.

7 [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔄 + הָיָה ‖ [b] Ms* 𝔊 לבבו ‖ 8 [a] aram (Ms יִן־) pro הֵמַסּוּ cf Dt 1,28 ‖
11 [a] Ms בְּכֹחִי ‖ [b] Ms וּבְכֹחִי ‖ 12 [a] 𝔗 mlt Mss אתי (Vrs leg אִתִּי) ‖ 13 [a] pc Mss 𝔊 +
הקנזי ut 6.14 ‖ Cp 15,3 [a] 𝔊 *ἀπέναντι* = מנגד ‖ 4 [a] K ה֫, nonn Mss ut Q ‖ [b] 𝔊
αὐτῶν = להם.

ב וחס. נג ח[a] מנה בלישׁ. ג וחס[+]

7 בֶּן־רֹאוּבֵן׃ 7 וְעָלְתָה הַגְּבוּל וּ[a]דְבִרָה מֵעֵמֶק[a] עָכוֹר[+] וְ[b]צָפוֹנָה פֹּנֶה[b] אֶל־ 7
ל[s] הַגִּלְגָּל[c] אֲשֶׁר־נֹכַח לְמַעֲלֵה אֲדֻמִּים אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לַנָּחַל וְעָבַר הַגְּבוּל׃
ג[s]. ב[7]. ט כח י וכל יהושע דכות[8] 8 אֶל־[c]מֵי־עֵין[d] שֶׁמֶשׁ וְהָיָה תֹּצְאֹתָיו אֶל־עֵין רֹגֵל׃ 8 וְעָלְתָה הַגְּבוּל גֵּי בֶן־[a] 8
9 הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי[+] מִנֶּגֶב [b]הִיא יְרוּשָׁלָ͏ִם[b] וְעָלְתָה הַגְּבוּל אֶל־רֹאשׁ 9
ג. נג הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי־[c]הִנֹּם יָמָּה אֲשֶׁר בִּקְצֵה עֶמֶק־רְפָאִים צָפֹנָה׃
יד. ד. ב 9 וְתָאַר הַגְּבוּל מֵרֹאשׁ הָהָר אֶל־מַעְיַן [a]מֵי נֶפְתּוֹחַ[a] וְיָצָא אֶל־עָרֵי[b] 9
הַר־עֶפְרוֹן וְתָאַר הַגְּבוּל[+] בַּעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים׃ 10 וְנָסַב הַגְּבוּל 10
ל. יו וכל אל הר הכרמל דכות[9]. נג מִבַּעֲלָה יָמָּה אֶל־הַר שֵׂעִיר וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף[s] הַר־יְעָרִים מִצָּפוֹנָה
ג 11 הִיא כְסָלוֹן וְיָרַד בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְעָבַר תִּמְנָתָה׃ 11 וְיָצָא הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף 11
נג. ל. ל. ל עֶקְרוֹן צָפוֹנָה[+] וְתָאַר הַגְּבוּל[+] שִׂכְרוֹנָה וְעָבַר הַר־הַבַּעֲלָה וְיָצָא יַבְנְאֵל
ל 12 וְהָיוּ תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה׃ 12 וּגְבוּל [a]יָם הַיָּמָּה[c] הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה גְּבוּל 12
ל 13 בְּנֵי־יְהוּדָה סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 13 וּלְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ
ה[10] בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־[c]פִּי יְהוָה לִיהוֹשֻׁעַ אֶת־קִרְיַת אַרְבַּע אֲבִי[a] הָעֲנָק
ב חס. יח פסוק את את ראת ראת. יו מל וכל מגלה דכות[11] הִיא חֶבְרוֹן׃ 14 וַיֹּרֶשׁ מִשָּׁם כָּלֵב אֶת־שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק אֶת־שֵׁשַׁי 14
כל סיפ חס ב מ א[12] וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמַי [a]יְלִידֵי הָעֲנָק[a]׃ 15 וַיַּעַל מִשָּׁם אֶל־יֹשְׁבֵי דְּבִר 15
כל סיפ חס ב מ א[12] וְשֵׁם־דְּבִר לְפָנִים [a]קִרְיַת־סֵפֶר[a]׃ 16 וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה [a]אֶת־ 16
קרית־ספר 17 קִרְיַת־סֵפֶר[a] וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ 17 וַיִּלְכְּדָהּ
18 עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב[a] וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃ 18 וַיְהִי
ב מל. ב. ג ול בסיפ בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ[a] לִשְׁאוֹל מֵאֵת־אָבִיהָ שָׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר
19 וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃ 19 וַתֹּאמֶר תְּנָה[a]־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב
ב. ז חס. ז חס. ז חס נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת[b] מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ[c] אֶת [d]גֻּלֹּת עִלִּיּוֹת וְאֶת גֻּלֹּת
ז ומל[13] 20 תַּחְתִּיּוֹת[d]׃ פ 20 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
ל. כז ול בלישׁ 21 וַיִּהְיוּ [c]הֶעָרִים מִקְצֵה לְמַטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם בַּנֶּגְבָּה

[3]Mm 1325. [4]Mm 1326. [5]Mm 959. [6]Mm 869. [7]Gn 14,7. [8]Mm 3989. [9]Mm 385. [10]Mm 1334. [11]Mm 2959. [12]Jos 10,3. [13]Mm 1327.

7 [a–a] inc; 𝔊 *ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος* ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ καταβαίνει* = וּפָנָה ‖ [c] 18,7 prb recte גִּלּוֹלוֹת cf 𝔖 ‖ [d–d] 𝔗 pc Mss מעין cf 𝔖 et 18,17 ‖ **8** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] prb gl cf 18,16 ‖ [c] nonn Mss 𝔖 + בֶּן ‖ **9** [a–a] prp מינפתח = Merenptach (rex aeg) ‖ [b] > 𝔊*; 𝔖 *qrn'* = קָרֶן ‖ **10** [a] pc Mss תֵּימָנָה ‖ **12** [a–a] 𝔗 *m'rb' jm'*, l frt יָמָּה הַיָּם ‖ **13** [a] 𝔊* *μητρόπολιν* cf 14,15 ‖ **14** [a–a] > 𝔊* ‖ **15** [a–a] 𝔊 *Πόλις γραμμάτων*, sim 16[a–a]; Jdc 1,11 𝔊[B] *Καριασσωφαρ* — ק' סֵפֶר ‖ **16** [a–a] cf 15[a–a] ‖ **17** [a] 𝔊-B[120.129] + *ὁ νεώτερος* = הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ ut Jdc 1,13 ‖ **18** [a] 𝔊[L] suff f (it Jdc 1,14 𝔊𝔙) = וַיִּסְּתָהּ ‖ **19** [a] Jdc 1,15 הָבָה ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔊[AOLC]𝔖𝔗[fMs]𝔙 + כָּלֵב ut Jdc 1,13 ‖ [d–d] Vrs semper sg cf Jdc 1,15 𝔊.

22 קַבְצְאֵל[a] וְעֵדֶר וְיָגוּר: 22 וְקִינָה וְדִימוֹנָה[a] וְעַדְעָדָה[b]: 23 וְקֶדֶשׁ וְחָצוֹר ל.ל.ל.ל
23
24 וְיִתְנָן: 24 זִיף וְטֶלֶם[a] וּבְעָלוֹת: 25 וְחָצוֹר | חֲדַתָּה וּקְרִיּוֹת[a] חֶצְרוֹן ל.ב חד שם קריה וחד שם ברנש[14]. ב.[15] ין ר״פ וס״פ חד
24
25
26 הִיא חָצוֹר[b]: 26 אֲמָם וּשְׁמַע וּמוֹלָדָה: 27 וַחֲצַר גַּדָּה וְחֶשְׁמוֹן וּבֵית ל.ל.ל.ל
27
28 פָּלֶט: 28 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבְאֵר שֶׁבַע וּבִזְיוֹתְיָה[a]: 29 בַּעֲלָה[a] וְעִיִּים[b] וָעֶצֶם: ד[16] ל.ב
29
30 וְאֶלְתּוֹלַד[a] וּכְסִיל[b] וְחָרְמָה: 31 וְצִקְלַג[a] וּמַדְמַנָּה וְסַנְסַנָּה[a]: 32 וּלְבָאוֹת[a] ב.[17] ל.ל.ל וחד מן פסוק מן ד מילין נסבין ו ר״פ
30
31
32
33 וְשִׁלְחִים[b] וְעַיִן וְרִמּוֹן[c] כָּל־[d]עָרִים עֶשְׂרִים וָשֶׁשׁ וְחַצֵרֵיהֶן: ס ל.ד[18] ל.ל.ג[19]
33 בַּשְּׁפֵלָה אֶשְׁתָּאוֹל וְצָרְעָה וְאַשְׁנָה: 34 וְזָנוֹחַ וְעֵין גַּנִּים תַּפּוּחַ ג וחד מן ב מל בלוש ובסיפ. ח[20]
34
35 וְהָעֵנָם: 35 יַרְמוּת וַעֲדֻלָּם שׂוֹכָה וַעֲזֵקָה: 36 וְשַׁעַרַיִם וַעֲדִיתַיִם ל.ב בת כן[21]. ל.ל וחד מן פסוק מן ל מילין נסבין ו ר״פ. ל
35
36
37 וְהַגְּדֵרָה וּגְדֵרֹתָיִם[a] עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן: 37 צְנָן וַחֲדָשָׁה ל.ל
37
38 וּמִגְדַּל־גָּד: 38 וְדִלְעָן וְהַמִּצְפֵּה[a] וְיָקְתְּאֵל: 39 לָכִישׁ וּבָצְקַת וְעֶגְלוֹן: ת[22] ל.ב.ל.ל
38
39
40 וְכַבּוֹן וְלַחְמָס[a] וְכִתְלִישׁ: 41 וּגְדֵרוֹת בֵּית־[a]דָּגוֹן וְנַעֲמָה וּמַקֵּדָה ל.ל.ל.ב[23]
40
41
42 עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן: ס 42 לִבְנָה וְעֶתֶר[a] וְעָשָׁן: 43 וְיִפְתָּח ב. ה שם קריה[24]. ג ב קמ וחד פת[25]
42
43
44 וְאַשְׁנָה וּנְצִיב: 44 וּקְעִילָה וְאַכְזִיב וּמָרֵאשָׁה[a] עָרִים תֵּשַׁע וְחַצֵרֵיהֶן: ל
44
45 עֶקְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ: 46 מֵעֶקְרוֹן וָיָמָּה כֹּל[a] אֲשֶׁר־עַל־יַד ה חס בגבול ב מנה בסיפ. ג[26]
45
46
47 אַשְׁדּוֹד[b] וְחַצֵרֶיהָן: 47 אַשְׁדּוֹד בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ עַזָּה בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ
47
48 עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְהַיָּם הַגָּדוֹל[a] וּגְבוּל: ס 48 וּבָהָר שָׁמִיר וְיַתִּיר ז. הגדול. ב חד ר״פ וחד ס״פ. ב מל
48
49 וְשׂוֹכָה: 49 וְדַנָּה וְקִרְיַת־סַנָּה[a] [b]הִיא דְבִר[b]: 50 וַעֲנָב וְאֶשְׁתְּמֹה[a] וְעָנִים: ל וכת בֶּן[21]. כל סיפ חס ב מ[27]. ל כת ה[21]
49
50
51 וְגֹשֶׁן וְחֹלֹן וְגִלֹה עָרִים אַחַת־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן: 52 אֲרַב וְרוּמָה[a] ב חס. ל כת ה[21]. ל.ל

[14] Mm 1328. [15] Mm 1329. [16] Mm 3062. [17] Mm 4162. [18] Mm 3629. [19] Mm 1361. [20] Mm 3900. [21] Mp sub loco. [22] Mm 1330. [23] Nu 32,24. [24] Mm 1346. [25] Mm 1331. [26] Mm 89. [27] Jos 10,3.

21 [a] Neh 11,25 יְקַ׳ ‖ **22** [a] Neh 11,25 דִּיבֹן ‖ [b] 1 prb וערערה; 𝔊* *Αρουηλ* (𝔊[120] *-ηρ*) = וַעֲרֹעֵר cf 1 S 30,28 ‖ **24** [a] 1 וְטֶלֶם? 1 S 15,4 טֵלָאִים = טָלָאִם ‖ **25** [a] cj c nom sq cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔖, add ‖ **28** [a] 1 וּבְנוֹתֶיהָ cf 𝔊 et Neh 11,27 ‖ **29** [a] 19,3 בָּלָה, 1 Ch 4,29 בִּלְהָה ‖ [b] > 19,3 et 1 Ch 4,29 ‖ **30** [a] Ms תּ֫וֹלָד, pc Mss ואל ת, 1 Ch 4,29 תּוֹלָד ‖ [b] 𝔊[B 120.129] *Βαιθηλ* cf 1 S 30,27; 19,4 בְּתוּאֵל, 1 Ch 4,30 בְּתוּאֵל ‖ **31** [a–a] 19,5 וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת וַחֲצַר סוּסָה (𝔊 leg סוּסִים ... ut 1 Ch 4,31), Neh 11,28 מְכֹנָה וּבְנוֹתֶיהָ ‖ **32** [a] 19,6 בֵּית לְ׳, 1 Ch 4,31 בֵּית בִּרְאִי ‖ [b] 19,6 frt rectius שָׂרוּחֵן (aeg *šʾraḥuna*, prp שַׂרְחֵן); 1 Ch 4,31 crrp שַׁעֲרַיִם ‖ [c–c] 1 c Neh 11,29 וְעֵין רִ׳ cf 𝔊[B min] et Jos 19,7 1 Ch 4,32 ‖ [d] > 𝔊* ‖ **36** [a] 𝔊 *καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς* = וְגִדְרֹתֶיהָ ‖ **38** [a] 𝔊 *καὶ Μασφα* ‖ **40** [a] mlt Mss 𝔗(𝔙) ולחמם (false) ‖ **41** [a] 𝔊𝔖𝔙 pr cop ‖ **42** [a] 𝔊[B 129] *καὶ Ιθακ* (𝔊[120] *Ιαθακ* 𝔊[L] *Αθακ*), 1 frt וַעֲתָךְ ut 1 S 30,30; cf 19,7[b] et 1 Ch 4,32 (וְיִתְכָּן) ‖ **44** [a] 𝔗 pc Mss ומרשה ‖ **46** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] 𝔊[B min] *Ασηδωθ* (ex 10,40) ‖ **47** [a] mlt Mss Edd Vrs ut Q ‖ **49** [a] 𝔊(𝔖) *γραμμάτων* = סֵפֶר, frt false ex abbreviatione ס׳ cf 15 ‖ [b–b] frt orig add ad ק׳ סֵפֶר (cf [a]) ‖ **50** [a] 1 מַע– ut 21,14 1 S 30,28 1 Ch 4,17.19 ‖ **52** [a] sic L mlt Mss Edd 𝔊[Mss]𝔖𝔙 (false), mlt Mss Edd 𝔊[Mss]𝔗 ודומה.

53 וְאֶשְׁתָּעֶן׃ 53 וְיָנִים[a] וּבֵית־תַּפּוּחַ וַאֲפֵקָה׃ 54 וְחֻמְטָה וְ[a]קִרְיַת אַרְבַּע 54
29 ויגום[28] ל ק

ל . ל׳ פסוק דאית בהרון ד מילין ר״פ ב קדמ לא נסבין ו רוב בתר נסבין ו[30]

55 הִיא[a] חֶבְרוֹן וְצִיעֹר עָרִים תֵּשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃ ס 55 מָעוֹן כַּרְמֶל׃
56 וְזִיף וְיוּטָּה׃ 56 וְיִזְרְעֶאל וְיָקְדְעָם וְזָנוֹחַ׃ 57 הַקַּיִן[a] גִּבְעָה וְתִמְנָה 57
ל . ל . ל . ג

58 עָרִים עֶשֶׂר[b] וְחַצְרֵיהֶן׃ 58 חַלְחוּל בֵּית־צוּר וְגְדוֹר׃ 59 וּמַעֲרָת 59
ל . ל

60 וּבֵית־עֲנוֹת וְאֶלְתְּקֹן עָרִים שֵׁשׁ וְחַצְרֵיהֶן[a]׃ 60 [a]קִרְיַת־בַּעַל הִיא[a]
ל . ל

61 קִרְיַת יְעָרִים וְהָרַבָּה עָרִים שְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ ס 61 בַּמִּדְבָּר בֵּית
ל

62 הָעֲרָבָה מִדִּין וְסָכָכָה׃ 62 וְהַנִּבְשָׁן [a]וְעִיר־הַמֶּלַח[a] וְעֵין גֶּדִי עָרִים שֵׁשׁ
ג[31] . ל . ל . ל . ח[32]

יכלו[33] . ל ק מל

63 וְחַצְרֵיהֶן׃ 63 וְאֶת־הַיְבוּסִי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לֹא־[a]יָכְלוּ[a] בְּנֵי־יְהוּדָה
לְהוֹרִישָׁם וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי [b]אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה[b] בִּירוּשָׁלַ͏ִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

ס **16** 1 [a]וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל[a] לִבְנֵי יוֹסֵף מִיַּרְדֵּן יְרִיחוֹ לְמֵי יְרִיחוֹ מִזְרָחָה
ל׳ 2 [b]מִירִיחוֹ[b] בָּהָר בֵּית־אֵל׃ 2 וְיָצָא מִבֵּית־אֵל לוּזָה וְעָבַר
ל . יז פסוק עד ועד[2] . יב

3 אֶל־גְּבוּל הָאַרְכִּי עֲטָרוֹת׃ 3 וְיָרַד יָמָּה אֶל־גְּבוּל הַיַּפְלֵטִי עַד גְּבוּל
תצאתיו ק

4 בֵּית־חוֹרֹן תַּחְתּוֹן וְעַד־גָּזֶר וְהָיוּ תֹצְאֹתָו[a] יָמָּה[b]׃ 4 וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־
כ בטע ר״פ[a] . ד בטע בסיפ

יוֹסֵף מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ 5 [a]וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי 5
ל

גְּבוּל נַחֲלָתָם מִזְרָחָה[b] עַטְרוֹת אַדָּר עַד־בֵּית חוֹרֹן עֶלְיוֹן[c]׃ 6 וְיָצָא 6
ל׳ . ל

הַגְּבוּל הַיָּמָּה הַמִּכְמְתָת מִצָּפוֹן[a] וְנָסַב הַגְּבוּל מִזְרָחָה תַּאֲנַת שִׁלֹה
כה[5] מל ד מנה בסיפ . ל

וְעָבַר אוֹתוֹ[b] מִמִּזְרַח יָנוֹחָה׃ 7 וְיָרַד מִיָּנוֹחָה עֲטָרוֹת וְנַעֲרָתָה[a] וּפָגַע 7
ל

בִּירִיחוֹ וְיָצָא הַיַּרְדֵּן׃ 8 מִתַּפּוּחַ יֵלֵךְ הַגְּבוּל יָמָּה נַחַל קָנָה וְהָיוּ 8
ל

תֹּצְאֹתָיו[a] זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 9 וְהֶעָרִים 9
ל

הַמְבֻדָּלוֹת[a] לִבְנֵי אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה כָּל־הֶעָרִים
ה בסיפ ד מל וחד חס

וְחַצְרֵיהֶן׃ 10 וְלֹא הוֹרִישׁוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגֶזֶר וַיֵּשֶׁב 10
ג[6]

הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרֶב אֶפְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה[a] [b]וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד[b]׃ ס

[28] Mm 832. [29] Mm 1316. [30] Mp sub loco. [31] Mm 1332. [32] Mm 3900. Cp 16 [1] Mm 258. [2] Mm 912. [3] Mm 1017. [4] Mm 1333. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1937 et cf Mp 2 Ch 8, 8.

53 [a] K יִם– cf 𝔊[BLmin], 𝔙 mlt Mss 𝔊[MssT] ut Q ‖ **54** [a–a] add cf 13 14,15 ‖ **57** [a] 𝔊 cj c 56 (*Zανωακιμ* vel sim) ‖ [b] 𝔊* 9 ‖ **59** [a] 𝔊 + *Θεκω* (= תְּקוֹעַ) *καὶ Εφραθα* (= אֶפְרָתָה) *αὕτη ἐστὶν Βαιθλεεμ* (= בֵּית־לֶחֶם) *καὶ Φαγωρ* (פְּעוֹר) *καὶ Αιταν* (-αμ, = עֵיטָם) *καὶ Κουλον καὶ Ταταμ(ι) καὶ Σωρης* (𝔊[B] *Εωβης*) *καὶ Καρεμ καὶ Γαλλιμ* (𝔊[B] *Γαλεμ*) *καὶ Βαιθηρ* (cf *bittīr*; 𝔊[BO] *Θεθηρ*) *καὶ Μανοχω, πόλεις ἔνδεκα καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν*; 𝔙 homtel ‖ **60** [a–a] add cf 18, 14 ‖ **62** [a–a] prb = *ḫirbet qumrān* ‖ **63** [a] K יִ, 𝔗 mlt Mss ut Q ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **Cp 16, 1** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια* cf 5 ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἀναβήσεται*, l וְעָלָה ‖ **3** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q ‖ [b] 𝔗 nonn Mss הַיְמָה ‖ **5** [a] prb tr 5–10 post 17,13 ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔗 Ms הָע ‖ **6** [a] 𝔊[Bmin] + *Θερμα* ‖ [b] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ **7** [a] 1 Ch 7,28 נַעֲרָן ‖ **8** [a] pc Mss 𝔙 יַם־הַמֶּלַח (false) ‖ **9** [a] forma mixta, l vel הַנֹּגֵב vel הַמָּעֹב ‖ **10** [a] 𝔊 ins fere verbatim 1 R 9,16 (= 3 R 15,14b 𝔊) ‖ [b–b] > 𝔊*.

17 1 וַיְהִי[a] הַגּוֹרָל[b] לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה כִּי־הוּא בְּכוֹר יוֹסֵף לְמָכִיר
בְּכוֹר מְנַשֶּׁה אֲבִי הַגִּלְעָד כִּי הָיָה אִישׁ מִלְחָמָה וַיְהִי־לוֹ הַגִּלְעָד
2 וְהַבָּשָׁן: 2 וַיְהִי לִבְנֵי מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנֵי אֲבִיעֶזֶר
וְלִבְנֵי־חֵלֶק וְלִבְנֵי אַשְׂרִיאֵל וְלִבְנֵי־שֶׁכֶם וְלִבְנֵי־חֵפֶר וְלִבְנֵי שְׁמִידָע
3 אֵלֶּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה בֶּן[a]־יוֹסֵף הַזְּכָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם: 3 וּלְצְלָפְחָד בֶּן־ ל
חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
ס[a] וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנוֹתָיו מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה[a] וְתִרְצָה: 4 וַתִּקְרַבְנָה סימן מוחמו[1]
לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי | יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִם לֵאמֹר ה[2]
יְהוָה[a] צִוָּה אֶת[b]־מֹשֶׁה לָתֵת־לָנוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵינוּ וַיִּתֵּן לָהֶם[c] אֶל־פִּי ז[3]. ל וכל בחבלי
5 יְהוָה נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶן: 5 וַיִּפְּלוּ חַבְלֵי־מְנַשֶּׁה עֲשָׂרָה לְבַד דכות
6 מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן: 6 כִּי בְנוֹת מְנַשֶּׁה נָחֲלוּ ד[4]
נַחֲלָה בְּתוֹךְ בָּנָיו וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד הָיְתָה לִבְנֵי־מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים:
7 וַיְהִי גְבוּל־[a]מְנַשֶּׁה מֵאָשֵׁר הַמִּכְמְתָת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי שְׁכֶם וְהָלַךְ כ[5]. יד פסוק
8 הַגְּבוּל אֶל־הַיְמִין אֶל־יֹשְׁבֵי[b] עֵין תַּפּוּחַ: 8 לִמְנַשֶּׁה הָיְתָה אֶרֶץ תַּפּוּחַ כ על אל[6]. ל
9 וְתַפּוּחַ אֶל־גְּבוּל מְנַשֶּׁה לִבְנֵי אֶפְרָיִם: 9 וְיָרַד הַגְּבוּל[a] נַחַל קָנָה נֶגְבָּה ג ב מל וחד חס[7]. כז[8]
לַנַּחַל עָרִים הָאֵלֶּה[a] לְאֶפְרַיִם בְּתוֹךְ עָרֵי מְנַשֶּׁה וּגְבוּל מְנַשֶּׁה מִצְּפוֹן
10 לַנַּחַל וַיְהִי[b] תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה[c]: 10 נֶגְבָּה לְאֶפְרַיִם וְצָפוֹנָה לִמְנַשֶּׁה ב[9]. כז[10]. נג ה[10] מנה בליש
11 וַיְהִי[a] הַיָּם[b] גְּבוּלָו[b] וּבְאָשֵׁר יִפְגְּעוּן מִצָּפוֹן וּבְיִשָּׂשכָר מִמִּזְרָח: 11 וַיְהִי ל. ל
לִמְנַשֶּׁה בְּיִשָּׂשכָר וּבְאָשֵׁר בֵּית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְיִבְלְעָם וּבְנוֹתֶיהָ[a] וְאֶת־ ט[11]
יֹשְׁבֵי דֹאר וּבְנוֹתֶיהָ[a] וְיוֹשְׁבֵי עֵין־דֹּר וּבְנוֹתֶיהָ[cd] וְיוֹשְׁבֵי תַעְנַךְ[c] וּבְנוֹתֶיהָ[d] יחי פסוק דמיין[12]. ד כת א. ב חס מיחד. ס[13]. ה חס בנבריא ב מנה בסיפ
12 וְיוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ[e] שְׁלֹשֶׁת[f] הַנָּפֶת: 12 וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְהוֹרִישׁ ל
13 אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיּוֹאֶל[a] הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת: 13 וַיְהִי כִּי ו
חָזְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵשׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ:[a] ס יד[14]. ב בסיפ

Cp 17 [1]Mm 983. [2]Mm 1334. [3]Mm 1043. [4]Mm 1321. [5]Mm 1333. [6]Mm 4093. [7]Mm 4013. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1335. [10]Mm 1325. [11]Mm 1395. [12]Mm 3911. [13]Textus contra Mp ה חס בנבריא ב מנה בסיפ, cf Jos 15,45; Jer 49,2 et Mp sub loco. [14]Mm 1336.

Cp 17,1 [a] Ms* ויצא ע (ex 16,1) ‖ [b] G *τὰ ὅρια* = הַגְּבוּל cf 16,1[a–a] ‖ **2** [a] בֶּן ‖ **3** [a] nonn Mss Edd GSV ומ׳ ‖ **4** [a] G *ὁ θεός* ‖ [b] mlt Mss Edd GC[Ms]ע בְּיַד ‖ [c] Ms Edd GS להן ‖ **7** [a] G(S) + *υἱῶν* = בְּנֵי ‖ [b] G *Iασσιβ* cf arab *jāsūf* sam (ה)יסופ, l יָשׁוּב ‖ **9** [a–a] prb crrp; dl האׄ? (vel l הָעָׄ) ‖ [b] nonn Mss C ויהו ‖ [c] C ימה ‖ **10** [a] G(C) *καὶ ἔσται* = וְהָיָה ‖ [b] GS suff pl ‖ **11** [a–a] > S, add ex Jdc 1,27 Q mlt Mss ‖ [b–b] > C*G*C[r] ‖ [c–c] S om ישבי ‖ [d–d] > G* ‖ [e–e] inc, frt gl ad דאר cf נָפַת דֹּאר 11,2 12,23 1 R 4,11 ‖ [f] G(V) *καὶ τὸ τρίτον* = וּשְׁלִשִׁית ‖ **13** [a] cf 16,5[a].

14 וַיְדַבְּרוּ בְנֵי יוֹסֵף אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר מַדּוּעַ נָתַתָּה לִי נַחֲלָה 14
גּוֹרָל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד וַאֲנִי עַם־רָב עַד־אֲשֶׁר־עַד־כֹּה בֵּרַכַנִי ב15 . לג קמ16
יְהוָה׃ 15 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אִם־עַם־רַב אַתָּה עֲלֵה לְךָ הַיְעָרָה ל . ל 15
וּבֵרַאתָ לְךָ שָׁם בְּאֶרֶץ הַפְּרִזִּי וְהָרְפָאִים כִּי־אָזַל לְךָ הַר־אֶפְרָיִם׃ ל . ו
16 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יוֹסֵף לֹא־יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר וְרֶכֶב בַּרְזֶל בְּכָל־הַכְּנַעֲנִי 16
הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ־הָעֵמֶק לַאֲשֶׁר בֵּית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְלַאֲשֶׁר בְּעֵמֶק ה ד מל ול17 חס בסיפ
יִזְרְעֶאל׃ 17 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בֵּית יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם וְלִמְנַשֶּׁה ל . יז
לֵאמֹר עַם־רַב אַתָּה וְכֹחַ גָּדוֹל לָךְ לֹא־יִהְיֶה לְךָ גּוֹרָל אֶחָד׃ 18 כִּי 18 ל . ב פסוק
כי כי כי כי כי
הָר יִהְיֶה־לָּךְ כִּי־יַעַר הוּא וּבֵרַאתּוֹ וְהָיָה לְךָ תְּצֹאֹתָיו כִּי־תוֹרִישׁ ל . יט
אֶת־הַכְּנַעֲנִי כִּי רֶכֶב בַּרְזֶל לוֹ כִּי חָזָק הוּא׃ פ

18 1 וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה וַיִּשְׁכִּינוּ שָׁם אֶת־אֹהֶל **18** ל
מוֹעֵד וְהָאָרֶץ נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם׃ 2 וַיִּוָּתְרוּ בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא ל . ל 2
חָלְקוּ אֶת־נַחֲלָתָם שִׁבְעָה שְׁבָטִים׃ 3 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ב . יג
עַד־אָנָה אַתֶּם מִתְרַפִּים לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם ל . ג בסיפ
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם׃ 4 הָבוּ לָכֶם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים לַשָּׁבֶט וְאֶשְׁלְחֵם כל סיפ מל . ל . ג
וְיָקֻמוּ וְיִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְיִכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם וְיָבֹאוּ אֵלָי׃ ל . ז רפ2
5 וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ לִשְׁבָעָה חֲלָקִים יְהוּדָה יַעֲמֹד עַל־גְּבוּלוֹ מִנֶּגֶב 5 ג3 חס ב מנה בסיפ .
ב4 . ד5 . ה חס
וּבֵית יוֹסֵף יַעַמְדוּ עַל־גְּבוּלָם מִצָּפוֹן׃ 6 וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ 6 ב6 . ד בטפ8
שִׁבְעָה חֲלָקִים וַהֲבֵאתֶם אֵלַי הֵנָּה וְיָרִיתִי לָכֶם גּוֹרָל פֹּה לִפְנֵי יְהוָה ל9 . ד5 . ל10
אֱלֹהֵינוּ׃ 7 כִּי אֵין־חֵלֶק לַלְוִיִּם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת יְהוָה נַחֲלָתוֹ 7 ל בסיפ
וְגָד וּרְאוּבֵן וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה ב11 . כל סיפ דכות ב מ ג12
אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ 8 וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ וַיְצַו יד בסיפ . ב13
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַהֹלְכִים לִכְתֹּב אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר לְכוּ וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ

15 Mi 2,10, cf Mp sub loco. 16 Mm 264. 17 Mm 2620. 18 Mm 1337. 19 Mm 1335. Cp 18 1 Mm 1049. 2 Mm 465. 3 Mm 1009. 4 Mm 1338. 5 Mm 2993. 6 Mm 3082. 7 Mm 3130. 8 Mm 1451. 9 Mm 1338. 10 וחד ירית Gn 31,51. 11 Mm 1339. 12 Jos 13,29; 22,13 et 15. 13 Mm 1340.

14 a mlt Mss אל ‖ b > pc Mss cf GV; prp על vel ע׳ ד׳ = עַל דְּבַר ‖ c–c > GV ‖ d > C mlt Mss ‖ e G *ὁ θεός* ‖ **16** a–a prb add ‖ b nonn Mss וְל׳ ‖ **17** a–a G *toῖς υἱοῖς* = אֶל־בְּנֵי cf 14.16 ‖ b–b > G*, frt add ‖ **18** a nonn Mss Q^Mss ŚC^f.Mss והיו ‖ b prb ins לֹא ‖ c–c G *σὺ γὰρ ὑπερισχύ(σ)εις αὐτοῦ (-τόν)* ‖ **Cp 18,2** a C*G בני ‖ b > C Ms ‖ **4** a V *referantque* = וְיָבְאוּ cf 6 ‖ **5** a G *καὶ οἱ υἱοί* cf 17,17a–a ‖ **6** a C mlt Mss G^ming ŚMUW C ל׳ ‖ b > G*Ś ‖ 7 a 2 Mss G^Mss ŚC תָּם–.

וְכִתְבוּ אוֹתָהּ וְשׁוּבוּ אֵלַי וּפֹה אַשְׁלִיךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה׃ 9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים[a] וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ[b] וַיִּכְתְּבוּהָ לֶעָרִים לְשִׁבְעָה חֲלָקִים
10 עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ[c] אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה׃ 10 וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם
יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה [a]וַיְחַלֶּק־שָׁם יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי
11 יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם[ab]׃ פ 11 וַיַּעַל[a] גּוֹרָל מַטֵּה בְנֵי־בִנְיָמִן
12 לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף׃ 12 וַיְהִי
לָהֶם הַגְּבוּל לִפְאַת[ˀ] צָפוֹנָה מִן־הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל[ˀ] אֶל־כֶּתֶף יְרִיחוֹ
מִצָּפוֹן וְעָלָה בָהָר יָמָּה וְהָיְתָה[a] תְּצִאֹתָיו מִדְבָּרָה בֵּית אָוֶן׃ 13 וְעָבַר[ˀ]
מִשָּׁם הַגְּבוּל לוּזָה[a] אֶל־כֶּתֶף לוּזָה הִיא בֵּית־אֵל וְיָרַד הַגְּבוּל[ˀ]
עַטְרוֹת אַדָּר עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְבֵית־חֹרוֹן תַּחְתּוֹן׃ 14 וְתָאַר
הַגְּבוּל[ˀ] וְנָסַב לִפְאַת־יָם נֶגְבָּה מִן־הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בֵית־חֹרוֹן[ˀ]
נֶגְבָּה וְהָיְתָה[a] תְּצִאֹתָיו אֶל־קִרְיַת־בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים עִיר בְּנֵי
15 יְהוּדָה זֹאת[ˀ] פְּאַת־יָם׃ 15 וּפְאַת־נֶגְבָּה מִקְצֵה [a]קִרְיַת יְעָרִים[a] וְיָצָא
16 הַגְּבוּל[ˀ] יָמָּה וְיָצָא[b] אֶל־מַעְיַן[c] מֵי נֶפְתּוֹחַ׃ 16 וְיָרַד הַגְּבוּל אֶל־[ˀ]קְצֵה
הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר [a]בְּעֵמֶק רְפָאִים[a] צָפוֹנָה וְיָרַד גֵּיˀ[b]
17 הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי נֶגְבָּה וְיָרַד עֵין רֹגֵל׃ 17 וְתָאַר מִצָּפוֹן וְיָצָא
עֵין שֶׁמֶשׁ וְיָצָא אֶל־גְּלִילוֹת[a] אֲשֶׁר־נֹכַח מַעֲלֵה[b] אֻדֻמִּים וְיָרַד אֶבֶן
18 בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃ 18 וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף [a]מוּל־הָעֲרָבָה[a] צָפוֹנָה וְיָרַד
19 [b]הָעֲרָבָה׃ 19 וְעָבַר[b] הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף בֵּית־חָגְלָה[ˀ] צָפוֹנָה [c]וְהָיְתָה[c] |
תְּצֻאוֹתָיו[d] הַגְּבוּל אֶל־לְשׁוֹן יָם־הַמֶּלַח[ˀ] צָפוֹנָה אֶל־[ˀ]קְצֵה הַיַּרְדֵּן
20 נֶגְבָּה זֶה גְּבוּל נֶגֶב׃ 20 וְהַיַּרְדֵּן [a]יִגְבַּל־אֹתוֹ[a] לִפְאַת־קֵדְמָה זֹאת[ˀ]
21 נַחֲלַת[ˀ] בְּנֵי בִנְיָמִן לִגְבוּלֹתֶיהָ סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 21 וְהָיוּ[a] הֶעָרִים

ב חד כת ה וחד כת א[14]

ב[15] . ד[16]

יד פסוק על אל אל[17]

ג . ל

ג . ד[18] ב מנה בליש

יד . ג[19] . נג[20]

ק וחיו חד מן ז בליש כת ה וקר ו ה מנה בליש . ה ג קמ וב[21] פת

ד[22] . ד[22] . כז

ז[23] . ג כת כן

יד . כז . ז פסוק דמיין בטע . ג כת כן

ק וחיו חד מן ז בליש כז . כת ה וקר ו ה מנה בליש

ב . ח . כז

ו . ב[20] . ז פסוק אל על אל . ו

נג . ג

ל . נג ב מנה בפסוק . ק וחיו חד מן ז בליש כת ה וקר ו ה מנה בליש

תצאות . נג ב מנה בפסוק . ו

כז . ג[25] . יד[20] . ה חס מטה[20]

ד[27]

[14] Mm 3556. [15] Mm 1338. [16] Mm 2993. [17] Mm 4093. [18] Mm 3420. [19] Mm 2988. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1341. [22] Mm 258. [23] Mm 1342. [24] Mm 959. [25] Mm 1064. [26] Mm 1350. [27] Mm 1031.

9 [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 + *καὶ εἶδοσαν αὐτήν* = וַיִּרְאוּהָ cf 2,1 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἤνεγκαν* = ו׳ב– cf 4[a] ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss Edd 𝔖𝔗[Ed] בְּמִ׳ cf 11,23[a] 12,7[b] ‖ **11** [a] 𝔊 *καὶ ἐξῆλθεν* = וַיֵּצֵא it 19,10[a] ‖ **12** [a] K ה֫, 𝔗 mlt Mss ut Q ‖ **13** [a–a] > 𝔊[min]𝔙 (homtel) ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ **15** [a–a] 𝔊 *Καριαθβααλ* = ק׳ בַּעַל cf 14 ‖ [b–b] 𝔊 *εἰς Γα(σ)ιν* ‖ [c–c] cf 15,9[a–a] ‖ **16** [a–a] 𝔊(𝔙) *ἐκ μέρους Εμεκραφαιν* = ׳בְּקֵצֵה ע׳ ר ut 15,8 ‖ [b] 𝔖(𝔗[r]) + *dbr* = בֶּן– ‖ **17** [a] 𝔗[Mss] *lglgl'* = הַגִּלְגָּל ut 15,7 ‖ [b] mlt Mss 𝔊 לְמ׳ ut 15,7 ‖ **18** [a–a] 𝔊 *Βαιθαραβα*, l prb ׳בֵּית־ע ‖ **18/19** [b–b] > 𝔊*, וֹ prb dttg (הערבה–הערבתה) ‖ [c] cf 12[a] ‖ [d] K יו֫–, 𝔗 mlt Mss Edd 𝔊𝔖𝔗 ut Q cf 15,4 ‖ **20** [a–a] prp וגבל cf 13,23.27 15,47 (𝔊* om אתו) ‖ **21** [a] Vrs leg וַיִּהְיוּ.

לְמַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם׃ יְרִיחוֹ וּבֵית־חָגְלָה וְעֵמֶק קְצִיץ׃ 22 וּבֵית הָעֲרָבָה וּצְמָרַיִם וּבֵית־אֵל׃ 23 וְהָעַוִּים וְהַפָּרָה וְעָפְרָה׃ 24 וּכְפַר הָעַמֹּנִי וְהָעָפְנִי וְגֶבַע עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצֵּרֵיהֶן׃ 25 גִּבְעוֹן וְהָרָמָה וּבְאֵרוֹת׃ 26 וְהַמִּצְפֵּה וְהַכְּפִירָה וְהַמֹּצָה׃ 27 וְרֶקֶם וְיִרְפְּאֵל וְתַרְאֲלָה׃ 28 וְצֵלַע הָאֶלֶף וְהַיְבוּסִי הִיא יְרוּשָׁלַ͏ִם גִּבְעַת קִרְיַת עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצֵּרֵיהֶן זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ פ

19 1 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַשֵּׁנִי לְשִׁמְעוֹן לְמַטֵּה בְּנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם

2 וַיְהִי לְהֶם בְּנַחֲלָתָם בְּאֵר־ 3 4 שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה׃ 3 וַחֲצַר שׁוּעָל וּבָלָה וָעֶצֶם׃ 4 וְאֶלְתּוֹלַד 5 6 וּבְתוּל וְחָרְמָה׃ 5 וְצִקְלַג וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת וַחֲצַר סוּסָה׃ 6 וּבֵית לְבָאוֹת וְשָׁרוּחֶן עָרִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצֵּרֵיהֶן׃ 7 עֵין רִמּוֹן וָעֶתֶר 7 וְעָשָׁן עָרִים אַרְבַּע וְחַצֵּרֵיהֶן׃ 8 וְכָל־הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים 8 הָאֵלֶּה עַד־בַּעֲלַת בְּאֵר רָאמַת נֶגֶב זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְּנֵי־שִׁמְעוֹן 9 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 9 מֵחֶבֶל בְּנֵי יְהוּדָה נַחֲלַת בְּנֵי שִׁמְעוֹן כִּי־הָיָה חֵלֶק בְּנֵי־יְהוּדָה רַב מֵהֶם וַיִּנְחֲלוּ בְּנֵי־שִׁמְעוֹן בְּתוֹךְ נַחֲלָתָם׃ פ

10 וַיַּעַל הַגּוֹרָל הַשְּׁלִישִׁי לִבְנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם 11 עַד־שָׂרִיד׃ 11 וְעָלָה גְּבוּלָם וְלַיְמָה וּמַרְעָלָה וּפָגַע בְּדַבֶּשֶׁת וּפָגַע אֶל־הַנַּחַל אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יָקְנְעָם׃ 12 וְשָׁב מִשָּׁרִיד קֶדְמָה מִזְרַח 12 הַשֶּׁמֶשׁ עַל גְּבוּל כִּסְלֹת תָּבֹר וְיָצָא אֶל־הַדַּבְרַת וְעָלָה יָפִיעַ׃ 13 וּמִשָּׁם עָבַר קֶדְמָה מִזְרָחָה גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין וְיֹצֵא רִמּוֹן 13 הַמְתְאָרֵ הַנְּעָה׃ 14 וְנָסַב אֹתוֹ הַגְּבוּל מִצָּפוֹן חַנָּתֹן וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו גֵּי 14

ב חד מל וחד חס[28] | ל[29]. ד. ד בחד לשון[30]. ל | העמנה ק חד מן ג[31] כת י ס״ת וקר ה | ב. ל וחס[32] | ג[33] | ב[34]. ה חס מט[35] | ס[ג] | ח מל באור ובנביא[1] | ל | ל. ב. ב | ל. ל | ל. ד פסוק ראשית בהון ד מילין ר״פ ב קדמ לא נסבין ו נב בתר׳ נסבין ר[2]. ב | ה שם קריה[3] | ל כת כן | ג[4] | ל. ל | ה[5]. ל וחס. ל חס | ח[6]. ל. ל | ל. ל

[28] Mm 1343. [29] וחד צמרים 2 Ch 13,4. [30] Mm 1347. [31] Mm 1344. [32] Mm 3558. [33] Mm 646. [34] Mm 1345. [35] Mm 1350. Cp 19 [1] Mm 859. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1346. [4] Mm 1354. [5] Mm 1348. [6] Mm 1349.

21 [b] 𝔊 pc Mss חתם– cf 28 ‖ **24** [a] K יַ– cf $\mathfrak{G}^{B}$, $\mathfrak{G}^{O}$ ut Q ‖ [b] > 𝔊*, frt dl (dttg) ‖ **26** [a] $\mathfrak{G}^{AL}$ *καὶ Μασφα* cf 15,38[a] ‖ **27** [a] 𝔊 ותרעלה ‖ **28** [a] 𝔊(𝔖𝔘) *καὶ Ιεβους*, frt l וְיבוּס ‖ [b–b] frt add cf Jdc 19,10 ‖ [c] l וְגִ׳ cf $\mathfrak{G}^{AOC}\mathfrak{S}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{ACmin}$ *καὶ πόλις Ιαριμ* cf 𝔖, l וְקִ׳ יְעָרִים (hpgr) ‖ [e–e] 𝔊 13 ‖ **Cp 19,1** [a] > 𝔖𝔘, frt dl cf 24.40 13,15 15,1 18,11 ‖ **2** [a] > 1 Ch 4,28; 𝔊* *καὶ Σαμαα* cf 𝔏 *(et Sama)* et 1 Ch 𝔊 *(καὶ Σαμα)*, l prb וּשְׁמַע ut 15,26 ‖ **3** [a] cf 15,29[a] ‖ **4** [a] C pc Mss ואל־ת׳ ‖ [b] cf 15,30[b] ‖ **5** [a–a] cf 15,31[a–a] ‖ **6** [a–a] cf 15, 32[a] ‖ [b] cf 15,32[b] ‖ **7** [a] l prb עֵין cf $\mathfrak{G}^{B}$ et 15,32[c–c] ‖ [b] frt l וַעֲתָךְ cf 15,42[a] ‖ **10** [a] cf 18,11[a] ‖ [b] l prb למטה בני ut 1 ‖ [c] prp מְשָׁדוֹד cf $\mathfrak{G}^{L}$-𝔏𝔖 ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *Λαχα(α)* 𝔏 *Lancha*; frt crrp ‖ **12** [a] prp מְשָׁדוֹד cf 10[c] ‖ [b] 𝔊 Ms* אֶל ‖ **13** [a–a] prb crrp; prp וְתָאַר– cf 21,35a ‖ **14** [a] > 𝔊.

15 יִפְתַּח־אֵל׃ 15 וְקַטָּת[a] וְנַהֲלָל[b] וְשִׁמְרוֹן[c] וְיִדְאֲלָה[d] וּבֵית לָחֶם עָרִים
16 שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ 16 זֹאת ׀ נַחֲלַת[a] בְּנֵי־זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחוֹתָם
17 הֶעָרִים ׀ הָאֵלֶּה[b] וְחַצְרֵיהֶן׃ פ 17 לְיִשָּׂשכָר יָצָא הַגּוֹרָל הָרְבִיעִי
18 [a]לִבְנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחוֹתָם[a]׃ 18 וַיְהִי גְבוּלָם יִזְרְעֶאלָה[a] וְהַכְּסֻלֹת[b]
19 וְשׁוּנֵם׃ 19 וַחֲפָרַיִם וְשִׁיאֹן[a] וַאֲנָחַרַת׃ 20 וְהָרַבִּית[a] וְקִשְׁיוֹן וָאָבֶץ׃
21 21 וְרֶמֶת[a] וְעֵין־גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית פַּצֵּץ׃ 22 וּפָגַע ׀ הַגְּבוּל בְּתָבוֹר
וְשַׁחַצֻמָה[a] וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאוֹת ׀ גְּבוּלָם הַיַּרְדֵּן עָרִים שֵׁשׂ־עֶשְׂרֵה
23 וְחַצְרֵיהֶן׃ 23 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים
24 וְחַצְרֵיהֶן׃ פ 24 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר
25 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ 25 וַיְהִי גְבוּלָם חֶלְקַת[a] וַחֲלִי וּבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃ 26 וְאַלַמֶּלֶךְ ׀
26 27 וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחֹור לִבְנָת׃ 27 וְשָׁב מִזְרַח
הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגֹן וּפָגַע ׀ בִּזְבֻלוּן וּבְגֵי[a] יִפְתַּח־אֵל צָפֹנָה[b] בֵּית הָעֵמֶק
28 וְנְעִיאֵל וְיֹצֵא אֶל־כָּבוּל מִשְׂמְאל[c]׃ 28 וְעִבְרֹן[a] וּרְחֹב וְחַמָּון וְקָנָה עַד
29 צִידוֹן רַבָּה׃ 29 וְשָׁב הַגְּבוּל ׀ הָרָמָה וְעַד־עִיר מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל ׀
30 חֹסָה וְיָהְיוּ[a] תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה מֵחֶבֶל[b] אַכְזִיבָה[c]׃ 30 וְעַמָּה[a] וַאֲפֵק[b] וּרְחֹב
31 עָרִים עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ 31 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר
32 לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים ׀ הָאֵלֶּה[a] וְחַצְרֵיהֶן׃ פ 32 [a]לִבְנֵי נַפְתָּלִי[a] יָצָא
33 הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי [b]לִבְנֵי[c] נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם[b]׃ 33 וַיְהִי גְבוּלָם מֵחֵלֶף
מֵאֲלוֹן בְּצַעֲנַנִּים[a] וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד־לַקּוּם וַיְהִי ׀ תֹּצְאֹתָיו
34 הַיַּרְדֵּן׃ 34 וְשָׁב הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת תָּבוֹר וְיָצָא מִשָּׁם חוּקֹקָה וּפָגַע

[7] Mm 1350. [8] Mm 859. [9] Mm 1351. [10] Mm 3900. [11] Mm 3295. [12] Mm 1352. [13] Mm 1307. [14] Mm 4162.
[15] Mm 535. [16] Mm 218. [17] Mp sub loco. [18] Mm 1353. [19] Mm 1354. [20] Mm 1448. [21] Mm 1355. [22] Mm 1335.

15 [a] Jdc 1,30 קִטְרוֹן ‖ [b] 𝔊[Mss] *Νααλωλ* cf Jdc 1,30 ‖ [c] 𝔊* *Συμεων* cf 11,1[b] ‖ [d] nonn Mss Edd וּיִרְאֵלָה ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔊𝔗[fMss]𝔙 + מַטֵּה ‖ [b] > 𝔊*𝔙 cf 23,39 ‖ **17** [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a] 𝔊[Mss]𝔖𝔗[Mss]𝔙 om ה ‖ [b] 𝔗 סְלוֹת־ ‖ **19** [a] 𝔊[B*min] + *καὶ Ρειφρωθ*, 𝔊[Mss] + *καὶ Ρεναθ*, prb ins וּבְאֵרוֹת (cf 22b) ‖ **20** [a] 21,28 1Ch 6,57 דָּבְרַת ‖ **21** [a] 21,29 יַרְמוּת 1Ch 6,58 רָאמוֹת ‖ **22** [a] K צוּ–, nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q ‖ **25** [a] prp מְחַ cf 𝔊[BC] ‖ **27** [a] 𝔗 וגי ‖ [b] 𝔊 + *καὶ εἰσελεύσεται ὅρια* = וְהָלַךְ הַגְּבוּל ‖ [c] prb l וּמִשְׁאָל cf 21,30 ‖ **28** [a] l prb c 𝔗 nonn Mss וְעַבְדּוֹן cf 21,30 1Ch 6,39 ‖ **29** [a] K וַיְהִיו, mlt Mss ut Q ‖ [b] crrp; prp וּמֵחֶלֵב cf 𝔊[B] *(καὶ ἀπὸ Λεβ)* et ad Jdc 1,31 (akk *Maḥalliba*) ‖ [c] 𝔊[O] *καὶ Αχζειβ* cf Jdc 1,31, l prb וְאכוזיב ‖ **30** [a] sic LXX, C Mss מ–; 𝔊[C] *καὶ Ακκω* cf Jdc 1,31, prb l וְעַכּה ‖ [b] Jdc 1,31 אפיק ‖ **31** [a] > 𝔊*𝔙 cf 16[b] ‖ **32** [a–a] 𝔊 *καὶ τῷ Νεφθαλι* = וּלְנ; prb dl et postea l וַיֵּצֵא cf 𝔖 et 1 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] cf 10[b] ‖ **33** [a] Jdc 4,11 K בַּצַּעֲנִים.

בְּזֹבֶלוֹן מִנֶּגֶב וּבְאָשֵׁר פְּנֵעַ מִיָּם [a]וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן[a] מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃
35 [a]וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים צֶר[a] וְחֲמַת רַקַּת וְכִנֶּרֶת׃ 36 וַאֲדָמָה וְהָרָמָה
37 וְחָצוֹר׃ 37 וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֵעִי וְעֵין חָצוֹר׃ 38 וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֹרֶם[a]
38 וּבֵית־עֲנָת וּבֵית שֶׁמֶשׁ עָרִים תִּשַּׁע־עֶשְׂרֵה וְחַצֵרֵיהֶן׃ 39 זֹאת נַחֲלַת
39 מַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצֵרֵיהֶן׃ פ 40 לְמַטֵּה
40 בְּנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל הַשְּׁבִיעִי׃ 41 וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם
41 צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר[a] שֶׁמֶשׁ׃ 42 וְשַׁעַלַבִּין[a] וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃ 43 וְאֵילוֹן
42 43 וְתִמְנָתָה[a] וְעֶקְרוֹן׃ 44 וְאֶלְתְּקֵה[a] וְגִבְּתוֹן וּבַעֲלָת׃ 45 וְיֵהֻד וּבְנֵי־בְרַק
44 45 וְגַת־רִמּוֹן׃ 46 וּמֵי[a] הַיַּרְקוֹן וְהָרַקּוֹן[b] עִם־[c]הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃ 47 [a]וַיֵּצֵא
46 47 גְּבוּל־בְּנֵי־דָן מֵהֶם[a] וַיַּעֲלוּ בְנֵי־דָן וַיִּלָּחֲמוּ עִם־לֶשֶׁם[b] וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ |
וַיַּכּוּ אוֹתָהּ לְפִי־חָרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם[b] דָּן
כְּשֵׁם דָּן אֲבִיהֶם[c]׃ 48 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים
48 הָאֵלֶּה[a] וְחַצֵרֵיהֶן׃ פ 49 וַיְכַלּוּ לִנְחֹל אֶת־הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ
49 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן בְּתוֹכָם׃ 50 עַל־פִּי יְהוָה
50 נָתְנוּ לוֹ אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר שָׁאָל אֶת־[a]תִּמְנַת־סֶרַח[a] בְּהַר אֶפְרָיִם וַיִּבֶן
אֶת־הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃
51 אֵלֶּה הַנְּחָלֹת אֲשֶׁר נָחֲלוּ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן | וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי סׂ
הָאָבוֹת לְמַטּוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל | בְּגוֹרָל | בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד וַיְכַלּוּ מֵחַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ׃ פ

20 1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ 2 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל **20**
לֵאמֹר תְּנוּ לָכֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה׃
3 לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה [a]בִּבְלִי־דָעַת[a] וְהָיוּ לָכֶם[b]

[23]Mm 218. [24]Mm 2147. [25]Mm 1705. [26]Mm 3900. [27]Mm 1330. [28]Mm 1356. [29]Mm 1357. [30]Mm 1263. [31]Mm 1359. [32]Mm 1358. [33]Mm 1031. [34]Mm 1445. [35]Mm 4227. [36] וחד ויבן העיר 1Ch 11,8. [37]Mm 3164. [38]Mm 3998. [39]Mm 4048. **Cp 20** [1]Mm 1034. [2]Mm 1123.

34 [a–a] prb crrp; 𝔊* *καὶ ὁ Ἰορδάνης* ‖ **35** [a–a] crrp ex 29aβ.28b ‖ **38** [a] K^{Or} 𝔖 חֲרוֹם, al חוֹרָם (𝔊$^{AO min}$ *Ωραμ*) et חֶרֶם (𝔊^{BC} *Αριμ* 𝔄 *ḥarīm*) ‖ **41** [a] pc Mss Edd ועין, pc Mss 𝔗$^{f\,Ms}$ ובית ‖ **42** [a] pc Mss Edd שַׁעַלְבִים ut Jdc 1,35 1 R 4,9 ‖ **43** [a] 𝔊^{Mss}(𝔖) *καὶ Θαμνα* -- -נה– ‖ **44** [a] 𝔊^{Mss} *καὶ Ελθεκω* (akk *Altaqū*) ‖ **46** [a] 𝔊* *καὶ ἀπὸ θαλάσσης*, l prb וּמִיָּם ‖ [b] > 𝔊*, prb dl (dttg) ‖ [c] l frt c Ms 𝔖 עַד; > 𝔊 ‖ [d] 𝔊 huc tr 48 ‖ **47** [a–a] 𝔊* alit cf Jdc 1,34 ‖ [b] Jdc 18,7.27.29 לַיִשׁ; prp לֶשֶׁם ‖ [c] 𝔊 + plur vb cf Jdc 1,35 ‖ **48** [a] > 𝔊* 𝔙 cf 16[b] ‖ **50** [a–a] 𝔊^{B*} *Θαμαρχαρης* 𝔏 *Chamahares* = חַרְס ת׳ ut Jdc 2,9 cf 24,30[a–a] ‖ **Cp 20,3** [a–a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔊 + *αἱ πόλεις* cf Nu 35,12.

4 לְמִקְלָט[c] מִגֹּאֵל הַדָּם׃ 4 [a]וְנָס אֶל־אַחַת | מֵהֶעָרִים[b] הָאֵלֶּה וְעָמַד [a-3]
פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי זִקְנֵי הָעִיר־הַהִיא אֶת־דְּבָרָיו וְאָסְפוּ [1-9]
5 אֹתוֹ הָעִירָה אֲלֵיהֶם וְנָתְנוּ־לוֹ מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם׃ 5 וְכִי יִרְדֹּף גֹּאֵל [3-4]
הַדָּם אַחֲרָיו וְלֹא־יַסְגִּרוּ אֶת־הָרֹצֵחַ בְּיָדוֹ כִּי בִבְלִי־דַעַת הִכָּה אֶת־ ב חד חס וחד מל
6 רֵעֵהוּ וְלֹא־שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ 6 וְיָשַׁב | בָּעִיר הַהִוא[a] עַד־ [4-5] ד חס וכל אוריית דכות[5]
עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט [b]עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים ד . הי[6]
הָהֵם אָז | יָשׁוּב הָרוֹצֵחַ וּבָא אֶל־עִירוֹ וְאֶל־בֵּיתוֹ [c]אֶל־הָעִיר[c] אֲשֶׁר־ ד מל . ג . ל[7]
7 נָס מִשָּׁם[b]׃ 7 וַיַּקְדִּישׁוּ[a] אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל בְּהַר נַפְתָּלִי וְאֶת־שְׁכֶם בְּהַר ו חס בלישׁ[7] . ב
8 אֶפְרַיִם וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה׃ 8 וּמֵעֵבֶר ל
[a]לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה[a] נָתְנוּ אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר מִמַּטֵּה רְאוּבֵן
וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד מִמַּטֵּה־גָד וְאֶת־גּוֹלָן[b] בַּבָּשָׁן מִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה׃ ג[a] . ג כת כן . גולן[b]
9 אֵלֶּה הָיוּ עָרֵי הַמּוֹעֲדָה לְכָל | בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם לָנוּס ז ר״פ בנביא[9]
שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְלֹא יָמוּת בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם עַד־עָמְדוֹ ד
לִפְנֵי הָעֵדָה׃ פ

21 1 וַיִּגְּשׁוּ רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ עה ב מנה בפסוק
2 בִּן־נוּן וְאֶל־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיְדַבְּרוּ אֲלֵיהֶם עה ב מנה בפסוק
בְּשִׁלֹה בְּאֶרֶץ כְּנַעַן לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה בְיַד־מֹשֶׁה לָתֵת־לָנוּ עָרִים יא
3 לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶן לִבְהֶמְתֵּנוּ׃ 3 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם מִנַּחֲלָתָם
4 אֶל־פִּי יְהוָה אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן׃ 4 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל ה[a]
לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מִן־הַלְוִיִּם מִמַּטֵּה ג חס בנביא . ג[3]
יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה הַשִּׁמְעֹנִי וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן בְּגוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ ז דגש[4]
ס 5 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים [a]מִמִּשְׁפְּחֹת מַטֵּה[a]־אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה־דָן ג בטע בעינ[5] . ג חס בנביא
6 וּמֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה בְּגוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר׃ ס 6 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן ז דגש[4]
[a]מִמִּשְׁפְּחֹת[b] מַטֵּה[a]־יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה־אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמֵחֲצִי ה[6]

[3] Mm 1517. [4] Mm 1972. [5] Mm 3599. [6] Mm 1035. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1080. [9] Mm 3164. **Cp 21** [1] Mm 1360. [2] Mm 1334. [3] Mm 661. [4] Mm 4037. [5] Mp sub loco. [6] Cf Mp sub loco.

3 [c-c] 𝔊 + *καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονευτής*, ex Nu 35,12 ‖ **4** [a-a] 𝔊^{Mss} om usque ad 6[a] cf Nu 35,12 ‖ [b-b] 2 Mss 𝔊𝔙 ה׳ ‖ **6** [a-a] cf 4[a] ‖ [b-b] > 𝔊^{Mss} cf Nu 35,12 ‖ [c-c] > 𝔠 Ms ‖ **7** [a-a] 𝔊 *διέστειλαν (-εν)*, prb l וַיַּקְרִיבוּ cf Nu 35,11 ‖ **8** [a-a] 𝔊* sol *τοῦ Ἰορδάνου* = יַלְ, prb dl מ׳ י (ex 13,32) ‖ [b-b] 𝔠 mlt Mss 𝔊^{Mss}𝔖𝔗 et Dt 4,43 ut Q; 𝔊^{BLmin}(𝔙) *Γαυλων* ‖ **Cp 21,5** [a-a] 𝔊*(𝔖𝔙) *ἐκ τῆς φυλῆς* = מִמַּטֵּה; prp לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה ‖ **6** [a-a] cf 5[a-a] ‖ [b-b] 𝔠 Mss 𝔅 חת– cf 10[a].

ז דגש[7] . ג בטע בעינ

7 לִבְנֵי[a] מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ ס 7
מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן[b] עָרִים
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ 8 וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם אֵת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְאֶת־ 8
מִגְרְשֵׁיהֶן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה בַּגּוֹרָל׃ פ 9 וַיִּתְּנוּ מִמַּטֵּה 9
בְּנֵי יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן אֶת הֶעָרִים הָאֵלֶּה[a] אֲשֶׁר־יִקָּרְאוּ[b]
אֶתְהֶן בְּשֵׁם׃ 10 וַיִּהְיוּ לִבְנֵי אַהֲרֹן מִמִּשְׁפְּחוֹת[a] הַקְהָתִי מִבְּנֵי לֵוִי כִּי 10
לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל רִאשֹׁנָה׃ 11 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־[a]קִרְיַת אַרְבַּע אָבִי[b] 11

ו ול[a] כת כן . כת בעינ

הָעֲנָק[c] הִיא[a] חֶבְרוֹן בָּהָר יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ סְבִיבֹתֶיהָ׃ 12 וְאֶת־ 12
שְׂדֵה הָעִיר וְאֶת־חַצֵּרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה בַּאֲחֻזָּתוֹ׃ ס

ג[10] . יד פסוק את את ואת ואת ואת . כת בעינ

13 וְלִבְנֵי[ו] אַהֲרֹן הַכֹּהֵן[a] נָתְנוּ אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־חֶבְרוֹן 13

כו פסוק ואת ואת ואת ואת

וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 14 וְאֶת־[a]יַתִּר וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 14

כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ב חס . ל . כל סיפ חס ב מ א[11]

וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 15 וְאֶת־חֹלֹן[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־דְּבִר 15

ל

וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 16 וְאֶת־עַיִן[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־יוּטָה וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 16

כת בעינ[a]

אֶת[b]־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ עָרִים תֵּשַׁע מֵאֵת שְׁנֵי הַשְּׁבָטִים הָאֵלֶּה׃

יז מל[12] . כת בעינ . כת בעינ

פ 17 וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גִּבְעוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־גֶּבַע וְאֶת־ 17

כת בעינ . ל . ז

מִגְרְשָׁהּ׃ 18 אֶת[a]־עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת[b]־עַלְמוֹן[c] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 18

ט ר״פ בסיפ

עָרִים אַרְבַּע׃ 19 כָּל־עָרֵי בְנֵי־אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עָרִים 19
וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ ס 20 וּלְמִשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי־קְהָת הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי 20

ל . יד פסוק את את ואת ואת

קְהָת וַיְהִי עָרֵי גְּורָלָם[b] מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ 21 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עִיר 21

כת בעינ

מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־

כו פסוק ואת ואת ואת ואת

מִגְרְשָׁהּ׃ 22 וְאֶת־קִבְצַיִם[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ וְאֶת־בֵּית חוֹרֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ 22

כת בעינ . ל כת א . כת בעינ

עָרִים אַרְבַּע׃ ס 23 וּמִמַּטֵּה־דָן אֶת־אֶלְתְּקֵא[a] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת[b]־ 23

כת בעינ . ט[13] . כת בעינ

גִּבְתּוֹן וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ׃ 24 אֶת[a]־אַיָּלוֹן[b] וְאֶת־מִגְרְשָׁהּ אֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־ 24

[7] Mm 4037. [8] Mm 1360. [9] Mp sub loco. [10] Mm 661. [11] Jos 10,3. [12] Mm 262 contra textum. [13] Mm 1356.

7 [a] pc Mss GSʏ וְלִ׳ ‖ [b] G + *κληρωτί*, ins בַּגּוֹרָל cf 5.6 ‖ **9** [a] > G*SCMssʏ ‖ [b] prp יִקָּרֵא cf GC ‖ **10** [a] C Mss B חת– cf GS (sg) et 1 Ch 6,39 ‖ [b] > pc Mss G* et 1 Ch 6,39 ‖ **11** [a–a] prb add ex 15,13 cf 1 Ch 6,40 ‖ [b] G* *μητρόπολιν* ut 15,13[a] ‖ [c] C nonn Mss הענק cf 15,13 הענָק ‖ **13** [a] > GBminC et 1 Ch 6,42 ‖ **14** [a] GBmin *Αιλωμ* cf 1 Ch 6,42 G ‖ **15** [a] 1 Ch 6,43 חִילֶן ‖ **16** [a] GMss *Ασα(ν)* cf C et 15,42 19,7 1 Ch 6,44, prb l עָשָׁן ‖ [b] C mlt Mss Edd GSCᶠʏ ואת ‖ **18** [a] mlt Mss GSʏ ואת ‖ [b] pc Mss Edd CMs את ‖ [c] GL C ut 1 Ch 6,45 עָלֶמֶת ‖ **20** [a] C mlt Mss חת– cf S (sg) et 26[a] ‖ [b] G ut 1 Ch 6,51 גְּבוּלָם ‖ **22** [a] 1 Ch 6,53 יָקְנְעָם ‖ **23** [a] cf 19,44[a] ‖ [b] mlt Mss Edd GSCEd ואת ʏ ‖ **24** [a] pc Mss Edd GSCEdʏ ואת ‖ [b] KMs אלון cf GMss.

מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 25 וּמִמַּחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־תַּעְנַךְ 25
וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן[a] וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שְׁתַּיִם׃ 26 כָּל־ 26
עָרִים עֶשֶׂר וּמִגְרְשֵׁיהֶן לְמִשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ ס
וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִמִּשְׁפַּחַת הַלְוִיִּם מֵחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עִיר מִקְלָט 27
הָרֹצֵחַ אֶת־גֹּלָן[a] בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־בְּעֶשְׁתָּרָה[b] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ
עָרִים שְׁתָּיִם׃ ס 28 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר אֶת־קִשְׁיוֹן[a] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ 28
אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ׃ 29 אֶת־יַרְמוּת[a] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת־עֵין גַּנִּים 29
וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 30 וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל וְאֶת־ 30
מִגְרָשֶׁהָ אֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ׃ 31 אֶת־חֶלְקָת[b] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ 31
וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 32 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי 32
אֶת־עִיר | מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־[a]חַמֹּת
דֹּאר[a] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־קַרְתָּן[b] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ עָרִים שָׁלֹשׁ׃
כָּל־עָרֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ 33
ס 34 וְלִמִשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי־מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מֵאֵת מַטֵּה
זְבוּלֻן אֶת־יָקְנְעָם וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת[b]־קַרְתָּה וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ׃ 35 אֶת־ 35
דִּמְנָה[a] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת־נַהֲלָל וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע׃
[ba]וּמִמַּטֵּה רְאוּבֵן[b] אֶת־בֶּצֶר[c] וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ׃ 37 אֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־ 36 37
מִגְרָשָׁהּ וְאֶת־מֵיפָּעַת וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ עָרִים אַרְבַּע׃ ס 38 וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־עִיר 38
מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־רָמֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־
מִגְרָשָׁהּ׃ 39 אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשָׁהּ אֶת־יַעְזֵר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כָּל־ 39
עָרִים אַרְבַּע׃ 40 כָּל־הֶעָרִים לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הַנּוֹתָרִים 40
מִמִּשְׁפְּחוֹת הַלְוִיִּם וַיְהִי גוֹרָלָם[a] עָרִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ 41 כָּל־ 41
עָרֵי

[14]Mm 1361. [15]Mp sub loco. [16]Mm 331. [17]Mm 4037.

25 [a–a] 𝔊[Bmin] *Ιεβαθα* cf 1 Ch 6,55 Mss 𝔊[AT], prp יִבְלְעָם; 𝔊[-Bmin] *Βαιθσα(ν)* = בֵּית־שָׁאן ‖ **26** [a] 𝔗 Mss 𝔅 חת– cf 𝔖 et 1 Ch 6,55 (sg); cf 20[a] ‖ **27** [a] 𝔗 mlt Mss 𝔊[MssS𝔖] et 1 Ch 6,56 ut Q, cf 20,8[b] ‖ [b] 𝔖 ut 1 Ch 6,56 עַשְׁתָּרוֹת ‖ **28** [a] 1 Ch 6,56 קֶדֶשׁ ‖ **29** [a] 𝔊[B 129] *Ρεμμαθ* cf 19,21[a] ‖ [b] mlt Mss Edd Vrs וְאֶת ‖ **31** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְאֶת ‖ [b] 1 Ch 6,60 חוּקֹק ‖ **32** [a–a] 𝔊* ut 19,35 חַמַּת; 1 Ch 6,61 חַמּוֹן ‖ [b] 19,35 רַקַּת, 1 Ch 6,61 קַרְיָתַיִם ‖ **34** [a] Mss 𝔅 חת– cf 𝔊𝔖 (sg) ‖ [b] mlt Mss Edd 𝔖𝔗𝔙 וְאֶת ‖ **35** [a] 19,13 רִמּוֹנוֹ, 1 Ch 6,62 רִמּוֹנוֹ ‖ **36** [a] v 36.37 > LC Mss 𝔅𝔗 (Syh c ob); exstat in mlt Mss Edd 𝔊𝔗[Mss𝔙] cf 1 Ch 6,63 sq; 𝔖 tr post 34a ‖ [b–b] 𝔊 ut 1 Ch 6,63 וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִמִּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ cf 20,8, prb l ‖ [c] nonn Mss + בַּמִּדְבָּר ut 1 Ch; 𝔊 + *ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μισωρ* cf 20,8, prb ins בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר ‖ **40** [a] 𝔊 *τὰ ὅρια* (𝔊[O] + *αὐτῶν*) = גְּבוּלָם.

ז. כתי בעי׳

ט ר״פ בסיפ. ג[14]

ג חס בנביא[15]. יד פסוק את את ואת ואת

כתי בעי׳. גולן[K]. ל

כתי בעי׳. ל

כתי בעי׳. כתי בעי׳. כתי בעי׳

ז. כתי בעי׳. ל מפק א[16]

כתי בעי׳. כתי בעי׳. ל

ז. ג בטע בעי׳

כתי בעי׳

ד כת א

ט ר״פ בסיפ

כתי בעי׳. כתי בעי׳. ל. כתי בעי׳

כתי בעי׳. ל. ז[16]

ז. יד פסוק את את ואת ואת

כתי בעי׳

כתי בעי׳. ג[17]. כתי בעי׳. ג[14]

ט ר״פ בסיפ

ט ר״פ בסיפ

הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עָרִים אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃
42 תְּהִיֶינָה[a] הֶעָרִים הָאֵלֶּה עִיר עִיר וּמִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ כֵּן לְכָל־ 42 ל ר״פ . ב מל[18]
הֶעָרִים הָאֵלֶּה׃ ס
43 וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָתֵת לַאֲבוֹתָם ס וְ 43 יד
וַיִּרְשׁוּהָ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ 44 וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב כְּכֹל אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע 44 ל חס . וּ[19]
לַאֲבוֹתָם וְלֹא־עָמַד אִישׁ בְּפְנֵיהֶם מִכָּל־אוֹיְבֵיהֶם אֶת כָּל־אוֹיְבֵיהֶם 45 ג[20] . ב
נָתַן יְהוָה בְּיָדָם׃ 45 לֹא־נָפַל דָּבָר מִכֹּל הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר־דִּבֶּר ז ר״פ בסיפ
יְהוָה אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הַכֹּל בָּא׃ פ כ[21] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יה
22 1 אָז יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי מַטֵּה[a] מְנַשֶּׁה[b] 22 ג וכל מחצי דכות
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם שְׁמַרְתֶּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד 2 יד בסיפ
יְהוָה וַתִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ 3 לֹא עֲזַבְתֶּם אֶת־ 3 ז ר״פ בסיפ
אֲחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּשְׁמַרְתֶּם[a] אֵת־מִשְׁמֶרֶת מִצְוַת ג[1] . ו בטע ל[25] מנה
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 4 וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לַאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר 4 בלישׁ ובסיפ
לָהֶם וְעַתָּה פְּנוּ וּלְכוּ[a] לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם אֶל־[b] אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם אֲשֶׁר |
נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ 5 רַק שִׁמְרוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת 5 יד בסיפ
אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לְאַהֲבָה ל . יד בסיפ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם [a]וְלָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו[a] וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּלְדָבְקָה־ ד[2] . ד[4]
בוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ 6 וַיְבָרְכֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיְשַׁלְּחֵם 6 ב . ב בסיפ . ט[5]
וַיֵּלְכוּ אֶל־אָהָלֵיהֶם׃ ס 7 וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה נָתַן מֹשֶׁה בַּבָּשָׁן 7 ב . כל סיפ דכות ב מ ג[6]
וּלְחֶצְיוֹ נָתַן יְהוֹשֻׁעַ עִם־אֲחֵיהֶם מֵעֵבֶר[a] הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְגַם כִּי שִׁלְּחָם ל . בעבר ק
וַיְבָרְכֵם יְהוֹשֻׁעַ אֶל־אָהָלֵיהֶם׃ 8 וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר בִּנְכָסִים ב . ב בסיפ . ל
רַבִּים שׁוּבוּ אֶל־אָהֳלֵיכֶם וּבְמִקְנֶה רַב־מְאֹד בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִנְחֹשֶׁת ל . הז[7] . ג[8]
וּבְבַרְזֶל וּבְשִׂלְמוֹת הַרְבֵּה מְאֹד חִלְקוּ שְׁלַל־אֹיְבֵיכֶם עִם־אֲחֵיכֶם׃ פ ד ולו בלישׁ
9 וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי ה[3] . כל סיפ דכות ב מ ג[9]
יִשְׂרָאֵל מִשִּׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן לָלֶכֶת אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־

[18] Mm 1362. [19] Mm 510. [20] Mm 1363. [21] Mm 953. Cp 22 [1] Mm 1364. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1196. [4] Mm 1108. [5] Mm 2192. [6] Jos 13,29; 22,13. 15. [7] Mm 158. [8] Mm 1365.

42 [a] prp תִּ ‖ **Cp 22,1** [a] mlt Mss שִׁבְטִ ut 13.15 ‖ [b] mlt Mss מַ ut 7.9—11.21 ‖ **3** [a] **G*** om cop ‖ **4** [a] pc Mss וְסָטוּ, frt ex Nu 14,25 Dt 1,7 ‖ [b] **GSV** pr cop ‖ **5** [a—a] > **S** ‖ **7** [a] K **C**[f] מֵ ut 17,5, nonn Mss **GSC** ut Q.

10 אֶרֶץ אֲחֻזָּתָם אֲשֶׁר נֶאֱחֲזוּ־בָהּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 10 וַיָּבֹאוּ ו^a
אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד ב . ה
וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה שָׁם מִזְבֵּחַ עַל־הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גָּדוֹל לְמַרְאֶה׃ כל סיפ דכות ב מ ג[10] . ב[11]
11 וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִנֵּה בָנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי ה . כל סיפ דכות ב מ ג[10]
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶל־מוּל[a] אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן ו בנביא . ב
אֶל־עֵבֶר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 12 [a]וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא׃ פ 13 וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־ ב[12]
יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־ ג בסיפ
14 אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר[a] הַכֹּהֵן׃ 14 וַעֲשָׂרָה נְשִׂאִים עִמּוֹ ד[13] חס בנ״ך וכל אורית דכות ב מ ד
נָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד[a] לְבֵית אָב[a] לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ רָאשׁ ל
15 [a]בֵּית־אֲבוֹתָם[a] הֵמָּה לְאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־ ל
בְּנֵי־גָד וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ אִתָּם לֵאמֹר׃ ג בסיפ . ל . לז
16 כֹּה אָמְרוּ כָּל [עֲדַת יְהוָה[a] מָה־הַמַּעַל הַזֶּה אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בֵּאלֹהֵי כה[14]
יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה בִּבְנוֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ לִמְרָדְכֶם ב חד מל וחד חס . ל
הַיּוֹם בַּיהוָה׃ 17 הַמְעַט־לָנוּ אֶת־עֲוֹן פְּעוֹר אֲשֶׁר לֹא־הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ ל
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף בַּעֲדַת יְהוָה׃ 18 וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי ל . ל
יְהוָה וְהָיָה אַתֶּם[a] תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמָחָר אֶל[b]־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל ו[15] . יא
יִקְצֹף[c]׃ 19 וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ אֲחֻזָּתְכֶם עִבְרוּ לָכֶם אֶל־אֶרֶץ ג[16] ב מנה ר״פ
אֲחֻזַּת יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה וְהֵאָחֲזוּ בְּתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אַל־ ב[17] . ג
תִּמְרֹדוּ וְאֹתָנוּ[a] אַל[b]־תִּמְרְדוּ[c] בִּבְנוֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבַּלְעֲדֵי מִזְבַּח ב חד מל וחד חס
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 20 הֲלוֹא [עָכָן[a] בֶּן־זֶרַח מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם וְעַל[b]־כָּל ג בסיפ
עֲדַת יִשְׂרָאֵל הָיָה קֶצֶף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא נָוַע בַּעֲוֹנוֹ׃ פ יא . ל
21 וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה וַיְדַבְּרוּ אֶת[a]־רָאשֵׁי ה . כל סיפ דכות ב מ ג[10] . עה
22 אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ 22 אֵל אֱלֹהִים יְהוָה אֵל אֱלֹהִים יְהוָה הוּא יֹדֵעַ ח בטע[18] . ג[19] . ג[19]

[9] Mm 860. [10] Jos 13, 29; 22, 13. 15. [11] Mm 2878. [12] Mm 1366. [13] Mm 1367. [14] Mm 2364. [15] Mm 505. [16] Mm 63. [17] Gn 34, 10. [18] Mm 4137. [19] Mm 1368.

11 [a] G *ὁρίων* = גְּבוּל ‖ **12** [a–a] > pc Mss G*Sʏ ‖ **13** [a] G + *υἱοῦ Ααρων* ‖ **14** [a–a] > S, prb dl ‖ **16** [a] pc Mss Edd $\mathfrak{C}^{Ms}$ יִשְׂרָאֵל, Ms Ms^{mg} G^{52}𝔄 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל cf G^{O} ‖ **18** [a] G *ἐάν* (G^{O} + *ὑμεῖς*) = אִם? ‖ [b] l עַל ut 20 ‖ [c] G(ST) *ἔσται ἡ ὀργή* cf 20 ‖ **19** [a] $\mathfrak{C}$ *wbn'* = וּבָנוּ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אַל ‖ [c] prp תַּמְרְדוּ ‖ **20** [a] G*(S) *Αχαρ* cf 7,1[a] ‖ [b] Or וְאֶל cf 18 ‖ **21** [a] mlt Mss אל.

וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע אִם־בְּמֶרֶד וְאִם־בְּמַעַל בַּיהוָה אַל־תּוֹשִׁיעֵנוּ[a] הַיּוֹם 20 לג . ל . יט
הַזֶּה׃ 23 לִבְנוֹת[a] לָנוּ מִזְבֵּחַ לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם־לְהַעֲלוֹת עָלָיו 23 ח פסוק ואם ואם 21 ג 22 ול מל
עוֹלָה וּמִנְחָה וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו זִבְחֵי שְׁלָמִים יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ׃ 23 ג מל בסים
24 וְאִם־לֹא מִדְאָגָה מִדָּבָר עָשִׂינוּ אֶת־זֹאת לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם 24 ל . ל
לִבְנֵינוּ לֵאמֹר מַה־לָּכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 25 וּגְבוּל נָתַן יְהוָה 25 כ 24
בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם[a] בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד[a] אֶת־הַיַּרְדֵּן אֵין־לָכֶם חֵלֶק ל חס
בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת־יְהוָה׃ 26 וַנֹּאמֶר 26 ל . ל
נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ[a] לִבְנוֹת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח׃ 27 כִּי 27 ג מל בסים
עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת ב חד חס וחד מל . ג
יְהוָה לְפָנָיו בְּעוֹלוֹתֵינוּ וּבְזִבְחֵינוּ וּבִשְׁלָמֵינוּ וְלֹא־יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם מָחָר 26 ל . ל . ב
לִבְנֵינוּ אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה׃ 28 וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ 28
וְאֶל־דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ רְאוּ אֶת־תַּבְנִית מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר־עָשׂוּ ב חד מל וחד חס
אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח כִּי־עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃ 23 ג מל בסים
29 חָלִילָה[a] לָּנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד בַּיהוָה וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת 29 ב חד מל וחד חס . ג 27
מִזְבֵּחַ לְעֹלָה[a] לְמִנְחָה וּלְזֶבַח מִלְבַד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] אֲשֶׁר לִפְנֵי ל
מִשְׁכָּנוֹ׃ פ 30 וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי אַלְפֵי 30 ו
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד ו
וּבְנֵי[a] מְנַשֶּׁה וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃ 31 וַיֹּאמֶר פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־ 31 ו
בְּנֵי רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד[a] וְאֶל־בְּנֵי[a] מְנַשֶּׁה הַיּוֹם | יָדַעְנוּ כִּי־בְתוֹכֵנוּ 28b ל
יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז הִצַּלְתֶּם אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃ 32 וַיָּשָׁב פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן | וְהַנְּשִׂיאִים 32 ל . ב חד מל וחד חס
מֵאֵת בְּנֵי־רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־גָד[a] מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ אוֹתָם דָּבָר׃ 33 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 33 ל . 30 ג . 20 ול בלישׁ
וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא לְשַׁחֵת 32 ב . 31 ד
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד[a] יוֹשְׁבִים בָּהּ׃ 34 וַיִּקְרְאוּ בְנֵי־ 34 ס ה 28

[20] Mm 1369. [21] Mm 4191. [22] Mm 1523. [23] Mm 1370. [24] Prv 21,31. [25] Mm 885. [26] Mm 2579. [27] Mm 4239. [28] Mp sub loco. [29] Mm 910. [30] Mm 540. [31] Mm 1371. [32] Mm 1366.

22 [a] GSV 3 sg, l prb יו׳ || **23** [a] G(S) pr *(καὶ)* *εἰ* = אִם(וְ) || **25** [a–a] > G*S || **26** [a] prb exc vb cf S^{A}C^{f} et 34^{b} || **29** [a] S *'lh' d'jsrjl* || **30** [a] G*(SV) *καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς* cf 13.15 || **31** [a–a] G* *καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς* cf 30^{a} || **32** [a] G + *καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση* cf 30^{a} || **33** [a] G + *καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση* cf 30^{a}.

ג ב מל וחד חס[33]. ג[34]. פ

רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד[a] לַמִּזְבֵּחַ[b] כִּי[c] עֵד הוּא֙ בֵּינוֹתֵ֔ינוּ כִּ֥י יְהוָ֖ה הָאֱלֹהִֽים׃

ג[1] 1 וַיְהִי֙ מִיָּמִ֣ים רַבִּ֔ים אַחֲרֵי֙ אֲשֶׁר־הֵנִ֣יחַ יְהוָ֔ה לְיִשְׂרָאֵ֖ל מִכָּל־ **23**

ד[2] 2 אֹיְבֵיהֶ֣ם מִסָּבִ֑יב וִיהוֹשֻׁ֣עַ זָקֵ֔ן בָּ֖א בַּיָּמִֽים׃ 2 וַיִּקְרָ֣א יְהוֹשֻׁ֔עַ לְכָל־

ב[3]. כט[4] חס בנביא ב מנה בסיפ

יִשְׂרָאֵ֖ל לְזִקְנָ֑יו וּלְרָאשָׁ֣יו וּלְשֹׁפְטָ֔יו וּלְשֹׁטְרֵ֖יו וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֑ם אֲנִ֥י זָקַ֖נְתִּי

3 בָּ֥אתִי בַיָּמִֽים׃ 3 וְאַתֶּ֣ם רְאִיתֶ֗ם אֵת֙ כָּל־אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם

ל. ג[5] לְכָל־הַגּוֹיִ֣ם הָאֵ֔לֶּה מִפְּנֵיכֶ֑ם[a] כִּ֚י יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם ה֥וּא הַנִּלְחָ֖ם לָכֶֽם׃

4 רְאוּ֙ הִפַּ֣לְתִּי לָכֶ֔ם אֶת־הַגּוֹיִ֥ם הַנִּשְׁאָרִ֖ים הָאֵ֑לֶּה בְּנַחֲלָ֣ה לְשִׁבְטֵיכֶ֗ם

ב[6]. ו מִן־הַיַּרְדֵּ֔ן וְכָל־הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁ֣ר הִכְרַ֔תִּי[a] וְהַיָּ֥ם[b] הַגָּד֖וֹל מְב֥וֹא הַשָּֽׁמֶשׁ׃

ל. ו חס בסיפ. ג[7] 5 וַיהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם ה֚וּא יֶהְדֳּפֵ֣ם מִפְּנֵיכֶ֔ם[a] וְהוֹרִ֥ישׁ אֹתָ֖ם מִלִּפְנֵיכֶ֑ם

ל 6 וִֽירִשְׁתֶּ֣ם אֶת־אַרְצָ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֛ר יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם לָכֶֽם׃ 6 וַחֲזַקְתֶּ֣ם

ה[8]. ג בליש מְאֹ֔ד לִשְׁמֹ֥ר וְלַעֲשׂ֖וֹת אֵ֣ת כָּל־הַכָּת֑וּב בְּסֵ֣פֶר תּוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֔ה לְבִלְתִּ֥י

יו[9] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה סוּר־מִמֶּ֥נּוּ יָמִ֖ין וּשְׂמֹֽאול׃ 7 לְבִלְתִּי־בוֹא֙ בַּגּוֹיִ֣ם הָאֵ֔לֶּה[a] הַנִּשְׁאָרִ֖ים

ט פסוק לא ולא ולא ולא. ב[10] הָאֵ֑לֶּה[b] אִתְּכֶ֗ם וּבְשֵׁ֤ם אֱלֹהֵיהֶם֙ לֹ֣א־תַזְכִּ֔ירוּ[c] וְלֹ֥א תַשְׁבִּ֖יעוּ[cd] וְלֹ֣א

8 תַעַבְד֑וּם וְלֹ֥א תִשְׁתַּחֲוּ֖ לָהֶֽם׃ 8 כִּ֣י אִם־בַּיהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם תִּדְבָּקְ֖וּ

9 כַּאֲשֶׁ֥ר עֲשִׂיתֶ֛ם עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּ֖ה׃ 9 וַיּ֨וֹרֶשׁ יְהוָ֜ה מִפְּנֵיכֶ֗ם גּוֹיִם֙ גְּדֹלִ֣ים

ד 10 וַעֲצוּמִ֔ים וְאַתֶּ֕ם לֹא־עָמַ֥ד אִישׁ֙ בְּפָנֵיכֶ֔ם עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּ֖ה׃ 10 אִישׁ־אֶחָ֣ד

ג[11] מִכֶּ֗ם יִרְדֹּף־אָ֔לֶף כִּ֣י | יְהוָ֤ה אֱלֹהֵיכֶם֙ הוּא֙ הַנִּלְחָ֣ם לָכֶ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר

ה[12] 11 לָכֶֽם׃ 11 וְנִשְׁמַרְתֶּ֥ם מְאֹ֖ד לְנַפְשֹׁתֵיכֶ֑ם לְאַהֲבָ֗ה אֶת־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃

ל מל בנביא 12 כִּ֣י | אִם־שׁ֣וֹב תָּשׁ֗וּבוּ וּדְבַקְתֶּם֙ בִּיתֶ֣ר[a] הַגּוֹיִ֣ם הָאֵ֔לֶּה[b] הַנִּשְׁאָרִ֖ים

ל מל 13 הָאֵ֑לֶּה[be] אִתְּכֶ֗ם וְהִתְחַתַּנְתֶּם֙ בָּהֶ֔ם וּבָאתֶ֥ם בָּהֶ֖ם וְהֵ֥ם בָּכֶֽם׃ 13 יָדוֹעַ֩

כי פסוק ראית בהון א״ב תֵּדְע֨וּ כִּ֜י לֹ֣א יוֹסִ֣יף יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם לְהוֹרִ֤ישׁ אֶת־הַגּוֹיִם֙ הָאֵ֔לֶּה

ג[13]. ב[14]. ל. ב מִלִּפְנֵיכֶ֑ם וְהָי֨וּ לָכֶ֜ם לְפַ֣ח וּלְמוֹקֵ֗שׁ וּלְשֹׁטֵט[a] בְּצִדֵּיכֶם֙ וְלִצְנִנִ֣ים

יח. ג בְּעֵינֵיכֶ֔ם עַד־אֲבָדְכֶ֕ם מֵעַ֖ל הָאֲדָמָ֣ה הַטּוֹבָ֑ה הַזֹּאת֙ אֲשֶׁ֣ר נָתַ֣ן לָכֶ֔ם

ה[14]. כז[15] מל ול בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה 14 יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ 14 וְהִנֵּ֣ה אָנֹכִ֗י הוֹלֵךְ֙ הַיּ֣וֹם בְּדֶ֣רֶךְ כָּל־הָאָ֔רֶץ וִֽידַעְתֶּ֥ם

[33]Mp sub loco. [34]Mm 1372. Cp 23 [1]Mm 1374 ב. [2]Mm 159. [3]Mm 1373. [4]Mm 1954. [5]Mm 1374 א. [6]Mm 1375. [7]Mm 1117. [8]Mm 1376. [9]Mm 169. [10]Mm 530. [11]Mm 1374 א. [12]Mm 1070. [13]Mm 2234. [14]Mm 1377. [15]Mm 1788.

34 [a] 𝔊 + *καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασση* cf 33[a] ‖ [b] prb exc nom altaris cf 26[a]; pc Mss Edd 𝔗[Ms Edd] addunt sive pr עֵד cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊 pr *καὶ εἶπεν (-ον)* ‖ **Cp 23,3** [a] nonn Mss מִלְּפָ֫נֶ֫יכֶם cf 5 ‖ **4** [a–a] prb add ‖ [b] l וַעֲד־הַיָּם cf [a–a] ‖ **5** [a] 𝔊 + plur vb ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔖(𝔗𝔙) *t'mwn* = תְּשָׁבְּעוּ, prb l ‖ **12** [a] mlt Mss Edd + -כָּל ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] > 𝔖 ‖ **13** [a] prp וּלְשׁטִים.

בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם כִּי לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל הַדְּבָרִים
הַטּוֹבִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ לָכֶם לֹא־נָפַל
מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃ 15 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא עֲלֵיכֶם כָּל־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר 15
דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא יְהוָה עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־הַדָּבָר 16 גל
הָרָע עַד־הַשְׁמִידוֹ אֶתְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן ג. ל. ל
לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 16 בְּעָבְרְכֶם אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר 16
צִוָּה אֶתְכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם
וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יא זוגין בטע 17
נָתַן לָכֶם׃ פ

24 1 וַיֶּאֱסֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי **24**
יִשְׂרָאֵל וּלְרֹאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים׃ כי1 ול בסיפ. ו2
2 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר 2 בי3 כד
הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ כל סיפ מל
אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 3 וָאֶקַּח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר 3 יו פסוק את את את
הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ כְּנַעַן וָאַרְבֶּ֫ה אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֵּן־לוֹ אֶת־ ד6 וארבה ק
יִצְחָק׃ 4 וָאֶתֵּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת־הַר 4 ב7
שֵׂעִיר לָרֶשֶׁת אֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם׃ 5 וָאֶשְׁלַח אֶת־מֹשֶׁה 5 כד מל ד מנה בסיפ. טז8 ד
וְאֶת־אַהֲרֹן וָאֶנְגֹּף אֶת־מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ וְאַחַר הוֹצֵאתִי ל
אֶתְכֶם׃ 6 וָאוֹצִיא אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַתָּבֹאוּ הַיָּמָּה וַיִּרְדְּפוּ 6 ג ב חס וחד מל. כל סיפ מל
מִצְרַיִם אַחֲרֵי אֲבוֹתֵיכֶם בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים יַם־סוּף׃ 7 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־ 7 כל סיפ מל. ז9
יְהוָה וַיָּשֶׂם מַאֲפֵל בֵּינֵיכֶם וּבֵין הַמִּצְרִים וַיָּבֵא עָלָיו אֶת־הַיָּם פד. ל. ח. נא10. ל
וַיְכַסֵּהוּ וַתִּרְאֶינָה עֵינֵיכֶם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וַתֵּשְׁבוּ בַּמִּדְבָּר נ
יָמִים רַבִּים׃ 8 וָאָבִיאָה אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר 8 ואביא כן למערב ק. ה בסיפ ד מל וחד חס
הַיַּרְדֵּן וַיִּלָּחֲמוּ אִתְּכֶם וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם וַתִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם
וָאַשְׁמִידֵם מִפְּנֵיכֶם׃ 9 וַיָּקָם בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֶם 9

[16]Mm 679. [17]Mm 915. Cp 24 [1]Mm 4234. [2]Mm 274. [3]Mm 1373. [4]Mm 4077 א. [5]Mp sub loco. [6]Mm 817. [7]Mm 1378. [8]Mm 247. [9]Mm 402. [10]Mm 639.

14 [a] prp בָּא cf ממנו ‖ **16** [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 24,1** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיֹּאמֶר ‖ **3** [a] K וְאֶרֶב, mlt Mss ut Q ‖ **4** [a] nonn Mss וַיֵּרֶד– ‖ **5** [a–a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊* *ἐν σημείοις οἷς* cf 𝔖𝔙, l frt בְּאֹתוֹת א׳ cf Nu 14,11; 𝔊^{BO} *ἐν οἷς* = בַּא׳ ‖ **5/6** [c–c] > 𝔊 ‖ [d–d] > 𝔊^{Mss} ‖ **7** [a] prp אַפֵּל (מ dttg) ‖ **8** [a] K אָה–, nonn Mss ut Q.

10 בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא לְבִלְעָם בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל אֶתְכֶם׃ 10 וְלֹא ל
ל. ג בח סז וחד מל[11] אָבִיתִי לִשְׁמֹעַ לְבִלְעָם וַיְבָרֵךְ בָּרוֹךְ אֶתְכֶם וָאַצֵּל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
11 וַתַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל־יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ בָכֶם בַּעֲלֵי־יְרִיחוֹ
סימן מפ פת גוס[12]. ז [a]הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי[a] וָאֶתֵּן אוֹתָם
12 בְּיֶדְכֶם׃ 12 וָאֶשְׁלַח לִפְנֵיכֶם אֶת־הַצִּרְעָה וַתְּגָרֶשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם ג[13]
ב. ב בליש 13 שְׁנֵי[a] מַלְכֵי הָאֱמֹרִי לֹא בְחַרְבְּךָ[b] וְלֹא בְקַשְׁתֶּךָ׃ 13 וָאֶתֵּן לָכֶם אֶרֶץ |
מז פסוק לא לא לא אֲשֶׁר לֹא־יָגַעְתָּ[a] בָּהּ וְעָרִים אֲשֶׁר לֹא־בְנִיתֶם וַתֵּשְׁבוּ בָּהֶם כְּרָמִים
14 וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נְטַעְתֶּם אַתֶּם אֹכְלִים׃ 14 וְעַתָּה יְרָאוּ אֶת־יְהוָה
ל וְעִבְדוּ אֹתוֹ בְּתָמִים וּבֶאֱמֶת וְהָסִירוּ אֶת־אֱלֹהִים[a] אֲשֶׁר עָבְדוּ
כל סימ מל. כל יהושע ושפטים ר״פ וכל שמואל דכרה ב מ ו[14] וחד מן ח[15] פסוק דמיין אֲבוֹתֵיכֶם בְּעֵבֶר הַנָּהָר וּבְמִצְרַיִם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה׃ 15 וְאִם רַע
יה. ד ב מנה בלשון ארמי בְּעֵינֵיכֶם לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה בַּחֲרוּ לָכֶם הַיּוֹם אֶת־מִי תַּעַבְדוּן אִם
כל סימ מל. מעבר כן למדינ[16] [a]אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר־עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם[a] אֲשֶׁר בְּעֵבֶר[b] הַנָּהָר וְאִם אֶת־
ל אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְאָנֹכִי וּבֵיתִי נַעֲבֹד אֶת־
16 יְהוָה׃ פ 16 וַיַּעַן[a] הָעָם וַיֹּאמֶר חָלִילָה לָּנוּ מֵעָזֹב אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד
ל 17 אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 17 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ[a] וְאֶת־
ז[17] אֲבוֹתֵינוּ[a] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם[b] מִבֵּית עֲבָדִים וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵינוּ אֶת־
הָאֹתוֹת הַגְּדֹלוֹת הָאֵלֶּה[b] וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְנוּ בָּהּ
18 וּבְכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בְּקִרְבָּם׃ 18 וַיְגָרֶשׁ יְהוָה אֶת־[a]כָּל־הָעַמִּים
ז[18]. ה וְאֶת[a]־הָאֱמֹרִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא
יי 19 אֱלֹהֵינוּ׃ ס 19 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל[a]־הָעָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־
ל. ד ב מל וב חס[19]. לו יְהוָה כִּי־אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא אֵל[b]־קַנּוֹא הוּא לֹא־יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם
ד מל[20]. ג[21] 20 וְלַחַטֹּאותֵיכֶם׃ 20 כִּי תַעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר וְשָׁב
ל[22]. יג[23]. יג סביר 21 וְהֵרַע לָכֶם וְכִלָּה אֶתְכֶם אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם׃ 21 וַיֹּאמֶר
יי 22 הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֹא כִּי אֶת־יְהוָה נַעֲבֹד׃ 22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם
כד מל ד מנה בסיפ עֵדִים אַתֶּם בָּכֶם כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד אוֹתוֹ

[11] Mm 1427. [12] Okhl 274. [13] Mm 1379. [14] Mm 1380. [15] Mm 3838. [16] Mp sub loco. [17] Mm 1112. [18] Mm 1381. [19] Mm 1382. [20] Mm 1383. [21] Mm 1384. [22] Mm 407. [23] Mm 1385.

11 [a–a] prb add ‖ **12** [a] G 12 = שנים עשר ‖ [b] S suff pl ‖ **13** [a] Vrs pl ‖ **14** [a] G + τοὺς ἀλλοτρίους cf 23 ‖ **15** [a–a] G τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν ‖ [b] K GSCEddY ב׳, pc Mss C et 17,5 ut Q cf 22,7[a] ‖ **16** [a] S + k(w)lh = ־כָּל ‖ **17** [a–a] > S ‖ [b–b] > G* ‖ **18** [a–a] frt add cf 11[a–a] ‖ **19** [a] nonn Mss + ־כָּל cf 16[a].27 ‖ [b] G καί, G^{O}(S) καὶ θεός.

וַיֹּאמְרוּ עֵדִים׃ 23 וְעַתָּה֙ הָסִ֣ירוּ אֶת־אֱלֹהֵ֣י הַנֵּכָ֔ר אֲשֶׁ֖ר בְּקִרְבְּכֶ֑ם 23
וְהַטּ֥וּ אֶת־לְבַבְכֶ֖ם אֶל־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 24 וַיֹּאמְרוּ֮[a] הָעָם֒ אֶל־ 24 לג. 24
יְהוֹשֻׁ֣עַ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ[b] נַעֲבֹ֖ד וּבְקֹלֹ֥ו נִשְׁמָֽע׃ 25 וַיִּכְרֹ֥ת 25 ב חר מל וחד חס 26
יְהוֹשֻׁ֛עַ בְּרִ֥ית לָעָ֖ם בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא וַיָּ֣שֶׂם לָ֔ו חֹ֖ק וּמִשְׁפָּ֥ט בִּשְׁכֶֽם׃ 26 וַיִּכְתֹּ֣ב 26 פר. ג
יְהוֹשֻׁ֗עַ אֶת־הַדְּבָרִים֙ הָאֵ֔לֶּה בְּסֵ֖פֶר תּוֹרַ֣ת אֱלֹהִ֑ים וַיִּקַּ֞ח אֶ֣בֶן גְּדוֹלָ֗ה ל
וַיְקִימֶ֤הָ שָׁם֙ תַּחַ֣ת הָאַלָּ֔ה[a] אֲשֶׁ֖ר בְּמִקְדַּ֥שׁ יְהוָֽה׃ 27 וַיֹּ֣אמֶר 27 ס ל. ה ב מנה בליש. יו
יְהוֹשֻׁ֗עַ אֶל־כָּל־[a]הָעָם֙ הִנֵּ֣ה הָאֶ֤בֶן הַזֹּאת֙ תִּֽהְיֶה־בָּ֣נוּ לְעֵדָ֔ה כִּֽי־הִ֥יא 27 ג
שָׁמְעָ֖ה אֶת כָּל־אִמְרֵ֣י יְהוָ֑ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר עִמָּ֣נוּ[b] וְהָיְתָ֥ה בָכֶ֛ם לְעֵדָ֖ה ל. 27 ג
פֶּן־תְּכַחֲשׁ֥וּן בֵּאלֹהֵיכֶֽם׃[c] 28 וַיְשַׁלַּ֥ח יְהוֹשֻׁ֖עַ אֶת־הָעָ֑ם אִ֚ישׁ לְנַחֲלָתֹֽו׃ 28 כב 28
וַיְהִ֣י ׀ אַחֲרֵ֣י ׀ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֗לֶּה וַיָּ֙מָת֙ יְהוֹשֻׁ֣עַ בִּן־נ֔וּן עֶ֖בֶד יְהוָ֑ה 29 פ 29 ג. 29 ב
בֶּן־מֵאָ֥ה וְעֶשֶׂר־שָׁנִֽים׃ 30 וַיִּקְבְּר֣וּ אֹתֹ֔ו בִּגְבֻ֖ול נַחֲלָתֹ֑ו [a]בְּתִמְנַת־סֶ֣רַח[b] 30 ל
בְּ[c]אֲשֶׁר בְּהַר־אֶפְרַ֔יִם מִצְּפ֖וֹן לְהַר־[d]גָּעַֽשׁ׃ 31 [a]וַיַּעֲבֹ֤ד יִשְׂרָאֵל֙ אֶת־יְהוָ֔ה 31 ב
כָּל־ יְמֵ֣י יְהוֹשֻׁ֔עַ וְכֹ֖ל ׀ יְמֵ֣י הַזְּקֵנִ֑ים אֲשֶׁ֤ר הֶאֱרִיכוּ֙ יָמִ֔ים אַחֲרֵ֖י יְהוֹשֻׁ֥עַ ה פסוק כל וכל כל. ג 30
וַאֲשֶׁ֣ר יָדְע֗וּ אֵ֚ת כָּל־מַעֲשֵׂה֙[b] יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה לְיִשְׂרָאֵֽל׃ 32 וְאֶת־ 31 ל. 31
עַצְמ֣וֹת יֹוסֵ֗ף אֲשֶׁר־הֶעֱל֤וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ ׀ מִמִּצְרַ֔יִם קָבְר֥וּ בִשְׁכֶ֖ם ה
בְּחֶלְקַ֣ת הַשָּׂדֶ֑ה אֲשֶׁ֨ר קָנָ֜ה יַעֲקֹ֗ב מֵאֵת֙ בְּנֵי־חֲמֹ֣ור אֲבִֽי־שְׁכֶ֔ם בְּמֵאָ֖ה 32 ג. 32 ה 33
קְשִׂיטָ֑ה וַיִּהְי֥וּ[a] לִבְנֵי־יֹוסֵ֖ף לְנַחֲלָֽה׃ 33 וְאֶלְעָזָ֥ר[a] בֶּן־אַהֲרֹ֖ן[b] מֵ֣ת וַיִּקְבְּר֗וּ כא 34
אֹתֹו֙ בְּגִבְעַ֣ת פִּינְחָ֔ס בְּנֹ֖ו אֲשֶׁ֣ר נִתַּן־לֹ֑ו בְּהַ֖ר אֶפְרָֽיִם׃

סכום הפסוקים של ספר
שש מאות וחמשים ושש
וחציו ומחשבון[35]
וסדרים הי׳

[24] Mm 3328. [25] Mm 1386. [26] Mm 1387. [27] Mm 144. [28] Mm 59. [29] Mm 154. [30] Mm 1399. [31] Mm 1836. [32] Mm 249. [33] Mm 943. [34] Mm 2838. [35] Jos 13,26, cf Mp sub loco.

24 [a] pc Mss רֹ cf GSʷ𝔙 || [b] > 2 Mss G* || **26** [a] al locis אֵלָה || **27** [a] > G* cf 16. 19.21 || [b] G + *σήμερον* = הַיּוֹם || [c] G(SV) *κυρίῳ τῷ θεῷ …* = בַּיהוה אֱ׳ || **30** [a–a] G *ἐν Θαμνα(θα)σαχαρ(α)* || [b] Ms 𝔄 et Jdc 2,9 חֶרֶס cf 19,50[a–a] || [c] > nonn Mss Edd G*𝔗[Mss] et 19,50 Jdc 2,9 || [d] G + *ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ μνῆμα, εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ, τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμεν τοὺς υἱοὺς Ισραηλ ἐν Γαλγαλοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, καθὰ συνέταξεν αὐτοῖς κύριος, καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας* || **31** [a] G tr post 28 || [b] GSV pl || **32** [a] prb l וַתְּהִי cf SV || **33** [a] S + *khn'* = הַכֹּהֵן || [b] 2 Mss S𝔄 + הַפֹּהֵן.

[ס א] **1** 1 וַיְהִי֙ אַחֲרֵ֣י מ֔וֹת יְהוֹשֻׁ֖עַ וַיִּשְׁאֲל֣וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֑ל בַּֽיהוָה֙ לֵאמֹ֔ר
2 מִֽי־יַעֲלֶ֥ה־לָּ֖נוּ אֶל־הַֽכְּנַעֲנִ֑י בַּתְּחִלָּ֕ה לְהִלָּחֶם־בּֽוֹ׃ 2 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה יְהוּדָ֖ה יַעֲלֶ֑ה
3 הִנֵּ֥ה נָתַ֖תִּי אֶת־הָאָ֥רֶץ בְּיָדֽוֹ׃ 3 וַיֹּ֤אמֶר יְהוּדָה֙ לְשִׁמְעוֹן֙ אָחִ֔יו
עֲלֵ֥ה אִתִּ֖י בְּגוֹרָלִ֑י וְנִלָּחֲמָ֖ה בַּֽכְּנַעֲנִ֔י וְהָלַכְתִּ֥י גַם־אֲנִ֛י אִתְּךָ֖ בְּגוֹרָלֶ֑ךָ
4 וַיֵּ֥לֶךְ אִתּ֖וֹ שִׁמְעֽוֹן׃ 4 וַיַּ֤עַל יְהוּדָה֙ וַיִּתֵּ֣ן יְהוָ֔ה אֶת־הַֽכְּנַעֲנִ֖י וְהַפְּרִזִּ֑י
בְּיָדָ֗ם וַיַּכּ֤וּם בְּבֶ֙זֶק֙ עֲשֶׂ֣רֶת אֲלָפִ֔ים אִ֑ישׁ׃ 5 וַֽיִּמְצְא֣וּ אֶת־אֲדֹנִי֩ בְּזֶ֨ק
בְּבֶ֜זֶק וַיִּלָּחֲמ֥וּ בּ֛וֹ וַיַּכּ֥וּ אֶת־הַֽכְּנַעֲנִ֖י וְאֶת־הַפְּרִזִּֽי׃ 6 וַיָּ֥נָס אֲדֹנִי֖ בֶּ֑זֶק
וַיִּרְדְּפ֣וּ אַחֲרָ֔יו וַיֹּאחֲז֥וּ אֹת֖וֹ וַיְקַצְּצ֥וּ אֶת־בְּהֹנֹ֖ת יָדָ֥יו וְרַגְלָֽיו׃ 7 וַיֹּ֣אמֶר
אֲדֹנִי־בֶ֗זֶק שִׁבְעִ֨ים ׀ מְלָכִ֜ים בְּהֹנ֤וֹת יְדֵיהֶם֙ וְרַגְלֵיהֶ֔ם מְקֻצָּצִ֖ים הָי֣וּ
מְלַקְּטִ֔ים תַּ֖חַת שֻׁלְחָנִ֑י כַּאֲשֶׁ֥ר עָשִׂ֖יתִי כֵּ֣ן שִׁלַּ֣ם־לִ֔י אֱלֹהִ֑ים וַיְבִיאֻ֥הוּ
יְרוּשָׁלַ֖͏ִם וַיָּ֥מָת שָֽׁם׃ פ 8 וַיִּלָּחֲמ֥וּ בְנֵֽי־יְהוּדָ֖ה בִּירוּשָׁלַ֑͏ִם וַיִּלְכְּד֣וּ
אוֹתָ֗הּ וַיַּכּ֤וּהָ לְפִי־חָ֙רֶב֙ וְאֶת־הָ֣עִ֔יר שִׁלְּח֥וּ בָאֵֽשׁ׃ 9 וְאַחַ֗ר יָֽרְדוּ֙ בְּנֵ֣י
יְהוּדָ֔ה לְהִלָּחֵ֖ם בַּֽכְּנַעֲנִ֣י יוֹשֵׁ֣ב הָהָ֑ר וְהַנֶּ֖גֶב וְהַשְּׁפֵלָֽה׃ 10 וַיֵּ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה
אֶל־הַֽכְּנַעֲנִ֖י הַיּוֹשֵׁ֣ב בְּחֶבְר֑וֹן וְשֵׁם־חֶבְר֥וֹן לְפָנִ֖ים קִרְיַ֥ת אַרְבַּ֛ע
וַיַּכּ֥וּ אֶת־שֵׁשַׁ֖י וְאֶת־אֲחִימַ֣ן וְאֶת־תַּלְמָֽי׃ 11 וַיֵּ֥לֶךְ מִשָּׁ֖ם אֶל־יוֹשְׁבֵ֣י
דְּבִ֑יר וְשֵׁם־דְּבִ֥יר לְפָנִ֖ים קִרְיַת־סֵ֥פֶר׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר כָּלֵ֗ב אֲשֶׁר־יַכֶּ֤ה
אֶת־קִרְיַת־סֵ֙פֶר֙ וּלְכָדָ֔הּ וְנָתַ֥תִּי לֽוֹ אֶת־עַכְסָ֥ה בִתִּ֖י לְאִשָּֽׁה׃
13 וַיִּלְכְּדָ֗הּ עָתְנִיאֵל֙ בֶּן־קְנַ֣ז אֲחִי־כָלֵ֔ב הַקָּטֹ֖ן מִמֶּ֑נּוּ וַיִּתֶּן־לֽוֹ אֶת־
עַכְסָ֥ה בִתּ֖וֹ לְאִשָּֽׁה׃ 14 וַיְהִ֖י בְּבֹאָ֑הּ וַתְּסִיתֵ֙הוּ֙ לִשְׁאָל֣וֹל מֵאֵ֣ת־אָבִ֔יהָ

יא זוביז דמטע בטע[1]. ד. ב[2]

ב בטע[3]

ג א[4]

ד. ג[5]. ל

ה. ל

ו. ב

ז. ל

ח[6]. ד

ט מן מל בנביא ד[10] מנה בסיפ

י. ח[7]. ז[8]

יא. ל. יא[7]. ז[8]

יב. ב. ו חס[11]. ל

Cp 1 [1] Mm 794. [2] Mm 1388. [3] Mm 1389. [4] Mm 917. [5] Mm 3870. [6] Mm 1390. [7] Mm 3286. [8] Mm 1391. [9] Mm 1392. [10] Mp sub loco. [11] Mm 1393 contra textum.

Cp 1,1 [a] frt orig מֹשֶׁה cf 2,6 ‖ **10** [a] prp כָּלֵב cf Jos 15,13sq ‖ [b] **G** ; *καὶ ἐξῆλθεν Χεβρων ἐξ ἐναντίας* ‖ [c–c] **G** *Καριαθαρβοκσεφερ* ex ק׳ א׳ et ק׳ סֵפֶר cf 11[b–b] ‖ [d] prp וַיֵּךְ ‖ **11** [a] **G*** *καὶ ἀνέβησαν*, l וַיַּעַל cf Jos 15,15 ‖ [b–b] **G** *Πόλις γραμμάτων* (**G**[Bmin] pr *Καριασσωφαρ*); **𝔄** *qrjt `lk'tb* = קִרְיַת סֵפֶר; cf Jos 15,15[a–a] ‖ **12** [a–a] **G** *τὴν Πόλιν τῶν γραμμάτων* ‖ **13** [a–a] cf Jos 15,17[a] ‖ **14** [a] **G**(**𝔙**) *καὶ ἐπέσεισεν αὐτήν*, l וַיְסִיתָהּ; cf Jos 15,18[a].

15 הַשָּׂדֶה[b] וְהִצַּנָּחִ֖[c] מֵעַ֣ל הַחֲמֹ֑ור וַיֹּ֨אמֶר־לָ֜הּ כָּלֵ֣ב מַה־לָּ֗ךְ׃ 15 וַתֹּ֣אמֶר
לוּ הָבָ֤ה־לִּי֙ בְּרָכָ֔ה כִּ֚י אֶ֣רֶץ הַנֶּ֔גֶב נְתַתָּ֖נִי וְנָתַתָּ֣ה לִ֑י גֻּלֹּ֥ת[a] מָ֛יִם וַיִּתֶּן־
לָ֥הּ כָּלֵ֖ב[b] [c]אֵ֣ת גֻּלֹּ֣ת[a] עִלִּ֑ית וְאֵ֥ת גֻּלֹּ֖ת תַּחְתִּֽית׃[c] פ 16 16 וּבְנֵ֣י[a] קֵינִ֗י
חֹתֵן֙ מֹשֶׁ֔ה עָל֥וּ מֵעִ֖יר הַתְּמָרִ֑ים אֶת־בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה[b] מִדְבַּ֣ר יְהוּדָ֔ה אֲשֶׁ֥ר
בְּנֶ֖גֶב[c] עֲרָ֣ד[d] וַיֵּ֣לֶךְ[e] וַיֵּ֥שֶׁב אֶת־הָעָֽם׃[e] 17 17 וַיֵּ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה אֶת־שִׁמְעֹ֖ון
אָחִ֑יו וַיַּכּ֣וּ[a] אֶת־הַֽכְּנַעֲנִ֗י יוֹשֵׁב֙ צְפָ֔ת וַיַּחֲרִ֥ימוּ אֹתָ֖הּ וַיִּקְרָ֣א[b] אֶת־שֵׁ֥ם
הָעִ֖יר חָרְמָֽה׃ 18 18 וַיִּלְכֹּ֣ד[a] יְהוּדָ֗ה אֶת־עַזָּ֤ה וְאֶת־גְּבוּלָהּ֙ וְאֶת־[b]אַשְׁקְלֹ֣ון
וְאֶת־גְּבוּלָ֔הּ וְאֶת־עֶקְרֹ֖ון וְאֶת־גְּבוּלָֽהּ׃ 19 19 וַיְהִ֤י יְהוָה֙ אֶת־יְהוּדָ֔ה וַיֹּ֣רֶשׁ
אֶת־הָהָ֑ר כִּ֣י לֹ֥א[a] לְהֹורִ֖ישׁ אֶת־יֹשְׁבֵ֣י הָעֵ֔מֶק כִּי־רֶ֖כֶב בַּרְזֶ֥ל לָהֶֽם׃
20 וַיִּתְּנ֤וּ לְכָלֵב֙ אֶת־חֶבְרֹ֔ון כַּאֲשֶׁ֖ר דִּבֶּ֣ר מֹשֶׁ֑ה וַיֹּ֣רֶשׁ[a] מִשָּׁ֔ם אֶת־
שְׁלֹשָׁ֖ה[b] בְּנֵ֥י הָעֲנָֽק׃[c] 21 21 וְאֶת־הַיְבוּסִ֞י יֹשְׁבֵ֣י[a] יְרוּשָׁלַ֗[b]ִם לֹ֤א הֹורִישׁוּ֙ בְּנֵ֣י
בִנְיָמִ֔ן[b] וַיֵּ֥שֶׁב הַיְבוּסִ֖י אֶת־בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן[b] בִּירוּשָׁלַ֖[b]ִם עַד־הַיֹּ֥ום הַזֶּֽה׃ ס
22 23 22 וַיַּעֲל֥וּ בֵית־יוֹסֵ֖ף[a] גַּם־הֵ֑ם בֵּ֥ית־אֵ֛ל וַיהוָ֥ה עִמָּֽם׃ 23 וַיָּתֻ֥רוּ בֵית־

15 ג
ב . ז חס
ז חס . ז חס . ל
ל . ל
מן מל בנביא 12 מנה ב ס . ל . ב
ו בנ״ד . ב חס
ד . ז 12
ג בנביא . ל
ט 13 מל וכל תלים דכות ב מ א
ב 14
יה פסוק את אתי ואת ואת . ב 15
ל 12 . ג 16 . ב 17 . ח
ג 18 . ל
ה חס בנביא ב 12 מנה בפסוק ובסיס . ט 19
ישבי 12 . ט 19 . לד מל . ק ה חס בנביא ב מנה בפסוק ובסיס . ט 19 . לד מל
ז . י בטע בסיס

12 Mp sub loco. 13 Mm 1268. 14 Mm 3341. 15 Mm 1184. 16 Mm 1394. 17 Mm 377. 18 Mm 191. 19 Mm 1395.

14 [b] G* *ἀγρόν*, l הַשָּׂדֶה cf Jos 15,18 || [c] G *καὶ ἐγόγγυζεν καὶ ἔκραζεν* || **15** [a] α′ sg cf Jos 15,19[b], l prb גֻּלַּת (G *λύτρωσιν* = גְּאֻלַּת ex גֻּלַּת) || [b] G + *κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς*, ins frt כְּלֵבָב (hpgr) || [c–c] cf Jos 15,19[d–d] || **16** [a] l הַקֵּינִי ut 4,11 || [b] > G*, dl || [c–c] prb gl, dl || [d] G* pr *ἐπὶ καταβάσεως* = בְּמוֹרַד (ex במדבר) || [e–e] crrp, frt l כֹּו֙ בְּוּ אֶת־ הָעֲמָלֵקִי cf G* *κατώκησαν* (pro וי׳ / וי׳) et G[CL] + *Αμαληκ* || **17** [a] 2 Mss G[BC] וַיַּכֶּה || [b] G* pl, l וְאֶת־ || **18** [a] G *καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν*, l וְלֹא הוֹרִישׁ cf 19b || [b] C את || **19** [a] ins c Ms Ms[mg] GCU יָכְלוּ cf Jos 15,63 || **20** [a] frt nonn vb exc cf [b.c] et Jos 11,21 || [b] G + *πόλεις* (G[AO]C praeterea + *καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς*) || [c] G[RL] Sa Syh A + *καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ενακ* || **21** [a] nonn Mss Q[Or] יֹשְׁבֵי cf 27[a] et Jos 15,63 || [b] l c Jos 15,63 יְהוּדָה || **22** [a] nonn Mss G בְּנֵי || **26** [a] pc Mss אֶל־א׳, Ms לְא׳ || [b] G + *ἐκεῖ* || [c] C pc Mss + את || [d] G *Λουζα* || **27** [a] mlt Mss Vrs ut Q, l.

חָזָק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵישׁ לֹא הוֹרִישֶׁנּוּ: ס
29 וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ
30 בְּגָזֶר: פ 30 זְבוּלֻן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי קִטְרוֹן וְאֶת־יוֹשְׁבֵי
31 נַהֲלֹל[a] וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ וַיִּהְיוּ[b] לָמַס: ס 31 אָשֵׁר לֹא הוֹרִישׁ
אֶת־יוֹשְׁבֵי עַכּוֹ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־אַחְלָב[a] וְאֶת־אַכְזִיב[b] וְאֶת־
32 חֶלְבָּה[b] וְאֶת־אֲפִיק[c] וְאֶת־רְחֹב: 32 וַיֵּשֶׁב הָאָשֵׁרִי בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי
33 יוֹשְׁבֵי[a] הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוּ[b]: ס 33 נַפְתָּלִי לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־
יֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־עֲנָת וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי[a]
34 הָאָרֶץ וְיוֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם לָמַס: ס 34 וַיִּלְחֲצוּ
35 הָאֱמֹרִי אֶת־בְּנֵי־דָן הָהָרָה כִּי־לֹא נְתָנוּ[a] לָרֶדֶת לָעֵמֶק: 35 וַיּוֹאֶל
הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת [a]בְּהַר־חֶרֶס בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִּים וַתִּכְבַּד[b] יַד בֵּית־
36 יוֹסֵף[c] וַיִּהְיוּ[d] לָמַס: 36 וּגְבוּל הָאֱמֹרִי[a] מִמַּעֲלֵה עַקְרַבִּים מֵהַסֶּלַע[b]
וָמָעְלָה: פ

2 1 וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־הַבֹּכִים[a] פ וַיֹּאמֶר[b]
אַעֲלֶה[c] אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
2 לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי אִתְּכֶם לְעוֹלָם: 2 וְאַתֶּם לֹא־
תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּן וְלֹא־
3 שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלִי מַה־זֹּאת עֲשִׂיתֶם: 3 וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ[a] אוֹתָם
4 מִפְּנֵיכֶם[b] וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים[c] וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ: 4 וַיְהִי
כְּדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ
5 הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ: 5 וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־

[20] Mm 311. [21] Mm 1396. [22] Mm 1395. [23] Mm 2135. [24] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [25] Mm 1100. [26] Mm 1397. [27] Mm 1356. [28] Mm 1893. Cp 2 [1] Mm 389. [2] Mm 1586. [3] Mm 4205. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1398.

30 [a] 𝔊[11] *Εν(ν)αλα*, Jos 19,15 21,35 לַ֫ || [b] 𝔗 ויהי || **31** [a] prp מַחֲלָב cf Jos 19,29[b] || [b–b] dupl ad ואת־אחלב? prb dl || [c] mlt Mss אֲפֵק vel אֶפֶק (sic Jos 19,30) || **32** [a] 𝔗 pc Mss 𝔊 ישב || [b] 𝔊 *ἐδυνάσθη (ἠδυνήθη) ἐξᾶραι αὐτόν*, l frt יָכֹל לְהוֹרִישׁוֹ || **33** [a] cf 32[a] || **34** [a] Ms 𝔊*𝔖𝔗 et Jos 19,47a 𝔊 נתנום || **35** [a–a] Jos 19,41 עִיר שֶׁמֶשׁ || [b] ins עֲלֵיהֶם cf Jos 19,48a 𝔊 et [c] || [c] 𝔊 + *ἐπὶ τὸν Ἀμορραῖον* || [d] 𝔊* + *αὐτῷ*, 𝔊[B] et Jos 19,48 𝔊 + *αὐτοῖς* || **36** [a] 𝔊[AOL]𝔏𝔄 Syh (sub ob) + *ὁ Ἰδουμαῖος*, l הָאֲדֹמִי || [b] 𝔊* *ἐπὶ τῆς πέτρας*, dl מ (dttg) || **Cp 2,1** [a] LC al Mss 𝔅 interv || [b] hic frt nonn vb exc cf [a] et 𝔊 + *πρὸς αὐτοὺς* (𝔊[B] *τάδε λέγει*) *κύριος* || [c] prp זְאֹ || **3** [a] 𝔊* *προσθήσω τοῦ μετοικίσαι τὸν λαόν, ὃν εἶπα τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτούς* || [b] nonn Mss מִלְּפָ || [c] 𝔊(𝔏𝔙) *εἰς συνοχάς*, l frt לְצָרִים; prp 𝔐 a *צַד cf akk *ṣaddu*.

ל מל[20]. פר. ל מל

ה וכל מנשה ואפרים דכות[21]

לד מל. ל. ט[22]. לד מל

ל

ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת ואת[23]. ל. ט[22]. לד מל. ל

ל. ל. ל

לד מל[24]

ט[22]

ל

ל

ג[25]. ה[26]. ז

ט[27]. ב[28]

ל

ח פת[1]

ח[2] חס ול בסיף וכל עוזרא דכות. ל. ל

ג[3]. ז ב חס וחד מל[4]. ב

ב בסיף[5]. מג

כב[6] שָׁם לַיהוָה׃ פ [6] וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 6
ה פסוק כל וכל כל [7] אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ [7] וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי ס 7
ג[8]. ג מל[9] יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל ׀ יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשׁוּעַ אֲשֶׁר[a] רָאוּ
ב[10]. ב אֵת ׀ כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה ׀ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ [8] וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ 8
בִּן־נוּן ׀ עֶבֶד ׀ יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ [9] וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בִּגְבוּל 9
נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס[a] בְּהַר אֶפְרַיִם מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃ [10] וְגַם כָּל־ 10
הי. ג מל[11] הַדּוֹר הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיָּקָם ׀ דּוֹר אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר
לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ ס
ז. ב זוגין[12] [11] וַיַּעֲשׂוּ ׀ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל ׀ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים׃ 11
ד[13] [12] וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי ׀ אֲבוֹתָם הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם ׀ 12
ב מל[14] וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי ׀ אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר ׀ סְבִיבוֹתֵיהֶם
ה[15] חס בלישׁ וכל מכעסים דכות ב מ א [13] וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּכְעִסוּ אֶת־יְהוָה׃ [13] וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַבְדוּ לַבַּעַל 13
ל וְלָעַשְׁתָּרוֹת׃ [14] וַיִּחַר־אַף יְהוָה ׀ בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם ׀ בְּיַד־שֹׁסִים וַיָּשֹׁסּוּ 14
ו מל אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם ׀ בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם ׀ מִסָּבִיב וְלֹא־יָכְלוּ עוֹד לַעֲמֹד לִפְנֵי
ו מל אוֹיְבֵיהֶם׃ [15] בְּכֹל ׀ אֲשֶׁר יָצְאוּ ׀ יַד־יְהוָה הָיְתָה־בָּם לְרָעָה כַּאֲשֶׁר 15
ג[16]. ב[17] דִּבֶּר יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם וַיֵּצַר[a] לָהֶם מְאֹד׃ [16] וַיָּקֶם[a] 16
ל. ב יְהוָה שֹׁפְטִים וַיּוֹשִׁיעוּם[b] מִיַּד שֹׁסֵיהֶם׃ [17] וְגַם אֶל־שֹׁפְטֵיהֶם לֹא 17
שָׁמְעוּ כִּי זָנוּ אַחֲרֵי ׀ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם סָרוּ מַהֵר מִן־
ל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֹת־יְהוָה לֹא־עָשׂוּ כֵן׃ [18] וְכִי־ 18
ו[18]. ב מל[19] הֵקִים יְהוָה ׀ לָהֶם שֹׁפְטִים וְהָיָה ׀ יְהוָה עִם־הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעָם מִיַּד
ב מל. ד[20]. ל אֹיְבֵיהֶם כֹּל יְמֵי הַשּׁוֹפֵט כִּי־יִנָּחֵם יְהוָה מִנַּאֲקָתָם מִפְּנֵי לֹחֲצֵיהֶם
ל. ב מל. ז חס. ל וְרֹחֲקֵיהֶם׃ [19] וְהָיָה ׀ בְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט יָשֻׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ ׀ מֵאֲבוֹתָם לָלֶכֶת 19
אֲחֲרֵי ׀ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם לֹא הִפִּילוּ
ל מִמַּעַלְלֵיהֶם וּמִדַּרְכָּם ׀ הַקָּשָׁה׃ [20] וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר 20
יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא

[6]Mm 59. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1399. [9]Mm 1066. [10]Mm 1400. [11]Mm 4240. [12]Okhl 232. [13]Mm 1218. [14]Mm 257. [15]Mm 1401. [16]Mm 1767. [17]Mm 1991. [18]Mm 2154. [19]Mm 1402. [20]Mm 1403.

7 [a] nonn Mss וְאֵ ‖ **9** [a] pc Mss 𝔖𝔙 et Jos 19,50 24,30 סֶרַח ‖ **15** [a] 𝔊 *καὶ ἐξέθλιψεν* (scl *κύριος*) = וַיְצַר ‖ **16** [a] ins antea sec 3,9.15 6,6 10,10 וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה ‖ [b] 𝔊 sg cf 15[a].

21 שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ 21 גַּם־אֲנִי לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם
22 אֲשֶׁר־עָזַב יְהוֹשֻׁעַ וַיָּמֹת׃ 22 לְמַעַן נַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲשֹׁמְרִים
הֵם אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא׃
23 וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מַהֵר וְלֹא נְתָנָם בְּיַד־

3 יְהוֹשֻׁעַ׃ פ 3 1 וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־
2 יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃ 2 רַק
לְמַעַן דַּעַת דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־לְפָנִים
3 לֹא יָדָעוּם׃ 3 חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי
4 יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃ 4 וַיִּהְיוּ לְנַסּוֹת
בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־
5 אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 5 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
6 וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ 6 וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים
וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃ פ
7 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
8 אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃ 8 וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרָם נַהֲרָיִם וַיַּעַבְדוּ
9 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ 9 וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם אֶת עָתְנִיאֵל בֶּן־
10 קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ׃ 10 וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט אֶת־
יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה וַיִּתֵּן יְהוָה בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם מֶלֶךְ
11 אֲרָם וַתָּעָז יָדוֹ עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם׃ 11 וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה
וַיָּמָת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז׃ פ
12 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־
עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃
13 וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וַעֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּירָשׁוּ

21 וְשָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ 22 ר״פ וכל מ״פ דכולה ב מ״ה . יט
22 פסוק בם בם . ל
23 ה דמטע . ז ס״פ

Mm 23. Mm 2449. Mm 1404. Mm 2011. Cp 3 וחד וללמרם Da 1,4. Mm 1360. Okhl 274. Okhl 232. Mp sub loco. Mm 1991. Mm 2130. Mm 686. Mm 4234.

21 a > 𝔏 ‖ **22** a 𝔗 pl ‖ b pc Mss Seb 𝔊𝔖𝔙 בָּהּ, aut sic aut antea יַדְרְכֵי cf a ‖ **Cp 3,2** a > 𝔊, dl (gl) ‖ b ם prb non suff sed encliticum (ידעום e *jada'ūma*), l יָדְעוּ ‖ **3** a prp וְהַחִתִּי cf Jos 11,3 𝔊 ‖ **7** a 2 Mss 𝔖𝔙 הָעַשְׁתָּרוֹת ‖ **9** a–a cf 1,13b–b ‖ **13** a 𝔊𝔙 sg, l שָׂ־.

14 אֶת־עִיר הַתְּמָרִים׃ 14 וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב
ג מל בנביאים וכל ד״ה דכות[10]. כ[11] 15 שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ ס 15 וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם
ה ג כת ה בלישׁ וב ברגש כת א[12]. ב יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ
וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב׃ 16 וַיַּעַשׂ לוֹ 16
ג[13]. ל. ל. ב אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ שְׁנֵי[a] פִיּוֹת גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדָּיו
עַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ׃ 17 וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וְעֶגְלוֹן 17
ל מל[14]. י בטע בסיפ. כנ[15] אִישׁ בָּרִיא מְאֹד׃ 18 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְשַׁלַּח 18
כנ. לג ר״פ. ד מל אֶת־הָעָם נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃ 19 וְהוּא שָׁב מִן־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר אֶת־הַגִּלְגָּל 19
ל. ב זקף קמ[16] וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הָס וַיֵּצְאוּ[a] מֵעָלָיו כָּל־
יא בתור ובנביא. ב הָעֹמְדִים עָלָיו׃ 20 וְאֵהוּד | בָּא אֵלָיו וְהוּא־יֹשֵׁב בַּעֲלִיַּת הַמְקֵרָה 20
ג[17] אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֵהוּד דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיָּקָם מֵעַל
ל הַכִּסֵּא׃ 21 וַיִּשְׁלַח אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל יֶרֶךְ 21
ל. ל 22 יְמִינוֹ וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ׃ 22 וַיָּבֹא[a] גַּם־הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב וַיִּסְגֹּר הַחֵלֶב
ל. ל וחס בְּעַד הַלַּהַב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ [b]וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה[b]׃ 23 וַיֵּצֵא 23
ל ומל. ב חד פת וחד קמ. לג ר״פ וחד מן ח פסוק והוא הרא אֵהוּד הַמִּסְדְּרוֹנָה[a] וַיִּסְגֹּר דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה[b] בַּעֲדוֹ וְנָעָל[c]׃ 24 וְהוּא 24
ל יָצָא וַעֲבָדָיו בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה דַלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעוּלוֹת וַיֹּאמְרוּ אַךְ
ל. ב. ל. ג[18] מְסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר הַמְקֵרָה׃ 25 וַיָּחִילוּ[a] עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה 25
ל. ב. ב אֵינֶנּוּ פֹתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם
ל נֹפֵל אָרְצָה מֵת׃ 26 וְאֵהוּד נִמְלַט עַד הָתַמְהֲמָם וְהוּא עָבַר אֶת־ 26
ד מל. ל. ב מל הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט הַשְּׂעִרָתָה[a]׃ 27 וַיְהִי בְּבֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר 27
אֶפְרַיִם וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא לִפְנֵיהֶם׃ 28 וַיֹּאמֶר 28
כטי[19] חס בנביא ו[20] מנה בסיפ וחד מן ב בטע בנביא אֲלֵהֶם רִדְפוּ[a] אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם
ב. ל וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן [c]לְמוֹאָב[c] וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ
לַעֲבֹר׃ 29 וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִוא[a] כַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ כָּל־ 29

[10] Mm 34. [11] Mm 1991. [12] Mm 1405. [13] Mm 103. [14] וחד ובריא Ps 73,4. [15] Mm 59. [16] Mm 1406. [17] Mm 4085. [18] Mm 226. [19] Mm 1954. [20] Mm 1508.

16 [a] mlt Mss שְׁתֵּי ‖ **19** [a] 𝔊[BC] σ′ *καὶ ἐξαπέστειλεν* = וַיּוֹצֵא ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ ἐπεισήνεγκεν* = וַיָּבֵא ‖ [b–b] prb dupl ad 23a, הפ׳ hpleg inc ‖ **23** [a] hpleg inc; 𝔊 *(εἰς) τὴν προστάδα* ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָעַ׳ ‖ [c] prp וַיִּנְעַל ‖ **25** [a] dub; l frt וַיֶּחְלוּ (cf Gn 8,10) vel וַיּוֹחִילוּ ‖ **26** [a] 𝔊[AO] *Σε(ε)ιρωθα* ‖ **28** [a] 𝔊* *καταβαίνετε* (𝔊[BC] *κατάβητε*) = וּרְדוּ cf וַיֵּרְדוּ ‖ **29** [a] 𝔖 nonn Mss ההוא.

30 שָׁמֶן[b] וְכָל־אָדָם חַיִל וְלֹא נִמְלַט אִישׁ׃ 30 וַתִּכָּנַע מוֹאָב[a] בַּיּוֹם הַהוּא[a] ר²¹ . ר²²
ס ג²⁴ תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ שְׁמֹנִים שָׁנָה׃ ס 31 וְאַחֲרָיו הָיָה ו[22] מל וכל ד״ה רכות ב מ א
שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ בְּמַלְמַד הַבָּקָר ל
וַיּוֹשַׁע גַּם־הוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ס

4 1 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֵהוּד מֵת׃ ל״ו
2 וַיִּמְכְּרֵם יְהוָה בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר מָלַךְ[c] בְּחָצוֹר וְשַׂר־צְבָאוֹ
3 סִיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם׃ 3 וַיִּצְעֲקוּ[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מט מל בגביא ד מנה בסיפ . ז[2]
כִּי תְשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב־בַּרְזֶל לוֹ וְהוּא לָחַץ אֶת־בְּנֵי[b] יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה ר״ה
4 עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ ס 4 וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא[a] ל . ל
5 שֹׁפְטָה אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא׃ 5 וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה ל . ל
בֵּין הָרָמָה וּבֵין בֵּית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
6 לַמִּשְׁפָּט׃ 6 וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר ה״א
אֵלָיו הֲלֹא צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ[a] וּמָשַׁכְתָּ בְהַר תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ ג . ל
7 עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוּן׃ 7 וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ ט[6] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א
אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִיסְרָא שַׂר־צְבָא יָבִין וְאֶת־[a]רִכְבּוֹ וְאֶת־הֲמוֹנוֹ ל . ג מל
8 וְנָתַתִּיהוּ בְיָדֶךָ[b]׃ 8 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־תֵּלְכִי עִמִּי וְהָלָכְתִּי וְאִם־ ב . יז מ״ם
9 לֹא תֵלְכִי עִמִּי לֹא אֵלֵךְ׃ 9 וַתֹּאמֶר הָלֹךְ אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס[a] כִּי לֹא ד חס וכל ירמיה דכות ב מ ו
תִהְיֶה תִּפְאַרְתְּךָ עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְיַד־אִשָּׁה יִמְכֹּר ל . פז[10] מל ב[11] מגה בסיפ וכל משלי ורקהלת דכות ב מ ה
יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וַתָּקָם דְּבוֹרָה וַתֵּלֶךְ עִם־בָּרָק קֶדְשָׁה׃ 10 וַיִּזְעַק ב . ד
בָּרָק אֶת־זְבוּלֻן וְאֶת־נַפְתָּלִי קֶדְשָׁה וַיַּעַל[a] בְּרַגְלָיו עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים[a] אִישׁ ב . ל . ל
וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבוֹרָה׃ 11 וְחֶבֶר הַקֵּינִי נִפְרָד מִקַּיִן מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן[a] ב . ל
מֹשֶׁה וַיֵּט אָהֳלוֹ[b] עַד־אֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים[c] אֲשֶׁר אֵת־קֶדֶשׁ׃ 12 וַיַּגִּדוּ ה חס בליש בגביא[12] . בצעננים חד מן ב[13] בליש ק
לְסִיסְרָא כִּי עָלָה בָּרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם הַר[a]־תָּבוֹר׃ ס 13 וַיִּזְעַק ד

[21] Mm 1407. [22] Mm 1520. [23] Mm 43. [24] Mp sub loco. Cp 4 [1] Mp sub loco. [2] Mm 402. [3] Mm 1439. [4] Mm 1035. [5] Mm 1304. [6] Mm 218. [7] והד את רכבו Ex 14,6. [8] Mm 2833. [9] Mm 1408. [10] Mm 1788. [11] Mm 1409. [12] Mm 1448. [13] Mm 1355.

29 [b] **G*** *τοὺς μαχητάς* ‖ **30** [a–a] nonn Mss S בָּעֵת הַהִיא cf 29a ‖ **Cp 4,3** [a] Ms ויזעקו ‖ [b] > pc Mss **G** ‖ **4** [a] mlt Mss והיא ‖ **6** [a] **G** *σοι* = לְךָ ‖ **7** [a] mlt Mss את ‖ [b] nonn Mss בידיך ‖ **8** [a] **G** + *ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐοδοῖ κύριος τὸν ἄγγελον μετ' ἐμοῦ*, frt e gl hebr cf 14 ‖ **9** [a] **G** + *γίνωσκε* = דַּע ‖ **10** [a] pc Mss Seb אֲלָפִים cf 14 ‖ **11** [a] prp חֲתַן cf Nu 10,29 ‖ [b] pc Mss אהלה ‖ [c] Q נַנִּים– ut Jos 19,33; K נַיִם– vel בְּצַעֲנַיִם ‖ **12** [a] pc Mss בְּהַר.

14 ג סִיסְרָא אֶת־כָּל־רִכְבּוֹ תְּשַׁע מֵאוֹת רֶכֶב בַּרְזֶל וְאֵת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
15 אִתּוֹ מֵחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם אֶל־[a]נַחַל קִישׁוֹן׃ 14 וַתֹּאמֶר דְּבֹרָה אֶל־בָּרָק
15 ג חס קוּם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֶת־סִיסְרָא בְּיָדֶךָ [a]הֲלֹא יְהוָה יָצָא
16 ב לְפָנֶיךָ וַיֵּרֶד בָּרָק מֵהַר תָּבוֹר וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו׃ 15 וַיָּהָם
ב יְהוָה אֶת־סִיסְרָא וְאֶת־כָּל־הָרֶכֶב וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה [a]לְפִי־חָרֶב
ג לִפְנֵי בָּרָק וַיֵּרֶד סִיסְרָא מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס בְּרַגְלָיו׃ 16 וּבָרָק
16 רָדַף [a]אַחֲרֵי הָרֶכֶב וְאַחֲרֵי הַמַּחֲנֶה עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל כָּל־
ב ס״פ מַחֲנֵה סִיסְרָא לְפִי־חָרֶב לֹא נִשְׁאַר עַד־אֶחָד׃ 17 וְסִיסְרָא נָס בְּרַגְלָיו
17 אֶל־אָהֶל יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וּבֵין
ו בטע זקף בסיפ׳. ג17 בטע ב מנה בלישׁ בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִי׃ 18 וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאת סִיסְרָא וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה
ג17 בטע ב מנה בלישׁ. ח18 . ל18 כת ש ול בלישׁ אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי אַל־תִּירָא וַיָּסַר אֵלֶיהָ הָאֹהֳלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָה׃
19 [a] וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵאתִי [a]וַתִּפְתַּח אֶת־נֹאוד [b]
ל. ל מל20 19 הֶחָלָב וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּהוּ׃ 20 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמֹד [a]פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה
21 ג אִם־אִישׁ יָבוֹא וּשְׁאֵלֵךְ וְאָמַר הֲיֵשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָיִן׃ 21 וַתִּקַּח
ו מל בנביא יָעֵל אֵשֶׁת־חֶבֶר אֶת־יְתַד הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת־הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ וַתָּבֹוא
ד22 ג חס א וחד מן מח22 כת א לא קל. ב. ג. ה אֵלָיו בַּלְּאט [a]וַתִּתְקַע אֶת־הַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ וְהוּא־נִרְדָּם [b]
ג ר״פ בסיפ24 וַיָּעַף [c]וַיָּמֹת׃ 22 וְהִנֵּה בָרָק רֹדֵף אֶת־סִיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרָאתוֹ
ל25 וַתֹּאמֶר לוֹ לֵךְ וְאַרְאֶךָּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
ב. ב28 וְהִנֵּה סִיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ׃ 23 וַיַּכְנַע אֱלֹהִים [a]בַּיּוֹם הַהוּא
23 אֶת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַתֵּלֶךְ יַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
ל. ל הָלוֹךְ וְקָשָׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ־כְּנָעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֶת יָבִין מֶלֶךְ־
כְּנָעַן׃ פ

ל. ג **5** 1 אָז תָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר׃
ל. ל. ל. ה1 2 בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב עָם בָּרֲכוּ יְהוָה׃

14 Mm 2693. 15 Mm 259. 16 Ex 14,24. 17 Mm 1410. 18 Mm 111. 19 Mm 1411. 20 Mm 1619. 21 Mm 1742. 22 Mm 1412. 23 Mm 898. 24 Mm 1413. 25 Mm 80. 26 Mm 3382. Cp 5 1 Mm 1414.

13 [a] pc Mss עַד ‖ **14** [a] pc Mss 𝔖𝔙 בידיך cf 7^b ‖ **15** [a–a] prb dl cf 16b ‖ **16** [a] 𝔊 *διώκων* cf 22 ‖ **18** [a] 2 Mss בס׳, $𝔊^B$ *ἐπιβολαίῳ* = במכסה? 𝔊* *ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς* ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔅 צמתי ‖ [b] 𝔠 mlt Mss נאד, pc Mss נוד, 2 Mss נואד ‖ **20** [a] $𝔖^{WMU}𝔠$ *qwmj*, prp עִמְדִי ‖ **21** [a] mlt Mss בַּלָּט ‖ [b] nonn Mss ם־ ‖ [c] l prb וְיָעֵף ‖ **23** [a] Ms 𝔖 יהוה; 𝔊* pr *κύριος*.

3 שִׁמְעוּ מְלָכִים הַאֲזִינוּ רוֹזְנִים [a]אֲנֹכִי [b]לַיהוָה[a] אָנֹכִי אָשִׁירָה ח. ל. ב בנביא
[c]אֲזַמֵּר לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[c]׃
4 יְהוָה בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךָ מִשְׂדֵה אֱדוֹם ל. ב
אֶרֶץ רָעָשָׁה גַּם־שָׁמַיִם נָטָפוּ[a] גַּם־עָבִים נָטְפוּ מָיִם׃ ל. ג²
5 הָרִים נָזְלוּ[a] מִפְּנֵי יְהוָה [b]זֶה סִינַי[b] מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
6 בִּימֵי שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ אֳרָחוֹת[a] ב ובפסוק
וְהֹלְכֵי[b] נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֳרְחוֹת[c] עֲקַלְקַלּוֹת׃ ב ובפסוק². ל
7 [a]חָדְלוּ פְרָזוֹן[b] בְּיִשְׂרָאֵל חָדָלּוּ ל ומל. ב
עַד שַׁקַּמְתִּי[c] דְּבוֹרָה שַׁקַּמְתִּי אֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ ב ובפסוק². ב ובפסוק
8 יִבְחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים [a]אָז לָחֶם שְׁעָרִים[a] ל
מָגֵן אִם־יֵרָאֶה וְרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל׃ ג², ב⁴ ול⁵ בעז
9 [a]לִבִּי לְחוֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם בָּרֲכוּ יְהוָה׃ ל ומל. ב⁶. ה⁷
10 [a]רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי עַל־מְדִין וְהֹלְכֵי[b] עַל־דֶּרֶךְ שִׂיחוּ׃ ל. ג⁸. ה וכל על הדרך דכות⁹
11 [a]מִקּוֹל מְחַצְּצִים[a] בֵּין מַשְׁאֲבִים שָׁם יִתְּנוּ[b] צִדְקוֹת יְהוָה ל. ל. ד
צִדְקֹת פְּרָזוֹנוֹ בְיִשְׂרָאֵל[c] ד. ל
[d]אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־יְהוָה[d]׃ ל
12 [a]עוּרִי עוּרִי דְּבוֹרָה [b]עוּרִי עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר[b] ג¹⁰
קוּם בָּרָק וְשָׁבְךָ שְׁבִיֶךָ[c] בֶּן־אֲבִינֹעַם׃ ל. ל
13 [a]אָז יָרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים[a] עַם[b] יְהוָה [c]יָרַד־לִי[c] בַּגִּבּוֹרִים׃ ב. ב. ד
14 מִנִּי אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם[a] בַּעֲמָלֵק[b] אַחֲרֶיךָ[c] בִּנְיָמִין בְּעַמֶּמֶיךָ[d] ב ר״פ¹¹. יז מל¹². ל
מִנִּי מָכִיר יָרְדוּ מְחֹקְקִים וּמִזְבּוּלֹן מֹשְׁכִים בְּשֵׁבֶט סֹפֵר[d]׃[e] ל. ב³. ג¹³. ¹⁴

[2]Mp sub loco. [3]Mm 150. [4]Mm 1415. [5]Mm 1263. [6]Mm 1416. [7]Mm 1414. [8]Mm 1332. [9]Mm 3032. [10]Mm 1417. [11]Mm 1418. [12]Mm 262. [13]Mm 1419. [14]Mm 1420.

Cp 5,3 [a–a] > pc Mss ‖ [b] > pc Mss 𝔊* ‖ [c–c] prb add ‖ **4** [a] 𝔊ᴬ ἐξεστάθη 𝔊* ἐταράχθη, prp נָמוֹגוּ vel נָמוֹטוּ ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖𝔗) ἐσαλεύθησαν, l נָזְלוּ cf Jes 63,19 64,2 ‖ [b–b] frt add ‖ **6** [a] prp אֹרְחֹת ‖ [b] nonn Mss ה ‖ [c] frt dl ‖ **7** [a] tr post 8 ‖ [b] pc Mss וֹת– ‖ [c] 𝔊(ʊ) (ἐξ)ανέστη ‖ **8** [a–a] crrp; prp מֵאָז לֹא לָחֶם שְׁעָרִים cf Dt 32,17 ‖ **9** [a] prb add (dupl ad 2?) ‖ **10** [a] huc tr 12 ‖ [b] pc Mss ה cf 6ᵇ ‖ **11** [a–a] crrp; frt l קוֹל מַחֲצְצִים cf 𝔊* ‖ [b] 𝔊 δώσουσιν ‖ [c] prb stich exc ‖ [d–d] add cf 13a ‖ **12** [a] cf 10ᵃ ‖ [b–b] 𝔊* ἐξέγειρον μυριάδας μετὰ λαοῦ prb = הָעִירִי רִבְבוֹת עַם ‖ [c] l שָׁבֶיךָ cf 𝔖𝔄 et Jes 14,2 ‖ **13** [a–a] frt l יָרַד יִשְׂרָאֵל בְּאַדִּירִים (sic 𝔊ᴮᶜ) ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊ᴮᴿᴵᴵᴵᶜ עַם ‖ [c–c] frt l יָרַד־לוֹ cf 𝔊ᴮ ‖ **14** [a] crrp; Vrs hab vrb, prp אָשְׁרוּ ‖ [b] 𝔊*θ′ ἐν κοιλάδι, l בָּעֲמָק ‖ [c] l יִ– ‖ [d] prp סֵפֶר cf akk *siparru* = aes ‖ [e] huc tr 18.

15 [a]וְשָׂרַי בְּיִשָּׂשכָר[a] עִם־דְּבֹרָה [b]וְיִשָּׂשכָר[c] כֵּן בָּרָק[b] בְּעֵמֶק שֻׁלַּח
בִּפְלַגּוֹת רְאוּבֵן גְּדֹלִים חִקְקֵי[c]־לֵב: [בִּרְגָלָיו[d]]
16 לָמָּה יָשַׁבְתָּ בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם לִשְׁמֹעַ שְׁרִקוֹת עֲדָרִים
[a]לִפְלַגּוֹת[b] רְאוּבֵן גְּדוֹלִים חִקְרֵי־לֵב[a]:
17 גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן שָׁכֵן וְדָן[a] לָמָּה יָגוּר אֳנִיּוֹת
אָשֵׁר יָשַׁב לְחוֹף יַמִּים וְעַל מִפְרָצָיו יִשְׁכֹּן[b]:
18 [a]זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה[b]:
19 בָּאוּ מְלָכִים נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן
בְּתַעְנַךְ עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא לָקָחוּ:
20 מִן־שָׁמַיִם[a] נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים[b] מִמְּסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם־סִיסְרָא:[c]
21 נַחַל קִישׁוֹן גָּרָפָם נַחַל[a] קְדוּמִים[b] נַחַל קִישׁוֹן
תִּדְרְכִי נַפְשִׁי עֹז[c]:
22 [a]אָז הָלְמוּ עִקְבֵי־סוּס[b] מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו:
23 [a]אֱרוּרוּ מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ[b] יְהוָה אָרוֹ אָרוּר יֹשְׁבֶיהָ
כִּי לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָה[c] לְעֶזְרַת יְהוָה בַּגִּבּוֹרִים:
24 תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים יָעֵל[a] אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי[a] מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ:
25 מַיִם שָׁאַל חָלָב נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה:
26 יָדָהּ לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה[a] וְיִמְנָהּ לְהַלְמוּת עֲמַלִּים
וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה רֹאשׁוֹ וּמָחֲצָה[b] וְחָלְפָה רַקָּתוֹ:
27 [a]בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל שָׁכָב[ab] בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפָל
בַּאֲשֶׁר כָּרַע שָׁם נָפַל שָׁדוּד:
28 בְּעַד הַחַלּוֹן נִשְׁקְפָה וַתְּיַבֵּב[a] אֵם סִיסְרָא בְּעַד הָאֲשְׁנָב

ב ר״פ[15] . ג חס[16] . ג[17]
ב . ב
ב . ב
ו מל[18]
ג
ת[19] . ל . ב מל[20]
ט[21] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א . ה[22] . ג חד מל וב חס
ב ר״פ[23]
ב[22] . ל
יב פסוק דמיין[24] . ל . ל
ל
ב . ל
ג חד מל וב חס[25] . ל . ג חד מל וב חס[25]
ב . ב . ו
ג . ג . ג . ג[26] . ג
ל . ל . ל
ל . ל
ל . ל . לב בגביא ד מנה בסיפ . ל . ל
ל זקף קמ
ת[27]
ד . ל . ל

[15] Mm 102. [16] Mm 259. [17] Mm 3077. [18] Mm 1421. [19] Mm 87. [20] Mm 1422. [21] Mm 218. [22] Mp sub loco. [23] Mm 3022. [24] Mm 3896. [25] Mm 1423. [26] Mm 113. [27] Mm 2386.

15 [a–a] l שָׂרֵי בְּ cf ΘsCU et 18[b] || [b–b] > Θ* || [c] prp וּכְ || [d] frt huc tr : || [e] l c pc Mss S חקרי cf 16 || **16** [a–a] dupl cf 15[b] || [b] C nonn Mss בְּפִ cf 15b || **17** [a] > 2 Mss CU, dl || [b] huc tr 23 || **18** [a] cf 14[c] || [b] l שַׂדְמֵי וּ cf 15[a–a] || **20** [a] pc Mss הַשׁ || [b] huc tr cf Θ || [c] huc tr 22 || **21** [a] dl || [b] crrp; frt l קַדְמָם || [c–c] prb add || **22** [a] cf 20[c] || [b] Θ* Y pl, l סוּסִים (מ hpgr) || **23** [a] cf 17[b] || [b] prb add || [c–c] > mlt Mss S, prb dl || **24** [a–a] prb add ex 4,17 || **26** [a] prp חִ_ (cf ST) vel תִּשְׁלַחְנָה (? orig energicus *tišlaḥanna) || [b] prb vb exc || **27** [a–a] > nonn Mss, prb dl (dttg) || [b] > pc Mss || **28** [a] Θ[AO](T) *καὶ κατεμάνθανεν* = וַתַּבֵּט.

מַדּוּעַ בֹּשֵׁשׁ רִכְבּוֹ לָבוֹא מַדִּיעַ אֲחֲרוּ פַּעֲמֵי מַרְכְּבוֹתָיו׃ ב28 . ל . ב מל20

29 חַכְמוֹת[a] שָׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנֶינָּה אַף־הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ לָהּ׃ ב30 . ל31

30 הֲלֹא יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ שָׁלָל רַחַם רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר ל . ה32 . כד33 ה מנה בסיפ

שְׁלַל צְבָעִים לְסִיסְרָא[a] שְׁלַל צְבָעִים[b] ל . ל

רִקְמָה צֶבַע[c] רִקְמָתַיִם לְצַוְּארֵי שָׁלָל[d]׃

31 כֵּן יֹאבְדוּ כָל־אוֹיְבֶיךָ יְהוָה וְאֹהֲבָיו[a] כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ ז מל34 . ג35 . ל חס

וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ פ

6 1 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־מִדְיָן ג זוגין1

2 שֶׁבַע שָׁנִים׃ 2 וַתָּעָז יַד־מִדְיָן עַל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי מִדְיָן עָשׂוּ[a] לָהֶם | בְּנֵי ב

יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמְּנָהָרוֹת אֲשֶׁר בֶּהָרִים וְאֶת־הַמְּעָרוֹת וְאֶת־הַמְּצָדוֹת׃ ל . ה בלישׁ2

3 וְהָיָה אִם־זָרַע יִשְׂרָאֵל וְעָלָה מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם[a] וְעָלוּ עָלָיו׃ ל בטע

4 וַיַּחֲנוּ עֲלֵיהֶם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־יְבוּל הָאָרֶץ עַד־בּוֹאֲךָ עַזָּה וְלֹא־יַשְׁאִירוּ ג . ה מל

5 מָחְיָה בְּיִשְׂרָאֵל וְשֶׂה וָשׁוֹר וַחֲמוֹר׃ 5 כִּי הֵם וּמִקְנֵיהֶם יַעֲלוּ[a] וְאָהֳלֵיהֶם

יָבֹאוּ[b] כְּרֵי־אַרְבֶּה לָרֹב וְלָהֶם וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בָאָרֶץ ובאו . ח4 ק

6 לְשַׁחֲתָהּ׃ 6 וַיִּדַּל יִשְׂרָאֵל מְאֹד מִפְּנֵי מִדְיָן וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־ י בלישׁ וכל דל ואביון דכות ול בלישׁ

7 יְהוָה׃ פ 7 וַיְהִי כִּי־זָעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה[a] עַל אֹדוֹת ב בטע בסיפ5

8 מִדְיָן׃ 8 וַיִּשְׁלַח יְהוָה אִישׁ נָבִיא אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה כב6 וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלישׁ . כד

אָמַר יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם[a] וָאוֹצִיא ג ב חס וחד מל

9 אֶתְכֶם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 9 וָאַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל־ ג ב חס וחד מל7

10 לֹחֲצֵיכֶם וָאֲגָרֶשׁ[a] אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וָאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־אַרְצָם׃ 10 וָאֹמַר

לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירְאוּ אֶת־אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם

11 יוֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי׃ פ 11 וַיָּבֹא מַלְאַךְ יְהוָה ו מל

וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר בְּעָפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי וְגִדְעוֹן ג

12 בְּנוֹ חֹבֵט חִטִּים בַּגַּת לְהָנִיס מִפְּנֵי מִדְיָן׃ 12 וַיֵּרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה ל . ל . כ8

[28] Ex 32,1. [29] Mm 2472. [30] Mm 1424. [31] Mm 161. [32] Mm 1425. [33] Mp sub loco. [34] Mm 3348. [35] Mm 1426. Cp 6 [1] Okhl 232. [2] Mm 1666. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1053. [5] Mm 1467. [6] Mm 11. [7] Mm 1427. [8] Mm 1227.

29 [a] pc Mss חכמת, l חַכְמַת cf ʂʏ || **30** [a] huc tr ˆ || [b–b] dttg, dl || [c] dl || [d] prp שֶׂגֶל, melius dl שׁ et l antea וּלְצַוָּארֵי (cf 𝔊) || **31** [a] l c 2 Mss ʂʏ בֵּיךָ– || **Cp 6,2** [a] sic L, mlt Mss Edd עשׂר || **3** [a–a] prb add || **5** [a] > 𝔖 cf 𝔙, prb dl || [b] nonn Mss ut Q; prb l c K יָבֹאוּ cf 𝔊^{B} *παρεγίνοντο*; 𝔊* *παρέφερον* || **7** [a–a] > 𝔊*ʂʏ, dupl ad 6b? || **8** [a] pc Mss 𝔊^{BC}𝔖 מִמְּצָרִים || **9** [a] pc Mss 𝔅 וָא׳.

13 וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו יְהוָה֮ עִמָּךְ֒ גִּבּ֣וֹר הֶחָ֔יִל׃ 13 וַיֹּ֨אמֶר אֵלָ֜יו גִּדְעוֹ֗ן בִּ֤י ׀ אֲדֹנִי֙
ל. ג ב פת וחד קמ[10] וְיֵ֤שׁ יְהוָה֙ עִמָּ֔נוּ וְלָמָּ֥ה מְצָאָ֖תְנוּ כָּל־זֹ֑את[a] וְאַיֵּ֗ה כָּל־נִפְלְאֹתָיו֙ אֲשֶׁ֣ר
סִפְּר֣וּ לָ֔נוּ אֲבוֹתֵ֖ינוּ לֵאמֹ֑ר הֲלֹ֤א מִמִּצְרַ֙יִם֙ הֶעֱלָ֔נוּ יְהוָ֖ה וְעַתָּ֣ה נְטָשָׁ֑נוּ
ל. ג[11] יְהוָ֖ה וַיִּתְּנֵ֥נוּ[b] בְּכַף־מִדְיָֽן׃ 14 וַיִּפֶן֩ אֵלָ֨יו יְהוָ֜ה[a] וַיֹּ֗אמֶר לֵךְ֙ בְּכֹחֲךָ֣ זֶ֔ה 14
ב. ל וְהוֹשַׁעְתָּ֖ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל מִכַּף֙ מִדְיָ֔ן הֲלֹ֥א שְׁלַחְתִּ֖יךָ׃ 15 וַיֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יו 15
ת[12]. ח קמ[13]. ג ב וכל דל ואבירן דכות ול בלישׁ בִּ֣י ׀ אֲדֹנָ֗י[a] בַּמֶּ֤ה אוֹשִׁ֙יעַ֙ אֶת־יִשְׂרָאֵ֔ל הִנֵּ֤ה אַלְפִּי֙ הַדַּ֣ל בִּמְנַשֶּׁ֔ה וְאָנֹכִ֖י
ח בטע[14] הַצָּעִ֣יר בְּבֵ֑ית אָבִֽי׃ 16 וַיֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יו[a] יְהוָ֣ה כִּֽי־אֶהְיֶ֣ה עִמָּ֔ךְ וְהִכִּ֥יתָ 16
כ. טו אֶת־מִדְיָ֖ן כְּאִ֥ישׁ אֶחָֽד׃ 17 וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו אִם־נָ֤א מָצָ֙אתִי֙ חֵ֣ן בְּעֵינֶ֔יךָ 17
ל. ג[15] וְעָשִׂ֥יתָ לִ֖י א֣וֹת שָׁאַ֑תָּה מְדַבֵּ֥ר עִמִּֽי׃ 18 אַל־נָ֥א תָמ֖וּשׁ מִזֶּ֑ה עַד־בֹּאִ֥י 18
ב חס. ג[16]. צא. א[17] בטע אֵלֶ֛יךָ וְהֹצֵאתִ֖י אֶת־מִנְחָתִ֑י וְהִנַּחְתִּ֖י לְפָנֶ֑יךָ וַיֹּ֣אמֶר אָנֹכִ֔י אֵשֵׁ֖ב עַ֥ד
שׁוּבֶֽךָ׃ 19 וְגִדְעוֹן֙ בָּ֣א וַיַּ֔עַשׂ גְּדִי־עִזִּ֕ים וְאֵיפַ֥ת־קֶ֖מַח מַצּ֣וֹת הַבָּשָׂ֑ר שָׂ֤ם 19
ג[18]. יב מל[19] בַּסַּל֙ וְהַמָּרָ֣ק שָׂ֔ם בַּפָּר֖וּר וַיּוֹצֵ֣א אֵלָ֑יו אֶל־תַּחַת֙ הָאֵלָ֔ה וַיִּגַּֽשׁ[a]׃ ס
ח. ב 20 וַיֹּ֨אמֶר אֵלָ֜יו מַלְאַ֣ךְ ׀ הָאֱלֹהִים֮[a] קַ֣ח אֶת־הַבָּשָׂר֒ וְאֶת־הַמַּצּוֹת֙ וְהַנַּ֣ח 20
ב מל בלישׁ אֶל־הַסֶּ֣לַע הַלָּ֔זֶ וְאֶת־הַמָּרָ֖ק שְׁפֹ֣ךְ וַיַּ֑עַשׂ כֵּֽן׃ 21 וַיִּשְׁלַ֤ח מַלְאַךְ֙ יְהוָ֔ה 21
ל. ל אֶת־קְצֵ֖ה הַמַּשְׁעֶ֣נֶת אֲשֶׁר־בְּיָד֑וֹ וַיִּגַּ֞ע בַּבָּשָׂ֤ר וּבַמַּצּוֹת֙ וַתַּ֣עַל הָאֵ֔שׁ מִן־
ל הַצּ֔וּר וַתֹּ֥אכַל אֶת־הַבָּשָׂ֖ר וְאֶת־הַמַּצּ֑וֹת וּמַלְאַךְ֙ יְהוָ֣ה הָלַ֔ךְ מֵעֵינָֽיו׃
22 וַיַּ֣רְא גִּדְעוֹן֮ כִּי־מַלְאַךְ֣ יְהוָה֒ הֽוּא׃ ס וַיֹּ֨אמֶר גִּדְעוֹן֮ אֲהָהּ֒ אֲדֹנָ֣י 22
ת[20]. ל[21] ב מנה בטע יְהוִ֔ה כִּֽי־עַל־כֵּ֥ן רָאִ֖יתִי מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֑ה פָּנִ֖ים אֶל־פָּנִֽים׃ 23 וַיֹּ֨אמֶר֙ לוֹ֙ 23
ג ב מנה בנביא יְהוָ֔ה שָׁל֥וֹם לָ֖ךְ אַל־תִּירָ֑א לֹ֥א תָמֽוּת׃ 24 וַיִּבֶן־שָׁ֤ם גִּדְעוֹן֙ מִזְבֵּ֔חַ 24
ל. ג לַיהוָ֖ה וַיִּקְרָא־לוֹ֙ יְהוָ֣ה שָׁל֑וֹם עַד־הַיּ֗וֹם הַזֶּה֙ עוֹדֶ֣נּוּ בְעָפְרַ֔ת[a] אֲבִ֥י
ל. ג[21] ב מנה בטע הָעֶזְרִֽי׃ ס 25 וַיְהִ֣י בַלַּ֔יְלָה הַה֖וּא וַיֹּ֣אמֶר ל֑וֹ יְהוָה֙ קַ֣ח[a] אֶת־פַּ֣ר־ 25
ל. ל הַשּׁ֔וֹר[a] אֲשֶׁ֥ר לְאָבִ֖יךָ וּפַ֣ר[b] הַשֵּׁנִ֣י[c] שֶׁ֣בַע שָׁנִ֑ים וְהָרַסְתָּ֗ אֶת־מִזְבַּ֛ח
ל הַבַּ֥עַל[ו] אֲשֶׁר֙ לְאָבִ֔יךָ וְאֶת־הָאֲשֵׁרָ֖ה אֲשֶׁר־עָלָ֥יו תִּכְרֹֽת׃ 26 וּבָנִ֗יתָ 26
ב[22] מִזְבֵּ֛חַ לַיהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ עַל־רֹ֣אשׁ הַמָּעוֹז֑[a] הַזֶּ֔ה בַּמַּעֲרָכָ֖ה וְלָקַחְתָּ֣ אֶת־

[9] Mm 328. [10] Mm 950. [11] Mp sub loco. [12] Mm 392. [13] Mm 96. [14] Mm 1514. [15] Mm 1428. [16] Mm 2873. [17] Mm 284. [18] Mm 899. [19] Mm 2194. [20] Mm 243. [21] Mm 4073. [22] Mm 1429.

13 [a] 𝔊* *τὰ κακὰ ταῦτα* = הָרָעָה הַזֹּאת ‖ [b] > 𝔏 ‖ **14** [a] Ms מלאך, 𝔊 pr *ὁ ἄγγελος* cf 11sq ‖ **15** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{BOC}\mathfrak{T}^{f}$ יי– ‖ **16** [a–a] 𝔊* *ὁ ἄγγελος κυρίου· κύριος ἔσται μετὰ σοῦ* cf 14[a] ‖ **19** [a] 𝔊* *καὶ προσεκύνησεν* ‖ **20** [a] 𝔊* *κυρίου* ‖ **24** [a] sic L, C mlt Mss Edd ת– ‖ **25** [a–a] 𝔊* *τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν*, prb l את־הפר השני cf [c] ‖ [b] 𝔊* *τὸν μόσχον* ‖ [c] > 𝔊*, dl ‖ **26** [a] pc Mss et pc Mss[mg] ון– (sic Soraei).

27 הַפֶּר הַשֵּׁנִי[b] וְהַעֲלִיתָ עוֹלָה בַּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרֹת׃ 27 וַיִּקַּח
גִּדְעוֹן עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מֵעֲבָדָיו וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר יָרֵא אֶת־בֵּית אָבִיו וְאֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מֵעֲשׂוֹת יוֹמָם וַיַּעַשׂ
28 לָיְלָה׃ 28 וַיַּשְׁכִּימוּ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה נִתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל
וְהָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו כָּרֻתָה וְאֶת[c] הַפָּר הַשֵּׁנִי[a] הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ
29 הַבָּנוּי׃ 29 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי עָשָׂה[c] הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרְשׁוּ
30 וַיְבַקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ עָשָׂה[a] הַדָּבָר הַזֶּה׃ 30 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי
הָעִיר[c] אֶל־יוֹאָשׁ הוֹצֵא אֶת־בִּנְךָ וְיָמֻת כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל וְכִי
31 כָרַת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו׃ 31 וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכָל[g] אֲשֶׁר־עָמְדוּ עָלָיו[a]
הַאַתֶּם[c] תְּרִיבוּן לַבַּעַל אִם־אַתֶּם תּוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ
יוּמַת עַד־הַבֹּקֶר אִם־אֱלֹהִים הוּא יָרֹב לוֹ כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ׃
32 32 וַיִּקְרָא־לוֹ בַיּוֹם־הַהוּא יְרֻבַּעַל לֵאמֹר יָרֹב בּוֹ הַבַּעַל כִּי נָתַץ אֶת־
33 מִזְבְּחוֹ׃ פ 33 וְכָל־מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו וַיַּעַבְרוּ
34 וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ 34 וְרוּחַ[c] יְהוָה לָבְשָׁה[a] אֶת־גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע
35 בַּשּׁוֹפָר וַיִּזָּעֵק[b] אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו׃ 35 וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּכָל־[a]מְנַשֶּׁה
וַיִּזָּעֵק[b] גַּם־[c]הוּא אַחֲרָיו וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּאָשֵׁר וּבִזְבֻלוּן וּבְנַפְתָּלִי
36 וַיַּעֲלוּ לִקְרָאתָם[d]׃ 36 וַיֹּאמֶר[c] גִּדְעוֹן[c] אֶל־[c]הָאֱלֹהִים אִם־יֶשְׁךָ מוֹשִׁיעַ
37 בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 37 הִנֵּה אָנֹכִי מַצִּיג אֶת־גִּזַּת הַצֶּמֶר
בַּגֹּרֶן אִם טַל[c] יִהְיֶה עַל־[c]הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־[c]הָאָרֶץ חֹרֶב וְיָדַעְתִּי
38 כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 38 וַיְהִי־כֵן וַיַּשְׁכֵּם
מִמָּחֳרָת וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה וַיִּמְצֶה טַל מִן־הַגִּזָּה מְלוֹא הַסָּפֶל מָיִם׃
39 39 וַיֹּאמֶר[c] גִּדְעוֹן[c] אֶל־[c]הָאֱלֹהִים אַל־יֶחַר אַפְּךָ בִּי וַאֲדַבְּרָה אַךְ הַפַּעַם
אֲנַסֶּה נָּא־רַק־הַפַּעַם בַּגִּזָּה יְהִי־נָא חָרֹב אַל[a]־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־
40 הָאָרֶץ יְהִי־טָל׃ 40 וַיַּ֫עַשׂ[c] אֱלֹהִים כֵּן בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי־חָרֹב אַל[a]־
הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה טָל׃ פ

[23] Mm 1198. [24] Mm 570. [25] Mm 1430. [26] Mm 802. [27] Mm 2059. [28] Mm 493. [29] Mm 3728. [30] Mm 2001. [31] Mm 218. [32] Mm 684. [33] Mm 1431. [34] Mp sub loco.

26 [b] l הַשֵּׁנִי cf 25[a–a] ‖ **28** [a] l הַשֵּׁנִי cf G* et 25[a–a] ‖ **29** [a] nonn Mss + את ‖ **31** [a] ℭ אֵלָיו ‖ **34** [a] G^{LI} ℭ *ἐνέδυσεν* ‖ [b] l frt וַיִּזְעַק cf G* et G^{LI} ‖ **35** [a] ℭ + הר אפרים ו ‖ [b] cf 34[b], sed l וַיז ‖ [c] > ℭ ‖ [d] l וַתּ– cf G* ‖ **39** [a] l c mlt Mss עַל ut 37 cf 40[a] ‖ **40** [a] cf 39[a].

ל[23]. ל מל בסיפ

ל[24]. ג וחס[25]

ל. יא חס את

יא חס את

ל[26]. ב וחס. לא פסוק כי וכי[27]

ל. ג ומל[28]. ל

ג[29]

ג[30]

ג. ט[31] כת כן וכל כתיב דכות ב מ א

ב. כ

ל. ז וכל תלים דכות ב מ ב ג מנה בסיפ. יז בלישׁ

ב. כ

ב. יז בלישׁ. ז וכל תלים דכות ב מ ב ג מנה בסיפ

ה[32]. יז בלישׁ

ז וכל תלים דכות ב מ ב ג מנה בסיפ

נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

7 1 וַיַּשְׁכֵּם יְרֻבַּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּחֲנוּ עַל־ 7

ל. ל עֵין חֲרֹד[a] וּמַחֲנֵה מִדְיָן[b] הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת[c] הַמּוֹרֶה בָּעֵמֶק׃

ג׳ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתְּךָ מִתִּתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדָם 2

ל 3 פֶּן־יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי הוֹשִׁיעָה לִי׃ 3 וְעַתָּה קְרָא נָא

לז. ה וחס[2]. ל. ל בְּאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־יָרֵא וְחָרֵד יָשֹׁב[a] וְיִצְפֹּר מֵהַר הַגִּלְעָד[a] וַיָּשָׁב

מִן־הָעָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ׃ ס 4 וַיֹּאמֶר 4

לג קמ[3]. ג[4]. ל יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רָב הוֹרֵד אוֹתָם אֶל־הַמַּיִם וְאֶצְרְפֶנּוּ לְךָ

ו קמ וכל יחזק ונקיבה אתנח וס״פ דכות[5] שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה יֵלֵךְ אִתָּךְ הוּא יֵלֵךְ אִתָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־

ב[6]. ו[7] אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה לֹא־יֵלֵךְ עִמָּךְ הוּא לֹא יֵלֵךְ׃ 5 וַיֹּרֶד אֶת־הָעָם אֶל־ 5

ז מל בלית הַמָּיִם ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן כֹּל אֲשֶׁר־יָלֹק בִּלְשֹׁנוֹ מִן־הַמַּיִם

ל וכל משכן ותרי עשר דכות כַּאֲשֶׁר יָלֹק הַכֶּלֶב תַּצִּיג אוֹתוֹ לְבָדָּד וְכֹל אֲשֶׁר־יִכְרַע עַל־בִּרְכָּיו

ב לְשָׁתוֹת[a]׃ 6 וַיְהִי מִסְפַּר הַמְלַקְקִים[a] בְּיָדָם[a] אֶל־פִּיהֶם[a] שְׁלֹשׁ מֵאוֹת 6

ל. ב רפ׳ בלית[8] אִישׁ וְכָל־[1] יֶתֶר הָעָם כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵּיהֶם לִשְׁתּוֹת מָיִם׃ ס

ב 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְלַקְקִים אוֹשִׁיעַ 7

נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ג חס בסיפ וכל אורית ושמואל דכות[9] אֶתְכֶם וְנָתַתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדֶךָ וְכָל־הָעָם יֵלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ 8 וַיִּקְחוּ 8

ג חס. ל אֶת־צֵדָהּ[b] הָעָם בְּיָדָם[ac] וְאֶת שׁוֹפְרֹתֵיהֶם וְאֵת כָּל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל שִׁלַּח

ל אִישׁ לְאָהָלָיו וּבִשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחֱזִיק וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה לוֹ מִתַּחַת

י בטע בסיפ בָּעֵמֶק׃ פ 9 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה קוּם רֵד 9

ג ר״פ בסיפ[9]. כז בטע. ב וחס בַּמַּחֲנֶה כִּי נְתַתִּיו בְּיָדֶךָ׃ 10 וְאִם־יָרֵא אַתָּה לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפֻרָה[a] 10

ה. יא[10] מל וכל תלים דכות ב מ ה נַעַרְךָ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 11 וְשָׁמַעְתָּ מַה־יְדַבֵּרוּ וְאַחַר תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ 11

ב וחס. ו. ד וחס וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה וַיֵּרֶד הוּא וּפֻרָה[a] נַעֲרוֹ[b] אֶל־קְצֵה[b] הַחֲמֻשִׁים[c] אֲשֶׁר

ל. ו[11]. ה בַּמַּחֲנֶה׃ 12 וּמִדְיָן וַעֲמָלֵק וְכָל־בְּנֵי־קֶדֶם נֹפְלִים בָּעֵמֶק כָּאַרְבֶּה 12

ב לָרֹב וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין מִסְפָּר כַּחוֹל שֶׂעַל־שְׂפַת הַיָּם לָרֹב׃ 13 וַיָּבֹא 13

Cp 7 [1]Mm 1432. [2]Mm 1433. [3]Mm 264. [4]Mm 604. [5]Mm 172. [6]Mm 1434. [7]Mm 3042. [8]Mm 1435 et Mm 3839. [9]Mp sub loco. [10]Mm 477. [11]Mm 1436.

Cp 7,1 [a] 𝔊[BC] *Αραδ* ‖ [b] 𝔊* + *καὶ Αμαληκ* cf 12 6,32 ‖ [c–c] crrp; prp הִיא־לוֹ מִתַּחַת מִצַּר לְגִ׳ cf 8b ‖ **3** [a–a] crrp; prp (tr ˀ ad יָשׁב et l) וְיַצְרְפֵם גִּדְעוֹן cf 𝔗 et 4a ‖ **5** [a] 𝔊* + *μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὑτόν* cf 𝔖𝔙, prb ins תַּצִּיג אוֹתוֹ לְבָדָּד ‖ **6** [a–a] tr in fin v et hic l בִּלְשׁוֹנָם cf 𝔊* ‖ **8** [a–a] frt crrp ex ויקח את־כדי העם מידם ‖ [b] l צדת ‖ [c] prp בְּדֵי הָעָם (צדת העם) ‖ **10** [a] 𝔊 *καὶ Φαρα* cf 11[a] ‖ **11** [a] cf 10[a] ‖ [b–b] prb crrp; prp לְצַפּוֹת ‖ [c] 2 Mss 𝔊𝔖 חֲמֻשִׁים.

גִּדְעוֹן וְהָאִנָּה־אִישׁ מְסַפֵּר לְרֵעֵהוּ חֲלוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה ׀ חֲלוֹם חָלַמְתִּי ל
וְהִנֵּה צְלוֹל[a] לֶחֶם שְׂעֹרִים מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן וַיָּבֹא עַד־הָאֹהֶל צל ק ול בליש . ב[12]
14 וַיַּכֵּהוּ וַיִּפֹּל[b] וַיְהַפְּכֵהוּ לְמַעְלָה [c]וְנָפַל הָאֹהֶל[c]׃ 14 וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר ל
אֵין זֹאת בִּלְתִּי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרְאֵאל נָתַן ׀ הָאֱלֹהִים[a] ב
15 בְּיָדוֹ אֶת־מִדְיָן וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה׃ פ 15 וַיְהִי ׀ כִּשְׁמֹעַ גִּדְעוֹן אֶת־ ב
מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ[a] וַיָּשָׁב אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר ב[13]
16 קוּמוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיֶדְכֶם[b] אֶת־מַחֲנֵה מִדְיָן׃ 16 וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹשׁ־ [14]
מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּתֵּן שׁוֹפָרוֹת בְּיַד־כֻּלָּם ׀ וְכַדֵּים רֵקִים ל
17 וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ הַכַּדִּים׃ 17 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן ׀ תַּעֲשׂוּ נז וכל תלים דכורת ב מ יא . ב[15]
וְהִנֵּה ׀ אָנֹכִי בָּא בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־אֶעֱשֶׂה כֵּן תַּעֲשׂוּן׃ ה[16] . יד[17]
18 וְתָקַעְתִּי בַּשּׁוֹפָר אֲנֹכִי וְכָל־אֲשֶׁר אִתִּי וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָרוֹת גַּם־אַתֶּם ל
סְבִיבוֹת ׀ כָּל־הַמַּחֲנֶה וַאֲמַרְתֶּם[a] לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ פ 19 וַיָּבֹא ל . ג
גִּדְעוֹן וּמֵאָה־אִישׁ[a] אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה רֹאשׁ הָאַשְׁמֹרֶת
הַתִּיכוֹנָה אַךְ הֲקֵם הֵקִימוּ אֶת־הַשֹּׁמְרִים [b]וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְנָפֹץ ב מל . ה . ל ומל[18]
19 הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם[b]׃ 20 וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הָרָאשִׁים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיְשַׁבְּרוּ ב
הַכַּדִּים וַיַּחֲזִיקוּ בְיַד־שְׂמֹאוֹלָם בַּלַּפִּדִים וּבְיַד־יְמִינָם [a]הַשּׁוֹפָרוֹת ו . ל ומל
21 לִתְקֹעַ[a] וַיִּקְרְאוּ חֶרֶב[b] לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ 21 וַיַּעַמְדוּ אִישׁ תַּחְתָּיו ל . ג
22 סָבִיב לַמַּחֲנֶה וַיָּרָץ[a] כָּל־הַמַּחֲנֶה[b] וַיָּרִיעוּ וַיָּנֻסוּ[c]׃ 22 וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ־ ל . ד מל . ויגנסו[19] ק
מֵאוֹת[a] הַשּׁוֹפָרוֹת וַיָּשֶׂם יְהוָה אֶת חֶרֶב אִישׁ בִּרְעֵהוּ וּבְכָל־[b]הַמַּחֲנֶה פד . ל
וַיָּנָס[c] הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית הַשִּׁטָּה צְרֵרָתָה[d] עַד שְׂפַת־אָבֵל מְחוֹלָה עַל־[e] ל . ל[20]
23 טַבָּת׃ 23 וַיִּצָּעֵק[a] אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִנַּפְתָּלִי[b] וּמִן־אָשֵׁר וּמִן־ ׀ כָּל־מְנַשֶּׁה ל . ג . ב וכל לשון ארמי דכות
24 וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי מִדְיָן׃ 24 וּמַלְאָכִים שָׁלַח גִּדְעוֹן ׀ בְּכָל־הַר אֶפְרַיִם ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[21]
לֵאמֹר רְדוּ לִקְרַאת מִדְיָן וְלִכְדוּ לָהֶם אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית בָּרָה

[12] Mm 1437. [13] Gn 44,2. [14] Mm 237. [15] Mm 1438. [16] Mm 1377. [17] Mm 393. [18] Mp sub loco. [19] Mm 832. [20] וחד בין סכות ובין צרדתה 2 Ch 4,17. [21] Mm 3680.

13 [a] C mlt Mss ut Q ‖ [b] > G*, frt dl ‖ [c–c] > G[R], prb add ‖ **14** [a] G[AC] *κύριος* ‖ **15** [a] G + *κυρίῳ (κύριον)* ‖ [b] G* suff 1 pl ‖ **18** [a] pc Mss G[RIIIC]S + חֶרֶב, frt ex 20 cf 20[b] ‖ **19** [a] prp הָאִישׁ cf 8,14 ‖ [b–b] G[II] (suff) sg, l ויתקע בשופר ונ׳ הכד א׳ בידו cf 20a ‖ **20** [a–a] prp הַחֶרֶב cf [b] ‖ [b] prb dl ‖ **21** [a] prp וַיִּקַּח ‖ [b] C (Ms pr) העם ‖ [c] Vrs ut Q, l ‖ **22** [a] l frt המ׳ cf G[RIII] ‖ [b] G*SV om cop, dl ‖ [c] pc Mss S + כל ‖ [d] nonn Mss צרדתה cf 1 R 11,26 ‖ [e] pc Mss Seb עד ‖ **23** [a] G *ἐβόησεν* = וַיִּצְעַק, l וזע ‖ [b] nonn Mss מן־נ׳.

ב.ג וְאֶת[a]־הַיַּרְדֵּן וַיַּעֲבֹר[b] כָּל־אִישׁ אֶפְרַיִם וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמַּיִם עַד בֵּית
ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[22] ב.ב בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן׃ 25 וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב 25
ד מל. ד מל וַיַּהַרְגוּ אֶת־עוֹרֵב בְּצוּר־עוֹרֵב וְאֶת־זְאֵב הָרְגוּ בְּיֶקֶב־זְאֵב וַיִּרְדְּפוּ
ו[23]א אֶל[a]־מִדְיָן וְרֹאשׁ־עֹרֵב וְזְאֵב הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃
8 1 וַיֹּאמְרוּ[a] אֵלָיו אִישׁ אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ לְבִלְתִּי
ל.ל ומל. ד' קָרְאֹתְךָ[b] לָּנוּ כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֶם בְּמִדְיָן וַיָּרִיבוּן אִתּוֹ בְּחָזְקָה׃ 2 וַיֹּאמֶר 2
ל כת כן אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם[a] הֲלוֹא טוֹב עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר[b]
2a–2a ס אֲבִיעֶזֶר׃ 3 בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים[a] אֶת־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב
ג[a] ג.ב'. ג מל וּמַה־יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת כָּכֶם[b] אָז רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ[c] הַדָּבָר הַזֶּה׃
ד[a] 4 וַיָּבֹא גִדְעוֹן הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר[a] הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ
ג עֲיֵפִים וְרֹדְפִים[b]׃ 5 וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא כִכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם
ג.ח.ז אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע מַלְכֵי
יב סביר. ב.ה.ז.ו מִדְיָן׃ 6 וַיֹּאמְרוּ[a] שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה בְיָדֶךָ[b] כִּי־נִתֵּן 6
ל.ג לְצְבָאֶךָ לָחֶם׃ 7 וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּתֵת יְהוָה אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע 7
ל.ל[a].ב בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם[a] אֶת־קוֹצֵי[c] הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבְּרָקָנִים[a]׃
ת.ח 8 וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל 8
ח כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃ 9 וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי 9
ל.ל.ז.ל בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ אֶת־הַמִּגְדָּל הַזֶּה׃ פ 10 וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע בַּקַּרְקֹר 10
ל.ל וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם כַּחֲמֶשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כָּל הַנִּוֹתָרִים מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־
קֶדֶם וְהַנֹּפְלִים מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ 11 וַיַּעַל גִּדְעוֹן 11
ל.ל.ב דֶּרֶךְ הַשָּׁכוּנִי[a] בָּאָהֳלִים מִקֶּדֶם לְנֹבַח וְיָגְבָּהָה[b] וַיַּךְ אֶת־הַמַּחֲנֶה
ז וְהַמַּחֲנֶה הָיָה בֶּטַח[c]׃ 12 וַיָּנוּסוּ[a] זֶבַח וְצַלְמֻנָּע וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּלְכֹּד 12
ג.ל אֶת־שְׁנֵי | מַלְכֵי מִדְיָן אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע וְכָל־הַמַּחֲנֶה הֶחֱרִיד[b]׃

[22]Mm 3680. [23]Mm 1554. Cp 8 [1]Mm 1439. [2]Mp sub loco. [3]Mm 213. [4]Mm 2734. [5]Mm 1440. [6]Mm 1441. [7]Mm 1442. [8]Mm 1443. [9]Mm 2664.

24 [a] l עַל cf 𝔖 ‖ [b] cf 23[a] ‖ **25** [a] l את cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **Cp 8,1** [a] 𝔊^{AO}𝔏 sg ‖ [b] mlt Mss קרא, 2 Mss קרא ‖ **2** [a] mlt Mss בָּכֶם ‖ [b] Ms 𝔅 מִבְּ ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊𝔙 יהוה ‖ [b] cf 2[a] ‖ [c] K^{Or} קְדִ׳ ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ διέβη*, l frt וַיַּעַבְרֵהוּ ‖ [b] 𝔊* *καὶ πεινῶντες* = וּרְעֵבִים ‖ **6** [a] l c pc Mss Seb Vrs רוּ־ ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔄 בידיך ‖ **7** [a–a] l וּבְרִ׳ ... בְּקוֹצֵי cf 𝔊 ‖ **11** [a] prp שֹׁכְנֵי ‖ [b] sic L (etiam Nu 32,35), omnes al Mss Edd וְ׳בְּ– ‖ [c] pc Mss 𝔊 בְּטֹחַ ‖ **12** [a] sic L nonn Mss, mlt Mss Edd 𝔅𝔄 וַיִּגְנֹס ‖ [b] 𝔊^{A} *ἐξέτριψεν* Josephus Ant *διέφθειρε*, prp הִכְחִיד.

13 וַיָּ֣שָׁב גִּדְעוֹן֮ בֶּן־יוֹאָשׁ֒ מִן־הַמִּלְחָמָ֔ה [a]מִלְמַעֲלַ֖ת הֶחָרֶֽס׃ 14 וַיִּלְכֹּד־ ל.ל
נַ֣עַר מֵאַנְשֵׁי֮ סֻכּוֹת֒ [a]וַיִּשְׁאָ֣לֵהוּ֮ וַיִּכְתֹּ֣ב אֵלָיו֒ אֶת־שָׂרֵ֤י סֻכּוֹת֙ וְאֶת־זִקְנֶ֔יהָ ג.ל
שִׁבְעִ֥ים וְשִׁבְעָ֖ה אִֽישׁ׃ 15 וַיָּבֹ֣א אֶל־אַנְשֵׁ֑י[a] סֻכּ֗וֹת וַיֹּ֙אמֶר֙ הִנֵּ֣ה זֶבַח֮ ה[10]
וְצַלְמֻנָּע֒ אֲשֶׁ֣ר חֵרַפְתֶּ֣ם אוֹתִי֮ לֵאמֹר֒ הֲכַ֤ף זֶ֙בַח֙ וְצַלְמֻנָּ֔ע עַתָּ֖ה בְּיָדֶ֑ךָ ז.ב.ה.ז
כִּ֥י נִתֵּ֛ן לַאֲנָשֶׁ֥יךָ֖ הַיְעֻפִ֥ים לֶ֖חֶם׃ 16 וַיִּקַּ֞ח אֶת־זִקְנֵ֤י הָעִיר֙ וְאֶת־קוֹצֵ֣י יא.ל.יח פסוק
הַמִּדְבָּ֔ר וְאֶת־הַבְּרֹקָנִ֖ים וַיַּ֣דַע[a] בָּהֶ֑ם אֶת אַנְשֵׁ֖י סֻכּֽוֹת׃ 17 וְאֶת־מִגְדַּ֥ל ב.ל.ל בטעו ובסיפ
פְּנוּאֵ֖ל נָתַ֣ץ וַיַּהַרֹ֑ג אֶת־אַנְשֵׁ֖י הָעִֽיר׃ 18 וַיֹּ֙אמֶר֙ אֶל־זֶ֣בַח וְאֶל־צַלְמֻנָּ֔ע ח.ל
אֵיפֹ֣ה הָאֲנָשִׁ֗ים אֲשֶׁ֤ר הָרַגְתֶּם֙ בְּתָבֹ֔ור וַיֹּאמְרוּ֙ כָּמֹ֣וךָ כְמוֹתָ֔ם אֶחָ֖ד[a] י כת ח[13]. ג ומל[14]
כְּתֹאַ֣ר בְּנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ׃ 19 וַיֹּאמֶר֙ אַחַ֣י בְּנֵי־אִמִּ֔י הֵ֖ם חַי־יְהוָ֑ה לְוּ֙ הַחֲיִתֶ֣ם ל.צא יט מנה ר״פ.
אוֹתָ֔ם לֹ֥א הָרַגְתִּי אֶתְכֶ֖ם׃ 20 וַיֹּ֙אמֶר֙ לְיֶ֣תֶר בְּכֹורֹ֔ו קוּם֙ הָרֹ֣ג אוֹתָ֔ם כג[15].ל ג מל[16]
וְלֹא־שָׁלַ֤ף הַנַּ֙עַר֙ חַרְבֹּ֔ו כִּ֥י יָרֵ֖א כִּ֣י עֹודֶ֥נּוּ נָ֖עַר׃ 21 וַיֹּ֙אמֶר֙ זֶ֣בַח ה
וְצַלְמֻנָּ֔ע קוּם־אַתָּ֖ה וּפְגַ֑ע־בָּ֔נוּ כִּ֥י כָאִ֖ישׁ גְּבוּרָתֹ֑ו[a] וַיָּ֣קָם גִּדְעוֹן֮ וַיַּהַרֹג֒ י[10].ל.ל
אֶת־זֶ֣בַח וְאֶת־צַלְמֻנָּ֔ע וַיִּקַּ֖ח אֶת־הַשַּׂהֲרֹנִ֑ים אֲשֶׁ֖ר בְּצַוְּארֵ֥י גְמַלֵּיהֶֽם׃ ג.ג
22 וַיֹּ֤אמְרוּ[a] אִֽישׁ־יִשְׂרָאֵל֙ אֶל־גִּדְעֹ֔ון מְשָׁל־בָּ֥נוּ גַּם־אַתָּ֖ה גַּם־בִּנְךָ֣ ל.יב פסוק גם גם גם
גַּם בֶּן־בִּנְךָ֑ כִּ֥י הֹושַׁעְתָּ֖נוּ מִיַּ֥ד מִדְיָֽן׃ 23 וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵהֶם֙ גִּדְעֹ֔ון לֹא־ ב.כט[17] חס בנביא
אֶמְשָׁל֥ אֲנִי֙ בָּכֶ֔ם וְלֹא־יִמְשֹׁ֥ל בְּנִ֖י בָּכֶ֑ם יְהוָ֖ה יִמְשֹׁ֥ל בָּכֶֽם׃ 24 וַיֹּ֤אמֶר יח[18] מנה בסיפ
אֲלֵהֶם֙ גִּדְעֹ֔ון אֶשְׁאֲלָ֥ה מִכֶּ֖ם שְׁאֵלָ֑ה וּתְנ֤וּ־לִי֙ אִ֣ישׁ נֶ֣זֶם שְׁלָלֹ֔ו כִּֽי־ כט[17] חס בנביא
נִזְמֵ֥י זָהָ֛ב לָהֶ֖ם כִּ֣י יִשְׁמְעֵאלִ֑ים הֵֽם׃ 25 וַיֹּאמְרוּ֙ נָתֹ֣ן נִתֵּ֔ן וַיִּפְרְשׂ֥וּ[a] יח[18] מנה בסיפ
אֶת־הַשִּׂמְלָ֖ה וַיַּשְׁלִ֣יכוּ שָׁ֑מָּה אִ֖ישׁ נֶ֣זֶם שְׁלָלֹֽו׃ 26 וַיְהִי֙ מִשְׁקַ֣ל נִזְמֵ֔י יב ס״פ[20].
הַזָּהָ֖ב אֲשֶׁ֣ר שָׁאָ֑ל אֶ֚לֶף וּשְׁבַ֣ע־מֵאֹ֔ות זָהָ֔ב לְבַ֖ד מִן־הַשַּׂהֲרֹנִ֥ים ז מל בלישׁ.[11]
וְהַנְּטִפֹ֛ות וּבִגְדֵ֥י הָאַרְגָּמָ֖ן שֶׁ֣עַל מַלְכֵ֣י מִדְיָ֑ן וּלְבַד֙ מִן־הָעֲנָקֹ֔ות אֲשֶׁ֖ר ז.ג.ב[21].ל.ל[22]
בְּצַוְּארֵ֥י גְמַלֵּיהֶֽם׃ 27 וַיַּ֤עַשׂ אֹותֹו֙ גִּדְעֹ֔ון לְאֵפֹ֖וד וַיַּצֵּ֣ג אֹותֹ֑ו בְּעִירֹ֗ו ב.ל[23]
בְּעָפְרָ֔ה וַיִּזְנ֨וּ כָל־יִשְׂרָאֵ֤ל אַחֲרָיו֙ שָׁ֔ם וַיְהִ֥י לְגִדְעֹ֖ון וּלְבֵיתֹ֑ו לְמֹוקֵֽשׁ׃ ל
28 וַיִּכָּנַ֥ע מִדְיָ֛ן לִפְנֵ֥י בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל וְלֹא־יָסְפ֣וּ לָשֵׂ֔את רֹאשָׁ֑ם וַתְּשְׁקֹ֣ט ג.ד[24].כד

[10] Mp sub loco. [11] Mm 1442. [12] Mm 1443. [13] Mm 1750. [14] Mm 3427. [15] Mm 1444. [16] Mm 281. [17] Mm 1954. [18] Mm 1508. [19] Mm 666. [20] Mm 294. [21] Mm 1213. [22] Mm 415. [23] Mm 1445. [24] Mm 2216. [25] Gn 30,38. [26] Mm 1716.

13 [a—a] prb crrp, G* *ἀπὸ ἀναβάσεως Ἀρες* = מִמַּ֫עֲלֵ֥ת חָ֑רֶס ‖ **14** [a] huc tr ‖ **15** [a] G *τοὺς ἄρχοντας* = שָׂרֵ֥י ‖ **16** [a] l וַיָּדַ֫שׁ cf GSV et 7 (G* pro 16 *καὶ ἔλαβεν τοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως καὶ κατέξανεν αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς βαρακηνιμ*?) ‖ **18** [a] T(V) *hd mnhwn* (= אחד אחד?); > Ms G^{R}θ′Σ ‖ **21** [a] G^{BC} suff 2sg ‖ **22** [a] pc Mss Seb G^{AOL} ר֫ ‖ **25** [a] G sg.

29 הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה בִּימֵי[a] גִדְעוֹן׃ פ 29 וַיֵּלֶךְ יְרֻבַּעַל בֶּן־
ג 30 יוֹאָשׁ וַיֵּשֶׁב בְּבֵיתוֹ׃ 30 וּלְגִדְעוֹן הָיוּ שִׁבְעִים בָּנִים יֹצְאֵי יֶרֶךְ כִּי־
ב ר״פ[27] 31 נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃ 31 וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַם־הִיא
פד . ל . כל ליש כת כן . ד[28] 32 בֶּן וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ׃ 32 וַיָּמָת ׀ גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה ׀
ג טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר יוֹאָשׁ אָבִיו בְּעָפְרָה[a] אֲבִי ׀ הָעֶזְרִי׃ פ
ו מל בנביא 33 33 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר מֵת גִּדְעוֹן וַיָּשׁוּבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים
לה . ג[29] 34 וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית לֵאלֹהִים׃ 34 וְלֹא ׀ זָכְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־
ב בליש . ח[30] 35 יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד ׀ כָּל־אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב׃ 35 וְלֹא ׀
עָשׂוּ חֶסֶד עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה[a] עִם־
יִשְׂרָאֵל[a]׃ פ
ו 9 1 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי אִמּוֹ וַיְדַבֵּר 9
ג בסיפ[2] . ב[3] . לז 2 אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃ 2 דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי
ל כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם ׀ מַה־טּוֹב לָכֶם ׀ הַמֹּשֵׁל בָּכֶם שִׁבְעִים אִישׁ ׀ כֹּל בְּנֵי
ל יְרֻבַּעַל אִם־מֹשֵׁל בָּכֶם אִישׁ אֶחָד וּזְכַרְתֶּם כִּי־עַצְמְכֶם[a] ׀ וּבְשַׂרְכֶם
לז . כה[4] אָנִי׃ 3 וַיְדַבְּרוּ אֲחֵי־אִמּוֹ עָלָיו[a] בְּאָזְנֵי כָל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֵת ׀ כָּל־ 3
ל הַדְּבָרִים ׀ הָאֵלֶּה וַיֵּט לִבָּם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא׃
4 וַיִּתְּנוּ־לוֹ שִׁבְעִים כֶּסֶף מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׂכֹּר ׀ בָּהֶם אֲבִימֶלֶךְ 4
ל . ל אֲנָשִׁים רֵיקִים וּפַחָזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃ 5 וַיָּבֹא בֵית־אָבִיו עָפְרָתָה 5
וַיַּהַרֹּג אֶת־אֶחָיו בְּנֵי־יְרֻבַּעַל שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אֶחָת וַיִּוָּתֵר יוֹתָם
יג . יג[5] בֶּן־יְרֻבַּעַל הַקָּטָן כִּי נֶחְבָּא׃ ס 6 וַיֵּאָסְפוּ כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְכָל־ 6
לט וכל משיחה מצרים אשור ישראל רכוש[8] . ה חס בליש בנביא[7] . ג[8] בֵּית מִלּוֹא וַיֵּלְכוּ וַיַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ לְמֶלֶךְ עִם־אֵלוֹן[a] מֻצָּב[b]
לה[9] אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם׃ 7 וַיַּגִּדוּ לְיוֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲמֹד בְּרֹאשׁ הַר־גְּרִזִים וַיִּשָּׂא ס[4] 7
כב[10] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש קוֹלוֹ וַיִּקְרָא ׀ וַיֹּאמֶר ׀ לָהֶם
יא[11] שִׁמְעוּ אֵלַי בַּעֲלֵי שְׁכֶם ׀ וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם אֱלֹהִים׃
8 הָלוֹךְ הָלְכוּ הָעֵצִים ׀ לִמְשֹׁחַ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ

[27] Mm 156. [28] Mm 178. [29] Mm 1446. [30] Mm 2512. Cp 9 [1] Mm 274. [2] Mm 1398. [3] Mm 3361. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1447. [6] Mm 958. [7] Mm 1448. [8] Mm 1449. [9] Mm 2840. [10] Mm 11. [11] Mm 1450.

28 [a] prp כִּימֵי vel כָּל־יְמֵי ‖ **32** [a] prb l c Ms רַת– cf 6,24 ‖ **35** [a–a] nonn Mss 𝔙 לִי׳ ‖ **Cp 9,2** [a] sic L, mlt Mss Edd מִ– ‖ **3** [a] 𝔔 אליו ‖ **6** [a] 𝔊[BC] + *τῇ εὑρετῇ* = הַנִּמְצָא ‖ [b] 𝔊 *τῆς στάσεως*; prb l הַמַּצָּבָה.

וַיֹּאמְרוּ לַזַּיִת מָלְוֹכָה[a] עָלֵינוּ׃ מלכה ק

9 וַיֹּאמֶר[a] לָהֶם הַזַּיִת כב[12] וכל ר״ה ועזרא דכות׳ ב מ ה חס בליש
הֶחָדַלְתִּי אֶת־דְּשְׁנִי אֲשֶׁר־בִּי[b] יְכַבְּדוּ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים ל. ל.[13]
וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ ד

10 וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַתְּאֵנָה לְכִי־אַתְּ מָלְוֹכִי עָלֵינוּ׃ ב

11 וַתֹּאמֶר לָהֶם הַתְּאֵנָה
הֶחָדַלְתִּי אֶת־מָתְקִי וְאֶת־תְּנוּבָתִי הַטּוֹבָה ל
וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ ד

12 וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַגֶּפֶן לְכִי־אַתְּ מָלְוֹכִי[a] עָלֵינוּ׃ ל. מלכי חד מן ב בליש ק

13 וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן
הֶחָדַלְתִּי אֶת־תִּירוֹשִׁי הַמְשַׂמֵּחַ אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים ל. ל.[14]
וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ ד

14 וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעֵצִים אֶל־הָאָטָד לֵךְ אַתָּה מָלְכָה־עָלֵינוּ׃ ל

15 וַיֹּאמֶר הָאָטָד אֶל־הָעֵצִים
אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם מְשָׁחִים אֹתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם ב[14] חס ול בסיפ
בֹּאוּ חֲסוּ בְצִלִּי וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ[a] מִן־הָאָטָד[a]
וְתֹאכַל אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ ו רפ׳[15]

16 וְעַתָּה אִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאִם־כִּגְמוּל יָדָיו עֲשִׂיתֶם ל. ב
17 לוֹ׃ אֲשֶׁר־נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד[a] וַיַּצֵּל אֶתְכֶם יב[16]
מִיַּד מִדְיָן׃ 18 וְאַתֶּם קַמְתֶּם עַל־בֵּית אָבִי הַיּוֹם וַתַּהַרְגוּ אֶת־בָּנָיו ד בטע[17]. יג[18] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות׳ ב מ א
שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אֶחָת וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֲמָתוֹ עַל־ ו. ל
בַּעֲלֵי שְׁכֶם כִּי אֲחִיכֶם הוּא׃ 19 וְאִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־ ג ר״פ בסיפ
יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה שִׂמְחוּ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח גַּם־הוּא בָּכֶם׃ ל
20 וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־ ג ר״פ בסיפ. ו רפ׳[15]
בֵּית מִלּוֹא וְתֵצֵא אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֹאכַל אֶת־ ו רפ׳[15]

[12] Mm 11. [13] Mm 2882. [14] Mm 1238 8. [15] Mm 3171. [16] Mm 1748. [17] Mm 1451. [18] Mm 324.

8 [a] mlt Mss ut Q, Ms מולכה, K מְלוֹכָה ‖ **9** [a] pc Mss וַתֹּא ‖ [b] l בּוֹ cf $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ **12** [a] mlt Mss ut Q, K מְלוֹכִי ‖ **15** [a–a] $\mathfrak{G}^{BC}$ *ἀπ' ἐμοῦ* = מִמֶּנִּי ‖ **17** [a] l דּוֹ־ (1 hpgr).

אֲבִימֶלֶךְ׃ 21 וַיָּנָס יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ 21 ד 19
אָחִיו׃ פ 22 וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ 23 וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים רוּחַ רָעָה בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּבְגְּדוּ בַעֲלֵי־שְׁכֶם 22 ג כת ש. ל 23 ב
בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ 24 לָבוֹא חֲמַס שִׁבְעִים בְּנֵי־יְרֻבַּעַל וְדָמָם לָשׂוּם עַל־ 24 ל
אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר הָרַג אוֹתָם וְעַל בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֲשֶׁר־חִזְּקוּ 20 ד. ד
אֶת־יָדָיו לַהֲרֹג אֶת־אֶחָיו׃ 25 וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל 25 לה
רָאשֵׁי הֶהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדָּרֶךְ וַיֻּגַּד 21 עה. ה. כד
לַאֲבִימֶלֶךְ׃ פ 26 וַיָּבֹא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו וַיַּעַבְרוּ בִּשְׁכֶם 26 ל
וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם׃ 27 וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה וַיִּבְצְרוּ אֶת־כַּרְמֵיהֶם 27 ל
וַיִּדְרְכוּ וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים וַיָּבֹאוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ 22 ל. ב ומל
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃ 28 וַיֹּאמֶר גַּעַל בֶּן־עֶבֶד מִי־אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־שְׁכֶם 28 ל
כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא בֶן־יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידוֹ עִבְדוּ אֶת־אַנְשֵׁי חֲמוֹר 24 ל. ב. 23
אֲבִי שְׁכֶם וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ׃ 29 וּמִי יִתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי 29
וְאָסִירָה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר לַאֲבִימֶלֶךְ רַבֶּה צְבָאֶךָ וְצֵאָה׃ ג. ל
30 וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר־הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וַיִּחַר אַפּוֹ׃ 30
31 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בְּתָרְמָה לֵאמֹר הִנֵּה גַּעַל בֶּן־ 31 ל
עֶבֶד וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה וְהִנָּם צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ׃ 32 וְעַתָּה 32 ל. 25
קוּם לַיְלָה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתָּךְ וֶאֱרֹב בַּשָּׂדֶה׃ 33 וְהָיָה בַבֹּקֶר 33 ל. 26
כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה־הוּא וְהָעָם אֲשֶׁר־ ב וחס 27. 15 28 וכל וגנוחי דכות ב מ א. ה 29
אִתּוֹ יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ׃ 34 וַיָּקָם 34 ס
אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לָיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ עַל־שְׁכֶם אַרְבָּעָה נא מ״ם וכל ר״פ דכות ב מ ג. יא וכל ר״ה דכות
רָאשִׁים׃ 35 וַיֵּצֵא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקָם 35 כ

19 Mm 339. 20 Mm 1452. 21 Mm 2228. 22 Mm 1453. 23 Mm 1454. 24 Mm 1455. 25 Mm 274. 26 Mp sub loco. 27 Mm 1456. 28 Mm 1174. 29 Mm 315.

23 a 𝔊 *ἐν τῷ οἴκῳ Αβιμελεχ* = בְּבֵית א׳ ‖ **24** a 𝔊 *τοῦ ἐπαγαγεῖν* = לָבִיא (ex לְהָבִיא)? ‖ **25** a 𝔗 וַיִּדּוּ ‖ **26** a Josephus Ant *Γυάλης*, prp עַבְגֹּל ‖ b pc Mss עֶבְר; 𝔊$^{72.407}$(𝔙) *Ωβηδ* cf 𝔊$^{53.509}$ *Ιωβηδ* (𝔊^{BC} *-ηλ*), prp עֹבֵד ‖ c prp וַיִּשְׁבּוּ vel וַיַּעַבְדוּ (cf 28) ‖ **27** a 𝔊^{BC} *καὶ εἰσήνεγκαν* = וַיָּבִיאוּ ‖ **28** a cf 26^{a} ‖ b cf 26^{b} ‖ c 𝔊 + *(ὁ) υἱός* ‖ d prp עָ֫ cf 𝔗? ‖ **29** a 𝔔 ויאמרו cf 𝔖𝔙; 𝔊 *καὶ ἐρῶ* = וְאֹמַר ‖ b pc Mss רִבֶּה; prp רַבָּה ‖ **30** a cf 26^{a} ‖ b cf 26^{b} ‖ c 𝔖𝔙 + מאד ‖ **31** a crrp; frt l c 41 בְּאָרוּמָה; prp בֵּת אַרְמָה ‖ b cf 26^{a} ‖ c cf 26^{b} ‖ d 𝔔𝔊* והמה ‖ e 𝔔 על ‖ **35** a cf 26^{a} ‖ b cf 26^{b}.

36 אֲבִימֶלֶךְ וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִן־הַמַּאְרָב׃ 36 וַיַּרְא־נַעַל[a] אֶת־הָעָם
יז וכל זקף אחנח וס״פ דכות[30] . ב מל[31] . ג
וַיֹּאמֶר אֶל־זְבֻל הִנֵּה־עָם יוֹרֵד מֵרָאשֵׁי הֶהָרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אֶת
כי
37 צֵל הֶהָרִים אַתָּה רֹאֶה כָּאֲנָשִׁים׃ ס 37 וַיֹּסֶף עוֹד נַעַל[a] לְדַבֵּר׃
יז וכל זקף אחנח וס״פ דכות[30] . ב מל[32] . ב ומל[33] . יא[34]
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָם יוֹרְדִים מֵעָם טַבּוּר[b] הָאָרֶץ וְרֹאשׁ־אֶחָד בָּא מֶדֶרֶךְ
ה חס בליש בנביא[35] . ג ב מל ואחד חס[36] .
38 אֵלוֹן מְעוֹנְנִים׃ 38 וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אַיֵּה אֵפוֹא פִיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר מִי
ב מל
אֲבִימֶלֶךְ כִּי נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא זֶה הָעָם אֲשֶׁר מָאַסְתָּה בּוֹ צֵא־נָא עַתָּה
39 וְהִלָּחֶם בּוֹ׃ ס 39 וַיֵּצֵא נַעַל[a] לִפְנֵי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּלָּחֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃
כג
40 וַיִּרְדְּפֵהוּ[a] אֲבִימֶלֶךְ וַיָּנָס מִפָּנָיו וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים עַד־פֶּתַח
מח[37] כת א לא קר ול בליש . ה[38]
41 הַשָּׁעַר[b]׃ 41 [a]וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בָּארוּמָה[a] וַיְגָרֶשׁ זְבֻל אֶת־נַעַל[b] וְאֶת־
ל בטע בסיפ
42 אֲחָיו מִשֶּׁבֶת בִּשְׁכֶם׃ 42 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה וַיַּגִּדוּ[a]
ל . כ
43 לַאֲבִימֶלֶךְ׃ 43 וַיִּקַּח אֶת־הָעָם וַיְחַצֵּם לִשְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיֶּאֱרֹב בַּשָּׂדֶה
44 וַיַּרְא וְהִנֵּה הָעָם יֹצֵא מִן־הָעִיר וַיָּקָם עֲלֵיהֶם וַיַּכֵּם׃ 44 וַאֲבִימֶלֶךְ
ל . יא וכל ד״ה דכות . ב
וְהָרָאשִׁים[a] אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים
יא[39]
45 פָּשְׁטוּ עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃ 45 וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כָּל
יא[40]
הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת־הָעִיר וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג וַיִּתֹּץ אֶת־
46 הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ מֶלַח׃ פ 46 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ
ל בטע . כד[41]
47 אֶל־צְרִיַח בֵּית אֵל[a] בְּרִית׃ 47 וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל־
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
48 בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם׃ 48 וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־הָעָם
ל
אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ [a]אֶת־הַקַּרְדֻּמוֹת[a] בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת שׂוֹכַת עֵצִים
ל . פס .
יא וכל ד״ה דכות
וַיִּשָּׂאֵהָ וַיָּשֶׂם עַל־שִׁכְמּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ מָה רְאִיתֶם
49 עֲשִׂיתִי מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי׃ 49 וַיִּכְרְתוּ גַם־כָּל־הָעָם אִישׁ שׂוֹכָה[a]
ד[42] . ב כת כן
לה
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂמוּ עַל־הַצְּרִיחַ וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַצְּרִיחַ
ל . כב
בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם כָּל־אַנְשֵׁי מִגְדַּל־שְׁכֶם כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה׃ פ
ל . ז[43]
50 וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ אֶל־תֵּבֶץ וַיַּחַן בְּתֵבֵץ וַיִּלְכְּדָהּ׃ 51 וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה

[30] Mm 2120. [31] Mm 3470. [32] Mm 1575. [33] Mm 2948. [34] Mm 1554. [35] Mm 1448. [36] Mm 1457. [37] Mm 898. [38] Mm 348. [39] Mm 917. [40] Mm 1055. [41] Mm 2228. [42] Mm 332. [43] Mm 1330.

36 [a] cf 26[a] ‖ [b] sic LC, al Mss 𝔅 כַּ׳ ‖ **37** [a] cf 26[a] ‖ [b] 𝔏 טיבור ‖ **39** [a] cf 26[a] ‖ **40** [a] 𝔔 פס — ‖ [b] 𝔔 שער העיר cf 𝔊*ʸ ‖ **41** [a–a] 1 וַיֵּשֶׁב אב׳ אֶר׳ cf 𝔊[L] ‖ [b] cf 26[a] ‖ **42** [a] 𝔔 ויגד cf 𝔊 *ἀπηγγέλη* ‖ **44** [a] 𝔊[L] sg, l והראש ‖ **46** [a] 𝔊* *Baal* cf 4 ‖ **48** [a–a] 𝔊*(𝔖) *ἀξίνην*, prp ׳הק אַחַת־ ‖ **49** [a] pc Mss שׂוכו; prp שׂוכתו vel שׂוֹכָה.

ל בְּתוֹךְ־הָעִיר וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְכֹל בַּעֲלֵי הָעִיר
וַיִּסְגְּרוּ בַּעֲדָם וַיַּעֲלוּ עַל־גַּג הַמִּגְדָּל׃ 52 וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ עַד־הַמִּגְדָּל 52
ל.ג44 וַיִּלָּחֶם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח הַמִּגְדָּל לְשָׂרְפוֹ בָאֵשׁ׃ 53 וַתַּשְׁלֵךְ אִשָּׁה 53
ב.ל.ל אַחַת פֶּלַח רֶכֶב עַל־רֹאשׁ אֲבִימֶלֶךְ וַתָּרֶץ[a] אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ׃ 54 וַיִּקְרָא 54
לח, ב חד חס וחד מל45 מְהֵרָה אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא כֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹף חַרְבְּךָ[a] וּמוֹתְתֵנִי פֶּן־
ב.ל.ל יֹאמְרוּ לִי אִשָּׁה הֲרָגָתְתְּהוּ וַיִּדְקְרֵהוּ נַעֲרוֹ וַיָּמֹת׃ 55 וַיִּרְאוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל 55
ג חס בסיפ וכל אורית ושמואל דכרות46, כה. ל כִּי מֵת אֲבִימֶלֶךְ וַיֵּלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ 56 וַיָּשֶׁב אֱלֹהִים אֶת רָעַת 56
ל אֲבִימֶלֶךְ אֲשֶׁר עָשָׂה לְאָבִיו לַהַרְגּ אֶת־שִׁבְעִים אֶחָיו׃ 57 וְאֵת כָּל־ 57
ל.ח47.ב.ג48 רָעַת אַנְשֵׁי שְׁכֶם הֵשִׁיב אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתָּבֹא[a] אֲלֵיהֶם קִלְלַת יוֹתָם
בֶּן־יְרֻבָּעַל׃ פ

ס״ה **10** 1 וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל תּוֹלָע בֶּן־פּוּאָה
ה מל2 בֶּן־דּוֹדָו[a] אִישׁ יִשָּׂשכָר[b] וְהוּא־יֹשֵׁב בְּשָׁמִיר[c] בְּהַר אֶפְרָיִם׃ 2 וַיִּשְׁפֹּט 2
ל אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקָּבֶר בְּשָׁמִיר׃ פ
3 וַיָּקָם אַחֲרָיו יָאִיר הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם 3
שָׁנָה׃ 4 וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֹכְבִים עַל־שְׁלֹשִׁים עֲיָרִים וּשְׁלֹשִׁים 4
ל.ג עֲיָרִים[a] לָהֶם לָהֶם יִקְרְאוּ חַוֹּת יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר[b] בְּאֶרֶץ
ל הַגִּלְעָד׃ 5 וַיָּמָת יָאִיר וַיִּקָּבֶר בְּקָמוֹן׃ פ 5
ג כת כן3 6 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־ 6
הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־אֱלֹהֵי צִידוֹן וְאֶת
אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֶת אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְאֶת אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־
ג מל בלישׁ4 יְהוָה וְלֹא עָבָדוּהוּ׃ 7 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד־ 7
חצי הספר בפסוקים פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃ 8 וַיְרֹעֲצוּ וַיְרֻצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[a] בַּשָּׁנָה 8
הַהִיא שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
בְּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד׃ 9 וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן אֶת־הַיַּרְדֵּן 9
יז5 מל ב6 מנה בלישׁ חד חס וחד מל. ב לְהִלָּחֶם גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן וּבְבֵית אֶפְרָיִם וַתֵּצַר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃

44 Mm 139. 45 Mm 1458. 46 Mp sub loco. 47 Mm 2876. 48 Mm 1459. Cp 10 1 Mp sub loco. 2 Mm 1460. 3 Mm 1461 contra textum. 4 Mm 1462. 5 Mm 262. 6 Mm 1463.

53 [a] pc Mss יָרֶץ, pc Mss יָרֹץ ‖ 54 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ suff 1sg ‖ 57 [a] pc Mss עליהם ‖ Cp 10,1 [a–a] nom proprium ‖ [b] Q יְשָׂכָר Ben Naftali יִשָּׂשכָר, K אִישׁ שָׂכָר = cf $\mathfrak{G}^{*}$ *Ισσαχαρ* ‖ [c] $\mathfrak{G}^{*}$ *ἐν Σαμαρείᾳ* ‖ 4 [a] l c Or Vrs עָרִים ‖ [b] > $\mathfrak{C}$ ‖ 8 [a–a] frt add.

10 וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ וְכִי[a] עָזַבְנוּ אֶת־[b] ל
11 אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים׃ פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל [a]הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן־הָאֱמֹרִי וּמִן־בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־פְּלִשְׁתִּים[a]׃ ב: מסרק ומן ומן ומן. ד[7] וכל לשון ארמי וכל ד״ה דכות ב מ. ב[8]
12 וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן[a] לָחֲצוּ אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ אֵלַי וָאוֹשִׁיעָה ל ומל. ב[9]. ל.
13 אֶתְכֶם מִיָּדָם׃ 13 וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן
14 לֹא־אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃ 14 לְכוּ וְזַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יט. ג פת[10]. כ
15 בְּחַרְתֶּם בָּם הֵמָּה יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בְּעֵת צָרַתְכֶם׃ 15 וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ל
אֶל־יְהוָה חָטָאנוּ עֲשֵׂה־אַתָּה לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ אַךְ הַצִּילֵנוּ נָא כ. ס׳
16 הַיּוֹם הַזֶּה׃ 16 וַיָּסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִקִּרְבָּם וַיַּעַבְדוּ אֶת־יְהוָה
17 וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ בַּעֲמַל יִשְׂרָאֵל׃ פ 17 וַיִּצָּעֲקוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּחֲנוּ ד[11]. ב[12]. ג
18 בַּגִּלְעָד וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה׃ 18 וַיֹּאמְרוּ[a] הָעָם[a] שָׂרֵי יב. ג[13]
גִּלְעָד[a] אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יָחֵל לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן יִהְיֶה ה[14]
לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃ פ כד ה מנה בסיפ

11 1 וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן־אִשָּׁה זוֹנָה וַיּוֹלֶד ג[1] ב קמ וחד פת וחד מן יו״ד וס״ם חד. ל
2 גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח׃ 2 וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ בְּנֵי־הָאִשָּׁה
וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־תִנְחַל בְּבֵית־אָבִינוּ כִּי בֶן־אִשָּׁה ב[2]
3 אַחֶרֶת אָתָּה׃ 3 וַיִּבְרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי אֶחָיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְלַקְּטוּ ל. ל.
4 אֶל־יִפְתָּח אֲנָשִׁים רֵיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ׃ פ 4 וַיְהִי[a] מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ ג[3]
5 בְּנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ בְּנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל ב בטע בסיפ[4]
6 וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב׃ 6 וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח ל
7 לְכָה וְהָיִיתָה לָּנוּ לְקָצִין וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן׃ 7 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לִזְקְנֵי ג חד בָּת׳ וב כת תרי[5]. ד[6]
גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי[b] וּמַדּוּעַ בָּאתֶם ל[7]. י[8] וחד מן ו בטע
8 אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם׃ 8 וַיֹּאמְרוּ[a] זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח לָכֵן
עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ בִּבְנֵי עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָּנוּ לְרֹאשׁ כד ה מנה בסיפ

[7]Mm 665. [8]Mm 4196. [9]Mm 4014. [10]Mm 1464. [11]Mm 1492. [12]Mm 1465. [13]Mm 1386. [14]Mm 1008. Cp 11 [1]Mm 1331. [2]Mm 1466. [3]Mm 1374 ב. [4]Mm 1467. [5]Mm 1755. [6]Mm 1389. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1454.

10 [a] l c nonn Mss ΘSΥ כִּי ‖ [b] pc Mss Υ + יהוה ‖ **11** [a–a] crrp; prp הלא ממ׳ ומן־הא׳ ומִדְיָן l ‖ **12** [a] Θ* *καὶ Μαδιαμ*, l ומן־הַכְּנַעֲנִים הוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם וַאֲרָם ובני עמון ופלשתים ‖ **18** [a–a] frt gl cf 11,5 ‖ **Cp 11,4** [a] > $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ **7** [a] nonn Mss אֶל־ז׳ ut 9 ‖ [b] Θ + *καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν* cf Gn 26,27 ‖ **8** [a] Θ* *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן, cf Gn 4,15[a].

9 לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃ 9 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אֹתָם
אוֹתִי לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנָי[a] אֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם
10 לְרֹאשׁ׃ 10 וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יִהְיֶה שֹׁמֵעַ בֵּינוֹתֵינוּ
11 אִם־לֹא כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ 11 וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ
12 הָעָם אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו לִפְנֵי
יְהוָה בַּמִּצְפָּה׃ פ 12 וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן[a]
13 לֵאמֹר מַה־לִּי וָלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי׃ 13 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ
בְּנֵי־עַמּוֹן[a] אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְצִי בַּעֲלוֹתוֹ
מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־[b]הַיַּבֹּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הָשִׁיבָה אֶתְהֶן[c]
14 בְּשָׁלוֹם[d]׃ 14 וַיֹּסֶף עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן[a]׃
15 15 וַיֹּאמֶר[a] לוֹ כֹּה אָמַר יִפְתָּח לֹא־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב
16 [b]וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן[b]׃ 16 כִּי בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל
17 בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־סוּף וַיָּבֹא קָדֵשָׁה׃ 17 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים | אֶל־
מֶלֶךְ אֱדוֹם | לֵאמֹר אֶעְבְּרָה־[a]נָּא בְאַרְצֶךָ וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ אֱדוֹם וְגַם
18 אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלָח[e] וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּקָדֵשׁ׃ 18 וַיֵּלֶךְ
בַּמִּדְבָּר וַיָּסָב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
לְאֶרֶץ[e] מוֹאָב וַיַּחֲנוּ בְּעֵבֶר אַרְנֹן וְלֹא־[e]בָאוּ בִּגְבוּל מוֹאָב כִּי אַרְנֹן
גְּבוּל מוֹאָב׃ 19 וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל[e] מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי
מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעְבְּרָה־[a]נָּא בְאַרְצְךָ עַד־מְקוֹמִי׃
20 20 וְלֹא־[a]הֶאֱמִין סִיחוֹן[a] אֶת־יִשְׂרָאֵל[e] עֲבֹר בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־
21 כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בְיָהְצָה וַיִּלָּחֶם [c]עִם־יִשְׂרָאֵל[b]׃ 21 וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶת־סִיחוֹן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיַּכֻּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל
22 אֶת כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא׃ 22 וַיִּירְשׁוּ אֶת כָּל־גְּבוּל

[a]Mm 1999. [10]Mm 1244. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1468. [13]Mm 962. [14]Mm 1469. [15]Mm 4234. [16]Mm 917.

9 [a] pc Mss בְּיָדִי ‖ **12** [a] prb l מוֹאָב, it 13[a]. 14[a]. 27[a]. 28[a]. 30[a] et 31[c] ‖ **13** [a] cf 12[a] ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊*𝔙 עד ‖ [c] 𝔊$^{L\mathfrak{S}\mathfrak{V}}$ suff 3 sg f ‖ [d] 𝔊$^{BR\,1\,11\,C}$ + *καὶ πορεύσομαι* = וְאֵלְכָה 𝔊* + *καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ισφθαε* = וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יִפְתָּח ‖ **14** [a] cf 12[a] ‖ **15** [a] pc Mss Seb וַיֹּ֫רוּ ‖ [b–b] prb add cf 12[a] ‖ **17** [a] pc Mss 𝔖 נַע׳ cf 19 ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔊*𝔙 אֵת׳ cf מִקוֹמִי et 17 ‖ **20** [a–a] 𝔊* *ἠθέλησεν Σηων*, prp אָבָה וַיְמָאֵן 𝔖 תֵּת cf 17 Nu 20,21 ‖ [b–b] mlt Mss 𝔊^{BC} בִּי׳.

ל כל ה מגה בסיפ׳ ג ב מל דחד חס׳ כד
לה
כד ה מגה בסיפ׳ . ל . ב
ד״ע
ל . ג בלוש
יד פסוק ועד ועד[10] . ב[11] . ב . ג[12]
כי ו[13] מגה מל
יב סביר
כב[14]
ל
ל
ל . ל . ל
ה חס׳ . כ ב מגה בסיפ׳[15]
ב ושאר וילחם בישראל
יא[16]
מט מל בגבוא ד מגה בסיפ׳

23 הָאֱמֹרִי מֵאַרְנֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר וְעַד־הַיַּרְדֵּן׃ 23 וְעַתָּה
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה
24 תִּירָשֶׁנּוּ׃ 24 הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ[a] כְּמוֹשׁ אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ תִירָשׁ וְאֵת ל. ל
25 כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ נִירָשׁ׃ 25 וְעַתָּה הֲטֹוב ה. ג[19]
טוֹב אַתָּה מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב הֲלוֹב רָב עִם־יִשְׂרָאֵל אִם־[a] ל. ג בּ חס וחד מל.
לג קמ[20]
26 נִלְחַם נִלְחַם בָּם׃ 26 בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעֹר[a] ל. יב[21]. בּ[22]. ל.
וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר עַל־יְדֵי אַרְנֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ ד בּ חס וב מל[23]. ד[24]
27 לְאֹ־הִצַּלְתֶּם[b] בָּעֵת הַהִיא׃ 27 וְאָנֹכִי לֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה עֹשֶׂה ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[25]. ג בטע בסיפ[18]
אִתִּי רָעָה לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין
28 בְּנֵי עַמּוֹן[a]׃ 28 וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן[a] אֶל־דִּבְרֵי יִפְתָּח אֲשֶׁר שָׁלַח ל. בּ[26]
29 אֵלָיו׃ פ 29 וַתְּהִי עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־
מְנַשֶּׁה וַיַּעֲבֹר[a] אֶת־מִצְפֵּה גִלְעָד[a] וּמִמִּצְפֵּה גִלְעָד עָבַר[b] בְּנֵי[c] עַמּוֹן׃ ל
30 וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתוֹן תִּתֵּן אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן[a] בְּיָדִי׃ ג[27]. צא. ז מל בלישׁ[18]
31 וְהָיָה הַיּוֹצֵא[a] אֲשֶׁר יֵצֵא[b] מִדַּלְתֵי בֵיתִי לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם ד מל בנביא וכל כתיב דכות[28]
32 מִבְּנֵי עַמּוֹן[c] וְהָיָה לַיהוָה וְהַעֲלִיתִהוּ עוֹלָה[d]׃ פ 32 וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח ס[25] ל
33 אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֶם בָּם וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדוֹ׃ 33 וַיַּכֵּם מֵעֲרוֹעֵר וְעַד־ יד פסוק ועד ועד[17]. ל
בּוֹאֲךָ מִנִּית עֶשְׂרִים עִיר וְעַד[a] אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְדוֹלָה מְאֹד וַיִּכָּנְעוּ ב. ב. ב[18]
34 בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 34 וַיָּבֹא יִפְתָּח הַמִּצְפָּה אֶל־ ל. ג[29]. ב. ל
בֵּיתוֹ וְהִנֵּה בִתּוֹ יֹצֵאת לִקְרָאתוֹ בְתֻפִּים[a] וּבִמְחֹלוֹת וְרַק הִיא יְחִידָה
35 אֵין־לוֹ מִמֶּנּוּ[b] בֵּן אוֹ־בַת׃ 35 וַיְהִי כִּרְאוֹתוֹ אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו ו סביר ממנה[30]
וַיֹּאמֶר אֲהָהּ בִּתִּי הַכְרֵעַ הִכְרַעְתִּנִי[a] וְאַתְּ הָיִיתְ[b] בְּעֹכְרָי וְאָנֹכִי פָּצִיתִי־ ל. ל. ל
36 פִי אֶל־יְהוָה וְלֹא אוּכַל לָשׁוּב׃ 36 וַתֹּאמֶר אֵלָיו אָבִי פָּצִיתָה אֶת־ ג[31]. ו בטע זקף בסיפ. ל
פִּיךָ אֶל־יְהוָה עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יָצָא מִפִּיךָ אַחֲרֵי אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ יְהוָה

[17] Mm 1244. [18] Mp sub loco. [19] Mm 1470. [20] Mm 264. [21] Mm 1748. [22] Mm 1471. [23] Mm 4030. [24] Mm 1454. [25] Mm 1472. [26] Mm 1473. [27] Mm 1474. [28] Mm 1475. [29] Ex 15,20. [30] Mm 2038. [31] Mm 3955.

24 [a] 𝔊* *κατεκληρονόμησέν σοι*; prb dl ך (dttg cf 24b) ‖ **25** [a] mlt Mss וְאִם ‖ **26** [a] 𝔊^{BROC} *καὶ ἐν γῇ Αροηρ*, 𝔙 *et in Aroer* cf 33, prp וּבַעֲרֹעֵר; 𝔊* *καὶ ἐν Ιαζηρ* ‖ [b] 𝔊^{BC} leg מֵצְתָּה ‖ **27** [a] cf 12[a] ‖ **28** [a] cf 12[a] ‖ **29** [a–a] prb dl et postea l (לְ)עִבֶר cf Ms עִבֶר et 𝔊 *εἰς τὸ πέραν* ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 + אֶל־ ‖ **30** [a] cf 12[a] ‖ **31** [a] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔙 + *primus* ‖ [c] cf 12[a] ‖ [d] pc Mss 𝔖 לְעִי ‖ **33** [a] mlt Mss עַד ‖ **34** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּ ‖ [b] Seb 𝔊*𝔖𝔗 מִמֶּנָּה ‖ **35** [a–a] 𝔊^{BC} *ταραχῇ ἐτάραξάς με*, prp עָכוֹר עֲכַרְתִּנִי ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תּ–.

יח פסוק אל על על[32]. לז[33] . יא חס אח

37 נְקָמוֹת מֵאֹיְבֶיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן׃ 37 וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ יֵעָשֶׂה לִי הַדָּבָר

ב . נז וכל חלים דכותי ב מ יא . נ[34] . ב[35]

הַזֶּה הַרְפֶּה מִמֶּנִּי שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וְאֵלְכָה וְיָרַדְתִּי עַל־הֶהָרִים וְאֶבְכֶּה

ורעותי[36] ק

38 עַל־בְּתוּלַי אָנֹכִי וְרֵעוֹתָי׃ 38 וַיֹּאמֶר לֵכִי וַיְשַׁלַּח אוֹתָהּ שְׁנֵי חֳדָשִׁים

ל . כא פסוק על על ומילה חדה ביניהן[37] . יב

39 וַתֵּלֶךְ הִיא וְרֵעוֹתֶיהָ וַתֵּבְךְּ עַל־בְּתוּלֶיהָ עַל־הֶהָרִים׃ 39 וַיְהִי מִקֵּץ

ג . ל

שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וַתָּשָׁב אֶל־אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת־נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא

ל . ה[38]

40 לֹא־יָדְעָה אִישׁ וַתְּהִי־חֹק בְּיִשְׂרָאֵל׃ 40 מִימִים יָמִימָה תֵּלַכְנָה בְּנוֹת ס

ב

יִשְׂרָאֵל לְתַנּוֹת לְבַת־יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת יָמִים בַּשָּׁנָה׃

ג . נג

12 1 וַיִּצָּעֵק אִישׁ אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר צָפוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח מַדּוּעַ

ג׳

עָבַרְתָּ לְהִלָּחֶם בִּבְנֵי־עַמּוֹן וְלָנוּ לֹא קָרָאתָ לָלֶכֶת עִמָּךְ בֵּיתְךָ נִשְׂרֹף

יא

עָלֶיךָ בָּאֵשׁ׃ 2 וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֲלֵיהֶם אִישׁ רִיב הָיִיתִי אֲנִי וְעַמִּי וּבְנֵי־ 2

ל

עַמּוֹן מְאֹד וָאֲוַעֲק אֶתְכֶם וְלֹא־הוֹשַׁעְתֶּם אוֹתִי מִיָּדָם׃ 3 וָאֶרְאֶה 3

ב . ט[2] ד מנה בלישׁ

כִּי־אֵינֶךָּ מוֹשִׁיעַ וָאָשִׂימָה נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶעְבְּרָה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּתְּנֵם

יְהוָה בְּיָדִי וְלָמָּה עֲלִיתֶם אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה לְהִלָּחֶם בִּי׃ 4 וַיְקַבֵּץ יִפְתָּח 4

אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי גִלְעָד וַיִּלָּחֶם אֶת־אֶפְרָיִם וַיַּכּוּ אַנְשֵׁי גִלְעָד אֶת־אֶפְרַיִם

ב פסוק בתוך בתוך[3]

[a]כִּי אָמְרוּ פְלִיטֵי אֶפְרַיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ[b] מְנַשֶּׁה[a]׃

ב 5 וַיִּלְכֹּד גִּלְעָד אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְאֶפְרָיִם וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ פְלִיטֵי 5

ל[4] . כו מלעיל

אֶפְרַיִם אֶעֱבֹרָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי־גִלְעָד הַאֶפְרָתִי אָתָּה וַיֹּאמֶר לֹא׃

ל 6 וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱמֹר־נָא שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת וְלֹא יָכִין[a] לְדַבֵּר כֵּן 6

ל . ה[5]

וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִוא

מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם אָלֶף׃ 7 וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ 7

ל[6]

שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֶר [a]בְּעָרֵי גִלְעָד[a]׃ פ

ב 8 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אִבְצָן[a] מִבֵּית לָחֶם׃ 9 וַיְהִי־לוֹ 8 9

יו[7]

שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת[a] הֵבִיא לִבָנָיו

[32]Mm 658. [33]Mm 210. [34]Mp sub loco. [35]Mm 1765. [36]Mm 832. [37]Mm 686. [38]Mm 457. **Cp 12** [1]Mm 1476. [2]Mm 609. [3]Mm 1477. [4]Mp sub loco. [5]Mm 2101. [6]וחד בערי הגלעד Nu 32,26. [7]Mm 290.

36 [a–a] prb gl ‖ **37** [a] mlt Mss ut Q cf 38, sic l; K prb רַעְיָתַי ‖ **38** [a] pc Mss שנים ‖ **39** [a] huc tr : ‖ [b] l וַיְהִי ‖ **40** [a] 𝔊 *θρηνεῖν* 𝔙 *ut…plangant* cf 𝔖𝔗 ‖ **Cp 12,1** [a] 𝔊* *Σεφινα* 𝔏 *Sefin* cf nonn Mss צפנה ‖ **2** [a] 𝔊* + *ἐταπείνουν με* = עִנּוּנִי ‖ [b] 𝔊* *πρὸς ὑμᾶς* = אֲלֵיכֶם ‖ **3** [a] l אין cf 𝔊* ‖ **4** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 וּבְ ‖ **6** [a] nonn Mss יבין ‖ **7** [a–a] 𝔊 *ἐν (τῇ) πόλει αὐτοῦ (ἐν) Γαλααδ*, prb l בְּעִירוֹ בְּנֵי; 𝔊[L] (post *ἐν* 2°) + *Σεφ(ε)* (Josephus Ant *Σεβέη*) = ג׳ בְּמִצְפֶּה? ‖ **8** [a] 𝔊[B] *Αβαισαν* 𝔊[C] *Αβεσσαν* 𝔊[A*] *Εσ(ε)εβων* ‖ **9** [a] 𝔊* *γυναῖκες (-ας)* = נָשִׁים.

10 מִן־הַחָיִן וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים׃ 10 וַיָּמָת אִבְצָן[a] וַיִּקָּבֵר ב
11 בְּבֵית לָחֶם׃ פ 11 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵילוֹן הַזְּבוּלֹנִי ג״י. ג״ל
12 וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים׃ 12 וַיָּמָת אֵילוֹן[a] הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקָּבֵר ג״י
13 בְּאַיָּלוֹן[b] בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן׃ פ 13 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹן ט״ו. ל בטע
14 בֶּן־הִלֵּל[a] הַפִּרְעָתוֹנִי׃ 14 וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים
15 רֹכְבִים עַל־שִׁבְעִים עֲיָרִם וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ 15 וַיָּמָת ב חס״ו. ד
עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל[a] הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּפִרְעָתוֹן[b] בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם בְּהַר ל
הָעֲמָלֵקִי[b]׃ פ

13 1 וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה ג כת כן׳
2 בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ פ 2 וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה ב
3 מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה׃ 3 וַיֵּרָא מַלְאַךְ־ ל. כ״ב
יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ וְהָרִית ג״י. ל
4 וְיָלַדְתְּ בֵּן׃ 4 וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי ל״י. ל. ב
5 כָּל־טָמֵא׃ 5 כִּי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ ל. ג חס״ו. ב.
כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן וְהוּא יָחֵל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל לב בנביא ד׳ מנה בסיפ
מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 6 וַתָּבֹא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר[a] לְאִישָׁהּ לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] ה״י
בָּא אֵלַי וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה[c] מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים נוֹרָא מְאֹד וְלֹא ב. ח
7 שְׁאַלְתִּיהוּ אַי־מִזֶּה הוּא וְאֶת־שְׁמוֹ לֹא־הִגִּיד לִי׃ 7 וַיֹּאמֶר לִי הִנָּךְ ל. לא. ח״ם
הָרָה וְיֹלַדְתְּ[a] בֵּן וְעַתָּה אַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טָמֵאָה[b] ג חס״ו. ב״ל
כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־[c]יוֹם מוֹתוֹ׃ פ
8 וַיֶּעְתַּר מָנוֹחַ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר בִּי אֲדֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ ד. ב. ר״פ ובמ״פ. צא. ה״ם. ו מל בלישן
9 יָבוֹא־נָא עוֹד אֵלֵינוּ וְיוֹרֵנוּ[a] מֶה־נַּעֲשֶׂה לַנַּעַר הַיּוֹלָד[b]׃ 9 וַיִּשְׁמַע ג. ב מל וחד חס״ו.
ל רמל. ל

[8]Mm 1478. [9]Mm 982. [10]Mm 1356. [11]Mm 238. Cp 13 [1]Mm 1461 contra textum. [2]Mm 1227. [3]Mm 2834. [4]Mm 1480. [5]Mm 1008. [6]Mm 1479. [7]Mp sub loco. [8]Mm 180. [9]Mm 392. [10]Mm 3182. [11]Mm 1481.

10 [a] cf 8[a] ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd אילון ‖ [b] 𝔊* *ἐν Αιλιμ (-ιν)* 𝔊[BC] *ἐν Αιλωμ* ‖ **13** [a] 𝔊[A] *Σελλημ* 𝔙 *Ellen* ‖ **15** [a] cf 13[a] ‖ [b–b] prp בהר אפרים בארץ שַׁעֲלִים cf 𝔊[L] *Σελλημ* 𝔙 *Aellen* ‖ Cp **13,4** [a] mlt Mss 𝔖𝔙 אַל ‖ **5** [a] forma mixta (ut Gn 16,11), frt 1 וְיָלַדְתְּ cf 3; nonn Mss ויולדת ‖ **6** [a] nonn Mss וַתַּגֶּד ‖ [b] prb dl cf 10 ‖ [c–c] prb ex 9; prp אלהים ‖ **7** [a] cf 5[a] ‖ [b] 𝔗 טָמֵא ‖ [c] nonn Mss וְעד ‖ **8** [a] 𝔊* *καὶ φωτισάτω ἡμᾶς* = ויאירנו ‖ [b] mlt Mss הילד.

ח הָאֱלֹהִים[a] בְּקוֹל מָנוֹחַ וַיָּבֹא[b] מַלְאַךְ[c] הָאֱלֹהִים[c] עוֹד אֶל־הָאִשָּׁה וְהִיא
כה[12] יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמָנוֹחַ אִישָׁהּ אֵין עִמָּהּ׃ 10 וַתְּמַהֵר הָאִשָּׁה וַתָּרָץ וַתַּגֶּד
ל בטע זקף בסיפ[13] . ל לְאִישָׁהּ וַתֹּאמֶר[c] אֵלָיו הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי[c] הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא בַיּוֹם[a] אֵלָי׃
11 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ מָנוֹחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הַאַתָּה 11
12 הָאִישׁ אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ 12 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ עַתָּה
ג יָבֹא דְבָרֶיךָ[a] מַה־יִּהְיֶה מִשְׁפַּט־הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ׃ 13 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ 13
ל יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ מִכֹּל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֶל־הָאִשָּׁה[c] תִּשָּׁמֶר׃ 14 מִכֹּל 14
ג[14] אֲשֶׁר־יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל וְיַיִן וְשֵׁכָר[c] אַל־תֵּשְׁתְּ וְכָל־טֻמְאָה
אַל־תֹּאכַל כֹּל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיהָ תִּשָּׁמֶר׃ 15 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ 15
ל . ט[15] מל בלשון זכר יחד מן ד דמטע יְהוָה נַעְצְרָה־נָּא אוֹתָךְ וְנַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עִזִּים׃[a] 16 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ 16
ל . ל יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ אִם־תַּעְצְרֵנִי לֹא־אֹכַל בְּלַחְמֶךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂה[a] עֹלָה
ל לַיהוָה תַּעֲלֶנָּה[b] כִּי לֹא־יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃[c] 17 וַיֹּאמֶר 17
ל . דברך חד מן ח[16] ק יחיר ר בלישׁ מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה מִי[a] שְׁמֶךָ כִּי־יָבֹא דְבָרְיךָ[b] וְכִבַּדְנוּךָ׃ 18 וַיֹּאמֶר 18
ל ויתיר א[17] לוֹ מַלְאַךְ יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וְהוּא־פֶלְאִי[a]׃ ס 19 וַיִּקַּח 19
ב . ח[17] . ד חס בלישׁ מָנוֹחַ אֶת־גְּדִי הָעִזִּים וְאֶת־הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל־הַצּוּר לַיהוָה וּמַפְלִא[a]
ב . ה[18] לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים׃ 20 וַיְהִי בַּעֲלוֹת[a] הַלַּהַב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ 20
יא[19] . ב הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים
ה[20] . ב וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אָרְצָה׃ 21 וְלֹא־יָסַף עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה לְהֵרָאֹה[a] 21
אֶל־מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אָז יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃ 22 וַיֹּאמֶר 22
ל מָנוֹחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי אֱלֹהִים[c] רָאִינוּ׃ 23 וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ 23
כב[21] לא ולא לא[22] . ב לוּ חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתֵנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵנוּ[a] עֹלָה וּמִנְחָה וְלֹא הֶרְאָנוּ
ל . ל אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְכָעֵת[b] לֹא הִשְׁמִיעָנוּ כָּזֹאת׃ 24 וַתֵּלֶד הָאִשָּׁה בֵּן ס[23]
ויקרא שמו דכות ב מ ו וַתִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ שִׁמְשׁוֹן וַיִּגְדַּל הַנַּעַר וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ 25 וַתָּחֶל רוּחַ 25
ל . ג וחד מן ב חס בלישׁ ובסיפ יְהוָה לְפַעֲמוֹ בְּמַחֲנֵה־דָן בֵּין צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאֹל׃ פ

[12] Mm 1506. [13] Mp sub loco. [14] Mm 1214. [15] Mm 2565. [16] Mm 1921. [17] Mm 1930. [18] Mm 1943. [19] Mm 1071. [20] Mm 1084. [21] Mm 1444. [22] Mm 1613. [23] Mm 215.

9 [a] 𝔊[58.72](𝔈𝔖) *κύριος* ‖ [b] Ms וַיָּבֹא ‖ [c] 𝔊[61](𝔖) *κυρίου* ‖ **10** [a] 𝔊* + *ἐκείνῃ* = הַהוּא ‖ **12** [a] l c mlt Mss 𝔊𝔖 דברך ‖ **15** [a] huc tr 16[b–b] ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔖 תַּעֲלֶה ‖ [b–b] cf 15[a] ‖ **17** [a] nonn Mss מה ‖ [b] mlt Mss Or 𝔊𝔖 ut Q, sic l cf 12[a] ‖ **18** [a] Q (א)פֶּלִיא cf pc Mss פלאי; l c K פִּלְאִי ‖ **19** [a] prb subjectum hpgr exc; prp מ׳ והוא ‖ **20** [a] mlt Mss כעת׳ ‖ **21** [a] pro את– ‖ **23** [a] mlt Mss 𝔊[AIII] מידינו ‖ [b] > 𝔊*𝔈𝔙, frt dl כעת.

14 1 וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן תִּמְנָתָה וַיַּרְא אִשָּׁה בְּתִמְנָתָה[a] מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים׃
2 וַיַּעַל וַיַּגֶּד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ[a] וַיֹּאמֶר אִשָּׁה רָאִיתִי בְתִמְנָתָה[b] מִבְּנוֹת
3 פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה קְחוּ[c]־אוֹתָהּ לִי[d] לְאִשָּׁה׃ 3 וַיֹּאמֶר לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ[a]
ה. ב[1]. כד[2] מל ב[3] מגה בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
הֲאֵין[b] בִּבְנוֹת אַחֶיךָ[d] וּבְכָל־עַמִּי[c] אִשָּׁה כִּי־אַתָּה הוֹלֵךְ לָקַחַת אִשָּׁה
מִפְּלִשְׁתִּים הָעֲרֵלִים וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־אָבִיו אוֹתָהּ קַח־לִי כִּי־הִיא
4 יָשְׁרָה בְּעֵינָי׃ 4 וְאָבִיו וְאִמּוֹ לֹא יָדְעוּ כִּי מֵיְהוָה הִיא כִּי־תֹאֲנָה הִוא־ ב. ט[4]. ל
מְבַקֵּשׁ מִפְּלִשְׁתִּים וּבָעֵת הַהִוא פְּלִשְׁתִּים מֹשְׁלִים בְּיִשְׂרָאֵל׃ פ ח[5]
5 וַיֵּרֶד שִׁמְשׁוֹן[a] וְאָבִיו וְאִמּוֹ[a] תִּמְנָתָה וַיָּבֹאוּ[b] עַד־כַּרְמֵי תִמְנָתָה[c] וְהִנֵּה ט[6]
כְּפִיר אֲרָיוֹת שֹׁאֵג לִקְרָאתוֹ׃ 6 וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיְשַׁסְּעֵהוּ ל
כְּשַׁסַּע הַגְּדִי וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ וְלֹא הִגִּיד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֵת אֲשֶׁר ב
7 עָשָׂה׃ 7 וַיֵּרֶד וַיְדַבֵּר לָאִשָּׁה וַתִּישַׁר בְּעֵינֵי שִׁמְשׁוֹן׃ 8 וַיָּשָׁב מִיָּמִים ח
8 לְקַחְתָּהּ וַיָּסַר לִרְאוֹת אֶת מַפֶּלֶת הָאַרְיֵה וְהִנֵּה עֲדַת דְּבוֹרִים בִּגְוִיַּת ל. ג בליש ב מל וחד חס[7]
9 הָאַרְיֵה וּדְבָשׁ׃ 9 וַיִּרְדֵּהוּ אֶל־כַּפָּיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְאָכֹל וַיֵּלֶךְ אֶל־ ל
אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם וַיֹּאכֵלוּ וְלֹא־הִגִּיד לָהֶם כִּי מִגְוִיַּת הָאַרְיֵה
10 דָּרָה הַדְּבָשׁ׃ 10 וַיֵּרֶד אָבִיהוּ[a] אֶל־הָאִשָּׁה וַיַּעַשׂ שָׁם שִׁמְשׁוֹן[b] מִשְׁתֶּה ל. ב. ז מל[8]
11 כִּי כֵן יַעֲשׂוּ הַבַּחוּרִים׃ 11 וַיְהִי כִּרְאוֹתָם[a] אוֹתוֹ וַיִּקְחוּ שְׁלֹשִׁים מֵרֵעִים ל
12 וַיִּהְיוּ אִתּוֹ׃ 12 וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אָחוּדָה־נָּא לָכֶם חִידָה אִם־הַגֵּד ל
תַּגִּידוּ אוֹתָהּ לִי שִׁבְעַת יְמֵי[a] הַמִּשְׁתֶּה וּמְצָאתֶם[a] וְנָתַתִּי לָכֶם שְׁלֹשִׁים ב[9]
13 סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִפֹּת בְּגָדִים׃ 13 וְאִם־לֹא תוּכְלוּ לְהַגִּיד לִי וּנְתַתֶּם ב. ב חס דחס[10]
אַתֶּם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִיפוֹת בְּגָדִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ חִוָּדָה ב. ל
14 חִידָתְךָ וְנִשְׁמָעֶנָּה׃ 14 וַיֹּאמֶר לָהֶם ל

מֵהָאֹכֵל יָצָא מַאֲכָל וּמֵעָז יָצָא מָתוֹק ל. ל. ל

15 וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד חִידָה שְׁלֹשֶׁת[a] יָמִים׃ 15 [a]וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי[ab] ב
וַיֹּאמְרוּ לְאֵשֶׁת־שִׁמְשׁוֹן פַּתִּי אֶת־אִישֵׁךְ וְיַגֶּד־לָנוּ אֶת־הַחִידָה פֶּן־ ב רפת. ל[11]

Cp 14 [1]Gn 34,1. [2]Mm 1788. [3]Mm 1409. [4]Mm 3056. [5]Mm 1482. [6]Mm 867. [7]Mm 3401. [8]Mm 1483. [9]Hi 1,5. [10]Mm 336. [11]Mm 1484.

Cp 14,1 [a] G *εἰς Θαμναθα* ‖ **2** [a] prb dl ‖ [b] cf 1[a] ‖ [c] Ms + נָא; prp קַח ‖ [d] sic L, rel Mss Edd sine dageš ‖ **3** [a] prb dl cf 2[a] ‖ [b–b] S *bbjt 'bwk* = בְּבֵית אָבִיךָ ‖ [c] G[L]S suff 2 sg, prb l עַמְּךָ ‖ **5** [a–a] prb dl ‖ [b] G[BC] sg, l ויבא; G* *καὶ ἐξέκλινεν* ‖ [c] cf 1[a] ‖ **10** [a] l שמשון cf [b] ‖ [b] dl ‖ **11** [a] G* *ἐν τῷ φοβεῖσθαι αὐτούς* = בְּיִרְאָתָם ‖ **12** [a] > G*L, frt add ‖ **14** [a] Ms שִׁבְעַת, sed cf 15[b] ‖ **15** [a–a] > Ms ‖ [b] G*(S) *τῇ τετάρτῃ*, l הָרְבִיעִי.

יז מל בלשון נקיבה[12]. ל נְשָׁרֵךְ אוֹתָךְ וְאֶת־בֵּית אָבִיךְ בָּאֵשׁ הַלְנְרָשַׁנּוּ[c] קְרָאתֶם לָנוּ הֲלֹא[d]׃
ל. ל פסוק ולא לא לא[13]. ל 16 16 וַתִּבְכְּךָ אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר רַק־שָׂנֵאתָנִי וְלֹא אֲהַבְתָּנִי
ל. ח[14]. ל מל חִדָּה חִדְתָּ לִבְנֵי עַמִּי וְלִי לֹא הִגַּדְתָּה וַיֹּאמֶר לָהּ הִנֵּה לְאָבַי
ח[15] וְלְאִמִּי לֹא הִגַּדְתִּי וְלָךְ אַגִּיד׃ 17 וַתִּבְךְ עָלָיו שִׁבְעַת[e] הַיָּמִים אֲשֶׁר־ 17
ל הָיָה לָהֶם הַמִּשְׁתֶּה וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּגֶּד־לָהּ כִּי הֵצִיקָה[f]תְהוּ
וַתַּגֶּד הַחִידָה לִבְנֵי עַמָּהּ׃ 18 וַיֹּאמְרוּ לוֹ[g] אַנְשֵׁי הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי 18
ל בְּטֶרֶם יָבֹא הַחַרְסָה[a]

ל מַה־מָּתוֹק מִדְּבַשׁ וּמֶה עַז מֵאֲרִי

וַיֹּאמֶר לָהֶם

ד כת א[16]. ב לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי׃

19 19 וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה וַיֵּרֶד אַשְׁקְלוֹן וַיַּךְ מֵהֶם | שְׁלֹשִׁים אִישׁ
ל. ל וַיִּקַּח אֶת־חֲלִיצוֹתָם וַיִּתֵּן הַחֲלִיפוֹת לְמַגִּידֵי הַחִידָה וַיִּחַר אַפּוֹ וַיַּעַל
ז מל[17]. ב. ל בֵּית אָבִיהוּ׃ פ 20 וַתְּהִי אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן לְמֵרֵעֵהוּ אֲשֶׁר רֵעָה לוֹ׃ 20

ג[1] **15** 1 וַיְהִי[h] מִיָּמִים בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּפְקֹד שִׁמְשׁוֹן אֶת־אִשְׁתּוֹ **15**
ל וחס[2]. ב[3]. ד. ה[4] בִּגְדִי עִזִּים וַיֹּאמֶר אָבְאָה אֶל־אִשְׁתִּי הֶחָדְרָה וְלֹא־נְתָנוֹ אָבִיהָ לָבוֹא׃
ג חס[5] 2 וַיֹּאמֶר אָבִיהָ אָמֹר אָמַרְתִּי כִּי־שָׂנֹא שְׂנֵאתָהּ וָאֶתְּנֶנָּה לְמֵרֵעֶךָ הֲלֹא 2
אֲחֹתָהּ הַקְּטַנָּה טוֹבָה מִמֶּנָּה תִּהִי־נָא לְךָ תַּחְתֶּיהָ׃ 3 וַיֹּאמֶר לָהֶם[a] 3
שִׁמְשׁוֹן נְקִיתִי הַפַּעַם מִפְּלִשְׁתִּים כִּי־עֹשֶׂה אֲנִי עִמָּם[b] רָעָה׃ 4 וַיֵּלֶךְ 4
ל מל בנביא[6] שִׁמְשׁוֹן וַיִּלְכֹּד שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שׁוּעָלִים וַיִּקַּח לַפִּדִים וַיֵּפֶן זָנָב אֶל־זָנָב
פד. ה[7]. ל. ג מל בלישׁ וַיָּשֶׂם לַפִּיד אֶחָד בֵּין־שְׁנֵי הַזְּנָבוֹת בַּתָּוֶךְ׃ 5 וַיַּבְעֵר־אֵשׁ בַּלַּפִּידִים 5
כב[8]. יד פסוק ועד ועד[9] וַיְשַׁלַּח בְּקָמוֹת[a] פְּלִשְׁתִּים וַיַּבְעֵר מִגָּדִישׁ וְעַד־קָמָה וְעַד־כֶּרֶם[b] זָיִת׃
י[10]. ל 6 וַיֹּאמְרוּ פְלִשְׁתִּים[c] מִי עָשָׂה זֹאת וַיֹּאמְרוּ שִׁמְשׁוֹן חֲתַן הַתִּמְנִי כִּי לָקַח
ב. ב[11] אֶת־אִשְׁתּוֹ וַיִּתְּנָהּ לְמֵרֵעֵהוּ וַיַּעַל פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָהּ וְאֶת־[a]אָבִיהָ
יד[12]. ג בלישׁ 7 בָּאֵשׁ׃ 7 וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן[c] כְּזֹאת כִּי אִם־תַּעֲשׂוּן נִקַּמְתִּי בָכֶם

[12] Mm 287. [13] Mm 1139. [14] Mm 1485. [15] Mm 4051. [16] Mm 1714. [17] Mm 1483. Cp 15 [1] Mm 1374 ב. [2] Mm 209. [3] Mm 1486. [4] Mm 1397. [5] Mm 1487. [6] Mp sub loco. [7] Mm 97. [8] Mm 59. [9] Mm 1244. [10] Mm 397. [11] Mm 1271. [12] Mm 393.

15 [c] Ms הליור; 𝔊* πτωχεῦσαι … ἡμᾶς, prp הלהורישנו ‖ [d] prb l c pc Mss Soraeis^{K} Nehardeaeis^{Q} 𝔗 הלם ‖ **18** [a] prp הַחִדָּרָה cf 15,1 ‖ **Cp 15,3** [a] 𝔊* αὐτῷ ‖ [b] Ms 𝔊*𝔙 עִמָּכֶם ‖ **5** [a] prp קָמַת ‖ [b] 𝔗 + *w'd*, ins וְעַד cf 𝔊𝔙 ‖ **6** [a] ins c mlt Mss 𝔊*𝔖 בֵּית cf 14,15.

8 וְאַחַר אֶתְחָזֵל׃ 8 וַיֵּךְ אוֹתָם שׁוֹק עַל־יָרֵךְ מַכָּה גְדוֹלָה וַיֵּרֶד[a] וַיֵּשֶׁב ל
9 [b]בְּסָעִיף סֶלַע[b] עֵיטָם׃ ס 9 וַיַּעֲלוּ פְלִשְׁתִּים וַיַּחֲנוּ בִּיהוּדָה ל . כל מל
10 וַיִּנָּטְשׁוּ בַּלֶּחִי׃ 10 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יְהוּדָה לָמָּה עֲלִיתֶם עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ ג . ל
11 לֶאֱסֹר אֶת־שִׁמְשׁוֹן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ׃ 11 וַיֵּרְדוּ ל מל . ב[13]
שְׁלֹשֶׁת אַלְפִּים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל־סְעִיף סֶלַע עֵיטָם וַיֹּאמְרוּ לְשִׁמְשׁוֹן כל מל
הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־מֹשְׁלִים בָּנוּ פְּלִשְׁתִּים וּמַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם ל
12 כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי כֵּן עָשִׂיתִי לָהֶם׃ 12 וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֶאֱסָרְךָ יָרַדְנוּ לִתְתְּךָ
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשָּׁבְעוּ לִי פֶּן־תִּפְגְּעוּן בִּי אַתֶּם׃ ל
13 וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֵאמֹר לָא כִּי־אָסֹר נֶאֱסָרְךָ וּנְתַנּוּךָ בְיָדָם וְהָמֵת לָא׃ ב חד חס וחד מל . ל . 14 ל
14 נְמִיתֶךָּ וַיַּאַסְרֻהוּ בִּשְׁנַיִם עֲבתִים חֲדָשִׁים וַיַּעֲלוּהוּ מִן־הַסֶּלַע׃ 14 הוּא־ ג ב חס וחד מל . ב חד חס וחד מל
בָּא עַד־לֶחִי וּפְלִשְׁתִּים הֵרִיעוּ לִקְרָאתוֹ [a]וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ יְהוָה[a] ב
וַתִּהְיֶינָה הָעֲבתִים אֲשֶׁר עַל־זְרוֹעוֹתָיו כַּפִּשְׁתִּים אֲשֶׁר בָּעֲרוּ בָאֵשׁ ל מל . ל
וַיִּמַּסּוּ אֱסוּרָיו מֵעַל יָדָיו׃ 15 וַיִּמְצָא לְחִי־חֲמוֹר טָרִיָּה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ ב[16]
וַיִּקָּחֶהָ וַיַּךְ־בָּהּ אֶלֶף אִישׁ׃ 16 וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן
[a]בִּלְחִי הַחֲמוֹר [a]חֲמוֹר חֲמָרְתָּיִם[a] ל
בִּלְחִי הַחֲמוֹר הִכֵּיתִי אֶלֶף אִישׁ׃
17 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיַּשְׁלֵךְ הַלְּחִי מִיָּדוֹ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא רָמַת׃ ו בטע בסיפ[17] . ל
18 לֶחִי׃ 18 וַיִּצְמָא מְאֹד וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר אַתָּה נָתַתָּ בְיַד־עַבְדְּךָ ו[18] . צא . כט חס[19]
אֶת־הַתְּשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְעַתָּה אָמוּת בַּצָּמָא וְנָפַלְתִּי בְּיַד ז חס[20]
19 הָעֲרֵלִים׃ 19 וַיִּבְקַע אֱלֹהִים[a] אֶת־הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בַּלֶּחִי וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ ל . ב
מַיִם וַיֵּשְׁתְּ וַתָּשָׁב רוּחוֹ וַיֶּחִי עַל־כֵּן ׀ קָרָא שְׁמָהּ עֵין הַקּוֹרֵא י מל בלי׳׳ש
20 אֲשֶׁר בַּלֶּחִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 20 וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי פְלִשְׁתִּים
עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ פ
16 1 וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן[a] עַזָּתָה וַיַּרְא־שָׁם אִשָּׁה זוֹנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ ב
2 [a]לַעַזָּתִים ׀ לֵאמֹר בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה וַיָּסֹבּוּ וַיֶּאֶרְבוּ־לוֹ כָּל־הַלַּיְלָה[b] ל

[13] Mm 916. [14] חד נתנך 2 Ch 25,16. [15] Mm 4253. [16] Mm 2206. [17] Mp sub loco. [18] Cf Mp Jon 3,4. [19] Mm 657. [20] Mm 1193.

8 [a] mlt Mss S וַיֵּלֶךְ ‖ [b–b] G* *παρὰ τῷ χειμάρρῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ*, sed cf 11 a ‖ **14** [a–a] > C ‖ **16** [a–a] G *ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτούς*, prb l חֲמָרְתַּיִם; V *delevi eos* ‖ **19** [a] V leg יהוה ‖ **Cp 16,1** [a] G* + *ἐκεῖθεν*, frt ins מִשָּׁם ‖ **2** [a] G pr *καὶ ἀπηγγέλη*, pr וַיַּגֵּד vel וַיִּוָּדַע ‖ [b] l הַיּוֹם cf 2b.

ל.ג.¹ בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ׃
ג 3 וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה וַיָּקָם בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּאֱחֹז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־
ל. פר. ז פסוק על אל על הָעִיר וּבִשְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־כְּתֵפָיו
י בטע בסיפ וַיַּעֲלֵם אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן׃ פ 4 וַיְהִי אַחֲרֵי־ 4
כֵן וַיֶּאֱהַב אִשָּׁה בְּנַחַל שֹׂרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃ 5 וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי 5
ב רפת פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לָהּ פַּתִּי אוֹתוֹ וּרְאִי בַּמֶּה כֹחוֹ גָּדוֹל וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ
ל.ג.כא¹ וַאֲסַרְנֵהוּ לְעַנֹּתוֹ וַאֲנַחְנוּ נִתֶּן־לָךְ אִישׁ אֶלֶף וּמֵאָה כָּסֶף׃ 6 וַתֹּאמֶר 6
דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה כֹחֲךָ גָּדוֹל וּבַמֶּה תֵּאָסֵר
ב חד חס וחד מל² לְעַנּוֹתֶךָ׃ 7 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־יַאַסְרֻנִי בְּשִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים 7
ב.יג² אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ 8 וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי 8
ג פְּלִשְׁתִּים שִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וַתַּאַסְרֵהוּ בָּהֶם׃
ו בטע זקף בסיפ 9 וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב לָהּ בַּחֶדֶר וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן 9
ל.ג.ל וַיְנַתֵּק[a] אֶת־הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר יְנֻתַּק פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת בַּהֲרִיחוֹ אֵשׁ וְלֹא
נוֹדַע כֹּחוֹ׃ 10 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר 10
אֵלַי כְּזָבִים עַתָּה הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה תֵּאָסֵר׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־ 11
ב חד חס וחד מל² . ב חד אָסֹר יַאַסְרֻנִי בַּעֲבֹתִים חֲדָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשָׂה בָהֶם מְלָאכָה
ה חד חס וחד מל³ . ה³ קמ וכל הרמש המגילות דכות ב מ ב
י בטע זקף בסיפ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ 12 וַתִּקַּח דְּלִילָה עֲבֹתִים חֲדָשִׁים 12
וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב
ל.ל בֶּחָדֶר וַיְנַתְּקֵם מֵעַל זְרוֹעֹתָיו כַּחוּט׃ 13 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן 13
עַד־הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֶּר אֵלַי כְּזָבִים הַגִּידָה[a] לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר
ל.ב.כו.ב וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־תַּאַרְגִי אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשִׁי עִם־הַמַּסָּכֶת[b]׃
ו בטע זקף בסיפ 14 וַתִּתְקַע[a] בַּיָּתֵד[b] וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ 14
ל.ב.ו בטע זקף בסיפ וַיִּסַּע אֶת־[c]הַיָּתֵד הָאָרֹג[c] וְאֶת־הַמַּסָּכֶת[d]׃ 15 וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר 15

Cp 16 [1]Mm 1488. [2]Mp sub loco. [3]Mm 448. [4]Mm 2838. [5]Mm 1489. [6]Mm 361. [7]Mm 692.

2 [c] sic L, mlt Mss Edd וְהַרְגֻ׳ ‖ **9** [a] pc Mss ויונתק, sic l ‖ **13** [a] nonn Mss + נא ut 6.10 ‖ [b] nonn vb exc, 𝔊 + *καὶ ἐγκρούσῃς ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἔσομαι ἀσθενὴς ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων* = וְתִקַּעְתְּ בְּיָתֵד אֶל־הַקִּיר וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם ‖ **14** [a] ante ותתקע nonn vb exc, 𝔊 pr *καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν Δαλιλα καὶ ἐδιάσατο τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκτάσεως* = וַתְּיַשְּׁנֵהוּ וַתַּאַרֵג אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ עִם־הַמַּסָּכֶת ‖ [b] 𝔊 + *εἰς τὸν τοῖχον* = אֶל־הַקִּיר ‖ [c–c] crrp; prp הַיָּתֵד ‖ [d] 𝔊* + *καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ* cf 9b.

אֲהַבְתִּיךְ וְלִבְּךָ אֵין אִתִּי זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ בִּי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי ב[8] ה[9] . ג
16 בַּמֶּה כֹחֲךָ גָדוֹל: 16 וַיְהִי כִּי־הִצִּיקָה לוֹ בִּדְבָרֶיהָ כָּל־הַיָּמִים ל
17 וַתְּאַלְּצֵהוּ וַתְּקַצַּר נַפְשׁוֹ לָמוּת: 17 וַיַּגֶּד־לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַיֹּאמֶר ל[10] . ד
לָהּ מוֹרָה לֹא־עָלָה עַל־רֹאשִׁי כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם־ כו
18 נִגַּלַּחְתִּי וְסָר מִמֶּנִּי כֹּחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל־[a]הָאָדָם: 18 וַתֵּרֶא ל[11] . ב . לב בנביא
דְּלִילָה כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים ב מ[12] נא . ל
לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ[a] אֶת־כָּל־לִבּוֹ וְעָלוּ[b] אֲלֵיהָ סַרְנֵי לי
19 פְלִשְׁתִּים [c]וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף[c] בְּיָדָם: 19 וַתְּיַשְּׁנֶהוּ עַל־[a]בִּרְכֶּיהָ וַתִּקְרָא ל
לָאִישׁ וַתְּגַלַּח[b] אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ [c]וַתָּחֶל לְעַנּוֹתוֹ[c] וַיָּסַר כֹּחוֹ לב[13] . ב . לב בנביא
20 מֵעָלָיו: 20 וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלַיִךְ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֵצֵא ד[14] מנה בסיפ . ג
21 כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי יְהוָה סָר מֵעָלָיו: 21 וַיֹּאחֲזוּ ל . ל
פְּלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת־עֵינָיו וַיּוֹרִידוּ אוֹתוֹ עַזָּתָה וַיַּאַסְרוּהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם ל . ב מל בלישׁ[15] . ב .
22 וַיְהִי טוֹחֵן בְּבֵית הָאֲסִירִים[a]: 22 וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ לְצְמֹחַ כַּאֲשֶׁר ב ח[15] בס[16] . ב
23 גֻּלָּח: פ 23 וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים נֶאֱסְפוּ לִזְבַּח זֶבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן ל . הי
אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה וַיֹּאמְרוּ ג[19]
נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת שִׁמְשׁוֹן אוֹיְבֵינוּ: ב ח[20]
24 [a]וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם וַיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ[b] ב ח[21] בס . ד . [1]ב פסוק את את ראת את
נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֶת־[c]אוֹיְבֵנוּ[d] ב ח[12]
וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר הִרְבָּה אֶת־חֲלָלֵינוּ: ו בטע בסיפ . כטוב חד מן ק[22] בליש וחד מן ח[23] כת
25 וַיְהִי [a]כְּי טוֹב[a] לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן וישחק[b] וְיִשַּׂחֶק־לָנוּ וַיִּקְרְאוּ ב מיליין ויקר חדה . ל
לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאֲסִירִים[b] [c]וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם[c] וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ בֵּין האסורים חד מן ה[16] וזגין כת י וקר ו
26 הָעַמּוּדִים: [d]26 וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ הַנִּיחָה אוֹתִי ק
וַהֲיִמְשֵׁנִי[a] אֶת־הָעַמֻּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן עֲלֵיהֶם[b]: ד[24] והמשני . יא ח[25] ק

[8] Mm 1490. [9] Mm 1491. [10] Mm 1492. [11] Mm 319. [12] Mp sub loco. [13] Mm 3331. [14] Mm 1493. [15] Mm 4253. [16] Mm 2195. [17] Mm 4056. [18] Mm 1782. [19] Mm 1494. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 85. [22] Mm 1772. [23] Mm 214. [24] Ex 32,10. [25] Mm 558.

17 [a] pc Mss כאחד ut 7.11 ‖ **18** [a] mlt Mss Vrs ut Q, l ‖ [b] l c mlt Mss וַיַּעֲלוּ cf 𝔊 ‖ [c–c] prp והכסף ‖ **19** [a] 𝔊* *ἀνὰ μέσον*, frt l בֵּין ‖ [b] l c Ms חגלח וַיָּגֶל cf 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊* *καὶ ἤρξατο ταπεινοῦσθαι* = וַיָּחֶל לְעַנּוֹת ‖ **21** [a] mlt Mss ut Q, K סְ֫– ‖ **24** [a] tr post 25 ‖ [b] frt dl cf 𝔊[B] ‖ [c] Ms שׁמשׁון; Ms + שׁמשׁון, prb ins ‖ [d] L* mlt Mss בינו– ‖ **25** [a–a] sic L; mlt Mss Edd כִּיטוֹב, K mlt Mss כִּי־טוֹב, Q nonn Mss כְּטוֹב ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c–c] 𝔊* *καὶ ἐνέπαιζον αὐτῷ* ‖ [d] cf 24[a] ‖ **26** [a] mlt Mss ut Q, K pc Mss וְהֵימְ(י)שֵׁנִי; pc Mss והשמני; prp וַהֲמַשֵּׁנִי a מֹשֵׁשׁ ‖ [b] 𝔊* + *ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως* = וַיַּעַשׂ הַנַּעַר כֵּן.

27 וְהַבַּ֣יִת מָלֵ֔א הָאֲנָשִׁ֖ים וְהַנָּשִׁ֑ים [a]וְשָׁ֣מָּה כָּל סַרְנֵ֣י פְלִשְׁתִּ֗ים וְעַל־הַגָּ֛ג 27
כִּשְׁלֹ֥שֶׁת [b]אֲלָפִ֖ים אִ֣ישׁ וְאִשָּׁ֑ה[a] הָרֹאִ֕ים בְּשְׂחֹ֖ק שִׁמְשֽׁוֹן׃ 28 וַיִּקְרָ֤א 28
שִׁמְשׁוֹן֙ [b]אֶל־יְהוָ֔ה וַיֹּאמַ֕ר אֲדֹנָ֥י יֱהוִ֖ה זָכְרֵ֣נִי נָ֑א וְחַזְקֵ֨נִי נָ֜א אַ֤ךְ הַפַּ֙עַם֙
הָאֱלֹהִ֔ים[b] וְאִנָּקְמָ֥ה נְקָם־אַחַ֖ת מִשְׁתֵּ֣י עֵינַ֑י מִפְּלִשְׁתִּֽים׃ 29 וַיִּלְפֹּ֤ת 29
שִׁמְשׁוֹן֙ אֶת־שְׁנֵ֣י ׀ עַמּוּדֵ֣י הַתָּ֔וֶךְ אֲשֶׁ֥ר הַבַּ֖יִת נָכ֣וֹן עֲלֵיהֶ֑ם וַיִּסָּמֶךְ
עֲלֵיהֶ֗ם אֶחָד֙ בִּימִינ֔וֹ וְאֶחָ֖ד בִּשְׂמֹאלֽוֹ׃ 30 וַיֹּ֥אמֶר שִׁמְשׁ֖וֹן תָּמ֣וּת נַפְשִׁ֑י 30
עִם־פְּלִשְׁתִּ֗ים וַיֵּ֤ט [c]בְּכֹ֙חַ֙ וַיִּפֹּ֣ל הַבַּ֔יִת עַל־הַסְּרָנִ֖ים וְעַל־[c]כָּל־הָעָ֣ם
אֲשֶׁר־בּ֑וֹ וַיִּהְי֤וּ הַמֵּתִים֙ אֲשֶׁ֣ר הֵמִ֣ית בְּמוֹתֹ֔ו רַבִּ֕ים מֵאֲשֶׁ֥ר הֵמִ֖ית בְּחַיָּֽיו׃
31 וַיֵּרְד֣וּ אֶחָ֗יו וְכָל־בֵּ֤ית אָבִיו֙ וַיִּשְׂא֣וּ אֹת֔וֹ וַיַּעֲל֕וּ ׀ וַיִּקְבְּר֥וּ אֹת֛וֹ בֵּ֥ין 31
צָרְעָ֖ה וּבֵ֣ין אֶשְׁתָּאֹ֑ל בְּקֶ֥בֶר מָנ֖וֹחַ אָבִ֣יו וְה֔וּא שָׁפַ֥ט אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל
עֶשְׂרִ֥ים שָׁנָֽה׃ פ

17 1 וַיְהִי־אִ֥ישׁ מֵהַר־אֶפְרַ֖יִם וּשְׁמ֥וֹ מִיכָיְהֽוּ׃ 2 וַיֹּ֥אמֶר לְאִמּ֖וֹ **17**
אֶ֠לֶף וּמְאָ֨ה הַכֶּ֜סֶף אֲשֶׁ֣ר לֻקַּ֣ח לָ֗ךְ וְאָלָ֙ה֙[a] אָלִ֣ית וְגַם֙ אָמַ֣רְתְּ בְּאָזְנָ֔י[b]
הִנֵּ֥ה הַכֶּ֖סֶף אִתִּ֑י אֲנִ֥י לְקַחְתִּ֖יו[c] וַתֹּ֥אמֶר אִמּ֖וֹ בָּר֣וּךְ בְּנִ֔י לַיהוָֽה׃
3 וַיָּ֤שֶׁב אֶת־אֶ֙לֶף֙ וּמְאָ֣ה הַכֶּ֔סֶף לְאִמּ֔וֹ וַתֹּ֥אמֶר אִמּ֖וֹ הִתְקַדֵּ֣שׁ הִקְדַּ֣שְׁתִּי 3
אֶת־הַכֶּ֤סֶף לַיהוָה֙ מִיָּדִ֔י לִבְנִ֖י לַעֲשׂ֣וֹת פֶּ֑סֶל וּמַסֵּכָ֔ה[c] וְעַתָּ֕ה אָשִׁיבֶ֖נּוּ
לָ֥ךְ[a]׃ 4 וַיָּ֤שֶׁב אֶת־הַכֶּ֙סֶף֙ לְאִמּ֔וֹ וַתִּקַּ֣ח אִמּ֗וֹ מָאתַ֤יִם כֶּ֙סֶף֙ וַתִּתְּנֵ֔ם 4
לַצּ֖וֹרֵף וַיַּעֲשֵׂ֣הוּ פֶ֑סֶל וּמַסֵּכָ֔ה וַיִּהְי֖וּ בְּבֵ֥ית מִיכָיְהֽוּ׃ 5 וְהָאִ֣ישׁ מִיכָ֔ה לוֹ 5
בֵּ֥ית [d]אֱלֹהִ֖ים וַיַּ֣עַשׂ אֵפ֑וֹד וּתְרָפִ֔ים וַיְמַלֵּ֕א אֶת־יַ֖ד אַחַ֥ד מִבָּנָ֛יו וַיְהִי־
לֹ֥ו לְכֹהֵֽן׃ 6 בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם אֵ֥ין מֶ֖לֶךְ בְּיִשְׂרָאֵ֑ל אִ֛ישׁ הַיָּשָׁ֥ר בְּעֵינָ֖יו 6
יַעֲשֶׂ֥ה׃ פ 7 וַיְהִי־נַ֣עַר מִבֵּית֩ לֶ֨חֶם֙ יְהוּדָ֜ה[a] מִמִּשְׁפַּ֣חַת יְהוּדָ֗ה[a] 7
וְה֥וּא לֵוִ֖י וְה֣וּא גָ֑ר־שָׁ֕ם׃ 8 וַיֵּ֣לֶךְ [e]הָאִ֗ישׁ[a] מֵהָעִיר֙ מִבֵּ֣ית לֶ֔חֶם[a] יְהוּדָ֖ה 8
לָג֣וּר בַּאֲשֶׁ֣ר יִמְצָ֑א וַיָּבֹ֣א הַר־אֶפְרַ֗יִם עַד־בֵּ֥ית מִיכָ֛ה לַעֲשׂ֥וֹת דַּרְכּֽוֹ׃
9 וַיֹּ֤אמֶר־לֹו֙ מִיכָ֔ה מֵאַ֥יִן תָּב֖וֹא וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו לֵוִ֥י אָנֹ֖כִי מִבֵּ֣ית לֶ֑חֶם 9
וַאֲנֹכִ֣י הֹלֵ֔ךְ לָג֖וּר בַּאֲשֶׁ֥ר אֶמְצָֽא׃ 10 וַיֹּ֤אמֶר֙ לֹו֙ מִיכָ֔ה שְׁבָ֥ה 10

[26]Cf Mp Jon 3,4. [27]Lv 26,25. [28]Mm 2343. [29]Mm 3550. [30]Jer 44,20. [31]Mm 1447. [32]Mm 1483. Cp 17 [1]Mm 906. [2]Mm 1495. [3]Mm 1496. [4]Mm 2081. [5]Mm 1742. [6]Mm 187. [7]Mm 2017. [8]Mm 377. [9]Mm 2652. [10]Mm 2386. [11]Mm 1571.

27 [a–a] prb add ‖ **28** [a] prp יהוה ‖ [b] > 𝔊*𝔏, prb dl ‖ **Cp 17,2** [a] mlt Mss ut Q, K וְאָתִי ‖ [b] unum aut pc vb exc ‖ [c] huc tr 3[a–a] ‖ **3** [a–a] cf 2[c] ‖ **7** [a–a] > Ms* 𝔖, gl? ‖ **8** [a–a] 𝔊[BC] *ἀπὸ Βηθλεεμ τῆς πόλεως*.

עִמָּדִי וֶהְיֵה־לִּי לְאָב וְלְכֹהֵן וְאָנֹכִי אֶתֵּן־לְךָ עֲשֶׂרֶת כֶּסֶף לַיָּמִים וְעֵרֶךְ
11 בְּגָדִים וּמִחְיָתֶךָ׃ [a]וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי׃ [b] 11 וַיּוֹאֶל הַלֵּוִי לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ וַיְהִי
12 הַנַּעַר לוֹ כְּאַחַד מִבָּנָיו׃ 12 וַיְמַלֵּא מִיכָה אֶת־יַד הַלֵּוִי וַיְהִי־לוֹ הַנַּעַר
13 לְכֹהֵן וַיְהִי בְּבֵית מִיכָה׃ 13 וַיֹּאמֶר מִיכָה עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה

18 לִי כִּי הָיָה־לִי הַלֵּוִי לְכֹהֵן׃ **18** 1 בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל
וּבַיָּמִים הָהֵם שֵׁבֶט הַדָּנִי מְבַקֵּשׁ־לוֹ נַחֲלָה לָשֶׁבֶת כִּי לֹא־נָפְלָה לוֹ
2 עַד־הַיּוֹם הַהוּא בְּתוֹךְ־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה׃ [a] ס 2 וַיִּשְׁלְחוּ
בְּנֵי־דָן | מִמִּשְׁפַּחְתָּם [a]חֲמֵשָׁה אֲנָשִׁים [b]מִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים [b]בְּנֵי־חַיִל
מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וּלְחָקְרָהּ וַיֹּאמְרוּ[c] אֲלֵהֶם
לְכוּ חִקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית מִיכָה וַיָּלִינוּ[d] שָׁם׃
3 הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָה וְהֵמָּה הִכִּירוּ אֶת־קוֹל הַנַּעַר הַלֵּוִי וַיָּסֻרוּ שָׁם
וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־הֱבִיאֲךָ הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹּה׃
4 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם כָּזֹה וְכָזֶה[a] עָשָׂה לִי מִיכָה וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן׃
5 וַיֹּאמְרוּ לוֹ שְׁאַל־נָא[a] בֵּאלֹהִים וְנֵדְעָה הֲתַצְלִיחַ[a] דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
סנ 6 הֹלְכִים עָלֶיהָ׃ 6 וַיֹּאמֶר[s] לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ לְשָׁלוֹם נֹכַח יְהוָה דַּרְכְּכֶם
7 אֲשֶׁר תֵּלֵכוּ־בָהּ׃ פ 7 וַיֵּלְכוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה[a] וַיִּרְאוּ
אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בְּקִרְבָּהּ [b]יוֹשְׁבֶת־לָבֶטַח כְּמִשְׁפַּט צִדֹנִים[b] שֹׁקֵט |
וּבֹטֵחַ[c] וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר[c] בָּאָרֶץ [d]יוֹרֵשׁ עֶצֶר[d] וּרְחֹקִים הֵמָּה מִצִּדֹנִים
8 וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם[e]׃ 8 וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל
9 וַיֹּאמְרוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם [a]מָה אַתֶּם[a]׃ 9 וַיֹּאמְרוּ קוּמָה[a] וְנַעֲלֶה עֲלֵיהֶם[b]
כִּי[c] רָאִינוּ אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד וְאַתֶּם מַחְשִׁים אַל־תֵּעָצְלוּ
10 לָלֶכֶת לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ 10 כְּבֹאֲכֶם[a] תָּבֹאוּ | אֶל־עַם בֹּטֵחַ
וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם כִּי־נְתָנָהּ אֱלֹהִים[b] בְּיֶדְכֶם מָקוֹם אֲשֶׁר אֵין־שָׁם

ג¹². ט. ה¹³ — 13 Mm 384. 13 Mm 2872. 14 Mm 361. Cp 18 1 Mm 3972. 2 וחד משפחתם 1 Ch 4,27. 3 Mm 1954. 4 Mm 1508. 5 Mp sub loco. 6 Mm 1497. 7 Mm 1760. 8 Mm 11. 9 Mm 514. 10 Mm 3891. 11 Mm 3780 contra textum. 12 Mm 1498. 13 Mm 355. 14 Mm 1253.

10 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ + *καὶ ἐβδόκησεν ὁ Λευίτης*, $\mathfrak{L}$ + *et coegit eum* = וַיֹּאֶץ בַּלֵּוִי ‖ [b–b] dttg cf 11, dl ‖ **Cp 18,1** [a] pc Mss $\mathfrak{GS}$ נ׳ ‖ **2** [a] $\mathfrak{GC}$ pl ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{S}$ ‖ [c] $\mathfrak{C}$ Ms ר֫ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{AROL}(\mathfrak{EV})$ *καὶ κατέπαυσαν* ‖ **4** [a] prp וכזאת וכזאת cf 2 S 11,25 ‖ **5** [a] 1 c $\mathfrak{C}$ mlt Mss הֲתִצְלַח cf $\mathfrak{GSV}$ ‖ **7** [a] prb ins [b–b] ‖ [b–b] cf [a] ‖ [c–c] prp וְאֵין־מֹלֵךְ מַדְבִּיר ‖ [d–d] prp נוֹגֵשׂ וְעֹצֵר cf $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{S}$ ‖ [e] $\mathfrak{G}^{*}\sigma'$ *Συρίας* = אֲרָם, frt 1 ‖ **8** [a–a] cf Rt 3,16 מִי אַתְּ ‖ **9** [a] 1 c Q^{Or} nonn Mss Vrs קוּמוּ ‖ [b] prb crrp e לְיָשָׁה ‖ [c] $\mathfrak{G}^{*}$ + *εἰσήλθαμεν καὶ ἐνεπεριεπατήσαμεν ἐν τῇ γῇ ἕως σιγῆσαι* ($\mathfrak{G}^{Kmin}$ *Λαισα*) *καί* ‖ **10** [a] nonn Mss בְּבֹא cf $\mathfrak{S}$ ‖ [b] Ms יהוה.

11 מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ 11 וַיִּסְעוּ מִשָּׁם מִמִּשְׁפַּחַת
12 ל[15] הַדָּנִי מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חָגוּר כְּלֵי מִלְחָמָה׃ 12 וַיַּעֲלוּ
ל בסים[16] . ט בטע וַיַּחֲנוּ בִּקִרְיַת יְעָרִים בִּיהוּדָה עַל־כֵּן קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵה־דָן
עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה אַחֲרֵי קִרְיַת יְעָרִים׃ 13 וַיַּעַבְרוּ מִשָּׁם הַר־אֶפְרַיִם 13
וַיָּבֹאוּ עַד־בֵּית מִיכָה׃ 14 וַיַּעֲנוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל 14
ג[17] אֶת־הָאָרֶץ לַיִשׁ[a] וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֲחֵיהֶם הֲיִדַעְתֶּם כִּי יֵשׁ בַּבָּתִּים הָאֵלֶּה
ב מל . י מלין ר״פ ובחר שמה[18] אֵפוֹד וּתְרָפִים וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה דְּעוּ מַה־תַּעֲשׂוּ׃ 15 וַיָּסֻרוּ 15
שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר הַלֵּוִי [a]בֵּית מִיכָהּ[a] וַיִּשְׁאֲלוּ־לוֹ לְשָׁלוֹם׃
ג ר״פ[19] . ג[15] . ג חד מל וד׳ חס . ל 16 וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת [a]אִישׁ חֲגוּרִים[a] כְּלֵי[b] מִלְחַמְתָּם[b] נִצָּבִים פֶּתַח הַשָּׁעַר 16
ל . יד פסוק את את ראת ואת ראת [c]אֲשֶׁר מִבְּנֵי־דָן[c]׃ 17 וַיַּעֲלוּ[a] חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־ 17
ב הָאָרֶץ בָּאוּ שָׁמָּה לָקְחוּ[b] אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים
ב[15] . ל וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וְהַכֹּהֵן נִצָּב פֶּתַח הַשַּׁעַר [c]וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחָגוּר
ל כְּלֵי הַמִּלְחָמָה[c]׃ 18 [a]וְאֵלֶּה בָּאוּ בֵּית מִיכָהּ וַיִּקְחוּ[b] אֶת־פֶּסֶל הָאֵפוֹד[b] 18
וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה[a] וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַכֹּהֵן מָה אַתֶּם עֹשִׂים׃
כד . יא[20] 19 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַחֲרֵשׁ שִׂים־יָדְךָ עַל־פִּיךָ וְלֵךְ עִמָּנוּ וֶהְיֵה־לָנוּ לְאָב 19
ג[21] . ד[22] וְלִכְהֵן הֲטוֹב | הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְבֵית אִישׁ אֶחָד אוֹ הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְשֵׁבֶט
ל וּלְמִשְׁפָּחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ 20 וַיִּיטַב[c] לֵב הַכֹּהֵן וַיִּקַּח אֶת־הָאֵפוֹד וְאֶת־ 20
ל . לה הַתְּרָפִים וְאֶת־הַפֶּסֶל וַיָּבֹא בְּקֶרֶב הָעָם׃ 21 וַיִּפְנוּ וַיֵּלֵכוּ וַיָּשִׂמוּ אֶת־ 21
ג ומל[23] . יט ר״פ[24] הַטַּף וְאֶת־הַמִּקְנֶה וְאֶת־הַכְּבוּדָּה לִפְנֵיהֶם׃ 22 הֵמָּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית 22
ל . ג[25] מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים[a] אֲשֶׁר בַּבָּתִּים אֲשֶׁר עִם־בֵּית מִיכָה נוֹעָקוּ וַיַּדְבִּיקוּ
ג[26] אֶת־בְּנֵי־דָן׃ 23 וַיִּקְרְאוּ אֶל־בְּנֵי דָן וַיַּסֹּבּוּ פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָה 23
ב מַה־לְּךָ כִּי נִזְעָקְתָּ׃ 24 וַיֹּאמֶר אֶת־אֱלֹהַי[a] אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי[a] לְקַחְתֶּם וְאֶת־ 24
ל . לי כֹּהֵן וַתֵּלְכוּ וּמַה־לִּי עוֹד וּמַה־זֶּה תֹּאמְרוּ אֵלַי מַה־לָּךְ׃ 25 וַיֹּאמְרוּ 25
ל אֵלָיו בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם אֲנָשִׁים מָרֵי נָפֶשׁ

[15] Mm 2373. [16] Mp sub loco. [17] Mm 1499. [18] Mm 1123. [19] Mm 4173 ב. [20] Mm 1500. [21] Mm 384. [22] Mm 1470. [23] Mm 1501. [24] Mm 1497. [25] Mm 1502. [26] Mm 1503.

14 [a–a] > 𝔊*, gl ‖ **15** [a–a] prb gl ‖ **16** [a–a] l חֲמֵשׁ הָאִישׁ cf $\mathfrak{G}^{BL}$ et 17 ‖ [b] huc tr [c–c] cf Syh ‖ [c–c] cf [b] ‖ **17** [a] prp וַיֹּאלוּ ‖ [b] prp לָקַחַת ‖ [c–c] prb add ‖ **18** [a–a] prb add ‖ [b–b] 𝔊 *τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ εφουδ* = אֶת־הַפֶּ֫ל וְאֶת־הָא׳ ‖ **22** [a] pr וּמִיכָה cf 𝔊 ‖ **24** [a] 𝔊*(𝔙) + *ἐμαυτῷ*, prb ins לִי (hpgr).

26 וְאָסַפְתָּה נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ׃ 26 וַיֵּלְכוּ בְנֵי־דָן לְדַרְכָּם וַיַּרְא מִיכָה ל מל[27]
27 כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיָּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ׃ 27 וְהֵמָּה לָקְחוּ ל . ג[28] . ו ר״פ[29]
אֵת[a] אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל[b]־לַיִשׁ עַל־ ב . נא פסוק על על ומילה חדה ביניה[30]
עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וַיַּכּוּ אוֹתָם[c] לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ ח[31]
28 וְאֵין מַצִּיל כִּי רְחוֹקָה־הִיא מִצִּידוֹן וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם[a] ו פסוק ואין אין
וְהִיא בָּעֵמֶק אֲשֶׁר לְבֵית־רְחוֹב וַיִּבְנוּ אֶת־הָעִיר וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ 29 וַיִּקְרְאוּ ג מל שם קריה[32]
שֵׁם־הָעִיר דָּן כְּשֵׁם[a] דָּן אֲבִיהֶם אֲשֶׁר יוּלַּד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ ל[33] . ב מל[34] . ג זוגין[35]
שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ 30 וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־דָן אֶת־הַפֶּסֶל וְיוֹנָתָן בֶּן־ ב[36] . ג
גֵּרְשֹׁם בֶּן־מְנַשֶּׁה[a] הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשֵׁבֶט הַדָּנִי עַד־יוֹם גְּלוֹת ד[37] וכל ד״ה דכות ב מ ב . ד אותיות תלויות[38]
הָאָרֶץ׃ 31 וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר עָשָׂה כָּל־יְמֵי הֱיוֹת לה
בֵּית־הָאֱלֹהִים בְּשִׁלֹה[a]׃ פ מח

19 1 וַיְהִי בַיָּמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל וַיְהִי | אִישׁ לֵוִי גָּר ו בטע בסיפ
בִּירְכְתֵי הַר־אֶפְרַיִם וַיִּקַּח־לוֹ אִשָּׁה פִּילֶגֶשׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה׃
2 וַתִּזְנֶהָ[a] עָלָיו פִּילַגְשׁוֹ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ אֶל־בֵּית אָבִיהָ אֶל־בֵּית לֶחֶם ב חד ר״פ וחד ס״פ[1]
יְהוּדָה וַתְּהִי־שָׁם יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ 3 וַיָּקָם אִישָׁהּ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ כה[2]
לְדַבֵּר עַל־לִבָּהּ לַהֲשִׁיבָהּ[a] וְנַעֲרוֹ עִמּוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים וַתְּבִיאֵהוּ[b] בֵּית להשיבה חד מן ח[3] כת ו
אָבִיהָ וַיִּרְאֵהוּ אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיִּשְׂמַח לִקְרָאתוֹ׃ 4 וַיֶּחֱזַק[a]־בּוֹ חָתְנוֹ אֲבִי וחד מן ג בלישׁ . ל מל
4 אָבִיהָ וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיָּלִינוּ[b] שָׁם׃ 5 וַיְהִי ו בטע בסיפ
5 בַּיּוֹם הָרְבִיעִי וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיָּקָם לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־ ל[4] . ב . ל
6 חֲתָנוֹ סְעָד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם וְאַחַר תֵּלֵכוּ׃ 6 וַיֵּשְׁבוּ[a] וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם ד[4]
יַחְדָּו וַיִּשְׁתּוּ וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־הָאִישׁ הוֹאֶל־נָא וְלִין וְיִטַב לִבֶּךָ׃ ד[4]
7 וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת וַיִּפְצַר־בּוֹ חָתְנוֹ וַיָּשָׁב[a] וַיָּלֶן שָׁם׃ 8 וַיַּשְׁכֵּם ו
בַּבֹּקֶר בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר | אֲבִי הַנַּעֲרָה סְעָד־נָא לְבָבֶךָ נ

[27] Mm 1713. [28] Mm 2777. [29] Mm 1249. [30] Mm 686. [31] Mm 1392. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1263. [34] Mm 1504. [35] Mm 509. [36] Mm 1505. [37] Mm 3914. [38] Mm 3557. **Cp 19** [1] Mm 2413. [2] Mm 1506. [3] Mm 3827. [4] Mp sub loco.

27 [a] 2 Mss + הָאֱלֹהִים; prb ins cf 24 ‖ [b] frt l c mlt Mss 𝔊* עַד; pc Mss 𝔖𝔙 אֶל ‖ [c] Ms Seb אוֹתָהּ; l וֹ ‖ **28** [a] cf 7[c] ‖ **29** [a] l c mlt Mss 𝔊* כְּשֵׁם ‖ **30** [a] L mlt Mss נ suspensum, mlt Mss Edd non suspensum; l c pc Mss 𝔊*𝔙 מֹשֶׁה cf Syh ‖ **31** [a] prp בְּלָיְשָׁה vel בְּשַׁלְוָה ‖ **Cp 19,2** [a] 𝔊*(𝔙) *καὶ ὠργίσθη* (a זנה II cf akk *zenū*); prp וַתִּזְנַח ‖ **3** [a] mlt Mss ut Q, l; K ו֫ ‖ [b] 𝔊* *καὶ ἐπορεύθη*, prp וַיָּבֹא ‖ **4** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיַּחֲזֵק ‖ [b] prp וַיָּלֶן cf $\mathfrak{G}^{HL}\mathfrak{C}$ ‖ **7** [a] Ms $\mathfrak{G}^{BRIIIC}$ וַיֵּשֶׁב.

9 וְהִתְמַהְמְהוּ[a] עַד־נְטוֹת הַיּוֹם וַיֹּאכְלוּ[b] שְׁנֵיהֶם׃ 9 וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת
הוּא וּפִילַגְשׁוֹ וְנַעֲרוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ חֹתְנוֹ אֲבִי הַנַּעֲרָה הִנֵּה נָא רָפְתָה הַיּוֹם
לְעָרֹב[a] לִינוּ־נָא הִנֵּה חֲנוֹת הַיּוֹם[a] לִין פֹּה וְיִיטַב לִבֶּךָ וְהַשְׁכִּמְתֶּם
מָחָר לְדַרְכְּכֶם וְהָלַכְתָּ לְאָהֳלֶךָ׃ 10 וְלֹא־אָבָה הָאִישׁ לָלוּן וַיָּקָם
וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־נֹכַח יְבוּס הִיא יְרוּשָׁלָם וְעִמּוֹ צֶמֶד חֲמוֹרִים חֲבוּשִׁים
וּפִילַגְשׁוֹ עִמּוֹ[a]׃ 11 הֵם עִם־יְבוּס וְהַיּוֹם רָד[a] מְאֹד וַיֹּאמֶר הַנַּעַר
אֶל־אֲדֹנָיו לְכָה־נָּא וְנָסוּרָה אֶל־עִיר־הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין בָּהּ׃
12 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיו לֹא[c] נָסוּר אֶל־עִיר נָכְרִי[a] אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל[c] הֵנָּה[b] וְעָבַרְנוּ עַד־גִּבְעָה[c]׃ 13 וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ לְךָ[a] וְנִקְרְבָה
בְּאַחַד[b] הַמְקֹמוֹת וְלַנּוּ בַּגִּבְעָה אוֹ בָרָמָה׃ 14 וַיַּעַבְרוּ וַיֵּלֵכוּ וַתָּבֹא
לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ אֵצֶל הַגִּבְעָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן׃ 15 וַיָּסֵרוּ שָׁם[a] לָבוֹא לָלוּן
בַּגִּבְעָה וַיָּבֹא[b] וַיֵּשֶׁב בִּרְחוֹב הָעִיר וְאִין אִישׁ מְאַסֵּף־אוֹתָם הַבָּיְתָה
לָלוּן׃ 16 וְהִנֵּה | אִישׁ זָקֵן בָּא מִן־מַעֲשֵׂהוּ מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וְהָאִישׁ
מֵהַר אֶפְרַיִם וְהוּא־גָר בַּגִּבְעָה וְאַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּנֵי יְמִינִי׃ 17 וַיִּשָּׂא
עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הָאִישׁ הָאֹרֵחַ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן אָנָה
תֵלֵךְ וּמֵאַיִן תָּבוֹא׃ 18 וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֹבְרִים אֲנַחְנוּ מִבֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה
עַד־יַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם מִשָּׁם אָנֹכִי וָאֵלֵךְ עַד־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה
וְאֶת־בֵּיתִי יְהוָה[a] אֲנִי הֹלֵךְ וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתִי הַבָּיְתָה׃ 19 וְגַם־
תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא יֵשׁ לַחֲמוֹרֵינוּ[a] וְגַם לֶחֶם וָיַיִן יֶשׁ־לִי וְלַאֲמָתֶךָ וְלַנַּעַר
עִם־עֲבָדֶיךָ[b] אֵין מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר׃ 20 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן שָׁלוֹם[ס] לְךָ רַק כָּל־מַחְסֹרְךָ עָלָי רַק בָּרְחוֹב אַל־תָּלֶן׃ 21 וַיְבִיאֵהוּ לְבֵיתוֹ
וַיָּבָל[a] לַחֲמוֹרִים וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ 22 הֵמָּה
מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם וְהִנֵּה אַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי[a] בְנֵי־בְלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת־

[5]Mm 4045. [6]Mm 118. [7]Mm 1507. [8]Q addidí, cf Mp sub loco. [9]Mm 2214. [10]Mm 289. [11]Mm 1557. [12]Mm 1413. [13]Mm 2952. [14]Mm 1292. [15]Mm 1766. [16]Mm 3838. [17]Mm 94. [18]Mp sub loco. [19]וחד ומחסרך Prv 6,11. [20]Mm 2426. [21]Mm 1618. [22]Mm 1497.

8 [a] prp וַיִּתְ׳ ‖ [b] 𝔊* + *καὶ ἔπιον* cf 4.6 ‖ **9** [a–a] > 𝔊[B], dl (dupl) ‖ [b] mlt Mss לִיךְ— ‖ **10** [a] l prb וְנַעֲרוֹ cf 𝔊[L] Syh ‖ **11** [a] 𝔊* *κεκλικυῖα*, l יָרֵד ‖ **12** [a] 𝔊[BC]𝔖 f = הָ—; prp יִם— ‖ [b] pc Mss 𝔗 הֵמָּה (pc Mss הֵם) ‖ [c–c] frt add cf 13sq ‖ **13** [a] Q nonn Mss לְכָה, K לֵךְ ‖ [b] mlt Mss בְּאַחַת ‖ **15** [a] 𝔗 שמה ‖ [b–b] 𝔊* pl ‖ **18** [a–a] 𝔊 *καὶ εἰς* (cf 𝔗) *τὸν οἶκόν μου* cf 29, 1 וְאֶל־בֵּיתִי ‖ **19** [a] nonn Mss רנו— ‖ [b] l c mlt Mss 𝔖𝔗 עַבְדֶךָ cf 𝔙 ‖ **21** [a] mlt Mss ut Q, K ויבול vel וַיָּבוֹל ‖ **22** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] > pc Mss 𝔖.

הַבַּ֑יִת מִתְדַּפְּקִ֥ים עַל־הַדֶּ֖לֶת וַיֹּאמְר֣וּ אֶל־הָאִ֗ישׁ בַּעַל֙ הַבַּ֣יִת הַזָּקֵ֔ן ל. יוד פסוק על אל אל[23]. ל.
23 לֵאמֹ֗ר הוֹצֵ֤א אֶת־הָאִישׁ֙ אֲשֶׁר־בָּ֣א אֶל־בֵּיתֶ֔ךָ וְנֵדָ֖עֶנּוּ׃ 23 וַיֵּצֵ֨א ח[24]. ל
אֲלֵיהֶ֜ם הָאִ֣ישׁ בַּעַל־הַבַּ֗יִת וַיֹּ֙אמֶר֙ אֲלֵהֶ֔ם אַל־אַחַ֖י אַל־תָּרֵ֣עוּ נָ֑א כטי[25] חס בנביא
אַחֲרֵי֙ אֲשֶׁר־בָּ֣א הָאִ֔ישׁ הַזֶּ֖ה אַל־ל[26] מנה בסיפ. ג
תַּעֲשׂ֥וּ אֶת־הַנְּבָלָ֖ה הַזֹּֽאת׃ ג
24 הִנֵּ֨ה בִתִּ֜י הַבְּתוּלָ֗ה וּפִילַגְשֵׁ֙הוּ֙ אוֹצִ֣יאָה נָּ֔א אוֹתָ֖ם וְעַנּ֣וּ אוֹתָ֑ם וַעֲשׂ֣וּ ל. ב. ל
לָהֶ֗ם הַטּ֙וֹב֙ בְּעֵינֵיכֶ֔ם וְלָאִ֥ישׁ הַזֶּ֖ה לֹא־ יח. ל[27]
25 תַעֲשׂ֣וּ דָבָ֣ר הַנְּבָלָ֣ה הַזֹּ֑את׃ יג חס[28]. ב[29]
וְלֹא־אָבְ֤וּ הָֽאֲנָשִׁים֙ לִשְׁמֹ֣עַ ל֔וֹ וַיַּחֲזֵ֥ק הָאִ֛ישׁ בְּפִילַגְשׁ֖וֹ וַיֹּצֵ֣א אֲלֵיהֶ֑ם
הַח֥וּץ וַיֵּדְע֖וּ אֹתָ֣הּ וַיִּתְעַלְּלוּ־בָ֤הּ כָּל־הַלַּ֙יְלָה֙ עַד־הַבֹּ֔קֶר וַיְשַׁלְּח֖וּהָ ו[30]. ל
26 בַּעֲלֻ֥ת[a] הַשָּֽׁחַר׃ 26 וַתָּבֹ֨א הָאִשָּׁ֜ה לִפְנ֣וֹת ׀ הַבֹּ֗קֶר וַתִּפֹּל֙ פֶּ֣תַח בֵּית־ כעלות[a]. ל
27 הָאִ֔ישׁ אֲשֶׁר־אֲדוֹנֶ֖יהָ שָׁ֣ם עַד־הָאֽוֹר׃ 27 וַיָּ֤קָם אֲדֹנֶ֙יהָ֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיִּפְתַּ֖ח[a] ו מל בלית[31]
דַּלְתוֹת֙ הַבַּ֣יִת וַיֵּצֵ֔א לָלֶ֖כֶת לְדַרְכּ֑וֹ וְהִנֵּ֣ה הָאִשָּׁ֤ה פִֽילַגְשׁוֹ֙ נֹפֶ֣לֶת פֶּ֔תַח ל
הַבַּ֖יִת וְיָדֶ֥יהָ עַל־הַסָּֽף׃ 28 וַיֹּ֥אמֶר אֵלֶ֖יהָ קוּמִ֑י וְנֵלֵ֔כָה וְאֵ֥ין עֹנֶ֖ה וַיִּקָּחֶ֥הָ ל בסיפ. יא. ל[32]. ה
29 עַל־הַחֲמ֔וֹר וַיָּ֖קָם הָאִ֥ישׁ וַיֵּ֖לֶךְ לִמְקֹמֽוֹ׃ 29 וַיָּבֹ֤א אֶל־בֵּיתוֹ֙ וַיַּ֣חֲזֵק אֶת־ ג חס בסיפ וכל אוריית ושמואל דכוות[32]
הַמַּאֲכֶ֔לֶת וַיַּחֲזֵ֥ק בְּפִילַגְשׁ֖וֹ וַיְנַתְּחָ֣הּ לַעֲצָמֶ֑יהָ לִשְׁנֵ֥ים עָשָׂ֛ר נְתָחִ֖ים ג[33]. ל[32]
30 וַיְשַׁלְּחֶ֥הָ בְּכֹ֖ל גְּב֣וּל יִשְׂרָאֵֽל׃ 30 וְהָיָ֗ה כָּל־הָרֹאֶ֛ה וְאָמַ֖ר לֹא־נִהְיְתָ֣ה ב
וְלֹא־נִרְאֲתָ֞ה כְּזֹ֣את ׀ לְמִיּ֣וֹם עֲלוֹת֩ בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֨ל מֵאֶ֜רֶץ מִצְרַ֗יִם עַד ג[34]. ו ול בסיפ ומל
20 הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה שִׂ֥ימוּ־לָכֶ֖ם עָלֶ֣יהָ עֲצ֑וּ[c] וְדַבֵּ֖רוּ׃ פ 20 1 וַיֵּצְא֣וּ כָל־ יט. ב וחס[35]
בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וַתִּקָּהֵ֤ל הָעֵדָה֙ כְּאִ֣ישׁ אֶחָ֔ד לְמִדָּ֖ן וְעַד־בְּאֵ֣ר שֶׁ֑בַע וְאֶ֖רֶץ בי. כ[2]
ה. י פסוק בל כל ומילה חדה ביניהן[3]
2 הַגִּלְעָ֔ד אֶל־יְהוָ֖ה הַמִּצְפָּֽה׃ 2 וַיִּתְיַצְּב֗וּ פִּנּ֛וֹת כָּל־הָעָ֖ם כָּל שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵ֑ל בִּקְהַ֣ל עַם־ הָאֱלֹהִ֗ים אַרְבַּ֤ע מֵאוֹת֙ אֶ֣לֶף אִ֔ישׁ רֹ֖כְלֵי שָׁלֵֽף׃ ד[4]
3 חָֽרֶב׃ פ 3 וַיִּשְׁמְע֣וּ[a] בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן כִּֽי־עָל֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל הַמִּצְפָּ֑ה[b]

[22] Mm 4093. [24] Mm 802. [25] Mm 1954. [26] Mm 1508. [27] Mm 319. [28] Mm 1509. [29] Mm 1510. [30] Mm 3174. [31] Mm 3182. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1511. [34] Mm 1512. [35] Mm 1513. Cp 20 [1] Mm 702. [2] Mm 1514. [3] Mm 3316. [4] Mm 1747.

23 [a] sic L, mlt Mss Edd אֶל ‖ **24** [a] dl cf 25 ‖ [b] l אותה cf [a] ‖ [c] mlt Mss לָהֶן; l הָ cf [a] ‖ [d] mlt Mss כַּשּׁוֹב ‖ [e] mlt Mss 𝔊*ʿ אַל ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q ‖ **27** [a] mlt Mss + אֶת ‖ **30** [a] 𝔊* + *καὶ ἐνετείλατο τοῖς ἀνδράσιν, οἷς ἐξαπέστειλεν, λέγων Τάδε ἐρεῖτε πρὸς πάντα ἄνδρα Ισραηλ Εἰ γέγονεν κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ισραηλ ἐξ Αἰγύπτου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης;* ins וַיְצַו הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שָׁלַח לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּ לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל הֲנִהְיְתָה כַדָּבָר הַזֶּה לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה ‖ [b] pc Mss 𝔗 לְבִבְכֶם ‖ [c] prp עֲצֹה cf 𝔊 ‖ **Cp 20,3** [a] 𝔗 + כל ‖ [b] frt nonn vb exc (prp וישמעו בני בנימן כי־עלו בני־ישראל המצפה [וַיַּאֲנוּ לָבוֹא בְּתוֹכָם] [2a] ויתיצבו פנות [3a] כל־העם בקהל עם האלהים [3b] ויאמרו [ל]בני ישראל ...).

יח[3] ל 4 וַיֹּאמְרוּ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל דַּבְּרוּ֙ אֵילָ֔ה הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את: 4 וַיַּ֣עַן הָאִ֑ישׁ°
ל צא הַלֵּוִ֗י אֵ֚ישׁ הָאִשָּׁ֣ה ׀ הַנִּרְצָחָ֔ה וַיֹּ֣אמֶר הַגִּבְעָ֔תָה אֲשֶׁ֥ר לְבִנְיָמִ֖ן בָּאתִ֣י אֲנִ֑י
5 וּפִֽילַגְשִׁ֖י לָלֽוּן: 5 וַיָּקֻ֤מוּ עָלַי֙ בַּעֲלֵ֣י הַגִּבְעָ֔ה וַיָּסֹ֥בּוּ עָלַ֛י אֶת־הַבַּ֖יִת
ל ל ל ל 6 לָ֣יְלָה אוֹתִ֑י דָּמ֣וּ לַהֲרֹ֔ג וְאֶת־פִּֽילַגְשִׁ֖י עִנּ֥וּ[a] וַתָּמֹֽת: 6 וָאֹחֶז֙ בְּפִֽילַגְשִׁ֔י
ל ל וָאֲנַתְּחָ֖הָ וָאֲשַׁלְּחָ֑הָ בְּכֹ֖ל־שְׂדֵ֣ה נַחֲלַ֣ת יִשְׂרָאֵ֔ל כִּ֥י עָשׂ֛וּ[a] זִמָּ֥ה וּנְבָלָ֖ה[a]
יא בְּיִשְׂרָאֵֽל: 7 הִנֵּ֥ה כֻלְּכֶ֖ם בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל הָב֥וּ לָכֶ֛ם דָּבָ֥ר וְעֵצָ֖ה הֲלֹֽם[a]: 7
כ 8 וַיָּ֣קָם כָּל־הָעָ֗ם כְּאִ֣ישׁ אֶחָד֮ לֵאמֹר֒ לֹ֣א נֵלֵ֗ךְ אִ֚ישׁ לְאָהֳלוֹ֔ וְלֹ֥א נָס֖וּר 8
9 אִ֥ישׁ לְבֵיתֽוֹ: 9 וְעַתָּ֣ה זֶ֔ה הַדָּבָ֖ר אֲשֶׁ֣ר נַעֲשֶׂ֑ה לַגִּבְעָ֖ה עָלֶ֥יהָ[a] בְּגוֹרָֽל: 9
ז רפי וכל וידבר דכות[7] ל ב[a] 10 אִ֔ישׁ לְבֵיתוֹ: 10 וְלָקַחְנוּ֩ עֲשָׂרָ֨ה אֲנָשִׁ֜ים לַמֵּאָ֣ה ׀ לְכֹ֣ל | שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וּמֵאָה֙ לָאֶ֣לֶף
ל ג חס בנביא. ב. ל וְאֶ֔לֶף לְרִבְבָ֖ה לָקַ֑חַת צֵדָ֣ה לָעָ֔ם[a] לַעֲשׂ֥וֹת לְבוֹאָ֖ם[a] לְגֶ֣בַע[b] בִּנְיָמִ֑ן
ז ה מלעיל ובּ מלרע[7] כְּכֹ֖ל־הַנְּבָלָ֥ה אֲשֶׁר־עָשְׂתָ֖ה[c] בְּיִשְׂרָאֵֽל: 11 וַיֵּאָ֥סֹף כָּל־אִ֛ישׁ יִשְׂרָאֵ֖ל 11
כ ב[6] 12 אֶל־הָעִ֑יר[a] כְּאִ֥ישׁ אֶחָ֖ד חֲבֵרִֽים[b]: פ 12 וַיִּשְׁלְח֨וּ[a] שִׁבְטֵ֧י יִשְׂרָאֵ֛ל
יב[10] בָּאֲנָשִׁ֖ים בְּכָל־שִׁבְטֵ֣י[b] בִנְיָמִ֑ן לֵאמֹר֙ מָ֣ה הָרָעָ֔ה הַזֹּ֖את אֲשֶׁ֥ר נִהְיְתָ֖ה
בָּכֶֽם: 13 וְעַתָּ֞ה תְּנ֣וּ אֶת־הָאֲנָשִׁ֗ים בְּנֵי־בְלִיַּ֛עַל אֲשֶׁ֥ר בַּגִּבְעָ֖ה וְנָמִ֣יתָ֔ם 13
ל. בני חד מן ל[11] קו׳ ולא כת׳ וּנְבַעֲרָ֥ה רָעָ֖ה מִיִּשְׂרָאֵ֑ל וְלֹ֥א אָבוּ֙ ׀ בִּנְיָמִ֔ן[b] לִשְׁמֹ֖עַ בְּקֹ֥ול אֲחֵיהֶֽם
יב. ג[12] בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל: 14 וַיֵּאָסְפ֤וּ בְנֵי־בִנְיָמִן֙ מִן־הֶ֣עָרִ֔ים[a] הַגִּבְעָ֖תָה לָצֵ֥את 14
ל 15 לַמִּלְחָמָ֑ה עִם־בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל: 15 וַיִּתְפָּקְד֣וּ בְנֵי֩ בִנְיָמִ֨ן בַּיּ֜וֹם הַה֗וּא
ז[13] מֵהֶעָרִ֙ים֙ עֶשְׂרִ֣ים וְשִׁשָּׁ֔ה[a] אֶ֖לֶף אִ֣ישׁ שֹׁלֵ֣ף חָ֑רֶב לְבַ֞ד מִיּוֹשְׁבֵ֣י
ג 16 הַגִּבְעָ֗ה הִתְפָּקְד֣וּ[b] שְׁבַ֣ע[c] מֵא֥וֹת אִ֖ישׁ בָּח֑וּר[c]: 16 מִכֹּ֖ל | הָעָ֥ם הַזֶּ֛ה
ב. ב חד חס׳ ורחד מל׳[15] שְׁבַ֣ע מֵא֥וֹת אִ֖ישׁ בָּח֑וּר אֹטֵ֥ר יַד־יְמִינֹ֖ו כָּל־זֶ֛ה קֹלֵ֥עַ בָּאֶ֖בֶן אֶל־
ד חס׳ ב.[7] 17 הַשַּׂעֲרָ֥ה וְלֹ֖א יֶחֱטָֽא: פ 17 וְאִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֗ל הִתְפָּקְד֛וּ לְבַ֥ד מִבִּנְיָמִ֖ן
ו 18 אַרְבַּ֥ע מֵא֛וֹת אֶ֖לֶף אִ֣ישׁ שֹׁלֵ֣ף חָ֑רֶב כָּל־זֶ֖ה אִ֥ישׁ ׀ מִלְחָמָֽה: 18 וַיָּקֻ֣מוּ
ז וַיַּעֲל֣וּ בֵית־אֵ֗ל וַיִּשְׁאֲל֤וּ ׀ בֵּאלֹהִים֙ וַיֹּ֣אמְרוּ֔ בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל מִ֣י יַעֲלֶה־לָּ֤נוּ

[5] Mm 1095. [6] Mm 1514. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1515. [9] Cant 8,13. [10] Mm 1516. [11] Mm 2745. [12] Mm 4192. [13] Mm 1517. [14] Mm 1518. [15] Mm 2509.

5 [a] G* + *καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ* cf 19,25 ‖ **6** [a–a] G* om זמה ו ‖ **7** [a] > G* ‖ **9** [a] G pr *ἀναβησόμεθα*, pr נַעֲלֶה ‖ **10** [a–a] G* *τοῖς εἰσπορευομένοις ἐπιτελέσαι*, l לַבָּאִים לע׳ ‖ [b] Ms לְגִבְעָה, prp לְגִבְעַת ‖ [c] l c Ms G*S עָשׂוּ ‖ **11** [a–a] G*Ⓛ *ἐκ τῶν πόλεων* ‖ [b] G* *ἐρχόμενοι* ex *ἐχόμενοι* = חֹבְרִ׳ ‖ **12** [a] Ms וַיִּשְׁלְחוּ ‖ [b] GV sg, l שֵׁבֶט ‖ **13** [a] prp הָרֵעָה vel הָרַע ‖ [b] mlt Mss GSⓉ ut Q, ins ‖ **14** [a] GS + suff 3 pl ‖ **15** [a] G* *καὶ πέντε* cf 35.46 ‖ [b] prb huc tr : ‖ [c–c] prb ex 16; dl cf G*SV.

בַּתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה[a] בַּתְּחִלָּה׃ [16] זוגין
19 וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־הַגִּבְעָה׃ פ 20 וַיֵּצֵא [17] ט מל. ב
אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עִם[a]־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ אִתָּם [b]אִישׁ־יִשְׂרָאֵל [16] זוגין ול בעינ׳. לז [18]
21 מִלְחָמָה[b] אֶל־הַגִּבְעָה׃ 21 וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־הַגִּבְעָה וַיַּשְׁחִיתוּ
22 בְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה׃ 22 [a]וַיִּתְחַזַּק [19] ח
הָעָם[b] אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָרְכוּ שָׁם
23 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן׃ 23 וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[a] וַיִּבְכּוּ לִפְנֵי־יְהוָה עַד־הָעֶרֶב סד
וַיִּשְׁאֲלוּ בַיהוָה לֵאמֹר הַאוֹסִיף לָגֶשֶׁת לַמִּלְחָמָה עִם־[b]בְּנֵי בִנְיָמִן אָחִי [20] ב. ג. ב. [18] ג זוגין [16]
24 וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ אֵלָיו׃ פ 24 וַיִּקְרְבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי[a]
25 בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי׃ 25 וַיֵּצֵא בִנְיָמִן | לִקְרָאתָם | מִן־הַגִּבְעָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
וַיַּשְׁחִיתוּ בִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֹנַת עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה כָּל־אֵלֶּה כל אוריית חס וכל קריא דכות ב מ א׳. ל [21]
26 שְׁלְפֵי חָרֶב׃ 26 וַיַּעֲלוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם וַיָּבֹאוּ בֵּית־אֵל ל. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
וַיִּבְכּוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם־הַהוּא עַד־הָעֶרֶב וַיַּעֲלוּ ג מל [22]
ס [18],[23] עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃ 27 [a]וַיִּשְׁאַלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה וְשָׁם
28 אֲרוֹן [c]בְּרִית הָאֱלֹהִים[b] בַּיָּמִים הָהֵם׃ 28 וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן[a] ו [23] ול בסי׳פ
עֹמֵד | לְפָנָיו בַּיָּמִים הָהֵם[b] לֵאמֹר הַאוֹסִיף עוֹד לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־ ג. י זוגין [16]
בְּנֵי־[c]בִנְיָמִן אָחִי אִם־אֶחְדַּל וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ כִּי מָחָר אֶתְּנֶנּוּ בְיָדֶךָ[d]׃
29 וַיָּשֶׂם יִשְׂרָאֵל אֹרְבִים אֶל־הַגִּבְעָה סָבִיב׃ פ 30 וַיַּעֲלוּ בְנֵי־ סד
יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיַּעַרְכוּ אֶל־הַגִּבְעָה כְּפַעַם
31 בְּפָעַם׃ 31 וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן לִקְרַאת הָעָם הֻנְתָּקוּ[a] מִן־הָעִיר [b]וַיָּחֵלּוּ ל. ד
לְהַכּוֹת מֵהָעָם חֲלָלִים כְּפַעַם | בְּפַעַם[b] בַּמְסִלּוֹת אֲשֶׁר אַחַת עֹלָה ב. ב
32 בֵּית־אֵל וְאַחַת גִּבְעָתָה[c] בַּשָּׂדֶה כִּשְׁלֹשִׁים[s] אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ 32 וַיֹּאמְרוּ ב. ג
בְּנֵי בִנְיָמִן נִגָּפִים הֵם לְפָנֵינוּ כְּבָרִאשֹׁנָה וּבְנֵי[s] יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ נָנוּסָה ה׳ [24]. הֵי וכל ר״פ דכות [23]. ל
33 וְנִתַּקְנֻהוּ מִן־הָעִיר אֶל־הַמְסִלּוֹת׃ 33 וְכָל | אִישׁ יִשְׂרָאֵל קָמוּ מִמְּקוֹמוֹ ל. יו [26]

[16] Mm 456. [17] Mm 1663. [18] Mp sub loco. [19] Mm 4195. [20] Mm 1388. [21] 1 Ch 29,7. [22] Mm 1519. [23] Mm 4078. [24] Mm 1962. [25] Mm 470. [26] Mm 1520.

18 [a] $\mathfrak{G}$ + *ἀναβήσεται* || **20** [a] mlt Mss $\mathfrak{S}$ + בְּנֵי, $\mathfrak{T}$ + *dbjt* || [b–b] > $\mathfrak{G}^{BC}$ || **22** [a] tr post 23 || [b] > $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{S}$, prb gl || **23** [a] ins בֵּית־אֵל cf 18.26 || [b] > $\mathfrak{G}$*, dl || **24** [a] > Ms $\mathfrak{G}$*, dl || **27** [a–a] $\mathfrak{G}^{BR}$ apud 28[b] leg vid, frt recte || [b] 2 Mss $\mathfrak{G}^{BR}$ יהוה א׳, 2 Mss $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{S}$ יהוה || **28** [a] pc Mss $\mathfrak{S}$ + הַכֹּהֵן || [b] cf 27[a–a] || [c] > pc Mss, dl cf 23[b].24[a] || [d] 2 Mss בידיך || **31** [a] prp וַיִּנָּתְקוּ cf Jos 8,16 || [b–b] tr post [c] || [c] prp גִּבְעָנָה.

ל ו׳ חס וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ג [27] וַיַּעַרְכוּ בִּבַעַל תָּמָר וְאֹרֵב יִשְׂרָאֵל מֵגִיחַ מִמְּקֹמוֹ מִמַּעֲרֵה[a]־גָּבַע׃

34 [34] וַיָּבֹאוּ מִנֶּגֶד[a] לַגִּבְעָה עֲשֶׂרֶת אַלְפֵים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל

ג׳ ל׳ ל׳ ב׳ [28] [29] וְהַמִּלְחָמָה כְּבֵדָה וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי־נִגְּעָת עֲלֵיהֶם הָרָעָה׃ פ

35 [35] וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־בִּנְיָמִן לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁחִיתוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּבִנְיָמִן

בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף וּמְאָה אִישׁ כָּל־אֵלֶּה שֹׁלֵף חָרֶב׃

ל 36 [36] וַיִּרְאוּ בְּנֵי־בִנְיָמִן כִּי נִגָּפוּ וַיִּתְּנוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מָקוֹם לְבִנְיָמִן

ל׳ בטח אל[30] 37 [37] כִּי בָטְחוּ אֶל־הָאֹרֵב אֲשֶׁר[a] שָׂמוּ אֶל[b]־הַגִּבְעָה׃ וְהָאֹרֵב הֵחִישׁוּ

וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־הַגִּבְעָה וַיִּמְשֹׁךְ הָאֹרֵב וַיַּךְ אֶת־כָּל־הָעִיר לְפִי־חָרֶב׃

ל׳ ג׳ ל׳ [31] [32] 38 [38] וְהַמּוֹעֵד הָיָה לָאִישׁ יִשְׂרָאֵל עִם־הָאֹרֵב הַרְבּוֹת[a] לְהַעֲלוֹתָם מַשָּׂאת

ט וכל יהודה ויוסף דכות[33] הָעָשָׁן מִן־הָעִיר׃ 39 [39] וַיַּהֲפֹךְ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל בַּמִּלְחָמָה וּבִנְיָמִן הֵחֵל[?]

ג׳ ל׳ לְהַכּוֹת חֲלָלִים בְּאִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ כִּי אָמְרוּ אַךְ נִגּוֹף

ג׳ ל׳ ח׳ [34] ול׳ בלישׁ דכות ב מ ג נִגָּף הוּא לְפָנֵינוּ כַּמִּלְחָמָה הָרִאשֹׁנָה׃ 40 [40] וְהַמַּשְׂאֵת הֵחֵלָּה לַעֲלוֹת

מִן־הָעִיר עַמּוּד עָשָׁן וַיֶּפֶן בִּנְיָמִן אַחֲרָיו וְהִנֵּה עָלָה כְלִיל־הָעִיר

ל׳ א׳ [36] הַשָּׁמָיְמָה׃ 41 [41] וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הָפַךְ וַיִּבָּהֵל אִישׁ בִּנְיָמִן כִּי רָאָה כִּי־

נָגְעָה עָלָיו[a] הָרָעָה׃ 42 [42] וַיִּפְנוּ[a] לִפְנֵי אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל־דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר[b]

ג׳ ל׳ ד׳ [28] [30] [37] ח׳ מנה מל וְהַמִּלְחָמָה הִדְבִּיקָתְהוּ וַאֲשֶׁר מֵהֶעָרִים[c] מַשְׁחִיתִים[d] אוֹתוֹ בְּתוֹכוֹ[e]׃

ב חד חס וחד מל[38] 43 [43] כִּתְּרוּ[a] אֶת־בִּנְיָמִן הִרְדִיפֻהוּ[b] מְנוּחָה[c] הִדְרִיכֻהוּ[d] עַד נֹכַח הַגִּבְעָה[e]

מִמִּזְרַח־שָׁמֶשׁ׃ 44 [44] וַיִּפְּלוּ מִבִּנְיָמִן שְׁמֹנָה־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ אֶת־

י׳ ב׳ [39] כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ 45 [45] וַיִּפְנוּ וַיָּנֻסוּ הַמִּדְבָּרָה אֶל־סֶלַע הָרִמּוֹן

ל׳ ב׳ ג׳ [40] וַיְעֹלְלֻהוּ בַּמְסִלּוֹת חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיִּדְבְּקוּ אַחֲרָיו עַד־גִּדְעֹם[a]

וַיַּכּוּ מִמֶּנּוּ אַלְפַּיִם אִישׁ׃ 46 [46] וַיִּהְיוּ כָּל־הַנֹּפְלִים מִבִּנְיָמִן עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה

46 אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ 47 [47] וַיִּפְנוּ

[27] Mm 489. [28] Mm 1521. [29] Mm 947. [30] Mp sub loco. [31] Mm 1522. [32] Mm 326. [33] Mm 334. [34] Mm 3750. [35] Mm 1523. [36] Mm 1071. [37] Mm 1517. [38] Mm 1524. [39] Mm 757. [40] Mm 1502.

33 [a] **G*** *ἀπὸ δυσμῶν* (cf **V**), frt l (ג)רב־— ‖ **34** [a] mlt Mss **T** מִנֶּגֶב ‖ **36** [a] sic L, mlt Mss Edd אֲשֶׁר ‖ [b] mlt Mss עַל ‖ **38** [a] pc Mss **G*** חרב; > **SV** cf **G**^{L}, dl (dupl) ‖ **41** [a] mlt Mss אֵלָיו ‖ **42** [a] prb l וּיפֶן ‖ [b] pc Mss רָה־ ‖ [c] **G**^{II} *ἐν τῇ πόλει* **G**^{III} *ἀπὸ τῆς πόλεως* cf **V**, prp מֵהָעִיר (ם dttg) ‖ [d] prp מַשְׁחִיתִים (הֵם) ‖ [e] prp בְּתָכֶךָ cf **S** ‖ **43** [a] **G*** *καὶ ἔκοψαν* (**G**^{B} *κατέκοπτον*) = וַיְכַתְּתוּ vel וַיְכָרְתוּ; prp וַיְכַתְּרוּ ‖ [b] **G**^{BC}(**G**^{III} +) *καὶ ἐδίωξαν αὐτόν*, prp וַיִּרְדְּפֻהוּ ‖ [c] **G**^{BRCIII} *ἀπὸ Νουα* = מְנוּחָה cf 1 Ch 8,2; prp מִמְּ cf **TV** ‖ [d] prp וַיַּדְבִּיקֻהוּ (cf 42.45) vel וַיִּדְחָקֻהוּ ‖ [e] prp גִּבְעָ ‖ **45** [a] **G**^{R} *Γαδααμ* **G**^{B} *Γεδαν* **S** *(l)gb'wn*; prp גִּדְעָם cf 21,6.

וַיָּשֻׁבוּ הַמִּלְחָמָה אֶל־סֶלַע רִמּוֹן שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּשְׁבוּ בְּסֶלַע רִמּוֹן ס״ב 41
אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ 48 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל שָׁבוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיַּכֻּם לְפִי־ 48 ס״א 42
חָרֶב מֵעִיר[a] מְתֹם[b] עַד־[c]בְּהֵמָה עַד[c] כָּל־הַנִּמְצָא גַּם כָּל־הֶעָרִים ד
הַנִּמְצָאוֹת שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ ס ב חד מל וחד חס״ 43 . ד

21 1 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא־יִתֵּן בִּתּוֹ
2 לְבִנְיָמִן לְאִשָּׁה׃ 2 וַיָּבֹא[a] הָעָם בֵּית־אֵל וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד־הָעֶרֶב לִפְנֵי ו וכל קהלת דכות׳
3 הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ בְכִי גָדוֹל׃ 3 וַיֹּאמְרוּ לָמָּה יְהוָה אֱלֹהֵי מג . ג״ 2
יִשְׂרָאֵל הָיְתָה זֹאת בְּיִשְׂרָאֵל לְהַפְקֵד הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד׃
4 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיַּשְׁכִּימוּ הָעָם וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים׃ ו בטא בסיפ
פ 5 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי אֲשֶׁר לֹא־עָלָה בַקָּהָל מִכָּל־שִׁבְטֵי ד דגש׳ 3
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי הַשְּׁבוּעָה הַגְּדוֹלָה הָיְתָה לַאֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־ ל
6 יְהוָה הַמִּצְפָּה לֵאמֹר מוֹת יוּמָת׃ 6 וַיִּנָּחֲמוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־בִּנְיָמִן ב בנביא׳ 4 . ב . ל
אֲחִיהֶם וַיֹּאמְרוּ נִגְרַע[a] הַיּוֹם שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל׃ 7 מַה־נַּעֲשֶׂה לָהֶם[a]
לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים וַאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ בַיהוָה לְבִלְתִּי תֵּת־לָהֶם מִבְּנוֹתֵינוּ י״ד . ד מל 5
8 לְנָשִׁים׃ 8 וַיֹּאמְרוּ מִי אֶחָד מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה י״ד
הַמִּצְפָּה וְהִנֵּה לֹא בָא־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה מִיָּבֵישׁ גִּלְעָד אֶל־הַקָּהָל׃
9 וַיִּתְפָּקֵד הָעָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד׃ 10 וַיְשַׁלְּחוּ־ ל . ג חד חס״ וב מל[a] . ו חס״
שָׁם הָעֵדָה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ מִבְּנֵי הֶחָיִל וַיְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ ד ג מל וחד חס״ 7
וְהִכִּיתֶם אֶת־יוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד לְפִי־חָרֶב[a] וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף׃ 11 וְזֶה לד מל . ל . ו חס״ 8 .
11 הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּל־זָכָר וְכָל־אִשָּׁה יְדַעַת מִשְׁכַּב־זָכָר תַּחֲרִימוּ[a]׃ כג ר״ם . ד ר״ם
12 וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת נַעֲרָה בְתוּלָה אֲשֶׁר לֹא־ ג . ג״ 9
יָדְעָה אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר וַיָּבִיאוּ אוֹתָם אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ ג חד חס״ וב מל 6
13 כְּנָעַן׃ ס 13 וַיְשַׁלְּחוּ כָּל־הָעֵדָה וַיְדַבְּרוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲשֶׁר ב . לד
14 בְּסֶלַע רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ לָהֶם שָׁלוֹם[a]׃ 14 וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת הַהִיא וַיִּתְּנוּ

41 Mm 757. 42 Mm 917. 43 Mp sub loco. Cp 21 1 Mm 4077 א. 2 Mm 1774. 3 Mm 3722. 4 Mm 988. 5 Mm 3437. 6 Mm 1518. 7 Mm 368. 8 Mm 569. 9 Mm 3430.

48 [a] prb ins וְעִיר (hpgr) ‖ [b] L* nonn Mss מתם, nonn Mss מתים; mlt Mss ut L 2°, pc מתום; l מִמְּתִים cf Sy ‖ [c] nonn Mss ועד ‖ **Cp 21,2** [a] nonn Mss G*Sy או– ‖ **6** [a] nonn Mss נגרע ‖ **7** [a] > $\mathfrak{G}^{A}$ ‖ **10** [a–a] > $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}^{BR}$ + *τὰς δὲ παρθένους περιποιήσεσθε. καὶ ἐποίησαν οὕτως* cf $\mathfrak{G}^{L}$Y, prb ins וְאֶת־הַבְּתוּלוֹת תְּחַיּוּ וַיַּעֲשׂוּ כֵן ‖ **13** [a] mlt Mss G לְשׁ׳.

ל. ו חס לָהֶם֙ הַנָּשִׁ֔ים אֲשֶׁ֥ר חִיָּ֖ו מִנְּשֵׁ֣י בֶ֑בֶשׁ גִּלְעָ֔ד וְלֹא־[a]מָצְא֥וּ לָהֶ֖ם כֵּֽן׃
15 15 וְהָעָ֗ם נִחָ֛ם לְבִנְיָמִ֖ן כִּֽי־עָשָׂ֣ה יְהוָ֔ה פֶּ֖רֶץ בְּשִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 16 וַיֹּאמְר֣וּ
16 יד זִקְנֵ֣י הָעֵדָ֔ה מַה־נַּעֲשֶׂ֥ה לַנּוֹתָרִ֖ים לָנָשִׁ֑ים כִּֽי־נִשְׁמְדָ֥ה מִבִּנְיָמִ֖ן אִשָּֽׁה׃
ב רחס 17 וַיֹּאמְר֗וּ יְרֻשַּׁת[a] פְּלִיטָ֛ה לְבִנְיָמִ֖ן וְלֹא־יִמָּחֶ֣ה שֵׁ֑בֶט מִיִּשְׂרָאֵֽל׃ 17
ד מל[10] 18 וַאֲנַ֣חְנוּ֮ לֹ֣א נוּכַל֒ לָתֵת־לָהֶ֣ם נָשִׁ֔ים מִבְּנוֹתֵ֑ינוּ כִּֽי־נִשְׁבָּ֥עוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ 18
ז בטע[11]. ל[12] 19 לֵאמֹ֔ר אָר֥וּר נֹתֵ֖ן אִשָּׁ֣ה לְבִנְיָמִ֑ן׃ ס 19 וַיֹּאמְר֗וּ הִנֵּה֙ חַג־יְהוָ֣ה[a]
ח כת ו בלישׁ. ח[14]. נג ול בלישׁ. ג[13] בְּשִׁלֹ֔ו מִיָּמִ֖ים יָמִ֑ימָה אֲשֶׁ֣ר מִצְּפ֗וֹנָה לְבֵ֤ית־אֵל֙ מִזְרְחָ֔ה הַשֶּׁ֖מֶשׁ
ל. ו[15]. ל. ויצו חד מן ק
ד[16] ג מל ול חס 20 לִמְסִלָּ֣ה הָעֹלָ֔ה מִבֵּ֥ית־אֵ֖ל שְׁכֶ֣מָה וּמִנֶּ֑גֶב לִלְבוֹנָֽה׃ 20 וַיְצַוֵּ֖[a] אֶת־בְּנֵ֥י
ל. ו[17] 21 בִנְיָמִ֛ן לֵאמֹ֥ר לְכ֖וּ וַאֲרַבְתֶּ֣ם בַּכְּרָמִֽים׃ 21 וּרְאִיתֶ֗ם וְהִנֵּה֙ אִם־יֵצְא֣וּ
ג כת כן[18]. ל בסיפ. ב[19] ל 22 בְנ֤וֹת שִׁלֹו֙ לָח֣וֹל בַּמְּחֹלֹ֔ות וִיצָאתֶ֥ם מִן־הַכְּרָמִ֖ים וַחֲטַפְתֶּ֣ם לָכֶ֗ם
ב. ג כת כן[18] אִ֚ישׁ אִשְׁתֹּ֔ו מִבְּנ֥וֹת שִׁלֹ֖ו וַהֲלַכְתֶּ֣ם[a] אֶ֥רֶץ בִּנְיָמִֽן׃ 22 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יָבֹ֤אוּ
לרי"ב חד מן ה[20] בלישׁ. ק ל ומל 22 אֲבוֹתָם֙ אֹ֣ו אַחֵיהֶ֔ם לָרִ֖ב[a] | אֵלֵינ֣וּ[b] וְאָמַ֣רְנוּ אֲלֵיהֶ֗ם חָנֵּ֤נוּ[c] אוֹתָם֙ כִּי
ב[11] לֹ֣א לָקַ֤חְנוּ[d] אִישׁ֙ אִשְׁתֹּ֔ו בַּמִּלְחָמָ֖ה כִּ֣י לֹ֣א אַתֶּ֤ם נְתַתֶּם֙ לָהֶ֔ם כָּעֵ֖ת[e]
ב. מג תֶּאְשָּׁמ֑וּ׃ ס 23 וַיַּֽעֲשׂ֣וּ־כֵ֔ן בְּנֵ֖י בִּנְיָמִ֑ן וַיִּשְׂא֣וּ[a] נָשִׁ֗ים לְמִסְפָּרָם֙ מִן־
ל. ו מל בנביא. ג בלישׁ[21] הַמְּחֹלְלֹ֔ות אֲשֶׁ֥ר גָּזָ֖לוּ וַיֵּלְכ֣וּ וַיָּשׁ֔וֹבוּ אֶל־נַחֲלָתָ֑ם וַיִּבְנ֖וּ אֶת־הֶעָרִ֥ים
ל 24 וַיֵּשְׁבוּ֙ בָּהֶ֔ם׃ 24 וַיִּתְהַלְּכ֤וּ מִשָּׁם֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בָּעֵ֥ת הַהִ֖יא אִ֣ישׁ לְשִׁבְטֹ֑ו
ל 25 וּלְמִשְׁפַּחְתֹּ֔ו וַיֵּצְא֥וּ מִשָּׁ֖ם אִ֣ישׁ לְנַחֲלָתֹֽו׃ 25 בַּיָּמִ֗ים הָהֵ֛ם אֵ֥ין מֶ֖לֶךְ
בְּיִשְׂרָאֵ֑ל אִ֣ישׁ הַיָּשָׁ֔ר בְּעֵינָ֖יו יַעֲשֶֽׂה׃

סכום הפסוקים של ספר
שש מאות ושמונה עשר׃
יחם
וחציו וירעצו וירצצו[22]
וסדרם יד

[10] Mm 3437. [11] Mp sub loco. [12] Mm 435. [13] Mm 1525. [14] Mm 457. [15] Mm 274. [16] Mm 368. [17] Mm 98. [18] Mm 2489. [19] Mm 1527. [20] Mm 1526. [21] Mm 1124. [22] Jdc 10,8.

14 [a] 𝔊·[L] om לא ‖ **17** [a] crrp; 𝔊[L] pr πῶς ἔσται; prp אֵיךְ תִּשָּׁאֵר vel יֵרָשֶׁה (a רשׁה cf Sir 3,22) ‖ **19** [a] pc Mss 𝔊* לי ‖ **20** [a] mlt Mss Vrs ut Q, l; K וַיְצַו ‖ **21** [a] pc Mss Vrs + אֶל־ ‖ **22** [a] nonn Mss ut Q, l; K לרוב ‖ [b] 𝔊ν suff 2 pl, l אֲלֵיכֶם ‖ [c] 𝔊(𝔖ν) ἐλεήσατε, l חָנּוּ (vel חָנַן) ‖ [d] 𝔊*(𝔖ν) ἔλαβον, l לָקְחוּ ‖ [e] prb l כִּי עַתָּ ‖ **23** [a] pc Mss 𝔊[54.55]𝔖 + לָהֶם.

ס[8] **1** 1 וַיְהִי֩ אִ֨ישׁ אֶחָ֜ד[a] מִן־[b]הָרָמָתַ֗יִם צוֹפִ֤ים[b] מֵֽהַר־ אֶפְרַ֙יִם֙ וּשְׁמ֣וֹ ב.1.ב חס וחר מל[1]
2 אֶ֔לְקָנָה בֶּן־יְרֹחָ֥ם[c] בֶּן־אֱלִיה֖וּא בֶּן־תֹּ֣חוּ בֶן־צ֑וּף אֶפְרָתִֽי׃ 2 וְל֣וֹ שְׁתֵּ֔י ג.ד ר״פ[2].ב[3]
נָשִׁ֖ים שֵׁ֣ם אַחַ֑ת[a] חַנָּ֗ה וְשֵׁם֙ הַשֵּׁנִ֣ית פְּנִנָּ֔ה וַיְהִ֥י לִפְנִנָּ֖ה יְלָדִ֑ים וּלְחַנָּ֖ה ב.ב
3 אֵ֥ין יְלָדִֽים׃ 3 וְעָלָ֣ה הָאִ֗ישׁ הַה֛וּא מֵעִירוֹ֙ מִיָּמִ֣ים יָמִ֔ימָה לְהִשְׁתַּחֲוֹ֥ת ה[4]
וְלִזְבֹּ֖חַ לַיהוָ֣ה צְבָא֑וֹת בְּשִׁלֹ֔ה וְשָׁ֕ם שְׁנֵ֥י בְנֵֽי־עֵלִ֖י חָפְנִ֣י וּפִנְחָ֑ס כֹּהֲנִ֖ים ל.ל חס
4 לַיהוָֽה׃ 4 וַיְהִ֣י הַיּ֔וֹם וַיִּזְבַּ֕ח אֶלְקָנָ֖ה וְנָתַ֣ן לִפְנִנָּ֣ה אִשְׁתּ֑וֹ וּלְכָל־בָּנֶ֖יהָ ב
5 וּבְנוֹתֶ֥יהָ[a] מָנ֖וֹת׃ 5 וּלְחַנָּ֗ה יִתֵּ֤ן מָנָה֙ אַחַ֣ת אַפַּ֔יִם כִּֽי[a] אֶת־חַנָּ֥ה אָהֵ֖ב ב.ב.ט[6]
6 וַיהוָ֥ה סָגַ֖ר[b] רַחְמָֽהּ׃ 6 וְכִעַסַּתָּ֥הּ[a] גַּם־כַּ֖עַס בַּעֲב֣וּר הַרְּיעָמָ֑הּ ל.ל.ל
7 כִּֽי־סָגַ֥ר יְהוָ֖ה בְּעַ֥ד רַחְמָֽהּ׃ 7 וְכֵ֣ן[a] יַעֲשֶׂ֔ה[b] שָׁנָ֥ה בְשָׁנָ֖ה מִדֵּ֣י עָלֹתָ֑הּ[c] ז פסוק[7]. ג ב מל וחד חס[8]
8 בְּבֵיתָ֔[d]יְהוָ֖ה כֵּ֣ן[e] תַּכְעִסֶ֑נָּה וַתִּבְכֶּ֣ה וְלֹ֔א תֹּאכַֽל׃ 8 וַיֹּ֨אמֶר לָ֤הּ אֶלְקָנָה֙ לט.ה[9] חס בלישׁ וכל מכעסים דכוות ב מ״א.ג[10]
אִישָׁ֔הּ חַנָּ֖ה לָמָ֣ה תִבְכִּ֑י וְלָמָ֣ה לֹ֔א תֹּאכְלִ֖י וְלָמָ֥ה יֵרַ֛ע לִבָּ֖ךְ הֲלֹ֥וא כה[11].ל.ב ובפסוק. ב ובפסוק.ב
9 אָנֹכִ֥י טֽוֹב־לְךָ֖ מֵעֲשָׂרָ֥ה בָנִֽים׃ 9 וַתָּ֣קָם חַנָּ֗ה אַחֲרֵי֙ אָכְלָ֣ה[a] בְּשִׁלֹ֔ה
וְאַחֲרֵי֙[b] שָׁתֹ֔ה וְעֵלִ֖י הַכֹּהֵ֣ן יֹשֵׁ֑ב עַל־[c]הַכִּסֵּ֗א עַל־מְזוּזַ֛ת הֵיכַ֥ל[d] יְהוָֽה׃ ג כה[12]. כא פסוק על על ומילה תרה ביניה[13]
10 וְהִ֣יא מָֽרַת־נָ֔פֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּ֖ל עַל־[a]יְהוָ֑ה וּבָכֹ֥ה תִבְכֶּֽה׃ 11 וַתִּדֹּ֣ר נֶ֔דֶר ל.לא[14]
וַתֹּ֗אמֶר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אִם־רָא֣ה תִרְאֶ֔ה[a] בְּעֳנִ֥י אֲמָתֶ֖ךָ וּזְכַרְתַּ֣נִי וְלֹֽא־ ה ר מלרע וחד מלעיל[15]. ד ב כת ה וב כת ו[16]. ל.ל[17]
תִשְׁכַּ֤ח אֶת־אֲמָתֶךָ֙ וְנָתַתָּ֣ה לַאֲמָתְךָ֔ זֶ֖רַע אֲנָשִׁ֑ים וּנְתַתִּ֥יו לַיהוָ֖ה כָּל־
12 יְמֵ֣י חַיָּ֑יו וּמוֹרָ֥ה[a] לֹא־יַעֲלֶ֖ה עַל־רֹאשׁ֥וֹ׃ 12 וְהָיָ֗ה כִּֽי הִרְבְּתָ֛ה לְהִתְפַּלֵּ֖ל ב.לב בנביא כ מנה בסיפ

Cp 1 [1]Mm 1528. [2]Mm 1529. [3]Gn 4,17. [4]Mm 457. [5]Nu 23,10. [6]Mm 3212. [7]Mm 855. [8]Mm 1530. [9]Mm 1401. [10]Mm 1129. [11]Mm 1506. [12]Mm 1531. [13]Mm 686. [14]Mm 486. [15]Mm 3587. [16]Mm 192. [17]Mm 1136.

Cp 1,1 [a] > Ms Pes R 𝔊[Mss] cf Jdc 13,2 ‖ [b–b] 𝔖 *rmt' ddwq'* (pl), 𝔗 *(m)rmt' mtlmjdj nhjj'*, 𝔊-[O] *Αρμαθαιμ Σειφα* cf 9,5 ‖ [c] 𝔊-[O] *Ιερεμε/ιηλ* cf 1Ch 2,25sqq ‖ **2** [a] nonn Mss האחת cf Vrs ‖ **4** [a] pc Mss Pes R ולב׳ ‖ **5** [a–a] 𝔊 (𝔊[L] + *κατὰ πρόσωπον*) …, *πλὴν ὅτι* cf 2S 12,14 ‖ [b] 2 Mss + בעד cf 𝔊 et 6 ‖ **6** [a] 𝔖𝔗𝔙 verb ‖ **7** [a] Ms כן cf 𝔊-[O]𝔊[93.94] ‖ [b] 𝔖 *'bd' hwt pnn'* ‖ [c] 𝔊[Mss] *ἀναβῆναι αὐτόν*, 𝔙 *ascenderent* ‖ [d] mlt Mss citt בית, 𝔊 *εἰς* …, 𝔖𝔗 *l* …, 𝔙 *templum* ‖ [e] Ms וכן, 𝔊-[OP] *καί*, 𝔙 *et sic* ‖ **9** [a] 𝔊-[OP] *(μετὰ) τὸ φάγειν αὐτούς* ‖ [b–b] > 𝔊-[OL]; 𝔊 + *καὶ κατέστη ἐνώπιον κυρίου* ‖ [c] citt pl cf 𝔊𝔗[Buxt]𝔙 ‖ [d] Ms בית, 𝔖[C] *(d)bjth* cf 3,3[a] ‖ **10** [a] mlt Mss cit אל ‖ **11** [a] pc Mss ראה–, 𝔗 *wmrwt 'nš*.

ל לִפְנֵ֣י[a] יְהוָ֑ה וְעֵלִ֖י שֹׁמֵ֥ר אֶת־פִּֽיהָ׃ 13 וְחַנָּ֕ה הִ֥יא מְדַבֶּ֖רֶת עַל־[a]לִבָּ֑הּ 13
ל.ל.נ. ד חס בליש[18] רַ֚ק שְׂפָתֶ֣יהָ נָעֽוֹת֔ וְקוֹלָ֖הּ לֹ֣א יִשָּׁמֵ֑עַ וַיַּחְשְׁבֶ֥הָ עֵלִ֖י לְשִׁכֹּרָֽה׃ 14 וַיֹּ֥אמֶר 14
ל.ד[19] אֵלֶ֖יהָ עֵלִ֑י עַד־מָתַ֥י תִּשְׁתַּכָּ֖רִין הָסִ֥רִי אֶת־יֵינֵ֖ךְ מֵעָלָֽיִךְ׃ 15 וַתַּ֣עַן 15
ג[20] חַנָּ֗ה וַתֹּ֙אמֶר֙ לֹ֣א אֲדֹנִ֔י אִשָּׁ֥ה [a]קְשַׁת־[b]רוּחַ֙ אָנֹ֔כִי וְיַ֖יִן וְשֵׁכָ֣ר לֹ֣א שָׁתִ֑יתִי
וָאֶשְׁפֹּ֥ךְ אֶת־נַפְשִׁ֖י לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ 16 אַל־[a]תִּתֵּ֥ן אֶת־אֲמָתֶ֖ךָ לִפְנֵ֣י בַת־ 16
ל בְּלִיַּ֣עַל כִּי־מֵרֹ֧ב שִׂיחִ֛י וְכַעְסִ֖י דִּבַּ֥רְתִּי עַד־הֵֽנָּה׃ 17 וַיַּ֥עַן עֵלִ֖י וַיֹּ֣אמֶר 17
כתי וכל בליש[21]. יא[22] מילין דלא מפקי א וכל בליש לְכִ֣י לְשָׁל֔וֹם וֵאלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל יִתֶּ֥ן[a] אֶת־שֵׁ֨לְתִּ֔ךְ[b] אֲשֶׁ֥ר שָׁאַ֖לְתְּ מֵעִמּֽוֹ׃
סו יט[23] מנה בסיפ 18 וַתֹּ֣אמֶר תִּמְצָ֤א שִׁפְחָתְךָ֙ חֵ֣ן בְּעֵינֶ֔יךָ וַתֵּ֥לֶךְ הָאִשָּׁ֖ה לְדַרְכָּ֑הּ וַתֹּ֣אכַל[a] 18
וּפָנֶ֖יהָ לֹא־[b]הָי֥וּ לָ֖הּ עֽוֹד׃ 19 וַיַּשְׁכִּ֣מוּ בַבֹּ֔קֶר וַיִּשְׁתַּחֲו֥וּ לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה 19
ח[24] וַיָּשֻׁ֙בוּ֙ וַיָּבֹ֣אוּ אֶל־בֵּיתָ֔ם[a] הָרָמָ֖תָה וַיֵּ֣דַע אֶלְקָנָ֗ה אֶת־חַנָּה֙ אִשְׁתּ֔וֹ
ל.ל.נ.[25] וכל ויקרא שמו דכות ב מ ו וַיִּזְכְּרֶ֖הָ יְהוָֽה׃ 20 וַיְהִ֣י לִתְקֻפ֣וֹת[a] הַיָּמִ֗ים וַתַּ֤הַר חַנָּה֙ וַתֵּ֣לֶד בֵּ֔ן וַתִּקְרָ֖א
אֶת־שְׁמ֑וֹ שְׁמוּאֵ֔ל כִּ֥י מֵיְהוָ֖ה שְׁאִלְתִּֽיו׃ 21 וַיַּ֣עַל הָאִ֔ישׁ אֶלְקָנָ֖ה 21
ג[26] וְכָל־בֵּיתֽוֹ לִזְבֹּ֥חַ לַיהוָ֖ה אֶת־זֶ֣בַח הַיָּמִ֑ים וְאֶת־נִדְרֽוֹ[a]׃ 22 וְחַנָּ֖ה לֹ֣א 22
ב.ד.ה[27] עָלְתָ֑ה כִּֽי־אָמְרָ֤ה לְאִישָׁהּ֙ עַד[a] יִגָּמֵ֣ל הַנַּ֔עַר וַהֲבִאֹתִ֖יו וְנִרְאָ֣ה אֶת־פְּנֵ֔י
כתי[28] יְהוָ֑ה וְיָשַׁ֥ב[b] שָׁ֖ם עַד־עוֹלָֽם׃ 23 וַיֹּ֨אמֶר֙ לָ֣הּ אֶלְקָנָ֣ה אִישָׁ֔הּ עֲשִׂ֥י הַטּ֖וֹב 23
ב חד פת וחד קמ׳ ל.ג[29].יב[30] בְּעֵינַ֑יִךְ שְׁבִ֣י עַד־גָּמְלֵ֔ךְ אַ֚ךְ יָקֵ֣ם יְהוָ֔ה אֶת־דְּבָרֽוֹ[a] וַתֵּ֥שֶׁב הָאִשָּׁ֖ה
ל.ל וַתֵּינֶ֣ק אֶת־בְּנָ֑הּ עַד־[a]גָּמְלָ֖הּ אֹתֽוֹ׃ 24 וַתַּעֲלֵ֣הוּ עִמָּ֗הּ[a] כַּאֲשֶׁ֤ר גְּמַלַּתּוּ 24
ב חס[31] [b]בְּפָרִ֣ים שְׁלֹשָׁ֔ה[b] וְאֵיפָ֥ה אַחַ֖ת קֶ֑מַח וְנֵ֥בֶל יַ֙יִן֙ וַתְּבִאֵ֣הוּ[c] בֵּית־יְהוָ֔ה
ח כתי ו בליש[32]. ל.לו שִׁלֹ֖ו וְהַנַּ֥עַר[d] נָֽעַר׃ 25 וַיִּשְׁחֲט֖וּ אֶת־הַפָּ֑ר וַיָּבִ֣יאוּ אֶת־הַנַּ֔עַר אֶל־עֵלִֽי׃ 25
ז[33]. כ[34] מילין כתי ה ס״ת ול בליש 26 וַתֹּ֣אמֶר בִּ֣י אֲדֹנִ֗י חֵ֤י נַפְשְׁךָ֙ אֲדֹנָ֔י אֲנִ֣י הָאִשָּׁ֔ה הַנִּצֶּ֥בֶת עִמְּךָ֖ בָּזֶ֑ה 26

[18] Mm 1532. [19] Mm 2832. [20] Mm 1214. [21] Mm 2364. [22] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [23] Mm 1533. [24] Mm 1564. [25] Mm 215. [26] Mm 1534. [27] Mm 732. [28] Mm 1506. [29] Mm 1535. [30] Mm 140. [31] Mm 382. [32] Mm 1525. [33] Mm 328. [34] Mm 964.

12 [a] mlt Mss citt אל ‖ **13** [a] Ms אל cf Gn 24,45 ‖ **15** [a] pc Mss pr כי cf 𝔊[93.94]𝔙 sed etiam Gn 23,11 et cet ‖ [b–b] 𝔊 *ἡ* (𝔊[Mss] *ἐν*) *σκληρὰ ἡμέρα*, 𝔏[115] *dura dies* (𝔏[93.94] *dierum*) cf Hi 30,25 aut vb רוח ‖ **16** [a–a] 𝔖 *qdmjk brt*, 𝔙 *quasi unam de filiabus*, cf Hi 3,24 4,19 ‖ **17** [a] 𝔊𝔏[115]𝔖[p]𝔙 + pron prs 2 sg dat ‖ [b] mlt Mss Q[Mss] שאל׳ ‖ **18** [a] > nonn Mss 𝔖 ‖ [b–b] 𝔊 *συνέπεσεν* cf 𝔏[93.94] ‖ **19** [a] 𝔊𝔏[115]𝔙 suff sg ‖ **20** [a] nonn Mss cit לתק(ו)פת cf Vrs ‖ **21** [a] 𝔊𝔏[115.93.94] + nonn vb ‖ **22** [a] > pc Mss, sed cf 2 S 10,5; 𝔔 + אשר ‖ [b–b] 𝔔 alit et + nonn vb (ex 1,11?) ‖ **23** [a] 𝔔 היוצא מפיך ה[cf 𝔊𝔏[93.94], 𝔖 *mltkj* ‖ **24** [a] 𝔔 שילה cf 𝔊 𝔏[115] ‖ [b–b] 𝔔 בקר משלש ולחם [..., 𝔊 *ἐν μόσχῳ τριετίζοντι καὶ ἄρτοις* cf 𝔏[93.94], 𝔖 *btwr' twlt'* ‖ [c] 𝔊 *καὶ εἰσῆλθε/ον* cf 𝔏[115] ‖ [d] 𝔊 *μετ' αὐτῶν* (𝔊[OP] *αὐτῆς*) cf 𝔏[115]; 𝔊𝔏[115.94] + mlt vb cf 𝔔 ... אשר [...] הזוב [....

27 לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ 27 [a]אֶל־הַנַּעַר הַזֶּה [a]הִתְפַּלָּלְתִּי וַיִּתֵּן יְהוָה לִי ל
28 אֶת־שְׁאֵלָתִי אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ׃ 28 וְגַם ׀ אָנֹכִי הִשְׁאִלְתִּהוּ לַיהוָה כָּל־ ד ר״פ בסיפ . ת[35] . ל וחס
הַיָּמִים אֲשֶׁר [a]הָיָה הוּא [a]שָׁאוּל לַיהוָה ׀ [b]וַיִּשְׁתַּחוּ [c]שָׁם [d]לַיהוָה׃ פ ב וכל שם ברגש דכוות[36]

2 1 וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה [b]וַתֹּאמַר ת ד מלרע וחד מלעיל[1]

עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי בַּיהוָה [e] ג מלעיל[2]
רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבָי כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ׃ ל ובטע . יא מל[3]
2 אֵין־[a]קָדוֹשׁ כַּיהוָה [b]כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ [b]וְאֵין צוּר [c]כֵּאלֹהֵינוּ׃ ד[4] . ל
3 אַל־תַּרְבּוּ ׀ תְּדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְּבֹהָה [a]יֵצֵא עָתָק [b]מִפִּיכֶם ל . ד
כִּי אֵל דֵּעוֹת [c]יְהוָה [d]וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת [e]׃ ב[5] . ולו חד מן יד[6] ק כת כן . ד
4 קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים [a]וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל׃ ז חס[7] . ב . ל
5 שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ וּרְעֵבִים [a]חָדֵלוּ עַד־ ז דגש[8] . ל . ב
עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים אֻמְלָלָה׃ ב
6 יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל׃ ל[9] . ל . ל קמ
7 יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם׃ ג ב מל וחד חס[10] . ל
8 מֵקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת [a]יָרִים אֶבְיוֹן ב חס
לְהוֹשִׁיב [b]עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם ב חד מל וחד חס[11] . ל
[c]כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל[c]׃ ל[12] . חסידין ק . ז
9 [a]רַגְלֵי חֲסִידָו [b]יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמּוּ [a] ל
כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ׃

[35]Mm 143. [36]Mm 2075. Cp 2 [1]Mm 3587. [2]Mm 1235. [3]Mm 3365. [4]Mm 421. [5]Hi 36,4. [6]Mm 1795. [7]Mm 3633. [8]Mm 351. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3444. [11]Mm 4002. [12]Mm 3666.

27 [a–a] 𝔖𝔙 cj c 26 cf 𝔏[115] + *et (oravi)* ‖ **28/Cp 2,1** [a–a] Ms חיה, Ms חי, 𝔊 *ζῇ αὐτός*, 𝔏[115] *vitae quibus vivit* (𝔏[93.94] *vixerit [in] usum domino*), 𝔖 *(d)hw ḥj*, 𝔗 *(d)hw' qjjm* ‖ [b–b] > 𝔊[Mss] cf 𝔏[115] ‖ [c] pc Mss cit 𝔊[L]𝔖𝔙 pl ‖ [d] 𝔔 +]ותשתח ‖ [e] mlt Mss citt באלהי cf 𝔊 𝔏[115]𝔖[AGcorr] (> 𝔖[rel]) 𝔙[Mss] ‖ **2** [a] 𝔔 pr ו[cf? 𝔊[-A] *ὅτι* et cf 𝔏 ‖ [b–b] 𝔊[-A] tr in fin; > 𝔏[115] ‖ [c] 𝔊 *δίκαιος* cf 𝔏[115] ‖ **3** [a] > pc Mss cf 𝔊[Mss]𝔏[115]𝔖 ‖ [b] Ms pr עשק cf 𝔖 *ṭlwmj'* et Ps 119,134; 𝔏[115] *magnum* (𝔏[93.94] *malignum*) *verbum*; 𝔙 *vetera* ‖ [c] 𝔔 דעת cf 𝔊[Mss]𝔏[93.94] ‖ [d] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔏[115.93.94]𝔙, et [e] ‖ [e] 𝔊[Mss] + *αὐτοῦ*, 𝔏[115] + (*inventiones* [𝔏[93.94] *inquisitiones*]) *suas* (𝔏[94] *eius*), 𝔖 + *qdmwhj* ex Q? ‖ **4** [a] 𝔔 cit חתה, 𝔊 *ἠσθένησεν* cf 𝔏[115], sed etiam 10; 2 S 22,35 ‖ **5** [a–a] 𝔊 *παρῆκαν γῆν*, 𝔏[115] *transierunt* (𝔏[93.94] *habitaverunt*) *terram* (חלדו עד?) ‖ **8** [a] „mlt Mss" (de Rossi) ומ' cf 𝔊𝔏[115TE]𝔖𝔗[Ms]𝔙 ‖ [b] pc Mss citt בי—; 𝔊[Mss]𝔏[93.94TE]𝔖 + suff 3 sg, 𝔗 + suff 3 pl ‖ [c–c] 𝔊𝔏[115.93.94] alit; 𝔔]נתן]ודרך]עליהם]ויברכן]נדן ‖ **9** [a–a] 𝔊𝔏[93.94] alit ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙.

10 יְהוָה יֵחַתּוּ[a] מְרִיבָ֑ו[cb] עָלָו[d] בַּשָּׁמַ֣יִם יַרְעֵ֔ם[e] סנ
יְהוָה יָדִ֣ין אַפְסֵי־אָ֑רֶץ וְיִתֶּן־עֹ֥ז לְמַלְכּ֖וֹ
וְיָרֵ֥ם קֶ֖רֶן מְשִׁיחֽוֹ׃ פ
11 וַיֵּ֤לֶךְ אֶלְקָנָה֙ הָרָמָ֣תָה עַל־[a]בֵּיתֹ֔ו וְהַנַּ֖עַר הָיָ֣ה מְשָׁרֵ֑ת אֶת־יְהוָ֖ה 11
12 אֶת־פְּנֵ֥י עֵלִ֖י הַכֹּהֵֽן׃ 12 וּבְנֵ֥י[ל] עֵלִ֖י בְּנֵ֣י בְלִיָּעַ֑ל לֹ֥א יָדְע֖וּ אֶת־יְהוָֽה׃ 12
13 13 וּמִשְׁפַּט֙ הַכֹּהֲנִ֔ים אֵ֖ת[a]־הָעָ֑ם כָּל־אִ֣ישׁ זֹבֵ֗חַ וּבָ֤א נַעַר֙ הַכֹּהֵ֔ן
כִּבְשֵׁ֤ל הַבָּשָׂר֙ וְהַמַּזְלֵ֣ג שְׁלֹ֣שׁ הַשִּׁנַּ֔יִם בְּיָד֑וֹ׃ 14 וְהִכָּ֣ה בַכִּיּ֗וֹר אֹ֤ו בַּדּוּד֙ 14
אֹ֣ו בַּקַּלַּ֔חַת אֹ֥ו בַּפָּר֖וּר כָּל[a] אֲשֶׁ֣ר יַעֲלֶ֣ה הַמַּזְלֵ֔ג יִקַּ֥ח הַכֹּהֵ֖ן בֹּ֑ו[b] כָּ֣כָה
יַעֲשׂ֗וּ[c] לְכָל־יִשְׂרָאֵ֛ל הַבָּאִ֥ים שָׁ֖ם[d] בְּשִׁלֹֽה׃ 15 גַּ֣ם בְּטֶ֣רֶם֮ יַקְטִ֣רוּן֒ אֶת־ 15
16 הַחֵ֣לֶב֮ וּבָא֒ [נַ֣עַר הַכֹּהֵן֮ וְאָמַר֒ לָאִ֣ישׁ הַזֹּבֵ֗חַ תְּנָ֤ה בָשָׂר֙ לִצְלֹ֣ות לַכֹּהֵ֔ן
וְלֹא־[a]יִקַּ֥ח מִמְּךָ֖ בָּשָׂ֣ר מְבֻשָּׁ֑ל כִּ֖י אִם־חָֽי׃ 16 וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ הָאִ֔ישׁ קַטֵּ֥ר 16
יַקְטִ֖ירוּן כַּיֹּ֣ום֮ הַחֵלֶב֒ וְקַ֣ח־לְךָ֔ כַּאֲשֶׁ֥ר[a] תְּאַוֶּ֖ה נַפְשֶׁ֑ךָ וְאָמַ֣ר [לֹו֮[b] כִּי֒
עַתָּ֣ה תִתֵּ֔ן [c]וְאִם־לֹ֖א לָקַ֥חְתִּי בְחָזְקָ֖ה[d]׃ 17 וַתְּהִי֙ חַטַּ֣את הַנְּעָרִ֔ים 17
גְּדוֹלָ֥ה מְאֹ֖ד אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֑ה כִּ֤י[ס] נָאֲצ֣וּ הָאֲנָשִׁ֔ים[a] אֶת־מִנְחַ֖ת יְהוָֽה׃
18 18 וּשְׁמוּאֵ֖ל מְשָׁרֵ֣ת אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֑ה נַ֚עַר חָגֻ֣ור[a] אֵפֹ֔וד בָּֽד׃ 19 וּמְעִ֤יל 19
קָטֹן֙ תַּעֲשֶׂה־[a]לֹּ֣ו אִמֹּ֔ו וְהַעֲלְתָ֥ה לֹ֖ו מִיָּמִ֑ים[b] בַּעֲלֹתָ֥הּ אֶת־ 31
20 אִישָׁ֖הּ לִזְבֹּ֥חַ אֶת־זֶ֖בַח הַיָּמִֽים׃ 20 וּבֵרַ֤ךְ עֵלִי֙ אֶת־אֶלְקָנָ֣ה וְאֶת־אִשְׁתֹּ֔ו
[a]וְאָמַ֕ר יָשֵׂ֥ם[b] יְהוָ֛ה לְךָ֥ זֶ֖רַע מִן־הָאִשָּׁ֣ה הַזֹּ֑את תַּ֚חַת הַשְּׁאֵלָ֣ה אֲשֶׁר־שָׁ֔אַל
לַיהוָ֖ה וְהָלְכ֥וּ[c] לִמְקֹמֹֽו׃[d] 21 [a]כִּי־פָקַ֥ד יְהוָ֖ה אֶת־חַנָּ֑ה [b]וַתַּ֥הַר וַתֵּ֛לֶד 21 לג
שְׁלֹשָׁ֥ה־בָנִ֖ים וּשְׁתֵּ֣י בָנֹ֑ות וַיִּגְדַּ֣ל הַנַּ֔עַר[c] שְׁמוּאֵ֖ל עִם[d]־יְהוָֽה׃ ס

מריבו . עליו . ד 13
ק
14 ג
ב רפ 15
ח 16 . ח 17 .
כו׳ פסוק את את ומילה
חדה ביניהה יט מנה בנביא
ל
ל . ל .
ג 18
יב 19 ב 20 מנה בלוש .
ב חד חס וחד מל 21
לב 22 .
ג 23 . ב 24
ב חד חס וחד מל 23 .
יג 25 . ק לא . יב 26 לא
מנה בנביא
יג מ״ם . ג 27 . ז 28 פת
וכל חרי עשר דכות ב מא
ב 29
ל . ח 30 .
ג ב מל וחד חס 31
נה 32 . ג 33 . ל

13 Mp sub loco. 14 Mm 157. 15 Mm 4264. 16 Mm 1564. 17 Mm 321. 18 Mm 899. 19 Mm 2938. 20 Mm 1536. 21 Mm 1537. 22 Mm 319. 23 Mm 1110. 24 Ex 12,9. 25 Mm 936. 26 Mm 230. 27 Mm 1439. 28 Mm 676. 29 Nu 16,30. 30 Mm 457. 31 Mm 1530. 32 Mm 1506. 33 Mm 1538.

10 [a] ST sg; G$^{L115.93.94}$ alit, vb sim sg ‖ [b] mlt Mss ut Q cf S𝔙 ‖ [c] G$^{L115.93.94}$ + permlt vb partim ex Jer 9,22sq ‖ [d] mlt Mss ut Q; 2 Mss ועל(י)ו cf S *w'ljhwn*, T *'ljhwn*, 𝔙 *et super ipsos* ‖ [e] 𝔔 pr cop cf G ‖ **11** [a] mlt Mss אל, Ms ל cf 10,26 ‖ **13** [a] nonn Mss מאת cf G^{L115}ST et Dt 18,3 ‖ **14** [a] G^{LMss}L^{94}S𝔙 pr cop ‖ [b] G$^{L115.93.94}$ST𝔙 pron prs 3 sg dat ‖ [c] pc Mss יעשה (qal sive ni) ‖ [d] Ms שמה, G *θῦσαι (τῷ) κυρίῳ* cf L^{115}, S *ltmn*, T *ldbḥ' tmn*; > 𝔙 ‖ **15** [a] cit G^{L115}S𝔙 1 sg ‖ **16** [a] 𝔔 מכול אשר cf G ‖ [b] mlt Mss 𝔔 ut Q cf G𝔙 ‖ [c–c] pc Mss om ו; 𝔔 om אם־לא ‖ [d] 𝔔 + mlt vb cf 2,13.14 ‖ **17** [a] > Ms 𝔔G ‖ **18** [a] 𝔔 חגור cf 1 R 20,11 2 R 3,21 ‖ **20** [a] 𝔔 לאמר ישלם cf G *λέγων ἀποτίσαι*, 𝔙 *dixitque* (𝔙^{Ms} *dicens*) *reddat* et Ex 21,36 ‖ [b] 𝔔 השאילה, G *ἐχρῆσας*, S *d(')š'lt(j)*, 𝔙 *commodasti* ‖ [c] 𝔔 וילך האיש cf G ‖ [d] nonn Mss למקו(ו)מם cf ST^{Mss} ‖ **21** [a–a] 𝔔 ויפקד cf G; S *w(mrj') pqd* ‖ [b–b] 𝔔 ותלד עוד cf G^{-OL} ‖ [c] > 𝔔 ‖ [d] pc Mss את, 𝔔 לפני cf GST.

22 וְעֵלִי זָקֵן מְאֹד[a] וְשָׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן בָּנָיו לְכָל[c]־יִשְׂרָאֵל
[d]וְאֵת אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבוּן אֶת־הַנָּשִׁים הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד[d]:
23 וַיֹּאמֶר לָהֶם[a] לָמָּה תַעֲשׂוּן כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ[b] אֶת־
24 דִּבְרֵיכֶם רָעִים[b] מֵאֵת כָּל־הָעָם אֵלֶּה[c]: 24 אַל בָּנַי כִּי לוֹא־טוֹבָה
25 הַשְּׁמֻעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ מַעֲבִרִים[a] עַם־יְהוָה: 25 אִם־יֶחֱטָא אִישׁ
לְאִישׁ וּפִלְלוֹ[a] אֱלֹהִים וְאִם לַיהוָה יֶחֱטָא־אִישׁ מִי יִתְפַּלֶּל־לוֹ וְלֹא
26 יִשְׁמְעוּ לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי־חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתָם: 26 וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל
הֹלֵךְ וְגָדֵל וְטוֹב גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־אֲנָשִׁים: ס
27 וַיָּבֹא אִישׁ־אֱלֹהִים אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה
הֲנִגְלֹה[a] נִגְלֵיתִי[b] אֶל־בֵּית[b] אָבִיךָ בִּהְיוֹתָם בְּמִצְרַיִם[c] לְבֵית פַּרְעֹה:
28 וּבָחַר[a] אֹתוֹ מִכֹּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִי לְכֹהֵן לַעֲלוֹת עַל־מִזְבְּחִי
לְהַקְטִיר קְטֹרֶת לָשֵׂאת אֵפוֹד לְפָנָי[b] וָאֶתְּנָה לְבֵית אָבִיךָ אֶת־כָּל־
29 אִשֵּׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל[c]: 29 לָמָּה תִבְעֲטוּ[a] בְּזִבְחִי וּבְמִנְחָתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי
מָעוֹן וַתְּכַבֵּד אֶת־בָּנֶיךָ מִמֶּנִּי לְהַבְרִיאֲכֶם[b] מֵרֵאשִׁית כָּל־מִנְחַת[c]
30 יִשְׂרָאֵל לְעַמִּי[d]: 30 לָכֵן נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹוֹר אָמַרְתִּי
בֵּיתְךָ וּבֵית אָבִיךָ יִתְהַלְּכוּ לְפָנַי עַד־עוֹלָם וְעַתָּה נְאֻם־יְהוָה חָלִילָה
31 לִּי כִּי־מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקָלּוּ: 31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים[a] וְגָדַעְתִּי אֶת־
32 זְרֹעֲךָ וְאֶת־זְרֹעַ בֵּית אָבִיךָ[b] מִהְיוֹת זָקֵן בְּבֵיתֶךָ[b]: 32 [a]וְהִבַּטְתָּ צַר
מָעוֹן בְּכֹל אֲשֶׁר־ייטִיב אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] וְלֹא־יִהְיֶה[b] זָקֵן בְּבֵיתְךָ[c] כָּל־
33 הַיָּמִים: 33 וְאִישׁ לֹא־אַכְרִית לְךָ מֵעִם מִזְבְּחִי לְכַלּוֹת אֶת־עֵינֶיךָ[a]
34 וְלַאֲדִיב אֶת־נַפְשֶׁךָ[a] וְכָל־מַרְבִּית בֵּיתְךָ יָמוּתוּ[b] אֲנָשִׁים: 34 וְזֶה־לְּךָ

ה[34]

ל. ב חד חס וחד מל[35]

כג[36] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש. ז[37]. ד

ל. לה מל

ה חס[38]. ד. ו ר״פ בסיפ וכל יהושע שופטים ושמואל ואם ר״פ[39]

ל. ד[40]

יז שמיעה לקרל[41]. ב חד חס וחד מל[42]. יא זוגין דמטע בטע[43]

ג[44]. ח[45]. ל

ו[46]

ל כת ה

ג. ו. יד[47] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג. ח[48]

כד

ט כת י וכל מאשי דכות

ד וכל שם קריה ואנש דכת. נז וכל תלים דכות ב מ יא. ח[49]

ב. ג מל[50]

ל

ל. ל. ד ר״פ בסיפ[51]

ה חס[52]. ל. ג חס בנביא[53]. ל

ד וכל שם קריה ואנש דכות

ח[48]

ג[54]. כג ר״פ

[34]Mm 500. [35]Mm 1539. [36]Mm 11. [37]Mm 393. [38]Mm 1540. [39]Mm 1380. [40]Mm 390. [41]Mm 23. [42]Mp sub loco. [43]Mm 794. [44]Mm 4198. [45]Mm 4026. [46]Mm 1957. [47]Mm 1523. [48]Mm 2410. [49]Mm 921. [50]Mm 873. [51]Mm 1541. [52]Mm 1927. [53]Mm 408. [54]Mm 1542.

22 [a] 𝔔 + בן תשעים שנה cf 4,15 ‖ [b] > 2 Mss citt 𝔊[Mss] ‖ [c] 𝔔 לבני cf 𝔊 ‖ [d–d] > 𝔔 𝔊[Mss], sed cf Ex 38,8 ‖ **23** [a] pc Mss אלהם ‖ [b–b] > 𝔊[OLMss] ‖ [c] 𝔊 *κυρίου (τούτου)*; > 𝔙 ‖ **24** [a] 2 Mss (אתם) מעבדים, 𝔊 *τοῦ μὴ δουλεύειν* cf 𝔏[93.94] ‖ **25** [a] 𝔊 *καὶ προσεύξονται ὑπὲρ / περὶ αὐτοῦ*, 𝔏[94] *orabunt* (𝔏[93] *stabunt*) *pro eo* ‖ **27** [a] 𝔊𝔖𝔗[-Ms] om particulam interrogativam ‖ [b–b] 2 Mss citt לבית ‖ [c] 𝔔 + עבדים, 𝔊 *ὄντων αὐτῶν … δούλων*, 𝔗[f] *mšṭ'bdjn* (𝔗[rel] *wmšṭ'bdjn*) ‖ **28** [a] citt 𝔊𝔖𝔗[-ed princ]𝔙 1 sg impf ‖ [b] > 𝔔𝔊[-OLMss]; 𝔗 pr *lšmš'* ‖ [c] 𝔊 + *εἰς βρῶσιν* cf Dt 18,1 ‖ **29** [a] 𝔔𝔊 sg ‖ [b] 𝔊𝔏[93.94] a ברך; 𝔗 3 m pl ‖ [c] 𝔔 pl ‖ [d] 𝔊 *ἔμπροσθέν μου* cf 𝔏[93.94] ‖ **31** [a] pc Mss + נאם יהוה cf 𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊[-O(L)] ‖ **32** [a–a] > 𝔊[-O(L)] ‖ [b] 𝔔 + לך, 𝔊 + *σου* ‖ [c] 𝔔𝔊 suff 1 sg ‖ **33** [a] 𝔔𝔊𝔏[93.94] suff 3 sg ‖ [b] 𝔔 + בחרב, 𝔊 + *ἐν ῥομφαίᾳ*.

ב חס בסים. [55]ג[56]

הָאוֹת אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־שְׁנֵי בָנֶיךָ אֶל־חָפְנִי וּפִינְחָס בְּיוֹם אֶחָד יָמוּתוּ
ו כת כן. [57]ג[58] שְׁנֵיהֶם׃ 35 וַהֲקִימֹתִי לִי כֹּהֵן נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר[a] בְּלִבָּבִי[b] וּבְנַפְשִׁי[c] יַעֲשֶׂה
ל וּבָנִיתִי לוֹ[d] בַּיִת נֶאֱמָן וְהִתְהַלַּךְ[e] לִפְנֵי־מְשִׁיחִי כָּל־הַיָּמִים׃ 36 וְהָיָה
ל כָּל־הַנּוֹתָר בְּבֵיתֶךָ יָבוֹא לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לַאֲגוֹרַת כֶּסֶף וְכִכַּר־לָחֶם
ל. ל וְאָמַר סְפָּחֵנִי נָא אֶל־אַחַת הַכְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת־לָחֶם׃ ס

יא זוגין דמטע בטע. יח. ז

3 1 וְהַנַּעַר[c] שְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה לִפְנֵי עֵלִי וּדְבַר־יְהוָה הָיָה 3
ב יָקָר בַּיָּמִים הָהֵם אֵין חָזוֹן נִפְרָץ׃ ס 2 וַיְהִי[c] בַּיּוֹם[c] הַהוּא וְעֵלִי
ועיניו חד מן יא בלישׁ ק ב מנה בסים וחד מן ח[2] כת כן 2 שֹׁכֵב בִּמְקֹמוֹ וְעֵינָיו[a] הֵחֵלּוּ כֵהוֹת לֹא[b] יוּכַל[c] לִרְאוֹת׃ 3 וְנֵר אֱלֹהִים
3 טֶרֶם יִכְבֶּה וּשְׁמוּאֵל שֹׁכֵב בְּהֵיכַל[a] יְהוָה[b] אֲשֶׁר־שָׁם אֲרוֹן אֱלֹהִים׃
4 5 פ 4 וַיִּקְרָא יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ 5 וַיָּרָץ אֶל־עֵלִי
וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי־קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי[a] שׁוּב שְׁכָב וַיֵּלֶךְ
כו. ד[a] 6 וַיִּשְׁכָּב׃ ס[b] 6 וַיֹּסֶף יְהוָה קְרֹא עוֹד שְׁמוּאֵל[a] וַיָּקָם שְׁמוּאֵל[a]
וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי קָרָאתָ לִי וַיֹּאמֶר לֹא־קָרָאתִי בְנִי
7 שׁוּב שְׁכָב׃ 7 וּשְׁמוּאֵל טֶרֶם יָדַע אֶת־יְהוָה וְטֶרֶם יִגָּלֶה אֵלָיו דְּבַר־
כו. ד[a]. ד חס בלישׁ 8 יְהוָה׃ 8 וַיֹּסֶף יְהוָה קְרֹא־שְׁמוּאֵל[a] בַּשְּׁלִשִׁית[a] וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־עֵלִי
ד[a] וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי כִּי קָרָאתָ לִי וַיָּבֶן עֵלִי כִּי יְהוָה קֹרֵא לַנָּעַר׃ 9 וַיֹּאמֶר
עֵלִי לִשְׁמוּאֵל[a] לֵךְ שְׁכָב וְהָיָה אִם־יִקְרָא אֵלֶיךָ וְאָמַרְתָּ דַּבֵּר יְהוָה
10 כִּי שֹׁמֵעַ עַבְדֶּךָ וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל וַיִּשְׁכַּב בִּמְקוֹמוֹ׃ 10 וַיָּבֹא יְהוָה וַיִּתְיַצַּב
ה שמואתא מתאימין וַיִּקְרָא כְּפַעַם־בְּפַעַם שְׁמוּאֵל[a] שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל[a] דַּבֵּר כִּי שֹׁמֵעַ
ג 11 עַבְדֶּךָ׃ פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל הִנֵּה אָנֹכִי[c] עֹשֶׂה דָבָר
ל וכת כן. ד[a] 12 בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר[a] כָּל־שֹׁמְעוֹ תְּצִלֶּינָה שְׁתֵּי אָזְנָיו׃ 12 בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים
ג קמ[6]. ט כת ה[7] 13 אֶל־עֵלִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּיתוֹ הָחֵל וְכַלֵּה׃ 13 וְהִגַּדְתִּי לוֹ
כִּי־שֹׁפֵט אֲנִי אֶת־בֵּיתוֹ עַד־עוֹלָם בַּעֲוֹן אֲשֶׁר־יָדַע כִּי־מְקַלְלִים

[55]Mp sub loco. [56]Mm 2071. [57]Mm 816. [58]Mm 3216. Cp 3 [1]Mm 794. [2]Mm 1543. [3]Mm 1544. [4]Mm 1545. [5]Mm 2561. [6]Mm 1546. [7]Mm 2122.

35 [a] 2 Mss cit אשר cf 𝔊𝔙 ‖ [b] pc Mss cit כל cf 𝔖(𝔙) … *w'jk dblbj,* 𝔗 *(d)kmjmrj* ‖ [c] pc Mss וכנ cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [d] 2–3 Mss לי cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd והתי ‖ **Cp 3,2** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b] nonn Mss ולא cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{94}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ [c] Ms יוכלו cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{V}^{Ms}$ ‖ **3** [a] Ms בבית cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ et 1,9[d] ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{LMss}$ ‖ **5** [a] Ms cit ins בני cf $\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{S}^{C}$ ex 6 ‖ [b] Mss om interv ‖ **6** [a–a] > 2 Mss cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ ‖ **9** [a] pc Mss citt כי cf $\mathfrak{T}^{Ms}$.

14 לָהֶם[a] בָּנָיו וְלֹא כִהָה בָם׃ 14 וְלָכֵן נִשְׁבַּעְתִּי לְבֵית עֵלִי אִם־יִתְכַּפֵּר ה[8]
15 עֲוֹן בֵּית־עֵלִי בְּזֶבַח וּבְמִנְחָה[a] עַד־עוֹלָם׃ 15 וַיִּשְׁכַּב שְׁמוּאֵל עַד־
בֹּקֶר[a] וַיִּפְתַּח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וּשְׁמוּאֵל יָרֵא מֵהַגִּיד אֶת־ ב בלישׁ[9]
16 הַמַּרְאָה אֶל־עֵלִי׃ 16 וַיִּקְרָא עֵלִי אֶת[a]־שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל בְּנִי י[10]
17 וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי[b]׃ 17 וַיֹּאמֶר מָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל־נָא תְכַחֵד
מִמֶּנִּי כֹּה יַעֲשֶׂה־לְךָ אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִם־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר מִכָּל־ נז וכל תלים דכות ב מ יא, נז וכל תלים דכות ב מ יא
18 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ׃ 18 וַיַּגֶּד־לוֹ שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים[a] יג חס האלה[11]
וְלֹא כִחֵד מִמֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה הוּא[b] הַטּוֹב בְּעֵינָו[c] יַעֲשֶׂה׃ פ צא. בעיניו[12] ק חד מן יא בלישׁ וחד מן ח[13] כת כן
19 וַיִּגְדַּל שְׁמוּאֵל וַיהוָה הָיָה עִמּוֹ וְלֹא־הִפִּיל מִכָּל־דְּבָרָיו אָרְצָה׃
ס 20 וַיֵּדַע כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כִּי נֶאֱמָן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא ב
21 לַיהוָה׃ 21 וַיֹּסֶף יְהוָה לְהֵרָאֶה בְּשִׁלֹה כִּי־נִגְלָה יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל[a] כו. ב
בְּשִׁלוֹ[b] בִּדְבַר[c] יְהוָה׃ פ ח כת ו בלישׁ[14]. ה[15]

4 1 [a]וַיְהִי דְבַר־שְׁמוּאֵל לְכָל־יִשְׂרָאֵל[ab] וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת ל
פְּלִשְׁתִּים לַמִּלְחָמָה וַיִּחֲנוּ עַל־הָאֶבֶן הָעֵזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ בַאֲפֵק׃ ל. ב
2 וַיַּעַרְכוּ פְלִשְׁתִּים לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתִּטֹּשׁ הַמִּלְחָמָה וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל
לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּכּוּ[a] בַּמַּעֲרָכָה בַּשָּׂדֶה כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ׃ ל. ל
3 וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל לָמָּה נְגָפָנוּ יְהוָה ל
הַיּוֹם לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים נִקְחָה אֵלֵינוּ מִשִּׁלֹה אֶת־אֲרוֹן[b] בְּרִית־יְהוָה ת. כו בלישׁ וכל מלכים דכות
4 וְיָבֹא בְקִרְבֵּנוּ וְיֹשִׁעֵנוּ מִכַּף אֹיְבֵינוּ׃ 4 וַיִּשְׁלַח הָעָם שִׁלֹה וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם יא[1]. ג ח חס וחד מל[2]. ב. מג
אֶת[a] אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה צְבָאוֹת[a] יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים וְשָׁם[b] שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי כו בלישׁ וכל מלכים דכות. יב חס וכל אורית דכות[3]
5 עִם־אֲרוֹן בְּרִית[c] הָאֱלֹהִים[d] חָפְנִי וּפִינְחָס׃ 5 וַיְהִי כְּבוֹא[a] אֲרוֹן ד[4]. כו בלישׁ וכל מלכים דכות
בְּרִית־יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתֵּהֹם ג חס. ג וחס[5]

[8]Mm 2231. [9]Mm 1547. [10]Mm 1548. [11]Mm 707. [12]Q addidi, cf Mp sub loco. [13]Mm 1543. [14]Mm 1525. [15]Mm 1549. Cp 4 [1]Mm 2300. [2]Mm 1550. [3]Mm 543. [4]Mm 4078. [5]Mm 3662.

13 [a] Tiq soph אלהים cf 𝔊𝔈[115.93.94]; לו cf Ginsburg ‖ **14** [a] pc Mss citt ומנחה cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ 𝔈[115] ‖ **15** [a] 𝔊 + *καὶ ὤρθρισεν τὸ πρωΐ* cf 𝔈[115] et 1,19 ‖ **16** [a] mlt Mss אל cf $\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [b] 𝔈[115] + *hic sum* ‖ **18** [a] pc Mss cit + האלה cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ ‖ [b] > pc Mss ‖ [c] mlt Mss Mss^{Q} ויו– cf Vrs ‖ **21** [a] 𝔊𝔈[115.93.94] + mlt vb ‖ [b] > 𝔊𝔈[115] ‖ [c–c] mlt Mss כד׳ י cf $\mathfrak{T}^{eddy}$; > 𝔊𝔈[115] ‖ **Cp 4,1** [a–a] 𝔊𝔈[115] alit cf 3,21[a] ‖ [b] mlt Mss interv ‖ **2** [a] 𝔊𝔈[115]𝔖𝔙 verb pass ‖ **3** [a] 𝔈[115.94] *presbyteris* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$-OL^{Mss} *(κιβωτὸν) τοῦ θεοῦ* cf 𝔈[115] ‖ [c] nonn Mss איבנו ‖ **4** [a–a] $\mathfrak{G}$-OL^{Mss} *κιβωτὸν (τοῦ) κυρίου* cf 𝔈[115] ‖ [b] 𝔊𝔈[115]𝔙 om שם ‖ [c] > 2 Mss cf $\mathfrak{G}$-OL^{Mss} 𝔈[115] ‖ [d] 2 Mss יהוה cf $\mathfrak{G}^{Mss}$𝔖𝔗𝔙^{Mss}; Ms יהוה האל; > $\mathfrak{G}$-L^{Mss} ‖ **5** [a] pc Mss בבא ‖ [b] > Ms cf $\mathfrak{G}$-L^{Mss}𝔈[115].

כד6 הָאָרֶץ׃ 6 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־קוֹל הַתְּרוּעָה וַיֹּאמְרוּ מֶה קוֹל 6
ז.כה8 הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה[a] הַזֹּאת בְּמַחֲנֵה הָעִבְרִים וַיֵּדְעוּ כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא 7
ל.ח9.ל10 אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ 7 וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים[a] כִּי אָמְרוּ בָּא אֱלֹהִים[a] אֶל־הַמַּחֲנֶה 8
ג.ד חס וכל אוריית דכות ב מ ב וַיֹּאמְרוּ אוֹי לָנוּ[b] כִּי לֹא הָיְתָה כָזֹאת אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם׃ 8 אוֹי לָנוּ מִי 8
ל בליש.ל11 יַצִּילֵנוּ מִיַּד אֱלֹהִים הָאַדִּירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה הֵם אֱלֹהִים הַמַּכִּים 9
ח12.ח13 אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַכָּה בַּמִּדְבָּר׃[a] 9 הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים פְּלִשְׁתִּים 10
ל.ח13 פֶּן תַּעַבְדוּ לָעִבְרִים כַּאֲשֶׁר עָבְדוּ לָכֶם וְהִיִיתֶם לַאֲנָשִׁים וְנִלְחַמְתֶּם׃
ג 10 וַיִּלָּחֲמוּ פְלִשְׁתִּים וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהָלָיו[a] וַתְּהִי הַמַּכָּה 11
ל גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּפֹּל[b] מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רַגְלִי׃ 11 וַאֲרוֹן אֱלֹהִים 12
נלקחה ושני בני־עלי מתו חפני ופינחס׃ 12 וַיָּרָץ אִישׁ־בִּנְיָמִן
ב.ב וחס14.ז15 מִן־הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא שִׁלֹה בַּיּוֹם הַהוּא וּמַדָּיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־ 13
לב בנביא כ מנה בסיפ. ה16 מל וכל מגלה דכות ב מ ב. יד ק רֹאשׁוֹ׃ 13 וַיָּבוֹא וְהִנֵּה עֵלִי יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא[a] יָדֹ[b] דֶּרֶךְ מְצַפֶּה כִּי־הָיָה
ל לִבּוֹ חָרֵד עַל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בָּעִיר וַתִּזְעַק כָּל־ 14
ל.כד6 הָעִיר׃ 14 וַיִּשְׁמַע עֵלִי אֶת־קוֹל הַצְּעָקָה וַיֹּאמֶר מֶה קוֹל הֲמָנוֹן הַזֶּה 15
ב.יא ב מנה בסיפ וְהָאִישׁ מְהֵר וַיָּבֹא וַיַּגֶּד לְעֵלִי׃ 15 וְעֵלִי בֶּן־תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה וְעֵינָיו[a] 16
ד מל17.ל קָמָה[b] וְלֹא יָכֹל[c] לִרְאוֹת[d]׃ 16 וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־עֵלִי[a] אָנֹכִי הַבָּא מִן־ 17
ל.כד6 הַמַּעֲרָכָה[b] וַאֲנִי מִן־הַמַּעֲרָכָה נַסְתִּי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר מֶה־הָיָה הַדָּבָר
ל בְּנִי׃ 17 וַיַּעַן הַמְבַשֵּׂר וַיֹּאמֶר נָס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי[a] פְלִשְׁתִּים וְגַם מַגֵּפָה 18
ז.ל וְגַדוֹלָה הָיְתָה בָעָם וְגַם־שְׁנֵי בָנֶיךָ מֵתוּ[b] חָפְנִי וּפִינְחָס[b] וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
נִלְקָחָה׃ פ 18 וַיְהִי[c] כְּהַזְכִּירוֹ[a] | אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל־ 19
ז.ל הַכִּסֵּא אֲחֹרַנִּית[b] בְּיַד[b] הַשַּׁעַר וַתִּשָּׁבֵר מִפְרַקְתּוֹ וַיָּמֹת כִּי־זָקֵן

[6]Mm 592. [7]Mm 3174. [8]Mm 1553. [9]Mm 1315. [10]וחד בא האלהים Ex 20,20. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1773. [13]Mm 1551. [14]Mm 1704. [15]Mm 1705. [16]Mm 1552. [17]Mm 911.

6 [a] > 2 Mss cf S ‖ **7** [a–a] G *καὶ εἶπον οὗτοι οἱ θεοὶ ἥκασιν* (G^{L} *οὗτος ὁ θεὸς αὐτῶν ἥκει*) *πρὸς αὐτούς* cf L^{115} ‖ [b] G + *ἐξέλου ἡμᾶς κύριε* cf L^{115} ex 8 ‖ **8** [a] G pr cop ‖ **10** [a] pc Mss לאהלו cf GL^{115}S𝔙 ‖ [b] Ms ויפלו cf G^{-Mss}L^{115}ST^{Mss}𝔙 ‖ **13** [a] L^{115} + *suam* ‖ [b] mlt Mss ut Q cf GL^{115}ST; 𝔙 *contra (viam aspectans)* cf GL^{115} et 18$^{b–b}$ ‖ **15** [a] nonn Mss נו– (Ms^{Q} עיניו) ‖ [b] Q^{Or} קמו cf GL^{115} σ′T𝔙 et 1R 14,4 ‖ [c] pc Mss יוכל ‖ [d] G L^{115} + mlt vb ‖ **16** [a–a] GL^{115} alit cf 14 ‖ [b] G *παρεμβολῆς*, L^{115} *castris* ‖ **17** [a] nonn Mss Mišna Soṭa 8,6 citt מפני cf GL^{115}ST^{-edd} ‖ [b–b] > G$^{-O Mss}$L^{115} ‖ **18** [a] nonn Mss citt בה׳ cf T$^{ed princ}$ ‖ [b–b] cit יד על, G *ἐχόμενος (-α)*, L^{115} *contra*, S *'l jd*, T *'l kjbš 'wrḥ* cf 13^{b}, L$^{93.94}$𝔙 *iuxta*.

19 הָאִישׁ וְכַלָּתוֹ אֵשֶׁת־פִּינְחָס הָרָה לָלֶדֶת[a] וַתִּשְׁמַע אֶת־הַשְּׁמֻעָה אֶל־הֻלְּקַח אָרוֹן 19 וְכַלָּתוֹ ל
הָאֱלֹהִים וּמֵת חָמִיהָ וְאִישָׁהּ וַתִּכְרַע וַתֵּלֶד כִּי־נֶהְפְּכוּ עָלֶיהָ צִרֶיהָ: ל
20 וּכְעֵת[a] מוֹתָהּ וַתְּדַבֵּרְנָה הַנִּצָּבוֹת עָלֶיהָ אַל־תִּירְאִי כִּי בֵן יָלָדְתְּ ג18. ל. ג19. ג20 ול21 בלישׁ
21 וְלֹא עָנְתָה וְלֹא־שָׁתָה לִבָּהּ[b]: 21 וַתִּקְרָא לַנַּעַר אִי־כָבוֹד לֵאמֹר ל. ב חד חס וחד מל למערב22. ב23
נָלְתָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל אֶל־הֻלְּקַח אָרוֹן הָאֱלֹהִים וְאֶל־[a]חָמִיהָ וְאִישָׁהּ: ב
22 וַתֹּאמֶר נָלְתָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי נִלְקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים: ס ב

5 1 וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְבִאֻהוּ מֵאֶבֶן הָעֵזֶר ז
2 אַשְׁדּוֹדָה: 2 וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְבִיאוּ אֹתוֹ בֵּית ב. לו
3 דָּגוֹן וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ אֵצֶל דָּגוֹן: 3 וַיַּשְׁכִּמוּ אַשְׁדּוֹדִים מִמָּחֳרָת[a] וְהִנֵּה
דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו[b] אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וַיִּקְחוּ[c] אֶת־דָּגוֹן וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ כו1. ג4
4 לִמְקוֹמוֹ[d]: 4 וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר מִמָּחֳרָת[a] וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו[b] אַרְצָה
לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי | כַּפּוֹת יָדָיו כְּרֻתוֹת[c] אֶל־הַמִּפְתָּן כו2. א4. ב כת כן5
5 רַק דָּגוֹן[d] נִשְׁאַר עָלָיו: 5 עַל־כֵּן לֹא־יִדְרְכוּ כֹהֲנֵי דָגוֹן וְכָל־הַבָּאִים ט בטע ה״ מנח ר״פ. ב7
6 בֵּית־דָּגוֹן עַל־מִפְתַּן דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה[a]: ס 6 וַתִּכְבַּד
יַד־יְהוָה אֶל[a]־הָאַשְׁדּוֹדִים וַיְשַׁמֵּם[b] וַיַּךְ[c] אֹתָם בָּעֳפָלִים[d] אֶת־אַשְׁדּוֹד ל. ל. בטחרים ק
7 וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ[c]: 7 וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־אַשְׁדּוֹד כִּי־כֵן וְאָמְרוּ לֹא־יֵשֵׁב אֲרוֹן ג.ז
8 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ עָלֵינוּ וְעַל דָּגוֹן אֱלֹהֵינוּ: 8 וַיִּשְׁלְחוּ
וַיֶּאֶסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן ז.[6]ח
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ[a] נַת יִסַּב אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּסֹבּוּ אֶת־אֲרוֹן ז. ג9. ח
9 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס 9 וַיְהִי אַחֲרֵי | הֻסַּבּוּ אֹתוֹ[a] וַתְּהִי יַד־יְהוָה | ו בטע בסיפ

[18]Mm 4216. [19]Mm 1888. [20]Mm 2834. [21]Mm 1480. [22]Mm 3340. [23]Cf 1 S 14,3 et Mp sub loco. Cp 5 [1]Mm 1391. [2]Mm 1553. [3]Mm 910. [4]Mm 1554. [5]Mm 1555. [6]Mm 3781. [7]Mm 3892. [8]Mm 399. [9]Mm 1503.

18 [c] 𝔊-Mss𝔏93.94 20 ‖ **19** [a] Gn R 82,8 ללדת ‖ **20** [a] mlt Mss ו׳ cf 𝔊 σ′𝔖𝔗ed prince𝔙 ‖ [b] pc Mss cit pr על cf 𝔗Mss, Ms pr אל cf Hi 7,17 sed etiam Ps 62,11 Prv 24,32 ‖ **21** [a] pc Mss ואל מ(ו)ת, nonn Mss ומת cf 𝔗 ‖ **Cp 5,3** [a] > 𝔊Mss; 𝔊 + nonn vb ‖ [b] 𝔊 *ἐπὶ πρόσωπον*, 𝔖𝔗 *'l 'pwhj* cf 17,49 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἤγειραν*, 𝔖 *w'tqnwhj* ‖ [d] 𝔊-L𝔏93.94 + mlt vb ‖ **4** [a] > 𝔊Mss ‖ [b] ut 3[b], 𝔙 + *super faciem* ‖ [c] pc Mss citt על cf 𝔖𝔗? ‖ [d] 𝔊 pr *ἡ ῥάχις* cf 𝔏93.94 𝔖; 𝔗 *gwpjh* (𝔗ed princ. Qimḥi + *ddgwn*); 𝔙 *dagon truncus* ‖ **5** [a] 𝔊-Ms + nonn vb ‖ **6** [a] nonn Mss citt על cf Ps 32,4 ‖ [b] α′θ′ *ἐφαγεδαίνησεν* cf 7,10 a המם ‖ [c–c] 𝔊𝔏91.93.94 alit partim ex 6,4 ‖ [d] nonn Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **8** [a–a] 𝔊 *καὶ λέγουσιν οἱ Γεθθαῖοι Μετελθέτω (… πρὸς ἡμᾶς)*, 𝔙 *responderuntque Getthei Circumducatur*, 𝔖 *w'mrw lgt thpwk*, 𝔗 *w'mrw lgt jsthr* ‖ **9** [a] 𝔔 ותה, 𝔊L *τὴν κιβωτὸν πρὸς τοὺς Γεθθαίους*.

ב בסיפ בָּעִיר[b] מְהוּמָה ׀ גְּדוֹלָה ׀ מְאֹד וַיַּךְ אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל

טחרים · דכות ב מ א ק 10 וַיִּשְׁתְּרוּ לָהֶם עְפָלִים[b] : 10 וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים[a] עֶקְרוֹן וַיְהִי

ל כְּבוֹא אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן[b] וַיִּזְעֲקוּ הָעֶקְרֹנִים לֵאמֹר הֵסַבּוּ[c] אֵלַי[d]

ז.ד 12ג.11 אֶת־אֲרוֹן ׀ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל לַהֲמִיתֵנִי[d] וְאֶת־עַמִּי : 11 וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ

ז.ה 13ג אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ שַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן ׀ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב

ח 14ג.11 לִמְקֹמוֹ וְלֹא־יָמִית אֹתִי[a] וְאֶת־עַמִּי[a] כִּי־הָיְתָה מְהוּמַת־מָוֶת[b] בְּכָל־

ל בלישׁ 15.ח ר״פ הָעִיר כָּבְדָה מְאֹד יַד ׀ הָאֱלֹהִים שָׁם : 12 וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־מֵתוּ 12

בטחרים ק 6 הֻכּוּ בַּעְפָלִים[a] וַתַּעַל שַׁוְעַת הָעִיר הַשָּׁמָיִם[b] : 6 1 וַיְהִי אֲרוֹן־יְהוָה

ל 2 בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה חֳדָשִׁים : 2 וַיִּקְרְאוּ פְלִשְׁתִּים לַכֹּהֲנִים ׀

ל וחס.ל וְלַקֹּסְמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן יְהוָה הוֹדִיעֻנוּ בַּמֶּה נְשַׁלְּחֶנּוּ

ל.ז ול׳ בעינ 3 לִמְקוֹמוֹ[a] : 3 וַיֹּאמְרוּ אִם־מְשַׁלְּחִים[a] אֶת־אֲרוֹן[b] ׀ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל אַל־

ב.ל תְּשַׁלְּחוּ אֹתוֹ רֵיקָם כִּי־הָשֵׁב תָּשִׁיבוּ לוֹ אָשָׁם אָז תֵּרָפְאוּ וְנוֹדַע לָכֶם

ל.ב[a] 4 לָמָּה לֹא־תָסוּר יָדוֹ מִכֶּם : 4 וַיֹּאמְרוּ מָה ׀ הָאָשָׁם ׀ אֲשֶׁר נָשִׁיב לוֹ

טחרי ק 5 וַיֹּאמְרוּ מִסְפַּר ׀ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה עְפָלֵי[a] זָהָב[b] וַחֲמִשָּׁה עַכְבְּרֵי

ל.טחריכם ק זָהָב[b] כִּי־מַגֵּפָה אַחַת לְכֻלָּם ׀ וּלְסַרְנֵיכֶם : 5 [a]וַעֲשִׂיתֶם ׀ צַלְמֵי עְפָלֵיכֶם[b]

ב.ח.כח[3] ד[4] מגה בלישׁ וְצַלְמֵי עַכְבְּרֵיכֶם[c] הַמַּשְׁחִיתִם[a] אֶת־הָאָרֶץ וּנְתַתֶּם[d] לֵאלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל[d]

ל.ל כָּבוֹד אוּלַי יָקֵל אֶת־יָדוֹ מֵעֲלֵיכֶם וּמֵעַל ׀ אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל ׀ אַרְצְכֶם :

ה ר״פ[5] ג.ג 6 וְלָמָּה תְכַבְּדוּ אֶת־לִבַּבְכֶם כַּאֲשֶׁר כִּבְּדוּ מִצְרַיִם וּפַרְעֹה אֶת־לִבָּם

ל 7 הֲלוֹא כַּאֲשֶׁר הִתְעַלֵּל[a] בָּהֶם וַיְשַׁלְּחוּם וַיֵּלֵכוּ : 7 וְעַתָּה קְחוּ וַעֲשׂוּ

ה[6] עֲגָלָה חֲדָשָׁה אַחַת וּשְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עֲלֵיהֶם עֹל

[10]Mm 1702. [11]Mm 2979. [12]Mm 399. [13]Mm 976. [14]Mm 1873. [15]Mp sub loco. Cp 6 [1]Mm 1553. [2]Mm 1556. [3]Mm 2364. [4]Mm 3921. [5]Mm 1020. [6]Mm 245.

9 [b] Ms בעם, 𝔙 *per singulas civitates* ‖ [b] pc Mss ut Q cf 𝔖𝔗, σ′ *κατὰ τῶν κρυπτῶν*, 𝔙 *prominentes extales*; 𝔊 *εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν* (+ nonn vb) cf 𝔏[91.93.94], α′ *αἱ ἕδραι* ‖ **10** [a] 𝔔 אלוהי ישראל, 𝔊[L] *θεοῦ Ισραηλ* ‖ [b–b] > nonn Mss cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗[Mss]𝔙[Mss] ‖ [c] 𝔔𝔊 pr למה ‖ [d] Vrs suff 1 pl (𝔗[Mss] *lwtj*), 2 Mss תנו– ‖ **11** [a] 𝔊𝔖𝔙 suff 1 pl ‖ [b] 𝔔 יהון ‖ **12** [a] pc Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙, 𝔊 *ἕδρας* ‖ [b] nonn Mss ימה– ‖ **Cp 6,1** [a] 𝔊𝔏[91.93.94] + nonn vb ‖ **2** [a] 𝔔 אל מ׳ ‖ **3** [a] pc Mss cit + אתם cf 𝔊𝔖𝔗[Mss] ‖ [b] 𝔔𝔊 + ברית יהוה ‖ **4** [a] pc Mss ut Q cf 𝔖𝔗𝔙, 𝔊 *ἕδρας*, 𝔏[115] *nates*, 𝔏[93] *sedes* ‖ [b–b] > 𝔔𝔊-$^{O\,Mss}$𝔏[115] cf 5[a–a] ‖ [c] nonn Mss לכלכם, 𝔊(𝔏[115] [pr cop]𝔖) *ὑμῖν*, 𝔙(𝔗[-f] + *šwjʾ*) *omnibus vobis* ‖ **5** [a–a] 𝔊 *καὶ μῦς χρυσοῦς ὁμοίωμα* (𝔊[Mss] + *τῶν ἑδρῶν ὑμῖν καὶ*) *τῶν μυῶν ὑμῶν*, 𝔊[L] (𝔏[93.94] om *ὑμῶν*) *καὶ πέντε μύας χρυσοῦς ποιήσατε ὁμοίωμα τῶν μυῶν ὑμῶν*, 𝔏[115] *set et mures aureos similes muribus* … ‖ [b] Ms עפלים; nonn Mss ut Q cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗𝔙 et [a–a] ‖ [c] 𝔔 העכברים ‖ [d–d] 𝔊-^{Mss} *τῷ κυρίῳ* cf 𝔏[115] ‖ **6** [a] 2 Mss citt התעולל cf Ps 141,4.

ל. ל מל י. יט[7] וַאֲסַרְתֶּם אֶת־הַפָּרוֹת בָּעֲגָלָה וַהֲשֵׁבֹתֶם בְּנֵיהֶם מֵאַחֲרֵיהֶם הַבַּיְתָה׃
8 וּלְקַחְתֶּם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] וּנְתַתֶּם אֹתוֹ אֶל־הָעֲגָלָה וְאֶת־[b]כְּלֵי הַזָּהָב ו. נ[9]
אֲשֶׁר הֲשֵׁבֹתֶם לוֹ אָשָׁם תָּשִׂימוּ בַּאֲרַגָּז מִצִּדּוֹ וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ וְהָלָךְ׃ ל
9 וּרְאִיתֶם אִם־דֶּרֶךְ גְּבוּלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֶׁמֶשׁ הוּא עָשָׂה לָנוּ אֶת־
ו. יז מ״פ. ב וכל קהלת דכות הָרָעָה[a] הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־לֹא וְיָדַעְנוּ כִּי לֹא יָדוֹ נָגְעָה בָּנוּ מִקָּרָהּ׃
ח[9]. ל 10 הָוְיָה הָיָה לָנוּ׃ 10 וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כֵּן וַיִּקְחוּ שְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת וַיַּאַסְרוּם
יא[10]. לה ד מנה חס 11 בָּעֲגָלָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלְאוּ בַבָּיִת׃ 11 וַיָּשִׂמוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] אֶל־
ב. ב בליש כת כן[11] הָעֲגָלָה וְאֶת־הָאַרְגָּז וְאֶת־עַכְבְּרֵי הַזָּהָב [b]וְאֶת צַלְמֵי טְחֹרֵיהֶם[bc]׃
ה וכל על הדרך דכות[12]. ל 12 וַיְיַשַּׁרְנָה[a] הַפָּרוֹת בַּדֶּרֶךְ עַל־דֶּרֶךְ בֵּית שֶׁמֶשׁ בִּמְסִלָּה אַחַת הָלְכוּ׃
יג[13] חס וכל ירמיה דכות ב מו. ב הָלוֹךְ וְגָעוּ[b] וְלֹא־סָרוּ יָמִין וּשְׂמֹאול וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם
13 עַד־גְּבוּל בֵּית שָׁמֶשׁ׃ 13 וּבֵית שֶׁמֶשׁ קֹצְרִים קְצִיר־חִטִּים בָּעֵמֶק
מג ס וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹת[a]׃ 14 וְהָעֲגָלָה
ב. ב בָּאָה אֶל־שְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי וַתַּעֲמֹד שָׁם וְשָׁם אֶבֶן גְּדוֹלָה
וַיְבַקְּעוּ אֶת־עֲצֵי הָעֲגָלָה וְאֶת־הַפָּרוֹת הֶעֱלוּ עֹלָה לַיהוָה׃ ס
ל. יד[14]. ב 15 וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ | אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־הָאַרְגָּז אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֲשֶׁר־בּוֹ
לה ד מנה חס. יח[15] כְּלֵי־זָהָב וַיָּשִׂמוּ אֶל־[a]הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה וְאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ הֶעֱלוּ עֹלוֹת
16 וַיְזִבְּחוּ זְבָחִים בַּיּוֹם הַהוּא לַיהוָה׃ 16 וַחֲמִשָּׁה סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים רָאוּ
ב בליש כת כן[12] 17 וַיָּשֻׁבוּ עֶקְרוֹן בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס 17 וְאֵלֶּה טְחֹרֵי[a] הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ
ל. ל. ל פְלִשְׁתִּים אָשָׁם לַיהוָה לְאַשְׁדּוֹד אֶחָד לְעַזָּה אֶחָד לְאַשְׁקְלוֹן אֶחָד
18 לְגַת אֶחָד לְעֶקְרוֹן אֶחָד׃ ס 18 וְעַכְבְּרֵי הַזָּהָב מִסְפַּר כָּל־עָרֵי
חד פסוק ועד ועד עד[16]. ב. ב פְלִשְׁתִּים לַחֲמֵשֶׁת הַסְּרָנִים מֵעִיר מִבְצָר וְעַד כְּפַר הַפְּרָזִי וְעַד
יז[17] ב מנה בליש אָבֵל[a] הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר הִנִּיחוּ עָלֶיהָ אֶת אֲרוֹן יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה
ב. ד 19 בְּשְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי׃ 19 וַיַּךְ[a] בְּאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ כִּי רָאוּ[b]

[7] Mm 1557. [8] Mm 1558. [9] Mm 245. [10] Mm 1069. [11] Mp sub loco. [12] Mm 3032. [13] Mm 1408. [14] Cf Mm 1553. [15] Mm 2952. [16] Mm 56. [17] Mm 1559.

8 [a] > $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ [b] pc Mss citt pr כל ‖ **9** [a] nonn Mss pr כל ‖ **11** [a] > $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}$; $\mathfrak{V}$ *Dei* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{-O\,Mss}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ [c] mlt Mss עפליהם cf Q 5,6 et cet ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיְ ‖ [b] nonn Mss citt עה– ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς* cf $\mathfrak{L}^{115}$, $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ἐπορεύθησαν* cf Jdc 19,3 ‖ **15** [a] mlt Mss על cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ **17** [a] pc Mss עפלי cf Q 5,6 et cet ‖ **18** [a] pc Mss אבן cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{T}$ ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ οὐκ ἠσμένισαν (οἱ) υἱοὶ Ιεχονιου*, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *et non substinuerunt filii Jechoniae* ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *(d)dḥlw.*

ב בְּאַרְוֹן יְהוָה וַיֵּךְ בָּעָם[c] שִׁבְעִים אִישׁ [d]חֲמִשִּׁים[c] אֶלֶף אִישׁ[d] וַיִּתְאַבְּלוּ
הָעָם כִּי־הִכָּה יְהוָה בָּעָם מַכָּה גְדוֹלָה׃ [1] 20 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ 20
מִי יוּכַל לַעֲמֹד[a] לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֶל־מִי יַעֲלֶה ל 18 . ו מל 19 . ד 20
מֵעָלֵינוּ׃ ס [b] 21 וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־יוֹשְׁבֵי קִרְיַת־יְעָרִים לֵאמֹר 21 לד מל ול בסיפ
ל חס 7 1 וַיָּבֹאוּ הַשָּׁבוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה רְדוּ הַעֲלוּ[a] אֹתוֹ אֲלֵיכֶם׃ 7
בי . לו אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיָּבִאוּ אֹתוֹ אֶל־בֵּית
ג אֲבִינָדָב בַּגִּבְעָה[a] [b]וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוּ[b] לִשְׁמֹר אֶת־אֲרוֹן
יְהוָה׃ פ
ל . ל 2 וַיְהִי מִיּוֹם שֶׁבֶת הָאָרוֹן בְּקִרְיַת יְעָרִים וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַיִּהְיוּ 2
ל . כ[2] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיְנָהוּ[a] כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי יְהוָה׃ ס 3 וַיֹּאמֶר 3
כ[2] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בְּכָל־לְבַבְכֶם אַתֶּם שָׁבִים
ז אֶל־יְהוָה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִתּוֹכְכֶם וְהָעַשְׁתָּרוֹת[a] וְהָכִינוּ
לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה וְעִבְדֻהוּ לְבַדּוֹ וְיַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃
ל חס בנביא 4 וַיָּסִירוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרֹת וַיַּעַבְדוּ אֶת־ 4
ו בטע בסיפ . ב[a] יְהוָה לְבַדּוֹ׃ פ 5 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל קִבְצוּ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל 5
ח . ד[a] ג מנה בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ א . ח הַמִּצְפָּתָה וְאֶתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם[a] אֶל־יְהוָה׃ 6 וַיִּקָּבְצוּ[a] הַמִּצְפָּתָה 6
ג מל[b] וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם וַיִּשְׁפְּכוּ ׀ לִפְנֵי יְהוָה[b] וַיָּצוֹמוּ בַיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמְרוּ שָׁם[c]
ב חָטָאנוּ לַיהוָה וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְפָּה׃ 7 וַיִּשְׁמְעוּ 7
ח פְּלִשְׁתִּים כִּי־הִתְקַבְּצוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּתָה וַיַּעֲלוּ סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים
ז[a] וכל משחתיך למלך דכות ב מ א אֶל־יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים׃ 8 וַיֹּאמְרוּ 8
ל . ל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־שְׁמוּאֵל אַל־תַּחֲרַשׁ מִמֶּנּוּ מִזְּעֹק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a]
ג ב חס וחד מל[7] . וייעלהו . ג מל בסיפ[8] וְיוֹשִׁיעֵנוּ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 9 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל טְלֵה חָלָב אֶחָד וַיַּעֲלֵהוּ[a] עוֹלָה 9

[18]Mm 1372. [19]Mm 2223. [20]Mm 1560. Cp 7 [1]Mm 3965. [2]Mm 953. [3]Mm 3041. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1519. [6]Mm 1021. [7]Mm 1550. [8]Mm 1741.

19 [c] 2 Mss בהם cf 𝔊 || [d–d] > pc Mss || [e] nonn Mss citt וח cf 𝔊𝔖𝔙 || [f] sic L, mlt Mss Edd : || **20** [a] 𝔊$^{-L}$ *διελθεῖν* || [b] Mss om interv || **21** [a] pc Mss וה cf 𝔊𝔠^{Ms}𝔙 || **Cp 7,1** [a] mlt Mss 𝔖𝔠^{fedd} pr אשר || [b–b] 𝔊^{L} *ἡγίασεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ελεαζαρ*, 𝔖 *wqdš l'lj'zr brh* || **2** [a] 𝔊$^{-L}$ *καὶ ἐπέβλεψε/αν*, 𝔊^{L} *καὶ ἐπέστρεψεν*, 𝔏$^{93.94}$ *et respexit … ire … in pace* cf Dt 31,18, 𝔗 *w'tnhj'w*, 𝔙 *et requievit* || **3** [a] 𝔊 *καὶ τὰ ἄλση* cf 𝔏$^{93.94}$ et Dt 12,3 sed etiam 4; 12,10 || **5** [a] Ms בעדם || **6** [a] 2 Mss ויתק cf 7 || [b] 𝔊 + *ἐπὶ τὴν γῆν* cf 𝔏$^{93.94}$ || [c] > 2 Mss 𝔊𝔏$^{93.94}$𝔖$^{Jac\ edess}$; 𝔖 *mṭl d…*, 𝔙 *tibi* (*ibi*?) || **8** [a] 𝔊 *θεόν σου* (𝔊^{L} + *ὑπὲρ ἡμῶν*) cf 𝔏$^{93.94}$ || **9** [a] nonn Mss ut Q cf Vrs.

כָּלִיל לַיהוָה וַיִּזְעַק שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה בְּעַד יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה׃
10 וַיְהִי שְׁמוּאֵל מַעֲלֵה הָעוֹלָה וּפְלִשְׁתִּים נִגְּשׁוּ לַמִּלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיהוָה | בְּקוֹל־גָּדוֹל בַּיּוֹם הַהוּא עַל־פְּלִשְׁתִּים וַיְהֻמֵּם וַיִּנָּגְפוּ
11 לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 11 וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִן־הַמִּצְפָּה וַיִּרְדְּפוּ אֶת־
12 פְּלִשְׁתִּים וַיַּכּוּם עַד־מִתַּחַת לְבֵית כָּר׃ 12 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶבֶן אַחַת
וַיָּשֶׂם בֵּין־הַמִּצְפָּה וּבֵין הַשֵּׁן[a] וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ אֶבֶן הָעֶזֶר וַיֹּאמֶר
13 עַד־הֵנָּה עֲזָרָנוּ[b] יְהוָה׃ 13 וַיִּכָּנְעוּ הַפְּלִשְׁתִּים וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד לָבוֹא
14 בִּגְבוּל יִשְׂרָאֵל וַתְּהִי יַד־יְהוָה בַּפְּלִשְׁתִּים כֹּל יְמֵי שְׁמוּאֵל׃ 14 וַתָּשֻׁבְנָה
הֶעָרִים אֲשֶׁר לָקְחוּ־פְלִשְׁתִּים מֵאֵת יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל מֵעֶקְרוֹן וְעַד־
גַּת וְאֶת־גְּבוּלָן הִצִּיל יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין יִשְׂרָאֵל
15 וּבֵין הָאֱמֹרִי׃ 15 וַיִּשְׁפֹּט שְׁמוּאֵל אֶת־יִשְׂרָאֵל כֹּל יְמֵי חַיָּיו׃ 16 וְהָלַךְ
16 מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְסָבַב בֵּית־אֵל וְהַגִּלְגָּל וְהַמִּצְפָּה וְשָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל
17 אֵת[a] כָּל־הַמְּקוֹמוֹת[b] הָאֵלֶּה׃ 17 וּתְשֻׁבָתוֹ הָרָמָתָה כִּי־שָׁם בֵּיתוֹ וְשָׁם
שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ פ
8 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר[a] זָקֵן שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־בָּנָיו שֹׁפְטִים לְיִשְׂרָאֵל׃
2 וַיְהִי שֵׁם־בְּנוֹ הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שֹׁפְטִים בִּבְאֵר שָׁבַע׃
3 וְלֹא־הָלְכוּ בָנָיו בִּדְרָכָו[a] וַיַּטּוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע וַיִּקְחוּ־שֹׁחַד וַיַּטּוּ
4 מִשְׁפָּט׃ פ 4 וַיֵּתַקְבְּצוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׁמוּאֵל
5 הָרָמָתָה׃ 5 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקַנְתָּ וּבָנֶיךָ לֹא הָלְכוּ בִּדְרָכֶיךָ
6 עַתָּה[a] שִׂימָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם׃ 6 וַיֵּרַע הַדָּבָר בְּעֵינֵי
שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ תְּנָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־
7 יְהוָה׃ פ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹל הָעָם לְכֹל
אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא אֹתְךָ מָאָסוּ כִּי־אֹתִי מָאֲסוּ מִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃
8 כְּכֹל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ[a] מִיּוֹם הַעֲלֹתִי אוֹתָם מִמִּצְרַיִם[b] וְעַד־[c]

[9]Mm 2726. [10]Mm 1741. [11]Mm 3222. [12]Mm 917. [13]Mm 191. [14]Mm 1315. [15]Mm 1716. [16]Mm 1561. [17]Mm 1562. [18]Mm 1564. Cp 8 [1]Mm 1989. [2]Mm 3210. [3]Mm 1563. [4]Mm 1564. [5]Mm 1314. [6]Mm 1565. [7]Mm 2189. [8]Mp sub loco. [9]Mp contra textum, cf Mp sub loco.

12 [a] G τῆς παλαιᾶς, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *(novae et) veteris*, S *jšn* ‖ [b] Ms ני– cf $\mathfrak{S}^{A}$, $\mathfrak{G}^{L}$ *(λίθος τοῦ βοηθοῦ) μου* ‖ **16** [a] G *ἐν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{V}$; cit ואת cf S ‖ [b] G *τοῖς ἡγιασμένοις* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ **Cp 8,1** [a] pc Mss citt כי ‖ **3** [a] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{SCV}$ ‖ **5** [a] nonn Mss citt ׳וע cf $\mathfrak{GC}^{f}$ ‖ **8** [a] G + *μοι* ‖ [b] 2 Mss מארץ מצ׳ cf $\mathfrak{G}^{Ms}\mathfrak{S}$ et 2 S 7,6[a] ‖ [c] 2 Mss עד cf $\mathfrak{G}^{-LMss}\mathfrak{C}^{f}$.

ה[10] הַיּוֹם֙ הַזֶּ֔ה וַיַּעַזְבֻ֕נִי וַיַּעַבְד֖וּ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֑ים כֵּ֣ן הֵ֔מָּה עֹשִׂ֥ים גַּם־לָֽךְ׃
9 9 וְעַתָּ֕ה שְׁמַ֖ע בְּקוֹלָ֑ם אַ֚ךְ כִּי־הָעֵ֣ד תָּעִ֔יד בָּהֶ֖ם וְהִגַּדְתָּ֣ לָהֶ֔ם מִשְׁפַּ֖ט
ו בטע בסיפ הַמֶּ֥לֶךְ אֲשֶׁר־יִמְלֹ֖ךְ עֲלֵיהֶֽם׃ ס 10 וַיֹּ֤אמֶר שְׁמוּאֵל֙ אֵ֚ת כָּל־דִּבְרֵ֣י 10
יְהוָ֔ה אֶל־הָעָ֕ם הַשֹּׁאֲלִ֥ים מֵאִתּ֖וֹ מֶֽלֶךְ׃ ס 11 וַיֹּ֗אמֶר זֶ֚ה יִֽהְיֶ֣ה 11
ג קמ וכל אחנח וס״פ דכות[11] . ח[12] מִשְׁפַּ֣ט הַמֶּ֔לֶךְ אֲשֶׁ֥ר יִמְלֹ֖ךְ עֲלֵיכֶ֑ם אֶת־בְּנֵיכֶם֙ יִקַּ֣ח וְשָׂ֣ם לוֹ֔ בְּמֶרְכַּבְתּ֖וֹ
ב וּבְפָרָשָׁ֑יו וְרָצ֥וּ לִפְנֵ֖י מֶרְכַּבְתּֽוֹ׃ 12 וְלָשֶׂ֤ת לוֹ֙ שָׂרֵ֣י אֲלָפִ֔ים וְשָׂרֵ֖י 12
ל וחס . ל וחס . ה[13] חֲמִשִּׁ֑ים[a] וְלַחֲרֹ֣שׁ חֲרִישׁ֗וֹ וְלִקְצֹר֙ קְצִירֹ֔וֹ וְלַעֲשׂ֖וֹת כְּלֵ֣י מִלְחַמְתּ֑וֹ וּכְלֵ֖י
13 14 רִכְבּֽוֹ׃ 13 וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶ֥ם יִקַּ֖ח לְרַקָּח֣וֹת וּלְטַבָּח֑וֹת וּלְאֹפֹ֖ות׃ 14 וְאֶת־
ג בנביא[14] . ל . ל . ל שְׂדוֹתֵיכֶ֥ם וְאֶת־כַּרְמֵיכֶ֛ם וְזֵיתֵיכֶ֥ם הַטּוֹבִ֖ים יִקַּ֑ח וְנָתַ֖ן לַעֲבָדָֽיו׃
ל ומל
15 16 ב וחס . ב[15] . כו פסוק ואת ואת ואת 15 וְזַרְעֵיכֶ֥ם וְכַרְמֵיכֶ֖ם יַעְשֹׂ֑ר וְנָתַ֖ן לְסָרִיסָ֥יו וְלַעֲבָדָֽיו׃ 16 וְאֶת־
ל ומל . ל ומל עַבְדֵיכֶ֣ם וְאֶת־שִׁפְחֹתֵיכֶ֗ם וְאֶת־בַּחוּרֵיכֶם֙[a] הַטּוֹבִ֣ים וְאֶת־חֲמֹרֵיכֶ֔ם
ל . ל ר״פ . ב וחס יִקַּ֖ח וְעָשָׂ֥ה[b] לִמְלַאכְתּֽוֹ׃ 17 צֹאנְכֶ֖ם[a] יַעְשֹׂ֑ר וְאַתֶּ֖ם תִּהְיוּ־לֹ֥ו לַעֲבָדִֽים׃ 17
ל . ה 18 וְזַעַקְתֶּ֣ם בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא מִלִּפְנֵ֖י מַלְכְּכֶ֑ם אֲשֶׁ֥ר בְּחַרְתֶּ֖ם לָכֶ֣ם וְלֹא־ 18
ג[16] יַעֲנֶ֤ה יְהוָה֙ אֶתְכֶ֣ם בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא׃[a] 19 וַיְמָאֲנ֣וּ הָעָ֔ם לִשְׁמֹ֖עַ בְּק֣וֹל שְׁמוּאֵ֑ל 19
ב בטע[17] . ו דגש[18] . ו[19] וַיֹּ֣אמְר֔וּ לֹ֣א[a] כִּ֔י אִם־מֶ֖לֶךְ יִֽהְיֶה[b] עָלֵֽינוּ׃ 20 וְהָיִ֣ינוּ גַם־אֲנַ֔חְנוּ כְּכָל־ 20
ל . ה[20] . ב וחס הַגּוֹיִ֑ם וְשָׁפְטָ֣נוּ מַלְכֵּ֔נוּ וְיָצָ֥א לְפָנֵ֖ינוּ וְנִלְחַ֥ם אֶת־מִלְחֲמֹתֵֽנוּ׃ 21 וַיִּשְׁמַ֣ע 21
לז . ג[21] שְׁמוּאֵ֔ל אֵ֖ת כָּל־דִּבְרֵ֣י הָעָ֑ם וַיְדַבְּרֵ֥ם בְּאָזְנֵ֖י יְהוָֽה׃ פ 22 וַיֹּ֤אמֶר 22
יְהוָה֙ אֶל־שְׁמוּאֵ֔ל שְׁמַ֥ע בְּקוֹלָ֖ם וְהִמְלַכְתָּ֣ לָהֶ֑ם[a] וַיֹּ֣אמֶר שְׁמוּאֵל֔ אֶל־אַנְשֵׁ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל לְכ֥וּ אִ֖ישׁ לְעִירֹֽו׃ פ

מבנימין חד מן ח׳ כת ק ב מילין וקר חדה וחד מן ז׳[2] מל . ל שם אנש
9 1 וַיְהִי־אִ֣ישׁ[a] מִבִּנְיָמִ֔ין[b] וּשְׁמ֖וֹ קִ֣ישׁ בֶּן־אֲבִיאֵ֑ל בֶּן־צְרֹ֥ר בֶּן־ 9
ו ר״פ[3] בְּכֹרַ֖ת בֶּן־אַפִּ֥יחַ בֶּן־[c]אִ֖ישׁ יְמִינִ֑י[d] גִּבּ֥וֹר חָֽיִל׃ 2 וְלֹו־הָיָ֥ה בֵּן וּשְׁמ֖וֹ ס[a]
ה[4] . ז[5] שָׁא֣וּל בָּח֔וּר וְטֹ֑וב וְאֵין֙ אִ֣ישׁ מִבְּנֵ֔י יִשְׂרָאֵ֖ל טֹ֣וב מִמֶּ֑נּוּ מִשִּׁכְמֹ֥ו וָמַ֖עְלָה
גָּבַ֥הַּ מִכָּל־הָעָֽם׃ 3 וַתֹּֽאבַדְנָ֣ה הָאֲתֹנֹ֔ות לְקִ֖ישׁ אֲבִ֣י שָׁא֑וּל וַיֹּ֤אמֶר 3

[10]Mm 628. [11]Mm 1566. [12]Mm 224. [13]Mm 1376. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1567. [16]Mm 1568. [17]Mm 1569. [18]Mm 3644. [19]Mm 1565. [20]Mm 373. [21]Mm 1570. Cp 9 [1]Mm 214. [2]Mm 262. [3]Mm 1529. [4]Mm 4026. [5]Mm 289.

12 [a] G 100, S (1000 …) 100 (… 50 … 10 …) cf Dt 1,15 ‖ **16** [a] G *βουκόλια ὑμῶν* ‖ [b] Q ועשו; G *καὶ ἀποδεκατώσει* cf 15.17 ‖ **17** [a] QG[-Ms]SV[Mss] pr cop ‖ **18** [a] G + nonn vb ‖ **19** [a] nonn Mss לו, G *αὐτῷ οὐχί*, S *lh l' hkn'* ‖ [b] pc Mss citt ימלך ‖ **22** [a] 2 Mss עלהם cf 12,1 ‖ **Cp 9,1** [a] nonn Mss + אחד cf SC[Mss] et 1,1 ‖ [b–b] pc Mss ut Q cf Vrs; G pr *(ἐξ) υἱῶν* cf L[116] ‖ [c] > G[L]S ‖ [d] S *(mn) bnjmjn*, C *(mšbṭ' dbjt) bnjm(j)n.*

כה[6] . ד . ב . ג
ל חס וכל אוריית דכות[7] . ח פסוק מן ד מלין דמיין וחלת משני . ב חס[8]

קִ֣ישׁ אֶל־שָׁא֔וּל בְּנ֖וֹ קַח־נָ֣א אִתְּךָ֣ אֶת־אַחַ֑ד מֵֽהַנְּעָרִ֖ים וְק֥וּם לֵ֖ךְ בַּקֵּ֥שׁ
4 אֶת־הָאֲתֹנֹֽת׃[a] 4 וַיַּעֲבֹ֞ר[a] בְּהַר־אֶפְרַ֗יִם וַיַּעֲבֹר֙[b] בְּאֶ֣רֶץ־שָׁלִשָׁ֔ה וְלֹ֥א
מָצָ֖אוּ וַיַּעַבְר֣וּ[c] בְּאֶֽרֶץ־שַׁעֲלִ֑ים וְאֵ֣ין וַיַּעְבֹ֔ר[d] בְּאֶ֥רֶץ־יְמִינִ֖י וְלֹ֥א מָצָֽאוּ׃
ל
יט ר״פ[9] . יא וכל ד״ה דכות . ז[10]
5 הֵ֣מָּה בָ֔אוּ בְּאֶ֥רֶץ[a] צ֖וּף וְשָׁא֣וּל אָמַ֗ר לְנַעֲר֛וֹ אֲשֶׁר־עִמּ֥וֹ לְכָ֖ה וְנָשׁ֑וּבָה
ג[11] . ז[12]
6 פֶּן־יֶחְדַּ֤ל אָבִי֙ מִן־הָאֲתֹנ֔וֹת וְדָאַ֖ג לָ֑נוּ׃ 6 וַיֹּ֣אמֶר לוֹ֮ הִנֵּה־נָ֣א אִישׁ־
אֱלֹהִים֒ בָּעִ֣יר הַזֹּ֗את וְהָאִ֤ישׁ נִכְבָּד֙ כֹּ֣ל אֲשֶׁר־יְדַבֵּ֔ר בֹּ֥וא יָבֹ֖וא עַתָּ֑ה[a]
7 נֵלְכָ֣ה שָּׁ֔ם אוּלַ֥י יַגִּ֛יד לָ֖נוּ אֶת־דַּרְכֵּ֑נוּ אֲשֶׁר־הָלַ֖כְנוּ עָלֶֽיהָ׃ 7 וַיֹּ֣אמֶר
ל . ל . לב[13]
שָׁא֣וּל לְנַעֲר֗וֹ וְהִנֵּה[a] נֵלֵךְ֙ וּמַה־נָּבִ֣יא לָאִ֔ישׁ כִּ֣י הַלֶּ֥חֶם אָזַ֖ל מִכֵּלֵ֑ינוּ
כי
8 וְתִשׁוּרָ֣ה אֵ֔ין לְהָבִ֖יא לְאִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֑ים מֶ֥ה[b] אִתָּ֖נוּ׃ 8 וַיֹּ֤סֶף הַנַּ֙עַר֙
ב וכל שם אנש דכות
לַעֲנ֣וֹת אֶת־שָׁא֔וּל וַיֹּ֕אמֶר הִנֵּ֥ה נִמְצָ֖א בְּיָדִ֑י רֶ֚בַע שֶׁ֣קֶל כֶּ֔סֶף וְנָתַתִּ֥י[a]
9 לְאִ֖ישׁ הָאֱלֹהִ֑ים וְיַגֶּ֥ד לָ֖נוּ אֶת־דַּרְכֵּֽנוּ׃ 9 לְפָנִ֗ים | בְּיִשְׂרָאֵל֙ כֹּ֣ה־אָמַ֔ר
ב מל בנביא[14] . יח[15] כא[16] מנה בליש . ב
הָאִ֖ישׁ בְּלֶכְתּ֣וֹ לִדְר֔וֹשׁ אֱלֹהִ֕ים לְכ֥וּ וְנֵלְכָ֖ה עַד־[a]הָרֹאֶ֑ה כִּ֚י לַנָּבִ֣יא
10 הַיּ֔וֹם יִקָּרֵ֖א[b] לְפָנִ֥ים הָרֹֽאֶה׃ 10 וַיֹּ֤אמֶר שָׁאוּל֙ לְנַעֲר֔וֹ טֽוֹב֙ דְּבָרֶ֔ךָ
בא[17]
לְכָ֖ה נֵלֵ֑כָה וַיֵּלְכ֕וּ אֶל־הָעִ֖יר אֲשֶׁר־שָׁ֥ם אִ֖ישׁ הָאֱלֹהִֽים׃ 11 הֵ֣מָּה
ל . יט ר״פ[9]
11 לָכָ֔ה[a] וַיֵּלְכ֖וּ אֶל־הָעִ֑יר אֲשֶׁר־שָׁם֙ אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֔ים׃ 11 הֵ֣מָּה
עֹלִ֗ים בְּמַעֲלֵה֙ הָעִ֔יר וְהֵ֣מָּה מָצְא֔וּ נְעָר֖וֹת יֹצְא֣וֹת לִשְׁאֹ֑ב מַ֚יִם וַיֹּאמְר֣וּ[a]
יד[18] . ב ומל . ד מל בסיפ
12 לָהֶ֔ן הֲיֶ֥שׁ בָּזֶ֖ה הָרֹֽאֶה׃ 12 וַתַּעֲנֶ֣ינָה אוֹתָ֔ם וַתֹּאמַ֖רְנָה יֵ֣שׁ הִנֵּ֑ה לְפָנֶ֖יךָ[a]
מַהֵ֥ר[b] | עַתָּ֛ה[c] כִּ֥י הַיּ֖וֹם בָּ֣א לָעִ֑יר כִּ֣י זֶ֥בַח הַיּ֛וֹם לָעָ֖ם בַּבָּמָֽה׃
13 כְּבֹאֲכֶ֣ם[a] הָעִ֔יר כֵּ֥ן תִּמְצְא֖וּן אֹת֑וֹ בְּטֶ֣רֶם֙ יַעֲלֶ֣ה הַבָּמָ֔תָה לֶֽאֱכֹ֖ל כִּ֣י
ג וחס[19] . ב ובפסוק . ל[20]
לֹא־יֹאכַ֣ל הָעָ֗ם עַד־בֹּאוֹ֙ כִּֽי־הוּא֙ יְבָרֵ֣ךְ הַזֶּ֔בַח אַחֲרֵי־[b]כֵ֖ן יֹאכְל֑וּ
ד וכל עזרא דכות[21] . ב ובפסוק
14 הַקְּרָאִ֖ים וְעַתָּ֥ה[c] עֲל֛וּ כִּֽי־אֹת֥וֹ[d] כְּהַיּ֖וֹם תִּמְצְא֥וּן אֹתֽוֹ׃ 14 וַיַּעֲל֥וּ הָעִ֖יר
יד[22] וכל אוריית ויהרשע דכות ב מ ג
הָֽמָּה֙ בָּאִ֣ים בְּת֔וֹךְ הָעִ֖יר וְהִנֵּ֣ה שְׁמוּאֵ֑ל יֹצֵ֥א לִקְרָאתָ֖ם לַעֲלֹ֥ות הַבָּמָֽה׃
כה . י
ס 15 וַיהוָ֥ה גָּלָ֛ה אֶת־אֹ֥זֶן שְׁמוּאֵ֖ל יוֹם֙ אֶחָ֣ד לִפְנֵ֣י בֹּ֔וא שָׁא֖וּל

[6]Mm 187. [7]Mm 3448. [8]Mm 2063. [9]Mm 1497. [10]Mm 2714. [11]Mm 1577. [12]Mm 1957. [13]Mm 319. [14]Mm 4226. [15]Mm 4104. [16]Mm 498. [17]Mm 17. [18]Mm 190. [19]Mm 1253. [20]Mp sub loco. [21]Mm 288. [22]Mm 1523.

3 [a] 𝔊[LMss]𝔖 + mlt vb ‖ **4** [a] 𝔊-[Ms]𝔏[116]𝔖[C]𝔙 pl ‖ [b] Ms 𝔊-[Ms]𝔏[116]𝔙 pl ‖ [c] pc Mss 𝔖[AB] 𝔗[Buxt] sg ‖ [d] 2 Mss 𝔊𝔏[116]𝔖[C]𝔗[Mss]𝔙 pl ‖ **5** [a] 𝔊-[LMss]𝔏[116] om ארץ ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊𝔏[116] 𝔗[Ms] ועי ‖ **7** [a] pc Mss ה cf 𝔊[Mss]𝔖 ‖ [b] 2 Mss 𝔗[Mss] ומה ‖ **8** [a] 𝔊-[Ms] 2 sg, 𝔊[Ms]𝔖𝔗[Mss]𝔙 1 pl ‖ **9** [a] pc Mss אל ‖ [b] 𝔊 *ἐκάλει ὁ λαός* ‖ **10** [a] mlt Mss ו cf 𝔊-[Mss] ‖ **11** [a] Ms citt 𝔖 *(w'mr [lhjn š'wl])* 𝔗[Mss] sg ‖ **12** [a] 𝔊 *κατὰ πρόσωπον ὑμῶν* ‖ [b] > Ms 𝔊-[OLMss] ‖ [c–c] 𝔊 *διὰ τὴν ἡμέραν* cf 13 ‖ **13** [a] nonn Mss citt בב cf 𝔗[Mss] ‖ [b] mlt Mss ו cf 𝔊𝔏[93.94]𝔖𝔗[Mss]𝔙; pc Mss ואחר ‖ [c] 2 Mss ע ‖ [d] > cit 𝔊𝔖𝔙.

16 לֵאמֹר׃ 16 כָּעֵת ׀ מָחָר אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמְשַׁחְתָּו ל ר״פ בסיפ׳ .
לְנָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד פְּלִשְׁתִּים כִּי רָאִיתִי ב חד מל וחד חס[23]
אֶת־עַמִּי כִּי בָּאָה צַעֲקָתוֹ אֵלָי׃ 17 וּשְׁמוּאֵל רָאָה אֶת־שָׁאוּל וַיהוָה 17 ב
עָנָהוּ הִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ זֶה יַעְצֹר בְּעַמִּי׃ 18 וַיִּגַּשׁ שָׁאוּל 18 ג וחס[24]
אֶת־שְׁמוּאֵל בְּתוֹךְ הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא לִי אֲשֶׁר־זֶה בֵּית הָרֹאֶה׃ לא
19 וַיַּעַן שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָרֹאֶה עֲלֵה לְפָנַי הַבָּמָה 19 ל
וַאֲכַלְתֶּם עִמִּי הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַבֹּקֶר וְכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ אַגִּיד לָךְ׃ ג
20 וְלָאֲתֹנֹת הָאֹבְדוֹת לְךָ הַיּוֹם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אַל־תָּשֶׂם אֶת־לִבְּךָ 20 ל. ג בלישׁ
לָהֶם כִּי נִמְצָאוּ וּלְמִי כָּל־חֶמְדַּת יִשְׂרָאֵל הֲלוֹא לְךָ וּלְכֹל בֵּית ד. 25[ג]
אָבִיךָ׃ ס 21 וַיַּעַן שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הֲלוֹא בֶן־יְמִינִי אָנֹכִי מִקַּטַּנֵּי 21 ח[26] בטע וכל זקף אחנח וס״פ דכות ב מ א
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצְּעִרָה מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת שִׁבְטֵי בִנְיָמִן ב[27]
וְלָמָּה דִבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה׃ ס 22 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל 22
וְאֶת־נַעֲרוֹ וַיְבִיאֵם לִשְׁכָּתָה וַיִּתֵּן לָהֶם מָקוֹם בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים וְהֵמָּה ל. ל. לה[28]. ב מל[29]
כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ׃ 23 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל לַטַּבָּח תְּנָה אֶת־הַמָּנָה אֲשֶׁר נָתַתִּי ל חס. ג. ל[30]. ל 23
לָךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ שִׂים אִתָּה עִמָּךְ׃ 24 וַיָּרֶם הַטַּבָּח אֶת־הַשּׁוֹק כד. ח דגש[31]
וְהָעֲלְיָהּ וַיָּשֶׂם לִפְנֵי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנִּשְׁאָר שִׂים־לְפָנֶיךָ אֱכֹל כִּי ל. פד. כד
לַמּוֹעֵד שֻׁמַּר־לְךָ לֵאמֹר הָעָם קָרָאתִי וַיֹּאכַל שָׁאוּל עִם־שְׁמוּאֵל ב[32] ול מלעיל
בַּיּוֹם הַהוּא׃ 25 וַיֵּרְדוּ מֵהַבָּמָה הָעִיר וַיְדַבֵּר עִם־שָׁאוּל עַל־הַגָּג׃ 25 ג
26 וַיַּשְׁכִּמוּ וַיְהִי כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הַגָּגָה 26 ג חס׳. ו בטע בסיפ׳. הגגה חד מן ב בלישׁ ק
לֵאמֹר קוּמָה וַאֲשַׁלְּחֶךָּ וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׁמוּאֵל ל

[23] Mm 3176. [24] Mm 4190. [25] Mm 239. [26] Mm 1571. [27] Mm 1516. [28] Mm 2840. [29] Mm 1572. [30] Mp sub loco. [31] Mm 1573. [32] Mm 1574.

16 [a] 𝔊 + *τὴν ταπείνωσιν*; 𝔗 *(glj qdmj) dḥq' (d…)* ‖ **18** [a] pc Mss citt אל cf 𝔊 sed etiam Nu 4,19 et 30,21 ‖ **19** [a] pc Mss cit אל ‖ **20** [a] pc Mss ׳ cf 30,12 ‖ [b] > 𝔊𝔙? ‖ [c] 𝔊-$^{O\,Mss}$𝔖 om כל ‖ **21** [a] 𝔖𝔗 *bnjmjn* ‖ [b–b] Ms מ׳ שבט, 𝔊 *τοῦ μικρ(οτέρ)ου σκήπτρου φυλῆς* (𝔊^{L} *ἐκ τῶν φυλῶν*), 𝔖(𝔈^{115}𝔙) *mn z'wr'* (sg) *dšbṭ'* (pl) ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔈^{115}𝔖𝔗^{Edd}𝔙 sg; 𝔈$^{93.94}$ *minima post* (𝔈^{93} *prae*) *omnibus civitatibus* ‖ [e] 𝔊^{Mss}𝔖𝔙 om כ ‖ **22** [a] 𝔊𝔈$^{93.94}$ 70 ‖ **24** [a] 𝔊-$^{L\,Mss}$ *καὶ ἤψησεν* ‖ [b] 𝔔 ליהו[…; > 𝔊$^{O\,LMss}$𝔈^{115}𝔙 ‖ [c] 𝔊 *εἰς μαρτύριον* cf 𝔈$^{115.93.94.gl}$, σ′ *ἐπιτηδές*, 𝔙 *de industria* ‖ [d] 𝔔 שים, 𝔊 *τέθειται* ‖ [e–e] 𝔊 *παρὰ τοὺς ἄλλους* (𝔊^{LMss} *τοῦ λαοῦ*) *ἀπόκνιζε*, σ′ *τόδε παρὰ τοῦ λαοῦ …*, θ′ *ὅτι ἐλέχθη τὸν λαὸν ἐκάλεσα*, 𝔈^{115} *a populo carpe*, 𝔈$^{93.94}$ *propter caeteros manduca*, 𝔙 *quando (populum vocavi)*; > 𝔖; 𝔗 + *lšjrwt'* ‖ **25** [a] 𝔊𝔈$^{115.93.94}$𝔖-^{C} sg ‖ [b] 𝔊 *καὶ (δι)έστρωσαν (τῷ)*, 𝔈^{115} *et deduxit (Saul in domo et stra[vi]t ei)*, 𝔈$^{91.93.94}$ *et straverunt (S. in d.)* ‖ **26** [a] 𝔊𝔈$^{115.93.94}$ sg ‖ [b] nonn Mss בע׳, sed cf Jos 6,15 ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [d–d] 𝔊𝔈^{115} sg (om ׳ש).

27 הַחוֹצָה׃ 27 הֵמָּה יוֹרְדִים בִּקְצֵה הָעִיר וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֶל־שָׁאוּל יג33 ט ר״פ34 .
אֱמֹר לַנַּעַר וְיַעֲבֹר לְפָנֵינוּ וַיַּעֲבֹר[a] וְאַתָּה עֲמֹד כַּיּוֹם וְאַשְׁמִיעֲךָ אֶת־ ב מל35 . ג36 . ל
דְּבַר־אֱלֹהִים׃ פ ג37

10 1 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־פַּךְ הַשֶּׁמֶן וַיִּצֹק[a] עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיֹּאמֶר לב בגבריא כ מנה בסיפ
הֲלוֹא כִּי־מְשָׁחֲךָ יְהוָה[b] עַל־נַחֲלָתוֹ לְנָגִיד׃ 2 בְּלֶכְתְּךָ הַיּוֹם מֵעִמָּדִי
וּמָצָאתָ שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִם־קִבְרַת רָחֵל בִּגְבוּל בִּנְיָמִן בְּצֶלְצַח[a] וְאָמְרוּ ג . ל
אֵלֶיךָ נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת אֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְבַקֵּשׁ וְהִנֵּה נָטַשׁ אֲבִיךָ אֶת־ ל
3 דִּבְרֵי[b] הָאֲתֹנוֹת וְדָאֵג לָכֶם לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לִבְנִי׃ 3 וְחָלַפְתָּ מִשָּׁם נ׳
וָהָלְאָה וּבָאתָ עַד־אֵלוֹן תָּבוֹר[a] וּמְצָאוּךָ[b] שָׁם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים עֹלִים ה חס בלישׁ בנביא2 . ב3
אֶל־הָאֱלֹהִים בֵּית־אֵל אֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשָׁה גְדָיִים וְאֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשֶׁת כ . לה . ל ומל . לה
4 כִּכְּרוֹת[c] לֶחֶם וְאֶחָד נֹשֵׂא נֵבֶל־יָיִן׃ 4 וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם וְנָתְנוּ לְךָ לה
5 שְׁתֵּי[a]־לֶחֶם וְלָקַחְתָּ מִיָּדָם׃ 5 אַחַר[a] כֵּן תָּבוֹא[b] גִּבְעַת הָאֱלֹהִים ל
אֲשֶׁר־שָׁם נְצִבֵי[c] פְלִשְׁתִּים וְיִהְיֶה כְּבֹאֲךָ שָׁם הָעִיר וּפָגַעְתָּ חֶבֶל נְבִיאִים ל וחס . לב . ב וחס4 .
יג3 . ד חס בסיפ6
יֹרְדִים מֵהַבָּמָה וְלִפְנֵיהֶם נֵבֶל וְתֹף וְחָלִיל וְכִנּוֹר וְהֵמָּה מִתְנַבְּאִים׃ כ . ב7
6 וְצָלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה וְהִתְנַבֵּיתָ[a] עִמָּם וְנֶהְפַּכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר׃ ה בסיפ . ו חס א8 . ל
7 וְהָיָה כִּי תָבֹאנָה[a] הָאֹתוֹת[b] הָאֵלֶּה לָךְ עֲשֵׂה לְךָ[c] אֲשֶׁר[d] תִּמְצָא יָדֶךָ תבאנה חד מן ב3 כת כן .
ק
כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ 8 וְיָרַדְתָּ לְפָנַי הַגִּלְגָּל וְהִנֵּה אָנֹכִי יוֹרֵד אֵלֶיךָ י10 . ב . ה11
לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לִזְבֹּחַ[a] זִבְחֵי שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תּוֹחֵל עַד־בּוֹאִי ל . ל . ג מל בלישׁ12
אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי לְךָ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ 9 וְהָיָה[a] כְּהַפְנֹתוֹ־שִׁכְמוֹ לָלֶכֶת ב ומל12 . ל וחס
מֵעִם שְׁמוּאֵל וַיַּהֲפָךְ־לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיָּבֹאוּ כָּל־הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה[b]
בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס 10 וַיָּבֹאוּ[a] שָׁם[b] הַגִּבְעָתָה וְהִנֵּה חֶבֶל־נְבִאִים יג5 . ד חס בסיפ

33 Mm 290. 34 Mm 1497. 35 Mm 1575. 36 Mm 1576. 37 Mm 4085. Cp 10 1 Mm 1577. 2 Mm 1448. 3 Mm 1075. 4 Mm 2761. 5 Mm 2938. 6 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 7 Mm 4224. 8 Mm 1578. 9 Mm 1579. 10 Mm 1580. 11 Mm 1377. 12 Mp sub loco.

27 [a] > 𝔊-^{O}𝔏^{115}𝔖 || **Cp 10,1** [a] sic L || [b] 𝔊𝔏^{115} + mlt vb || **2** [a] pc Mss בצלצל, 𝔊-^{L} *(ἐν Σηλω ἐν Βακαλαθ) ἀλλομένους μεγάλα,* 𝔊^{L} *μεσημβρίας ἀλλ. μεγ* , 𝔏^{115} *(in selom in bac[h]allat) salientem magna stadina* (𝔏$^{91.93.94}$ *salientes magnas fossas*), 𝔙 *in meridie* || [b] 2 Mss cit דבר cf Vrs || **3** [a] 𝔊^{L} *τῆς ἐκλεκτῆς*, 𝔏$^{115.93.94}$ *glandis electae* || [b] cit צאת– cf 𝔊𝔏^{115}, 𝔖 *mškḥ 'nt* || [c] 𝔊 *ἀγγεῖα* cf 𝔏^{115} et 9,7 || **4** [a] 𝔔 + תנופות ut 𝔊 + *ἀπαρχάς* cf 𝔏$^{115.93.94}$, 𝔗 + *grjṣn* || **5** [a] pc Mss ואז cf 𝔊𝔏^{115}𝔖 || [b] pc Mss + אל || [c] 𝔊𝔏^{115}𝔖𝔙 sg cf 13,3 || **6** [a] pc Mss citt באת– || **7** [a] mlt Mss ut Q || [b] pc Mss cit pr כל cf 𝔙 et 9 || [c] 𝔊 *πάντα* cf 𝔏^{115} || [d] pc Mss כאשר cf 𝔗^{Ms} || **8** [a] pc Mss ול cf 𝔊𝔗^{Mss}𝔙 || **9** [a] 2 Mss citt ויהי || [b] > Ms 𝔊-^{LMss} || **10** [a] 2 Mss 𝔊𝔖 sg || [b] Ms משם cf 𝔊, Ms אל cf 𝔖𝔗-$^{ed\ princ}$𝔙.

11 לִקְרָאתוֹ וְהִצְלַח עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים[c] וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹכָם׃ 11 וַיְהִי כָּל־
יוֹדְעוֹ מֵאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עִם־נְבִאִים נִבָּא[a] וַיֹּאמֶר[b] הָעָם
12 אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מַה־זֶּה הָיָה לִבֶן־קִישׁ הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִים׃ 12 וַיַּעַן
אִישׁ מִשָּׁם[a] וַיֹּאמֶר וּמִי אֲבִיהֶם[b] עַל־כֵּן הָיְתָה לְמָשָׁל הֲגַם שָׁאוּל
13 בַּנְּבִאִים׃ 13 וַיְכַל[a] מֵהִתְנַבּוֹת[b] וַיָּבֹא הַבָּמָה[c]׃ 14 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל
14 אֶלִיו וְאֶל־נַעֲרוֹ אָן הֲלַכְתֶּם וַיֹּאמֶר[a] לְבַקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנֹת וַנַּרְאָ֫ה
15 כִּי־אַיִן וַנָּבוֹא אֶל־שְׁמוּאֵל׃ 15 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל[a] הַגִּידָה־נָּא לִי
16 מָה־אָמַר לָכֶם[b] שְׁמוּאֵל׃ 16 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דּוֹדוֹ הַגֵּד הִגִּיד לָנוּ
כִּי נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת וְאֶת־דְּבַר הַמְּלוּכָה לֹא־הִגִּיד לוֹ[a] אֲשֶׁר אָמַר
שְׁמוּאֵל[a]׃ פ
17 17 וַיַּצְעֵק שְׁמוּאֵל אֶת־הָעָם אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ 18 וַיֹּאמֶר אֶל־
18 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי
[a]אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] מִמִּצְרָיִם וָאַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם[b] וּמִיַּד כָּל־
19 הַמַּמְלָכוֹת[c] הַלֹּחֲצִים אֶתְכֶם׃ 19 וְאַתֶּם הַיּוֹם מְאַסְתֶּם אֶת־אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר־הוּא מוֹשִׁיעַ לָכֶם מִכָּל־רָעוֹתֵיכֶם וְצָרֹתֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לוֹ[a] כִּי־
מֶלֶךְ תָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ לִפְנֵי יְהוָה לִשִׁבְטֵיכֶם וְלַאלְפֵיכֶם׃
20 20 וַיַּקְרֵב שְׁמוּאֵל אֶת כָּל־שִׁבְטֵי[a] יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט בִּנְיָמִן׃
21 21 וַיַּקְרֵב אֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָו[a] וַתִּלָּכֵד מִשְׁפַּחַת הַמַּטְרִי[b]
22 וַיִּלָּכֵד שָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וַיְבַקְשֻׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ 22 וַיִּשְׁאֲלוּ־עוֹד בַּיהוָה
עא הַבָּא עוֹד[a] הֲלֹם אִישׁ ס[b] וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה־הוּא נֶחְבָּא אֶל־
23 הַכֵּלִים׃ 23 וַיָּרֻצוּ וַיִּקְּחֻהוּ מִשָּׁם וַיִּתְיַצֵּב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבַּהּ מִכָּל־

ל. ל. ד חס וכל אוריית דכות ב מ ב. ד חס בסיפ — 13
ל. ה 14 וחד מן ג 15 מל בסיפ ובלישׁ — 15
ה 14. ו חס א 16 — 16
ב 17. ל 18 — 17
ה מל 19 — 19
ב 20 — 20
ג ב חס וחד מל 21 — 21
למשפחתיו חד מן ד 22 ק בלישׁ — 22
ב וחס 23 — 23

13 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 14 Mm 3012. 15 Mm 1636. 16 Mm 1578. 17 Hi 8,2. 18 Mm 276 et Mm 3682. 19 Mm 1460. 20 Mm 1581. 21 Mm 1427. 22 Mm 4028. 23 Mm 277.

10 [c] nonn Mss יהוה cf 𝔊[Mss]𝔖𝔙[Mss] || **11** [a] mlt Mss interv || [b] 2 Mss 𝔊[LMss]𝔖[AB]𝔗[Mss]𝔙 pl || **12** [a] 𝔊(𝔊[L] pr ἐξ) *αὐτῶν* || [b] 𝔊𝔏[93.94gl]𝔖 suff 3 sg || **13** [a] 𝔖[BC] pl || [b] pc Mss בא(ו)ת– || [c] 𝔊 *εἰς τὸν βουνόν* cf 𝔏[93.94], 𝔖 *(š'wl) mn bjm* || **14** [a] Ms 𝔊[Mss]𝔖𝔗[Mss]𝔙 pl || **15** [a] 𝔊(𝔖𝔗[ed princ]) *πρὸς Σαουλ*, 𝔙 *ei* || [b] 𝔊𝔙 sg || **16** [a–a] > 𝔊-*OL*𝔏[115] || **18** [a–a] pc Mss אתכם, 2 Mss את בני יש׳ cf 𝔊-[Mss]𝔏[115] || [b] 𝔊 pr *Φαραὼ βασιλέως* cf 𝔏[115], 𝔖 *(d)plštj'* || [c] 𝔏[115]𝔙 *regum* || **19** [a] pc Mss + לא cf 𝔗, mlt Mss לא cf 𝔊𝔏[115]𝔖𝔙, pc Mss לא לי, 2 Mss לי || **20** [a] 2 Mss זקני || **21** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔗[Mss]𝔙; 𝔊𝔏[115]𝔖 pl sine suff || [b] 𝔊𝔏[115] + mlt vb cf Jos 7,17sq || **22** [a] > cit 𝔊[Mss]𝔏[115.93.94]𝔖𝔙 || [b] mlt Mss om interv.

ס הָעָם מִשְּׁכְמוֹ וָמָעְלָה׃ 24 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם הַרְאִיתֶם ג24
אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּכָל־הָעָם וַיָּרִיעוּ[a] כָּל־הָעָם ג חס
וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ פ 25 וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֵת מִשְׁפַּט ל
הַמְּלוּכָה[a] וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר וַיַּנַּח לִפְנֵי יְהוָה וַיְשַׁלַּח שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־ כ25 ול חס בלישׁ. ק26. כצ27
26 הָעָם אִישׁ[b] לְבֵיתוֹ[c]׃ 26 וְגַם־שָׁאוּל הָלַךְ לְבֵיתוֹ גִּבְעָתָה וַיֵּלְכוּ עִמּוֹ ו ר״פ בסיפ. ב
27 חֵיל[a] אֲשֶׁר־נָגַע אֱלֹהִים[b] בְּלִבָּם[c]׃ 27 וּבְנֵי בְלִיַּעַל[a] אָמְרוּ מַה־יֹּשִׁיעֵנוּ ט
זֶה וַיִּבְזֻהוּ וְלֹא־הֵבִיאוּ לוֹ מִנְחָה וַיְהִי כְּמַחֲרִישׁ׃ פ ל וחס. ל ומל

11 1 וַיַּעַל נָחָשׁ[a] הָעַמֹּנִי וַיִּחַן עַל־יָבֵשׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־אַנְשֵׁי ה׳ מל ב מנה בנביא. ל
2 יָבֵישׁ אֶל־נָחָשׁ כְּרָת־לָנוּ בְרִית וְנַעַבְדֶךָּ׃ 2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם נָחָשׁ ח׳ מל ב מנה בנביא.
הָעַמֹּנִי בְּזֹאת אֶכְרֹת לָכֶם[a] בְּנָקְרִ֣ר לָכֶם כָּל־עַיִן יָמִין וְשַׂמְתִּיהָ[b] ל ומל
3 חֶרְפָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זִקְנֵי יָבֵישׁ חֶרֶף לָנוּ שִׁבְעַת כ ג מנה בסיפ. ו
יָמִים וְנִשְׁלְחָה מַלְאָכִים בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְאִם־אֵין מוֹשִׁיעַ אֹתָנוּ
4 וְיָצָאנוּ אֵלֶיךָ׃ 4 וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים גִּבְעַת שָׁאוּל וַיְדַבְּרוּ הַדְּבָרִים ל
5 בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ כָּל־הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ 5 וְהִנֵּה שָׁאוּל בָּא ל״ז. מג
[a]אַחֲרֵי הַבָּקָר[a] מִן־הַשָּׂדֶה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מַה־לָּעָם כִּי יִבְכּוּ וַיְסַפְּרוּ־ ל
6 לוֹ אֶת־דִּבְרֵי אַנְשֵׁי יָבֵישׁ׃ 6 וַתִּצְלַח רוּחַ־אֱלֹהִים[a] עַל־שָׁאוּל בְּשָׁמְעוֹ[b] ח׳. כשמעו ק
7 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר אַפּוֹ מְאֹד׃ 7 וַיִּקַּח צֶמֶד בָּקָר וַיְנַתְּחֵהוּ ל בסיפ
וַיְשַׁלַּח בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל בְּיַד הַמַּלְאָכִים לֵאמֹר אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יֹצֵא כצ3. ל
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי[a] שְׁמוּאֵל כֹּה יֵעָשֶׂה לִבְקָרוֹ וַיִּפֹּל פַּחַד־יְהוָה עַל־ ל14. ה וכל עזרא דכות5
8 הָעָם וַיֵּצְאוּ[a] כְּאִישׁ אֶחָד׃ 8 וַיִּפְקְדֵם בְּבֶזֶק וַיִּהְיוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ[a] כ5
9 מֵאוֹת אֶלֶף וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים[b] אָלֶף׃ 9 וַיֹּאמְרוּ[a] לַמַּלְאָכִים ז׳. ו בטע ר״פ8
הַבָּאִים כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ[b] יָבֵישׁ גִּלְעָד מָחָר תִּהְיֶה־לָּכֶם תְּשׁוּעָה ט9

24Mm 2077. 25Mm 1581. 26Mm 2011. 27Mm 59. Cp 11 1Mm 4063. 2Mm 4067. 3Mm 59. 4Mm 210. 5Mm 1968. 6Mm 1514. 7Mm 2221. 8Mm 76. 9Mm 235.

24 [a] Ms וידעו cf 𝔊𝔈115.93.94 || **25** [a] 𝔊-*L*Mss *τοῦ βασιλέως* cf 𝔖𝔗Buxt et 8,9.11 || [b] 𝔊 pr *καὶ (ἀπ)ῆλθε/ον (ἕκαστος)* cf 𝔈115𝔖 || [c] 𝔔 למקן, 𝔊 *εἰς τὸν τόπον* || **26** [a] 𝔔 pr בני, 𝔊 pr *(οἱ) υἱοί* cf 𝔈115.93.94 || [b] 𝔔 יהוה || [c] 𝔔 בלבבם || **27** [a] 𝔔 pr ה || [b] 𝔔corr כמו חדש, 𝔊 *ὡς μετὰ μῆνα (ἡμερῶν)* cf 𝔈115 || **Cp 11,1** [a–a] 𝔔 בנו עמון ויבאו אל || **2** [a] pc Mss cit + ברית cf 𝔊𝔈115𝔖𝔗Mss𝔙 || [b] 𝔊-*L*𝔈115 om suff; 𝔙 *ponamque vos* || **5** [a–a] 𝔊 *μετὰ τὸ πρωΐ*, 𝔈115 *mane*, 𝔈91.93.94 + *post boves* || **6** [a] 2 Mss יהוה cf 𝔊𝔈115𝔙Mss || [b] nonn Mss ut Q || **7** [a] mlt Mss ואחרי || [b] 2 Mss אל || [c] 𝔊 *καὶ ἐβόησαν* cf 𝔈115.93.94 et 12,8 || **8** [a] 𝔊𝔈93.94 6 || [b] 𝔔𝔊𝔈93.94 70 || **9** [a] 𝔊𝔈115𝔖B sg || [b] pc Mss לאנשי cf 𝔊𝔈115𝔖𝔗ʳ𝔙.

10 בְּתֹכֶם[c] הַשָּׁמֵשׁ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וַיַּגִּידוּ לָאַנְשֵׁי יָבֵישׁ וַיִּשְׂמָחוּ׃ 10 וַיֹּאמְרוּ
אַנְשֵׁי יָבֵישׁ מָחָר נֵצֵא אֲלֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָנוּ כְּכָל־[a]הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם׃
11 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּשֶׂם שָׁאוּל אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיָּבֹאוּ[a] 11
בְּתוֹךְ־[d]הַמַּחֲנֶה בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּכּוּ[b] אֶת־[c]עַמּוֹן עַד־חֹם הַיּוֹם וַיְהִי
הַנִּשְׁאָרִים וַיָּפֻצוּ וְלֹא נִשְׁאַרוּ־[c]בָם שְׁנַיִם יָחַד׃ 12 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־ 12
שְׁמוּאֵל מִי הָאֹמֵר שָׁאוּל יִמְלֹךְ[a] עָלֵינוּ הְנוּ[b] הָאֲנָשִׁים וְנָמִיתֵם׃
13 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל[a] לֹא־יוּמַת אִישׁ בַּיּוֹם הַזֶּה כִּי הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה תְּשׁוּעָה 13
בְּיִשְׂרָאֵל׃ ס 14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנֵלְכָה הַגִּלְגָּל 14
וְנַחֲדֵּשׁ שָׁם הַמְלוּכָה׃ 15 וַיֵּלְכוּ[a] כָּל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיַּמְלִכוּ[a] שָׁם אֶת־ 15
שָׁאוּל לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ[b]־שָׁם זְבָחִים שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה
וַיִּשְׂמַח[c] שָׁם שָׁאוּל[c] וְכָל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מְאֹד׃ פ

12 1 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְקֹלְכֶם לְכֹל **12**
אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי וָאַמְלִיךְ עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ 2 וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ | 2
מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וַאֲנִי זָקַנְתִּי וְשַׂבְתִּי וּבָנַי הִנָּם אִתְּכֶם וַאֲנִי הִתְהַלַּכְתִּי
לִפְנֵיכֶם מִנְּעֻרַי עַד־[a]הַיּוֹם הַזֶּה׃ 3 הִנֵּנִי עֲנוּ בִי נֶגֶד יְהוָה וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ 3
אֶת־שׁוֹר | מִי לָקָחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לָקָחְתִּי וְאֶת־[a]מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־[b]מִי
רַצּוֹתִי וּמִיַּד־מִי לָקַחְתִּי כֹּפֶר [c]וְאַעְלִים עֵינַי בּוֹ[c] וְאָשִׁיב לָכֶם׃
4 וַיֹּאמְרוּ לֹא עָשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ וְלֹא־לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה׃ 4
5 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד יְהוָה בָּכֶם וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצָאתֶם 5
בְּיָדִי מְאוּמָה וַיֹּאמְרוּ[a] עֵד׃ פ 6 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם יְהוָה[a] 6
אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר[c] הֶעֱלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם[b] מֵאֶרֶץ

כתם חד מן ד[10] חס ק בלישׁ ב מל בסיפ[11] . ג
ב . יח
פד . כ
ג . ל . ל
ב חס . ב[12] . ל
ל
ל[13]
ל . כ[14] . ג[15] . ה חס[16]
ב
ב וחס
ל
ג חס[1] . ח
ח בטע[2] . ג[3]
ל[4]
לד פסוק לא ולא ולא[5] . ל
יב סביר . ל

[10]Mm 2271. [11]Mm 195. [12]Mm 1582. [13]Mm 53. [14]Mm 1581. [15]Mm 1583. [16]Mm 1584. **Cp 12** [1]Mm 1585. [2]Mm 4137. [3]Mm 2306. [4]Mp sub loco. [5]Mm 771.

9 [c] mlt Mss ut Q ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{115.94}\mathfrak{S}$-$\mathfrak{C}\mathfrak{T}^{Ms}\mathfrak{V}$ om כ; > $\mathfrak{G}$-$^{L}\mathfrak{S}^{C}$ ‖ **11** [a] Ms $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ sg ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}$-$^{C}\mathfrak{V}$ sg ‖ [c] pc Mss pr בני cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [d] Ms pl cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ ‖ [e] $\mathfrak{S}$ *'štkḥw* ‖ **12** [a] 2 Mss pr לא cf Vrs ‖ [b] 2 Mss תנה cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}$ ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *Σαμουηλ* ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἔχρισεν Σαμουηλ*, $\mathfrak{S}^{A}$ *w'mlk* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}$ sg ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ ($\mathfrak{G}^{Mss}$ *ἐκεῖ*) *Σαμουηλ* ‖ **Cp 12,2** [a] nonn Mss ועד cf $\mathfrak{G}$-$^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ **3** [a] nonn Mss את ‖ [b] permlt Mss ואת cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{94}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ *(ἢ)* ($\mathfrak{G}^{Mss}$ + *παρόψομαι ὀφθαλμοὺς ἐν αὐτῷ ἢ*) *καὶ ὑπόδημα* ($\mathfrak{G}^{L^{p}}$ + *καὶ ἀπέκρυψα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐν αὐτῷ* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$); *ἀποκρίθητε* ($\mathfrak{G}^{L}$ *εἴπατε*) *κατ' ἐμοῦ* cf Si 46,19 (כופר) ‖ ונעל(י)ם ממני לקח[תי, $\mathfrak{S}$ *w'ṣdt 'jnj bh 'mrw lj* ‖ **5** [a] mlt Mss Seb pl cf $\mathfrak{G}$-^{L} ($\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ εἶπεν ὁ λαός*) $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}$-^{Op} pr *μάρτυς* cf 5 ‖ [b] $\mathfrak{G}$-$^{L^{p}Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ suff 1 pl ‖ [c] 2 Mss om ארץ cf $\mathfrak{G}$.

7 מִצְרָיִם׃ 7 וְעַתָּה הִתְיַצָּבוּ וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת כָּל־
ד.ב.ז[6] מל וכל יהרשע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות ב מ ה
8 צִדְקֹת יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ 8 כַּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב
ז[5] מל וכל יהרשע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות ב מ ה
מִצְרַיִם[a] וַיִּזְעֲקוּ אֲבוֹתֵיכֶם[b] אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־
יב.7 . ב חד חס וחד מל[8]
אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ[c] אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַיֹּשְׁבֻם[d] בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃
ל בסיפ
9 וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכֹּר אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא
10 חָצוֹר וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ[a] בָּם׃ 10 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־
ויאמרו ק
יְהוָה וַיֹּאמְרוּ[a] חָטָאנוּ כִּי עָזַבְנוּ אֶת־יְהוָה וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־
11 הָעַשְׁתָּרוֹת[b] וְעַתָּה הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ 11 וַיִּשְׁלַח יְהוָה
ד[9].ב [a]אֶת־יְרֻבַּעַל וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל[a] וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד
12 אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתֵּשְׁבוּ בֶּטַח׃ 12 וַתִּרְאוּ כִּי־נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא
ל.ל בסיפ
עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לִי[a] לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
יב[10].ב
13 מַלְכְּכֶם׃ 13 וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם [a]אֲשֶׁר[b] שְׁאִלְתֶּם[a] וְהִנֵּה[c]
ו ר״פ בסיפ וכל יהרשע שפטים ושמואל ואם ר״פ[11]
14 נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם[d] מֶלֶךְ׃ 14 אִם־תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ
ס
וּשְׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ וְלֹא תַמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וְהְיִתֶם גַּם־אַתֶּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ
ג חס
15 אֲשֶׁר מָלַךְ עֲלֵיכֶם אַחַר[a] יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 15 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל
ב.
יְהוָה וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהָיְתָה יַד־יְהוָה בָּכֶם וּבַאֲבֹתֵיכֶם[a]׃
ג
16 גַּם־עַתָּה הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה
יא[12].יג[13]. ו כת כן
17 לְעֵינֵיכֶם׃ 17 הֲלוֹא קְצִיר־חִטִּים הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וְיִתֵּן קֹלוֹת
יד בסיפ
וּמָטָר וּדְעוּ וּרְאוּ כִּי־רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לִשְׁאֹל
ד חס[14]
18 לָכֶם מֶלֶךְ׃ ס 18 וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה קֹלוֹת
יב[15] ג מנה מל בלישׁ . ב
וּמָטָר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא כָּל־הָעָם מְאֹד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל׃
ד.ל
19 וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל הִתְפַּלֵּל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה

[6]Mm 1586. [7]Mm 2610. [8]Mm 1587. [9]Mm 4042. [10]Mm 1588. [11]Mm 1380. [12]Mp sub loco. [13]Mm 157. [14]Mm 1589. [15]Mm 1590.

8 [a] 2 Mss cit Seb ימה– ‖ [b] 𝔊[Mss] suff 1 pl ‖ [c] 𝔊[MssSABY] 3 m sg ‖ [d] mlt Mss וישבם cf Vrs (𝔗[Edd]) ‖ **9** [a] 𝔊-*OLMss*𝔖[A] sg ‖ **10** [a] permlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b] 𝔊 *καὶ τοῖς ἄλσεσιν* cf 𝔈[93.94] et 7,3[a] ‖ **11** [a–a] 𝔊 Jerubaal (–boam), Barak, Jeftha (𝔊[Ms] + Simson), Samuel; 𝔖 Debora, Barak, Gideon, Jeftha, Simson; 𝔗 Gideon, Simson (𝔗[f] Bedan), Jeftha, Samuel ‖ **12** [a] > 𝔊-*L*𝔖 ‖ **13** [a–a] > 𝔊[Mss] ‖ [b] mlt Mss ואי cf 𝔊-*O*[Mss]𝔖𝔗[Mss]Y ‖ [c] nonn Mss ה׳ cf 𝔊[Mss]𝔖 ‖ [d] Ms לכם cf 𝔖Y, sed etiam Gn 41,41 ‖ **14** [a] mlt Mss אחרי cf 2 S 2,10 ‖ **15** [a] 𝔊 *καὶ ἐπὶ τὸν βασιλέα ὑμῶν* cf 𝔈[93.94] et 14; 𝔊[L] + *ἐξολοθρεῦσαι ὑμάς*.

16 אֱלֹהֶיךָ וְאַל־נָמוּת כִּי־יָסַפְנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה לִשְׁאֹל לָנוּ ו חס
מֶלֶךְ׃ ס 20 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ אַתֶּם עֲשִׂיתֶם 20
אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אַךְ אַל־תָּסוּרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם אֶת־
יְהוָה בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ 21 וְלֹא תָסוּרוּ כִּי | אַחֲרֵי הַתֹּהוּ אֲשֶׁר לֹא־ 21 ד ר״פ ולא לא ולא ל וחס
יוֹעִילוּ וְלֹא יַצִּילוּ כִּי־תֹהוּ הֵמָּה׃ 22 כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ סׄ
בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם׃ 23 גַּם 23 ג ומל 17
אָנֹכִי חָלִילָה לִי מֵחֲטֹא לַיהוָה מֵחְדֹּל לְהִתְפַּלֵּל בַּעַדְכֶם וְהוֹרֵיתִי 18 ג חד כת טא וחד כת טו וחד כת טרא. ל. ב. ל
אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיְשָׁרָה׃ 24 אַךְ | יְרֵאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם 24 19 ל. ג יתיר א
אֹתוֹ בֶּאֱמֶת בְּכָל־לְבַבְכֶם כִּי רְאוּ אֵת אֲשֶׁר־הִגְדִּיל עִמָּכֶם׃ 25 וְאִם־ 25 ג חס בלישׁ
הָרֵעַ תָּרֵעוּ גַּם־אַתֶּם גַּם־מַלְכְּכֶם תִּסָּפּוּ׃ פ 20 ה. ל. ב

13 1 בֶּן־שָׁנָה שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ וּשְׁתֵּי שָׁנִים מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ **13** ל
2 וַיִּבְחַר־לוֹ שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ עִם־שָׁאוּל אַלְפַּיִם 2
בְּמִכְמָשׂ וּבְהַר בֵּית־אֵל וְאֶלֶף הָיוּ עִם־יְהוֹנָתָן בְּגִבְעַת בִּנְיָמִן וְיֶתֶר ל. יז מל׳
הָעָם שִׁלַּח אִישׁ לְאָהָלָיו׃ 3 וַיַּךְ יְהוֹנָתָן אֵת נְצִיב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר 3
בַּגָּבַע וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים וְשָׁאוּל תָּקַע בַּשּׁוֹפָר בְּכָל־הָאָרֶץ לֵאמֹר
יִשְׁמְעוּ הָעִבְרִים׃ 4 וְכָל־יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל אֶת־ 4
נְצִיב פְּלִשְׁתִּים וְגַם־נִבְאַשׁ יִשְׂרָאֵל בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּצָּעֲקוּ הָעָם אַחֲרֵי ל. ג
שָׁאוּל הַגִּלְגָּל׃ 5 וּפְלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ | לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים 5 ה׳
אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁשֶּׁת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם ג׳
לָרֹב וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְמִכְמָשׂ קִדְמַת בֵּית אָוֶן׃ 6 וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל רָאוּ 6
כִּי צַר־לוֹ כִּי נגש [נִגַּשׂ] הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בַּמְּעָרוֹת וּבַחֲוָחִים וּבַסְּלָעִים ד. ל. ל
וּבַצָּרְחִים וּבַבֹּרוֹת׃ 7 וְעִבְרִים עָבְרוּ אֵת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ גָּד וְגִלְעָד ל. ל. ב

16 Mm 1393. 17 Mm 1044. 18 Mm 132. 19 Mp sub loco. 20 Mm 928. Cp 13 1 Mm 262. 2 Mm 3005. 3 Mm 1598.

19 a pc Mss cit ולא cf Gn 42,2 || **21** a > 2 Mss Vrs || **23** a G + *καὶ δουλεύσω* (G^{L} *-σωμεν*) *τῷ κυρίῳ* ex duplice versione? || b Vrs stat abs cf Ps 25,8 || **24** a G^{MssV} pr cop, sed cf 1R 2,4 || **Cp 13,1** a v 1 > G$^{-OpLMss}$ || b G^{LpMs} 30, S 21 || c–c > S || **2** a mlt Mss^{G} מש– || b G *ἐν Γαβεε* (G^{OpL} *βουνῷ [ἐπὶ] Γαβαα*) cf 16 || c pc Mss לו– cf GSC^{Ms} || **3** a G *ἐν τῷ βουνῷ* cf 2^{b} || b–b G *ἠθετήκασιν οἱ δούλοι*, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *audiant Haebrei dereliquerunt servi* cf 1R 12,19 || **4** a sic L, mlt Mss Edd אַשׁ– || **5** a G^{L}S 3 || b–b G *Βαιθωρων κατὰ νώτου* (G^{Mss} *νότου*) || **6** a G sg, sed cf Jdc 8,1 || b–b G^{-L} *μὴ προσάγειν αὐτόν* (a נגש).

8 וְשָׁאוּל֙ עוֹדֶ֣נּוּ בַגִּלְגָּ֔ל וְכָל־הָעָ֖ם [a]חָרְד֣וּ אַחֲרָי֑ו׃ 8 וַיּ֣וֹחֶל[a] | שִׁבְעַ֗ת נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ויוחל[4] ק
יָמִים֙ לַמּוֹעֵ֔ד אֲשֶׁ֖ר שְׁמוּאֵ֑ל וְלֹא־[b]בָ֣א שְׁמוּאֵ֔ל הַגִּלְגָּ֖ל וַיָּ֥פֶץ הָעָ֖ם ג.ג
9 מֵעָלָֽיו׃ 9 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֗וּל הַגִּ֤שׁוּ אֵלַי֙ הָעֹלָ֣ה וְהַשְּׁלָמִ֔ים וַיַּ֖עַל הָעֹלָֽה׃ ג חס בלישׁ[6]
10 וַיְהִ֗י כְּכַלֹּתוֹ֙ לְהַעֲל֣וֹת הָעֹלָ֔ה וְהִנֵּ֥ה שְׁמוּאֵ֖ל בָּ֑א וַיֵּצֵ֥א שָׁא֛וּל
11 לִקְרָאת֖וֹ לְבָרְכֽוֹ׃ 11 וַיֹּ֣אמֶר שְׁמוּאֵ֔ל מֶ֥ה עָשִׂ֖יתָ וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֑וּל כִּֽי־ ל
רָאִ֣יתִי כִּֽי־נָפֹ֤ץ הָעָם֙ מֵעָלַ֔י וְאַתָּ֥ה לֹא־בָ֖אתָ לְמוֹעֵ֣ד הַיָּמִ֑ים וּפְלִשְׁתִּ֗ים ל.ו רפי[7]
12 נֶאֱסָפִ֛ים מִכְמָ֖שׂ[a]׃ 12 וְאֹמַ֗ר עַתָּ֤ה יֵרְד֙וּ פְּלִשְׁתִּ֣ים אֵלַ֔י הַגִּלְגָּ֖ל וּפָנֵ֑י ג.ה[8].יו
13 יְהוָה֙ לֹ֣א חִלִּ֔יתִי וָאֶתְאַפַּ֖ק וָאַעֲלֶ֥ה הָעֹלָֽה׃ ס 13 וַיֹּ֤אמֶר שְׁמוּאֵל֙ ב[a].ל.ג[10]
אֶל־שָׁא֔וּל נִסְכַּ֥לְתָּ לֹֽא[a] שָׁמַ֗רְתָּ אֶת־מִצְוַ֛ת יְהוָ֥ה אֱלֹהֶ֖יךָ אֲשֶׁ֣ר צִוָּ֑ךְ ג[12].ל זקף קפ ב חד קמ וחד פת[11].
כִּֽי־עַתָּ֤ה הֵכִין֙ יְהוָ֣ה אֶת־מַמְלַכְתְּךָ֔ עַל־[b]יִשְׂרָאֵ֖ל עַד־עוֹלָֽם׃ 14 וְעַתָּ֗ה ג[13].ה[14].ל[15] וכל משחתיך למלך דכות ב מ א יב יא מנה בנביא[13].
14 מַמְלַכְתְּךָ֙ לֹא־תָק֔וּם בִּקֵּ֥שׁ יְהוָ֖ה לוֹ֙ אִ֣ישׁ כִּלְבָב֑וֹ וַיְצַוֵּ֤הוּ יְהוָה֙ לְנָגִ֔יד ג.ב[16]
15 עַל־עַמּ֔וֹ כִּ֥י לֹ֖א שָׁמַ֑רְתָּ אֵ֥ת אֲשֶׁר־צִוְּךָ֖ יְהוָֽה׃ פ 15 וַיָּ֣קָם שְׁמוּאֵ֔ל ה[17]
וַיַּ֣עַל מִן־הַגִּלְגָּ֔ל[a] גִּבְעַ֖ת[b] בִּנְיָמִ֑ן וַיִּפְקֹ֣ד שָׁא֗וּל אֶת־הָעָם֙ הַנִּמְצְאִ֣ים עִמּ֔וֹ י״ח[19]
16 כְּשֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת אִֽישׁ׃ 16 וְשָׁא֣וּל וְיוֹנָתָ֣ן בְּנ֔וֹ וְהָעָ֥ם הַנִּמְצָ֖א[a] עִמָּ֑ם יֹשְׁבִ֗ים ל
17 בְּגֶ֙בַע֙[b] בִּנְיָמִ֔ן וּפְלִשְׁתִּ֖ים חָנ֥וּ בְמִכְמָֽשׁ[c]׃ 17 וַיֵּצֵ֣א הַמַּשְׁחִ֗ית מִמַּחֲנֵה֙ ג.לו[9]
פְּלִשְׁתִּ֔ים שְׁלֹשָׁ֖ה רָאשִׁ֑ים הָרֹ֣אשׁ אֶחָ֗ד יִפְנֶ֛ה אֶל־[a]דֶּ֥רֶךְ עָפְרָ֖ה אֶל־ כ.ג כת כן.ב
18 אֶ֥רֶץ שׁוּעָֽל׃ 18 וְהָרֹ֣אשׁ אֶחָ֗ד יִפְנֶ֛ה דֶּ֥רֶךְ בֵּית־חֹרֹ֖ן וְהָרֹ֣אשׁ אֶחָ֑ד ב.ג כת כן.ב
יִפְנֶ֣ה דֶּ֔רֶךְ הַגְּבוּל[a] הַנִּשְׁקָ֖ף עַל־גֵּ֥יא[b] הַצְּבֹעִ֖ים הַמִּדְבָּרָֽה[c]׃ ס ט כת[19].יב[20]
19 וְחָרָשׁ֙ לֹ֣א יִמָּצֵ֔א בְּכֹ֖ל אֶ֣רֶץ[a] יִשְׂרָאֵ֑ל כִּֽי־אָמְר֤וּ[b] פְּלִשְׁתִּים֙ פֶּן־יַעֲשׂ֣וּ אמרי ק חד מן ז[21] פסוק מן הי׳ מלין ז מכה רז מכה
20 הָֽעִבְרִ֣ים חֶ֔רֶב אֽוֹ־חֲנִ֑ית׃ 20 וַיֵּרְד֣וּ כָל־יִשְׂרָאֵ֗ל הַפְּלִשְׁתִּים֙[a] לְלַטֵּ֣שׁ ח[22].ב מל בלישׁ
21 אִ֣ישׁ אֶת־מַחֲרֵשְׁתּ֗וֹ וְאֶת־אִתּוֹ֙ וְאֶת־קַרְדֻּמּ֔וֹ וְאֶת־מַחֲרֵשָׁתּ֖וֹ[b]׃ 21 וְהָיְתָ֣ה ל.ל.ג בטע[23]
הַפְּצִירָ֔ה פִּ֖ים לַמַּחֲרֵשֹׁ֣ת וְלָאִתִּ֑ים וְלִשְׁלֹ֣שׁ קִלְשׁ֔וֹן וּלְתַקֵּ֖ן הַדָּֽרְבֶּֽן׃ ל.ל.ב וחס[24]

[4]Mm 832. [5]Mm 2785. [6]Mp sub loco. [7]Mm 613. [8]Mm 2743. [9]Mm 1591. [10]Mm 3995. [11]Mm 4194. [12]Mm 1364. [13]Mm 230. [14]Mm 1592. [15]Mm 1021. [16]Mm 1173. [17]Mm 1593. [18]Mp L ג non in loco proprio, cf Mp Est 1,5; 4,16 et Mp sub loco. [19]Mm 3989. [20]Mm 757. [21]Mm 1594. [22]Mm 1315. [23]Mm 3128. [24]Mm 809.

7 [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐξέστησαν ἀπὸ ὄπισθεν αὐτοῦ* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$, sed etiam Gn 42,28 ‖ **8** [a] nonn Mss ut Q ‖ [b] pc Mss pr אמר cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{T}$, pc Mss pr שם ‖ **11** [a] nonn Mss במ׳ cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$, sed etiam 2 Ch 30,13; Mss^{G} במכמש cf 2^{a} ‖ **13** [a] nonn Mss ולא cf $\mathfrak{V}$, 2 Mss citt לא כי cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{S}$ ‖ [b] nonn Mss citt על cf Vrs ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ + mlt vb ‖ [b] $\mathfrak{G}$-^{L} *Γαβαα* ‖ **16** [a] Ms אים– cf $\mathfrak{G}$ *([καὶ] οἱ εὑρεθέντες)* $\mathfrak{C}^{Mss}$ ‖ [b] 2 Mss בגבעת ‖ [c] Mss^{G} מש– cf 2^{a} ‖ **17** [a] pc Mss ואל ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}$ *Γαβεε* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ [b] nonn Mss גיא ‖ [c] $\mathfrak{S}$ pr cop; > $\mathfrak{G}$-^{Mss} ‖ **19** [a] nonn Mss גבול cf $\mathfrak{C}$ *ṯḫwm ʾr"* ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **20** [a] Ms pr אל cf Vrs ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *τὸ δρέπανον αὐτοῦ*, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *securim suam et falcem suam* cf Dt 16,9 23,26.

22 וּלְהַצָּיב הַדְּרֹבָן׃ 22 וְהָיָה בְּיוֹם מִלְחֶמֶת[a] וְלֹא[b] נִמְצָא חֶרֶב וַחֲנִית
בְּיַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־יוֹנָתָן וַתִּמָּצֵא לְשָׁאוּל וּלְיוֹנָתָן
בְּנוֹ׃ 23 23 וַיֵּצֵא מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֶל־מַעְבַּר מִכְמָשׁ[a]׃ ס

14 1 וַיְהִי הַיּוֹם וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־הַנַּעַר נֹשֵׂא כֵלָיו לְכָה
וְנַעְבְרָה אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר מֵעֵבֶר[a] הַלָּז וּלְאָבִיו לֹא הִגִּיד׃
2 וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בִּקְצֵה הַגִּבְעָה תַּחַת הָרִמּוֹן אֲשֶׁר בְּמִגְרוֹן וְהָעָם אֲשֶׁר[c]
עִמּוֹ כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃ 3 וַאֲחִיָּה בֶן־אֲחִיטוּב אֲחִי אִיכָבוֹד | בֶּן־פִּינְחָס
בֶּן־עֵלִי כֹּהֵן | יְהוָה בְּשִׁלֹה נֹשֵׂא אֵפוֹד וְהָעָם לֹא יָדַע כִּי הָלַךְ יוֹנָתָן׃
4 וּבֵין הַמַּעְבְּרוֹת אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ יוֹנָתָן לַעֲבֹר[c] עַל[a]־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים שֵׁן־
הַסֶּלַע מִזֶּה וְשֵׁן־הַסֶּלַע מֵהֶעָבֶר[c] מִזֶּה וְשֵׁם[d] הָאֶחָד בּוֹצֵץ
5 וְשֵׁם[e] הָאֶחָד סְנֵה[f]׃ 5 הַשֵּׁן הָאֶחָד נָצוּק[a] מִצָּפוֹן נֹכַח[b] מִכְמָשׁ[c] וְהָאֶחָד
מִנֶּגֶב נֹכַח[b] גָּבַע׃ ס 6 6 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־הַנַּעַר | נֹשֵׂא כֵלָיו לְכָה
וְנַעְבְרָה[a] אֶל־מַצַּב הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה לָנוּ כִּי אֵין
לַיהוָה מַעְצֹר לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב אוֹ בִמְעָט׃ 7 7 וַיֹּאמֶר לוֹ נֹשֵׂא כֵלָיו עֲשֵׂה
כָּל־אֲשֶׁר[a] בִּלְבָבֶךָ נְטֵה לָךְ[a] הִנְנִי עִמְּךָ כִּלְבָבֶךָ׃ ס 8 8 וַיֹּאמֶר
יְהוֹנָתָן הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹבְרִים אֶל־הָאֲנָשִׁים וְנִגְלֵינוּ אֲלֵיהֶם׃ 9 9 אִם־כֹּה
יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ דֹּמּוּ עַד־הַגִּיעֵנוּ[a] אֲלֵיכֶם וְעָמַדְנוּ תַּחְתֵּינוּ וְלֹא נַעֲלֶה
אֲלֵיהֶם׃ 10 10 וְאִם־כֹּה יֹאמְרוּ עֲלוּ עָלֵינוּ[a] וְעָלִינוּ כִּי־נְתָנָם יְהוָה בְּיָדֵנוּ[b]
וְזֶה־לָּנוּ הָאוֹת׃ 11 11 וַיִּנָּלוּ שְׁנֵיהֶם אֶל־מַצַּב פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ פְּלִשְׁתִּים
הִנֵּה עִבְרִים יֹצְאִים מִן־הַחֹרִים אֲשֶׁר הִתְחַבְּאוּ־שָׁם׃ 12 12 וַיַּעֲנוּ אַנְשֵׁי
הַמַּצָּבָה אֶת־יוֹנָתָן | וְאֶת־נֹשֵׂא כֵלָיו וַיֹּאמְרוּ[a] עֲלוּ אֵלֵינוּ וְנוֹדִיעָה
אֶתְכֶם דָּבָר פ[b] וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו עֲלֵה אַחֲרַי כִּי־

[25] וחד להציב 1 Ch 18,3. **Cp 14** [1] Mm 337. [2] Mm 2245. [3] Mm 1655. [4] Mm 1525. [5] Mm 743. [6] Mm 4012. [7] Mm 1595. [8] Mm 1380. [9] Mm 1596. [10] Mm 916.

22 [a] 𝔊 + *Μαχ(ε)μας* ‖ [b] 2 Mss cit לא cf 𝔖𝔗[Buxt. Qimḥi]𝔙 ‖ **23** [a] Mss[G] מש– cf 2[a] ‖ **Cp 14,1** [a] 𝔎 מעבר ‖ **4** [a] pc Mss אל cf 𝔗[Mss], sed etiam Jes 45,14 ‖ [b] Ms ושן cf 𝔊[-L] 𝔈[93.94]𝔖 ‖ [c] 𝔎 מהעבר; > 𝔊𝔈[93.94] ‖ [d] mlt Mss שם cf 𝔊[Mss]𝔈[93.94]𝔖𝔗[Mss]𝔙 ‖ [e] nonn Mss (ה)השני cf 1,2 ‖ [f] 𝔎 סֶנֶה cf ? 𝔈[93.94] *Sen|d(n)aar|s* ‖ **5** [a] > 𝔊𝔈[93.94] ‖ [b] 𝔎 מול cf Dt 1,1 ‖ [c] Mss[G] מש– cf 13,2[a] ‖ **6** [a] 𝔎 ברה– ‖ **7** [a–a] 𝔊 *(ποίει πᾶν ὁ ἐὰν) ἡ καρδία σου ἐκκλίνῃ* ‖ **9** [a] 𝔊 *(ἕως ἂν) ἀπαγγείλωμεν* cf 12 ‖ **10** [a] mlt Mss אלינו cf 12 ‖ [b] mlt Mss דינו– cf 𝔊𝔙 ‖ **12** [a] > pc Mss 𝔊[Mss]𝔈[93.94] ‖ [b] mlt Mss om interv.

13 נָתָ֥ן יְהוָ֖ה בְּיַ֣ד יִשְׂרָאֵ֑ל׃ 13 וַיַּ֤עַל יוֹנָתָן֙ עַל־יָדָ֣יו וְעַל־רַגְלָ֔יו וְנֹשֵׂ֥א לה ו מנה בליש

14 כֵּלָ֖יו אַחֲרָ֑יו וַיִּפְּל֣וּ[a] לִפְנֵ֣י יוֹנָתָ֔ן וְנֹשֵׂ֥א כֵלָ֖יו מְמוֹתֵ֥ת[b] אַחֲרָֽיו׃ 14 וַתְּהִ֞י לה ו מנה בליש . ל

ג ב ח . לה ו מנה בליש . ב ל

הַמַּכָּ֣ה הָרִאשֹׁנָ֗ה אֲשֶׁ֤ר הִכָּה֙ יוֹנָתָ֣ן וְנֹשֵׂ֔א כֵּלָ֖יו כְּעֶשְׂרִ֣ים אִ֑ישׁ[a] כִּכְבֻחֲצִ֖י

15 מַעֲנָ֣ה צֶ֔מֶד[b] שָׂדֶ֖ה[a]׃ 15 וַתְּהִ֥י חֲרָדָ֖ה בַּמַּחֲנֶ֣ה בַּשָּׂדֶ֑ה[a] וּבְכָל־[b]הָעָ֗ם ל . ל

הַמַּצָּ֣ב וְהַמַּשְׁחִ֣ית חָרְד֔וּ גַּם־הֵ֖מָּה וַתִּרְגַּ֣ז הָאָ֑רֶץ וַתְּהִ֖י לְחֲרָדַ֥ת אֱלֹהִֽים׃ ל

16 וַיִּרְא֣וּ הַצֹּפִ֗ים לְשָׁא֛וּל בְּגִבְעַ֥ת[a] בִּנְיָמִ֖ן וְהִנֵּ֣ה הֲהָמ֑וֹן[b] נָמ֥וֹג וְיָלֹ֖ךְ

17 וָהָלֹֽם׃[c] פ 17 וַיֹּ֨אמֶר שָׁא֜וּל לָעָ֣ם אֲשֶׁ֤ר אִתּוֹ֙[a] פִּקְד֣וּ־נָ֔א וּרְא֖וּ מִ֣י ל

18 הָלַ֑ךְ[c] מֵעָ֣נוּ וַיִּפְקְד֔וּ וְהִנֵּ֥ה אֵין־יוֹנָתָ֖ן וְנֹשֵׂ֥א כֵלָֽיו׃ 18 וַיֹּ֥אמֶר שָׁא֖וּל לה ו מנה בליש . ל . ל

לַאֲחִיָּ֔ה הַנְּשֵׂ֥א[a] אֲרֹ֖ן הָאֱלֹהִ֑ים[a] כִּֽי־[b]הָיָ֧ה אֲרוֹן־הָאֱלֹהִ֛ים בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא

19 וּבְנֵ֣י[c] יִשְׂרָאֵ֑ל׃ 19 וַיְהִי֙ עַד־דִּבֶּ֣ר שָׁא֔וּל אֶל־הַכֹּהֵ֖ן וְהָהָמ֥וֹן אֲשֶׁר֙ הי וכל ר״פ דכות[12]

בְּמַחֲנֵ֣ה פְלִשְׁתִּ֔ים וַיֵּלֵ֥ךְ הָלוֹךְ֙ וָרָ֔ב פ[a] וַיֹּ֥אמֶר שָׁא֖וּל אֶל־הַכֹּהֵ֑ן ה[13]

ג . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . ל

20 אֶסֹּ֥ף יָדֶ֖ךָ[b]׃ 20 וַיִּזָּעֵ֣ק שָׁא֔וּל וְכָל־הָעָ֖ם אֲשֶׁר אִתּ֑וֹ וַיָּבֹ֕אוּ עַד־[b]הַמִּלְחָמָ֖ה

21 וְהִנֵּ֣ה הָיְתָ֣ה חֶרֶב֩ אִ֨ישׁ בְּרֵעֵ֜הוּ מְהוּמָ֣ה[c] גְּדוֹלָ֗ה מְאֹֽד׃ 21 וְהָעִבְרִ֗ים ב בסיפ . ל ור״פ

הָי֣וּ[a] לַפְּלִשְׁתִּים֮ כְּאֶתְמ֣וֹל שִׁלְשׁוֹם֒ אֲשֶׁ֤ר עָל֙וּ עִמָּ֔ם בַּמַּחֲנֶ֖ה סָבִ֑יב[b] ב[14]

22 וְגַם־הֵ֗מָּה[b] לִֽהְיוֹת֙ עִם־יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֖ר עִם־שָׁא֣וּל וְיוֹנָתָֽן׃ 22 וְכָל־[c]אִ֗ישׁ ל . יז[15]

יִשְׂרָאֵל֙ הַמִּתְחַבְּאִ֣ים בְּהַר־אֶפְרַ֔יִם שָׁמְע֥וּ כִֽי־נָ֖סוּ פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיִּדְבְּק֤וּ ל . ג

ס[h] גַּם־הֵ֙מָּה֙ אַחֲרֵיהֶ֔ם בַּמִּלְחָמָֽה׃ 23 וַיּ֥וֹשַׁע יְהוָ֛ה בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל

24 וְהַמִּלְחָמָ֖ה עָבְרָ֣ה אֶת־[a]בֵּ֣ית אָ֔וֶן[b]׃ 24 [a]וְאִ֣ישׁ־יִשְׂרָאֵ֗ל נִגַּשׂ[ab] בַּיּ֥וֹם ג[16] . ד[17]

הַה֛וּא וַיְאָ֥ל[c] שָׁא֖וּל אֶת־הָעָ֑ם לֵאמֹ֗ר אָר֤וּר הָאִישׁ֙ אֲשֶׁר־יֹאכַ֣ל לֶ֔חֶם ז וחד מן ב[18] חס בליש

[11] Mm 1597. [12] Mm 470. [13] Mm 1103. [14] Mm 1632. [15] Mm 1520. [16] Mm 1521. [17] Mm 1598. [18] Mm 1599.

13 [a] G *καὶ ἐπέβλεψαν* cf 𝔏[115.91.93.94] || [b] G + *καὶ ἐπάταξεν αὐτούς* cf 𝔏[93.94] || **14** [a–a] G *ἐν βόλισι* (חץ) (G[Mss] *καὶ ἐν πετροβόλοις*) *καὶ (ἐν) κόχλαξιν* (צור?) *τοῦ πεδίου*, 𝔏[115] *in sagittis et in fundibalis et in cauculis campi*, 𝔏[93.94] *in b/volidis et petrob/volis et in saxis campi*, S *'jk pswl'* (pl, a חצב) *w'jk dbrj* (pl) *pdn'* (pl) *bḥql'* || [b] 2 Mss + בקר cf 𝔗𝔙 || **15** [a] G[-OP]𝔏[115.93.94] pr cop || [b] pc Mss וכל cf G𝔏[115.93.94]𝔙 || **16** [a] G *ἐν Γαβεε* cf 2.5 || [b] G *ἡ παρεμβόλη* (G[L] + *τῶν ἀλλοφύλων*), 𝔏[115] *castra*, S *ḥjl' dplštj'* (> S[B corr C]); 𝔗 + *mšrjt plšt'j* cf 19 || [c] pc Mss ה'; S𝔗 a הלם || **17** [a] nonn Mss עמו || **18** [a–a] citt האפוד (את) cf G𝔏[115] || [b–b] G[Mss] *ὅτι αὐτὸς ἦρεν τὸ ἐφούδ* cf [a–a] || [c] Ms cit עם בני cf S𝔗 (𝔗[Mss] *w'm*) 𝔙; G *ἐνώπιον* cf 𝔏[115] || **19** [a] mlt Mss om interv || [b] mlt Mss ידיך cf G𝔏[115.93.94] || **21** [a] G 𝔏[115.93.94]𝔙 pr pron relat || [b–b] G(𝔏[93.94]) *ἐπεστράφησαν καὶ αὐτοί*, 𝔏[115] *conversi sunt et ipsi*, S *wḥdjrjn 'p hnwn*, 𝔗[-Ms] + *tbw*, 𝔙 *reversi sunt* || **23** [a] > 2 Mss; nonn Mss עד cf 𝔏[115]𝔗(𝔗[Ms] *'d jt*)𝔙; G-L𝔏[93.94] alit || [b–b] G[L] *Βαιθωρων* cf 13,5[b–b] || [c] G𝔏[115.91] + mlt vb || **24** [a–a] G𝔏[115] alit || [b] pc Mss[G] גגש cf S𝔙 || [c] G *καὶ ἀρᾶται* cf 𝔏[115.93.94]𝔗𝔙 (a אלה).

עַד־הָעֶרֶב וְנִקַּמְתִּי מֵאֹיְבָי וְלֹא טָעַם[d] כָּל־הָעָם לָחֶם: ס [19]ג

25 וְכָל־הָאָרֶץ[a] בָּאוּ[b] בַיָּעַר וַיְהִי דְבַשׁ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה: 26 וַיָּבֹא הָעָם [25]ה
26 אֶל־הַיַּעַר וְהִנֵּה הֹלֶךְ[a] דְּבָשׁ וְאֵין־מַשִּׂיג יָדוֹ אֶל־פִּיו כִּי־יָרֵא הָעָם [26]ג.ב
אֶת־הַשְּׁבֻעָה: 27 וְיוֹנָתָן לֹא־שָׁמַע בְּהַשְׁבִּיעַ אָבִיו אֶת־הָעָם וַיִּשְׁלַח [27]ג חס׳ ה.[21] ל
אֶת־קְצֵה הַמַּטֶּה אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּטְבֹּל אוֹתָהּ[a] בְּיַעֲרַת הַדְּבָשׁ וַיָּשֶׁב יָדוֹ יב[22] מל ב מנה בסיפ וכל יהרשע שפטים ויחזק
אֶל־פִּיו וַתָּרְאֶנָה[b] עֵינָיו: 28 וַיַּעַן אִישׁ מֵהָעָם וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ דכות ב מג.ב. כה
אָבִיךָ אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יֹאכַל לֶחֶם הַיּוֹם וַיָּעַף ג. ותארגה.ב
הָעָם: 29 וַיֹּאמֶר יְוֹנָתָן עָכַר אָבִי אֶת־הָאָרֶץ רְאוּ־נָא כִּי־אָרוֹ[a] עֵינַי [29]ב. ג חד מל וב חס[23]
כִּי טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ הַזֶּה: 30 אַף כִּי לוּא[a] אָכֹל אָכַל הַיּוֹם הָעָם כג[24] ג מל בלישׁ
מִשְׁלַל אֹיְבָיו אֲשֶׁר מָצָא כִּי עַתָּה לֹא־רַבְתָה מַכָּה בַּפְּלִשְׁתִּים: 31 וַיַּכּוּ יב[25] יא מנה בנביא.
כ בטע
32 בַּיּוֹם הַהוּא בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמָשׂ[a] אַיָּלְנָה וַיֵּעַף הָעָם מְאֹד: 32 וַיַּעַשׂ[a] ל. ויעט ק
הָעָם אֶל־שָׁלָל[b] וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר וּבְנֵי בָקָר וַיִּשְׁחֲטוּ[c] אַרְצָה וַיֹּאכַל השלל חד מן יב[26] חס׳ ה ק ר״ת בלישׁ. ל
הָעָם עַל־הַדָּם: 33 וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה הָעָם חֹטְאִים לַיהוָה ב מל בסיפ[27]. מה[28] כת א לא קר ול בלישׁ
לֶאֱכָל עַל־הַדָּם וַיֹּאמֶר בְּגַדְתֶּם גֹּלּוּ־אֵלַי הַיּוֹם[a] אֶבֶן גְּדוֹלָה: ב וחס[29]
34 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל פֻּצוּ[a] בָעָם וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם הַגִּישׁוּ אֵלַי[b] אִישׁ שׁוֹרוֹ ל. ב[30]
וְאִישׁ שֵׂיֹחוֹ[c] וּשְׁחַטְתֶּם בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם[d] וְלֹא־תֶחֱטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכָל ל. ל
אֶל[e]־הַדָּם וַיַּגִּשׁוּ כָּל־הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ בְיָדוֹ הַלַּיְלָה[f] וַיִּשְׁחֲטוּ־שָׁם: ל. ג ב חס וחד מל[31]
35 וַיִּבֶן שָׁאוּל מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֹתוֹ הֵחֵל לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה: ס
36 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נֵרְדָה אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים | לַיְלָה וְנָבְזָה בָהֶם[a] | עַד־אוֹר [32]ג. ל. [33]
הַבֹּקֶר וְלֹא־נַשְׁאֵר בָּהֶם אִישׁ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה ס[b] סו יט[34] מנה בסיפ
וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן נִקְרְבָה הֲלֹם אֶל־הָאֱלֹהִים: 37 וַיִּשְׁאַל שָׁאוּל בֵּאלֹהִים ל. יא. כ. ז
בַּאֲרַד אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים הַתְּתֵּנֵם בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָנָהוּ בַיּוֹם הַהוּא: ב. ב

[19] Mm 1600. [20] Mm 310. [21] Mm 3606. [22] Mm 1009. [23] Mm 1423. [24] Mm 1444. [25] Mm 230. [26] Mm 1856. [27] Mm 195. [28] Mm 898. [29] Mp sub loco. [30] Mm 1261. [31] Mm 1601. [32] Mm 318. [33] Mm 1488. [34] Mm 1533.

24 [d–d] sic L, mlt Mss Edd ולא־טעם || **25** [a] Ms העם cf 𝔘 || [b] 𝔊 *ἠρίστα*, 𝔏[TE] *(non) prandebat* || **26** [a] 𝔊 *ἐπορεύετο (λαλῶν)* cf 𝔏[115.93.94]; 𝔖𝔙 pt act || **27** [a] > Ms 𝔏[115] || [b] nonn Mss ut Q cf α′𝔖𝔗𝔘 et 29 || **29** [a] 𝔊 *εἶδον* cf 𝔏[115] et K 27 || **30** [a] nonn Mss לא, 2 Mss לוא cf 𝔖 || **31** [a] Mss[G] מש– cf 13,2[a] || **32** [a] permlt Mss ut Q cf Vrs || [b] mlt Mss ut Q || [c] 𝔗 וישחט || **33** [a] 𝔊 *ἐνταῦθα* cf 𝔏[115] et 36 || **34** [a] 𝔗 פצו || [b] > Ms cf 𝔖; 𝔊 *ἐνταῦθα* cf 𝔏[115] || [c] 𝔗 שיהו || [d] > 𝔊-^{OL}𝔖 || [e] mlt Mss על, 2 Mss את || [f] > 𝔊-^{O}Mss; 𝔖𝔗 pr *b*..., 𝔘 pr *usque ad*... || **36** [a] pc Mss מהם cf 𝔖𝔘 et 2 Ch 28,8 || [b] mlt Mss om interv.

38 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גְּשׁוּ הֲלֹם כֹּל פִּנּוֹת הָעָם וּדְעוּ וּרְאוּ בְּמִי[a] הֶיְתָה
39 הַחַטָּאת הַזֹּאת הַיּוֹם׃ כִּי חַי־יְהוָה הַמּוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־
40 יֶשְׁנוֹ בְּיוֹנָתָן בְּנִי כִּי מוֹת יָמוּת וַיֹּאמֶר אֶל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל אַתֶּם תִּהְיוּ לְעֵבֶר[a] אֶחָד וַאֲנִי וְיוֹנָתָן בְּנִי נִהְיֶה לְעֵבֶר[a]
41 אֶחָד וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה׃ ס 41 וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] הָבָה תָמִים[b] וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן וְשָׁאוּל
42 וְהָעָם יָצָאוּ׃ 42 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַפִּילוּ בֵּינִי וּבֵין יוֹנָתָן בְּנִי[a] וַיִּלָּכֵד
43 יוֹנָתָן׃ 43 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן הַגֶּידָה לִּי מֶה עָשִׂיתָה וַיַּגֶּד־לוֹ יוֹנָתָן
וַיֹּאמֶר טָעֹם טָעַמְתִּי בִקְצֵה הַמַּטֶּה אֲשֶׁר־בְּיָדִי מְעַט דְּבַשׁ הִנְנִי אָמוּת׃
44 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־יַעֲשֶׂה[a] אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף כִּי־מוֹת תָּמוּת[b] יוֹנָתָן׃
45 וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן וְיָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה[a] הַגְּדוֹלָה
הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי־
עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת׃ ס
46 וַיַּעַל שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים הָלְכוּ לִמְקוֹמָם׃ 47 וְשָׁאוּל
לָכַד הַמְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּחֶם סָבִיב | בְּכָל־אֹיְבָיו בְּמוֹאָב |
וּבְבְנֵי[a]־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם[b] וּבְמַלְכֵי[c] צוֹבָה וּבַפְּלִשְׁתִּים וּבְכֹל אֲשֶׁר־
48 יִפְנֶה יַרְשִׁיעַ׃ 48 וַיַּעַשׂ חַיִל וַיַּךְ אֶת־עֲמָלֵק וַיַּצֵּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד
שֹׁסֵהוּ׃ ס 49 וַיִּהְיוּ בְּנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשְׁוִי וּמַלְכִּי־שׁוּעַ[a] וְשֵׁם
50 שְׁתֵּי בְנֹתָיו שֵׁם הַבְּכִירָה מֵרַב[b] וְשֵׁם הַקְּטַנָּה מִיכַל׃ 50 וְשֵׁם אֵשֶׁת
שָׁאוּל אֲחִינֹעַם בַּת־אֲחִימַעַץ וְשֵׁם שַׂר־צְבָאוֹ[a] אַבְנֵר[b] בֶּן־נֵר דּוֹד
51 שָׁאוּל׃ 51 וְקִישׁ אֲבִי־שָׁאוּל וְנֵר אֲבִי־אַבְנֵר בֶּן־אֲבִיאֵל׃ ס
52 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה חָזָקָה עַל־פְּלִשְׁתִּים כֹּל יְמֵי שָׁאוּל וְרָאָה
שָׁאוּל כָּל־אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל־בֶּן־חַיִל וַיַּאַסְפֵהוּ אֵלָיו׃ ס

[35]Mm 1254. [36]Mm 96. [37]Mm 1662. [38]Mm 2085. [39]Mm 1386. [40]Mm 1533. [41]Mm 1602. [42]Mm 2250. [43]Mm 242. [44]Mm 1581. [45]Mm 1603. [46]Mm 1604. [47]Mm 781. [48]Mm 3604. [49]Mm 3838. [50]Mm 33.

38 [a] $\mathfrak{S}^{A}$ *bmnw*, $\mathfrak{T}^{Buxt}$ *bmn*, $\mathfrak{V}$ *per quem* ‖ **40** [a] 2 Mss בד– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ **41** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ + mlt vb ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *δήλους* ex duplice versione cf $\mathfrak{L}^{91.93.94}\mathfrak{V}$ ‖ **42** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ + mlt vb ‖ **44** [a] permlt Mss + לי cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ [b] pc Mss ימות cf $\mathfrak{G}^{-Ms}$ ‖ **45** [a] pc Mss citt התש (את) ‖ **47** [a] pc Mss $\mathfrak{C}$ ובני ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ + *καὶ εἰς τὸν Βαιθ(ε)ωρ* ($\mathfrak{G}^{L}$ …*Βαιθροωβει*) ‖ [c] $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}$ sg, $\mathfrak{S}$ *wbmlkwt'* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *ἐσώζετο*, $\mathfrak{L}^{93}$ *conserv/babatur* cf Ps 33,16; $\mathfrak{S}$ *zk' hw'* (pt act), $\mathfrak{V}$ *superabat* ‖ **49** [a] $\mathfrak{G}^{OpL}\mathfrak{S}$ + Išba'al ‖ [b] $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}$ מרוב ‖ **50** [a] $\mathfrak{Q}$]הצבא cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] mlt Mss אבנר.

15 1 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֹתִי שָׁלַח יְהוָה לִמְשָׁחֲךָ לְמֶלֶךְ **15**
עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל[a] וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה׃ ס 2 כֹּה 2
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת פָּקַדְתִּי אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה עֲמָלֵק לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־
שָׂם לוֹ בַּדֶּרֶךְ בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרָיִם׃ 3 עַתָּה[a] לֵךְ וְהִכִּיתָה אֶת־עֲמָלֵק 3
וְהַחֲרַמְתֶּם[b] אֵת[c]־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תַחְמֹל עָלָיו וְהֲמַתָּה מֵאִישׁ עַד־[d]
אִשָּׁה מֵעֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׂה מִגָּמָל וְעַד־חֲמוֹר׃ ס
4 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל אֶת־הָעָם וַיִּפְקְדֵם בַּטְּלָאִים[a] מָאתַיִם[b] אֶלֶף רַגְלִי 4
וַעֲשֶׂרֶת[c] אַלְפֵים אֶת־אִישׁ יְהוּדָה׃ 5 וַיָּבֹא שָׁאוּל עַד־עִיר[a] עֲמָלֵק 5
וַיָּרֶב[b] בַּנָּחַל׃ 6 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־הַקֵּינִי לְכוּ סֻרוּ רְדוּ מִתּוֹךְ עֲמָלֵקִי[a] 6
פֶּן־אֶסְפְּךָ[b] עִמּוֹ וְאַתָּה עָשִׂיתָה חֶסֶד עִם־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲלוֹתָם
מִמִּצְרָיִם וַיָּסַר קֵינִי[c] מִתּוֹךְ עֲמָלֵק׃ 7 וַיַּךְ שָׁאוּל אֶת־עֲמָלֵק מֵחֲוִילָה 7
בּוֹאֲךָ[a] שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרָיִם׃ 8 וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ־עֲמָלֵק 8
חַי וְאֶת־כָּל־הָעָם הֶחֱרִים לְפִי־חָרֶב׃ 9 וַיַּחְמֹל שָׁאוּל וְהָעָם עַל־ 9
אֲגַג וְעַל־[a]מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים[b] וְעַל־[c]הַכָּרִים וְעַל־כָּל־[d]
הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַהַרְימָם וְכָל־הַמְּלָאכָה[e] נִמְבָּזָה וְנָמֵס אֹתָהּ[e]
10 11 הֶחֱרִימוּ׃ פ 10 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל לֵאמֹר׃ 11 נִחַמְתִּי
כִּי־הִמְלַכְתִּי אֶת־שָׁאוּל לְמֶלֶךְ כִּי־שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת־דְּבָרַי לֹא הֵקִים
12 וַיִּחַר לִשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה כָּל־הַלָּיְלָה׃ 12 וַיַּשְׁכֵּם שְׁמוּאֵל
לִקְרַאת שָׁאוּל בַּבֹּקֶר וַיֻּגַּד לִשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בָּא־שָׁאוּל הַכַּרְמֶלָה
13 וְהִנֵּה מַצִּיב לוֹ יָד וַיִּסֹּב[a] וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד[b] הַגִּלְגָּל׃ 13 וַיָּבֹא[a] שְׁמוּאֵל
אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל בָּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה הֲקִימֹתִי אֶת־דְּבַר

Cp 15 [1]Mm 658. [2]Mm 686. [3]Mm 1593. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1057. [6]Mm 1605. [7]Mm 1606. [8]Mm 1607. [9]Mm 1608. [10]Mm 2693. [11]וחד המשנים 1Ch 15,18. [12]Mm 1609. [13]Mm 958. [14]Mm 2228. [15]Mm 1610. [16]Mm 816.

Cp 15,1 [a–a] pc Mss om על 2° cf 𝔙, Ms om עמו על cf 𝔊$^{-OPL}$ ‖ [b] 2 Mss דבר cf 𝔊^{L} 𝔗$^{-ed\ princ}$ ‖ **3** [a] mlt Mss ועת cf 𝔊𝔗^{Buxt}𝔙^{Ms} ‖ [b] 2 Mss citt מת– cf ? 𝔊 bis 𝔖𝔗$^{-Ms}$𝔓 ‖ [c] 𝔊 pr (*αὐτὸν*) *καί* ‖ [d] permlt Mss ועד cf 𝔊$^{-Mss}$𝔖𝔗^{Mss}𝔓 ‖ **4** [a] 𝔊 *ἐν Γαλγαλοις* cf exempli cs 11,14 ‖ [b] 𝔊$^{-Mss}$𝔤$^{93.94}$ 400, 𝔊^{A} 10 ‖ [c] 𝔊$^{-Mss}$𝔤$^{93.94}$ 30 ‖ **5** [a] 𝔊 pl ‖ [b] 2 Mss וירד; 𝔊𝔙 a ארב ‖ **6** [a] 𝔊^{L} *Αμαληκ* cf 𝔙 et 15[a]; 30,1[b] ‖ [b] 𝔖𝔗 a ספה cf Gn 18,23 Nu 32,14 Jes 30,1 ‖ [c] 2 Mss הק׳ cf Vrs ‖ **7** [a] pc Mss pr עד cf 𝔙 ‖ **9** [a] pc Mss על ‖ [b] Ms והשמנים cf ? 𝔊 *καὶ τῶν ἐδεσμάτων*, 𝔖 *wdšmjn'* (pl), 𝔗 *wšmnjn'*, 𝔙 *et vestibus* cf Jdc 14,19 ‖ [c] 2 Mss citt om על cf Vrs ‖ [d] > 𝔗 ‖ [e–e] 𝔊$^{-L}$ om אתה; Vrs a בזה et מאס ‖ **12** [a] 𝔗 ויסב ‖ [b] 𝔗 וירד ‖ **13** [a] 𝔊𝔤^{116} pr mlt vb.

14 יְהוָה׃ 14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל־הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנָי וְקוֹל הַבָּקָר
15 אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃ 15 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מֵעֲמָלֵקִי[a] הֱבִיאוּם אֲשֶׁר חָמַל
הָעָם עַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן זְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־הַיּוֹתֶר
16 הֶחֱרַמְנוּ[b]׃ ס 16 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הֶרֶף וְאַגִּידָה לְךָ אֵת
ס[b] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלָי[a] הַלָּיְלָה וַיֹּאמְרוּ[b] לוֹ דַּבֵּר׃ ס 17 וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל[a] הֲלוֹא אִם־קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָתָּה
18 וַיִּמְשָׁחֲךָ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 18 וַיִּשְׁלָחֲךָ יְהוָה בְּדֶרֶךְ וַיֹּאמֶר
לֵךְ וְהַחֲרַמְתָּה[a] אֶת־הַחַטָּאִים אֶת־עֲמָלֵק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ[b] עַד כַּלּוֹתָם[c]
19 אֹתָם׃ 19 וְלָמָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל[a]־הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ
20 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ס 20 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי
בְּקוֹל יְהוָה וָאֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה וָאָבִיא אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ
21 עֲמָלֵק וְאֶת־עֲמָלֵק הֶחֱרַמְתִּי׃ 21 וַיִּקַּח הָעָם מִן־הַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר
22 רֵאשִׁית הַחֵרֶם לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] בַּגִּלְגָּל׃ 22 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל
הַחֵפֶץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת וְזְבָחִים[a] כִּשְׁמֹעַ[b] בְּקוֹל יְהוָה
הִנֵּה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב מֵחֶלֶב אֵילִים׃
23 כִּי חַטַּאת־קֶסֶם[a] מֶרִי[b] וְאָוֶן וּתְרָפִים[b] הַפְצֵר
יַעַן מָאַסְתָּ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ[c] מִמֶּלֶךְ[d]׃ ס
24 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל חָטָאתִי כִּי־עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־
25 דְּבָרֶיךָ[a] כִּי יָרֵאתִי אֶת־הָעָם וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם[b]׃ 25 וְעַתָּה שָׂא נָא אֶת־
26 חַטָּאתִי וְשׁוּב עִמִּי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה[a]׃ 26 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל
לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה מִהְיוֹת
27 מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס 27 וַיִּסֹּב שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת וַיַּחֲזֵק[a] בִּכְנַף־

ו בטע בסיפ . כד[17] .
יב ה מנה קמ
ד
ג . ז מל בלישׁ[18]
ו
ויאמר חד מן ג בלישׁ כת ק כן וקר . ו בטע בסיפ
ס[b] סו יט[19] מנה בסיפ
ל
ל ומל . כו פסוק את את ומילה חדה ביניה
יט מנה בנביא . ב[20]
ה ר״פ[21]
יד בסיפ
ל . כב[22]
כח
ג[23] . ל
יא[24]
ז[25] פת וכל תרי עשר דכות ב מ א . ד[26] . ל
ג
ל
ב מל

[17]Mm 592. [18]Mm 3767. [19]Mm 1533. [20]Nu 17,9. [21]Mm 1020. [22]Mm 1699. [23]Mm 3505. [24]Mm 2550. [25]Mm 676. [26]Mm 1611.

15 [a] G ἐξ *Αμαλικ* cf 𝔓[116]ϚℭMsV et 6[a] ‖ [b] ℭ והחרמנו ‖ **16** [a] > pc Mss ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **17** [a] pc Mss + אל שאול cf G𝔓[116]ϚℭMs ‖ **18** [a] ℭ והחר׳ ‖ [b] 2 Mss בם cf Vrs ‖ [c] Ms תך– cf GϚℭ ‖ **19** [a] nonn Mss את ‖ **21** [a] G *θεοῦ ἡμῶν* (GMss *θεοῦ Ισραηλ*), V *Deo suo*, sed cf 15 ‖ **22** [a] nonn Mss ובז׳ cf ϚℭBuxt ‖ [b] pc Mss בש׳, pc Mss לש׳, 2 Mss cit משׁ ‖ **23** [a] ℭ קסם ‖ [b–b] σ′ *ἡ δὲ ἀνομία τῶν εἰδώλων* ‖ [c] nonn Mss citt + יהוה cf G𝔓[93.94]ℭMsVMss ‖ [d] ℭ ממלך cf G𝔓[93.94] ‖ **24** [a] mlt Mss רך– cf GℭT ‖ [b] 2 Mss לק׳ ‖ **25** [a] 2 Mss + אלהיך cf G ‖ **27** [a] QG + שאול.

מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע׃ 28 וַיֹּאמֶר אֵלָיו שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת 28
יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ הַטּוֹב מִמֶּךָּ׃ 29 וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל 29
לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם׃ 30 וַיֹּאמֶר חָטָאתִי 30
עַתָּה כַּבְּדֵנִי נָא נֶגֶד זִקְנֵי־עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי 31
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 31 וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שָׁאוּל וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁאוּל לַיהוָה׃ 32
32 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו
אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר אֲגַג אָכֵן סָר מַר־הַמָּוֶת׃ ס 33 וַיֹּאמֶר 33
שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ כֵּן־תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ וַיְשַׁסֵּף
שְׁמוּאֵל אֶת־אֲגַג לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל׃ ס 34 וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה 34
וְשָׁאוּל עָלָה אֶל־בֵּיתוֹ גִּבְעַת שָׁאוּל׃ 35 וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל לִרְאוֹת 35
אֶת־שָׁאוּל עַד־יוֹם מוֹתוֹ כִּי־הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיהוָה נִחָם
כִּי־הִמְלִיךְ אֶת־שָׁאוּל עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ

16 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל עַד־מָתַי אַתָּה מִתְאַבֵּל אֶל־ **16**
שָׁאוּל וַאֲנִי מְאַסְתִּיו מִמְּלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן וְלֵךְ
אֶשְׁלָחֲךָ אֶל־יִשַׁי בֵּית־הַלַּחְמִי כִּי־רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ׃ 2 וַיֹּאמֶר 2
שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי ס וַיֹּאמֶר יְהוָה עֶגְלַת 3
בָּקָר תִּקַּח בְּיָדֶךָ וְאָמַרְתָּ לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי׃ 3 וְקָרָאתָ לְיִשַׁי
בַּזָּבַח וְאָנֹכִי אוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה וּמָשַׁחְתָּ לִי אֶת אֲשֶׁר־אֹמַר
אֵלֶיךָ׃ 4 וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וַיָּבֹא בֵּית לֶחֶם וַיֶּחֶרְדוּ 4
זִקְנֵי הָעִיר לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר שָׁלֹם בּוֹאֶךָ׃ 5 וַיֹּאמֶר ׀ שָׁלוֹם לִזְבֹּחַ 5
לַיהוָה בָּאתִי הִתְקַדְּשׁוּ וּבָאתֶם אִתִּי בַּזָּבַח וַיְקַדֵּשׁ אֶת־יִשַׁי וְאֶת־

ל . ד וכל יהושע דכות[27]
ד"ר"פ בסיפ . ד[28] כת כן ב מנה בלישׁ
יז מ"פ לא ולא לא[29] . ד[30]
ל . ח[31]
ל
ב חד חס וחד מל . יח[32] . ו בטע בסיפ
ג
ח[33]
ח[34]
ג בלישׁ[35]

ג בלישׁ[1]
ד . ה[2] . יא[3]
ג . ג
ל . ח[4]
יב סביר . ה חס[5] . ז מל[5]
ו וכל אורית דכות ב מ ד

[27]Mm 1612. [28]Mm 3284. [29]Mm 1613. [30]Mm 1403. [31]Mp sub loco. [32]Mm 1941. [33]Mm 1564. [34]Mm 1084. [35]Mm 3064. Cp 16 [1]Mm 3064. [2]Mm 211. [3]Mm 1500. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1614.

27 [b] Ms pl cf 𝔊𝔏[93.94]𝔖 ‖ **28** [a] > pc Mss 𝔙[Ms] ‖ [b–b] 𝔊 *τὴν βασιλείαν (σου) ἀπὸ Ισραηλ* ‖ **30** [a] 2 Mss ’ע cf 𝔊𝔙 ‖ [b] > pc Mss ‖ **32** [a] 𝔊 *τρέμων* cf 𝔏[91.93.94] a מעד, α′ *ἀπὸ τρυφερέας*, σ′ *ἀβρός*, 𝔗 *mpnq’*, 𝔙 *pinguissimus* (𝔙[Mss] + *tremens*) a עדן ‖ [b] > 𝔊𝔏[93.94]𝔖; 𝔗 *rbwnj* cf 22,14[a] Jer 6,28 ‖ **Cp 16,1** [a] mlt Mss על cf 𝔗[-Ed] ‖ [b] 𝔊[L] pr *καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Σαμουηλ* ‖ **2** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] 𝔔 קח cf 𝔊𝔖 ‖ [c] nonn Mss דיך— ‖ **3** [a] cit ’לז cf 𝔊𝔖𝔙 et 5[a] ‖ **4** [a] mlt Mss Seb pl cf 𝔊𝔖𝔗[-Ms ed princ]𝔙 ‖ [b] Ms ’הש cf 𝔊 et 1R 2,13 ‖ [c] 𝔔 + הראה cf 𝔊 ‖ **5** [a] 𝔊[L](𝔖) *εἰς τὴν θυσίαν*, 𝔗[Buxt] *lšjrwt’*, 𝔙 *ut immolem*; 𝔊[-L] alit.

6 בָּנָיו וַיִּקְרָא לָהֶם לַזָּבַח׃ 6 וַיְהִי בְּבוֹאָם וַיַּרְא אֶת־אֱלִיאָב וַיֹּאמֶר אַךְ
7 נֶגֶד יְהוָה מְשִׁיחוֹ׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל אַל־תַּבֵּט אֶל־מַרְאֵהוּ
וְאֶל־גְּבַהּ קוֹמָתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ כִּי [a]לֹא אֲשֶׁר ל. ל
8 יִרְאֶה לָאָדָם כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לַעֵינַיִם [b]וַיהוָה יִרְאֶה לַלֵּבָב[c]׃ 8 וַיִּקְרָא יִשַׁי אֶל־אֲבִינָדָב ד בּ פת וב קמ. ל
9 וַיַּעֲבֵרֵהוּ לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר יְהוָה׃ 9 וַיַּעֲבֵר יִשַׁי שַׁמָּה וַיֹּאמֶר גַּם־בָּזֶה לֹא־בָחַר יְהוָה׃ 10 וַיַּעֲבֵר יִשַׁי שִׁבְעַת בָּנָיו ב וחס[9]. ט[10]
10 לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי לֹא־בָחַר יְהוָה בָּאֵלֶּה׃ ט[10]
11 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי הֲתַמּוּ[a] הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׁאַר הַקָּטָן ב[11]
וְהִנֵּה רֹעֶה בַּצֹּאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־יִשַׁי שִׁלְחָה וְקָחֶנּוּ כִּי לֹא ל. ל. ה קמ וכל אחנח וס״ם דכות[12]
12 נָסֹב[b] עַד־בֹּאוֹ פֹּה׃ 12 וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאֵהוּ וְהוּא אַדְמוֹנִי עִם־יְפֵה עֵינַיִם ז[13]. ל
וְטוֹב רֹאִי פ [a]וַיֹּאמֶר יְהוָה קוּם מְשָׁחֵהוּ כִּי־זֶה הוּא׃ 13 וַיִּקַּח ח[14] מל וכל כתיב דכות
שְׁמוּאֵל אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ בְּקֶרֶב אֶחָיו וַתִּצְלַח רוּחַ־יְהוָה[a] ב מא. ה פסוק והוא הוא. ב מל. כח
אֶל־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיֵּלֶךְ הָרָמָתָה׃ ס ג. ח[17]
14 וְרוּחַ יְהוָה[a] סָרָה מֵעִם שָׁאוּל וּבִעַתָּתוּ רוּחַ־רָעָה מֵאֵת[b] יְהוָה׃ ח[18] בטיפ וחד מן ג בליש. ל
15 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־שָׁאוּל אֵלָיו הִנֵּה־נָא רוּחַ־אֱלֹהִים[a] רָעָה מְבַעַתֶּךָּ׃
16 יֹאמַר־נָא אֲדֹנֵינוּ עֲבָדֶיךָ[a] לְפָנֶיךָ יְבַקְשׁוּ אִישׁ יֹדֵעַ מְנַגֵּן[b] בַּכִּנּוֹר ל חס
וְהָיָה בֶּהְיוֹת עָלֶיךָ רוּחַ־אֱלֹהִים[c] רָעָה וְנִגֵּן בְּיָדוֹ וְטוֹב לָךְ׃ פ יח[15]
17 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־עֲבָדָיו רְאוּ־נָא לִי אִישׁ מֵיטִיב לְנַגֵּן וַהֲבִיאוֹתֶם ל ומל
אֵלָי׃ 18 וַיַּעַן אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאִיתִי בֶן־לְישַׁי בֵּית ס ל
הַלַּחְמִי יֹדֵעַ נַגֵּן וְגִבּוֹר[a] חַיִל וְאַיִשׁ מִלְחָמָה וְנָבוֹן דָּבָר וְאִישׁ תֹּאַר ג[19]. ב. ל
וַיהוָה עִמּוֹ׃ 19 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־יִשַׁי וַיֹּאמֶר שִׁלְחָה אֵלַי ו[13]
20 אֶת־דָּוִד בִּנְךָ [a]אֲשֶׁר בַּצֹּאן[a]׃ 20 וַיִּקַּח יִשַׁי חֲמוֹר[a] לֶחֶם וְנֹאד יַיִן וּגְדִי ג[20] בח א ול בליש
21 עִזִּים אֶחָד וַיִּשְׁלַח בְּיַד־דָּוִד בְּנוֹ אֶל־שָׁאוּל׃ 21 וַיָּבֹא דָוִד אֶל־שָׁאוּל

[6] Nu 15,5. [7] Mm 1615. [8] Mm 3598. [9] Mm 1616. [10] Mm 57. [11] Mm 1617. [12] Mm 3741. [13] Mm 2915. [14] Mm 1618. [15] Mm 1088. [16] Hi 7,8. [17] Mm 1564. [18] Mm 2001. [19] Mm 3236. [20] Mm 1619.

7 [a] cit כא cf GSC || [b] S *b'jn'* (pl), C *b'jnjhwn* cf Ez 44,5 || [c] S *blb'* || **11** [a] C החמו || [b] C נסב, S *'hpwk* || **12** [a] mlt Mss om interv || **13** [a] pc Mss אלהים || **14** [a] cit אלהים cf G^{Ms}S || [b] pc Mss מעם || **15** [a] pc Mss יהוה cf G$L^{93.94}$ || **16** [a] $L^{93.94}$ *(loquantur ergo) pueri tui … (et quaerant),* V *et servi tui (… quaerant)* || [b] Ms cit נגן, 2 Mss לנגן cf Vrs et 18 || [c] > $G^{-L}L^{93.94}$S || **18** [a] 2 Mss citt ג׳ || **19** [a–a] S *hšh lj* || **20** [a] G^{-L} *γομορ* cf $L^{93.94}$ et Hos 3,2.

ב. לח[21] 22 וַיִּֽיעַמֹ֥ד לְפָנָ֖יו וַיֶּאֱהָבֵ֣הוּ[a] מְאֹ֑ד וַיְהִי־לוֹ֙ נֹשֵׂ֣א כֵלִ֔ים׃ 22 וַיִּשְׁלַ֥ח שָׁא֖וּל
23 אֶל־יִשַׁ֣י לֵאמֹ֑ר יַעֲמָד־נָ֥א דָוִ֖ד לְפָנַ֣י כִּי־מָצָ֥א חֵ֖ן בְּעֵינָֽי׃ 23 וְהָיָ֗ה
ל בְּהֱיוֹת֩ רוּחַ־אֱלֹהִ֨ים[a] אֶל־שָׁא֜וּל וְלָקַ֤ח דָּוִד֙ אֶת־הַכִּנּ֔וֹר וְנִגֵּ֖ן בְּיָדֹ֑ו
יז[22]. ג בטע וְרָוַ֤ח לְשָׁאוּל֙ וְטָ֣וב לֹ֔ו וְסָרָ֥ה מֵעָלָ֖יו רוּחַ־הָרָעָֽה׃ פ
יז[1]. יב. ב חס 17 1 וַיֶּאַסְפ֣וּ פְלִשְׁתִּ֗ים אֶת־מַחֲנֵיהֶם֙ לַמִּלְחָמָ֔ה וַיֵּאָסְפ֖וּ שׂכֹ֑ה
ב כת כן. ב 2 אֲשֶׁ֣ר לִיהוּדָ֔ה וַיַּחֲנ֖וּ בֵּין־שׂוֹכֹ֥ה וּבֵין־עֲזֵקָ֖ה בְּאֶפֶ֥ס דַּמִּֽים[a]׃ 2 וְשָׁא֗וּל
ה׳ וְאִ֣ישׁ־יִשְׂרָאֵל֮ נֶאֶסְפ֣וּ וַיַּחֲנ֔וּ בְּעֵ֖מֶק הָאֵלָ֑ה וַיַּעַרְכ֥וּ מִלְחָמָ֖ה לִקְרַ֥את
ב. לג. ב פְּלִשְׁתִּֽים׃ 3 וּפְלִשְׁתִּ֞ים עֹמְדִ֣ים אֶל־הָהָ֗ר מִזֶּה֙ וְיִשְׂרָאֵ֣ל עֹמְדִ֔ים אֶל־
ב הָהָ֖ר מִזֶּ֑ה וְהַגַּ֖יְא[a] בֵּינֵיהֶֽם׃ 4 וַיֵּצֵ֣א אִישׁ־הַבֵּנַ֗יִם[a] מִמַּחֲנ֣וֹת[b] פְּלִשְׁתִּים֮ 4
ל. לב בנביא ב מנה בסיס גָּלְיָ֣ת שְׁמ֣וֹ מִגַּ֔ת גָּבְה֖וֹ שֵׁ֥שׁ[c] אַמּ֖וֹת וָזָֽרֶת׃ 5 וְכ֤וֹבַע נְחֹשֶׁת֙ עַל־רֹאשׁ֔וֹ 5
ב מל בנביא[2] וְשִׁרְיֹ֥ן קַשְׂקַשִּׂ֖ים הֽוּא־לָבֻ֑ושׁ וּמִשְׁקַ֣ל הַשִּׁרְיֹ֔ון חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִ֖ים שְׁקָלִֽים
6 7 ל. יעץ[a] נְחֹשֶׁ֑ת׃ 6 וּמִצְחַ֥ת[a] נְחֹ֖שֶׁת עַל־רַגְלָ֑יו וְכִידֹ֥ון נְחֹ֖שֶׁת בֵּ֥ין כְּתֵפָֽיו׃ 7 וְחֵ֣ן[a]
לח ו מנה בלישׁ חֲנִיתֹ֗ו כְּמְנ֤וֹר אֹרְגִים֙ וְלַהֶבֶ֣ת חֲנִיתֹ֔ו שֵׁ֥שׁ־מֵא֖וֹת שְׁקָלִ֣ים בַּרְזֶ֑ל וְנֹשֵׂ֥א
ב חס[3]. כב[4] וכל ר״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלישׁ הַצִּנָּ֖ה הֹלֵ֥ךְ לְפָנָֽיו׃ 8 וַיַּעֲמֹ֗ד וַיִּקְרָא֙ אֶל־מַעַרְכֹ֣ת יִשְׂרָאֵ֔ל וַיֹּ֥אמֶר 8
ל לָהֶ֖ם לָמָ֣ה תֵצְא֑וּ הֲלֹ֤וא אָנֹכִי֙ הַפְּלִשְׁתִּ֔י וְאַתֶּ֥ם עַבְדִ֖ים
ל. ו ר״פ בסיס וכל יהושע שפטים ושמואל וראם ר״פ[5]. ב חד קמ וחד פת לְשָׁא֑וּל בְּרֹ֤ו[a]־לָכֶם֙ אִ֔ישׁ וְיֵרֵ֥ד אֵלָֽי׃ 9 אִם־יוּכַ֥ל לְהִלָּחֵ֖ם אִתִּ֑י וְהִכָּנִ֕י 9
ל. ג[6] ב חס וחד מל וְהָיִ֥ינוּ לָכֶ֖ם לַעֲבָדִ֑ים וְאִם־אֲנִ֤י אוּכַל־לוֹ֙ וְהִכִּיתִ֔יו וְהְיִיתֶ֥ם לָ֖נוּ
לַעֲבָדִ֥ים וַעֲבַדְתֶּ֖ם אֹתָֽנוּ׃ 10 וַיֹּ֣אמֶר֮ הַפְּלִשְׁתִּי֒ אֲנִ֤י חֵרַ֨פְתִּי֙ אֶת־ 10
ד׳ מַעַרְכ֣וֹת יִשְׂרָאֵ֔ל הַיֹּ֥ום הַזֶּ֖ה תְּנ֣וּ־לִ֑י אִ֥ישׁ וְנִלָּחֲמָ֖ה יָֽחַד׃ 11 וַיִּשְׁמַ֣ע 11
לה וכל ר״פ דכות שָׁא֗וּל וְכָל־יִשְׂרָאֵל֙ אֶת־דִּבְרֵ֣י הַפְּלִשְׁתִּ֣י הָאֵ֔לֶּה[a] וַיֵּחַ֥תּוּ וַיִּרְא֖וּ מְאֹֽד׃
ג 12 וְדָוִ֗ד[a] בֶּן־אִ֤ישׁ אֶפְרָתִי֙ הַזֶּ֣ה[b] מִבֵּ֔ית לֶ֖חֶם יְהוּדָ֑ה וּשְׁמ֣וֹ יִשַׁ֔י 12
פ
ג וְלֹ֥ו שְׁמֹנָ֖ה בָּנִ֑ים וְהָאִישׁ֙ בִּימֵ֣י שָׁא֔וּל זָקֵ֥ן בָּ֖א בָּאֲנָשִֽׁים׃[c] 13 וַיֵּלְכ֣וּ 13

[21]Mp sub loco. [22]Mm 1088. Cp 17 [1]Mm 399. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1620. [4]Mm 11. [5]Mm 1380. [6]Mm 1621. [7]Mm 1389.

21 [a] ℭ ויאהבו׳ ‖ **23** [a] nonn Mss cit + רעה cf 𝔊$^{-L}$ *(πνεῦμα) πονηρον*, 𝔊^{L}(𝔖𝔙) *παρὰ θεοῦ πονηρὸν (πνεῦμα)*, 𝔗 *(rwḥ) bjš' mn qdm jhwh* ‖ **Cp 17,1** [a–a] 𝔊 *ἐν (σ) Εφερμαειμ* (sive *ἐν Αφεσδομμειν/μ*) cf 𝔏$^{93.94}$ *in Rameam in Sepherme*, 𝔖 *b'prsmjn* et 1Ch 11,13 ‖ **3** [a] pc Mss והגי cf Dt 34,6 ‖ **4** [a] 𝔗 *mbjnjhwn*; 𝔊 *δυνατός*, 𝔖 *gnbr'*; 𝔙 *spurius* cf 23[a] ‖ [b] jJeb 4,2 ממערכות cf 𝔊 et 8 ‖ [c] 𝔊^{LMss} 4, 𝔊^{Mss} 5, 𝔏^{94} 16 ‖ **6** [a] cit Vrs pl ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs et 2 S 21,19 ‖ **8** [a] Vrs a בחר cf 1 R 18,25 ‖ **11** [a] > 2 Mss cit cf 𝔖 ‖ **12** [a] 𝔊^{Mss} om 12—31 ‖ [b] citt היה cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊^{LMss} *ἐν ἔτεσιν* cf 𝔖.

שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי־יִשַׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְשֵׁם | שְׁלֹשֶׁת
בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ[a] בַּמִּלְחָמָה[b] אֱלִיאָב הַבְּכוֹר[c] וּמִשְׁנֵהוּ אֲבִינָדָב ל
וְהַשְּׁלִשִׁי שַׁמָּה: 14 וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וּשְׁלֹשָׁה הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי ג[8] חס וכל ד״ה דכות ב מ ז
שָׁאוּל: ס 15 וְדָוִד הלך וָשָׁב מֵעַל[a] שָׁאוּל לִרְעוֹת אֶת־צֹאן ג[9]. ל
אָבִיו בֵּית־לָחֶם: 16 וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים ל
יוֹם: פ 17 וַיֹּאמֶר יִשַׁי לְדָוִד בְּנוֹ קַח־נָא לְאַחֶיךָ אֵיפַת הַקָּלִיא[a] יב יתיר א ס״ח[10]
הַזֶּה וַעֲשָׂרָה לֶחֶם[b] הַזֶּה וְהָרֵץ[c] הַמַּחֲנֶה לְאַחֶיךָ: 18 וְאֶת עֲשֶׂרֶת חַרְצֵי ל. ל
הֶחָלָב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשַׂר־הָאֶלֶף וְאֶת־אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאֶת־ יג[11]. ל. ב. ל[12]
עֲרֻבָּתָם תִּקָּח: 19 וְשָׁאוּל[a] וְהֵמָּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק הָאֵלָה ל. יג[13]
נִלְחָמִים עִם־פְּלִשְׁתִּים: 20 וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד בַּבֹּקֶר וַיִּטֹּשׁ אֶת־הַצֹּאן עַל־ ל
שֹׁמֵר וַיֵּשָׂא וַיֵּלֶךְ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יִשַׁי וַיָּבֹא הַמַּעְגָּלָה וְהַחַיִל הַיֹּצֵא אֶל־ יד[14]. ב
הַמַּעֲרָכָה וְהֵרָּעוּ[a] בַּמִּלְחָמָה: 21 וַתַּעֲרֹךְ יִשְׂרָאֵל וּפְלִשְׁתִּים מַעֲרָכָה ל. ל. ל
לְקִרַאת מַעֲרָכָה: 22 וַיִּטֹּשׁ דָּוִד אֶת־הַכֵּלִים מֵעָלָיו עַל־יַד שׁוֹמֵר ו מל[15]
הַכֵּלִים וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא[a] וַיִּשְׁאַל לְאֶחָיו לְשָׁלוֹם: 23 וְהוּא | לג ר״פ[16]
מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבְּנַיִם[a] עוֹלֶה גָּלְיָת[b] הַפְּלִשְׁתִּי שְׁמוֹ מִנַּת ב. ח מל[17]
מִמַּעַרְכוֹת[b] פְּלִשְׁתִּים וַיְדַבֵּר כַּדְּבָרִים[c] הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע דָּוִד: 24 וְכָל־[c] ממערכות יג[13] ק
אִישׁ יִשְׂרָאֵל בִּרְאוֹתָם אֶת־הָאִישׁ וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו וַיִּירְאוּ מְאֹד: 25 וַיֹּאמֶר | ג ב חס וחד מל[18]. כג. ל[19]
אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַרְאִיתֶם הָאִישׁ הָעֹלֶה הַזֶּה כִּי לְחָרֵף[a] אֶת־יִשְׂרָאֵל ג[20]. ג
עֹלֶה וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יַכֶּנּוּ יַעְשְׁרֶנּוּ הַמֶּלֶךְ | עֹשֶׁר גָּדוֹל וְאֶת־בִּתּוֹ ב
יִתֶּן־לוֹ[b] וְאֶת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חָפְשִׁי בְּיִשְׂרָאֵל: 26 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ יא בתוך ובנביא. ל[21]. ל[22]
הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים עִמּוֹ לֵאמֹר מַה־יֵּעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־ ל. ג[16]
הַפְּלִשְׁתִּי הַלָּזֶה וְהֵסִיר חֶרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל כִּי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל
הַזֶּה כִּי חֵרֵף מַעַרְכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים: 27 וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה

[8]Mm 506. [9]Mm 1622. [10]Mm 907. [11]Mm 1228. [12]Mm 646. [13]Mm 1520. [14]Mm 1623. [15]Mm 3634. [16]Mp sub loco. [17]Mm 1624. [18]Mm 459. [19]Mm 1891. [20]Mm 2077. [21]Mm 210. [22]Mm 319.

13 [a] > Ms cf 𝔊[Mss]𝔖𝔙 ‖ [b] nonn Mss למ׳ cf 𝔊𝔗[Mss]𝔙 ‖ [c] 𝔊𝔖 + suff 3 m sg ‖ **15** [a] pc Mss מעם, sed cf 2S 10,14 2R 18,14 ‖ **17** [a] nonn Mss לי– cf Mp ‖ [b] Ms ול׳ ‖ **19** [a] > Ms 𝔖; 𝔊-L *αὐτός* ‖ **20** [a] pc Mss ה׳ ‖ **22** [a] > 𝔊L𝔖𝔙 ‖ **23** [a] ut 4[a]; 𝔊 *ὁ ἀμεσσαῖος* ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔊-L𝔗𝔙 *(ex castris)*; 𝔊L𝔖 sg ‖ [c] 𝔖𝔙 om כ ‖ **25** [a] 𝔗 לחרף ‖ [b] 2 Mss citt + לאשה.

28 לֵאמֹר כֹּה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּנּוּ׃ 28 וַיִּשְׁמַע אֱלִיאָב אָחִיו הַגָּדוֹל לו[23]. לב[24]
ל בְּדַבְּרוֹ אֶל־הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר־אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד וַיֹּאמֶר ׀ לָמָּה־זֶּה
ד[25] חס ב חד רחד מל[26] . ל יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאן הַהֵנָּה בַּמִּדְבָּר אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ
וְאֶת רַע לְבָבֶךָ כִּי לְמַעַן רְאוֹת הַמִּלְחָמָה יָרָדְתָּ׃ 29 וַיֹּאמֶר דָּוִד מֶה 29
ו בנביא עָשִׂיתִי עַתָּה הֲלוֹא דָבָר הִוא׃ 30 וַיָּסֹב מֵאֶצְלוֹ אֶל־מוּל אַחֵר וַיֹּאמֶר 30
ב וחס . ל . סד . ל כַּדָּבָר הַזֶּה וַיָּשֻׁבוּ הָעָם דָּבָר כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן׃ 31 וַיִּשָּׁמְעוּ[a] הַדְּבָרִים 31
אֲשֶׁר דִּבֶּר דָּוִד וַיַּגִּדוּ לִפְנֵי־שָׁאוּל וַיִּקָּחֵהוּ[b]׃ 32 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ 32
ה[27] שָׁאוּל אַל־יִפֹּל [a]לֵב־אָדָם[a] עָלָיו עַבְדְּךָ יֵלֵךְ וְנִלְחַם עִם־הַפְּלִשְׁתִּי
הַזֶּה׃ 33 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֹא תוּכַל ׀ לָלֶכֶת אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה 33
כו מלעיל . ו ג ב חס וחד מל[28] לְהִלָּחֶם עִמּוֹ כִּי־נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ ׀ מִלְחָמָה מִנְּעֻרָיו׃ ס
ל 34 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ לְאָבִיו[a] בַּצֹּאן וּבָא ׀ הָאָרִי 34
יז . ג ב חס וחד מל[29] [b]וְאֶת־הַדֹּב וְנָשָׂא שֶׂה מֵהָעֲדָר׃ 35 וְיָצָאתִי אַחֲרָיו וְהִכִּתִּיהוּ וְהִצַּלְתִּי[a] 35
ג ב חס וחד מל[29] . ל ומל מִפִּיו וַיָּקָם עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי בִּזְקָנוֹ וְהִכִּתִּיו וַהֲמִיתִיו׃ 36 גַּם אֶת־הָאַרְיֵ 36
ב . יב[30] גַּם[a]־הַדֹּב[b] הִכָּה עַבְדֶּךָ וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי ׀ הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם[c] כִּי
ב חס[31] . יב בטע ר״ם חֵרֵף מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃ ס 37 [a]וַיֹּאמֶר[a] דָּוִד יְהוָה אֲשֶׁר סא
ג ב מל וחד חס הִצָּלַנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי הַזֶּה ס[b]
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ וַיהוָה יִהְיֶה עִמָּךְ׃ 38 וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת־ 38
ל . לב בנביא כ מנה בסיפ . ל ומל דָּוִד מַדָּיו וְנָתַן קוֹבַּע[a] נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ [b]וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיוֹן[b]׃ 39 וַיַּחְגֹּר 39
ב . ו וחד מן ב[32] חס בלישׁ . מז פסוק לא לא לא . ו ד כת שא וב כת סה דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיָּאָל[a] לָלֶכֶת [b]כִּי לֹא נִסָּה[b] וַיֹּאמֶר דָּוִד
ב[33] . ב[34] . ב וחס אֶל־שָׁאוּל לֹא אוּכַל לָלֶכֶת בָּאֵלֶּה כִּי לֹא נִסִּיתִי [c]וַיְסִרֵם[c] דָּוִד
ל . ל וחס מֵעָלָיו׃ 40 וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ וַיִּבְחַר־לוֹ חֲמִשָּׁה חַלְּקֵי־אֲבָנִים ׀ מִן 40

[23] Mm 210. [24] Mm 319. [25] Mm 2165. [26] Mm 2211. [27] Mm 373. [28] Mm 2720. [29] Mm 1621. [30] Mm 361. [31] Mm 1620. [32] Mm 1599. [33] Mm 1617. [34] Mm 3708.

31 [a] sic L, mlt Mss Edd ויגד ‖ [b] 2 Mss ויקחו, Ms ויקחוהו, 𝔊-^{O} *καὶ παρέλαβον αὐτὸν καὶ εἰσήγαγον (αὐτὸν) πρὸς Σαουλ*, 𝔊^{Op} *καὶ παρέστησαν αὐτὸν ἐνώπιον Σαουλ* ‖ **32** [a–a] cit לב המלך cf 𝔊 *καρδία τοῦ κυρίου μου*, 𝔏$^{93.94}$ *cor domini mei* ‖ **34** [a] mlt Mss לאבי cf 𝔖 ‖ [b] Ms citt om את ‖ **35** [a] nonn Mss citt תיו— cf 𝔖𝔗^{Mss} ‖ **36** [a] 2 Mss citt וגם, Ms citt ואת cf [b] ‖ [b] nonn Mss citt pr את cf 𝔗^{Ms} ‖ [c] 𝔊 + mlt vb cf 26 ‖ **37** [a–a] > 𝔊^{Mss} ‖ [b] mlt Mss om interv ‖ **38** [a] mlt Mss כובע ‖ [b–b] > 𝔊-^{OLMss} ‖ **39** [a] 𝔊-^{L} *καὶ ἐκοπίασεν* cf Jes 47,13, 𝔊^{L} *καὶ ἐχώλαινεν* cf 𝔏$^{93.94}$ *et claudicare coepit*, σ′ *καὶ ἔσκαζεν*, 𝔖 *wl' ṣb'* cf 𝔗 *wl' 'b'* ‖ [b–b] > 𝔊-^{LMss}; 𝔖 + *'nwn* ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ ἀφαίρουσιν αὐτά* cf 𝔏$^{93.94}$.

הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי הָרֹעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבִיַּלְקוּט[a] וְקַלְּעוֹ בְּיָדוֹ פד . יח[35] וכל יוצר חפץ תמרה דכות ב מ א . ל
41 וַיִּגַּשׁ אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי: 41 [a]וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הֹלֵךְ וְקָרֵב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ נ
42 נֹשֵׂא הַצִּנָּה לְפָנָיו: 42 וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּרְא אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֵהוּ כִּי־הָיָה לח . ח[36] . ל
43 נַעַר וְאַדְמֹנִי עִם־יְפֵה מַרְאֶה[a]: 43 וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הֲכֶלֶב ל וחס
אָנֹכִי כִּי־אַתָּה בָּא־אֵלַי בַּמַּקְלוֹת וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד בֵּאלֹהָיו: ב[37] . ד
44 וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת־בְּשָׂרְךָ לְעוֹף ל בסיפ[38]
45 הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה[a]: ס 45 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי ל
אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי בָּא־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה ח[39] . ד
46 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חֵרַפְתָּ: 46 הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ
יְהוָה בְּיָדִי וְהִכִּיתִךָ וַהֲסִרֹתִי אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶּגֶר[a] מַחֲנֵה ל וחס
פְּלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ וְיֵדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ י בלישׁ[40] . יא[41]
47 כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל[b]: 47 וְיֵדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בְחֶרֶב ב[42] . ב[43] . יא[41] . ח[38]
וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ יְהוָה כִּי לַיהוָה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדֵנוּ[a]: ב ומל[44]
48 וְהָיָה כְּי־קָם הַפְּלִשְׁתִּי וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב לִקְרַאת דָּוִד [a]וַיְמַהֵר דָּוִד ל . ז פת[45]
49 וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה[b] לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי[a]: 49 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־יָדוֹ אֶל־ ל
הַכֶּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחָו[a] וַתִּטְבַּע ל . ל . ל
50 הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אָרְצָה: 50 [a]וַיֶּחֱזַק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי ח[46]
בַּקֶּלַע וּבָאֶבֶן וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין בְּיַד־דָּוִד: ל . לב בנביא ב מנה חס בסיפ[47]
51 וַיָּרָץ דָּוִד וַיַּעֲמֹד אֶל[a]־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפָהּ מִתַּעְרָתוֹ ל[48]
וַיְמִתֻתֵהוּ[b] וַיִּכְרֹת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי־מֵת גִּבּוֹרָם ל . לב בנביא כ מנה בסיפ . ח[49]
52 וַיָּנֻסוּ: 52 וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל ויהודה[b] וַיָּרִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים ג חס . ח[49]
עַד־בּוֹאֲךָ גַּיְא[a] וְעַד שַׁעֲרֵי עֶקְרוֹן[b] וַיִּפְּלוּ חַלְלֵי פְלִשְׁתִּים בְּדֶרֶךְ ג פסוק עד ועד ועד ועד . ה מל
53 שַׁעֲרַיִם וְעַד־גַּת וְעַד־עֶקְרוֹן[c] 53 וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִדֹּלֵק אַחֲרֵי ל . ל

[35] Mm 2781. [36] Mm 2070. [37] Gn 30,41. [38] Mm 886. [39] Mm 2903. [40] Mm 9. [41] Mm 1625. [42] Mm 1626. [43] Mm 4091. [44] Mm 1627. [45] Mm 710. [46] Mm 432. [47] Mp contra textum, cf Mm 2137 et Mp sub loco. [48] Mm 2862. [49] Mm 1315.

40 [a] G *εἰς συλλογήν* cf $\mathfrak{L}^{94}$; S om cop ‖ **41** [a] v 41 > G-^{OLMss} ‖ **42** [a] pc Mss עינים cf G ‖ **44** [a] mlt Mss הארץ cf GC^{Mss}V ‖ **46** [a] σ′S C^{Mss} pl; G *τὰ κῶλα σου καὶ τὰ κῶλα …* ‖ [b] nonn Mss בי′ cf GC^{-f}V ‖ **47** [a] mlt Mss דינו– cf GS^{BC}V ‖ **48** [a–a] > G-^{OLMss} ‖ [b] G-^{Op} *εἰς τὴν παράταξιν*, SC *lsdr'*, V *ad pugnam* ‖ **49** [a] C מצחו ‖ **50** [a] v 50 > G-^{OLMss} ‖ **51** [a] pc Mss Okh על cf GSC^{MssBuxt}V et 2 S 1,9.10 ‖ [b] C תתהו–, Ms וימתהו ‖ **52** [a] G-^{AMs} *Γεθ* ‖ [b] G *Ασκαλων* ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd :.

פְּלִשְׁתִּים וַיְשָׁסֵם אֶת־מַחֲנֵיהֶם׃ 54 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־רֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי 54
וַיְבִאֵהוּ יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כֵּלָיו שָׂם בְּאָהֳלוֹ׃ ס 50ג
55 [a]וּכְרְאוֹת שָׁאוּל אֶת־דָּוִד יֹצֵא לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי אָמַר אֶל־ 55 51ב
אַבְנֵר שַׂר הַצָּבָא[b] בֶּן־מִי־זֶה הַנַּעַר אַבְנֵר[c] וַיֹּאמֶר אַבְנֵר חֵי־נַפְשְׁךָ
56 [a]הַמֶּלֶךְ אִם־יָדָעְתִּי׃ 56 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁאַל אַתָּה בֶּן־מִי־זֶה הָעֶלֶם׃ ל
57 וּכְשׁוּבוֹ[a] דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֹתוֹ אַבְנֵר וַיְבִאֵהוּ 57 ס ל. יא52
לִפְנֵי שָׁאוּל וְרֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי בְּיָדוֹ׃ 58 וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׁאוּל בֶּן־מִי אַתָּה 58 יא53
הַנָּעַר וַיֹּאמֶר דָּוִד בֶּן־עַבְדְּךָ יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי׃ **18** 1 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ **18**
לְדַבֵּר אֶל־שָׁאוּל וְנֶפֶשׁ יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנֶפֶשׁ דָּוִד וַיֶּאֱהָבֵהוּ[a] יְהוֹנָתָן ל. ויאהבהו ק חד מן ג׳ חס ה מ״ת וחד מן ב בליש
כְּנַפְשׁוֹ׃ 2 וַיִּקָּחֵהוּ שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא וְלֹא נְתָנוֹ לָשׁוּב בֵּית אָבִיו׃ 2 ב ובסיפ. ד. ח2
3 וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כְּנַפְשׁוֹ׃ 4 וַיִּתְפַּשֵּׁט יְהוֹנָתָן 3 4 ב ובסיפ
אֶת־הַמְּעִיל אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתְּנֵהוּ לְדָוִד וּמַדָּיו וְעַד[a]־חַרְבּוֹ וְעַד־קַשְׁתּוֹ ב. ג פסוק ועד ועד ועד[a]. ל
וְעַד־חֲגֹרוֹ׃ 5 וַיֵּצֵא דָּוִד בְּכֹל אֲשֶׁר יִשְׁלָחֶנּוּ שָׁאוּל יַשְׂכִּיל וַיְשִׂמֵהוּ 5
שָׁאוּל עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּיטַב בְּעֵינֵי כָל־הָעָם וְגַם בְּעֵינֵי עַבְדֵי ד4. יד בסיפ. כג5 פסוק וגם ובתר תלת מילין. יד בסיפ
שָׁאוּל׃ פ 6 [a]וַיְהִי בְבוֹאָם בְּשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי[a] 6 ב ומל בסיפ6
וַתֵּצֶאנָה הַנָּשִׁים מִכָּל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל[b] לָשִׁיר[c] וְהַמְּחֹלוֹת[d] לִקְרַאת לשיר ק
שָׁאוּל ׀ הַמֶּלֶךְ[b] בְּתֻפִּים ׀ בְּשִׂמְחָה[e] וּבְשָׁלִשִׁים׃ 7 וַתַּעֲנֶינָה הַנָּשִׁים 7 ל. ל. ב ומל
הַמְשַׂחֲקוֹת וַתֹּאמֶרְן ל בגבי״א
הִכָּה שָׁאוּל ׀ בַּאֲלָפָיו[a] וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו[b]׃ באלפיו ק
8 [a]וַיִּחַר לְשָׁאוּל מְאֹד[a] וַיֵּרַע בְּעֵינָיו הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר נָתְנוּ לְדָוִד 8 נא
רְבָבוֹת וְלִי נָתְנוּ הָאֲלָפִים [b]וְעוֹד לוֹ אַךְ הַמְּלוּכָה[b]׃ 9 וַיְהִי שָׁאוּל 9 ח7. כג. כ5
עַיִן[a] אֶת־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃ ס 10 [a]וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתִּצְלַח 10 עוין. ג ק
רוּחַ אֱלֹהִים ׀ רָעָה ׀ אֶל־שָׁאוּל ׀ וַיִּתְנַבֵּא בְתוֹךְ־הַבַּיִת[b] וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָדוֹ

50Mm 589. 51Mm 1628. 52Mp sub loco. 53Mm 1554. **Cp 18** 1Mm 2090. 2Mm 1397. 3Mm 56. 4Mm 2199. 5Mm 1629. 6Mm 1615. 7Mm 1485. 8Mm 1581.

55 [a] 𝔊-*OL*Mss om 17,55—18,5 ‖ [b] 𝔊^{L}𝔖𝔗^{Ms} + suff 3 m sg ‖ [c] > 2 Mss citt cf 𝔊^{AMss}𝔖 ‖ **56** [a] 𝔗 העלם ‖ **57** [a] mlt Mss ובו ‖ **Cp 18,1** [a] mlt Mss ut Q ‖ **4** [a] pc Mss עד cf 𝔖𝔗^{f} ‖ **6** [a–a] > 𝔊-*OL*Mss ‖ [b–b] > 𝔊-*O*Mss ‖ [c] mlt Mss ut Q ‖ [d] cit במח, 𝔖 *brbj'* (pl), 𝔗 *bḥngj'* ‖ [e] nonn Mss ובו cf 𝔊𝔖? 𝔗$^{ed\ princ}$ ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊; 𝔖𝔗 pl sed sine suff; cf 21,12[a] 29,5[a] ‖ [b] mlt Mss תו–, Q^{Mss} תיו–; 𝔖𝔗 pl sed sine suff; cf 21,12[a] 29,5[b] ‖ **8** [a–a] > 𝔊-*L* ‖ [b–b] > 𝔊-*OL*Mss ‖ **9** [a] nonn Mss ut Q; nonn Mss עי(י)ן ‖ **10** [a] v 10 > 𝔊-*WOL*Mss ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 + suff 3 m sg.

11 כִּיּוֹם׀ בְּיוֹם וְהַחֲנִית בְּיַד־שָׁאוּל׃ 11 [a]וַיְטָל[b] שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית וַיֹּאמֶר יא⁹.ב
12 אַכֶּה בְדָוִד וּבְקִיר וַיִּסֹּב דָּוִד מִפָּנָיו פַּעֲמָיִם׃ 12 וַיִּרָא שָׁאוּל מִלִּפְנֵי[a] כג.יז¹⁰.ל.ל
13 דָּוִד [b]כִּי־הָיָה יְהוָה עִמּוֹ וּמֵעִם שָׁאוּל סָר[b]׃ 13 וַיְסִרֵהוּ שָׁאוּל מֵעִמּוֹ
ס14 וַיְשִׂמֵהוּ לוֹ שַׂר־אָלֶף וַיֵּצֵא וַיָּבֹא לִפְנֵי הָעָם׃ פ 14 וַיְהִי דָּוִד ל
15 לְכָל־[a]דְּרָכָיו[b] מַשְׂכִּיל וַיהוָה עִמּוֹ׃ 15 וַיַּרְא שָׁאוּל אֲשֶׁר־הוּא מַשְׂכִּיל דרכיו[11] חד מן ה[12] כת כן ק
16 מְאֹד וַיָּגָר מִפָּנָיו׃ 16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] וִיהוּדָה אֹהֵב אֶת־דָּוִד כִּי־הוּא כה
יוֹצֵא וָבָא לִפְנֵיהֶם׃ פ ט[13] מל וכל חלים דכות׃ ב מ א . ג[14]
17 [a]וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד הִנֵּה בִתִּי הַגְּדוֹלָה מֵרַב אֹתָהּ אֶתֶּן־לְךָ ט
לְאִשָּׁה אַךְ הֱיֵה־לִי לְבֶן־חַיִל וְהִלָּחֶם מִלְחֲמוֹת יְהוָה וְשָׁאוּל אָמַר
18 אַל־תְּהִי יָדִי בּוֹ וּתְהִי־בוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים׃ ס 18 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ יד רפ¹⁵
שָׁאוּל מִי [b]אָנֹכִי וּמִי חַיַּי[a] מִשְׁפַּחַת[b] אָבִי בְיִשְׂרָאֵל כִּי־אֶהְיֶה חָתָן ג¹⁶
19 לַמֶּלֶךְ׃ 19 וַיְהִי בְּעֵת תֵּת אֶת־מֵרַב בַּת־שָׁאוּל לְדָוִד וְהִיא נִתְּנָה
20 לְעַדְרִיאֵל[a] הַמְּחֹלָתִי לְאִשָּׁה׃ 20 וַתֶּאֱהַב מִיכַל בַּת־שָׁאוּל אֶת־דָּוִד ב . ב וחס
21 וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל וַיִּשַׁר הַדָּבָר[a] בְּעֵינָיו׃ 21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶתְּנֶנָּה לּוֹ וּתְהִי־ נא . יד רפ¹⁵
לוֹ לְמוֹקֵשׁ וּתְהִי־בוֹ יַד־פְּלִשְׁתִּים׃ [a]וַיֹּאמֶר שָׁאוּל[b] אֶל־דָּוִד בִּשְׁתַּיִם יד רפ¹⁵
עבדיו[17] חד מן ב[18] כת חס בליש . ד חד מל וג חס א[19]
22 תִּתְחַתֵּן בִּי הַיּוֹם׃ 22 וַיְצַו שָׁאוּל אֶת־עֲבָדָו[a] דַּבְּרוּ אֶל־דָּוִד בַּלָּט[b] ג
לֵאמֹר הִנֵּה חָפֵץ בְּךָ הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו אֲהֵבוּךָ וְעַתָּה הִתְחַתֵּן כ[20]
23 בַּמֶּלֶךְ׃ 23 וַיְדַבְּרוּ עַבְדֵי שָׁאוּל[a] בְּאָזְנֵי דָוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לז
וַיֹּאמֶר דָּוִד הַנָּקֵלָה[a] בְּעֵינֵיכֶם הִתְחַתֵּן[b] בַּמֶּלֶךְ וְאָנֹכִי אִישׁ־רָשׁ ל . יח
24 וְנִקְלֶה[c]׃ 24 וַיַּגִּדוּ עַבְדֵי שָׁאוּל לוֹ לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר נ
25 דָּוִד׃ פ 25 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כֹּה־תֹאמְרוּ לְדָוִד אֵין־חֵפֶץ לַמֶּלֶךְ כא[21]
בְּמֹהַר כִּי[a] בִּמְאָה עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים לְהִנָּקֵם בְּאֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ וְשָׁאוּל כב[22]
26 חָשַׁב לְהַפִּיל אֶת־דָּוִד בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים׃ 26 וַיַּגִּדוּ עֲבָדָיו לְדָוִד אֶת־

[9]Mm 1630. [10]Mm 1590. [11]Q addidi sec Mm 3210, cf Mp sub loco. [12]Mm 3210. [13]Mm 1268. [14]Mm 1979. [15]Mm 174. [16]Mm 386. [17]Q addidi sec Mm 2571, cf Mp sub loco. [18]Mm 2571. [19]Mm 1412. [20]Mm 449. [21]Mm 369. [22]וחד כמהר Ex 22,16.

11 [a] v 11 > 𝔊-WOLMss ‖ [b] *καὶ ἤρεν* cf 𝔗 et 20,33[a] ‖ **12** [a] nonn Mss cit מפני ‖ [b–b] > 𝔊WOLMss ‖ **14** [a] mlt Mss Seb בכל cf 𝔊ℓ93.94𝔖𝔗Mss𝔙 ‖ [b] mlt Mss Mss[Q] כיו– cf 𝔊𝔖 𝔗Mss𝔙 ‖ **17** [a] 𝔊-WOLMss om 17–19 ‖ **18** [a] > 𝔊WL ‖ [b] pc Mss ומ׳ cf 𝔖𝔙 ‖ **19** [a] pc Mss לעזריעל cf 𝔊Mss𝔖 ‖ **20** [a] > 2 Mss cf 𝔊-WOLMssℓ93.94𝔙 ‖ **21** [a–a] > 𝔊OLWMss ‖ **22** [a] mlt Mss Mss[Q] דיו– cf Vrs ‖ [b] nonn Mss citt בלאט cf Jdc 4,21 ‖ **23** [a] 𝔗 הנקלה ‖ [b] nonn Mss citt לה׳ cf Vrs ‖ [c] 𝔗 לה– ‖ **25** [a] nonn Mss Seb K[Or] citt כי אם cf Vrs.

יד בסיפ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי דָּוִד לְהִתְחַתֵּן בַּמֶּלֶךְ [a]וְלֹא
כה מָלְאוּ הַיָּמִים[a]׃ 27 וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּלֶךְ | הוּא וַאֲנָשָׁיו וַיַּךְ בַּפְּלִשְׁתִּים 27
נא .כג 24 מָאתַיִם[a] אִישׁ וַיָּבֵא דָוִד אֶת־עָרְלָתֵיהֶם [b]וַיְמַלְאוּם[c] לַמֶּלֶךְ[b] לְהִתְחַתֵּן
בַּמֶּלֶךְ וַיִּתֶּן־לוֹ שָׁאוּל אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ לְאִשָּׁה׃ ס 28 28 וַיַּרְא שָׁאוּל
ל . מח 25 כת א לא קר׳ וחד מן כי בליש . כת כן 26 וַיֵּדַע[a] כִּי יְהוָה עִם־דָּוִד [b]וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל[b] אֲהֵבָתְהוּ[c]׃ 29 29 וַיֹּאסֶף[a]
ג חס שָׁאוּל לְרָא[b] מִפְּנֵי דָּוִד עוֹד [c]וַיְהִי שָׁאוּל אוֹיֵב אֶת־דָּוִד כָּל־הַיָּמִים[c]׃
ו . ל 27 ס 30 [a]וַיֵּצְאוּ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיְהִי | מִדֵּי צֵאתָם שָׂכַל דָּוִד מִכֹּל 30
ל עַבְדֵי שָׁאוּל וַיִּיָּקֶר שְׁמוֹ מְאֹד׃ ס
ל . ל בעינ 1 **19** 1 וַיְדַבֵּר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן בְּנוֹ וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו לְהָמִית אֶת־ **19**
2 דָּוִד וִיהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל חָפֵץ בְּדָוִד מְאֹד׃ 2 וַיַּגֶּד יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵאמֹר
ל מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל אָבִי לַהֲמִיתֶךָ וְעַתָּה הִשָּׁמֶר־נָא בַבֹּקֶר וְיָשַׁבְתָּ בַסֵּתֶר
ל . סד ר״פ 3 וְנַחְבֵּאתָ׃ 3 וַאֲנִי אֵצֵא וְעָמַדְתִּי לְיַד־אָבִי בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם וַאֲנִי
יב 4 אַדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי וְרָאִיתִי מֶה וְהִגַּדְתִּי לָךְ׃ ס 4 וַיְדַבֵּר יְהוֹנָתָן
ל בְּדָוִד טּוֹב אֶל־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־[a]יֶחֱטָא הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ
לה מל . פד 5 בְדָוִד כִּי לוֹא[b] חָטָא לָךְ וְכִי מַעֲשָׂיו טוֹב־לָךְ מְאֹד׃ 5 וַיָּשֶׂם אֶת־
נַפְשׁוֹ בְכַפּוֹ וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְכָל־
ל קמ יִשְׂרָאֵל רָאִיתָ וַתִּשְׂמָח וְלָמָּה תֶחֱטָא בְדָם נָקִי לְהָמִית אֶת־דָּוִד חִנָּם׃
6 6 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל בְּקוֹל יְהוֹנָתָן וַיִּשָּׁבַע שָׁאוּל חַי־יְהוָה אִם־יוּמָת[a]׃
כה . נא 7 7 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַיַּגֶּד־לוֹ יְהוֹנָתָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּבֵא
ב 4 יְהוֹנָתָן אֶת־דָּוִד אֶל־[a]שָׁאוּל וַיְהִי לְפָנָיו כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ ס
ג מל 5 8 וַתּוֹסֶף הַמִּלְחָמָה לִהְיוֹת וַיֵּצֵא דָוִד וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ בָּהֶם
כג . ח בסיפ מַכָּה גְדוֹלָה וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ 9 וַתְּהִי [a]רוּחַ יְהוָה | רָעָה אֶל־שָׁאוּל וְהוּא 9
10 בְּבֵיתוֹ יוֹשֵׁב וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָד[b]׃ 10 וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכּוֹת

[23]Mm 639. [24]Mm 189. [25]Mm 898. [26]Mm 962. [27]Mm 1631. **Cp 19** [1]Mm 4012. [2]Mm 445. [3]Mm 639. [4]Mm 1632. [5]Mm 1633.

26 [a–a] > 𝔊-^{OL} ‖ **27** [a] 𝔊𝔈^{94} 100 cf 2 S 3,14 ‖ [b–b] > 𝔊-^{OL} ‖ [c] 𝔊^{Mss}α′θ′𝔗^{Mss}𝔙 verb sg ‖ **28** [a] > 𝔊-^{OMss} ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ πᾶς Ισραηλ* (𝔊^{L} pr *καὶ Μελχολ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ*) ‖ [c] 𝔖 אַהבתהו ‖ **29** [a] 𝔖 ויאסף, pc Mss ויוסף, nonn Mss ויסף ‖ [b] 2 Mss לירא cf Jos 22,25 ‖ [c–c] > 𝔊-^{OLMss} ‖ **30** [a] v 30 > 𝔊-^{OLMss} ‖ **Cp 19,4** [a] 𝔖 יחטא ‖ [b] nonn Mss 𝔖 לא ‖ **6** [a] 2 Mss ימות cf 𝔊𝔖 ‖ **7** [a] nonn Mss ל ‖ **9** [a] > pc Mss cf 𝔊-^{OLMss}; 𝔊^{LMss} *θεοῦ* ‖ [b] pc Mss בידו cf 𝔊^{Mss}𝔈^{93}𝔙 et 18,10; 𝔊-^{Mss} *ταῖς χερσὶν αὐτοῦ* cf 𝔈^{94}; 𝔖 *qdmwhj*.

בַּחֲנִית בְּדָוִד וּבְקִיר וַיִּפְטַר מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיַּךְ אֶת־הַחֲנִית בַּקִּיר וְדָוִד ל
11 נָס וַיִּמָּלֵט בַּלַּיְלָה הֽוּא׃ פ 11 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־בֵּית ל[a]
דָּוִד לְשָׁמְרוֹ וְלַהֲמִיתוֹ[a] בַּבֹּקֶר וַתַּגֶּד לְדָוִד מִיכַל אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר אִם־ ל.ל
12 אֵינְךָ מְמַלֵּט אֶת־נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה מָחָר אַתָּה מוּמָת׃ 12 וַתֹּרֶד מִיכַל ל.ג בּ חס וחד מל[7]
13 אֶת־דָּוִד בְּעַד הַחַלּוֹן וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח וַיִּמָּלֵט׃ 13 וַתִּקַּח מִיכַל אֶת־
הַתְּרָפִים וַתָּשֶׂם אֶל[a]־הַמִּטָּה וְאֵת כְּבִיר הָעִזִּים שָׂמָה מְרַאֲשֹׁתָיו ל.ח[8]
14 וַתְּכַס בַּבָּגֶד׃ ס 14 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד ל קמ
15 וַתֹּאמֶר[a] חֹלָה הֽוּא׃ פ 15 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶת־הַמַּלְאָכִים לִרְאוֹת ח[9]
16 אֶת־דָּוִד לֵאמֹר הַעֲלוּ אֹתוֹ בַּמִּטָּה אֵלַי לַהֲמִתוֹ׃ 16 וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים ח חס בלית[10]
17 וְהִנֵּה הַתְּרָפִים אֶל־הַמִּטָּה וּכְבִיר הָעִזִּים מְרַאֲשֹׁתָיו׃ 17 וַיֹּאמֶר ח
שָׁאוּל אֶל־מִיכַל לָמָּה כָּכָה רִמִּיתִנִי וַתְּשַׁלְּחִי אֶת־אֹיְבִי וַיִּמָּלֵט ל[11].ב[12].ו
וַתֹּאמֶר מִיכַל אֶל־שָׁאוּל הוּא־אָמַר אֵלַי שַׁלְּחֵנִי[a] לָמָּה אֲמִיתֶךָּ׃ ל וחס
18 וְדָוִד בָּרַח וַיִּמָּלֵט וַיָּבֹא אֶל־שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וַיַּגֶּד־לוֹ אֵת כָּל־ ח[13]
19 אֲשֶׁר עָשָׂה־לוֹ שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁמוּאֵל וַיֵּשְׁבוּ בְּנָיוֹת[a]׃ 19 וַיֻּגַּד בנויות ק[14].כת
20 לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בִּנְיוֹת[a] בָּרָמָה׃ 20 וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים בנויות ק
לָקַחַת אֶת־דָּוִד וַיַּרְא[a] אֶת־לַהֲקַת[b] הַנְּבִיאִים נִבְּאִים וּשְׁמוּאֵל עֹמֵד ל.ג מל בסיפ[15]
נִצָּב[c] עֲלֵיהֶם וַתְּהִי עַל־מַלְאֲכֵי שָׁאוּל רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־ ל
21 הֵמָּה׃ 21 וַיֻּגְּדוּ לְשָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֲחֵרִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה[a]
22 וַיֹּסֶף שָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים שְׁלִשִּׁים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה׃ 22 וַיֵּלֶךְ כי
גַּם־הוּא הָרָמָתָה וַיָּבֹא עַד־בּוֹר הַגָּדוֹל[a] אֲשֶׁר בַּשֶּׂכוּ[b] וַיִּשְׁאַל וַיֹּאמֶר ח[16].יב סביר
23 אֵיפֹה שְׁמוּאֵל וְדָוִד וַיֹּאמֶר[c] הִנֵּה בִּנְיוֹת[d] בָּרָמָה׃ 23 וַיֵּלֶךְ שָׁם[a] אֶל־ י כת ח[17]. בנויות ק
נָיוֹת[b] בָּרָמָה וַתְּהִי עָלָיו גַּם־הוּא רוּחַ אֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְיִתְנַבֵּא נויות ק[c]
24 עַד־בֹּאוֹ בִּנְיוֹת[d] בָּרָמָה׃ 24 וַיִּפְשַׁט גַּם־הוּא בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא גַּם־הוּא בנויות ק

[6]Mm 217. [7]Mm 1634. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1635. [10]Mm 1036. [11]Mm 1691. [12]Mm 2415. [13]Mm 1564. [14]Mm 2228. [15]Mm 1636. [16]Mm 1750. [17]Mm 1637.

10 [a] pc Mss Seb ההוא ‖ **11** [a] 𝔊 om cop ‖ **13** [a] 𝔗 cit על ‖ **14** [a] 𝔊-^{L} *καὶ λέγουσιν*, 𝔙 *et responsum est* ‖ **17** [a] mlt Mss שלחני ‖ **18** [a] mlt Mss ut Q; pc Mss cit בנות cf 20,1[a] ‖ **19** [a] ut 18[a] ‖ **20** [a] Ms וירא cf 𝔊$^{\mathfrak{L}93.94}$𝔖𝔗^{Mss}𝔙 ‖ [b] Vrs a לקח, sed aeth *lhq* = senior ‖ [c] > 𝔖𝔙 ‖ **21** [a] mlt Mss^{G} interv ‖ **22** [a] 𝔊-^{O}Mss *ἄλως* ‖ [b] 𝔊-^{O}Mss *Σεφειν*, 𝔖 *swp'* ‖ [c] 𝔊-^{B*Ms}𝔖𝔗^{Ms} pl; 𝔙 *dictumque est* ‖ [d] ut 18[a] ‖ **23** [a] 𝔊-^{L} *ἐκεῖθεν*; > 𝔊^{L}𝔙 ‖ [b] ut 18[a] ‖ [c] 𝔖𝔗-^{f} inf ‖ [d] ut 18[a].

לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיִּפֹּל עָרֵם כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה עַל־כֵּן יֹאמְרוּ
הַגַּם שָׁאוּל בַּנְּבִיאִם׃ פ

20 1 וַיִּבְרַח דָּוִד מִנָּוֹת[a] בָּרָמָה וַיָּבֹא וַיֹּאמֶר | לִפְנֵי יְהוֹנָתָן מַה
עָשִׂיתִי מַהִ־עֲוֹנִי וּמַה־חַטָּאתִי לִפְנֵי אָבִיךָ כִּי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי׃
2 וַיֹּאמֶר לוֹ חָלִילָה[a] לֹא תָמוּת הִנֵּה[b] לֹוא־יַעֲשֶׂה[b] אָבִי דָּבָר גָּדוֹל אוֹ
דָּבָר קָטֹן וְלֹא יְגַלֶּה אֶת־אָזְנִי וּמַדּוּעַ יַסְתִּיר אָבִי מִמֶּנִּי אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה אֵין זֹאת׃ 3 וַיִּשָּׁבַע עוֹד[a] דָּוִד וַיֹּאמֶר יָדֹעַ יָדַע אָבִיךָ כִּי־מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ וַיֹּאמֶר אַל־יֵדַע־זֹאת יְהוֹנָתָן פֶּן־יֵעָצֵב[b] וְאוּלָם חַי־יְהוָה
וְחֵי־נַפְשֶׁךָ כִּי כְפֶשַׁע בֵּינִי וּבֵין הַמָּוֶת׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד ס
מַה־תֹּאמַר נַפְשְׁךָ וְאֶעֱשֶׂה[a]־לָּךְ׃ פ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן
הִנֵּה־חֹדֶשׁ מָחָר וְאָנֹכִי יָשֹׁב־אֵשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ לֶאֱכֹל וְשִׁלַּחְתַּנִי
וְנִסְתַּרְתִּי בַּשָּׂדֶה עַד הָעֶרֶב הַשְּׁלִשִׁית[a]׃ 6 אִם־פָּקֹד יִפְקְדֵנִי[a] אָבִיךָ
וְאָמַרְתָּ נִשְׁאֹל נִשְׁאַל[a] מִמֶּנִּי דָּוִד לָרוּץ בֵּית־לֶחֶם עִירוֹ כִּי זֶבַח הַיָּמִים
שָׁם לְכָל־הַמִּשְׁפָּחָה׃ 7 אִם־כֹּה יֹאמַר טוֹב שָׁלוֹם לְעַבְדֶּךָ וְאִם־
חָרֹה יֶחֱרֶה לוֹ דַּע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה מֵעִמּוֹ׃ 8 וְעָשִׂיתָ חֶסֶד עַל־[a]
עַבְדֶּךָ כִּי בִבְרִית יְהוָה הֵבֵאתָ אֶת־עַבְדְּךָ עִמָּךְ וְאִם־יֶשׁ־בִּי עָוֹן
הַמִּיתֵנִי אַתָּה וְעַד־אָבִיךָ לָמָּה זֶּה תְבִיאֵנִי׃ פ 9 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן
חָלִילָה לָּךְ כִּי | אִם־יָדֹעַ אֵדַע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה מֵעִם אָבִי לָבוֹא
עָלֶיךָ וְלֹא אַתָּה אַגִּיד לָךְ׃ ס 10 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן מִי
יַגִּיד לִי אוֹ[a] מַה־יַּעֲנֶךָ אָבִיךָ קָשֶׁה׃ ס 11 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־
דָּוִד לְכָה וְנֵצֵא הַשָּׂדֶה וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הַשָּׂדֶה׃ ס 12 וַיֹּאמֶר
יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד יְהוָה[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b] כִּי־אֶחְקֹר אֶת־אָבִי כָּעֵת |
מָחָר הַשְּׁלִשִׁית וְהִנֵּה־טוֹב אֶל־דָּוִד וְלֹא־אָז אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ וְגָלִיתִי

[18]Mm 1638. [19]Mm 3012. [20]Cf Mp sub loco et Jer 23,30. **Cp 20** [1]Mm 1639. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1454. [4]Mm 1533. [5]Mm 1369. [6]Mm 1433. [7]Mm 1640. [8]Mm 1380. [9]Mm 388. [10]Mm 3582. [11]Mm 597. [12]Mm 3252. [13]Mm 1660. [14]Mm 1641. [15]Mm 1784.

Cp 20,1 [a] permlt Mss מנוית; mlt Mss ut Q cf 19,18[a] ‖ [b] pc Mss cit ומה cf 𝔊𝔖 et cf Gn 31,36[a] ‖ **2** [a] 𝔊σ′θ′ + *σοι*/*συ*, 𝔖 + *lk*, sed cf 14,45 ‖ [b–b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **3** [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔠 יעצב ‖ **4** [a] pc Mss א׳ cf 𝔖 ‖ **5** [a] > 𝔊^{OMss}𝔏$^{93.94}$ ‖ **6** [a] 𝔠 יפקדני ‖ **7** [a] nonn Mss ואם cf 𝔊^{LMss} ‖ **8** [a] pc Mss Seb עם cf Vrs, Ms אם ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἐάν*, 𝔖 *dlm'*, 𝔗 *'w dlm'*, 𝔙 *si quid forte* ‖ **12** [a] 2 Mss cit pr חי; 𝔖 pr *nshd* ‖ [b] 𝔊 ins *οἶδεν* cf 𝔏$^{93.94}$.

13 אֶת־אָזְנֶךָ׃ כֹּה־יַעֲשֶׂה יְהוָה[a] לִיהוֹנָתָן וְכֹה יֹסִיף כִּי־יִיטַב אֶל־ 13
אָבִי אֶת־הָרָעָה עָלֶיךָ וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנְךָ וְשִׁלַּחְתִּיךָ וְהָלַכְתָּ לְשָׁלוֹם 14
וְיִהְיֶ֣ה יְהוָה עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אָבִי׃ 14 וְלֹא[a] אִם־עוֹדֶ֣נִּי חָ֔י וְלֹא[b] 15
תַעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד יְהוָה וְלֹא[c] אָמוּת׃ 15 וְלֹא־תַכְרִ֣ת אֶת־חַסְדְּךָ 16
מֵעִם בֵּיתִי עַד־עוֹלָם וְלֹא[c] בְּהַכְרֵ֣ת יְהוָה אֶת־אֹיְבֵי דָוִד אִ֖ישׁ מֵעַל 17
פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 16 [a]וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן עִם־[a]בֵּית דָּוִ֑ד[b] וּבִקֵּשׁ יְהוָה מִיַּד אוֹיְבֵי 18
דָוִד׃ 17 וַיֹּסֶף יְהוֹנָתָן[a] לְהַשְׁבִּ֥יעַ אֶת[a]־דָּוִ֖ד בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כִּי־אַהֲבַ֥ת 19
נַפְשׁוֹ אֲהֵבוֹ׃ ס 18 וַיֹּ֥אמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָ֖ן מָחָ֣ר חֹ֑דֶשׁ וְנִפָּקַדְתָּ֖ כִּי 20
יִפָּקֵ֥ד מוֹשָׁבֶֽךָ׃ 19 וְשִׁלַּשְׁתָּ[a] תֵּרֵ֣ד מְאֹ֔ד[a] וּבָאתָ֖ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־ 21
נִסְתַּרְתָּ שָּׁם בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה וְיָשַׁבְתָּ֖ אֵצֶל הָאֶ֥בֶן[b] הָאָזֶֽל׃[c] 20 וַאֲנִי 22
אֶשְׁלְשָׁ֤ה הַחִצִּים֙ צִדָּ֔ה[a] אוֹרֶ֖ה לְשַׁלַּח־לִ֑י[b] לְמַטָּרָֽה׃ 21 וְהִנֵּ֤ה אֶשְׁלַח 23
אֶת־הַנַּ֙עַר֙ לֵ֣ךְ מְצָ֔א אֶת־הַחִצִּים[a] אִם־אָמֹ֥ר אֹמַ֛ר לַנַּ֖עַר הִנֵּ֣ה הַחִצִּ֑ים[b] | 24
מִמְּךָ֥ וָהֵ֖נָּה קָחֶ֑נּוּ וָבֹ֔אָה כִּי־שָׁל֥וֹם לָ֖ךְ וְאֵ֥ין דָּבָ֛ר חַי־יְהוָֽה׃ 22 וְאִם־ 25
כֹּ֥ה אֹמַ֖ר לָעֶ֑לֶם הִנֵּ֤ה הַחִצִּים֙[a] מִמְּךָ֣ וָהָלְאָ֔ה לֵ֖ךְ כִּי שִׁלַּחֲךָ֥ יְהוָֽה׃ 26
וְהַדָּבָ֕ר אֲשֶׁר דִּבַּ֥רְנוּ אֲנִ֖י וָאָ֑תָּה הִנֵּ֤ה יְהוָה֙ בֵּינִ֣י וּבֵינֶ֔ךָ[a] עַד־עוֹלָֽם׃ 27
ס 24 וַיִּסָּתֵ֥ר דָּוִ֖ד בַּשָּׂדֶ֑ה וַיְהִי֙ הַחֹ֣דֶשׁ וַיֵּ֔שֶׁב הַמֶּ֖לֶךְ עָל[a]־הַלֶּ֥חֶם 28
לֶאֱכֽוֹל׃ 25 וַיֵּ֤שֶׁב הַמֶּ֙לֶךְ֙ עַל־מוֹשָׁבוֹ֔ כְּפַ֖עַם | בְּפַ֣עַם[a] אֶל־מוֹשַׁ֑ב[b] הַקִּ֣יר 29
וַיָּ֙קָם֙[b] יְהוֹנָתָ֔ן וַיֵּ֖שֶׁב אַבְנֵ֣ר מִצַּ֣ד שָׁא֑וּל וַיִּפָּקֵ֖ד מְקוֹם דָּוִֽד׃ 26 וְלֹא־ 30
דִבֶּ֥ר שָׁא֛וּל מְאוּמָ֖ה בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא כִּ֣י אָמַ֔ר מִקְרֶ֥ה הוּא֙ בִּלְתִּ֣י טָה֔וֹר 31
הוּא֙ כִּי־לֹ֣א טָה֔וֹר׃ ס 27 וַיְהִי֙ מִמָּחֳרַ֣ת הַחֹ֔דֶשׁ הַשֵּׁנִ֖י[a] וַיִּפָּקֵ֣ד

ג חס בנביא[16] . יד כת כן . ת חס בליש[17]

ג חס בנביא . ב

לב . ט פסוק ולא ולא דלא . ג[18]

ב חד חס וחד מל

ג . ב[20] . ז בטע[21]

ל . 16 ר״פ

ל . ב[22] . ב . ב ר״פ והנה והנה[16]

ל[23] . ג חס[24]

ל . ג ב מנה בנביא . ל[25]

ל . ב

ג[28] . ג ב קמ וחד פת[27]

אל חד מן ג כת כן ק

יג מל[28] . ב[29]

יז ר״פ ולא לא[30]

ב וכל קהלת דכות

[16]Mp sub loco. [17]Mm 1098. [18]Mm 531. [19]Mm 962. [20]Dt 19,3. [21]Mm 50. [22]Hi 27,11. [23]וחד ואם אמר Ex 21,5. [24]Mm 1487. [25]וחד אין דבר Nu 20,19. [26]Mm 1046. [27]Mm 233. [28]Mm 1640. [29]Lv 13,46. [30]Mm 2708.

13 [a] 𝔊-^{O} *ὁ θεός* cf 3,17 ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ ἐὰν (κὰν) μέν* (> 𝔊^{L}; 𝔊^{Op} *μή* cf 𝔏$^{93.94}$ *aut si non*), 𝔖 *wlwj djn*, 𝔙 *et (si vixero)* ‖ [b] 𝔊 *καί* (> 𝔊^{L}), 𝔏$^{93.94}$ *non*, 𝔖 *'l'*; > 𝔙 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἐάν* cf 𝔏$^{93.94}$, 𝔙 *si vero*, 𝔖 *'dl'* ‖ **15** [a] 𝔊-^{Op} *οὐκ* (𝔊^{L} *εἰ*); > 𝔏$^{93.94}$; 𝔙 *non* ‖ **16** [a–a] 𝔊^{Mss} *ἐξαρθῆναι τὸ ὄνομα τοῦ Ιωναθαν ἀπό* cf Ru 4,10, sed etiam 22,8 ‖ [b] 𝔊^{L} *(εἰ ἐξαρθήσεται τῷ Ιωναθαν μετὰ τοῦ οἴκου) Σαουλ* cf 𝔏$^{91.93.94}$ ‖ **17** [a–a] 𝔊 *ὀμόσαι τῷ*, 𝔙 *deierare (David)* ‖ **19** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐπισκέψῃ*, σ′ *… ζητηθήσῃ …*, 𝔖 *mtb' 'nt ṭb*, 𝔗 *ttb'j lḥd'* ‖ [b] 𝔊-^{L} *τὸ ἐργάβ* cf 𝔏$^{93.94}$ *(lapidem) argab(el[i]tu)* et 41^{b} ‖ [c] 𝔊 *ἐκεῖνος*, 𝔖 *hj* ‖ **20** [a] > 𝔊-^{O}𝔖 ‖ [b] > 𝔊𝔖 ‖ **21** [a] 𝔊-^{L} *τὴν σχίζαν* cf 𝔏$^{93.94}$ ‖ [b] 𝔊 *ἡ σχίζα*, 𝔖^{CJacedess} *g'r'* (sg), 𝔗$^{-f}$ *grr'* ‖ **22** [a] pc Mss החצי cf 𝔊𝔏$^{93.94}$𝔖^{ACJacedess}𝔗$^{-f}$ et 21^{b} ‖ **23** [a] 2 Mss וביניך ‖ **24** [a] mlt Mss ut Q ‖ **25** [a–a] > 𝔊^{L}𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊 *καὶ προέφθασεν* cf 2 S 22,6.19 ‖ **27** [a] 𝔊 *τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ* cf 𝔖𝔙.

מְקֹום דָּוִד ס [b] וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנֹו מַדּוּעַ לֹא־בָא
28 בֶּן־יִשַׁי גַּם־תְּמוֹל גַּם־הַיֹּום אֶל־הַלָּחֶם׃ 28 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל [b]
29 נִשְׁאֹל נִשְׁאַל דָּוִד מֵעִמָּדִי עַד־בֵּית לָחֶם׃ 29 וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי נָא כִּי
זֶבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהוּא צִוָּה־לִי אָחִי וְעַתָּה אִם־מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ אִמָּלְטָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־אֶחָי עַל־כֵּן לֹא־בָא אֶל־שֻׁלְחַן
הַמֶּלֶךְ׃ ס 30 וַיִּחַר־אַף שָׁאוּל בִּיהֹונָתָן [a] וַיֹּאמֶר לֹו בֶּן־נַעֲוַת
הַמַּרְדּוּת הֲלֹוא יָדַעְתִּי כִּי־בְחֹרְךָ [b] אַתָּה לְבֶן־יִשַׁי [c] לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת
עֶרְוַת אִמֶּךָ׃ 31 כִּי כָל־הַיָּמִים אֲשֶׁר בֶּן־יִשַׁי חַי עַל־הָאֲדָמָה לֹא תִכֹּון
אַתָּה וּמַלְכוּתֶךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־מָוֶת הוּא׃ ס
32 וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־[a]שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יומַת מֶה עָשָׂה׃ 32
33 וַיָּטֶל [a] שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכֹּתֹו וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה [b] הִיא [c] 33
מֵעִם אָבִיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד׃ 34 וַיָּ֫קָם יְהוֹנָתָן מֵעִם הַשֻּׁלְחָן 34
בָּחֳרִי־אָף וְלֹא־אָכַל בְּיום־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לֶחֶם כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי
הִכְלִמֹו אָבִיו׃ ס 35 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד 35
דָּוִד וְנַעַר קָטֹן עִמֹּו׃ 36 וַיֹּאמֶר לְנַעֲרֹו רְ֫ץ מְצָא נָא אֶת־הַחִצִּים אֲשֶׁר 36
אֲנֹכִי מוֹרֶה הַנַּעַר [a] רָץ וְהוּא יָרָה הַחֵצִי [b] לְהַעֲבִרֹו׃ 37 וַיָּבֹא הַנַּעַר 37
עַד־מְקֹום הַחֵצִי [a] אֲשֶׁר יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר וַיֹּאמֶר
הֲלוֹא הַחֵצִי [b] מִמְּךָ וָהָלְאָה׃ 38 וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר [a] מְהֵרָה 38
חוּשָׁה אַל־תַּעֲמֹד וַיְלַקֶּט נַעַר יְהוֹנָתָן אֶת־הַחִצִּי [b] וַיָּבֹא [c] אֶל־אֲדֹנָיו׃
39 וְהַנַּעַר לֹא־יָדַע מְאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדָּבָר׃ 40 וַיִּתֵּן 39 40
יְהוֹנָתָן אֶת־כֵּלָיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לֹו וַיֹּאמֶר לֹו לֵךְ הָבֵיא הָעִיר׃
41 הַנַּעַר [a] בָּא וְדָוִד קָם מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב [b] וַיִּפֹּל לְאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ 41

ו בטע
ד. ב[31]
ב
ל. ג
טן ז[32] מנה בסיפ. ב. ה[33]. ה פסוק דאית בהון ה מילין מתאימין[34]. ב
ד. יג[35]
ב
ו[36]. ה. ד[37]
ל. ו רפ[38]
ב חס[39]
ו בטע בסיפ
ב
החצים ק חד מן ז[40] חס מ
ג ב חס וחד מל[41]
תי ר״ם מיחד[42]

[31] Mm 1642. [32] Mm 1533. [33] Mm 394. [34] Mm 1890. [35] Mm 936. [36] Mm 1643. [37] Mm 1644. [38] Mm 613. [39] Mm 1645. [40] Mm 1646. [41] Mm 322. [42] Mm 944.

27 [b] mlt Mss^{G} om interv ‖ **28** [a] mlt Mss אל ‖ [b] nonn Mss + אביו cf $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ms\,ed\,princ}$ ‖ **30** [a] mlt Mss + בנו, $\mathfrak{G}$ + *σφόδρα* cf 11,6; > $\mathfrak{S}^{-AB*}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *μέτοχος εἶ* cf Ps 119,63; $\mathfrak{L}^{93.94}$ *transfiguratus* ‖ [c] pc Mss cit בבן ‖ **32** [a] nonn Mss אל ‖ **33** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V})$ *καὶ ἐπῆρεν* cf 18,11[b] ‖ [b] Vrs subj היא ‖ [c] nonn Mss הוא, $\mathfrak{G}$ *ἡ κακία αὐτή* ‖ **36** [a] mlt Mss והי cf $\mathfrak{G}$ $\mathfrak{S}^{Jac\,edess}\mathfrak{T}^{Ms}(\mathfrak{V})$ ‖ [b] pc Mss החצים cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}^{Jac\,edess}$ ‖ **37** [a] 2 Mss החצים cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b] 2 Mss החצים ‖ **38** [a] $\mathfrak{Q}$ עלמו cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] permlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [c] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *καὶ ἤνεγκεν* cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **41** [a] nonn Mss והי cf? $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *ἐργάβ* cf 19[b].

שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשָּׁקוּ ׀ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיִּבְכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־ ל
דָּוִד הִגְדִּיל׃ 42 וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ ג ומל43
בְּשֵׁם יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה ׀ בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי וּבֵין זַרְעֶךָ ג פסוק ביני וביניך וביו וביו44
עַד־עוֹלָם׃ פ

21 1 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ יְהוֹנָתָן בָּא הָעִיר׃ 2 וַיָּבֹא דָוִד נֹבָה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ ז׳.ב
הַכֹּהֵן וַיֶּחֱרַד אֲחִימֶלֶךְ לִקְרַאת דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ מְדוּעַ אַתָּה לְבַדֶּךָ ג וכל אתנח וס״פ דכות2
3 וְאִישׁ אֵין אִתָּךְ׃ 3 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ צִוַּנִי דָבָר יט׳.ל3
וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אַל־יֵדַע מְאוּמָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־אָנֹכִי שֹׁלֵחֲךָ
וַאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאֶת־הַנְּעָרִים יוֹדַעְתִּי אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמוֹנִי׃ ל.ל.4.ל.5
4 וְעַתָּה מַה־יֶּשׁ תַּחַת־יָדְךָ חֲמִשָּׁה־לֶחֶם תְּנָה בְיָדִי אוֹ הַנִּמְצָא׃ ל.ל
5 וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵין־לֶחֶם חֹל אֶלא־תַּחַת יָדִי כִּי־אִם־ ו בטע בסיפ
6 לֶחֶם קֹדֶשׁ יֵשׁ אִם־נִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים אַךְ מֵאִשָּׁה׃b פ 6 וַיַּעַן דָּוִד ג
אֶת־הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי אִם־אֶשֶׁתְמוֹל עֻצַּרָה־לָּנוּ כְּתָמְוֹלb שִׁלְשֹׁם ל וחט׳.ו6. ג בנביא7. ה חס וכל אורית דכות ב מ ב
בְּצֵאתִי וַיִּהְיוּ כְלֵי־הַנְּעָרִים קֹדֶשׁ וְהוּא דֶּרֶךְ חֹל וְאַף כִּי הַיּוֹם יְקֻדַּשׁ
7 בַּכֶּלִי׃ 7 וַיִּתֶּן־לוֹ הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ כִּי לֹא־הָיָה שָׁם לֶחֶם כִּי־אִם־לֶחֶם ל
הַפָּנִים הַמּוּסָרִים מִלִּפְנֵיa יְהוָה לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הֻלְּקְחוֹ׃ ו.ל.8ו וכל אורית דכות ב מ ב.10ל
8 וְשֵׁם אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ דֹּאֵג ה ר״ש11.ל
9 הָאֲדֹמִי אַבִּיר הָרֹעִים אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ 9 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ וְאֵיןa ב12.ל ומל
יֶשׁ־פֹּה תַּחַת־יָדְךָ חֲנִית אוֹ־חֶרֶב כִּי גַם־חַרְבִּי וְנַם־כֵּלַיb לֹא־לָקַחְתִּי
10 בְיָדִי כִּי־הָיָה דְבַר־הַמֶּלֶךְ נָחוּץ׃ ס 10 וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן חֶרֶב ל
גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר־הִכִּיתָ ׀ בְּעֵמֶק הָאֵלָה הִנֵּה־הִיא לוּטָה בַשִּׂמְלָהa אַחֲרַי ל.ל.13ו
הָאֵפוֹד אִם־אֹתָהּ תִּקַּח־לְךָ קָח כִּי אֵין אַחֶרֶת זוּלָתָהּ בָּזֶה וַיֹּאמֶר ב בתרי לישנ14 ול מיחס15. יו מ״פ אין אין
11 דָּוֵד אֵין כָּמוֹהָ תְּנֶהָ לִי׃b 11 וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם־הַהוּא מִפְּנֵי ו16

43 Mm 229. 44 Mp sub loco. Cp 21 1 Mm 175. 2 Mm 497. 3 Mm 1369. 4 Mm 1647. 5 Mm 1648. 6 Mm 401. 7 Mm 2119. 8 Mp sub loco. 9 Mm 3083. 10 Mp sub loco. 11 Mm 299. 12 Mm 1649. 13 Mm 1213. 14 Mm 2843. 15 Mm 4202. 16 Mm 588.

41 c S(V) *brm* || **Cp 21,3** a G *διαμεμαρτύρημαι, σ′ συνεταξάμην,* V *condixi* || **4** a–a Ms cit היש cf G-Mss𝔏93V *si quid* || **5** a > Ms G𝔏93.94CYSV || b 𝔔 + ואכלתם ממנו cf G *καὶ φάγε/ονται* || **6** a > pc Mss || b pc Mss citt מת׳ cf G^{L}SCV || **7** a 𝔔 המוסר || **9** a „plur MSS" (de Rossi) וְאֵין cf S *ljt*; G *ἴδε εἰ* || b 2 Mss cit S^{B} גם || **10** a–a 𝔔]אחר אפד; > G-^{OL} || b mlt Mss interv.

12 שָׁאוּל וַיִּבָּא אֶל־אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת׃ 12 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ אֵלָיו הֲלוֹא־
17ג זֶה דָּוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַּמְּחֹלוֹת לֵאמֹר
הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו[a] וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו[a]׃ באלפיו . ברבבתיו ק ק
13 וַיָּשֶׂם דָּוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּלְבָבוֹ וַיִּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ 13
פד . ת18 . יב18 ז
14 מֶלֶךְ־גַּת׃ 14 וַיְשַׁנּוֹ אֶת־טַעְמוֹ בְּעֵינֵיהֶם[a] וַיִּתְהֹלֵל בְּיָדָם וַיִּתָּו[b] עַל־ ויתיו ק
ל . ד20 . י . ל . ק
15 דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וְיוֹרֶד רִירוֹ אֶל־זְקָנוֹ׃ 15 וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־עֲבָדָיו 15
כא ז
16 הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תְּבִיאוּ אֹתוֹ אֵלָי׃ 16 חֲסַר מְשֻׁגָּעִים 16
ל . ו
23ג . ל . ד22 אֲנִי כִּי־הֲבֵאתֶם אֶת־זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי הַזֶּה יָבוֹא אֶל־בֵּיתִי׃ ס

22 1 וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו **22**
ג1 . יח ס״פ . ט פסוק
כל וכל וכל . ל21 . יז21
2 וְכָל־[a]בֵּית אָבִיו וַיֵּרְדוּ אֵלָיו שָׁמָּה׃ 2 וַיִּתָּקְבְּצוּ אֵלָיו כָּל־אִישׁ מָצוֹק
ג כת א . יט3
3 וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ נֹשֶׁא[a] וְכָל־אֲשֶׁר מַר־נָפֶשׁ וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשַׂר וַיִּהְיוּ 3
ד5 . ג6 עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ׃ 3 וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם מִצְפֵּה מוֹאָב וַיֹּאמֶר |
אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא־[a]נָא אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֵדַע מַה־
יא7 . ז8 יַּעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים׃ 4 וַיַּנִּחֵם[a] אֶת־פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹאָב וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל־ 4
יְמֵי הֱיוֹת־דָּוִד בַּמְּצוּדָה׃ ס 5 וַיֹּאמֶר גָּד הַנָּבִיא אֶל־דָּוִד לֹא 5
ל . ט9 תֵשֵׁב בַּמְּצוּדָה לֵךְ וּבָאתָ־לְךָ אֶרֶץ[a] יְהוּדָה וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיָּבֹא יַעַר
6 חֶרֶת׃ ס 6 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל כִּי נוֹדַע דָּוִד וַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ[a]
מט מל בנביא ח מגה בסיף . י10 . יא11 וְשָׁאוּל[a] יוֹשֵׁב בַּגִּבְעָה תַּחַת־הָאֲשֶׁל[b] בָּרָמָה[c] וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְכָל־עֲבָדָיו
7 נִצָּבִים עָלָיו׃ 7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו הַנִּצָּבִים עָלָיו שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי 7
ל יְמִינִי גַּם־לְכֻלְּכֶם יִתֵּן בֶּן־יִשַׁי שָׂדוֹת וּכְרָמִים לְכֻלְּכֶם[a] יָשִׂים שָׂרֵי
יג12 . יד13 . ח14 ג פסוק ראין וראין
8 אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ 8 כִּי קְשַׁרְתֶּם כֻּלְּכֶם עָלַי וְאֵין־גֹּלֶה אֶת־אָזְנִי

[17]Mm 3705. [18]Mm 2238. [19]Mm 1590. [20]Mm 2721. [21]Mm 3042. [22]Mm 1650. [23]Mm 325. **Cp 22** [1]Mm 1447. [2]Mm 1981. [3]Mm 1520. [4]Mm 1651. [5]Mm 3144. [6]Mm 1652. [7]Mm 3286. [8]Mm 1653. [9]Mm 2882. [10]Mm 553. [11]Mm 449. [12]Mm 2004. [13]Mm 1787. [14]Mp sub loco.

12 [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊; 𝔖𝔗𝔙 pl sed sine suff cf 18,7[a] 29,5[a] ‖ **14** [a] 2 Mss לע׳ cf 𝔊𝔗[Ms]𝔙; 𝔊𝔖 suff sg ‖ [b] pc Mss ut Q; 2 Mss ויתוא; 𝔊 dupl *καὶ ἐτυμπάνιζεν* … cf 𝔏[93.94] et *καὶ ἔπιπτεν* (𝔊[O] *ἔτυπτεν*) …, cf 𝔏[91.93.94] … *et procidebat … et cecidit (et inruebat)* ‖ [c] nonn Mss citt על, sed cf 1R 1,33 ‖ **Cp 22,1** [a] > 𝔊-[OL]𝔗[Buxt] ‖ **2** [a] mlt Mss גו(ו)שה ‖ **3** [a] Ms citt ישב cf 𝔖𝔙 ex 4 ‖ **4** [a] α′ οι λ′ *ἔθετο αὐτοὺς (πρὸ προσώπου)*, 𝔖 *wšbq 'nwn*, 𝔗 *w'šrjnwn*, 𝔙 *et reliquit eos* cf Gn 19,16; 𝔊 *καὶ παρεκάλεσεν (τὸ πρόσωπον)* cf 2 S 10,2 et cet ‖ **5** [a] mlt Mss pr אל ‖ **6** [a] pc Mss עמו ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָאֲ׳ ‖ [c] 𝔊-[O Mss] *ἐν Βαμα* ‖ **7** [a] 𝔊𝔖𝔙 pr cop.

בְּכֹרַת־בְּנָי עִם־בֶּן־יִשַׁי וְאֵין־חֹלָה מִכֶּם עָלָי וְנִגְלֵיתָ אֶת־אָזְנִי כִּי תֵּקִים׃ 9 בְּנִי אֶת־עַבְדִּי עָלַי לְאֹרֵב[a] כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס 9 וַיַּעַן דֹּאֵג הָאֲדֹמִי
וְהוּא נִצָּב עַל־עַבְדֵי־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־בֶּן־יִשַׁי בָּא נֹבָה אֶל־ ב. צא. ב
10 אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב׃ 10 וַיִּשְׁאַל־לוֹ בַּיהוָה[a] וְצֵידָה נָתַן לוֹ וְאֶת חֶרֶב ג חס[18]
11 גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי נָתַן לוֹ׃ 11 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא אֶת־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־
אֲחִיטוּב הַכֹּהֵן וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בְּנֹב וַיָּבֹאוּ כֻלָּם ט
12 אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ ס 12 וַיֹּאמֶר שְׁמַע־נָא בֶן־אֲחִיטוּב וַיֹּאמֶר
13 הִנֵּנִי אֲדֹנִי׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלָיו[a] שָׁאוּל לָמָּה קְשַׁרְתֶּם עָלַי אַתָּה וּבֶן־יִשַׁי אלין חד מן ג כת כן
בְּתִתְךָ לוֹ לֶחֶם וְחֶרֶב וְשָׁאַל־לוֹ בֵּאלֹהִים לָקוּם עָלַי[b] לָאֹרֵב[c] כַּיּוֹם ב[19]. ז. ל
14 הַזֶּה׃ ס 14 וַיַּעַן אֲחִימֶלֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר וּמִי בְכָל־עֲבָדֶיךָ צא. ל
כְּדָוִד נֶאֱמָן וְחָתַן הַמֶּלֶךְ וְסָר[a] אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ וְנִכְבָּד בְּבֵיתֶךָ׃ 15 הַיּוֹם ג מיחד וכל עשייה דכות[20]. ל[21]
15 הַחִלֹּתִי לִשְׁאָל[a]־לוֹ בֵּאלֹהִים חָלִילָה לִי אַל־יָשֵׂם הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ ב[22]. לשאל. ז
דָּבָר בְּכָל־בֵּית אָבִי כִּי לֹא־יָדַע עַבְדְּךָ בְּכָל־זֹאת דָּבָר קָטֹן אוֹ ל
16 גָּדוֹל׃ 16 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מוֹת תָּמוּת אֲחִימֶלֶךְ אַתָּה וְכָל־בֵּית אָבִיךָ׃ יג[23]
17 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָרָצִים הַנִּצָּבִים עָלָיו סֹבּוּ וְהָמִיתוּ | כֹּהֲנֵי יְהוָה כִּי ב פסוק כי וכי כי
גַם[a]־יָדָם עִם־דָּוִד וְכִי יָדְעוּ כִּי־בֹרֵחַ הוּא וְלֹא גָלוּ אֶת־אָזְנִי[b] וְלֹא ל. אזני חד מן ח בלוש ק. וחד מן מח[24] כת ו וקר י
אָבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לִשְׁלַח אֶת־יָדָם לִפְגֹּעַ בְּכֹהֲנֵי יְהוָה׃ ס ז. ל
18 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְדֹאֵג[a] סֹב אַתָּה וּפְגַע בַּכֹּהֲנִים וַיִּסֹּב דֹּאֵג הָאֲדֹמִי לדואג. ל חס[25]. דואג ק
וַיִּפְגַּע־הוּא בַּכֹּהֲנִים וַיָּמֶת | בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה[b] אִישׁ נֹשֵׂא ה[26]. לח
19 אֵפוֹד בָּד[c]׃ 19 וְאֶת נֹב עִיר־הַכֹּהֲנִים הִכָּה לְפִי־חָרֶב מֵאִישׁ וְעַד־ יד פסוק ועד ועד[27]
20 אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק וְשׁוֹר וַחֲמוֹר וָשֶׂה לְפִי־חָרֶב׃ 20 וַיִּמָּלֵט בֶּן־ ב חד מל ויחד חס. ה. ת. ד מקף
21 אָחָד לַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב וּשְׁמוֹ אֶבְיָתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָוִד׃ 21 וַיַּגֶּד ג חס[16]
22 אֶבְיָתָר לְדָוִד כִּי הָרַג שָׁאוּל אֶת כֹּהֲנֵי יְהוָה׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֶבְיָתָר

[15]Mm 1635. [16]Mm 1787. [17]Mp sub loco. [18]Mm 1655. [19]Dt 15,10. [20]Mm 1654. [21]Mm 397. [22]Dt 2,31 et Mp sub loco. [23]Mm 1447. [24]Mm 3811. [25]Mm 1054. [26]Mm 283. [27]Mm 1244.

8 [a] G *εἰς ἐχθρόν* cf 13[c] et Mi 2,8 ‖ **10** [a] 1—2 Mss cit באלהים cf GS ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] „mlt Mss" (de Rossi) עלי ‖ [c] G *εἰς ἐχθρόν* cf 8[a] ‖ **14** [a] G *καὶ ἄρχων*, T *wrb* cf 15,32[b] Jer 6,28 ‖ **15** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] pc Mss citt וב cf G$^{93.94}$S ‖ **17** [a] > GSV ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **18** [a] nonn Mss ut Q cf ST ‖ [b–b] G-^{L} 305, G^{L} $^{93.94}$ 350 ‖ [c] > G-^{O} $^{93.94}$.

דוא ק וָאֲנִי֙ הָיִ֣יתִי בַיּ֔וֹם הַה֖וּא כִּי־שָׁ֑ם דּוֵ֣אג[a] הָאֲדֹמִ֗י כִּי־הַגֵּ֤ד יַגִּיד֙ לְשָׁא֣וּל אָנֹכִ֔י
ג סַבֹּ֖תִי[b] בְּכָל־נֶ֥פֶשׁ בֵּית אָבִֽיךָ׃ 23 שְׁבָ֣ה אִתִּ֔י אַל־תִּירָ֑א כִּ֣י אֲשֶׁר־
יְבַקֵּ֥שׁ אֶת־נַפְשִׁ֖י יְבַקֵּ֣שׁ אֶת־נַפְשֶׁ֑ךָ כִּי־מִשְׁמֶ֥רֶת אַתָּ֖ה עִמָּדִֽי׃

23 1 וַיַּגִּ֥דוּ לְדָוִ֖ד לֵאמֹ֑ר הִנֵּ֤ה פְלִשְׁתִּים֙ נִלְחָמִ֣ים בִּקְעִילָ֔ה
ב. ה¹. ג² וְהֵ֖מָּה שֹׁסִ֥ים אֶת־הַגָּרְנֽוֹת׃ 2 וַיִּשְׁאַ֥ל דָּוִ֛ד בַּֽיהוָ֖ה לֵאמֹ֑ר הַאֵלֵ֗ךְ וְהִכִּיתִי֙
ה בטע בַּפְּלִשְׁתִּ֣ים הָאֵ֔לֶּה ס[a] וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֶל־דָּוִ֑ד לֵ֚ךְ וְהִכִּ֣יתָ בַּפְּלִשְׁתִּ֔ים
ב. ד וְהוֹשַׁעְתָּ֖ אֶת־קְעִילָֽה׃ 3 וַיֹּאמְר֣וּ אַנְשֵׁי֩ דָוִ֨ד אֵלָ֜יו הִנֵּ֤ה אֲנַ֙חְנוּ֙ פֹּ֔ה
ב חס³ בִּֽיהוּדָ֖ה יְרֵאִ֑ים וְאַ֕ף כִּֽי־נֵלֵ֥ךְ קְעִילָ֖ה אֶל־מַעַרְכוֹ֥ת פְּלִשְׁתִּֽים׃ ס
כי ז⁴ מגה מל. ה 4 וַיּ֣וֹסֶף ע֔וֹד דָּוִ֖ד לִשְׁאַ֣ל בַּֽיהוָ֑ה ס[a] וַיַּעֲנֵ֤הוּ יְהוָה֙ וַיֹּ֔אמֶר קוּם֙ רֵ֣ד ס⁵ה
ראנשיו ק חד מן כה בלישׁ קְעִילָ֔ה כִּֽי־אֲנִ֥י נֹתֵ֛ן אֶת־פְּלִשְׁתִּ֖ים בְּיָדֶֽךָ׃[b] 5 וַיֵּ֣לֶךְ דָּוִ֔ד וַאֲנָשָׁ֖יו[a] קְעִילָ֑ה
ה⁵. ג חס⁶ וַיִּלָּ֤חֶם בַּפְּלִשְׁתִּים֙ וַיְנַהֵ֣ג אֶת־מִקְנֵיהֶ֔ם וַיַּ֥ךְ בָּהֶ֖ם מַכָּ֣ה גְדוֹלָ֑ה וַיּוֹשַׁ֥ע דָּוִ֛ד
אֶת־יֹשְׁבֵ֥י קְעִילָֽה׃ ס 6 וַיְהִ֗י[c] בִּבְרֹ֤חַ אֶבְיָתָר֙ בֶּן־אֲחִימֶ֣לֶךְ אֶל־דָּוִ֔ד
ב⁷ קְעִילָ֖ה אֵפ֣וֹד יָרַ֑ד בְּיָדֽוֹ׃ 7 וַיֻּגַּ֥ד לְשָׁא֖וּל כִּי־בָ֣א דָוִ֔ד קְעִילָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר
ב⁸ שָׁא֗וּל נִכַּ֤ר[a] אֹתוֹ֙ אֱלֹהִ֔ים בְּיָדִ֔י כִּי־נִסְגַּ֥ר לָב֖וֹא בְּעִ֣יר דְּלָתַ֑יִם וּבְרִֽיחַ׃
ל 8 וַיִּשְׁמַ֥ע שָׁא֖וּל אֶת־כָּל־הָעָ֑ם לַמִּלְחָמָ֔ה לָרֶ֥דֶת קְעִילָ֖ה לָצ֥וּר[a] אֶל־
ט⁹ דָּוִ֖ד וְאֶל־אֲנָשָֽׁיו׃ 9 וַיֵּ֣דַע דָּוִ֔ד כִּ֚י עָלָ֣יו שָׁא֔וּל מַחֲרִ֖ישׁ הָרָעָ֑ה וַיֹּ֥אמֶר
יב בטע ר״פ אֶל־אֶבְיָתָ֥ר הַכֹּהֵ֖ן[a] הַגִּ֣ישָׁה הָאֵפֽוֹד׃ ס 10 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔ד יְהוָ֕ה
ה חס¹⁰ אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל שָׁמֹ֣עַ שָׁמַ֑עְתָּ עַבְדְּךָ֗ כִּי־מְבַקֵּ֤שׁ שָׁאוּל֙ לָב֣וֹא אֶל־קְעִילָ֔ה
ל. ל. ל לְשַׁחֵ֥ת לָ֖עִיר[a] בַּעֲבֽוּרִי׃ 11 הַיִסְגְּרֻ֨נִי֙ בַּעֲלֵ֣י קְעִילָ֔ה בְּיָד֖וֹ הֲיֵרֵ֣ד שָׁא֑וּל
ז¹¹ וכל אחנה וס״פ רכוה ב מ א כַּאֲשֶׁ֥ר שָׁמַ֛ע עַבְדֶּ֖ךָ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל[a] הַגֶּד־נָ֥א לְעַבְדֶּ֖ךָ ס[b]
וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה יֵרֵֽד׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔ד הַיִסְגְּרוּ֙ בַּעֲלֵ֣י קְעִילָ֔ה אֹתִ֥י וְאֶת־
ב חד מל וחד חס. כה אַנְשַׁ֖י בְּיַד־שָׁא֑וּל[a] וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֔ה יַסְגִּֽירוּ׃ ס 13 וַיָּ֣קָם דָּוִ֔ד וַאֲנָשָׁ֖יו
ב חס⁹. מג¹² כְּשֵׁ֣שׁ[a]־מֵא֑וֹת אִ֚ישׁ וַיֵּצְא֣וּ מִקְעִילָ֔ה וַיִּתְהַלְּכ֖וּ בַּאֲשֶׁ֣ר[b] יִתְהַלָּ֑כוּ וּלְשָׁא֗וּל
הֻגַּ֛ד כִּי־נִמְלַ֥ט דָּוִ֖ד מִקְּעִילָ֑ה וַיֶּחְדַּ֖ל לָצֵֽאת׃ 14 וַיֵּ֥שֶׁב דָּוִ֖ד

Cp 23 [1]Mp sub loco. [2]Mm 380. [3]Mm 1656. [4]Mm 962. [5]Mm 1657. [6]Mm 1658. [7]Mm 2228. [8]Mm 1659. [9]Mm 1664. [10]Mm 1115. [11]Mm 1660. [12]Mm 2386.

22 [a] nonn Mss ut Q cf 𝔖𝔗 ut 18[a] ‖ [b] 𝔊 *εἰμι αἴτιος* cf 𝔙 ‖ **Cp 23,2** [a] mlt Mss om interv ‖ **4** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] pc Mss דיך– cf 𝔊[-MsS] ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **7** [a] 𝔊 *πέπρακεν*, 𝔖′ *ʾḫẓḏ(h)*, 𝔗 *msr*, 𝔙 *tradidit* ‖ **8** [a] pc Mss לצוד ‖ **9** [a] > pc Mss cit cf 𝔊[Mss] ‖ **10** [a] pc Mss העיר cf 𝔗[f] ‖ **11** [a–a] 𝔔 הגידה cf 𝔊[-AMs]? sed etiam 2 S 1,4 ‖ [b] mlt Mss om interv ‖ **12** [a] Mss[G] interv ‖ **13** [a] 𝔊𝔏[93.94] 4 cf 22,2 ‖ [b] nonn Mss כא׳.

בַּמִּדְבָּר֙ בַּמְּצָד֣וֹת וַיֵּ֖שֶׁב בָּהָ֑ר בְּמִדְבַּר־זִ֔יף וַיְבַקְשֵׁ֥הוּ שָׁא֛וּל כָּל־ ח בלישׁ[13]
15 הַיָּמִ֖ים וְלֹא־נְתָנ֥וֹ אֱלֹהִ֖ים[a] בְּיָדֽוֹ׃ 15 וַיַּ֣רְא דָּוִ֔ד[a] כִּֽי־יָצָ֥א שָׁא֖וּל לְבַקֵּ֣שׁ ו. ח[14]
16 אֶת־נַפְשׁ֑וֹ וְדָוִ֖ד בְּמִדְבַּר־זִ֥יף בַּחֹֽרְשָׁה׃ ס 16 וַיָּ֣קָם יְהוֹנָתָ֣ן בֶּן־ ג
17 שָׁא֗וּל וַיֵּ֙לֶךְ֙ אֶל־דָּוִ֔ד חָֽרְשָׁה֙ וַיְחַזֵּ֣ק אֶת־יָד֔וֹ בֵּֽאלֹהִֽים[a]׃ 17 וַיֹּ֣אמֶר ה וכל דסמיך לאדכרה דכות[15]
אֵלָ֔יו אַל־תִּירָ֖א כִּ֣י לֹ֤א תִמְצָאֲךָ֙ יַ֣ד שָׁא֣וּל אָבִ֔י וְאַתָּ֥ה תִמְלֹ֖ךְ עַל־
18 יִשְׂרָאֵ֑ל וְאָנֹכִ֥י אֶֽהְיֶה־לְּךָ֖ לְמִשְׁנֶ֑ה וְגַם־שָׁא֥וּל אָבִ֖י יֹדֵ֥עַ כֵּֽן׃ 18 וַיִּכְרְת֥וּ ב[16]
שְׁנֵיהֶ֖ם בְּרִ֣ית[a] לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֵּ֤שֶׁב דָּוִד֙ בַּֽחֹ֔רְשָׁה וְיהוֹנָתָ֖ן הָלַ֥ךְ לְבֵיתֽוֹ[b]׃ ג
ס 19 וַיַּֽעֲל֤וּ זִפִּים[a] אֶל־שָׁא֙וּל הַגִּבְעָ֣תָה֔ לֵאמֹ֕ר הֲלוֹא֙ דָּוִ֔ד ל וחד מן יד[17] זוגין
מִסְתַּתֵּ֥ר עִמָּ֖נוּ בַּמְּצָד֑וֹת בַּֽחֹרְשָׁה֙ בְּגִבְעַ֣ת הַחֲכִילָ֔ה[b] אֲשֶׁ֖ר מִימִ֥ין ד[18] . ח בלישׁ[13] . ג . ג[19]
20 הַיְשִׁימֽוֹן׃ 20 וְעַתָּ֗ה לְכֹל֙־אַ֣וַּת נַפְשְׁךָ֣ הַמֶּ֔לֶךְ לָרֶ֖דֶת רֵ֑ד וְלָ֥נוּ הַסְגִּירֽוֹ ב מל[20] . ג . ל[21]
21 בְּיַ֖ד הַמֶּֽלֶךְ׃ 21 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֔וּל בְּרוּכִ֖ים אַתֶּ֥ם לַיהוָ֑ה כִּ֥י חַמַּלְתֶּ֖ם עָלָֽי׃ ג ב מל וחד חס[22]
22 לְכ֣וּ־נָ֔א הָכִ֖ינוּ[a] עֹ֣וד וּדְע֑וּ וּרְא֣וּ אֶת־מְקוֹמ֔וֹ אֲשֶׁ֥ר תִּֽהְיֶ֖ה רַגְלֽוֹ[b] כִּֽי־ ז
23 רָאָ֥הוּ[b] שָׁ֛ם כִּֽי־אָמַ֥ר[c] אֵלַ֖י[d] עָרֹ֣ם יֵעָרֵ֑ם הֽוּא׃ 23 וּרְא֣וּ[a] וּדְע֔וּ[a] מִכָּל[b] ג חס[20]
הַמַּחֲבְאִ֖ים אֲשֶׁ֣ר יִתְחַבֵּ֑א שָׁ֚ם וְשׁ֣וּבוּ אֵלַ֔י אֵל־נָכ֖וֹן[b] וְהָלַכְתִּ֥י אִתְּכֶ֛ם
24 וְהָיָ֥ה אִם־יֶשְׁנ֖וֹ בָּאָ֑רֶץ וְחִפַּשְׂתִּ֣י אֹת֔וֹ בְּכֹ֖ל אַלְפֵ֥י יְהוּדָֽה׃ 24 וַיָּקֻ֖מוּ ד[23] . ל . ט מל[24]
וַיֵּלְכ֥וּ זִיפָ֖ה לִפְנֵ֣י שָׁא֑וּל וְדָוִ֣ד וַאֲנָשָׁ֔יו בְּמִדְבַּ֕ר מָע֖וֹן בָּֽעֲרָבָ֥ה אֶל יְמִ֖ין כה
25 הַיְשִׁימֽוֹן׃ 25 וַיֵּ֙לֶךְ֙ שָׁא֣וּל וַאֲנָשָׁ֔יו לְבַקֵּ֖שׁ[a] וַיַּגִּ֣דוּ לְדָוִ֑ד וַיֵּ֣רֶד הַסֶּ֔לַע ב מל[20] . כה
וַיֵּ֖שֶׁב בְּמִדְבַּ֣ר מָע֑וֹן וַיִּשְׁמַ֥ע שָׁא֛וּל וַיִּרְדֹּ֥ף אַחֲרֵי־דָוִ֖ד מִדְבַּ֥ר[b] מָעֽוֹן׃
26 וַיֵּ֤לֶךְ שָׁאוּל֙ מִצַּ֣ד הָהָ֔ר מִזֶּ֖ה וְדָוִ֣ד וַאֲנָשָׁ֑יו מִצַּד֙ הָהָ֔ר מִזֶּ֖ה וַיְהִי כה
דָּוִ֗ד נָחְפָּז֙ לָלֶ֣כֶת מִפְּנֵ֣י שָׁא֔וּל וְשָׁא֥וּל וַאֲנָשָׁ֖יו עֹטְרִ֣ים אֶל־דָּוִ֔ד וְאֶל־ ל . כה
27 אַנְשָׁיו֙ לְתָפְשָׂ֔ם׃ 27 וּמַלְאָ֥ךְ[c] בָּ֖א אֶל־שָׁא֣וּל לֵאמֹ֑ר מַהֲרָ֥ה וְלֵ֖כָה כִּֽי־ ב . ב ר״ם[25] . ג[26]
28 פָשְׁט֥וּ פְלִשְׁתִּ֖ים עַל־הָאָֽרֶץ׃ 28 וַיָּ֣שָׁב שָׁא֔וּל מֵרְדֹּ֖ף אַחֲרֵ֣י דָוִ֑ד וַיֵּ֣לֶךְ ל בסיפ . ב
לִקְרַ֔את פְּלִשְׁתִּ֖ים עַל־כֵּ֣ן קָרְא֔וּ לַמָּק֥וֹם הַה֖וּא סֶ֥לַע הַמַּחְלְקֽוֹת׃

[13]Mm 1666. [14]Mm 1397. [15]Mm 1661. [16]Mm 3568. [17]Mm 565. [18]Mm 1678. [19]Mm 1679. [20]Mp sub loco. [21]Mm 1476. [22]Mm 3395. [23]Mm 1662. [24]Mm 1663. [25]Mm 1664. [26]Mm 1665.

14 [a] Q יהו֯ cf G || **15** [a] sic L, mlt Mss Edd דו || **16** [a] Q? הו[cf G || **18** [a] pc Mss + בחרשה || [b] nonn Mss לדרכו cf $\mathfrak{C}^{Mss}$ || **19** [a] 2 Mss citt הז || [b] nonn Mss החב, pc Mss החילה cf 26,1[b] || **22** [a] pc Mss וה cf G$\mathfrak{C}^{fy}$; pc Mss הבינו cf S || [b–b] G *ἐν τάχει* (a מהר) || [c] S$\mathfrak{C}$ pl || [d] G *μή ποτε* cf Gn 24,5 || **23** [a–a] mlt Mss ודעו וראו cf S$\mathfrak{V}$ et 22 || [b–b] > G-*OL* || **25** [a] pc Mss cit + את דוד cf G-*O* BMss^{Sy}; Ms שו– cf G*O* BMss(S^{ABC}) || [b] nonn Mss במ cf GS$\mathfrak{C}^{ed\,princ}$$\mathfrak{V}$; > 2 Mss.

24 1 וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב בְּמִצָּדוֹת עֵין־גֶּדִי׃ 2 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּמִדְבַּר עֵין
גֶּדִי׃ ס 3 וַיִּקַּח שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר מִכָּל־יִשְׂרָאֵל 3
כה וַיֵּלֶךְ לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַאֲנָשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי הַיְעֵלִים׃ 4 וַיָּבֹא[a] אֶל־ 4
ל. ל גְּדֵרוֹת הַצֹּאן עַל[b]־הַדָּרֶךְ וְשָׁם מְעָרָה וַיָּבֹא שָׁאוּל לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו
כה. ד וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה יֹשְׁבִים׃ 5 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו 5
ז. אי׳בך[2] יתיר י בליש הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה אֵלֶיךָ הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־אֹיִבְךָ[a] בְּיָדֶךָ[b]
ג חס׳ סו׳ יט׳[3] מנה בסיפ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר יִטַּב בְּעֵינֶיךָ וַיָּקָם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת־כְּנַף־הַמְּעִיל
ד חד מל וג חס א[4] אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל בַּלָּט׃ 6 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ לֵב־דָּוִד אֹתוֹ עַל אֲשֶׁר 6
ב[5] כָּרַת אֶת־כְּנַף[a] אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ ס 7 וַיֹּאמֶר[a] לַאֲנָשָׁיו חָלִילָה לִי 7
ל מֵיְהוָה אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לַאדֹנִי לִמְשִׁיחַ יְהוָה לִשְׁלַח יָדִי
ל. ג[5] בּוֹ כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ 8 וַיְשַׁסַּע[a] דָּוִד אֶת־אַנְשָׁיו בַּדְּבָרִים וְלֹא 8
נ נְתָנָם לָקוּם אֶל־שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם מִן־הַמְּעָרָה וַיֵּלֶךְ בַּדָּרֶךְ׃ ס
מהמערה ק חד מן ח[6] כת ב מילין ורק חדה 9 וַיָּקָם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא[a] מִן־הַמְּעָרָה[a] וַיִּקְרָא אַחֲרֵי־שָׁאוּל לֵאמֹר 9
ל אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַיַּבֵּט שָׁאוּל אַחֲרָיו וַיִּקֹּד דָּוִד אַפַּיִם אָרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃
ס 10 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׁאוּל לָמָּה תִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי אָדָם לֵאמֹר 10
ד ר״פ בסיפ[7]. ל הִנֵּה דָוִד מְבַקֵּשׁ רָעָתֶךָ׃ 11 הִנֵּה הַיּוֹם הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֵת אֲשֶׁר־ 11
ל. ב נְתָנְךָ יְהוָה | הַיּוֹם | בְּיָדִי בַּמְּעָרָה וְאָמַר[a] לַהֲרָגֶךָ[b] וַתָּחָס[c] עָלֶיךָ וָאֹמַר
ב[8] לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בַּאדֹנִי כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ 12 וְאָבִי רְאֵה גַּם רְאֵה 12
ל אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ בְּיָדִי כִּי בְּכָרְתִי אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ וְלֹא[a] הֲרַגְתִּיךָ דַּע
כז[2] בטע ח[9] מנה בליש וּרְאֵה כִּי אֵין בְּיָדַי רָעָה וָפֶשַׁע וְלֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה צֹדֶה אֶת־
נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ 13 יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּנְקָמַנִי יְהוָה מִמֶּךָּ וְיָדִי 13
ל. ג חס[10] לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ 14 כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מְשַׁל[a] הַקַּדְמֹנִי[b] 14
[11] מֵרְשָׁעִים יֵצֵא רֶשַׁע

Cp 24 [1]Mm 1666. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1533. [4]Mm 1412. [5]Mm 1664. [6]Mm 214. [7]Mm 1541. [8]Mm 1881. [9]Mm 4158. [10]Mm 100. [11]Mm 1667.

Cp 24,4 [a] pc Mss pl cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ || [b] pc Mss cit אל || **5** [a] mlt Mss permlt Mss^{Q} איבך cf Vrs || [b] pc Mss דיך– cf $\mathfrak{GS}$ || **6** [a] nonn Mss + המעיל cf $\mathfrak{GSV}$ et 5 || **7** [a] pc Mss + דוד cf $\mathfrak{GS}$ || **8** [a] α' … *συνεκάλεσεν* cf Jer 50,29 || **9** [a–a] nonn Mss ut Q || **11** [a] $\mathfrak{V}$ *et cogitavi*, $\mathfrak{S}$ *w'mrw gbr'* (pl) *d'mj*, $\mathfrak{T}$ *w'mrw 'ḥrnjn*, $\mathfrak{G}$ *καὶ οὐκ ἠβουλήθην* || [b] mlt Mss C גך– || [c] $\mathfrak{GST}^{-Q1mḥ1}$ 1 sg, $\mathfrak{V}$ *sed pepercit (tibi) oculus meus* || **12** [a] pc Mss לא || **14** [a] pc Mss משל || [b] $\mathfrak{Q}$ הקדמניים.

15 וְיָדַי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ 15 אַחֲרֵי מִי יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מִי אַתָּה
16 רֹדֵף אַחֲרֵי כֶּלֶב מֵת אַחֲרֵי[a] פַּרְעֹשׁ[b] אֶחָד׃ 16 וְהָיָה יְהוָה לְדַיָּן וְשָׁפַט
17 בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְיֵרֶא וְיָרֶב אֶת־רִיבִי וְיִשְׁפְּטֵנִי מִיָּדֶךָ[a]׃ פ 17 וַיְהִי
כְּכַלּוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל
18 הֲקֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיִּשָּׂא שָׁאוּל קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ 18 וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד צַדִּיק
19 אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גְּמַלְתַּנִי הַטּוֹבָה וַאֲנִי גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה׃ 19 וְאַתָּה[a]
הִגַּדְתָּ הַיּוֹם אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָה אִתִּי טוֹבָה אֵת[b] אֲשֶׁר סִגְּרַנִי יְהוָה
20 בְּיָדֶךָ וְלֹא הֲרַגְתָּנִי׃ 20 וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אֹיְבוֹ וְשִׁלְּחוֹ בְּדֶרֶךְ
טוֹבָה וַיהוָה יְשַׁלֶּמְךָ טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִי׃
21 וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי כִּי מָלֹךְ תִּמְלֹךְ וְקָמָה בְּיָדְךָ מַמְלֶכֶת יִשְׂרָאֵל׃ ס
22 וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִי בַּיהוָה אִם־תַּכְרִית אֶת־זַרְעִי אַחֲרָי וְאִם־
23 תַּשְׁמִיד אֶת־שְׁמִי מִבֵּית אָבִי׃ 23 וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל
אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עָלוּ עַל[a]־הַמְּצוּדָה׃ פ
25 1 וַיָּמָת שְׁמוּאֵל וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּבֵיתוֹ
בָּרָמָה וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּרֶד[a] אֶל[b]־מִדְבַּר פָּארָן׃ ס
2 וְאִישׁ בִּמָעוֹן וּמַעֲשֵׂהוּ בַכַּרְמֶל וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ צֹאן
3 שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים וְאֶלֶף עִזִּים וַיְהִי בְּגָזֹז אֶת־צֹאנוֹ בַּכַּרְמֶל׃ 3 וְשֵׁם
הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבִגַיִל וְהָאִשָּׁה טוֹבַת־שֶׂכֶל וְיִפַת תֹּאַר וְהָאִישׁ
4 קָשֶׁה וְרַע מַעַלָלִים וְהוּא כָלְבִּי[a]׃ 4 וַיִּשְׁמַע דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גֹזֵז נָבָל
5 אֶת־צֹאנוֹ׃ 5 וַיִּשְׁלַח דָּוִד עֲשָׂרָה נְעָרִים וַיֹּאמֶר דָּוִד לַנְּעָרִים[a] עֲלוּ
6 כַרְמֶלָה וּבָאתֶם אֶל־נָבָל וּשְׁאַלְתֶּם־לוֹ בִּשְׁמִי לְשָׁלוֹם׃ 6 וַאֲמַרְתֶּם
7 כֹּה לְחָי[a] וְאַתָּה[b] שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃ 7 וְעַתָּה
שָׁמַעְתִּי כִּי גֹזְזִים לָךְ עַתָּה[a] הָרֹעִים אֲשֶׁר־לְךָ הָיוּ עִמָּנוּ לֹא[b] הֲכְלַמְּנוּם
8 וְלֹא־נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה כָּל־יְמֵי הֱיוֹתָם בַּכַּרְמֶל׃ 8 שְׁאַל אֶת־

[12]Mm 1684. [13]Mm 2154. [14]Mm 1668. [15]Mm 1669. [16]Mm 1670. **Cp 25** [1]Mm 33. [2]Mm 1758. [3]Mm 3917. [4]Mm 2272. [5]Mm 3811. [6]Mm 1610.

15 [a] Q pr או cf G *καὶ/ἢ* ‖ [b] Q ה׳ ‖ **16** [a] pc Mss דיך– cf S ‖ **19** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] > Q ‖ **23** [a] mlt Mss אל ‖ **Cp 25,1** [a] mlt Mss וילך ‖ [b] > pc Mss cf Ru 3,3.6 ‖ **3** [a] nonn Mss ut Q cf TY; G *κυνικός* cf L[93.94]S *(klb)*; K cf 25 כשמו כן הוא ‖ **5** [a] Q אל הנוצרן ‖ **6** [a] V *(sit) fratribus meis (et tibi pax)* ‖ [b] pc Mss א׳ ‖ **7** [a] pc Mss ועו׳ ‖ [b] nonn Mss ולא cf GSC[Mss].

ב וכל שם ברגש דכות[12]. ל׳[13]. ל

ג[14]. ל. ל

ב חד חס וחד מל׳. ה[15] חס׳ ד מנה בכתיב וכל אוריית דכות ב מ א

ג וכל תלים דכות ב מ יא. ואתה ק

ה מל. ל

ל. ד. ל

ה מל

ג מל בלישׁ[16]

כה. ל

ל. ד ג מנה בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ א

ג

ל. יג[1] ר״פ וחד מן ו פסוק ושם ושם

ל כת כן. ה[2]. ד כת ש וחד כת ס[a]

ה בלישׁ[4]. כלבי חד מן מח[5] כת ר וקר י ק

ג[6]. ל. ב ול בסיפ

ל

נְעָרֶיךָ וְיַגִּידוּ לָךְ וְיִמְצְאוּ[a] הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ כִּי־עַל־יוֹם טוֹב בָּאְנוּ[b] ד רפ״ז 7. 16 יט״ס 8 מנה בסיפ. ט חס א בלישׁ
ג תְּנָה־נָּא אֵת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲבָדֶיךָ[c] וְלִבְנֶךָ לְדָוִד׃ 9 וַיָּבֹאוּ
נַעֲרֵי דָוִד וַיְדַבְּרוּ אֶל־נָבָל כְּכָל[a]־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד וַיָּנוּחוּ׃ ב. ל
ו בטע בסיפ. ל 10 וַיַּעַן נָבָל אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר מִי דָוִד וּמִי בֶן־יִשַׁי הַיּוֹם רַבּוּ
ל עֲבָדִים הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו׃ 11 וְלָקַחְתִּי אֶת־לַחְמִי וְאֶת־
ל. ח[a] מֵימַי[a] וְאֶת טִבְחִתִּי אֲשֶׁר טָבַחְתִּי לְגֹזְזַי וְנָתַתִּי לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא
לא. ל. ב יָדַעְתִּי אֲיֵּ מִזֶּה הֵמָּה׃ 12 וַיֵּהָפְכוּ נַעֲרֵי־דָוִד לְדַרְכָּם וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ
ב[a] 13 וַיַּגִּדוּ לוֹ כְּכָל[a] הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 13 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲנָשָׁיו חִגְרוּ |
אַיִשׁ אֶת־חַרְבּוֹ [a]וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּחְגֹּר גַּם־דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ[a]
ד[a]. 11 ג. 12 וַיַּעֲלוּ | אַחֲרֵי דָוִד כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וּמָאתַיִם יָשְׁבוּ עַל־הַכֵּלִים׃
ל 14 וְלַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הִגִּיד נַעַר[a]־אֶחָד מֵהַנְּעָרִים לֵאמֹר הִנֵּה שָׁלַח
ב[a]. 13 ט. 14 ח רס״ם 15 דָּוִד מַלְאָכִים | מִמִּדְבָּר לְבָרֵךְ אֶת־אֲדֹנֵינוּ וַיֵּעַט בָּהֶם׃ 15 וְהָאֲנָשִׁים
טוֹבִים לָנוּ מְאֹד וְלֹא[a] הָכְלַמְּנוּ וְלֹא־פָקַדְנוּ מְאוּמָה כֹּל־יְמֵי הִתְהַלְּכֵנוּ
לז אִתָּם בִּהְיוֹתֵנוּ בַּשָּׂדֶה׃ 16 חוֹמָה הָיוּ עָלֵינוּ גַּם־לַיְלָה גַּם־יוֹמָם כָּל־
ל יְמֵי הֱיוֹתֵנוּ עִמָּם רֹעִים הַצֹּאן׃ 17 וְעַתָּה דְּעִי[c] וּרְאִי מָה־תַּעֲשִׂי כִּי־
ג כלייה אל. ל. ח[25] כָלְתָה[c] הָרָעָה[c] אֶל־[a]אֲדֹנֵינוּ וְעַל[c] כָּל[b]־בֵּיתוֹ וְהוּא בֶן־בְּלִיַּעַל מִדַּבֵּר
אביגיל ק אֵלָיו׃ 18 וַתְּמַהֵר אֲבִיגַיִל[a] וַתִּקַּח מָאתַיִם לֶחֶם וּשְׁנֵים נִבְלֵי־יָיִן וְחָמֵשׁ
עשויות[16] חד מן יא[17] ק כת תרי ו בלישׁ צֹאן עֲשׂוּיוֹת[b] וְחָמֵשׁ סְאִים קָלִי וּמֵאָה[c] צִמֻקִים וּמָאתַיִם דְּבֵלִים וַתָּשֶׂם
ל. יא[18] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב עַל־הַחֲמֹרִים׃ 19 וַתֹּאמֶר לִנְעָרֶיהָ עִבְרוּ לְפָנַי הִנֵּנִי אַחֲרֵיכֶם בָּאָה
ח. כה וְלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא הִגִּידָה׃ 20 וְהָיָה הִיא | רֹכֶבֶת עַל־הַחֲמוֹר וְיֹרֶדֶת
בְּסֵתֶר הָהָר וְהִנֵּה דָוִד וַאֲנָשָׁיו יֹרְדִים לִקְרָאתָהּ וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם׃ 21 וְדָוִד
ג[19] אָמַר אַךְ לַשֶּׁקֶר שָׁמַרְתִּי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָזֶה בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נִפְקַד
כה מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מְאוּמָה וַיָּשֶׁב־לִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ 22 כֹּה־יַעֲשֶׂה

[7]Mm 2366. [8]Mm 1533. [9]Mm 1551. [10]Mm 1664. [11]Mm 3144. [12]Mm 1652. [13]Jos 1,4. [14]Mm 969. [15]Mm 615. [16]Mp sub loco. [17]Mm 648. [18]Mm 279. [19]Mm 3705.

8 [a] S pr *whš' (nškḥwn)*, V pr *nunc ergo (inveniant)* ‖ [b] „mlt MSS" (de Rossi) באנו ‖ [c] pc Mss בדך– cf T; > G^{-OL} ‖ **9** [a] Ms om כל cf T^{f}, citt כל cf G^{MSS}SV et 12[a] ‖ **11** [a] G *οἶνον μου* cf L$^{93.94}$, sed etiam Hos 2,7 ‖ **12** [a] Ms om כ cf G^{MSS}SV et 9[a] ‖ **13** [a–a] > pc Mss G^{-OLMss} (homtel) ‖ **14** [a] > Ms GV ‖ **15** [a] nonn Mss לא cf G^{-LMss}T^{Mss} ‖ **17** [a] pc Mss על ‖ [b] > 2 Mss G^{-OL}V ‖ **18** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c] G *καὶ γόμορ ἕν* cf L$^{93.94}$ et 2 R 5,17 (משא).

יד כת כן אֱלֹהִים [a]לְאֹיְבֵי דָוִד[a] וְכֹה יֹסִיף אִם־אַשְׁאִיר מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ עַד־
23 הַבֹּקֶר[b] מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ 23 וַתֵּרֶא אֲבִיגַיִל אֶת־דָּוִד וַתְּמַהֵר וַתֵּרֶד מֵעַל
24 הַחֲמוֹר וַתִּפֹּל [a]לְאַפֵּי דָוִד[a] עַל־פָּנֶיהָ[a] וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה[b]׃ 24 וַתִּפֹּל עַל־ ל. ג׳ 20. ה דמטע
רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּי־אֲנִי[a] אֲדֹנִי הָעָוֹן וְתַדְבֶּר־נָא אֲמָתְךָ בְּאָזְנֶיךָ וּשְׁמַע ג׳ 21. ב 22
25 אֶת דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ׃ 25 אַל־נָא יָשֵׁת אֲדֹנִי [a]אֶת־לִבּוֹ אֶל־אִישׁ הַבְּלִיַּעַל נ
הַזֶּה עַל[b]־נָבָל כִּי כִשְׁמוֹ כֵּן־הוּא נָבָל שְׁמוֹ וּנְבָלָה עִמּוֹ וַאֲנִי אֲמָתְךָ ל
26 לֹא רָאִיתִי אֶת־נַעֲרֵי אֲדֹנִי אֲשֶׁר שָׁלָחְתָּ׃ 26 וְעַתָּה אֲדֹנִי חַי־יְהוָה
וְחֵי־נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מְנָעֲךָ יְהוָה מִבּוֹא בְדָמִים וְהוֹשֵׁעַ יָדְךָ לָךְ וְעַתָּה נ 23. ג׳ 24
27 יִהְיוּ כְנָבָל אֹיְבֶיךָ וְהַמְבַקְשִׁים אֶל־אֲדֹנִי רָעָה׃ 27 וְעַתָּה הַבְּרָכָה[a] ל. ל
הַזֹּאת אֲשֶׁר־הֵבִיא[b] שִׁפְחָתְךָ לַאדֹנִי וְנִתְּנָה לַנְּעָרִים הַמִּתְהַלְּכִים ל. ג׳ 25
28 בְּרַגְלֵי אֲדֹנִי׃ 28 שָׂא נָא לְפֶשַׁע אֲמָתֶךָ כִּי עָשֹׂה־יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי ח
בַּיִת נֶאֱמָן כִּי־מִלְחֲמוֹת יְהוָה אֲדֹנִי נִלָּחֶם וְרָעָה לֹא־תִמָּצֵא בְךָ ט 26
29 מִיָּמֶיךָ׃ 29 וַיָּקָם אָדָם לִרְדָפְךָ וְלִבַּקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנִי כ 27
צְרוֹרָה | בִּצְרֹר הַחַיִּים אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ יְקַלְּעֶנָּה ל. ב׳ 28. ו׳ 29
30 בְּתוֹךְ כַּף הַקָּלַע׃ 30 וְהָיָה כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי כְּכֹל אֲשֶׁר־דִּבֶּר
31 אֶת־הַטּוֹבָה עָלֶיךָ וְצִוָּךְ לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 31 וְלֹא תִהְיֶה זֹאת | לְךָ נ 30. ח׳ 31
לְפוּקָה וְלִמְכְשׁוֹל לֵב לַאדֹנִי וְלִשְׁפְכְךָ[a]־דָם חִנָּם [b]וְהוֹשִׁיעַ אֲדֹנִי לוֹ[b] ל. ל. ל. 20
32 וְהֵיטִב יְהוָה לַאדֹנִי וְזָכַרְתָּ אֶת־אֲמָתֶךָ׃ ס 32 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲבִיגָיִל ח חס בלישׁ 32. ל
ס 33 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחֵךְ הַיּוֹם הַזֶּה לִקְרָאתִי׃ 33 וּבָרוּךְ ל. ז׳ 33. ג׳ 34 מנה ר״פ
טַעְמֵךְ וּבָרוּכָה אָתְּ אֲשֶׁר כְּלִתַנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְדָמִים וְהוֹשֵׁעַ יָדִי ל. ל. ל. 24. ו׳ 35 ל חס
34 לִי׃ 34 וְאוּלָם חַי־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מְנָעַנִי מֵהָרַע אֹתָךְ כִּי | ה ר״פ וכל איוב דכות ב מג 36. ב
לוּלֵי[a] מִהַרְתְּ וַתָּבֹאתִי[b] לִקְרָאתִי כִּי אִם־נוֹתַר לְנָבָל עַד־אוֹר הַבֹּקֶר ותבאת ק ג׳ 37. ג׳ 37
35 מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ 35 וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָהּ אֵת אֲשֶׁר־הֵבִיאָה לוֹ וְלָהּ אָמַר ג׳ 39. ג׳ 39

[20] Mp sub loco. [21] Mm 1671. [22] Mm 1672. [23] Nu 24,11. [24] Mm 2286. [25] Mm 212. [26] Mm 1144. [27] Mm 3165. [28] Mm 3486. [29] Mm 1673. [30] Ex 18,23. [31] Mm 777. [32] Mm 1098. [33] Mm 1850. [34] Mm 3318. [35] וחד ברוכה Ru 2,10. [36] Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. [37] Mm 1488. [38] Mm 4173 א. [39] Mm 103.

22 [a–a] G *τῷ Δαυειδ* (G^{LMss} *τοῖς ἔχθροις Δ.*), S *l'bdh dwjd* ‖ [b] permlt Mss pr אור cf T et 34 ‖ **23** [a–a] G *ἐνώπιον Δαυειδ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς* cf SV et 2 S 14,33 ‖ [b] nonn Mss Seb צה– cf Gn 18,2 ‖ **24** [a] > pc Mss citt cf G ‖ **25** [a] nonn Mss אל cf 2 S 13,33 ‖ [b] pc Mss cit אל ‖ **27** [a] G pr *λάβε* cf V et Gn 33,11 ‖ [b] mlt Mss הביאה cf 35 ‖ **31** [a] pc Mss cit ל׳ cf GSV ‖ [b–b] > S; G … *σῶσαι χεῖρα* cf 33 ‖ **34** [a] mlt Mss לולא ‖ [b] mlt Mss ut Q.

36 עָלַי לְשָׁלוֹם לְבֵיתֵךְ רְאִי שָׁמַעְתִּי בְקוֹלֵךְ וָאֶשָּׂא פָּנָיִךְ׃ 36 וַתָּבֹא
אֲבִיגַיִל ו אֶל־נָבָל וְהִנֵּה־לוֹ מִשְׁתֶּה בְּבֵיתוֹ כְּמִשְׁתֵּה הַמֶּלֶךְ וְלֵב נָבָל
טוֹב עָלָיו וְהוּא שִׁכֹּר עַד־מְאֹד וְלֹא־הִגִּידָה לוֹ דָּבָר קָטֹן וְגָדוֹל[a]
37 עַד־אוֹר ׀ הַבֹּקֶר׃ 37 וַיְהִי בַבֹּקֶר בְּצֵאת הַיַּיִן מִנָּבָל וַתַּגֶּד־לוֹ אִשְׁתּוֹ
38 אֶת־הַדְּבָרִים[a] הָאֵלֶּה וַיָּמָת לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וְהוּא הָיָה לְאָבֶן׃ 38 וַיְהִי
כַּעֲשֶׂרֶת[a] הַיָּמִים וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־נָבָל וַיָּמֹת׃ 39 וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי מֵת
39 נָבָל ׀ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר רָב֗ אֶת־רִיב חֶרְפָּתִי מִיַּד נָבָל וְאֶת־
עַבְדּוֹ חָשַׂךְ מֵרָעָה וְאֵת רָעַת נָבָל הֵשִׁיב יְהוָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח דָּוִד
וַיְדַבֵּר בַּאֲבִיגַיִל לְקַחְתָּהּ ׀ לוֹ לְאִשָּׁה׃ 40 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶל־
40 אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלָה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שְׁלָחָנוּ אֵלַיִךְ לְקַחְתֵּךְ
לוֹ לְאִשָּׁה׃ 41 וַתָּקָם ׀ וַתִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתְךָ
41 לִשְׁפָּחָה לְרָחֵץ רַגְלֵי עַבְדֵי אֲדֹנִי׃ 42 וַתְּמַהֵר וַתָּקָם אֲבִיגַיִל וַתִּרְכַּב
עַל־הַחֲמוֹר וְחָמֵשׁ נַעֲרֹתֶיהָ הַהֹלְכוֹת לְרַגְלָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מַלְאֲכֵי
42 דָוִד וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה׃ 43 וְאֶת־אֲחִינֹעַם לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל וַתִּהְיֶיןָ
43 גַּם־שְׁתֵּיהֶן לוֹ לְנָשִׁים׃ ס 44 וְשָׁאוּל נָתַן אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ אֵשֶׁת
44 **26** דָּוִד לְפַלְטִי בֶן־לַיִשׁ[a] אֲשֶׁר מִגַּלִּים׃ 1 וַיָּבֹאוּ ׀ הַזִּפִים אֶל־שָׁאוּל
הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר[a] בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה[b] עַל[c] פְּנֵי
2 הַיְשִׁמֹן׃ 2 וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּרֶד[a] אֶל־מִדְבַּר־זִיף וְאִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים
3 אִישׁ בְּחוּרֵי ׀ יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד בְּמִדְבַּר־זִיף׃ 3 וַיִּחַן שָׁאוּל
בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה[a] אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיְשִׁמֹן עַל־הַדֶּרֶךְ וְדָוִד יֹשֵׁב
4 בַּמִּדְבָּר וַיַּרְא כִּי בָא שָׁאוּל אַחֲרָיו הַמִּדְבָּרָה׃ 4 וַיְשַׁלַּח דָּוִד מְרַגְּלִים
וַיֵּדַע כִּי־בָא שָׁאוּל [a]אֶל־נָכוֹן[a]׃ 5 וַיָּקָם דָּוִד וַיָּבֹא ׀ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
5 חָנָה־שָׁם שָׁאוּל ׀[a] וַיַּרְא דָּוִד אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם שָׁאוּל[a] וְאַבְנֵר

[40] Mm 2279. [41] Mm 1532. [42] Mm 1674. [43] Mm 1488. [44] Mm 1675. [45] Mm 264. [46] Mm 1676. [47] Mm 1610. [48] Mm 1677. **Cp 26** [1] Mm 565. [2] Mm 1678. [3] Mm 1679. [4] Mm 757.

36 [a] pc Mss ג׳ או cf 𝔊𝔠[Mss]ע ‖ **37** [a] pc Mss pr כל cf 𝔊[Mss]𝔗[Ms] ‖ **38** [a] 2 Mss citt בע׳ ‖ **44** [a] pc Mss לוש cf K 2 S 3,15 ‖ **Cp 26,1** [a] pc Mss + עִמָּנוּ cf 𝔊 ‖ [b] mlt Mss החבילה, 1—2 Mss החוילה cf 𝔖 et 23,19[b] ‖ [c] mlt Mss pr אשר cf 𝔗 ‖ **2** [a] pc Mss citt וילך cf 𝔊[A] ‖ **3** [a] nonn Mss החבילה, 𝔖 *ḥwjl'* cf 1[b] ‖ **4** [a—a] > 𝔊[Mss] cf 23,23; 𝔊[L] *ὀπίσω αὐτοῦ* cf 𝔖, 𝔊[Mss] + *ἐκ/εἰς Κεειλα*, 𝔊[Mss] + *ἐκεῖ*, 𝔊[LMss] + *εἰς Σεκελαγ* ‖ **5** [a—a] > pc Mss 𝔊-[LMss] (homtel).

6 בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָאוֹ וְשָׁאוּל שֹׁכֵב בַּמַּעְגָּל וְהָעָם חֹנִים סְבִיבֹתָו[b]׃ 6 וַיַּעַן סביבתיו ק
דָּוִד וַיֹּאמֶר | אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַחִתִּי וְאֶל־אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב ל
לֵאמֹר מִי־יֵרֵד אִתִּי אֶל־שָׁאוּל אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֲנִי
7 אֵרֵד עִמָּךְ׃ 7 וַיָּבֹא דָוִד וַאֲבִישַׁי | אֶל־הָעָם לָיְלָה וְהִנֵּה שָׁאוּל שֹׁכֵב ל
יָשֵׁן בַּמַּעְגָּל וַחֲנִיתוֹ מְעוּכָּה־בָאָרֶץ מְרַאֲשֹׁתָו[a] וְאַבְנֵר וְהָעָם שֹׁכְבִים ל. מראשתיו ק חד מן ח בלישׁ
8 סְבִיבֹתָו[b]׃ ס 8 וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי אֶל־דָּוִד סִגַּר אֱלֹהִים הַיּוֹם אֶת־ סביבתיו. ב ק
אוֹיִבְךָ[a] בְּיָדֶךָ[b] וְעַתָּה אַכֶּנּוּ נָא בַּחֲנִית וּבָאָרֶץ[c] פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה ו[b] זקף פת וכל חקת מדה שנה תורה ראס ם דכות ב מ א
9 לוֹ׃ 9 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי מִי שָׁלַח יָדוֹ בִּמְשִׁיחַ
10 יְהוָה וְנִקָּה׃ פ 10 וַיֹּאמֶר דָּוִד חַי־יְהוָה כִּי אִם־יְהוָה יִנְּפֶנּוּ[a] אוֹ־ ג[a]. ל
11 יוֹמוֹ יָבוֹא וָמֵת אוֹ בַמִּלְחָמָה יֵרֵד וְנִסְפֶּה׃ 11 חָלִילָה לִי מֵיְהוָה
מִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה קַח־נָא אֶת־הַחֲנִית אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו[a] ל. מראשתיו ק חד מן ח בלישׁ
12 וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם וְנֵלֵכָה לָנוּ׃ 12 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־צַפַּחַת
הַמַּיִם מֵרַאֲשֹׁתֵי[a] שָׁאוּל וַיֵּלְכוּ לָהֶם וְאֵין רֹאֶה וְאֵין יוֹדֵעַ וְאֵין מֵקִיץ ל וחס. ג פסוק ואין ראין ראין. י מל וכל ת ד מ ק דכות ב מ ג חס
13 כִּי כֻלָּם יְשֵׁנִים כִּי תַרְדֵּמַת יְהוָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם׃ 13 וַיַּעֲבָר דָּוִד
14 הָעֵבֶר וַיַּעֲמֹד עַל־רֹאשׁ־הָהָר מֵרָחֹק רַב הַמָּקוֹם בֵּינֵיהֶם׃ 14 וַיִּקְרָא ת[7]. ה חס וכל אוריית דכות[8]
דָּוִד אֶל־הָעָם וְאֶל־אַבְנֵר בֶּן־נֵר לֵאמֹר הֲלוֹא תַעֲנֶה אַבְנֵר וַיַּעַן
15 אַבְנֵר וַיֹּאמַר מִי אַתָּה קָרָאתָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ פ 15 וַיֹּאמֶר דָּוִד ו בטעו בסיפ
אֶל־אַבְנֵר הֲלוֹא־אִישׁ אַתָּה וּמִי כָמוֹךָ בְּיִשְׂרָאֵל וְלָמָּה לֹא שָׁמַרְתָּ ל
אֲדֹנֶיךָ הַמֶּלֶךְ כִּי־בָא אַחַד הָעָם לְהַשְׁחִית אֶת־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנֶיךָ׃ כה[9]. ב
16 לֹא־טוֹב הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ חַי־יְהוָה כִּי בְנֵי־מָוֶת אַתֶּם אֲשֶׁר ב ר״פ בסיפ
לֹא־שְׁמַרְתֶּם עַל־אֲדֹנֵיכֶם עַל־מְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה | רְאֵה אַיֵּה חֲנִית ל. כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[10]. ל. לא
17 הַמֶּלֶךְ וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו[a]׃ 17 וַיַּכֵּר שָׁאוּל אֶת־קוֹל מראשתיו חד מן ח בלישׁ ק
דָּוִד וַיֹּאמֶר הֲקוֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד קוֹלִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ ב חד מל וחד חס
18 וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֲדֹנִי רֹדֵף אַחֲרֵי עַבְדּוֹ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־בְּיָדִי ל

[5]Mm 492. [6]Mm 516. [7]Mm 1680. [8]Mm 1681. [9]Mm 187. [10]Mm 686.

5 [b] mlt Mss ut Q ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ **8** [a] mlt Mss K^{Mss} אן(ו)יביך ‖ [b] pc Mss דיך– cf $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{SV}$ ‖ [c] 2 Mss ב׳ cf $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{CV}$ ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd יגֹּ׳ ‖ **11** [a] mlt Mss ut Q ‖ **12** [a] 2 Mss pr אשר cf $\mathfrak{V}$ et 11.16; $\mathfrak{G}$ pr *ἀπό* cf $\mathfrak{SC}$ ‖ **15** [a] pc Mss את cf 2 S 11,16[b] ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q.

19 רָעָה׃ 19 וְעַתָּה יִשְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי עַבְדּוֹ אִם־יְהוָה
ו וכל קהלת דכות . ג ומל[11] הֱסִיתְךָ בִּי יָרַח מִנְחָה וְאָם | בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים הֵם לִפְנֵי יְהוָה כִּי־
גֵרְשׁוּנִי הַיּוֹם מֵהִסְתַּפֵּחַ בְּנַחֲלַת יְהוָה לֵאמֹר לֵךְ עֲבֹד אֱלֹהִים
ב[12] אֲחֵרִים׃ 20 וְעַתָּה אַל־יִפֹּל דָּמִי אַרְצָה מִנֶּגֶד פְּנֵי יְהוָה כִּי־יָצָא מֶלֶךְ
ב וכ ל שם ברנש דכות[13] יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־פַּרְעֹשׁ אֶחָד[a] כַּאֲשֶׁר יְרַדֹּף הַקֹּרֵא בֶּהָרִים׃
ל . ב[14] 21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל[a] חָטָאתִי שׁוּב בְּנִי־דָוִד כִּי לֹא־אָרַע לְךָ עוֹד תַּחַת
ל . סו יט[15] מנה בסיפ . ב חד כת ס וחד כת ש אֲשֶׁר יָקְרָה נַפְשִׁי בְעֵינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הִסְכַּלְתִּי וָאֶשְׁגֶּה הַרְבֵּה
ו בטע בסיפ . חנית ק . ג[16] מְאֹד׃ 22 וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַחֲנִית[a] הַמֶּלֶךְ וְיַעֲבֹר אֶחָד מֵהַנְּעָרִים
ג . ג[17] ר״פ וס״פ וחד מן לו׳ ר״פ וס״פ חד . כך בלישׁ[18] לב[19] . ה חס בלישׁ[20] 22 וְיִקָּחֶהָ׃ 23 וַיהוָה יָשֵׁב לְאִישׁ אֶת־צִדְקָתוֹ וְאֶת־אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נְתָנְךָ
23 יְהוָה | הַיּוֹם בְּיָד[a] וְלֹא אָבִיתִי לִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה׃ 24 וְהִנֵּה
ג[21] . יד בסיפ כַּאֲשֶׁר גָּדְלָה נַפְשְׁךָ הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינָי כֵּן תִּגְדַּל נַפְשִׁי בְּעֵינֵי יְהוָה
ל וַיַּצִּלֵנִי מִכָּל־צָרָה׃ ס 25 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בָּרוּךְ אַתָּה ס[ח]
ח[22] בְּנִי דָוִד גַּם עָשֹׂה תַּעֲשֶׂה וְגַם יָכֹל תּוּכָל וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ וְשָׁאוּל
שָׁב לִמְקוֹמוֹ׃ פ

כ בטע[1] . י 27 1 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לִבּוֹ עַתָּה אֶסָּפֶה יוֹם־אֶחָד בְּיַד־שָׁאוּל
ל . ל . גז וכל חלים דכות ב מ ל״א אֵין־לִי טוֹב כִּי[a] הִמָּלֵט[b] אִמָּלֵט | אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי
שָׁאוּל לְבַקְשֵׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְנִמְלַטְתִּי מִיָּדוֹ׃ 2 וַיָּקָם 2
דָּוִד וַיַּעֲבֹר הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מָעוֹךְ
כה . ג . ו[2] מֶלֶךְ גַּת׃ 3 וַיֵּשֶׁב דָּוִד עִם־אָכִישׁ בְּגַת הוּא וַאֲנָשָׁיו אִישׁ[a] וּבֵיתוֹ דָּוִד
ת . ל בטע . ב וּשְׁתֵּי נָשָׁיו אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֶאלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת־נָבָל הַכַּרְמְלִית[b]׃
ב ג[3] . יסף חד מן ה[4] בלישׁ 4 וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָרַח דָּוִד גַּתָּה וְלֹא־יָוסַף[a] עוֹד לְבַקְשׁוֹ׃ ס 4
סו יט[5] מנה בסיפ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ־לִי מָקוֹם
ל . ל בְּאַחַת עָרֵי הַשָּׂדֶה וְאֵשְׁבָה שָׁם וְלָמָּה יֵשֶׁב עַבְדְּךָ בָּעִיר[a] הַמַּמְלָכָה

[11]Mm 1682. [12]Mm 1683. [13]Mm 1684. [14]Mm 2596. [15]Mm 1533. [16]Mm 1576. [17]Mm 1226. [18]Mm 1685. [19]Mm 319. [20]Mm 2116. [21]Mm 123. [22]Mp sub loco. Cp 27 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3090. [3]Mm 2228. [4]Mm 1084. [5]Mm 1533.

20 [a–a] 𝔊-L *(τὴν) ψυχήν μου* ‖ **21** [a] 2 Mss + אל דוד cf 𝔖-Bcorr ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **23** [a] mlt Mss דיי– cf 𝔊 *(εἰς χεῖρας μου)* 𝔖; 𝔗Mss *bjdj* cf 𝔙 *in manu mea* ‖ **Cp 27,1** [a] 𝔊 *ἐὰν μή* cf 𝔏93, 𝔖 *'l'* ‖ [b] > 𝔊𝔖𝔙 ‖ **2** [a] 𝔊𝔏93 4 ‖ **3** [a] 1–2 Mss ואי cf 𝔖𝔗 ‖ [b] 2 Mss לי– cf 𝔊𝔙 et 30,5 ‖ **4** [a] mlt Mss ut Q ‖ **5** [a] pc Mss בערי.

עַמָּךְ׃ 6 וַיִּתֶּן־לוֹ אָכִישׁ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־צִקְלַג לָכֵן[a] הָיְתָה צִקְלַג[b]
לְמַלְכֵי יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 7 וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־
יָשַׁב דָּוִד בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים[a] יָמִים וְ[a]אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ 8 וַיַּעַל דָּוִד
וַאֲנָשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶל־הַגְּשׁוּרִי וְהַגִּרְזִי[a] וְהָעֲמָלֵקִי כִּי הֵנָּה יֹשְׁבֹת הָאָרֶץ
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם[b] בּוֹאֲךָ[c] שׁוּרָה וְעַד־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 וְהִכָּה דָוִד אֶת־
הָאָרֶץ וְלֹא יְחַיֶּה אִישׁ וְאִשָּׁה וְלָקַח צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים וּגְמַלִּים
וּבְגָדִים וַיָּשָׁב וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ׃ 10 וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֵל־[a]פְּשַׁטְתֶּם הַיּוֹם
וַיֹּאמֶר דָּוִד עַל־[b]נֶגֶב יְהוּדָה וְעַל־[c]נֶגֶב הַיְרַחְמְאֵלִי[d] וְאֶל־[e]נֶגֶב הַקֵּינִי׃
11 וְאִישׁ וְאִשָּׁה לֹא־יְחַיֶּה דָּוִד לְהָבִיא גַת לֵאמֹר פֶּן־יַגִּדוּ עָלֵינוּ לֵאמֹר
כֹּה־עָשָׂה דָוִד וְכֵן מִשְׁפָּטוֹ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשַׁב[a] בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים׃
12 וַיַּאֲמֶן אָכִישׁ בְּדָוִד לֵאמֹר הַבְאֵשׁ הִבְאִישׁ בְּעַמּוֹ בְיִשְׂרָאֵל[a] וְהָיָה
לִי לְעֶבֶד[b] עוֹלָם׃ פ

28 1 וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַצָּבָא
לְהִלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד יָדֹעַ תֵּדַע כִּי אִתִּי תֵּצֵא
בַּמַּחֲנֶה[a] [b]אַתָּה וַאֲנָשֶׁיךָ[b]׃ 2 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ לָכֵן אַתָּה[a] תֵּדַע
אֵת אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד לָכֵן שֹׂמֶר לְרֹאשִׁי
אֲשִׂימְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ פ
3 וּשְׁמוּאֵל מֵת וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ בָרָמָה וּבְעִירוֹ[a]
וְשָׁאוּל הֵסִיר הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים מִן־הָאָרֶץ׃ 4 וַיִּקָּבְצוּ פְלִשְׁתִּים
וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ בְשׁוּנֵם וַיְקַבֵּץ שָׁאוּל אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּגִּלְבֹּעַ׃
5 וַיַּרְא שָׁאוּל אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּרָא[a] וַיֶּחֱרַד לִבּוֹ מְאֹד׃ 6 וַיִּשְׁאַל
שָׁאוּל בַּיהוָה וְלֹא[a] עָנָהוּ יְהוָה גַּם בַּחֲלֹמוֹת גַּם בָּאוּרִים גַּם בַּנְּבִיאִם׃
7 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו בַּקְּשׁוּ־לִי אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב וְאֵלְכָה אֵלֶיהָ

[6]Mm 87. [7]Mm 1686. [8]2 Ch 9,26. [9]Mm 1687. [10]Mm 1688. [11]Mm 1689. [12]Ex 4,31. Cp **28** [1]Mp L מט ה falsa, cf Ex 17,8; Jdc 11,20 et Mp sub loco. [2]Mm 3085. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1590. [5]Mm 2294. [6]Mm 3012. [7]Mm 1690.

6 [a] pc Mss על כן ‖ [b] Mss^{G} צקלג ‖ **7** [a–a] > cit (?) 𝔊$^{-A}$𝔙; pc Mss om ו ‖ **8** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔏$^{93.94}$𝔗𝔙 ‖ [b] 𝔊$^{-L}$ *ἀπὸ Τ/Γελαμ(ψουρ)* cf (?) 15,4 ‖ [c] 𝔊 pr *ἀπό* cf 𝔗^{Mss} ‖ **10** [a] 1–2 Mss cit אן cf 𝔖𝔗, 𝔔 עלן cf 𝔊(𝔙) *ἐπί τίνα* ‖ [b] nonn Mss 𝔔 אל ‖ [c] pc Mss ואל ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd הַיְרַחְ֫מְאֵלִי ‖ [e] mlt Mss ועל ‖ **11** [a] nonn Mss + דוד cf 𝔊$^{-OP}$𝔖 ‖ **12** [a] mlt Mss יש׳ cf 𝔏$^{93.94}$𝔖^{AB} ‖ [b] pc Mss ע׳ ‖ **Cp 28,1** [a] 𝔔 לחמה] cf 𝔊 ‖ [b–b] 𝔔 alit ‖ **2** [a] Ms עתה cf 𝔊𝔙 ‖ **3** [a] 2 Mss cit ב׳ cf 𝔊𝔙; 𝔖 *bqbrh.*

ג בסיפ׳ ל
ל
ל

ב . ג וְאֶדְרְשָׁה־בָּהּ וַיֹּאמֶר֣וּ ׀ עֲבָדָיו֮ אֵלָיו֒ הִנֵּ֣ה אֵשֶׁת־בַּעֲלַת־א֔וֹב בְּעֵ֥ין
ב . ל 8 דֹּֽור׃[a] 8 וַיִּתְחַפֵּ֣שׂ שָׁא֗וּל וַיִּלְבַּ֤שׁ בְּגָדִים֙ אֲחֵרִ֔ים וַיֵּ֣לֶךְ ה֔וּא וּשְׁנֵ֥י ׀
קסמי[a] יתיר ו בליש ק אֲנָשִׁ֖ים עִמּ֑וֹ וַיָּבֹ֣אוּ אֶל־הָאִשָּׁה֮ לָיְלָה֒ וַיֹּ֜אמֶר קָסְמִי־[a]נָ֤א לִי֙ בָּא֔וֹב
כט וְהַעֲלִי־לִ֖י אֶת אֲשֶׁר־אֹמַ֣ר אֵלָ֑יִךְ׃ 9 וַתֹּ֤אמֶר הָאִשָּׁה֙ אֵלָ֔יו הִנֵּ֥ה 9
ו למערב[10] יָדַ֖עְתָּ אֵ֣ת אֲשֶׁר־עָשָׂ֣ה שָׁא֑וּל אֲשֶׁ֤ר הִכְרִית֙ אֶת־הָאֹבֹ֣ת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִ֔י[a]
כז בטע[8] . ב בטע 10 מִן־הָאָ֖רֶץ וְלָמָ֣ה אַתָּ֔ה מִתְנַקֵּ֥שׁ בְּנַפְשִׁ֖י לַהֲמִיתֵֽנִי׃ 10 וַיִּשָּׁבַ֥ע לָ֖הּ שָׁא֑וּל
ל . ח 11 בַּיהוָ֣ה לֵאמֹ֔ר חַי־יְהוָ֕ה אִם־יִקָּרֶ֥ךְ[a] עָוֹ֖ן בַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ 11 וַתֹּ֥אמֶר הָאִשָּׁ֖ה
ח פת[11] אֶת־מִ֥י אַעֲלֶ֖ה לָ֑ךְ וַיֹּ֕אמֶר אֶת־שְׁמוּאֵ֖ל הַעֲלִי־לִֽי׃ 12 וַתֵּ֤רֶא הָאִשָּׁה֙ 12
ב בליש[12] אֶת־שְׁמוּאֵ֔ל וַתִּזְעַ֖ק בְּקֹ֣ול גָּד֑וֹל וַתֹּ֨אמֶר֙ הָאִשָּׁ֣ה אֶל־שָׁא֔וּל לֵאמֹ֖ר[a]
ג[13] לָמָ֣ה רִמִּיתָ֔נִי וְאַתָּ֖ה שָׁא֑וּל׃ 13 וַיֹּ֤אמֶר לָהּ֙ הַמֶּ֔לֶךְ אַל־תִּירְאִ֖י כִּֽי[a] מָ֣ה 13
ל רָאִ֑ית וַתֹּ֨אמֶר֙ הָאִשָּׁ֣ה אֶל־שָׁא֔וּל אֱלֹהִ֥ים ׀ רָאִ֖יתִי עֹלִ֥ים מִן־הָאָֽרֶץ׃
ל . ב . ח פסוק והוא הזא 14 וַיֹּ֥אמֶר לָ֖הּ מַה־תָּאֳרֹ֑ו וַתֹּ֨אמֶר֙ אִ֣ישׁ ׀ זָקֵ֣ן עֹלֶ֔ה וְה֥וּא עֹטֶ֖ה מְעִ֑יל 14
וַיֵּ֣דַע שָׁא֔וּל כִּֽי־שְׁמוּאֵ֖ל הֽוּא׃ וַיִּקֹּ֤ד אַפַּ֙יִם֙ אָ֣רְצָ֔ה וַיִּשְׁתָּ֖חוּ׃ ס
ח דגש דסמיכ[14] . ל 15 וַיֹּ֤אמֶר שְׁמוּאֵל֙ אֶל־שָׁא֔וּל לָמָ֥ה הִרְגַּזְתָּ֖נִי לְהַעֲלֹ֣ות אֹתִ֑י וַיֹּ֥אמֶר 15
ג . ח[15] שָׁא֗וּל צַר־[a]לִי֙ מְאֹ֔ד וּפְלִשְׁתִּ֖ים נִלְחָמִ֣ים בִּ֔י וֵאלֹהִ֖ים סָ֣ר מֵעָלַ֑י וְלֹא־
ג מל בסיפ[16] . ל עָנַ֤נִי עֹוד֙ גַּם֙ בְּיַד־הַנְּבִיאִ֔ים[a] גַּם־בַּחֲלֹמֹ֖ות וָאֶקְרָ֣אֲךָ[b] לְךָ֔ לְהֹודִיעֵ֖נִי
ו בטע בסיפ מַה־אֵעֱשֶֽׂה׃ ס 16 וַיֹּ֥אמֶר שְׁמוּאֵ֖ל וְלָמָ֣ה[a] תִשְׁאָלֵ֑נִי וַיהוָ֣ה סָ֔ר 16
ח לשון שנאה מֵעָלֶ֖יךָ וַיְהִי עָרֶ֥ךָ[b]׃ 17 וַיַּ֣עַשׂ יְהוָ֔ה לֹ֥ו[a] כַּאֲשֶׁ֖ר דִּבֶּ֣ר בְּיָדִ֑י וַיִּקְרַ֤ע יְהוָה֙
17 אֶת־הַמַּמְלָכָ֣ה מִיָּדֶ֔ךָ[b] וַיִּתְּנָ֖הּ לְרֵעֲךָ֥ לְדָוִֽד׃ 18 כַּאֲשֶׁ֤ר לֹא־שָׁמַ֙עְתָּ֙ 18
ל בְּקֹ֣ול יְהוָ֔ה וְלֹא־[c]עָשִׂ֥יתָ חֲרֹ֣ון־אַפֹּ֔ו בַּעֲמָלֵ֖ק עַל־כֵּ֣ן הַדָּבָ֥ר הַזֶּ֖ה עָשָׂ֥ה־
יג[17] לְךָ֖ יְהוָ֑ה הַיֹּ֔ום הַזֶּֽה׃ 19 וְיִתֵּ֨ן יְהוָ֜ה גַּם֩ אֶת־יִשְׂרָאֵ֨ל עִמָּ֜ךְ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּ֗ים 19
ו[18] וּמָחָ֣ר[a] אַתָּ֣ה וּבָנֶ֔יךָ עִמִּ֖י[b] גַּ֑ם[c] אֶת־מַחֲנֵ֥ה יִשְׂרָאֵ֛ל יִתֵּ֥ן יְהוָ֖ה בְּיַד־
יג[19] פְּלִשְׁתִּֽים׃ 20 וַיְמַהֵ֣ר שָׁא֗וּל וַיִּפֹּ֛ל מְלֹא־קֹומָתֹ֥ו אַ֙רְצָה֙ וַיִּרָ֣א מְאֹ֔ד 20

[8] Mp sub loco. [9] Q addidi, cf Mp sub loco. [10] Mm 1158. [11] Mm 389. [12] Neh 9,4. [13] Mm 1691. [14] Mm 3274. [15] Mm 371. [16] Mm 1636. [17] Mm 157. [18] Mm 505. [19] Mm 1590.

7 [a] mlt Mss דאר cf 𝔗[f] et Ps 83,11 ‖ **8** [a] mlt Mss ut Mp ‖ **9** [a] mlt Mss נים– ‖ **10** [a] nonn Mss יִקְרָךְ ‖ **12** [a] > 2 Mss citt 𝔊𝔖𝔙 ; 𝔊 εἶπον/εἶπε ‖ **15** [a] permlt Mss הנביאים ‖ [b] 2 Mss om ה ‖ **16** [a] pc Mss citt ל cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] σ′(𝔙) ἀντίζηλός σου, 𝔗 *d't b'jl dbbjh* cf Ps 139,20; 𝔊(𝔖) μετὰ τοῦ πλησίον σου cf 17; α′θ′ κατά σου ‖ **17** [a] pc Mss citt לך cf 𝔊-[L]𝔙 ‖ [b] nonn Mss דיך–; pc Mss cit מעליך cf 𝔗[-f] ‖ **19** [a] 2 Mss citt מ׳ ‖ [b] 𝔊-[L] μετὰ σοῦ ‖ [c] pc Mss וגם cf 𝔖-B*𝔗[Mss]𝔙.

מִדִּבְרֵי שְׁמוּאֵל גַּם־כֹּחַ לֹא־הָיָה בּוֹ כִּי לָא אָכַל לֶחֶם כָּל־הַיּוֹם[a]
21 וְכָל־הַלָּיְלָה: 21 וַתָּבֹוא הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל וַתֵּרֶא כִּי־נִבְהַל מְאֹד
וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה שָׁמְעָה שִׁפְחָתֶךָ בְקוֹלֶךָ וָאָשִׂים נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶשְׁמַע
22 אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי: 22 וְעַתָּה שְׁמַע־נָא גַם־אַתָּה בְּקוֹל
שִׁפְחָתֶךָ וְאָשִׂימָה לְפָנֶיךָ פַּת־לֶחֶם וֶאֱכֹל וְיִהְיֶה בְךָ כֹּחַ כִּי תֵלֵךְ
23 בַּדָּרֶךְ: 23 וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֹכֵל וַיִּפְרְצוּ[a]־בֹו עֲבָדָיו וְגַם־הָאִשָּׁה
ס וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיָּקָם מֵהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁב אֶל־הַמִּטָּה: 24 וְלָאִשָּׁה עֵגֶל־
מַרְבֵּק בַּבַּיִת וַתְּמַהֵר וַתִּזְבָּחֶהוּ וַתִּקַּח־קֶמַח וַתָּלָשׁ וַתֹּפֶהוּ[a] מַצּוֹת:
25 וַתַּגֶּשׁ לִפְנֵי־שָׁאוּל וְלִפְנֵי עֲבָדָיו וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה[a]
הַהוּא: פ

29 1 וַיְקַבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־כָּל־מַחֲנֵיהֶם אֲפֵקָה וְיִשְׂרְאֵל חֹנִים
2 בַּעֲיִן[a] אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל: 2 וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים עֹבְרִים לְמֵאוֹת וְלַאֲלָפִים
3 וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו עֹבְרִים בָּאַחֲרֹנָה עִם־אָכִישׁ: 3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים
מָה הָעִבְרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים הֲלוֹא־זֶה
דָּוִד עֶבֶד | שָׁאוּל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיָה אִתִּי זֶה יָמִים אוֹ־זֶה
שָׁנִים וְלֹא־מָצָאתִי בוֹ מְאוּמָה מִיּוֹם נָפְלוֹ[a] עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: פ
4 וַיִּקְצְפוּ עָלָיו שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים וַיֹּאמְרוּ לוֹ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים[a] הָשֵׁב אֶת־
הָאִישׁ וְיָשֹׁב[b] אֶל־מְקוֹמוֹ[b] אֲשֶׁר הִפְקַדְתּוֹ שָׁם וְלֹא־יֵרֵד עִמָּנוּ בַּמִּלְחָמָה
וְלֹא־יִהְיֶה־לָּנוּ לְשָׂטָן בַּמִּלְחָמָה וּבַמָּה יִתְרַצֶּה זֶה אֶל־אֲדֹנָיו הֲלוֹא
5 בְּרָאשֵׁי הָאֲנָשִׁים הָהֵם: 5 הֲלוֹא־זֶה דָּוִד אֲשֶׁר יַעֲנוּ־לוֹ בַּמְּחֹלוֹת
לֵאמֹר

הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפָיו[a] וְדָוִד בִּרְבָבֹתָו[b]:

ס 6 וַיִּקְרָא אָכִישׁ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵלָיו חַי־יְהוָה כִּי־יָשָׁר אַתָּה
וְטֹוב בְּעֵינַי צֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ אִתִּי בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־מָצָאתִי בְךָ רָעָה מִיּוֹם

[20]Mm 1918. [21]Mm 609. [22]Mm 329. [23]Mm 1692. [24]Mm 23. [25]Mm 1693. [26]Mm 867. [27]Mm 2715. Cp 29 [1]Mm 1316. [2]Mm 1631. [3]Mm 2875. [4]Mm 976. [5]Mm 607. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1088.

20 [a] nonn Mss + ההוא cf 𝔊^{OL}𝔖𝔙 || **23** [a] mlt Mss ויפצרו cf Vrs et 2 S 13,25.27 || [b] mlt Mss על || **24** [a] nonn Mss ותאפהו, pc Mss ותופהו || **25** [a] 𝔔 הלילה cf 𝔊 || **Cp 29,1** [a] Mss בְּעִין || **3** [a] 𝔊 + *πρὸς μέ* cf σ′(𝔗) *(προσέφυγον) μοί,* 𝔙 *(transfugit) ad me;* 𝔖 *lwtn* || **4** [a–a] > 𝔊𝔖𝔙 || [b–b] nonn Mss ממק׳ || **5** [a] K^{Mss} באלפו cf 18,7[a] 21,12[a] || [b] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔙 et 18,7[b] 21,12[a].

ג בְּאֵךְ אֵלַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְעֵינֵי הַסְּרָנִים לֹא־טוֹב אָתָּה׃ 7 וְעַתָּה 7
שׁוּב וְלֵךְ[a] בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תַעֲשֶׂה רָע בְּעֵינֵי סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים׃ ס
8 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־מָּצָאתָ בְעַבְדְּךָ מִיּוֹם 8
אֲשֶׁר הָיִיתִי לְפָנֶיךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא אָבוֹא וְנִלְחַמְתִּי בְּאֹיְבֵי
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 9 וַיַּעַן אָכִישׁ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד יָדַעְתִּי כִּי טוֹב אַתָּה 9
בְּעֵינַי כְּמַלְאַךְ אֱלֹהִים אַךְ שָׂרֵי פְלִשְׁתִּים אָמְרוּ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּנוּ
בַּמִּלְחָמָה׃ 10 וְעַתָּה הַשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר וְעַבְדֵי[a] אֲדֹנֶיךָ אֲשֶׁר־בָּאוּ אִתָּךְ[b] 10
וְהִשְׁכַּמְתֶּם בַּבֹּקֶר[c] וְאוֹר לָכֶם וָלֵכוּ׃ 11 וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד הוּא וַאֲנָשָׁיו 11
לָלֶכֶת בַּבֹּקֶר[a] לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּפְלִשְׁתִּים עָלוּ יִזְרְעֶאל׃ ס

30 1 וַיְהִי[a] בְּבֹא דָוִד וַאֲנָשָׁיו צִקְלַג בַּיּוֹם הַשְׁלִישִׁי וַעֲמָלֵקִי[b] פָּשְׁטוּ **30**
אֶל־נֶגֶב וְאֶל־צִקְלַג וַיַּכּוּ אֶת־צִקְלַג וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָהּ בָּאֵשׁ׃ 2 וַיִּשְׁבּוּ 2
אֶת־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר־בָּהּ מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל לֹא[a] הֵמִיתוּ אִישׁ וַיִּנְהֲגוּ וַיֵּלְכוּ
לְדַרְכָּם׃ 3 וַיָּבֹא דָוִד וַאֲנָשָׁיו אֶל־הָעִיר וְהִנֵּה שְׂרוּפָה בָאֵשׁ וּנְשֵׁיהֶם 3
וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם נִשְׁבּוּ׃ 4 וַיִּשָּׂא דָוִד וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֶת־קוֹלָם 4
וַיִּבְכּוּ עַד אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כֹּחַ לִבְכּוֹת׃ 5 וּשְׁתֵּי נְשֵׁי־דָוִד נִשְׁבּוּ אֲחִינֹעַם 5
הַיִּזְרְעֵלִית[a] וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי[b]׃ 6 וַתֹּאצֶר לְדָוִד מְאֹד כִּי־ 6
אָמְרוּ הָעָם לִסְקָלוֹ כִּי־מָרָה נֶפֶשׁ כָּל־הָעָם אִישׁ עַל־בָּנָיו[a] וְעַל־
בְּנֹתָיו וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד בַּיהוָה אֱלֹהָיו׃ ס 7 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֶבְיָתָר 7
הַכֹּהֵן בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ הַגִּישָׁה־נָּא לִי הָאֵפֹד[a] וַיַּגֶּשׁ אֶבְיָתָר אֶת־הָאֵפֹד
אֶל־דָּוִד[a]׃ 8 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֶרְדֹּף[a] אַחֲרֵי הַגְּדוּד־הַזֶּה 8
הַאַשִּׂיגֵנּוּ וַיֹּאמֶר לוֹ רְדֹף כִּי־הַשֵּׂג תַּשִּׂיג וְהַצֵּל תַּצִּיל׃ 9 וַיֵּלֶךְ דָּוִד 9
הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל הַבְּשׂוֹר וְהַנּוֹתָרִים
עָמָדוּ׃ 10 וַיִּרְדֹּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ וַיַּעַמְדוּ מָאתַיִם אִישׁ 10
אֲשֶׁר פִּגְּרוּ מֵעָבֹר אֶת־נַחַל הַבְּשׂוֹר׃ 11 וַיִּמְצְאוּ אִישׁ־מִצְרִי בַּשָּׂדֶה 11

[8]Mm 1500. [9]Mm 531. [10]Mm 824. [11]Mm 1631. [12]Mm 118. Cp 30 [1]Mm 1694. [2]Mm 1695. [3]Mm 1696. [4]Mm 1132. [5]Mm 4167. [6]Mm 1063. [7]Mm 4195. [8]Mm 356.

7 [a] pc Mss לך cf S ‖ **10** [a] G-A pr σύ cf 𝔏93.94Y ‖ [b] G𝔏93.94 + mlt vb ‖ [c–c] G καὶ ὀρθρίσατε ἐν τῇ ὁδῷ, S b'wrḥ' cf (?) Jdc 19,9 ‖ **11** [a] > G-OLS ‖ **Cp 30,1** [a] nonn Mss כבא ‖ [b] Ms citt לק– cf G et 15,6a.15a ‖ **2** [a] nonn Mss ולא cf GMs𝔏MssY ‖ **5** [a] mlt Mss QMss יזרעאלית– ‖ [b] nonn Mss לית– cf 27,3 ‖ **6** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **7** [a–a] > G-OL ‖ **8** [a] 2 Mss citt ואל cf G𝔏93.94 ‖ **9** [a] G 4.

ג 7 א, ב, ג.[9]
10 כל עשייה רע פת ב מ קמ. יד בטיפ
ל בטע. כז בטע
ל. ו[11]
ג[12]. ג. מה
ו בטע בסיפ. ל. כה
ל. טו
ל
כה. ב חד חס וחד מל[2]. ט
ג[3]. ה חס וכל עזרא דכות[4]. ה[5]
ה[5]
ה ב מנה חס. ב
ל בטע. בניר ק חד מן ד[6] כת חס בלישׁ
ח[7]
ח[8]
ח. ג. ב חס וחד מל
ח חס. ב. ל
ג
ג. ג

12 וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּתְּנוּ־לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל וַיַּשְׁקֻהוּ מָיִם׃ 12 וַיִּתְּנוּ־לוֹ ב בטע
פֶּלַח דְּבֵלָה וּשְׁנֵי צִמֻּקִים וַיֹּאכַל וַתָּשָׁב רוּחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא־אָכַל לֶחֶם ב בטע
13 וְלֹא־שָׁתָה מַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ ס 13 וַיֹּאמֶר לוֹ ד״ע
דָּוִד לְמִי־אַתָּה וְאֵי מִזֶּה אָתָּה וַיֹּאמֶר נַעַר מִצְרִי אָנֹכִי עֶבֶד לְאִישׁ כתי מלעיל . לא . ח״ל בטע וכל זקף אתנח וס״פ דכות ב מ א
14 עֲמָלֵקִי וַיַּעַזְבֵנִי אֲדֹנִי כִּי חָלִיתִי הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה׃ 14 אֲנַחְנוּ פָּשַׁטְנוּ ל ר״פ
נֶגֶב הַכְּרֵתִי וְעַל־אֲשֶׁר לִיהוּדָה וְעַל־נֶגֶב כָּלֵב וְאֶת־צִקְלַג שָׂרַפְנוּ ד . ל
15 בָאֵשׁ׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד הֲתוֹרִדֵנִי אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה ד . ל . ב
לִי בֵּאלֹהִים אִם־תְּמִיתֵנִי וְאִם־תַּסְגִּרֵנִי בְּיַד־אֲדֹנִי וְאוֹרִדְךָ אֶל־ ל וחס . ג
16 הַגְּדוּד הַזֶּה׃ 16 וַיֹּרִדֵהוּ וְהִנֵּה נְטֻשִׁים עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֹכְלִים ב וחס
וְשֹׁתִים וְחֹגִים בְּכָל הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר לָקְחוּ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים ו
17 וּמֵאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 17 וַיַּכֵּם דָּוִד מִהַנֶּשֶׁף וְעַד־הָעֶרֶב לְמָחֳרָתָם וְלֹא־ ו . ל . ל
נִמְלַט מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־אַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־רָכְבוּ עַל־
18 הַגְּמַלִּים וַיָּנֻסוּ׃ 18 וַיַּצֵּל דָּוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ עֲמָלֵק וְאֶת־שְׁתֵּי ו וכל ואת שתי הכלית דכות
19 נָשָׁיו הִצִּיל דָּוִד׃ 19 וְלֹא נֶעְדַּר־לָהֶם מִן־הַקָּטֹן וְעַד־הַגָּדוֹל וְעַד־ ג פסוק ועד ועד ועד
בָּנִים וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם הַכֹּל הֵשִׁיב דָּוִד׃ ב
20 20 וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־כָּל־הַצֹּאן וְהַבָּקָר נָהֲגוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הַהֽוּא וַיֹּאמְרוּ ל . ל
21 זֶה שְׁלַל דָּוִד׃ 21 וַיָּבֹא דָּוִד אֶל־מָאתַיִם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פִּגְּרוּ וּמִלֶּכֶת ג
אַחֲרֵי דָּוִד וַיַּשְׁבֵם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת דָּוִד וְלִקְרַאת ב חך חס וחד מל . ג . ל
הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּגַּשׁ דָּוִד אֶת־הָעָם וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם׃ ס
22 22 וַיַּעַן כָּל־אִישׁ־רָע וּבְלִיַּעַל מֵהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ עִם־דָּוִד וַיֹּאמְרוּ ב . ל . ל
אֲשֶׁר לֹא־הָלְכוּ עִמִּי לֹא־נִתֵּן לָהֶם מֵהַשָּׁלָל אֲשֶׁר הִצַּלְנוּ כִּי־ ו . ג . 21 . ל
23 אִם־אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְיִנְהֲגוּ וְיֵלֵכוּ׃ ס 23 וַיֹּאמֶר דָּוִד ו וכל אוריה דכות ב מ ד
לֹא־תַעֲשׂוּ כֵּן אֲחֵי אֵת אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה לָנוּ וַיִּשְׁמֹר אֹתָנוּ וַיִּתֵּן אֶת־

[9]Mm 1952. [10]Mm 1571. [11]Mm 978. [12]Mm 3138. [13]Mm 141. [14]Mm 2728. [15]Mm 1697. [16]Mm 1698. [17]Mm 124. [18]Mm 56. [19]Mm 2285. [20]Mm 1587. [21]Mm 1442. [22]Mm 1699.

13 [a] pc Mss + ימים cf 𝔊[93.94] *(tertia die)* α′ (?) 𝔖𝔗 ‖ **14** [a] citt pr על cf 𝔊𝔊[93.94] 𝔗𝔙 ‖ **21** [a] pc Mss בֶּן– cf 𝔊𝔖𝔗[Buxt]𝔙 ‖ [b] nonn Mss citt אל cf 𝔊𝔙 et 9,18[a]; 𝔖 *(wqrb dwjd) w('m')* ‖ [c–c] 𝔊[-L] *καὶ ἠρώτησαν αὐτόν*, σ′ … *ἠσπάσαντο αὐτούς*, 𝔖 *wš'lw (bšlm)hwn* ‖ **22** [a] pc Mss cit עִמָּנוּ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] pc Mss ולוא cf 𝔗[f] ‖ **23** [a] cit אחרי cf 𝔊[-OL] *(μετά)*.

ל.ב הַגְּדוֹד הַבָּא עָלֵינוּ בְּיָדֵנוּ׃ 24 וּמִי יִשְׁמַע לָכֶם לַדָּבָר הַזֶּה כִּי כְּחֵלֶק | 24
ז פסוק מן הי מילין ז מכה 23. ל הַיֹּרֵד[a] בַּמִּלְחָמָה וּכְחֵלֶק הַיֹּשֵׁב עַל־הַכֵּלִים יַחְדָּו יַחֲלֹקוּ׃ ס
ג.ב תר מל וחד חס ל. 25 וַיְהִי מֵהַיּוֹם הַהוּא וָמָעְלָה וַיְשִׂמֵהָ לְחָק וּלְמִשְׁפָּט לְיִשְׂרָאֵל[a] עַד סֹ֫
כב 24. ג 25 הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 26 וַיָּבֹא דָוִד אֶל־צִקְלַג וַיִּשְׁלַח מֵהַשָּׁלָל לִזְקֵנֵי 26
יְהוּדָה לְרֵעֵהוּ[a] לֵאמֹר הִנֵּה לָכֶם בְּרָכָה מִשְּׁלַל אֹיְבֵי יְהוָה׃
ו כת כן 26 27 לַאֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל[a] וְלַאֲשֶׁר בְּרָמֹות־נֶגֶב
ל. ה חס בליש וכל אוריית דכות 27 וְלַאֲשֶׁר בְּיַתִּר׃ 28 וְלַאֲשֶׁר בַּעֲרֹעֵר
וְלַאֲשֶׁר בְּשִׁפְמֹות וְלַאֲשֶׁר בְּאֶשְׁתְּמֹעַ׃ ס
ל.ל 29 [a]וְלַאֲשֶׁר בְּרָכָל וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי הַיְרַחְמְאֵלִי
וְלַאֲשֶׁר בְּעָרֵי הַקֵּינִי׃ 30 וְלַאֲשֶׁר בְּחָרְמָה
ה 28 שם קריה ב מנה בליש וְלַאֲשֶׁר בְּבוֹר־[a]עָשָׁן וְלַאֲשֶׁר בְּעַתָךְ׃
31 וְלַאֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וּלְכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־הִתְהַלֶּךְ־שָׁם דָּוִד הוּא 31
כה וַאֲנָשָׁיו׃ פ
ל 31 1 וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי 31
ג 2 פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃ 2 וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־
ו וכל אוריית דכות ב מ ד שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־
ג. ד 2 ב מנה בליש שְׁוַע בְּנֵי שָׁאוּל׃ 3 וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה אֶל[a]־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים 3
ט 2 ל אַנְשֵׁי בַּקָּשֶׁת [b]וַיָּחֶל מְאֹד מֵהַמּוֹרִים[b]׃ 4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנֹשֵׂא כֵלָיו 4
ב. ג מל 3 ל שְׁלֹף חַרְבְּךָ | וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבוֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וּדְקָרֻנִי
לח וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־
לח הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ 5 וַיַּרְא נֹשֵׂא־כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא 5
ל. ל. ה. לח ו מנה בליש עַל־חַרְבּוֹ וַיָּמָת עִמּוֹ׃ 6 וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְנֹשֵׂא כֵלָיו [a]גַּם[b] 6
ל. ד ומחליפין כָּל־אֲנָשָׁיו[a] בַּיּוֹם הַהוּא יַחְדָּו׃ 7 וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בְּעֵבֶר 7

23 Mm 1594 contra textum, sine Q. 24 Mm 59. 25 Mm 1699. 26 Mm 1700. 27 Mm 4029. 28 Mm 1346. Cp 31 1 Mm 948. 2 Mm 4056. 3 Mm 3344. 4 Mm 1664.

23 [b] mlt Mss דינו– cf 𝔊𝔖 || **24** [a] Mss[K] הורד || **25** [a] mlt Mss בני cf 𝔗[Ms]𝔙 || **26** [a] 𝔊[Mss] 𝔏[94]𝔖 pr cop || **27** [a] 𝔊[-Mss] *ἐν Βαιθσο(υ)ρ*, 𝔏[93] *in Bethor* || **29** [a] 𝔊[-O]𝔏[93] pr mlt vb || **30** [a] mlt Mss בכ(ו)ר cf 𝔗[Mss] || **Cp 31,3** [a] nonn Mss על cf 1 Ch 10,3 || [b–b] 𝔊 *καὶ ἐτραυματίσθη* (𝔊[Lp] *ἐτραυμάτισαν αὐτὸν*) *εἰς τὰ ὑποχόνδρια*, 𝔏[93.94] *et sauciatus est in congressione illa*, 𝔙 *et vulneratus est* … || **6** [a–a] > 𝔊[-OL] || [b] mlt Mss וגם cf 𝔖𝔗[f].

הָעֵמֶק וַאֲשֶׁר | בְּעֶבֶר הַיִּרְדֵּן כִּי־נָסוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל לא פסוק כי וכי[5] . ב
וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ אֶת־הֶעָרִים[a] וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶן׃ ס ג[6]
8 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־
9 שָׁאוּל וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ׃ 9 וַיְכָרְתוּ אֶת־רֹאשׁוֹ לב בנביא כ מנה בסיפ
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר בֵּית[a] ב . ד[7] וכל אוריית דכות ב מ א
יג[8] . לה[9]
10 עַצַּבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃ 10 וַיָּשִׂמוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־גְּוִיָּתוֹ
11 תָּקְעוּ בְּחוֹמַת בֵּית שָׁן׃[a] 11 וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו[a] יֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת יו[10]
12 אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ 12 וַיָּקוּמוּ כָּל־אַיִשׁ חַיִל וַיֵּלְכוּ כָּל־ ט מל[11]
הַלַּיְלָה וַיִּקְחוּ אֶת־גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִיֹּת בָּנָיו מֵחוֹמַת בֵּית שָׁן[a] וַיָּבֹאוּ[b] ל[12] ב חד חס וחד מל[12] .
13 יָבֵשָׁה וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם׃ 13 וַיִּקְחוּ אֶת־עַצְמֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ תַּחַת־ ג חד מל וב חס
ג חד מל וב חס הָאֶשֶׁל בְּיָבֵשָׁה וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ פ

1 1 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת שָׁאוּל וְדָוִד שָׁב מֵהַכּוֹת אֶת־הָעֲמָלֵקִי[a] וַיֵּשֶׁב ד . ל
2 דָּוִד[b] בְּצִקְלַג יָמִים שְׁנָיִם׃ 2 וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְהִנֵּה אִישׁ בָּא מִן־ ב[1] . ל
הַמַּחֲנֶה מֵעִם שָׁאוּל וּבְגָדָיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ וַיְהִי בְּבֹאוֹ ד . ב וחס[2] . ז[3] . לב בנביא כ מנה בסיפ
3 אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל[a] אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ 3 וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אַיֵּ[7] מִזֶּה תָּבוֹא לא . ב[4]
4 וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִמַּחֲנֵה יִשְׂרָאֵל נִמְלָטְתִּי׃ 4 וַיֹּאמֶר[8] אֵלָיו דָּוִד מֶה־הָיָה ד . כ[5]
הַדָּבָר הַגֶּד־נָא לִי[9] וַיֹּאמֶר[a] אֲשֶׁר־נָס הָעָם מִן־הַמִּלְחָמָה וְגַם־הַרְבֵּה
5 נָפַל מִן־הָעָם[b] וַיָּמֻתוּ וְגַם שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵתוּ׃ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
6 הַנַּעַר[a] הַמַּגִּיד לוֹ אֵיךְ יָדַעְתָּ כִּי־מֵת[a] שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ׃ 6 וַיֹּאמֶר
הַנַּעַר | [a]הַמַּגִּיד לוֹ[a] נִקְרֹא נִקְרֵיתִי[b] בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ וְהִנֵּה שָׁאוּל נִשָּׁעָן ל . ב חד כת י חד כת א[6]
7 עַל־חֲנִיתוֹ וְהִנֵּה הָרֶכֶב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הִדְבִּקֻהוּ׃ 7 וַיִּפֶן אַחֲרָיו ל וחס
8 וַיִּרְאֵנִי וַיִּקְרָא אֵלָי[a] וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ 8 וַיֹּאמֶר[10] לִי מִי־אַתָּה וָיֹאמַר[a] אֵלָיו ה[7] . ויאמר חד מן ד[8] כת כן וקר

[5]Mm 2059. [6]Mm 1701. [7]Mm 1702. [8]Mm 1055. [9]וישמו def contra Mp ס ד 1S 6,11.15, cf Mp sub loco. [10]Mm 1703. [11]Mm 1663. [12]Mp sub loco.

Cp **1** [1]Mp sub loco. [2]Mm 1704. [3]Mm 1705. [4]Mm 1706. [5]Mm 592. [6]Mm 1707. [7]Mm 1479. [8]Mm 3960.

7 [a] G *τὰς πόλεις αὐτῶν* cf V et 1Ch 10,7 ‖ **9** [a] G *τοῖς* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ et 1Ch 10,9 ‖ **10** [a] pc Mss citt שאן cf Jdc 1,27 ‖ **11** [a] > Ms G-$^{OL^{p}}$SV; pc Mss כל cf 1Ch 10,11 ‖ **12** [a] pc Mss cit שאן cf Jdc 1,27 ‖ [b] G *καὶ φέρουσιν* cf S.

Cp 1,1 [a] nonn Mss (')קר– cf G ‖ [b] > Ms V ‖ **2** [a] G^{LA} + *ἐπὶ πρόσωπον* cf V ‖ **4** [a–a] > G^{A} ‖ [b] G^{BAMss} sg; > G^{LMss}S cf 2,23[a] ‖ **5** [a–a] S *ḥwnj 'jkn' mjtw* ‖ **6** [a–a] > G^{Ms}S ‖ [b] nonn Mss citt ונקראתי cf V ‖ **7** [a] permlt Mss אלי ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs.

ב חד חס וחד מל[9] . ל . ל
9 עָמָלֵקִי אָנֹכִי׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲמָד־נָא עָלַי וּמְתָתֵנִי כִּי אֲחָזַנִי הַשָּׁבֶץ
ל
10 כִּי־כָל[a]־עוֹדִי[b] נַפְשִׁי בִּי׃ 10 וָאֶעֱמָד עָלָיו וָאֲמִתֶתְהוּ כִּי יָדַעְתִּי כִּי לֹא
יח וכל חיו יחיה דכות[10] . ל . לב בנביא כ מנה בסיפ . ל
יִחְיֶה אַחֲרֵי נָפְלוֹ וָאֶקַּח הַנֵּזֶר | אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁוֹ וְאֶצְעָדָהּ אֲשֶׁר עַל־
בבגדיו ק
11 זְרֹעוֹ וָאָבִיאֵם אֶל־אֲדֹנִי הֵנָּה׃ 11 וַיַּחֲזֵק דָּוִד בְּבְגָדָו[a] וַיִּקְרָעֵם וְגַם
ה[11]
12 כָּל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 12 וַיִּסְפְּדוּ וַיִּבְכּוּ וַיָּצֻמוּ עַד־הָעֶרֶב עַל־
יג[12] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ יא . כ[13] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
שָׁאוּל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וְעַל־עַם יְהוָה[a] וְעַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי נָפְלוּ
לא
בַּחֶרֶב׃ ס 13 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ אֵי מִזֶּה אָתָּה
ו
14 וַיֹּאמֶר בֶּן־אִישׁ גֵּר עֲמָלֵקִי אָנֹכִי׃ 14 וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד אֵיךְ לֹא יָרֵאתָ
14 ו
15 לִשְׁלֹחַ יָדְךָ לְשַׁחֵת אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה׃ 15 וַיִּקְרָא דָוִד לְאַחַד מֵהַנְּעָרִים
ל . ל . ד . דמ ק
וַיֹּאמֶר גַּשׁ פְּגַע־בּוֹ וַיַּכֵּהוּ וַיָּמֹת׃ 16 וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד דָּמְךָ[a] עַל־ 16
15 . ל
17 רֹאשֶׁךָ כִּי פִיךָ עָנָה בְךָ לֵאמֹר אָנֹכִי מֵתְתִּי אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה׃ ס
ג ב חס וחד מל[16] . ה[11]
17 וַיְקֹנֵן דָּוִד אֶת־הַקִּינָה הַזֹּאת עַל־שָׁאוּל וְעַל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ׃ 17
ב
18 וַיֹּאמֶר לְלַמֵּד בְּנֵי־יְהוּדָה[a] קָשֶׁת[b] הִנֵּה כְתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיָּשָׁר׃ 18
ג ב מל וחד חס[17]
19 הַצְּבִי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּמוֹתֶיךָ חָלָל אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים׃
כו ר״פ אל אל[18] . ל כת כן[19]
20 אַל־תַּגִּידוּ בְגַת אַל[a]־תְּבַשְּׂרוּ בְּחוּצוֹת אַשְׁקְלוֹן
פֶּן־תִּשְׂמַחְנָה בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים פֶּן[b]־תַּעֲלֹזְנָה בְּנוֹת הָעֲרֵלִים׃
ל . ל . ב חד כת ה וחד מן ו[20] כת י וכל רות דכות ב מ ב . ג ול מל[21]
21 הָרֵי בַגִּלְבֹּעַ אַל־טַל וְאַל־מָטָר עֲלֵיכֶם וּ[a]שְׂדֵי תְרוּמֹת[a]
ל בסיפ
כִּי שָׁם נִגְעַל מָגֵן גִּבּוֹרִים מָגֵן שָׁאוּל בְּלִי[b] מָשִׁיחַ[c] בַּשָּׁמֶן׃
ל כת ש
22 מִדַּם חֲלָלִים מֵחֶלֶב[a] גִּבּוֹרִים קֶשֶׁת יְהוֹנָתָן לֹא נָשׁוֹג[b] אָחוֹר
וְחֶרֶב שָׁאוּל לֹא תָשׁוּב רֵיקָם׃
ל ר״פ[22] . ל . ב מל
23 שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִם בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ
ה ד מנה בסע . ל
מִנְּשָׁרִים קַלּוּ מֵאֲרָיוֹת[a] גָּבֵרוּ׃
ג[23] בלישׁ וכל לשון בכיה על ב מ ג . ל . ד[24] חס ול בלישׁ
ל
24 בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל[a]־שָׁאוּל בְּכֶינָה הַמַּלְבִּשְׁכֶם[b] שָׁנִי עִם־עֲדָנִים
הַמַּעֲלֶה עֲדִי זָהָב עַל לְבוּשְׁכֶן[c]׃

[9]Mm 1458. [10]Mm 107. [11]Mm 4067. [12]Mm 324. [13]Mm 953. [14]Mm 1207. [15]Mm 2047. [16]Mm 1724. [17]Mm 2552. [18]Mm 3261. [19]Mp sub loco. [20]Mm 2329. [21]Mm 1708. [22]Mm 978. [23]Mm 2898. [24]Mm 3833.

9 [a] > 𝔊[L] ‖ [b] > Ms 𝔊[BA]𝔖 ‖ **11** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ **12** [a] 𝔊 *Ιουδα* (ex par ישראל) ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q ‖ **18** [a] 𝔊[L] pr *Ισραηλ και* ‖ [b] > 𝔊[-AMs] ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 ואל ‖ [b] 𝔊[MssSyMss] pr cop ‖ **21** [a–a] 𝔊[L] *τὰ ὄψη σου ὄρη θανάτου* cf 𝔏[93.94] *montes mortis*, θ′ *θανάτου* ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] mlt Mss Q[2Mss] מְשֻׁחָה; in 𝔖 pertinet ad Saul ‖ **22** [a] pc Mss מחרב ‖ [b] mlt Mss נסוג ‖ **23** [a] nonn Mss ומ′ cf 𝔊[-L]𝔖𝔗[Mss] ‖ **24** [a] nonn Mss על cf 𝔖𝔗 et 3,32[c] sed etiam Ez 27,31 ‖ [b] nonn Mss citt כן– ‖ [c] nonn Mss כם–; Ms 𝔊[-L]𝔖 שיכן–.

25 אֵיךְ נָפְלוּ גִבֹּרִים בְּתוֹךְ הַמִּלְחָמָה
יְהוֹנָתָן [a]עַל־בָּמוֹתֶיךָ חָלָל[a]׃
26 צַר־לִי עָלֶיךָ אָחִי יְהוֹנָתָן נָעַמְתָּ לִי מְאֹד
נִפְלְאַתָה[a] אַהֲבָתְךָ לִי מֵאַהֲבַת נָשִׁים׃
27 אֵיךְ נָפְלוּ גִבּוֹרִים וַיֹּאבְדוּ כְּלֵי מִלְחָמָה[a]׃ ס

2 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּשְׁאַל[q] דָּוִד בַּיהוָה ׀ לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה בְּאַחַת
עָרֵי יְהוּדָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו עֲלֵה וַיֹּאמֶר דָּוִד אָנָה אֶעֱלֶה וַיֹּאמֶר
2 חֶבְרוֹנָה׃ 2 וַיַּעַל שָׁם דָּוִד וְגַם שְׁתֵּי נָשָׁיו אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵלִית[a] וַאֲבִיגַיִל
3 אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי[b]׃ 3 [a]וַאֲנָשָׁיו[b] אֲשֶׁר־עִמּוֹ [c]הֶעֱלָה דָוִד[c] אִישׁ וּבֵיתוֹ
4 וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֵי חֶבְרוֹן[a]׃ 4 וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וַיִּמְשְׁחוּ־שָׁם אֶת־דָּוִד
לְמֶלֶךְ[a] עַל־בֵּית יְהוּדָה
וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר[b] אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר[c] קָבְרוּ אֶת־שָׁאוּל׃ ס
5 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בְּרֻכִים
אַתֶּם לַיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֶסֶד הַזֶּה עִם־[a]אֲדֹנֵיכֶם עִם־שָׁאוּל
6 וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ׃ 6 וְעַתָּה יַעַשׂ־יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד וֶאֱמֶת וְגַם ׀ אָנֹכִי
7 אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה [a]הַזֹּאת אֲשֶׁר[a] עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה׃ 7 וְעַתָּה ׀
תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם וִהְיוּ לִבְנֵי־חַיִל כִּי־מֵת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאוּל וְגַם־אֹתִי
מָשְׁחוּ בֵּית־יְהוּדָה [a]לְמֶלֶךְ[b] עֲלֵיהֶם[a]׃ ס
8 וַאֲבנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־[a]צְבָא[a] אֲשֶׁר לְשָׁאוּל לָקַח אֶת־[b]אִישׁ בֹּשֶׁת[b]
9 בֶּן־שָׁאוּל וַיַּעֲבִרֵהוּ מַחֲנָיִם׃ 9 וַיַּמְלִכֵהוּ אֶל־הַגִּלְעָד וְאֶל־הָאֲשׁוּרִי[a]
וְאֶל־יִזְרְעֶאל וְעַל־אֶפְרַיִם וְעַל־בִּנְיָמִן וְעַל־יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה[b]׃ ס
10 בֶּן־[a]אַרְבָּעִים שָׁנָה [a]אִישׁ־בֹּשֶׁת[a] בֶּן־שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל

25Mm 3633. 26Mm 2552. 27Mm 933. Cp 2 1Mm 1302. 2Mm 3090. 3Mm 324. 4Mm 3395. 5Mm 143. 6Mm 1773. 7Mm 1616. 8Mm 1592. 9Mm 2264. 10Mm 1323.

25 [a–a] 𝔊^{LMss} θ′ *εἰς θάνατον ἐτραυματίσθης (ἐμοί)* ‖ **26** [a] 𝔊^{Lp} *ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ|ἐμοί* ‖ **27** [a] 𝔊^{L}θ′α′(?) *ἐπιθυμητά* cf 2 Ch 36,19 ‖ **Cp 2,2** [a] mlt Mss עאלית– cf 𝔗 ‖ [b] pc Mss לית– ‖ **3** [a–a] 𝔖^{AC} *wdwjd wgbrwhj 'mh slqw w'nšj bjth w(')jtbw bḥbrwn* ‖ [b] 𝔊-^{OL} *καὶ οἱ ἄνδρες* cf 𝔙 ‖ [c–c] > 𝔊-^{O} ‖ **4** [a] 𝔊-^{Ms}𝔖𝔗-^{f}𝔙 verb, sed cf 𝔊𝔙 7[b] ‖ [b] 𝔊-^{L} + *ὅτι* cf 𝔖𝔙 ‖ [c] > 𝔊-^{L} cf [b] ‖ **5** [a] 𝔔 על, 𝔊 *ἐπί* ‖ **6** [a–a] 𝔙 *eo quod* cf Dt 28,47 1S 26,21 ‖ **7** [a–a] 𝔔 עלהם לן, 𝔊 *ἐφ' ἑαυτὸν εἰς βασιλέα* ‖ [b] 𝔖𝔗-^{f} verb ut alibi cf 4[a] ‖ **8** [a] 𝔔 pr ה ‖ [b–b] 𝔊^{Ms}α′σ′θ′ *Εισβααλ* cf 𝔏$^{93.94}$; nonn Mss אישבשת ‖ **9** [a] 𝔖 *gšwr*, 𝔙 *Ges(s)uri*, 𝔗 *(d)bjt 'šr*, sed cf Jdc 1,32 ‖ [b] pc Mss כלו ‖ **10** [a–a] 𝔊^{Ms} *Εισβααλ*; pc Mss אישבשת.

11 וּשְׁתַּ֥יִם שָׁנִ֖ים [b]מָלַ֣ךְ אֲ֑דֹנִי בֵּ֥ית יְהוּדָ֖ה הָיָ֥ו אַחֲרֵ֖י דָּוִֽד׃ 11 וַיְהִ֗י מִסְפַּר
יג11 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות׳ ב מ״א הַיָּמִ֞ים אֲשֶׁ֤ר ׀ הָיָ֣ה דָּוִד֮ מֶ֣לֶךְ בְּחֶבְרוֹן֒ עַל־[c]בֵּ֣ית יְהוּדָ֔ה שֶׁ֥בַע שָׁנִ֖ים
12 וְשִׁשָּׁ֣ה חֳדָשִׁ֑ים׃ ס 12 וַיֵּצֵ֣א [a]אַבְנֵ֣ר בֶּן־נֵ֗ר וְעַבְדֵ֛י [a]אִישׁ־בֹּ֥שֶׁת
ב חד מל וחד חס12 בֶּן־שָׁא֖וּל מִמַּחֲנַ֥יִם גִּבְעֹנָ֖ה[b]׃ 13 וְיוֹאָ֣ב בֶּן־צְרוּיָ֗ה וְעַבְדֵ֤י דָוִד֙ יָצְא֔וּ 13
ל ומל וַיִּפְגְּשׁ֗וּם עַל־בְּרֵכֹ֛ת גִּבְע֖וֹן וַיֵּשְׁב֣וּ אֵ֔לֶּה עַל־הַבְּרֵכָ֖ה מִזֶּ֑ה וְאֵ֣לֶּה
עַל־הַבְּרֵכָ֖ה מִזֶּֽה׃ 14 וַיֹּ֤אמֶר אַבְנֵר֙ אֶל־יוֹאָ֔ב יָקֻ֥מוּ נָ֖א הַנְּעָרִ֑ים 14
ל. ז חס13 וְיְשַׂחֲק֖וּ לְפָנֵ֑ינוּ וַיֹּ֥אמֶר יוֹאָ֖ב יָקֻֽמוּ׃ 15 וַיָּקֻ֙מוּ֙ וַיַּעַבְר֔וּ בְּמִסְפָּ֖ר שְׁנֵ֣ים 15
ג14 עָשָׂ֤ר לְבִנְיָמִן֙ [a]וּלְאִ֣ישׁ בֹּ֔שֶׁת[b] בֶּן־שָׁא֖וּל וּשְׁנֵ֥ים עָשָׂ֛ר מֵעַבְדֵ֥י דָּוִֽד׃
ו15 בלישׁ וחד מן ד׳ חס ג16 מנה בלישׁ . לה17 16 וַיַּחֲזִ֣קוּ אִ֔ישׁ בְּרֹ֥אשׁ רֵעֵ֖הוּ וְחַרְבּ֣וֹ בְצַ֣ד רֵעֵ֔הוּ וַיִּפְּל֖וּ יַחְדָּ֑ו וַיִּקְרָ֗א 16
17 לַמָּקוֹם֙ הַה֣וּא חֶלְקַ֔ת הַצֻּרִ֖ים אֲשֶׁ֥ר בְּגִבְעֽוֹן׃ 17 וַתְּהִ֣י הַמִּלְחָמָ֔ה קָשָׁ֥ה
יח18 עַד־מְאֹ֖ד בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא וַיִּנָּ֣גֶף אַבְנֵ֗ר וְאַנְשֵׁ֛י יִשְׂרָאֵ֖ל לִפְנֵ֥י עַבְדֵ֖י דָּוִֽד׃
ל 18 וַיְהִ֥י ׀ שָׁ֣ם [a]שְׁלֹשָׁ֗ה בְּנֵ֤י צְרוּיָה֙ יוֹאָ֣ב וַאֲבִישַׁ֔י וַעֲשָׂהאֵ֖ל וַעֲשָׂהאֵ֣ל קַ֑ל
יג19. ל וחס19 בְּרַגְלָ֔יו [b]כְּאַחַ֖ד הַצְּבָיִ֥ם[b] אֲשֶׁ֖ר בַּשָּׂדֶֽה׃ 19 וַיִּרְדֹּ֥ף עֲשָׂהאֵ֖ל אַחֲרֵ֣י
ל אַבְנֵ֑ר וְלֹא־נָטָ֥ה לָלֶ֛כֶת עַל־הַיָּמִ֥ין וְעַל־הַשְּׂמֹאל֖ [a]מֵאַחֲרֵ֥י אַבְנֵֽר׃
ד20 20 וַיִּפֶּ֥ן אַבְנֵ֖ר אַחֲרָ֑יו וַיֹּ֣אמֶר הַאַתָּ֔ה ׀ זֶ֖ה עֲשָׂהאֵ֑ל וַיֹּ֖אמֶר אָנֹֽכִי׃ 20
ב חד מל וחד חס21. ב22 21 וַיֹּ֨אמֶר ל֜וֹ אַבְנֵ֗ר נְטֵ֤ה לְךָ֙ עַל־יְמִינְךָ֔ אוֹ֙ עַל־שְׂמֹאלֶ֔ךָ וֶאֱחֹ֥ז לְךָ֖ 21
יג23. ל אֶחָ֑ד מֵהַנְּעָרִ֗ים וְקַח־לְךָ֙ אֶת־חֲלִצָתֹ֔ו וְלֹא־אָבָ֥ה עֲשָׂהאֵ֖ל לָסוּ֥ר
כי מֵאַחֲרָֽיו׃ 22 וַיֹּ֨סֶף ע֜וֹד אַבְנֵ֗ר לֵאמֹר֙ אֶל־עֲשָׂהאֵ֔ל סֻ֥ר לְךָ֖ מֵאַחֲרָ֑י 22
ת דגש דסמיכ24. ל. כג . ל בסיפ לָמָּ֤ה אַכֶּכָּה֙ אַ֣רְצָה וְאֵ֣יךְ אֶשָּׂ֔א פָּנַ֖י אֶל־יוֹאָ֥ב אָחִֽיךָ׃ 23 וַיְמָאֵ֖ן לָס֑וּר 23
וַיַּכֵּ֨הוּ אַבְנֵ֜ר בְּאַחֲרֵ֣י הַחֲנִ֗ית אֶל־הַחֹ֙מֶשׁ֙ וַתֵּצֵ֣א הַחֲנִ֔ית מֵאַחֲרָ֖יו וַיִּפֹּל־
שָׁ֣ם וַיָּ֑מָת[a] תַּחְתָּו֙[b] וַיְהִ֣י כָל־הַבָּ֔א אֶל־הַמָּקוֹם֙ אֲשֶׁר־נָפַ֣ל שָׁ֔ם עֲשָׂהאֵ֖ל ב. תחתיו חד מן ד25 כת כן למערב ק
ב 24 וַיָּ֥מָת וַיַּעֲמֹ֖דוּ׃ 24 וְיוֹאָ֤ב וַאֲבִישַׁי֙ אַחֲרֵ֣י אַבְנֵ֔ר וְהַשֶּׁ֖מֶשׁ בָּ֣אָה
ל. ל וְהֵ֣מָּה בָ֔אוּ עַד־גִּבְעַ֥ת [a]אַמָּ֖ה אֲשֶׁ֣ר עַל־פְּנֵי־גִ֑יחַ[b] דֶּ֚רֶךְ[c] מִדְבַּ֣ר גִּבְעֽוֹן׃[d]
ל 25 25 וַיִּתְקַבְּצ֤וּ בְנֵי־בִנְיָמִן֙ אַחֲרֵ֣י אַבְנֵ֔ר וַיִּהְי֥וּ לַאֲגֻדָּ֖ה אֶחָ֑ת וַיַּעַמְד֖וּ עַל

11Mm 324. 12Mm 1884. 13Mm 1709. 14Mm 1710. 15Mm 2483. 16Mm 1711. 17Mm 2840. 18Mm 2952. 19Mm 361. 20Mm 198. 21Mm 1712. 22Ex 4,4. 23Mm 936. 24Mm 3274. 25Mm 3472.

10 [b] mlt Mss שנה ‖ **12** [a–a] cf 10[a–a] ‖ [b] 𝔊[Ms] *γαβαα*, 𝔊[MsL]α′θ′ *βουνός* cf 24[d], 𝔗[f] *lgb't*, sed cf 1R 3,4 ‖ **15** [a] 𝔔𝔊 לבני ב׳ ‖ [b–b] 𝔊[Ms] *Εισβααλ*, 𝔔 אישׁ; nonn Mss בשת ולאיש(־) ‖ **18** [a] > pc Mss ‖ [b–b] pc Mss citt כ׳ הצבאים cf 1Ch 12,9; 𝔊 *ὡσεὶ (καὶ) μία δορκάς* cf Gn 49,16 ‖ **19** [a] permlt Mss מאל– ‖ **23** [a] > 𝔖 cf 1,4[b] ‖ [b] mlt Mss ut 𝔔 ‖ **24** [a] α′θ′ *ὑδραγωγός* cf 𝔖 *jm'*, 𝔙 *aquae ductus* ‖ [b] 𝔊[Mss] *Γαι*, α′σ′θ′ *φάραγγος*, 𝔙 *vallis* ‖ [c] 𝔖 pr *b*, 𝔙 pr *et* ‖ [d] 𝔊[L]α′θ′ *βουνός* cf 12[b].

26 רֹאשׁ־גִּבְעָה אֲחָת׃ 26 וַיִּקְרָא אַבְנֵר אֶל־יוֹאָב וַיֹּאמֶר הֲלָנֶצַח תֹּאכַל ל
חֶרֶב הֲלוֹא יָדַעְתָּה כִּי־מָרָה תִּהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה וְעַד־מָתַי לֹא־תֹאמַר ל מל26. ב מל. ל
27 לָעָם לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי אֲחֵיהֶם׃ 27 וַיֹּאמֶר יוֹאָב חַי הָאֱלֹהִים[a] כִּי לוּלֵא[b] ל. ד כת א27
28 דִבַּרְתָּ כִּי אָז מִהַבֹּקֶר נַעֲלָה הָעָם אִישׁ מֵאַחֲרֵי אָחִיו׃ 28 וַיִּתְקַע יוֹאָב ג28
בַּשּׁוֹפָר וַיַּעַמְדוּ כָּל־הָעָם וְלֹא־יָרְדְפוּ[a] עוֹד אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־ ל. ד29
29 יָסְפוּ עוֹד לְהִלָּחֵם׃ 29 וְאַבְנֵר וַאֲנָשָׁיו הָלְכוּ בָּעֲרָבָה כָּל הַלַּיְלָה כה
30 הַהוּא וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ כָּל־הַבִּתְרוֹן וַיָּבֹאוּ מַחֲנָיִם׃ 30 וְיוֹאָב ל ומל
שָׁב מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־הָעָם וַיִּפָּקְדוּ מֵעַבְדֵי דָוִד תִּשְׁעָה־ ג30
31 עָשָׂר אִישׁ וַעֲשָׂהאֵל׃ 31 וְעַבְדֵי דָוִד הִכּוּ מִבִּנְיָמִן[a] וּבְאַנְשֵׁי אַבְנֵר[a] ל
32 שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵתוּ[b]׃ 32 וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֲשָׂהאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ מג
בְּקֶבֶר אָבִיו אֲשֶׁר בֵּית[a] לָחֶם וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה יוֹאָב וַאֲנָשָׁיו וַיַּאֲר כה. ל
3 3 לָחֶם בְּחֶבְרוֹן׃ 1 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה אֲרֻכָּה[a] בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין ג1
בֵּית דָּוִד וְדָוִד הֹלֵךְ וְחָזֵק וּבֵית שָׁאוּל הֹלְכִים[b] וְדַלִּים׃ ס ב. ב2
2 וַיִּוָּלְדוּ[a] לְדָוִד בָּנִים בְּחֶבְרוֹן וַיְהִי בְכֹורוֹ אַמְנוֹן לַאֲחִינֹעַם ויולדו ק ג מל. חד מן ה[a] בלוש.
3 הַיִּזְרְעֵאלִתְ׃ 3 וּמִשְׁנֵהוּ כִלְאָב[a] לַאֲבִיגַל[b] אֵשֶׁת נָבָל[c] הַכַּרְמֶלִי[d] ה ב מנה חס. לאביגיל ק
4 וְהַשְּׁלִשִׁי אַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר׃ 4 וְהָרְבִיעִי ג6 חס וכל ד״ה דכות ב מ ז
5 אֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית וְהַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה בֶן־אֲבִיטָל׃ 5 וְהַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם ה. ל
לְעֶגְלָה אֵשֶׁת דָּוִד אֵלֶּה יֻלְּדוּ לְדָוִד בְּחֶבְרוֹן׃ פ ה חס
6 וַיְהִי בִּהְיוֹת הַמִּלְחָמָה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְאַבְנֵר
7 הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שָׁאוּל׃ 7 וּלְשָׁאוּל פִּלֶגֶשׁ וּשְׁמָהּ[a] רִצְפָּה בַּת־אַיָּה ל. ב חס
8 וַיֹּאמֶר[c] אֶל־אַבְנֵר מַדּוּעַ בָּאתָה אֶל־פִּילֶגֶשׁ אָבִי׃ 8 וַיִּחַר לְאַבְנֵר ל מל6

26 Mm 1713. 27 Mm 1714. 28 Mm 1715. 29 Mm 1716. 30 Mm 3959. **Cp 3** 1 Mm 2623. 2 Mm 507. 3 Mm 1717. 4 Mm 281. 5 Mm 506. 6 Mm 1713.

27 [a] Vrs tetragrammaton consuetudinis cs ‖ [b] pc Mss לולי cf 1S 25,34 ‖ **28** [a] pc Mss רדפו cf $\mathfrak{T}^{-f}$ ‖ **31** [a–a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *τῶν ἀνδρῶν A.* $\mathfrak{Q}$ מאנשין; $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐκ τοῦ λαοῦ A.*, $\mathfrak{S}$ *wmn gbr' d'.*, $\mathfrak{V}$ *et de viris qui erant cum A.*; > $\mathfrak{L}^{116}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *παρ' αὐτοῦ*, $\mathfrak{L}^{116}$ *ab illo* cf Jdc 19,2; > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$; $\mathfrak{V}$ *qui et mortui sunt* ‖ **32** [a] nonn Mss בב׳ cf $\mathfrak{T}^{Mss}$ sed etiam 1S 17,15 ‖ **Cp 3,1** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐπὶ πολύ*, $\mathfrak{L}^{116}$ *magna*, $\mathfrak{T}$ *tqjp* ‖ [b] $\mathfrak{Q}$ הולך ‖ **2** [a] mlt Mss $\mathfrak{Q}$ (sg) ut Q ‖ [b] $\mathfrak{Q}$ היזרעלית; $\mathfrak{G}^{-AMss}$ *Ἰσραηλίτιδος* cf $\mathfrak{L}^{116}$ ‖ **3** [a] $\mathfrak{Q}$ דלן, $\mathfrak{G}$ *Δαλουια* cf $\mathfrak{G}^{L}$ 1Ch 3,1 et $\mathfrak{L}^{116}$ *da*[; $\mathfrak{S}$ *klb* cf 1Ch 3,1, α′σ′θ′ *Αβια* ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{Q}$ ut Q; permlt Mss לאב׳ ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{116}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *τῆς Καρμηλίας*, $\mathfrak{L}^{116}$ *de* […]*lo* cf 1Ch 3,1 ‖ **4** [a] $\mathfrak{Q}$ ל cf $\mathfrak{G}$ ‖ **7** [a] > $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ [b] nonn Mss באת ‖ [c] pc Mss cit + איש בשת cf α′σ′θ′$\mathfrak{V}$, $\mathfrak{Q}$ ושאול…, $\mathfrak{G}$ + *Μεμφιβοσθὲ υἱὸς Σαουλ*, $\mathfrak{S}$ °*šbšwl* cf 4,1[a].

מְאֹד עַל־דִּבְרֵי[a] אִישׁ־בֹּשֶׁת וַיֹּאמֶר הֲרֹאשׁ כֶּלֶב אָנֹכִי[b] אֲשֶׁר לִיהוּדָה[b] ז, וכל ד״ה דכות ב מ א. ל. ח[8] בטע וכל זקף אחנח וס״פ דכות ב מ א
הַיּוֹם אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד עִם־בֵּית | שָׁאוּל אָבִיךָ אֶל[c]־אֶחָיו וְאֶל־מְרֵעֵהוּ ל בסיפ
וְלֹא[d] הִמְצִיתָךְ בְּיַד־דָּוִד[d] וַתִּפְקֹד עָלַי עֲוֹן הָאִשָּׁה הַיּוֹם׃ 9 כֹּה־ 9 ל
יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאַבְנֵר וְכֹה יוֹסִיף לּוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְדָוִד כֵּי־ יד כת כן
כֵן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ[a]׃ 10 לְהַעֲבִיר הַמַּמְלָכָה מִבֵּית שָׁאוּל וּלְהָקִים אֶת־ 10 ל
כִּסֵּא דָוִד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע׃ 11 וְלֹא־ 11
יָכַל עוֹד לְהָשִׁיב אֶת־אַבְנֵר דָּבָר מִיִּרְאָתוֹ[b] אֹתוֹ׃ ס 12 וַיִּשְׁלַח 12 ל
אַבְנֵר מַלְאָכִים | אֶל־דָּוִד[a] תַּחְתָּיו[b] לֵאמֹר לְמִי־אָרֶץ לֵאמֹר[ac] כָּרְתָה תחתיו ק חד מן ד״ם כת כן למערב
בְרִיתְךָ אִתִּי וְהִנֵּה[d] יָדִי עִמְּךָ לְהָסֵב אֵלֶיךָ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 13 וַיֹּאמֶר 13
טוֹב אֲנִי אֶכְרֹת אִתְּךָ בְּרִית אַךְ דָּבָר אֶחָד אָנֹכִי שֹׁאֵל[ס] מֵאִתְּךָ לֵאמֹר ג
לֹא־תִרְאֶה אֶת־פָּנַי כִּי | אִם־לִפְנֵי[a] הֲבִיאֲךָ אֶת מִיכַל בַּת־שָׁאוּל
בְּבֹאֲךָ לִרְאוֹת[ס] אֶת־פָּנָי[b]׃ ס 14 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אִישׁ־ 14 נ[10]
בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל לֵאמֹר תְּנָה אֶת־אִשְׁתִּי אֶת־מִיכַל אֲשֶׁר אֵרַשְׂתִּי[a] לִי כו פסוק את את ומילה חדה ביניהן יט מנה בנביא
בְּמֵאָה עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ 15 וַיִּשְׁלַח אִישׁ בֹּשֶׁת וַיִּקָּחֶהָ מֵעִם אִישָׁ[a] 15 ה. ל בטע
מֵעִם[b] פַּלְטִיאֵל בֶּן־לָיִשׁ[c]׃ 16 וַתֵּלֶךְ אִתָּהּ אִישָׁהּ[a] הָלוֹךְ וּ[a]בָכֶה אַחֲרֶיהָ 16 ליש. כה 11
עַד־בַּחֻרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְנֵר לֵךְ שׁוּב וַיָּשָׁב׃ 17 וּדְבַר־ 17 ג חס. ב בס״פ 12. יח
אַבְנֵר הָיָה עִם־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר גַּם־תְּמוֹל[ס] גַּם־שִׁלְשֹׁם הֱיִיתֶם נ[10]. ב. ל חס וכל אוריות דכות ב מ ב
מְבַקְשִׁים[ס] אֶת־דָּוִד לִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם׃ 18 וְעַתָּה עֲשׂוּ כִּי יְהוָה אָמַר כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות 13
אֶל־דָּוִד לֵאמֹר בְּיַד | דָּוִד עַבְדִּי הוֹשִׁיעַ[a] אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל[ס] מִיַּד 18 ל 14
פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד[ס] כָּל־אֹיְבֵיהֶם׃ 19 וַיְדַבֵּר גַּם־אַבְנֵר בְּאָזְנֵי בִנְיָמִן וַיֵּלֶךְ 19 ב בליש 10. לז. יז מל 15
גַּם־אַבְנֵר לְדַבֵּר בְּאָזְנֵי דָוִד בְּחֶבְרוֹן אֵת כָּל־אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֵי לז. יד בסיפ
יִשְׂרָאֵל וּבְעֵינֵי כָּל־בֵּית[ס] בִּנְיָמִן׃ 20 וַיָּבֹא אַבְנֵר אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן[a] 20 י, ל

[7]Mm 1718. [8]Mm 1571. [9]Mm 3472. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1506. [12]Mm 1719. [13]Mm 958. [14]Mm 1720. [15]Mm 262.

8 [a] G sg ‖ [b–b] > GL[93.94]; V *adversum J.* ‖ [c] nonn Mss GL[93.94]ST[fr] ואל ע ‖ [d–d] G *καὶ οὐκ ἠτομόλησα εἰς τὸν οἶκον Δ.* cf L[93.94] ‖ **9** [a] G-O + *ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ* ‖ **11** [a] pc Mss אל ‖ [b–b] Vrs om suff ‖ **12** [a–a] G-L *εἰς θα/ειλαμ οδ ἦν* (G[AMs] *θε/ηλαμου γῆν*) *παραχρῆμα λέγων*, G[L] *εἰς Χεβρων* cf α′σ′[Ms], S *lm'mr mn' hj 'r'* ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c] > pc Mss ‖ [d] nonn Mss הנה ‖ **13** [a] > GSV ‖ [b–b] > S ‖ **14** [a] pc Mss ארסתי ‖ **15** [a] Vrs + suff 3 f sg ‖ [b] > 2 Mss ‖ [c] mlt Mss ut Q; G-O alit cf 23,26 1S 25,44 1Ch 7,37 ‖ **16** [a–a] > G-L, sed cf? Jer 41,6 ‖ **17** [a] Vrs verb ‖ **18** [a] mlt Mss אוש, Vrs 1 sg ‖ **20** [a] nonn Mss בח cf GSV.

וְאֵתּוֹ עֶשְׂרִים אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד לְאַבְנֵר וְלָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִשְׁתֶּה׃ ח׳ 16

21 וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־דָּוִד אָקוּמָה וְאֵלְכָה וְאֶקְבְּצָה אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ ס נב ג׳ 17. ג׳ 18. ל
אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיִכְרְתוּ אִתְּךָ בְּרִית וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ ב
22 וַיְשַׁלַּח[a] דָּוִד אֶת־אַבְנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ 22 וְהִנֵּה[o] עַבְדֵי דָוִד וְיוֹאָב כב׳ 19. ל
בָּאוּ[a] מֵהַגְּדוּד וְשָׁלָל רָב עִמָּם הֵבִיאוּ וְאַבְנֵר אֵינֶנּוּ עִם־דָּוִד בְּחֶבְרוֹן ח סביר לשון רבים.
כִּי שִׁלְּחוֹ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ 23 וְיוֹאָב[o] וְכָל־הַצָּבָא אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ וַיַּגִּדוּ[a] ל 23
לְיוֹאָב לֵאמֹר בָּא־אַבְנֵר בֶּן־נֵר אֶל־הַמֶּלֶךְ[b] וַיְשַׁלְּחֵהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ ו
24 וַיָּבֹא יוֹאָב[o] אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָה הִנֵּה[a]־בָא אַבְנֵר[o] אֵלֶיךָ ה מל
25 לָמָּה־זֶּה שִׁלַּחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ[b] הָלוֹךְ[c]׃ 25 יָדַעְתָּ אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר כִּי ל. יב׳ פסוק
את את ואת את
לְפַתֹּתְךָ בָּא וְלָדַעַת אֶת־מוֹצָאֲךָ וְאֶת־מָבוֹאֶךָ[a] וְלָדַעַת אֵת כָּל־אֲשֶׁר ל. ה׳ 21. מובאר. ה׳ 21
אַתָּה עֹשֶׂה׃ 26 וַיֵּצֵא יוֹאָב[o] מֵעִם דָּוִד וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים[o] אַחֲרֵי אַבְנֵר
27 וַיָּשֻׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסִּרָה וְדָוִד לֹא יָדָע׃ 27 וַיָּשָׁב אַבְנֵר[o] חֶבְרוֹן[a] וַיַּטֵּהוּ ג׳ 22. ח׳ 23 בלישׁ. ג׳ 24
יוֹאָב[o] אֶל־תּוֹךְ[b] הַשַּׁעַר לְדַבֵּר אִתּוֹ בַּשֶּׁלִי וַיַּכֵּהוּ שָׁם[o] הַחֹמֶשׁ[c] וַיָּמָת ל
28 בְּדַם עֲשָׂהאֵל[d] אָחִיו[e]׃ 28 וַיִּשְׁמַע דָּוִד[o] מֵאַחֲרֵי[o] כֵּן וַיֹּאמֶר נָקִי[o] אֲנֹכִי ג׳ 25. ל
29 וּמַמְלַכְתִּי מֵעִם[o] יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדְּמֵי[a] אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃ 29 יָחֻלּוּ[a] ל. ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות[26]. ל
עַל־רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל[b] כָּל־בֵּית אָבִיו[c] וְאַל־יִכָּרֵת מִבֵּית יוֹאָב זָב
30 וּמְצֹרָע וּמַחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ וְנֹפֵל בַּחֶרֶב וְחַסַר־לָחֶם׃ 30 וְיוֹאָב[o] וַאֲבִישַׁי[o] ל. ל. ב. ב
אָחִיו הָרְגוּ לְאַבְנֵר עַל[o] אֲשֶׁר הֵמִית אֶת־עֲשָׂהאֵל אֲחִיהֶם בְּגִבְעוֹן ו
31 בַּמִּלְחָמָה׃ פ 31 וַיֹּאמֶר[o] דָּוִד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־
אִתּוֹ קִרְעוּ בִגְדֵיכֶם[o] וְחִגְרוּ שַׂקִּים וְסִפְדוּ לִפְנֵי אַבְנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד
32 הֹלֵךְ אַחֲרֵי הַמִּטָּה׃ 32 וַיִּקְבְּרוּ אֶת־אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּשָּׂא[a] הַמֶּלֶךְ
33 אֶת־קוֹלוֹ[o] וַיִּבְךְּ[o] אֶל[c]־קֶבֶר אַבְנֵר וַיִּבְכּוּ כָּל־הָעָם׃ פ 33 וַיְקוֹנֵן[o] ג׳ 27 בלישׁ וכל לשון בכיה על ב ם נ. ג ב חס וחד מל. ג׳ 28. ג׳ 29

16 Mm 1551. 17 Mm 1721. 18 Mm 219. 19 Mm 59. 20 Mm 264. 21 Mm 1722. 22 Mm 910. 23 Mm 1723. 24 Mm 4072. 25 Mm 1785. 26 Mm 3417. 27 Mm 2898. 28 Mm 1724. 29 Mm 1725.

21 [a] sic L, mlt Mss Edd וַיֵּ׳ ‖ **22** [a] 2 Mss Seb 𝔊𝔖𝔗$^{\text{-Buxt}}$𝔙 pl ‖ **23** [a] 𝔊$^{\text{-L}}$ *ἀπηγγέλη* cf 𝔖? et 6,12 ‖ [b] 𝔔𝔊 דויד ‖ **24** [a] 𝔔 הן ‖ [b] 𝔊 + *ἐν εἰρήνῃ* cf 𝔖$^{\text{B*}}$ ex par 21.22.23 ‖ [c] 𝔊 *ἢ οὐκ*, 𝔖 *l'* (init 25) ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q ‖ **27** [a] 𝔔 ונה[... ‖ [b–b] 𝔊 *ἐκ πλαγίων* cf Nu 3,29 ‖ [c] nonn Mss pr אל, 2 Mss cit pr על, 𝔔 עד, Vrs pr praepos cf 2,23 etc ‖ [d] permlt Mss עשהאל, sed cf 23,24, pc Mss 𝔔 עשאל ‖ [e] 𝔔 אחיהו ‖ **28** [a] 𝔔𝔊^{L} ודם ‖ **29** [a] 𝔔 יחזל ‖ [b] nonn Mss 𝔔 Seb ועל cf 𝔖𝔗$^{\text{-Buxt}}$ ‖ [c] 𝔔 יואב ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd וַ׳ ‖ [b] > 𝔔 ‖ [c] pc Mss cit על cf 𝔖𝔗 et 1,24[a].

צא הַמֶּלֶךְ אֶל־[a]אַבְנֵר וַיֹּאמַר
הַכְּמוֹת נָבָל יָמוּת אַבְנֵר׃
34 [a][a]יָדֶיךָ[b] לֹא־אֻסָּרוֹת[a] וְרַגְלֶיךָ [c]לֹא־לְנְחֻשְׁתַּיִם הֻגָּשׁוּ[c]
כִּנְפֹל לִפְנֵי בְנֵי־עַוְלָה נָפַלְתָּ
ב חד מל וחד חס[30]
ב וַיִּסְפְּדוּ [d]כָּל־הָעָם[d] לִבְכּוֹת עָלָיו׃ 35 וַיָּבֹא[a] כָּל־הָעָם לְהַבְרוֹת[b] אֶת־ 35
יא[31] דָּוִד לֶחֶם בְּעוֹד הַיּוֹם וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה
יסיף כי[c] אִם־לִפְנֵי בוֹא־הַשֶּׁמֶשׁ אֶטְעַם־לֶחֶם אוֹ כָל־מְאוּמָה׃ 36 וְכָל־ 36
ג יד בסיפ הָעָם הִכִּירוּ וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם כְּכֹל[a] אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵי[b] כָּל־[c]
ו[32] . לה וכל ר״פ דכות הָעָם טוֹב[d]׃ 37 וַיֵּדְעוּ כָל־הָעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא כִּי לֹא 37
הָיְתָה מֵהַמֶּלֶךְ לְהָמִית אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃ פ 38 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 38
ל[34] . ג[33] אֶל־עֲבָדָיו הֲלוֹא תֵדְעוּ כִּי־שַׂר [a]וְנָדוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל[b]׃
ט ר״פ וכל תרי עשר דכות[35] 39 וְאָנֹכִי הַיּוֹם [a]רַךְ וּמְשׁוּחַ מֶלֶךְ[a] וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים 39
נז וכל תלים דכות ב מ יא מִמֶּנִּי יְשַׁלֵּם יְהוָה לְעֹשֵׂה הָרָעָה כְּרָעָתוֹ׃ פ
ל . לה וכל ר״פ דכות 4 1 וַיִּשְׁמַע בֶּן־שָׁאוּל כִּי מֵת אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּרְפּוּ יָדָיו וְכָל־ 4
ב . יז בטע יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ׃ 2 וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים שָׂרֵי־גְדוּדִים הָיוּ לִבֶן־[a]שָׁאוּל שֵׁם הָאֶחָד 2
ל מל בסיפ בַּעֲנָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רֵכָב בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי[b] מִבְּנֵי בִנְיָמִן כִּי גַם־[c]בְּאֵרוֹת
תֵּחָשֵׁב עַל־בִּנְיָמִן׃ 3 וַיִּבְרְחוּ הַבְּאֵרֹתִים גִּתָּיְמָה וַיִּהְיוּ־שָׁם גָּרִים עַד 3
ל ומל הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס 4 וְלִיהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל בֵּן נְכֵה רַגְלַיִם בֶּן־חָמֵשׁ 4
ג חס בלישׁ[2] . ל שָׁנִים הָיָה[a] בְּבֹא שְׁמֻעַת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן מִיִּזְרְעֶאל וַתִּשָּׁאֵהוּ אֹמַנְתּוֹ
ו בטע בסיפ . ל וַתָּנָס וַיְהִי בְּחָפְזָהּ לָנוּס וַיִּפֹּל וַיִּפָּסַח וּשְׁמוֹ מְפִיבֹשֶׁת[b]׃ 5 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־ 5
ד . ג חס[a] רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי רֵכָב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ כְּחֹם הַיּוֹם אֶל־בֵּית אִישׁ בֹּשֶׁת
ד . ג וְהוּא שֹׁכֵב אֶת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם׃ 6 [a]וְהֵנָּה[a] בָּאוּ עַד־[b]תּוֹךְ הַבַּיִת 6

[30]Mm 1726. [31]Mm 3286. [32]Mm 3174. [33]Mp sub loco. [34]Mm 1674. [35]Mm 1472. Cp 4 [1]Mm 3998. [2]Mm 1727. [3]Mm 2271. [4]Mm 1728.

33 [a] pc Mss 𝔔 citt על cf 1,17 ‖ **34** [a–a] 𝔔 בוזקים[...]א ‖ [b] mlt Mss ידיך cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [c–c] 𝔔 בנחש[.]ם לא הגן.ש ‖ [d–d] > 𝔔 ‖ **35** [a] 𝔖 *w'mrw* ‖ [b] nonn Mss להכ׳ ‖ [c] 𝔖 *lj* ‖ **36** [a] > $\mathfrak{G}^{O}$; 𝔊𝔙 om כ ‖ [b] 𝔖 pr *wšpr*, 𝔗[f] pr cop ‖ [c] > $\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ [d] > $\mathfrak{G}^{-OA}$𝔖𝔙 ‖ **38** [a] Ms $\mathfrak{G}^{Mss}$𝔖 ג׳ ‖ [b] nonn Mss (𝔖) מי׳ ‖ **39** [a–a] 𝔊 *συγγενὴς καὶ καθεσταμένος* ($\mathfrak{G}^{O}$ *κατε[σ]πασμένος*) *ὑπὸ (τοῦ) βασιλέως* cf $\mathfrak{L}^{91.93.94}$, 𝔖 *dḥl 'n'. whzjt 'n' mlk'. (d ...)*, 𝔗 *hdjwṭ wmrb' lmlkw* ($\mathfrak{T}^{Mss}$ *... lmlk'*) ‖ **Cp 4,1** [a] 𝔔 pr ...]מפיב, 𝔊 pr *Μεμφιβοσθε*; 𝔖 pr *'šbšwl* ut 3,7[c] ‖ **2** [a] 𝔔?𝔊 pr nom proprium ut 1[a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הבא׳ ‖ [c] nonn Mss בארת ‖ **4** [a] 𝔔 ויהי; 𝔊 *καὶ οὗτος* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *Μεμφιβααλ* ‖ **6** [a] 𝔊 *καὶ ἰδού* cf 𝔖𝔗 *wh'* ‖ [b] nonn Mss אל; > pc Mss.

7 לְקַחְתִּי חֹתְּים וַיְכֻהוּ אֶל־הַחֲמֵשׁ וְרֵכֶב וּבַעֲנָה אָחִיו נִמְלָטוּ׃ 7 וַיָּבֹאוּ ג חס[5] . ב וחס
הַבַּיִת וְהוּא־שֹׁכֵב עַל־מִטָּתוֹ בַּחֲדַר מִשְׁכָּבוֹ וַיַּכֻּהוּ וַיְמִתֻהוּ [a]וַיְסִירוּ ב וחס . ו מנה חס
אֶת־רֹאשׁוֹ[a] וַיִּקְחוּ [b]אֶת־רֹאשׁוֹ וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה כָּל־הַלָּיְלָה׃ לב בנביא כ מנה בסימ . ג[7]
8 וַיָּבִאוּ אֶת־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן[a] וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ לו . ז פסוק דמיין בטע
הִנֵּה־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל אֹיִבֶךָ אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וַיִּתֵּן
9 יְהוָה לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ נְקָמוֹת הַיּוֹם הַזֶּה מִשָּׁאוּל וּמִזַּרְעוֹ׃ ס 9 וַיַּעַן ל
דָּוִד אֶת־רֵכָב | וְאֶת־בַּעֲנָה אָחִיו בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי וַיֹּאמֶר לָהֶם חַי־ כב[8] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש
10 יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה׃ 10 כִּי הַמַּגִּיד לִי לֵאמֹר הִנֵּה־ ל
מֵת שָׁאוּל וְהוּא־הָיָה כִמְבַשֵּׂר בְּעֵינָיו[a] וָאֹחֲזָה בּוֹ וָאֲהָרְגֵהוּ בְּצִקְלָג ל . ל . ב . ב
11 אֲשֶׁר[b] לְתָתִי־לוֹ בְּשׂרָה׃ 11 אַף כִּי־אֲנָשִׁים רְשָׁעִים הָרָגוּ אִישׁ־ כ[9] . ג חס
צַדִּיק בְּבֵיתוֹ עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְעַתָּה הֲלוֹא אֲבַקֵּשׁ אֶת־דָּמוֹ מִיֶּדְכֶם
12 וּבִעַרְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ׃ 12 וַיְצַו דָּוִד אֶת־הַנְּעָרִים וַיַּהַרְגוּם וַיְקַצְּצוּ יח פסוק את את ואת ואת . ל . ב
אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם וַיִּתְלוּ עַל־הַבְּרֵכָה בְּחֶבְרוֹן וְאֶת־ראש[10] . ג
[a]אִישׁ־בֹּשֶׁת[a] [b]לָקְחוּ[b] [c]וַיִּקְבְּרוּ[c] [d]בְּקֶבֶר־אַבְנֵר[d] בְּחֶבְרוֹן[f]׃ פ
5 1 וַיָּבֹאוּ כָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹנָה וַיֹּאמְרוּ[a] לֵאמֹר[b] ט׳ ח מנה מל . ג
2 הִנֵּנוּ עַצְמְךָ וּבְשָׂרֶךָ אֲנָחְנוּ׃ 2 גַּם־אֶתְמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם בִּהְיוֹת שָׁאוּל ז[2] . ל . ג
מֶלֶךְ עָלֵינוּ אַתָּה [a]הָיִיתָה מוֹצִיא[a] וְהַמֵּבִיא[b] אֶת־יִשְׂרָאֵל[c] וַיֹּאמֶר יְהוָה ג חד כת י וב כת תרי ע[3] . היית המוציא[4] , והמביא ק חד מן ט חס א בליש
לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה לְנָגִיד עַל־ ו . כז בטע ח[5] מנה בליש
3 יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּבֹאוּ כָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם ט׳ ח מנה מל
הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית[a] בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ[b] אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ[c]
4 עַל־יִשְׂרָאֵל[d]׃ פ 4 בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה דָּוִד בְּמָלְכוֹ אַרְבָּעִים[a] שָׁנָה׃ ל ס״פ[4]
5 מָלָךְ׃ 5 בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ עַל־יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים
וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ כא . כ ג מנה בסימ

[5]Mm 1729. [6]Mm 2127. [7]Mm 1730. [8]Mm 11. [9]Nu 22,13. [10]Mm 3769. Cp 5 [1]Mm 1302. [2]Mm 1297. [3]Mm 1755 [4]Mp sub loco. [5]Mm 4158.

7 [a–a] > 𝔖𝔙 ‖ [b–b] > 𝔊[L] ‖ **8** [a] pc Mss בח׳ ‖ **10** [a] 𝔊 *ἐνώπιόν μου* cf 𝔖 ‖ [b] 𝔖 *hlp d* ‖ **12** [a–a] 𝔔 מפיבשת ‖ [b–b] > 𝔊𝔏[115] ‖ [c] 𝔔 לקח ‖ [d] Ms רהו– cf 𝔖𝔗[Mss] ‖ [e] 𝔊 + *υἱοῦ Νηρ* cf 𝔏[115] (consuetudinis cs) ‖ [f] > 𝔊[Mss] ‖ **Cp 5,1** [a] > 𝔔; nonn Mss + לו, 2 Mss + אליו cf 𝔊[O B]𝔖𝔗[Mss]; > 𝔏[115]𝔙 ‖ [b] > 2 Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] ‖ **2** [a–a] nonn Mss ut Q ‖ [b] nonn Mss ut Q ‖ [c] Mss interv ‖ **3** [a] > pc Mss ‖ [b] pc Mss + שם cf 𝔗[Mss] ‖ [c] 𝔖𝔗[Mss] verb cf 2,7[a] ‖ [d] 𝔊 pr *πάντα* cf 𝔏[115] et 5 ‖ **4** [a] nonn Mss וא׳ cf 𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔙.

כה . ה חס . מט מל בגביא ה מנה בסיפ

6 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ[a] וְאַנְשָׁיו יְרוּשָׁלַ֫͏ִם אֶל־הַיְבֻסִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר[b] 6
ל . ל לְדָוִד לֵאמֹר לֹא־תָבוֹא הֵנָּה כִּי אִם־הֵסִ֫ירְךָ הַעִוְרִים ׀ וְהַפִּסְחִים׃
ד חס לֵאמֹר לֹא־יָבוֹא דָּוִד הֵנָּה׃ 7 וַיִּלְכֹּד דָּוִד אֶת מְצֻדַ֫ת צִיּוֹן הִיא עִיר 7
ה חס ול בלישׁ . ל דָּוִד׃ 8 וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל־מַכֶּה יְבוּסִי וְיִנַּע ׀ בַּצִּנּוֹר[a] וְאֶת־ 8
שנאי ק חד מן מח[6] כת ו וקר ל הַפִּסְחִים וְאֶת־הָעִוְרִים שְׂנֻאֵי[b] נֶ֫פֶשׁ דָּוִד עַל־כֵּן יֹאמְרוּ עִוֵּר וּפִסֵּחַ
ד חס לֹא יָבוֹא אֶל־הַבָּיִת׃ 9 וַיֵּשֶׁב דָּוִד֙ בַּמְּצֻדָ֔ה וַיִּקְרָא־לָ֖הּ עִ֣יר דָּוִ֑ד וַיִּבֶן 9
ב[7] . ה[8] . ל בלישׁ[9] דָּוִד[a] סָבִיב ׀ מִן־הַמִּלּוֹא וָ֫[b]בָיְתָה[c]׃ 10 וַיֵּ֥לֶךְ דָּוִ֛ד הָלוֹךְ֩ וְגָד֖וֹל וַיהוָ֣ה ׀ סֵ֣ס
ג פסוק דמיין בטע[10] אֱלֹהֵי[a] צְבָאוֹת עִמּוֹ׃ פ 11 וַיִּשְׁלַח חִירָם ׀ מֶ֫לֶךְ־צֹר[a] מַלְאָכִים ׀ אֶל־ 11
דָּוִד֮ וַעֲצֵי֣ אֲרָזִים֒ וְחָרְשֵׁ֤י עֵץ֙ וְחָרְשֵׁ֣י אֶ֔בֶן[b] קִ֖יר[c] וַיִּבְנ֥וּ בַ֖יִת לְדָוִֽד׃
לא פסוק כי וכי[11] . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[12] . ל 12 וַיֵּ֣דַע דָּוִ֔ד כִּ֥י הֱכִינָ֖וֹ יְהוָ֑ה לְמֶ֣לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְכִי֙ ׀ נִשָּׂ֣א מַמְלַכְתּ֔וֹ 12
ד[13] . ט בַּעֲבוּר[a] עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ ס 13 וַיִּקַּח דָּוִד ׀ עוֹד פִּלַגְשִׁים וְנָשִׁים 13
ה[14] מִירוּשָׁלַ֫͏ִם אַחֲרֵי בֹּאוֹ מֵחֶבְרוֹן[a] וַיִּוָּלְדוּ[b] עוֹד לְדָוִד בָּנִים וּבָנוֹת׃
ד בב״ך[15] ג ב חס וחד מל[16] 14 וְאֵלֶּה ׀ שְׁמוֹת הַיִּלּוֹדִים לוֹ בִּירוּשָׁלָ֫͏ִם שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ 14
15
ב 15 וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ 16 וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפָ֫לֶט׃ פ 16
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[12] 17 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־מָשְׁחוּ אֶת־דָּוִד לְמֶ֫לֶךְ[a] עַל־יִשְׂרָאֵל 17
ב . ל וַיַּעֲלוּ ׀ כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־ 18
ג הַמְּצוּדָה׃ 18 וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ 19 וַיִּשְׁאַל[c] 19
ה[16] . ב דָּוִד ׀ בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה אֶל־פְּלִשְׁתִּים הֲתִתְּנֵם בְּיָדִי[a] וַיֹּאמֶר
ח[17] יְהוָה אֶל־דָּוִד עֲלֵה כִּי־נָתֹן אֶתֵּן אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים בְּיָדֶךָ[b]׃ 20 וַיָּבֹא 20
ה[18] דָּוִד בְּבַעַל[a]־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִד[b] וַיֹּאמֶר[c] פָּרַץ יְהוָה אֶת־אֹיְבַי
ד . ה[18] לְפָנַי כְּפֶ֫רֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל[d] פְּרָצִים׃
כה 21 וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־עַצַּבֵּיהֶם[a] וַיִּשָּׂאֵם דָּוִד וַאֲנָשָׁיו[b]׃ פ 22 וַיֹּסִפוּ 21
22

[6]Mm 3811. [7]Mm 1731. [8]Mm 1674. [9]Mm 2015. [10]Mp sub loco. [11]Mm 2059. [12]Mm 958. [13]Mm 1732. [14]Mm 1717. [15]Mm 1733. [16]Mm 1734. [17]Mm 1315. [18]Mm 1735.

6 [a] 2 Mss דוד cf $\mathfrak{G}^{-L}$; $\mathfrak{S}$ + *dwjd* ‖ [b] $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Mss}$ pl ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐν παραξιφίδι* cf $\mathfrak{L}^{115.93.94}\mathfrak{S}$ ‖ [b] mlt Mss ut Q, $\mathfrak{Q}$ שנאה ‖ **9** [a] > $\mathfrak{G}^{-Mss}\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{V}$; $\mathfrak{G}$ + *αὐτὴν / τὴν πόλιν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ [b–b] > $\mathfrak{S}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ* cf $\mathfrak{L}^{115.93.94}$ ‖ **10** [a] > $\mathfrak{QG}$ ‖ **11** [a] permlt Mss צֹר ‖ [b] > $\mathfrak{QG}^{L}\mathfrak{L}^{115}$ ‖ [c] > $\mathfrak{G}^{-O}$ ‖ **12** [a–a] $\mathfrak{S}$ *w'ttrjmt mlkwth 'l,* $\mathfrak{T}$ *w'rj mnṭl' …* ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *εἰς X.* ‖ [b–b] $\mathfrak{QG}$ לדויד עוד ‖ **17** [a] $\mathfrak{ST}^{f}$ verb cf 2,7[a] ‖ **19** [a] nonn Mss C interv ‖ [b] 2 Mss דיך–‖– cf $\mathfrak{GS}$ et 1S 16,2[c] etc ‖ **20** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐκ τῶν ἐπάνω,* $\mathfrak{L}^{115}$ *a summo,* $\mathfrak{L}^{94}$ *de super,* $\mathfrak{L}^{93}$ *de superioribus,* $\mathfrak{S}$ *lb'l,* $\mathfrak{T}$ *bmjšr* ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}^{ABcorr}\mathfrak{V}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S})$ + *Δαυιδ* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *ἐπάνω,* $\mathfrak{L}^{115.93}$ *de super,* $\mathfrak{T}$ *mjšr* ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}$ *τοὺς θεοὺς αὐτῶν,* $\mathfrak{L}^{115}$ *deos suos* ‖ [b] 2 Mss $\mathfrak{T}^{f}$ pr והוא; $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{L}^{115}$ + nonn vb.

23 עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלוֹת וַיְנַשְּׁשׁוּ בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ 23 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה
יט וכל אוריה ויהושע דכות ב מג. ג. ה
וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲלֶה הָסֵב אֲחֲרֵיהֶם ובָאתָ לָהֶם מִמּוּל בְּכָאִים׃ ל
24 וְיִהִי בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל צְעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּחָרֵץ כִּי אָז
לג. כשמעך. ק ד. ל
25 יָצָא יְהוָה לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ 25 וַיַּעַשׂ דָּוִד כֵּן כַּאֲשֶׁר
כא. ל
צִוָּהוּ יְהוָה וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִגֶּבַע עַד־בֹּאֲךָ גָזֶר׃ פ

6 1 וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד אֶת־כָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
כי. ה. ב
2 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג
אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים
ב. ד. ל. יב חס וכל אוריה דכות
3 עָלָיו׃ 3 וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה וַיִּשָּׂאֻהוּ
ד. ד חס
מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ בְּנֵי אֲבִינָדָב נֹהֲגִים אֶת־
ג כת א
4 הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה׃ 4 וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה עִם אֲרוֹן
ד חס
5 הָאֱלֹהִים וְאַחְיוֹ הֹלֵךְ לִפְנֵי הָאָרוֹן׃ 5 וְדָוִד | וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
יג. ב וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי יְהוָה בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים
6 וּבִמְנַעֲנְעִים וּבְצֶלְצְלִים׃ 6 וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶל־
ל. ל
7 אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז בּוֹ כִּי שָׂמְטוּ הַבָּקָר׃ 7 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּה
ב
8 וַיַּכֵּהוּ שָׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשַּׁל וַיָּמָת שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ 8 וַיִּחַר
יא זוגין דמטע בטע. ב
לְדָוִד עַל אֲשֶׁר פָּרֹץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּה וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא פָּרֶץ
9 עֻזָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 9 וַיִּרָא דָוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר אֵיךְ
י
10 יָבוֹא אֵלַי אֲרוֹן יְהוָה׃ 10 וְלֹא־אָבָה דָּוִד לְהָסִיר אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן
כו. כו
11 יְהוָה עַל־עִיר דָּוִד וַיַּטֵּהוּ דָוִד בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי׃ 11 וַיֵּשֶׁב
יב. ג
אֲרוֹן יְהוָה בֵּית עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־
כו

19 Mm 1523. 20 Mp sub loco. 21 Mm 1623. Cp 6 1 Mm 1736. 2 Mm 543. 3 Mm 1737. 4 Mm 1738. 5 Mm 1447. 6 Mm 953. 7 1 Ch 13,9. 8 Mm 794. 9 Mm 1739. 10 Mm 1590. 11 Mm 1553. 12 Mm 1740. 13 Mm 4072.

23 a 𝔊 + *εἰς συνάντησιν αὐτῶν*, 𝔏115 *o(b)via illis* ‖ b–b pc Mss citt מֵאַ cf 𝔊𝔏115𝔖; pc Mss om אל ‖ **24** a mlt Mss ut Q cf 𝔗 ‖ b „mlt MSS" (de Rossi) הצ׳ ‖ c 𝔖𝔗Mss𝔙 sg ‖ **25** a > Ms citt 𝔊-L𝔙 ‖ b nonn Mss 𝔗f ועד ‖ **Cp 6,1** a pc Mss cit 𝔖𝔗 יש׳; 𝔊 ἐξ *I.* cf 𝔙 ‖ b 𝔊𝔏93.94 70 ‖ **2** a 𝔔 alit cf 1 Ch 13,6 ‖ b 𝔔 pr את ‖ c mlt Mss שָׁם cf 𝔖 ‖ **3/4** a 𝔊-L *κυρίου*, 𝔗 *djhwh* ut ubique ‖ b pc Mss 𝔔 citt על ‖ c pc Mss ועזה cf 6b.7.8 ‖ d–d > 𝔊-O (homtel) ‖ **5** a pc Mss cit ב׳ ‖ **6** a 𝔔 גודן, 𝔊BMs *Νωλοδαβ* ‖ b permlt Mss עזה cf 3c.7.8 ‖ c Ms cit + את ידו cf 𝔔𝔊𝔖𝔗-Mss𝔙 ‖ d mlt Mss את ‖ **7** a mlt Mss זא– cf 6b ‖ b–b > 𝔊 ‖ **8** a mlt Mss 𝔔 וא– cf 6b ‖ b 2 Mss שם המ׳ ‖ c mlt Mss עזא cf 6b ‖ **10** a mlt Mss אל cf? 𝔖𝔗 *l.*

כה[14]. ג עַבְדֶּ֑ךָ[a] אֶדֹ֣ם[b] וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ׃ 12 וַיֻּגַּ֣ד לַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֔ד לֵאמֹ֕ר בֵּרַ֥ךְ יְהוָ֖ה 12
אֶת־בֵּ֣ית עֹבֵ֣ד אֱדֹ֑ם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ֙ בַּעֲב֣וּר אֲר֣וֹן הָאֱלֹהִ֔ים[a] וַיֵּ֣לֶךְ
דָּוִ֔ד וַיַּ֥עַל[c] אֶת־אֲר֖וֹן הָאֱלֹהִ֑ים מִבֵּ֣ית עֹבֵ֣ד אֱדֹ֔ם עִ֥יר דָּוִ֖ד בְּשִׂמְחָֽה׃
כה[15]. ג 13 וַיְהִי֙ כִּֽי־צָעֲד֣וּ נֹשְׂאֵ֔י אֲר֖וֹן יְהוָ֑ה שִׁשָּׁ֥ה צְעָדִ֖ים וַיִּזְבַּ֥ח שׁ֛וֹר וּמְרִיא׃ 13
14 14 וְדָוִ֥ד מְכַרְכֵּ֖ר בְּכָל־עֹ֑ז לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וְדָוִ֕ד חָג֖וּר אֵפ֥וֹד בָּֽד׃ 15 וְדָוִ֥ד 15
וְכָל־בֵּ֖ית[a] יִשְׂרָאֵ֑ל מַעֲלִ֣ים אֶת־אֲר֔וֹן יְהוָ֖ה[b] בִּתְרוּעָ֥ה וּבְקֹ֖ול שֹׁופָֽר׃ יב[16]. ג וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח. כה[15]
ל. כה[16]. ד 16 וְהָיָה֙[a] אֲר֣וֹן יְהוָ֔ה[b] בָּ֖א עִ֣יר דָּוִ֑ד[b] וּמִיכַ֣ל בַּת־שָׁא֗וּל נִשְׁקְפָ֤ה | בְּעַד
ל. ל. ב הַחַלֹּון֙ וַתִּרְא֣ אֶת־הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֔ד מְפַזֵּ֖ז וּמְכַרְכֵּ֣ר לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַתָּ֥בָז לֹ֖ו
לו. כה[15]. ל חס בְּלִבָּֽהּ׃ 17 וַיָּבִ֡אוּ אֶת־אֲר֣וֹן יְהוָה֩ וַיַּצִּ֨גוּ אֹתֹ֜ו בִּמְקֹומֹ֗ו[a] בְּתֹ֣וךְ הָאֹ֔הֶל 17
אֲשֶׁ֥ר נָטָ֛ה־לֹ֖ו דָּוִ֑ד וַיַּ֤עַל דָּוִד֙ עֹלֹ֣ות לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וּשְׁלָמִ֖ים׃ 18 וַיְכַ֗ל 18
ג מל בסיפ[18]. ד דָּוִ֛ד מֵהַעֲלֹ֥ות הָעֹלָ֖ה וְהַשְּׁלָמִ֑ים וַיְבָ֥רֶךְ אֶת־הָעָ֖ם בְּשֵׁ֥ם יְהוָ֥ה צְבָאֹֽות׃
ג. ל בסוק לכל לכל[19]. ג[20] 19 וַיְחַלֵּ֞ק לְכָל־הָעָ֣ם לְכָל־הֲמֹ֣ון יִשְׂרָאֵ֗ל[a] לְמֵאַ֤ישׁ וְעַד־אִשָּׁה֙ לְאִ֣ישׁ 19
ו[21] זקף פת וכל חקה מדה שנה חורה וא ס פ דכות ב מ א. ב. ב חַלַּ֣ת לֶ֔חֶם אַחַ֖ת וְאִשְּׁפָ֣ר[b] אֶחָ֑ד וַאֲשִׁישָׁ֣ה אֶחָ֔ת וַיֵּ֣לֶךְ כָּל־הָעָ֔ם אִ֖ישׁ
פ[22] לְבֵיתֹ֑ו׃ 20 וַיָּ֣שָׁב דָּוִ֔ד לְבָרֵ֖ךְ[a] אֶת־בֵּיתֹ֑ו[b] וַתֵּצֵ֨א מִיכַ֜ל בַּת־שָׁא֗וּל 20
ב לִקְרַ֣את דָּוִ֔ד וַתֹּ֣אמֶר[c] מַה־נִּכְבַּ֣ד הַיֹּ֔ום מֶ֖לֶךְ יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁ֣ר נִגְלָ֔ה
ב מל בלישׁ. ל. כה[23]. ג חס[24] הַיֹּ֗ום לְעֵינֵי֙ אַמְהֹ֣ות עֲבָדָ֔יו כְּהִגָּלֹ֥ות נִגְלֹ֖ות אַחַ֣ד הָרֵקִֽים׃[d] 21 וַיֹּ֤אמֶר 21
יח פסוק אל על על[25] דָּוִד֙ אֶל־מִיכַ֔ל לִפְנֵ֖י יְהוָ֑ה[a] אֲשֶׁ֣ר[b] בָּחַ֤ר־בִּי֙ מֵאָבִ֣יךְ וּמִכָּל־בֵּיתֹ֔ו לְצַוֹּ֥ת
ל אֹתִ֖י נָגִ֣יד[c] עַל־עַ֣ם יְהוָ֔ה[d] עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל[e] וְשִׂחַקְתִּי֙[f] לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה[g]׃
ל וחס. ב חד מן ב מל בלישׁ וחד חס 22 וְנִקַּלְתִּ֥י עֹ֖וד מִזֹּ֑את וְהָיִ֖יתִי שָׁפָ֥ל בְּעֵינָ֛י[a] וְעִם־הָאֲמָהֹ֥ות אֲשֶׁ֖ר 22
ל. כו[26]. ל 23 אָמַ֣רְתְּ עִמָּ֔ם אִכָּבְדָֽה׃[b] 23 וּלְמִיכַ֣ל בַּת־שָׁא֗וּל לֹא־הָיָ֥ה לָ֛הּ יֶ֥לֶד[a]
ל עַד־יֹ֖ום מֹותָֽהּ׃ פ

[14]Mm 2228. [15]Mm 1553. [16]Mm 1447. [17]Mm 953. [18]Mm 1741. [19]Mp sub loco. [20]Mm 4193. [21]Mm 492. [22]Mm 969. [23]Mm 187. [24]Mm 4185. [25]Mm 658. [26]Mm 1742.

11 [a] nonn Mss citt pr בית cf $\mathfrak{T}^{Ms}$, $\mathfrak{G}$ pr *ὅλον τὸν οἶκον* ‖ [b] pc Mss cit + הגתי cf $\mathfrak{S}$ ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{93.94}$ + nonn vb ‖ **15** [a] > pc Mss $\mathfrak{S}$ ‖ [b] 2 Mss pr ברית cf $\mathfrak{V}$ ‖ **16** [a] $\mathfrak{Q}$ ויהי, $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐγένετο* cf 1 Ch 15,29 ‖ [b–b] $\mathfrak{S}$ *bbjth ddwjd* ‖ **17** [a] > $\mathfrak{S}$ ‖ **19** [a] pc Mss מ cf $\mathfrak{T}^{Buxt}$ ‖ [b] nonn Mss^{G} פַּר– ‖ **20** [a] $\mathfrak{S}^{AC}$ *lm'zl*, $\mathfrak{S}^{B}$ *lm't'* ‖ [b] pc Mss interv ‖ [c] Ms + אליו ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *τῶν ὀρχουμένων* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ *(unus de) saltatoribus*, $\mathfrak{V}$ *(unus de) curris* ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{-A}$ + *ὀρχήσομαι* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-O}$ pr *(καὶ) εὐλογητὸς* ($\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ζῇ*) *κύριος* ‖ [c] mlt Mss לְנ֑ cf $\mathfrak{G}$, sed etiam 1R 1,35; $\mathfrak{T}$ *lmhwj (mlk')* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *αὐτοῦ* ‖ [e] pc Mss cit ועל; > $\mathfrak{G}^{O\text{-}L}\mathfrak{V}$ ‖ [f] $\mathfrak{G}$ + *καὶ ὀρχήσομαι* ‖ [g–g] > $\mathfrak{G}^{O}\mathfrak{V}$ ‖ **22** [a] Ms ניו–, $\mathfrak{G}$ *ἐν ὀφθαλμοῖς σου* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ *ante oculos tuos* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *(μὴ) δοξασθῆναι* ‖ **23** [a] mlt Mss K^{Or} ולד cf Gn 11,30.

7 1 וַיְהִי֙ כִּֽי־יָשַׁ֣ב הַמֶּ֔לֶךְ בְּבֵיתֹ֑ו וַיהוָ֣ה [a]הֵנִ֤יחַ־לֹו֙ מִסָּבִ֣יב מִכָּל־ הי¹
2 אֹיְבָ֔יו׃ 2 וַיֹּ֥אמֶר הַמֶּ֖לֶךְ אֶל־נָתָ֣ן הַנָּבִ֑יא רְאֵה־נָ֣א אָנֹכִ֗י [c]יוֹשֵׁב֙ בְּבֵ֣ית ה² מט מל בנביא ח מנה בסיפ
3 אֲרָזִ֔ים וַאֲרֹון֙ הָאֱלֹהִ֔ים יֹשֵׁ֖ב בְּתֹ֥וךְ הַיְרִיעָֽה׃ 3 וַיֹּ֤אמֶר נָתָן֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ
4 כָּל־אֲשֶׁ֥ר בְּלִבְּךָ֖ לֵ֑ךְ [a]עֲשֵׂ֔ה[b] כִּֽי־יְהוָ֥ה עִמָּֽךְ׃ ס 4 וַיְהִי֙ בַּלַּ֣יְלָה
5 הַה֔וּא וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֶל־נָתָ֥ן[b] לֵאמֹֽר׃ 5 לֵ֣ךְ [c]וְאָמַרְתָּ֔ אֶל־עַבְדִּ֖י ג³
6 אֶל[a]־דָּוִ֑ד[b] כֹּ֣ה אָמַ֔ר יְהוָ֖ה הַאַתָּ֣ה [c]תִבְנֶה־[d]לִּ֥י בַ֖יִת לְשִׁבְתִּֽי׃ 6 כִּ֣י לֹא ל
[a-a]יָשַׁ֔בְתִּי בְּבַ֖יִת לְמִיֹּ֣ום הַעֲלֹתִ֑י אֶת־בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ [b]מִמִּצְרַ֔יִם[a] וְעַד־[c]הַיֹּ֥ום ו¹ . ג⁴ . ה⁵ ג ב חס וחד מל . ג
הַזֶּ֖ה וָאֱהְיֶ֥ה מִתְהַלֵּ֛ךְ בְּאֹ֖הֶל וּבְמִשְׁכָּֽן׃ 7 בְּכֹ֣ל[a] אֲשֶׁר־הִתְהַלַּ֗כְתִּי ל
בְּכָל־בְּנֵ֤י[b] יִשְׂרָאֵל֙ [c]הֲדָבָ֔ר[c] דִּבַּ֖רְתִּי אֶת־אַחַ֣ד שִׁבְטֵ֑י יִשְׂרָאֵל֙ אֲשֶׁ֣ר ב . כה⁶
צִוִּ֔יתִי לִרְעֹ֖ות אֶת־עַמִּ֣י[d] אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹ֗ר לָמָ֛ה לֹא־בְנִיתֶ֥ם לִ֖י בֵּ֥ית ו
אֲרָזִֽים׃ 8 וְעַתָּ֕ה כֹּה־תֹאמַ֖ר לְעַבְדִּ֣י לְדָוִ֑ד[a] כֹּ֣ה [b]אָמַ֔ר יְהוָ֖ה צְבָאֹ֑ות יו²
אֲנִ֣י לְקַחְתִּ֔יךָ מִן־הַנָּוֶ֖ה מֵאַחַ֣ר[b] הַצֹּ֑אן לִֽהְיֹ֥ות נָגִ֖יד[c] [d]עַל־עַמִּ֥י[d] עַל־[e]
יִשְׂרָאֵֽל׃ 9 וָאֶֽהְיֶ֥ה עִמְּךָ֖ בְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־הָלַ֑כְתָּ וָאַכְרִ֤תָה אֶת־כָּל־אֹיְבֶ֙יךָ֙ ל וחס
מִפָּנֶ֔יךָ וְעָשִׂ֥יתִי לְךָ֖ שֵׁ֣ם גָּדֹ֑ול[a] כְּשֵׁ֣ם הַגְּדֹלִ֔ים אֲשֶׁ֖ר בָּאָֽרֶץ׃ 10 וְשַׂמְתִּ֤י ד⁷
[b]מָקֹום֙ לְעַמִּ֣י לְיִשְׂרָאֵ֔ל[a] וּנְטַעְתִּ֖יו וְשָׁכַ֣ן תַּחְתָּ֑יו וְלֹא־יִרְגַּ֥ז עֹ֛וד וְלֹא־ ל
יֹסִ֥יפוּ בְנֵי־עַוְלָ֖ה לְעַנֹּתֹ֑ו כַּאֲשֶׁ֥ר בָּרִֽאשֹׁנָֽה׃ 11 וְלִמִּן־[a]הַיֹּ֗ום[b] אֲשֶׁר ט בלישׁ ול חס ו . ג . בכ¹⁰
צִוִּ֙יתִי֙ שֹׁפְטִ֔ים עַל־עַמִּ֖י[c] יִשְׂרָאֵ֑ל וַהֲנִיחֹתִ֤י לְךָ֙ מִכָּל־אֹיְבֶ֔יךָ וְהִגִּ֥יד[d] ח¹¹ מנה מל . ח ול בלישׁ ג
לְךָ֖ יְהוָ֥ה כִּי־בַ֛יִת יַעֲשֶׂה־לְּךָ֥ יְהוָֽה׃ 12 כִּֽי | יִמְלְא֣וּ יָמֶ֔יךָ וְשָׁכַבְתָּ֖[e] ל
אֶת־[a]אֲבֹתֶ֑יךָ וַהֲקִימֹתִ֤י אֶת־זַרְעֲךָ֙ אַחֲרֶ֔יךָ אֲשֶׁ֥ר יֵצֵ֖א מִמֵּעֶ֑יךָ וַהֲכִינֹתִ֖י ו כת כן¹²
אֶת־[b]מַמְלַכְתֹּֽו׃ 13 הֹ֚וא[a] יִבְנֶ֣ה־בַּ֔יִת לִשְׁמִ֑י וְכֹנַנְתִּ֖י אֶת־כִּסֵּ֥א [c]מַמְלַכְתֹּ֖ו לי¹³ . ב ומס⁷ . ב
עַד־עֹולָֽם׃ 14 [a]אֲנִ֣י אֶֽהְיֶה־[b]לֹּ֣ו לְאָ֔ב וְה֥וּא יִֽהְיֶה־[c]לִּ֖י לְבֵ֑ן [a]אֲשֶׁ֤ר בְּהַעֲוֹתֹו֙[a] ל

Cp 7 [1]Mm 87. [2]Mm 4084. [3]Mm 4086. [4]Mm 3067. [5]Mm 1512. [6]Mm 187. [7]Mp sub loco. [8]Mm 686. [9]Mm 1357. [10]Mm 1743. [11]Mm 1135. [12]Mm 816.

Cp 7,1 [a–a] 𝔊 *κατεκληρονόμησεν αὐτόν* cf 1S 2,8 ‖ **3** [a] > nonn Mss 𝔖 ‖ [b] Ms 𝔊 ועׂ ‖ **4** [a] mlt Mss interv ‖ [b] pc Mss cit + הנביא cf 𝔊^{L}𝔖 ‖ **5** [a] > mlt Mss 𝔊𝔏^{CY}𝔖𝔗^{Ms}𝔙 ‖ [b] Mss interv ‖ [c] 𝔊 *οὐ σύ* cf 𝔏^{CY}𝔖 ‖ [d] pc Mss + לשמי cf 13 ‖ **6** [a] 2 Mss מארץ מצ׳ cf 𝔖𝔙 et 1S 8,8^{b} ‖ **7** [a] pc Mss ככל ‖ [b] > Ms 𝔊 ‖ [c] 𝔊 *εἰ λαλῶν*, 𝔙 *numquid loquens* ‖ [d] > nonn Mss ‖ **8** [a] pc Mss ד׳ cf 𝔊$^{-Mss}$𝔖 ‖ [b] mlt Mss רי—; 𝔊^{L} *ἐξ ἑνός* cf 𝔏$^{93.94}$; > 𝔊$^{-O\,Mss}$ ‖ [c] 2 Mss לנ׳ cf 𝔊 *σε εἰς* ‖ [d–d] > 𝔊^{O} ‖ [e] > nonn Mss 𝔖𝔗^{Ms}𝔙 ‖ **9** [a] > Ms cit? 𝔊$^{-L}$ ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔖𝔗^{Mss} ישׂ׳ ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔊$^{O\,Mss}$𝔖𝔙 לי׳ ‖ [b] 𝔊 *τῶν ἡμερῶν* ‖ [c] > pc Mss ‖ **12** [a] „mlt MSS" (de Rossi) עם cf 𝔖𝔗 ‖ **13** [a] 2 Mss 𝔊^{Ms}𝔖^{AB} וה׳ ‖ **14** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐὰν ἔλθῃ (ἡ) ἀδικία αὐτοῦ*, 𝔖 *wbsklwth 'ksjwhj*.

15 וְחַסְדִּי לֹא־יָסוּר[a] מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי[b] מֵעַם שָׁאוּל אֲשֶׁר הַסַרְתִּי מִלְפָנֶיךָ[bc]׃ 16 וְנֶאֱמַן בֵּיתְךָ ס
וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם לְפָנֶיךָ[a] כִּסְאֲךָ[b] יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃ 17 כְּכֹל
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הַחִזָּיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִד׃ ס

18 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי אָנֹכִי אֲדֹנָי יְהוִה
וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתָנִי עַד־הֵלֹם׃ 19 וַתְּקַטֵּן עוֹד[a] זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי
יְהוִה וַתְּדַבֵּר גַּם[b] אֶל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲדֹנָי
יְהוִה׃ 20 וּמַה־יּוֹסִיף[a] דָּוִד עוֹד[a] לְדַבֵּר אֵלֶיךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ
אֲדֹנָי יְהוִה׃[b] 21 בַּעֲבוּר דְּבָרְךָ[a] וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֶת כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת

לְהוֹדִיעַ אֶת־עַבְדֶּךָ׃ 22 עַל־כֵּן גָּדַלְתָּ[a] אֲדֹנָי יְהוִה[a] כִּי־אֵין כָּמוֹךָ
וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל[b] אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְאָזְנֵינוּ׃ 23 וּמִי כְעַמְּךָ
כְּיִשְׂרָאֵל[a] גּוֹי אֶחָד[b] בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלְכוּ־[c]אֱלֹהִים לִפְדּוֹת־לוֹ לְעָם[d]
וְלָשׂוּם לוֹ[e] שֵׁם וְלַעֲשׂוֹת לָכֶם׀ הַגְּדוּלָּה וְנֹרָאוֹת לְאַרְצֶךָ[g] מִפְּנֵי עַמְּךָ[h]
אֲשֶׁר פָּדִיתָ[i] לְךָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וֵאלֹהָיו[k]׃ 24 וַתְּכוֹנֵן לְךָ אֶת־עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל לְךָ[a] לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים׃ ס

25 וְעַתָּה[a] יְהוָה אֱלֹהִים[b] הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ
הָקֵם[c] עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 26 וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם
לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהִים עַל־[a]יִשְׂרָאֵל וּבֵית[b] עַבְדְּךָ דָּוִד יִהְיֶה
נָכוֹן לְפָנֶיךָ[c]׃ 27 כִּי־אַתָּה יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל גָּלִיתָ אֶת־
אָזֶן עַבְדְּךָ לֵאמֹר בַּיִת אִבְנֶה־לָּךְ עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ אֶת־לִבּוֹ

ל. ג[13]. ו וכל תלים ומשלי דכות ב מ ב

ל. ג[14]. יב. ל

ב וחס. יא. ב. סו יט[15] מגה בסיפ

ה. כה

ל בסיפ[16]. ד[17]. כז בטע ח[18] מגה בליש

ב. ד ג מל וחד חס

ה כת בנביא. יט[19] מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ ב

ג. כת כן ופלינ[20]. ו. ל בסיפ[21]

ל בסיפ[21]. ל בסיפ[21]

ב. ל בסיפ[21]. ה[22]. ד ג מל וחד חס. ב כת כן[23]

ג. ה כת בנביא[24]. ג[25]

ב

ל

ל מל[26]

כה

[13]Mm 1420. [14]Mm 386. [15]Mm 1533. [16]Mm 4088. [17]Mm 1732. [18]Mm 4158. [19]Mm 1269. [20]Mm 4089 contra textum. [21]Mm 4089. [22]Mm 1376. [23]Mm 4090. [24]Mp sub loco. [25]Mm 2587. [26]Mm 1713.

15 [a] pc Mss אסור cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] 𝔊 *ἀφ' ὧν ἀπέστησα ἐκ* (𝔊[L] *ἀπὸ*) *προσώπου μου* cf 𝔏[93], 𝔖 *mn š'wl dhw' mn qdmjk. w"brth mn qdmj* ‖ [c] Ms ני– cf [b–b] ‖ **16** [a] pc Mss ני– cf 𝔊𝔏[CY]𝔖 ‖ [b] pc Mss cit 𝔊𝔖𝔙 וכ׳ ‖ **19** [a] > 𝔊𝔏[93.94]𝔖 ‖ [b] > 2 Mss cit 𝔊𝔖 ‖ **20** [a–a] pc Mss cit ע׳ ד׳ ‖ [b] pc Mss אלהים cf 𝔖𝔗𝔙 et 25[b] ‖ **21** [a] 𝔊-*O*Mss (𝔊[L] *τὸν λόγον σου καὶ διὰ*) *τὸν δοῦλον σου*, 𝔖 *ptgmjk* ‖ **22** [a–a] permlt Mss יהוה אלהים cf 𝔖𝔗𝔙 et 25[b] ‖ [b] permlt Mss 𝔗 ככל; > 𝔖 ‖ **23** [a] nonn Mss יש׳ cf Vrs ‖ [b] 𝔊 *ἄλλο*; > 𝔙 ‖ [c] 𝔊 *ὠδήγησεν* (𝔊[L] -*ας*) *αὐτόν* cf Jos 24,3 Ps 106,9 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔗 om ל ‖ [e] 𝔊 *σε* ‖ [f] pc Mss להם cf 𝔗[Y], 𝔖 *lh*; > Ms 𝔊 ‖ [g] 𝔊 *τοῦ ἐκβαλεῖν σε*, 𝔖 *'l 'r'* cf 𝔙 ‖ [h–h] 𝔖 *('jk d)mn qdjm. 'l 'mk* ‖ [i] 𝔊 1 m sg ‖ [k–k] 2 Mss citt וגו׳ ואו׳, Ms וגוים ואו׳, 𝔔 וֵאלהים[...], 𝔊 *ἔθνη καὶ σκηνώματα* cf 𝔏[93.94], 𝔖 *'m' d'nt 'lhh*, 𝔙 *gentem et deum eius* ‖ **24** [a] > 𝔊𝔙 ‖ **25** [a] α′σ′ *καὶ ποίησον* ‖ [b–b] nonn Mss אדני יהוה cf 𝔊[Mss] et 20[b].22[a–a] ‖ [c] 𝔊 *πίστωσον* (𝔊[L] *πιστωθήτω*) ‖ **26** [a] Ms לְ cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊[O] om cop ‖ [c] Ms + לעולם cf 𝔖𝔗[Ms].

28 לְהִתְפַּלֵּל[ל] אֶל־עַבְדֶּךָ[ך] אֶת־הַתְּפִלָּה הַזֹּאת׃ 28 וְעַתָּה [a]אֲדֹנָי[נ] יְהוִה[a] אַתָּה־ ב27 ג27
הוּא הָאֱלֹהִים וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת וַתְּדַבֵּר[ר] אֶל־עַבְדֶּךָ[ך] אֶת־הַטּוֹבָה[ה] ל28
29 הַזֹּאת׃ 29 וְעַתָּה הוֹאֵל[ל] וּבָרֵךְ[ך] אֶת־בֵּית עַבְדֶּךָ[ך] לִהְיוֹת לְעוֹלָם ד29 ג29
לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה [a]אֲדֹנָי יְהוִה[a] דִּבַּרְתָּ וּמִבִּרְכָתְךָ יְבֹרַךְ בֵּית־עַבְדְּךָ ל30 ד ב פת ו ב קמ30
לְעוֹלָם׃ פ

8 1 וַיְהִי[י] אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח דָּוִד
2 אֶת־מֶתֶג הָאַמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 2 וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב[ב] וַיְמַדְּדֵם בַּחֶבֶל[ל] ל
הַשְׁכֵּב אוֹתָם אַרְצָה וַיְמַדֵּד שְׁנֵי־חֲבָלִים[ל] לְהָמִית וּמְלֹא הַחֶבֶל ל ד מל בסיפ ב1
3 לְהַחֲיוֹת וַתְּהִי מוֹאָב[ב] לְדָוִד[ד] לַעֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ 3 וַיַּךְ[ך] דָּוִד[ד] אֶת־ כו ז1 זוגין
דמטע בטע2
הֲדַדְעֶזֶר[ר] בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ צוֹבָה בְּלֶכְתּוֹ לְהָשִׁיב[ב] יָדוֹ בְּנָהַר־[כ]: ב חס בגברי3. פרת
4 הד מן 4 קר ולא כת
4 וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ[ו] אֶלֶף[ף] וּשְׁבַע־מֵאוֹת[ת] פָּרָשִׁים[ם] וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ[ש] ד5
רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִד[ד] אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֶר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃ 5 וַתָּבֹאנָה[ה] ב ז מל בלישׁ. ל
אֲרָם[ם] דַּמֶּשֶׂק לַעְזֹר לַהֲדַדְעֶזֶר[ר] מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִד[ד] בַּאֲרָם[ם] עֶשְׂרִים־ פט
6 וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃ 6 וַיָּשֶׂם דָּוִד נְצִבִים[ב] בַּאֲרַם[ם] דַּמֶּשֶׂק וַתְּהִי אֲרָם[ם] ל
לְדָוִד[ד] לַעֲבָדִים[ב] נוֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיֹּשַׁע יְהוָה[ה] אֶת[ת]־דָּוִד[ד] בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ כו ו מל. ג חס7
7 וַיִּקַּח דָּוִד[ד] אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ אֶל[ל] עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר[ר] וַיְבִיאֵם[ם]
8 יְרוּשָׁלִָם[ם]׃ 8 וּמִבֶּטַח[ח] וּמִבֵּרֹתַי עָרֵי הֲדַדְעֶזֶר[ר] לָקַח הַמֶּלֶךְ[ך] דָּוִד נְחֹשֶׁת ל ל
9 הַרְבֵּה[ה] מְאֹד[ד]׃ ס 9 וַיִּשְׁמַע תֹּעִי[י] מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָּוִד[ד] אֶת א
10 כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר[ר]׃ 10 וַיִּשְׁלַח תֹּעִי[י] אֶת־יוֹרָם[ם] בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ[ך] ג. יא[ת] ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכורת ב מ3
דָּוִד לִשְׁאָל־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר[ר] וַיַּכֵּהוּ ו חס10. ב. יב11
כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִי[י] הָיָה הֲדַדְעֶזֶר[ר] וּבְיָדוֹ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי־ א

27 Mp sub loco. 28 וחד הטובה חס את 1 Ch 17,26. 29 Mm 3245. 30 Mm 1744. **Cp 8** 1 Mm 1745. 2 Mm 794. 3 Mm 1746. 4 Mm 2745. 5 Mm 1747. 6 Mm 3767. 7 Mm 1658. 8 Mm 4018. 9 Cf Mm 2087. 10 Mm 1393. 11 Mm 1748.

27 a Ms לפניך, Ms לך ‖ 28 a–a nonn Mss יהוה אלהים cf 𝔖𝔗 ‖ 29 a–a pc Mss יהוה אלהים cf 𝔖𝔗 ‖ **Cp 8,2** a > 2 Mss $\mathfrak{G}^{AMs}$ ‖ 3 a mlt Mss הדרעזר cf $\mathfrak{GS}$, pc Mss $\mathfrak{C}^{f}$ הדד עזר ‖ b $\mathfrak{G}$ *ἐπιστῆσαι, σ′ στῆσαι* ‖ c mlt Mss + פרת cf Vrs ‖ 4 a > $\mathfrak{Q}$ ‖ b $\mathfrak{G}$ + *ἅρματα* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ c $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{93.94}$ 1000 ‖ d $\mathfrak{S}$ *mrkbn* ‖ 5 a pc (?) Mss אד(ו)ם cf $\mathfrak{S}$ *'dwm w…* ‖ b cf 3a ‖ c $\mathfrak{S}$ cf 5a ‖ 6 a $\mathfrak{S}$ cf 5a ‖ b $\mathfrak{S}$ *'dwmj'* ‖ c $\mathfrak{Q}$ om ל ‖ d 1–2 Mss $\mathfrak{C}^{Ms}$ ל cf 14d ‖ 7 a pc Mss על cf $\mathfrak{SC}$ ‖ b cf 3a, sed $\mathfrak{C}$ una vox ‖ c $\mathfrak{S}$ pr 8b ‖ d $\mathfrak{QG}$ + nonn vb cf 1R 14,25sqq ‖ 8 a $\mathfrak{S}$ *mn ṭbḥ* cf $\mathfrak{G}^{Mss}$ et Gn 22,24 ‖ b permlt Mss הדרעזר cf 3a ‖ c–c $\mathfrak{S}$ cf 7c ‖ d $\mathfrak{Q}$ רבה cf 1 Ch 18,8 ‖ 9 a $\mathfrak{G}$-^{OL} *Θοου* cf $\mathfrak{V}$, $\mathfrak{S}$ *tw'* ‖ b permlt Mss הדרעזר cf 3a ‖ 10 a cf 9a ‖ b $\mathfrak{G}$ *(τὸν) Ιεδ(δ)ουρ(ρ)α(ν)* ‖ c cf 3a ‖ d > $\mathfrak{GS}$.

זָהָב וּכְלִי נְחֹשֶׁת׃ 11 גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף 11
ל. ב וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ מִכָּל־הַגּוֹיִם[a] אֲשֶׁר כִּבֵּשׁ׃ 12 מֵאֲרָם[a] וּמִמּוֹאָב 12
ל. ב חס בגבר[12] וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק[b] וּמִשְׁלַל[b] הֲדַדְעֶזֶר[c] בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ
ל חס צוֹבָה׃ 13 וַיַּ֣עַשׂ[a] דָּוִד֮ שֵׁם֒[a] בְּשׁוּבוֹ[b] מֵהַכּוֹת[c] אֶת־אֲרָם[d] בְּגֵיא־מֶלַח[e] 13
ג מל וכל ד״ה דכות[13]. פר שְׁמֹנָה[f] עָשָׂר אָלֶף׃ 14 וַיָּ֣שֶׂם בֶּאֱד֔וֹם[a] נְצִבִ֖ים[b] בְּכָל־אֱד֣וֹם[b] שָׂ֑ם[c] 14
נְצִבִ֖ים[c] וַיִּהְי֣וּ כָל־אֱד֔וֹם עֲבָדִ֖ים לְדָוִ֑ד וַיּוֹשַׁ֥ע יְהוָ֛ה אֶת־[d]דָּוִ֖ד בְּכֹ֥ל
ל ג[13] מנה בסיפ אֲשֶׁר הָלָךְ׃ 15 וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־[a]יִשְׂרָאֵל וַיְהִי דָּוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט 15
ג וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ 16 וְיוֹאָב֙ בֶּן־[a]צְרוּיָ֔ה עַל־הַצָּבָ֖א וִיהוֹשָׁפָ֥ט בֶּן־ 16
ד 13 אֲחִילוּד[b] מַזְכִּֽיר[c]׃ 17 וְצָד֤וֹק בֶּן־אֲחִיטֻב֙ [a]וַאֲחִימֶ֣לֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָ֔ר[a] 17
ב מל בנביא[14] כֹּהֲנִ֑ים[b] וּשְׂרָיָ֖ה[c] סוֹפֵֽר׃ 18 וּבְנָיָ֥הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֖ע [a]וְהַכְּרֵתִ֣י וְהַפְּלֵתִ֑י[a] וּבְנֵי 18
דָּוִ֖ד כֹּהֲנִ֥ים הָיֽוּ׃ פ
ה[1]. ל 9 1 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔ד הֲכִי֙ יֵ֣שׁ־עוֹד֔ אֲשֶׁר נוֹתַ֖ר לְבֵ֣ית שָׁא֑וּל וְאֶעֱשֶׂה 9
2 עִמּ֖וֹ חֶ֥סֶד בַּעֲב֥וּר יְהוֹנָתָֽן׃ 2 וּלְבֵ֣ית שָׁא֗וּל עֶ֚בֶד֙ וּשְׁמ֣וֹ צִיבָ֔א וַיִּקְרְא֥וּ־
3 לוֹ֙ אֶל־דָּוִ֔ד וַיֹּ֥אמֶר הַמֶּ֖לֶךְ אֵלָ֑יו הַאַתָּ֥ה צִיבָ֖א וַיֹּ֥אמֶר עַבְדֶּֽךָ׃ 3 וַיֹּ֣אמֶר
ל. ל[2] הַמֶּ֗לֶךְ הַאֶ֤פֶס עֽוֹד־אִישׁ֙ לְבֵ֣ית שָׁא֔וּל וְאֶֽעֱשֶׂה־עִמּ֥וֹ חֶ֖סֶד אֱלֹהִ֑ים
וַיֹּ֣אמֶר צִיבָ֗א אֶל־הַמֶּ֙לֶךְ֙ ע֣וֹד בֵּן֙ לִיהוֹנָתָ֔ן נְכֵ֖ה רַגְלָ֑יִם׃ 4 וַיֹּ֥אמֶר־לוֹ 4
י כת ח[3] הַמֶּ֖לֶךְ אַיֵּ֣פֹה ה֑וּא וַיֹּ֣אמֶר צִיבָ֗א אֶל־הַמֶּ֙לֶךְ֙ הִנֵּה־הוּא֙ בֵּ֣ית מָכִ֔יר בֶּן־
ד כת ו[4] עַמִּיאֵ֖ל בְּלֹ֥וא[a] דָּבָֽר׃ 5 וַיִּשְׁלַ֤ח הַמֶּ֙לֶךְ֙ דָּוִ֔ד וַיִּקָּחֵ֖הוּ מִבֵּ֣ית מָכִ֑יר בֶּן־ 5
עַמִּיאֵ֖ל מִלֹּ֥וא[a] דָּבָֽר׃ 6 וַיָּבֹ֣א מְפִיבֹ֗שֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָ֤ן בֶּן־שָׁאוּל֙ אֶל־דָּוִ֔ד 6
וַיִּפֹּ֥ל עַל־פָּנָ֖יו וַיִּשְׁתָּ֑חוּ וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗ד מְפִיבֹ֙שֶׁת֙ וַיֹּ֣אמֶר הִנֵּ֔ה עַבְדֶּֽךָ׃
ח 7 וַיֹּ֤אמֶר לוֹ֙ דָּוִ֔ד אַל־תִּירָ֖א כִּ֣י עָשֹׂ֣ה אֶֽעֱשֶׂה֩ עִמְּךָ֨ חֶ֜סֶד בַּעֲב֣וּר 7
ב[5] יְהוֹנָתָ֣ן אָבִ֗יךָ וַהֲשִׁבֹתִי֙ לְךָ֔ אֶת־כָּל־שְׂדֵ֖ה שָׁא֣וּל אָבִ֑יךָ וְאַתָּ֗ה תֹּאכַל֙ לֶ֣חֶם

[12] Mm 1746. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2348. Cp 9 [1] Mm 207. [2] Mm 1749. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1750. [5] Mm 1751.

11 [a] G *pólεων* ‖ **12** [a] nonn Mss מאדם cf GS ‖ [b] S *wmn šwlṭnh* ‖ [c] cf 3[a] ‖ **13** [a–a] S *w'bd tmn dwjd qrb'*, T *wknš dwjd mšjrjn* ‖ [b] G pr *kaí* ‖ [c] nonn Mss כות– ‖ [d] pc Mss אדו(ו)ם cf GS ‖ [e] 2 Mss מלך ‖ [f] S pr *(w)ḥrb* ‖ **14** [a] > $\mathfrak{L}^{94}$S ‖ [b–b] > V ‖ [c–c] > G-*OL*$\mathfrak{L}^{94}$S ‖ [d] pc Mss ל cf 6[d] ‖ **15** [a] > pc Mss G ‖ **16** [a] Ms interv ‖ [b] G-*OL*Mss *Axeia*, G[O] *Axi/βιμελεχ*, G[L] *Axειναaβ* ‖ [c] nonn Mss המ֗ cf 20,24 1R 4,3 ‖ **17** [a–a] S *w'bjtr br 'ḥjmlk* cf 1S 23,6 30,7 ‖ [b] Mss interv ‖ [c] G-[L] *(σ)Aσα* ‖ **18** [a–a] Ms citt ועל הכ׳ ועל הפ׳ cf SV ‖ Cp **9,4** [a] pc Mss citt בלא cf T[f], pc Mss מלו cf GS; cf 17,27[a] ‖ **5** [a] pc Mss cit מל(ו)א cf T[f] et 17,27[a].

8 עַל־שֻׁלְחָנִי תָּמִיד׃ 8 וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר מָה עַבְדֶּךָ כִּי פָנִיתָ אֶל־הַכֶּלֶב° ב
9 הַמֵּת אֲשֶׁר כָּמוֹנִי׃ 9 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא [a]נַעַר שָׁאוּל[a] וַיֹּאמֶר
10 אֶלָיו כֹּל[c] אֲשֶׁר הָיָה לְשָׁאוּל וּלְכָל־בֵּיתוֹ נָתַתִּי לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ׃ 10 וְעָבַדְתָּ
לוֹ אֶת־הָאֲדָמָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וַעֲבָדֶיךָ וְהֵבֵאתָ וְהָיָה[a] לְבֶן[b]־אֲדֹנֶיךָ
לֶחֶם וַאֲכָלוֹ[c] וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן־אֲדֹנֶיךָ יֹאכַל תָּמִיד לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי ל
11 וְלִצִיבָא חֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּנִים וְעֶשְׂרִים עֲבָדִים׃ 11 וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־
הַמֶּלֶךְ כְּכֹל[a] אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־עַבְדּוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ
12 וּמְפִיבֹשֶׁת אֹכַל[b] עַל־שֻׁלְחָנִי[c] כְּאַחַד מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 12 וְלִמְפִיבֹשֶׁת ל[c]ב[c].
בֵּן־קָטֹן וּשְׁמוֹ מִיכָא[a] וְכֹל מוֹשַׁב בֵּית־צִיבָא עֲבָדִים לִמְפִיבֹשֶׁת׃ ד מקף . ל . ה קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ . ב כת א וכל עזרא דכות
13 וּמְפִיבֹשֶׁת יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַ͏ִם כִּי עַל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא אֹכֵל
וְהוּא פִּסֵּחַ שְׁתֵּי רַגְלָיו׃ פ

10 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ חָנוּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃
2 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד | עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי
חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְנַחֲמוֹ בְיַד־עֲבָדָיו אֶל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד
3 אֶרֶץ[a] בְּנֵי עַמּוֹן׃ 3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן אֲדֹנֵיהֶם הַמְכַבֵּד ב
דָּוִד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלוֹא[b] בַּעֲבוּר[c] חֲקֹר ל[a]
אֶת־הָעִיר[a] וּלְרַגְּלָהּ[c] וּלְהָפְכָהּ שָׁלַח דָּוִד אֶת־עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ 4 וַיִּקַּח ל . ל
חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיְנַלַּח[a] אֶת־חֲצִי[a] זְקָנָם וַיְכְרֵת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֲצִי ל[a]. ב ומל
5 עַד שְׁתוֹתֵיהֶם וַיְשַׁלְּחֵם׃ 5 וַיַּגִּדוּ לְדָוִד[a] וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ ל ומל . ט[a]
הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירִיחוֹ עַד[b]־יְצַמַּח זְקַנְכֶם ל
6 וְשַׁבְתֶּם׃ 6 [a]וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי נִבְאֲשׁוּ בְּדָוִד וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי־עַמּוֹן
וַיִּשְׂכְּרוּ אֶת־אֲרַם בֵּית־רְחוֹב וְאֶת־אֲרַם צוֹבָא[b] עֶשְׂרִים אֶלֶף רַגְלִי ג מל שם קריה . ב כת א
וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלֶף אִישׁ וְאִישׁ[c] טוֹב[c] שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ׃ ד[b]. ג[b].

[6]Mm 361. [7]Mm 3741. **Cp 10** [1]Mm 1533. [2]Mm 4094. [3]Mm 4095. [4]Mm 2192. [5]Mm 1752. [6]Mm 1753.

9 [a–a] > Ms 𝔖 ‖ **10** [a] > Ms 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊^{L} *εἰς τὸν οἶκον* ‖ [c] 2 Mss כל– cf 𝔖, 𝔊^{LMss} *καὶ φάγονται* ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔖 כל ‖ [b] 2 Mss 𝔙 יאכל ‖ [c] Ms נו–; 𝔊𝔖𝔙 mensam David/regis/tuam ‖ **12** [a] nonn Mss מיכה cf 𝔗 ‖ **Cp 10,2** [a] pc Mss pr אל cf 𝔖𝔗 ‖ **3** [a] pc Mss הארץ cf 𝔗 ‖ **4** [a] > Ms 𝔊 ‖ **5** [a] 𝔊 + *ὑπὲρ* (𝔊^{L} *περὶ*) *τῶν ἀνδρῶν* ‖ [b] pc Mss + אשר, sed cf 1S 1,22 ‖ **6** [a] 𝔔 ut I Ch 19,6 ‖ [b] mlt Mss 𝔗^{f} צובה ac alit cf 8^{b} ‖ [c–c] 𝔊𝔖𝔙 nom proprium cf 𝔔 אישטוב.

7 וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֶת־כָּל־הַצָּבָא[a] הַגִּבֹּרִים׃ 8 וַיֵּצְאוּ
7 8
בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הַשָּׁעַר[a] וַאֲרַם צוֹבָא[b] וְרְחוֹב וְאִישׁ־
טוֹב וּמַעֲכָה לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ 9 וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה אֵלָיו פְּנֵי[a] 9
הַמִּלְחָמָה מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכֹּל[b] בְּחוּרֵי בְיִשְׂרָאֵל[b] וַיַּעֲרֹךְ
לִקְרַאת אֲרָם׃ 10 וְאֶת־יֶתֶר הָעָם נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי[a] אָחִיו וַיַּעֲרֹךְ 10
לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ 11 וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק אֲרָם מִמֶּנִּי וְהָיְתָה לִי 11
לִישׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֱזְקוּ[a] מִמְּךָ וְהָלַכְתִּי לְהוֹשִׁיעַ לָךְ׃ 12 חֲזַק סנא
וְנִתְחַזַּק בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה יַעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּעֵינָיו׃ 13
13 וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה בַּאֲרָם וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ 14 וּבְנֵי 14
עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנֻסוּ[a] מִפְּנֵי אֲבִישַׁי[b] וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיָּשָׁב יוֹאָב
מֵעַל בְּנֵי עַמּוֹן וַיָּבֹא[c] יְרוּשָׁלִָם׃ 15 וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגַּף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל 15
וַיֵּאָסְפוּ יָחַד[a]׃ 16 וַיִּשְׁלַח הֲדַדְעֶזֶר[a] וַיּוֹצֵא אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר 16
הַנָּהָר וַיָּבֹאוּ[b] חֵילָם וְשוֹבַךְ שַׂר־צְבָא הֲדַדְעֶזֶר[a] לִפְנֵיהֶם׃ 17 וַיֻּגַּד 17
לְדָוִד ס[a] וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל[b] וַיַּעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא[b]
חֵילָאָמָה[c] וַיַּעַרְכוּ אֲרָם לִקְרַאת דָּוִד וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ 18 וַיָּנָס אֲרָם 18
מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהַרֹג דָּוִד מֵאֲרָם שִׁבְעִ מֵאוֹת רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
פָּרָשִׁים[a] וְאֶת שׁוֹבַךְ שַׂר־צְבָאוֹ הִכָּה וַיָּמָת שָׁם׃ 19 וַיִּרְאוּ כָּל־ 19
הַמְּלָכִים עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר[a] כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְשַׁלְּמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיַּעַבְדוּם וַיִּרְאוּ אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ עוֹד אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס

11 1 וַיְהִי[a] לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת | צֵאת הַמַּלְאָכִים[a] וַיִּשְׁלַח דָּוִד
אֶת־יוֹאָב וְאֶת־עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל[b] וַיַּשְׁחִתוּ אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן[b]

ז׳ ל. 1 מל[7]

ב כת א. 1 מל שם קריה

ג. ישראל[a] חד מן ד[a] יתיר ק ב לא קר

ב פסוק דמטע[9]. נז וכל תלים דכות׳ ב מ יא. 1 חד כת י וב כת תרי ל[10]

ל. ב. ב. ל. נא

יא וכל ד״ח דכות. כג

ל. ג

יב. יג חס[11]. ל

ל. ל. כו[12]

כ[13] ב מנה כת א בסיג. ל

מח[14] כת א לא קר ול בליש

ל

ג חס בליש. ד

ל בסיג. מח[1] כת א לא קר ול בליש

יח פסוק את ראת ואת את. ה[2] ל. ן חס[3]

[7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 1754. [9]Mm 4097. [10]Mm 1755. [11]Mm 1509. [12]Mm 2228. [13]Mm 4234. [14]Mm 898. **Cp 11** [1]Mm 898. [2]Mm 1756. [3]Mm 1757.

7 [a] Ms צבא cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ || **8** [a] $\mathfrak{G}$-$^{OB\,Mss}$ *πόλεως* || [b] mlt Mss $\mathfrak{C}^{f}$ צובה ac alit cf 6[a] || **9** [a] > nonn Mss $\mathfrak{S}$ || [b–b] 2 Mss ׳יש (ב)בחור; mlt Mss ut Q cf Vrs || **10** [a] nonn Mss אבישי cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Ms}\mathfrak{Y}$ et 14 || **11** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳יֶתֶר || **14** [a] $\mathfrak{G}^{Op}$ + *καὶ αὐτοί* cf $\mathfrak{S}$-$^{C}\mathfrak{C}^{f}\mathfrak{Y}$ || [b] pc Mss אבשי cf 10 || [c] pc Mss ויבאו cf $\mathfrak{G}^{O\,Mss}$; > $\mathfrak{L}^{115}$ || **15** [a] 2 Mss יחדו || **16** [a] maqqef erasum; mlt Mss ׳הדר cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$; cf 8,3[a] || [b] 2 Mss ויבא cf $\mathfrak{V}$ *et adduxit*; > $\mathfrak{L}^{115}$ || **17** [a] mlt Mss om interv || [b] mlt Mss או– cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Mss}$ || [c] 2 Mss חלמה cf $\mathfrak{C}$, pc Mss חילאמה || **18** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἀνδρῶν πεζῶν* cf $\mathfrak{L}^{115}$ || **19** [a] cf 8,3[a] || **Cp 11,1** [a] permlt Mss הַמַּלְאָכִים, sic etiam C + nota marg יתיר א; mlt Mss לכים– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115.117.93.94}\mathfrak{C}\mathfrak{Y}$ Ps Hier Quaest, $\mathfrak{S}^{ABC}$ *mlk*᾽ (sg) || [b–b] > Ms $\mathfrak{S}$.

2 וַיְצַרוּ עַל־רַבָּה וְדָוִד יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם: ס 2 וַיְהִי | לְעֵת עֶרֶב מט¹ מל בנביא
וַיָּקָם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכָּבוֹ וַיִּתְהַלֵּךְ עַל־גַּג בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיַּרְא אִשָּׁה ח מ
3 רֹחֶצֶת [a]מֵעַל הַגָּג[a] וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מַרְאֶה מְאֹד: 3 וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיִּדְרֹשׁ ה⁶
לָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲלוֹא־זֹאת בַּת־שֶׁבַע בַּת־אֱלִיעָם אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי: ה⁶
4 וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים וַיִּקָּחֶהָ [a]וַתָּבֹוא אֵלָיו[a] וַיִּשְׁכַּב [b]עִמָּהּ[b] וְהִיא י מל בנביא
5 מִתְקַדֶּשֶׁת מִטֻּמְאָתָהּ וַתָּשָׁב אֶל־בֵּיתָהּ: 5 וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתִּשְׁלַח ל. ל
6 וַתַּגֶּד לְדָוִד וַתֹּאמֶר [a]הָרָה אָנֹכִי[a]: 6 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־יוֹאָב שִׁלַּח[a] אֵלַי
7 אֶת־אוּרִיָּה הַחִתִּי וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת־אוּרִיָּה אֶל־דָּוִד: 7 וַיָּבֹא אוּרִיָּה
8 אֵלָיו[a] וַיִּשְׁאַל דָּוִד לִשְׁלֹום יוֹאָב וְלִשְׁלֹום הָעָם וְלִשְׁלֹום הַמִּלְחָמָה: ד⁷, ד⁷ ב מנה בליש. ד⁷ ב מנה בליש
8 וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאוּרִיָּה רֵד לְבֵיתְךָ וּרְחַץ רַגְלֶיךָ וַיֵּצֵא אוּרִיָּה מִבֵּית ⁸ו
9 הַמֶּלֶךְ וַתֵּצֵא אַחֲרָיו מַשְׂאֵת הַמֶּלֶךְ: 9 וַיִּשְׁכַּב אוּרִיָּה פֶּתַח בֵּית ⁸ו
10 הַמֶּלֶךְ אֶת־[a]כָּל[a]־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְלֹא יָרַד אֶל־בֵּיתֹו: 10 וַיַּגִּדוּ לְדָוִד ל. ל
לֵאמֹר לֹא־יָרַד אוּרִיָּה אֶל־בֵּיתֹו וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה הֲלֹוא ב
11 מִדַּרְכְּךָ אַתָּה בָּא מַדּוּעַ[a] לֹא־יָרַדְתָּ אֶל־בֵּיתֶךָ: 11 וַיֹּאמֶר אוּרִיָּה
אֶל־דָּוִד הָאָרֹון וְיִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה יֹשְׁבִים בַּסֻּכֹּות וַאדֹנִי יוֹאָב וְעַבְדֵי ז פסוק אל על אל. לג⁴
אֲדֹנִי עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֹנִים וַאֲנִי אָבֹוא אֶל־בֵּיתִי לֶאֱכֹל וְלִשְׁתֹּות
וְלִשְׁכַּב עִם־אִשְׁתִּי חַיֶּיךָ וְחֵי נַפְשֶׁךָ אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־[a]הַדָּבָר הַזֶּה[a]: ל. ל חס. ב
12 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה שֶׁב בָּזֶה גַּם־הַיֹּום וּמָחָר אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיֵּשֶׁב י⁹. ב
13 אוּרִיָּה בִּירוּשָׁלִַם בַּיֹּום הַהוּא וּמִמָּחֳרָת[a]: 13 וַיִּקְרָא־לֹו דָּוִד וַיֹּאכַל ג[10]
לְפָנָיו וַיֶּשְׁתְּ וַיְשַׂכְּרֵהוּ וַיֵּצֵא בָּעֶרֶב לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ עִם־עַבְדֵי אֲדֹנָיו ל. ז ה פת וב קמ
14 וְאֶל־בֵּיתֹו לֹא יָרָד: 14 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיִּכְתֹּב דָּוִד סֵפֶר אֶל־יוֹאָב ג. ב⁵
15 וַיִּשְׁלַח בְּיַד אוּרִיָּה: 15 וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר לֵאמֹר הָבוּ[a] אֶת־אוּרִיָּה אֶל־ ו בנביא
מוּל[b] פְּנֵי הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה [c]וְשׁוּבְתֶּם מֵאַחֲרָיו וְנִכָּה[c] וָמֵת: ס
16 וַיְהִי בְּשָׁמְרֹ[a] יוֹאָב אֶל[b]־הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת־אוּרִיָּה אֶל־הַמָּקֹום אֲשֶׁר ל ומל⁴

[4]Mp sub loco. [5]Mm 1758. [6]Mm 867. [7]Mm 2100. [8]Mm 326. [9]Mm 505. [10]Mm 695.

2 [a–a] > S; 𝔊[115] *per porticum*, 𝔗[Mss] *'l 'jgr'*, 𝔙 *ex adverso super solarium suum* || **4** [a–a] 𝔊 *καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν* cf 𝔊[115.117] || [b] > 2 Mss || **5** [a–a] 𝔔𝔊 אנוכי הרה || **6** [a] 𝔔 שלחה || **7** [a] nonn Mss אל דוד cf 𝔊[115]S𝔙 || **9** [a] > 𝔊[-L] || **10** [a] nonn Mss ומ׳ cf 𝔗[Mss] || **11** [a] > 2 Mss cf 25[a] || **12** [a] 𝔊[115]S[A] ad 13 || **15** [a] 𝔊[-L] *εἰσάγαγε* cf 𝔊[115.117.93.94], S *'bdjhj* (sg) || [b] > pc Mss 𝔊𝔊[115.117.93.94]S || [c–c] > 𝔊[115.117] || **16** [a] pc Mss כש׳ cf Jer 36,23 || [b] nonn Mss את cf 1S 26,15[a].

17 יָדַ֔ע כִּ֥י אַנְשֵׁי־חַ֖יִל שָׁ֑ם׃ 17 וַיֵּצְא֣וּ אַנְשֵׁ֔י הָעִ֖יר וַיִּלָּחֲמ֣וּ אֶת־יוֹאָ֑ב וַיִּפֹּ֗ל
18 מִן־הָעָ֛ם מֵעַבְדֵ֥י דָוִ֖ד וַיָּ֣מָת גַּם֩ אוּרִיָּ֨ה הַחִתִּ֜י׃ 18 וַיִּשְׁלַ֥ח יוֹאָ֛ב וַיַּגֶּ֥ד
19 לְדָוִ֖ד אֶת־כָּל־דִּבְרֵ֣י הַמִּלְחָמָ֑ה׃ 19 וַיְצַ֤ו אֶת־הַמַּלְאָךְ֙ לֵאמֹ֔ר
ב 20 כְּכַלּוֹתְךָ֞ אֶת כָּל־דִּבְרֵ֣י הַמִּלְחָמָ֗ה לְדַבֵּ֛ר אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ׃ 20 וְהָיָ֗ה אִם־
תַּעֲלֶ֤ה חֲמַת֙ הַמֶּ֔לֶךְ וְאָמַ֥ר לְךָ֖ מַדּ֣וּעַ נִגַּשְׁתֶּ֣ם אֶל־הָעִ֔יר לְהִלָּחֵ֑ם
ז חס״ 21 הֲלֹ֣וא יָדַ֔עְתָּם אֵ֚ת אֲשֶׁר־יֹ֣רוּ מֵעַ֔ל הַחוֹמָ֑ה׃ 21 מִֽי־הִכָּ֣ה אֶת־אֲבִימֶ֗לֶךְ
ל וחס . ב 22 בֶּן־יְרֻבֶּ֣שֶׁת[a] הֲלוֹא־אִשָּׁ֡ה הִשְׁלִיכָ֣ה עָלָיו֩ פֶּ֨לַח֙ רֶ֔כֶב מֵעַ֖ל הַחוֹמָ֑ה
ג וַיָּ֣מָת בְּתֵבֵ֔ץ לָמָּה֙[b] נִגַּשְׁתֶּ֣ם אֶל־הַחוֹמָ֔ה וְאָמַרְתָּ֖ גַּ֣ם עַבְדְּךָ֣ אוּרִיָּ֣ה
22 הַחִתִּ֑י מֵ֖ת׃ 22 וַיֵּ֣לֶךְ הַמַּלְאָךְ֮ וַיָּבֹא֒[a] וַיַּגֶּ֣ד לְדָוִ֔ד אֵ֚ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר שְׁלָחָ֔וּ
ב . ויר׳ חד מן מח׳[12] כת א ק לא קר׳ וחד מן ז׳[11] חס׳ וחד מן ב׳[13] בלישׁ חד חס׳ וחד מל׳ . המורים ק חד מן מח׳[12] כת א לא קר׳ וחד מן ד׳[14] ל מנה בלישׁ ב מל׳[15] ל בסיפ . סו׳ וט׳[16] מנה בסיפ . ג׳[17] ל בסיפ . ב ל׳ כה[18] ל . ב יו״ד בסיפ
יוֹאָ֖ב׃ 23 וַיֹּ֣אמֶר[a] הַמַּלְאָךְ֮ אֶל־דָּוִד֒ כִּֽי־גָבְר֨וּ עָלֵ֤ינוּ הָאֲנָשִׁים֙ וַיֵּצְא֣וּ
23 אֵלֵ֔ינוּ הַשָּׂדֶ֖ה וַנְּהִיֶ֣ה עֲלֵיהֶ֑ם עַד־פֶּ֥תַח הַשָּׁ֖עַר׃ 24 [a]וַיּוֹרֻ֥אוּ הַמּוֹרֶ֛ים[a]
24 אֶל־עַבָדֶ֖יךָ[b] מֵעַ֣ל הַחוֹמָ֑ה וַיָּמָ֤וּתוּ מֵעַבְדֵ֙י הַמֶּ֔לֶךְ וְגַ֥ם עַבְדְּךָ֖ אוּרִיָּ֥ה
15 ב מל׳ הַחִתִּ֖י מֵֽת׃ ס 25 וַיֹּ֤אמֶר דָּוִד֙ אֶל־הַמַּלְאָךְ֔ כֹּֽה־תֹאמַ֖ר אֶל־יוֹאָ֑ב
16 ל בסיפ . סו׳ וט׳ 17 מנה בסיפ . ג׳ אַל־יֵ֥רַע בְּעֵינֶ֖יךָ[a] אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה כִּֽי־כָזֶ֥ה וְכָזֶ֖ה תֹּאכַ֣ל הֶחָ֑רֶב הַחֲזֵ֣ק
ל . ב 26 מִלְחַמְתְּךָ֔[s] אֶל־הָעִ֖יר וְהָרְסָ֑הּ וְחַזְּקֵ֖הוּ׃ 26 וַתִּשְׁמַ֣ע אֵֽשֶׁת אוּרִיָּ֔ה כִּי־
כה[18] 27 מֵ֥ת אוּרִיָּ֖ה אִישָׁ֑הּ וַתִּסְפֹּ֥ד עַל־בַּעְלָֽהּ׃ 27 וַיַּעֲבֹ֣ר הָאֵ֗בֶל וַיִּשְׁלַ֤ח דָּוִד֙
ל . ב וַיַּאַסְפָ֣הּ אֶל־בֵּית֔וֹ וַתְּהִי־לֹ֥ו לְאִשָּׁ֖ה וַתֵּ֣לֶד לֹ֑ו בֵּ֚ן וַיַּ֣רַע הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁר־
יו״ד בסיפ עָשָׂ֥ה דָוִ֖ד בְּעֵינֵ֥י יְהוָֽה׃ פ

12 1 וַיִּשְׁלַ֤ח[s] יְהוָה֙ אֶת־נָתָ֔ן[a] אֶל־דָּוִ֖ד וַיָּבֹ֣א אֵלָ֑יו וַיֹּ֣אמֶר לֹ֔ו[b] **12**
ג מל׳ שְׁנֵ֤י אֲנָשִׁים֙ הָי֣וּ בְעִ֔יר אֶחָ֖ד עָשִׁ֣יר וְאֶחָ֑ד רָֽאֹ֔שׁ׃
ב״ 2 לְעָשִׁ֥יר הָיָ֛ה צֹ֥אן וּבָקָ֖ר הַרְבֵּ֥ה מְאֹֽד׃
ל . ל 3 וְלָרָ֣שׁ אֵין־כֹּ֔ל כִּ֚י אִם־כִּבְשָׂ֣ה אַחַ֔ת קְטַנָּ֖ה אֲשֶׁ֣ר קָנָ֑ה
ג בלישׁ[3] . ל וַיְחַיֶּ֣הָ֔ וַתִּגְדַּ֥ל עִמּ֖וֹ וְעִם־בָּנָ֑יו יַחְדָּ֗ו מִפִּתּ֛וֹ תֹּאכַ֥ל וּמִכֹּסֹ֖ו תִּשְׁתֶּ֑ה
ב . ל זקף קמ וּבְחֵיקֹ֥ו תִּשְׁכָּ֛ב וַתְּהִי־לֹ֖ו כְּבַֽת׃[a]

[11] Mm 1759. [12] Mm 898. [13] Mm 4266. [14] Mm 948. [15] Mm 3451. [16] Mm 1533. [17] Mm 1760. [18] Mm 1506.
Cp 12 [1] Mm 1761. [2] Prv 22,16. [3] Mm 769.

21 [a] 𝔊 *Ιεροβααλ/μ* cf 𝔖 *(ndw)b'l* et Jdc 7,1sqq ‖ [b] pc Mss ʼול cf 𝔗[f] ‖ **22** [a] > 2 Mss 𝔖 ‖ **23** [a] 2 Mss pr ויבא ‖ **24** [a–a] pc–nonn Mss ut Q ‖ [b] permlt Mss C דיך– cf 14,31[a] ‖ **25** [a] > pc Mss, Ms אל; sed etiam cf 1S 20,13 ‖ **Cp 12,1** [a] pc Mss + הנביא cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊[LMss] + *ἀνάγγειλον δή μοι (τὴν) κρίσιν ταύτην* ‖ **3** [a] pc Mss citt לבת.

4 וַיָּבֹא הַהֹלֵךְ לְאִישׁ הֶעָשִׁיר וַיַּחְמֹל לָקַחַת מִצֹּאנוֹ וּמִבְּקָרוֹ ב.ל
לַעֲשׂוֹת לְאֹרַח הַבָּא־לוֹ וַיִּקַּח אֶת־כִּבְשַׂת הָאִישׁ הָרָאשׁ ל.ג מל[4]
וַיַּעֲשֶׂהָ לָאִישׁ הַבָּא אֵלָיו׃ ב.ל בז[5]
5 וַיִּחַר־אַף דָּוִד בָּאִישׁ מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־נָתָן חַי־יְהוָה כִּי בֶן־
6 מָוֶת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה זֹּאת׃ 6 וְאֶת־הַכִּבְשָׂה יְשַׁלֵּם אַרְבַּעְתָּיִם[a] עֵקֶב
7 אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַל אֲשֶׁר לֹא חָמָל׃ 7 וַיֹּאמֶר נָתָן ד.ל
אֶל־דָּוִד אַתָּה הָאִישׁ[a] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי מְשַׁחְתִּיךָ ל.ל
8 לְמֶלֶךְ[b] עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי הִצַּלְתִּיךָ מִיַּד שָׁאוּל׃ 8 וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת־
בֵּית אֲדֹנֶיךָ וְאֶת־נְשֵׁי אֲדֹנֶיךָ בְּחֵיקֶךָ וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל ב.כ מ וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
9 וְיהוּדָה וְאִם־מְעָט וְאוֹסִפָה לְךָ כְּהֵנָּה וְכָהֵנָּה׃ 9 מַדּוּעַ בָּזִיתָ | אֶת־ ז קמ וכל אתנח וס״פ דכות[10]. ל וחס. ד[8]. ד. ו בטע
דְּבַר[a] יְהוָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָיו[b] אֶת אוּרִיָּה הַחִתִּי הִכִּיתָ בַחֶרֶב בעיני ק חד מן מת[11] כת ר וקר י
10 וְאֶת־אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה וְאֹתוֹ הָרַגְתָּ בְּחֶרֶב בְּנֵי עַמּוֹן׃ 10 וְעַתָּה ח[12]
לֹא־תָסוּר חֶרֶב מִבֵּיתְךָ עַד־עוֹלָם עֵקֶב כִּי בְזִתָנִי וַתִּקַּח אֶת־אֵשֶׁת ל וחס
11 אוּרִיָּה הַחִתִּי לִהְיוֹת לְךָ לְאִשָּׁה׃ ס 11 כֹּה | אָמַר יְהוָה הִנְנִי
מֵקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ וְלָקַחְתִּי אֶת־נָשֶׁיךָ לְעֵינֶיךָ וְנָתַתִּי לְרֵעֶךָ[a] ד. ב מל בנביא[13]
12 וְשָׁכַב עִם־נָשֶׁיךָ לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַזֹּאת׃ 12 כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ בַסָּתֶר ד. ד קמ[14]
וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל וְנֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ׃ ס ב[15]. ח
ס 13 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־נָתָן חָטָאתִי לַיהוָה ס[a] וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִד
14 גַּם־יְהוָה הֶעֱבִיר חַטָּאתְךָ לֹא[b] תָמוּת׃ 14 אֲפָס כִּי־נִאֵץ נִאַצְתָּ[a] אֶת־ ב[16]. ל
15 אֹיְבֵי[b] יְהוָה בַּדָּבָר הַזֶּה גַּם הַבֵּן הַיִּלּוֹד לְךָ מוֹת יָמוּת[c]׃ 15 וַיֵּלֶךְ נָתָן ח. ב[17] ג[18]
אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּנֹּף יְהוָה[a] אֶת־הַיֶּלֶד אֲשֶׁר יָלְדָה אֵשֶׁת־אוּרִיָּה לְדָוִד
16 וַיֵּאָנָשׁ[b]׃ 16 וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד אֶת[a]־הָאֱלֹהִים[b] בְּעַד הַנָּעַר וַיְצַם דָּוִד צוֹם ל.ל
17 וּבָא[c] וְלַן וְשָׁכַב אָרְצָה׃ 17 וַיָּקֻמוּ זִקְנֵי בֵיתוֹ עָלָיו[a] לַהֲקִימוֹ מִן ל.ב

[4]Mm 1761. [5]Mm 319. [6]Mm 3138. [7]Mm 1021. [8]Mp sub loco. [9]Mm 953. [10]Mm 1208. [11]Mm 3811. [12]Mm 2903. [13]Mm 1762. [14]Mm 1202. [15]Mm 1763. [16]Mm 708. [17]Mm 376. [18]Mm 2085.

6 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *ἑπταπλάσιον(a)*, $\mathfrak{C}^{Mss}$ *'rb'jn* ‖ **7** [a] Mss interv ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *dtmlk*, $\mathfrak{C}$ *lmhwj mlk'* cf 2,4[a].7[b] ‖ **9** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\theta'$ ‖ [b] nonn Mss ut Q cf $\mathfrak{C}\mathfrak{V}$; 2 Mss בעיני אדני cf $\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Mss}$ ‖ **11** [a] „mlt MSS" (de Rossi) לרעך cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [b] pc Mss cit את ‖ **13** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] mlt Mss ולא cf $\mathfrak{L}^{TE}\mathfrak{C}^{Ms}$ ‖ **14** [a–a] $\mathfrak{S}$ *rwrbt* cf $\sigma'\mathfrak{C}(\mathfrak{V})$ ‖ [b] $\mathfrak{Q}$ בד[.]לן cf 1 S 25,22 ‖ [c] $\mathfrak{Q}$ יומת ‖ **15** [a] $\mathfrak{Q}$ אלהים, $\mathfrak{G}^{LMs}$ *ὁ θεός* ‖ [b] > $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}^{Ms}$ ‖ **16** [a] $\mathfrak{Q}$ מן cf $\mathfrak{C}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ tetragrammaton ‖ [c–c] $\mathfrak{Q}$ ויש[..., $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ ἠθλίσθη / ἐκοιμήθη* ($\mathfrak{G}^{L}$ *ἐκάθευδεν*) *ἐν σάκκῳ* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$; $\mathfrak{V}$ om ולן ‖ **17** [a] $\mathfrak{Q}$ אליו; > $\mathfrak{S}$; $\mathfrak{V}$ *(venerunt) ... cogentes eum ut ....*

18 הָאָרֶץ וְלֹא אָבָה וְלֹא־בָרְאוּ[b] אֹתָם[c] לָחֶם׃ 18 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת
הַיָּלֶד וַיִּרְאוּ עַבְדֵי דָוִד לְהַגִּיד לוֹ | כִּי־מֵת הַיֶּלֶד כִּי אָמְרוּ הִנֵּה
בְהִוּוֹת הַיֶּלֶד חַי דִּבַּרְנוּ אֵלָיו וְלֹא־שָׁמַע בְּקוֹלֵנוּ וְאֵיךְ נֹאמַר אֵלָיו
19 מֵת הַיֶּלֶד וְעָשָׂה רָעָה׃ 19 וַיַּרְא דָּוִד כִּי עֲבָדָיו מִתְלַחֲשִׁים וַיָּבֶן דָּוִד
כִּי מֵת הַיֶּלֶד וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־עֲבָדָיו הֲמֵת[a] הַיֶּלֶד וַיֹּאמְרוּ מֵת׃
20 וַיָּקָם דָּוִד מֵהָאָרֶץ וַיִּרְחַץ וַיָּסֶךְ וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָו[a] וַיָּבֹא בֵּית־יְהוָה
וַיִּשְׁתָּחוּ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁאַל וַיָּשִׂימוּ לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל׃ 21 וַיֹּאמְרוּ
עֲבָדָיו אֵלָיו מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה בְּעַבּוּר[a] הַיֶּלֶד חַי צַמְתָּ
וַתֶּבְךְּ וְכַאֲשֶׁר מֵת הַיֶּלֶד קַמְתָּ וַתֹּאכַל לָחֶם׃ 22 וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיֶּלֶד
חַי צַמְתִּי וָאֶבְכֶּה כִּי אָמַרְתִּי מִי יוֹדֵעַ יְחָנֵנִי[a] יְהוָה[b] וְחַי הַיָּלֶד׃
23 וְעַתָּה | מֵת לָמָּה זֶּה[a] אֲנִי צָם[b] הַאוּכַל לַהֲשִׁיבוֹ עוֹד[b] אֲנִי הֹלֵךְ
אֵלָיו וְהוּא לֹא־יָשׁוּב אֵלָי׃ 24 וַיְנַחֵם דָּוִד אֶת בַּת־שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה וַיהוָה
אֲהֵבוֹ׃ 25 וַיִּשְׁלַח בְּיַד נָתָן הַנָּבִיא וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ יְדִידְיָהּ בַּעֲבוּר[a]
יְהוָה׃ פ
26 וַיִּלָּחֶם יוֹאָב בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּלְכֹּד אֶת־עִיר הַמְּלוּכָה׃
27 וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתִּי בְרַבָּה גַּם־[a]
לָכַדְתִּי אֶת־עִיר הַמָּיִם[b]׃ 28 וְעַתָּה אֱסֹף אֶת־יֶתֶר הָעָם וַחֲנֵה עַל־
הָעִיר וְלָכְדָהּ פֶּן־אֶלְכֹּד אֲנִי אֶת־הָעִיר וְנִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ׃ 29 וַיֶּאֱסֹף
דָּוִד אֶת־כָּל־הָעָם וַיֵּלֶךְ רַבָּתָה וַיִּלָּחֶם בָּהּ וַיִּלְכְּדָהּ׃ 30 וַיִּקַּח אֶת־
עֲטֶרֶת־מַלְכָּם[a] מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כִּכַּר זָהָב[b] וְאֶבֶן יְקָרָה[b] וַתְּהִי
עַל־רֹאשׁ דָּוִד וְשָׁלָל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ 31 וְאֶת־הָעָם

[19] Mm 1017. [20] Mm 1194. [21] Mm 1545. [22] Mm 1764. [23] Mm 1213. [24] Mm 1765. [25] Mm 1766. [26] Gn 50,21. [27] Mm 3675. [28] Mm 215. [29] Mp sub loco. [30] Mm 1581. [31] Mm 1174. [32] Mm 4234. [33] Mm 1055.

17 [b] mlt Mss 𝔔 ברה ‖ [c] 𝔔 אותם ‖ **19** [a] 2 Mss מת cf 𝔗 ‖ **20** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊$^{-L}$𝔖; 𝔗𝔙 ut K ‖ **21** [a] 𝔊^{L} *ἕνι*, 𝔖 *kd*, 𝔗 *'d d*… cf 22 בעוד ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q; 𝔖 *mrḥm 'lwhj* cf (?) 𝔙 *donet eum mihi …* ‖ [b] pc Mss אלהים cf 𝔖 ‖ **23** [a] > pc Mss ‖ [b–b] 𝔖 *lm' mškḥ' dtwb nhpwk* ‖ **24** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔖𝔗 ‖ **25** [a] 𝔊^{LMss}θ′ *ἐν λόγῳ* cf 𝔈93.94 *(quod est interpretatum) in verbo (domini)* = (?) בעבור, cf KAI 26, II 6.11sq, III 11 ‖ **27** [a] mlt Mss וגם cf 𝔖𝔗^{Mss} ‖ [b] 2 Mss המלוכה cf 𝔖𝔗 et 26 ‖ **30** [a] 𝔊-^{OL} pr nom proprium cf 1R 11,5; Ms מלכה ‖ [b–b] 𝔖 *w'jt hwj bh k'p' ṭbt'* (pl) cf 𝔗𝔙.

אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂם בַּמִּגְרָה וּבַחֲרָצֵי הַבַּרְזֶל [a]וּבַמַּגְזֵרֹת הַבַּרְזֶל[a]
וְהֶעֱבִיר אוֹתָם בַּמַּלְבֵּן[b] וְכֵן יַעֲשֶׂה לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִד
וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלָ‍ִם׃ פ

13 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־דָּוִד אָחוֹת יָפָה וּשְׁמָהּ תָּמָר
2 וַיֶּאֱהָבֶהָ אַמְנוֹן בֶּן־דָּוִד׃ 2 וַיֵּצֶר לְאַמְנוֹן לְהִתְחַלּוֹת בַּעֲבוּר תָּמָר
אֲחֹתוֹ כִּי בְתוּלָה הִיא וַיִּפָּלֵא בְּעֵינֵי אַמְנוֹן לַעֲשׂוֹת לָהּ מְאוּמָה׃
3 וּלְאַמְנוֹן רֵעַ וּשְׁמוֹ יוֹנָדָב[a] בֶּן־שִׁמְעָה[b] אֲחִי דָוִד וְיוֹנָדָב אִישׁ חָכָם
4 מְאֹד׃ 4 וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה כָּהֶה בֶּן־הַמֶּלֶךְ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר הֲלוֹא
תַגִּיד לִי וַיֹּאמֶר לוֹ אַמְנוֹן אֶת־תָּמָר אֲחוֹת אַבְשָׁלוֹם אָחִי אֲנִי
5 אֹהֵב׃ 5 וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוֹנָדָב שְׁכַב עַל־מִשְׁכָּבְךָ וְהִתְחַל וּבָא אָבִיךָ
לִרְאוֹתֶךָ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו תָּבֹא נָא תָּמָר אֲחוֹתִי וְתַכְרֵנִי לֶחֶם וְעָשְׂתָה
6 לְעֵינַי[a] אֶת־הַבְּרִיָּה לְמַעַן אֶרְאֶה וְאָכַלְתִּי מִיָּדָהּ[b]׃ 6 וַיִּשְׁכַּב
אַמְנוֹן וַיִּתְחַל וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹתוֹ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־הַמֶּלֶךְ תָּבוֹא־
7 נָא תָּמָר אֲחֹתִי וּתְלַבֶּב לְעֵינַי שְׁתֵּי לְבִבוֹת וְאֶבְרֶה מִיָּדָהּ[a]׃ 7 וַיִּשְׁלַח
דָּוִד אֶל־תָּמָר הַבַּיְתָה לֵאמֹר לְכִי נָא בֵּית אַמְנוֹן אָחִיךְ וַעֲשִׂי־לוֹ
8 הַבְּרִיָּה׃ 8 וַתֵּלֶךְ תָּמָר בֵּית אַמְנוֹן אָחִיהָ וְהוּא שֹׁכֵב וַתִּקַּח אֶת־
9 הַבָּצֵק וַתָּלָושׁ[a] וַתְּלַבֵּב לְעֵינָיו וַתְּבַשֵּׁל אֶת־הַלְּבִבוֹת׃ 9 וַתִּקַּח אֶת־
הַמַּשְׂרֵת וַתִּצֹק לְפָנָיו וַיְמָאֵן לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ
10 מֵעָלַי וַיֵּצְאוּ[a] כָּל־אִישׁ מֵעָלָיו׃ 10 וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־תָּמָר הָבִיאִי
הַבְּרִיָּה הַחֶדֶר[a] וְאֶבְרֶה מִיָּדֵךְ[b] וַתִּקַּח תָּמָר אֶת־הַלְּבִבוֹת אֲשֶׁר עָשָׂתָה
11 וַתָּבֵא לְאַמְנוֹן[c] אָחִיהָ הֶחָדְרָה׃ 11 וַתַּגֶּשׁ אֵלָיו לֶאֱכֹל וַיַּחֲזֶק־בָּהּ[a]
12 וַיֹּאמֶר לָהּ בֹּואִי שִׁכְבִי עִמִּי אֲחֹתִי׃ 12 וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אָחִי אַל־
תְּעַנֵּנִי כִּי לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בְּיִשְׂרָאֵל אַל־תַּעֲשֶׂה אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃

פד. ג. ב חד חס וחד מל[34]

ד מל בסיפ. במלכן חד מן ג[35] כת כ רוקר ב וחד מן ב[36] בלישׁ

נא[34] מ״ם וכל ר״פ דכות׳ ב מ ג

ג ומל[1]

ב. ג[2]. ל

ל. יד בסיפ

ל. ב כת ה בשם גברי[3]

יב וכל דל ואביון דכות׳. יג[3]

יד חס

ח[4] ול בסיפ[5]

ל רבסיפ. יז חס ג[6] מנה בנביא וכל משלי דכות׳ במ ד. ג מל[7]

ג

ל[8]

ל. ל. ב ובסיפ[9]

יט[10]

ג

ותלש חד מן ב בלישׁ. ק ל. ה. ב

ל. יג מל[11]

ג[12]

ג. ב. ב ובסיפ[13]. ב. ה

ב[14]. ב

ג מל בלישׁ[8]. ג מל[7]

לו[15]. ד[16]

[34]Mp sub loco. [35]Mm 4255. [36]Mm 2701. Cp 13 [1]Mm 2576. [2]Mm 1767. [3]Mm 688. [4]Mm 1768. [5]Mm 2667. [6]Mm 1769. [7]Mm 1770. [8]Mp sub loco. [9]Cf Mm 3680. [10]Mm 1557. [11]Mm 1640. [12]Mm 1771. [13]Mm 197. [14]Mm 1486. [15]Mm 210. [16]Mm 193.

31 [a–a] > pc Mss $\mathfrak{G}^{Mss}$ cf $\mathfrak{S}$ ‖ [b] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ ‖ **Cp 13,3** [a] $\mathfrak{Q}\mathfrak{G}^{L}$ יהונתן ‖ [b] pc Mss עא– cf 32[a] 21,21[b] Q; $\mathfrak{S}$ *šm'*; $\mathfrak{Q}$ שמעיה; 1S 16,9 17,13 שמה ‖ **5** [a] $\mathfrak{S}$ *lj*; > $\mathfrak{V}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$ suff pl ‖ **6** [a] $\mathfrak{S}$ suff pl ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q ‖ **9** [a] pc Mss ויוציאו cf $\mathfrak{G}\mathfrak{C}^{f}\mathfrak{V}$ ‖ **10** [a] 2 Mss רה– ‖ [b] pc Mss דיך– cf $\mathfrak{G}^{Ms}\mathfrak{S}$ ‖ [c] pc Mss אל א׳ ‖ **11** [a] Ms לה cf 15,5.

13 וְאֲנִי אָנָה אוֹלִיךְ אֶת־חֶרְפָּתִי וְאַתָּה תִּהְיֶה כְּאַחַד הַנְּבָלִים בְּיִשְׂרָאֵל 13
14 וְעַתָּה דַּבֶּר־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנָעֵנִי מִמֶּךָּ׃ 14 וְלֹא אָבָה לִשְׁמַע
15 בְּקוֹלָהּ וַיֶּחֱזַק מִמֶּנָּה וַיְעַנֶּהָ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ׃ 15 וַיִּשְׂנָאֶהָ אַמְנוֹן שִׂנְאָה
16 גְּדוֹלָה מְאֹד כִּי גְדוֹלָה הַשִּׂנְאָה אֲשֶׁר שְׂנֵאָהּ מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אֲהֵבָהּ
וַיֹּאמֶר־לָהּ אַמְנוֹן קוּמִי לֵכִי׃ 16 וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אוֹדֹת הָרָעָה
17 הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת מֵאַחֶרֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ עִמִּי לְשַׁלְּחֵנִי וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ
לָהּ׃ 17 וַיִּקְרָא אֶת־נַעֲרוֹ מְשָׁרְתוֹ וַיֹּאמֶר שִׁלְחוּ־נָא אֹתָהּ מֵעָלַי
18 הַחוּצָה וּנְעֹל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ 18 וְעָלֶיהָ כְּתֹנֶת פַּסִּים כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁן
בְּנוֹת־הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מְעִילִים וַיֹּצֵא אוֹתָהּ מְשָׁרְתוֹ הַחוּץ וְנָעַל
19 הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ 19 וַתִּקַּח תָּמָר אֵפֶר עַל־רֹאשָׁהּ וּכְתֹנֶת הַפַּסִּים
אֲשֶׁר עָלֶיהָ קָרָעָה וַתָּשֶׂם יָדָהּ עַל־רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה׃
20 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ הֲאַמְנוֹן אָחִיךְ הָיָה עִמָּךְ וְעַתָּה
אֲחוֹתִי הַחֲרִישִׁי אָחֶיךְ הוּא אַל־תָּשִׁיתִי אֶת־לִבֵּךְ לַדָּבָר הַזֶּה וַתֵּשֶׁב
21 תָּמָר וְשֹׁמֵמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ׃ 21 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֵת כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר לוֹ מְאֹד׃ 22 וְלֹא־דִבֶּר אַבְשָׁלוֹם עִם־אַמְנוֹן
לְמֵרָע וְעַד־טוֹב כִּי־שָׂנֵא אַבְשָׁלוֹם אֶת־אַמְנוֹן עַל־דְּבַר אֲשֶׁר עִנָּה
23 אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ פ 23 וַיְהִי לִשְׁנָתַיִם יָמִים וַיִּהְיוּ גֹּזְזִים לְאַבְשָׁלוֹם
בְּבַעַל חָצוֹר אֲשֶׁר עִם־אֶפְרָיִם וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃
24 וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא גֹזְזִים לְעַבְדֶּךָ יֵלֶךְ־נָא
25 הַמֶּלֶךְ וַעֲבָדָיו עִם־עַבְדֶּךָ׃ 25 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְשָׁלוֹם אַל־בְּנִי
אַל־נָא נֵלֵךְ כֻּלָּנוּ וְלֹא נִכְבַּד עָלֶיךָ וַיִּפְרָץ־בּוֹ וְלֹא־אָבָה לָלֶכֶת
26 וַיְבָרְכֵהוּ׃ 26 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְלֹא יֵלֵךְ־נָא אִתָּנוּ אַמְנוֹן אָחִי וַיֹּאמֶר

17 Mm 361. 18 Mm 432. 19 Gn 34,2. 20 Mm 3416. 21 Mm 290. 22 Mm 3203. 23 Mm 1509. 24 Mm 1009. 25 Mp sub loco. 26 Mm 1770. 27 Mm 140. 28 Mm 3724. 29 Mm 3873. 30 Mm 1150.

14 [a] pc Mss עמה cf 𝔊𝔏115𝔖𝔗, sed cf 1S 2,22 ‖ **16** [a] mlt Mss על cf 𝔗 ‖ **19** [a] 𝔊𝔏115𝔖𝔙 pl ‖ [b] 𝔊𝔏115𝔖𝔗Mss𝔙 pt; cf 16,13 Jos 6,13 1S 19,23 Jes 31,5 ‖ **20** [a] nonn Mss האמנון cf 𝔊𝔏115𝔖𝔗Ms𝔙 ‖ [b] pc Mss אל cf 𝔊Mss𝔏115 ‖ [c] 2 Mss ש cf 𝔊𝔏115.93.94𝔙 ‖ [d] SebMss בבית cf 𝔗Ms ‖ **21** [a] 𝔔 + כי אהבו כי בכורו הוא; 𝔊𝔏115.91.93.94 + mlt vb cf 1R 1,6 ‖ **23** [a–a] 𝔖 *wl'dn b'dn*, sed cf 14,28 et cet ‖ **24** [a] 𝔔 אל ‖ **25** [a] 𝔔 ויפצר cf Vrs et 27 1S 28,23 ‖ **26** [a] pc Mss ולא cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 2 Mss עמנו, 𝔏115 *mecum*.

27 לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה יֵלֵךְ עִמָּךְ׃ 27 וַיִּפְרָץ[a]־בּוֹ אַבְשָׁלוֹם וַיְשַׁלַּח אִתּוֹ אֶת־ ב31
28 אַמְנוֹן וְאֶת כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ[b]׃ ס 28 וַיְצַו אַבְשָׁלוֹם אֶת־נְעָרָיו ל
לֵאמֹר רְאוּ נָא כְּטוֹב לֵב־אַמְנוֹן בַּיָּיִן וְאָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם הַכּוּ אֶת־אַמְנוֹן ד32. ל
וַהֲמִתֶּם[a] אֹתוֹ אַל־תִּירָאוּ הֲלוֹא כִי אָנֹכִי צִוִּיתִי אֶתְכֶם חִזְקוּ וְהְיוּ ב33 ול בסיפ. ד34
29 לִבְנֵי־חָיִל׃ 29 וַיַּעֲשׂוּ נַעֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לְאַמְנוֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה[a] אַבְשָׁלוֹם
30 וַיָּקֻמוּ | כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּרְכְּבוּ אִישׁ עַל־פִּרְדּוֹ וַיָּנֻסוּ׃ 30 וַיְהִי[c] הֵמָּה ב
בַּדֶּרֶךְ וְהַשְּׁמֻעָה בָּאָה אֶל־דָּוִד לֵאמֹר הִכָּה אַבְשָׁלוֹם אֶת־כָּל־בְּנֵי ה חס35
31 הַמֶּלֶךְ[a] וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אֶחָד[b]׃ ס 31 וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרַע אֶת־ ה36
בְּגָדָיו וַיִּשְׁכַּב אָרְצָה וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים[a] קְרָעֵי[b] בְגָדִים[c]׃ ס ז37. ב חס
32 וַיַּעַן יוֹנָדָב | בֶּן־שִׁמְעָה[a] אֲחִי־דָוִד וַיֹּאמֶר אַל־יֹאמַר אֲדֹנִי[b] אֶת ב בת ה בשם גברי
[c]כָּל־הַנְּעָרִים[c] בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הֵמִיתוּ[d] כִּי[e]־אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת כִּי־עַל־פִּי[f]
33 אַבְשָׁלוֹם הָיְתָה שׂוּמָה[g] מִיּוֹם עַנֹּתוֹ אֶת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ 33 וְעַתָּה אַל־ ל38. ב וחס
יָשֶׂם אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ דָּבָר לֵאמֹר כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ כִּי־
34 אִם־[a]אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת׃ פ 34 וַיִּבְרַח אַבְשָׁלוֹם וַיִּשָּׂא הַנַּעַר הַצֹּפֶה אם חד מן ח39 כת ולא קר
עֵינָיו[a] וַיַּרְא וְהִנֵּה עָם־רַב הֹלְכִים[b] מִדֶּרֶךְ אַחֲרָיו מִצַּד הָהָר׃ ק חד מן ח40 כת כן עינינו בלישׁ. ל
35 וַיֹּאמֶר יוֹנָדָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ כִּדְבַר עַבְדְּךָ כֵּן מג. ג41
36 הָיָה׃ 36 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וְהִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ וַיִּשְׂאוּ[c] קוֹלָם ז37. ל
37 וַיִּבְכּוּ וְגַם־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו בָּכוּ בְכִי גָּדוֹל[d] מְאֹד׃ 37 וְאַבְשָׁלוֹם
בָּרַח וַיֵּלֶךְ אֶל־תַּלְמַי בֶּן־עַמִּיחוּר[a] מֶלֶךְ גְּשׁוּר וַיִּתְאַבֵּל[b] עַל־בְּנוֹ ק עמיהוד חד מן ד42 כת ח וקר ה וחד מן ד43 כת ר וקר ד
38 כָּל־הַיָּמִים[c]׃ 38 וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּר[a] וַיְהִי־שָׁם שָׁלֹשׁ

31 Mm 1434. 32 Mm 1772. 33 Mm 934. 34 Mm 1773. 35 Mm 1540. 36 Mm 989. 37 Mm 449. 38 Mp sub loco. 39 Mm 2752. 40 Mm 1543. 41 Mm 1774. 42 Mm 3864. 43 Mm 3624.

27 [a] Vrs ut 25[a] ‖ [b] 𝔊-Mss𝔏115 + mlt vb cf 1S 25,36 ‖ **28** [a] 𝔔 ומתתם ‖ **29** [a] 𝔊 + *αὐτοῖς* cf 𝔏115𝔖𝔙 sed cf 24,19 ‖ **30** [a] sic L, mlt Mss Edd ך– ‖ [b] 2 Mss pr עד cf 𝔗Ms, 2 Mss איש cf 𝔖 sed etiam Ps 106,11 ‖ **31** [a] Ms + עליו cf 𝔗Ms, 𝔊 + *αὐτῷ* cf 𝔏115𝔙 ‖ [b] 2 Mss קרעו cf 𝔊-L𝔏115𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔔 ובגדיו], 𝔊-L𝔏115𝔖𝔗𝔙 + suff 3 m pl ‖ **32** [a] cf 3[b] ‖ [b] 𝔊-Ms + *ὁ βασιλεύς* cf 𝔏115𝔖 ‖ [c–c] 𝔔 הנערים כול ‖ [d] pc Mss מתו cf 𝔊L𝔖𝔗Mss𝔙 ‖ [e] pc Mss + אם ‖ [f] α′σ′ *ὀργῇ* cf 𝔏115𝔙Mss et Ps 56,8 ‖ [g] mlt Mss Kor שימה ‖ **33** [a] > nonn Mss cf 𝔊AMs𝔏115𝔖𝔙 ‖ **34** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b–b] 𝔊-L *ἐν τῇ ὁδῷ ὀπίσθεν αὐτοῦ*, 𝔊L *τὴν ὁδὸν τὴν Σωραιμ*, 𝔏115 *per.via (soram) … in via quae est goran*, 𝔖 *b'rwrḥ'*, 𝔗 *m'wrḥ(') m'ḥwrwhj*, 𝔙 *per iter devium* ‖ **37** [a] mlt Mss ut Q עמיח/הוד cf 𝔊𝔏115𝔖𝔗 ‖ [b] 𝔊 + *ὁ βασιλεὺς* (> 𝔊O cf 𝔖𝔙) *Δαυειδ* (> 𝔊LMss cf 𝔏115) ‖ [c–c] pc Mss ימים רבים cf 𝔏93.94𝔖𝔙Mss ‖ **38** [a] nonn Mss רה–.

39 שָׁנִים׃ 39 וַתִּכְלֶ֣ה[a] וְ֠דָוִד הַמֶּ֨לֶךְ[b] לָצֵ֜את אֶל־אַבְשָׁל֗וֹם כִּֽי־נִחַ֥ם עַל־
14 אַמְנ֖וֹן כִּי־מֵֽת׃ ס **14** 1 וַיֵּ֣דַע יוֹאָ֗ב בֶּן־צְרוּיָה֙ כִּֽי־לֵ֣ב הַמֶּ֔לֶךְ[a]
2 עַל־אַבְשָׁל֑וֹם׃ 2 וַיִּשְׁלַ֤ח יוֹאָב֙ תְּקוֹעָ֔ה וַיִּקַּ֥ח מִשָּׁ֖ם אִשָּׁ֣ה חַכְמָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר
אֵלֶ֗יהָ הִתְאַבְּלִי־נָ֤א וְלִבְשִׁי־נָא֙ בִּגְדֵי־אֵ֔בֶל וְאַל־תָּסוֹכִ֥י שֶׁ֖מֶן וְהָיִ֣ית
3 כְּאִשָּׁ֤ה זֶה֙ יָמִ֣ים רַבִּ֔ים מִתְאַבֶּ֖לֶת עַל־מֵֽת׃ 3 וּבָאתְ֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ
4 וְדִבַּרְתְּ֥ אֵלָ֖יו כַּדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וַיָּ֥שֶׂם יוֹאָ֖ב אֶת־הַדְּבָרִ֥ים בְּפִֽיהָ׃ 4 וַתֹּ֤אמֶר[a]
הָאִשָּׁה֙ הַתְּקֹ֣עִית֔ אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ וַתִּפֹּ֣ל עַל־אַפֶּ֑יהָ אָ֥רְצָה֙ וַתִּשְׁתָּ֣חוּ וַתֹּ֔אמֶר
5 הוֹשִׁיעָ֖ה[b] הַמֶּֽלֶךְ׃ ס 5 וַיֹּ֤אמֶר לָהּ֙ הַמֶּ֔לֶךְ מַה־לָּ֖ךְ וַתֹּ֣אמֶר אָבֵ֑ל
6 אִשָּׁה־אַלְמָנָ֤ה אָנִי֙ וַיָּ֣מָת אִישִׁ֔י׃ 6 וּלְשִׁפְחָתְךָ֙ שְׁנֵ֣י בָנִ֔ים וַיִּנָּצ֥וּ שְׁנֵיהֶ֖ם
7 בַּשָּׂדֶ֑ה וְאֵ֥ין מַצִּ֖יל בֵּינֵיהֶ֣ם וַיַּכֵּ֣הוּ הָאֶחָ֣ד אֶת־הָאֶחָ֔ד וַיְמִתֵ֖הוּ׃ 7 וְהִנֵּ֣ה
כָל־הַמִּשְׁפָּחָ֗ה עַל־[a]שִׁפְחָתֵךְ֙ וַיֹּ֣אמְרוּ֔[b] תְּנִי֙ | אֶת־מַכֵּ֣ה אָחִ֔יו
וְנָמִתָ֖הוּ֙ בְּנֶ֣פֶשׁ אָחִ֑יו אֲשֶׁ֤ר הָרָ֙גּ֙ וְ[c]נַשְׁמִ֣ידָה גַּ֔ם[c] אֶת־הַיּוֹרֵ֖שׁ וְכִבּ֣וּ
8 אֶת־גַּחַלְתִּ֣י אֲשֶׁר־נִשְׁאָ֑רָה לְבִלְתִּ֤י שׂוֹם־[d]לְאִישִׁי֙ שֵׁ֣ם וּשְׁאֵרִ֔ית עַל־פְּנֵ֖י
הָאֲדָמָֽה׃ פ 8 וַיֹּ֤אמֶר הַמֶּלֶךְ֙ אֶל־הָאִשָּׁ֔ה לְכִ֖י לְבֵיתֵ֑ךְ וַאֲנִ֥י
9 אֲצַוֶּ֖ה עָלָֽיִךְ׃ 9 וַתֹּ֤אמֶר הָאִשָּׁה֙ הַתְּקוֹעִ֔ית אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ עָלַ֣י אֲדֹנִ֑י
הַמֶּ֣לֶךְ וְעַל־בֵּ֖ית אָבִ֑י וְהַמֶּ֖לֶךְ וְכִסְאֹ֥ו נָקִֽי׃ ס 10 וַיֹּ֣אמֶר
10 הַמֶּ֔לֶךְ הַמְדַבֵּ֥ר אֵלַ֖יִךְ וְהֵבֵאתָ֣ו אֵלַ֑י וְלֹא־[e]יֹסִ֥יף עֹ֛וד לָגַ֥עַת בָּֽךְ׃
11 וַתֹּ֣אמֶר֮ יִזְכָּר־נָא֒ הַמֶּ֣לֶךְ[a] אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ[b] מֵהַרְבֵּ֥ית[c] גֹּאֵ֖ל הַדָּ֑ם
לְשַׁחֵ֣ת[b] וְלֹ֤א יַשְׁמִידוּ֙ אֶת־בְּנִ֔י וַיֹּ֕אמֶר חַי־יְהוָ֖ה אִם־יִפֹּ֥ל מִשַּׂעֲרַת[d]
12 בְּנֵ֣ךְ אָ֔רְצָה׃ 12 וַתֹּ֤אמֶר הָאִשָּׁה֙ תְּדַבֶּר־נָ֣א שִׁפְחָתְךָ֔ אֶל־אֲדֹנִ֖י הַמֶּ֑לֶךְ
13 דָּבָ֣ר וַיֹּ֔אמֶר דַּבֵּ֖רִי׃ ס 13 וַתֹּ֤אמֶר הָאִשָּׁה֙ וְלָמָ֣ה חָשַׁ֔בְתְּ כָּזֹ֖את

ב. ו פת וכל ישעיה דכות[44]

ג חס

ב

ל. ל. ב

ב. ב[1]. ח[2]

פד

ב חד חס וחד מל

ח[3]. ב[4]

ל. ח[5]

ת חס בלישׁ[6]. ל. ב

שים[7]. ב

ב

ל. ב חד מל וחד חס

יג[7] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ יא

ד[8]. כט. ג[9]. יד כת כן

מהרבת ק

ל[10]. ל מל[11]

[44]Mm 1775. Cp 14 [1]Mm 2548. [2]Mm 2052. [3]Mm 1776. [4]Lv 24,10. [5]Mm 283. [6]Mm 1036. [7]Mm 324. [8]Mm 333. [9]Mm 1777. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1713.

39 [a] G *καὶ ἐκόπασεν* cf L[115] *et requievit*, L[93.94] *et proposuit*, S[ABC] *w'hmj*, S[BarHebr] *w'ttwj* (explicitum: oblitus est), T *wḥmjdt*, V *cessavitque* || [b–b] G *ὁ βασιλεὺς Δαυειδ* cf S V[Mss], G[Mss] *τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως (Δαυειδ)* cf Q L[115] (L[93.94] *rex*), T *npš' ddwjd mlk'*, V *David rex* || [c] 2 Mss על cf T || **Cp 14,1** [a] S + *'tr'j*; T *([b]lb' dmlk') lmpq*, V *versum esset* || **4** [a] mlt Mss ותבא cf GST[Mss]V || [b] SV + suff 1 sg || **7** [a] 2 Mss אל cf 1S 22,13[b] || [b] pc Mss + נא || [c–c] S *wb'jn dnwbdwnh* (3 pl) || [d] nonn Mss ut Q || **11** [a] 2 Mss pr אדני cf G[LMs]L[93.94]S || [b–b] S *bswg'' dḥwdt' ddm' l' mḥbl* || [c] mlt Mss ut Q || [d] Ms משערות cf G[L]V; Ms + ראשו cf ST et 1S 14,45 1R 1,52 (Ms).

עַל־עַם אֱלֹהִים וּמְדַבֵּר[a] הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר הַזֶּה כְּאָשֵׁם לְבִלְתִּי הָשִׁיב ל[12]. ל. ב
14 הַמֶּלֶךְ אֶת־נִדְחוֹ׃ 14 כִּי־מוֹת נָמוּת וְכַמַּיִם הַנִּגָּרִים אַרְצָה אֲשֶׁר לֹא ל
יֵאָסֵפוּ וְלֹא־יִשָּׂא אֱלֹהִים נֶפֶשׁ וְחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ ב. ג[13]. לז
15 נִדָּח׃ 15 וְעַתָּה אֲשֶׁר־בָּאתִי[a] לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִי אֶת־הַדָּבָר ל
הַזֶּה כִּי יְרָאֻנִי[b] הָעָם וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתֶךָ אֲדַבְּרָה־נָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ אוּלַי ל[14]
16 יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר אֲמָתוֹ׃ 16 כִּי יִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ לְהַצִּיל אֶת־ ו
אֲמָתוֹ מִכַּף הָאִישׁ לְהַשְׁמִידִ[a] אֹתִי וְאֶת־בְּנִי יַחַד מִנַּחֲלַת אֱלֹהִים[b]׃ ו. ב[15]. ל
17 וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתְךָ יְהִי־נָא[a] דְּבַר־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְמְנוּחָה[b] כִּי ו כְּמַלְאַךְ ד חס בליש[16]. ה ב מנה בליש
הָאֱלֹהִים[c] כֵּן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְהָרָע וַיהוָה אֱלֹהֶיךָ יְהִי[d] ל
18 עִמָּךְ׃ פ 18 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַל־נָא תְכַחֲדִי מִמֶּנִּי ל. נז וכל תלים דכות ב מ יא
דָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁאֵל אֹתָךְ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה יְדַבֶּר־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
19 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲיַד יוֹאָב אִתָּךְ בְּכָל־זֹאת וַתַּעַן הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר חַי־ ב[17]
נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אִם־אֶשׂ[a] | לְהַיָּמִין וּלְהַשְׂמִיל[b] מִכֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר ב חס בליש וחד מן ג[18] סביריי יש. ל כת כן
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי־עַבְדְּךָ יוֹאָב הוּא צִוָּנִי וְהוּא שָׂם בְּפִי שִׁפְחָתֶךָ[c] אֶת ל זקף קמ. כה
20 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 20 לְבַעֲבוּר סֹבֵב אֶת־פְּנֵי הַדָּבָר עָשָׂה עַבְדְּךָ ג[19]
יוֹאָב אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וַאדֹנִי חָכָם כְּחָכְמַת מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים לָדַעַת ת
21 אֵת־כָּל־אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ ס 21 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב הִנֵּה־נָא יא[20]
עָשִׂיתִי[a] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה[b] וְלֵךְ הָשֵׁב אֶת־הַנַּעַר אֶת־אַבְשָׁלוֹם׃ יא[21]
22 וַיִּפֹּל יוֹאָב אֶל־פָּנָיו[a] אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ וַיְבָרֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר טו[22]
יוֹאָב הַיּוֹם יָדַע עַבְדְּךָ כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־[b] עבדך. ל. נא[23]
23 עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר עַבְדּוֹ[c]׃ 23 וַיָּקָם יוֹאָב וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּרָה וַיָּבֵא

[12]Mm 615. [13]Mm 1778. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1779. [16]Mm 360. [17]Mm 1780. [18]Mm 3620. [19]Mm 511. [20]Mm 1500. [21]Mm 1094. [22]Mm 1533. [23]Mm 639.

13 [a] 𝔗[-Ms] *w(m)mljl* cf Nu 7,89 Ez 2,2 43,6 ‖ **15** [a] > Ms 𝔊[Mss]𝔙 ‖ [b] 𝔊 *ὄψεταί με* cf 𝔙 *praesente (populo)* ‖ **16** [a] 𝔊 pr *τοῦ ζητοῦντος*, 𝔙 pr *(omnium qui) volebant* ‖ [b] 𝔊[L]θ′ *κυρίου*, 𝔗 *'m' djhwh* ac 20,19 21,3 1S 26,19 ‖ **17** [a] pc Mss יהי ‖ [b] permlt Mss לִמְנוּחָה, 𝔊 *εἰς θυσίαν/ς*, 𝔏[117] *velut in sacrificium misericordiae*, 𝔖[ABC] *qwrbn'*, 𝔖[Bar Hebr](𝔙) *'jk qwrbn'* ‖ [c] 𝔊[L] *κυρίου* ‖ [d] pc Mss יהיה cf 𝔊𝔏[117]𝔙 ‖ **19** [a] mlt Mss 𝔠[Q] איש; pc Mss cit Seb יש cf 𝔗; Mss interv ‖ [b] 2 Mss מאיל–, 2 Mss מיאל–, 𝔔 מאל– ‖ [c] 𝔔 אמתך ‖ **21** [a] mlt Mss עשיתָ cf 𝔗[Mss] ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὸν λόγον σου τοῦτον*, 𝔖 *'jk d'mrt*, 𝔙 *verbum tuum* ‖ **22** [a] pc Mss cit Sor על cf 𝔗 ‖ [b] 2 Mss כי cf 𝔏[117] ‖ [c] pc Mss עבדו sine Q; mlt Mss ut Q cf 𝔊[Ms]𝔏[117]𝔗𝔙.

24 אֶת־אַבְשָׁלוֹם יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ ס 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָסֹב אֶל־בֵּיתוֹ וּפָנֵי
לֹא יִרְאֶה וַיָּסֹב אַבְשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה׃ ס
25 וּכְאַבְשָׁלוֹם לֹא־הָיָה אִישׁ יָפֶה בְּכָל־יִשְׂרָאֵל לְהַלֵּל מְאֹד מִכַּף 25
רַגְלוֹ וְעַד קָדְקֳדוֹ לֹא־הָיָה בּוֹ מוּם׃ 26 וּבְגַלְּחוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהָיָה 26
מִקֵּץ יָמִים | לַיָּמִים אֲשֶׁר יְגַלַּח כִּי־כָבֵד עָלָיו וְגִלָּחוֹ וְשָׁקַל אֶת־שְׂעַר
רֹאשׁוֹ מָאתַיִם[a] שְׁקָלִים בְּאֶבֶן הַמֶּלֶךְ׃ 27 וַיִּוָּלְדוּ לְאַבְשָׁלוֹם שְׁלוֹשָׁה 27
בָנִים וּבַת אַחַת וּשְׁמָהּ תָּמָר[a] הִיא הָיְתָה אִשָּׁה יְפַת מַרְאֶה[b]׃ פ
28 וַיֵּשֶׁב אַבְשָׁלוֹם בִּירוּשָׁלַ͏ִם שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָה׃ 28
29 וַיִּשְׁלַח אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב לִשְׁלָחַ אֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה׃ 29
לָבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד שֵׁנִית וְלֹא אָבָה לָבוֹא׃ 30 וַיֹּאמֶר אֶל־עַבָדָיו 30
רְאוּ חֶלְקַת יוֹאָב אֶל־יָדִי וְלוֹ[a] שָׁם שְׂעֹרִים לְכוּ וְהַצִּיתֻהָ[b] בָּאֵשׁ[c]
וַיַּצִּיתוּ עַבְדֵי אַבְשָׁלוֹם אֶת־הַחֶלְקָה בָּאֵשׁ׃ פ 31 וַיָּקָם יוֹאָב 31
וַיָּבֹא אֶל־אַבְשָׁלוֹם הַבַּיְתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה הִצִּיתוּ עֲבָדֶיךָ[a] אֶת־
הַחֶלְקָה אֲשֶׁר־לִי בָּאֵשׁ׃ 32 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב הִנֵּה 32
שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ | לֵאמֹר בֹּא הֵנָּה וְאֶשְׁלְחָה אֹתְךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה בָּאתִי
מִגְּשׁוּר טוֹב לִי עֹד אֲנִי־שָׁם וְעַתָּה אֶרְאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם[a]־יֶשׁ־בִּי
עָוֹן וְהֲמִתָנִי׃ 33 וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיַּגֶּד־לוֹ וַיִּקְרָא אֶל־אַבְשָׁלוֹם ס כה
וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ[a] עַל־אַפָּיו אַרְצָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשַּׁק
הַמֶּלֶךְ לְאַבְשָׁלוֹם׃ פ

15 1 וַיְהִי מֵאַחֲרֵי כֵן וַיַּעַשׂ לוֹ אַבְשָׁלוֹם מֶרְכָּבָה וְסוּסִים וַחֲמִשִּׁים
2 אִישׁ רָצִים לְפָנָיו׃ 2 וְהַשְׁכֵּים אַבְשָׁלוֹם וְעָמַד עַל־יַד[a] דֶּרֶךְ הַשָּׁעַר[a]
וַיְהִי[b] כָּל־הָאִישׁ[c] אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לוֹ־רִיב לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לַמִּשְׁפָּט
וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו[c] וַיֹּאמֶר אֵי־מִזֶּה עִיר אַתָּה וַיֹּאמֶר מֵאַחַד
שִׁבְטֵי־יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּךָ׃ 3 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם רְאֵה דְבָרֶךָ[a] טוֹבִים

[24] Mm 610. [25] Mm 1781. [26] Mm 2872. [27] Mm 1782. [28] Mm 1783. [29] Mm 1717. [30] Mm 2959. [31] Mp sub loco. [32] Mm 1557. [33] Mm 3274. [34] Mm 169. [35] Mm 62. [36] Mm 1784. **Cp 15** [1] Mm 1785. [2] Mm 1786. [3] Mm 1035.

26 [a] 𝔊𝔈$^{93.94}$ 100 ‖ **27** [a] 𝔊^{L}(𝔈$^{93.94}$) *Maαχα* ex 1R 15,2 cf [b] ‖ [b] 𝔊𝔈$^{117.91.93.94}$ + mlt vb cf 1R 15,2 ‖ **30** [a] nonn Mss ולא ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c] 𝔊𝔈$^{117.91}$ + mlt vb ‖ **31** [a] permlt Mss 𝔖 דיך– cf 11,24[b] ‖ **32** [a] pc Mss אם cf 𝔖 et 1S 20,8 ‖ **33** [a] > 𝔖𝔙 ‖ **Cp 15,2** [a–a] 𝔔 הדרך ‖ [b] 𝔔 והיה ‖ [c–c] pc Mss 𝔔 כל איש cf 𝔊 et 4 ‖ [d–d] 𝔔 וקרא לו א׳ cf 𝔊 ‖ **3** [a] sic nonn Mss Or, permlt Mss ריך–.

4 וְנִכְחָ֔ים וְשֹׁמֵ֥עַ אֵין־לְךָ֖ מֵאֵ֣ת הַמֶּ֑לֶךְ׃ 4 וַיֹּ֤אמֶר֙ אַבְשָׁל֔וֹם מִי־יְשִׂמֵ֥נִי ל
שֹׁפֵ֖ט בָּאָ֑רֶץ וְעָלַ֣י יָבֹ֔וא כָּל־אִ֕ישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לּ֥וֹ רִ֖יב [a]וּמִשְׁפָּ֑ט ה׳.ל
5 וְהִצְדַּקְתִּ֖יו׃ [a] 5 וְהָיָ֗ה בִּקְרָב־אִ֛ישׁ לְהִשְׁתַּחֲוֹ֥ת לֹ֖ו וְשָׁלַ֣ח אֶת־יָדֹ֑ו ל׳.ל
6 וְהֶחֱזִ֥יק לֹ֖ו [a] וְנָשַׁ֥ק לֹֽו׃ 6 וַיַּ֣עַשׂ אַבְשָׁל֗וֹם כַּדָּבָ֤ר הַזֶּה֙ לְכָל־יִשְׂרָאֵ֔ל
אֲשֶׁר־יָבֹ֥אוּ לַמִּשְׁפָּ֖ט אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ וַיְגַנֵּ֕ב [a] אַבְשָׁל֖וֹם אֶת־לֵ֥ב אַנְשֵׁ֖י ה׳.ל
7 יִשְׂרָאֵֽל׃ פ 7 וַיְהִ֣י מִקֵּ֔ץ [a] אַרְבָּעִ֖ים שָׁנָ֑ה [a] וַיֹּ֤אמֶר אַבְשָׁלוֹם֙ אֶל־ יב
הַמֶּ֣לֶךְ אֵלְכָ֣ה נָּ֔א וַאֲשַׁלְּמָ֖ה [b] אֶת־נִדְרִ֑י אֲשֶׁר־נָדַ֥רְתִּי לַיהוָ֖ה בְּחֶבְר֥וֹן׃ ג
8 כִּֽי־נֵדֶ֨ר נָדַ֜ר עַבְדְּךָ֗ בְּשִׁבְתִּי֙ בְּגֹשׁ֣וּר בַּאֲרָ֔ם לֵאמֹ֗ר אִם־יָשֹׁ֤ב [a] ה׳.ט זוגין[a]. ישוב[7] חד מן
יָשִׁיבֵ֙נִי֙ יְהוָ֔ה יְרוּשָׁלַ֖ם וְעָבַ֣דְתִּי אֶת־יְהוָ֑ה׃ 9 וַיֹּ֥אמֶר־לֹ֛ו הַמֶּ֖לֶךְ לֵ֣ךְ ה׳.[8] וחס בלוש ק
בְּשָׁלֹ֑ום וַיָּ֣קָם וַיֵּ֔לֶךְ חֶבְרֹ֖ונָה׃ פ 10 וַיִּשְׁלַ֤ח אַבְשָׁלוֹם֙ מְרַגְּלִ֔ים ב
בְּכָל־שִׁבְטֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹ֗ר כְּשָׁמְעֲכֶם֙ [a] אֶת־קֹ֣ול הַשֹּׁפָ֔ר וַאֲמַרְתֶּ֕ם ט׳.[9] ח מנה מל
בְּכָל־שֹׁבְטֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹ֗ר כְּשָׁמְעֲכֶם֙ [a] אֶת־קֹ֣ול הַשֹּׁפָ֔ר וַאֲמַרְתֶּ֕ם ג׳.ל חס בלוש[6]. ל
11 מָלַ֥ךְ אַבְשָׁלֹ֖ום בְּחֶבְרֹֽון׃ 11 וְאֶת־אַבְשָׁלֹ֗ום הָלְכ֤וּ מָאתַ֙יִם֙ אִ֣ישׁ ל
12 מִירוּשָׁלַ֔ם קְרֻאִ֖ים וְהֹלְכִ֣ים לְתֻמָּ֑ם וְלֹ֥א יָדְע֖וּ כָּל־דָּבָֽר׃ 12 וַיִּשְׁלַ֤ח י״ג
אַבְשָׁלֹום֙ [a] אֶת־אֲחִיתֹ֣פֶל הַגִּילֹנִ֔י יוֹעֵ֖ץ דָּוִ֑ד מֵעִירֹ֥ו מִגִּלֹּ֖ה בְּזָבְחֹ֣ו אֶת־ ב׳.ל.ל
13 הַזְּבָחִ֗ים וַיְהִ֤י הַקֶּ֙שֶׁר֙ אַמִּ֔ץ וְהָעָ֥ם הֹולֵ֖ךְ וָרָ֑ב אֶת־אַבְשָׁלֹֽום׃ 13 וַיָּבֹ֥א ב׳ חס. כ״ו[11] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ה׳[12]. ל
הַמַּגִּ֖יד אֶל־דָּוִ֣ד לֵאמֹ֑ר לְבָב־[a] אִ֤ישׁ [b] יִשְׂרָאֵל֙ אַחֲרֵ֣י אַבְשָׁלֹ֔ום׃
14 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗ד לְכָל־עֲבָדָ֛יו אֲשֶׁר־אִתֹּ֥ו בִירוּשָׁלַ֖ם קֻ֣מוּ וְנִבְרָ֑חָה ל
כִּ֣י לֹא־תִהְיֶה־לָּ֤נוּ פְלֵיטָה֙ מִפְּנֵ֣י אַבְשָׁלֹ֔ום מַהֲרוּ֙ לָלֶ֣כֶת פֶּן־יְמַהֵ֔ר י״ג[13]
וְהִשִּׂגָ֥נוּ וְהִדִּ֖יחַ עָלֵ֣ינוּ אֶת־הָרָעָ֑ה וְהִכָּ֥ה הָעִ֖יר לְפִי־חָֽרֶב׃ 15 וַיֹּאמְרוּ ה׳ חס ול בלוש. ל.
עַבְדֵי־הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ כְּכֹ֥ל [a] אֲשֶׁר־יִבְחַ֖ר אֲדֹנִ֣י הַמֶּ֑לֶךְ הִנֵּ֖ה
עֲבָדֶֽיךָ׃ 16 וַיֵּצֵ֤א הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְכָל־בֵּיתֹ֣ו בְּרַגְלָ֔יו וַיַּעֲזֹ֥ב הַמֶּ֛לֶךְ אֵ֖ת עֶשֶׂר֑ [a] י״ג[14]
עַבְדֵיךָ׃ 16 וַיֵּצֵ֤א הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְכָל־בֵּיתֹ֣ו בְּרַגְלָ֔יו וַיַּעֲזֹ֥ב הַמֶּ֛לֶךְ אֵ֖ת עֶשֶׂר֑ [a] נ״א מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ״ג
נָשִׁ֥ים פִּלַגְשִׁ֖ים לִשְׁמֹ֥ר הַבָּֽיִת׃ 17 וַיֵּצֵ֤א הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְכָל־הָעָ֔ם [a] בְּרַגְלָ֑יו
18 וַיַּעַמְד֖וּ בֵּ֥ית הַמֶּרְחָֽק׃ 18 [a] וְכָל־עֲבָדָ֗יו עֹבְרִ֤ים עַל־יָדֹו֙ וְכָל־הַכְּרֵתִ֔י ט׳.[15] ל

[4]Mm 3683. [5]Mm 1035. [6]Mp sub loco. [7]Mm 832. [8]Mm 1433. [9]Mm 1302. [10]Mm 3027. [11]Mm 1788. [12]Mm 1103. [13]Mm 332. [14]Mm 1534. [15]Mm 449.

4 [a–a] 𝔊[93.94] *et iustificabo eum*, 𝔙 *et iuste iudicem* ‖ **5** [a] mlt Mss בו cf 𝔗 et 13,11[a] ‖ **6** [a] Mišna Soṭa[Mss] 1,8 citt ויגנוב cf Gn 31,20.26 ‖ **7** [a–a] 𝔊[LMs] *τέσσαρα ἔτη* cf 𝔖𝔙 ‖ [b] sic LC, permlt Mss Edd וַאֲשַׁלֵּם ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊[Mss]𝔖𝔗; > 𝔊[Mss]𝔙 ‖ **10** [a] pc Mss בש ‖ **12** [a] 𝔊-ABMs + *καὶ ἐκάλεσεν* ‖ **13** [a] 𝔙 pr *toto* ‖ [b] 𝔊[L] *παντὸς τοῦ*, 𝔙 *universus* ‖ **15** [a] pc Mss בכל cf 𝔖𝔙 ‖ **16** [a] 𝔊[93.94] 20 ‖ **17** [a] pc Mss עבדיו cf 𝔊-[L], 2 Mss citt ביתו ‖ **18** [a] 𝔊 + mlt vb ex duplice versione.

ל וְכָל־הַפְּלֶתִי וְכֹל־הַגִּתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר־בָּאוּ בְרַגְלוֹ[b] מִגַּת
עֹבְרִים עַל־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 19 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִתַּי הַגִּתִּי לָמָּה תֵלֵךְ 19
גַּם־אַתָּה אִתָּנוּ[a] שׁוּב וְשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ כִּי־נָכְרִי אַתָּה וְגַם־גֹּלֶה אַתָּה
לִמְקוֹמֶךָ[b]׃ 20 תְּמוֹל | בּוֹאֲךָ וְהַיּוֹם אֲנִוֶּעֲךָ[b] עִמָּנוּ לָלֶכֶת וַאֲנִי הוֹלֵךְ 20
[c]עַל אֲשֶׁר־[c]אֲנִי הוֹלֵךְ שׁוּב [d]וְהָשֵׁב אֶת־אַחֶיךָ עִמָּךְ חֶסֶד וֶאֱמֶת[d]׃
21 וַיַּעַן אִתַּי אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי[a] אִם־ 21
בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם | אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אִם־לְמָוֶת אִם־לְחַיִּים כִּי־שָׁם
יִהְיֶה עַבְדֶּךָ׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִד[a] אֶל־אִתַּי לֵךְ וַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אִתַּי הַגִּתִּי 22
וְכָל־אֲנָשָׁיו וְכָל־הַטַּף אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 23 וְכָל־הָאָרֶץ בּוֹכִים קוֹל[a] גָּדוֹל 23
וְכָל־הָעָם עֹבְרִים [b]וְהַמֶּלֶךְ עֹבֵר בְּנַחַל קִדְרוֹן וְכָל־הָעָם עֹבְרִים[b]
עַל־פְּנֵי־דֶרֶךְ אֶת[c]־הַמִּדְבָּר׃ 24 וְהִנֵּה גַם־צָדוֹק וְכָל־הַלְוִיִּם אִתּוֹ[a] 24
נֹשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן [c]בְּרִית [c]הָאֱלֹהִים וַיַּצִּקוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּעַל
אֶבְיָתָר עַד־תֹּם כָּל־הָעָם לַעֲבֹר מִן־הָעִיר׃ 25 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 25
לְצָדוֹק הָשֵׁב אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הָעִיר אִם־אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה
וֶהֱשִׁבַנִּי וְהִרְאַנִי אֹתוֹ וְאֶת־נָוֵהוּ׃ 26 וְאִם־כֹּה יֹאמַר לֹא חָפַצְתִּי בָּךְ 26
הִנֵּנִי יַעֲשֶׂה־לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו׃ ס [a] 27 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־ 27
צָדוֹק הַכֹּהֵן הֲרֹאֶה[a] אַתָּה שֻׁבָה הָעִיר בְּשָׁלוֹם וַאֲחִימַעַץ בִּנְךָ וִיהוֹנָתָן
בֶּן־אֶבְיָתָר שְׁנֵי בְנֵיכֶם אִתְּכֶם׃ 28 רְאוּ אָנֹכִי מִתְמַהְמֵהַּ בְּעַרְבוֹת[a] 28
הַמִּדְבָּר עַד בּוֹא דָבָר מֵעִמָּכֶם לְהַגִּיד לִי׃ 29 וַיָּשֶׁב צָדוֹק וְאֶבְיָתָר 29
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיֵּשְׁבוּ[a] שָׁם׃ 30 וְדָוִד עֹלֶה בְּמַעֲלֵה 30
הַזֵּיתִים עֹלֶה | וּבוֹכֶה וְרֹאשׁ לוֹ חָפוּי וְהוּא הֹלֵךְ יָחֵף וְכָל־הָעָם

ל . כו מלעיל . כג פסוק וגם ובתר תלת מילין[16] . ה ב מל וג חס[17]

ד כל . אניעך . ך . מל וכל[18] כו[19] . אניעך . ך . מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה

ד[18] . כו[19] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ד

נא . ב[20] .

אם חד מן ח[21] כת ולא קר

ל

ה פסוק וכל וכל ומילה הדה ביניהו . כל[22] . ה פסוק וכל וכל וכל[23] . ה[24] . ב מל[25]

נא ב״פ וכל ר״פ דכות ב ב . ג . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

ב

ת . ד[26] . ל וחס[25]

ד מל[27]

יד בסיפ

ל וחס

נא

ג חד מל וחד חס[28] . ב חס

בערבות ק

כת

ז[29] ב מנה בלישׁ . יא[30] נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

[10]Mm 1629. [17]Mm 1787. [18]Mm 1766. [19]Mm 1788. [20]Cf Jer 22, 12 et Mp sub loco. [21]Mm 2752. [22]Mm 1664. [23]Mm 2951. [24]Mm 310. [25]Mp sub loco. [26]Mm 4078. [27]Mm 1259. [28]Mm 1789. [29]Mm 1813. [30]Mm 1554.

18 [b] mlt Mss ליו– (vel לָו–) cf 𝔊 ‖ **19** [a] nonn Mss עמנו ‖ [b] Ms מִמְּ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **20** [a] 𝔊 + mlt vb ex altera versione ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [c–c] pc Mss לאשר ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος/ν καὶ ἀλήθειαν*, 𝔖 *w'wtb l'ḫjk špjr*, 𝔗 *w'tjb jt 'ḫk 'mk w(')'bjd 'mhwn tjbw wqšwṭ*, 𝔙 *et reduc tecum fratres tuos ostendisti gratiam et fidem* ‖ **21** [a] sic L; > pc Mss cf 𝔊𝔖𝔙; permlt Mss ut K ‖ **22** [a] Ms המלך cf 𝔊 (𝔊[L] + *Δ*.) ‖ **23** [a] pc Mss בקול cf Esr 3,12; pc Mss בכי ‖ [b–b] > pc Mss 𝔗[Ms] (homtel) ‖ [c] 2 Mss אל cf (?) 𝔙; > mlt Mss ‖ **24** [a] pc Mss pr אשר ‖ **26** [a] Mss om interv ‖ **27** [a] 𝔊[-L] *ἴδετε*, 𝔊[L] *βλέπε* ‖ **28** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔊σ′𝔖 (sg) 𝔗𝔙 et 17,16[a] ‖ **29** [a] 𝔊[-LMss] *ἐκάθισεν*, 𝔊[L] *ἀνέστρεψεν*, 𝔖[C] *wjtb*.

31 אֲשֶׁר־אִתּוֹ חָפְנִי[a] אֲישׁ רֹאשׁוֹ וַיַּעֲלוּ עָלֶיהָ וּבָכְיָה׃ 31 וְדָוִד[a] הִגִּיד[b] לֵאמֹר
אֲחִיתֹפֶל בַּקְּשָׁרִים עִם־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד סַכֶּל־נָא אֶת־עֲצַת
32 אֲחִיתֹפֶל יְהוָה[c]׃ 32 וַיְהִי דָוִד בָּא עַד־הָרֹאשׁ אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם
לֵאלֹהִים וְהִנֵּה לִקְרָאתוֹ חוּשַׁי הָאַרְכִּי קָרוּעַ כֻּתָּנְתּוֹ וַאֲדָמָה עַל־
33 רֹאשׁוֹ׃ 33 וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אִם עָבַרְתָּ אִתִּי וְהָיִתָ עָלַי לְמַשָּׂא׃ 34 וְאִם־
34 הָעִיר תָּשׁוּב וְאָמַרְתָּ[ס] לְאַבְשָׁלוֹם[a] עַבְדְּךָ אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֶהְיֶה עֶבֶד
אָבִיךָ וַאֲנִי מֵאָז וְעַתָּה וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וְהֵפַרְתָּה לִּי אֶת עֲצַת אֲחִיתֹפֶל׃
35 35 וַהֲלֹוא עִמָּךְ שָׁם צָדוֹק וְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר
36 תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ תַּגִּיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים׃ 36 הִנֵּה[a] שָׁם
עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אֲחִימַעַץ לְצָדוֹק וְיהוֹנָתָן לְאֶבְיָתָר וּשְׁלַחְתֶּם[b] בְּיָדָם
ס 37 אֵלַי כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּן׃ 37 וַיָּבֹא חוּשַׁי רֵעֵה דָוִד הָעִיר
16 וְאַבְשָׁלֹם יָבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ 16 1 וְדָוִד עָבַר מְעַט מֵהָרֹאשׁ וְהִנֵּה צִיבָא
נַעַר מְפִי־בֹשֶׁת[a] לִקְרָאתוֹ וְצֶמֶד חֲמֹרִים חֲבֻשִׁים וַעֲלֵיהֶם מָאתַיִם
2 לֶחֶם וּמְאָה צִמּוּקִים וּמְאָה קַיִץ וְנֵבֶל יָיִן׃ 2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא
מָה־אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר צִיבָא הַחֲמֹרִים לְבֵית־הַמֶּלֶךְ לִרְכֹּב וְלַהַלֶּחֶם[a]
3 וְהַקַּיִץ לֶאֱכֹל הַנְּעָרִים וְהַיַּיִן לִשְׁתּוֹת הַיָּעֵף בַּמִּדְבָּר׃ 3 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ וְאַיֵּה בֶן־אֲדֹנֶיךָ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה[ס] יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִַם
4 כִּי אָמַר הַיּוֹם יָשִׁיבוּ לִי בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל אֶת מַמְלְכוּת אָבִי׃ 4 וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לְצִיבָא הִנֵּה לְךָ כֹּל אֲשֶׁר לִמְפִי־בֹשֶׁת[a] וַיֹּאמֶר צִיבָא הִשְׁתַּחֲוֵיתִי
5 אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 5 וּבָא הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַד־בַּחוּרִים
וְהִנֵּה מִשָּׁם אִישׁ יוֹצֵא מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית־שָׁאוּל וּשְׁמוֹ שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא
6 יֹצֵא יָצוֹא וּמְקַלֵּל׃ 6 וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד וְאֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ
7 דָּוִד וְכָל־הָעָם וְכָל־הַגִּבֹּרִים מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ׃ 7 וְכֹה־אָמַר שִׁמְעִי

31 Mm 2535. 32 Mm 341. 33 Mp sub loco. 34 Mm 1790. 35 Gn 37,23. 36 Mm 1705. 37 Mm 1755. 38 Mm 1791. 39 Mm 1541. 40 Mm 1792. 41 Mm 1892. Cp 16 1 Mm 1793. 2 Mm 1507. 3 Mm 1794. 4 Mm 1640. 5 Mm 953. 6 Mm 1612. 7 Mm 1533. 8 Mm 1268. 9 Mm 1405. 10 Mm 1037. 11 Mm 1981.

30 a pc Mss חפוי cf 𝔖𝔙 ‖ 31 a 2 Mss ולדוד, 𝔔 לדוי]ד cf 𝔊^{Mss}𝔖𝔗𝔙 ‖ b Ms הוגד cf 𝔊-^{L} (𝔊^{L} ἀπήγγειλαν) 𝔖𝔗𝔙 ‖ c 𝔊-^{Ms} + ὁ θεός μου ‖ 34 a 𝔊 + mlt vb cf 𝔏$^{91.93.94}$ (+ *patere me vivere*) ‖ 36 a mlt Mss ׳וה cf 𝔊^{LMss}𝔗 ‖ b Ms ושלחת cf 𝔊^{Ms}𝔖^{C} ‖ c 𝔊^{L} + mlt vb (ex 34) ‖ Cp 16,1 a cf 4,4^{b} ‖ 2 a mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ 3 a 2 Mss בני cf 𝔊^{Ms}𝔖 ‖ 4 a cf 4,4^{b}.

ג 31. לב בנביא כ מנה בסיפ . ג כת ה 32
ל . ל
ג 33 . ג 34
ב 35 . ל 36 . לב
לב בנביא כ מנה בסיפ . ל חס 37 . ג 38
ל
ל ומל
ד ר״פ בסיפ 39 . ג 40
ל 33
ג 41
ל . ב חס בסיפ . ל
ב מל 1
ו מל 2 . ג .
והלחם חד מן ד 8 יתיר ל ק
יג מל 4
ל .
מט מל בנביא ח מנה בסיפ
כ 5 וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח .
ד וכל יהושע דכות 6
ל וחס
סו יט 7 מנה בסיפ . יז ר״פ
ט 8 מל וכל תלים דכות ב מ א . ה ג כת ה וב בלישׁ שם ברגש כת א 9
ג מל וד חס 10 .
ב חד ס״פ וחד ר״פ 11
ט פסוק כל וכל וכל
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . ב . ב ר״פ

ב . הי ר״פ מיחד[12]

8 בְּקַלְלוֹ צֵא צֵא אִישׁ הַדָּמִים וְאִישׁ הַבְּלִיָּעַל׃ 8 הֵשִׁיב עָלֶיךָ יְהוָה

יב . תחתיו חד מן ד[13] כת כל | דְּמֵי בֵית־שָׁאוּל אֲשֶׁר מָלַכְתָּ תַּחְתָּו[a] וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַמְלוּכָה

ק כן למערב . כ[14] בְּיַד אַבְשָׁלוֹם בְּנֶךָ וְהִנְּךָ בְרָעָתֶךָ כִּי אִישׁ דָּמִים אָתָּה׃ 9 וַיֹּאמֶר 9

ל . ב אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה יְקַלֵּל הַכֶּלֶב הַמֵּת הַזֶּה אֶת־אֲדֹנִי

ג . לב בנביא כ מנה בסיפ הַמֶּלֶךְ אֶעְבְּרָה־נָּא וְאָסִירָה אֶת־רֹאשׁוֹ׃ ס 10 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 10

ג חס . כה חד מן ו[15] כת י ק מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי[a] יְקַלֵּל וְכִי[b] יְהוָה אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת־דָּוִד ס״ת ונקד ה . כי ק

ב . ח מל וּמִי יֹאמַר מַדּוּעַ עָשִׂיתָה כֵּן׃ ס 11 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי וְאֶל־ 11

יב[16] יא מנה בנביא כָּל־עֲבָדָיו הִנֵּה בְנִי אֲשֶׁר־יָצָא מִמֵּעַי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאַף כִּי־עַתָּה

ל חס בֶּן־הַיְמִינִי הַנַּחוּ לוֹ וְיקַלֵּל כִּי אָמַר־לוֹ יְהוָה׃ 12 אוּלַי יִרְאֶה יְהוָה 12

בעיני ק בְּעֵינָי[a] וְהֵשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה תַּחַת קִלְלָתוֹ[b] הַיּוֹם הַזֶּה׃ 13 וַיֵּלֶךְ 13

כה . ל דָּוִד וַאֲנָשָׁיו בַּדָּרֶךְ ס[a] וְשִׁמְעִי הֹלֵךְ בְּצַלַּע הָהָר לְעֻמָּתוֹ הָלוֹךְ

ד . ל וַיְקַלֵּל וַיסַקֵּל בָּאֲבָנִים לְעֻמָּתוֹ[b] וְעִפַּר בֶּעָפָר׃ פ 14 וַיָּבֹא 14

גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג . ג . ל . גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג ג הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ עֲיֵפִים[a] וַיִּנָּפַשׁ שָׁם׃ 15 וְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־ 15

יז . לד חס הָעָם אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם וַאֲחִיתֹפֶל אִתּוֹ[a]׃ 16 וַיְהִי כְּאֲשֶׁר־בָּא 16

יז . לד חס חוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעֵהּ דָּוִד אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם יְחִי

יז . לד חס הַמֶּלֶךְ יְחִי[a] הַמֶּלֶךְ׃ 17 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־חוּשַׁי זֶה חַסְדְּךָ אֶת־ 17

יז . לד חס רֵעֶךָ לָמָּה[a] לֹא הָלַכְתָּ אֶת־רֵעֶךָ׃ 18 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא 18

יז[18] . לד חד מן יז[19] כת כן ק כִּי אֲשֶׁר בָּחַר[a] יְהוָה וְהָעָם הַזֶּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל לוֹ[b] אֶהְיֶה וְאִתּוֹ

אֵשֵׁב׃ 19 וְהַשֵּׁנִית לְמִי אֲנִי אֶעֱבֹד[a] הֲלוֹא לִפְנֵי בְנוֹ[a] כַּאֲשֶׁר עָבַדְתִּי 19

לִפְנֵי[b] אָבִיךָ כֵּן אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ׃ פ 20 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־ 20

יז חס . ב חס[20] . ח מל[21] אֲחִיתֹפֶל הָבוּ לָכֶם עֵצָה מַה־נַּעֲשֶׂה׃ 21 וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־ 21

אַבְשָׁלוֹם בֹּוא אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיךָ אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמֹר הַבָּיִת וְשָׁמַע כָּל־

ד[22] יִשְׂרָאֵל כִּי־נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ וְחָזְקוּ יְדֵי כָּל־אֲשֶׁר אִתָּךְ׃ 22 וַיִּטּוּ 22

[12]Mm 944. [13]Mm 3472. [14]Mm 1581. [15]Mm 1344. [16]Mm 230. [17]Mm 1892. [18]Mm 1520. [19]Mm 1795. [20]Mm 1797. [21]Mm 1796. [22]Mm 1563.

8 [a] mlt Mss ut Q ‖ **10** [a] pc Mss ut Q cf 𝔊(𝔊^{Mss} pr *καί*)𝔗; 𝔙 *dimittite eum* cf 𝔖 ‖ [b] nonn Mss ut Q cf 𝔊𝔗𝔙; > (?) 𝔖 ‖ **12** [a] nonn Mss ut Q cf 𝔗; pc Mss citt בעוני cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] Mss^{K} קללתי cf 𝔖 ‖ **13** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] pc Mss pr מזה cf (?) 𝔙 ‖ **14** [a] 𝔊^{Lp} + *παρὰ τὸν Ιορδάνην* (ex 17,22) ‖ **15** [a] pc Mss עמו ‖ **16** [a–a] > 2 Mss 𝔊 ‖ **17** [a] pc Mss ׳ולי cf 𝔊^{Mss} ‖ **18** [a] 2 Mss יבחר cf 𝔗^{f} ‖ [b] nonn Mss ut Q cf 𝔊𝔖𝔗𝔙 ‖ **19** [a–a] 𝔖 *l' hwt b'jdj* (𝔖^{C} + *hd'*) ‖ [b] nonn Mss את.

לְאַבְשָׁלוֹם הָאָחֵל עַל־הַגֶּנֶ וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיו לְעֵינֵי ב חס²³
23 כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 23 וַעֲצַת אֲחִיתֹפֶל אֲשֶׁר יָעַץ בַּיָּמִים הָהֵם כְּאִישׁ
יִשְׁאַל־ᵃ בִּדְבַר הָאֱלֹהִים כֵּן כָּל־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל גַּם־לְדָוִד גַּם איש חד מן ²⁴ קו׳ ולא כת
17 לְאַבְשָׁלֹם׃ ס 17 1 וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־ᵃאַבְשָׁלֹם אֶבְחֲרָה נָּאᵇ יד חס . יד חס . ב
ᶜשְׁנֵים־עָשָׂר ᶜאֶלֶף אִישׁ וְאָקוּמָה וְאֶרְדְּפָה אַחֲרֵי דָוִד הַלָּיְלָה׃ ל ²⁵ . ל
2 וְאָבֹוא עָלָיו וְהוּא יָגֵעַ וּרְפֵה יָדָיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְנָס כָּל־הָעָם ב . ל
3 אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְהִכֵּיתִי אֶת־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ׃ 3 וְאָשִׁיבָה כָל־הָעָם אֵלֶיךָ ²⁶ ו
כְּשׁוּב הַכֹּל ᵇהָאִישׁ אֲשֶׁרᵃ אַתָּה מְבַקֵּשׁ כָּל־ᶜהָעָם יִהְיֶה שָׁלוֹם׃ ל
4 וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי אַבְשָׁלֹם וּבְעֵינֵי כָּל־ᵃזִקְנֵיᵇ יִשְׂרָאֵל׃ ס ג מל³ . יד בסיפ . יד חס . י .
5 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם קִרְאוּᵃ נָא גַּם־ᵇלְחוּשַׁי הָאַרְכִּי וְנִשְׁמְעָה מַה־בְּפִיו ל ⁴
6 גַּם־הוּא׃ 6 וַיָּבֹא חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֵלָיו לֵאמֹרᵃ
כַּדָּבָר הַזֶּה דִּבֶּר אֲחִיתֹפֶל הֲנַעֲשֶׂה אֶת־דְּבָרוֹ אִם־ᵇאַיִן אַתָּה דַּבֵּר׃ ל . ד ⁵
ס ᶜ 7 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא־טוֹבָה הָעֵצָה אֲשֶׁר־יָעַץ
8 אֲחִיתֹפֶל בַּפַּעַם הַזֹּאת׃ 8 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־ ב ⁶
אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹּרִים הֵמָּה וּמָרֵי נֶפֶשׁ הֵמָּה כְּדֹב שַׁכּוּל ᵃבַּשָּׂדֶהᵇ וְאָבִיךָ ל ⁷ . ח ⁸ ס . ג ⁹
9 אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יָלִין אֶת־הָעָם׃ 9 הִנֵּה עַתָּה הוּא־נֶחְבָּא בְּאַחַת ד ר״פ בסיפ ¹⁰ . ל
הַפַּחְתִּים אוֹ בְּאַחַד ᵃהַמְּקֹמוֹת וְהָיָה כִנָּפֵל בָּהֶם ᵇבַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע ג כת כן ב חד מל וחד חס ¹¹
10 הַשֹּׁמֵעַ וְאָמַר הָיְתָה מַגֵּפָה בָּעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי אַבְשָׁלֹם׃ 10 וְהוּא גַּם־ יד חס . לג ר״פ
ה בֶּן־חַיִל אֲשֶׁר לִבּוֹ כְּלֵב הָאַרְיֵה הֶמֵּס יִמָּס כִּי־יֹדֵעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־
11 גִבּוֹר אָבִיךָ וּבְנֵי־חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 11 כִּי יָעַצְתִּי הֶאָסֹף ׳אֵלַי ל . ל
כָּל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כַּחוֹל אֲשֶׁר־עַל־ᵃהַיָּם ᵇוּפָנֶיךָ ב . ל

²³Mm 1797. ²⁴Mm 2745. Cp 17 ¹Mm 1721. ²Mm 2212. ³Mm 968. ⁴וחד וַנִּשְׁמָעָה Ex 20,19. ⁵Mm 1798. ⁶Mm 1799. ⁷Mm 1664. ⁸Mm 3633. ⁹Mm 3033. ¹⁰Mm 1541. ¹¹Mm 1726.

23 ᵃ mlt Mss ut Q cf 𝔊-^{OS}𝔗𝔙 ‖ **Cp 17,1** ᵃ pc Mss cit 𝔏 ‖ ᵇ 𝔊 + *ἐμαυτῷ* cf 𝔙 ‖ ᶜ⁻ᶜ 𝔊^{OpL} 10 ‖ **3** ᵃ⁻ᵃ 𝔊 *ὃν τρόπον* (𝔊^{L} *καθὼς*) *ἐπιστρέφει (ἡ) νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς*· (cf 𝔈$^{93.94.gl}$) *πλὴν ψυχὴν ἑνὸς ἀνδρός*, 𝔖 *'jk dhpk kl 'nš (dṣbjt)*, 𝔗 *(kd) jtwbwn klhwn btr d(')jtqṭjl gbr'*, 𝔙 *quomodo omnis reverti sole(n)t unum enim virum (tu quaeris)* ‖ ᵇ 2 Mss כל cf 𝔖 ᵃ⁻ᵃ ‖ ᶜ pc Mss וכל cf 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 ‖ **4** ᵃ > pc Mss cit cf 𝔗^{f} ‖ ᵇ > Ms cit cf 𝔖 15 ‖ **5** ᵃ 𝔊𝔖𝔙 pl ‖ ᵇ > 2 Mss cf 𝔊^{L}𝔖 ‖ **6** ᵃ > 2 Mss cf 𝔊^{Mss}𝔖 ‖ ᵇ mlt Mss ואם cf 𝔊𝔖 ‖ ᶜ Mss om interv ‖ **8** ᵃ 𝔖 *tbr'* cf 𝔗 et Hos 13,8 Prv 17,12 ‖ ᵇ 𝔊-^{OL} + mlt vb; 𝔙 + aliquot vb (impar) 𝔊 ‖ **9** ᵃ mlt Mss חת— ‖ ᵇ 𝔊^{L} *τὸν λαόν* ‖ **11** ᵃ nonn Mss pr שפת cf 𝔗^{Ms} ‖ ᵇ⁻ᵇ omnes Mss^{G} ופניך הלכים.

12 הַלְכִים[b] בְּקִרְבּ[c]: 12 וּבָאנוּ אֵלָיו בְּאַחַת[a] הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם
וְנַחְנוּ[b] עָלָיו כַּאֲשֶׁר יִפֹּל הַטַּל עַל[c]־הָאֲדָמָה וְלֹא־נוֹתַר בּוֹ וּבְכָל־
13 הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ גַּם־אֶחָד: 13 וְאִם־אֶל־עִיר יֶאֱסֹף וְהִשְּׁאוּ כָל־
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַהִיא[a] חֲבָלִים וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ[b] עַד־הַנַּחַל עַד אֲשֶׁר־
14 לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־צְרוֹר: פ 14 וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְכָל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשַׁי הָאַרְכִּי מֵעֲצַת אֲחִיתֹפֶל[a] וַיהוָה צִוָּה לְהָפֵר
אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוּר הָבִיא יְהוָה אֶל[b]־אַבְשָׁלוֹם אֶת־
15 הָרָעָה: ס 15 וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים
כָּזֹאת וְכָזֹאת יָעַץ אֲחִיתֹפֶל אֶת־אַבְשָׁלוֹם וְאֶת זִקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל וְכָזֹאת
16 וְכָזֹאת יָעַצְתִּי אָנִי: 16 וְעַתָּה שִׁלְחוּ מְהֵרָה וְהַגִּידוּ לְדָוִד לֵאמֹר אַל־
17 תָּלֶן הַלַּיְלָה בְּעַרְבוֹת[a] הַמִּדְבָּר וְגַם עָבוֹר תַּעֲבֹר פֶּן יְבֻלַּע לַמֶּלֶךְ
וּלְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ: 17 וְיהוֹנָתָן וַאֲחִימַעַץ עֹמְדִים בְּעֵין־רֹגֶל
18 וְהָלְכָה הַשִּׁפְחָה וְהִגִּידָה לָהֶם וְהֵם יֵלְכוּ וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד כִּי לֹא
יוּכְלוּ לְהִרָּאוֹת לָבוֹא[a] הָעִירָה: 18 וַיַּרְא אֹתָם נַעַר וַיַּגֶּד לְאַבְשָׁלֹם
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם מְהֵרָה וַיָּבֹאוּ | אֶל־בֵּית־אִישׁ בְּבַחוּרִים וְלוֹ בְאֵר
19 בַּחֲצֵרוֹ וַיֵּרְדוּ שָׁם: 19 וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת־הַמָּסָךְ עַל־פְּנֵי[a]
הַבְּאֵר וַתְּשַׁטַּח עָלָיו הָרִפֹּת וְלֹא נוֹדַע דָּבָר: 20 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי סׄ כִּי
אַבְשָׁלוֹם אֶל־הָאִשָּׁה הַבַּיְתָה וַיֹּאמְרוּ אַיֵּה אֲחִימַעַץ וְיהוֹנָתָן וַתֹּאמֶר
לָהֶם הָאִשָּׁה עָבְרוּ מִיכֶל[a] הַמָּיִם וַיְבַקְשׁוּ וְלֹא מָצְאוּ וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם:
ס 21 וַיְהִי | אַחֲרֵי לֶכְתָּם וַיַּעֲלוּ מִן־הַבְּאֵר וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד
וַיֹּאמְרוּ אֶל־דָּוִד קוּמוּ וְעִבְרוּ מְהֵרָה אֶת־הַמָּיִם כִּי־כָכָה יָעַץ עֲלֵיכֶם
אֲחִיתֹפֶל: 22 וַיָּקָם דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן

ל . באחד חד מן 12 יחיר ת בלישׁ . ג כת כן
ג 13 . ה 14
ב 15
ל
ב . יו 16
ג 17 . ח קמ 18
יח פסוק דמיין 19 . יד חס 20 . ב 21
ד מל . ב חד פת וחד קמ 22
ג
ל . ו זוגין 23
יא 24 . ד 25 ג מנה כת כן . ט 26 . יד חס
ל
ל . ל . ג דמטע 27
ב חד חס וחד מל 28
ט 29
ל וכל שם אנש דכות
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג

13 Mm 2792. 13 Mm 487. 14 Mm 989. 15 Lv 22,16. 16 Mm 1520. 17 Mm 511. 18 Mm 1092. 19 Mm 3911. 20 Mm 2349. 21 Mm 1800. 22 Mm 3555. 23 Mm 2036. 24 Mm 2545. 25 Mm 731. 26 Mm 1972. 27 Mm 1025. 28 Mm 1801. 29 Mm 1557.

11 [c] 𝔊 *ἐν μέσῳ αὐτῶν* cf 𝔙, 𝔖 *bmṣ't'*, 𝔗 *brjšn'*, 𝔗^{Mss} *brjš kwln'* || **12** [a] nonn Mss ut Q || [b] 𝔏^{115} *et turbabimus eum et inruemus super eum*, 𝔖 *wšrjnn*, 𝔗 *wnšrj*, 𝔙 *et operiemur (eum)* ex 13 || [c] nonn Mss על־פני || [d] pc Mss עד cf 𝔗^{f} || **13** [a] nonn Mss ההוא cf אתו || [b] Ms אתה cf Vrs || **14** [a] mlt Mss interv || [b] nonn Mss על cf 𝔗 || **15** [a] 𝔖 *kl* || **16** [a] mlt Mss בעברות cf 15,28 || **17** [a] Ms ולי cf 𝔊^{L} עפצ || **19** [a] nonn Mss Seb פי cf 𝔊^{L}𝔏^{115} 𝔗𝔙 sed etiam Nu 33,8 || **20** [a] pc Mss citt pr את; 𝔊^{L} *σπεύδοντες* cf 𝔏^{115} *properantes*.

עַד־אָוֹר ׀ הַבֹּקֶר[a] עַד־אַחַד לֹא נִשְׁאַר אֲשֶׁר לֹא־עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ ו30 . כה31 . ב זקף קמ
23 וַאֲחִיתֹפֶל רָאָה כִּי לֹא נֶעֶשְׂתָה עֲצָתוֹ וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־הַחֲמוֹר[a] וַיָּקָם
וַיֵּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ ׀ אֶל־עִירוֹ[b] וַיְצַו אֶל־בֵּיתוֹ וַיֶּחְנָק וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר[c] ל . ל
24 אָבִיו׃ ס 24 וְדָוִד בָּא מַחֲנָיְמָה וְאַבְשָׁלֹם עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן הֻוּא ג32 . יד חס
25 וְכָל־אִישׁ[a] יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ 25 וְאֶת־עֲמָשָׂא שָׂם אַבְשָׁלֹם תַּחַת יוֹאָב ו33 . יד חס ו34 . יד חס
עַל־הַצָּבָא וַעֲמָשָׂא בֶּן־אִישׁ וּשְׁמוֹ יִתְרָא הַיִּשְׂרְאֵלִי[a] אֲשֶׁר־בָּא אֶל־ ה35 . ב חד כת רה
26 אֲבִיגַל בַּת־נָחָשׁ[b] אֲחוֹת צְרוּיָה אֵם יוֹאָב׃ 26 וַיַּחַן יִשְׂרָאֵל וְאַבְשָׁלֹם וחד כת ראי38 יד חס
27 אֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ ס 27 וַיְהִי כְּבוֹא דָּוִד מַחֲנָיְמָה וְשֹׁבִי בֶן־נָחָשׁ ג32
מֵרַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וּמָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל מִלֹּאׇ[a] דְּבָר וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי ב חס בתרי לישׁ37
28 מֵרֹגְלִים׃ 28 מִשְׁכָּב וְסִפּוֹת וּכְלֵי יוֹצֵר וְחִטִּים[a] וּשְׂעֹרִים וְקֶמַח וְקָלִי ב . ג38
29 וּפֹל וַעֲדָשִׁים וְקָלִי׃[b] 29 וּדְבַשׁ[a] וְחֶמְאָה וְצֹאן[a] וּשְׁפוֹת בָּקָר הֹגִּישׁוּ ב . ג39 . ו מסורס מן ך
לְדָוִד וְלָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ לֶאֱכֹל כִּי אָמְרוּ הָעָם רָעֵב וְעָיֵף וְצָמֵא מלין נסבין ו ר״פ40 .
ד40
ג מל41 . ח42
18 בַּמִּדְבָּר׃ 18 1 וַיִּפְקֹד דָּוִד אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּשֶׂם עֲלֵיהֶם שָׂרֵי פד
כב1 אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ 2 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת־הָעָם הַשְּׁלִשִׁית בְּיַד־יוֹאָב
ב חס דחס2 וְהַשְּׁלִשִׁית בְּיַד אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁת בְּיַד אִתַּי
ז ג מל וד חס3 הַגִּתִּי ס[a] וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם יָצֹא אֵצֵא גַּם־אֲנִי עִמָּכֶם׃
ב . מז פסוק לא לא לא 3 וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם־נֹס נָנוּס לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב[a] וְאִם־
ג חס[b] וכל אורית וירמיה דכות ב מ א . מֵתוּ חֲצְיֵנוּ לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב[a] כִּי־עַתָּה[b] כָּמֹנוּ עֲשָׂרָה אֲלָפִים
יב5 יא מגה בנביא . ד ג חס וחד מל6 וְעַתָּה טוֹב כִּי־תִהְיֶה־לָּנוּ מֵעִיר[c] לַעְזֹר[d]׃ ס 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לעזור7 חד מן ג מל בלישׁ ק
4 הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם אֶעֱשֶׂה וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ אֶל[a]־יַד הַשָּׁעַר יח . ה[a] וכל מגלה דכות ב מ א
5 וְכָל־הָעָם יָצְאוּ לְמֵאוֹת ׀ וַלַּאֲלָפִים׃ 5 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב וְאֶת־ נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג . ב . יח פסוק את ואת ואת את
אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי לֵאמֹר לְאַט־לִי לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם שֹׁמְעִים[a] ב[5] . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג

30Mm 1488. 31Mm 187. 32Mm 1895. 33Mm 1520. 34Mm 1882. 35Mm 4233. 36Mm 2265. 37Mp sub loco. 38Mm 1802. 39Mm 4162. 40Mm 1803. 41Mm 1640. 42Mm 184. Cp 18 1Mm 59. 2Mm 1900. 3Mm 1037. 4Mm 1804. 5Mm 230. 6Mm 252. 7Mm 832. 8Mm 2990. 9Mm 2230.

22 [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{115.91.94}$ + nonn vb ‖ **23** [a] citt חמורו cf $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [b] pc Mss את ‖ [c] mlt Mss ואל cf $\mathfrak{G}^{OpS}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{OL}$ *ἐν ὄικῳ* ‖ **24** [a] > 2 Mss cf $\mathfrak{G}^{AMs}\mathfrak{S}$ ‖ **25** [a] $\mathfrak{G}^{AMss}$ *Ισμαηλιτης* cf $\mathfrak{L}^{115}$ Ps Hier, Quaest et 1Ch 2,17 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *Ιεσσαι* cf $\mathfrak{L}^{115}$ ‖ **27** [a] pc Mss מלוא cf $\mathfrak{T}^{Buxt}$, mlt Mss מלו cf $\mathfrak{T}^{f}$; cf 9,4[a].5[a] ‖ **28** [a] pc Mss ’ח cf $\mathfrak{T}^{Ms}$ ‖ [b] > $\mathfrak{G}\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{S}$ ‖ **29** [a–a] $\mathfrak{S}^{C}$ *wḥ’wt’ d’n’* ‖ **Cp 18,2** [a] mlt Mss om interv ‖ **3** [a–a] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ (homtel) ‖ [b] 2 Mss אתה cf $\mathfrak{G}$-$^{L}\sigma'\mathfrak{V}$ ($\mathfrak{T}$ *k’n ’t…*) ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἐν τῇ πόλει* cf $\mathfrak{L}^{115}\mathfrak{V}$ ‖ [d] mlt Mss ut Q ‖ **4** [a] pc Mss על cf 15,2 ‖ **5** [a] $\mathfrak{Q}$ שמעים.

בְּצֵאת הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הַשָּׂרִים עַל־דִּבְרֵ֖ אַבְשָׁלֽוֹם׃ 6 וַיֵּצֵ֥א הָעָ֖ם 6
לְ הַשָּׂדֶ֑ה לִקְרַ֣את יִשְׂרָאֵ֔ל וַתְּהִ֖י הַמִּלְחָמָ֥ה בְּיַעַ֖ר אֶפְרָֽיִם׃ 7 וַיִּנָּגְפ֣וּ 7
לְ שָׁ֔ם עַם־יִשְׂרָאֵ֖ל לִפְנֵ֣י עַבְדֵ֣י דָוִ֑ד וַתְּהִי־שָׁ֤ם הַמַּגֵּפָה֙ גְּדוֹלָ֣ה בַיּ֔וֹם
נפ׳ק 10 הַה֖וּא עֶשְׂרִ֥ים אָֽלֶף׃ 8 וַתְּהִי־שָׁ֣ם הַמִּלְחָמָ֔ה נָפְצָ֖יתa עַל־פְּנֵ֣י כָל־ 8
ב 11 הָאָ֑רֶץ וַיֶּרֶב֙ הַיַּ֣עַר לֶֽאֱכֹ֔ל בָּעָ֖ם מֵאֲשֶׁ֥ר אָכְלָ֛ה הַחֶ֥רֶב בַּיּ֖וֹם הַה֥וּא׃
ה 12 9 וַיִּקָּ֥רְא אַבְשָׁל֖וֹם לִפְנֵ֣י עַבְדֵ֣י דָוִ֑ד וְאַבְשָׁל֗וֹם רֹכֵב֙ עַל־הַפֶּ֣רֶד וַיָּבֹ֔א 9
ל כת כן . ה 13 . לב נביא כ מנה בסיק . ל . ל תַּ֣חַת שׂ֔וֹבְךָ הָאֵלָ֖ה הַגְּדוֹלָ֑ה וַיֶּחֱזַ֤ק רֹאשׁוֹ֙a בָּאֵלָ֔ה וַיִּתָּ֥ן בֵּ֖ין
הַשָּׁמַ֣יִם וּבֵין֙ הָאָ֔רֶץ וְהַפֶּ֖רֶד אֲשֶׁר־תַּחְתָּ֥יו עָבָֽר׃ 10 וַיַּרְא֙ אִ֣ישׁ אֶחָ֔דa 10
יד חס . ג 14 וַיַּגֶּד֙ לְיוֹאָ֔ב וַיֹּ֣אמֶר הִנֵּ֔ה רָאִ֥יתִי אֶת־אַבְשָׁל֖וֹם תָּל֥וּי בָּאֵלָֽה׃ 11 וַיֹּ֣אמֶר 11
לב 15 . ל 16 יוֹאָ֗ב לָאִישׁ֙ הַמַּגִּ֣יד לוֹ֔a וְהִנֵּ֥ה רָאִ֖יתָ וּמַדּ֣וּעַ לֹא־הִכִּיתוֹ֙ שָׁ֔ם וְעָלַ֥יb אֶתְּנָ֖ה
ז פסוק אל על אל ח 17 . ל 19 לְךָ֣ עֲשָׂרָ֑ה כֶּ֥סֶף וַחֲגֹ֖רָה אֶחָֽת׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר הָאִ֗ישׁ אֶל־יוֹאָב֙ 12
ר ל ו חד מן כב 18 ק ו חד מן ג 19 כלישׁ . ג 20 וְלֹ֣אa אָנֹכִ֔י שֹׁקֵ֥ל עַל־כַּפַּ֖י אֶ֣לֶף כֶּ֑סֶף לֹ֣אb־אֶשְׁלַ֤ח יָדִי֙ אֶלc־בֶּן־
ו הַמֶּ֔לֶךְ כִּ֣י בְאָזְנֵ֔ינוּ צִוָּ֥ה הַמֶּ֛לֶךְ אֹתְךָ֥ וְאֶת־אֲבִישַׁ֖י וְאֶת־אִתַּ֣י לֵאמֹ֑ר
ל . בנפשי חד מן מח 21 ק כת ו יקר י שִׁמְר֤וּ־מִי֙d בַּנַּ֔עַר בְּאַבְשָׁל֖וֹם׃e 13 אוֹ־עָשִׂ֥יתי בְנַפְשׁ֛וֹa שֶׁ֖קֶר וְכָל־ 13
דָּבָ֣ר לֹא־יִכָּחֵ֣ד מִן־הַמֶּ֑לֶךְ וְאַתָּ֖ה תִּתְיַצֵּ֥ב מִנֶּֽגֶד׃ 14 וַיֹּ֣אמֶר יוֹאָ֔ב 14
כג 22 , כה 23 aלֹ֣א כֵ֔ן אֹחֲיָלָ֖הb לְפָנֶ֑יךָ וַיִּקַּ֤ח שְׁלֹשָׁה֙ שִׁבָּטִ֔ים בְּכַפּ֔וֹ וַיִּתְקָעֵ֖ם בְּלֵ֣ב
כו אַבְשָׁל֑וֹם עוֹדֶ֥נּוּ חַ֖י בְּלֵ֥ב הָאֵלָֽה׃ 15 וַיָּסֹ֙בּוּ֙ עֲשָׂרָ֣ה נְעָרִ֔ים נֹשְׂאֵ֖י כְּלֵ֣י 15
ו ג 24 מנה חס . ג חס יוֹאָ֑ב וַיַּכּ֖וּ אֶת־אַבְשָׁל֥וֹם וַיְמִיתֻֽהוּ׃ 16 וַיִּתְקַ֤ע יוֹאָב֙ בַּשּׁוֹפָ֔ר וַיָּשָׁ֖ב הָעָ֑ם 16
ב . ו 25 מְרָדְפָ֣ה אַחֲרֵ֔י יִשְׂרָאֵ֖ל כִּֽי־חָשַׂ֥ךְ יוֹאָ֖ב אֶת־הָעָֽם׃ 17 וַיִּקְח֣וּ אֶת־ 17
ב חס 26 אַבְשָׁל֗וֹם וַיַּשְׁלִיכוּ֙ אֹת֣וֹ בַיַּ֔עַר אֶל־הַפַּ֖חַת הַגָּד֣וֹל וַיַּצִּ֔בוּ עָלָ֥יו גַּל־
לה׳ק וכל ר״פ דכות . לאהליו חד מן ג 27 חס ק בליש אֲבָנִ֖ים גָּד֣וֹל מְאֹ֑ד וְכָל־יִשְׂרָאֵ֖לa נָ֥סוּ אִ֛ישׁ לְאָהֳלָֽוb׃ ס c
יד חס . ד חס 28 בחיין ק 18 וְאַבְשָׁלֹ֗ם לָקַ֤ח וַיִּצֶּב־לוֹ֙ בְּחַיָּ֔וּa אֶת־מַצֶּ֥בֶת אֲשֶׁר֙ בְּעֵ֣מֶק־הַמֶּ֔לֶךְ כִּֽי 18

[10] Mp sub loco. [11] Mm 1805. [12] Mm 1806. [13] Mm 432. [14] Mm 1807. [15] Mm 319. [16] Mm 1454. [17] Mm 3683. [18] Mm 1444. [19] Mm 1808. [20] Mm 1809. [21] Mm 3811. [22] Mm 436. [23] Mm 3104. [24] Mm 2127 contra textum. [25] Mm 1676. [26] Mm 1810. [27] Mm 2124. [28] L בחייו Q contra Mm 1811, suppressi, cf Qoh 5,17 et Mp sub loco.

8 [a] nonn Mss ut Q ‖ **9** [a] 𝔔 Vrs ויתל ‖ **10** [a] > 𝔔 ‖ **11** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ [b] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ **12** [a] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{T}^{Mss}$ ‖ [b] 2 Mss ולא ‖ [c] Ms על cf $\mathfrak{S}$ sed etiam Gn 22,12[a] ‖ [d] > 2 Mss cf $\mathfrak{S}^{C}$; 2 Mss לי cf $\mathfrak{GS}^{-C}\mathfrak{TV}$ ‖ [e] pc Mss אב׳ cf $\mathfrak{GS}$ ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{STV}$ ‖ **14** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ *διὰ τοῦτο* ‖ [b] nonn Mss אחולה cf Jer 4,19; Vrs a חלל, improbabiliter ‖ **17** [a] 𝔗 יִשְׂרָאֵל ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔗 *(lqrwwhj)* 𝔙 ‖ [c] Mss om interv ‖ **18** [a] mlt Mss ut Q.

אָמַר אֵין־לִי בֵּן בַּעֲבוּר הַזְכִּיר שְׁמִי וַיִּקְרָא לַמַּצֵּבֹת עַל־שְׁמוֹ וַיִּקָּרֵא ל . ה[29]
לָהּ יַד אַבְשָׁלֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס

19 וַאֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק אָמַר אָרוּצָה נָּא וַאֲבַשְּׂרָה אֶת־הַמֶּלֶךְ ב חד חס וחד מל . ל
כִּי־שָׁפְטוֹ יְהוָה מִיַּד אֹיְבָיו׃ 20 וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹאָב לֹא אִישׁ בְּשֹׂרָה אַתָּה 20 ל . ג חס
הַיּוֹם הַזֶּה וּבִשַּׂרְתָּ בְּיוֹם אַחֵר וְהַיּוֹם ׀ הַזֶּה לֹא תְבַשֵּׂר כִּי־עַל־ בֵּן־ ב[30] . כן חד מן ג[31] קרֿ ולא כת
הַמֶּלֶךְ מֵת׃ 21 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַכּוּשִׁי לֵךְ הַגֵּד 21 ל מל בגבי א
לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר רָאִיתָה וַיִּשְׁתַּחוּ כוּשִׁי לְיוֹאָב וַיָּרֹץ׃ 22 וַיֹּסֶף עוֹד אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק וַיֹּאמֶר 22 כי
אֶל־יוֹאָב וְיִהִי מָה אָרָצָה־נָּא גַּם־אֲנִי אַחֲרֵי הַכּוּשִׁי וַיֹּאמֶר יוֹאָב לב . ב חס וחד מל
לָמָּה־זֶּה אַתָּה רָץ בְּנִי וְלָכָה אֵין־בְּשׂוֹרָה מֻצְלַאת׃ 23 וְיִהִי־ מָה 23 ד[32] מל וכל לשון הליכה דכות ב מג . לב
אָרוּץ וַיֹּאמֶר לוֹ רוּץ וַיָּרָץ אֲחִימַעַץ דֶּרֶךְ הַכִּכָּר וַיַּעֲבֹר אֶת־הַכּוּשִׁי׃ ד ג מל וחד חס[34]
24 וְדָוִד יוֹשֵׁב בֵּין־שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים וַיֵּלֶךְ הַצֹּפֶה אֶל־גַּג הַשַּׁעַר אֶל־ מס[35] מל בגבי א ת מנה בסיפ . ל . ג
הַחוֹמָה וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ׃ 25 וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה 25
וַיַּגֶּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִם־לְבַדּוֹ בְּשׂוֹרָה בְּפִיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ
וְקָרֵב׃ 26 וַיַּרְא הַצֹּפֶה אִישׁ־אַחֵר רָץ ׀ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה [a]אֶל־הַשֹּׁעֵר[a] ב
סלא וַיֹּאמֶר הִנֵּה־ אִישׁ[b] רָץ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם־זֶה מְבַשֵּׂר׃ 27 וַיֹּאמֶר ב[36]
הַצֹּפֶה אֲנִי רֹאֶה אֶת־מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן כְּמְרֻצַּת אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק סד . ל וחס
28 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ־טוֹב זֶה וְאֶל־בְּשׂוֹרָה טוֹבָה יָבוֹא׃ 28 וַיִּקְרָא
אֲחִימַעַץ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ לְאַפָּיו אָרְצָה ג[37] . ל[38]
וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר סִגַּר אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־ ס [a] ב
נָשְׂאוּ אֶת־יָדָם בַּאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 29 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם[a] ׀ לַנָּעַר 29 י . לד זרגין[39]
לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אֲחִימַעַץ רָאִיתִי ׀ הֲמוֹן הַגָּדוֹל לִשְׁלֹחַ אֶת־עֶבֶד
הַמֶּלֶךְ יוֹאָב וְאֶת־[b]עַבְדֶּךָ[c] וְלֹא יָדָעְתִּי מָה׃ 30 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סֹב[a] 30 ל . ז וכל[40] אתנח וסוף פ דכות ב מ א . ה[41] . ו חס[42]
הִתְיַצֵּב כֹּה וַיִּסֹּב וַיַּעֲמֹד׃ 31 וְהִנֵּה הַכּוּשִׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי[a] יִתְבַּשַּׂר ל

[29] Mm 1806. [30] Mm 3744. [31] Mm 2745. [32] Mm 2214. [33] וחד מוצאת Gn 38,25. [34] Mm 1845. [35] Mp sub loco. [36] Mm 1812. [37] Mm 963. [38] Mm 959. [39] Mm 565. [40] Mm 1660. [41] Mm 1248. [42] Mm 1054.

20 [a] nonn Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ **21** [a] pc Mss ויה cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}$ pr *καὶ εἶπεν (Αχιμαας)*, $\mathfrak{S}$ pr *'mr lh*, $\mathfrak{V}$ pr *qui respondit* ‖ **26** [a–a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *πρὸς τῇ πύλῃ*, $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπὶ τὴν πύλην*, $\mathfrak{V}$ *in culmine* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *ἕτερος* cf $\mathfrak{S}$ *'hrn'*, $\mathfrak{T}^{\text{ed princ}}$ *'whrn*, $\mathfrak{V}$ *alter* ‖ **28** [a] mlt Mss om interv ‖ **29** [a] nonn Mss Seb הַשׁ cf $\mathfrak{T}^{f}\mathfrak{V}$ ‖ [b] nonn Mss את cf $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ ‖ [c] pc Mss לא cf $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **30** [a] > 2 Mss $\mathfrak{S}$ ‖ **31** [a] > $\mathfrak{G}^{-OPL}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$.

ל בסיפ אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ כִּי־שְׁפָטְךָ[b] יְהוָה הַיּוֹם מִיַּד כָּל־הַקָּמִים עָלֶיךָ[c]׃ ס

יד זוגין[43]. ל 32 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הַכּוּשִׁי הֲשָׁלוֹם לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי 32
יִהְיוּ כַּנַּעַר אֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְכֹל אֲשֶׁר־קָמוּ עָלֶיךָ[a] לָרָעָה׃ ס

ל 19 1 וַיֻּרְגַּן הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל־עֲלִיַּת הַשָּׁעַר וַיֵּבְךְּ וְכָה | אָמַר בְּלֶכְתּוֹ[a] 19
ל בְּנִי אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי[b] אַבְשָׁלוֹם מִי־יִתֵּן מוּתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ אַבְשָׁלוֹם
כד[1].ז[2].ב בְּנִי בְנִי[c]׃ 2 וַיֻּגַּד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בּוֹכֶה וַיִּתְאַבֵּל[a] עַל־ 2
ו חס ול בלישׁ[3] אַבְשָׁלֹם׃ 3 וַתְּהִי הַתְּשׁוּעָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֵבֶל לְכָל־הָעָם כִּי־שָׁמַע 3
ל.ל הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר נֶעֱצַב הַמֶּלֶךְ עַל־בְּנוֹ[a]׃ 4 וַיִּתְנַנֵּב הָעָם 4
בַּיּוֹם הַהוּא לָבוֹא הָעִיר כַּאֲשֶׁר יִתְנַנֵּב הָעָם הַנִּכְלָמִים בְּנוּסָם
ב[4] בַּמִּלְחָמָה[a]׃ 5 וְהַמֶּלֶךְ לָאַט אֶת־פָּנָיו וַיִּזְעַק הַמֶּלֶךְ[a] קוֹל[b] גָּדוֹל בְּנִי 5
אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם[c] בְּנִי בְנִי[d]׃ ס 6 וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבַּיְתָה[a] 6
ב חד חס וחד מל[5].ל וַיֹּאמֶר הֹבַשְׁתָּ הַיּוֹם אֶת־פְּנֵי כָל־עֲבָדֶיךָ הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשְׁךָ הַיּוֹם
ד[6].ו.ל כת כן וְאֶת־נֶפֶשׁ בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ וְנֶפֶשׁ נָשֶׁיךָ וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ׃ 7 לְאַהֲבָה אֶת־ 7
ב פסוק כי כי כי כי[7] שֹׂנְאֶיךָ וְלִשְׂנֹא אֶת־אֹהֲבֶיךָ כִּי | הִגַּדְתָּ הַיּוֹם כִּי אֵין לְךָ שָׂרִים וַעֲבָדִים
לו חד מן כב[8] בלישׁ כִּי | יָדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לֹא[a] אַבְשָׁלוֹם חַי וְכֻלָּנוּ[b] הַיּוֹם[c] מֵתִים כִּי־אָז יָשָׁר
סו יט[9] מנה בסיפ. יו ר״פ וס״פ חד. יא[10] בְּעֵינֶיךָ׃ 8 וְעַתָּה קוּם צֵא וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ[a] כִּי בַיהוָה נִשְׁבַּעְתִּי
ט[11] מל וכל תלים רכות ב מ א. ט[12] כִּי[b]־אֵינְךָ יוֹצֵא אִם־יָלִין אִישׁ אִתְּךָ הַלַּיְלָה וְרָעָה לְךָ זֹאת מִכָּל־
יד ר[13]. ל חס[14] הָרָעָה אֲשֶׁר־בָּאָה עָלֶיךָ מִנְּעֻרֶיךָ עַד־עָתָּה׃ ס 9 וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ 9
ג. מט[a] מל בוביא ח מנה בסיפ וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעַר וְלְכָל־[a]הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בַּשָּׁעַר
ב.לג וַיָּבֹא[b] כָּל־הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיִשְׂרָאֵל[b] נָס אִישׁ לְאָהָלָיו[c]׃ ס
ל 10 וַיְהִי כָל־הָעָם נָדוֹן[a] בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ הִצִּילָנוּ |

[43] Mm 565. Cp 19 [1] Mm 2228. [2] Mm 1813. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1814 et Mm 2230. [5] Mm 1815. [6] Mm 1673. [7] Mm 1337. [8] Mm 1444. [9] Mm 1533. [10] Mm 2041. [11] Mm 1268. [12] Mm 1144. [13] Mm 1816. [14] Mm 236.

31 [b] Ms טו– cf S || [c] S *'lwhj* cf [b].32[a] || **32** [a] G[-L] *ἐπ' αὐτόν* cf V *adversum eum* et 31[c] || **Cp 19,1** [a] > Ms S; G[Mss] *ἐν τῷ κλαίειν* || [b] > Ms G[MssV] || [c] > G[L]S || **2** [a] 2 Mss ותמ cf ST || **3** [a] pc Mss + אבשלום || **4** [a] Ms מן המ cf SV || **5** [a] > G[OpL]S-C V || [b] nonn Mss בק cf G[Mss]ST[-Ms ed princ] || [c] > pc Mss cf G[OpMss] || [d] > Ms G; S + *bšlwm* || **6** [a] pc Mss יתה– || **7** [a] mlt Mss Q ut Q || [b] G[OL]S om cop || [c] > G[L]S || **8** [a] Mss interv || [b] Ms Q Seb כי אם cf G$\mathfrak{L}^{94}$SC[Mss]V, 2 Mss אם || [c] mlt Mss ועד cf G[L]ST[f] || **9** [a] 2 Mss וכל cf G[-L] || [b] permlt Mss וישׂראל, nonn Mss = L || [c] Ms לו– cf G[LMss]S || **10** [a] G[L] *γογγύζοντες* cf Nu 17,6; S *rnjn*.

מִכֶּ֫ךְ אֹיְבֵינוּ[b] וְהוּא מִלְּטָנוּ מִכַּף פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה בָּרַח מִן־הָאָרֶץ ג.ל.ל.נ בטע[15]
11 מֵאַבְשָׁלוֹם׃ 11 וְאַבְשָׁלוֹם אֲשֶׁר מָשַׁחְנוּ עָלֵינוּ מֵת בַּמִּלְחָמָה
12 וְעַתָּה לָמָּה אַתֶּם מַחְרִישִׁים[a] לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ[ba]׃ ס 12 [a]וְהַמֶּלֶךְ ז חס ול בליש . ג ר״פ
דָּוִד שָׁלַח אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־זִקְנֵי
יְהוּדָה לֵאמֹר לָמָּה תִּהְיוּ אַחֲרֹנִים[a] לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ[b]
13 [c]וּדְבַר כָּל־יִשְׂרָאֵל בָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ[c] [d]אֶל־בֵּיתוֹ[d]׃ 13 [a]אַתֶּם אַחַי[a] אַתֶּם עַצְמִי י״ה
14 וּבְשָׂרִי אַתֶּם וְלָמָּה[b] תִּהְיוּ אַחֲרֹנִים[c] לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ[dc]׃ 14 [a]וְלַעֲמָשָׂא ל.ב
תֹּאמְרוּ[a] הֲלוֹא עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף ג חס א בליש[16] . יא[17]
15 אִם־לֹא שַׂר־צָבָא תִּהְיֶה לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים תַּחַת יוֹאָב׃ 15 [a]וַיֵּט אֶת־ ג.ב.ל
לְבַב כָּל־אִישׁ־יְהוּדָה כְּאִישׁ אֶחָד וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[b] שׁוּב אַתָּה כ[18]
16 וְכָל־עֲבָדֶיךָ׃ 16 וַיָּשָׁב הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־הַיַּרְדֵּן וִיהוּדָה בָּא הַגִּלְגָּלָה י[19]
17 לָלֶכֶת[a] לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ לְהַעֲבִיר אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ 17 וַיְמַהֵר כ״ז פסוק את את ומילה חדה ביניה ל״ט מנה בבבא
שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אֲשֶׁר מִבַּחוּרִים וַיֵּרֶד עִם־אִישׁ יְהוּדָה
18 לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ 18 וְאֶלֶף אִישׁ עִמּוֹ מִבִּנְיָמִן וְצִיְבָא נַעַר בֵּית כ[20]
שָׁאוּל וַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּנָיו וְעֶשְׂרִים עֲבָדָיו אִתּוֹ וְצָלְחוּ[a] הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי
19 הַמֶּלֶךְ׃ 19 וְעָבְרָה[ba] הָעֲבָרָה לַעֲבִיר אֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב ל.ל כת כן[21] . הי[22]
בְּעֵינָיו[c] וְשִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא נָפַל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן׃ 20 וַיֹּאמֶר בעיניו נא בליש וחד מן ח[23] כת כן
אֶל־הַמֶּלֶךְ אַל־יַחְשֹׁב־לִי אֲדֹנִי עָוֹן וְאַל־תִּזְכֹּר אֶת אֲשֶׁר הֶעְוָה ל.ל
עַבְדְּךָ בְּיוֹם אֲשֶׁר־יָצָא[a] אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ מִירוּשָׁלִַם לָשׂוּם הַמֶּלֶךְ אֶל־ הי נקוד
21 לִבּוֹ׃ 21 כִּי יָדַע עַבְדְּךָ כִּי אָנֹכִי חָטָאתִי וְהִנֵּה־בָאתִי הַיּוֹם רִאשׁוֹן ת

[15] Mp sub loco. [16] Mm 3901. [17] Mm 3286. [18] Mm 1514. [19] Mm 1817. [20] Mm 1818. [21] Mm 839. [22] Mm 1376. [23] Mm 1543.

10 [b] Ms pr כל cf 𝔊-Mss𝔖-C ‖ **11** [a–a] 𝔊 *(τοῦ) ἐπιστρέψαι (πρὸς) τὸν βασιλέα*, 𝔖-C *dthpkwn 'm mlk'*, 𝔖C *dnhpwk lwt mlk'* ‖ [b] 𝔊𝔙Mss + mlt vb ex 12b ‖ **12** [a–a] > 𝔖, sed cf 𝔖C 13[a] ‖ [b–b] 𝔊 *τοῦ ἐπιστρέψαι (πρὸς) τὸν βασιλέα*, 𝔖 *tw nhpkjwhj lbjth* ‖ [c–c] > 𝔊Mss; 𝔊L cf 13[d] ‖ [d–d] > 𝔊𝔖; 𝔙Mss + mlt vb ‖ **13** [a] 𝔖C pr *wmlk' dwjd šlḥ lwt ṣdwq wlwt 'bjtr khn'* (pl) *lm'mr. mllw 'm sb'* (pl) *djhwd' w'mrw lhwn* cf 12[a] ‖ [b] pc Mss ל cf 𝔊BAMs𝔖𝔙 ‖ [c–c] 𝔖 *dthpkwn 'm mlk'* ‖ [d] 𝔊 + *εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ*, 𝔊L(𝔖C) + *καὶ λόγος παντὸς Ισραηλ ἤλθεν πρὸς τὸν βασιλέα* ‖ **14** [a–a] 𝔖 *w'mr l'ms'* ‖ **15** [a] pc Mss וַיֵּט, 𝔗 *w'tpnj (lb')* ‖ [b] Ms + לאמר cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **16** [a] nonn Mss לרדת cf 𝔊L ‖ **18** [a] 𝔊L *ἀποστέλλουσιν ἐπί* ‖ **19** [a] 𝔊 pr *καὶ ἐλειτούργησαν* (cf 𝔖 *w'bdw*) *τὴν λειτουργίαν* (𝔊L *αὐτῶν*) *τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα* ex duplice versione ‖ [b] 𝔗 *w'brw* cf 𝔙(𝔖cf[a]) ‖ [c] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **20** [a] 𝔗 *gl'* cf 𝔗 25.

לְכָל־בֵּית יוֹסֵף לְלֶכֶת לִקְרַאת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ ס [a] 22 22 וַיַּעַן אֲבִישַׁי
בֶּן־צְרוּיָה וַיֹּאמֶר הֲתַחַת זֹאת לֹא יומת[a] שִׁמְעִי כִּי קִלֵּל אֶת־מְשִׁיחַ 24 ו בטע בסיפ . ג24
יְהוָה׃ ס [b] 23 23 וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי־תִהְיוּ־לִי
הַיּוֹם לְשָׂטָן הַיּוֹם[a] יומת[b] אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל[c] כִּי הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי הַיּוֹם
אֲנִי־מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 24 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי לֹא תָמוּת וַיִּשָּׁבַע 25 ב
לוֹ הַמֶּלֶךְ׃ ס 25 25 וּמְפִיבֹשֶׁת[a] בֶּן־[b]שָׁאוּל יָרַד לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ 26 ב חס
וְלֹא[c] עָשָׂה רַגְלָיו וְלֹא־עָשָׂה שִׂפְמוֹ וְאֶת־בְּגָדָיו לֹא כִבֵּס לְמִן־הַיּוֹם ך פסוק ולא ולא ולא . ה27 ב מנה בפסוק .
לֶכְתּ[d] הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם אֲשֶׁר־בָּא בְשָׁלוֹם׃ 26 26 וַיְהִי כִּי־[a]בָא יְרוּשָׁלַ͏ִם 27 ב מנה בפסוק . ב . ח
לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ עִמִּי מְפִיבֹשֶׁת[b]׃ 28 ט מיתר . כ בטע ר״פ
בְּעַבְדְּךָ אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה ח ב מנה בלית
הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ 29 29 כִּי לֹא הָיָה כָל־[a]בֵּית אָבִי כִּי אִם־אַנְשֵׁי־מָוֶת 29 ט״ו מנה בסיפ
לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַתָּשֶׁת אֶת־עַבְדְּךָ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ וּמַה־[c]יֶּשׁ־לִי עוֹד
צְדָקָה וְלִזְעֹק עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ פ 30 30 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה
תְדַבֵּר עוֹד דְּבָרֶיךָ אָמַרְתִּי אַתָּה וְצִיבָא תַּחְלְקוּ אֶת־הַשָּׂדֶה׃ 31 ב
31 וַיֹּאמֶר מְפִיבֹשֶׁת[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־הַכֹּל יִקָּח אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ[b] בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ׃ ס 32 32 וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי יָרַד ב . ג31 . הירדן
מֵרֹגְלִים וַיַּעֲבֹר[a] אֶת־[b]הַמֶּלֶךְ הַיַּרְדֵּן[c] לְשַׁלְּחוֹ אֶת־[d]בֵּרְכָתָם׃ 33 33 וּבַרְזִלַּי ח פסוק והוא הוא . ל
זָקֵן מְאֹד בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְהוּא־כִלְכֵּל אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבְתּוֹ[a] בְּמַחֲנַיִם
כִּי־אִישׁ גָּדוֹל הוּא מְאֹד׃ 34 34 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־בַּרְזִלַּי אַתָּה עֲבֹר
אִתִּי וְכִלְכַּלְתִּי אִתְּךָ[a] עִמָּדִי בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 35 35 וַיֹּאמֶר בַּרְזִלַּי אֶל־הַמֶּלֶךְ

[24]Mm 370. [25]Mm 1819. [26]Mm 1820. [27]Mm 1821. [28]Mm 1017. [29]Mm 1533. [30]Mm 1818. [31]Mm 1822. [32]Mm 1823.

21 [a] Mss om interv ‖ **22** [a] pc Mss ימות cf S ‖ [b] Mss om interv ‖ **23** [a] G *εἰ σήμερον*, G[Mss] *σήμερον οὐ* cf S *jwmn' l'*, V *ergone hodie* ‖ [b] S *nmwt* cf 22[a] ‖ [c] Ms cit מישׂ cf G[-L] ‖ **25** [a] cf 4,4[b] ‖ [b] G[Mss] pr *υἱὸς (Ιωναθαν)*, S pr *br jwntn* ‖ [c] 2 Mss citt T[f] לא ‖ [d] cf 20[a] ‖ **26** [a] pc Mss כאשר ‖ [b] cf 4,4[b] ‖ **27** [a–a] GS(V) imp ‖ [b] mlt Mss אל, sed cf Vrs ‖ **29** [a] nonn Mss בכל ‖ **31** [a] cf 4,4[b] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ך— ‖ **32** [a] V *transduxit* ‖ [b] G *μετὰ (τοῦ βασ.)* cf ST ‖ [c] nonn Mss pr את ‖ [d] > pc Mss ‖ [e] mlt Mss ut Q cf GT ‖ **33** [a] nonn Mss בשִׁבְתּוֹ cf Vrs, 2 Mss בשֵׁיבָתוֹ ‖ **34** [a] G[-A] *τὸ γῆρας* cf L[93.94] *senectutem tuam*.

36 כַּמָּה יְמֵי֯ שְׁנֵי֯ חַיַּי כִּי־אֶעֱלֶה אֶת־הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלִָם׃ 36 בֶּן־שְׁמֹנִים נ[33]
שָׁנָה֯ אָנֹכִי הַיּוֹם הַאֵדַע ׀ בֵּין־טוֹב לְרָע אִם־יִטְעַם עַבְדְּךָ֯ אֶת־אֲשֶׁר ל
אֹכַל֯ וְאֶת־אֲשֶׁר אֶשְׁתֶּה אִם־אֶשְׁמַע עוֹד בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְלָמָּה֯ ת בלישׁ[34]. ב
37 יִהְיֶה עַבְדְּךָ עוֹד לְמַשָּׂא אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 37 כְּמְעַט יַעֲבֹר עַבְדְּךָ נ[35]
אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ וְלָמָּה֯ יִגְמְלֵנִי הַמֶּלֶךְ הַגְּמוּלָה הַזֹּאת׃ כ׳ פסוק את את ומילה חדה ביניה ל׳ מנה בנביא׳. ל
38 יָשָׁב־נָא עַבְדְּךָ֯ וְאָמֻת בְּעִירִי עִם קֶבֶר אָבִי וְאִמִּי ׀ וְהִנֵּה עַבְדְּךָ ה קמ[36]
כִמְהָם֯ יַעֲבֹר עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַעֲשֵׂה־לוֹ אֵת אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ ל. סו׳ ט׳[37] מנה בסיפ
ס 39 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִתִּי יַעֲבֹר כִּמְהָם וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אֵת־ ל
סל ל 40 הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־תִּבְחַר עָלַי אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 40 וַיַּעֲבֹר כָּל־ סו׳ ט׳[37] מנה בסיפ
ל בטע הָעָם אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַמֶּלֶךְ עָבַר וַיִּשַּׁק הַמֶּלֶךְ לִבַרְזִלַּי וַיְבָרְכֵהוּ וַיָּשָׁב
41 לִמְקֹמוֹ׃ ס 41 וַיַּעֲבֹר הַמֶּלֶךְ הַגִּלְגָּלָה וְכִמְהָם֯ עָבַר עִמּוֹ וְכָל־ ל חס בסיפ[33]. ו[38]. ל. ז[39]
42 עַם יְהוּדָה וַיַּעֲבִרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְגַם חֲצִי עַם יִשְׂרָאֵל׃ 42 וְהִנֵּה֯ כָּל־ העבירו ק׳. כ׳ פסוק וגם ובתר תלת מילין[40]. ה[41]
אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ֯ גְּנָבוּךָ ד[42]. ז[43]
אַחֵינוּ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וַיִּגְנְבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ֯ אֶת־הַיַּרְדֵּן וְכָל־
43 אַנְשֵׁי֯ דָוִד עִמּוֹ׃ ס 43 וַיַּעַן כָּל־אִישׁ יְהוּדָה עַל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל ד. ה[44]
כִּי־קָרוֹב הַמֶּלֶךְ אֵלַי וְלָמָּה֯ זֶּה חָרָה֯ לְךָ֯ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה הֲאָכוֹל ג[45]. ב. י מל
44 אָכַלְנוּ מִן־הַמֶּלֶךְ אִם־נִשָּׂא נָשָׂא לָנוּ׃ ס 44 וַיַּעַן אִישׁ־ ג[46]. ו ד׳ כת שא ורב כת סה
יִשְׂרָאֵל֯ אֶת־אִישׁ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר עֶשֶׂר־יָדוֹת לִי בַּמֶּלֶךְ וְגַם־בְּדָוִד
אֲנִי מִמְּךָ֯ וּמַדּוּעַ֯ הֻקַּלְתָּנִי וְלֹא֯ הָיָה דְבָרִי רִאשׁוֹן לִי לְהָשִׁיב אֶת־ ל. כה. יג[47]. ה[48]
20 מַלְכִּי וַיִּקְשׁ דְּבַר־אִישׁ יְהוּדָה מִדְּבַר אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃ ס 20 1 וְשָׁם ג. ה ר״פ[1]
נִקְרָא אִישׁ בְּלִיַּעַל וּשְׁמוֹ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי אִישׁ יְמִינִי וַיִּתְקַע בַּשֹּׁפָר ג חס
וַיֹּאמֶר

[33] Mp sub loco. [34] Mm 1824. [35] Mm 1791. [36] Mm 87. [37] Mm 1533. [38] Mm 1817. [39] Mm 2108. [40] Mm 1629. [41] Mm 1825. [42] Mm 1826. [43] Mm 1827. [44] Mm 3301. [45] Mm 185. [46] Mm 3152. [47] Mm 1454. [48] Mm 902. Cp 20 [1] Mm 299.

35 [a] mlt Mss אל, 2 Mss עם ‖ **36** [a] mlt Mss ואם cf $\mathfrak{S}^{BC}\mathfrak{C}^{Mss}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{OB}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ om cop ‖ [c] Ms cit ל, $\mathfrak{C}$ *'l* cf $\mathfrak{G}$ *ἐπί* et 15,33 ‖ **37** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ὅτι ὀλίγον* cf $\mathfrak{S}$ ‖ [b] pc Mss אל ‖ [c] Ms לנו– ‖ **38** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καθίσατω*, $\mathfrak{S}$ *npwš* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{LMs}$ pr *ὁ υἱός μου* cf $\mathfrak{S}$, $\mathfrak{G}^{Mss}$ + *ὁ υἱός μου* ‖ **41** [a] nonn Mss הם– ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *διαβαίνοντες (μετά)* cf $\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{S}$ *'br(w) ('m)*; mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ ‖ **42** [a] sic L, mlt Mss Edd ה– ‖ [b] Mss om interv ‖ **43** [a] pc Mss cit ואם ‖ [b] Vrs subst ‖ **44** [a–a] $\mathfrak{G}$ duplex versio *(πρωτοτόκος/Δαυειδ)*, $\mathfrak{L}^{91.93.94}$ *et primogenitus ego sum quam tu* ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הַ.

אֵין־לָנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה־לָּנוּ[a] בְּבֶן־יִשַׁי
אִישׁ לְאֹהָלָיו יִשְׂרָאֵל׃

2 וַיַּעַל כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרֵי דָּוִד אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וְאִישׁ 2
3 יְהוּדָה דָּבְקוּ בְמַלְכָּם מִן־הַיַּרְדֵּן וְעַד־יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וַיָּבֹא דָוִד אֶל־ 3
בֵּיתוֹ יְרוּשָׁלִַם וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת עֶשֶׂר־נָשִׁים | פִּלַגְשִׁים אֲשֶׁר הִנִּיחַ
לְשָׁמֹר הַבַּיִת וַיִּתְּנֵם ׀ בֵּית־מִשְׁמֶרֶת וַיְכַלְכְּלֵם[a] וַאֲלֵיהֶם לֹא־בָא ל[4]. ל. ב חד חס וחר מל
4 וַתִּהְיֶינָה צְרֻרוֹת עַד־יוֹם מוֹתָן אַלְמְנוּת חַיּוּת[b]׃ ס 4 וַיֹּאמֶר ג[5]
5 הַמֶּלֶךְ אֶל[a]־עֲמָשָׂא הַזְעֶק־לִי אֶת־אִישׁ־יְהוּדָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְאַתָּה ל
6 פֹּה עֲמֹד׃ 5 וַיֵּלֶךְ עֲמָשָׂא לְהַזְעִיק אֶת־יְהוּדָה וַיֹּאחַר[a] מִן־הַמּוֹעֵד ויחר[Q]
אֲשֶׁר יְעָדוֹ׃ ס 6 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי[a] עַתָּה יָרַע לָנוּ שֶׁבַע ג[7]. ב חס
7 בֶּן־בִּכְרִי מִן־אַבְשָׁלוֹם אַתָּה[b] קַח[c] אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֶיךָ וּרְדֹף אַחֲרָיו
פֶּן־מָצָא[d] לוֹ עָרִים בְּצֻרוֹת וְהֶעֱלִים עֵינֵנוּ[e]׃ 7 וַיֵּצְאוּ אַחֲרָיו[a] אַנְשֵׁי
יוֹאָב וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּבֹּרִים וַיֵּצְאוּ מִירוּשָׁלִַם לִרְדֹּף אַחֲרֵי ב
8 שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ 8 הֵם עִם־הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן וַעֲמָשָׂא בָּא ה[8]
לִפְנֵיהֶם וְיוֹאָב חָגוּר ׀ מַדָּיו לְבֻשׁוֹ[a] וְעָלָיו[b] חָגוֹר חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת עַל־ ב[9]. ג חס.
מָתְנָיו בְּתַעְרָהּ וְהוּא יָצָא וַתִּפָּל[b]׃ ס 9 וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַעֲמָשָׂא ועליו חד מן ז בלישׁ. ק
10 הֲשָׁלוֹם אָתָּה אָחִי וַתֹּאחֶז[a] יַד־יְמִין יוֹאָב בִּזְקַן עֲמָשָׂא לִנְשָׁק־לוֹ׃ ה ג מל וב חס[10] ד
10 וַעֲמָשָׂא לֹא־נִשְׁמַר בַּחֶרֶב ׀ אֲשֶׁר בְּיַד־יוֹאָב וַיַּכֵּהוּ בָהּ אֶל[a]־הַחֹמֶשׁ ב חד מל וחר חס
וַיִּשְׁפֹּךְ מֵעָיו אַרְצָה וְלֹא־שָׁנָה לוֹ וַיָּמָת ס[b] וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו ב[11]. ל בטע. ב[4]
11 רָדְפ[c]וּ אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ 11 וְאִישׁ עָמַד עָלָיו מֵנַעֲרֵי יוֹאָב וַיֹּאמֶר

[2]Mm 2221. [3]Mm 3445. [4]Mp sub loco. [5]Mm 451. [6]Mm 832. [7]Mm 3101. [8]Mm 4233. [9]Lv 6,3. [10]Mm 3275. [11]Mm 1828.

Cp 20,1 [a] > nonn Mss $\mathfrak{G}^{LMss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ms}\mathfrak{V}$ cf 1R 12,16 ‖ **3** [a] nonn Mss הן– ‖ [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ pt ‖ **4** [a] pc Mss cit ל ‖ **5** [a] nonn Mss ut Q; nonn Mss ויחר cf Dt 33,21, Ms ויאחר ‖ **6** [a] $\mathfrak{S}$ *jw'b* ex 7 ‖ [b] 2 Mss ואתה cf $\mathfrak{T}^{f}$, nonn Mss עתה, 2 Mss ועתה cf $\mathfrak{G}$ *καὶ νῦν σύ* (> $\mathfrak{G}^{OL}$) ‖ [c] Ms + לך cf $\mathfrak{G}$-$^{O}\mathfrak{S}$ ‖ [d] 2 Mss ימצא ‖ [e–e] permlt Mss עינינו, $\mathfrak{G}$-^{L} *καὶ σκιάσει (-σῃ)* ($\mathfrak{G}^{L}$ *σκεπάσθη) τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν*, $\mathfrak{S}$ *wnhṭṭ 'jnjn*, $\mathfrak{T}$ *wj'jq ln'*, $\mathfrak{V}$ *et effugiat nos* ‖ **7** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ + *Αβεσσα καί* ex 6; > $\mathfrak{S}^{C}$ cf 6[a] ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd ו– ‖ [b] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{T}$-^{Ms} ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθεν* (^{BMs} + *καὶ αὐτὴ ἐξῆλθεν*) *καὶ ἔπεσεν* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ *et gladius ipse exiit et cecidit*, $\mathfrak{S}$ *(w)hw npq. wnplt 'jdh 'l spsrh* (cf $\mathfrak{S}$ 9), $\mathfrak{T}$ *whw' 'zjl wps'*, $\mathfrak{V}$ *qui fabrefactus levi motu egredi poterat et percutere* ‖ **9** [a] nonn Mss ותאחז, sed cf Mp ‖ **10** [a] $\mathfrak{Q}$ על ‖ [b] mlt Mss om interv ‖ [c] Ms $\mathfrak{Q}$ פו– cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$.

12 מִי אֲשֶׁר חָפֵץ בְּיוֹאָב וּמִי אֲשֶׁר[a] לְדָוִד אַחֲרֵי יוֹאָב׃ 12 וַעֲמָשָׂא מִתְגֹּלֵל ל ה12. ל
בַּדָּם בְּתוֹךְ הַמְּסִלָּה וַיַּרְא הָאִישׁ כִּי־עָמַד כָּל־הָעָם וַיַּסֵּב אֶת־ ל בסיפ13
עֲמָשָׂא מִן־הַמְּסִלָּה הַשָּׂדֶה וַיַּשְׁלֵךְ עָלָיו בֶּגֶד כַּאֲשֶׁר רָאָה כָּל־הַבָּא ל
13 עָלָיו וְעָמֵד׃ 13 כַּאֲשֶׁר הוּגָּה מִן־הַמְּסִלָּה עָבַר כָּל־אִישׁ אַחֲרֵי יוֹאָב ל14. ל
14 לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ 14 וַיַּעֲבֹר בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָבֵלָה ל
וּבֵית מַעֲכָה וְכָל־הַבֵּרִים[a] ס[b] וַיִּקָּהֲלוּ[c] וַיָּבֹאוּ אַף־הֵם[d] אַחֲרָיו׃ יד זוגין15. ויקהלו ק
15 וַיָּבֹאוּ וַיָּצֻרוּ עָלָיו בְּאָבֵלָה בֵּית[a] הַמַּעֲכָה וַיִּשְׁפְּכוּ סֹלְלָה אֶל־ ל. ל וחד מן יד18 זוגין
הָעִיר וַתַּעֲמֹד בַּחֵל[b] וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יוֹאָב מַשְׁחִיתִם[c] לְהַפִּיל ת חס. גא מ״ם וכל ר״פ דכות ב מ ג. ת
16 הַחוֹמָה׃ 16 וַתִּקְרָא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־הָעִיר שִׁמְעוּ שִׁמְעוּ אִמְרוּ־נָא ה פת16
17 אֶל־יוֹאָב קְרַב עַד־הֵנָּה וַאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ׃ 17 וַיִּקְרַב אֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר ב
הָאִשָּׁה הַאַתָּה יוֹאָב וַיֹּאמֶר אֲנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ וַיֹּאמֶר
18 שֹׁמֵעַ אָנֹכִי׃ 18 וַתֹּאמֶר לֵאמֹר דַּבֵּר יְדַבְּרוּ בָרִאשֹׁנָה לֵאמֹר שָׁאֹל כב17. ב18
19 יִשְׁאֲלוּ בְאָבֵל[a] וְכֵן הֵתַמּוּ׃[a] 19 אָנֹכִי שְׁלֻמֵי אֱמוּנֵי[a] יִשְׂרָאֵל אַתָּה ג חס בלישׁ14. ל ומל
מְבַקֵּשׁ לְהָמִית עִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָמָּה תְבַלַּע נַחֲלַת יְהוָה׃ ס ל
20 וַיַּעַן יוֹאָב וַיֹּאמֶר חָלִילָה חָלִילָה[a] לִי אִם־אֲבַלַּע וְאִם־אַשְׁחִית׃ צא. ל
21 לֹא־כֵן הַדָּבָר כִּי אִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי שְׁמוֹ נָשָׂא יָדוֹ ב ר״פ בסיפ. יט19. ת חס את20.
בַּמֶּלֶךְ בְּדָוִד[a] תְּנוּ־אֹתוֹ לְבַדּוֹ וְאֵלְכָה מֵעַל הָעִיר וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
22 אֶל־יוֹאָב הִנֵּה רֹאשׁוֹ מֻשְׁלָךְ אֵלֶיךָ בְּעַד הַחוֹמָה׃ 22 וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה לב בנביא ב בסיפ. ל וחס. י מל בנביא
אֶל־כָּל־הָעָם בְּחָכְמָתָהּ[a] וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֹאשׁ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וַיַּשְׁלִכוּ
אֶל־יוֹאָב וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר[b] וַיָּפֻצוּ מֵעַל־הָעִיר אַיִשׁ לְאָהָלָיו וְיוֹאָב ג חס. ב חס
שָׁב יְרוּשָׁלַם אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ ס
23 וְיוֹאָב אֶל[a] כָּל־הַצָּבָא יִשְׂרָאֵל[b] וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵי[c] ז וכל עזרא דכות21. הכרתי חד מן יא22 קר ת ק

12Mm 4233. 13Mm 4083. 14Mp sub loco. 15Mm 565. 16Mm 710. 17Mm 1743. 18Mm 1829 lectio def contra textum. 19Mm 436. 20Mm 1830. 21Mm 1831. 22Mm 3675.

11 [a] > 𝔔 ‖ **14** [a] G ἐν Χαρρει, ST brjn, S[Bar Hebr] (explicitum:) castella, V *electi* ‖ [b] mlt Mss 𝔗 om interv ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [d] > pc Mss GS ‖ **15** [a] pc Mss ובי cf G[Mss] STV ‖ [b] S *b'wlṣn'* ‖ [c] G (ἐν)ενοοῦσαν, 𝔗 *mt'štjn* ‖ **18** [a–a] G καὶ ἐν Δαν εἰ ἐξέλιπον/εν (19) ἃ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ισραηλ + mlt vb ex duplice versione, 𝔏[91.93.94] *et in Dan dicentes*, 𝔗 *(lmš'l ...) 'm mšlmjn* ‖ **19** [a] ו add ‖ **20** [a] > pc Mss cf G[Mss]𝔏[93.94]S ‖ **21** [a] pc Mss cit ד cf GSV ‖ **22** [a] G pr καὶ ἐλάλησεν πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν cf Ms ותאמר pro ותבוא, V *et locuta est eis* ‖ [b] sic L mlt Mss, permlt Mss בשפר ‖ **23** [a] Ms[corr] על cf G[Mss]STV ‖ [b] > 2 Mss G[Mss] cf 8,16 ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs (> G[L]θ′).

ג וְעַל־הַפְּלֵתִי׃ 24 וַאֲדֹרָם[a] עַל־הַמַּס וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר׃ 24
ר״ש[23] ק .ד.ד ר״פ בסיפ.ל 25 וּשְׁוָא[a] סֹפֵר וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים׃ 26 וְגַם עִירָא הַיָּאִרִי[a] הָיָה 25
26 כֹּהֵן לְדָוִד׃ ס

21 1 וַיְהִי רָעָב בִּימֵי דָוִד שָׁלֹשׁ שָׁנִים שָׁנָה אַחֲרֵי שָׁנָה וַיְבַקֵּשׁ **21**
דָּוִד אֶת־פְּנֵי יְהוָה ס [a] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־[b]שָׁאוּל וְאֶל־[c]בֵּית[d]
הַדָּמִים עַל־אֲשֶׁר־הֵמִית אֶת־הַגִּבְעֹנִים׃ 2 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לַגִּבְעֹנִים 2
ל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וְהַגִּבְעֹנִים לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה כִּי אִם־מִיֶּתֶר
וח וכל ר״פ דכות[1] הָאֱמֹרִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּעוּ לָהֶם וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכֹּתָם בְּקִנְאָתוֹ
לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ 3 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַגִּבְעֹנִים מָה אֶעֱשֶׂה לָכֶם 3
ל[2] .ב[3] .ג[4]מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ״ב וּבַמֶּה אֲכַפֵּר וּבָרְכוּ אֶת־נַחֲלַת יְהוָה׃ 4 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַגִּבְעֹנִים אֵין־ 4
לְנו .ב ק לָ[a]ה כֶּסֶף וְזָהָב עִם־שָׁאוּל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאֵין־לָנוּ אִישׁ לְהָמִית בְּיִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר מַה־אַתֶּם אֹמְרִים אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃ 5 וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הָאִישׁ 5
ל.ל.ל.ב.ט חס אֲשֶׁר כִּלָּנוּ וַאֲשֶׁר דָּמָה־לָּנוּ נִשְׁמְדְנוּ מֵהִתְיַצֵּב בִּכְלֹ־גְּבֻל יִשְׂרָאֵל׃
יתן וחד מן ז[5] בלישׁ . ל נמל 6 יִנָּתֶן[a]־לָנוּ שִׁבְעָה אֲנָשִׁים מִבָּנָיו וְהוֹקַעֲנוּם לַיהוָה בְּגִבְעַת[b] שָׁאוּל 6
בְּחִיר יְהוָה ס [c] וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲנִי אֶתֵּן׃ 7 וַיַּחְמֹל הַמֶּלֶךְ עַל־ס[פ]
ח[6] מְפִי־[a]בְשֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל עַל־[b]שְׁבֻעַת יְהוָה אֲשֶׁר בֵּינֹתָם בֵּין
יח פסוק את את ואת דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל׃ 8 וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־[a]שְׁנֵי בְנֵי רִצְפָּה בַת־
ל וחס .ב חס[7] .ל אַיָּהּ אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל אֶת־אַרְמֹנִי וְאֶת־מְפִבֹּשֶׁת[a] וְאֶת־חֲמִשֶּׁת בְּנֵי
ב .ב וחס מִיכַל[b] בַּת־שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה לְעַדְרִיאֵל[c] בֶּן־בַּרְזִלַּי הַמְּחֹלָתִי׃
ל וכת כן . שבעתם חד מן ק ג[8] מילין יתיר י מ״ת 9 וַיִּתְּנֵם בְּיַד הַגִּבְעֹנִים וַיְקִיעֻם בָּהָר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּפְּלוּ שִׁבְעָתָם[a] יַחְדָּו 9
ורמה . בתחלת חד מן ו[9] ק בלישׁ וְהֵמָּה[b] הֻמְתוּ בִּימֵי קָצִיר בָּרִאשֹׁנִים[c] בְּתְחִלַּת[d] קְצִיר שְׂעֹרִים׃ 10 וַתִּקַּח 10

[23]Mm 832. **Cp 21** [1]Mm 470. [2]Mm 96. [3]Mm 1832. [4]Mm 1269. [5]Mm 723. [6]Mm 1833. [7]Mm 1820. [8]Mm 4257. [9]Mm 1834.

24 [a] Ms cit ואדונירם cf $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$ et 1R 12,18 ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q; $\mathfrak{G}^{-BAMs}$ *καὶ σουσα* cf $\mathfrak{L}^{93.94}\mathfrak{T}^{ed}$ *wšwš'*, $\mathfrak{T}^{f}$ *wšyš'* cf 1R 4,3, $\mathfrak{S}$ *wšrj'* cf 8,17 ‖ **26** [a] $\mathfrak{G}^{L}\sigma'$ (?) *ὁ Ιεθερ* cf $\mathfrak{S}$ *jt(j)r* et 23,38 ‖ **Cp 21,1** [a] mlt Mss om interv ‖ [b] Ms citt על cf Vrs ‖ [c] 2 Mss citt ועל cf Vrs ‖ [d] $\mathfrak{G}$ + *αὐτοῦ* cf $\mathfrak{V}$ ‖ **4** [a] nonn Mss ut Q cf Vrs; nonn Mss לו ‖ **6** [a] mlt Mss ut Q; $\mathfrak{Q}$ ונתתם ‖ [b] $\mathfrak{G}\alpha'\sigma'$ *ἐν Γαβαων*, sed cf 1S 11,4 15,34 ‖ [c] mlt Mss om interv ‖ **7** [a] cf 4,4[b] ‖ [b] pc Mss ועל ‖ **8** [a] mlt Mss מפיבשת ‖ [b] 2 Mss מ(י)רב cf $\mathfrak{G}^{Mss}$, $\mathfrak{S}$ *ndb*, $\mathfrak{T}$ *mjrb drbj't mjkl* ex 1S 18,19 ‖ [c] pc Mss cit לעזר cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ **9** [a] nonn Mss ut Q cf Vrs ‖ [b] nonn Mss ut Q ‖ [c] pc Mss שנה–; $\mathfrak{G}^{L}$ *ζειῶν* = זו? cf 1R 6,1.37 ‖ [d] mlt Mss ut Q cf Vrs.

10 רִצְפָּה בַת־אַיָּה אֶת־הַשַּׂק וַתַּטֵּהוּ לָהּ אֶל[a]־הַצּוּר[b] מִתְּחִלַּת קְצִיר עָד
11 נָתַךְ־מַיִם עֲלֵיהֶם מִן־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־נָתְנָה עוֹף הַשָּׁמַיִם לָנוּחַ עֲלֵיהֶם
11 יוֹמָם וְאֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה לָיְלָה: 11 וַיֻּגַּד[a] לְדָוִד אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה
12 רִצְפָּה בַת־אַיָּה פִּלֶגֶשׁ שָׁאוּל[b]: 12 וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיִּקַּח אֶת־עַצְמוֹת
13 שָׁאוּל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵאֵת בַּעֲלֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר גָּנְבוּ
14 אֹתָם מִרְחֹב[a] בֵּית־שָׁן[b] אֲשֶׁר תְּלָאוּם[c] שָׁמָּה פְּלִשְׁתִּים[d] בְּיוֹם הַכּוֹת
13 פְּלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל בַּגִּלְבֹּעַ: 13 וַיַּעַל מִשָּׁם אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־
14 עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיַּאַסְפוּ אֶת־עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים: 14 וַיִּקְבְּרוּ אֶת־
עַצְמוֹת־שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן[a] בְּנוֹ[b] בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן בְּצֵלַע בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו
וַיַּעֲשׂוּ כֹּל[c] אֲשֶׁר־צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיֵּעָתֶר אֱלֹהִים לָאָרֶץ אַחֲרֵי־כֵן: פ
15 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה לַפְּלִשְׁתִּים אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּרֶד דָּוִד וַעֲבָדָיו
16 עִמּוֹ וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיָּעַף דָּוִד: 16 וְיִשְׁבִּי[a] בֹּנֵב אֲשֶׁר | בִּילִידֵי
הָרָפָה וּמִשְׁקַל קֵינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִשְׁקָל נְחֹשֶׁת וְהוּא חָגוּר[b] חֲדָשָׁה
17 וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת־דָּוִד: 17 וַיַּעְזֹר־לוֹ אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה וַיַּךְ אֶת־
הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ אָז נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי־דָוִד לוֹ[a] לֵאמֹר לֹא־תֵצֵא עוֹד[b]
18 אִתָּנוּ לַמִּלְחָמָה[c] וְלֹא תְכַבֶּה אֶת־נֵר יִשְׂרָאֵל: פ 18 וַיְהִי אַחֲרֵי־
כֵן וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגוֹב[a] עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי
19 אֶת־סָּף אֲשֶׁר בִּילְדֵי הָרָפָה: פ 19 וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגוֹב[a]
עִם־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יַעְרֵי[b] אֹרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי אֶת גָּלְיָת
20 הַגִּתִּי וְעֵץ[c] חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים: ס 20 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת

[10]Mm 1835. [11]Mm 431. [12]Mm 2228. [13]Mm 1836. [14]Mp sub loco. [15]Mm 399. [16]Mm 3811. [17]Mp contra textum, cf Mm 2137 et Mp sub loco.

10 [a] Ms citt על cf 𝔊[MssSTV] ‖ [b] Ms cit בְּתְ cf 𝔊[-L] ‖ **11** [a] 𝔊[L𝔏93.94] pr mlt vb cf 𝔊 16(?) ‖ [b] 𝔊 + mlt vb cf 𝔊 16(?) ‖ **12** [a] 𝔊[Mss] *ἀπὸ τοῦ τείχους* cf 𝔗 ex 1S 31,12 ‖ [b] pc Mss שׁאן cf Jdc 1,27 ‖ [c] nonn Mss ut Q ‖ [d–d] nonn Mss ut Q ‖ **14** [a] nonn Mss ואת עצמות יהי׳ cf 𝔊[LPMsT^Ms] ‖ [b] > 𝔊[LS^AB]; 𝔊 + *καὶ (τὰ ὀστᾶ) (πάντων) τῶν ἡλιασθέντων τῶν* … ‖ [c] mlt Mss ככל cf 𝔊[L𝔗f] ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊TV *(Jesbidenob)*, S (15 *wdḥl[w] dwjd*) *wjw'b w'bjšj* cf 17; 𝔊[LMss] alit ‖ [b] 𝔏94 + *spata*, S + *spsr'*, 𝔗 + *'spnjaj*, V + *ense* ‖ **17** [a] > Q[esilentio] pc Mss citt G𝔗[Ms]V ‖ > [b] Ms citt SV[Mss] ‖ [c] mlt Mss במ׳ cf 𝔗[Mss] ‖ **18** [a] mlt Mss בגוב cf 16.19[a], 𝔊 *ἐν Γεθ* cf S et 20, 𝔊[Mss] *ἐν Γαρζελ* cf 𝔏93.94 et 1Ch 20,4 ‖ **19** [a] mlt Mss בגוב cf 16.18[a], 𝔊 *Ρομ/β*; > S ‖ [b] permlt Mss ר min ‖ [c] 2 Mss וחץ ex 1S 17,7.

מדין[18] ק
וַיְהִי | אִישׁ מָדוֹן[a] וְאֶצְבְּעֹת יָדָיו וְאֶצְבְּעֹת רַגְלָיו שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים
כג[19] מסרק וגם ובתר תלת מלין. [20]. ד ב כת ה וב כת א
וְאַרְבַּע מִסַּפֵּר וְגַם־הוּא יֻלַּד לְהָרָפָה׃ 21 וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ 21
שמעה ק חד מן ו[21] כת י ס״ת וקר ה. ה חס
יְהוֹנָתָן[a] בֶּן־שִׁמְעָי[b] אֲחִי דָוִד׃ 22 אֵת־אַרְבַּעַת אֵלֶּה יֻלְּדוּ 22
ד ב כת ה וב כת א
לְהָרָפָה בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְיַד־דָּוִד וּבְיַד עֲבָדָיו׃ פ
ג חד באורי חד בגביא וחד בכתיב[1]
22 1 וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל 22
ב. ל. צא יט מנה ר״פ
יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף[a] שָׁאוּל׃ 2 וַיֹּאמַר[a]
ד חס ול בלישׁ. ב
יְהוָה סַלְעִי וּמְצֻדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי׃ 3 אֱלֹהֵי[a] צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ
ל וחס. ל חס
מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי וּמְנוֹסִי מֹשִׁעִי מֵחָמָס תּוֹשִׁיעֵנִי׃
ג וחס[2]. ל
4 מְהֻלָּל אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃
ד ג מל וחד חס[3]. ב חד חס וחד מל
5 כִּי אֲפָפֻנִי מִשְׁבְּרֵי[a]־מָוֶת נַחֲלֵי[b] בְלִיָּעַל יבעתוני׃
ל חס. ד ב חס וב מל[4]. ג חס בלישׁ[5]
6 חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבֻּנִי קִדְּמֻנִי מֹקְשֵׁי־מָוֶת׃
7 בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אֶקְרָא
ג[6]
וַיִּשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי[a] בְּאָזְנָיו׃ [חָרָה לוֹ[d]׃
ויתגעש. ג[7] ק
8 וַתִּגְעַשׁ[a] וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מוֹסְדוֹת[b] הַשָּׁמַיִם[c] יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי־
ג[8]
9 עָלָה עָשָׁן בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃
ג[9]
10 וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרָד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃
ג וחס[10]. ב[11]
11 וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּרָא[a] עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃
ו[12]. ב[13]
12 וַיָּשֶׁת חֹשֶׁךְ[a] סְבִיבֹתָיו סֻכּוֹת[b] חֶשְׁרַת[c]־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃
13 מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ בָּעֲרוּ גַּחֲלֵי־אֵשׁ׃
ד[14]. ב[15]
14 יַרְעֵם[a] מִן־שָׁמַיִם יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קוֹלוֹ׃

[18]Mm 832. [19]Mm 1629. [20]Mm 357. [21]Mm 1344. Cp 22 [1]Mm 4256. [2]Mm 1837. [3]Mm 1838. [4]Mm 1839. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1840. [7]Mm 1841. [8]Mm 787. [9]Mm 1842. [10]Mm 1843. [11]Mm 1227. [12]Mm 3666. [13]Mm 1844.

20 [a] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$, σ′ *πρόμετρος*, $\mathfrak{T}$ *mšḥn*, $\mathfrak{V}$ *excelsus* ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *Ιωναδαβ* cf $\mathfrak{S}$ et 13,3sqq ‖ [b] mlt Mss ut Q; pc Mss Q^{Mss} שמעא cf $\mathfrak{T}^{f}$, $\mathfrak{G}^{Mss}$ *Σαμ(α)* cf $\mathfrak{SV}$ ‖ **Cp 22,1** [a] nonn Mss ומיד cf Ps 18,1 ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ + aliquot vb cf Ps 18,2 ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}^{-Ms}$ *ὁ θεός μου* cf $\mathfrak{TV}$ et Ps 18,3 ‖ **5** [a] pc Mss חבלי cf $\mathfrak{S}$ et Ps 18,5 ‖ [b] pc Mss ני cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ ‖ **7** [a] $\mathfrak{S}$ + *qdmwhj 'lt* cf $\mathfrak{V}$ *veniet* et Ps 18,7 ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q; mlt Mss ותת ‖ [b] nonn Mss ומ cf $\mathfrak{GSTV}^{Ms}$ et Ps 18,8 ‖ [c] 2 Mss cit הרים cf $\mathfrak{S}$ *(d)ṭwr'* (pl), $\mathfrak{V}$ *montium* et Ps 18,8 ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *αὐτοῖς* cf $\mathfrak{S}$ ‖ **11** [a] permlt Mss וידא cf $\mathfrak{STV}$ et Ps 18,11 ‖ **12** [a] 2 Mss + סתרו cf $\mathfrak{GS}$ et Ps 18,12 ‖ [b] nonn Mss סו(ו)כו cf $\mathfrak{GS}$ et Ps 18,12 סכתו ‖ [c] $\mathfrak{G}^{-L}$ *σκότος* ($\mathfrak{G}^{L}$ *ἐφείσατο* a חשך), $\mathfrak{S}$ *ḥšwk'* cf Ps 18,12 ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ pr cop cf Ps 18,14.

15 וַיְשַׁלַּח[a] חִצִּים וַיְפִיצֵם בָּרָק וַיְהֻמֵּם[b]׃
16 וַיֵּרָאוּ אֲפִקֵי יָם[a] יִגָּלוּ[b] מוסדות תֵּבֵל
בִּגְעָרַת[c] יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפּוֹ׃
17 יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי[a] יַמְשֵׁנִי[b] מִמַּיִם רַבִּים׃
18 יַצִּילֵנִי מֵאֹיְבִי עָז מִשֹּׂנְאַי[a] כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
19 יְקַדְּמֻנִי בְּיוֹם אֵידִי וַיְהִי יְהוָה מִשְׁעָן[a] לִי׃
20 וַיּוֹצִא לַמֶּרְחָב אֹתִי יְחַלְּצֵנִי[a] כִּי־חָפֵץ[b] בִּי׃
21 יִגְמְלֵנִי יְהוָה כְּצִדְקָתִי[a] כְּבֹר[b] יָדַי יָשִׁיב לִי׃
22 כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃
23 כִּי כָל־מִשְׁפָּטָו[a] לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסוּר[c] מִמֶּנָּה[d]׃
24 וָאֱהִי[a] תָמִים לוֹ[b] וָאֶשְׁתַּמְּרָה מֵעֲוֹנִי׃
25 וַיָּשֶׁב יְהוָה לִי כְּצִדְקָתִי כְּבֹרִי[a] לְנֶגֶד עֵינָיו[b]׃
26 עִם־חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גִּבּוֹר[b] תָּמִים תִּתַּמָּם׃
27 עִם־נָבָר תִּתָּבָר[a] וְעִם[b]־עִקֵּשׁ תִּתַּפָּל[c]׃
28 וְאֶת[a]־עַם עָנִי תּוֹשִׁיעַ וְעֵינֶיךָ[c] עַל[d]־רָמִים[b] תַּשְׁפִּיל׃
29 כִּי־אַתָּה נִירִי[a] יְהוָה וַיהוָה[b] יַגִּיהַּ[c] חָשְׁכִּי׃
30 כִּי בְכָה אָרֻץ גְּדוּד בֵּאלֹהַי[a] אֲדַלֶּג־שׁוּר׃
31 הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרוּפָה

ויהם חד מן ד[14] כת כן ק
ד[15]. ב חס בליש[16]
ב
ב. ז קמ למערב[17], נז וכל תלים דכות ב מ יא
ב חר חס וחד מל. ו בנ״ך
יג חס[18]
כב[19]. כף בליש[20]
משפטיו חד מן ב חס בליש ק
ל
כת
ב. ב
ל. ה. ל
ז
ל[21]
כ[22] מיליז כת ה ס״ת
ג מנה בליש.
ד ג מל וחד חס[23]

[14]Cf Mm 3222. [15]Mm 3223. [16]Mp sub loco. [17]Mm 3655. [18]Mm 1509. [19]Mm 1104. [20]Mm 1685. [21]Mm 3224. [22]Mm 964. [23]Mm 1845.

15 [a] $\mathfrak{G}^{L^pMs}\mathfrak{S}^{AB}\mathfrak{V}$ om cop ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ **16** [a] Ms מים cf $\mathfrak{S}$ et Ps 18,16 ‖ [b] $\mathfrak{GSV}$ pr cop cf Ps 18,16 ‖ [c] nonn Mss מִגַּ׳ cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SV}$ et Ps 18,16 מגערתך ‖ **17** [a] $\mathfrak{GS}^{BC}\mathfrak{V}$ pr cop ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ pr cop ‖ **18** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{LMs}\mathfrak{S}$ ומ׳ ‖ **19** [a] mlt Mss לְמ׳ cf Ps 18,19 ‖ **20** [a] $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$ pr cop ‖ [b] mlt Mss חָפֵץ ‖ **21** [a] pc Mss קי– cf Ps 18,21 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-LB}\mathfrak{SV}$ pr cop ‖ **23** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs et Ps 18,23; 2 Mss טי– ‖ [b–b] Ms תי ולא– ‖ [c] Ms אסיר cf $\mathfrak{SV}$ et Ps 18,23 ‖ [d] pc Mss ני– cf $\mathfrak{G}^{-BAMs}\mathfrak{SV}$ et Ps 18,23, nonn Mss נו–, $\mathfrak{G}$ *ἀπ' αὐτῶν* cf $\mathfrak{T}$ ‖ **24** [a] 2 Mss ואהי cf Ps 18,24 ‖ [b] 2 Mss עמו cf $\mathfrak{G}^{LMss}\mathfrak{SV}$ et Ps 18,24 ‖ **25** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SV})$ *καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου* cf 21 et Ps 18,25 ‖ [b] mlt Mss ני– cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ ‖ **26** [a] mlt Mss ועם cf $\mathfrak{GSV}$ ‖ [b] pc Mss גבר cf $\mathfrak{GS}$ et Ps 18,26 גִּבָּר ‖ **27** [a] pc Mss ברר– cf Ps 18,27 ‖ [b] pc Mss עם ‖ [c] 2 Mss פתל– cf Ps 18,27 ‖ **28** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}$ *ὅτι σύ* cf $\mathfrak{S}$ *mṭl d'nt* et Ps 18,28 ex 29 ‖ [b–b] pc Mss^{W} ועיניך על־רמים ‖ [c] $\mathfrak{GS}$ om suff cf Ps 18,28 ‖ [d] > $\mathfrak{G}^{LMss}\mathfrak{SV}$ cf Ps 18,28 ‖ **29** [a] mlt Mss pr תאיר cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ et Ps 18,29 ‖ [b] Ms + אלהי ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$ 2 sg ‖ **30** [a] mlt Mss וּב׳ cf $\mathfrak{GSC}^{Mss}$ et Ps 18,30.

מָגֵן הוּא לְכֹל הַחֹסִים בּוֹ׃
32 כִּי מִי־אֵל מִבַּלְעֲדֵי יְהוָה וּמִי צוּר מִבַּלְעֲדֵי אֱלֹהֵינוּ׃
33 הָאֵל מָעוּזִּי[a] חָיִל וַיִּתֵּר[b] תָּמִים דַּרְכִּי[c]׃ ב24 . דרכי ק חד מן מח25 כת ו וקרי
34 מְשַׁוֶּה רַגְלַי[a] כָּאַיָּלוֹת וְעַל[b] בָּמֹתַי[c] יַעֲמִדֵנִי׃ רגלי ק . ג ב מל וחד חס26
35 מְלַמֵּד יָדַי לַמִּלְחָמָה וְנִחַת[a] קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרֹעֹתָי׃ כב27 . ב חד חס וחד מל
36 וַתִּתֶּן־לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ[a] וַעֲנֹתְךָ[b] תַּרְבֵּנִי׃ ל
37 תַּרְחִיב צַעֲדִי תַּחְתָּנִי וְלֹא מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ ג . ב וחס
38 אֶרְדְּפָה אוֹיְבַי וַאַשְׁמִידֵם וְלֹא אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ ד28
39 [a]וָאֲכַלֵּם וָאֶמְחָצֵם[a] וְלֹא יְקוּמוּן[b] וַיִּפְּלוּ[c] תַּחַת רַגְלָי׃ ל29 . ל30 . ז
40 וַתַּזְּרֵנִי[a] חַיִל לַמִּלְחָמָה תַּכְרִיעַ[b] קָמַי תַּחְתָּנִי׃ יא31 מילין דלא מפק א ול32 חס בליש . ג
41 וְאֹיְבַי תָּתָּה לִי עֹרֶף [a]מְשַׂנְאַי וָאַצְמִיתֵם[ab]׃ ל . ל
42 יְשִׁעוּ[a] וְאֵין מוֹשִׁיעַ אֶל־יְהוָה וְלֹא עָנָם׃ ב33 . ל חס
43 וְאֶשְׁחָקֵם כַּעֲפַר־אָרֶץ[a] כְּטִיט־חוּצוֹת אֲדַקֵּקֵם[b] אֲרִקָּעֵם[c]׃ ג34 . ל35 . ל
44 וַתְּפַלְּטֵנִי[a] מֵרִיבֵי עַמִּי[b] ג סביב עמים וקר עמי36
תִּשְׁמְרֵנִי[c] לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדֻנִי׃ כד . ג
45 [a]בְּנֵי נֵכָר יִתְכַּחֲשׁוּ[b]־לִי לִשְׁמוֹעַ[c] אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי׃ ל . ז מל37 . כה

[24]Mm 1846. [25]Mm 3811. [26]Mm 3124. [27]Mm 1104. [28]Mm 1847. [29]Mm 595. [30]Mm 2302. [31]Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [32]Mm 331. [33]Mm 1848. [34]Mm 3055. [35]Mm 1849. [36]Mm 3435. [37]Mm 4164.

33 [a] Q מאזרני cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ et Ps 18,33 ‖ [b] Ms (?) ויתן cf $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ et Ps 18,33 ‖ [c] mlt Mss ut Q cf $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{Y}$ et Ps 18,33 ‖ **34** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs et Ps 18,34; nonn Mss K(?) לו– ‖ [b] pc Mss על ‖ [c] Ms תיו–, $\mathfrak{G}$ *τὰ ὕψη(λα)*, $\mathfrak{S}^{C}$ *rwm'* (sg), $\mathfrak{S}^{AB}$ *rwmj* (sg) ‖ **35** [a] Ms חתת– cf $\mathfrak{G}^{L}$ *οὐκ ἠσθένησε* et 1S 2,4 ‖ **36** [a] $\mathfrak{G}$ suff 1 sg cf $\mathfrak{T}^{f}$; $\mathfrak{S}^{C}$ om suff cf $\mathfrak{S}$ Ps 18,36 ‖ [b] nonn Mss ועניתך ex Ps 18,36, $\mathfrak{G}^{-L}$ *ἡ ὑπακοή σου*, $\mathfrak{G}^{L}$ *ἡ παιδ(ε)ία σου*, $\mathfrak{S}$ *wmwkkk*, $\mathfrak{T}$ *wbmjmrk*, $\mathfrak{Y}$ *et mansuetudo mea*; Q ועזרתך ‖ **39** [a–a] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ om alterum verb; Q אמחצם ut Ps 18,39 ‖ [b] $\mathfrak{S}$ pr *nškḥwn*, $\mathfrak{T}$ pr *jkjlw* cf Ps 18,39 ‖ [c] 2 Mss יפ' cf $\mathfrak{S}^{C}\mathfrak{Y}$ (?) et Ps 18,39 ‖ **40** [a] pc Mss ותאז' cf Ps 18,40; $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ ἐνισχύσεις με* cf Jes 45,5 a אזר, $\mathfrak{T}$ *ws'dtnj* a עזר ‖ [b] Q$\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ pr cop ‖ **41** [a–a] Ms ומ' אצ' cf $\mathfrak{G}^{Ms}$ $\mathfrak{S}$ et Ps 18,41 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ 2 sg cf $\mathfrak{G}$ Hier Ps 18,41 ‖ **42** [a] Ms יְשׁוּעוּ cf Vrs et Ps 18,42 ‖ **43** [a] Ms pr על; Q לפני ארח[; $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπὶ πρόσωπον/υ ἀνέμου/ων* cf $\mathfrak{S}$ *'l 'pj rwḥ'* et Ps 18,43 ‖ [b] > pc Mss Q; mlt Mss ארקם cf Ps 18,43 ‖ [c] > Ms $\mathfrak{G}^{-Ms}\mathfrak{S}$ cf Ps 18,43; Ms $\mathfrak{Y}$ (?) ואז' ‖ **44** [a] Ms citt $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{Y}$ תפ' cf Ps 18,44 ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ עם cf Ps 18,44, pc Mss Seb $\mathfrak{G}\mathfrak{T}^{Mss}$ עמים ‖ [c] Ms cit תשימני cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ et Ps 18,44; $\mathfrak{G}^{Ms}\mathfrak{S}^{AB}$ pr cop ‖ **45** [a] Q > v a, $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ v b ante v a cf Ps 18,45 ‖ [b] pc Mss יכ' cf Ps 18,45 ‖ [c] nonn Mss לְשֶׁמַע cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{-Buxt}$; $\mathfrak{S}^{ABcorrC}$ pr cop.

46 [a]בְּנֵי נֵכָר יִבָּלְלוּ[b] וַיַּחְגְּרוּ[c] מִמִּסְגְּרוֹתָם[a]׃ ל. ח[38] מל ול בלישׁ

47 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרֹם אֱלֹהֵי צוּר[a] יִשְׁעִי׃ ו[39]

48 הָאֵל הַנֹּתֵן נְקָמוֹת לִי וּמוֹרִיד[a] עַמִּים תַּחְתֶּנִי׃ ל חס. ל וחס[40]. ג

49 וּמוֹצִיאִי[a] מֵאֹיְבָי וּמִקָּמַי[b] תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ[c] חֲמָסִים[d] תַּצִּילֵנִי[e]׃ ל. ל. ד[41]

50 עַל־כֵּן אוֹדְךָ יְהוָה[a] בַּגּוֹיִם[a] וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּר׃ ל. ב

51 מִגְדּוֹל[a] יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ ס לד מגדול[42]. ך מל. ז[43]. ד דל בסיפ[44]

לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם׃ פ

23 1 וְאֵלֶּה דִּבְרֵי דָוִד הָאַחֲרֹנִים

נְאֻם דָּוִד בֶּן־יִשַׁי וּנְאֻם[a] הַגֶּבֶר[b] הֻקַם עָל[b] ג[1]. ב קמ[2]

מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וּנְעִים זְמִרוֹת יִשְׂרָאֵל׃ ד[3]

2 רוּחַ יְהוָה דִּבֶּר־בִּי וּמִלָּתוֹ עַל־לְשׁוֹנִי׃ ה בסיפ. ל

3 אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] לִי[b] דִּבֶּר צוּר יִשְׂרָאֵל ל. כת[4]

מוֹשֵׁל בָּאָדָם צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאַת אֱלֹהִים׃ יד מל. יד מל. ג[5]

4 וּכְאוֹר[a] בֹּקֶר יִזְרַח־שֶׁמֶשׁ בֹּקֶר לֹא עֲבוֹת כל חס ב מ ב מל[6]

מִנֹּגַהּ מִמָּטָר[b] דֶּשֶׁא מֵאָרֶץ׃

5 כִּי־לֹא כֵן בֵּיתִי עִם־אֵל כִּי בְרִית עוֹלָם שָׂם לִי[a] ג פסוק כי כי כי כי. יט[7]

עֲרוּכָה בַכֹּל וּשְׁמֻרָה ז דגש[8]

כִּי־כָל־יִשְׁעִי וְכָל־חֵפֶץ כִּי[b]־לֹא[c] יַצְמִיחַ׃

6 וּבְלִיַּעַל כְּקוֹץ מֻנָּד כֻּלָּהֶם כִּי־לֹא בְיָד יִקָּחוּ׃ ב. ט[9]

7 וְאִישׁ יִגַּע בָּהֶם יְמַלֵּא[a] בַרְזֶל וְעֵץ חֲנִית ה[10]

[38] Mm 1911. [39] Mm 1850. [40] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [41] Mm 1851. [42] Mm 832. [43] Mm 1852. [44] Mp sub loco. Cp 23 [1] Mm 2666. [2] Mm 3018. [3] Mm 2295. [4] Mm 2364. [5] Mm 134. [6] Mm 800. [7] Mm 436. [8] Mm 104. [9] Mm 1853. [10] Mm 1854.

46 [a–a] 𝔔 לא יחגרו ממרותם[... ‖ [b] Ms יכלו cf 𝔖, 𝔗 *jswpwn* ‖ [c] Ms ויגחרו ‖ **47** [a] > nonn Mss 𝔊[MssS]𝔖 cf Ps 18,47 ‖ **48** [a] 𝔔 ומרדד cf 𝔊[L]; Ms 𝔊[MssS]𝔖[C] מ′; 𝔊-[L] *(καὶ) παιδεύων* ‖ **49** [a] 2 Mss 𝔖[C] מ′ cf Ps 18,49 ‖ [b] pc Mss מ′; 𝔖[A] + *(w)'p (mn)* cf Ps 18,49 (𝔖 alit) ‖ [c] mlt Mss 𝔖-[B*] ומ′ ‖ [d] Ms 𝔙 sg cf Ps 18,49 ‖ [e] 𝔔 תנ]צרני cf Ps 140,2 ‖ **50** [a–a] pc Mss 𝔊[LMss]𝔖 invers cf Ps 18,50 ‖ **51** [a] mlt Mss ut Q; Ps 18,51 Vrs ut K ‖ **Cp 23,1** [a] Ms citt 𝔊[L]𝔈[93.94] (*fidelis* a נאמן) 𝔖 נ′ ‖ [b–b] 𝔔 הקים אל ‖ **3** [a] 𝔊[L] *Ιακωβ* cf 𝔈[93.94] et 1 ‖ [b] > 2 Mss; 𝔖 pr cop; 𝔊[L] *ἐν ἐμοί* cf 𝔈[93.94] ‖ [c] mlt Mss בְּ′ cf 𝔊[L]𝔈[93.94]𝔖𝔗𝔙 ‖ **4** [a] 𝔊[L]𝔈[93.94]𝔖𝔙 om cop ‖ [b] mlt Mss 𝔖 ומ′ cf 𝔊-[L] *καὶ ὡς ἐξ ὑετοῦ*, 𝔊[L] *ὡς ὑετὸς (ὡς β.)*, 𝔈[93.94] *quasi pluvia*, 𝔙 *et sicut pluviis* ‖ **5** [a] pc Mss לו ‖ [b] > pc Mss 𝔖𝔗(?); pc Mss בי ‖ [c] > 𝔊[L]𝔖 ‖ **7** [a] 𝔊[L] *ἐὰν μή* cf 𝔈[93.94].

וּבְאֵ֣שׁ שָׂרֹ֔וף יִשְׂרְפ֖וּ בַּשָּׁבֶ֑ת׃ פ ב11

8 אֵ֚לֶּה[a] שְׁמ֣וֹת הַגִּבֹּרִ֔ים אֲשֶׁ֖ר לְדָוִ֑ד [b]יֹשֵׁ֤ב בַּשֶּׁ֙בֶת֙[b] תַּחְכְּמֹנִ֣י[c] | רֹ֔אשׁ 8
הַשָּׁלִשִׁ֔י[d] הֽוּא[e] עֲדִינ֥וֹ הָעֶצְנִ֖י[f] עַל־שְׁמֹנֶ֣ה מֵא֑וֹת חָלָ֥ל בְּפַ֖עַם אֶחָֽד[h]׃

9 וְאַחֲרָ֥יו[a] אֶלְעָזָ֛ר בֶּן־דֹּדֹ֥[b] בֶּן־אֲחֹחִ֖י[c] בִּשְׁלֹשָׁ֑ה נִבֹּרִ֣ים[d] 9 ס
עִם־דָּוִ֗ד[e] בְּחָרְפָ֙ם֙[f] בַּפְּלִשְׁתִּ֔ים נֶֽאֶסְפ֥וּ[g]־שָׁ֖ם לַמִּלְחָמָ֑ה וַיַּעֲל֖וּ אִ֥ישׁ
יִשְׂרָאֵֽל׃ 10 הֽוּא[a] קָ֥ם וַיַּךְ֙ בַּפְּלִשְׁתִּ֔ים עַד | כִּֽי־יָגְעָ֥ה יָד֖וֹ וַתִּדְבַּ֣ק יָד֑וֹ 10
אֶל־הַחֶ֗רֶב וַיַּ֤עַשׂ יְהוָה֙ תְּשׁוּעָ֣ה גְדוֹלָ֔ה בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא וְהָעָ֣ם יָשֻׁ֔בוּ אַחֲרָ֖יו
אַךְ־לְפַשֵּׁ֥ט[b]׃ ס 11 וְאַחֲרָ֥יו[a] שַׁמָּ֛א בֶּן־אָגֵ֥א הָרָרִ֖י וַיֶּאֶסְפ֣וּ פְלִשְׁתִּ֑ים 11
לַחְיָ֔ה[b] וַתְּהִי־שָׁ֕ם חֶלְקַ֥ת הַשָּׂדֶ֖ה מְלֵאָ֣ה עֲדָשִׁ֑ים וְהָעָם֙ נָ֣ס מִפְּנֵ֔י
פְּלִשְׁתִּֽים׃ 12 וַיִּתְיַצֵּ֖ב בְּת֣וֹךְ־הַחֶלְקָ֑ה וַיַּצִּילֶ֕הָ וַיַּךְ֙ אֶת־פְּלִשְׁתִּ֔ים 12
וַיַּ֥עַשׂ יְהוָ֖ה תְּשׁוּעָ֥ה גְדוֹלָֽה׃ 13 וַיֵּרְד֣וּ[b] שְׁלֹשָׁ֗ים[a] מֵרֹ֨אשׁ֙ 13 ס
הָאֹ֣שׁ[b] וַיָּבֹ֔אוּ אֶל־קְצִ֖יר[c] אֶל־דָּוִ֑ד אֶל־מְעָרַ֥ת עֲדֻלָּ֖ם וְחַנִּ֣ית[d] פְּלִשְׁתִּ֔ים
חֹנָ֥ה בְעֵמֶק־רְפָאִֽים׃ 14 וְדָוִ֖ד אָ֣ז בַּמְּצוּדָ֑ה וּמַצָּ֥ב[a] פְּלִשְׁתִּ֖ים אָ֥ז בֵּֽית 14
לָֽחֶם׃ 15 וַיִּתְאַוֶּ֥ה דָוִ֖ד וַיֹּאמַ֑ר מִֽי־יַשְׁקֵ֨נִי֙ מַ֣יִם מִבְּאֵ֣ר[a] בֵּית־לֶ֔חֶם אֲשֶׁ֖ר 15
בַּשָּֽׁעַר׃ 16 וַיִּבְקְעוּ֙ שְׁלֹשֶׁ֣ת הַגִּבֹּרִ֔ים בְּמַחֲנֵ֖ה פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיִּשְׁאֲב֣וּ־מַ֔יִם 16
מִבְּאֵ֣ר[a] בֵּית־לֶ֔חֶם אֲשֶׁ֖ר בַּשַּׁ֣עַר וַיִּשְׂאוּ֙ וַיָּבִ֣אוּ אֶל־דָּוִ֔ד וְלֹ֥א אָבָ֖ה[b]
לִשְׁתּוֹתָ֑ם וַיַּסֵּ֖ךְ אֹתָ֣ם לַיהוָֽה׃ 17 וַיֹּ֕אמֶר חָלִילָ֥ה[c] לִ֖י יְהוָ֑ה[c] הֲמֹ֣עַשׂ[a] 17
נַפְשׁ֣וֹת[b] הָאֲנָשִׁ֣ים הַהֹלְכִ֔ים בְּנַפְשׁוֹתָ֖ם[c] וְלֹ֥א אָבָ֖ה לִשְׁתּוֹתָ֑ם אֵ֚לֶּה

[11] Mm 3088. [12] Mm 3164. [13] Mm 265. [14] Mm 3811. [15] Mm 1855. [16] Mm 3675. [17] 1 Ch 27,4. [18] Mm 1856. [19] Mm 4059. [20] Mm 898. [21] Mm 261.

8 [a] pc Mss citt $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ms}$ ואי ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *Ιεβοσθε*, $\mathfrak{G}^{L}$ *Ιεσβααλ* cf $\mathfrak{L}^{93.94}$ ‖ [c] Ms חַמ cf $\mathfrak{V}$ *sapientissimus*, $\mathfrak{G}^{-L}$ *ὁ Χαναναιος*, $\mathfrak{S}$ *qdmj'* … ‖ [d] mlt Mss השלישי cf $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$, $\mathfrak{G}^{L}$ *τῶν τριῶν*, $\mathfrak{L}^{93.94}$ *de tribus*, $\mathfrak{V}$ *inter tres* ‖ [e] pc Mss cit והי ‖ [f–f] 2 Mss cit + הוא עורר את־חניתו cf 18; 1 Ch 11,11 et $\mathfrak{G}^{-LAMs}$ ‖ [g] mlt Mss ut Q ‖ [h] nonn Mss ut Q ‖ **9** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [c–c] $\mathfrak{V}$ *ahoi* ex 1 Ch 11,12 ‖ [d] mlt Mss ut Q ‖ [e–e] $\mathfrak{G}^{Mss}$ pr *οὗτος ἦν* ex 1 Ch 11,13 ‖ [f–f] $\mathfrak{G}$ *(καὶ) ἐν τῷ ὀνειδίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις*, $\mathfrak{S}$ *kd ḥsdw 'nwn plštj'*, $\mathfrak{T}$ *kd ḥsjdw plšt'j*, $\mathfrak{V}$ *quando exprobraverunt philisthim* ‖ [g] $\mathfrak{G}^{Mss}$ pr *καὶ οἱ ἀλλόφυλοι*, $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ pr cop ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}\mathfrak{S}$ והי ‖ [b] $\mathfrak{S}$ + *qtjl'* (pl) cf $\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ *caesorum* et 1 Ch 10,8 ‖ **11** [a] permlt Mss שמה cf 25.33 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπὶ σιάγονα* cf Jdc 15,9, $\mathfrak{V}$ *in statione* cf 13sq ‖ **13** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ om ראש; $\mathfrak{S}$ *mn gbr'* (pl), $\mathfrak{T}$ *mgbrj rjšj mšrjt'* cf $\mathfrak{T}$ 18 ‖ [c] $\mathfrak{G}^{-L}$ nom proprium, $\mathfrak{G}^{L}$ *εἰς τὴν πέτραν* ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *καὶ τάγμα(τα)*, $\mathfrak{T}$ *wmšrjt*, $\mathfrak{V}$ *castra autem* cf 11 ‖ **14** [a] $\mathfrak{S}$ *wrwrbn'* (pl), $\mathfrak{T}$ *w'jstrtjg* cf 1 Ch 11,16 ‖ **15** [a] nonn Mss Q^{Mss} מבו(ו)ר ‖ **16** [a] cf 15[a] ‖ [b] pc Mss + דוד cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **17** [a] permlt Mss מי cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ ‖ [b] pc Mss שות– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{T}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ + *πίομαι*, $\mathfrak{V}$ + *et animarum periculum bibam.*

ב11 ז ר״פ בנביא[12]. ה[13]. ל
ל. העצני חד מן מח[14] ק אחת חד מן ב[15] כת כן וקר׳ י. ק וקר׳ וחד מן יא[16] קר ת
ואחריו. דדו חד מן ב[17] ק כת כן בליש. הגבריים ק חד מן יג[18] חס ה ר״ת בליש הי
ו חס
ל. ל. יב
ל
ל[19]
שלשה. ל ק
ב וחס. ל
ל. צא. מח[20] כת א לא קר וחד מן ג כת כן
מח[20] כת א לא קר וחד מן ג כת כן. מג. לו
ג[21]. ל. ל
ב

18 עָשׂוֹ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים׃ ס 18 וַאֲבִישַׁי אֲחִי | יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הוּא
רֹאשׁ הַשְּׁלֹשָׁה[a] וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְקוֹלֵ[b]־[c]
19 שֵׁם בַּשְּׁלֹשָׁה׃ 19 מִן־הַשְּׁלֹשָׁה[a] הֲכִי[b] נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר[c] וְעַד־
20 הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא[c]׃ ס 20 וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ־חַיִל[b] רַב־
פְּעָלִים מִקַּבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל[c] מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהִכָּה
21 אֶת־הָאֲרִיֵּה[d] בְּתוֹךְ הַבּוֹר[e] בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ 21 וְהוּא־הִכָּה אֶת־אִישׁ
מִצְרִי אֲשֶׁר[a] מַרְאֶה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשַּׁבֶּט וַיִּגְזֹל אֶת־
22 הַחֲנִית[a] מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ׃ 22 אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־
23 יְהוֹיָדָע וְלוֹ[a]־שֵׁם[b] בִּשְׁלֹשָׁה[c] הַגִּבֹּרִים׃ 23 [a]מִן־הַשְּׁלֹשִׁים[b] נִכְבָּד וְאֶל־
24 הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא[a] וַיְשִׂמֵהוּ דָוִד אֶל־מִשְׁמַעְתּוֹ[c]׃ ס 24 [a]עֲשָׂהאֵל־
25 אֲחִי־יוֹאָב בַּשְּׁלֹשִׁים[b] אֶלְחָנָן בֶּן־דֹּדוֹ בֵּית[c] לָחֶם[b]׃ 25 שַׁמָּה[a]
26 הַחֲרֹדִי[b] אֱלִיקָא הַחֲרֹדִי[cd]׃ ס 26 חֶלֶץ הַפַּלְטִי עִירָא בֶּן־עִקֵּשׁ
27 הַתְּקוֹעִי׃ ס 27 אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי מְבֻנַּי[a] הַחֻשָׁתִי׃ ס
28 צַלְמוֹן הָאֲחֹחִי מַהֲרַי הַנְּטֹפָתִי׃ ס 29 חֶלֶב[a] בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטֹפָתִי
30 ס אִתַּי בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן׃ ס 30 בְּנָיָהוּ פִּרְעָתֹנִי[a]
31 הִדָּי[b] מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ׃ ס 31 אֲבִי־עַלְבוֹן הָעַרְבָתִי עַזְמָוֶת הַבַּרְחֻמִי׃
ס 32 אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי [a]בְּנֵי יָשֵׁן [a]יְהוֹנָתָן[b]׃ ס 33 שַׁמָּה[a]
34 הַהֲרָרִי אֲחִיאָם בֶּן־שָׂרָר[b] הָאֲרָרִי[c]׃ ס 34 אֱלִיפֶלֶט בֶּן־אַחַסְבַּי
35 בֶּן[a]־הַמַּעֲכָתִי ס אֱלִיעָם בֶּן־אֲחִיתֹפֶל הַגִּלֹנִי׃ ס 35 חֶצְרַו[a]

השלשה ק חד מן 22 כת י ס״ת וקר ה
ג חד חס . ת 23 . ב
תיל ק
ל חס
הארי . מח 24 כת א ק לא קרי וחד מן ג כת כן . לג ר״פ 25
איש ק
ז ר״פ בנביא 26
ג
ל
ל בסיפ
ג . ל . ב . ל
ל וחס . ת חס
ל שם אנש
ג . ב חס בלישׁ
ל
ג וחס
ג 27 . ל . ל 25
ב . חצרי חד מן מח 28 כת ו ויקר י

22 Mm 1344. 23 Mm 207. 24 Mm 898. 25 Mp sub loco. 26 Mm 3164. 27 Mm 1857. 28 Mm 3811.

18 [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔙; 2 Mss שלשים cf 𝔖 et 13[b].19[a], 𝔗 *(rjš) gbrj'* cf 13[b].19[a] || [b–b] > 𝔖[ABC] || [c] pc Mss ולא, cf 19.23 || **19** [a] Ms השלשים cf 𝔖, 𝔗[Mss] *tlt' gbrj'* cf 18[a] || [b] > 𝔊σ′𝔖𝔗𝔙; α′ *ὅτι* || [c–c] 𝔖 *wnšḥn' 'jk tltjn 'bd hw'* cf 𝔖 22sq || **20** [a] > 2 Mss 𝔊-[L]𝔖 𝔗[Ms]𝔙 || [b] mlt Mss ut Q cf 𝔖𝔙; 𝔊-[L] *αὐτός* || [c] 𝔊 *υἱοὺς Αριηλ* cf 𝔏[gl], 𝔖 *gnbrjn*, 𝔗 *rbrbj*; 𝔙 *leones* || [d] nonn Mss ut Q, sed cf Thr 3,10 || [e] cf 15[a] || **21** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔖-[C]𝔗𝔙 || **22** [a] pc Mss ולא cf 18.23 || [b] 𝔖 + *wnšḥn'* cf 19[c].23[a] || [c] 𝔖 *btltjn* cf 18sq || **23** [a–a] 𝔖 *wnšḥn' 'jk (d)tltjn* (𝔖[C] + *gbrjn*) *'bd hw'* cf 19[c] || [b] pc Mss השלשה cf 𝔊-[L] (𝔊[L] … *τριῶν αὐτῶν*) || [c] 𝔊[L] *τὴν φυλακὴν αὐτοῦ* cf 𝔖 1Ch 11,25 || **24** [a–a] permlt Mss עשהאל cf 3,27.30 || [b–b] > 𝔖 || [c] pc Mss מבית cf 𝔊[Mss]𝔗𝔙 || **25** [a] nonn Mss 𝔗[f] שמא cf 11 || [b] pc Mss החררי cf 𝔙 *arari* || [c–c] > 𝔊-[Mss]𝔖 || [d] 2 Mss החררי, Ms החדרי || **27** [a] 𝔊[Mss] *σαβ-* cf 21,18 || **29** [a] mlt Mss חלד cf 𝔗[fy] || **30** [a] nonn Mss הפ׳ || [b] pc Mss חדי cf 𝔖 || **32** [a–a] 𝔊[Mss] *βασαι ὁ γωυνι*, 𝔊[L] *ιασσαι ὁ γουνει* || [b] 𝔊[Mss] + *υἱός* || **33** [a] pc Mss שמא cf 25 || [b] nonn Mss שרד cf 𝔊[A] *αραδ*, 𝔖 *'šdd*, 𝔊[L] *σαχαρω* cf 1Ch 11,35 || [c] pc Mss Q[G] הררי(ה) cf 𝔗(?), nonn Mss הארדי || **34** [a] > 𝔊[Mss]𝔖 || **35** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs.

36 הַכַּרְמְלִי פַּעֲרַי הָאַרְבִּי׃ [b] 36 יִגְאָל בֶּן־נָתָן מִצּוֹבָה ס בָּנִי
37 הַגָּדִי׃ ס 37 צֶלֶק הָעַמֹּנִי ס נַחְרַי הַבְּאֵרֹתִי נֹשֵׂא [a] כְּלֵי
38 יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃ ס 38 עִירָא הַיִּתְרִי [a] גָּרֵב הַיִּתְרִי׃ ס
39 אֻרִיָּה הַחִתִּי כָּל שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה׃ פ

24 1 וַיֹּסֶף [ס] אַף־יְהוָה לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִד בָּהֶם
2 לֵאמֹר לֵךְ מְנֵה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוּדָה׃ 2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב
שַׂר [a]־הַחַיִל אֲשֶׁר־אִתּוֹ שׁוּט־נָא בְכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל [a] מִדָּן וְעַד־בְּאֵר
שֶׁבַע וּפִקְדוּ אֶת־הָעָם וְיָדַעְתִּי אֶת מִסְפַּר הָעָם׃ ס 3 וַיֹּאמֶר
יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וְיוֹסֵף [a] יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל [b]־הָעָם כָּהֵם וְכָהֵם מֵאָה
פְּעָמִים וְעֵינֵי אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ רֹאוֹת וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ לָמָּה חָפֵץ בַּדָּבָר׃
הַזֶּה׃ 4 וַיֶּחֱזַק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל [a]־יוֹאָב וְעַל שָׂרֵי הַחָיִל וַיֵּצֵא יוֹאָב 4
וְשָׂרֵי הַחַיִל לִפְנֵי [b] הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת־הָעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיַּעַבְרוּ 5
אֶת־הַיַּרְדֵּן [a] וַיַּחֲנוּ בַּעֲרוֹעֵר יְמִין [a] הָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל הַגָּד
[b] וְאֶל־יַעְזֵר׃ 6 וַיָּבֹאוּ הַגִּלְעָדָה וְאֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּים חָדְשִׁי וַיָּבֹאוּ 6
דָּנָה יַעַן וְסָבִיב [a] אֶל־צִידוֹן׃ 7 וַיָּבֹאוּ מִבְצַר־צֹר וְכָל־עָרֵי הַחִוִּי 7
וְהַכְּנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל־נֶגֶב יְהוּדָה בְּאֵר שָׁבַע׃ 8 וַיָּשׁוֹטוּ בְּכָל־הָאָרֶץ 8
וַיָּבֹאוּ מִקְצֵה תִשְׁעָה חֳדָשִׁים וְעֶשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלִָם׃ 9 וַיִּתֵּן יוֹאָב 9
אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנָה מֵאוֹת אֶלֶף
אִישׁ־חַיִל [a] שֹׁלֵף חֶרֶב וְאִישׁ יְהוּדָה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ׃ 10 וַיַּךְ 10
לֵב־דָּוִד אֹתוֹ אַחֲרֵי־כֵן [a] סָפַר אֶת־הָעָם ס [b] וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־
יְהוָה חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֹן
עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ 11 וַיָּקָם דָּוִד בַּבֹּקֶר פ [a] וּדְבַר־

[29] Mm 331. [30] Mm 4064. Cp 24 [1] Mm 345. [2] Mm 1858. [3] Mm 3038 ב. [4] Mm 432. [5] Mm 4029 contra textum. [6] Mm 1859. [7] Mm 1353. [8] Mm 2221.

35 [b] pc Mss הארכי cf 𝔊 || **37** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊-^{L}𝔖𝔗-^{fr}𝔙 || **38** [a] 𝔖 *dmn lkjš* || **Cp 24,2** [a] 𝔊^{LMs} *καὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας* cf 𝔖 *wlrbj* (𝔖^{C} *wlklhwn rbj*, 𝔖^{A} … *hlkw*, 𝔖^{BC} … *hlk*) || **3** [a] cit יוסף cf 𝔊^{LMss}𝔖𝔙 || [b] 2 Mss את cf Hi 42,10 || **4** [a] pc Mss cit על cf 𝔊^{L}𝔖𝔗 || [b] 𝔊^{L} *ἐκ προσώπου*, 𝔖 *mn qdm* (cf Jdc 5,5 sed etiam Gn 4,16), 𝔙 *a facie* || **5** [a–a] 𝔊^{L} *καὶ ἔρξαντο ἀπὸ αροηρ καὶ ἀπό* … || [b–b] pc Mss citt ואליעזר cf 𝔊-^{L} *(καὶ Ελιεζερ)* 𝔖𝔗^{Mss}, 𝔙 *et per Jazer* (6 *transierunt* …) || **6** [a] 𝔊𝔖 (7), 𝔗 verb, 𝔙 *circumeuntesque* || **9** [a] > pc Mss || **10** [a] > cit 𝔊-^{L}𝔖𝔙; 𝔊^{L} *(μετὰ) ταῦτα ὅτι (ἠρίθμησε)* || [b] mlt Mss om interv || **11** [a] mlt Mss om interv.

ל מפק א[29] . נשא ג חס
ג[30]
כי. ל.
ג[1]
ל. ל
ג[2] חד מן ד[a] בליש וכל אוריית דכות ב מ ב וחד מן ג ב מלרע וחד מלעי
י. ח
ה[4]. ג
ג. ל. כו׳ פסוק את את ומילה חדה ביניה יט מנה בנביא
ה חס בליש וכל אוריית דכות[5]. ל
ל. ג בליש[6]
ב. ב[7]
ל וחס
ב. ל
ו[8]
יח. ז
ל בליש קדש

12 יְהוָה הָיָה אֶל־גָּד הַנָּבִיא חֹזֵה דָּוִד לֵאמֹר׃ 12 הָלוֹךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־ ל בסיפ
דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלֹשׁ אָנֹכִי נוֹטֶל עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת־מֵהֶם ל ומל . יד פסוק לך לך[9]
13 וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 13 וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד וַיַּגֶּד־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ הֲתָבוֹא לְךָ[a]
שֶׁבַע[b] שָׁנִים | רָעָב | בְּאַרְצֶךָ אִם[c]־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נָסְךָ לִפְנֵי צָרֶיךָ[d] ל וחס
וְהוּא רֹדְפֶךָ וְאִם־הֱיוֹת שְׁלֹשֶׁת יָמִים דֶּבֶר בְּאַרְצֶךָ עַתָּה[e] דַּע וּרְאֵה ל וחס
14 מָה־אָשִׁיב שֹׁלְחִי דָּבָר׃ ס 14 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד ב . ג
נִפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָו[a] וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּלָה׃ 15 וַיִּתֵּן[a] ל . רחמיו ק
יְהוָה דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל מֵהַבֹּקֶר[b] וְעַד־עֵת מוֹעֵד[b] וַיָּמָת מִן־הָעָם מִדָּן ג[10] . יד פסוק ועד ועד[11] . ב
16 וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ 16 וַיִּשְׁלַח יָדוֹ הַמַּלְאָךְ | וְיָרוֹשָׁלַם
לְשַׁחֲתָהּ[a] וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל[b]־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית בָּעָם ל וכל ירמיה דכות ב מ א
רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה הָיָה[c] עִם־גֹּרֶן הָאָרְנָה[d] הַיְבוּסִי[e]׃ ו[12] . הארונה ק . ה חס
ס[f] 17 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה בְּרְאֹתוֹ | אֶת־הַמַּלְאָךְ | הַמַּכֶּה ב חס
בָּעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי חָטָאתִי וְאָנֹכִי הֶעֱוֵיתִי[a] וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ
18 תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי׃ פ 18 וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד בַּיּוֹם ו זוגין[13]
הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ[a] עֲלֵה הָקֵם[b] לַיהוָה מִזְבֵּחַ בְּגֹרֶן אָרַוְנָה[b] הַיְבוּסִי׃ ל . ארונה[14] ק . ה חס
19 וַיַּעַל דָּוִד כִּדְבַר־גָּד[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ 20 וַיַּשְׁקֵף אַרַוְנָה וַיַּרְא ג ס״פ . ד[15]
אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עֲבָדָיו עֹבְרִים עָלָיו[ab] וַיֵּצֵא אַרַוְנָה וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ ד[16] . ל
21 אַפָּיו[c] אָרְצָה׃ 21 וַיֹּאמֶר אַרַוְנָה מַדּוּעַ בָּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶל־עַבְדּוֹ ה[17]
וַיֹּאמֶר דָּוִד לִקְנוֹת מֵעִמְּךָ אֶת־הַגֹּרֶן לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה וְתֵעָצַר ב
22 הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ 22 וַיֹּאמֶר אַרַוְנָה אֶל־דָּוִד יִקַּח וְיַעַל אֲדֹנִי ז רפ[18]
הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו[a] רְאֵה הַבָּקָר לָעֹלָה וְהַמֹּרָגִים וּכְלֵי הַבָּקָר בעינין ק[19] . נא בליש וחד מן ה[20] . כת כן . ב

[9]Mm 1860. [10]Mm 1715. [11]Mm 1244. [12]Mp sub loco. [13]Mm 2036. [14]Mm 832. [15]Mm 186. [16]Mm 1756. [17]Mm 959. [18]Mm 437. [19]Mm 1543. [20]Mm 698.

13 [a] > pc Mss ‖ [b] 𝔊 *τρία* ex 1Ch 21,12 ‖ [c] permlt Mss ואם cf 𝔗[Mss] ‖ [d] 𝔖 sg ‖ [e] pc Mss citt ועז cf 𝔊[L]𝔖[ACBcorr] ‖ **14** [a] mlt Mss ut Q cf 𝔊𝔗𝔙 ‖ **15** [a] 𝔊𝔮[93.94] pr mlt vb ‖ [b–b] 𝔊 *ἕως ὥρας ἀρίστου* cf 𝔮[93.94] et 1R 13,7; 𝔖 *w'dm' lšt š'jn* (ad horam sextam) ‖ **16** [a] pc Mss להשחיתה ‖ [b] pc Mss על ‖ [c] 𝔔 עומד cf 𝔊[Mss]𝔖 et 1Ch 21,15 ‖ [d] mlt Mss ut Q cf 𝔗[f]𝔙 ‖ [e] 𝔔 + ...[ם] וחר[ב]ו שלופה בידו האר[ץ] ובין [... cf 1Ch 21,16 ‖ [f] Mss om interv ‖ **17** [a] 𝔔 הרעה הרעתי cf 𝔊[-B*Ms] et 1Ch 21,17 ‖ **18** [a] > 𝔔 ‖ [b] pc Mss citt והי cf 𝔊𝔮[93.94] ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 𝔗𝔙 ‖ **19** [a] pc Mss בד׳ cf 𝔖 ‖ **20** [a–a] 𝔔 בשקים וארנא דש חטים [... cf 1Ch 21,20 ‖ [b] 𝔊[-L] *ἐπάνω αὐτοῦ*, 𝔖 *b'wrh'*, 𝔗 *'lwhj*, 𝔙 *ad se* ‖ [c] nonn Mss לא׳ cf 𝔗[Mss], pc Mss א׳ על cf 𝔗[Mss] ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q cf Vrs.

23 לָעֵצִים׃ 23 הַכֹּל נָתַן אַרַוְנָה הַמֶּלֶךְ[a] לַמֶּלֶךְ׃ ס[b] וַיֹּאמֶר אַרַוְנָה
24 אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יִרְצֶךָּ׃ 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַרַוְנָה לֹא
כִּי־קָנֹה[a] אֶקְנֶה מֵאוֹתְךָ[b] בִּמְחִיר וְלֹא אַעֲלֶה לַיהוָה אֱלֹהַי עֹלוֹת
25 חִנָּם וַיִּקֶן דָּוִד אֶת־הַגֹּרֶן וְאֶת־הַבָּקָר בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חֲמִשִּׁים׃ 25 וַיִּבֶן
שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים[a] וַיֵּעָתֶר יְהוָה לָאָרֶץ
וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל יִשְׂרָאֵל׃

ג חד כת ו רב כת ח[21]. יו[22] מל ול בלוש. ח[23]. ח פת[24]

ד. הג[25]

סכום הפסוקים של ספר
אלף וחמש מאות וששה
וחציו ולאשה[26]
וסדרים לד

[21] Mm 1861. [22] Mm 541. [23] Mm 1862. [24] Mm 389. [25] Mm 158. [26] 1 S 28, 24, cf Mp sub loco.

23 [a] > pc Mss 𝔊𝔏[93.94] || [b] mlt Mss om interv || **24** [a] mlt Mss קנה cf Lv 25, 14 1 Ch 21, 24 || [b] mlt Mss מאתך || **25** [a] 𝔊𝔏[93.94] + mlt vb.

ס 1 1 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְכַסֻּהוּ בַּבְּגָדִים וְלֹא יִחַם לוֹ׃ ג רי״פ. ד¹. ל
2 וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲבָדָיו יְבַקְשׁוּ לַאדֹנִי[b] הַמֶּלֶךְ נַעֲרָה בְתוּלָה וְעָמְדָה ל²
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּתְהִי־לוֹ סֹכֶנֶת וְשָׁכְבָה בְחֵיקֶךָ[c] וְחַם לַאדֹנִי[b] הַמֶּלֶךְ׃ יד רפ³. ב. ג⁴
3 וַיְבַקְשׁוּ נַעֲרָה יָפָה בְּכָל גְּבוּל[a] יִשְׂרָאֵל וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲבִישַׁג
4 הַשּׁוּנַמִּית[b] וַיְבִאוּ אֹתָהּ לַמֶּלֶךְ׃ 4 וְהַנַּעֲרָה יָפָה עַד־מְאֹד וַתְּהִי לַמֶּלֶךְ לו ד מנה חס בסיפ
5 סֹכֶנֶת וַתְּשָׁרְתֵהוּ וְהַמֶּלֶךְ לֹא יְדָעָהּ׃ 5 וַאֲדֹנִיָּה[a] בֶּן־חַגִּית ב. ל. ג⁵. ח
מִתְנַשֵּׂא לֵאמֹר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ ל
6 רָצִים לְפָנָיו׃ 6 וְלֹא־עֲצָבוֹ אָבִיו מִיָּמָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּכָה עָשִׂיתָ ל. ל
7 וְגַם־הוּא טוֹב־תֹּאַר מְאֹד וְאֹתוֹ יָלְדָה אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם׃ 7 וַיִּוָּעַץ דְּבָרָיו ו⁶. ל
עִם יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וְעִם אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וַיַּעְזְרוּ אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה׃ ח
8 וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְנָתָן הַנָּבִיא וְשִׁמְעִי[a] וְרֵעִי[a] וְהַגִּבֹּרִים[a] ל. ז מל
9 אֲשֶׁר לְדָוִד לֹא הָיוּ עִם־אֲדֹנִיָּהוּ׃ 9 וַיִּזְבַּח אֲדֹנִיָּהוּ צֹאן וּבָקָר
וּמְרִיא עִם אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת אֲשֶׁר־אֵצֶל עֵין רֹגֶל וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־אֶחָיו ל וחס
10 [a]בְּנֵי הַמֶּלֶךְ[a] וְלְכָל־[b]אַנְשֵׁי יְהוּדָה עַבְדֵי[c] הַמֶּלֶךְ׃ 10 וְאֶת־נָתָן הַנָּבִיא ב⁷
11 וּבְנָיָהוּ וְאֶת־הַגִּבֹּרִים וְאֶת־שְׁלֹמֹה אָחִיו לֹא קָרָא׃ 11 וַיֹּאמֶר ז מל. ל
נָתָן אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ כִּי מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ יז מל בסיפ. ד⁸
12 [a]בֶּן־חַגִּית[a] וַאדֹנֵינוּ דָּוִד לֹא יָדָע׃ 12 וְעַתָּה לְכִי אִיעָצֵךְ נָא עֵצָה ט פת ב⁹ מנה בליש
13 וּמַלְטִי אֶת־נַפְשֵׁךְ וְאֶת־נֶפֶשׁ בִּנֵךְ שְׁלֹמֹה׃ 13 לְכִי וּבְאִי | אֶל־הַמֶּלֶךְ ד¹⁰. ד ג חס וחר מל¹¹
12 דָּוִד וְאָמַרְתְּ אֵלָיו הֲלֹא־אַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲמָתְךָ[a] לֵאמֹר ג¹²

Cp 1 [1]Mm 159. [2]Mm 2022. [3]Mm 174. [4]Mm 1863. [5]Gn 24,16. [6]Mm 357. [7]Mm 1864. [8]Mm 1865. [9]Mm 1866. [10]Mm 1673. [11]Mm 2383. [12]Mm 1742.

Cp 1,2 [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊-[B]𝔙 suff 1 pl ‖ [c] 𝔊* *μετ' αὐτοῦ*, 𝔙[Mss] *in sinu suo* ‖ **3** [a] > Ms 𝔊[L] ‖ [b] 𝔊 *Σωμανῖτιν*, 𝔖 *šjlwmjt'* cf Cant 7,1 ‖ **5** [a] 𝔊[L] *καὶ Ορνια* = וארניה cf 2 S 3,4 𝔊 ‖ **8** [a–a] 𝔊[L] leg ורעיו ה׳ cf Jos Ant VII 14,4 ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 אַחֲרֵי ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, dl? ‖ [b] pc Mss 𝔖 cf 𝔊𝔙 ‖ [c] pc Mss 𝔖 ׳וְע ‖ **11** [a–a] > Ms 𝔖 ‖ **13** [a] 𝔊[L] + *κατὰ κυρίου τοῦ θεοῦ* cf 17.

כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי וּמַדּוּעַ מָלַךְ
אֲדֹנִיָּהוּ׃ 14 הִנֵּה עוֹדָךְ מְדַבֶּרֶת שָׁם עִם־הַמֶּלֶךְ וַאֲנִי אָבוֹא אַחֲרַיִךְ
וּמְלֵאתִי אֶת־דְּבָרָיִךְ׃ 15 וַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ הַחַדְרָה
וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד וַאֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית מְשָׁרֶת אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ 16 וַתִּקֹּד
בַּת־שֶׁבַע וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ׃ 17 וַתֹּאמֶר לוֹ
אֲדֹנִי אַתָּה נִשְׁבַּעְתָּ בַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לַאֲמָתֶךָ כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ
אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ 18 וְעַתָּה הִנֵּה אֲדֹנִיָּה מָלָךְ וְעַתָּה אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ לֹא יָדָעְתָּ׃ 19 וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְלְיוֹאָב שַׂר הַצָּבָא וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא
קָרָא׃ 20 וְאַתָּה אֲדֹנִי עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ לְהַגִּיד לָהֶם
מִי יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ 21 וְהָיָה כִּשְׁכַּב אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ
עִם־אֲבֹתָיו וְהָיִיתִי אֲנִי וּבְנִי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים׃ 22 וְהִנֵּה עוֹדֶנָּה
מְדַבֶּרֶת עִם־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא בָּא׃ 23 וַיַּגִּידוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הִנֵּה
נָתָן הַנָּבִיא וַיָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ עַל־אַפָּיו אָרְצָה׃
24 וַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַתָּה אָמַרְתָּ אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא
יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ 25 כִּי יָרַד הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן לָרֹב
וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְלִשָּׂרֵי הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְהִנָּם
אֹכְלִים וְשֹׁתִים לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃ 26 וְלִי אֲנִי־עַבְדֶּךָ
וְלִצָּדֹק הַכֹּהֵן וְלִבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃ 27 אִם
מֵאֵת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא הוֹדַעְתָּ אֶת־עַבְדֶּיךָ מִי
יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ 28 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ דָּוִד ס
וַיֹּאמֶר קִרְאוּ־לִי לְבַת־שָׁבַע וַתָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ׃ 29 וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי

[13] Mm 1454. [14] Mm 1867. [15] Mp sub loco. [16] Mm 4148. [17] Mm 1868. [18] Mm 1697. [19] Mm 1485. [20] Mm 1660. [21] Mm 1869. [22] Mm 3609.

13 [b] sic L, mlt Mss Edd יהו– ‖ **14** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[fMs]𝔙 והנה ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd שבע ‖ [b–b] 𝔊[426](𝔖𝔙) *αὐτῷ* = אתו ‖ **16** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔊[L]𝔖𝔗[fMs]𝔙 + לה ‖ **18** [a] > Ms 𝔖 ‖ [b] l c mlt Mss Seb 𝔊𝔖𝔗[fMss]𝔙 ואתה ‖ **19** [a–a] > 𝔊[L] ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔗[Ms]𝔙 ועתה ‖ **22** [a] > 𝔖𝔙 ‖ **23** [a] > 2 Mss 𝔊* ‖ **25** [a–a] 𝔊[L] *καὶ τὸν ἀρχιστρατηγὸν Ιωαβ*, l frt וּלְשַׂר יֹאב ‖ **27** [a] l c K עַבְדֶּיךָ vel c 𝔠 mlt Mss Vrs ut Q עַבְדְּךָ ‖ **28** [a–a] 𝔊*(𝔙) *ἐνώπιον αὐτοῦ*, l לְפָנָיו.

30 מִכָּל־צָרָה׃ 30 כִּי כַאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר [23]ג
כִּי־שְׁלֹמֹה בְּנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי תַּחְתָּי כֵּן אֶעֱשֶׂה [24]ג. ל
31 הַיּוֹם הַזֶּה׃ 31 וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע אַפַּיִם אָרְצָה[a] וַתִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ וַתֹּאמֶר [24]ג. ה דמטע
32 יְחִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם׃ פ 32 וַיֹּאמֶר | הַמֶּלֶךְ דָּוִד[a] קִרְאוּ־ [25]יח חס ו מנה בנ״ך
לִי לְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּלְנָתָן הַנָּבִיא וְלִבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי
33 הַמֶּלֶךְ׃ 33 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָהֶם קְחוּ עִמָּכֶם אֶת־עַבְדֵי אֲדֹנֵיכֶם [26]כג וכל ד״ה ועזרא רכוות ב מ ה חס בליש
וְהִרְכַּבְתֶּם אֶת־שְׁלֹמֹה בְנִי עַל־הַפִּרְדָּה אֲשֶׁר־לִי וְהוֹרַדְתֶּם אֹתוֹ ו. ל
34 אֶל־[a]גִּחוֹן[b]׃ 34 וּמְשָׁחוֹ[a] שָׁם צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא[b] לְמֶלֶךְ עַל־
35 יִשְׂרָאֵל וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָר וַאֲמַרְתֶּם יְחִי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ [a]35 וַעֲלִיתֶם ו בטע
אַחֲרָיו וּבָא[a] וְיָשַׁב עַל־כִּסְאִי וְהוּא יִמְלֹךְ תַּחְתָּי וְאֹתוֹ[b] צִוִּיתִי לִהְיוֹת ל
36 נָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה[c]׃ 36 וַיַּעַן בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע אֶת־הַמֶּלֶךְ
37 וַיֹּאמֶר | אָמֵן כֵּן יֹאמַר[a] יְהוָה[b] אֱלֹהֵי[c] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 37 כַּאֲשֶׁר הָיָה ל
יְהוָה עִם־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יִהְיֶה[a] עִם־שְׁלֹמֹה וְיַגְדֵּל אֶת־כִּסְאוֹ מִכִּסֵּא [ק]יהיה. ב
38 אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ 38 וַיֵּרֶד צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא וּבְנָיָהוּ
בֶּן־יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וַיַּרְכִּבוּ אֶת־שְׁלֹמֹה עַל־פִּרְדַּת הַמֶּלֶךְ ו. ב
39 דָּוִד וַיִּמְלְכוּ[b] אֹתוֹ[a] עַל־[c]גִּחוֹן׃ 39 וַיִּקַּח צָדוֹק הַכֹּהֵן[a] אֶת־קֶרֶן הַשֶּׁמֶן [27]ו חס ו בליש וחד מן [27]ז חס י בליש. ג. ב
מִן־הָאֹהֶל וַיִּמְשַׁח אֶת־שְׁלֹמֹה וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם יְחִי ו. ד בטע
40 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ 40 וַיַּעֲלוּ כָל־הָעָם אַחֲרָיו וְהָעָם[a] [b]מְחַלְלִים בַּחֲלִלִים[b] [28]ב. [29]ל
41 וּשְׂמֵחִים שִׂמְחָה גְדוֹלָה וַתִּבָּקַע הָאָרֶץ בְּקוֹלָם׃ 41 וַיִּשְׁמַע [29]ל
אֲדֹנִיָּהוּ וְכָל־הַקְּרֻאִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְהֵם כִּלּוּ לֶאֱכֹל וַיִּשְׁמַע יוֹאָב אֶת־ ל
42 קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ קוֹל־הַקִּרְיָה הוֹמָה׃ 42 עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה ל
יוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בָּא[a] וַיֹּאמֶר אֲדֹנִיָּהוּ בֹּא כִּי אִישׁ חַיִל אָתָּה [30]יז. כז מלעיל

[23] Mp sub loco. [24] Mm 1870. [25] Mm 25. [26] Mm 11. [27] Mm 1871. [28] Mm 1872. [29] Mm 932. [30] Mm 4012.

31 [a] nonn Mss Seb אַרְצָה ‖ **32** [a] > 𝔊ᴸ𝔖 ‖ **33** [a] mlt Mss עַל ‖ [b] 𝔖𝔗 *(l)šjlwḥj* ‖ **34** [a] 𝔊ᴮᴬ𝔖 pl cf 45 ‖ [b–b] prb dl cf 39 ‖ **35** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊* *καὶ ἐγώ* = וַאֲנִי ‖ [c–c] Ms 𝔊* וְיהוּדָה ‖ **36** [a] 1 prb c 2 Mss 𝔖 יַעֲשֶׂה; 𝔊 *πιστώσαι* = יַאֲמֵן? ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊ᴸ *ὁ θεὸς τοὺς λόγους* ‖ **37** [a] 1 prb c K 𝔊*ᵛʸ יְהִי; mlt Mss ut Q יִהְיֶה cf 𝔊ᴸ𝔖 ‖ **38** [a–a] 𝔊ᴸ *καὶ ἐπορεύοντο ὀπίσω αὐτοῦ* ‖ [b] 2 Mss וַיֹּרִידוּ cf 33 ‖ [c] = אֶל, sic pc Mss cf Vrs ‖ **39** [a] 𝔖 + *wntn nbj'* cf 34 ‖ **40** [a] 𝔊* om העם, dl? ‖ [b–b] 𝔊* *ἐχόρευον ἐν χοροῖς*, l מְחֹלֵי בְּמָחֹלוֹת? ‖ **42** [a] > Ms 𝔊ᴸ.

וְטֹ֖וב תִּבַּשָּֽׂר׃ 43 וַיַּ֥עַן יוֹנָתָ֖ן וַיֹּ֣אמֶר לַאֲדֹנִיָּ֣הוּ[a] אֲבָ֑ל אֲדֹנֵ֥ינוּ הַמֶּ֖לֶךְ־ 43
דָּוִ֥ד הִמְלִֽיךְ׃ אֶת־שְׁלֹמֹֽה׃ 44 וַיִּשְׁלַ֨ח אִתּ֜וֹ הַמֶּ֣לֶךְ׀ אֶת־צָד֣וֹק הַכֹּהֵ֗ן 44
וְאֶת־נָתָן֮ הַנָּבִיא֒ וּבְנָיָ֣הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֗ע וְהַכְּרֵתִי֙ וְהַפְּלֵתִ֔י וַיַּרְכִּבוּ֖ אֹתוֹ 33
עַל־ פִּרְדַּ֥ת הַמֶּֽלֶךְ׃ 45 וַיִּמְשְׁח֨וּ[a] אֹת֜וֹ צָד֣וֹק הַכֹּהֵ֗ן וְנָתָן֙[b] הַנָּבִ֔יא 45[b]
לְמֶ֖לֶךְ[c] בְּגִח֑וֹן וַיַּעֲל֤וּ מִשָּׁם֙ שְׂמֵחִ֔ים וַתֹּ֥הָם הָעִ֖יר הִ֣וא הַקּ֑וֹל אֲשֶׁ֥ר 34
שְׁמַעְתֶּ֖ם׃ 46 וְגַם֙ יָשַׁ֣ב שְׁלֹמֹ֔ה עַ֖ל כִּסֵּ֣א הַמְלוּכָ֑ה׃ 47 וְגַם־בָּ֞אוּ עַבְדֵ֣י 46
הַמֶּ֣לֶךְ לְבָרֵ֗ךְ אֶת־אֲדֹנִ֤ינוּ הַמֶּ֙לֶךְ֙ דָּוִ֔ד לֵאמֹ֖ר יֵיטֵ֣ב אֱלֹהֶ֑יךָ[a] אֶת־ 47
שֵׁ֤ם שְׁלֹמֹה֙ מִשְּׁמֶ֔ךָ וְיַגְדֵּ֖ל אֶת־כִּסְאֹ֑וֹ מִכִּסְאֶ֔ךָ וַיִּשְׁתַּ֥חוּ הַמֶּ֖לֶךְ עַל־ 37
הַמִּשְׁכָּֽב׃ 48 וְגַם־כֹּ֗ה אָמַ֤ר הַמֶּ֙לֶךְ֙ בָּר֣וּךְ יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁר֩ ס 38
נָתַ֨ן הַיּ֜וֹם[a] יֹשֵׁ֣ב עַל־כִּסְאִ֗י וְעֵינַ֥י רֹא֖וֹת׃ 49 וַיֶּחֶרְד֗וּ וַיָּקֻ֙מוּ֙ כָּל־ 49
הַקְּרֻאִ֣ים אֲשֶׁ֣ר לַאֲדֹנִיָּ֔הוּ וַיֵּלְכ֖וּ אִ֥ישׁ לְדַרְכּֽוֹ׃ 50 וַאֲדֹנִיָּ֗הוּ יָרֵ֤א מִפְּנֵי֙ 50
שְׁלֹמֹ֔ה וַיָּ֕קָם וַיֵּ֖לֶךְ[a] וַיַּחֲזֵ֣ק בְּקַרְנ֔וֹת הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 51 וַיֻּגַּ֥ד לִשְׁלֹמֹ֖ה לֵאמֹ֑ר 51
הִנֵּ֣ה אֲדֹנִיָּ֗הוּ יָרֵא֙ אֶת־הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה וְהִנֵּ֥ה אָחַ֛ז בְּקַרְנ֥וֹת הַמִּזְבֵּ֖חַ 40
לֵאמֹ֑ר יִשָּׁבַ֤ע לִי֙ כַּיּ֣וֹם[a] הַמֶּ֔לֶךְ שְׁלֹמֹ֕ה אִם־יָמִ֥ית אֶת־עַבְדּ֖וֹ בֶּחָֽרֶב׃ 41
וַיֹּ֣אמֶר שְׁלֹמֹ֔ה אִם־ יִהְיֶ֥ה[a] לְבֶן־חַ֖יִל לֹא־יִפֹּ֣ל מִשַּׂעֲרָתוֹ[b] אָ֑רְצָה 52
וְאִם־רָעָ֥ה תִמָּצֵא־בּ֖וֹ וָמֵֽת׃ 53 וַיִּשְׁלַ֤ח הַמֶּ֙לֶךְ֙ שְׁלֹמֹ֔ה וַיּוֹרִדֻ֖הוּ[a] מֵעַ֣ל 53
הַמִּזְבֵּ֑חַ וַיָּבֹ֣א וַיִּשְׁתַּ֤חוּ לַמֶּ֙לֶךְ֙ שְׁלֹמֹ֔ה וַיֹּ֥אמֶר־ל֖וֹ שְׁלֹמֹ֑ה לֵ֖ךְ
לְבֵיתֶֽךָ׃ פ

2 1 וַיִּקְרְב֣וּ יְמֵי־דָוִ֔ד לָמ֖וּת וַיְצַ֥ו אֶת־שְׁלֹמֹ֖ה בְּנ֥וֹ לֵאמֹֽר׃ 2 אָנֹכִ֗י 2 ג 1
הֹלֵךְ֙ בְּדֶ֣רֶךְ כָּל־הָאָ֔רֶץ וְחָזַקְתָּ֖ וְהָיִ֥יתָ לְאִֽישׁ׃ 3 וְשָׁמַרְתָּ֙ אֶת־מִשְׁמֶ֣רֶת 3
יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ לָלֶ֖כֶת בִּדְרָכָ֑יו לִשְׁמֹ֣ר[a] חֻקֹּתָ֗יו מִצְוֹתָ֤יו[b] וּמִשְׁפָּטָיו֙ ו פסוק מן ג מילין 3
וְעֵדְוֹתָ֔יו כַּכָּת֣וּב בְּתוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֔ה לְמַ֣עַן תַּשְׂכִּ֔יל אֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֖ר תַּעֲשֶׂ֑ה ה 4
וְאֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֖ר תִּפְנֶ֥ה שָֽׁם׃[c] 4 לְמַ֣עַן֮ יָקִ֣ים יְהוָה֒ אֶת־דְּבָר֣וֹ[a] אֲשֶׁר־ 4

31 Mm 1088. 32 Mm 4012. 33 Mm 1864. 34 Mm 3662. 35 Mm 87. 36 Mm 1581. 37 Mm 969. 38 Mm 1646. 39 Mm 2228. 40 Mm 3508. 41 Mm 1873. Cp 2 1 Mm 353. 2 Mm 1874. 3 Okhl 276 et Mp sub loco. 4 Mm 1875.

43 a > 𝔊* ‖ **45** a Ms 𝔊^{OL} ח_ cf 34 ‖ b–b > Ms, cf 34$^{b–b}$.39 ‖ c > 𝔊* ‖ **47** a l c K 𝔖 יךָ_; mlt Mss 𝔊-^{L}𝔙 ut Q אֱלֹהִים, 𝔊^{L}(𝔗^{Mss}) *κύριος* = יהוה; 𝔖 pr *mrj'* = יהוה ‖ **48** a Ms 𝔙^{Ms} + בְּנִי, 𝔗 + *br* = בֵּן cf 𝔖, 𝔊 + *ἐκ τοῦ σπέρματός μου*; ins בֵּן vel מִזַּרְעִי ‖ **50** a 𝔊^{L}(𝔙^{Mss}) + *εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κυρίου*, frt recte cf 2,28 ‖ **51** a 2 Mss הַיּוֹם cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **52** a pc Mss + לִי ‖ b Ms 𝔖𝔗 רֹאשׁ_ת cf 𝔊^{L} ‖ **53** a 𝔊*𝔖𝔙 sg ‖ **Cp 2,3** a mlt Mss 𝔖𝔗^{Ms} וְל' ‖ b mlt Mss 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔓 ומ' ‖ c–c 𝔊* *κατὰ πάντα, ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι* = כְּכָל־א' אֲצַוֶּךָּ ‖ **4** a 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 pl = יו_.

דִּבֶּר[b] עָלָיו לֵאמֹר אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם[c] לָלֶכֶת לְפָנַי בֶּאֱמֶת א
בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם לֵאמֹר[d] לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא
יִשְׂרָאֵל׃ 5 וְגַם[e] אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה ג[5]
אֲשֶׁר[a] עָשָׂה לִשְׁנֵי־שָׂרֵי צִבְאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר[b] בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא ג[6]. ב
בֶן־י�ether וַיַּהַרְגֵם וַיָּשֶׂם[c] דְּמֵי־מִלְחָמָה בְּשָׁלֵם[d] וַיִּתֵּן[e] דְּמֵי מִלְחָמָה[de] פד. יב. ח חס[7]. יג
בַּחֲגֹרָתוֹ[f] אֲשֶׁר בְּמָתְנָיו וּבְנַעֲלוֹ[f] אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו׃ 6 וְעָשִׂיתָ כְּחָכְמָתֶךָ ל
וְלֹא־תוֹרֵד שֵׂיבָתוֹ בְּשָׁלוֹם שְׁאוֹל׃ ס 7 וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי ח חס[7]. ג חס
תַּעֲשֶׂה־חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ כִּי־כֵן קָרְבוּ אֵלַי בְּבָרְחִי מִפְּנֵי ל
אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ׃ 8 וְהִנֵּה עִמְּךָ שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי ח ר״ם בסיפ[8]
מִבַּחֻרִים וְהוּא קִלַּלַנִי קְלָלָה נִמְרֶצֶת בְּיוֹם לֶכְתִּי מַחֲנָיִם וְהוּא יָרַד ג חס. ז פסוק והוא והרא[9]
לִקְרָאתִי הַיַּרְדֵּן וָאֶשָּׁבַע לוֹ בַיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ בֶּחָרֶב׃
9 וְעַתָּה[a] אַל־תְּנַקֶּהוּ כִּי אִישׁ חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לּוֹ ל
וְהוֹרַדְתָּ אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל׃ 10 וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו י[10]
וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד׃ פ 11 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־יִשְׂרָאֵל יא[11]
אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים כא
וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ 12 וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל־כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו[a] וַתִּכֹּן מַלְכוּתוֹ יא[11]. ב חס. ג חס[12]
מְאֹד׃ 13 וַיָּבֹא אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית[a] אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה[b]
וַתֹּאמֶר הַשָּׁלוֹם בּאֲךָ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ 14 וַיֹּאמֶר[a] דָּבָר לִי אֵלַיִךְ כט
וַתֹּאמֶר[b] דַּבֵּר׃ 15 וַיֹּאמֶר אַתְּ יָדַעַתְּ כִּי־לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה וְעָלַי שָׂמוּ כ[13]. ח[14]
כָּל־יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם לִמְלֹךְ וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה ג חס[15]. ג[13]
הָיְתָה לּוֹ׃ 16 וְעַתָּה שְׁאֵלָה אַחַת[a] אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֵׁב אֶת־ ג. ה[16]. ל חס
פְּנֵי[b] וַתֹּאמֶר אֵלָיו דַּבֵּר׃ 17 וַיֹּאמֶר אֲמָרִי־נָא לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא־ ב. ג[17]
יָשֹׁב אֶת־פָּנֶיךָ וְיִתֶּן־לִי אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לְאִשָּׁה׃ 18 וַתֹּאמֶר כד בלישׁ[18]. ה. יג[19]
בַּת־שֶׁבַע טוֹב אָנֹכִי אֲדַבֵּר עָלֶיךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ 19 וַתָּבֹא יג[20]

[5]Mm 142. [6]Mm 454. [7]Mm 1614. [8]Mm 1868. [9]Mm 2017. [10]Mm 481. [11]Mm 87. [12]Mm 971. [13]Mm 1581. [14]Mm 3683. [15]Mm 1876. [16]Mm 1877. [17]Mm 1878. [18]Mm 1685. [19]Mm 157. [20]Mm 1879 et Mm 2106.

4 [b] pc Mss עָלָיו; > 𝔊* ‖ [c] 𝔊^{L}𝔖𝔙^{Mss} pl = דַּרְכֵיהֶם ‖ [d] > Ms 𝔊^{L}𝔙, dl? ‖ **5** [a] pc Mss 𝔊^{L}𝔖 וְאֵ׳ ‖ [b] 1S 14,50 אֲבִינֵר ‖ [c] 𝔊^{L} *καὶ ἐξεδίκησεν* = וַיִּקֹּם? ‖ [d–d] > pc Mss 𝔊^{Bal} ‖ [e–e] 𝔊^{OL} *αἷμα ἀθῷον*, l דְּמֵי נָקִי? ‖ [f] 𝔊^{L}𝔈 suff 1sg, l? ‖ **9** [a] l וְאַתָּה cf 𝔊^{L}𝔙 ‖ **12** [a] 𝔊-^{BL} + *υἱὸς ἐτῶν δώδεκα* ‖ **13** [a] sic L, mlt Mss Edd חַגִּית ‖ [b] 𝔊 + *καὶ προσεκύνησεν αὐτῇ* cf 19 ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 + לוֹ ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊^{L} + קטנה, ex 20? ‖ [b] Ms 𝔊* פָּנֶיךָ.

בַּת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְדַבֶּר־לוֹ עַל־אֲדֹנִיָּהוּ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ יח מסורס אל על 21. ל
לִקְרָאתָהּ [a]וַיִּשְׁתַּחוּ לָהּ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיָּשֶׂם כִּסֵּא לְאֵם הַמֶּלֶךְ פד. ל
וַתֹּשֶׁב לִימִינוֹ׃ 20 וַתֹּאמֶר שְׁאֵלָה אַחַת קְטַנָּה אָנֹכִי שֹׁאֶלֶת מֵאִתָּךְ 20 ה 22. 24 ל 23. ה
אַל־תָּשֶׁב אֶת־פָּנַי וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ שַׁאֲלִי אִמִּי כִּי לֹא־אָשִׁיב אֶת־
פָּנָיִךְ׃ 21 וַתֹּאמֶר יִתֵּן אֶת־אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ אָחִיךָ לְאִשָּׁה׃ 21 ח 1. 25 ג. 26 ח
22 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ וְלָמָּה אַתְּ שֹׁאֶלֶת אֶת־אֲבִישַׁג 22
הַשֻּׁנַמִּית [a]לַאֲדֹנִיָּהוּ וְשַׁאֲלִי־לוֹ אֶת־הַמְּלוּכָה כִּי הוּא אָחִי הַגָּדוֹל ג חס 28. כ 27
מִמֶּנִּי וְלוֹ וּלְאֶבְיָתָר [b]הַכֹּהֵן וּלְיוֹאָב [c]בֶּן־צְרוּיָהּ׃ 23 וַיִּשָּׁבַע פ 23 נון וכל חליס דכות ב מ יא. ג חד מל וחר חס
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּיהוָה לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים [a]וְכֹה יוֹסִיף כִּי יא 28
בְנַפְשׁוֹ דִּבֶּר אֲדֹנִיָּהוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 24 וְעַתָּה חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֵכִינַנִי ל
וַיּוֹשִׁיבַנִי [a]עַל־כִּסֵּא דָוִד אָבִי וַאֲשֶׁר [b]עָשָׂה־לִי בַּיִת כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר כִּי 28 ויושיבני. ז ק
הַיּוֹם יוּמָת אֲדֹנִיָּהוּ׃ 25 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּיַד בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע 25
וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיָּמֹת׃ ס 26 וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲנָתֹת לֵךְ ל חס 26
עַל־שָׂדֶיךָ [a]כִּי אִישׁ מָוֶת אָתָּה וּבַיּוֹם [b]הַזֶּה לֹא [c]אֲמִיתֶךָּ כִּי־נָשָׂאתָ אֶת־ ל מל. 30 ג. 23 ל
אֲרוֹן [d]אֲדֹנָי [e]יְהוִה לִפְנֵי דָוִד אָבִי וְכִי הִתְעַנִּיתָ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְעַנָּה כו 31 ול בליש. ל
אָבִי׃ 27 וַיְגָרֶשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־אֶבְיָתָר מִהְיוֹת כֹּהֵן לַיהוָה לְמַלֹּא אֶת־ 27
דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עַל־בֵּית עֵלִי בְּשִׁלֹה׃ 28 וְהַשְּׁמֻעָה פ 28 ה חס 32
בָּאָה עַד־יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם [a]לֹא נָטָה ב בטע מלעיל 33. ד וגרון חר עד וחד על 34. ת. ל
וַיָּנָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וַיַּחֲזֶק [e]בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ 29 וַיֻּגַּד [a]לַמֶּלֶךְ 29 כ. כד 35
שְׁלֹמֹה [a]כִּי נָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וְהִנֵּה אֵצֶל [b]הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח
שְׁלֹמֹה [c]אֶת־בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע לֵאמֹר לֵךְ פְּגַע־בּוֹ׃ 30 וַיָּבֹא בְנָיָהוּ 30

21 Mm 658. 22 Mm 140. 23 Mp sub loco. 24 Mm 1877. 25 Mm 723. 26 Mm 1880. 27 Mm 1581. 28 Mm 3286. 29 Mm 1112. 30 Mm 53. 31 Mm 1553. 32 Mm 1540. 33 Mm 279. 34 Mm 1318. 35 Mm 2228.

19 [a–a] G *καὶ κατεφίλησεν αὐτήν* = וַיִּשָּׁקֶהָ? || **22** [a] > G* || [b] l אׄ cf Vrs || [c] l וְיׄ cf Vrs || [d] G + *ὁ ἀρχιστράτηγος* = שַׂר הַצָּבָא || **23** [a] Ms G^{71} יהוה || **24** [a] sic L, mlt Mss בְּנִי– || **25** [a] G + *Αδωνιας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ* || **26** [a] = שָׂדֶה, sic mlt Mss Vrs || [b] G om cop || [c] G pr cop || [d] G(𝔗) + *τῆς διαθήκης* || [e] > pc Mss GS, prb dl || [f] pc Mss + אֱלֹהִים || **28** [a] G-B^{O}(S^{Mss}) *Σαλωμων*, recte? || **29** [a–a] G *τῷ Σαλωμων λέγοντες* || [b] G(S) *κατέχει τῶν κεράτων* cf 28 1,50.51 || [c] G + *πρὸς Ιωαβ λέγων Τί γέγονέν σοι, ὅτι πέφευγας εἰς τὸ θυσιαστήριον; καὶ εἶπεν Ιωαβ "Οτι ἐφοβήθην ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἔφυγον πρὸς κύριον. καὶ ἀπέστειλεν Σαλωμων (ὁ βασιλεύς)*, 𝔐 frt homtel.

אֶל־אַהֶל יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא וַיֹּאמֶר | לֹאa כִּי פֹּה
אָמוּת וַיָּשֶׁב בְּנָיָהוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר יוֹאָב וְכֹה עָנָנִי׃ כה
31 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּפְגַע־בּוֹ וּקְבַרְתּוֹ וְהָסַרְתָּ | a ל.ל
32 דְּמֵי חִנָּם אֲשֶׁר שָׁפַךְ יוֹאָב מֵעָלַי וּמֵעַל בֵּית אָבִי׃ 32 וְהֵשִׁיב יְהוָה יב
ל. לב בנביא. ג חס
בנביא[36]. ג[37] ב מל וחד
מן ה חס בליש
אֶת־דָּמוֹa עַל־רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּגַע בִּשְׁנֵי־אֲנָשִׁים צַדִּיקִים וְטוֹבִים מִמֶּנּוּ
וַיַּהַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא יָדָע אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָא יִשְׂרָאֵל ב[38]
33 וְאֶת־עֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר שַׂר־צְבָא יְהוּדָה׃ 33 וְשָׁבוּ דְמֵיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב ב[39]. לה[40]
וּבְרֹאשׁ זַרְעוֹ לְעֹלָם וּלְדָוִד וּלְזַרְעוֹ וּלְבֵיתוֹ וּלְכִסְאוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם עַד־ ב[41]. יח[42] חס ה מבה
34 עוֹלָם מֵעִם יְהוָה׃ 34 וַיַּעַל בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיְמִתֵהוּ ב[43]. ג. ה
35 וַיִּקָּבֵר בְּבֵיתוֹa בַּמִּדְבָּר׃ 35 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע ל
תַּחְתָּיו עַל־הַצָּבָא וְאֶת־צָדוֹק הַכֹּהֵן נָתַן הַמֶּלֶךְ תַּחַת אֶבְיָתָרb׃ ב
36 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר לוֹ בְּנֵה־לְךָ בַיִת בִּירוּשָׁלַם
37 וְיָשַׁבְתָּ שָׁם וְלֹא־תֵצֵא מִשָּׁם אָנָה וָאָנָה׃ 37 וְהָיָה | בְּיוֹם צֵאתְךָ וְעָבַרְתָּ ג[43]. ג. ה
אֶת־נַחַל קִדְרוֹן יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת דָּמְךָ יִהְיֶה בְרֹאשֶׁךָa׃ ג
38 וַיֹּאמֶר שִׁמְעִי לַמֶּלֶךְ טוֹב הַדָּבָר כַּאֲשֶׁרa דִּבֶּר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן
39 יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֵּשֶׁב שִׁמְעִי בִּירוּשָׁלַם bיָמִים רַבִּיםb׃ ס 39 וַיְהִי יג
מִקֵּץ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְרְחוּ שְׁנֵי־עֲבָדִים לְשִׁמְעִי אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מַעֲכָה
40 מֶלֶךְ גַּת וַיַּגִּידוּ לְשִׁמְעִי לֵאמֹר הִנֵּה עֲבָדֶיךָ בְּגַת׃ 40 וַיָּקָם שִׁמְעִי ל
יז מסרוק בסיפ
את את את . ל
וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיֵּלֶךְ גַּתָּה אֶל־אָכִישׁ לְבַקֵּשׁ אֶת־עֲבָדָיו aוַיֵּלֶךְ
שִׁמְעִיa וַיָּבֵא אֶת־עֲבָדָיו מִגַּת׃ 41 וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה כִּי־הָלַךְ שִׁמְעִי נא[44]. כד[45]
42 מִירוּשָׁלַם גַּת וַיָּשָׁבa׃ 42 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו ב ס ע[46]
הֲלוֹא הִשְׁבַּעְתִּיךָ בַּיהוָה וָאָעֵד בְּךָ לֵאמֹר בְּיוֹם צֵאתְךָa וְהָלַכְתָּ יז מל בסיפ
אָנָה וָאָנָה יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת bוַתֹּאמֶר אֵלַי טוֹב הַדָּבָר שָׁמָעְתִּיb׃ ג

[36] Mm 2097. [37] Mm 3613. [38] Mm 1881. [39] Mm 1882. [40] Mm 2840. [41] Mm 1883. [42] Mm 25. [43] Mm 2886. [44] Mm 639. [45] Mm 2228. [46] Mm 1719.

30 [a] nonn Mss לוֹ, 𝔊(𝔖𝔙) *Ιωαβ Οὐκ ἐκπορεύομαι* ‖ **31** [a] 2 Mss תִּי־; 𝔊 + *σήμερον* ‖ **32** [a] 𝔊 *τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας αὐτοῦ* cf 𝔗 ‖ **34** [a] 𝔊^{L}(𝔖) *ἐν τῷ τάφῳ αὐτοῦ* = בְּקִבְרוֹ ‖ **35** [a] 𝔊 + *εἰς ἱερέα πρῶτον* ‖ [b] 𝔊 + mlt v ‖ **37** [a] 𝔊 + *καὶ ὤρκισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ* cf 42 ‖ **38** [a] Ms 𝔊𝔖 א׳ ‖ [b–b] 𝔊 *τρία ἔτη*, ex 39? ‖ **39** [a] > 𝔙 ‖ **40** [a–a] > 𝔊^{509}𝔙 ‖ **41** [a] 𝔊 *καὶ ἀπέστρεψεν τοὺς δούλους αὐτοῦ* = וַיָּשָׁב אֶת־עֲבָדָיו ‖ **42** [a] 𝔊(𝔖) + *ἐξ Ιερουσαλημ* ‖ [b–b] > 𝔊*.

43 וּמַדּוּעַ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת שְׁבֻעַת יְהוָה וְאֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר־צִוִּיתִי
44 עָלֶיךָ: 44 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי [a]אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־הָרָעָה
[b]אֲשֶׁר[a] יָדַע לִבָּךְ[b] אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְדָוִד אָבִי וְהֵשִׁיב יְהוָה אֶת־רָעָתְךָ
בְּרֹאשֶׁךָ: 45 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּרוּךְ וְכִסֵּא דָוִד יִהְיֶה נָכוֹן לִפְנֵי יְהוָה סג
עַד־עוֹלָם: 46 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וַיֵּצֵא וַיִּפְגַּע־
בּוֹ וַיָּמָת[a]

3 וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה אֶת־ 3 1 [ba]וְהַמַּמְלָכָה נָכוֹנָה בְּיַד־שְׁלֹמֹה[b]:
פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם[b] וַיִּקַּח[c] אֶת־בַּת־פַּרְעֹה[d] וַיְבִיאֶהָ אֶל־עִיר דָּוִד ד ב חס וב מל׳
עַד כַּלֹּתוֹ לִבְנוֹת אֶת־בֵּיתוֹ וְאֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלִָם ג
סָבִיב: 2 רַק[a] הָעָם מְזַבְּחִים בַּבָּמוֹת כִּי לֹא־נִבְנָה בַיִת לְשֵׁם יְהוָה 2 ב
עַד [b]הַיָּמִים הָהֵם[b]: פ 3 וַיֶּאֱהַב שְׁלֹמֹה אֶת־יְהוָה לָלֶכֶת בְּחֻקּוֹת ג
דָּוִד אָבִיו רַק בַּבָּמוֹת הוּא מְזַבֵּחַ וּמַקְטִיר:

4 וַיֵּלֶךְ[a] הַמֶּלֶךְ[b] גִּבְעֹנָה לִזְבַּח שָׁם כִּי הִיא הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה אֶלֶף 4 ב חד חס וחד מל׳
עֹלוֹת יַעֲלֶה שְׁלֹמֹה עַל הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא: 5 בְּגִבְעוֹן[a] נִרְאָה[b] יְהוָה 5 ל ר״פ
אֶל־שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים[c] שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ: כה׳. ט
6 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ דָוִד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל כַּאֲשֶׁר 6
הָלַךְ לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְצֶדֶק וּבְיֹשֶׁר לֵבָב עִמָּךְ וַתִּשְׁמֹר־לוֹ אֶת־
הַחֶסֶד הַגָּדוֹל הַזֶּה וַתִּתֶּן־לוֹ בֵן יֹשֵׁב[a] עַל־כִּסְאוֹ כַּיּוֹם הַזֶּה: 7 וְעַתָּה 7
יְהוָה אֱלֹהָי אַתָּה הִמְלַכְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאָנֹכִי נַעַר ח״פ דכות ב מ ב
קָטֹן לֹא[a] אֵדַע צֵאת וָבֹא: 8 וְעַבְדְּךָ בְּתוֹךְ עַמְּךָ אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ עַם־ 8 ג ב חס וחד מל׳
רָב אֲשֶׁר לֹא־יִמָּנֶה וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב[a]: 9 וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ לֵב שֹׁמֵעַ[a] 9 לג קמ׳. כט חס׳
לִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ[b] לְהָבִין[c] בֵּין־טוֹב לְרָע כִּי מִי יוּכַל לִשְׁפֹּט אֶת־ קלד׳
עַמְּךָ הַכָּבֵד הַזֶּה: 10 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי אֲדֹנָי[a] כִּי שָׁאַל 10

47 Mm 1454. 48 Mm 1833. 49 Mm 1819. Cp 3 1 Mm 3861. 2 Mm 1884. 3 Mm 978. 4 Mm 5. 5 Mm 960. 6 Mm 1885. 7 Mm 264. 8 Mm 657. 9 Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco.

44 [a–a] vel [b–b] dl? ‖ **46** [a] 𝔊* + mlt vv ‖ [b–b] 𝔊* alit ‖ **Cp 3,1** [a] cf 9,16[a] ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊* tr post 5,14 cf 𝔊 2,35c ‖ [d] 𝔊 + *ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα* ‖ **2** [a] 𝔊[L] *καί* ‖ [b–b] 𝔊* *νῦν* ‖ **4** [a] 𝔊* pr *καὶ ἀνέστη* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔊𝔖 cj c 4 ‖ [b] 𝔊 pr cop cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊 *κύριος*; > 𝔙 ‖ **6** [a] > 𝔊* ‖ **7** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְלֹא ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ **9** [a] Ms 𝔊 לִשְׁמַע (𝔊 + cop) ‖ [b] 𝔊 + *ἐν δικαιοσύνῃ* = בְּצֶדֶק ‖ [c] 𝔊*𝔖 pr cop ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔊 יהוה.

11 שְׁלֹמֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים[a] אֵלָיו יַעַן אֲשֶׁר שְׁאַלְתָּ כה[10]
ט פסוק ולא ולא ולא אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא־שָׁאַלְתָּ לְךָ יָמִים רַבִּים וְלֹא שָׁאַלְתָּ לְךָ עֹשֶׁר[b]
12 וְלֹא שָׁאַלְתָּ נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ וְשָׁאַלְתָּ לְךָ הָבִין לִשְׁמֹעַ מִשְׁפָּט׃ 12 הִנֵּה ח[11]
עָשִׂיתִי כִּדְבָרֶיךָ[a] הִנֵּה | נָתַתִּי לְךָ לֵב חָכָם וְנָבוֹן אֲשֶׁר כָּמוֹךָ לֹא־
13 הָיָה לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא־יָקוּם כָּמוֹךָ׃ 13 וְגַם אֲשֶׁר לֹא־שָׁאַלְתָּ נָתַתִּי
לָךְ גַּם־עֹשֶׁר וְגַם־כָּבוֹד אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמוֹךָ אִישׁ בַּמְּלָכִים[a] כָּל־ ל
ל ר״פ בסיפ . ה מל יָמֶיךָ[a]׃ 14 וְאִם | תֵּלֵךְ בִּדְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקַּי וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד
ג חס[12] אָבִיךָ וְהַאֲרַכְתִּי[a] אֶת־יָמֶיךָ׃ ס 15 וַיִּקַץ[a] שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם[b]
יא[13] מל וכל מגלה דכות׳ ב מ ב . ל וַיָּבוֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיַּעֲמֹד[c] | לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־אֲדֹנָי[d] וַיַּעַל עֹלוֹת וַיַּעַשׂ
16 שְׁלָמִים וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה[e] לְכָל־עֲבָדָיו׃ פ 16 אָז תָּבֹאנָה שְׁתַּיִם יא[14]
17 נָשִׁים זֹנוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹדְנָה לְפָנָיו׃ 17 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחַת
יד[15] . ה[16] . ז[17] . יח[18] בִּי אֲדֹנִי אֲנִי וְהָאִשָּׁה הַזֹּאת יֹשְׁבֹת בְּבַיִת אֶחָד וָאֵלֵד עִמָּהּ בַּבָּיִת׃
18 וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לְלִדְתִּי וַתֵּלֶד גַּם־הָאִשָּׁה הַזֹּאת וַאֲנַחְנוּ יַחְדָּו ט בטע בסיפ[19]
19 אֵין־זָר[a] אִתָּנוּ בַּבַּיִת[b] זוּלָתִי שְׁתַּיִם־אֲנַחְנוּ בַּבָּיִת׃ 19 וַיָּמָת בֶּן־הָאִשָּׁה
20 הַזֹּאת לָיְלָה אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו׃ 20 וַתָּקָם בְּתוֹךְ הַלַּיְלָה וַתִּקַּח
ב חד מל וחד חס[20] . ב חד מל וחד חס[21] . ב[22] אֶת־בְּנִי מֵאֶצְלִי[a] וַאֲמָתְךָ יְשֵׁנָה[a] וַתַּשְׁכִּיבֶהוּ בְחֵיקָהּ וְאֶת־בְּנָהּ הַמֵּת
ל . ב חס . ל . ל הִשְׁכִּיבָה בְחֵיקִי׃ 21 וָאָקָם בַּבֹּקֶר לְהֵינִיק אֶת־בְּנִי וְהִנֵּה־מֵת וָאֶתְבּוֹנֵן
22 אֵלָיו בַּבֹּקֶר[a] וְהִנֵּה לֹא־הָיָה בְנִי אֲשֶׁר יָלָדְתִּי׃ 22 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
כה הָאַחֶרֶת לֹא כִי[a] בְּנִי הַחַי וּבִנֵךְ הַמֵּת[b] וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי[c] בִּנֵךְ
23 הַמֵּת וּבְנִי הֶחָי[cb] וַתְּדַבֵּרְנָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 23 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ זֹאת כג[24]
אֹמֶרֶת זֶה־בְּנִי הַחַי וּבִנֵךְ הַמֵּת וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִי בִנֵךְ הַמֵּת וּבְנִי כה
24 הֶחָי׃ פ 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ קְחוּ לִי־חָרֶב וַיָּבִאוּ הַחֶרֶב לִפְנֵי לו ד מגה חס בסיפ
25 הַמֶּלֶךְ׃ 25 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גִּזְרוּ אֶת־הַיֶּלֶד[a] הַחַי לִשְׁנָיִם וּתְנוּ אֶת־ ל . ל . ל
כד[24] זקף פת וכל חקה מדת שנה תורה ואסף דכות׳ ב מ א
26 הַחַצִי לְאַחַת וְאֶת־הַחֲצִי לְאֶחָת׃ 26 וַתֹּאמֶר[a] הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־בְּנָהּ הַחַי[b]

[10] Mm 5. [11] Mm 2412. [12] Mm 3331. [13] Mm 1552. [14] Mm 1886. [15] Mm 328. [16] Mm 1758. [17] Mm 1686. [18] Mm 3067. [19] Mm 1955. [20] Mm 3676 contra textum sicut Or. [21] Mm 1887. [22] Mm 138. [23] Mm 1888. [24] Mm 492.

11 [a] G(ʂʏ) *κύριος* ‖ [b] > G* ‖ **12** [a] mlt Mss Edd GʂT דְּךָ– ‖ **13** [a–a] > G*, dl? ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd וְהַאֲ ‖ **15** [a] mlt Mss Edd ויקץ ‖ [b] G + *καὶ ἀνέστη*, ins וַיָּקָם? ‖ [c] G + *κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ* ‖ [d] mlt Mss יהוה, G + *ἐν Σιων* ‖ [e] G + *μέγαν ἑαυτῷ καί* ‖ **18** [a] mlt Mss G*ʂʏ וְאֵין ‖ [b] > G*ʂ ‖ **20** [a–a] > G* ‖ **21** [a] dl? ‖ **22** [a–a] et [c–c] Ms Gᴼʏ invers ‖ [b–b] > G* ‖ **26** [a] G *καὶ ἀπεκρίθη* = וַתַּעַן? ‖ [b] G + *καὶ εἶπεν*.

אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמֶיהָ עַל־בְּנָהּ וַתֹּאמֶר | בִּי אֲדֹנִי תְּנוּ־לָהּ 26ג. 25
אֶת־הַיָּלוּד[c] הַחַיִּים[d] וְהָמֵת אַל־תְּמִיתֻהוּ וְזֹאת אֹמֶרֶת גַּם־לִי גַם־לָךְ לֹא ב. כתי. ה פסוק דאית בהתן ה מילין מתאימין 27
יִהְיֶה גָּזְרוּ: 27 וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר תְּנוּ־[a]לָהּ אֶת־הַיָּלוּד[a] הַחַיִּים[b] וְהָמֵת 27
לֹא[c] תְמִיתֻהוּ הִיא אִמּוֹ: 28 וַיִּשְׁמְעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּשְׁפָּט 28 ב
אֲשֶׁר שָׁפַט הַמֶּלֶךְ וַיִּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי רָאוּ כִּי־חָכְמַת אֱלֹהִים 28ג חס וכל שמואל דכות ב מא. ל
בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט: ס

4 1 וַיְהִי הַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ עַל־כָּל־[b]יִשְׂרָאֵל: ס ב. כ
2 [a]וְאֵלֶּה הַשָּׂרִים אֲשֶׁר־לוֹ
עֲזַרְיָהוּ בֶן־צָדוֹק הַכֹּהֵן[b]: ס 3 [a]אֱלִיחׇרֶף ב בגבי א
וַאֲחִיָּה בְּנֵי[b] שִׁישָׁא[c] סֹפְרִים[d]
יְהוֹשָׁפָט[e] בֶּן־אֲחִילוּד הַמַּזְכִּיר:
4 [a]וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע עַל־הַצָּבָא[a]
[b]וְצָדוֹק וְאֶבְיָתָר כֹּהֲנִים[b]: ס ג
5 וַעֲזַרְיָהוּ[a] בֶּן־נָתָן עַל־הַנִּצָּבִים ד בגבי א
וְזָבוּד[b] בֶּן־נָתָן כֹּהֵן[c] רֵעֶה הַמֶּלֶךְ: ל. ג[1]
6 וַאֲחִישָׁר[a] עַל־הַבָּיִת[b]
וַאֲדֹנִירָם[c] בֶּן־עַבְדָּא[cd] עַל־הַמַּס: ס ב וחס. ב וכת א[2]
7 וְלִשְׁלֹמֹה שְׁנֵים־עָשָׂר נְצָבִים[a] עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְכִלְכְּלוּ אֶת־ ה[3]. ב. ב
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ חֹדֶשׁ בַּשָּׁנָה יִהְיֶה עַל־אֶחָד[b] לְכַלְכֵּל: ס ד[4]. האחד חד מן ג[5] חס ה ר"ת בלישׁ
8 וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
בֶּן־חוּר בְּהַר אֶפְרָיִם[a]: ס

[25] Mm 1889. [26] Mm 328. [27] Mm 1890. [28] Mm 1891. **Cp 4** [1] Mm 1892. [2] Mm 3988. [3] Mm 4148. [4] Mm 1827. [5] Mm 1856.

26 [c] pc Mss הַיֶּלֶד, id in 27 ‖ [d] > 2 Mss 𝔊*, dl? ‖ **27** [a–a] 𝔊 *τὸ παιδίον τῇ εἰπούσῃ Δότε αὐτῇ αὐτό* ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss אַל ‖ **Cp 4,1** [a] > Ms $𝔊^{44}$𝔖 ‖ [b] > Ms 𝔊, dl? ‖ **2** [a] 2–6 cf $𝔊^{L}$ 2,46h ‖ [b] > 𝔊*, prb dl ‖ **3** [a] pc Mss אלי ח׳, prp עַל הַחֹרֶף; $𝔊^{*L}$ *καὶ Ελιαφ (Ελ[a]ιαβ)* ‖ [b] 2 Mss 𝔊* בֶּן, l? ‖ [c] $𝔊^{B}$ *Σαβα*, $𝔊^{L}$ *Σαφατ*; 1 c 1Ch 18,16 שַׁוְשָׁא? ‖ [d] $𝔊^{min}$ sg, l סֹפֵר? ‖ [e] 2 Mss 𝔊𝔖 וי׳, l? ‖ **4** [a–a] > $𝔊^{B}$ ‖ [b–b] add? ‖ **5** [a] 𝔊* *καὶ Ορνια* cf 1,5[a] ‖ [b] pc Mss וכור cf $𝔊^{L}𝔖^{W}$ ‖ [c] > 𝔊*, gl? ‖ **6** [a] Ms שר י–, $𝔊^{B}$ *Αχει*, $𝔊^{L}$ *Αχιηλ* ‖ [b] $𝔊^{L}$ + *καὶ Ελιαβ υἱὸς Ιωαβ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς* ($𝔊^{rel}$ sim) ‖ [c–c] > 2 Mss ‖ [d] $𝔊^{B}$ *Εφρα*, $𝔊^{L}$ *Εδραμ* ‖ **7** [a] pc Mss נְצִיבִים ‖ [b] nonn Mss 𝔊 ut Q הָאחד ‖ **8** [a] 𝔊* + *εἷς*, id fin 9.11—13.15.16.

9 בֶּן־הֶקֶר[a] בְּמָקֶץ[b] וּבְשַׁעַלְבִּים[c] וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְאֵילוֹן[d] בֵּית[e] חָנָן׃ ס ל.ל.נ[6]

10 בֶּן־חֶסֶד בַּאַרְבּוֹת לוֹ[a] שׂכֹה וְכָל־אֶרֶץ חֵפֶר׃ ס ב חס[7].ב חס

11 בֶּן־אֲבִינָדָב כָּל־נֶפֶת דֹּאר טָפַת בַּת־שְׁלֹמֹה הָיְתָה לוֹ לְאִשָּׁה׃ ס ז כת א.ל

12 בַּעֲנָא בֶּן־אֲחִילוּד תַּעֲנַךְ וּמְגִדּוֹ [a]וְכָל־בֵּית שְׁאָן[a] [b]אֲשֶׁר אֵצֶל
צָרְתָנָה[b] מִתַּחַת[c] לְיִזְרְעֶאל מִבֵּית שְׁאָן עַד אָבֵל מְחוֹלָה
[d]עַד מֵעֵבֶר לְיָקְמְעָם[d]׃ ס ג כת א.יג[8].ב

13 בֶּן־גֶּבֶר בְּרָמֹת[a] גִּלְעָד [b]לוֹ חַוֹּת יָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד[b]
לוֹ חֶבֶל אַרְגֹּב אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן [c]שִׁשִּׁים עָרִים גְּדֹלוֹת חוֹמָה ב מל בסיפ[9]
וּבְרִיחַ נְחֹשֶׁת[c]׃ ס

14 אֲחִינָדָב בֶּן־עִדֹּא[a] מַחֲנָיְמָה׃ ל חס[10].ג[11]

15 אֲחִימַעַץ בְּנַפְתָּלִי גַּם־הוּא לָקַח אֶת־בָּשְׂמַת בַּת־שְׁלֹמֹה לְאִשָּׁה[a]׃

16 בַּעֲנָא בֶּן־חוּשַׁי בְּאָשֵׁר וּבְעָלוֹת[a]׃ ס ג כת א.ל זקף קמ.ב[12]

17 [a]יְהוֹשָׁפָט בֶּן־פָּרֻחַ בְּיִשָּׂשכָר[b]׃ ס ל ומל

18 שִׁמְעִי בֶן־אֵלָא בְּבִנְיָמִן׃ ס ל כת א

19 גֶּבֶר[a] בֶּן־אֻרִי[b] בְּאֶרֶץ גִּלְעָד[c] [d]אֶרֶץ סִיחֹן | מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי[e] וְעוֹג מֶלֶךְ ל חס.ל חס
הַבָּשָׁן [f]וּנְצִיב אֶחָד אֲשֶׁר בָּאָרֶץ[fg]׃

ס[13] 20 [a]יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל רַבִּים כַּחוֹל [b]אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם לָרֹב אֹכְלִים ד ר״פ[13].לג.ב
5 וְשֹׂתִים וּשְׂמֵחִים׃ 5 1 וּשְׁלֹמֹה הָיָה מוֹשֵׁל [a]בְּכָל־הַמַּמְלָכוֹת ו[14].יד מל
מִן־הַנָּהָר[b] אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד [c]גְּבוּל מִצְרָיִם מַגִּשִׁים מִנְחָה וְעֹבְדִים יב ד[15] מנה בלישׁ.
אֶת־שְׁלֹמֹה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ פ ג ב חס ורחד מל[2].ל

[6]Mm 1893. [7]Mm 1894. [8]Mm 1447. [9]Mm 469. [10]Mm 3143. [11]Mm 1895. [12]Mm 1329. [13]Mm 3997. [14]Mm 1697. Cp 5 [1]Mm 2906. [2]Mm 2053.

9 [a] 𝔊[B] *Ρηχας*, 𝔊[L] *-αβ* ‖ [b] 𝔊* *ἐν Μαχ(ε)μας* ‖ [c] 𝔊* *καὶ Βηθσαλαμιμ* vel sim; prp לוֹ שׁע׳ ‖ [d] 𝔊 + *ἕως*, ins עַד? ‖ [e] nonn Mss 𝔙[Mss] ובית ‖ **10** [a] 𝔊[55] *αὕτη τῶν δώρων καὶ τῆς παραλίας τοπαρχεῖα αὐτοῦ* ‖ **12** [a–a] dl ‖ [b–b] tr post מחולה ‖ [c] l ומ׳ ‖ [d–d] tr post ומגדו ‖ **13** [a] 𝔊* leg בַּת־ ‖ [b–b] > 𝔊*, gl? ‖ [c–c] add? ‖ **14** [a] 𝔊[L] *Αχιαβ*, 𝔊[A] *Σαδωκ* ‖ **15** [a] > 𝔊[BL] ‖ **16** [a] 𝔊[A] *καὶ ἐν Μααλωτ* (𝔊[Mmin][𝔖𝔙] *Βααλωθ*), l וּבְבַעֲ׳ vel וּבְמַעֲ׳ ‖ **17** [a] 𝔊* tr post 19 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd בְּיִשָּׂ׳ ‖ **19** [a] > 𝔊[BL] ‖ [b] 𝔊 *Αδαι* ‖ [c] 𝔊[BL] *Γαδ* ‖ [d–d] add? ‖ [e] 𝔊[BL] *τοῦ Εσεβων* ‖ [f–f] inc ‖ [g] 𝔊 + *Ιουδα* cf 20 ‖ **20** [a] 𝔊* om 4,20 5,1.5.6 (sed cf 𝔊* 2,46a.b.g.i.k 10,26a) et ordinat 5,7.8.2—4; 𝔊[MNmin] om 4,20—5,6 ‖ [b] pc Mss 𝔖 + שְׂפַת־ ‖ **Cp 5,1** [a] 𝔊* 2,46k *τοῖς βασιλεῦσιν* cf 2 Ch 9,26 ‖ [b] 𝔊* 2,46k et 10,26a + *καὶ ἕως*, 𝔗[Ms] + *'d* cf Ch.

2 וַיְהִי לֶחֶם־שְׁלֹמֹה [a]לְיוֹם[b] אֶחָד[a] שְׁלֹשִׁים כֹּר סֹלֶת וְשִׁשִּׁים כֹּר 2
3 קָמַח׃ 3 עֲשָׂרָה בָקָר בְּרֻאִים וְעֶשְׂרִים בָּקָר רְעִי וּמֵאָה צֹאן לְבַד 3 ל וכת כן
4 מֵאַיָּל וּצְבִי [a]וְיַחְמוּר וּבְרְבָרִים[a] אֲבוּסִים׃ 4 כִּי־הוּא רֹדֶה | 4 ג.ב.ל.ג
5 בְּכָל־עֵבֶר הַנָּהָר [a]מִתִּפְסַח[b] וְעַד־עַזָּה בְּכָל־מַלְכֵי עֵבֶר הַנָּהָר[a] 5 ג[a]
וְשָׁלוֹם הָיָה לוֹ מִכָּל־עֲבָרָיו[c] מִסָּבִיב׃ 5 [a]וַיֵּשֶׁב יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל ה[a].ב.לג
6 לָבֶטַח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ[b] מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כֹּל יְמֵי 6 ג[b]
שְׁלֹמֹה׃ ס 6 וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבָּעִים[a] אֶלֶף אֻרְוֹת סוּסִים 6 ל
7 לְמֶרְכְּבֹו וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים׃ 7 וְכִלְכְּלוּ הַנִּצָּבִים[a] הָאֵלֶּה 7 ל.ג
8 אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] וְאֵת כָּל־הַקָּרֵב אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ־שְׁלֹמֹה[c] אִישׁ 8 ז.ב
חָדְשׁוֹ לֹא[d] יַעֲדֹרוּ דָּבָר׃ 8 וְהַשְּׂעֹרִים וְהַתֶּבֶן לַסּוּסִים וְלָרֶכֶשׁ יָבִאוּ 8 ל.ל.ט
9 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם[a] אִישׁ כְּמִשְׁפָּטוֹ׃ ס 9 וַיִּתֵּן אֱלֹהִים[a] 9 ל
10 חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה וּתְבוּנָה[b] הַרְבֵּה מְאֹד וְרָחָב[c] לֵב[c] [d]כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־ 10 ל
שְׂפַת הַיָּם[d]׃ 10 וַתֵּרֶב חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵחָכְמַת כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם וּמִכֹּל נ[a]
11 חָכְמַת מִצְרָיִם׃ 11 וַיֶּחְכַּם מִכָּל־הָאָדָם מֵאֵיתָן הָאֶזְרָחִי וְהֵימָן ל
12 וְכַלְכֹּל וְדַרְדַּע בְּנֵי מָחֹול [a]וַיְהִי־שְׁמוֹ בְּכָל־הַגּוֹיִם סָבִיב׃ 12 [a]וַיְדַבֵּר ב.ל שם אנש
13 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשָׁל [b]וַיְהִי שִׁירֹו[b] [c]חֲמִשָּׁה וָאָלֶף[c]׃ 13 וַיְדַבֵּר עַל־ ב[a] ד.ב קמ ונ פת[a]
הָעֵצִים מִן־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וְעַד הָאֵזוֹב אֲשֶׁר יֹצֵא בַּקִּיר וַיְדַבֵּר
עַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־הָעוֹף וְעַל־הָרֶמֶשׂ וְעַל־הַדָּגִים׃ 14 [a]וַיָּבֹאוּ מִכָּל־ 14
הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֶת חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵאֵת[b] כָּל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר
שָׁמְעוּ אֶת־חָכְמָתוֹ[c]׃ ס
15 15 וַיִּשְׁלַח חִירָם[a] מֶלֶךְ־צֹר אֶת־עֲבָדָיו [b]אֶל־שְׁלֹמֹה כִּי שָׁמַע כִּי י מל[10]
16 אֹתוֹ מָשְׁחוּ לְמֶלֶךְ[b] תַּחַת אָבִיהוּ כִּי אֹהֵב הָיָה חִירָם לְדָוִד כָּל־ יא מל[11]

[3] Mm 1305. [4] Mm 4066. [5] Mm 1896. [6] Mm 501. [7] Gn 43,34. [8] Mm 3273. [9] Mm 986. [10] Mm 1897. [11] Mm 1483.

2 [a–a] > 𝔊* 2,46e ‖ [b] Ms 𝔊 בְּיוֹם ‖ **3** [a–a] 𝔊 *καὶ ὀρνίθων ἐκλεκτῶν* ‖ **4** [a–a] > pc Mss, it 𝔊* hic ‖ [b] 𝔖 *mn thpjs*, 𝔊* 2,46f *ἀπὸ Ραφι* ‖ [c] mlt Mss Edd עבדיו ‖ **5** [a] cf 4,20[a] ‖ [b] 𝔊^{O} et 𝔊* 2,46g + *ἐσθίοντες καὶ πίνοντες* ‖ **6** [a] > Ms; l c 2 Ch 9,25 et 10,26 𝔊^{B} עָה– ‖ **7** [a] Ms 𝔊 הַנְּצִיבִים ‖ [b] > 2 Mss 𝔙 ‖ [c] > 2 Mss 𝔊 ‖ [d] nonn Mss 𝔖𝔗^{fMs} וְלֹא ‖ **8** [a] 𝔊(𝔙) + *ὁ βασιλεύς* ‖ **9** [a] 𝔊 *κύριος* ‖ [b] huc 𝔖 tr [c–c] ‖ [d–d] > 𝔖 ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a] 𝔊*(𝔙) + *Σαλωμων* ‖ [b–b] Vrs pl ‖ [c–c] 𝔊𝔙^{Mss} 5000 ‖ **14** [a] Ms 𝔊 כל ‖ [b] 𝔊*(𝔖) pr *καὶ ἐλάμβανεν δῶρα*, 𝔊^{BA}(𝔙) pr *καί*, alterutrum recte ‖ [c] 𝔊^{BLal} + add cf 3,1 9,16.17a ‖ **15** [a] 24.32 7,40 חִירוֹם ‖ [b–b] 𝔊* *χρῖσαι τὸν Σαλωμων*.

16 הַיָּמִים׃ ס 16 וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חִירָם לֵאמֹר׃ 17 אַתָּה יָדַעְתָּ
17 אֶת־דָּוִד אָבִי כִּי לֹא יָכֹל לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי
12 הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר סְבָבֻהוּ עַד תֵּת־יְהוָה אֹתָם תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו׃
13 18 וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהַי לִי מִסָּבִיב אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע׃ 19 וְהִנְנִי
אֹמֵר לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר | דִּבֶּר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי
לֵאמֹר בִּנְךָ אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ עַל־כִּסְאֶךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃
ג.ב 20 וְעַתָּה צַוֵּה וְיִכְרְתוּ־לִי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם־עֲבָדֶיךָ
ב.ג 14 וּשְׂכַר עֲבָדֶיךָ אֶתֵּן לְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמַר כִּי | אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ
ה חס בלישׁ 15 21 אִישׁ יֹדֵעַ לִכְרֹת־עֵצִים כַּצִּדֹנִים׃ 21 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ חִירָם אֶת־
ט בטע בסיפ 16 דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד
ה וכל עזרא דכוות 17 22 בֵּן חָכָם עַל־הָעָם הָרָב הַזֶּה׃ 22 וַיִּשְׁלַח חִירָם אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר
ל שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלָי אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי
ל חס דחס 18 . ל 19 23 אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃ 23 עֲבָדַי יֹרְדוּ מִן־הַלְּבָנוֹן יָמָּה וַאֲנִי אֲשִׂימֵם
ב 20 . ה . ב מיחד 21 דֹּבְרוֹת בַּיָּם עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח אֵלַי וְנִפַּצְתִּים שָׁם וְאַתָּה
ג 24 תִּשָּׂא וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת־חֶפְצִי לָתֵת לֶחֶם בֵּיתִי׃ 24 וַיְהִי חִירָם נֹתֵן
ה 25 לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים וַעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל־חֶפְצוֹ׃ 25 וּשְׁלֹמֹה נָתַן
ל לְחִירָם עֶשְׂרִים אֶלֶף כֹּר חִטִּים מַכֻּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן
ו בטע ר״פ 22 26 כָּתִית כֹּה־יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה בְשָׁנָה׃ פ 26 וַיהוָה נָתַן
ח חס 23 חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה
ל 27 וַיִּכְרְתוּ בְּרִית שְׁנֵיהֶם׃ 27 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַס מִכָּל־
ד.ל 28 יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הַמַּס שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ׃ 28 וַיְשַׁלָּחֵם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת
ג אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן שְׁנָיִם חֳדָשִׁים בְּבֵיתָם

16 הַיָּמִים׃ ס 16 וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶל־חִירָם לֵאמֹר׃ 17 אַתָּה יָדַעְתָּ
17 אֶת־דָּוִד אָבִי כִּי לֹא יָכֹל לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו מִפְּנֵי
12 הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר סְבָבֻהוּ עַד תֵּת־יְהוָה אֹתָם תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלָיו׃
13 18 וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהַי לִי מִסָּבִיב אֵין שָׂטָן וְאֵין פֶּגַע רָע׃ 19 וְהִנְנִי
אֹמֵר לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי כַּאֲשֶׁר | דִּבֶּר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי
לֵאמֹר בִּנְךָ אֲשֶׁר אֶתֵּן תַּחְתֶּיךָ עַל־כִּסְאֶךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃
ג.ב 20 וְעַתָּה צַוֵּה וְיִכְרְתוּ־לִי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן וַעֲבָדַי יִהְיוּ עִם־עֲבָדֶיךָ
ב.ג 14 וּשְׂכַר עֲבָדֶיךָ אֶתֵּן לְךָ כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמַר כִּי | אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי אֵין בָּנוּ
ה חס 15 21 אִישׁ יֹדֵעַ לִכְרֹת־עֵצִים כַּצִּדֹנִים׃ 21 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ חִירָם אֶת־
ט בטע בסיפ 16 דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה וַיִּשְׂמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד
ה וכל עזרא דכוות 17 22 בֵּן חָכָם עַל־הָעָם הָרָב הַזֶּה׃ 22 וַיִּשְׁלַח חִירָם אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר
ל שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלָי אֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ בַּעֲצֵי
ל חס דחס 18 . ל 19 23 אֲרָזִים וּבַעֲצֵי בְרוֹשִׁים׃ 23 עֲבָדַי יֹרְדוּ מִן־הַלְּבָנוֹן יָמָּה וַאֲנִי אֲשִׂימֵם
ב 20 . ה . ב מיחד 21 דֹּבְרוֹת בַּיָּם עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־תִּשְׁלַח אֵלַי וְנִפַּצְתִּים שָׁם וְאַתָּה
ג 24 תִּשָּׂא וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת־חֶפְצִי לָתֵת לֶחֶם בֵּיתִי׃ 24 וַיְהִי חִירָם נֹתֵן
ה 25 לִשְׁלֹמֹה עֲצֵי אֲרָזִים וַעֲצֵי בְרוֹשִׁים כָּל־חֶפְצוֹ׃ 25 וּשְׁלֹמֹה נָתַן
ל לְחִירָם עֶשְׂרִים אֶלֶף כֹּר חִטִּים מַכֻּלֶת לְבֵיתוֹ וְעֶשְׂרִים כֹּר שֶׁמֶן
ו בטע ר״פ 22 26 כָּתִית כֹּה־יִתֵּן שְׁלֹמֹה לְחִירָם שָׁנָה בְשָׁנָה׃ פ 26 וַיהוָה נָתַן
ח חס 23 חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ וַיְהִי שָׁלוֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שְׁלֹמֹה
ל 27 וַיִּכְרְתוּ בְּרִית שְׁנֵיהֶם׃ 27 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מַס מִכָּל־
ד.ל 28 יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הַמַּס שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ׃ 28 וַיְשַׁלָּחֵם לְבָנוֹנָה עֲשֶׂרֶת
ג אֲלָפִים בַּחֹדֶשׁ חֲלִיפוֹת חֹדֶשׁ יִהְיוּ בַלְּבָנוֹן שְׁנָיִם חֳדָשִׁים בְּבֵיתָם

יא ר״פ ו מנה בנביא

ל וחס . רגלי חד מן מחי 12
ק כתי ו קרי י

ו 13 מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ ב . ג

15 [c] S + *wšlḥ ḥjrm lšljmwn wbrkh* et misit Hiram ad Salomonem et benedixit ei ‖ **17** [a] G suff 1sg ‖ [b] Ms GSV מות–, G^{L}(C) *πολεμίων* ‖ [c] K S וגלי, pc Mss ut Q רגלי; l c mlt Mss GCV רגליו ‖ **19** [a] G^{L} *ὁ θεός*, G* + *ὁ θεός* ‖ **20** [a] G *ξύλα* cf 20b ‖ [b] pc Mss Seb בכל, S *klmdm* = כָּל ‖ **21** [a] G* *ὁ θεός*, G^{L} + *ὁ θεὸς τοῦ Ισραηλ* ‖ [b] > Ms G^{L} ‖ **23** [a] l הם– cf G ‖ [b] > G* ‖ **24** [a] nonn Mss לְכָל, G* *καὶ πᾶν*, G^{L}(V) *κατὰ πᾶν* = כְּכָל cf S ‖ **25** [a] G^{O} *μαχαλ* = מַאֲכָל ‖ [b] G(S) + *χιλιάδας* ‖ [c] G *βεθ(βαιθ)* cf 2 Ch 2,9 ‖ **27** [a] > 2 Mss G* ‖ [b] nonn Mss עַל־כל ‖ **28** [a] l c mlt Mss GS ושׁ ‖ [b] l frt בַּבָּיִת.

12 Mm 3811. 13 Mm 1269. 14 Mm 3571. 15 Mm 3891. 16 Mm 1955. 17 Mm 1968. 18 Mm 1493. 19 וחד ראשימם Dt 1,13. 20 Mm 1898. 21 Mp sub loco. 22 Mm 3567. 23 Mm 1614.

ב וחס . לח

29 וַאֲדֹנִיָּרָם עַל־הַמַּס׃ ס 29 וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף נֹשֵׂא סַבָּל
30 וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר׃ 30 לְבַד מִשָּׂרֵי הַנִּצָּבִים לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר
ג עַל־הַמְּלָאכָה שְׁלֹשׁ אַלְפִים [a]וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת[a] הָרֹדִים בָּעָם[b] הָעֹשִׂים
ל וחס בַּמְּלָאכָה׃ 31 [a]וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיַּסִּעוּ[a] אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אַבְנֵים יְקָרוֹת לְיַסֵּד 31
ד קמ[24] . ג ול[25] בלישׁ . ג בלישׁ . ג הַבָּיִת אַבְנֵי גָזִית׃ 32 וַיְפַסְּלוּ בַּנָּיֵ שְׁלֹמֹה וּבַנֵּי חִירוֹם וְהַגִּבְלִים[a] וַיָּכִינוּ 32
הָעֵצִים וְהָאֲבָנִים[b] לִבְנוֹת הַבָּיִת׃ פ

ו׳ מל וכל ד״ה דכות ב מ א . ג[2]

6 1 [a]וַיְהִי [b]בִּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת[b] שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל 6
ב . ג וחס[a] מֵאֶרֶץ־מִצְרָיִם[a] בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִת בְּחֹדֶשׁ [c]זִו הוּא הַחֹדֶשׁ[c] הַשֵּׁנִי לִמְלֹךְ
שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל [d]וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה[d]׃ 2 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה
ל הַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה לַיהוָה שִׁשִּׁים[b]־אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים[c] רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים[d]
אַמָּה קוֹמָתוֹ׃ 3 וְהָאוּלָם עַל־פְּנֵי[a] הֵיכַל הַבַּיִת[a] עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ 3
עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת עֶשֶׂר[b] בָּאַמָּה רָחְבּוֹ עַל־פְּנֵי[c] הַבָּיִת׃[d] 4 וַיַּעַשׂ 4
ד קמ[4] . ל . יציע ק לַבָּיִת חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים׃[a] 5 וַיִּבֶן עַל־קִיר הַבַּיִת יָצוּעַ[a] סָבִיב 5
[b]אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת סָבִיב[b] לְהֵיכָל וְלַדְּבִיר [c]וַיַּעַשׂ צְלָעוֹת סָבִיב[c]׃
היציע[5] . ב חס בלישׁ[e] 6 הַיָּצוּעַ[a] הַתַּחְתֹּנָה חָמֵשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְהַתִּיכֹנָה שֵׁשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ 6
ט מל[7] וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ כִּי מִגְרָעוֹת[e] נָתַן לַבַּיִת סָבִיב חוּצָה
ל וחס . ב . ב[8] לְבִלְתִּי אֲחֹז בְּקִירוֹת־הַבָּיִת׃ 7 וְהַבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן־שְׁלֵמָה מַסָּע 7
ב . ל . יחל וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א . ב נִבְנָה וּמַקָּבֶת וְהַגַּרְזֶן כָּל־[a]כְּלִי בַרְזֶל לֹא־נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ׃
ז פסוק אל על אל 8 פֶּתַח[a] הַצֶּלַע הַתִּיכֹנָה[b] אֶל־כֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוּלִים יַעֲלוּ עַל־[c] 8
ל[5] . ב הַתִּיכֹנָה וּמִן־הַתִּיכֹנָה אֶל־הַשְּׁלִשִׁים[d]׃ 9 וַיִּבֶן אֶת־הַבָּיִת וַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֵּן 9
ג חס . ב . היציע[6] ק אֶת־הַבַּיִת [a]גְּבִים וְשֹׁרֹת[a] בָּאֲרָזִים׃ 10 וַיִּבֶן אֶת־הַיָּצוּעַ עַל־כָּל־ 10

[24]Mm 106. [25]Mm 1899. Cp 6 [1]Mm 43. [2]Mm 1028. [3]Mm 1876. [4]Mm 106. [5]Mp sub loco. [6]Mm 2968. [7]Mm 1900. [8]Mm 1901. [9]Mm 2781.

30 [a–a] $\mathfrak{G}^{Bal}$ 600, $\mathfrak{G}^{L}$ 700, $\mathfrak{G}^{O}$ 500 cf 9,23 ‖ [b] > $\mathfrak{G}$* ‖ **31** [a] cf 6,1[d] ‖ **32** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἔβαλαν* ($\mathfrak{G}^{L}$ *ἐνέβαλον*) *αὐτούς* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *τρία ἔτη* ‖ **Cp 6,1** [a–a] add? ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$-^{L} 440 ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}$* huc tr 5,31.32a 6,37.38a ‖ [e–e] > Ms $\mathfrak{G}$* ‖ **2** [a] > Ms $\mathfrak{S}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$* 40 ‖ [c] ins c pc Mss $\mathfrak{GSV}$ אמה ‖ [d] $\mathfrak{G}$* 25, Jos Ant VIII 64 60 ‖ **3** [a–a] $\mathfrak{G}$* *τοῦ ναοῦ* = הַהֵיכָל cf $\mathfrak{V}$ ‖ [b] l c nonn Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SV}$ וְע׳ ‖ [c] $\mathfrak{S}$ + *'wrkh d* = אֹרֶךְ ‖ [d] $\mathfrak{G}$ + nonn vb (cf 9a) ‖ **4** [a] Ms $\mathfrak{SC}$ וַאֹ׳ ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q יָצִיעַ, K יָצוּעַ ‖ [b–b] > pc Mss $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{C}^{Ms}$, dl? ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}^{BS}$ ‖ **6** [a] $\mathfrak{S}$ pr *w'bd*, ins שֹׁעַשׂ; $\mathfrak{G}(\mathfrak{C})$ *ἡ πλευρά*, l הַצֶּלַע ‖ **7** [a] l c mlt Mss Vrs ‖ **8** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [b] l הַתַּחְתֹּנָה cf $\mathfrak{GC}$ ‖ [c] = אֶל, sic mlt Mss $\mathfrak{GSV}$ ‖ [d] l c pc Mss $\mathfrak{SV}$ ית– ‖ **9** [a–a] > $\mathfrak{G}$*.

הַבַּ֑יִת חָמֵ֥שׁ אַמּ֖וֹת קוֹמָתֹ֑ו וַיֶּאֱחֹ֥ז אֶת־הַבַּ֖יִת בַּעֲצֵ֥י אֲרָזִֽים׃ פ

11 [a]וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֶל־שְׁלֹמֹ֥ה לֵאמֹֽר׃ 12 הַבַּ֤יִת הַזֶּה֙ אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה
בֹנֶ֔ה אִם־תֵּלֵ֥ךְ בְּחֻקֹּתַ֖י וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֣י תַּעֲשֶׂ֑ה וְשָׁמַרְתָּ֨ אֶת־כָּל־מִצְוֹתַ֜י
לָלֶ֤כֶת בָּהֶם֙ וַהֲקִמֹתִ֣י אֶת־דְּבָרִ֔י אִתָּ֖ךְ[a] אֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֑רְתִּי אֶל־דָּוִ֖ד אָבִֽיךָ׃
13 [a]וְשָׁכַנְתִּ֥י בְתוֹךְ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְלֹ֥א אֶעֱזֹ֖ב אֶת־עַמִּ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ ס

14 וַיִּבֶן֙ שְׁלֹמֹ֔ה אֶת־הַבַּ֖יִת וַיְכַלֵּֽהוּ׃ 15 וַיִּבֶן֙ אֶת־קִירֹ֣ות הַבַּ֔יִת מִבֵּיתָ֖הּ[a]
בְּצַלְעֹ֣ות אֲרָזִ֑ים מִקַּרְקַ֤ע הַבַּ֙יִת֙ עַד־[b]קִירֹ֣ות[c] הַסְּפִ֔ין[d] וַיְצַ֥ף אֹתָ֛ם מִבַּ֖יִת
16 וַיִּצַ֣ף אֶת־קַרְקַ֣ע הַבַּ֔יִת בְּצַלְעֹ֖ות בְּרֹושִֽׁים׃ 16 וַיִּבֶן֙ אֶת־עֶשְׂרִ֣ים אַמָּ֔ה
מֵיַרְכְּתֵ֖י[a] הַבַּ֑יִת בְּצַלְעֹ֥ות אֲרָזִ֖ים מִן־הַקַּרְקַ֥ע עַד־[b]הַקִּירֹ֖ות[c] וַיִּבֶן־
17 לֹ֣[d] מִבַּ֔יִת לִדְבִ֖יר[e] לְקֹ֥דֶשׁ הַקָּדָשִֽׁים׃ 17 וְאַרְבָּעִ֥ים[a] בָּאַמָּ֖ה הָיָ֑ה
18 [b]הַבַּ֣יִת הُוא֮[b] הַהֵיכָל֒ לִפְנִֽי[c]׃ 18 [a]וְאֶ֣רֶז אֶל־[b]הַבַּ֔יִת פְּנִימָ֖ה מִקְלַעַ֣ת[c]
19 פְּקָעִ֑ים וּפִטֻּרֵ֥י צִצִּ֖ים הַכֹּ֣ל אֶ֔רֶז אֵ֥ין אֶ֖בֶן נִרְאָֽה׃ 19 וּדְבִ֣יר[a] בְּתוֹךְ־
20 הַבַּ֣יִת מִפְּנִימָ֔ה הֵכִ֖ין[d] לְתִתָּ֣ן[e] שָׁ֑ם אֶת־אֲרֹ֥ון בְּרִית־יְהוָֽה׃ 20 [a]וְלִפְנֵ֣י
הַדְּבִ֗יר[a] עֶשְׂרִים֙[b] אַמָּ֣ה אָרְכּ֔וֹ וְעֶשְׂרִ֥ים אַמָּ֖ה רָחְבֹ֑ו וְעֶשְׂרִ֥ים אַמָּ֛ה
21 קֹומָתֹ֖ו וַיְצַפֵּ֥הוּ זָהָ֛ב סָגֻ֖ור וַיְצַ֣ף[c] מִזְבֵּ֑חַ אָרֶז֙[d]׃ 21 [a]וַיְצַ֤ף שְׁלֹמֹה֙ אֶת־
הַבַּ֣יִת מִפְּנִימָ֔ה זָהָ֖ב סָגֻ֑ור וַיַּעֲבֵּ֗ר בְּרַתֵּ֛יקוֹת[b] זָהָ֥ב[a] לִפְנֵ֖י הַדְּבִ֑יר
22 וַיְצַפֵּ֥הוּ זָהָֽב׃ 22 וְאֶת־כָּל־הַבַּ֣יִת צִפָּ֔ה זָהָ֖ב עַד־תֻּ֣ם כָּל־הַבָּ֑יִת
23 [a]וְכָל־הַמִּזְבֵּ֕חַ אֲשֶׁר־לַדְּבִ֖יר צִפָּ֥ה זָהָֽב׃[a] 23 וַיַּ֣עַשׂ בַּדְּבִ֔יר שְׁנֵי
24 כְּרוּבִ֖ים [a]עֲצֵי־שֶׁ֑מֶן[ba] עֲשֶׂ֥ר אַמֹּ֖ות קֹומָתֹֽו׃ 24 וַחֲמֵ֣שׁ אַמֹּ֔ות כְּנַ֥ף
הַכְּרוּב֙ הָאֶחָ֔ת וַחֲמֵ֣שׁ אַמֹּ֔ות כְּנַ֖ף הַכְּרוּ֣ב הַשֵּׁנִ֑ית עֶ֥שֶׂר אַמֹּ֖ות מִקְצֹ֥ות
25 כְּנָפָ֖יו[a] וְעַד־קְצֹ֥ות כְּנָפָֽיו[a]׃ 25 וְעֶשֶׂר֙ בָּאַמָּ֔ה הַכְּרוּב֙ הַשֵּׁנִ֔י מִדָּ֥ה אַחַ֖ת
26 וְקֶ֣צֶב אֶחָ֑ד לִשְׁנֵ֥י הַכְּרֻבִֽים׃ 26 [a]קֹומַ֤ת הַכְּרוּב֙ הָאֶחָ֔ד עֶשֶׂר֙ בָּאַמָּ֔ה

[10]Mm 944. [11]Mm 1902. [12]Mm 902. [13]Mm 1319. [14]Mm 717. [15]Mp sub loco. [16]Mm 832. [17]Mm 543.

11 [a] G* om 11—14 ‖ **12** [a] > GNmin ‖ **15** [a] > G* ‖ [b] mlt Mss GSC^Mss ועד ‖ [c] G τῶν δοκῶν καὶ ἕως τῶν τοίχων = קורות ועד קי; l קורות? ‖ [d–d] prb dl ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q מֵיַרְכָתֵי ‖ [b] mlt Mss GSC^Ms ועד ‖ [c] l הקורות? cf G ‖ [d] > G*V ‖ [e–e] gl? ‖ **17** [a] S 20 ‖ [b–b] > G* cf V, dl? ‖ [c] G(V) κατὰ πρόσωπον τοῦ δαβιρ, l לפני הַדְּבִיר? ‖ **18/19** [a–a] > G* (homtel? cf 17[c]) ‖ [b] l לָכֶל? cf V ‖ [c] pc Mss V לְעוֹת– ‖ [d] > G* ‖ [e] = לָתֵת cf 17,14[b] ‖ **20** [a–a] > G*; V om לפני, l וְהַדְּ׳? ‖ [b] S 40 ‖ [c] l וַיַּעַשׂ? cf G ‖ [d] > G* ‖ **21** [a–a] > G*, add? V alit ‖ [b] nonn Mss ut Q בְּרַתּוּקוֹת, K בְּרַתִּיקוֹת ‖ **22** [a–a] > G* ‖ **23** [a–a] > G* ‖ [b] prb huc tr 26 ‖ **24** [a] GV sg ‖ **26** [a] cf 23[b].

ב בסיפ וְכֵן הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי׃ 27 וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ | הַבַּיִת הַפְּנִימִי 27
יב חס וכל אוריית דכות[18] . ב וַיִּפְרְשׂוּ[b] אֶת־כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים[c] וַתִּגַּע כְּנַף־הָאֶחָד בַּקִּיר וּכְנַף הַכְּרוּב
ג[19] וחס ב מנה בליש . ל הַשֵּׁנִי נֹגַעַת בַּקִּיר הַשֵּׁנִי וְכַנְפֵיהֶם אֶל־תּוֹךְ הַבַּיִת נֹגְעֹת כָּנָף אֶל־כָּנָף׃
28 29 ל 28 וַיְצַף אֶת־הַכְּרוּבִים זָהָב׃ 29 וְאֵת כָּל־קִירוֹת הַבַּיִת מְסַבֵּב[a] |
ד[20] . ד[20] קַלַּע פִּתּוּחֵי מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתִמֹרֹת [b]וּפְטוּרֵי צִצִּים[b] מִלִּפְנִים[c]
ד בליש[21] . ד בליש[21] וְלַחִיצוֹן׃ 30 וְאֶת־קַרְקַע הַבַּיִת צִפָּה זָהָב לִפְנִימָה וְלַחִיצוֹן׃ 31 וְאֵת 30 31
ב מל בסיפ פֶּתַח הַדְּבִיר עָשָׂה דַּלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן [a]הָאֵיל מְזוּזוֹת חֲמִשִּׁית[a]׃ 32 וּשְׁתֵּי 32
ד דַּלְתוֹת עֲצֵי־שֶׁמֶן וַיְקַלַּע עֲלֵיהֶם מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפְטוּרֵי
ד . ל . ב כת כן . ד[22] צִצִּים וְצִפָּה זָהָב וַיַּרְ עַל־הַכְּרוּבִים וְעַל־הַתְּמֹרוֹת אֶת־הַזָּהָב׃
33 34 ב מל בסיפ 33 וְכֵן עָשָׂה לְפֶתַח הַהֵיכָל מְזוּזוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן [a]מֵאֵת[b] רְבִעִית[a]׃ 34 וּשְׁתֵּי
ל . ב דַּלְתוֹת עֲצֵי בְרוֹשִׁים שְׁתֵּי [a]צְלָעִים הַדֶּלֶת הָאַחַת גְּלִילִים וּשְׁתֵּי קְלָעִים[a]
ב . ב כת כן . ד ול חס . ד הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית גְּלִילִים׃ 35 וְקָלַע כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים 35
ל[23] וְצִפָּה זָהָב מְיֻשָּׁר עַל־הַמְּחֻקָּה׃ 36 וַיִּבֶן אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה 36
ג[24] . ד[25] טוּרֵי גָזִית וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים׃ 37 [a]בַּשָּׁנָה[a] הָרְבִיעִת יֻסַּד 37
ד . ב . ל . ו . ל . ג[26] בֵּית יְהוָה בְּיֶרַח זִו׃ 38 וּבַשָּׁנָה[a] הָאַחַת [a]עֶשְׂרֵה בְיֶרַח [b]בּוּל[b] הוּא 38
משפטיו חד מן ב חס בליש ק הַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי[b] כָּלָה הַבַּיִת לְכָל־דְּבָרָיו[c] וּלְכָל־מִשְׁפָּטָו[d] וַיִּבְנֵהוּ
שֶׁבַע שָׁנִים[e]׃
ז 7 1 וְאֶת־[a]בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְכַל אֶת־כָּל־ 7
בֵּיתוֹ׃ 2 וַיִּבֶן אֶת־בֵּית [a]יַעַר הַלְּבָנוֹן מְאָה אַמָּה אָרְכּוֹ וַחֲמִשִּׁים 2
ג אַמָּה רָחְבּוֹ [a]וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ[a] [b]עַל אַרְבָּעָה[b] טוּרֵי עַמּוּדֵי
ב כת כן[3] . ל חס אֲרָזִים וְכֵרֻתוֹת[c] אֲרָזִים עַל־הָעַמּוּדִים׃ 3 וְסָפֻן בָּאֶרֶז מִמַּעַל עַל־ 3
ל הַצְּלָעֹת אֲשֶׁר עַל־הָעַמּוּדִים[a] אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה [b]חֲמִשָּׁה עָשָׂר הַטּוּר׃

[18] Mm 543. [19] Mm 947. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1903. [22] Mm 1904. [23] Mm 2798. [24] Mm 649. [25] Mm 1905. [26] Mm 1906. Cp 7 [1] Mm 1827. [2] Mm 649. [3] Mm 1555.

27 [a–a] G* *καὶ ἀμφότερα* ‖ [b] 2 Mss GS שׁלּ– ‖ [c–c] 1 כנפיהם? cf GV ‖ **29** [a] G(V) *κύκλῳ*, 1 frt מְסָבִיב ‖ [b–b] > G* ‖ [c] 1 frt לִפְנִימָה cf ST et 30 ‖ **31** [a–a] inc; G *καὶ φλιὰς πενταπλᾶς* cf V; ST alit ‖ **33** [a–a] G *στοαὶ τετραπλῶς* ‖ [b] dl? ‖ **34** [a] Ms Vrs צֶלַע ‖ **36** [a] G* + *κυκλόθεν* (+ al nonn vb) ‖ **37** [a] cf 6,1[d] ‖ **38** [a] Ms G ב׳ ‖ [b–b] add ‖ [c] GV sg ‖ [d] K G טו– , mlt Mss ut Q טִיו– ‖ [c–c] > G* ‖ **Cp 7,1** [a] G* tr 7,1a.2—12.1b post 51 ‖ **2** [a–a] > G* ‖ [b–b] G *καὶ τριῶν*, prp וּשְׁלֹשָׁה ‖ [c] G *καὶ ὠμίαι* = וְכָתְפוֹת? S(T) *wkrmt'* = וְכֹתָרוֹת? ‖ **3** [a] G + *καὶ ἀριθμὸς τῶν στύλων*, frt ins וּמִסְפַּר הָעַמּוּדִים.

4 וּשְׁקָפִים שְׁלֹשָׁה טוּרִים וּמַחֲזָה ׀ אֶל־מַחֲזָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים׃ 5 וְכָל־ ל.ב
הַפְּתָחִים וְהַמְּזוּזוֹת[a] רְבֻעִים שָׁקֻף[b] וּמָוּל מַחֲזָה ׀ אֶל־מַחֲזָה[b] שָׁלֹשׁ ג
6 פְּעָמִים׃ 6 וְאֵת ׀ אוּלָם הָעַמּוּדִים עָשָׂה[a] חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ ל
וּשְׁלֹשִׁים[b] אַמָּה רָחְבּוֹ וְאוּלָם ׀ עַל־פְּנֵיהֶם וְעַמֻּדִים וְעָב עַל־פְּנֵיהֶם[c]׃ לא חס[4]
ה ר״פ וכל איוב דכות ב מ ג[5] וחד מן ו[6] פסוק. ג חס 7 וְאוּלָם הַכִּסֵּא אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט־שָׁם אֻלָם הַמִּשְׁפָּט[a] עָשָׂה וְסָפוּן
8 בָּאָרֶז מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקֹּרֶת[ab]׃ 8 וּבֵיתוֹ ׀ אֲשֶׁר־יֵשֵׁב שָׁם חָצֵר[?] ל.?
בַּ[a] הָאֲחֶרֶת[a] מִבֵּית ׀ לָאוּלָם כַּמַּעֲשֶׂה הַזֶּה הָיָה[b] וּבַיִת יַעֲשֶׂה[c] לְבַת־
9 פַּרְעֹה[d] אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה[d] כָּאוּלָם הַזֶּה׃ 9 כָּל־אֵלֶּה אֲבָנִים
יְקָרוֹת[a] כְּמִדַּת גָּזִית[a] מְגֹרָרוֹת בַּמְּגֹרָה מִבַּיִת וּמֵחוּץ וּמִמְּסַד עַד־ ל חס. ל[9]. ג. ל
10 הַטְּפָחוֹת וּמֵחוּץ[b] עַד־הֶחָצֵר הַגְּדוֹלָה׃ 10 וּמְיֻסָּד אֲבָנִים יְקָרוֹת ל.ל
11 אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אַבְנֵי עֶשֶׂר אַמּוֹת וְאַבְנֵי שְׁמֹנֶה אַמּוֹת׃ 11 וּמִלְמַעְלָה ל
12 אֲבָנִים יְקָרוֹת כְּמִדּוֹת גָּזִית וָאָרֶז׃ 12 וְחָצֵר ׀ הַגְּדוֹלָה סָבִיב שְׁלֹשָׁה ל
טוּרִים גָּזִית וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים ׀ וְלַחֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית
וּלְאֻלָם הַבָּיִת[a]׃ פ ג חס

13 וַיִּשְׁלַח ׀ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם מִצֹּר׃ 14 בֶּן־אִשָּׁה ט[10]. ו[11]. יח פסוק
אַלְמָנָה הוּא[a] מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת ׀ וַיִּמָּלֵא אֶת־ את ואת ואת את
הַחָכְמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה ׀ וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכָה בַּנְּחֹשֶׁת
הי[12] מל וכל מגלה דכות ב מ ב. ל[9]. ח ג[13] מנה בליש וכל לשון עלייה דכות
15 אֵלָיו וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־מְלַאכְתּוֹ׃ 15 וַיְצַר[a] אֶת־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת[b] שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד
16 וְחוּט[c] שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה[c] אַמָּה יָסֹב אֶת־[d]הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי׃ 16 וּשְׁתֵּי כְתָרֹת ג
עָשָׂה לְתֵת עַל־רָאשֵׁי הָעַמּוּדִים מֻצָק נְחֹשֶׁת חֲמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת עה. ב וחס[9]
17 הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ שְׁבָכִים[ba] 17
מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה שַׁרְשָׁרוֹת לַכֹּתָרֹת[b] אֲשֶׁר עַל־רָאשׁ ב. ג מל[14]

[4]Mm 558. [5]Cf Hi 2,5; 5,8; 13,3. [6]Mm 855. [7]Mm 3090. [8]Mm 383. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3056. [11]Mm 1907. [12]Mm 1552. [13]Mm 1908, lect Mm frt inc. [14]Mm 1909.

5 [a] G *καὶ αἱ χῶραι*, l וְהַמֻּחָזוֹת? ‖ [b–b] G *καὶ ἀπὸ τοῦ θυρώματος ἐπὶ θύραν* = וּמִפֶּתַח ? ‖ **6** [a] > G* ‖ [b] G^{B} 50 ‖ [c] G + *τοῖς αἰλαμμιν* ‖ **7** [a–a] > G* ‖ [b] l הַקֹּרוֹת? cf Sʏ ‖ **8** [a] G *μία* = הָאַחַת ‖ [b] > G ‖ [c] > G-^{L}, dl? ‖ [d–d] add? ‖ **9** [a–a] > G* ‖ [b] > G* ‖ **12** [a–a] inc; > G (cf 6,36[a]) ‖ **14** [a] G pr cop ‖ [b] G om suff ‖ **15** [a] G *καὶ ἐχώνευσεν* = וַיִּצֹק? ‖ [b] G-^{B} *τῷ αιλαμ τοῦ οἴκου*, l frt לְאוּלַם הַבַּיִת ‖ [c–c] G 14 ‖ [d] Sʏ(Ⱦ) *lh whkn'* cf G, l וְכֵן אֹתוֹ (G post אֹתוֹ + nonn vb cf Jer 52,21) ‖ **17** [a] 17–22 G alit ‖ [b–b] l נַיַּעַשׂ שְׁתֵּי שְׂבָכִים לְכַסּוֹת אֶת־הַכּוֹתָרֹת? cf G.

18 וַיַּ֣עַשׂ[a] הָעַמּוּדִ֗ים שְׁנָ֤יִם[c] לַכְּתֶ֙רֶת֙ הָאֶחָ֔ת וְשָׁבְכָ֖ה[c] לַכְּתֶ֣רֶת הַשֵּׁנִ֑ית׃ 18 ד זוגין[15] . ג קמ וכל אחנת זקף וס״פ דכות ב מ ב
אֶת־הָעַמּוּדִ֔ים[a] וְשֵׁנַ֥יִם[b] טוּרִ֖ים[c] סָבִ֣יב עַל־הַשְּׂבָכָ֑ה הָאֶחָ֔ת לְכַסּ֗וֹת[d] אֶת־הַכְּתֶ֙רֶת֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־רֹ֔אשׁ הָרִמֹּנִ֖ים[de] וְכֵ֣ן עָשָׂ֑ה לַכְּתֶ֥רֶת הַשֵּׁנִֽית׃
19 וְהַכְּתָרֹ֗ת[a] אֲשֶׁ֤ר עַל־רֹאשׁ֙ הָעַמּוּדִ֔ים מַעֲשֵׂ֖ה שׁוֹשַׁ֣ן בָּאוּלָ֑ם[b] אַרְבַּ֖ע 19 ב ומל וכל שושן הבירה רכות[16]
אַמּֽוֹת׃ 20 וְכֹתָרֹ֗ת[a] עַל־שְׁנֵי֙ הָעַמּוּדִ֔ים גַּם־מִמַּ֙עַל֙ לִמְלֹ֣עַת הַבֶּ֔טֶן 20
אֲשֶׁ֖ר לְעֵ֣בֶר֙ שְׂבָכָ֔ה[ab] וְהָרִמֹּנִ֖ים מָאתַ֑יִם[c] טֻרִ֖ים[d] סָבִ֣יב עַל־[e] הַכְּתֶ֥רֶת השבכה חד מן ג׳[17] ק חס ה ר״ת בלישׁ
הַשֵּׁנִֽית׃ 21 וַיָּ֥קֶם[c] אֶת־הָעַמֻּדִ֖ים לְאֻלָ֣ם הַהֵיכָ֑ל וַיָּ֨קֶם֙ אֶת־הָעַמּ֣וּד ס׳ 18 ל . יא חס׳ 19 . ג חס . כ׳ 18
הַיְמָנִ֔י וַיִּקְרָ֖א אֶת־שְׁמ֣וֹ יָכִ֑ין וַיָּ֨קֶם֙ אֶת־הָעַמּ֣וּד הַשְּׂמְאלִ֔י וַיִּקְרָ֖א אֶת־ ו . 18 ב
שְׁמ֥וֹ בֹֽעַז׃ 22 וְעַל֙ רֹ֣אשׁ[a] הָעַמּוּדִ֔ים מַעֲשֵׂ֖ה שׁוֹשָׁ֑ן וַתִּתְּכֹ֥ן מְלֶ֖אכֶת 22 ב . ב 20
הָעַמּוּדִֽים׃ 23 וַיַּ֣עַשׂ אֶת־הַיָּ֔ם מוּצָ֖ק[a] עֶ֣שֶׂר בָּאַמָּ֑ה מִשְּׂפָתוֹ֙ 23
עַד־[b] שְׂפָתוֹ֔ עָגֹ֖ל | סָבִ֣יב וְחָמֵ֣שׁ בָּאַמָּ֑ה קוֹמָתוֹ֙ וְקָוֶ֣ה[c] שְׁלֹשִׁ֔ים[d] בָּאַמָּ֖ה יקו . ד 21
ק
יָסֹ֥ב אֹתוֹ֖ סָבִֽיב׃[a] 24 וּפִקְעִ֣ים ל
מִתַּ֣חַת לִשְׂפָתוֹ֮ | סָבִיב֒ סֹבְבִ֣ים אֹתוֹ֔ 24
עֶ֖שֶׂר בָּאַמָּ֑ה[b] מַקִּפִ֣ים אֶת־הַיָּ֔ם[b] סָבִ֣יב[a] שְׁנֵ֤י טוּרִים֙[c] הַפְּקָעִ֔ים יְצֻקִ֖ים ב חד מן חס וחד מל . ב וחד מן ד׳[15] זוגין . ב חד חס וחד מל
בִּיצֻקָתֽוֹ׃[c] 25 עֹמֵ֣ד עַל־שְׁנֵ֗ים[s] עָשָׂר֙ בָּקָ֔ר שְׁלֹשָׁ֥ה פֹנִ֖ים | צְפֻנָ֣ה וּשְׁלֹשָׁ֑ה 25 ל . ו בלישׁ[22] . נג[23]
פֹּנִ֖ים | נֶ֣גְבָּה וּשְׁלֹשָׁ֑ה | פֹּנִ֖ים מִזְרָ֣חָה וְהַיָּ֔ם עֲלֵיהֶ֑ם כה . ו
מִלְמָ֣עְלָה֔[b] וְכָל־אֲחֹרֵיהֶ֖ם בָּֽיְתָה׃ 26 וְעָבְיוֹ֙[ba] טֶ֣פַח[b] וּשְׂפָתוֹ֙ כְּמַעֲשֵׂ֣ה 26 ג . ג[24]
שְׂפַת־כּ֔וֹס פֶּ֖רַח שׁוֹשָׁ֑ן[c] אַלְפַּ֥יִם בַּת֖ יָכִֽיל׃ פ 27 וַיַּ֣עַשׂ[s] אֶת־ 27 ב . ב
הַמְּכֹנ֔וֹת עֶ֖שֶׂר נְחֹ֣שֶׁת אַרְבַּ֑ע[a] בָּאַמָּ֣ה אֹ֔רֶךְ הַמְּכוֹנָ֣ה הָאֶחָ֔ת וְאַרְבַּ֖ע
בָּאַמָּ֣ה רָחְבָּ֑הּ וְשָׁלִ֖ישׁ[b] בָּאַמָּ֥ה קוֹמָתָֽהּ׃ 28 וְזֶ֖ה מַעֲשֵׂ֣ה הַמְּכוֹנָ֑ה[a] ב ומל . כה ר״פ 28
מְסִגְּרֹ֣ת לָהֶ֔ם[b] וּמְסִגְּרֹ֖ת בֵּ֥ין הַשְּׁלַבִּֽים׃ 29 וְעַל־הַמְּסִגְּרֹ֞ת בֵּ֣ין הַשְּׁלַבִּ֗ים[b] | בֵּ֚ין ל . ה מל 25
הַשְּׁלַבִּ֔ים אֲרָיוֹת֙ | בָּקָ֔ר[a] וּכְרוּבִ֖ים וְעַל־הַשְּׁלַבִּ֑ים כֵּ֥ן מִמַּ֛עַל וּמִתַּ֖חַת ל . ג[26]

[15] Mm 3561. [16] Mm 1910. [17] Mm 1856. [18] Mm 1991. [19] Mm 558. [20] Gn 47,18. [21] Mm 551. [22] Mm 874. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2766. [25] Mm 1911. [26] Mm 1912.

17 [c] l prb שָׁבְכָה(וּ) cf 𝔊 ‖ **18** [a–a] dl? ‖ [b] 𝔊𝔖 om cop ‖ [c] ins רִמּוֹנֵי נְחֹשֶׁת? cf 𝔊 ‖ [d–d] var melior ad 17aβ–δ (𝔊 om) ‖ [e] l c mlt Mss 𝔊𝔖 העמודים ut 17 ‖ [f] 𝔊* tr huc 21 ‖ **19** [a] inc cf 22a; 19.20a.22a frt add ‖ [b] Ms כָּא׳ ‖ **20** [a–a] crrp ‖ [b] 𝔗 mlt Mss ut Q הַשְּׂבָכָה ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔖 pr *trjn* = שְׁנֵי ‖ [e] 𝔖 *krmt' ḥd' whkn'*, ins frt הַכְּתֶרֶת הָאַחַת וְכֵן עַל (20bβ var melior ad 18bγ) ‖ **22** [a] v 22 > 𝔊* cf 19 ‖ **23**[a] > 𝔊* ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְעַד ‖ [c] K וְקָוֶה, mlt Mss ut Q וְקָו; 𝔊 *καὶ συνηγμένοι* = וּמְקֻוֶּה? ‖ [d] 𝔊 33 ‖ **24** [a–a] gl? ‖ [b–b] > 𝔊^{BA} ‖ [c–c] > 𝔊-^{A}; 𝔊* huc tr 26, frt recte ‖ **25** [a] 2 Mss Seb שנים ‖ [b–b] 𝔊* tr ad fin v ‖ **26** [a] cf 24$^{c–c}$ ‖ [b–b] 𝔊-^{A} tr post a ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **27** [a] 𝔊 5 ‖ [b] 𝔊 6 ‖ **28** [a] l c Vrs pl ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **29** [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 וּבָ׳.

30 לָאֲרָיוֹת וְלַבָּקָר לִיוֹת מַעֲשֶׂה מוּרָד׃ 30 וְאַרְבָּעָה אוֹפַנֵּי נְחֹשֶׁת ל.ב.ל
לַמְּכוֹנָה הָאֶחָת וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת [a]וְאַרְבָּעָה פַּעֲמֹתָיו[a] כְּתֹפֶת לָהֶם מִתַּחַת ל חס בנביא
31 לַכִּיֹּר[b] [c]הַכְּתֹפֶת יְצֻקוֹת מֵעֶבֶר אִישׁ לְיוֹתוֹ׃ 31 וּפִיהוּ[a] מִבַּיִת [b]לַכֹּתֶרֶת[c] ג חס בנביא[27]. ב. כב
וָמַעְלָה[b] [d]בָּאַמָּה וּפִיהָ עָגֹל [b]מַעֲשֵׂה־כֵן[b] אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה וְגַם־עַל־
32 פִּיהָ [b]מִקְלָעוֹת וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם[c] מְרֻבָּעוֹת לֹא עֲגֻלוֹת׃ 32 וְאַרְבַּעַת[b] ל[28]. ל. ל. ל
הָאוֹפַנִּים לְמִתַּחַת לַמִּסְגְּרוֹת[a] וְיֹדוֹת הָאוֹפַנִּים בַּמְּכוֹנָה וְקוֹמַת הָאוֹפָן ל. ה מל[29]
33 הָאֶחָד אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה׃ 33 וּמַעֲשֵׂה הָאוֹפַנִּים כְּמַעֲשֵׂה אוֹפַן [a]ל[30]
הַמֶּרְכָּבָה יְדוֹתָם[b] וְגַבֵּיהֶם [c]וְחִשֻּׁקֵיהֶם וְחִשֻּׁרֵיהֶם[c] הַכֹּל מוּצָק׃ ל[28]. ל
34 וְאַרְבַּע כְּתֵפוֹת [a]אֶל[a] אַרְבַּע פִּנּוֹת הַמְּכוֹנָה הָאַחַת מִן־הַמְּכוֹנָה ב ר״פ[31]. ל וכל יחזק
35 כְּתֵפֶיהָ׃ 35 וּבְרֹאשׁ הַמְּכוֹנָה[a] חֲצִי הָאַמָּה קֹומָה[b] עָגֹל | סָבִיב [c]וְעַל[d] דכות ב מ״ב. ד חס. ד חס
36 רֹאשׁ הַמְּכֹנָה[c] יְדֹתֶיהָ וּמִסְגְּרֹתֶיהָ מִמֶּנָּה[e]׃ 36 וַיְפַתַּח עַל־לַחֲתֹת ב[32]
[a]יְדֹתֶיהָ וְעַל[b] וּמִסְגְּרֹתֶיהָ[ac] כְּרוּבִים אֲרָיוֹת[d] וְתִמֹרֹת[e] כְּמַעֲר־אִישׁ ד חס. ב[33]
37 וְלִיוֹתֶ[e] סָבִיב׃ 37 כָּזֹאת [f]עָשָׂה אֶת עֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת מוּצָק אֶחָד מִדָּה[a] מסגרתיה ול כת חס. ל ק
38 אַחַת [b]קֻצְבָּ[c] אֶחָד[d] לְכֻלָּהֵנָּה׃ ס 38 וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה כִּיֹּרוֹת נְחֹשֶׁת ל. ג בלישׁ
39 אַרְבָּעִים בַּת יָכִיל | הַכִּיֹּור הָאֶחָד [a]אַרְבַּע בָּאַמָּה הַכִּיֹּור הָאֶחָד[a] כְּיֹור ל וחס
אֶחָד עַל־הַמְּכוֹנָה הָאַחַת לְעֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת׃ 39 וַיִּתֵּן אֶת־הַמְּכֹנוֹת ג בלישׁ ומל
חָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִיָּמִין וְחָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִשְּׂמְאוֹל[a] [b]וְאֶת־ ב זקף קמ. ב
40 הַיָּם נָתַן[b] מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגֶב׃ ס 40 וַיַּעַשׂ ה[34]. ה[35]
חִירוֹם אֶת־הַכִּיֹּרוֹת[a] וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת ג. לח פסוק את ואת ואת את
41 אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה[b] אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ[c] שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה׃ 41 עַמֻּדִים יא חס[36]
שְׁנַיִם וְגֻלֹּת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים שְׁתַּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת ז חס[28]
שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלֹּת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ ב מל בסיפ[37]

[27] Mm 582. [28] Mp sub loco. [29] Mm 1911. [30] Mm 2441. [31] Mm 3845. [32] Mm 1883. [33] Mm 170. [34] Mm 1033. [35] Mm 1913. [36] Mm 558. [37] Mp contra textum, cf Mp sub loco.

30 [a–a] l frt תֵּיהָ– בַּע– ‖ [b] G pl ‖ **30** [c] – **32** [a] > G* ‖ **31** [a] l הָ– cf S ‖ [b–b] > S ‖ [c] prp לַכְּתֹפֶת ‖ [d] exc numerus ‖ [e] l frt c 2 Mss יָהּ– ‖ **32** [a] cf 30[c] ‖ **33** [a] GSC pl ‖ [b] G[L]SV pr cop ‖ [c–c] G* *καὶ ἡ πραγματεία αὐτῶν* ‖ **34** [a] = עַל, sic pc Mss ‖ **35** [a] exc vb ‖ [b] l קומתו cf G*S ‖ [c–c] dl? ‖ [d] GS om cop ‖ [e] > G* ‖ **36** [a–a] var ad fin 35 ‖ [b] > G ‖ [c] Q mlt Mss Vrs om cop, dl vel id vel [b] vel [a–a] ‖ [d] GSV pr cop ‖ [e–e] inc; G alit, S om; cf 30bβ ‖ **37** [a] pc Mss GSV ומ׳ ‖ [b–b] > G* ‖ [c] mlt Mss SV וק׳ ‖ **38** [a–a] > pc Mss G* ‖ **39** [a] Ms Vrs ל– ‖ [b–b] G-[L] *καὶ ἡ θάλασσα* ‖ **40** [a] sic L, mlt Mss Edd רוֹת–; l c mlt Mss GSV הַסִּירוֹת ‖ [b] G pl ‖ [c] nonn Mss S הַמ׳.

42 וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי־טוּרִים רִמֹּנִים 42
לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת [a]לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלַּת הַכְּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי [b]
הָעַמּוּדִים[a]: 43 וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂר וְאֶת־הַכִּיֹּרֹת עֲשָׂרֵה עַל־הַמְּכֹנוֹת: 43
44 וְאֶת־הַיָּם ׀ הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחַת הַיָּם: 45 וְאֶת־ 44
45
הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה[a] אֲשֶׁר
עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה[b] נְחֹשֶׁת מְמֹרָט[c]: 46 בְּכִכַּר 46
הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ[a] בְּמַעֲבֵה[b] הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צָרְתָן:
47 וַיַּנַּח[c] שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים[b] מֵרֹב מְאֹד[a] מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל 47
הַנְּחֹשֶׁת: 48 וַיַּעַשׂ[a] שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר[b] בֵּית[c] יְהוָה אֶת 48
מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב: 49 וְאֶת־ 49
חֲמֵשׁ[a] הַמְּנֹרוֹת חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סֶגֶר וְהַפֶּרַח
וְהַנֵּרֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם[b] זָהָב: 50 וְהַסִּפוֹת וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת 50
וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב סָגוּר וְהַפֹּתוֹת לְדַלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים
לְדַלְתֵי[a] [b]הַבַּיִת לַהֵיכָל[b] זָהָב: פ 51 וַתֵּשָׁלֶם כָּל־הַמְּלָאכָה 51
אֲשֶׁר עָשָׂה ׀ הַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי דָוִד
אָבִיו אֶת[b]־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית
יְהוָה: פ

8 1 [a]אָז יַקְהֵל שְׁלֹמֹה אֶת־[b]זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל [c]אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת 8
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[c] יְרוּשָׁלִַם[d] לְהַעֲלוֹת
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן: 2 [a]וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ 2
שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל[a] בְּיֶרַח הָאֵתָנִים[b] בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי:

[38] Mm 3561. [39] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [40] Mm 1913. [41] Mm 1914. [42] Mm 2011. [43] Mm 882. [44] Mm 639. [45] Mm 3784.

42 [a–a] var ad 41 bβ–δ, dl? ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔙 ראש ut 41, 𝔊 *ἀμφοτέροις* = שְׁנֵי ‖ **45** [a] K הָאֵלֶּה? cf 𝔖; mlt Mss 𝔗 ut Q הָאֵלָה; > 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔊 + nonn vb ‖ [c] 𝔊 huc tr 47 ‖ **46** [a] > 𝔊*, dl? ‖ [b] pc Mss בי¬ cf 2 Ch 4,17 ‖ **47** [a] cf 45[c] ‖ [b–b] var ad 48 aαβ; cj bαβ c 45 cf 𝔊 ‖ [c] 𝔖 *w'bd* cf 48 ‖ **48** [a] 𝔊[B] *καὶ ἔλαβεν*, 𝔊[rel] *καὶ ἔδωκεν*; l prb ויגז ut 47 ‖ [b] 𝔊* + *ἐποίησεν*; dl? ‖ [c] = בְּבֵית, sic nonn Mss 𝔊𝔙 ‖ **49** [a] 𝔖(𝔙) + *ddhb'* = זָהָב ‖ [b] sic CL, mlt Mss Edd קָ¬ ‖ **50** [a] l prb ולׄ cf 𝔖𝔙 ‖ [b–b] l ההיכל? cf 𝔊 ‖ **51** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 2 Mss ואת ‖ **Cp 8,1** [a] 𝔊* pr nonn vb (cf 7,1[a] et 9,1.10) ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] 𝔙 + כָּל־ ‖ [c–c] > 𝔊*, gl? ‖ [d] 𝔊 *ἐν Σιων* ‖ **2** [a–a] > 𝔊*, gl? ‖ [b–b] > 𝔊*, add?

ב וחר מן ד[38] זוגין
ב מל בסיפ[39]
ל חס
ת[40]. נ[41]. כן פסוק ואת ואת ואת ואת
האלה ק
ג. ל. ב
ז. [42]ז
ג. י
ל חס[39]. ת
ל חס בנביא[43]. כל מל
ח. ל. ב בסיפ
ג
ל. נא[44]. לח פסוק את את את ואת
[45]ג
לט פסוק בסיפ את את את. עה
ד

3 [a]וַיָּבֹּאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרֹן: 4 [a]וַיַּעֲלוּ מג
ט פסוק בסיפ את ואת ואת[1]. כ[2]. ה. ת[3]
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל
כא[4]. ג[5]. יא
5 [a]וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a]: 5 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[a] וְכָל־עֲדַת[a] יִשְׂרָאֵל
[b]הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ[b] לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר[c] אֲשֶׁר לֹא־
6 יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב[c]: 6 וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־[a]אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה[a] ב. לו ד מגה חס בסיפ
אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת [b]אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים[b] אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי
7 הַכְּרוּבִים: 7 כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־[a]מְקוֹם הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ[b] ל. ל וחס
8 הַכְּרֻבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה: 8 וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ יב חס וכל אוריית
דכות[6]. ב. ד[7]
רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה [a]וַיִּהְיוּ עה. ד[8]. יו[9]
9 שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה[a]: 9 [a]אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים[a] אֲשֶׁר הִנִּחַ ד[10]. ל חס
שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ
10 מִצְרָיִם: 10 וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־[a]בֵּית
ס יְהוָה[a]: 11 וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא
כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־[a]בֵּית יְהוָה[a]: פ
12 [a]אָז אָמַר שְׁלֹמֹה
יְהוָה[b] אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל:
13 [a]בָּנֹה בָנִיתִי[a] בֵּית זְבֻל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים[b]: ל וכת ה. ו בסיפ. ג[11]
14 וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל[a] יִשְׂרָאֵל וְכָל־ ג
15 קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד: 15 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר
16 בְּפִיו אֶת[a] דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ[b] מִלֵּא לֵאמֹר: 16 מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי כו פסוק את את ומילה
חדה ביניה ין מגה
אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר [a]מִכֹּל שִׁבְטֵי[a] בנביא. ו
יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם[b] וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי

Cp 8 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1553. [3]Mm 113. [4]Mm 4144. [5]Mm 1915. [6]Mm 543. [7]Mm 3223. [8]Mm 1916. [9]Mm 290. [10]Mm 1101. [11]Mm 1917.

3 [a–a] > G*, gl? ‖ **4** [a–a] > G*, gl? ‖ **5** [a] > G*, gl? ‖ [b–b] > G*, gl? ‖ [c–c] G* *ἀναρίθμητα* = אֵין מִסְפָּר? ‖ **6** [a–a] G *τὴν κιβωτόν* cf 5.7, 1 הָאָ? ‖ [b–b] add? ‖ **7** [a] = עַל, sic G et 2 Ch 5,8 ‖ [b] G ut 2 Ch וַיְכַסּוּ ‖ **8** [a–a] > G*, frt tr post 9 ‖ **9** [a] G + *πλάκες τῆς διαθήκης* = לֻחוֹת הַבְּרִית, quod frt tr post 9a ‖ **10** [a–a] G* *τὸν οἶκον* = הבית ut 6 ‖ **11** [a–a] cf 10[a–a] ‖ **12** [a] G* tr 12.13 post 53 ‖ [b] G* pr *"Ηλιον ἐγνώρισεν* (G[L] *ἔστησεν*) *ἐν οὐρανῷ*, pr prb שֶׁמֶשׁ הֵכִין בַּשָּׁמַיִם ‖ **13** [a–a] G* *οἰκοδόμησον οἶκον μου* ‖ [b] frt ins (prp הַיָּשָׁר) הֲלֹא הִיא כְתוּבָה בְּסֵפֶר הַשִּׁיר cf G ‖ **14** [a] > G ‖ **15** [a] pc Mss GV אֶל ‖ [b] GSV pl ‖ **16** [a–a] G (G[L] + *σκηνὴν*) *ἐν ἑνὶ σκήπτρῳ* ‖ [b] prb ins eadem vb ut 2 Ch 6,5b.6a (homtel) cf G*.

ג יִשְׂרָאֵל׃ 17 וַיְהִי עִם־לְבָב֫ דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי 17
יִשְׂרָאֵל׃ 18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ 18
ג ב חס וחד מל[12] לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטֵיבֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ 19 רַק אַתָּה לֹא 19
ל תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי֫ אִם־בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃
כ[13]. ב חס. ה[14] 20 וַיָּ֫קֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקֻם[a] תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאֵשֵׁב[b] 20
ב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה֫ הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
ט[15] ה[16] מנה חס יִשְׂרָאֵל׃ 21 וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר 21
ב ומל[17] כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס 22 וַיַּעֲמֹד 22
שְׁלֹמֹה לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיִם׃
צא י ט מנה ר״פ 23 וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל 23
ג[18] וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ[a] הַהֹלְכִים[a] לְפָנֶיךָ
בְּכָל־לִבָּם[b]׃ 24 אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי [a]אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ 24
לוֹ[a] וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ[b] מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 25 וְעַתָּה יְהוָה וֵאלֹהֵי 25
יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ לֵאמֹר לֹא־
יב יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ
ל. כתי[19] אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃ 26 וְעַתָּה[a] אֱלֹהֵי֫ יִשְׂרָאֵל 26
דברך ק חד מן ח[20] יתיר ו בלישׁ יֵאָמֵן נָא דְּבָרְךָ[b] [c]אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד[c] אָבִי׃ 27 כִּי 27
ו. ב. ל הַאָמְנָם יֵשֵׁב֫ אֱלֹהִים[a] עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה֫ הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא
ב. ו בסיפ יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ 28 וּפָנִיתָ [a]אֶל־תְּפִלַּת 28
עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ[a] יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמַע אֶל־הָרִנָּה [b]וְאֶל־הַתְּפִלָּה[b]
סו ו[21] מנה חס. ב חס בסיפ אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם׃ 29 לִהְיוֹת עֵינְךָ פְתֻחוֹת אֶל־ 29
ג[22] הַבַּיִת הַזֶּה [a]לַיְלָה וְיוֹם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם
לִשְׁמֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 30 וְשָׁמַעְתָּ 30
[a]אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה

[12] Mm 2103. [13] Mm 1991. [14] Mm 2778. [15] Mm 1918. [16] Mm 2528. [17] Mm 1919. [18] Mm 1920. [19] Mm 2364. [20] Mm 1921. [21] Mm 1145. [22] Mm 1922.

20 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ἀνέστησέν με* = וַיָּקֶם מֶנִּי ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐκάθισέν με* = וַיּוֹשִׁבֵנִי ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}$ sg ‖ [b] $\mathfrak{G}$ suff sg ‖ **24** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] $\mathfrak{GSV}$ pl ‖ **26** [a] ins c mlt Mss $\mathfrak{GSC}^{f\,Ms}\mathfrak{V}^{Mss}$ et 2 Ch 6,16 יהוה ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{S}$ et 2 Ch ut Q דְּבָרְךָ, sic l ‖ [c–c] $\mathfrak{G}^{*}$ *τῷ Δαυιδ* ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}$ + *μετὰ ἀνθρώπων* cf 2 Ch 6,18 ‖ **28** [a–a] $\mathfrak{G}^{*}$ *ἐπὶ τὴν δέησίν μου* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{B\,min}$ ‖ **29** [a–a] $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{S}$ et 2 Ch 6,20 invers ‖ **30** [a] mlt Mss תְּפִלַּת.

ה[23] וְאַתָּה תִּשְׁמַע אֶל־מְקוֹם שִׁבְתְּךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ[c] וְסָלַחְתָּ׃
31 [a]אֵת אֲשֶׁר־ יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה[e]
ב. ג וחס
32 לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 32 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע[a] הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ
כן בעי[24]
[b]אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהַרְשִׁיעַ רָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק
יד. ג
33 לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ ס 33 בְּהִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב אֲשֶׁר[a]
ל
יֶחֱטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ[b] וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ[b]
34 בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 34 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
יא ר״ם ז מנה בבביא. ו
35 וְהֲשֵׁבֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לַאֲבוֹתָם׃ ס 35 בְּהֵעָצֵר[c]
ב חד חס וחד מל
ו[25]. כט חס[26]. ל[27]
שָׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
36 וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וּמֵחַטָּאתָם יָשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם[a]׃ 36 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע
ל. ו[28]
הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ[a] וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶת־הַדֶּרֶךְ
ו
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ[b] אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ
37 לְנַחֲלָה׃ ס 37 רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָּאָרֶץ[a] דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן
ה[29]. ג פסוק כי כי כי כי
יֵרָקוֹן[a] אַרְבֶּה חָסִיל כִּי יִהְיֶה כָּל־יְצֵר־לוֹ אוֹיְבוֹ בְּאֶרֶץ[b] שְׁעָרָיו כָּל־
ל. ל. ד. ל מ כ ם סימן[30]
38 נֶגַע כָּל־מַחֲלָה׃ 38 כָּל־תְּפִלָּה כָּל־[a]תְּחִנָּה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל־הָאָדָם
ו פסוק כל כל ומילה חדה ביניהן[31]
ו פסוק לכל לכל
[b]לְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל[b] אֲשֶׁר יֵדְעוּן אִישׁ נֶגַע לְבָבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־
ד[32]
39 הַבַּיִת הַזֶּה׃ 39 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן[a] שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְעָשִׂיתָ
ו פסוק ואתה אתה[33]. ד
וְנָתַתָּ לָאִישׁ כְּכָל־[b]דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה יָדַעְתָּ
כט חס[26]. לב[34]
40 לְבַדְּךָ אֶת־לְבַב כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ 40 לְמַעַן יְרָאוּךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־
ו וכל קהלת דכות. ד[35]
41 חַיִּים[c] עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ 41 וְגַם[c] אֶל־
ג[36]
הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל[a] הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן
ג ובטע. ב בטע[37]
42 שְׁמֶךָ׃ 42 כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־[c]יָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרֹעֲךָ
ה[38]. ב[39]. ה חס[40]

[23] Mm 1923. [24] Mm 4165. [25] Mm 24. [26] Mm 657. [27] וחד בחצר השמים 2 Ch 6,26. [28] Mm 2398. [29] Mm 943. [30] Mm 4166. [31] Mm 3316. [32] Mm 1252. [33] Okhl 297. [34] Mm 319. [35] Mm 1924. [36] Mm 1925. [37] Mm 2083. [38] Mm 1060. [39] Mm 1926. [40] Mm 1927.

30 [b] S ut 2 Ch (ן)מָ, G(V) *ἐν* ‖ [c] G *καὶ ποιήσεις*; > S ‖ **31** [a–a] SV ut 2 Ch 6,22 אִם ‖ [b] nonn Mss Edd ונשא ‖ [c] GSC[Mss] pr cop; prp בְּאלה ‖ **32** [a] Ms GSC pr מן, it in 34. 36.39.43.45.49 ‖ [b–b] G *τὸν λαόν σου Ισραηλ* ‖ **33** [a] pc Mss et 2 Ch 6,24 כִּי ‖ [b] > G* ‖ **35** [a] l prb תְעַנֵּם cf G ‖ **36** [a] l c pc Mss G עַבְדְּךָ? ‖ [b] G*SV[Mss] om suff ‖ **37** [a] > G* ‖ [b] G(S) *ἐν μιᾷ*, l בְּאַחַד? ‖ [c] nonn Mss SC וְכָל ‖ **38** [a] pc Mss G[44.106]S C[Ms]V וכל ‖ [b–b] > G* ‖ **39** [a] G(SC) pr *ἐξ* = מִמְּ, it in 43.49 ‖ [b] G*S om כל ‖ **41** [a] > G*.

ל.ל הַנָּטוּיָה וּבָא֙ וְהִתְפַּלֵּ֣ל אֶל־הַבַּ֣יִת הַזֶּ֔ה׃ 43 אַתָּ֥ה[a] תִשְׁמַ֖ע הַשָּׁמַ֑יִם 43
ד[41].ל[42] מְכ֣וֹן שִׁבְתֶּ֗ךָ וְעָשִׂ֤יתָ כְּכֹל֙ אֲשֶׁר־יִקְרָ֣א אֵלֶ֔יךָ הַנָּכְרִ֕י לְמַ֥עַן יֵדְע֛וּן כָּל־
ה[43] עַמֵּ֥י הָאָ֖רֶץ אֶת־שִׁמְךָ֑ לְיִרְאָ֣ה אֹתְךָ֗ כְּעַמְּךָ֙ יִשְׂרָאֵ֔ל וְלָדַ֕עַת כִּי־שִׁמְךָ֥
ו בסיפ[41] נִקְרָ֖א עַל־הַבַּ֥יִת הַזֶּ֖ה אֲשֶׁ֥ר בָּנִ֖יתִי׃ 44 כִּֽי־יֵצֵ֤א עַמְּךָ֙ לַמִּלְחָמָ֔ה 44
ו עַל־אֹיְבֹו֙[a] בַּדֶּ֣רֶךְ אֲשֶׁ֣ר תִּשְׁלָחֵ֔ם וְהִתְפַּלְל֥וּ[b] אֵלֶ֖י[c]־יְהוָ֑ה[b] דֶּ֚רֶךְ הָעִ֣יר
ו בסיפ חס כן בעינ[44] אֲשֶׁ֣ר בָּחַ֔רְתָּ בָּ֖הּ וְהַבַּ֣יִת אֲשֶׁר־בָּנִ֑יתִי לִשְׁמֶ֖ךָ׃ 45 וְשָׁמַעְתָּ֥[a] הַשָּׁמַ֖יִם 45
אֶת־תְּפִלָּתָ֥ם וְאֶת־תְּחִנָּתָ֖ם וְעָשִׂ֥יתָ מִשְׁפָּטָֽם׃ 46 כִּ֣י יֶחֶטְא֣וּ־לָ֔ךְ 46
ב.ו[45] כִּ֣י אֵ֤ין אָדָם֙ אֲשֶׁ֣ר לֹא־יֶחֱטָ֔א וְאָנַפְתָּ֥ בָּ֖ם וּנְתַתָּ֑ם לִפְנֵ֣י אוֹיֵ֔ב וְשָׁבֻ֥ום
ה[46].ב[41].ג[47].ל[47] שֹׁבֵיהֶ֖ם אֶל־אֶ֣רֶץ הָאוֹיֵ֑ב רְחוֹקָ֖ה[a] אֹ֥ו קְרוֹבָֽה׃ 47 וְהֵשִׁ֣יבוּ֮[a] אֶל־לְבָבָם֒ 47
ה[48] בָּאָ֣רֶץ אֲשֶׁ֣ר נִשְׁבּ֣וּ־שָׁ֔ם וְשָׁ֖בוּ | וְהִתְחַנְּנ֥וּ אֵלֶ֛יךָ בְּאֶ֥רֶץ שֹׁבֵיהֶ֖ם[a] לֵאמֹ֑ר
ל[49] חָטָ֣אנוּ֮[a] וְהֶעֱוִ֣ינוּ֒[b] רָשָׁ֣עְנוּ[c]׃ 48 וְשָׁ֣בוּ אֵלֶ֣יךָ בְכָל־לְבָבָ֗ם וּבְכָל־נַפְשָׁם֮ 48
ד בטע מלרע[50].ב בְּאֶ֣רֶץ אֹיְבֵיהֶ֗ם אֲשֶׁ֤ר שָׁבְי֙וּ[a] אֹתָ֔ם וְהִתְפַּלְל֥וּ֙ אֵלֶ֣יךָ דֶּ֔רֶךְ אַרְצָ֖ם אֲשֶׁ֣ר
בניתי[ק] חד מן ו בסיפ נָתַ֑תָּה לַאֲבוֹתָ֗ם הָעִיר֙[b] אֲשֶׁ֣ר בָּחַ֔רְתָּ וְהַבַּ֖יִת אֲשֶׁר־בָּנִ֥יתִי[c] לִשְׁמֶֽךָ׃
ו[49] 49 וְשָׁמַעְתָּ֥ הַשָּׁמַ֖יִם מְכ֣וֹן֙ שִׁבְתְּךָ֔ אֶת־תְּפִלָּתָ֥ם וְאֶת־תְּחִנָּתָ֖ם וְעָשִׂ֥יתָ
מִשְׁפָּטָֽם[a]׃ 50 וְסָלַחְתָּ֣ לְעַמְּךָ֔[a] אֲשֶׁ֥ר חָטְא֖וּ־לָ֑ךְ וּלְכָל־פִּשְׁעֵיהֶ֗ם אֲשֶׁ֤ר 50
ו[45] פָּשְׁע֣וּ־בָךְ֔ וְנָתַתָּ֥ם לְרַחֲמִ֖ים לִפְנֵ֣י שֹׁבֵיהֶ֑ם וְרִחֲמ֖וּם׃ 51 כִּֽי־ 51
עַמְּךָ֤ וְנַחֲלָתְךָ֙ הֵ֔ם אֲשֶׁ֥ר הוֹצֵ֖אתָ מִמִּצְרַ֑יִם מִתּ֖וֹךְ כּ֥וּר הַבַּרְזֶֽל׃
ב חס בסיפ 52 לִהְיֹ֣ות[a] פְּתֻחֹ֣ות[b] עֵינֶ֗יךָ אֶל־תְּחִנַּ֤ת עַבְדְּךָ֙ וְאֶל־תְּחִנַּ֣ת עַמְּךָ֔ יִשְׂרָאֵ֔ל 52
ל.ל.ה[51] לִשְׁמֹ֥עַ אֲלֵיהֶ֖ם בְּכָל־קָרְאָ֥ם אֵלֶֽיךָ׃ 53 כִּֽי־אַתָּ֣ה הִבְדַּלְתָּ֣ם לְךָ֔ לְנַחֲלָ֖ה 53
ז[52] וכל אחנת וס״ם דכות ב מ א.ב מִכֹּ֣ל עַמֵּ֣י הָאָ֑רֶץ כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֔רְתָּ בְּיַד֙ | מֹשֶׁ֣ה עַבְדֶּ֔ךָ בְּהֹוצִיאֲךָ֥ אֶת־
אֲבֹתֵ֖ינוּ מִמִּצְרַ֣יִם אֲדֹנָ֖י יְהוִֽה׃ 54 פ 54 וַיְהִי֙ | כְּכַלֹּ֣ות שְׁלֹמֹ֗ה
לְהִתְפַּלֵּ֤ל אֶל־יְהוָה֙ אֵ֣ת כָּל־הַתְּפִלָּ֣ה וְהַתְּחִנָּ֣ה הַזֹּ֔את קָ֖ם[a] מִלִּפְנֵ֣י
ל[41].ל וכות כן מִזְבַּ֣ח יְהוָ֑ה מִכְּרֹ֥עַ עַל־בִּרְכָּ֖יו וְכַפָּ֥יו פְּרֻשׂ֖וֹת הַשָּׁמָֽיִם׃ 55 וַיַּעֲמֹ֔ד 55

[41] Mp sub loco. [42] Mm 1252. [43] Mm 1722. [44] Mm 4165. [45] Mm 2611. [46] Mm 2542. [47] Mm 2591. [48] Mm 4167. [49] Mm 1928. [50] Mm 1929. [51] Mm 943. [52] Mm 1660.

43 [a] 1 c mlt Mss GS et 2 Ch 6,33 וְאַ׳ ‖ **44** [a] 1 c 2 Mss Vrs et 2 Ch 6,34 איביו ‖ [b–b] 1 frt c 2 Ch אֵלֶיךָ cf V ‖ [c] G ἐν ὀνόματι = בְּשֵׁם ‖ **46** [a] > G* ‖ **47** [a] 1 frt c 2 Ch 6,37 שָׁבְתָּם cf GV ‖ [b] 2 Mss GCᶜᵛV et 2 Ch ה׳ ‖ [c] pc Mss S וְהָרֵ׳ ‖ **48** [a] G μετήγαγες = שָׁבְיָתָ ‖ [b] 1 frt c mlt Mss G*V et 2 Ch 6,38 וְה׳ ‖ [c] mlt Mss Vrs ut Q תִּי–, sic 1; K תָּ– ‖ **49** [a–a] > G* ‖ **50** [a] G ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν cf 36 ‖ **52** [a] G(S) καὶ ἔστωσαν = וְיִהְיוּ cf 2 Ch 6,40 ‖ [b] G ut 2 Ch + וְאָזְנֶיךָ ‖ **54** [a] G καὶ ἀνέστη, prp וַיָּקָם.

56 וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: 56 בָּרוּךְ יְהוָה
אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד
57 מִכֹּל דְּבָרוֹ הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר[b] בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדּוֹ: 57 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ל
ס[h] עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: 58 לְהַטּוֹת
ד וחס[53] . ב[54] . ו פסוק מן ג מילין מתחלפ צ ק פ סימן[55] לְבָבֵנוּ[a] אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו[b]
לא רפ[56] אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ: 59 וְיִהְיוּ[a] דְּבָרַי אֵלֶּה[a] אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי
יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת | מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ[b]
60 וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ[c] יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: 60 לְמַעַן יֵדַעַת כָּל־עַמֵּי
61 הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין[a] עוֹד: 61 וְהָיָה לְבַבְכֶם[a] שָׁלֵם
עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּחֻקָּיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו כַּיּוֹם הַזֶּה:
ל ה וכל ר״פ דכות . ב 62 וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־[a]יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ[a] זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה: 63 וַיִּזְבַּח
שְׁלֹמֹה אֶת זֶבַח הַשְּׁלָמִים[a] אֲשֶׁר זָבַח[a] לַיהוָה בָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
ב . ו[57] אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיְחֻנְכוּ אֶת־בֵּית יְהוָה הַמֶּלֶךְ וְכָל־
ב . ב 64 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 64 בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ אֶת־תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי
ח[58] בֵּית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה[a] וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים
ח[58] כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָטֹן מֵהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
65 הַמִּנְחָה[a] וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים: 65 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה בָּעֵת[a]־הַהִיא |
לה וכל ר״פ דכות אֶת־הֶחָג וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מִלְבוֹא חֲמָת | עַד־נַחַל מִצְרַיִם
ל לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] שִׁבְעַת יָמִים[c] וְשִׁבְעַת יָמִים אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם:
ג ר״פ[59] 66 בַּיּוֹם[a] הַשְּׁמִינִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם [b]וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ[b] וַיֵּלְכוּ
ד . ג[60] לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל כָּל־[c]הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
61[ו] לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:

[53] Mm 1051. [54] Mm 1108. [55] Okhl 276 et cf Mp sub loco. [56] Mm 417. [57] Mm 1436. [58] Mm 1930. [59] Mm 1006. [60] Mm 4169. [61] Mm 967.

56 [a] pc Mss וְלֹא ‖ [b] pc Mss S + יהוה ‖ **58** [a] mlt Mss GV בינו– ‖ [b] > G* ‖ **59** [a–a] G*(S) *οἱ λόγοι οὗτοι* = הַדְּבָרִים הָאֵ׳ ‖ [b] G suff 2sg ‖ [c] GCᶠ suff 2sg ‖ **60** [a] mlt Mss GSV וְאֵין ‖ **61** [a] GV suff 1 pl ‖ **62** [a–a] Ms ׳ הָעָם cf 2 Ch 7,4, G* *οἱ υἱοὶ Ισραηλ* ‖ **63** [a–a] > S cf 2 Ch 7,5, dl? ‖ **64** [a] G pl ‖ **65** [a] Ms GS בַּיּוֹם ‖ [b] ins frt בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה אֹכֶל וְשָׁתֶה וְשָׁמַח לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ cf G* (homtel) ‖ [c–c] > G*, gl? sed cf Jos Ant VIII 123 ‖ **66** [a] GSV pr cop, l וּבַ׳ ‖ [b–b] G* *καὶ εὐλόγησεν αὐτόν* = וַיְבָרְכֵהוּ ‖ [c] > G*.

9 1 וַיְהִי֙ כְּכַלּ֣וֹת שְׁלֹמֹ֔ה לִבְנ֖וֹת אֶת־בֵּ֣ית יְהוָ֑ה וְאֶת־בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ
כי 2 וְאֵ֖ת כָּל־חֶ֣שֶׁק שְׁלֹמֹ֑ה אֲשֶׁ֥ר חָפֵ֖ץ[a] לַעֲשׂ֥וֹת׃ פ 2 וַיֵּרָ֥א יְהוָ֖ה אֶל־
ו ר״פ 3 שְׁלֹמֹ֑ה שֵׁנִ֔ית כַּאֲשֶׁ֥ר נִרְאָ֖ה אֵלָ֥יו[a] בְּגִבְעֽוֹן׃ 3 וַיֹּ֨אמֶר֙ יְהוָ֣ה אֵלָ֔יו שָׁמַ֥עְתִּי
ל מל״א 1. 3 אֶת־תְּפִלָּתְךָ֖ וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ֑ אֲשֶׁ֥ר הִתְחַנַּ֖נְתָּה לְפָנָ֑י הִקְדַּ֙שְׁתִּי֙ אֶת־הַבַּ֣יִת
ל כת כן 3 הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר בָּנִ֖יתָה לָשׂ֣וּם שְׁמִ֣י שָׁ֔ם עַד־עוֹלָ֑ם וְהָי֥וּ עֵינַ֖י וְלִבִּ֥י שָׁ֖ם כָּל־
ג בטע בסיפ׳ 4 הַיָּמִֽים׃ 4 וְאַתָּ֕ה אִם־תֵּלֵ֥ךְ לְפָנַ֖י כַּאֲשֶׁ֣ר הָלַ֣ךְ דָּוִ֣ד אָבִ֑יךָ בְּתֹ֥ם־לֵבָ֖ב
נ ד׳. 6 וּבְיֹ֣שֶׁר֮ לַעֲשׂוֹת֒[a] כְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־צִוִּיתִ֗יךָ חֻקַּ֙י[b] וּמִשְׁפָּטַ֙י תִּשְׁמֹ֔ר׃ 5 וַהֲקִמֹתִ֞י
ג. יח׳ 7 חס׳ ח מנה בנ״ך. ה׳ 6 אֶת־כִּסֵּ֣א מַמְלַכְתְּךָ֗ עַל־יִשְׂרָאֵל֙ לְעֹלָ֔ם כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתִּי עַל־[a]דָּוִ֣ד
אָבִ֑יךָ לֵאמֹ֗ר לֹֽא־יִכָּרֵ֥ת לְךָ֛ אִ֖ישׁ [b]מֵעַ֥ל כִּסֵּ֖א[b] יִשְׂרָאֵֽל׃ 6 אִם־[a]שׁ֣וֹב
ל כת כן. ג׳. ט׳. ט׳ חס׳ וכל אורייתא דכותי ב מ״א. ה׳ 11 תְּשֻׁבֻ֗ון אַתֶּ֤ם וּבְנֵיכֶם֙ מֵאַחֲרַ֔י וְלֹ֥א תִשְׁמְר֖וּ מִצְוֹתַ֣י חֻקֹּתַ֑י[b] אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי
[c] לִפְנֵיכֶ֔ם וַהֲלַכְתֶּ֗ם וַעֲבַדְתֶּם֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶ֖ם לָהֶֽם׃
ה׳ 12 7 וְהִכְרַתִּ֞י אֶת־יִשְׂרָאֵ֗ל מֵעַ֙ל פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לָהֶ֑ם וְאֶת־
ו׳. ט׳ 13 הַבַּ֣יִת[a] אֲשֶׁ֤ר הִקְדַּ֙שְׁתִּי֙ לִשְׁמִ֔י אַשְׁלִ֖ךְ[b] מֵעַ֣ל פָּנָ֑י וְהָיָ֤ה יִשְׂרָאֵל֙ לְמָשָׁ֔ל[c]
ג וְלִשְׁנִינָ֖ה בְּכָל־הָעַמִּֽים׃ 8 וְהַבַּ֣יִת הַזֶּ֔ה יִהְיֶ֖ה עֶלְי֑וֹן[a] כָּל־עֹבֵ֣ר עָלָ֗יו
ל יִשֹּׁם֙ וְשָׁרַ֔ק[b] וְאָמְר֖וּ עַל־מֶ֥ה עָשָׂ֛ה יְהוָ֥ה כָּזֹ֖את לָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את וְלַבַּ֥יִת
הַזֶּֽה׃ 9 וְאָמְר֗וּ עַל֙ אֲשֶׁ֣ר עָזְב֔וּ אֶת־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיהֶ֖ם אֲשֶׁ֣ר הוֹצִ֑יא אֶת־ יט׳ פסוק בסיפ׳ את את
ה׳ 14 חס׳ ג׳ 15 מנה בנביא וכל תורה דכות׳ ב מ״ב. ו׳ 16 בליש׳ וחד מן ו׳ חס׳ ג׳ מנה בליש. וישתחוו ק 17 אֲבוֹתָ֛ם מֵאֶ֥רֶץ מִצְרַ֖יִם וַיַּחֲזִ֣קוּ בֵּאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וַיִּשְׁתַּחֲו֥וּ[a] לָהֶ֖ם וַיַּעַבְדֻ֑ם
עַל־כֵּ֞ן הֵבִ֣יא יְהוָ֗ה עֲלֵיהֶם֙ אֵ֚ת כָּל־[b]הָרָעָ֣ה הַזֹּ֔את׃[c] פ
ה 10 [a]וַיְהִי֙ מִקְצֵ֣ה[a] עֶשְׂרִ֔ים שָׁנָ֖ה אֲשֶׁר־בָּנָ֣ה שְׁלֹמֹ֑ה אֵ֚ת שְׁנֵ֣י הַבָּתִּ֔ים
ו ד׳ כת שא וב כת סה 11 אֶת־בֵּ֥ית יְהוָ֖ה וְאֶת־בֵּ֣ית הַמֶּ֑לֶךְ׃ 11 חִירָ֣ם מֶֽלֶךְ־צ֗וֹר נָשָׂ֤א אֶת־שְׁלֹמֹה֙
ל. ה בַּעֲצֵ֣י אֲרָזִ֔ים וּבַעֲצֵ֖י בְּרוֹשִׁ֑ים וּבְזָהָ֕ב לְכָל־[a]חֶפְצֽוֹ׃ אָ֣ז יִתֵּ֔ן הַמֶּ֖לֶךְ
12 [a]שְׁלֹמֹ֑ה[b] לְחִירָ֗ם עָשְׂרִ֤ים עִיר֙ בְּאֶ֣רֶץ הַגָּלִ֔יל׃ 12 וַיֵּצֵ֥א חִירָ֛ם מִצֹּ֥ר[a]
ל. גא 13 לִרְא֖וֹת אֶת־הֶֽעָרִ֑ים אֲשֶׁ֥ר נָתַ֛ן־לוֹ֙ שְׁלֹמֹ֔ה וְלֹא־יָשְׁר֥וּ בְעֵינָֽיו׃ 13 וַיֹּ֖אמֶר

Cp 9 [1]Mm 1227. [2]Mm 1931. [3]Mm 1713. [4]Mp sub loco. [5]Mm 1932. [6]Mm 1933. [7]Mm 25. [8]Mm 1934. [9]Mm 2148. [10]Mm 1902. [11]Mp sub loco. [12]Mm 748. [13]Mm 425. [14]Mm 3967. [15]Mm 1973. [16]Mm 2483. [17]Mm 1711.

Cp 9,1 [a] prp חָשַׁק cf 𝔖𝔗 et 19 ‖ **2** [a] > 2 Mss 𝔊* ‖ **4** [a] Ms 𝔊 וְל׳ ‖ [b] l frt c Ms 𝔊𝔖 וח׳ ‖ **5** [a] = אָל, sic mlt Mss Vrs ‖ [b–b] 𝔊 *ἡγούμενος ἐν* = מֹושֵׁל בְּ ‖ **6** [a] l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 ואם ‖ [b] l c nonn Mss Vrs וח׳ ‖ [c] 𝔊 *ἔδωκεν Μωυσῆς* ‖ **7** [a] Ms 𝔊 + הַזֹּאת ‖ [b] l c 2 Ch 7,20 et Vrs אַשְׁלִיךְ? ‖ [c] 𝔊 *εἰς ἀφανισμόν* = לְשַׁמָּה? ‖ **8** [a] l לְעִיִּין cf 𝔏𝔖𝔗 ‖ [b] pc Mss וְיִשְׂרֹק ‖ **9** [a] nonn Mss ut Q וו– ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊 huc tr 24a ‖ **10** [a–a] > 𝔊 ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔊 וּבְכָל, Seb כָּל ‖ [b] > 𝔊* ‖ **12** [a] 𝔊 + *καὶ ἐπορεύθη εἰς τὴν Γαλιλαίαν.*

מָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִי אָחִי וַיִּקְרָא לָהֶם [a]אֶרֶץ כָּבוּל[a] ל
14 עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 14 וַיִּשְׁלַח חִירָם לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר
15 זָהָב׃ 15 [a]וְזֶה דְּבַר־הַמַּס אֲשֶׁר־הֶעֱלָה | הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת כג ר״פ
אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ[b] וְאֶת־הַמִּלּוֹא וְאֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם[c] וְאֶת־ ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת[18]. ט[19]
16 חָצֹר וְאֶת־מְגִדּוֹ וְאֶת־גָּזֶר׃ 16 [a]פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עָלָה ל חס. ב ר״פ[20]
וַיִּלְכֹּד אֶת־גֶּזֶר וַיִּשְׂרְפָהּ בָּאֵשׁ וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בָּעִיר הָרָג וַיִּתְּנָהּ ל. ב[21]
17 שִׁלֻּחִים לְבִתּוֹ אֵשֶׁת שְׁלֹמֹה׃ 17 וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־גָּזֶר וְאֶת־ ב חד חס וחד מל. ל זקף קמ
18 בֵּית חֹרֹן הַתַּחְתּוֹן׃ 18 [a]וְאֶת־בַּעֲלַת[a] וְאֶת־תַּדְמֹר[b] [c]בַּמִּדְבָּר בָּאָרֶץ[cd]׃ תדמר חד מן ב בלישׁ ק
19 [a]וְאֶת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה[a] וְאֶת עָרֵי הָרֶכֶב וְאֶת כה פסוק ואת ואת ואת ואת[22]. ז[22]
עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֶת[b] | חֶשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם
20 וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ 20 כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־ ב. ח. ג ר״פ
הָאֱמֹרִי הַחִתִּי הַפְּרִזִּי[a] הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי[b] אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ סימן מתפוס[23]. ז
21 בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ל ר״פ[24]
22 לְהַחֲרִימָם וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס־עֹבֵד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 22 וּמִבְּנֵי ג[25]. ל
יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה עֲבָד[a] כִּי־הֵם אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַעֲבָדָיו[b] וְשָׂרָיו
23 וְשָׁלִשָׁיו[b] וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ ס 23 אֵלֶּה[a] | שָׂרֵי הַנִּצָּבִים[b] אֲשֶׁר ב פסוק דמטע[26]
עַל־הַמְּלָאכָה לִשְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת[c] הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים ז ר״פ בנביא[27]
24 בַּמְּלָאכָה׃ 24[ba] אַךְ בַּת־פַּרְעֹה עָלְתָה[b] מֵעִיר דָּוִד אֶל־בֵּיתָהּ[c] ג
25 אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ[c] אָז בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא׃ 25 וְהֶעֱלָה שְׁלֹמֹה שָׁלֹשׁ
פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת וּשְׁלָמִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה לַיהוָה וְהַקְטֵיר ל מל
26 אִתּוֹ אֲשֶׁר[a] לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁלַּם אֶת־הַבָּיִת׃ 26 וַאֲנִי עָשָׂה הַמֶּלֶךְ׃ ג. ד

[18] Mm 2135. [19] Mm 1827. [20] Mm 1935. [21] Mm 101. [22] Mm 1936. [23] Okhl 274 et Mp sub loco. [24] Mm 978. [25] Mm 1937. [26] Mm 3313. [27] Mm 3164.

13 [a–a] 𝔊 *Ὅριον* = גְּבוּל? ‖ **15** [a] 𝔊* hic om 15—25, sed cf 2,35f—k 2,46d 5,14b 9,9a 10,22a—c 𝔊* ‖ [b] Ms 𝔊 בית הַמֶּלֶךְ ‖ [c–c] 𝔊 invers (+ vb ex 11,27) ‖ **16** [a] prb tr 16.17a una c 3,1 post 5,14 cf 𝔊* ‖ **17** [a] 𝔊* *τὴν ἀνωτέρω* = הָעֶלְיוֹן ‖ **18** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] K תָּמָר, mlt Mss 𝔊^{L}𝔖𝔙 et 2 Ch 8,4 ut Q תַּדְמֹר ‖ [c–c] > 𝔊* 10,22a ‖ [d] > 𝔊* 2,46d ‖ **19** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss 𝔗$^{f\,Mss}$ע + כָּל־ ‖ [c] > 𝔊* ‖ **20** [a] 𝔊 + *καὶ τοῦ Χαναναίου* ‖ [b] 𝔊 + *καὶ τοῦ Γεργεσαίου* ‖ **22** [a] pc Mss 𝔊ע לַעֲבָדִים ‖ [b–b] > 𝔊* (homtel)? ‖ **23** [a] pc Mss 𝔊ע וְאִ׳ ‖ [b–b] 𝔊 *οἱ ἄρχοντες οἱ καθεσταμένοι* = הַשָּׂרִים הנ׳ ‖ [c–c] 2 Ch 8,10 וּמְאַתַּיִם; cf 5,30 ‖ **24** [a] cf 9[c] ‖ [b–b] 9,9a 𝔊 *τότε ἀνήγαγεν Σαλωμων τὴν θυγατέρα Φαραω* = אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה אֶת־ב׳ פ׳ ‖ [c] 𝔊* suff m ‖ **25** [a–a] > 𝔊 2,35g, frt dl.

שְׁלֹמֹה בְּעֶצְיוֹן־גֶּבֶר אֲשֶׁר אֵת־אֵלוֹת[a] עַל־שְׂפַת יַם־סוּף[b] בְּאֶרֶץ
ל. ל אֱדוֹם׃ 27 וַיִּשְׁלַח חִירָם בָּאֳנִי אֶת־עֲבָדָיו אַנְשֵׁי אֳנִיּוֹת יְדְעֵי֯ הַיָּם עִם 27
ג28 עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ 28 וַיָּבֹאוּ אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב [a]אַרְבַּע־מֵאוֹת 28
לו ד מנה חס בסיפ וְעֶשְׂרִים[a] כִּכָּר וַיָּבִאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ פ
ה1. ל2. ה3. ל2 **10** 1 וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע[a] שְׁלֹמֹה [b]לְשֵׁם֯[c] יְהוָה[b] וַתָּבֹא **10**
ל חס. ה4 ד מנה חס לְנַסֹּתוֹ בְּחִידוֹת׃ 2 וַתָּבֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם[a] בְּחַיִל֯ כָּבֵד מְאֹד֯ גְּמַלִּים[b] 2
ה. ל מחליפ2 נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב־מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבֹא אֶל־[c]שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר֯
אֲלָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לִבָּהּ׃ 3 וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־ 3
ל2. ב קמ. יד בטע5 דְּבָרֶיהָ לֹא־[a]הָיָה דָבָר֯ נֶעְלָם מִן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר֯ לֹא הִגִּיד לָהּ׃ 4 וַתֵּרֶא 4
ד פת6 מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת כָּל־חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ 5 וּמַאֲכַל 5
משרתיו ק. ג. ל בסיפ2 שֻׁלְחָנוֹ[a] וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו֯ וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָו֯[b] וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם֯[c] וּמַשְׁקָיו וְעֹלָתוֹ[d]
כה. ל2 אֲשֶׁר֯ יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־[a]הָיְתָה בָהּ֯ עוֹד רוּחַ׃ 6 וַתֹּאמֶר֯ אֶל־הַמֶּלֶךְ 6
ל2 אֱמֶת֯ [a]הָיָה הַדָּבָר֯ אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ֯[b] וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃
יז ר״פ ולא לא7. ל2 7 וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי֯ לַדְּבָרִים[a] עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי֯ וַתִּרְאֵינָה עֵינַי֯ וְהִנֵּה לֹא־ 7
ל2. ה9 הֻגַּד־לִי הַחֲצִי֯ הוֹסַפְתָּ֯ [b]חָכְמָה וָטוֹב֯[b] אֶל־[c]הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃[d]
ב. יא בתור׳ ובנביא 8 אַשְׁרֵי֯ [a]אֲנָשֶׁיךָ֯ [b]אַשְׁרֵי֯ עֲבָדֶיךָ֯ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ֯ תָּמִיד הַשֹּׁמְעִים 8
ב אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ 9 יְהִי֯ יְהוָה֯ אֱלֹהֶיךָ֯ בָּרוּךְ אֲשֶׁר֯ חָפֵץ בְּךָ֯ לְתִתְּךָ֯ עַל־ ס9
יח10 חס ח מנה בנ״ך. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות11 כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל֯ בְּאַהֲבַת יְהוָה֯ אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] לְעֹלָם וַיְשִׂמְךָ לְמֶלֶךְ
לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 10 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים֯ כִּכַּר זָהָב 10
וּבְשָׂמִים הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה לֹא־בָא כַבֹּשֶׂם הַהוּא עוֹד לָרֹב
ל אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה׃ 11 וְגַם֯ אֳנִי֯ חִירָם אֲשֶׁר־ 11
ל חס נָשָׂא זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיא מֵאֹפִיר[a] עֲצֵי אַלְמֻגִּים[b] הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן

28 Mm 1938. Cp 10 1 Mm 114. 2 Mm 4171. 3 Mm 206. 4 Mm 1939. 5 Mm 3948. 6 Mm 3544. 7 Mm 2708. 8 Mp sub loco. 9 Mm 4026. 10 Mm 25. 11 Mm 958.

26 [a] l prb c pc Mss 𝔊𝔙 אֵלַת ‖ [b] 𝔊 *τῆς ἐσχάτης* ‖ **28** [a–a] 𝔊* 120, 2 Ch 8,18 450 ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔊 *τὸ ὄνομα* = שֵׁם ‖ [b–b] > 𝔗 et 2 Ch 9,1, prb dl ‖ [c] 𝔊𝔖 cop pro ל ‖ **2** [a] mlt Mss לִירֻשָׁלִַם– ‖ [b] 2 Ch 9,1 et 𝔊𝔖 וגו׳ ‖ [c] nonn Mss 𝔖𝔗^{Ms}𝔙^{Mss} + הַמֶּלֶךְ ‖ **5** [a] 𝔊 *Σαλωμων* ‖ [b] mlt Mss ut Q יָו– ‖ [c] prp שׁוֹ– cf 𝔊 ‖ [d] l עֲלִיָּתוֹ? cf 𝔖𝔙 ‖ **6** [a] > 𝔊 et 2 Ch 9,5 ‖ [b] Ms 𝔊 דִּבְרָךְ ‖ **7** [a] 𝔊𝔙 leg לַדְּבָרִים ‖ [b–b] 𝔊* *ἀγαθά* ‖ [c] = עַל, sic nonn Mss et 2 Ch 9,6 ‖ [d] 𝔊 + *ἐν τῇ γῇ μου* ‖ **8** [a] prb l נָ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] nonn Mss 𝔊^{L}𝔗^{Ms}𝔙 וְאַ׳ ‖ **9** [a] 𝔊 + *(τοῦ) στῆσαι (αὐτόν)* cf 2 Ch 9,8 ‖ **10** [a] 𝔊^{A}𝔖 om מלך ‖ **11** [a] > 𝔊* et 2 Ch 9,10, prb dl ‖ [b] 2 Ch 9,10 אלגומים(ה).

12 יְקָרָה׃ 12 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְמֻגִּים[a] מִסְעָד[b] לְבֵית־יְהוָה ל וח׳ס. ל
וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים לֹא בָא־כֵן עֲצֵי אַלְמֻגִּים[c] 12₂₅ ח׳. 13₂ מנה בלישׁ
13 וְלֹא נִרְאָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 13 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא ל
אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה מִלְבַד אֲשֶׁר נָתַן־לָהּ כְּיַד הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[a] ב. ב. ה
וַתֵּפֶן וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ ס 14[b]
14 וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת
15 שִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ כִּכַּר זָהָב׃ 15 לְבַד[a] מֵאַנְשֵׁי[b] הַתָּרִים[a] וּמִסְחַר[c] הָרֹכְלִים ג. ל
16 וְכָל־מַלְכֵי הָעֲרָב[d] וּפַחוֹת הָאָרֶץ[e] מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה׃ 16 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה 15₁
מָאתַיִם[a] צִנָּה זָהָב שָׁחוּט[b] שֵׁשׁ־מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ ה
17 וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מָנִים[a] זָהָב יַעֲלֶה עַל־ ה
18 הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ[b] בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ פ 18 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
19 כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב מוּפָז[a]׃ 19 שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְרֹאשׁ־ ג כת׳ ה. 16₁
עָגֶל[a] לַכִּסֵּא מֵאֲחָרָיו וְיָדֹת מִזֶּה וּמִזֶּה אֶל־מְקוֹם הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת ג כת׳ ה. ג ח׳ס
20 עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ 20 וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים שָׁם[a] עַל־שֵׁשׁ ל ומל
21 הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכוֹת׃ 21 וְכָל־ ח׳[17] קמ׳ וכל חומש המגילות דכות׳ ב מ׳ ב. ו ר״פ וכל ומ״פ וכל. ז
כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ[a] שְׁלֹמֹה זָהָב[b] וְכֹל כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב׃ 18₁. ז. ה
22 סָגוֹר אֵין כֶּסֶף לֹא נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ 22 כִּי אֳנִי תַרְשִׁישׁ ד זוגין[19]
לַמֶּלֶךְ בַּיָּם עִם אֳנִי חִירָם אַחַת לִשְׁלֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹא | אֳנִי תַרְשִׁישׁ
23 נֹשְׂאֹת זָהָב וָכֶסֶף[a] שֶׁנְהַבִּים וְקֹפִים וְתֻכִּיִּים[ba]׃ 23 וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה ל. ב[14]. ב[14]. ב[14]
24 מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה׃ 24 וְכָל־[a]הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־ ל. ה[20]
25 פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים[b] בִּלְבּוֹ׃ 25 וְהֵמָּה ו ר״פ[21]
מְבִאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי[a] כֶסֶף וּכְלֵי[a] זָהָב וּשְׂלָמוֹת וְנֶשֶׁק וּבְשָׂמִים ד. ג מנוקדין כן בלישׁ[22]

[12] Mm 1749. [13] Mm 1824. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1264. [16] Mm 1554. [17] Mm 692. [18] Mm 3117. [19] Mm 1940. [20] Mm 310. [21] Mm 1249. [22] Mm 4174.

12 [a] cf 11[b] ‖ [b] 2 Ch 9,11 מְסִלּוֹת ‖ [c] 𝔊 + *ἐπὶ τῆς γῆς* ‖ **13** [a] > 𝔖𝔙, dl ‖ **15** [a–a] prp מֵאֲנִי תַרְשִׁישׁ ‖ [b] 𝔊(𝔗) *τῶν φόρων*, l מֵעֲנְשֵׁי? ‖ [c] = וּמִסַּחַר ‖ [d] 2 Ch 9,14 et 𝔖𝔙 עֲרַב ‖ [e] frt ins c 2 Ch מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה ‖ **16** [a] 𝔊 300 ‖ [b–b] cf [a] ‖ **17** [a–a] 2 Ch 9,16 שְׁלֹשׁ מְאוֹת cf 𝔖𝔙 ‖ [b] > Ms 𝔊* ‖ **18** [a] Ms מְאוּפָז, 𝔖 *mn ʾwpjr* ‖ **19** [a–a] l וְרֹאשֵׁי גֶּלֶל? cf 𝔊 ‖ **20** [a] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [b] l prb c nonn Mss הַמֵּ֫ vel c 2 Ch 9,19 et 𝔊 כֹּה –׃ ‖ **21** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 + *καὶ λουτῆρες χρυσοῖ* = וְכִירוֹת זָהָב ‖ **22** [a–a] 𝔊* alit ‖ [b] 𝔊* hic ins 9,15.17b–22 ‖ **24** [a] 2 Ch 9,23 et 𝔊𝔖 + מַלְכֵי ‖ [b] pc Mss אָ֫הָא, 𝔊 *κύριος* ‖ **25** [a–a] > 𝔊*, homtel?

כ²³ ול בסיפ 26 סוּסִים[b] וּפָרָשִׁים דִּבַּר־שָׁנָה בְּשָׁנָה׃ ס 26 [a]וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב
וּפָרָשִׁים[a] וַיְהִי־לוֹ [b]אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת [b]רֶכֶב[b] וּשְׁנֵים־עָשָׂר אָלֶף
24 פָּרָשִׁים וַיַּנִּחֵם[c] בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם[d]׃ 27 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ[d] 27 [a]
אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים[b] וְאֶת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־
28 בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ 28 וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם[a] וּמִקְוֵה[b] 28
29 סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ[c] מִקְוֵה[d] בְּמִחְיר׃ 29 וְעָלָה וְיֹצֵא מֶרְכָּבָה כ²⁵ג. ח²⁶ג
ג מִמִּצְרַיִם[a] [b]בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת[b] כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה[c] וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי
ה. ד בלישׁ 27 הַחִתִּים וּלְמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם[d] יוֹצִיאוּ[e]׃ פ

ד¹. ה² **11** 1 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אָהַב נָשִׁים[a] נָכְרִיּוֹת רַבּוֹת[b] וְאֶת־בַּת־ 11
2 פַּרְעֹה[c] מוֹאֲבִיּוֹת עַמֳּנִיּוֹת[e] אֲדֹמִיּוֹת צִדְנִיּוֹת חִתִּיּוֹת[df]׃ 2 מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
אָמַר־יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־תָבֹאוּ בָהֶם וְהֵם לֹא־יָבֹאוּ בָכֶם
יח² אָכֵן[a] יַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם בָּהֶם דָּבַק שְׁלֹמֹה לְאַהֲבָה׃
ב⁴. ה⁴ 3 [a]וַיְהִי־לוֹ נָשִׁים שָׂרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וּפִלַגְשִׁים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת [b]וַיַּטּוּ נָשָׁיו 3
4 אֶת־לִבּוֹ[b]׃ 4 וַיְהִי לְעֵת זִקְנַת שְׁלֹמֹה [a]נָשָׁיו הִטּוּ אֶת־לִבּוֹ אַחֲרֵי
נה². ח מל אֱלֹהִים אֲחֵרִים[a] וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם־יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִיד
ח חס בלישׁ[e] 5 אָבִיו׃ 5 [a]וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה אַחֲרֵי עַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדֹנִים[b] וְאַחֲרֵי מִלְכֹּם
6 שִׁקֻּץ עַמֹּנִים׃ 6 [a]וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא מִלֵּא אַחֲרֵי
כל חס ב מ ב⁷ מל 7 יְהוָה כְּדָוִד אָבִיו׃ ס 7 אָז יִבְנֶה שְׁלֹמֹה בָּמָה לִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב
8 [a]בָּהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִָם[a] וּלְמֹלֶךְ[b] שִׁקֻּץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ 8 וְכֵן עָשָׂה
ל ומל. ה⁸ לְכָל־נָשָׁיו הַנָּכְרִיּוֹת מַקְטִירוֹת[a] וּמְזַבְּחוֹת[a] לֵאלֹהֵיהֶן׃ 9 [b]וַיִּתְאַנַּף

[23]Mm 4234. [24]Mm 1653. [25]Mm 1862. [26]Mm 2709. [27]Mm 4154. Cp 11 [1]Mm 1078. [2]Mm 768. [3]Mm 1941. [4]Mm 1942. [5]Mm 1563. [6]Mm 3891. [7]Da 11,31 et 12,11. [8]Mm 612.

25 [b] Ms GSʏ וְס׳ ‖ **26** [a–a] > G* ‖ [b–b] G alit ‖ [c] l c 2 Ch 9,25 et Vrs וַיְנִיחֵם ‖ [d] G + 5,1a ‖ **27** [a] G + *τὸ χρυσίον καί* ‖ [b] mlt Mss Edd כַּ׳ ‖ **28** [a] l prb מִמִּצְרַי ‖ [b] Eus Onom *ἐκ Κωα*, id ʏ (cf 2 Ch 1,16), l וּמִקּוֹא et tr huc ; GᴸA + *καὶ ἐκ Δαμασκοῦ* ‖ [c] prp יְקֻחוּם ‖ [d] cf [b] ‖ **29** [a] cf 28[a] ‖ [b–b] G 100 ‖ [c] > G ‖ [d] G *κατὰ θάλασσαν* = בַּיָּם ‖ [e] prp יֵצְאוּ cf GT ‖ **Cp 11,1** [a] frt c G* huc tr 3a ‖ [b–b] l וַיַּקַּח נשׁים נכ׳? cf G ‖ [c–c] vel [d–d] gl? ‖ [e] pc Mss Ed עַמִּ׳; G + *Σύρας* = אֲרַמִּיּוֹת ‖ [f] G + *καὶ Ἀμορραίας* = וַאֲמֹרִיּוֹת ‖ **2** [a] G(ST) *μή* = פֶּן ‖ **3** [a] cf 1[a] ‖ [b–b] > G*, var ad 4aγ ‖ **4** [a–a] G* alit ‖ **5** [a] v 5 > G* ‖ [b] S(U) + *wbtr kmwš dḥlṭ' dmw'bj'* = וְאַחֲרֵי כְּמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָבִים ‖ **6** [a] G* tr 6 post 8 ‖ **7** [a–a] > G*, frt gl ex 2 R 23,13 ‖ [b] GᴸO *Μελχομ*, l frt וּלְמִלְכֹּם cf 5.33 ‖ [c] G + *καὶ τῇ Ἀστάρτῃ βδελύγματι Σιδωνίων* ‖ **8** [a] Gᴸ sg m ‖ [b] cf 6[a].

יְהוָה בִּשְׁלֹמֹה כִּי־נָטָה לִבָּבוֹ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה[a] אֵלָיו ב.ג קמ[9]
10 פַּעֲמָיִם: 10 וְצִוָּה[a] אֵלָיו עַל־הַדָּבָר הַזֶּה לִבְלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים ל[10]
11 אֲחֵרִים וְלֹא שָׁמַר[b] אֵת אֲשֶׁר־צִוָּה[c] יְהוָה[d]: פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה ל.ל
לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה־זֹּאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ[a] בְּרִיתִי[b] וְחֻקֹּתַי[a] אֲשֶׁר ב.ט[11] חס וכל אורית דכות ב מ א
צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרֹעַ אֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה[c] מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּיהָ לְעַבְדֶּךָ:
12 אַךְ־בְּיָמֶיךָ לֹא אֶעֱשֶׂנָּה לְמַעַן דָּוִד אָבִיךָ[a] מִיַּד בִּנְךָ אֶקְרָעֶנָּה[b]: ל
13 רַק אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכָה לֹא אֶקְרָע[a] שֵׁבֶט אֶחָד אֶתֵּן לִבְנֶךָ לְמַעַן ל זקף קמ
14 דָּוִד עַבְדִּי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַ͏ִם[b] אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי: 14 וַיָּקֶם יְהוָה ב[12]
שָׂטָן לִשְׁלֹמֹה אֶת הֲדַד[a] הָאֲדֹמִי[b] מִזֶּרַע[c] הַמֶּלֶךְ הוּא[c] בֶּאֱדוֹם[d]: ל
15 וַיְהִי בִּהְיוֹת[a] דָּוִד[b] אֶת־אֱדוֹם[b] בַּעֲלוֹת[c] יוֹאָב שַׂר[c] הַצָּבָא לְקַבֵּר ה[13].ל[10]
16 אֶת־הַחֲלָלִים וַיַּךְ[d] כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם: 16 כִּי שִׁשָּׁה[c] חֳדָשִׁים יָשַׁב־שָׁם ל.ה[14]
17 יוֹאָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל עַד־הִכְרִית כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם: 17 וַיִּבְרַח אֲדַד לה וכל ר״פ דכות. יז מפק א[15]
הוּא וַאֲנָשִׁים אֲדֹמִיִּים מֵעַבְדֵי אָבִיו אִתּוֹ לָבוֹא מִצְרָיִם וַהֲדַד נַעַר ל.יז[16]
18 קָטָן: 18 וַיָּקֻמוּ מִמִּדְיָן[a] וַיָּבֹאוּ פָּארָן וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּארָן[b]
וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם[b] אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־לוֹ בַּיִת וְלֶחֶם[c] אָמַר[c] ל
19 לוֹ[c] וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ[d]: 19 וַיִּמְצָא הֲדַד חֵן בְּעֵינֵי פַרְעֹה מְאֹד וַיִּתֶּן־לוֹ[a]
20 אִשָּׁה אֶת־אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס הַגְּבִירָה[b]: 20 וַתֵּלֶד לוֹ אֲחוֹת ל.ג.ג
תַּחְפְּנֵיס אֶת גְּנֻבַת בְּנוֹ[a] וַתִּגְמְלֶהוּ[b] תַּחְפְּנֵיס בְּתוֹךְ בֵּית[c] פַּרְעֹה וַיְהִי ג.ב וחס.ג
21 גְּנֻבַת[d] בֵּית פַּרְעֹה[d] בְּתוֹךְ בְּנֵי פַרְעֹה: 21 וַהֲדַד שָׁמַע בְּמִצְרַיִם כִּי־ ב וחס. לא פסוק כי וכי[17]
שָׁכַב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וְכִי־מֵת יוֹאָב שַׂר־הַצָּבָא וַיֹּאמֶר הֲדַד אֶל־ ל.כ[10]
22 פַּרְעֹה שַׁלְּחֵנִי וְאֵלֵךְ אֶל־אַרְצִי: 22 וַיֹּאמֶר[a] לוֹ פַּרְעֹה כִּי מָה־אַתָּה נ

[9]Mm 3853. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1902. [12]Mm 1991. [13]Mm 1943. [14]Mm 87. [15]Mm 411. [16]Mm 2882. [17]Mm 2059.

9 [a] G pt = ה֗ cf Da 8,1 ‖ **10** [a] G pi ‖ [b–b] G *καὶ φυλάξαι καὶ ποιῆσαι* ‖ [c] 2 Mss GSV צוהו ‖ [d] G* + 4b ‖ **11** [a–a] T invers ‖ [b] G* *τὰς ἐντολάς μου* cf G^{O}S ‖ [c] GT^{Ms} V + suff 2sg ‖ **12** [a] Ms S עַבְדִּי ‖ [b] G *λήμψομαι αὐτήν* = אֶקָּחֶנָּה ‖ **13** [a] G(V) *λάβω* = אֶקַּח ‖ [b] G(ST^{Ms}) + *τὴν πόλιν* ‖ **14** [a] pc Mss G הדר, it in v sqq ‖ [b] G* huc tr 23aβ—25aα ‖ [c–c] G(T^{Ms}) *τῆς βασιλείας* = הַמְלוּכָה ‖ [d] var ad 15$^{b–b}$ ‖ **15** [a] 1 בְּהַכְרִית (cf GS) vel c pc Mss TV בְּאֹ pro [b–b] (cf 14^{d}) ‖ [c] = nom loci? sed Vrs cj c sq (inf) ‖ [d] G pl ‖ **18** [a] G-^{L} *ἄνδρες ἐκ τῆς πόλεως Μαδιαμ* ‖ [b] > G* ‖ [c–c] S *w'mr lh tb lwtj* = וַיֹּאמֶר לוֹ שֵׁב עִמָּדִי ‖ [d–d] > G* ‖ **19** [a] 19—22 cf G 12,24d—f (de Jerobeam narratum) ‖ [b] G *τῆς (τὴν) μείζω* = הַרְבָּה? cf S ‖ **20** [a] G suff f ‖ [b] l וַתְּגַדְּלֵהוּ? cf G ‖ [c] pc Mss G בְּנֵי ‖ [d–d] > G*.

ו חָסֹר עִמּוֹ וְהִנֵּה מְבַקֵּשׁ לָלֶכֶת אֶל־אַרְצֵךְ וַיֹּאמֶר | לֹא[a] כִּי שַׁלֵּחַ
23 תְּשַׁלְּחֵנִי[b]׃ 23 [a]וַיָּקֶם אֱלֹהִים לוֹ שָׂטָן אֶת־רְזוֹן בֶּן־אֶלְיָדָע אֲשֶׁר
24 בָּרַח מֵאֵת הֲדַדְעֶזֶר[b] מֶלֶךְ־צוֹבָה אֲדֹנָיו׃ 24 וַיִּקַּבְּץ[a] עָלָיו אֲנָשִׁים
ל וַיְהִי שַׂר־גְּדוּד [b]בַּהֲרֹג דָּוִד אֹתָם[b] וַיֵּלְכוּ[c] דַּמֶּשֶׂק וַיֵּשְׁבוּ[c] בָּהּ וַיִּמְלְכוּ[c]
בְּדַמֶּשֶׂק׃ 25 וַיְהִי שָׂטָן לְיִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵי שְׁלֹמֹה [a]וְאֶת־[b]הָרָעָה אֲשֶׁר[c]
25 הַדָּד [d]וַיָּקָץ בִּישְׂרָאֵל[d] וַיִּמְלֹךְ עַל־אֲרָם[ae]׃ ס 26 וְיָרָבְעָם בֶּן־
19 ג נְבָט אֶפְרָתִי מִן־הַצְּרֵדָה [a]וְשֵׁם אִמּוֹ צְרוּעָה[a] אִשָּׁה אַלְמָנָה עָבַד
ח דגש[20]. כג ר״פ. ד ר״פ[21] 27 לִשְׁלֹמֹה [b]וַיָּרֶם יָד בַּמֶּלֶךְ[b]׃ 27 [a]וְזֶה ׀ הַדָּבָר אֲשֶׁר־הֵרִים יָד
ו[22] ה מנה בלישׁ ובסיפ בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא סָגַר[b] אֶת־פֶּרֶץ עִיר דָּוִד אָבִיו׃
23 ד 28 וְהָאִישׁ יָרָבְעָם גִּבּוֹר חָיִל וַיַּרְא שְׁלֹמֹה אֶת־הַנַּעַר כִּי־[a]עֹשֶׂה סְ
כ. ל. ג[24] מְלָאכָה[a] הוּא וַיַּפְקֵד אֹתוֹ לְכָל־סֵבֶל בֵּית יוֹסֵף׃ ס 29 [a]וַיְהִי
בָּעֵת הַהִיא וְיָרָבְעָם יָצָא מִירוּשָׁלִָם וַיִּמְצָא אֹתוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי הַנָּבִיא
ל בַּדֶּרֶךְ[b] וְהוּא מִתְכַּסֶּה בְּשַׂלְמָה חֲדָשָׁה וּשְׁנֵיהֶם לְבַדָּם[c] בַּשָּׂדֶה׃
ל 30 וַיִּתְפֹּשׂ אֲחִיָּה בְּשַׂלְמָה הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּקְרָעֶהָ שְׁנֵים[a] עָשָׂר
ה קְרָעִים׃ 31 וַיֹּאמֶר לְיָרָבְעָם קַח־לְךָ עֲשָׂרָה[a] קְרָעִים כִּי כֹה אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּנִי קֹרֵעַ אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיַּד שְׁלֹמֹה וְנָתַתִּי לְךָ
ל[25]. ל. ה אֶת עֲשָׂרָה[a] הַשְּׁבָטִים׃ 32 [a]וְהַשֵּׁבֶט הָאֶחָד[a] יִהְיֶה־לּוֹ לְמַעַן ׀ עַבְדִּי
דָּוִד וּלְמַעַן יְרוּשָׁלִַם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָּהּ מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
ה[26] חס ול כת כן 33 יַעַן [a]אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי [a]וַיִּשְׁתַּחֲווּ[a] לְעַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדְנִים[b] לִכְמוֹשׁ[c] אֱלֹהֵי
מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם אֱלֹהֵי[d] בְּנֵי־עַמּוֹן וְלֹא־הָלְכוּ[a] בִּדְרָכַי לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר
ט[27] חס וכל אוריית דכות ב מ א 34 בְּעֵינַי [e]וְחֻקֹּתַי וּמִשְׁפָּטַי[c] כְּדָוִד אָבִיו׃ 34 וְלֹא־אֶקַּח אֶת־כָּל־[a]

[18]Mm 1991. [19]Mm 1944. [20]Mm 1573. [21]Mm 569. [22]Mm 1945. [23]Mm 1946. [24]Mm 1947. [25]Mm 1948. [26]Mm 3891. [27]Mm 1902.

22 [a] mlt Mss 𝔊 לוֹ ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἀνέστρεψεν Αδερ εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. αὕτη ἡ κακία, ἣν ἐποίησεν* + 25b (= 25aβ), sic recte ‖ **23** [a] cf 14[b] ‖ [b] mlt Mss 𝔖 הדרעזור ‖ **24** [a] l frt וַיִּקְבְּצוּ cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊*; tr post 23 ‖ [c] l frt c 𝔊[L] sg ‖ **25** [a–a] hic dl cf 22[b] ‖ [b] l זֹאת cf 𝔊 ‖ [c] ins עָשָׂה cf 𝔊 ‖ [d–d] prp וַיָּצֶק לִי cf Vrs ‖ [e] l c 2 Mss 𝔊𝔖 אֱדֹם ‖ **26** [a–a] gl? l בֶּן־ cf 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **27** [a] 27.28 cf 𝔊 2,35f 10,22a 12,24b ‖ [b] Ms 𝔊[ANmin]𝔖𝔙 ‖ **28** [a–a] 𝔊 *ἀνὴρ ἔργων* ‖ **29** [a] 29–31 cf 𝔊* 12,24o ‖ [b] ins frt וַיְסִירֵהוּ מִן־הַדֶּרֶךְ cf 𝔊 ‖ [c] > 𝔊* ‖ **30** [a] mlt Mss 𝔗 לשׁ ‖ **31** [a] prp עֲשָׂתִי עָשָׂר ‖ **32** [a–a] 𝔊 *καὶ δύο σκῆπτρα* ‖ **33** [a] l prb c 𝔊𝔖𝔙[Mss] sg ‖ [b] nonn Mss ים— ‖ [c] pc Mss תּוֹעֲבַת, 𝔊 *καὶ τοῖς εἰδώλοις* (𝔊[L] sg) ‖ [d] 𝔊 *προσοχθίσματι* ‖ [e–e] > 𝔊*, frt dl ‖ **34** [a] > 𝔊[509], dl?

הַמַּמְלָכָה מִיַּד בְּנוֹ כִּי ׀ [b]נָשִׂיא אֶשְׁתְּנוּ[b] כָּל יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר ל וחס
בָּחַרְתִּי אֹתוֹ [c]אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתָי[c]׃ 35 וְלָקַחְתִּי הַמְּלוּכָה מִיַּד ס[28] חס וכל אורית דכות ב מ א . כ[29]
בְּנָו וּנְתַתִּיהָ [a]לְךָ [b]אֶת עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים[b]׃ 36 וְלִבְנוֹ אֶתֵּן [a]שֵׁבֶט־אֶחָד[a] ל[30]
לְמַעַן תִּהְיֶה־נִּיר לְדָוִיד־עַבְדִּי כָּל־הַיָּמִים ׀ לְפָנַי בִּירוּשָׁלַם הָעִיר ת[31] . ה מל
אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לִי לָשׂוּם שְׁמִי שָׁם׃ 37 וְאֹתְךָ אֶקַּח וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־ ב זקף חד קמ וחד פת[32]
תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וְהָיִיתָ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 38 וְהָיָה ׀ אִם־תִּשְׁמַע[a] אֶת־כָּל־ ל
אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָּ וְהָלַכְתָּ בִּדְרָכַי וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִשְׁמֹר חֻקּוֹתַי ל רפי . ת מל[33]
וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד עַבְדִּי וְהָיִיתִי עִמָּךְ וּבָנִיתִי לְךָ בַּיִת־נֶאֱמָן ו בסיפ . מה[34] כת א לא
כַּאֲשֶׁר בָּנִיתִי לְדָוִד [b]וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 39 [c]וְאַעֲנֶּה[c] אֶת־זֶרַע קר ול בליש וחד נון לא[35] מילין דלא מסק א
דָּוִד לְמַעַן זֹאת אַךְ לֹא כָּל־הַיָּמִים[b]׃ ס 40 [a]וַיְבַקֵּשׁ שְׁלֹמֹה ל
לְהָמִית אֶת־יָרָבְעָם וַיָּקָם יָרָבְעָם [b]וַיִּבְרַח מִצְרַיִם אֶל־שִׁישַׁק[c] מֶלֶךְ־ ה בטע בסיפ[38]
מִצְרַיִם וַיְהִי בְמִצְרַיִם עַד־מוֹת שְׁלֹמֹה׃ 41 וְיֶתֶר[ס] דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה ז בסיפ . ה חס וכל אורית דכות[37]
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחָכְמָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי[a] שְׁלֹמֹה׃ כ
42 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר[ס] מָלַךְ שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַם [a]עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] אַרְבָּעִים
שָׁנָה׃ 43 וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר[ס] דָּוִד[ס] אָבִיו[a] וַיִּמְלֹךְ ו[38] ה מגה בליש ובסיפ
רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

12 1 [a]וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶם כִּי שְׁכֶם בָּא[b] כָּל־יִשְׂרָאֵל[ס] לְהַמְלִיךְ ל
2 אֹתוֹ׃ 2 [a]וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ ׀ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא עוֹדֶנּוּ בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר ט בטע בסיפ
3 בָּרַח מִפְּנֵי [b]הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה [b]וַיֵּשֶׁב יָרָבְעָם בְּמִצְרָיִם׃ 3 [ba][c]וַיִּשְׁלְחוּ
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹאוּ[c] יָרָבְעָם וְכָל־קְהַל[d] יִשְׂרָאֵל[b] וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם ויבא . ג[ק]
4 לֵאמֹר׃ 4 אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה[ס] הָקֵל[ס] מֵעֲבֹדַת אָבִיךָ ג[2] ול בליש

[28] Mm 1902. [29] Mm 1581. [30] Mm 1948. [31] Mm 2469. [32] Mm 1949. [33] Mm 1796. [34] Mm 898. [35] Mm 4069 frt inc. [36] Mp sub loco. [37] Mm 1950. [38] Mm 1945. Cp 12 [1] Mm 1955. [2] Mm 194.

34 [b–b] G *ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτῷ* cf Ho 1,6 ‖ [c–c] > G*, gl? ‖ **35** [a] GSʏ om suff, dl vel hoc vel [b–b] ‖ **36** [a–a] G *τὰ δύο σκῆπτρα* ‖ **38/39** [a] 1 תשמר? cf G ‖ [b–b] > G*, gl? ‖ [c] Ms וַאֲעַנֶּה, l וַאֲעַנֵּה ‖ **40** [a] cf 12,24c G* ‖ [b] > G* ‖ [c] cf 14, 25[b] ‖ **41** [a] G[L](ʏ[Mss]) + *ἡμερῶν* ‖ **42** [a–a] > G* ‖ **43** [a] G* + nonn vb (cf 12,2 et 12,3 G[Nmin]); cf 12,24f G* ‖ **Cp 12,1** [a] tr 1 post 2 cf G ‖ [b] nonn Mss Seb G*ꜱ𝔗 et 2 Ch 10,1 באו ‖ **2** [a] v 2 > G*, sed cf G 11,43, G* 12,24d.f ‖ [b–b] mlt Mss invers ‖ [c–c] l c 2 Ch 10,2 et G[ʏ] וַיָּשָׁב י ׳ מִמִּ׳ cf G* 12,24f ‖ **3** [a] 3—20 cf G* 12,24p—u ‖ [b–b] > G* cf G* 12,24o, gl? cf 20 ‖ [c] K וַיָּבֹא—, Vrs ut Q ‖ [d] > S et 2 Ch 10,3.

הַקָּשָׁה וּמֵעָלָיו הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ 5 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם 5
לְכוּ עֹד[a] שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלְכוּ הָעָם׃[b] 6 וַיִּוָּעַץ 6
הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם[a] אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו
בְּהָיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב אֶת־הָעָם הַזֶּה דָּבָר׃
7 וַיְדַבְּרוּ[a] אֵלָיו לֵאמֹר אִם־הַיּוֹם תִּהְיֶה־עֶבֶד לָעָם הַזֶּה וַעֲבַדְתָּם 7
וַעֲנִיתָם[b] וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים כָּל־
הַיָּמִים׃ 8 וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־ 8
הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ אֲשֶׁר־[a] הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם 9
מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב[a] דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר
הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ 10 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו הַיְלָדִים 10
אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ[a] לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ
לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה[b] הָקֶל מֵעָלֵינוּ כֹּה תְדַבֶּר־
אֲלֵיהֶם קָטָנִי[c] עָבָה מָמָתְנֵי אָבִי׃ 11 וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל 11
כָּבֵד וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר
אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ 12 וַיָּבֹא[a] יָרָבְעָם[b] וְכָל־[b] הָעָם[c] אֶל־[d] 12
רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי׃ 13 וַיַּ֫עַן הַמֶּלֶךְ אֶת־הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים 13
אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ׃ 14 וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אָבִי הִכְבִּיד 14
אֶת־עֻלְכֶם וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי
אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ 15 וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה
סִבָּה[a] מֵעִם יְהוָה לְמַעַן הָקִים אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה[b] בְּיַד
אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי[c] אֶל־[d] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ 16 וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] 16
כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם וַיָּשִׁבוּ הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר | לֵאמֹר

[3]Mm 62. [4]Mm 1951. [5]Mm 1952. [6]Mm 2688. [7]Mm 1953. [8]Mm 1073. [9]וחד עניתם Ps 99,8. [10]Mm 4177. [11]Mm 3606. [12]Mm 1954 contra textum. [13]Mm 910.

5 [a] 𝔊(𝔙) ἔως = עַד cf 𝔗 ‖ [b] > 𝔊 ‖ **6** [a] > 𝔊* ‖ **7** [a] mlt Mss Vrs ut Q רוּ–, sic l ‖ [b] > 𝔊* ‖ **8** [a] > Ms et 2 Ch 10,8, dl? ‖ **9** [a] l וְאָשִׁיב? cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **10** [a] 𝔊 ut 8 + אשר הע׳ ל׳ ‖ [b] 𝔊 + νῦν cf 4 ‖ [c] al Mss קָטֵנִי et קְטֵנִי, prp קָטְנִי ‖ **12** [a] 2 Mss 𝔊* ויבאו ‖ [b–b] 𝔊 om וְ׳ cf 3[b–b] ‖ [c] 𝔊(𝔖) Ισραηλ ‖ [d] Ms 𝔊 + הַמֶּלֶךְ ‖ **15** [a] 2 Ch 10,15 וְנִסְבָּה ‖ [b] > 2 Mss 𝔊*𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔊[L](𝔖) + τοῦ προφήτου ‖ [d] = עַל, sic Ms 𝔊𝔗 ‖ **16** [a] Ms 𝔊[L]𝔙 הָעָם.

מַה־[b]לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה[c] בְּבֶן־יִשַׁי לְאָהָלֶיךָ[d] יִשְׂרָאֵל עַתָּה
17 רְאֵה[e] בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְאָהָלָיו׃ 17 [a]וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
18 הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ פ 18 וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־אֲדֹרָם[a] אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ[°] כָל־יִשְׂרָאֵל בּוֹ ב[14]. ל
יז[15] וכל אורית ויהושע דכות ב מ ג
אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃
19 וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל[°] בְּבֵית דָּוִד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס 20 וַיְהִי[°] כִּשְׁמֹעַ ט בטע בסיפ[16]
כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׁב יָרָבְעָם[a] וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ אֹתוֹ אֶל־הָעֵדָה וַיַּמְלִיכוּ
אֹתוֹ עַל־כָּל־[°]יִשְׂרָאֵל לֹא[c] הָיָה אַחֲרֵי בֵית־דָּוִד זוּלָתִי שֵׁבֶט־ כ
21 יְהוּדָה[d] לְבַדּוֹ׃ 21 [a]וַיָּבֹאוּ[b] רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל[c] אֶת־כָּל־[°]בֵּית[°] ויבא[17]. ב
יְהוּדָה וְאֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמֹנִים[d] אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה
כ[17] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח . כ[18]
לְהִלָּחֵם עִם־בֵּית[°] יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמְּלוּכָה לִרְחַבְעָם בֶּן־ ב[14]
22 שְׁלֹמֹה׃ פ 22 וַיְהִי[°] דְּבַר[°] הָאֱלֹהִים[a] אֶל־שְׁמַעְיָה אִישׁ־הָאֱלֹהִים א[19] זוגין בטע . ו בסיפ
23 לֵאמֹר׃ 23 אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־ יז מל[20]
ס[14] א בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְיֶתֶר הָעָם לֵאמֹר׃ 24 כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־ ל[21]
תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּן עִם־אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי ח[22]
מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרַ יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ[a] לָלֶכֶת כִּדְבַר
יְהוָה׃[b] ס
25 וַיִּבֶן יָרָבְעָם אֶת־שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיִּבֶן
ח . אמירה פלוני בלבו ו . כ בטע
26 אֶת־פְּנוּאֵל׃ 26 וַיֹּאמֶר[°] יָרָבְעָם[°] בְּלִבּוֹ עַתָּה תָּשׁוּב הַמַּמְלָכָה לְבֵית ל ט
27 דָּוִד׃ 27 אִם־יַעֲלֶה | הָעָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית[°]יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם
ב חד חס וחד מל
וְשָׁב לֵב הָעָם הַזֶּה[a] אֶל־אֲדֹנֵיהֶם אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ יְהוּדָה וַהֲרָגֻנִי[b]
כ
28 וְשָׁבוּ אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c]׃ 28 וַיִּוָּעַץ[a] הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֶגְלֵי[°]
כט[23] חס בנביא יג מנה בסיפ
זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם[b] רַב־לָכֶם מֵעֲלוֹת יְרוּשָׁלִַם הִנֵּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל

[14]Mp sub loco. [15]Mm 1523. [16]Mm 1955. [17]Mm 953. [18]Mm 1581. [19]Mm 915. [20]Mm 262. [21]Mm 4180. [22]Mm 3609. [23]Mm 1954.

16 [b] Ms ⅁𝔗[Ms] אֵין ut 2 S 20,1 ‖ [c] Ms 𝔊* + לָנוּ ‖ [d] 𝔊 pr *ἀπότρεχε* cf 𝔙[Mss] ‖ [e] l frt רְעֵה cf 𝔊𝔗 ‖ **17** [a] v 17 > 𝔊*, gl? ‖ **18** [a] 4,6 אֲדֹנִירָם, sic l c 𝔊⅁ ‖ **20** [a] 𝔊* + *ἐξ Αἰγύπτου* ‖ [b] > 2 Mss 𝔊 ‖ [c] pc Mss 𝔊⅁𝔙 וְלֹא ‖ [d] 𝔊 + *καὶ Βενιαμιν* ‖ **21** [a] 21—24 cf 12,24 x—z 𝔊* ‖ [b] K אוּ—; l c Q mlt Mss Vrs וַיָּבֹא ‖ [c–c] 𝔊 *τὴν συναγωγήν* cf 20 ‖ [d] 𝔊* 20 ‖ **22** [a] pc Mss Vrs יהוה ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ κατέπαυσαν* = וַיַּשְׁבִּתוּ ‖ [b] 𝔊* + mlt v ‖ **27** [a] > 𝔊* ‖ [b] > pc Mss 𝔊[L] ‖ [c–c] > pc Mss 𝔊*, add? ‖ **28** [a] 𝔊[A] *καὶ ἐπορεύθη* cf 𝔊[rel], l וַיֵּלֶךְ? ‖ [b] l אֶל־הָעָם cf 𝔊.

אֲשֶׁר הֶעֱלָוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 29 וַיָּשֶׂם אֶת־הָאֶחָד בְּבֵית־אֵל וְאֶת־ 29 ג24. פד. ד25
הָאֶחָד נָתַן בְּדָן׃ 30 וַיְהִי הַדָּבָר הַזֶּה לְחַטָּאת[a] וַיֵּלְכוּ הָעָם לִפְנֵי 30 ד26. כ בטע ר״ם27
הָאֶחָד[b] עַד־דָּן׃

31 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית[a] בָּמוֹת וַיַּעַשׂ כֹּהֲנִים מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא־ 31
32 הָיוּ מִבְּנֵי לֵוִי׃ 32 וַיַּעַשׂ יָרָבְעָם | חָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר
יוֹם | לַחֹדֶשׁ כֶּחָג | אֲשֶׁר בִּיהוּדָה [a]וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ כֵּן[b] עָשָׂה בְּבֵית־ ל ג בטע
אֵל[a] לִזְבֹּחַ לָעֲגָלִים אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהֶעֱמִיד בְּבֵית אֵל אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת 28 ל קמ. ד
אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 33 [a]וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ | אֲשֶׁר־עָשָׂה[a] [b]בְּבֵית־אֵל[b] בַּחֲמִשָּׁה 33
עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ[c] אֲשֶׁר־בָּדָא מִלִּבּוֹ[d] [מלבו ק] וַיַּעַשׂ חָג לִבְנֵי
13 יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ פ 13 1 וְהִנֵּה | אִישׁ אֱלֹהִים ה ר״ם בסיפ׳. ו2
יג[a] בָּא מִיהוּדָה בִּדְבַר יְהוָה אֶל־בֵּית־אֵל וְיָרָבְעָם עֹמֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ
ל לְהַקְטִיר׃ 2 וַיִּקְרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בִּדְבַר יְהוָה וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ מִזְבֵּחַ[a] ג קמ4
כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה־בֵן נוֹלָד לְבֵית־דָּוִד יֹאשִׁיָּהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עָלֶיךָ ד5. ג
אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת הַמַּקְטִרִים עָלֶיךָ וַעֲצָמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ[b] עָלֶיךָ׃
3 וְנָתַן בַּיּוֹם הַהוּא מוֹפֵת לֵאמֹר זֶה הַמּוֹפֵת[a] אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה הִנֵּה 3
ב זקף קמ הַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וְנִשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר־עָלָיו׃ 4 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־ 4
דְּבַר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית־אֵל וַיִּשְׁלַח
ל וחס יָרָבְעָם[a] אֶת־יָדוֹ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר | תִּפְשֻׂהוּ וַתִּיבַשׁ יָדוֹ אֲשֶׁר
שָׁלַח עָלָיו וְלֹא יָכֹל לַהֲשִׁיבָהּ אֵלָיו׃ 5 וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע וַיִּשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן 5 ב6. ג7. ב זקף קמ
6 מִן־הַמִּזְבֵּחַ כַּמּוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֱלֹהִים בִּדְבַר יְהוָה׃ 6 וַיַּעַן ל
ל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר | אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים חַל־נָא אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
ב8. ד9 [a]וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדִי[a] וְתָשֹׁב יָדִי אֵלָי וַיְחַל אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶת־פְּנֵי יְהוָה
ה10 וַתָּשָׁב יַד־הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וַתְּהִי כְּבָרִאשֹׁנָה׃ 7 וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִישׁ 7

[24]Mp sub loco. [25]Mm 746. [26]Mm 4042. [27]Mm 1017. [28]Mm 1956. Cp 13 [1]Mm 1868. [2]Mm 1957. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1958. [5]Mm 1956. [6]Mm 1959. [7]Mm 1960. [8]Mm 1961. [9]Mm 596. [10]Mm 1962.

30 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ + *τῷ Ισραηλ*, frt recte ‖ [b] ins frt בֵּית־אֵל וְלִפְנֵי הָאֶחָד cf $\mathfrak{G}^{L}$ (homtel) ‖ **31** [a] $\mathfrak{GV}$ pl ut 13,32 ‖ **32** [a–a] = 33aα, dl? ‖ [b] Ms $\mathfrak{G}$ ut 33 אשר ‖ **33** [a–a] > $\mathfrak{S}^{W}$, var ad bβ, dl? ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἐν τῇ ἑορτῇ* = בֶּחָג ‖ [d] nonn Mss ut Q מִלִּבּוֹ (cf Vrs), sic l ‖ **Cp 13,2** [a] $\mathfrak{S}$ + *šm' ptgmh dmrj'* = שְׁמַע דְּבַר יְהוָה ‖ [b] l prb c $\mathfrak{GSV}$ sg ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}$ *τὸ ῥῆμα* ‖ **4** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$, dl? ‖ **6** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$, dl?

8 הָאֱלֹהִים בֹּאָה־אִתִּי הַבַּיְתָה וְסָעָדְתָּה וְאֶתְּנָה לְךָ מַתָּת׃ 8 וַיֹּאמֶר
ל. ויט11. ל. ל
לד12 פסוק לא ולא ולא ד מנה בסיפ. ה חס
אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם־תִּתֶּן־לִי אֶת־חֲצִי בֵיתֶךָ לֹא אָבֹא
9 עִמֶּךָ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא אֶשְׁתֶּה־מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 9 כִּי־כֵן ׀
ל
לד13 פסוק לא ולא ולא ד מנה בסיפ
[a]צִוָּה אֹתִי[a] בִּדְבַר[b] יְהוָה לֵאמֹר לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתֶּה־מַיִם
10 וְלֹא תָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תָּלַכְתָּ׃ 10 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אַחֵר[a] וְלֹא־שָׁב
בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר בָּא בָהּ אֶל־בֵּית־אֵל׃ פ
ל. ה13
ז בלשון נביאיה. ה14 מל וכל מגלה דכות ב מ ב
11 וְנָבִיא אֶחָד[a] זָקֵן יֹשֵׁב בְּבֵית־אֵל וַיָּבֹא[b] בְּנוֹ וַיְסַפֶּר־לוֹ אֶת־
כָּל־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִישׁ־הָאֱלֹהִים ו הַיּוֹם בְּבֵית־אֵל אֶת־[c]
12 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְסַפְּרוּם לַאֲבִיהֶם׃ 12 וַיְדַבֵּר
ב ומל15
כט16 חס בנביא יג מנה בסיפ. לא
אֲלֵהֶם אֲבִיהֶם אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ הָלָךְ וַיִּרְאוּ[a] בָּנָיו אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
13 הָלַךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה׃ 13 וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו חִבְשׁוּ־
ל
14 לִי הַחֲמֹר וַיַּחְבְּשׁוּ־לוֹ הַחֲמוֹר וַיִּרְכַּב עָלָיו׃ 14 וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי אִישׁ
ל
הָאֱלֹהִים וַיִּמְצָאֵהוּ יֹשֵׁב תַּחַת הָאַלָּה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַאַתָּה אִישׁ־
15 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּאתָ מִיהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵךְ אִתִּי
יט11. לד12 פסוק לא ולא ולא ד מנה בסיפ. ד קמ וכל יחזק נקיבה אחנה וס״פ דכות17. ד18
16 הַבַּיְתָה[a] וְאֹכַל לָחֶם׃ 16 וַיֹּאמֶר לֹא אוּכַל לָשׁוּב אִתָּךְ וְלָבוֹא[a] אִתָּךְ
17 וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא־אֶשְׁתֶּה אִתְּךָ[b] מַיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 17 כִּי־[a]דָבֶר
יז מ״פ לא ולא לא19
אֵלַי בִּדְבַר[a] יְהוָה לְאׇ־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא־תִשְׁתֶּה שָׁם מָיִם לֹא[b]־תָּשׁוּב
18 לָלֶכֶת[c] בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַכְתָּ בָּהּ׃ 18 וַיֹּאמֶר לוֹ גַּם־אֲנִי נָבִיא כָּמוֹךָ
ל חס. ה
וּמַלְאָךְ דִּבֶּר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר הֲשִׁבֵּהוּ אִתְּךָ אֶל־בֵּיתֶךָ וְיֹאכַל
19 לֶחֶם וְיֵשְׁתְּ מָיִם כִּחַשׁ[a] לוֹ׃ 19 וַיָּשָׁב[a] אִתּוֹ וַיֹּאכַל לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיֵּשְׁתְּ
ב
20 מָיִם׃ 20 וַיְהִי הֵם יֹשְׁבִים אֶל[a]־הַשֻּׁלְחָן פ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
ג בעינ20
21 אֶל־הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ׃ 21 וַיִּקְרָא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא
ב חס את21. ב
מִיהוּדָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן כִּי מָרִיתָ[b] פִּי יְהוָה וְלֹא[b] שָׁמַרְתָּ
22 אֶת־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 22 וַתָּשָׁב וַתֹּאכַל לֶחֶם וַתֵּשְׁתְּ

[11]Mm 1557. [12]Mm 771. [13]Mm 2093. [14]Mm 1552. [15]Mm 2586. [16]Mm 1954. [17]Mm 172. [18]Mm 1224. [19]Mm 1613. [20]Mp sub loco. [21]Mm 991.

9 [a–a] prp צִוִּיתִי cf $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}\mathfrak{V}$ || [b] $\mathfrak{GS}$ leg בְּדָבָר || **10** [a] l אַחֶרֶת (vel postea בוֹ) || **11** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ ἄλλος = אַחֵר || [b–b] l c 2 Mss $\mathfrak{GSV}^{\text{Mss}}$ רוֹ וַיָּבֹאוּ בָנָיו || [c] l c 2 Mss $\mathfrak{G}$-$\mathfrak{B}^{A}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ וְאֵת || **12** [a] l וַיַּרְאֻהוּ cf Vrs || **15** [a] > $\mathfrak{G}$* || **16** [a–a] > 2 Mss $\mathfrak{G}$*, dl? || [b] > $\mathfrak{GV}$, dl? || **17** [a–a] Ms $\mathfrak{G}$ כֵּן צִוָּה אוֹתִי בִּדְבָר יְהוָה אֵלַי ב׳ $\mathfrak{V}$, Ms $\mathfrak{G}$ דְּבַר יְהוָה || [b] l c mlt Mss Vrs וְלֹא || [c] > $\mathfrak{GSV}$ || **18** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop || **19** [a–a] $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{V}$ leg וַיָּשֻׁב אִתּוֹ || **20** [a] = עַל, sic mlt Mss.

מַ֔יִם בַּמָּקוֹם[a] אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֛ר אֵלֶ֖יךָ אַל־תֹּאכַ֣ל לֶ֑חֶם וְאַל־תֵּשְׁתְּ֥ מַ֖יִם לֹא־
תָבֹ֣וא נִבְלָתְךָ֔ אֶל־קֶ֖בֶר אֲבֹתֶֽיךָ׃ 23 וַיְהִ֗י אַחֲרֵי֙ אָכְל֣וֹ לֶ֔חֶם[a] וְאַחֲרֵי 23
שְׁתֹתֹ֑ו[b] וַיַּחֲבֹ֣שׁ[c]־לֹ֗ו הַֽחֲמֹור֙[d] לַנָּבִ֔יא אֲשֶׁ֥ר הֵשִׁ֖יב׃ 24 וַיֵּ֣לֶךְ֮ וַיִּמְצָאֵ֣הוּ 24 ל. ב. ג בעינ׳. ד בטע[22]
אַרְיֵה֒ בַּדֶּ֗רֶךְ וַיְמִיתֵ֙הוּ֙ וַתְּהִ֣י נִבְלָתֹ֔ו מֻשְׁלֶ֖כֶת בַּדֶּ֑רֶךְ וְהַֽחֲמֹור֙[e] עָמֵ֣ד ז מל[23]. ד ג[24] מנה בעינ׳. ה מטע בעינ׳[25]
אֶצְלָ֔הּ וְהָאַרְיֵ֖ה עָמֵ֣ד אֵ֑צֶל הַנְּבֵלָֽה׃ 25 וְהִנֵּ֣ה[e] אֲנָשִׁ֗ים עֹבְרִים֮ 25 ה ר״פ בסיפ[26]. ב
וַיִּרְא֣וּ אֶת־הַנְּבֵלָה֮ מֻשְׁלֶ֣כֶת בַּדֶּ֒רֶךְ֒ וְאֶת־הָאַרְיֵה֙[e] עֹמֵ֣ד אֵצֶ֔ל הַנְּבֵלָה֖ ד ג[24] מנה בעינ׳. ג מטע בעינ׳[25]
וַיָּבֹ֗אוּ וַיְדַבְּרוּ֙ בָּעִ֔יר אֲשֶׁ֥ר הַנָּבִ֖יא[e] הַזָּקֵ֥ן יֹשֵׁ֖ב בָּֽהּ׃ 26 וַיִּשְׁמַ֣ע הַנָּבִיא 26 ב
אֲשֶׁ֣ר הֱשִׁיב�ֹ֔ו מִן־הַדֶּ֖רֶךְ וַיֹּ֑אמֶר אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֗ים הֽוּא אֲשֶׁ֤ר מָרָה֙ אֶת־פִּ֣י ג בעינ׳
יְהוָ֔ה[a] וַיִּתְּנֵ֙הוּ֙ יְהוָ֔ה לָאַרְיֵ֖ה וַיְשַׁבְּרֵ֑הוּ וַיְמִתֵ֕הוּ כִּדְבַ֥ר יְהוָ֖ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּר־ 27 ל. ב. ל
לֹֽו׃ 27 וַיְדַבֵּ֖ר אֶל־בָּנָ֑יו לֵאמֹ֕ר חִבְשׁוּ־לִ֖י אֶת־הַֽחֲמֹ֥ור וַיַּחֲבֹֽשׁוּ[a]׃ 27
28 וַיֵּ֣לֶךְ֮ וַיִּמְצָא֣ אֶת־נִבְלָתֹו֒ מֻשְׁלֶ֣כֶת בַּדֶּ֗רֶךְ וְהַֽחֲמֹור֙[a] וְהָאַרְיֵ֔ה[e] עֹמְדִ֖ים 28 ט פסוק בסיפ׳ את את את. י ג[24] מנה בעינ׳. יא מטע בעינ׳[25]
אֵצֶל֙ הַנְּבֵלָ֔ה לֹא־[f]אָכַ֥ל הָאַרְיֵ֖ה אֶת־הַנְּבֵלָ֑ה וְלֹ֥א שָׁבַ֖ר אֶת־הַֽחֲמֹֽור׃
29 וַיִּשָּׂ֣א הַנָּבִ֗יא אֶת־נִבְלַ֤ת אִישׁ־הָאֱלֹהִים֙ וַיִּנְּחֻ֔הוּ אֶל[a]־הַֽחֲמֹ֖ור וַיְשִׁיבֻֽהוּ 29 ב חס[28]. ב ומל
וַיָּבֹ֣א[b] אֶל־עִיר֮[c] הַנָּבִיא֒[d] הַזָּקֵן֙[e] לִסְפֹּ֣ד[f] וְלִקְבֹּרֹ֔ו׃ 30 וַיַּנַּ֥ח[a] אֶת־ ס[29] 29 ב. ל. ז
נִבְלָתֹ֖ו[a] בְּקִבְרֹ֑ו וַיִּסְפְּדוּ֙ עָלָ֔יו הוֹי֙ אָחִ֔י׃ 31 וַיְהִ֗י אַחֲרֵי֙ קָבְרֹ֣ו[a] אֹתֹ֔ו[a] 31 ב[30]. ל
וַיֹּ֣אמֶר אֶל־בָּנָ֔יו לֵאמֹ֕ר בְּמֹותִ֖י וּקְבַרְתֶּ֣ם אֹתִ֑י בַּקֶּ֣בֶר[b] אֲשֶׁר־אִ֣ישׁ 32 ג
הָאֱלֹהִ֣ים קָבוּר֮ בֹּו֒ אֵצֶל֙ עַצְמֹתָ֔יו הַנַּ֖יַּחוּ[c] אֶת־עַצְמֹתָֽי[c]׃ 32 כִּ֣י הָיֹ֤ה 32 ב חס[33]. ה חס בלי׳[34] ב כת ה
יִהְיֶה֙ הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁ֥ר קָרָ֖א בִּדְבַ֣ר יְהוָ֑ה עַל־הַמִּזְבֵּ֞חַ אֲשֶׁ֣ר בְּבֵית־אֵ֗ל
וְעַל֙[a] כָּל־[a]בָּתֵּ֣י הַבָּמֹ֔ות אֲשֶׁ֖ר בְּעָרֵ֣י[b] שֹׁמְרֹ֑ון׃ פ 33 אַחַ֣ר[a] 33 ל
הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה לֹא־שָׁ֖ב יָרָבְעָ֣ם מִדַּרְכֹּ֑ו הָרָעָ֔ה וַיָּ֣שָׁב וַיַּ֔עַשׂ מִקְצ֥וֹת
הָעָ֖ם כֹּהֲנֵ֣י[c] בָמֹ֑ות[b] יְמַלֵּ֞א אֶת־יָדֹ֗ו[b] וְיִהְיֶ֛ה כֹּהֲנֵ֥י[c] בָמֹֽות׃ 34 וַיְהִ֥י 34 ג. ג[35]. ז[36]. לב. ג
בְּדָבָר֙[a] הַזֶּ֔ה לְחַטָּ֖את בֵּ֣ית יָרָבְעָ֑ם וּלְהַכְחִ֥יד וּלְהַשְׁמִ֖יד מֵעַ֥ל פְּנֵי 37 ח. ו. ד
הָאֲדָמָֽה׃ פ

[22] Mm 2140. [23] Mm 2137. [24] Mm 1963 א. [25] Mm 1963 ב. [26] Mm 1868. [27] Mm 1549. [28] Mm 1964. [29] Mm 2011. [30] Mp sub loco. [31] Mm 1965. [32] Mm 1966. [33] Mm 3545. [34] Mm 3723. [35] Mm 1967. [36] Mm 706. [37] Mm 1209.

22 [a] Ms 𝔊 + הַזֶּה ‖ **23** [a] > 𝔙 ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 + מַיִם ‖ [c] Ms 𝔖 ויחבשו ‖ [d–d] l frt וַיַּשֹּׁב cf 𝔊* ‖ **26/27** [a–a] > 𝔊*, add? ‖ **28** [a] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 וְהַח׳ ‖ [b] pc Mss 𝔊 ולא ‖ **29** [a] = עַל, sic nonn Mss Vrs ‖ [b] > 𝔊*, frt dl ‖ [c] frt l הָעִיר cf 𝔊 ‖ [d–d] frt dl ‖ [e–e] > 𝔊* ‖ [f] Ms 𝔖𝔗𝔙 + לֹו, frt ins ‖ **30** [a–a] > 𝔊* ‖ **31** [a–a] 𝔊(𝔙) *τὸ κόψασθαι αὐτόν* = סָפְדוּ לֹו ‖ [b] 𝔊* + *τούτῳ* ‖ [c–c] 𝔊 *με, ἵνα σωθῶσι τὰ ὀστᾶ μου μετὰ τῶν ὀστῶν αὐτοῦ* cf 2 R 23,18 ‖ **32** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 om ערי ‖ **33** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b–b] 𝔖 *qrb qwrbn'* offerebat munus cf 𝔗 ‖ [c] l c 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ **34** [a] prb l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗 הַד׳.

14

1 [a] בְּעֵת הַהִוא חָלָה אֲבִיָּה בֶן־יָרָבְעָם׃ 2 וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם
לְאִשְׁתּוֹ קוּמִי נָא וְהִשְׁתַּנִּית וְלֹא יֵדָעוּ כִּי־אַתְּי[a] אֵשֶׁת יָרָבְעָם וְהָלַכְתְּ
שִׁלֹה הִנֵּה[b]־שָׁם אֲחִיָּה הַנָּבִיא הוּא־דִבֶּר עָלַי לִמְלֹךְ[c] עַל־הָעָם הַזֶּה׃
3 וְלָקַחַתְּ בְּיָדֵךְ [a]עֲשָׂרָה לֶחֶם וְנִקֻּדִּים[a] וּבַקְבֻּק דְּבָשׁ וּבָאת אֵלָיו
4 הֽוּא[b] יַגִּיד לָךְ מַה־יִּהְיֶה לַנָּעַר׃ 4 וַתַּעַשׂ כֵּן אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתָּקָם[a]
וַתֵּלֶךְ שִׁלֹה וַתָּבֹא בֵּית אֲחִיָּה וַאֲחִיָּהוּ[b] לֹא־יָכֹל לִרְאוֹת כִּי קָמוּ
5 עֵינָיו מִשֵּׁיבוֹ׃ ס 5 וַיהוָה אָמַר אֶל־אֲחִיָּהוּ הִנֵּה אֵשֶׁת יָרָבְעָם
בָּאָה לִדְרֹשׁ דָּבָר מֵעִמָּךְ אֶל[a]־בְּנָהּ כִּי־חֹלֶה הוּא כָּזֶה וְכָזֶה תְּדַבֵּר
6 אֵלֶיהָ וְיִהְיֶה[b] כְּבֹאָהּ וְהִיא מִתְנַכֶּרֶת׃ 6 וַיְהִי כְּשָׁמְעַ אֲחִיָּהוּ אֶת־
קוֹל [a]רַגְלֶיהָ בָּאָה[a] בַּפֶּתַח וַיֹּאמֶר בֹּאִי אֵשֶׁת יָרָבְעָם לָמָּה זֶּה אַתְּ
7 מִתְנַכֶּרֶת וְאָנֹכִי שָׁלוּחַ אֵלַיִךְ קָשֶׁה[b]׃ 7 לְכִי אִמְרִי לְיָרָבְעָם כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר הֲרִימֹתִיךָ מִתּוֹךְ הָעָם וָאֶתֶּנְךָ
8 נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וָאֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה מִבֵּית דָּוִד וָאֶתְּנָהּ
לָךְ וְלֹא־הָיִיתָ כְּעַבְדִּי דָוִד אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֹתַי וַאֲשֶׁר־הָלַךְ אַחֲרַי
9 בְּכָל־לְבָבוֹ לַעֲשׂוֹת רַק[a] הַיָּשָׁר בְּעֵינָי׃ 9 וַתָּרַע לַעֲשׂוֹת מִכֹּל אֲשֶׁר־
הָיוּ לְפָנֶיךָ וַתֵּלֶךְ וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמַסֵּכוֹת לְהַכְעִיסֵנִי
10 וְאֹתִי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גַּוֶּךָ׃ ס 10 לָכֵן הִנְנִי מֵבִיא[a] רָעָה אֶל־בֵּית
יָרָבְעָם וְהִכְרַתִּי לְיָרָבְעָם מַשְׁתִּין בְּקִיר עָצוּר[b] וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל
11 וּבִעַרְתִּי אַחֲרֵי בֵּית־יָרָבְעָם כַּאֲשֶׁר יְבַעֵר הַגֶּלֶל עַד־תֻּמּוֹ׃ 11 הַמֵּת
לְיָרָבְעָם בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם
12 כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ 12 וְאַתְּ קוּמִי לְכִי לְבֵיתֵךְ בְּבֹאָה[a] רַגְלַיִךְ הָעִירָה
13 וּמֵת הַיָּלֶד׃ 13 וְסָפְדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] וְקָבְרוּ אֹתוֹ כִּי־זֶה לְבַדּוֹ יָבֹא
לְיָרָבְעָם אֶל־קֶבֶר יַעַן נִמְצָא־בּוֹ דָּבָר טוֹב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

ג בגביא
ג. ל. יג¹.
את חד מן ז² כת כן
ק
ב³. ג. כט וכל משיחה מצרים אשור וישראל דכות⁴. ח וכל עזרא דכות⁵
ל וחס. ל וחס. ה⁶
ה⁷. ו
ה⁷
ח⁸. ג⁹
לב. ב. ה⁷
ב. י¹⁰. כט. כד
ב
ל קמ
ל. ה. ל
ל קמ
ד¹¹. ו כת כן¹²
ד¹², יא¹³
ח. ב¹⁴
ל
ב. ט¹⁵

Cp 14 [1]Mm 801. [2]Mm 2081. [3]Mm 1792. [4]Mm 958. [5]Mm 1968. [6]Mm 2052. [7]Mm 4178. [8]Mm 1635. [9]Mm 1760. [10]Mm 1969. [11]Mm 1970. [12]Mp sub loco. [13]Mm 324. [14]Mm 1971. [15]Mm 1972.

Cp 14,1 [a] 𝔊* om 1—20 (sed cf 𝔊* 12,24g—n) ‖ **2** [a] K אַתְּי, nonn Mss ut Q אַתְּ ‖ [b] nonn Mss $𝔊^{OL}$ וְהִ׳ ‖ [c] l לְמִלְךְ cf $𝔊^{O}$ 𝔖𝔙 ‖ **3** [a–a] $𝔊^{O}$ alit ‖ [b] mlt Mss 𝔖 וְהוּא ‖ **4** [a] 12,24k 𝔊* + *ἐκ Σαιρα* = מִצְּרָדָה ‖ [b–b] $𝔊^{O}$ *καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος τοῦ ἰδεῖν* = וְהָאִישׁ זָקֵן מְרֹ׳ ‖ **5** [a] = עַל ‖ [b] $𝔊^{O}$(𝔗𝔙) *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי ‖ **6** [a–a] prp רגלי הַבאה ‖ [b] $𝔊^{O}$𝔙 leg קָשָׁה ‖ **8** [a] > pc Mss 𝔖𝔙 ‖ **10** [a] = עַל, sic pc Mss ‖ [b] mlt Mss $𝔖𝔗^{Ms}$ וְע׳ ‖ **12** [a] בְּבוֹא ‖ **13** [a] 𝔊* 12,24 m + *οὐαὶ κύριε*.

ל בְּבֵית יָרָבְעָם׃ 14 וְהֵקִים יְהוָה לוֹ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַכְרִית 14
כנ[16]. ל. ל. יו פסוק את את את את אֶת־בֵּית יָרָבְעָם [a]זֶה הַיּוֹם וּמָה׃ גַּם־עָתָּה׃[a] 15 וְהִכָּה יְהוָה אֶת־ 15
ג יִשְׂרָאֵל[a] כַּאֲשֶׁר יָנוּד הַקָּנֶה בַּמָּיִם וְנָתַשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה׃
ד מל בנביא. ל הַטּוֹבָה׃ הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לַאֲבוֹתֵיהֶם וְזֵרֶם מֵעֵבֶר לַנָּהָר יַעַן אֲשֶׁר
ז בלשׁן בנביא. ל מל[17]. יג[18] עָשׂוּ׃ אֶת־אֲשֵׁרֵיהֶם מַכְעִיסִים אֶת־יְהוָה׃ 16 וְיִתֵּן אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּגְלַל 16
ה חס בן נבט. ב חַטֹּאוֹת׃ יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר׃ הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 17 וַתָּקָם 17
ל. ל אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא תִרְצָתָה[a] הִיא בָּאָה׃ בְּסַף־הַבַּיִת וְהַנַּעַר
ב פסוק דמטע בעינ[19] מֵת׃ 18 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר׃ דִּבֶּר׃
ה[20]. יג[21] בְּיַד־עַבְדּוֹ אֲחִיָּהוּ הַנָּבִיא׃ 19 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם אֲשֶׁר נִלְחָם
ל. ה בנביא וַאֲשֶׁר׃ מָלָךְ הִנָּם׃ כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
20 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ יָרָבְעָם עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם־אֲבֹתָיו 20
וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
21 [a]וּרְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מָלַךְ בִּיהוּדָה[b] בֶּן־[c]אַרְבָּעִים וְאַחַת 21
שָׁנָה׃ רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ [d]וְשֶׁבַע עֶשְׂרֵה[d] שָׁנָה׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם הָעִיר
ג אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם׃ אֶת־שְׁמוֹ׃ שָׁם מִכֹּל׃ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ
ב נַעֲמָה[e] הָעַמֹּנִית׃ 22 וַיַּ֫עַשׂ יְהוּדָה[a] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְקַנְאוּ[b] אֹתוֹ 22
ה[22] חס ג[23] מנה כנביא. וכל תורה דכות ב מ ב. ג[24]. ב[25] מִכֹּל׃ אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם[c] בְּחַטֹּאתָם אֲשֶׁר חָטָאוּ׃ 23 וַיִּבְנוּ [a]גַם־הֵמָּה[a] 23
לָהֶם בָּמוֹת וּמַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ
ב. ל רַעֲנָן׃ 24 וְגַם־קָדֵשׁ[a] הָיָה בָּאָרֶץ עָשׂוּ כְּכֹל[b] הַתּוֹעֲבֹת[c] הַגּוֹיִם אֲשֶׁר׃ 24
כ בטע ר״פ[26] ה ג מל וב חס[27] הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 25 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית 25
שישק ק לַמֶּלֶךְ[a] רְחַבְעָם עָלָה שׁוּשַׁק[b] מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִַם׃ 26 וַיִּקַּח 26
יח פסוק את ואת ואת את אֶת־[a]אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ[b] וְאֶת[d]־הַכֹּל לָקָח[c]

[16] Mm 592. [17] Mm 1401. [18] Mm 157. [19] Mp sub loco. [20] Mm 4178. [21] Mm 1748. [22] Mm 3967. [23] Mm 1973. [24] Mm 1974. [25] Mm 1975. [26] Mm 1017. [27] Mm 1976. [28] Mm 1977.

14 [a–a] dub ‖ **15** [a] prb ins וְהִתְנוֹדְדוּ ‖ **17** [a] G *εἰς τὴν Σαιρα* cf 4[a] ‖ **21** [a] 21.22 cf G* 12,24a ‖ [b] G[L] + *καὶ Βενιαμιν* ‖ [c–c] 12,24a G* 16 ‖ [d–d] 12,24a G[B] 12 ‖ [e] G[B] *Μααχαμ* cf 15,2.10 ‖ **22** [a] > G* 12,24a et 2 Ch 12,14; G* hic *Ροβοαμ* = רְחַבְעָם ‖ [b] G-[A] sg ‖ [c] G-[B] suff sg ‖ **23** [a–a] > G* ‖ **24** [a] G *σύνδεσμος* = קֶשֶׁר ‖ [b] G *ἀπὸ πάντων* = מִכֹּל ‖ [c] pc Mss 𝔗 om ה, dl ‖ **25** [a] GV leg לְמֶלֶךְ ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗V ut Q שִׁישַׁק; 1 c K שׁוּשַׁק cf G (aeg *šošenq*) ‖ **26** [a] G* + *πάντας* ‖ [b] G + nonn vb (cf 2 S 8,7) ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ [d] 1 c Ms G et 2 Ch 12,9 את.

27 [e]וַיִּקַּח אֶת־כָּל־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה[fe]׃ 27 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם תַּחְתָּם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים
28 פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ[a]׃ 28 וְהָיָה מִדֵּי־בֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה יִשָּׂאוּם הָרָצִים כ בטע ר״פ[29]
29 וְהֵשִׁיבוּם אֶל־תָּא הָרָצִים׃ 29 וְיֶתֶר דִּבְרֵי רְחַבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר ב חד מל וחד חס[30]
עָשָׂה הֲלֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ ג בטע ר״פ בסיפ[31]
30 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵין־רְחַבְעָם וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃ 31 וַיִּשְׁכַּב ד[32]
רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר [a]עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּעִיר דָּוִד [b]וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה ה בטע
הָעַמֹּנִית[b] וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּם[c] בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

15 1 וּבִשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט מָלַךְ אֲבִיָּם[b] ו בטע מנה ר״פ[1]
2 עַל־יְהוּדָה׃ 2 שָׁלֹשׁ[a] שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה בַּת־
3 אֲבִישָׁלוֹם[b]׃ 3 וַיֵּלֶךְ בְּכָל[a]־חַטֹּאות אָבִיו אֲשֶׁר־עָשָׂה לְפָנָיו וְלֹא־הָיָה ב. ד בטע[2]. ח[3]. כה
4 לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם־יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִד אָבִיו׃ 4 כִּי לְמַעַן דָּוִד נָתַן
יְהוָה אֱלֹהָיו[a] לוֹ נִיר בִּירוּשָׁלִָם[b] לְהָקִים אֶת־בְּנוֹ[c] אַחֲרָיו וּלְהַעֲמִיד ח[4]. ג[5]
5 אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ 5 אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִד אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא־סָר ג[6]. ד[7]
6 מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ כֹּל יְמֵי חַיָּיו [a]רַק בִּדְבַר אוּרִיָּה הַחִתִּי[a]׃ 6 [a]וּמִלְחָמָה [8]
7 הָיְתָה בֵּין־רְחַבְעָם[b] וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ 7 וְיֶתֶר דִּבְרֵי ה בטע בסיפ[9]
אֲבִיָּם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים ז מל בסיפ
8 לְמַלְכֵי יְהוּדָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּם וּבֵין יָרָבְעָם׃ 8 וַיִּשְׁכַּב
אֲבִיָּם עִם־אֲבֹתָיו[a] וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְּנוֹ
תַּחְתָּיו׃ פ

ס[a],9 [a]וּבִשְׁנַת עֶשְׂרִים[a] לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אָסָא מֶלֶךְ[b] ט מנה ר״פ[1]
10 יְהוּדָה׃ 10 וְאַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה[a]
11 בַּת־אֲבִישָׁלוֹם׃ 11 וַיַּ֫עַשׂ אָסָא הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִד אָבִיו׃ ב

[29]Mm 1017. [30]Mm 2128. [31]Mm 1985. [32]Mm 1120. Cp 15 [1]Mm 3789. [2]Mm 2140. [3]Mm 2851. [4]Mm 2469. [5]Mm 3922. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1978. [8]Mm 1623. [9]Mm 2178.

26 [e–e] G* *ὅπλα τὰ χρυσᾶ* ‖ [f] G^{min} + *καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Αἴγυπτον* ‖ **27** [a] G^{L} *κυρίου* ‖ **31** [a–a] > Sʏ𝔄 et 2 Ch 12,16 ‖ [b–b] > G*S et 2 Ch, add ex 21 ‖ [c] pc Mss GSC^{fMs} אביה ‖ **Cp 15,1** [a] ut 14,25[a] ‖ [b] cf 14,31[c]; G + *υἱὸς Ροβοαμ* ‖ **2** [a] G* 6, G^{Amin} 16; Ms GC^{Ms} pr cop ‖ [b] 2 Ch 11,20 אֲבְשָׁלוֹם (13,2 alit) ‖ **3** [a] G* om כל ut 26.34 16,19.26 ‖ **4** [a] > Ms G* ‖ [b] > G* ‖ [c] G pl, l prb בָּנָיו ‖ **5** [a–a] > G* ‖ **6** [a] v 6 > G*, add ex 14,30 ‖ [b] nonn Mss אֲבִיָּם ‖ **8** [a] G* + *ἐν τῷ εἰκοστῷ καὶ τετάρτῳ ἔτει τοῦ Ιεροβοαμ* cf 9 ‖ **9** [a] G* 24 cf 8[a] ‖ [b] prb l c mlt Mss Edd GC^{fMss} -עַל ‖ **10** [a] dub cf 2; G* *Ana.*

12 וַיְעַבֵּר הַקְּדֵשִׁים מִן־הָאָרֶץ וַיָּסַר אֶת־כָּל־הַגִּלּוּלִים אֲשֶׁר עָשׂוּ 12 ט10 . ב
13 אֲבֹתָיו׃ 13 וְגַם | אֶת־מַעֲכָה אִמּוֹ וַיְסִרֶהָ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה 11 ג חס בליש
מִפְלֶצֶת לָאֲשֵׁרָה וַיְכָרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיְשָׂרֵף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ ב
14 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ[a] רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם עִם־יְהוָה כָּל־יָמָיו׃ 14 12 נא יח מנה ר״ם .
15 וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשָׁיו[a] בֵּית יְהוָה כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ 15 וקדשי חד מן מח13 כת ו ק וקר ל
16 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא[a] מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵיהֶם׃ 16
17 וַיַּעַל בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה 17 14 ג
18 לְבִלְתִּי תֵּת יֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 18 וַיִּקַּח אָסָא אֶת־כָּל־[a] 15 יא מל . יא מל
הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב הַנּוֹתָרִים | בְּאוֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה [b]וְאֶת־אֹוצְרוֹת בֵּית
הַמֶּלֶךְ[c] וַיִּתְּנֵם בְּיַד־עֲבָדָיו וַיִּשְׁלָחֵם הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶל־בֶּן־הֲדַד[d] בֶּן־ המלך חד מן ג16 חס ה ק ר״ת בליש . ד
19 טַבְרִמֹּן בֶּן־חֶזְיוֹן[e] מֶלֶךְ אֲרָם הַיֹּשֵׁב בְּדַמֶּשֶׂק לֵאמֹר׃ 19 בְּרִית בֵּינִי ט17 חס ול בליש
וּבֵינֶךָ בֵּין[a] אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ שֹׁחַד כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ
הָפֵר אֶת־בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ 20 וַיִּשְׁמַע ל . כו פסוק את את ומילה הזה ביניהו ט מנה הנביא . ג
20 בֶּן־הֲדַד[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־ יח פסוק אל על על15 . יד פסוק את את ראת ראת ואת ואת13 . ב20
21 עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ[b] אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֶת אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת כָּל־ 21 ג ומל
כִּנְרוֹת עַל[c] כָּל־אֶרֶץ נַפְתָּלִי׃ 21 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת
22 אֶת־הָרָמָה [a]וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה׃ 22 וְהַמֶּלֶךְ [o]אָסָא הִשְׁמִיעַ אֶת־כָּל־ ל . ד פסוק רמיין את את ראת את ראת22
מג יְהוּדָה אֵין נָקִי וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא
וַיִּבֶן בָּם הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶת־גֶּבַע בִּנְיָמִן וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ 23 וְיֶתֶר 23
כָּל־[a]דִּבְרֵי[o] אָסָא וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וְכֹל[b]אֲשֶׁר עָשָׂה [c]וְהֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה[c] ט פסוק כל וכל וכל23 . ל
24 הֲלֹא־הֵמָּה כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה רַק לְעֵת 24 ד
זִקְנָתוֹ[d] חָלָה אֶת־רַגְלָיו׃ 24 וַיִּשְׁכַּב אָסָא [a]עִם־אֲבֹתָיו[a] וַיִּקָּבֵר עִם־ ו25 ה מנה בליש ובסיט
אֲבֹתָיו בְּעִיר[o] דָּוִד[o] אָבִיו[b] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

[10] Mm 57. [11] Mm 1723. [12] Mm 639. [13] Mm 3811. [14] Mm 1979. [15] Mm 1977. [16] Mm 1856. [17] Mm 653. [18] Mm 658. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2473. [21] Mm 1980. [22] Mm 2468. [23] Mm 1981. [24] Mm 1120. [25] Mm 1945.

14 [a] G(S$) ἐξῆρεν = הֵסִיר ‖ **15** [a] l c K GSC et 2 Ch 15,18 וְקָדְשֵׁי(י)ו; Q וְקָדְשֵׁי ‖ **16** [a] nonn Mss שׁ– ‖ **18** [a] > G*, dl? ‖ [b–b] prb l c mlt Mss GOSCV וּבְאֹ֫צְרוֹת ‖ [c] C mlt Mss ut Q הַמֶּלֶךְ ‖ [d] pc Mss G הדר, id 20[a] ‖ [e] G Αζειν, -ιβ, Αζαηλ ‖ **19** [a] frt l c mlt Mss Vrs et 2 Ch 16,3 וּבֵין ‖ **20** [a] cf 18[d] ‖ [b] GBminSV ut 2 Ch 16,4 ויכו ‖ [c] frt l עד cf G ‖ **21** [a–a] prb l תֵּ֫שֶׁב וַיָּשָׁב cf GV ‖ **23** [a] > 2 Mss GS, prb dl ‖ [b] > G* ‖ [c–c] > G* ‖ [d] GL + ἐποίησεν Ασα τὸ πονηρὸν καί ‖ **24** [a–a] > G* ‖ [b] > G*.

25 וְנָדָב בֶּן־יָרָבְעָם מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם[a] לְאָסָא מֶלֶךְ
26 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ 26 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ
27 בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְחַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 27 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו
בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה לְבֵית יִשָּׂשכָר וַיַּכֵּהוּ בַעְשָׁא בִּגְבִּתּוֹן אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים
28 וְנָדָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל צָרִים עַל־גִּבְּתוֹן׃ 28 וַיְמִתֵהוּ בַעְשָׁא בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ[a] לה וכל ר״פ דכות
29 לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו[b]׃ 29 וַיְהִי כְמָלְכוֹ[a] הִכָּה אֶת־ ל[28]
כָּל־[b]בֵּית יָרָבְעָם לֹא[c] הִשְׁאִיר כָּל־נְשָׁמָה לְיָרָבְעָם עַד־הִשְׁמְדוֹ[d] ה[27] חס ב מנה בליש
כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי׃ 30 עַל־חַטָּאוֹת ה בטע בסיפ[28] . ב פסוק דמטע בעינ . ה חס בן נבט
יָרָבְעָם[a] אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר[b] הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכַעְסוֹ[b] אֲשֶׁר הִכְעִיס נ
31 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 31 וְיֶתֶר דִּבְרֵי נָדָב וְכָל־אֲשֶׁר ג בטע ר״פ בסיפ[29]
עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
32 [a]וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵיהֶם׃ פ
33 בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ[a] לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה עַל־ כ
כָּל־[b]יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁנָה׃ 34 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם[a] וּבְחַטָּאתוֹ[b] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ס
16 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל[a]־יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי עַל־בַּעְשָׁא לֵאמֹר׃ 2 יַעַן ל[1]
אֲשֶׁר הֲרִימוֹתִיךָ מִן־הֶעָפָר וָאֶתְּנֶךָּ נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַתֵּלֶךְ | בְּדֶרֶךְ כ
3 יָרָבְעָם וַתַּחֲטֵא אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיסֵנִי בְּחַטֹּאתָם[a]׃ 3 הִנְנִי ד חס ונב בליש . ו כת כן[2]
מַבְעִיר[a] אַחֲרֵי בַּעְשָׁא וְאַחֲרֵי בֵיתוֹ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ[b] כְּבֵית יָרָבְעָם
4 בֶּן־נְבָט׃ 4 הַמֵּת לְבַעְשָׁא בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת[ ]לוֹ בַּשָּׂדֶה ל
5 יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ 5 וְיֶתֶר[ ]דִּבְרֵי[ ]בַּעְשָׁא וַאֲשֶׁר[ ]עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ ה בטע בסיפ . ז[3]
6 הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַיִּשְׁכַּב
בַּעְשָׁא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֶר בְּתִרְצָה וַיִּמְלֹךְ אֵלָה בְּנוֹ תַּחְתָּיו[a]׃

[26]Mm 1982. [27]Mm 1983. [28]Mm 1984. [29]Mm 1985. Cp 16 [1]Mm 1986. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1112.

25 [a] Ms 10, $\mathfrak{G}^{509}$ 12, $\mathfrak{G}^{127.246}$ 3 || **26** [a] $\mathfrak{GSV}$ pl || **28** [a] $\mathfrak{G}^{min}$ 4 || [b] > $\mathfrak{G}^{B}$ || **29** [a] mlt Mss $\mathfrak{T}^{Mss}$ בְּמ׳ || [b] > $\mathfrak{G}$* || [c] Ms $\mathfrak{GS}$ וְלֹא || [d] = ה׳ || **30** [a–a] $\mathfrak{G}$* *ὡς* = כַּאשר? || [b] l וּבְ? cf $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{V}$ || **32** [a] v 32 > $\mathfrak{G}$*, add? cf 16 || **33** [a] $\mathfrak{G}^{min}$ 5 || [b] > pc Mss $\mathfrak{G}$*, dl? || **34** [a] $\mathfrak{GS}$ + *υἱοῦ Ναβατ* || [b] ut 26[a] || **Cp 16,1** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *ἐν χειρί* = בְּיַד || **2** [a] $\mathfrak{G}$ ut 13.26 בהבליהם cf $\mathfrak{S}$ || **3** [a] frt l c 2 Mss מְבַעֵר; $\mathfrak{G}$ *ἐξεγείρω* = מֵעִיר || [b] $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{SC}^{Ms}$ suff 3sg || **6** [a] $\mathfrak{G}$ + *ἐν τῷ εἰκοστῷ* ($\mathfrak{G}^{min}$ 28, $\mathfrak{G}^{127.246}$ 29) *ἔτει βασιλέως Ασα.*

ג 4. 7 7 וְגַם בְּיַד־יֵהוּא בֶּן־חֲנָנִי הַנָּבִיא[a] דִּבֶּר־יְהוָה הָיָה[ו] אֶל־בַּעְשָׁא וְאֶל־
ג בלוש 5 בֵּיתוֹ וְעַל[b] כָּל־הָרָעָה | אֲשֶׁר־עָשָׂה | בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה
ד 6 יָדָיו לִהְיוֹת כְּבֵית יָרָבְעָם וְעַל[c] אֲשֶׁר־הִכָּה אֹתוֹ: פ
8 [a] 8 בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֵׁשׁ שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] מָלַךְ אֵלָה בֶּן־ 8
בַּעְשָׁא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה שְׁנָתָיִם: 9 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו עַבְדּוֹ[a] זִמְרִי שַׂר 9
ל וכת כן מַחֲצִית הָרֶכֶב וְהוּא בְּתִרְצָה שֹׁתֶה שִׁכּוֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל־
ה מל 7 הַבַּיִת בְּתִרְצָה: 10 וַיָּבֹא זִמְרִי וַיַּכֵּהוּ וַיְמִתֵהוּ [a]בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע 10
ל 8. צ 8 לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו: 11 וַיְהִי בְמָלְכוֹ כְּשִׁבְתּוֹ עַל־ 11
כִּסְאוֹ הִכָּה[a] אֶת־כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא [b]לֹא[c]־הִשְׁאִיר לוֹ מַשְׁתִּין בְּקִיר
וְגֹאֲלָיו וְרֵעֵהוּ[d]: 12 וַיַּשְׁמֵד זִמְרִי אֶת כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא[b] כִּדְבַר יְהוָה 12
ג 4. ו בסיפ אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל[e]־בַּעְשָׁא בְּיַד[f] יֵהוּא הַנָּבִיא: 13 אֶל[a] כָּל־חַטֹּאות 13
בַּעְשָׁא וְחַטֹּאות אֵלָה בְנוֹ אֲשֶׁר [b]חָטְאוּ[b] וַאֲשֶׁר[b] הֶחֱטִיאוּ[c] אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם: 14 וְיֶתֶר דִּבְרֵי 14
ג. יג בטע ר״ם בסיפ 10 יו מל בסיפ אֵלָה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל: פ
ב בטע בסיפ 15 [a] בִּשְׁנַת [b]עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע[b] שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] מָלַךְ זִמְרִי ס״ו
כל מל שִׁבְעַת יָמִים בְּתִרְצָה וְהָעָם חֹנִים עַל־גִּבְּתוֹן[c] אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים:
ל. ל 16 16 וַיִּשְׁמַע הָעָם הַחֹנִים לֵאמֹר קָשַׁר זִמְרִי וְגַם הִכָּה אֶת־הַמֶּלֶךְ
ה חס 11 ג. ז וַיַּמְלִיכוּ כָל[a]־יִשְׂרָאֵל אֶת־עָמְרִי[b] שַׂר־צָבָא עַל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא
ג 12 ל. לה וכל ר״ם דכות בַּמַּחֲנֶה: 17 וַיַּעַל עָמְרִי וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִגִּבְּתוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־ 17
ט בטע בסיפ 13 תִּרְצָה: 18 וַיְהִי כִּרְאוֹת זִמְרִי כִּי־נִלְכְּדָה הָעִיר וַיָּבֹא אֶל־אַרְמוֹן
חטאתיו חד מן ג בלוש ק 19 בֵּית־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׂרֹף עָלָיו אֶת־בֵּית־הַמֶּלֶךְ בָּאֵשׁ וַיָּמֹת: 19 עַל־חַטֹּאתָו[a] 18
אֲשֶׁר חָטָא לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם[b]

[4] Mm 1986. [5] Mm 1987. [6] Mm 3138. [7] Mm 2137. [8] Mm 1982. [9] Mm 1988. [10] Mm 1985. [11] Mm 1584. [12] Mm 2008. [13] Mm 1955.

7 [a] > 3 Mss $\mathfrak{G}^{B}$ ‖ [b] l c nonn Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{f}$ על; > $\mathfrak{G}^{-L}$ ‖ **8** [a–a] > $\mathfrak{G}$*, cf 6[a] ‖ **9** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **10** [a–a] > $\mathfrak{G}$*, add? ‖ **11/12** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}$* וְה׳ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$*, homtel ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ ולא ‖ [d] $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ pl ‖ [e] = עַל, sic Or ‖ [f] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ πρός* ‖ **13** [a] = עַל cf Vrs ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{G}$ יא– ‖ **15** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{L}$ 22, $\mathfrak{G}^{127.246}$ 31 ‖ [c] $\mathfrak{S}$ *gt*, it in 17 ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}^{BA\,al}$ *ἐν* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *Ζαμβρι* ‖ **19** [a] mlt Mss Vrs ut Q יו– ; l c K. Or חַטָּאתוֹ? ‖ [b] $\mathfrak{G}$ ($\mathfrak{S}$) + *υἱοῦ Ναβατ*.

20 וּבְחַמֹּאתוֹ[c] אֲשֶׁר[c] עָשָׂה לְהַחֲטִיא[d] אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְיֶתֶר דִּבְרֵי חי[14]
זִמְרִי וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים ב
21 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 21 אָז יֵחָלֵק הָעָם יִשְׂרָאֵל לַחֲצְיָי[a] חֲצִי הָעָם ג[15]
22 הָיָה אַחֲרֵי תִבְנִי בֶן־גִּינַת לְהַמְלִיכוֹ וְהַחֲצִי אַחֲרֵי עָמְרִי׃ 22 [a]וַיֶּחֱזְקוּ ב.ת[16]
הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי עָמְרִי אֶת־[b]הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי תִבְנִי בֶן־גִּינַת וַיָּמָת ב.ל
תִּבְנִי[e] וַיִּמְלֹךְ עָמְרִי[d]׃ פ
23 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְאַחַת[a] שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ עָמְרִי ב בטע בסיפ
24 עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּתִרְצָה מָלַךְ שֵׁשׁ־שָׁנִים׃ 24 וַיִּקֶן ד ג מנה ר״פ
אֶת־הָהָר שֹׁמְרוֹן מֵאֶת שֶׁמֶר בְּכִכְּרֵים כֶּסֶף וַיִּבֶן אֶת־הָהָר וַיִּקְרָא[f] ל מסוק בסיפ את את אח.ל.ל בסיפ.ב
25 אֶת־שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם־שֶׁמֶר אֲדֹנֵי הָהָר שֹׁמְרוֹן[a]׃ 25 וַיַּעַשׂ[g] ו[17].ת[18].ג
עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּרַע מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו׃ 26 וַיֵּלֶךְ[g] בְּכָל־דֶּרֶךְ ב.ג[19]
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּבְחַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס אֶת־ ובחטאתו ק
27 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם[b] 27 וְיֶתֶר[g] דִּבְרֵי[g] עָמְרִי[a] אֲשֶׁר[g] ג.ח בטע בסיפ[20].ו[21]
עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ[b] אֲשֶׁר עָשָׂה[b] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
28 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 28 וַיִּשְׁכַּב עָמְרִי[g] עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֶר[g] בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ ג
אַחְאָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו[a]׃ פ
29 [a]וְאַחְאָב בֶּן־עָמְרִי מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל[a] בִּשְׁנַת[b] שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה
שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה[b] וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בֶּן־עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל
30 בְּשֹׁמְרוֹן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם[c] שָׁנָה׃ 30 וַיַּעַשׂ אַחְאָב [a]בֶּן־עָמְרִי[a] הָרַע בְּעֵינֵי
31 יְהוָה מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו׃ 31 וַיְהִי[a] הֲנָקֵל[a] לֶכְתּוֹ בְּחַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־ ב
נְבָט וַיִּקַּח אֶת־אִיזֶבֶל בַּת־אֶתְבַּעַל[a] מֶלֶךְ צִידֹנִים וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד ל
32 אֶת־הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחוּ[a] לוֹ׃ 32 וַיָּקֶם מִזְבֵּחַ לַבַּעַל בֵּית הַבַּעַל אֲשֶׁר ב.כ[22]

[14]Mm 2851. [15]Mm 1288. [16]Mm 432. [17]Mm 1989. [18]Mm 291. [19]Mm 2181. [20]Mm 2178. [21]Mm 1990. [22]Mm 1991.

19 [c] GSC pl ‖ [d–d] l הֶחֱטִיא? cf G*SV ‖ **21** [a] > G*, dl? ‖ **22** [a] v 22 G* alit ‖ [b] prb l c Ms SC מִן ‖ [c] prb ins וַיּוֹרֶם אָחִיו בָּעֵת הַהִיא cf G ‖ [d] ins אַחֲרֵי תִבְנִי cf G ‖ **23** [a] G^{M*min} *καὶ ἑβδόμῳ*; > Jos Ant VIII, 312 ‖ **24** [a] G^{Bal} *Σαεμηρων*, V *Samariam* cf akk *samerina* ‖ **26** [a] K Vrs שׁאתיו–, mlt Mss ut Q שָׁאתוֹ– ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd : ‖ **27** [a] prb ins c mlt Mss GS וְכָל ‖ [b–b] > G*S, dl? ‖ **28** [a] G* + nonn v (= 22,41—44. 46—51) ‖ **29** [a–a] > G* ‖ [b–b] G* *δευτέρῳ τῷ Ιωσαφατ* ‖ [c] pc Mss וְאַרְבַּע; > 2 Mss ‖ **30** [a–a] > G*, dl? ‖ **31** [a] prp הַנָּקֵל cf Vrs.

כי ז[23] מגה מל . ל

בָּנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ 33 וַיַּעַשׂ אַחְאָב אֶת־הָאֲשֵׁרָה וַיּוֹסֶף אַחְאָב לַעֲשׂוֹת[a] 33
לְהַכְעִיס[b] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b] מִכֹּל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ
לְפָנָיו׃ 34 בְּיָמָיו בָּנָה חִיאֵל[b] בֵּית הָאֱלִי אֶת־יְרִיחֹו בַּאֲבִירָם 34

ל . ל כת כן[24]

בְּכֹרֹו יְסָדָהּ וּבִשְׁגּוּבְ[c] צְעִירוֹ הִצִּיב דְּלָתֶיהָ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ ס

ו[25] . ה בטע בסיפ[26] וכשגוב[25] ק

ל וחס . ב

17 1 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי[a] מִתֹּשָׁבֵי[b] גִלְעָד אֶל־אַחְאָב חַי־ 17
יְהוָה[c] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[d] אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה

ב פסוק אם אם בסיפ

יג׳ . ב[2]

טַל וּמָטָר כִּי אִם־לְפִי דְּבָרִי׃ ס 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ 2
3 לֵךְ מִזֶּה[a] וּפָנִיתָ לְךָ קֶדְמָה וְנִסְתַּרְתָּ בְּנַחַל כְּרִית אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי 3

ל . ל[3]

הַיַּרְדֵּן׃ 4 וְהָיָה מֵהַנַּחַל תִּשְׁתֶּה[a] וְאֶת־הָעֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְכֶּלְךָ 4
שָׁם׃ 5 וַיֵּלֶךְ[a] וַיַּעַשׂ[b] כִּדְבַר יְהוָה וַיֵּלֶךְ[a] וַיֵּשֶׁב בְּנַחַל כְּרִית אֲשֶׁר עַל־ 5
6 פְּנֵי הַיַּרְדֵּן׃ 6 וְהָעֹרְבִים מְבִיאִים לוֹ לֶחֶם וּבָשָׂר[a] בַּבֹּקֶר וְלֶחֶם[a] 6

ח[4]

וּבָשָׂר בָּעֶרֶב וּמִן־הַנַּחַל יִשְׁתֶּה[b]׃ 7 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיִּיבַשׁ הַנַּחַל כִּי 7

ח[4] . ב בטע ר״פ[5] . ל[6] . ג[7] . ג ב מל וחד חס[7]

ג בטע דמטע[3] . ב[2] . ט ר״פ[8]

לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ׃ ס 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ 9 קוּם 8 9
לֵךְ צָרְפַתָה[a] אֲשֶׁר לְצִידוֹן[b] וְיָשַׁבְתָּ שָׁם[b] הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אַלְמָנָה

ל . ב

לְכַלְכְּלֶךָּ׃ 10 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ צָרְפַתָה[a] וַיָּבֹא[b] אֶל־פֶּתַח הָעִיר וְהִנֵּה־שָׁם 10
אִשָּׁה אַלְמָנָה מְקֹשֶׁשֶׁת עֵצִים וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ[c] וַיֹּאמֶר קְחִי־נָא[d] לִי מְעַט־

ב וחס[9] . י . צא

י . צא . ג[10]

מַיִם בִּכְלִי וְאֶשְׁתֶּה׃ 11 וְהֹלֶכֶת לָקַחַת וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ[a] וַיֹּאמֶר לְקְחִי[b]־נָא 11

ב . ב פסוק אם אם בסיפ . ב[11]

לִי פַּת־לֶחֶם בְּיָדֶךָ׃ 12 וַתֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־לִי מָעוֹג[a] 12

ג . ב וחס[9]

כִּי אִם־מְלֹא כַף־קֶמַח בַּכַּד וּמְעַט־שֶׁמֶן בַּצַּפַּחַת וְהִנֵּנִי מְקֹשֶׁשֶׁת שְׁנַיִם[b]

ל ומל . ל . ה[12]

עֵצִים וּבָאתִי וַעֲשִׂיתִיהוּ לִי וְלִבְנִי[c] וַאֲכַלְנֶהוּ[d] וָמָתְנוּ׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ 13
אֵלִיָּהוּ אַל־תִּירְאִי בֹּאִי עֲשִׂי[a] כִּדְבָרֵךְ אַךְ עֲשִׂי־לִי מִשָּׁם עֻגָה קְטַנָּה

[23] Mm 962. [24] Mm 1312. [25] Mm 832. [26] Mm 1984. Cp 17 [1] Mm 902. [2] Mm 1994. [3] Mp sub loco. [4] Mm 527. [5] Mm 1017. [6] Mm 1992. [7] Mm 1993. [8] Mm 1995. [9] Mm 1996. [10] Mm 1997. [11] Ps 35,16. [12] Mm 1086.

33 [a] ins כְּעָסִים? cf G* ‖ [b–b] G* *τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τοῦ ἐξολεθρευθῆναι· ἐκακοποίησεν* ‖ **34** [a] v 34 > G[L] ‖ [b] G(V) *Αχειηλ*, S *'hb* ‖ [c] nonn Mss Vrs ut Q גוּבּ– ‖ **Cp 17,1** [a] G* pr *ὁ προφήτης*; > G[Oal]; prp הַנָּבִיא ‖ [b] G *ἐκ Θεσβων*, prb l מִתְּשָׁבֵי ‖ [c] G[-L] + *ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων* ‖ [d–d] > G[L] ‖ **3** [a–a] > G ‖ **4** [a] G + *ὕδωρ* ‖ **5** [a] > G* ‖ [b] > G[L] ‖ **6** [a] > Ms G*, dl? ‖ [b] G(S) + *ὕδωρ* ‖ **9** [a] nonn Mss Edd צָרְפָתָה; al צָרְפָת–, G(V) *Σαρεπτα* ‖ [b–b] > G* ‖ **10** [a] ut 9[a] ‖ [b] > G* ‖ [c] G *ὀπίσω αὐτῆς Ηλειου*, ex 11 G? ‖ [d] 3 Mss לְקְחִי ut 11 ‖ **11** [a] G ut 10[c], id V; frt l אַחֲרֶיהָ ‖ [b] G[-BA](ST) pr *αὐτῇ*, frt l לָהּ קְחִי ‖ **12** [a] S(T) *mdm* = מְאוּמָה ‖ [b] > pc Mss G[Nmin] ‖ [c] G pl ‖ [d] GSV om suff ‖ **13** [a] GSV pr cop.

14 בָּרִאשֹׁנָה וְהוֹצֵאתִ֣ b לִ֔י וְלָ֖ךְ c וְלִבְנֵ֑ךְ d תַּעֲשֶׂ֥ה בָּאַחֲרֹנָ֖ה׃ ס 14 כִּי֩
כֹ֨ה אָמַ֜ר יְהוָ֣ה ׀ a אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל a כַּ֣ד הַקֶּ֤מַח לֹֽא־תִכְלֶה֙ וְצַפַּ֣חַת הַשֶּׁ֔מֶן
15 לֹ֥א תֶחְסָ֖ר עַד־ יוֹם֙ תֵּ֣ת b יְהוָ֔ה גֶּ֖שֶׁם עַל־ c פְּנֵ֥י הָאֲדָמָֽה׃ 15 וַתֵּ֖לֶךְ
16 וַתַּ֣עַשׂ a כִּדְבַ֣ר אֵלִיָּ֑הוּ a וַתֹּ֣אכַל b הִ֔וא וְה֖וּא c וּבֵיתָ֥הּ d יָמִֽים׃ 16 כַּ֣ד
הַקֶּ֗מַח לֹ֤א כָלָה֙ וְצַפַּ֣חַת הַשֶּׁ֔מֶן לֹ֥א חָסַ֖ר כִּדְבַ֣ר יְהוָ֑ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֶּ֖ר
17 בְּיַד־ אֵלִיָּֽהוּ׃ פ 17 וַיְהִ֗י אַחַר֙ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה חָלָ֖ה בֶּן־ הָאִשָּׁ֣ה
בַּעֲלַ֣ת הַבַּ֑יִת וַיְהִ֤י חָלְיוֹ֙ חָזָ֣ק מְאֹ֔ד עַד֙ אֲשֶׁ֣ר לֹא־ נוֹתְרָה־ בּ֖וֹ נְשָׁמָֽה׃
18 וַתֹּ֤אמֶר אֶל־ אֵלִיָּ֙הוּ֙ מַה־ לִּ֣י וָלָ֔ךְ אִ֥ישׁ הָאֱלֹהִ֖ים בָּ֣אתָ a אֵלָ֑י לְהַזְכִּ֤יר
19 אֶת־ עֲוֹנִי֙ וְלְהָמִ֣ית אֶת־ בְּנִ֔י׃ 19 וַיֹּ֥אמֶר אֵלֶ֖יהָ תְּנִי־ לִ֣י אֶת־ בְּנֵ֑ךְ וַיִּקְּחֵ֣הוּ
מֵחֵיקָ֔הּ וַיַּעֲלֵ֥הוּ אֶל־ הָעֲלִיָּ֖ה אֲשֶׁר־ הוּא֙ יֹשֵׁ֣ב שָׁ֔ם וַיַּשְׁכִּבֵ֖הוּ עַל־
מִטָּתֽוֹ׃ a 20 וַיִּקְרָ֣א a אֶל־ יְהוָ֔ה c וַיֹּאמַ֕ר יְהוָ֥ה אֱלֹהָ֖י הֲגַ֣ם עַל־ הָאַלְמָנָ֑ה
אֲשֶׁר־ אֲנִי֙ מִתְגּוֹרֵ֣ר עִמָּ֔הּ הֲרֵעוֹתָ֥ לְהָמִ֖ית אֶת־ בְּנָֽהּ׃ 21 וַיִּתְמֹ֤דֵּד a עַל־
הַיֶּ֙לֶד֙ שָׁלֹ֣שׁ פְּעָמִ֔ים וַיִּקְרָ֣א אֶל־ יְהוָ֔ה c וַיֹּאמַ֕ר יְהוָ֥ה אֱלֹהָ֖י תָּשָׁ֣ב נָ֑א
נֶ֥פֶשׁ־ הַיֶּ֛לֶד חַזֵּ֥ה עַל־ b קִרְבּֽוֹ׃ 22 a וַיִּשְׁמַ֥ע יְהוָ֖ה בְּקוֹל֙ אֵלִיָּ֔הוּ וַתָּשָׁ֥ב
נֶ֛פֶשׁ־ הַיֶּ֖לֶד עַל־ b קִרְבּ֑וֹ וַיֶּֽחִי׃ 23 וַיִּקַּ֤ח אֵלִיָּהוּ֙ אֶת־ הַיֶּ֔לֶד a וַיֹּרִדֵ֥הוּ מִן־
הָעֲלִיָּ֖ה הַבַּ֑יְתָה וַיִּתְּנֵ֙הוּ֙ לְאִמּ֔וֹ וַיֹּ֥אמֶר אֵלִיָּ֖הוּ רְאִ֥י חַ֖י בְּנֵֽךְ׃ 24 וַתֹּ֣אמֶר
הָאִשָּׁ֗ה אֶל־ אֵלִיָּ֙הוּ֙ עַתָּ֣ה זֶ֔ה a יָדַ֕עְתִּי כִּ֣י אִ֤ישׁ אֱלֹהִים֙ אַתָּ֔ה וּדְבַר־
יְהוָ֥ה בְּפִ֖יךָ אֱמֶֽת׃ פ
18 1 וַיְהִ֤י יָמִים֙ a רַבִּ֔ים וּדְבַר־ יְהוָ֥ה הָיָ֖ה אֶל־ אֵלִיָּ֑הוּ בַּשָּׁנָ֣ה
הַשְּׁלִישִׁ֔ית לֵאמֹ֕ר לֵ֚ךְ הֵרָאֵ֣ה אֶל־ אַחְאָ֔ב וְאֶתְּנָ֥ה מָטָ֖ר עַל־ פְּנֵ֥י
2 הָאֲדָמָֽה׃ 2 וַיֵּ֥לֶךְ אֵלִיָּ֖הוּ לְהֵרָאוֹת֙ אֶל־ אַחְאָ֔ב וְהָרָעָ֥ב חָזָ֖ק בְּשֹׁמְר֑וֹן׃
3 וַיִּקְרָ֣א אַחְאָ֔ב אֶל־ עֹבַדְיָ֖הוּ אֲשֶׁ֣ר עַל־ הַבָּ֑יִת וְעֹבַדְיָ֖הוּ הָיָ֥ה יָרֵֽא

[13] Mm 1743. [14] Mm 3412. [15] Mm 1970. [16] Mm 3702. [17] Mm 1998. [18] Mm 1984. [19] Mm 1999. [20] Mm 960. [21] Mm 2000. [22] Mm 406. [23] Mm 1557. [24] Mp sub loco. [25] Mm 1957. **Cp 18** [1] Mm 1900. [2] Mp sub loco. [3] Mm 731.

13 [b] sic L, mlt Mss Edd תִּ–; Ms תִּי– ‖ [c] 2 Mss וְלִכִי ‖ [d] ut 12[c] ‖ **14** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] = תֵּת, sic Q nonn Mss cf 6,19[e] ‖ [c] > 𝔊* ‖ **15** [a–a] > 𝔊*, 𝔊[Mss] *καὶ ἔδωκεν αὐτῷ* ‖ [b–b] nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗 ut Q הִיא וָהוּא, frt l ‖ [c] 𝔊 *καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς*, prp וּבְנָהּ ‖ [d] > 𝔊*; 𝔊[O](ɯsv) *καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης* (cj c 16) ‖ **18** [a] pc Mss 𝔗 pr כִּי ‖ **19** [a] 𝔊*𝔖 om suff ‖ **20** [a–a] 𝔊 *Ηλίου* ‖ **21** [a] 𝔊 *καὶ ἐνεφύσησεν* = וַיִּפַּח? ‖ [b] = אֶל, sic pc Mss ‖ **22/23** [a–a] 𝔊* *καὶ ἐγένετο οὕτως, καὶ ἀνεβόησεν* (l c 𝔊[407] Jos *ἀνεβίωσεν*) *τὸ παιδάριον* ‖ [b] ut 21[b] ‖ **24** [a] > 2 Mss 𝔊*𝔖 ‖ **Cp 18,1** [a] prb l c pc Mss Vrs מִיָּ.

ב חד מל וחד חס אֶת־יְהוָה מְאֹד׃ 4 וַיְהִי בְּהַכְרִית אִיזֶבֶל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה וַיִּקַּח 4
עֹבַדְיָהוּ מֵאָה נְבִאִים וַיַּחְבִּיאֵם חֲמִשִּׁים[a] אִישׁ בַּמְּעָרָה[b] וְכִלְכְּלָם לֶחֶם
ו בסיפ וָמָיִם׃ 5 וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ לֵךְ[a] בָּאָרֶץ אֶל־כָּל־[b]מַעְיְנֵי 5
ו בסיפ . ג. לה מל הַמַּיִם וְאֶל־כָּל־[c]הַנְּחָלִים אוּלַי | נִמְצָא חָצִיר וּנְחַיֶּה סוּס וָפָרֶד וְלֹוא
נַכְרִית[d] מֵהַבְּהֵמָה[e]׃ 6 וַיְחַלְקוּ לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ[a] לַעֲבָר־בָּהּ אַחְאָב 6
הָלַךְ בְּדֶרֶךְ אֶחָד לְבַדּוֹ[b] וְעֹבַדְיָהוּ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ־אֶחָד לְבַדּוֹ׃
ל. ל. ל וחס 7 וַיְהִי עֹבַדְיָהוּ בַּדָּרֶךְ[a] וְהִנֵּה[b] אֵלִיָּהוּ לִקְרָאתוֹ[c] וַיַּכִּרֵהוּ[d] וַיִּפֹּל עַל־ 7
ד״ פָּנָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה זֶה אֲדֹנִי אֵלִיָּהוּ׃ 8 וַיֹּאמֶר לוֹ אֲנִי לֵךְ אֱמֹר 8
לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃ 9 וַיֹּאמֶר מָה חָטָאתִי כִּי־אַתָּה נֹתֵן אֶת־עַבְדְּךָ 9
נ בְּיַד־אַחְאָב לַהֲמִיתֵנִי׃ 10 חַי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־גֹּוי וּמַמְלָכָה 10
אֲשֶׁר לֹא־שָׁלַח אֲדֹנִי שָׁם לְבַקֶּשֶׁךָ וְאָמְרוּ אֵין וְהִשְׁבִּיעַ[a] אֶת־הַמַּמְלָכָה
ל. כ מילין כת ה ס״ת[e] וְאֶת־[b]הַגֹּוי כִּי לֹא יִמְצָאֶךָּה׃ 11 וְעַתָּה אַתָּה אָמַר לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ 11
ה״ג[g] [a]הִנֵּה אֵלִיָּהוּ[a]׃ 12 וְהָיָה אֲנִי | אֵלֵךְ מֵאִתָּךְ וְרוּחַ יְהוָה | יִשָּׂאֲךָ עַל[a] אֲשֶׁר 12
ל זקף קמ. ג. ל לֹא־אֵדָע וּבָאתִי לְהַגִּיד לְאַחְאָב [b]וְלֹא יִמְצָאֲךָ[b] וַהֲרָגָנִי וְעַבְדְּךָ יָרֵא
ג חס[g] אֶת־יְהוָה מִנְּעֻרָי[c]׃ 13 הֲלֹא־הֻגַּד לַאדֹנִי אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַּהֲרֹג 13
ל וחס. ל אִיזֶבֶל אֶת נְבִיאֵי יְהוָה וָאַחְבִּא מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאָה אִישׁ חֲמִשִּׁים
חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה[a] וָאֲכַלְכְּלֵם לֶחֶם וָמָיִם׃ 14 וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר 14
ג. ג בטע. ב בסיפ לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ וַהֲרָגָנִי׃ ס 15 15 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ חַי
ב יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי הַיֹּום אֵרָאֶה אֵלָיו׃
16 וַיֵּלֶךְ עֹבַדְיָהוּ לִקְרַאת אַחְאָב וַיַּגֶּד־לֹו [a]וַיֵּלֶךְ אַחְאָב[a] לִקְרַאת 16
כ בטע ר״פ[10] אֵלִיָּהוּ׃ 17 וַיְהִי כִּרְאֹות אַחְאָב אֶת־אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֵלָיו[a] 17
ד״ ל. ל. ל הַאַתָּה זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל׃ 18 וַיֹּאמֶר לֹא עָכַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־ 18

[4]Mm 129. [5]Mm 198. [6]Mm 964. [7]Mm 1877. [8]Mm 2001. [9]Mm 1585. [10]Mm 1017.

4 [a] prb ins c nonn Mss Vrs חמשים ut 13 ‖ [b] 𝔊-^{BO} *ἐν δύο σπηλαίοις* cf 𝔙 et 13[a] ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) + *καὶ διέλθωμεν* = וְנַעֲבֹר? ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] > 𝔊^{BL} ‖ [d] 𝔊 *ἐξολοθρευθήσονται* = נִכְרַת? cf 𝔙 ‖ [e] pc Edd מִן (ה)ב׳ ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖) *τὴν ὁδόν* ‖ [b] > 𝔊^{BL}𝔙, dl? ‖ **7** [a] 𝔊^{BL} + *μόνος* = לְבַדּוֹ ‖ [b] 𝔊-^{L} *καὶ ἦλθεν* ‖ [c] 𝔊^{BO} + *μόνος* ‖ [d] 𝔊 *καὶ Αβδειου ἔσπευσεν* = וַיְמַהֵר? ‖ **10** [a] 𝔊 *καὶ ἐνέπρησεν* ‖ [b] 𝔊 *τὰς χώρας αὐτῆς* ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a] Ms עד ‖ [b–b] > Ms 𝔊* ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 יו– ‖ **13** [a] 𝔊^{L} ut 4[b] ‖ **16** [a–a] frt l וַיָּרֶץ א׳ וילך cf 𝔊 ‖ **17** [a] 2 Mss 𝔊 אֶל־אליהו.

אַתָּה וּבֵית אָבִיךָ בַּעֲזָבְכֶם [a]אֶת־מִצְוֹת יְהוָה [a]וַתֵּלֶךְ [b] אַחֲרֵי הַבְּעָלִים׃
19 וְעַתָּה שְׁלַח קְבֹץ אֵלַי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וְאֶת׃ ל
נְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים [a]וּנְבִיאֵי הָאֲשֵׁרָה אַרְבַּע מֵאוֹת [a]
20 אֹכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזֶבֶל׃ 20 וַיִּשְׁלַח אַחְאָב בְּכָל־בְּנֵי [a] יִשְׂרָאֵל
21 וַיִּקְבֹּץ אֶת־[b]הַנְּבִיאִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל׃ 21 וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ אֶל־[a]כָּל־ א בסיפ . ב בסיפ
הָעָם [a] וַיֹּאמֶר עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים׃ אִם־יְהוָה יא,
הָאֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרָיו וְאִם־הַבַּעַל לְכוּ אַחֲרָיו וְלֹא־עָנוּ הָעָם אֹתוֹ [b]
22 דָּבָר׃ 22 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־[a]הָעָם אֲנִי נוֹתַרְתִּי נָבִיא לַיהוָה לְבַדִּי ל
23 וּנְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים אִישׁ׃ [b] 23 וְיִתְּנוּ־לָנוּ שְׁנַיִם פָּרִים ג רס יב
וְיִבְחֲרוּ לָהֶם הַפָּר הָאֶחָד וְנִתְחֲחוּ וְיָשִׂמוּ עַל־הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא ל . יג . יג . יד
יָשִׂמוּ וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־הַפָּר הָאֶחָד [a] וְנָתַתִּי עַל־הָעֵצִים [b] וְאֵשׁ לֹא יג
24 אָשִׂים׃ 24 וְקָרָאתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וַאֲנִי אֶקְרָא בְּשֵׁם־יְהוָה [a] וְהָיָה ל . ל
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־יַעֲנֶה בָאֵשׁ הוּא הָאֱלֹהִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב ב
25 הַדָּבָר׃ [b] 25 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לִנְבִיאֵי הַבַּעַל בַּחֲרוּ לָכֶם הַפָּר ג
הָאֶחָד וַעֲשׂוּ רִאשֹׁנָה כִּי אַתֶּם הָרַבִּים [a] וְקִרְאוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאֵשׁ לֹא ,
26 תָּשִׂימוּ׃ [a] 26 וַיִּקְחוּ אֶת־הַפָּר [a] אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם [a] וַיַּעֲשׂוּ וַיִּקְרְאוּ בְּשֵׁם־
הַבַּעַל [b] מֵהַבֹּקֶר וְעַד־הַצָּהֳרַיִם [b] לֵאמֹר [c] הַבַּעַל עֲנֵנוּ וְאֵין קוֹל וְאֵין׃ ג . ד . גי פסוק
27 עֹנֶה וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ [d] 27 וַיְהִי בַּצָּהֳרַיִם וַיְהַתֵּל בָּהֶם ל . יג
אֵלִיָּהוּ [a] וַיֹּאמֶר קִרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל כִּי־אֱלֹהִים הוּא כִּי [b] שִׂיחַ וְכִי־ יז
28 שֵׂג לוֹ וְכִי־דֶרֶךְ לוֹ [c] אוּלַי יָשֵׁן הוּא וְיִקָּץ׃ 28 וַיִּקְרְאוּ בְּקוֹל גָּדוֹל ל . ל . ל וחס
וַיִּתְגֹּדְדוּ כְּמִשְׁפָּטָם בַּחֲרָבוֹת וּבְרֹמָחִים עַד־שָׁפְכָ־דָם עֲלֵיהֶם׃ ל וחס
29 וַיְהִי כַּעֲבֹר הַצָּהֳרַיִם וַיִּתְנַבְּאוּ עַד לַעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְאֵין־קוֹל וְאֵין־ ב חד חס וחד מל[16] . ד . גי[18-19] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ . ג פסוק ואין ואין ואין . ה

[11] Mm 1372. [12] Mm 2002. [13] Mm 2003. [14] Mm 3329. [15] Mm 1715. [16] Mm 2004. [17] Mp sub loco. [18] Mm 2005. [19] Mm 1523.

18 [a–a] G *τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν*, recte? ‖ [b] G[minSTV] pl ‖ **19** [a–a] prb dl ‖ **20** [a] mlt Mss גְּבוּל; > G ‖ [b] pc Mss G + כָּל־ ‖ **21** [a–a] G* *πάντας* = כָּלְהֶם? ‖ [b] > 2 Mss G* ‖ **22** [a] mlt Mss C[fMs] + כָּל־ ‖ [b] G + 19[a–a] ‖ **23** [a] 2 Mss שֵׁנִי, G *τὸν ἄλλον* = הָאַחַר ‖ [b–b] > G*, prb dl ‖ **24** [a] GSV[Mss] + *τοῦ θεοῦ μου* ‖ [b] G + *ὃ ἐλάλησας* cf SV ‖ **25** [a–a] > S ‖ **26** [a–a] > G*, prb dl ‖ [b–b] > G[L] ‖ [c] G + *ἐπάκουσον ἡμῶν* = ענני ‖ [d] 1 c Seb nonn Mss Vrs עָשׂוּ ‖ **27** [a] G + *ὁ Θεσβίτης* cf 17,1 ‖ [b–b] inc; G *ἀδολεσχία αὐτῷ ἐστιν, καὶ ἅμα μήποτε χρηματίζει αὐτός* cf C.

עֵנֵה וְאֵין קָשֶׁב׃ 30 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְכָל־הָעָם גְּשׁוּ אֵלַי וַיִּגְּשׁוּ 30
כָּל־הָעָם אֵלָיו [a]וַיִּרְפָּא אֶת־מִזְבַּח יְהוָה[b] הֶהָרוּס׃ 31 וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ 31 ל.ל
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים כְּמִסְפַּר שִׁבְטֵי [a]בְּנֵי־[b]יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־ 31 ל.ל
יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ׃ 32 וַיִּבֶן[a] אֶת־הָאֲבָנִים מִזְבֵּחַ 32 ג[20]
[b]בְּשֵׁם יְהוָה[b] וַיַּעַשׂ תְּעָלָה כְּבֵית סָאתַיִם זָרַע סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ׃ 33 וַיַּעֲרֹךְ 33 ל
פד אֶת־הָעֵצִים וַיְנַתַּח אֶת־הַפָּר וַיָּשֶׂם עַל־הָעֵצִים׃ 34 וַיֹּאמֶר מִלְאוּ 34
ל.ל.ל אַרְבָּעָה כַדִּים מַיִם וְיִצְקוּ עַל־הָעֹלָה וְעַל־הָעֵצִים[a] וַיֹּאמֶר שְׁנוּ וַיִּשְׁנוּ
ל.ל וַיֹּאמֶר שַׁלְּשׁוּ וַיְשַׁלֵּשׁוּ׃ 35 וַיֵּלְכוּ הַמַּיִם סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ וְגַם אֶת־הַתְּעָלָה 35
ל.ה[21].צא מִלֵּא־מָיִם׃ 36 [a]וַיְהִי | בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה[a] [b]וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא[b] וַיֹּאמַר 36
ד בלישׁ[22].לג.ה יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם[c] יִצְחָק[c] וְיִשְׂרָאֵל[d] הַיּוֹם יִוָּדַע[e] כִּי־אַתָּה[c] אֱלֹהִים
ובדברך חר מן ח[23] בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וּבִדְבָרְךָ[f] עָשִׂיתִי אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
יתיר י בלישׁ.כה
יא[24].כז.[25]כז בטעי ח[26] מנה בלישׁ 37 [a]עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי[a] וְיֵדְעוּ[b] הָעָם הַזֶּה כִּי־אַתָּה יְהוָה הָאֱלֹהִים וְאַתָּה 37
ל.ז הַסַּבְתָּ אֶת־לִבָּם אֲחֹרַנִּית׃ 38 וַתִּפֹּל אֵשׁ־יְהוָה[a] וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה 38
ל וְאֶת־הָעֵצִים [b]וְאֶת־הָאֲבָנִים וְאֶת־הֶעָפָר[b] וְאֶת־הַמַּיִם אֲשֶׁר־בַּתְּעָלָה
ל.ג לָחֳכָה׃ 39 [a]וַיַּרְא כָּל־הָעָם וַיִּפְּלוּ[b] עַל־פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ[c] יְהוָה הוּא 39 ס[27]
כנ[27] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בלישׁ [d]הָאֱלֹהִים יְהוָה[b] הוּא הָאֱלֹהִים׃ 40 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֵלִיָּהוּ לָהֶם תִּפְשׂוּ | 40
יג[28].ב ומל[29].ל כת כן אֶת־נְבִיאֵי הַבַּעַל אִישׁ אַל־יִמָּלֵט מֵהֶם וַיִּתְפְּשׂוּם וַיּוֹרֶד אֹתָם אֵלִיָּהוּ
ג[30] אֶל־נַחַל קִישׁוֹן וַיִּשְׁחָטֵם שָׁם׃ 41 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְאַחְאָב עֲלֵה 41
ג[31] אֱכֹל וּשְׁתֵה כִּי־קוֹל הֲמוֹן הַגָּשֶׁם׃ 42 וַיַּעַל אַחְאָב לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת 42
ב[32] וכל ההר דכות ב מ ה. ג.פד.ברכיו ק וְאֵלִיָּהוּ עָלָה אֶל־רֹאשׁ[a] הַכַּרְמֶל וַיִּגְהַר אַרְצָה וַיָּשֶׂם פָּנָיו בֵּין בִּרְכָּיו׃ 42
43 וַיֹּאמֶר אֶל־נַעֲרוֹ עֲלֵה־נָא הַבֵּט דֶּרֶךְ־יָם וַיַּעַל[a] וַיַּבֵּט וַיֹּאמֶר אַיִן 43
ג חס.ב כת כן[33] מְאוּמָה וַיֹּאמֶר שֻׁב[b] שֶׁבַע פְּעָמִים[c]׃ 44 וַיְהִי בַּשְּׁבִעִית [a]וַיֹּאמֶר הִנֵּה־ 44

[20] Mm 4227. [21] Mm 1943. [22] Mm 4147. [23] Mm 1921. [24] Mm 1625. [25] Mm 1372. [26] Mm 4158. [27] Mm 11. [28] Mm 3044. [29] Mm 2006. [30] Mm 2007. [31] Mm 2008. [32] Mm 2009. [33] Mp sub loco.

29 [a] GS + nonn vb ‖ **30** [a] G* tr 30b post 32a ‖ [b] > G* ‖ **31** [a] > pc Mss G ‖ [b] pc Mss G* ישראל ‖ **32** [a] > G ‖ [b–b] > G^{L} (Syh sub ast) ‖ **34** [a] G* + *καὶ ἐποίησαν οὕτως* ‖ **36** [a–a] > G* ‖ [b–b] G *καὶ ἀνεβόησεν Ηλιου εἰς τὸν οὐρανόν* ‖ [c] Ms GS וְ׳ ‖ [d] G* + 37[a–a] ‖ [e] G* *ἐν πυρί, καὶ γνώτωσαν πᾶς ὁ λαός οὗτος* ‖ [f] mlt Mss STV ut Q, וּבִדְבָרְךָ sic l; G *καὶ διὰ σέ* ‖ **37** [a–a] cf 36[d] ‖ [b] 2 Mss G^{min}S + כָּל־ ‖ **38** [a] Ms T מֵי׳ cf G ‖ [b–b] G* tr post בתעלה, gl? ‖ **39** [a] G* *καὶ ἔπεσεν* ‖ [b] > G* ‖ [c] G + *ἀληθῶς* = אָמֵן ‖ [d] > 2 Mss G* ‖ **42** [a] > G* ‖ [b] mlt Mss ut Q כְּיָ֫– ‖ **43** [a] > G* ‖ [b] G^{L} + *καὶ ἐπίβλεψον* ‖ [c] frt ins שֶׁבַע הַנַּעַר וַיָּשָׁב cf G ‖ **44** [a–a] G *καὶ ἰδού.*

עָב קְטַנָּה כְּכַף־אִישׁ [b]עֹלָה מִיָּם[b] וַיֹּאמֶר עֲלֵה אֱמָר אֶל־אַחְאָב אֱסֹר[c] ב
45 וָרֶד וְלֹא יַעַצָרְכָה[d] הַגָּשֶׁם: 45 וַיְהִי | עַד־כֹּה וְעַד־כֹּה וְהַשָּׁמַיִם ל, ב[34] מילין כת ה ס״ת
הֶתְקַדְּרוּ עָבִים וְרוּחַ וַיְהִי גֶּשֶׁם גָּדוֹל וַיִּרְכַּב[a] אַחְאָב וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה: [36]i ול עד ועד[35] . ב
46 וְיַד־יְהוָה הָיְתָה אֶל־אֵלִיָּהוּ וַיְשַׁנֵּס מָתְנָיו וַיָּרָץ לִפְנֵי אַחְאָב עַד־ הו . ג[37] . ל
בֹּאֲכָה יִזְרְעֶאלָה: [38]i מל . ז

19 1 וַיַּגֶּד אַחְאָב לְאִיזֶבֶל[a] אֵת כֹּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֵלִיָּהוּ[b] וְאֵת כָּל־ ל
2 אֲשֶׁר[b] הָרַג אֶת־כָּל־[c]הַנְּבִיאִים בֶּחָרֶב: 2 וַתִּשְׁלַח אִיזֶבֶל מַלְאָךְ[a] אֶל־ ח[1] . ל וכת כן
אֵלִיָּהוּ לֵאמֹר[b] כֹּה־יַעֲשׂוּן[c] אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּן כִּי־כָעֵת מָחָר אָשִׂים ב[2] . כת[3]
3 אֶת־נַפְשְׁךָ כְּנֶפֶשׁ אַחַד מֵהֶם: 3 וַיַּרְא[a] וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־[b]נַפְשׁוֹ וַיָּבֹא ז[4] . לג ר״פ
4 בְּאֵר שָׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיַּנַּח אֶת־נַעֲרוֹ שָׁם: 4 וְהוּא־הָלַךְ בַּמִּדְבָּר אחד ק חד מן ז[5] יתיר ת
הֲרֶךְ יוֹם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב תַּחַת רָתָם אֶחָת[a] וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר |
5 רַב[b] עַתָּה יְהוָה[c] קַח נַפְשִׁי[d] כִּי־לֹא־טוֹב אָנֹכִי מֵאֲבֹתָי: 5 וַיִּשְׁכַּב
וַיִּישַׁן [a]תַּחַת רָתָם אֶחָד[a] וְהִנֵּה־[b]זֶה מַלְאָךְ[b] נֹגֵעַ בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם ב זקף חד קמ וחד פת[6] . ב
6 אֱכֹל: 6 וַיַּבֵּט וְהִנֵּה מְרַאֲשֹׁתָיו עֻגַת רְצָפִים וְצַפַּחַת מָיִם[a] וַיֹּאכַל ה מל בלישׁ[7] . ח
7 וַיִּשְׁתְּ וַיָּשָׁב וַיִּשְׁכָּב: 7 וַיָּשָׁב מַלְאַךְ יְהוָה | שֵׁנִית וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם
8 אֱכֹל כִּי רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ: 8 וַיָּקָם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתְּ וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ | ל
הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הַר֯ הָאֱלֹהִים[a] ל ומל . ד
9 חֹרֵב: 9 וַיָּבֹא־שָׁם אֶל־הַמְּעָרָה וַיָּלֶן שָׁם וְהִנֵּה֯ דְבַר־יְהוָה֯ יצ[8] . צ[9]
10 אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ[a] מַה־לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ: 10 וַיֹּאמֶר֯ קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה֯ | ד ב מל וב חס[10] .
אֱלֹהֵי֯ צְבָאוֹת כִּי־[a]עָזְבוּ בְרִיתְךָ[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ ב בלישׁ[11] . ג
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ בֶּחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי ג[12]
11 לְקַחְתָּהּ: 11 וַיֹּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ בָהָר֯ לִפְנֵי יְהוָה֯ וְהִנֵּה֯ יְהוָה֯ עֹבֵר ד[13]

[34]Mm 964. [35]Mm 912. [36]Mm 1351. [37]Mm 2010. Cp 19 [1]Mm 500. [2]Mm 2847. [3]Mm 187. [4]Mm 2011. [5]Mm 2792. [6]Mm 1949. [7]Mm 1692. [8]Mm 2938. [9]Mm 2012. [10]Mm 1382. [11]Mm 2015. [12]Mm 3976. [13]Mm 2013.

44 [b–b] 𝔊* *ἀνάγουσα ὕδωρ* = מַעֲלֵה מַיִם || [c] 𝔊(𝔙[Mss]) + *τὸ ἅρμα σου* || [d] sic L, mlt Mss Edd יַעַצָרְךָ || **45** [a] 𝔊 *καὶ ἔκλαιεν* = וַיִּבְךְּ || **46** [a] = עַל cf 𝔊 || **Cp 19,1** [a] 𝔊* + *γυναικὶ αὐτοῦ* || [b–b] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ ὡς* = וְאֵשֶׁר || [c] > pc Mss 𝔊*, dl || **2** [a] > 𝔊* || [b] 𝔊 + *(εἰ) σὺ εἶ Ηλιου καὶ ἐγὼ Ιεζαβελ* || [c] ins c mlt Mss Vrs לִי ut 20,10 || **3** [a] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וַיִּרְא || [b] = עַל, sic Ms Or || **4** [a] l c nonn Mss ut Q אֶחָד || [b] 𝔖𝔇(𝔙) + *lj* || [c] > 𝔊* || [d] Ms 𝔖 + מִמֶּנִּי cf 𝔊 || **5** [a–a] *ἐκεῖ ὑπὸ φυτόν*; l שָׁם || [b] > 𝔊 || **6** [a] 𝔊 + *καὶ ἀνέστη* || **8** [a] > 𝔊* || **9** [a] > pc Mss 𝔊 || **10** [a–a] l עָזְבוּךָ? cf 𝔊.

ג וְרוּחַ גְּדוֹלָה [a]וְחָזָק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים[a] לִפְנֵי יְהוָה לֹא
ג14.ל.ל בָרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בָרַעַשׁ יְהוָה: 12 וְאַחַר הָרַעַשׁ 12
ל.ל.ב15.ב אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַקָּה[a]: 13 וַיְהִי | כִּשְׁמֹעַ 13
ל אֵלִיָּהוּ וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הַמְּעָרָה וְהִנֵּה אֵלָיו
ד ב מל נב חס16. ב בלישׁ17 קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ: 14 וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה | 14
ג אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־[a]עָזְבוּ בְרִיתְךָ[a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ
ג18 וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרָגוּ בֶּחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי
ו ר״ם19. ה ג קמ רב20 פת לְקַחְתָּהּ: ס 15 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב לְדַרְכְּךָ[a] מִדְבָּרָה 15
ג בטע21.ל דַּמֶּשֶׂק וּבָאתָ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אֲרָם: 16 וְאֶת־ 16
ל בֶּן־נִמְשִׁי תִּמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט[a] מֵאָבֵל
ב.ח22 מְחוֹלָה[a] תִּמְשַׁח לִנָבִיא תַּחְתֶּיךָ: 17 וְהָיָה הַנִּמְלָט מֵחֶרֶב חֲזָאֵל יָמִית 17
ח22 יֵהוּא וְהַנִּמְלָט מֵחֶרֶב יֵהוּא יָמִית אֱלִישָׁע: 18 וְהִשְׁאַרְתִּי[a] בְּיִשְׂרָאֵל 18
ל.ל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל־הַבִּרְכַּיִם אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר
ל.ז פסוק והוא והוא23 לֹא־נָשַׁק לוֹ: 19 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט וְהוּא 19
ל.ל חֹרֵשׁ שְׁנֵים־[a]עָשָׂר צְמָדִים לְפָנָיו וְהוּא בִּשְׁנֵים הֶעְשָׂר וַיַּעֲבֹר אֵלָיהוּ
20 אֵלָיו וַיַּשְׁלֵךְ אַדַּרְתּוֹ אֵלָיו[b]: 20 וַיַּעֲזָב אֶת־הַבָּקָר וַיָּרָץ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ
ל וַיֹּאמֶר אֶשָּׁקָה־נָּא לְאָבִי וְלְאִמִּי[a] וְאֵלְכָה אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב
[b]כִּי מָה[b]־עָשִׂיתִי לָךְ: 21 וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צֶמֶד הַבָּקָר 21
ל.זת24 וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א. ל. ב ובחרי לישנ25 וַיִּזְבָּחֵהוּ וּבִכְלֵי הַבָּקָר בִּשְׁלָם הַבָּשָׂר[a] וַיִּתֵּן לָעָם וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
ל אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיְשָׁרְתֵהוּ: פ

ל **20** 1 [a]וּבֶן־הֲדַד[b] [e]מֶלֶךְ־אֲרָם[c] קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים[c] **20**
וּשְׁנַיִם מְלָכִים אִתּוֹ וְסוּס וָרֶכֶב וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיִּלָּחֶם בָּהּ:
ט1.יב סביר 2 וַיְשַׁלַּח מַלְאָכִים[a] אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הָעִירָה[b]: 3 וַיֹּאמֶר לוֹ 2 3
נ כֹּה אָמַר בֶּן־הֲדַד כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ לִי־הוּא וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים[a] לִי־[b]

14 Mm 2014. 15 Mm 3460. 16 Mm 1382. 17 Mm 2015. 18 Mm 3976. 19 Mm 1931. 20 Mm 1341. 21 Mm 2016. 22 Mm 1873. 23 Mm 2017. 24 Mm 2781. 25 Mp sub loco. Cp 20 1 Mm 1972.

11 [a–a] add? tr post רעשׁ? ‖ **12** [a] 𝔊-BL(𝔙Mss) + *κακεῖ κύριος* ‖ **14** [a–a] 𝔊AL *ἐγκατέλιπόν (σε)* cf 10[a–a] ‖ **15** [a] huc tr prb ובאת cf 𝔊 ‖ **16** [a–a] > 𝔠; 𝔊Bmin tr post תמשח ‖ **18** [a] 𝔊-L 2sg; 𝔙 + *mihi* cf Rm 11,4 ‖ **19** [a] pc Mss 𝔖 ושׁ ‖ [b] = עליו, sic pc Mss Vrs ‖ **20** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔙 *quod enim meum erat* ‖ **21** [a] > 𝔊; dl vel tr post ויתן ‖ **Cp 20,1** [a] 𝔊* tr cp 20 post 21 ‖ [b] cf 15,18[d] ‖ [c–c] > 𝔊Bmin ‖ **2** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊L𝔖 ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ [b] prp לְךָ.

4 הֵם׃ 4 וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמַר כִּדְבָרְךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְךָ אֲנִי וְכָל־ יג ס״פ² . ב
5 אֲשֶׁר־לִי׃ 5 וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים וַיֹּאמְרוּ כֹּה־אָמַר בֶּן־הֲדַד
a–a לֵאמֹר כִּי־a שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כַּסְפְּךָ וְזָהָבְךָ וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָb לִי׃ ב . ל
6 תִּתֵּן׃ 6 כִּי | אִם־כָּעֵת מָחָר אֶשְׁלַח אֶת־עֲבָדַי אֵלֶיךָ וְחִפְּשׂוּ אֶת־
בֵּיתְךָa וְאֶת בָּתֵּי עֲבָדֶיךָ וְהָיָה כָּל־מַחְמַד עֵינֶיךָb יָשִׂימוּ בְיָדָם וְלָקָחוּ׃ ג
7 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְכָל־a זִקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר דְּעוּ־נָא וּרְאוּ כִּי ל
רָעָה זֶה מְבַקֵּשׁ כִּי־שָׁלַח אֵלַי לְנָשַׁי וְלִבָנַי וּלְכַסְפִּי וְלִזְהָבִי וְלֹאb ל . ל . ל
8 מָנַעְתִּי מִמֶּנּוּ׃ 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כָּל־הַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם אַל־תִּשְׁמַע נא מ״פ וכל ר״פ דכות׳ ב מ ג
9 וְלֹוא תֹאבֶה׃ 9 וַיֹּאמֶר לְמַלְאֲכֵי בֶן־הֲדַד אִמְרוּ a לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְa כֹּל לה מל
אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֶל־עַבְדְּךָ בָּרִאשֹׁנָה אֶעֱשֶׂה וְהַדָּבָר הַזֶּה לֹא אוּכַל כג² . ג¹
10 לַעֲשׂוֹת וַיֵּלְכוּ הַמַּלְאָכִים וַיְשִׁבֻהוּ דָּבָר׃ 10 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בֶּן־ ב וחס
הֲדַד וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשׂוֹן לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּ אִם־יִשְׁפֹּק עֲפַר שֹׁמְרוֹן ה³ . נא⁶ . ט בלישׁ ד⁷ מנה כת כן . ג ב חס וחד מל⁸
11 לִשְׁעָלִים a לְכָל־הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי׃ 11 וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
12 דַּבְּרוּ אַל־יִתְהַלֵּל חֹגֵר כְּמִפַּתֵּחַ׃ 12 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַa אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה ב . ל
וְהוּא שֹׁתֶה הוּא וְהַמְּלָכִיםb בַּסֻּכּוֹת וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו שִׂימוּ וַיָּשִׂמוּ יו . לה׃ ת פסוק והרא הוא .
ס יו״ עַל־הָעִיר׃ 13 וְהִנֵּה | נָבִיא אֶחָד נִגַּשׁ אֶל־אַחְאָבa מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יו״ד וכל וגנותי דכות׳ ב מ א . ה ר״פ בסיפ¹⁰
וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרָאִיתָb אֶת כָּל־c הֲמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה הִנְנִי
14 נֹתְנוֹ בְיָדְךָ הַיּוֹם וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 14 וַיֹּאמֶר אַחְאָבd בְּמִי וַיֹּאמֶר ב פסוק איה בהון ד ויאמר¹²
כֹּה־אָמַר יְהוָה a בִּנְעָרֵי שָׂרֵיa הַמְּדִינוֹת וַיֹּאמֶר מִי־יֶאְסֹר הַמִּלְחָמָה
15 וַיֹּאמֶר אָתָּה׃ 15 וַיִּפְקֹד אֶת־נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וַיִּהְיוּ מָאתַיִם a ל
שְׁנַיִם b וּשְׁלֹשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקַד אֶת־כָּל־c הָעָם d כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל d
16 e שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ e 16 וַיֵּצְאוּa בַּצָּהֳרָיִם וּבֶן־הֲדַד שֹׁתֶה שִׁכּוֹר בַּסֻּכּוֹת יג״ו
17 הוּא וְהַמְּלָכִים שְׁלֹשִׁים־וּשְׁנַיִם מֶלֶךְ עֹזֵר אֹתוֹ׃ 17 וַיֵּצְאוּ נַעֲרֵי שָׂרֵי ס

²Mm 294. ³Mm 1743. ⁴Mm 1046. ⁵Mm 500. ⁶Mm 3286. ⁷Mm 3031. ⁸Mm 2018. ⁹Mm 1174. ¹⁰Mm 1868. ¹¹Mp sub loco. ¹²Mm 2019.

5 a–a G *ἐγώ*, l אָנֹכִי? ‖ b > 2 Mss G* ‖ 6 a pc Mss S בָּתֶּיךָ ‖ b l עֵינֵיהֶם cf G ‖ 7 a–a l הַזְּקֵנִים? cf G* ‖ b–b G leg כִּי וּן׳ לֹא ‖ 9 a–a G *τῷ κυρίῳ ὑμῶν* ‖ 10 a G-L *ταῖς ἀλώπεξιν* = לְשֻׁעָלִים ‖ 12 a G *ὅτε ἀπεκρίθη αὐτῷ* = בַּעֲנוֹתוֹ? ‖ b Ms G הַ׳ וְכָל ‖ 13 a > GBLSW ‖ b mlt Mss Edd הֲ׳ ‖ c > Ms GB ‖ 14 a–a S *b'ljm' wbrwrbn'* = נְעָרִים וּבְשָׂרִי, it in 15.17.19; cf G ‖ 15 a GA 300 ‖ b > GB ‖ c > Ms G*Y ‖ d–d > Ms; G *πᾶν(τα) υἱὸν δυνάμεως* = כֹּ׳ בֶּן־חַיִל ‖ e–e G(B)Lmin 60000 ‖ 16 a Ms G א֗.

כג[23] הַמְּדִינוֹת בָּרְאשֹׁנָה וַיִּשְׁלַח[a] [b]בֶּן־הֲדַד[b] וַיַּגִּידוּ לוֹ[c] לֵאמֹר אֲנָשִׁים יָצְאוּ
ח[14].ג[15].ב מִשֹּׁמְרוֹן׃ [18] וַיֹּאמֶר אִם־לְשָׁלוֹם יָצָאוּ תִּפְשֻׂום חַיִּים וְאִם לְמִלְחָמָה
ח[14].ג[15].ב יָצָאוּ חַיִּים תִּפְשׂוּם׃ [19] וְאֵלֶּה[a] יָצְאוּ מִן־הָעִיר נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת
ב.ל.ל [b]וְהַחַיִל אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם[b]׃ [20] וַיַּכּוּ אִישׁ אִישׁוֹ וַיָּנֻסוּ אֲרָם [a]וַיִּרְדְּפֵם[a]
ל יִשְׂרָאֵל וַיִּמָּלֵט בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם עַל־סוּס וּפָרָשִׁים׃ [21] וַיֵּצֵא
ל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ[a] אֶת־הַסּוּס וְאֶת־הָרָכֶב וְהִכָּה בַאֲרָם מַכָּה
גדולה׃ [22] וַיִּגַּשׁ הַנָּבִיא אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ[a]
ג.ל [b]הִתְחַזַּק וְדָע וּרְאֵה אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה כִּי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה מֶלֶךְ אֲרָם
עֹלֶה עָלֶיךָ׃ ס [23] וְעַבְדֵי מֶלֶךְ־אֲרָם אָמְרוּ אֱלָיו אֱלֹהֵי הָרִים
ג[16].לז.י מל[17] [a]אֱלֹהֵיהֶם[a] עַל־כֵּן חָזְקוּ מִמֶּנּוּ וְאוּלָם נִלָּחֵם אִתָּם בַּמִּישׁוֹר אִם־לֹא
ב.י[18] חס וכל אוריית וראיוב דכות ב מ ב נֶחֱזַק מֵהֶם׃ [24] וְאֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עֲשֵׂה הָסֵר הַמְּלָכִים אִישׁ מִמְּקֹמוֹ
ט.ל.ל וְשִׂים פַּחוֹת תַּחְתֵּיהֶם׃ [25] [a]וְאַתָּה תִּמְנֶה־[a]לְךָ | חַיִל כְּחַיִל[q] הַנֹּפֵל
ט[19] מל בלשון זכר ול בלישׁ.ב.ד[20] ט מל בסיפ.י מל[17] מֵאוֹתָךְ[b] וְסוּס כַּסּוּס | וְרֶכֶב כְּרֶכֶב וְנִלָּחֲמָה אוֹתָם[c] בַּמִּישׁוֹר אִם־לֹא
יז שמיעה לקול[21]. נֶחֱזַק מֵהֶם וַיִּשְׁמַע[q] לְקֹלָם וַיַּעַשׂ כֵּן׃ פ [26] וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה
ג חס[22] ד[23] וַיִּפְקֹד בֶּן־הֲדַד אֶת־אֲרָם וַיַּעַל אֲפֵקָה לַמִּלְחָמָה עִם־[a]יִשְׂרָאֵל׃
ל.[24]ד [27] וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָתְפָּקְדוּ וְכֻלְכְּלוּ[a] וַיֵּלְכוּ לִקְרָאתָם [b]וַיַּחֲנוּ בְּנֵי־[a]יִשְׂרָאֵל
ל וחס נֶגְדָּם[b] כִּשְׁנֵי חֲשִׂפֵי עִזִּים וַאֲרָם מִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ [28] וַיִּגַּשׁ אִישׁ
הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר[a] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[r] וַיֹּאמֶר[b] כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר
אָמְרוּ אֲרָם אֱלֹהֵי הָרִים יְהוָה וְלֹא־אֱלֹהֵי עֲמָקִים הוּא וְנָתַתִּי אֶת־
יד בטע[25] כָּל־הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה בְּיָדֶךָ וִידַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ [29] וַיַּחֲנוּ[q] אֵלֶּה
נֹכַח אֵלֶּה שִׁבְעַת יָמִים וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַתִּקְרַב הַמִּלְחָמָה וַיַּכּוּ
בְּנֵי־[a]יִשְׂרָאֵל אֶת־אֲרָם מֵאָה[b]־אֶלֶף רַגְלִי בְּיוֹם אֶחָד׃ [30] וַיָּנֻסוּ

[13]Mm 1743. [14]Mm 1602. [15]Mm 2020. [16]Mm 1336. [17]Mm 2021. [18]Mm 489. [19]Mm 2565. [20]Mm 1389. [21]Mm 23. [22]Mm 1693. [23]Mm 1316. [24]Mm 837. [25]Mm 3948.

17 [a] l frt -לְחוּ אֶל– cf 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* *τῷ βασιλεῖ Συρίας* ‖ **19** [a] 𝔊$^{-L}$ *καὶ μή*; 𝔊^{L} *καί*, frt recte ‖ [b–b] tr frt post 20aα ‖ **20** [a–a] tr frt post 21 ‖ **21** [a] 𝔊 *καὶ ἔλαβεν* = וַיִּקַּח ‖ **22** [a] > 𝔊 ‖ [b] pc Mss 𝔘 וְהִ׳ ‖ **23** [a] 𝔊 *θεὸς Ισραηλ καὶ οὐ θεὸς κοιλάδων*, ex 28 ‖ **25** [a–a] 𝔊 *καὶ ἀλλάξομεν* (𝔊^{L} *-ξον*) = וְנַחֲלִיפָה? ‖ [b] l c pc Mss Ed מֵאִתְּךָ ‖ [c] l c pc Mss 𝔖𝔠 אִתָּם ‖ **26** [a] pc Mss 𝔊 עַל ‖ **27** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **28** [a] > Ms 𝔊^{A}𝔖 ‖ [b] > pc Mss 𝔊𝔘, prb dl ‖ [c] 𝔊 sg ut 13 ‖ **29** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊^{L}(𝔘^{Mss}) 120.

הַנּוֹתָרִים וַאֲפַקֵּחַ אֶל־הָעִיר וְחִפַּל הַחוֹמָה עַל־[a]עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה[a] אֶלֶף ד[26] . ו פסוק אל על אל . ב מל בסיפ[27]
אִישׁ הַנּוֹתָרִים וּבֶן־הֲדַד נָס וַיָּבֹא [b]אֶל־הָעִיר חֶדֶר[b] בְּחֶדֶר׃ ס
31 [a]וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עֲבָדָיו הִנֵּה־נָא שָׁמַעְנוּ[a] כִּי מַלְכֵי בֵית[b] יִשְׂרָאֵל כִּי־[c] ל[28] . כ וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
מַלְכֵי חֶסֶד הֵם נָשִׂימָה נָא שַׂקִּים בְּמָתְנֵינוּ וַחֲבָלִים בְּרֹאשֵׁנוּ[d] וְנֵצְאָ ב וחס[30]
32 אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אוּלַי יְחַיֶּה אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ [e] 32 וַיַּחְגְּרוּ שַׂקִּים בְּמָתְנֵיהֶם ו[31]
וַחֲבָלִים בְּרָאשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ[a] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ[b] עַבְדְּךָ בֶן־ ב[32]
33 הֲדַד אָמַר תְּחִי־נָא נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר הַעוֹדֶנּוּ חַי אָחִי הוּא׃ 33 וְהָאֲנָשִׁים ב[33] . ב . ה ר״פ
יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ [a]וַיַּחְלִטוּ הֵמִמֶּנּוּ[a] וַיֹּאמְרוּ אָחִיךָ בֶן־הֲדַד וַיֹּאמֶר בֹּאוּ
34 קָחֻהוּ וַיֵּצֵא אֵלָיו בֶּן־הֲדַד וַיַּעֲלֵהוּ[b] עַל־הַמֶּרְכָּבָה׃ 34 וַיֹּאמֶר אֵלָיו ל
הֶעָרִים אֲשֶׁר־לָקַח־אָבִי מֵאֵת אָבִיךָ אָשִׁיב[a] וְחוּצוֹת תָּשִׂם לְךָ ב[34] כת כן וכל ירמיה דכות ב מ א מל וחד מן ב[35] בליש תד חס וחד מל
בְּדַמֶּשֶׂק כַּאֲשֶׁר־שָׂם אָבִי בְּשֹׁמְרוֹן [b]וַאֲנִי בִּבְרִית אֲשַׁלְּחֶךָּ[b] וַיִּכְרֹת־לוֹ ה[36] . ב
בְּרִית וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃ ס 35 וְאִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים אָמַר אֶל־ ד
36 רֵעֵהוּ בִּדְבַר יְהוָה הַכֵּנִי נָא וַיְמָאֵן הָאִישׁ לְהַכֹּתוֹ׃ 36 וַיֹּאמֶר לוֹ יַעַן ה[37] . ב מל
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה הִנְךָ הוֹלֵךְ מֵאִתִּי וְהִכְּךָ הָאַרְיֵה וַיֵּלֶךְ כז[38] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
מֵאֶצְלוֹ וַיִּמְצָאֵהוּ הָאַרְיֵה וַיַּכֵּהוּ׃ 37 וַיִּמְצָא אִישׁ אַחֵר וַיֹּאמֶר הַכֵּנִי ב מל
38 נָא וַיַּכֵּהוּ הָאִישׁ הַכֵּה וּפָצֹעַ׃ 38 וַיֵּלֶךְ הַנָּבִיא וַיַּעֲמֹד לַמֶּלֶךְ עַל־
39 הַדָּרֶךְ וַיִּתְחַפֵּשׁ בָּאֵפֶר[a] עַל־עֵינָיו׃ 39 וַיְהִי הַמֶּלֶךְ עֹבֵר וְהוּא צָעַק ל . ב
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ | יָצָא בְּקֶרֶב־הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה־אִישׁ סָר[a]
וַיָּבֵא אֵלַי אִישׁ וַיֹּאמֶר שְׁמֹר אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה אִם־הִפָּקֵד יִפָּקֵד וְהָיְתָה נא[39]
נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ אוֹ כִכַּר־כֶּסֶף תִּשְׁקוֹל׃ 40 וַיְהִי עַבְדְּךָ עֹשֶׂה[a] הֵנָּה׃ ו מל בליש . ד ג מנה בסיפ
וְהֵנָּה וְהוּא אֵינֶנּוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כֵּן מִשְׁפָּטֶךָ אַתָּה חָרָצְתָּ׃ ה חס[40]
41 וַיְמַהֵר וַיָּסַר אֶת־הָאֵפֶר מֵעָלָ[a] עֵינָיו וַיַּכֵּר אֹתוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי מעלי ק
42 מֵהַנְּבִאִים הוּא׃ 42 וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן שִׁלַּחְתָּ אִישׁ־ ל

[26] Mm 1316. [27] Mm 469. [28] Mm 2022. [29] Mm 953. [30] Mm 2023. [31] Mm 1687. [32] Mm 2024. [33] Mm 2025. [34] Mm 2026 contra textum. [35] Mm 3592 contra textum. [36] Mm 2027. [37] Mm 1549. [38] Mm 1788. [39] Mm 639. [40] Mm 2028.

30 [a–a] $\mathfrak{S}^{W}$ 25 || [b–b] G εἰς τὸν οἶκον τοῦ κοιτῶνος; dl אל־ה׳? || **31** [a–a] G* καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οἶδα || [b] > G*$\mathfrak{S}$ || [c] > pc Mss, cf G$\mathfrak{S}$V || [d] l c mlt Mss G$\mathfrak{S}$V בְּרָאשֵׁינוּ || [e] G$\mathfrak{S}$V suff 1 pl || **32** [a] G hic ויאמרו et om [b] || **33** [a–a] l c nonn Mss Q^{Occ} Vrs וְהֵם מְ– || [b] Ms G$\mathfrak{S}$ + אֵלָיו || **34** [a] G($\mathfrak{S}$V^{Mss}) + σοι || [b–b] pr וַיֹּאמֶר vel l תְּשַׁלְּחֵנִי pro אֶשׁ׳ || **38** [a] G(Ⓣ) τελαμῶνι = בְּאֵפֶר, $\mathfrak{S}$(α′σ′ϒ) bqṭm' = בְּאֵפֶר || **39** [a] > G || **40** [a] G περιεβλέψατο = שָׂעָה? $\mathfrak{S}$(Ⓣ) mṭpn' = פָּנָה? || **41** [a] nonn Mss ut Q מֵעָלַי, K מֵעַל.

43 חֲרֵמִי מִיָּד[a] וְהָיִתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ וְעַמְּךָ תַּחַת עַמּוֹ׃ 43 וַיֵּלֶךְ
42 מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל [a]עַל[b]־בֵּיתוֹ[a] סַר וְזָעֵף וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹנָה׃ פ
21 1 [ba]וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה[b] כֶּרֶם[c] הָיָה לְנָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי
2 [d]אֲשֶׁר בְּיִזְרְעֶאל[d] אֵצֶל הֵיכַל אַחְאָב מֶלֶךְ שֹׁמְרוֹן׃ 2 וַיְדַבֵּר אַחְאָב
אֶל־נָבוֹת ׀ לֵאמֹר ׀ תְּנָה־לִּי אֶת־כַּרְמְךָ וְיִהְיֶה־לִּי לְגַן־יָרָק כִּי הוּא
קָרוֹב אֵצֶל בֵּיתִי וְאֶתְּנָה לְךָ תַּחְתָּיו[a] כֶּרֶם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם[b] טוֹב
3 בְּעֵינֶיךָ אֶתְּנָה־לְךָ כֶּסֶף מְחִיר זֶהּ[c]׃ 3 וַיֹּאמֶר נָבוֹת אֶל־אַחְאָב חָלִילָה
4 לִי מֵיְהוָה[a] מִתִּתִּי אֶת־נַחֲלַת אֲבֹתַי לָךְ׃ 4 [a]וַיָּבֹא אַחְאָב אֶל־בֵּיתוֹ
סַר וְזָעֵף עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וַיִּשְׁכַּב עַל־מִטָּתוֹ וַיַּסֵּב[b] אֶת־פָּנָיו וְלֹא־
5 אָכַל לָחֶם׃ 5 אֶתֵּן לְךָ אֶת־נַחֲלַת אֲבוֹתָי[a] וַיִּשְׁכַּב עַל־מִטָּתוֹ וַיַּסֵּב[b] אֶת־פָּנָיו וְלֹא־
אָכַל לָחֶם׃ 5 וַתָּבֹא אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מַה־זֶּה
6 רוּחֲךָ סָרָה וְאֵינְךָ אֹכֵל לָחֶם׃ 6 וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ כִּי־אֲדַבֵּר אֶל־נָבוֹת
הַיִּזְרְעֵאלִי וָאֹמַר לוֹ תְּנָה־לִי אֶת־כַּרְמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ[a] אִם־חָפֵץ אַתָּה
אֶתְּנָה־לְךָ כֶּרֶם[b] תַּחְתָּיו[c] וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־כַּרְמִי[d]׃ 7 וַתֹּאמֶר
7 אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ אַתָּה[a] עַתָּה תַּעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל קוּם אֱכָל־
לֶחֶם וְיִטַּב לִבֶּךָ אֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי׃
8 וַתִּכְתֹּב סְפָרִים בְּשֵׁם אַחְאָב וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים[a]
אֶל־הַזְּקֵנִים[b] וְאֶל־הַחֹרִים[c] אֲשֶׁר[d] בְּעִירוֹ[c] הַיֹּשְׁבִים[d] אֶת־נָבוֹת׃
9 9 וַתִּכְתֹּב בַּסְּפָרִים לֵאמֹר קִרְאוּ־צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ
10 הָעָם׃ 10 וְהוֹשִׁיבוּ שְׁנַיִם ׀ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל ׀ נֶגְדּוֹ ׀ וְיעִדֻהוּ לֵאמֹר
בֵּרַכְתָּ[a] אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וְהוֹצִיאֻהוּ וְסִקְלֻהוּ וְיָמֹת׃ 11 וַיַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי עִירוֹ
11 הַזְּקֵנִים וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם אִיזֶבֶל

41 Mm 321. 42 Mm 2029. **Cp 21** 1 Mm 4137. 2 Mm 1432. 3 Mm 658. 4 Mp sub loco. 5 Mm 1644. 6 Mm 158. 7 Mm 194. 8 Mm 2840. 9 Mm 1247. 10 Mm 2030.

42 [a] Ms 𝔊-^{BL} Syh 𝔗^{Ms} מידי; 𝔊^{BL}𝔙 suff 2sg ‖ **43** [a–a] > 𝔊*, add? ‖ [b] = אֶל, sic pc Mss ‖ **Cp 21,1** [a] cf 20,1[a] ‖ [b–b] 𝔊^{B} sol *καί*; Syh sub ast ‖ [c] 𝔊 + *εἷς* ‖ [d–d] > 𝔊, add? ‖ **2** [a] > 𝔊-^{L} ‖ [b] Ms ואם; pr או? cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊 + pc vb ‖ **3** [a] 𝔊 *παρὰ* (𝔊^{L} + *κυρίου*) *θεοῦ μου* ‖ **4** [a–a] 𝔊^{BL} *καὶ ἐγένετο τὸ πνεῦμα Αχααβ τεταραγμένον* ‖ [b] 𝔊 *καὶ συνεκάλυψεν* = וַיְכַס ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖) *καί* ‖ [b] 𝔊-^{L} + *ἄλλον* ‖ [c] 𝔖𝔙^{Ms} ut 2 + טוב ממנו ‖ [d] 𝔊 *κληρονομίαν πατέρων μου*, cf 3 ‖ **7** [a] 𝔊 + *οὕτως* ‖ **8** [a] mlt Mss ut Q סְפָרִים, l c K סְפָר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd חֹרִי ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] 𝔖 invers ut 11, frt recte ‖ **10** [a] 𝔊*𝔖𝔙 3sg; 𝔊^{L}(𝔖𝔙^{Mss}) + *Ναβουθαι*.

12 [a]כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּסִפְרִים אֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם[a]׃ 12 קָרְאוּ צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ ג
13 אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ 13 וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי [b]הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל[b] וַיֵּשְׁבוּ לה[11].ד[12]
נֶגְדּוֹ וַיְעִדֻהוּ [ba]אַנְשֵׁי הַבְּלִיַּעַל אֶת־נָבוֹת[b] נֶגֶד הָעָם[a] לֵאמֹר [c]בֵּרַךְ יג
נָבוֹת[c] אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וַיּוֹצִיאֻהוּ מִחוּץ לָעִיר וַיִּסְקְלֻהוּ בָאֲבָנִים וַיָּמֹת׃ ה[13].ג
14 וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־אִיזֶבֶל לֵאמֹר סֻקַּל נָבוֹת וַיָּמֹת׃ 15 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ ב וחס[14]
אִיזֶבֶל [a]כִּי־סֻקַּל נָבוֹת וַיָּמֹת[a] וַתֹּאמֶר אִיזֶבֶל[b] אֶל־אַחְאָב קוּם רָשׁ ב וחס[14]. ג חס וחד מל וכל לשון מסכינו דכות[15]
אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר מֵאֵן לָתֶת־לְךָ בְּכֶסֶף כִּי אֵין נָבוֹת ה[16]
חַי כִּי[c]־מֵת׃ 16 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אַחְאָב כִּי מֵת נָבוֹת[a] וַיָּקָם אַחְאָב לָרֶדֶת כ בטע ר״פ[17]
סּ ה[18] אֶל־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִזְרְעֵאלִי לְרִשְׁתּוֹ׃ ס 17 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־
18 אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ 18 קוּם רֵד לִקְרַאת אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ט ר״פ[19]
19 אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן הִנֵּה בְּכֶרֶם נָבוֹת אֲשֶׁר־יָרַד שָׁם לְרִשְׁתּוֹ׃ 19 וְדִבַּרְתָּ ד[20]
אֵלָיו לֵאמֹר[a] כֹּה אָמַר יְהוָה הָרָצַחְתָּ[b] וְגַם־יָרַשְׁתָּ[c] וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו ד[20]
לֵאמֹר[c] כֹּה[d] אָמַר יְהוָה[d] בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לִקְקוּ[e] הַכְּלָבִים אֶת־דַּם נָבוֹת[f] ל
20 יְלַקְּקוּ הַכְּלָבִים אֶת־דָּמְךָ גַּם־אָתָּה׃ 20 וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־אֵלִיָּהוּ ל וחס
הַמְצָאתַנִי אוֹיְבִי וַיֹּאמֶר מָצָאתִי [e]יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי ל.ז
21 יְהוָה׃ 21 הִנְנִי[a] מֵבִיא[b] אֲלֶיךָ רָעָה וּבִעַרְתִּי אַחֲרֶיךָ וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מב״א ק חד מן ט חס א בליש
22 מַשְׁתִּין בְּקִיר וְעָצוּר[e] וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃ 22 וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית ב
יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה אֶל[a]־הַכַּעַס אֲשֶׁר הִכְעַסְתָּ
23 וַתַּחֲטֵא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 23 וְגַם־לְאִיזֶבֶל דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר הַכְּלָבִים ד חס וכ בליש
24 יֹאכְלוּ אֶת־אִיזֶבֶל בְּחֵל[a] יִזְרְעֶאל׃ 24 הַמֵּת לְאַחְאָב בָּעִיר יֹאכְלוּ ה חס
25 הַכְּלָבִים וְהַמֵּת[a] בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ 25 רַק לֹא־הָיָה
כְּאַחְאָב אֲשֶׁר הִתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר־הַסִּתָּה[a] אֹתוֹ ל.ל.ל

[11]Mm 2840. [12]Mm 1167. [13]Mm 2030. [14]Mm 2031. [15]Mm 2032. [16]Mm 158. [17]Mm 1017. [18]Mp sub loco. [19]Mm 1995. [20]Mm 426.

11 [a–a] > $\mathfrak{G}^{L}$ || **13** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ || [b–b] frt dl cf [a–a] || [c–c] $\mathfrak{G}^{*}$ *ηὐλόγηκας* cf 10 || **15** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$, prb dl || [b] > $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{V}$ || [c] pc Mss + אִם || **16** [a] $\mathfrak{G}$ + nonn vb || **19** [a] > pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ || [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *ὡς σύ* pro הֲ (> $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$, $\mathfrak{S}$ *h'* = הִנֵּה) || [c–c] > $\mathfrak{S}$; $\mathfrak{G}$ *διὰ τοῦτο* = לָכֵן, frt l || [d–d] > $\mathfrak{G}^{44\text{-}106}$, frt dl || [e] $\mathfrak{G}$ + *αἱ ὗες καί* || [f] $\mathfrak{G}$ + *ἐκεῖ* || **20** [a] ins לְהַכְעִיסוֹ? cf $\mathfrak{G}$ || **21** [a] $\mathfrak{G}^{-BA}$ pr *τάδε λέγει κύριος* || [b] mlt Mss ut Q מֵבִיא || **22** [a] = עַל, sic Ms cf $\mathfrak{GST}$ || **23** [a] l frt c pc Mss $\mathfrak{STV}$ בְּחֵלֶק ut 2 R 9,36 || **24** [a] mlt Mss $\mathfrak{GST}^{Ms}$ + לוֹ || **25** [a] = הֶסִתָּה.

אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ׃ 26 וַיִּתְעַב מְאֹד לָלֶכֶת אַחֲרֵי הַגִּלֻּלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ 26
ל הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 27 וַיְהִי[a] כִּשְׁמֹעַ 27
ב. פד. ל ומל אַחְאָב אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיָּשֶׂם־שַׂק עַל־בְּשָׂרוֹ וַיָּצׇם
ל[21]. ל וַיִּשְׁכַּב בַּשָּׂק וַיְהַלֵּךְ[b] אָט׃ ס 28 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה [a]אֶל־אֵלִיָּהוּ 28
יב הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר[a]׃ 29 הֲרָאִיתָ כִּי־נִכְנַע אַחְאָב מִלְּפָנָי יַעַן כִּי־נִכְנַע 29
א. אביא חד מן ט חס ל בלישׁ. ח[22] מִפָּנָי[a] לֹא־אָבִיא[b] הָרָעָה בְּיָמָיו בִּימֵי בְנוֹ אָבִיא הָרָעָה [c]עַל־בֵּיתוֹ׃

22 1 וַיֵּשְׁבוּ[a] שָׁלֹשׁ שָׁנִים אֵין מִלְחָמָה בֵּין אֲרָם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ ס
ט מל[1] 2 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִשִׁית וַיֵּרֶד יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 2
ג[2] 3 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־עֲבָדָיו הֲיְדַעְתֶּם כִּי־לָנוּ רָמַת[a] גִּלְעָד 3
ד[3]. ל וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים מִקַּחַת אֹתָהּ מִיַּד מֶלֶךְ אֲרָם׃ 4 וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוֹשָׁפָט 4
ל הֲתֵלֵךְ אִתִּי[a] לַמִּלְחָמָה רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט[b] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[b]
ב כְּמֻנִי כָמוֹךָ כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ׃ 5 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט 5
חצי הספר בפסוקים אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר[b] יְהוָה׃ 6 וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־ 6
ד[4]. ג[5]. כט[6] חס בנביא יג מנה בסיפ. ג[7] יִשְׂרָאֵל אֶת־[a]הַנְּבִיאִים כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הַאֵלֵךְ עַל־
יג[8] רָמַת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן אֲדֹנָי[b] בְּיַד
ה הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד[a] וְנִדְרְשָׁה 7
מֵאוֹתוֹ[b]׃ 8 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל | אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד[a] אִישׁ־אֶחָד 8
לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתּוֹ[b] וַאֲנִי שְׂנֵאתִיו כִּי לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי
ד ב כת ה וב כת א אִם־רָע מִיכָיְהוּ בֶּן־יִמְלָה[c] וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃
ב 9 וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מַהֲרָה מִיכָיְהוּ בֶן־ 9
ד ב כת ה וב כת א יִמְלָה׃ 10 וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יֹשְׁבִים אִישׁ עַל־
ד. ד כִּסְאוֹ[a] מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים בְּגֹרֶן[ab] פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים
ו מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ 11 וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל 11
ב חס. ד וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלֹּתָם׃ 12 וְכָל־ 12

[21]Mm 3342. [22]Mm 321. **Cp 22** [1]Mm 1900. [2]Mm 1499. [3]Mm 1498. [4]Mm 3144. [5]Mm 1652. [6]Mm 1954. [7]Mm 380. [8]Mm 157. [9]Mm 2033.

27 [a] v 27 G alit ‖ [b] pc Mss וַיִּתָּה ‖ **28** [a–a] G *ἐν χειρὶ δούλου αὐτοῦ Ηλειου περὶ Αχααβ καὶ εἶπεν κύριος* ‖ **29** [a–a] > G*, homtel? ‖ [b] mlt Mss ut Q אֲבִיא ‖ [c–c] > G* ‖ **Cp 22,1** [a] G sg ‖ **3** [a] ut 4,13[a] ‖ **4** [a] G[-L] *μεθ' ἡμῶν* ‖ [b–b] > G*S ‖ **5** [a] G pl ‖ [b] > G ‖ **6** [a] G + *πάντας* ‖ [b] C mlt Mss יהוה ‖ **7** [a] > G* ‖ [b] l c nonn Mss מֵאֹתוֹ ‖ **8** [a] ut 7[a] ‖ [b] ut 7[b] ‖ [c] mlt Mss ימלא ‖ **10** [a–a] dub; G *ἔνοπλοι* ‖ [b] > Ms.

הַנְּבִאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה [a]בְּיַד ל חס בסיפ
13 הַמֶּלֶךְ[a]: 13 וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ | לִקְרֹא מִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו ל
לֵאמֹר הִנֵּה־נָא דִּבְרֵי[a] הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהִי־נָא ג. ג[10]
14 דְבָרְךָ[b] כִּדְבַר אַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב: 14 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה דברך חד מן ח[11] יתיר י
ק בלישׁ . כת[12]
15 כִּי אֶת־אֲשֶׁר ׀ יֹאמַר ׀ יְהוָה ׀ אֵלַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר: 15 וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ ל . ה[13] מל וכל מגלה דכות ב מ ב
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָיְהוּ הֲנֵלֵךְ[a] אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־ ל
16 נֶחְדָּל[b] וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲלֵה וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ: 16 וַיֹּאמֶר
אֵלָיו ׀ הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־[a]תְדַבֵּר אֵלַי ב . ג[14] . ב
17 רַק־[a]אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה: 17 וַיֹּאמֶר[a] רָאִיתִי אֶת־כָּל־[b]יִשְׂרָאֵל
נְפֹצִים אֶל[c]־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־ ב חד מל וחד חס . ב[15]
18 אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם: 18 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־ ח[16]
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לוֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טּוֹב כִּי לה מל ה מנה בסיפ . לה מל
19 אִם־רָע: 19 וַיֹּאמֶר לָכֵן שְׁמַע[a] דְּבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־יְהוָה[b] יֹשֵׁב
עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמֵד עָלָיו מִימִינוֹ ׀ וּמִשְּׂמֹאלוֹ: 20 וַיֹּאמֶר ב . ב
יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב[a] וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה בְּכֹה[b] ד[17] . ז רפ[18] . ג[19]
21 וְזֶה אֹמֵר בְּכֹה[b]: 21 וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ ב
22 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה: 22 וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי רוּחַ[a] שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־ ח קמ[20]
נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן: 23 וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן ב . ב
יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה: ג[21]
24 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּכֶּה אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר [a]אֵי־ ל[22] . לא
25 זֶה[b] עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ[a]: 25 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ ט[23] רפי וכל יחזק דכות וחד מן ט[24] מל בלשון זכר
26 רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵה[a]: 26 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יז חס ג[25] מנה בנביא וכל משלי דכות ב מ ד . ב כת ח[26]

[10] Mm 1879 et Mm 2106. [11] Mm 1921. [12] Mm 187. [13] Mm 1552. [14] Mm 3156. [15] Mm 2850. [16] Mm 232. [17] Mm 522. [18] Mm 437. [19] Mm 2034. [20] Mm 96. [21] Mm 4200. [22] Mm 1303. [23] Mm 136. [24] Mm 2565. [25] Mm 1769. [26] Mm 2035.

12 [a–a] 𝔊 *εἰς χεῖράς σου* (𝔊^{BL} + *καὶ*) *τὸν βασιλέα Συρίας* (> 𝔊^{A}) cf 𝔖, 1 בְּיָדְךָ אֶת־מֶלֶךְ אֲרָם? ‖ **13** [a] 𝔊 *λαλοῦσιν πάντες* = דִּבְּרוּ כָל־ ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 et 2 Ch 18,12 ut Q דְּבָרְךָ, sic l ‖ **15** [a] 𝔊𝔖^{f} sg ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖^{f} sg ‖ **16** [a] > 𝔊 ‖ **17** [a] 𝔊 + *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן, ex לָכֵן? ‖ [b] > Ms 𝔖 ‖ [c] = עַל, sic pc Mss 𝔖𝔗 et 2 Ch 18,16 ‖ **19** [a] pc Mss et 2 Ch 18,18 שִׁמְעוּ ‖ [b] 𝔊 + *θεὸν Ισραηλ* ‖ **20** [a] 𝔊𝔙 ut 2 Ch 18,19 + מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ‖ [b] 2 Ch כָּכָה ‖ **22** [a] pc Mss 𝔗 et 2 Ch 18,21 לְרוּחַ ‖ **24** [a–a] 𝔊* *ποῖον πνεῦμα κυρίου τὸ λαλῆσαν ἐν σοί* ‖ [b] Ms et 2 Ch 18,23 + הַדֶּרֶךְ ‖ [c] = אִתְּךָ, sic 𝔗 (2°) ‖ **25** [a] 𝔗 mlt Mss et 2 Ch 18,24 בא–.

ב פסוק דמטע[27]. ל וכת כן. יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות

יִשְׂרָאֵל קַח[a] אֶת־מִיכָיְהוּ וְהָשִׁיבֻהוּ[b] אֶל־אָמֹן[c] שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ
יו 27 בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ 27 וְאָמַרְתָּ[a] כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ[b] שִׂימוּ אֶת־זֶה בֵּית הַכֶּלֶא
ב וחס[28] 28 וְהַאֲכִילֻהוּ לֶחֶם לַחַץ[c] וּמַיִם לַחַץ עַד בֹּאִי[d] בְשָׁלוֹם׃ 28 וַיֹּאמֶר
ב. ג[29] מִיכָיְהוּ אִם־שָׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי[a] וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ
עַמִּים כֻּלָּם[a]׃ 29 וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה[b]
ג ב חס ואחד מל[30] 30 רָמֹת גִּלְעָד׃ 30 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט[a] הִתְחַפֵּשׂ וָבֹא[a]
ב. ה[31] מל וכל מגלה דכות ב מ ב 31 בַּמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ[b] וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹוא בַּמִּלְחָמָה׃
יב פסוק את את ואת את 31 וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ[a] שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם[a] לֵאמֹר
ל. ל. ב לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־קָטָן[b] וְאֶת־גָּדוֹל[c] כִּי[c] אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃
ב פסוק דמטע[32] 32 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֻרוּ[a] עָלָיו לְהִלָּחֶם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט׃ 33 וַיְהִי כִּרְאוֹת
ו מל בנביא שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי־לֹא־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃
ב. ל[33] 34 וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין 34
ב. ו זוגין[34] ל הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לְרַכָּבוֹ הֲפֹךְ יָדְךָ[a] וְהוֹצִיאֵנִי מִן־הַמַּחֲנֶה[b] כִּי הָחֳלֵיתִי׃
ג[35] ב. 35 וַתַּעֲלֶה הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהַמֶּלֶךְ הָיָה מָעֳמָד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח
ל. ג אֲרָם[a] וַיָּמָת[b] בָּעֶרֶב וַיֶּצֶק דַּם־הַמַּכָּה אֶל־חֵיק הָרָכֶב׃ 36 וַיַּעֲבֹר
ו חס[37] ב. 37 הָרִנָּה[a] בַּמַּחֲנֶה כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ לֵאמֹר אִישׁ אֶל־עִירוֹ[b] וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ׃
ה[31] מל וכל מגלה דכות ב מ ב 37 וַיָּמָת[a] הַמֶּלֶךְ[a] וַיָּבֹוא[b] שֹׁמְרוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשֹׁמְרוֹן׃ 37
ל 38 וַיִּשְׁטֹף[a] אֶת־הָרֶכֶב עַל | בְּרֵכַת שֹׁמְרוֹן וַיְלַקְּקוּ[b] הַכְּלָבִים אֶת־דָּמוֹ
ל. ד בטע ר״פ[38] וְהַזֹּנוֹת רָחֲצוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ 39 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אַחְאָב 38
ל. יז מל בסיפ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלוֹא־ 39

[27] Mm 4201. [28] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [29] 2 Chr 18,27. [30] Mm 1885. [31] Mm 1552. [32] Mm 3313. [33] Mm 1303. [34] Mm 2036. [35] Mm 2709. [36] Mp sub loco. [37] Mm 2254. [38] Mm 2037.

26 [a] GSV ut 2 Ch 18,25 קְחוּ ‖ [b] GS ut 2 Ch בְּ–, V *et maneat* = וְהוֹשׁ ‖ [c] $G^{B\,19.82}$ *Σεμ(μ)ηρ* ex *Εμ(μ)ηρ* (cf $G^{135.93}$) = אֲמֹר? ‖ **27** [a] SV ut 2 Ch 18,26 וַאֲמַרְתֶּם ‖ [b–b] > G* ‖ [c] pc Mss צַר cf Jes 30,20 ‖ [d] Ms GV et 2 Ch שׁוּבִי ‖ **28** [a–a] > G*, gl cf Mi 1,2 ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיהוֹ׳ ‖ [b] G + *μετ' αὐτοῦ* ‖ **30** [a–a] 1 prb אֶת׳ וְאָבֹא cf GSC ‖ [b] G suff 1sg ‖ **31** [a–a] > 2 Ch 18,30, gl? cf 20,1.16 ‖ [b] pc Mss et 2 Ch הַק׳ ‖ [c] pc Mss et 2 Ch הַג׳ ‖ **32** [a] G ut 2 Ch 18,31 וַיָּסֹבּוּ ‖ **34** [a] Mss G יְדֵיךָ ‖ [b] 1 הַמִּלְחָמָה? cf G ‖ **35** [a] G + *ἀπὸ πρωὶ ἕως ἑσπέρας*; ins prb c 2 Ch 18,34 עַד הָעֶרֶב ‖ [b–b] > 2 Mss; G tr ad fin v ‖ **36** [a] G(SCV) *στρατοκῆρυξ* = הָרִנָּה? ‖ [b–b] pc Mss GV ואל ‖ **37** [a–a] 1 frt כִּי מֵת ה׳ (et cj c 36) cf G ‖ [b] 1 ויבאו? cf G ‖ **38** [a] GV pl ‖ [b] ut 21,19[e] ‖ [c] 2 Mss $C^{f\,Ms}$ + בְּיַד אֵלִיָּהוּ cf G^{min}.

40 הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 40 וַיִּשְׁכַּב
אַחְאָב עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

41 [a] וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אָסָא מָלַךְ עַל־יְהוּדָה בִּשְׁנַת [b]אַרְבַּע לְאַחְאָב[b]
42 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 42 יְהוֹשָׁפָט בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים
ס[41] וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי׃ 43 וַיֵּלֶךְ כל מל . ג[39]
בְּכָל־דֶּרֶךְ אָסָא אָבִיו לֹא־[a]סָר מִמֶּנּוּ[b] לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ו סביר ממנה[40]
44 אֶךְ הַבָּמוֹת לֹא־[a]סָרוּ[a] עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃
45 וַיַּשְׁלֵם יְהוֹשָׁפָט עִם־מֶלֶךְ[a] יִשְׂרָאֵל׃ 46 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט ל . ה בטע בסיפ
ב וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה [a]וַאֲשֶׁר נִלְחָם[a] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
47 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 47 וְיֶתֶר הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר נִשְׁאַר בִּימֵי אָסָא אָבִיו
48 בִּעֵר מִן־הָאָרֶץ׃ 48 וּמֶלֶךְ אֵין בֶּאֱדוֹם[a] נִצָּב[b] מֶלֶךְ[c]׃ יו ר״פ וס״פ חד[41]
49 יְהוֹשָׁפָט[a] עָשָׂר[b] אֳנִיּוֹת[c] תַּרְשִׁישׁ לָלֶכֶת אוֹפִירָה לַזָּהָב וְלֹא הָלָךְ עשה . ג[42] . ג[43]
ק
50 כִּי־נִשְׁבְּרָה[d] אֳנִיּוֹת[c] בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ 50 אָז אָמַר [a]אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב[a] נשברו חד מן יד[44]
ק כת ה וקרי ו
אֶל־יְהוֹשָׁפָט יֵלְכוּ עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ בָּאֳנִיּוֹת[b] וְלֹא אָבָה יְהוֹשָׁפָט׃ ד[45]
51 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו [a]וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּעִיר ו[46] ה מנה בלישׁ ובסיפ
דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס יו בנביא כת כן וכל כתיב דכות[47]
52 אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת [a]שְׁבַע
53 עֶשְׂרֵה[a] לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ 53 וַיַּעַשׂ
ד[48] . ד[48] הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ וּבְדֶרֶךְ[a] יָרָבְעָם
54 בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 54 וַיַּעֲבֹד[a] אֶת־הַבַּעַל[a] וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
ב לוֹ[a] וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל [b]אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו[b]׃

1 1 וַיִּפְשַׁע מוֹאָב[a] בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת אַחְאָב׃

[39] Mm 2181. [40] Mm 2038. [41] Mp sub loco. [42] Mm 1938 contra textum. [43] Mm 2179. [44] Mm 782. [45] Mm 1211. [46] Mm 1945. [47] Mm 2087. [48] Mm 3194.

41 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ om 41—51 ($\mathfrak{G}^{*}$ om 47—50) cf 16,28[a] ‖ [b–b] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *τῷ ἐνδεκάτῳ τοῦ Ἀμβρι* ‖ **43** [a] L* mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ et 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ וְלֹא ‖ [b] pc Mss Seb מִמֶּנּוּ ‖ **44** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ *ἐξῆρεν* = הֵסִיר ‖ **45** [a] $\mathfrak{G}^{A}\mathfrak{S}$ pl ‖ **46** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ (sed hab in 16,28) ‖ **48** [a] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *ἐν Συρίᾳ* = בַּאֲרָם ‖ [b] 2 Mss et 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ נְצִיב ‖ [c] > $\mathfrak{S}$; $\mathfrak{G}^{O}(\mathfrak{V})$ et 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *καὶ ὁ βασιλεύς* (cj c 49) ‖ **49** [a] > $\mathfrak{G}^{B}$; prp ר׳ נְצִיב הַמֶּלֶךְ vel ר׳ וַהַמֶּלֶךְ נצב sec 48[b.c] ‖ [b] nonn Mss Vrs ut Q עָשָׂה, sic l ‖ [c] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ sg ‖ [d] K רָהּ—, Q רוּ— ‖ **50** [a–a] 16,28 $\mathfrak{G}^{*}$ *ὁ βασιλεὺς Ισραηλ* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{*}$ sg ‖ **51** [a–a] > 2 Mss et 16,28 $\mathfrak{G}^{BNmin}$ ‖ **52** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ 24 ‖ **53** [a] l וּבְחַטֹּאת? cf $\mathfrak{G}$ ‖ **54** [a] $\mathfrak{G}$ pl ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ *τὰ γενόμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ.*

2 וַיִּפֹּל אֲחַזְיָה בְּעַד הַשְּׂבָכָה בַּעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן וַיֶּחֱלֶ֫ל וַיִּשְׁלַח 2
מַלְאָכִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ דִרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן אִם־
אֶחְיֶה מֵחֳלִי[a] זֶה׃ ס 3 וּמַלְאַךְ יְהוָה דִּבֶּר אֶל־אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי 3
קוּם עֲלֵה לִקְרַאת מַלְאֲכֵי מֶלֶךְ־שֹׁמְרוֹן וְדַבֶּר אֲלֵהֶם הֲמִבְּלִי אֵין־
אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הֹלְכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן׃
4 וְלָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי 4
מוֹת תָּמוּת וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּה׃ 5 וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים אֵלָיו וַיֹּאמֶר 5
אֲלֵיהֶם מַה־זֶּה שַׁבְתֶּם׃ 6 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ עָלָה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר 6
אֲלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] אֲשֶׁר־שְׁלַח אֶתְכֶם וְדַבַּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה
אָמַר יְהוָה הֲמִבְּלִי אֵין־אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה שֹׁלֵחַ[b] לִדְרֹשׁ בְּבַעַל
זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם[c] לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־
מוֹת תָּמוּת׃ 7 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם מָה מִשְׁפַּט הָאִישׁ אֲשֶׁר עָלָה לִקְרַאתְכֶם 7
וַיְדַבֵּר אֲלֵיכֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 8 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ בַּעַל שֵׂעָר 8
וְאֵזוֹר עוֹר אָזוֹר בְּמָתְנָיו וַיֹּאמֶר אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי הוּא׃ 9 וַיִּשְׁלַח 9
אֵלָיו שַׂר־חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל[a] אֵלָיו וְהִנֵּה[b] יֹשֵׁב עַל־רֹאשׁ הָהָר
וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר רֶדָה׃ 10 וַיַּעַן אֵלִיָּהוּ 10
וַיְדַבֵּר אֶל־שַׂר הַחֲמִשִּׁים וְאִם־אִישׁ אֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם
וְתֹאכַל אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־
חֲמִשָּׁיו׃ 11 וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח אֵלָיו שַׂר־חֲמִשִּׁים אַחֵר[a] וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַן[b] וַיְדַבֵּר 11
אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ מְהֵרָה רֶדָה׃ 12 וַיַּעַן אֵלִיָּהוּ 12
וַיְדַבֵּר[a] אֲלֵיהֶם[b] אִם־אִישׁ הָאֱלֹהִים[c] אָנִי תֵּרֶד אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל
אֹתְךָ וְאֶת־חֲמִשֶּׁיךָ וַתֵּרֶד אֵשׁ־אֱלֹהִים[d] מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֹתוֹ וְאֶת־
חֲמִשָּׁיו׃ 13 וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח שַׂר־חֲמִשִּׁים שְׁלִשִׁים[a] וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל[b] וַיָּבֹא[c] 13

Cp 1 [1]Mm 2091. [2]Mm 4056. [3]Mm 1954. [4]Mm 2039. [5]Mm 3192. [6]Mm 2041. [7]Mm 2042. [8]Mm 2043. [9]Mm 2040 8 et ב. [10]Mm 2231. [11]Mm 2168. [12]Mm 592. [13]Mm 1680. [14]Mm 808. [15]Mm 1190. [16]Mm 1957. [17]Mm 3171.

Cp 1,2 [a] l מֵחָלְיִי cf Vrs ‖ **6** [a] Ms S הָאִישׁ ‖ [b] G *πορεύῃ* = הֹלֵךְ ‖ [c] > Ms G ‖ **9** [a] G^{L}S pl ‖ [b] G^{L}(SC) *αὐτὸς δέ* = והוא; G^{-L} + *Ηλιου* ‖ **10** [a] nonn Mss SC^{Mss}Y אם ‖ **11** [a] SC^{Mss} pl ‖ [b] > Ms G^{B}Y; G^{-B} *καὶ ἀνέβη* = וַיַּעַל ‖ **12** [a] pc Mss Or S וַיֹּאמֶר cf G^{L} ‖ [b] l c 2 Mss GS אֵלָיו ‖ [c] pc Mss א ut 10 cf G ‖ [d] > pc Mss GY^{Mss} ‖ **13** [a] G^{-B}(Y) *τρίτον*, prb l שְׁנֵי–; S *(d)tlt zbnjn* = שְׁלִשִׁים ‖ [b] > G*Y ‖ [c] > S.

d שַׁר־הַחֲמִשִּׁים הַשְּׁלִישִׁי[d] וַיִּכְרַע עַל־בִּרְכָּיו | לְנֶגֶד אֵלִיָּהוּ וַיִּתְחַנֵּן ח18. ב. ל
אֵלָיו וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים תִּיקַּר־נָא נַפְשִׁי וְנֶפֶשׁ עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה ב
14 חֲמִשִּׁים בְּעֵינֶיךָ׃ 14 הִנֵּה יָרְדָה אֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֶת־שְׁנֵי שָׂרֵי ס10
הַחֲמִשִּׁים הָרִאשֹׁנִים וְאֶת־חֲמִשֵּׁיהֶם וְעַתָּה תִּיקַּר נַפְשִׁי[a] בְּעֵינֶיךָ׃ ס ח18. כג. ב. ס10
15 וַיְדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ רֵד אוֹתוֹ[a] אַל־תִּירָא מִפָּנָיו[b] וַיָּקָם ל. כד19 מל ו מנה בסיפ. נג
16 וַיֵּרֶד אוֹתוֹ[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ 16 וַיְדַבֵּר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר־ כד18 מל ו מנה בסיפ
שָׁלַחְתָּ מַלְאָכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן[a] הֲמִמְּבְלִי אֵין־ ד20
אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ בִּדְבָרוֹ[a] לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָׁם לֹא־ ג פסוק דמטע בעינ21
17 תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת׃ 17 וַיָּמָת כִּדְבַר יְהוָה | אֲשֶׁר־דִּבֶּר[a] אֵלִיָּהוּ
יו22 בנביא כת בן וכל כתיב דכות. יו22 בנביא ב מנה בליש וכל כתיב דכות
[b]וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם[c] תַּחְתָּיו פ [d]בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לִיהוֹרָם בֶּן־יְהוֹשָׁפָט
18 מֶלֶךְ יְהוּדָה[d] כִּי לֹא־הָיָה לוֹ בֵּן[b]׃ 18 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲחַזְיָהוּ[a]
יג בטע ר״פ בסיפ23
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵמָּה כְתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי כד24. יז מל בסיפ. ד25
יִשְׂרָאֵל[b]׃ פ

2 1 וַיְהִי בְּהַעֲלוֹת יְהוָה אֶת־אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמַיְמָה וַיֵּלֶךְ אֱלִיָּהוּ ג1. ב כת ס2
2 וֶאֱלִישָׁע מִן־הַגִּלְגָּל׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־אֱלִישָׁע שֶׁב־נָא פֹּה כִּי
יְהוָה שְׁלָחַנִי עַד־בֵּית־אֵל וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־
3 אֶעֱזָבֶךָ וַיֵּרְדוּ בֵּית־אֵל׃ 3 וַיֵּצְאוּ בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בֵּית[a]־אֵל אֶל ל6. ב. ד סביו כבית
אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל ה4. ח5
רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי הֶחֱשׁוּ׃ 4 וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ אֱלִישָׁע[a] | ד6. ב. ל7
שֵׁב־נָא פֹּה כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי יְרִיחוֹ וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־
5 אֶעֱזָבֶךָ וַיָּבֹאוּ יְרִיחוֹ׃ 5 וַיִּגְּשׁוּ בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ אֶל ל6
אֱלִישָׁע וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ כִּי הַיּוֹם יְהוָה לֹקֵחַ אֶת־אֲדֹנֶיךָ מֵעַל ה4. ח5
רֹאשֶׁךָ וַיֹּאמֶר גַּם־אֲנִי יָדַעְתִּי הֶחֱשׁוּ׃ 6 וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלִיָּהוּ שֶׁב־נָא פֹּה ד6. ב

18 Mm 808. 19 Mp sub loco. 20 Mm 2043. 21 Mm 2040 א et ב. 22 Mm 2087. 23 Mm 1985. 24 Mm 1990. 25 Mm 1120. **Cp 2** 1 Mm 581. 2 Mm 2044. 3 Mm 2045. 4 Mm 2046. 5 Mm 201. 6 Mm 2047. 7 Mp sub loco.

13 d–d > 𝔙 ‖ **14** a 𝔊-B *ἡ ψυχὴ τῶν δούλων σου* ‖ **15** a 1 c 2 Mss Ed Vrs אתו cf K^{Mss} ‖ b 𝔊 suff pl ‖ **16** a–a > 𝔊*, dl? ‖ **17** a 2 Mss 𝔊^{Nmin} + בְּיַד, Ms + ־אֶל, sic l? ‖ b–b > 𝔊* ‖ c 𝔊^{Lmin}(𝔖𝔙) + *ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ* (vel *Ὀχοζίου*) ‖ d–d > 𝔊^{L} ‖ **18** a pc Mss 𝔊^{L}𝔖 + וְכָל־ ‖ b 𝔊 + nonn vb (cf 3,1–3) ‖ **Cp 2,3** a nonn Mss Seb 𝔊𝔖𝔙^{Mss} בְּבֵית ‖ **4** a > pc Mss; 𝔊(𝔖𝔙) pr *πρός* (et om לו).

ד[a] כִּי יְהוָה שְׁלָחַנִי הַיַּרְדֵּנָה וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֱזָבֶךָ
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם׃ 7 וַחֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים הָלְכוּ[a] וַיַּעַמְדוּ 7
מִנֶּגֶד מֵרָחוֹק וּשְׁנֵיהֶם עָמְדוּ עַל־הַיַּרְדֵּן׃ 8 וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ אֶת־אַדַּרְתּוֹ 8
ל[9] ב. וַיִּגְלֹם[b] וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיִּתְחַצּוּ הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעַבְרוּ שְׁנֵיהֶם בֶּחָרָבָה׃
ל 9 וַיְהִי כְעָבְרָם[a] וְאֵלִיָּהוּ אָמַר אֶל־אֱלִישָׁע שְׁאַל[b] מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ 9
ל. לב. ג בְּטֶרֶם אֶלָּקַח מֵעִמָּךְ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע וְיִהִי־[c]נָא פִּי־שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי׃
ל. ח[10]. ח[11] 10 וַיֹּאמֶר הִקְשֵׁיתָ לִשְׁאוֹל אִם־תִּרְאֶה אֹתִי לֻקָּח מֵאִתָּךְ וְיְהִי[a]־לְךָ[b] כֵּן 10
ג. יא[12] וְאִם־אַיִן לֹא יִהְיֶה׃ 11 וַיְהִי[a] הֵמָּה הֹלְכִים הָלוֹךְ וְדַבֵּר וְהִנֵּה רֶכֶב־ 11
ל. ל חתפ. ב בטע. ב כת ס[13] אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וַיַּפְרְדוּ[a] בֵּין שְׁנֵיהֶם וַיַּעַל[b] אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה הַשָּׁמָיִם׃
ל 12 וֶאֱלִישָׁע רֹאֶה וְהוּא[a] מְצַעֵק אָבִי | אָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו[b] 12
ח דגש[14] וְלֹא רָאָהוּ עוֹד וַיַּחֲזֵק בִּבְגָדָיו וַיִּקְרָעֵם לִשְׁנַיִם קְרָעִים׃ 13 וַיָּרֶם אֶת־ 13
אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו וַיָּשָׁב וַיַּעֲמֹד עַל־שְׂפַת הַיַּרְדֵּן׃
יט פסוק בסיפ[a] את את. 14 וַיִּקַּח אֶת־אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר־נָפְלָה מֵעָלָיו וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם[a]
צא. ג. ב וַיֹּאמַר אַיֵּה יְהוָה[b] אֱלֹהֵי אֵלִיָּהוּ[c]אַף־הוּא[c] | וַיַּכֶּה אֶת־הַמַּיִם וַיִּתְחַצּוּ
ל ג מגה בסיפ הֵנָּה וְהֵנָּה וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע׃ 15 וַיִּרְאֻהוּ[a] בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־בִּירִיחוֹ ס[15]
ג בטע מִנֶּגֶד וַיֹּאמְרוּ נָחָה רוּחַ אֵלִיָּהוּ עַל־אֱלִישָׁע וַיָּבֹאוּ לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ־
לוֹ אָרְצָה׃ 16 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה־נָא יֶשׁ־אֶת־עֲבָדֶיךָ חֲמִשִּׁים אֲנָשִׁים 16
ג. יט[16] בְּנֵי־חַיִל יֵלְכוּ נָא וִיבַקְשׁוּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ פֶּן־נְשָׂאוֹ רוּחַ יְהוָה וַיַּשְׁלִכֵהוּ
חד מן ג[17] מל בלישׁ. ב[18] חגאירת ק בְּאַחַד הֶהָרִים אוֹ בְּאַחַת הַגְּיָאוֹת[a] וַיֹּאמֶר לֹא תִשְׁלָחוּ׃ 17 וַיִּפְצְרוּ־ 17
ג חס[19]. ד[20] בוֹ עַד־בֹּשׁ וַיֹּאמֶר שִׁלֵּחוּ וַיִּשְׁלְחוּ חֲמִשִּׁים אִישׁ וַיְבַקְשׁוּ שְׁלֹשֶׁת־יָמִים
ל וחס. כט[21] חס בגביא יג מגה בסיפ[22] ולֹא מְצָאֻהוּ[a]׃ 18 וַיָּשֻׁבוּ אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בִּירִיחוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲלוֹא־ 18
אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ׃
19 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא מוֹשַׁב הָעִיר טוֹב 19

[8] Mm 1441. [9] Mm 1303. [10] Mm 1496. [11] Mm 1877. [12] Mm 2041. [13] Mm 2044. [14] Mm 1573. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3339. [17] Mm 2935. [18] Mm 120. [19] Mm 2722. [20] Mm 1952. [21] Mm 1954. [22] Lectio plena contra Mp מל בסיפ יו, cf 1R 2,42 et Mp sub loco.

7 [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔖 + *spt'* = שְׁפַת־ ‖ **9** [a] nonn Mss 𝔊-^{L}𝔗^{Ms} בְּעִי ‖ [b] > Ms 𝔊^{B*} ‖ [c] 𝔊𝔖 om cop ‖ **10** [a] 𝔊-^{L} pr cop ‖ [b] > 2 Mss 𝔊^{B} ‖ **11** [a] 𝔊^{Bmin} sg ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἀνελήμφθη* ‖ **12** [a] 𝔊-^{L} om והוא, 𝔖 *wh'* = וְהִנֵּה ‖ [b] 𝔊 sg cf 𝔙 ‖ **14** [a] 𝔊-^{BA}(𝔙^{Mss}) + *καὶ οὐ διέστη* ‖ [b] > 𝔊*𝔙 ‖ [c–c] 𝔊 *αφφω* = אֶפּוֹא? ‖ **15** [a] pc Mss 𝔊^{L}𝔖 או– ‖ **16** [a] mlt Mss ut Q הַגְּיָאוֹת prb l; K הַגְּיָאוֹת ‖ **17** [a] 2 Mss 𝔊^{L}𝔙 או–.

20 כַּאֲשֶׁר אַדֹנִי רֹאֶה וְהַמַּיִם רָעִים [a]וְהָאָרֶץ מְשַׁכֶּלֶת[a]: 20 וַיֹּאמֶר קְחוּ־ ל
21 לִי צַלֹּחִית חֲדָשָׁה וְשִׂימוּ שָׁם מֶלַח וַיִּקְחוּ אֵלָיו: 21 וַיֵּצֵא אֶל־מוֹצָא ל
הַמַּיִם וַיִּשְׁלֶךְ־שָׁם מֶלַח וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה רִפֵּאתִי לַמַּיִם הָאֵלֶּה מת כת א לא קר[23] . ה[24]
22 לֹא־[a]יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד מָוֶת וּמְשַׁכֶּלֶת: 22 וַיֵּרָפְּא[a] הַמַּיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה ל . ל
23 כִּדְבַר אֱלִישָׁע אֲשֶׁר דִּבֶּר: פ 23 וַיַּעַל מִשָּׁם בֵּית־אֵל וְהוּא ל
עֹלֶה בַּדֶּרֶךְ וּנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן־הָעִיר וַיִּתְקַלְּסוּ־בוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ ל
24 עֲלֵה קָרֵחַ עֲלֵה קָרֵחַ: 24 וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵם וַיְקַלְלֵם בְּשֵׁם יְהוָה ל
וַתֵּצֶאנָה שְׁתַּיִם דֻּבִּים מִן־הַיַּעַר וַתְּבַקַּעְנָה מֵהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁנֵי ל . ל
25 יְלָדִים: 25 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וּמִשָּׁם שָׁב שֹׁמְרוֹן: פ ח[25]

3 1 [a]וַיְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן[b] בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה לי בנביאים כת כן וכל כתיב דכות[1]
2 עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה: 2 וַיַּעַשׂ ד . ג
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְאָבִיו וּכְאִמּוֹ וַיָּסַר אֶת־מַצְּבַת[a] הַבַּעַל ב
3 אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו: 3 רַק בְּחַטֹּאוֹת[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא
4 אֶת־יִשְׂרָאֵל דָּבֵק לֹא־סָר מִמֶּנָּה[b]: ס 4 וּמֵישָׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב הָיָה ב . ל[2]
נֹקֵד וְהֵשִׁיב לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל מֵאָה־אֲלָפִי כָרִים וּמֵאָה אֲלָפִי אֵילִם ל וחס . ל וכת ר
5 צֶמֶר: 5 וַיְהִי כְּמוֹת אַחְאָב וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב בְּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: ג[3]
6 וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם בַּיּוֹם הַהוּא מִשֹּׁמְרוֹן וַיִּפְקֹד אֶת־כָּל־[a]יִשְׂרָאֵל: לי בנביאים כת כן וכל כתיב דכות[1]
7 וַיֵּלֶךְ[a] וַיִּשְׁלַח אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע
בִּי הֲתֵלֵךְ אִתִּי אֶל־מוֹאָב לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אֶעֱלֶה כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ
8 כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ: 8 וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ נַעֲלֶה[a] וַיֹּאמֶר ב . לא
9 דֶּרֶךְ מִדְבַּר אֱדוֹם: 9 וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ[a]־יְהוּדָה וּמֶלֶךְ אֱדוֹם
וַיָּסֹבּוּ דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־הָיָה מַיִם לַמַּחֲנֶה וְלַבְּהֵמָה אֲשֶׁר ב[4] . כה . ג[5]
10 בְּרַגְלֵיהֶם: 10 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲהָהּ כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת
11 הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם[a] בְּיַד־מוֹאָב: 11 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הֲאֵין ט מל בסיפ . ה

[23] Mm 898. [24] Mm 494. [25] Mm 1349. Cp 3 [1] Mm 2087. [2] וחד מישע 1 Ch 2,42. [3] Mm 931. [4] Mm 2048. [5] Mm 697.

19 [a–a] $\mathfrak{G}^{L}$ *καὶ ἀτεκνοῦντα* = וּמְשַׁכְּלִים || **21** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{\text{min}}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}^{\text{Mss}}$ וְלֹא || **22** [a] pc Mss פְּאוּ– || **Cp 3,1** [a] 1–3 cf 1,18 $\mathfrak{G}$ || [b] > Ms et $\mathfrak{G}^{*}$ hic || **2** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ pl || **3** [a] $\mathfrak{G}$-^{L} sg || [b] $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ suff pl || **6** [a] > 2 Mss || **7** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$ || **8** [a] $\mathfrak{G}$-^{L} sg || **9** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– || **10** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἡμᾶς* cf $\mathfrak{V}$.

כד׳ מל ו מנה בסיפ פֹּה נָבִיא לַיהוָה וְנִדְרְשָׁה אֶת־יְהוָה מֵאוֹתוֹ[a] וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ־
ל בטע יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֹּה אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט אֲשֶׁר־יָצַק מַיִם עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ׃
כד׳[6] מל ו מנה בסיפ 12 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט יֶשׁ אוֹתוֹ[a] דְּבַר־יְהוָה וַיֵּרְדוּ[b] אֵלָיו מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
וִיהוֹשָׁפָט[c] וּמֶלֶךְ אֱדוֹם׃ 13 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 13
ד׳[7] מַה־לִּי וָלָךְ לֵךְ אֶל־נְבִיאֵי אָבִיךָ וְאֶל־נְבִיאֵי אִמֶּךָ[a] וַיֹּאמֶר לוֹ מֶלֶךְ
ט מל בסיפ יִשְׂרָאֵל אַל כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם
ב בסיפ בְּיַד־מוֹאָב׃ 14 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו 14
לח כִּי לוּלֵי פְנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲנִי נֹשֵׂא אִם־אַבִּיט אֵלֶיךָ וְאִם־
ל אֶרְאֶךָּ׃ 15 וְעַתָּה קְחוּ[a]־לִי מְנַגֵּן וְהָיָה[b] כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן וַתְּהִי עָלָיו יַד־[c] 15
ח[9]. ל. כי מיחו[8] יְהוָה׃ 16 וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה עֲשֹׂה הַנַּחַל הַזֶּה גֻּבִים גֻּבִים׃ 17 כִּי־ 16
17
ב[9]. ה[10] כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־תִרְאוּ רוּחַ וְלֹא־תִרְאוּ גֶּשֶׁם וְהַנַּחַל הַהוּא יִמָּלֵא
ל מַיִם וּשְׁתִיתֶם אַתֶּם וּמִקְנֵיכֶם[a] וּבְהֶמְתְּכֶם׃ 18 וְנָקֵל זֹאת בְּעֵינֵי יְהוָה 18
19 וְנָתַן אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם׃ 19 וְהִכִּיתֶם כָּל־עִיר מִבְצָר[a] וְכָל־עִיר 19
ב ומל[11]. ה[12]. ל. ל מִבְחוֹר[a] וְכָל־עֵץ טוֹב תַּפִּילוּ וְכָל־מַעְיְנֵי־מַיִם תִּסְתֹּמוּ וְכָל־ הַחֶלְקָה
20 הַטּוֹבָה תַּכְאִבוּ בָּאֲבָנִים׃ 20 וַיְהִי בַבֹּקֶר כַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְהִנֵּה־מַיִם 20
ל בָּאִים מִדֶּרֶךְ אֱדוֹם וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֶת־הַמָּיִם׃ 21 וְכָל־מוֹאָב 21
ג. ב שָׁמְעוּ כִּי־עָלוּ הַמְּלָכִים לְהִלָּחֶם בָּם וַיִּצָּעֲקוּ מִכֹּל חֹגֵר חֲגֹרָה
ב. ד[13]. ו וכל תלים דכות[14] וָמַעְלָה וַיַּעַמְדוּ עַל־הַגְּבוּל׃ 22 וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה עַל־ 22
ל הַמָּיִם וַיִּרְאוּ מוֹאָב מִנֶּגֶד אֶת־הַמַּיִם אֲדֻמִּים כַּדָּם׃ 23 וַיֹּאמְרוּ דָּם 23
ל זֶה הֶחָרֶב[a] נֶחֱרְבוּ הַמְּלָכִים וַיַּכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְעַתָּה לַשָּׁלָל מוֹאָב׃
24 וַיָּבֹאוּ אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיָּקֻמוּ יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב וַיָּנֻסוּ 24
ויכו. ו דמטע[15]. ה פסוק ק וכל וכל וכל[16] מִפְּנֵיהֶם[a] וַיָּבֹאוּ[b]־בָהּ[ac] וְהַכּוֹת אֶת־מוֹאָב׃ 25 וְהֶעָרִים יַהֲרֹסוּ וְכָל־ 25
ל. ד. ל חֶלְקָה טוֹבָה יַשְׁלִיכוּ אִישׁ־אַבְנוֹ וּמִלְאוּהָ וְכָל־מַעְיַן־מַיִם יִסְתֹּמוּ
ה[12]. ל וְכָל־עֵץ־טוֹב יַפִּילוּ עַד־[a]הִשְׁאִיר אֲבָנֶיהָ בַּקִּיר חֲרֶשֶׁת[ab] וַיָּסֹבּוּ

[6]Mp sub loco. [7]Mm 1999. [8]Mm 2049. [9]Mm 2050. [10]Mm 1854. [11]Mm 2051. [12]Mm 2857. [13]Mm 520. [14]Mm 741. [15]Mm 1404. [16]Mm 2951.

11 [a] l c 2 Mss Edd Vrs מֵאִתּוֹ cf K^{Mss} ‖ **12** [a] cf 11^{a} ‖ [b] G*V sg ‖ [c] 2 Mss GSV^{Mss} + מלך יהודה ‖ **13** [a–a] > G* ‖ **15** [a] G^{L} sg ‖ [b] G *καὶ ἐγένετο*, prp וַיְהִי ‖ [c] mlt Mss T רוּחַ ‖ **17** [a] l ומַחֲנֵיכֶם? cf G^{L} et 9 ‖ **19** [a–a] > Ms G*, dl? ‖ **23** [a] GV leg הַחֶרֶב; prp הָחָרֵב ‖ **24** [a–a] G *καὶ εἰσῆλθον εἰσπορευόμενοι* cf SV, frt l וַיָּבֹאוּ בֹא ‖ [b] mlt Mss T ut Q וַיָּבֹאוּ, K וַיָּבוֹ = וַיָּבֹאוּ ‖ [c] pc Mss Seb ST בָּם ‖ **25** [a–a] inc; prp הִשְׁאִיר לְבַדָּהּ קִיר חֲרֶשֶׁת cf Jes 16,7 ‖ [b] sic L, nonn Mss Edd שֶׁת–.

26 הַקָּלָעִים וַיִּכֹּוהָ׃ 26 וַיַּרְא מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי־חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה וַיִּקַּח
ל. ד. ה[17]
כד[18] מל בסיפ
ו מנה בסיפ. ג[19]
אֹתוֹ[a] שְׁבַע־מֵאוֹת אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב לְהַבְקִיעַ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְלֹא׳
27 יָכֹלוּ׃ 27 וַיִּקַּח אֶת־בְּנוֹ הַבְּכוֹר אֲשֶׁר־יִמְלֹךְ תַּחְתָּיו וַיַּעֲלֵהוּ עֹלָה עַל־
ה חס בסיפ[18]
הַחֹמָה וַיְהִי קֶצֶף־גָּדוֹל עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ מֵעָלָיו וַיָּשֻׁבוּ לָאָרֶץ[a]׃ פ
כג
4 1 וְאִשָּׁה אַחַת[a] מִנְּשֵׁי בְנֵי־הַנְּבִיאִים צָעֲקָה אֶל־אֱלִישָׁע לֵאמֹר
ה[1]. ל
עַבְדְּךָ אִישִׁי׳ מֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה וְהַנֹּשֶׁה
2 בָּא לָקַחַת אֶת־שְׁנֵי יְלָדַי לוֹ לַעֲבָדִים׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע מָה
לְךָ
אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַגִּידִי לִי מַה־יֶּשׁ־לָכִי[a] בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כֹל׳
3 בַּבַּיִת[b] כִּי אִם־אָסוּךְ שָׁמֶן׃ 3 וַיֹּאמֶר לְכִי שַׁאֲלִי־לָךְ כֵּלִים מִן־הַחוּץ
ל ומל
מֵאֵת כָּל־[a]שְׁכֵנָיִכִי[b] כֵּלִים רֵקִים אַל־תַּמְעִיטִי׃ 4 וּבָאת וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת
שכניך. ג חס[2]. ח[3]
יח. ל. ל. ל
בַּעֲדֵךְ וּבְעַד־בָּנַיִךְ[a] וְיָצַקְתְּ עַל[b] כָּל־[c]הַכֵּלִים הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תַּסִּיעִי׃
ג[4] ב חס וחד מל
5 וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בַּעֲדָהּ וּבְעַד בְּנֶיהָ הֵם מַגִּשִׁים אֵלֶיהָ
מוצקת[5]. ג[6]
6 וְהִיא מוֹצֶקֶת[a]׃ 6 וַיְהִי | כִּמְלֹאת הַכֵּלִים וַתֹּאמֶר אֶל־בְּנָהּ הַגִּישָׁה אֵלַי
7 עוֹד כֶּלִי וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵין עוֹד כֶּלִי וַיַּעֲמֹד הַשָּׁמֶן׃ 7 וַתָּבֹא וַתַּגֶּד
ב[7]. נשיך
לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְכִי מִכְרִי אֶת־הַשָּׁמֶן וְשַׁלְּמִי אֶת־נִשְׁיֵכִי[a]
ובניך תר מן יו בלישׁ וחד מן יב[8] חס ו ר״ת
[b]וְאַתְּ[c] וּבָנַיִכִי[d] תִּחְיִי[be] בַּנּוֹתָר׃ פ
8 וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע אֶל־שׁוּנֵם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וַתַּחֲזֶק־
ב[9]. ג חס[10]
9 בּוֹ לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיְהִי מִדֵּי[a] עָבְרוֹ יָסֹר שָׁמָּה לֶאֱכָל־לָחֶם׃ 9 וַתֹּאמֶר
כה[11]. ו[12]
אֶל־אִישָׁהּ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ
10 תָּמִיד׃ 10 נַעֲשֶׂה־נָּא עֲלִיַּת־קִיר[a] קְטַנָּה וְנָשִׂים לוֹ שָׁם מִטָּה וְשֻׁלְחָן
ו פסוק שם שמע[13]
יח ס״פ
11 וְכִסֵּא וּמְנוֹרָה וְהָיָה בְּבֹאוֹ אֵלֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה׃ 11 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹא
ג. יח ס״פ
12 שָׁמָּה וַיָּסַר אֶל־הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב־שָׁמָּה׃ 12 וַיֹּאמֶר׃ אֶל־גֵּחֲזִי נַעֲרוֹ קְרָא

[17]Mm 311. [18]Mp sub loco. [19]Mm 423. Cp 4 [1]Mm 1776. [2]Mm 4185. [3]Mm 2052. [4]Mm 2053. [5]Mm 832. [6]Mm 2054. [7]Mm 4047. [8]Mm 3804. [9]Mm 2055. [10]Mm 2056. [11]Mm 1506. [12]Mm 1957. [13]Mm 2057.

26 [a] l c 2 Mss אֹתוֹ cf K^{Mss} ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ + suff 3 pl ‖ **Cp 4,1** [a–a] Ms $\mathfrak{G}$ מבני, pc Mss $\mathfrak{V}$ om בני ‖ **2** [a] mlt Mss ut Q לָךְ ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{G}^{BL}$ ‖ **3** [a] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{AN\,129.344}$ ‖ [b] pc Mss ut Q שְׁכֵנֶיךְ ‖ **4** [a] 2 Mss כי– ‖ [b] = אֶל ‖ [c] > $\mathfrak{G}$* ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q מִי׳, K frt מֵי׳ ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q נִשַּׁיִךְ; prp נִשַּׁיִךְ cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [b–b] l vel וְאַתְּ־בְּ׳ תִּחְיִי vel וְאַתִּי תִּחְיִי cf $^{c.d.e}$ וּבְ׳ תִּחְיוּ ‖ [c] mlt Mss ואתי ‖ [d] mlt Mss Vrs ut Q וּבָנַיִךְ ‖ [e] Ms $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ תחיו ‖ **8** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **10** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$.

13 לַשּׁוּנַמִּית הַזֹּאת[a] וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד לְפָנָיו׃ 13 וַיֹּאמֶר לוֹ אֱמָר־נָא
ב דסמיכ לזרקא[14]. ל. כד[15] אֵלֶיהָ הִנֵּה ׀ חָרַדְתְּ ׀ אֵלֵינוּ אֶת־כָּל־הַחֲרָדָה הַזֹּאת ׀ מֶה לַעֲשׂוֹת לָךְ
ל הֲיֵשׁ ׀ לְדַבֵּר־לָךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ אוֹ אֶל־שַׂר הַצָּבָא וַתֹּאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי
ב[16] חד מל וחד מן ח[17] חס בלישׁ. כד[18]. ב בלישׁ[18] אָנֹכִי יֹשָׁבֶת׃ 14 וַיֹּאמֶר וּמֶה ׀ לַעֲשׂוֹת לָהּ וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי אָבֶל בֵּן אֵין־ 14
ל קמ לָהּ וְאִישָׁהּ זָקֵן׃ 15 וַיֹּאמֶר קְרָא־לָהּ וַיִּקְרָא־לָהּ וַתַּעֲמֹד בַּפָּתַח׃ 15
אש חד מן ז[19] כת כן ק 16 וַיֹּאמֶר לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אַתְּי[a] חֹבֶקֶת בֵּן וַתֹּאמֶר אַל־אֲדֹנִי 16
ל [b]אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] אַל־תְּכַזֵּב בְּשִׁפְחָתֶךָ׃ 17 וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֵּן 17
לַמּוֹעֵד הַזֶּה כָּעֵת חַיָּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיהָ אֱלִישָׁע׃ 18 וַיִּגְדַּל 18
ל הַיֶּלֶד וַיְהִי הַיּוֹם וַיֵּצֵא ׀ אֶל־אָבִיו אֶל־הַקֹּצְרִים׃ 19 וַיֹּאמֶר אֶל־אָבִיו 19
כת. כו. ב. ה[20] מל וכל כתיב דכות ב מ א רֹאשִׁי ׀ רֹאשִׁי וַיֹּאמֶר אֶל־הַנַּעַר שָׂאֵהוּ אֶל־אִמּוֹ׃ 20 וַיִּשָּׂאֵהוּ וַיְבִיאֵהוּ 20
ד. ב חד מל וחד חס[21] אֶל־אִמּוֹ וַיֵּ֫שֶׁב[a] עַל־בִּרְכֶּיהָ עַד־הַצָּהֳרַיִם וַיָּמֹת׃ 21 וַתַּעַל ׀ וַתַּשְׁכִּבֵהוּ 21
כה[22] עַל־מִטַּת אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתִּסְגֹּר בַּעֲדוֹ וַתֵּצֵא׃ 22 וַתִּקְרָא ׀ אֶל־אִישָׁהּ
ו[23]. יו מיחד מן[24]. ל וַתֹּאמֶר שִׁלְחָה נָּא לִי ׀ אֶחָד מִן־הַנְּעָרִים וְאַחַת ׀ הָאֲתֹנוֹת וְאָרוּצָה עַד־
אִישׁ הָאֱלֹהִים וְאָשׁוּבָה׃ 23 וַיֹּאמֶר ׀ מַדּוּעַ [a]אַתְּי הֹלֶכֶתְ[a] אֵלָיו הַיּוֹם 23
אש חד מן ז[19] כת כן. ק הלכת ק לֹא־חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבָּת וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ 24 וַתַּחְבֹּשׁ הָאָתוֹן וַתֹּאמֶר אֶל־ 24
ה[25]. ב נַעֲרָהּ נְהַג וָלֵךְ אַל־תַּעֲצָר־לִי לִרְכֹּב כִּי אִם־אָמַרְתִּי לָךְ׃ 25 וַתֵּלֶךְ 25
וַתָּבוֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר הַכַּרְמֶל ׀ וַיְהִי כִּרְאוֹת [a]אִישׁ־
ל הָאֱלֹהִים[a] אֹתָהּ מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר ׀ אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ הִנֵּה הַשּׁוּנַמִּית ׀ הַלָּז׃
כה ר״פ[28] 26 עַתָּה[a] רֻץ־נָא לִקְרָאתָהּ וֶאֱמָר־לָהּ הֲשָׁלוֹם לָךְ הֲשָׁלוֹם לְאִישֵׁךְ ס נא[14]
הֲשָׁלוֹם לַיֶּלֶד וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ 27 וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים ׀ אֶל־ 27
ל הָהָר וַתַּחֲזֵק בִּרַגְלָיו וַיִּגַּשׁ גֵּיחֲזִי לְהָדְפָהּ וַיֹּאמֶר [a]אִישׁ הָאֱלֹהִים[a]
ב. נז וכל תלים דכות ב מ יא הַרְפֶּה־לָהּ כִּי־נַפְשָׁהּ מָרָה־לָהּ וַיהוָה ׀ הֶעְלִים מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי׃
ל. ל 28 וַתֹּאמֶר הֲשָׁאָלְתִּי בֵן מֵאֵת אֲדֹנִי הֲלֹא אָמַרְתִּי לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי׃ 28
ל. ה ג מל וב חס[27]. יג[28]. ח[25]. לא פסוק כי וכי[29] 29 וַיֹּאמֶר ׀ לְגֵיחֲזִי חֲגֹר מָתְנֶיךָ וְקַח מִשְׁעַנְתִּי בְיָדְךָ וָלֵךְ ׀ כִּי־

[14] Mp sub loco. [15] Mm 592. [16] Mm 2058. [17] Mm 2184. [18] Mm 4222. [19] Mm 2081. [20] Mm 1618. [21] Mm 1887. [22] Mm 1506. [23] Mm 2915. [24] Okhl 196. [25] Mm 173. [26] Mm 1057. [27] Mm 3275. [28] Mm 936. [29] Mm 2059.

12 [a] 2 Mss הַלָּז ‖ **16** [a] ℭ mlt Mss ut Q אַתְּ ‖ [b–b] > Ms 𝔊*, dl? ‖ **17** [a] 𝔊(S) ὡς = כַּא׳ ‖ **20** [a] 𝔊-^{L} *καὶ ἐκοιμήθη* = וַיִּשְׁכַּב ‖ **23** [a–a] mlt Mss ut Q אַתְּ הֹלֶכֶת, K אַתִּי הֹלַכְתִּי ‖ **25** [a–a] 𝔊-^{L} *Ελισαιε* ‖ **26** [a] pc Mss 𝔊^{L} וְע׳ ‖ **27** [a–a] ut 25[a–a].

תִּמְצָא אִישׁ לֹא תְבָרְכֶנּוּ וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ לֹא תַעֲנֶנּוּ וְשִׁמְתָּ מִשְׁעַנְתִּי
30 עַל־פְּנֵי הַנָּעַר׃ 30 וַתֹּאמֶר אֵם הַנַּעַר חַי־יְהוָה וְחֵי־נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֱזָבֶךָ
31 וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ׃ 31 וְגֵחֲזִי עָבַר לִפְנֵיהֶם[a] וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּשְׁעֶנֶת ד חס בלישׁ30. פר
עַל־פְּנֵי הַנַּעַר וְאֵין קוֹל וְאֵין קָשֶׁב וַיָּשָׁב לִקְרָאתוֹ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר ג פסוק ואין ואין31
32 לֹא הֵקִיץ הַנָּעַר׃ 32 וַיָּבֹא אֱלִישָׁע הַבַּיְתָה[a] וְהִנֵּה הַנַּעַר מֵת מֻשְׁכָּב טו32. ל
33 עַל־מִטָּתוֹ׃ 33 וַיָּבֹא וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעַד שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃
34 וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל־הַיֶּלֶד וַיָּשֶׂם פִּיו עַל־פִּיו וְעֵינָיו עַל־עֵינָיו וְכַפָּיו פר. יא
35 עַל־כַּפָּיו[a] וַיִּגְהַר עָלָיו וַיָּחָם בְּשַׂר הַיֶּלֶד׃ 35 וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ בַּבַּיִת אַחַת כפיו. ק. ג. ב33. ל
הֵנָּה וְאַחַת הֵנָּה וַיַּעַל וַיִּגְהַר [a]עָלָיו וַיִּזְרְקוּ[a] הַנַּעַר עַד־[b]שֶׁבַע פְּעָמִים ג. ל
36 וַיִּפְקַח הַנַּעַר אֶת־עֵינָיו׃ 36 וַיִּקְרָא אֶל־גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר קְרָא [a]אֶל־
37 הַשֻּׁנַמִּית[a] הַזֹּאת וַיִּקְרָאֶהָ[b] וַתָּבוֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר שְׂאִי בִנֵךְ׃ 37 וַתָּבֹא[a] ג חס34. ח
וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתִּשָּׂא אֶת־בְּנָהּ וַתֵּצֵא׃ פ
38 וֶאֱלִישָׁע שָׁב הַגִּלְגָּלָה וְהָרָעָב בָּאָרֶץ וּבְנֵי[c] הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים יג35. ל
לְפָנָיו וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׂפֹת הַסִּיר הַגְּדוֹלָה וּבַשֵּׁל נָזִיד לִבְנֵי הַנְּבִיאִים׃ ד36
39 וַיֵּצֵא [a]אֶחָד אֶל־הַשָּׂדֶה לְלַקֵּט אֹרֹת וַיִּמְצָא גֶּפֶן שָׂדֶה[a] וַיְלַקֵּט מִמֶּנּוּ כֵּן פסוק איש בהון א״ב. ל37. ב בתרי לישנ38. ו סביר ממנה30
פַּקְּעֹת שָׂדֶה[b] מְלֹא בִגְדּוֹ וַיָּבֹא[c] וַיְפַלַּח אֶל־[d]סִיר הַנָּזִיד כִּי־לֹא יָדָעוּ[d]׃ ל וחס. ל. ל
40 וַיִּצְקוּ[a] לָאֲנָשִׁים לֶאֱכֹל וַיְהִי כְּאָכְלָם[b] מִן־הַנָּזִיד [c]וַיִּהֵמּוּ[d] צָעָקוּ[c] ח40. יג מל41. ל. ל42ב
41 וַיֹּאמְרוּ מָוֶת בַּסִּיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יָכְלוּ לֶאֱכֹל׃ 41 וַיֹּאמֶר וּקְחוּ[a]־ ל
קֶמַח וַיִּשְׁלֵךְ[b] אֶל־הַסִּיר וַיֹּאמֶר צֹק לָעָם וְיֹאכֵלוּ וְלֹא [c]הָיָה דָבָר ל. ג43. בת44
רָע בַּסִּיר׃ ס
42 וְאִישׁ בָּא מִבַּעַל שָׁלִשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם[a] בִּכּוּרִים ב חס45. נא46
עֶשְׂרִים־[b]לֶחֶם שְׂעֹרִים וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ[a] וַיֹּאמֶר תֵּן[b] לָעָם וְיֹאכֵלוּ׃ ל. ג43
43 וַיֹּאמֶר מְשָׁרְתוֹ מָה אֶתֵּן זֶה לִפְנֵי מֵאָה אִישׁ וַיֹּאמֶר תֵּן לָעָם וְיֹאכֵלוּ ג43

30 Mm 2082. 31 Mm 2004. 32 Mm 1557. 33 Mm 2060. 34 Mm 1880. 35 Mm 1817. 36 Mm 1803. 37 וחד ויצא האחר Gn 44,28. 38 Mm 2061. 39 Mm 2038. 40 Mm 1551. 41 Mm 1640. 42 Mm 788. 43 Mm 2062. 44 Mp sub loco. 45 Mm 2063. 46 Mm 639.

31 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ suff 3f ($\mathfrak{G}^{L}$ 3m) sg ‖ **32** [a] $\mathfrak{S}$ + *whz'* = וַיַּרְא ‖ **34** [a] 1 c mlt Mss ut Q כַּפָּיו ‖ **35** [a–a] $\mathfrak{G}^{-L}$ sol *ἐπί* ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **36** [a–a] mlt Mss לָשׁ' ‖ [b] Ms $\mathfrak{G}$* א— ‖ **37** [a] > $\mathfrak{S}$ ‖ **39** [a] $\mathfrak{G}^{-L}(\mathfrak{S}^{A}\mathfrak{C})$ *ἐν τῷ ἀγρῷ* = בְּשׂ' ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{A\,min}$ ‖ [c] > 2 Mss $\mathfrak{G}$* ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}$ $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ sg; prb 1 יָדָעוֹ ‖ **40** [a] 1 וַיִּצַק? cf $\mathfrak{G}^{-A}\mathfrak{S}$ ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}$ בְּאִ' ‖ [c–c] > $\mathfrak{S}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ ἰδού* = וְהִנֵּה ‖ **41** [a] nonn Mss Vrs ק' ‖ [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}$ imp pl ‖ **42** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}^{A}$ pl.

כי מיחד[47] ג. ב כת כן[49] 44 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה אָכֹל וְהוֹתֵר׃ 44 [a]וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם [a]וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתִרוּ
כִּדְבַר יְהוָה׃ פ

5 1 וְנַעֲמָן שַׂר־צְבָא מֶלֶךְ־[a]אֲרָם הָיָה אִישׁ גָּדוֹל לִפְנֵי אֲדֹנָיו **5**
ד וְנָשֵׂא פָנִים כִּי־בוֹ נָתַן־יְהוָה תְּשׁוּעָה לַאֲרָם וְהָאִישׁ הָיָה [b]גִּבּוֹר חַיִל[b]
ט[1] מְצֹרָע׃ 2 וַאֲרָם יָצְאוּ גְדוּדִים וַיִּשְׁבּוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נַעֲרָה קְטַנָּה 2
ו[2].ל וַתְּהִי לִפְנֵי אֵשֶׁת נַעֲמָן׃ 3 וַתֹּאמֶר אֶל־גְּבִרְתָּהּ אַחֲלֵי אֲדֹנִי לִפְנֵי 3
ג הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן אָז יֵאָסֵף אֹתוֹ מִצָּרַעְתּוֹ׃ 4 [a]וַיָּבֹא וַיַּגֶּד[a] לַאדֹנָיו[b] 4
לֵאמֹר כָּזֹאת וְכָזֹאת דִּבְּרָה הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיֹּאמֶר 5
ב.ל מֶלֶךְ־אֲרָם לְךְ־בֹּא וְאֶשְׁלְחָה סֵפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח
ל בְּיָדוֹ עֶשֶׂר כִּכְרֵי־כֶסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֶשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים׃
נא[3] יח מנה ר״פ. ל 6 וַיָּבֵא הַסֵּפֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר וְעַתָּה כְּבוֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה 6
ג.[4] אֵלֶיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ אֶת־נַעֲמָן עַבְדִּי וַאֲסַפְתּוֹ מִצָּרַעְתּוֹ׃ 7 וַיְהִי 7
כ חד חס וחר מל[5]. ב. ל[6] כִּקְרֹא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר הַאֱלֹהִים אָנִי
ג.[7] לְהָמִית וְלְהַחֲיוֹת כִּי־זֶה שֹׁלֵחַ אֵלַי לֶאֱסֹף [a]אִישׁ מִצָּרַעְתּוֹ [a]כִּי אַךְ־
ל. ט בטע בסיפ[a] דְּעוּ־נָא[b] וּרְאוּ כִּי־מִתְאַנֶּה הוּא לִי׃ 8 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ | אֱלִישָׁע 8
[b]אִישׁ־הָאֱלֹהִים[b] כִּי־קָרַע [c]מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[c] אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשְׁלַח אֶל־
ל.ג.ל הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר לָמָּה קָרַעְתָּ בְגָדֶיךָ יָבֹא־נָא אֵלַי וְיֵדַע כִּי יֵשׁ נָבִיא [d]
בסוסיו. ל בְּיִשְׂרָאֵל׃ 9 וַיָּבֹא נַעֲמָן בְּסוּסָו[a] וּבְרִכְבּוֹ וַיַּעֲמֹד פֶּתַח־הַבָּיִת 9
לֶאֱלִישָׁע׃ 10 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו אֱלִישָׁע מַלְאָךְ לֵאמֹר הָלוֹךְ וְרָחַצְתָּ 10
ת[9].ג.ז[10] שֶׁבַע־פְּעָמִים בַּיַּרְדֵּן וְיָשָׁב בְּשָׂרְךָ לָךְ וּטְהָר׃ 11 וַיִּקְצֹף נַעֲמָן וַיֵּלֶךְ 11
ל. ז ג מל וד חס[11] וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָמַרְתִּי אֵלַי | יֵצֵא יָצוֹא[a] וְעָמַד[a] וְקָרָא בְּשֵׁם־יְהוָה[b] אֱלֹהָיו
אמנה חד מן ג בליש. ק וְהֵנִיף יָדוֹ [c]אֶל־הַמָּקוֹם[c] וְאָסַף הַמְצֹרָע׃ 12 הֲלֹא טוֹב אֲבָנָה[a] וּפַרְפַּר 12
ג.[12] נַהֲרוֹת דַּמֶּשֶׂק מִכֹּל מֵימֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא־[b]אֶרְחַץ בָּהֶם וְטָהָרְתִּי וַיֵּפֶן
ל.[12][13]

[47]Mm 2049. [48]Mm 630. [49]Mm 2064. **Cp 5** [1]Mm 1694. [2]Mm 2065. [3]Mm 639. [4]Mm 2066. [5]Mm 2067. [6]Mm 2346. [7]Mm 2068. [8]Mm 1955. [9]Mm 976. [10]Mm 175. [11]Mm 1037. [12]Mm 3321. [13]וחד טהרתי Prv 20,9.

44 [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 5,1** [a] > Ms 𝔊* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{L}$, frt dl ‖ **4** [a–a] pc Mss 𝔊 וַתָּבֹא וַתַּגֶּד ‖ [b] 𝔊 suff f ‖ **7** [a–a] > 𝔙; tr אך post כי 3° ? ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{G}^{L}$𝔖𝔙 ‖ **8** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b–b] > 𝔊*, dl? ‖ [c–c] $\mathfrak{G}^{L}$𝔖 leg הַמֶּלֶךְ ‖ [d] Ms אלהים cf 𝔏 et 15 ‖ **9** [a] mlt Mss ut Q ‖ **11** [a] > $\mathfrak{G}^{BL}$ ‖ [b] > Ms 𝔊* ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}^{Nmin}$ ‖ **12** [a] Q mlt Mss 𝔖𝔗 אֲמָנָה ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *πορευθείς*.

13 וַיֵּלֶךְ בִּחֲמָה׃ 13 וַיִּגְּשׁוּ עֲבָדָיו וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ[a] אָבִי[b] דָּבָר גָּדוֹל
הַנָּבִיא דִּבֶּר אֵלֶיךָ הֲלוֹא תַעֲשֶׂה וְאַף[c] כִּי־אָמַר אֵלֶיךָ רְחַץ וּטְהָר׃ יז מל בסיפ . ג
14 וַיֵּרֶד וַיִּטְבֹּל בַּיַּרְדֵּן שֶׁבַע פְּעָמִים כִּדְבַר [a]אִישׁ הָאֱלֹהִים[a] וַיָּשָׁב
15 בְּשָׂרוֹ כִּבְשַׂר נַעַר קָטֹן וַיִּטְהָר׃ 15 וַיָּשָׁב אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים ג
הוּא וְכָל־מַחֲנֵהוּ וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אֵין ל
אֱלֹהִים בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח־נָא בְּרָכָה מֵאֵת יד בטע[14]
16 עַבְדֶּךָ׃ 16 וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־אֶקָּח וַיִּפְצַר־ ל . ד
17 בּוֹ לָקַחַת וַיְמָאֵן׃ 17 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וָלֹא[a] יִתַּן־נָא לְעַבְדְּךָ מַשָּׂא צֶמֶד־ יב בטע ר״פ . ב . 1[15] . מא
פְּרָדִים אֲדָמָה[b] כִּי לֹוא־יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ עֹלָה וָזֶבַח לֵאלֹהִים יא[16] . לח מל . ב[17]
18 אֲחֵרִים כִּי אִם־לַיהוָה׃ 18 [a]לַדָּבָר הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדֶּךָ בְּבוֹא ט מל[18]
אֲדֹנִי בֵּית־רִמּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֹת שָׁמָּה וְהוּא | נִשָּׁעֵן עַל־יָדִי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי ל
בֵּית רִמֹּן [b]בְּהִשְׁתַּחֲוָתִי[c] בֵּית רִמֹּן[b] יִסְלַח־נָא[d] יְהוָה לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר׃ ט חס[19] . ט חס[19] . נא חד מן ח[20] כת ולא קר . ת
19 הַזֶּה׃ 19 וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם וַיֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ כִּבְרֹת־אָרֶץ׃ ס ג . ל
20 וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי נַעַר אֱלִישָׁע[a] [b]אִישׁ־הָאֱלֹהִים[b] הִנֵּה | חָשַׂךְ אֲדֹנִי אֶת־ כא[21]
נַעֲמָן הָאֲרַמִּי הַזֶּה מִקַּחַת מִיָּדוֹ אֵת אֲשֶׁר־הֵבִיא חַי־יְהוָה כִּי־אִם־
21 רַצְתִּי אַחֲרָיו וְלָקַחְתִּי מֵאִתּוֹ מְאוּמָה׃ 21 וַיִּרְדֹּף גֵּיחֲזִי אַחֲרֵי נַעֲמָן
וַיַּרְא[a] נַעֲמָן[b] רָץ אַחֲרָיו וַיִּפֹּל מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר ה[22]
22 הֲשָׁלוֹם׃ 22 וַיֹּאמֶר | שָׁלוֹם אֲדֹנִי שְׁלָחַנִי[a] לֵאמֹר הִנֵּה עַתָּה זֶה[b] בָּאוּ
אֵלַי שְׁנֵי־נְעָרִים מֵהַר אֶפְרַיִם מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים תְּנָה־נָא לָהֶם כִּכַּר־
23 כֶּסֶף וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים׃ 23 וַיֹּאמֶר נַעֲמָן הוֹאֶל[a] קַח[b] כִּכָּרַיִם ג כת כן[23] . ד
ת ג[24] מנה בליש וכל לשון עלייה דכוות . ג כת כן[23]
[c]וַיִּפְרָץ־בּוֹ[c] [d]וַיָּצֹר[d] כִּכָּרַיִם כֶּסֶף[d] בִּשְׁנֵי חֲרִטִים וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים
24 וַיִּתֵּן אֶל־שְׁנֵי נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ לְפָנָיו׃ 24 וַיָּבֹא[a] אֶל־הָעֹפֶל וַיִּקַּח מִיָּדָם ג[24] . מג . ל
25 וַיִּפְקֹד בַּבַּיִת וַיִּשְׁלַח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ׃ 25 וְהוּא־בָא וַיַּעֲמֹד אֶל־ כב[26] . לג ר״פ

[14]Mp sub loco. [15]Mm 723. [16]Mm 512. [17]Jer 7,22. [18]Mm 2069. [19]Mm 653. [20]Mm 2752. [21]Mm 1676. [22]Mm 2070. [23]Mm 336. [24]Mm 1908, lect Mm frt inc. [25]Mm 2071. [26]Mm 59.

13 [a] > 2 Mss GSʏ ‖ [b] > G*; G^{L}(SCʏ) + *ei*, ins אִם ‖ [c] pc Mss G^{-B} אף ‖ **14** [a–a] G^{-L} *Ελισαιε*, it in v sqq ‖ **17** [a] pc Mss וְלֹא, sed cf 2 S 13,26; G *καὶ εἰ μή* ‖ [b] > G* ‖ **18** [a–a] > G*; frt l וְ ‖ [b–b] > pc Mss, dl (dttg)? ‖ [c] G(ʏ) *ἐν τῷ προσκυνεῖν αὐτόν* = וּתֹוֿ– ‖ [d] mlt Mss SC om ut Q ‖ **20** [a] > 2 Mss ʏ ‖ [b–b] > G* ‖ **21** [a] 2 Mss G הוּ֫ ‖ [b] 2 Mss C + אִישׁ ‖ **22** [a] Ms G^{A}ʏ^{Mss} + אֵלֶיךָ ‖ [b] > pc Mss G*Sʏ ‖ **23** [a] > G* ‖ [b] mlt Mss וקח ‖ [c–c] > Ms G* ‖ [d–d] G^{B} *καὶ ἔλαβεν* ‖ **24** [a] G*S^{W} pl.

ג מאין ק. ד חס בלישׁ[27]. ג אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֵלִישָׁע מֵאָיִן[a] גֵּחֲזִי וַיֹּאמֶר לֹא־הָלַךְ עַבְדְּךָ אָנָה׃
26 וָאָנָה׃ 26 וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא[a]־לִבִּי הָלַךְ כַּאֲשֶׁר הָפַךְ־אִישׁ מֵעַל
ד[28]. ב פת[29]. ד רפ[30] מֶרְכָּבְתּוֹ לִקְרָאתֶךָ [b]הֲעֵת[b] לָקַחַת[b] אֶת־הַכֶּסֶף וְלָקַחַת[c] בְּגָדִים
ל. ב[31]. ל וְזֵיתִים ׀ וְכָרְמִים וְצֹאן ׀ וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת׃ 27 וְצָרַעַת נַעֲמָן 27
ל. ח[32] תִּדְבַּק־בְּךָ וּבְזַרְעֲךָ[a] ׀ לְעוֹלָם וַיֵּצֵא מִלְּפָנָיו מְצֹרָע כַּשָּׁלֶג׃ ס
6 1 וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי־הַנְּבִיאִים אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא הַמָּקוֹם אֲשֶׁר 6
ה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צַר מִמֶּנּוּ׃ 2 נֵלְכָה־נָּא עַד־הַיַּרְדֵּן וְנִקְחָה 2
מִשָּׁם ׀ אִישׁ קוֹרָה אֶחָת וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שָׁם מָקוֹם לָשֶׁבֶת שָׁם וַיֹּאמֶר
ג. ד. יא[1] לֵכוּ׃ 3 וַיֹּאמֶר הָאֶחָד הוֹאֵל נָא וְלֵךְ אֶת־עֲבָדֶיךָ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֵלֵךְ׃ 3
ל, יז[2]. ג[3] 4 וַיֵּלֶךְ אִתָּם וַיָּבֹאוּ הַיַּרְדֵּנָה וַיִּגְזְרוּ הָעֵצִים׃ 5 וַיְהִי[a] הָאֶחָד מַפִּיל 4
5
הַקּוֹרָה וְאֶת־[b]הַבַּרְזֶל נָפַל אֶל־הַמָּיִם וַיִּצְעַק וַיֹּאמֶר אֲהָהּ אֲדֹנָי
ב בלישׁ וכל שם ברגש דכות[4]. ב וְהוּא שָׁאוּל׃ 6 וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אָנָה נָפָל וַיַּרְאֵהוּ אֶת־הַמָּקוֹם 6
ג וַיִּקְצָב־עֵץ וַיַּשְׁלֵךְ־שָׁמָּה וַיָּצָף הַבַּרְזֶל׃ 7 וַיֹּאמֶר הָרֶם לָךְ וַיִּשְׁלַח ס[5] נב[6]
יָדוֹ וַיִּקָּחֵהוּ׃ פ
8 וּמֶלֶךְ אֲרָם הָיָה נִלְחָם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּוָּעַץ אֶל־עֲבָדָיו לֵאמֹר אֶל־ 8
ג[6]. ל מְקוֹם פְּלֹנִי ׀ אַלְמֹנִי תַּחֲנֹתִי׃ 9 וַיִּשְׁלַח[a] אִישׁ הָאֱלֹהִים[a] אֶל־מֶלֶךְ 9
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִשָּׁמֶר מֵעֲבֹר הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־שָׁם אֲרָם נְחֹתִים׃[b]
10 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ [a]אִישׁ־הָאֱלֹהִים[a] 10
והזהירו ק חד מן יד[7] בת הוקו[8]. ל וְהִזְהִירֵהוּ[b] וְנִשְׁמַר שָׁם לֹא אַחַת וְלֹא שְׁתָּיִם׃ 11 וַיִּסָּעֵר לֵב מֶלֶךְ־ 11
יד מסורס על אל אל[9]. יד מל בסיפ אֲרָם עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּקְרָא אֶל־עֲבָדָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הֲלוֹא תַּגִּידוּ
כה[9]. לה מל לִי מִי מִשֶּׁלָּנוּ[a] אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 12 וַיֹּאמֶר אַחַד מֵעֲבָדָיו לוֹא אֲדֹנִי 12
הַמֶּלֶךְ כִּי־אֱלִישָׁע הַנָּבִיא אֲשֶׁר בְּיִשְׂרָאֵל יַגִּיד לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־
ל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר בַּחֲדַר מִשְׁכָּבֶךָ׃ 13 וַיֹּאמֶר לְכוּ וּרְאוּ אֵיכָה[a] 13

[27] Mm 2082. [28] Mm 2072. [29] Mm 2073. [30] Mm 216. [31] Mm 2074. [32] Mm 4080. Cp 6 [1] Mm 1500. [2] Mm 1441. [3] Mm 3862. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1648. [7] Mm 782. [8] Mm 4093. [9] Mm 187.

25 [a] mlt Mss ut Q מֵאַיִן, K מֵאָן ‖ **26** [a] = הלא; > 𝔖𝔗 ‖ [b–b] 𝔊(𝔙) *καὶ νῦν ἔλαβες*, l וְעַתָּה לָקַחְתָּ? ‖ [c] cf [b–b] ‖ **27** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ **Cp 6,5** [a] 𝔊-^{L} *καὶ ἰδού* = וְהִנֵּה ‖ [b] dl ־את? cf Vrs ‖ **8** [a] inc; 𝔊-^{L} *παρεμβαλῶ*, 𝔙 *ponamus insidias* cf 𝔊^{L}𝔖𝔗; prp תֶּאֱרֹבוּ vel תִּנָּחֲתוּ ‖ **9** [a–a] 𝔊* *Ελισαιε* ‖ [b] prp נָחֲבָאִים vel נְחֹתִים ‖ **10** [a–a] ut 9[a–a] ‖ [b] > 𝔊*; pc Mss ut Q וְרוֹ– ‖ **11** [a] 𝔊(𝔙) *προδίδωσίν με* cf 𝔗 ‖ **13** [a] 𝔗^{Q} nonn Mss אֵיפֹה.

14 הִוא וְאֶשְׁלַח וְאֶקָּחֵהוּ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה בְדֹתָן׃ 14 וַיִּשְׁלַח־שָׁמָּה ל. ל. כה[10]. ב, ו מיליז ר״ם ובתר שמה[11]
15 סוּסִים[a] וְרֶכֶב וְחֵיל כָּבֵד וַיָּבֹאוּ לַיְלָה וַיַּקִּפוּ עַל־הָעִיר׃ 15 וַיַּשְׁכֵּם ל חס. יז[12] וכל וגנותי דכות ב מ א
מְשָׁרֵת[a] אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] לָקוּם וַיֵּצֵא וְהִנֵּה־חַיִל סוֹבֵב אֶת־הָעִיר
16 וְסוּס וָרָכֶב וַיֹּאמֶר נַעֲרוֹ אֵלָיו אַהָהּ אֲדֹנִי אֵיכָה נַעֲשֶׂה׃ 16 וַיֹּאמֶר 13[13]
17 אַל־תִּירָא כִּי רַבִּים אֲשֶׁר אִתָּנוּ מֵאֲשֶׁר אוֹתָם[a]׃ 17 וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישָׁע ט מל בסיפ
וַיֹּאמַר יְהוָה פְּקַח־נָא אֶת־עֵינָיו וְיִרְאֶה וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵי הַנָּעַר צא. ל
18 וַיַּרְא וְהִנֵּה הָהָר מָלֵא סוּסִים וְרֶכֶב אֵשׁ סְבִיבֹת אֱלִישָׁע׃ 18 וַיֵּרְדוּ ל חס בנביא
אֵלָיו וַיִּתְפַּלֵּל אֱלִישָׁע אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר הַךְ־נָא אֶת־הַגּוֹי־הַזֶּה צא. ל
19 בַּסַּנְוֵרִים וַיַּכֵּם[a] בִּסְנֵוֹרִים כִּדְבַר אֱלִישָׁע׃ 19 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלִישָׁע ג[14]. ג[15]. כט חס בנביא יג מנה בסיפ
16[16]
לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ וְלֹא זֹה הָעִיר לְכוּ אַחֲרַי וְאוֹלִיכָה אֶתְכֶם אֶל־הָאִישׁ
20 אֲשֶׁר תְּבַקְּשׁוּן וַיֹּלֶךְ אוֹתָם שֹׁמְרוֹנָה׃ 20 וַיְהִי כְּבֹאָם ל. ד חס וחד מל[17]. ט מל בסיפ. יג[18]. ב חד חס וחד מל
אֱלִישָׁע יְהוָה פְּקַח[a] אֶת־עֵינֵי־אֵלֶּה וְיִרְאוּ וַיִּפְקַח יְהוָה אֶת־עֵינֵיהֶם ג
21 וַיִּרְאוּ[b] וְהִנֵּה בְּתוֹךְ שֹׁמְרוֹן׃ 21 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[a] אֶל־אֱלִישָׁע[a]
22 כְּרְאֹתוֹ אוֹתָם הַאַכֶּה[b] אַכֶּה אָבִי׃ 22 וַיֹּאמֶר לֹא תַכֶּה הַאֲשֶׁר שָׁבִיתָ ב חס[19]. ט מל בסיפ
בְּחַרְבְּךָ וּבְקַשְׁתְּךָ אַתָּה מַכֶּה שִׂים לֶחֶם וָמַיִם לִפְנֵיהֶם וְיֹאכְלוּ וְיֵשְׁתּוּ ב. ה[20]. כה[21]. ב. ל
23 וְיֵלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם׃ 23 וַיִּכְרֶה לָהֶם כֶּרֶה גְּדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ ב
וַיְשַׁלְּחֵם[a] וַיֵּלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד גְּדוּדֵי אֲרָם לָבוֹא ט[22]. ד[23]
בְּאֶרֶץ[b] יִשְׂרָאֵל׃ פ
24 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּקְבֹּץ בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־כָּל־מַחֲנֵהוּ ל
25 וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן׃ 25 וַיְהִי רָעָב גָּדוֹל בְּשֹׁמְרוֹן [a]וְהִנֵּה[b] צָרִים
עָלֶיהָ[a] עַד הֱיוֹת רֹאשׁ־חֲמוֹר בְּשְׁמֹנִים[c] כֶּסֶף וְרֹבַע הַקַּב חִרְיוֹנִים[d] דביונים ק
26 בַּחֲמִשָּׁה־כֶסֶף׃ 26 וַיְהִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עֹבֵר עַל־הַחֹמָה וְאִשָּׁה צָעֲקָה ה חס בסיפ. כב
27 אֵלָיו לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה[a] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ 27 וַיֹּאמֶר אַל[a]־יוֹשִׁעֵךְ יְהוָה ל וחס

[10] Mm 2228. [11] Mm 1123. [12] Mm 1174. [13] Mm 1095. [14] Mm 121. [15] Mm 1954. [16] Mm 2963. [17] Mm 468. [18] Mm 2029. [19] Mm 2191. [20] Mm 416. [21] Mp sub loco. [22] Mm 2192. [23] Mm 1716.

14 [a] G* sg ut 15, sic l? ‖ **15** [a] prp מִמְּחָרֶת vel שַׁחֲרֶת ‖ [b–b] ut 9[a–a] ‖ **16** [a] l c Ms Ed Vrs אִתָּם cf K[Mss] ‖ **18** [a] G[L](V) + *κύριος* ‖ **20** [a] mlt Mss G-[L]T + נָא ‖ [b] GST c suff 3 pl = והנם ‖ **21** [a–a] > G* ‖ [b] l vel הַהַכֵּה (cf G-[L]ST) vel dl אכה (> G[L]V) ‖ **23** [a] > 2 Mss G[53]S[A] ‖ [b] pc Mss ST[Ms] בְּגִבוּל ‖ **25** [a–a] gl? ‖ [b] 2 Mss T והנם ‖ [c] Ms G בַּחֲמִשִּׁים ‖ [d] K mlt Mss חֲרֵי יוֹנִים, nonn Mss חריו; pc Mss ut Q דְּבְיוֹנִים ‖ **26** [a] G[L] SV + suff 1sg ‖ **27** [a] cf אל c rebia' 3,13bβ.

מֵאַיִן אוֹשִׁיעֵךְ הַמִּן־הַגֹּרֶן אוֹ מִן־הַיְקָב׃ 28 וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ 28
וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַזֹּאת אָמְרָה אֵלַי תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ הַיּוֹם וְאֶת־ 25 ב . ב
בְּנִי נֹאכַל מָחָר׃ 29 וַנְּבַשֵּׁל אֶת־בְּנִי וַנֹּאכְלֵהוּ וָאֹמַר אֵלֶיהָ בַּיּוֹם 29 יט פסוק בסיפ
הָאַחֵר תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ וַתַּחְבֵּא אֶת־בְּנָהּ׃ 30 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ 30 כט . ב . ל וחס
אֶת־דִּבְרֵי הָאִשָּׁה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וְהוּא עֹבֵר[a] עַל־הַחֹמָה וַיַּרְא ה חס בסיפ
הָעָם וְהִנֵּה[b] הַשָּׂק עַל־בְּשָׂרוֹ מִבָּית׃ 31 וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים 31 יא
וְכֹה יוֹסִף אִם־יַעֲמֹד רֹאשׁ אֱלִישָׁע[a] בֶּן־שָׁפָט[a] עָלָיו הַיּוֹם׃ ה חס
32 וֶאֱלִישָׁע יֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְהַזְּקֵנִים יֹשְׁבִים אִתּוֹ וַיִּשְׁלַח אִישׁ מִלְפָנָיו[a] 32 כו פסוק אית בחתן
א״ב . ה
בְּטֶרֶם[b] יָבֹא הַמַּלְאָךְ אֲלֵיו וְהוּא | אָמַר אֶל־הַזְּקֵנִים הִרְאִיתֶם[c] כִּי־ 28 ג
שָׁלַח בֶּן־הַמְרַצֵּחַ הַזֶּה לְהָסִיר אֶת־רֹאשִׁי רְאוּ | כְּבֹא הַמַּלְאָךְ סִגְרוּ כו . ו וחס
הַדֶּלֶת וּלְחַצְתֶּם אֹתוֹ בַּדֶּלֶת הֲלוֹא[d] קוֹל רַגְלֵי אֲדֹנָיו אַחֲרָיו׃ 33 עוֹדֶנּוּ 33 יז מל בסיפ
מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ[a] יָרַד אֵלָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־זֹאת הָרָעָה מֵאֵת
יְהוָה מָה־אוֹחִיל לַיהוָה עוֹד׃ ס 7 1 וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע שִׁמְעוּ[a] 7 ג
דְּבַר־יְהוָה כֹּה | אָמַר יְהוָה כָּעֵת | מָחָר סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם
שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃ 2 וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ[a] נִשָּׁעָן 2
עַל־יָדוֹ[b] אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] וַיֹּאמֶר הִנֵּה[c] יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבוֹת בַּשָּׁמָיִם צא רחד מן ג׳ פסוק
וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר . כג׳
הֲיִהְיֶה הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃ ס כג מילין כת ס״ת ול
בלישׁ . סו . ח׳ . יז׳
3 וְאַרְבָּעָה[a] אֲנָשִׁים הָיוּ מְצֹרָעִים פֶּתַח הַשָּׁעַר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ 3 ל
מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים פֹּה עַד־מָתְנוּ׃ 4 אִם־אָמַרְנוּ נָבוֹא הָעִיר וְהָרָעָב 4
בָּעִיר[a] וָמַתְנוּ שָׁם וְאִם־יָשַׁבְנוּ פֹּה וָמָתְנוּ וְעַתָּה לְכוּ וְנִפְּלָה אֶל־מַחֲנֵה ה׳ . ה׳
אֲרָם אִם־יְחַיֵּנוּ נִחְיֶה[a] וְאִם־יְמִיתֻנוּ וָמָתְנוּ׃ 5 וַיָּקוּמוּ בַנֶּשֶׁף לָבוֹא אֶל־ 5 ז׳ ל וחס . ה׳ . ס
מַחֲנֵה אֲרָם וַיָּבֹאוּ עַד־קְצֵה מַחֲנֵה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ׃ 6 וַאדֹנָי[a] 6 ג כת א
הִשְׁמִיעַ | אֶת־מַחֲנֵה אֲרָם קוֹל רֶכֶב קוֹל[c] סוּס קוֹל[c] חַיִל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ

[24] Mm 949. [25] Mm 1779. [26] Mm 2076. [27] Mm 3286. [28] Mm 4080. [29] Mm 2077. Cp 7 [1] Mm 3452. [2] Mm 475. [3] Mm 964. [4] Mm 1349. [5] Mm 787. [6] Mm 1086. [7] Lectio plena contra Mm 1663, cf 1R 7,7 et Mp sub loco. [8] Mm 2390.

30 [a] $\mathfrak{G}^{L}$ εἱστήκει = עמד ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **31** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ **32** [a–a] prb tr in init v ‖ [b] 1 וּב׳ cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] sic (הר׳) CL$\mathfrak{V}$ mlt Mss ‖ [d] Ms ע הִנֵּה ‖ **33** [a] prb 1 הַמֶּלֶךְ cf 7,2[a] ‖ **Cp 7,1** [a] $\mathfrak{G}$ sg ‖ **2** [a] 1 c pc Mss Edd Vrs הַמֶּ׳ ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{-L}$ τῷ Ελισαιε; > $\mathfrak{S}$, frt dl ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ καὶ ἐάν cf $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$, 1 וְאִם? ‖ **4** [a] frt 1 c pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}^{Mss}$ וְנ׳ ‖ **6** [a] mlt Mss ויהוה ‖ [b] nonn Mss אל ‖ [c] mlt Mss Vrs וְקוֹל.

אֵ֣ישׁ אֶל־אָחִ֔יו[d] הִנֵּ֣ה שָׂכַ֤ר־עָלֵ֙ינוּ֙ מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֔ל אֶת־מַלְכֵ֖י הַחִתִּ֑ים ב. ה
7 וְאֶת־מַלְכֵ֣י מִצְרַ֔יִם[e] לָב֥וֹא עָלֵ֖ינוּ׃ 7 וַיָּקֻ֣מוּ וַיָּנֻ֗סוּ[a] בַּנֶּ֙שֶׁף֙ וַיַּעַזְב֣וּ אֶת־ ט מל[9]. ד מל[10]
אָהֳלֵיהֶ֔ם וְאֶת־סוּסֵיהֶ֖ם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶ֑ם הַמַּחֲנֶ֣ה[b] כַּאֲשֶׁר־הָיָ֔א[c] וַיָּנֻ֖סוּ ל. ל
8 אֶל־נַפְשָׁ֑ם׃ 8 וְהַמְצֹרָעִ֣ים הָאֵ֗לֶּה עַד־קְצֵה֙ הַמַּחֲנֶ֔ה וַיָּבֹ֖אוּ אֶל־ ל. כו פסוק אית בהון א״ב
אֳהֶ֣ל אֶחָ֑ד וַיֹּאכְל֤וּ וַיִּשְׁתּוּ֙ וַיִּשְׂא֣וּ מִשָּׁ֔ם כֶּ֖סֶף וְזָהָ֥ב וּבְגָדִ֛ים וַיֵּלְכ֥וּ מג ב מנה בפסוק
וַיַּטְמֵ֑נוּ[a] וַיָּשֻׁ֙בוּ֙ וַיָּבֹ֣אוּ אֶל־אֹ֔הֶל אַחֵ֖ר וַיִּשְׂא֣וּ מִשָּׁ֔ם וַיֵּלְכ֥וּ וַיַּטְמֵֽנוּ׃ ב וחס. מג ב מנה בפסוק. ב וחס
9 וַיֹּאמְר֣וּ אִ֤ישׁ אֶל־רֵעֵ֙הוּ֙ לֹ֣א כֵ֔ן | אֲנַ֥חְנוּ עֹשִׂ֖ים הַיּ֣וֹם[a] הַזֶּ֑ה יוֹם־בְּשֹׂרָ֣ה יט[11]. ג חס
הִ֗וא וַאֲנַ֙חְנוּ֙ מַחְשִׁ֔ים וְחִכֵּ֖ינוּ עַד־א֣וֹר[b] הַבֹּ֑קֶר וּמְצָאָ֥נוּ עָוֹ֛ן וְעַתָּ֥ה לְכ֖וּ ד[12]. ו[13]. ד[14] מל בלישׁ וחד מן יא כתיב תרי ר[15]
10 וְנָבֹ֣אָה וְנַגִּ֔ידָה בֵּ֖ית הַמֶּֽלֶךְ׃ 10 וַיָּבֹ֣אוּ וַיִּקְרְא֗וּ אֶל־שֹׁעֲרַ֙[a] הָעִ֔יר וַיַּגִּ֥ידוּ ג חד חס וב מל[16]
לָהֶ֖ם לֵאמֹ֑ר בָּ֣אנוּ אֶל־מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֗ם וְהִנֵּ֤ה אֵין־שָׁם֙ אִ֣ישׁ וְקֹ֣ול[b] אָדָ֔ם כִּ֚י ל
11 אִם־הַסּ֣וּס אָס֔וּר וְהַחֲמ֥וֹר אָס֖וּר[b] וְאָהֳלִ֥ים[c] כַּאֲשֶׁר־הֵ֑מָּה׃ 11 וַיִּקְרָ֣א[a] ל
12 הַשֹּׁעֲרִ֗ים וַיַּגִּ֙ידוּ֙ בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ פְּנִימָ֖ה׃ 12 וַיָּ֣קָם הַמֶּ֔לֶךְ לַ֖יְלָה[a] ח[17]
וַיֹּ֣אמֶר֮ אֶל־עֲבָדָ֣יו אַגִּ֣ידָה־נָּא֒[b] לָכֶ֗ם אֵ֚ת אֲשֶׁר־עָשׂ֣וּ לָ֔נוּ אֲרָ֖ם יָדְע֑וּ
כִּֽי־רְעֵבִ֣ים אֲנַ֔חְנוּ וַיֵּצְא֤וּ מִן־הַמַּחֲנֶה֙ לְהֵחָבֵ֣א[c] בַּהַשָּׂדֶ֔ה[d] לֵאמֹ֖ר כִּֽי־ ב כת ה[18]. בשדה ק
13 יֵצְא֣וּ מִן־הָעִ֔יר וְנִתְפְּשֵׂ֥ם חַיִּ֖ים וְאֶל־הָעִ֥יר נָבֹֽא׃ 13 וַיַּ֣עַן אֶחָ֣ד מֵעֲבָדָ֗יו יט[19]. ג חס[20]
וַיֹּ֙אמֶר֙ וְיִקְח֣וּ[a]־נָ֔א חֲמִשָּׁ֥ה מִן־הַסּוּסִ֖ים הַנִּשְׁאָרִ֑ים אֲשֶׁ֤ר נִשְׁאֲרוּ־ ו רפ[21]
בָּהּ֙[b] הִנָּ֣ם כְּכָל־הֲמ֣וֹן[d] יִשְׂרָאֵ֔ל[e] אֲשֶׁ֥ר נִשְׁאֲרוּ־בָ֖הּ הִנָּ֣ם כְּכָל־הֲמ֑וֹן ו דמטע[22]. המון ק
14 יִשְׂרָאֵ֔ל[e] אֲשֶׁר־תָּ֣מּוּ וְנִשְׁלְחָ֔ה וְנִרְאֶ֖ה׃ 14 וַיִּקְח֣וּ שְׁנֵֽי־רֶ֗כֶב[a] סוּסִים֙ ו דמטע[22] ד[23]
15 וַיִּשְׁלַ֣ח הַמֶּ֔לֶךְ אַחֲרֵ֖י מַחֲנֵ֣ה[b]־אֲרָ֑ם לֵאמֹ֕ר לְכ֖וּ וּרְא֥וּ׃ 15 וַיֵּלְכ֣וּ
אַחֲרֵיהֶם֮ עַד־הַיַּרְדֵּן֒ וְהִנֵּ֣ה[c] כָל־הַדֶּ֗רֶךְ מְלֵאָה֙ בְּגָדִ֣ים וְכֵלִ֔ים אֲשֶׁר־ ה[24]
הִשְׁלִיכ֥וּ אֲרָ֖ם בְּהֶחָפְזָ֑ם[a] וַיָּשֻׁ֙בוּ֙ הַמַּלְאָכִ֔ים וַיַּגִּ֖דוּ לַמֶּֽלֶךְ׃ בחפזם. חס וכל שפטים ושמואל דכות׳ ב מ ב ק
16 וַיֵּצֵ֥א הָעָ֖ם וַיָּבֹ֑זּוּ אֵ֚ת מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֔ם וַיְהִ֣י סְאָה־סֹ֔לֶת בְּשֶׁ֥קֶל וְסָאתַ֖יִם ס כט[25]

[9] Mm 1663. [10] Mm 2078. [11] Mm 436. [12] Mm 1498. [13] Mm 1488. [14] Mm 4100. [15] Mm 648. [16] Mm 2079. [17] Mm 717. [18] Mm 2035. [19] Mm 98. [20] Mm 2080. [21] Mm 560. [22] Mm 1404. [23] Mm 276. [24] Mm 1825. [25] Mm 195. [26] Mp sub loco.

6 [d] nonn Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{f\,Mss}$ רֵעֵהוּ ‖ [e] $\mathfrak{G}^{82}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{f}$ leg הַמִּצְרִים ‖ **7** [a] > Ms, dl? ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{A}$; $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ leg בַּמ׳ ‖ [c] 1 c $\mathfrak{C}$ mlt Mss הוּא ‖ **8** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **9** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{L}$ וְה׳ cf $\mathfrak{V}$ ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ leg שַׁעַר; $\mathfrak{S}\mathfrak{C}$ pl ‖ [b] > $\mathfrak{G}$* ‖ [c] 1 וְקוֹל׳? cf $\mathfrak{G}$ ‖ **11** [a] 1 c nonn Mss Seb Vrs יְקַרְאוּ ‖ **12** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] $\mathfrak{C}$ mlt Mss בא– ‖ [d] mlt Mss ut Q בַּשָּׂ׳, K בְּהַשָּׂ׳ ‖ **13** [a] $\mathfrak{V}$ *tollamus* = נִקְחָה ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{V}$ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ὧδε* = פֹּה? ‖ [d] 1 c Q mlt Mss הֲמוֹן vel c K הָהָ׳ (tum dl יש׳) ‖ [e–e] > mlt Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$, dl (dttg) ‖ **14** [a] > $\mathfrak{V}$; $\mathfrak{G}$ *ἐπιβάτας*, l רֹכְבֵי? ‖ [b] $\mathfrak{G}$* *τοῦ βασιλέως*; > $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **15** [a] mlt Mss ut Q בְּחָפְזָם, K בְּהֵחָ׳.

17 שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל כִּדְבַר יְהוָה׃ 17 וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת־הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר־
נִשָּׁעַן עַל־יָדוֹ עַל־הַשַּׁעַר וַיִּרְמְסֵהוּ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמָת[a] כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[27] . ל בלישׁ[28]
ד 18 אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר[c] בְּרֶדֶת הַמֶּלֶךְ[d] אֵלָיו׃ 18 וַיְהִי כְּדַבֵּר
ל אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל וְסָאָה־
19 סֹלֶת בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כָּעֵת מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃ 19 וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת־
צא וחד מן ג[29] פסוק ויאמר ויאמר . ד[30] . כב[31] [a]אִישׁ הָאֱלֹהִים[a] וַיֹּאמַר וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה
ט ו . ח[32] . יז[33] כִּדָבָר[b] הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּךָ רֹאֶה בְעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃ 20 וַיְהִי־ 20
לוֹ[a] כֵּן וַיִּרְמְסוֹ אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת׃ ס

8 1 וֶאֱלִישָׁע דִּבֶּר אֶל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ לֵאמֹר קוּמִי **8**
את חד מן ז׳ כת כן ק בלישׁ . ת[24] וְלְכִי אַתְּ[a] וּבֵיתֵךְ וְגוּרִי בַּאֲשֶׁר תָּגוּרִי כִּי־קָרָא יְהוָה לָרָעָב וְגַם־בָּא
ל בסיפ אֶל־הָאָרֶץ שֶׁבַע שָׁנִים׃ 2 וַתָּקָם הָאִשָּׁה וַתַּעַשׂ כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹהִים 2
ה וַתֵּלֶךְ הִיא וּבֵיתָהּ וַתָּגָר בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים שֶׁבַע שָׁנִים׃ 3 וַיְהִי מִקְצֵה 3
שֶׁבַע שָׁנִים וַתָּשָׁב הָאִשָּׁה מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וַתֵּצֵא לְצַעֵק אֶל־הַמֶּלֶךְ
ד חס בלישׁ[3] אֶל[a]־בֵּיתָהּ וְאֶל[b]־שָׂדֶהָ[c]׃ 4 וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר אֶל־גֲּחֲזִי נַעַר אִישׁ־ 4
הָאֱלֹהִים לֵאמֹר סַפְּרָה־נָּא לִי אֶת כָּל־הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה אֱלִישָׁע׃
ב בטע[4] , יט פסוק בסיפ את את את 5 וַיְהִי הוּא מְסַפֵּר לַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־הַמֵּת וְהִנֵּה הָאִשָּׁה 5
ל . ל אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ צֹעֶקֶת אֶל־הַמֶּלֶךְ עַל־בֵּיתָהּ וְעַל־שָׂדֶהָ[a] וַיֹּאמֶר
ד חס בלישׁ[3] גֲּחֲזִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ זֹאת הָאִשָּׁה וְזֶה־בְּנָהּ אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֱלִישָׁע׃ 6 וַיִּשְׁאַל 6
ח[5] . ל מל הַמֶּלֶךְ לָאִשָּׁה וַתְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּתֶּן־לָהּ הַמֶּלֶךְ סָרִיס אֶחָד לֵאמֹר הָשֵׁב
ז[6] . ג[7] אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֶת כָּל־תְּבוּאֹת הַשָּׂדֶה מִיּוֹם עָזְבָהּ אֶת־הָאָרֶץ
וְעַד־עָתָּה׃ ס
ח[8] . כד[8] 7 וַיָּבֹא אֱלִישָׁע דַּמֶּשֶׂק וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם חֹלֶה וַיֻּגַּד־לוֹ 7
ו כת כן[10] לֵאמֹר בָּא אִישׁ הָאֱלֹהִים עַד־הֵנָּה׃ 8 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֲזָהאֵל[a] קַח 8
יא[11] . כד מל ו מנה בסיפ בְּיָדְךָ מִנְחָה וְלֵךְ לִקְרַאת אִישׁ הָאֱלֹהִים וְדָרַשְׁתָּ אֶת־יְהוָה מֵאוֹתוֹ[b]

[27] Mm 686. [28] Mp sub loco. [29] Mm 3452. [30] Mm 2013. [31] Mm 475. [32] Mm 1349. [33] Mm 787. **Cp 8** [1] Mm 2081. [2] Mm 2386. [3] Mm 2082. [4] Mm 2083. [5] Mm 867. [6] Mm 1240. [7] Mm 2084. [8] Mm 1635. [9] Mm 2228. [10] Mm 2086. [11] Mm 1500.

17 [a] > 𝔊[Nmin] (Syh sub ast) ‖ [b] 17b–19 cf 6,33–7,2 ‖ [c–c] > pc Mss 𝔖𝔗[Ms]𝔙, dl? ‖ [d] 𝔊(𝔖) *τὸν ἄγγελον* = הַמַּלְאָךְ ‖ **19** [a–a] ut 2[b–b] ‖ [b] mlt Mss Vrs הַדּ׳ ‖ **20** [a] > 𝔊* 𝔖[A] ‖ **Cp 8,1** [a] mlt Mss ut Q אַתְּ ‖ **3** [a] = עַל ‖ [b] = וְעַל ‖ [c] 𝔊𝔙 pl ‖ **5** [a] 𝔊𝔙 pl ‖ **8** [a] nonn Mss חזאל ‖ [b] = מֵאִתּוֹ, sic 2 Mss Vrs.

9 לֵאמֹר הַאֶחְיָה מֵחָלְיִ֑י זֶה׃ 9 וַיֵּ֣לֶךְ חֲזָאֵ֗ל לִקְרָאתוֹ֙ וַיִּקַּ֣ח מִנְחָ֔ה בְּיָד֖וֹ
וְכָל־[a]טּ֣וּב דַּמֶּ֑שֶׂק מַשָּׂ֣א אַרְבָּעִ֔ים גָּמָ֖ל וַיָּבֹ֥א וַיַּעֲמֹ֖ד לְפָנָ֑יו וַיֹּ֣אמֶר ב 12. יט בלישׁ 13. מא
בִּנְךָ֤ בֶן־הֲדַד֙ מֶ֣לֶךְ־אֲרָ֔ם שְׁלָחַ֖נִי אֵלֶ֣יךָ לֵאמֹ֑ר הַאֶחְיֶ֖ה מֵחָלְיִ֥י זֶֽה׃
10 וַיֹּ֨אמֶר֙ אֵלָ֣יו אֱלִישָׁ֔ע לֵ֚ךְ אֱמָר־לֹ֣ו [a]חָיֹ֣ה תִחְיֶ֑ה וְהִרְאַ֨נִי֙ יְהוָ֔ה כִּי־ ל ק חד מן ז 14 כת כן
11 [a]מ֥וֹת יָמ֖וּת׃ 11 [a]וַיַּעֲמֵ֥ד[b] אֶת־פָּנָ֖יו וַיָּ֣שֶׂם[c] עַד־[a]בֹּ֑שׁ וַיֵּ֖בְךְּ אִ֥ישׁ הָאֱלֹהִֽים׃ ג 15. ד 16 וכל ד״ת דכות ב מ ז. פד. ג חס 17
12 וַיֹּ֣אמֶר חֲזָאֵ֔ל מַדּ֥וּעַ אֲדֹנִ֖י בֹּכֶ֑ה וַיֹּ֗אמֶר כִּֽי־יָדַ֙עְתִּי֙ אֵ֣ת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂ֣ה ז 18
לִבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל רָעָ֖ה מִבְצְרֵיהֶ֣ם תְּשַׁלַּ֑ח בָּאֵ֤שׁ וּבַחֻרֵיהֶם֙ בַּחֶ֣רֶב תַּהֲרֹ֔ג ה 19. ג
13 וְעֹלְלֵיהֶ֥ם תְּרַטֵּ֖שׁ וְהָרֹתֵיהֶ֥ם תְּבַקֵּֽעַ׃ 13 וַיֹּ֣אמֶר חֲזָאֵ֔ל כִּ֥י מָ֖ה עַבְדְּךָ֣ ג. ל. ו כת כן 20. ה קמ דסמיכ 21.
הַכֶּ֑לֶב כִּ֥י יַעֲשֶׂ֛ה הַדָּבָ֥ר הַגָּד֖וֹל הַזֶּ֑ה וַיֹּ֣אמֶר אֱלִישָׁ֔ע הִרְאַ֥נִי יְהוָ֖ה יא חס את. ג
14 אֹתְךָ֥ מֶ֖לֶךְ עַל־אֲרָֽם׃ 14 וַיֵּ֖לֶךְ | מֵאֵ֣ת אֱלִישָׁ֑ע וַיָּבֹא֙ אֶל־אֲדֹנָ֔יו וַיֹּ֣אמֶר
15 לֹ֥ו מָ֖ה־אָמַ֣ר לְךָ֣ אֱלִישָׁ֑ע וַיֹּ֗אמֶר אָמַ֙ר֙ לִ֣י חָיֹ֔ה תִּחְיֶֽה׃ 15 וַיְהִ֣י מִמָּחֳרָ֔ת ה 22
וַיִּקַּ֤ח הַמַּכְבֵּר֙ וַיִּטְבֹּ֣ל בַּמַּ֔יִם וַיִּפְרֹ֥שׂ עַל־פָּנָ֖יו וַיָּ֣מָת וַיִּמְלֹ֥ךְ חֲזָאֵ֖ל ל. ו כת כן 20
תַּחְתָּֽיו׃ פ

16 וּבִשְׁנַ֣ת חָמֵ֔שׁ לְיוֹרָ֖ם בֶּן־אַחְאָ֣ב מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֑ל [a]וִיהוֹשָׁפָ֖ט מֶ֥לֶךְ י ט מנה ר״ם 23
יְהוּדָ֖ה מָלַ֥ךְ יְהוֹרָ֛ם[b] בֶּן־יְהוֹשָׁפָ֥ט מֶֽלֶךְ יְהוּדָֽה׃ 17 בֶּן־שְׁלֹשִׁ֣ים יא 24 בנביא כת כן וכל כתיב דכות וחד מן ג 25 מל בעי
18 שָׁנָ֤ה[a] הָיָה֙ בְּמָלְכ֔וֹ וּשְׁמֹנֶ֥ה שָׁנִ֖ים[b] מָלַ֥ךְ בִּירוּשָׁלָֽם׃ 18 וַיֵּ֖לֶךְ ז. שנים חד מן ז 26 חס מ ק בלישׁ
בְּדֶ֣רֶךְ[a] | מַלְכֵ֣י[b] יִשְׂרָאֵ֑ל כַּאֲשֶׁ֥ר עָשׂ֖וּ בֵּ֣ית אַחְאָ֑ב כִּ֥י בַת־[c]אַחְאָ֖ב
19 הָיְתָה־[a]לֹּ֣ו לְאִשָּׁ֔ה וַיַּ֥עַשׂ הָרַ֖ע בְּעֵינֵ֥י יְהוָֽה׃ 19 וְלֹֽא־אָבָ֤ה יְהוָה֙ ב פסוק דמטע 27
לְהַשְׁחִ֣ית אֶת־יְהוּדָ֔ה לְמַ֨עַן דָּוִ֤ד עַבְדּוֹ֙ כַּאֲשֶׁ֣ר אָמַ֔ר־[a]לֹּ֖ו לָתֵ֣ת לֹ֑ו ב פסוק דמטע 27
20 נֵ֥ר[b] לְבָנָ֖יו כָּל־הַיָּמִֽים׃ 20 בְּיָמָ֣יו פָּשַׁ֣ע אֱד֔וֹם מִתַּ֖חַת יַד־יְהוּדָ֑ה ה 28
21 וַיַּמְלִ֖כוּ עֲלֵיהֶ֥ם מֶֽלֶךְ׃ 21 וַיַּעֲבֹ֤ר יוֹרָם֙ צָעִירָ֔ה וְכָל־הָרֶ֖כֶב עִמּ֑וֹ ה חס 29
וַיְהִי־הוּא֙ קָ֣ם לַ֔יְלָה וַיַּ֕כֶּה אֶת־[a]אֱד֖וֹם הַסֹּבְבִ֣יב אֵלָ֑יו וְאֵת֙ שָׂרֵ֣י הָרֶ֔כֶב ב פסוק דמטע 27
22 וַיָּנָ֖ס הָעָ֑ם לְאָהָלָֽיו׃ 22 וַיִּפְשַׁ֣ע אֱד֔וֹם מִתַּ֖חַת יַד־יְהוּדָ֑ה עַד֙ הַיּ֣וֹם ג. ד חס 30, ג 31, ג חס 32

12 Mm 164. 13 Mm 335. 14 Mm 1795. 15 Mm 2085. 16 Mm 903. 17 Mm 2722. 18 Mm 1813. 19 Mm 473. 20 Mm 2086. 21 Mm 592. 22 Mm 4139. 23 Mm 3789. 24 Mm 2087. 25 Mm 4018. 26 Mm 1646. 27 Mm 4210. 28 Mm 2469. 29 Mm 1584. 30 Mm 1303. 31 Mp sub loco. 32 Mm 2589.

8 c Vrs + suff 1sg cf 1,2a, it in 9 ‖ **9** a $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{S})$ *ἐκ πάντων* = מִכֹּל ‖ **10** a 1 c nonn Mss Vrs ut Q לוֹ ‖ **11** a–a inc; > $\mathfrak{S}$ ‖ b $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ leg וַיַּעֲמֹד ‖ c > 2 Mss; $\mathfrak{V}$ *et conturbatus est*, l וַיָּשֹׂם? ‖ **16** a–a > 2 Mss Edd $\mathfrak{G}^{Nmin}$ Syh $\mathfrak{S}\mathfrak{V}^{Mss}$, dl? ‖ b Or יורם ‖ **17** a $\mathfrak{G}^{BA}$ 40, $\mathfrak{G}^{L}$ 10 ‖ b mlt Mss ut Q שָׁנִים, K שָׁנָה ‖ **18** a Ms $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ בְּדַרְכֵי ‖ b $\mathfrak{G}^{ANmin}$ sg ‖ c $\mathfrak{S}$ *ḥth* = אֲחוֹת ‖ **19** a > $\mathfrak{G}$* ‖ b > $\mathfrak{G}^{B}$; 1 c mlt Mss $\mathfrak{G}^{Amin}\mathfrak{S}^{A}\mathfrak{T}^{Mss}\mathfrak{V}$ et 2 Ch 21,7 וּלְ? ‖ **21** a prp אֹתוֹ.

יג בטע ר״פ בסי׳[33] הַזֶּה אִם תִּפָּשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא׃ 23 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹרָם וְכָל־ 23
אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי
יְהוּדָה׃ 24 וַיִּשְׁכַּב יוֹרָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד 24
וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

25 בִּשְׁנַת [a]שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה[a] שָׁנָה[b] לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 25
יו[34] בנביא כת כן וכל כתיב דכות׳ וחד מן ג[35] מל בעי׳ מָלַךְ אֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם [c]מֶלֶךְ יְהוּדָה[c]׃ 26 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה 26
אֲחַזְיָהוּ בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־
עָמְרִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ 27 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ בֵּית אַחְאָב וַיַּ֫עַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי 27
יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב [a]כִּי חֲתַן בֵּית־אַחְאָב הוּא[a]׃ 28 וַיֵּלֶךְ אֶת־יוֹרָם 28
ד[36] ו כת כן בֶּן־אַחְאָב לַמִּלְחָמָה עִם־חֲזָהְאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיַּכּוּ
אֲרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃ 29 וַיָּשָׁב יוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל מִן־ 29
ו כת כן הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכֻּהוּ[a] אֲרַמִּים[b] בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהְאֵל מֶלֶךְ אֲרָם
יו[34] בנביא כת כן וכל כתיב דכות׳ וחד מן ג[35] מל בעי׳ וַאֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם [c]מֶלֶךְ יְהוּדָה[c] יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב
ה[38] בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃ פ

9 1 וְאֶלִישָׁע הַנָּבִיא קָרָא לְאַחַד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ חֲגֹר **9**
ז[1] . ה ג מל וב חס[2] מָתְנֶיךָ וְקַח פַּךְ הַשֶּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדֶךָ וְלֵךְ רָמֹת גִּלְעָד׃ 2 וּבָאתָ שָׁמָּה 2
יג[3] . יא[4] . ס[5] מילין ר״פ ובחר שמה וחר מן ב בלישׁ וחד מן ס[6] בטע . ה פסוק שמה שם[7] וְרָאִה־שָׁם יֵהוּא [a]בֶּן־יְהוֹשָׁפָט[a] בֶּן־נִמְשִׁי וּבָאתָ וְהַקֵּמֹתוֹ[b] מִתּוֹךְ אֶחָיו
ל וְהֵבֵיאתָ אֹתוֹ חֶדֶר בְּחָדֶר׃ 3 וְלָקַחְתָּ פַּךְ־הַשֶּׁמֶן וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ 3
ב מל . לב בנביא[8] וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ [a]אֶל־יִשְׂרָאֵל[a] וּפָתַחְתָּ הַדֶּלֶת
ה[9] . ל[10] וְנָסְתָּה וְלֹא תְחַכֶּה׃ 4 וַיֵּלֶךְ הַנַּעַר[a] הַנַּעַר[b] הַנָּבִיא רָמֹת גִּלְעָד׃ 4
ל מל . ל
ג 5 וַיָּבֹא וְהִנֵּה שָׂרֵי הַחַיִל יֹשְׁבִים וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלֶיךָ הַשָּׂר וַיֹּאמֶר 5
ג . ל . יט[11] יֵהוּא אֶל־מִי מִכֻּלָּנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֶיךָ הַשָּׂר׃ 6 וַיָּקָם וַיָּבֹא הַבָּיְתָה וַיִּצֹק 6
ב[12] . לב בנביא . כד הַשֶּׁמֶן אֶל־[a]רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁחְתִּיךָ
ה[13] . ג מל[13] ה מבה בטע לְמֶלֶךְ אֶל־[a]עַם יְהוָה אֶל־[a]יִשְׂרָאֵל׃ 7 וְהִכִּיתָה[a] אֶת־בֵּית אַחְאָב 7

[33]Mm 1985. [34]Mm 2087. [35]Mm 4018. [36]Mm 397. [37]Mm 2086. [38]Mm 1635. Cp 9 [1]Mm 1207. [2]Mm 3275. [3]Mm 936. [4]Mm 1500. [5]Mm 1123. [6]Mm 3661. [7]Mm 2341. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1592. [10]Mm 481. [11]Mm 1557. [12]Mm 635. [13]Mm 1605.

25 [a–a] 𝔊[L]𝔖 11 cf 9,29 ‖ [b] > nonn Mss 𝔗[Ms] ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **27** [a–a] > 𝔊* ‖ **29** [a] 2 Ch 22,6 הִכֻּהוּ ‖ [b] > 𝔊* et 2 Ch ‖ [c–c] > Ms 𝔊* ‖ **Cp 9,2** [a–a] > 𝔖, 𝔊[L] tr post נמשי, dl? ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ך– ‖ **3** [a] = עַל, sic mlt Mss ‖ **4** [a] > nonn Mss 𝔊𝔖, dl? ‖ [b] 2 Mss 𝔗𝔙 נַעַר ‖ **6** [a] = עַל, sic 𝔖 pc Mss ‖ **7** [a] 𝔊 *καὶ ἐξολεθρεύσεις* = וְהִכְרַתָּה.

אֲדֹנֶיךָ וְנַקְמָתִי[b] דְּמֵי | עַבְדַי הַנְּבִיאִים [c]וּדְמֵי כָּל־עַבְדֵי יְהוָה[c] מִיַּד ג14.יג
8 אִיזֶבֶל: 8 וְאָבַד[a] כָּל־בֵּית אַחְאָב וְהִכְרַתִּי[b] לְאַחְאָב מַשְׁתִּין בְּקִיר
9 וְעָצוּר [c]וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל: 9 וְנָתַתִּי אֶת־בֵּית אַחְאָב כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־ ב
10 נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶּן־אֲחִיָּה: 10 וְאֶת־אִיזֶבֶל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים בְּחֶלְקַ ל
11 יִזְרְעֶאל וְאֵין קֹבֵר וַיִּפְתַּח הַדֶּלֶת וַיָּנָס: 11 וְיֵהוּא יָצָא אֶל־ ב חד חס וחד מל
עַבְדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר[a] לוֹ הֲשָׁלוֹם מַדּוּעַ בָּא־הַמְשֻׁגָּע הַזֶּה אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר יג דסביר . ל
12 אֲלֵיהֶם אַתֶּם [c]יְדַעְתֶּם אֶת־הָאִישׁ וְאֶת־שִׂיחֹו: 12 וַיֹּאמְרוּ שֶׁקֶר הַגֵּד־נָא ב15 . ב16
לָנוּ וַיֹּאמֶר כְּזֹאת וְכָזֹאת אָמַר אֵלַי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ
ס 13 לְמֶלֶךְ [c]אֶל[a]־יִשְׂרָאֵל: 13 וַיְמַהֲרוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ בִּגְדּוֹ וַיָּשִׂמוּ תַּחְתָּיו אֶל־ ה17 . לח
14 גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת וַיִּתְקְעוּ בַשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ מָלַךְ יֵהוּא: 14 וַיִּתְקְשֶׁר יא19 רמן ובשנת חמש עד
15 יֵהוּא [a]בֶּן־יְהוֹשָׁפָט[a] בֶּן־נִמְשִׁי אֶל[b]־יוֹרָם וְיוֹרָם הָיָה שֹׁמֵר בְּרָמֹת גִּלְעָד ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20 . יא19 ורמן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20
הוּא וְכָל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם: 15 וַיָּשָׁב יְהוֹרָם הַמֶּלֶךְ לה וכל ר״פ דכות׳ . יג בנביא כת כן וכל
לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל[a] מִן־הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכֻּהוּ[b] אֲרַמִּים בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־ כתיב דכות׳21
חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיֹּאמֶר יֵהוּא אִם־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם[c] אַל־יֵצֵא פָלִיט ה חס22
16 מִן־הָעִיר לָלֶכֶת לְגֵּיד[d] בְּיִזְרְעֶאל: 16 וַיִּרְכַּב יֵהוּא וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה ג23
כִּי יוֹרָם שֹׁכֵב [c]שָׁמָּה וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם: להגיד חד מן ג חס
17 וְהַצֹּפֶה עֹמֵד עַל־הַמִּגְדָּל בְּיִזְרְעֶאל וַיַּרְא אֶת־שִׁפְעַת יֵהוּא בְּבֹאוֹ ק ה מ״ת24 . ז25
וַיֹּאמֶר שִׁפְעַת[a] אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם קַח רַכָּב וְשֹׁלַח לִקְרָאתָם יא19 רמן ובשנת חמש עד
18 וְיֹאמַר הֲשָׁלוֹם: 18 וַיֵּלֶךְ רֹכֵב הַסּוּס לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20 . ג21 . יא19 ורמן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות׳ ב מג20
הַמֶּלֶךְ הֲשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֶל־אַחֲרָי וַיַּגֶּד יט בנביא כת כן וכל
הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא־הַמַּלְאָךְ [a]עַד־הֵם[a] וְלֹא־שָׁב: 19 וַיִּשְׁלַח רֹכֵב כתיב דכות׳21
סוּס שֵׁנִי וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם[a] וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם[b] וַיֹּאמֶר יֵהוּא ו רפ27
ג28 . ו חס29
ה30
כט31 חס בנביא יג מנה בסיפ

14 Mm 1600. 15 Mm 2088. 16 Ps 102,1. 17 Mm 1592. 18 Mp sub loco. 19 Mm 4018. 20 Cf Mm 2087. 21 Mm 2087. 22 Mm 2096. 23 Mm 2089. 24 Mm 2090. 25 Mm 1351. 26 Mm 2091. 27 Mm 2423. 28 Mm 2092. 29 Mm 1054. 30 Mm 2093. 31 Mm 1954.

7 b G 2sg || c–c add? || 8 a G καὶ ἐκ χειρός; S(Θ) w'wbd = וְאָבְד || b G 2sg || 11 a l c mlt Mss Seb Vrs רוּ־ || 12 a = עַל, sic mlt Mss || 14 a–a ut 2a–a || b G19.93 ἐπί, frt l עַל || 15 a sic L, mlt Mss Edd בְּיַד || b cf 8,29a || c frt pr c mlt Mss אֶת־; G + μετ' ἐμοῦ || d mlt Mss ut Q לְהַגִּיד || 17 a prb l שִׁפְעָה || 18 a–a = עַד־הֵם || 19 a G* suff sg || b l c mlt Mss Seb Vrs הֲשָׁ֫ut 18.

20 מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֶל־אַחֲרָי: 20 וַיַּגֶּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא [a]עַד־ 20
אֲלֵיהֶם[a] וְלֹא־שָׁב וְהַמְנַהֵג כְּמִנְהַג יֵהוּא בֶּן־נִמְשִׁי כִּי בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג:
21 וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם אֱסֹר[a] וַיֶּאְסֹר[b] רִכְבּוֹ[c] וַיֵּצֵא יְהוֹרָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל 21
וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אִישׁ בְּרִכְבּוֹ וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת יֵהוּא וַיִּמְצָאֻהוּ
22 בְּחֶלְקַת נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי: 22 וַיְהִי כִּרְאוֹת יְהוֹרָם אֶת־יֵהוּא וַיֹּאמֶר 22
הֲשָׁלוֹם יֵהוּא וַיֹּאמֶר מֶה הַשָּׁלוֹם[a] עַד־[b]זְנוּנֵי אִיזֶבֶל אִמֶּךָ וּכְשָׁפֶיהָ
23 הָרַבִּים: 23 וַיַּהֲפֹךְ יְהוֹרָם יָדָיו[a] וַיָּנָס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחַזְיָהוּ מִרְמָה 23
24 אֲחַזְיָהוּ: 24 וְיֵהוּא מִלֵּא יָדוֹ בַּקֶּשֶׁת וַיַּךְ אֶת־יְהוֹרָם בֵּין זְרֹעָיו וַיֵּצֵא 24
25 הַחֵצִי מִלִּבּוֹ וַיִּכְרַע בְּרִכְבּוֹ[a]: 25 וַיֹּאמֶר אֶל־בִּדְקַר שָׁלִשָׁה[a] שָׂא 25
הַשְׁלִכֵהוּ בְּחֶלְקַת שְׂדֵה[b] נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי כִּי־זָכֹר[c] אֲנִי וָאַתָּה אֵת[d]
רֹכְבִים צְמָדִים[e] אַחֲרֵי אַחְאָב אָבִיו וַיהוָה נָשָׂא עָלָיו אֶת־הַמַּשָּׂא
26 הַזֶּה: 26 אִם־לֹא אֶת־דְּמֵי נָבוֹת וְאֶת־דְּמֵי בָנָיו רָאִיתִי אֶמֶשׁ נְאֻם־ 26
יְהוָה וְשִׁלַּמְתִּי לְךָ בַּחֶלְקָה הַזֹּאת נְאֻם־יְהוָה וְעַתָּה שָׂא הַשְׁלִכֵהוּ
27 בַּחֶלְקָה כִּדְבַר יְהוָה: 27 וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָאָה וַיָּנָס דֶּרֶךְ בֵּית 27
הַגָּן וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו יֵהוּא וַיֹּאמֶר גַּם־אֹתוֹ הַכֻּהוּ[a] [b]אֶל־הַמֶּרְכָּבָה[b]
בְּמַעֲלֵה־גוּר אֲשֶׁר אֵת־יִבְלְעָם וַיָּנָס מְגִדּוֹ וַיָּמָת שָׁם: 28 וַיַּרְכִּבוּ 28
אֹתוֹ עֲבָדָיו[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּקְבֻרָתוֹ [b]עִם־אֲבֹתָיו[b] בְּעִיר
29 דָּוִד: פ 29 וּבִשְׁנַת אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ
30 אֲחַזְיָהוּ עַל־יְהוּדָה: 30 וַיָּבֹא יֵהוּא יִזְרְעֶאלָה וְאִיזֶבֶל שָׁמְעָה
31 וַתָּשֶׂם בַּפּוּךְ עֵינֶיהָ וַתֵּיטֶב אֶת־רֹאשָׁהּ וַתַּשְׁקֶף בְּעַד הַחַלּוֹן: 31 וְיֵהוּא
32 בָּא בַשָּׁעַר[a] וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם זִמְרִי הֹרֵג אֲדֹנָיו: 32 וַיִּשָּׂא פָנָיו[a] אֶל־
הַחַלּוֹן וַיֹּאמֶר מִי [b]זֹאת מִי[b] וַיִּשְׁקִיפוּ אֵלָיו שְׁנַיִם שְׁלִשָׁה[c] סָרִיסִים:

[38]Mm 2092. [33]Mm 1054. [34]Mm 2093. [35]Dt 28,28. [36]Mm 2087. [37]Mm 2094. [38]Mm 2091. [39]Mm 233. [40]Mm 3185. [41]Mm 2095. [42]Mm 2096. [43]Mm 1939. [44]Mm 3789. [45]Mm 4018. [46]Cf Mm 2087. [47]Mm 1552. [48]Mm 1351.

20 [a–a] 1 עֲדֵיהֶם? ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ pl ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-B}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ pl ‖ [c] $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ om suff ‖ **22** [a] $\mathfrak{G}\mathfrak{T}$ om ה ‖ [b] 2 Mss עִם; $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *ἔτι*, prp עַד ‖ **23** [a] Ms $\mathfrak{V}$ ידו ‖ **24** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ* = עַל־ בִּרְכָּיו ‖ **25** [a] pc Mss ut Q שׁוֹ– ‖ [b] > pc Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] 1 c Ms זוֹכֵר cf Vrs; $\mathfrak{G}^{L}$ ($\mathfrak{S}$) + *ἐγὼ ὅτε*, ins prb אני כִּי ‖ [d] > Ms Vrs, dl ‖ [e] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{T}$ sg ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐπάταξεν αὐτόν*; $\mathfrak{S}(\mathfrak{V}^{Mss})$ + *wqṭlwhj*, ins וַיַּכֻּהוּ ‖ [b–b] prb dl (ex 28 cf 28[a]) ‖ **28** [a] $\mathfrak{G}^{*}(\mathfrak{V})$ + *ἐπὶ τὸ ἅρμα καὶ ἤγαγον αὐτόν* cf $\mathfrak{S}$, prb ins עַל־הַמֶּרְכָּבָה וַיָּבִיאוּהוּ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ **31** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐν τῇ πόλει* = בָּעִיר ‖ **32** [a] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}^{W}$ עֵינָיו ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$ *σύ; κατάβηθι μετ' ἐμοῦ* ‖ [c] > $\mathfrak{G}^{*}$.

33 וַיֹּאמֶר שִׁמְשְׁתָּהוּ[a] וַיִּשְׁמְטֵהוּ וַיָּז מִדָּמָהּ אֶל־הַקִּיר וְאֶל־הַסּוּסִים שמטוה . ל[49] ו[50] ק ב בליש[51]
34 וַיִּרְמְסֵהוּ[b]: וַיָּבֹא וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיֹּאמֶר פִּקְדוּ־נָא אֶת־הָאֲרוּרָה
35 הַזֹּאת וְקִבְּרוּהָ כִּי בַת־מֶלֶךְ הִיא: וַיֵּלְכוּ לְקָבְרָהּ וְלֹא־מָצְאוּ בָּהּ
36 כִּי אִם־הַגֻּלְגֹּלֶת וְהָרַגְלַיִם וְכַפּוֹת הַיָּדָיִם: וַיָּשֻׁבוּ וַיַּגִּידוּ לוֹ וַיֹּאמֶר ל . ג[52]
דְּבַר־יְדוָה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ[a] אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר בְּחֶלְקַת
37 יִזְרְעֶאל יאכלו הַכְלָבִים אֶת־בְּשַׂר אִיזֶבֶל: וְהָיְתָה[a] נִבְלַת אִיזֶבֶל והיתה חד מן ג[53] בטע ק בליש
כְּדֶמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה[b] בְּחֶלְקַת[c] יִזְרְעֶאל[c] אֲשֶׁר לֹא־יֹאמְרוּ זֹאת
10 אִיזֶבֶל: פ **10** 1 וּלְאַחְאָב שִׁבְעִים בָּנִים בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב יֵהוּא ל
סְפָרִים וַיִּשְׁלַח שֹׁמְרוֹן אֶל־שָׂרֵי יִזְרְעֶאל[a] הַזְּקֵנִים וְאֶל־הָאֹמְנִים[b] ל
2 אַחְאָב לֵאמֹר: 2 וְעַתָּה כְּבֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה אֲלֵיכֶם וְאִתְּכֶם בְּנֵי ו חס[1] . ג
3 אֲדֹנֵיכֶם וְאִתְּכֶם הָרֶכֶב וְהַסּוּסִים וְעִיר[a] מִבְצָר וְהַנָּשֶׁק: 3 וּרְאִיתֶם ג . ל[2] . ל
הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר מִבְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְשִׂמְתֶּם עַל־כִּסֵּא אָבִיו וְהִלָּחֲמוּ עַל־ ד[3] . ב[4]
4 בֵּית אֲדֹנֵיכֶם: 4 וַיִּרְאוּ מְאֹד מְאֹד[a] וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה שְׁנֵי הַמְּלָכִים לֹא ד[5] חס שמואל דכות ב מ א . ו
5 עָמְדוּ לְפָנָיו וְאֵיךְ נַעֲמֹד אֲנָחְנוּ: 5 וַיִּשְׁלַח אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וַאֲשֶׁר ב
עַל־הָעִיר וְהַזְּקֵנִים[a] וְהָאֹמְנִים אֶל־יֵהוּא לֵאמֹר עַבְדְּךָ אֲנַחְנוּ וְכֹל יו[6] וכל גבותי דכות ב מ א וחד מן יו[7] בטע
אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלֵינוּ נַעֲשֶׂה לֹא־נַמְלִיךְ אִישׁ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה[a]: ל וחס . טו
6 וַיִּכְתֹּב אֲלֵיהֶם סֵפֶר | שֵׁנִית[a] לֵאמֹר אִם־לִי אַתֶּם וּלְקֹלִי | אַתֶּם ל . יז שמיעה לקול[a]
שִׁמְעִים קְחוּ אֶת־רָאשֵׁי[a] אַנְשֵׁי[b] בְּנֵי[c] אֲדֹנֵיכֶם וּבֹאוּ[d] אֵלַי כָּעֵת מָחָר עה . ל
יִזְרְעֶאלָה[e] וּבְנֵי הַמֶּלֶךְ שִׁבְעִים אִישׁ אֶת־גְּדֹלֵי הָעִיר מְגַדְּלִים יו[8] . ל וחס[1]
7 אוֹתָם[e]: 7 וַיְהִי כְּבֹא הַסֵּפֶר אֲלֵיהֶם וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ ט מל בסיפ . ו חס
וַיִּשְׁחֲטוּ[a] שִׁבְעִים אִישׁ וַיָּשִׂימוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם בַּדּוּדִים וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו לה . יג[10]
8 יִזְרְעֶאלָה: 8 וַיָּבֹא הַמַּלְאָךְ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הֵבִיאוּ רָאשֵׁי בְּנֵי־ יו[9] . עה

[49]Mm 703. [50]Mp sub loco. [51]Mm 2749. [52]Mm 3869. [53]Mm 3128. **Cp 10** [1]Mp sub loco. [2]Mm 3966. [3]Mm 1131. [4]Neh 4,8. [5]Mm 1891. [6]Mm 1174. [7]Mm 3998. [8]Mm 23. [9]Mm 1351. [10]Mm 2897.

33 [a] l c mlt Mss ut Q הּ– ‖ [b] prb l סוּהָ– cf Vrs ‖ **36** [a] > $\mathfrak{G}^{BA}$ ‖ **37** [a] mlt Mss ut Q וְהָיְתָה, K וְהָיָת, pc Mss Q^{Or} וְהָיִיתָ ‖ [b] 2 Mss הָאֲדָמָה cf $\mathfrak{SV}$ ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}^{L}$, dl? ‖ **Cp 10,1** [a] Ms $\mathfrak{G}^{-L}$ שמרון; $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *τῆς πόλεως*, l הָעִיר; pc Mss $\mathfrak{GSV}$ + וְאֶל־ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-BA}$ + *υἱῶν*, ins אֶת־בְּנֵי? vel dl אחאב ‖ **2** [a] frt l c 2 Mss Edd Vrs וְעָרֵי ‖ **4** [a] > $\mathfrak{G}^{-A}\mathfrak{SV}$ ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$ *ποιήσομεν* ‖ **6** [a] nonn Mss $\mathfrak{G}$ שני ‖ [b] > nonn Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SV}$, dl? ‖ [c] pc Mss בית; > $\mathfrak{G}^{A\,min}$ ‖ [d] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SC}^{Mss})$ *καὶ ἐνέγκατε* = וְהָבִיאוּ ‖ [e–e] frt add ‖ [f] pc Mss $\mathfrak{S}$ ואת, $\mathfrak{G}$ *οὗτοι* ‖ **7** [a] l c pc Mss $\mathfrak{G}^{*}\mathfrak{S}$ ום–?

יו. ל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ אַתֶּם שְׁנֵי צִבְּרִים פֶּתַח הַשַּׁעַר[a] עַד־הַבֹּקֶר׃
ל בסיפ. ב בסיפ. ג חס בנביא[11]. ז. 9 וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם צַדִּקִים אַתֶּם הִנֵּה׃ 9
ב 10 אֲנִי קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי וָאֶהַרְגֵהוּ וּמִי הִכָּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ 10 דְּעוּ
ג. ב אֲפוֹא כִּי לֹא יִפֹּל מִדְּבַר[a] יְהוָה אַרְצָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עַל־בֵּית
ח. ל[12] אַחְאָב וַיהוָה עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ׃ 11 וַיַּךְ יֵהוּא 11
ל[13] אֶת כָּל־הַנִּשְׁאָרִים לְבֵית־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל וְכָל־גְּדֹלָיו[a] וּמְיֻדָּעָיו
ב[14]. ל וְכֹהֲנָיו עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ 12 וַיָּקָם[a] וַיָּבֹא 12 וַיֵּלֶךְ
ב שֹׁמְרוֹן הוּא[b] בֵּית־עֵקֶד הָרֹעִים בַּדָּרֶךְ׃ 13[a] וַיְהוּא מָצָא[a] אֶת־אֲחֵי 13
אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר מִי אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ אֲנַחְנוּ
ד[15]. ג. ג[16]. וַנֵּרֶד לִשְׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וּבְנֵי[b] הַגְּבִירָה׃ 14 וַיֹּאמֶר תִּפְשֻׂום חַיִּים 14
ב ומל[17]. ב. ה[18]. ב [a]וַיִּתְפְּשׂוּם חַיִּים[ab] וַיִּשְׁחָטוּם[c] אֶל־בּוֹר[d] בֵּית־עֵקֶד אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם
ל. יט פסוק בסיפ את את אִישׁ וְלֹא־הִשְׁאִיר[e] ׳אִישׁ מֵהֶם[f]׃ ס 15 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־סס[13]
ח[19] יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב לִקְרָאתוֹ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲיֵשׁ אֶת־[a]לְבָבְךָ[b]
ח[19]. ל יָשָׁר כַּאֲשֶׁר לְבָבִי עִם־לְבָבֶךָ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָדָב יֵשׁ[c] וְיֵשׁ תְּנָה אֶת־יָדֶךָ
ב[13] וַיִּתֵּן יָדוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֵלָיו אֶל[d]־הַמֶּרְכָּבָה׃ 16 וַיֹּאמֶר לְכָה אִתִּי וּרְאֵה 16
ל[12] בְּקִנְאָתִי לַיהוָה וַיַּרְכִּבוּ[a] אֹתוֹ בְּרִכְבּוֹ׃ 17 וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־כָּל־ 17
נ חס בנביא[11]. ז. הַנִּשְׁאָרִים לְאַחְאָב[a] בְּשֹׁמְרוֹן עַד־הִשְׁמִידוֹ[b] כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
כט[22] חס בנביא יג מנה בסיפ אֶל־[c]אֵלִיָּהוּ׃ פ 18 וַיְקַבֵּץ יֵהוּא אֶת־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 18
ד פסוק כל כל וכל כל[23] אַחְאָב עָבַד אֶת־הַבַּעַל מְעָט יֵהוּא[a] יַעַבְדֶנּוּ הַרְבֵּה׃ 19 וְעַתָּה כָּל־ 19
נְבִיאֵי הַבַּעַל[a] כָּל[b]־עֹבְדָיו[ac] וְכָל־כֹּהֲנָיו קִרְאוּ אֵלַי אִישׁ אַל־יִפָּקֵד
יח וכל חיו יחיה דכות[24] כִּי זֶבַח גָּדוֹל לִי לַבַּעַל כֹּל אֲשֶׁר־יִפָּקֵד לֹא יִחְיֶה וְיֵהוּא עָשָׂה

[11] Mm 2097. [12] Mm 2098. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2099. [15] Mm 2100. [16] Mm 2020. [17] Mm 2006. [18] Mm 2101. [19] Mm 1768. [20] Mm 1983 contra textum. [21] Mm 1984. [22] Mm 1954. [23] Mm 2102. [24] Mm 107.

8 [a] G *τῆς πόλεως* = הָעִיר ‖ **10** [a] G^{L}𝔙 pl ‖ **11** [a] G^{L} *ἀγχιστεύοντας αὐτοῦ* = גֹּאֲלָיו ‖ **12** [a] pc Mss S tr post וילך; > G*, dl? ‖ [b] prb l c Ms G^{L}𝔖𝔙 והוא ‖ **13** [a–a] G^{L}(𝔙) *καὶ εὗρεν* = וַיִּמְצָא ‖ [b] Ms ולשלום ‖ **14** [a–a] > pc Mss G*S^{MW} (homtel) ‖ [b] > G^{L}S^{AU} ‖ [c] G^{Nmin} sg = טֶם– ‖ [d] > Ms G cf 𝔗^{Mss} ‖ [e] 𝔗 *ʾšt'r* = נִשְׁאַר ‖ [f–f] pc Mss G^{L}S𝔗^{Mss}𝔙 invers ‖ **15** [a] > pc Mss G𝔗𝔙, dl? ‖ [b] G^{-A} + *μετὰ καρδίας μου* = עִם־לְבָבִי ‖ [c] ins ויאמר cf G𝔖𝔙 ‖ [d] = עַל, sic pc Mss ‖ **16** [a] G𝔖𝔙 sg ‖ **17** [a] 2 Mss S לְבֵית אַ׳ ‖ [b] = הַ׳ ‖ [c] > Ms S, Ms בְּיַד cf 𝔙 *per* ‖ **18** [a] pc Mss G^{-BA} וְי׳; G^{L}(𝔙) *καὶ ἐγὼ (δουλεύσω)* ‖ **19** [a–a] > 2 Mss, G^{L} tr post כהניו, dl? ‖ [b] pc Mss G^{L}S𝔗^{fMss}𝔙 וְכָל ‖ [c] mlt Mss ׳עֲבָ.

20 בְּעָקְבָּה לְמַעַן הַאֲבִיד אֶת־עֹבְדֵי הַבָּעַל׃ 20 וַיֹּאמֶר יֵהוּא קַדְּשׁוּ[a] ל
21 עֲצָרָה לַבָּעַל וַיִּקְרָאוּ[b]׃ 21 וַיִּשְׁלַח יֵהוּא בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ כָּל־ ל
עַבְדֵי הַבַּעַל וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־בָא וַיָּבֹאוּ בֵּית הַבַּעַל 25ד
22 וַיִּמָּלֵא בֵית־הַבַּעַל פֶּה לָפֶה׃ 22 וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־הַמֶּלְתָּחָה הוֹצֵא 26ו. ב. ל. ה27
23 לְבוּשׁ לְכֹל עֹבְדֵי הַבַּעַל וַיּוֹצֵא לָהֶם הַמַּלְבּוּשׁ[a]׃ 23 וַיָּבֹא יֵהוּא 28ג חס
וְיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב בֵּית הַבָּעַל וַיֹּאמֶר לְעֹבְדֵי הַבַּעַל חַפְּשׂוּ וּרְאוּ 29ח
פֶּן־יֵשׁ־פֹּה[a] עִמָּכֶם מֵעַבְדֵי יְהוָה[b] כִּי אִם־עֹבְדֵי הַבַּעַל לְבַדָּם׃ ל
24 וַיָּבֹאוּ[a] לַעֲשׂוֹת זְבָחִים וְעֹלוֹת וַיהוּא שָׂם־לוֹ בַחוּץ שְׁמֹנִים[b] אִישׁ 30ב. ל
וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִמָּלֵט[c] מִן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־יְדֵיכֶם 31ג׳
נַפְשׁוֹ תַּחַת נַפְשׁוֹ׃ 25 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ ׀ לַעֲשׂוֹת הָעֹלָה וַיֹּאמֶר יֵהוּא ט בטע בסיפ32
לָרָצִים וְלַשָּׁלִשִׁים בֹּאוּ הַכּוּם אִישׁ אַל־יֵצֵא וַיַּכּוּם לְפִי־חָרֶב וַיַּשְׁלִכוּ 33ג. יא34
26 הָרָצִים[a] וְהַשָּׁלִשִׁים וַיֵּלְכוּ עַד־עִיר[b] בֵּית־הַבַּעַל[c]׃ 26 וַיּוֹצִאוּ אֶת־ ב ול חס35
27 מַצְּבוֹת[a] בֵּית־[b]הַבָּעַל וַיִּשְׂרְפוּהָ׃ 27 וַיְנַתְּצוּ[a] אֵת מַצְּבַת[b] הַבַּעַל[c] וַיְנַתְּצוּ 36ג. ב
28 אֶת־בֵּית הַבַּעַל[e] וַיְשִׂמֻהוּ לְמֹחָרָאוֹת[d] עַד־הַיּוֹם[e]׃ 28 וַיַּשְׁמֵד למוצאות . ט מיחד ק
29 יֵהוּא אֶת־[a]הַבַּעַל מִיִּשְׂרָאֵל׃ 29 רַק חַטֹּאֹי[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר ל
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר יֵהוּא מֵאַחֲרֵיהֶם[a] עֶגְלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר 37ב
30 בֵּית־[b]אֵל וַאֲשֶׁר בְּדָן[a]׃ ס 30 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יֵהוּא יַעַן אֲשֶׁר־ ד סביר בבית . ד38
הֵטַבְתָּ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינַי כְּכֹל[a] אֲשֶׁר בִּלְבָבִי עָשִׂיתָ לְבֵית אַחְאָב ג ב חס וחד מל39. ג40
31 בָּנַי רִבֲעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַד־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ 31 וַיֵּהוּא לֹא שָׁמַר לָלֶכֶת ב חד מל וחד חס41. כ42
בְּתוֹרַת־יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לְבָבוֹ לֹא סָר מֵעַל[a] חַטֹּאוֹת ג. ה חס בן נבט
32 יָרָבְעָם אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 32 בַּיָּמִים הָהֵם הֵחֵל יְהוָה

25 Mm 1285. 26 Mm 1907. 27 Mm 802. 28 Mm 1509. 29 Mm 1768. 30 Ex 10,25. 31 Mm 3044. 32 Mm 1955. 33 Mm 2089. 34 Mm 917. 35 Mm 2610. 36 Mm 2704. 37 Mp sub loco. 38 Mm 4042. 39 Mm 2103. 40 Mm 3216. 41 Mm 2132. 42 Mm 534.

20 [a] Ms ֆ קִרְאוּ ‖ [b] 𝔊*𝔙 sg ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊𝔠[f Ms]𝔙 לא ‖ **22** [a] 𝔊 *ὁ στολιστής* = בִּישׁ– ‖ **23** [a] > Ms 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔊[L min]𝔈 + nonn vb ‖ **24** [a] 𝔊-[L] sg ‖ [b] 𝔊[L]𝔈[Lg] 3000, ֆ 380 ‖ [c] prb l יְמַלֵּט ‖ **25** [a–a] prb false; frt l אֹתָם (cf ֆ *'nwn*) vel הַמֵּתִים (𝔗 + *qtiljn*) ‖ [b] > Ms 𝔊[L] ‖ [c] 𝔊[A] *τοῦ βασιλέως* ‖ **26** [a] pc Mss Vrs מצבת; prp אֲשֵׁרַת ‖ [b] > 𝔊* ‖ **27** [a–a] add? ‖ [b] pc Mss 𝔊 מצבות ‖ [c–c] > pc Mss 𝔊* ‖ [d] pc Mss ut Q לְמוֹצָאוֹת, K לְמַחֲרָ׳ ‖ [e] 2 Mss 𝔊𝔗𝔙 + הַזֶּה ‖ **28** [a] 2 Mss 𝔊[N min] + בֵּית cf 𝔊[L] ‖ **29** [a–a] add? ‖ [b] mlt Mss Seb Vrs בְּבֵית ‖ **30** [a] Ms Seb בְּכל, 𝔊[N min](ֆ𝔙) *καὶ πάντα* ‖ **31** [a] pc Mss Or 𝔗 מִכֹּל.

ל לְקַצְּוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם חֲזָאֵל בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ 33 מִן־הַיַּרְדֵּן 33
ל . ד בליש[43] . ה חס בליש וכל אורית דכות[44] מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ אֵת ׀ כָּל־אֶרֶץ ׀ הַגִּלְעָד הַגָּדִי וְהָרְאוּבֵנִי[a] וְהַמְנַשִּׁי מֵעֲרֹעֵר
ב[45] . ל[46] . ג . ל . ה בטע בסיפ[47] אֲשֶׁר־ ׀ עַל־[b]נַחַל ׀ אַרְנֹן וְהַגִּלְעָד ׀ וְהַבָּשָׁן׃ 34 וְיֶתֶר ׀ דִּבְרֵי ׀ יֵהוּא 34
יז מל בסיפ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְכָל־[a]גְּבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 35 וַיִּשְׁכַּב יֵהוּא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ 35
בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יְהוֹאָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 36 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ יֵהוּא 36
עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה־שָׁנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ פ

ז[1] . ראתה ק **11** 1 וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ וַתֵּרֶא[a] כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם[b] וַתְּאַבֵּד
ל . יא[2] ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות ב מג[3] אֶת כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה׃ 2 וַתִּקַּח יְהוֹשֶׁבַע בַּת־הַמֶּלֶךְ־יוֹרָם אֲחוֹת
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . ז אֲחַזְיָהוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ[a] וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
המומתים חד מן ק יחיר ת וחד מן ב בליש . ב . ו חס בליש[8] הַמְּמוּתָתִים[b] אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַיַּסְתִּרוּ[c] אֹתוֹ מִפְּנֵי
עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הוּמָת׃ 3 וַיְהִי אִתָּהּ בֵּית יְהוָה מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ שָׁנִים 3
ז[1] . ג זוגין[7] וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃ פ 4 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שָׁלַח יְהוֹיָדָע[a] 4
המאות . נא ק וַיִּקַּח ׀ אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת[b] לַכָּרִי וְלָרָצִים וַיָּבֵא אֹתָם אֵלָיו בֵּית יְהוָה
ד[9] . לט וַיִּכְרֹת לָהֶם בְּרִית[c] וַיַּשְׁבַּע [d]אֹתָם בְּבֵית[e] יְהוָה[d] וַיַּרְא אֹתָם אֶת־בֶּן־
ד[10] . יג[11] הַמֶּלֶךְ׃ 5 וַיְצַוֵּם לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי 5
ל הַשַּׁבָּת וְשֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ [a]6 וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר ׀ סוּר[b] 6
ל וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר [c]אַחַר הָרָצִים[c] וּשְׁמַרְתֶּם[c] אֶת־מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת מַסָּח[d]׃
7 וּשְׁתֵּי הַיָּדוֹת כָּלֶם כֹּל יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וְשָׁמְרוּ[a] אֶת־מִשְׁמֶרֶת בֵּית־יְהוָה 7
ה[12] וכל על המלך טוב דכות ב מג [b]אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ 8 וְהַקַּפְתֶּם עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא 8
ז[13] . ג[14] אֶל־הַשְּׂדֵרוֹת יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּצֵאתוֹ וּבְבֹאוֹ׃ 9 וַיַּעֲשׂוּ 9
המאות . טו ק שָׂרֵי הַמֵּאוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־אֲנָשָׁיו

[43] Mm 4130. [44] Mm 4029. [45] Mm 2104. [46] Mm 955. [47] Mp sub loco. **Cp 11** [1] Mm 4044. [2] Mm 4018. [3] Cf Mm 2087. [4] Mm 2091. [5] Mm 2792. [6] Mm 2105. [7] Mm 509. [8] Mm 639. [9] Mm 1273. [10] Mm 409. [11] Mm 393. [12] Mm 2106. [13] Mm 1773. [14] Mm 3855. [15] Mm 1664.

33 [a] sic L, mlt Mss Edd ראו– ‖ [b] 2 Mss GSᴬTᴹˢˢ + שָׁפַת־ ‖ **34** [a] pc Mss Tᴹˢ𝔙 וגבו ‖ **Cp 11,1** [a] l c mlt Mss Vrs ut Q רָאֲתָה ‖ [b] > G* ‖ **2** [a] G* ἀδελφοῦ αὐτῆς, l אֲחִיתָהּ? ‖ [b] nonn Mss et 2 Ch 22,11 ut Q הַמּוּמָתִים, sic l; prb ins c 2 Ch וַתִּתֵּן ‖ [c] G (SV) καὶ ἔκρυψεν cf T et 2 Ch ‖ **4** [a] G-BA(SA) + ὁ ἱερεύς ‖ [b] nonn Mss ut Q הַמְּאוֹת, it in 9.10.15 ‖ [c] G-L + κυρίου ‖ [d–d] > GB ‖ [e] GO ἐν τῇ διαθήκῃ, GNmin ἐνώπιον; dl בית? ‖ **6** [a] v 6 add? ‖ [b] 2 Ch 23,5 הַיְסוֹד, G τῶν ὁδῶν, S qrs' clandestina (= הַסּוֹד?) 𝔙 Sïr; prp סוּס ‖ [c–c] prb l אַחַר et dl ה׳ ‖ [d] > G-L ‖ **7** [a] GLS om cop; prp וְשֹׁמְרֵי ut 5 ‖ [b–b] dl?

10 בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ 10 וַיִּתֵּן לְ
הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִית[a] וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִד הֵמָאוֹת ק
11 אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ 11 וַיַּעַמְדוּ הָרָצִים אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ מִכֶּתֶף לט
הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ ח[10] וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
12 סָבִיב׃ 12 וַיּוֹצֵא אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת ד[17]. ב
וַיַּמְלִכוּ[a] אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ[b] וַיַּכּוּ־כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ ס ה חס[18]. ב חס[19]. ל זקף קמ
13 וַתִּשְׁמַע עַתַלְיָה אֶת־קוֹל הָרָצִין הָעָם[a] וַתָּבֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ כ[20]
14 וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־הָעַמּוּד כַּמִּשְׁפָּט וְהַשָּׂרִים[a] וְהַחֲצֹצְרוֹת כ[21]
אֶל־הַמֶּלֶךְ[b] וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וַתִּקְרַע עֲתַלְיָהוּ א[22]. ב חס וחד מל[23]. ל[20]
15 אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ ס 15 וַיְצַו יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־ ב פסוק דמטע[24]
שָׂרֵי הַמֵּאוֹת | פְּקֻדֵי[b] הַחַיִל[a] וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ אֶל־מִבֵּית הֵמָאוֹת. ל חס ק
לַשְּׂדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ הָמֵת[c] בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן אַל־תּוּמַת בֵּית ב חס
16 יְהוָה׃ 16 וַיָּשִׂמוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבֹוא דֶּרֶךְ־מְבוֹא הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ לה ד מנה חס. י מל בנביא
17 וַתּוּמָת שָׁם׃ ס 17 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע אֶת־הַבְּרִית בֵּין יְהוָה וּבֵין ל
הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה[a] וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם׃
18 [a]וַיָּבֹאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ בֵּית־הַבַּעַל וַיִּתְּצֻהוּ[b] אֶת־[c]מִזְבְּחֹתָו[d] וְאֶת־ ב חס. מזבחותיו ק
צַלְמָיו שִׁבְּרוּ הֵיטֵב וְאֶת מַתַּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחוֹת[ae]
19 וַיָּשֶׂם הַכֹּהֵן פְּקֻדּוֹת עַל־בֵּית יְהוָה׃ 19 וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־ פד
הַכָּרִי וְאֶת־הָרָצִים וְאֶת | כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיֹּרִידוּ[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית ל
יְהוָה וַיָּבֹאוּ[b] דֶּרֶךְ[c]־שַׁעַר הָרָצִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב[d] עַל־כִּסֵּא ג מל[25]
20 הַמְּלָכִים׃ 20 וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ ב
הֵמִיתוּ בַחֶרֶב בֵּית הַמֶּלֶךְ[a]׃ ס המלך חד מן ג[26] חס ה ר״ת בלישׁ ק

[16] Mm 2106. [17] Mm 1074. [18] Mm 1584. [19] Mm 2107. [20] Mm 4044. [21] Mm 2109. [22] Mm 2108. [23] Mm 2110. [24] Mm 4218. [25] Mm 2498. [26] Mm 1856.

10 [a] l c Ms ⅁ϑ𝔙 et 2 Ch 23,9 pl ‖ **12** [a] ⅁ sg, sic l? cf [b] ‖ [b] ⅁ sg, sic l? al tr [a] et [b] ‖ **13** [a] Ms וְה; > Ms, dl hoc vel הרצין ‖ **14** [a] frt l שׁ– cf 𝔙ι ‖ [b] = עַל ‖ **15** [a–a] dl? ‖ [b] 2 Mss ⅁[BA] וּפְ ‖ [c] 2 Mss et 2 Ch 23,14 יומת cf Vrs ‖ **17** [a–a] > ⅁[BO] et 2 Ch 23,16, prb dl ‖ **18** [a–a] tr post 20? ‖ [b] Ms ϑ𝔙 צוּ– ‖ [c] pc Mss ⅁𝔊[fMss] et 2 Ch 23,17 וְאֵת ‖ [d] mlt Mss ut Q יָו– ‖ [e] ⅁[130*.407]ϑ𝔊[Mss]𝔙 sg, recte? ‖ **19** [a] ⅁[Nmin] et 2 Ch 23,20 sg ‖ [b] Ms ⅁ sg, ⅁[L] *καὶ εἰσήγαγον αὐτόν* ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ [d] ⅁[-A] *καὶ ἐκάθισαν αὐτόν* ‖ **20** [a] mlt Mss ⅁[-L] ut Q הַמֶּלֶךְ.

12 1 בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ׃ פ 2 בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְיֵהוּא 12
מָלַךְ יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר
שָׁבַע׃ 3 וַיַּעַשׂ יְהוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כֹּל יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ סכ
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ 4 רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים
בַּבָּמוֹת׃ 5 וַיֹּאמֶר יְהוֹאָשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים כֹּל כֶּסֶף הַקָּדָשִׁים
אֲשֶׁר־יוּבָא בֵית־יְהוָה כֶּסֶף עוֹבֵר אִישׁ כֶּסֶף נַפְשׁוֹת עֶרְכּוֹ כֹּל־
כֶּסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לֵב־אִישׁ לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ 6 יִקְחוּ לָהֶם
הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת מַכָּרוֹ וְהֵם יְחַזְּקוּ אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת לְכֹל אֲשֶׁר־
יִמָּצֵא שָׁם בֶּדֶק׃ פ 7 וַיְהִי בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ 7
יְהוֹאָשׁ לֹא־חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ 8 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ 8
לִיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אֵינְכֶם מְחַזְּקִים אֶת־
בֶּדֶק הַבַּיִת וְעַתָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶסֶף מֵאֵת מַכָּרֵיכֶם כִּי־לְבֶדֶק הַבַּיִת
תִּתְּנֵהוּ׃ 9 וַיֵּאֹתוּ הַכֹּהֲנִים לְבִלְתִּי קַחַת־כֶּסֶף מֵאֵת הָעָם וּלְבִלְתִּי 9
חַזֵּק אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ 10 וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן אֶחָד וַיִּקֹּב 10
חֹר בִּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ בְּיָמִין בְּבֹוא־אִישׁ בֵּית יְהוָה
וְנָתְנוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה׃ יא
11 וַיְהִי כִּרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף בָּאָרֹן וַיַּעַל סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן 11
הַגָּדוֹל וַיִּצְרוּ וַיִּמְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵּית־יְהוָה׃ 12 וְנָתְנוּ אֶת־ 12
הַכֶּסֶף הַמְתֻכָּן עַל־יְדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַפְּקֻדִים בֵּית יְהוָה וַיּוֹצִיאֻהוּ
לְחָרְשֵׁי הָעֵץ וְלַבֹּנִים הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה׃ 13 וְלַגֹּדְרִים וּלְחֹצְבֵי 13
הָאֶבֶן וְלִקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית־יְהוָה וּלְכֹל
אֲשֶׁר־יֵצֵא עַל־הַבַּיִת לְחַזְּקָה׃ 14 אַךְ לֹא יֵעָשֶׂה בֵּית יְהוָה סִפּוֹת 14
כֶּסֶף מְזַמְּרוֹת מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל־כְּלִי זָהָב וּכְלִי־כֶסֶף מִן־הַכֶּסֶף

Cp 12 [1]Mp sub loco. [2]Mm 691. [3]Mm 2429. [4]Mm 3562. [5]Mm 1452. [6]Mm 2111. [7]Mm 1954. [8]Mm 2112. [9]Mm 2113. [10]Mm 2069. [11]Mm 2114. [12]Mm 1646. [13]Mm 2115. [14]Mm 2698. [15]Mm 210. [16]Mm 2781. [17]Mm 622.

Cp 12,5 [a] 𝔊* *συντιμήσεως*, l עֶרֶךְ ‖ [b–b] frt add ‖ [c] l וְכָל cf 𝔙 ‖ 9 [a] = קַחַת ‖ 10 [a–a] $\mathfrak{G}^{A}$ *αμμασβη* = הַמִּצְבֵּחָה? ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗 ut Q מִ, K בַּ ‖ 11 [a] = וַיִּצְרוּ a יצר? ‖ 12 [a] mlt Mss ut Q יְדֵי, K יַד ‖ [b] mlt Mss ut Q הַמַּפְקִדִים, K הַפְּקֻדִים ‖ 13 [a] prp ולגזרים ‖ [b] 𝔊 om cop ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔙 לכל ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}$(𝔖𝔗) + *αὐτόν* = קֹה– ‖ 14 [a–a] > $\mathfrak{G}^{L}$; 𝔙 tr post ספות.

15 הַמּוּבָא בֵּית־יְהוָה׃ 15 כִּי־לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יְחַנְּחוּ וְחִזְּקוּ־בוֹ[a] אֶת־ל חס
16 בֵּית יְהוָה׃ 16 וְלֹא יְחֻשְׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־ב[18]
17 יָדָם לָתֶת לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה כִּי בֶאֱמֻנָה הֵם עֹשִׂים׃ 17 כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף ה חס בלישׁ[19]
18 חַטָּאוֹת[a] לֹא יוּבָא בֵּית יְהוָה לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ[b]׃ פ 18 אָז יַעֲלֶה ג מל[20] . ה[21]
חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּלָּחֶם עַל־גַּת וַיִּלְכְּדָהּ וַיָּשֶׂם חֲזָאֵל פָּנָיו לַעֲלוֹת פד . יד[22] וכל אוריית ויהרשע דכות ב מג
19 עַל־[a]יְרוּשָׁלִָם׃ 19 וַיִּקַּח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶת כָּל־הַקֳּדָשִׁים
אֲשֶׁר־הִקְדִּישׁוּ יְהוֹשָׁפָט וִיהוֹרָם וַאֲחַזְיָהוּ אֲבֹתָיו מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־ יז בנביא כת בן וכל כתיב דכות[23]
קָדָשָׁיו וְאֶת כָּל־הַזָּהָב הַנִּמְצָא בְּאֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ׃ ב[24] . ג[25]
20 וַיִּשְׁלַח לַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיַּעַל מֵעַל יְרוּשָׁלִָם׃ 20 וְיֶתֶר יז בסיף וכל שפטים תרי עשר דר״ה דכות . יז מל בסיף
דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
21 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 21 וַיָּקֻמוּ עֲבָדָיו וַיִּקְשְׁרוּ־קֶשֶׁר וַיַּכּוּ אֶת־ יז בסיף וכל שפטים תרי עשר דר״ה דכות . ב חס בתרי לישׁ[26] . ב חד כת א וחד כת ה . ד ב מנה בלישׁ
22 יוֹאָשׁ בֵּית מִלּוֹא [a]הַיֹּרֵד סִלָּא[a]׃ 22 וְיוֹזָכָר[a] בֶּן־שִׁמְעָת וִיהוֹזָבָד בֶּן־
שֹׁמֵר | עֲבָדָיו הִכֻּהוּ וַיָּמָת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ ה חס[27] . ב בסיף
אֲמַצְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ ט[28]

13 1 בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לְיוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
מָלַךְ יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא [a]עַל־יִשְׂרָאֵל[a] בְּשֹׁמְרוֹן שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אַחַר חַטֹּאת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר ו חס[1]
3 הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר מִמֶּנָּה׃ 3 וַיִּחַר־אַף יְהוָה
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד | חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם וּבְיַד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל
4 כָּל־הַיָּמִים׃ 4 וַיְחַל יְהוֹאָחָז אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע אֵלָיו יְהוָה כִּי רָאָה ד[2]
5 אֶת־לַחַץ יִשְׂרָאֵל כִּי־לְחָצָן אֹתָם מֶלֶךְ אֲרָם׃ 5 וַיִּתֶּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל
מוֹשִׁיעַ וַיֵּצְאוּ[a] מִתַּחַת יַד־אֲרָם וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵיהֶם כִּתְמֹלֹ[c] ו[3] . ג בנביא[4]
שִׁלְשׁוֹם׃ 6 אַךְ לֹא־סָרוּ מֵחַטֹּאת[a] בֵּית־[b]יָרָבְעָם אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא[c] אֹתוֹ ו חס[5] . ה חס בן נבט . החטיא חד מן ב[6] חס בלישׁ כ
יִשְׂרָאֵל בָּהֶם[d] הָלָכוּ[e] וְגַם הָאֲשֵׁרָה עָמְדָה בְשֹׁמְרוֹן׃ 7 כִּי לֹא הִשְׁאִיר[a] כג פסוק וגם ובתר תלת מילין[7] . ד[8]

[18] Mm 3017. [19] Mm 2116. [20] Mm 2117. [21] Mm 691. [22] Mm 1523. [23] Mm 2087. [24] Mm 865. [25] Mm 2118. [26] Mp sub loco. [27] Mm 2096. [28] Mm 3071. Cp 13 [1] Mm 861. [2] Mm 596. [3] Mm 401. [4] Mm 2119. [5] Mm 861 contra textum. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1629. [8] Mm 3690.

15 [a] > 2 Mss 𝔙 ‖ **17** [a] 𝔊 sg cf K^{Mss} ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 יהיה ‖ **18** [a] > pc Mss ‖ **21** [a–a] inc ‖ **22** [a] mlt Mss וְזָכָר ‖ **Cp 13,1** [a–a] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔊* sg cf 𝔙, $𝔊^{L}$ *καὶ ἐξήγαγεν αὐτούς* = וַיּוֹצֵאֵם ‖ **6** [a] $𝔊^{A}$ sg cf בָּהּ ‖ [b] > pc Mss 𝔖 ‖ [c] mlt Mss ut Q הֶחֱטִיא ‖ [d] $𝔊^{-B}$𝔖𝔗𝔙 suff pl ‖ [e] prb l c $𝔊^{-B}$ $𝔗^{fMs}$𝔙 pl ‖ **7** [a] Vrs pass = נִשְׁאַר.

יז וכל זקף אתנח וסס״פ דכות[8]
לִיהוֹאָחָז עָם כִּי אִם־חֲמִשִּׁים פָּרָשִׁים וַעֲשָׂרָה רְכֶב וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
ב חד חס וחד מל[10]. ה בטעמ בסיפ
8 רַגְלִי כִּי אִבְּדָם מֶלֶךְ אֲרָם וַיְשִׂמֵם כֶּעָפָר לָדִישׁ׃ 8 וְיֶתֶר
יז מל בסיפ
דִּבְרֵי יְהוֹאָחָז וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
ל
9 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 9 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יוֹאָשׁ בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
ל
10 בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וְשֶׁבַע[a] שָׁנָה לְיוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָשׁ 10
ד. ג
בֶּן־יְהוֹאָחָז עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן[b] שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה[b] שָׁנָה׃ 11 וַיַּעַשׂ הָרַע 11
ב
בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכֹּל־חַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא
ל ס״פ . ה בטעמ בסיפ[11]. יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּהּ[a] הָלָךְ׃ 12 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכֹל־אֲשֶׁר 12
יג[12]. ט[13]
עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר נִלְחַם עִם אֲמַצְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֲלוֹא־הֵם
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 13 וַיִּשְׁכַּב יוֹאָשׁ 13
הי[14]. יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
עִם־אֲבֹתָיו וְיָרָבְעָם יָשַׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיִּקָּבֵר יוֹאָשׁ בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל׃ פ 14 וֶאֱלִישָׁע חָלָה אֶת־חָלְיוֹ אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ וַיֵּרֶד 14
יז בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . צא
אֵלָיו יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֵּבְךְּ עַל־פָּנָיו וַיֹּאמַר אָבִי | אָבִי רֶכֶב
ל
יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו[a]׃ 15 וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִישָׁע קַח קֶשֶׁת וְחִצִּים וַיִּקַּח אֵלָיו 15
קֶשֶׁת וְחִצִּים׃ 16 וַיֹּאמֶר | לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַרְכֵּב יָדֶךָ עַל־הַקָּשֶׁת 16
פר . ד[15]
וַיַּרְכֵּב יָדוֹ וַיָּשֶׂם אֱלִישָׁע יָדָיו עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ 17 וַיֹּאמֶר פְּתַח הַחַלּוֹן 17
ל. ל. ל
קֵדְמָה וַיִּפְתָּח וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע יְרֵה וַיּוֹרֶ֫ה וַיֹּאמֶר חֵץ־תְּשׁוּעָה לַיהוָה
ה בטעמ . ב . ט כת ה[16]. ה בטעמ[18]
וְחֵץ תְּשׁוּעָה בַּאֲרָם וְהִכִּיתָ אֶת־אֲרָם בַּאֲפֵק עַד־כַּלֹּתָה׃ 18 וַיֹּאמֶר 18
קַח הַחִצִּים וַיִּקָּח וַיֹּאמֶר[a] לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[a] הַךְ־אַרְצָה וַיַּךְ שָׁלֹשׁ־
פְּעָמִים וַיַּעֲמֹד׃ 19 וַיִּקְצֹף עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת חָמֵשׁ
ט כת ה[16]
אוֹ־שֵׁשׁ פְּעָמִים אָז הִכִּיתָ אֶת־אֲרָם עַד־כַּלֹּתָה וְעַתָּה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים
תַּכֶּה אֶת־אֲרָם׃ ס 20 וַיָּמָת אֱלִישָׁע וַיִּקְבְּרֻהוּ וּגְדוּדֵי[a] מוֹאָב 20
ט בטעמ בסיפ[17]
יָבֹאוּ[b] בָּאָרֶץ[c] בָּא שָׁנָה[c]׃ 21 וַיְהִי[a] הֵם | קֹבְרִים אִישׁ וְהִנֵּה רָאוּ אֶת־ 21

[9]Mm 2120. [10]Mm 3025. [11]Mm 2178. [12]Mm 1748. [13]Mm 3071. [14]Mm 87. [15]Mm 2121. [16]Mm 2122. [17]Mm 1955.

7 [b] $\mathfrak{G}^{L}$ huc tr 23 || **10** [a–a] $\mathfrak{G}^{127}$ 40, $\mathfrak{G}^{245}$ 36; $\mathfrak{G}^{Nmin}$ 39, recte? || [b–b] $\mathfrak{S}$ 13 || **11** [a] 2 Mss (vid) et Vrs suff pl || **14** [a] ut 2,12[b] || **18** [a–a] > $\mathfrak{G}^{107}\mathfrak{S}$, dl? || **20** [a] Ms $\mathfrak{T}$ sg || [b] 2 Mss בָּאוּ, $\mathfrak{T}$ sg || [c–c] inc; $\mathfrak{G}$ *ἐλθόντος τοῦ ἐνιαυτοῦ* cf $\mathfrak{T}$, $\mathfrak{S}$ *bh bšnt' hj* eodem anno cf $\mathfrak{V}$ || **21** [a] Seb וַיִּהְיוּ.

ד[18] מל וכל כתיב דכות ב מ א

22 הַנְּבִיא וַיִּשְׁלְחֵיכוּ אֶת־הָאִישׁ בְּקֶבֶר אֱלִישָׁע וַיֵּלֶךְ וַיִּנָּע הָאִישׁ[b] בְּעַצְמוֹת
22 אֱלִישָׁע וַיְחִי וַיָּקָם עַל־רַגְלָיו׃ פ 22 וַחֲזָאֵל[a] מֶלֶךְ אֲרָם[a] לָחַץ
ס[19] 15 אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל יְמֵי יְהוֹאָחָז׃ 23 [a]וַיְחָנֵן יְהוָה אֹתָם וַיְרַחֲמֵם וַיִּפֶן ל
אֲלֵיהֶם לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם יִצְחָק[b] וְיַעֲקֹב וְלֹא אָבָה[c] הַשְׁחִיתָם ב[20]. יד[21]. ל
24 וְלֹא־הִשְׁלִיכָם מֵעַל־פָּנָיו עַד־עָתָּה׃ 24 וַיָּמָת חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם ד[22]
25 וַיִּמְלֹךְ בֶּן־הֲדַד בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 25 וַיָּשָׁב יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז וַיִּקַּח אֶת־
הֶעָרִים מִיַּד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל אֲשֶׁר לָקַח מִיַּד יְהוֹאָחָז אָבִיו
בַּמִּלְחָמָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הִכָּהוּ יוֹאָשׁ וַיָּשֶׁב אֶת־עָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . בה

14 1 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְיוֹאָשׁ בֶּן־יוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ ד
2 בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . ז
3 וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדִּין[a] מִן־יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וַיַּעַשׂ יהועדן . ב ק
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּדָוִד אָבִיו כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יוֹאָשׁ יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
4 אָבִיו עָשָׂה׃ 4 רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ[a] עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים
5 בַּבָּמוֹת׃ 5 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיַּךְ אֶת־עֲבָדָיו
6 הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ[a] אָבִיו׃ 6 וְאֶת־בְּנֵי הַמַּכִּים לֹא הֵמִית כַּכָּתוּב יג[1]. מן פסוק לא לא לא . ג בליש
בְּסֵפֶר תּוֹרַת־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יוּמְתוּ[a] אָבוֹת עַל־ ג פסוק דמטע[2]
בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ[a] עַל־אָבוֹת כִּי אִם־אִישׁ בְּחֶטְאוֹ[b] יָמֻתוּ[c]׃ יומת ק
7 הוּא־הִכָּה אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־הַמֶּלַח[a] עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְתָפַשׂ אֶת־ יט פסוק בסיפ את את את . ט כת[3]. מלח ק כת כן בליש
הַסֶּלַע בַּמִּלְחָמָה וַיִּקְרָא[c] אֶת־שְׁמָהּ יָקְתְאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ ב[4]. ל
8 אָז שָׁלַח אֲמַצְיָהוּ מַלְאָכִים אֶל־יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא ט[5]
9 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה נִתְרָאֶה פָּנִים׃ 9 וַיִּשְׁלַח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח
אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה־אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר
10 חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ 10 הַכֵּה הִכִּיתָ אֶת־ ב ר״ם[6]

[18]Mm 415. [19]Mp sub loco. [20]Mm 2123. [21]Mm 247. [22]Mm 236. **Cp 14** [1]Mm 271. [2]Mm 4221. [3]Mm 3989. [4]Mm 191. [5]Mm 3071. [6]Dt 13,16.

21 [b] > 𝔊*𝔗[Ms] ‖ **22** [a–a] > 𝔊* ‖ **23** [a] cf 7[b] ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙[Mss] pr cop ‖ [c] Ms 𝔊𝔖 + יהוה ‖ **Cp 14,2** [a] nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 et 2 Ch 25,1 ut Q דָּן–; K דִּין– cf 𝔊 ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔙) ἐξῆρεν = הֵסִיר ‖ **5** [a] > 𝔊? ‖ **6** [a] Vrs ut 2 Ch 25,4 יָמוּתוּ, sed cf Dt 24,16 ‖ [b] 𝔊-[L]𝔖 pl ‖ [c] mlt Mss ut Q יִמָּת, K Vrs יָמוּת ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔊 ut Q מֶלַח.

ב. ב
אֱלוֹם וְנִשְׁאֲךָ לְבֵךְ הִכָּבֵד וְשֵׁב בְּבֵיתֶךָ וְלָמָּה[a] תִתְגָּרֶה בְּרָעָה
ל מל. ב
וְנָפַלְתָּה אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ 11 וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ וַיַּעַל יְהוֹאָשׁ[a] 11
ב
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים[b] הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה[b] בְּבֵית שֶׁמֶשׁ
ז פסוק מן ז מילין כל מילה איה בהון י. לאוהליו חד מן ב[7] חס בליש ק
אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ 12 וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהָלָו׃[a] 12
ס
13 וְאֶת־[c]אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] בֶּן־יְהוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ[b] תָּפַשׂ יְהוֹאָשׁ 13
ויבא ק
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ[c] יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם
בְּשַׁעַר[d] אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ 14 וְלָקַח אֶת־ 14
כָּל־[a]הַזָּהָב־וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִים בֵּית־[b]יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת
ט. ב וכת כן, ג[10] ד בטע ר״פ
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת[c] בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹנָה׃ 15 וְיֶתֶר[c] 15
יב. ב. יג[13]
דִּבְרֵי יְהוֹאָשׁ[a] אֲשֶׁר־עָשָׂה[c] וּגְבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר־[b]נִלְחַם עִם אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
ב
16 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָשׁ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר[c] בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ 16
יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
יָרָבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ 17 וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה 17
ג בטע[14]
אַחֲרֵי[c] מוֹת יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
ה חס וכל אוריית דכות[15]
18 וְיֶתֶר[c] דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים 18
יו[16]
לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 19 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיָּנָס לָכִישָׁה 19
יו[16]. ו ג[17] מנה חס. מג
וַיְשַׁלְּחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִתֻהוּ שָׁם׃ 20 וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ עַל־הַסּוּסִים 20
וַיִּקָּבֵר בִּירוּשָׁלַ͏ִם עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד׃ 21 וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה 21
ה חס[18]
אֶת־עֲזַרְיָהוּ[a] וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו
ב חד חס וחד מל[19]
אֲמַצְיָהוּ׃ 22 הוּא בָּנָה אֶת־אֵילַת וַיְשִׁבֶהָ לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ 22
עִם־אֲבֹתָיו׃ פ
יו בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות
23 בִּשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַאֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ 23

[7]Mm 2124. [8]Mm 2125. [9]Mm 271. [10]Mm 2029. [11]Mm 2037. [12]Mm 1990. [13]Mm 1748. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1950 contra textum. [16]Mm 2126. [17]Mm 2127. [18]Mm 1584. [19]Mm 2128.

10 [a] 2 Mss 𝔊-B𝔏ע לִ׳ ‖ **11** [a] > 𝔊B ‖ [b–b] > 𝔊44.71, 𝔖 tr in fin v, dl? ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔗𝔙 ut Q לְאָהֳלָיו, K 𝔊𝔖 לְאָהֳלוֹ ‖ **13** [a–a] > 𝔊B; 𝔊L tr post יהואש, 𝔊Nmin post אחויהו ‖ [b–b] > 𝔖(𝔊L om בן־א), dl [a–a] vel [b–b] ‖ [c] mlt Mss 𝔊-L𝔖𝔗 ut Q וַיָּבֹא, K וַיָּבִיאוּ; 𝔊L𝔙 ut 2 Ch 25,23 וַיְבִיאֻהוּ ‖ [d] 1 c pc Mss 𝔊L𝔖𝔗𝔙 et 2 Ch מִׁשַּׁ ‖ **14** [a] > Ms 𝔊, Syh sub ast ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖 et 2 Ch 25,24 בְּבֵית ‖ **15** [a] nonn Mss 𝔖𝔗[f] + וְכָל־ ‖ [b] Ms 𝔊𝔙 א׳ ‖ **21** [a] 𝔖 ut 2 Ch 26,1 עֻזִּיָּה, it in 15,1sqq; Ms 𝔊L + בְּנוֹ.

יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־[a]יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה׃
24 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִכֹּל־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט
25 אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 25 הוּא הֵשִׁיב אֶת־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל מִלְּבוֹא
חֲמָת עַד־יָם הָעֲרָבָה כִּדְבַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־
26 עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגַּת הַחֵפֶר׃ 26 כִּי־רָאָה יְהוָה
אֶת־עֳנִי יִשְׂרָאֵל מֹרָה[a] מְאֹד וְאֶפֶס עָצוּר וְאֶפֶס עָזוּב וְאֵין עֹזֵר
27 לְיִשְׂרָאֵל׃ 27 וְלֹא־דִבֶּר יְהוָה לִמְחוֹת אֶת־שְׁמָם[a] יִשְׂרָאֵל מִתַּחַת
28 הַשָּׁמָיִם וַיֹּושִׁיעֵם בְּיַד יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ׃ 28 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר[a]־נִלְחָם וַאֲשֶׁר הֵשִׁיב אֶת־דַּמֶּשֶׂק וְאֶת־
חֲמָת [b]לִיהוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל[b] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
29 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 29 וַיִּשְׁכַּב יָרָבְעָם[a] עִם־אֲבֹתָיו עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּמְלֹךְ זְכַרְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

15 1 בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע שָׁנָה לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ
2 עֲזַרְיָה בֶן־אֲמַצְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכֹו
וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמֹּו יְכָלְיָהוּ מִירוּשָׁלִָם׃
3 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אֲמַצְיָהוּ אָבִיו׃ 4 רַק
5 הַבָּמֹות לֹא־[a]סָרוּ עֹוד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמֹות׃ 5 וַיִּנַּגַּע
יְהוָה אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיְהִי מְצֹרָע עַד־יֹום מֹותֹו וַיֵּשֶׁב בְּבֵית [a]הַחָפְשִׁית
6 וְיוֹתָם בֶּן־הַמֶּלֶךְ עַל־הַבַּיִת שֹׁפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ 6 וְיֶתֶר
דִּבְרֵי עֲזַרְיָהוּ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
סנ הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 7 וַיִּשְׁכַּב עֲזַרְיָהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ [a]אֹתֹו
עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
8 בִּשְׁנַת [a]שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה[a] שָׁנָה לַעֲזַרְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ זְכַרְיָהוּ
9 בֶן־יָרָבְעָם עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃ 9 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי

[20]Mm 1121. [21]Mm 2129. [22]Mm 2130. [23]Mm 2037. Cp 15 [1]Mm 3071. [2]Gn 12,17. [3]Mm 1029. [4]Mm 2131 et Mm 3761. [5]Mm 1985. [6]Mp sub loco.

23 [a] mlt Mss 𝔊𝔗[fMs] -עַל ‖ **26** [a] frt l הַמַּר cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **27** [a] 𝔊-[L] *τὸ σπέρμα* ‖ **28** [a] 𝔊[L]𝔖 pr cop ‖ [b–b] 𝔖 *l'jsr'jl*, recte? ‖ **29** [a] sic semper C, L alias sine meteg ‖ **Cp 15,4** [a] ut 14,4[a] ‖ **5** [a] nonn Mss et 2 Ch 26,21 K שׁוּת–; 𝔊 *αφφουσωθ* vel sim ‖ **8** [a–a] 𝔊[Nmin] 28, 𝔊[245] 29.

ל[20] בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . ג סביר יהודה וקר ישראל
ב
ל
ל
ה חס[20] . ח . ל . ו[21]
ל
ד[22] . ו[23] בסיפ וכל שפטים תרי עשר וד״ה דכות . ד בטע ר״פ[23]
ל
ל
ט[1] . ו
ל
ג חס[3] . ה זוגין בבית בית[4]
ו[5] בטע ר״פ בסיפ[5]
ד בנביא[6]
ב בסיפ
ד בנביא . ב בנביא[6]

יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָיו לֹא סָר מֵחַטֹּאוֹת[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר
10 הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 10 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵשׁ וַיַּכֵּהוּ [a]קִבְלְעָם
11 עַם[a] וַיְמִתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ 11 וְיֶתֶר דִּבְרֵי זְכַרְיָה הִנָּם
12 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 12 הִוא[a] דְּבַר־יְהוָה
10 אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־יֵהוּא לֵאמֹר בָּנִים רְבִיעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל
וַיְהִי־כֵן׃ פ
13 13 שַׁלֻּם[a] בֶּן־יָבֵישׁ מָלַךְ בִּשְׁנַת [b]שְׁלֹשִׁים וְתִשַׁע[b] שָׁנָה לְעֻזִּיָּה[c] מֶלֶךְ
יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יֶרַח־[d]יָמִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ 14 וַיַּעַל[q] מְנַחֵם בֶּן־גָּדִי מִתִּרְצָה
14 וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־שַׁלֻּם בֶּן־יָבֵישׁ בְּשֹׁמְרוֹן[a] וַיְמִתֵהוּ [b]וַיִּמְלֹךְ
תַּחְתָּיו[b]׃ 15 וְיֶתֶר דִּבְרֵי שַׁלֻּם וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הִנָּם כְּתוּבִים
15 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 16 אָז יַכֶּה־מְנַחֵם
16 אֶת־תִּפְסַח[a] וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ מִתִּרְצָה[b] כִּי לֹא פָתָח
[c]לוֹ [d]אֶת כָּל־הֶהָרוֹתֶיהָ[e] בְּקָעַע׃ פ
17 17 בִּשְׁנַת [c]שְׁלֹשִׁים וְתִשַׁע שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה [c]מָלַךְ מְנַחֵם
18 בֶּן־גָּדִי עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ 18 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
לֹא [c]סָר [a]מֵעַל[b] חַטֹּאוֹת[a] יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל
19 [c]כָּל־יָמָיו׃ 19 בָּא פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן מְנַחֵם
לְפוּל אֶלֶף כִּכַּר־כֶּסֶף לִהְיוֹת יָדָיו אִתּוֹ [a]לְהַחֲזִיק הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ׃
20 20 וַיֹּצֵא[a] מְנַחֵם אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־גִּבּוֹרֵי [a]הַחַיִל לָתֵת
לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים כֶּסֶף[a] לְאִישׁ אֶחָד וַיָּשָׁב מֶלֶךְ אַשּׁוּר
21 וְלֹא־עָמַד שָׁם בָּאָרֶץ׃ 21 וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַחֵם וְכֹל־אֲשֶׁר עָשָׂה

יא חס . ו חס
יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[7] . ח מל[8] . ה בנביא
ב חד מל וחד חס[9] . כ[10]
ג מל בנביא[11] . ו חס[12] . ד וכל חדי עשר ועזרא דכות[13]
ג[14]
ג מל בנביא[11] . ח מל[8]
ג מל בנביא[11] . ב . ה בנביא
יח פסוק את ראת ראת את . ג
ל וחד מן ח[15] בטע
ל בטע בעינ
ג חס[16] . כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[17] . ה פת
יט . יז בטע ר״פ בסיפ[19]

[7]Mm 2120. [8]Mm 2137. [9]Mm 2132. [10]Mm 534. [11]Mm 4232. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [13]Mm 2133. [14]Mm 2134. [15]Mm 796. [16]Mm 1509. [17]Mm 686. [18]Mm 1363. [19]Mm 1985.

9 [a] $\mathfrak{G}^{\text{Nmin}}(\mathfrak{S})$ *ἀπὸ πασῶν ἁμαρτιῶν* ‖ **10** [a–a] mlt Mss קבלעם cf $\mathfrak{G}^{B}$, $\mathfrak{G}^{O}(\mathfrak{SCV})$ *κατέναντι τοῦ λαοῦ*; $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐν Ιεβλααμ*, l בִּיבְלְעָם? ‖ **12** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **13** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{127}$ 28, $\mathfrak{G}^{245}$ 30, it in 17 ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ׳יז–; l c mlt Mss $\mathfrak{GC}^{\text{fMs}}\mathfrak{V}$ לַעֲזַרְיָה ‖ [d] > $\mathfrak{G}^{B}$, $\mathfrak{G}^{A}$ *ὀκτώ* ‖ **14** [a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{C}^{\text{Ms}}$ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* ‖ **16** [a] inc; $\mathfrak{G}$* *Θερσα* = תִּרְצָה, $\mathfrak{G}^{L}$ *Ταφοε* = תַּפּוּחַ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{\text{Nmin}}$ *ἀπὸ Θερσιλα* ‖ [c] $\mathfrak{G}$-$^{L}\mathfrak{C}^{\text{fMss}}\mathfrak{S}$ + suff 3fsg ‖ [d] nonn Mss $\mathfrak{GSC}^{\text{fMs}}$ וְאֵת ‖ [e] dl הָ? ‖ **18** [a–a] pc Mss $\mathfrak{S}$ מֵחׄ ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}$-$^{L}\mathfrak{C}^{f}$ מִכָּל- ‖ [c–c] > Ms; $\mathfrak{G}$ *ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ* (cj c 19), frt l בִּימיו ‖ **19** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **20** [a] > $\mathfrak{G}$*.

22 הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיִּשְׁכַּב יו מל בסיפ
מְנַחֵם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ פְּקַחְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

23 בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים[a] שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פְּקַחְיָה בֶן־ ל
24 מְנַחֵם עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁנָתָיִם[b]׃ 24 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא
25 סָר מֵחַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ 25 וַיִּקְשֹׁר
ב. המלך חד מן יג[20] חס ה ר״ת בלישׁ עָלָיו פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ שָׁלִישׁ וַיַּכֵּהוּ בְשֹׁמְרוֹן בְּאַרְמוֹן בֵּית־הַמֶּלֶךְ[a]
ל אֶת־אַרְגֹּב[c] וְאֶת־הָאַרְיֵה[b] וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים אִישׁ מִבְּנֵי הַגִּלְעָדִים[de]
כל חס ב מ ח[21]. יג בטע ר״פ בסיפ[22] וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ 26 וְיֶתֶר דִּבְרֵי פְקַחְיָה וְכָל־אֲשֶׁר
ה בנביא עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

27 בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פֶּקַח
28 בֶּן־רְמַלְיָהוּ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן עֶשְׂרִים[a] שָׁנָה׃ 28 וַיַּעַשׂ הָרַע
יו מיחד מן[23] בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִן־חַטֹּאוֹת יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־
29 יִשְׂרָאֵל׃ 29 בִּימֵי פֶּקַח מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בָּא תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ
ז פסוק את ואת ואת ואת ואת ואת ואת[24]. ג ומל[25]. ל. ל אַשּׁוּר וַיִּקַּח אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת־יָנוֹחַ וְאֶת־קֶדֶשׁ
ל. ל וְאֶת־חָצוֹר וְאֶת־הַגִּלְעָד וְאֶת־הַגָּלִילָה[a] כֹּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי וַיַּגְלֶם
26 אַשּׁוּרָה׃ 30 וַיִּקְשֹׁר־קֶשֶׁר הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה עַל־פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ
ח מל[27]. ל. ד וכל תרי עשר ועזרא דכות[28] וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו [a]בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים[b] לְיוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּה׃[c]
ה בנביא 31 וְיֶתֶר דִּבְרֵי־פֶקַח וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

32 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ יוֹתָם בֶּן־
ז 33 עֻזִּיָּהוּ[a] מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 33 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־
34 עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁא[a] בַּת־צָדוֹק׃ 34 וַיַּעַשׂ
ב חד כת שא וחד כת שת[29] 35 הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ[a] אָבִיו עָשָׂה׃[b] 35 רַק

[23] Mm 1856. [21] Mp contra textum, cf Mm 2137 et Mp sub loco. [22] Mm 1985. [23] Okhl 196. [24] Mm 2135. [25] Mm 1980. [26] Mm 2136. [27] Mm 2137. [28] Mm 2133. [29] Mm 2138.

23 [a] 𝔊[127] 40 ‖ [b] 𝔊[Nmin] *δέκα δύο ἔτη*, 𝔊[AL] *δέκα ἔτη* ‖ **25** [a] mlt Mss ut Q הַמֶּלֶךְ ‖ [b–b] frt gl ad 29 ‖ [c] pc Mss 𝔊 הָאֹ׳ ‖ [d–d] 𝔊* *ἀπὸ τῶν τετρακοσίων* ‖ [e] l c Ms 𝔊[L] הַגִּ׳? ‖ **27** [a] 𝔊[min] 28, 𝔊[127] 30 ‖ **29** [a] pc Mss 𝔊[121.426] 𝔗[Ms] + ־וְאֶת ‖ **30** [a–a] > Ms 𝔊[L], frt dl ‖ [b] 𝔊[71] 8, 𝔖 2 ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ׳יְ–; Ms 𝔊[O min] עֲזַרְיָה, it in 32.34 ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳יְ– ‖ **33** [a] nonn Mss שׁה– ‖ **34** [a] cf 32[a] ‖ [b] > pc Mss 𝔊𝔖, prb dl.

הַבָּמוֹת לֹא סָרוּ[a] עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת הוּא בָּנָה אֶת־
שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן׃ 36 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם[a] אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־ 36 ל[31] ג בטע ר״ם בסיפ[30]
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 37 בַּיָּמִים 37
הָהֵם הֵחֵל יְהוָה לְהַשְׁלִיחַ בִּיהוּדָה[a] רְצִין[b] מֶלֶךְ אֲרָם וְאֶת פֶּקַח בֶּן־ ל. ז דמטע בטע[32]
רְמַלְיָהוּ׃ 38 וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו[a] וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּעִיר 38 ו[33] ה מנה בלישׁ ובספ
דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

16 1 בִּשְׁנַת[a] שְׁבַע־עֶשְׂרֵה[a] שָׁנָה לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מָלַךְ אָחָז **16**
בֶּן־יוֹתָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה 2
שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו כְּדָוִד אָבִיו׃ ה׳
3 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם אֶת־בְּנוֹ[a] הֶעֱבִיר בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת 3 ד בטע[2]. ט חס ג[3] מנה
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֹתָם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר 4 בלישׁ וחד מן ד כת כן
בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ 5 אָז יַעֲלֶה רְצִין 5
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַ͏ִם לַמִּלְחָמָה
ל [a]וַיָּצֻרוּ[a] עַל־אָחָז וְלֹא יָכְלוּ[b] לְהִלָּחֵם[c]׃ 6 בָּעֵת הַהִיא הֵשִׁיב 6
ל רְצִין[a] מֶלֶךְ־אֲרָם[b] אֶת־אֵילַת לַאֲרָם[e] וַיְנַשֵּׁל אֶת־הַיְהוּדִים מֵאֵילוֹת[d]
וַאֲרַמִּים[e] בָּאוּ אֵילַת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 7 וַיִּשְׁלַח 7 ואדמים[4] חד מן ו[5] כת ר וקר ד ק
אָחָז מַלְאָכִים אֶל־תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר עַבְדְּךָ וּבִנְךָ יא[6] מילין דלא מפק א
אֲנִי עֲלֵה וְהוֹשִׁעֵנִי מִכַּף מֶלֶךְ־אֲרָם וּמִכַּף מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַקָּמִים[a] ול בלישׁ
עָלָי׃ 8 וַיִּקַּח אָחָז אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב הַנִּמְצָא[a] בֵּית יְהוָה 8 ב חד חס וחד מל[4]. ל
וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לְמֶלֶךְ־אַשּׁוּר[b] שֹׁחַד׃ 9 וַיִּשְׁמַע אֵלָיו 9
ל.ל.ב מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּעַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶל־דַּמֶּשֶׂק וַיִּתְפְּשֶׂהָ וַיִּגְלֶהָ קִירָה[a]
ל וְאֶת־רְצִין הֵמִית׃ 10 וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אָחָז לִקְרַאת תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר 10

[30] Mm 1985. [31] Mm 1990. [32] Mm 2139. [33] Mm 1945. Cp **16** [1] Mm 1821. [2] Mm 2140. [3] Mm 4251. [4] Mp sub loco. [5] Mm 3624. [6] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc.

35 [a] ut 14,4[a] ‖ **36** [a] mlt Mss Vrs + וְכָל־ ‖ **37** [a] > 𝔊[BA] ‖ [b] 𝔊 *Ραασσων* cf 𝔖 (akk *Ra-ḫi-a-nu*), it in 16,6.9 ‖ **38** [a–a] > pc Mss 𝔊[ANmin]𝔗[Ms] ‖ [b] > 2 Mss 𝔊[L]𝔖𝔗[f] ‖ **Cp 16,1** [a–a] 𝔊[127]𝔖 18 ‖ **3** [a] 𝔊[L] ut 2 Ch 28,3 בְּנָיו ‖ **5** [a–a] Jes 7,1 עָלֶיהָ cf 𝔖 ‖ [b] Jes sg ‖ [c] Jes + עָלֶיהָ cf 𝔖 ‖ **6** [a] prb add ‖ [b] l potius אֱדוֹם ‖ [c] l potius לְאֱדוֹם ‖ [d] l c pc Mss Vrs לַת– ‖ [e] K mlt Mss 𝔖𝔗[Mss]ע[Mss] וארמים, Q 𝔊𝔗𝔙 ואדמים ‖ **7** [a] = הקמים cf K[Mss] ‖ **8** [a] 𝔊 huc tr (pc Mss addunt) באצרות ‖ [b–b] 𝔊* *τῷ βασιλεῖ* ‖ **9** [a] > 𝔊*, 𝔊[O] α′ *Κυρηνῆνδε*, 𝔊[L] *τὴν πόλιν* (leg וַיִּגֶל); cf 𝔙 et Eus ad Jes 17,1.

מֶלֶךְ־אַשּׁוּר׀ דּוּמֶּשֶׂק[a] וַיַּרְא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר[b] בְּדַמֶּשֶׂק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ ל ומל
אָחָז אֶל־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן [c]אֶת־דְּמוּת[c] הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־תַּבְנִיתוֹ לְכָל־ ל
11 מַעֲשֵׂהוּ׃ 11 וַיִּבֶן אוּרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁלַח הַמֶּלֶךְ ל
אָחָז מִדַּמֶּשֶׂק [a]כֵּן עָשָׂה אוּרִיָּה הַכֹּהֵן עַד־בּוֹא הַמֶּלֶךְ־אָחָז מִדַּמֶּשֶׂק[a]׃ יד[7] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה
12 [a]וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ מִדַּמֶּשֶׂק[a] וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְרַב הַמֶּלֶךְ ה פת[8]
13 עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעַל עָלָיו׃ 13 וַיַּקְטֵר אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־מִנְחָתוֹ וַיִּסֵּךְ[a] ג[9]
14 אֶת־נִסְכּוֹ וַיִּזְרֹק אֶת־דַּם־הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ 14 [a]וְאֶת
הַמִּזְבַּח[ab] הַנְּחֹשֶׁת[c] אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וַיִּקְרַב מֵאֵת פְּנֵי הַבַּיִת מִבֵּין ב . ה[10]
הַמִּזְבֵּחַ וּמִבֵּין בֵּית יְהוָה וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹונָה׃ ל . גג
15 וַיְצַוֶּה[a] הַמֶּלֶךְ־אָחָז [b]אֶת־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן[b] לֵאמֹר עַל הַמִּזְבֵּחַ הַגָּדוֹל ויצוה ק חד מן ה בליש . ל
הַקְטֵר אֶת־עֹלַת־הַבֹּקֶר וְאֶת־מִנְחַת הָעֶרֶב וְאֶת־עֹלַת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־ ב
מִנְחָתוֹ וְאֶת עֹלַת כָּל־[c]עַם הָאָרֶץ[c] וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם וְכָל־דַּם עֹלָה ט פסוק כל וכל וכל[11] . ד[12]
וְכָל־דַּם־זָבַח עָלָיו תִּזְרֹק וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת יִהְיֶה־לִּי לְבַקֵּר׃ 16 וַיַּעַשׂ ד[12] . ב[13] . ג[14]
17 אוּרִיָּה הַכֹּהֵן כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה[a] הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ 17 וַיְקַצֵּץ הַמֶּלֶךְ
אָחָז [a]אֶת־הַמִּסְגְּרוֹת הַמְּכֹנוֹת[a] וַיָּסַר מֵעֲלֵיהֶם וְאֶת[b]־הַכִּיֹּר וְאֶת־הַיָּם ה מל[15] . ל כת כן
הוֹרַד מֵעַל הַבָּקָר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר תַּחְתֶּיהָ וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל מַרְצֶפֶת את ק . ב חס בנביא[16] .
18 אֲבָנִים׃ 18 וְאֶת־מוֹסַךְ[a] הַשַּׁבָּת[b] אֲשֶׁר־[c]בָּנוּ[d] בַּבַּיִת[e] וְאֶת־מְבוֹא הַמֶּלֶךְ מוסך ק
19 הַחִיצוֹנָה הֵסֵב בֵּית יְהוָה מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 19 וְיֶתֶר דִּבְרֵי ל בטע . יג בטע ר״פ בסיפ[18]
אָחָז[a] אֲשֶׁר עָשָׂה[f] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יא[19]
סנ יְהוּדָה׃ 20 וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר [a]עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּעִיר דָּוִד
וַיִּמְלֹךְ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

[7]Mm 169. [8]Mm 710. [9]Mm 261. [10]Mm 713. [11]Mm 1981. [12]Mm 673. [13]Mm 2141. [14]Mm 3630. [15]Mm 1911. [16]Mm 582. [17]Mm 1913. [18]Mm 1985. [19]Mm 1990. [20]Mp sub loco.

10 [a] = דַּמֶּ֫שֶׂק, sic nonn Mss cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊^{L} *τὸ μέτρον αὐτοῦ καὶ τὴν ὁμοίωσιν αὐτοῦ* = את־מדתו ואת־דמותו ‖ **11** [a–a] > pc Mss 𝔊* ‖ **12** [a–a] > 𝔊* ‖ **13** [a] 𝔊* om יסך ‖ **14** [a–a] > 𝔊^{L} ‖ [b] pc Mss מ cf 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 ‖ [c] prb dl ‖ **15** [a] l c K הוּ֫– (tum dl [b–b]) vel l c Q pc Mss וַיְ– ‖ [b–b] cf [a] ‖ [c–c] frt l c pc Mss 𝔊* הָעָם ‖ **16** [a] frt l צוהו cf 𝔊𝔖 ‖ **17** [a–a] l את־מ׳ המ׳ vel tr את־המ׳ post מעליהם ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 ut Q אֶת ‖ **18** [a] nonn Mss ut Q מוֹסַד, 𝔊 *τὸν θεμέλιον* = מוסד ‖ [b] 𝔊 *τῆς καθέδρας* = הַשָּׁבֶת ‖ [c] > 𝔊 ‖ [d] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [e] 𝔊(𝔖) *ἐν οἴκῳ κυρίου* ‖ [f] prp יו֫– ‖ **19** [a] ins c mlt Mss 𝔊^{L}𝔖𝔗^{fMs} -וְכָל ‖ **20** [a–a] > Ms 𝔊*.

17 1 בִּשְׁנַת[a] שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לְאָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ הוֹשֵׁעַ בֶּן־ 17
אֵלָה בְּשֹׁמְרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל תֵּשַׁע שָׁנִים׃ 2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק 2
לֹא כְּמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו׃ 3 עָלָיו עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ 3
כה אַשּׁוּר וַיְהִי־לוֹ הוֹשֵׁעַ עֶבֶד וַיָּשֶׁב לוֹ מִנְחָה׃ 4 וַיִּמְצָא[a] מֶלֶךְ־אַשּׁוּר 4
ב׳. ל בְּהוֹשֵׁעַ קֶשֶׁר אֲשֶׁר שָׁלַח מַלְאָכִים[a] אֶל־סוֹא[a] מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלֹא־
ל. ל הֶעֱלָה מִנְחָה לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר כְּשָׁנָה בְשָׁנָה וַיַּעְצְרֵהוּ מֶלֶךְ אַשּׁוּר
ג בלישׁ[2] וַיַּאַסְרֵהוּ בֵּית[c] כֶּלֶא׃ 5 וַיַּעַל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר בְּכָל־הָאָרֶץ וַיַּעַל 5
ב[3]. ס[4] שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ 6 בִּשְׁנַת[a] הַתְּשִׁעִית לְהוֹשֵׁעַ לָכַד 6
ו[5]. ד[6]. ט מל בסיפ[7] מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיֶּגֶל אֶת־יִשְׂרָאֵל אַשּׁוּרָה וַיֹּשֶׁב אֹתָם בַּחְלַח
7 וּבְחָבוֹר נְהַר[b] גּוֹזָן וְעָרֵי[c] מָדָי׃ פ 7 וַיְהִי[a] כִּי־חָטְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַמַּעֲלֶה אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִתַּחַת יַד פַּרְעֹה
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיִּירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 8 וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר 8
ל. ל הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל[ba] וּמַלְכֵי[b] יִשְׂרָאֵל[a] אֲשֶׁר עָשׂוּ[a]׃ 9 וַיְחַפְּאוּ 9
ט׳[8]. לא[9] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא־כֵן עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּבְנוּ לָהֶם
ב חס[10] בָּמוֹת בְּכָל־עָרֵיהֶם מִמִּגְדַּל נוֹצְרִים עַד־עִיר מִבְצָר׃ 10 וַיַּצֵּבוּ 10
לָהֶם מַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃
ל. ג[11] 11 וַיְקַטְּרוּ־שָׁם בְּכָל־בָּמוֹת כַּגּוֹיִם[a] אֲשֶׁר־הָגְלָה יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ
ל. ג[12] דְּבָרִים רָעִים לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה׃ 12 וַיַּעַבְדוּ הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר אָמַר
ב[13] יְהוָה לָהֶם לֹא תַעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ 13 וַיָּעֵד יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
ה[14]. י פסוק כל כל ומילה חדה ביניהה[15]. נביאי חד מן מח[16] כת ו ק וקר
ר. ב. ח[17] בתרי טעמ וחד מן ה[18] חס בלישׁ
ג[19]. ח[20] חס ל בסיפ וכל עזרא דכות
יו ר״פ ולא לא[21]
וּבִיהוּדָה בְּיַד כָּל־נְבִיאוֹ[a] כָּל־חֹזֶה לֵאמֹר שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים
וְשִׁמְרוּ מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי[b] כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבֹתֵיכֶם וַאֲשֶׁר
שָׁלַחְתִּי אֲלֵיכֶם[c] בְּיַד עַבְדַּי הַנְּבִיאִים׃ 14 וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־

Cp 17 [1]Mm 2999. [2]Mm 2142. [3]Mm 2143. [4] C הושעית, TM lectio def, L contra Mm 2883. [5]Mm 2136. [6]Mm 2152. [7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 436. [9]Mm 486. [10]Mm 1810. [11]Mm 2144. [12]Mm 2145. [13]Mm 2146. [14]Mm 2147. [15]Mm 3316. [16]Mm 3811. [17]Mm 2991 contra textum, acc. invers. [18]Mp sub loco. [19]Mm 2148. [20]Mm 1586. [21]Mm 2708.

Cp 17,1 [a–a] 𝔊[82] 10, 𝔊[127] 14, Cyr 11 ‖ **4** [a] K[Or] סיא, 𝔊[Bmin] *Σηγωρ*, 𝔊[min] *Σοβα*, 𝔊[L] *Αδραμελεχ τὸν Αἰθίοπα* ‖ **6** [a] nonn Mss בַּשָּׁנָה; 𝔊[L]𝔖𝔙 pr cop ‖ [b] 𝔊 pl ‖ [c] 𝔊[-L] *καὶ Ορη* ‖ **7** [a] 𝔊[L] + *ὀργὴ κυρίου ἐπὶ τὸν Ισραηλ* ‖ **8** [a–a] > 𝔖, dl? ‖ [b–b] > Ms 𝔊[Nmin] ‖ **11** [a] 𝔖𝔗[y] om כל- ‖ **13** [a] nonn Mss ut Q נביאי, K אוֹ–, Ms 𝔊 יוֹ אָ–; frt l c pc Mss נָבִיא (et postea וכל) ‖ [b] mlt Mss Vrs וְ ‖ [c] 𝔊𝔖 suff 3 pl.

15 עֶרְוָתָם כְּעֶרְךְ אֲבוֹתָם אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ 15 וַיִּמְאָסוּ
22 ל
23 ה אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אֲבוֹתָם וְאֵת עֵדְוֹתָיו אֲשֶׁר
24 ב . ג ב חס וחד מל הֶעִיד בָּם וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ וְאַחֲרֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָם
16 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתָם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת כָּהֶם׃ 16 וַיַּעַזְבוּ אֶת־כָּל־[a]מִצְוֹת
25 ל . ג יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה [b]שְׁנֵים[b] [c]עֲגָלִים[c] וַיַּעֲשׂוּ אֲשֵׁרָה
שני ק . ג מל בלישׁ יְהוָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבָּעַל׃ 17 וַיַּעֲבִירוּ אֶת־
26 ו
ל בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ וַיִּקְסְמוּ קְסָמִים וַיְנַחֲשׁוּ[a] וַיִּתְמַכְּרוּ לַעֲשׂוֹת
18 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ 18 וַיִּתְאַנַּף יְהוָה מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל
19 ב וחס . ל ר״פ וַיָּסַר מֵעַל פָּנָיו לֹא נִשְׁאַר רַק שֵׁבֶט יְהוּדָה לְבַדּוֹ׃ 19 גַּם־[a]יְהוּדָה
לֹא שָׁמַר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
20 ל עָשׂוּ׃ 20 וַיִּמְאַס יְהוָה בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל וַיְעַנֵּם וַיִּתְּנֵם בְּיַד־שֹׁסִים
21 ל . כג עַד אֲשֶׁר הִשְׁלִיכָם מִפָּנָיו׃ 21 כִּי־קָרַע יִשְׂרָאֵל מֵעַל בֵּית דָּוִד
וירדח חד מן ב 27 בלישׁ וַיַּמְלִיכוּ אֶת־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וַיַּדַּח[a] יָרָבְעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל [b]מֵאַחֲרֵי
ה חס בן נבט יְהוָה[b] וְהֶחֱטִיאָם[c] חַטָּאָה גְדוֹלָה׃ 22 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל־חַטֹּאת
28 ח יָרָבְעָם [אֲשֶׁר] עָשָׂה לֹא־סָרוּ מִמֶּנָּה׃ 23 עַד אֲשֶׁר־הֵסִיר יְהוָה אֶת־
28 ל . ג יִשְׂרָאֵל מֵעַל פָּנָיו כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר[a] בְּיַד כָּל־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים וַיִּגֶל
30 ו . נא 31 יח מנח ר״פ יִשְׂרָאֵל מֵעַל אַדְמָתוֹ אַשּׁוּרָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ 24 וַיָּבֵא מֶלֶךְ־
32 ל . כח כן למערב . ד 33 אַשּׁוּר מִבָּבֶל וּמִכּוּתָה וּמֵעַוָּא[a] וּמֵחֲמָת וּסְפַרְוַיִם[b] וַיֹּשֶׁב בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן
ד חס . ו 34 תַּחַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֶיהָ׃ 25 וַיְהִי בִּתְחִלַּת
כב 35 שִׁבְתָּם שָׁם[a] לֹא יָרְאוּ אֶת־יְהוָה וַיְשַׁלַּח יְהוָה[b] בָּהֶם אֶת־הָאֲרָיוֹת וַיְהִיוּ
26 הֹרְגִים בָּהֶם׃ 26 וַיֹּאמְרוּ לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר לֵאמֹר הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִגְלִיתָ
ל ומל . יט פסוק בסיפ את את . כב 30 וַתּוֹשֶׁבְנָה בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן לֹא יָדְעוּ אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וַיְשַׁלַּח־בָּם
ב חך חס וחד מל 36 . ט מל בסיפ אֶת־הָאֲרָיוֹת וְהִנָּם מְמִיתִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר אֵינָם יֹדְעִים אֶת־מִשְׁפַּט
ו חס ו 37 . ג . ה פסוק שמה שם 38 אֱלֹהֵי הָאָרֶץ׃ 27 וַיְצַו מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר הוֹלִיכוּ[a] שָׁמָּה אֶחָד

22 Mm 2971. 23 Mm 1875. 24 Mm 2149. 25 Mm 924. 26 Mm 1826. 27 Mm 2150. 28 Mm 2851. 29 Mm 2151. 30 Mm 2136. 31 Mm 639. 32 Mp sub loco. 33 Mm 2152. 34 Mm 1834. 35 Mm 59. 36 Mm 2604. 37 Mm 1871. 38 Mm 2341.

16 [a] > G ‖ [b–b] frt add ‖ [c] mlt Mss ut Q שְׁנֵי ‖ **17** [a] G^L + *καὶ ἐποίησαν ἐφουδ καὶ θεραφειν* ‖ **19** [a] pc Mss GSV וְגַם ‖ **21** [a] mlt Mss GST ut Q וַיִּדַּח ‖ [b–b] > 2 Mss ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ׳טִ– ‖ **23** [a] Ms GS + יהוה ‖ **24** [a] mlt Mss עוה– ‖ [b] pc Mss $Q^{Or}G^LSTV$ ומס׳ ‖ **25** [a] > G* ‖ [b] > Ms $G^{158.245}$ (Syh sub ast) ‖ **27** [a–a] > G*.

מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הִגְלִיתֶם[ab] מִשָּׁם[c] וְיֵלְכוּ וְיָשְׁבוּ שָׁם[c] וְיֹרֻם אֶת־מִשְׁפַּט ד[40] ב.ג.ד[39]
28 אֱלֹהֵי הָאָרֶץ׃ 28 וַיָּבֹא אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הִגְלוּ מִשֹּׁמְרוֹן וַיֵּשֶׁב ד[39]
בְּבֵית־אֵל וַיְהִי מוֹרֶה אֹתָם אֵיךְ יִירְאוּ אֶת־יְהוָה׃ 29 וַיִּהְיוּ 29
עֹשִׂים גּוֹי גּוֹי אֱלֹהָיו וַיַּנִּיחוּ | בְּבֵית[a] הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ הַשֹּׁמְרֹנִים גּוֹי ב.ב.ל.ב
גּוֹי בְּעָרֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים שָׁם׃ 30 וְאַנְשֵׁי בָבֶל עָשׂוּ אֶת־[a]סֻכּוֹת 30 יח[41] ד[42] מנה ר״ם. ז בליש בנביא. יט פסוק בסיפ את את את
בְּנוֹת[a] וְאַנְשֵׁי־כוּת עָשׂוּ אֶת־נֵרְגַל וְאַנְשֵׁי חֲמָת עָשׂוּ אֶת־אַשִּׁימָא׃ יח[41] . ל . ז בליש בנביא. יח[41] . ז בליש בנביא. ל כת א
31 וְהָעַוִּים עָשׂוּ נִבְחַז[a] וְאֶת־תַּרְתָּק וְהַסְפַרְוִים שֹׂרְפִים אֶת־בְּנֵיהֶם 31 ד . ז בליש בנביא . ל
בָּאֵשׁ לְאַדַרְמֶלֶךְ וַעֲנַמֶּלֶךְ אֱלֹהֵי[b] סְפַרְוָיִם׃ 32 וַיִּהְיוּ יְרֵאִים אֶת־יְהוָה 32 ל . אלהי[43] . ספרוים ק ק
וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מִקְצוֹתָם כֹּהֲנֵי[c] בָמוֹת וַיִּהְיוּ עֹשִׂים לָהֶם בְּבֵית[a] הַבָּמוֹת׃ ג . ב
33 אֶת־יְהוָה הָיוּ יְרֵאִים וְאֶת־אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים כְּמִשְׁפַּט הַגּוֹיִם 33 ח[44]
34 אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתָם מִשָּׁם׃ 34 עַד הַיּוֹם הַזֶּה הֵם עֹשִׂים כַּמִּשְׁפָּטִים[a] ל . ל
הָרִאשֹׁנִים[b] אֵינָם יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֵינָם עֹשִׂים[c] כְּחֻקָּתָם וּכְמִשְׁפָּטָם כי . ג[45] ח״ס בליש וכל אוריית דכות ב מ א
ב וְ[c]כַתּוֹרָה וְכַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹ
יִשְׂרָאֵל׃ 35 וַיִּכְרֹת יְהוָה אִתָּם בְּרִית וַיְצַוֵּם לֵאמֹר לֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים 35 לן . ד[46] . ט פסוק לא ולא ולא ולא . ל
אֲחֵרִים וְלֹא־תִשְׁתַּחֲוּ לָהֶם וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִזְבְּחוּ לָהֶם׃ 36 כִּי 36
אִם־אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבִזְרוֹעַ
נְטוּיָה אֹתוֹ תִירָאוּ וְלוֹ תִשְׁתַּחֲוּ וְלוֹ תִזְבְּחוּ׃ 37 וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־ 37 ד[47]
הַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַב לָכֶם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת כָּל־ ב[48] . ה[49]
יָמִים וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 38 וְהַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַתִּי[a] אִתְּכֶם 38 ב
לֹא תִשְׁכְּחוּ וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ 39 כִּי אִם־אֶת־יְהוָה 39 ב
אֱלֹהֵיכֶם תִּירָאוּ וְהוּא יַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיכֶם׃ 40 וְלֹא שָׁמְעוּ 40 ל
כִּי אִם־כְּמִשְׁפָּטָם הָרִאשֹׁן הֵם עֹשִׂים׃ 41 וַיִּהְיוּ | הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה 41 ל . טז ל
יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֶת־פְּסִילֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים גַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם ח[50] חס ג[51] מנה בנביא וכל תורה דכות ב מ ב
כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתָם הֵם עֹשִׂים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ

[39] Mm 3893. [40] Mm 253. [41] Mm 2952. [42] Mm 88. [43] Cf Mp sub loco. [44] Mm 514. [45] Mm 2640. [46] Mm 409. [47] Mm 1156. [48] Mm 536. [49] Mm 2153. [50] Mm 3967. [51] Mm 1973.

27 [b] l c Ms 𝔊$^{LCf^{Ms}}$ תֵּימִי—? ‖ [c–c] l c 𝔊^{L}𝔖𝔙 sg vel dl ‖ **29** [a] 𝔊^{L}𝔖𝔙 pl ‖ **30** [a–a] prb crrp ex מרדך וזרבנית ‖ **31** [a] sic L mlt Mss; mlt Mss Edd חן— ‖ [b] mlt Mss 𝔊-^{BL}𝔖𝔗^{Mss}𝔙 ut Q אֱלֹהֵי, K 𝔊^{L}𝔗 אלהּ ‖ [c] mlt Mss ut Q סְפַרְוַיִם ‖ **32** [a] 𝔊^{L}𝔙 pl ‖ **34** [a] l כְּמִשְׁפָּטָם? cf 𝔊𝔗𝔙 ‖ [b] l שֹׁן—? cf 𝔊^{L}; > 𝔊-^{L} ‖ [c–c] gl? ‖ **38** [a] 𝔊𝔙 3sg.

18 1 וַיְהִי בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ[a] לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ
2 חִזְקִיָּהוּ בֶן־אָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה: 2 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה[c] בְּמָלְכוֹ יא¹ . ז
וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִי[a] בַּת־זְכַרְיָהוּ: ל שם אית
3 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד אָבִיו: 4 הוּא | הֵסִיר
יט פסוק בסיפ את את . ל חס . ל . ג² אֶת־הַבָּמוֹת וְשִׁבַּר[l] אֶת־הַמַּצֵּבֹת וְכָרַת אֶת־הָאֲשֵׁרָה[a] וְכִתַּת[b] נְחַשׁ
יב[a] הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד־הַיָּמִים הָהֵמָּה הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[l]
ל מְקַטְּרִים לוֹ וַיִּקְרָא[c]־לוֹ נְחֻשְׁתָּן: 5 בַּיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
ל בָּטָח וְאַחֲרָיו לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּכֹל[a] מַלְכֵי יְהוּדָה[l] וַאֲשֶׁר[c] הָיוּ לְפָנָיו[b]: ל
ס 6 וַיִּדְבַּק בַּיהוָה לֹא[a]־סָר מֵאַחֲרָיו וַיִּשְׁמֹר[c] מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה ל
7 אֶת־מֹשֶׁה: 7 וַתְּהִי[c] יְהוָה עִמּוֹ בְּכֹל[a] אֲשֶׁר־יֵצֵא יַשְׂכִּיל וַיִּמְרֹד בְּמֶלֶךְ־ יא¹
8 אַשּׁוּר וְלֹא עֲבָדוֹ: 8 הוּא־הִכָּה אֶת־פְּלִשְׁתִּים עַד־עַזָּה וְאֶת־[a]גְּבוּלֶהָ[b] ג
9 מִמִּגְדַּל נוֹצְרִים עַד[c]־עִיר מִבְצָר: פ 9 וַיְהִי[a] בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית ט בטע בסיפ[6] . ז מל[7]
לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ הִיא הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ל[a]
10 עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ: 10 וַיִּלְכְּדָהּ[a] ה ג מל וב חס[9]
מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים בִּשְׁנַת־שֵׁשׁ לְחִזְקִיָּהוּ הִיא שְׁנַת־תֵּשַׁע לְהוֹשֵׁעַ מֶלֶךְ יב¹ נ[10] מנה בליש
11 יִשְׂרָאֵל נִלְכְּדָה שֹׁמְרוֹן: 11 וַיֶּגֶל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־יִשְׂרָאֵל[a] אַשּׁוּרָה יא¹
12 וַיְנִיחֵם[b] בַּחְלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן וְעָרֵי[c] מָדָי: 12 עַל | אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ יב¹ . לפ[13] פסוק לא ולא
ולא ד מנה בסיפ
כו פסוק את את ומילה חדה ביניה יט מנה בנביא . ל
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ אֶת־בְּרִיתוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה
עֶבֶד יְהוָה וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא עָשׂוּ: פ ה[14]
13 וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב[a] מֶלֶךְ־ ב . ה ב מנה בליש . יב¹
14 אַשּׁוּר עַל כָּל־[b]עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם: 14 וַיִּשְׁלַח חִזְקִיָּהוּ יב¹
מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] אֶל־מֶלֶךְ־אַשּׁוּר | לָכִישָׁה | לֵאמֹר | חָטָאתִי שׁוּב מֵעָלָי ח בטע[15] . ו[16]

Cp 18 [1]Mp sub loco, Mm 3125 et Mm 3983. [2]Mm 954. [3]Mm 891. [4]Mp sub loco. [5]Mm 2154. [6]Mm 1955. [7]Mm 919. [8]Mm 3125. [9]Mm 1301. [10]Mm 2155. [11]Mm 2136. [12]Mm 1653. [13]Mm 771. [14]Mm 2512. [15]Mm 4137. [16]Mm 2126.

Cp 18,1 [a] 𝔊[127] 4, 𝔊[245] 5 ‖ **2** [a] 2 Ch 29,1 אביה ‖ **4** [a] Ms 𝔊𝔖𝔗[Ms]𝔙 רות– ‖ [b] 𝔊* *καί* = ואת ‖ [c] 𝔊[L]𝔖𝔗 pl ‖ **5** [a] 𝔊[-A] om כל ‖ [b–b] prb add ‖ **6** [a] mlt Mss 𝔊[71]𝔖𝔗[fy]𝔙 ולא ‖ **7** [a] 𝔊[B]𝔖𝔙 pr cop ‖ **8** [a] l c Ms 𝔊 ועד? ‖ [b] l c 2 Mss 𝔊 הָ–? ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖𝔗[fMs] ועד ‖ **9** [a] > 𝔖𝔙 ‖ **10** [a] l c pc Mss 𝔊-[L]σ/𝔖𝔙 הָ– et cj c 9 ‖ **11** [a] 𝔊 *τὴν Σαμάρειαν* ‖ [b] l prb וַיִּנְּחֵם cf Vrs ‖ [c] cf 17,6[c] ‖ **13** [a] 𝔊 *Σεν(ν)αχηριμ* cf akk *Sin-aḫ-ērib* ‖ [b] > 𝔊 ‖ **14** [a] 𝔊(𝔙) + *ἀγγέλους*.

אֶת[b] אֲשֶׁר־תִּתֵּן עָלַי אֶשָּׂא וַיָּשֶׂם מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה כג. פר. יג[17]
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כִּכַּר־כֶּסֶף וּשְׁלֹשִׁים כִּכַּר זָהָב׃ 15 וַיִּתֵּן חִזְקִיָּהוּ אֶת־כָּל־ 15 יג[17]. ל
הַכֶּסֶף הִנָּמְצָא בֵּית־יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 16 בָּעֵת הַהִיא 16
קִצַּץ חִזְקִיָּהוּ אֶת־דַּלְתוֹת הֵיכַל יְהוָה וְאֶת־הָאֲמֻנוֹת[a] אֲשֶׁר צִפָּה ל. יב[17]. ל
חִזְקִיָּהוּ[b] מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ פ 17 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־ 17 יג[17]
אַשּׁוּר אֶת־[a]תַּרְתָּן וְאֶת־רַב־סָרִיס וְאֶת־[a]רַב־שָׁקֵה מִן־לָכִישׁ אֶל־ יז מיחד מן[18]
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחַיִל כָּבֵד [b]יְרוּשָׁלִַם [c]וַיַּעֲלוּ [b]וַיָּבֹאוּ[b] יְרוּשָׁלִַם [c]וַיַּעֲלָם[c] [d]וַיַּעֲמֹדוּ[d] ב
בְּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֲשֶׁר[e] בִּמְסִלַּת שְׂדֵה ל
כוֹבֵס׃ 18 [a]וַיִּקְרְאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם[b] אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ 18 ג חד חס רבּ מל. יט. כט[20]
חס בנביא יג מנה בסיפ
אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָה[c] הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃ 19 וַיֹּאמֶר 19 ב כת ה[21]
אֲלֵהֶם רַב־שָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל ד
מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ 20 אָמַרְתָּ אַךְ־דְּבַר־ 20 ב ומל[22]. ג ר״פ[23]. ל[24]
שִׂפְתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה[a] עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ בִּי׃
עַתָּה[a] הִנֵּה בָטַחְתָּ לְךָ עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם 21 כת ר״פ[25]. ב
אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם ב[26]. ב
לְכֹל־הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ 22 וְכִי־תֹאמְרוּן[a] אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ 22 ט[27]. י בטח אל
הֲלוֹא־הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר יז מל בסיפ
לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ בִּירוּשָׁלִָם׃ 23 וְעַתָּה 23 י. ח[28]. ל
הִתְעָרַב[a] נָא אֶת־אֲדֹנִי [b]אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר[b] וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים ב. כו פסוק את את ומילה חדה ביניה יט מנה בנביא
אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ 24 וְאֵיךְ תָּשִׁיב [a]אֶת פְּנֵי פַּחַת 24 ג ר״פ[29]. [30]
אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלִפָרָשִׁים׃ כה[31]
הַמִּבַּלְעָדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַשְׁחִתוֹ יְהוָה 25 עַתָּה[a] 25 כה ר״פ[25]. ג. ג. וכל ועל ישביו דכות ב מא. ז חס[32][33]

[17] Mp sub loco, Mm 3125 et Mm 3983. [18] Okhl 196. [19] Mm 2156. [20] Mm 1954. [21] Mm 2161. [22] Mm 2342. [23] Mm 2157. [24] Mm 2158. [25] Mm 1057. [26] Mm 2343. [27] Mm 235. [28] Mm 2159. [29] Mm 2160. [30] Mm 161. [31] Mm 187. [32] Mm 2560. [33] Mm 1757.

14 [b] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{f}$ ואת, Ms ע וכל, $\mathfrak{C}$ *kkl* ‖ **16** [a] $\mathfrak{L}^{Lg}$ *clypeos* = המגנות ‖ [b] dub ‖ **17** [a–a] > Jes 36,2 ‖ [b–b] > pc Mss Edd ‖ [c–c] > Jes ‖ [d–d] > pc Mss $\mathfrak{GSV}$, dl ‖ [e] Jes sg ‖ [f] > Jes ‖ **18** [a–a] > Jes 36,3 ‖ [b] $\mathfrak{G}$* ut Jes אֵלָיו ‖ [c] mlt Mss נא– ‖ **20** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{C}^{f}$ ואע׳ ‖ **21** [a] > $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}\mathfrak{S}$ et Jes 36,6 ‖ **22** [a] $\mathfrak{GS}$ et Jes 36,7sg ‖ [b] > Jes ‖ **23** [a] $\mathfrak{GSV}$ et Jes 36,8 $\mathfrak{Q}^{a}$ pl ‖ [b–b] mlt Mss et Jes המלך ‖ **24** [a] add? ‖ [b] Ms et Jes 36,9 $\mathfrak{Q}^{a}$ מע׳ ‖ **25** [a] mlt Mss $\mathfrak{GSC}^{fMs}$ et Jes 36,10 ואע׳.

26 אֲמַר אֵלַי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ 26 וַיֹּאמֶר ב
אֶלְיָקִים [a]בֶּן־חִלְקִיָּהוּ[a] וְשֶׁבְנָה וְיוֹאָח אֶל־רַב־שָׁקֵה הַבְּרֹ־נָא אֶל־ ב כת ה[34]
עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר עִמָּנוּ[b] יְהוּדִית בְּאָזְנֵי ז . לז
27 הָעָם[c] אֲשֶׁר עַל־הַחֹמָה׃ 27 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם[a] רַב־שָׁקֵה [b]הַעַל[c] אֲדֹנֶיךָ ה חס בסיפ . ב בטע[35]
וְאֵלֶיךָ[b] שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־[d]הָאֲנָשִׁים ג ומל[36] . יט פסוק בסיפ
את את את . ה[37]
הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחֹמָה לֶאֱכֹל אֶת חָרְיָם[e] וְלִשְׁתּוֹת אֶת־שֵׁינֵיהֶם[f] ה חס בסיפ .
צואתם מימי רגליהם
ק . ק
28 עִמָּכֶם׃ 28 וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיְדַבֵּר[a] ז
29 וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ דְּבַר[b]־הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 29 כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ ח
30 אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי־לֹא יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ[a]׃ 30 וְאַל־ ח ב מל וג חס . ב
יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה וְלֹא[a] תִּנָּתֵן י בטח אל . ב
31 אֶת־[b]הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 31 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי־ כֹּה אָמַר מֶלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ־אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ
32 וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ 32 עַד־בֹּאִי[c] וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־ ב חד מל ורוב חס[38]
אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ[a] לֶחֶם וּכְרָמִים[b] אֶרֶץ זֵית[c] ב . ל
יִצְהָר[d] וּדְבַשׁ וְחְיוּ וְלֹא תָמֻתוּ וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ[b] כִּי־[e]יַסִּית ח[39]
אֶתְכֶם לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ׃ 33 [a]הַהַצֵּל הִצִּילוּ[a] אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ
34 אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 34 אַיֵּה[a] אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה[a] אֱלֹהֵי
35 סְפַרְוַיִם [b]הֵנַע וְעִוָּה[b] [c]כִּי־הִצִּילוּ[c] אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ 35 מִי בְּכָל־ אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת[a] אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־ ל . ג פסוק ולא לא
36 יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃ 36 [a]וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם[a] וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת ב . י וכל עזרא דכות[40]
37 הַמֶּלֶךְ הֵיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֵהוּ׃ 37 וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ

[34] Mm 2161. [35] Mm 2346. [36] Mm 29. [37] Mm 2347. [38] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [39] Mp sub loco. [40] Mm 4033.

26 [a–a] > Ms et Jes 36,11 ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{G}^{OL}$ et Jes אֲלֵינוּ ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{G}^{O}$ + הַזֶּה ‖ **27** [a] > $\mathfrak{G}^{44}$ et Jes 36,12 ‖ [b–b] Jes $\mathfrak{Q}^{a}$ האליכמה ועל אדוניכמה cf $\mathfrak{S}$ ‖ [c] = הָאֶל, sic Jes ‖ [d] = אֶל ‖ [e] pc Mss ut Q צוֹאָתָם; K חֲרֵיהֶם, pc Mss et Jes חַרְאֵיהֶם ‖ [f] nonn Mss ut Q מֵימֵי רַגְלֵיהֶם, K שֵׁינֵיהֶם ‖ **28** [a] > pc Mss $\mathfrak{T}^{fv}$ et Jes 36,13 ‖ [b] Ms $\mathfrak{GT}^{Ms}\mathfrak{V}$ et Jes דִּבְרֵי ‖ **29** [a] mlt Mss Or $\mathfrak{G}^{-B}\mathfrak{STV}$ מידי; > Jes 36,14 ‖ **30** [a] $\mathfrak{G}$* ut Jes 36,15 לא ‖ [b] > mlt Mss et Jes ‖ **32** [a] $\mathfrak{G}$ *καί* ‖ [b–b] > Jes 36,17 ‖ [c] > Ms, frt dl ‖ [d] Ms $\mathfrak{SV}$ וְיִ ‖ [e] Jes 36,18 פֶּן cf $\mathfrak{S}$ ‖ **33** [a–a] Jes הַהִצִּילוּ ‖ **34** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{ST}^{Mss}$ ואיה ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{BL}$ et Jes 36,19, frt dl et ins ואיה אלהי אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}^{Le}$ ‖ [c–c] 2 Mss $\mathfrak{G}^{B}$ et Jes וְכִי־הִ, $\mathfrak{G}^{Mss}(\mathfrak{SV})$ *μὴ ἐξείλαντο* = הַהִצִּ ‖ **35** [a] Ms $\mathfrak{ST}^{Ms}$ et Jes 36,20 + הָאֵלֶּה ‖ **36** [a–a] Jes 36,21 וַיֶּחֱרְשׁוּ cf $\mathfrak{G}$.

אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ
קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּדוּ לוֹ דִּבְרֵי רַבְ־שָׁקֵה׃ **19** 1 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ **19**
חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס שָׂק וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ 2 וַיִּשְׁלַח
אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים
מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא בֶּן־אָמוֹץ׃ 3 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכֵחָה וְנָאצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים
עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה׃ 4 אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת כָּל
דִּבְרֵי רַבְ־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֲדֹנָיו לְחָרֵף אֱלֹהִים חַי
וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד
הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ 5 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־
יְשַׁעְיָהוּ׃ 6 וַיֹּאמֶר לָהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה אָמַר
יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר אֹתִי׃ 7 הִנְנִי נֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב לְאַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו
בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃ 8 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר
נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ 9 וַיִּשְׁמַע אֶל־תִּרְהָקָה
מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר הִנֵּה יָצָא לְהִלָּחֶם אִתָּךְ וַיִּשְׁלַח
מַלְאָכִים אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ 10 כֹּה תֹאמְרוּן לַאמֹר אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־יַשִּׂאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא
תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 11 הִנֵּה אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ
מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִנָּצֵל׃ 12 הַהִצִּילוּ
אֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שִׁחֲתוּ אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף
וּבְנֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר בִּתְלַאשָּׁר׃ 13 אַיֵּה מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ
לְעִיר סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה׃ 14 וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים

ב מל . ך[41] חס וכל שפטים ושמואל דכות ב מ ב

ב

ג[1]

ב

ה

ב[3]

כ[4] וכל ד״ה ועזרא דכות ב מ ה חס בליש . ט[5]

ג[6]

נ

ב פסוק דמטע[7]

ה[8] . ב חד מל וחד חס[9] . ה[10]

ז מל

ר[8] . ב חד מל וחד חס[9] . ה[10]

ב . ב פסוק דמטע[2]

[41] Mm 195. **Cp 19** [1] Mm 2349. [2] Mm 2162. [3] Mm 2350. [4] Mm 11. [5] Mm 235. [6] Mm 2351. [7] Mm 2163. [8] Mm 3050. [9] Mm 2164. [10] Mm 3106.

Cp 19,2 [a] 2 Mss et Jes 37,2 וְאֵת שׁ׳ || [b] Ms $\mathfrak{G}^{-BA}$ et Jes tr post אמוץ || **3** [a] $\mathfrak{G}$ *τῇ τικτούσῃ* = לַיֹּלֵדָה cf $\mathfrak{SC}$ || **4** [a] > mlt Mss $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{SC}^{fMss}$ et Jes 37,4 || **5** [a] sic L, mlt Mss Edd ע׳– || **9** [a] = עַל, sic Q^{Or} et Jes 37,9 || [b] sic L, mlt Mss Edd ך– || [c] > 2 Mss $\mathfrak{S}$ et Jes || [d] > Ms, Jes וַיִּשְׁמַע || **10** [a–a] > $\mathfrak{G}^{B}$ ($\mathfrak{G}^{135}$ sub ast) || **11** [a] > pc Mss et Jes 37,11, $\mathfrak{G}$ + *πάντα* || **12** [a] pc Mss et Jes 37,12 הִשְׁחִיתוּ || **13** [a] 2 Mss et Jes 37,13 אַיֵּה || [b–b] dub, cf 18,34 || **14** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{C}^{Mss}$ sg.

מַיִד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵם[b] וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי ל[11]. ב
15 יְהוָה׃ פ 15 [a]וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה[a] וַיֹּאמַר[b] יְהוָה אֱלֹהֵי צא
יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת יב חס וכל אוריה דכות[12]
16 הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ׃ 16 הַטֵּה יְהוָה | אָזְנְךָ יג[13]. יג
וְשִׁמְעָה פְּקַח יְהוָה עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע אֶת[a] דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח[b] ה. ב פסוק דמטע[14]
17 לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃ 17 אָמְנָם יְהוָה הֶחֳרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־הַגּוֹיִם
18 [a]וְאֶת־[a]אַרְצָם׃ 18 [a]וְנָתְנוּ[a] אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי ג[15]
סל[16] אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃ 19 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ב. ג
הוֹשִׁיעֵנוּ נָא מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים[a] יא[17]. כן בטע. ה כת בנביא
20 לְבַדֶּךָ׃ ס 20 וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־[a]סַנְחֵרִב כג. ל חס
21 מֶלֶךְ־אַשּׁוּר שָׁמָעְתִּי׃ 21 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו

בָּזָּה לְךָ לָעֲגָה לָךְ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן ח[18]
אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ[a] הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ ב
22 אֶת־מִי חֵרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֵרַמְתָּ קוֹל[a] ד[19]. ג ב חס וחד מל[20]
וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ ב
23 בְּיַד־מַלְאָכֶיךָ[a] חֵרַפְתָּ | אֲדֹנָי[b] וַתֹּאמַר ל[11]
בִּרֶכֶב[c] רִכְבִּי אֲנִי[d] ברב ק
עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן
וְאֶכְלֶה[e] קוֹמַת אַרְזָיו מִבְחֹרֶת[f] בְּרוֹשָׁיו ב. ב ומל[21]
וְאָבוֹאָה[e] מְלוֹן[g] קִצֹּה[h] יַעַר כַּרְמֶלּוֹ׃ ד[22]. ב. קצו חד[23] מן ג ק בלישׁ. ב
24 אֲנִי קָרְתִּי וְשָׁתִיתִי מַיִם זָרִים[a]

[11] Mm 2166. [12] Mm 543. [13] Mm 3139. [14] Mm 2162. [15] Mm 1306. [16] Mp sub loco. [17] Mm 1625. [18] Mm 2353. [19] Mm 2165. [20] Mm 3350. [21] Mm 2051. [22] Mm 209. [23] Q addidi, cf Mp sub loco.

14 [b] Ms $\mathfrak{G}^{L}$ et Jes 37,14 אֱהִו–, sic l? ‖ **15** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{V}$ et Jes 37,15 לֵאמֹר ‖ **16** [a] mlt Mss Syh (sub ast) $\mathfrak{S}\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ et Jes 37,17 + כָּל־ ‖ [b] l c pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ et Jes שְׁלַח ‖ **17** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ et Jes 37,18 $\mathfrak{Q}^{a}$ ‖ **18** [a] Jes 37,19 וְנָתַן; l c Jes $\mathfrak{Q}^{a}$ וַיִּתְּנוּ? ‖ **19** [a] > $\mathfrak{T}$ et Jes 37,20 ‖ **20** [a] = עַל, sic Or ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}^{B\,426.121}\mathfrak{S}$ ut Jes 37,22 $\mathfrak{Q}^{a}$ רֹאשָׁהּ ‖ **22** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ $\mathfrak{V}^{Mss}$ + suff 2sg ‖ **23** [a] $\mathfrak{V}$ ut Jes 37,24 עֲבָדֶיךָ ‖ [b] nonn Mss יהוה ‖ [c] l c mlt Mss Vrs et Jes ut Q בְּרֹב ‖ [d] ins עָשִׂיתִי חַיִל? cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [e] = וָא, sic Ms cf $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ ‖ [f] nonn Mss et Jes מִבְחַר ‖ [g] Ms et Jes מְרוֹם ‖ [h] nonn Mss et Jes ut Q קִצְוֵי ‖ **24** [a] > Ms et Jes 37,25.

וְאַחֲרֵב[b] כַּף־פְּעָמַי כֹּל יְאֹרֵי מָצוֹר׃ ב[24]
25 [a]הֲלֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק אֹתָהּ עָשִׂיתִי ח
לִמְיֵמֵי קֶדֶם[a] וְיֹצַרְתִּיהָ[b] עַתָּה[c] הֲבִיאֹתִיהָ ב . ב חד חס וחר מל
וּתְהִי[d] לְהַשּׁוֹת[e] גַּלִּים נְצִים[f] עָרִים בְּצֻרוֹת׃ ג[25] ג[26] מלין דלא מפק א ול[27] חס בליש . ג
26 וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד חַתּוּ[c] וַיֵּבֹשׁוּ[a] ב . ל . ב[28]
הָיוּ עֵשֶׂב[b] שָׂדֶה וְיֶרֶק דֶּשֶׁא ב
חֲצִיר[c] גַּגּוֹת וּשְׁדֵמָה[d] לִפְנֵי קָמָה[d]׃ ד
27 וְשִׁבְתְּךָ[a] וְצֵאתְךָ וּבֹאֲךָ יָדָעְתִּי [b]וְאֶת הִתְרַגָּזְךָ אֵלָי[b]׃ ו
28 [a]יַעַן הִתְרַגָּזְךָ אֵלַי[a] וְשַׁאֲנַנְךָ[b] עָלָה בְאָזְנָי ד . ל ח מנה קמ
וְשַׂמְתִּי חַחִי בְאַפֶּךָ וּמְתָגִי בְשִׂפְתֶיךָ ב
וַהֲשִׁבֹתִיךָ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ ג[29]
29 וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית סָחִישׁ[a] כג ר״ם . י מל 29
30 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ פִרְיָם׃ ט מל[30] 30
וְיָסְפָה פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ לְמַטָּה וְעָשָׂה פְּרִי לְמָעְלָה׃
31 [a]כִּי מִירוּשָׁלַ͏ִם תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה צבאות חד מן ג[31] קר ולא כת 31
תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס
32 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבוֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כ[32] . ט פסוק לא ולא ולא ולא 32
וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה׃
33 בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־יָבָא[a] בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא נְאֻם־ ל[33] 33
יְהוָה׃ 34 וְנַנּוֹתִי אֶל־[a]הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ[b] לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד ל[34] . ט מיחד 34
עַבְדִּי׃
35 [a]וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֵּצֵא | מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר 35

[24] Mm 2354. [25] Mm 174. [26] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [27] Mm 331. [28] Mm 3390. [29] Mm 2167. [30] Mm 1900. [31] Mm 2745. [32] Mm 2168. [33] Mm 2355. [34] Mm 1174.

24 [b] = וְאָ, sic Ms cf 𝔊𝔙 ‖ **25** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 ut Jes 37,26 𝔐[a] וְיִצ, prb l ‖ [c] l c Ms 𝔊[L]𝔖𝔙 וְע? ‖ [d] > pc Mss; prp וַתְּהִי cf 𝔊 ‖ [e] pc Mss et Jes להשאות ‖ [f] Jes 𝔐[a] נצורים ‖ **26** [a] pc Mss et Jes 37,27 וָבֻשׁוּ ‖ [b] 𝔊[L](𝔖𝔗𝔙) pr ὡς ‖ [c] 𝔊[L](𝔖𝔗) pr ὡς; > 𝔙 ‖ [d–d] Jes 𝔐[a] הנשדף לפני קדים ‖ [e] pc Mss et Jes ושדמה ‖ **27** [a] frt pr לְפָנַי קָמְךָ cf ε′ *ἀπ' ἔναντι ἀναστάσεώς σου* ‖ [b–b] frt dl cf 28[a–a] ‖ **28** [a–a] > 2 Mss et Jes 37,29 𝔐[a] ‖ [b] prp וּשְׁאוֹנְךָ ‖ **29** [a] Ms et Jes 37,30 שָׂחִיס ‖ **31** [a] l c mlt Mss Vrs et Jes ut Q צְבָאוֹת ‖ **33** [a] l c pc Mss Vrs et Jes 37,34 בָּא ‖ **34** [a] = עַל, sic nonn Mss et Jes ‖ [b] > 𝔊* ‖ **35** [a–a] > Jes 37,36.

מֵאָה שְׁמוֹנִים[b] וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים מֵתִים: ו[35] מל וכל ד״ה דכות׳ ב מ א
36 וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה: 37 וַיְהִי[ל] הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית | נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ[a] וְשַׂרְאֶצֶר [b]הַכָּהוּ בַּחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו: פ ד ב. בנין חד מן ג׳ קר׳ ולא כת׳[36]. ה חס׳[37]

20 1 בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה: 2 וַיַּסֵּב[a] [b]אֶת־פָּנָיו[b] אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל[c] אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: ל
3 אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵבָב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל: ס 4 וַיְהִי[ה] ז כת׳ ה וכל ד״פ וכל לשון ארמית דכות׳
ד[2]. ו׳ס. ל
4 יְשַׁעְיָהוּ[a] לֹא יָצָא[b] הָעִיר[c] הַתִּיכֹנָה וּ[a]דְבַר־יְהוָה[d] הָיָה אֵלָיו[d] לֵאמֹר: חצר ק׳. יח. ז
5 שׁוּב[a] וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ נְגִיד־עַמִּי[b] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָוִד ל
אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי רֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם
6 הַשְּׁלִישִׁי תַּעֲלֶה בֵּית יְהוָה: 6 וְהֹסַפְתִּי[a] עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה ז
וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ[b] וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת[c] וְנַגֹּנְתִּי עַל־הָעִיר הַזֹּאת ח[3]
7 [d]לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי[cd]: 7 [a]וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ[b] קְחוּ[c] דְּבֶלֶת תְּאֵנִים ט מיחד
[d]וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ[d] עַל־הַשְּׁחִין וַיֶּחִי[e]: 8 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ ל[ה]
מָה אוֹת[a] כִּי־יִרְפָּא יְהוָה לִי וְעָלִיתִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה: ג[4]
9 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה־לְּךָ[a] הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר יא זוגין בטע[5]
אֲשֶׁר דִּבֶּר הָלַךְ[b] הַצֵּל עֶשֶׂר מַעֲלוֹת אִם־יָשׁוּב עֶשֶׂר מַעֲלוֹת: ב[6]
10 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ נָקֵל לַצֵּל לִנְטוֹת עֶשֶׂר מַעֲלוֹת לֹא כִי יָשׁוּב הַצֵּל ג[7] בנביא וכל ד״ה דכות׳ ב מ ה
11 אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת: 11 וַיִּקְרָא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׁב אֶת־[a] ז. כה

[35]Mm 43. [36]Mm 2745. [37]Mm 2096. Cp 20 [1]Mm 2169. [2]Mm 2170. [3]Mm 1392. [4]Mm 2171. [5]Mm 915. [6]Mm 2172. [7]Mm 2203.

35 [b] mlt Mss 𝔖𝔗[Mss] et Jes וּשׁ ‖ **37** [a] 2 Mss 𝔊[L]𝔖𝔙 א׳ ‖ [b] 1 c mlt Mss Vrs et Jes 37,38 ut Q בָּנָיו ‖ **Cp 20,2** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms] et Jes 38,2 + חִזְקִיָּהוּ ‖ [b–b] > Ms 𝔊[BA] Syh[txt] ‖ [c] Jes וַיֹּאמֶר ‖ **4** [a–a] > Jes 38,4 ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c] 1 c mlt Mss Vrs ut Q חָצֵר ‖ [d–d] Jes אֶל־יְשַׁעְיָהוּ ‖ **5** [a] Jes 38,5 הָלוֹךְ ‖ [b–b] > Jes ‖ **6** [a] Jes 38,5 יוֹסֵף (= יוֹסִף) ‖ [b–b] > Jes 𝔊*, dl? ‖ [c–c] add? cf 19,34 ‖ [d–d] > Jes ‖ **7** [a] v 7 hic add cf Jes 38,21 (etiam in Jes 𝔔[a] add) ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗[Mss]) *λαβέτωσαν* = יִקְחוּ ‖ [d–d] 2 Mss et Jes 38,21 וְיִמְרְחוּ, 𝔊*(𝔖) *καὶ ἐπιθέτωσαν* = וְיָשִׂימוּ ‖ [e] 𝔊 *καὶ ὑγιάσει* = וַיִּחִי ut Jes ‖ **8** [a] frt l הָאוֹת cf 𝔊 ‖ **9** [a] > 𝔊*𝔙 ‖ [b] 𝔗 *hjhk* cf 𝔊𝔙, frt l הֲיֵלֵךְ ‖ **11** [a] > pc Mss cf 𝔊 *καὶ ἀπέστρεψεν ἡ σκιά.*

ב[8].ב.ז הַצֵּל בְּמַעֲלוֹת [b]אֲשֶׁר יָרְדָה בְּמַעֲלוֹת אָחָז [b]אֲחַרְנִית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ פ

[9]מת כת א לא קר ול בלישׁ 12 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדַךְ [a]בַּלאֲדָן בֶּן־בַּלאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל 12

ל[10] סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חִזְקִיָּהוּ׃ 13 וַיִּשְׁמַע [a] 13

נכתו[q] חד מן ב כת כן עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־כָּל־[b]בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב

ז וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֶת שֶׁמֶן [c]הַטּוֹב וְאֵת [d]בֵּית כֵּלָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא

ל כת כן בְּאוֹצְרֹתָיו לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־

ח מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ 14 וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר 14

ה[11] אֵלָיו מָה אָמְרוּ [a]הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן בָּאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ

מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאוּ [b]מִבָּבֶל׃ 15 וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר 15

ג חִזְקִיָּהוּ [a]אֵת כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאִיתִם

ג 16 בְּאֹצְרֹתָי׃ 16 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה׃ 17 הִנֵּה 17

יב[12] יָמִים בָּאִים [a]וְנִשָּׂא כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם

כט. כ ס״פ[13]. ב. יד[14] הַזֶּה בָּבֶלָה לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר [b]אָמַר יְהוָה׃ 18 וּמִבָּנֶיךָ [a]אֲשֶׁר יֵצְאוּ 18

יקחו חד מן ו[15] בלישׁ מִמְּךָ [a]אֲשֶׁר תּוֹלִיד [b]יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 19 וַיֹּאמֶר 19

יז מל בסיפ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבָּרְתָּ [a]וַיֹּאמֶר הֲלוֹא

ה[16] בטע בסיפ אִם־שָׁלוֹם וֶאֱמֶת יִהְיֶה בְּיָמָי׃ 20 וְיֶתֶר דִּבְרֵי חִזְקִיָּהוּ וְכָל־ 20

ז[17]. ל. נא[18] גְּבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַבְּרֵכָה וְאֶת־הַתְּעָלָה וַיָּבֵא אֶת־הַמַּיִם

ט[19] הֲעִירָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃

21 וַיִּשְׁכַּב חִזְקִיָּהוּ עִם־[a]אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ 21

21 1 בֶּן־[a]שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה [a]שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה **21**

נ[1] מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ חֶפְצִי־בָהּ׃ 2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה 2

[8]Q addidi, cf Mp sub loco. [9]Mm 898 et Mm 2358 א. [10]Mm 2358 ב. [11]Mm 1292. [12]Mm 545. [13]Mm 2481. [14]Mm 98. [15]Mm 1853. [16]Mm 2178. [17]Mm 1112. [18]Mm 639. [19]Mm 1972. **Cp 21** [1]Mm 2173.

11 [b–b] > 𝔊*, add ex Jes 38,8? ‖ **12** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔗[fMss] et Jes 39,1 מְרֹ(א)דַךְ ‖ [b] Jes וַיְחֻזֵּק, Jes 𝔔[a] ויחיה; Ms 𝔊[L]𝔖 + וַיְחִי ‖ **13** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 et Jes 39,2 וַיִּשְׁמַח ‖ [b] > mlt Mss 𝔖𝔙 et Jes ‖ [c] 2 Mss et Jes הַשֶּׁמֶן cf 𝔊 ‖ [d] mlt Mss Syh 𝔖𝔗[fMs] et Jes + כָּל ‖ **14** [a] Ms 𝔊[L]𝔖 + לְךָ ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[MssV] et Jes 39,3 + אֵלַי ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ **16** [a] 2 Mss 𝔊[L121] et Jes 39,5 + צְבָאוֹת ‖ **17** [a] 2 Mss 𝔊[-BO] + וְאָם יהוה ‖ [b] Ms 𝔊[-L] + אֲשֶׁר ‖ **18** [a–a] dl hoc (> Ms) vel [b–b] ‖ [c] nonn Mss et Jes 39,7 ut Q יִקָּחוּ; K יִקַּח ‖ **19** [a] 𝔊𝔙 3sg ‖ [b–b] > 𝔊[B], 𝔊[O] hab sub ast; 𝔊[NLrel] *ἔστω εἰρήνη ἐν ταῖς ἡμέραις μου* cf Jes 39,8 ‖ **21** [a] Ms + בְּעִיר דָּוִד, 𝔊[-BA 344] + *καὶ ἐτάφη* (𝔊[L] + *μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ*) *ἐν πόλει Δαυιδ* ‖ **Cp 21,1** [a–a] Ms 22, 𝔊[19.82.108] 10.

3 כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּשָׁב וַיִּבֶן
ב[2].כ[3] ב חס׳ וכל אוריית דכות אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר אִבַּד חִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת[a] לַבַּעַל וַיַּעַשׂ
אֲשֵׁרָה[b] כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
ב חס׳ וכל אוריית דכות. לט 4 וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ 4 וּבָנָה מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה[a] בִּירוּשָׁלַ͏ִם
5 אָשִׂים אֶת־שְׁמִי׃ 5 וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי[a] חַצְרוֹת
6 בֵּית־יְהוָה׃ 6 וְהֶעֱבִיר אֶת־בְּנוֹ[a] בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעֹנִים[b]
7 הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסֵ׃ 7 וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל פד
הָאֲשֵׁרָה [a]אֲשֶׁר עָשָׂה[a] בַּבַּיִת אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶל־דָּוִד וְאֶל־שְׁלֹמֹה
כא בְּנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים
ד[4].ט[5] ו[6] מנה חס ב מנה בסי׳פ 8 אֶת־שְׁמִי[b] לְעוֹלָם׃ 8 וְלֹא אֹסִיף לְהָנִיד רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מִן־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם רַק ׀ אִם־יִשְׁמְרוּ[a] לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִים
יא זוגין דמטע בטע[9].ב 9 וּלְכָל־[b]הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתָם עַבְדִּי מֹשֶׁהֵ׃ 9 וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּתְעֵם
ז בליש בנביא. ב קמ דסמיכ[7]. כל עשייה רע פת ב מ׳ו קמ בטע מְנַשֶּׁה לַעֲשׂוֹת אֶת־הָרָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי
10 יִשְׂרָאֵל׃ 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה בְּיַד־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים לֵאמֹר׃ 11 יַעַן ג בטע דמטע
11
ט חס ג מנה בליש וחד מן ד כת כן. י[8] עָשָׂה מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֵרַע[a] מִכֹּל אֲשֶׁר־
ד חס[7] עָשׂוּ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר לְפָנָיו וַיַּחֲטֵא גַּם־אֶת־יְהוּדָה בְּגִלּוּלָיו׃ פ
ג[8].ג[7] 12 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם
שמעה. ב[10].י[11] ק 13 וְיהוּדָה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָיו[a] תְּצַלֶּלְנָה שְׁתֵּי אָזְנָיו׃ 13 וְנָטִיתִי עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם
ל. ב ומל[12] אֶת קַו[a] שֹׁמְרוֹן וְאֶת־מִשְׁקֹלֶת בֵּית אַחְאָב וּמָחִיתִי אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם
ל. ל. ג 14 כַּאֲשֶׁר־יִמְחֶה אֶת־הַצַּלַּחַת [b]מָחָה וְהָפַךְ[b] עַל־פָּנֶיהָ׃ 14 וְנָטַשְׁתִּי
אֶת שְׁאֵרִית נַחֲלָתִי וּנְתַתִּים בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וְהָיוּ לְבַז וְלִמְשִׁסָּה לְכָל־
ז בליש בנביא. ז 15 אֹיְבֵיהֶם׃ 15 יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינַי וַיִּהְיוּ מַכְעִסִים אֹתִי מִן־
16 הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּהֵ׃ 16 וְגַם ג

[2]Mm 2174. [3]Mm 1991. [4]Mm 2175. [5]Mm 4177. [6]Mm 794. [7]Mp sub loco. [8]Mm 407. [9]Mm 2647. [10]Mm 2176. [11]Mm 2561. [12]Mm 2177.

3 [a] G sg, it in 4.5 ‖ [b] GSV pl ‖ **4** [a] > G* ‖ **5** [a] G^{ONmin} *ἐν πάσαις* ‖ **6** [a] G pl ‖ [b] mlt Mss sg ‖ [c] l c mlt Mss GSC$^{f\,Mss}$V סו– ‖ **7** [a–a] > G* ‖ [b] G-^{B}(S) + *ἐκεῖ* ‖ **8** [a] G^{L} hic *ἀκούσωσιν* = יִשְׁמְעוּ ‖ [b] G *κατὰ πᾶσαν*, prb l וּכְכָל ‖ **11** [a] G *τὰ πονηρά*; prp הָרַע ‖ **12** [a] l c nonn Mss Vrs ut Q שִׁמְעָה; K שמעיו ‖ **13** [a] mlt Mss קַו ‖ [b–b] prp מָחָה וְהָפַךְ; V *et delens vertam et ducam crebrius stylum.*

ג דָּם נָקִי שָׁפַךְ מְנַשֶּׁה הַרְבֵּה מְאֹד עַד אֲשֶׁר־מִלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלַם פֶּה׳
לְפֶה לְבַד מֵחַטָּאתוֹ[a] אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה׃ 17 וְיֶתֶר׳ דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר 17 ה בטע בסיפ[13]
חָטָא הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
18 וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר[a] בְּגַן־בֵּיתוֹ[a] בְּגַן־עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן 18 ל. ג כת א[14]
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
19 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ 19
20 בִּירוּשָׁלָם וְשֵׁם אִמּוֹ מְשֻׁלֶּמֶת בַּת־חָרוּץ מִן־יָטְבָה׃ 20 וַיַּעַשׂ הָרַע ל. ל
21 בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו׃ 21 וַיֵּלֶךְ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־ ד בטע[15]
הָלַךְ אָבִיו וַיַּעֲבֹד אֶת־הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם׃
22 וַיַּעֲזֹב אֶת־יְהוָה[a] אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא[ס] הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה׃ 23 וַיַּקְשְׁרוּ 22 ל. ג[16]
23
24 עַבְדֵי־אָמוֹן[a] עָלָיו וַיָּמִיתוּ[b] אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ׃ 24 וַיַּךְ עַם־הָאָרֶץ ל
אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ ב. ח[17] וכל על המלך טוב דכרת ב מ ג
25 בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 25 וְיֶתֶר׳ דִּבְרֵי אָמוֹן[a] אֲשֶׁר׳ עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים ז בטע ר״פ בסיפ[18]. י[19]
26 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 26 וַיִּקְבְּרוּ[a] אֹתוֹ בְּקִבְרָתוֹ ב[20]
27 בְּגַן־עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ ג כת א[14]

22 1 בֶּן־שְׁמֹנֶה[a] שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ 22
2 בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַּת־עַדָיָה[b] מִבָּצְקַת׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי ל. ל
יְהוָה וַיֵּלֶךְ׳ בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא[ס]־סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ פ ס[21] ג. 2[3]
3 וַיְהִי בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ[a] שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן 3
4 בֶּן־אֲצַלְיָהוּ בֶּן־מְשֻׁלָּם הַסֹּפֵר בֵּית יְהוָה לֵאמֹר׃ 4 עֲלֵה אֶל־ ג
5 חִלְקִיָּהוּ׳ הַכֹּהֵן׳ הַגָּדוֹל וְיִתֻּם[a] אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר ד

[13] Mm 2178. [14] Mm 1738. [15] Mm 2140. [16] Mm 2179. [17] Mm 2106. [18] Mm 1985. [19] Mm 1990. [20] Mm 2180. Cp 22 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2181. [3] Mm 1978.

16 [a] Vrs pl (= מחטאתיו), it in 17 ‖ **18** [a–a] > Ms $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **22** [a] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ **23** [a–a] $\mathfrak{G}^{\text{Nmin}}\mathfrak{V}$ et 2 Ch 33,24 עַבָדָיו ‖ [b–b] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ ut 2 Ch וַיְמִיתֻהוּ ‖ **25** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ + וְכָל־ ‖ **26** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּרֹ–; l c mlt Mss Vrs רוּ– ‖ **Cp 22,1** [a] Ms $\mathfrak{G}^{44.71}$ + עֶשְׂרֵה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd עֲדָיָה ‖ **2** [a] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}^{\text{Ms}}\mathfrak{V}$ לא ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}$ + *ἐν τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ* ($\mathfrak{G}^{\text{ONmin}}$ *ἑβδόμῳ*) ‖ **4** [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *καὶ σφράγισον* = וַחֲתֹם? frt l וְיַתֵּךְ cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ et 9.

5 אָסְפוּ שֹׁמְרֵי הַסַּף מֵאֵת הָעָם׃ 5 [a]וְיִתְּנֻהוּ[b] עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יא. ויתנוהו ק
הַמְּפֻקָּדִים בְּבֵית[c] יְהוָה וְיִתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר[d] בְּבֵית בית ק חד מן ר׳ יתיר ב
6 יְהוָה לְחַזֵּק בֶּדֶק הַבָּיִת׃ 6 לְחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים וְלַגֹּדְרִים[a] וְלִקְנוֹת ה חס בלישׁ[6]. ב
7 עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־[b]הַבָּיִת׃ 7 אָךְ לֹא־יֵחָשֵׁב אִתָּם הַכֶּסֶף לז
8 הַנִּתָּן עַל־יָדָם כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם עֹשִׂים׃ 8 וַיֹּאמֶר חִלְקִיָּהוּ ד
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶל־[a]שָׁפָן הַסֹּפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה לט
9 וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן וַיִּקְרָאֵהוּ׃ 9 וַיָּבֹא[a] [b]שָׁפָן הַסֹּפֵר[b] ז וכל עזרא דכות[7]
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר הַתֵּיכוּ עַבְדֶיךָ אֶת־הַכֶּסֶף כה
הַנִמְצָא בַּבַּיִת[c] וַיִּתְּנֻהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמְּפֻקָּדִים בֵּית יְהוָה׃ ח[8]
10 וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסֹּפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וַיִּקְרָאֵהוּ ז וכל עזרא דכות[7]
שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 11 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי סֵפֶר
12 הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ 12 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־ ז וכל עזרא דכות[7]
אֲחִיקָם בֶּן־[a]שָׁפָן וְאֶת־עַכְבּוֹר בֶּן־מִיכָיְהוּ וְאֶת־שָׁפָן הַסֹּפֵר וְאֶת עֲשָׂיָה ח[9]
13 עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ 13 לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי וּבְעַד־הָעָם
[a]וּבְעַד כָּל־יְהוּדָה[a] עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַנִּמְצָא הַזֶּה כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת י[10] וכל ד״ה דכות ב מ״א
יְהוָה אֲשֶׁר־הִיא נִצְּתָה בָּנוּ עַל־[b]אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֲבֹתֵינוּ עַל־דִּבְרֵי י[10] וכל ד״ה דכות ב מ״א
14 הַסֵּפֶר הַזֶּה[b] לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עָלֵינוּ[c]׃ 14 וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן
וַאֲחִיקָם וְעַכְבּוֹר וְשָׁפָן וַעֲשָׂיָה אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת[a] שַׁלֻּם בֶּן־ ה. יא חס[11]
תִּקְוָה בֶּן־חַרְחַס[b] שֹׁמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא יֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנֶה ח חס[12]
15 וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ׃ 15 וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ל בנביא[13]. כד
16 יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃ 16 כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי לב[14]
מֵבִיא רָעָה אֶל[a]־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו אֶת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר לו[15]
17 קָרָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 17 תַּחַת[a] אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים

[4]Mm 1754. [5]Mm 2002. [6]Mm 2115. [7]Mm 4033. [8]Mm 2182. [9]Mm 2183. [10]Mm 1718. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2184. [13]Mm 4261. [14]Mm 319. [15]Mm 2560.

5 [a] 5–7 cf 12,12sqq ‖ [b] mlt Mss 𝔊 ut Q וַיִּתְּנֻהוּ, K prb וַיִּתְּנוּ; $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *καὶ δοθήτω* = וְיִתַּן ‖ [c] mlt Mss ut Q בֵּית ‖ [d] > 2 Mss $\mathfrak{G}^{\text{-Bmin}}$ ‖ **6** [a] cf 12,13[a] ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖 + בֶּדֶק ‖ **8** [a] = אֶל, sic mlt Mss cf 𝔊 ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{\text{-BO}}$ ut 2 Ch 34,16 וַיָּבֵא ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔙 יהוה בְּבֵית ‖ **13** [a–a] dl? ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{\text{B 56.129}}$ ‖ [c] Ms עָלָיו cf $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐν αὐτῷ* ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}^{\text{Bmin}}$ *μητέρα* ‖ [b] mlt Mss חם– ‖ **16** [a] = עַל.

ו כת כן לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל[a] מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְנִצְּתָה חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא
ז[16] תִכָּבֶה׃ 18 וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה כֹּה 18
כד תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃[a]
ב 19 יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע ׀ מִפְּנֵי יְהוָה בְּשָׁמְעֲךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־ 19
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו לִהְיוֹת לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ
ה[17]ג[18]. ל[19]ג בלישׁ[20] וַתִּבְכֶּה לְפָנָי וְגַם אָנֹכִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ 20 לָכֵן הִנְנִי אֹסִפְךָ 20
ב[21]. ג[22]. ב חד חס וחד מל[23] עַל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ[b] בְּשָׁלוֹם[c] וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ
ג[24] וכל ועל ישביו דכות ב מ א. [25] בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה[d] וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ
יג דָּבָר׃ **23** 1 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ[a] אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה **23**
יג[2]. ח[3]. לד מל[4] וִירוּשָׁלִָם׃ 2 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְכֹל[a]־יֹשְׁבֵי 2
ג[5]. גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ב יְרוּשָׁלִַם אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים[b] וְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל
ח. לט וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה׃
יח פסוק את ראת ואת את 3 וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית ׀ לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת 3
ב. ה[6] אַחַר יְהוָה וְלִשְׁמֹר[a] מִצְוֹתָיו וְאֶת־עֵדוֹתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו בְּכָל־לֵב
ה חס וכל אורית דכות[7] וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר
ה[8]. ד הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם בַּבְּרִית׃ 4 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ[c]
יא [a]הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל[a] וְאֶת־[b]כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה[b] וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף לְהוֹצִיא מֵהֵיכַל
לא יְהוָה אֵת כָּל־הַכֵּלִים הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם
יז וַיִּשְׂרְפֵם[c] מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם בְּשַׁדְמוֹת[d] קִדְרוֹן וַיִּשָּׂא אֶת־עֲפָרָם בֵּית־
ב אֵל׃ 5 וְהִשְׁבִּית[a] אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וַיְקַטֵּר[b] 5
בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה וּמִסְבִּיבוֹת[c] יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ[d]

[16]Mm 369. [17]Mm 143. [18]Mm 2185. [19]Mm 1608. [20]Mm 2186. [21]Mm 2187. [22]Mm 4262. [23]Cf Mp sub loco et 2 Ch 34,28. [24]Mm 2560. [25]Mm 910, lectio plena contra Mp ג מל Nu 13,26; 2 Ch 10,16 et 34,28, cf Mp sub loco. Cp 23 [1]Mm 399. [2]Mm 1520. [3]Mm 2556. [4]Dub; Mp contra textum, cf Mp sub loco. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1875. [7]Mm 1950. [8]Mm 2027.

17 [a] Ms $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}$ om כל ‖ **18** [a] prb vb exc ‖ **20** [a] = אֶל, sic $\mathfrak{C}$ nonn Mss cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] 2 Mss תך–, l c Vrs קִבְרָתְךָ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{O}$ *ἐν Ιερουσαλημ* ‖ [d] $\mathfrak{G}^{-BO}$ ut 2 Ch 34,28 + ועל־ישביו cf 19 ‖ **Cp 23,1** [a] l c 2 Ch 34,29 et $\mathfrak{G}$ וַיֶּאֱסֹף vel וַיַּאַסְפוּ cf $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **2** [a] Ms $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{C}^{Ms}$ et 2 Ch 34,30 om כל ‖ [b] > $\mathfrak{C}$, pc Mss et 2 Ch וְהַלְוִיִּם ‖ **3** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}^{B}$ ל׳ ‖ **4** [a–a] Syh sub ast ‖ [b–b] $\mathfrak{C}$ *sgn khnj'*, prp כֹּהֵן ה׳ ‖ [c] Ms $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}$ פום– ‖ [d] $\mathfrak{G}^{L}$ ε′ *ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ*, $\mathfrak{S}\mathfrak{C}(\mathfrak{V})$ *bnhl'* ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ κατέκαυσεν*, id 11[a] ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{C}$ pl; prb l לְקַטֵּר cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ [c] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{C}\mathfrak{V}$ ובמ׳ ‖ [d] $\mathfrak{C}$ nonn Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Ms}\mathfrak{V}$ ול׳.

6 וְלַיְרֵחַ וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם׃ 6 וַיּוֹצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה [a]מִבֵּית יג חס⁹
יְהוָה [a]מִחוּץ לִירוּשָׁלַ͏ִם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרֹף אֹתָהּ בְּנַחַל קִדְרוֹן
7 וַיִּדֶק לְעָפָר וַיִּשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרָהּ עַל־קֶבֶר[b] בְּנֵי הָעָם׃ 7 וַיִּתֹּץ אֶת־ ג
בָּתֵּי[a] הַקְּדֵשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם בָּתִּים[b] ב. לט
8 לָאֲשֵׁרָה׃ 8 וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי יְהוּדָה וַיְטַמֵּא[a] אֶת־הַבָּמוֹת יג[10] יח מגה ר״פ.
אֲשֶׁר קִטְּרוּ[b] שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע עַד־[c]בְּאֵר שָׁבַע וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת[d] יט פסוק בסיפ אה את את
הַשְּׁעָרִים[e] אֲשֶׁר־פֶּתַח שַׁעַר יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־שְׂמֹאול אִישׁ ל. ל
9 בְּשַׁעַר[f] הָעִיר׃ 9 אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמוֹת אֶל־מִזְבַּח יְהוָה יג[11]. ב[12]
10 בִּירוּשָׁלַ͏ִם כִּי אִם־אָכְלוּ מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ 10 וְטִמֵּא אֶת־הַתֹּפֶת
אֲשֶׁר בְּגֵי[a] בְנֵי־הִנֹּם לְבִלְתִּי[b] לְהַעֲבִיר[c] אִישׁ אֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בִּתּוֹ בָּאֵשׁ ט כת יג[13]. כן. ב
11 לַמֹּלֶךְ׃ 11 וַיַּשְׁבֵּת[a] אֶת־הַסּוּסִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה לַשֶּׁמֶשׁ ב[14]
מִבָּא[b] בֵית־יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת נְתַן־הַמֶּלֶךְ הַסָּרִיס אֲשֶׁר בַּפְּרָוָרִים וְאֶת־ ו רל חס[15]
12 מַרְכְּבוֹת הַשֶּׁמֶשׁ שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ 12 וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר עַל־הַגָּג ד ג מל וחר חס[16]
[a]עֲלִיַּת אָחָז[a] אֲשֶׁר־עָשׂוּ | מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה
מְנַשֶּׁה בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה נָתַץ הַמֶּלֶךְ [b]וַיָּרֶץ מִשָּׁם[b] וְהִשְׁלִיךְ
13 אֶת־עֲפָרָם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן׃ 13 וְאֶת־הַבָּמוֹת[a] אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם
אֲשֶׁר מִימִין לְהַר־הַמַּשְׁחִית[b] אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
לְעַשְׁתֹּרֶת | שִׁקֻּץ צִידֹנִים וְלִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם תּוֹעֲבַת בְּנֵי־ ל
14 עַמֹּון טִמֵּא הַמֶּלֶךְ׃ 14 וְשִׁבַּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְכָרֵת אֶת־הָאֲשֵׁרִים יט פסוק בסיפ את את את
15 וַיְמַלֵּא אֶת־מְקוֹמָם עַצְמוֹת אָדָם׃ 15 וְגַם אֶת־[a]הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־ ט
אֵל[a] הַבָּמָה אֲשֶׁר עָשָׂה יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל
[a]גַּם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא וְאֶת־[a]הַבָּמָה[a] נָתָץ [b]וַיִּשְׂרֹף אֶת־[a]הַבָּמָה הֵדֵק[b] ל וחד מן ד[17] זוגין.
ד זוגין[17]

[9]Mm 1509. [10]Mm 639. [11]Mm 1956. [12]Mm 2188. [13]Mm 3989. [14]ותרין וַיַּשְׁבֵּת cf Mm 14. [15]Mm 2286. [16]Mm 472. [17]Okhl 231 et Mp sub loco.

6 [a–a] > 𝔠 ‖ [b] Ms 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 קִבְרֵי ‖ **7** [a] 𝔊𝔠^{f} sg ‖ [b] dub; 𝔊$^{-L}$ *χεττιειν*; 𝔊^{L} *στολάς*, frt l בָּתִּים (arab *battun* vestis) ‖ **8** [a] Ms 𝔊^{O}𝔖 וַיְ֫– ‖ [b] prb l שָׁם (ה dttg) cf Vrs ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗^{fMs} וְעַד ‖ [d] 𝔗 sg, l בָּמַת ? ‖ [e] l prb הַשְּׁעָרִים ‖ [f] 𝔊^{L} *εἰσπορευομένου τὴν πύλην* cf 𝔗, l שַׁעַר בָּא ‖ **10** [a] mlt Mss בגיא ‖ [b] l prb c 𝔗 mlt Mss Vrs ut Q בֶּן; K בְּנֵי ‖ [c] > 𝔊$^{-L}$𝔖 ‖ [d] frt l c pc Mss ה׳ ‖ **11** [a] cf 5[a] ‖ [b] prb l c pc Mss Vrs מְבֹא ‖ **12** [a–a] add? ‖ [b–b] inc; prp שָׁם וַיַּרְצֵם (a רצץ) ‖ **13** [a] 𝔊 *τὸν οἶκον* = הַבַּיִת ‖ [b] 𝔗 *zjtj'*, prp הַמַּשְׁחָה ‖ **15** [a–a] add? ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ συνέτριψεν τοὺς λίθους αὐτοῦ καὶ ἐλέπτυνεν*, frt l וַיְשַׁבֵּר אֶת־אֲבָנָיו וַיְדֵק.

ג. יט פסוק בסיפ את את את

16 לְעָפָר וְשָׂרַף אֶשְׁרָה׃ 16 וַיִּפֶן יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת־הַקְּבָרִים
אֲשֶׁר־שָׁם בָּהָר[a] וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת־הָעֲצָמוֹת מִן־הַקְּבָרִים וַיִּשְׂרֹף עַל־
הַמִּזְבֵּחַ וַיְטַמְּאֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא אִישׁ הָאֱלֹהִים[b] אֲשֶׁר קָרָא
ל 17 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 17 וַיֹּאמֶר מָה הַצִּיּוּן הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר[a] אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה
ב וַיִּקְרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבֵּחַ בֵּית[b]־אֵל׃
ל 18 18 וַיֹּאמֶר הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ אַל־יָנַע עַצְמֹתָיו וַיְמַלְּטוּ עַצְמֹתָיו אֶת עַצְמוֹת
הַנָּבִיא אֲשֶׁר־בָּא מִשֹּׁמְרוֹן[a]׃ 19 וְגַם אֶת־כָּל־בָּתֵּי הַבָּמוֹת 19
אֲשֶׁר | בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס[a] הֵסִיר יֹאשִׁיָּהוּ
ב 18 וַיַּעַשׂ לָהֶם כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵית־אֵל׃ 20 וַיִּזְבַּח אֶת־ 20
ד 19 כָּל־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר־שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף אֶת־עַצְמוֹת אָדָם
עֲלֵיהֶם וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 21 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר 21
עֲשׂוּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה׃[a] 22 כִּי 22
ח[20] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב. ד[21] ג[22]
לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה מִימֵי הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל[a]
יְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 23 כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה 23
ח[20] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה[a] לַיהוָה בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 24 וְגַם אֶת־ 24
הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַגִּלֻּלִים וְאֵת כָּל־
ג חס[23]. ד. ג[24]. נא הַשִּׁקֻּצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם בִּעֵר יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן
ה חס[25] וכל אוריית דכות[25] הָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מָצָא חִלְקִיָּהוּ
יו ר״ם וס״ם חד. ד דקדים אחריו הַכֹּהֵן בֵּית[a] יְהוָה׃ 25 וְכָמֹהוּ לֹא־הָיָה לְפָנָיו מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־ ס[24]
ל יְהוָה בְּכָל־לִבָּבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ כְּכָל[a] תּוֹרַת מֹשֶׁה
וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כָּמֹהוּ׃ 26 אַךְ | לֹא־שָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ 26
ל. ל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר־חָרָה אַפּוֹ בִּיהוּדָה עַל כָּל־[a]הַכְּעָסִים אֲשֶׁר הִכְעִיסוֹ

[18] Mm 2189. [19] Mm 1956. [20] Mm 692. [21] Mm 1168. [22] Mm 1399. [23] Mm 2190. [24] Mm 3999. [25] Mm 1950. [26] Mp sub loco.

16 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *ἐν τῇ πόλει* = בָּעִיר; > $\mathfrak{S}$ ‖ [b] frt ins sec $\mathfrak{G}$ בַּעֲמַד יָרְבְעָם בֶּחָג עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּפֶן וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו עַל־קֶבֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים (homtel) ‖ **17** [a] > $\mathfrak{G}^{-L}$; $\mathfrak{G}^{L}$ *οὗτος ὁ τάφος* = זֶה קֶבֶר ‖ [b] l c pc Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ בְּבֵית? ‖ **18** [a] l מִבֵּית־אֵל? ‖ **19** [a] prb ins אֶת־יְהוָה cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **21** [a] Ms $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ הַזֹּאת ‖ **22** [a] nonn Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{C}^{Mss}$ כל ‖ **23** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **24** [a] nonn Mss $\mathfrak{C}^{fMss}$ בְּכֹל cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ ‖ **25** [a] nonn Mss Seb בְּכֹל, nonn Mss וּבְכֹל ‖ **26** [a] > $\mathfrak{G}^{-L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$.

27 מְנַשֶּׁה׃ 27 וַיֹּאמֶר יְהוָה גַּם אֶת־יְהוּדָה אָסִיר מֵעַל פָּנַי כַּאֲשֶׁר הֵסַרְתִּי
אֶת־יִשְׂרָאֵל וּמָאַסְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר־בָּחַרְתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם
28 וְאֶת־הַבַּיִת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם׃ 28 וְיֶתֶר דִּבְרֵי ת27. יג בטע ר״פ בסיפ28
יֹאשִׁיָּהוּ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
29 לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 29 בְּיָמָיו עָלָה פַרְעֹה נְכֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־ ט29
מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר־פְּרָת וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ לִקְרָאתוֹ וַיְמִתֵהוּ ח מל39
30 בְּמְגִדּוֹ כִּרְאֹתוֹ אֹתוֹ׃ 30 וַיַּרְכִּבֻהוּ עֲבָדָיו מֵת מְמְגִדּוֹ וַיְבִאֻהוּ יְרוּשָׁלַם ב חס31. ב. ו32
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּקִבְרָתוֹ וַיִּקַּח עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ
וַיִּמְשְׁחוּ אֹתוֹ וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו׃ פ

31 בֶּן־עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה יְהוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ
32 בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמוּטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ 32 וַיַּעַשׂ הָרַע
33 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ 33 וַיַּאַסְרֵהוּ פַּרְעֹה נְכֹה
בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת מִמְּלָךְ בִּירוּשָׁלַם וַיִּתֵּן עֹנֶשׁ עַל־הָאָרֶץ ממלך חד מן ד בליש
34 מְאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר זָהָב׃ 34 וַיַּמְלֵךְ פַּרְעֹה נְכֹה אֶת־אֶלְיָקִים ת
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ יְהוֹיָקִים וְאֶת־יְהוֹאָחָז
35 לָקַח וַיָּבֹא מִצְרַיִם וַיָּמָת שָׁם׃ 35 וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נָתַן יְהוֹיָקִים ב
לְפַרְעֹה אַךְ הֶעֱרִיךְ אֶת־הָאָרֶץ לָתֵת אֶת־הַכֶּסֶף עַל־פִּי פַּרְעֹה ל
אִישׁ כְּעֶרְכּוֹ נָשָׂא אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב אֶת־עַם הָאָרֶץ לָתֵת ל33. ל
לְפַרְעֹה נְכֹה׃ ס

36 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
37 מָלַךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ זְבִידָה בַּת־פְּדָיָה מִן־רוּמָה׃ 37 וַיַּעַשׂ זבודה34
24 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ 24 1 בְּיָמָיו עָלָה
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי־לוֹ יְהוֹיָקִים עֶבֶד שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּשָׁב

27 Mm 748. 28 Mm 1985. 29 Mm 2902. 30 Mm 2137. 31 Mm 2191. 32 Mm 1391. 33 Mm 3562. 34 Mm 832.

29 a prb = אֶל cf Chron Gadd ‖ b > G* ‖ c nonn Mss בְּרֹ cf G ‖ 30 a G-BO + ἐν πόλει Δαυιδ ‖ 31 a mlt Mss GV חמיטל ‖ 33 a G ut 2 Ch 36,3 וַיַּסִּירֵהוּ ‖ b–b add? ‖ c nonn Mss GCV ut Q מִמְּלֹךְ ‖ d–d > G* ‖ e G καὶ ἑκατὸν (GL[S] δέκα) τάλαντα ‖ 34 a mlt Mss Edd לקח ‖ b G-L(V) καὶ εἰσήνεγκεν cf 2 Ch 36,4 וַיְבִיאֵהוּ; GL ἀπήγαγεν αὐτόν ‖ 35 a–a cf b ‖ b nonn Mss ואת; GNmin(SCV) παρά, l frt מֵאֵת vel dl a–a ‖ 36 a nonn Mss C ut Q וּזְבִידָה, K SV וְזִבְיָדָה.

כג[1] וַיִּמְרֹד־בּוֹ׃ 2 וַיְשַׁלַּח יְהוָה[a] | בּוֹ אֶת־גְּדוּדֵי כַשְׂדִּים וְאֶת־גְּדוּדֵי אֲרָם 2
ט[2] | וְאֶת גְּדוּדֵי מוֹאָב וְאֶת גְּדוּדֵי בְּנֵי־עַמּוֹן[b] וַיְשַׁלְּחֵם בִּיהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ[c]
ה בטע בסיפ[3] כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ 3 אַךְ | עַל־פִּי[a] יְהוָה 3
ו חס[4] . ח[5] הָיְתָה בִּיהוּדָה לְהָסִיר[b] מֵעַל פָּנָיו בְּחַטֹּאת מְנַשֶּׁה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃
ג[6] . ב זקף קמ . ט 4 וְגַם דַּם־הַנָּקִי אֲשֶׁר שָׁפָךְ[a] וַיְמַלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלַם דָּם נָקִי וְלֹא־אָבְתָה 4
יג בטע ר״פ בסיפ[7] יְהוָה לִסְלֹחַ׃ 5 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־ 5
הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ 6 וַיִּשְׁכַּב 6
יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו[a] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 7 וְלֹא־הֹסִיף 7
ל[8] עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָצֵאת מֵאַרְצוֹ כִּי־לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנַּחַל מִצְרַיִם
עַד־נְהַר־פְּרָת כֹּל אֲשֶׁר הָיְתָה לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם׃ פ
8 בֶּן־שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה[a] שָׁנָה יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מָלַךְ 8
ל 9 בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ נְחֻשְׁתָּא בַּת־אֶלְנָתָן מִירוּשָׁלִָם׃ 9 וַיַּעַשׂ הָרַע 9
עלו ק חד מן יד[9] כת ה וקר׳ ר בלישׁ 10 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו׃ 10 בָּעֵת הַהִוא עָלָה[a] עַבְדֵי[b]
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִַם וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר׃ 11 וַיָּבֹא 11
י[10] . יז[11] וכל וגורתי דכות ב מ א נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־הָעִיר וַעֲבָדָיו צָרִים עָלֶיהָ׃ 12 וַיֵּצֵא 12
ט[12] יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה עַל[a]־מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו
יב מל[13] וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה לְמָלְכוֹ׃ 13 וַיּוֹצֵא 13
ב[14] . א מל[15] . יא מל[15] מִשָּׁם אֶת־כָּל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְקַצֵּץ אֶת־
כָּל־כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּהֵיכַל יְהוָה כַּאֲשֶׁר
ב פסוק כל כל וכל[16] דִּבֶּר יְהוָה׃ 14 וְהָגְלָה אֶת־כָּל־[a]יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶת | 14
ה פת . עשרת ק חד מן יא[17] קר ת בלישׁ . ה ב מל וג חס[18] כָּל־[a]גִּבּוֹרֵי הַחַיִל עֲשֶׂרֶת[b] אֲלָפִים גּוֹלָה[c] וְכָל־הֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר לֹא[d]

Cp 24 [1]Mm 59. [2]Mm 2192. [3]Mm 1984. [4]Mm 861. [5]Mm 2851. [6]Mm 1166. [7]Mm 1985. [8]Mm 2193. [9]Mm 782. [10]Textus contra Mp חס וכל מלכים דכות ב מא, cf Jer 28,11; 2 R 25,22 et Mp sub loco. [11]Mm 1174. [12]Mm 2902. [13]Mm 2194. [14]Mm 2568. [15]Mm 1977. [16]Mm 2863. [17]Mm 3675. [18]Mm 1787.

Cp 24,2 [a] > 𝔊*, gl? ‖ [b] 𝔊^{L} et 2 Ch 36,5 𝔊 + *καὶ ἐκ τῆς Σαμαρείας* ‖ [c] 𝔖𝔗 suff pl; 𝔊$^{-L}$ om suff, recte? ‖ **3** [a] 𝔊 *τὸν θυμόν* cf 𝔖𝔗 et 2 Ch 36,5 𝔊, frt 1 אַף ut 20 ‖ [b] 𝔊(𝔙) + *αὐτόν*, 𝔖(𝔗) + *'nwn* eos ‖ **4** [a] Ms 𝔊^{243}𝔗^{Ms} + מְנַשֶּׁה, 𝔊^{L} et 2 Ch 36,5d 𝔊 + *Ιωακιμ* ‖ **6** [a] 𝔊^{L} et 2 Ch 𝔊 + *καὶ ἐτάφη ἐν κήπῳ Οζα μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ* ‖ **8** [a] > 2 Ch 36,9 ‖ **10** [a] nonn Mss 𝔗𝔙 ut Q עָלוּ; l c K 𝔊𝔖 עָלָה ‖ [b] > pc Mss 𝔊𝔖, dl ‖ **12** [a] = אֶל, sic pc Mss Edd 𝔊$^{L\,min}$𝔖𝔗^{Ms}𝔙 ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss ut Q עֲשָׂרֶת, K עֲשָׂרָה ‖ [c] l הָ־? cf 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 et 15 ‖ [d] 𝔊$^{-L}$𝔖𝔙 pr cop.

15 נְשֹׁאֵי זוּלַת דַּלַּת עַם־הָאָרֶץ׃ 15 וַיֹּגֶל אֶת־יְהוֹיָכִין בָּבֶלָה ל. כט
וְאֶת־אֵם הַמֶּלֶךְ וְאֶת־נְשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְאֶת־סָרִיסָיו וְאֵת אֵילֵי[a] הָאָרֶץ ב. אילי ק
16 הוֹלִיךְ גּוֹלָה מִירוּשָׁלַם בָּבֶלָה׃ 16 וְאֵת כָּל־אַנְשֵׁי הַחַיִל שִׁבְעַת כט. ב
אֲלָפִים וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר אֶלֶף הַכֹּל גִּבּוֹרִים עֹשֵׂי מִלְחָמָה וַיְבִיאֵם
17 מֶלֶךְ־בָּבֶל גּוֹלָה בָּבֶלָה׃ 17 וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־מַתַּנְיָה דֹדוֹ כט. ה
תַּחְתָּיו וַיַּסֵּב אֶת־שְׁמוֹ צִדְקִיָּהוּ׃ פ

ס לה 18 [a]בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת[b] שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
חמוטל חד מן ה[20] וגרון ק כת י וקרו ו ב מגה בלישׁ
19 מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל[c] בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה[d]׃ 19 וַיַּעַשׂ
20 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִים׃ 20 כִּי | עַל־אַף יְהוָה
ל[21]. ה[22]. ל חס הָיְתָה בִּירוּשָׁלַם[ ] וּבִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִכוֹ[a] אֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד
25 צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃ ס 25 1 [a]וַיְהִי[b] בִּשְׁנַת[b] הַתְּשִׁיעִית לְמָלְכוֹ ב[1]. ב מל[2]
בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[c] [d]בֶּעָשׂוֹר[e] לַחֹדֶשׁ[d] בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא[f]
2 וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַם וַיַּחַן[g] עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ[h] עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ 2 וַתָּבֹא ל
3 הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ 3 [a]בְּתִשְׁעָה
4 לַחֹדֶשׁ[a] וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ 4 [a]וַתִּבָּקַע ה[3]. כה. ד[4]
הָעִיר[b] וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה[c] | הַלַּיְלָה[d] דֶּרֶךְ שַׁעַר | בֵּין הַחֹמֹתַיִם
ג. יז[5] וכל וגנוחי דכות ב מ א אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלֶךְ[e] דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
ה חס[6]. ל[7] 5 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים[ ] אַחַר הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂגוּ אֹתוֹ בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ וְכָל־
6 חֵילוֹ נָפְצוּ מֵעָלָיו׃ 6 וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל
ה. ה[4] 7 רִבְלָתָה[a] וַיְדַבְּרוּ[b] אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃ 7 וְאֶת־[c]בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ שָׁחֲטוּ[a] לְעֵינָיו

[19]Mp sub loco. [20]Mm 2195. [21]Mm 2764. [22]Mm 2147. Cp 25 [1]Mm 2143. [2]Mm 2883. [3]Mm 432. [4]Mm 932. [5]Mm 1174. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1312. [8]Mm 271.

15 [a] l c mlt Mss ut Q אֵילֵי ‖ **18** [a] 18—20 cf Jer 52,1—3 ‖ [b] > $\mathfrak{G}^{O}$ ‖ [c] nonn Mss $\mathfrak{T}$ ut Q חֲמוּטַל cf 23,31 ‖ [d] > $\mathfrak{G}$* ‖ **20** [a] = הַ׳ ‖ **Cp 25,1** [a] 1—12 cf Jer 39,1—10; 52,4—16 ‖ [b] nonn Mss Or Jer 39,1; 52,4 בַּשָּׁנָה ‖ [c] $\mathfrak{G}^{Nmin}$ 12, $\mathfrak{G}^{A}$ 2 ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}$* et Jer 39 ‖ [e] $\mathfrak{G}^{A}$ 14 ‖ [f] > $\mathfrak{G}$ et Jer 39 ‖ [g] $\mathfrak{T}^{Ms}\mathfrak{V}$ et Jer 52 pl ‖ [h] $\mathfrak{GST}^{fMs}$ sg ‖ **3** [a–a] frt dl cf 4[a] ‖ **4** [a] frt ins וַיְהִי בְעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בְּתִשְׁעָה (Ṣ ḥmjšj' = חֲמִישִׁי) cf Ṣ et Jer 52 ‖ [b] frt ins c Jer 39 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם; צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה; $\mathfrak{G}^{L}$ + *καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεύς* ‖ [c] 2 Mss $\mathfrak{G}$ + יָצְאוּ, pc Mss + וַיִּבְרְחוּ; frt ins וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ מֵהָעִיר cf Ṣ et Jer ‖ [d] frt l c 2 Mss $\mathfrak{GSV}$ et Jer 52 לַ׳ ‖ [e] l c pc Mss $\mathfrak{G}^{-BO\,56}$Ṣ et Jer 52 וילכו ‖ **6** [a] Jer + בְּאֶרֶץ חֲמָת ‖ [b] prb l c mlt Mss $\mathfrak{GST}^{fV}$ et Jer רֿ ‖ [c] pc Mss $\mathfrak{T}$ et Jer טִים– ‖ **7** [a] prb l c $\mathfrak{GSV}$ sg cf Jer.

וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם וַיְבִאֻהוּ בָּבֶלָה׃ ס

8 וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּשִׁבְעָה[a] לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה 8 ה ר״פ
לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עֶבֶד[c]
מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם׃ 9 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת 9
כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם וְאֵת־כָּל־בֵּית גָּדוֹל[b] שָׂרַף בָּאֵשׁ[a]׃ 10 וְאֵת־חוֹמֹת[a] 10 ט . ח[9] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ד כת כן
יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־[b]חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר[c] רַב־טַבָּחִים׃ 11 וְאֶת 11
יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ[a] עַל־הַמֶּלֶךְ ח[10] וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
בָּבֶל[a] וְאֶת יֶתֶר הֶהָמוֹן[b] הָגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים׃ 12 וּמִדַּלַּת[a] 12 ג . ל[11]
הָאָרֶץ הִשְׁאִיר[b] רַב־טַבָּחִים לְכֹרְמִים וְלִיוֹגְבִים[c]׃ 13 וְאֶת־[a] 13 ב[12] בליש וכה כן למערב
עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בֵּית[b]־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
בְּבֵית־יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים[c] וַיִּשְׂאוּ אֶת־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ 14 וְאֶת־ 14 לט . מג . כט
הַסִּירוֹת וְאֶת־הָיָעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת כָּל־כְּלֵי[a] ב כת כן[13] . כל מל . ד[14]
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־בָם לָקָחוּ׃ 15 [a]וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת[a] 15 ג
אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כֶּסֶף לָקַח רַב־טַבָּחִים׃ 16 הָעַמּוּדִים[| 16
שְׁנַיִם הַיָּם[c] הָאֶחָד[a] וְהַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה[b] שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה ב[15]
מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁת כָּל־הַכֵּלִים[c] הָאֵלֶּה׃ 17 שְׁמֹנֶה[a] עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת[| 17 ג חס את[16]
הָעַמּוּד הָאֶחָד[b] וְכֹתֶרֶת עָלָיו[| נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת[c] שָׁלֹשׁ[d] אַמּוֹת[e] אמרת חד מן יא[17] קר ת ק
וּשְׂבָכָה וְרִמֹּנִים עַל־הַכֹּתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה[c] לָעַמּוּד ב
הַשֵּׁנִי[f] עַל־הַשְּׂבָכָה[f]׃ 18 וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן

[9] Mm 2893. [10] Mm 2106. [11] Mm 2765. [12] Lectio Or, cf Mp sub loco et Jer 52,16. [13] Mm 2196. [14] Mm 1272. [15] Mm 1914. [16] Mm 2197. [17] Mm 3675.

7 [b] Jer 52 + וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַפְּקֻדּוֹת עַד־יוֹם מוֹתוֹ ‖ 8 [a] 2 Mss 𝔊[L]𝔖, בְּעָשׂוֹר Jer 52 ‖ [b–b] 𝔊-[L](𝔖) τῷ Ναβουχοδονοσορ = לְנְ; > 𝔙 ‖ [c] 𝔊 ἐστὸς ἐνώπιον (Jer 52 עֲמֹד), frt l עֹמֵד לִפְנֵי ‖ 9 [a–a] add? ‖ [b] pc Mss et Jer 52 הַגְּ; > 𝔊-[L]𝔙 ‖ 10 [a] Ms et Jer 52 pr כָּל־; 𝔊𝔖 sg ‖ [b] > 𝔊* et Jer 52 𝔊 ‖ [c] ins c mlt Mss 𝔖𝔗[Mss]𝔙 et Jer 52 אֶת־ ‖ 11 [a–a] Jer 39 עָלָיו; l c Jer 52 אֶל־מִ׳ בְ׳ ‖ [b] Jer 52 הָאָמוֹן, frt l הָאֻמָּן (akk *ummanu* exercitus cf 𝔖 *ḥjl'*) ‖ 12 [a] 𝔊[L](𝔖𝔗) + τοῦ λαοῦ = עַם ‖ [b] pc Mss 𝔊[75]𝔖𝔗[f] et Jer 52 + וְנְבוּזַרְאֲדָן ‖ [c] K[Mss] וּלְגֹבְים cf 𝔗, 𝔊[L] *καὶ εἰς γεωργούς* cf 𝔖𝔙 ‖ 13 [a] 13–20 cf Jer 52,17–27 ‖ [b] Jer לְבֵית; l c nonn Mss Vrs בְּבֵית ‖ [c] pc Mss 𝔊 הַכִּ׳ ‖ [d] Ms et Jer + כָּל־ ‖ 15 [a–a] Jer + nonn vb ‖ 16 [a] pc Mss et Jer אַ׳ ‖ [b] 𝔊[L]𝔖 et Jer + הַמֶּלֶךְ ‖ [c] > 𝔊𝔙 ‖ 17 [a] Jer pr וְהָעַמּוּדִים ‖ [b] Jer + nonn vb ‖ [c] 𝔊[L] ut Jer + הָאַחַת ‖ [d] 𝔗[f] ut Jer חָמֵשׁ, sic l ‖ [e] l c mlt Mss et Jer ut Q אַמּוֹת ‖ [f–f] Jer וְרִמֹּנִים + nonn vb; add?

19 הָרֹאשׁ וְאֶת־צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן מִשְׁנֶה[a] וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ 19 וּמִן־ לו . ב[18] . א
ה ר״פ בנביא[19]
20† הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הוּא[a] פָּקִיד | עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
ל וְחָמִשָּׁה[b] אֲנָשִׁים מְרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בָּעִיר וְאֵת ׀ סֹפֵר[c]
ב שַׂר[d] הַצָּבָא[e] הַמַּצְבֵּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ
20 הַנִּמְצָאִים בָּעִיר׃[f] 20 וַיִּקַּח אֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אֹתָם
ד ג חס וחד מל[21] 21 עַל־[a]מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃ 21 וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם בְּרִבְלָה
ט[22] . ד
22† בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ 22 וְהָעָם הַנִּשְׁאָר[b]
ל מל בסיפ . ב בְּאֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּפְקֵד עֲלֵיהֶם
23 אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ פ 23 וַיִּשְׁמְעוּ[a] כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
הֵמָּה וַאֲנָשִׁים[a] כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־
24ל גְּדַלְיָהוּ[c] הַמִּצְפָּה וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה בֶן־
ב . ב[25] . ד[26] 24 תַּנְחֻמֶת הַנְּטֹפָתִי וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה[c] וַאֲנָשֵׁיהֶם׃ 24 וַיִּשָּׁבַע
ב . כה[27] וכל ד״ה ועורא דכות ב מ ה חס בלישׁ
לָהֶם גְּדַלְיָהוּ וּלְאַנְשֵׁיהֶם וַיֹּאמֶר[c] לָהֶם אַל־תִּירְאוּ מֵעַבְדֵי[a] הַכַּשְׂדִּים
25 שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִטַב לָכֶם׃ ס 25 וַיְהִי ׀ ג חס
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶּן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע[c] הַמְּלוּכָה ד[28] . ב[29]
ל[25] . ג[30] וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ וַיַּכּוּ[a] אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּמָת[b] וְאֶת־הַיְּהוּדִים וְאֶת־
26 הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ בַּמִּצְפָּה׃ 26 וַיָּקֻמוּ כָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־
ל גְּדוֹל[a] וְשָׂרֵי הַחֲיָלִים וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִם כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי[b] כַּשְׂדִּים׃ פ
27 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים
ב עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה[a] לַחֹדֶשׁ נָשָׂא[c] אֱוִיל מְרֹדַךְ[b] מֶלֶךְ בָּבֶל
ג בלישׁ[31] 28 בִּשְׁנַת מָלְכוֹ[b] אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c] מִבֵּית[d] כֶּלֶא׃ 28 וַיְדַבֵּר

[18]Mm 2198. [19]Mm 2980. [20]Mm 2199. [21]Mm 468. [22]Mm 2902. [23]Mm 2151. [24]Mm 2691. [25]Mp sub loco. [26]Mm 2200. [27]Mm 11. [28]Mm 3785. [29]Mm 1581. [30]Mm 2201. [31]Mm 2142.

18 [a] pc Mss et Jer הַמִּ֫ | **19** [a] Jer הָיָה cf 𝔊 *ἦν* | [b] > 𝔊^{Nmin}; 𝔗^{Ed} 50, Jer 7 | [c] 𝔊 ut Jer סֹפֵר, prb sic l cf 𝔙 | [d] 𝔖 *wlrbj* = וְאֶת־שָׂרֵי | [e] 𝔖 pl | [f] Jer בְּתוֹךְ הָעִיר | **20** [a] = אֶל, sic mlt Mss 𝔊 et Jer | **23** [a] l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔗^{f}𝔙 et Jer 40,7 וְאַנְשֵׁיהֶם | **24** [a] pc Mss 𝔙 et Jer 40,9 מֵעֲבַד; 𝔊 *πάροδον* = מֵעָבַר | **25** [a] 𝔊* sg | [b] > Ms, prb dl | **26** [a] Ms 𝔖 וְכָל־שׂ֫ | [b] nonn Mss 𝔊 et Jer 41,8 הַכּ֫ | **27** [a] Ms וּשְׁמֹנֶה, 𝔗^{f} ut Jer 52,31 וַחֲמִשָּׁה, Jer 𝔊 *τετράδι* | [b] prb l c Jer מַלְכָתּוֹ cf 𝔊 | [c] frt ins c pc Mss 𝔊𝔖𝔗 et Jer וַיֹּצֵא אֹתוֹ | [d] 𝔊-^{L} c suff 3sg, l כֻּלְאוֹ?

32 אֹתוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ [a]מֵעַל כִּסְאַ֣[a] הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ ח32

29 וְשַׁנֶּא֣[a] אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ 29 ב חד33 כת א וחד כת ה

30 וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְנָה־לּוֹ מֵאֵת[a] הַמֶּלֶךְ[b] דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ[c] 30 ב וחס

כָּל יְמֵי חַיָּי[d]׃ ד חס34

סכום הפסוקים של ספר
אלף וחמש מאות
ושלשים וארבעה
וחציו ויקבץ מלך ישראל[35]
וסדרים לה׳

[32] Mm 2202. [33] Mm 3709. [34] Mm 1811. [35] 1 R 22,6, cf Mp sub loco.

28 [a–a] l c Jer 52,32 מִמַּעַל לְכִסְאוֹת? ‖ **29** [a] Jer 52,33 נָשָׂא– ‖ **30** [a] 𝔊 ἐξ οἴκου = מִבֵּית ‖ [b] 𝔖 ut Jer 52,34 מִן בָּבֶל ‖ [c] Jer + עַד־יוֹם מוֹתוֹ, sic l et dl [d–d]? ‖ [d–d] cf [c].

1 1 חָזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם בִּימֵי ל[1]
עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ ג[2] בבביא וכל ד״ה דכות ב מ ה

2 שִׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהַאֲזִינִי אֶרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר
בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִי׃ ג[3] . ב חד מל וחד חס

3 יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו ב[4]
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן׃

4 הַוֹי ו גּוֹי חֹטֵא עַם כֶּבֶד עָוֹן ג חס[5]
זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים ח ד מנה מל
עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
[a]נָזֹרוּ אָחוֹר[a]׃ ב וחס[6]

5 עַל מֶּה תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה ג מיחד . כד[7] . ב[8] . ב מל
כָּל־רֹאשׁ לָחֳלִי וְכָל־לֵבָב דָּוָי׃ ב[9] . ג[10]

6 מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מְתֹם ד
פֶּצַע וְחַבּוּרָה וּמַכָּה טְרִיָּה ל . ב . ב[11]
לֹא־זֹרוּ וְלֹא חֻבָּשׁוּ וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן׃ לד פסוק לא ולא ולא[12]

7 אַרְצְכֶם שְׁמָמָה עָרֵיכֶם שְׂרֻפוֹת אֵשׁ ב חד מל וחד חס[13]
אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם זָרִים אֹכְלִים אֹתָהּ ו
וּשְׁמָמָה כְּמַהְפֵּכַת זָרִים[a]׃

8 וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסֻכָּה בְכָרֶם ל . ל
כִּמְלוּנָה[a] בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה[b]׃ ל . ב . ל

9 לוּלֵי יְהוָה צְבָאוֹת הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט[a] ב קמ[14]

Cp 1 [1] וחד בחזון ישעיהו 2 Ch 32,32. [2] Mm 2203. [3] Mm 2204. [4] Prv 14,4. [5] Mm 3711. [6] Mm 2823. [7] Mm 592. [8] Dt 33,3. [9] Mm 4214. [10] Mm 2205. [11] Mm 2206. [12] Mm 771. [13] Neh 3,34. [14] Mm 2207.

Cp 1,4 [a–a] > G ‖ **7** [a] 1 סדם ‖ **8** [a] 𝔔[a]GSV וכי ‖ [b] G(ST) πολιορκουμένη cf V, 1 נצורה (a צור) ‖ **9** [a] > GSV cf T; frt tr ˄ ad שריד.

כְּסְדֹם הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ׃ ס ד״ל ל. ל. ל[15]

10 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם
הַאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם עֲמֹרָה׃ ה. ל
11 לָמָּה־לִּי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה ו דמטע
שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים
וְדַם פָּרִים וּכְבָשִׂים[a] וַעֲתוּדִים לֹא חָפָצְתִּי׃ ב. ה[16]
12 כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת[a] פָּנָי ג[17]
מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רְמֹס[b] חֲצֵרָי׃ ב
13 לֹא תוֹסִיפוּ הָבִיא מִנְחַת־שָׁוְא קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה הִיא לִי ב מל[18]. ת קמ[19]
חֹדֶשׁ וְשַׁבָּת קְרֹא מִקְרָא לֹא־אוּכַל אָוֶן וַעֲצָרָה׃ ב. ד[20]
14 חָדְשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׂנְאָה נַפְשִׁי
הָיוּ עָלַי לָטָרַח נִלְאֵיתִי נְשֹׂא׃ ל. ג
15 וּבְפָרִשְׂכֶם כַּפֵּיכֶם אַעְלִים עֵינַי מִכֶּם ל
גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
יְדֵיכֶם דָּמִים מָלֵאוּ[a]׃ 16 רַחֲצוּ הִזַּכּוּ
הָסִירוּ רַע מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינָי
חִדְלוּ הָרֵעַ׃ 17 לִמְדוּ הֵיטֵב ב. ה
דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ חָמוֹץ[a]
שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה׃ ס
18 לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהוָה ו דמטע
אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים[a] כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ ב ול בליש
אִם־יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃
19 אִם־תֹּאבוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוּב הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ׃ יט בליש[21]
20 וְאִם־תְּמָאֲנוּ וּמְרִיתֶם חֶרֶב[a] תְּאֻכְלוּ[b] ל רמ״פ בסיפ. ב
כִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס ג
21 אֵיכָה הָיְתָה לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה[a] כג[22]. נ[23]

[15] Mm 2208. [16] Mm 2338. [17] Mm 2209. [18] Mp sub loco. [19] Mm 1092. [20] Mm 1544. [21] Mm 335. [22] Mm 1095. [23] Gn 38,15.

11 [a] > 𝔊 ‖ **12** [a] l c Ms 𝔖 לְרָ׳ ‖ [b] prp רוֹמְסֵי ‖ **15** [a] 𝔔[a] + אצבעותיכם בעאן ‖ **17** [a] l חמוץ? ‖ **18** [a] l c 𝔔[a] pc Mss כשני cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **20** [a] 𝔔[a]𝔖𝔗 בח׳; l מֶחֶ׳ (hpgr)? ‖ [b] prp תֹּאכְלוּ ‖ **21** [a] 𝔊 + *Σιων* cf 26/27.

מְלֵאַתִּי מִשְׁפָּט צֶדֶק יָלִין בָּהּ [b]וְעַתָּה מְרַצְּחִים[b]׃

22 כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים סָבְאֵךְ מָהוּל[a] בַּמָּיִם[b]׃ ג מל

23 שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַנָּבִים

כֻּלּוֹ אֹהֵב שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים

יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם׃ פ ג.ד

24 לָכֵן נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל

הֹוי אֶנָּחֵם מִצָּרָי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃ ג.ב. א מל[26]

25 וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ ד[26]

וְאֶצְרֹף כַּבֹּר סִיגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ ג.ל[27]

26 וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ כְּבָרִאשֹׁנָה וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה ד[26].ח[28]. ג חד מל וחד מן ד[29] חס בלישׁ וכל יעצי דכות

אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה נֶאֱמָנָה׃ בא[30]

27 צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ[a] בִּצְדָקָה׃

28 וְשֶׁבֶר[a] פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלוּ׃ ד[31]

29 כִּי יֵבֹשׁוּ[a] מֵאֵילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם

וַתַּחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם׃

30 כִּי תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ ל חס

וְכְגַנָּה אֲשֶׁר־מַיִם אֵין לָהּ׃ ב

31 וְהָיָה הֶחָסֹן[a] לִנְעֹרֶת וּפֹעֲלוֹ[b] לִנְיֹצוֹץ ב

וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין מְכַבֶּה׃ ס

2 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם׃

2 וְהָיָה [a]בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן[a] יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה ח בטע בסיפ[1]

בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת ל[2].יג[3]

וְנָהֲרוּ [b]אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם[b]׃ 3 וְהָלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ ג[4]

לְכוּ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב יז וכל אל הר הכרמל דכות[5]. יא[6] ב מנה בסיפ

[24]Mm 2480. [25]Mm 3365. [26]Mm 2212. [27]Mp sub loco. [28]Mm 1962. [29]Mm 2808. [30]Mm 17. [31]Mm 2210. **Cp 2** [1]Mp sub loco. [2]Mm 2840. [3]Mm 545. [4]Mm 3096. [5]Mm 385. [6]Mm 324.

21 [b–b] frt add ‖ **22** [a] prp מוֹהַל ‖ [b] frt add ‖ **27** [a] G(S) *ἡ αἰχμαλωσία αὐτῆς* = הַשְּׁבָיָה(V); prp וְיֹשְׁבֶיהָ ‖ **28** [a] l וְשֹׁבְרוּ (cf GC) vel וְשֹׁבֵר (cf V); prp יִשָּׁבְרוּ ‖ **29** [a] l c pc Mss C תֵּבשׁוּ ‖ **31** [a] $\mathfrak{Q}^a$ החסנכם cf GV ‖ [b] $\mathfrak{Q}^a$ ופעלכם; l וּפָעֳלוֹ cf GSC ‖ **Cp 2,2** [a] tr c S post יהוה cf Mi 4,1 ‖ [b–b] Mi 4,1 עָלָיו עַמִּים et postea (3) גּוֹיִם רַבִּים.

וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו ז מל וחד חס[7]
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ יח . ז
4 וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים
וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת ג[8] . ב . ב
לֹא־יִשָּׂא גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ ל פ
5 בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃

6 כִּי נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ בֵּית יַעֲקֹב ב חד מל וחד חס[9]
כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם[a] וְעֹנְנִים כַּפְּלִשְׁתִּים ל[10]
וּבְיַלְדֵי נָכְרִים יַשְׂפִּיקוּ׃
7 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו יג פסוק ואין ואין[11] . ה[12]
וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו׃ ה[12]
8 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ אֱלִילִים
לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ[a] לַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו׃ ל . ל
9 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ [a]וְאַל־תִּשָּׂא[a] לָהֶם׃ ג
10 ב�ֽוֹא בַצּוּר וְהִטָּמֵן בֶּעָפָר יד[13] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ת . ג
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ[a]׃ ל חס
11 עֵינֵי גַבְהוּת אָדָם שָׁפֵל[a] וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים יד[14] זוגין
וְנִשְׂגָּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ ס ב
12 כִּי יוֹם לַיהוָה צְבָאוֹת ד . ל וכל משנה תורה דכות ב מ א[15] . ו ד כת שא וב כת סה
עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם וְעַל כָּל־נִשָּׂא[a] וְשָׁפֵל[b]׃
13 וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן [a]הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים[a]
וְעַל כָּל־אַלּוֹנֵי הַבָּשָׁן׃
14 וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת הַנִּשָּׂאוֹת׃ ל
15 וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ[a] וְעַל כָּל־חוֹמָה בְצוּרָה׃

[7]Mm 1481. [8]Mm 3173. [9]Mm 2211. [10]Mm 1457. [11]Mm 2004. [12]Mm 2213. [13]Mm 169. [14]Mm 565. [15]Dt 8,14.

6 [a] prp מִקֶּסֶם; al קוֹסְמִים vel מִקֶּדֶם (magi) vel מְעֹנְנִים cf 𝔗 ‖ **8** [a] 1 הָ– ‖ **9** [a—a] prp וְאֵין שְׂאֵת ‖ **10** [a] 𝔊 + *ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν*, ins בקומו לערץ הארץ ut 19.21 ‖ **11** [a] 𝔔ª תשפלנה cf 𝔗𝔙 ‖ **12** [a] 𝔊 + *καὶ μετέωρον*, ins וְגָבֹהַּ ‖ [b] dl ‖ **13** [a—a] dl m cs cf 14 ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd ה–; it 30,25[a] 40,9[a].

16 וְעַל כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל־שִׂכְלֻיּוֹת[a] הַחֶמְדָּה׃ ל

17 וְשַׁח גַּבְהוּת הָאָדָם וְשָׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים ל וחד מן יד[10] זוגין
וְנִשְׂגַּב יְהוָה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃ ב

18 וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף[a]׃ ד וחס[17]

19 וּבָאוּ[a] בִּמְעָרוֹת צֻרִים וּבִמְחִלּוֹת[b] עָפָר
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃

20 בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ הָאָדָם אֶת־אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֶת אֱלִילֵי זְהָבוֹ ל
אֲשֶׁר עָשׂוּ־לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת [a]לַחְפֹּר פֵּרוֹת[a] וְלָעֲטַלֵּפִים׃ ג. ל. ל

21 לָבוֹא בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים ל
מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃

22 חִדְלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ ב
כִּי־בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃ פ

3 1 כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלַם וּמִיהוּדָה ה בסיפ. ב
מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֶנֶת [a]כָּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכָל מִשְׁעַן־מָיִם[a]׃ ל

2 גִּבּוֹר וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן׃ ב. ו מל. ז בלשון נביאיה

3 שַׂר־חֲמִשִּׁים וּנְשׂוּא פָנִים וְיוֹעֵץ וְחַכַם חֲרָשִׁים וּנְבוֹן לָחַשׁ׃ ד. ג

4 וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ־בָם׃

5 וְנִגַּשׂ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ ד[1]
יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד׃ ל

6 כִּי־יִתְפֹּשׂ אִישׁ בְּאָחִיהוּ בֵּית אָבִיו
שִׂמְלָה לְכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ וְהַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ׃ ד[2] מל וכל לשון הליכה דכות׳ ב מ ג

7 יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא ׀ לֵאמֹר לז ד מנה ר״פ
לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה
לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם׃ ל. ג[2] מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות׳ ב מ ג

8 כִּי כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַם ׀ וִיהוּדָה נָפָל[a] ג

[10] Mm 565. [17] Mm 3476. Cp 3 [1] Mm 1598. [2] Mm 2214. [3] Mm 1269.

16 [a] prp שָׂכְתִּי (cf aeg *śktj* navis et 𝔊), al סְפִינוֹת ‖ **18** [a] l c 𝔔[a] Vrs pl (ז ex 19) ‖ **19** [a] prp בָּאוּ cf 10 ‖ [b] prp וְהִטָּמְנוּ במ׳ cf 10 ‖ **20** [a–a] l c pc Mss לַחֲפַרְפָּרוֹת (𝔔[a] (לחפרפרים), cf 𝔊 *toῖς ματαίοις* θ′ (Hier) *pharpharoth* 𝔙 *talpas* ‖ **Cp 3,1** [a–a] add ‖ **8** [a] 𝔔[a] נפלה.

כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־יְהוָה לַמְרוֹת עֵינֵי[b] כְּבוֹדוֹ׃ לי . ל חס[4]
9 הַכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם[a] כִּסְדֹם[b] הִגִּידוּ לֹא כִחָדוּ דלי[5]
אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי־גָמְלוּ לָהֶם רָעָה׃ ל
10 אִמְרוּ[a] צַדִּיק כִּי־טוֹב כִּי־פְרִי[b] מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ׃
11 אוֹי לָרָשָׁע רָע[a] כִּי־גְמוּל[b] יָדָיו יֵעָשֶׂה[c] לוֹ׃ ה[6] . לז[7] . ה ול בסים
12 עַמִּי נוֹגְשָׂיו[a] מְעוֹלָל[b] וְנָשִׁים[c] מָשְׁלוּ בוֹ ט
עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אָרְחֹתֶיךָ בִּלָּעוּ׃ ס ל . ל[8]
13 נִצָּב לָרִיב יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים[a]׃ ה[9] . ג[10]
14 יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו
וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי בְּבָתֵּיכֶם׃ ל
15 מַלָּכֶם תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ מה לכם חד מן הי[11] כת ק מילה חדה וקרי תרי . יו . ג[12]
נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a]׃ ס ד . הוי[13]

16 וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְנוֹת צִיּוֹן
וַתֵּלַכְנָה נְטוּיוֹת גָּרוֹן וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינָיִם נטוריות חד מן יא[14] כת ק תרי . כח
הָלוֹךְ וְטָפֹף תֵּלַכְנָה וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה׃
17 וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה פָּתְהֶן[a] יְעָרֶינָה׃ ס יי[15] כת ש ול בליש . ל . ל
18 בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֶת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים וְהַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׂהֲרֹנִים׃ ס[16] ל . ג
19 הַנְּטִיפוֹת וְהַשֵּׁרוֹת וְהָרְעָלוֹת׃ 20 הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים ב[15] . ל . ל . ל . ל . ל
וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ וְהַלְּחָשִׁים׃ 21 הַטַּבָּעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף׃ 22 הַמַּחֲלָצוֹת ז מל . ל
וְהַמַּעֲטָפוֹת וְהַמִּטְפָּחוֹת וְהֶחֲרִיטִים׃ 23 וְהַגִּלְיֹנִים[a] וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת ל . ל . ל . ל . ל . ל
וְהָרְדִידִים׃ ל
24 וְהָיָה תַּחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוֹרָה נִקְפָּה ג ר״פ תחת ותחת וג מילין ביניה . ל . ב מל
וְתַחַת מַעֲשֶׂה[a] מִקְשֶׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֶרֶת[b] שָׂק טז[17]

[4] וחד גריש למרות עליון Ps 78,17. [5] Mm 2208. [6] Mm 3594. [7] Mm 210. [8] Mp sub loco. [9] Mm 1526. [10] Mm 2215. [11] Mm 214. [12] Mm 3549. [13] Mm 648. [14] Mm 1411. [15] Mm 2216. [16] Mm 2217.

8 [b] frt dl ‖ **9** [a] ⅁Ⅎ pl, l וחטאתם ‖ [b] frt add ‖ **10** [a] l אַשְׁרֵי; 𝔊 + *δήσωμεν* (a אסר) ‖ [b–b] l כְּפִרי ‖ **11** [a] l כִּי־רַע ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὰ ἔργα*, l כְּגֹ׳ ‖ [c] 𝔙[a] ישוב ‖ **12** [a] l נגשים ‖ [b] 𝔙 *spoliaverunt* cf 𝔊Ⅎ, l עֹלְלוּ ‖ [c] 𝔊 α′(Ⅎ) *καὶ οἱ ἀπαιτοῦντες* cf θ′, l ונושים ‖ **13** [a] 𝔊(⅁) *τὸν λαὸν αὐτοῦ*, l עַמּוֹ ‖ **15** [a–a] > 𝔊, dl ‖ **17** [a] Or פִּתַּהֵן = פְּתַאֲתָן? cf 𝔙; prp פִּתְיָן ‖ **23** [a] l והגלי׳ (akk *gulīnu* vestis) ‖ **24** [a] > ⅁, dl ‖ [b] frt dl.

ᶜכִּי־תַחַת[d] וְפִי[c]׃

25 מְתָיִךְ[a] בַּחֶרֶב יִפָּלוּ וּגְבוּרָתֵךְ[b] בַּמִּלְחָמָה׃

26 וְאָנוּ וְאָבְלוּ פְּתָחֶיהָ וְנִקְּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב׃ ב. ל[17]

4 1 וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא ג

לֵאמֹר לַחְמֵנוּ נֹאכֵל וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ ג[1]

רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף חֶרְפָּתֵנוּ׃ ס כא[2]

2 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לְצְבִי וּלְכָבוֹד וּפְרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן[ל] ל וכל שיר השירים דכות. ל[3]

וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל[a]׃ 3 וְהָיָה הַנִּשְׁאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם ח בטע בסיפ

קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל־הַכָּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלִָם׃ 4 אִם־רָחַץ אֲדֹנָי אֶת ג

צֹאַת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי יְרוּשָׁלַם יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ ג[4]. יב. ד

בָּעֵר׃ 5 וּבָרָא[a] יְהוָה[b] עַל[ל] כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶהָ עָנָן וְיוֹמָם ל. ל

וְעָשָׁן וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה לָיְלָה כִּי עַל־[c]כָּל־כָּבוֹד[c] חֻפָּה׃ 6 וְסֻכָּה[a] תִּהְיֶה ל. ל

לְצֵל־יוֹמָם[b] מֵחֹרֶב וּלְמַחְסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃ פ יו בליש. ל. ל

5 1 אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ ב בנביא. ג

כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן׃ ג

2 וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק ל. ל

וַיִּבֶן מִגְדָּל[l] בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב בּוֹ ל

וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ ב. ג

כ בטע. מט מל בנביא. ל[1]. ד 3 וְעַתָּה יוֹשֵׁב[l] יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ יְהוּדָה

שִׁפְטוּ־נָּא בֵּינִי וּבֵין כַּרְמִי׃

4 מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד[l] לְכַרְמִי וְלֹא[l] עָשִׂיתִי בּוֹ ב[2]

מִדֻּעַ קִוֵּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ[a] בְּאֻשִׁים׃ ב. ג

5 וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא אֶתְכֶם אֵת אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי ב ומל[3]

הָסֵר[a] מְשׂוּכָתוֹ[b] וְהָיֶה לְבָעֵר פָּרֹץ גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס׃ יא כת ש ול בליש. ל

[17] Mp sub loco. Cp 4 [1]Mm 3184. [2]Mm 17. [3]Mm 2218. [4]Mm 2095. Cp 5 [1]Mm 2221. [2]Mm 2219. [3]Mm 2220. [4]Mm 1411.

24 [c–c] > GV; 𝔔[a] + בשת ‖ [d] l c nonn Mss תַּ ‖ **25** [a] prp מְתֵיהָ ‖ [b] prp תָּהּ– ‖ **Cp 4,2** [a] 𝔔[a] + ויהודה ‖ **5** [a] G *καὶ ἥξει*, l וּבָא ‖ [b] G *καὶ ἔσται*, l וְהָיָה ‖ [c–c] l כְּל כְּבוֹד ‖ יְהוָה cf G^A ‖ **6** [a] cj c 5 ‖ [b] > G, dl ‖ **Cp 5,4** [a] 𝔔[a] וישה ‖ **5** [a] 𝔔[a] אסיר ‖ [b] frt l מְשׂוּכָךְ (a שׂוך).

ל . ל 6 [a]וַאֲשַׁלְּחֵהוּ בָּהָה[a] לֹא יֵאָסֵר וְלֹא יֵעָדֵר וְעָלָה שָׁמִיר וָשָׁית
ל וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר׃
כ 7 כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל
ו . ל . ב מל[7] וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע שַׁעֲשׁוּעָיו
ג . ד וכל אורית דכות וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה׃ ס
ו . ה רפו[9] 8 הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ
עַד אֶפֶס מָקוֹם וְהוֹשַׁבְתֶּם לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
יב ח מנה קמ . ב 9 בְּאָזְנָי[a] יְהוָה צְבָאוֹת
ב ב מל וחד חס[10] מט מל בבבא אִם־לֹא בָתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
10 כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַת אֶחָת[a] וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה אֵיפָה׃ פ
ב 11 הוֹי מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ
ב מְאַחֲרֵי בַּנֶּשֶׁף יַיִן יַדְלִיקֵם׃
ב בלישׁ[11] . ז[12] . ג[13] 12 וְהָיְתָה כִנּוֹר וָנֶבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם
[14] וְאֵת פֹּעַל יְהוָה לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ׃
13 לָכֵן גָּלָה עַמִּי מִבְלִי־דָעַת
ג מל וּכְבוּדוֹ מְתֵי[a] רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא׃
יא בטע בסיפ 14 לָכֵן הִרְחִיבָה שְׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק
[15]ל וְיָרַד הֲדָרָהּ[a] וַהֲמוֹנָהּ[a] וּשְׁאוֹנָהּ[a] וְעָלֵז בָּהּ[a]׃
ג 15 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְעֵינֵי גְבֹהִים תִּשְׁפַּלְנָה׃
ח[16] דגש וכל איוב דכות ב מ א . ד מל[17] 16 וַיִּגְבַּהּ[a] יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל[b] הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ[b] בִּצְדָקָה׃
ו . ב[18] 17 וְרָעוּ כְבָשִׂים כִּדְבָרָם[a] וְחָרְבוֹת[b] מֵחָמִים[c] גָּרִים[d] יֹאכֵלוּ׃
ג מל[19] 18 הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֹן בְּחַבְלֵי[a] הַשָּׁוְא[b] וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה[c] חַטָּאָה[d]׃
[19]ה 19 הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה[a] מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאֶה
ל . ב וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃ ס

[5]Mm 953. [6]Mm 2221. [7]Mm 2222. [8]Mm 3067. [9]Mm 957. [10]Mm 3613. [11]Mm 3314. [12]Mm 94. [13]Mm 3786. [14]Mm 2441. [15]Mp sub loco. [16]Mm 772. [17]Mm 2223. [18]Mm 2224. [19]Mm 3682.

6 [a–a] prp וַאֲשַׁבִּיתֵהוּ || **9** [a] 𝔊 pr *ἠκούσθη γάρ* = כִּי נִשְׁמַע cf 𝔗; pr לָכֵן נִשְׁבַּע || **10** [a] 𝔙[a] אחד || **13** [a] l c 2 Mss Vrs מֵתֵי || **14** [a] prp יֹ– pro הַ– cf 𝔗 || **16** [a] sic L, mlt Mss Edd הַ– || [b] mlt Mss Edd שַׁ– || **17** [a] 𝔖 *bzdqhwn* = בְּדִי || [b] prp וּרְחֹבוֹת || [c] prp מְחֻיִּים cf 𝔊 || [d] l גְּדָיִים vel גֶּרֶים (akk *gurū* agnus) cf 𝔊 || **18** [a] 𝔊σ′(𝔖) *ὡς σχοινίῳ*, l כְּחַ׳ || [b] prp הַשּׁוֹר || [c] 𝔊 *δαμάλεως*, prp הָעֶגֶל || [d] l c pc Mss 𝔊α′σ′θ′ חַ׳ || **19** [a] 𝔖 *nsrhb mrj'*, l יְחִישׁ יְהוָה.

20 הַוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע ²⁰ד
שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ
שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃ ס ב
21 הַוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבֹנִים׃ ¹ ח
22 הַוֹי גִּבּוֹרִים לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי־חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃ ²¹ח
23 מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב שֹׁחַד וְצִדְקַת צַדִּיקִים[a] יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ ס ל. ²²ב ומל²³
24 לָכֵן כְּאֹכֶל קַשׁ לְשׁוֹן אֵשׁ [a]וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה[a] יִרְפֶּה ל
שָׁרְשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפִרְחָם כָּאָבָק יַעֲלֶה [נֵאֲצוּ׃ ל
כִּי מָאֲסוּ אֶת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶת אִמְרַת קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל ²⁴א בטע לאחור. ל
25 [a]עַל־כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ עָלָיו וַיַּכֵּהוּ כו פסוק דאית בהון א״ב. ס בטע ה²⁶ מנה ר״ם. יו חס את
וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב חוּצוֹת
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ כג
26 וְנָשָׂא־נֵס [a]לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק[a] וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ יז
וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל יָבוֹא׃
27 אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן ח²⁵. ה מל. ט פסוק לא ולא ולא ולא
וְלֹא נִפְתַּח אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו׃ ב²⁶
28 אֲשֶׁר חִצָּיו שְׁנוּנִים וְכָל־קַשְׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת ג²⁷
פַּרְסוֹת סוּסָיו כַּצָּר[a] נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגְּלָיו כַּסּוּפָה׃ ל
29 שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג[a] כַּכְּפִירִים ישאג ק
וְיִנְהֹם וְיֹאחֵז טָרֶף וַיַּפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃ ב
30 וְיִנְהֹם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כִּנְהַמַּת־יָם ל
וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־[a]חֹשֶׁךְ צַר וָאוֹר[a] חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ[b]׃ פ ל. ²⁸ב. ²⁹ד

6 1 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם ה חס בסיפ
וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ 2 שָׂרָפִים עֹמְדִים ׀ מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ יב¹. כל כת כן
כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם ׀ יְכַסֶּה פָּנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו ג

[20] Mm 3570. [21] Mm 2952. [22] Mm 1242. [23] Mm 2880. [24] Mm 3781. [25] Mm 184. [26] Gn 14,23. [27] Mm 2225. [28] Mm 3579. [29] Mm 1676. Cp 6 [1] Mm 545.

23 [a] Ms 𝔊𝔙 צדיק ‖ **24** [a–a] 𝔘[a] ואש לוהבת cf Syh 𝔖 ‖ **25** [a] tr 25–30 post 10,4 ‖ **26** [a–a] prp לְגוֹי מְמֻרָחָק cf Jer 5,15 ‖ **28** [a] 𝔘[a] כצור; frt 1 כצר ‖ **29** [a] K וְשָׁאַג; l וְיִשְׁ ‖ **30** [a–a] 1 חשך צר ואור ‖ [b] prp בְּעֲרִיפֶיהָ (* עֲ׳ = nubes).

ג . ב . [2]ב וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף׃ 3 וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר
קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃
ב חס . ז[3] . י מל בלישׁ . ח[4] 4 וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא עָשָׁן׃ 5 וָאֹמַר
ד אוֹי־לִי כִּי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי
ו . ה[5] . מט מל בנביא וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יוֹשֵׁב
ב[6] כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי׃
ב ול בלישׁ . ל וכל שם איתּ דכוותּ 6 וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ רִצְפָּה בְּמֶלְקָחַיִם לָקַח מֵעַל
ב[7] הַמִּזְבֵּחַ׃ 7 וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר
ל[8] הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסַר עֲוֹנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְכֻפָּר׃
ל 8 וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלָח וּמִי יֵלֵךְ־לָנוּ
ג[9] וָאֹמַר הִנֵּנִי שְׁלָחֵנִי׃ 9 וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה
ד ב כת ה וב כת ו[10] שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃
ב . ל . יא . ב 10 הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע
נא . ל[11] . ב קמ וכל אתנח וס״פ דכות . ג[12] פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ[a] יָבִין וְשָׁב[b] וְרָפָא לוֹ׃
11 וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי וַיֹּאמֶר
מט מל בנביא עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב
ד[13] וּבָתִּים מֵאֵין אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה[a] שְׁמָמָה׃
ד[14] . ג[15] 12 וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וְרַבָּה הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
כג ח[16] מגה ר״פ 13 וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה לְבָעֵר
ח דמטע[17] כְּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר[a] בְּשַׁלֶּכְתָּ[b] מַצֶּבֶת[d] בָּם[e]
[f]זֶרַע קֹדֶשׁ[c] מַצַּבְתָּהּ[f]׃ פ

ה[1] 7 1 וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין מֶלֶךְ־
אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לַמִּלְחָמָה עָלֶיהָ וְלֹא
כג[2] . ג בטע יָכֹל[a] לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ[b]׃ 2 וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם

[2]Mm 467. [3]Mm 4217. [4]Mm 1854. [5]Mm 4084. [6]Mm 2226. [7]Mm 2452. [8]Mm 708. [9]Mm 4086. [10]Mm 192. [11]Mm 1840. [12]Mm 1622. [13]Mm 1090. [14]Mm 352. [15]Mm 533. [16]Mm 2227. [17]Mm 1404. Cp 7 [1]Mm 91. [2]Mm 2228.

Cp 6,10 [a] l c 𝔔[a] mlt Mss 𝔖𝔙 וּבלֹ׳ cf 𝔊𝔗 || [b] l וְשׁב || **11** [a] 𝔊(𝔙) *καταλειφθήσεται*, l תִּשָּׁאֵר || **13** [a] prp אֲשֶׁרָה || [b] 𝔔[a] מש׳ = מָשְׁלֶכֶת cf σ′𝔖𝔙 || [c–c] > 𝔊 || [d] prp מְמַצָּבֵת (vel בְּמַצָּבֵת) || [e] 𝔔[a] במה || [f–f] dl || **Cp 7,1** [a] 𝔔[a]𝔊𝔖𝔙 et 2 R 16,5 יָכְלוּ || [b] > 2 R 16,5.

וַיִּנָּ֥ע לִבָּבוֹ֙ וּלְבַ֣ב עַמּ֔וֹ כְּנ֥וֹעַ עֲצֵי־יַ֖עַר מִפְּנֵי־רֽוּחַ׃ 3 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ ה. ל
[a]אֶל־יְשַׁעְיָ֣הוּ[a] צֵא־נָ֞א לִקְרַ֣את אָחָ֗ז אַתָּ֤ה וּשְׁאָר֙ יָשׁ֣וּב בְּנֶ֔ךָ אֶל־קְצֵ֖ה ו
תְּעָלַ֣ת הַבְּרֵכָ֑ה הָעֶלְיוֹנָ֔ה אֶל־מְסִלַּ֖ת שְׂדֵ֥ה כוֹבֵֽס׃ 4 וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֔יו ג[3]
הִשָּׁמֵ֖ר וְהַשְׁקֵ֑ט אַל־תִּירָ֣א וְלִבְבְךָ֗ אַל־יֵרַךְ֙ מִשְּׁנֵ֣י זַנְבוֹת֔ הָאוֹדִ֖ים ג[4]
הָעֲשֵׁנִ֑ים הָאֲלֶ֕ה בְּחָרְי־[b]אַ֥ף רְצִ֖ין וַאֲרָ֣ם וּבֶן־רְמַלְיָהֽוּ׃ 5 יַ֣עַן כִּֽי־יָעַ֤ץ ו[5]. ה
עָלֶ֙יךָ֙ אֲרָ֔ם רָעָ֖ה אֶפְרַ֣יִם וּבֶן־רְמַלְיָ֑הוּ לֵאמֹֽר׃ 6 נַעֲלֶ֤ה בִֽיהוּדָה֙
וּנְקוֹטְטֶ֔נָּה וְנַבְקְעֶ֥נָּה אֵלֵ֖ינוּ וְנַמְלִ֣יךְ מֶ֑לֶךְ בְּתוֹכָ֕הּ אֵ֖ת בֶּן־טָבְאֵֽל׃[a] ס ל. ל. ל
7 כֹּ֥ה אָמַ֛ר אֲדֹנָ֥י יְהוִ֖ה לֹ֣א תָק֑וּם וְלֹ֖א תִּֽהְיֶֽה׃ ח[6]
8 כִּ֣י רֹ֤אשׁ אֲרָם֙ דַּמֶּ֔שֶׂק וְרֹ֥אשׁ דַּמֶּ֖שֶׂק רְצִ֑ין יא[7]
[a]וּבְעוֹד֙ שִׁשִּׁ֣ים וְחָמֵ֔שׁ שָׁנָ֖ה יֵחַ֣ת אֶפְרַ֑יִם מֵעָֽם׃[a]
9 וְרֹ֤אשׁ אֶפְרַ֙יִם֙ שֹׁמְר֔וֹן וְרֹ֥אשׁ שֹׁמְר֖וֹן בֶּן־רְמַלְיָ֑הוּ יא[7]. יא[7]
אִם־לֹ֥א תַאֲמִ֖ינוּ כִּ֥י[a] לֹ֥א תֵאָמֵֽנוּ׃ ס ל
10 וַיּ֥וֹסֶף יְהוָ֖ה[a] דַּבֵּ֣ר אֶל־אָחָ֑ז לֵאמֹֽר׃ 11 שְׁאַל־לְךָ֙ א֣וֹת מֵעִ֔ם[o] יְהוָ֖ה כי ז[8] מנה מל . ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכוח[9]
אֱלֹהֶ֑יךָ הַעְמֵ֥ק שְׁאָלָ֖ה[a] א֥וֹ הַגְבֵּ֖הַּ לְמָֽעְלָה׃ 12 וַיֹּ֣אמֶר אָחָ֔ז לֹ֥א־אֶשְׁאַ֖ל ב
וְלֹא־אֲנַסֶּ֥ה אֶת־יְהוָֽה׃ 13 וַיֹּ֕אמֶר[a] שִׁמְעוּ־נָ֖א בֵּ֣ית דָּוִ֑ד הַמְעַ֤ט מִכֶּם֙ ב
הַלְאוֹת֙ אֲנָשִׁ֔ים כִּ֥י תַלְאוּ֙ גַּ֣ם אֶת־אֱלֹהָ֔י׃ 14 לָכֵ֗ן יִתֵּ֤ן אֲדֹנָי֙ הוּא֙ לָכֶ֔ם ל. ב בטע בסיפ
א֥וֹת הִנֵּ֖ה הָעַלְמָ֣ה[a] הָרָ֑ה וְיֹלֶ֤דֶת בֵּן֙ וְקָרְאָ֣ת[b] שְׁמ֔וֹ עִמָּנוּ־אֵֽל׃ 15 חֶמְאָ֥ה ג. ד[10]
וּדְבַ֖שׁ יֹאכֵ֑ל לְדַעְתּ֥וֹ מָאֹ֖ס בָּרָ֥ע וּבְח֖וֹר בַּטּֽוֹב׃ 16 כִּ֣י בְטֶ֗רֶם יֵדַ֤ע יג[11]. ג[12] וחד מן ב מל בליש . ג . ג . ט דגש[13].
הַנַּ֙עַר֙ מָאֹ֣ס בָּרָ֔ע וּבָח֥וֹר בַּטּ֖וֹב תֵּעָזֵ֣ב הָאֲדָמָ֑ה אֲשֶׁ֥ר אַתָּ֛ה קָ֥ץ מִפְּנֵי יט[14]. ג[12]. ג . ג . ט דגש[15].
שְׁנֵ֖י מְלָכֶֽיהָ׃ 17 יָבִ֨יא יְהוָ֜ה עָלֶ֣יךָ וְעַל־עַמְּךָ֗ וְעַל־בֵּ֤ית אָבִיךָ֙ יָמִ֔ים אֲשֶׁ֥ר ל זקף קמ[16] יט[16]
לֹא־בָ֖אוּ לְמִיּ֣וֹם סוּר־אֶפְרַ֑יִם מֵעַ֥ל יְהוּדָ֖ה[a] אֵ֥ת מֶֽלֶךְ אַשּֽׁוּר׃[a] פ ג[17]
18 וְהָיָ֣ה | בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא ח בטע בסיפ
יִשְׁרֹ֤ק יְהוָה֙ לַזְּבוּב֙ אֲשֶׁ֣ר בִּקְצֵ֔ה יְאֹרֵ֖י מִצְרָ֑יִם ל
וְלַדְּבוֹרָ֖ה אֲשֶׁ֥ר בְּאֶֽרֶץ אַשּֽׁוּר׃
19 וּבָ֣אוּ וְנָחוּ֮ כֻּלָּם֒ בְּנַחֲלֵ֣י הַבַּתּ֗וֹת וּבִנְקִיקֵ֙י הַסְּלָעִ֔ים ל

[3]Mm 2156. [4]Mm 1171. [5]Mm 1643. [6]Mm 777. [7]Mm 1554. [8]Mm 962. [9]Mm 3417. [10]Mm 1231. [11]Mm 784. [12]Mm 2229. [13]Mm 2625. [14]Mm 1369. [15]Mp sub loco. [16]Mm 679. [17]Mm 1512.

3 [a–a] prp אֲלֵי ‖ **5** [a] > 𝔊 ‖ **6** [a] 𝔊𝔖𝔙 ut Esr 4,7 לֵ֫ ‖ **8** [a–a] tr post 9a ‖ **9** [a] prp בִּי (tr huc [1]) ‖ **10** [a] prp יְשַׁעְיָהוּ cf 𝔗 ‖ **11** [a] α′σ′θ′ *εἰς ᾅδην*, l שְׁאוֹל cf 𝔊𝔙 ‖ **13** [a] prp וְאָמַר ‖ **14** [a] 𝔊 *ἡ παρθένος* α′σ′θ′ *ἡ νεᾶνις* ‖ [b] 𝔓𝔞𝔊𝔖 וקרא ‖ **17** [a–a] add.

וּבְכֹל֙ הַנַּעֲצוּצִ֔ים וּבְכָל־הַנְּהָלֹלִֽים׃ [אַשּׁוּר]ᵇ
20 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יְגַלַּ֤ח אֲדֹנָי֙ בְּתַ֣עַרᵃ הַשְּׂכִירָ֔ה בִּֽעֲבֵרִ֖י נָהָ֑רᵇ בְּמֶ֣לֶךְ
אֶת־הָרֹ֣אשׁ וְשַׂעַ֣ר הָרַגְלַ֔יִם[c] וְגַ֥ם אֶת־הַזָּקָ֖ן תִּסְפֶּֽה׃ ס
21 וְהָיָ֣ה בַיּ֣וֹם הַה֗וּא יְחַיֶּ֤ה־אִישׁ֙ עֶגְלַ֣תᵃ בָּקָ֔ר וּשְׁתֵּ֖י צֹֽאן׃
22 וְהָיָ֗ה מֵרֹ֛ב עֲשׂ֥וֹת חָלָ֖ב [יֹאכַ֣ל]ᵃ חֶמְאָ֑ה
כִּֽי־ᵃחֶמְאָ֣ה וּדְבַ֔שᵇ יֹאכֵ֕לᵇ כָּל־הַנּוֹתָ֖ר בְּקֶ֥רֶב הָאָֽרֶץ׃
23 וְהָיָ֣ה ׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא
ב יְהִיָּ֞ה כָּל־ᵐמָקוֹם֮ אֲשֶׁר֒ יִהְיֶ֤ה־שָּׁם֙ אֶ֣לֶף גֶּ֔פֶן בְּאֶ֥לֶף כֶּ֖סֶף
לַשָּׁמִ֑יר וְלַשַּׁ֖יִת יִהְיֶֽה׃
24 בַּחִצִּ֥ים וּבַקֶּ֖שֶׁת יָבֹ֣וא שָׁמָּ֑ה כִּֽי־שָׁמִ֣יר וָשַׁ֔יִת תִּֽהְיֶ֖ה כָּל־הָאָֽרֶץ׃
25 וְכֹ֣ל ׀ הֶהָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר בַּמַּעְדֵּר֙ יֵעָדֵ֔רוּן לֹֽא־תָבֹ֥וא שָׁמָּ֖ה יִרְאַ֣ת שָׁמִ֑יר
וְהָיָ֣ה ׀ לְמִשְׁלַ֣ח שֹׁ֗ור וּלְמִרְמַס־שֶֽׂה׃ ס [וָשַׁ֑יִת]

8 1 וַיֹּ֨אמֶר֙ יְהוָ֣ה אֵלַ֔י קַֽח־לְךָ֙ ᵃגִּלָּיֹ֣ון גָּד֔וֹלᵃ וּכְתָ֥ב עָלָ֖יו בְּחֶרֶט אֱנ֑וֹשׁ
לְמַהֵ֥ר שָׁלָ֖ל חָ֥שׁ בָּֽז׃ 2 וְאָעִ֥ידָה[a] לִּ֖י עֵדִ֣ים נֶאֱמָנִ֑ים אֶת־אוּרִיָּ֥ה הַכֹּהֵ֖ן
וְאֶת־זְכַרְיָ֥הוּ בֶן־יְבֶרֶכְיָֽהוּ׃ 3 וָאֶקְרַ֣ב אֶל־הַנְּבִיאָ֗ה וַתַּ֙הַר֙ וַתֵּ֣לֶד
בֵּ֔ן וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֵלַ֑י קְרָ֣א שְׁמ֔וֹ מַהֵ֥רᵃ שָׁלָ֖ל חָ֥שׁ בָּֽז׃ 4 כִּ֣י בְטֶ֗רֶם
יֵדַ֤ע הַנַּ֙עַר֙ קְרָ֣א אָבִ֔י וְאִמִּ֖י יִשָּׂ֣א ׀ אֶת־חֵ֣יל דַּמֶּ֔שֶׂק וְאֶת־שְׁלַ֖ל שֹׁמְר֑וֹן
לִפְנֵ֖י מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ ס
5 וַיֹּ֥סֶף יְהוָ֖ה דַּבֵּ֣ר אֵלַ֑י עֹ֖וד לֵאמֹֽר׃
6 יַ֗עַן כִּ֤י מָאַס֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה אֶת־מֵ֖י הַשִּׁלֹ֣חַ הַהֹלְכִ֑ים לְאַ֖ט וּמְשׂ֥וֹשׂᵃ
ᵇאֶת־רְצִ֖ין וּבֶן־רְמַלְיָ֥הוּᵇ׃
7 וְלָכֵ֗ן[a] הִנֵּ֤ה אֲדֹנָי֙ מַעֲלֶ֣ה עֲלֵיהֶ֔ם אֶת־מֵ֥י הַנָּהָ֖ר הָעֲצוּמִ֣ים וְהָרַבִּ֑ים
ᵇאֶת־מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדֹ֖וᵇ

[18]Mm 2543. [19]Mm 1629. [20]Mm 733. [21]Mm 1687. [22]Mm 784. **Cp 8** [1]Mm 450. [2]Mm 1230. [3]Mm 3746. [4]Mm 2663. [5]Mm 1369. [6]Mm 1544. [7]Mm 2230. [8]Mm 2231. [9]Mm 2726.

20 [a] G *τῷ ξυρῷ*, l בַּת׳ ‖ [b–b] add ‖ **22** [a–a] > G, dl ‖ [c] ga'ya eras ‖ **Cp 8,1** [a–a] prp גִּלָּ׳ גּוֹרָל (G *καινοῦ*, frt crrp ex *κλήρου*) ‖ **2** [a] 𝔔ᵃ והעד G(𝔖𝔗) *καὶ μάρτυρας … ποίησον* = וְהָעִידָה 𝔙 *et adhibui … testes* = וְאָ׳ ‖ **3** [a] prp מְהֵר ‖ **6** [a] = ומסוס cf 10,18; huc tr ‖ [b–b] dl ‖ **7** [a] G𝔖𝔗ᶠ·ᴹˢ𝔙 om ו ‖ [b–b] dl.

וְעָלָה עַל־כָּל־אֲפִיקָיו וְהָלַךְ עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו׃ [10]ד
8 וְחָלַף בִּיהוּדָה [a]שָׁטַף וְעָבַר[a] עַד־צַוָּאר יַגִּיעַ[b] ג
וְהָיָה מְמַשֵּׂות כְּנָפָיו מְלֹא רֹחַב־אַרְצְךָ[c] עִמָּנוּ אֵל׃ ס ל
9 רֵעוּ[a] עַמִּים וְחֹתּוּ וְהַאֲזִינוּ כֹּל מֶרְחַקֵּי־אָרֶץ [11]ל.ג.ג
הִתְאַזְּרוּ וְחֹתּוּ הִתְאַזְּרוּ וְחֹתּוּ׃ ג.ג.ב.ג
10 עֲצוּ עֵצָה וְתֻפָּר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם [12]ב וחס׳.[13]ד
כִּי עִמָּנוּ אֵל׃ ס
11 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי כְּחֻזְקַת[a] הַיָּד וְיִסְּרַנִי[b] מָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ הָעָם־ [14]כי מיחד.ד בסיפ. ל.ד
הַזֶּה לֵאמֹר׃
12 לֹא־תֹאמְרוּן קֶשֶׁר לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמַר הָעָם הַזֶּה קֶשֶׁר [15]ו ר״פ לא לא ולא. ט
וְאֶת־מוֹרָאוֹ לֹא־תִירְאוּ וְלֹא[a] תַעֲרִיצוּ׃
13 אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֹתוֹ[a] תַקְדִּישׁוּ[b] וְהוּא מוֹרַאֲכֶם וְהוּא מַעֲרִיצְכֶם׃ [17]ז פסוק והוא והוא. ל.ל
14 וְהָיָה לְמִקְדָּשׁ[a] וּלְאֶבֶן נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל [18]ב
לִשְׁנֵי בָּתֵּי יִשְׂרָאֵל לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ לִיוֹשֵׁב[b] יְרוּשָׁלִָם׃ [19]ב.ז
15 וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים וְנָפְלוּ וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ ס ב
16 צוֹר תְּעוּדָה חֲתוֹם[a] תּוֹרָה בְּלִמֻּדָי׃ [20]י מל.ל.ל
17 וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו מִבֵּית יַעֲקֹב וְקִוֵּיתִי־לוֹ׃ ב
18 הִנֵּה אֲנֹכִי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה לְאֹתוֹת וּלְמוֹפְתִים [21]ג
מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת הַשֹּׁכֵן בְּהַר צִיּוֹן׃ ס [בְּיִשְׂרָאֵל [22]ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות. ג[23]

19 וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דִּרְשׁוּ אֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים הַמְצַפְצְפִים ל
וְהַמַּהְגִּים הֲלוֹא־עַם אֶל־אֱלֹהָיו יִדְרֹשׁ בְּעַד הַחַיִּים אֶל־הַמֵּתִים׃ ל
20 לְתוֹרָה וְלִתְעוּדָה אִם־לֹא יֹאמְרוּ כַּדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֵין־לוֹ שָׁחַר[a]׃ ל.ל

[10]Mm 1258. [11]Mm 2531. [12]Mm 1513. [13]Mm 2232. [14]Mm 2049. [15]Mm 1245. [16]Mm 235. [17]Mm 2017. [18]Mm 2233. [19]Mm 2234. [20]Mm 1897. [21]Mm 2235. [22]Mm 3417. [23]Mm 2236.

8 [a–a] prp c mlt Mss S וְשׁ׳ וע׳, al שָׁטַף וְעָבַר cf ע ‖ [b] frt ins וְאִישׁ לֹא יוכל לָשֵׂאת ראשו ‖ [c] prp כִּי אֶרֶץ cf Syh ‖ **9** [a] G γνῶτε = דְּעוּ ‖ **11** [a] sic L mlt Mss Edd, mlt Mss Edd בְּ׳ ‖ [b] T *w'lpnj*, ע *erudivit me*, l רַנִּי– vel c 𝔘[a] σ′S וַיְסַ׳ ‖ **12** [a] T *w'l twqpjh l'*, prp וְאֶת־מַעֲרָצוֹ לֹא ‖ **13** [a] prp אֹתוֹ ‖ [b] prp תקשירו ‖ [c] ע *terror vester* cf T, prp לְמַקְשִׁיר ‖ **14** [a] prp מְ׳ ‖ [b] pc Mss Vrs יַבִּי– ‖ **16** [a] prp מעד׳ ‖ **20** [a] G(S) *δῶρα* = שׁחד.

21 וְעָבַר בָּהּ[a] נִקְשֶׁה וְרָעֵב וְהָיָה כִּי־יִרְעַב וְהִתְקַצַּף
וְקִלַּל בְּמַלְכּוֹ וּבֵאלֹהָיו וּפָנָה לְמָעְלָה׃ 22 וְאֶל־אֶרֶץ יַבִּיט
וְהִנֵּה צָרָה וַחֲשֵׁכָה מְעֻוף צוּקָה וַאֲפֵלָה מְנֻדָּחַ[a]׃ ל. ל. ב ט״פ[24]
23 כִּי לֹא[a] מוּעָף לַאֲשֶׁר מוּצָק לָהּ[a] ב חד מל וחד חס[25]

כָּעֵת הָרִאשׁוֹן הֵקַל[b] סד
אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי ט[26] כת כן וכל כתיב רכוות ב מ א
וְהָאַחֲרוֹן הִכְבִּיד דֶּרֶךְ הַיָּם כ[27]
עֵבֶר הַיַּרְדֵּן גְּלִיל הַגּוֹיִם׃
9 1 הָעָם הַהֹלְכִים[a] בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל ג ר״פ
יֹשְׁבֵי[a] בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר[a] נָגַהּ עֲלֵיהֶם׃
2 הִרְבִּיתָ[a] הַגּוֹי לֹא[a] הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה ל ר חד מן יו״ד כת כן ק בלישׁ. ג[2]
שָׂמְחוּ לְפָנֶיךָ כְּשִׂמְחַת בַּקָּצִיר
כַּאֲשֶׁר יָגִילוּ בְּחַלְּקָם שָׁלָל׃
3 כִּי אֶת־עֹל סֻבָּלוֹ וְאֵת מַטֵּה[a] שִׁכְמוֹ ל
שֵׁבֶט[b] הַנֹּגֵשׂ[c] בּוֹ[c] הַחַתָּתָ כְּיוֹם מִדְיָן׃ ל. יא[3]
4 כִּי כָל־סְאוֹן סֹאֵן בְּרַעַשׁ
וְשִׂמְלָה[a] מְגוֹלָלָה בְּדָמִים ב
וְהָיְתָה לִשְׂרֵפָה מַאֲכֶלֶת אֵשׁ׃ ב
5 כִּי־יֶלֶד יֻלַּד־לָנוּ בֵּן נִתַּן־לָנוּ כא[4]
וַתְּהִי הַמִּשְׂרָה[a] עַל־שִׁכְמוֹ ב
וַיִּקְרָא[b] שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ ו[5]
אֵל גִּבּוֹר אֲבִיעַד
שַׂר־שָׁלוֹם[c]׃
6 לְמַרְבֵּה[a] הַמִּשְׂרָה[b] וּלְשָׁלוֹם[c] אֵין־קֵץ למרבה חד מן ה[6] כת ב ק מילין וקו חדה. ב. ג[7] ס[3]

[24]Mm 3586. [25]Mm 3863. [26]Mm 218. [27]Mm 2966. Cp 9 [1]Mm 1795. [2]Mm 2237. [3]Mm 1630. [4]Mm 2838. [5]Mm 183 et Mm 215. [6]Mm 214. [7]Mm 2092.

21 [a] prp בָּאָרֶץ ‖ **22** [a] prp מִנֹּגַהּ cf 𝔊 ‖ **23** [a] prp לוֹ ‖ [b] frt ins יהוה et stich sq exc ‖ **Cp 9,1** [a] frt dl m cs ‖ **2** [a–a] prp הַגִּילָה ‖ **3** [a] prp מִטּוֹת ‖ [b] frt pr ־אֶת ‖ [c–c] prp נִגְּשׁוֹ ‖ **4** [a] prp וְכָל־שִׂמְלָה ‖ **5** [a] prp הַמַּשָּׂרָה vel הַמִּשְׂרָה (𝔐 [a] המשורה) ‖ [b] prp ויִקְרָא cf Vrs ‖ [c] frt exc hemist cf 6[a] ‖ **6** [a] mlt Mss ut Q; prp c pc Mss σ′𝔗𝔙 רַבָּה cf 𝔊 (לם dttg vel reliquum nominis proprii, cf 5[c]; 𝔐[a] רבה למ); al רַבָּה (לוֹ =) לְמוֹ vel לוֹ מֶרְבָּה ‖ [b] cf 5[a] ‖ [c] prp וְלִמְשֹׁל.

עַל־כִּסֵּא דָוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ
לְהָכִין אֹתָהּ וּלְסַעֲדָהּ
בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם יב[a]
קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת[d] תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס

7 דָּבָר[a] שָׁלַח אֲדֹנָי בְּיַעֲקֹב וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל׃
8 וְיָדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וְיוֹשֵׁב שֹׁמְרוֹן ו כת ן וכל אורית וכתיב דכות[9] . ב חד חס וחד מל[10]
[a]בְּגַאֲוָה וּבְגֹדֶל[a] לֵבָב לֵאמֹר׃ ב
9 לְבֵנִים נָפָלוּ וְגָזִית נִבְנֶה שִׁקְמִים גְּדָעוּ וַאֲרָזִים נְחַלִּיף׃ ג
10 וַיְשַׂגֵּב יְהוָה אֶת־[a]צָרֵי רְצִין[a] עָלָיו וְאֶת־אֹיְבָיו יְסַכְסֵךְ׃ ב . ל
11 אֲרָם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים מֵאָחוֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ כג
12 וְהָעָם לֹא־שָׁב עַד־הַמַּכֵּהוּ וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת[a] לֹא דָרָשׁוּ׃ ס יא[11]
13 וַיִּכְרֹת [a]יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל[a] רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וַאֲגַמּוֹן יוֹם אֶחָד׃ ב . ג
14 זָקֵן וּנְשׂוּא־פָנִים [a]הוּא הָרֹאשׁ[a] וְנָבִיא מוֹרֵה־[b]שֶׁקֶר [a]הוּא הַזָּנָב׃ [a] ד . לז . ז בלשון נביאיה
ל בנביא
15 וַיִּהְיוּ מְאַשְּׁרֵי הָעָם־הַזֶּה מַתְעִים וּמְאֻשָּׁרָיו מְבֻלָּעִים׃
כא פסוק על על ומילה חדה בניה[12] . ל . ב חד חס וחד מל בלישׁ
16 עַל־כֵּן עַל־בַּחוּרָיו לֹא־[a]יִשְׂמַח וְאֶת־[b]אַלְמְנֹתָיו וְאֶת־יְתֹמָיו לֹא יְרַחֵם
כִּי כֻלּוֹ חָנֵף וּמְרַע וְכָל־פֶּה דֹּבֶר נְבָלָה [לָא יְרַחֵם ו כת ן וכל אורית וכתיב דכות[9]
מז פסוק לא לא . כג
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃
17 כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל יז[13]
וַתִּצַּת בְּסִבְכֵי הַיָּעַר וַיִּתְאַבְכוּ גֵּאוּת עָשָׁן׃ ל
18 בְּעָבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת[a] נָעְתַּם אֶרֶץ וַיְהִי הָעָם כִּמְאֻכֶלֶת אֵשׁ ל
אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ׃
19 וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־שְׂמֹאול וְלֹא שָׂבֵעוּ[a] ל
[b]אִישׁ בְּשַׂר־זְרֹעוֹ[c] יֹאכֵלוּ[b]׃
20 מְנַשֶּׁה אֶת־אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה

[8] Mm 2487. [9] Mm 2480. [10] Mm 3294. [11] Mm 2323. [12] Mm 686. [13] Mm 787.

6 [d] frt dl ‖ **7** [a] 𝔊 *θάνατον* = דֶּבֶר? ‖ **8** [a–a] prp הַמִּתְגָּאִים בג׳ ‖ **10** [a–a] prp צָרָיו ‖ **12** [a] > 𝔊, dl ‖ **13** [a–a] frt add ‖ **14** [a–a] frt dl ‖ [b] pr c $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}\mathfrak{T}^{\text{Ms}}$ cop ‖ **16** [a] 𝔔[a] יחמול; prp יֹשׁ׳ cf arab *samuḥa* clemens fuit ‖ [b] prb dl ‖ **18** [a] > 𝔊, dl ‖ **19** [a] 1 c 𝔊𝔗𝔙 sg ‖ [b–b] tr ad fin 18 ‖ [c] 𝔗 *qrjbjh* = וְעֹ רֵעוֹ cf $\mathfrak{G}^{A}$; prp וְזַרְעוֹ.

בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס כג

10 1 הוֹי הַחֹקְקִים חִקְקֵי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים[a] עָמָל כָּתָבוּ׃ ל. ב. ל

2 לְהַטּוֹת מִדִּין דַּלִּים וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי גי

לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃

3 וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה מִמֶּרְחָק תָּבוֹא בי[2]. ב מל בלישׁ

עַל־מִי תָנוּסוּ לְעֶזְרָה וְאָנָה תַּעַזְבוּ כְּבוֹדְכֶם׃

4 [a]בִּלְתִּי כָרַע תַּחַת אַסִּיר[a] וְתַחַת הֲרוּגִים יִפֹּלוּ ב חד חס וחד מל

בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס כג

5 הוֹי אַשּׁוּר שֵׁבֶט אַפִּי וּמַטֶּה[a]־הוּא בְיָדָם זַעְמִי[b]׃ ל

6 בְּגוֹי חָנֵף אֲשַׁלְּחֶנּוּ וְעַל־עַם עֶבְרָתִי אֲצַוֶּנּוּ

ולשומו[a] ק לִשְׁלָל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז וְלָשׂוּם מִרְמָס כְּחֹמֶר חוּצוֹת׃

לג ר״פ. מן פסוק לא לא לא. יט[d]. ל. יט[1] 7 וְהוּא לֹא־כֵן יְדָמֶּה וּלְבָבוֹ לֹא־כֵן יַחְשֹׁב

ה[5]. נ[6] כִּי לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מְעָט׃ 8 כִּי יֹאמַר

ו חס בסיפ. ו חס בסיפ 9 הֲלֹא שָׂרַי יַחְדָּו מְלָכִים׃

ל אִם־לֹא כְאַלְפַּד חֲמָת אִם־לֹא כְדַמֶּשֶׂק שֹׁמְרוֹן׃

ל חס 10 כַּאֲשֶׁר מָצְאָה יָדִי לְמַמְלְכֹת הָאֱלִיל

ב[7] וּפְסִילֵיהֶם מִירוּשָׁלַם וּמִשֹּׁמְרוֹן׃

ו חס בסיפ. ל 11 הֲלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשֹׁמְרוֹן וְלֶאֱלִילֶיהָ

ל כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצַבֶּיהָ׃ ס

ל. ל. נא 12 וְהָיָה כִּי־יְבַצַּע אֲדֹנָי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂהוּ בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִַם אֶפְקֹד[a]

עַל־פְּרִי־גֹדֶל לְבַב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְעַל־תִּפְאֶרֶת רוֹם עֵינָיו׃ 13 כִּי אָמַר

ל. ל בְּכֹחַ יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחָכְמָתִי כִּי נָבַנְתִּי

ל וכת חס[8]. ועתודותיהם ק וְאָסִיר[a] גְּבוּלֹת עַמִּים וַעֲתוּדֹתֵיהֶם שׁוֹשֵׁתִי

ב[9]. מה[10] כת א לא קר׳ ול בלישׁ. י מל וְאוֹרִיד[a] כַּאֲבִיר[b] יוֹשְׁבִים׃

14 וַתִּמְצָא כַקֵּן יָדִי לְחֵיל הָעַמִּים

Cp 10 [1]Mm 1332. [2]Mm 2478. [3]Mm 832. [4]Mm 436. [5]Mm 2238. [6]Mm 2239. [7]Mm 2240. [8]Mm 2241. [9]Mm 2434. [10]Mm 898.

Cp 10,1 [a] prp c Ms וּמִכְתְּבֵי cf 𝔗, al וּמִכְתָּ׳ ‖ **4** [a–a] prp חַת אֹסִיר (כְּרַעַת) בֵּ׳ כֹּרַעַת ‖ **5** [a] 1 ה֗ ‖ [b] tr post ומטה cf 𝔊 ‖ **12** [a] 𝔊 3 sg, l יִפְקֹד ‖ **13** [a] 1 וָ cf 𝔖𝔙 ‖ [b] K כְּאַבִּ׳; prp כְּאָבִיר, בָּעָפָר, בְּאַפִּר.

וְכֶאֱסֹף בֵּיצִים עֲזֻבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי אָסָפְתִּי
וְלֹא הָיָה נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶּה וּמְצַפְצֵף׃ כה
15 הֲיִתְפָּאֵר הַמַּגְרֵזֶן עַל הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֶּל הַמַּשּׂוֹר עַל־מְנִיפוֹ
כְּהָנִיף שֵׁבֶט וְאֶת־מֵרִימָיו[b] כְּהָרִים מַטֶּה לֹא־עֵץ׃ ל
16 לָכֵן יִשַׁלַּח הָאָדוֹן[a] יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנָּיו רָזוֹן ב בטע בסיפ. יב[11]. ה בסיפ
וְתַחַת כְּבֹדוֹ יֵקֵד יְקֵד[b] כִּיקוֹד אֵשׁ׃ ג חס
17 וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה יב[12]. ב מל
וּבָעֲרָה וְאָכְלָה שִׁיתּוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃
18 וּכְבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמְלוֹ [a]מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר[a] יְכַלֶּה[b] ל
וְהָיָה כְּמֹסֶס נֹסֵס׃
19 וּשְׁאָר עֵץ יַעְרוֹ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יְכָתְבֵם׃ פ
20 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־ ח בטע בסיפ
יַעֲקֹב לְהִשָּׁעֵן עַל־מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת[a]׃ ב פס[13]. לא[14]
21 שְׁאָר יָשׁוּב שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃ 22 כִּי אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ל ר״פ[15]
כְּחוֹל הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב[a] בּוֹ כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה׃ 23 כִּי כָלָה ס
וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי[a] יְהוִה צְבָאוֹת[a] עֹשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃ ס ג. חי. ל
24 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירְאִי עַמִּי יֹשֶׁב צִיּוֹן יא בטע בסיפ. חי. ח חס בסיפ
מֵאַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא־עָלַיִךְ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ 25 כִּי־עוֹד ג[16]. לז. ג
מְעַט מִזְעָר וְכָלָה זַעַם[a] וְאַפִּי עַל־תַּבְלִיתָם[b]׃ 26 וְעוֹרֵר עָלָיו יְהוָה ד מל. ג
צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַכַּת מִדְיָן בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ[a] עַל־הַיָּם[a] וְנָשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ ח בטע בסיפ
27 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
יָסוּר סִבְלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל [a]צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל
עֹל מִפְּנֵי־שָׁמֶן[a]׃ 28 בָּא עַל־עַיָּת
עָבַר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃ ב[17]
29 עָבְרוּ[a] מַעְבָּרָה גֶּבַע [b]מָלוֹן לָנוּ[b]

[11] Mm 440. [12] Mm 2242. [13] Mm 2243. [14] Mm 486. [15] Mm 978. [16] Mm 2244. [17] Mm 2245.

15 [a] sic L mlt Mss Edd, al melius את ‖ [b] 1 c pc Mss סע מו– cf 𝔊 ‖ **16** [a] > pc Mss 𝔊, dl ‖ [b] 𝔗 *mjqd*, 1 יָקֵד ‖ **18** [a–a] frt add ‖ [b] σ′𝔙 pass = יִכְלֶה ‖ **20** [a] frt add ‖ **22** [a] tr huc ‖ **23** [a–a] > 2 Mss 𝔊, prb dl ‖ **25** [a] 𝔖 *rwgzj*, 1 זַעְמִי ‖ [b] pc Mss תכל׳, prp תֻּכָּל יִהְיֶה ‖ **26** [a–a] prp עָלָיו vel עָלָיהֶם ‖ **27** [a–a] prp (שִׁמְרוֹן, יְשִׁימוֹן) צוארך יֶחְבַּל עָלָה מפני רמון ‖ **29** [a] frt l c 𝔔[a]𝔊𝔖 עָבַר ‖ [b–b] prp מְלוֹן לָנוּ vel (לָמוֹ) מ׳ לו.

חֲרָדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל נָסָה׃ ל
30 צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה ב . ב[18] . ב חד קמ וחד פת
עֲנָיָה[a] עֲנָתוֹת׃ 31 נָדָדָה מַדְמֵנָה ב . ב
יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים הֵעֵיזוּ׃ 32 עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד בת
יָנִפְ֫ךְ יָדוֹ הַר בַּת־צִיּוֹן[a] גִּבְעַת יְרוּשָׁלָ֫ם׃ ס ק
33 הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוִה צְבָאוֹת מְסָעֵף פְּאֹרָה בְּמַעֲרָצָה[a] ה בסיפ . ג וחד מן מח[19] כת א לא קר ול בלישׁ
וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדוּעִים וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ׃ ל
34 וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן בְּאַדִּיר יִפּוֹל׃ ס ל . ה[20] . ו מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ג

11 1 וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשָׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה׃ ס. ב
2 וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה ב[1]
רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהוָה׃
3 [a]וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה[a] ל
וְלֹא[b]־לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃ ב[2] . ג מל . ד[3]
4 וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי[a]־אָרֶץ י מל[4]
וְהָכָה־אֶרֶץ[b] בְּשֵׁבֶט פִּיו וּבְרוּחַ שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃ ו[5] . ד . ח[6]
5 וְהָיָה צֶדֶק[a] אֵזוֹר[b] מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר חֲלָצָיו׃ ל
6 וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ ל
וְעֵגֶל וּכְפִיר[a] וּמְרִיא יַחְדָּו[a] וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם׃
7 וּפָרָה וָדֹב תִּרְעֶינָה[a] יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן ל[7] וחד מן ד[7] בחד לשון . ג[8]
וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן׃ 8 וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק עַל־חֻר פָּתֶן ג . ל חס
וְעַל מְאוּרַת[a] צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה׃ ב . ל
9 לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי
כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים׃ פ
10 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים
אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ כָּבוֹד׃ פ ד חס בלישׁ[9]

[18] Mm 2246. [19] Mm 898. [20] Mm 1243. **Cp 11** [1] Mm 2247. [2] Mm 2878. [3] Mm 2561. [4] Mm 2021. [5] Mm 1420. [6] Mm 1873. [7] Mm 1347. [8] Mm 2248. [9] Mm 360.

30 [a] S *(w)'nj*, l עֲנִיָּה ‖ **32** [a] Q^{a}GSV ut Q ‖ **33** [a] prb l (עִצָּדָה –)במעצדה cf T ‖ **Cp 11,3** [a–a] dttg, dl ‖ [b] l c mlt Mss Gσ′T^{Ms}V לא ‖ **4** [a] σ′ *πτωχούς*, l לַעֲנִיֵּי ‖ [b] prb l עָרִץ ‖ **5** [a] A *(bi-)l-'adli*, frt l הַצְ֫דִּי ‖ [b] prp אסוּר cf S ‖ **6** [a–a] prp יִ֫מְרְאוּ cf GS, al וּמְ֫רִיאוּ ‖ **7** [a] prp תִּ֫רְעֶינָה ‖ **8** [a] prp מִעֹרַת (cf V) vel מְעוֹנַת (cf G).

11 וְהָיָה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא יוֹסִ֥יף אֲדֹנָ֖י שֵׁנִ֣ית[a] יָד֑וֹ ח בטע בסיפ
לִקְנ֗וֹת אֶת־שְׁאָ֤ר עַמּוֹ֙ אֲשֶׁ֣ר יִשָּׁאֵ֔ר מֵאַשּׁ֖וּר וּמִמִּצְרַ֑יִם ו פסוק ראית בהון
וּמִפַּתְרוֹס֙ וּמִכּ֣וּשׁ וּמֵעֵילָ֔ם וּמִשִּׁנְעָ֖ר וּמֵחֲמָ֑ת[b] וּמֵאִיֵּ֖י הַיָּֽם׃ ח מיללן נסיב ו[10]. ב
12 וְנָשָׂ֤א נֵס֙ לַגּוֹיִ֔ם וְאָסַ֖ף נִדְחֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל ל
וּנְפֻצ֣וֹת יְהוּדָ֔ה יְקַבֵּ֖ץ מֵאַרְבַּ֥ע כַּנְפ֖וֹת הָאָֽרֶץ׃ ל
13 וְסָ֥רָה קִנְאַת־אֶפְרַ֖יִם וְצֹרְרֵ֣י יְהוּדָ֑ה יִכָּרֵ֔תוּ ג בטע . ג חס[11]
אֶפְרַ֖יִם לֹא־יְקַנֵּ֣א אֶת־יְהוּדָ֑ה וִיהוּדָה֙ לֹא־יָצַ֣ר אֶת־אֶפְרָֽיִם׃ ל
14 וְעָפ֞וּ[a] בִּכְתֵ֤ף פְּלִשְׁתִּים֙[a] יָ֔מָּה יַחְדָּ֖ו יָבֹ֑זּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶ֙דֶם֙ ל
אֱד֣וֹם וּמוֹאָ֔ב מִשְׁלַ֖וַח[b] יָדָ֑ם וּבְנֵ֥י עַמּ֖וֹן מִשְׁמַעְתָּֽם׃ ג מל[12]
15 וְהֶחֱרִ֞ים[a] יְהוָ֗ה אֶת֙ לְשׁ֣וֹן יָם־מִצְרַ֔יִם וְהֵנִ֥יף יָד֛וֹ עַל־הַנָּהָ֖ר ל . ב
וְהִכָּ֣הוּ לְשִׁבְעָ֑ה נְחָלִ֔ים וְהַדְרִ֖יךְ בַּנְּעָלִֽים׃ [בַּעְיָם[b] רוּחוֹ
16 וְהָיְתָ֥ה מְסִלָּ֛ה לִשְׁאָ֥ר עַמּ֖וֹ אֲשֶׁ֣ר יִשָּׁאֵ֑ר מֵאַשּׁ֔וּר ג בליש
כַּאֲשֶׁ֣ר הָיְתָ֔ה לְיִשְׂרָאֵ֖ל בְּי֥וֹם עֲלֹתֽוֹ מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃

12 1 וְאָמַרְתָּ֖ בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא
אוֹדְךָ֣ יְהוָ֔ה כִּ֤י אָנַפְתָּ֙ בִּ֔י יָשֹׁ֥ב[a] אַפְּךָ֖ וּתְנַחֲמֵֽנִי[b]׃ ה וחס[1]
2 הִנֵּ֤ה אֵל֙ יְשׁוּעָתִ֔י אֶבְטַ֖ח וְלֹ֣א אֶפְחָ֑ד
כִּֽי־עָזִּ֤י וְזִמְרָת֙[a] יָ֣הּ[b] יְהוָ֔ה וַיְהִי־לִ֖י לִישׁוּעָֽה׃ ג קמ
3 וּשְׁאַבְתֶּ֥ם־מַ֛יִם בְּשָׂשׂ֖וֹן מִמַּעַיְנֵ֥י הַיְשׁוּעָֽה׃ ל . ג[2]
4 וַאֲמַרְתֶּ֣ם בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא הוֹד֥וּ לַיהוָ֖ה קִרְאֽוּ בִשְׁמ֑וֹ
הוֹדִ֣יעוּ בָעַמִּ֔ים עֲלִילֹתָ֖יו הַזְכִּ֥ירוּ כִּֽי נִשְׂגָּ֖ב שְׁמֽוֹ׃ ב חס[3] . ד קמ[4]
5 זַמְּר֤וּ יְהוָה֙ כִּ֣י גְאוּת֔ עָשָׂ֖ה מוּדַעַת֙[a] זֹ֣את בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃ מודעת[5] ק
6 צַהֲלִ֥י וְרָנִּ֖י יוֹשֶׁ֣בֶת צִיּ֑וֹן כִּֽי־גָד֤וֹל בְּקִרְבֵּךְ֙ קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֔ל׃ פ ב

[10] Mm 4156. [11] Mm 2249. [12] Mp sub loco. Cp **12** [1] Mm 1433. [2] Mm 2250. [3] Mm 2251. [4] Mm 2252. [5] Mm 832.

11 [a] G *τοῦ δεῖξαι*, l שַׁנּוֹת cf arab *sanija* altus fuit ‖ [b] prp ומחתים ‖ **14** [a–a] S *bktp' dplštj'*, l בְּכֶתֶף פ cf V ‖ [b] sic L, l c mlt Mss Edd הֹם– ‖ **15** [a] G (SCV) *καὶ ἐρημώσει* = יב–, l וזר ‖ [b] S(V) *b'wḥdn'* = בְּעֹצֶם cf GC ‖ **Cp 12,1** [a] l וַיָּשָׁב (cf GS) vel שָׁב (cf V) ‖ [b] G(SV) *καὶ ἠλέησάς με*, l וַתְּ– ‖ **2** [a] l c 2 Mss ($\mathfrak{M}^a$) Vrs יתי– cf Ex 15,2 ‖ [b] > 2 Mss GV, frt dl ‖ **5** [a] K מֻדַּעַת, SC ut Q.

מא **13** 1 מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃
2 עַל הַר־נָשֵׂף שְׂאוּ־נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם
הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי[a] נְדִיבִים׃ ז רפ״ו
ה. ל 3 אֲנִי צִוִּיתִי[a] לִמְקֻדָּשָׁי[b]
גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי[c] עַלִיזֵי גַּאֲוָתִי׃
4 קוֹל הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב
ג קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת[a] גּוֹיִם נֶאֱסָפִים
יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צָבָא מִלְחָמָה׃
5 בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם
ג[2] יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ׃
6 הֵילִילוּ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד[a] מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃
ג. ז בטע מרעימין[a] 7 עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־לֵבַב אֱנוֹשׁ יִמָּס׃ 8 וְנִבְהָלוּ[a]
ל בסיפ. ל. ל צִירִים וַחֲבָלִים יֹאחָזוּן כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן
ג אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים פְּנֵיהֶם׃
ז 9 הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא אַכְזָרִי וְעֶבְרָה וַחֲרוֹן אָף
ל לָשׂוּם הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃
ג[4] 10 כִּי־כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וּכְסִילֵיהֶם לֹא יָהֵלּוּ[a] אוֹרָם
ד״ם. ט חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־יַגִּיהַּ[b] אוֹרוֹ׃
11 וּפָקַדְתִּי עַל־תֵּבֵל רָעָה[a] וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֹנָם
יג. ד״ם. ד וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן זֵדִים וְגַאֲוַת עָרִיצִים אַשְׁפִּיל׃
ט 12 אוֹקִיר אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם מִכֶּתֶם אוֹפִיר׃
ל 13 עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז[a] וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃
ב. ל 14 וְהָיָה כִּצְבִי מֻדָּח וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ
ב[7]. ב מל[8] אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ יָנוּסוּ׃
ו מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ג 15 כָּל־הַנִּמְצָא יְדֻקָּר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל בֶּחָרֶב׃

Cp 13 [1] Mm 465. [2] Mm 2326. [3] Mm 705. [4] Mm 2253. [5] Mm 1676. [6] Mm 815. [7] Mm 2254. [8] Mm 2255.

Cp 13,2 [a] 𝔊 *ἀνοίξατε*, l פתחו ‖ **3** [a] tr huc לאפי ‖ [b] prp צְבָא מקדשי ‖ [c] cf 3[a] ‖ **4** [a] 𝔖(𝔗) *dmlkwt'*, l ממלְ ‖ **6** [a] mlt Mss כְּשׁוֹד, prp שד כִּי cf 𝔊 ‖ **8** [a] exc hemist ‖ **10** [a] 𝔔[a] יאירו ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ה— ‖ **11** [a] prp רעה vel רעתה ‖ **13** [a] 𝔊 *θυμωθήσεται* = יִרְגָּזוּ.

16 וְעֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם ג
יְשֻׁסּוּ בָּתֵּיהֶם[a] וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה׃ ט. תשכבנה ק
17 הִנְנִי מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדָי
אֲשֶׁר־כֶּסֶף לֹא יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא יַחְפְּצוּ־בּוֹ׃
18 וּקְשָׁתוֹת[a] נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה[b] ב ומל
וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ עַל־[c]בָּנִים לֹא־תָחוּס עֵינָם׃ ל. ב[9]
19 וְהָיְתָה בָבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן כַּשְׂדִּים
כְּמַהְפֵּכַת[10] אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה׃ ג[10]
20 לֹא־תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד־דֹּור וָדֹור ב ספוק מיחד לא ולא ולא לא
וְלֹא־יֶהֱלַ[a]ל שָׁם עֲרָבִי וְרֹעִים לֹא־יַרְבִּצוּ שָׁם׃
21 וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים
וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ־שָׁם׃ ב מל[11]
22 וְעָנָה אִיִּים בְּאַלְמְנוֹתָיו[a] וְתַנִּים בְּהֵיכְלֵי עֹנֶג[b] ב[12]
וְקָרוֹב לָבוֹא עִתָּהּ וְיָמֶיהָ לֹא יִמָּשֵׁכוּ׃ ד[13]. ב[14]

14 1 כִּי יְרַחֵם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־ נ
סׄ אַדְמָתָם וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב׃ 2 וּלְקָחוּם עַמִּים[9] ג ומל[1]
וְהֵבִיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אַדְמַת יְהוָה ג ב מל וחד חס[2]. ב[3].
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שֹׁבְיֵיהֶם לְשׁוֹבִיהֶם וְרָדוּ בְנֹגְשֵׂיהֶם׃ ס 3 וְהָיָה[9] כ[3] רכל ירמיה ויחזק דכות ב מ[5]ח
בְּיוֹם הָנִיחַ יְהוָה לְךָ מֵעִצְּבֹךְ וּמֵרִגְזֶךָ וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר ל. יז זקף קמ בנ״ך
עֻבַּד־בָּךְ׃ 4 וְנָשָׂאתָ הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמַרְתָּ ב[6]. ה. ט[7]. ל
אֵיךְ שָׁבַת נוֹגֵשׂ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה[a]׃ נ
5 שָׁבַר יְהוָה מַטֵּה רְשָׁעִים שֵׁבֶט מֹשְׁלִים׃
6 מַכֶּה עַמִּים בְּעֶבְרָה מַכַּת בִּלְתִּי סָרָה ה[8]
רֹדֶה בָאַף גּוֹיִם מְרֻדָּף[a] בְּלִי חָשָׂךְ[b]׃ ב. ג. ז[8]

[9] Mm 2256. [10] Mm 2257. [11] Mm 4181. [12] Prv 30,28. [13] Mm 2258. [14] Mm 2259. Cp **14** [1] Mm 2569. [2] Mm 763. [3] Mm 1022. [4] Mm 953. [5] Lv 26,17. [6] Dt 21,3. [7] Mm 2902. [8] Mm 416. [9] Mm 1676.

16 [a] prp בְּתֻלְתֵּיהֶם ‖ **18** [a] 𝔊(𝔖) *τοξεύματα*, l וְקַשָּׁ ‖ [b] 𝔖(Syh) *nttbrn*, prp תְּרֶ ‖ [c] l c nonn Mss Vrs וְעַל ‖ **20** [a] σ′ (𝔖𝔗𝔙) *σκηνοποιήσει*, l יֶאֱהַל = יֶאֱהַל (id 2 Mss) ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּאַלְמְנוֹתֶיהָ, l בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] 𝔔[a] עגוגו cf 𝔖𝔗 ‖ **Cp 14,4** [a] l c 𝔔[a]σ/θ′/𝔖𝔗 מִרְהָ cf 𝔊 ‖ **6** [a] 𝔖(𝔙) *wrdp* cf 𝔗, l מְרַדֵּף ‖ [b–b] prp ב׳ חֲשֹׁךְ vel בַּל יַחְשֹׂךְ.

7 נָחָה שָׁקְטָה כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רִנָּה׃ [10] ג בטע
8 גַּם־בְּרוֹשִׁים שָׂמְחוּ לָךְ אֲרֵזֵי לְבָנוֹן [11] ב
מֵאָז שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֹּרֵת עָלֵינוּ׃
9 שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ לִקְרַאת בּוֹאֶךָ [10] ד מל
עוֹרֵר לְךָ רְפָאִים כֹּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ [12] יו קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ ד
הֵקִים[a] מִכִּסְאוֹתָם כֹּל מַלְכֵי גוֹיִם׃
10 כֻּלָּם[a] יַעֲנוּ וְיֹאמְרוּ אֵלֶיךָ [13] ט רפ
גַּם־אַתָּה חָלִיתָ כָמוֹנוּ אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ׃ [14] כז בטע. ל. ד ג חס וחד מל
11 הוּרַד שְׁאוֹל גְּאוֹנֶךָ הֶמְיַת נְבָלֶיךָ [15] ב. ב
תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע[a] רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ[b] תּוֹלֵעָה׃ [16] ב
12 אֵיךְ נָפַלְתָּ מִשָּׁמַיִם הֵילֵל[a] בֶּן־שָׁחַר ב
נִגְדַּעְתָּ[b] לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־[c]גּוֹיִם׃ [17] ל ומל. ב
13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם אֶעֱלֶה
מִמַּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל אָרִים כִּסְאִי
וְאֵשֵׁב בְּהַר־מוֹעֵד בִּירְכְתֵי צָפוֹן׃ [18] ב
14 אֶעֱלֶה עַל־בָּמֳתֵי עָב אֶדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן׃ ל
15 אַךְ אֶל־שְׁאוֹל תּוּרָד אֶל־יַרְכְּתֵי־בוֹר׃ ל
16 רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יְשַׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבּוֹנָנוּ
הָזֶה הָאִישׁ מַרְגִּיז הָאָרֶץ מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת׃ [19] ד
17 שָׂם תֵּבֵל כַּמִּדְבָּר וְעָרָיו[a] הָרָס [20] ו
אֲסִירָיו לֹא־פָתַח[b] בֵּיתָה׃ 18 כָּל־מַלְכֵי גוֹיִם
כֻּלָּם[a] שָׁכְבוּ בְכָבוֹד אִישׁ בְּבֵיתוֹ׃
19 וְאַתָּה הָשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרְךָ כְּנֵצֶר נִתְעָב [מוּבָס׃
לְבוּשׁ הֲרוּגִים מְטַעֲנֵי חֶרֶב יוֹרְדֵי אֶל־אַבְנֵי[a]־בוֹר כְּפֶגֶר [21] ל. ג ב קמ וחד פת
בּוּס׃ [22] ב חס וחד מל
20 לֹא־תֵחַד אִתָּם בִּקְבוּרָה ב. לז

[10] Mp sub loco. [11] Mm 2260. [12] Mm 1234. [13] Mm 1233. [14] Mm 252. [15] Gn 39,1. [16] Mm 3757. [17] Mm 2261. [18] Mm 3528. [19] Mm 325. [20] Mm 2503. [21] Mm 3488. [22] Gn 49,6.

9 [a] prp הָקִים (inf) ‖ **10** [a] frt pr הִנָּה vel הֻמָּה m cs ‖ **11** [a] prp יֻצַּע ‖ [b] 𝔊(σ′𝔙) *καὶ τὸ κατακάλυμμά σου*, l וּמְכַסֶּיךָ ‖ **12** [a] l הֵילֵל luna crescens ‖ [b] frt pr אֵיךְ ‖ [c] frt l כָּל cf 𝔊 ‖ **17** [a] 𝔊^{SQ}(𝔖𝔄) *καὶ τὰς πόλεις* = וערים, 𝔄 suff 3 f sg = ועריה ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἔλυσε* = פִּתַּח ‖ **18** [a] > 𝔔^{a}𝔊 cf 𝔖, dl ‖ **19** [a] σ′(𝔙) *θεμελίους*, frt l אַדְנֵי.

כִּי־אַרְצְךָ שִׁמָּמָה עָמְמָךְ הָרֻגוֹתָ ב
לֹא־יִקָּבֵא לְעוֹלָם זֶרַע מְרֵעִים[a]: כא[23]
21 הָכִינוּ לְבָנָיו מִטְבָּחָה בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם[a] ל[24]
בַּל־יָקֻמוּ וְיִרְשׁוּ אָרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים[b]: ז חס[25], יר[26] קמ וכל אחנח וסם דכוח ב מ ד ח לשון שנאה
22 וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת כז
וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם וּשְׁאָר וְנִין וְנֶכֶד נְאֻם־יְהוָה: ל
23 וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד וְאַגְמֵי־מָיִם נ
וְטֵאטֵאתִיהָ בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: פ ל.ל.כז
24 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא
כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי כֵּן הָיָתָה וְכַאֲשֶׁר יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם: ב[27].ד[28]
25 לְשָׁבְרִי אַשּׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרַי אֲבוּסֶנּוּ ל
וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבָּלוֹ מֵעַל שִׁכְמוֹ[a] יָסוּר: [כָּל־הַגּוֹיִם: ל ן
26 זֹאת הָעֵצָה הַיְעוּצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה עַל־ ז וכל תלים דכוח ב מ ב. כה.ד
27 כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ וּמִי יָפֵר וְיָדוֹ הַנְּטוּיָה וּמִי[a] יְשִׁיבֶנָּה: פ ג[29].ו פסוק ומי ומי. ג[30]

28 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ [a]אָחָז הָיָה[a] הַמַּשָּׂא הַזֶּה: ט
29 אַל־תִּשְׂמְחִי פְלֶשֶׁת כֻּלָּךְ כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט מַכֵּךְ ב
כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע וּפִרְיוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף: ב[31].ג
30 וְרָעוּ בְכוֹרֵי[a] דַלִּים וְאֶבְיוֹנִים לָבֶטַח יִרְבָּצוּ ו
וְהֵמַתִּי[b] בָרָעָב שָׁרְשֵׁךְ וּשְׁאֵרִיתֵךְ יַהֲרֹג: ג
31 הֵילִילִי שַׁעַר זַעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלָּךְ ב.ג
כִּי מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד[a] בְּמוֹעֲדָיו[b]: ג.ל
32 וּמַה־יַּעֲנֶה מַלְאֲכֵי־גוֹי[a] ד[32].ג[33]
כִּי יְהוָה יָסַד צִיּוֹן וּבָהּ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ: ס

[23] Mm 17. [24] Mp sub loco. [25] Mm 1709. [26] Mm 1234. [27] Nu 33,56. [28] Mm 3721. [29] Mm 2262. [30] Mm 182. [31] Mm 3670. [32] Mm 2263. [33] Mm 166.

20 [a] GS sg ‖ **21** [a] G^{Mss}S sg = אֲבִיהֶם ‖ [b] prb dl ‖ **25** [a] G^{Mss}ℭSyhSTVMN suff pl, l שִׁכְמָם ‖ **27** [a] ga'ya eras ‖ **28** [a–a] prp וָאֶחֱוֶה ‖ **30** [a] pc Mss בכרי = בְּכָרַי ‖ [b] G(T$^{f\,Ms}$) *ἀνελεῖ*, l והמית (vel c Q^{a}ע אֶהֱרֹג pro יהרג) ‖ **31** [a] מודד Q^{a} ‖ [b] prp במו־עָדָיו cf arab *'adwun* impetus, al מִבַּעֲרוֹ ‖ **32** [a] GST pl, l גּוֹיִם.

מא **15** 1 מַשָּׂא מוֹאָב

ב ובפסוק . ד ב מנה בפסוק כִּי בְלֵיל[a] שֻׁדַּד עָר מוֹאָב נִדְמָה

ב ובפסוק . ד ב מנה בפסוק כִּי בְלֵיל[a] שֻׁדַּד קִיר־מוֹאָב נִדְמָה׃

2 [a]עָלָה הַבַּיִת וְדִיבֹן[a] הַבָּמוֹת לִבְכִּי

עַל־נְבוֹ וְעַל מֵידְבָא מוֹאָב יְיֵלִיל[b]

ל . ל . ב חד חס וחד מל בְּכָל־רֹאשָׁיו[c] קָרְחָה כָּל[d]־זָקָן גְּרוּעָה[e]׃

3 בְּחוּצֹתֵיו חָגְרוּ שָׂק[a] עַל גַּגּוֹתֶיהָ[b]

ב . ג' כת ה וכל ירמיה ויחזק ותרי עשר דכות ב מ ג וּבִרְחֹבֹתֶיהָ[b] כֻּלָּהּ יְיֵלִיל[c] יֹרֵד בַּבֶּכִי׃

נ 4 וַתִּזְעַק חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ נִשְׁמַע קוֹלָם

ל וחס עַל־כֵּן חֲלָצָיו[a] מוֹאָב יָרִיעוּ[b] נַפְשׁוֹ יָרִעָה לוֹ׃

ד . ג ב חס וחד מל[2] 5 לִבִּי לְמוֹאָב יִזְעָק בְּרִיחֶהָ[a] עַד־צֹעַר [b]עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה[b]

ב . ו כִּי | מַעֲלֵה הַלּוּחִית בִּבְכִי יַעֲלֶה־בּוֹ

ד[3] . ג כִּי בְדֶרֶךְ חוֹרֹנַיִם זַעֲקַת־שֶׁבֶר יְעוֹרְרוּ[c]׃

6 כִּי־מֵי נִמְרִים מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ

כִּי־יָבֵשׁ חָצִיר כָּלָה רֶשֶׁא יֶרֶק לֹא הָיָה׃

ג חד כת רה וחד כת רא[4] 7 עַל־כֵּן יִתְרָה עָשָׂה וּפִקְדָּתָם[a]

עַל נַחַל הָעֲרָבִים יִשָּׂאוּם[b]׃

8 כִּי־הִקִּיפָה הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאָב

ד[5] עַד־אֶגְלַיִם יְלֵלָתָהּ[a] וּבְאֵר[b] אֵילִים יְלֵלָתָהּ[c]׃

ל 9 כִּי מֵי דִימוֹן[a] מָלְאוּ דָם כִּי־אָשִׁית עַל־דִּימוֹן[a] נוֹסָפוֹת

יא[6] לִפְלֵיטַת מוֹאָב אַרְיֵה[b] וְלִשְׁאֵרִית[c] אֲדָמָה[d]׃

16 1 שִׁלְחוּ[a]־כָר[b] מֹשֵׁל[c]־אֶרֶץ

Cp 15 [1]Mm 2264. [2]Mm 2725. [3]Mm 2719. [4]Mm 2265. [5]Mm 3062. [6]Mm 512.

Cp 15,1 [a] 𝔔[a] בלילה 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *νυκτός*, l בְּלַיְלָה ‖ **2** [a–a] l ׳דְּ בֵּת דִּ עָלְתָה cf 𝔖𝔗 et Jer 48,18 ‖ [b] l ׳יֵ ‖ [c] l c pc Mss 𝔊 ראש cf Jer 48,37 ‖ [d] 𝔔[a] mlt Mss 𝔖𝔗[fy] וְכָל ‖ [c] mlt Mss ׳גדו ‖ **3** [a] ins סָפְדוּ (cf 𝔊 et Jer 48,38) vel נָהוּ (יְנָהוּ) ‖ [b] l תָּיו– ‖ [c] cf 2[b] ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖) *ἢ ὀσφύς*, l חֲלָצֵי ‖ [b] prp יִרְעוּ ‖ **5** [a] 𝔔[a] ברחוה, prp בָּרִיחֶהָ cf 𝔖 ‖ [b–b] prb add cf Jer 48,34 ‖ [c] l יעוֹרְרוּ vel יְעַרְעֲרוּ, al יְעִירוּ (a עור; cf 𝔙) vel יְרֹעֲעוּ (a רוע) ‖ **7** [a] prp תִּמּוֹ– ‖ [b] Ms יִשְׂאֵם; frt ins אֹתָם ‖ **8** [a] prp תֹּה– ‖ [b] 𝔊(𝔙) *ἕως τοῦ φρέατος* cf 𝔖, l וְעַד בְּאֵר ‖ [c] > Syh, dl ‖ **9** [a] 𝔔[a𝔙] דיבון cf 𝔖 ‖ [b] prp אֶרְאֶה, al יִרְאֶה ‖ [c] prp תּוֹ– ‖ [d] prp אֶדֶם, al אַדְמָה vel אַדְמָעָה vel אֵימָה ‖ **Cp 16,1** [a] frt l שְׁ(וֹ) cf 𝔗 ‖ [b] prp כָּרִם cf 𝔗 ‖ [c] prp מִשְׁלֵי(לְ).

מְסִלָּע מִדְבָּרָה[d] אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃ ה ג קמ וב פת . ג׳ וכל אל הר הכרמל דכות[1]
2 וְהָיָה כְּעוֹף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּחַ ב מל . ג[2]
תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרֹת[a] לְאַרְנוֹן׃
3 הָבִיאוּ[a] עֵצָה עֲשׂוּ[b] פְלִילָה הביאי[ך] חד מן ג[3] בליש וחד מן מת[4] כת ו וקר י
שִׁיתִי כַלַּיְלָה צִלֵּךְ בְּתוֹךְ צָהֳרָיִם ג[5]
סַתְּרִי נִדָּחִים נֹדֵד אַל־תְּגַלִּי׃
4 יָגוּרוּ בָךְ נִדָּחַי[a] מוֹאָב ל
הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד ז מל
כִּי־אָפֵס הַמֵּץ[b] כָּלָה שֹׁד[c] ד . ל
תַּמּוּ[d] רֹמֵס מִן־הָאָרֶץ׃
5 וְהוּכַן בַּחֶסֶד כִּסֵּא וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת[a] בְּאֹהֶל דָּוִד ס ג ב מל וחד חס[6]
שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ[b] מִשְׁפָּט וּמְהֵר צֶדֶק׃ ג חס[7]
6 שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּא[a] מְאֹד ל כת א[8]
גַּאֲוָתוֹ וְגַאֲוָנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו׃ ס יט[9]
7 לָכֵן יְיֵלֵל[a] מוֹאָב לְמוֹאָב[b] כֻּלָּה יְיֵלִיל[a] יא בטע בסיפ . ג[10] כת ה וכל ירמיה ויחזק ותרי עשר דכות׳ ב מ ג
לַאֲשִׁישֵׁי קִיר־חֲרֶשֶׁת תֶּהְגּוּ[c] אַךְ־נְכָאִים׃
8 [a]כִּי שַׁדְמוֹת[a] חֶשְׁבּוֹן אָמְלָל גֶּפֶן שִׂבְמָה ב
בַּעֲלֵי גּוֹיִם הָלְמוּ שֹׂרֵקָיהָ ל בטע
עַד־יַעְזֵר נָגָעוּ תָּעוּ מִדְבָּר ב
שָׁלְחוֹתֶיהָ נָטְשׁוּ עָבְרוּ יָם׃
9 עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה ט בטע ה[11] מנה ר״פ . ו
אַרְוֵיךְ[a] דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה
כִּי עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ הֵידָד נָפָל׃ ז

Cp 16 [1]Mm 385. [2]Mm 2304. [3]Mm 1771. [4]Mm 3811. [5]Mm 433. [6]Mm 2266. [7]Mm 1159. [8]Mm 3989. [9]Mm 436. [10]Mm 2264. [11]Mm 3781.

1 [d] 𝔖(𝔙) *(d)mdbr'* = המדבר cf 𝔊 ‖ **2** [a] prp מֵעֲבֵרֹת cf σ′, al בְּמִ ‖ **3** [a] 𝔔[a] הביו; 1 c Q nonn Mss Vrs הָבִיאִי, al הָבִי ‖ [b] 1 c mlt Mss Q[Mss]𝔊[A]𝔖𝔗𝔙 עֲשִׂי ‖ **4** [a] 1 c 2 Mss 𝔊𝔖 נִדְחֵי ‖ [b] 𝔔[a] המוץ ‖ [c] frt 1 הַשֹּׁד ‖ [d] 1 c 𝔔[a]𝔊𝔖𝔙 תַּם ‖ **5** [a] tr huc ‖ [b] 𝔄 om ו ‖ **6** [a] 1 c 𝔔[a] 2 Mss גֵּאָה cf Jer 48,29 ‖ **7** [a] cf 15,2[b] ‖ [b] prb dl m cs ‖ [c] frt 1 c Ms יָהּ cf 𝔗, al הָגוּ ‖ **8** [a–a] prp כְּשׁ׳, al ins שָׁדַד post כי cf 𝔗 ‖ **9** [a] prb 1 ארוַיִךְ cf 𝔔[a].

10 וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וְגִיל מִן־הַכַּרְמֶל וּבַכְּרָמִים לֹא־יְרֹנַן לֹא[a]
יָיִן בְּיִקְבִּים לֹא־יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ[b] הֵידַדְתִּי הַשְׁבַּתִּי׃ [יִרְעָע[c]
11 עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמָיוּ וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׁ׃
12 וְהָיָה[a] כִּי־נִרְאָה[a] כִּי־נִלְאָה[b] מוֹאָב עַל־הַבָּמָה
וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל׃
13 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מוֹאָב מֵאָז׃ 14 וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה
לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאָב בְּכָל הֶהָמוֹן הָרָב
וּשְׁאָרָ[a] מְעַט מִזְעָר לוֹא כַבִּיר׃ ס

17 1 מַשָּׂא דַּמֶּשֶׂק
הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי[a] מַפָּלָה׃
2 [a] עֲזֻבוֹת עָרֵי[a] עֲרֹעֵר[b]
לַעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃
3 וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק
וּשְׁאָר[a] אֲרָם כִּכְבוֹד[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס 4 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יֵרֵל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יָרְזֶה׃
5 וְהָיָה כֶּאֱסֹף קָצִיר[a] קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבֳּלִים יִקְצֹר
וְהָיָה כְּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים׃
6 וְנִשְׁאַר־בּוֹ עוֹלֵלֹת[a] כְּנֹקֵף זַיִת[a] [פְּרוֹחָ[c]
שְׁנַיִם שְׁלִשָּׁה נַרְגִּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בְּסַעְפֶּיהָ[b]
נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
7 בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־עֹשֵׂהוּ וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
תִּרְאֶינָה׃ 8 וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת[a] מַעֲשֵׂה יָדָיו וַאֲשֶׁר עָשׂוּ
אֶצְבְּעֹתָיו לֹא יִרְאֶה[b] וְהָאֲשֵׁרִים וְהַחַמָּנִים[b]׃

ד[12] פסוק דאית בהון לא לא ומילה חדה ביניה וחד מן מן פסוק לא לא לא

ו

ב

ד[13]

ב

לה מל

מא

ה חס בליש וכל אורית דכותה חצי הנביאים

ב

כו

יב וכל דל ואביון דכות ול בליש . ל . ל

ג מל[2]

ב כת כן[3]

לה[4] . ב

יא

ו ר״פ בסים וחד מן יז[5] ר״פ ולא לא

ל קמ

[12]Mm 2267. [13]Mm 2268. Cp 17 [1]Mm 4029. [2]Mm 2269. [3]Mp sub loco. [4]Mm 2840. [5]Mm 2708.

10 [a] l c $\mathfrak{Q}^a$ mlt Mss $\mathfrak{T}\mathfrak{V}$ וְלֹא cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ || [b] > $\mathfrak{G}$, frt dl m cs || [c] $\mathfrak{G}$ *πέπαυται*, l הָשְׁבַּת || **11** [a] frt l חֶרֶשׁ כַּחֲלִילִים יֶהֱמֶה || **12** [a–a] frt dl || [b] $\mathfrak{Q}^a$ בא || **14** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ *καὶ καταλειφθήσεται* = וְנִשְׁאַר; prp וְשָׁאַר vel רוֹ– || **Cp 17,1** [a] > $\mathfrak{G}$, dl || **2** [a–a] $\mathfrak{G}$ *καταλελειμμένη εἰς τὸν αἰῶνα*, l עוֹבַת עַד et cj c 1 || [b] l עֲרֵיהָ cf $\mathfrak{T}$ || **3** [a–a] frt l א׳ וּכְבוֹדוֹ cf $\mathfrak{T}$ || **5** [a] prp קֹצֵר || **6** [a–a] $\mathfrak{G}$ pr *ἢ*, pr אוֹ et tr ad fin 5 || [b] l c $\mathfrak{Q}^a$ –פֵּי || [c] l הַפֹּ׳ || **8** [a] prb dl || [b–b] prb dl.

9 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ עָרֵי מָעֻזּוֹ[a] כַּעֲזוּבַת[b] הַחֹרֶשׁ וְהָאָמִיר[c] ל.ל
[d]אֲשֶׁר עָזְבוּ[d] מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃
10 כִּי שָׁכַחְתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֶךָ וְצוּר מָעֻזֶּךָ לֹא זָכָרְתְּ
עַל־כֵּן תִּטְּעִי נִטְעֵי נַעֲמָנִים וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ[a]׃ ב.ל
11 בְּיוֹם[a] נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי ל.ו.ל
גֶּד[b] קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָה וּכְאֵב אָנוּשׁ[c]׃ ס ד בנביא

12 הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים יֶהֱמָיוּן ג
וּשְׁאוֹן לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים[a] יִשְׁאָיוּן׃ ב.ב.ב
13 [a]לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם רַבִּים יִשְׁאוֹן[a] ב.ב
וְגָעַר[b] בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק[c]
וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים לִפְנֵי־רוּחַ וְכַגַּלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃ ל.ל
14 לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם בֹּקֶר אֵינֶנּוּ ל
זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ [a]וְגוֹרָל לְבֹזְזֵינוּ[a]׃ ס ב[6]

18 1 הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפַיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃ ל
2 הַשֹּׁלֵחַ בַּיָּם צִירִים וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מָיִם ג[1]. יד פסוק על אל אל[2]. ה
לְכוּ מַלְאָכִים קַלִּים אֶל־גּוֹי מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט[a]
אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי קַו־קָו[b] וּמְבוּסָה ג
אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ׃ 3 כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ ב
כְּנֹשֵׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃ ס ל וחס[a]
4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקְטָה[a] וְאַבִּיטָה בִּמְכוֹנִי כי מיחד[4], ד בסיפ. אשקטה חד מן ג[5] מל בליש P
כְּחֹם צַח עַל־אוֹר כְּעָב טַל בְּחֹם[b] קָצִיר׃ ד חס[6]. ל[6]
5 כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתֹם־פֶּרַח וּבֹסֶר גֹּמֵל יִהְיֶה נִצָּה ב וחס[7]. ל

[6]Lv 16,8. Cp 18 [1]Mm 379. [2]Mm 4093. [3]Mm 2110. [4]Mm 2049. [5]Mm 2270. [6]Mm 2271. [7]Mm 3600.

9 [a] l מעזך cf 𝔊 ‖ [b] l c 𝔘[a] בת– cf 𝔊𝔙 ‖ [c–c] 𝔊 *oi 'Αμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι*, l החוי והאמרי (החרי) ‖ [d–d] > 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔙 *seminabis*, l עין– ‖ **11** [a] prp בני ‖ [b] frt l נד cf 𝔙 ‖ [c] ins לפניך cf 𝔊 ‖ **12** [a] tr post לאמים cf 𝔊 ‖ **13** [a–a] > pc Mss 𝔖 ‖ [b] 𝔘[a] ויגער; prp ויהוה גָּעַר יִגְעַר vel ויגער גער ‖ [c] frt tr post בו ‖ **14** [a–a] 𝔖(𝔙) *wmnt' dbzwzn* cf 𝔊[A 393]𝔘, l ב׳ ל– (ל dttg) ‖ **Cp 18,2** [a] l c 𝔘[a] pc Mss וממ׳ ‖ [b–b] l c 𝔘[a] K[Or] קנקו ‖ **4** [a] K אשקוֹ ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 ביום.

וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמְּזַמְּרוֹת וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הֵסִיר הֵחָמוּ׃ ל.ל.ל
6 יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים וְלִבְהֵמַת הָאָרֶץ
וְקַיִץ עָלָיו הָעֵיט וְכָל־בְּהֵמַת הָאָרֶץ עָלָיו תָּחֳרֶף׃ ל.ד בᵃ קמ וב פת
7 בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם[a] מְמֻשָׁךְ וּמוֹרָט[b] וּמֵעַם נוֹרָא
מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי | קַו־קָו[c] וּמְבוּסָה אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־ ג.ב
מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה צְבָאוֹת הַר־צִיּוֹן׃ ס ד

19 1 מַשָּׂא מִצְרָיִם מא
הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם
וְנָעוּ אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃ ג.כג.ה.ל
2 וְסִכְסַכְתִּי מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ־בְּאָחִיו וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ ל
עִיר בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃ ל
3 וְנִבְקָה[a] רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ וַעֲצָתוֹ אֲבַלָּע [הַיִּדְּעֹנִים׃ ל
וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־הָאֹבוֹת וְאֶל־ ל
4 וְסִכַּרְתִּי אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה וּמֶלֶךְ עַז יִמְשָׁל־בָּם ה׳
נְאֻם הָאָדוֹן[a] יְהוָה צְבָאוֹת׃ ה בסיפ
5 וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מִן־הַיָּם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ ל.ד².ה
6 וְהֶאֱזִנּוּ[a] נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי מָצוֹר
קָנֶה וָסוּף קָמָלוּ׃ 7 עָרוֹת[a] עַל־יְאוֹר[a] עַל־פִּי יְאוֹר כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[5]. ו מל. ו מל
וְכֹל מִזְרַע יְאוֹר יִיבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃ ו מל. יב
8 וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבֵלוּ כָּל־מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה ב.ג מל בליש. ו מל
וּפֹרְשֵׂי מִכְמֶרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃ ה
9 וּבֻשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים שְׁרִיקוֹת[a] וְאֹרְגִים חוֹרָי[b]׃ ג
10 וְהָיוּ שְׁתֹתֶיהָ[a] מְדֻכְּאִים כָּל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר[b] אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃ ל.ל⁴. יג[5] כת׳ י וחד מן ח[6] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב מ כב. ב ה חס[8]. כל חס
11 אַךְ־אִוְלִים שָׂרֵי צֹעַן חַכְמֵי[a] יֹעֲצֵי פַרְעֹה[a] עֵצָה נִבְעָרָה
אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃

[8]Gn 15,11. Cp 19 [1]Mm 2272. [2]Mm 2273. [3]Mm 686. [4]Mp sub loco. [5]Mm 627. [6]Mm 475. [7]Prv 11,18. [8]Mm 3383.

7 [a] l c 𝔔ᵃ𝔊𝔙 מֵעַם ‖ [b] cf 2[a] ‖ [c–c] cf 2[b–b] ‖ **Cp 19,3** [a] prb l וּנְבַקָּה ‖ **4** [a] > 𝔊𝔖, dl ‖ **6** [a] l c 𝔔ᵃ והֵזּ׳ ‖ **7** [a–a] > 𝔊, dl ‖ **9** [a] frt l שְׂרֻקוֹת et tr ˆ ad פִּשְׁתִּים cf 𝔖𝔙 ‖ [b] l c 𝔔ᵃ חָוְרוּ vel חֲוָרוּ ‖ **10** [a] l שְׁתִיתֶיהָ (kopt *štit* textor) ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 שֵׂכָר; prp שָׂכָר ‖ **11** [a–a] frt l פִּי יָעֲצוּ.

12 אַיֵּם אֲפוֹא חַכָמֶיךָ נ
וְיַגִּידוּ נָא לָךְ וְיֵדְעוּ[a] מַה־יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם: ד רפ״ו.[9] א[10]
13 נוֹאֲלוּ[a] שָׂרֵי צֹעַן נִשְׂאוּ[b] שָׂרֵי נֹף הִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת[c] ב[11] ל[12]
14 שִׁבְטֵיהָ: יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ[a] רוּחַ עִוְעִים[b] [ל
וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ[c] כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ: ל. נ
15 וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה ו״ר״פ בסיפ. ד ר״פ. ג[13] נ
[וַאֲגְמוֹן: ס
16 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים וְחָרַד | וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־יְהוָה ג[14] ב[15]
צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מֵנִיף עָלָיו: 17 וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה לְמִצְרַיִם
לְחָגָּא כֹּל[a] אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת[b] יְהוָה[c] צְבָאוֹת ל[16] ל
אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו: ס 18 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס[a]
יֵאָמֶר לְאֶחָת: ס 19 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ[a] אֶרֶץ נ
מִצְרַיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ לַיהוָה: 20 וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה ג[17]
צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם ג[18] ב[19]
מוֹשִׁיעַ וָרָב[a] וְהִצִּילָם: 21 וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־ ה[20]
יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֶדֶר לַיהוָה וְשִׁלֵּמוּ: ה
22 וְנָגַף יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנֶעְתַּר לָהֶם ה[21] ל
וּרְפָאָם: 23 בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה וּבָא־אַשּׁוּר ב[22]
בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־אַשּׁוּר: ס 24 בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל[a] שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: ג ב חס וחר מל[23]
ס[10] 25 [a]אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ[a] יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי[a] ב[24] ב[25] נ[26]
אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל: ס נ

20 1 בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בִּשְׁלֹחַ[a] אֹתוֹ סַרְגּוֹן מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּלָּחֶם ב. ל

[9] Mm 2366. [10] Mm 1625. [11] Mm 2274. [12] Mm 471 א. [13] Mm 2217. [14] Mm 2275. [15] Mm 2276. [16] Mp sub loco. [17] Lv 26,1. [18] Mm 3977. [19] Mm 3877. [20] Mm 1103. [21] Mm 1076. [22] Mm 2136. [23] Mm 2725. [24] Mm 4126. [25] Mm 2441. [26] Mm 1104.

12 [a] 𝔊(𝔙) *εἰπάτωσαν*, l וְיִדְּעוּ; tr huc ˆ ‖ **13** [a] 𝔔[a] נאולו ‖ [b] 𝔔[a] נשואו ‖ [c] Syh 𝔗 pl cf 𝔖, l פִּנּוֹת ‖ **14** [a] 𝔊(𝔗) *αὐτοῖς*, l בם– ‖ [b] 𝔔[a] עועיים, frt l עִוְּעִים vel עוּעִים ‖ [c] 𝔊[Qmg] *τοῖς ἔργοις αὐτῆς*, l שֶׂיָּהּ– ‖ **18** [a] 𝔔[a] nonn Mss σ′𝔗𝔙 החרס; 𝔊 *ασεδεκ* = הַצֶּדֶק 𝔊[S*] *ασεδ (ἡλίου)* ‖ **20** [a] 𝔔[a] וירד 𝔊 *κρίνων*, l וְרָב ‖ **25** [a–a] 𝔊 *ἣν εὐλόγησε*, l א׳ ברכה ‖ **Cp 20,1** [a] sic L, mlt Mss Edd חַ–.

בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכָּדָהּ׃ 2 בָּעֵת הַהִוא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ
לֵאמֹר לֵךְ וּפָתַחְתָּ הַשַּׂק מֵעַל מָתְנֶיךָ וְנַעֲלְךָ תַחֲלֹץ מֵעַל רַגְלֶיךָ וַיַּעַשׂ
כֵּן הָלְךְ עָרֹם וְיָחֵף׃ ס 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ
עָרֹם וְיָחֵף שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ׃ 4 כֵּן יְנַהֵג
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שִׁבְיֵ מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ נְעָרִים וּזְקֵנִים עָרֹם
וְיָחֵף וַחֲשׂוּפֵי שֵׁת עֶרְוַת מִצְרָיִם׃ 5 וְחַתּוּ וָבֻשׁוּ מִכּוּשׁ מַבְטָם וּמִן־
מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם׃ 6 וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה־כָה
מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר־נַסֹּנוּ שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֵיךְ נִמָּלֵט
אֲנָחְנוּ׃ ס

21 1 מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם
כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלֹף
מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ נוֹרָאָה׃
2 חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד־לִי
הַבּוֹגֵד בּוֹגֵד וְהַשּׁוֹדֵד שׁוֹדֵד
עֲלִי עֵילָם צוּרִי מָדָי
כָּל־אַנְחָתָהּ הִשְׁבַּתִּי׃
3 עַל־כֵּן מָלְאוּ מָתְנַי חַלְחָלָה
צִירִים אֲחָזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלֵדָה
נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת׃
4 תָּעָה לְבָבִי פַּלָּצוּת בִּעַתַּתְנִי
אֶת נֶשֶׁף חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה׃
5 עָרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צָפֹה הַצָּפִית אָכוֹל שָׁתוֹה
קוּמוּ הַשָּׂרִים מְשָׁחוּ מָגֵן׃ פ
6 כִּי כֹה אָמַר אֲלַי אֲדֹנָי
לֵךְ הַעֲמֵד הַמְצַפֶּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד׃

ג. ג¹ חס וכל כתיב דכות ב מא
ג² חס וכל ירמיה דכות ב מו. ג³
ג⁴. ב⁴
ל. ג³
ל. ב בלישׁ וכל שם ברנש דכות⁵. ב⁵
ת חס בסיפ. ב
ל⁷. ב

מא
ל
ז מל. ז מל
ו¹
ל²
ד חס³
ו
ל. ל. י מל. ג בת ה⁴
ו⁵

Cp 20 ¹Mm 1267 contra textum. ²Mm 1408. ³Mm 2277. ⁴Mm 4250. ⁵Mm 3906. ⁶Mm 2278. ⁷Mp sub loco. **Cp 21** ¹Mm 2279. ²Mm 476. ³Mm 3685. ⁴Mm 1531. ⁵Mm 2280.

2 ᵃ l c 𝔔ᵃ𝔊α′σ′𝔖𝔚 לֵיךְ– ‖ **3** ᵃ huc tr ‖ **4** ᵃ 𝔔ᵃ גולת ‖ ᵇ prb l פֵּי– ‖ ᶜ–ᶜ prb dl ‖ **5** ᵃ 𝔔ᵃ מבטחם ‖ **6** ᵃ–ᵃ > 𝔊 ‖ ᵇ 𝔔ᵃ נסמך ‖ **Cp 21,1** ᵃ–ᵃ l יֶהֱמָה רֹ– cf 𝔊 ‖ **2** ᵃ prb l חָתָה– ‖ ᵇ prp הַשְׁבַּתִּי ‖ **5** ᵃ–ᵃ > 𝔊.

7 וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד פָּרָשִׁים
רֶכֶב[a] חֲמוֹר רֶכֶב[a] גָּמָל ל
וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קֶשֶׁב׃ 8 וַיִּקְרָא אַרְיֵה[a]
עַל־מִצְפֶּה | אֲדֹנָי אָנֹכִי עָמֹד תָּמִיד יוֹמָם ב[b] וכל יקושע דכות ב מ א וחד מן ב[7] בליש
וְעַל־מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי נֶעֱצָב כָּל־הַלֵּילוֹת׃ ל
9 וְהִנֵּה־זֶה בָא רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פָּרָשִׁים ב
וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נָפְלָה נָפְלָה[a] בָּבֶל
וְכָל־פְּסִילֵי אֱלֹהֶיהָ שִׁבַּר[b] לָאָרֶץ׃ ל
10 מְדֻשָׁתִי[a] וּבֶן־גָּרְנִי ל . ל
אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִגַּדְתִּי לָכֶם׃ ס
11 מַשָּׂא דוּמָה[a] אֵלַי קֹרֵא[b] מִשֵּׂעִיר מא . ל
שֹׁמֵר מַה־מִּלַּיְלָה[c] שֹׁמֵר מַה־מִּלָּיְלָה׃ ב חד מל וחד חס
12 אָמַר שֹׁמֵר אָתָה בֹקֶר וְגַם־לָיְלָה ל
אִם־תִּבְעָיוּן בְּעָיוּ שֻׁבוּ אֲתָיוּ׃ ס ל . ה חס . ג[a]
13 [a]מַשָּׂא בַּעְרָב[a] מא . ל
בַּיַּעַר בַּעֲרַב[b] תָּלִינוּ אָרְחוֹת דְּדָנִים׃
14 לִקְרַאת צָמֵא הֵתָיוּ[a] מָיִם ג[a] ב מנה בליש וחד לשון ארמית
יֹשְׁבֵי אֶרֶץ תֵּימָא בְּלַחְמוֹ קִדְּמוּ[b] נֹדֵד׃ ה . ג[10] . ה
15 כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָדָדוּ מִפְּנֵי | חֶרֶב נְטוּשָׁה
וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כֹּבֶד מִלְחָמָה׃ ס ל . ל
16 כִּי־כֹה אָמַר אֲדֹנָי אֵלַי בְּעוֹד שָׁנָה כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְכָלָה כָּל־כְּבוֹד כי מיחד[11] . ה בסיפ
קֵדָר׃ 17 וּשְׁאָר[a] מִסְפַּר־קֶשֶׁת גִּבּוֹרֵי בְּנֵי־קֵדָר יִמְעָטוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־ ה ג מנה בנביא
יִשְׂרָאֵל דִּבֵּר׃ ס

[6]Mm 2281. [7]Cf 2 Ch 20, 24. [8]Mm 2411. [9]Mp sub loco. [10]Mm 786. [11]Mm 2049.

7 [a] l c 𝔔[a] Vrs רֹ(וֹ)כֵב ‖ **8** [a] frt l c 𝔔[a]𝔖 הָרֹאֶה ‖ **9** [a] > GΩ𝔄, dl ‖ [b] G(𝔈SyhS𝔗𝔙) *συνετρίβησαν*, l שִׁבְּרוּ cf 𝔔[a] ‖ **10** [a] prp בֶּן־מִ׳ ‖ **11** [a] 2 Mss G אֱדוֹם ‖ [b] prp קָרָא הַנּוֹדְדִים cf α′σ′θ′ ‖ [c] 𝔔[a] מליל ‖ **13** [a–a] > G ‖ [b] G(S𝔗𝔙) *ἐσπέρας* = בָּעֶרֶב ‖ **14** [a] 𝔔[a] האתיו ‖ [b] G(S𝔗𝔙) *συναντᾶτε* = קִ׳ ‖ **17** [a] prp וְשַׁאַר.

מא.ג 22 1 מַשָּׂא גֵּיא חִזָּיוֹן

ג.ג מַה־לָּךְ אַפּוֹא כִּי־עָלִית כֻּלָּךְ לַגַּגּוֹת׃

ד כת כן׳. ג ול בסיפ 2 תְּשָׁאוֹת | מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה קִרְיָה עַלִּיזָה

חֲלָלַיִךְ לֹא חַלְלֵי־חֶרֶב וְלֹא מֵתֵי מִלְחָמָה׃

ל.ל 3 כָּל־קְצִינַיִךְ נָדְדוּ־יָחַד מִקֶּשֶׁת אֻסָּרוּ[a]

כָּל־נִמְצָאַיִךְ[b] אֻסָּרוּ[c] יַחְדָּו מֵרָחוֹק בָּרָחוּ׃

ל.ל 4 עַל־כֵּן אָמַרְתִּי [a]שְׁעוּ מִנִּי[a] אֲמָרֵר בַּבְּכִי

אַל־תָּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל־שֹׁד בַּת־עַמִּי׃

ג[2].ל[3].הי 5 כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוּסָה וּמְבוכָה[a] לַאדֹנָי[s] יְהוִה צְבָאוֹת[b]

ט כת ל[3]. ג. ל וחס. ב ומל[11] בְּגֵיא חִזָּיוֹן מְקַרְקַר קָיר וְשַׁוַּע אֶל־הָהָר׃

ב 6 וְעֵילָם נָשָׂא אַשְׁפָּה בְּרֶכֶב [a]אָדָם פָּרָשִׁים[a]

ב וְקִיר עֶרָה מָגֵן׃ 7 וַיְהִי מִבְחַר־עֲמָקַיִךְ

ל.ד.ג מָלְאוּ רֶכֶב וְהַפָּרָשִׁים שׁוֹת שָׁתוּ הַשָּׁעָרָה׃

בי[5] 8 וַיְגַל[a] אֶת מָסַךְ יְהוּדָה

וַתַּבֵּט[b] בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר׃

ג[6] 9 וְאֶת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם כִּי־רַבּוּ

וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי הַבְּרֵכָה הַתַּחְתּוֹנָה׃

10 וְאֶת־בָּתֵּי יְרוּשָׁלַם סְפַרְתֶּם וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים לְבַצֵּר הַחוֹמָה׃

ל 11 וּמִקְוָה | עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֹמֹתַיִם לְמֵי הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה

ל וְלֹא הִבַּטְתֶּם אֶל־עֹשֶׂיהָ וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק לֹא רְאִיתֶם׃

הי[2] 12 וַיִּקְרָא אֲדֹנָי[a] יְהוִה צְבָאוֹת[s] בַּיּוֹם הַהוּא

ל.ל לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק׃

ג[7].ל 13 וְהִנֵּה | שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה הָרֹג | בָּקָר וְשָׁחֹט צֹאן

י מל.ל אָכֹל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יָיִן אָכֹל וְשָׁתוֹ כִּי מָחָר נָמוּת׃

יב ח מנה קמ.ב 14 וְנִגְלָה בְאָזְנֵי[a] יְהוִה צְבָאוֹת[a]

ד[8].ד ג חס וחד מל[9].הי אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד־תְּמוּתוּן [b]אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה[b]׃ פ [צְבָאוֹת[b]׃

Cp 22 [1]Mm 2282. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3989 contra textum + א. [4]Mm 2879. [5]Nu 22,31. [6]Mm 3238. [7]Mm 901. [8]Mm 1038. [9]Mm 20.

Cp 22,3 [a] 𝔔[a] אסורה; 𝔗 *glv*, frt l רו(א)סָ; prp הָסְרוּ ‖ [b] prb l אַמִּיצַיִךְ cf 𝔊; prp נֶאֱמָצַיִךְ ‖ [c] > 𝔊? frt dl ‖ 4 [a–a] 𝔔[a] שועו ממני ‖ 5 [a] > pc Mss ‖ [b] tr huc ‖ 6 [a–a] prp אֲרָם פָּרָשִׁים ‖ 8 [a] l וַיִּלְוֹ– cf 𝔊 ‖ [b] l בִּיטוּ– cf 𝔊 ‖ 12 [a] > 𝔊𝔖𝔘 ‖ 14 [a–a] prb dl m cs ‖ [b–b] > 𝔊.

15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה צְבָאוֹת הז
לֵךְ־בֹּא אֶל־הַסֹּכֵן הַזֶּה עַל־[c]שֶׁבְנָא[b] אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת׃ יח פסוק אל על[10] . ל
16 מַה־לְּךָ פֹּה וּמִי לְךָ פֹּה כִּי־חָצַבְתָּ לְךָ פֹּה קֶבֶר
חֹצְבֵי מָרוֹם קִבְרוֹ חֹקְקִי בַסֶּלַע מִשְׁכָּן לוֹ׃ ג[11] . ל
17 הִנֵּה יְהוָה מְטַלְטֶלְךָ[a] טַלְטֵלָה גֶּבֶר[a] וְעֹטְךָ עָטֹה׃ ל
18 צָנוֹף יִצְנָפְךָ[a] צְנִיפָה כַּדּוּר[a] אֶל־אֶרֶץ רַחַבַת יָדָיִם ב
שָׁמָּה תָּמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ קְלוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃ ח . ד ג מל וחד חס[12] . ל
19 וַהֲדַפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ יֶהֲרָסֶךָּ[a]׃ ל . ל
20 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ׃
21 וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ אֲחַזְּקֶנּוּ וּמֶמְשַׁלְתְּךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ ל . ל . ב[13]
וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יְהוּדָה׃ ו[14]
22 וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ [נֶאֱמָן
וּפָתַח וְאֵין סֹגֵר וְסָגַר וְאֵין פֹּתֵחַ׃ 23 וּתְקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם ס[15] פסוק ואין ואין[16]
וְהָיָה לְכִסֵּא כָבוֹד לְבֵית אָבִיו׃ ח[18]
24 וְתָלוּ עָלָיו כָּל כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצֶּאֱצָאִים וְהַצְּפֻעוֹת כָּל כְּלֵי ל
הַקָּטָן[a] מִכְּלֵי הָאֲגָנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי הַנְּבָלִים׃ 25 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה ג[17] . כו ג[18]
וְנִכְרְתָה הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־עָלֶיהָ כִּי יְהוָה דִּבֶּר׃ ס ט

23 1 מַשָּׂא צֹר מא
הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת[a]
מִבֹּוא[b] מֵאֶרֶץ כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃ א[1]
2 דֹּמּוּ[a] יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר[b] צִידוֹן ב וחס[2]
עֹבֵר יָם[c] מִלְאוּךְ[d][e]׃ 3 וּבְמַיִם רַבִּים[d] ל . ג[3]

[10] Mm 658. [11] Mm 2283. [12] Mm 472. [13] Mm 2284. [14] Mm 1749. [15] Mm 2004. [16] Mm 2768. [17] Mm 2285. [18] Mm 1428. Cp 23 [1] Mm 2286. [2] Mm 1596. [3] Mm 2287.

15 [a] > 2 Mss G θ′ S ‖ [b–b] frt tr ad init stich ‖ [c] pc Mss אֶל ‖ **17** [a–a] S *šd' (lk) gbr'*; prp טַלְטֵל הַגֶּבֶר cf T (tr : ad יהוה), al כְּטַלְטֵל הַגֶּבֶר ‖ **18** [a–a] prp כְּצָנוֹף הַכַּדּוּר ‖ **19** [a] SGV 1 sg, l אֶהֱרָסְךָ ‖ **24** [a] Q[a] קטן ‖ **Cp 23,1** [a] frt l בֵּיתָם cf T ‖ [b] frt l מָבוֹא ‖ **2/3** [a] prp דַּמּוּ ‖ [b–b] GV pl, l סֹחֲרֵי cf G ‖ [c–c] Q[a] עברו ים; prp עֹבְרִים ‖ [d–d] frt l רַ מִלְאָכָו במים cf GSV et tr : post רַ ‖ [e] Q[a] מלאכיך.

זֻעַ שׁוֹר קְצִיר׀ יְאֹר[g] תְּבוּאָתָהּ[h] וַתְּהִי[g] סְחַר גּוֹיִם׃ ו מל
4 בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם [a]מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר[ab] ד פסוק לא ולא ולא[4]
לֹא־חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי
וְלֹא גִדַּלְתִּי בַּחוּרִים רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת׃ ג[5] . ג מל וכל מגלה דכות
5 כַּאֲשֶׁר־שֵׁמַע[a] לְמִצְרַיִם יָחִילוּ כִּשְׁמַע צֹר׃ ה[6] . ב[6]
6 עִבְרוּ תַרְשִׁישָׁה הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃ ד[7]
7 הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ ה[8]
יוֹבִלָוהָ רַגְלֶיהָ מֵרָחוֹק לָגוּר׃
8 מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר הַמַּעֲטִירָה ב[9] . ל
אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ[a] שָׂרִים כְּנַעֲנֶיהָ נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃ ג[10]
9 יְהוָה צְבָאוֹת יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן ג[10]
כָּל־[a]צְבִי לְהָקֵל[b] כָּל־נִכְבְּדֵי־אָרֶץ׃
10 עִבְרִי[a] אַרְצֵךְ כַּיְאֹר[b] בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מֵזַח[c] עוֹד׃ ל
11 יָדוֹ[a] נָטָה עַל־הַיָּם הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת[a] יו חס את
יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לַשְׁמֵד מָעֻזֶּיהָ[b]׃ ה חס בלישׁ[11] . ל
12 וַיֹּאמֶר לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעְלוֹז הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן ל . ל
כִּתִּיִּם[a] קוּמִי עֲבֹרִי גַּם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ׃ כתים ק
13 הֶן [a]אֶרֶץ כַּשְׂדִּים[a] זֶה הָעָם לֹא הָיָה[b] אַשּׁוּר יְסָדָהּ לְצִיִּים י[12]
הֵקִימוּ[c] בַּחֲיָנֶיהָ[d] עֹרְרוּ[e] אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ לְמַפֵּלָה׃ ה . ג . ב[13] בחוניה ק
14 הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד מָעֻזְּכֶן׃ ס ל
15 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שִׁבְעִים שָׁנָה כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ
שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה׃ ל
16 קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה ל
הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי׃ ב

[4]Mm 771. [5]Mm 2204. [6]Mm 206. [7]Mm 2288. [8]Mm 2289. [9]Mm 2290. [10]Mm 2291. [11]Mm 1983. [12]Mm 2292. [13]Mm 832.

3 [f] prb l רוֹ– cf 𝔊 ‖ [g] > 𝔊 ‖ [h] prb l תֹּא– (תוֹ–) cf 𝔊 ‖ **4** [a–a] add ‖ [b] > 𝔖 ‖ **5** [a] 𝔊(𝔙) *ἀκουστὸν γένηται* = שָׁמַע 𝔖 *(d)'štm'* = נִשְׁמַע ‖ **8** [a] sic L, 1 c mlt Mss Edd הָ– ‖ **9** [a] tr c 𝔔[a] ante גְּאוֹן (et l גָּאוֹן) ‖ [b] tr ante צבי ‖ **10** [a] l c 𝔔[a]𝔊 עבדי ‖ [b] dttg, dl ‖ [c] prp מָחֹז ‖ **11** [a–a] frt tr ad fin v ‖ [b] prb l מעזיה cf 𝔔[a] ‖ **12** [a] K כתיים ‖ **13** [a–a] frt dl ‖ [b–b] dl ‖ [c] frt l c Ms הקים ‖ [d] K 'בחי? ‖ [e] frt l עוֹרֵר.

17 וְהָיָה ׀ מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה אֶת־צֹר וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּהּ[a] ב. ד[14]. ג בטע מלרע ב מנה בליש
וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 18 וְהָיָה סַחְרָהּ ד[15]
וְאֶתְנַנָּהּ קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא יֵאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי יְהוָה
יִהְיֶה סַחְרָהּ לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה וְלִמְכַסֶּה עָתִיק׃ ס ד[15]. ד

24 1 הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָּנֶיהָ וְהֵפִיץ יֹשְׁבֶיהָ׃ ב. ג בסיפ
2 וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ ב[1]. ל[2]. ל[3]
כַּקּוֹנֶה כַּמּוֹכֵר כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה[a] כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֶׁא בּוֹ׃ ד מל בליש. ג מל בליש. ל. ג כת א[4]
3 הַבָּקֹק ׀ תִּבָּקֵק הָאָרֶץ וְהִבָּזוֹ ׀ תִּבָּזוֹ
כִּי יְהוָה דִּבֶּר[a] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה[a]׃
4 אָבְלָה נָבְלָה[a] הָאָרֶץ אֻמְלְלָה[a] נָבְלָה תֵּבֵל ה
אֻמְלְלוּ[b] מְרוֹם עַם[c]־הָאָרֶץ׃
5 וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־[a]עָבְרוּ תוֹרֹת חָלְפוּ חֹק[a] ה ר״פ[5]
הֵפֵרוּ בְּרִית עוֹלָם׃
6 עַל־כֵּן אָלָה אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֶי בָהּ ל. ל בסיפ. ב[6]
עַל־כֵּן חָרוּ[a] יֹשְׁבֵי אֶרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר׃ ל
7 אָבַל תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־גָּפֶן נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב׃ ג
8 שָׁבַת מְשׂוֹשׂ תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים
שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר׃
9 בַּשִּׁיר לֹא יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו׃ ג דגש[7]. ל
10 נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־תֹּהוּ סָגַר כָּל־בַּיִת מִבְּוֹא׃ ל. ו[8]
11 צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת ב
עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה[a] גָּלָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ[ab]׃
12 נְשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר׃ ל. ל
13 כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כְּנֹקֵף זַיִת כְּעוֹלְלֹת[a] אִם־כָּלָה בָצִיר׃ ב כת כן[2]

[14]Mp sub loco. [15]Mm 2293. Cp 24 [1]Mm 3004. [2]Mp sub loco. [3]Mm 2065. [4]Mm 1651. [5]Mm 4. [6]Mm 2892. [7]Mm 4122. [8]Mm 2286.

17 [a] l c mlt Mss שׂע נָהּ– cf 𝔗 ‖ **Cp 24,2** [a–a] prb add ‖ **3** [a–a] add, dl ‖ **4** [a] > 𝔊, dl ‖ [b] l c 𝔔[a]𝔖𝔗 אמלַל ‖ [c–c] prp הָמֵּי עִם ‖ **5** [a–a] prb add ‖ **6** [a] 𝔔[a] חורו = חָרוּ ‖ **11** [a–a] frt tr ad fin 8 ‖ [b] > 𝔊[B] ‖ **13** [a] prp כעולל עוֹלֵלוֹת cf Jer 6,9.

14 הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יָרֹנּוּ בִּגְאוֹן יְהוָה[a]
צָהֲלוּ[b] מִיָּם׃ 15 [a]עַל־כֵּן[a] בָּאֹרוֹת[b] כַּבְּדוּ יְהוָה
בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
16 מִכְנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק
וָאֹמַר רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי [a]לִי בֹּגְדִים[a] בָּגָדוּ
[b]וּבֶגֶד בּוֹגְדִים בָּגָדוּ[b]׃
17 פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃
18 וְהָיָה הַנָּס מִקּוֹל הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת
וְהָעוֹלֶה מִתּוֹךְ הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח
כִּי־אֲרֻבּוֹת[a] מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׁוּ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃
19 רֹעָה[a] הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ[b] פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ[b]
מוֹט הִתְמוֹטְטָה אָרֶץ[c]׃
20 נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה
וְכָבֵד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה וְלֹא־תֹסִיף קוּם׃ ס
21 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם
וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה׃ 22 וְאֻסְּפוּ [a]אֲסֻפָּה
אַסִּיר[a] עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל־מַסְגֵּר
וּמֵרֹב יָמִים יִפָּקְדוּ׃
23 וְחָפְרָה הַלְּבָנָה[a] וּבוֹשָׁה הַחַמָּה[b] כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת ס[b]
בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד[c]׃ פ

25 1 יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ
כִּי עָשִׂיתָ פֶלֶא עֵצוֹת[a] מֵרָחוֹק אֱמוּנָה אָמֵן׃

יט ר״פ . כ
ב חד חס וחד מל[10]
ד[11]
ה מל[12]
מט מל בנביא
ג ב חס וחד מל[13]
ה מל[14]
ג[15] . ל
ג[16] ול מלעיל . ל . ל
ל
ל
ל[17] . יג ג מנה כת כן
ד
ב . ל . ג בליש[18]
ב[19]
ב[20] . ב
ל
כא . ח
ג[1]
ה חס וכל אורית דכות[2]

[9]Mm 1497. [10]Mm 2294. [11]Mm 2295. [12]Mm 3638. [13]Mm 1286. [14]Mm 1624. [15]Mm 54. [16]Mm 205. [17]Mm 2296. [18]Mm 2186. [19]Mm 3720. [20]Thr 1,3. Cp 25 [1]Mm 2297. [2]Mm 1681 et Mp contra textum.

14 [a] huc tr : ‖ [b] prp וְצָהֲלוּ ‖ **15** [a–a] prp עָלְוּ ‖ [b] frt crrp ex בְּאִיֵּי הַיָּם ‖ **16** [a–a] 𝔊(𝔗) *τοῖς ἀθετοῦσιν*, l לַבּ֫ ‖ [b–b] > 𝔊, prb dl ‖ **18** [a] frt ins הַשָּׁמַיִם ‖ **19** [a] 𝔔[b] Ms רוּעַ, prb l רַעַ ‖ [b] dl m cs ‖ [c] 𝔊 θ′ *ἡ γῆ* cf 𝔖𝔗, l הָאָרֶץ ‖ **22** [a–a] prp אֹסֶף הָאַ֫ ‖ **23** [a] 𝔊 *ἡ πλίνθος*, l הַלְבֵנָה ‖ [b] 𝔊 *τὸ τεῖχος*, l הַחוֹמָה ‖ [c] 𝔊(𝔖) *δοξασθήσεται*, l יִכָּבֵד; prp כְּבוֹדוֹ ‖ **Cp 25,1** [a] huc tr ʌ.

2 כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר[a] לַגָּל[b] קִרְיָה בְצוּרָה לְמַפֵּלָה ב
אַרְמוֹן זָרִים[c] מֵעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבָּנֶה׃
3 עַל־כֵּן יְכַבְּדוּךָ עַם־עָז קִרְיַת[a] גּוֹיִם עָרִיצִים יִירָאוּךָ׃ ז קמ למערב[3] . ד[4]
4 כִּי־הָיִיתָ מָעוֹז לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצַּר־לוֹ יו בליש
מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל מֵחֹרֶב יו בליש ב מנה בפסוק . ב[5]
[a]כִּי רוּחַ עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר[b]׃ 5 כְּחֹרֶב בְּצָיוֹן[a]
שְׁאוֹן זָרִים[c] תַּכְנִיעַ
[d]חֹרֶב בְּצֵל עָב[d] זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה[e]׃ פ יו בליש ב מנה בפסוק

6 וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל־הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים ב[a]
מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים שְׁמָנִים מְמֻחֲיִם שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים׃ ל וחס
7 וּבִלַּע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי־הַלּוּט הַלּוּט[a] עַל־כָּל־הָעַמִּים ל ר״פ . ב וכל מגלה דכות
וְהַמַּסֵּכָה הַנְסוּכָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃ 8 בִּלַּע[a] הַמָּוֶת לָנֶצַח י . ב ר״פ[7]
וּמָחָה אֲדֹנָי יְהוִה דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים ו
וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר׃ פ
9 וְאָמַר[a] בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ[b] ג ב חס וחד מל[8]
[c]זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ[c] נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃ 10 כִּי־תָנוּחַ יַד־ ה
[יְהוָה בָּהָר הַזֶּה
וְנָדַשׁ מוֹאָב תַּחְתָּיו כְּהִדּוּשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי[a] מַדְמֵנָה׃ ל . ל . במ׳ חד מן ט בליש . ק ב
11 וּפָרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת
וְהִשְׁפִּיל[b] גַּאֲוָתוֹ עִם אָרְבּוֹת יָדָיו׃ [עָפֶר׃ ס
12 [a]וּמִבְצַר[a] מִשְׂגַּב[a] חוֹמֹתֶיךָ הַשַּׁח הִשְׁפִּיל[b] הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַד־ ל . ל . ב[9]
26 1 בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה ל[1] . ה
עִיר עָז[a]־לָנוּ יְשׁוּעָה יָשִׁית[b] חוֹמוֹת וָחֵל׃ ל[2] וחד מן ב זקף קמץ . ז ומל[3] . ח[4] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ג[5] מל . ה חס

[3]Mm 3655. [4]Mm 1924. [5]Jes 32,2. [6]Dt 31,4. [7]Thr 2,2. [8]Mm 1550. [9]Mm 2298. Cp 26 [1]וחד יוסר Lv 4,35. [2]Mm 3655. [3]Mm 2737. [4]Mm 2893. [5]Mm 2299.

2 [a] G(C) *πόλεις*, l עָרִים; S(V) *qrjt'* = עיר ‖ [b] G *εἰς χῶμα* cf C, l לְגַל ‖ [c] 2 Mss G זְדִים ‖ **3** [a] G pl; frt dl ‖ **4/5** [a–a] frt add ‖ [b] prb l קֹר ‖ [c] G *ὀλιγόψυχοι* = זְדִים cf C ‖ [d–d] > G, dl ‖ [e] S *ntmkk* cf C, l יַעֲנֶה ‖ **7** [a] l הלוט cf SV et 1 S 21,10 ‖ **8** [a] l c pc Mss וּבִ׳; S (θ′ et 1 Ko 15,54) *wntbl'* = וּבִלַּע ‖ **9** [a] Q^aS 2 sg ‖ [b] > G ‖ [c–c] > G, dl ‖ **10** [a] Q^a K בְּמֵי, Vrs ut Q ‖ **12** [a–a] prp וּמִשְׂגַּב ‖ [b] > G, dl ‖ **Cp 26,1** [a] Q^a עוז ‖ [b] prp יוֹשַׁת cf TV.

2 פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים׃ יא6 . ה חס בלישׁ7
3 יֵצֶר[a] סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם[b] שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָטוּחַ׃ ב8 . ה . כ9
4 בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְיָהּ[a] יְהוָה צ֥וּר עוֹלָמִים׃ ב10
5 כִּי הֵשַׁח יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה
יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ[a] עַד־אָרֶץ יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר׃ ל . ל . ל
6 תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל[a] רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי דַלִּים׃ ל
7 אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר[a] מַעְגַּל צַדִּיק תְּפַלֵּס׃
8 אַף אֳרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינֻךָ[a] ל
לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ[b] תַּאֲוַת־נָפֶשׁ[c]׃
9 נַפְשִׁי אִוִּיתִיךָ בַלַּיְלָה אַף־רוּחִי בְקִרְבִּי[a] אֲשַׁחֲרֶךָּ יא6 . ב12
כִּי כַאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
10 יֻחַן רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ[a] נְכֹחוֹת יְעַוֵּל ב
וּבַל־יִרְאֶה גְּאוּת יְהוָה׃ ס
11 יְהוָה רָמָה יָדְךָ בַּל־יֶחֱזָיוּן[a] ג מלעיל13
יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ[b] קִנְאַת־עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹּאכְלֵם׃ ס
12 יְהוָה תִּשְׁפׇּת שָׁלוֹם[a] לָנוּ כִּי[b] גַּם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ׃ ל
13 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זֻלָתֶךָ[a] לְבַד־בְּךָ[b] נַזְכִּיר שְׁמֶךָ׃ ל
14 מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ יד14 ; חס15
לָכֵן פָּקַדְתָּ וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד[a] כָּל־זֵכֶר לָמוֹ׃
15 יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה[a] יָסַפְתָּ לַגּוֹי[a] נִכְבַּדְתָּ[b] ג . ג . ב
רִחַקְתָּ כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ׃ ג
16 יְהוָה בַּצַּר פְּקָדוּךָ[a] צָקֹן[b] לַחַשׁ מוּסָרְךָ לָמוֹ[c]׃ ל . ל
17 כְּמוֹ הָרָה תַּקְרִיב לָלֶדֶת תָּחִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ

6Mm 2300. 7Mm 2116. 8Ps 112,8. 9Mm 2301. 10Ps 68,5. 11Mm 2580. 12Ps 63,2. 13Mm 1235. 14Mm 1294. 15Mm 1709.

3 [a] o εβρ′ *ιεσρο*, l וְיִצְרוֹ(ן) ‖ [b] > GS, dl ‖ **4** [a] frt dl cf G ‖ **5** [a] > 𝔘[a]GS, dl ‖ **6** [a] > 𝔘[a]GSC[Ms], dl ‖ **7** [a] > G, dl ‖ **8** [a] l c 𝔘[a]GSC קויתו ‖ [b] 𝔘[a] ולתורתך ‖ [c] S(C) *npšn* = נַפְשֵׁנוּ cf G ‖ **9** [a] frt l בַּבֹּקֶר ‖ **10** [a] l בָּאָרֶץ cf GSC ‖ **11** [a] prp יֶחֱזוּן ‖ [b–b] dl ‖ **12** [a] prp שְׁלוֹם ‖ [b–b] prp כְּגֹמֶל cf S ‖ **13** [a] prp ins בַּל נֵדַע cf G ‖ [b–b] l לְבַדְךָ ‖ **14** [a] 𝔘[a] ותאסר ‖ **15** [a–a] > Ms ‖ [b] l דת– cf G ‖ **16** [a] l c 2 Mss G[Mss]𝔗 פקדונך cf CSyh ‖ [b] G(SV) *ἐν θλίψει* cf C, prp צָקוֹן ‖ [c] G *ἡμῖν*, l לָנוּ.

כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה׃
18 הָרִינוּ חַלְנוּ כְּמוֹ[a] יָלַדְנוּ רוּחַ יְשׁוּעֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אֹרֶץ
וּבַל־יִפְּלוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
19 יְחְיוּ מֵתֶיךָ נִבְלָתִי[a] יְקוּמוּן הָקִיצוּ[b] וְרַנְּנוּ[c] שֹׁכְנֵי עָפָר ז16. ה. ז17. ב18
כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ וְאֶרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃ ס ב בתרי לישנ19. ל. ג קמ וכל שמים וארץ דכות20
20 לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ וְסְגֹר דֶּלְתְּיךָ[a] בַּעֲדֶךָ דלתך ק יחיר י בלישׁ
חֲבִי[b] כִּמְעַט־רֶגַע עַד־יַעֲבָר־זָעַם׃ יעבר ק יחיר ו בלישׁ וחד מן ז21 מל
21 כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֹן יֹשֵׁב־הָאָרֶץ עָלָיו[a] ה חס בסיפ
וְגָלְתָה הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיהָ וְלֹא־תְכַסֶּה עוֹד עַל־הֲרוּגֶיהָ׃ ס ל22. ג23. ב. ב חד מל וחד חס24

27 1 בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ[a] הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה ד
עַל לִוְיָתָן נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן ב חד מל וחד מן ג חס בלישׁ1
וְהָרַג אֶת־הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם׃ ס ח בלישׁ2

2 בַּיּוֹם[a] הַהוּא כֶּרֶם חֶמֶד[b] עַנּוּ־לָהּ׃ ל. ל
3 אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לְרְגָעִים אַשְׁקֶנָּה ל. ד
פֶּן יִפְקֹד[a] עָלֶיהָ[b] לַיְלָה וְיוֹם אֶצֳּרֶנָּה׃ ג[a]
4 חֵמָה אֵין לִי מִי־יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת[a]
בַּמִּלְחָמָה[b] אֶפְשְׁטָה בָּהּ אֲצִיתֶנָּה[c] יָחַד׃ ל. ל
5 אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעוּזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃
6 הַבָּאִים[a] יַשְׁרֵשׁ[b] יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח יִשְׂרָאֵל ג ר״פ. ל
וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל תְּנוּבָה׃ ס ל
7 הַכְמַכַּת מַכֵּהוּ הֻכָּהּ[a] אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו[b] הֹרָג׃ ל. ל. ל. ל
8 בְּסַאסְּאָה[a] בְּשַׁלְחָהּ[b] תְּרִיבֶנָּה הָגָה[c] בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים׃ ל. ל

16 Mm 1294. 17 Mm 2302. 18 Mm 3036. 19 Mm 2061. 20 Mm 3640. 21 Mp sub loco. 22 Mm 476. 23 Mm 2303. 24 Prv 7,26. Cp 27 1 Mm 554 et Mm 3517. 2 Mm 413. 3 Mm 1922.

18 a > G, dl ‖ **19** a S(T) *(w)šldjhwn*, prp נִבְלָתָם ‖ b $\mathfrak{Q}^a$ יקיצו; S *wntt'jrwn* = וְהָקִיצוּ cf α′σ′θ′T ‖ c $\mathfrak{Q}^a$ וירננו cf Gα′σ′θ′ST ‖ **20** a K תֵּיךְ–, Q forma mixta דַּלְתֵּיךְ + דְּלָתְיךָ ‖ b l חֲבִי = חֲבֵה ‖ **21** a > G, dl ‖ Cp **27,1** a sic L, l c mlt Mss Edd בּוֹ– ‖ **2** a frt pr וְאָמַר ‖ b mlt Mss חמר ‖ **3** a V pass cf G, l יִפְקֹד ‖ b l עָלֶיהָ ‖ **4** a l c $\mathfrak{Q}^a$ mlt Mss ST שָׁיִת cf α′ ‖ b frt dl cf T ‖ c l אַצִּיתֶנָּה ‖ **6** a frt l בָּא הַיּוֹם ‖ b l c $\mathfrak{Q}^a$α′σ′θ′ יַשְׁרִישׁ vel יְשֹׁרֵשׁ ‖ **7** a G *πληγήσεται; καί*, l הֻכָּה ‖ b frt l הֹרָגָיו cf $\mathfrak{Q}^a$ (הור) GS ‖ **8** a l בְּסַאסְּאָהּ vel בְּסַאסָּאָה ‖ b frt gl ‖ c frt l הֹגָהּ vel הגה.

9 לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן־יַעֲקֹב וְזֶה [a]כָּל־פְּרִי[a] הָסֵר חַטָּאתוֹ
בְּשׂוּמוֹ | כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־גִר מְנֻפָּצוֹת
לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃
10 כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר
שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבַּץ וְכִלָּה[a] סְעִפֶּיהָ׃
11 בְּיִבְשׁ קְצִירָהּ[a] תִּשָּׁבַרְנָה[b] נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת אוֹתָהּ
כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא
עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֵנוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃ ס
12 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יַחְבֹּט יְהוָה [a]מִשִּׁבֹּלֶת הַנָּהָר[a] עַד־נַחַל מִצְרָיִם
וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס
13 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל׃ ס
וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃

28 1 הוֹי עֲטֶרֶת גְּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא[a]־שְׁמָנִים חֲלוּמֵי יָיִן׃
2 הִנֵּה [a]חָזָק וְאַמִּיץ[a] לַאדֹנָי כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר מַשְׁחִית
כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד׃
3 בְּרַגְלַיִם תִּרָּמַסְנָה[a] עֲטֶרֶת גְּאוּת שִׁכּוֹרֵי אֶפְרָיִם׃
4 וְהָיְתָה[a] צִיצַת[b] נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא[c] שְׁמָנִים
כְּבִכּוּרָה[d] בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה[c]׃ ס [תִּפְאָרָה לִשְׁאָר עַמּוֹ׃
5 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת

יא בטע בסיפ . ל¹ . ב חד חס וחד מל[6]

ז חס[5]

ט[6] . ג[8] . ח[7]

י[9]

ב¹¹ . ד . יג¹² מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מג

מז פסוק לא לא לא

יג[13]

ח בטע בסיפ

ל

יד[14]

ד חס בלישׁ[1]

ב חס . ז כת א[2] . ל[a]

ב

ל מל

ל[4] . יג[5] מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מג

ל

[4]Mm 1038. [5]Ez 21,31. [6]Mm 1709. [7]Mm 2544. [8]Mm 2304. [9]Mm 2503. [10]Mm 1385. [11]Lv 23,10. [12]Mm 1009. [13]Mm 1207. [14]Mm 441. Cp 28 [1]Mm 1532. [2]Mm 2305. [3]וחד וקטב Dt 32,24. [4] וחד כְּבִכּוּרָה Hos 9,10. [5]Mm 1009.

9 [a–a] frt l לְכַפֵּר; frt dl (gl ad הסר ?) ‖ **10** [a] prp וְכָלָה vel וְכָלוּ cf 𝔊 ‖ **11** [a] 𝔙 *messes illius*, prp רֵיהָ– ‖ [b] prp בְּרַגְנָה– (forma energica) ‖ **12** [a–a] frt l שְׁ מֵהַ׳ ‖ **Cp 28,1** [a] 𝔔[a] גאי ‖ **2** [a–a] 𝔖 *hjl' w'wšn'*, l חֹזֵק וְאַמִּיץ ‖ **3** [a] prp מְסַנָּה– (forma energica) cf Vrs ‖ **4** [a] tr ante כבכורה ‖ [b] l וְצ׳ ‖ [c] 𝔔[a] גאי cf 1[a] ‖ [d] α′(θ′ℭ𝔖𝔊𝔙) *ὡς πρωτογένημα* cf 𝔊, l הַ־ ‖ [e] prp יִבְלַע עֵינָהּ.

6 וּלְרֽוּחַ מִשְׁפָּט לַיּוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי[a] מִלְחָמָה ב.ל.ב

7 וְגַם־אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ [שָׁעְרָה׃ ס ג ר״פ בסיפ׳. ל]

כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ מִן־הַיַּיִן ז בלשון נביאיה

תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בָּרֹאֶה[a] פָּקוּ פְּלִילִיָּה[b]׃ ל.ל.ל

8 כִּי כָּל־שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא[a] צֹאָה בְּלִי מָקוֹם׃ ס

9 אֶת־מִי יוֹרֶה דֵּעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה ד[6]

גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃

10 כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו

זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם׃

11 כִּי בְלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ ל בליש

12 אֲשֶׁר ׀ אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף ל.ל כה. ד זוגין[7]. יג[8] יתיר א ס״ת ול מל. יא[9] ד[10] מנה מל

וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא אָבְוּא[a] שְׁמֽוֹעַ׃

13 וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה

צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו

זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם

לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר וְנִשְׁבְּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ פ ב[11]

14 לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה ׀ אַנְשֵׁי לָצוֹן ג

מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם׃

15 כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מָוֶת

וְעִם־שְׁאוֹל עָשִׂינוּ חֹזֶה[a]

שׁוֹט[b] שׁוֹטֵף כִּי־יַעֲבֹר[c] לֹא יְבוֹאֵנוּ שוט[12] ק. יעבר ק

כִּי שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃ ס ל

16 לָכֵן כֹּה אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה יא בטע בסיפ׳. כט ב מנה בסיפ׳

הִנְנִי יִסַּד[a] בְּצִיּוֹן אֶבֶן אֶבֶן בֹּחַן ד[13]. צ

פִּנַּת יְקָרַת מוֹסָד מוּסָּד[b] הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ׃ ב חד קמ וחד פת[14]

17 וְשַׂמְתִּי מִשְׁפָּט לְקָו וּצְדָקָה לְמִשְׁקֶלֶת ל

[6] Mm 2306. [7] Mm 2810. [8] Mm 907. [9] Mm 2550. [10] Mm 2307. [11] Mp sub loco. [12] Mm 832. [13] Mm 2263. [14] Mm 2308.

6 [a] frt l לְמִ׳ ‖ **7** [a] prp בראָה ‖ [b] prp בְּפִ׳ ‖ **8** [a] huc tr ˆ ‖ **12** [a] 𝔔[a] mlt Mss אָבוּ ‖ **15** [a] prp חֹזֶה, al חָזֶה ‖ [b] 𝔔[a] ut Q cf 18 ‖ [c] K עָבַר ‖ **16** [a] 𝔔[a] מיסד 𝔔[b] יוסד α′σ′θ′ (ϽC) *θεμελιῶν* cf 𝔊𝔙, l יִסַּד ‖ [b] > pc Mss 𝔊, dl.

וְיָעָה בָרָד מַחְסֵה כָזָב וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃ ל. ל

18 וְכֻפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם ו
שׁוֹט שׁוֹטֵף כִּי יַעֲבֹר וְהְיִיתֶם לוֹ לְמִרְמָס׃

19 מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם ב16
כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה ג16,17,ה17
וְהָיָה רַק־זִוָּעָה הָבִין שְׁמוּעָה׃ ה18

20 כִּי־קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָּה כְּהִתְכַּנֵּס׃ a ל. ל מלעיל

21 כִּי כְהַר־פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז ב19,ה20
לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה ב
22 וְעַתָּה אַל־תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם [עֲבֹדָתוֹ׃ ל. ל
כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה שָׁמַעְתִּי ג
מֵאֵת אֲדֹנָי a יְהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ הי. ז וכל תלים דכות ב מ ב

23 הַאֲזִינוּ וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ ח ב מנה ר״פ
24 הֲכָל הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ a יְפַתַּח וְישַׁדֵּד אֲדָמָתוֹ׃ ל. ל חס בגביא21. ג בלישׁ22
25 הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יְזָרֵק
וְשָׂם חִטָּה שׂוֹרָה a וּשְׂעֹרָה נִסְמָן b וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃ ח23. ל וחס
26 וְיִסְּרוֹ לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃ ה24
27 כִּי לֹא בֶחָרוּץ יוּדַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב a ל ומל
כִּי בְמַטֵּה יֶחְבָּט קֶצַח וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃
28 לֶחֶם יוּדָק a כִּי לֹא לָנֶצַח a אָדֹשׁ b יְדוֹשֶׁנּוּ ל. ל
וְהָמַם גִּלְגַּל c עֶגְלָתוֹ d וּפָרָשָׁיו לֹא־d יְדַכְּאֶנּוּ׃ ב חד פת וחד קמ
29 גַּם־זֹאת מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצָאָה ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות25. ד26
הִפְלִיא עֵצָה הִגְדִּיל תּוּשִׁיָּה׃ ס ד חס בלישׁ27. ז מל

29 1 הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָּה דָּוִד ב
סְפוּ a שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים יְנַקֵּפוּ׃ ב1. ל

15 Mm 2055. 16 Mm 688. 17 Mm 2309. 18 Mm 2412. 19 Ps 125,1. 20 Mm 1735. 21 Mm 408. 22 Mm 2310. 23 Mm 224. 24 Mm 1035. 25 Mm 3417. 26 Mm 2236. 27 Mp contra textum, cf Mp sub loco. **Cp 29** 1 Mm 2311.

20 a $\mathfrak{Q}^a$ בה׳ || **22** a > pc Mss $\mathfrak{GS}$, dl || **24** a frt dl || **25** a > $\mathfrak{GS}$, dl || b > $\mathfrak{GL}$Syh$\mathfrak{S}$ $\mathfrak{M}$, dl || **27** a $\mathfrak{Q}^a$ יסוב || **28** a–a tr ad init v || b $\mathfrak{Q}^a$ הדש; prp דוש || c $\mathfrak{V}$ *rota* cf $\mathfrak{SC}$, l גַּ || d–d frt l ופְרָשׁוֹ ולא cf $\mathfrak{C}$ || **Cp 29,1** a $\mathfrak{Q}^a$ ספי.

2 וַהֲצִיקוֹתִי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה ל.בּ².ג³
[a]וְהָיְתָה לִי[a] כַּאֲרִיאֵל׃ 3 וְחָנִיתִי כַדָּוִר[a] עָלָיִךְ ב.ג⁴
וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מְצוֹר וַהֲקִימוֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרוֹת׃ ב.ג⁵.ג⁶.ו כת כן⁷
4 וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי וּמֵעָפָר תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ ב.ג⁸.ג⁹
וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצֵף׃ ג⁹.ל
5 וְהָיָה כְּאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ[a] וּכְמֹץ עֹבֵר הֲמוֹן עָרִיצִים[b] ל
ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכרות¹⁰. ג¹¹.ב
וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ 6 מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפָּקֵד[a]
בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל סוּפָה וְסַעֲרָה וְלַהַב אֵשׁ אוֹכְלָה׃ ג
7 וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה ג¹²
הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־אֲרִיאֵל ג¹³
וְכָל־צֹבֶיהָ[a] וּמְצֻדָתָהּ[b] וְהַמְּצִיקִים לָהּ׃
8 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהֵקִיץ וְרֵיקָה נַפְשׁוֹ ד מל¹⁴
וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה וְהֵקִיץ[a] וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ ה¹⁵.ה
כֵּן יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן׃ ס [שׁוֹקֵקָה ג¹³ ב חד חס וחד מל

9 הִתְמַהְמְהוּ[a] וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעַשְׁעוּ וְשָׁעוּ ל.ל
שָׁכְרוּ[b] וְלֹא־יַיִן נָעוּ[c] וְלֹא שֵׁכָר׃
10 כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה [כִּסָּה׃
וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם[a] אֶת־הַנְּבִיאִים[a] וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים[b] ל.י¹⁶ב פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהה. ג¹⁷.ל
11 וַתְּהִי לָכֶם חָזוּת הַכֹּל כִּדְבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־ י מל וכל תדמק דכות ספר ב מג חס. ק
יוֹדֵעַ הַסֵּפֶר[a] לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא׃
12 וְנִתַּן הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא נָא־זֶה וְאָמַר לֹא כא¹⁸ ב מנה בלישׁ. ה
יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ ס
13 וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יַעַן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה[a] בְּפִיו ל בסיפ

[2]Mm 2312. [3]Mm 3726. [4]Mm 2313. [5]Ex 23,22. [6]Mm 1449. [7]Mm 816. [8]Hi 2,10. [9]Mm 2314. [10]Mm 3417. [11]Mm 2236. [12]Mm 2315. [13]Mm 1018. [14]Mm 3271. [15]Mm 184. [16]Mm 44. [17]Mm 1215. [18]Mm 2838.

2 [a–a] frt l וְהָיִית לִי ‖ **3** [a] l c 2 Mss G כְּדָוִד ‖ **5** [a] 𝔘[a] זדיך cf GS ‖ [b] frt tr huc : ‖ **6** [a] prp דֵּי ‖ **7** [a] prp מָצָדֶיהָ ‖ [b] prp וּמְצָדֶיהָ cf 𝔘[a]𝔙 ‖ **8** [a–a] > 2 Mss, dl ‖ **9** [a] G(SCV) *ἐκλύθητε*, frt l הִתְּמַהּוּ vel הִתַּמְּהוּ (Hab 1,5) ‖ [b] G(CV) *κραιπαλήσατε*, l שְׁ ‖ [c] 𝔗 (V) *f'w*, l נָעוּ ‖ **10** [a–a] prb gl ‖ [b] prb gl ‖ **11** [a] K הַסֵּפֶר, l Q סֵפֶר ‖ **13** [a–a] G sol *τοῖς χείλεσιν αὐτῶν*; tr ⁱ ad בפיו cf G^{B}𝔖𝔙.

וּבִשְׂפָתָיו[a] כִּבְּדוּנִי[b] וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי נז וכל תלים דכות ב מ״א
וַתְּהִי יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה: ב[19]
14 לָכֵן הִנֵּנִי יוֹסִף[a] לְהַפְלִיא[b] אֶת־הָעָם־הַזֶּה[b] הַפְלֵא וָפֶלֶא לא בטע בסיפ . ה חס[20]
ב חד כת א וחד כת ה
וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבוֹנָיו תִּסְתַּתָּר: ס ג[21] . ב

15 הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה לַסְתֵּר עֵצָה ל . ו חס בלישׁ[22]
וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ: ל
16 הַהַפְכְּכֶם[a] אִם־כְּחֹמֶר הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב ל . ב חס
כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי [23]ג
וְיֵצֶר אָמַר לְיוֹצְרוֹ לֹא הֵבִין: [24]ג

17 הֲלוֹא־עוֹד מְעַט מִזְעָר
וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב:
18 וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־סֵפֶר ל
וּמֵאֲפֵל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים תִּרְאֶינָה: ל . ל
19 וְיָסְפוּ עֲנָוִים בַּיהוָה שִׂמְחָה [25]ב דסמיכ לשון דל
וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ: [26]ב חד מל וחד חס
20 כִּי־אָפֵס עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן: ד . ל
21 מַחֲטִיאֵי אָדָם בְּדָבָר וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשֵׁן[a] ל
וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק: ס [27]ד . ב

22 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־[a]בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם א בטע בסיפ . כ[28]
[29]א ב מנה בסיפ
לֹא־עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ: ל מל[30] . ל
23 כִּי בְרְאֹתוֹ יְלָדָיו[a] מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ[b] שְׁמִי ס״א ב חס[30] . ג[31] . כב[32]
וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ: כח[33]
24 וְיָדְעוּ תָּעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים יִלְמְדוּ־לֶקַח: ב

30 1 הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה
לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי ל . ל

[19]Ho 10,11. [20]Mm 2316. [21]Mm 2944. [22]Mm 2105. [23]Mm 2217. [24]Mm 3787. [25]Mm 3549. [26]Mm 529. [27]Mm 1563. [28]Mm 2168. [29]Mm 324. [30]Mp sub loco. [31]Mm 3559. [32]Mm 1104. [33]Mm 2364.

13 [b] 𝔊[a] כבדתי; 𝔖(𝔙) *jqrnj*, l יַקְרֵנִי– ‖ [c] 𝔊 *μάτην δέ* = וְתֹהוּ cf Mt 15,8.9 ‖ **14** [a] 𝔖(𝔗) *mwsp* cf 𝔊𝔙, l יָסַף ‖ [b–b] add ‖ **16** [a] prp הַכַּפְכִּים ‖ **21** [a] prp יְקֹשְׁשׁוּ vel יְקֹשְׁנוּ (a יקש) cf 𝔊 ‖ **22** [a] l אֶל ‖ **23** [a] add ‖ [b] prb l יִשׂ–.

לְמַעַן סְפוֹת[a] חַטָּאת עַל־חַטָּאת: ב
2 הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ ד.ג
לָעוּז[a] בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת בְּצֵל מִצְרָיִם: ל
3 וְהָיָה לָכֶם מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת
וְהֶחָסוֹת בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה:
4 כִּי־הָיוּ בְצֹעַן שָׂרָיו וּמַלְאָכָיו[a] חָנֵס יַגִּיעוּ: ל
5 [a]כֹּל הַבָּאִישׁ[a] עַל־עַם לֹא־יוֹעִילוּ[b] מת[1] כת א לא קרי ול בליש
לֶמוֹ לָא לְעֵזֹר וְלָא לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּה: ס ג פסוק דמיין

6 מַשָּׂא בַּהֲמוֹת נֶגֶב בְּאֶרֶץ צָרָה וְצוּקָה מא
לָבִיא וְלַיִשׁ מֵהֶם[a] אֶפְעֶה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף ל.ד[2].ב
יִשְׂאוּ עַל־כֶּתֶף עֲיָרִים חֵילֵהֶם וְעַל־דַּבֶּשֶׁת גְּמַלִּים אוֹצְרֹתָם כ.ה[3].ל וחס
עַל־עַם לָא יוֹעִילוּ: 7 [a]וּמִצְרַיִם הֶבֶל[a] וָרִיק יַעְזֹרוּ ג מילין מיחד דמיין[4].ב
לָכֵן קָרָאתִי לָזֹאת [b]רַהַב הֵם שָׁבֶת[b]: ג[5]
8 עַתָּה בֹּוא כָתְבָה עַל־לוּחַ אִתָּם[a] וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ כה ר״פ[6].יד[7] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מה.ל.לז
וּתְהִי לְיוֹם אַחֲרוֹן לָעַד[b] עַד־עוֹלָם: יד רפי[8].ב[9]
9 כִּי עַם מְרִי הוּא בָּנִים כְּחָשִׁים
בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׁמֹעַ תּוֹרַת יְהוָה: ב.ד זוגין[10].יא[11] ר[12] מנה מל
10 אֲשֶׁר אָמְרוּ לָרֹאִים לֹא תִרְאוּ[a]
וְלַחֹזִים לֹא תֶחֱזוּ־לָנוּ נְכֹחוֹת ל
דַּבְּרוּ־לָנוּ חַלָּקוֹת חֲזוּ מַהֲתַלוֹת: ג[13]
11 סוּרוּ מִנֵּי־דֶרֶךְ הַטּוּ מִנֵּי־אֹרַח ב.ג[14].ב
הַשְׁבִּיתוּ מִפָּנֵינוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: ס ה
12 לָכֵן [a]כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל[a] יא בטע בסיפ
יַעַן מָאַסְכֶם בַּדָּבָר הַזֶּה ל.ה

Cp 30 [1]Mm 898. [2]Mm 2425. [3]Mm 1033. [4]Mm 3953. [5]Mm 418. [6]Mm 1057. [7]Mm 169. [8]Mm 174. [9]Mm 2317. [10]Mm 2810. [11]Mm 2550. [12]Mm 2307. [13]Mm 3213. [14]Mm 3328.

Cp 30,1 [a] 𝔊(𝔖𝔙) *προσθεῖναι*, l סְפֹת ‖ **2** [a] 𝔊(𝔙) *τοῦ βοηθηθῆναι*, l לעזו ‖ **4** [a] frt l וּמַלְכֵיו ‖ **5** [a–a] K הַבָּאִישׁ, nonn Mss ut Q; frt l כָּל־הַבָּא הֹבִישׁ cf 𝔗 ‖ [b] huc tr ‖ **6** [a] l מֵהֶם (a המם) ‖ **7** [a–a] l וְהֶבֶל ‖ [b–b] l רַ׳ הַמְשָׁבֶת, al רָהְבָּה מָשְׁבַת ‖ **8** [a] dl m cs cf 𝔙 ‖ [b] l c 2 Mss α′σ′θ′𝔖𝔗𝔙 לְעַד ‖ **10** [a] 𝔊 + *ἡμῖν*, ins לָנוּ ‖ **12** [a–a] > 𝔊[Mss] Syh 𝔄, dl.

וַתִּבְטַחוּ בְּעֹשֶׁק וְנָלוֹז[b] וַתִּשָּׁעֲנוּ עָלָיו׃ ל
13 לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הֶעָוֹן הַזֶּה יא בטע בסיפ
כְּפֶרֶץ נֹפֵל נִבְעֶה בְּחוֹמָה נִשְׂגָּבָה ד
אֲשֶׁר־פִּתְאֹם לְפֶתַע יָבוֹא שִׁבְרָהּ׃
14 וְשִׁבְרָהּ[a] כִּשְׁבֹר נֵבֶל יוֹצְרִים כָּתוּת לֹא יַחְמֹל ל. ג בלישׁ[15]. ל
וְלֹא־יִמָּצֵא בְמִכְתָּתוֹ חֶרֶשׁ [16]ד
לַחְתּוֹת אֵשׁ מִיָּקוּד וְלַחְשֹׁף מַיִם מִגֶּבָא׃ פ ל. ל
15 כִּי כֹה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל [17]ג
בְּשׁוּבָה וָנַחַת תִּוָּשָׁעוּן בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה תִּהְיֶה גְּבוּרַתְכֶם
וְלֹא אֲבִיתֶם׃ 16 וַתֹּאמְרוּ לֹא־כִי[a] ב[18]. ל בטע
עַל־סוּס נָנוּס עַל־כֵּן תְּנוּסוּן ת פסוק מן ד מילין דמיין ותלת משני. ב. ל
וְעַל־קַל נִרְכָּב עַל־כֵּן יָקֵלּוּ רֹדְפֵיכֶם׃ ב זקף קמ
17 [a]אֶלֶף אֶחָד מִפְּנֵי גַּעֲרַת אֶחָד[a] ל חס
מִפְּנֵי גַּעֲרַת חֲמִשָּׁה תָּנֻסוּ עַד אִם־נוֹתַרְתֶּם ה[19]. ב
כַּתֹּרֶן עַל־רֹאשׁ הָהָר וְכַנֵּס עַל־הַגִּבְעָה׃
18 וְלָכֵן יְחַכֶּה יְהוָה לַחֲנַנְכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֶמְכֶם ה[20] וחד מן ג בטע בלישׁ ובסיפ. ה[20]
כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט יְהוָה אַשְׁרֵי כָּל־חוֹכֵי לוֹ׃ ס ל מל
19 כִּי־עַם בְּצִיּוֹן יֵשֵׁב[a] בִּירוּשָׁלַם בָּכוֹ לֹא־תִבְכֶּה ל. ה כת ו[21]
חָנוֹן יָחְנְךָ לְקוֹל זַעֲקֶךָ כְּשָׁמְעָתוֹ עָנָךְ׃ [23]ב. [22]ב
20 וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנָי לֶחֶם צָר[a] וּמַיִם לָחַץ[b] ב. ב
וְלֹא־יִכָּנֵף עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֶת־מוֹרֶיךָ׃
21 וְאָזְנֶיךָ תִּשְׁמַעְנָה דָּבָר מֵאַחֲרֶיךָ לֵאמֹר ג מל בלישׁ
זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ בּוֹ כִּי תַאֲמִינוּ וְכִי תַשְׂמְאִילוּ׃ לא פסוק כי וכי[24]. ל
22 וְטִמֵּאתֶם[a] אֶת־צִפּוּי פְּסִילֵי כַסְפֶּךָ וְאֶת־אֲפֻדַּת מַסֵּכַת זְהָבֶךָ ה[26]
תְּזָרֵם[b] כְּמוֹ[c] דָוָה צֵא[d] תֹּאמַר לוֹ׃ ג[25]. ל לשון טנוף
23 וְנָתַן מְטַר זַרְעֲךָ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה [27]ד

[15]Mm 2445. [16]Mm 2318. [17]Mm 2827. [18]Mm 2319. [19]Mm 1680. [20]Mm 2231. [21]Mm 2739. [22]Mm 2320. [23]Mm 2588. [24]Mm 2059. [25]Mm 644. [26]Mm 778. [27]Mm 2321.

12 [b] 𝔔[a] ותעלוו || **14** [a] dttg, dl || **16** [a] frt tr in stich sq || **17** [a–a] prb add || **19** [a] l prb יֵשֵׁב cf 𝔖𝔗 || **20** [a] prp מְצַר || [b] prp מִלְחָץ || **22** [a] 𝔊[BS*](𝔙) *καὶ μιανεῖς*, l (ה)תָּ– || [b] frt l תְּזָרֵם cf 𝔗 et Hi 19,17 || [c] 𝔊(𝔖) *ὡς ὕδωρ*, l כְּמֵי || [d] prp צוֹא cf α′θ′ 𝔏SyhS.

וְלֶחֶם תְּבוּאַת הָאֲדָמָה וְהָיָה דָּשֵׁן וְשָׁמֵן ל[28]
יִרְעֶה מִקְנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא כַּר נִרְחָב׃ ל מל
24 וְהָאֲלָפִים וְהָעָרִים עֹבְדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חָמִיץ יֹאכֵלוּ
אֲשֶׁר־זֹרֶה[a] בָּרֶחַת וּבַמִּזְרֶה׃ [יִבְלֵי־מָיִם ב
25 וְהָיָה ׀ עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַ[a] וְעַל כָּל־גִּבְעָה נְשָׂאָה פְּלָגִים ח בטע בסיפ
בְּיוֹם הֶרֶג רָב בִּנְפֹל מִגְדָּלִים׃ [כְּאוֹר שִׁבְעַת[a] הַיָּמִים[a] ב. לג קמ[29] [ח[31]
26 וְהָיָה אוֹר־הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם ו[30]
בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ מַכָּתוֹ יִרְפָּא׃ ס ג[32].ג[33]

27 הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר אַפּוֹ[a] וְכֹבֶד מַשָּׂאָה[a]
שְׂפָתָיו מָלְאוּ זָעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכָלֶת׃ ז מל בלש. ל
28 וְרוּחוֹ כְּנַחַל שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה ג. י. ג
לַהֲנָפָה גּוֹיִם בְּנָפַת שָׁוְא וְרֶסֶן מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים׃ ב[34]. ב
29 הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל הִתְקַדֵּשׁ־חָג [יִשְׂרָאֵל׃ ה
וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בֶּחָלִיל לָבוֹא בְהַר־יְהוָה אֶל־צוּר כה[35] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ג[36]. ב[37]
30 וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה ב מל[38]. ל
בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכְלָה נֶפֶץ וָזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד׃ ג
31 כִּי־מִקּוֹל יְהוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּה׃[a]
32 וְהָיָה כָּל־מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה[a] [b]אֲשֶׁר יָנִיחַ[c] יְהוָה עָלָיו[b] יא בטע לאחור[38]
בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת וּבְמִלְחֲמוֹת[d] תְּנוּפָה נִלְחַם־[e]בָּהּ[f]׃ יב[40]. בם חד מן ז[43] ק חס מ וחד מן ח[42] דמטע
33 כִּי־עָרוּךְ מֵאֶתְמוֹל[a] תָּפְתֶּה[b] [c]גַּם־הוּא לַמֶּלֶךְ[c] הוּכַן ד. היא ק
מְדֶרָתָהּ[c] אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה [d]הַעֲמִיק הִרְחִיב[d] ל חס[39]
נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל גָּפְרִית בֹּעֲרָה בָהּ׃ ס

31 1 הַוֹי הַיֹּרְדִים[ס] מִצְרַיִם לְעֶזְרָה עַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ ו. ה פסוק מן ד מילין דמיין ותלת משני. ב

[28] Dt 31,20 וחד ודשן. [29] Mm 264. [30] Mm 31. [31] Mm 4051. [32] Mm 2887. [33] Mm 2171. [34] Mm 2322. [35] Mm 1788. [36] Mm 149. [37] Mm 1835. [38] Mm 3175. [39] Mp sub loco. [40] Mm 1748. [41] Mm 1646. [42] Mm 1404; textus sec Mm 1404, Mm 1646 ut Q contra textum.

24 [a] $\mathfrak{Q}^a$ יזרה; frt 1 זָרָה ‖ **25** [a] cf 2,15[a] ‖ **26** [a–a] > 𝔊, dl ‖ **27** [a–a] θ′(Σ) *καὶ βαρὺ τὸ λῆμμα αὐτοῦ*, prp וְכֹבֶד מַשָּׂאָה, al וּכְבֵד מ׳ cf 𝔙 ‖ **31** [a] 𝔖𝔙 pass, l יָכֶה ‖ **32** [a] $\mathfrak{Q}^a$ מוסדו; l c pc Mss מוסרה cf 𝔖 ‖ [b–b] prb add ‖ [c] frt l יַנִּיחַ ‖ [d] frt l וּבְמַחֲלוֹת ‖ [e] frt l נָחֲלוּ ‖ [f] mlt Mss 𝔙 ut Q, K בּהּ ‖ **33** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *πρὸ ἡμερῶν*, l לִוֹ– ‖ [b] prp תֹּה– cf 𝔖 ‖ [c–c] add ‖ [d–d] l הַעֲמִיק הַרְחֵב cf 𝔗 ‖ [e] l תֹּה– ‖ [f] 𝔊^{S*393} + *καὶ θεῖον*, frt ins וְגָפְרִית.

וַיִּבְטַח֣וּ עַל־רֶ֔כֶב כִּ֥י רָ֖ב וְעַל פָּ֣רָשִׁ֑ים כִּֽי־עָצְמ֥וּ מְאֹ֖ד לג קמ1
וְלֹ֤א שָׁעוּ֙ עַל־קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֔ל וְאֶת־יְהוָ֖ה לֹ֣א דָרָֽשׁוּ׃ ב.ו2
2 וְגַם־ה֥וּא חָכָ֖ם וַיָּבֵ֣א רָ֑ע וְאֶת־דְּבָרָ֖יו לֹ֥א הֵסִֽיר ג ר״פ בסיפ . ז3 . נא4
וְקָ֛ם עַל־בֵּ֥ית מְרֵעִ֖ים וְעַל־עֶזְרַ֥ת פֹּעֲלֵי־אָֽוֶן׃
3 וּמִצְרַ֥יִם אָדָ֖ם וְלֹא־אֵ֑ל וְסוּסֵיהֶ֥ם בָּשָׂ֖ר וְלֹא־רֽוּחַ יו חס את . ה מל .
וַיהוָ֣ה יַטֶּ֣ה יָד֔וֹ וְכָשַׁ֥ל עוֹזֵ֖ר וְנָפַ֣ל עָ֑זֻר וַיִּתַּ֥מּוּ כֻלָּ֖ם יִכְלְיֽוֹן׃ ס ל רחס . ג5

4 כִּֽי־כֹ֤ה אָמַר־יְהוָה֙ אֵלַ֔י כי מיחד6 . ד בסיפ
כַּאֲשֶׁ֤ר יֶהְגֶּה֙ הָאַרְיֵ֔ה וְהַכְּפִ֖יר עַל־טַרְפּ֑וֹ כא7
אֲשֶׁ֨ר יִקָּרֵ֤א עָלָיו֙ מְלֹ֣א רֹעִ֔ים ל.ל
מִקּוֹלָ֖ם לֹ֣א יֵחָ֑ת וּמֵהֲמוֹנָ֖ם לֹ֥א יַעֲנֶ֛ה ל דגש
כֵּ֥ן יֵרֵ֛ד יְהוָ֖ה צְבָא֑וֹת לִצְבֹּ֥א עַל־הַר־צִיּ֖וֹן וְעַל־גִּבְעָתָֽהּ׃
5 כְּצִפֳּרִ֣ים עָפ֔וֹת כֵּ֥ן יָגֵ֖ן יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת ab עַל־יְרוּשָׁלִָ֔ם ג9 . ל
גָּנ֥וֹן וְהִצָּ֖יל c פָּסֹ֥חַ וְהִמְלִֽיט d׃
6 שׁ֥וּבוּ a לַאֲשֶׁ֖ר הֶעְמִ֣יקוּ סָרָ֑ה בְּנֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 7 כִּ֣י בַיּ֣וֹם הַה֗וּא יִמְאָ֛סוּן
אֶ֥ישׁ אֱלִילֵ֖י כַּסְפּ֣וֹ וֶאֱלִילֵ֑י זְהָבוֹ֙ אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֣וּ לָכֶ֔ם יְדֵיכֶ֖ם חַטְּֽאָה a׃ ח9
8 וְנָפַ֤ל אַשּׁוּר֙ בְּחֶ֣רֶב לֹא־אִ֔ישׁ וְחֶ֥רֶב לֹא־אָדָ֖ם תְּאכְלֶ֑נּוּ
וְנָ֤ס לוֹ֙ מִפְּנֵי־חֶ֔רֶב וּבַחוּרָ֖יו לָמַ֥ס יִהְיוּ׃
9 וְסַלְעוֹ֙ מִמָּג֣וֹר יַעֲבֹ֔ור וְחַתּ֥וּ מְנֵ֖ס שָׂרָ֑יו ל.ז מל
נְאֻם־יְהוָ֗ה אֲשֶׁר־א֤וּר לוֹ֙ בְּצִיּ֔וֹן וְתַנּ֖וּר לוֹ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ ס ל כת ר

32 1 הֵ֣ן לְצֶ֤דֶק יִמְלֹךְ־מֶ֙לֶךְ֙ וּלְשָׂרִ֣ים a לְמִשְׁפָּ֔ט יָשֹׂ֖רוּ׃ ל.ל.ב
2 וְהָיָ֤ה אִישׁ֙ כְּמַחֲבֵ֣א רוּחַ a וְסֹתֵ֖ר זָ֑רֶם ab ל
כְּפַלְגֵי־מַ֥יִם בְּצִיּ֖וֹן כְּצֵ֣ל סֶלַע־כָּבֵ֔ד בְּאֶ֖רֶץ עֲיֵפָֽה׃ ל.ב1 . ד2
3 וְלֹא־תִשְׁעֶ֣נָה a עֵינֵ֣י רֹאִ֔ים וְאָזְנֵ֥י שֹׁמְעִ֖ים תַּקְשֵׁבְנָֽה׃ [צַחוֹת a׃ ו ר״פ בסיפ . כט3 . ג4
4 וּלְבַ֤ב נְמָהֲרִים֙ יָבִ֣ין לָדָ֔עַת וּלְשׁ֥וֹן עִלְּגִ֖ים תְּמַהֵ֑ר לְדַבֵּֽר ח . ח5 . ל

Cp 31 [1]Mm 264. [2]Mm 2323. [3]Mm 357. [4]Mm 639. [5]Mm 634. [6]Mm 2049. [7]Mm 17. [8]Mm 3101. [9]Mm 2903. Cp 32 [1]Jes 25,5. [2]Mm 2324. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3969. [5]Mm 1278.

Cp 31,2 [a] 𝔔[a] ויביא ‖ **5** [a–a] frt dl m cs ‖ [b] > 𝔊 ‖ [c] l וַהֲצִיל cf 𝔙 ‖ [d] 𝔔[a] והפליט; l וַהֲמַלִּיט cf 𝔙 ‖ **6** [a] prp וְשׁוּבוּ ‖ **7** [a] > 𝔊𝔘𝔄, dl ‖ **Cp 32,1** [a] 𝔊(𝔖𝔘) *καὶ ἄρχοντες*, l וְשׂ ‖ **2** [a–a] 𝔔[a] סתרם זרם ‖ [b] frt l מְזֹרָם cf 𝔊𝔙 ‖ **3** [a] 𝔙 *caligabunt*, l תְּשׂ (qal) vel תָּשֶׁ (ho) cf σ′𝔖𝔗 ‖ **4** [a] prb dl m cs.

5 לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל נָדִיב וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר שׁוֹעַ׃ כא[9] ג.
6 כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־[a]אָוֶן
לַעֲשׂוֹת חֹנֶף וְלְדַבֵּר אֶל־יְהוָה תּוֹעָה ב ומל[7]
לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֵה צָמֵא יַחְסִיר׃
7 וְכֵלָי כֵּלָיו רָעִים ׀ הוּא וְמַזּוֹת יָעָץ ג[8]
לְחַבֵּל עֲנִיִּים[a] בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן[b] מִשְׁפָּט׃ ג[9]. עניים ק
8 וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ פ ל. ג[8] פסוק דמיין

9 נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת קֹמְנָה[a] שְׁמַעְנָה קוֹלִי ג. ל
בָּנוֹת בְּטֻחוֹת[b] הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃ ג. ב[10]
10 יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה בְּטֻחָוֹת ג ר״פ[11]. ל. ג
כִּי כָלָה בָצִיר אָסֵף בְּלִי[a] יָבוֹא׃ ב
11 חָרְדוּ[a] שַׁאֲנַנּוֹת רִגְזָה בְּטֻחָוֹת ג. ל. ג
פְּשֹׁטָה וְעֹרָה וַחֲגֹרָה עַל־חֲלָצָיִם׃ ב מל
12 עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים[a] עַל־שְׁדֵי־חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃ ב ר״פ על על[12]. ו[13] כת י וכל רות דכות ב מ מ
13 עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר[a] תַּעֲלֶה ד[14]
כִּי[b] עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה עַלִּיזָה׃ ה[15]
14 כִּי־אַרְמוֹן נֶטֹּשׁ הֲמוֹן עִיר עָזֻּב ל. ל
עֹפֶל וָבַחַן הָיָה בְעַד[a] מְעָרוֹת[b] עַד־עוֹלָם[c]
מְשׂוֹשׂ פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים[d]׃ ל
15 עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם ל
וְהָיָה מִדְבָּר לַכַּרְמֶל ׀ וְכַרְמֶל[a] לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ והכרמל חד מן ג[16] חס ה ק מ״ת
16 וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל תֵּשֵׁב׃ [עוֹלָם׃
17 וְהָיָה מַעֲשֵׂה ׀ הַצְּדָקָה שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת ׀ הַצְּדָקָה הַשְׁקֵט וָבֶטַח עַד־ ל. ל
ס ג 18 וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם וּבְמִשְׁכְּנוֹת ׀ מִבְטָחִים וּבִמְנוּחֹת שַׁאֲנַנּוֹת׃ ג. ל
19 וּבָרָד[a] בְּרֶדֶת הַיָּעַר וּבַשְּׁפֵלָה תִּשְׁפַּל הָעִיר׃ ל. ד. ל. ל

[8]Mm 17. [7]Mm 2325. [8]Mm 2262. [9]Mm 2326. [10]Mm 2327. [11]Mm 3300. [12]Mm 2328. [13]Mm 2329. [14]Mm 2330. [15]Mm 2448. [16]Mm 2090.

6 [a] 𝔔[a] חושב || **7** [a] K עֲנִיִּים || [b] 𝔔[a] נים– || **9** [a] prb dl m cs || [b] sic L, 1 c mlt Mss Edd בְּטַ֫ח || **10** [a] 1 c 𝔔[a] בַּל || **11** [a] 𝔖(Syh𝔐) *zw'jn*, 1 חָרְדָה (imp aram 2 f pl) || **12** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *κόπτεσθε*, 1 סְפֹדָה || **13** [a] Vrs pr cop, 1 וְשִׂ || [b] > Ms, dl || **14** [a] dl m cs || [b] prp מַעַ֫ר cf 𝔗, al עֲרֻמוֹת || [c–c] frt add || [d] prp עֲרָדִים || **15** [a] K וְכַ || **19** [a] frt 1 c Ms וְיָרַד cf 𝔖𝔗.

20 אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר׃ ס

33 1 הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד וְלֹא־בָגְדוּ בּוֹ[a]
כַּהַתְמֶךָ שׁוֹדֵד תּוּשַׁד כְּנַלֹּתְךָ[b] לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ׃ ס
2 יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ
הְיֵה זְרוֹעָם[a] לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃
3 מִקּוֹל הָמוֹן נָדְדוּ עַמִּים מֵרוֹמְמוּתֶךָ[a] נָפְצוּ גּוֹיִם׃
4 וְאָסַף[a] שְׁלָלְכֶם אָסְפַּת הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק[b] גֵּבִים שׁוֹקֵק[c] בּוֹ[d]׃
5 נִשְׂגָּב יְהוָה כִּי שֹׁכֵן[a] מָרוֹם מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃
6 וְהָיָה[a] אֱמוּנַת עִתֶּיךָ[a]
חֹסֶן[b] יְשׁוּעֹת חָכְמַת[c] וָדָעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אוֹצָרוֹ[d]׃ ס
7 הֵן אֶרְאֶלָּם[a] צָעֲקוּ חָצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָּיוּן׃
8 נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת שָׁבַת עֹבֵר אֹרַח
הֵפֵר בְּרִית מָאַס עָרִים[a] לֹא חָשַׁב אֱנוֹשׁ׃
9 אָבְלָה[a] אֻמְלְלָה אָרֶץ הָחְפִּיר לְבָנוֹן קָמַל
הָיְתָה הַשָּׁרוֹן כָּעֲרָבָה וְנֹעֵר[b] בָּשָׁן וְכַרְמֶל׃
10 עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה עַתָּה אֲרוֹמָם[a] עַתָּה אֲנֹשָׂא׃
11 תַּהֲרוּ חֲשַׁשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ רוּחֲכֶם[a] אֵשׁ תֹּאכַלְכֶם׃
12 וְהָיוּ עַמִּים מִשְׂרְפוֹת שֵׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים בָּאֵשׁ יִצָּתוּ׃ ס
13 שִׁמְעוּ[a] רְחוֹקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְדִעוּ[b] קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי׃
14 פָּחֲדוּ בְצִיּוֹן חַטָּאִים אָחֲזָה רְעָדָה חֲנֵפִים
מִי יָגוּר לָנוּ אֵשׁ אוֹכְלָה מִי־יָגוּר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם׃
15 הֹלֵךְ צְדָקוֹת וְדֹבֵר מֵישָׁרִים מֹאֵס בְּבֶצַע מַעֲשָׁקוֹת

ז מל ב מנה בפסוק
ל. ז מל ב מנה בפסוק
ג
ד[1]
ל[2]
ב וחס[3]. ב. ב מל
ד קמ[4]
ג ב חס וחד מל[5]
ד
ל. ב. ל חס. ב
ג. יד[6] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ״ר
ב
כה[7] ר״פ וחד מן יב[8] פסוק דמיין. ב. ו דמטע. ל[25]
ל. ל. ל
ד ב מל וב חס[9]
ז מל בליש[10]. ה מל. ל חס
ג
ד ומל[11]. ה. ב חד חס ואחד מל. ב

Cp 33 [1]Mm 2331. [2]Mm 471 א. [3]Mm 2332. [4]Mm 2252. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1234. [7]Mm 1057. [8]Mm 3896. [9]Mm 3402. [10]Mm 3780. [11]Mm 3367.

Cp 33,1 [a] mlt Mss בָּךְ ‖ [b] = כְּהַבְנֹ֫ (a הגלה)? σ′(𝔗𝔙) *ὅταν κοπιάσῃς* a לאה = כְּגָלְאוֹתְךָ? prb l c 𝔔[a] כְּכַלֹּ֫ ‖ **2** [a] 𝔖𝔗𝔙 suff 1 pl, l עֲנִי– ‖ **3** [a] 𝔔[a] מדמ׳ nonn Mss מֵרַמֹּתְמִיךָ (cf akk *rimmatu* tonitrus) 𝔊 *ἀπὸ τοῦ φόβου σου* ‖ **4** [a–a] prp (כְּמַאֲסַף) שָׁלָל כְּמוֹ אסף cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] prp כמקש cf 𝔊𝔖 ‖ [c] prp קוֹשֵׁשׁ cf 𝔖𝔄 ‖ [d] prp בָּז ‖ **5** [a] prp שָׁכַן ‖ **6** [a–a] prp עִתֵּי–נוֹת ‖ [b] frt l כֹּחַ׳ ‖ [c] mlt Mss חכמה ‖ [d] prp דָּרַשׁ– ‖ **7** [a] l c pc Mss לִים– cf 𝔙 ‖ **8** [a] frt l c 𝔔[a] עֲדִים ‖ **9** [a] prp אֻבְלָה cf Syh𝔖𝔄, al אָבַל ‖ [b] prp וַעֲר cf 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔔[a] אתר׳ ‖ **11** [a] l כְּמוֹ (רוּחִי) רוּחֵ cf 𝔗𝔙 ‖ **13** [a] l c 𝔔[a] שִׁמְעוּ cf 𝔊 ‖ [b] l c 𝔔[a] דְּעוּ cf 𝔊.

נֹעֵר כַּפָּיו מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד אֹטֵם אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ דָּמִים ג.ז[12]. ד חס[13]
וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע׃ 16 הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן ג מל[14]
מְצָדוֹת סְלָעִים מִשְׂגַּבּוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו נֶאֱמָנִים׃ ה בלישׁ[15]. כא[16] ד[17] מנה קמ

17 מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ תֶּחֱזֶינָה עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה אֶרֶץ מַרְחַקִּים׃ ב[18]
18 לִבְּךָ יֶהְגֶּה אֵימָה אַיֵּה סֹפֵר אַיֵּה שֹׁקֵל אַיֵּה סֹפֵר אֶת־הַמִּגְדָּלִים׃
19 אֶת־[a]עַם נוֹעָז[b] לֹא תִרְאֶה[c] עַם עִמְקֵי שָׂפָה מִשְּׁמוֹעַ נִלְעַג לָשׁוֹן ל. ג[19]. ה מל[20]. יז[21]
20 חֲזֵה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ[a] [אֵין בִּינָה׃ ג[22] וכל תנופ דכות. ל וחס[23]
עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה יְרוּשָׁלַם נָוֶה שַׁאֲנָן אֹהֶל בַּל־יִצָּעֵן ל
בַּל־יִסַּע[b] יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ׃ חצי הספר בפסוקים
21 כִּי אִם־שָׁם אַדִּיר יְהוָה לָנוּ מְקוֹם־נְהָרִים[a] יְאֹרִים רַחֲבֵי יָדָיִם
בַּל־תֵּלֶךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט וְצִי אַדִּיר לֹא יַעַבְרֶנּוּ׃ ל
22 כִּי יְהוָה שֹׁפְטֵנוּ יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ׃ ב חד מל וחד חס[24]
23 נִטְּשׁוּ חֶבָלֶיךָ[a] בַּל־יְחַזְּקוּ כֵּן־תָּרְנָם בַּל־פָּרְשׂוּ נֵס ב. ל
אָז חָלַק[b] עֵד־[c]שָׁלָל מַרְבֶּה[d] פִּסְחִים בָּזְזוּ בָז׃ ל[25]. ב בלשון ביזה
24 וּבַל־יֹאמַר שָׁכֵן חָלִיתִי הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּהּ נְשָׂא עָו�ֹן׃ ל וחס

34 1 קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ
תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ תֵּבֵל וְכָל־צֶאֱצָאֶיהָ׃
2 כִּי־קֶצֶף לַיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֵמָה עַל־כָּל־צְבָאָם ג.ו
הֶחֱרִימָם נָתָנָם לַטֶּבַח׃
3 וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם ל. ל
וְנָמַסּוּ הָרִים מִדָּמָם׃ 4 וְנָמַקּוּ[a] כָּל־[b]צְבָא הַשָּׁמַיִם[b] ב
וְנָגֹלּוּ כַּסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם יִבּוֹל ד[1]. ז. ד
כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה׃ ל

[12]Mm 3650. [13]Mm 3685. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1666. [16]Mm 2838. [17]Mm 403. [18]Mm 2333. [19]Mm 2334. [20]Mm 3159. [21]Mm 3615. [22]Mm 3812. [23]Mm 2335. [24]Mm 2336. [25]Mm 3816. Cp 34 [1]Mm 13.

19 [a] prp אַתָּ ‖ [b] prp לוֹעֵז = נוֹעֵז ‖ [c] 𝔔[a] תראו ‖ **20** [a] 𝔔[a] mlt Mss α′σ′θ′Ⅽ דִּינוּ– ‖ [b] Vrs pass = יָסַע; prp יִסְעוּ ‖ **21** [a] dl ‖ **23** [a] prp לֵיו– cf 𝔗 ‖ [b] σ′ act cf 𝔗, frt l חָלַק ‖ [c] prp עוֹר cf 𝔗 ‖ [d] 𝔔[a] מרובה cf α′σ′ ‖ **Cp 34,4** [a] 𝔔[a] והעמקים יתבקעו ו ‖ [b–b] prp הַגְּבָעוֹת.

5 כִּֽי־רְוְתָ֥ה [a] בַשָּׁמַ֖יִם חַרְבִּ֑י [b] ל
הִנֵּ֤ה עַל־אֱדוֹם֙ תֵּרַ֔ד וְעַל־עַ֥ם חֶרְמִ֖י [c] לְמִשְׁפָּֽט׃
6 חֶ֣רֶב לַיהוָ֔ה מָלְאָ֥ה דָ֖ם ל
הֶֽדְּשְׁנָ֣ה מֵחֵ֑לֶב מִדַּ֤ם כָּרִים֙ וְעַתּוּדִ֔ים מֵחֵ֖לֶב כִּלְיֹ֣ות אֵילִ֑ים ה². ב מל
כִּֽי־זֶ֤בַח לַיהוָה֙ בָּבְצְרָ֔ה וָטֶ֖בַח גָּד֥וֹל בְּאֶֽרֶץ־אֱדֽוֹם׃
7 וְיָרְד֤וּ רְאֵמִים֙ עִמָּ֔ם וּפָרִ֖ים עִם־אַבִּירִ֑ים ז³. ב⁴. ב
וְרִוְּתָ֤ה [a] אַרְצָם֙ מִדָּ֔ם וַעֲפָרָ֖ם מֵחֵ֣לֶב יִדְשָּׁ֑ן ב
8 כִּֽי־יֹ֤ום נָקָם֙ לַיהוָ֔ה שְׁנַ֖ת שִׁלֻּמִ֣ים לְרִ֣יב [a] צִיֹּֽון׃ ב
9 וְנֶהְפְּכ֤וּ נְחָלֶ֙יהָ֙ לְזֶ֔פֶת וַעֲפָרָ֖הּ לִגְפְרִ֑ית ג. ב
וְהָיְתָ֥ה אַרְצָ֖הּ לְזֶ֥פֶת בֹּעֵרָֽה׃ ב
10 לַ֤יְלָה֙ וְיֹומָ֔ם לֹ֥א תִכְבֶּ֖ה לְעֹולָ֣ם יַעֲלֶ֑ה עָשָׁ֤נָה מֵדֹור֙ לְדֹ֔ור תֶּחֱרָ֖ב לְנֶ֣צַח נְצָחִ֑ים אֵ֥ין עֹבֵ֖ר בָּֽהּ׃ ג ב מגה בגביא . ז⁵
11 וְיָרְשׁ֤וּהָ֙ קָאַ֣ת וְקִפֹּ֔וד וְיַנְשׁ֥וֹף וְעֹרֵ֖ב יִשְׁכְּנ֣וּ־בָ֑הּ ל. ל. ד כת כן⁶
וְנָטָ֤ה עָלֶ֙יהָ֙ קַ֣ו־תֹּ֔הוּ וְאַבְנֵי־ בֹֽהוּ׃ 12 חֹרֶ֖יהָ [a] ז. ז⁷ ג
וְאֵין־שָׁ֤ם מְלוּכָה֙ יִקְרָ֔אוּ וְכָל־שָׂרֶ֖יהָ יִֽהְיוּ־אָֽפֶס׃ ל
13 וְעָלְתָ֤ה אַרְמְנֹתֶ֙יהָ֙ סִירִ֔ים קִמֹּ֥שׁ וָחֹ֖וחַ בְּמִבְצָרֶ֑יהָ ב קמ
וְהָיְתָ֥ה נְוֵ֖ה תַּנִּ֑ים חָצִ֖יר [a] לִבְנ֥וֹת יַעֲנָֽה׃ ד חס⁸
14 וּפָגְשׁ֤וּ צִיִּים֙ אֶת־אִיִּ֔ים וְשָׂעִ֖יר עַל־רֵעֵ֣הוּ יִקְרָ֑א [a] ה⁹
אַךְ־שָׁ֤ם הִרְגִּיעָה֙ לִילִ֔ית וּמָצְאָ֥ה לָ֖הּ מָנֹֽוחַ׃ כל מל
15 שָׁ֣מָּה [a] קִנְנָ֤ה קִפֹּוז֙ וַתְּמַלֵּ֣ט וּבָקְעָ֔ה וְדָגְרָ֖ה בְּצִלָּ֑הּ [b] ה¹⁰ ר״פ וחד מן ה¹¹ פסוק שמה שם . ל
אַךְ־שָׁ֤ם נִקְבְּצ֙וּ דַּיָּ֔ות אִשָּׁ֖ה רֵעוּתָֽהּ׃ [c] ל. ה
16 דִּרְשׁ֤וּ מֵעַל־סֵ֙פֶר֙ יְהוָ֔ה וְקִרְא֖וּ [a] אַחַ֣ת מֵהֵ֑נָּה לֹ֥א נֶעְדָּ֖רָה ל. ז¹²
אִשָּׁ֥ה רֵעוּתָ֖הּ לֹ֣א פָקָ֑דוּ [b] כִּֽי־ [c] פִ֥י [d] הֽוּא [e] צִוָּ֖ה וְרוּחֹ֥ו הִ֖וא ה. ג
17 וְהֽוּא־הִפִּ֤יל לָהֶן֙ גֹּורָ֔ל וְיָדֹ֥ו חִלְּקָ֖תָה לָהֶ֣ם [a] בַּקָּ֑ו [קִבְּצָֽן׃ ל] לג ר״פ . ז¹³. ג¹⁴. ל

[2] Mm 2338. [3] Mm 3140. [4] Mm 2339. [5] Mm 687. [6] Mm 3284. [7] Mm 2443. [8] Mm 2340. [9] Mm 515. [10] Mm 2922. [11] Mm 2341. [12] Mm 2967. [13] Mm 190. [14] Mm 182.

5 [a] 𝔔ᵃ תראה cf 𝔗 *ttglj* = תֵּרָאֶה; 𝔊(𝔙) *ἐμεθύσθη* = רָוְתָה ‖ [b] prp חֶרֶב יְהוָה vel חרבו ‖ [c] prp חרמו ‖ **7** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *καὶ μεθυσθήσεται*, 1 וְרָוְתָה ‖ **8** [a] 𝔖 *ldjn'*, frt l לָרָב, al לְרַב ‖ **12** [a] in init v exc nonn vb cf 𝔊 ‖ **13** [a] l c 𝔔ᵃ𝔊𝔖𝔗 חצר ‖ **14** [a] frt l יִקָּרֵא = יִקָּרֶה ‖ **15** [a] l שָׁם cf 𝔊𝔗𝔙 ‖ [b] prp בְּצִיָּהּ ‖ [c] ins לֹא פָקְדוּ cf 16 ‖ **16** [a] dl cf 𝔊 ‖ [b–b] dl cf 15; 𝔔ᵃ om לא פקדו ‖ [c–c] 𝔔ᵃ pc Mss פיהו cf 𝔖𝔗 ‖ [d] l c pc Mss פִּי יְהוָה cf 𝔊 ‖ **17** [a] > 𝔊, dl.

עַד־עוֹלָם׃ יֵרָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ ס ג

35 1 יְשִׂשׂוֹם[a] מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח[b] ל׳
כַּחֲבַצָּלֶת׃ 2 פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת[a] וְרַנֵּן ל.ג.ל
כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן כא².ב בפסוק
הֵמָּה יִרְאוּ כְּבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃ ס ב בפסוק³
3 חַזְּקוּ יָדַיִם רָפּוֹת וּבִרְכַּיִם כּוֹשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃ ג
4 אִמְרוּ לִנְמְהַרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ
הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא ג
גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיוֹשִׁיעֲכֶם[a]׃ ל
5 אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים תִּפָּתַחְנָה׃ ל.ג¹.ל
6 אָז יְדַלֶּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם ל.ל
כִּי־נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה[a]׃
7 וְהָיָה הַשָּׁרָב לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם ג.ג
בִּנְוֵה תַנִּים רִבְצָהּ[a] חָצִיר[b] לְקָנֶה וָגֹמֶא׃ ל.ל¹
8 וְהָיְתָה־שָּׁם מַסְלוּל וְדֶרֶךְ[a] וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקָּרֵא לָהּ[b] [יִתְעוֹ][c]׃ כא[a]
לֹא־יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא [c]וְהוּא־לָמוֹ הֹלֵךְ הֶדֶרֶךְ[c] [d]וֶאֱוִילִים לֹא
9 לֹא־יִהְיֶה שָּׁם אַרְיֵה וּפְרָיץ חַיּוֹת בַּל־יַעֲלֶנָּה [a]לֹא תִמָּצֵא[a] ל
שָׁם[b] וְהָלְכוּ גְּאוּלִים׃ 10 וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן ס[a] ז[a] ז מגה חס
וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם ג
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ[a] וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃ פ ד

36 1 וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ה
2 עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃ 2 וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ו אֶת לגו׳.ל
רַב־שָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ בְּחַיִל[a] כָּבֵד וַיַּעֲמֹד ה ד מגה חס¹.ב

Cp 35 [1]Mm 1786. [2]Mm 2838. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3969. [5]Mm 379. [6]Mm 17. [7]Mm 2398.
Cp 36 [1]Mm 1939.

Cp 35,1 [a] l c Ms 𝔗 יָשׂוּשׂוּ ‖ [b] huc tr : ‖ **2** [a] 𝔗 *bj*', l גִּילָה ‖ **4** [a] l וּשׁ׳ ‖ **6** [a] 𝔔[a] + ילכו ‖ **7** [a] 𝔔[a] רבץ; l c mlt Mss צָה– ‖ [b] 𝔊(Syh 𝔄) *ἔπαυλις* cf 𝔊[B]𝔖, prp חָצֵר ‖ **8** [a] > 𝔔[a] nonn Mss 𝔖; 𝔊 *καθαρά*, frt l טָהוֹר, potius בָּרוּר ‖ [b] l לוֹ ‖ [c–c] prp וְהָאֱוִיל מְהַלֵּךְ בְּ(לְ)דַרְכּוֹ ‖ [d–d] prb dl ‖ **9** [a–a] add? ‖ [b] tr post והלכו cf 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔊 *καταλήμψεται αὐτούς*, prp גום– ‖ **Cp 36,2** [a] l c mlt Mss בְּחַיִל.

ג[2] בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ 3 וַיֵּצֵא אֲלֵיהוֹ אֶלְיָקִים 3
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃
ד 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ׃ 4
ב ומל[3]. ל[4] 5 הַנָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ 5 אָמַרְתִּי אַךְ־ 5
דְּבַר־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ
ג בִּי׃ 6 הִנֵּה בָטַחְתָּ עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר 6
ב[5]. ב יִסָּמֶךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכֹל־
ב[6]. י בטח אל הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ 7 וְכִי־תֹאמַר[a] אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא־ 7
ד הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה׃
ה[7]. ב וְלִירוּשָׁלַ͏ִם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ 8 וְעַתָּה הִתְעָרֵב נָא אֶת־ 8
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר[a] וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ
ג[8]. ר״פ[9]. י[9]. כה[10] רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ 9 וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֶת פְּנֵי פַּחַת[a] אֶחָד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים 9
ג וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וְלִפָרָשִׁים׃ 10 וְעַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה 10
ב בסיפ[11]. ד[12] עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה אֶל־הָאָרֶץ
ג הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ 11 וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח[a] אֶל־רַב־ 11
שָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר
ז. לז אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה׃ 12 וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקֵה 12
ל[13]. ג ומל[14]. ז חס בסיפ הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא
ה[15]. צואתם עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חַרְאֵיהֶם[a] וְלִשְׁתּוֹת אֶת־
ז מימי רגליהם שֵׁינֵיהֶם[b] עִמָּכֶם׃ 13 וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית 13
ו וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַנָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 14 כֹּה אָמַר 14
ה ב מל וג חס. ב הַמֶּלֶךְ אַל־יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ 15 וְאַל־ 15
ו בטח אל יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן
הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 16 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ ס כִּי כֹה 16
אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר[a] עֲשׂוּ־אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ

[2]Mm 2156. [3]Mm 2342. [4]Mm 2158. [5]Mm 2343. [6]Mm 1161. [7]Mm 2159. [8]Mm 2160. [9]Mm 161. [10]Mm 187. [11]Mm 2344. [12]Mm 2345. [13]Mm 2346. [14]Mm 29. [15]Mm 2347.

5 [a] l c 𝔔[a] mlt Mss et 2 R 18,20 תָּ– ‖ **7** [a] 𝔔[a]𝔊𝔗 et 2 R 18,22 מִרְּנוּ– ‖ **8** [a] dl ‖ **9** [a] dl ‖ **11** [a–a] prb dl cf 𝔊[S*393] et 12 ‖ **12** [a] K חַרְאֵיהֶם; 𝔔[a] חריהמה ‖ [b] K שֵׁינֵיהֶם ‖ **16** [a] dl.

17 תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ 17 עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ ב חד מל וחד חס
18 כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים׃ 18 פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם ג
חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ הַהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד
19 מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 19 אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם[a] וְכִי[b] ל
20 הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ 20 מִי בְכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־
21 הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃ 21 וַיַּחֲרִישׁוּ
וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הֵיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֵהוּ׃ ג פסוק ולא לא[16] . ב
22 וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְיוֹאָח ב מל בנביא[17]
בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֶת דִּבְרֵי רַב־ ב מל . ז דמטע בטע[18]
שָׁקֵה׃ ס

37 1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס שָׂק וַיָּבֹא בֵּית ב
2 יְהוָה׃ 2 וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֶת | שֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר ב מל בנביא[1]
וְאֶת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ ג[2]
3 וַיֹּאמְרוּ[a] אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ יוֹם־צָרָה וְתוֹכֵחָה וְנָאצָה הַיּוֹם הַזֶּה ב
4 כִּי בָאוּ בָנִים עַד־מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אֵין לְלֵדָה׃ 4 אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ב . ג
אֶת | דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר | אֲדֹנָיו לְחָרֵף אֱלֹהִים ב פסוק דמטע[3]
חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד ה
5 הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ 5 וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃ ב[4]
6 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה | אָמַר יְהוָה ט[5]
אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ג[6]
כי[7] מל ה מנה בסיס וכל יהרשע ושפטים דכות׳ ב מ ב . ו מל . ב
7 אוֹתִי׃ 7 הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהַפַּלְתִּיו
8 בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃ 8 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר
9 נִלְחָם עַל־לִבְנָה כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ 9 וַיִּשְׁמַע עַל־תִּרְהָקָה ב פסוק דמטע[8]
מֶלֶךְ־כּוּשׁ לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֶם אִתָּךְ וַיִּשְׁמַע[a] וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־
10 חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ 10 כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר אַל־ ט[9]
יַשִּׂאֲךָ[a] אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בוֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ ב . כז בטע . ג[9] מל בנביא וכל כתיב דכות׳ ב מ ה

[16] Mp sub loco. [17] TM sicut Mp homtel contra Mm 2348, cf Jes 37,2 et Mp sub loco. [18] Mm 2139. Cp 37 [1] Mm 2348. [2] Mm 2349. [3] Mm 2162. [4] Mm 2350. [5] Mm 235. [6] Mm 2351. [7] Mm 1238 R. [8] Mm 2163. [9] Mm 2352.

19 [a] ins אַיֵּה אֱלֹהֵי אֶרֶץ שֹׁמְרוֹן cf 2 R 18,34 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) μή, 1 הֲכִי ‖ **Cp 37,3** [a] prp וְי ‖ **9** [a] 1 c 2 R 19,9 וַיִּשְׁמַע cf 𝔊 ‖ **10** [a] ga'ya eras.

11 אַשּׁוּר׃ 11 הִנֵּה | אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת
12 לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל׃ 12 הַהִצִּילוּ אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ
13 אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֵדֶן אֲשֶׁר[a] בִּתְלַשָּׂר[b]׃ 13 אַיֵּה
מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד וּמֶלֶךְ לְעִיר[a] סְפַרְוַיִם הֵנַע וְעִוָּה׃

14 14 וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים[a] מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית
15 יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ לִפְנֵי יְהוָה׃ 15 וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה
16 לֵאמֹר׃ 16 יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא
הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
17 הָאָרֶץ׃ 17 הַטֵּה יְהוָה | אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶיךָ וּרְאֵה וּשְׁמַע אֶת־
18 כָּל־דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃ 18 אָמְנָם יְהוָה
19 הֶחֳרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת[a] וְאֶת־אַרְצָם[b]׃ 19 וְנָתְנוּ אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאָבֶן
20 וַיְאַבְּדוּם׃ 20 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הוֹשִׁיעֵנוּ מִיָּדוֹ[a] וְיֵדְעוּ כָל־מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה[b] לְבַדֶּךָ׃ 21 וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
21 אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ
22 אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר[a]׃ 22 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו

בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לָךְ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן
אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃
23 אֶת־מִי חָרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֵרַמְתָּ קוֹל
וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
24 בְּיַד עֲבָדֶיךָ חֵרַפְתָּ | אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר בְּרֹב רִכְבִּי
אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן
וְאֶכְרֹת[a] קוֹמַת אַרְזָיו מִבְחַר בְּרֹשָׁיו
וְאָבוֹאָה[a] מְרוֹם[b] קִצּוֹ יַעַר כַּרְמְלוֹ׃
25 אֲנִי קָרִתִּי וָשָׁתִיתִי מַיִם[a]

[10]Mm 3050. [11]Mm 2164. [12]Mm 2166. [13]Mm 543. [14]Mm 3139. [15]Mp sub loco. [16]Mm 1145. [17]Mm 2162. [18]Mm 1306. [19]Mm 307. [20]Mm 1625. [21]Mm 2353. [22]Mm 2165. [23]Mm 3350. [24]Mm 1713.

12 [a] l וַאֲשֶׁר cf $\mathfrak{G}^{L}$ ad 2 R 19,12 ‖ [b] 2 R 19,12 בְּתַלַּאשָּׁר ‖ **13** [a] prp לַעֲשׂ ‖ **14** [a] $\mathfrak{GC}$ sg, l הַסֵּפֶר ‖ **18** [a] l c nonn Mss et 2 R 19,17 הַגּוֹיִם ‖ [b–b] > $\mathfrak{V}^{a}$ cf $\mathfrak{G}^{B}$ ad 2 R 19,17 ‖ **20** [a] sic L, l c mlt Mss Edd מִיַּד ‖ [b] ins c $\mathfrak{V}^{a}$ et 2 R 19,19 אֱלֹהִים cf $\mathfrak{GS}$ ‖ **21** [a] ins c 2 Mss $\mathfrak{GS}$ et 2 R 19,20 שָׁמַעְתִּי ‖ **24** [a] l וְ cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] 2 R 19,23 מְלוֹן ‖ **25** [a] ins c $\mathfrak{V}^{a}$ et 2 R 19,24 זָרִים.

וְאַחֲרֵ֖ב[b] בְּכַף־פְּעָמַ֑י כֹּ֖ל יְאֹרֵ֥י מָצֽוֹר׃ ב וחס[25]
26 הֲלֹוא־שָׁמַ֣עְתָּ לִמֵּרָחוֹק֮ אוֹתָהּ֒ עָשִׂ֣יתִי ח . יב[26] מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מ ג
מִֽימֵי־קֶ֙דֶם֙ [a]וַיֹּצְרֶ֣תִיהָ עַתָּ֔ה[a] הַבֵּאתִ֑יהָ ב חד חס וחד מל
וּתְהִי[b] לְהַשְׁאוֹת֙ גַּלִּ֣ים נְצִיִּ֔ם[c] עָרִ֖ים בְּצֻרֽוֹת׃ יד[27] . ל מפק א[28] . ג
27 וְיֹשְׁבֵיהֶ֥ן קִצְרֵי־יָ֖ד חַתּ֣וּ וָבֹ֑שׁוּ ב . ב[29]
הָי֤וּ עֵשֶׂב֙ שָׂדֶ֔ה וְיֶ֖רֶק דֶּ֥שֶׁא ב
חֲצִ֣יר גַּגּ֔וֹת וּשְׁדֵמָ֖ה[a] לִפְנֵ֥י קָמָ֖ה[b]׃ ד
28 וְשִׁבְתְּךָ֥[a] וְצֵאתְךָ֖ וּבוֹאֲךָ֣ יָדָ֑עְתִּי וְאֶתְ[b]רָגְזְךָ֖ אֵלָֽי׃ ה מל . ד
29 [a]בְּיַ֤עַן הִתְרָגְזְךָ֙ אֵלַ֔י[a] וְשַׁאֲנַנְךָ֖[b] עָלָ֥ה בְאָזְנָ֑י ד . יב ח מנה קמ
וְשַׂמְתִּ֤י חַחִי֙ בְּאַפֶּ֔ךָ וּמְתָגִ֖י בְּשִׂפְתֶ֑יךָ ב
וַהֲשִׁבֹתִ֙יךָ֙ בַּדֶּ֣רֶךְ אֲשֶׁר־בָּ֔אתָ בָּ֖הּ׃ ג[30]
30 וְזֶה־לְּךָ֣ הָא֔וֹת כג ר״פ
אָכֹ֥ל הַשָּׁנָ֖ה סָפִ֣יחַ וּבַשָּׁנָ֣ה הַשִּׁנִ֔ית שָׁחִ֑יס ו מל
וּבַשָּׁנָ֣ה הַשְּׁלִשִׁ֔ית [a]זִרְע֥וּ וְקִצְר֖וּ וְנִטְע֥וּ[a] כְּרָמִ֑ים וְאִכְל֖וּ[b] פִּרְיָֽם׃ ט מל[31] . ואכלו ק
31 וְיָסְפָ֣ה פְלֵיטַ֔ת בֵּ֖ית־יְהוּדָ֑ה הַנִּשְׁאָרָ֙ה[a] שֶׁ֣רֶשׁ לְמַ֔טָּה וְעָשָׂ֥ה פֶ֖רִי[b]
32 כִּ֣י מִירוּשָׁלַ֗͏ִם תֵּצֵ֤א שְׁאֵרִית֙ וּפְלֵיטָ֣ה מֵהַ֣ר צִיּ֔וֹן [לְמָעְלָ֑ה׃
קִנְאַ֥ת יְהוָ֖ה צְבָאֽוֹת֙ תַּעֲשֶׂ֣ה־זֹּ֔את׃ ס
33 לָכֵ֗ן כֹּ֤ה׀ אָמַר֙ יְהוָ֔ה אֶל־מֶ֖לֶךְ אַשּׁ֑וּר יא בטע בסיפ . ב[32]
לֹ֤א יָבוֹא֙ אֶל־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וְלֹא־יוֹרֶ֥ה שָׁ֖ם חֵ֑ץ ט פסוק לא ולא ולא ולא
וְלֹא־יְקַדְּמֶ֥נָּה מָגֵ֖ן וְלֹא־יִשְׁפֹּ֥ךְ עָלֶ֖יהָ[a] סֹלְלָֽה׃ [יְהוָֽה׃ ל[33]
34 בַּדֶּ֥רֶךְ֙ אֲשֶׁר־בָּ֣א בָּ֔הּ יָשׁ֖וּב וְאֶל־הָעִ֣יר הַזֹּ֑את לֹ֥א יָבֹ֛וא נְאֻם־ ט מיחד
35 וְגַנּוֹתִ֤י עַל־הָעִיר֙ הַזֹּ֣את לְהוֹשִׁיעָ֔הּ לְמַעֲנִ֖י וּלְמַ֣עַן דָּוִ֑ד
עַבְדִּ֖י׃ ס]

[25] Mm 2354. [26] Mm 1009. [27] Mm 174. [28] Mm 331. [29] Mm 2278. [30] Mm 2167. [31] Mm 1900. [32] Mm 2168. [33] Mm 2355.

25 [b] l יָ cf 𝔊σ′𝔗𝔙 ‖ **26** [a–a] 𝔊(𝔖𝔙) *συνέταξα, νῦν δέ*; l יְצִ֣י וְעַ֔ cf 𝔔[a] ‖ [b] dl ‖ [c] 𝔔[a] נצורים ‖ **27** [a] l c pc Mss et 2 R 19,26 ושדפה; 𝔔[a] הנשדף ‖ [b] 𝔔[a] קדים ‖ **28** [a] pr c 𝔔[a] קָמְךָ֖ ‖ [b] prp אִתִּ֥י ‖ **29** [a–a] > 𝔔[a], dl ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ ἡ πικρία σου*, l וּשְׁאוֹנְךָ֖ ‖ **30** [a–a] prp זְרוֹעַ֥ וְקָצוֹר֙ וְנָטוֹעַ֣ cf 𝔔[a] ‖ [b] l c K וְאָכוֹל; 𝔔[a] ואכולו cf Q ‖ **31** [a] > 𝔊 ‖ [b–b] prb l ופרי ‖ **33** [a] sic L, l c mlt Mss Edd עָ֑יִר.

ל 34 36 וַיֵּצֵא[a] | מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה וּשְׁמֹנִים֙ וַחֲמִשָּׁה אֲלָפִ֔ים
37 וַיַּשְׁכִּימוּ֙ בַּבֹּ֔קֶר וְהִנֵּה כֻלָּ֥ם פְּגָרִ֖ים מֵתִֽים׃ 37 וַיִּסַּ֕ע וַיֵּ֖לֶךְ[a] וַיָּ֣שָׁב סַנְחֵרִ֑יב
ב 38 מֶ֣לֶךְ־אַשּׁ֗וּר וַיֵּ֛שֶׁב בְּנִינְוֵ֖ה׃ 38 וַיְהִי֙ הֽוּא מִשְׁתַּחֲוֶ֣ה בֵּית | נִסְרֹ֣ךְ[a] אֱלֹהָ֔יו
ב . ה חס 35 . ד וְאַדְרַמֶּ֥לֶךְ וְשַׂרְאֶ֖צֶר בָּנָ֣יו הִכֻּ֑הוּ בַּחֶ֣רֶב וְהֵ֔מָּה נִמְלְט֖וּ אֶ֣רֶץ אֲרָרָ֑ט
וַיִּמְלֹ֥ךְ אֵסַר־חַדֹּ֖ן בְּנ֥וֹ תַּחְתָּֽיו׃ ס

הי¹ מל וכל מגלה דכות ב מ ב 38 1 בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם חָלָ֥ה חִזְקִיָּ֖הוּ לָמ֑וּת וַיָּבֹ֤א אֵלָיו֙ יְשַׁעְיָ֣הוּ בֶן־אָמ֔וֹץ
הַנָּבִ֔יא וַיֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יו כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֑ה צַ֥ו לְבֵיתֶ֖ךָ כִּ֣י מֵ֔ת אַתָּ֖ה וְלֹ֥א
צא יט מגה ר״פ 2 3 תִחְיֶֽה׃ 2 וַיַּסֵּ֤ב חִזְקִיָּ֙הוּ֙ פָּנָ֔יו אֶל־הַקִּ֖יר וַיִּתְפַּלֵּ֥ל אֶל־יְהוָֽה׃ 3 וַיֹּ֕אמֶר
ו כת ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות 2 . ג 3 אָנָּ֣ה יְהוָ֗ה זְכָר־נָ֞א אֵ֣ת אֲשֶׁר֩ הִתְהַלַּ֨כְתִּי לְפָנֶ֜יךָ בֶּאֱמֶ֤ת וּבְלֵב֙ שָׁלֵ֔ם
ד 4 . טו 4 וְהַטּ֥וֹב בְּעֵינֶ֖יךָ עָשִׂ֑יתִי וַיֵּ֥בְךְּ חִזְקִיָּ֖הוּ בְּכִ֥י גָדֽוֹל׃ ס 4 וַיְהִי֙ דְּבַר־
יְהוָ֔ה אֶל־יְשַׁעְיָ֖הוּ לֵאמֹֽר׃ 5 הָלוֹךְ֙ וְאָמַרְתָּ֣ אֶל־חִזְקִיָּ֔הוּ כֹּֽה־אָמַ֞ר
יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י דָוִ֣ד אָבִ֑יךָ שָׁמַ֙עְתִּי֙ אֶת־תְּפִלָּתֶ֔ךָ רָאִ֖יתִי אֶת־דִּמְעָתֶ֑ךָ הִנְנִ֤י
ה חס . ח 5 יוֹסֵף[a] עַל־יָמֶ֙יךָ֙ חֲמֵ֣שׁ עֶשְׂרֵ֔ה שָׁנָ֑ה׃ 6 וּמִכַּ֤ף מֶ֙לֶךְ־אַשּׁ֔וּר אַצִּֽילְךָ֥ וְאֶת־ 6
כג ר״פ הָעִ֖יר הַזֹּ֑את וְנָגַנְתִּ֖י עַל־הָעִ֥יר הַזֹּֽאת׃[a] 7 וְזֶה־[a]לְּךָ֥ הָאוֹת֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה 7
אֲשֶׁ֥ר יַעֲשֶׂ֖ה יְהוָ֑ה אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּ֖ה אֲשֶׁ֥ר דִּבֵּֽר׃ 8 הִנְנִ֞י מֵשִׁ֣יב אֶת־ 8
ב . ל . ו צֵ֣ל הַמַּעֲלוֹת֮ אֲשֶׁ֣ר יָרְדָה֒[a] בְּמַעֲלוֹת֙[b] אָחָ֔ז בַּשֶּׁ֖מֶשׁ[c][d] אָח֑וֹר וַתָּ֣שָׁב הַשֶּׁ֗מֶשׁ
ב . ל מַעֲלוֹת֙ אֲשֶׁ֣ר יָרְדָ֔ה[e] בַּמַּעֲלוֹת֖ עֶשֶׂ֥ר מַעֲלֽוֹת׃ ס
9 מִכְתָּ֕ב[a] לְחִזְקִיָּ֖הוּ מֶ֣לֶךְ־יְהוּדָ֑ה בַּחֳלֹתּ֖וֹ וַיְחִ֥י מֵחָלְיֽוֹ׃
ל[e] 10 אֲנִ֣י אָמַ֔רְתִּי [a]בִּדְמִ֖י יָמַ֑י אֵלְכָ֖ה[a]
ב בְּשַׁעֲרֵ֣י שְׁא֔וֹל פֻּקַּ֖דְתִּי יֶ֥תֶר שְׁנוֹתָֽי׃
ג[7] 11 אָמַ֗רְתִּי לֹא־אֶרְאֶ֤ה [a]יָהּ֙ יָהּ[a] בְּאֶ֣רֶץ֔ הַחַיִּ֑ים
לד מל לֹא־אַבִּ֥יט אָדָ֖ם עוֹד֙ עִם־יוֹשְׁבֵ֥י חָדֶֽל[b]׃
ה[8] 12 דּוֹרִ֤י נִסַּ֙ע וְנִגְלָ֣ה[a] מִנִּ֔י כְּאֹהֶ֖ל רֹעִ֑י[b]

[34]Mm 1303. [35]Mm 2096. Cp 38 [1]Mm 1552. [2]Mm 2169. [3]Mm 2356. [4]Mm 2170. [5]Mm 1392. [6]Mm 219. [7]Mm 2357. [8]Mm 3232.

36 [a] pr c 2 R 19,35 וַיְהִי בַלַּיְלָה הַהוּא ‖ **37** [a] > 𝔊 ‖ **38** [a] frt l נִמְרַד vel מְרֹדַךְ ‖ **Cp 38,5** [a] 𝔖(SyhⱭ) *mwsp* cf 𝔊𝔙, l חֲמֵשׁ ‖ **6** [a] 𝔔ᵃ et 2 R 20,6 + לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי ‖ **7** [a] l c 2 R 20,9 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה ‖ **8** [a] 𝔊 + *ὁ ἥλιος*, ins הַשֶּׁמֶשׁ ‖ [b] 𝔔ᵃ עלית, ins עֲלִיַּת ‖ [c] 𝔊 + *ἀποστρέψω*, ins אֲנִי מֵשִׁיב ‖ [d] l c 𝔔ᵃ אֶת־הַשמש ‖ [e] 𝔊 *κατέβη ἡ σκιά*, l יָרַד הַצֵּל ‖ **9** [a] prb l מכתם ‖ **10** [a–a] tr א׳ ante ב׳ et l יְמַי ‖ **11** [a–a] prb l c 2 Mss σ׳𝔖 יְהוָה cf 𝔊 ‖ [b] pc Mss חלד cf 𝔗𝔄 ‖ **12** [a] 𝔙 *et convoluta est*, prb l וְנָגַל ‖ [b] σ׳(𝔖𝔙) *ποιμένων*, l רעים.

קִפַּדְתִּי[c] כָּאֹרֵג חַיַּי מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי[d]
מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי[e]׃ 13 שִׁוִּיתִי[a] עַד־בֹּקֶר ג.ב
כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר[b] כָּל־עַצְמוֹתָי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי[c]׃ ג קמ.ב.ג
14 כְּסוּס[a] עָגוּר[b] כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה ב[9]
דַּלּוּ[c] עֵינַי לַמָּרוֹם אֲדֹנָי[d] עָשְׁקָה[e]־לִי עָרְבֵנִי׃ ג.[10]ב
15 מָה־אֲדַבֵּר וְאָמַר[a]־לִי[b] וְהוּא עָשָׂה ב[11]
אֲדַדֶּה[c] כָּל־שְׁנוֹתַי עַל־מַר נַפְשִׁי׃ ל.ב
16 אֲדֹנָי[a] עֲלֵיהֶם יִחְיוּ וּלְכָל־בָּהֶן חַיֵּי[a] רוּחִי [13]ג.[12]ו
וְתַחֲלִימֵנִי[b] וְהַחֲיֵנִי׃ 17 הִנֵּה לְשָׁלוֹם מַר־לִי מָר[a]
וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ[b] נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי
כִּי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חַטָּאַי׃ ל
18 כִּי לֹא שְׁאוֹל תוֹדֶךָּ מָוֶת יְהַלְלֶךָּ [14]ב
לֹא־יְשַׂבְּרוּ יוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּךָ[a]׃ ג
19 חַי חַי הוּא יוֹדֶךָּ כָּמוֹנִי הַיּוֹם
אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּךָ׃ ג.ב
20 יְהוָה[a] לְהוֹשִׁיעֵנִי[b] וּנְגִנוֹתַי[c] נְנַגֵּן [15]ג ר״פ וס״פ
כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית יְהוָה׃
21 [a]וַיֹּאמֶר יִשָּׂאוּ דְבֶלֶת תְּאֵנִים וְיִמְרְחוּ עַל־הַשְּׁחִין וְיֶחִי׃ [16]א זוגין בטע.ו.ג.ל
22 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מָה אוֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה[a]׃ ס

39 1 בָּעֵת הַהִוא[a] שָׁלַח מְרֹדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים[b] ל[1]
2 וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע[c] כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָק[d]׃ 2 וַיִּשְׂמַח עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ ל.[2]ה ול בלוש[3]

[9]Mm 3292. [10]Mm 3524. [11]Cant 2,10. [12]Mm 1294. [13]Mm 1701. [14]Mm 3324. [15]Mm 1226. [16]Mm 915. Cp 39 [1]Mm 2358 א. [2]Mm 2358 ב. [3]Mm 432.

12 [c] 𝔔[a] ספרתי; prp קפדתּ ‖ [d] prp ׳תב ‖ [e] frt tr : ad בקר 13 ‖ **13** [a] 𝔔[a] שפותי; prb l שִׁוַּעְתִּי cf 𝔗 ‖ [b] frt ins יְהוָה ‖ [c–c] add dttg ‖ **14** [a] K[Or] כסיס ‖ [b] > 𝔊, prb dl; l ׳וְעָ? cf Jer 8,7 ‖ [c] prp דָּלְפוּ ‖ [d] frt add ‖ [e] 𝔔[b] חשקה; prb l עשקה ‖ **15** [a] 𝔔[a] ואומר cf 𝔗, l וְאֹמַר ‖ [b] 𝔗 *qdmwhj* cf θ′, l לוֹ; al לַיהוָה ‖ [c] 𝔔[a] אדודה; frt l אֶדְדָּה cf 𝔖 ‖ **16** [a–a] prp מֵאֹדֶה cf 𝔔[a] מאודה; tr huc : ‖ [b] 𝔊(𝔙) *εἶλου*, l חִשַּׁכְתָּ ‖ **18** [a] 𝔊 *τὴν ἐλεημοσύνην σου* = חַסְדֶּךָ ‖ **20** [a] 𝔗 pr ׳*mr*, l ׳ר אֲמַ ‖ [b] 𝔖(𝔗) *πρqn*, l נוּ– ‖ [c] σ′(𝔙) *ψαλμοὺς ἡμῶν*, prb l תְּנוּנִי– ‖ **21/22** [a–a] tr c 2 R 20,7sq post 6 ‖ **Cp 39,1** [a] sic L, mlt Mss Edd ההיא ‖ [b] Ms סופרים; prp סְפָרִים cf akk *šapiru* emissarius; 𝔊 + *καὶ πρέσβεις* ‖ [c] l c 2 R 20,12 et Vrs כִּי שָׁמַע ‖ [d] 𝔔[a] ויחיה.

בכתי חד מן ב כת כן ק וַיֵּרְאֵם אֶת־[a]בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת |
ט הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת כָּל־[b]בֵּית כֵּלָיו וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרֹתָיו
ח[4] לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
ל בסיפ 3 וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה אָמְרוּ | 3
ה[5] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
בָּאוּ אֵלַי מִבָּבֶל׃ 4 וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־ 4
ג.ג אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הִרְאִיתִים בְּאוֹצְרֹתָי׃
5 5
6 5 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת׃ 6 הִנֵּה יָמִים
יב[6] בָּאִים וְנִשָּׂא | כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה
כ ס״פ[7].ב.יד[8] בָּבֶלָה לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ 7 וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ[a] אֲשֶׁר 7
יג[9] תּוֹלִיד יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 8 וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־ 8
ו זוגין[10] יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבָּרְתָּ [a]וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה שָׁלוֹם וֶאֱמֶת
בְּיָמָי[a]׃ פ

ג.ב.ל 40 1 נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם׃ ס[11]
2 דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלַ͏ִם וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ
ב כִּי מָלְאָה[a] צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ
ב כִּי לָקְחָה מִיַּד יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ׃ ס
י מל בלישׁ 3 קוֹל קוֹרֵא
בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
יַשְּׁרוּ בָעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ׃
ל.ב[1] 4 כָּל־גַּיְא[a] יִנָּשֵׂא וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ
י מל[a] וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה׃ [דִּבֶּר׃ ס
ב.ג 5 וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי יְהוָה
6 קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר[a] מָה אֶקְרָא[b]

[4]Mp sub loco. [5]Mm 1292. [6]Mm 545. [7]Mm 2481. [8]Mm 98. [9]Mm 1853. [10]Mm 2036. **Cp 40** [1]Mm 2359. [2]Mm 2021.

2 [a] 𝔔[a] pc Mss et 2 R 20,13 + כָּל־ ‖ [b] > 2 R 20,13, dl ‖ **7** [a] 𝔔[a] ממעיכה ‖ **8** [a–a] > 𝔊[B] ad 2 R 20,19; frt add ‖ **Cp 40,2** [a] 𝔔[a] מלא; prp מְלֹאָה ‖ **4** [a] 1 גֵּיא ‖ **6** [a] 𝔔[a] ואומרה 𝔊(𝔙) *καὶ εἶπα*, 1 וְאֹמַר ‖ [b] frt ins קְרָא.

כָּל־חַבָּשֶׂר חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ[c] כְּצִיץ הַשָּׂדֶה׃ [הָעָם[b]׃ ג
7 יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ כִּי רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ אָכֵן[a] חָצִיר ל.יח[3]
8 יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם׃ ס יח.ל

9 עַל הַר־גָּבֹהַ[a] עֲלִי־לָךְ מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן ו[4].ב וכפסוק
הָרִימִי בְכֹחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַ͏ִם הָרִימִי אַל־תִּירָאִי ד דגש[5].ב וכפסוק
אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם׃ ב
10 הִנֵּה אֲדֹנָי יְהוִה בְּחָזָק[a] יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה לוֹ
הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃
11 כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה בִּזְרֹעוֹ[a] יְקַבֵּץ ב
טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ[ab] יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל׃ ס ב.לט.ח[6]

12 מִי־מָדַד בְּשָׁעָלוֹ מַיִם[a] וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת[b] תִּכֵּן ד[7].ג
וְכֹל בַּשְּׁלִשׁ עֲפַר[c] הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפְּלֶס הָרִים ל וחס.ב
וּגְבָעוֹת בְּמאֹזְנָיִם׃
13 מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ[a] עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃ ג.ב
14 אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט ל.ב
[a]וַיְלַמְּדֵהוּ דַּעַת[a] וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ׃ ב.ב
15 הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מאֹזְנַיִם[a] נֶחְשָׁבוּ
הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל[b]׃ 16 וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בְּעֵר ב.יו מ״ס אין אין.ו
וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה׃ ס ו.ב מל בסיס בלישׁ
17 כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאָפֵס[a] וְתֹהוּ נֶחְשְׁבוּ־לוֹ׃ ב
18 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּן אֵל וּמָה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ לוֹ׃ ד[8].ל
19 הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצוֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ[a] [יְבַחֵר ד חס[9]
וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף[b]׃ 20 הַמְסֻכָּן[a] תְּרוּמָה[b] עֵץ לֹא־יִרְקָב

[3]Mm 1941. [4]Mm 2279. [5]Mm 3246. [6]Mm 245. [7]Mm 2360. [8]Mm 1560. [9]Mm 2754.

6 [c] G(SV) 1 Petr 1,24 *δόξα*; prp הֲדָרוֹ, al חֶמְדּוֹ ‖ **7** [a] v 7 > G ‖ [b–b] prb add ‖ **9** [a] cf 2,15[a] ‖ **10** [a] Q[a] Vrs בחזק, l זוֹ ‖ **11** [a–a] l יקבץ ט׳ ב׳ ‖ [b] G[Qmg]α′σ′ om cop ‖ **12** [a] Q[a] מי ים; prp יַמִּים ‖ [b] Q[a]SyhS בְּזַרְתּוֹ ‖ [c] > Gα′σ′θ′ ‖ **13** [a] G(SV) *καὶ τίς*, l וּמִי אישׁ ‖ **14** [a–a] > G, frt dl ‖ **15** [a] Q[a] מזנים nubes ‖ [b] Gα′σ′θ′S pl, l יִשְׁלוֹ ‖ **17** [a] l c Q[a] SyhV כְּאפס ‖ **19** [a] tr huc 41,6.7 ‖ [b] T *m'hjd ljh* cf GS; prp רָצַף, al יִצְרֹף ‖ **20** [a] > GS; morus (genus ligni), frt gl ad עץ לא יר׳ ‖ [b] > STV.

יִתֵּן לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדֶּה[a]
יִתֵּן[b] כֶּעָפָר חַרְבּוֹ[c] כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ[d]׃
3 יִרְדְּפֵם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃ ז מל
4 מִי־פָעַל וְעָשָׂה קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ יה
אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃ ח
5 רָאוּ אִיִּים וְיִרָאוּ[a] קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ[b] קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן[b]׃ ו[a] ג מנה מל. ב
6 [a]אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃ ב. ל
7 וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף מַחֲלִיק פַּטִּישׁ[a] אֶת־הוֹלֶם פָּעַם ה וכל דסמ״ק לאדכרה דכות[4]. ד חס[5]. ב. ב
אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃ ס ל. ל
8 וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיךְ ל. ב
זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי[a]׃ ל
9 אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךְ מִקְצוֹת הָאָרֶץ וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךְ ל
וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךְ וְלֹא מְאַסְתִּיךְ׃ פז מלעיל. ב
10 אַל־תִּירָא כִּי עִמְּךָ־אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ כה ר״פ אל אל[6]. ל
אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תָּמַכְתִּיךְ בִּימִין צִדְקִי׃ ל. ל
11 הֵן יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ כָּל הַנֶּחֱרִים[a] בָּךְ ג
יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ[b] אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃ ג[7]
12 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ ל
יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֶּךָ׃
13 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ
הָאֹמֵר לְךָ אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃ ס
14 אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי[a] יִשְׂרָאֵל ל
אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ[b] נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ ל
15 הִנֵּה שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרֵג חָרוּץ[a] חָדָשׁ[b] בַּעַל פִּיפִיּוֹת ב

[3]Mm 1180. [4]Mm 1661. [5]Mm 2754. [6]Mm 3261. [7]Mm 933.

2 [a] 1 c 𝔔[a] θ′ יוֹרֵד et ins תַּחְתָּיו; al דָּרַךְ; 𝔊 *ἐκστήσει* = יַחֲרֵד ‖ [b] 1 יִתְּנֵם ‖ [c] prp חַרְבָּם cf 𝔊 ‖ [d] prp קַשְׁתָּם cf 𝔊 ‖ **5** [a] 1 וַיִּ֫ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] add cf 1[a–a] ‖ **6** [a] cf 40,19[a] ‖ **7** [a] 𝔔[a] פלטיש ‖ **8** [a] α′ *ἀγαπητοῦ μου* cf 𝔊σ′𝔙, prp אֲהֵבִי ‖ **11** [a] prp הַנִּזְחָרִים ‖ [b] 𝔔[b] ויבשו ‖ **14** [a] 𝔖 *(w)mnjnh*, prp *מֹת = akk *mutu* curculio ‖ [b] prp עֶזְרָתֵךְ cf 𝔖𝔗 ‖ **15** [a] frt add, gl ad מורג? ‖ [b] gl ad חרוץ? cf [a].

חָרֵשׁ תָּכְמוֹ יְבַקֶּשׁ־לוֹ׳ לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יְמוּט׃
21 הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא תִשְׁמָעוּ הֲלוֹא הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם יד
הֲלוֹא הֲבִינֹתֶם מוֹסְדוֹת[a] הָאָרֶץ׃
22 הַיּוֹשֵׁב עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיוֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים ג[10] . ג[11]
הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם כָּאֹהֶל לָשָׁבֶת׃ ו מל
23 הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה׃ ו מל[12] . ג מל בלישׁ[13]
24 אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרָעוּ אַף בַּל־שֹׁרֶשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם יב פסוק דמיין[14] . ל בטע
וְגַם־נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָּשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ תִּשָּׂאֵם׃ ס ד חס בלישׁ . ב
25 וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃ ד[15] . ב
26 שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה יא ר״ם . יג
הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא ז
מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ[a] כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר׃ ס
27 לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וְתֹדַבֵּר[a] יִשְׂרָאֵל ג[16]
נִסְתָּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה[b] וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃ יז[17] . ז מל
28 הֲלוֹא[a] יָדַעְתָּ אִם־לֹא שָׁמַעְתָּ
אֱלֹהֵי עוֹלָם יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
לֹא יִיעַף וְלֹא יִיגָע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃
29 נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה׃ ב
30 וְיֵעָפוּ נְעָרִים וְיִגָּעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל יִכָּשְׁלוּ׃ ב חד מל וחד חס[18]
31 וְקוֵי[c] יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים ל[19] . ב
יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃ פ

41 1 הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים [a]יַחֲלִיפוּ כֹחַ[a] ח[1]
יִגָּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה׃
2 מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ ה[2]

[10] Mm 2361. [11] Nu 13,33. [12] Mm 3436. [13] Mm 3656. [14] Mm 3896. [15] Mm 1560. [16] Mm 1671. [17] Mm 2362. [18] Mm 2633. [19] וחד וקוי יי המה Ps 37,9, cf Mp sub loco. Cp 41 [1] Mm 1035. [2] Mm 2363.

20 [c] frt tr לו post להכין ‖ **21** [a] l (וֹת–) מִיסְדֹת ‖ **26** [a] l c 𝔔[a] Vrs וְאֹמֶץ ‖ **27** [a] 𝔊 *καὶ τί ἐλάλησας*, l וְלָמָּה ת׳ ‖ [b] ga'ya eras ‖ **28** [a] 𝔊 pr *καὶ νῦν*, frt l הֲ׳ וְעַתָּה ‖ **Cp 41,1** [a–a] cf 40,31; prp (נִכְחִי) יַחֲלִיפוּ לְתוֹכַחְתִּי, al יִקְרְבוּ וְיֵאָתָיוּן (ex 5).

תָּדֹושׁ הָרִים וְתָדֹק וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃ ב.נ[8]
16 תִּזְרֵם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וְסַעֲרָה תָּפִיץ אוֹתָם
וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּלוּ׃ פ ב.נ[8]

17 הָעֲנִיִּים וְהָאֶבְיוֹנִים[a] מְבַקְשִׁים מַיִם וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה ל.ל
אֲנִי יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱזֹבֵם׃ כת[10]
18 אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת ג מל[11]
אָשִׂים מִדְבָּר[a] לַאֲגַם־מַיִם[a] וְאֶרֶץ צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃ ג
19 אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז[a] שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ שֶׁמֶן
אָשִׂים בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃ ג.ב.ג[12] ו כת כן
20 לְמַעַן יִרְאוּ וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ[g] יַחְדָּו ג[13]א[14]
כִּי־יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹאת וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃ פ ב.ג

21 קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ עַצְמֹותֵיכֶם יֹאמַר ו דמטע . ל
22 יַגִּישׁוּ[a] וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר תִּקְרֶינָה [מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃ ל[15] . ד רפי[16] . ל כת כן
הָרִאשֹׁנוֹת | מָה הֵנָּה הַגִּידוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ ו.ב
וְנֵדְעָה אַחֲרִיתָן[b] אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃ ו.ל
23 הַגִּידוּ הָאֹתִיוֹת לְאָחוֹר וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם ו.ב
אַף־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה[a] וְנִרְאֶ֫ה[b] יַחְדָּו׃ וגראה חד מן ד[17] כת כן ל
24 הֵן־אַתֶּם מֵאַיִן[a] וּפָעֳלְכֶם מֵאָפַע[b] תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃ ל . מח[18] כת א לא קו׳ ול בלישׁ
25 הַעִירֹתִי מִצָּפוֹן וַיֹּאתֶ֫ת מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ יִקְרָא[a] בִּשְׁמִי[b] יא[19] . ב[20]
וַיָּבֹא[c] סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃ יג.ב
26 מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ וְנֵדָעָה וּמִלְפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק יג.ב
אַף אֵין־מַגִּיד אַף אֵין מַשְׁמִיעַ אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃ ל[21]
27 רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן[a] הִנֵּה הִנָּם[a] וְלִירוּשָׁלַם מְבַשֵּׂר[b] אֶתֵּן׃ ס[יג] ח . ח[22]

[8]Mm 3196. [9]Mm 3659. [10]Mm 2364. [11]Mm 2365. [12]Mm 1237. [13]Mm 1625. [14]Mm 3329. [15]Mm 1601. [16]Mm 2366. [17]Mm 276. [18]Mm 898. [19]Mm 2300. [20]Gn 19,15. [21]וחד ואין מגיד Gn 41,24. [22]Mm 2159.

17 [a] add cf 𝔊𝔘 ‖ **18** [a–a] 𝔊(𝔏Syh) *εἰς ἕλη*, l לאגמים ‖ **19** [a] tr huc : ‖ **22** [a] 𝔊(𝔙) *ἐγγισάτωσαν*, l יִגְּשׁוּ ‖ [b–b] tr ad fin v ‖ **23** [a] prp ונשתּ cf arab *šatī'a* perturbatus fuit et 10; 𝔔[a] ונשמעה ‖ [b] l c K וְנִרְאֶ֫ה ‖ **24** [a] 𝔖 *l' mdm* cf 𝔗, prp אַיִן cf 29 ‖ [b] prp אָפַס cf 𝔗 et 29 ‖ **25** [a] prb l יִקְרָא cf 𝔊 ‖ [b] frt l c 𝔔[a] בשמו ‖ [c] prp וַיָּבָס, al וְיָבֹס cf 𝔗 ‖ **27** [a–a] prp מֵרֹאשׁ pro ראשון et הִנֵּה הִנָּם vel אֲמַנֶּה הִגַּדְתִּי, al הֲכִינוֹתִי vel הַנַּחְתִּי [b] frt = מבסר (aram accusavit).

28 וְאֵרֶא[a] וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ
וְאֶשְׁאָלֵם וְיָשִׁיבוּ דָבָר: 29 הֵן כֻּלָּם אָוֶן[a]
אֶפֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נְסִכֵּיהֶם: פ

42 1 הֵן[a] עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי[b] רָצְתָה נַפְשִׁי
נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט[c] לַגּוֹיִם יוֹצִיא:
2 לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ:
3 קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵּהָה לֹא יְכַבֶּנָּה[a]
לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט: 4 לֹא יִכְהֶה וְלֹא יָרוּץ[a]
עַד־יָשִׂים בָּאָרֶץ מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵלוּ: פ
5 כֹּה־אָמַר הָאֵל יְהוָה
בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ
נֹתֵן נְשָׁמָה לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹלְכִים בָּהּ:
6 אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק וְאַחְזֵק[a] בְּיָדֶךָ
וְאֶצָּרְךָ[b] וְאֶתֶּנְךָ[c] לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם:
7 לִפְקֹחַ עֵינַיִם עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אָסִיר
מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ: 8 אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי
וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי לַפְּסִילִים:
9 הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָאוּ וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד
בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ[a] אֶתְכֶם: פ

10 שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ
[a]יוֹרְדֵי הַיָּם[a] וּמְלֹאוֹ אִיִּים וְיֹשְׁבֵיהֶם:
11 יִשָּׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חַצֵּרִים תֵּשֵׁב קֵדָר
יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ הָרִים יְצִוָּחוּ:
12 יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ:

[23]Mm 2004. [24]Mm 289. [25]Mm 67. [26]Mm 1047. Cp 42 [1]Mm 771. [2]Mm 1778. [3]Mp sub loco. [4]Ps 85,9. [5]Mm 2120. [6]Mm 2142. [7]Mm 3360.

28 [a] 𝔙 *et vidi* cf 𝔖𝔗, l רָ ‖ **29** [a] prp c 𝔊[a]𝔖 אֵין cf 𝔗 et 24 ‖ **Cp 42,1** [a] 𝔊 + *Ιακωβ* ‖ [b] 𝔊 pr *Ισραηλ* ‖ [c] 𝔊[a] ומשפטו ‖ **3** [a] 𝔊[a] יכבה cf Vrs ‖ **4** [a] 𝔊 *θραυσθήσεται* cf 𝔗, l יָרוּץ ‖ **6** [a] l רָ cf 𝔖𝔊𝔙 ‖ [b] l רָ cf 𝔖𝔙 ‖ [c] l רָ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **9** [a] sic L, l c mlt Mss Edd יַצ— ‖ **10** [a–a] prp יַאְדִּירֵהוּ יָם.

ל״ג פסוק ואין ואין[23]. ל״ד[24]ב[25].
ל. ג ב מל וחד חס[26]
ב
ל. ב
ל״ה[1]ב[2]. לז
ג מל ול בלישׁ[3]
ב פסיק[4]
ל
ב. יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[5]. יג
כח. ל. ב
ג בלישׁ[6]
ב. ד מל
ו
ז[7]
ל
כ
יד. ל

13 יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה ל.[8] ח.[9] ג
יָרִיעַ אַף־יַצְרִיחַ עַל־אוֹיְבָיו יִתְגַּבָּר׃ ס

14 הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אַחָרִישׁ אֶתְאַפֵּק ד.[10] ל
כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף יָחַד׃

15 אַחֲרִיב הָרִים וּגְבָעוֹת וְכָל־עֲשָׂבָם אוֹבִישׁ ב קמ[10]
וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים[a] וַאֲגַמִּים אוֹבִישׁ׃ [אַדְרִיכֵם

16 וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ[a] לֹא יָדָעוּ[a] בִּנְתִיבוֹת לֹא־יָדְעוּ ב
אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר ב.[11] י מל[12]
אֵלֶּה הַדְּבָרִים עָשִׂיתִם וְלֹא עֲזַבְתִּים׃ ה[13] ב וחס[14]

17 נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ בֹּשֶׁת[a] הַבֹּטְחִים בַּפֶּסֶל
הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה[b] אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ׃ ס ב[15]

18 הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת׃ ל.ל

19 מִי עִוֵּר כִּי אִם־עַבְדִּי וְחֵרֵשׁ כְּמַלְאָכִי אֶשְׁלָח ל
מִי עִוֵּר כִּמְשֻׁלָּם[a] וְעִוֵּר[b] כְּעֶבֶד יְהוָה׃

20 רָאִיתָ[a] רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר[b] פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא יִשְׁמָע׃ ראות[16] ק[17] ד

21 יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר[a]׃

22 וְהוּא עַם־בָּזוּז וְשָׁסוּי לג ר״פ
[a]הָפַח בַּחוּרִים[a] כֻּלָּם וּבְבָתֵּי כְלָאִים הָחְבָּאוּ
הָיוּ לָבַז וְאֵין מַצִּיל מִשִּׁסָּה[b] וְאֵין־אֹמֵר הָשֵׁב׃ יג פסוק ואין ואין[18] . ב[19]

23 מִי בָכֶם יַאֲזִין זֹאת יַקְשֵׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר׃ ל חס.[20] ג

24 מִי־נָתַן לִמְשִׁסָּה[a] יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים למשיסה[21] ק ל.לג
הֲלוֹא יְהוָה זוּ חָטָאנוּ לוֹ
וְלֹא־אָבוּ בִדְרָכָיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ׃

25 וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֲמָתוֹ[a] אַפּוֹ וְעֻזּוֹ מִלְחָמָה [לֵב׃ פ ב.[21] ב[22]
וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ וְלֹא־יָשִׂם עַל־ יא[23] . ל זקף קמ וכל שם אנש רכות[24]

[8] Mm 1514. [9] Mm 2425. [10] Mm 2367. [11] Mm 3105. [12] Mm 2021. [13] Mm 617. [14] Mm 46. [15] Mm 3378. [16] Mm 832. [17] Mm 1179. [18] Mm 2004. [19] Mm 2866. [20] Mm 1450. [21] Mm 1828. [22] Mm 2368. [23] Mm 130. [24] Mp sub loco.

15 [a] prp לְצִיּוֹת, al תַּלְאֻבִים ‖ **16** [a–a] add ‖ **17** [a] > Ms ‖ [b] 𝔊𝔖 pl = כֹּת– ‖ **19** [a] prp לְתִי– ‖ [b] l c 2 Mss σ′ וְחֵרַשׁ ‖ **20** [a] K רָאִיתָ ‖ [b] prp c 2 Mss יש׳ ‖ **21** [a] l רֶה– cf 𝔔[a] ‖ **22** [a–a] prp הַפַּחוּ (cf 𝔗) et בְּחוֹרִים (cf 𝔊) ‖ [b] l c 𝔔[a] pc Mss 𝔖𝔗𝔙 לְמִ׳ ‖ **24** [a] prp למשוסה ‖ **25** [a] 𝔔[a] חמת.

43 1 וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל
אַל־תִּירָא כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי[a] בְשִׁמְךָ[b] לִי־אָתָּה׃
2 כִּי־תַעֲבָר בַּמַּיִם אִתְּךָ־אָנִי וּבַנְּהָרוֹת לֹא יְשִׁטְפוּךָ בי¹. מז פסוק לא לא לא
כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר־בָּךְ׃ ט. ג
3 כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעֶךָ
נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם כּוּשׁ וּסְבָא תַּחְתֶּיךָ׃
4 מֵאֲשֶׁר יָקַרְתָּ בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי אֲהַבְתִּיךָ
וְאֶתֵּן אָדָם[a] תַּחְתֶּיךָ וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ׃ ג
5 אַל־תִּירָא כִּי אִתְּךָ־אָנִי
מִמִּזְרָח אָבִיא זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ׃ ג²
6 אֹמַר לַצָּפוֹן תְּנִי וְלִתֵימָן אַל־תִּכְלָאִי
הָבִיאִי בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ׃ ג³. ל מל
7 כָּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי[a] בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו[b] אַף־עֲשִׂיתִיו׃
8 הוֹצִיא[a] עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ׃ ב ר״פ⁴
9 כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים
מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ[a]
יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ אֱמֶת׃ ב. ט רפ״ו⁵
10 אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וְעַבְדִּי[a] אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי ד ר״פ. ל⁶
לְמַעַן תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ כִּי־אֲנִי הוּא
לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל וְאַחֲרַי[b] לֹא יִהְיֶה׃ ס
11 אָנֹכִי אָנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ׃ ג³. יז
12 אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר
וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה[a] וַאֲנִי־אֵל׃ 13 גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא ב⁶
וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ ס
14 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל ל

Cp 43 ¹Mm 2369. ²Mm 3381. ³Mm 1771. ⁴Mm 2370. ⁵Mm 1233. ⁶Mm 2373. ⁷Mm 2371.

Cp 43,1 [a] Vrs + suff 2 m sg, 1 קְרָאתִיךָ ‖ [b] l בְּשִׁמִי cf 7 ‖ **4** [a] prp אֲדָמוֹת ‖ **7** [a] nonn Mss SyhSʏ om וְ ‖ [b] dl ‖ **8** [a] 𝔔ᵃ יאו– 𝔔ᵇ אוציא; 𝔙 *educ*, l הוֹצִיא ‖ **9** [a] 𝔙 *audire nos faciet* cf 𝔊𝔖, l נוּ– ‖ **10** [a] 𝔖 pl, l וַעֲבָדַי ‖ [b] prp וְאַחַר אחרי cf 𝔊 ‖ **12** [a] frt huc tr :.

לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי בָבְלָה וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים[a] כֻּלָּם
וְכַשְׂדִּים [b]בָּאֳנִיּוֹת[c] רִנָּתָם[b]׃
15 אֲנִי יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃ ס
16 כֹּה אָמַר יְהוָה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃
17 הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וְסוּס חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו[a]
יִשְׁכְּבוּ בַל־יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ׃
18 אַל־תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃
19 הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה עַתָּה תִצְמָח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ
אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמּוֹן נְהָרוֹת[a]׃
20 תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה
כִּי־נָתַתִּי בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁמֹּן
לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי׃ 21 עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי
תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃ ס
22 וְלֹא[a]־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל׃
23 לֹא־הֵבֵיאתָ לִי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ[a] לֹא כִבַּדְתָּנִי
לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃
24 לֹא־קָנִיתָ לִי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֵלֶב זִבְחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי
אַךְ הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאוֹתֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֹנֹתֶיךָ׃ ס
25 אָנֹכִי [c]אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ [a]לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ[ab] לֹא
26 הַזְכִּירֵנִי נִשָּׁפְטָה יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְטַדָּק׃ [אֶזְכֹּר׃
27 אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ פָּשְׁעוּ בִי׃
28 וָאֲחַלֵּל[a] שָׂרֵי[b] קֹדֶשׁ[c] וְאֶתְּנָה[d] לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
44 1 וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בּוֹ׃ [לְגִדּוּפִים׃ ס

כט . ב מל[8]
ד[a]
ל
ד בטע בסיפ . ד מל[10] ג[11]
כו ר״פ אל אל[12] . ב . ג חס בלישׁ
ל זקף קמ
ל כת כן
ג
ו ר״פ בסיפ . ל
ד פסוק לא לא ולא . ב מל . ד ג כת ה וחד כת א[13] . ג וכל משנה תורה דכות[13]
ל
ג מל
ג[15]
ל[16] . ד
סד
ל . ב[17] . לג
לג

[8]Mm 4188. [9]Mm 1211. [10]Mm 3436. [11]Mm 2287. [12]Mm 3261. [13]Mm 1137. [14]Mm 3285. [15]Mm 2371. [16]Mp sub loco. [17]Mm 4112.

14 [a] prp בְּרִ nobiles, al בַּחוּרִים vel בְּרִיחֵי כֻלָּאֶם ‖ [b–b] G *ἐν πλοίοις δεθήσονται*; frt ins אֵיֶה ante ר cf 51,13 ‖ [c] prp בָּאֲ in lamentationibus ‖ **17** [a] tr huc ‖ **19** [a] 𝔔[a] נתיבות ‖ **22** [a] l c pc Mss 𝔖𝔗[fMs]𝔙 לא ‖ **23** [a] 𝔔[a] ובזבחיכה cf 𝔖 ‖ **25** [a–a] > G𝔏Syh 𝔄𝔄 ‖ [b] prp חֹ ‖ **28** [a] G *καὶ ἐμίαναν* cf 𝔖, l וַיְחַלְּלוּ ‖ [b] G^{O}(𝔖) *οἱ ἄρχοντές σου*, l שָׂרֶיךָ ‖ [c] l קָדְשִׁי cf G ‖ [d] G(𝔖𝔙) *καὶ ἔδωκα*, l נָ.

2 כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשְׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ ב.ל
אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן בְּחַרְתִּי בוֹ׃
3 כִּי אֶצֹּק־מַיִם עַל־צָמֵא[a] וְנוֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה ל.ל
אֶצֹּק רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃ לז[1]
4 וְצָמְחוּ בְּבֵין[a] חָצִיר[b] כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃
5 זֶה יֹאמַר לַיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא[a] בְּשֵׁם־יַעֲקֹב
וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ[b] לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה[c]׃ פ ל.ל

ס[m] 6 כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת
אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃ ח
7 וּמִי־כָמוֹנִי[a] יִקְרָא וְיַגִּידָהּ וְיַעַרְכָהּ לִי ב[2]
[b]מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת[b] וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה יַגִּידוּ לָמוֹ׃ ב[3].ל.ד חס בלישׁ[4]
8 אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תִּרְהֲבוּ[a] הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ[b] וְהִגַּדְתִּי ל.ל.ו חס בסיפ
וְאַתֶּם עֵדַי הֵיֵשׁ אֱלוֹהַ מִבַּלְעָדָי וְאֵין[c] צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃ ב[5]
9 יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ[a] וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־יוֹעִילוּ
וְעֵדֵיהֶם[b] הֵמָּה[c] בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדָעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ׃ הי נקוד . לב[6]
10 מִי־יָצַר אֵל וּפֶסֶל נָסָךְ לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃
11 הֵן כָּל־חֲבֵרָיו יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים[a] הֵמָּה מֵאָדָם ו[7]
יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעֲמֹדוּ יִפָּחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃
12 חָרַשׁ[a] בַּרְזֶל[b] מַעֲצָד וּפָעַל[b] בַּפֶּחָם ג[8]
וּבְמַקָּבוֹת יְצָרֲהוּ[c] וַיִּפְעָלֵהוּ[d] בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ ל
גַּם־רָעֵב וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם וַיִּיעָף[d]׃ ל
13 חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָוֹ יְתָאֲרֵהוּ בַּשֶּׁרֶד ג.ל

Cp 44 [1]Mm 244. [2]Neh 6,11. [3]Mm 2372. [4]Mm 1688 contra textum. [5]Mm 2373. [6]Mm 801. [7]Mm 2374. [8]Mm 2375.

Cp 44,3 [a] prp אֶצְמָא cf ϛ𝔗 ‖ **4** [a] 𝔔[a] pc Mss 𝔊𝔗 כבין, l כְּבִין (בין genus arboris) ‖ [b] l חצור ‖ **5** [a] σ′ *κληθήσεται*, l יִקָּרֵא ‖ [b] 𝔊[B]α′θ′(𝔏𝔙) *(τῇ) χειρὶ αὐτοῦ*, l בְּיָדוֹ ‖ [c] ϛ 𝔙 pass, l יִכָּנֶה ‖ **7** [a] 𝔊 + *στήτω καί*, ins וְיַעֲמֹד ‖ [b–b] prp מִי הִשְׁמִיעַ מֵעולם אוֹתיות ‖ **8** [a] 𝔔[a] תיראו; frt l תִּ׳ ‖ [b] l תִּי– ‖ [c] prp ואם cf 𝔊𝔙; frt melius ואין (particula interrogativa aram) ‖ **9** [a] prp תָּהוּ cf arab *tāha* oblitus est ‖ [b] prp וְעִ׳ (a עוד = arab *ʿāda* frequentavit), al וְעַבְדִּ׳ ‖ [c] > pc Mss ‖ **11** [a] l שָׂרֵי– ‖ **12** [a] prp יָחַד (a חדד) cf ϛ𝔖 ‖ [b] ins פָּעֲלוֹ ‖ [c] prp יצדהו cf 𝔊𝔗 et arab *waṣada* firmus fuit ‖ [d] l וַיִּ׳.

יַעֲשֵׂהוּ[a] בַּמַּקְצֻעוֹת וּבַמְּחוּגָה יְתָאָרֵהוּ ל
וַיַּעֲשֵׂהוּ[b] כְּתֹבֶנֶת אִישׁ כִּתְפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃
14 לִכְרֹת[a]־לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח[b] תִּרְזָה וְאַלּוֹן
וַיֵּאַמֵּץ[c]־לוֹ בְּעֹצֵי־יָעַר נָטַע אֹרֶן[d] וְגֶשֶׁם יְגַדֵּל׃ ב[9] . ג נונין זעירין . ה
15 וְהָיָה לְאָדָם לְבָע�ֵר וַיִּקַּח[a] מֵהֶם וַיָּחָם[b] אַף־יַשִּׁיק וְאָפָה לֶחֶם ב[10]
אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ[c] עָשָׂהוּ פֶּסֶל וַיִּסְגָּד[a]־לָמוֹ׃ [וְיִשְׁבָּע ב זקף קמ[11]
16 חֶצְיוֹ שָׂרַף בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָּשָׂר [a]יֹאכֵל יִצְלֶה[a] צָלִי ט . ג[12]
אַף־יָחֹם וְיֹאמַר הֶאָח חַמּוֹתִי רָאִיתִי[b] אוּר׃ ו רפ[13]
17 וּשְׁאֵרִיתוֹ לְאֵל עָשָׂה לִפְסִלוֹ[a] יִסְגָּד[b]־לוֹ וְיִשְׁתַּחוּ[c] יסגד ק
וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו וְיֹאמַר הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה׃ [לִבְתָם׃ ג[14] . ו רפ[13]
18 לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טָח מֵרְאוֹת עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל ו ר״פ בסיף . ג
19 וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא דַעַת[a] וְלֹא־תְבוּנָה לֵאמֹר ט פסוק ולא ולא ולא . כד בלישׁ[15]
חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי עַל־גֶּחָלָיו לַחְמִי אָצְלָה ט
וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לִבּוּל עֵץ אֶסְגּוֹד׃ [בָּשָׂר וְאֹכֵל ב מל
20 רֹעֶה אֵפֶר לֵב הוֹתָל הִטָּהוּ וְלֹא־יַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא בן נפתלי הֲלוֹא־
[יֹאמַר הֲלוֹא שֶׁקֶר בִּימִינִי׃ ס
21 זְכָר־[a]אֵלֶּה יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־אָתָּה ל . לג
יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנָּשֵׁנִי[b]׃ כד מלעיל
22 מָחֵיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ ל[16] . ב קמ . ג מל
שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ׃ ה בטע
23 רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ ג . ז ומל[17] . יד קמ[18] וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ ד
פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ ה[19]
כִּי־גָאַל יְהוָה יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר׃ פ ג
24 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ וְיֹצָרְךָ מִבָּטֶן

[9] Mm 2376. [10] Mm 2060. [11] Mm 1266. [12] Mm 784. [13] Mm 2423. [14] Mm 3317. [15] Mm 1685. [16] Mm 2177. [17] Mm 1327. [18] Mm 1234. [19] Mm 2857.

13 [a] prp יְשַׁעֲהוּ (a שעע) ‖ [b] l יַרֵ׳ ‖ **14** [a] l ׳ל הָלַךְ; al כָּרַת vel יַיְכְרָת cf 𝔊𝔙 ‖ [b] l וְיִ׳ ‖ [c] l יִ׳ ‖ [d] K[2 Mss] אֶרֶז ‖ **15** [a] l יְיִ׳ ‖ [b] l וַיָּחֹם ‖ [c] l וְיִשְׁתַּחֲוֶה ‖ **16** [a–a] l יצלה יאכל cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔔[a] נגד ‖ **17** [a] 𝔊(𝔖𝔗) γλυπτόν, l לְפֶסֶל ‖ [b] K יסגוד; l וְיִסְגָּד cf 𝔊𝔖 ‖ [c] l –חֲוֶה ‖ **19** [a] ins לוֹ ‖ **21** [a] prp אֱלֹהֶיךָ ‖ [b] Vrs act, l ׳תְּנַ vel תְּשַׁנֵּנִי.

אָנֹכִי יְהוָה עֹשֵׂה כֹּל יב
נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי רֹקַע הָאָרֶץ מִי אִתִּי׃[a] מאתי חד מן ח[20] כת׳ ב מלין וקר׳ חדה
25 מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל ג
מֵשִׁיב חֲכָמִים אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל[a]׃
26 מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ[a] וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים [אֲקוֹמֵם׃ ד ב חס ו׳ב מל
הָאֹמֵר לִירוּשָׁלַם תּוּשָׁב[b] וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה[c] וְחָרְבֹתֶיהָ ב׳ ב חד חס וחד מל בליש[21]
27 הָאֹמֵר לַצּוּלָה חָרֵבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃ ד חס
28 הָאֹמֵר לְכוֹרֶשׁ רֹעִי[a] וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלֵם ה[22]. ד ב מל ו׳ב מן ג חס בליש
וְלֵאמֹר[b] לִירוּשָׁלַם תִּבָּנֶה וְהֵיכָל[c] תִּוָּסֵד׃ ס ג[23] ב מנה בסיפ׳. ב חד קמ׳ וחד פת׳. ל

45 1 כֹּה־[a]אָמַר יְהוָה[a] לִמְשִׁיחוֹ[b] לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ
לְרַד־[c]לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ ל
לִפְתֹּחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃ ב
2 אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים[a] אֲיַשֵּׁר[b] ל׳. אישר ח ק בליש
דַּלְתוֹת נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ׃ ב[1]
3 וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים יא מל[2]
[a]לְמַעַן תֵּדַע[a] כִּי־אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא בִשְׁמֶךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ י מל בליש. כה[3]
4 לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי לג
וָאֶקְרָא לְךָ בִּשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
5 אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים ו פסוק ואין אין
אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃
6 לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָה[a] כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי יג׳. ל[4]
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ 7 יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ ל בטע
עֹשֶׂה שָׁלוֹם[a] וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה כָּל־אֵלֶּה׃ ס ב[5]

[20] Mm 214. [21] Mm 2395. [22] Mm 3232. [23] Mm 4246. Cp 45 [1] Mm 3322. [2] Mm 1977. [3] Mm 2364. [4] Mm 801. [5] Mm 3381. [6] Mm 3512.

24 [a] mlt Mss 𝔖 ut Q; 𝔔[a] K mlt Mss 𝔊𝔙 מִי אתי ‖ **25** [a] = יסכל ‖ **26** [a] 𝔊[A]𝔗 pl cf 𝔄, l עֲבָדָיו ‖ [b] 𝔔[a] תשב; prb l תּוּשָׁב ‖ [c–c] frt add ‖ **28** [a] prp רֳעִי amicus meus vel sententia mea cf 𝔊 ‖ [b] 𝔖 om ו, l ל׳ vel הָאֹמֵר cf 𝔊𝔙; 𝔄 *waja'muru* = וְאָמַר ‖ [c] 𝔙(Syh) *et templo*, l וּלְהֵ׳ ‖ **Cp 45,1** [a–a] prp אמרתי ‖ [b] 𝔊(𝔙) *τῷ χριστῷ μου*, l חֵי– ‖ [c] l לָרַד ‖ **2** [a] l c 𝔔[a]𝔊 והרים; 𝔔[b] והרורים ‖ [b] K אוֹשֵׁר ‖ **3** [a–a] frt add ‖ **6** [a] 𝔊[Qmg]σ′θ′ (𝔖𝔗[f Ms]𝔄) *καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν αὐτοῦ*, l ה– ‖ **7** [a] 𝔔[a] טוב.

8 הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְלוּ־צֶדֶק
תִּפְתַּח[a]־אֶרֶץ וְיִפְרוּ[b]־יֶשַׁע
וּצְדָקָה תַּצְמִיחַ[c] יַחַד אֲנִי יְהוָה בְּרָאתִיו׃ ס

9 [a] הוֹי רָב[a] אֶת־יֹצְרוֹ חֶרֶשׂ[b] אֶת־חַרְשֵׂי[c] אֲדָמָה
הַיֹּאמַר חֹמֶר לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה [d]וּפָעֳלְךָ אֵין־יָדַיִם לוֹ[d]׃ ס
10 [a] הָוֹי אֹמֵר[a] לְאָב מַה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִין׃ ס
11 כֹּה־אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ
[a] הָאוֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי[a] עַל־בָּנַי וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּנִי׃
12 אָנֹכִי[c] עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָּרָאתִי
אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוִּיתִי׃
13 אָנֹכִי הֵעִירֹתִיהוּ בְצֶדֶק וְכָל־דְּרָכָיו אְיַשֵּׁר
הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתַי[a] יְשַׁלַּח
לֹא בִמְחִיר[d] וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר[c] יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ

14 כֹּה[d] אָמַר יְהוָה
יְגִיעַ[a] מִצְרַיִם וְסֹחַר[b]־כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה
עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִים יַעֲבֹרוּ[c]
וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ[d] אֵלַיִךְ יִתְפַּלָּלוּ
אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִים׃
15 אָכֵן אַתָּה[a] אֵל מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי[c] יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ׃
16 בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ[a] כֻּלָּם יַחְדָּו[a] הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרְשֵׁי צִירִים׃
17 יִשְׂרָאֵל[d] נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים ס״ת
לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד׃ פ
18 כִּי[c] כֹה[c] אָמַר־[c]יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים

[7] Mm 2377. [8] Mm 2378. [9] Mm 264. [10] Mm 512. [11] Mm 1104. [12] Mm 13. [13] Mm 1862. [14] Mm 2379. [15] Mm 1941. [16] Mm 1678. [17] Mm 2364. [18] Mm 2380. [19] Mm 2049.

8 [a] ⅁𝔗[Ms]𝔙 pass = תִּפְתַּח ‖ [b] 𝔊[Mss]𝔙 sg, 1 וְיֶפֶר; 𝔘[a] ויפרח ‖ [c] 𝔖(𝔈Syh𝔗𝔙) *tšwḥ* = תְּצַמַּח cf 𝔊 ‖ **9** [a–a] l הֲיֵרִיב ‖ [b] tr huc ‘ ‖ [c] prp חֹרְשׁוֹ חֶרֶשׂ ‖ [d–d] l לְךָ … ופעלו cf 𝔊𝔖 ‖ **10** [a–a] l הֲיֹאמַר תֹּשֶׁ ‘ ‖ **11** [a–a] l ‘הַאתִי תִּשְׁ ‖ **13** [a] 𝔊(𝔗) *καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου*, l וְגָלוּת עַמִּי ‖ **14** [a] prp יְגִיעֵי ‖ [b] 𝔖(𝔗) *tgr’*, prp וְסֹחֲרֵי ‖ [c] > 𝔊Syh𝔄, dl (tr ˛); frt l בּוזִקִים יַעֲבֹרוּ ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ **15** [a] frt l אַתָּה ‖ **16** [a–a] frt dl.

יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשֶׂהָ הוּא כּוֹנְנָהּ ד חס
לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת יְצָרָהּ ב
אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃
19 לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ
לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע יַעֲקֹב תֹּהוּ[a] בַּקְּשׁוּנִי
אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִים׃
20 הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו[a] פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם ד20.ג21
לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים אֶת־עֵץ פִּסְלָם
וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ׃
21 הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אַף יִוָּעֲצוּ[a] יַחְדָּו
מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאָז הִגִּידָהּ ל
הֲלוֹא אָנֹכִי יְהוָה וְאֵין־עוֹד אֱלֹהִים מִבַּלְעָדָי ג22
אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אֵין זוּלָתִי׃ ב
22 פְּנוּ־אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין עוֹד׃ 23 בִּי נִשְׁבַּעְתִּי ג23
יָצָא מִפִּי צִדְקָה דָּבָר וְלֹא יָשׁוּב
כִּי־לִי תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ ג24
24 אַךְ בַּיהוָה [a]לִי אָמַר[a] צְדָקוֹת וָעֹז ל25
עָדָיו יָבֹוא[b] וְיֵבֹשׁוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים[c] בּוֹ׃ ח סביר לשון רבים . ב
25 בַּיהוָה יִצְדְּקוּ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃

46 1 כָּרַע בֵּל קֹרֵס[a] נְבוֹ הָיוּ עֲצַבֵּיהֶם ג1
[b]לַחַיָּה וְלַבְּהֵמָה נְשָׂאֹתֵיכֶם עֲמוּסוֹת מַשָּׂא לַעֲיֵפָה[b]׃ ג2 . מא
2 קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂא ב3 . מא

20 Mm 2381. 21 Mm 2954. 22 Mm 4102. 23 Mm 2494. 24 Mm 3615. 25 Mm 3367. **Cp 46** 1 Mm 2757. 2 Mm 697. 3 Mm 2689.

19 [a] prp בַּתֹּהוּ ‖ **20** [a] 𝔔[a] ואתיו ‖ **21** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *(w)'tmlkw*, l הִנָּ ‖ **24** [a–a] 𝔊 *λέγων*, l לֵאמֹר et tr ad init v cf 𝔖; al (יֵאָמֵר) לי יאמר cf 𝔔[a] ‖ [b] l c 𝔔[a]Seb mlt Mss 𝔊𝔖𝔘 –אוּ ‖ [c] cf 41,11[a] ‖ **Cp 46,1** [a] Vrs verb finit, l קָרַס ‖ [b–b] prp מַשָּׂא לַחַיָּה כְּמַעֲמָסוֹת וְשִׂאוֹת לַבְּהֵמָה עֲיֵפָה׃.

וְנִמָּשֵׁם בַּשִּׁבְיָ הֲלָכָה׃ ס

3 שִׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל
הַעֲמָסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־רָחַם׃
4 וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה[a] אֲנִי אֶסְבֹּל
אֲנִי עָשִׂיתִי[b] וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃ ס

5 לְמִי תְדַמְּיוּנִי וְתַשְׁוּוּ וְתַמְשִׁלוּנִי וְנִדְמֶה׃
6 הַזֹּלְלִים זָהָב מִכִּיס וְכֶסֶף בַּקְנֶה יִשְׁקֹלוּ
יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲוּוּ[a]׃
7 יִשָּׂאֻהוּ עַל־כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ וְיִנִּיחֻהוּ תַחְתָּיו[a] וְיַעֲמֹד
[מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ
אַף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃ ס

8 [a]זִכְרוּ־זֹאת וְהִתְאַשָּׁשׁוּ[a] הָשִׁיבוּ פוֹשְׁעִים עַל־לֵב[b]׃
9 [a]זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת מֵעוֹלָם[a]
כִּי אָנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃
10 מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשׂוּ
אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה[a]׃
11 קֹרֵא מִמִּזְרָח עַיִט מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אִישׁ עֲצָתִי[a]
אַף־דִּבַּרְתִּי אַף־אֲבִיאֶנָּה יָצַרְתִּי אַף־אֶעֱשֶׂנָּה׃ ס
12 שִׁמְעוּ אֵלַי אַבִּירֵי[a] לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה׃
13 קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר
וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתִּי׃ ס

47 1 רְדִי | וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל
שְׁבִי־לָאָרֶץ [a]א�ין־כִּסֵּא[a] בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃

ג׳ . כ[5] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
ה[6]
יו׳ פסוק ועד ועד[7] . כל ליש כת כן
כג
ל . ב . ל . ל
ל . ד . ל . ב
יז מ״פ לא ולא לא[8] . ז[9]
ה
ב מל
ה[10]
עצתי חד מן מח[11] כת ו וקר י ק
ז מל בליש[12]
ל זקף קמ . ל[13] . ד[14]
ג׳ ול בליש
ב

[4]Mm 2684. [5]Mm 953. [6]Mm 1425. [7]Mm 1244. [8]Mm 1613. [9]Mm 3293. [10]Mm 921. [11]Mm 3811. [12]Mm 3780. [13]וב׳ תשועתי Ps 38,23; 51,16. [14]Mm 526. Cp 47 [1]Mm 2382.

4 [a] sic L, 1 c mlt Mss Edd שׂ ‖ [b] prp עָמַשְׂתִּי ‖ **6** [a] cf 45,14[d] ‖ **7** [a] ins שָׁת(וְיִתְאַשָּׁשׁ) ex 8 ‖ **8** [a—a] dl ‖ [b] l לֵב ‖ **9** [a—a] cj c 8 (:מעולם) ‖ **10** [a] 𝔔[a] יעשה ‖ **11** [a] 𝔔[a] K עצתו, 𝔊 ut Q ‖ **12** [a] 𝔊 *οἱ ἀπολωλεκότες*, l אֹבְדֵי ‖ **Cp 47,1** [a—a] > 𝔊[B].

2 קְחִי רֵחַיִם וְטַחֲנִי קָמַח גַּלְּי צַמָּתֵךְ
חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל[a] גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי נְהָרוֹת׃
3 תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ גַּם תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ
נָקָם אֶקָּח וְלֹא אֶפְגַּע[a] אָדָם׃ ס
4 גֹּאֲלֵנוּ[a] יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
5 שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים
כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרָאוּ־לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת׃
6 קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי
וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים
עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ מְאֹד׃
7 וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה[a] גְּבֶרֶת עַד[ab]
לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ׃ ס
8 וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח
הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ[a] אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
לֹא אֵשֵׁב אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל׃
9 וְתָבֹאנָה לָךְ שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם אֶחָד
שְׁכוֹל וְאַלְמָן כְּתֻמָּם בָּאוּ[a] עָלַיִךְ
בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת חַבָּרַיִךְ מְאֹד׃
10 וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ[a] אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי[b]
חָכְמָתֵךְ וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֶךְ
וַתֹּאמְרִי בִלְבֵּךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד׃
11 וּבָא[a] עָלַיִךְ רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ[b]
וְתִפֹּל עָלַיִךְ הַוָּה לֹא תוּכְלִי כַּפְרָהּ
וְתָבֹא עָלַיִךְ פִּתְאֹם שׁוֹאָה לֹא תֵדָעִי׃
12 עִמְדִי־נָא בַּחֲבָרַיִךְ וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ

ב[2] Mm 736. ג[3] Mm 1949. ד[4] Mm 3120. ה[5] Mm 2383. ו[6] Mm 2384. ז[7] Mm 2385. ח[8] Mm 1742.

ג . ב וכפסוק . ל

ל . ב וכפסוק

ב[2]

ב זקס חד קמ וחד פה[3]

ב[4] . ד ג חס וחד מל[5]

ל

ל

ב[6]

ל

ג[7]

ב תר חס וחד מל

ל

ל[8] . ל

ל

יז ר״ם . מז פסוק לא לא
לא . ל

ל

ג מל וכל שאה דכות

2 [a] Q[a] שוליך ‖ **3** [a] σ′(V) *ἀντιστήσεται*, 1 יִפְגַּע ‖ **4** [a] G(Ɛ Syh 𝔄𝔘) pr *εἶπεν*, 1 אָמַר ג׳ ‖ **7** [a–a] 1 גְּבֶרֶת עַד ‖ [b] > G ‖ **8** [a] sic L, 1 c mlt Mss Edd בִּבְבָהּ– ‖ **9** [a] G(Syh 𝔖𝔗𝔘) *ἥξει* cf 𝔄, 1 יָבֹאוּ ‖ **10** [a] Q[a] בדעתך ‖ [b] 1 ראני ‖ **11** [a] 1 c Q[a] וּבָאָה ‖ [b] 𝔗 *lmb'j 'lh*, prp שְׁחָרָהּ (inf = deprecari).

[a]בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרַיִךְ[a] הע[9]
אוּלַי תוּכְלִי הוֹעִיל אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃ ד מל ול בלישׁ[10]
13 נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ[a] יַעַמְדוּ־נָא
וְיוֹשִׁיעֵךְ הֹבְרֵי[b] שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים הבררי חד מן מח[11] כת ר
מוֹדִיעִם לֶחֳדָשִׁים מֵאֲשֶׁר[c] יָבֹאוּ[d] עָלָיִךְ׃ ק וקר׳
14 הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שָׂרָפָתַם ל
לֹא־יַצִּילוּ אֶת־נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה
אֵין־נֶחֱלֶת לַחְמָם[a] אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃
15 כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר[a] יָגַעַתְּ סֹחֲרַיִךְ מִנְּעוּרַיִךְ
אִישׁ לְעֶבְרוֹ תָּעוּ אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃ ס ל

48 1 שִׁמְעוּ־זֹאת בֵּית־יַעֲקֹב
הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי[a] יְהוּדָה יָצָאוּ ל . לי . ח[2]
הַנִּשְׁבָּעִים | בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ כח[3]
לֹא בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃ 2 כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ ס[ט]
וְעַל־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס ב[4] . כח[3]
3 הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וַאַשְׁמִיעֵם[a] ו . ג . ב חד מל וחד חס[5]
פִּתְאֹם עָשִׂיתִי וַתָּבֹאנָה׃ 4 מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה ה ד חס וחד מל[6] . ה[7]
וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצֹּחֵךְ נְחוּשָׁה׃
5 וָאַגֵּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ
פֶּן־תֹּאמַר עָצָבִּי[a] עָשָׂם וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צִוָּם׃ ב[8] . ג[9]
6 שָׁמַעְתָּ חֲזֵה כֻלָּהּ וְאַתֶּם[a] הֲלוֹא תַגִּידוּ[b] ג וכל תנופ דכות[10]
הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃ ד[11]
7 עַתָּה נִבְרְאוּ וְלֹא מֵאָז וְלִפְנֵי־יוֹם וְלֹא שְׁמַעְתָּם כה ר״פ[12] . יז וכל לפני ולפני דכות . לג[13]
פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃

[9]Mm 2386. [10]Mm 2387. [11]Mm 3811. Cp 48 [1]Mm 66. [2]Mm 1602. [3]Mm 2364. [4]Mm 3875. [5]Mm 2388. [6]Mm 301. [7]Mm 2272. [8]Mm 4021. [9]Mm 367. [10]Mm 3812. [11]Mm 1133. [12]Mm 1057. [13]Mm 49.

12 [a–a] prb dl (frt ex 15) ‖ **13** [a] G(SV) *(ἐν) ταῖς βουλαῖς σου* = עצ׳, T *mlkk* = עצתך ‖ [b] K הָבְרוּ Q[a] חוברי ‖ [c] l אשר cf GSC ‖ [d] GSC sg, l יבוא ‖ **14** [a] prp לָחֹם vel לְחֻמָּם cf Q[a]SV, al לחמם ‖ **15** [a] l c 2 Mss SCV בַּא׳ cf 12 ‖ **Cp 48,1** [a] prp וממעי cf Q[a] 39,7 ‖ **3** [a] l c CSCV ו׳ cf G ‖ **5** [a] C עיצ׳; T *dḥiltj* cf GSV, l עַצְבִּי ‖ **6** [a] prp וְאַתֶּם cf 43,9, al אַתָּם ‖ [b] l תגיד.

ל׳ פסוק גם גם גם . מז׳ פסוק לא לא לא . ג׳ חס בגבריא

8 גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם מֵאָז לֹא־פָתְחָה[a] אָזְנֶךָ
כִּי יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגֹּוד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קָרָא לָךְ׃ ו

9 לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ אַפִּי וּתְהִלָּתִי[a] אֶחֱטָם[b]־לָךְ לְבִלְתִּי ג.ב.ל
10 הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ וְלֹא בְכֶסֶף בְּחַרְתִּיךָ[a] בְּכוּר עֹנִי׃ [הַכְרִיתֶךָ׃ יה[14].ג ול
11 לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ יֵחָל[a]
וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן׃ ס

12 שִׁמְעָה אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל מְקֹרָאִי לג.ל
אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃ ח
13 אַף־יָדִי יָסְדָה אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם
קֹרֵא אֲנִי אֵלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃
14 [a]הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם[a] וְשִׁמְעוּ[b] מִי בָהֶם[c] הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה ד[15]
יְהוָה אֲהֵבוֹ[d] יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ בְּבָבֶל וְזַרְעוֹ[e] כַּשְׂדִּים׃ ד.ה.ח[16]
15 אֲנִי אֲנִי דִבַּרְתִּי אַף־קְרָאתִיו הֲבִיאֹתִיו וְהִצְלִיחַ[a] דַּרְכּוֹ׃ ג.ד
16 קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת
לֹא מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אֲנִי יד
וְעַתָּה [a]אֲדֹנָי יְהוִה[a] [b]שְׁלָחַנִי וְרוּחֹו[b]׃ פ ג.ג

17 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל
מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ 18 לוּ הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי כב[17] ג מל בליש ו[18] מנה ר״פ
וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃ ג
19 וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כְּמֹעָתָיו ל
לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ[a] מִלְּפָנָי׃ יא
20 צְאוּ מִבָּבֶל בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים

[14] Mm 158. [15] Mm 2381. [16] Mm 2202. [17] Mm 1444. [18] Mm 1236.

8 [a] l c ⅁ס ʼ פָּ vel c 𝔔[a]𝔗 פָּתַחְתָּ ‖ **9** [a] frt tr ad 11 post וכבודי ‖ [b] prp וְאֶחֳטָם ‖ **10** [a] 𝔔[a] בחנתיכה ‖ **11** [a] 𝔔[a] איחל, ⅁ס 1 sg = אחל; prp (וכבודי ותהלתי) יֵחָל; 𝔊 + *τὸ ἐμὸν ὄνομα*, ins שְׁמִי ‖ **14** [a–a] 𝔔[a] יקבצו כולם cf 𝔊 ‖ [b] 𝔔[a]𝔊 וְיִשְׁמְעוּ ‖ [c] l c mlt Mss ⅁𝔗[Ms] בכם ‖ [d] prp הֲבִיאוֹ, al אֹהֲבוֹ cf 𝔊 ‖ [e] 𝔊 *σπέρμα*, l וְזֶרַע (וּבְנוֹ) ‖ **15** [a] 𝔊(⅁𝔗) *καὶ εὐόδωσα* = וְאַצְלִיחַ; prp וְהִצְלִיחַ ‖ **16** [a–a] dl cf 𝔊𝔘 ‖ [b–b] prp שְׁלָחַנִי לְאַרְחוֹ, al שְׁלַחַנִי ‖ **19** [a] 𝔊 suff 2 sg = שִׁמְךָ.

בְּקוֹל רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת
הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
אִמְרוּ גָּאַל יְהוָה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃
21 וְלֹא צָמְאוּ בַּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם
מַיִם מִצּוּר הִזִּיל לָמוֹ
וַיְבַקַּע־צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם׃
22 אֵין שָׁלוֹם אָמַר יְהוָה לָרְשָׁעִים׃ ס

49 1 שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק
יְהוָה מִבֶּטֶן קְרָאָנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃
2 וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה בְּצֵל יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי
וַיְשִׂמֵנִי לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃
3 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל[a] אֲשֶׁר־בְּךָ אֶתְפָּאָר׃
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי לָרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל[a] כֹּחִי כִּלֵּיתִי
אָכֵן מִשְׁפָּטִי אֵת־יְהוָה וּפָעֳלָתִי אֶת־אֱלֹהָי׃
5 וְעַתָּה אָמַר יְהוָה יֹצְרִי מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ
לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא[a] יֵאָסֵף[b]
וְאֶכָּבֵד[d] בְּעֵינֵי יְהוָה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי[c]׃
6 וַיֹּאמֶר[a] נָקֵל מִהְיוֹתְךָ לִי עֶבֶד לְהָקִים אֶת־שִׁבְטֵי יַעֲקֹב
וּנְצִירֵי[b] יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וְנָתַתִּיךָ לְאוֹר גּוֹיִם
לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ ס
7 כֹּה אָמַר־יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ
לִבְזוֹה[a] נֶפֶשׁ[b] לְמֻתָּעֵב[c] גּוֹי לְעֶבֶד מֹשְׁלִים
מְלָכִים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׂרִים וְיִשְׁתַּחֲווּ[d]
לְמַעַן יְהוָה אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃

[19] Mm 286. [20] Mp sub loco. Cp 49 [1] וחד קָרְאַנִי Hi 4,14. [2] Mm 3295. [3] Mm 1479. [4] Mm 26. [5] Mm 1941. [6] Mm 2362. [7] Mm 1795. [8] Mm 832.

Cp 49,3 [a] > Ms ‖ 4 [a] 𝔔[a] ולהבל ‖ 5 [a] 𝔔[a] pc Mss 𝔊α′𝔄 ut Q cf 𝔗 ‖ [b] 𝔖(𝔙) *'knš*, prp אֶאָסֵף, al לֶאֱסֹף pro לא ‖ [c–c] frt tr ad fin 4 ‖ [d] 𝔖(𝔙) *'štbḥt*, l וְ ‖ 6 [a] frt add ‖ [b] K ונצירי; frt l וְנִצְרֵי cf 𝔖 ‖ 7 [a] l c 𝔊𝔊 לְבֹזֵה, al c 𝔔[a] α′σ′θ′𝔖 לִבְזוֹי cf 𝔗 ‖ [b] 𝔊𝔖 + suff 3 m sg, l נַפְשׁוֹ ‖ [c] 𝔊(𝔙) *τὸν βδελυσσόμενον* cf 𝔗, l למתעב ‖ [d] cf 45,14[d].

8 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ
וְאֶצָּרְךָ[a] וְאֶתֶּנְךָ[b] לִבְרִית עָם ב[9]
לְהָקִים אֶרֶץ[c] לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת: ב[10]
9 לֵאמֹר לָאֲסוּרִים צֵאוּ לַאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ הִגָּלוּ[a] ט ר״פ[11] . ג[12]
עַל־דְּרָכִים[b] יִרְעוּ וּבְכָל־שְׁפָיִים מַרְעִיתָם: ג מל[13]
10 לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא־יַכֵּם שָׁרָב וְשָׁמֶשׁ לד פסוק לא ולא ולא[14]
כִּי־מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם: ל
11 וְשַׂמְתִּי כָל־הָרַי[a] לַדָּרֶךְ וּמְסִלֹּתַי[b] יְרֻמּוּן: [מֵאֲרֶץ סִינִים[a]: ל . ל[15]
12 הִנֵּה־אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וְהִנֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן ׀ וּמִיָּם וְאֵלֶּה ל . ב ול בסיפ
13 רָנּוּ שָׁמַיִם וְגִילִי אֶרֶץ יִפְצְחוּ[a] הָרִים רִנָּה ג . יד[16] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ״ד . ופצחו ק
כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִיָּו יְרַחֵם: ס
14 וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי: ג כת א[17]
15 הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם[a] בֶּן־בִּטְנָהּ
גַּם־אֵלֶּה תִּשְׁכַּחְנָה[b] וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ: ב
16 הֵן עַל־כַּפַּיִם חַקֹּתִיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָּמִיד: ג[18]
17 מִהֲרוּ בָנָיִךְ[a] מְהָרְסַיִךְ[b] וּמַחֲרֵבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ: ג[19] . יח[20] . ל
18 שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ [כַּאֲנִי־חֵי[c]: ח . יא
חֲי־אֲנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי כֻלָּם כָּעֲדִי[a] תִלְבָּשִׁי וְתִקָּשְׁרִים[b] ל . ל
19 כִּי חָרְבֹתַיִךְ[a] וּשְׁמֻמֹתַיִךְ[b] וְאֶרֶץ[d] הֶרְסָתֵיךְ[c] ל וחס
כִּי עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ מְבַלְּעָיִךְ: יב[21] יא מנה בנביא
20 עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שְׁכֻלַיִךְ ל
צַר־לִי הַמָּקוֹם גְּשָׁה־לִּי וְאֵשְׁבָה: ל

[9] Mp sub loco. [10] Mm 3589. [11] Mm 3072. [12] Mm 2389. [13] Mm 2365. [14] Mm 771. [15] Mm 471 א. [16] Mm 1234. [17] Mm 2390. [18] Mm 2391. [19] Mm 3377. [20] Mm 105. [21] Mm 230.

8 [a] $\mathfrak{G}^{B}$($\mathfrak{C}$ Syh$\mathfrak{S}$$\mathfrak{V}$$\mathfrak{U}$) *καὶ ἔπλασά σε*, l יָצַרְתִּיךָ; > $\mathfrak{G}\mathfrak{A}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$($\mathfrak{S}$$\mathfrak{V}$) *καὶ ἔδωκά σε*, l נְתַתִּיךָ ‖ [c] prp ins יְצִיָּה ‖ **9** [a] tr huc : ‖ [b] pr c $\mathfrak{Q}^{a}\mathfrak{G}$ -כָּל, $\mathfrak{Q}^{a}$ הרים; l דְּכָכִים ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}$ *ὄρος* = הַר, $\mathfrak{S}$($\mathfrak{C}$) *ṭwr'* = הָרִים ‖ [b] $\mathfrak{S}$($\mathfrak{C}$) *wšbjl'* = לוֹת- ‖ **12** [a] l סְוִנִים cf $\mathfrak{Q}^{a}$ סוניים ‖ **13** [a] K יִפְצְחוּ, mlt Mss ut Q ‖ **15** [a] prp מְ (fem cf arab) ‖ [b] $\mathfrak{C}$ ni, $\mathfrak{G}$($\mathfrak{V}$) *εἰ δὲ καὶ ἐπιλάθοιτο*; prp תִּשְׁכַּחְנָה (forma energica) ‖ **17** [a] l c $\mathfrak{Q}^{a}$ α' $\mathfrak{V}$ בָּנַיִךְ cf $\mathfrak{G}$ θ' $\mathfrak{C}$ ‖ [b] prp מֵהָרְסַיִךְ cf $\mathfrak{Q}^{a}\mathfrak{G}$ ‖ **18** [a] > $\mathfrak{G}\mathfrak{A}$, dl ‖ [b] $\mathfrak{C}$ qal ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ὡς κόσμον νύμφης*, l כַּעֲדִי כַלָּה ‖ **19** [a] prp חֳרְבֹתַיִךְ ‖ [b] prp וְשִׁמְמֹתַיִךְ ‖ [c–c] prp וַהֲרִסְתִּיךְ ‖ [d] > $\mathfrak{G}$.

21 וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד־לִי אֶת־אֵלֶּה
וַאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה [a]גֹּלָה וְסוֹרָרָה[ab] וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל
הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי אֵלֶּה[c] אַיּפֹה הֵם׃ פ
22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
הִנֵּה אֶשָּׂא אֶל־גּוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי
וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף תִּנָּשֶׂאנָה׃
23 וְהָיוּ מְלָכִים אֹמְנָיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם מֵינִיקֹתָיִךְ
אַפַּיִם אָרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ
וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָי׃ ס
24 הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק[a] יִמָּלֵט׃
25 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
גַּם־שְׁבִי גִבּוֹר יֻקָּח וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ יִמָּלֵט
וְאֶת־יְרִיבֵךְ[a] אָנֹכִי אָרִיב וְאֶת־בָּנַיִךְ אָנֹכִי אוֹשִׁיעַ׃
26 וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכֶעָסִיס דָּמָם יִשְׁכָּרוּן ס
וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ אֲבִיר יַעֲקֹב׃ ס

50 1 כֹּה אָמַר יְהוָה
אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ
אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ
הֵן בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם׃
2 מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה
הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת[a] וְאִם־אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל
הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת מִדְבָּר
תִּבְאַשׁ דְּגָתָם מֵאֵין מַיִם וְתָמֹת[b] בַּצָּמָא׃

22 ג
24 ד וחס בלישׁ[23] . ג בטע[24]
25 ד . ו כת ה[26] . וּג ס״מ[27]
כג . ב . ג . ב[28] . ב[29]
ד[30] . יח . ל חס בנביא[23] . ד
ב[31] . ב
32 ד
ב . ב[33] . ג[34]
כי מיחד[35]
ג[36] . ג[34]
יח
כו פסוק את את ומילה חדה ביניהן
ב בסיפ

לא . ג ב חס וחד מל . ב
ל
ו[1] . ה . ג מל[2]
ל מל[3] . ב[4]
ל[5]

[22] Mm 1742. [23] Mp sub loco. [24] Mm 1410. [25] Mm 412. [26] Mm 1750. [27] Mm 294. [28] Mm 2261. [29] Ex 17,15. [30] Mm 749. [31] Mm 1870. [32] Mm 2392. [33] Prv 16,32. [34] Mm 3044. [35] Mm 2049. [36] Mm 110. Cp 50 [1] Mm 289. [2] Mm 2393. [3] Mp sub loco. [4] Mm 2394. [5] Mm 3550.

21 [a–a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔔[a] וסרה; σ′(Syh𝔙) *καὶ αἰχμάλωτος* = וְאָסִי ‖ [c] l c mlt Mss 𝔊𝔗𝔙 וְאֵ ‖ **24** [a] l c 𝔔[a]𝔖𝔙 עֲרִיץ cf 𝔊 et 25 ‖ **25** [a] l c pc Mss 𝔙 בְּרִיךְ– cf 𝔖(𝔠 בְּרֵךְ–) ‖ **Cp 50,2** [a] 𝔊(𝔗𝔙) *τοῦ ῥύσασθαι* = דות– ‖ [b] frt ins בְּהֵמָתָם.

3 אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשָׂק אָשִׂים כְּסוּתָם׃ ס ל⁸ . ג⁷

4 אֲדֹנָי יְהוִה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים ל

לָדַעַת לָעֻוֹת[a] אֶת־יָעֵף[b] דָּבָר יָעִיר[c] | ל . ח

בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר[d] יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמַע כַּלִּמּוּדִים׃ יג[a] . ח . כה

5 [a]אֲדֹנָי יְהוִה פָּתַח־לִי אֹזֶן[a] כה

וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי אָחוֹר לֹא נָסוֹגְתִּי׃ ג

6 גֵּוִי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחָיַי לְמֹרְטִים[a] ל

פָּנַי לֹא הִסְתַּרְתִּי[b] מִכְּלִמּוֹת וָרֹק׃ ל . ג מילין מיחד דמיין[9]

7 וַאדֹנָי יְהוִה יַעְזָר־לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלָמְתִּי ד[10] בליש

עַל־כֵּן שַׂמְתִּי פָנַי כַּחַלָמִישׁ וָאֵדַע כִּי־לֹא אֵבוֹשׁ׃ ג[11]

8 קָרוֹב מַצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי נַעַמְדָה יָחַד ב

מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי יִגַּשׁ אֵלָי׃ יז[12]

9 הֵן אֲדֹנָי יְהוִה יַעְזָר־לִי מִי־הוּא יַרְשִׁיעֵנִי ב

הֵן כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ עָשׁ יֹאכְלֵם׃ ת

10 מִי בָכֶם יָרֵא יְהוָה שֹׁמֵעַ[a] בְּקוֹל עַבְדּוֹ

אֲשֶׁר | הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין נֹגַהּ לוֹ

יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וְיִשָּׁעֵן בֵּאלֹהָיו׃ ב

11 הֵן כֻּלְּכֶם קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי[a] זִיקוֹת ל

לְכוּ | בְּאוֹר[b] אִשְׁכֶם וּבְזִיקוֹת בָּעַרְתֶּם ל

מִיָּדִי הָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן׃ פ

51 1 שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה

הַבִּיטוּ אֶל־צוּר חֻצַּבְתֶּם[a] וְאֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר[b] נֻקַּרְתֶּם[c]׃ ג[1]

2 הַבִּיטוּ אֶל־אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל־שָׂרָה תְּחוֹלְלְכֶם ל

כִּי־אֶחָד קְרָאתִיו וַאֲבָרְכֵהוּ[a] וְאַרְבֶּהוּ[b]׃ ס ב חד קמ וחד פת[2] . ל

[6]Mp sub loco. [7]Mm 3859. [8]Mm 688. [9]Mm 3953. [10]Mm 2508. [11]Mm 2642. [12]Mm 2362. **Cp 51** [1]Mm 1835. [2]Gn 27,33.

4 [a] prp לְרִעוֹת, al לְעַוּת, לְעַוּת ‖ [b] 𝔠 יעוף ‖ [c] prb dl ‖ [d] > Ms 𝔊𝔈𝔙, dl ‖ **5** [a–a] frt add ‖ **6** [a] 𝔙[a] למטלים ‖ [b] 𝔙[a] הסירותי ‖ **10** [a] 𝔊(𝔖) *ἀκουσάτω*, l שִׁמְעוּ ‖ **11** [a] prp מְאִירֵי cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *τῷ φωτί* = באור ‖ **Cp 51,1** [a] 𝔊 act = חֲצַי ‖ [b] > 𝔖, dl ‖ [c] 𝔊 act = נְקַר ‖ **2** [a] 𝔙[a] ואפרהו; l וָ cf Vrs ‖ [b] l וָ cf Vrs.

3 כִּי־נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־חָרְבֹתֶיהָ — ב חד חס וחד מל בלישׁ[a]
וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְהוָה — פל . ו . ב[4]
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה׃ ס
4 הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי[a] וּלְאֻמִּי[b] אֵלַי הַאֲזִינוּ — ל ומל . ח
כִּי תוֹרָה מֵאִתִּי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים[c] — נ[5] . נ[5]
אַרְגִּיעַ׃ 5 קָרוֹב[a] צִדְקִי[b] יָצָא יְשָׁעִי וּזְרֹעַי עַמִּים יִשְׁפֹּטוּ — נ
אֵלַי אִיִּים יְקַוּוּ וְאֶל־זְרֹעִי יְיַחֵלוּן׃
6 שְׂאוּ לַשָּׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהַבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת — נ[6] . נ
כִּי־שָׁמַיִם כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ[a] כְּמוֹ־ — ל
וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָתֶת[b]׃ ס [כֵּן[a] יְמוּתוּן — ב חד חס וחד מל[6]
7 שִׁמְעוּ אֵלַי יֹדְעֵי צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בִלְבָּם — ט
אַל־תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ וּמִגִּדֻּפָתָם אַל־תֵּחַתּוּ׃
8 כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר יֹאכְלֵם[a] סָס — ה . ל כת ס
וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדֹר דֹּרִים׃ ס — ג[7]

9 עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי־עֹז זְרוֹעַ יְהוָה
עוּרִי כִּימֵי קֶדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים
הֲלֹוא אַתְּ־הִיא הַמַּחְצֶבֶת[a] רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין׃ — ל . ח בלישׁ[8]
10 הֲלֹוא אַתְּ־הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם מֵי תְהוֹם רַבָּה
הַשָּׂמָה[a] מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ[b] לַעֲבֹר גְּאוּלִים׃
11 וּפְדוּיֵי[a] יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה — ט[9]
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּן נָסוּ[b] יָגוֹן — ב . ל
וַאֲנָחָה׃ ס [
12 אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֲמְכֶם[a] — ל . י[10] ג
מִי־[b]אַתְּ וַתִּירְאִי[b] מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן׃ — ב[11]

[3] Mm 2395. [4] Gn 13,10. [5] Mm 2362. [6] Mm 2396. [7] Mm 2397. [8] Mm 413. [9] Mm 2398. [10] Mm 2371. [11] Mm 888.

3 [a] 𝔗(𝔙) *w(j)šwj* cf 𝔊, prp וַיָּשֶׂם ‖ **4** [a] 1 c pc Mss 𝔖 עמים ‖ [b] 1 c nonn Mss 𝔖 מים– cf 𝔊 ‖ [c] huc tr : ‖ **5** [a] prp קרב (אַקְרִיב) cf 𝔊 ‖ [b] 𝔊[Mss] + ὡς φῶς = כָּאוֹר ‖ **6** [a–a] 1 c 𝔔[b] כמוכן (מוכן locusta) ‖ [b] 𝔊(𝔙) ἐκλίπῃ = תָּחֻלָּה, sed prb a נחת ‖ **8** [a] prp יְכַלֵּם cf 𝔗𝔙 et Jer 10,25 ‖ **9** [a] 1 c 𝔔[a] הַמְּחֻצֶּצֶת cf Hi 26,12 ‖ **10** [a] 1 c 𝔊 pt ‖ [b] huc tr ' ‖ **11** [a] 𝔔[a] ופזורי ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔖 וְנָ cf 𝔔[a]𝔗 et 35,10 ‖ **12** [a] 𝔊 σ′ suff sg, 1 מְ– ‖ [b–b] 1 אַתְּ וַתִּירְאִי.

13 וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ נוֹטֶה שָׁמַיִם ב . ד מל
וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם יד[12] קמ וכל אחנח וס״פ דכורת ב מ ד
מִפְּנֵי חֲמַת הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק׃
14 מְהֵר צֹעָה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ[a]׃ ב . ב . ג פסוק[13]
15 וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע[a] הַיָּם וַיֶּהֱמּוּ גַּלָּיו ט ר״פ וכל תרי עשר דכורת[14] . כ . ד[15]
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
16 וָאָשִׂים דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ ט[16] ח[17] מנה חס . ג[18]
לִנְטֹעַ[a] שָׁמַיִם וְלִיסֹד אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי־אָתָּה׃ ס ל וחס . יד[12] קמ וכל אחנח וס״פ דכורת ב מ ד . ג[19] ב מנה בסיפ

17 הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי קוּמִי יְרוּשָׁלַ͏ִם ב . ב
אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ
אֶת־קֻבַּעַת הַכּוֹס[a] הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית׃ ב . ל
18 אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־בָּנִים יָלָדָה
וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדָּלָה׃
19 שְׁתַּיִם הֵנָּה קָרְאוֹתָיִךְ מִי יָנוּד לָךְ ב ר״פ[20]
הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי אֲנַחֲמֵךְ[a]׃ ל . ג[13]
20 בָּנַיִךְ עָלְפוּ שָׁכְבוּ[a] בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת[a] כְּתוֹא מִכְמָר יח . לה[21]
הַמְלֵאִים חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ׃
21 לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת עֲנִיָּה וּשְׁכֹרֶת וְלֹא מָיִן׃ ס ד חס בלישׁ[22]
22 כֹּה־אָמַר אֲדֹנַיִךְ יְהוָה[a] וֵאלֹהַיִךְ יָרִיב עַמּוֹ נ[23]
הִנֵּה לָקַחְתִּי מִיָּדֵךְ אֶת־כּוֹס הַתַּרְעֵלָה
אֶת־קֻבַּעַת כּוֹס[b] חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לִשְׁתּוֹתָהּ עוֹד׃ ב
23 וְשַׂמְתִּיהָ בְּיַד־מוֹנַיִךְ[a] ל
אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי וְנַעֲבָרָה ל . ל[24]
וַתָּשִׂימִי כָאָרֶץ גְּוֵךְ וְכַחוּץ לַעֹבְרִים׃ ס ב . ל

[12] Mm 1234. [13] Mp sub loco. [14] Mm 1472. [15] Mm 2399. [16] Mm 1918. [17] Mm 2528 et Mp contra textum. [18] Mm 2400. [19] Mm 4246. [20] Mm 3653. [21] Mm 2840. [22] Mm 1532. [23] Mm 2401. [24] וחד סתי Thr 3,45.

14 [a] prp וְלֶחֱמוֹ vel לַחְמוֹ ‖ **15** [a] prp גֹּעֵר ‖ **16** [a] prp לנטות cf S ‖ **17** [a] > σ′, dl cf GS ‖ **19** [a] 1 c 𝔔[a] Vrs יְנֻ׳ ‖ **20** [a–a] frt add cf Thr 2,19 4,1 ‖ **22** [a] > Ms ‖ [b] > GS, dl cf 17 ‖ **23** [a] frt ins וּבְיַד מְעַנַּיִךְ cf 𝔔[a]G.

52 1 עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן
לִבְשִׁי | בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַ֫͏ִם עִיר הַקֹּדֶשׁ
כִּי לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא׃ ל חס בסיפ
2 הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי שְׁבִי[a] יְרוּשָׁלָ֫͏ִם
הִתְפַּתְּחִוֹ[b] מוֹסְרֵי[c] צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן׃ ס התפתחי ק חד מן מה׳ כת ו וקר׳
3 כִּי־כֹה ׀ אָמַר ׀ יְהוָה חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶ֫סֶף תִּגָּאֲלוּ׃ כי מיחד² . הג³
4 כִּי כֹה ׀ אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה מִצְרַיִם יָרַד־עַמִּי בָרִאשֹׁנָה לָגוּר יג⁴ . ד בטע בסיפ . כב⁵
שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס עָשָׁקוֹ׃ 5 וְעַתָּה [a]מַה־לִּי־פֹה נְאֻם־יְהוָה מה לי ק
כִּי־לֻקַּח עַמִּי חִנָּם מֹשְׁלָו יְהֵילִילוּ[b] נְאֻם־יְהוָה וְתָמִיד כָּל־ ה⁶ . משליו . ב ק
הַיּוֹם שְׁמִי מְנֻאָ֫ץ[c]׃ 6 לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן[a] בַּיּוֹם הַהוּא ל . יט⁷
כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַבֵּר הִנֵּנִי׃ ר⁸
7 מַה־נָּאוָוּ עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר ב⁹ ס נא
מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה
אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ׃
8 קוֹל צֹפַ֫יִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ ל . י
כִּי עַיִן ׀ בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן[a]׃ ג¹⁰
9 פִּצְחוּ ׀ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלָ֫͏ִם ל
כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאַל יְרוּשָׁלָ֫͏ִם׃ [a]
10 חָשַׂף יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי ׀ כָּל־הַגּוֹיִם ב¹¹
וְרָאוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת ׀ אֱלֹהֵינוּ׃ ס יד¹² קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ ד . ה¹³ . ב
11 סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ
צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרְוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה׃ ל . כו
12 כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן ג ומל . נ¹⁴
כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל׃ ס כח¹⁵
13 הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם[a] וְנִשָּׂא וְגָבַהּ מְאֹד׃ יג¹⁶ . ל¹⁷

Cp 52 [1]Mm 3811. [2]Mm 2049. [3]Mm 158. [4]Mm 2827. [5]Mm 1743. [6]Mm 1496. [7]Mm 1369. [8]Mm 333. [9]Mm 3669. [10]Mm 1169. [11]Mm 2402. [12]Mm 1234. [13]Mm 463. [14]Ex 3,21. [15]Mm 2364. [16]Mm 545. [17]Mm 2900.

Cp 52,2 [a] sic L, mlt Mss Edd שְׁ; prp שִׁבְיָה ‖ [b] 𝔊α′σ′θ′𝔖𝔙 ut Q, K חו– ‖ [c] prb l מִמְּ ‖ **5** [a–a] K מִי־לִי ‖ [b] prp יְהֵלְלוּ vel יְהוֹלְלוּ cf 𝔔ᵃα′𝔗𝔙 ‖ [c] prb l מְנֻאָץ vel מְתֻנְאָץ ‖ **6** [a] > 𝔔ᵃ𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **8** [a] 𝔔ᵃ + ברחמים ‖ **9** [a] 2 Mss יִשְׂרָאֵל ‖ **13** [a] > 𝔊.

14 כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ[a] רַבִּים
[b]כֵּן־מִשְׁחַת[c] מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וְתֹאֲרוֹ מִבְּנֵי אָדָם[b]׃ ל

15 כֵּן יַזֶּה[a] גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ מְלָכִים פִּיהֶם ב[18]
כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ הִתְבּוֹנָנוּ׃ ח[10]

53 1 מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה׃ ג חס בלש[1]

2 וַיַּעַל כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו[a] וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה ל
לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר וְנִרְאֵהוּ[b] וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ׃ ל. ל פסוק לא ולא ולאה.

3 נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ מַכְאֹבוֹת וְיֹדֵעַ[a] חֹלִי ג. ל
וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה[b] וְלֹא חֲשַׁבְנֻהוּ׃ ב

4 אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ[a] סְבָלָם י[3]ח
וַאֲנַחְנוּ חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה׃ ב. ב ומל[4]. ב חד כת ה וחד כת ר[5]

5 וְהוּא מְחֹלָל[a] מִפְּשָׁעֵנוּ מְדֻכָּא מֵעֲוֹנֹתֵינוּ לג ר״פ. ל חס
מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ׃ יב פת[6]

6 כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ ל
וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֶת עֲוֹן כֻּלָּנוּ׃

7 נִגַּשׂ[a] וְהוּא נַעֲנָה[a] וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו ד[7]ג
כַּשֶּׂה לַטֶּבַח יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה ב זקף קט
[b]וְלֹא יִפְתַּח פִּיו[b]׃

8 מֵעֹצֶר וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ ה[8]
כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים [a]מִפֶּשַׁע עַמִּי[ab] נֶגַע[c] לָמוֹ[d]׃ ג[10]

9 וַיִּתֵּן[a] אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר[b] בְּמֹתָיו[c] ג[11]
עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃ ג[12]

[18]Lv 16,14. [19]Mm 3985. Cp 53 [1]Mm 1727. [2]Mm 771. [3]Mm 1941. [4]Mm 2403. [5]Mm 2404. [6]Mm 2405. [7]Mm 1598. [8]Mm 2824. [9]Mm 1496. [10]Mm 2406. [11]Mm 2283. [12]Mp sub loco.

14 [a] 1 c 2 Mss ⅁𝔗 עליו ‖ [b–b] frt tr ad fin 53,2 ‖ [c] 𝔔[a] משחתי Ms מוש traditio bab ⅁ᵛ 𝔖 *mḥbl* cf 𝔗ᵛ, 1 מָשְׁחָת ‖ **15** [a] 𝔊 *θαυμάσονται*; prp יָזֵּוּ vel יִזּוּ, al יִרְגְּזוּ, יִבְהֲלוּ ‖ **Cp 53,2** [a] prp לפניו ‖ [b] tr huc ˆ cf σ′ ‖ **3** [a] 𝔔ᵃ𝔊𝔖𝔙 𝔔ᵇ וידע; וידד 1 זוּ ‖ [b] 𝔔[a] וגבוזהו; 𝔖 *wštnjhj*, prp וְנִבְזֵהוּ ‖ **4** [a] ins c nonn Mss 𝔙 הוא ‖ **5** [a] prp מְחֹלָל ‖ **7** [a–a] prp הוא ‖ [b–b] prb dl ‖ **8** [a–a] prp מִפְּשָׁעָם ‖ [b] 𝔔[a] עמו ‖ [c] 1 נִגַּע vel נִגְעַ cf 𝔔[a] 𝔊 ‖ [d] 𝔊 *εἰς θάνατον*, 1 לָמָוֶת ‖ **9** [a] 𝔔[a] ויתנו; prp וַיִּתֵּן ‖ [b] prp שְׁעִירִים ‖ [c] 𝔔[a] בומתו 𝔊(⅁) *ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ* = בְּמוֹתוֹ cf 𝔗; prp בָּמָתוֹ sepulchrum suum.

10 וַיהוָה חָפֵץ דַּכְּאוֹ[a] הֶחֱלִי[b] אִם־תָּשִׂים[ac] אָשָׁם נַפְשׁוֹ ל
יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃ ל
11 מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה[a] יִשְׂבָּע[b] בְּדַעְתּוֹ ב זקף קמ
יַצְדִּיק צַדִּיק[c] עַבְדִּי לָרַבִּים וַעֲוֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃ ד
12 לָכֵן אֲחַלֵּק־לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל ג בטע בליש בסיפ
תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה 13ג
וְהוּא חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא וְלַפֹּשְׁעִים[a] יַפְגִּיעַ׃ ס

54 1 רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה[a] וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה ג בטע
כִּי־רַבִּים בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃ [תַּחְשֻׂכִי ג ב חס וחד מל׳ . ב. כ ס״פ[2]
2 הַרְחִיבִי ׀ מְקוֹם אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ[a] אַל־ ב חד מל וחד חס . ה מל[a]
תַּאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ וִיתֵדֹתַיִךְ תַּזְקִי׃ 3 כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול
וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃ [תִּפְרָצִי ל זקף קמ
4 אַל־תִּירְאִי כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי מ פסוק לא לא לא . ב מל
כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת אַלְמְנוּתַיִךְ[a] לֹא תִזְכְּרִי־
5 כִּי בֹעֲלַיִךְ[a] עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ [עוֹד׃ ל . ל
וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרֵא׃ כא[4]
6 כִּי־כְאִשָּׁה עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה ב
וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ ו
7 בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃ ל . ב . ל
8 בְּשֶׁצֶף[a] קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ ל
וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ אָמַר גֹּאָלֵךְ יְהוָה׃ ס ב
9 כִּי־מֵי[a] נֹחַ זֹאת לִי ב ובפסוק
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ[b] עוֹד עַל־הָאָרֶץ ב ובפסוק . ב בסיפ[5]
כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצֹף עָלַיִךְ וּמִגְעָר־בָּךְ׃
10 כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוֹטֶטְנָה ג . ל

13Mm 780. **Cp 54** 1Mm 3724. 2Mm 2481. 3Mm 632. 4Mm 17. 5Mm 2344.

10 [a–a] prp החלים אֶת־שָׁם ‖ [b] 𝔔[a] ויחללהו ‖ [c] prp תָּשִׂם ‖ **11** [a] 𝔔[ab]𝔊 + אור, sed רוה = ראה ‖ [b] l בַּעַ– cf α′σ′θ′ ‖ [c] tr post בדעתו ‖ **12** [a] prp וּלְפֹשְׁעָם cf 𝔔[ab]𝔊 ‖ **Cp 54,1** [a] > 𝔊, dl ‖ **2** [a] > Ms; l יְטוּ (cf α′σ′θ′ ἐκταθήτωσαν) vel הַטֵּי (cf 𝔊𝔖ʏ) ‖ **4** [a] l תֵּךְ– vel וֹתִיךְ– ‖ **5** [a] 𝔔[a] בעלכי; prb l בָּעַ cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **8** [a] prp בְּשֶׂפֶץ (akk *šīpṣu* robur cf 𝔖), al בשטף ‖ **9** [a–a] prp כְּמֵי cf 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔊, dl.

וְחַסְדִּ֣י מֵאִתֵּ֔ךְ לֹא־יָמ֖וּשׁ וּבְרִ֣ית שְׁלוֹמִ֑י לָ֥א תָמ֖וּט ל.ב
אָמַ֥ר מְרַחֲמֵ֖ךְ יְהוָֽה׃ ס ל

11 עֲנִיָּ֥ה סוּעָ֖רָה לֹ֣א נֻחָ֑מָה
הִנֵּ֨ה אֲנֹכִ֜י מַרְבִּ֤יץ בַּפּוּךְ֙[a] אֲבָנַ֔יִךְ וִיסַדְתִּיךְ[b] בַּסַּפִּירִֽים׃ ג.ב מל
12 וְשַׂמְתִּ֤י כַדְכֹד֙[d] שִׁמְשֹׁתַ֔יִךְ וּשְׁעָרַ֖יִךְ לְאַבְנֵ֣י אֶקְדָּ֑ח
וְכָל־גְּבוּלֵ֖ךְ לְאַבְנֵי־חֵֽפֶץ׃ 13 וְכָל־בָּנַ֖יִךְ לִמּוּדֵ֣י יְהוָ֑ה ב⁶.ב רש״פ בסיפ.
יח ב מנה בפסוק.
ב חד מל וחד חס׳⁷
וְרַ֥ב שְׁלוֹם֙ בָּנָ֔יִךְ׃[a] 14 בְּצֶדֶ֖קָה תִּכּוֹנָ֑נִי[a] יח⁸.יח ב מנה בפסוק
רַחֲקִ֥י[b] מֵעֹ֖שֶׁק כִּי־לֹ֣א תִירָ֑אִי וּמִמְּחִתָּ֖ה כִּי לֹ֥א־תִקְרַ֖ב אֵלָֽיִךְ׃ ב פת⁹.ל.כט
15 הֵ֣ן גּ֤וֹר יָגוּר֙ אֶ֣פֶס[a] מֵאוֹתִ֔י[b] מִי־גָ֥ר אִתָּ֖ךְ[c] עָלַ֣יִךְ יִפֹּֽל׃ כי¹⁰ מל ה מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות׳ ב מ ב.ו מל וכל משלי וקהלת דכות׳ ב מ ג
16 הֵ֚ן[a] אָנֹכִ֣י בָרָ֔אתִי חָרָ֖שׁ נֹפֵ֣חַ בְּאֵ֑שׁ פֹּ֚חַם הנה ק
וּמוֹצִ֣יא כְלִ֔י לְמַעֲשֵׂ֖הוּ וְאָנֹכִ֥י בָרָ֖אתִי מַשְׁחִ֥ית לְחַבֵּֽל׃ ב חד מל וחד חס׳¹¹.יח¹²
וכל יוצר חסין חדמה
דכות׳ ב מ א.ב¹³
17 כָּל־כְּלִ֥י יוּצַ֖ר עָלַ֣יִךְ לֹ֣א יִצְלָ֑ח ל זקף קמ
וְכָל־לָשׁ֤וֹן תָּקוּם־אִתָּךְ֙ לַמִּשְׁפָּ֔ט תַּרְשִׁ֖יעִי ל.יז¹⁴.תי¹⁵.ל
זֹ֣את נַחֲלַ֤ת עַבְדֵי֙ יְהוָ֔ה וְצִדְקָתָ֖ם מֵאִתִּ֑י נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס

55 1 הֹ֣וי כָּל־צָמֵ֗א לְכ֤וּ לַמַּ֙יִם֙ וַאֲשֶׁ֣ר אֵין־לוֹ֔[a] כֶּ֥סֶף לְכ֖וּ[a] [וְחֲלָ֑ב׃ ה¹]ג⁵
שִׁבְר֤וּ[b] וֶאֱכֹ֙לוּ֙[b] וְלֵ֣כוּ[c] שִׁבְרוּ֔[c] בְּלֹ֥וא־כֶ֖סֶף וּבְלֹ֥וא מְחִ֑יר יַ֖יִן ו מל².ו מל²
2 לָמָ֣ה תִשְׁקְל֤וּ־כֶ֙סֶף֙ בְּלֹ֣וא־לֶ֔חֶם וִיגִיעֲכֶ֖ם בְּלֹ֣וא לְשָׂבְעָ֑ה ו מל².ו
שִׁמְע֤וּ שָׁמוֹעַ֙ אֵלַ֔י וְאִכְל֖וּ־טֽוֹב וְתִתְעַנַּ֥ג בַּדֶּ֖שֶׁן נַפְשְׁכֶֽם׃ ל
3 הַטּ֤וּ אָזְנְכֶם֙ וּלְכ֣וּ אֵלַ֔י שִׁמְע֥וּ וּתְחִ֖י נַפְשְׁכֶ֑ם ג⁴.ה.ג
וְאִכְרְתָ֤ה לָכֶם֙ בְּרִ֣ית עוֹלָ֔ם חַסְדֵ֖י דָּוִ֥ד הַנֶּאֱמָנִֽים׃
4 הֵ֣ן עֵ֤ד לְאֻמִּים֙[a] נְתַתִּ֔יו נָגִ֥יד וּמְצַוֵּ֖ה[b] לְאֻמִּֽים׃ ל מל
5 הֵ֣ן גּ֤וֹי לֹא־תֵדַ֙ע֙ תִּקְרָ֔א וְג֥וֹי לֹא־יְדָע֖וּךְ אֵלַ֣יִךְ יָרֻ֑וצוּ ה⁵
לְמַ֤עַן֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ וְלִקְדוֹשׁ֙ יִשְׂרָאֵ֔ל כִּ֥י פֵאֲרֶ֖ךָ׃ ס ג⁶

[6]Mm 2407. [7]Mm 2408. [8]Mm 300. [9]Ez 11,15. [10]Mm 1238 א. [11]Mm 2409. [12]Mm 2781. [13]Mm 2326. [14]Mm 3615. [15]Mm 1035. Cp 55 [1]Mm 494. [2]Mm 2458. [3]Mm 112. [4]Mm 3328. [5]Mm 503. [6]Mm 3349.

11 [a] G *ἄνθρακα*, prp בַּפּוּךְ ‖ [b] 1 c $\mathfrak{Q}^{a}$G וְיִסַּדְתִּיךְ; C pi ‖ **13** [a] $\mathfrak{Q}^{a}$ בוניכי (ו supra add) ‖ **14** [a] frt tr huc : ‖ [b] prp תִּרְ ‖ **15** [a] > GS, dl ‖ [b] 1 מֵאִתִּי cf $\mathfrak{Q}^{a}$ ‖ [c–c] > G$\mathfrak{A}$, dl ‖ **16** [a] K הֵן, $\mathfrak{Q}^{a}$ ut Q ‖ Cp 55,1 [a–a] 1 כֶּסֶף לְכוּ ‖ [b] prp וְאִכְלוּ ‖ [c–c] > $\mathfrak{Q}^{a}$GS, dl ‖ **4** [a] S(C) *l'mn'*, prp לְעַמִּים ‖ [b] G(SV) *προστάσσοντα* cf C, 1 ה֫.

6 דִּרְשׁוּ֙ יְהוָ֔ה בְּהִמָּצְאוֹ֖ קְרָאֻ֑הוּ בְּהְיוֹתוֹ֖ קָרֽוֹב׃ ג ר״פ[7]
7 יַעֲזֹ֤ב רָשָׁע֙ דַּרְכּ֔וֹ וְאִ֥ישׁ אָ֖וֶן מַחְשְׁבֹתָ֑יו
וְיָשֹׁ֤ב אֶל־יְהוָה֙ וִֽירַחֲמֵ֔הוּ וְאֶל־אֱלֹהֵ֖ינוּ כִּֽי־יַרְבֶּ֥ה לִסְלֽוֹחַ׃ ה[8].ל.[9].ל מל
8 כִּ֣י לֹ֤א מַחְשְׁבוֹתַי֙ מַחְשְׁבֹתֵיכֶ֔ם וְלֹ֥א דַרְכֵיכֶ֖ם דְּרָכָ֑י נְאֻ֖ם יְהוָֽה׃ ה מל בגביא וחד מן ב[10] בליש
9 כִּֽי־גָבְה֤וּ[ab] שָׁמַ֙יִם֙ מֵאָ֔רֶץ כֵּ֚ן גָּבְה֣וּ דְרָכַ֔י מִדַּרְכֵיכֶ֖ם וּמַחְשְׁבֹתַ֑י
10 כִּֽי כַאֲשֶׁ֨ר יֵרֵ֤ד הַגֶּ֙שֶׁם֙ וְהַשֶּׁ֔לֶג מִן־הַשָּׁמַ֖יִם [מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶֽם׃ ל
וְשָׁמָ֥ה לֹא־יָשׁ֖וּב כִּ֣י אִם־הִרְוָ֤ה אֶת־הָאָ֙רֶץ֙ ה
וְהוֹלִידָ֣ה וְהִצְמִיחָ֔ה וְנָתַ֥ן זֶ֖רַע לַזּוֹרֵ֑עַ וְלֶ֖חֶם לָאֹכֵֽל׃
11 כֵּ֣ן יִֽהְיֶ֤ה דְבָרִי֙ אֲשֶׁ֣ר יֵצֵ֔א[a] מִפִּ֖י לֹא־יָשׁ֣וּב אֵלַ֑י רֵיקָ֔ם יג[11]
כִּ֣י אִם־עָשָׂ֗ה אֶת־אֲשֶׁ֤ר חָפַ֙צְתִּי֙ וְהִצְלִ֣יחַ אֲשֶׁ֔ר שְׁלַחְתִּ֖יו׃ ל בסיפ
12 כִּֽי־בְשִׂמְחָ֤ה תֵֽצֵאוּ֙ וּבְשָׁלוֹם֙ תּוּבָל֔וּן[a] [יִמְחֲאוּ־כָ֖ף׃ ל. ל [נב][12]
הֶֽהָרִ֥ים וְהַגְּבָעוֹת֙ יִפְצְח֣וּ לִפְנֵיכֶ֔ם רִנָּ֖ה וְכָל־עֲצֵ֣י הַשָּׂדֶ֑ה ג ר״פ תחת ותחת וג מילין ביניה וחד מן יח פסוק דמיין. ו כת כן[13].
13 תַּחַ֤ת הַנַּעֲצ֙וּץ֙ יַעֲלֶ֣ה בְרוֹ֔שׁ תַּ֥חַת[a] הַסִּרְפָּ֖ד יַעֲלֶ֣ה הֲדַ֑ס וְתחת ק חד מן יב[14] חס ו ר״ת סנב
וְהָיָ֤ה לַֽיהוָה֙ לְשֵׁ֔ם לְאוֹת֙ עוֹלָ֔ם לֹ֥א יִכָּרֵ֖ת׃ ס

56 1 כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה שִׁמְר֥וּ מִשְׁפָּ֖ט וַעֲשׂ֣וּ צְדָקָ֑ה ל בטע בסיפ
כִּֽי־קְרוֹבָ֤ה יְשׁוּעָתִי֙ לָב֔וֹא וְצִדְקָתִ֖י לְהִגָּלּֽוֹת׃ ל
2 אַשְׁרֵי֙ אֱנ֣וֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּ֔את וּבֶן־אָדָ֖ם יַחֲזִ֣יק בָּ֑הּ ג. ה[1]
שֹׁמֵ֤ר שַׁבָּת֙ מֵחַלְּלוֹ֔[a] וְשֹׁמֵ֥ר יָד֖וֹ מֵעֲשׂ֥וֹת כָּל־רָֽע׃ ס ב
3 וְאַל־יֹ֤אמַר֙ בֶּן־הַנֵּכָ֔ר הַנִּלְוָ֥ה[a] אֶל־יְהוָ֖ה לֵאמֹ֑ר ל
הַבְדֵּ֨ל יַבְדִּילַ֤נִי יְהוָה֙ מֵעַ֣ל עַמּ֔וֹ ל
וְאַל־יֹ֥אמַר הַסָּרִ֖יס הֵ֣ן אֲנִ֥י עֵ֖ץ יָבֵֽשׁ׃ ס ד[2].ג.ה
4 כִּֽי־כֹ֤ה׀ אָמַר֙ יְהוָ֔ה כי מיחד[3]
לַסָּרִיסִ֗ים אֲשֶׁ֤ר יִשְׁמְרוּ֙ אֶת־שַׁבְּתוֹתָ֔י ה[4]. ב
וּבָחֲר֖וּ בַּאֲשֶׁ֣ר חָפָ֑צְתִּי וּמַחֲזִיקִ֖ים בִּבְרִיתִֽי׃

[7]Mm 3373. [8]Mm 976. [9]Mm 372. [10]Mm 3504. [11]Mm 902. [12]Ps 98,8. [13]Mm 1237. [14]Mm 3804.
Cp 56 [1]Mm 3207. [2]Mm 412. [3]Mm 2049. [4]Mm 2386.

9 [a–a] 1 גְּבֹהַּ cf Vrs ‖ [b] 𝔐[a] כגובה ‖ **11** [a] 𝔖(𝔄) *(d)npq* = יָצָא ‖ **12** [a] 𝔐[a] תלכו cf 𝔖 ‖ **13** [a] 𝔐[a] mlt Mss Vrs ut Q ‖ **Cp 56,2** [a] 𝔐[a] לה– ‖ **3** [a] 𝔊(θ′𝔖𝔗) *ὁ προσκείμενος*, 1 ה֗.

5 וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת
שֵׁם עוֹלָם אֶתֵּן־לוֹ[a] אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ ס ט

6 וּבְנֵי֯ הַנֵּכָר הַנִּלְוִים[a] עַל־יְהוָה[a] ל. לא[5]
לְשָׁרְתוֹ[b] וְלֶאֱהֲבָה אֶת־[c]שֵׁם יְהוָה[c] לִהְיוֹת לוֹ[d] לַעֲבָדִים ב
כָּל־שֹׁמְרֵ֯י שַׁבָּת֯ מֵחַלְּלוֹ[e] וּמַחֲזִיקִים֯ בִּבְרִיתִי׃ ב. ב
7 וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי ד ב מנה מל[6]. יז וכל אל הר הכרמל דכות[7]. ב[8]
עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם[a] לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי ב כת כן. ח[9]
כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃ כא[10]
8 נְאֻם֯ אֲדֹנָי֯ יְהוִה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל ז[11] וכל יחזק דכות ב מ ז
עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃

9 כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי֯ אֱתָיוּ֯ לֶאֱכֹל[a] כָּל־חַיְתוֹ בַּיָּעַר׃ ס ג. ל[12]
10 צֹפָיו[a] עִוְרִים כֻּלָּם֯ לֹא יָדָעוּ[b] צפיו ק
כֻּלָּם֯ כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ יא[13]
הוֹזִים[c] שֹׁכְבִים אֹהֲבֵי לָנוּם׃
11 וְהַכְּלָבִים עַזֵּי־נֶ֯פֶשׁ לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה ה[14]
וְ[a]הֵמָּה רֹעִים לֹא יָדְעוּ הָבִין
כֻּלָּם֯ לְדַרְכָּם פָּנוּ אִישׁ [b]לְבִצְעוֹ מִקְּצָהּ[b] ב
12 אֵתָיוּ אֶקְחָה־יָּ֯יִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר ג. ל[12]
וְהָיָה כְּזֹה֯ יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃ ה

57 1 הַצַּדִּיק אָבַד וְאֵין֯ אִישׁ שָׂם עַל־לֵב ב זקף קמ[1]. ז[2]
וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים֯ בְּאֵין מֵבִין יח[3]. ג
כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף[a] הַצַּדִּיק׃ 2 יָבוֹא שָׁלוֹם ג ב פת וחד קמ
יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם[a] הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃ ד ומל[4]

[5]Mm 486. [6]Mm 3933. [7]Mm 385. [8]Mm 2634. [9]Mm 2410. [10]Mm 17. [11]Mm 2459. [12]Mm 2411. [13]Mm 2545. [14]Mm 2412. Cp 57 [1]Mm 3099. [2]Mm 289. [3]Mm 2952. [4]Mm 3446.

5 [a] l c 𝔔[a] Vrs לָהֶם (לְמוֹ) ‖ **6** [a–a] prp עָלַי ‖ [b] prp תְּנִי– ‖ [c–c] prp שְׁמִי ‖ [d] prp לִי ‖ [e] 𝔊 pl, frt l שֹׁמְרֵי cf 𝔔[a] ‖ [f] 𝔔[a] הלה– ‖ **7** [a] ins c 𝔔[a]𝔗 יַעֲלוּ (cf 60,7) vel יִהְיוּ (cf 𝔊) ‖ **9** [a] tr huc ‖ **10** [a] 𝔔[a] ut Q; prp צֹפַי עַמִּי, al צֹפַי ‖ [b] 𝔊(𝔊𝔏𝔐) + *φρονῆσαι*, l יָדְעוּ הָבִין ‖ [c] 𝔔[a] pc Mss ח׳ cf 𝔖 ‖ **11** [a–a] prp רֹ֯עִים (וְגַם) והם; al ins רֹעִים cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [b–b] 𝔊 *κατὰ τὸ αὐτό* ‖ **Cp 57,1/2** [a–a] add; orig יבואו קִים–.

3 וְאַתֶּם קִרְבוּ־הֵנָּה בְּנֵי עוֹנֵנָה
זֶרַע מְנָאֵף[a] וְתִזְנ֖וֹ[b]ָה׃ 4 עַל־מִי תִתְעַנָּגוּ
עַל־מִי תַרְחִיבוּ פֶּה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן
הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶ֖שַׁע זֶ֥רַע שָֽׁקֶר׃
5 הַנֶּחָמִים֙ בָּאֵלִ֔ים תַּ֖חַת כָּל־עֵ֣ץ רַעֲנָ֑ן
שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים֙ בַּנְּחָלִ֔ים תַּ֖חַת סְעִפֵ֥י הַסְּלָעִֽים׃
6 בְּחַלְקֵי־נַ֙חַל֙ חֶלְקֵ֔ךְ הֵ֥ם הֵ֖ם גּוֹרָלֵ֑ךְ
גַּם־לָהֶ֞ם שָׁפַ֤כְתְּ נֶ֙סֶךְ֙ הֶעֱלֵ֣ית מִנְחָ֔ה
[a]הַעַל אֵ֥לֶּה אֶנָּחֵ֖ם[a]׃
7 עַל הַר־גָּבֹ֥הַ וְנִשָּׂ֖א שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵ֑ךְ
גַּם־שָׁ֣ם עָלִ֔ית לִזְבֹּ֥חַ זָבַֽח׃
8 וְאַחַ֙ר הַדֶּ֣לֶת֙ וְהַמְּזוּזָ֔ה שַׂמְתְּ֙ זִכְרוֹנֵ֔ךְ
כִּ֤י מֵאִתִּי֙ גָּלִ֔ית[a] וַתַּעֲלִ֖י הִרְחַבְתְּ֣ מִשְׁכָּבֵ֑ךְ
וַתִּכְרְתִ֤[b]־לָךְ֙ מֵהֶ֔ם [c]אָהַ֖בְתְּ מִשְׁכָּבָ֥[c]ם יָ֖ד חָזִֽית׃
9 וַתָּשֻׁרִי[a] לַמֶּ֣לֶךְ[b] בַּשָּׁמֶ֑ן וַתַּרְבִּ֥י רִקָּחֶ֖יְךְ
וַתְּשַׁלְּחִ֤י צִרַיִךְ֙ עַד־מֶ֣רְחָ֔ק וַתַּשְׁפִּ֖ילִי עַד־שְׁאֽוֹל׃
10 בְּרֹ֥ב דַּרְכֵּ֖ךְ יָגַ֑עַתְּ לֹ֥א אָמַ֖רְתְּ נוֹאָ֑שׁ
[a]חַיַּ֤ת יָדֵךְ֙[a] מָצָ֣אתְ עַל־כֵּ֔ן לֹ֥א חָלִֽית׃
11 וְאֶת־מִ֤י דָאַ֙גְתְּ֙ וַתִּירְאִ֔י כִּ֥י תְכַזְּבִ֖י
וְאוֹתִ֥י לֹ֣א זָכַ֑רְתְּ לֹ֥א־שַׂמְתְּ֖ עַל־לִבֵּֽךְ
הֲלֹ֣א אֲנִ֤י מַחְשֶׁה֙ וּמֵעֹלָ֔ם[a] וְאוֹתִ֖י לֹ֥א תִירָֽאִי׃
12 אֲנִ֤י אַגִּ֙יד צִדְקָתֵ֔ךְ וְאֶת־מַעֲשַׂ֖יִךְ
וְלֹ֥א יוֹעִ֖ילוּ לָֽךְ׃ 13 בְּזַעֲקֵ֙ךְ֙ יַצִּ֣ילֵךְ֔ קִבּוּצָ֖יִךְ
וְאֶת־כֻּלָּ֥ם יִשָּׂ֖א־רוּחַ יִקַּ֣ח־הָ֔בֶל

ל
ב חד ר״פ וחד ס״פ[6]
ג.[7]
ל. ב וחד מן ג[7] חס בלישׁ
ל. ל
ל
ג
[8]ג
ג
[8]ל כת כן
[10]ב
ל
[11]ב. ה חס וכל אורית דכות[12]
[14]ג. [13]ו
[15]ד
כ[16] מל ה מגה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות
ב מ ב. [17]ד פסוק דאית בהון לא לא ומילה חדה ביניה וחד מן מן פסוק לא לא לא
ו חס בסיפ. [18]ג. ג ב מל וחד חס[19]. כ[16] מל ה מגה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב
לן

[5]Mm 2413. [6]Mm 3615. [7]Mm 879. [8]Mm 545. [9]Mm 839. [10]Mm 2414. [11]Mm 2415. [12]Mm 1681. [13]Mm 1742. [14]Mm 2460. [15]Mm 2306. [16]Mm 1238 א. [17]Mm 2267. [18]Mm 4102. [19]Mm 3352.

3 [a] prp פֶּ֫ת ‖ [b] 𝔊(𝔙) *καὶ πόρνης* cf σ′𝔖, l וְזוֹנָה ‖ **6** [a–a] tr ad fin 7 ‖ **8** [a] prb l c Ms 𝔊α′σ′θ′ גָּ ‖ [b] 𝔔[a] ותכרותי; l ותכרי vel וְכָרִית ‖ [c–c] prp אַהֲבַת משכבים ‖ **9** [a] prp וַתְּשֻׁרִי (qal) vel ותשׁרי (hi; a שׁרר = arab *ṭarra* abundavit cf 𝔊) ‖ [b] prp לְמַלֵּךְ vel לְמַלֶּךְ capilli tui (מֶל, מַל a מלל) ‖ **10** [a–a] prp חַיַּת יָדֵךְ ‖ **11** [a] 𝔊(𝔙) *παροργῶ* cf α′σ′, l וּמֵעֹלָם.

וַהֲחֹוסֶה בִּי יִנָּחֵל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ הַר־קָדְשִׁי׃ 14 וְאָמַר[a] ל ומל

סְלוּ־סְלוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ ס ב[20]

15 כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ ג[21]ב[22]

מָרוֹם וְקָדוֹשׁ[a] אֶשְׁכֹּון וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ ג[22].ב מל[23].ג[24].ב[23]

לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים׃ ג[25]

16 כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְצֹוף ל ומל

כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי׃ י ב

17 בַּעֲוֹן[a] בִּצְעוֹ[b] קָצַפְתִּי וָאַכֵּהוּ[c] הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף[d] ל

וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ׃ 18 דְּרָכָיו רָאִיתִי

וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ[a] וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ[b] ג.ב וחס ו[26]

וְלַאֲבֵלָיו׃ 19 בּוֹרֵא[a] נֵוב[b] שְׂפָתָיִם נ"ב ק

שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃ ה

20 וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגָּרֶשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל ו[27]

וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ ל.ל

21 אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃ ס ל

58 1 קְרָא בִגְרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ ל.ג

וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃ י[1].ט בלישׁ וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[2]

2 וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן כי[3] מל ה מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ.ב.ג[4].ב

כְּגוֹי אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב ל זקף קמ

יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃ ב[5].ב.ב

3 לָמָּה צַמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע

הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם[a] תְּנֹגְשׂוּ׃ ל.ל

4 הֵן לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע ב.ג.ב[6].יז[7]

לֹא־תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃

[20] Mm 2416. [21] Mm 545. [22] Mm 2417. [23] Mm 2418. [24] Mm 1185. [25] Mm 2068. [26] Mm 2419. [27] Mm 2420.
Cp 58 [1] Mm 1749. [2] Mm 759 et Mm 929. [3] Mm 1238 8. [4] Mm 484. [5] Mm 3258. [6] Ex 21,18. [7] Mm 1667.

14 [a] 𝔙 *et dicam* = וְאמר; prp וָאֲמַר ‖ **15** [a] prp c Ms שׁ וְקֹדֶשׁ cf 𝔔[a]𝔊 ‖ **17** [a] prp נוֹ– ‖ [b] 𝔊 *βραχύ τι*, 1 בְּצַע paululum ‖ [c] l וָאֵ cf Vrs ‖ [d] l c Ms וָקָצֹף ‖ **18** [a] l וַאֲנַ cf 𝔊𝔗; tr huc ‌ ‖ [b] tr huc : ‖ **19** [a] frt ins אֲנִי ‖ [b] K נוב ‖ **Cp 58,3** [a] 𝔊 σ′θ′(𝔙) *τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν*, prp עִבְטֵיכֶם cf Dt 15,6.

5 הֲכָזֶה יִהְיֶה צ֣וֹם אֶבְחָרֵ֑הוּ יוֹם֙ עַנּ֣וֹת אָדָ֔ם נַפְשׁ֖וֹ
הֲלָכֹ֣ף כְּאַגְמ֣וֹן רֹאשׁ֔וֹ וְשַׂ֥ק וָאֵ֖פֶר יַצִּ֣יעַ
הֲלָזֶ֤ה תִּקְרָא־צ֙וֹם֙ וְי֣וֹם רָצ֔וֹן לַיהוָֽה׃
6 הֲלֹוא֙ זֶ֣ה צ֔וֹם אֶבְחָרֵ֑הוּ
פַּתֵּ֤חַ חַרְצֻבּוֹת֙ רֶ֔שַׁע הַתֵּ֖ר אֲגֻדּ֣וֹת מוֹטָ֑ה
וְשַׁלַּ֤ח רְצוּצִים֙ חָפְשִׁ֔ים וְכָל־מ֥וֹטָ֖ה תְּנַתֵּֽקוּ׃
7 הֲלוֹא֙ פָּרֵ֣ס לָרָעֵ֔ב לַחְמֶ֑ךָ וַעֲנִיִּ֥ים מְרוּדִ֖ים תָּבִ֣יא בָ֑יִת
כִּֽי־תִרְאֶ֤ה עָרֹם֙ וְכִסִּיתֽוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ֖ לֹ֥א תִתְעַלָּֽם׃
8 אָ֣ז יִבָּקַ֤ע כַּשַּׁחַר֙ אוֹרֶ֔ךָ וַאֲרֻכָתְךָ֖ מְהֵרָ֣ה תִצְמָ֑ח
וְהָלַ֤ךְ לְפָנֶ֙יךָ֙ צִדְקֶ֔ךָ כְּב֥וֹד יְהוָ֖ה יַאַסְפֶֽךָּ׃
9 אָ֣ז תִּקְרָא֙ וַיהוָ֣ה יַעֲנֶ֔ה תְּשַׁוַּ֖ע וְיֹאמַ֑ר הִנֵּ֣נִי
אִם־תָּסִ֤יר מִתּוֹכְךָ֙ מ֣וֹטָה֙ שְׁלַ֣ח אֶצְבַּ֔ע וְדֹ֥בֶר־אָ֖וֶן׃
10 וְתָפֵ֤ק לָרָעֵב֙ נַפְשֶׁ֔ךָ וְנֶ֥פֶשׁ נַעֲנָ֖ה תַּשְׂבִּ֑יעַ
וְזָרַ֤ח בַּחֹשֶׁךְ֙ אוֹרֶ֔ךָ וַאֲפֵלָתְךָ֖ כַּצָּהֳרָֽיִם׃
11 וְנָחֲךָ֤ יְהוָה֙ תָּמִ֔יד וְהִשְׂבִּ֥יעַ בְּצַחְצָח֖וֹת נַפְשֶׁ֑ךָ
וְעַצְמֹתֶ֣יךָ֔ יַחֲלִ֖יץ וְהָיִ֣יתָ כְּגַ֤ן רָוֶה֙
וּכְמ֣וֹצָא מַ֔יִם אֲשֶׁ֥ר לֹא־יְכַזְּב֖וּ מֵימָֽיו׃
12 וּבָנ֣וּ מִמְּךָ֔ חָרְב֖וֹת עוֹלָ֑ם מוֹסְדֵ֥י דוֹר־וָד֖וֹר תְּקוֹמֵ֑ם
וְקֹרָ֣א לְךָ֔ גֹּדֵ֥ר פֶּ֖רֶץ מְשֹׁבֵ֥ב נְתִיבוֹת֙ לָשָׁ֔בֶת׃
13 אִם־תָּשִׁ֤יב מִשַּׁבָּת֙ רַגְלֶ֔ךָ עֲשׂ֥וֹת חֲפָצֶ֖יךָ בְּי֣וֹם קָדְשִׁ֑י
וְקָרָ֤אתָ לַשַּׁבָּת֙ עֹ֔נֶג לִקְד֥וֹשׁ יְהוָ֖ה מְכֻבָּ֑ד
וְכִבַּדְתּוֹ֙ מֵעֲשׂ֣וֹת דְּרָכֶ֔יךָ מִמְּצֹ֥א חֶפְצְךָ֖ וְדַבֵּ֥ר דָּבָֽר׃
14 אָ֣ז תִּתְעַנַּ֔ג עַל־יְהוָ֑ה וְהִרְכַּבְתִּ֙יךָ֙ עַל־בָּמֳתֵ֣י אָ֔רֶץ סנ

[8] Mm 2421. [9] Mm 3859. [10] Mm 2422. [11] Mm 1667. [12] Mm 3549. [13] Mm 1228. [14] Mm 1638. [15] Mm 2423. [16] Mm 2041. [17] Mm 2424. [18] Mm 3262. [19] Mm 161. [20] Mm 1267. [21] Mm 3349. [22] Mm 486. [23] Q addidi, cf Mp sub loco.

6 [a] 𝔔[a] הצום אשר ‖ [b] frt ins נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊θ′𝔙 sg, l ק— ‖ **7** [a] > 𝔖, dl ‖ [b] 𝔊(α′𝔙) *ἀστέγους*, prp מְרוּדִים, al ומורדים ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *εἰς τὸν οἶκόν σου* = בֵּיתֶךָ ‖ **8** [a] prb l יַאַסְפֶךָ cf 52,12 ‖ **9** [a] prp מָטָה cf 𝔖𝔗 et Ez 9,9 ‖ [b] 𝔔[a] ושלוח ‖ **10** [a] α′σ′θ′(𝔈) *ὑπερεκχέῃς*, l ק— ‖ [b] l c nonn Mss 𝔖 לַחְמֶךָ cf 𝔊 ‖ [c] frt ins תְּנָה ‖ **11** [a] prp c pc Mss 𝔖 וְעַצְמָתְךָ ‖ [b] 𝔔[a] יחליצו 𝔔[b] יחלצו ‖ **12** [a] 𝔊𝔙 pass, l וּבָנוּ vel וְנִבְנוּ ‖ [b] 𝔔[b] משיב ‖ [c] prp נתיבות ‖ **13** [a] prp שַׁבַּ֫ת cf 𝔈 ‖ [b] l c 𝔔[a]𝔊 מֵע cf 𝔖 ‖ [c] 𝔔[b]θ′Syh𝔖𝔗𝔙 במותי. [d–d] 𝔈 *sancta Domino*, prp קָדוֹשׁ לַי֫ ‖ **14** [a] 𝔔[ab]𝔊𝔖 כִּיבְךָ— cf 𝔗 ‖ [b] K במותי.

וְהַאֲכַלְתִּיךָ[c] נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי־פִי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס ג

59 1 הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃ ב¹.².ה מל³
2 כִּי אִם־עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּילִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם ל חס
וְחַטֹּאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים[a] מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃ ד מל⁴.ה מל³
3 כִּי כַפֵּיכֶם נְגֹאֲלוּ[a] בַדָּם וְאֶצְבְּעֹתֵיכֶם בֶּעָוֹן ל ומל
שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם עַוְלָה תֶהְגֶּה׃
4 אֵין־קוֹרֵא בְצֶדֶק וְאֵין נִשְׁפָּט בֶּאֱמוּנָה ה⁵
בָּטֻחַ עַל־תֹּהוּ וְדַבֶּר־שָׁוְא הָרוֹ עָמָל וְהוֹלִיד אָוֶן׃ ב⁶.יא⁷.ל ומל
5 בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי בָקָעוּ וְקוּרֵי[a] עַכָּבִישׁ יָאֱרֹגוּ ל
הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת וְהַזּוּרֶה[b] תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃ ל.ד[a]
6 קוּרֵיהֶם[a] לֹא־יִהְיוּ לִבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָוֶן וּפֹעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃ יא כת י[9]
7 רַגְלֵיהֶם לָרָע יָרֻצוּ וַיְמַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי י[10].ל חס.ב
מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּמְסִלוֹתָם׃ ג[11]
8 דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט בְּמַעְגְּלוֹתָם
נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כָּל דֹּרֵךְ בָּהּ[a] לֹא יָדַע שָׁלוֹם׃
9 עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה ל
נְקַוֶּה לָאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לִנְהֹרוֹת בָּאֲפֵלוּת[a] נְהַלֵּךְ׃ ז[12].ל
10 נְגַשְּׁשָׁה כָעִוְרִים קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נְגֻשָּׁשָׁה[a] ב.כח.ל
כָּשַׁלְנוּ בַצָּהֳרַיִם כַּנֶּשֶׁף בָּאַשְׁמַנִּים כַּמֵּתִים׃ יב.ל
11 נָהֲמָה כַדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה ל.ב.ג ול כת ה
נְקַוֶּה לַמִּשְׁפָּט וְאַיִן לִישׁוּעָה רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃ ה[13]
12 כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ וְחַטֹּאוֹתֵינוּ[a] עָנְתָה בָּנוּ ב מל
כִּי־פְשָׁעֵינוּ אִתָּנוּ וַעֲוֹנֹתֵינוּ יְדַעֲנֻם׃ ל
13 פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ ל

Cp 59 [1]Mm 2394. [2]Mm 3650. [3]Mm 3159. [4]Mm 1383. [5]Mm 2601. [6]Mm 3513. [7]Mm 2041. [8]Mm 2425. [9]Mm 2706. [10]Mm 3570. [11]Mm 2430. [12]Mm 3105. [13]Mm 1035.

14 [c] 𝔔ᵃ𝔊𝔖𝔗 וְהֶאֱכִילְךָ ‖ **Cp 59,2** [a] 𝔊𝔈SyhS𝔙𝔘 + suff 3 m sg, l פָּנָיו ‖ **3** [a] l נִגְאֲלוּ vel גֹּאֲלוּ ‖ **5** [a] prp וְקוּרֵי cf 𝔗 ‖ [b] prb l הַ־ ‖ **6** [a] prp קוּרֵיהֶם cf 𝔗 ‖ **8** [a] l c Ms SyhS𝔗𝔙 בָּם ‖ **9** [a] S𝔙 pr cop cf 𝔗, l וּבְ ‖ **10** [a] prp נְמַשֵּׁשָׁה ‖ **12** [a] l c 2 Mss וַחֲטֹאתֵינוּ.

ב וכל נא דכות . ל . ל
דַּבֶּר־עֹשֶׁק וְסָרָה הָהֳרוּ[b] וְהָגוֹ[a] מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃
14 וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה מֵרָחוֹק תַּעֲמֹד
ד[14] כִּי־כָשְׁלָה בָרְחוֹב אֱמֶת וְנֹכַחַה לֹא־תוּכַל לָבוֹא׃
ה[15] 15 וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדָּרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל
נא . ב חד פת וחד קמ[16] וַיַּרְא יְהוָה[a] וַיֵּרַע בְּעֵינָיו[a] כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃
יו מ״ם אין אין 16 וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי אֵין מַפְגִּיעַ
ל וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃
ל . יד 17 וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשִּׁרְיוֹן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ
ב[17] וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם תִּלְבֹּשֶׁת[a] וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃
18 כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל[a] יְשַׁלֵּם חֵמָה לְצָרָיו גְּמוּל[b] לְאֹיְבָיו
ב קמ[18] לָאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם[c]׃
ה ומל[19] 19 וְיָרְאוּ[a] מִמַּעֲרָב אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ
ל וחס כִּי־יָבוֹא כַּנָּהָר[b] צָר רוּחַ יְהוָה נֹסָסָה בּוֹ׃
יז ר״פ . ב ומל[20] . ל[21] 20 וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃
סז ר״פ . ה בלישׁ[22] . ב 21 וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם[a] אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־
ג . ג . ג שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה
יג[23] מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס
ו ר״פ[1] . ל בטע **60** 1 קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח׃
2 כִּי־הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ[a] יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים
יג[2] וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה׃
ל 3 וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ׃
ח . יא 4 שְׂאִי־סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ
יח . ל[3o] בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָּה[a]׃

[14] Mm 2426. [15] Mm 2427. [16] Mm 2428. [17] Mm 3391. [18] Mm 2367. [19] Mm 1056. [20] Mm 3366. [21] וחד ולשבי Esr 6,7. [22] Mm 2831. [23] Mm 2487. Cp 60 [1] Mm 3732. [2] Mm 150. [3] Sine Mm ac sine Mp, textus contra Mp Jes 49,22; cf Mp sub loco.

13 [a–a] l הָרוּ וְהָגוּ ‖ [b] > 𝔔[a] ‖ **15** [a–a] prp בע׳ וידע ‖ **17** [a] > 𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **18** [a] 𝔗 *gml'*, l גְּמוּל ‖ [b] 𝔊 *ἄνειδος* = חֶרְפָּה; prp חֲרוֹן־אַף ‖ [c–c] > 𝔊, dl ‖ **19** [a] prp c mlt Mss וְיִרְאוּ (a ראה) ‖ [b] 𝔊α′σ′θ′ *ὡς ποταμός*, l כְּנָ׳ ‖ **21** [a] l c 𝔔[a] mlt Mss Syh 𝔗𝔙 אִתָּם cf 𝔊 ‖ **Cp 60,2** [a] 𝔊 *σκότος*, l חֹ׳ ‖ **4** [a] 𝔔[b] תנשינה; prp תֵּאָמֵנָה cf 𝔙 et arab *'amma* iter direxit.

5 אָז֙ תִּרְאִי֣[a] וְנָהַ֔רְתְּ וּפָחַ֥ד וְרָחַ֖ב לִבָּ֑ךְ ל.ל.ב[4].ב
כִּֽי־יֵהָפֵ֤ךְ עָלַ֙יִךְ֙ הֲמ֣וֹן יָ֔ם חֵ֖יל גּוֹיִ֥ם יָבֹֽא[b]וּ לָֽךְ׃
6 שִׁפְעַ֤ת גְּמַלִּים֙ תְּכַסֵּ֔ךְ בִּכְרֵ֥י מִדְיָ֖ן וְעֵיפָ֑ה ל
כֻּלָּ֥ם מִשְּׁבָ֖א יָבֹ֑אוּ
זָהָ֣ב וּלְבוֹנָ֗ה יִשָּׂ֔אוּ וּתְהִלֹּ֥ת יְהוָ֖ה יְבַשֵּֽׂרוּ׃ ו.ל[5].ל
7 כָּל־צֹ֤אן קֵדָר֙ יִקָּבְצ֣וּ לָ֔ךְ אֵילֵ֥י נְבָי֖וֹת יְשָׁרְתֽוּנָ֑ךְ[a] ב
יַעֲל֣וּ[b] עַל־רָצ֤וֹן[b] מִזְבְּחִי֙ וּבֵ֣ית תִּפְאַרְתִּ֔י אַפְאִֽר׃ ח[6]
8 מִֽי־אֵ֥לֶּה כָעָ֖ב תָּעוּפֶ֑נָה וְכַיּוֹנִ֖ים אֶל־אֲרֻבֹּתֵיהֶֽם׃ ב קמ.ב
9 [a]כִּֽי־לִ֤י[a] | אִיִּים֙ יְקַוּ֔[b]וּ וָאֳנִיּ֥וֹת תַּרְשִׁ֖ישׁ בָּרִ֣אשֹׁנָ֑ה ל.נב[7]
לְהָבִ֤יא בָנַ֙יִךְ֙ מֵרָחֹ֔וק כַּסְפָּ֥ם וּזְהָבָ֖ם אִתָּ֑ם יח.לו
[a]ו בנביא וכל ס״פ דכות׳ ב מ א.ג[9]
לְשֵׁ֤ם יְהוָה֙ אֱלֹהָ֔יִךְ וְלִקְדֹּ֥ושׁ יִשְׂרָאֵ֖ל כִּֽי פֵאֲרָֽךְ׃
10 וּבָנ֤וּ בְנֵי־נֵכָר֙ חֹמֹתַ֔יִךְ וּמַלְכֵיהֶ֖ם יְשָׁרְתֽוּנָךְ ו.ל חס[10].ב
כִּ֣י בְקִצְפִּ֔י הִכִּיתִ֖יךְ וּבְרִצוֹנִ֑י רִחַמְתִּֽיךְ׃ ב
11 וּפִתְח֣וּ[a] שְׁעָרַ֔יִךְ תָּמִ֖יד יוֹמָ֣ם וָלַ֑יְלָה לֹ֥א יִסָּגֵ֛רוּ ב
לְהָבִ֥יא אֵלַ֖יִךְ חֵ֣יל גּוֹיִ֑ם וּמַלְכֵיהֶ֖ם נְהוּגִֽים[b]׃ כט.ל
12 כִּֽי־הַגּ֤וֹי וְהַמַּמְלָכָה֙ אֲשֶׁ֣ר לֹא־יַעַבְדֽוּךְ֙ יֹאבֵ֔דוּ וְהַגּוֹיִ֖ם חָרֹ֥ב יֶחֱרָֽבוּ׃ ל
13 כְּבֽוֹד־הַלְּבָנ֥וֹן אֵלַ֖יִךְ יָבֹ֑וא בְּר֤וֹשׁ תִּדְהָר֙ וּתְאַשּׁ֔וּר יַחְדָּ֔ו כט.ו כת כן[11].ב.ב
לְפָאֵ֥ר מְקוֹם־מִקְדָּשִׁ֖י וּמְקוֹם־רַגְלַ֥י אֲכַבֵּֽד׃ [12]ג
14 וְהָלְכ֤וּ אֵלַ֙יִךְ֙ שְׁחוּחֵ֣י[a] בְנֵ֣י מְעַנַּ֔יִךְ וְיִֽ[b]הְשְׁתַּחֲו֥וּ עַל־כַּפּ֖וֹת רַגְלָ֑יִךְ כט.ג[13].ז[14]
וְקָרְא֣וּ לָךְ֮ עִ֣יר יְהוָה֒ צִיּ֣וֹן[d] קְד֔וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֖ל׃ [כָּל־[b]מְנַאֲצַ֥יִךְ[c] ל
ח[15] מל וכל יחזק׳ דכות׳ ב מ א
15 תַּ֚חַת הֱיוֹתֵ֣ךְ עֲזוּבָ֔ה וּשְׂנוּאָ֖ה וְאֵ֣ין עוֹבֵ֑ר
וְשַׂמְתִּ֤יךְ לִגְאוֹן־עוֹלָם֙ מְשׂ֣וֹשׂ דּ֔וֹר וָדֹֽור׃
16 וְיָנַקְתְּ֙ חֲלֶ֣ב גּוֹיִ֔ם וְשַׁ֖ד מְלָכִ֣ים תִּינָ֑קִי ג ב מנה בלישׁ
וְיָדַ֣עַתְּ֔ כִּ֥י אֲנִ֖י יְהוָ֣ה מוֹשִׁיעֵ֑ךְ וְ֠גֹאֵלֵךְ אֲבִ֥יר[e] יַעֲקֹֽב׃ ז[16].ב בסיפ
17 תַּ֚חַת הַנְחֹשֶׁת֙ אָבִ֣יא זָהָ֔ב וְתַ֥חַת הַבַּרְזֶ֖ל אָבִ֣יא כֶ֑סֶף לח פסוק דמיין[17]

[4]Mm 2276. [5]Mm 474. [6]Mm 2410. [7]Mm 1743. [8]Mm 3133. [9]Mm 3349. [10]Mm 2894. [11]Mm 1237. [12]Mm 3241. [13]Mm 3134. [14]Mm 441. [15]Mm 2429. [16]Mm 2392. [17]Mm 647 et Mm 3911.

5 [a] mlt Mss תיראי, 1 זוֹ ‖ [b] prp c 𝔔[b]ᵍᵐᵍ יבוא vel יביאו cf 𝔗 ‖ **7** [a] dl cf 10 ‖ [b–b] l c 𝔔[a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 לְרצון על ‖ **9** [a–a] prp לִי כִּי ‖ [b] prp יָקוּוּ ‖ **11** [a] l וְנִפְתְּ vel וּפִ֫י cf Vrs ‖ [b] prp נוֹהֲגִים ‖ **14** [a] prp שָׁ ‖ [b–b] > 𝔊, dl ‖ [c] 𝔊 pr cop, l ומ׳ ‖ [d] prp ציון.

וְתַחַת הָעֲצִים נְחֹשֶׁת וְתַחַת הָאֲבָנִים בַּרְזֶל
וְשַׂמְתִּי פְקֻדָּתֵךְ שָׁלוֹם וְנֹגְשַׂיִךְ צְדָקָה׃ ל
18 לֹא־יִשָּׁמַע עוֹד חָמָס בְּאַרְצֵךְ שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּגְבוּלָיִךְ ג 18,19
וְקָרָאת יְשׁוּעָה חוֹמֹתַיִךְ וּשְׁעָרַיִךְ תְּהִלָּה׃ ד 20
19 לֹא־יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם ג
וּלְנֹגַהּ הַיָּרֵחַ[a] לֹא־יָאִיר לָךְ
וְהָיָה־לָּךְ יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וֵאלֹהַיִךְ לְתִפְאַרְתֵּךְ׃ ב 21, ג
20 לֹא־יָבוֹא עוֹד שִׁמְשֵׁךְ וִירֵחֵךְ לֹא יֵאָסֵף ג
כִּי יְהוָה יִהְיֶה־לָּךְ לְאוֹר עוֹלָם וְשָׁלְמוּ יְמֵי אֶבְלֵךְ׃ ג ל
21 וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ ל 22
נֵצֶר[a] מַטָּעַי[b] מַעֲשֵׂה יָדַי[c] לְהִתְפָּאֵר׃ מטעי חד מן מח[23] בת ו קלר ל. כב[24]
22 הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם ב 25, ג
אֲנִי יְהוָה בְּעִתָּהּ אֲחִישֶׁנָּה׃ ס

61 1 רוּחַ אֲדֹנָי יְהוִה עָלָי יַעַן מָשַׁח יְהוָה אֹתִי ל סנד
לְבַשֵּׂר עֲנָוִים שְׁלָחָנִי לַחֲבֹשׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב
לִקְרֹא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר וְלַאֲסוּרִים[a] פְּקַח־קוֹחַ[a]׃ ל
2 לִקְרֹא שְׁנַת־רָצוֹן לַיהוָה וְיוֹם נָקָם לֵאלֹהֵינוּ[a] [תַּחַת אֵפֶר
לְנַחֵם כָּל־אֲבֵלִים׃ 3 לָשׂוּם [a]לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן[a] לָתֵת[b] לָהֶם פְּאֵר ל
שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן תַּחַת אֵבֶל מַעֲטֵה תְהִלָּה תַּחַת רוּחַ כֵּהָה ל
וְקֹרְאָ לָהֶם אֵילֵי הַצֶּדֶק מַטַּע יְהוָה לְהִתְפָּאֵר׃ ו. ב חד פת וחד קמ[1]
4 וּבָנוּ חָרְבוֹת עוֹלָם שֹׁמְמוֹת רִאשֹׁנִים יְקוֹמֵמוּ ה[2]
וְחִדְּשׁוּ עָרֵי חֳרָב שִׁמְמוֹת דּוֹר וָדוֹר[a]׃ יו בליש
5 וְעָמְדוּ זָרִים וְרָעוּ צֹאנְכֶם וּבְנֵי נֵכָר אִכָּרֵיכֶם וְכֹרְמֵיכֶם׃ ו
6 וְאַתֶּם כֹּהֲנֵי יְהוָה תִּקָּרֵאוּ מְשָׁרְתֵי אֱלֹהֵינוּ יֵאָמֵר לָכֶם ל

[18] Mm 3112. [19] Mm 2430. [20] Mm 1231. [21] Mm 2431. [22] Mm 868. [23] Mm 3811. [24] Mm 1104. [25] Mm 1515. [26] Mm 1102. **Cp 61** [1] Mm 2432. [2] Mm 823.

19 [a] 𝔊 + *τὴν νύκτα*, frt ins הַלַּיְלָה cf 𝔔ᵃ𝔗 ‖ **21** [a] > 𝔔ᵇ Ms ‖ [b] Q cf 𝔖𝔙, K יֹ–(𝔔ᵇ יו–); prb l מַטַּע יְהוָה cf 𝔔ᵃ ‖ [c] prb l c 𝔔ᵃᵇ𝔊 יְדִיו ‖ **Cp 61,1** [a–a] l c 𝔔ᵃ nonn Mss פקחקוח; al פְּקוֹחַ ‖ **2** [a] tr huc : ‖ **3** [a–a] prb add ‖ [b] > 𝔊 cf 𝔖, dl ‖ **4** [a] 𝔔ᵃ + יקוממו.

חֵיל גּוֹיִם תֹּאכֵלוּ וּבִכְבוֹדָם תִּתְיַמָּרוּ׃ [a] ל.ל

7 תַּחַת[a] בָּשְׁתְּכֶם[b] מִשְׁנֶה וְכִלְמָה רָנְּוּ[c] חֶלְקָם
לָכֵן בְּאַרְצָם מִשְׁנֶה יִירָשׁוּ שִׂמְחַת עוֹלָם תִּהְיֶה[d] לָהֶם׃

[d] ז חס וכל אורית דכות[3]. [b] ב מל בסיפ בליש

8 כִּי אֲנִי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט שֹׂנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה[a]
וְנָתַתִּי פְעֻלָתָם בֶּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֶכְרֹות לָהֶם׃ [a] ב מל[4]

9 וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כָּל־רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְהוָה׃ ס יב

10 שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיהוָה תָּגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהַי ל
כִּי הִלְבִּישַׁנִי בִּגְדֵי־יֶשַׁע מְעִיל צְדָקָה יְעָטָנִי[a] ה[5]
כֶּחָתָן יְכַהֵן[b] פְּאֵר וְכַכַּלָּה תַּעֲדֶה כֵלֶיהָ׃ ל.[6] ל

11 כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגִנָּה זֵרוּעֶיהָ תַּצְמִיחַ ב.ז.[7] נ
כֵּן אֲדֹנָי יְהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם׃

62 1 לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֶשְׁקוֹט [1] ג מל בליש
עַד־יֵצֵא כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר׃ ל
2 וְרָאוּ גוֹיִם צִדְקֵךְ וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ [2] ל
וְקָרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה יִקְּבֹנוּ׃ [אֱלֹהָיִךְ׃] ו.ל

3 וְהָיִית[a] עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה וּצְנִיף מְלוּכָה בְּכַף־ ב. וצניף ק
4 לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ[a] לֹא־יֵאָמֵר עוֹד[a] שְׁמָמָה[b]
כִּי לָךְ יִקָּרֵא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כא[3]. ב[4]. ל. ב
כִּי־חָפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל׃ ב
5 כִּי־יִבְעַל[a] בָּחוּר בְּתוּלָה [b]יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ[b] ל.[8] ח
וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ׃ ב.ד

6 עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַם הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים

[3] Mm 2433 et Mm 3599. [4] Mm 1291. [5] Mm 2378. [6] וחד פְּחָתָן Ps 19,6. [7] Mm 2844. Cp 62 [1] Mm 2270. [2] Mm 1313. [3] Mm 17. [4] Mm 2173.

6 [a] prp תתמָרֵיוּ vel תתמָרְאוּ (מרה = מרא); al תתמַרוּ (cf arab *mära* attulit commeatum) ‖ **7** [a] frt ins כִּי ‖ [b] l תָּם–, al בּשֶׁת ‖ [c] prp וָרֹק ‖ [d] ga'ya eras ‖ **8** [a] l c pc Mss ΘSTA בעוֹלה ‖ **10** [a] dl ׳ cf Vrs, al יַעֲטֵנִי ‖ [b] prp יָכִין ‖ **Cp 62,3** [a] sic L, mlt Mss Edd יית– ‖ **4** [a–a] frt add שְׁמָמָה cf 54,1 ‖ [b] l c 𝔔[a] α′σ′θ′ΘA כְּבעל cf ΘST ‖ [b–b] l בּוֹנַיִךְ vel בּנֵךְ– cf Ps 147,2.

כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ
הַמַּזְכִּרִים אֶת־יְהוָה אַל־דֳּמִי לָכֶם׃ ל.גי
7 וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ [a]עַד־יְכוֹנֵן[a] גי. יז פסוק עד ועד
וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם תְּהִלָּה בָּאָרֶץ׃
8 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ[a] ל
אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבַיִךְ
וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ בּוֹ׃ ל
9 כִּי מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ [a]אֶת־יְהוָה[a] ז וחס. ל
וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי׃ ס
10 עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם בי
סַלּוּ סֹלּוּ הַמְסִלָּה סַקְּלוּ מֵאָבֶן
[a]הָרִימוּ נֵס עַל־הָעַמִּים[a]׃
11 הִנֵּה יְהוָה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ ז וחד מן יב[a] פסוק דמיין. ר
אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה יִשְׁעֵךְ בָּא
הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃
12 וְקָרְאוּ לָהֶם עַם־הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי יְהוָה ל
וְלָךְ יִקָּרֵא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נֶעֱזָבָה׃ ס כא[a]
63 1 מִי־זֶה [b]בָּא מֵאֱדוֹם[a] חֲמֻצִים בִּגְדִים מִבָּצְרָה[b] ל.גי
זֶה הָדָר בִּלְבוּשׁוֹ צֹעֶה[c] בְּרֹב כֹּחוֹ בי
אֲנִי מְדַבֵּר בִּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃
2 מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ[a] וּבְגָדֶיךָ כְּדֹרֵךְ בְּגַת׃ ב
3 פּוּרָה [b]דָּרַכְתִּי לְבַדִּי וּמֵעַמִּים אֵין־אִישׁ אִתִּי ג וחד כת א ובו כת ה. ל
וְאֶדְרְכֵם[a] בְּאַפִּי וְאֶרְמְסֵם[a] בַּחֲמָתִי ל
וְיֶזֵּ[b]ן נִצְחָם עַל־בְּגָדַי וְכָל־מַלְבּוּשַׁי אֶגְאָלְתִּי[c]׃ ב.[a]כה

[5]Mm 3338. [6]Mm 912. [7]Mm 2416. [8]Mm 3896. [9]Mm 17. **Cp 63** [1]Mm 268. [2]Mm 703.

7 [a–a] 𝔔[a] את שם יהוה; prp אוֹתִי ‖ **10** [a–a] 𝔔[a] הנקי אמורו בעמים ‖ **Cp 63,1** [a] l מֵאֲדֹם cf 𝔊 ‖ [b] l מִבֻּצָר cf 𝔊 ‖ [c] σ′(𝔙) *βαίνων*, prp צֹעֵד ‖ **2** [a] 𝔊𝔖𝔙 om לְ, l לִבְ ‖ **3** [a] l וָ cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] l וַיִּז cf α′σ′ 𝔖 ‖ [c] l c 𝔔[ab] σ′θ′ Syh𝔖𝔙 וָ; prp הִגְ.

4 כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי בָּאָה׃ ל

5 וְאַבִּיטa וְאֵין עֹזֵר וְאֶשְׁתּוֹמֵם[a] וְאֵין סוֹמֵךְ[b] ל[4]. ג[4] וֹל בסוף ואין ואין[3].
וַתּוֹשַׁע לִי זְרֹעִי וַחֲמָתִי[c] הִיא סְמָכָתְנִי׃

6 וְאָבוּסa עַמִּים בְּאַפִּי וַאֲשַׁכְּרֵם[b] בַּחֲמָתִי ל. ל
וְאוֹרִיד[a] לָאָרֶץ נִצְחָם׃ ס ב[5]. ב

7 חַסְדֵי יְהוָה אַזְכִּיר תְּהִלַּת יְהוָה ד[6]
כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ יְהוָה וְרַב־טוּב[b] לְבֵית יִשְׂרָאֵל[c] יט בלישׁ[7]. ד[8] וכל יחזק דכות ב מ א
אֲשֶׁר־גְּמָלָם[d] כְּרַחֲמָיו וּכְרֹב חֲסָדָיו׃ ח ול בלישׁ. ג ול בלישׁ[9]

8 וַיֹּאמֶר אַךְ־עַמִּי הֵמָּה בָּנִים לֹא יְשַׁקֶּרוּ ל
וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ׃ 9 בְּכָל־צָרָתָם[a] לו חד מן יז[10] כת כן בלישׁ. ק ב פת וכל דסמיך לאדכרא דכות[11]
לֹאb צָר וּמַלְאַךְ[c] פָּנָיו הוֹשִׁיעָם
בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם
וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל־יְמֵי עוֹלָם׃ ל. ל

10 וְהֵמָּה מָרוּ וְעִצְּבוּ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ י ר״פ[12]
וַיֵּהָפֵךְ לָהֶם לְאוֹיֵב הוּא נִלְחַם־בָּם׃ ב[13]. ו[14]

11 וַיִּזְכֹּר יְמֵי־עוֹלָם מֹשֶׁה עַמּוֹ[ab]
אַיֵּה הַמַּעֲלֵם[c] מִיָּם אֶת[d] רֹעֵי[e] צֹאנוֹ
אַיֵּה הַשָּׂם בְּקִרְבּוֹ אֶת־רוּחַ קָדְשׁוֹ׃ ו
12 מוֹלִיךְ לִימִין מֹשֶׁה זְרוֹעַ תִּפְאַרְתּוֹ ג ול בסוף
בּוֹקֵעַ מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם[a]׃ כ
13 מוֹלִיכָם בַּתְּהֹמוֹת כַּסּוּס בַּמִּדְבָּר[a] לֹא יִכָּשֵׁלוּ׃ ב
14 כַּבְּהֵמָה בַּבִּקְעָה תֵּרֵד[a] רוּחַ יְהוָה תְּנִיחֶנּוּ[b] ב[15]. ל

[3]Mm 2004. [4]Mm 2129. [5]Mm 2434. [6]Mm 474. [7]Mm 335. [8]Mm 2435. [9]Mm 2436. [10]Mm 1795. [11]Mm 3187. [12]Mm 1249. [13]Mm 2437. [14]Mm 1748. [15]Mm 2438.

5 [a] l וָ cf G α′ S T ‖ [b] Ψ[a] תומך ‖ [c] prp אַפָּתִי brachium meum cf Ps 91,4 ‖ **6** [a] l וָ cf G S V ‖ [b] l c mlt Mss וְאַשְׁבְּרֵם ‖ **7** [a] G *κριτής* = רַב, l רַבַּי; V *et … multitudinem* = ורֹב ‖ [b] G *ἀγαθός* = טוֹב, S T + suff 3 m sg = טוּבוֹ ‖ [c–c] frt add ‖ [d] G suff 1 pl cf Syh S, l גְּמָלָנוּ ‖ **9** [a] tr huc : ‖ [b] nonn Mss ut Q, G S ut K ‖ [c–c] G *πρέσβυς οὐδὲ ἄγγελος*, l צַר פָּנָיו ‖ **11** [a–a] > G ‖ [b] prp וְעַ (cf Syh V) vel (c pc Mss S) עַבְדּוֹ ‖ [c] l c Ψ[a] 2 Mss G θ′ S לֶה– ‖ [d] T *'n*, l אַיֵּה ‖ [e] G T sg, l רעה ‖ **12** [a] dl m cs ‖ **13** [a] prp כַּמִּ et tr post בתהמות ‖ **14** [a] tr huc : ‖ [b] l תַּנְחֵם cf V vel תַּנְחֶם cf G S T.

כֵּן נְהַלְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לְךָ שֵׁם תִּפְאָרֶת׃

15 הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ ב
אַיֵּה קִנְאָתְךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ [a]הֲמוֹן מֵעֶיךָ ג[16]
וְרַחֲמֶיךָ [b]אֵלַי הִתְאַפָּקוּ[b]׃ 16 כִּי־אַתָּה אָבִינוּ
כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירֵנוּ[a] ג[17]
אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ׃ ל
17 לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ מִיִּרְאָתֶךָ ל
שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ׃ ל
18 [a]לְמִצְעָר יָרְשׁוּ עַם־[a]קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בוֹסְסוּ מִקְדָּשֶׁךָ׃ ל . ב חד מל וחד חס[17]
19 הָיִינוּ מֵעוֹלָם[a] לֹא־מָשַׁלְתָּ בָּם לֹא־נִקְרָא שִׁמְךָ עֲלֵיהֶם[b] ח דמטע[18]
לוּא־קָרַעְתָּ שָׁמַיִם יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלוּ[c]׃ כ[19] ג מל בליש
1 64 כְּקָדַח אֵשׁ הַמָּסִּים מַיִם תִּבְעֶה־אֵשׁ ל . ל[1]
לְהוֹדִיעַ שִׁמְךָ לְצָרֶיךָ מִפָּנֶיךָ גּוֹיִם יִרְגָּזוּ׃
2 בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לֹא נְקַוֶּה [a]יָרַדְתָּ מִפָּנֶיךָ הָרִים נָזֹלוּ[a]׃ ל
3 וּמֵעוֹלָם לֹא־שָׁמְעוּ[a] לֹא הֶאֱזִינוּ[b] ג מל בליש וחד חס[2] . ד פסוק דאית בהון לא לא ומילה חדה ביניה[3] . מז פסוק לא לא לא . ג
עַיִן לֹא־רָאְתָה אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה־[c]לוֹ׃ ב[4]
4 פָּגַעְתָּ[a] אֶת־שָׂשׂ[b] וְעֹשֵׂה[c] צֶדֶק [d]בִּדְרָכֶיךָ יִזְכְּרוּךָ[d] ר[5] . ח[6] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא דכות ב מ כב
הֵן־אַתָּה קָצַפְתָּ וַנֶּחֱטָא [e]בָּהֶם עוֹלָם[e] וְנִוָּשֵׁעַ[f]׃ ל
5 וַנְּהִי כְּטָמֵא כֻּלָּנוּ וּכְבֶגֶד עֲדִים כָּל־צִדְקֹתֵינוּ כ[7] . ג וחס
וַנִּבֹּל[a] כֻּלָּנוּ כֶּעָלֶה וַעֲוֹנֵנוּ כָרוּחַ יִשָּׂאֻנוּ[b]׃ ב
6 וְאֵין־קוֹרֵא בִשְׁמֶךָ מִתְעוֹרֵר לְהַחֲזִיק בָּךְ׃ י מל בליש
כִּי־הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ מִמֶּנּוּ וַתְּמוֹגְגֵנוּ[a] בְּיַד־עֲוֹנֵנוּ׃ ל

[16]Mm 2439. [17]Mm 2523. [18]Mm 1404. [19]Mm 1444. Cp 64 [1]Mm 1851. [2]Mm 3352. [3]Mm 2267. [4]Mm 2440. [5]Mm 1210. [6]Mm 475. [7]Nu 13,33.

15 [a] 𝔔[a] mlt Mss Vrs תָּךְ ‖ [b–b] prp אַל־נָא תִתְאַפַּק cf 𝔊 et 64,11, al אַל־יִתְאַ; add? ‖ **16** [a] 𝔔[a] Vrs הָכִּי ‖ **18** [a–a] prp רָשָׁעִים (עָצְרוּ, צָעֲדוּ) לָמָּה צִעֲרוּ ‖ **19** [a] 𝔙 *quasi in principio* = כְּעוֹ׳ ‖ [b] 1 עליהם : ‖ [c] 𝔙(𝔏) *defluerent* cf 𝔊𝔖, 1 נָזָלוּ ‖ **Cp 64,2** [a–a] gl ex 63,19 ‖ **3** [a] 𝔊 1 pl, 1 שָׁמַעְנוּ ‖ [b] 1 האזינה אָזֶן cf 1 Ko 2,9 ‖ [c] 1 c 2 Mss Vrs כִּי– ‖ **4** [a] pr לוֹ (hpgr) ‖ [b] > 𝔊, dl ‖ [c] 𝔊 pl cf 𝔖𝔗, 1 עשי ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται*, frt 1 ודִ יזכרו ‖ [e–e] prp בְּהֶעָלְמָךְ ‖ [f] 𝔊 *ἐπλανήθημεν*, prp נִשָּׁגְנוּ, al וַנִּרָשֵׁעַ ‖ **5** [a] 𝔔[a] ותמגדנו pc Mss ותמוגנו 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ παρέδωκας ἡμᾶς* = ותמגנו cf 𝔙. [b] 𝔊 *οἴσει ἡμᾶς*, 1 נָבֵל ‖ **6** [a] 𝔔[a] ונבולה 𝔗 *wntrn'*, 1 וַנִּבֹּל (a נבל)

7 וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה
אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ׃ ל .^{3}ב .^{9}

8 אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן ל
הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ׃ 9 עָרֵי קָדְשְׁךָ הָיוּ מִדְבָּר
צִיּוֹן מִדְבָּר הָיָתָה יְרוּשָׁלַם שְׁמָמָה׃ ד^{10}

10 בֵּית קָדְשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ ל
הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ[a] הָיָה לְחָרְבָּה׃
11 הַעַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד׃ ס ל

65 1 נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאָלוּ[a] נִמְצֵאתִי לְלֹא בִקְשֻׁנִי .^{1}יא ול מל^{1} .ג .יא^{1}
ל וחס
אָמַרְתִּי הִנֵּנִי הִנֵּנִי אֶל־גּוֹי לֹא־קֹרָא[b] בִשְׁמִי׃ ו
2 פֵּרַשְׂתִּי יָדַי כָּל־הַיּוֹם אֶל־עַם סוֹרֵר[a] ג^{2} .נכ^{3}
הַהֹלְכִים הַדֶּרֶךְ לֹא־טוֹב אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם׃
3 הָעָם הַמַּכְעִיסִים אוֹתִי עַל־פָּנַי תָּמִיד ג ר״פ
[a]זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־הַלְּבֵנִים[a]׃ ג^{4}
4 הַיֹּשְׁבִים בַּקְּבָרִים וּבַנְּצוּרִים[a] יָלִינוּ
הָאֹכְלִים בְּשַׂר הַחֲזִיר וּפִרְקָ[b] פִּגֻּלִים כֵּלֵיהֶם[c]׃ ומרק ק
5 הָאֹמְרִים קָרַב אֵלֶיךָ אַל־תִּגַּשׁ־בִּי כִּי קִדַּשְׁתִּיךָ[a] ל .ל
אֵלֶּה עָשָׁן בְּאַפִּי אֵשׁ יֹקֶדֶת כָּל־הַיּוֹם׃
6 הִנֵּה כְתוּבָה לְפָנָי
לֹא אֶחֱשֶׁה[a] כִּי אִם־שִׁלַּמְתִּי וְשִׁלַּמְתִּי[b] עַל־חֵיקָם[c]׃ ב בלי״ש^{5}
7 עֲוֹנֹתֵיכֶם[a] וַעֲוֹנֹת אֲבוֹתֵיכֶם[a] יַחְדָּו אָמַר יְהוָה ז^{6} עונותיכם ... ואבותיכם על הרשע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות ב מ ח
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי
וּמַדְתִּי פְעֻלָּתָם רִאשֹׁנָה[b] עַל־[c]חֵיקָם׃ ס .^{6}אל חד מן ג כת כן ק
8 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל

^{8}Mm 2441. ^{9}Mm 1142. ^{10}Mm 3721. Cp 65 ^{1}Mm 2442. ^{2}Mm 3434. ^{3}Mm 1104. ^{4}Mm 400. ^{5}Mm 3259. ^{6}Mm 1586.

10 [a] l c mlt Mss ֆ𝔗𝔄𝔘 דְּנוּ– ‖ **Cp 65,1** [a] l c 𝔔[a] pc Mss 𝔊ֆ𝔗 שְׁאֵלוּנִי ‖ [b] ֆ(𝔙) *qr'* cf 𝔊𝔗, l קָרָא ‖ **2** [a] 𝔔[a] מורה (סורה?); 𝔊 + *καὶ ἀντιλέγοντα* = ומוֹרֶה ‖ **3** [a–a] 𝔔[a] המה זובחים בגנות ויונקו ידים על־האבנים ‖ **4** [a] prp צ׳ ובֵין ‖ [b] 𝔔[a]𝔊𝔗𝔙 ut Q ‖ [c] l c 𝔔[a]𝔗𝔙 בְּכֶ׳, al מְכֶ׳ ‖ **5** [a] l קְדַ׳ cf ֆ ‖ **6** [a] sic L, l c mlt Mss Edd שֹׁ– ‖ [b] > 𝔊SyhA𝔄, dl ‖ [c–c] dl cf 7 ‖ **7** [a] 𝔊ֆ suff 3 pl, l יָהֶם– ‖ [b] prp בְּרֹאשָׁם ‖ [c] l עַל וְשִׁלַּמְתִּי cf 6.

וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה בּוֹ
כֵּן אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחֵית הַכֹּל׃ ל
9 וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרַי ס פּ ג ר״פ . ב
וִירֵשָׁוּהָ[a] בְּחִירַי וַעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־שָׁמָּה׃ ד[7] . יה ס״פ
10 וְהָיָה הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר ל
לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃
11 וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר קָדְשִׁי ל
הָעֹרְכִים[a] לַגָּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי מִמְסָךְ׃ ל״ת . ל״ת . ב
12 וּמָנִיתִי[a] אֶתְכֶם לַחָרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ ד פסוק ולא ולא לא
יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינָי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחַרְתֶּם׃ פ ד[10]
13 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה ג בטע בלישׁ בסיפ . כט ב[11] מנה בסיפ
הִנֵּה עֲבָדַי יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ
הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃
14 הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוֹב לֵב ט בלישׁ[12] . ל
וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב וּמִשֶּׁבֶר רוּחַ תְּיַלֵּילוּ[a]׃ ג בלישׁ[13] . ל
15 וְהִנַּחְתֶּם שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וֶהֱמִיתְךָ אֲדֹנָי יְהוִה ב[14]
וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא[a] שֵׁם אַחֵר׃ ב[15]
16 אֲשֶׁר[a] הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אֱמֶן[b] ב ובפסוק
וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אֱמֶן[b] ב ובפסוק
כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת הָרִאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃ לֵאָ פסוק כי וכי[16] . ו . ד[17]
17 כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים וָאָרֶץ חֲדָשָׁה ג קמ וכל שמים וארץ דכות[18]
וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב׃ ב[19] . ו . ל מל
18 כִּי־אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ עֲדֵי־עַד אֲשֶׁר[a] אֲנִי בוֹרֵא ד
כִּי הִנְנִי בוֹרֵא אֶת־יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃ ד[20]

[7]Mm 2443. [8]Mm 491. [9]Mm 3126. [10]Mm 2444. [11]Mp sub loco. [12]Mm 335. [13]Mm 2445. [14]Mm 1260. [15]Mm 1567. [16]Mm 2059. [17]Mm 2446. [18]Mm 3640. [19]Mm 2447. [20]Mm 2448.

9 [a] frt l וּמִן– ‖ **11** [a] הָעוֹ ℭ ‖ **12** [a] potius l וּמָנִי ‖ **14** [a] l תְּיַלִּילוּ ‖ **15** [a–a] 𝔊[Mss] *τοῖς δὲ δουλεύουσίν μοι κληθήσεται* = וּלְעַבְדָיו יִקָּרֵא– ‖ **16** [a] frt dl ‖ [b] l אָמֵן vel אֹמֶן ‖ **18** [a] pr עַל־.

19 וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלַ֫ם וְשָׂשְׂתִי בְעַמִּי ב
וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה׃ ב21, 22
20 לֹא־יִהְיֶה מִשָּׁם עוֹד עוֹל יָמִים
וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו [יְקֻלָּל]a׃ 23
כִּי הַנַּעַר בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה דכות ב מ א24 ל וכת כן וכל קהלת
21 וּבָנוּ בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם׃ ג
22 לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר יֵשֵׁב לֹא יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל 25ג
כִּי־כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם יְבַלּוּ בְחִירָי׃ 26ג
23 לֹא יִיגְעוּ לָרִיק וְלֹא יֵלְדוּa לַבֶּהָלָה
כִּי זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם אִתָּם׃ לז
24 וְהָיָה טֶרֶם־יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃
25 זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן ז קמ27. ג
וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹa
לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃ ס כ ס״פ28

66 1 כֹּה אָמַר יְהוָה ד בטע בסיפ
הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי
אֵי־זֶה בַּיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃ לא. לא. ד1
2 וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי עָשָׂתָה וַיִּהְיוּa כָּל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה ה2
וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃ ל. ג. ג3
3 שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב ל מל. ל מל
מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־a חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ אָוֶן ג חס4
גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בִדְרָכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה׃ ב
4 גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם ז״פ וכל מ״פ דכות ב מ ה5
יַעַן קָרָאתִי וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ ה. ג מל6
וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ ס ד קמ7. ג8

21 Mm 3111. 22 Mm 3112. 23 Mm 706. 24 Qoh 9,2. 25 Mm 784. 26 Mm 2441. 27 Mm 3888. 28 Mm 2481.
Cp 66 1 Mm 3525. 2 Mm 197. 3 Mm 902. 4 Mp sub loco. 5 Mm 2449. 6 Mm 2393. 7 Mm 2444. 8 Mm 45.

20 a prp יְקֻלַּל ‖ **23** a **𝔊**(**𝔖**) *τεκνοποιήσουσιν* = יוֹלִידוּ ‖ **25** a–a frt gl ‖ **Cp 66,2** a **𝔊**(**𝔈**) *καὶ ἔστιν ἐμά*, I (וַיִּהְיוּ) וְלִי הָיוּ cf **𝔔**a ‖ b pc Mss ונכא, **𝔔**a וונכאי; prp וְנִכְאֶה cf **𝔔**b ‖ **3** a prp חֲמֹר.

5 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ
אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי
יִכְבַּד[a] יְהוָה וְנִרְאֶה בְשִׂמְחָתְכֶם
וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃
6 קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל
קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃
7 בְּטֶרֶם תָּחִיל[a] יָלָדָה[b]
בְּטֶרֶם יָבוֹא חֶבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר׃
8 מִי־שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה כָּאֵלֶּה
הֲיוּחַל אָרֶץ[a] בְּיוֹם אֶחָד אִם־יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת
כִּי־חָלָה גַם־יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־בָּנֶיהָ׃
9 הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד יֹאמַר יְהוָה
אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ ס
10 שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָהּ כָּל־אֹהֲבֶיהָ
שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ׃
11 לְמַעַן תֵּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשַּׁד תַּנְחֻמֶיהָ
לְמַעַן תָּמֹצוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ׃ ס
12 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי נֹטֶה־אֵלֶיהָ כְּנָהָר שָׁלוֹם
וּכְנַחַל שוֹטֵף כְּבוֹד גּוֹיִם
וְיִנַקְתֶּם[a] עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ[b] וְעַל־בִּרְכַּיִם תְּשָׁעֲשָׁעוּ[c]׃
13 כְּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תְנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֲמְכֶם [a]וּבִירוּשָׁלַם
14 וּרְאִיתֶם וְשָׂשׂ לִבְּכֶם וְעַצְמוֹתֵיכֶם כַּדֶּשֶׁא תִּפְרַחְנָה [a]וְתֻנַּחְמוּ׃
וְנוֹדְעָה יַד־יְהוָה אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם[a] אֶת־אֹיְבָיו׃
15 כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ[a] יָבוֹא וְכַסּוּפָה מַרְכְּבֹתָיו

[9] Mm 276. [10] Mm 2936. [11] Mm 3896. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2448. [14] Mm 2707. [15] Mm 2049. [16] Mm 1514. [17] Mm 2450.

5 [a] ⅁⅀𝔙 pass, l יִכָּבֵד ‖ **7** [a] frt ins יֹלֵדָה ‖ [b] frt l בֵּן ילדה ‖ **8** [a] prp עַם־אֶ׳ ‖ **12** [a] l וְיִנָּקְתֶּם cf ⅁ et tr ad גוים ‖ [b] l אֶ– ‖ [c] l ע– ‖ **13** [a–a] frt add ‖ **14** [a] prp וַעֲצָמוֹ ‖ **15** [a] 2 Mss ⅁ בָּאֵשׁ.

ל
ל
ד״ל[9.10]
יב פסוק דמיין[11]
ל.ל
ל
ג בטע״ ל
ל.ג דמטע
ל.ל[12]
ד
ד״ל[13]
ו[14] פסוק למען למען
ג מנה ר״פ.ל.ל
ל.ל
כי מיחד[15]
ג
ל
כ[16].ל.ל.כא
ל.ג[17]
ב ומל[12]

לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ׃ [יְהוָה׃

ה[18] 16 כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט[a] וּבְחַרְבּוֹ[b] אֶת־כָּל־בָּשָׂר[c] וְרַבּוּ[d] חַלְלֵי

ל. כו׳ פסוק דאית בהון א״ב. אחת מן יא[19] ק קר׳ ת. ה[20] 17 הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמְטַהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר אַחַד[a] בַּתָּוֶךְ

אֹכְלֵי בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ[b] וְהָעַכְבָּר

ל וחס יַחְדָּו יִסָּפוּ נְאֻם־יְהוָה׃

ט ר״פ וכל חדי עשר דכורת[21]. יא[22] בטע וכל מלכים ויחזק דכורת ב מ ב 18 וְאָנֹכִי [a]מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם [a]בָּאָה[b] לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם

וְהַלְּשֹׁנוֹת וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי׃ 19 וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי מֵהֶם

ל. ח. ו פת[23] פְּלֵיטִם אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוּל[a] וְלוּד מֹשְׁכֵי[b] קֶשֶׁת תֻּבַל וְיָוָן הָאִיִּים

ב הָרְחֹקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־

ד[24] כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם׃ 20 וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם ׀ מִנְחָה לַיהוָה

ל. ל בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים וּבַפְּרָדִים וּבַכִּרְכָּרוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַם

ט[25]. יח[26] וכל יוצר חפץ המדה דכורת ב מ א אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית

יְהוָה׃ 21 וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לְלִוִּיִם[a] אָמַר יְהוָה׃

ג ר״פ בסיט. ל[27]. כ ס״פ[28] 22 כִּי כַאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים[a] וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה

ל עֹמְדִים לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃

ל. ב[29] 23 וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ[a]

כ ס״פ[28] יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יְהוָה׃

ז[30] 24 וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי

ל. ו[31] כִּי תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה

ל. ז[32] וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר׃

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים
ואחד ותשעים
וחציו כי אם שם אדיר יי[33]
וסדרים כו׳

[18] Mm 2601. [19] Mm 3675. [20] Mm 97. [21] Mm 1472. [22] Mm 279. [23] Mm 3277. [24] Mm 749. [25] Mm 501. [26] Mm 2781. [27] Mm 1322 et Mm 2451. [28] Mm 2481. [29] Nu 28,10. [30] Mm 1281. [31] Mm 687. [32] Mm 927. [33] Jes 33,21, cf Mp sub loco.

16 [a] $\mathfrak{Q}^a$ יבוא לשפוט cf $\mathfrak{C}$; $\mathfrak{G}$ + *πᾶσα ἡ γῆ* = (אֶת־)כָּל־הָאָרֶץ || [b] prp וּבְחַר בָּהּ (aram בחר probavit) || [c] ins כִּי מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם cf 18 || [d] pr יֵדַע cf $\mathfrak{G}^{S}\mathfrak{S}\mathfrak{C}\mathfrak{U}$ ad 18 || **17** [a] $\mathfrak{Q}^a$ mlt Mss ut Q, l c K אֶחָד || [b] $\mathfrak{S}$ (Syh) *wšrṣ'* = וְהַשֶּׁרֶץ, frt dl || **18** [a–a] dl cf 16 || [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{Y})$ *ἔρχομαι* cf $\mathfrak{C}$, l בָּא || **19** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{L})$ *(καὶ) Φουδ*, l פוט cf Jer 46,9 || [b] $\mathfrak{G}$ *(καὶ) Μοσοχ*, l מֶשֶׁךְ || [c] > Ms (prb ex Jer) || **21** [a] mlt Mss Syh$\mathfrak{S}$ וְלַ׳ cf $\mathfrak{G}\mathfrak{C}^{Ms}\mathfrak{Y}$; prp (לְכֹה׳) לְוִיִּם cf $\mathfrak{C}$; > $\mathfrak{G}^{Ms}$ || **22** [a] sic L, l c mlt Mss Edd הַחַ׳ || **23** [a] prp תָּהּ– cf $\mathfrak{Q}^a$.

JEREMIA ירמיהו

1 1 [a]דִּבְרֵי֙ יִרְמְיָ֣הוּ[a] בֶּן־חִלְקִיָּ֔הוּ מִן־הַכֹּהֲנִ֖ים אֲשֶׁ֣ר בַּֽעֲנָת֑וֹת [ס א]
2 בְּאֶ֖רֶץ בִּנְיָמִֽן׃ 2 אֲשֶׁ֣ר הָיָ֤ה דְבַר־יְהוָה֙ אֵלָ֔יו בִּימֵ֖י יֹאשִׁיָּ֣הוּ בֶן־אָמ֑וֹן
3 [a]מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה בִּשְׁלֹ֥שׁ־עֶשְׂרֵ֖ה שָׁנָ֥ה לְמָלְכֽוֹ׃ 3 וַיְהִ֞י בִּימֵ֣י יְהוֹיָקִ֗ים בֶּן־
יֹאשִׁיָּ֛הוּ מֶ֥לֶךְ יְהוּדָ֖ה עַד־[a]תֹּ֣ם עַשְׁתֵּֽי־עֶשְׂרֵ֣ה שָׁנָ֔ה לְצִדְקִיָּ֥הוּ בֶן־יֹאשִׁיָּ֖הוּ
מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה עַד־גְּלוֹת֙ יְרוּשָׁלַ֔͏ִם בַּחֹ֥דֶשׁ הַחֲמִישִׁ֖י׃ ס
4 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֣י[a] לֵאמֹֽר׃
5 [a]בְּטֶ֤רֶם אֶצָּֽוּרְךָ֙ בַּבֶּ֔טֶן יְדַעְתִּ֑יךָ וּבְטֶ֤רֶם תֵּצֵא֙ מֵרֶ֔חֶם הִקְדַּשְׁתִּ֖יךָ
[b]נָבִ֥יא לַגּוֹיִ֖ם נְתַתִּֽיךָ׃ 6 וָאֹמַ֕ר אֲהָהּ֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה הִנֵּ֖ה לֹ֣א־
יָדַ֑עְתִּי דַּבֵּ֖ר כִּי־נָ֥עַר אָנֹֽכִי׃ פ 7 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י
[a]אַל־תֹּאמַ֥ר נָ֖עַר אָנֹ֑כִי
כִּ֣י עַל־כָּל־אֲשֶׁ֤ר אֶשְׁלָחֲךָ֙ תֵּלֵ֔ךְ וְאֵ֥ת כָּל־אֲשֶׁ֖ר אֲצַוְּךָ֣ תְדַבֵּֽר׃
8 אַל־תִּירָ֥א מִפְּנֵיהֶ֖ם כִּי־אִתְּךָ֣ אֲנִ֔י לְהַצִּלֶ֖ךָ
נְאֻם־יְהוָֽה׃ 9 וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוָה֙ אֶת־יָד֔וֹ [a]וַיִּגַּ֖ע[b] עַל־פִּ֑י וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י
הִנֵּ֥ה נָתַ֖תִּי דְּבָרַ֥י בְּפִֽיךָ׃ 10 רְאֵ֕ה הִפְקַדְתִּ֥יךָ | הַיּ֖וֹם הַזֶּ֑ה
עַל־הַגּוֹיִ֣ם וְעַל־הַ֠מַּמְלָכוֹת לִנְתֹּ֨שׁ וְלִנְתֹּ֜ץ [a]וּלְהַאֲבִ֣יד וְלַהֲרֹ֗ס[a]
לִבְנ֥וֹת וְלִנְטֹֽעַ׃ פ [
11 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֣י לֵאמֹ֑ר מָ֥ה־אַתָּ֖ה רֹאֶ֣ה יִרְמְיָ֔הוּ וָאֹמַ֕ר מַקֵּ֖ל
שָׁקֵ֣ד אֲנִ֔י רֹאֶ֑ה׃ 12 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י הֵיטַ֖בְתָּ לִרְא֑וֹת כִּי־שֹׁקֵ֤ד אֲנִי֙
עַל־דְּבָרִ֔י לַעֲשֹׂתָ֖ם׃ פ
13 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה [a]אֵלַ֣י שֵׁנִ֑ית לֵאמֹ֗ר מָ֚ה אַתָּ֣ה רֹאֶ֔ה[a] וָאֹמַ֕ר סִ֥יר נָפ֖וּחַ

Cp 1 [1]Mm 2762. [2]Mm 3987. [3]Mm 91. [4]Mm 3534. [5]Mm 1639. [6]Mm 1308. [7]Mm 2452. [8]Mm 2453. [9]Mm 2454. [10]Mp sub loco. [11]Mm 902. [12]Mm 305. [13]Mm 2455.

Cp 1,1 [a–a] 𝔊 *τὸ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ιερεμίαν* ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ **4** [a] 𝔊* *πρὸς αὐτόν* ‖ **5** [a] K אצורך ‖ [b] 𝔊^{Cal} sg ‖ **7** [a] pc Mss 𝔊𝔖 + כי ‖ **9** [a] 𝔊 + *πρός με* ‖ [b] 𝔊𝔙 leg ויגע ‖ **10** [a–a] frt add sec 18,7 24,6 al ‖ **13** [a] 𝔈 + ירמיהו.

אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו מִפְּנֵי צָפוֹנָה׃ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי
מִצָּפוֹן תִּפָּתַח[a] הָרָעָה עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
15 כִּי | הִנְנִי קֹרֵא לְכָל־מִשְׁפְּחוֹת[a] מַמְלְכוֹת צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה
וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח | שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם
וְעַל כָּל־חוֹמוֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה׃
16 וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי אוֹתָם[a] עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עָזָבוּנִי
וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי[b] יְדֵיהֶם׃
17 וְאַתָּה תֶּאְזֹר מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם
אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ[a] אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אַחְתְּךָ לִפְנֵיהֶם[b]׃
18 וַאֲנִי הִנֵּה נְתַתִּיךָ הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר
וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל[a] וּלְחֹמֹת[b] נְחֹשֶׁת[c] עַל־כָּל־הָאָרֶץ
לְמַלְכֵי[c] יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ[d] לְכֹהֲנֶיהָ[e] וּלְעַם הָאָרֶץ׃
19 וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ׃ פ
2 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַם
לֵאמֹר[a] כֹּה אָמַר יְהוָה
זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ
לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי[b] בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה[b]׃
3 קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ[a]
כָּל־אֹכְלָיו יֶאְשָׁמוּ רָעָה תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ פ
4 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכֹל מִשְׁפְּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
5 כֹּה | אָמַר יְהוָה
מַה־מָּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עָוֶל כִּי רָחֲקוּ מֵעָלָי
וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ׃
6 וְלֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

---

14 ג . גנ ה מנה בסיפ
15 ב
גנ ה מנה בסיפ
16 ט רפ׳ וכל יחזק דכות׳
יא כת ר
17 ל
18 סח ר״פ . ד
ל . ז כת כן . ז וכל תלים דכות׳ ב מ ב
19 יא . ג
1 ל
2 ל
ל
כח . תבואתו ק ד בלישׁ
3 יז חס ג מנה בנביא וכל משלי דכות׳ ב מ ד . ב
4 ל
5 יח בטע בסיפ
ב
6 ד ר״פ ולא לא ולא . ד

14 Mm 2456. 15 Mm 2600. 16 Mm 136. 17 Mm 2706. 18 Mm 2457. 19 Mm 2545. Cp 2 1 Q addidi, cf Mp sub loco. 2 Mm 1769. 3 Mm 1371.

14 a G ἐκκαυθήσεται; prp תִּפָּח vel תִּנָּפַח vel תִּפְנֶה ‖ **15** a > G, dl (ex 25,9) ‖ **16** a mlt Mss Edd אתם = אִתָּם ‖ b mlt Mss Edd שׂט שׂה– ‖ **17** a nonn Mss מְצוּךָ ‖ b G + 8b, cf 19b ‖ **18** a–a > G* ‖ b mlt Mss Edd Vrs מַת– ‖ c–c G πᾶσι τοῖς βασιλεῦσιν ‖ d pc Mss GS וּל׳ ‖ e nonn Mss θ′S וּל׳; > G* ‖ **Cp 2,1/2** a–a G* καὶ εἶπε ‖ b–b > G* ‖ **3** a Q^{Mss} תו–.

הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ עֲרָבָה וְשׁוּחָה [אָדָם שָׁם׃
בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת[a] בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב
7 וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ וְטוּבָהּ
וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה׃
8 הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה
וְתֹפְשֵׂי הַתּוֹרָה לֹא יְדָעוּנִי וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי
וְהַנְּבִיאִים נִבְּאוּ בַבַּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־יוֹעִלוּ הָלָכוּ׃
9 לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם וְאֶת־בְּנֵי[a] בְּנֵיכֶם אָרִיב׃
10 כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ וְקֵדָר שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד
וּרְאוּ[a] הֵן הָיְתָה כְּזֹאת׃
11 הַהֵימִיר גּוֹי אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים
וְעַמִּי הֵמִיר כְּבוֹדוֹ[a] בְּלוֹא יוֹעִיל׃
12 שִׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשַׂעֲרוּ חָרְבוּ[a] מְאֹד נְאֻם־יְהוָה׃
13 כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ
מְקוֹר | מַיִם חַיִּים לַחְצֹב לָהֶם בֹּאֲרוֹת
בֹּאֲרֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ[a] הַמָּיִם׃
14 הֲעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃
15 עָלָיו יִשְׁאֲגוּ[a] כְּפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם
וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה[b] מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃
16 גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפַּנְחֵס[a] יִרְעוּךְ קָדְקֹד[c]׃ [מוֹלִיכֵךְ בַּדֶּרֶךְ[c]׃
17 הֲלוֹא־זֹאת תַּעֲשֶׂה־[a]לָּךְ עָזְבֵךְ אֶת־[b]יְהוָה אֱלֹהַיִךְ [c]בְּעֵת
18 וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר[a]
וּמַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃

ל . ה[4]
[5]ל
ג
ג ר״פ. מז פסוק לא לא לא
ד מל בסיס . ב חס י
הי בטע בסיס[6] . יד חס[7] . [8]ע
ב . ג[9]
יא . ו מל[10]
מח[11] כת א לא קר' ב[12] מנה בליש
מח[11] כת א לא קר' ב[12] מנה בליש . ב וחס
ד חס בליש
נצתו חד מן יד[13] כת ח ק ונקד ו . ב . ה חס בסיפ
ותחפנחס נ[14]ח י ול ק בליש
ב . ו[14] כנביא וכל ס״פ דכות ב מ א
ג . ל חס בסיפ
ג

[4]Mm 87. [5]וחד טובה Neh 9,36. [6]Mm 2617. [7]Mm 62. [8]Mm 271. [9]Mm 179. [10]Mm 2458. [11]Mm 898. [12]Mp sub loco. [13]Mm 782. [14]Mm 3133. [15]Mm 1871 contra textum.

6 [a] G *καὶ ἀκάρπῳ* = וְגַלְמוּדָה ‖ **9** [a] > pc Mss 𝔙, frt dl ‖ **10** [a–a] prp הֲנִהְיְתָה ‖ **11** [a] Tiq soph pro דִּי– ‖ **12** [a] G *ἐπὶ πλεῖον* = הַרְבֵּה; l חָרְדוּ cf 𝔖 ‖ **13** [a] l יָכְלוּ (a כלא)? cf G *συνέχειν* ‖ **15** [a] l שָׁ? ‖ [b] K הָ֫, pc Mss נִתְּצָה, pc Mss נִתְּצוּ ‖ **16** [a] 𝔘 ut Q, l; K –פְּנֵס ‖ [b] pc Mss GV יְדָעוּךְ, 𝔖 *nr'wnkj* = יִרְעוּךְ; l prb יָעָרוּךְ ‖ [c] G *καὶ κατέπαιζόν σου* ‖ **17** [a] l עֲשָׂה ‖ [b] G *ἐμέ, λέγει* (it 19[a]) ‖ [c–c] > G*, dl (dttg) ‖ **18** [a] G* *Γηων* = גִּיחוֹן Gn 2,13.

19 תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ תוֹכַחְתֵּךְ
וּדְעִי וּרְאִי כִּי־רַע וָמָר עֻזְבֵךְ אֶת־[a]יְהוָה אֱלֹהָיִךְ
וְלֹא [b]פַּחְדָתִי אֵלַיִךְ [b]נְאֻם־[c]אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת׃
20 כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי[a] עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי[a] מוֹסְרוֹתַיִךְ
וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבֹד[b] כִּי עַל־כָּל־גִּבְעָה גְּבֹהָה
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה׃
21 וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ שֹׂרֵק כֻּלֹּה[a] זֶרַע אֱמֶת
וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ[b] לִי סוּרֵי הַגֶּפֶן[b] נָכְרִיָּה׃
22 כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בֹּנֶתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית
נִכְתָּם עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם[a] אֲדֹנָי יְהוִה׃
23 אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי אַחֲרֵי[a] הַבְּעָלִים[b] לֹא הָלַכְתִּי[b]
רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגַּיְא[c] דְּעִי מֶה עָשִׂית
בִּכְרָה קַלָּה מְשָׁרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ 24 [a]פֶּרֶה[b] | לִמֻּד מִדְבָּר[a]
בְּאַוַּת נַפְשָׁהּ[c] שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה
כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ[d] יִמְצָאוּנָהּ׃
25 מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגְרוֹנֵךְ[a] מִצְּמָאָה
וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לֹוא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם אֵלֵךְ׃
26 כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם[b] וְכֹהֲנֵיהֶם[c] וּנְבִיאֵיהֶם׃
27 אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי[a]
כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים
וּבְעֵת רָעָתָם יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃
28 וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לָּךְ יָקֻמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ

[16] Mm 3466. [17] Mm 824. [18] Mm 3133. [19] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [20] Mm 1472. [21] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [22] Mm 2459. [23] Mm 3560. [24] Mp sub loco. [25] Mm 3827. [26] Mm 2460. [27] Mm 3118. [28] Mm 3491.

19 [a] cf 17[b] ‖ [b–b] G *εὐδόκησα ἐπὶ σοί*; l פָּחַדְתִּי אֵלַי cf S𝔖 et Hos 3,5 ‖ [c–c] G *κύριος ὁ θεός σου* ‖ **20** [a] = תְּ– cf G et 2,33[b] ‖ [b] C𝔗 ut Q ‖ **21** [a] Q[Mss] כלו ‖ [b–b] crrp; prp גפן (al לְסוֹרֵחַ) *לְסוֹרֵיָה ‖ **22** [a] > G* ‖ **23** [a] mlt Mss GS𝔗[Edd] וְאִ֫ ‖ [b–b] dl, cf 25b ‖ [c] G *ἐν τῷ πολυανδρείῳ* ‖ **24** [a–a] l פִּרְאָה לַמִּדְבָּר ‖ [b] mlt Mss פרא ‖ [c] mlt Mss Vrs ut Q, l ‖ [d] G θ′ *ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτῆς* = בְּעֻנָּתָהּ ‖ **25** [a] C ut Q, l ‖ **26** [a] G(S) *υἱοί* = בְּנֵי ‖ [b] mlt Mss GS וְשִׂ֫ ‖ [c] mlt Mss כִּ֫ ‖ **27** [a] mlt Mss Edd ut Q; l c K GS תְּנִי–.

ל חס[16]

ט[17] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מ ז . ג . ו[18] בנביא וכל ס״פ דכות ב מ א

כט . ד . הי

אעבור ק חד מן ג[19] מל בליש

ג חס

ט ר״פ וכל חרי עשר דכות[20] . כת כן[21]

ל

ז[22] וכל יחזק דכות ב מ ד

ו ה כת א וחד כת ה[23] . ל[24]

נפשה ק חד מן ה[25] כת ו וקר ה

וגרונך ק

ד[26] . לה מל

ל

ג[27] . כו מלעיל . ילדתנו ק

ג ר״פ[28]

כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה[a]׃ ס
29 לָמָּה תָרִיבוּ[a] אֵלָי [b]כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם[b] בִּי נְאֻם־יְהוָה׃
30 לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי [a]אֶת־בְּנֵיכֶם[a] מוּסָר לֹא לָקָחוּ[b]
אָכְלָה חַרְבְּכֶם נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית[c]׃ [a]31 הַדּוֹר
אַתֶּם רְאוּ דְבַר־יְהוָה[a]
הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלִיָּה[b]
מַדּוּעַ אָמְרוּ עַמִּי רַדְנוּ[c] לֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃
32 הֲתִשְׁכַּח בְּתוּלָה עֶדְיָהּ כַּלָּה קִשְׁרֶיהָ
וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃
33 מַה־תֵּיטִבִי דַרְכֵּךְ לְבַקֵּשׁ אַהֲבָה
לָכֵן גַּם [a]אֶת־הָרָעוֹת לִמַּדְתִּי[ab] אֶת־דְּרָכָיִךְ׃
34 גַּם בְּכַנְפַיִךְ[a] נִמְצְאוּ דַּם נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים[b] נְקִיִּם
לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים [c]כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה[c]׃
35 וַתֹּאמְרִי כִּי נִקֵּיתִי אַךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי
הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא חָטָאתִי׃
36 מַה־תֵּזְלִי[a] מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ
גַּם מִמִּצְרַיִם תֵּבוֹשִׁי כַּאֲשֶׁר־בֹּשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר׃
37 גַּם מֵאֵת זֶה תֵּצְאִי וְיָדַיִךְ עַל־רֹאשֵׁךְ
כִּי־מָאַס יְהוָה בְּמִבְטַחַיִךְ וְלֹא תַצְלִיחִי לָהֶם[a]׃
3 1 לֵאמֹר[a]
הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ

ל ר״פ
י בטע[29]
ו בטע . לה מל
יא
מ[30] חס ול בלישׁ
למדת ק
ל מל
ב[31] . נ
נז וכל תלים דכות ב מ יא
ה[32] יז מל בלשון נקיבה[33] . נ
ט ר״פ[1]
יב[2]

[29]Mm 3661. [30]Mm 1098. [31]Ex 22,1. [32]Mm 2601. [33]Mm 287. [34]Mm 2461. Cp 3 [1]Mm 3072. [2]Mm 440.

28 [a] 𝔊 + *καὶ κατ' ἀριθμὸν διόδων τῆς Ιερουσαλημ ἔθυον τῇ Βααλ*, ins וּמִסְפַּר חֲצוֹת יְרוּשָׁלַם קְטַרוּ לַבַּעַל cf 11,13 ‖ **29** [a] 𝔊 *λαλεῖτε* = תְּדַבְּרוּ ‖ [b–b] 𝔊 versio duplex ‖ **30** [a–a] l אָבוֹת וּבָנִים? cf 6,21 ‖ [b] 𝔊 2 pl ‖ [c] 𝔊 + *καὶ οὐκ ἐφοβήθητε* ‖ **31** [a–a] 𝔊 *ἀκούσατε λόγον κυρίου· Τάδε λέγει κύριος*; add lectoris, dl ‖ [b] l פְּלִיָּה– ‖ [c] 𝔊 *οὐ κυριευθησόμεθα*, 𝔊^{A}𝔄 *οὐ δουλευθησόμεθα*; 𝔖 *nḥtn* = יָרַד; prp נַדְנוּ (4,1) vel נַדּוּ (4,25) cf 𝔗; α′(𝔙) *ἀπέστημεν*, l מָרַר ‖ **33** [a–a] 𝔊 *σὺ ἐπονηρεύσω* (= אַתְּ הֲרֵעוֹת) *τοῦ μιᾶναι* ‖ [b] K תִּי– = 2 sg f ut Q, it passim ‖ **34** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν ταῖς χερσί σου* = בְּכַפַּיִךְ ‖ [b] dl (> 𝔊) aut l נְבִיאִים (cf 30) ‖ [c–c] crrp; l כִּי עָלַיִךְ לְאָלָה כָּל־אֵלֶּה (hpgr)? ‖ **36** [a] l תְּזַלְזְלִי cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ **37** [a] Ms 𝔖 בָּהֶם ‖ **Cp 3,1** [a] > Ms 𝔊𝔖, sed prb init v exc.

וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר [b]הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ[b] עוֹד ל
הֲלוֹא חָנוֹף תֵּחָנַף הָאָרֶץ[c] הַהִוא ל . ל
וְאַתְּ זָנִית רֵעִים רַבִּים וְשׁוּב אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ ה[3] . ב מל בסיפ[4]
2 שְׂאִי־עֵינַיִךְ עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שֻׁגָּלְתְּ ח . יא . י כת ה[5] . שכבת ק
עַל־דְּרָכִים יָשַׁבְתְּ לָהֶם כָּעַרְבִּי[a] בַּמִּדְבָּר ל
וַתַּחֲנִיפִי אֶרֶץ בְּזְנוּתַיִךְ[b] וּבְרָעָתֵךְ[c]׃
3 [a]וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לֹוֹא הָיָה[a] ל . ב חס . לה מל
וּמֵצַח [b]אִשָּׁה זוֹנָה[b] הָיָה לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃ ל[1]
4 הֲלוֹא מֵעַתָּה[a] קָרָאתְּ[b] לִי אָבִי[c] אַלּוּף נְעוּרַי אָתָּה׃ קראת חד מן ב בליש ובסיפ . ג חס[6] ס[נ]
5 הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר לָנֶצַח ל
הִנֵּה[a] דִבַּרְתְּ[b] וַתַּעֲשִׂי הָרָעוֹת וַתּוּכָל׃ פ דברת[7] יתיר י וחד מן ק ב בליש ובסיפ . ג
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתְ אֲשֶׁר עָשְׂתָה
מְשֻׁבָּה יִשְׂרָאֵל הֹלְכָה הִיא עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן ו[8] חס ו ול בליש
7 וַתִּזֶן[a]־שָׁם׃ 7 וָאֹמַר אַחֲרֵי עֲשׂוֹתָהּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב וְלֹא־ ל
שָׁבָה וַתֵּרֶא[a] בְּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה׃ 8 וָאֵרֶא[a] כִּי עַל־כָּל־אֹדוֹת ותרא ק
אֲשֶׁר נָאֲפָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל שִׁלַּחְתִּיהָ וָאֶתֵּן אֶת־סֵפֶר כְּרִיתֻתֶיהָ אֵלֶיהָ[b] ב . ל
וְלֹא יָרְאָה בְּגוֹדָה יְהוּדָה אֲחוֹתָהּ וַתֵּלֶךְ וַתִּזֶן גַּם־הִיא׃ 9 וְהָיָה מִקֹּל[a] ב . ב . ל וחס בקליל
זְנוּתָהּ [b]וַתְּחַנֵּף אֶת־הָאָרֶץ[b] וַתְּנָאֵף[c] אֶת־הָאֶבֶן וְאֶת־הָעֵץ׃ 10 וְגַם־ ה דקדמין לעצים[9] . ו רי״פ בסיפ[10]
בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁבָה אֵלַי בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה בְּכָל־לִבָּהּ כִּי אִם־ ב בסיפ[11] . ד בטע בסיפ . ל
בְּשֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה׃ פ 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי צִדְּקָה נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה
12 יִשְׂרָאֵל מִבֹּגְדָה יְהוּדָה׃ 12 הָלֹךְ וְקָרָאתָ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ל
צָפוֹנָה וְאָמַרְתָּ נג ה מנה בסיפ

[3] Mm 2462. [4] Mp sub loco. [5] Mm 1750. [6] Mm 1585. [7] Q addidi, cf Mp sub loco. [8] Mm 1871. [9] Mm 4157. [10] Mm 2463. [11] Mm 2619.

1 [b–b] ex Dt 24,4; l הֲשׁוֹב אֵלֶיהָ cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊(𝔙) *ἡ γυνή* (ex *ἡ γῆ*?); l 𝔐 cf 2b ‖ **2** [a] 𝔊 *ὡσεὶ κορώνη* = כְּעֹרֵב ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 תֵּד– ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔙 עוֹתֵיךְ– ‖ **3** [a–a] 𝔊 *καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς εἰς πρόσκομμα σεαυτῇ* ‖ [b–b] prp נְחֻשָׁה cf Jes 48,4 ‖ **4** [a] 𝔊 *ὡς οἶκον* = מְעֹנָה; l ׳גַּם־ע? ‖ [b] cf 2,33[b]; mlt Mss ut Q ‖ [c] dl (ex 19)? ‖ **5** [a] prp הִנֵּה ‖ [b] cf 2,33[b] ‖ **6** [a] l ותתן ‖ **7** [a] K וַתִּרְאֶה ‖ **8** [a] l c Ms 𝔊$^{Q^cLaI}$𝔖 וַתֵּרֶא ‖ [b] 𝔊$^{-V}$ + *εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς* cf Dt 24,1 ‖ **9** [a] 𝔊 *εἰς οὐθέν*; 𝔙 recte *facilitate* ‖ [b–b] > 𝔊*; l וַתַּחֲנֵף אֶת־ה׳ cf α′θ′𝔖𝔗𝔙 ‖ [c] prp אֵץ–.

שׁוּבָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה לוֹא־אַפִּיל פָּנַי בָּכֶם
כִּי־חָסִיד אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לֹא אֶטּוֹר לְעוֹלָם׃
13 אַךְ דְּעִי עֲוֹנֵךְ כִּי בַיהוָה אֱלֹהַיִךְ פָּשָׁעַתְּ
וַתְּפַזְּרִי אֶת־דְּרָכַיִךְ[a] לַזָּרִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן[b] וּבְקוֹלִי
[לֹא־שְׁמַעְתֶּם[c] נְאֻם־יְהוָה׃
14 שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה כִּי אָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָכֶם וְלָקַחְתִּי
אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן׃ 15 וְנָתַתִּי
לָכֶם רֹעִים כִּלְּבִּי וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה[a] וְהַשְׂכֵּיל׃ 16 וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ
וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן[a]
בְּרִית־יְהוָה וְלֹא יַעֲלֶה עַל־לֵב וְלֹא יִזְכְּרוּ־בוֹ[b] וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא
יֵעָשֶׂה עוֹד׃ 17 בָּעֵת הַהִיא יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַם כִּסֵּא יְהוָה וְנִקְווּ[a] אֵלֶיהָ
כָּל־הַגּוֹיִם[c] לְשֵׁם יְהוָה לִירוּשָׁלָם וְלֹא־יֵלְכוּ עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת
לִבָּם הָרָע׃ ס 18 בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵית־יְהוּדָה עַל־בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְיָבֹאוּ יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי אֶת־
אֲבוֹתֵיכֶם[a]׃
19 וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ[a] אֲשִׁיתֵךְ[b] בַּבָּנִים
וְאֶתֶּן־לָךְ[b] אֶרֶץ חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי צִבְאוֹת[c] גּוֹיִם
וָאֹמַר אָבִי תִקְרְאִי[d]־לִי וּמֵאַחֲרַי לֹא תָשׁוּבִי׃ [יְהוָה׃
20 [a] אָכֵן בָּגְדָה[a] אִשָּׁה מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם[b] בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
21 קוֹל[a] עַל־שְׁפָיִם[a] נִשְׁמָע בְּכִי תַחֲנוּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כִּי הֶעֱוּוּ[b] אֶת־דַּרְכָּם שָׁכְחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
22 שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה[a] מְשׁוּבֹתֵיכֶם

לה מל
ל
12 בנביא וכל ס״פ דכות׳ ב מ א
ל
13 ג
ב
14 ל . ו . ב מל 14
15 ח . יב 16 . ג פסוק לא ולא ולא ולא 17 . כו בלישׁ וכל מלכים דכות׳
ג . 18 ל
ל . 19 ל
ל
16 ח . יב
ז רפ 20
ט ר״פ וכל תרי עשר דכות׳ 21 . ב
22 ג . ג
תקראי חד מן מח 23 כת ו ק ורקי׳
תשובי חד מן מח 23 כת ו ק ורקי׳
יח 24
ג מל 25 . ו . יח 26
ל כת ה

12 Mm 3133. 13 Mm 2464. 14 Mm 2465. 15 Mm 2738. 16 Mm 891. 17 Mm 2466. 18 Mm 1217. 19 Mm 210. 20 Mm 465. 21 Mm 1472. 22 Mm 454. 23 Mm 3811. 24 Mm 1941. 25 Mm 2365. 26 Mm 953.

13 [a] prp דּוֹדַיִךְ ‖ [b–b] add (ex 6)? ‖ [c] 𝔊𝔙 2 sg, I שָׁמַעַתְּ? ‖ **15** [a] 𝔊 *ποιμαίνοντες* = רָעֹה ‖ **16** [a] pr אֲ? ‖ [b] pc Mss עוד, Ms + עוד ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ– ‖ [b] 1 מִכֹּל־? ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **18** [a] Ms 𝔊𝔖𝔗[fMss] יהֶם– ‖ **19** [a] 𝔊 *Γένοιτο, κύριε· ὅτι* = אָמֵן יהוה כִּי (ex א׳ י׳ ך׳?) ‖ [b] prp דְּ֫, לְךָ ‖ [c–c] 𝔊 *θεοῦ παντοκράτορος* = אֱלֹהֵי צבׄ׳ ‖ [d] 1 c K 𝔊𝔖 וּ–; mlt Mss Edd 𝔗𝔙 ut Q ‖ [e] 1 c K 𝔊𝔖𝔗[fMss] בו–; mlt Mss Edd 𝔗𝔙 ut Q ‖ **20** [a–a] l אַךְ כִּבְגוֹד cf 𝔊𝔙 ‖ [b] 𝔊 *ἠθέτησεν* (= בָּגַד), 𝔊[S] *-σαν* ‖ **21** [a–a] 𝔊 *ἐκ χειλέων* cf 7,29[b–b] ‖ [b] cf 17[a] ‖ **22** [a] mlt Mss ארפא.

ᵇהִנָּנוּ אָתָּנוּ לָךְ׃ כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ [27]

23 אָכֵן לַשֶּׁקֶר ᵃמִגְּבָעוֹת הָמוֹן[ab] הָרִים [28]
אָכֵן בַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תְּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל׃ [28]

24 ᵃוְהַבֹּשֶׁת אָכְלָה[a] אֶת־יְגִיעַ אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ
ᵇאֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם אֶת־ᶜבְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם[b]׃

25 נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ וְתְכַסֵּנוּ כְלִמָּתֵנוּ כִּי לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ל.ל.ט
אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה [חָטָאנוּ [30] מל וכל ו שׁ ת דכות ב מ א . ג ומל[31]
וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס

4 1 אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל ׀ נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב ח ר״פ בסיפ[1]
וְאִם־תָּסִיר שִׁקּוּצֶיךָ מִפָּנַי[a] וְלֹא[b] תָּנוּד׃ ז.ל

2 וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת בְּמִשְׁפָּט וּבִצְדָקָה ל כת כן[2]
וְהִתְבָּרְכוּ בוֹ[a] גּוֹיִם וּבוֹ[a] יִתְהַלָּלוּ׃ ס

3 כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִירוּשָׁלַ͏ִם[a] ז בטע בסיפ[3] כי מיחד[4] . ח[5]
נִירוּ לָכֶם נִיר וְאַל־תִּזְרְעוּ אֶל־קוֹצִים׃ [יְרוּשָׁלָ͏ִם[c] ח[6] . ד ב חס רב מל[7]

4 הִמֹּלוּ לַיהוָה[a] וְהָסִרוּ עָרְלוֹת[b] לְבַבְכֶם ᶜאִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי ב חס[8]
פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֵיכֶם׃

5 הַגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם תַּשְׁמִיעוּ וְאִמְרוּ[a] כא . ו[9]
וּתְקָעוּ[b] שׁוֹפָר בָּאָרֶץ קִרְאוּ מָלְאוּ תקעו . ל ק
וְאִמְרוּ[c] הֵאָסְפוּ וְנָבוֹאָה אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ ו[9] . ג חד חס רב מל[10]

6 שְׂאוּ־נֵס[a] צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ יא ר״פ . ל. ב חד מל וחד חס[11]
כִּי רָעָה אָנֹכִי ׀ מֵבִיא מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ [12]

7 עָלָה אַרְיֵה מִסֻּבְּכוֹ וּמַשְׁחִית גּוֹיִם נָסָע ל.ל
יָצָא מִמְּקֹמוֹ לָשׂוּם אַרְצֵךְ לְשַׁמָּה ו[13] חס וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ב

[27] Mm 1297. [28] Mm 1941. [29] Mp sub loco. [30] Mm 346. [31] Mm 2467. Cp 4 [1] Mm 2584. [2] Cf Mm 4149. [3] Mm 2547. [4] Mm 2049. [5] Mm 2159. [6] Mm 2469. [7] Mm 3402 contra textum. [8] Mm 255. [9] Mm 2470. [10] Mm 2079. [11] Mm 2479. [12] Mm 2471. [13] Mm 489.

22 [b–b] G *ἰδοὺ δοῦλοι* (*δοῦλοι* dttg ortum, dl) *ἡμεῖς ἐσόμεθά σοι*, S *h' ḥnn djlk* = הִנֵּה ‖ **23** [a–a] l הַגִּ׳ וַהֲמון cf GSV ‖ [b] mlt Mss הַ׳ ‖ **24** [a–a] l וְהַבַּעַל אָכַל ‖ [b–b] add ‖ [c] nonn Mss GSTᶠ·ᴹˢ וְאֵת ‖ **Cp 4,1** [a] C וְיָד– ‖ [b] l c CGSTᶠ·ᴹˢ עלא ‖ **2** [a] l וּבְךָ, וּבְךָ? ‖ **3** [a] pc Mss GST וּלְיֹשְׁבֵי יר׳ cf 4a ‖ **4** [a] G *τῷ θεῷ ὑμῶν*; prp לִי ‖ [b] mlt Mss GS לַת– ‖ [c–c] add? cf 3a ‖ **5** [a] dl (ex 5b) ‖ [b] C mlt Mss GSC ut Q, 1 ‖ [c] prp מַהֲרוּ ‖ **6** [a] G *φεύγετε* = נָסוּ.

[a]עָרֵיךְ תֵּשַׁבְנָה מֵאֵין יוֹשֵׁב[a]׃ ל. מט מל בנביא

8 עַל־זֹאת חִגְרוּ שַׂקִּים סִפְדוּ וְהֵילִילוּ
כִּי לֹא־שָׁב[a] חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִמֶּנּוּ׃ פ

9 וְהָיָה בַיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
יֹאבַד לֵב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים ב
וְנָשַׁמּוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים יִתְמָהוּ׃ [וְלִירוּשָׁלַם[b] ד מל בסיפ וח[15]

10 וָאֹמַר[a] אֲהָהּ | אֲדֹנָי יְהוִה אָכֵן הַשֵּׁא הִשֵּׁאתָ [b]לָעָם הַזֶּה יאח[14]. ל
לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְנֹגַעַת חֶרֶב עַד־הַנָּפֶשׁ׃ ל

11 בָּעֵת הַהִיא יֵאָמֵר לָעָם־הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַם ח[15]
רוּחַ[a] שְׁפָיִים בַּמִּדְבָּר[b] דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי
לוא מל. לוז מל. ב רבטע[16] לֹוֹא לִזְרוֹת וְלֹוֹא לְהָבֵר׃ 12 רוּחַ מָלֵא מֵאֵלֶּה[a] יָבוֹא לִי
עַתָּה גַם־אֲנִי אֲדַבֵּר מִשְׁפָּטִים אוֹתָם׃ ט רפי וכל יחזק דכות[17]

13 הִנֵּה | כֶּעָנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה מַרְכְּבוֹתָיו ב מל[18]
קַלּוּ מִנְּשָׁרִים סוּסָיו אוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ ה. ב

14 כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ יְרוּשָׁלַם לְמַעַן תִּוָּשֵׁעִי
עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת אוֹנֶךְ׃ ל

15 כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃
16 [a]הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה[a] הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַם

נֹצְרִים[b] בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק וַיִּתְּנוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ ב חס. ב[19]
17 כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־אֹתִי מָרָתָה נְאֻם־יְהוָה׃ ב בתרי לישן[20]

18 דַּרְכֵּךְ[a] וּמַעַלְלַיִךְ עָשׂוּ[b] אֵלֶּה לָךְ ד כת ו. ב
זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי[c] נָגַע עַד[d]־לִבֵּךְ׃ ס

19 מֵעַי | מֵעַי אוֹחִילָה[a] קִירוֹת לִבִּי אוחילה חד מן ג[21] בלישׁ ק

[14]Mm 1941. [15]Mm 2159. [16]Hi 3,25. [17]Mm 136. [18]Mm 2472. [19]Mm 2473. [20]Mm 479. [21]Mm 3104.

7 [a–a] add (ex 2,15)? ‖ **8** [a] huc tr ממנו m cs ‖ **10** [a] ex 14,13; l וְאָמְרוּ cf $\mathfrak{G}^{A}\mathfrak{U}$ ‖ [b–b] ex 11; l frt לָנוּ ‖ **11** [a–a] $\mathfrak{G}$ *πλανήσεως* cf $\mathfrak{S}$ ‖ [b] l prb בָּא מִמִּי ‖ **12** [a] > $\mathfrak{G}$*, dl (dupl) ‖ **16** [a–a] prp הַזְכִּירוּ לְבַנְיָמִין vel הַגִּידוּ בִּיהוּדָה ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *συστροφαί*, l צָרִים ‖ **18** [a] pc Mss Vrs דַּרְכֵּךְ ‖ [b] nonn Mss עָשָׂה, $\mathfrak{C}$ mlt Mss עשׂו ‖ [c–c] prp מָרֵךְ cf 17b ‖ [d] mlt Mss עַל ‖ **19** [a] l c K mlt Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ אָחוֹלָה, pc Mss $\mathrm{Ed}^{\mathrm{Norzi}}\mathrm{Q}^{\mathrm{Mss}}$ אָחִילָה, Q אוֹחִילָה; $\mathfrak{S}(\mathfrak{C})$ *kjbjn lj* = יָחִילוּ.

הֲמָּה־לִי לִבִּי[b] לֹא אֲחָרִישׁ
כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעְתִּי[c] נַפְשִׁי תְּרוּעַת מִלְחָמָה׃
20 שֶׁבֶר עַל־שֶׁבֶר נִקְרָא[a] כִּי שֻׁדְּדָה כָּל־הָאָרֶץ
פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ אָהָלַי רֶגַע[b] יְרִיעֹתָי׃
21 עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס[a] אֶשְׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ ס
22 כִּי | אֱוִיל[a] עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדָעוּ
בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים הֵמָּה
חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרֵעַ וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ׃
23 רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ וָבֹהוּ[a] וְאֶל־הַשָּׁמַיִם וְאֵין אוֹרָם׃
24 רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים וְכָל־הַגְּבָעוֹת הִתְקַלְקָלוּ׃
25 רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדָדוּ׃
26 רָאִיתִי וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־עָרָיו נִתָּצוּ[a]
מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי[b] חֲרוֹן אַפּוֹ[c]׃ ס
27 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
שְׁמָמָה תִּהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא[a] אֲעֲשֶׂה׃
28 עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל
עַל[a] כִּי־דִבַּרְתִּי זָמֹתִי[b] וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב מִמֶּנָּה׃
29 מִקּוֹל פָּרָשׁ וְרֹמֵה[a] קֶשֶׁת בֹּרַחַת כָּל־הָעִיר[b]
בָּאוּ[c] בָּעָבִים וּבַכֵּפִים עָלוּ
כָּל־הָעִיר[d] עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֶן אִישׁ׃ [זָהָב
30 וְאַתְּי[a] שָׁדוּד[b] מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־[c]
כִּי־תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי

ב חס . ו חס בלישׁ[22]

שמעת חד מן ד[23] בלישׁ ק

ב חד חס וחד מל

ב[24]

ב[25] מל יג מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב . יז מ״פ לא ולא לא[26]

ל מל

ו[27] . ל

ב[28] . ה[29] ול בלישׁ . ג[30]

ב[31] . ל

ב

ב פסוק בסיפ מפני מפני

ו בטע בסיפ . כי מיחד[32]

ג . ו[33]

ג ב קמ וחד פת . ב בלישׁ[34] . ב[35]

מט מל בנביא . ה[36]

ראת חד מן ז[37] כת כן ק בלישׁ

ג . יא . ל

[22] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [23] Mm 1865. [24] Ps 85,9. [25] Mm 1238 ת. [26] Mm 1613. [27] Mm 227. [28] Gn 1,2. [29] Mm 1923. [30] Mm 2253. [31] Mp sub loco. [32] Mm 2049. [33] Mm 1847. [34] Mm 2474. [35] Gn 16,8. [36] Mm 640. [37] Mm 2081.

19 [b] dl, tr huc נפשי ex v b (l הֲמָה) cf 𝔊 ‖ [c] l c K תִּי֫- (cf [b]); 𝔊(𝔖𝔗𝔙) ἤκουσεν = שָׁמַעְתִּ ‖ **20** [a] sec 𝔊α′σ′𝔙 rectius a קְרָא, sec 𝔖𝔗 a קָרָה ‖ [b] 𝔊 διεσπάσθησαν cf 𝔖 ‖ **21** [a] 𝔊(𝔖𝔙) φεύγοντας = נָס ‖ **22** [a] 𝔊 οἱ ἡγούμενοι = אֵילֵי ‖ **23** [a–a] 𝔊* om ו תהו, dl? ‖ **26** [a] nonn Mss 𝔊 נִצָּתוּ ‖ [b] L* mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[fMs]𝔙 וּמִ׳ ‖ [c] 𝔊 + ἠφανίσθησαν ‖ **27** [a] l הָ֫לָה cf 28b ‖ **28** [a] dttg? ‖ [b] tr post נחמתי cf 𝔊 ‖ **29** [a] nonn Mss ורמי ‖ [b] ex v b; 𝔊(𝔗[Ed]) χώρα, l הָאָרֶץ ‖ [c] 𝔊 + εἰς τὰ σπήλαια καὶ … ἐκρύβησαν, ins בַּמְּעָרוֹת וַיֶּחֱבָאוּ (homtel) ‖ [d–d] 𝔊 recte πᾶσα πόλις = כל־עיר cf בהן ‖ **30** [a] K ואתי ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ [c] dttg?

מְאָסוּ־בָךְ עֹגְבִים נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃ ל
31 כִּי קוֹל כְּחוֹלָה[a] שָׁמַעְתִּי צָרָה[b] כְּמַבְכִּירָה ל
קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפַּח תִּפְרֹשׂ כַּפֶּיהָ ל
אוֹי־נָא לִי כִּי־עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים[c]׃ פ ל
5 1 שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם וּרְאוּ־נָא וּדְעוּ ל[1] ס[a]
וּבַקְּשׁוּ בִרְחֹבוֹתֶיהָ אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ ל[2] . ל מל
אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ אֱמוּנָה וְאֶסְלַח לָהּ[a]׃ נ
2 וְאִם[a] חַי־יְהוָה יֹאמֵרוּ לָכֵן[b] לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃ ל . ג[3]
3 יְהוָה עֵינֶיךָ הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה
הִכִּיתָה אֹתָם וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם[a] מֵאֲנוּ קַחַת מוּסָר ג מל[4] . יו חס בסיפ
חִזְּקוּ פְנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ ל[5]
4 וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ־דַּלִּים[a] הֵם נוֹאֲלוּ ס׳ ר״פ . ב[6]
כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם׃
5 אֵלְכָה־לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם ט רפ[7] וכל יחזק דכות[7]
כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם
אַךְ הֵמָּה יַחְדָּו שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ מוֹסֵרוֹת׃
6 עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת[a] יְשָׁדְדֵם ל
נָמֵר שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֶנָּה יִטָּרֵף ג[8] . ד מל בגביון וכל כתיב דכות[8] . יו[9] . יו[10]
כִּי רַבּוּ פִּשְׁעֵיהֶם עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃ יא[11]
7 אֵי לָזֹאת אֶסְלַח־לָךְ[a] בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי וַיִּשָּׁבְעוּ בְלֹא אֱלֹהִים לא[12] . אסלח[13] יתיר ד . יו ק
וָאַשְׂבַּע[b] אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ וּבֵית זוֹנָה יִתְגֹּדָדוּ[c]׃ ל רחס
8 סוּסִים מְיַזָּנִים[a] מַשְׁכִּים[b] הָיוּ אִישׁ אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ יִצְהָלוּ׃ ל למדינ[14] . ל
9 הֲעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד[a] נְאֻם־יְהוָה לה מל

Cp 5 [1]Mm 2026. [2]Mm 1690. [3]Mm 3439. [4]Mm 1605. [5]Mm 1452. [6]Mm 2274. [7]Mm 136. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1475. [10]Mm 2967. [11]Q non reperitur in ullo alio Ms, hic ego erasi et transtuli in אסלח Jer 5,7, cf Mp sub loco. [12]Mm 418. [13]Q addidi, cf משבותיהם Jer 5,6 et Mp sub loco. [14]K^{Or}, cf Mp sub loco.

31 [a] = כחלה ‖ [b] 𝔊 *τοῦ στεναγμοῦ σου*; prp צְוָחָה vel *צֻרַּח ululatus ‖ [c] 𝔊𝔙 pt pass cf 𝔖 ‖ **Cp 5,1** [a] ins נְאֻם יהוה cf 2[a] ‖ **2** [a] 𝔊 *λέγει κύριος* (cj c 1) ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔖 אָכֵן ‖ **3** [a] prp כְּלִמָּתָם vel תְּכַלְמָתָם ‖ **4** [a] tr huc ‖ **6** [a] 𝔊 *ἕως τῶν οἰκιῶν* = עַד־בַּיִת? α′ (𝔖𝔗𝔙) *ἐσπερινοί* = עֲרֶב ut Hab 1,8 Zeph 3,3 ‖ **7** [a] K אסלוח ‖ [b] pc Mss שׁ– ‖ [c] 1 c pc Mss יתגוררו cf 𝔊 *κατέλυον* ‖ **8** [a] K^{Occ} מוז ‖ [b] Ms מִים–, 𝔊 *θηλυμανεῖς*, α′θ′(𝔗?) *ἔλκοντες* = מֹשְׁכִים, 𝔏 *furentes circa feminas* pro מ׳ מ׳; 1 *מַאֲשְׁכִים testiculati ‖ **9** [a] nonn Mss + בָּם cf 29[a].

וְאִם־בְּנוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס
10 עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה אַל־[a]תַּעֲשׂוּ
[b]הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ כִּי לֹוא לַיהוָה הֵמָּה[b]׃
11 כִּי בָגוֹד בָּגְדוּ בִי בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃
12 כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֹא־הוּא
וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב לוֹא נִרְאֶה׃
13 וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר[a] אֵין בָּהֶם [b]כֹּה יֵעָשֶׂה לָהֶם[b]׃ ס
14 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת
יַעַן דַּבֶּרְכֶם[a] אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרַי בְּפִיךְ לְאֵשׁ
וְהָעָם הַזֶּה עֵצִים[b] וַאֲכָלָתַם׃
15 הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם ׀ גּוֹי מִמֶּרְחָק בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה
[a]גּוֹי ׀ אֵיתָן הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא[a]
גּוֹי [b]לֹא־תֵדַע לְשֹׁנוֹ וְלֹא תִשְׁמַע מַה־יְדַבֵּר[b]׃
16 [a]אַשְׁפָּתוֹ[b] כְּקֶבֶר פָּתוּחַ[a] [c]כֻּלָּם גִּבּוֹרִים[c]׃
17 וְאָכַל קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ יֹאכְלוּ[a] בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ
יֹאכַל צֹאנְךָ וּבְקָרֶךָ יֹאכַל גַּפְנְךָ וּתְאֵנָתֶךָ
יְרֹשְׁשׁ[b] עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בוֹטֵחַ בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב׃
18 וְגַם בַּיָּמִים ׀ הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם כָּלָה׃ 19 וְהָיָה
כִּי תֹאמְרוּ[a] תַּחַת מֶה עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנוּ אֵת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם[b] כַּאֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן
תַּעַבְדוּ זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם׃ ס
20 הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב וְהַשְׁמִיעוּהָ בִיהוּדָה לֵאמֹר׃

ל וחד מן ד[15] זוגין . ה
ל . ג
ל ומל . לה מל
יז[16] מ״מ לא ולא לא וחד מן לה[17] מל
ג . לה מל . ה[18]
ד מל בסיפ . לו[19]
ה׳ בטע בסיפ[20] . יב[21]
ג[22]
ב
ד[23]
ג[24] . ל . ד[25]
ג מל[26]
ל . כז בטע . ג[27] בנביא וכל כתיב רכוח ב מ ה . ג[28]
ו ר״פ בסיפ[29] . ח[30] . יג[31] . ב
ו בטע בסיפ
כז[32] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב . ג[33]
ב . ל

[15] Mm 3561. [16] Mm 1613. [17] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [18] Mm 3682. [19] Mm 210. [20] Mm 2617. [21] Mm 2015. [22] Mm 2242. [23] Mm 2475. [24] Mm 3423. [25] Mm 946. [26] Mm 228. [27] Mm 2352. [28] Mm 909. [29] Mm 2463. [30] Mm 2738. [31] Mm 891. [32] Mm 1238א. [33] Mm 1384.

10 [a] dl cf 4,27[a] ‖ [b–b] 𝔊𝔖 vertunt sensum in contrarium ‖ **13** [a] Ms והדבר, 𝔊 *καὶ λόγος κυρίου* ‖ [b–b] > 𝔊[Aa1]; prb post צבאות 14 tr ‖ **14** [a] 1 דברם ‖ [b] pc Mss לע׳ ‖ **15** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊* *οὐ οὐκ ἀκούσῃ [τῆς φωνῆς] τῆς γλώσσης αὐτοῦ* cf Dt 28,49b ‖ **16** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp שְׁפָתוֹ vel אֲשֶׁר פִּיהוּ ‖ [c–c] prp כְּלִי מְגוֹרִים cf 17 ‖ **17** [a] Ms ל־ ‖ [b] prp יִרַשׁ ‖ [c] add? ‖ **19** [a] 1 יֹאׄ׳ ‖ [b] ins כֹּה אָמַר יהוה cf 𝔖 et אותי.

21 שִׁמְעוּ־נָא זֹאת עַם סָכָל וְאֵין לֵב
עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ׃
22 הַאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם מִפָּנַי לֹא תָחִילוּ
אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם חָק־עוֹלָם וְלֹא יַעַבְרֻנֵהוּ
וַיִּתְגָּעֲשׁוּ[a] וְלֹא יוּכָלוּ[a] וְהָמוּ גַלָּיו וְלֹא יַעַבְרֻנֵהוּ׃
23 וְלָעָם הַזֶּה הָיָה לֵב סוֹרֵר וּמוֹרֶה סָרוּ וַיֵּלֵכוּ[a]׃
24 וְלֹא־אָמְרוּ בִלְבָבָם נִירָא נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ [לָנוּ׃
הַנֹּתֵן גֶּשֶׁם[a] יוֹרֶה[b] וּמַלְקוֹשׁ[a] בְּעִתּוֹ שָׁבֻעוֹת[c] חֻקּוֹת קָצִיר יִשְׁמָר־
עֲוֹנוֹתֵיכֶם הִטּוּ־אֵלֶּה וְחַטֹּאותֵיכֶם מָנְעוּ הַטּוֹב מִכֶּם׃
25 כִּי־נִמְצְאוּ בְעַמִּי רְשָׁעִים יָשׁוּר[a] כְּשֵׁךְ
יְקוֹשְׁשִׁים[a] הִצִּיבוּ מַשְׁחִית אֲנָשִׁים יִלְכֹּדוּ׃
27 כִּכְלוֹב[a] מָלֵא עוֹף כֵּן בָּתֵּיהֶם מְלֵאִים מִרְמָה
עַל־כֵּן גָּדְלוּ וַיַּעֲשָׁרוּ׃ 28 שָׁמְנוּ[a] עָשְׁתוּ[a]
גַּם[b] עָבְרוּ[c] דִּבְרֵי־רָע[bc] דִּין לֹא־דָנוּ
דִּין יָתוֹם וְיַצְלִיחוּ[d] וּמִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים[c] לֹא שָׁפָטוּ׃
29 הֲעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד[a] נְאֻם־יְהוָה
אִם[b] בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס
30 שַׁמָּה וְשַׁעֲרוּרָה נִהְיְתָה בָּאָרֶץ׃
31 הַנְּבִיאִים נִבְּאוּ־בַשֶּׁקֶר וְהַכֹּהֲנִים יִרְדּוּ[a] עַל־יָדֵיהֶם
וְעַמִּי אָהֲבוּ כֵן וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְאַחֲרִיתָהּ׃
6 1 הָעֻזּוּ בְנֵי בִנְיָמִן[a] מִקֶּרֶב יְרוּשָׁלִַם
וּבִתְקוֹעַ תִּקְעוּ שׁוֹפָר וְעַל־בֵּית הַכֶּרֶם שְׂאוּ מַשָּׂאת
כִּי רָעָה נִשְׁקְפָה מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃

כה
כי[34] מל יג מנה בסיף וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב וחד מן ב בלישׁ חד מל וחד חס׳ f
ה[35]. ל
ג[36]
לה מל[37]. ד[38]. ט. ב
ירה[39] ק. ד[40]. ט
ב מל. ד מל[41]
ל. ל
ל. ל
ל. כל כת כן
ל
ד זוגין[42]. ה
ל
ח מל בסיף. ל
יא. ב[43]
ב חד מל וחד חס׳[1]
ל. ה[2] ג מנה בלישׁ
ד

[34] Mm 1238 א. [35] Mm 2476. [36] Mm 1841. [37] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [38] Mm 1371. [39] Mp sub loco. [40] Mm 2477. [41] Mm 1383. [42] Mm 3561. [43] Mm 2478. Cp 6 [1] Mm 2479. [2] Mm 3750.

22 [a] GS sg, l עש–, כל– (ו dttg) ‖ **23** [a] l וַיִּכָּלוּ? cf 22b 3,5 ‖ **24** [a–a] add ‖ [b] Vrs ut Q ‖ [c] dttg, dl; Vrs nil nisi 𝔏 legisse vid ‖ **26** [a–a] crrp; α′σ′θ′ *ὡς δίκτυον ἰξευτοῦ* (pro כ׳ י׳) cf 𝔙 *quasi aucupes*, l frt יְשָׁרְכוּ שָׁבָךְ(ה) nectunt rete quasi aucupes ‖ **28** [a–a] > G* ‖ [b–b] prp עִזְּרוּ בְרִיבוֹ רָע ‖ [c–c] > G*; G^{OL}α′σ′θ′(𝔙) *τοὺς λόγους μου εἰς πονηρόν* = דְּבָרַי לָרָע ‖ [d] > G ‖ [e] G *χήρας* = אַלְמָנָה ‖ **29** [a] C nonn Mss + בָּם cf 9[a] ‖ [b] pc Mss וְאִם ut 9 ‖ **31** [a] prp יוֹרוּ vel הוֹרוּ ‖ **Cp 6,1** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּנֵי.

ס 2 [a]הַנָּוָה וְהַמְעֻנָּגָה דָּמִיתִי[a] בַּת־צִיּוֹן׃ ל.ב
3 אֵלֶיהָ יָבֹאוּ רֹעִים וְעֶדְרֵיהֶם
תָּקְעוּ עָלֶיהָ אֹהָלִים סָבִיב רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ׃ ג
4 קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ מִלְחָמָה קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַצָּהֳרָיִם ג.יב
אוֹי לָנוּ כִּי־פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צִלְלֵי־עָרֶב׃ ל
5 קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַלָּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ ס ג. ל זקף קמ
6 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ב ובסיפ
כִּרְתוּ עֵצָהּ[a] וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלַם סֹלְלָה ב
הִוא הָעִיר הָפְקֻד[b] כֻּלָּהּ[c] עָשֹׁק בְּקִרְבָּהּ׃ ביר
7 כְּהָקֵיר בּוֹר[a] מֵימֶיהָ כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ ק
חָמָס וְשֹׁד יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי תָּמִיד[b] חֳלִי וּמַכָּה[b]׃ חצי המקרא באותיות
8 הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלַם פֶּן־תֵּקַע נַפְשִׁי מִמֵּךְ ג.ו.ה
פֶּן־אֲשִׁימֵךְ שְׁמָמָה אֶרֶץ לוֹא נוֹשָׁבָה׃ פ לה מל
9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת יי
עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ[a] כַּגֶּפֶן שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל
הָשֵׁב יָדְךָ כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלוֹת׃ ל
10 עַל־מִי אֲדַבְּרָה וְאָעִידָה וְיִשְׁמָעוּ ה[7]
הִנֵּה עֲרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַקְשִׁיב ו.יא[a]
הִנֵּה דְבַר־יְהוָה הָיָה לָהֶם לְחֶרְפָּה לֹא[a] יַחְפְּצוּ־בוֹ׃
11 וְאֵת[a] חֲמַת יְהוָה[b] מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי הָכִיל ג.[9]ג
שְׁפָךְ[c] עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים יַחְדָּו ג[4]
כִּי־גַם־אִישׁ עִם־[d]אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־[e]מְלֵא־יָמִים׃ ל
12 [a]וְנָסַבּוּ בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים [b]שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדָּו[b] ט
[c]כִּי־אֵטֶה אֶת־יָדִי עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה[c]׃ ח[10] ה מנה בלישׁ

[3] Mm 1703. [4] Mp sub loco. [5] Mm 3112. [6] והד הוסרו Ps 2,10. [7] Mm 1230. [8] Mm 2545. [9] Mm 3095. [10] Mm 3172.

2 [a—a] crrp; l frt (ה)דָּמְתָּ מַעֲנֵג *הַלְנָוָה num pascuo deliciarum similis est ‖ **6** [a] l c Q[Or] pc Mss Vrs עֵצָהּ ‖ [b—b] G ὦ πόλις ψευδής = הוֹי עִיר הַשֶּׁקֶר ‖ [c] Q[Or] כֻּלּוֹ ‖ **7** [a] Q = בְּאֵר, quod l; K בּוֹר ‖ [b—b] GS cj c 8 ‖ **9** [a] l עוֹלֵל cf 9b ‖ **10** [a] mlt Mss G[A min] ℭSʏ וְלֹא ‖ **11** [a] prp וַאֲנִי cf Mi 3,8 ‖ [b—b] G τὸν θυμόν μου = חֲמָתִי ‖ [c] G ἐκχεῶ, prp שָׁפַךְ ‖ [d] l גַּם ‖ [e] ins לֹא (hpgr) ‖ **12** [a] 12—15a = 8,10—12 ‖ [b—b] 8,10 שְׂדוֹתֵיהֶם לִירֻשִּׁים ‖ [c—c] > 8,10.

13 כִּי מִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בוֹצֵעַ בָּצַע
וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָׁקֶר׃
14 וַיְרַפְּאוּ אֶת־שֶׁבֶר עַמִּי[a] עַל־נְקֻלָּה לֵאמֹר
שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין[b] שָׁלוֹם׃ 15 הֹבִישׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ
גַּם־בֹּושׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים[a] לֹא יָדָעוּ
לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת־פָּקְדָתִים[b] יִכָּשְׁלוּ אָמַר ׀ יְהוָה׃ ס
16 כֹּה אָמַר יְהוָה
עִמְדוּ[a] עַל־[b]דְּרָכִים וּרְאוּ[b] וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִיבוֹת עוֹלָם
אֵי־זֶה דֶּרֶךְ הַטּוֹב ׀ וְלִכּוּ־בָהּ וּמִצְאוּ מַרְגּוֹעַ לְנַפְשֹׁתֵיכֶם
וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵלֵךְ׃
17 וְהַקְמֹתִי עֲלֵיכֶם[a] צֹפִים הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר
וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃
18 לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם [a]וּדְעִי עֵדָה[a]
אֵת־אֲשֶׁר־[b]בָּם׃ 19 שִׁמְעִי הָאָרֶץ
הִנֵּה אָנֹכִי ׀ מֵבִיא רָעָה אֶל־הָעָם הַזֶּה פְּרִי מַחְשְׁבוֹתָם[a]
כִּי עַל־[b]דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי וַיִּמְאָסוּ־בָהּ׃
20 לָמָּה־זֶּה לִי לְבוֹנָה ׀ מִשְּׁבָא תָּבוֹא[a] וְקָנֶה הַטּוֹב[b] מֵאֶרֶץ מֶרְחָק
עֹלוֹתֵיכֶם ׀ לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ ס
21 לָכֵן ׀ כֹּה ׀ אָמַר ׀ יְהוָה
הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ ׀ בָּם
אָבוֹת וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעַ יֹאבֵדוּ[a]׃ פ
22 [a]כֹּה אָמַר יְהוָה

הִנֵּה עַם בָּא מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃

ך פסוק ועד ועד[11].
[12]. כת ר ב מנה בפסוק וכל אורית וכתיב דכות.
[13] מל
[12]. כת ר ב מנה בפסוק וכל אורית וכתיב דכות
ל מפק א[14]. ב[15]
ה. ה[16]
ל מל
כ ס"פ[17]
ג חד מל וב חס[18]
ח דמטע[19]
ך[20]. ה מל בלישׁ ובנביא
ל. ב
ב כת כן
הי בטע בסיפ[21]. כ[22]
ואבדו ק

[11]Mm 1244. [12]Mm 2480 et Mm 2264. [13]Mm 3614. [14]Mm 331. [15]Mp sub loco. [16]Mm 2627. [17]Mm 2481. [18]Mm 1528. [19]Mm 1404. [20]Mm 2471. [21]Mm 2617. [22]Mm 2168. [23]Mm 503.

14 [a] mlt Mss 𝔊^{O}σ′𝔖𝔗𝔙 pr בַּת ut 8,11 ‖ [b] 𝔊 *καὶ ποῦ* = וְאַיֵּה ‖ **15** [a] l c 8,12 הַכָּלִים ‖ [b] 𝔊$^{-BS46}$(𝔙) *ἐπισκοπῆς αὐτῶν* = פְּקֻדָּתָם ut 8,12 ‖ **16** [a] pr אָמַרְתִּי cf 16b.17a ‖ [b–b] l prb דַּרְכֵי מֵרֹאשׁ ‖ **17** [a] l c pc Mss יְהֹוָה– ‖ **18** [a–a] l prb דְּעָה (c pc Mss α′) ודעו; 𝔊 pro v b *καὶ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια αὐτῶν* ‖ [b] ins prb אֲשֶׁשָׁה cf 1 R 11,25 ‖ **19** [a] 𝔊 *ἀποστροφῆς αὐτῶν* = מְשׁוּבָתָם cf 𝔗 ‖ **20** [a] 𝔊*(𝔖𝔙) *φέρετε* = תְּבִיאוּ ‖ [b] dl ה (dttg) ‖ **21** [a] l c K יֹאבְדוּ ‖ **22** [a] 22–24 = 50,41–43.

23 קֶשֶׁת וְכִידֹון יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הוּא[a] וְלֹא יְרַחֵמוּ
קוֹלָם כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ
עָרוּךְ כְּאִישׁ[b] לַמִּלְחָמָה[c] עָלַיִךְ בַּת־צִיּוֹן׃

24 שָׁמַעְנוּ אֶת־שָׁמְעוֹ רָפוּ יָדֵינוּ צָרָה הֶחֱזִיקַתְנוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃

25 אַל־תֵּצְאִי[a] הַשָּׂדֶה וּבַדֶּרֶךְ אַל־תֵּלֵכִי[a] כִּי חֶרֶב לְאוֹיֵב מָגוֹר

26 בַּת־עַמִּי חִגְרִי־שָׂק וְהִתְפַּלְשִׁי בָּאֵפֶר [מִסְפֵּד
אֵבֶל יָחִיד עֲשִׂי לָךְ מִסְפֵּד תַּמְרוּרִים
כִּי פִתְאֹם יָבֹא הַשֹּׁדֵד[a] עָלֵינוּ׃

27 בָּחוֹן נְתַתִּיךְ בְּעַמִּי מִבְצָר[a] וְתֵדַע וּבָחַנְתָּ אֶת־דַּרְכָּם׃

28 כֻּלָּם סָרֵי[a] סוֹרְרִים הֹלְכֵי רָכִיל[b] נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל[b] כֻּלָּם מַשְׁחִיתִים

29 נָתַךְ[a] מַפֶּחַ מֵאִשְׁתָּם[b] עוֹפֶרֶת [הֶבֶל
לַשָּׁוְא צָרַף צָרוֹף וְרָעִים לֹא נִתָּקוּ׃

30 כֶּסֶף נִמְאָס קְרָאוּ לָהֶם כִּי־מָאַס יְהוָה בָּהֶם׃ פ

7 1[a] הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 עֲמֹד
בְּשַׁעַר בֵּית יְהוָה וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְאָמַרְתָּ[a] שִׁמְעוּ דְבַר־
יְהוָה כָּל־יְהוּדָה[b] הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיהוָה[b]׃ ס
3 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם
וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם[a] בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 4 אַל־תִּבְטְחוּ לָכֶם אֶל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר[a]
לֵאמֹר הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵיכַל יְהוָה הֵמָּה[b]׃ 5 כִּי אִם־הֵיטֵב
תֵּיטִיבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶם אִם־עָשֹׂה תַּעֲשׂוּ מִשְׁפָּט בֵּין אִישׁ
וּבֵין רֵעֵהוּ׃ 6 גֵּר יָתוֹם וְאַלְמָנָה לֹא[a] תַעֲשֹׁקוּ[b] וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ
בַּמָּקוֹם הַזֶּה[b] וְאַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תֵלְכוּ לְרַע לָכֶם׃ 7 וְשִׁכַּנְתִּי[a]

[24] Mm 2482. [25] Mm 2420. [26] Mm 1514. [27] Mm 2483 contra textum, cf Jer 8,21. [28] Mm 3261. [29] Mm 2484. [30] Mp sub loco. [31] Mm 214. [32] Mm 347. [33] Mm 3219. Cp 7 [1] Mm 4207. [2] Mm 2615.

23 [a] nonn Mss הֵמָּה ut 50,42 cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊 α′ ὡς πῦρ = כְּאֵשׁ; l prb כָּל־אִישׁ; it 50,42[c] ‖ [c] pc Mss מִלְּ ‖ **25** [a] Vrs ut Q, l; K יְ ‖ **26** [a] 𝔊 ταλαιπωρία = הַשֹּׁד ‖ **27** [a] prb dl, gl ad בחון ‖ **28** [a] mlt Mss שְׂרֵי cf α′σ′𝔖𝔗𝔙; > 𝔊, dl ‖ [b–b] prb dl (ex 1,18? aut cf Ez 22, 18.20?) ‖ **29** [a] a נחר, non a חרר ‖ [b] mlt Mss 𝔊 ut Q, K מֵאֶשָׁתָם cf 𝔖; prp מאש תֹּתָם ‖ **Cp 7,1/2** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **3** [a–a] 1 וְאֶשְׁכְּנָה אִתְּכֶם cf α′𝔙 ‖ **4** [a] 𝔊 + ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς cf 23,32 ‖ [b] > 𝔏, 𝔖 ʾnṭwn = אֲתֶּם; prp ה׳ מִמְּ = הַמָּקוֹם הַזֶּה ‖ **6** [a] mlt Mss אֵל ‖ [b–b] add ex 22,3 cf אל ‖ **7** [a] l c pc Mss 𝔙 וְאֶשְׁכֹּן cf 3[a–a].

ו . כ[24]
ד[25]
ו . כ[26]
ד וכל נדרים דכותן . ו מל . ו חס בלישׁ[27]
כו ר״פ אל אל[28] . תצאו . תלכו . ג חס ק
ד קמ וכל בשק אחנות וס״פ דכותן[29]
ג
ג חס בסיפ
ב
ל כת ס . ת[30]
ב חד פת וחד קמ . מאש תם חד מן הי[31] כת ק
מילה חדה וקר תרי . ד חס
ג[32] . ב
ב[33]
ז . ל[24]
ד[25]
ו . כ[26]
ד וכל נדרים דכותן . ו מל . ו חס בלישׁ[27]
כו ר״פ אל אל[28] . תצאו . תלכו . ג חס ק
ד קמ וכל בשק אחנות וס״פ דכותן[29]
ג
ג חס בסיפ
ב
ל כת ס . ת[30]
ב חד פת וחד קמ . מאש תם חד מן הי[31] כת ק
מילה חדה וקר תרי . ד חס
ג[32] . ב
ב[33]
ס בטע בסיפ[2]
ל . י בטה אל
ב מל
ד כת ו
ג ר״פ
ג . ל

אֶתְכֶם[b] בַּמָּקוֹם הַזֶּה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־ בג[3]. ד[4]. ה[5]
עוֹלָם׃ 8 הִנֵּה אַתֶּם בֹּטְחִים לָכֶם עַל־דִּבְרֵי הַשֶּׁקֶר לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ 8 כז[6] וכל ד״ה דכות ב מ א
9 הֲגָנֹב | רָצֹחַ וְנָאֹף וְהִשָּׁבְעַ לַשֶּׁקֶר וְקַטֵּר לַבָּעַל וְהָלוֹךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים 9
10 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ 10 וּבָאתֶם וַעֲמַדְתֶּם לְפָנַי בַּבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר 10
נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו וַאֲמַרְתֶּם נִצַּלְנוּ לְמַעַן עֲשׂוֹת[a] אֶת כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת ל. ל מל וכל יחזק דכות
11 הָאֵלֶּה׃ 11 הַמְעָרַת פָּרִצִים הָיָה [a]הַבַּיִת הַזֶּה[a] אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו ב חד מל וחד חס[7]
יח בְּעֵינֵיכֶם גַּם אָנֹכִי הִנֵּה רָאִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ס 12 כִּי לְכוּ־נָא אֶל־ 12
ג כת[8] ר[9] מנה מל כב[9] ח[10] מְקוֹמִי אֲשֶׁר בְּשִׁילוֹ אֲשֶׁר שִׁכַּנְתִּי שְׁמִי שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר־ ב חד חס וחד מל[11]
עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 13 וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־ 13
יא[12] הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם [a]הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר[a] וְלֹא
שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ 14 וְעָשִׂיתִי לַבַּיִת | אֲשֶׁר נִקְרָא־ 14
שְׁמִי עָלָיו אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם
ח כת ו בלישׁ[13] כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ׃ 15 וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנַי כַּאֲשֶׁר הִשְׁלַכְתִּי 15
אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם אֶת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם׃ ס
ג 16 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל | בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה 16
ל. ל. ה[14] וּתְפִלָּה וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃ 17 הַאֵינְךָ רֹאֶה מָּה הֵמָּה 17
ב[15] עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ 18 הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים 18
נ[16]. ב וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת כַּוָּנִים
ח[17] חס בלישׁ וכל מכעסים דכות ב מ א לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃
ב חד מל וחד חס[18]. יג חס בסיפ 19 הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃ ס 19
כט 20 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי נִתֶּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם 20
יט[19] הַזֶּה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה
ו בטע בסיפ וּבָעֲרָה [b]וְלֹא תִכְבֶּה[b]׃ ס 21 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 21
ב כת כן. ג[20] יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם וְאִכְלוּ בָשָׂר׃ 22 כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי 22

[3] Mm 2485. [4] Mm 2486. [5] Mm 2487. [6] Mm 1718. [7] Mm 2488. [8] Mm 2489. [9] Mm 1743. [10] Mm 1135. [11] Mm 2490. [12] Mm 2041. [13] Mm 1525. [14] Mm 628. [15] Mm 1390. [16] Mm 2530. [17] Mm 1401. [18] Mp sub loco. [19] Mm 15. [20] Mm 2311.

7 [b] l אתכם cf 𝔙 et 3[a–a] ‖ **10** [a] l שנות? ‖ **11** [a–a] 𝔊 *ὁ οἶκός μου* = ביתי ‖ **13** [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a] α′σ′θ′(𝔙) *τῇ βασιλίσσῃ* cf 44,17 sq 𝔊, l לְמַלְכַּת; mlt Mss למלאכת, 𝔊 *τῇ στρατιᾷ* cf 8,2 ‖ **20** [a] > 𝔊 ‖ [b–b] pc Mss ואין מכבה ut 4,4 21,12.

אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים בְּיוֹם הוֹצִיאָ[a] אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־ הוציאו[21] ק וכל ד״ה דכות׳ ב מ א
ס[ה] דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח׃ 23 כִּי אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר ב[22]
שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם
24 בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם׃ 24 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־ ט פסוק הלא ולא
הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ בְּמֹעֲצוֹת[a] בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ[b] לְאָחוֹר י. ב[23]
25 וְלֹא לְפָנִים׃ 25 לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם[a] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד ח. ד בסיפ
הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם[b] אֶת־כָּל־עַבָדַי הַנְּבִיאִים יוֹם[c] הַשְׁכֵּם ח מל בסיפ[23]
26 וְשָׁלֹחַ׃ 26 וְלוֹא שָׁמְעוּ[a] אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיְקַשּׁוּ אֶת־עָרְפָּם לה מל. י
27 הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם׃ 27 וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְלֹא כה. ו[24]
28 יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה׃ 28 [b]וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] זֶה כ[25] מילין בת ה ס״ת ול בליש. ו בטע בסיפ
הַגּוֹי אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר[b] אָבְדָה לה מל
הָאֱמוּנָה וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם[c]׃ ס
29 גָּזִּי נִזְרֵךְ[a] וְהַשְׁלִיכִי וְשְׂאִי [b]עַל־שְׁפָיִם[b] קִינָה ל
30 כִּי מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ׃ 30 כִּי־עָשׂוּ בְנֵי־יְהוּדָה
הָרַע בְּעֵינַי נְאֻם[a]־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שִׁמִי עָלָיו
31 לְטַמְּאוֹ׃ 31 [a]וּבָנוּ[b] בָּמוֹת[c] הַתֹּפֶת[d] אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לִשְׂרֹף אֶת־ י
בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי[e] וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ ס ה חס וכל עזרא דכות[26]
32 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־ ח. ב
33 הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה[a] וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ 33 וְהָיְתָה נִבְלַת י
הָעָם הַזֶּה לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃
34 וְהִשְׁבַּתִּי [a]מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה כז[27]
8 קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ[a]׃ 8 1 בָּעֵת הַהִיא
נְאֻם־יְהוָה וְיוֹצִיאוּ[a] אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו[b] יוציאו[1] ק חד מן ד[2] בליש.

[21] Mm 1718. [22] 2 R 5, 17. [23] Mp sub loco. [24] Mm 390. [25] Mm 964. [26] Mm 1132. [27] Mm 815. Cp 8 [1] Mp sub loco. [2] Mm 4154. [3] Mm 1836.

22 [a] 1 c mlt Mss ut Q; K יָצָא ‖ **24** [a] > G, dl (ex Ps 81,13?) ‖ [b] pc Mss וַיֵּלְכוּ ‖ **25** [a] GSV suff 3 pl ‖ [b] Ms G*S יְהֹוָה— ‖ [c] Ms S + יוֹם; dl (dttg) ‖ **26** [a] ins עַמִּי? ‖ **27/28** [a–a] G τὸν λόγον τοῦτον ‖ [b–b] > S ‖ [c] Or יְהֹוָה— ‖ **29** [a] σ′ τὴν κόμην τὴν ἁγίαν τῆς ναζιραιότητός σου ‖ [b–b] G ἐπὶ χειλέων cf 3,21[a–a] ‖ [c] G τὴν ποιοῦσαν (ποιήσασαν) ταῦτα (aram [ה]דְּנָה? cf 33,6[b]) ‖ **30** [a] sic L, mlt Mss Edd נְאֻם ‖ **31** [a] 31–33 cf 19,5–7 ‖ [b] 1 וַיִּבְנוּ? ‖ [c] GC sg ‖ [d] G Ταφεθ ‖ [e] pc Mss GS תִּים— ‖ **32** [a] G (τῶν ἀνῃρημένων) SC concretum pro abstracto ‖ **34** [a] pc Mss GS pr כָּל־ ‖ **Cp 8,1** [a] K וְ׳.

וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֶת עַצְמוֹת הַנְּבִיאִים וְאֶת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־ 2
יְרוּשָׁלַ͏ִם מִקִּבְרֵיהֶם׃ 2 וְשִׁטָחוּם לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם
אֲשֶׁר אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דָּרְשׁוּם
וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
יִהְיוּ׃ 3 וְנִבְחַר מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה 3
הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים[a] אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם [b]נְאֻם
יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס 4 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[b] כֹּה אָמַר יְהוָה

הֲיִפֹּלוּ וְלֹא יָקוּמוּ אִם־יָשׁוּב[c] וְלֹא יָשׁוּב׃

5 מַדּוּעַ שׁוֹבְבָה[a] הָעָם הַזֶּה יְרוּשָׁלַ͏ִם[b] מְשֻׁבָה נִצַּחַת
הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִית מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃
6 [a]הִקְשַׁבְתִּי וָאֶשְׁמָע[a] לוֹא־כֵן יְדַבֵּרוּ
אֵין אִישׁ נִחָם עַל־רָעָתוֹ לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי
כֻּלֹּה[b] שָׁב בְּמֵרֹצָתָם[c] כְּסוּס שוֹטֵף בַּמִּלְחָמָה׃
7 גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ[a]
וְתֹר וְסוּס[b] וְעָגוּר[c] שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה
וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֵת מִשְׁפַּט יְהוָה׃
8 אֵיכָה תֹּאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ
אָכֵן הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה[a] עֵט שֶׁקֶר סֹפְרִים׃
9 הֹבִישׁוּ חֲכָמִים חַתּוּ וַיִּלָּכֵדוּ
הִנֵּה בִּדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ וְחָכְמַת[a]־מֶה לָהֶם׃ ס
10 לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים
כִּי[a] [b]מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל[b] כֻּלֹּה[c] בֹּצֵעַ בָּצַע
מִנָּבִיא[d] וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּה[c] עֹשֶׂה שָׁקֶר׃

ז⁴ . ז⁴ . ז מל בסיפ . ד⁴ לד מל ז מנה בסיפ
ח⁵ קמ וכל אחנח וס״פ דכות ב מ א
ל
ל
ל
כו
ו בטע בסיפ . ד בסיפ⁶
ב⁷ . ב⁸ . ו⁹
ל
ב חס¹⁰
לה מל . יט¹¹
כת כן¹² . במרוצתם . ק
ג . ב בליש
וסיס¹³ . ג ק
יא
יז¹⁴ . ב¹⁵
יח¹⁶
ח¹⁷ . כד¹⁸
ל . ב חד מל וחד חס
יד פסוק ועד ועד¹⁹
כת כן¹²

[4]Mm 1836. [5]Mm 2491. [6]Mm 2492. [7]Mm 2493. [8]Mm 2172. [9]Mm 2494. [10]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [11]Mm 436. [12]Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [13]Mm 839. [14]Mm 1095. [15]Mm 2495. [16]Mm 1941. [17]Mm 1549. [18]Mm 592. [19]Mm 1244.

3/4 [a] > Ms 𝔊*𝔖, dl ‖ [b–b] 𝔊* sol *ὅτι* ‖ [c] Q^{Or} בו– ‖ **5** [a] ה dttg, l שׁוּבַב ‖ [b] > Ms 𝔊*, dl? ‖ **6** [a–a] 𝔊 imp pl = הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ ‖ [b] Q^{Mss} כלו ‖ [c] K צו– ‖ **7** [a] pc Mss Vrs הָדָה– ‖ [b] l Q; K וסוס ‖ [c] 𝔊 om cop ‖ **8** [a] l עשׂה ‖ **9** [a] l מָתָם –מָה (מ) hpgr) ‖ **10** [a] cf 6,12[a]; 10αγ–12 > 𝔊* ‖ [b–b] Ms θ′𝔖 ut 6,13 ‖ [c] cf 6[b] ‖ [d] nonn Mss 𝔄𝔖𝔗[fMs] ut 6,13.

11 וַיְרַפְּא֣וּ[a] אֶת־שֶׁ֣בֶר בַּת־עַמִּ֔י עַל־נְקֹלָ֖ה לֵאמֹ֑ר שָׁלֹ֥ום ׀ שָׁלֹ֖ום וְאֵ֥ין שָׁלֹֽום׃ 12 הֹבִ֣ישׁוּ כִּי֙ תֹועֵבָ֣ה עָשָׂ֔וּ גַּם־בֹּ֥ושׁ לֹא־יֵבֹ֖שׁוּ וְהַכְּלֵ֣ם לֹ֣א יָדָ֑עוּ לָכֵ֗ן יִפְּל֤וּ בַנֹּפְלִים֙ בְּעֵ֣ת פְּקֻדָּתָ֔ם יִכָּשְׁל֖וּ אָמַ֥ר יְהוָֹֽה׃ ס 13 אָסֹ֤ף אֲסִיפֵם[a] נְאֻם־יְהוָה֙ אֵ֣ין עֲנָבִ֣ים בַּגֶּ֔פֶן וְאֵ֥ין תְּאֵנִ֖ים בַּתְּאֵנָ֑ה וְהֶעָלֶ֣ה נָבֵ֔ל וָאֶתֵּ֥ן לָהֶ֖ם יַעַבְרוּם[bc]׃ 14 עַל־מָ֤ה אֲנַ֙חְנוּ֙ יְשְׁבִ֔ים הֵאָסְפ֕וּ וְנָבֹ֖וא אֶל־עָרֵ֣י הַמִּבְצָ֑ר וְנִדְמָ֣ה־שָּׁ֔ם כִּ֤י יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֔ינוּ הַדְמָ֖נוּ וַיַּשְׁקֵ֣נוּ מֵי־רֹ֔אש כִּ֥י חָטָ֖אנוּ לַיהוָֹֽה׃ 15 קַוֵּ֣ה לְשָׁלֹ֔ום וְאֵ֥ין טֹ֖וב לְעֵ֣ת מַרְפֵּ֑ה[b] וְהִנֵּ֥ה בְעָתָֽה׃ 16 מִדָּ֣ן נִשְׁמַ֔ע נַחְרַ֖ת סוּסָ֑יו מִקֹּ֣ול מִצְהֲלֹ֔ות אַבִּירָ֖יו רָעֲשָׁ֣ה כָל־הָאָ֑רֶץ וַיָּבֹ֣אוּ וַיֹּאכְל֗וּ אֶ֚רֶץ וּמְלוֹאָ֔הּ עִ֖יר וְיֹשְׁבֵ֥י בָֽהּ׃ ס 17 כִּ֚י הִנְנִ֣י מְשַׁלֵּ֣חַ בָּכֶ֔ם נְחָשִׁ֖ים צִפְעֹנִ֑ים אֲשֶׁ֥ר אֵין־לָהֶ֖ם לָ֣חַשׁ וְנִשְּׁכ֥וּ אֶתְכֶ֛ם נְאֻם־יְהוָֹֽה[a]׃ ס 18 מַבְלִ֥יגִיתִי[a] עֲלַ֖י[b] יָגֹ֣ון עָלַ֑י[c] לִבִּ֖י דַּוָּֽי׃ 19 הִנֵּה־קֹ֣ול שַׁוְעַ֣ת בַּת־עַמִּ֔י מֵאֶ֖רֶץ מַרְחַקִּ֑ים[a] הַיְהוָה֙ אֵ֣ין בְּצִיֹּ֔ון אִם־מַלְכָּ֖הּ אֵ֣ין בָּ֑הּ מַדּ֣וּעַ הִכְעִסֻ֔נִי בִּפְסִלֵיהֶ֖ם[b] בְּהַבְלֵ֥י נֵכָֽר׃ 20 עָבַ֥ר קָצִ֖יר כָּלָ֣ה קָ֑יִץ וַאֲנַ֖חְנוּ לֹ֥א נוֹשָֽׁעְנוּ׃ 21 עַל־שֶׁ֣בֶר בַּת־עַמִּ֔י הָשְׁבַּ֖רְתִּי[a] קָדַ֣רְתִּי שַׁמָּ֑ה הֶחֱזָקָ֖תְנִי[b]׃ 22 הֲצֳרִ֥י אֵ֛ין בְּגִלְעָ֖ד אִם־רֹ֣פֵא אֵ֑ין שָׁ֗ם כִּ֣י[a] מַדּ֤וּעַ לֹא־עָלְתָ֙ה אֲרֻכַ֣ת בַּת־עַמִּֽי׃

[20] Mm 331. [21] Mp sub loco. [22] Mm 2627. [23] Mm 2481. [24] Mm 2496. [25] Mm 1269. [26] Mm 2497. [27] Mm 2498. [28] Mm 2499. [29] Mm 796. [30] Mm 2205. [31] Mm 2333. [32] Mm 1401. [33] Mm 2500. [34] Mm 2483.

11 [a] pc Mss ut 6,14 ‖ **13** [a–a] 1 סָפֹ֣ף אֹסִ֔יף (= אֶאֱסֹף) cf 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss בדום–, Ms ועבדום; prp מְבַעֲרִים וּבְעֲרוּם (hpgr) ‖ **15** [a] = 14,19b, hic dl? ‖ [b] mlt Mss Edd פא– ‖ **17** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **18** [a] 𝔗 nonn Mss ג׳ מבלי; 1 מַבְלִי נֹוחַת (cf 𝔊 *ἀνίατα* [θ′ *διὰ τὸ μὴ εἶναι ὕβριν* = מ׳ גֵּאוּת]) et cj c 17 ‖ [b] 1 עָלָה vel יַעֲלָה ‖ [c] huc tr ‖ **19** [a] prp מְרֻחָבִים vel מְרֻוָחִים (cf 22,14[b]), 1 𝔐 cf Jes 33,17 ‖ [b–b] add? cf 7,18 sq ‖ **21** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ [b] 𝔊 + 6,24bβ ‖ **22** [a] > nonn Mss 𝔊𝔖.

כו . כט[35] ול בלישׁ

23 מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי[a] מְקוֹר דִּמְעָה

ב[36]

וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֵת[b] חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃

ג

9 1 מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים[a] וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה מֵאִתָּם

ל

2 כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בּוֹגְדִים׃ 2 וַיַּדְרִכוּ[a] אֶת־לְשׁוֹנָם קַשְׁתָּם

שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה[b] גָּבְרוּ[c] בָאָרֶץ

ל בלישׁ[1] . ח קמ[2]

כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה יָצָאוּ וְאֹתִי[d] לֹא־יָדָעוּ[e] נְאֻם־יְהוָה[e]׃ ס

יג פסוק כל כל וכל

3 אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ

ב חד חס וחד מל . ל

כִּי כָל־אָח עָקֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל יַהֲלֹךְ[a]׃

ל

4 וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ

ב וכל נא דכות

לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר[a] הַעֲוֹה נִלְאוּ׃

ל ר״פ[3] . כי[4] מל יג מגה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב

5 שִׁבְתְּךָ[a] בְּתָוֶךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ דַעַת־אוֹתִי[b] נְאֻם־יְהוָה[c]׃ ס

הי בטע בסיפ[5] . ל מיחו

6 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a]

ב[6]

הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי[b] בַּת־עַמִּי[b]׃

שהוט ל וכל זהב שהוט ק דכות

7 חֵץ שָׁחוּט[a] לְשׁוֹנָם[b] מִרְמָה[c] דִּבֶּר בְּפִיו[d]

ג[7]

שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ׃

ד זוגין[a] . ח

8 הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד־בָּם נְאֻם־יְהוָה

אִם־בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס

כג

9 עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא[a] בְכִי וָנֶהִי[b] וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה

ל בסיפ

כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה

מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃

ג

10 וְנָתַתִּי[a] אֶת־יְרוּשָׁלַם לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים

יז[8] . ב . מט מל בנביא

וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מִבְּלִי[b] יוֹשֵׁב׃ ס

[35]Mm 2501. [36]Mm 1765. Cp 9 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1602. [3]Mm 978. [4]Mm 1238 א. [5]Mm 2617. [6]Mm 3178. [7]Mm 3646. [8]Mm 3561. [9]Mm 1936.

23 [a] pc Mss Vrs נַי– ‖ [b] pc Mss ⅁Ⅽ עַל ‖ **Cp 9,1** [a–a] 𝔊 *σταθμὸν ἔσχατον* = מָלוֹן אַחֲרוֹן? ‖ **2** [a] 1 וַיִּ ‖ [b] 1 c Ms 𝔊𝔙 א׳ ‖ [c] 1 גִּבְרָה ‖ [d] 1 (וְאֶת־יְ)הוָה ‖ [e–e] > 𝔊*, dl ‖ **3** [a] huc tr 7? ‖ **4/5** [a–a] 1 הָעֲוֹו נִ שָׁב׃ תּוֹךְ cf 𝔊 ‖ [b] 1 אֶת־יְהוָה cf 2[d] ‖ [c–c] > 𝔊*, dl ‖ **6** [a–a] add ‖ [b–b] 1 prb רָעָתָם cf ⅁Ⅽ ‖ **7** [a] cf 3[a] ‖ [b] 1 c K ⅁Ⅽ[Ms]𝔙 שְׁחֵט; mlt Mss ⅁Ⅽ ut Q ‖ [c] 1 נוֹ– cf 7b ‖ [d–d] 1 דִּבְרֵי פִיו cf 𝔊 ‖ **8** [a] = 5,9.29; hic dl? ‖ **9** [a] 𝔊(⅁) *λάβετε*, 1 שְׂאוּ ‖ [b] > 𝔊* ‖ **10** [a] cf 51,37 ‖ [b] mlt Mss מֵאֵין.

11 מִי־הָאִישׁ֙ הֶחָכָ֣ם וְיָבֶן֮ אֵת־זֹאת֒ וַאֲשֶׁ֨ר דִּבֶּר־פִּי־יְהוָ֜ה אֵלָ֗יו וְיַגֶּ֙דָהּ֙ [10] ל . [11] ג . [12] ב . [13] ב חס ול בלישׁ
עַל־מָ֣ה אָבְדָ֣ה הָאָ֔רֶץ נִצְּתָ֥ה כַמִּדְבָּ֖ר מִבְּלִ֣י עֹבֵ֑ר׃ ס [14] ו
12 וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֗ה עַל־עָזְבָ֤ם אֶת־תּוֹרָתִי֙ אֲשֶׁ֣ר נָתַ֣תִּי לִפְנֵיהֶ֔ם וְלֹא־שָׁמְע֥וּ
13 בְקוֹלִ֖י וְלֹא־הָלְכ֣וּ בָ֑הּ׃ 13 וַיֵּלְכ֣וּ אַחֲרֵ֔י שְׁרִרוּת֙ לִבָּ֣ם[a] וְאַחֲרֵ֔י
14 הַבְּעָלִ֖ים אֲשֶׁ֣ר לִמְּד֑וּם אֲבוֹתָֽם׃ ס 14 לָכֵ֞ן כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ [ל . ה בטע בסיפ . ג בטע בסיפ]
צְבָא֣וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הִנְנִ֥י מַאֲכִילָ֖ם[a] אֶת־הָעָ֣ם הַזֶּ֑ה[a] לַעֲנָ֔ה וְהִשְׁקִיתִ֖ים [ב חד חס וחד מל][18]
15 מֵ֥י רֹֽאשׁ׃ 15 וַהֲפִצֹתִ֖ים בַּגּוֹיִ֣ם אֲשֶׁר֮ לֹ֣א יְדָע֣וּ[a] הֵ֣מָּה וַאֲבוֹתָם֒ וְשִׁלַּחְתִּ֤י [ב חד חס וחד מל][17]
אַחֲרֵיהֶם֙ אֶת־הַחֶ֔רֶב עַ֖ד כַּלּוֹתִ֥י אוֹתָֽם׃ פ
16 [a]כֹּ֣ה אָמַ֔ר יְהוָ֖ה צְבָא֑וֹת[a] [יו]
[b]הִתְבּוֹנְנ֣וּ וְקִרְא֔וּ[b] לַמְקוֹנְנ֖וֹת וּתְבוֹאֶ֑ינָה[c] וְאֶל־הַחֲכָמ֣וֹת שִׁלְח֔וּ [ל . [18] ב חס וחד מן ב מל בלישׁ]
[d]וְתָבוֹאֶ֖נָה׃ 17 וּתְמַהֵ֣רְנָה[d] וְתִשֶּׂ֔נָה[e] עָלֵ֖ינוּ נֶהִי [ב[18] חד חס וחד מל בלישׁ . ב חס א[19]]
וְתֵרַדְנָ֣ה עֵינֵ֔ינוּ דִּמְעָ֑ה וְעַפְעַפֵּ֖ינוּ יִזְלוּ־מָֽיִם׃
18 כִּ֣י קוֹל֙ נְהִ֣י נִשְׁמַ֔ע מִצִּיּ֑וֹן[a]
אֵ֚יךְ שֻׁדָּ֔דְנוּ בֹּ֖שְׁנוּ מְאֹ֑ד [ב[20]]
כִּֽי־עָזַ֣בְנוּ אָ֔רֶץ כִּ֥י[b] הִשְׁלִ֖יכוּ[c] מִשְׁכְּנוֹתֵֽינוּ׃ ס [יף[21] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ ר]
19 כִּֽי־שִׁמַּ֤עְנָה נָשִׁים֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה וְתִקַּ֥ח אָזְנְכֶ֖ם דְּבַר־פִּ֑יו [ל . ה]
וְלַמֵּ֤דְנָה[a] בְנוֹתֵיכֶם֙ נְהִ֔י וְאִשָּׁ֖ה רְעוּתָ֥הּ קִינָֽה׃ [כב . ה]
20 כִּֽי־עָלָ֤ה מָ֙וֶת֙ בְּחַלּוֹנֵ֔ינוּ בָּ֖א בְּאַרְמְנוֹתֵ֑ינוּ[a] [ג]
לְהַכְרִ֤ית עוֹלָל֙ מִח֔וּץ בַּחוּרִ֖ים מֵרְחֹבֽוֹת׃
21 דַּבֵּ֣ר[a] [b]כֹּֽה נְאֻם־יְהוָ֔ה[b]
וְנָפְלָ֥ה[c] נִבְלַ֛ת הָאָדָ֖ם כְּדֹמֶ֣ן[d] עַל־פְּנֵ֣י הַשָּׂדֶ֑ה[e]
וּכְעֳמִ֣יר[f] מֵאַחֲרֵ֣י הַקֹּצֵ֔ר וְאֵ֥ין מְאַסֵּֽף׃ ס 22 כֹּֽה [ד . יח בטע בסיפ]
אָמַ֣ר יְהוָ֗ה אַל־יִתְהַלֵּ֤ל חָכָם֙ בְּחָכְמָת֔וֹ וְאַל־יִתְהַלֵּ֥ל הַגִּבּ֖וֹר בִּגְבוּרָתֽוֹ [ל]

[10] Mm 880. [11] Mm 2502. [12] Gn 24,7. [13] Mm 1688. [14] Mm 2503. [15] Mm 2617. [16] Mm 2504. [17] Mm 2505. [18] Mm 1579 et cf Jes 47,9. [19] Mm 2506. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1234.

13 [a] pc Mss 𝔊𝔖 + הָרַע ‖ **14** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **15** [a] pc Mss יָדָעוּם ‖ **16/17** [a–a] add ‖ [b–b] 𝔊*𝔖 om ה׳ ן ‖ [c] dl, ex 16b ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ φθεγξάσθωσαν* ‖ [e] mlt Mss ת׳ ‖ **18** [a] pc Mss 𝔊 בְּצִ׳ ‖ [b] mlt Mss וְכִי ‖ [c] l הִשְׁלַכְנוּ (cf 𝔊) vel (מִמִּ׳) הָשְׁלַכְנוּ ‖ **19** [a] dl ו? ‖ **20** [a] 𝔊 *εἰς τὴν γῆν ἡμῶν* (ex *ὑμῶν*) = בְּאַדְמָתֵנוּ ‖ **21** [a] > 𝔊*𝔖, dl; $𝔊^{OL}$θ′ *θανάτῳ* = דֶּבֶר ‖ [b–b] > 𝔊*, dl ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἔσονται* (ex *πεσοῦνται*?) ‖ [d] ex 8,2, dl ‖ [e] nonn Mss K^{Or}𝔊 הָאֲדָמָה ‖ [f] l c Ms $𝔊^{B}$ כִּ׳.

22 ל . כג מל יג מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב

אַל[a]־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ 23 כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלַּל הַמִּתְהַלֵּל ס 24
הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד
מִשְׁפָּט[a] וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפָצְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס
24 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בָּעָרְלָה׃ 25 עַל־
מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב וְעַל כָּל־ 24 בלישׁ . יג פסוק כל כל וכל
קְצוּצֵי פֵּאָה הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם עֲרֵלִים[a] וְכָל־בֵּית 25 יב
יִשְׂרָאֵל עֲרֵלֵי־לֵב׃ ס

10 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 2 כֹּה 1 ל . יח בטע בסיפ
אָמַר יְהוָה
אֶל[a]־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־תִּלָּמָדוּ וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אַל־תֵּחַתּוּ 2 ב
כִּי־יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה׃
3 כִּי־חֻקּוֹת[a] הָעַמִּים הֶבֶל הֻוא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כָּרָתוֹ 3 ט . ל
מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ בַּמַּעֲצָד׃ 4 בְּכֶסֶף וּבְזָהָב יַיפֶּהוּ[a] 4 ל . הא . גי
בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת יְחַזְּקוּם וְלֹוא יָפִיק[b]׃ 5 ג . לה מל
5 כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא דַבֵּרוּ[ba] נָשֹׂוא יִנָּשׂוֹא[c] כִּי לֹא יִצְעָדוּ פסוק ולא לא לא[q] . ל מל
אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ וְגַם־הֵיטִיב אֵין אוֹתָם[d]׃ ס כג פסוק וגם ובתר תלת מילין[7] . ב מל
6 מֵאֵין[b] כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדֹול אַתָּה 6 כז בטע
וְגָדֹול שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃ 7 מִי לֹא יִרָאֲךָ[d] 7 ח . ל
מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאֱתָה
כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־מַלְכוּתָם[a] מֵאֵין[b] כָּמוֹךָ׃ ל
8 וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים עֵץ[a] הֻוא׃ 8 ל . יג פת[9] . ל וכל קהלת דכות
9 כֶּסֶף מְרֻקָּע מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז[b] 9 ה[10]

22 וחד ואם בזאת Lv 26,27. 23 Mm 1238 א. 24 Mp sub loco. 25 Mm 1447. Cp **10** 1 Mp sub loco. 2 Mm 2507. 3 Mm 158. 4 Mm 1365. 5 וחד ויחזקום 2 Ch 29,34. 6 Mm 1139. 7 Mm 1629. 8 Mm 1674. 9 Mm 2405. 10 Mm 691.

22 a mlt Mss Vrs ואל ‖ **23** a Q^{Or} 𝔊𝔖𝔗 ומ׳ ‖ **25** a 𝔊* + *σαρκί* cf 𝔄𝔖𝔗; l prb הָאֵלֶּה ‖ **Cp 10,2** a l את cf 12,16 ‖ **3** a prp חֻתַּת cf Gn 35,5 ‖ **4** a 𝔗 *mḥpj ljh* = יְצַפְּהוּ cf 𝔖; huc tr 9 ‖ b l קו– ‖ **5** a–a 𝔊 *ἀργύριον* (= כֶּסֶף?) *τορευτόν ἐστιν, οὐ πορεύσονται* [$𝔊^{L}$ -σεται] (= יְדַבְּרוּ sensu syr?) ‖ b hic 𝔊 ins 9, sed cf 4a ‖ c l c nonn Mss ינְשֹׂאוּ ‖ d = אִתָּם ‖ **6** a 6–8 > 𝔊* ‖ b l אין (מ dttg)? ‖ **7** a θ′ *τοῖς βασιλεῦσιν αὐτῶν* = מלכיהם ‖ b cf 6b ‖ **8** a prp מֵעֵצָה ‖ **9** a cf 4a 5b ‖ b 𝔖(𝔗) *mn 'wpjr* = מֵאוֹפִיר cf Syh^{mg}, 𝔊 *Μωφας* vel sim.

ד[11] [c]מַעֲשֵׂה חָרָשׁ וְיֹדֵי צוֹרֵף תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם
[d]מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם[d]׃
ה כת בנביא וחד מן ד[12] בליש . ד[13] 10 [a]וַיהוָה [°]אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־[°]אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם
ב וחס מִקְצְפּוֹ תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכְלוּ גוֹיִם זַעְמוֹ׃ ס
ל ומל . ל ומל 11 כְּדִנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ יֵאבַדוּ
ח[14] קמ קטן ה מנח ר״פ וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב מ לב מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ ס [שָׁמַיִם׃
ג[15] . ג[16] . ד[17] חס בנ״ך וכל אוריית דכות׳ ב מ ד וחד מן ד מילין לשון ענן 12 [a]עֹשֵׂה [b]אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה
ארץ חד מן ג[18] חס ק ה ר״ח בליש 13 [a]לְקוֹל תְּתּוֹ[a] הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה [b]אֶרֶץ[b]
ל ב מל[19] בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ[c] מֵאֲצָרֹתָיו׃
14 נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפֶּסֶל
ב כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ[a] וְלֹא־רוּחַ בָּם׃ 15 הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים
בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יאבֵדוּ׃
ט ר״פ בסיפ . ג[20] 16 לֹא כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא
לג [a]וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט[a] נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס
ישבת ק 17 [a]אִסְפִּי מֵאֶרֶץ[a] כִּנְעָתֵךְ[b] יֹשֶׁבֶת[c] בַּמָּצוֹר[d]׃ ס
ו בטע בסיפ . כי מיחף[21] ב חד מל וחד חס[22] 18 כִּי־כֹה [°]אָמַר [°]יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ
לד מל ו מנח בסיפ אֶת־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפַּעַם[a] הַזֹּאת
ב חד חס וחד מל[23] [b]וַהֲצֵרוֹתִי לָהֶם[b] לְמַעַן יִמְצְאוּ[c]׃ ס
19 אֲוֵי לִי עַל־שִׁבְרִי נַחְלָה מַכָּתִי
ל וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ זֶה חֳלִי[a] וְאֶשָּׂאֶנּוּ׃
ל . ב 20 [a]אָהֳלִי שֻׁדַּד וְכָל־מֵיתָרַי נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי[b] וְאֵינָם
ל . ב חד חס וחד מל אֵין־נֹטֶה[c] עוֹד אָהֳלִי וּמְקָיְמִי[d] יְרִיעוֹתָי׃
ו[24] 21 כִּי נִבְעֲרוּ הָרֹעִים וְאֶת־[°]יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ

[11] Mm 496. [12] Mm 2508. [13] Mm 1250. [14] Mm 475. [15] Mm 2753. [16] Mm 2008. [17] Mm 1367. [18] Mm 1856. [19] Mm 2194. [20] Mm 1617. [21] Mm 2049. [22] Mm 2509. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2323.

9 [c–c] > G, dl et tr huc [d–d] ‖ [d–d] cf [c–c] ‖ **10** [a] > G* ‖ **12** [a] 12–16 = 51,15–19 ‖ [b] G (S) pr *κύριος* ‖ **13** [a–a] > G*; 1 לוֹ נִתַּךְ– vel לְתִתּוֹ קוֹל ‖ [b] Q הָאָרֶץ ‖ [c] G *φῶς*, it 51,16° ‖ **14** [a] 1 וְסָכָו ‖ **16** [a–a] > G* ‖ **17** [a–a] G *συνήγαγεν ἔξωθεν* = אֲסַף מִחוּץ? ‖ [b] dub ‖ [c] K יֹשַׁבְתִּי ‖ [d] G *ἐν ἐκλεκτοῖς* = בְּמִבְחָר cf 22,7 48,15 ‖ **18** [a] > G ‖ [b–b] G *ἐν θλίψει* = בַּצָּרָה ‖ [c] S + suff 1 sg; prp יְמָצְאוּ (cf GV) vel יֵאָשְׁמוּ (cf α′ G[L]) vel (pro לְמָנְעָם מִצֵּאת (ל׳ י׳ ‖ **19** [a] Vrs + suff 1 sg ‖ **20** [a] pr וְ (hpgr) ‖ [b] G *καὶ τὰ πρόβατά μου* = וְצֹאנִי ‖ [c] l מֵקִים? cf [d] ‖ [d] l וּנְטָה? cf [c].

ל עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם נָפוֹצָה׃ ס

יא25 בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב 22 קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ צָפוֹן
לָשׂוּם אֶת־עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים׃ ס

ה26 וכל קהלת דכות ב מ א 23 יָדַעְתִּי[a] יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם דַּרְכּוֹ

ב27 לֹא[b]־לְאִישׁ תִּלֶּךְ וְהָכִין[c] אֶת־צַעֲדוֹ׃

ל 24 יַסְּרֵנִי[a] יְהוָה אַךְ־בְּמִשְׁפָּט אַל־בְּאַפְּךָ פֶּן־תַּמְעִטֵנִי[a]׃

ה28 25 שְׁפָךְ[a] חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ

ל29 וְעַל[c] מִשְׁפָּחוֹת[b] אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ

ג. ב כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וַאֲכָלֻהוּ[c] וַיְכַלֻּהוּ וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ פ

11 1 הַדָּבָר[b] אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 [a]שִׁמְעוּ

ח1 ג מנה בליש אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְדִבַּרְתֶּם[b] אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל[c]־יֹשְׁבֵי

ג בטע בסיפ2. כד יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם[a] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָרוּר 3
הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת׃ 4 אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־ 4
אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי־אוֹתָם מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם מִכּוּר הַבַּרְזֶל לֵאמֹר
שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם[a] כְּכֹל אֲשֶׁר־אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם לִי
לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ 5 לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־ 5
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ כַּיּוֹם הַזֶּה וָאַעַן

ל. ד בטע בסיפ. כה וָאֹמַר אָמֵן יְהוָה׃ ס 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא אֶת־כָּל־[a] 6
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר שִׁמְעוּ אֶת־
דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם׃ 7 [a]כִּי הָעֵד הַעִדֹּתִי בַּאֲבוֹתֵיכֶם 7

ג ב חס וחד מל בְּיוֹם הַעֲלוֹתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם[b] וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַשְׁכֵּם וְהָעֵד
לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי׃ 8 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ אִישׁ 8

ט פסוק ולא ולא ולא. י בִּשְׁרִירוּת לִבָּם הָרָע וָאָבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַבְּרִית־הַזֹּאת

ג מל3 אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת[a] וְלֹא עָשׂוּ׃ ס 9 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי נִמְצָא־ 9

ח1 25 Mm 279. 26 Mm 391. 27 Mm 2795. 28 Mm 2453. 29 Mm 2510. Cp 11 1 Mm 3172. 2 Mp sub loco. 3 Mm 2511. 4 Mm 2512.

23 [a] l תָּ– (ʾ dttg) ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗$^{f\,Ms}$𝔙 וְלֹא ‖ [c] dl ו ‖ **24** [a] l נו– cf 𝔊 ‖ **25** [a] = Ps 79,6.7 ‖ [b] nonn Mss 𝔊^{Qal}𝔏𝔗 מַמְלָכוֹת ut Ps 79 ‖ [c] > pc Mss 𝔊 Ps 79, dl (dttg) ‖ **Cp 11,2/3** [a–a] add ‖ [b] 𝔊 *καὶ λαλήσεις* cf 𝔖 *w'mr*; l תֹּם– ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗^{f} וְאֶל ‖ **4** [a] > 𝔊*𝔙, dl (ex 6) ‖ **6** [a] > pc Mss 𝔊* ‖ **7/8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss עד.

10 קֶשֶׁר בְּאַנְשֵׁי יְהוּדָה וּבְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ 10 שָׁבוּ עַל־עֲוֹנֹת אֲבוֹתָם ג. ל ר״ס5. ד חס
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר מֵאֲנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת־דְּבָרַי וְהֵמָּה[a] הָלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים כי. ד מל6
אֲחֵרִים לְעָבְדָם הֵפֵרוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר
11 כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם׃ ס 11 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם[a] וי בטפ בסיפ7. כ. ל
רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יוּכְלוּ לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא[b] אֶשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ יא8. ג
12 וְהָלְכוּ עָרֵי יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְזָעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם ח10. כ11
13 מְקַטְּרִים לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בְּעֵת רָעָתָם׃ 13 כִּי[a] מִסְפַּר
עָרֶיךָ הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה וּמִסְפַּר חֲצוֹת יְרוּשָׁלִַם שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת ה
14 לַבֹּשֶׁת[b] מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס 14 וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־ ב וחס12. ל
הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ בְּעֵת קָרְאָם[a] ג
אֵלַי בְּעַד[b] רָעָתָם׃ ס
15 מָה לִּידִידִי[a] בְּבֵיתִי עֲשׂוֹתָהּ[b] הַמְזִמָּתָהּ כד13. ג
הֲרַבִּים[c] וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ[d] מֵעָלַיִךְ[e] כִּי רָעָתֵכִי[e] ד11. ד14
אָז תַּעֲלֹזִי[f g]׃ ל
16 זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־[a]תֹאַר קָרָא יְהוָה שְׁמֵךְ
[b]לְקוֹל | הֲמוּלָּה גְדוֹלָה[b] ב חד מל וחד חס15. ז חס16.
הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ[c] וְרָעוּ[d] דָּלִיּוֹתֶיהָ׃ יא4
17 וַיהוָה צְבָאוֹת הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בְּגִלְל רָעַת בֵּית־ ל. יז מל בלשון נקיבה17. ל
יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם[a] לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס
18 וַיהוָה[a] הוֹדִיעֵנִי[b] וָאֵדָעָה[c] אָז הֶרְאִיתָנִי[d] מַעַלְלֵיהֶם[e]׃ 19 וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ ל. ב בלישׁ18. סו ר״ס. ב
אַלּוּף יוּבַל לִטְבֹחַ וְלֹא־יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי | חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת נַשְׁחִיתָה[a] ד ומל. ה19

5 Mm 978. 6 Mm 4164. 7 Mm 2617. 8 Mm 2168. 9 Mm 2545. 10 Mm 2513. 11 Mp sub loco. 12 Mm 2514. 13 Mm 592. 14 Mm 2832. 15 Mm 2515. 16 Mm 1193. 17 Mm 287. 18 Mm 2516. 19 Mm 1248.

10 [a] G *καὶ ἰδοὺ αὐτοί* = וְהִנֵּה המה ‖ **11** [a] nonn Mss עַל ‖ [b] Or ואל ‖ **13** [a] add cf 2,28 ‖ [b–b] > G*, dl ‖ **14** [a] l קְרָאָךְ cf 𝔗 et 7,16 ‖ [b] mlt Mss Vrs בעת ‖ **15** [a] G *ἡ ἠγαπημένη* cf S; prp לִי דוֹדַיִךְ cf 24,1 ‖ [b] mlt Mss G עשׂתה; l עָשִׂיתְ ‖ [c] G *μὴ εὐχαί*, l הַנְּדָרִים; 𝔏 *adipes* = (ה)חֲלָבִים; prp הַבְּרִיִּים ‖ [d] l יַעַבְרוּ cf Vrs ‖ [c–e] l מעלַיִך רעָה cf GV ‖ [f–f] crrp (Ms אז bis); prp עַל־זֹאת (ה)אֲזֹבָה vel (ה)תַּזְכִּי ‖ [g] huc tr 16[b–b]? ‖ **16** [a] > G, dl vel l יְפֵיפִיָּה pro יפה פ cf 46,20 ‖ [b–b] cf 15[g] ‖ [c] l prb בְּעָלֶיהָ ‖ [d] l בָּעֲרוּ cf V ‖ [c] l עֲנָהּ ‖ **17** [a] ins אֱלֹהִים? ‖ **18** [a] GS om cop, dl ‖ [b] G *γνώρισόν μοι* = הוֹדִיעֵנִי cf S ‖ [c] l וָאֵדָעָה ‖ [d] G *εἶδον* = רָאִיתִי; ins י = יהוה ‖ [e] huc tr 12,6 ‖ **19** [a] G(𝔗) *ἐμβάλωμεν* = נַשְׁלִיכָה vel נַשְׁלְחָה, V *mittamus*.

עֵץ[b] בְּלַחְמוֹ[c] וְנַכְרִיתֵנוּ מֵאֶרֶץ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד׃ [20ג]
20 וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב[b] [20ד]
אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גָּלִיתִי[c] אֶת־רִיבִי׃ ס [20ב]
21 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ[a] לֵאמֹר [21] ל״ל בטע בסיפ׳ [21]. כ״ל [22]. ד״ל [23].
לֹא תִנָּבֵא בְשֵׁם יְהוָה וְלֹא[b] תָמוּת בְּיָדֵנוּ׃ ס 22 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיהֶם הַבָּחוּרִים[b] יָמֻתוּ בַחֶרֶב בְּנֵיהֶם [22] ב״ל [24]. ד״ל בטע בסיפ׳ [21] מיחד
וּבְנוֹתֵיהֶם יָמֻתוּ בָרָעָב׃ 23 וּשְׁאֵרִית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא רָעָה [23]
אֶל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת שְׁנַת פְּקֻדָּתָם׃ ס
ב ר״פ. ט׳ רפ׳ וכל יחזק דכורת וחד מן ד׳ דמטע
12 1 צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ [1] ו ה כת ו וחד כת ה׳. ב וחס
מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלְחָה שָׁלְוֹ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד׃
2 נְטַעְתָּם גַּם־שָׁרָשׁוּ יֵלְכוּ[a] גַּם־עָשׂוּ פֶּרִי
קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם וְרָחוֹק מִכִּלְיוֹתֵיהֶם׃ ל
3 וְאַתָּה יְהוָה[b] יְדַעְתַּנִי תִרְאֵנִי[c] וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ [3ba] ב״ל [4]. ב
הַתְּקֻם כְּצֹאן לְטִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם לְיוֹם הֲרֵגָה׃ ס [d] ל. ז. ו חס בלישׁ
4 עַד־מָתַי תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה יִיבָשׁ מֵרָעַת [4a] [5] ב
יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה בְהֵמוֹת[b] וָעוֹף[a] ל. ל
כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה[c] אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ׃
5 כִּי אֶת־רַגְלִים רַצְתָּה וַיְלָאוּךָ וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה אֶת־הַסּוּסִים [5] ל. ל
וּבְאֶרֶץ שָׁלוֹם אַתָּה בוֹטֵחַ וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ ה״ס. ג׳ מל בנביא וכל כתיב דכות. ב מ ה
6 כִּי גַם־אַחֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ בָךְ גַּם־הֵמָּה[b] קָרְאוּ [6a] יב פסוק גם גם ב[a] מנה בסיפ
אַחֲרֶיךָ מָלֵא[be] אַל־תַּאֲמֵן בָּם כִּי־יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת׃ ס [6] ב מל[a]
7 עָזַבְתִּי אֶת־בֵּיתִי נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי
נָתַתִּי אֶת־יְדִידוּת נַפְשִׁי בְּכַף אֹיְבֶיהָ׃ [10] ב וחס

[20] Mm 786. [21] Mm 2617. [22] Mm 2168. [23] Mm 2199. [24] Mm 2517. Cp 12 [1] Mm 136. [2] Lectio plena contra Mm 2565, cf Mp sub loco. [3] Mm 3905. [4] Mm 2518. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3981. [7] Mm 2352. [8] Mm 2519. [9] Mm 2520. [10] Mm 2521.

19 [b] 𝔗 *sm' dmwt'* venenum mortis ‖ [c] l prb בְּלַחְמוֹ ‖ **20** [a] cf 20,12[a] ‖ [b] huc tr 12,3 ‖ [c] l גַּלּוֹתִי ‖ **21** [a] 𝔊* suff 1 sg, l נַפְשִׁי ‖ [b] 𝔊 *εἰ δὲ μή* = ואם לא ‖ **22** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] dl (dttg) ‖ **Cp 12,2** [a] 𝔊 *ἐτεκνοποίησαν* = יָלְדוּ; σ′ recte *προκόπτοντες*; prp *ילחו ‖ **3** [a] cf 11,20[a] ‖ [b–b] l prb אתה cf 11,20 ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **4** [a–a] add ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗𝔙 בהמה ‖ [c–c] 𝔊 *ὁ θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν*, l אֱלֹהִים את־אֹרְחותנו ‖ **6** [a] cf 11,18[e] ‖ [b–b] prp קָשְׁרוּ א׳ כָּלָם ‖ [c] 𝔊 *ἐπισυνήχθησαν*.

8 הָיְתָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאַרְיֵה בַּיָּעַר ה ר״פ[11]
נָתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן שְׂנֵאתִיהָ׃
9 הַעַיִט[a] צָבוּעַ נַחֲלָתִי לִי[b] הַעַיִט[c] סָבִיב עָלֶיהָ ד ב קמ ורב פת. ד ב קמ ורב פת
לְכוּ אִסְפוּ[d] כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה הַתְיוּ[e] לֶאֱכֹלָה׃ ו. ג ב מנה בלישׁ וחד לשון ארמי
10 רֹעִים רַבִּים שִׁחֲתוּ כַרְמִי בּוֹסְסוּ אֶת־חֶלְקָתִי[a] ב חד מל וחד חס[12]
נָתְנוּ אֶת־חֶלְקַת חֶמְדָּתִי לְמִדְבַּר שְׁמָמָה׃
11 שָׂמָּהּ[a] לִשְׁמָמָה אָבְלָה עָלַי שְׁמֵמָה ג. ה. ל
נָשַׁמָּה כָּל־הָאָרֶץ כִּי אֵין[b] אִישׁ שָׂם עַל־לֵב׃
12 עַל־כָּל־שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר בָּאוּ שֹׁדְדִים
13 כִּי חֶרֶב לַיהוָה אֹכֶלָה[a] מִקְצֵה־אֶרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם[a] ח[13]. ב[14]. ה[15]
לְכָל־בָּשָׂר׃ ס ט[16]
13 זָרְעוּ[a] חִטִּים וְקוֹצִים קָצָרוּ[a] נָחֳלוּ לֹא[b] יוֹעִלוּ ל[17]. ב. ב חס׳ י
וּבֹשׁוּ[c] מִתְּבוּאֹתֵיכֶם[d] מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ ס 14 כֹּה׀ ג[18]. יח בטע בסיפ
אָמַר יְהוָה עַל־[a]כָּל־שְׁכֵנַי[b] הָרָעִים הַנֹּגְעִים בַּנַּחֲלָה אֲשֶׁר־הִנְחַלְתִּי ל
אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נֹתְשָׁם מֵעַל אַדְמָתָם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה ו. ג מיחד[19]
אֶתּוֹשׁ מִתּוֹכָם׃ 15 וְהָיָה אַחֲרֵי נָתְשִׁי אוֹתָם אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים וַהֲשִׁבֹתִים ג ס[15]
16 אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ׃ 16 וְהָיָה אִם־לָמֹד יִלְמְדוּ אֶת־דַּרְכֵי[a] עַמִּי ב בתרי לישנ[20]. ל בעיא
לְהִשָּׁבֵעַ בִּשְׁמִי חַי־יְהוָה כַּאֲשֶׁר לִמְּדוּ אֶת־עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ בַּבָּעַל ב בסיפ. ב בסיפ
17 וְנִבְנוּ בְּתוֹךְ עַמִּי׃ 17 וְאִם לֹא יִשְׁמָעוּ[a] וְנָתַשְׁתִּי אֶת־הַגּוֹי הַהוּא נָתוֹשׁ ג. ו מל בסיפ[1]
וְאָבֹד נְאֻם־יְהוָה׃ ס
13 1 כֹּה אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְקָנִיתָ לְךָ אֵזוֹר פְּשָׁתִּים וְשַׂמְתּוֹ
2 עַל־מָתְנֶיךָ וּבַמַּיִם לֹא תְבִאֵהוּ׃ 2 וָאֶקְנֶה אֶת־הָאֵזוֹר כִּדְבַר יְהוָה
3 4 וָאָשֶׂם עַל־מָתְנָי׃ ס 3 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי שֵׁנִית[a] לֵאמֹר׃ 4 קַח־ ט[2] ה[3] מנה חס. נ[4]. יב ר״פ

[11] Mm 2522. [12] Mm 2523. [13] Mm 1128. [14] Mm 2524. [15] Mm 2525. [16] Mm 927. [17] Mm 3402. [18] Mp sub loco. [19] Mm 2526. [20] Mm 2527. **Cp 13** [1] Mm 1408. [2] Mm 1918. [3] Mm 2528. [4] Mm 2455.

9 [a] G *μὴ σπήλαιον* ‖ [b] l כִּי? ‖ [c] G *ἢ σπήλαιον*; l הָ׳ ‖ [d] l הַאֲ׳ cf 𝔙 ‖ [e] l c pc Mss אתיו 𝔙 cf G ‖ **10** [a] l c nonn Mss נַחֲלָתִי ‖ **11** [a] l שִׁמָּהּ cf 𝔖𝔙 ‖ [b–b] prp וְאֵין ‖ **12** [a–a] add? ‖ **13** [a] G* imp = ׳ז ,קְצֹרוּ ‖ [b] mlt Mss וְלֹא ‖ [c–c] G *ἀπὸ καυχήσεως ὑμῶν, ἀπὸ ἀνειδισμοῦ ἔναντι κυρίου* ‖ [d] l יְהֹם –? ‖ **14** [a] dl? ‖ [b] GC om suff = הַשְּׁכֵנִים ‖ **16** [a] l דַּרְכֵּךְ cf G et 10,2 ‖ **17** [a] G *ἐπιστρέψωσι* = יָשׁוּבוּ; prp יִשְׁבְּעוּ cf 16 ‖ **Cp 13,3** [a] > Ms G*.

אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר קָנִיתָ אֲשֶׁר עַל־מָתְנֶיךָ וְקוּם֙ לֵךְ פְּרָ֣תָה[a] וְטָמְנֵהוּ
שָׁם בְּנֹקֶק הַסָּלַע׃ 5 וָאֵלֵךְ וָאֶטְמְנֵהוּ בִּפְרָת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתִי׃
6 וַיְהִי֙ מִקֵּ֣ץ יָמִ֔ים רַבִּ֖ים וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֑ה אֵלַי֙ קוּם֙ לֵ֣ךְ פְּרָ֔תָה וְקַ֥ח מִשָּׁ֖ם
7 אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְטָמְנוֹ־שָׁם׃ 7 וָאֵלֵךְ פְּרָתָה וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח
אֶת־הָאֵזוֹר מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּיו שָׁמָּה וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר לֹא[a]
8 יִצְלַח לַכֹּֽל׃ פ 8 וַיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֵלַ֖י לֵאמֹֽר׃ 9 כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה
9 כָּכָה אַשְׁחִית[a] אֶת־גְּא֥וֹן יְהוּדָ֖ה וְאֶת־גְּא֣וֹן יְרוּשָׁלִַ֑ם הָרָֽב׃ 10 הָעָ֨ם הַזֶּ֜ה
10 הָרָ֣ע הַמְּאֲנִ֗ים ׀ לִשְׁמֹ֣עַ אֶת־דְּבָרַ֡י [a]הַהֹלְכִים֩ בִּשְׁרִר֨וּת לִבָּ֜ם[a] וַיֵּלְכוּ֩
אַחֲרֵ֨י אֱלֹהִ֜ים אֲחֵרִ֗ים לְעָבְדָ֥ם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת־לָהֶ֛ם וְיִהְי֥וּ[b] כָּאֵזוֹר הַזֶּ֖ה
11 אֲשֶׁ֥ר לֹא־יִצְלַ֖ח לַכֹּֽל׃ 11 כִּ֣י כַאֲשֶׁ֤ר יִדְבַּק֙ הָאֵזוֹר֙ אֶל־מָתְנֵ֣י־אִ֔ישׁ כֵּ֥ן
הִדְבַּקְתִּי֙ אֵלַ֣י [a]אֶת־כָּל־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֗ל וְ[a]אֶת־כָּל־בֵּית֙ יְהוּדָ֔ה נְאֻם־
יְהוָ֑ה לִֽהְיוֹת֩ לִ֨י לְעָ֜ם וְלִשֵּׁ֣ם וְלִתְהִלָּ֗ה וּלְתִפְאֶ֔רֶת וְלֹ֥א שָׁמֵֽעוּ׃
12 וְאָמַרְתָּ֣[a] אֲלֵיהֶ֗ם אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּ֛ה ס כֹּֽה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י
13 יִשְׂרָאֵ֑ל[a] כָּל־נֵ֖בֶל יִמָּלֵ֥א יָ֛יִן וְאָמְר֥וּ[b] אֵלֶ֖יךָ הֲיָדֹ֣עַ לֹ֤א נֵדַע֙ כִּ֣י כָל־נֵ֔בֶל
13 יִמָּלֵ֖א יָֽיִן׃ 13 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ הִנְנִ֣י מְמַלֵּ֔א אֶת־כָּל־
יֹשְׁבֵ֥י הָאָ֛רֶץ הַזֹּ֖את וְאֶת־[a]הַמְּלָכִ֣ים הַיֹּשְׁבִ֣ים לְדָוִ֣ד עַל־כִּסְא֑וֹ וְאֶת־
הַכֹּהֲנִ֣ים וְאֶת־הַנְּבִיאִ֔ים וְאֶת־[b]כָּל־יֹשְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלִָֽם שִׁכָּרֽוֹן׃ 14 וְנִפַּצְתִּ֥ים
14 אִ֖ישׁ אֶל־אָחִ֑יו וְהָאָבוֹת֙ וְהַבָּנִ֣ים יַחְדָּ֔ו נְאֻם־יְהוָ֖ה לֹֽא־אֶחְמֹ֥ל וְלֹא־
אָח֛וּס וְלֹ֥א אֲרַחֵ֖ם מֵהַשְׁחִיתָֽם׃ ס
15 שִׁמְעוּ֙ וְהַאֲזִ֔ינוּ אַל־תִּגְבְּהוּ֙ כִּ֣י יְהוָ֔ה דִּבֵּֽר׃
16 תְּנ֤וּ לַֽיהוָה֙ אֱלֹהֵיכֶ֔ם כָּב֖וֹד בְּטֶ֣רֶם יַחְשִׁ֑ךְ
וּבְטֶ֤רֶם יִתְנַגְּפ֙וּ רַגְלֵיכֶ֔ם עַל־הָרֵ֖י נָ֑שֶׁף
וְקִוִּיתֶ֣ם לָא֔וֹר וְשָׂמָ֖הּ לְצַלְמָ֥וֶת[a] יְשִׁיתֶ֖[b] לַעֲרָפֶֽל׃

ד 5 . ג . ב . ג 6
כ 7 מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב
יב . ג 8 . ג 6 . יג 8
ג 6
יא 8 9
ג ר״פ 10
ד מל 10
לב
יא
ט 5
ד 11
ג בטע ר״פ בסיפ . כד 12
ח 12 . ג 13
ח 12 . ג בטע ר״פ בסיפ . ד בסיפ 14 . ב . ד 15
ג 16 . יז בטע 17
ח מל בסיפ . ל 5 .
ח 18 קמ וכל אתנחת וס״פ דכות ב מ א
ב 20 . ג 20 . לד 21 פסוק לא ולא ולא ז מנה בסיפ . ה מל
ל
ג 22
ב חד חס וחד מל 23
ג
יג . ג . ישית ק

5 Mp sub loco. 6 Mm 2529. 7 Mm 1238 א. 8 Mm 1992. 9 Mm 936. 10 Mm 4164. 11 Mm 72. 12 Mm 1854. 13 Mm 4206. 14 Mm 2492. 15 Mm 1296. 16 Mm 4205. 17 Mm 3998. 18 Mm 2491. 19 Mm 2530. 20 Mm 231. 21 Mm 771. 22 Mm 2531. 23 Mm 2532.

4 [a] α′ *εἰς Φαραν* ‖ **7** [a] mlt Mss 𝔊[534]𝔖 וְלֹא נִשְׁחַת? cf 7b ‖ **9** [a] l וְנִשְׁחַת? ‖ **10** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] l וְיָהִי? ‖ **11** [a–a] add ‖ **12** [a–a] 𝔊* *πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον*, l אֶל־הָעָם הזה ‖ [b] l וְאִם יֹאמְרוּ (hpgr) cf 𝔊 ‖ **13** [a] dl ו ‖ [b] 𝔊 *καὶ τὸν Ιουδα καί* ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐκεῖ σκιὰ θανάτου* = וְשָׂם צ׳ ‖ [b] l Q; K יָשִׂית; > 𝔖𝔙.

17 וְאִם־לֹ֣א תִשְׁמָעֻ֗הוּ בְּמִסְתָּרִ֤ים[a] תִּבְכֶּה־נַפְשִׁ֙י[b] מִפְּנֵ֣י גֵוָ֔ה[c] וְיָרֹ֥ד[d] תִּדְמַ֖ע
וְתֵרַ֣ד עֵינִ֣י דִמְעָ֑ה כִּ֥י נִשְׁבְּתָ֖ה עֵ֥דֶר יְהוָֽה׃ ס [תִּדְמַע[d]

18 אֱמֹ֣ר[a] לַמֶּ֣לֶךְ וְלַגְּבִירָ֔ה[b] הַשְׁפִּ֖ילוּ שְׁבוּ
כִּֽי יָרַ֤ד מֵרַֽאֲשֹׁתֵיכֶם֙[c] עֲטֶ֣רֶת תִּפְאַרְתְּכֶֽם׃

19 עָרֵ֣י הַנֶּ֔גֶב סֻגְּר֖וּ וְאֵ֣ין פֹּתֵ֑חַ
הָגְלָ֥ת יְהוּדָ֖ה כֻּלָּ֑הּ[a] הָגְלָ֥ת שְׁלוֹמִֽים[a]׃ ס

20 שְׂאִ֤י[a] עֵינֵיכֶם֙[b] וּרְא֔י[c] הַבָּאִ֖ים מִצָּפ֑וֹן
אַיֵּ֤ה הָעֵדֶר֙ נִתַּן־לָ֔ךְ צֹ֖אן תִּפְאַרְתֶּֽךָ׃

21 מַה־תֹּאמְרִ֣י כִּֽי־יִפְקֹ֣ד[a] עָלַ֔יִךְ
וְאַתְּ֣ לִמַּ֔דְתְּ אֹתָ֖ם עָלַ֣יִךְ אַלָּפִ֑ים לְרֹ֖אשׁ[b]
הֲלֹ֥וא חֲבָלִ֛ים יֹאחֲזֽוּךְ כְּמ֥וֹ אֵשֶׁ֖ת לֵדָֽה׃

22 וְכִ֤י תֹאמְרִי֙ בִּלְבָבֵ֔ךְ מִדּ֥וּעַ קָרָ֖אֻנִי אֵ֣לֶּה
בְּרֹ֤ב עֲוֹנֵךְ֙ נִגְל֣וּ שׁוּלָ֔יִךְ נֶחְמְס֖וּ עֲקֵבָֽיִךְ׃

23 הֲיַחֲלֹ֤ף כּוּשִׁי֙ עוֹר֔וֹ וְנָמֵ֖ר חַבַּרְבֻּרֹתָ֑יו
גַּם־אַתֶּ֥ם תּוּכְל֖וּ לְהֵיטִ֥יב לְמֻדֵ֖י הָרֵֽעַ׃

24 וַאֲפִיצֵ֤ם[a] כְּקַ֙שׁ־עֹבֵ֔ר לְר֖וּחַ מִדְבָּֽר׃

25 זֶ֚ה גּוֹרָלֵ֔ךְ מְנָת־מִדֵּ֖יךְ[a] מֵאִתִּ֑י נְאֻם־יְהוָ֔ה
אֲשֶׁ֥ר שָׁכַ֖חַתְּ אוֹתִ֑י וַתִּבְטְחִ֖י בַּשָּֽׁקֶר׃

26 וְגַם־אֲנִ֞י חָשַׂ֤פְתִּי שׁוּלַ֙יִךְ֙ עַל־פָּנָ֔יִךְ וְנִרְאָ֖ה קְלוֹנֵֽךְ׃

27 נַאֲפֻ֨פַיִךְ֙ וּמְצַהֲלוֹתַ֔יִךְ זִמַּ֖ת זְנוּתֵ֑ךְ
עַל־גְּבָע֥וֹת[a] בַּשָּׂדֶ֖ה רָאִ֣יתִי שִׁקּוּצַ֔יִךְ
אֽוֹי־לָ֥ךְ יְרוּשָׁלַ֖ם[b] לֹ֣א תִטְהָ֑רִי אַחֲרַ֥י[c] מָתַ֖י עֽוֹד׃ פ

ג רפ״ע[24]. ב[25]
כט[26]. ג[27]
ב[28]. ל[29]
ל
ל[30]
ג. ב
שאו חד מן לא ר״פ בלישׁ. יג. וראו ק
ל. כא[31]
ו חס בסיף. ה חס בלישׁ. כד
ג[32]. ג ונ״ל
ב חד חס וחד נ״ל[33]. ה
ב. ח[34] נ״ל וכ״ל יהזק דכות ב ט א
כו[34] נ״ל יג מנה בסיף וכל יהושע ושפטים דכות ב ט ב
ו ר״פ בסיף[35]. ג ונ״ל. ח. ה[36]
ב. יד חס[37]

[24] Mm 3737. [25] Mm 2533. [26] Mm 2501. [27] Mm 93. [28] Mm 3763. [29] Mp sub loco. [30] Mm 3720. [31] Mm 2838. [32] Mm 2408. [33] Mm 2429. [34] Mm 1238 א. [35] Mm 2463. [36] Mm 732. [37] Mm 62.

17 [a] prp *במסרים vel *במסרבים ‖ [b] G α′ suff 2 pl ‖ [c] S *'qt'* = צָרָה; prp גָּלָה cf 17b ‖ [d–d] > G*, dl ‖ **18** [a] GS^{AU} pl ‖ [b] G(S) *καὶ τοῖς δυναστεύουσι* = ולגבורים [c] l מֵרָאשֵׁיכֶם (vel מֵרָאשׁוֹתֵיכֶם ?) cf GSV ‖ **19** [a–a] Vrs ut Am 1,6 ‖ גָּלוּת שְׁלֵמָה ‖ **20** [a] l c K G שְׂאִי et ins צִיּוֹן (hpgr; G + *Ιερουσαλημ*); mlt Mss SCV ut Q ‖ [b] l עֵינַיִךְ cf G ‖ [c] l c K G רִי־ ‖ **21** [a] G pl, l דוּ־ cf [b] ‖ [b] l prb יְרוּשָׁלַם = ירושׁ et tr post עליך 1°; al tr ל et l ע יָפְקְדוּ לראשׁ ‖ **24** [a] l וַבֲּ cf G ‖ **25** [a] G *τοῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς*, l מָרְיֵךְ ‖ **27** [a] l cf G ‖ [b] Gα′ (S) + *ὅτι*, ins כִּי ‖ [c] Gα′V + suff 1 sg = רַי־.

14 1 [a]אֲשֶׁר הָיָה[a] דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃

2 אָבְלָה[a] יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ
קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת יְרוּשָׁלִַם עָלָתָה׃

3 וְאַדִּירֵיהֶם שָׁלְחוּ צְעִירֵיהֶם[a] לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גַּבִּים
לֹא[b]־מָצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כְלֵיהֶם[c] רֵיקָם בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפְּווּ[d] רֹאשָׁם[c]׃

4 בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה[a] חַתָּה כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ[b]
בֹּשׁוּ[c] אִכָּרִים חָפּוּ[d] רֹאשָׁם׃

5 כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזָב כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא׃

6 וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם שָׁאֲפוּ רוּחַ כַּתַּנִּים[a]
כָּלוּ עֵינֵיהֶם כִּי־אֵין עֵשֶׂב׃

7 אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ
כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ׃

8 מִקְוֵה[a] יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה
לָמָּה תִהְיֶה כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ[b] נָטָה לָלוּן׃

9 לָמָּה תִהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם[a] כְּגִבּוֹר[b] לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ
וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ׃ ס

10 כֹּה־אָמַר יְהוָה לָעָם הַזֶּה כֵּן[a] אָהֲבוּ[b] לָנוּעַ רַגְלֵיהֶם לֹא חָשָׂכוּ וַיהוָה
לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם[b]׃ ס 11 וַיֹּאמֶר יְהוָה

12 אֵלַי אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ 12 כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצֵם כִּי בַחֶרֶב[a] וּבָרָעָב[a] וּבַדֶּבֶר
אָנֹכִי מְכַלֶּה אוֹתָם׃ ס 13 וָאֹמַר אֲהָהּ[a] אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה הַנְּבִאִים
אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב לֹא־יִהְיֶה לָכֶם כִּי־[a]שְׁלוֹם אֱמֶת
אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִאִים

Cp 14 [1]Mm 1718. [2]Mm 2534. [3]Mm 494. [4]Mm 2535. [5]Mm 2536. [6]Mm 2918. [7]Mm 2584. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1514. [10]Mm 759 et Mm 929. [11]Mm 3356 et Mm 3838. [12]Mm 300.

Cp 14,1 [a–a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי ‖ **2** [a] pr עַל־הַבַּצֹּרֶת (hpgr)? ‖ **3** [a] K צעו׳ ‖ [b] mlt Mss Vrs וְלֹא ‖ [c–c] > 𝔊*, dl cf 4b ‖ **4** [a] prp *הַחֲרָה cf חררים 17,6 ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ [c] ins והכלמו cf 3 ‖ [d] mlt Mss 𝔖𝔗ᶠ וחׄ ut 3 ‖ **6** [a] > 𝔊* ‖ **8** [a] nonn Mss 𝔊 + יהוה ‖ [b] 𝔊 *καὶ ὡς αὐτόχθων* = וכאזרח ‖ **9** [a] 𝔊 *ὑπνῶν* = נִרְדָּם ‖ [b] 𝔊 *ὡς ἀνήρ*, l כגבר? ‖ **10** [a] > 𝔊* (sed *οὕτως* post *τούτῳ* exc?) 𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **13** [a–a] pc Mss וְאׄ שׄ׳ cf 𝔊α′σ′𝔖 et 33,6.

נְבִאִים בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן לד[13] פסוק לא ולא ולא
שֶׁקֶר וְקֶסֶם וֶאֱלוּל[a] וְתַרְמוּת[b] לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם[c]: ס ז מנה בסיפ . יא בטע לאחור . ב[14]
15 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי[b] וַאֲנִי לֹא־ ואליל . ותרמית ק . ק
שְׁלַחְתִּים וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת בַּחֶרֶב פ[15]
16 וּבָרָעָב יִתַּמּוּ הַנְּבִאִים הָהֵמָּה: 16 וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים לָהֶם יִהְיוּ יב[16] . ב[17]
מֻשְׁלָכִים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם מִפְּנֵי ו הָרָעָב וְהַחֶרֶב וְאֵין מְקַבֵּר לָהֶמָּה ל
הֵמָּה נָשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם: ג[18] . ה חס וכל עזרא דכות[19]
17 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם וְאַל־תִּדְמֶינָה ג ב מנה בנביא . ל
כִּי שֶׁבֶר גְּדוֹל[a] נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת[b] בַּת־עַמִּי מַכָּה נַחְלָה מְאֹד:
18 אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חָרֶב ח ר״פ בסיפ[20]
וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה תַּחֲלוּאֵי רָעָב
כִּי־גַם־נָבִיא גַּם־כֹּהֵן סָחֲרוּ[a] אֶל־אֶרֶץ וְלֹא[b] יָדָעוּ: ס ג[21] . ב[22]
19 הַמָּאֹס מָאַסְתָּ אֶת־יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן גָּעֲלָה נַפְשֶׁךָ
מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב ט[23] פסוק ואין ואין . ב . ב
וּלְעֵת[a] מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה: כ
20 יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ כִּי חָטָאנוּ לָךְ: ח[24] מל וכל ו ש ת דכות ב מ א
21 אַל־תִּנְאַץ[a] לְמַעַן שִׁמְךָ אַל[b]־תְּנַבֵּל[c] כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ ב ר״פ אל אל אל[25]
זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ:
22 הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִבִים ס ח[26] ב[27] . ב חס
הֲלֹא אַתָּה־הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] וְנְקַוֶּה[b]־לָךְ ב חס בסיפ
כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־כָּל־אֵלֶּה: פ
15 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל[a] לְפָנַי אֵין נַפְשִׁי אֶל־ ד בטע בסיפ
הָעָם הַזֶּה שַׁלַּחְ[b] מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ: 2 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא ל

[13] Mm 771. [14] Mm 2562. [15] Mm 2168. [16] Mm 891. [17] Mm 2537. [18] Mm 1696. [19] Mm 1132. [20] Mm 2584. [21] Mm 2538. [22] Mm 2539. [23] Mm 2004. [24] Mm 346. [25] Mm 2540. [26] Mp sub loco. [27] Mm 2500.

14 [a] K ואלול; 1 אליל || [b] K מות– || [c] mlt Mss להֶם || **15** [a] dl? cf 12,14[a] || [b] 𝔊* -|- *ψευδῆ* cf 23,25 || **17** [a] > 𝔊* || [b] > 𝔊*, dl? || **18** [a] prp נִסְחֲבוּ cf 15,2 sq; 1 𝔄𝔗 et אֶת pro אל || [b] mlt Mss 𝔊𝔠[f Ms]𝔙 לא || **19** [a] mlt Mss 𝔊𝔠 ל || **21** [a–a] 𝔊 *κόπασον* || [b] mlt Mss 𝔖𝔠[f] ואל || [c] 𝔊 *ἀπολέσῃς* = תַּחְבֵּל || **22** [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔊[51] Bo om cop, dl (dttg) || **Cp 15,1** [a] 𝔊[A](𝔄) *καὶ Ααρων* || [b] 1 שַׁלְּחֵם cf 𝔖𝔙 (מ hpgr).

ד בסיפ[1] וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה׃
אֲשֶׁ֣ר לַמָּ֔וֶת לַמָּ֖וֶת וַאֲשֶׁ֣ר לַחֶ֑רֶב לַחֶ֔רֶב
וַאֲשֶׁ֣ר לָרָעָ֔ב לָרָעָ֖ב וַאֲשֶׁ֣ר לַשֶּׁ֑בִי לַשֶּֽׁבִי׃
3 וּפָקַדְתִּ֤י עֲלֵיהֶם֙ אַרְבָּ֔ע מִשְׁפָּח֖וֹת נְאֻם־יְהוָ֑ה אֶת־הַחֶ֤רֶב לַהֲרֹג֙
ל וְאֶת־הַכְּלָבִ֣ים לסחב [לְסָחֳבָ֔ם וְאֶת־עֹ֖וף הַשָּׁמַ֑יִם וְאֶת־בְּהֵמַ֥ת הָאָ֖רֶץ לֶאֱכֹ֥ל
לזעזה ק וּלְהַשְׁחִֽית׃ 4 [a]וְנָתַתִּ֖ים לְזַוְעָ֑ה[b] לְכֹ֗ל מַמְלְכ֛וֹת הָאָ֖רֶץ בְּגַ֣לַל מְנַשֶּׁ֔ה
ג[2] בנביא וכל ד״ה דכות ב מ ת בֶּן־יְחִזְקִיָּ֥הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֖ה עַל[c] אֲשֶׁר־עָשָׂ֥ה בִירוּשָׁלָֽם׃
5 כִּ֤י[a] מִי־יַחְמֹ֣ל עָלַ֔יִךְ יְרוּשָׁלַ֑ם וּמִ֥י יָנ֖וּד לָ֑ךְ
ו חס[4] . ת חס[3] וּמִ֤י יָסוּר֙ לִשְׁאֹ֣ל[b] לְשָׁלֹ֔ם לָֽךְ׃
6 אַתְּ֤ נָטַ֙שְׁתְּ֙ אֹתִ֔י נְאֻם־יְהוָ֑ה אָח֣וֹר תֵּלֵ֔כִי
ג וָאֵ֤ט אֶת־יָדִי֙ עָלַ֔יִךְ וָאַשְׁחִיתֵ֑ךְ [a]נִלְאֵ֖יתִי הִנָּחֵֽם[a]׃
7 וָאֶזְרֵ֤ם בְּמִזְרֶה֙ בְּשַׁעֲרֵ֣י הָאָ֔רֶץ
לה מל שָׁכַ֥לְתִּי אִבַּ֖דְתִּי אֶת־עַמִּ֑י [a]מִדַּרְכֵיהֶ֖ם לוֹא־שָֽׁבוּ[a]׃
אלמנותיו[5] ק 8 [a]עָצְמ֤וּ־לִי֙ אַלְמְנֹתָ֔ו[b] מֵח֖וֹל יַמִּ֑ים[a]
יב הֵבֵ֤אתִי לָהֶם֙ [c][d]עַל־אֵ֣ם בָּח֔וּר[de] שֹׁדֵ֖ד בַּצָּהֳרָ֑יִם
ח בלשון שנא הִפַּ֤לְתִּי עָלֶ֙יהָ֙[f] פִּתְאֹ֔ם עִ֖יר וּבֶהָלֽוֹת׃
ב וחס 9 אֻמְלְלָ֤ה יֹלֶ֙דֶת֙ הַשִּׁבְעָ֔ה נָפְחָ֖ה נַפְשָׁ֑הּ
בא ק . יד[6] חס ב מנה בלישׁ . ל בָּֽאָה[a] שִׁמְשָׁ֤הּ בְּעֹ֙ד֙ יוֹמָ֔ם בּ֥וֹשָׁה וְחָפֵ֖רָה
וּשְׁאֵרִיתָ֥ם לַחֶ֖רֶב אֶתֵּ֑ן לִפְנֵ֣י אֹיְבֵיהֶ֔ם נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
ל 10 אֽוֹי־לִ֤י אִמִּי֙ כִּֽי[a] יְלִדְתְּנִ֔י אִ֥ישׁ רִ֖יב וְאִ֣ישׁ מָד֑וֹן[b] לְכָל־הָאָ֔רֶץ
ב׳ . כת כן[8] לֹא־נָשִׁ֥יתִי וְלֹא־נָשׁ֖וּ־בִ֑י[c] כֻּלֹּ֥ה[d] מְקַלְלַ֖וֹנִי[e]׃ ס
ג ר״פ[9] . שריתך[10] לה מל 11 אָמַ֤ר[a] יְהוָה֙ אִם־לֹ֣א שֵׁרִ֔יתְךָ[b] לְט֖וֹב אִם־לֹ֑וא ׀ הִפְגַּ֤עְתִּי בְךָ֙

Cp 15 [1]Mm 2492. [2]Mm 2203. [3]Mm 1393. [4]Mm 1614. [5]Q addidi, cf Mp sub loco. [6]Mm 62. [7]Thr 3,17. [8]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [9]Mm 2541. [10]Mp sub loco.

4 [a] add ‖ [b] l c K לְזַוָּעָה, it 24,9[a] 29,18[b] 34,17[b] ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 + כָּל־ ‖ 5 [a] > 𝔊𝔖, dl ‖ [b] > 𝔊* (homark) ‖ 6 [a–a] 𝔊 *καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς* = ג׳ הַנָּחֵם ‖ 7 [a–a] 𝔊 *διὰ τὰς κακίας αὐτῶν* ‖ 8 [a–a] tr ad fin v? ‖ [b] l תָּם– cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [c] > 𝔊; 𝔖𝔗 *'ljhwn*, prp עֲלֵהֶם ‖ [d–d] prp לְאֵם מַחֲרִיב ‖ [e] 𝔖 *w'l 'ljm'* = וְעַל בַּחוּרִים cf 𝔊[BAmin] ‖ [f] l c Ms 𝔖𝔗 עֲלֵיהֶם ‖ 9 [a] l Q; K בְּאָה ‖ 10 [a] 𝔊 *ὡς τίνα* = מִי ‖ [b–b] l c pc Mss σ′ ומדון cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊 + *ἡ ἰσχύς μου* = כֹּחִי; ins כִּי (hpgr) ‖ [d] Q לוֹ; l כֻּלָּהֶם cf [e] ‖ [e] K לוֹנִי–, Q pc Mss לַנִי–, Q[Mss] לָנִי–; l קְלָלוּנִי cf [d] ‖ 11 [a] 𝔊 *γένοιτο*, l אָמֵן ‖ [b] crrp, ipsi Mss dub: al שַׁרוֹתִיךָ vel שָׁרוּתָךְ, al שֵׁרִיתִיךָ, al שְׁאֵרִיתָךְ (id α′𝔗𝔙 cf σ′ *ὑπελείφθης*) vel שְׁאֵרִיתֵךְ (cf 𝔖); 𝔊 *κατευθυνόντων αὐτῶν* (a יִשַּׁר vel אשר?); l שֵׁרַתִּיךָ.

בְּעֵת־רָעָה[c] וּבְעֵת צָרָה[c] אֶת־הָאוֹיֵב[ed] : ה[11] וחד מן ג חס בלישׁ

12 [a]הֲיֵרֹעַ[b] בַּרְזֶל | בַּרְזֶל[c] מִצָּפוֹן[d] וּנְחֹשֶׁת[d] :

13 [a]חֵילְךָ וְאוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן

לְאֹ[b] בְּמְחִיר וּבְכָל־[c]חַטֹּאוֹתֶיךָ וּבְכָל־[d]גְּבוּלֶיךָ[c] : ח[12] . ח פסוק ובכל ובכל[13] . ג מל . ב מל

14 וְהַעֲבַרְתִּי[a] אֶת־אֹיְבֶיךָ בְּאֶרֶץ[b] לֹא יָדָעְתָּ

כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי עֲלֵיכֶם[c] תּוּקָד : ס ה

15 [a]אַתָּה יָדַעְתָּ[a] יא[14] ר״פ ז מגה בנביא

יְהוָה זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי וְהִנָּקֵם לִי מֵרֹדְפַי

אַל־לְאֶרֶךְ[b] אַפְּךָ תִּקָּחֵנִי[c] דַּע שְׂאֵתִי עָלֶיךָ חֶרְפָּה : ב[15]

16 [a]נִמְצְאוּ דְבָרֶיךָ וָאֹכְלֵם וַיְהִי[a] דְבָרְךָ[b] לִי לְשָׂשׂוֹן ל . דברך חד מן ח[16] ק יחיר י בלישׁ

וּלְשִׂמְחַת לִבִּי כִּי־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי [וָאֶעְלָזָה][a] ל

יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת : ס 17 לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־מְשַׂחֲקִים יג[17] . ט ר״פ בסיפ

מִפָּנֶיךָ יָדְךָ בָּדָד יָשָׁבְתִּי כִּי־זַעַם מִלֵּאתָנִי : ס ה[18] . ל

18 לָמָּה[a] הָיָה כְאִבִי נֶצַח[a] וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה[b] מֵאָנָה[b] הֵרָפֵא ת דגש דסמיכ[19] . ל

הָיוֹ[c] תִּהְיֶה לִי כְּמוֹ אַכְזָב מַיִם לֹא נֶאֱמָנוּ : ס ב ול בלישׁ

19 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה כ[20]

אִם־תָּשׁוּב וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד ל

וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל כְּפִי תִּהְיֶה

יָשֻׁבוּ הֵמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֲלֵיהֶם : ת כח

20 וְנָתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה ג בלישׁ בסיפ[21]

וְנִלְחֲמוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כא[22]

[11] Mm 2542. [12] Mm 1862. [13] Mm 2543. [14] Mp sub loco. [15] Mm 3351. [16] Mm 1921. [17] Mm 2015. [18] Mm 2544. [19] Mm 3274. [20] Mm 2168. [21] Mm 2893. [22] Mm 2545.

11 [c] l וּ֝רְעוֹתוֹ, צרתו? cf 𝔊 ‖ [d–d] l אֶל־ה֝′ (vel ה֝′לָא? cf 𝔊[ψ] *πρὸς*) et tr c 𝔖 post בך; 𝔖 + *mn grbj'* = מִצָּפוֹן, ex 12 ‖ [e] cf 15[a–a] ‖ **12** [a] crrp ‖ [b] pc Mss 𝔏 Syh θ′𝔄 הֲיֵדַע, 𝔊 *εἰ γνωσθήσεται* = הֲיִוָּדֵעַ, σ′ *μὴ κακώσει* = הֲיֵרֵעַ, α′ *μὴ ἀρμόσει*, 𝔙 *numquid foederabitur* (a רעה) ‖ [c] > 𝔊𝔖 ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ περιβόλαιον χαλκοῦν* = ומִצָּפוֹן נ′? ‖ [e] > 𝔖, cf 11[d–d] ‖ **13** [a] 13.14 add ex 17,3.4 ‖ [b] > 𝔊𝔖 cf 17,3, dl ‖ [c] l c 2 Mss Vrs בכל ut 17,3 ‖ [d] l c 𝔊[L]𝔗[rMs] ut 17,3 בכל ‖ [e] mlt Mss לָךְ– ‖ **14** [a] mlt Mss בדתי– cf 𝔏; l c pc Mss 𝔊𝔖 בדתיך– ut 17,4 ‖ [b] mlt Mss Vrs + אשר ut 17,4 ‖ [c] l c pc Mss עד־עולם ut 17,4 ‖ **15** [a–a] > 𝔊*; tr ad fin 11 ‖ [b] l לְאֹרֶךְ cf 𝔊 ‖ [c] > 𝔊* ‖ **16** [a–a] 𝔊 *ὑπὸ τῶν ἀθετούντων τοὺς λόγους σου· συντέλεσον αὐτοὺς καὶ ἔσται* = מְנַאֲצֵי ד′: כַּלֵּם וְיִהְי ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q, l ‖ **17** [a] 𝔊 *ἀλλὰ εὐλαβούμην* cf 𝔖 ‖ **18** [a–a] 𝔊 *οἱ λυποῦντές με κατισχύουσί μου* (נצח aram) ‖ [b–b] 𝔊 *πόθεν ἰαθήσομαι* = מאין אֵרפא? ‖ [c] l הוֹי.

כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהוֹשִׁיעֲךָ וְלִהַצִּילֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ ג
21 וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִיתִיךָ מִכַּף עָרִיצִים׃ פ ב. ל חס

16 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 לֹא־תִקַּח לְךָ אִשָּׁה[a] וְלֹא־יִהְיוּ ט ר״פ בסיפ. ג וכל יחזק דכותה ב מ א
3 לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ 3 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה עַל־הַבָּנִים וְעַל־ ז בטע בסיפ[1]. כי מיחד[2]. ג
4 הַבָּנוֹת הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת אוֹתָם וְעַל־ ג ב חס וחר מל[3]. ב. ל
4 אֲבוֹתָם הַמּוֹלִדִים אוֹתָם בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ 4 מְמוֹתֵי תַחֲלָאִים יָמֻתוּ לֹא ל. ב ומל[4]
5 יִסָּפְדוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וְרָעָב ב[5]
יִכָּלוּ וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ ס
5 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה אַל־תָּבוֹא בֵּית מַרְזֵחַ וְאַל־תֵּלֶךְ לִסְפּוֹד וְאַל־ ז בטע בסיפ[1]. כי מיחד[2]. ל. ג מל
6 תָּנֹד לָהֶם כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם־הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה אֶת־ ג חס בלי"ש[6]
הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים׃ 6 וּמֵתוּ גְדֹלִים וּקְטַנִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת לֹא ט פסוק לא ולא ולא ולא
7 יִקָּבֵרוּ[a] וְלֹא־יִסְפְּדוּ לָהֶם וְלֹא יִתְגֹּדַד[b] וְלֹא יִקְרַח[b] לָהֶם׃ 7 וְלֹא־ ל וחס
8 יִפְרְסוּ לָהֶם[a] עַל־אֵבֶל[b] לְנַחֲמוֹ עַל־מֵת וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם[c] כּוֹס ל כת ס. ז[7]. ג[8]
9 תַּנְחוּמִים עַל־אָבִיו וְעַל־אִמּוֹ׃ 8 וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת ב[9]
אוֹתָם[a] לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ ס 9 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי ד בטע בסיפ[9]
10 יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם קוֹל שָׂשׂוֹן ח
וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃
10 וְהָיָה כִּי תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ כה
11 עַל־מָּה דִבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמֶה עֲוֹנֵנוּ ג מיחד. כד[10]. ו
וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ 11 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל־ ט. ו בטע בסיפ
אֲשֶׁר־עָזְבוּ אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים כי[11] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכותה ב מ ב
12 וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃ 12 וְאַתֶּם ו קמ[12]
הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת ב[13]. יא בטע לאחור
13 לִבּוֹ־הָרָע לְבִלְתִּי שָׁמְעַ אֵלָי׃ 13 וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת יא[14]. ב
עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־ ל

Cp 16 [1]Mm 2547. [2]Mm 2049. [3]Mm 1733. [4]Mm 2901. [5]Mm 2546. [6]Mp sub loco. [7]Mm 2548. [8]Mm 3370. [9]Mm 2549. [10]Mm 592. [11]Mm 1238 א. [12]Mm 3053. [13]Mm 1045. [14]Mm 2550.

Cp 16,1 [a] > 𝔊* ‖ **2** [a] 𝔊 + *λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραηλ* ‖ **5/6** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Vrs pl ‖ **7** [a] 1 c pc Mss 𝔊 לָחֶם cf 𝔙 ‖ [b] 𝔙 *lugentl*, 1 אָבֵל ‖ [c] 𝔊 *αὐτόν*, 1 תו– ‖ **8** [a] nonn Mss אִתָּם.

אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וָלָיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן לָכֶם חֲנִינָה׃ ס ל
14 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר ח. ב
15 הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר יח¹⁵. ב
הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם יח¹⁵. ג¹⁶
16 שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ ס הִנְנִי לדיגים . ל מל . ב מ״פ ק בנביא¹⁷ . ב¹⁸
שֹׁלֵחַ לְדַיָּגִים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדָיָגוּם וְאַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים
צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים׃
17 כִּי עֵינַי עַל־כָּל־דַּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי וְלֹא־נִצְפַּן עֲוֹנָם יג . ל
18 מִנֶּגֶד עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֶה עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם עַל חַלְלָם ג יח¹⁹ מנה מל . ד²⁰
אֶת־אַרְצִי בְּנִבְלַת שִׁקּוּצַיהֶם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶם מָלְאוּ אֶת־נַחֲלָתִי׃ ס ג מל
19 יְהוָה עֻזִּי וּמָעוּזִּי וּמְנוּסִי בְיוֹם צָרָה יד²¹ קמ וכל אחנת ום״פ דכות ב מ ד . ט רפ²²
אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ ד²³ . ח²⁴ מל וכל ו ש ת דכות ב מ א
אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־בָּם מוֹעִיל׃ ל
20 הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃ ל . ל
21 לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם ל²⁵
אֶת־יָדִי וְאֶת־גְּבוּרָתִי וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃ ס ז¹ פת וכל תרי עשר דכות ב מ א
17 1 חַטַּאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל ל
בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה עַל־לוּחַ לִבָּם
2 וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם [בַּשָּׂדֶה
3 מִזְבְּחוֹתָם וַאֲשֵׁרִיהֶם עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גִּבְעוֹת הַנְּבֹהוֹת׃ הָרָרְךָ ל
חֵילְךָ כָּל־אוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן ל
בָּמוֹתֶיךָ בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ׃ ג חר חס רנ מל²⁵ . ב מל

15 Mm 953. 16 Mm 1220. 17 Mp sub loco. 18 Mm 2551. 19 Mm 682. 20 Mm 1155. 21 Mm 1234. 22 Mm 1233. 23 Mm 1321. 24 Mm 346. 25 וחד שָׁמֵי יי Thr 3,66. Cp 17 1 Mm 676. 2 Mm 2552.

13 a–a > 𝔊* ‖ b 𝔊𝔙 3 pl = יִתְּנוּ ‖ 14 a 14.15 = 23,7.8 ‖ b 𝔊𝔗 ut 23,7 יֹאמְרוּ ‖ 15 a 𝔊(𝔖) τὸν οἶκον = בֵּית cf 23,8 ‖ b pc Mss 𝔖𝔗Ed𝔙 הַדַּחְתִּים ut 23,8 ‖ 17 a–a > 𝔊* ‖ 18 a > 𝔊* ‖ Cp 17,1 a 1–4 > 𝔊* ‖ b θ′𝔊OL(𝔏) τοῦ στήθους ‖ c 1 c mlt Mss Vrs יהם– (–תם) ‖ 2 a–a prp : לְזָכְרוֹן בָּהֶם ‖ b nonn Mss כָּל, 𝔖(𝔗𝔘) *thjt kl* = תַּחַת כָּל ‖ c mlt Mss θ′𝔄𝔗f וְעַל, 𝔖 *w'l kl* ‖ 3 a θ′ ὄρεων cf 𝔖𝔗𝔘, 1 הָרֵרֵי ה׳ ב et ej c 2 (cf θ′𝔖𝔙𝔘) ‖ b cf 15,13a ‖ c 1 c mlt Mss θ′𝔖𝔗𝔙 וְכל cf 15,13 ‖ d > 𝔖𝔗; 1 בְּמָחִיר ut 15,13 ‖ e 1 בְּכָל־חַטֹּאותֶיךָ cf σ′ et 15,13 ‖ f mlt Mss כל ‖ g mlt Mss לך–.

4 וְשָׁמַטְתָּה וּבְךָ[a] מִנַּחֲלָתְךָ[b] אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ
וְהַעֲבַדְתִּיךָ[b] אֶת־אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר[c] לֹא־יָדַעְתָּ
כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם[d] בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם תּוּקָד[e]: ס

5 כֹּה[a] | אָמַר יְהוָה[a]
אָרוּר הַגֶּבֶר[b] אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ
וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ:
6 וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה וְלֹא[c] יִרְאֶה כִּי־יָבוֹא טוֹב
וְשָׁכַן חֲרֵרִים[d] בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא[c] תֵשֵׁב: ס
7 בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה[c] יְהוָה מִבְטַחוֹ[a]: ס[a]
8 וְהָיָה כְּעֵץ | שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל[b] יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו
וְלֹא[c] יִרְאֶה[a] כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן
וּבְשְׁנַת בַּצֹּרֶת[d] לֹא יִדְאָג וְלֹא[c] יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי:
9 עָקֹב[a] הַלֵּב מִכֹּל וְאָנֻשׁ[b] הוּא מִי יֵדָעֶנּוּ:
10 אֲנִי יְהוָה חֹקֵר לֵב בֹּחֵן[a] כְּלָיוֹת
וְלָתֵת[b] לְאִישׁ כִּדְרָכָיו[c] כִּפְרִי[d] מַעֲלָלָיו: ס
11 קֹרֵא[a] דָּגַר[b] וְלֹא יָלָד עֹשֶׂה עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט
בַּחֲצִי יָמָיו[c] יַעַזְבֻנוּ וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל:
12 כִּסֵּא כָבוֹד מָרוֹם[a] מֵרִאשׁוֹן[b] מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ:
13 מִקְוֵה[c] יִשְׂרָאֵל יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ
יְסוֹרֵי[a] בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ[b] כִּי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם־חַיִּים[c] אֶת־יְהוָה: ס
14 רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי[a] אָתָּה:

ל
ה[a]
יח בטע בסיפ
ח[a]
ב[a]
ו[a]
ד[a]
ו[a] . ד[a]
ס[a]
ז[a] . יב[a]
ו[a] . יראה ק . ג חס בסיפ
יב[a] ולא[c] בעינ . ב[c] . ז[a]
ב חד חס וחד מל . ל וחס
יכ[a] . כדרכיו ק חד מן א[17] כת כן בלית
ל זקף קמ
ימיו ק
ל . ל
ב ורפ
וסורי . ד ק
ל . ב

[3] Mp sub loco. [4] Mm 224. [5] Mm 2553. [6] Mm 2624. [7] Mm 2750. [8] Mm 2154. [9] Mm 2554. [10] Mm 739. [11] Mm 440. [12] Mm 3789. [13] Mm 2711 [14] Mm 2555. [15] Mm 3293. [16] Mm 601. [17] Mm 3210.

4 [a] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *μόνῃ* = לְבַדְךָ; 1 יָדְךָ cf Dt 15,3 || [b] pc Mss ברית– cf 15,14 || [c] dl cf 15,14 || [d] l c pc Mss $\mathfrak{G}^{OL}\mathfrak{C}$ קְדָחָה ut 15,14; $\mathfrak{V}$ *succendisti* || [e] K^{Or} תיקד || **5** [a–a] > $\mathfrak{G}$* || **7** [a] mlt Mss Edd ’טָ– || **8** [a] l c K $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ אֵרָא; $\mathfrak{C}\mathfrak{C}$ ut Q cf 6 || **9** [a] $\mathfrak{G}$ *βαθεῖα* = עמק? $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{E})$ *βαρεῖα*, $\mathfrak{S}$ ’šjn durus || [b] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἄνθρωπος* = וְאָדָם cf σ′$\mathfrak{S}$ et 16[b] || **10** [a] mlt Mss Vrs ’וּבֹ || [b] mlt Mss Vrs ’לָ ut 32,19 || [c] $\mathfrak{C}$ mlt Mss Vrs ut Q = 32,19; K כִּדְרָכוֹ || [d] mlt Mss Vrs ’וְכִ ut 32,19 || **11** [a] $\mathfrak{G}$ pr *ἐφώνησε* = קָרָא, versio duplex || [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{C})$ *συνήγαγεν* (דגר aram) || [c] $\mathfrak{C}$ ut Q, l; K יָמוֹ || **12** [a] $\mathfrak{G}$ *ὑψωμένος (ὑψούμενος)* = מוּרָם? || [b–b] > $\mathfrak{G}$* || **13** [a] mlt Mss ut Q; K יסורי; prp וְסוּרֶיךָ || [b] prp יכרתו (cf $\mathfrak{C}\mathfrak{C}$) vel יכלמו; l זוּ || [c–c] add || **14** [a] prp תְּהִלָּתִי.

15 הִנֵּה־הֵ֣מָּה אֹמְרִ֔ים אַ֖יֵּה דְּבַר־יְהוָ֑ה יָבֹ֖וא נָֽא׃
16 וַאֲנִ֞י לֹא־אַ֣צְתִּי | מֵרֹ֣עֶה[a] אַחֲרֶ֗יךָ וְיֹ֙ום אֱנֹ֣ושׁ[b] לֹ֣א הִתְאַוֵּ֔יתִי
אַתָּ֖ה יָדָ֣עְתָּ מוֹצָ֣א שְׂפָתַ֑י[c] נֹ֖כַח פָּנֶ֥יךָ הָיָֽה׃
17 אַל־תְּהִ֥יהלִּי֙ לְמְחִתָּ֔ה מַחְסִ֥י־אַתָּ֖ה בְּיֹ֥ום רָעָֽה׃
18 יֵבֹ֤שׁוּ רֹדְפַי֙ וְאַל־אֵ֣בֹשָׁה אָ֔נִי יֵחַ֥תּוּ הֵ֖מָּה וְאַל־אֵחַ֣תָּה אָ֑נִי
הָבִ֤יא עֲלֵיהֶם֙ יֹ֣ום רָעָ֔ה וּמִשְׁנֶ֥ה שִׁבָּרֹ֖ון שָׁבְרֵֽם׃ ס
19 כֹּֽה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אֵלָ֑י[a] הָלֹ֗ךְ וְעָמַדְתָּ֙ בְּשַׁ֣עַר בְּנֵי־עָ֔ם[b] אֲשֶׁ֥ר יָבֹ֖אוּ בֹּ֣ו
מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֑ה וַאֲשֶׁ֖ר יֵצְא֥וּ בֹ֛ו וּבְכֹ֖ל שַׁעֲרֵ֥י יְרוּשָׁלִָֽם׃ 20 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם
שִׁמְעוּ֙ דְּבַר־יְהוָ֣ה מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֔ה וְכָל־יְהוּדָ֖ה[c] וְכֹ֣ל[c] יֹשְׁבֵ֑י[c] יְרוּשָׁלִַ֔ם
הַבָּאִ֖ים בַּשְּׁעָרִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ ס 21 כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה הִשָּׁמְר֥וּ בְנַפְשֹׁתֵיכֶ֖ם
וְאַל־תִּשְׂאוּ֙ מַשָּׂ֔א בְּיֹ֥ום הַשַּׁבָּ֖ת וַהֲבֵאתֶ֥ם בְּשַׁעֲרֵ֖י יְרוּשָׁלִָֽם׃ 22 וְלֹֽא־
תֹוצִ֨יאוּ מַשָּׂ֤א מִבָּתֵּיכֶם֙ בְּיֹ֣ום הַשַּׁבָּ֔ת וְכָל־מְלָאכָ֖ה לֹ֣א תַעֲשׂ֑וּ וְקִדַּשְׁתֶּ֗ם
אֶת־יֹ֙ום הַשַּׁבָּ֔ת כַּאֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתִי אֶת־אֲבֹותֵיכֶֽם׃ 23 וְלֹ֣א שָׁמְע֔וּ וְלֹ֥א הִטּ֖וּ
אֶת־אָזְנָ֑ם וַיַּקְשׁ֤וּ אֶת־עָרְפָּם֙[a] לְבִלְתִּ֣י שְׁמֹ֔עַ[b] וּלְבִלְתִּ֖י קַחַ֥ת מוּסָֽר׃
24 וְהָיָ֗ה אִם־שָׁמֹ֤עַ תִּשְׁמְעוּן֙ אֵלַ֔י נְאֻם־יְהוָ֖ה לְבִלְתִּ֣י | הָבִ֤יא מַשָּׂא֙ בְּשַׁעֲרֵ֣י
הָעִ֣יר הַזֹּ֔את בְּיֹ֥ום הַשַּׁבָּ֖ת וּלְקַדֵּ֣שׁ אֶת־יֹ֣ום הַשַּׁבָּ֔ת לְבִלְתִּ֥י עֲשׂ֖וֹת־בָּ֥הּ[a]
כָּֽל־מְלָאכָֽה׃ 25 וּבָ֞אוּ בְּשַׁעֲרֵ֣י הָעִ֣יר הַזֹּ֗את מְלָכִים֙ | וְשָׂרִ֔ים[a] יֹשְׁבִ֖ים
עַל־כִּסֵּ֣א דָוִ֑ד רֹכְבִ֤ים | בָּרֶ֙כֶב֙ וּבַסּוּסִ֔ים הֵ֖מָּה וְשָׂרֵיהֶ֑ם אִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה
וְיֹשְׁבֵ֥י יְרוּשָׁלִַ֖ם וְיָשְׁבָ֣ה הָעִ֣יר־הַזֹּ֔את לְעֹולָֽם׃ 26 וּבָ֞אוּ מֵעָרֵ֣י־יְהוּדָ֗ה
וּמִסְּבִיבֹ֤ות יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ וּמֵאֶ֣רֶץ בִּנְיָמִ֔ן וּמִן־הַשְּׁפֵלָ֖ה וּמִן־הָהָ֣ר וּמִן־הַנֶּֽגֶב
מְבִאִ֥ים עֹלָ֛ה וְזֶ֖בַח וּמִנְחָ֑ה וְלִבֹונָ֗ה וּמְבִאֵ֛י תֹּודָ֖ה בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 27 וְאִם־
לֹ֣א תִשְׁמְעוּ֮ אֵלַי֒ לְקַדֵּ֣שׁ אֶת־יֹ֣ום הַשַּׁבָּ֔ת וְלִבְלְתִּ֥י | שְׂאֵ֖ת מַשָּׂ֣א וּבָ֑א[a]
בְּשַׁעֲרֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֔ם בְּיֹ֥ום הַשַּׁבָּ֖ת וְהִצַּתִּ֣י אֵ֔שׁ בִּשְׁעָרֶ֖יהָ וְאָכְלָ֣ה אַרְמְנֹ֣ות
יְרוּשָׁלִַ֔ם וְלֹ֥א תִכְבֶּֽה׃ פ

[18] Mp sub loco. [19] Mm 3046. [20] Mm 1092. [21] Mm 1856. [22] Mm 98. [23] Mm 2607. [24] Mm 2513. [25] Mm 2556. [26] Mm 2557. [27] Mm 2708. [28] Mm 2558. [29] Mm 2550. [30] Mm 1115. [31] Mm 3155. [32] Mm 1698. [33] Mm 3764.

16 [a] **G** *κατακολουθῶν* (= וֹזֹ?), *α′σ′ ἀπὸ κακίας* = מֵרָעָה cf **S**; l לְרָעָה cf 15,11 לטוב ‖ [b] **G**(**SV**) *ἀνθρώπου* = אֱנוֹשׁ cf 9[b] ‖ [c] huc tr ‸ ‖ **19** [a] > **G***$^{\mathfrak{C}Ms}$ ‖ [b] **Q** הָעָם, **G** *λαοῦ σου* = עַמְּךָ ‖ **23** [a] **G** + *ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν* cf 7,26 ‖ [b] l Q; K שׁוֹמֵעַ? ‖ **24** [a] K בּה vel בָּהּ (cf **C**); > **G*** ‖ **25** [a] dttg, dl ‖ **27** [a] ins בּוֹ (hpgr)?

ט ר״פ׳ **18** 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 קוּם **18**

ה 3 וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי׃ 3 וָאֵרֵד בֵּית הַיּוֹצֵר

והנה הוא ק חד מן הי׳ כת׳ מילה חדה וקר׳ תרי׳ וחד מן ה׳ בליש׳ 4 וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאֲבָנָיִם׃ 4 וְנִשְׁחַת הַכְּלִי אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה

ב . יח׳ וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א . ג׳ 5 בַּחֹמֶר[a] בְּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּלִי אַחֵר כַּאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר

ג מל׳ 5 לַעֲשׂוֹת׃ פ 5 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 6 הַכְיוֹצֵר הַזֶּה לֹא־

6 אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] נְאֻם־יְהוָה[a] הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר

ב 7 כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס 7 רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־

ג מל 8 מַמְלָכָה לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד׃ 8 וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ[a] אֲשֶׁר

ל בסיפ׳ דִּבַּרְתִּי עָלָיו[a] וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לוֹ׃ ס

9 הרע ב . ג . ק 9 וְרֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִבְנוֹת וְלִנְטֹעַ׃ 10 וְעָשָׂה הָרַע[a]

10 יא׳ . ב בְּעֵינַי לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְהֵיטִיב

כך מל ג[a] מנה בסיפ . ה[b] ג מנה בליש . לד מל ז מנה בסיפ 11 אוֹתוֹ׃ ס 11 וְעַתָּה אֱמָר־נָא אֶל־אִישׁ־יְהוּדָה וְעַל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם

[a]לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה[a] הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם רָעָה וְחֹשֵׁב עֲלֵיכֶם

מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם׃

ג׳ . ה מל בנביא ול בליש 12 12 וְאָמְרוּ[a] נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת לִבּוֹ־הָרָע

נַעֲשֶׂה׃ ס

ה׳ בטע בסיפ׳ 11 . ב׳ 12 13 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה

שַׁאֲלוּ־נָא בַגּוֹיִם מִי שָׁמַע כָּאֵלֶּה

ל וחס׳ שָׁעֲרֶרֶת עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל׃

14 הֲיַעֲזֹב[a] מִצּוּר[b] שָׂדָי[c] שֶׁלֶג לְבָנוֹן

כ מל אִם־יִנָּתְשׁוּ[d] מַיִם זָרִים קָרִים[e] נוֹזָלִים׃

ל חס׳ 15 כִּי־שְׁכֵחָנִי עַמִּי לַשָּׁוְא יְקַטֵּרוּ

ל . ל כת כן[13] וַיַּכְשְׁלוּם[a] בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבִילֵי[b] עוֹלָם

Cp 18 [1]Mm 1995. [2]Mm 214. [3]Mm 315. [4]Mm 2781. [5]Mm 4071. [6]Mm 358. [7]Mm 2550. [8]Mm 2559. [9]Mm 3172. [10]Mm 2460. [11]Mm 2617. [12]Mm 2168. [13]Sine Q, cf Mp sub loco.

Cp 18,4 [a] sic L mlt Mss, l c nonn Mss חַבַּ; > 𝔊* ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ **8** [a–a] > 𝔊*𝔖 ‖ **10** [a] K הָרָעָה ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ **12** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ εἶπαν* = וַיֹּא׳ cf 𝔙 ‖ **14** [a] prp הֵיעָבַר ‖ [b] prp צוּר silex (retento וֹ in [a]) ‖ [c] 𝔊σ′(𝔖) *μαστοί* = שָׁדַיִם, α′ *ἱκανοῦ* = שַׁדַּי; prp שְׁרִיוֹן (et tum לְבָן pro לבנון) ‖ [d] l יִנָּשְׁתוּ ‖ [e–e] prp מִמְּצָרַיִם מְקֹרִים aut ק׳ מֵימֵי קֶדֶם aut מ׳ זִבִים מְקֹרִים ‖ **15** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ ἀσθενήσουσιν*, l c Ms וְיֻכְשָׁלוּ (vel וְאַכְשִׁלֵם) ‖ [b] mlt Mss שְׁבוּלֵי.

לְלֶכֶת נְתִיבוֹת[c] דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה׃ ב חד חס וחד מל
16 לָשׂוּם אַרְצָם לְשַׁמָּה שְׁרוּקַת[a] עוֹלָם שרוקת[14] חד מן ב בליש ק
כָּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְנָדַד בְּרֹאשׁוֹ׃ ח[15] מל וכל יחזק דכות ב מ א. יד
17 כְּרוּחַ[a] קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי אוֹיֵב ל. ל. ל
עֹרֶף וְלֹא־פָנִים אַרְאֵם[b] בְּיוֹם אֵידָם׃ ס
18 וַיֹּאמְרוּ לְכוּ וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ מַחֲשָׁבוֹת כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה ח[18]
מִכֹּהֵן וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר מִנָּבִיא לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן[a] וְאַל־נַקְשִׁיבָה ל בליש. ל
אֶל־כָּל־דְּבָרָיו׃
19 הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלָי וּשְׁמַע לְקוֹל יְרִיבָי[a]׃ [עָמְדִי לְפָנֶיךָ ס[18] יז שמיעה לקול[17]. ב חד קמ וחד פת
20 הֲיְשֻׁלַּם תַּחַת־טוֹבָה רָעָה [a]כִּי־כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי[a] זְכֹר | ל
לְדַבֶּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת־חֲמָתְךָ מֵהֶם׃ ח[18]
21 לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַנְּרֵם עַל־יְדֵי־חָרֶב ל וחס
וּתְהִינָה נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת ב[18] חד מל וחד מן ב[19] חס בליש
וְאַנְשֵׁיהֶם יִהְיוּ הֲרֻגֵי מָוֶת בַּחוּרֵיהֶם מֻכֵּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ ח[20]. ל חס[18]. ג. ב חד כת ה וחד כת[21]
22 תִּשָּׁמַע זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כִּי־תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם ג[22]
כִּי־כָרוּ שִׁיחָתָה[a] לִלְכָּדֵנִי וּפַחִים טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ שוחתה[23]. ל קמ ק
23 וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת־כָּל־עֲצָתָם עָלַי לַמָּוֶת ב. י. ל
אַל־תְּכַפֶּר עַל־עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תֶּמְחִי[a] ויהיו[24] מן יא רפי ק בליש
וִהְיוּ[b] מְכֻשָּׁלִים[c] לְפָנֶיךָ בְּעֵת אַפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם׃ ס

19 1 כֹּה[a] אָמַר יְהוָה[b] הָלוֹךְ וְקָנִיתָ בַקְבֻּק יוֹצֵר[c] חֶרֶשׂ[d] וּמִזִּקְנֵי[e] o[1]. ב ובפסוק
2 הָעָם וּמִזִּקְנֵי הַכֹּהֲנִים[f]׃ 2 וְיָצָאתָ[a] אֶל־גֵּיא[a] בֶּן־הִנֹּם[ab] אֲשֶׁר פֶּתַח ב ובפסוק

[14] Mm 839. [15] Mm 2429. [16] Mm 2594. [17] Mm 23. [18] Mp sub loco. [19] Mm 4041. [20] Mm 2200. [21] Mm 2404. [22] Mm 1228. [23] Mm 832. [24] Mm 417. **Cp 19** [1] Lectio plena contra Mm 1408, cf Mp sub loco.

15 [c] ins תְּהוֹ (hpgr)? ‖ **16** [a] K שְׁרוּקַת ‖ **17** [a] mlt Mss Edd בְּרֹ׳ ‖ [b] l c Or GSʼA׳ אֶ׳ ‖ **18** [a] l בִּלְשׁוֹנוֹ cf S ‖ [b] G om אל, dl ‖ **19** [a] G(ST) *τοῦ δικαιώματός μου* = רִיבִי ‖ **20** [a–a] G alit; add ex 22 ‖ **22** [a] mlt Mss ut Q cf 20; K שִׂיחָה, G *λόγον* = שִׂיחָה ‖ **23** [a] l תִּמַּח vel תִּמְחֵ ‖ [b] K וְהָיוּ; G *γενέσθω*, l יְהִי cf [c] ‖ [c] Ms S מְשֻׁלָּכִים; G *ἡ ἀσθένεια αὐτῶν*, l מִכְשָׁלָם ‖ **Cp 19,1** [a] G *τότε*, l אָז? ‖ [b] nonn Mss GSTEd + אֵלַי; ins frt אֶל־יִרְמְיָהוּ cf 14 ‖ [c] G *πεπλασμένον* = יְצוּר; dl (ex 18,2sqq)? ‖ [d] > S ‖ [e] pc Mss מ׳; S(T) *wdbr 'mk mn sb'* cf G, l וְלָקַחְתָּ אִתְּךָ מִז׳ cf 10 ‖ [f–f] G* *καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων*, l וּמֵהכ׳ ‖ **2** [a–a] pertinet ad 2b—9.11b—13; versibus 1.2a (sine [a–a] + אשר) continuantur 10.11a.14.15 ‖ [b–b] G hic *υἱῶν τῶν τέκνων αὐτῶν* = בְּנֵי בְנֵיהֶם, sed in 6 ut גוֹ.

החרסית ק שַׁעַר הַחַרְסֻת[c] וְקָרָאתָ שָׁם אֶת־הַדְּבָרִים[d] אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃
ח[2] 3 וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה[a] וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם[a] כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
ג[3] וכל ועל ישבי דכות ב מ א
ב[4] . ד[5] . ג חס בלישׁ 4 כָּל־שֹׁמְעָהּ תְּצַלֶּלְנָה אָזְנָיו׃ 4 יַעַן אֲשֶׁר עֲזָבֻנִי וַיְנַכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם
ד מל בנביא הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם
ל . י 5 וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמָלְאוּ[a] אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה דָּם נְקִיִּם׃ 5 וּבָנוּ[b a] אֶת־בָּמוֹת[c]
לד[6] פסוק לא ולא ולא ז מגה בסיפ . ב[7] הַבַּעַל לִשְׂרֹף אֶת־בָּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבַּעַל[d] אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי[d] וְלֹא
ה דִבַּרְתִּי[d] וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ פ 6 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־ 6
ב[8] . כא[9] יְהוָה וְלֹא־יִקָּרֵא לַמָּקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא
ל הַהֲרֵגָה[a]׃ 7 וּבָקַקְתִּי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְהִפַּלְתִּים 7
בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְנָתַתִּי אֶת־נִבְלָתָם לְמַאֲכָל
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ 8 [a]וְשַׂמְתִּי אֶת־הָעִיר הַזֹּאת לְשַׁמָּה 8
ל כת כן חס 9 וְלִשְׁרֵקָה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ[b]׃ 9 וְהַאֲכַלְתִּים
ב[10] . ה[11] חס וכל עזרא דכות את־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּשַׂר בְּנוֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר
וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם[a] וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם[a]׃ 10 [a]וְשָׁבַרְתָּ 10
ט מל בלשון זכר[12] . ג בטע ר״פ בסיפ . ג[13] . יג[14] הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אִתָּךְ׃ 11 וְאָמַרְתָּ[ס] אֲלֵיהֶם[ס] כֹּה־ 11
ח[15] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת
ל כת ה כַּאֲשֶׁר יִשְׁבֹּר אֶת־כְּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵא[a] עוֹד וּבְתֹפֶת[b]
ל מל יִקְבְּרוּ מֵאֵין מָקוֹם לִקְבֹּר׃ 12 כֵּן־אֶעֱשֶׂה לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה 12
ב מל . ה[16] וּלְיוֹשְׁבֶיהָ[a] וְלָתֵת[b] אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת׃ 13 וְהָיוּ בָּתֵּי יְרוּשָׁלַ͏ִם 13
י פסוק לכל לכל וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה כִּמְקוֹם הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים[a] לְכֹל הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ
ב חד חס וחד מל[17] עַל־גַּגֹּתָם לְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהִסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ פ
ל 14 וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת[a] אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר 14

[2] Mm 2513. [3] Mm 2560. [4] Mm 2176. [5] Mm 2561. [6] Mm 771. [7] Mm 2562. [8] Mm 2563. [9] Mm 17. [10] Mm 2564. [11] Mm 1132. [12] Mm 2565. [13] Mm 2566. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1392. [16] Mm 601. [17] Mm 2567.

2 [c] GS ut Q, l; K סוּת– vel הַחַרְסוֹת ‖ [d] pc Mss + הָאֵלֶּה, G *πάντας τοὺς λόγους* (G$^{B\,min}$ + *τούτους*) ‖ **3** [a] G + nonn vb ‖ **4** [a] l מ׳ואב et tr ˛ ad cf G ‖ **5** [a] cf 7,31[a] ‖ [b] cf 7,31[b] ‖ [c] l בְּמַת ? cf 7,31[c] ‖ [d–d] > G* et 7,31 ‖ **6** [a] SC ut in 7,32[a] ‖ **8** [a] cf 49,17 ‖ [b] Ms GV מַכָּתָהּ ‖ **9** [a–a] > G* ‖ **10** [a] cf 2[a–a] ‖ **11** [a] C mlt Mss פא– ‖ [b–b] > G* ‖ **12** [a] add ‖ [b] G om cop ‖ **13** [a] G *(ἀπὸ) τῶν ἀκαθαρσιῶν (αὐτῶν)*; l טמאים vel מְטֻמָּאִים (cf S) ‖ **14** [a] l מהפתח מִפֶּתַח הַשַּׁעַר vel cf 2[a–a].

15 בֵּית־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם׃ ס 15 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
ט בטע בסיפ[17]
כביא ק חד מן ט חס א בלישׁ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא[a] אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־[b]כָּל־עָרֶיהָ[b] אֵת כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ
אֶת־דְּבָרָי׃

20 1 וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר[a] הַכֹּהֵן[b] וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית׳ לט
יְהוָה אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבֵּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 2 וַיַּכֶּה פַּשְׁחוּר אֶת־ יז
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן[a] הָעֶלְיוֹן ל
אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ 3 [a]וַיְהִי מִמָּחֳרָת[a] וַיֹּצֵא פַּשְׁחוּר אֶת־יִרְמְיָהוּ מִן־ לט . יז חס[2]
הַמַּהְפֶּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פַשְׁחוּר קָרָא יְהוָה שְׁמֶךָ כִּי אִם־
מָגוֹר[b] מִסָּבִיב[c]׃ פ 4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֶנְךָ לְמָגוֹר לְךָ כה מיחד[11]
וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אֹיְבֵיהֶם וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְאֶת[a]־כָּל־יְהוּדָה ח[1] . ז
אֶתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם בָּבֶלָה וְהִכָּם בֶּחָרֶב׃ 5 וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־ כט . ל
חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־כָּל־יְגִיעָהּ [a]וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ[a] וְאֶת־כָּל־אוֹצְרוֹת ב . ל . ב[5] . יא מל[6]
מַלְכֵי יְהוּדָה אֶתֵּן[b] בְּיַד אֹיְבֵיהֶם [a]וּבְזָזוּם וּלְקָחוּם[a] וְהֵבִיאוֹם בָּבֶלָה׃ ל . ב ומל[7] .
ג ב מל וחד חס[8] . כט
6 וְאַתָּה פַּשְׁחוּר וְכֹל[10] יֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ תֵּלְכוּ בַּשֶּׁבִי וּבָבֶלָה [a]תָּבוֹא וְשָׁם[a] ו פסוק ואתה אתה[9] .
ח[10] . יא[11] . יב[12]
תָּמוּת וְשָׁם תִּקָּבֵר אַתָּה וְכָל־אֹהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־נִבֵּאתָ לָהֶם בַּשָּׁקֶר׃ ס
ל . ל . ג 7 פִּתִּיתַנִי יְהוָה וָאֶפָּת חֲזַקְתַנִי וַתּוּכָל
ב מל בנביא . כח כן[12] הָיִיתִי לִשְׂחוֹק כָּל־הַיּוֹם כֻּלֹּה[a] לָעַג לִי׃
ל זקף קמ 8 כִּי־[a]מְדֵי אֲדַבֵּר אֶזְעָק[a] חָמָס וָשֹׁד אֶקְרָא
כִּי־הָיָה דְבַר־יְהוָה לִי לְחֶרְפָּה וּלְקֶלֶס כָּל־הַיּוֹם׃
לד[13] פסוק לא ולא ולא ז מנה בסיפ . ב[14] 9 וְאָמַרְתִּי לֹא־אַזְכִּירֶנּוּ וְלֹא־אֲדַבֵּר עוֹד בִּשְׁמוֹ
ל חס . ה חס בלישׁ[15] וְהָיָה בְלִבִּי[a] כְּאֵשׁ בְּעֻצָּרָת עָצֻר[b] בְּעַצְמֹתָי
ג[16] וְנִלְאֵיתִי כַּלְכֵּל וְלֹא אוּכָל׃

[18]Mm 2615. [19]Mm 2550. [20]Mm 2307. Cp 20 [1]Mm 1303. [2]Mm 1509. [3]Mm 2049. [4]Mm 2903. [5]Mm 2568. [6]Mm 1977. [7]Mm 2569. [8]Mm 763. [9]Okhl 297. [10]Mm 2556. [11]Mm 3345. [12]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [13]Mm 771. [14]Mm 3325. [15]Mm 3723. [16]Mm 3955.

15 [a] 𝔔 מֵבִיא, K hpgr ‖ [b–b] 𝔊* *τὰς κώμας αὐτῆς* ‖ **Cp 20,1** [a] 𝔖 *'mrj'* = אֲמַרְיָה ‖ [b] 𝔊^{min} *ὁ ψευδοπροφήτης* cf 6 ‖ **2** [a] 𝔊 *οἴκου ἀποτεταγμένου* = בֵּית מְנִי? ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 θ′ *Μέτοικον* cf 𝔖; cf 10[a] ‖ [c] > 𝔊*, dl (ex 10)? cf 4 ‖ **4** [a] 𝔊 pr *καὶ σέ* ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ **7** [a] 𝔊 *διετέλεσα* ‖ **8** [a–a] 𝔊 *πικρῷ λόγῳ μου γελάσομαι* ‖ **9** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 *φλέγον*, sim 𝔖.

10 כִּי שָׁמַעְתִּי דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר[a] מִסָּבִיב הַגִּידוּ וְנַגִּידֶנּוּ
כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמִי שֹׁמְרֵי צַלְעִי[b]
אוּלַי יְפֻתֶּה וְנוּכְלָה לוֹ וְנִקְחָה נְקָמָתֵנוּ מִמֶּנּוּ׃
11 וַיהוָה אִתִּי כִּגִבּוֹר עָרִיץ עַל־כֵּן [a]רֹדְפַי יִכָּשְׁלוּ וְלֹא יֻכָלוּ[a]
בֹּשׁוּ מְאֹד כִּי־לֹא הִשְׂכִּילוּ כְּלִמַּת עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃
12 [a]וַיהוָה צְבָאוֹת בֹּחֵן צַדִּיק[b] רֹאֵה כְלָיוֹת וָלֵב
אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי[c] אֶת־רִיבִי׃ ס
13 שִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ אֶת־יְהוָה
כִּי הִצִּיל אֶת־נֶפֶשׁ אֶבְיוֹן מִיַּד מְרֵעִים׃ ס
14 אָרוּר הַיּוֹם אֲשֶׁר יֻלַּדְתִּי בּוֹ
יוֹם אֲשֶׁר־יְלָדַתְנִי אִמִּי אַל־יְהִי בָּרוּךְ׃
15 אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשַּׂר אֶת־אָבִי לֵאמֹר
יֻלַּד־לְךָ בֵּן זָכָר שַׂמֵּחַ שִׂמְּחֵהוּ[a]׃
16 וְהָיָה[a] הָאִישׁ[b] הַהוּא כֶּעָרִים אֲשֶׁר־הָפַךְ יְהוָה[c] וְלֹא נִחָם
וְשָׁמַע[d] זְעָקָה בַבֹּקֶר וּתְרוּעָה בְּעֵת צָהֳרָיִם׃
17 אֲשֶׁר לֹא־מוֹתָתַנִי מֵרָחֶם[a] וַתְּהִי־לִי אִמִּי קִבְרִי
וְרַחְמָהּ הָרֹת עוֹלָם׃ 18 לָמָּה זֶּה מֵרֶחֶם יְצָאתִנִי
לִרְאוֹת עָמָל וְיָגוֹן וַיִּכְלְּוּ בַבֹּשֶׁת יָמָי׃ פ
21 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בְּשִׁלַּח אֵלָיו[a] הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וְאֶת־צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה
הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ 2 דְּרָשׁ־נָא בַעֲדֵנוּ אֶת־יְהוָה כִּי נְבוּכַדְרֶאצַּר[a] מֶלֶךְ־
בָּבֶל נִלְחָם עָלֵינוּ אוּלַי[a] יַעֲשֶׂה יְהוָה אוֹתָנוּ[a] כְּכָל־נִפְלְאֹתָיו וְיַעֲלֶה
מֵעָלֵינוּ׃ ס 3 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֲלֵיהֶם כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־צִדְקִיָּהוּ[a]׃

כי[18] מל וג מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות ב מ ב . י פסוק ולא לא לא[19] . ל חס

ג חס[17]

ג . ה

ד

ב

ס נא[20]

ל

ב . ל[21]

ב . ב

ל . ל

ג . ב

ת בטע בסיפ . ב

ל ר״פ

ג מל[1] . ג

ט[2] ול חס

[17] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [18] Mm 1238 א. [19] Mm 1139. [20] Mp sub loco. [21] Mm 3343. Cp 21 [1] Mm 1091. [2] Mm 235.

10 [a] 𝔊 *συναθροιζομένων* (a אגר?); cf 3[b] ‖ [b–b] 𝔊𝔖 (partim θ′𝔙) alit ‖ **11** [a–a] 𝔊 *ἐδίωξαν καὶ νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο* = רָדְפוּ וְהַשְׂכֵּל לֹא יָכְלוּ ‖ **12** [a] = 11,20, hic add ‖ [b] pc Mss Vrs צֶדֶק ut 11,20 ‖ [c] l גְּלוֹתִי ‖ **15** [a] sic L ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἔστω*, l יְהִי ‖ [b] prp הַיּוֹם ‖ [c] 𝔊 + *ἐν θυμῷ* = בְּאַף cf 𝔗 ‖ [d] l יִשְׁמַע? cf Vrs ‖ **17** [a] l בְּרֶ׳ cf 𝔊𝔖 ‖ **Cp 21,2** [a] > 𝔊* ‖ **3** [a] 𝔊* + *βασιλέα Ιουδα* cf 𝔖.

4 כִּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל הִנֵּ֣נִי מֵסֵ֗ב אֶת־כְּלֵ֛י הַמִּלְחָמָ֥ה אֲשֶׁר כד . ל
בְּיֶדְכֶ֖ם אֲשֶׁר אַתֶּ֣ם נִלְחָמִ֣ים בָּ֔ם אֶת־מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֗ל וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים ג[a]
הַצָּרִ֣ים עֲלֵיכֶ֣ם מִח֔וּץ לַחוֹמָ֑ה וְאֶאֱסַפְתִּ֥י אוֹתָ֖ם אֶל־תּ֥וֹךְ הָעִ֖יר הַזֹּֽאת׃
5 וְנִלְחַמְתִּ֥י אֲנִ֛י אֶתְכֶ֖ם בְּיָ֣ד נְטוּיָ֑ה וּבִזְר֥וֹעַ חֲזָקָ֖ה וּבְאַ֣ף וּבְחֵמָ֔ה וּבְקֶ֥צֶף ל . ב
6 גָּד֖וֹל׃ 6 וְהִכֵּיתִ֞י אֶת־יוֹשְׁבֵ֣י הָעִ֣יר הַזֹּ֗את וְאֶת־הָאָדָ֛ם וְאֶת־הַבְּהֵמָ֖ה לד מל ז מנה בסיפ
7 בְּדֶ֥בֶר גָּד֖וֹל יָמֻֽתוּ׃ 7 וְאַחֲרֵי־כֵ֞ן נְאֻם־יְהוָ֗ה אֶתֵּ֞ן אֶת־צִדְקִיָּ֤הוּ מֶֽלֶךְ־ ב
יְהוּדָה֙ וְאֶת־עֲבָדָ֔יו וְאֶת־הָעָ֕ם וְאֶת־הַנִּשְׁאָרִ֥ים בָּעִ֖יר הַזֹּ֣את מִן־ ד[4] . יב[5] ד פסוק מן מן ומן[6]
הַדֶּ֑בֶר וּמִן־הַחֶ֥רֶב וּמִן־הָרָעָ֖ב בְּיַד־נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֑ל וּבְיַד
אֹיְבֵיהֶ֗ם וּבְיַד֙ מְבַקְשֵׁ֣י נַפְשָׁ֔ם וְהִכָּ֥ם לְפִי־חָ֖רֶב לֹֽא־יָח֣וֹס עֲלֵיהֶ֑ם לד[7] פסוק לא ולא ולא ז מנה בסיפ . ל
8 וְלֹ֥א יַחְמֹ֖ל וְלֹ֥א יְרַחֵֽם׃ 8 וְאֶל־הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה תֹּאמַ֖ר כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֑ה ד[8] . ל
9 הִנֵּ֣נִי נֹתֵ֤ן לִפְנֵיכֶם֙ אֶת־דֶּ֣רֶךְ הַחַיִּ֔ים וְאֶת־דֶּ֖רֶךְ הַמָּֽוֶת׃ 9 הַיֹּשֵׁ֣ב בָּעִ֗יר
הַזֹּ֣את יָמ֔וּת בַּחֶ֥רֶב וּבָרָעָ֖ב וּבַדָּ֑בֶר וְהַיּוֹצֵ֣א וְנָפַ֔ל עַל־הַכַּשְׂדִּ֕ים ה . ד מל בנביא וכל כתיב דכות[9] . ב[10]
10 הַצָּרִ֖ים עֲלֵיכֶ֑ם יִֽהְיֶ֥ה וְחָיְתָה־לּ֛וֹ נַפְשׁ֖וֹ לְשָׁלָ֥ל׃ 10 כִּ֣י שַׂמְתִּי֩ פָנַ֨י וחיה חד מן ו בליש ק
בָּעִ֜יר הַזֹּ֗את לְרָעָה֙ וְלֹ֣א לְטוֹבָ֔ה נְאֻם־יְהוָ֔ה בְּיַד־מֶ֥לֶךְ בָּבֶ֖ל תִּנָּתֵ֑ן
11 וּשְׂרָפָ֖ה בָּאֵֽשׁ׃ ס 11 וּלְבֵ֣ית[a] מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה יא[11]
שִׁמְעוּ֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה׃ 12 בֵּ֥ית דָּוִ֖ד כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֑ה
דִּ֣ינוּ לַבֹּ֗קֶר[a] מִשְׁפָּ֔ט וְהַצִּ֥ילוּ גָזוּל֙ מִיַּ֣ד עוֹשְׁקֹ֔[b] ב מל
פֶּן־תֵּצֵ֤א כָאֵשׁ֙ חֲמָתִ֔י וּבָעֲרָ֖ה וְאֵ֣ין מְכַבֶּ֑ה
מִפְּנֵ֥י רֹ֖עַ מַעַלְלֵיהֶֽם׃[cd] מעלליכם ק
13 הִנְנִי֙ אֵלַ֣יִךְ יֹשֶׁ֣בֶת הָעֵ֔מֶק[a] צ֥וּר[b] הַמִּישֹׁ֖ר נְאֻם־יְהוָ֑ה כט . ח חס[12]
הָאֹמְרִ֣ים מִֽי־יֵחַ֤ת[d] עָלֵ֙ינוּ֙ וּמִ֣י יָבֹ֔וא בִּמְעֹנֹתֵ֖ינוּ׃ ב מל בליש[13]

[3]Mm 2201. [4]Mm 1756. [5]Mm 1055. [6]Mm 422. [7]Mm 771. [8]Mm 3489. [9]Mm 1475. [10]Mm 2678. [11]Mm 1749. [12]Mm 2184. [13]Mm 2570.

4 [a–a] > 𝔊* ‖ **6** [a] 𝔊 *καὶ ἀποθανοῦνται* = וָמֵתוּ ‖ **7** [a] > pc Mss 𝔊𝔖𝔗, dl ‖ [b] mlt Mss Vrs ומן ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] > 𝔊* ‖ [e] 𝔊(𝔗[f]) *καὶ κατακόψουσιν αὐτούς* = והכם ‖ [f] 𝔊 1 sg cf 13,14 ‖ **9** [a] = 38,2 ‖ [b] mlt Mss ב׳ ut 38,2 ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] > 𝔖 cf 38,2 ‖ [e] K 𝔊𝔖𝔙 יִֽהְיֶ֥ה ‖ [f] pc Mss 𝔊 + וָחַי ut 38,2 ‖ **11** [a] 𝔊 *ὁ οἶκος* = בית; dl ו cf 23,9 ‖ **12** [a] l לַבְּקָרִים (מ hpgr)? ‖ [b] l עֹשֵׁק cf 𝔊𝔖𝔗 et 22,3[a] ‖ [c–c] > 𝔊*, dl (ex 4,4) ‖ [d] 𝔗 mlt Mss Vrs ut Q ‖ **13** [a] prp הָעֹפֶל (aut ע׳ = robur? cf 𝔗) ‖ [b] 𝔊 *Σορ* α′ *Τύρος* = צוֹר, θ′ *συνεχομένη*; l זוּר ‖ [c] prp הַמִּשְׁגָּב ‖ [d] 𝔊(𝔙) *πτοήσει* = יָחֵת (a חתת), quod falsum propter על; 𝔖 *n't'* (a אתה?); l זוּר (a נחת).

14 [a]וּפָקַדְתִּי עֲלֵיכֶם כִּפְרִי מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה[a]
וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּיַעְרָהּ[b] וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֹתֶיהָ[c]: ס

ו. ל

22 1 כֹּה אָמַר יְהוָה רֵד בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה וְדִבַּרְתָּ שָׁם אֶת־ 22
הַדָּבָר הַזֶּה: 2 וְאָמַרְתָּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּא 2
דָּוִד אַתָּה וַעֲבָדֶיךָ[a] וְעַמְּךָ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה: ס 3 כֹּה 3

כו פסוק ראית בהון א״ב . יח בטע בסיפ

לי אָמַר יְהוָה עֲשׂוּ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עָשֹׁק[a] וְגֵר יָתוֹם[b]
ל חס וְאַלְמָנָה אַל־תּוֹנוּ אַל־[c]תֶּחְמְסוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה:
ד כת ר[2] 4 כִּי אִם־עָשׂוֹ תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הַבַּיִת הַזֶּה מְלָכִים 4
ועבדיו חד מן ג[3] כת חס ק בלישׁ יֹשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים[a] הוּא[b] וַעֲבָדָו[c]
ו[4]. ב[5] וְעַמּוֹ[ad]: 5 וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ[a] אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־ 5
יְהוָה כִּי־לְחָרְבָּה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה: ס 6 כִּי־כֹה 6 אָמַר יְהוָה
ז בטע בסיפ[6]. כי מיחד[7] עַל־בֵּית מֶלֶךְ[a] יְהוּדָה

כז בטע גִּלְעָד אַתָּה לִי רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן
גושבו חד מן יד[8] כת ה ק ונקר ו בלישׁ אִם־לֹא אֲשִׂיתְךָ מִדְבָּר עָרִים לֹא נוֹשָׁבָה[b]:
ח[2] 7 וְקִדַּשְׁתִּי עָלֶיךָ מַשְׁחִתִים אִישׁ וְכֵלָיו[a]
וְכָרְתוּ מִבְחַר אַרְזֶיךָ וְהִפִּילוּ עַל־הָאֵשׁ:
ז פסוק על אל על . יז[9] וכל ובנותי דכות ב מ א 8 וְעָבְרוּ גוֹיִם רַבִּים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ עַל־מֶה 8
עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָעִיר הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת: 9 וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־ 9
ל בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם: ס
כ. ג חס ול בלישׁ . ה כת ר[10] 10 אַל־תִּבְכּוּ לַמֵּת[a] וְאַל־תָּנֻדוּ לוֹ בְּכוּ בָכֹה לַהֹלֵךְ
כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ: ס
כי מיחד[7] . יא חס[2] . ב[11] 11 כִּי כֹה אָמַר־יְהוָה אֶל־שַׁלֻּם[a] בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ[b] מֶלֶךְ יְהוּדָה[b] הַמֹּלֵךְ 11
תַּחַת יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו אֲשֶׁר יָצָא מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד:

Cp 22 [1]Mm 3009. [2]Mp sub loco. [3]Mm 2571. [4]Mm 2572. [5]Mm 2573. [6]Mm 2547. [7]Mm 2049. [8]Mm 782. [9]Mm 1174. [10]Mm 2739. [11]Est 1, 1.

14 [a–a] > G*, dl cf 23,2b ‖ [b] prp בְּעַרָה; 1 𝔐 cf 22,6sq ‖ [c] l prb סְבִיבֹתֶיהָ cf 46,14[c] ‖ **Cp 22,2** [a] G *καὶ ὁ οἶκός σου* = וּבֵיתְךָ ‖ **3** [a] l עֲשֹׂקוּ cf GSC et 21,12[b] ‖ [b] nonn Mss GSC[Ms]Y וְ׳ ‖ [c] l c mlt Mss Vrs וְאֶל ‖ **4** [a–a] add cf 2b ‖ [b] G(V) *αὐτοί* = הֵמָּה ‖ [c] C ut Q, K דָּו–; G suff 3 pl = וַעֲבָדֵיהֶם ‖ [d] G(V) suff 3 pl = מָם– ‖ **5** [a] G *ποιήσητε* = תַּעֲשׂוּ ‖ **6** [a] > C ‖ [b] K בָה– ‖ **7** [a] G(S) *καὶ τὸν πέλεκυν αὐτοῦ* ‖ **10** [a] l לַמת cf GSC[Ms] ‖ **11** [a] G[L] *Ιωαχαζ* ‖ [b–b] > G*S.

12 כִּי[a] ׀ בִּמְקוֹם ׀ אֲשֶׁר־הִגְלוּ[b] אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לֹא־ ב12. ה וכל את השמים ראת הארץ דכות[13]
יִרְאֶה עוֹד׃ ס

13 הַוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט
בְּרֵעֵהוּ יַעֲבֹד חִנָּם וּפֹעֲלוֹ לֹא יִתֶּן־לוֹ׃ ג

14 הָאֹמֵר אֶבְנֶה־לִּי[a] בֵּית ׀ מִדּוֹת וַעֲלִיּוֹת ׀ מְרֻוָחִים[b] ל. ל
וְקָרַע לוֹ חַלּוֹנָיו[c] וְסָפוּן[d] בְּאֹרֶז וּמְשׁוֹחַ בַּשָּׁשָׁר׃ ב. ל זקף קמ. ב

15 הֲתִתְמְלֹךְ[a] כִּי אַתָּה מִתְחָרֶה בָּאָרֶז[b]
אָבִיךָ הֲלֹא אָכַל וְשָׁתָה [[a]אָז טוֹב[a]
וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה ׀ אָז טוֹב לוֹ[c]׃ 16 דָּן דִּין־עָנִי וְאֶבְיוֹן ג[14]
הֲלוֹא־הֵיא[b] הַדֵּעַת אֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ג

17 כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ כִּי אִם־עַל־בִּצְעֶךָ [לַעֲשׁוֹת׃ ס ה[15]
וְעַל דַּם־הַנָּקִי[a] לִשְׁפֹּךְ וְעַל־הָעֹשֶׁק וְעַל־הַמְּרוּצָה[b] ג[16]. ב מל בלישׁ
18 לָכֵן ׀ כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה אֶל־יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה[a] כ[17]. ל
לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָחִי[b] וְהוֹי אָחוֹת[cd] ג רמל[16]
לֹא־יִסְפְּדוּ[e] לוֹ הוֹי אָדוֹן[c] וְהוֹי הֹדָהּ[cf]׃ [יְרוּשָׁלַם׃ ס הדר[19] חד מן ה[20] ול כת ה בלישׁ ק
19 קְבוּרַת חֲמוֹר יִקָּבֵר סָחוֹב וְהָשְׁלֵךְ מֵהָלְאָה לְשַׁעֲרֵי ג
20 עֲלִי הַלְּבָנוֹן וְצַעֲקִי[a] וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ ד[21]. ל[22]
וְצַעֲקִי מֵעָבָרִים[b] כִּי נִשְׁבְּרוּ כָּל־מְאַהֲבָיִךְ׃ ל
21 דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוָתֵךְ[a] אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע ב ר״פ. כט. ו[23]
זֶה דַּרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי[b] לֹא־שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃ ד[24]
22 כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשִּׁבְיָ יֵלֵכוּ

[12] Cf 2 S 15,21 et Mp sub loco. [13] Mm 2574. [14] Mm 2575. [15] Mm 1491. [16] Mm 1166. [17] Mm 2168. [18] Mm 2576. [19] Q addidi, cf Mp sub loco. [20] Mm 3121. [21] Mm 2279. [22] Mp sub loco. [23] Mm 1742. [24] Mm 1865.

12 [a] 𝔊 nonn Mss Vrs + אִם ‖ [b] 𝔊𝔙 1 sg ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ᾠκοδόμησας σεαυτῷ* = בָּנִיתָ לְךָ ‖ [b] prp *מְרֻוָחִים ‖ [c] l חלון ‖ [d] l וְן– ‖ **15** [a] prp הִתְתַּמֶּלֶךְ ‖ [b] 𝔊 *ἐν Αχαζ*, 𝔊^{A} *ἐν Αχααβ* cf 𝔗 ‖ [c–c] l prb וְטוֹב לוֹ et tr sec 𝔊 post ושׁתה; 𝔊 15b.16a alit ‖ **16** [a–a] ex 15, dl ‖ [b] K^{Or} הוא ‖ **17** [a] 𝔗 ב׳ ‖ [b] a רצץ cf 𝔊 *φόνον*; α′σ′ *δρόμον* a רוץ; 𝔗 a רצה ‖ **18** [a] 𝔊* + *οὐαὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον*, ins הוֹי עַל־הָאִישׁ הַזֶּה ‖ [b] 𝔊*^{O}(𝔙) *ἀδελφε*, 𝔊^{L} *κύριε* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊^{OL} *ἀδελφε* 𝔖 *'hj*; prp אֲחֹתוֹ ‖ [e] 𝔊 *κλαύσονται* cf 𝔖𝔙 ‖ [f] 𝔊^{OL} *ἀδελφε*, 𝔖 *mr'* = אדון; prp *אָדֹת vel דּוֹד ‖ **20** [a] sic L ‖ [b] 𝔖 *mn 'brj jm'* = מֵעֵבֶר יָם cf 𝔊, 𝔗 *'l mgzt'* = מַ', 𝔙 *ad transeuntes* = מֵעֵבְ'? ‖ **21** [a] pc Mss α′σ′ 𝔖𝔙 וָתֵךְ–; 𝔊 *ἐν τῇ παραπτώσει σου* = בְּשַׁלְוָתֵךְ aram cf Da 6,5(4) θ′ ‖ [b] > 𝔊*.

כִּי אָז תֵּבֹשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ׃ [a] ג
23 יֹשֶׁבְתִּי[a] בַּלְּבָנוֹן מְקֻנָּנְתִּי[a] בָּאֲרָזִים ישבת . מקננת . ב
כַּמָּה־נֶּחַנְתְּ[b] בְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ ל חס 25
24 חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יִהְיֶה כָנְיָהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה 24 ג
חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְּקָנֶךָּ׃[a] 25 וְנָתַתִּיךָ בְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ 25 ל . יח פסוק דמיין[26]
וּבְיַד[a] אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] וּבְיַד ב . ל זקף קמ
הַכַּשְׂדִּים׃ 26 וְהִטַּלְתִּי אֹתְךָ וְאֶת־אִמְּךָ אֲשֶׁר יְלָדַתְךָ עַל הָאָרֶץ[a] 26
אַחֶרֶת[b] אֲשֶׁר לֹא־יֻלַּדְתֶּם שָׁם וְשָׁם תָּמֻתוּ׃ 27 וְעַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הֵם 27 ז מל
מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב[a] שָׁמָּה[a] לֹא יָשׁוּבוּ׃ ס ג . ו פסוק שם שמה[27]
28 הַעֶצֶב[a] נִבְזֶה נָפוּץ[b] הָאִישׁ הַזֶּה[c] כְּנָיָהוּ[c] אִם־כְּלִי אֵין חֵפֶץ בּוֹ 28 ב . ג[29]
מַדּוּעַ הָטְלוּ[d] הוּא וְזַרְעוֹ[e] וְהָשְׁלְכוּ[d] עַל־הָאָרֶץ[f] אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ[d]׃ [29] ז
29 אֶרֶץ אֶרֶץ אֶרֶץ שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה׃ ס 30 כֹּה | אָמַר יְהוָה[a] 29 יג ר״פ . ב . יח בטעמ בסיפ
30 כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי[b] גֶּבֶר לֹא־יִצְלַח בְּיָמָיו[c] כִּי לֹא יִצְלַח ב
אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא דָּוִד וּמֹשֵׁל[d] עוֹד בִּיהוּדָה׃ [מִזַּרְעוֹ] יא בטעמ לאחור . ה חס בסיפ
23 1 הַוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִּים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי[a] נְאֻם־יְהוָה[b]׃ 23 ל
2 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים אֶת־ 2 ב בטעמ בסיפ[1] . ג[2] . כד
עַמִּי אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי פֹקֵד ב חד מל וחד חס[1] . ל . יו חס בסיפ
עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם[a] נְאֻם־יְהוָה[a]׃ 3 [a]וַאֲנִי אֲקַבֵּץ אֶת־שְׁאֵרִית 3 סו ר״פ
צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת[b] אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם וַהֲשִׁבֹתִי אֹתָן עַל־ יו חס בסיפ
נְוֵהֶן וּפָרוּ וְרָבוּ׃ 4 וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעִים וְרָעֻם וְלֹא־יִרְאוּ עוֹד 4 ל . יט פסוק ולא ולא ולא
וְלֹא־יֵחַתּוּ[a] וְלֹא יִפָּקְדוּ[a] נְאֻם־יְהוָה׃ ס ג
5 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד צֶמַח[b] צַדִּיק[c] 5[a]

[25] Sine Q, cf Mp sub loco. [26] Mm 3911. [27] Mm 2057. [28] Gn 11,4. [29] Mm 970. Cp 23 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2647.

22 [a] G *τῶν φιλούντων σε* = רֵעָיִךְ vel *רֵעָתֵךְ? ‖ **23** [a] K תִּי– ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd נחנת; G(Sϑ) *καταστενάξεις*, 1 נֵאָנַחַתְּ = נֵאָנַחְתְּ ‖ **24** [a] 1 אתקנו cf 𝔙 ‖ **25** [a] > G* ‖ [b–b] > G* ‖ **26** [a] 1 אֶרֶץ cf G*, it 28[f] ‖ [b] > G* ‖ **27** [a–a] 1 שָׁמָּה? cf Sϑ ‖ **28** [a] > G* ‖ [b] > G*; crrp ex אֵין חֵפֶץ? ‖ [c–c] > G*, dl (ex 30) ‖ [d] G sg, 1 לַ–, –ךָ, –ָהּ cf S ‖ [e–e] > G*, dl ‖ [f] cf 26[a] ‖ **30** [a–a] > G*, dl ‖ [b] G *ἐκκήρυκτον*, 𝔏 *abdicatum* ‖ [c–c] > G*, dl cf etiam S ‖ [d] G om cop ‖ **Cp 23,1** [a] G* suff 3 pl = תָּם– ‖ [b–b] > G* ‖ **2** [a–a] > G* ‖ **3** [a] add ‖ [b] G sg ‖ **4** [a–a] > G*; 𝔙 *et nullus quaeretur ex numero* ‖ **5** [a] 5.6 cf 33,15.16 ‖ [b] G *ἀνατολήν* = מִז, S = מִז verbotenus, sed *ṣmḥ'* = radius, splendor; 𝔗 *mšjḥ* cf 33,15[b] ‖ [c] S(𝔗) *dzdjḳwt'* = צַדֶּק cf 33,15.

וּמֶלֶךְ֙ מָלַ֣ךְ וְהִשְׂכִּ֔יל וְעָשָׂ֥ה מִשְׁפָּ֖ט וּצְדָקָ֑ה בָּאָֽרֶץ׃ ב⁵ ול בטע . ב⁶

6 בְּיָמָ֗יו תִּוָּשַׁ֙ע יְהוּדָ֔ה וְיִשְׂרָאֵ֖ל[a] יִשְׁכֹּ֣ן לָבֶ֑טַח ל.ג

וְזֶה־שְּׁמ֥וֹ אֲשֶׁר־יִקְרְא֖וֹ[b] יְהוָ֥ה | צִדְקֵֽנוּ[c]׃ ס ל.ב

7 [a]לָכֵ֗ן הִנֵּ֤ה יָמִים֙ בָּאִ֔ים נְאֻם־יְהוָ֑ה וְלֹא־יֵאָמְר֣וּ עוֹד֮ חַי־יְהוָ֣ה אֲשֶׁר ה.ב⁵

הֶעֱלָ֣ה אֶת־בְּנֵ֣י[b] יִשְׂרָאֵל֮ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָיִם֒׃ 8 כִּ֣י אִם־חַי־יְהוָ֗ה אֲשֶׁ֤ר יח⁶.ב

[a]הֶעֱלָ֣ה וַאֲשֶׁ֣ר[a] הֵבִ֗יא אֶת־[b]זֶ֙רַע֙[c] בֵּ֣ית[d] יִשְׂרָאֵל֮ מֵאֶ֣רֶץ צָפוֹנָה֒ וּמִכֹּ֣ל ג.נג ה מנה בסיפ

הָאֲרָצ֗וֹת אֲשֶׁ֤ר הִדַּחְתִּים֙[e] שָׁ֔ם וְיָשְׁב֖וּ עַל־אַדְמָתָֽם׃ ס

9 לַ[a]נְּבִאִ֑ים נִשְׁבַּ֥ר לִבִּ֖י בְּקִרְבִּ֑י רָחֲפ֥וּ כָל־עַצְמוֹתָ֗י ל וחס . יא⁷

הָיִ֤יתִי כְאִישׁ֙ שִׁכּ֔וֹר[b] וּכְגֶ֥בֶר עֲבָרוֹ֖ יָ֑יִן כ⁸

מִפְּנֵ֣י יְהוָ֔ה וּמִפְּנֵ֖י[c] דִּבְרֵ֥י קָדְשֽׁוֹ׃

10 [a]כִּֽי[b] מְנָאֲפִ֣ים מָלְאָ֔ה הָאָ֑רֶץ[a]

[c]כִּֽי־מִפְּנֵ֤י אָלָה֙[d] אָבְלָ֣ה הָאָ֔רֶץ יָבְשׁ֖וּ נְאוֹת֙ מִדְבָּ֔ר[c] ל.ה

וַתְּהִ֥י מְרוּצָתָ֖ם רָעָ֑ה וּגְבוּרָתָ֖ם לֹא־כֵֽן׃ ל.יט[a]

11 כִּֽי־גַם־נָבִ֤יא גַּם־כֹּהֵן֙ חָנֵ֔פוּ גַּם־בְּבֵיתִ֥י מָצָ֖אתִי רָעָתָ֑ם ב[10].יג פסוק גם גם גם
ב[11] מנה בסיפ

12 לָכֵ֗ן יִֽהְיֶ֤ה דַרְכָּם֙ לָהֶ֔ם כַּֽחֲלַקְלַקּוֹת֙ [נְאֻם־יְהוָ֔ה׃

בָּאֲפֵלָ֖ה יִדָּחֽוּ[a] וְנָפְל֥וּ בָ֖הּ ב[12]

כִּֽי־אָבִ֥יא עֲלֵיהֶ֖ם רָעָ֑ה שְׁנַ֥ת פְּקֻדָּתָ֖ם נְאֻם־יְהוָֽה׃

13 וּבִנְבִיאֵ֥י שֹׁמְר֖וֹן רָאִ֑יתִי תִּפְלָ֔ה ג[13]

הִנָּבְא֥וּ בַבַּ֖עַל וַיַּתְעוּ֙ אֶת־עַמִּ֣י אֶת־יִשְׂרָאֵ֔ל׃ ס כ׳ פסוק את את ומילה
חדה ביניהה יש מנה
בנביא . ו

14 וּבִנְבִיאֵ֣י יְרוּשָׁלַ֗͏ִם רָאִ֙יתִי֙ שַׁעֲרוּרָ֔ה ג חס בלישׁ[14]

נָאֹ֖ף וְהָלֹ֣ךְ בַּשָּׁ֑קֶר וְחִזְּק֣וּ יְדֵי֙ מְרֵעִ֔ים ל[15]

לְבִלְתִּי־שָׁ֥בוּ[a] אִ֖ישׁ מֵרָעָתֽוֹ

[3]Mm 2577. [4]Mm 2578. [5]Mm 2579. [6]Mm 953. [7]Mm 2580. [8]Mm 1514. [9]Mm 436. [10]Mm 2538. [11]Mm 2519. [12]Mm 2581. [13]Mm 3510. [14]Mm 2582. [15]Mp sub loco.

6 [a] $\mathfrak{G}^{S}$ *καὶ Ιερουσαλημ* ut 33,16 ‖ [b] pc Mss Edd וְ–, $\mathfrak{S}(\mathfrak{T}\mathfrak{V}\mathfrak{M})$ *(d)nqrwnh* = וְאוֹתוֹ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *Ιωσεδεκ* (יהוה versio duplex), σ' *δικαίωσον ἡμᾶς* = צִדְקֵנוּ cf $\mathfrak{T}$, $\mathfrak{V}$ *iustus noster* (it 33,16[c]) ‖ **7** [a] cf 16,14[a]; 7.8 in $\mathfrak{G}^{*}$ post 40 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{*}$ *τὸν οἶκον* = בֵּית ‖ **8** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *ἅπαν* = כָּל־ ‖ [c] > $\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{Ed}$ ‖ [d] > $\mathfrak{G}$; $\mathfrak{S}^{W}(\mathfrak{T}^{Ed})$ *lbnj* = בְּנֵי ‖ [e] $\mathfrak{G}$ ut 16,15 הִדִּיחָם ‖ [f] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτούς* cf 16,15 ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{*}$ *ἐν τοῖς προφήταις* (cj c 6, cf 7[a]) ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *συντετριμμένος* = שָׁבוּר ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ *εὐπρεπείας δόξης αὐτοῦ* = הֲדַר כְּבוֹדוֹ ‖ **10** [a–a] > $\mathfrak{G}^{*}$ ‖ [b] prb ins וּ מֵרֵעִים ‖ [c–c] prb add ‖ [d] pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ אֵלָה ‖ **12** [a] a דחח, pc Mss Edd יִדָּחוּ a דחה ‖ **14** [a] 1 יָשֻׁבוּ vel שׁוּב (cf $\mathfrak{G}$).

הָיוּ־לִי כֻּלָּם כִּסְדֹּם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה׃ ס
15 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים
הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה וְהִשְׁקֵתִים מֵי־רֹאשׁ
כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַם יָצְאָה חֲנֻפָּה לְכָל־הָאָרֶץ׃ פ
16 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [הֻמָּה אֶתְכֶם
אַל־תִּשְׁמְעוּ עַל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם מַהְבִלִים
חָזוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ לֹא מִפִּי יְהוָה׃
17 אֹמְרִים אָמוֹר לְמְנַאֲצַי דִּבֶּר יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם
וְכֹל הַלֵּךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ אָמְרוּ לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה׃
18 כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה וַיֵּרֶא וַיִּשְׁמַע אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב
דְּבָרִי וַיִּשְׁמָע׃ ס
19 הִנֵּה סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל
עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחִיל׃ 20 לֹא יָשׁוּב אַף־יְהוָה
עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָּהּ בִּינָה׃
21 לֹא שְׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ
לֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְהֵם נִבָּאוּ׃
22 וְאִם־עָמְדוּ בְּסוֹדִי וַיַּשְׁמִעוּ דְבָרַי אֶת־עַמִּי
וְיָשִׁבוּם מִדַּרְכָּם הָרָע וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ ס
23 הַאֱלֹהֵי מִקָּרֹב אֲנִי נְאֻם־יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃
24 אִם־יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי לֹא־אֶרְאֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה

הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי מָלֵא נְאֻם־יְהוָה׃

[16] Mm 2208. [17] Mm 2504. [18] Mm 2615. [19] Mm 1718. [20] Mm 873. [21] Mm 1668. [22] Mm 1450. [23] Mm 2583. [24] Mp sub loco. [25] Mm 4184. [26] Mm 912. [27] Mm 1681. [28] Mm 2584. [29] Mm 3139.

14 [b] prp וְ(י)יַחֲדָ֫ו ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] > 𝔊* ‖ **17** [a] > Vrs, dl ‖ [b–b] 𝔊 *τοῖς ἀποθουμένοις τὸν λόγον*, l דַּבֵּרי ‖ cf 𝔖 ‖ [c–c] 𝔊 versio duplex ‖ [d] l וּלְכֹל? cf 𝔊𝔙 ‖ [e] > $\mathfrak{G}^{\text{Mss}}\mathfrak{L}\mathfrak{A}$, dl? ‖ **18** [a] ins מֶהֶם? cf 22 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ εἶδε* = וַיַּרְא cf 𝔗; l וַיִּרְאֵהוּ? cf 𝔖 ‖ [c] > 𝔊*; 𝔖(𝔙) *wšm'* = וַיַּ֫ cf 𝔗 ‖ [d] > 𝔊*; mlt Mss Edd ut Q, l; K יִ֫ ‖ [e] l וַיַּשְׁמַע cf 22 ‖ **19** [a] 19.20 = 30,23.24 ‖ [b] add ‖ [c] l סַ֫ ut 30,23 ‖ **20** [a] > 𝔊*𝔖 et 30,24 ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ εἰ ἤκουσαν* = וַיִּשְׁמְעוּ ‖ [b] 𝔊 pr cop ‖ [c] 𝔊 *ἂν ἀπέστρεφον αὐτούς* = הֲשִׁ֫ ‖ [d–d] 𝔊* om מִ֫ הִ֫ וּ ‖ **23** [a] 𝔊θ′𝔖 om הַ ‖ **24** [a–a] > 𝔊*.

25 שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר
26 חָלַמְתִּי חָלָמְתִּי׃ 26 עַד־מָתַי[a] הֲיֵשׁ[b] בְּלֵב הַנְּבִאִים נִבְּאֵי הַשֶּׁקֶר נ
27 וּנְבִיאֵי[c] תַּרְמִת לִבָּם׃ 27 הַחֹשְׁבִים[a] לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי[a] נ חס
בַּחֲלֹמוֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי
28 בַּבָּעַל׃ 28 הַנָּבִיא אֲשֶׁר־אִתּוֹ חֲלוֹם יְסַפֵּר חֲלוֹם[a] וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ נ ר״פ . נג[30]
יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת נג[30]
מַה־לַּתֶּבֶן אֶת־הַבֶּר נְאֻם־יְהוָה׃ נ[31]
29 הֲלוֹא כֹה[a] דְּבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם־יְהוָה וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃ ס נג[30]
30 לָכֵן הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה מְנַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃
31 הִנְנִי עַל־הַנְּבִיאִים נְאֻם־יְהוָה [a]הַלֹּקְחִים לְשׁוֹנָם[a] [b]וְיִנְאֻמוּ נְאֻם[b]׃ נ כת כן בלישׁ[32]
32 הִנְנִי עַל־נִבְּאֵי[a] חַלְמוֹת שֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי ב . ב ומל[33]
בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְפַחֲזוּתָם וְאָנֹכִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעֵיל[b] לֹא ל . יז מ״פ לא ולא לא[34] .
יוֹעִילוּ לָעָם־הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה׃ ל רמל
33 וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה[a] אוֹ־הַנָּבִיא אוֹ־כֹהֵן[a] לֵאמֹר מַה־מַּשָּׂא יְהוָה ל . מא ב מנה בפסוק
מא ב מנה בפסוק .
34 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם [b]אֵת־מַה־מַּשָּׂא[b] וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ 34 וְהַנָּבִיא ג ר״פ[35]
וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־ מא . ג[36]
35 בֵּיתוֹ׃ 35 כֹּה תֹאמְרוּ אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ[a] וְאִישׁ אֶל־אָחִיו מֶה־עָנָה יְהוָה ג[37] . ה[38]
36 וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ 36 וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ[a]־עוֹד כִּי הַמַּשָּׂא[b] יִהְיֶה מא . ל . ט
לְאִישׁ דְּבָרוֹ [c]וַהֲפַכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ׃
37 כֹּה תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מֶה־עָנְךָ יְהוָה[c] וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ 38 [a]וְאִם־ ב[39] . ל
מַשָּׂא יְהוָה תֹּאמֵרוּ[a] לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן אֲמָרְכֶם אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מא ג מנה בפסוק . כ[40]

[30] Mm 902. [31] Mm 2585. [32] Mp sub loco. [33] Mm 2586. [34] Mm 1613. [35] Mm 1134. [36] Mm 2587. [37] Mm 369. [38] Mm 515. [39] Mm 2588. [40] Mm 2168.

26 [a–a] prp : חלמתי (c 25 cj, cf 7,4 22,29) ‖ [b] Vrs om ה; l הַשִּׁמְּי? cf Ex 23,21 ‖ [c] l prb וְנִבְּאֵי ‖ **27** [a–a] 𝔊* *τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ ὀνόματός μου* = לִשְׁכּוֹחַ שׁ׳; 𝔖 *lmt'jw bšmj l'mj* = לְהַתְעוֹת את־ע׳ בשמי cf 32 ‖ **28** [a] l מוֹ– cf 𝔊 ‖ **29** [a] > 𝔖𝔙 cf 𝔊 (versio duplex); 𝔗 *kl*; l כֹּוָּה ‖ **31** [a–a] 𝔊 *(τοὺς ἐκβάλλοντας [𝔊[L] ἐκλαμβάνοντας] προφητείας γλώσσης)* et 𝔖 *(dmhpkjn lšnjhwn)* nil nisi 𝔄ī legisse vid ‖ [b–b] pc Mss נאם יהוה cf 𝔖𝔙, 𝔊 *καὶ νυστάζοντας νυσταγμὸν αὐτῶν* = וַיָּנוּמוּ נוּם ‖ **32** [a] mlt Mss נְבִיאֵי; 𝔊(𝔖𝔗[Ed]𝔙) pr *τοὺς προφήτας* = הַנְּבִיאִים, ins ‖ [b] Q[Mss] עַל– ‖ **33** [a–a] add ex 34 ‖ [b–b] l אַתֶּם הַמַּ׳ cf 𝔊𝔙 ‖ **35** [a] mlt Mss Or אֶל ‖ **36** [a] 𝔊 *ὀνομάζετε*, prp תַּזְכִּרוּ ‖ [b] l הֲמַ׳ ‖ **36/37** [c–c] > 𝔊* ‖ **38** [a–a] > 𝔊*.

מא ג מנה בפסוק · מא ג מנה בפסוק

39 מַשָּׂא יְהוָה וְאֶשְׁלַח אֶלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תֹאמְרוּ מַשָּׂא יְהוָה׃ 39 לָכֵן
ל . ל . ח41 הִנְנִי וְנָשֹׂיתִי [a]אֶתְכֶם נָשֹׂא[bc] וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר נָתַתִּי
לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם מֵעַל פָּנָי׃ 40 וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוֹת 40
עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁכֵחַ[a]׃ ס

ל ומל 24 1 24 הֶרְאַנִי[a] יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דוּדָאֵי תְאֵנִים מוּעָדִים[b] לִפְנֵי הֵיכַל
יְהוָה אַחֲרֵי הַגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ בֶן־יְהוֹיָקִים
ג׳ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־הַמַּסְגֵּר[c] מִירוּשָׁלִַם
ל חס 2 וַיְבִאֵם בָּבֶל׃ 2 הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד כִּתְאֵנֵי הַבִּכֻּרוֹת
ד׳ 2 וְהַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ ס
ב 3 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר תְּאֵנִים הַתְּאֵנִים
ג׳ ב מל וחד חס[a] . ד׳ 2 הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד וְהָרָעוֹת רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ פ
כד 4 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 5 [a]כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a]
5 כַּתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת הָאֵלֶּה כֵּן־אַכִּיר אֶת־גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי
ד׳ טז 6 מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה׃ 6 וְשַׂמְתִּי עֵינִי[a] עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה
ב חד חס וחד מל . ג׳ 5 6 וַהֲשִׁבֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְנִיתִים וְלֹא אֶהֱרֹס וּנְטַעְתִּים וְלֹא
אֶתּוֹשׁ׃ 7 וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לָדַעַת אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהָיוּ־לִי לְעָם וְאָנֹכִי ס[a]5
ז ג׳ . ס[b]ח׳ 7 7 אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים כִּי־יָשֻׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם׃ ס
ד׳ 2 . כי מיחד[a] 8 8 וְכַתְּאֵנִים הָרָעוֹת אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ [a]כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה[a] כֵּן
ב אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת שְׁאֵרִית יְרוּשָׁלִַם[b]
ג חד חס וב מל[a] . לזעוה[ק] 9 הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 וּנְתַתִּים לְזַוְעָה[a]
לְרָעָה[b] לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְחֶרְפָּה וּלְמָשָׁל לְשִׁנִּינָה[c] וְלִקְלָלָה
כ׳ פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהן[10] . ב׳[11] [d]בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־אַדִּיחֵם שָׁם[d]׃ 10 וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֶרֶב 10
[a]אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדֶּבֶר עַד־תֻּמָּם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם
ד׳ מל בנביא וְלַאֲבוֹתֵיהֶם[b]׃ פ

[41] Mm 1392. Cp 24 [1] Mm 2589. [2] Mm 2590. [3] Mm 303. [4] Mm 2501. [5] Mm 2650. [6] Mp sub loco. [7] Mm 2591. [8] Mm 2049. [9] Mm 2592. [10] Mm 44. [11] Mm 2593.

39 [a] l c pc Mss 𝔊α′σ′𝔖𝔙 ונשיתי (= ונשאתי) ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l c nonn Mss α′σ′𝔖𝔙 נשׂא ‖ **40** [a] cf 7[a] ‖ **Cp 24,1** [a] 𝔊[ALmin] pr *καί*; pr כה (hpgr) cf Am 7,1 ‖ [b] l עוֹמְדִים vel מֻעָמָדִים vel *מודעים ‖ [c] 𝔊 + *καὶ τοὺς πλουσίους* ‖ **5** [a–a] add ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊𝔙 יְ֫ ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] 𝔠 (דה) יהוה ‖ **9** [a] cf 15,4[b] ‖ [b] > 𝔊; 𝔖𝔗[Ed]𝔙 pr cop; aut dl (dttg) aut tr ad fin 8 (cf לטובה 5) ‖ [c] 𝔠 mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Ms] pr cop ‖ [d–d] add cf Dt 28,37 ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔊 𝔖𝔗[fMs] ואת ‖ [b] > 𝔊*.

25 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל[a]־יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
ד בטע . כא פסוק על על ומילה חדה ביניהו[1] . ד[2]
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה [b]הִוא הַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנִת ל
2 לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 2 אֲשֶׁר דִּבֶּר [a]יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[a] עַל־כָּל־
3 עַם יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם לֵאמֹר׃ 3 מִן־[a]שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
לְיֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד ׀ הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים
יז[3] מפק א ג[4] מנה מל בלישׁ . יא[5] שָׁנָה [b]הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָי[b] וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם אַשְׁכִּים[c] וְדַבֵּר[d] וְלֹא
4 שְׁמַעְתֶּם[d]׃ 4 [ba]וְשָׁלַח יְהוָה[b] אֲלֵיכֶם אֶת־[c]כָּל־עֲבָדָיו[c] הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם
5 וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם לִשְׁמֹעַ[d]׃ 5 לֵאמֹר שׁוּבוּ־
ה . ט ר״פ[6] נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וּשְׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
ב[7] . יב[8] 6 [a]נָתַן יְהוָה[a] לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ 6 [a]וְאַל־תֵּלְכוּ
כי[9] מל ג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְלֹא־[b]תַכְעִיסוּ אוֹתִי
ב[10] 7 בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם [c]וְלֹא אָרַע[c] לָכֶם׃ 7 וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלָי [a]נְאֻם־יְהוָה
הכעיסני[11] חד מן ח[12] חס ק בלישׁ וכל מכעסים דכות ב מ א . ג . ב בטע בסיפ . ד מיחד 8 לְמַעַן הַכְעִסֻנִי[b] בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם[a]׃ ס 8 לָכֵן כֹּה אָמַר
ג בטע[13] . ג[14] 9 יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן אֲשֶׁר לֹא־[a]שְׁמַעְתֶּם אֶת־[a]דְּבָרָי׃ 9 הִנְנִי שֹׁלֵחַ
וְלָקַחְתִּי[a] אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן[a] נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר
ד[15] . י מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי[b] וַהֲבֵאתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ[c] וְעַל
כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה[d] סָבִיב[cc] וְהַחֲרַמְתִּים וְשַׂמֹּתִים לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה ל
10 וְלִחְרְבוֹת[f] עוֹלָם׃ 10 וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל
11 חָתָן וְקוֹל כַּלָּה [a]קוֹל רֵחַיִם[a] וְאוֹר נֵר׃ 11 וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ [a]הַזֹּאת
ג[16] לְחָרְבָּה[a] לְשַׁמָּה[b] וְעָבְדוּ [c]הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל[c] שִׁבְעִים שָׁנָה׃
ג בּ חס וחד מל[16] . ט[17] . יא[11] 12 [a]וְהָיָה כִּמְלֹאוֹת שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד [b]עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] וְעַל־הַגּוֹי

Cp 25 [1]Mm 686. [2]Mm 2594. [3]Mm 411. [4]Mm 2595. [5]Mm 2041. [6]Mm 3072. [7]Mm 2486. [8]Mm 2487. [9]Mm 1238 א. [10]Mm 2596. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1401. [13]Mm 2597. [14]Mm 2464. [15]Mm 3933. [16]Mm 2054. [17]Mm 2902.

Cp 25,1 [a] nonn Mss אֶל ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **2** [a–a] > 𝔊* ‖ **3** [a] 𝔊 *ἐν* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l c 𝔖 nonn Mss הַשְׁכֵּם ‖ [d–d] > 𝔊*, dl (ex 7,13) ‖ **4** [a] add ex 7,25.26 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἀπέστελλον* cf 7,25 ‖ [c–c] 𝔊 *τοὺς δούλους μου* cf 7,25 ‖ [d] > 𝔊* et 7,26 ‖ **5** [a–a] 𝔊(𝔗^{Ms}) *ἔδωκα* = נָתַתִּי ‖ **6** [a] add ‖ [b] l וְאַל? ‖ [c–c] 𝔊 *τοῦ κακῶσαι* = לְהָרַע ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] l Q cf 𝔖 הכעיסיני; K הִכְעִסוּנִי ‖ **8** [a–a] 𝔊 *ἐπιστεύσατε τοῖς* ‖ **9** [a–a] 𝔊* *πατριὰν ἀπὸ βορρᾶ* = מִשְׁפַּחַת מִצְּ ‖ [b–b] > 𝔊*, dl cf 27,6 ‖ [c–c] add propter 15sqq, dl ‖ [d] > 𝔊𝔙 ‖ [e] nonn Mss מִסְּ ‖ [f] 𝔊 *καὶ εἰς ὀνειδισμόν*, l וּלְחֶרְפַּת ‖ **10** [a–a] 𝔊* *ὀσμὴν μύρου*, l רֵיחַ מוֹר? ‖ **11** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] mlt Mss 𝔊^{OL}α′σ′θ′𝔖𝔗^{Ms}𝔙 וְלִ ‖ [c–c] 𝔊* sol *ἐν τοῖς ἔθνεσιν*; dl הגי האי cf 9[c–c] ‖ **12** [a] add? cf 29,10 51,26.62 ‖ [b–b] > 𝔊*.

הַדָּוֹא c נְאֻם־יְהוָה אֶת־עֲוֹנָם וְעַל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים c וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ d לְשַׁמְּמוֹת e
עוֹלָם׃ 13 וְהֵבֵאתִי a עַל־הָאָרֶץ הַהִיא b אֶת־כָּל־דְּבָרָי אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי 13
עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה c אֲשֶׁר־נִבָּא יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־ 14
הַגּוֹיִם׃ 14 a כִּי עָבְדוּ b בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים c
וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ ס
כִּי a כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי b קַח אֶת־כּוֹס c הַיַּיִן הַחֵמָה c 15
הַזֹּאת מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ
אֲלֵיהֶם׃ 16 a וְשָׁתּוּ וְהִתְנַעֲשׁוּ a וְהִתְהוֹלָלוּ b מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ 16
בֵּינָתָם b׃ 17 וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־ 17
שְׁלָחַנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ 18 a אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ 18
אֶת b שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה לִשְׂרֵקָה c וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם
הַזֶּה c׃ 19 אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־ 19
עַמּוֹ׃ 20 a וְאֵת כָּל־הָעֲרֵב a וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ b וְאֵת כָּל־ 20
מַלְכֵי אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת c־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת
שְׁאָרִית אַשְׁדּוֹד׃ 21 אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ 22 וְאֵת 21 22
כָּל־מַלְכֵי־צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צִידוֹן וְאֵת a מַלְכֵי הָאִי a אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
הַיָּם׃ 23 וְאֶת־דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא וְאֶת־בּוּז a וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵּאָה׃ 23
24 a וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֲרָב a וְאֵת כָּל־מַלְכֵי הָעֲרָב b הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ 24
25 וְאֵת | כָּל־מַלְכֵי זִמְרִי a וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי 25
מָדָי׃ 26 וְאֵת | כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו
וְאֵת כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאָרֶץ a אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה b וּמֶלֶךְ c שֵׁשַׁךְ
יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם b׃

ט רל בליש וכל על ארץ מצרים דאוריית דכות[18]

והבאתי[19] ק

ו

ו מל[20]

ב[21]

ה

ל מל[22] . יז מל בליש[23]

ד ר״פ בסיפ וחד מן יוֹ פסוק את ואת ואת . [24]

יז חס בסיפ

ד ר״פ בסיפ . ד[25]

ב

ד ר״פ בסיפ וחד מן יוֹ[26] ר״פ את ואת ואת . [27] ב[28]

ב

כו פסוק ואת ואת ואת . ה

ג[19]

ל . ב

[18] Mm 2946. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1421. [21] Mm 2598. [22] Mm 1713. [23] Mm 541. [24] Mm 1936. [25] Mm 1756. [26] Mm 2599. [27] Mm 271. [28] Mm 2890.

12 c–c > 𝔊* ‖ d l אֶתְהּ ‖ e 2 Mss וֹת– ‖ **13** a K dub ‖ b l הַזֹּאת? ‖ c–c add propter 15sqq, dl cf 𝔊* ‖ **14** a > 𝔊*, add (cj c 12)? ‖ b l יַעַ ‖ c in 𝔊 post 13 (cf a) asseritur 49,34–39 46,2–28 50 51 47 49,7–22. 1–6. 28–33. 23–27 48 ‖ **15** a > 𝔊* ‖ b > 𝔊*𝔖𝔗^{Ms} ‖ c–c 𝔊 *τοῦ οἴνου τοῦ ἀκράτου* = יֵין הַחֵמָר cf Ps 75,9; 𝔖(𝔙) *dḫmr' dḫmṭ'* = יֵין ה׳; sed החמה add ‖ **16** a–a 𝔊* *καὶ ἐξεμοῦνται* = וְקָאוּ ‖ b–b add ex 27b ‖ **18** a add ‖ b l c mlt Mss Vrs וְאֵת ‖ c–c > 𝔊* ‖ **20** a–a cj c 19 cf 𝔊𝔖 ‖ b–b > 𝔊* ‖ c 𝔊* om cop ‖ **22** a–a 𝔊* *βασιλεῖς* ‖ **23** a 𝔊* *Ρως* ‖ **24** a–a > 𝔊* ‖ b–b dttg, dl ‖ **25** a prp זמכי = Atbaš [cf 26b] pro עֵילָם; dl aut ואת כ׳ מ׳ ז׳ (> 𝔊*) aut ואת כ׳ מ׳ ע׳ ‖ **26** a > 𝔊*𝔖, dl (l לָכוֹת–) ‖ b–b > 𝔊*, add ‖ c 𝔗 *dbbl* = בָּבֶל.

27 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם ס כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ צְבָא֣וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
שְׁתּ֥וּ וְשִׁכְר֖וּ וְקִיּ֣וּ[a] וְנִפְל֑וּ וְלֹ֥א תָקֻ֖מוּ מִפְּנֵ֣י הַחֶ֔רֶב אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י שֹׁלֵ֥חַ
28 בֵּינֵיכֶֽם׃ 28 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יְמָאֲנ֤וּ לָקַחַת֙ הַכּ֣וֹס מִיָּדְךָ֔ לִשְׁתּ֖וֹת וְאָמַרְתָּ֣
אֲלֵיהֶ֗ם כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ צְבָא֣וֹת שָׁת֥וֹ תִשְׁתּֽוּ׃ 29 כִּ֣י הִנֵּ֗ה בָּעִיר֙ אֲשֶׁ֣ר
נִקְרָא־שְׁמִ֣י עָלֶ֔יהָ אָנֹכִ֖י מֵחֵ֣ל לְהָרַ֑ע וְאַתֶּ֥ם הִנָּקֵ֛ה תִּנָּקּ֖וּ לֹ֣א תִנָּקּ֑וּ כִּ֣י
30 חֶ֔רֶב אֲנִ֥י קֹרֵ֖א עַל־כָּל־יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֑רֶץ נְאֻ֖ם יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃[a] 30 וְאַתָּ֣ה
תִּנָּבֵ֤א אֲלֵיהֶם֙ אֵ֣ת כָּל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֔ם
יְהוָ֥ה מִמָּר֖וֹם יִשְׁאָ֑גְ[a] וּמִמְּעוֹן֙ קָדְשׁ֣וֹ[a] יִתֵּ֣ן קוֹלֽוֹ
שָׁאֹ֥גְ יִשְׁאַ֖גְ עַל־נָוֵ֑הוּ הֵידָ֣ד[b] כְּדֹרְכִ֔ים יַעֲנֶ֖ה
[c]אֶל כָּל־יֹשְׁבֵ֥י הָאָֽרֶץ[c]׃ 31 בָּ֣א שָׁא֔וֹן עַד־קְצֵ֖ה הָאָ֑רֶץ
כִּֽי־רִ֤יב לַיהוָה֙ בַּגּוֹיִ֔ם נִשְׁפָּ֥ט הוּא֙ לְכָל־בָּשָׂ֔ר
הָרְשָׁעִ֖ים נְתָנָ֣ם[a] לַחֶ֑רֶב נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
32 כֹּֽה־אָמַ֥ר יְהוָה֙ צְבָא֣וֹת
הִנֵּ֤ה רָעָה֙ יֹצֵ֣את מִגּ֔וֹי אֶל־גּ֑וֹי
וְסַעַ֥ר גָּד֛וֹל יֵעוֹר֖ מִיַּרְכְתֵי־אָֽרֶץ׃
33 וְהָי֤וּ חַלְלֵי֙ יְהוָ֔ה[a] בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא מִקְצֵ֣ה הָאָ֑רֶץ וְעַד־קְצֵ֣ה הָאָ֔רֶץ[b] לֹ֥א
יִסָּפְד֖וּ וְלֹ֣א יֵאָסְפ֑וּ[b] וְלֹ֥א יִקָּבְר֖וּ לְדֹמֶ֥ן עַל־פְּנֵ֖י הָאֲדָמָ֥ה יִהְיֽוּ׃
34 הֵילִ֤ילוּ הָרֹעִים֙ וְזַעֲק֔וּ וְהִתְפַּלְּשׁ֖וּ אַדִּירֵ֣י הַצֹּ֑אן [חֲמַדֶּ֖ה[b]׃
כִּֽי־מָלְא֥וּ יְמֵיכֶ֛ם לִטְבֹ֖חַ וּתְפוֹצֹתֵיכֶ֑ם[a] וְנָפַלְתֶּ֖ם[b] כִּכְלִ֥י[c]
35 וְאָבַ֥ד מָנ֛וֹס מִן־הָרֹעִ֖ים וּפְלֵיטָ֑ה מֵאַדִּירֵ֖י הַצֹּֽאן׃
36 קוֹל֙ צַעֲקַ֣ת הָרֹעִ֔ים וִֽילֻלַ֖ת[a] אַדִּירֵ֣י הַצֹּ֑אן
כִּֽי־שֹׁדֵ֥ד יְהוָ֖ה אֶת־מִרְעִיתָֽם׃ 37 וְנָדְמ֥וּ נְאוֹת֙ הַשָּׁלֽוֹם
מִפְּנֵ֖י חֲר֣וֹן אַ֥ף־יְהוָֽה׃

[29] Mm 2702. [30] Mm 2566. [31] Mm 648 contra textum sine Q. [32] Mp sub loco. [33] Mm 4170. [34] Mm 227. [35] Mm 2748. [36] Mm 2600. [37] Mm 2601. [38] Mm 927. [39] Mm 2525. [40] Mm 771. [41] Mm 1464. [42] Mm 2094.

27 [a] 𝔊 K^{Mss} וקוו; l וְקִיּוּ (= וְקִיאוּ)? ‖ **29** [a–a] > 𝔊* ‖ **30** [a–a] 𝔊 *ἀπὸ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ* = מִקְּ ‖ [b] 𝔊 orig *καὶ αἰδεδ, α′ καὶ ηδαδ* ‖ [c–c] cj c 31 cf 𝔊 ‖ **31** [a] 𝔊 *ἐδόθησαν* = נִתְּנוּ 𝔙^{Mss} *tradidi* = נָתַתִּי ‖ **33** [a–a] 𝔊 *ἐν ἡμέρᾳ κυρίου* = בְּ יהוה ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **34** [a] pc Mss פּוּ—, dub; > 𝔊* ‖ [b–b] prp בִּבְלִי חֶמְלָה ‖ [c] 𝔊 *ὥσπερ οἱ κριοί*, l כְּאֵילֵי? ‖ **36** [a] sic L, mlt Mss Edd וְיִלֵּל.

38 עָזַב כַּכְּפִיר[a] סֻכּוֹ כִּי־הָיְתָה אַרְצָם לְשַׁמָּה
מִפְּנֵי חֲרוֹן[c] הַיּוֹנָה[d] וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ[e]: פ

26 1 בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר
2 הַזֶּה[a] מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר: 2 כֹּה | אָמַר יְהוָה עֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־
יְהוָה וְדִבַּרְתָּ עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֹת בֵּית־יְהוָה אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַל־תִּגְרַע דָּבָר: 3 אוּלַי
3 יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְנִחַמְתִּי אֶל[a]־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי
4 חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם: 4 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה
אָמַר יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם:
5 לִשְׁמֹעַ עַל־דִּבְרֵי עֲבָדַי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם וְהַשְׁכֵּם[a]
6 וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם: 6 וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר
הַזֹּאת[a] אֶתֵּן לִקְלָלָה לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: ס 7 וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים
7 וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית
יְהוָה: 8 וַיְהִי | כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה[a] יְהוָה לְדַבֵּר
8 אֶל[b]־כָּל־הָעָם וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים[c] וְכָל־הָעָם[c] לֵאמֹר
מוֹת תָּמוּת: 9 מַדּוּעַ נִבֵּאתָ[a] בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלֹה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה
9 וְהָעִיר הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־הָעָם אֶל[b]־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית
יְהוָה: 10 וַיִּשְׁמְעוּ | שָׂרֵי יְהוּדָה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ מִבֵּית־
10 הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בְּפֶתַח שַׁעַר[a]־יְהוָה הֶחָדָשׁ: ס 11 וַיֹּאמְרוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר מִשְׁפַּט־מָוֶת
11 לָאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם:
12 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־[a]הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלָחַנִי
לְהִנָּבֵא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר

ג 43. 44 44 Mm 2602.
ל
ה 1 Mm 1. 2 Mm 2. 3 Mm 1612. 4 Mm 707. 5 Mm 2668. 6 Mm 2492. 7 Mm 1718. 8 Mm 2603. 9 Mm 1392. 10 Mp sub loco. 11 Mm 1578. 12 Mm 1525. 13 Ex 32,1. 14 Mm 319.
ד 3 ג1 ר״פ וב2 מ״פ. 3 וכל יהושע דכות
יח בטע בסיפ
יג חס האלה
ג בטע בסיפ . ד בסיפ
ה
יג 7 וכל ד״ה דכות ב מ א
ב חד כת ה וחד כת ר . יח 9
הוצאת ק
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . לט
יג פסוק כל כל וכל 10
ד מל בסיפ 10 . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
ד חס א 11 . ב 8 חד כת ה וחד מן ח 12 כת ר בלישׁ
ל . מט מל בבביא . ב 13 . לט

38 a dl כַּ (dttg) || b dl (dttg)? || c nonn Mss GC חרב ut 46,16 50,16; l חֲרִבּוֹ || d G τῆς μεγάλης, α′θ′(υ) τῆς περιστερᾶς = 𝔄𝔦, σ′ τῆς οἰνωμένης (cf C), S dmrj' = יהוה; cf 46,16e || e–e > G* || Cp 26,1 a S(C) + 'l 'rmj', ins אֶל־יִרְמְיָהוּ? || 3 a mlt Mss עַל || 5 a l c C mlt Mss Vrs ה׳ || 6 a C ut Q, l; K הָ֫; > G* || 8 a l צוהו cf GSV || b Or עַל || c–c add ex 7a || 9 a nonn Mss גבאת || b l c nonn Mss Vrs עַל || 10 a ins c mlt Mss GOminAISCV בית ut 36,10 || 12 a > G*, dl.

13 שְׁמַעְתֶּם׃ 13 וְעַתָּה הֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה
14 אֱלֹהֵיכֶם וְיִנָּחֶם יְהוָה אֶל־[a]הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם׃ 14 וַאֲנִי הִנְנִי
15 בְיֶדְכֶם עֲשׂוּ־לִי כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֵיכֶם׃ 15 אַךְ | יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי אִם־
מְמִתִים אַתֶּם אֹתִי כִּי־דָם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת 16
וְאֶל־יֹשְׁבֶיהָ כִּי בֶאֱמֶת שְׁלָחַנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם אֶת
16 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ ס 16 וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֶל־
הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי בְשֵׁם יְהוָה
17 אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ׃ 17 וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־
18 קְהַל הָעָם לֵאמֹר׃ 18 [a]מִיכָיְהוּ[b] הַמֹּרַשְׁתִּי הָיָה נִבָּא[c] בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה לֵאמֹר כֹּה־אָמַר | יְהוָה
צְבָאוֹת
צִיּוֹן שָׂדֶה תֵּחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַ͏ִם עִיִּים[d] תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת[e] יָעַר׃
19 19 הֲהָמֵת הֱמִתֻהוּ[a] חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא יָרֵא[b]
אֶת־יְהוָה וַיְחַל[b] אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר
עֲלֵיהֶם וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃
20 20 וְגַם־אִישׁ הָיָה מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת
הַיְעָרִים וַיִּנָּבֵא [a]עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְ[a]עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכָל דִּבְרֵי
21 יִרְמְיָהוּ׃ 21 וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ־יְהוֹיָקִים [a]וְכָל־גִּבּוֹרָיו[a] וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־
דְּבָרָיו וַיְבַקֵּשׁ[b] הַמֶּלֶךְ[c] הֲמִיתֹתוֹ וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ [a]וַיִּרָא וַיִּבְרַח[a] וַיָּבֹא
22 מִצְרָיִם׃ 22 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים [a]אֲנָשִׁים מִצְרַיִם[a] [b]אֶת אֶלְנָתָן בֶּן־
23 עַכְבּוֹר וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־מִצְרָיִם[b]׃ 23 וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אוּרִיָּהוּ מִמִּצְרַיִם
וַיְבִאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וַיַּכֵּהוּ בֶּחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נִבְלָתוֹ אֶל־
24 קִבְרֵי[a] בְּנֵי הָעָם[b]׃ 24 אַךְ יַד אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן הָיְתָה אֶת־יִרְמְיָהוּ
לְבִלְתִּי תֵּת־אֹתוֹ בְּיַד־הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃ פ

[15] Mm 1403. [16] Mm 2604. [17] Mm 4238. [18] Mm 319. [19] Mm 2605. [20] Mm 2606. [21] Mm 3747. [22] Mm 2607. [23] Mm 596. [24] Mm 2463. [25] Mm 2608. [26] Mm 2621. [27] Mm 1174. [28] Mm 2762. [29] Mm 2609. [30] Mm 4150. [31] Mm 1590. [32] Mm 2882. [33] Mm 2610. [34] Mm 1391. [35] Mp sub loco.

13 [a] nonn Mss עַל ‖ **18** [a] cf Mi 3,12 ‖ [b] mlt Mss ut Q, K יָה– ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊^{BS46} *εἰς (ὡς) ἄβατον*, 𝔊^{rel} *ὡς ὀπωροφυλάκιον* cf Mi 3,12 𝔊 ‖ [e] 𝔊 *εἰς ἄλσος* 𝔖 *lbjt* (cf Mi 3,12); prp לְבָמוֹת cf Mi 5,7 ‖ **19** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 pl ‖ **20** [a–a] > 𝔊* ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 pl ‖ [c] > 𝔊 ‖ **22** [a–a] 𝔖 *l'nš' mṣrj'* = אִישׁ מִצְרִי; add ‖ [b–b] > 𝔊*, sed cf [a–a] ‖ **23** [a] 𝔊 sg ‖ [b] 𝔊 *λαοῦ αὐτοῦ* = עַמּוֹ.

27 [ba] 1 בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת[b] יְהוֹיָקִים[c] בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה הַדָּבָר 27

ה ג¹ ר״ם נב² מ״ם. ב חס³. ל מל⁴

2 [a] הַזֶּה אֵל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלָי[a]

ג

3 עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וְנָתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃ 3 וְשִׁלַּחְתָּם[a] אֶל־מֶלֶךְ

אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ

צִידוֹן בְּיַד מַלְאָכִים[b] הַבָּאִים[c] יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃

ב חד חס וחד מן ד מל בליש. יו חס בסיס

4 וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 4

ז. ב.

יב פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהן[a]

ס[a-a] יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃ 5 אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ אֶת־

ה. ב מל בליש

הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ[a] בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי

יג[10] הַנְטוּיָה וְנָתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר יָשָׁר בְּעֵינָי׃ 6 [a]וְעַתָּה אָנֹכִי[a] נָתַתִּי[b] אֶת־כָּל־ 6

ל. ב

הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה[b] בְּיַד נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי[c] וְגַם אֶת־חַיַּת

ל

הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ לְעָבְדוֹ׃ 7 [a]וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־ 7

בֶּן־בְּנוֹ עַד בֹּא־עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ[b] גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים

ל

גְּדֹלִים׃ 8 וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־[a]יַעַבְדוּ אֹתוֹ אֶת־ 8

יא[11] נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֶת אֲשֶׁר[a] לֹא־יִתֵּן אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ

ה. ל

בָּבֶל בַּחֶרֶב[c] וּבָרָעָב[c] וּבַדֶּבֶר אֶפְקֹד עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה עַד־

יו חס בסיס. ג פסוק אל ואל ואל ואל ואל[a]

תֻּמִּי[c] אֹתָם בְּיָדוֹ׃ 9 וְאַתֶּם אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־קֹסְמֵיכֶם 9

וְאֶל[a] חַלְמֹתֵיכֶם וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־הֵם אֹמְרִים

יא

אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 10 כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים 10

ו

לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם [a]וְהִדַּחְתִּי[b] אֶתְכֶם

יא. יב. יג[11] ה. ז מל

וַאֲבַדְתֶּם[a]׃ 11 וְהַגּוֹי אֲשֶׁר יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדוֹ

ל. ל. יג[12] יג[13]

וְהִנַּחְתִּיו עַל־אַדְמָתוֹ נְאֻם־יְהוָה וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב בָּהּ׃ 12 וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ

יג[14]

מֶלֶךְ־יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־

יג. יח. ז מל[15]

צַוְּארֵיכֶם [a]בְּעֹל מֶלֶךְ־בָּבֶל[a] וְעִבְדוּ אֹתוֹ[b] וְעַמּוֹ וְחְיוּ׃ 13 לָמָּה תָמֻתוּ 13

Cp 27 [1] Mm 1. [2] Mm 2. [3] Mm 2763. [4] Mm 896. [5] Mm 2611. [6] Mm 2612. [7] Mm 369. [8] Mp sub loco. [9] Mm 44. [10] Mm 4071. [11] Mm 2613. [12] Mm 679. [13] Mm 2033. [14] Mm 313. [15] Mm 2572.

Cp 27,1 [a] > 𝔊* || [b–b] l בשנה הרביעית cf 28,1 || [c] l c pc Mss 𝔖𝔄 לצדקיהו cf 3.12 || **2** [a] > 𝔊*𝔔[Ms] || **3** [a] l וְשִׁלַּחְתִּי cf 𝔊[L] || [b] l מלאכיהם cf 𝔊 || [c] 𝔊 + *εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν (αὐτῷ)* = לְקִרְאַתָם (–תוֹ) || **5** [a–a] > 𝔊* (homtel) || **6** [a–a] > 𝔊* || [b–b] 𝔊* *τὴν γῆν* || [c] 𝔊* *δουλεύειν αὐτῷ* = לַעֲבֹדוֹ; > Ms 𝔊[S] || **7** [a] > 𝔊* || [b] l בָּהּ || **8** [a–a] > 𝔊* (homtel) || [b–b] l ואשר || [c] l תְּתִי cf 𝔖𝔗 || **9** [a] l חֹלְמֵיכֶם cf Vrs || **10** [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔙 3 sg cf 15[a] || **12** [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔊* om sq usque ad תעבדו 14 (homtel).

אַתָּה וְעַמָּךְ בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] וּבַדֶּבֶר כָּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר ח. ל
14 לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 14 וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים
הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם
15 נִבְּאִים לָכֶם׃ 15 כִּי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשֶּׁקֶר
16 לְמַעַן הַדִּיחִי[a] אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם וְהַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם׃ 16 וְאֶל־
הַכֹּהֲנִים[a] וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־ ו בטע בסיפ[16]
תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבְּאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כְלֵי בֵית־
יְהוָה מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה[b] עַתָּה מְהֵרָה[b] כִּי שֶׁקֶר הֵמָּה[c] נִבְּאִים לָכֶם׃ ל. כט. ב[17]
17 [a]אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ־בָּבֶל וִחְיוּ לָמָּה תִּהְיֶה הָעִיר ח
18 חָרְבָּה[b]׃ 18 וְאִם־נְבִיאִים הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה אִתָּם יִפְגְּעוּ־ ח פסוק ואם ואם[18]. ל"ג[19]. ל"ן
נָא [a]בַּיהוָה צְבָאוֹת[a] [b]לְבִלְתִּי־בֹאוּ[c] הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בְּבֵית־יְהוָה ל. לט
19 וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה[b]׃ פ 19 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה ל"ג[20]. נא. לט. ב ובסיפ
[a]צְבָאוֹת אֶל[b]־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכֹנָות[a] וְעַל[c] יֶתֶר הַכֵּלִים ח פסוק אל ועל ועל ועל[21]. נא חס[22]. ל
20 [d]הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת[d]׃ 20 אֲשֶׁר לֹא־לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ
בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ אֶת־יְכָנְיָה[b] בֶּן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה[c] מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה ל מל[23]. לט
21 [d]וְאֶת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ס 21 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ד. ו בטע בסיפ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בֵּית[a] יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה ל
22 וִירוּשָׁלִָם׃ 22 בָּבֶלָה[a] יוּבָאוּ [b]וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם[b] נְאֻם־ לט. ל. ח. יו חס בסיפ
יְהוָה [c]וְהַעֲלִיתִים וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה[c]׃ פ

28 1 וַיְהִי [a]בַּשָּׁנָה הַהִיא [a]בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה ה וכ[1] מ"פ. ו[2]
בשנה ק חד מן ב[3] כת כן וחד מן ז[4] יתיר ת. ב
בַּשָּׁנָה[b] הָרְבִעִית[a] בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי[c] חֲנַנְיָה[b] בֶּן־עַזּוּר הַנָּבִיא לט. נא מ"פ וכל ר"פ דכות ב מ. ג. ט בטע בסיפ[5]. ג
2 אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃

[16] Mm 2614. [17] Mm 2537. [18] Mm 4191. [19] Mm 1784. [20] Mm 3999. [21] Mp sub loco. [22] Mm 558. [23] Mm 896, Cp 28 [1] Mm 2. [2] Mm 2033. [3] Jer 32,1, cf Mp sub loco. [4] Mm 2792. [5] Mm 2615.

13 [a] nonn Mss 𝔊^{OL}𝔖𝔗^{Edd}𝔙 וּב׳ ‖ **15** [a] 𝔊(𝔙) om suff ‖ **16** [a] 𝔊* pr *ὑμῖν* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊 + *οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς*, ex 15 ‖ **17** [a] > 𝔊*, add? ‖ [b] pc Mss חֳרָבָה ‖ **18** [a–a] 𝔊* *μοι* = בִּי ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] l יָבֹאוּ vel c pc Mss בא ‖ **19** [a–a] > 𝔊*, add cf 52,17 ‖ [b] l prb עַל ‖ [c] dl ו ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **20** [a] > 𝔊* ‖ [b] Q^{Mss} יְכָנְיָה ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **20** [d] – **22** [a] > 𝔊* ‖ **21** [a] mlt Mss 𝔊^{OL}𝔖𝔗^{Ms}𝔙 בְּבֵית ‖ **22** [a] cf 20[c] ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*, add cf Esr 1,7sqq ‖ **Cp 28,1** [a–a] l בשנה הר׳ לצד׳ מ׳ ר׳ cf 𝔊* ‖ [b] K בִּשְׁנַת ‖ [c] l אֶל־י׳ = אֶל־ירמיה? cf 5sqq.

3 בְּעוֹד | שְׁנָתַיִם יָמִים אֲנִי מֵשִׁיב[ו] אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵת־כָּל־[a]כְּלֵי בֵּית 3
יְהוָה [b]אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר[c] מֶלֶךְ־בָּבֶל[ו] מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
בָּבֶל[b]: 4 וְאֵת יְכָנְיָה [a]בֶּן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] וְאֵת כָּל־[b]גָּלוּת 4
כט יְהוּדָה [a]הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה[a] כִּי
אֲשַׁבֵּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל: 5 וַיֹּאמֶר[ו] יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא 5
לְעֵינֵי [a]הַכֹּהֲנִים[ו] וּלְעֵינֵי כָּל־[a]הָעָם[a] הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה: 6 וַיֹּאמֶר[ו] 6 ו. לא בתור ובנביא . לט
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרֶיךָ[a] אֲשֶׁר נִבֵּאתָ ז
לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵית־יְהוָה[ו] וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: 7 אַךְ־ 7
שְׁמַע־נָא [a]הַדָּבָר הַזֶּה[a] אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי כָל־הָעָם: ג[a] . ז
8 הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וְלְפָנֶיךָ מִן־הָעוֹלָם וַיִּנָּבְאוּ אֶל־אֲרָצוֹת 8 ח מל בסיפ . ב[a]
ב . ב ר״פ רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת לְמִלְחָמָה [a]וּלְרָעָה[b] וּלְדֶבֶר[a]: 9 הַנָּבִיא 9
אֲשֶׁר יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם בְּבֹא דְבַר הַנָּבִיא יִוָּדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה
בֶּאֱמֶת: 10 וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנָּבִיא[ו] אֶת־הַמּוֹטָה[a] מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא 10 ב
חצי הספר בפסוקים
ו בטע בסיפ[10]
וַיִּשְׁבְּרֵהוּ[b]: 11 וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָהוּ[ו] לְעֵינֵי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה[ו] אָמַר יְהוָה 11
כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל | נְבֻכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל [b]בְּעוֹד[ו] שְׁנָתַיִם יָמִים[b] ו חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[11]
מֵעַל־צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְדַרְכּוֹ: פ 12 וַיְהִי 12
ג מל בליש דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי שְׁבֹּר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה[a] מֵעַל
ו מל בסיפ[12] צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא לֵאמֹר: 13 הָלוֹךְ[ו] וְאָמַרְתָּ אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה 13
ל וכת כן אָמַר יְהוָה מוֹטוֹת עֵץ שָׁבָרְתָּ וְעָשִׂיתָ[a] תַּחְתֵּיהֶן מֹטוֹת בַּרְזֶל: 14 כִּי 14
כֹה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹל בַּרְזֶל נָתַתִּי עַל־צַוַּאר | כָּל־
ו חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[13] הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה[a] לַעֲבֹד אֶת־נְבֻכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל [b]וַעֲבָדֻהוּ וְגַם אֶת־
חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ[b]: 15 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא 15
ל. ל שְׁמַע־נָא חֲנַנְיָהוּ לֹא־שְׁלָחֲךָ יְהוָה וְאַתָּה הִבְטַחְתָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה עַל־
הי בטע בסיפ[14] . כ[15] . ל שָׁקֶר: 16 לָכֵן[ו] כֹּה[ו] אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְשַׁלְּחֲךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה הַשָּׁנָה 16

[6] Mm 977. [7] Mm 1535. [8] Mm 1672. [9] Mm 2616. [10] Mm 2614. [11] 2 R 25, 22. [12] Mm 1408. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2617. [15] Mm 2168.

3 [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd דְּנֶ– ‖ **4** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **5** [a–a] 𝔊 invers ‖ **6** [a] nonn Mss 𝔊𝔗 דברך ‖ **7** [a–a] 𝔊* *λόγον κυρίου* ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] mlt Mss עַב– cf 𝔙 ‖ **10** [a] 𝔊𝔖 pl cf 13 ‖ [b] 1 רָהּ–? ‖ **11** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **12** [a] ut 10[a] ‖ **13** [a] 𝔊 1 sg ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊*, dl (ex 27,6).

17 אַתָּה מֵת [a]כִּי־סָרָה דִבַּרְתָּ אֶל־יְהוָה[a]׃ 17 וַיָּמָת [a]חֲנַנְיָה הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה
הַהִיא[a] בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ פ

29 1 וְאֵלֶּה ׀ דִּבְרֵי ׀ הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הַנָּבִיא מִירוּשָׁלַ֫ם ל
אֶל־יֶ֫תֶר[a] זְקֵנֵי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־כָּל־הָעָם בי¹ . ת מל בסיפ
2 אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַ֫ם בָּבֶלָה[b]׃ 2 [a]אַחֲרֵי צֵאת יְכָנְיָה־ כט
[b]הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה וְהַסָּרִיסִים [b]שָׂרֵי[c] יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ֫ם[b] וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר ג
3 מִירוּשָׁלָ֫ם׃ 3 בְּיַד אֶלְעָשָׂה בֶן־שָׁפָן וּגְמַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח ל . י וכל עזרא דכות²
צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר[a] מֶלֶךְ בָּבֶל בָּבֶלָה לֵאמֹר׃ ס יג³ . בג⁴ . כט
4 כֹּה ׀ אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְכָל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי[a] ו בטע בסיפ
5 מִירוּשָׁלַ֫ם בָּבֶלָה׃ 5 בְּנוּ בָתִּים וְשָׁבוּ וְנִטְעוּ גַּנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פִּרְיָן׃ כט . ל
6 קְחוּ נָשִׁים וְהוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת וּקְחוּ לִבְנֵיכֶם נָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם ה ר״פ⁵ . ג בנביא
7 תְּנוּ לַאֲנָשִׁים[a] וְתֻלַּדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת[a] וּרְבוּ־שָׁם וְאַל־תִּמְעָטוּ׃ 7 וְדִרְשׁוּ ח⁶
אֶת־שְׁלוֹם הָעִיר[a] אֲשֶׁר הגליתי [הִגְלֵיתִי] אֶתְכֶם שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ בַעֲדָהּ אֶל־ ז⁷
8 יְהוָה כִּי בִשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃ פ 8 [a]כִּי ׀ כֹה ׀ אָמַר יְהוָה ד בטע בסיפ⁸
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־יַשִּׁיאוּ לָכֶם נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־בְּקִרְבְּכֶם
9 וְקֹסְמֵיכֶם וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם[b] אֲשֶׁר [c]אַתֶּם מַחֲלְמִים[c]׃ 9 כִּי ל
בְשֶׁקֶר[a] הֵם נִבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה׃ ס ב בסיפ⁸
10 כִּי־כֹה ׀ אָמַר ׀ יְהוָה כְּי לְפִי מְלֹאת לְבָבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד ו בטע בסיפ . כי מיחד¹⁰
אֶתְכֶם וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם אֶת־דְּבָרִי הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם יג¹¹
11 הַזֶּה׃ 11 כִּי ׀ אָנֹכִי ׀ [a]יָדַעְתִּי אֶת־הַמַּחְשָׁבֹת אֲשֶׁר אָנֹכִי[a] חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם ג¹² . ל וחס⁸
נְאֻם־יְהוָה מַחְשְׁבוֹת שָׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם [b]אַחֲרִית וְתִקְוָה[b]׃
12 [a]וּקְרָאתֶם אֹתִי וַהֲלַכְתֶּם[ab] וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלַי [c]וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם[c]׃ ל
13 וּבִקַּשְׁתֶּם אֹתִי [a]וּמְצָאתֶם כִּי תִדְרְשֻׁנִי[a] בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ 14 וְנִמְצֵאתִי[a] ג¹³ . ל וחס

Cp 29 [1]Mm 2618 et Mm 3211. [2]Mm 4033. [3]Mm 2033. [4]Mm 2686 et Mm 3824. [5]Mm 3588. [6]Mm 1551. [7]Mm 300. [8]Mp sub loco. [9]Mm 2619. [10]Mm 2049. [11]Mm 902. [12]Mm 131. [13]Mm 926.

16 [a–a] > 𝔊*, dl (ex Dt 13,6 cf Dt 18,20) ‖ **17** [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 29,1** [a] > 𝔊, sed cf Gn 49,3 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **2** [a] add? cf 24,1 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ παντὸς ἐλευθέρου* ‖ [c] nonn Mss 𝔖𝔙 וְשׂרי ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ **4** [a] l הַגְלָתָה? cf 𝔖 ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ **7** [a] 𝔊 *τῆς γῆς*, l הָאָרֶץ ‖ **8** [a] tr 8.9 post 15 cf 16[a] ‖ [b] l יֶהֱמוּ– cf 𝔊[26] ‖ [c–c] 𝔊[26] *ἐνυπνιάζονται*, l הֵם חֹלְמִים ‖ **9** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔗 שקר ‖ **11** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ [b–b] 𝔊* *ταῦτα*, 𝔊[OL] *τὰ μετὰ ταῦτα* ‖ **12** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔖, dl (dttg) ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ **13** [a–a] > 𝔊[S]𝔄 cf 𝔖 ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ ἐπιφανοῦμαι*, l וְנִרְאֵתִי.

שבותכם[24] ק

לָכֶם[b] [c]וְאָשַׁבְתִּי[c] אֶת־שְׁבִיתְכֶם[d] וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם
ב מל[15] וּמִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם[c]׃

כט, ז בטעמ בסיפ[16], כי מיחד[17]

15 כִּי אֲמַרְתֶּם הֵקִים לָנוּ יְהוָה נְבִאִים בָּבֶלָה׃ ס 16 כִּי־כֹ֥ה[a] אָמַר יְהוָה
ב[18] מל וכל יהושע שפטים רכתיב דכות׳ ב מ א. ב[18] מל וכל יהושע שפטים וכתיב רכות׳ ב מ א

אֶל־הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב
יו

בָּעִיר הַזֹּאת אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בַּגּוֹלָה׃ 17 כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־[a]הָרָעָב וְאֶת־הַדֶּבֶר
ז[19] פסוק את את ואת ומילה חדה ביניהם[20]. ב[21]

22 ד

וְנָתַתִּי אוֹתָם כַּתְּאֵנִים הַשָּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ 18 וְרָדַפְתִּי
ח. לזעוה ק

אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] וּבַדֶּבֶר וּנְתַתִּים לְזַוְעָה[b] לְכֹל | מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה[c] וּלְחֶרְפָּה בְּכֹל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־
ג הִדַּחְתִּים שָׁם׃ 19 תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא־שָׁמְעוּ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר
שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם[a] אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם[b]
נְאֻם־יְהוָה׃ 20 וְאַתֶּם שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתִּי
כט מִירוּשָׁלַ͏ִם בָּבֶלָה׃ ס 21 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ל[19] אֶל־אַחְאָב [a]בֶּן־קוֹלָיָהוּ[a] וְאֶל־[a]צִדְקִיָּהוּ [a]בֶּן־מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְאִים לָכֶם
יז חס בסיפ בִּשְׁמִי שָׁקֶר[a] הִנְנִי | נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם
ח. ל[23] . ח[24] לְעֵינֵיכֶם׃ 22 וְלָקַח מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל
ב חס. ל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ יְהוָה כִּצְדְקִיָּהוּ וְכְאַחְאָב[a] אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ׃
ב[25] 23 יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנָאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם וַיְדַבְּרוּ דָבָר
בִּשְׁמִי שֶׁקֶר[a] אֲשֶׁר לֹוֹא צִוִּיתִם וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ[b] וָעֵד נְאֻם־יְהוָה׃ ס
לה מל׳. ב[19]. היודע חד מן ׳ מל וכל ק ת ד מ ק דכות׳ ב מ ג חס

ח[26] וכל ושמעיהו רכות׳ ב מ א. ט בטע בסיפ[27]. ג

כ[28] מילין כת ה ס״ת ול בלישׁ

24 וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר[a] לֵאמֹר[b]׃ 25 a כֹּה־אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר[a] יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה שָׁלַחְתָּ בִּשְׁמְךָ[b]

[14]Mm 832. [15]Mm 1562. [16]Mm 2547. [17]Mm 2049. [18]Mm 2620. [19]Mp sub loco. [20]Mm 44. [21]Mm 2593. [22]Mm 2590. [23]Mm 1496 et Mm 4202. [24]Mm 2202. [25]Mm 3244. [26]Mm 2621. [27]Mm 2615. [28]Mm 964.

14 [b] huc tr : ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] K שְׁבִי ‖ **16** [a] 𝔊* om 16—20, add; cf 8[a] ‖ **17** [a] mlt Mss 𝔊^{OL}𝔖𝔗^{fMss} וְאת ע ‖ **18** [a] nonn Mss θ′ 𝔖ע וּבְ′ ‖ [b] cf 15,4[b] ‖ [c] pc Mss וְלִקְלָלָה ‖ **19** [a] nonn Mss יכֶם– ‖ [b] 𝔊^{OL}𝔖 3 pl ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **22** [a] 1 c Q^{Or} וכאַחְאָב ‖ **23** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] 1 Q, K יָדַע (א)הוּ; aut dl (> 𝔊*; dttg) et 1 עַד(ה) pro ועד? ‖ **24** [a–a] 𝔖 *wšm'j' nḥmlj' 'mr* = וּשׁ֯מַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי אָמַר; 1 prb שׁ֯מַעְיָה(־אל =) אל־ = index (cf [b]), cui continuatur שלח בשמו cf ad 25 ‖ [b] > 𝔊𝔖ע, prb add cf [a–a] ‖ **25** [a–a] > 𝔊, prb add cf 24[a–a] ‖ [b–b] 𝔊 *οὐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὀνόματί μου*, prb crrp ex *σὺ ἀπέστειλας ἐν τ. ὀ. σου*; 𝔖 *wšdr bšmh*, l prb שׁלח בְּשִׁמוֹ cf 24[a–a].

סְפָרִים[c] אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם וְ[d]אֶל־צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה ל
26 הַכֹּהֵן [e]וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים[e] לֵאמֹר׃ 26 יְהוָה נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת יְהוֹיָדָע ל
הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקֻדִּים[a] בֵּית[b] יְהוָה לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא וְנָתַתָּה ד ב מל וב חס29 . ג וחס30
27 אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת וְאֶל־הַצִּינֹק׃ 27 וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ[a] בִּירְמְיָהוּ
28 הָעֲנָתֹתִי[b] הַמִּתְנַבֵּא לָכֶם׃ 28 כִּי [a]עַל־כֵּן[a] שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר
29 אֲרֻכָּה הִיא בְּנוּ בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פִּרְיֵהֶן׃ 29 וַיִּקְרָא ג 31
30 צְפַנְיָה הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ ס 30 וַיְהִי לו
31 דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 31 שְׁלַח עַל־כָּל־[a]הַגּוֹלָה לֵאמֹר ז פסוק על אל על
כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם שְׁמַעְיָה וַאֲנִי
32 לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר׃ 32 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי ל. כג 32
פֹּקֵד עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־יִהְיֶה לוֹ אִישׁ יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ־ ל. מט מל בנביא
הָעָם הַזֶּה וְלֹא־יִרְאֶה[a] בַּטּוֹב אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי[b] נְאֻם־יְהוָה כִּי־ ל 34 . ט דגש 34
סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה׃ ס לא 35

30 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה כד
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־ יג חס האלה
3 דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר׃ 3 כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשַׁבְתִּי ג 2
אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה[a] אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָאָרֶץ ב בסיפ 3
4 אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם וְיָרְשׁוּהָ׃ ס 4 וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר ד 4 . ל
5 יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל [a]וְאֶל־יְהוּדָה[a]׃ 5 [a]כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה[a] ז וכל משחתיך למלך דכות ב מ א . ל 6 .
ח בסוף . כי מיחר 7
קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ[b] פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם׃ ח 8
6 שַׁאֲלוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יוֹלִד זָכָר ב חס 9
[a]מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו עַל־חָלָצָיו[a] כַּיּוֹלֵדָה[b]
וְנֶהֶפְכוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן׃ 7 הוֹי[a] ג. ל

29 Mm 306. 30 Mm 2622. 31 Mm 2623. 32 Mm 2168. 33 Mm 2624. 34 Mm 2625. 35 Mm 486. **Cp 30** 1 Mm 707. 2 Mm 3970. 3 Mm 2626. 4 Mm 2443. 5 Mm 1021. 6 Mm 285. 7 Mm 2049. 8 Mm 2627. 9 Mm 2628.

25 [c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ [e–e] > 𝔊*, add ‖ **26** [a] 𝔊(σ′Σϒ) *ἐπιστάτην* cf 𝔗, 1 פְּקִיד ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 בְּבֵית ‖ **27** [a] 𝔊 pl ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הֲעַ ‖ **28** [a–a] 𝔊^{VCal} *διὰ τοῦ μηνὸς τούτου* ‖ **31** [a] > pc Mss 𝔊* ‖ **32** [a–a] 𝔊 *τοῦ ἰδεῖν* = לִרְאוֹת ‖ [b] 𝔊 *ὑμῖν* = לָכֶם ‖ [c–c] > 𝔊*, add ex Dt 13,6 cf 28,16[a–a] ‖ **Cp 30,3** [a] add ‖ **4** [a–a] add ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] 𝔊 2 pl; 1 שמעתי cf ראיתי 6 ‖ **6** [a–a] 𝔊 versio duplex ‖ [b] > 𝔊*? frt dl ‖ **7** [a] 𝔊 *ἐγενήθη*, 1 הָיוּ (huc tr :).

כִּי גָדוֹל הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן כָּמֹהוּ
ל וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ׃
כו 8 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ[a]
וּמוֹסְרוֹתֶיךָ[b] אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ[c] עוֹד זָרִים׃ 9 וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה ס[10]
ב. ב[10] ול בסיפ אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם׃ ס [יִשְׂרָאֵל
10 [a] וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת
ב כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם
ג[11] וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃
11 כִּי־[a]אִתְּךָ אֲנִי [b]נְאֻם־יְהוָה[b] לְהוֹשִׁיעֶךָ
ל וחס[10] כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָׁם
ה[12] אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא
כי מיחד[13] . ו בטע בסיפ אֲנַקֶּךָּ׃ פ [כִּי כֹה אָמַר יְהוָה 12
ד [a]אָנוּשׁ לְשִׁבְרֵךְ[ab] נַחְלָה מַכָּתֵךְ׃
ב ר״פ אין אין[14] . ג[15] . ג 13 אֵין־[a]דִּין דִּינֵךְ[a] לְמָזוֹר[b] רְפֻאוֹת[c] תְּעָלֶה אֵין לָךְ׃
ל . יז מל בלשון נקיבה[16] 14 כָּל־מְאַהֲבַיִךְ שְׁכֻחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ
יב פת[17] . ז כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ מוּסַר [a]אַכְזָרִי
ה חס בלישׁ [b]עַל רֹב עֲוֹנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃
ד . ל וחס 15 [a]מַה־תִּזְעַק עַל־שִׁבְרֵךְ אֻנְּשׁ[b] מַכְאֹבֵךְ
ה חס בלישׁ עַל רֹב עֲוֹנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ עָשִׂיתִי[c] אֵלֶּה לָךְ׃
ט פסוק כל וכל וכל[18] . ב 16 [a]לָכֵן כָּל־[a]אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ [b]כֻּלָּם[c] בַּשֶּׁבִי יֵלֵכוּ[b]
מה[19] כת א לא קר׳ ול בלישׁ וְהָיוּ שֹׁאסַיִךְ[d] לִמְשִׁסָּה וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃
ח פת[20] . ד . ל 17 [a]כִּי אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ וּמִמַּכּוֹתַיִךְ[b] אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה

[10] Mp sub loco. [11] Mm 3574. [12] Mm 1035. [13] Mm 2049. [14] Mm 1269. [15] Mm 2575. [16] Mm 287. [17] Mm 2405. [18] Mm 1981. [19] Mm 898. [20] Mm 389.

8 [a] G suff 3 pl; l רוֹ– ‖ [b] G suff 3 pl; l יָו– ‖ [c] G *αὐτοί* ‖ **10** [a] 10.11 = 46,27.28 (> G*) ‖ **11** [a] pr אתה אל־תירא עבדי יעקב? cf 46,28 ‖ [b–b] 46,28 tr ante כי 1°, dl ‖ **12** [a–a] G *ἀνέστησα σύντριμμα* ‖ [b] l לָךְ שׁ׳? ‖ **13** [a–a] prp רְכָכִים cf Jes 1,6 ‖ [b] l לַמֵּ׳ ‖ [c] gl ad תעלה? ‖ **14** [a] l רָ–? ‖ [b–b] add ex 15 ‖ **15** [a] > G* ‖ [b] pr כִּי (hpgr) ‖ [c] G^{OL} 3 pl cf 4,18 ‖ **16** [a–a] l וְכָל (dttg cf לך 15) ‖ [b–b] G *κρέας αὐτῶν πᾶν ἔδονται* = כֻּלָּה בְשָׂרָם ‖ [c] > Ms G^{198}סע, dl ‖ [d] Q^{Mss} שַׁסַּיִךְ, K שַׁאֲסַיִךְ = שֹׁסְסַיִךְ ‖ **17** [a] tr v a post b? ‖ [b] G *ἀπὸ πληγῆς ὀδυνηρᾶς* cf 14,17.

כִּי נִדְחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן[c] הִוא דֹּרֵשׁ אֵין לָהּ׃ ס 18 כֹּה׀ יח בטע בסיפ
הִנְנִי־שָׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי[a] יַעֲקֹוב וּמִשְׁכְּנֹתָיו[b] אֲרַחֵם [אֲמַר יְהוָה יח מל 21 . ב חד חס וחד מל
וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן עַל־מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃ יט זרגין 22 . ו 23
19 וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל מְשַׂחֲקִים
וְהִרְבִּיתִים וְלֹא יִמְעָטוּ [a]וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ׃[a]
20 וְהָיוּ[a] בָנָיו כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ לְפָנַי תִּכּוֹן ב
וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־לֹחֲצָיו׃ 21 [a]וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ[a] ל . ל
וּמֹשְׁלוֹ מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא [b]וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ[b] אֵלָי
כִּי מִי־הוּא־זֶה עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ ג 24 . ה . ב
22 [a]וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃[a] ס
23 [a]הִנֵּה׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה[b] יָצְאָה סַעַר מִתְגּוֹרָר[c] ב כת ס 25 . ב כת ס ב ומל 26
עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יָחוֹל׃ 24 לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן[a] אַף־יְהוָה טז ר״פ בסיפ
עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ יז פסוק עד ועד 27 . ב
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ׃[b]
31 1 בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה לֵאלֹהִים [a]לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת[a] יִשְׂרָאֵל
וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ ס 2 כֹּה אָמַר יְהוָה
מָצְאָ[a] חֵן[b] בַּמִּדְבָּר[c] עַם[d] שְׂרִידֵי חָרֶב
הָלוֹךְ[e] לְהַרְגִּיעוֹ[f] יִשְׂרָאֵל׃ 3 מֵרָחֹוק יְהוָה נִרְאָה[a] לִי[a] א מל בסיפ׳ . ב 2
וְאַהֲבַת[b] עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד[c]׃ ב . ב 3 . ל
4 עֹוד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל ל
עֹוד תַּעְדִי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל[a] מְשַׂחֲקִים׃ ג מיחד רפי וקמ 4

21 Mm 822. 22 Mm 565. 23 Mm 1689. 24 Mm 2629. 25 Mp sub loco. 26 Mm 2000. 27 Mm 912. **Cp 31** 1 Mm 1408. 2 Lv 14,35. 3 Mm 1490. 4 Mp sub loco.

17 [c] 𝔊 *θήρευμα ἡμῶν*, l צֵידֵנוּ ‖ **18** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 *καὶ αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ* = וּשְׁבִיתוֹ ‖ **19** [a–a] > 𝔊* ‖ **20** [a] 𝔊 *καὶ εἰσελεύσονται* = וּבָאוּ? ‖ **21** [a–a] l וְ׳אדיר מֵהֶם et cj c 20 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ συνάξω αὐτούς, καὶ ἀποστρέψουσιν* ‖ **22** [a] > 𝔊* ‖ **23** [a] cf 23,19[a] ‖ [b] add ‖ [c] Ms מתחולל ut 23, 19, sic l? ‖ **24** [a] > 23,20, dl ‖ [b] σ′ + *συνέσει* cf 23,20 ‖ **Cp 31,1** [a–a] 𝔊 *τῷ γένει* = למשפחת ‖ **2** [a] 𝔊σ′ 1 sg ‖ [b] 𝔊 *θερμόν* = חם (𝔏 *lupinum* = *θέρμον*) ‖ [c] l prb כַּמִּי ‖ [d] 𝔊α′ *μετά* = עִם ‖ [e] l הוֹלֵךְ cf α′σ′ ‖ [f] l לְמַרְגּוֹעוֹ? cf 𝔗𝔙 et 6,16 ‖ **3** [a] 𝔊 *αὐτῷ*, l לוֹ ‖ [b] nonn Mss 𝔊 א׳ ‖ [c] 𝔊 pr *εἰς* cf 𝔖𝔗 ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *μετὰ συναγωγῆς* = בְּקָהָל cf 13[a–a].

עוֹד תִּטָּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נוֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ 5
כִּי יֵשׁ־יוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם
קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ פ 6
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה 7
רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם [יִשְׂרָאֵל׃
הַשְׁמִיעוּ הַלֵּלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית
הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן 8
וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ
הָרָה וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ
הֵנָּה׃ 9 בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם
אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ
כִּי־הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃ ס
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ 10
מְזָרֶה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃
כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃ 11
וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִּמְרוֹם־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה 12
עַל־דָּגָן וְעַל־תִּירוֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר
וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד׃
אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וְזִקֵנִים יַחְדָּו 13
וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם׃
וְרִוֵּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבְּעוּ 14

ב . ג מיחד דמטע[5] . ל
ב חס
ג
ז בטע בסיפ[6] . כי מיחד[7]
ג . לה[8]
ו[9] . ב[10] . כו׳ פסוק אח את ומילה חדה ביניהו יט מנה בנביא
ב . יד[11] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ ד
ו[9]
ל . ל . ב
ה וכל מגשה ואפרים דכות[12] . ב בטע
ו[9]
ב . ג[13] . יט בלישׁ[14]
ג חס[15]
ז . ט ג[16] מנה מל
ב[17] חד מל וחד מן ג חס בלישׁ
ב[18]
יא . ב ומל[19]

[5] Mm 2945. [6] Mm 2547. [7] Mm 2049. [8] Mm 2840. [9] Mm 2470. [10] Mm 2630. [11] Mm 1234. [12] Mm 1396. [13] Mm 3096. [14] Mm 335. [15] Mm 2631. [16] Mm 2632. [17] Mm 2633. [18] Mm 2634. [19] Mm 2635.

5 [a–a] add? cf Dt 28,30 b; l נְטָעִי נְטָעִים יַחֲלֹלוּ ‖ [b] 𝔊 *καὶ αἰνέσατε* = וְהַלְלוּ cf 𝔖 ‖ **6** [a–a] 𝔊 *κλήσεως ἀπολογουμένων (-νου)* ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ [b] prp הָרִים ‖ [c] 𝔊(𝔗) *ἔσωσε*, l הוֹשִׁיעַ ‖ [d] 𝔊𝔗 suff 3 sg, l עַמּוֹ ‖ [e–e] add? ‖ **8** [a–a] 𝔊 *ἐν ἑορτῇ Φασεκ* = בְּמוֹעֵד פֶּסַח ‖ [b] l הֲנֵה et cj c 9 ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐξῆλθον* = יָצְאוּ ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἐν παρακλήσει*, l ובתנחומים ‖ **10** [a] add? ‖ **12** [a] 𝔊 *ἐν τῷ ὄρει* cf 𝔘𝔙; l prb בָּהָרִים (et dl ציון) ‖ [b] α′ *καὶ ἐκστήσονται* ‖ [c–c] 𝔊 *ἐπὶ γῆν σίτου (καὶ οἴνου …)* ‖ [d–d] 𝔊 *ὥσπερ ξύλον ἔγκαρπον* cf Gn 1,11 Ps 148,9 ‖ **13** [a–a] 𝔊 *ἐν συναγωγῇ νεανίσκων* = בַּקְהַל בַּחוּרִים cf 4[a] ‖ [b] 𝔊 *χαρήσονται* (𝔖 = ܢܬܒ + 𝔊), l יחדו ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊 *μεγαλυνῶ* frt = רִבִּיתִי, quod versio duplex ad וריתי 14 ‖ **14** [a] 𝔊 + *υἱῶν Λευι* = בְּנֵי לֵוִי ‖ [b] > 𝔊*.

נְאֻם־יְהוָה׃ ס 15 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה
קוֹל בְּרָמָה[a] נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים
רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם
עַל־בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ[b]׃ ס 16 כֹּה׀ אָמַר יְהוָה
מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה
כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב׃
17 [a]וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ [b]נְאֻם־יְהוָה[b] וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם׃ ס
18 שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד
יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֶגֶל לֹא לֻמָּד
הֲשִׁיבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃
19 כִּי־אַחֲרֵי שוּבִי[a] נִחַמְתִּי
וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי [b]סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ
בֹּשְׁתִּי[b] וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי׃
20 הֲבֵן[a] יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם[b] יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים
כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי[c] בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד
עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה׃ ס
21 הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים[a] שִׂמִי לָךְ תַּמְרוּרִים[b]
שִׁתִּי לִבֵּךְ לַמְסִלָּה[c] דֶּרֶךְ הָלָכְתְּ[d]
שׁוּבִי בְתוּלַת יִשְׂרָאֵל שׁוּבִי אֶל־עָרַיִךְ אֵלֶּה[e]׃
22 עַד־מָתַי תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה[a]
כִּי־בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ [b]נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גָּבֶר[b]׃ ס
23 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם [a]יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־

15 ליח בטע בסיפ
15 ד
16 ליח בטע בסיפ
16 ל
17 ל
17 ס ל
18 ל
20 ב
21 ג בטע
21 ג וחס . יב
20 ב
22 ג . ב חס
22 ד . ב
20 ב חס בלישׁ
23 ג . הלכת ק
23 ל חס
23 ל . ד פת
24 ל
25 ל . ד מיחד וכל תלים דכורת

[20] Mp sub loco. [21] Mm 3397. [22] Mm 1417. [23] Mm 433. [24] Mm 765. [25] Mm 2636.

15 [a] 1 בָּ? cf Jos 18,25 al ‖ [b] 1 אינָם? cf Vrs ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **17** [a] 𝔊 brevius ‖ [b–b] add ‖ **19** [a] 𝔊 *αἰχμαλωσίας μου* = שִׁבְיִי; ins שָׁבְתִּי (post aversionem meam rursus me paenituit) ‖ [b–b] 𝔊 *ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας αἰσχύνης* = אֲנַקְתִּי על־יְמֵי בֻּשְׁת? 𝔖 alit ‖ **20** [a] 𝔊*𝔖 om ה ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ [c] prp הַנְּכָרִי cf Sir 11,34 ‖ **21** [a] 𝔊^{Mss} *Σιων* ‖ [b] prp תֵּימָרִים, sed cf 𝔊 *τιμρωριμ* et α′𝔗𝔙 ‖ [c] 𝔊 *εἰς τοὺς ὤμους* (ex *οἴμους*?) ‖ [d] cf 2,33[b] ‖ [e] 𝔊 *πενθοῦσα* = אֲבֵלָה ‖ **22** [a] 1 בָּבָה– ‖ [b–b] dub; prp (ה)נְקֵבָה –בַב גְּבֶרָ maledicta mutatur in dominam ‖ **23** [a–a] 𝔊 *εὐλογημένος κύριος* (= בָּרוּךְ יי) *ἐπὶ δίκαιον ὄρος*.

24 צֶדֶק הַר[a] הַקֹּדֶשׁ׃ 24 וְיָשְׁבוּ בָהּ יְהוּדָה וְכָל־עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים
ל. ג[26]. ב[27] 25 וְנָסְעוּ[a] בַּעֲדָרִ[b]׃ 25 כִּי הִרְוֵיתִי נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאֲבָה[a] מִלֵּאתִי׃
ג 26 עַל־זֹאת הֵקִיצֹתִי וָאֶרְאֶה[a] וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִי׃ ס 27 הִנֵּה יָמִים
26 27
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה זֶרַע
ג מל אָדָם וְזֶרַע בְּהֵמָה׃ 28 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם [a]לִנְתֹּושׁ וְלִנְתֹּוץ
ג וְלַהֲרֹס וּלְהַאֲבִיד[a] וּלְהָרַע כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטֹועַ נְאֻם־
יְהוָה׃ 29 בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עֹוד
ל[28]. ג ומל[29] אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים תִּקְהֶיְנָה׃
ג ומל[29] 30 כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֹנֹו יָמוּת כָּל־הָאָדָם הָאֹכֵל הַבֹּסֶר תִּקְהֶיְנָה 30
שִׁנָּיו׃ ס
31 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל [a]וְאֶת־בֵּית 31
ט ר״פ בסיפ יְהוּדָה[a] בְּרִית חֲדָשָׁה׃ 32 לֹא כַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם 32
הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי
ג וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי[a] בָם נְאֻם־יְהוָה׃ 33 כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אִכְרֹת אֶת־ ס[30]
בֵּית[a] יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי[b] אֶת־תֹּורָתִי בְּקִרְבָּם
ל וְעַל־לִבָּם אֶכְתְּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃
יז ר״פ ולא לא[31]. ב[32] 34 וְלֹא יְלַמְּדוּ עֹוד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־ 34
ל מל. יב[33]. כי[34] מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב יְהוָה כִּי־כוּלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶסְלַח
נ[35] לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עֹוד׃ ס
יח בטע בסיפ. יג 35 [a]כֹּה | אָמַר יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאֹור יֹומָם
ט וחד מן ג[36] חס בליש וכל אוריית דכות ב מ א. ו. יג חֻקֹּת[b] יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאֹור לָיְלָה
רֹגַע[c] הַיָּם וַיֶּהֱמּוּ גַלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמֹו׃
יח ר״פ בסיפ[37]. ג. יב 36 [a]אִם־יָמֹשׁוּ הַחֻקִּים הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה
גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת ג�ּוֹי לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ ס

[26] Mm 766. [27] Ps 88,10. [28] Mm 2637. [29] Mm 2638. [30] Mp sub loco. [31] Mm 2708. [32] Dt 20,18. [33] Mm 801. [34] Mm 1238 א. [35] Mm 2639. [36] Mm 2640. [37] Mm 2584.

24 [a] l וּנסעי? cf α′σ′Θ𝔙 ‖ [b] Mss דָּבָה ‖ **25** [a] l דְּאֵבָה? ‖ **26** [a] prp וארוה ‖ **28** [a–a] 𝔊* sol *καθαιρεῖν* ‖ **31** [a–a] add cf 33 ‖ **32** [a] 𝔊 *ἠμέλησα* et 𝔖 *bsjt* = נָעַלְתִּי? vel = אזר? l אזר cf α′ *ἐκυρίευσα*, 𝔙 *dominatus sum* ‖ **33** [a] pc Mss בְּנֵי ‖ [b] mlt Mss נְ ‖ **35** [a] 𝔊* tr 35.36 post 37 ‖ [b] > Ms 𝔊; prp חֹקֵק ‖ [c] 𝔊 *καὶ κραυγήν* ‖ **36** [a] cf 35[a].

37 כֹּה[a] אָמַר יְהוָה[a]
יח בטע בסיפ
אִם־יִמָּדְד֤וּ[b] שָׁמַיִם֙ מִלְמַ֔עְלָה וְיֵחָקְר֥וּ[c] מֽוֹסְדֵי־אֶ֖רֶץ לְמָ֑טָּה
ל
גַּם־אֲנִ֞י אֶמְאַ֣ס בְּכָל־[d]זֶ֗רַע יִשְׂרָאֵל֙ עַל־כָּל־אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֔וּ נְאֻם־
יְהוָֽה׃ ס

38 הִנֵּ֤ה יָמִים֙ [a]נְאֻם־יְהוָ֔ה וְנִבְנְתָ֥ה[b] הָעִ֖יר לַיהוָ֑ה מִמִּגְדַּ֥ל חֲנַנְאֵ֖ל
באים חד מן ג[38] קר ולא כת . יד זוגין[30]
39 שַׁ֥עַר[b] הַפִּנָּֽה׃ 39 וְיָצָ֣א עוֹד֩ קָוֶ֨ה[a] הַמִּדָּ֜ה נֶ֣גְדּ֗וֹ[b] עַ֚ל[c] גִּבְעַ֣ת גָּרֵ֔ב וְנָסַ֖ב
ק . ג[40]
40 גֹּעָתָֽה[d]׃ 40 [a]וְכָל־[b]הָעֵ֣מֶק[c] הַפְּגָרִ֗ים וְהַדֶּ֙שֶׁן֙[a] וְכָל־הַשְּׁדֵמ֔וֹת[d] עַד־[e]נַ֥חַל
ו ר״פ וכל ומ״פ וכל . השדמות חד מן ד[41] כת ר וקר ד בליש
ק
קִדְרוֹן֮ עַד־פִּנַּ֣ת שַׁ֣עַר הַסּוּסִים֒ מִזְרָ֣חָה קֹ֔דֶשׁ לַיהוָ֖ה לֹא־יִנָּתֵ֣שׁ וְלֹא־
יֵהָרֵ֑ס עוֹד֙ לְעוֹלָ֔ם׃ ס

ד בטע . בשנה חד מן ב׳ כת כן וחד מן ג[2] יתירת בליש
32 1 הַדָּבָ֞ר[a] אֲשֶׁר־הָיָ֤ה אֶל־יִרְמְיָהוּ֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה בַּשָּׁנָ֖ת הָעֲשִׂרִ֑ית
ד ותרי מילין ס״פ[a]
לְצִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֔ה הִ֣יא הַשָּׁנָ֔ה שְׁמֹנֶ֥ה־עֶשְׂרֵ֖ה שָׁנָ֑ה לִנְבוּכַדְרֶאצַּֽר׃
2 וְאָז֩ חֵ֨יל מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֜ל צָרִ֗ים עַל־יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ וְיִרְמְיָהוּ֙ הַנָּבִ֔יא הָי֥וּ כְלוּאִ֖ים
ד . ל מל
בַּחֲצַ֣ר הַמַּטָּרָ֑ה אֲשֶׁ֖ר בֵּ֥ית־מֶֽלֶךְ־יְהוּדָֽה׃ 3 אֲשֶׁ֣ר כְּלָא֔וֹ צִדְקִיָּ֖הוּ
ל
מֶ֣לֶךְ־יְהוּדָ֑ה לֵאמֹ֗ר מַדּ֣וּעַ֙ אַתָּ֣ה נִבָּ֔א לֵאמֹ֖ר כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִ֥י נֹתֵ֛ן
4 אֶת־הָעִ֥יר הַזֹּ֖את בְּיַ֣ד מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֑ל וּלְכָדָֽהּ׃ 4 וְצִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה
ב
לֹ֤א יִמָּלֵט֙ מִיַּ֣ד הַכַּשְׂדִּ֔ים כִּ֥י הִנָּתֹ֖ן יִנָּתֵ֣ן בְּיַד־מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֑ל וְדִבֶּ֤ר־פִּי֙ עִם־
יג[4] . ב
א[5] . עינין חד מן ח[6] ק כת כן בליש . ד[7] . ב[8] חד מל וחד מן ו[9] חס י בליש
5 פִּ֔יו וְעֵינָ֥יו אֶת־עֵינָ֖יו[a] תִּרְאֶ֑ינָה 5 וּבָבֶ֣ל יוֹלִ֔יךְ אֶת־צִדְקִיָּ֖הוּ וְשָׁ֣ם יִֽהְיֶ֑ה[a]
פ
[b]עַד־פָּקְדִ֥י אֹת֛וֹ נְאֻם־יְהוָ֖ה כִּ֣י תִלָּחֲמ֥וּ אֶת־הַכַּשְׂדִּ֖ים לֹ֥א תַצְלִ֖יחוּ[b]׃
יא[a] חס . ל
6 [a]וַיֹּ֣אמֶר יִרְמְיָ֔הוּ הָיָ֥ה[a] דְּבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֣י[b] לֵאמֹֽר׃ 7 הִנֵּ֤ה חֲנַמְאֵל֙ בֶּן־
יא חס כעינ[10]
שַׁלֻּ֣ם דֹּדְךָ֔ בָּ֥א אֵלֶ֖יךָ לֵאמֹ֑ר קְנֵ֥ה לְךָ֛ אֶת־שָׂדִ֖י אֲשֶׁ֣ר בַּֽעֲנָתֹ֑ות כִּ֥י לְךָ֛
מִשְׁפַּ֥ט הַגְּאֻלָּ֖ה לִקְנֽוֹת׃ 8 וַיָּבֹ֤א אֵלַי֙ חֲנַמְאֵ֣ל בֶּן־דֹּדִ֔י [a]כִּדְבַ֖ר יְהוָ֑ה[a]

38 Mm 2745. 39 Mm 565. 40 Mm 4064. 41 Mm 3624. Cp 32 1 Jer 28,1. 2 Mm 2792. 3 Mm 3788 contra textum. 4 Mm 3044. 5 Mp sub loco. 6 Mm 1543. 7 Mm 3345. 8 Mm 2641. 9 Mm 1871. 10 Mm 2643.

37 [a–a] add cf G ‖ [b] G *ὑψωθῇ* = יָרֻמּוּ ‖ [c] G *ταπεινωθῇ* ‖ [d] G* om כל־, add? ‖ **38** [a] ins c Q mlt Mss Vrs בְּאִים (hpgr cf נאם) ‖ [b] G(ΣCV) pr *ἕως*; 1 לְשַׁעַר (hpgr) ‖ **39** [a] K קָוֶה ‖ [b] G suff 3 pl; prp נֶגְדָּה ‖ [c] nonn Mss GC עַד ‖ [d] G *(κύκλῳ)* *ἐξ ἐκλεκτῶν λίθων* (dub), α′σ′ *Γαβαθα* cf S, C *lbrjkt 'gl'* cf געה mugire ‖ **40** [a–a] > G* ‖ [b] prp וְכָל־ ‖ [c] frt ins וּמְקֹם (hpgr) ‖ [d] mlt Mss ut Q, 1; G ut K; > S; C *'djt'* = campi aquosi? V *regionem mortis* = שְׂדֵה מָוֶת ‖ [e] 1 c Ms על? ‖ **Cp 32,1** [a] K ut 28,1[b] ‖ **4** [a] K וָ֫ vel וֹ֫ ‖ **5** [a] G[ACmin] *ἀποθανεῖται* cf 22,12.26 ‖ [b–b] > G* ‖ **6** [a–a] G(S) *καὶ … ἐγενήθη* = וַיְהִי ‖ [b] G(S) *πρὸς Ιερεμίαν*, sed cf 8 ‖ **8** [a–a] > G*.

אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קְנֵה נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת [b]אֲשֶׁר [11]
בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִין[b] כִּי־לְךָ מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה [c]וּלְךָ הַגְּאֻלָּה קְנֵה־לָךְ[c] וָאֵדַע [12]ג
כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ 9 וָאֶקְנֶה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי [a]אֲשֶׁר 9 [13]ג חס בעינ
בַּעֲנָתוֹת[a] וָאֶשְׁקְלָה־לוֹ [a]אֶת־הַכֶּסֶף[a] שִׁבְעָה שְׁקָלִים וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף׃ [ג ב חס וחד מל . ל
10 וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם וָאָעֵד עֵדִים וָאֶשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם׃ 10 [ל . ל . ל
11 וָאֶקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־הֶחָתוּם [a]הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים[a] וְאֶת־ 11 [14]יד זוגין
12 הַגָּלוּי׃ 12 וָאֶתֵּן אֶת־הַסֵּפֶר[a] הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ בֶן־מַחְסֵיָהוּ [יד זוגין . ל . ב
לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל דֹּדִי[b] וּלְעֵינֵי הָעֵדִים[c] הַכֹּתְבִים[d] בְּסֵפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי[e] [15]ג חס בעינ
כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ 13 וָאֲצַוֶּה[a] [a]אֶת בָּרוּךְ 13 [16]ד
לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר׃ 14 [a]כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[a] לָקֹחַ 14
[b]אֶת־הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה[b] אֵת סֵפֶר הַמִּקְנָה הַזֹּאת [b]וְאֵת הֶחָתוּם[b] וְאֵת [יח פסוק את את ראת ואת ל
סֵפֶר[c] הַגָּלוּי הַזֶּה[c] וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חֶרֶשׂ לְמַעַן יַעַמְדוּ יָמִים רַבִּים׃ ס [17]ד
15 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת 15 [ו בטעו בסיפ . ל
וּכְרָמִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ פ
16 וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תִתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־ 16 [ב . ל בסיפ
17 נֵרִיָּה לֵאמֹר׃ 17 אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה [a]אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־ [18]ג
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא[a] [19]ה חס
מִמְּךָ כָּל־דָּבָר׃ 18 עֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק [20]ה פסוק רמטע
19 בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר יְהוָה [a]צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ 19 גָּדֹל [21]ג
עֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה אֲשֶׁר־עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם [ל בסיפ[22] . ג חד חס רב מל[23]
20 לָתֵת לְאִישׁ כִּדְרָכָיו [a]וּכְפִרְיֵ מַעֲלָלָיו׃ 20 אֲשֶׁר־שַׂמְתָּ אֹתוֹת וּמוֹפְתִים [ו וכל תלים ומשלי
בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם עַד־[a]הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְךָ שֵׁם [דכות ב מ ב[24]
21 כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 21 וַתּוֹצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֹתוֹת [ד בסיפ . ג . ד[25]
[ג ב מל וחד חס[26] . נו פסוק את את ומילה חדה ביניה
יט מנה בגביא . ב[27]

[11] Mm 262. [12] Mm 2642. [13] Mm 2643. [14] Mm 565. [15] Mm 977. [16] Mm 1229. [17] Mm 2611. [18] Mm 3139. [19] Mm 1927. [20] Mm 1152. [21] Mm 1093. [22] Mp sub loco. [23] Mm 2644. [24] Cf Ps 33,13; 145,12 et Mp sub loco. [25] Mm 1970. [26] Mm 2645. [27] Mm 2646.

8 [b–b] G tr post שדי; add ‖ [c–c] G *καὶ σὺ πρεσβύτερος* ‖ **9** [a–a] > G* ‖ **11** [a–a] > G*; pr עַל et tr ad fin 10 ‖ **12** [a] Q^{Or} ספר ‖ [b] pr c nonn Mss GSTMs בן־ ‖ [c] G *τῶν ἑστηκότων* = הָעֹמְדִים ‖ [d] mlt Mss α′σ′SV הַכְּתוּבִים ‖ [e] l c mlt Mss GSV וּלְ׳ ‖ **13** [a–a] sic L, mlt Mss Edd אֶת־בָּ׳ ‖ **14** [a–a] add ‖ [b–b] > G* ‖ [c] dl ‖ **17** [a] G(ST) *ἀποκρυβῇ* cf 27[a] ‖ **18** [a–a] > G* (cj יהוה c 19) ‖ **19** [a–a] > G*, sed cf 17,10 ‖ **20** [a] l וְעַד cf G^{L}.

ס וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבִאְזֹרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא[a] גָּדוֹל׃ 22 וַתִּתֶּן לָהֶם
אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב
23 וּדְבָשׁ׃ 23 וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתוֹרָתְךָ[a] לֹא־
הָלָכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֶת
24 כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃ 24 הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת[a] בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה
בְּיַד הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדֶּבֶר וַאֲשֶׁר
25 דִּבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה[b]׃ 25 וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי יְהוִה קְנֵה־לְךָ
הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד[a] עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃
26 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה [a]אֶל־יִרְמְיָהוּ[a] לֵאמֹר׃ 27 הִנֵּה אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָּל־
28 בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא[a] כָּל־דָּבָר׃ 28 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה [a]הִנְנִי נֹתֵן אֶת־[a]
הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד [b]הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃
29 וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֶת הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהַסֵּכוּ
30 נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃ 30 כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
וּבְנֵי יְהוּדָה אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְּעֻרֹתֵיהֶם [a]כִּי[b] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ
31 מַכְעִסִים אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה[a]׃ 31 כִּי עַל־אַפִּי וְעַל־חֲמָתִי
הָיְתָה לִי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה
32 לַהְסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ 32 עַל כָּל־רָעַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר
עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם וְאַנְשֵׁי
יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ 33 וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד[a] אוֹתָם
34 הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת מוּסָר׃ 34 וַיָּשִׂימוּ[a] שִׁקּוּצֵיהֶם
35 בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ 35 וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל[a]
אֲשֶׁר ׀ בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ[b]

[28] Mm 411. [29] Mm 1139. [30] Mm 2168. [31] Mm 1174. [32] Mm 2567. [33] Mm 953. [34] Mp sub loco. [35] Mm 1009. [36] Mm 2221.

21 [a] S(T) *wbḥzw'* = ובמרא cf G σ′ ‖ **23** [a] mlt Mss G^{L} α′ST ut Q, K G רוֹתְךָ– ‖ **24** [a] G *ὄχλος*, ex *ὁ χοῦς*? ‖ [b–b] > G* ‖ **25** [a] G *καὶ ἔγραψα βιβλίον καὶ ἐπεμαρτυράμην* cf 10a ‖ **26** [a–a] G* *πρός με*, l אֵלַי cf 6 ‖ **27** [a] G(ST) *κρυβήσεται* cf 17[a] ‖ **28** [a–a] G *δοθεῖσα παραδοθήσεται* = הִנָּתֵן תִּנָּתֵן? cf 34, 2[a–a] ‖ [b–b] > G* ‖ **30** [a–a] > G* ‖ [b] prb l כָּל־ ‖ **33** [a] inf abs = וְלַמֵּד cf GST ‖ **34** [a] K^{Or} וְשׂ ‖ **35** [a] S + *btpt* = בְּתֹפֶת ‖ [b] G* *τῷ βασιλεῖ*.

ג. יז מפק א[28]. ב חד חס וחד מל

ד חס. ל פסוק ולא לא לא[29]. ובתורתך ק

ה מל. יז חס בסיפ

ב

ה. ל

ל. ב בטע בסיפ. כ[30]

כ׳ פסוק ראשית בהרן א״ב. יז[31] וכל וגנוחי דכות ב מ א

ל. ב חד חס וחד מל[32]

ל חס בנביא. יח[33]

יח[33]. ל

ח[34]. יב[35] מל וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מ ג

ל. יח[33]

ו[36]

ב ובפסוק. יז חס בסיפ

ב ובפסוק. לה

יב פסוק את את ואת את

ב

אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִים וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן
36 הַחֲטִיא[e] אֶת־יְהוּדָה׃ ס 36 וְעַתָּה לָכֵן[a] כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר[b] | אַתֶּם אֹמְרִים[b] נִתְנָה בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
ה בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר[c]׃ 37 הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכֹּל־הָאֲרָצוֹת[a] אֲשֶׁר 37
הִדַּחְתִּים שָׁם בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְהוֹשַׁבְתִּים לָבֶטַח׃ 38 וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ 38
39 וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד[a] וְדֶרֶךְ[b] אֶחָד[a] לְיִרְאָה אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב 39
לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם׃ 40 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־ 40
ט אָשׁוּב[a] מֵאַחֲרֵיהֶם[b] לְהֵיטִיבִי אוֹתָם[b] וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלְבָבָם לְבִלְתִּי
סוּר מֵעָלָי׃ 41 וְשָׂשְׂתִי עֲלֵיהֶם[a] לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאֶרֶץ 41
הַזֹּאת בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי וּבְכָל־נַפְשִׁי׃ ס 42 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה 42
כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־הָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אֲנִי
י מֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנִכִי דֹבֵר עֲלֵיהֶם׃ 43 וְנִקְנָה 43
הַשָּׂדֶה[a] בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר | אַתֶּם אֹמְרִים[b] שְׁמָמָה הִיא מֵאֵין אָדָם
וּבְהֵמָה נִתְּנָה בְיַד הַכַּשְׂדִּים׃ 44 שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף יִקְנוּ וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר | 44
יא וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבְסִבִיבֹתִ יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה
יב וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם
נְאֻם־יְהוָה׃ פ

יג 33 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ עָצוּר 33
2 בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשֶׂה יְהוָה[a] יוֹצֵר[c] אוֹתָהּ[d]
3 לְהָכִין יְהוָה שְׁמוֹ׃ 3 קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה לְךָ גְּדֹלוֹת וּבְצֻרוֹת[a]
4 לֹא[b] יָדַעְתָּם׃ ס 4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־בָּתֵּי

החטיא[e] חד מן ב כת חסֵ ק א בלישׁ.[37] ג.[38]

ב חד מל וחד חס[39] . ל[40] בסיפ׳ וכל יחזק רכות ב מ א

כי[41] מל יג מנה בסיפ׳ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב

ט ב. ל כת כן. ג[42]

ו בטע בסיפ׳. כי מיחד[43]

ו. ל[44]

ה מל[45]

ב פסוק דמטע

ח

ל. יג׳ מל וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מ ג

יג ה. ל[2]

[37] Mp sub loco. [38] Mm 2647. [39] Mm 2648. [40] Mm 2649. [41] Mm 1238 א. [42] Mm 2650. [43] Mm 2049. [44] Mm 2471. [45] Mm 2651. Cp 33 [1] Mm 1009. [2] Mm 1133.

35 [c] K hpgr ‖ **36** [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b–b] 𝔊* sg, it 43[b–b] ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἐν ἀποστολῇ* cf Baruch 2,25 ‖ **37** [a] 𝔊* sg ‖ **39** [a] 𝔊* *ἑτέραν* = אַחֵר, 𝔖 *ḥdt'* = חדשׁ(ה) ‖ [b] 𝔖 *wrwḥ'* ‖ **40** [a] 𝔊 *ἀποστρέψω* = אָשִׁיב ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **41** [a–a] 𝔊* *καὶ ἐπισκέψομαι αὐτούς* ‖ **43** [a] dl ה? cf Vrs ‖ [b–b] cf 36[b–b] ‖ **Cp 33,2** [a–a] l עֹשֶׂה וְהָיָה ‖ [b] > nonn Mss 𝔊*𝔖𝔗 ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗 pr cop ‖ [d] l אותיה? cf Jes 41,23 44,7 ‖ **3** [a] pc Mss K[Or] 𝔗 וּנְצֻרוֹת ‖ [b] mlt Mss וְלֹא; pc Mss pr אֲשֶׁר.

ל . ב הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי[a] יְהוּדָה הַנִּתָּצִים[b] אֶל־הַסֹּלְלוֹת[c] וְאֶל־
5 הֶחָרֶב׃ 5 בָּאִים[d] לְהִלָּחֵם[e] אֶת־הַכַּשְׂדִּים[b] וּלְמַלְאָם[f] אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם ל
אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר[g] הִסְתַּרְתִּי פָנַי[h] מֵהָעִיר הַזֹּאת[h] עַל ג[3]
6 כָּל־רָעָתָם׃ 6 הִנְנִי מַעֲלֶה־לָהּ[a] אַרְכָּה וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִים וְגִלֵּיתִי ח[4] . ד . ג[5] . ב ומל[6]
7 לָהֶם עֶתֶרֶת[b] שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ 7 וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֶת שְׁבוּת
8 יִשְׂרָאֵל[a] וּבְנִתָּם כְּבָרִאשֹׁנָה׃ 8 וְטִהַרְתִּים מִכֹּל־עֲוֹנָם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי ב חד חס וחד מל . ה[7] . ב
9 וְסָלַחְתִּי לְכָל־[a]עֲוֹנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בִי׃ 9 וְהָיְתָה לכל ל כת מל וחד מן ז[8] ק פסוק מן ה[9] מילין ו מכה רן מכה . ב מל[9]
[a]לִי לְשֵׁם שָׂשׂוֹן[a] לִתְהִלָּה וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ ג מל וכל אורית דכות[10]
אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה אֹתָם[b] וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־הַטּוֹבָה ג
10 וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר אֲנֹכִי עֹשֶׂה לָהּ[c]׃ ס 10 כֹּה | אָמַר יְהוָה ד[11] . ג . יוד בטע בסיפ
עוֹד[12] יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים חָרֵב הִוא מֵאֵין אָדָם
וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם הַנְּשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם ל
11 וּמֵאֵין יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה׃ 11 קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל מט מל בנביא
כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ מְבִאִים תּוֹדָה[a] בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת־הָאָרֶץ
כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה׃ ס 12 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד יִהְיֶה | ה[7] . כ ס״פ[13] ו בטע בסיפ[14] . יו
בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין־אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו נְוֵה רֹעִים
13 מַרְבְּצִים צֹאן׃ 13 בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ ב פסוק דמטע[15] . ה[16]
בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֹת יְרוּשָׁלַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה עוֹד[a] תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי ג . יד חט[17] . ב[18]
מוֹנֶהָ[a] אָמַר יְהוָה׃ ס ב ומל[19] . כ ס״פ[13]
14 [a]הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר
15 דִּבַּרְתִּי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית יְהוּדָה׃ [a]15 בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת יא[20] ד מגה בסיפ . ח[21]

[3] Mm 2652. [4] Mm 2726. [5] Mm 2653. [6] Mm 2654. [7] Mm 1962. [8] Mm 1594. [9] Mm 2655. [10] Mm 2656. [11] Mm 2094. [12] Mm 3112. [13] Mm 2481. [14] Mm 2614. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3981. [17] Mm 62. [18] Mm 2657. [19] Mm 2658. [20] Mm 324. [21] Mm 1482.

4/5 [a] GV sg ‖ [b–b] add? ‖ [c–c] G *καὶ προμαχῶνας* = ואל־הַחֵל? prp אל־חֹמַת (cf Ez 6,10; ב dttg), quod c באים 5 cj ‖ [d] > G* ‖ [e] nonn Mss אל ‖ [f] 1 prb וְהַמְּלֵאִים ‖ [g] dl ו vel 1 בַּאֲשֶׁר ‖ [h–h] G *ἀπ' αὐτῶν* = מֵהֶם ‖ **6** [a] 1 לָהֶם cf G[A]CV ‖ [b] G* *καὶ ποιήσω* = (י)וְעָבַדְתִּי aram? cf 7,29[c]; G-B106 *εἰσακούειν* = a עתר cf σ′V; S *šbjl'* = נְתִבֹת? cf C; prb l עֵת רָנַח ‖ **7** [a] G[Mss] *Ιερουσαλημ*, recte? ‖ **8** [a] K לְכֹל ‖ **9** [a–a] G* *εἰς εὐφροσύνην* = לְשָׂשׂ; prb l יְרוּשָׁלַם cf והיתה ‖ [b] > Ms G*, dl aut l אתה cf לה ‖ [c] Ms Vrs לָהֶם ‖ **11** [a] Gθ′ *δῶρα* ‖ **13** [a–a] C *jtnhwn 'm' lptgmj mšjḥ'* populus se ad verba Messiae adjunget ‖ **14** [a] G* om 14–26 ‖ **15** [a] cf 23,5[a].

ב22 הַהֹוֶא אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח[b] צְדָקָה[c] וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃
ג מל 16 בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכֹּון לָבֶטַח וְזֶה[a] אֲשֶׁר־ס34,5
ב . כי מיחד23 יִקְרָא־לָהּ[b] יְהוָה וּ צִדְקֵנוּ[c]׃ ס 17 כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־יִכָּרֵת 17
ה חס בסיפ . ה24 . ל25 לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ 18 וְלַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] לֹא־ 18
ג . ב26 . ח יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנַי מַעֲלֶה עוֹלָה וּמַקְטִיר מִנְחָה וְעֹשֶׂה זֶבַח כָּל־
ג מל27 הַיָּמִים׃ ס 19 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 20 כֹּה 19 20
ב אָמַר יְהוָה אִם־תָּפֵרוּ[a] אֶת־בְּרִיתִי הַיֹּום וְאֶת־בְּרִיתִי הַלָּיְלָה וְלִבְלְתִּי[b]
הֱיוֹת יֹומָם[c] וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃ 21 גַּם־בְּרִיתִי תֵפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי 21
ד . ד28 מִהְיוֹת־לֹו בֵּן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאֹו וְאֶת־הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים[a] מְשָׁרְתָי׃ 22 אֲשֶׁר 22
ב לֹא־יִסָּפֵר צְבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִמַּד חֹול הַיָּם כֵּן אַרְבֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד
ד . ל עַבְדִּי וְאֶת־הַלְוִיִּם[a] מְשָׁרְתַי אַתְ[ba]ס 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־ 23
יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 24 הֲלֹוא רָאִיתָ מָה־הָעָם הַזֶּה דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי 24
ל . ד29 הַמִּשְׁפָּחוֹת אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם וְאֶת־עַמִּי יִנְאֲצוּן מִהְיוֹת
עֹוד גֹּוי לִפְנֵיהֶם[a]׃ ס 25 כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא בְרִיתִי[a] יֹומָם[b] 25
ט . ה מל30 וָלַיְלָה חֻקֹּות שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׂמְתִּי׃ 26 גַּם־זֶרַע יַעֲקֹוב וְדָוִד עַבְדִּי 26
ך כינוי ליצחק31 . ך32 אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעֹו מֹשְׁלִים[a] אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׂחָק וְיַעֲקֹב כִּי־
אשיב ק חד מן ג33 כת כן בלישׁ . ג אָשִׁיב[b] אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃ ס
ה בטע בסיפ . ב1 34 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְרֶאצַּר
ל . ל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּ וְכָל־חֵילֹו [a]וְכָל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתָּ יָדֹו וְכָל־
כד הָעַמִּים[a] נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ[b] לֵאמֹר׃ 2 כֹּה־ 2
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה [a]הִנְנִי נֹתֵן אֶת־[a]הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ־

22 Mm 2578. 23 Mm 2049. 24 Mm 2111. 25 Mm 2451. 26 Mm 2726. 27 Mm 358. 28 Mm 4203. 29 Mm 2979. 30 Mm 822. 31 Mm 2659. 32 Mm 247. 33 Mm 2736. 34 Mp sub loco. Cp 34 1 Mp sub loco.

15 [b] $\mathfrak{G}^{OL}\theta'$ *ἀνατολήν* = 𝔄; 𝔖𝔗 ut 23,5[b] || [c] pc Mss $\mathfrak{G}^{OL}\theta'$ צַדִּיק; mlt Mss + ומלך מלך והשכיל = 23,5 || **16** [a] pc Mss 𝔖 + שְׁמוֹ; ins הַשֵּׁם (cf $\mathfrak{G}^{OL}\theta'\mathfrak{V}$) vel שְׁמָהּ (cf 𝔗) || [b–b] pc Mss 𝔖𝔙 –אוהו || [c] 𝔙 ut 23,6[c] || **18** [a] $\mathfrak{G}^{62}(\mathfrak{SV})$ pr *καί (τοῖς)* || **20** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{TV})$ *διασκεδασθήσεται* = תפר(ו)ת ut 21 || [b] $\theta'\mathfrak{SV}$ om cop, dl || [c] 1 יום, it 25[b] || **21** [a] tr (cf 18) aut dl (cf 22) || **22** [a–a] prp תַּי אֶתּוֹ– || [b] sic L, mlt Mss Edd : || **24** [a] $\mathfrak{G}^{L}\theta'\mathfrak{S}$ suff 1 sg || **25** [a] prp בָּרָאתִי || [b] cf 20[c] || **26** [a] $\mathfrak{G}^{OL}\theta'\mathfrak{S}$ sg || [b] mlt Mss ut Q, K אשוב || **Cp 34,1** [a–a] $\mathfrak{G}$* *καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἀρχῆς αὐτοῦ* || [b] $\mathfrak{G}$ *τὰς πόλεις Ιουδα* || **2** [a–a] $\mathfrak{G}$ *παραδόσει παραδοθήσεται* cf 32,28[a–a].

3 בְּבֶל[b] וּשְׁרֻפָה בָאֵשׁ׃ 3 וְאַתָּה לָא תִמָּלֵט מִיָּדוֹ כִּי תָּפֹשׂ תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ ל. נ
תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ אֶת־עֵינֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּרְאֶינָה [a]וּפִיהוּ אֶת־פִּיךָ יְדַבֵּרְ[a] י. כב
4 [b]וּבְבֶל תָּבוֹא[b]׃ 4 אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה [a]כֹּה־ ירי
5 אָמַר יְהוָה עָלֶיךָ[a] [b]לֹא תָמוּת בֶּחָרֶב[b]׃ 5 בְּשָׁלוֹם[a] תָּמוּת וּכְמִשְׂרְפוֹת[b]
אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ כֵּן יִשְׂרְפוּ־[c][d]לָךְ וְהוֹי ג מל. כו
6 אָדוֹן[c] יִסְפְּדוּ־לָךְ כִּי־דָבָר אֲנִי־דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס 6 וַיְדַבֵּר[e] ל
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה אֶת[f] כָּל־הַדְּבָרִים[g] הָאֵלֶּה כה
7 בִּירוּשָׁלִַם[a]׃ 7 וְחֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָמִים[h] עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־[a]עָרֵי ב פסוק על ועל אל ואל[a]
יְהוּדָה הַנִּוָּתָרוֹת[b] אֶל־לָכִישׁ וְאֶל־עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה נִשְׁאָרוּ בְעָרֵי יְהוּדָה ג ב חס וחד מל
עָרֵי מִבְצָר׃ פ
8 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחֲרֵי כְּרֹת[h] הַמֶּלֶךְ ה בטע בסיפ
צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־[a]הָעָם [b]אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם[b] לִקְרֹא[c] לָהֶם דְּרוֹר׃
9 לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים ה
10 לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם[a] בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃ 10 וַיִּשְׁמְעוּ[a] כָּל־הַשָּׂרִים וְכָל־ ד. גא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
הָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ בַבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ ה[a]
11 [b]חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ[b]׃ 11 [a]וַיָּשׁוּבוּ אַחֲרֵי־ ה. ל. ו מל בנביא ול בסיפ
כֵן וַיָּשִׁבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ חָפְשִׁים[a] וַיַּכְבִּישׁוּם[b] ד. ה. ח. ויכבשום ק
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ ס 12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ [a]מֵאֵת
13 יְהוָה[a] לֵאמֹר׃ 13 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית כד
אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים
14 לֵאמֹר׃ 14 [a]מִקֵּץ שֶׁבַע[b] שָׁנִים תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר־ ב ר״פ[7]. ב
יִמָּכֵר לְךָ וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ ב[8]. ל בסיפ

[2] Mm 3345. [3] Mp sub loco. [4] Mm 2660. [5] Mm 2027. [6] Mm 910. [7] Mm 2661. [8] Mm 2662.

2 [b] 𝔊 + *καὶ συλλήμψεται αὐτήν*, ins וּלְכָדָהּ (et dl וּשׂ֫באשׁ?) ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] add? ‖ **4** [a–a] prb dl (et l וְלֹא) ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **5** [a] huc tr בירושלם 6 ‖ [b] sic mlt Mss 𝔊 α′ 𝔗𝔙; mlt Mss 𝔗[Ms] וּבְמִ֫; 𝔊 *ὡς ἔκλαυσαν* prb versio libera, non crrp ex *ὡς ἔκαυσαν* cf [d] ‖ [c–c] > 𝔖 (homark) ‖ [d] 𝔊 *κλαύσονται* cf [b] ‖ **6** [a] cf 5[a] ‖ [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ **8** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] > 𝔊*𝔖 ‖ **9** [a] dl (ex 10)? ‖ **10** [a] 𝔊* *καὶ ἐπεστράφησαν* = וַיָּשׁוּבוּ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **11** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] K וַיַּכְבִּישׁוּם ‖ **12** [a–a] > 𝔊*𝔖𝔗[Ed] ‖ **14** [a] cf Dt 15,1.12 ‖ [b] 𝔊 ἕξ = שֵׁשׁ.

15 אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃ 15 וַתָּשֻׁבוּ[a] אַתֶּם[b] הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ[a]
אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ[a] בְרִית לְפָנַי
16 בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃ 16 וַתָּשֻׁבוּ֯ וַתְּחַלְּלוּ אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ
אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם
17 [a]וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם לִהְיוֹת[a] לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ ס 17 לָכֵן֯ כֹּה־
אָמַר֯ יְהוָה אַתֶּם֯ לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו
וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הִנְנִי קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב אֶל[a]־
הַדֶּבֶר וְאֶל־הָרָעָב וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזַוְעָה[b] לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃
18 וְנָתַתִּי אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים֯ אֶת־בְּרִתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ֯ אֶת־ 18
דִּבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ לְפָנַי הָעֵגֶל[a] אֲשֶׁר [b]כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ
19 בֵּין בְּתָרָיו[b]׃ 19 שָׂרֵי יְהוּדָה [a]וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם[a] הַסָּרִיסִים וְהַכֹּהֲנִים [b]וְכֹל֯
עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל[b]׃ 20 וְנָתַתִּי אוֹתָם֯ בְּיַד אֹיְבֵיהֶם 20
[a]וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם[a] וְהָיְתָה נִבְלָתָם֯ לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת
הָאָרֶץ׃ 21 וְאֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו אֶתֵּן֯ בְּיַד אֹיְבֵיהֶם 21
[a]וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם[a] [b]וּבְיַד֯ חֵיל[b] מֶלֶךְ֯ בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם׃ 22 הִנְנִי 22
מְצַוֶּה נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ
וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב׃ פ

35 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים **35**
2 בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ 2 הָלוֹךְ֯ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים֯ וְדִבַּרְתָּ
אוֹתָם֯ וְהֵבֵאתָ אוֹתָם֯ בֵּית יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת וְהִשְׁקִיתָ אוֹתָם יָיִן׃
3 3 וָאֶקַּח֯ אֶת־יַאַזַנְיָה בֶן־יִרְמְיָהוּ[a] בֶּן־חֲבַצִּנְיָה וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־כָּל־
4 בָּנָיו וְאֶת֯ כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים׃ 4 וָאָבִא אֹתָם֯ בֵּית יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת
בְּנֵי[a] חָנָן[b] בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ[c] אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־אֵצֶל֯ לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים
5 אֲשֶׁר מִמַּעַל לִלְשְׁכַּת מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־שַׁלֻּם שֹׁמֵר הַסָּף׃ 5 וָאֶתֵּן֯ לִפְנֵי֯

[9]Mm 2168. [10]Mm 2614 contra textum. [11]Mm 2464. [12]Mm 2108. [13]Mm 1936. Cp 35 [1]Mm 1408. [2]Mm 324. [3]Mm 136. [4]Mm 348. [5]Mm 2663.

15 [a] 𝔊* 3 pl ‖ [b] > 𝔊 ‖ **16** [a–a] > 𝔊* ‖ **17** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[f] ואל ‖ [b] cf 15,4[b] ‖ **18** [a] prp כָּעגל ‖ [b–b] 𝔊 *ἐποίησαν ἐργάζεσθαι αὐτῷ*, dub ‖ **19** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ τὸν λαόν* ‖ **20** [a–a] > 𝔊* ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ δύναμις* ‖ **Cp 35,3** [a] 𝔊* *Ιερεμιν* 𝔖 *'mrj'* ‖ **4** [a] Ms 𝔊[51c.449]𝔄𝔗[f] בֶּן; > 𝔊[A]𝔘 ‖ [b] Ms יחנן cf 𝔊[B] ‖ [c] 𝔊(𝔖) *Γοδολιου* = גְּדַלְיָה.

בְּנֵי֙ בֵּית־הָרֵכָבִ֔ים [a]גְּבִעִ֖ים מְלֵאִ֑ים[a] יַ֣יִן וְכֹסְא֔וֹת וָאֹמַ֖ר אֲלֵיהֶ֥ם שְׁתוּ־ ל וחס
6 יָֽיִן׃ 6 וַיֹּאמְר֣וּ לֹ֔א נִשְׁתֶּה־יַּ֖יִן כִּ֣י יוֹנָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֗ב אָבִ֙ינוּ֙ צִוָּ֣ה עָלֵ֔ינוּ ג[6] וכל שמואל דכות׳ ב מ א
7 לֵאמֹ֑ר לֹ֣א תִשְׁתּוּ־יַ֗יִן אַתֶּ֛ם וּבְנֵיכֶ֖ם עַד־עוֹלָ֑ם׃ 7 וּבַ֣יִת לֹא־תִבְנ֗וּ
וְזֶ֙רַע֙ לֹא־תִזְרָ֔עוּ וְכֶ֖רֶם לֹא־תִטָּ֣עוּ וְלֹ֣א יִהְיֶ֣ה לָכֶ֑ם כִּ֚י בָּאֳהָלִ֣ים ב. ד[7]
תֵּשְׁב֔וּ כָּל־יְמֵיכֶ֖ם לְמַ֣עַן תִּחְי֔וּ יָמִ֥ים רַבִּ֖ים עַל־פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֑ה אֲשֶׁ֥ר ג
8 אַתֶּ֛ם גָּרִ֥ים שָׁ֖ם׃ 8 וַנִּשְׁמַ֞ע בְּקֹ֣ול יְהוֹנָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֗ב אָבִ֙ינוּ֙ לְכֹ֣ל אֲשֶׁ֔ר ג[8]. ח[8]
9 צִוָּ֖נוּ לִבְלְתִּ֣י שְׁתֹ֣ות־יַ֗יִן כָּל־יָמֵ֙ינוּ֙ אֲנַ֣חְנוּ נָשֵׁ֔ינוּ בָּנֵ֖ינוּ וּבְנֹתֵ֑ינוּ׃ 9 וּלְבִלְתִּ֥י ה. ל
סנא[21] בְּנֹ֛ות בָּתִּ֥ים לְשִׁבְתֵּ֖נוּ וְכֶ֣רֶם [a]וְשָׂדֶ֑ה וָזֶ֙רַע֙[a] לֹ֣א יִהְיֶ֔ה לָּ֖נוּ׃ 10 וַנֵּ֣שֶׁב
11 בָּאֳהָלִ֔ים וַנִּשְׁמַ֕ע וַנַּ֖עַשׂ כְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־צִוָּ֑נוּ יוֹנָדָ֖ב אָבִֽינוּ׃ 11 וַיְהִ֗י בַּעֲלֹ֤ות ג[7]. ה. ח[8] וכל שמואל דכות׳ ב מ א. ה[10]
נְבוּכַדְרֶאצַּ֙ר֙ מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל אֶל־[a]הָאָ֖רֶץ֙ וַנֹּ֣אמֶר בֹּ֔אוּ וְנָבֹ֖וא יְרוּשָׁלַ֑͏ִם ב בסיפ[11]. ב[12]
מִפְנֵ֣י חֵ֤יל הַכַּשְׂדִּים֙ וּמִפְנֵ֣י חֵ֣יל אֲרָ֔ם[b] וַנֵּ֖שֶׁב בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ פ
12 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה [a]אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ[a] לֵאמֹֽר׃ 13 כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה צְבָאֹ֗ות ט בטע בסיפ[13]
אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵל֮ הָלֹךְ֒ וְאָמַרְתָּ֣ לְאִ֣ישׁ יְהוּדָ֗ה וְלִיֹושְׁבֵ֛י יְרוּשָׁלַ֖͏ִם הֲלֹ֥וא ג בלית
14 תִקְח֣וּ מוּסָ֔ר לִשְׁמֹ֖עַ אֶל־דְּבָרָ֑י נְאֻם־יְהוָֽה׃ 14 [a]הוּקַ֞ם אֶת־דִּבְרֵ֣י[a] ג. ג[14]
יְהוֹנָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֗ב אֲשֶׁר־צִוָּה֙ אֶת־בָּנָ֔יו לְבִלְתִּ֥י שְׁתֹ֖ות־יַ֑יִן וְלֹ֥א שָׁתּ֛וּ ח[9]
[b]עַד־הַיֹּ֥ום הַזֶּ֖ה כִּ֣י שָׁמְע֣וּ אֶת־מִצְוַ֣ת אֲבִיהֶ֑ם[b] וְאָנֹכִ֤י דִבַּ֙רְתִּי֙ אֲלֵיכֶ֔ם ד בסיפ
15 הַשְׁכֵּ֥ם וְדַבֵּ֖ר וְלֹ֣א שְׁמַעְתֶּ֑ם אֵלָֽי׃ 15 וְאֶשְׁלַ֨ח אֲלֵיכֶ֜ם אֶת־כָּל־עַבְדַּ֣י יא[15]
הַנְּבִאִ֗ים הַשְׁכֵּ֤ים וְשָׁלֹחַ֙ לֵאמֹ֔ר שֻׁבוּ־נָ֣א אִישׁ֩ מִדַּרְכֹּ֨ו הָרָעָ֜ה וְהֵיטִ֣יבוּ ה חס
מַעַלְלֵיכֶ֗ם וְאַל־תֵּלְכ֤וּ אַחֲרֵי֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים לְעָבְדָ֖ם וְשִׁבְתֶּ֣ם אֶל־ יז[16]
הָאֲדָמָ֞ה אֲשֶׁר־נָתַ֤תִּי לָכֶם֙ וְלַאֲבֹתֵיכֶ֔ם וְלֹ֥א הִטִּ֛יתֶם אֶת־אָזְנְכֶ֖ם וְלֹ֣א יז[17] חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות׳. ה
שְׁמַעְתֶּ֥ם אֵלָֽי׃ 16 כִּ֣י הַקִּימ֗וּ בְּנֵי֙ יְהוֹנָדָ֣ב בֶּן־רֵכָ֔ב אֶת־מִצְוַ֖ת אֲבִיהֶ֑ם ה. ח[9]
17 אֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ם הַזֶּ֑ה לֹ֣א שָׁמְע֥וּ אֵלָֽי׃ ס 17 לָכֵ֗ן כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֣ה יז[18]. ב בטע בסיפ. יב[19]
אֱלֹהֵ֣י צְבָאֹ֗ות אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵל֮ הִנְנִי֒ מֵבִ֣יא אֶל־יְהוּדָה֮ וְאֶל֣ כָּל־יֹושְׁבֵי֒ יב[20]. לד מל ז מנה בסיפ
יְרוּשָׁלַ֗͏ִם אֵ֚ת כָּל־הָרָעָ֣ה אֲשֶׁר֩ דִּבַּ֨רְתִּי֙ עֲלֵיהֶ֔ם [a]יַ֖עַן דִּבַּ֣רְתִּי אֲלֵיהֶ֑ם יד[21]

[6] Mm 2667. [7] Mm 2664. [8] Mm 2665. [9] Mm 1768. [10] Mm 1943. [11] Mm 2626. [12] Mm 2497. [13] Mm 2615. [14] Mm 2666. [15] Mm 2041. [16] Mm 24. [17] Mm 1586. [18] Mm 367. [19] Mm 2015. [20] Mm 285. [21] Mp sub loco.

5 [a–a] 𝔊 *κεράμιον* = גְּבִיעַ ‖ **9** [a–a] prp וּשְׂדֶה וָזָרַע cf Ez 17,5 ‖ **11** [a] nonn Mss Or עַל ‖ [b] 𝔊 *τῶν Ἀσσυρίων*, 𝔖 *d'dwm* = אֲדֹם ‖ **12** [a–a] 𝔊* *πρός με* cf 32,26[a–a], it 36,1[a–a] ‖ **14** [a–a] 𝔊 *ἔστησαν ῥῆμα υἱοί* cf 16 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **17** [a–a] > 𝔊*.

22 וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וְאֶקְרָא לָכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ 18 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים כֹּה אָמַר יְהוָה
ל צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל־מִצְוַת
ח23 יְהוֹנָדָב אֲבִיכֶם וַתִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו וַתַּעֲשׂוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
ה24 ז בטע בסיפ אֶתְכֶם׃ 19 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־
ג25 וכל שמואל דכות ב מ א יִכָּרֵת אִישׁ לִיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב עֹמֵד לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ פ

36 1 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִת לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה
יג ר״פ 2 הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ 2 קַח־לְךָ מְגִלַּת־
יג חס האלה׳ סֵפֶר וְכָתַבְתָּ אֵלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ עַל־
ו יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִימֵי
יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 3 אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה 3
אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה
ב26 וְסָלַחְתִּי לַעֲוֹנָם וּלְחַטָּאתָם׃ ס 4 וַיִּקְרָא יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ בֶּן־ 4
נֵרִיָּה וַיִּכְתֹּב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו
ל. ה. ח עַל־מְגִלַּת־סֵפֶר׃ 5 וַיְצַוֶּה יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עָצוּר לֹא 5
ז בטע3 אוּכַל לָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ 6 וּבָאתָ אַתָּה וְקָרָאתָ בַּמְּגִלָּה אֲשֶׁר־ 6
ה. לז כָּתַבְתָּ־מִפִּי אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית יְהוָה בְּיוֹם צוֹם וְגַם
לז בְּאָזְנֵי כָל־יְהוּדָה הַבָּאִים מֵעָרֵיהֶם תִּקְרָאֵם׃ 7 אוּלַי תִּפֹּל תְּחִנָּתָם 7
ח4. ג5 לִפְנֵי יְהוָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר־
ו דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ 8 וַיַּעַשׂ בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ 8
ל יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לִקְרֹא בַסֵּפֶר דִּבְרֵי יְהוָה בֵּית יְהוָה׃ ס 9 וַיְהִי 9
ח ג מל רב חס?. ג חס8 בַּשָּׁנָה הַחֲמִשִּׁית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי
נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג קָרְאוּ צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־הָעָם בִּירוּשָׁלִַם וְכֹל־הָעָם הַבָּאִים מֵעָרֵי
ד9 יְהוּדָה בִּירוּשָׁלִָם׃ 10 וַיִּקְרָא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית 10
נ. ל יְהוָה בְּלִשְׁכַּת גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר

22 Mm 1749. 23 Mm 1768. 24 Mm 2617. 25 Mm 2667. Cp 36 1 Mm 707. 2 Mm 2639. 3 Mm 50. 4 Mm 2668. 5 Mm 2669. 6 Mm 1623. 7 Mm 1976. 8 Mm 2670. 9 Mm 2762.

18 a–a 𝔊 *διὰ τοῦτο οὕτως εἶπε κύριος* cf 17 ‖ b–b 𝔊 alit ‖ **19** a–a > 𝔊* ‖ b 𝔊 + *τῆς γῆς* cf Gn 8,22 ‖ **Cp 36,1** a–a cf 35,12a–a ‖ **2** a 1 prb יְרוּשָׁלַם cf 𝔊 ‖ **4** a pc Mss אל cf 18 ‖ **6** a–a > 𝔊* ‖ b–b 𝔊* *τούτῳ* = הַזֹּאת ‖ **9** a 𝔊* *τῷ ὀγδόῳ* = הַשְּׁמִנִית ‖ b–b 𝔊* *καὶ οἶκος Ιουδα.*

11 בֵּית־יְהוּדָה֙ הַחֲדָ֔שׁ בְּאָזְנָ֖י כָּל־הָעָ֑ם׃ 11 וַיִּשְׁמַ֞ע מִכָּיְהוּ֮ בֶּן־גְּמַרְיָ֣הוּ
12 בֶּן־שָׁפָ֒ן אֶת־כָּל־דִּבְרֵ֤י יְהוָה֙ מֵעַ֣ל הַסֵּפֶ֔ר׃ 12 וַיֵּ֣רֶד בֵּית־הַמֶּ֔לֶךְ עַל־
לִשְׁכַּ֖ת הַסֹּפֵ֑ר וְהִנֵּה־שָׁ֣ם כָּל־הַשָּׂרִ֗ים יוֹשְׁבִ֛ים אֱלִישָׁמָ֥ע הַסֹּפֵ֖ר וּדְלָיָ֣הוּ
בֶן־שְׁמַעְיָ֑הוּ וְאֶלְנָתָ֣ן בֶּן־עַכְבּ֔וֹר וְגֶמַרְיָ֥הוּ בֶן־שָׁפָ֖ן וְצִדְקִיָּ֥הוּ בֶן־
13 חֲנַנְיָ֛הוּ וְכָל־הַשָּׂרִ֖ים׃ 13 וַיַּגֶּ֨ד לָהֶ֜ם מִכָּיְהוּ֮ אֵת֣ כָּל־הַדְּבָרִ֗ים אֲשֶׁ֤ר
שָׁמַע֙ בִּקְרֹ֣א בָר֔וּךְ בַּסֵּ֖פֶר בְּאָזְנֵ֣י הָעָֽם׃
14 וַיִּשְׁלַ֞ח כָּל־הַשָּׂרִ֣ים אֶל־בָּר֗וּךְ אֶת־יְהוּדִי֙ בֶּן־נְתַנְיָ֣הוּ בֶן־
שֶׁלֶמְיָ֔הוּ בֶּן־כּוּשִׁ֖י לֵאמֹ֑ר הַמְּגִלָּה֙ אֲשֶׁ֣ר קָרָ֔אתָ בָּהּ֙ בְּאָזְנֵ֣י הָעָ֔ם קְחֶ֖נָּה
בְּיָדְךָ֑ וְלֵ֕ךְ וַיִּקַּ֥ח בָּר֛וּךְ בֶּן־נֵרִיָּ֥הוּ אֶת־הַמְּגִלָּה֙ בְּיָד֔וֹ וַיָּבֹ֖א אֲלֵיהֶֽם׃
15 וַיֹּאמְרוּ֩ אֵלָ֨יו שֵׁ֜בָ נָ֗א וּקְרָ֤אֶנָּה בְּאָזְנֵ֙ינוּ֙ וַיִּקְרָ֣א בָר֔וּךְ בְּאָזְנֵיהֶֽם׃
16 וַיְהִ֗י כְּשָׁמְעָם֙ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִ֔ים פָּחֲד֥וּ אִישׁ֙ אֶל־רֵעֵ֔הוּ וַיֹּאמְרוּ֙
17 אֶל־בָּר֔וּךְ הַגֵּ֥ד נַגִּ֖יד לַמֶּ֑לֶךְ אֵת֣ כָּל־הַדְּבָרִ֗ים הָאֵלֶּה׃ 17 וְאֶת־
בָּר֔וּךְ שָׁאֲל֥וּ לֵאמֹ֖ר הַגֶּד־נָ֣א לָ֑נוּ אֵ֚יךְ כָּתַ֣בְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִ֔ים
18 הָאֵ֖לֶּה מִפִּֽיו׃ 18 וַיֹּ֨אמֶר֙ לָהֶ֔ם בָּר֖וּךְ מִפִּ֣יו יִקְרָ֑א אֵלַ֗י וְאֶת־כָּל־
19 הַדְּבָרִ֤ים הָאֵלֶּה֙ וְאָנֹכִ֣י כֹתֵ֔ב עַל־הַסֵּ֖פֶר בַּדְיֽוֹ׃ פ 19 וַיֹּאמְרוּ֙
הַשָּׂרִ֔ים אֶל־בָּר֖וּךְ לֵ֣ךְ הַסְתֵּ֑ר אַתָּ֥ה וְיִרְמְיָ֛הוּ וְאִ֥ישׁ אַל־יֵדַ֖ע אֵיפֹ֥ה
20 אַתֶּֽם׃ 20 וַיָּבֹ֗אוּ אֶל־הַמֶּ֙לֶךְ֙ חָצֵ֔רָה וְאֶת־הַמְּגִלָּה֙ הִפְקִ֣דוּ בְלִשְׁכַּ֔ת
אֱלִישָׁמָ֖ע הַסֹּפֵ֑ר וַיַּגִּ֣ידוּ בְאָזְנֵ֔י הַמֶּ֖לֶךְ אֵת֥ כָּל־הַדְּבָרִֽים׃
21 וַיִּשְׁלַ֤ח הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֶת־יְהוּדִ֔י לָקַ֖חַת אֶת־הַמְּגִלָּ֑ה וַיִּקָּחֶ֗הָ מִלִּשְׁכַּ֛ת
אֱלִישָׁמָ֥ע הַסֹּפֵ֖ר וַיִּקְרָאֶ֣הָ יְהוּדִ֔י בְּאָזְנֵ֖י הַמֶּ֑לֶךְ וּבְאָזְנֵ֗י כָּל־הַשָּׂרִים
22 הָעֹמְדִ֖ים מֵעַ֥ל הַמָּֽלֶךְ׃ 22 וְהַמֶּ֖לֶךְ יוֹשֵׁ֣ב בֵּית֮ הַחֹרֶף֒ בַּחֹ֣דֶשׁ הַתְּשִׁיעִ֔י
23 וְאֵ֥שׁ֙ הָאָ֣ח לְפָנָ֔יו מְבֻעָּרֶֽת׃ 23 וַיְהִ֗י כְּקָרְא֤וֹ יְהוּדִי֙ שְׁלֹ֣שׁ דְּלָתוֹת֔
וְאַרְבָּעָ֖ה יִקְרָעֵ֑הָ בְּתַעַר֙ הַסֹּפֵ֔ר וְהִשְׁלֵ֖ךְ אֶל־הָאֵ֣שׁ אֲשֶׁר֮ אֶל־הָאָח֒
24 עַד־תֹּ֗ם כָּל־הַמְּגִלָּה֙ עַל־הָאֵ֣שׁ אֲשֶׁ֔ר עַל־הָאָ֑ח׃ 24 וְלֹ֥א פָחֲד֛וּ וְלֹ֥א

11 ג. ד בנביא וכל מלכים[10]. ב
12 ו מל
13 ה[11] וכל ושמעיהו דכות[12] ב מ א. ב
13 ג[12]. ד בנביא וכל מלכים דכות[10]. יג חס האלה[13]
14 ד[14]. לז
15 ה[15]. לז
16 ה[15]. ג
17 ל. ו. ח
יג חס האלה[13]
17 ג מל בלישׁ. כה. ג[17]
כה
18 כב[18] וכל ד״ה ועזרא דכות[12] ב מ ח חס בלישׁ. כה
19 יט[10]. י כת ה[20]
ד חס בלישׁ[21]
לז[22]. יג חס האלה[13]
לז. ג
22 יא בחור׳ ובנביא. מט מל בנביא
23 ל. ל. ב חד חס וחד מל[23]. ג[24] וכל יחזק דכות ב מ ב
ב. ח[25]

[10]Mm 1495. [11]Mm 2621. [12]Mm 4150. [13]Mm 707. [14]Mm 2671. [15]Mm 2679. [16]Mm 173. [17]Mm 2700. [18]Mm 11. [19]Mm 1369. [20]Mm 1750. [21]Mm 2672. [22]Mp sub loco. [23]Mm 2067. [24]Mm 2673. [25]Mm 651.

12 [a] G* *Σελεμίου*, G^{S} *Σεδεκίου* || [b] G* *καὶ Ιωναθαν*, G^{A} *καὶ Ναθαν*, G^{L} *καὶ Ελδαθαν* || **14** [a] prp וְאֵת || [b] G *καὶ κατέβη* = וַיֵּרֶד || **15** [a] G *πάλιν* α′(C^{Edd}) *ἐπίστρεψον* = שֻׁב || **16** [a] huc tr ויאמרו || [b–b] > G*, dl || **17** [a] G* *πόθεν* = מֵאַיִן G^{B} *ποῦ* = אַיֵּה || [b] > G*, dl (ex 18) || **18** [a] ins יִרְמְיָהוּ cf G*S || [b] > G* || **20** [a] mlt Mss G^{AOLC}SC^{f} + הָאֵלֶּה || **22** [a–a] > G* || [b] 1 וְאֵשׁ cf GSC || [c] > G || **23** [a] K^{Or} בְּקֹר׳.

קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם הַמֶּלֶךְ [a]וְכָל־עֲבָדָיו[a] הַשֹּׁמְעִים אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים כה ז[26]
הָאֵלֶּה׃ 25 וְגַם אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ[a] וּגְמַרְיָהוּ הִפְגִּעוּ בַּמֶּלֶךְ לִבְלְתִּי[b] שְׂרֹף כה ו ר״ם בסיפ[27] . ל וחס
אֶת־הַמְּגִלָּה [c]וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם[c]׃ 26 וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרַחְמְאֵל בֶּן־ ה
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל [a]וְאֶת־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל[a] לְקַחַת ג בלישׁ . ה[28]
אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֶת־[b]יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיַּסְתֵּרֵם יְהוָה׃ ס ב . ו חס בלישׁ[29]
27 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי [a]שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמְּגִלָּה וְאֶת־[a] 27 ג[31]
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ 28 שׁוּב קַח־לְךָ 28
מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת [a]כָּל־הַדְּבָרִים[a] הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ יג חס האלה[32] . כו
עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ 29 [a]וְעַל־[a] 29 ח . ל
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה[a] תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־
הַמְּגִלָּה הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל
וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ ס
30 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לוֹ יוֹשֵׁב 30 כג[33] . ל . מט מל בנביא
עַל־כִּסֵּא דָוִד וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה׃ ד . יג בלישׁ
31 וּפָקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו [a]אֶת־עֲוֹנָם[a] וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם 31 ג[34]
וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי ח[35] ג מנה בלישׁ . ב[36]
אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ ס 32 וְיִרְמְיָהוּ[a] לָקַח [b]מְגִלָּה אַחֶרֶת [b]וַיִּתְּנָהּ 32 ב ר״פ
אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר[b] וַיִּכְתֹּב עָלָיו מִפִּי יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי ג
הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסַף עֲלֵיהֶם כג
דְּבָרִים רַבִּים כָּהֵמָּה׃ ס
37 1 וַיִּמְלֹךְ [a]מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת [b]כָּנְיָהוּ בֶּן־[b]יְהוֹיָקִים 37 ב קמ . לו . ג
אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 2 וְלֹא שָׁמַע 2
הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא׃

[26] Mm 449. [27] Mm 2463. [28] Mm 2679. [29] Mm 2699. [30] Mm 2105. [31] Mm 2674. [32] Mm 707. [33] Mm 2168. [34] Mm 2675. [35] Mm 3172. [36] Mm 1290. [37] Mp sub loco. Cp 37 [1] Mm 4007.

24 [a–a] 𝔊* *καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ* ‖ **25** [a] 𝔊* *καὶ Γοδολίας* ‖ [b] 𝔊^{BS*al} *πρὸς τό* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **26** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ κατεκρύβησαν*, l וַיִּסָּתְרוּ? ‖ **27** [a] 𝔊 *πάντας* = את־כל ‖ **29** [a–a] 𝔊* om ו־י מ׳ על־ (homtel) ‖ **31** [a–a] > 𝔊* ‖ **32** [a] 𝔊* *καὶ Βαρουχ* ‖ [b–b] > 𝔊* cf [a] ‖ **Cp 37,1** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b–b] > 𝔊*.

3 וַיִּשְׁלַח֩ הַמֶּ֨לֶךְ צִדְקִיָּ֜הוּ אֶת־יְהוּכַ֣ל[a] בֶּן־שֶׁלֶמְיָ֗ה וְאֶת־צְפַנְיָ֤הוּ ל. ב בנביא. כ[2]
בֶן־מַעַשְׂיָה֙ הַכֹּהֵ֔ן אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ הַנָּבִ֖יא לֵאמֹ֑ר הִתְפַּלֵּל־נָ֣א בַעֲדֵ֔נוּ אֶל־
4 יְהוָ֖ה אֱלֹהֵֽינוּ׃ 4 וְיִרְמְיָ֗הוּ בָּ֚א וְיֹצֵ֣א[a] בְּתוֹךְ֙ הָעָ֔ם[b] וְלֹא־נָתְנ֥וּ אֹת֖וֹ בֵּ֥ית ב ר״פ. ל
5 הַכֶּֽלֶא׃[c] 5 וְחֵ֤יל פַּרְעֹה֙ יָצָ֣א מִמִּצְרָ֔יִם וַיִּשְׁמְע֥וּ הַכַּשְׂדִּ֖ים[a] הַצָּרִ֑ים הכלוא ק חד מן ה[b] זוגין כת׳ וקר׳ ו
6 עַל־יְרוּשָׁלַ֖͏ִם[a] אֶת־שְׁמֻעָ֣ם וַיַּעֲל֔וּ מֵעַ֖ל יְרוּשָׁלִָֽם׃ ס 6 וַיְהִ֥י דְבַר־ ב[4]. ב[5]
7 יְהוָ֖ה אֶל־יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֑יא לֵאמֹֽר׃ 7 כֹּ֤ה־אָמַר֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל כתי
כֹּ֥ה תֹאמְר֖וּ[a] אֶל־מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה הַשֹּׁלֵ֥חַ[b] אֶתְכֶ֛ם אֵלַ֖י לִדְרָשֵׁ֥נִי הִנֵּ֛ה | חֵ֥יל ז[6]. ל
8 פַּרְעֹ֛ה הַיֹּצֵ֥א לָכֶ֖ם לְעֶזְרָ֑ה שָׁ֚ב לְאַרְצ֔וֹ מִצְרָֽיִם׃ 8 וְשָׁבוּ֙ הַכַּשְׂדִּ֔ים
9 וְנִלְחֲמ֣וּ עַל־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וּלְכָדֻ֖הָ וּשְׂרָפֻ֣הָ בָאֵ֑שׁ[a]׃ ס 9 כֹּ֥ה | אָמַ֖ר ז[7] וכל וגנותי דכות׳ ב מ א. ב חד חס׳ וחד מל. ב חס. ל״ח בטע בסיפ
יְהוָ֛ה אַל־תַּשִּׁ֥יאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶ֖ם לֵאמֹ֑ר הָלֹךְ֙ יֵלְכ֣וּ מֵעָלֵ֔ינוּ הַכַּשְׂדִּ֖ים כִּי־
10 לֹ֥א יֵלֵֽכוּ׃ 10 כִּ֣י אִם־[a]הַכִּיתֶ֗ם כָּל־חֵ֤יל כַּשְׂדִּים֙ הַנִּלְחָמִ֣ים אִתְּכֶ֔ם
וּנְשָׁאֲרוּ֙ בָּ֣הֶם אֲנָשִׁ֔ים מְדֻקָּרִ֖ים אִ֣ישׁ בְּאָהֳל֑וֹ[b] יָקֻ֙מוּ֙ וְשָׂרְפ֣וּ[c] אֶת־הָעִ֔יר ב[8]. ב וחס׳[9]
11 הַזֹּ֖את בָּאֵֽשׁ׃[d] 11 וְהָיָ֗ה[a] בְּהֵעָלוֹת֙ חֵ֣יל הַכַּשְׂדִּ֔ים מֵעַ֖ל יְרוּשָׁלִָ֑͏ם מִפְּנֵי ל
12 חֵ֥יל פַּרְעֹֽה׃ ס 12 וַיֵּצֵ֥א יִרְמְיָ֛הוּ מִירוּשָׁלַ֖͏ִם לָלֶ֣כֶת אֶ֣רֶץ[a] בִּנְיָמִ֑ן
13 [b]לַחֲלֹ֥ק מִשָּׁ֖ם[b] בְּתוֹךְ֥ הָעָֽם׃ 13 וַיְהִי־הֽוּא֙ בְּשַׁ֣עַר בִּנְיָמִ֔ן וְשֵׁ֥ם[a] בַּעַל ל כת כן[10]
פְּקֻדֹ֖ת וּשְׁמ֣וֹ יִרְאִיָּ֑ה[ab] בֶּן־שֶׁלֶמְיָ֥ה בֶן־חֲנַנְיָ֖ה וַיִּתְפֹּ֥שׂ אֶת־יִרְמְיָ֖הוּ ד[11] חס׳ ול בלית. ב. ב בנביא
14 הַנָּבִ֣יא לֵאמֹ֔ר אֶל־[c]הַכַּשְׂדִּ֖ים אַתָּ֣ה נֹפֵ֑ל׃ 14 וַיֹּ֤אמֶר יִרְמְיָהוּ֙ שֶׁ֔קֶר ה בסיפ
אֵינֶ֥נִּי נֹפֵ֖ל עַל־הַכַּשְׂדִּ֑ים וְלֹ֣א שָׁמַ֔ע אֵלָ֖יו וַיִּתְפֹּ֥שׂ יִרְאִיָּ֛ה[a] בִּירִמְיָ֖הוּ ב[12]. ב
15 וַיִּבְאֵ֥הוּ אֶל־הַשָּׂרִ֖ים׃ 15 וַיִּקְצְפ֥וּ הַשָּׂרִ֛ים עַל־יִרְמְיָ֖הוּ וַיַּכֻּ֑הוּ[a] וַיִּתְּנ֣וּ אֹת֔וֹ ב. ב[13]
וְנָתְנ֣וּ[b] אוֹת֔וֹ[c] בְּבֵ֖ית הָאָסִ֑ור[c] בֵּ֣ית יְהוֹנָתָ֔ן הַסֹּפֵ֖ר כִּי־אֹת֥וֹ עָשׂ֖וּ לְבֵֽית כד מל ג[14] מנה בסיפ
16 הַכֶּֽלֶא׃ 16 כִּֽי־[a]בָ֣א יִרְמְיָ֗הוּ אֶל־בֵּית֙ הַבּ֣וֹר וְאֶל־הַחֲנִיֹּ֔ות[b] וַיֵּשֶׁב־שָׁ֖ם יא[15] ד מנה בסיפ. ה זוגין בבית בית[16]
יִרְמְיָ֥הוּ יָמִ֖ים רַבִּֽים׃ ס

[2] Mm 2198. [3] Mm 2195. [4] Mm 2676. [5] Mm 930. [6] Mm 369. [7] Mm 1174. [8] Mm 1582. [9] Mm 2677. [10] Mm 839. [11] Mm 2672. [12] Mm 2678. [13] Mm 2594. [14] Mm 2559. [15] Mm 324. [16] Mm 3761.

3 [a] α′σ′(𝔖𝔙) *Iουχαλ* cf 38,1 ‖ **4** [a] Occ וַיֵּצֵא cf 𝔊 ‖ [b] 𝔊* *τῆς πόλεως* = הָעִיר ‖ [c] K יֵא־ ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ **7** [a] 𝔊* sg ‖ [b–b] 𝔊* *πρὸς σέ* cf [a] ‖ **8** [a–a] add? cf 34,2[b] 38,3 ‖ **10** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐάν*, l וְאִם? ‖ [b] 𝔊 *ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ* = בִּמְקוֹמוֹ ‖ [c] l וְלָכְדוּ? cf 8 ‖ [d] dl? cf [c] ‖ **11** [a] prp וַיְהִי, sed cf 3,9 38,28 40,3 ‖ **12** [a] 𝔠 לְאֹ pc Mss אֶל־א׳ ‖ [b–b] dub; 𝔊 *τοῦ ἀγοράσαι* (𝔊[26] *παροικεῖσαι*, 𝔊[239] *ἀποδρᾶσαι*) *ἐκεῖθεν* (𝔊[La1] + *ἄρτον*); α′θ′ *τοῦ μερισθῆναι ἐκεῖ(θεν)*, σ′ *μερίσασθαι ἐκεῖθεν*, 𝔙(𝔖𝔗) *et divideret ibi possessionem* ‖ **13** [a–a] 𝔊* *ἄνθρωπος, παρ' ᾧ κατέλυε, Σαρουια* (cf קפד Jes 38,12?) ‖ [b] 𝔖 *nrj'* = נֵרִיָּה ‖ **14** [a] 𝔊* ut in 13[a–a], 𝔖 *nrj'* = נֵרִיָּה ‖ **15** [a] Seb וַיַּכּוּ cf 𝔊 ‖ [b] Seb וַיִּתְּנוּ cf 𝔊 ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **16** [a–a] 𝔊* *καὶ ἦλθεν* (σ′ *εἰσῆλθεν*), l וַיָּבֹא cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊* *χερεθ*, 𝔊[O] *ανιωθ*.

17 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ[a] וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ 17
בַּסֵּתֶר וַיֹּאמֶר הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד
מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּנָּתֵן׃ ס 18 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה 18
חָטָאתִי לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם[a] אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃

ג 17. כג18 מל יג מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב. יא19 ד מנה בסיפ

ראיה ק חד מן ח20 כת ו 19 וְאַיֵּהוּ[a] נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל 19
וקר ה וחד מן ג21 ר״פ. ג חס בסיפ
עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ 20 וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־נָא 20
ל חס תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא אָמוּת שָׁם׃

ה. ד22 חס ול בלישׁ. 21 וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיַּפְקִדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וְנָתֹן לוֹ 21
ה23
כ24 כִּכַּר־לֶחֶם לַיּוֹם מֵרְחוֹב הָאֹפִים עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב
יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ 38 1 38 וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה בֶן־מַתָּן
ד וּגְדַלְיָהוּ בֶּן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ[a] וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה[a] אֶת־ 1
ו בטע בסיפ כֹּל[a] 2 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר׃ ס 2
ח אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר וְהַיֹּצֵא
וחיה חד מן ו בלישׁ ק אֶל־הַכַּשְׂדִּים יִחְיֶה[b] וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וָחָי׃ ס 3 כֹּה אָמַר 3
ב. ב. ה3 פסוק מן מ מילין יְהוָה הִנָּתֹן תִּנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ 4 וַיֹּאמְרוּ 4
ט בטע ול בלישׁ. ל כת א הַשָּׂרִים[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אִישׁ הַזֶּה כִּי־עַל־כֵּן הוּא מְרַפֵּא[b]
ל אֶת־יְדֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים | בָּעִיר הַזֹּאת וְאֶת־יְדֵי כָל־הָעָם
לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי | הָאִישׁ הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם
לָעָם הַזֶּה כִּי אִם־לְרָעָה׃ 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּה־הוּא בְיֶדְכֶם 5
כִּי־אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל[a] [b]אִתְּכֶם דָּבָר[b]׃ 6 [a]וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ[a] וַיַּשְׁלִכוּ 6
ל. ד4 וכל אוריית דכות ב מ א אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר[b] | מַלְכִּיָּהוּ בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיְשַׁלְּחוּ
אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים[c] וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע[d] יִרְמְיָהוּ
ב. ל5. ג בַּטִּיט׃ ס 7 וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי[a] אִישׁ סָרִיס[a] וְהוּא בְּבֵית 7
מט מל בנביא הַמֶּלֶךְ כִּי־נָתְנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃

17 Mm 419. 18 Mm 1238 א. 19 Mm 324. 20 Mm 3827. 21 Mm 3491. 22 Mm 2672. 23 Mm 307. 24 Mm 875.
Cp 38 1 Mm 2679. 2 Mm 2614. 3 Mp sub loco. 4 Mm 1702. 5 Mm 2680.

17 [a] 𝔊 *καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν* cf 38,14[a–a] ‖ **18** [a] 𝔊*𝔙 sg ‖ **19** [a] K יֹ– K[Or] ואיי ‖ **21** [a] huc tr 38,24–28a ‖ **Cp 38,1** [a–a] > 𝔊* ‖ **2** [a] = 21,9; hic add ‖ [b] cf 21,9[e]; add cf וחי ‖ **4** [a] ins הָאֵלֶּה (hpgr)? ‖ [b] nonn Mss מרפֶּה ‖ **5** [a] 1 יָכוֹל (pt) cf 𝔊 ‖ [b–b] 𝔊* *πρὸς αὐτούς* ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] dl ה? cf 𝔊[B] ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊 *καὶ ἦν* ‖ **7** [a–a] > 𝔊*.

8 וַיֵּצֵא עֶבֶד־מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ 9 אֲדֹנַי
הַמֶּלֶךְ הֵרֵעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
אֵת אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחְתָּיו מִפְּנֵי הָרָעָב כִּי אֵין
10 לֶחֶם עוֹד בָּעִיר׃ 10 וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר
קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִן־הַבּוֹר
11 בְּטֶרֶם יָמוּת׃ 11 וַיִּקַּח עֶבֶד־מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבֹא בֵּית־
הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת הָאוֹצָר וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹיֵ הַסְּחָבוֹת וּבְלוֹיֵ מְלָחִים
12 וַיִּשְׁלַח אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים׃ 12 וַיֹּאמֶר עֶבֶד־מֶלֶךְ
הַכּוּשִׁי אֶל־יִרְמְיָהוּ שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת וְהַמְּלָחִים תַּחַת אַצִּלוֹת
13 הַחֲבָלִים עַל־יִרְמְיָהוּ וַיַּעַשׂ יִרְמְיָהוּ כֵּן׃ 13 וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן־הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃ ס
14 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקַּח אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֵלָיו אֶל־
מָבוֹא הַשְּׁלִישִׁי אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יִרְמְיָהוּ שֹׁאֵל אֲנִי
15 אֹתְךָ דָּבָר אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי דָּבָר׃ 15 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ
כִּי אַגִּיד לְךָ הֲלוֹא הָמֵת תְּמִיתֵנִי וְכִי אִיעָצְךָ לֹא תִשְׁמַע אֵלָי׃
16 וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר
עָשָׂה־לָנוּ אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת אִם־אֲמִיתֶךָּ וְאִם־אֶתֶּנְךָ בְּיַד
17 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ ס 17 וַיֹּאמֶר
יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אִם־יָצוֹא תֵּצֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וְחָיְתָה נַפְשֶׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת לֹא
18 תִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ וְחָיִתָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ 18 וְאִם לֹא־תֵצֵא אֶל־שָׂרֵי
בָּבֶל וְנִתְּנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּשְׂרָפוּהָ בָּאֵשׁ וְאַתָּה לֹא־
19 תִמָּלֵט מִיָּדָם׃ ס 19 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אֲנִי

[6] 1 Ch 10,11. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1198. [9] Mm 2680. [10] Mm 2192. [11] Mm 411. [12] Mm 477. [13] Gn 37,28. [14] Mm 2059. [15] Mm 972. [16] Mm 2752. [17] Mm 2015. [18] Mm 1037. [19] Mp sub loco et Dt 30,16. [20] Mm 212.

9 [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊 *ἐπονηρεύσω ἃ ἐποίησας τοῦ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον* ‖ [c] l וְיָמֵת? ‖ [d–d] add cf 37,21 ‖ **10** [a] l c Ms שלשה ‖ **11** [a] > 𝔊*, sed cf 10 ‖ [b–b] l (אל־)מַלְתַּחת cf 2 R 10,22 ‖ [c] L* סְ; ה ex 12, dl c Q ‖ [d] > 𝔊* ‖ **12** [a–a] 𝔊 brevius ‖ **14** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν* cf 37,17ᵅ ‖ **16** [a] > 𝔊* ‖ [b] > Q mlt Mss Vrs, dl ‖ [c] K^{Or} הזה ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ **17** [a] > 𝔏 ‖ **18** [a] > 𝔏 ‖ [b] > 𝔊*.

ה בסיפ דֹּאגָ אֶת־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר נָפְלוּ° אֶל־הַכַּשְׂדִּים פֶּן־יִתְּנוּ אֹתִי בְיָדָם
וְהִתְעַלְלוּ־בִי: פ 20 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ לֹא יִתֵּנוּ שְׁמַע־נָא | בְּקוֹל 20
ב.ב.ג.ב יְהוָה לַאֲשֶׁר °אֲנִי° °דֹּבֵר° °אֵלֶיךָ° וְיִיטַב לָךְ וּתְחִי נַפְשֶׁךָ: 21 וְאִם־מָאֵן 21
ה21 אַתָּה לָצֵאת זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר הֶרְאַנִי יְהוָה: 22 וְהִנֵּה °כָּל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר 22
ג22 נִשְׁאָרוּ בְּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה מוּצָאוֹת אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל וְהֵנָּה אֹמְרוֹת
ג [a]הִסִּיתוּךָ וְיָכְלוּ לָךְ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ
ו23 חס וכל כתיב דכות ב מ א הָטְבְּעוּ בַבֹּץ רַגְלֶךָ[b] נָסֹגוּ אָחוֹר:
ד . ב חד חס וחד מל24 23 וְאֶת־כָּל־[a]נָשֶׁיךָ וְאֶת־בָּנֶיךָ מוֹצִאִים° אֶל־הַכַּשְׂדִּים וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט 23
ב . ח25 ג25 מִיָּדָם[a] כִּי בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתָּפֵשׂ וְאֶת־°הָעִיר הַזֹּאת תִּשְׂרֹף[b] °בָּאֵשׁ:
ט27 פ 24 [a]וַיֹּאמֶר צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אִישׁ אַל־יֵדַע בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה 24
ב28 וְלֹא° תָמוּת: 25 וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים° כִּי־דִבַּרְתִּי אִתָּךְ וּבָאוּ אֵלֶיךָ
ט ג בטע29 וְאָמְרוּ° אֵלֶיךָ הַגֶּידָה־נָּא לָנוּ [a]מַה־דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] אַל־תְּכַחֵד
ל . ג בטע בסיפ מִמֶּנּוּ וְלֹא° נְמִיתֶךָ [b]וּמַה־דִּבֶּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ[b]: 26 וְאָמַרְתָּ° אֲלֵיהֶם 26
ב30 מַפִּיל־אֲנִי תְחִנָּתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי °הֲשִׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוּת
שָׁם: פ 27 וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ אֹתוֹ וַיַּגֶּד 27
ז חס בליש לָהֶם° כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה[a] הַמֶּלֶךְ וַיֶּחְדְּלוּ מִמֶּנּוּ כִּי לֹא־
נִשְׁמַע הַדָּבָר[b]: פ 28 וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה עַד־יוֹם 28
אֲשֶׁר־נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם ס וְהָיָה[a] [b]כַּאֲשֶׁר נִלְכְּדָה יְרוּשָׁלִָם[b]: פ
ד חס ב מנה בליש 39 [a]1 [b]בַּשָּׁנָה° הַתְּשִׁעִית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה [c]בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[c] °בָּא 39
יג' וכל עזרא דכות ב מ א נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְכָל־חֵילוֹ אֶל°־יְרוּשָׁלִָם וַיָּצֻרוּ עָלֶיהָ: ס
ג2 2 בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה° לְצִדְקִיָּהוּ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי[a] בְּתִשְׁעָה[b] לַחֹדֶשׁ
ב 3 הָבְקְעָה הָעִיר: 3 וַיָּבֹאוּ כָּל שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וַיֵּשְׁבוּ בְּשַׁעַר הַתָּוֶךְ
כן למדינ[a] . כן למדינ[a] [a]שַׁר־°אֶצֶר[a] [b]סַמְגַּר־נְבוֹ שַׂר־סְכִים רַב־סָרִיס נֶרְגַּל [a]שַׂר־°אֶצֶר[a]

21 Mm 1825. 22 Mm 1728. 23 Mm 1267. 24 Mm 2681. 25 Mm 1392. 26 Mm 572. 27 Mm 1369. 28 Mm 2517. 29 Mm 3998. 30 Mm 3862. Cp 39 1 Mm 2682. 2 Mm 2683. 3 Mp sub loco.

22 [a] cf Ob 7 ‖ [b] 𝔠 mlt Mss רגליך ‖ **23** [a] > 𝔊* ‖ [b] 1 c pc Mss 𝔊 תִּשְׂרֹף? ‖ **24** [a] cf 37,21[a] ‖ **25** [a–a] 𝔊 ut [b–b], sed tr c 𝔖 [b–b] post [a–a] ‖ **27** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔠[Ed]𝔙 צוהו ‖ [b] 𝔊* *λόγος κυρίου* ‖ **28** [a] pc Mss וַיְהִי cf 𝔊𝔙, sed vide 37,11[a]; > pc Mss 𝔖 ‖ [b–b] > pc Mss 𝔊*𝔖 ‖ **Cp 39,1** [a] 1.2 add ex 52,4sqq ‖ [b] 𝔊[BS 106.410] *(ἐν) τῷ μηνί* ‖ [c–c] > 𝔊[BS 106.410] cf [b] ‖ **2** [a] pc Mss 𝔖 הַחֲמִישִׁי ‖ [b] 𝔙 *quinta* ‖ **3** [a–a] 𝔠 mlt Mss שראצר, nonn Mss שראצר ‖ [b–b] l prb רַב־מַג וּנְבוּשַׁזְבָּן רב־סריס (princeps urbis Sin-magir) שַׂר סַמְגַּר cf 13.

4 רַב־מָג[b] וְכָל־שַׂאְרִית[c] שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 4 [a]וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָם[b] צִדְקִיָּהוּ ג[4]. ב[5]
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל ׀ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ לַיְלָה מִן־הָעִיר
5 דֶּרֶךְ גַּן הַמֶּלֶךְ בְּשַׁעַר בֵּין הַחֹמֹתָיִם וַיֵּצֵא[c] דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃ 5 וַיִּרְדְּפוּ
ה חס . כד מל ג[6] מנח בסיפ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵיהֶם וַיַּשִּׂגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ[a] וַיִּקָּחֻהוּ אֹתוֹ
ב חד חס ורחד מל[7] . ב[8] וַיַּעֲלֻהוּ אֶל־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיְדַבֵּר
ה 6 אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ 6 וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ בְּרִבְלָה לְעֵינָיו
ד וְאֶת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה שָׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 7 וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר
ב וכל לשון אריה דכות . כט 8 וַיַּאַסְרֵהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם לְבִיא אֹתוֹ בָּבֶלָה[a]׃ 8 וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־
ז כת כן[7] 9 בָּתֵּי[a] הָעָם שָׂרְפוּ הַכַּשְׂדִּים בָּאֵשׁ וְאֶת־חוֹמֹת יְרוּשָׁלַם נָתָצוּ׃ 9 וְאֶת
יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עָלָיו וְאֶת יֶתֶר
ה ר״ם בנביא[9] 10 הָעָם[a] הַנִּשְׁאָרִים[b] הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בָּבֶל׃ 10 וּמִן־הָעָם
הַדַּלִּים אֲשֶׁר אֵין לָהֶם מְאוּמָה הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים בְּאֶרֶץ
ל . ל בסיפ 11 יְהוּדָה וַיִּתֵּן לָהֶם כְּרָמִים וְיֻגָבִים[a] בַּיּוֹם הַהוּא׃ 11 [a]וְיִרְמְיָהוּ נְבוּכַדְרֶאצַּר
ו[10] 12 מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־יִרְמְיָהוּ בְּיַד[b] נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים לֵאמֹר׃ 12 קָחֵהוּ
ז[7] . כד . ב[11] וְעֵינֶיךָ שִׂים עָלָיו וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה רָע[a] כִּי אִם[b] כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אם חד מן ח[12] כת ולא קר 13 אֵלֶיךָ כֵּן עֲשֵׂה עִמּוֹ׃ 13 [a]וַיִּשְׁלַח[b] נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וּנְבוּשַׁזְבָּן
ג נתנין זעירין 14 רַב־סָרִיס וְנֵרְגַל[c] שַׂר־אֶצֶר[c] רַב־מָג וְכֹל רַבֵּי מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ 14 וַיִּשְׁלְחוּ
כן למדינ[7] וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ מֵחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ[a] אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־
ל 15 אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן[a] [b]לְהוֹצִיאֵהוּ אֶל־הַבָּיִת[b] וַיֵּשֶׁב בְּתוֹךְ הָעָם׃ ס
ז בסיפ 15 וְאֶל־יִרְמְיָהוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה [a]בְּהֵיוֹתוֹ עָצוּר[a] בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה
ל . ג חס[13] . ח 16 לֵאמֹר׃ 16 הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ לְעֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר כֹּה־אָמַר
ו מל בסיפ[14] ט בטע בסיפ[15]

[4] Mm 2684. [5] Mm 2685. [6] Mm 2559 contra textum. [7] Mp sub loco. [8] Mm 2686 et Mm 3824. [9] Mm 2980. [10] Mm 2594. [11] Mm 2687. [12] Mm 2752. [13] Mm 2688. [14] Mm 1408. [15] Mm 2615.

3 [c] prb dl (dttg) cf 13 ‖ **4** [a] 𝔊* om 4—13 (homtel); 4—10 add ex 52,7—11.13—16 et 11.12 tr ante 40,1; cf 13[a] ‖ [b] prp ראה ‖ [c] 𝔠 nonn Mss θ′𝔖𝔙 וַיֵּצְאוּ; 1 וילכו ut 52,7 ‖ **5** [a] pc Mss 𝔖 + וכל־חילו נפצו מעליו ut 52,8 2 R 25,5 ‖ **7** [a] θ′ + nonn vb cf 𝔊 in 52,11 ‖ **8** [a] 𝔖 pl, 1 בָּתֵּי cf 52,13 2 R 25,9; vel ins יהוה ואת־בתי? cf ibidem ‖ **9** [a] 1 c 52,15 הָאָמוֹן (הָאָמְנָן?) ‖ [b] > 52,15 2 R 25,11, dl ‖ **10** [a] dub; 𝔊^{OL}θ′(𝔙) *καὶ ὀδρεύματα* = וְגֻבִּים, sed 1 זוֹ (prb = et agros cf 𝔖𝔗) ‖ **11** [a] cf 4[a] 40,1[a] ‖ [b] > σ′𝔖𝔙 ‖ **12** [a] sic L ‖ [b] > Q mlt Mss ‖ **13** [a] add insertis v 4—12 cf 4[a] ‖ [b–b] add ex 11 (cf 3) ‖ [c–c] 𝔠 mlt Mss שראצר ‖ **14** [a–a] add ex 40,6 ‖ [b–b] 1 להוציאו ולהביאו cf 37,4 (𝔊* om א־ה׳) ‖ **15** [a–a] > 𝔊*.

יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא[a] אֶת־דְּבָרַי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת מבי״א חד מן ט חס א ק בלישׁ
לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְהָיוּ לְפָנֶיךָ בַּיּוֹם הַהוּא[b]׃ 17 וְהִצַּלְתִּיךָ בַיּוֹם־ 17
ב הַהוּא נְאֻם־יְהוָה וְלֹא תִנָּתֵן בְּיַד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם׃
נ״ל 18 כִּי מַלֵּט אֲמַלֶּטְךָ וּבַחֶרֶב לֹא תִפֹּל וְהָיְתָה לְךָ נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל כִּי־ ס[נד]
בָטַחְתָּ בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס

ד בטע הַדָּבָר[a] 1 **40** אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה אַחַר | שַׁלַּח אֹתוֹ **40**
בי׳. ל נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים מִן־הָרָמָה בְּקַחְתּוֹ אֹתוֹ[b] וְהוּא־אָסוּר[b] בָּאֲזִקִּים[c]
ג״ל. כט בְּתוֹךְ כָּל־גָּלוּת יְרוּשָׁלַ͏ִם וִיהוּדָה הַמֻּגְלִים בָּבֶלָה׃ 2 וַיִּקַּח רַב־ 2
טַבָּחִים לְיִרְמְיָהוּ[a] וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ דִּבֶּר אֶת־הָרָעָה הַזֹּאת
גא׳ יה מנה ר״פ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 3 וַיָּבֵא[a] וַיַּעַשׂ יְהוָה[b] כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר[b] כִּי־חֲטָאתֶם 3
הדבר ק חד מן יג׳ ח״ס ה ר״ת בלישׁ לַיהוָה וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְהָיָה[c] לָכֶם הַדָּבָר[d] הַזֶּה[b]׃ 4 וְעַתָּה הִנֵּה 4
ל. סו ג מנה בפסוק פְתַחְתִּיךָ הַיּוֹם מִן־הָאזִקִים[a] אֲשֶׁר עַל־יָדֶךָ[b] אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא
ל. כט״. סו ג מנה בפסוק אִתִּי בָּבֶל בֹּא וְאָשִׁים אֶת־עֵינִי עָלֶיךָ[c] וְאִם־רַע בְּעֵינֶיךָ לָבוֹא־אִתִּי
סו ג מנה בפסוק בָּבֶל חֲדַל רְאֵה כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ[d] אֶל־טוֹב[d] וְאֶל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ[e]
ג. ב חס. ה״ פ לָלֶכֶת שָׁמָּה לֵךְ[ee]׃ 5 וְעוֹדֶנּוּ לֹא־יָשׁוּב וְשָׁבָה[a] אֶל־גְּדַלְיָה בֶן־ 5
ז בסיס אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן אֲשֶׁר הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעָרֵי[b] יְהוּדָה וְשֶׁב אִתּוֹ
סו בְּתוֹךְ הָעָם אוֹ אֶל־כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת לֵךְ וַיִּתֶּן־לוֹ רַב־טַבָּחִים
ל וחס. ה בלישׁ. ד. ה״ פ וַיֹּלֶךְ וַיִּשְׁלַח־לוֹ׃ 6 וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם 6
ה הַמִּצְפָּתָה[a] וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ בְּתוֹךְ הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ׃ ס
ג. ד״. לא״ פסוק כי וכי ג מנה בסיס 7 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הֵמָּה וַאֲנָשֵׁיהֶם כִּי־ 7
נ הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בָּאָרֶץ וְכִי הִפְקִיד אִתּוֹ
ט. ב. ב. כט אֲנָשִׁים[b] וְנָשִׁים וְטַף וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ מֵאֲשֶׁר לֹא־הָגְלוּ[b] בָּבֶלָה׃ 8 וַיָּבֹאוּ 8
ה״. ל״. ה. ה. ז״ אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וְיִשְׁמָעֵאל[a] בֶּן־נְתַנְיָהוּ וְיוֹחָנָן וְיוֹנָתָן בְּנֵי־קָרֵחַ

[10]Mm 2689. Cp 40 [1]Gn 25,20. [2]Mp sub loco. [3]Mm 639. [4]Mm 1856. [5]Mm 2501. [6]Mm 2690. [7]Mm 3750. [8]Mm 2200. [9]Mm 2059. [10]Mm 2691. [11]Mm 4012.

16 [a] Q מֵבִיא ‖ [b–b] > 𝔊*, frt add (dttg ex 17?) ‖ **Cp 40,1** [a] ordo perturbatus, compone 39,11.12 40,2a.1b.2b; 1aβ prb tr post 6a, 1aα dl ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] K בַּאֲ׳ ‖ **2** [a] ל recte? ‖ **3** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] cf 37,11[a] ‖ [d] l Q ‖ **4** [a] cf 1[c] ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ידיך ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d–d] prp ׳ט אם, quod tr ante 5 (cf 5[a–a]) ‖ [e–e] add ex 5 ‖ **5** [a–a] crrp; prp בְּעֵינֶיךָ לָשֶׁבֶת שָׁבָה cf 4[d–d] ‖ [b] 𝔊 *ἐν γῇ* = בְּאֶרֶץ ‖ [c–c] 𝔊* om ׳א ו ‖ **6** [a] cf 1[a] ‖ **7** [a] 7–9 cf 2 R 25,22–24 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ γυναῖκας αὐτῶν, οὓς οὐκ ἀπῴκισεν* ‖ **8** [a] 𝔊𝔖 om cop ‖ [b] > pc Mss 𝔊*𝔠[f] et 2 R 25,23 (hpgr) ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔠[f Ms] et 2 R בֶּן cf [b].

וּשְׂרָיָה בֶּן־תַּנְחֻמֶת וּבְנֵי | עֹופֵי[d] הַנְּטֹפָתִי וְיֹזַנְיָהוּ[e] בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה׃ ב. עיפי ק
9 וְאַנְשֵׁיהֶם׃ 9 וַיִּשָּׁבַע לָהֶם וְגְדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן וּלְאַנְשֵׁיהֶם ג. 12 ז בסיפ. ב
לֵאמֹר אַל־תִּירְאוּ מֵעֲבֹד[a] הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ ג מל בליש 13
10 בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם׃ 10 וַאֲנִי הִנְנִי יֹשֵׁב[a] בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים סז ר״פ. ה חס בסיפ
אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ וְאַתֶּם אִסְפּוּ יַיִן וְקַיִץ וְשֶׁמֶן וְשִׂמוּ בִּכְלֵיכֶם וּשְׁבוּ ו. ב חס ול בליש
11 בְּעָרֵיכֶם[b] אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם׃ 11 וְגַם כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב ׀ וּבְבְנֵי־ ו ר״פ בסיפ[14]. ד[15]
עַמֹּון וּבֶאֱדֹום וַאֲשֶׁר בְּכָל־הָאֲרָצוֹת[a] שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל ג
שְׁאֵרִית לִיהוּדָה וְכִי ׀ הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן׃ ב. ז בסיפ
12 [a]וַיָּשֻׁבוּ כָּל־הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם[a] וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ־ ח. 16[4]
יְהוּדָה אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיַּאַסְפוּ יַיִן וָקַיִץ הַרְבֵּה מְאֹד׃ פ
13 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ ז[17]
14 הַמִּצְפָּתָה׃ 14 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ תֵּדַע כִּי בַעְלִיס ׀ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמֹּון ח. ג. ל
שְׁלָחַ אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לְהַכֹּתְךָ נָפֶשׁ וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ
15 בֶּן־אֲחִיקָם׃ 15 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אָמַר אֶל־גְּדַלְיָהוּ בַּסֵּתֶר בַּמִּצְפָּה ל. יט[18]
לֵאמֹר אֵלְכָה נָּא וְאַכֶּה אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדָע לָמָּה ג[19]. 20
יַכֶּכָּה נֶפֶשׁ וְנָפֹצוּ כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים אֵלֶיךָ וְאָבְדָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה׃
16 16 וַיֹּאמֶר גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אַל־תַּעַשׂ[a] אֶת־ תעשה ק חד מן ד[21] בליש
הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה דֹּבֵר ׀ אֶל־יִשְׁמָעֵאל׃ ס ל

41 1 [a]וַיְהִי ׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע[b] ד. 2[1]
מִזֶּרַע ׀ הַמְּלוּכָה[c] וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ[c] וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־ ה
2 אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה׃ 2 וַיָּקָם ׀ יִשְׁמָעֵאל
בֶּן־נְתַנְיָה וַעֲשֶׂרֶת ׀ הָאֲנָשִׁים ׀ אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־גְּדַלְיָהוּ[a] בֶּן־ ל
אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן בַּחֶרֶב וַיָּמֶת[b] אֹתוֹ[a] אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ ז בסיפ. ה[3]
3 3 וְאֶת כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ[a] אֶת־גְּדַלְיָהוּ[a] בַּמִּצְפָּה[b] וְאֶת־ ג ר״פ ואת את ואת את[3]. ג[4]

[12] Mm 2200. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2463. [15] Mm 1603. [16] Mm 399. [17] Mm 965. [18] Mm 1369. [19] Mm 2244. [20] Mm 2944. [21] Mm 193. Cp **41** [1] Mm 3785. [2] Mm 1581. [3] Mm 283. [4] Mm 2692. [5] Mm 2201.

8 [d] ⅁𝔗 ut Q, K 𝔊𝔙 עופי ‖ [e] pc Mss et 2 R וַיְאַזַּנְיָהוּ ‖ **9** [a] 2 R 25,24 מֵעַבְדֵי cf 𝔊 ‖ **10** [a] 𝔊* + *ἐναντίον ὑμῶν* ‖ [b] 𝔊 *ἐν ταῖς πόλεσιν* = בָּעָרִים ‖ **11** [a] 𝔊 sg ‖ **12** [a–a] > 𝔊* ‖ **16** [a] K תעשׂ Q תעשֶׂה ‖ **Cp 41,1** [a] cf 2 R 25,25sq ‖ [b] 𝔊* *Ελεασα* = אֶלְעָשָׂה, ⅁[AMU] *jšm'jl* = יִשְׁמָעֵאל ‖ [c–c] > 𝔊* et 2 R, dl (dttg) cf 2 ‖ **2** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊[OL]⅁𝔗[Ed]𝔙 pl ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp במשפתה.

הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם אֵת[c] אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַכֵּה יִשְׁמָעֵאל׃
4 4 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית אֶת־גְּדַלְיָהוּ[a] וְאִישׁ לֹא יָדָע׃ 5 וַיָּבֹאוּ 5 כ בטע ר״פ[6]
ח כת ר בלישׁ[7]. ב בחס אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלֹה[a] וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֻעֵי בְגָדִים
וּמִתְגֹּדְדִים וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְּיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ 6 וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל 6
בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם מִן־הַמִּצְפָּה[a] הֹלֵךְ הָלוֹךְ וּבֹכֶה[ab] וַיְהִי כְּפָגְשׁ ז[a] ב מנה בלישׁ
אֹתָם[c] וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם׃ ס 7 וַיְהִי 7 יו חס בסיפ
כְּבוֹאָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה[a] אֶל־תּוֹךְ[b] הַבּוֹר ב חד חס וחד מל. ב[10]. ה[11]
הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ[c]׃ 8 וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם[a] וַיֹּאמְרוּ 8
אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֵּנוּ כִּי־יֵשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים בַּשָּׂדֶה חִטִּים וּשְׂעֹרִים ה חס בלישׁ[12]. ג
וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ 9 וְהַבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ 9 ב[13]
שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת | כָּל־פִּגְרֵי הָאֲנָשִׁים[a] אֲשֶׁר הִכָּה[b] בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ[b]
הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מָלֵא ל בסיפ
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים׃ 10 וַיִּשְׁבְּ[a] | יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־שְׁאֵרִית ה. ב. יב פסוק את את ואת את 10
הָעָם אֲשֶׁר בַּמִּצְפָּה[b] אֶת־[c]בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ[d] וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים 14 ג
בַּמִּצְפָּה[db] אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן[c] רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־
אֲחִיקָם וַיִּשְׁבֵּם[g] יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָהוּ וַיֵּלֶךְ לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס ל. ל בסיפ
11 וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת כָּל־הָרָעָה 15 ו 11
אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה׃ 12 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הָאֲנָשִׁים[a] וַיֵּלְכוּ ג
לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיִּמְצָאוּ אֹתוֹ אֶל־מֵי רַבִּים אֲשֶׁר
בְּגִבְעוֹן[b]׃ 13 וַיְהִי כִּרְאוֹת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יִשְׁמָעֵאל אֶת־יוֹחָנָן בֶּן־ 13
קָרֵחַ וְאֵת כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשְׂמָחוּ[a]׃ 14 וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם 14 ג
אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל מִן־הַמִּצְפָּה[a] וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ[b] אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ׃

[6]Mm 1017. [7]Mm 1525. [8]Mm 2240. [9]Mm 1813. [10]Mm 2007. [11]Mm 2101. [12]Mm 1036. [13]Gn 37,24. [14]Mm 2693. [15]Mm 965.

3 [c] nonn Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{T}^{fMs}\mathfrak{V}$ ואת ‖ **4** [a–a] > $\mathfrak{S}$ ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$* *καὶ ἀπὸ Σαλημ* ($\mathfrak{G}^{A}$ α′σ′ *Σαλωμ*) ‖ **6** [a–a] $\mathfrak{G}$* *αὐτοὶ ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον* ‖ [b] nonn Mss וּבָכֹה ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}$* ‖ **7** [a] $\mathfrak{S}$ + *w'rmj 'nwn* = וַיַּשְׁלִיכֵם cf $\mathfrak{G}^{VL}$ et 9 ‖ [b] > $\mathfrak{G}$, dl (ex v a) ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}$* ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐκεῖ* = שָׁם ‖ **9** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$* *φρέαρ μέγα*, l בּוֹר גָּדוֹל cf 1 Macc 7,19 ‖ **10** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἀπέστρεψεν* = וַיָּשָׁב ‖ [b–b] > $\mathfrak{S}$, cf [d–d] ‖ [c] l c mlt Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{T}^{fMs}$ וְאֵת ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}$*, dl ‖ [e] > $\mathfrak{G}$* ‖ [f–f] > $\mathfrak{G}$* ‖ [g] pc Mss $\mathfrak{G}^{OL}$ וַיַּשְׁכֵּם ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}$ *τὸ στρατόπεδον αὐτῶν* ‖ [b] prp בְּגֶבַע ‖ **13** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ **14** [a–a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b] > $\mathfrak{G}$*.

15 וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה נִמְלַט בִּשְׁמֹנָה אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיֵּלֶךְ אֶל־
16 בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס 16 וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־ ¶16
אִתּוֹ אֵת כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר [a]הֵשִׁיב מֵאֵת[a] יִשְׁמָעֵאל [b]בֶּן־נְתַנְיָה
מִן־הַמִּצְפָּה אַחַר הַכֹּתוֹ אֶת־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲחִיקָם [b]גִּבֹּרִים [c]אַנְשֵׁי [d]חַיִל 17
17 הַמִּלְחָמָה[d] וְנָשִׁים וְטַף[e] וְסָרִיסִים אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן׃ 17 וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ ט. ב חס בלישׁ
18 [a]בְּגֵרוּת כִּמְוֹתָם[b] אֲשֶׁר־אָצִיל בֵּית לֶחֶם לָלֶכֶת לָבוֹא מִצְרָיִם׃ 18 מִפְּנֵי כמהם ק. ל ר״פ
הַכַּשְׂדִּים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־הִכָּה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶת־גְּדַלְיָהוּ
בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ ס

42 1 וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְיַזַנְיָה[a] בֶּן־הוֹשַׁעְיָה[b] ל. ג׳
2 וְכָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ 2 וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא תִּפָּל־ נא מ״ם וכל ר״פ דכות
נָא תְחִנָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ[a] אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ [b]בְּעַד כָּל־ נ מ ג. ו בטע ר״פ
הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת[b] כִּי־נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה כַּאֲשֶׁר עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ׃
3 וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נֵלֵךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר ד׳. ב
4 נַעֲשֶׂה׃ 4 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי מִתְפַּלֵּל אֶל־ ג׳
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[a] כִּדְבָרֵיכֶם וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר[b] אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם
5 אַגִּיד לָכֶם לֹא־אֶמְנַע מִכֶּם דָּבָר׃ 5 וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי ו ר״פ ס
יְהוָה בָּנוּ לְעֵד אֱמֶת וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה ל׳
6 אֱלֹהֶיךָ אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ 6 אִם־טּוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ח ר״פ בסיפ׳. ב
אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ[a] שֹׁלְחִים אוֹתְךָ אֵלָיו נִשְׁמַע לְמַעַן אֲשֶׁר יִיטַב־לָנוּ כִּי נִשְׁמַע אנחנו ק
7 בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס 7 וַיְהִי מִקְּצֵה עֲשֶׂרֶת יָמִים וַיְהִי דְבַר־ י׳. ב
8 יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ 8 וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶל כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
9 אֲשֶׁר אִתּוֹ וְלִכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה יא. ב
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם כד

16 Mm 965. 17 Mm 2690. Cp 42 1 Mm 3996. 2 Mm 76. 3 Mm 1484. 4 Mm 2694. 5 Mm 1249. 6 תחד ונאמן Prv 11,13. 7 Mm 2584. 8 Qoh 12,14. 9 Mp sub loco.

16 [a–a] l prb שָׁבָה אִתָּם ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] pc Mss גִּבּוֹרִים cf 𝔊𝔙 ‖ [d–d] add (ad גברים = גִּבּוֹרִים) ‖ [e] 𝔊 *καὶ τὰ λοιπά*, it 43,6[b] ‖ [f] cf 12[b] ‖ **17** [a] dub; prb = in diversorio cf σ′𝔙; 𝔊θ′ *ἐν Γαβηρωθ* (nom proprium), α′ *ἐν (τοῖς) φραγμοῖς* = בְּגֹדֶרֹת, 𝔖 *b'dr'* = בְּגֹרֹת ‖ [b] mlt Mss ut Q, l (cf 2 S 19,38sq); K dub ‖ **Cp 42,1** [a] l sec 𝔊 וַעֲזַרְיָה cf 40,8 43,2 ‖ [b] 𝔊 *Μαασαίου* (it 43,2[a]) = מַעֲשָׂיָה, utrum l? ‖ **2** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 יְנוּ־ ‖ **4** [a] 𝔊 *θεὸν ἡμῶν* (ex *ὑμῶν*) ‖ [b] > 𝔊*; l אֱלֹהֵיכֶם? ‖ **6** [a] K Or אָנוּ ‖ **9** [a–a] > 𝔊*.

לְפָנָיו׃ 10 אִם־שָׁוֹב[a] תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהֱרֹס 10 ח ר״פ בסיפ[10]
וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ כִּי נִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃
אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־תִּירְאוּ 11 כו ר״פ אל אל[11]. כז
מִמֶּנּוּ נְאֻם־יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אֲנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ ל
וְאֶתֵּן לָכֶם רַחֲמִים וְרִחַם[a] אֶתְכֶם וְהֵשִׁיב[b] אֶתְכֶם אֶל־אַדְמָתְכֶם׃ ס 12 ג. ב[12]. ו[13]
וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה 13 יא[14]
אֱלֹהֵיכֶם׃ 14 [a]לֵאמֹר לֹא כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא אֲשֶׁר לֹא־נִרְאֶה ט ר״פ[15]. ח פסוק[16]
מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם לֹא־נִרְעָב וְשָׁם נֵשֵׁב׃ 15 וְעַתָּה 15 לא לא לא[17]. ה[17]
לָכֵן שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי ג[18]. ל[19]
יִשְׂרָאֵל אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם לָבֹא מִצְרַיִם וּבְאתֶם לָגוּר שָׁם׃ ב[20]. ג[21]. ט חס[22]
וְהָיְתָה[a] הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם יְרֵאִים מִמֶּנָּה שָׁם תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ 16
מִצְרַיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־אַתֶּם דֹּאֲגִים מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם[b] ל
וְשָׁם תָּמֻתוּ׃ 17 וַיִּהְיוּ[a] כָּל־הָאֲנָשִׁים[b] אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא יא רפ״[23]
מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם יָמֻתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם שָׂרִיד ל מל בסיפ[24]. ח
וּפָלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם׃ ס 18 כִּי כֹה אָמַר ל בטע בסיפ[25]
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר נֻתַּךְ אַפִּי וַחֲמָתִי עַל־יֹשְׁבֵי ל בטע בסיפ[25]
יְרוּשָׁלַם כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרָיִם וִהְיִיתֶם לְאָלָה ג[26]. ח מנה בליש
וְלִשַּׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃[a] ג[27]
יְהוָה[a] עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה אַל־תָּבֹאוּ מִצְרָיִם יָדֹעַ[b] תֵּדְעוּ 19 ב ר״פ[28]
כִּי־הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם׃[c] 20 כִּי הִתְעֲתֶּם[a] בְּנַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי־אַתֶּם ב מל. התעתם[29] חד מן ק
שְׁלַחְתֶּם אֹתִי[b] אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה ג[31] מילין יחיד ר מ״ת. ב מל[32]
אֱלֹהֵינוּ[c] וְכֹכֹל אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[b] כֵּן הַגֶּד־לָנוּ[b] וְנַעֲשֶׂינוּ׃ ה
וָאַגֶּד לָכֶם הַיּוֹם[a] וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] וּלְכֹל[c] 21 ד[33] חס ב מנה בליש. ג[34]

[10] Mm 2584. [11] Mm 3261. [12] Mm 2695. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2550. [15] Mm 3072. [16] Mm 3132. [17] Mm 3682. [18] Mm 2696. [19] Mm 3073. [28] Mm 1154. [21] Mm 2697. [22] Mm 355. [23] Mm 417. [24] Mm 1804. [25] Mm 2614 contra textum. [26] Mm 431. [27] Mm 3172. [28] Mm 920. [29] Mm 2050. [30] Mm 317. [31] Mm 4257. [32] Mm 2557. [33] Mm 1688. [34] Mm 2698.

10 [a] 1 וְשׁוּב cf ΘΤV ‖ **12** [a] ΘSV 1 sg ‖ [b] Θ 1 sg; α′(SV) *καὶ καθίσω ὑμᾶς* a וְיָשַׁב; prp והשיב ‖ **14** [a–a] > Θ* ‖ **16** [a] = והיה ‖ [b] 1 בְּמִ? ‖ **17** [a] = וְהָיָה ‖ [b] Θ* + *καὶ πάντες οἱ ἀλλογενεῖς* = וכל־הַגֵּרִים (ex הַגְּדִים? cf 43,2) ‖ **18** [a] prb huc tr 43,1—3 cf 21; tum init 19 ins וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ ‖ **19** [a] prp זֶה דָּבָר, sed cf 18[a] ‖ [b] Θ pr *καὶ νῦν* cf 22 ‖ [c–c] > Θ* ‖ **20** [a] 1 Q, K lapsus; Θ *ἐπονηρεύσασθε* = מ aut = הֲרֵעֹתֶם ‖ [b–b] > Θ* ‖ [c] > Θ* ‖ **21** [a–a] > Θ* ‖ [b] > Θ* ‖ [c] > Θ*; l c Ms ΘLTMsy לכל.

22 אֲשֶׁר־שְׁלַחֲנִי אֲלֵיכֶם׃ 22 וְעַתָּה [a]יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי[a] בַּחֶרֶב ׀ בָּרָעָב ח
וּבַדֶּבֶר תָּמוּתוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר חֲפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוּר שָׁם׃ ס ז מל
43 1 [a]וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
כה אֱלֹהֵיהֶם[b] אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם[c] אֲלֵיהֶם אֵת ׀ כָּל־הַדְּבָרִים
2 הָאֵלֶּה׃ ס 2 וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשַׁעְיָה[a] וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־ ג׳
הָאֲנָשִׁים ׀ הַזֵּדִים[b] אֹמְרִים[c] אֶל־יִרְמְיָהוּ[d] שֶׁקֶר[e] אַתָּה מְדַבֵּר[e] לֹא שְׁלָחֲךָ[f] ל
3 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[i] לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם׃ 3 כִּי בָרוּךְ בֶּן־
נֵרִיָּה מַסִּית אֹתְךָ בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֹתָנוּ בְיַד־הַכַּשְׂדִּים לְהָמִית אֹתָנוּ
4 וּלְהַגְלוֹת אֹתָנוּ בָּבֶל׃ 4 וְלֹא־שָׁמַע ׀ יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים ל׳ ז׳[2]
5 וְכָל־הָעָם בְּקוֹל יְהוָה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 5 וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֶת כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁבוּ[a] מִכָּל־הַגּוֹיִם ז׳[2]
6 אֲשֶׁר[a] נִדְּחוּ־שָׁם לָגוּר[b] בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 6 אֶת־הַגְּבָרִים[a] וְאֶת־הַנָּשִׁים ד ר״פ בסיפ
וְאֶת־הַטַּף[b] וְאֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ ׀ וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר הִנִּיחַ נְבוּזַרְאֲדָן
רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם ׀ בֶּן־שָׁפָן וְאֶת ׀ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא ז בסיפ. נ[a]
7 וְאֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ׃ 7 וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל נ׳[4]. ג׳
יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־תַּחְפַּנְחֵס׃ ס
8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ בְתַחְפַּנְחֵס לֵאמֹר׃ 9 קַח בְּיָדֶךָ[f] יג ר״פ
אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וּטְמַנְתָּם[a] בְּמַלְבֵּן[b] אֲשֶׁר[a] בְּפֶתַח בֵּית־פַּרְעֹה ב[5]
10 בְּתַחְפַּנְחֵס לְעֵינֵי אֲנָשִׁים יְהוּדִים׃ 10 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה נ בטע בסיפ[6]
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁלֵחַ ׀ וְלָקַחְתִּי אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל עַבְדִּי[a] וְשַׂמְתִּי[b] כִסְאוֹ מִמַּעַל לָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טָמַנְתִּי[c]
11 וְנָטָה אֶת־שַׁפְרוּרוֹ[d] עֲלֵיהֶם׃ 11 וּבָאָה[a] וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר שפריר. ובא חד מן ז׳ ק ק ר״פ בלישׁ
12 לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַשֶּׁבִי לַשֶּׁבִי וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב׃ 12 וְהִצַּתִּי[a] ו
אֵשׁ בְּבָתֵּי אֱלֹהֵי מִצְרַיִם וּשְׂרָפָם וְשָׁבָם וְעָטָה[b] אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם ל׳ ל

Cp 43 [1]Mm 3996. [2]Mm 965. [3]Mm 2699. [4]Mm 2700. [5]Mm 2701. [6]Mm 2702.

22 [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 43,1** [a] cf 42,18[a] ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ **2** [a] cf 42,1[b] ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] prp וְהַמְּרִים ‖ [d] 𝔊* + *λέγοντες*, ins לֵאמֹר ‖ [e–e] > 𝔊* ‖ [f] 𝔊* *πρὸς ἡμᾶς* = אֵלֵינוּ ‖ **5** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊* *ἐν τῇ γῇ* ‖ **6** [a] 𝔊 *τοὺς δυνατούς* cf 41,16[c] ‖ [b] cf 41,16[e] ‖ **9** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] α′θ′(σ′𝔙) *ἐν τῷ κρυφίῳ* = בַּלָּט ‖ [c] prb add (dttg) ‖ **10** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ θήσει τόν*, l וְשָׂם אֶת־ ‖ [c] 𝔊 2 sg ‖ [d] K וּרו־ ‖ **11** [a] 𝔈 ut Q, l; K הָ־ ‖ [b–b] add? ‖ **12** [a] 𝔊𝔖𝔙 3 sg, l והצית ‖ [b] 𝔊 recte *καὶ φθειριεῖ* cf [c].

13 כַּאֲשֶׁר־יַעְשֶׂה[c] הָרֹעֶה אֶת־בִּגְדּוֹ וְיָצָא מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם׃ 13 וְשִׁבַּר אֶת־ ד7
מַצְּבוֹת[8] בֵּית שֶׁמֶשׁ[a] אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם[a] וְאֶת־בָּתֵּי אֱלֹהֵי־מִצְרַיִם ג8
יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ ס

44 1 הַדָּבָר[9] אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים 44 ג1
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הַיֹּשְׁבִים בְּמִגְדֹּל[10] וּבְתַחְפַּנְחֵס וּבְנֹף[a] וּבְאֶרֶץ פַּתְרוֹס ב חד מל וחד חס . ה2
לֵאמֹר׃ ס 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם 2 ט בטעֹ בסיפ3
אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלַם וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְהִנָּם
חָרְבָּה[11] הַיּוֹם הַזֶּה[a] וְאֵין[12] בָּהֶם יוֹשֵׁב׃ 3 מִפְּנֵי רָעָתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ 3 ב . מט מל בנביא
לְ לְהַכְעִסֵנִי לָלֶכֶת לְקַטֵּר לַעֲבֹד[a] לֵאלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם[b]
ח4 חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות . ה מל בסיפ הֵמָּה אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם[b]׃ 4 וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עַבְדַּי הַנְּבִיאִים 4
ג מל בלישׁ5 . ט חס בלישׁ הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ לֵאמֹר אַל־נָא תַּעֲשׂוּ אֶת דְּבַר־הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
שָׂנֵאתִי׃ 5 וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם לָשׁוּב מֵרָעָתָם לְבִלְתִּי ה
קַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ 6 וַתִּתַּךְ חֲמָתִי וְאַפִּי וַתִּבְעַר בְּעָרֵי יְהוּדָה 6
וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם וַתִּהְיֶינָה לְחָרְבָּה[13] לְשַׁמָּה[a] כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס ל
ב ה6 7 וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה[14] אֱלֹהֵי[15] צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָמָּה אַתֶּם 7
ל חס7 . כב עֹשִׂים רָעָה גְּדוֹלָה אֶל־נַפְשֹׁתֵיכֶם לְהַכְרִית לָכֶם אִישׁ־וְאִשָּׁה עוֹלֵל
יא כת ל8 וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ יְהוּדָה לִבְלְתִּי הוֹתִיר לָכֶם שְׁאֵרִית׃ 8 לְהַכְעִסֵנִי[a] בְּמַעֲשֵׂי
יְדֵיכֶם לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּאִים
כל מ״פ למען ולמען ב מ ו9 לָגוּר שָׁם[b] לְמַעַן הַכְרִית לָכֶם וּ[b]לְמַעַן הֱיוֹתְכֶם לִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה
ל בְּכֹל[c] גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ 9 הֲשְׁכַחְתֶּם אֶת־רָעוֹת אֲבוֹתֵיכֶם וְאֶת־רָעוֹת | 9
ד חס ול בלישׁ . ד חס ול בלישׁ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת רָעוֹת נָשָׁיו[a] וְ[b]אֶת רָעָתְכֶם[b] וְ[c]אֶת רָעַת נְשֵׁיכֶם[c] אֲשֶׁר
ט ר״פ בסיפ וחד מן לג10 פסוק לא ולא ולא ז מנה בסיפ . ד בסיפ עָשׂוּ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלָם׃ 10 לֹא דֻכְּאוּ[a] עַד הַיּוֹם הַזֶּה 10
ט11 חס וכל אורית דכות ב מ א . ה וְלֹא יָרְאוּ[b] וְלֹא־הָלְכוּ[c] בְּתוֹרָתִי וּבְחֻקֹּתַי[c] אֲשֶׁר־נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם

7 Mm 2703. 8 Mm 2704. Cp 44 1 Mm 2705. 2 Mm 3981. 3 Mm 2615. 4 Mm 1586. 5 Mm 2595. 6 Mm 2015. 7 Mm 2557. 8 Mm 2706. 9 Mm 2707. 10 Mm 771. 11 Mm 1902.

12 c sic L, mlt Mss Edd יַעֲשֶׂה; 𝔊 recte *φθειρίζει* cf b ‖ **13** a–a 𝔊* *τοὺς ἐν Ων*; et 𝔐 et 𝔊 gl ‖ **Cp 44,1** a > 𝔊* ‖ **2** a–a > 𝔊* ‖ **3** a > 𝔊* ‖ b–b 𝔊* sol *ἔγνωτε* = יְדַעְתֶּם ‖ **6** a 𝔗 nonn Mss Vrs וְ׳ ‖ **8** a 𝔗 mlt Mss 𝔖 שֵׂה– ‖ b–b add? cf 7 ‖ c pc Mss לְכָל ‖ **9** a 𝔊 *τῶν ἀρχόντων ὑμῶν* = שָׂרֵיכֶם; l prb נְשֵׁיהֶם cf 𝔖 ‖ b–b > 𝔊𝔖 ‖ c–c > 𝔖 ‖ **10** a dub; 𝔊(𝔗) *ἐπαύσαντο* = וְנִכְלְאוּ? θ′ *ἐταπεινώθησαν* = 𝔐; α′σ′ *(ἐκαθαρίσθησαν)*, 𝔙 *(mundati sunt)*, 𝔖 *('tdkjw)* ab aram דכא ducunt; prp נִכְאוּ cf Da 11,30 ‖ b–b > 𝔊* ‖ c–c 𝔊* *τῶν προσταγμάτων μου* = בחקתי ‖ d–d 𝔊* *κατὰ πρόσωπον*.

11 וְלִפְנֵי[d] אֲבוֹתֵיכֶם[c]׃ ס 11 [a]לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יי וכל לפני ולפני דכות הי בטע בסיפ[12]. ג בטע בסיפ
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שָׂם פָּנַי בָּכֶם לְרָעָה וּלְהַכְרִית אֶת־כָּל־יְהוּדָה׃ ב[13]
12 וְלָקַחְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׂמוּ פְנֵיהֶם לָבוֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם
לָגוּר שָׁם וְתַמּוּ כֹל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יִפְּלוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב[a] יִתַּמּוּ מִקָּטֹן ה
וְעַד־גָּדוֹל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יָמֻתוּ וְהָיוּ לְאָלָה לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה׃
13 וּפָקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלִָם י מל ב מנה בליש
בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר׃ 14 וְלֹא יִהְיֶה פָּלִיט וְשָׂרִיד לִשְׁאֵרִית יְהוּדָה ת. יל ר״ם ולא לא[14]. ד ר״ם. ב
הַבָּאִים לָגוּר־שָׁם[a] בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלָשׁוּב[b] | אֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר־הֵמָּה ג[15]
מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם לָשׁוּב לָשֶׁבֶת[c] שָׁם כִּי לֹא־יָשׁוּבוּ[d] כִּי אִם־פְּלֵטִים[d]׃ ג
ס 15 וַיַּעֲנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים יֹדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם ט פסוק כל וכל וכל[16]. ל
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת קָהָל[a] גָּדוֹל וְכָל־הָעָם ג[17]. נ[18]. גא מ״ם וכל ר״פ דכות ב מ ג
16 הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס[bc] לֵאמֹר׃ 17 הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ ה בטע בסיפ
אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ׃ כִּי עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־ ח[19]
הַדָּבָר | אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־[b]לָהּ נְסָכִים ל מל
כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
18 יְרוּשָׁלִָם וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ׃ 18 וּמִן־אָז ל. ב. ט[20]. ה ר״ם בנביא[21]
חָדַלְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[a] הַשָּׁמַיִם [b]וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים[b] חָסַרְנוּ כֹל ב[22]
19 וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תַּמְנוּ׃ 19 וְכִי[a]־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת[b] הַשָּׁמַיִם ב[23]
וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הֲמִבַּלְעֲדֵי אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כַּוָּנִים לְהַעַצֵּבָהּ[c] ב[19]. ג. ב. ל
סנ[19] וְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים׃ פ 20 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם עַל־
הַגְּבָרִים וְעַל־הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם הָעֹנִים אֹתוֹ דָּבָר לֵאמֹר׃ ב[23]
21 הֲלוֹא אֶת־הַקִּטֹּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם ל
אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם[a] זָכַר יְהוָה יו חס בסיפ

[12] Mm 2617. [13] Mm 2239. [14] Mm 2708. [15] Mm 4239. [16] Mm 1981. [17] Mm 625. [18] Mm 1309. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1144. [21] Mm 2980. [22] Mm 2546. [23] Jdc 16,30.

10 [e] GS suff 3 pl ‖ **11** [a] 11.12 G brevius cf S ‖ **12** [a] 1 c mlt Mss Vrs וּבְ ‖ **14** [a] > G*, dl ‖ [b] G om cop, 1 לְ ‖ [c] > G*S ‖ [d–d] add cf 14a ‖ **15** [a] prp קוֹל ‖ [b–b] prb add ‖ [c] 1 וּבְ cf S ‖ **17** [a] mlt Mss לְמַלְאכֶת; 1 לְמַלֶּכֶת cf GV et 7,18[a] ‖ [b] Or וְלָהּ ‖ **18** [a] ut 17[a] ‖ [b–b] > G* ‖ **19** [a] G[L] *καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· ὅτε καί* (sim S), 1 וְהַנָּשִׁים אָמְרוּ כִי ‖ [b] ut 17[a] ‖ [c] > G*S ‖ **21** [a] > G*; 1 אתה cf תעלה.

וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ׃ 22 וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רַע מַעַלְלֵיכֶם 22
מִפְּנֵי הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי אַרְצְכֶם לְחָרְבָּה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה
מֵאֵין יוֹשֵׁב[a] כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ 23 מִפְּנֵי אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם 23
לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה וּבְתוֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו וּבְעֵדְוֹתָיו לֹא
הָלַכְתֶּם עַל־כֵּן קָרְאָת אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת[a] כַּיּוֹם הַזֶּה[a]׃ ס
24 וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ[a] אֶל־כָּל־הָעָם וְ[a]אֶל כָּל־הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה 24
כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם[b]׃ ס 25 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת 25
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר [a]אַתֶּם וְנְשֵׁיכֶם[a] וַתְּדַבֵּרְנָה בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם
מִלֵּאתֶם | לֵאמֹר עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת[b]
הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הָקֵים תָּקִימְנָה[c] אֶת־נִדְרֵיכֶם וְעָשֹׂה
תַּעֲשֶׂינָה אֶת־נִדְרֵיכֶם[d]׃ פ 26 לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה 26
הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי בִשְׁמִי הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־
יִהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא | בְּפִי | כָּל־אִישׁ יְהוּדָה אֹמֵר חַי־אֲדֹנָי יְהוִה בְּכָל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 27 הִנְנִי שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ כָל־ 27
אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב עַד־כַּלּוֹתָם׃
וּפְלִיטֵי חֶרֶב יְשֻׁבוּן מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה מְתֵי מִסְפָּר 28
וְיָדְעוּ כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה [a]הַבָּאִים לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם[a] דְּבַר־
מִי יָקוּם [b]מִמֶּנִּי וּמֵהֶם[b]׃ 29 וְזֹאת־לָכֶם הָאוֹת נְאֻם־יְהוָה כִּי־פֹקֵד אֲנִי 29
עֲלֵיכֶם [a]בַּמָּקוֹם הַזֶּה לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי עֲלֵיכֶם[a]
לְרָעָה׃ ס 30 כֹּה | אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה[a] חָפְרַע מֶלֶךְ־ 30
מִצְרַיִם בְּיַד אֹיְבָיו וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֹיְבוֹ וּמְבַקֵּשׁ נַפְשׁוֹ׃ ס
45 1 הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה 45
בְּכָתְבוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יִרְמְיָהוּ בַּשָּׁנָה[a] הָרְבִעִית

[24] Mm 2709. [25] Mm 2268. [26] Mp sub loco. [27] Mm 288. [28] Mm 1875. [29] Mm 1888. [30] Mm 2710. [31] Mm 2398. [32] Okhl 196. [33] Mm 3952. [34] Mm 856. Cp 45 [1] Cf Mm 2711 et Mp sub loco.

22 [a–a] > 𝔊* ‖ **23** [a–a] > 𝔊* ‖ **24** [a–a] add (ex 20) ‖ [b–b] > 𝔊*, add ex 26 ‖ **25** [a–a] l אַתְּנָה הַנָּשִׁים cf 𝔊* ‖ [b] ut 17[a] ‖ [c] l תְּקִימֶנָה vel תָּקִימְנָה ‖ [d] l c pc Mss נִסְכֵּיכֶם; prp דִּבְרֵיכֶם ‖ **28** [a–a] add cf 28a ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **29** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ **30** [a] > 𝔊* (hpgr?) ‖ **Cp 45,1** [a] K[Or] בִּשְׁנַת.

2 לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ ס 2 כֹּה־אָמַר יְהוָה כד
3 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלַיִךְ בָּרוּךְ׃ 3 אָמַרְתָּ[a] אוֹי־נָא לִי כִּי־יָסַף יְהוָה יָגוֹן ג ר״פ[2]
4 עַל־מַכְאֹבִי יָגַעְתִּי[b] בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה לֹא מָצָאתִי׃ ס 4 כֹּה[a] ג חס[3] . ב . יח בטע בסיפ
תֹאמַר אֵלָיו[a] כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־בָּנִיתִי אֲנִי הֹרֵס וְאֵת אֲשֶׁר־
5 נָטַעְתִּי אֲנִי נֹתֵשׁ[b] וְאֵת־כָּל־הָאָרֶץ הִיא[bc] 5 וְאַתָּה תְּבַקֶּשׁ־לְךָ גְּדֹלוֹת יד . כז בטע ה׳ מנה בלישׁ
אַל־תְּבַקֵּשׁ כִּי הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־כָּל־בָּשָׂר נְאֻם־יְהוָה וְנָתַתִּי לְךָ
אֶת־נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל עַל כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר תֵּלֵךְ־שָׁם׃ ס ל

46 1 [a]אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל־[b]הַגּוֹיִם[c]׃ ה׳
2 לְמִצְרַיִם עַל־חֵיל פַּרְעֹה נְכוֹ[a] מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הָיָה עַל־נְהַר־ ב כת כן
פְּרָת בְּכַרְכְּמִשׁ אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית ב ול כת כן . ב . ד מל[2]
לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
3 עִרְכוּ מָגֵן וְצִנָּה וּגְשׁוּ לַמִּלְחָמָה׃ ל
4 אִסְרוּ הַסּוּסִים וַעֲלוּ[a] הַפָּרָשִׁים ב
וְהִתְיַצְּבוּ בְּכוֹבָעִים מָרְקוּ[b] הָרְמָחִים לִבְשׁוּ הַסְּרִיֹנוֹת[c]׃
5 מַדּוּעַ רָאִיתִי[a] הֵמָּה חַתִּים נְסֹגִים אָחוֹר ב
וְגִבּוֹרֵיהֶם יֻכַּתּוּ וּמָנוֹס נָסוּ וְלֹא הִפְנוּ מָגוֹר מִסָּבִיב נְאֻם־יְהוָה׃ ג׳. ג׳[4]
6 אַל־יָנוּס הַקַּל וְאַל־יִמָּלֵט הַגִּבּוֹר יג׳[5]
צָפוֹנָה[a] עַל־יַד נְהַר־[b]פְּרָת כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃ נג ה׳ מנה בסיפ
7 מִי־זֶה כַּיְאֹר יַעֲלֶה כַּנְּהָרוֹת יִתְנַעֲשׁוּ מֵימָיו׃
8 [a]מִצְרַיִם כַּיְאֹר יַעֲלֶה וְכַנְּהָרוֹת יִתְנַעֲשׁוּ מָיִם[a] ג ר״פ
וַיֹּאמֶר אַעֲלֶה אַכַסֶּה־אֶרֶץ אֹבִידָה [b]עִיר וְיֹשְׁבֵי[b] בָּהּ׃ ח פת[8]
9 עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהוֹלְלוּ הָרֶכֶב וְיֵצְאוּ[a] הַגִּבּוֹרִים ל׳. ז מל[7]
כּוּשׁ וּפוּט תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי[b] דֹרְכֵי קָשֶׁת׃ ל

[2]Mm 2157. [3]Mm 2712. [4]Mm 4158. Cp 46 [1]Mm 2453. [2]Mm 919. [3]Mm 3087. [4]Mm 3477. [5]Mm 3044. [6]Mm 389. [7]Mm 98.

3 [a] pr כִּי cf 𝔊* || [b] 𝔊 *ἐκοιμήθην* (ex *ἐκοπώθην*?) || **4** [a–a] add || [b–b] > 𝔊* || [c] K^{Or} mlt Mss 𝔗 pr לִי; l prb אֲכֵה cf 𝔖 || **Cp 46,1** [a] > 𝔊*; cf 25,13b || [b] mlt Mss $𝔊^{OL}$ + כל־ ut 25,13b || [c] ins eadem vb ut 2bγδ (בשנת . . . יהודה) || **2** [a] 𝔖𝔗 *ḥgjr'* = נָגָה (interpretatio judaica) || **4** [a] 𝔊 om cop; 𝔖 *'rkbw* = הָעלו || [b] 𝔊 *προ(σ)βάλ(λ)ετε* = רְמוּ? prp מָרְקוּ cf Ps 35,3 || [c] mlt Mss הַשְׁרִיֹן || **5** [a] > 𝔊 || **6** [a] 𝔖 *bgnbr'* = בַּגִּבּוֹרִים || [b] > 𝔊, dl || **8** [a–a] add (𝔊* om 8aβ) || [b–b] 𝔊* om עִיר וְ || **9** [a] 𝔊 *ἐξέλθατε*, l יצאו || [b] dl.

10 וְהַיּוֹם הַהוּא לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a] יוֹם נְקָמָה לְהִנָּקֵם מִצָּרָיו
וְאָכְלָה חֶרֶב[b] וְשָׂבְעָה וְרָוְתָה מִדָּמָם
כִּי זֶבַח לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ צָפוֹן אֶל־נְהַר־פְּרָת׃
11 עֲלִי גִלְעָד וּקְחִי צֳרִי בְּתוּלַת בַּת־מִצְרָיִם
לַשָּׁוְא הִרְבֵּיתִי[a] רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ׃
12 שָׁמְעוּ גוֹיִם קְלוֹנֵךְ[a] וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה הָאָרֶץ
כִּי־גִבּוֹר בְּגִבּוֹר כָּשְׁלוּ יַחְדָּיו נָפְלוּ שְׁנֵיהֶם׃ פ
13 הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לָבוֹא נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ בָּבֶל לְהַכּוֹת אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
14 הַגִּידוּ[a] בְּמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ[a] בְּמִגְדּוֹל וְהַשְׁמִיעוּ בְנֹף וּבְתַחְפַּנְחֵס[b]
אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן לָךְ כִּי־אָכְלָה חֶרֶב סְבִיבֶיךָ׃
15 מַדּוּעַ נִסְחַף[a] אַבִּירֶיךָ[b] לֹא עָמַד כִּי יְהוָה הֲדָפוֹ׃
16 הִרְבָּה[a] כּוֹשֵׁל[b] גַּם־נָפַל
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ קוּמָה[d] וְנָשׁוּבָה אֶל־עַמֵּנוּ
וְאֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה׃
17 קָרְאוּ[a] שָׁם פַּרְעֹה[b] מֶלֶךְ־מִצְרַיִם[b] שָׁאוֹן הֶעֱבִיר[c] הַמּוֹעֵד׃
18 חַי־אֲנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
כְּי[a] כְתָבוֹר בֶּהָרִים וּכְכַרְמֶל בַּיָּם יָבוֹא[b]׃
19 כְּלֵי גוֹלָה עֲשֵׂי לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם
כִּי־נֹף לְשַׁמָּה תִּהְיֶה וְנִצְּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ ס
20 עֶגְלָה[a] יְפֵה־פִיָּה[a] מִצְרַיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָּא[b]׃
21 גַּם־שְׂכִירֶיהָ בְקִרְבָּהּ כְּעֹגְלֵי מַרְבֵּק

[8] Mp sub loco. [9] Mm 2713. [10] Mm 2279. [11] Mm 3725. [12] Nu 35,22. [13] Mm 2714. [14] Mm 2715.

10 [a] > 𝔊, dl ‖ [b] l חַרְבּוֹ (ו hpgr); 𝔊* + *(τοῦ) κυρίου* ‖ **11** [a] K תִי– cf 2,33[b] ‖ **12** [a] 𝔊 *φωνήν σου* = קוֹלֵךְ ‖ **13** [a] 𝔊 *ἐν χειρί* = בְּיַד ‖ **14** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] > 𝔊*, dl (ex 44,1) ‖ [c] l סֻבָּכֵךְ; 𝔊 *τὴν σμίλακά σου* = סְבָכֵךְ cf 21,14[c] ‖ **15** [a] 𝔊 *ἔφυγεν ὁ Ἄπις*, prp *נָס חָף, sed l וּז ‖ [b] mlt Mss דרך–; l יָדֶיךָ ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ τὸ πλῆθός σου* = וַהֲמוֹנֵךְ; prp כָּשַׁל l כָּשֵׁל cf 𝔊 (tr ‸) ‖ [b] l רַהַב הָרַב ‖ [c] huc tr ויאמרו cf 𝔊 ‖ [d] Q[Or] קומו ‖ [e] 𝔊 *Ἑλληνικῆς* = הַיּוֹנָיָה, α′θ′(υ) *τῆς περιστερᾶς*, σ′ *τῆς οἰνωμένης* cf 𝔗, 𝔖 *dmdwj'* afflictantis; it 50,16[c] cf 25,38[d] ‖ **17** [a–a] 𝔊(υ) *καλέσατε τὸ ὄνομα* cf 𝔖, l קְ/שֵׁם ‖ [b–b] add ‖ [c] 𝔊 *εσβ(ε)ι(ε)*, ex *εεβ(ε)ιρ*? ‖ **18** [a] ins גְּבוֹר ‖ [b] ins אוֹיֵב ‖ **20** [a–a] l c mlt Mss יפיפיה ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊𝔖 al בה.

כִּי־גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ יַחְדָּיו לֹא עָמָדוּ ג מל
כִּי יוֹם אֵידָם בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פִּקְדָתָם׃
22 קוֹלָהּ [a]כַּנָּחָשׁ יֵלֵךְ [a]כִּי־בְחַיִל [b]יֵלֵכוּ ב
וּבְקַרְדֻּמוֹת בָּאוּ לָהּ [c]כְּחֹטְבֵי עֵצִים׃
23 כָּרְתוּ [a]יַעְרָהּ נְאֻם־יְהוָה כִּי לֹא יֵחָקֵר [b] ל
כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר׃ ג15
24 הֹבִישָׁה בַת־מִצְרָיִם נִתְּנָה בְּיַד עַם־צָפוֹן׃
25 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא [a] ג ר״פ16 . ד17
[b]וְעַל [c]־פַּרְעֹה [d]וְעַל־מִצְרַיִם וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה [d] ה ב מנה בלישׁ18 .
ה ב מנה בלישׁ18
וְעַל הַבֹּטְחִים בּוֹ׃ 26 [a]וְנָתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד־עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשָּׁכֵן כִּימֵי־קֶדֶם נְאֻם־יְהוָה׃ ס ב מ״פ בנביא18
18ס15 27 [a]וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל
כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם ל חס . ב
וְשָׁב יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס ח מל19 . ג20
28 אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה כִּי אִתְּךָ אָנִי יא ר״פ ז מנה בנביא
כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם [a] אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ שָּׁמָּה ג21
וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ ס ה22
47 1 [a]אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא [a] אֶל־פְּלִשְׁתִּים נ1
[a]בְּטֶרֶם יַכֶּה פַרְעֹה אֶת־עַזָּה׃ ס 2 כֹּה [a] אָמַר יְהוָה יז בטע בסיפ
הִנֵּה־מַיִם עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שׁוֹטֵף ו
וְיִשְׁטְפוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ ל . ג מל2
וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילֵל כָּל יוֹשֵׁב [a] הָאָרֶץ׃ ד חס3 . מט מל בנביא
3 [a]מִקּוֹל שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ הֲמוֹן גַּלְגִּלָּיו

15 Mm 2716. 16 Mm 2541. 17 Mm 2717. 18 Mp sub loco. 19 Mm 822. 20 Mm 3574. 21 Mm 1220. 22 Mm 1035. Cp 47 1 Mm 1734. 2 Mm 2499. 3 Mp sub loco.

22 [a–a] G *ὡς ὄφεως συρίζοντος*, S(C) *'jk ḥwj' dršp* quasi serpens repens, V *quasi aeris* (= נְחֹשֶׁת) *sonabit*; prp כְּנַהֵם יִלְדָּהּ ‖ [b] G *ἐν ἄμμῳ* = בחול ‖ [c] mlt Mss לך ‖ **23** [a] non imp pi (G^{L}S), sed pf qal (GCV) ‖ [b] l c Ms רוּ– ‖ **25** [a] G *(τὸν) υἱὸν αὐτῆς* = בְּנָהּ ‖ [b–b] prp פַּרְעֹה־ועל; dl cf v b ‖ [c] GC$^{f\,Ms}$ om cop ‖ [d–d] > G* (homtel) ‖ **26** [a] > G* ‖ **27** [a] cf 30,10[a] ‖ **Cp 47,1** [a–a] > G*, add ‖ **2** [a] mlt Mss Vrs כֹּה־ ‖ **3** [a] v a c 2, v b c 4 cj.

לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרִפְיוֹן יָדָיִם׃
4 עַל־הַיּוֹם הַבָּא לְשַׁדֹּד אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים ל ומל
לְהַכְרִית [a]לְצֹר וְלְצִידוֹן כָּל שָׁרִיד עֹזֵר[a]
כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה [b]אֶת־פְּלִשְׁתִּים[b] שְׁאֵרִית [c]אִי כַּפְתּוֹר[c]׃
5 בָּאָה קָרְחָה אֶל־עַזָּה נִדְמְתָה[a] אַשְׁקְלוֹן ל. ל
שְׁאֵרִית[b] עִמְקָם[c] עַד־מָתַי תִּתְגּוֹדָדִי׃ ס
6 הֹוי[a] חֶרֶב לַיהוָה עַד־אָנָה לֹא תִשְׁקֹטִי ב
הֵאָסְפִי אֶל־[b]תַּעֲרֵךְ הֶרְגְעִי וְדֹמִי׃
7 אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי[a] וַיהוָה צִוָּה־לָהּ ב
אֶל־אַשְׁקְלוֹן וְאֶל־חוֹף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃ ס ג[4]
48 1 לְמוֹאָב כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ל בטע
הוֹי אֶל־נְבוֹ כִּי שְׁדֻדָה הֹבִישָׁה[a] נִלְכְּדָה קִרְיָתָיִם ל
הֹבִישָׁה[b] הַמִּשְׂגָּב וָחָתָּה[c]׃ 2 אֵין עוֹד [a]תְּהִלַּת מוֹאָב[a] ד[1]
בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה מִגּוֹי ל[2]
גַּם־מַדְמֵן[b] תִּדֹּמִי אַחֲרַיִךְ תֵּלֵךְ חָרֶב׃ ל
3 קוֹל צְעָקָה מֵחֹרֹנָיִם[a] שֹׁד וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ ד וכל אוריית דכות. ד[3] ול כת כן. ג[4]
4 נִשְׁבְּרָה מוֹאָב הִשְׁמִיעוּ[a] זְעָקָּהּ[b] צְעוֹרֶיהָ[c]׃ ל דגש. צעיריה ק
5 כִּי מַעֲלֵה הַלֻּחוֹת[a] בִּבְכִי יַעֲלֶה־בֶּכִי[b] הלחית[2] חד מן ב בלוש. ו ק
כִּי בְמוֹרַד חוֹרֹנַיִם צָרֵי[c] צָעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמָעוּ׃ ג[3]
6 נֻסוּ מַלְטוּ נַפְשְׁכֶם וִתְהְיֶינָה[a] כַּעֲרוֹעֵר[b] בַּמִּדְבָּר׃ ג חד חס וחד מל[2]
7 כִּי יַעַן בְּטַחֲךָ [a]בְּמַעֲשַׂיִךְ וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ[a] גַּם־אַתְּ תִּלָּכֵדִי

[4]Mm 513. Cp 48 [1]Mm 2718. [2]Mp sub loco. [3]Mm 2719. [4]Mm 2430. [5]Mm 1299.

4 [a–a] ⅁Ⅽ alit ‖ [b–b] > ⅁* ‖ [c–c] ⅁* *τῶν νήσων* = הָאִיִּים ‖ **5** [a] ⅁ *ἀπερρίφη* = נִרְמַ׳ ‖ [b] prb pr אַשְׁדּוֹד cf Jos 11,22 ‖ [c] ⅁ *Ενακιμ*, l עֲנָקִים cf Jos ‖ **6** [a] > ⅁ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd, אֶל ‖ **7** [a] l ט– cf ⅁ⅅⅤ ‖ **Cp 48,1** [a] > ⅁*, dl (ex 1b) ‖ [b] ה dttg, l שׁ– ‖ [c] l וחת ‖ **2** [a–a] ⅁$^{BSA\,min}$ *ἰατρεία* (= תְּעָלַת) *(ἐν) Μωαβ (ἀ)γαυρίαμα* (= תְּהִלָּה) ‖ [b] ⅁ (ⅅⅤ) *παῦσιν (παύσεται)* = דָּמוֹם ‖ **3** [a] prp מֵהַר עֲבָרִים (cf 22,20) propter 5b ‖ **4** [a] mlt Mss Vrs הַ׳ ‖ [b] > ⅁* ‖ [c] K צִעוֹ׳; l צַעֲרָה cf ⅁ et Jes 15,5 ‖ **5** [a] ⅅⅭⅤ ut Q, sic l cf Jes 15,5 ‖ [b] l בּוֹ ut Jes ‖ [c] > ⅁Ⅽ$^{r\,Mss}$ et Jes, dl ‖ **6** [a] l frt וְתַחֲנוּ cf [b] ‖ [b] ⅁ *ὥσπερ ὄνος ἄγριος* = כְּעָרוֹד α′(ⅅ?Ⅴ) *(ὡς) μυρίκη* = כְּעַרְעָר (17,6); frt dl, gl (ex כיערערו crrp) ad שמעו 5, quod glossator c יעערו (= יְעַרְעֲרוּ) Jes 15,5 aequavit ‖ **7** [a–a] ⅁ recte *ἐν ὀχυρώμασίν σου* (= בְּמִצְדוֹתַיִךְ ? בְּמָעֻזַּיִךְ ?).

וְיָצָא כְמוֹשׁ[b] בַּגּוֹלָה כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּו[c]׃ כמוש[6] ק . יחדיו ק
8 וְיָבֹא שֹׁדֵד אֶל־כָּל־עִיר וְעִיר[a] לֹא תִמָּלֵט לא[7]
וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר[b] אָמַר יְהוָה׃ כ ס״פ[8]
9 תְּנוּ־צִיץ[a] לְמוֹאָב כִּי[b] נָצוֹא תֵּצֵאוּ[b] ל
וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִּהְיֶינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב בָּהֶן׃ מט מל בנביא . ה[9]
10 אָרוּר עֹשֵׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר[a] מֹנֵעַ חַרְבּוֹ מִדָּם׃ ח בטע[10] . נ . ב
11 שַׁאֲנַן מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשֹׁקֵט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו ל[11] . ג ב חס וחד מל[12]
וְלֹא־הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ[a] ג ספרוק ולא לא לא[13] . יחס[14] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א . ב
עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר׃ ס ד[15] . ל
12 לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ וְכֵלָיו ח . ל
יָרִיקוּ[a] וְנִבְלֵיהֶם[b] יְנַפֵּצוּ׃ 13 וּבֹשׁ מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בָּשׁוּ בֵּית ג חס[16]
יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל מִבְטַחָם׃ ל
14 אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנָחְנוּ וְאַנְשֵׁי־חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ יח[17]
15 שֹׁדֵד מוֹאָב[a] וְעָרֶיהָ עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח ב
נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ[b]׃ ג
16 קָרוֹב אֵיד[a]־מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ מְהֵרָה מְאֹד׃
17 נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכֹל יֹדְעֵי שְׁמוֹ
אִמְרוּ אֵיכָה[a] נִשְׁבַּר מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃ יט[18] . ב
18 רְדִי מִכָּבוֹד יֹשְׁבִי[a] בַצָּמָא[b] יֹשֶׁבֶת בַּת־[c]דִּיבוֹן ושבי ק . ה חס[19] . ג מל
כִּי־שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ׃
19 אֶל־דֶּרֶךְ עִמְדִי וְצַפִּי יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר
שַׁאֲלִי־נָס וְנִמְלָטָה[a] אִמְרִי מַה־נֶּהְיָתָה׃
20 הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה[a] [b]הֵילִילוּ[b] וְזַעֲקוּ[b] הילילו . וזעקו ק

[6]Mm 832. [7]Mm 2300. [8]Mm 2481. [9]Mm 640. [10]Mm 1201. [11]Mm 3574. [12]Mm 2720. [13]Mm 1139. [14]Mm 2781. [15]Mm 2721. [16]Mm 2722. [17]Mm 2952. [18]Mm 1095. [19]Mm 2184.

7 [b] mlt Mss ut Q, sic l ‖ [c] mlt Mss ut Q; K יָחַד ‖ **8** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ [b] dttg, dl ‖ **9** [a] 𝔊 *σημεῖα*, l צִיּוֹן cf 2 R 23,17 ‖ [b–b] l נָצֹה תֵּצֶה cf 𝔊𝔖 et 4,7 ‖ **10** [a] > 𝔊* ‖ **11** [a] 𝔊* om cop, dl? ‖ **12** [a] 𝔊 *λεπτυνοῦσι* = יָדֻקוּ ‖ [b] 𝔊 α′ suff sg, l וְנִבְלָיו (*κεράσματα* [*κέρατα*] crrp ex *κεράμια*?) ‖ **15** [a–a] l שֹׁדֵד מִ עָלָיו cf 18 ‖ [b–b] > 𝔊*, dl (ex 46,18) ‖ **16** [a] 𝔊 *ἡμέρα* ‖ **17** [a] K[Or] איך ‖ **18** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K? ‖ [b] l prb בְּצִיָּה cf 𝔖 ‖ [c] dttg? ‖ **19** [a] Vrs m = ט– ‖ **20** [a] ה dttg, l חת ‖ [b–b] nonn Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q, K 𝔊 לִי– קִי–.

הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃

21 וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר אֶל־חֹלוֹן וְאֶל־יַהְצָה וְעַל־מֵפָעַת׃ מיפעת חד מן ב בלישׁ ק

22 וְעַל־דִּיבֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית דִּבְלָתָיִם׃ 23 וְעַל קִרְיָתַיִם וְעַל־ ג מל

ב בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ 24 וְעַל־קְרִיּוֹת וְעַל־בָּצְרָה וְעַל כָּל־עָרֵי

ל[29] אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃

25 נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ נִשְׁבָּרָה נְאֻם יְהוָה׃[a]

ל. לא[21]. ב 26 הַשְׁכִּרֻהוּ כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ[a] וְהָיָה לִשְׂחֹק

ג פסוק ראם אם[22]. לה מל. נמצא ק גַּם־הוּא׃ 27 וְאִם לוֹא הַשְׂחֹק הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם־בְּגַנָּבִים נִמְצָאָה[a]

כִּי־[b]מִדֵּי דַבֶּרְךָ[bc] בּוֹ תִּתְנוֹדָד[d]׃

28 עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יוֹשְׁבֵי מוֹאָב

ד וְהָיוּ כְּיוֹנָה תְּקַנֵּן בְּעִבְרֵי[a] פִי־פָחַת׃ ל[24]. ב[24]

29 [a]שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב גֵּאֶה מְאֹד

ל [b]גְּבְהוֹ וּגְאוֹנוֹ[b] וְגַאֲוָתוֹ וְרָם לִבּוֹ׃

30 אֲנִי יָדַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה עֶבְרָתוֹ[a] וְלֹא־[b]כֵן בַּדָּיו[b] לֹא־כֵן עָשׂוּ׃ יט[25] רל בלישׁ. יט[25]

לא פסוק על על ומילה חדה ביניה[26]. ל. ל. כת כן[27] 31 [a]עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב אֵילִיל וּלְמוֹאָב כֻּלֹּה אֶזְעָק אֶל־אַנְשֵׁי[b] קִיר־

חֶרֶשׂ יֶהְגֶּה[c]׃

נ ר״פ 32 [a]מִבְּכִי[b] יַעְזֵר אֶבְכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן[c] שִׂבְמָה

נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם עַד יָם[d] יַעְזֵר נָגָעוּ

ל עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־בְּצִירֵךְ[e] שֹׁדֵד[f] נָפָל׃

28 ו 33 [a]וְנֶאֱסְפָה שִׂמְחָה וָגִיל [b]מִכַּרְמֶל וּמֵאֶרֶץ[b] מוֹאָב

ו. ו. ו וְיַיִן מִיקְבִים[c] הִשְׁבַּתִּי[d] לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד[e] הֵידָד לֹא הֵידָד[f]׃

[20] Mp sub loco. [21] Mm 486. [22] Mm 2723. [23] Mm 1773. [24] Mm 2724. [25] Mm 436. [26] Mm 686. [27] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [28] Mm 1698.

21 [a] ⅁ⅭⅤ ut Q, K 𝔊 מוֹ׳ ‖ **25** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **26** [a] 𝔊 *ἐν χειρὶ αὐτοῦ*; 𝔙 dttg, dl ‖ **27** [a] K הָ֫ ‖ [b–b] > 𝔊⅁ ‖ [c] pc Mss דִּבְּרְךָ, l דַּבֶּרְךָ cf σ′ ‖ [d] 𝔊*(⅁) *ἐπολέμεις* = תִּתְגּוֹדֵד? ‖ **28** [a] 𝔊 *ἐν πέτραις* = בְּצוּרֵי? ‖ **29** [a] 29sq cf Jes 16,6 ‖ [b–b] 𝔊*⅁ et Jes om וְ׳ גׄ ‖ **30** [a] 𝔊 *(ἔργα αὐτοῦ)* ⅁ *(ʾbdjhwn)* 𝔗 *(ʾwbdj rbrbjhwn)* עֲבָדָתוֹ leg vid; huc tr cf Jes ‖ [b–b] 𝔊 *τὸ ἱκανὸν αὐτοῦ* = יָדָיו ‖ **31** [a] cf Jes 16,7 ‖ [b] Jes אֲשִׁישֵׁי ‖ [c] l c Ms Q^{Or} אֲהֻגֵּה; 𝔊 *αὐχμοῦ* ‖ **32** [a] cf Jes 16,8.9 ‖ [b] Jes ׳בְּבְ 𝔊 *ὡς κλαυθμόν* = ׳כְּבְ; prp מִבְּכִי cf Hi 38,16 ‖ [c] 𝔊 ut Jes ׳גׄ ‖ [d] > 2 Mss et Jes, dl ‖ [e] pc Mss Jes ׳קְצ ‖ [f] Jes הֵידָד ‖ **33** [a] cf Jes 16,10 ‖ [b–b] 𝔊* om מִ׳ וְ׳ ‖ [c] $𝔊^{L}$ ut Jes ׳בְּיְ cf 𝔊* *ἐπί* ‖ [d] 𝔊 *πρωί* = הַשְׁכֵּם? l הִשְׁבַּת ‖ [e] l c ⅁ⅭⅤ et Jes הַדֹּרֵךְ ‖ [f] 𝔊 crrp; prp *הֵידָד יְהֵידָד vel *יְהוּדָד.

34 [a]מִזַּעֲקַת[b] חֶשְׁבּוֹן [e]עַד־אֶלְעָלֵה[c] עַד־יַהַץ נָתְנוּ קוֹלָם מִצֹּעַר עַד־ ג.ב
35 חָרֹנַיִם עֶגְלַת[d] שְׁלִשִׁיָּה כִּי גַם־מֵי נִמְרִים לִמְשַׁמּוֹת יִהְיוּ׃ 35 וְהִשְׁבַּתִּי ד[29]. ג ב חס וחד מל[30]. ג[31]
36 לְמוֹאָב נְאֻם־יְהוָה מַעֲלֶה[a] בָּמָה[b] וּמַקְטִיר לֵאלֹהָיו׃ 36 [a]עַל־כֵּן לִבִּי ה[32]. ג. ז פסוק על אל על
לְמוֹאָב כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה וְלִבִּי אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׁ כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה ב[33]. ב
37 עַל־כֵּן יִתְרַת[b] עָשָׂה אָבָדוּ׃ 37 [a]כִּי כָל־[b]רֹאשׁ קָרְחָה וְכָל־זָקָן גְּרֻעָה[c] ה פסוק כל וכל כל. ב חד חס וחד מל
38 עַל כָּל־יַדַיִם גְּדֻדֹת וְעַל־[d]מָתְנַיִם שָׂק׃ 38 [a]עַל כָּל־גַּגּוֹת מוֹאָב ד
וּבִרְחֹבֹתֶיהָ[b] מִסְפֵּד כִּי־שָׁבַרְתִּי אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ ב. כת כן[34]
39 נְאֻם־יְהוָה׃ 39 אֵיךְ חַתָּה[a] הֵילִילוּ[b] אֵיךְ הִפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בֹּוּשׁ וְהָיָה
40 מוֹאָב לִשְׂחָק וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ ס 40 כִּי־כֹה[c] אָמַר[c] יְהוָה ו בטע בסיפ. כי מיחד[35]
[a]הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יִדְאֶה וּפָרַשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב[a]׃ ב
41 נִלְכְּדָה הַקְּרִיּוֹת וְהַמְּצָדוֹת נִתְפָּשָׂה[a] ח בלישׁ[36]. ב
[b]וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה[b]׃ ה. ב
42 וְנִשְׁמַד מוֹאָב מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃ לא[37]
43 [a]פַּחַד וָפַחַת וָפָח עָלַיִךְ יוֹשֵׁב מוֹאָב נְאֻם־יְהוָה׃ מט מל בנביא
44 [a]הַנָּס[b] מִפְּנֵי[c] הַפַּחַד יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת הנס חד מן ג[38] ב חס ך וחד מל. ה בסיפ
וְהָעֹלֶה מִן־הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח
כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ[e] אֶל־מוֹאָב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ ל
45 [ba]בְּצֵל[c] חֶשְׁבּוֹן עָמְדוּ מִכֹּחַ[d] נָסִים[b]
כִּי־אֵשׁ יָצְאָה[e] מֵחֶשְׁבּוֹן וְלֶהָבָה מִבֵּין׀ סִיחֹן ג סביר יצאה[39]. ג
וַתֹּאכַל[f] פְּאַת מוֹאָב וְקָדְקֹד[g] בְּנֵי שָׁאוֹן׃ ל
46 [a]אוֹי־לְךָ מוֹאָב אָבַדְתָּ[b] עַם־כְּמוֹשׁ

[29] Mm 2719. [30] Mm 2725. [31] Mm 815. [32] Mm 2726. [33] Mp sub loco. [34] Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [35] Mm 2049. [36] Mm 1666. [37] Mm 486. [38] Mm 1286. [39] Mm 127.

34 [a] cf Jes 15,4–6 ‖ [b] dl מ (et dageš sq) ‖ [c–c] l c Jes וְעַ֫ד ‖ [d] l וְעַ֫ד cf 𝔊 ‖ **35** [a] 𝔗 + *qrbn*, ins עֹלָה ‖ [b] 𝔊(α′σ′𝔗) *ἐπὶ βωμόν*, l עַל־הַבָּמה (hpgr) ‖ **36** [a] cf Jes 16,11 et 15,7 ‖ [b] Mss תָ֫; 𝔖 *bišt'* malum ‖ **37** [a] cf Jes 15,2.3 ‖ [b] pc Mss pr ־עַל; Jes בְּכל ‖ [c] nonn Mss גדעה ‖ [d] 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔗[fMs]𝔙 + כָּל־ ‖ **38** [a] cf Jes 15,3 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **39** [a] ut 20[a] ‖ [b] > α′σ′, add ex 20 ‖ **40** [a–a] > 𝔊*, add ex 49,22 ‖ **41** [a] Q[Or] שׁוּ֫– ‖ [b–b] > 𝔊*, add ex 49,22 ‖ **43** [a] cf Jes 24,17 ‖ **44** [a] cf Jes 24,18 ‖ [b] K[Or] Vrs et Jes ut Q, sic l; K הנּיס? ‖ [c] 𝔖 ut Jes מִקּוֹל ‖ [d] nonn Mss 𝔖𝔗 et Jes מְתוֹךְ ‖ [e] l אֱלֹהָ cf 𝔊𝔖 ‖ **45** [a] cf Nu 21,28 24,17b; 𝔊* om 45–47 ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ [c] prp אֶצֶל ‖ [d] θ′(𝔙) *ἀπὸ παγίδος* = מִפַּח ‖ [e] l c mlt Mss et Nu 21 יָצְאָה ‖ [f] l c pc Mss מבית; θ′𝔖 ut Nu מִקְרֵית ‖ [g] pc Mss et Nu 24 וְקַרְקַר, θ′ *καὶ ἐξηρεύνησεν* = וַתַּחְקֹר? ‖ **46** [a] cf Nu 21,29 ‖ [b] l c Ms θ′𝔖𝔙 et Nu 21, 29 אבדתָּ.

כִּי־לִקְחוּ בָנֶיךָ בַּשֶּׁבִי וּבְנֹתַיִךְ בַּשִּׁבְיָה׃
47 וְשַׁבְתִּי שְׁבוּת־מוֹאָב בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נְאֻם־יְהוָה
עַד־הֵנָּה מִשְׁפַּט מוֹאָב׃ ס ל
49 1 לִבְנֵי עַמּוֹן כֹּה אָמַר יְהוָה
הֲבָנִים אֵין לְיִשְׂרָאֵל אִם־יוֹרֵשׁ אֵין לוֹ ל. יו מ״פ אין אין
מַדּוּעַ יָרַשׁ מַלְכָּם[a] אֶת־גָּד[b] וְעַמּוֹ בְּעָרָיו יָשָׁב׃ 2 ל. יו. ה קמ
2 a לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה[a] ה סכת[a]
וְהִשְׁמַעְתִּי אֶל־רַבַּת[b] בְּנֵי־עַמּוֹן[b] תְּרוּעַת מִלְחָמָה
וְהָיְתָה לְתֵל שְׁמָמָה וּבְנֹתֶיהָ[c] בָּאֵשׁ תִּצַּתְנָה ה חס בנביא
וְיָרַשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת־יְרֻשָּׁיו[d] אָמַר יְהוָה[b]׃ כ ס״פ[4]
3 הֵילִילִי חֶשְׁבּוֹן כִּי שֻׁדְּדָה־עַי[a] צְעַקְנָה בְּנוֹת רַבָּה[a] ב. ל
חֲגֹרְנָה שַׂקִּים סְפֹדְנָה וְהִתְשׁוֹטַטְנָה בַּגְּדֵרוֹת[bc] ל. ל
כִּי מַלְכָּם[d] בַּגּוֹלָה יֵלֵךְ כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּיו׃ ג מל
4 מַה־תִּתְהַלָּלִי[a] בָּעֵמָקִים זָב עִמְקֵךְ[a] הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה[b] ד פתח[a]
הַבֹּטַחַת בְּאֹצְרֹתַיִךְ[c] מִי יָבוֹא אֵלָי׃ ל. ל[b]
5 הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ פַּחַד[a] נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a] מִכָּל־סְבִיבָיִךְ ד. הי
וְנִדַּחְתֶּם[b] אִישׁ לְפָנָיו וְאֵין מְקַבֵּץ לַנּוֹדֵד[c]׃ ל
6 a וְאַחֲרֵי־כֵן אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת בְּנֵי־עַמּוֹן נְאֻם־יְהוָה׃ ס
7 לֶאֱדוֹם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַאֵין[a] עוֹד חָכְמָה בְּתֵימָן יו. ח[a]
אָבְדָה עֵצָה מִבָּנִים[b] נִסְרְחָה חָכְמָתָם׃ ל[a]
8 נֻסוּ הָפְנוּ[a] הֶעְמִיקוּ[b] לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי דְדָן ל
כִּי אֵיד עֵשָׂו[c] הֵבֵאתִי עָלָיו עֵת פָּקְדָתִיו׃ ל
9 a אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ לֹא יַשְׁאִירוּ עוֹלֵלוֹת ח[a] ר״פ בסיס וחד מן יג[7] ר״פ אם אם. ל חס. ל מל

Cp 49 [1]Mm 2572. [2]Mm 87. [3]Mp sub loco. [4]Mm 2481. [5]Mm 1177. [6]Mm 2584. [7]Mm 519.

Cp 49,1 [a] l מִלְכָּם cf GSV ‖ [b] G* *Γαλααδ* ‖ **2** [a–a] add ‖ [b–b] > G* ‖ [c] G *καὶ βωμοὶ αὐτῆς* = וּבָמוֹתֶיהָ, sed cf 3 ‖ [d] G *τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ* = יְרֻשָּׁתוֹ? cf C יורשה ‖ **3** [a–a] l שֻׁדַּד עָלָה ut 48,18 ‖ [b–b] > G* ‖ [c] l בְּגֻדֵּדוֹת cf 48,37 ‖ [d] ut 1[a] ‖ **4** [a–a] l sol בְּעמק ‖ [b] G *(τῆς) ἰταμίας*, G[L239] *(τῆς) ἀτιμίας*, σ′ *ἡ αἰχμαλωτιζομένη* = הַשְּׁבוּיָה, S *ḥbjbt'* dilecta, V *delicata*; l frt הַשַּׂאֲנָנָה ‖ [c] ins c pc Mss Vrs הָאֹמְרָה ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] pc Mss S וּנְדַחְתִּים ‖ [c] > G* ‖ **6** [a] > G* ‖ **7** [a] G om ה ‖ [b] a בין cf GS ‖ **8** [a] prp ה׳ ‖ [b] = הַצַּע ‖ [c] G *ἐποίησεν* = עָשָׂה ‖ **9** [a] cf Ob 5.

אִם־גַּנָּבִים בַּלַּיְלָה [b]הִשְׁחִיתוּ דַיָּם[b]׃ ג

10 [a]כִּי־אֲנִי חָשַׂפְתִּי[b] אֶת־עֵשָׂו גִּלֵּיתִי אֶת־מִסְתָּרָיו וְנֶחְבָּה[c] לֹא יוּכָל ל וכת ה[8]
שָׁדַד זַרְעוֹ וְאֶחָיו[d] וּשְׁכֵנָיו וְאֵינֶנּוּ[e]׃ יג

11 עָזְבָה יְתֹמֶיךָ אֲנִי אֲחַיֶּה וְאַלְמְנֹתֶיךָ עָלַי תִּבְטָחוּ[a]׃ ס ב[9]. ל[10]. ל[11]

12 [a]כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־אֵין מִשְׁפָּטָם לִשְׁתּוֹת הַכּוֹס שָׁתוֹ ז בטע בסיפ[12]. כי מיחד[13]
יִשְׁתּוּ וְאַתָּה הוּא נָקֹה תִּנָּקֶה לֹא תִנָּקֶה כִּי שָׁתֹה תִּשְׁתֶּה׃ 13 כִּי בִי ב. ג כת ה[14]
נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לְשַׁמָּה לְחָרְפָּה[a] וְלִקְלָלָה תִּהְיֶה ל. יו בליש
בָצְרָה[b] וְכָל־עָרֶיהָ תִּהְיֶינָה לְחָרְבוֹת עוֹלָם׃

14 [a]שְׁמוּעָה שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שָׁלֻחַ[b] ל. ד[15]
הֵתָקְבְּצוּ וּבֹאוּ עָלֶיהָ וְקוּמוּ לַמִּלְחָמָה׃

15 [a]כִּי־הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךְ בַּגּוֹיִם בָּזוּי בָּאָדָם׃

16 [a]תִּפְלַצְתְּךָ [b]הִשִּׁיא אֹתָךְ[b] זְדוֹן לִבֶּךָ ד דמטע
שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי הַסֶּלַע תֹּפְשִׂי מְרוֹם גִּבְעָה ד[16]. ג[17]
כִּי־תַגְבִּיהַ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ ג[18]. ג[19]

17 [a]וְהָיְתָה אֱדוֹם לְשַׁמָּה כָּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ׃ ל כת כן חס

18 [a]כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ
וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃

19 [a]הִנֵּה כְאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן[b] הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה אֵיתָן
כִּי[c]־[d]אַרְגִּיעָה אָרִיצֵנּוּ מֶעָלֶיהָ[d] [e]וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ[e] אֶפְקֹד ג ב מל וחד חס[20]. ב
כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יְעִדֶּנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃ ס ב[21]. נ

20 לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־אֱדוֹם
וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יוֹשְׁבֵי תֵימָן ה מל ב[22] מנה בליש. ג[23]
אִם־לֹא יִסְחָבוּם[a] צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים[b] עֲלֵיהֶם נְוֵהֶם[c]׃ לה מל[24]. נ. ב

[8] Mm 2035. [9] Mm 2084. [10] Mp sub loco. [11] וחד ואחיה Dt 32,39. [12] Mm 2547. [13] Mm 2049. [14] Mm 1531. [15] Mm 1969. [16] Mm 2727. [17] Mm 3672. [18] Mm 3079. [19] Mm 2728. [20] Mm 2729. [21] Mm 2730. [22] Mm 2731. [23] Mm 2751. [24] Mp contra textum, cf Mp sub loco.

9 [b–b] 𝔊* *ἐπιθήσουσι χεῖρα αὐτῶν* = יָשִׁיתוּ יָדָם ‖ **10** [a] cf Ob 6 ‖ [b] 𝔖(𝔗) *bsjt* = חִפַּשְׂתִּי cf Ob 6 ‖ [c] 1 וְנֶחְבָּה cf 𝔊𝔙 ‖ [d] prp וְאֵינֶנּוּ ‖ [e] σ′ *οὐκ ἔστιν ὃς ἐρεῖ* cf 𝔊^{L}, prp ואין אֹמֵר ‖ **11** [a] = חֶנְהָ– ‖ **12** [a] 𝔊 brevius ‖ **13** [a] > 𝔊*, dttg? ‖ [b] 𝔊 *ἐν μέσῳ αὐτῆς* = בְּתוֹכָהּ? ‖ **14** [a] cf Ob 1 ‖ [b] 𝔊 *ἀπέστειλε* = שִׁלַּח ‖ **15** [a] cf Ob 2 ‖ **16** [a] cf Ob 3.4 ‖ [b–b] 1 הִשִּׁיאַתְךָ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ **17** [a] cf 19,8 ‖ **18** [a] cf 50,40 ‖ **19** [a] 19–21 cf 50,44–46 ‖ [b] 𝔊 *ἐκ μέσου* = מִגּוֹא (aram) ‖ [c] 1 כֵּן ‖ [d–d] prp אָרְגִּעָה אֶת־צֹ(א)ן מַרְעִיתוֹ ‖ [e–e] prp וּמִבְחַר אֵילֶיהָ ‖ [f] K^{Or} גוּ– ‖ **20** [a] prp יְסָחֲבוּ גַּם ‖ [b] 1 יְשִׂם? cf 𝔊 ‖ [c] 𝔗 mlt Mss נוויהם.

21 מִקּ֤וֹל נִפְלָם֙ רָעֲשָׁ֣ה הָאָ֔רֶץ צְעָקָ֖ה[a] בְּיַם־סּ֥וף נִשְׁמַ֖ע קוֹלָֽהּ׃[b]

22 [a]הִנֵּ֤ה כַנֶּ֙שֶׁר֙ [b]יַעֲלֶ֣ה וְיִדְאֶ֔ה[b] וְיִפְרֹ֥שׂ כְּנָפָ֖יו עַל־בָּצְרָ֑ה[c] וְהָיָ֣ה לֵ֔ב

גִּבּוֹרֵ֥י אֱד֛וֹם בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא כְּלֵ֥ב אִשָּׁ֖ה מְצֵרָֽה׃ ס

23 [a]לְדַמֶּ֣שֶׂק בּ֔וֹשָׁה חֲמָ֖ת וְאַרְפָּ֑ד כִּי־שְׁמֻעָ֥ה רָעָ֛ה שָׁמְע֖וּ

[b]נָמֹ֥גוּ בַיָּ֖ם דְּאָגָ֑ה[b] הַשְׁקֵ֖ט לֹ֥א יוּכָֽל׃

24 רָפְתָ֤ה דַּמֶּ֙שֶׂק֙ הִפְנְתָ֣ה לָנ֔וּס וְרֶ֥טֶט הֶחֱזִיקָ֖ה[a]

[b]צָרָ֣ה וַחֲבָלִ֑ים אֲחָזָ֕תְהָ֖ כַּיּוֹלֵדָֽה׃[b]

25 אֵ֚יךְ לֹא־[a]עֻזְּבָ֣ה עִ֔יר תְּהִלָּ֖ה קִרְיַ֥ת מְשׂוֹשִֽׂי׃[b]

26 [a]לָכֵ֗ן יִפְּל֤וּ בַחוּרֶ֙יהָ֙ בִּרְחֹבֹתֶ֔יהָ וְכָל־אַנְשֵׁ֥י הַמִּלְחָמָ֖ה יִדַּמּ֣וּ [b]בַּיּ֑וֹם

הַה֣וּא[b] נְאֻם־יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃

27 [a]וְהִצַּתִּי֙ אֵ֔שׁ בְּחוֹמַ֖ת דַּמֶּ֑שֶׂק וְאָכְלָ֕ה אַרְמְנ֖וֹת בֶּן־הֲדָֽד׃ ס

28 לְקֵדָ֖ר [a]וּלְמַמְלְכ֣וֹת חָצ֑וֹר[a] אֲשֶׁ֨ר הִכָּ֤ה נְבוּכַדְרֶאצַּר֙[b] מֶ֣לֶךְ־בָּבֶ֔ל

כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֑ה

קוּמ֥וּ עֲל֛וּ[c] אֶל־קֵדָ֖ר וְשָׁדְד֥וּ[d] אֶת־בְּנֵי־קֶֽדֶם׃

29 אָהֳלֵיהֶ֤ם וְצֹאנָם֙ יִקָּ֔חוּ יְרִיעֹתֵיהֶ֥ם וְכָל־כֵּלֵיהֶ֖ם

וּגְמַלֵּיהֶ֣ם יִשְׂא֣וּ לָהֶ֑ם וְקָרְא֤וּ עֲלֵיהֶם֙ מָג֣וֹר מִסָּבִֽיב׃

30 נֻ֚סוּ נֻדּ֣וּ[a] מְאֹ֔ד [b]הֶעְמִ֖יקוּ לָשֶׁ֣בֶת[b] יֹשְׁבֵ֣י חָצ֑וֹר[c] נְאֻם־יְהוָ֔ה

כִּֽי־יָעַ֥ץ עֲלֵיכֶ֖ם נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר[a] מֶ֔לֶךְ־בָּבֶ֑ל עֵצָ֥ה וְחָשַׁ֖ב עֲלֵיהֶֽם[d]

31 [a]קוּמ֥וּ עֲל֛וּ אֶל־גּ֥וֹי שֹׁלֵ֖ו יוֹשֵׁ֑ב לָבֶ֣טַח [b]נְאֻם־יְהוָ֔ה[b] [מַחֲשָׁבָֽה׃

לֹא־דְלָתַ֥יִם וְלֹא־בְרִ֖יחַ לֹ֑ו בָּדָ֖ד יִשְׁכֹּֽנוּ׃

32 וְהָי֤וּ גְמַלֵּיהֶם֙ לָבַ֔ז וַהֲמ֥וֹן מִקְנֵיהֶ֖ם לְשָׁלָ֑ל

וְזֵרִ֤תִים֙ לְכָל־רֽוּחַ֙ קְצוּצֵ֣י פֵּאָ֔ה

וּמִכָּל־עֲבָרָ֖יו[a] אָבִ֥יא אֶת־אֵידָ֛ם נְאֻם־יְהוָֽה׃

ד וכל אוריית דכות

ה. ב

ג ב קמ וחד פת[25]. ה חס[26]

ד וחס[27]

ב[28]

ו. ג בליש בסיפ[31]

ל. נבוכדראצר[32] חד מן ב[33] יתיר ו בליש

ל חטף[32]

ל[32]. ל[34]

כ

ל דגש

עליכם ק

ב עינך דמיין ומל[32]. מט מל בנביא

ה[35]. ב חד מל וחד חס

ב

[25] Mm 2732. [26] Mm 1540. [27] Mm 2733. [28] Mm 2734. [29] Mm 3675. [30] Mm 2718. [31] Mm 2893. [32] Mp sub loco. [33] Mm 3882. [34] Mm 1853. [35] Mm 2544.

21 [a] l צַעֲקָה ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{T}^{f}$ קולם; > $\mathfrak{G}$* et 50,46, dl ‖ **22** [a] cf 48,40sq ‖ [b–b] $\mathfrak{G}$* et 48,40 om ן׳ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ὀχυρώματα αὐτῆς* = מִבְצָרֶהָ ‖ **23** [a] cf Jes 57,20 ‖ [b–b] l נמוג לִבָּם מִדְּ׳ ‖ **24** [a] = ה– ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$*, add ‖ **25** [a] > $\mathfrak{V}$, dl ‖ [b] l מָשׂוֹשׂ cf α′σ′θ′$\mathfrak{SCV}$ ‖ **26** [a] cf 50, 30 ‖ [b–b] > $\mathfrak{CG}$* ‖ **27** [a] cf Am 1,14 et Am 1,4 ‖ **28** [a–a] $\mathfrak{G}$ *τῇ βασιλίσσῃ τῆς αὐλῆς* = למלכת ‖ [b] K צור– ‖ [c] $\mathfrak{CGV}$ ועלו ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *πλήξατε (πλήσατε)*, crrp ex *ἀπολέσατε*? cf 47,4 ‖ **30** [a] > $\mathfrak{G}$* ‖ [b–b] add ex 8? ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἐν τῇ αὐλῇ* cf 28[a–a] ‖ [d] $\mathfrak{C}$ mlt Mss $\mathfrak{GCV}$ ut Q; > $\mathfrak{G}^{BA}$, prb dl ‖ **31** [a] cf Ez 38,11 ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$*, dl ‖ **32** [a] Vrs suff pl; l עברים.

33 וְהָיְתָה חָצוֹר[a] לְמְעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה עַד־עוֹלָם
לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ ס

34 [a]אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית ה וב[36] מ״פ
מַלְכוּת צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר׃ 35 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ו[37]. יו
הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־קֶשֶׁת עֵילָם רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃ כח
36 וְהֵבֵאתִי אֶל־עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמָיִם
וְזֵרִתִים לְכָל הָרוּחוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי[a] אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא[b] שָׁם ל כת כן. יב[38]
נִדְחֵי עֵילָם[c]׃ עילם חד מן ב[39] כת כן ק בלישׁ
37 וְהַחַתְתִּי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וְלִפְנֵי מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם ל[40]
וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי נְאֻם־יְהוָה
וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃
38 וְשַׂמְתִּי כִסְאִי בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי[a] מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נְאֻם־יְהוָה׃ ב
39 וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשִׁוב[a] אֶת־שְׁבִית[b] עֵילָם נְאֻם־יְהוָה׃ ס אשי״ב ח״ד מן ג[41] כת כן ק בלישׁ. שבות ק
50 1 [a]הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה[a] אֶל־בָּבֶל[b] אֶל־[c]אֶרֶץ כַּשְׂדִּים ו
בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא[b]׃
2 הַגִּידוּ בַגּוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ[a] וְשָׂאוּ־נֵס הַשְׁמִיעוּ[a] אַל־תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ
נִלְכְּדָה בָבֶל הֹבִישׁ[b] בֵּל חַת מְרֹדָךְ[b] הׇבִישׁוּ עֲצַבֶּיהָ חַתּוּ ג[1]. ל זקף קמ
גִּלּוּלֶיהָ[c]׃
3 כִּי עָלָהּ עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן הוּא־יָשִׂית אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה ז ומל[2]
וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה[a] נָדְדוּ הָלָכוּ׃ מט מל בנביא
4 בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא[a] נְאֻם־יְהוָה[a] יָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל[b] הֵמָּה ח[3]. יג[4]. יח[5]. יח[6]
[וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו[b]
הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם יְבַקֵּשׁוּ׃ ו מל בסיפ[7]. ה כת ו[8]. ו[9]
5 צִיּוֹן יִשְׁאֲלוּ דֶּרֶךְ הֵנָּה פְּנֵיהֶם ס[10]

[36] Mm 2. [37] Mm 2033. [38] Mm 2938. [39] Mm 2735. [40] Mp sub loco. [41] Mm 2736. Cp 50 [1] Mm 2757. [2] Mm 2737. [3] Mm 2738. [4] Mm 891. [5] Mm 1482. [6] Mm 953. [7] Mm 1408. [8] Mm 2739. [9] Mm 2323. [10] Mp sub loco.

33 [a] G ἡ αὐλή cf 30[c] ‖ **34** [a] G hic sol τὰ Αιλαμ cf 25,14[c], reliquum v hab paulum mutatum post 39 ‖ **36** [a] GC om ה, dl (dttg) ‖ [b] l c nonn Mss σ′C𝔙 יָבֹאוּ cf S ‖ [c] mlt Mss Vrs ut Q, l; K עולם ‖ **38** [a] G καὶ ἐξαποστελῶ (crrp ex ἐξαπολέσω?) ‖ **39** [a] l c K אשוב ‖ [b] C ut Q, l; K שבית ‖ **Cp 50,1** [a–a] G λόγος κυρίου, ὃν ἐλάλησεν ‖ [b–b] > G* ‖ [c] mlt Mss 𝔖C𝔙 ואל ‖ **2** [a–a] > G*, dl cf 4,6 Jes 13,2 ‖ [b–b] G versio duplex ‖ [c–c] > G*, add ‖ **3** [a–a] > G*, add? cf 9,9 ‖ **4** [a–a] > G*, dl ‖ [b–b] add.

בֹּאוּ[a] וְנִלְוָוּ[b] אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ: ס
6 צֹאן אֲבֵדוֹת הָיְתָה[a] עַמִּי רֹעֵיהֶם הִתְעוּם הָרִים[b] שִׁוֻּבְבִים[c]
מֵהַר אֶל־גִּבְעָה הָלְכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם:
7 כָּל־מוֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ לֹא נֶאְשָׁם[a]
תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־צֶדֶק וּמִקְוֵה אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה[b]: ס
8 נֻדּוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים
יֵצֵאוּ[a] וִהְיוּ כְּעַתּוּדִים[b] לִפְנֵי־צֹאן:
9 כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיר[a] וּמַעֲלֶה[a] עַל־בָּבֶל קְהַל־גּוֹיִם גְּדוֹלִים[a]
מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ[c] לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֵד
חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל[d] לֹא יָשׁוּב רֵיקָם:
10 וְהָיְתָה כַשְׂדִים לְשָׁלָל כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה:
11 כִּי תִשְׂמְחִי[a] כִּי[b] תַּעֲלְזִי[c] שֹׁסֵי נַחֲלָתִי
כִּי תָפוּשִׁי[a] כְּעֻגְלָה דָּשָׁה[d] וְתִצְהֲלִי[a] כְּאַבִּרִים[e]:
12 בֹּושָׁה אִמְּכֶם מְאֹד [a]חָפְרָה יֽוֹלַדְתְּכֶם[a]
הִנֵּה[b] אַחֲרִית גּוֹיִם מִדְבָּר[c] צִיָּה וַעֲרָבָה:
13 מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ
כָּל עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ:
14 עִרְכוּ עַל־בָּבֶל סָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קָשֶׁת [עָלֶיהָ סָבִיב][a]
יְרוּ[a] אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ [b]כִּי לַיהוָה חָטָאָה[b]: 15 הָרִיעוּ
[b]נָתְנָה יָדָהּ[b] נָפְלוּ אַשְׁוֹתֶיהָ[c] נֶהֶרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ
כִּי נִקְמַת יְהוָה הִוא הִנָּקְמוּ בָהּ כַּאֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ:

ו 11 . ב 12
חד מן ז 13 כת ה וקר ו ול בלישׁ . שובבום 14 ק
ל . ל
ד מל בנביא
לא ר״פ וס״פ נ 15 . ז 16
צאן חד מן ב 17 כת י ר״ת וחד מן ג 18 בלישׁ . ז 19
ח 20 ול בלישׁ
ב
תשמחו . תעלזו ק ק
תפרשו . ותצהלו . ל וחס ק ק
ב מל
ב
אשיותיה . ל ומל ק

11 Mm 3146. 12 Mm 2740. 13 Mp sub loco. 14 Mm 832. 15 Mm 729. 16 Mm 1698. 17 Mm 2741. 18 Mm 2389. 19 Mm 1773. 20 Mm 2726.

5 [a] G *καὶ ἤξουσι* = וּבָאוּ, α′(Ϲϒ) *ἤξουσι* = יָבֹאוּ; l וְנִלְוֶה cf [b] ‖ [b] l וְנִלְוָה cf S ‖ **6** [a] K S הָיָה, C ut Q ‖ [b] prp מְרִיהֶם (מ hpgr) ‖ [c] Or Gϒ ut Q, l; K שׁוֹבְבִים ‖ **7** [a] G(S) *ἀνόμεν αὐτούς* = נָשָׁאֵם, sed cf 2,3 ‖ [b] > G*; prp הוֹי (cj c 8 cf Sach 2,10sq) ‖ **8** [a] CSCϒ ut Q, sic l (tr ˓) cf G; K יָצְאוּ vel יֵצְאוּ ‖ [b] G *ὥσπερ δράκοντες* (crrp ex *ἄρχοντες*? cf Jes 14,9) cf α′σ′ ‖ **9** [a] > G* (dttg?) ‖ [b] Or אֶל ‖ [c] l וְעַצּוּ? ‖ [d] sic mlt Mss α′ϒ; l c nonn Mss Edd Gσ′S מְשׁוֹ ‖ **11** [a] K יִ— ‖ [b] mlt Mss S^{f} וְכִי cf G ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd עָלַצְתֶּם; K זִי— ‖ [d–d] G(ϒ) *ὡς βοΐδια ἐν βοτάνῃ* cf α′, l בַּדֶּשֶׁא לִי— ‖ [e] sic L mlt, Mss Edd עָגְלָה ‖ **12** [a–a] G* *μήτηρ ἐπ′ (εἰς) ἀγαθά* ‖ [b] > G*; ins הִיא? ‖ [c–c] > G* ‖ **14** [a] pc Mss ירו ‖ [b–b] > G*, dl ‖ **15** [a] > G* ‖ [b–b] G *παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς* cf 43, C *'tmsrt bjdhwn* = נִתְּנָה בְיָדִם ‖ [c] K אַשְׁוֹתֶיהָ (אָשְׁוֹתֶיהָ? אַשְׁוֹתֶיהָ?).

16 כָּרְתוּ[a] זוֹרֵעַ[b] מִבָּבֶל וְתֹפֵשׂ מַגָּל בְּעֵת קָצִיר ב מל . ב
מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה[c] אֵישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ[d] יָנֻסוּ׃ ס
17 שֶׂה פְזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרָיוֹת הִדִּיחוּ[a] ל
הָרִאשׁוֹן אָכָלוֹ מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְזֶה הָאַחֲרוֹן עִצְּמוֹ נְבוּכַדְרֶאצַּר[b] מֶלֶךְ סר[21] . נ[21] . ל בסיפ . ל
בָּבֶל׃ ס 18 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי ל[22] בטע בסיפ . ג בטע בסיפ
פֹּקֵד אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ ר[23] . ר[23]
19 וְשַׁבְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נָוֵהוּ וְרָעָה הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן[a] ל . ט[24]
וּבְהַר אֶפְרַיִם וְהַגִּלְעָד תִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ׃ [וְאֶגְּנִוּ ג[21] ב]
20 בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא[a] נְאֻם־יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל ח[25]
וְאֵת־חַטָּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר׃ ו חס[26] . ל . ל
21 [a]עַל־הָאָרֶץ[a] מְרָתַיִם עֲלֵה עָלֶיהָ ל
וְאֶל־יוֹשְׁבֵי פְקֹוד[b] ל מל ז מנה בסיפ . ב מל[27]
חֲלֹב[c] וְהַחֲרֵם אַחֲרֵיהֶם[d] נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ ס ר[28]
22 קוֹל מִלְחָמָה בָּאָרֶץ וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃
23 [a]אֵיךְ נִגְדַּע וַיִּשָּׁבֵר פַּטִּישׁ כָּל־הָאָרֶץ ב
אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה בָבֶל בַּגּוֹיִם׃
24 יָקֹשְׁתִּי[a] לָךְ וְגַם־נִלְכַּדְתְּ בָּבֶל וְאַתְּ לֹא יָדָעַתְּ ל
[b]נִמְצֵאת וְגַם־נִתְפַּשְׂתְּ[b] כִּי בַיהוָה הִתְגָּרִית׃
25 פָּתַח יְהוָה אֶת־אוֹצָרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת־כְּלֵי זַעְמוֹ י ב מל[29]
כִּי־מְלָאכָה הִיא לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a] בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ ה[1]
26 בֹּאוּ־לָהּ מִקֵּץ[a] פִּתְחוּ מַאֲבֻסֶיהָ ל
סֹלְלוּהָ כִּמּוֹ־עֳרָמִים[b] וְהַחֲרִימוּהָ אַל־תִּהְיֶה־לָּהּ שְׁאֵרִית׃ ל . ל
27 חֲרִבוּ כָּל־פָּרֶיהָ[a] יֵרְדוּ לַטֶּבַח ל . ל . ה[30]

[21] Mp sub loco. [22] Mm 2617. [23] Mm 2717. [24] Mm 1144. [25] Mm 1482. [26] Mm 861. [27] Mm 2742. [28] Mm 1933. [29] Mm 2194. [30] Mm 2743.

16 [a] l הַכְּרֹתוּ (hpgr)? ‖ [b] G *σπέρμα* = זֶרַע ‖ [c] cf 46,16[e] ‖ [d] mlt Mss Edd G אֶל־א׳ ‖ **17** [a] l וְהוּ– vel וּהוּ– cf GV ‖ [b] > G* ‖ **19** [a] > G* ‖ **20** [a–a] > G*, dl ‖ **21** [a–a] l עָלָה אֶרֶץ cf S ‖ [b] ins רָדוֹד et adde hic אחריהם (cf [d])? ‖ [c] G(S) *μάχαιρα* = חֶרֶב (cf σ′T), sed cf 27 ‖ [d] > G*S, sed cf [b]; T *š'rhwn* = אחריתם ‖ **23** [a] cf 51,41 ‖ **24** [a] cf 2,33[b] ‖ [b–b] > S ‖ **25** [a] > G*, dl ‖ **26** [a] σ′ *σύμπαντες*, l מִקָּצֶה cf 51,31 ‖ [b–b] G *ὡς σπήλαιον* = כִּ׳ מְעָרָה, α′ *ὥσπερ σωρεύοντες* = כְּמַעֲמִירִים, S *'jk 'rflj't'* = כִּ׳ עֲרֻמָּה; l בְּמוֹ־ע׳ cf V *in acervos* ‖ **27** [a] G *τοὺς καρποὺς αὐτῆς* (sim α′) = פִּרְיָהּ.

הַוֹּי עֲלֵיהֶם כִּי־בָא יוֹמָם עֵת פְּקֻדָּתָם׃ ס

28 קוֹל נָסִים וּפְלֵטִים מֵאֶרֶץ בָּבֶל
לְהַגִּיד בְּצִיּוֹן אֵת־נִקְמַת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ [a]נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃[a]

ו 29 הַשְׁמִיעוּ אֶל־בָּבֶל ׀ רַבִּים[a] כָּל־דֹּרְכֵי קָשֶׁת
ב[31]. לה חד מן ג[32] קרי ולא כת׳ חֲנוּ עָלֶיהָ סָבִיב אַל־יְהִי־[b] פְלֵטָה
שַׁלְּמוּ־לָהּ כְּפָעֳלָהּ כְּכֹל אֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ
ל כִּי אֶל־יְהוָה זָדָה אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

30 [a]לָכֵן יִפְּלוּ בַּחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדַּמּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃ ס

ד. הי 31 הִנְנִי אֵלַיִךְ זָדוֹן נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת[a]
כִּי בָא יוֹמֵךְ עֵת פְּקַדְתִּיךְ[b]׃
ב[33] 32 וְכָשַׁל זָדוֹן וְנָפַל וְאֵין לוֹ מֵקִים
ו וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּעָרָיו[a] וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֹתָיו[b]׃ ס
יו 33 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
יח[34] עֲשׁוּקִים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו
ל. ל וְכָל־שֹׁבֵיהֶם הֶחֱזִיקוּ בָּם מֵאֲנוּ שַׁלְּחָם׃

ג חס בלישׁ[35] 34 גֹּאֲלָם[a] ׀ חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ [לִישֵׁב בָּבֶל׃
רִיב יָרִיב אֶת־רִיבָם לְמַעַן הרגיע[b] אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז[b]
ה חרב על[36] 35 חֶרֶב עַל־כַּשְׂדִּים [a]נְאֻם־יְהוָה[a] וְאֶל־יוֹשְׁבֵי בָבֶל
וְאֶל־שָׂרֶיהָ וְאֶל־חֲכָמֶיהָ׃

ל ויו 36 [a]חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים[b] וְנֹאָלוּ[a] חֶרֶב אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ וְחַתּוּ׃ [וְהָיוּ לְנָשִׁים
ב בלישׁ[37] 37 חֶרֶב [a]אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ וְ[a]אֶל־כָּל־הָעֵרֶב[b] אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ
יו בלישׁ חֶרֶב אֶל־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזָּזוּ׃ 38 חָרָב[a] אֶל־מֵימֶיהָ וְיָבֵשׁוּ
ל כת כן[38] כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא וּבְאֵימִים[b] יִתְהֹלָלוּ[c]׃

[31] Mm 2744. [32] Mm 2745. [33] Mm 2746. [34] Mm 953. [35] Mm 2747. [36] Mm 2748. [37] Mm 2749. [38] Mp sub loco.

28 [a–a] > 𝔊*, dl (ex 51,11) ‖ **29** [a] = רִבִּים ‖ [b] Q לָהּ 𝔖 mlt Mss Vrs ut Q, sic l cf 26 ‖ **30** [a] cf 49,26 ‖ **31** [a] > 𝔊*, dl? ‖ [b] pc Mss Vrs פְּקֻדָּתֵךְ ‖ **32** [a] 𝔊 ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς = בְּיַעְרוֹ cf 21,14 ‖ [b] nonn Mss סְבִיבָיו cf 21,14 ‖ **34** [a] l גֹּאֲלָם cf 𝔊 ‖ [b] = ה׳(ו)ה׳ ‖ **35** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **36** [a–a] > 𝔊* (homark) ‖ [b] θ′𝔖𝔉[fMss]𝔙 c suff, l בַּדֶּיהָ? ‖ **37** [a–a] prb dl cf suff (ex 51,21) ‖ [b] nonn Edd הָעֵ׳ ‖ **38** [a] > 𝔊*; l חָרֶב cf 𝔊[OL]𝔖 ‖ [b] 𝔙 recte *in portentis* cf α′𝔖𝔗 ‖ [c] 2 Mss Vrs הִלֵּ׳.

39 לָכֵן֙ יֵשְׁב֣וּ צִיִּ֔ים אֶת־אִיִּ֖ים וְיָשְׁב֣וּ[a] בָּ֑הּ בְּנ֥וֹת יַעֲנָ֖ה
וְלֹא־תֵשֵׁ֥ב עוֹד֙ לָנֶ֔צַח וְלֹ֥א תִשְׁכֹּ֖ן עַד־דֹּ֣ור וָדֹ֑ור[b] : [נְאֻם יְהוָה] ה41. ג מל

40 [a]כְּמַהְפֵּכַ֤ת אֱלֹהִים֙ אֶת־סְדֹ֣ם וְאֶת־עֲמֹרָ֔ה וְאֶת־שְׁכֵנֶ֖יהָ נְאֻם־ ג42
לֹא־יֵשֵׁ֥ב שָׁ֖ם אִ֑ישׁ וְלֹא־יָג֥וּר בָּ֖הּ בֶּן־אָדָֽם :

41 [a]הִנֵּ֤ה עָם֙ בָּ֣א מִצָּפ֔וֹן וְגֹ֥וי גָּדֹ֖ול ד43
וּמְלָכִ֣ים רַבִּ֑ים יֵעֹ֖רוּ מִיַּרְכְתֵי־אָֽרֶץ :

42 קֶ֥שֶׁת וְכִידֹ֖ן יַחֲזֹ֑קוּ אַכְזָרִ֤י הֵמָּה֙[a] וְלֹ֣א יְרַחֵ֔מוּ[b] ג חס. ו. ל45
קֹולָ֥ם כַּיָּ֖ם יֶהֱמָ֑ה וְעַל־סוּסִ֣ים יִרְכָּ֔בוּ ד46
עָרוּךְ֙ כְּאִ֣ישׁ[c] לַמִּלְחָמָ֔ה עָלַ֖יִךְ בַּת־בָּבֶֽל : ד. כ47

43 שָׁמַ֤ע מֶלֶךְ־בָּבֶל֙ אֶת־שִׁמְעָ֔ם וְרָפ֥וּ יָדָ֖יו ב48
צָרָ֣ה הֶחֱזִיקַ֑תְהוּ חִיל֙ כַּיּולֵדָֽה :

44 [a]הִנֵּ֤ה כְאַרְיֵה֙[c] יַעֲלֶ֔ה מִגְּאֹ֖ון[b] הַיַּרְדֵּ֑ן אֶל־נְוֵ֥ה אֵיתָ֖ן
כִּ֤י[c]-[d]אָרִ֙יצָם֙[e] מֵעָלֶ֔יהָ[d] [f]וּמִי֙[g] בָּח֣וּר אֵלֶ֔יהָ[f] אֶפְקֹ֑ד ג ב מל וחד חס. אריצם. ב ק
כִּ֣י מִי֙ כָּמֹ֔נִי וּמִ֥י יֹועִדֶ֖נִּי וּמִי־זֶ֣ה רֹ֔עֶה אֲשֶׁ֥ר יַעֲמֹ֖ד לְפָנָֽי : ב50. ב
45 לָכֵ֞ן שִׁמְע֣וּ עֲצַת־יְהוָ֗ה אֲשֶׁ֤ר יָעַץ֙ אֶל־בָּבֶ֔ל ו
וּמַחְשְׁבוֹתָ֖יו אֲשֶׁ֣ר חָשַׁ֑ב אֶל־אֶ֣רֶץ[a] כַּשְׂדִּ֔ים
אִם־לֹ֥א יִסְחָבוּם֙[b] צְעִירֵ֣י[c] הַצֹּ֔אן אִם־לֹ֥א יַשִּׁ֖ים[d] עֲלֵיהֶ֥ם נָוֵֽה[e] : ז ה מל ב51 מנה בליש. ג52
46 מִקֹּ֤ול נִתְפְּשָׂה֙ בָּבֶ֔ל נִרְעֲשָׁ֖ה הָאָ֑רֶץ וְזַעֲקָה֙[a] בַּגֹּויִ֔ם נִשְׁמָֽע : ס

51 1 כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֔ה
הִנְנִ֤י מֵעִיר֙[a] עַל־בָּבֶ֔ל וְ[a]אֶל־[b]יֹשְׁבֵ֖י[c] לֵ֣בָ֑[c] קָמַ֔י[c] רוּחַ֙ מַשְׁחִֽית : ל
2 וְשִׁלַּחְתִּי֙ לְבָבֶ֔ל זָרִ֖ים[a] וְזֵרִיּ֑וּהָ וִיבֹקְק֖וּ אֶת־אַרְצָ֑הּ ל
כִּֽי־הָי֤וּ[b] עָלֶ֙יהָ֙ מִסָּבִ֔יב בְּיֹ֖ום רָעָֽה :

[39] Mm 2617. [40] Mm 534. [41] Mm 2750. [42] Mm 2257. [43] Mm 503. [44] Mm 3484. [45] Mm 2482. [46] Mm 2420. [47] Mm 1514. [48] Mm 2676. [49] Mm 2729. [50] Mm 2730. [51] Mm 2731. [52] Mm 2751.

39 [a] l וְיָשְׁכְנוּ? cf bβ || [b–b] > 𝔊*, sed cf Jes 13,20 || **40** [a] cf 49,18.33b Jes 13,19b || **41** [a] cf 6,22[a] || **42** [a] 𝔊 ἐστι = הוא ut 6,23 || [b] 𝔊 sg cf [a] || [c] cf 6,23[b] || **44** [a] cf 49,19[a] || [b] 𝔊 ἀπό || [c] l כֵּן || [d–d] cf 49,19[d–d] || [e] K ארוּ || [f–f] cf 49,19[e–e] || **45** [a] nonn Mss 𝔊 יוֹשְׁבֵי || [b] cf 49,20[a] || [c] 𝔊 τὰ ἀρνία = צְפִירֵי? שְׁעִירֵי? || [d] cf 49,20[b] || [e] 𝔖𝔗𝔙 ut 49,20 נָוֵהֶם, sic l (מ hpgr) || **46** [a] l וְזַעֲקָה cf 49,21[a] || **Cp 51,1** [a–a] dl || [b] pc Mss 𝔊 ועל || [c–c] 𝔊 Χαλδαίους cf 𝔗 || **2** [a] l זֹרִים cf α′σ′𝔙 || [b] 𝔊 οἱ αἱ = הוֹי; l יָחֻגוּ? cf 𝔖𝔙.

3 אֶל־[a]יִדְרַךְ[b] יֹדֵךְ[c] הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ וְאֶל־[d]יִתְעַל[e] בְּסִרְיֹנוֹ
וְאַל־תַּחְמְלוּ אֶל־בַּחֻרֶיהָ הַחֲרִימוּ כָל־צְבָאָהּ׃
4 וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וּמְדֻקָּרִים בְּחוּצוֹתֶיהָ׃
5 [a]כִּי לֹא־אַלְמָן יִשְׂרָאֵל וְיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו מֵיְהוָה צְבָאוֹת[a]
כִּי אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
6 נֻסוּ ו מִתּוֹךְ בָּבֶל [a]וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ[a] אַל־תִּדְמוּ בַּעֲוֹנָהּ
כִּי עֵת נְקָמָה הִיא לַיהוָה גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃
7 כּוֹס־זָהָב בָּבֶל [a]בְּיַד־יְהוָה[a] מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ
מִיֵּינָהּ שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם[b]׃
8 פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ עָלֶיהָ
קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ אוּלַי תֵּרָפֵא׃
9 רִפָּאנוּ אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפְּתָה עִזְבוּהָ[a] וְנֵלֵךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ
כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־שְׁחָקִים׃
10 הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ[a] בֹּאוּ וְנִסַּפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃
11 הָבְרוּ הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים[a]
הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ מַלְכֵי[b] מָדַי כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ
כִּי־נִקְמַת יְהוָה הִיא נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃
12 אֶל־חוֹמֹת בָּבֶל שְׂאוּ־נֵס הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר
הָקִימוּ שֹׁמְרִים [a]הָכִינוּ הָאֹרְבִים[a]
כִּי גַם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל׃
13 שֹׁכְנִתִי[a] עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצָרֹת
בָּא קִצֵּךְ אַמַּת[b] בִּצָּעֵךְ[c]׃

ידרך חד מן ח׳ כת ולא קר
ל חס . ב
ל[2]
ב . ל
ל
ל . ב חד חס וחד מל
ל
רפינן ק חד מן ח׳ כת א לא קר ול בלישׁ
ה[4] . יב[5]
ב ר״פ[7] . ג וחס . ב
ה[8] . ל[9]
ד כת כן
ז
ה
שכנת ק . ז[10] . ל חס

Cp 51 [1]Mm 2752. [2]Mm 2677. [3]Mm 898, Q non reperitur in ullo alio Ms, cf Mp sub loco. [4]Mm 1923. [5]Mm 545. [6]Mp sub loco. [7]Mm 2370. [8]Mm 2363. [9]Mm 2345. [10]Mm 739.

3 [a] > 𝔊*; 𝔊^{La1}(𝔗^{Mss}) *ἐπ' αὐτῇ*; l c mlt Mss Or 𝔖𝔙 אַל ‖ [b] l יֶרֶךְ? cf 𝔖 ‖ [c] > 𝔗 mlt Mss Vrs, dl ‖ [d] 𝔊* om אל; 𝔊^{La1}(𝔗) *ἐπ' αὐτῇ*; l c nonn Mss Or Vrs ואל cf [a] ‖ [e–e] l יִיגַע לְבֵשׁ ס׳? ‖ **5** [a–a] tr post v b? ‖ **6** [a–a] add (ex 45 [48,6])? ‖ **7** [a–a] add cf 25,15sq ‖ [b] > 𝔊*𝔖𝔙, dl ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐγκαταλίπωμεν αὐτήν* ‖ **10** [a] 𝔊 *τὸ κρίμα αὐτοῦ* (sim α′) = תּוֹ֫, 𝔖(𝔗^{Ms}) *zkwtn* = תֵּנוּ ‖ **11** [a] 𝔊(𝔙) *τὰς φαρέτρας* cf 12 𝔊 ‖ [b] 𝔊𝔖 sg ‖ **12** [a–a] 𝔖 *wtb'wh bmj'* et immergite eam aquis ‖ **13** [a] cf 2,33[b] ‖ [b] 𝔊 (α′) *ἀληθῶς* = אֱמֶת ‖ [c] 𝔊 *εἰς τὰ σπλάγχνα σου* = בְּמֵעַיִךְ, 𝔖 *mḥwtkj* = פִּצְעֵךְ.

14 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ[a]
כִּי אִם־מִלֵּאתִיךָ אָדָם[b] כַּיֶּלֶק וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד׃ ס

15 [a]עֹשֶׂה[b] אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם׃

16 [a]לְקוֹל תְּתּוֹ[a] הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה־[b]אֶרֶץ
בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ[c] מֵאֹצְרוֹתָיו׃

17 נִבְעַר כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפֶּסֶל
כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ[a] וְלֹא־רוּחַ בָּם׃ 18 הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים
בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃

19 לֹא־כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא
וְשֵׁבֶט[a] נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס

20 מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי[a] מִלְחָמָה
וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי בְךָ מַמְלָכוֹת׃

21 וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב וְרֹכְבוֹ[a]׃

22 וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה [a]וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וָנָעַר[a]
וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר וּבְתוּלָה׃

23 וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ
[a]וְנִפַּצְתִּי בְךָ פַּחוֹת וּסְגָנִים[a]׃

24 וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל | יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים
אֵת כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃ ס

25 הִנְנִי אֵלַיִךְ הַר הַמַּשְׁחִית[a] נְאֻם־יְהוָה [b]הַמַּשְׁחֶית אֶת־כָּל־הָאָרֶץ[b]
וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וְגִלַּגְתִּיךָ [c]מִן־הַסְּלָעִים[c] וּנְתַתִּיךָ לְהַר[d]
וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת [שְׁרָפָה׃
כִּי־שְׁמָמוֹת עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם־יְהוָה׃

27 שְׂאוּ־נֵס בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגּוֹיִם

[11]Mm 475. [12]Mm 2753. [13]Mm 1367. [14]Mm 2524. [15]Mm 2194 contra textum. [16]Mm 2754. [17]Mm 1617. [18]Mm 822. [19]Mm 2755.

14 [a] 𝔊 *κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ* cf Jes 62,8; pr m cs אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ‖ [b] prp אֹיְבִים ‖ **15** [a] cf 10,12[a] ‖ [b] 𝔊[C](𝔖) pr *κύριος* cf 10,12[b] ‖ **16** [a–a] 𝔊 *εἰς φωνὴν ἔθετο*; cf 10,13[a–a] ‖ [b] 𝔊 ut Q ad 10,13 הָאָרֶץ ‖ [c] cf 10,13[b] ‖ **17** [a] cf 10,14[a] ‖ **19** [a] 1 c mlt Mss 𝔊[L]𝔗𝔙 וְיִשְׂרָאֵל שׁ׳ ut 10,16; > 𝔊* ‖ **20** [a] 1 כְּלֵי ‖ **21** [a] prp וְרַכְבּוֹ ‖ **22** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **23** [a–a] add (ex 28)? ‖ **25** [a] 𝔊 *τὸ διεφθαρμένον* = הַמַּשְׁחָת ‖ [b–b] gl? ‖ [c–c] dl ‖ [d] 1 לְתַנּוּר?

ו
ח[11]. קמ קטן ו מגה ר״פ וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב מ כב׳
ג[12]. ד[13] חס בנ״ך וכל אורית׳ דכות׳ ב מ ד וחד מן ד מילין לשון ענן . ב[14]
י״ב מל[15]
ו חס[16]
ג
ט ר״פ בסיפ . ג[17].
ה מל[18]
ה[19]
ל
כ״ב
ב . ל
ל״ו מל ו מגה בסיפ
ח
י״ד
ל
ל
י״א ר״פ

קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת [a]אֲרָרַט מִנִּי וְאַשְׁכְּנַז[a]
פְּקִדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר הַעֲלוּ־סוּס כְּיֶלֶק סָמָר[b]׃
28 קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם אֶת־מַלְכֵי[a] מָדַי אֶת־פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־סְגָנֶיהָ
וְאֵת כָּל־אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ[b]׃
29 וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי קָמָה[a] עַל־בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת[b] יְהוָה
לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
30 חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת
נָשְׁתָּה גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ בְרִיחֶיהָ׃
31 רָץ לִקְרַאת־רָץ יָלוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגֵּיד
לְהַגִּיד לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקָּצֶה׃
32 וְהַמַּעְבָּרוֹת נִתְפָּשׂוּ וְאֶת־הָאֲגַמִּים שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ[a]׃ ס
33 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל [לָהּ׃
בַּת־[a]בָּבֶל כְּגֹרֶן עֵת הְדְרִיכָהּ[b] עוֹד מְעַט וּבָאָה עֵת־[c]הַקָּצִיר
34 אֲכָלָנִי[a] הֲמָמַנִּי[ba] נְבוּכַדְרֶאצַּר[c] מֶלֶךְ בָּבֶל[d] הִצִּיגָנוּ[a] כְּלִי רִיק
בְּלָעָנִי[a] כַּתַּנִּין מִלְאָ כְרֵשׁוֹ מֵעֲדָנַי[d] הֱדִיחָנִי[a]׃
35 חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי[a] עַל־בָּבֶל תֹּאמֵר יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן
וְדָמִי אֶל־יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלִָם׃ ס
36 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי־רָב אֶת־רִיבֵךְ וְנִקַּמְתִּי אֶת־נִקְמָתֵךְ
וְהַחֲרַבְתִּי אֶת־יַמָּהּ וְהֹבַשְׁתִּי אֶת־מְקוֹרָהּ׃
37 [a]וְהָיְתָה בָבֶל [לְגַלִּים] מְעוֹן־תַּנִּים
שַׁמָּה וּשְׁרֵקָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
38 יַחְדָּו כַּכְּפִרִים יִשְׁאֲגוּ[a] נָעֲרוּ[b] כְּגוֹרֵי[c] אֲרָיוֹת׃

ד ול פת
ל . ג חד פת וחד קמ
יח פסוק את את ואת . ל
ח
ל
מט מל בגבי׳א
ח בליש[20]
יד . ג חס בליש . ד ב מגה מל
ב
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[21] . ב[22]
ל
יח[23]
ד בטע בסיפ
אכלנ[24] . המנ[24] . ק ק
חציגנ[24] . יח[25] וכל ק
יוצר חפץ חמדה דכות ג מא
בלענ[24] . ח בליש[26] . הדיחנ[24] ק ק
ב[27] . ח חס[28]
ל[29]
ז בטע בסיפ[30] . כ[31]
לג קמ[32] . יו פסוק את את את . ג[33]
ב חד מל וחד חס[34]
ג
מט מל בגבי׳א
ד חס בליש

[20] Mm 1666. [21] Mm 958. [22] Gn 19,4. [23] Mm 2952. [24] כת ר וקר י (Mm 3811) חד מן מח. [25] Mm 2781. [26] Mm 413. [27] Gn 16,5. [28] Mm 2184. [29] Mm 1683. [30] Mm 2617. [31] Mm 2168. [32] Mm 264. [33] Mm 1600. [34] Mm 779.

27 [a–a] add? (tum antea l ׳ממל) ‖ [b] G *πλῆθος* = מְסַפֵּר? S om ‖ **28** [a] GS sg cf 11 ‖ [b] l תָּם— ‖ **29** [a] Q[Or] וקמו ‖ [b] nonn Mss GS מחשבת ‖ **32** [a] G *ἐξέρχονται* = הָלְכוּ? vel crrp ex *ἐξίστανται*? ‖ **33** [a] G* *οἶκοι βασιλέως* = בָּתֵּי מֶלֶךְ ‖ [b] = ה׳ ‖ [c] > GSC, dl (et antea l וּבָא) ‖ **34** [a] pc Mss Vrs ut Q, l; K גו— ‖ [b] prp חָתְמַנִי vel חַתְמַנִי vel חַדְמַנִי, l וַיז ‖ [c] add . ‖ [d] prp מֵעֲדָנַי ‖ [e] l ׳הִד, quod frt add ‖ **35** [a] prp וְשִׁאֲתִי vel וְשִׁבְרִי ‖ **37** [a] cf 9,10; G* brevius ‖ **38** [a] > G* ‖ [b] G* *ἐξηγέρθησαν* = נֵעֹרוּ ‖ [c] pc Mss ׳וּ—.

39 בְּחֻמָּם[a] אָשִׁית אֶת־מִשְׁתֵּיהֶם וְהִשְׁכַּרְתִּים לְמַעַן יַעֲלֹזוּ[b] ל 35 . 36ג ס ח
וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נְאֻם יְהוָה׃ ה בשינה 37
40 [a]אוֹרִידֵם כְּכָרִים לִטְבָוחַ כְּאֵילִים עִם־עַתּוּדִים׃ ד
41 [a]אֵיךְ נִלְכְּדָה שֵׁשַׁךְ[b] וַתִּתָּפֵשׂ תְּהִלַּת כָּל־הָאָרֶץ ב . ד 38
אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃
42 עָלָה עַל־בָּבֶל הַיָּם בַּהֲמוֹן גַּלָּיו נִכְסָּתָה׃ ל
43 הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה ג ר״פ
אֶרֶץ[a] לֹא־יֵשֵׁב בָּהֶן כָּל־[b]אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֶן בֶּן־אָדָם׃ ה 39 . ה 39
44 וּפָקַדְתִּי עַל־[a]בֵּל בְּבָבֶל[a] וְהוֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו ג 40 . ח 41 . ב חס
וְלֹא־יִנָּהֲרוּ אֵלָיו עוֹד גּוֹיִם ל
[b]גַּם־חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה׃ 45 צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי ג בליש בסיפ 42
וּמַלְּטוּ אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ ב
46 וּפֶן־יֵרַךְ לְבַבְכֶם וְתִירְאוּ בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא[a] בַּשָּׁנָה ה . ג 43 . ל
הַשְּׁמוּעָה וְאַחֲרֵיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ וּמֹשֵׁל[b] עַל־מֹשֵׁל׃
47 לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי בָּבֶל ח 44
וְכָל־אַרְצָהּ תֵּבוֹשׁ וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ׃ ל
48 וְרָנְנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם ב
כִּי מִצָּפוֹן יָבוֹא[a]־לָהּ הַשּׁוֹדְדִים נְאֻם־יְהוָה׃ ח סביר בלשון רבים . ל
49 גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי[a] יִשְׂרָאֵל ד דגש 45
גַּם־לְבָבֶל נָפְלוּ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ׃
50 פְּלֵטִים[a] מֵחָרֶב הִלְכוּ[a] אַל־תַּעֲמֹדוּ ג ב דגש ול רפ
זִכְרוּ מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלַם תַּעֲלֶה עַל־לִבְבְכֶם׃
51 בֹּשְׁנוּ כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה[a] פָּנֵינוּ ד . ל
כִּי בָּאוּ זָרִים עַל־מִקְדְּשֵׁי[a] בֵּית יְהוָה׃ ס ג 46

35 וחד בחמו ר! Hi 6,17. 36 Mm 3786. 37 Mm 2756. 38 Mm 2718. 39 Mm 640. 40 Mm 2757. 41 Mm 2202. 42 Mm 2893. 43 Mm 1171. 44 Mp sub loco. 45 Mm 2758. 46 Mm 2759.

39 [a] S *bḥmt'* = בַּחֲמָה ‖ [b] l יַעֲלָפוּ cf Vrs; huc tr 40 ‖ **40** [a] cf 39[b] ‖ **41** [a] cf 50,23 ‖ [b] > G*, dl; T *bbl* ‖ **43** [a] > G*S, dl cf בהן ‖ [b] > pc Mss, dl? ‖ **44** [a–a] G* om בל ב ‖ [b] G* om 44b–49a (homark) ‖ **46** [a] l ובְבֹא? ‖ [b] Or מ׳ ‖ **48** [a] l c Seb pc Mss יָבְאוּ cf Vrs et 53 ‖ **49** [a] l ח׳לְ (hpgr) ‖ **50** [a–a] G ἐκ γῆς, πορεύεσθε = מחָרְבָה לכו; l מֵחָרְבָה הִלְכוּ ‖ **51** [a] G *(εἰς) τὰ ἅγια ἡμῶν* = וּשׁינוּ; V sg cf ST.

ה 52 לָכֵן֙ הִנֵּה־יָמִ֣ים בָּאִ֔ים נְאֻם־יְהוָ֑ה
ל וּפָקַדְתִּי֙ עַל־פְּסִילֶ֣יהָ וּבְכָל־אַרְצָ֔הּ יֵאָנַ֖ק[a] חָלָֽל׃
לא[47] פסוק כי וכי ג מנה בסיפ. ל 53 כִּֽי־תַעֲלֶ֤ה בָבֶל֙ הַשָּׁמַ֔יִם וְכִי֙ תְּבַצֵּ֣ר מְר֔וֹם עֻזָּ֑הּ
מֵאִתִּ֥י יָבֹ֛אוּ שׁוֹדְדִ֖ים לָ֑הּ נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס
54 קוֹל֙ זְעָקָ֣ה מִבָּבֶ֔ל וְשֶׁ֥בֶר גָּד֖וֹל מֵאֶ֥רֶץ כַּשְׂדִּֽים׃
לב[48] 55 כִּֽי־שֹׁדֵ֤ד יְהוָה֙ אֶת־בָּבֶ֔ל וְאִבֵּ֥ד מִמֶּ֖נָּה קוֹל֣ גָּד֑וֹל
ג רפ[49]. לא[50] וְהָמ֣וּ גַלֵּיהֶ֔ם כְּמַ֥יִם רַבִּ֖ים נִתֵּ֣ן[b] שְׁא֥וֹן קוֹלָֽם׃
ז מל[51] 56 [a]כִּֽי־בָ֤א עָלֶ֙יהָ֙ עַל־בָּבֶ֔ל שׁוֹדֵ֖ד[a] [יִשָּׁלֵֽם׃
וְנִלְכְּד֣וּ גִבּוֹרֶ֔יהָ חִתְּתָ֖ה[b] קַשְׁתוֹתָ֑ם[c] כִּ֣י אֵ֤ל גְּמֻלוֹת֙ יְהוָ֔ה שַׁלֵּ֖ם
ל. ה בשיבה[52] 57 וְהִשְׁכַּרְתִּי֙ שָׂרֶ֣יהָ וַחֲכָמֶ֔יהָ פַּחוֹתֶ֖יהָ וּסְגָנֶ֣יהָ וְגִבּוֹרֶ֑יהָ וְיָשְׁנ֤וּ שְׁנַת־
ג. ט בטע בסיפ[53]. יו עוֹלָ֙ם֙ וְלֹ֣א יָקִ֔יצוּ נְאֻם־הַמֶּ֖לֶךְ יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת שְׁמֽוֹ׃ ס 58 [a]כֹּ֤ה
אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת
ז כת כן. ל חֹמֹ֤ות[b] בָּבֶל֙ הָרְחָבָ֔ה עַרְעֵ֖ר תִּתְעָרְעָ֑ר
וּשְׁעָרֶ֣יהָ הַגְּבֹהִ֔ים בָּאֵ֖שׁ יִצָּתּ֑וּ
ל[54]. ב וְיִגְעֽוּ[c] עַמִּ֥ים בְּדֵי־רִ֛יק וּלְאֻמִּ֖ים[d] בְּדֵי־אֵ֥שׁ[d] וְיָעֵֽפוּ[e]׃ ס
ד בטע. ב 59 הַדָּבָ֗ר אֲשֶׁר־צִוָּה֙[a] יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא אֶת־[b]שְׂרָיָ֖ה בֶּן־נֵרִיָּ֣ה בֶן־מַחְסֵיָ֑ה סא[55]
ב[51] בְּלֶכְתּ֣וֹ אֶת־[c]צִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה בָּבֶל֙ בִּשְׁנַ֣ת[d] הָרְבִעִ֔ית לְמָלְכ֖וֹ
ל וּשְׂרָיָ֥ה שַׂר־מְנוּחָֽה[e]׃ 60 וַיִּכְתֹּ֣ב יִרְמְיָ֗הוּ אֵ֚ת כָּל־הָרָעָ֔ה אֲשֶׁר־תָּבוֹא֙ 60
ו. ג. נה. ה חס וכל אוריית דכות[58]. ו אֶל־בָּבֶ֔ל אֶל־סֵ֖פֶר אֶחָ֑ד אֵ֚ת כָּל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה הַכְּתֻבִ֖ים אֶל־
ב וחס[56]. כה בָּבֶֽל׃ 61 וַיֹּ֣אמֶר יִרְמְיָ֔הוּ אֶל־שְׂרָיָ֖ה כְּבֹאֲךָ֣[a] בָּבֶ֑ל וְרָאִ֣יתָ וְקָרָ֔אתָ אֶת־ 61
כָּל־הַדְּבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה׃ 62 וְאָמַרְתָּ֙ יְהוָ֔ה אַתָּ֥ה דִבַּ֖רְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם֙ הַזֶּ֔ה 62
ל. מט מל בנביא. ל לְהַכְרִיתוֹ֙ לְבִלְתִּ֣י הֱיוֹת־בּ֔וֹ יוֹשֵׁ֖ב לְמֵאָדָ֣ם וְעַד־בְּהֵמָ֑ה כִּ֥י־שְׁמָמ֖וֹת[a]
ב עוֹלָ֥ם תִּהְיֶֽה׃ 63 וְהָיָ֗ה כְּכַלֹּֽתְךָ֙ לִקְרֹ֣א אֶת־הַסֵּ֔פֶר הַזֶּ֖ה תִּקְשֹׁ֣ר עָלָ֑יו 63
ל. ל. ל אֶ֙בֶן֙ וְהִשְׁלַכְתּ֔וֹ אֶל־תּ֖וֹךְ פְּרָֽת׃ 64 וְאָמַרְתָּ֙ כָּכָ֣ה תִּשְׁקַ֔ע בָּבֶ֖ל וְלֹא־

47 Mm 2059. 48 Mm 2174. 49 Mm 2760. 50 Mm 2838. 51 Mp sub loco. 52 Mm 2756. 53 Mm 2615. 54 Mm 3970. 55 Mm 1950. 56 Mm 2761.

52 [a] G(ST) *πεσοῦνται* cf 4.49 || **55** [a] l גַּלֵּיהֶ֙ cf G^{O} α′σ′ || [b] l וְנִ֙? || **56** [a–a] gl ad 55aα || [b] l חַתָּה? || [c] l קַשְׁתָּם? cf G*C^{f}Y || **58** [a] cf Hab 2,13 || [b] mlt Mss GY חוֹמַת || [c] G* + *οὐ* post cop || [d–d] G *ἐν ἀρχῇ* = בְּרֵאשׁ || [e] l c Gθ′S ut Hab יִיעָפוּ || **59** [a] G + *κύριος* || [b] G *εἰπεῖν τῷ* cf [a] || [c] G *παρά* = מֵאֵת || [d] Q^{Or} pc Mss בַּשָּׁנָה || [e] G(C) *δώρων* = מַתָּנוֹת, S *mšrjt'* = מַחֲנֶה, Y *prophetiae* = הַמַּשָּׂא? cf 1 Ch 15,27 Y || **61** [a] mlt Mss בְּבֹ֙אֲךָ || **62** [a] Vrs sg.

תָּקוֹם מִפְּנֵי הָרָעָה[a] אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ וְיָעֲפוּ עַד־הֵנָּה ד 57. ב
דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ[b]׃ ס 58

52 1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל[a] בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ 2[a] וַיַּעַשׂ הָרַע חמוטל ק חד מן ה1 וזגין כת י וקר׳ ו וחד מן ב2 בלישׁ
3 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִים׃ 3 כִּי ו עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה ב חס3. ל4
בִּירוּשָׁלַ֫ם וִיהוּדָה[a] עַד־הִשְׁלִיכוֹ[b] אוֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ
4 בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃ 4 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[a] בֶּעָשׂוֹר ל בעינ5
לַחֹדֶשׁ בָּא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַ֫ם
5 וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ 5 וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד עַשְׁתֵּי
6 עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ 6[a] בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי[a] בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ ז ר״פ6
7 וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ 7 וַתִּבָּקַע הָעִיר[a] הל2. כח. ג בטע דמטע. ד4
וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ[b] וַיֵּצְאוּ מִן־הָעִיר[c] לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר בֵּין־ ג5
הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ ג. יז10 וכל וגנותי דכרות ב מ א. ג11
8 הָעֲרָבָה׃ 8 וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂיגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ
9 בְּעַרְבֹת[a] יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ[b] נָפְצוּ מֵעָלָיו׃ 9 וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ ל חס בנביא
אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה[a] בְּאֶרֶץ חֲמָת[a] וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים[b]׃
10 וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת־כָּל־שָׂרֵי[a] ה
11 יְהוּדָה שָׁחַט בְּרִבְלָתָה׃ 11 וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם ל
וַיְבִאֵהוּ מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבְלָה וַיִּתְּנֵהוּ בְּבֵית־הַפְּקֻדֹּת[a] עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃ כט. ביח ק חד מן ד12 יתיר ב לא קר. ב חס
12 וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בֶּעָשׂוֹר[a] לַחֹדֶשׁ[b] הִיא שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ ת ר״פ
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל[b] בָּא נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים[c] עֹמֵד[d] לִפְנֵי[c]
13 מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלָ֫ם[e]׃ 13 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ
14 וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלַ֫ם וְאֵת כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל[b] שָׂרַף[a] בָּאֵשׁ׃ 14 וְאֵת־ ט. ל

57 Mm 2471. 58 Mm 2762. Cp 52 1 Mm 2195. 2 Mp sub loco. 3 Mm 2763. 4 Mm 2764. 5 Mm 2711. 6 Mm 791. 7 Mm 432. 8 Mm 932. 9 Mm 2652. 10 Mm 1174. 11 Mm 1730. 12 Mm 1754.

64 [a] G*𝔄 τῶν Χαλδαίων ‖ [b–b] > G*, gl ad fin 58 ‖ Cp 52,1 [a] K GV יִ֫–, 𝔗 ut Q; cf 2 R 23,31 ‖ 2 [a] 2.3 > G*, sed cf 2 R 24,19sq ‖ 3 [a] mlt Mss וּבִ׳ ut 2 R 24,20 ‖ [b] = ד׳ ‖ 4 [a] G^{BSal} τῷ ἐνάτῳ, G^{A} τῷ ἑβδόμῳ ‖ 6 [a–a] > G* et 2 R 25,3; S *wbjrḥ' dḥmš'* = וּבַ׳ הַחֲמִשִּׁי ‖ 7 [a] ins וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ sec 39,4 ‖ [b] > G*; 1 וַי׳ ‖ [c] > G* ‖ 8 [a] G *ἐν τῷ πέραν* = בְּעֵבֶר ‖ [b] G *οἱ παῖδες αὐτοῦ* = עֲבָדָיו? ‖ 9 [a–a] > G* et 2 R 25,6 ‖ [b] GS ut 2 R ט– ‖ 10 [a] S ut 39,6 חֹרֵי ‖ 11 [a] G *μυλῶνος* ‖ 12 [a] 2 R 25,8 בְּשִׁבְעָה ‖ [b–b] > G* ‖ [c–c] 2 R עֶבֶד ‖ [d] l עֹמֵד cf GV ‖ [e] 2 R יִ׳ ‖ 13 [a–a] add? ‖ [b] 2 R 25,9 ג׳.

כָּל־[a]חֹמֹ֥ות יְרוּשָׁלִַ֖ם סָבִ֑יב וְ֠חֵיל כָּל־[b]חֵ֨יל כַּשְׂדִּ֜ים אֲשֶׁ֤ר אֶת־רַב־ ז כת כן
טַבָּחִ֙ים׃ 15 [ba]וּמִדַּלַּ֣ות הָעָ֔ם [b]וְאֶת־יֶ֥תֶר הָעָ֖ם הַנִּשְׁאָרִ֣ים בָּעִ֑יר וְאֶת־ 15 ב
הַנֹּפְלִ֣ים אֲשֶׁר־נָפְל֗וּ אֶל־מֶ֙לֶךְ֙ בָּבֶ֔ל וְאֶת־יֶ֥תֶר הָאָמֹ֖ון [c]הֶגְלָ֑ה נְבוּזַרְאֲדָ֥ן ה בסיפ
רַב־טַבָּחִ֖ים׃ [d] 16 [a]וּמִדַּלַּ֣ות [b]הָאָ֑רֶץ [a]הִשְׁאִ֗יר נְבוּזַרְאֲדָן֙ [c]רַב־טַבָּחִ֔ים 16 ב. לת
לְכֹרְמִ֥ים וּלְיֹגְבִֽים׃ [a] 17 וְאֶת־עַמּוּדֵ֣י הַנְּחֹ֗שֶׁת אֲשֶׁ֤ר לְבֵית־[a]יְהוָה֙ וְאֶת־ 17 ג
הַמְּכֹנֹ֔ות וְאֶת־[a]יָ֖ם הַנְּחֹ֑שֶׁת אֲשֶׁ֣ר בְּבֵית־יְהוָ֗ה שִׁבְּרוּ֙ כַּשְׂדִּ֔ים וַיִּשְׂא֥וּ אֶת־ לט. מג
כָּל־[b]נְחֹשְׁתָּ֖ם בָּבֶֽלָה׃ [a] 18 וְאֶת־הַסִּרֹ֣ות וְאֶת־הַיָּעִ֗ים וְאֶת־הַמְזַמְּרֹות֙ 18 כט. ל[1]. כל מל
וְאֶת־הַמִּזְרָקֹ֔ת וְאֶת־הַכַּפֹּ֖ות וְאֶת כָּל־כְּלֵ֣י הַנְּחֹ֑שֶׁת אֲשֶׁ֥ר יְשָׁרְתוּ־בָהֶֽם ד[16]
וְאֶת־הַמִּזְרָקֹ֔ת וְאֶת־הַכַּפֹּ֖ות [b] 19 [a]וְאֶת־הַסִּפִּ֑ים [b]וְאֶת־הַמַּחְתֹּ֗ות וְאֶת־הַמִּזְרָקֹ֔ות [c]וְאֶת־ 19 ו[16]
הַסִּירֹ֣ות וְאֶת־הַמְּנֹרֹ֗ות וְאֶת־הַכַּפֹּות֙ [d]וְאֶת־הַמְּנַקִּיֹּ֔ות אֲשֶׁ֥ר זָהָ֖ב זָהָ֑ב ל מל
וַאֲשֶׁר־כֶּ֣סֶף כֶּ֔סֶף לָקַ֖ח רַב־טַבָּחִֽים׃ 20 הָעַמּוּדִ֗ים [e]שְׁנַ֤יִם הַיָּם֙ אֶחָ֔ד [a]וְ 20 ב[17]
[b]הַבָּקָ֖ר שְׁנֵ֣ים־עָשָׂ֑ר נְחֹ֣שֶׁת אֲשֶׁר־[c]תַּחַת [d]הַמְּכֹנֹ֗ות אֲשֶׁ֤ר עָשָׂה֙ הַמֶּ֣לֶךְ׃ ד
שְׁלֹמֹ֔ה לְבֵ֖ית יְהוָ֑ה לֹא־[f]הָיָ֥ה מִשְׁקָ֛ל לִנְחֹשְׁתָּ֥ם [e]כָּל־הַכֵּלִ֖ים׃ [f]הָאֵֽלֶּה׃ ל. ג חס את[18]
וְהָעַמּוּדִ֗ים [a] 21 [b]שְׁמֹנֶ֤ה עֶשְׂרֵה֙ [b]אַמָּ֣ה קוֹמַ֔ה [c]הָעַמֻּ֖ד הָאֶחָ֑ד [d]וְחוּט 21 קרמת ק חד מן יא[19] קו ת בלישׁ. ב חס בלישׁ. ב
שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵ֤ה אַמָּה֙ יְסֻבֶּ֔נּוּ וְעָבְיֹ֥ו אַרְבַּ֖ע אֶצְבָּעֹ֑ות [e]נָבֻ֖וב [df]הֽוּא׃ 22 וְכֹתֶ֥רֶת 22 ג[20]
עָלָ֖יו נְחֹ֑שֶׁת וְקוֹמַ֣ת הַכֹּתֶ֗רֶת הָאַחַת֙ [a]חָמֵ֣שׁ [b]אַמֹּ֔ות וּשְׂבָכָ֥ה וְרִמֹּנִ֖ים
עַל־הַכֹּותֶ֣רֶת סָבִ֑יב הַכֹּ֣ל נְחֹ֔שֶׁת וְכָאֵ֥לֶּה [e]לָעַמֻּ֖ד הַשֵּׁנִ֥י וְרִמֹּנִֽים׃ ל מל. ב
וַיִּהְיוּ֙ [a] 23 הָרִמֹּנִ֔ים תִּשְׁעִ֥ים וְשִׁשָּׁ֖ה רֽוּחָה׃ [b]כָּל־הָרִמֹּנִ֗ים מֵאָ֥ה עַל־ 23 ל חס וכל מלכים דכות[21]
הַשְּׂבָכָ֖ה סָבִֽיב׃ [a] 24 וַיִּקַּ֣ח רַב־טַבָּחִ֗ים אֶת־שְׂרָיָה֙ כֹּהֵ֣ן הָרֹ֔אשׁ לז
וְאֶת־צְפַנְיָ֖ה [b]כֹּהֵ֣ן הַמִּשְׁנֶ֑ה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁ֥ת שֹׁמְרֵ֖י הַסָּֽף׃ 25 [a]וּמִן־הָעִ֗יר 25 כא. ה ר״פ בנביא[22]

[18]Mm 2765. [19]Mm 2196. [20]Mm 1272. [21]Mp sub loco. [22]Mm 2980.

14 [a] > 39,8 2 R 25,10 ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ **15** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 39,9 2 R 25,11, dl (ex 16) ‖ [c] 𝔖 ut 39,9 הָעָם, 𝔗𝔙 ut 2 R הֲהָמוֹן; l הָאָמָּן? ‖ [d] 39,9 + בָּבֶל ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ* cf 39,9 ‖ [b] 2 R 25,12 לַת– ‖ [c] > 𝔊* et 2 R ‖ [d] dub; 𝔊(𝔙) *καὶ εἰς γεωργούς*, sim 𝔖𝔗; cf 39,10 ‖ **17** [a] pc Mss Vrs בְּבֵית ‖ [b] > 𝔊* et 2 R 25,13 ‖ **18/19** [a] 𝔊* et 2 R 25,14.15 brevius ‖ [b] 𝔊 *τὰ σαφφωθ*, l הַסִּפּוֹת? ‖ [c] 𝔊* *τὰ μασμαρωθ* = המזמרות 18? vel crrp ex *μαζρακωθ*? ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd הַמְנַקִּיּוֹת ‖ **20** [a] 2 R 25,16 הָא׳ ‖ [b–b] > 2 R, dl propter 2 R 16,17 et 16,8 ‖ [c] ins הַיָּם cf 𝔊𝔖 (hpgr) ‖ [d] ins עֲשָׂר (hpgr) ‖ [e] 2 R חֹשֶׁת– ‖ [f–f] > 𝔊* ‖ **21** [a] > 2 R 25,17 ‖ [b–b] 𝔊 *τριάκοντα πέντε* cf 2 Ch 3,15 ‖ [c] 2 R ut Q; K הָ– ‖ [d–d] > 2 R ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd ׳אָצְ ‖ [f] 𝔊 *κύκλῳ* = סָבִיב ‖ **22** [a] > 2 R 25,17 ‖ [b] 2 R שָׁלִשׁ ‖ [c] dub; 2 R על־השבכה 𝔊 amplius; nonn vb exc vid ‖ **23** [a] > 2 R ‖ [b] crrp; 𝔊𝔗𝔙 alit, 𝔖 om ‖ **24** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* *τὴν ὁδόν* ‖ **25** [a–a] 𝔊* om ׳מן־ה׳ ל.

לָקַח[a] סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה[b] פָּקִיד ׀ עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְשִׁבְעָה[c] ד[23]
אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִמְצְאוּ[d] בָּעִיר וְאֶת־סֹפֵר[e] שַׂר הַצָּבָא ל
הַמַּצְבֵּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ ב
26 הָעִיר: 26 וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ ד חס וחד מל[24]
27 בָּבֶל רִבְלָתָה: 27 וַיַּכֵּהוּ[a] אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם[b] בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ ה חס בלישׁ[25] . ו[26]
28 חֲמָת וַיִּגֶל יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ[c]: 28 זֶה[a] הָעָם אֲשֶׁר הָגְלָה ד[27]
נְבוּכַדְרֶאצַּר בִּשְׁנַת־שֶׁבַע[b] יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה:
29 בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר[a] מִירוּשָׁלַם נֶפֶשׁ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת ג מל בנביאׁ וכל ד״ה דכותה[29]
30 שְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם: 30 בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים לִנְבוּכַדְרֶאצַּר הָגְלָה
נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה
31 כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: פ 31 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים
וְשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים ל חס
וַחֲמִשָּׁה[b] לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתוֹ[c] אֶת־ ב . ד[28] . ג חס[30]
32 רֹאשׁ יְהוֹיָכִין[a] מֶלֶךְ־יְהוּדָה[d] וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלוֹא[e]: 32 וַיְדַבֵּר ל״ג חס[31] . הכלוא ק חד מן ה[32] זוגין כת׳ י׳ וקר׳ ו
33 אִתּוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן אֶת־כִּסְאוֹ מִמַּעַל לְכִסֵּא מַלְכֵי[a] אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל: ו[33] . המלכים חד מן ל״ג ק חס ה ר״ת בלישׁ . ח[35]
33 וְשִׁנָּה אֶת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיָּיו[a] ב חד בת א וחד בת ה . ק חס[36]
34 וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת[a] מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ ב וחס
עַד־יוֹם מוֹתוֹ[b] כֹּל יְמֵי חַיָּיו[c]:

סכום הפסוקים של ספר
אלף ושלש מאות
וששים וארבעה
וחציו ויאמר חנניה לעיני[37]
וסדרים לא׳

[23] Mm 2199. [24] Mm 468. [25] Mm 1303. [26] Mm 1036. [27] Mm 2151. [28] Mm 34. [29] Mm 2767. [30] Mm 971. [31] Mm 1509. [32] Mm 2195. [33] Mm 2768. [34] Mm 1856. [35] Mm 2202. [36] Mm 1811. [37] Jer 28,11, cf Mp sub loco.

25 [b] 2 R 25,19 הוּא ‖ [c] 2 R וַחֲמִשָּׁה ‖ [d] 𝔖 *(d)'štḫrw* = נִשְׁאֲרוּ ‖ [e] 𝔖𝔗(𝔙?) ut 2 R הַסֹּפֵר ‖ [f] > 𝔊*; 𝔖 pr cop ‖ **27** [a] 2 R 25,21 ויך ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ **28** [a] 𝔊* et 2 R om 28—30 ‖ [b] 𝔖 + *dmlkwth* = לְמַלְכוּתוֹ; ins עֶשְׂרֵה? ‖ **29** [a] nonn Mss Edd $\mathfrak{G}^{O}$𝔖𝔗[f] + הַגְלָה ‖ **31** [a] 𝔊 *Ιωακιμ* ‖ [b] 2 R 25,27 וְשִׁבְעָה, 𝔊 *τετράδι* ‖ [c] 1 c 𝔊 ut 2 R מָלְכוֹ ‖ [d] $\mathfrak{G}^{B}$ + *καὶ ἔκειρεν αὐτόν* cf Gn 41,14 ‖ [e] cf 37,4[c] ‖ **32** [a] pc Mss 𝔊 et 2 R 25,28 ut Q, sic 1 ‖ **33** [a] Q^{Mss} חַיָּיו ‖ **34** [a–a] 2 R 25,30 הַמֶּלֶךְ ‖ [b–b] > pc Mss et 2 R ‖ [c–c] > 𝔊*.

EZECHIEL יחזקאל

1 [ס א] 1 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְּתוֹךְ־ 1
הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ[a] הַשָּׁמָיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת[b] אֱלֹהִים: ל
2 בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִוא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין: 3 הָיֹה[a] 2 ח ג מל וב חס[2]. ל. 3
ב כח ה
הָיָה[a] דְּבַר־יְהוָה אֶל־יְחִזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־ ב[a]
נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי[a] עָלָיו[b] שָׁם[c] יַד־יְהוָה: 4 וָאֵרֶא וְהִנֵּה[a] רוּחַ סְעָרָה בָּאָה 4 ל. ה בסיפ
מִן־הַצָּפוֹן עָנָן[b] גָּדוֹל[c] וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת[d] וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב[d] וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין ב[d]
מִתּוֹךְ הָאֵשׁ[ef]: 5 וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן 5 ל. ד[5]
דְּמוּת אָדָם[a] לָהֵנָּה: 6 וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפִים[a] לְאַחַת[a] 6 ה[6]. ל
לָהֶם[a]: 7 וְרַגְלֵיהֶם[a] רֶגֶל יְשָׁרָה[a] וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל[b] וְנֹצְצִים 7 ב. ג
כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל[b]: 8 וְיַדֵי[a] אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם[b] עַל־אַרְבַּעַת 8 ב. וידי חד מן ד׳ בלישׁ
ק וחד מן מח[6] כת ו
וקרי י. ב בסיפ
רִבְעֵיהֶם[b] וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם[c]: 9 חֻבְרֹת[a] אִשָּׁה אֶל־ 9 ט
אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם[a] לֹא־יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ[b]: 9 ג
10 וּדְמוּת פְּנֵיהֶם[a] פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי[b] אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר 10 יח מסרק דמיין[8]. יט. ב[10]. יט
מֵהַשְּׂמְאוֹל לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן: 11 וּפְנֵיהֶם[a] וְכַנְפֵיהֶם 11 ב מל[11]. ד[12]. יט. ד[12]. ט
פְּרֻדוֹת מִלְמָעְלָה[b] לְאִישׁ שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ[c] וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֶת ב וכת כן[13]
גְּוִיֹּתֵיהֶנָּה[d]: 12 וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל[a] אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁמָּה הָרוּחַ 12 ל. ה[14]
גְּוִיֹּתֵיהֶנָּה[d]: 12 וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל[a] אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁמָּה הָרוּחַ

Cp **1** [1]Mp sub loco. [2]Mm 1976. [3]Ez 24,24, וחד ליחזקאל 1 Ch 24,16. [4]Ex 9,24. [5]Mm 302. [6]Mm 2769. [7]Mm 496. [8]Mm 3811. [9]Mm 3911. [10]Mm 4065. [11]Mm 4161. [12]Mm 2771. [13]Mm 2770. [14]Mm 602.

Cp 1,1 [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἠνοίχθησαν* ‖ [b] 𝔊^{LC} οι λ′ 𝔖 sg ‖ **3** [a–a] prb l הָיָה (dttg cf Vrs) ‖ [b] prb l c nonn Mss 𝔊𝔖 עלי cf 8,1 ‖ [c] > 𝔊* cf 3,22 8,1 ‖ **4** [a] Syh + *κυρίου* ‖ [b] 𝔗 pc Mss 𝔊𝔙 וענן ‖ [c] 𝔊 + *ἐν αὐτῷ* ‖ [d–d] 𝔊 tr ante ואש; add? ‖ [e–e] add? cf 27 ‖ [f] 𝔊 + *καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ* ‖ **5** [a] prp אַחַת cf 16 10,10 ‖ **6** [a–a] 𝔊(𝔙) *τῷ ἑνί*, l לְאַחַת? ‖ **7** [a–a] prp רַגְלֵי שֹׁר; l וּרְגֵלֵי ‖ [b–b] prb add ‖ **8** [a] 𝔗^{2} mlt Mss ut Q ‖ [b–b] gl an l לְאַרְבַּעְתָּם? ‖ [c–c] prb cj c 9a et dl ופניהם (cf 11[a]) ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, sed dl sol כנפיהם et cj c 8b; 9a una c 8b add (cf 11) ‖ [b–b] add cf 12 ‖ **11** [a] > 𝔊*, dl (cf 8[c–c]); al prp לִפְנֵימָה et cj c 10b ‖ [b] 𝔊 + *τοῖς τέσσαρσιν* ‖ [c] prp אִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ cf 9.23 ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd גויי.

13 לָלֶכֶת֙ וְלֹ֣כוּ לְ֔א[a] יָשֻׁ֖בוּ בְּלֶכְתָּֽן׃ 13 וּדְמ֣וּת[a] הַחַיּ֗וֹת מַרְאֵיהֶם[b] כְּגַחֲלֵי־ ג
אֵ֚שׁ בָּעֲרוֹת֙ כְּמַרְאֵ֣ה הַלַּפִּידִ֔ים[c] הִ֣יא[d] מִתְהַלֶּכֶ֔ת בֵּ֥ין הַחַיּ֖וֹת[d] וְנֹ֣גַהּ לָאֵ֑שׁ ל
וּמִן־הָאֵ֖שׁ יוֹצֵ֥א בָרָֽק׃ 14 [a]וְהַחַיּ֖וֹת רָצ֣וֹא[b] וְשׁ֑וֹב כְּמַרְאֵ֖ה הַבָּזָֽק[c]׃ ט[15] מל וכל תלים דכות
15 וָאֶרְאֶ֖ה הַחַיּ֑וֹת[a] וְהִנֵּ֨ה אוֹפַ֤ן אֶחָד֙ בָּאָ֔רֶץ אֵ֖צֶל הַחַיּ֥וֹת[b] לְאַרְבַּ֥עַת ה בסיפ
16 פָּנָֽיו׃ 16 מַרְאֵ֣ה[a] הָאוֹפַנִּ֗ים וּמַעֲשֵׂיהֶם֙[b] כְּעֵ֣ין תַּרְשִׁ֔ישׁ וּדְמ֖וּת אֶחָ֑ד[c] ל ר״פ
לְאַרְבַּעְתָּ֔ן וּמַרְאֵיהֶם[d] וּמַעֲשֵׂיהֶם֙ כַּאֲשֶׁ֣ר יִהְיֶ֔ה הָאוֹפָ֖ן בְּתוֹךְ֥ הָאוֹפָֽן׃ ד[18]. ל בטע בסיפ[19]
17 עַל[a]־אַרְבַּ֣עַת רִבְעֵיהֶ֔ן בְּלֶכְתָּ֖ם[b] יֵלְכ֣וּ לֹ֣א יָסֻ֔בוּ בְּלֶכְתָּֽן׃ 18 [a]וְגַבֵּיהֶ֣ן ב בסיפ. ל. ג. ל
וְגֹבַ֣ה לָהֶ֔ם וְיִרְאָ֖ה לָהֶ֑ם[a] וְגַבֹּתָ֛ם מְלֵא֥וֹת עֵינַ֖יִם סָבִ֥יב לְאַרְבַּעְתָּֽן׃ כה. ד[18]
19 וּבְלֶכֶת֙ הַחַיּ֣וֹת יֵלְכ֣וּ הָאוֹפַנִּ֔ים אֶצְלָ֑ם וּבְהִנָּשֵׂ֤א הַחַיּוֹת֙ מֵעַ֣ל הָאָ֔רֶץ ל
20 יִנָּשְׂא֖וּ הָאוֹפַנִּֽים׃ 20 עַל[a] אֲשֶׁ֣ר יִהְיֶ֤ה[b]־שָּׁם֙[c] הָר֣וּחַ לָלֶ֔כֶת יֵלֵ֖כוּ[d] שָׁ֑מָּה ו פסוק שם שמה[20]
הָר֣וּחַ לָלֶ֔כֶת[d] וְהָאוֹפַנִּ֖ים יִנָּשְׂא֣וּ לְעֻמָּתָ֑ם כִּ֚י רוּחַ֙ הַחַיָּ֣ה[e] בָּאוֹפַנִּֽים׃
21 [a]בְּלֶכְתָּם֙ יֵלֵ֔כוּ וּבְעָמְדָ֖ם יַעֲמֹ֑דוּ וּבְהִנָּשְׂאָ֗ם מֵעַל֙ הָאָ֔רֶץ יִנָּשְׂא֥וּ ל
22 הָאוֹפַנִּ֖ים[b] לְעֻמָּתָ֑ם כִּ֚י רוּחַ֙ הַחַיָּ֣ה[c] בָּאוֹפַנִּֽים׃ 22 [a]וּדְמ֗וּת עַל־רָאשֵׁ֤י[a] עה. ל
הַחַיָּה֙[b] רָקִ֣יעַ[c] כְּעֵ֔ין הַקֶּ֖רַח הַנּוֹרָ֑א[d] נָטוּי֙ [c]עַל־רָאשֵׁיהֶ֔ם[c] מִלְמָ֖עְלָה׃ כא[21]
23 וְתַחַ֣ת הָרָקִ֔יעַ כַּנְפֵיהֶ֖ם יְשָׁרוֹת֙[a] אִשָּׁ֣ה אֶל־אֲחוֹתָ֔הּ[b] לְאִ֖ישׁ שְׁתַּ֑יִם ב ר״פ
24 מְכַסוֹת֙ לָהֶ֣נָּה[c] [d]וּלְאִ֔ישׁ שְׁתַּ֖יִם מְכַסוֹת֙ לְהֶ֣נָּה[d] אֶת גְּוִיֹּתֵיהֶ֔ם[b]׃ 24 וָאֶשְׁמַ֖ע ה[22]. ג[23]. ה[22]
אֶת־קוֹל֙ כְּנָפֵיהֶ֔ם כְּקוֹל֙ מַ֣יִם רַבִּ֔ים[a] כְּקוֹל־שַׁדַּ֖י[a] בְּלֶכְתָּ֣ם[a] קוֹל֙ כא[24]. כב[24]
הֲמֻלָּ֔ה כְּקוֹל֙ מַחֲנֶ֔ה בְּעָמְדָ֖ם[a] תִּרְפֶּ֣נָה כַנְפֵיהֶ֑ן׃ 25 [a]וַיְהִי־[b]קוֹל ב חד חס וחד מל[25].
25 מֵעַ֤ל לָרָקִיעַ֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־רֹאשָׁ֔ם[d] בְּעָמְדָ֖ם תִּרְפֶּ֣נָה כַנְפֵיהֶ֑ן׃ 26 [c]וּמִמַּ֣עַל כא[24]. כב[24]. ב[25]. ב ומל
לָרָקִ֣יעַ אֲשֶׁ֔ר עַל־רֹאשָׁ֖ם כְּמַרְאֵ֣ה אֶבֶן־סַפִּ֑יר דְּמ֥וּת כִּסֵּ֖א[e] וְעַל ב[26]. ג. ב. ג[27]

[15]Mm 1268. [16]Mm 907. [17]Mm 58. [18]Mm 2771. [19]Mp sub loco. [20]Mm 2057. [21]Mm 2897. [22]Mm 2769. [23]Mm 1710. [24]Mm 2772. [25]Mm 2515. [26]Mm 2773. [27]Mm 2774.

12 [a] pc Mss GSV וְלֹא ‖ [b] > G*S ‖ **13** [a] G *καὶ ἐν μέσῳ*, prb l וּמִתּוֹךְ vel וּבְתוֹךְ ‖ [b] G *ὅρασις*, l מַרְאֵה ‖ [c] prb l לפדים (ה dttg cf G) ‖ [d–d] gl? ‖ **14** [a] > G*, add ‖ [b] V *ibant* = יצוא ‖ [c] C(σ′V) *brq'* = הברק ‖ **15** [a] > G, add? ‖ [b–b] G *τοῖς τέσσαρσι*, l לארבעתן ‖ **16** [a] l c mlt Mss GSCMsV ומ׳ (cf fin 15) ‖ [b] > G*, add ‖ [c] prp אַחַת, sed cf 10,10 ‖ [d] > G*, add ‖ **17** [a] = אֶל cf 9.12 ‖ [b] > G*, add? ‖ **18** [a–a] crrp; prp וְאֶרְאֶ֖ה וְהִנֵּה גַּבַּת להם cf G *καὶ εἶδον* ‖ **20** [a] cf 17[a] ‖ [b] G + *ἡ νεφέλη* ‖ [c] l c C nonn Mss שָׁמָּה cf aβ ‖ [d–d] G *τὰ ζῷα*, > S; dl (dttg) ‖ [e] prp אַחַת ‖ **21** [a] 21 add? ‖ [b] > G* ‖ [c] cf 20[e] ‖ **22** [a] GS sg cf 25.26 10,1 ‖ [b] l c pc Mss Vrs החיות ‖ [c] G(S) *ὡσεὶ στερέωμα* ‖ [d] > G*, add ‖ [e–e] G *ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν* ‖ **23** [a] prb crrp; G *ἐκτεταμέναι πτερυσσόμεναι* = פְּרֻדוֹת מַשִּׂיקוֹת (cf 11 et 3,13) ‖ [b–b] add? ‖ [c] > G, prb dl ‖ [d–d] > G*, dl (dttg) ‖ **24** [a–a] > G*, add ‖ [b] GSV pr cop ‖ **25/26** [a–a] > C pc Mss, add ‖ [b] G *καὶ ἰδού* (= וְהִנֵּה) ‖ [c–c] > G* ‖ [d–d] > pc Mss SW ‖ [e] G + *ἐπ' αὐτοῦ* cf [f].

ה בסיפ 27 דְּמ֣וּת הַכִּסֵּ֗א דִּמּוּת֙ כְּמַרְאֵ֣ה אָדָ֔ם עָלָ֖יו מִלְמָ֑עְלָה׃ 27 וְאֶרְאֶ֗ה כְּעֵ֤ין
חַשְׁמַל֙ [a]כְּמַרְאֵה־אֵ֔שׁ בֵּ֥ית־לָ֖הּ סָבִ֑יב[a] מִמַּרְאֵ֤ה מָתְנָיו֙ וּלְמָ֔עְלָה
ב. ל וּמִמַּרְאֵ֥ה מָתְנָ֖יו וּלְמַ֑טָּה רָאִ֙יתִי֙ כְּמַרְאֵה־אֵ֔שׁ וְנֹגַ֥הּ לּ֖וֹ סָבִ֑יב׃ 28 כְּמַרְאֵ֣ה ׀ 28
הַקֶּ֣שֶׁת אֲשֶׁר־ יִהְיֶ֗ה בֶּעָנָ֙ן בְּי֣וֹם הַגֶּ֔שֶׁם כֵּ֖ן מַרְאֵ֣ה הַנֹּגַ֑הּ סָבִ֣יב הֽוּא־ מַרְאֵ֣ה
דְמ֣וּת כְּב֣וֹד־ יְהוָ֔ה וָאֶרְאֶ֔ה וָאֶפֹּ֖ל עַל־ פָּנָ֑י וָאֶשְׁמַ֕ע קוֹל֙ מְדַבֵּ֔ר׃ ס
ז בסיפ ל. 2 1 וַיֹּ֤אמֶר ׀ אֵלַי֙ בֶּן־ אָדָ֔ם עֲמֹ֖ד עַל־ רַגְלֶ֑יךָ וַאֲדַבֵּ֖ר אִתָּ֑ךְ׃ 2 וַתָּבֹ֤א בִי֙ 2
יא זוגין בטע¹. ה²ב רוּח֙ כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֔ר אֵלַ֖י[a] וַתַּעֲמִדֵ֣נִי עַל־ רַגְלָ֑י וָאֶשְׁמַ֕ע אֵ֥ת מְדַבֵּ֖ר
יא זוגין בטע¹. ג מל. יח³ ט מנה בסיפ אֵלָ֑י׃ פ 3 וַיֹּ֤אמֶר אֵלַי֙ בֶּן־ אָדָ֔ם שֹׁלֵ֣חַ[o] אֲנִ֔י אוֹתְךָ֖ אֶל־ בְּנֵ֣י[a] יִשְׂרָאֵ֑ל 3
ב³. ב. ג⁴ב אֶל־ גּוֹיִ֣ם[b] הַמּוֹרְדִ֗ים אֲשֶׁ֤ר מָרְד֙וּ־ בִּ֔י[c] הֵ֖מָּה וַאֲבוֹתָ֑ם[c] פָּשְׁע֥וּ בִ֖י[c] עַד־
ג³. ג⁴. ב מל. יח³ עֶ֥צֶם ׀ הַיּ֖וֹם הַזֶּֽה׃ 4 [a]וְהַבָּנִ֗ים קְשֵׁ֤י פָנִים֙ וְחִזְקֵי־ לֵ֔ב אֲנִ֥י ׀ שֹׁלֵ֖חַ אוֹתְךָ֣ 4
ו ר״פ⁹ אֲלֵיהֶ֑ם[a] וְאָמַרְתָּ֥ אֲלֵיהֶ֖ם כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֥י[b] יְהוִֽה׃ 5 וְהֵ֗מָּה[a] אִם־ יִשְׁמָ֤עוּ 5
וְאִם־ יֶחְדָּ֔לוּ[b] כִּ֥י בֵ֖ית מְרִ֣י הֵ֑מָּה וְיָדְע֕וּ כִּֽי־ נָבִ֥יא הָיָ֖ה[c] בְּתוֹכָֽם׃ פ
ו פסוק ואתה אתה¹⁰. כג בסיפ¹¹. ב. ל 6 וְאַתָּ֣ה ׀ בֶּן־ אָדָ֗ם אַל־ תִּירָ֤א ׀ מֵהֶם֙ [a]וּמִדִּבְרֵיהֶ֣ם אַל־ תִּירָ֔א[a] כִּ֣י [b]סָרָבִ֔ים 6
ל. ט מל בלשון זכר¹². מט מל בנביא וְסַלּוֹנִ֖ים[b] אוֹתָ֑ךְ וְאֶל־[c] עַקְרַבִּ֥ים אַתָּ֖ה יוֹשֵׁ֑ב מִדִּבְרֵיהֶ֣ם אַל־ תִּירָ֔א
ב זקף קמ¹³ וּמִפְּנֵיהֶ֖ם אַל־ תֵּחָ֑ת כִּ֥י בֵ֖ית מְרִ֣י הֵֽמָּה׃ 7 וְדִבַּרְתָּ֥ אֶת־ דְּבָרַ֖י אֲלֵיהֶ֑ם
ל. כג בסיפ¹¹ אִם־ יִשְׁמָ֤עוּ וְאִם־ יֶחְדָּלוּ֙[a] כִּ֣י[b] מְרִ֔י הֵֽמָּה׃ 8 [a]וְאַתָּ֣ה ׀ בֶּן־ אָדָ֗ם 8 פ
ד¹⁴ שְׁמַ֤ע אֵת֙ אֲשֶׁר־ אֲנִ֣י מְדַבֵּ֔ר אֵלֶ֔יךָ אַל־ תְּהִי־ מֶ֖רִי כְּבֵ֣ית הַמֶּ֑רִי פְּצֵ֥ה
ה בלישׁ¹⁵. ג בלישׁ¹⁶ פִּ֖יךָ וֶאֱכֹ֣ל אֵ֤ת אֲשֶׁר־ אֲנִי֙ נֹתֵ֣ן אֵלֶ֔יךָ׃ 9 וָאֶרְאֶ֕ה וְהִנֵּה־ יָ֥ד שְׁלוּחָ֖ה אֵלָ֑י 9
[a]וְהִנֵּה־ בָ֥וֹ[a] מְגִלַּת־ סֵ֖פֶר׃ 10 וַיִּפְרֹ֥שׂ אוֹתָ֖הּ לְפָנָ֑י וְהִ֣יא כְתוּבָ֔ה פָּנִ֥ים 10
ל בלישׁ¹⁷. ג בלישׁ. ט בטע ר״פ בסיפ¹. יא זוגין בטע² וְאָח֥וֹר וְכָת֖וּב אֵלֶ֣יהָ[a] קִנִ֑ים[b] וְהֶ֥גֶה וָהִ֖י[c]׃ ס 3 1 וַיֹּ֥אמֶר ׀ אֵלַ֖י בֶּן־ 3
ה מל בלישׁ³. ה מל בלישׁ³. יא¹. ב אָדָ֕ם [a]אֵ֥ת אֲשֶׁר־ תִּמְצָ֖א אֱכֹ֣ל[a] אֱכֹ֑ול אֵ֚ת־ הַמְּגִלָּ֣ה הַזֹּ֔את וְלֵ֖ךְ דַּבֵּ֥ר ׀
ז דמטע בטע⁵ אֶל־ בֵּ֖ית[b] יִשְׂרָאֵֽל׃ 2 וָאֶפְתַּ֥ח אֶת־ פִּ֖י וַיַּאֲכִלֵ֥נִי אֶת־ הַמְּגִלָּ֖ה הַזֹּֽאת׃[a] 2

Cp 2 [1]Mm 915. [2]Mm 615. [3]Mm 541. [4]Mm 953. [5]Mm 2261. [6]Mm 795. [7]Mm 231. [8]Mm 428. [9]Mm 1249. [10]Okhl 297. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2565. [13]Mm 1280. [14]Mm 1611. [15]Mm 2775. [16]Mm 240. [17]וחד הקינים 1 Ch 2,55, cf Gn 6,14 קנים et Mp sub loco. Cp 3 [1]Mm 2943. [2]Mm 915. [3]Mm 1692. [4]Mm 1500. [5]Mm 2139.

26 [f] > G*𝔙 cf [e] ‖ **27** [a–a] > G*, add ‖ **Cp 2,2** [a–a] > G (sed G + nonn vb ex 3,14), add ‖ **3** [a] G *τὸν οἶκον* = בֵּית it 35,5 37,21 43,7 44,9.15 ‖ [b–b] > G, prb add; 𝔖 sg, prp אל־גוי, sed l גּוֹי ‖ [c–c] > G*, add ‖ **4** [a–a] > G*, add ‖ [b] > Ms G*, add ‖ **5** [a] > G ‖ [b] G(𝔖) *πτοηθῶσι* ‖ [c] G(𝔖) *εἴ σύ* = אַתָּה ‖ **6** [a–a] G *μηδὲ ἐκστῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν* = וּמִפְּנֵיהֶם אַל־תֵּחַת v b, prb l ‖ [b–b] prp סלונים סְבִבִים, frt l ‖ [c] = ועל ‖ **7** [a] cf 5[b] ‖ [b] l c mlt Mss GSC בֵּית מרי cf 5.6 ‖ **9** [a–a] G(𝔖𝔙) *καὶ ἐν αὐτῇ*, prb l וּבָהּ ‖ **10** [a] = עָלֶיהָ; > G* ‖ [b] G(C) *θρῆνος* = קִינָה ‖ [c] G(𝔙) *καὶ οὐαί* = וְהוֹי; frt l וָנֶהִי ‖ **Cp 3,1** [a–a] > G*, add ‖ [b] mlt Mss GS^{W}𝔙 בְּנֵי, it 4,3[a] 12,24[c] 28,25[b] 37,16[h] ‖ **2** [a] > G*, add.

3 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י בֶּן־אָדָ֕ם בִּטְנְךָ֥ תַאֲכֵ֖ל וּמֵעֶ֑יךָ תְּמַלֵּ֗א אֶת־הַמְּגִלָּ֤ה הַזֹּאת֙ ל.ל
אֲשֶׁ֣ר אֲנִ֣י נֹתֵ֔ן אֵלֶ֖יךָ וָאֹכְלָ֑ה[a] וַתְּהִי֙ בְּפִ֣י כִּדְבַ֔שׁ לְמָתֹ֖ק׃ פ ה בלישׁ[6]. ל[7]
4 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י בֶּן־אָדָם֙ לֵ֣ךְ־בֹּ֔א אֶל־בֵּ֖ית יִשְׂרָאֵ֑ל וְדִבַּרְתָּ֥ בִּדְבָרָֽי׃[a] ז בטע ר״פ בסיפ
5 אֲלֵיהֶ֔ם׃ כִּ֣י לֹ֤א אֶל־עַם֙ עִמְקֵ֣י שָׂפָ֔ה[a] וְכִבְדֵ֖י לָשׁ֑וֹן[a] אַתָּ֥ה שָׁלֻ֖חַ ג[8]. יז[9]. ד[10]
6 אֶל־בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃[b] 6 לֹ֣א[a] אֶל־עַמִּ֤ים רַבִּים֙[b] עִמְקֵ֣י שָׂפָ֔ה וְכִבְדֵ֖י ה ר״פ בסיפ וחד מן מז׳ פסוק לא לא לא
לָשׁ֑וֹן[b] אֲשֶׁ֥ר לֹא־תִשְׁמַ֖ע דְּבְרֵיהֶ֑ם אִם־לֹ֣א[c] אֲלֵיהֶ֗ם שְׁלַחְתִּ֥יךָ הֵמָּֽה׃ ד[11] מנה ר״פ. ג[8]
7 יז[9]
8 יִשְׁמְע֣וּ אֵלֶ֔יךָ׃ 7 וּבֵ֥ית יִשְׂרָאֵ֖ל לֹ֣א יֹאבֹ֑ו לִשְׁמֹ֥עַ אֵלַ֛י כִּֽי־אִינָ֥ם אֹבִ֖ים ב[12]. ל
לִשְׁמֹ֣עַ אֵלַ֑י כִּ֚י כָּל־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל חֲזֵק־מֵ֥צַח וּקְשֵׁי־לֵ֖ב הֵֽמָּה׃ 8 הִנֵּ֥ה[a] ב[13]. י ר״פ בסיפ[14]
9 נָתַ֣תִּי אֶת־פָּנֶ֔יךָ חֲזָקִ֖ים לְעֻמַּ֣ת פְּנֵיהֶ֑ם וְאֶת־מִצְחֲךָ֥ חָזָ֖ק לְעֻמַּ֥ת מִצְחָֽם׃ ג[15]. ל
9 כְּשָׁמִ֣יר[a] חָזָ֔ק מִצֹּ֖ר נָתַ֣תִּי מִצְחֶ֑ךָ[b] לֹֽא־תִירָ֤א אוֹתָם֙ וְלֹא־תֵחַ֣ת ז[16]
10 מִפְּנֵיהֶ֔ם כִּ֥י בֵ֖ית־מְרִ֣י הֵֽמָּה׃ פ 10 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י בֶּן־אָדָם֙ אֵ֚ת כָּל־ ז בטע ר״פ בסיפ
11 דְּבָרַ֣י אֲשֶׁר֩ אֲדַבֵּ֨ר אֵלֶ֜יךָ קַ֣ח בְּלִבְּךָ֗ וּבְאָזְנֶ֥יךָ שְׁמָ֛ע׃ 11 וְלֵ֖ךְ בֹּ֣א אֶל־ ג[17]. ג. יא[18]
הַגּוֹלָ֑ה אֶל־בְּנֵ֣י עַמֶּ֔ךָ וְדִבַּרְתָּ֥[a] אֲלֵיהֶ֖ם וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֑ם כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י[a] ל בסיפ
סנ[19] יְהוִ֔ה אִם־יִשְׁמְע֥וּ וְאִם־יֶחְדָּֽלוּ׃ 12 וַתִּשָּׂאֵ֣נִי רֽוּחַ֮ וָאֶשְׁמַע֒ אַחֲרַ֣י קֹ֣ול
13 רַעַ֔שׁ גָּד֖וֹל בָּר֑וּךְ[a] כְּבוֹד־יְהוָ֖ה מִמְּקֹומֹֽו׃ 13 וְקֹ֗ול | כַּנְפֵ֤י הַחַיֹּות֙
מַשִּׁקֹ֣ות אִשָּׁ֔ה אֶל־אַחְוֹתָ֖הּ וְקֹ֣ול הָאֹפַנִּ֑ים לְעֻמָּתָ֔ם וְקֹ֖ול[a] רַעַ֥שׁ גָּד֖וֹל׃[b] ל
14 ב. הי. ג[20]
15 וְאָבֹ֣וא אֶל־הַגֹּולָ֗ה תֵּ֤ל אָבִיב֙[a] הַיֹּשְׁבִ֣ים אֶל־נְהַר־כְּבָ֔ר[a] וְאֵשְׁרֵ֖[c] ג. ג[21]. ראשב חד מן ח[22] ק בלישׁ
16 הֵמָּ֑ה יֹושְׁבִ֣ים שָׁ֔ם וְאֵשֵׁ֥ב שָׁ֖ם שִׁבְעַ֣ת יָמִ֑ים מַשְׁמִ֥ים[d] בְּתֹוכָֽם׃ 16 וַיְהִ֣י[ו] י מל. ה[22]. ה
מִקְצֵ֣ה שִׁבְעַ֣ת יָמִ֔ים פ
17 ה[23]
17 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 17 בֶּן־אָדָ֕ם צֹפֶ֥ה נְתַתִּ֖יךָ לְבֵ֣ית
18 יִשְׂרָאֵ֑ל וְשָׁמַעְתָּ֤ מִפִּי֙ דָּבָ֔ר וְהִזְהַרְתָּ֥ אוֹתָ֖ם מִמֶּֽנִּי׃ 18 בְּאָמְרִ֤י לָרָשָׁע֙ ג ב חס וחד מל[24]. נו וכל תלים דכות ב מ יא
מָ֣וֹת תָּמ֔וּת[a] וְלֹֽא־הִזְהַרְתֹּו֙[b] וְלֹא־דִבַּ֣רְתָּ לְהַזְהִ֣יר רָשָׁ֔ע מִדַּרְכֹּ֖ו הָרְשָׁעָ֑ה[c] ל. ב

[6] Mm 2775. [7] Mm 1128. [8] Mm 2334. [9] Mm 3615. [10] Mm 1969. [11] Mm 814. [12] Mm 2776. [13] וחד ומצח Jer 3,3. [14] Mm 2869. [15] Mm 2777. [16] Mm 3355. [17] Mm 1672. [18] Mm 1500. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2010. [21] Mm 2713. [22] Mm 2778. [23] Mm 2923. [24] Mm 2779.

3 [a] וְאֹכְלָה cf Vrs ‖ **4** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *τοὺς λόγους μου* ‖ **5** [a–a] > 𝔊^{B}, add (ex Ex 4,10)? ‖ [b–b] prb add ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *οὐδέ* = וְלֹא ‖ [b–b] > 𝔖, add ‖ [c–c] 𝔊(𝔙) *καὶ εἰ*, 𝔖𝔗 *(w)'lw*; l אִם ‖ **8** [a] 𝔊 *καὶ ἰδού* ‖ **9** [a] 𝔊 *καὶ ἔσται διὰ παντός* = וְתָמִיד? l וַיְ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ **12** [a] l בְּרוּם ‖ **13** [a] prp קוֹל ‖ [b] > 𝔊* ‖ **14** [a] > 𝔊*𝔖, add ‖ **15** [a–a] add ‖ [b] = עַל ‖ [c] l אֲשֶׁר cf 𝔊 ‖ [d] prp מְשׂוֹמֵם cf Esr 9,3sq ‖ **18** [a] 𝔊 *θανατωθήσῃ*, l וַיְ cf 33,8 ‖ [b–b] add cf 33,8 ‖ [c] > 𝔊𝔖, add cf 33,8.

19 לְחַיֹּתֹו[d] הוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנֹו יָמוּת וְדָמֹו מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ 19 וְאַתָּה כִּי־
ה[25].ב הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב [a]מֵרִשְׁעֹו וּ[a]מִדַּרְכֹּו [b]הָרִשְׁעָה [c]הוּא [b]בַּעֲוֹנֹו יָמוּת
ב זוגין[26].ד.ל וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצָּלְתָּ׃ ס 20 וּבְשׁוּב צַדִּיק [a]מִצִּדְקֹו וְעָשָׂה 20
עָוֶל וְנָתַתִּי מִכְשֹׁל לְפָנָיו הוּא יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתֹּו בְּחַטָּאתֹו יָמוּת
ל[27]. צדקתיו[27] וְלֹא תֻזְכַּרְנָה צִדְקֹתָו[b] [c]אֲשֶׁר עָשָׂה[c] וְדָמֹו מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ 21 וְאַתָּה כִּי 21
חד מן ג חס בלישׁ
ד כת ו הִזְהַרְתָּ[a] צַדִּיק לְבִלְתִּי חֲטֹא צַדִּיק[b] וְהוּא לֹא־חָטָא חָיֹו יִחְיֶה כִּי
ב זוגין[26] נִזְהָר וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצָּלְתָּ׃ ס
22 וַתְּהִי עָלַי שָׁם[a] יַד־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי קוּם צֵא אֶל־הַבִּקְעָה 22
ט מל בלשון זכר[28]. ל[29] יה פסוק אל על עלי[29] וְשָׁם אֲדַבֵּר[b] אוֹתָךְ׃ 23 וָאָקוּם וָאֵצֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־ 23
ל יְהוָה עֹמֵד[a] כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר רָאִיתִי עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי׃
יא זוגין בטע[30] 24 וַתָּבֹא־בִי רוּחַ וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וַיְדַבֵּר אִתִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא 24
כג בסיפ. ג מל[31] הִסָּגֵר בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ׃ 25 וְאַתָּה [a]בֶּן־אָדָם הִנֵּה נָתְנוּ[a] עָלֶיךָ עֲבֹתִים 25
ו[32] וַאֲסָרוּךְ[b] בָּהֶם וְלֹא־תֵצֵא בְתוֹכָם׃ 26 וְלִשֹׁנְךָ אַדְבִּיק אֶל־חִכֶּךָ 26
ח[33] וְנֶאֱלַמְתָּ וְלֹא־תִהְיֶה לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ 27 וּבְדַבְּרִי 27
יז מל בלישׁ[34] אֹותָךְ אֶפְתַּח אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הַשֹּׁמֵעַ
ב קמ וכל אחנח וס״פ דכות׳. ל. ל. כג בסיפ שֹׁמֵעַ וְהֶחָדֵל כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ ס **4** 1 וְאַתָּה [a]בֶּן־אָדָם **4**
ל קַח־לְךָ לְבֵנָה וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחָקוֹתָ עָלֶיהָ עִיר [a]אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃
2 2 וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מָצוֹר וּבְנֵיתָ עָלֶיהָ דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה
ט.ג׳ עָלֶיהָ מַחֲנוֹת וְשִׂים[a]־עָלֶיהָ[b] כָּרִים סָבִיב׃ 3 וְאַתָּה קַח־לְךָ מַחֲבַת 3
ל מל בַּרְזֶל וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וְהֲכֹנֹתָהּ אֶת־פָּנֶיךָ
אֵלֶיהָ וְהָיְתָה בַּמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית[a] יִשְׂרָאֵל׃ ס
4 4 וְאַתָּה שְׁכַב עַל־צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ[a] אֶת־עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו[b]

[25] Mm 2093. [26] Okhl 232. [27] Mp sub loco. [28] Mm 2565. [29] Mm 658. [30] Mm 915. [31] Mm 2780. [32] Mm 2886. [33] Mm 777. [34] Mm 541. Cp 4 [1] Mm 693.

18 [d] add cf 33,8 ‖ **19** [a–a] add cf 33,9 ‖ [b–b] G *ὁ ἄνομος ἐκεῖνος* = הוּא רָשָׁע cf pc Mss et 18 ‖ [c] > 33,9, add? sed cf [b–b] ‖ **20** [a] l מִצִּדְקָתֹו cf 18,24 33,18 ‖ [b] l c Q תִּי– ‖ [c–c] > G[B] ‖ **21** [a] prb l הִזְהַרְתָּ cf 19 ‖ [b] GS tr ante חיו, add ‖ **22** [a] > G*V cf 1,3 ‖ [b] G *λαληθήσεται* ‖ **23** [a] G + *καθὼς ἡ ὅρασις καί* ‖ **25** [a] prp נָתַתִּי cf 4,8 et 26sq ‖ [b] prp וַאֲסַרְתִּיךָ cf [a] ‖ **27** [a] > G*, add ‖ **Cp 4,1** [a–a] add ‖ **2** [a] prb l וְשַׂמְתָּ cf GV ‖ [b] > G*V, add cf S *lh* ‖ **3** [a] G *τοῖς υἱοῖς* = לִבְנֵי cf 3,1[b] ‖ **4** [a] prp וְשַׂמְתִּי, sed potius l וְנָשָׂאתָ cf [b] ‖ [b] prp עָלֶיךָ, sed potius dl cf [a].

5 מִסְפַּר הַיָּמִים[e] אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת־עֲוֹנָם׃ 5 וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ
סז ר״פ. ב
אֶת־שְׁנֵי עֲוֹנָם לְמִסְפַּר יָמִים[a] שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת[a] וְתִשְׁעִים יוֹם וְנָשָׂאתָ עֲוֹן
ל. ה. ה פסוק בסיפ[2]
6 בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ 6 וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל־צִדְּךָ הַיְמָנִי[a] שֵׁנִית[b]
הימני ק
וְנָשָׂאתָ אֶת־עֲוֹן בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נְתַתִּיו
ה. ה פסוק בסיפ[2]. ב[3]
7 לָךְ׃ 7 וְאֶל־מְצוֹר יְרוּשָׁלַ͏ִם תָּכִין פָּנֶיךָ וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃
ל. ה חס[4]. ג
8 וְהִנֵּה נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וְלֹא־תֵהָפֵךְ מִצִּדְּךָ אֶל־צִדֶּךָ עַד־כַּלּוֹתְךָ
ג מל[5]. ב[6]
9 יְמֵי מְצוֹרֶךָ׃ 9 וְאַתָּה קַח־לְךָ חִטִּין[a] וּשְׂעֹרִים וּפֹול[a] וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן
ו פסוק ראשון אחה[7]. ל. ב
וְכֻסְּמִים וְנָתַתָּה אוֹתָם בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לְךָ לְלָחֶם [b]מִסְפַּר
יחס[8] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א
הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתָּה ׀ שֹׁכֵב עַל־צִדְּךָ [c]שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת[c] וְתִשְׁעִים יוֹם
ל מל
10 תֹּאכְלֶנּוּ[b]׃ 10 וּמַאֲכָלְךָ אֲשֶׁר תֹּאכֵלֶנּוּ בְּמִשְׁקָל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל לַיּוֹם
ו מל בליש. כ[9]
מֵעֵת֯ עַד־עֵ֯ת תֹּאכְלֶנּוּ׃ 11 וּמַיִם בְּמִשׁוּרָה תִּשְׁתֶּה שִׁשִּׁית הַהִין מֵעֵת֯
ב[10]. יא זוגין דמטע בטע[11]. ב[10]
12 עַד־עֵ֯ת תִּשְׁתֶּה׃ 12 וְעֻגַת שְׂעֹרִים תֹּאכְלֶנָּה וְהִיא[a] בְּגֶלְלֵי צֵאַת הָאָדָם
ב[12]. ל. ל
13 תְּעֻגֶנָּה[b] לְעֵינֵיהֶם׃ ס 13 [ba]וַיֹּאמֶר יְהוָה[b] כָּכָה יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
ל. יח[13] ט מנה בסיפ
14 [c]אֶת־לַחְמָם[c] טְמֵאָ֯ה בַגּוֹיִם [c]אֲשֶׁר אַדִּיחֵם שָׁם[c]׃ 14 וָאֹמַר אֲהָהּ[a] אֲדֹנָי
ל
יְהוִה[a] הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה וּנְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא־אָכַלְתִּי מְנֹעוּרַי וְעַד־
15 עַתָּה וְלֹא־בָא בְּפִי בְּשַׂר[b] פִּגּוּל׃ ס 15 וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי לְךָ
ג[14]. ט בטע ר״פ בסיפ[15]
צפיעי ק
אֶת־צְפִעֹנֵי[a] הַבָּקָר תַּחַת גְּלָלֵי הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לַחְמְךָ עֲלֵיהֶם׃ ס
16 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מַטֵּה־לֶחֶם בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְאָכְלוּ־לֶחֶם
17 בְּמִשְׁקָל וּבִדְאָגָה[a] וּמַיִם בְּמִשּׁוּרָה וּבְשַׁמָּמוֹן[a] יִשְׁתּוּ׃ 17 לְמַעַן יַחְסְרוּ
יא זוגין דמטע בטע[11]. ל
5 לֶחֶם וּמַיִם וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו וְנָמַקּוּ בַּעֲוֹנָם׃ פ 5 1 וְאַתָּה֯ בֶּן־
ל בסיפ. ב. נג בסיפ[1]
אָדָם קַח־לְךָ ׀ חֶרֶב חַדָּה תַּעַר הַנַּלָּבִים תִּקָּחֶנָּה לָךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־
ה[2]
2 רֹאשְׁךָ וְעַל־זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ מֹאזְנֵי מִשְׁקָל וְחִלַּקְתָּם׃ 2 שְׁלִשִׁית[a]
ל
3 בָּאוּר[b] תַּבְעִיר בְּתוֹךְ הָעִיר כִּמְלֹאת יְמֵי הַמָּצוֹר וְלָקַחְתָּ אֶת־[c]

ל. ג ב חס וחד מל[3]

[2] Mm 2855. [3] Nu 14,34. [4] Mm 1927. [5] Mm 2780. [6] Mm 2784. [7] Okhl 297 et Mp sub loco. [8] Mm 2781. [9] Mm 875. [10] Mm 2782. [11] Mm 794. [12] Mm 2783. [13] Mm 953. [14] Mm 2785. [15] Mm 2943. Cp 5 [1] Mp sub loco. [2] Mm 3295. [3] Mm 2054.

4 [c] G + *πεντήκοντα καὶ ἑκατόν* ‖ **5** [a–a] G *ἑκατόν*, prb l מְאָה cf 9[c–c] ‖ **6** [a] K הימיני ? ‖ [b] > G*S, add ‖ **9** [a] nonn Mss Edd חטים ‖ [b–b] prb add ‖ [c–c] G *ἑκατόν* cf 5[a–a] ‖ **12** [a] > GS ‖ [b] = תעגנה (B גוגה–) ‖ **13** [a] 13 add ‖ [b–b] G *καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ισραηλ* ‖ [c–c] > G*, add ‖ **14** [a–a] G *κύριε θεὲ τοῦ Ισραηλ*, dl אדני ‖ [b] G(V) *πᾶν κρέας* ‖ **15** [a] K צפועי, nonn Mss ut Q ‖ **16** [a] add? cf 12,19 (S om ובדאגה et tr ובשממון ante במשורה) ‖ **Cp 5,2** [a] G *τέταρτον*, it 12 ‖ [b] prp בָּעוֹר, al בָּאֵשׁ ‖ [c–c] prb add.

ג הַשְּׁלִשִׁית[d] תַּכֶּה בַּחֶרֶב סְבִיבוֹתֶיהָ וְהַשְּׁלִשִׁית תְּזָרֶה לָרֽוּחַ וְחֶרֶב
ד . ל ומל 3 אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 3 וְלָקַחְתָּ מִשָּׁם מְעַט בְּמִסְפָּר וְצָרַרְתָּ אוֹתָם בִּכְנָפֶיךָ׃[a]
ו[4] . ב זקף קמ . כה חס בסיפ 4 וּמֵהֶם עוֹד תִּקָּח וְהִשְׁלַכְתָּ אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָאֵשׁ וְשָׂרַפְתָּ אֹתָם בָּאֵשׁ
5 מִמֶּנָּה תֵּצֵא־אֵשׁ[ba] אֶל־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ פ 5 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a]
ל 6 יְהוִה זֹאת יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם שַׂמְתִּיהָ וּסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת׃[b] 6 וַתַּמֶּר[a]
ג[5] . ה[6] אֶת־מִשְׁפָּטַי לִרְשָׁעָה מִן־הַגּוֹיִם וְאֶת־חֻקּוֹתַי מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֶיהָ כִּי בְמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְחֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם׃ ס
יא בטע בסיפ[7] . כט 7 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן הֲמֹנְכֶם[b] מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם 7
מז פסוק לא לא לא . ד זוגין[8] . ב בְּחֻקּוֹתַי לֹא הֲלַכְתֶּם וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
כג בטע בסיפ . כט . ג[9] סְבִיבוֹתֵיכֶם לֹא[c] עֲשִׂיתֶם׃ 8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי 8
ה חס[10] . כג בטע בסיפ עָלַיִךְ[b] גַּם־אֲנִי[b] וְעָשִׂיתִי בְתוֹכֵךְ מִשְׁפָּטִים[c] לְעֵינֵי הַגּוֹיִם׃ 9 וְעָשִׂיתִי בָךְ 9
אֵת אֲשֶׁר לֹא־עָשִׂיתִי וְאֵת אֲשֶׁר־לֹא־אֵעָשֶׂה כָּמֹהוּ עוֹד יַעַן כָּל־
תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ ס 10 לָכֵן אָבוֹת יֹאכְלוּ בָנִים[a] בְּתוֹכֵךְ וּבָנִים יֹאכְלוּ 10
ג בטע בסיפ . יז[11] מ״פ לא ולא לא ג[12] מנה בסיפ אֲבוֹתָם[b] וְעָשִׂיתִי בָךְ שְׁפָטִים וְזֵרִיתִי אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵךְ לְכָל־רֽוּחַ׃ פ
ה חס[10] . ה מ״פ[13] . ה מ״פ[14] . כט[15] . כג פסוק וגם ובחר תלת מילין[16] . ה מ״פ[13] 11 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא יַעַן אֶת־מִקְדָּשִׁי טִמֵּאת[b] בְּכָל־ 11
שִׁקּוּצַיִךְ וּ[b]בְכָל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ וְגַם־אֲנִי אֶגְרַע[c] וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְגַם־אֲנִי
ה מל[10] . ב חס דחס[17] לֹא אֶחְמֽוֹל׃ 12 שְׁלִשִּׁיתֵךְ[a] בַּדֶּבֶר יְמוּתוּ וּבְרָעָב יִכְלוּ בְתוֹכֵךְ 12
ט מל[17] . ג[18] וְהַשְּׁלִשִׁית בַּחֶרֶב יִפְּלוּ סְבִיבוֹתַיִךְ[b] וְהַשְּׁלִישִׁית לְכָל־רֽוּחַ אֶזָּרֶה[c]
ד . ל כת כן . ו פסוק בם בם וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 13 וְכָלְתָה אַפִּי[a] וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי[a] בָּם וְהִנָּחַמְתִּי[b] 13
ה[10] . ל וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בְקִנְאָתִי בְּכַלּוֹתִי חֲמָתִי בָּם׃ 14 וְאֹתָךְ 14
לְחָרְבָּה וּלְחֶרְפָּה[a] בַּגּוֹיִם[cb] אֲשֶׁר[c] סְבִיבוֹתָיִךְ[b] לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃
ל . ל 15 וְהָיְתָה[a] חֶרְפָּה וּגְדוּפָה[b] מוּסָר[c] וּמְשַׁמָּה[b] לַגּוֹיִם[c] אֲשֶׁר סְבִיבוֹתָיִךְ 15

[4]Mm 3952. [5]Mm 818. [6]Mm 2786. [7]Mm 2912. [8]Mm 1940. [9]Mm 2787. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1613. [12]Mm 2788. [13]Mm 2449. [14]Mm 2789. [15]Mm 2501. [16]Mm 1629. [17]Mm 1900. [18]Mm 2816.

2 [d] **G** *καὶ κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς. καὶ τὸ τέταρτον* ‖ **3** [a] l בכנפֵּךָ cf Vrs ‖ **4** [a–a] add ‖ [b] **G** + *καὶ ἐρεῖς*, l וְאָמַרְתָּ ‖ **5** [a] > **G***, add ‖ [b] prp הָאֲרצות, hpgr ‖ **6** [a] θ′(σ′ **S**T) *καὶ ἠλλάξαντο* = וַתָּמֵר, l וַתֵּז ‖ **7** [a] > **G***, add ‖ [b] prb l הַמְרֹתְכֶם ‖ [c] > mlt Mss Edd **S**; cf 11,12 ‖ **8** [a] > **G***, add ‖ [b–b] > **G***S ‖ [c] prp שְׁפָטִים cf 10.15 11,9 28,22.26 30,19 ‖ **10** [a] **S**T *bnjhwn* ‖ [b] **G*** *πατέρας*, frt l אָבוֹת ‖ **11** [a] > **G***, add ‖ [b–b] > **G*** ‖ [c] crrp; frt l אגעל cf **G**S ‖ **12** [a] l c **C** pc Mss תך–; **G** quattuor partes ut in 2 ‖ [b–b] **G*** tr post bα ‖ [c] Or אֶזָּרֶה, **G** + *αὐτούς* ‖ **13** [a–a] **G** *καὶ ἡ ὀργή μου* ‖ [b] > **G***, prb dl (dttg?) ‖ [c] **G** *καὶ ἐπιγνώσῃ* ‖ **14** [a] > **G***, add ‖ [b–b] add ‖ [c–c] **G** *καὶ τὰς θυγατέρας σου* ‖ **15** [a] l והיית cf Vrs ‖ [b–b] > **G***, add ‖ [c] mlt Mss בַּגּ cf **G**V.

בַּעֲשׂוֹתִי בָּךְ שִׁפָּטִים [d]בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְתֻכְחוֹת חֵמָה [d]אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ל וחס
16 בֶּשַׁלְּחִי אֶת־חִצֵּי [a]הָרָעָב [b]הָרָעִים [c]בָּהֶם [d]אֲשֶׁר [e]הָיוּ לְמַשְׁחִית
[f]אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּח אוֹתָם לְשַׁחֵתְכֶם וְרָעָב אוֹסִף [g]עֲלֵיכֶם [f] וְשָׁבַרְתִּי לָכֶם [h] ט.ל.1 ג.ל.19
17 מַטֵּה־לָחֶם׃ 17 וְשִׁלַּחְתִּי [a]עֲלֵיכֶם רָעָב וְחַיָּה רָעָה וְשִׁכְּלֵךְ [b] וֶדֶבר ד.ל.20 ל.ל.
וָדָם יַעֲבָר־בָּךְ וְחֶרֶב אָבִיא עָלַיִךְ [c] אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ פ

סג 1 6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ [a]אֶל־ כג.ה.2
3 הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְהִנָּבֵא אֲלֵיהֶם [b]׃ 3 וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־ ל.ג.
אֲדֹנָי [a]יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי [a]יְהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת ולגאיות ק בלית חד מן ג׳ מל
4 הִנְנִי [b]אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם חֶרֶב וְאַבַּדְתִּי [c]בָּמוֹתֵיכֶם׃ 4 וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם
5 וְנִשְׁבְּרוּ [a]חַמָּנֵיכֶם וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם לִפְנֵי גִלּוּלֵיכֶם׃ [a] 5 וְנָתַתִּי אֶת־ יח׳ ט מנה בסיפ
פִּגְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִּלּוּלֵיהֶם [a] וְזֵרִיתִי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת
6 מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ 6 בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הֶעָרִים תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישַׁמְנָה [a] ל מל בליש.ל
לְמַעַן יֵחָרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ [b] מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ [c] גִּלּוּלֵיכֶם וְנִגְדְּעוּ ל.ל5
7 חַמָּנֵיכֶם [d]וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם׃ 7 וְנָפַל חָלָל בְּתוֹכְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יא ס״פ בסיפ
8 יְהוָה׃ 8 וְהוֹתַרְתִּי [a]בִּהְיוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב בַּגּוֹיִם בְּהָזָּרוֹתֵיכֶם [b] ב ור״פ
9 בָּאֲרָצוֹת׃ 9 וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם [a]אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם [a]אֲשֶׁר כ״ל מל ה׳ מנה בסיפ וכל יהרשע ושפטים דכות׳ ב מ ב.ה׳
נִשְׁבַּרְתִּי [a]אֶת־לִבָּם הַזּוֹנֶה [b]אֲשֶׁר־סָר [b] מֵעָלַי וְאֶת עֵינֵיהֶם הַזֹּנוֹת אַחֲרֵי ל׳
גִּלּוּלֵיהֶם וְנִקְטוּ בִּפְנֵיהֶם [c]אֶל־ [d]הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ [e] לְכֹל תּוֹעֲבֹתֵיהֶם׃ ל.ב.ג כת כן בליש
10 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה [a]לֹא אֶל־חִנָּם [a] דִּבַּרְתִּי [b]לַעֲשׂוֹת לָהֶם הָרָעָה ד׳ בטע ר״פ בסיפ
11 הַזֹּאת׃ פ 11 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי [a]יְהוִה הַכֵּה בְכַפְּךָ וּרְקַע בְּרַגְלְךָ ח בטע בסיפ[10]
וֶאֱמֹר־אֲחִ [b]אֶל [c]כָּל־תּוֹעֲבֹת רָעוֹת [a]בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר [a] בַּחֶרֶב בָּרָעָב ב׳ מל בליש[11].ח

[19]Mm 425. [20]Mm 4238. Cp 6 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2929. [3]Mm 2935. [4]Mm 953. [5]Mm 2892. [6]Mm 1238 א. [7]Mm 2790. [8]Mm 4167. [9]Mm 3006. [10]Mm 2911. [11]Mm 4251.

15 [d–d] 𝔊* *ἐν ἐκδικήσει θυμοῦ μου* = בְּתֹכַחַת חֲמָתִי? cf 𝔖; באף ובחמה add ‖ **16** [a] 𝔊 *τὰς βολίδας μου*, l חִצֵּי ‖ [b] dl, gl ‖ [c] > 𝔊*, sed l אֲלֵהֶם ‖ [d] > 𝔗, frt dl; prp בכם ‖ [e] 𝔊 *καί* ‖ [f–f] > 𝔊*, add ‖ [g] prp אסף ‖ [h] 𝔊 sg ‖ **17** [a] 𝔊 sg ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ τιμωρήσομαί σε* ‖ [c] 𝔊 + *κυκλόθεν* ‖ **Cp 6,2** [a] = עַל ‖ [b] = עליהם ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔗 nonn Mss הַגְּבָעָה cf 37,21 ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἐξολεθρευθήσεται* = וְאָבְדוּ ‖ **4** [a] > 𝔊* ‖ **5** [a–a] > 𝔊*, add cf Lv 26,30 ‖ **6** [a] nonn Mss תשמנה ‖ [b] = וְיֵשַׁמּוּ cf σ′𝔖𝔙; > 𝔊*, add ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ **8** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] l תִּכְּכֶם– ‖ **9** [a–a] 𝔊 *ὀμώμοκα* = נִשְׁבַּעְתִּי; prb l וְשָׁבַרְתִּי cf α′σ′θ′ ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] = עַל ‖ **10** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] prp הָאח cf 25,3 26,2 36,2 ‖ [c] = עַל.

ב חד מל וחד חס[12]. ד[12] מל וכל קהלת ומשלי דכורת ב מ ג

12 וּבַמֵּבֵר יִפָּלוּ׃ 12 [a]הָרָחוֹק בַּדֶּבֶר יָמוּת וְהַקָּרוֹב בַּחֶרֶב יִפּוֹל[a] וְהַנִּשְׁאָר[b]
13 וְהַנָּצוֹר בָּרָעָב יָמוּת וְכִלֵּיתִי חֲמָתִי בָּם׃ 13 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה
בִּהְיוֹת חַלְלֵיהֶם בְּתוֹךְ גִּלּוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם אֶל[a]־כָּל־

ג ב חס וחד מל. ל[13]

ל. עה. ה

גִּבְעָה רָמָה [b]בְּכֹל ׀ רָאשֵׁי [c]הֶהָרִים[b] וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן [c]וְתַחַת כָּל־

ו. ה וכל אשה ריח ניחח דכורת

אֵלָה עֲבֹתָה[c] מְקוֹם אֲשֶׁר נָתְנוּ־שָׁם כָּל־יֵחַ נִיחֹחַ לְכָל גִּלּוּלֵיהֶם׃
14 וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה מִמִּדְבַּר [a]
ל. ל מל בליש

דִּבְלָתָה[b] בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

כג בסיפ[1]

7 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם[a] כֹּה־אָמַר 7
אֲדֹנָי[b] יְהוִה לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל

ב בסיפ[2]. ארבע ק חד מן ז[a] יחיר ת בליש

קֵץ בָּא[c] הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת[d] כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃

כה ר״פ[4]

3 [a]עַתָּה הַקֵּץ עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי בָּךְ[b]

ה חס

וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֶת כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃

ה[5]. כט[6]. ה מל

4 [a]וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי עָלַיִךְ וְלֹא אֶחְמֹל

ה כת כן בנביא

כִּי דְרָכַיִךְ[b] עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ

יא ס״פ בסיפ

וִידַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

ה בטע בסיפ

5 כֹּה[a] אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה [c]רָעָה אַחַת[d] רָעָה הִנֵּה בָאָה[c]׃

ב [מט מל בנביא

6 [a]בָּא[a] [יוֹשֶׁב הָאָרֶץ]

כט. ב[7] בטע מל׳ עיל וכ בסיפ. ב חד חס וחד מל[8]

בָּא הַקֵּץ [b]הַקֵּץ אֵלַיִךְ הִנֵּה בָאָה׃ 7 [b]בָּאָה הַצְּפִירָה אֵלַיִךְ
בָּא הָעֵת קָרוֹב הַיּוֹם
[c]מְהוּמָה וְלֹא־הֵד הָרִים[c]׃

כה ר״פ[4]. ד מל

8 עַתָּה מְקָרוֹב אֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עָלַיִךְ וְכִלֵּיתִי אַפִּי בָּךְ
וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֶת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃

[12]Mm 2791. [13]Mp sub loco. Cp 7 [1]Mp sub loco. [2]Cf Ez 43,20 et Mp sub loco. [3]Mm 2792. [4]Mm 1057. [5]Mm 2789. [6]Mm 2501. [7]Mm 279. [8]Mm 2793.

12 [a–a] 𝔊* tr aα post aβ ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **13** [a] = עַל ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ **14** [a] prp מֵהַמִּדְבָּר ‖ [b] prb l c V^P רִבְלָתָה ‖ [c] 𝔊* 2 pl ‖ **Cp 7,2** [a] 𝔊*(𝔖) + *εἶπον* cf 13,8 15,6 17,19.22 22,19 39,17, frt ins אֱמֹר ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] ins c 2 Mss 𝔗(𝔙) בָּא ut in 6 cf 𝔊𝔖 ‖ [d] nonn Mss ut Q ‖ **3** [a] 𝔊* 3–5a post 9 ‖ [b] 𝔖 *'ljkj* ‖ **4** [a] > Ms 𝔊* cf 9 ‖ [b–b] nonn Mss כדרכיך = 9 ‖ [c] 𝔊𝔖𝔗[Mss] 2 f sg ‖ **5** [a] 𝔊* pr *διότι* ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] mlt Mss Edd אַחַר cf 𝔗, 𝔖 *hlp* = תַּחַת ‖ **6/7** [a–a] > 𝔊*, sed cf 10[a] ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] crrp cf Vrs; prp לֹא מְתַמַּהְמַהּ וְלֹא מְאַחֵר cf 11[b–b].

9 וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל
כִּדְרָכֶיךָ[a] עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ
וִידַעְתֶּם[b] כִּי אֲנִי יְהוָה מַכֶּה[c]׃
10 [a]הִנֵּה הַיּוֹם[b]
[c]הִנֵּה בָאָה יָצְאָה הַצְּפִירָה[c]
צֶמַח הַמַּטֶּה[d] פָּרַח הַזָּדוֹן׃ [וְלֹא־נַהּ בָּהֶם[b]׃
11 [a]הֶחָמָס[14] קָם לְמַטֵּה־רֶשַׁע[a] [b]לֹא־מֵהֶם וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֵהֶמְּהֵם[c]
12 בָּא הָעֵת הִגִּיעַ הַיּוֹם
הַקּוֹנֶה אַל־יִשְׂמַח וְהַמּוֹכֵר אַל־יִתְאַבָּל
[a]כִּי חָרוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ[a]׃
13 כִּי [a]הַמּוֹכֵר אֶל־הַמִּמְכָּר[a] לֹא יָשׁוּב
[b]וְעוֹד בַּחַיִּים חַיָּתָם כִּי־חָזוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ לֹא יָשׁוּב[b]
וְאִישׁ בַּעֲוֹנוֹ[c] חַיָּתוֹ לֹא יְחַזֵּקוּ[d]׃
14 תָּקְעוּ[a] בַּתְּקוֹעַ[b] [c]וְהָכֵין הַכֹּל וְאֵין הֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה[c]
[d]כִּי חֲרוֹנִי אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ[d]׃
15 הַחֶרֶב בַּחוּץ[a] [b]וְהַדֶּבֶר וְהָרָעָב[b] מִבַּיִת
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יָמוּת
וַאֲשֶׁר בָּעִיר רָעָב וָדֶבֶר[c] יֹאכְלֻנּוּ[d]׃
16 וּפָלְטוּ פְּלֵיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל[a]־הֶהָרִים [b]כְּיוֹנֵי הַנְּאָיוֹת[b]
כֻּלָּם הֹמּוֹת[c] אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ׃

ה[9]. פט[10]. ה מל
ה כת כן בבבא
ה[11]
ל רמ״פ בסיפ[12]
ב תד חס וחד מל[13]
יז[14]. ט פסוק לא ולא ולא ולא
ד מל בליש
ג[15]
מז פסוק לא לא לא
נג
ו[16]. ב[17]
ל. ל
ל

[9] Mm 2789. [10] Mm 2501. [11] Mm 416. [12] Mm 2869. [13] Mm 2793. [14] Mm 1667. [15] Mm 2794. [16] Mm 1703. [17] Mm 2795.

9 [a] 𝔊(𝔙) *διότι τὰς ὁδούς σου*, l כִּי דרכ׳ = 4 ‖ [b] 𝔊𝔖 2 f sg cf 4[c] ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ὁ τύπτων* = הַמַּכֶּה? ‖ **10** [a] 𝔊 pr *ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει* cf 6[a–a] ‖ [b] 𝔊 *ἡμέρα κυρίου* ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] prb l הַמַּטֶּה cf 9,9 ‖ **11** [a–a] 𝔊 *καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου*, prb add ‖ [b–b] crrp, 𝔊 *καὶ οὐ μετὰ θορύβου οὐδὲ μετὰ σπουδῆς* cf 4 (𝔙 7[c–c]) *οὐ μετὰ θορύβων οὐδὲ μετὰ ᾠδίνων*; prb add ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd מֵ ‖ **12** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **13** [a–a] 𝔊 *ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα* = הַקּוֹנֶה אֶל־הַמּוֹכֵר cf 12 ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] frt add ‖ [d] 𝔊(𝔖) *κρατήσει*, prb l יַחֲזִיק ‖ **14** [a] prb l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 תִּקְעוּ ‖ [b] prp תָּקוֹעַ ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ κρίνατε τὰ σύμπαντα. ὁ πόλεμος*; prb l וְהָכִינוּ (וְהָכֵן vel) כְּלִי מִלְחָמָה ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ **15** [a] Ms 𝔊𝔗 מְחוּץ ‖ [b–b] Ms 𝔊 invers cf b; והרעב add? ‖ [c–c] 𝔙 invers; רעב ו add? an tot v b add? ‖ [d] 𝔊(𝔗) *συντελέσει* = יְכַלֶּנּוּ ‖ **16** [a] = עַל ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊 *ἀποκτενῶ* = הֲמִתִּי vel אֲמִית; 𝔖 *nmwtwn*, prb l יָמוּתוּ.

17 כָּל־הַיָּדַיִם[a] תִּרְפֶּינָה וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מָיִם׃

18 ד וְחָגְרוּ שַׂקִּים וְכִסְּתָה אוֹתָם פַּלָּצוּת
18פ וְאֶל[a] כָּל־פָּנִים בּוּשָׁה וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶם קָרְחָה׃

19 כַּסְפָּם בַּחוּצוֹת יַשְׁלִיכוּ וְזָהָבָם לְנִדָּה יִהְיֶה
[a]כַּסְפָּם וְזָהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה[a] מ פסוק לא לא לא
נַפְשָׁם לֹא יְשַׂבֵּעוּ וּמֵעֵיהֶם לֹא יְמַלֵּאוּ ל.ל.ל
[b]כִּי־מִכְשׁוֹל עֲוֹנָם הָיָה[b]׃

20 וְצִבְיֵ עֶדְיוֹ[a] לְגָאוֹן שָׂמָהוּ[b] וְצַלְמֵי תוֹעֲבֹתָם שִׁקּוּצֵיהֶם[c] עָשׂוּ בּוֹ ג.ג[19].ב.ה.ל
עַל־כֵּן נְתַתִּיו לָהֶם לְנִדָּה[d]׃

21 וּנְתַתִּיו בְּיַד־הַזָּרִים לָבַז וּלְרִשְׁעֵי הָאָרֶץ לְשָׁלָל וְחִלְּלֻהָ[a]׃ וחללוהו ק

22 וְהַסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְחִלְלוּ אֶת־צְפוּנִי ל.ל

23 וּבָאוּ־בָהּ[a] פָּרִיצִים וְחִלְּלוּהָ[b]׃ פ עֲשֵׂה[b] הָרָתּוֹק[ac] ב חד חס וחד מל[20].ל

כִּי הָאָרֶץ מָלְאָה מִשְׁפַּט[d] דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה חָמָס׃

24 וְהֵבֵאתִי רָעֵי גוֹיִם וְיָרְשׁוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם[a]
וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן עַזִּים[b] וְנֶחֱלוּ מִקְדְּשֵׁיהֶם[c]׃ 21ע[21]

25 קָפְדָּה[a] בָּא וּבִקְשׁוּ שָׁלוֹם וְאֵין׃ ל.י בטע[22]

26 הַוָּה עַל־הַוָּה תָּבוֹא וּשְׁמֻעָה אֶל[a]־שְׁמוּעָה תִּהְיֶה ה חס[23]
וּבִקְשׁוּ[b] חָזוֹן מִנָּבִיא[c]
וְתוֹרָה תֹּאבַד מִכֹּהֵן וְעֵצָה מִזְּקֵנִים׃ ה[24]

27 [a]הַמֶּלֶךְ יִתְאַבָּל וְנָשִׂיא[b] יִלְבַּשׁ שְׁמָמָה וִידֵי עַם־הָאָרֶץ תִּבָּהַלְנָה תי ר״פ מיחך[25]. ה בסיפ׳.[26]ע
מִדַּרְכָּם[c] אֶעֱשֶׂה אוֹתָם וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶם[d] אֶשְׁפְּטֵם כה חס בסיפ[27].ל.ל
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

[18] Mm 2897. [19] Mm 2796. [20] Mm 2488. [21] Mm 815. [22] Mm 3661. [23] Mm 1540. [24] Mm 2797. [25] Mm 944. [26] Mm 496. [27] Mp contra textum, cf Mp sub loco.

17 [a] frt l ידים ‖ **18** [a] = ועל ‖ **19** [a–a] > G*, add cf Zeph 1,18 ‖ [b–b] gl? ‖ **20** [a] G *κόσμου*; frt l עדיים cf σ′Sy ‖ [b] G(Sy) *ἔθεντο αὐτά*, l שָׂמֵהוּ ‖ [c] > G*, add ‖ [d–d] gl? ‖ **21** [a] nonn Mss ut Q; gl? ‖ **22** [a] prb l בּוֹ ‖ [b] prp וחללוהו, sed frt gl cf 23[a–a] ‖ **23** [a–a] cj c 22b, frt vb exc ‖ [b] G *καὶ ποιήσουσι* cf S, prb l וְעָשׂוּ ‖ [c] prp בתוך(הַ) ‖ [d] > G* cf 9,9, add ‖ **24** [a–a] > G*, add ‖ [b] l c Ms G עֻזָּם ‖ [c] G(Sy) *τὰ ἅγια αὐτῶν*, l מִקְדָּשֵׁיהֶם (S sg) ‖ **25** [a] l c Ms בְּאָה vel תָּבֹא ‖ **26** [a] = עַל ‖ [b] G *ζητηθήσεται* = יְבֻקַּשׁ, frt recte cf [c]; prp וְהוֹבִישׁ ‖ [c] num hemist exc (homtel)? frt ins וְלֹא יִמְצָא ‖ **27** [a–a] > G*, add ‖ [b] frt l c 2 Mss וְהַנְּשִׂיא ‖ [c] G(Sy) *κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν*, l כְּדַרְכָּם ‖ [d] frt l c nonn Mss וכמ׳ ע.

ל. מט מל בגביא

8 1 וַיְהִי | בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית בַּשִּׁשִּׁי[a] בַּחֲמִשָּׁה[b] לַחֹדֶשׁ אֲנִי[c] יוֹשֵׁב בְּבֵיתִי

ו מל

2 וְזִקְנֵי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לְפָנַי וַתִּפֹּל[c] עָלַי שָׁם[d] יַד אֲדֹנָי[e] יְהוִה׃ 2 וָאֵרְאֶה

וְהִנֵּה דְמוּת כְּמַרְאֵה־אֵשׁ[a] מִמַּרְאֵה[b] מָתְנָיו[c] וּלְמַטָּה אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו

ל

3 וּלְמַעְלָה כְּמַרְאֵה־[d]זֹהַר כְּעֵין[d] הַחַשְׁמַלָה׃ 3 וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית יָד וַיִּקָּחֵנִי

ד בלישׁ[2]. נו

בְּצִיצֹת רֹאשִׁי וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ | בֵּין־הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם וַתָּבֵא אֹתִי

ח[3] ד מנה חס. ד ב מל
וב חס[4]. ד מל. נג

יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּמַרְאוֹת[a] אֱלֹהִים אֶל־פֶּתַח שַׁעַר[b] הַפְּנִימִית[c] הַפּוֹנָה צָפוֹנָה

כח[5]

4 אֲשֶׁר־שָׁם[d] מוֹשַׁב סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה[de]׃ 4 וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד[a] אֱלֹהֵי

ח[6]. ט בטע ר״פ בסיפ[7]

5 יִשְׂרָאֵל כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה׃ 5 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי בֶּן־אָדָם שָׂא־

ב. נג. ב. נג

נָא עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ[c] צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה מִצָּפוֹן[a] לְשַׁעַר

ל. ט בטע ר״פ בסיפ[7].
ב חד מל וחד חס[8]

6 הַמִּזְבֵּחַ[a] סֵמֶל הַקִּנְאָה הַזֶּה[b] בַּבֹּאָהּ[b]׃ 6 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲרֹאֶה

מה הם חד מן הי[9] כת מילה
ק חדה וקר תרי. ג

אַתָּה מָה־הֵם עֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת[c] גְּדֹלוֹת[a] אֲשֶׁר בֵּית־יִשְׂרָאֵל[a] | עֹשִׂים פֹּה

כג. ג

לְרָחֳקָה מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד[c] תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת[c] גְּדֹלוֹת׃ ס

נא[10] יח מנה ר״פ. ב
וחס[11]. ט בטע ר״פ בסיפ[7]

7 וַיְבִאֵנִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר[a] וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה חֹר־אֶחָד בַּקִּיר[a]׃ 8 וַיֹּאמֶר[c]

אֵלַי בֶּן־אָדָם חְתָר־נָא בַקִּיר[a] וָאֶחְתֹּר בַּקִּיר[a] וְהִנֵּה פֶּתַח אֶחָד׃

ז בטע ר״פ בסיפ

9 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי בֹּא וּרְאֵה[c] אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת[a] אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים פֹּה׃

ה[12]

10 וָאָבוֹא וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה[c] כָּל־[a]תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה[a] שֶׁקֶץ וְכָל־גִּלּוּלֵי

ב[13]. ג

11 בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחֻקֶּה[b] עַל־הַקִּיר[b] סָבִיב[c] | סָבִיב׃ 11 וְשִׁבְעִים אִישׁ

ב

מִזִּקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל[a] וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶן־שָׁפָן[b] עֹמֵד בְּתוֹכָם[a] עֹמְדִים[b] לִפְנֵיהֶם

ד[14]. ב. ד

12 וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ בְיָדוֹ וַעֲתַר עֲנַן־[c]הַקְּטֹרֶת עֹלֶה׃ 12 וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי

ב חד מל וחד חס[15]

הֲרָאִיתָ[c] בֶּן־אָדָם אֲשֶׁר זְקֵנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל[a] עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ[a] אִישׁ בְּחַדְרֵי[b]

מַשְׂכִּיּתוֹ[c] כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאֵה אֹתָנוּ[d] עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ׃

Cp 8 [1]Mp sub loco. [2]Mm 923. [3]Mm 1939. [4]Mm 340. [5]Mm 2364. [6]Mm 883. [7]Mm 2943. [8]Mm 1789. [9]Mm 214. [10]Mm 639. [11]Mm 2113. [12]Mm 1825. [13]Mm 2798. [14]Mm 758. [15]Mm 2799.

Cp 8,1 [a] G *ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί* ‖ [b] V^P בְּאֶחָד ‖ [c] Ms G וַתְּהִי ‖ [d] > G* ‖ [e] > G*, add ‖ **2** [a] > G* ‖ [b] G *ἀνδρός*, l אִישׁ ‖ [c–c] Ms G מְמתניו ‖ [d–d] > G* ‖ **3** [a] pc Mss Vrs sg cf 1,1[b] ‖ [b] prb l הַשַּׁעַר cf [c] ‖ [c] > G, S *dzwjt'* anguli; prb add ‖ [d–d] G *ἡ στήλη τοῦ κτωμένου*, S *qjm' qjmt' dtnn'* ut 5bγ = סמל הקנאה; frt מושב המקנה (cf G) ac סמל הקנאה var lect aut primum gl ad secundum cf etiam α′σ′θ′G^{OL} Hier ‖ [e] pc Mss Edd המקנא ‖ **4** [a] 2 Mss G + יהוה, l M ‖ **5** [a–a] G(S) *ἐπὶ τὴν πύλην τὴν πρὸς ἀνατολάς* = לש׳ המזרח; prb l לשער מזבח ‖ [b–b] > G* ‖ [c] frt l וְזֶה ‖ **6** [a–a] > G* ‖ **7** [a–a] > G* ‖ **8** [a] > G* ‖ **9** [a] > Ms G* ‖ **10** [a–a] > G*, add ‖ [b–b] G* *ἐπ' αὐτοῦ* ‖ [c] > G* ‖ **11** [a–a] prb add ‖ [b–b] G* *ἐν μέσῳ αὐτῶν εἱστήκει* ‖ [c] > G* ‖ **12** [a] > G* ‖ [b] Vrs sg ‖ [c] G(SV) *τῷ κρυπτῷ αὐτῶν*, l M ‖ [d] > G* cf 9,9.

13 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֵלַ֗י עוֹד֙ תָּשׁ֣וּב תִּרְאֶ֔ה תּוֹעֵב֥וֹת גְּדֹל֖וֹת אֲשֶׁר־הֵ֣מָּה עֹשִׂ֑ים׃ 13
14 וַיָּבֵ֣א אֹתִ֗י אֶל־פֶּ֙תַח֙ שַׁ֣עַר בֵּית־יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֖ר אֶל־הַצָּפ֑וֹנָה וְהִנֵּה־שָׁ֥ם 14
15 הַנָּשִׁ֖ים[a] יֹשְׁבֹ֥ות מְבַכּ֖וֹת אֶת־הַתַּמּֽוּז׃ ס 15 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֵלַ֗י הֲרָאִ֙יתָ֙
16 בֶּן־אָדָ֔ם עוֹד֙ תָּשׁ֣וּב תִּרְאֶ֔ה תּוֹעֵב֥וֹת גְּדֹל֖וֹת מֵאֵֽלֶּה׃ 16 וַיָּבֵ֣א אֹתִי֮
אֶל־חֲצַ֣ר בֵּית־יְהוָה֒ הַפְּנִימִ֗ית וְהִנֵּה־פֶ֙תַח֙ הֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה בֵּ֥ין הָאוּלָ֖ם
וּבֵ֣ין הַמִּזְבֵּ֑חַ כְּעֶשְׂרִ֣ים וַחֲמִשָּׁ֔ה[a] אִ֕ישׁ אַחֹרֵיהֶ֖ם אֶל־הֵיכַ֣ל יְהוָ֑ה וּפְנֵיהֶ֖ם
קֶ֣דְמָה וְהֵ֗מָּה מִשְׁתַּחֲוִ֥ים[b] קֶ֙דְמָה֙[c] לַשָּׁ֔מֶשׁ׃ 17 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י הֲרָאִ֙יתָ֙ בֶּן־ 17
אָדָ֔ם הֲנָקֵ֥ל לְבֵית־יְהוּדָ֖ה מֵעֲשׂ֣וֹת אֶת־הַתּוֹעֵב֣וֹת אֲשֶׁר־עָשׂ֣וּ פֹ֔ה[a] כִּֽי־
מָלְא֥וּ אֶת־הָאָ֖רֶץ חָמָ֑ס[a] וַיָּשֻׁ֣בוּ[b] לְהַכְעִיסֵ֔נִי[b] וְהִנָּ֖ם[c] שֹׁלְחִ֥ים אֶת־
הַזְּמוֹרָ֖ה אֶל־אַפָּֽם[cd]׃ 18 וְגַם־אֲנִי֙ אֶעֱשֶׂ֣ה[a] בְּחֵמָ֔ה לֹֽא־תָח֥וֹס עֵינִ֖י וְלֹ֣א 18
אֶחְמֹ֑ל[b] וְקָרְא֤וּ בְאָזְנַי֙ קֹ֣ול גָּד֔וֹל וְלֹ֥א אֶשְׁמַ֖ע אוֹתָֽם[b]׃
9 1 וַיִּקְרָ֤א בְאָזְנַי֙ קֹ֣ול גָּד֔וֹל לֵאמֹ֕ר קָרְב֥וּ פְקֻדֹּ֖ות הָעִ֑יר[a] וְאִ֥ישׁ 9
כְּלִ֛י מַשְׁחֵתֹ֖ו בְּיָדֹֽו[a]׃ 2 וְהִנֵּ֣ה שֵׁשָׁ֣ה אֲנָשִׁ֔ים[ ] בָּאִ֖ים ׀ מִדֶּ֣רֶךְ־שַׁ֣עַר הָעֶלְיֹ֑ון 2
אֲשֶׁ֥ר ׀ מָפְנָ֖ה[a] צָפֹ֑ונָה וְאִ֣ישׁ כְּלִי־מַפֵּ֔צְוֹ בְּיָדֹ֔ו וְאִ֥ישׁ־אֶחָ֖ד בְּתוֹכָ֣ם לָבָ֑שׁ
בַּדִּ֔ים וְקֶ֥סֶת הַסֹּפֵ֖ר בְּמָתְנָ֑יו וַיָּבֹ֕אוּ וַיַּעַמְד֖וּ אֵ֥צֶל מִזְבַּ֥ח הַנְּחֹשֶֽׁת׃
3 וּכְבֹ֣וד ׀ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל נַעֲלָ֙ה֙ מֵעַ֣ל הַכְּרוּב֔[a] אֲשֶׁ֥ר הָיָ֖ה עָלָ֑יו[b] אֶל־מִפְתַּ֣ן 3
הַבַּ֔יִת וַיִּקְרָ֖א אֶל־הָאִ֣ישׁ הַלָּבֻ֑שׁ הַבַּדִּ֔ים אֲשֶׁ֥ר קֶֽסֶת־הַסֹּפֵ֖ר[c] בְּמָתְנָֽיו׃ ס
4 וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙[a] אֵ֣לָו[b] עֲבֹ֤ר[c] בְּתֹוךְ־הָעִיר֙[c] בְּתֹ֣וךְ יְרוּשָׁלִַ֔ם[d] וְהִתְוִיתָ֣ תָּ֔ו 4
עַל־מִצְחֹ֖ות הָאֲנָשִׁ֣ים הַנֶּאֱנָחִ֑ים וְהַנֶּאֱנָקִ֕ים עַ֖ל כָּל־הַתֹּועֵבֹ֥ות הַנַּעֲשֹׂ֖ות
בְּתוֹכָֽהּ׃ 5 וְלָאֵ֤לֶּה[a] אָמַר֙ בְּאָזְנַ֔י עִבְר֥וּ בָעִ֖יר אַחֲרָ֑יו וְהַכּ֔וּ עַל־[a]תָּחֹ֖ס 5
עֵינְכֶ֥ם[b] וְאַל־תַּחְמֹ֑לוּ׃ 6 זָקֵ֥ן בָּחֻ֛ור[a] וּבְתוּלָ֥ה וְטַ֖ף וְנָשִׁ֑ים תַּהַרְג֣וּ 6
לְמַשְׁחִ֔ית וְעַל־כָּל־אִ֕ישׁ אֲשֶׁר־עָלָ֖יו הַתָּ֑ו אַל־תִּגָּ֣שׁוּ וּמִמִּקְדָּשִׁ֖י תָּחֵ֑לּוּ

[16] Mm 628. [17] Mm 639. [18] Mm 651. [19] Mm 1686. [20] Mm 1597. [21] Mm 2800. [22] Mm 771. [23] Mm 2501.
Cp 9 [1] Mm 2781. [2] Mm 2801. [3] Mm 2802. [4] Mp sub loco. [5] Mm 2364. [6] Mm 1931. [7] Mm 1477. [8] Mm 2803. [9] Mm 2804. [10] Mm 2926.

14 [a] G γυναῖκες = נשים? ‖ **16** [a] > 2 Mss G, frt recte ‖ [b] l c nonn Mss Vrs משתחוים ‖ [c] > G*, add ‖ **17** [a–a] prb add ‖ [b–b] > G*, add ‖ [c–c] G ὡς μυκτηρίζοντες ‖ [d] Tiq soph אפי vel אפי ‖ **18** [a] G + αὐτοῖς ‖ [b–b] > G*, add ‖ **Cp 9,1** [a–a] prb add cf 2aβ ‖ **2** [a] prp פָּנָה vel פָּנִיו, al הַפָּנָה et dl אשר ‖ **3** [a] G* τῶν χερουβιν, sed cf 10,4 ‖ [b] G* ἐπ' αὐτῶν ‖ [c] > G cf 11 ‖ **4** [a] > G*, add ‖ [b] nonn Mss ut Q ‖ [c–c] > Ms G*, l וז ‖ [d–d] add? ‖ **5** [a] mlt Mss Edd Vrs ut Q, GSTMs pr cop ‖ [b] nonn Mss Edd TV ut Q ‖ **6** [a] GS pr cop, l וּבָ֑ן.

7 וַיְחֻלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים[b] אֲשֶׁר לִפְנֵי הַבָּיִת׃ 7 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ ד. ג
אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־הַחֲצֵרוֹת[a] חֲלָלִים [b]צְאוּ וְיָצְאוּ וְהִכּוּ[b] בָּעִיר[c]׃ [12]ג. 11, ו
8 וַיְהִי כְהַכּוֹתָם [a]וְנִשְׁאַרְתִּי[b] אֲנִי[a] וָאֶפֹּלָה עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ ל. [13]מח כתי א לא קר
אֲדֹנָי[c] יְהוִה הֲמַשְׁחִית אַתָּה אֶת כָּל[d]־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ אֶת־ ול בלישׁ. [14]ג. ד זוגיין[15]
9 חֲמָתְךָ עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה[a] גָּדוֹל ו
בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא[b] הָאָרֶץ דָּמִים וְהָעִיר מָלְאָה מִשְׁפָּה[c] כִּי אָמְרוּ עָזַב [16]ו. ל
10 יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ וְאֵין יְהוָה רֹאֶה׃ 10 וְגַם־אֲנִי לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא ל
11 אֶחְמֹל דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתָתִי׃ 11 וְהִנֵּה הָאִישׁ | לְבַשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר [17]ח. ג ב מנה בלישׁ
הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כֶּאֲשֶׁר[a] צִוִּיתָנִי׃ ס [18]ככל אשר ק

[1]ס[1] **10** 1 וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אֶל[a]־הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן [2]ב חס וכל אוריית דכות
2 סַפִּיר כְּמַרְאֵה[b] דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה[c] עֲלֵיהֶם׃ 2 וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִישׁ | [3]ד
לְבַשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר[a] בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל־תַּחַת לַכְּרוּב[b] וּמַלֵּא [4]ל
חָפְנֶיךָ גֶּחָלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל־הָעִיר וַיָּבֹא לְעֵינָי׃ [5]ב חס וכל אוריית דכות[2]. [6]ל וכל וגנוחי דכות. ב מ א
3 וְהַכְּרֻבִים עָמְדִים מִימִין לַבַּיִת בְּבֹאוֹ[a] הָאִישׁ וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר [7]ב חס וכל אוריית דכות[2]. ל
4 הַפְּנִימִית׃ 4 וַיָּרָם כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל הַכְּרוּב[a] עַל[b] מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּמָּלֵא ב. [8]ו
5 הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר מָלְאָה אֶת־נֹגַהּ כְּבוֹד יְהוָה׃ 5 וְקוֹל כַּנְפֵי
6 הַכְּרוּבִים נִשְׁמַע עַד־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה כְּקוֹל אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ׃ 6 וַיְהִי ב כתי כך. [9]ו
בְּצַוֹּתוֹ אֶת־הָאִישׁ לְבֻשׁ־הַבַּדִּים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל מִבֵּינוֹת [10]ל
7 לַכְּרוּבִים וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן׃ 7 וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב[a] אֶת־יָדוֹ
[b]מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים[b] [c]אֶל־הָאֵשׁ[c] אֲשֶׁר בֵּינוֹת הַכְּרֻבִים[d] [e]וַיִּשָּׂא[e] וַיִּתֵּן אֶל־ ב. [11]ב חס וכל אוריית דכות[2]
8 חָפְנֵי לְבֻשׁ הַבַּדִּים[e] וַיִּקַּח וַיֵּצֵא׃ 8 [f]וַיֵּרָא[a] לַכְּרֻבִים תַּבְנִית [b]יַד־אָדָם [12]כ. יג ב וכל אוריית דכות[2]. ל

[11]Mm 2389. [12]Mm 1281. [13]Mm 898. [14]Mm 2805. [15]Mm 2810. [16]Mm 109. [17]Mm 2876. [18]Cf Mm 214.
Cp 10 [1]Mp sub loco. [2]Mm 543. [3]Mm 405. [4]Mm 211. [5]Mm 1174. [6]Mm 1907. [7]Mm 2969. [8]Mm 2772. [9]וחד צותו Lv 7,38. [10]Mm 1227.

6 [b] > G*, add ‖ **7** [a] G *τὰς ὁδούς* = הַחוּצוֹת ‖ [b–b] G *ἐκπορευόμενοι καὶ κόπτετε*, S *pwqw qṭlw*; frt l צאו (ו)הַכו ‖ [c] > G* ‖ **8** [a–a] > G*, add ‖ [b] forma mixta; l c Q^{Or} mlt Mss וְנִשְׁאָר, non c pc Mss וָאֶשָּׁאֵר ‖ [c] > G*, add ‖ [d] > G cf 11,13 ‖ **9** [a] add? ‖ [b] G *ὅτι ἐπλήσθη* ‖ [c] G + *καὶ ἀκαθαρσίας*, l גֹּוֶל ‖ **11** [a] mlt Mss Edd ut Q, l c K Vrs כַּאֲשֶׁר ‖ **Cp 10,1** [a] = עַל ‖ [b] > 2 Mss G*, add ‖ [c] > G*S, add ‖ **2** [a] > Ms G* ‖ [b] G(ST^{Ms}Y) *τῶν χερουβιν*, prb l לכרובים (hpgr) ‖ **3** [a] l בבוא ‖ **4** [a] G *τῶν χερουβιν* cf 9,3 ‖ [b] = אֶל cf 9,3 ‖ **7** [a] > G*, add ‖ [b–b] > G*, add ‖ [c–c] G *εἰς μέσον τοῦ πυρός* ‖ [d] mlt Mss Ed לַכְּ ut 2.6.7aα ‖ [e–e] add? ‖ [f] G *καὶ ἔλαβε* ut v b ‖ **8** [a] G(S) *καὶ εἶδον* (G^{A} *ἰδού*) ‖ [b] G *χειρῶν* = יְדֵי cf 21.

תַּחַת כְּנִפֵּיהֶם׃ 9 וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבָּעָה אוֹפַנִּים אֵצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפַן 9
וי אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד [a]וְאוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד[a] וּמַרְאֵה
הָאוֹפַנִּים כְּעֵין אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ׃ 10 וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת אֶחָד[a] לְאַרְבַּעְתָּם 10
ו כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפָן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ 11 בְּלֶכְתָּם אֶל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם 11
לז יֵלֵכוּ לֹא[a] יָסֻבּוּ בְּלֶכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִפְנֶה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו[b] יֵלֵכוּ
ל. ל חס לֹא[c] יָסֻבּוּ בְּלֶכְתָּם׃ 12 וְכָל־בְּשָׂרָם[a] וְגַבֵּהֶם[b] יְדֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם 12
כל כת כן . כת . ל . פלג¹² וְהָאוֹפַנִּים[c] מְלֵאִים[d] עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם׃[e] 13 לָאוֹפַנִּים 13
ו . יב ח מנה קמ . ל לָהֶם קוֹרָא הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי׃ 14 [a]וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד פְּנֵי[b] הָאֶחָד פְּנֵי 14
טו הַכְּרוּב[c] וּפְנֵי[d] הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי־נָשֶׁר׃
15 16
ג . ב 15 [a]וַיֵּרְמוּ הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי בִּנְהַר־כְּבָר׃ 16 וּבְלֶכֶת
ג הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְשָׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם
ג¹³ . ג בנביא לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ לֹא־יָסֻבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם־הֵם מֵאֶצְלָם׃ 17 בְּעָמְדָם 17
ל יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם יֵרוֹמּוּ אוֹתָם[a] כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּהֶם׃ 18 וַיֵּצֵא כְּבוֹד 18
מג יְהוָה [a]מֵעַל מִפְתַּן[a] הַבַּיִת וַיַּעֲמֹד עַל־הַכְּרוּבִים׃ 19 וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים 19
ג אֶת־כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרֹמּוּ מִן־הָאָרֶץ לְעֵינָי [a]בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים[a] לְעֻמָּתָם
ד מל . ג . כת¹⁴ וַיַּעֲמֹד[b] פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם
ג ר״פ¹⁵ . כת¹⁴ . ב מִלְמָעְלָה׃ 20 הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר־
ג¹⁶ . ל כְּבָר וָאֵדָּע כִּי כְרוּבִים הֵמָּה׃ 21 אַרְבָּעָה[a] אַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד
וְאַרְבַּע[b] כְּנָפַיִם לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ 22 וּדְמוּת
י . ג ב מל וחד חס¹⁷ פְּנֵיהֶם הֵמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי[a] עַל־נְהַר־כְּבָר מַרְאֵיהֶם[b] וְאוֹתָם[c]
אִישׁ אֶל־עֶבְרַ פָּנָיו יֵלֵכוּ׃
ד מל **11** 1 וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ וַתָּבֵא אֹתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי
ו . ז חס פאת . ל הַפּוֹנֶה קָדִימָה וְהִנֵּה בְּפֶתַח הַשַּׁעַר עֶשְׂרִים[a] וַחֲמִשָּׁה אִישׁ וָאֶרְאֶה

[11] Mm 539. [12] Cf Mp sub loco et Mm 3661. [13] Mm 2806. [14] Mm 2364. [15] Mm 2809. [16] Mm 2642. [17] Mm 2807.

9 [a–a] > 𝔊*𝔖 ‖ **10** [a] cf 1,16 ‖ **11** [a] pc Mss Edd 𝔖𝔗^{Mss}𝔙 וְלֹא ‖ [b] 𝔊 *ἡ μία* = הָאֶחָד ‖ [c–c] pc Mss Edd 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 וְלֹא ‖ **12** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] l וגבתם cf 1,18 ‖ [c–c] add ‖ [d] l מלאות ‖ [e] add ‖ **14** [a] 14 > 𝔊*, add ‖ [b] prp פָּנָיו aut dl ‖ [c] prp שׁוֹר cf 1,10 ‖ [d] prp וּפָנָיו aut dl ‖ **15** [a] 15 add ‖ **17** [a] l אִתָּם; 𝔖 + nonn vb ‖ **18** [a–a] 𝔊 *ἀπό* = מִן (ן) על מפתן add ‖ **19** [a–a] 𝔖𝔙 tr cop (וב׳ הא), l 𝔐𝔗 ‖ [b] 𝔊𝔖 pl, frt recte ‖ **21** [a] > 𝔊*𝔙, dl (dttg) ‖ [b] 𝔊* *ὀκτώ* ‖ **22** [a] 𝔊 + *ὑποκάτω τῆς δόξης θεοῦ Ισραηλ* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊 *καὶ αὐτά* = (ה)הֵמָּה, an = 𝔐𝔗? 𝔙 *et impetus* = וְאוֹתָם; prp וּבְצֵאתָם vel וּבְלֶכְתָּם ‖ **Cp 11,1** [a] 𝔊 *ὡς εἴκοσι* cf 8,16; l 𝔐𝔗.

בְּתוֹכָם אֶת־יַאַזַנְיָה בֶן־עַזֻּר וְאֶת־פְּלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָהוּ שָׂרֵי הָעָם׃ פ ג׳. ל חס׳. ב

ז בטע ר״פ בסיפ׳. ל. ד חס׳ בלישׁ וכל יפעני דכות[2]

2 וַיֹּאמֶר[a] אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים אָוֶן וְהַיֹּעֲצִים עֲצַת־ 3 רָע בָּעִיר הַזֹּאת׃ הָאֹמְרִים לֹא בְקָרוֹב בְּנוֹת בָּתִּים הִיא הַסִּיר ל 4 5 וַאֲנַחְנוּ הַבָּשָׂר׃ לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם׃ וַתִּפֹּל עָלַי[1] רוּחַ יְהוָה[a] וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱמֹר[b] כֹּה־אָמַר יְהוָה כֵּן אֲמַרְתֶּם בֵּית יִשְׂרָאֵל ד בסיפ 6 וּמַעֲלוֹת[c] רוּחֲכֶם אֲנִי יָדַעְתִּיהָ[d]׃ הִרְבֵּיתֶם חַלְלֵיכֶם בָּעִיר הַזֹּאת 7 וּמִלֵּאתֶם חוּצֹתֶיהָ חָלָל׃ נג בטע בסיפ. כט. יב בטע בסיפ פ לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה חַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר שַׂמְתֶּם בְּתוֹכָהּ הֵמָּה הַבָּשָׂר וְהִיא הַסִּיר וְאֶתְכֶם הוֹצִיא[b] מִתּוֹכָהּ׃ 8 חֶרֶב יְרֵאתֶם וְחֶרֶב אָבִיא עֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 9 וְהוֹצֵאתִי ג. ג ר״פ אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וְעָשִׂיתִי בָכֶם שְׁפָטִים׃ ה חרב על[3]. ה[4]. ב מל[5]. יא ס״פ בסיפ׳ 10 בַּחֶרֶב תִּפֹּלוּ עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּוט אֶתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי 11 יְהוָה׃ ג ר״פ[6] הִיא[a] לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם תִּהְיוּ[b] בְתוֹכָהּ לְבָשָׂר 12 אֶל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה[a] אֲשֶׁר נ בְּחֻקַּי לֹא הָלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא עֲשִׂיתֶם וְכִמְשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר ז זוגין[7]. ב. ו וכל סְבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם׃ 13 וַיְהִי כְּהִנָּבְאִי[a] וּפְלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה מֵת וָאֶפֹּל[d] עִזרא דכות[8]. ד זוגין[9] עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק קוֹל־גָּדוֹל וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי[c] יְהוִה כָּלָה[c] אַתָּה עֹשֶׂה אֶת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ פ

14 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 15 בֶּן־אָדָם אַחֶיךָ[d] אַחֶיךָ[a] אַנְשֵׁי[b] ל גְאֻלָּתֶךָ[c] וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּהּ[d] אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם יי[10]. כן כת[11] רַחֲקוּ[e] מֵעַל יְהוָה לָנוּ הֻיָא[f] נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ ס 16 לָכֵן ב פת׳. ב בטע ר״פ אֱמֹר[a] כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה כִּי הִרְחַקְתִּים בַּגּוֹיִם וְכִי הֲפִיצוֹתִים יב בטע בסיפ. לא פסוק כי וכל[12]. ב תד חס וחד מל[13] בָּאֲרָצוֹת וָאֱהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם׃ ס יג[14]. יב[15]

Cp 11 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2808. [3]Mm 2748. [4]Mm 1348. [5]Mm 2924. [6]Mm 2809. [7]Mm 1940. [8]Mm 1831. [9]Mm 2810. [10]Mm 1447. [11]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [12]Mm 2059. [13]Mm 2505. [14]Mm 2233. [15]Mm 2938.

2 [a] 𝔊(𝔖) + *κύριος* ‖ **5** [a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] prp ומעלת ‖ [d] prp יָדַעְתִּי ‖ **7** [a] > pc Mss 𝔊*, add ‖ [b] l c mlt Mss Edd Vrs אוציא ‖ **8** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **11/12** [a–a] > $\mathfrak{G}^{\text{B min}}$, prb add ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) pr *οὐ μή* ‖ [c] = עַל ‖ [d–d] > 𝔊*, add ‖ **13** [a] pc Mss Edd בְּהִ׳ cf 𝔗 ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] prb l הֲכִ׳ (hpgr) cf 9,8 ‖ **15** [a] > pc Mss 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] 𝔊 pr *καί*; l 𝔐𝔘 ‖ [c] 𝔊(𝔖) *τῆς αἰχμαλωσίας σου* = גָּלוּתְךָ, frt recte ‖ [d–d] add? ‖ [e] l רְחקוּ ‖ [f] > 𝔊* et 33,24, prb dl ‖ **16** [a] > pc Mss $\mathfrak{G}^{26}$𝔖𝔗^{Mss}𝔙, add? cf 17 ‖ [b] > 𝔈𝔊*, add.

17 [a]לָכֵן֙ אֱמֹ֣ר[b] כֹּֽה־אָמַ֣ר אֲדֹנָ֔י[c] יְהוִ֔ה וְקִבַּצְתִּ֖י אֶתְכֶ֑ם[d] מִן־הָֽעַמִּ֗ים 17
וַאֲסַפְתִּ֤י אֶתְכֶם֙[d] מִן־הָאֲרָצ֔וֹת אֲשֶׁ֥ר נְפֻצֽוֹתֶ֖ם[e] בָּהֶ֑ם וְנָתַתִּ֥י לָכֶ֛ם[f] אֶת־
אַדְמַ֥ת יִשְׂרָאֵ֖ל׃ 18 [a]וּבָ֣אוּ֙ שָׁ֣מָּה וְהֵסִ֔ירוּ אֶת־כָּל־שִׁקּוּצֶ֥יהָ וְאֶת־כָּל־ 18
תּוֹעֲבֹתֶ֖יהָ מִמֶּֽנָּה׃ 19 וְנָתַתִּ֤י לָהֶם֙ לֵ֣ב אֶחָ֔ד[a] וְר֥וּחַ חֲדָשָׁ֖ה אֶתֵּ֑ן 19
בְּקִרְבְּכֶ֗ם[b] וַהֲסִרֹתִ֤י לֵב֙ הָאֶ֣בֶן֔ מִבְּשָׂרָ֑ם וְנָתַתִּ֥י לָהֶ֖ם לֵ֥ב בָּשָֽׂר׃ 20 לְמַ֣עַן֮ 20
בְּחֻקֹּתַ֣י יֵלֵכ֗וּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי֙ יִשְׁמְר֣וּ וְעָשׂ֔וּ אֹתָ֖ם וְהָי֣וּ לִ֑י לְעָ֕ם וַאֲנִ֥י אֶהְיֶ֖ה
לָהֶ֥ם לֵֽאלֹהִֽים׃ 21 [ba]וְאֶל־[b]לֵ֞ב שִׁקּוּצֵיהֶ֤ם וְתוֹעֲבֹתֵיהֶם֙ לִבָּ֣ם הֹלֵ֔ךְ 21
בְּרֹאשָׁ֖ם נָתַ֣תִּי נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[c] יְהוִ֔ה׃ 22 וַיִּשְׂאוּ֙ הַכְּרוּבִ֣ים אֶת־ 22
כַּנְפֵיהֶ֔ם וְהָאוֹפַנִּ֖ים לְעֻמָּתָ֑ם וּכְב֣וֹד אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵ֔ל עֲלֵיהֶ֖ם מִלְמָֽעְלָה׃
23 וַיַּ֣עַל כְּב֣וֹד יְהוָ֔ה מֵעַ֖ל תּ֣וֹךְ הָעִ֑יר וַיַּעֲמֹ֕ד עַל־הָהָ֖ר אֲשֶׁ֥ר מִקֶּֽדֶם 23
לָעִֽיר׃ 24 וְר֣וּחַ נְשָׂאָ֔תְנִי וַתְּבִיאֵ֥נִי כַשְׂדִּימָה֙ אֶל־הַגּוֹלָ֔ה בַּמַּרְאֶ֖ה בְּר֣וּחַ 24
אֱלֹהִ֑ים [a]וַיַּ֣עַל֙ מֵעָלַ֔י[a] הַמַּרְאֶ֖ה אֲשֶׁ֥ר רָאִ֛יתִי׃ 25 וָאֲדַבֵּ֥ר אֶל־הַגּוֹלָ֖ה 25
אֵ֥ת כָּל־דִּבְרֵ֛י יְהוָ֖ה אֲשֶׁ֣ר הֶרְאָ֑נִי׃ פ

12 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 בֶּן־אָדָ֗ם בְּתוֹךְ֙ בֵּ֣ית הַמְּרִ֔י
אַתָּ֥ה יֹשֵׁ֖ב אֲשֶׁ֣ר עֵינַ֣יִם לָהֶ֗ם לִרְאוֹת֙ וְלֹ֣א רָא֔וּ אָזְנַ֖יִם[a] לָהֶ֑ם לִשְׁמֹ֣עַ
וְלֹ֣א שָׁמֵ֔עוּ כִּ֥י בֵ֖ית מְרִ֥י הֵֽם׃ 3 וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֗ם עֲשֵׂ֤ה לְךָ֙ כְּלֵ֣י גוֹלָ֔ה 3
וּגְלֵ֖ה[a] יוֹמָ֣ם לְעֵינֵיהֶ֑ם וְגָלִ֗יתָ מִמְּקוֹמְךָ֙ אֶל־מָק֣וֹם אַחֵ֔ר לְעֵינֵיהֶ֖ם
אוּלַ֣י יִרְא֑וּ כִּ֥י בֵית־מְרִ֖י הֵֽמָּה׃ 4 וְהוֹצֵאתָ֤ כֵלֶ֙יךָ֙ כִּכְלֵ֣י גוֹלָ֔ה יוֹמָ֖ם 4
לְעֵינֵיהֶ֑ם וְאַתָּ֣ה תֵצֵ֤א בָּעֶ֙רֶב֙ לְעֵינֵיהֶ֔ם[a] כְּמוֹצָ֥אֵי גוֹלָֽה׃ 5 לְעֵינֵיהֶ֖ם 5
חֲתָר־לְךָ֣ בַקִּ֔יר וְהוֹצֵאתָ֖[a] בּ֑וֹ׃ 6 לְעֵינֵיהֶ֥ם עַל־כָּתֵ֖ף תִּשָּׂ֑א בָּעֲלָטָ֣ה 6
תּוֹצִ֔יא[b] פָּנֶ֖יךָ תְּכַסֶּ֑ה וְלֹ֣א תִרְאֶ֔ה אֶת־הָאָ֖רֶץ כִּי־מוֹפֵ֥ת נְתַתִּ֛יךָ לְבֵ֥ית
יִשְׂרָאֵֽל׃ 7 וָאַעַשׂ֙ כֵּ֣ן [a]כַּאֲשֶׁ֣ר צֻוֵּ֔יתִי֙ כֵּלַ֔י[a] הוֹצֵ֥אתִי כִכְלֵי גוֹלָ֖ה יוֹמָ֑ם 7

[16] Mm 1123. [17] Mm 3661. [18] Mm 2855. [19] Mp sub loco. [20] Mm 1902. [21] Mm 2876. [22] Mm 2364. [23] Mm 1342. Cp 12 [1] Mm 294. [2] Mp sub loco. [3] Mm 2811.

17 [a] 17 add ‖ [b] > pc Mss G[A 233] S, add? cf 16 ‖ [c] > G*, add ‖ [d] G *αὐτούς*, l M cf [a] ‖ [e] G *διέσπειρα αὐτούς*, l M cf [a] ‖ [f] G *αὐτοῖς*, l M cf [a] ‖ **18** [a] 18 add ad 17 ‖ **19** [a] G *ἑτέραν* = אַחֵר; prb l c pc Mss S C חָדָשׁ cf 18,31 36,26 ‖ [b] l c Or mlt Mss Edd G S C[Mss] Y בקרבם ‖ **21** [a] 21 add ‖ [b–b] crrp; prp וְאֶלּה אַחֲרֵי ‖ [c] > G*, add ‖ **24** [a–a] G (S) *καὶ ἀνέβην ἀπό*, l M ‖ **Cp 12,2** [a] l c nonn Mss G S C[Mss] Y וְאֹ ‖ **3** [a] > G*, dl (dttg) ‖ **4** [a] > G*S ‖ **5** [a] l וְיָצָאתָ cf Vrs et 6[b] 7[d] 12[b] ‖ **6** [a] G S pr cop cf 7[c] ‖ [b] l תֵּצֵא cf G θ′ S C et 5[a] ‖ **7** [a–a] G *κατὰ πάντα, ὅσα ἐνετείλατό μοι, καί* cf S Y.

וּבָעֶרֶב חָתַרְתִּי־לִי בַּקִּיר בְּיָדb בָּעַלְתָּהc הוֹצֵאתִיd עַל־כְּתֵפְךָ נָשָׂאתִי ד4.ג.ד5.יט
לְעֵינֵיהֶם׃ פ 8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּבֹּקֶר לֵאמֹר׃ 9 בֶּן־אָדָם 8
9 ח חס בסיפ.ד6 הֲלֹא אָמְרוּ אֵלֶיךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בֵּית הַמֶּרִי מָה אַתָּה עֹשֶׂה׃ 10 אֱמֹר
ט.יב7 אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָיa יְהוִה הַנָּשִׂיא׀b הַמַּשָּׂאc הַזֶּה בִּירוּשָׁלַםd וְכָל־
11 בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הֵמָּה בְתוֹכָם׃ 11 אֱמֹר אֲנִי מוֹפֵתְכֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי ל
12 כֵּן יֵעָשֶׂה לָהֶם בַּגּוֹלָה בַּשִּׁבְיy יֵלֵכוּ׃ 12 וְהַנָּשִׂיא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָם אֶל־a לג8.ל.ל
כְּתֵף יִשָּׂא בָּעַלְטָה וְיֵצֵאb בַּקִּיר יַחְתְּרוּc לְהוֹצִיאd בּוֹ פָּנָיו יְכַסֶּה יַעַן c לז.ג.ג רפ9
13 אֲשֶׁר לֹא־יִרְאֶה׃ עֵינוֹ לַעַיִן gהָוא אֶת־הָאָרֶץ׃ 13 וּפָרַשְׂתִּי אֶת־רִשְׁתִּי עָלָיו ב חד פת וחד קמ10
וְנִתְפַּשׂ בְּמִצּוּדָתִי וְהֵבֵאתִי אֹתוֹ בְּבָבְלָה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְאוֹתָהּ לֹא־יִרְאֶה כט
14 וְשָׁם יָמוּת׃ 14 וְכֹל׀ אֲשֶׁר סְבִיבֹתָיו עֶזְרָתוֹa וְכָל־אֲגַפָּיו אֲזָרֶה לְכָל־ י ר״פ וכל ומ״פ וכל. עזרה5 ול בלישׁ.ג11
15 רוּחַ וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ 15 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲפִיצִי אוֹתָם ד.ד בטע ר״פ בסיפ
16 בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ 16 וְהוֹתַרְתִּי מֵהֶם אַנְשֵׁי מִסְפָּר מֵחֶרֶב ב ור״פ
מֵרָעָבa וּמִדֶּבֶר לְמַעַן יְסַפְּרוּ אֶת־כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיהֶם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ׀ ג מל.יג12
שָׁם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 18 בֶּן־אָדָם לַחְמְךָ בְרַעַשׁ
19 תֹּאכֵל וּמֵימֶיךָ בְרַעְדָּנָה וּבִרְאָגָהa תִּשְׁתֶּה׃ 19 וְאָמַרְתָּ אֶל־עַם הָאָרֶץ יג.יד.ל
כֹּה־אָמַר׀ אֲדֹנָיa יְהוִה לִיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶל־b אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לַחְמָם ח
בִּדְאָגָה יֹאכֵלוּ וּמֵימֵיהֶם בְּשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ לְמַעַן תִּשַּׁם אַרְצָהc מִמְּלֹאָהd ל. ב חד קמ וחד פת15.ב16
20 מֵחֲמַס כָּל־הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ 20 וְהֶעָרִים הַנּוֹשָׁבוֹת תֵּחָרַבְנָה וְהָאָרֶץ
שְׁמָמָה תִּהְיֶה וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ יא ס״פ בסיפ
21 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 22 בֶּן־אָדָם מָה־הַמָּשָׁל הַזֶּה
לָכֶם עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַאֲרְכוּ הַיָּמִים וְאָבַד כָּל־a חָזוֹן׃ ו בסיפ

[4] Mm 2812. [5] Mp sub loco. [6] Mm 2813. [7] Mm 1447. [8] Mm 210. [9] Mm 2814. [10] Mm 2815. [11] Mm 2816. [12] Mm 2938. [13] Mm 787. [14] Mm 532. [15] Mm 2817. [16] Mm 2818.

7 [b] > 𝔊*S, add? ‖ [c] 𝔊𝔖𝔙 pr cop cf 6[a] ‖ [d] l יָצָאתִי cf Vrs et 5[a] ‖ **10** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] pr σ′ *περί* 𝔗 *'l* 𝔙 *super*, prb l עַל־ה׳ ‖ [c] frt dl, dttg ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd לָהֶם— ‖ [e] l כֹּה— ‖ **12** [a] = עַל ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] יצא ‖ [c] 𝔊𝔖 sg, l יִחְתֹּר ‖ [d] 𝔊(𝔖) *τοῦ ἐξελθεῖν αὐτόν*, l לָצֵאת cf 5[a] ‖ [e] 𝔊(𝔖) *ὅπως*, l לְמַעַן ‖ [f] 𝔊 pass, l יִרְאֶה ‖ [g–g] add ‖ **14** [a] l עֶזְרָיו cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **16** [a] nonn Mss Edd 𝔊𝔖𝔙 ומ׳ ‖ **18** [a] add? ‖ **19** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] = עַל ‖ [c] pc Mss Ed ארצם, 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ἡ γῆ* = הָאָרֶץ? ‖ [d] Ms 𝔊 ומלואה, frt l ‖ **22** [a] > Ms 𝔊*.

23 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִשְׁבַּתִּי[b] אֶת־הַמָּשָׁל הַזֶּה 23
וְלֹא־יִמְשְׁלוּ אֹתוֹ עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כִּי אִם־דַּבֵּר אֲלֵיהֶם קָרְבוּ הַיָּמִים
24 וּדְבַר[c] כָּל־חָזוֹן: 24 כִּי לֹא יִהְיֶה עוֹד כָּל־חֲזוֹן[a] שָׁוְא וּמְקֹסָם[b] חָלָק 24
25 בְּתוֹךְ בֵּית[c] יִשְׂרָאֵל: 25 כִּי | אֲנִי יְהוָה אֲדַבֵּר אֶת אֲשֶׁר אֲדַבֵּר[a] דָּבָר[b] 25
וְיֵעָשֶׂה[b] לֹא[c] תִמָּשֵׁךְ[d] עוֹד כִּי בְיֹמֵיכֶם בֵּית הַמְּרִי אֲדַבֵּר דָּבָר וַעֲשִׂתִיו
26 נְאֻם אֲדֹנָי[e] יְהוִה: 26 פ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 27 בֶּן־אָדָם 26 27
לְ הִנֵּה בֵית־יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים הֶחָזוֹן אֲשֶׁר־הוּא חֹזֶה לְיָמִים רַבִּים וְלְעִתִּים
רְחוֹקוֹת הוּא נִבָּא: 28 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה 28
נב לֹא־תִמָּשֵׁךְ עוֹד כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר[b] דָּבָר וְיֵעָשֶׂה[b] נְאֻם אֲדֹנָי[c]
יְהוִה: ס

13 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא[a] אֶל־נְבִיאֵי 13
לְ יִשְׂרָאֵל הַנִּבָּאִים[b] וְאָמַרְתָּ[c] לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם[c] שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה: 3 כֹּה 3
אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הוֹי עַל־הַנְּבִיאִים הַנְּבָלִים אֲשֶׁר הֹלְכִים אַחַר
4 רוּחָם[b] וּלְבִלְתִּי רָאוּ: 4 כְּשֻׁעָלִים בָּחֳרָבוֹת נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל הָיוּ[a]:
5 לֹא עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת[a] וַתְּגָדְרוּ גָדֵר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה 5
6 בְּיוֹם יְהוָה: 6 חָזוּ[a] שָׁוְא וְקֶסֶם[b] כֹּזְּבִ הָאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה לֹא
7 שְׁלָחָם וַיְחַלּוּ לְקַיֵּם דָּבָר: 7 הֲלוֹא מַחֲזֵה־שָׁוְא חֲזִיתֶם וּמִקְסָם כָּזָב
8 אֲמַרְתֶּם[a] וְאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי[a]: ס 8 לָכֵן[a] כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם שָׁוְא וַחֲזִיתֶם כָּזָב לָכֵן הִנְנִי אֲלֵיכֶם[c]
9 נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה: 9 וְהָיְתָה[a] יָדִי אֶל[b]־הַנְּבִיאִים הַחֹזִים הַבַּדִּים שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים

[17] Mm 2912. [18] Mm 2813. [19] Mm 3648. [20] Mm 2819. **Cp 13** [1] Mm 2860. [2] Mm 1440. [3] Mm 324. [4] Mm 2459. [5] Mm 3527. [6] Mp sub loco.

23 [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 1 c pc Mss $\mathfrak{G}^{BOL}$ וְהִ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ σ′ *καὶ (ὁ) καιρός*, 𝔖 *wnhw'*; prp וּבָא, al וְנָבֹא ‖ **24** [a] pc Mss חָזוּ ‖ [b] pc Mss ומקסם ‖ [c] mlt Mss Edd 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 בְּנֵי cf 3,1[b] ‖ **25** [a] huc tr ˙ cf 28 ‖ [b–b] 𝔊 *λαλήσω καὶ ποιήσω*, prp דַּבֵּר וְעָשֹׂה; 1 וז cf 28 ‖ [c] Vrs pr cop ‖ [d] 𝔊(𝔖) *μηκύνω* ‖ [e] > 𝔊*, add ‖ **28** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b–b] cf 25[b–b] ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **Cp 13,2** [a] = עַל ‖ [b] 1 הַנָּבֵא (cf 𝔊) aut huc tr ex v b מלבם (et dl לנביאי) ‖ [c–c] 𝔊 *πρὸς αὐτούς*, frt 1 אליהם cf [b] ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] 𝔊 *τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν* (cf 2), frt recte ‖ **4** [a] > Ms 𝔊*, add? ‖ **5** [a] 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 sg, 1 בְּפֶרֶץ ut 22,30 ‖ **6** [a] 𝔊(𝔗) *βλέποντες* = חֹזֵי? ‖ [b] 𝔊(𝔗) *μαντευόμενοι* = קֹסְמֵי? prb l קָסֹם ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **8** [a] 𝔊 + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] = עַל ‖ [d] > Ms 𝔊*, add ‖ **9** [a] 𝔊 *καὶ ἐκτενῶ*, l וְנָטִיתִי ut 14,9.13 ‖ [b] = עַל.

יא בטע בסיפ[17]. יב[18]
יב בטע בסיפ
יח. ב. ג[19]
כ[20]
ב. ב. ל
כו[26] כז[27]
ל
ל מל. יא בטע בסיפ[17]. יב[18]
ב. ב
א[1] ה מנה בסיפ
ל
ג מל[2]. ב
ה ר"פ בסיפ. ל. ל. ג[3] וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות: ב מ יא
ד בסיפ[4]
ב[5]. ב
ב. ד בסיפ[4]. כג בטע בסיפ. פט
ב[6]. ל[6] ב חד חס וחד מל
מז פסוק לא לא לא. ל בסיפ. ד. ח

10 יִשְׂרָאֵל לָא יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃ 10 יַעַן וּבְיַעַן הִשְׁעוּ ג.ב
אֶת־עַמִּי לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם וְהוּא בָּנָה חַיִץ וְהִנָּם טָחִים אֹתוֹ ה.ל
11 תָּפֵל׃ 11 אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָפֵל וְיִפֹּל הָיָה | וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַתֶּנָּה אַבְנֵי ג.ג.ג
12 אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקָּעֵנָה׃ 12 וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר הֲלוֹא ב
13 יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם׃ ס 13 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי כג בטע בסיפ. כט
יְהוִה וּבְקַעְתִּי רוּחַ־סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי ה. ו ול חס
14 אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה לְכָלָה׃ 14 וְהָרַסְתִּי אֶת־הַקִּיר אֲשֶׁר־טַחְתֶּם טָפֵל
וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִגְלָה יְסֹדוֹ וְנָפְלָה וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם ל. ל וחס. יא ס״פ בסיפ
15 כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 15 וְכִלֵּיתִי אֶת־חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ תָּפֵל וְאֹמַר ל
16 לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין הַטָּחִים אֹתוֹ׃ 16 נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל־ יא; יב מ״פ אין ואין וכל ר״פ דכות ב מ ב. יג; יב וכל עזרא דכות ב מ א
יְרוּשָׁלַם וְהַחֹזִים לָהּ חִזָּיוֹן שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ ח חס. יג; ז. ח חס יג
17 וְאַתָּה בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת מִלִּבְּהֶן כג בסיפ. כד. ג יד
18 וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶן׃ 18 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה הוֹי לְמַתְפְּרוֹת ז וכל כלית דכות טו. ל
כְּסָתוֹת עַל | כָּל־אַצִּילֵי יָדָיִם וְעֹשׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה ל. ב יט. כב טז
לְצוֹדֵד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת תְּצוֹדֵדְנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָּה תְּחַיֶּינָה׃ ל. ל. ל
19 וַתְּחַלְּלֻנָה אֹתִי אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים וּבְפִתֻּתֵי לֶחֶם לְהָמִית ל. יז. ל. ל
נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְמוּתֶנָּה וּלְחַיּוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְחַיֶּינָה בְּכַזַּבְכֶם ל. ל. ל. ל
20 לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃ ס 20 לָכֵן כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּנִי אֶל־ יז בטע בסיפ. כט
כְּסֹתוֹתֵיכֶנָּה אֲשֶׁר אַתֶּנָּה מְצוֹדְדוֹת שָׁם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת לְפָרְחוֹת ל. ל. ב. ג
וְקָרַעְתִּי אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם כה חס בסיפ
21 מְצוֹדְדוֹת אֶת־נְפָשִׁים לְפָרְחוֹת׃ 21 וְקָרַעְתִּי אֶת־מִסְפְּחֹתֵיכֶם ב. ב
וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בְּיֶדְכֶן לְמִצּוֹדָה וִידַעְתֶּן כִּי־ ל. ב. ב ס״פ בסיפ

[7] Mm 2627. [8] Mm 2034. [9] Mm 2930. [10] Mp sub loco. [11] Mm 1269. [12] Mm 2682. [13] Mm 1614. [14] Mm 2820. [15] Mm 1197. [16] Mm 1104. [17] Mm 364. [18] Mm 2912.

9 [c] G 3 pl ‖ [d] > V[P] pc Mss G*, add ‖ **10** [a] G(SV) *καὶ αὐτοί*, frt l וְהֵמָּה ‖ **11** [a] > GS, dl (dttg) ‖ [b] prb l c pc Mss G וְהִ׳ ‖ [c] G(V) *καὶ δώσω*, sed prb dl אתנה et cj ו c vb sq ‖ [d] l תִּבְקַע cf G *ῥαγήσεται* ‖ **13** [a] > G*, add ‖ [b] prp תִּפֹּלְנָה cf 11 ‖ **14** [a–a] add? ‖ **15** [a] ST pass, l וַיֵּאָמֵר cf 12 ‖ [b] l אַיֵּה, וְאַיֵּה cf S et 12 ‖ **16** [a] sic L, mlt Mss Edd הַנִּ׳ ‖ [b] = עַל ‖ [c] > Ms G ‖ [d] > G*, add ‖ **17** [a] = עַל ‖ **18** [a] > G*, add ‖ [b] pc Mss ST יָדַיִם; Gσ′(V) *χειρός*, prb l יָד ‖ [c] V[P] pc Mss GS + כָּל ‖ [d] prb l הַנִּ׳ interrogativum cf T ‖ [e] > G ‖ **19** [a] = עַל ‖ [b] G(S) *λαῷ* ‖ **20** [a] > G*, add ‖ [b] = עַל ‖ [c] > 2 Mss Arm Hier, frt l בָּם cf STV ‖ [d] > G*S, add ‖ [e] l הם– ‖ [f–f] l אֹתָן ‖ [g] prb add ‖ **21** [a] l כן–.

ל אֲנִי ׀ יְהוָה׃ 22 יַעַן הַכְאוֹתָ[a] לֵב־צַדִּיק שֶׁקֶר[b] וַאֲנִי לֹא הִכְאַבְתִּיו 22
ג[19]. ל. כג בטע בסיפ וּלְחַזֵּק יְדֵי רָשָׁע לְבִלְתִּי־שׁוֹב מִדַּרְכּוֹ הָרָע לְהַחֲיוֹתוֹ׃ 23 לָכֵן שָׁוְא לֹא 23
ב. ב ס״פ בסיפ תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם[a] לֹא־תִקְסֳמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וִידַעְתֶּן
כִּי־אֲנִי ׀ יְהוָה׃
ח סביר לשון רבים וחד מן הי[25] מל וכל מגלה דכות׳ ב מ ב **14** 1 וַיָּבֹאוּ[a] אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ פ 2 וַיְהִי ס׳ו
ל דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 3 בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ ׀ גִּלּוּלֵיהֶם 3
ל[4] עַל־לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנָם נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם הַאִדָּרֹשׁ[a] אִדָּרֵשׁ[b] לָהֶם׃ ס
4 לָכֵן דַּבֵּר־אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִישׁ אִישׁ 4
ו[3] מִבֵּית ׀ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר ׀ יַעֲלֶה אֶת־גִּלּוּלָיו אֶל[b]־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים
ב ומל[4]. יד בטע[5]. בא ק נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא אֲנִי יְהוָה נַעֲנֵיתִי ׀ לוֹ בָּהּ[c] בְּרֹב גִּלּוּלָיו׃
ט. ב וחס[6] 5 לְמַעַן תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם אֲשֶׁר נָזֹרוּ מֵעָלַי בְּגִלּוּלֵיהֶם 5
יא בטע בסיפ[7] כֻּלָּם[a]׃ ס 6 לָכֵן אֱמֹר | אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה 6
ב. ג כת כן ול בלישׁ שׁוּבוּ ׀ וְהָשִׁיבוּ מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ פְּנֵיכֶם׃
ו[3]. ל. ל 7 כִּי ׀ אִישׁ אִישׁ מִבֵּית ׀ יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל ׀ וְיִנָּזֵר[a] מֵאַחֲרַי 7
ז רפ״[8] וַיַּעַל גִּלּוּלָיו אֶל[b]־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֹנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא
נ[9]. ד[10] וחד מן ה[11] פסוק בסיפ לִדְרֹשׁ־לוֹ בִּי אֲנִי יְהוָה נַעֲנֶה־לּוֹ בִּי׃ 8 וְנָתַתִּי ׀ פָּנַי בָּאִישׁ הַהוּא 8
ל. יא ס״פ בסיפ וְהַשְׁמֹתִיהוּ[a] לְאוֹת וְלִמְשָׁלִים[b] וְהִכְרַתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃ ס 9 וְהַנָּבִיא כִּי־יִפָּתֶה וְדִבֶּר דָּבָר אֲנִי יְהוָה פִּתִּיתִי אֶת 9
ל הַנָּבִיא הַהוּא וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלָיו וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
י. ב. ב. ל 10 וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם כַּעֲוֹן הַדֹּרֵשׁ כַּעֲוֹן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ 11 לְמַעַן ׀ לֹא־יִתְעֶה 10 11
ב עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ לִי
לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ פ
12 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 13 בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־לִי 12 13
יו חס את. ל בטע מלעיל. ג לִמְעָל־מַעַל וְנָטִיתִי ׀ יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מַטֵּה־לֶחֶם וְהִשְׁלַחְתִּי־[a]

[19]Mm 2821. **Cp 14** [1]Mp sub loco. [2]Mm 1552. [3]Mm 764. [4]Mm 2822. [5]Mm 3948. [6]Mm 2823. [7]Mm 2912. [8]Mm 437. [9]Mm 2824. [10]Mm 2825. [11]Mm 2855. [12]Mm 1134.

22 [a] prb l הַכְאִיב cf aβ ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **23** [a] prb l כָּזָב cf 6.7.9.19 ‖ **Cp 14,1** [a] l c pc Mss Vrs ויבאו ‖ **3** [a] prp ׳הַהַד, al שֶׁהֶאֱדִּרֵשׁ cf [b] ‖ [b] dl, dttg ‖ **4** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] = עַל ‖ [c] K בָּהּ; l בִּי cf 𝔗 et 7 ‖ **5** [a] > 𝔊 ‖ **6** [a] > 𝔊 2 Mss 𝔊*, add ‖ **7** [a] prp הַנָּגֵר cf 𝔊𝔖 ‖ [b] = עַל ‖ **8** [a] nonn Mss ׳והש, l וְשַׂמְתִּיהוּ cf Vrs ‖ [b] l וּלְמָשָׁל cf 𝔖𝔙 ‖ **11** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **13** [a] prp ׳ושל cf 19.21.

14 בָּהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 14 וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
דניאל חד מן ג חס׳ ק בליש . ד[13]
בְּתוֹכָהּ נֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב הֵמָּה בְּצִדְקָתָם [a]יְנַצְּלוּ נַפְשָׁם[a] נְאֻם [b]אֲדֹנָי[b]
כב[14] ו[15] מנה ר״פ . ג . ל
יְהוִה׃ 15 [a]לְוּ[a]־חַיָּה רָעָה אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשִׁכְּלָתָהּ[b] וְהָיְתָה שְׁמָמָה
16 מִבְּלִי עוֹבֵר מִפְּנֵי הַחַיָּה׃ 16 שְׁלֹשֶׁת[a] הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי
נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה אִם־בָּנִים וְאִם־בָּנוֹת יַצִּילוּ הֵמָּה לְבַדָּם יְנֻצָּלוּ וְהָאָרֶץ
17 תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃ 17 אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִיא וְאָמַרְתִּי חֶרֶב
ה חרב על[16] . ל בעינ׳
18 תַּעֲבֹר בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 18 וּשְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה לֹא יַצִּילוּ בָנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם
ט[17]
19 לְבַדָּם יְנֻצָּלוּ׃ 19 אוֹ דֶבֶר אֲשַׁלַּח אֶל־[a]הָאָרֶץ הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי
ג ר״פ[18] . דניאל חד מן ג חס׳ בליש . ד[13]
20 עָלֶיהָ בְּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 20 וְנֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ
ל
חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־בֵּן אִם־בַּת יַצִּילוּ הֵמָּה בְּצִדְקָתָם יַצִּילוּ
21 נַפְשָׁם׃ פ 21 כִּי[a] כֹה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה אַף כִּי־אַרְבָּעַת שְׁפָטַי ו
יג[19]
יג[20] וכל עזרא דכות׳ ב מ א
הָרָעִים חֶרֶב וְרָעָב וְחַיָּה רָעָה וָדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי אֶל[c]־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְהַכְרִית
ג חס׳[21] . ב[22]
22 מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ 22 וְהִנֵּה נוֹתֶרֶת־בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוֹצָאִים[a] בָּנִים
ד מל
וּבָנוֹת הִנָּם יוֹצְאִים אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם
וְנִחַמְתֶּם עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם אֵת[b] כָּל־[c]אֲשֶׁר
ל
23 הֵבֵאתִי עָלֶיהָ׃ 23 וְנִחַמְתֶּם אֶתְכֶם כִּי־תִרְאוּ אֶת־דַּרְכְּכֶם וְאֶת־עֲלִילוֹתֵיכֶם
ל
וִידַעְתֶּם כִּי לֹא חִנָּם[a] עָשִׂיתִי אֶת כָּל־אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בָּהּ נְאֻם אֲדֹנָי[b]
יְהוִה׃ פ

15 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 [a]בֶּן־אָדָם מַה־יִּהְיֶה עֵץ־הַגֶּפֶן
ג[1] . ב
3 מִכָּל־עֵץ הַזְּמוֹרָה[b] אֲשֶׁר הָיָה בַּעֲצֵי הַיָּעַר׃ 3 הֲיֻקַּח[a] מִמֶּנּוּ עֵץ
ה[2] . ב[3] . י ר״פ בסיפ׳[4]
4 לַעֲשׂוֹת לְמְלָאכָה אִם־יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד לְתָלוֹת עָלָיו כָּל־כֶּלִי׃ 4 הִנֵּה
נא[5] . ב חד פת׳ וחד קמ׳ . ל
לָאֵשׁ נִתַּן לְאָכְלָה אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו אָכְלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ נָחָר הֲיִצְלָח

[13]Mm 2826. [14]Mm 1444. [15]Mm 1236. [16]Mm 2748. [17]Mm 425. [18]Mm 47. [19]Mm 2827. [20]Mm 2682. [21]Mm 434. [22]Mm 2828. **Cp 15** [1]Mm 2800. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3766. [4]Mm 2869. [5]Mm 2838.

14 [a–a] G *σωθήσονται* = יְנַצְּלוּ cf 16.18; prp נַפְשָׁם צַיְּלוּ cf 20 ‖ [b] > CG*, add ‖ **15** [a] prb l אוֹ cf 17.19 ‖ [b] 2 Mss G וְשִׁכַּלְתִּיהָ ‖ **16** [a] l c mlt Mss GS וּשׁ cf 18 ‖ [b] > CG*, add ‖ **18** [a] > 2 Mss G*, add ‖ **19** [a] = עַל ‖ **20** [a] > G*, add ‖ **21** [a] > G ‖ [b] > G*, add ‖ [c] = עַל ‖ **22** [a] G(σ′SV) *οἳ ἐξάγουσιν*, l מוֹצְאִים ‖ [b] prb l אֶל = עַל ‖ [c] G + *τὰ κακά* ‖ **23** [a] mlt Mss Edd pr אֶל־ ‖ [b] > G*, add ‖ **Cp 15,2** [a] G-A62 pr *καὶ σύ* = וְאַתָּה? ‖ [b] > GB text Cyr, frt dl; al huc tr ‖ **3** [a] G(T) *εἰ λήμψονται* = הֲיֻקָּחוּ cf V.

לְמְלָאכָה׃ 5 הִנֵּה בִּהְיוֹתָהּ תְּמִים לֹא יֵעָשֶׂה לְמְלָאכָה אַף כִּי־אֵשׁ 5
אֲכָלַתְהוּ וַיֵּחָר וְנֵעָשָׂה עוֹד לִמְלָאכָה׃ ס 6 לָכֵן[a] כֹּה[b] אָמַר אֲדֹנָי[b] 6
יְהוִה כַּאֲשֶׁר עֵץ־הַגֶּפֶן בְּעֵץ[c] הַיַּעַר אֲשֶׁר־נָתַתִּיו לָאֵשׁ לְאָכְלָה כֵּן
נָתַתִּי אֶת־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ 7 וְנָתַתִּי[a] אֶת־פָּנַי בָּהֶם מֵהָאֵשׁ יָצְאוּ וְהָאֵשׁ 7
תְּאכְלֵם וִידַעְתֶּם[a] כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשׂוּמִי אֶת־פָּנַי בָּהֶם׃ 8 וְנָתַתִּי אֶת־ 8
הָאָרֶץ שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ מַעַל נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ פ

16 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־יְרוּשָׁלִַם 16
אֶת־תּוֹעֲבֹתֶיהָ׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לִירוּשָׁלִַם מְכֹרֹתַיִךְ 3
וּמוֹלְדוֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ הָאֱמֹרִי[b] וְאִמֵּךְ חִתִּית׃ 4 וּמוֹלְדוֹתַיִךְ 4
בְּיוֹם הִוָּלְדֵת אֹתָךְ לֹא־כֹרַת שָׁרֵךְ[a] וּבַמַּיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי[b]
וְהָמְלֹחַ לֹא הֻמְלַחַתְּ וְהָחְתֵּל לֹא חֻתָּלְתְּ[c]׃ 5 לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן 5
לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מֵאֵלֶּה לְחֶמְלָה עָלַיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־[a]פְּנֵי הַשָּׂדֶה
בְּנֹעַל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם הֻלֶּדֶת אֹתָךְ׃ 6 וָאֶעֱבָר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת 6
בְּדָמַיִךְ[a] וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ[a] חֲיִי[b] וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי[b]׃ 7 רְבָבָה[a] 7
כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ[b] וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי[c] בַּעֲדִי עֲדָיִים[c] שָׁדַיִם[d]

נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמַּח וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה׃ 8 וָאֶעֱבָר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ וְהִנֵּה 8
עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבוֹא
בִּבְרִית[a] אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה[c] וַתְּהִי לִי׃ 9 וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם וָאֶשְׁטֹף 9
דָּמַיִךְ[a] מֵעָלָיִךְ וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן׃ 10 וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה וָאֲנַעֲלֵךְ תָּחַשׁ 10
וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ וָאַכַסֵּךְ מֶשִׁי׃ 11 וָאֶעְדֵּךְ[a] עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־ 11
יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־גְּרוֹנֵךְ׃ 12 וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ 12
וַעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ׃ 13 וַתֵּעָדִּי זָהָב וָכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשׁ[a] וָמֶשִׁי 13
וְרִקְמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכָלְתִּי וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד[b] וַתִּצְלְחִי

[6] Mm 2869. [7] Mm 210. [8] Mm 2855. [9] Mm 1602. **Cp 16** [1] Mm 287 contra textum. [2] Mm 3132. [3] Mm 2287. [4] Mm 3937. [5] Mm 2829. [6] Mm 3627. [7] Mp sub loco. [8] Mm 2830. [9] Mm 1641. [10] Mm 2831. [11] Mm 2832. [12] Mm 3632. [13] Mm 109.

6 [a] **G** + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > **G***, add ‖ [c] l c pc Mss Vrs בְּעֵצִי ‖ **7** [a] **G** 3 pl ‖ **8** [a] > **G***, add ‖ **Cp 16,3** [a] > **G***, add ‖ [b] prb dl ה cf 45 ‖ **4** [a–a] **G*** *ἔδησαν τοὺς μαστούς σου* ‖ [b] > **G*S** ‖ [c] frt l הָחְתֻלֹת ‖ **5** [a] = עַל ‖ **6** [a] prp בדמך cf 22 ‖ [b–b] > pc Mss **G*S**, dl (dttg) ‖ **7** [a] **G**(**S**) *πληθύνου*, l וְרִבִּי vel וְרִבְבִית ‖ [b] > **S**, frt dl ‖ [c–c] l בְּעֵת עֲדִים vel בַּעֲדִים ‖ [d] l c 2 Mss **GSV** שְׁדֵיךְ ‖ **8** [a] l אֹתָךְ ‖ [b] > Ms **G***, add ‖ [c–c] sic L, mlt Mss Edd וַתְּהִי־לִי ‖ **9** [a] prp דמך cf 22 ‖ **11** [a] prp וְאֵ ‖ **13** [a] **C**[2] mlt Mss K[Or] ut Q ‖ [b–b] > **G***, add.

ס לְמִלּוּכָה׃ 14 וַיֵּצֵא לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי־כָלִיל הוּא בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־ ל
15 שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 15 וַתִּבְטְחִי בְיָפְיֵךְ וַתִּזְנִי עַל־ ה
16 שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ עַל־כָּל־עוֹבֵר לוֹ־יִהְיֶה׃ 16 וַתִּקְחִי ל.ל
מִבִּגְדַיִךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ בָּמוֹת טְלֻאוֹת וַתִּזְנִי עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא ל.ה
17 יִהְיֶה׃ 17 וַתִּקְחִי כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ
18 וַתַּעֲשִׂי־לָךְ צַלְמֵי זָכָר וַתִּזְנִי־בָם׃ 18 וַתִּקְחִי אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ ה
19 וַתְּכַסֵּם וְשַׁמְנִי וּקְטָרְתִּי נָתַתְּ לִפְנֵיהֶם׃ 19 וְלַחְמִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ ל.ב. נחת ק
סֹלֶת וְשֶׁמֶן וּדְבַשׁ הֶאֱכַלְתִּיךְ וּנְתַתְּיהוּ לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וַיְהִי נְאֻם ו15.ל.ב16.ו17.ב18
20 אֲדֹנָי יְהוִה׃ 20 וַתִּקְחִי אֶת־בָּנַיִךְ וְאֶת־בְּנוֹתַיִךְ אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי וַתִּזְבָּחִים יח.ג19.ל
21 לָהֶם לֶאֱכֹל הַמְעַט מִתַּזְנֻתָיִךְ׃ 21 וַתִּשְׁחֲטִי אֶת־בָּנָי וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר כ.ג מל20. מתזנותיך14 ק
22 אוֹתָם לָהֶם׃ 22 וְאֵת כָּל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ וְתַזְנֻתַיִךְ לֹא זָכַרְתְּ אֶת־יְמֵי ה חס. זכרת ק
23 נְעוּרַיִךְ בִּהְיוֹתֵךְ עֵרֹם וְעֶרְיָה מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמֵךְ הָיִית׃ 23 וַיְהִי אַחֲרֵי ב.ב21
24 כָּל־רָעָתֵךְ אוֹי אוֹי לָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ 24 וַתִּבְנִי־לָךְ גֵּב ל קמ22 וַתַּעֲשִׂי־
25 לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ 25 אֶל־כָּל־רֹאשׁ דֶּרֶךְ בָּנִית רָמָתֵךְ וַתְּתַעֲבִי ל.ל
אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׁקִי אֶת־רַגְלַיִךְ לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתָיִךְ׃ ב23. תזנותיך14 ק
26 וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי־מִצְרַיִם שְׁכֵנַיִךְ גְּדֹלֵי בָשָׂר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתָיִךְ׃ ה. ב חד מל וחד חס
27 לְהַכְעִיסֵנִי׃ 27 וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ וָאֶגְרַע חֻקֵּךְ וָאֶתֵּנֵךְ בְּנֶפֶשׁ ו כת כן. יז חס את
28 שׂנְאוֹתַיִךְ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת מִדַּרְכֵּךְ זִמָּתֵךְ׃ 28 וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי ל.ה
29 אַשּׁוּר מִבְּלִתִּי שָׂבְעָתֵךְ וַתִּזְנִים וְגַם לֹא שָׂבָעַתְּ׃ 29 וַתַּרְבִּי אֶת־ ב24.ל. ה25 וחד מן יא26 ס״פ. ב
30 תַּזְנוּתֵךְ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן כַּשְׂדֵּימָה וְגַם־בְּזֹאת לֹא שָׂבָעַתְּ׃ 30 מָה ב חד חס וחד מל. ג. כנ פסוק וגם ובחר תלת מילין27. ב
אֲמַלֵּא לִבֵּךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה בַּעֲשׂוֹתֵךְ אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה

14 Mp sub loco. 15 Mm 3632. 16 Mm 2833. 17 Mm 574. 18 Ps 33.9. 19 Mm 2834. 20 Mm 1640. 21 Mm 2835. 22 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 23 Mm 2836. 24 Nu 14.16. 25 Mm 2837. 26 Okhl 357. 27 Mm 1629.

14 [a] > 𝔊*, add ‖ **15** [a] prp תֵּךְ– cf 26.29 sed etiam 22.33.34.36 et 20.25 ‖ [b–b] > 𝔊* 𝔖, add? 𝔗 *wl' ...* 𝔙(𝔊^{O}) *ut eius fieres* ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃς οὐδὲ μὴ γένηται, σ′ ἃ οὐκ ἐγένετο οὐδὲ ἔσται* = 𝔙 *sicut non est factum neque futurum est*, cf 𝔖𝔗 ‖ **19** [a] > Ms 𝔖, frt dl (dttg) ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ **20** [a] K תֵּךְ–, 𝔊^{3} mlt Mss Edd ut Q ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊 בניך ‖ **22** [a] 𝔊 *τοῦτο παρά* = זֹאת עַל? l אז ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] ut 15[a] ‖ [d] 𝔊 pr *καί* ‖ [e] 𝔊 *ἔζησας* = חיית; > 𝔖𝔙, prb add ‖ **23** [a] frt l c Ms 𝔊𝔖 pl ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd גֶּבֶ ‖ **25** [a] = עַל ‖ [b] K תֵּךְ–, 𝔊^{2} mlt Mss Edd ut Q ‖ **26** [a] 𝔊^{2} mlt Mss יךְ– ‖ **27** [a] add? ‖ **28** [a] prb l ותזני cf 𝔊𝔙 et a ‖ **29** [a] 𝔊 mlt Mss יךְ– ‖ [b] > 𝔊*, frt add ‖ [c] l כשדים ‖ **30** [a–a] 𝔊 *διαθῶ τὴν θυγατέρα σου* cf 𝔖, σ′𝔊^{L}(𝔙) *καθαριῶ τὴν καρδίαν σου*, cf 𝔗 *tqjp hwh rš' lbjk* ‖ [b] > 𝔗𝔊*, add.

לה[ax] . עשית ק

31 אִשָּׁה־זוֹנָה שַׁלָּטַת׃ 31 בְּבִנוֹתַיִךְ[a] גַּבֵּךְ בְּרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ עָשִׂיתִי

הירת ק . כה[29]

32 בְּכָל־רְחֹוב וְלֹא־הָיִיתִי כְּזוֹנָה לְקַלֵּס[b] אֶתְנָן׃ 32 הָאִשָּׁה הַמְנָאָפֶת

33 תַּחַת אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת־זָרִים[a]׃ 33 לְכָל־זֹנוֹת יִתְּנוּ־נֶדֶה וְאַתְּ נָתַתְּ

ל . כט אֶת־נְדָנַיִךְ לְכָל־מְאַהֲבַיִךְ וַתְּשַׁחֲדִי אוֹתָם לָבוֹא אֵלַיִךְ מִסָּבִיב

בְּתַזְנוּתַיִךְ׃[a] 34 וַיְהִי־בָךְ הֶפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ[a] וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוֹנָה 34

ה פת . כא[30] . ב וּבְתִתֵּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנָן לֹא נִתַּן־לָךְ וַתְּהִי לְהֶפֶךְ׃ 35 לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי 35

ח בטע בסיפ[31] דְּבַר־יְהוָה׃ פ 36 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן הֻשְׁפַּךְ[b] נְחֹשְׁתֵּךְ 36

לב[32] וַתִּגָּלֶה[c] עֶרְוָתֵךְ בְּתַזְנוּתַיִךְ[d] עַל־מְאַהֲבַיִךְ וְעַל[e] כָּל־גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ

יח וְכִדְמֵי[f] בָּנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶם׃ 37 לָכֵן הִנְנִי[a] מְקַבֵּץ אֶת־כָּל־מְאַהֲבַיִךְ 37

ל . ג[33] . כ אֲשֶׁר עָרַבְתְּ[b] עֲלֵיהֶם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר אָהַבְתְּ עַל כָּל־אֲשֶׁר שָׂנֵאת

כה חס בסיפ . ל[34] כט חס בגביא וְקִבַּצְתִּי אֹתָם עָלַיִךְ מִסָּבִיב וְגִלֵּיתִי עֶרְוָתֵךְ[c] אֲלֵהֶם וְרָאוּ אֶת־כָּל־

ג[35] . ל וחס עֶרְוָתֵךְ׃ 38 וּשְׁפַטְתִּיךְ[a] מִשְׁפְּטֵי[b] נֹאֲפוֹת וּשְׁפֻכַת דָּם[b] וּנְתַתִּיךְ דַּם[c] 38

יז מל בלשון נקיבה[36] חֲמָה וְקִנְאָה׃ 39 וְנָתַתִּי אוֹתָךְ בְּיָדָם וְהָרְסוּ גַבֵּךְ[a] וְנִתְצוּ רָמֹתַיִךְ[a] 39

יז מל בלשון נקיבה[36] וְהִפְשִׁטוּ אוֹתָךְ בְּגָדַיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ וְהִנִּיחוּךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה׃

ז כל בלשון נקיבה[36] . ל 40 וְהֶעֱלוּ עָלַיִךְ קָהָל וְרָגְמוּ אוֹתָךְ בָּאֶבֶן וּבְתָקְוֹךְ בְּחַרְבוֹתָם׃ 40

41 וְשָׂרְפוּ בָתַּיִךְ בָּאֵשׁ וְעָשׂוּ־בָךְ שְׁפָטִים לְעֵינֵי נָשִׁים רַבּוֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ 41

ה פת . ב חס[37] . ג בטע מִזּוֹנָה וְגַם־אֶתְנָן לֹא תִתְּנִי־עוֹד׃ 42 וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי בָּךְ וְסָרָה קִנְאָתִי 42

זכרת ק מִמֵּךְ וְשָׁקַטְתִּי וְלֹא אֶכְעַס עוֹד׃ 43 יַעַן אֲשֶׁר לֹא־זָכַרְתְּ אֶת־יְמֵי 43

ה מ״פ[38] . ג[39] . לה[28] נְעוּרַיִךְ וַתִּרְגְּזִי[a]־לִי בְּכָל־אֵלֶּה וְגַם־אֲנִי הִנֵּא[b] דַּרְכֵּךְ ׀ בְּרֹאשׁ[c] נָתַתִּי נְאֻם

עשית ק . ה חס . ל ר״פ בסיפ[40] אֲדֹנָי[d] יְהוִה וְלֹא[e] עָשִׂיתִי אֶת־הַזִּמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָיִךְ׃ 44 הִנֵּה 44

ל . ל כָּל־הַמֹּשֵׁל עָלַיִךְ יִמְשָׁל לֵאמֹר כְּאִמָּה בִתָּהּ׃ 45 בַּת־אִמֵּךְ אַתְּ גֹּעֶלֶת 45

כה[29] . ג בלית אִישָׁהּ וּבָנֶיהָ וַאֲחוֹת אֲחוֹתֵךְ[a] אַתְּ אֲשֶׁר גָּעֲלוּ[b] אַנְשֵׁיהֶן וּבְנֵיהֶן אִמְּכֶן

[28]Mm 2840. [29]Mm 1506. [30]Mm 2838. [31]Mm 2911. [32]Mm 3647. [33]Mm 2414. [34]Mm 1954. [35]Mm 2839. [36]Mm 287. [37]Mm 606. [38]Mm 2449. [39]Mm 3805. [40]Mm 2869.

31 [a] l c 𝔖 pc Mss Vrs תֵּךְ– ‖ [b] prp לְלַקֵּט cf Vrs ‖ **32** [a–a] 𝔊 *μισθώματα*, prb l אֶתְנַנִּים ‖ **33** [a] ut 15[a] ‖ **34** [a] ut 15[a] ‖ **36** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] l הֻשְׁפַּךְ cf 𝔗 ‖ [c] l וַתִּגָּלִי cf 𝔖 ‖ [d] ut 15[a] ‖ [e] = אֶל(ו) ‖ [f] mlt Mss Edd 𝔊𝔗[Mss]𝔙 ובד׳ ‖ **37** [a] 𝔊-B + *ἐπὶ σέ* = עָלַיִךְ? ‖ [b] prp עגבת cf 23,5 ‖ [c] 𝔊 *τὰς κακίας σου* cf 57 ‖ **38** [a] 𝔊* sg, it 23,45 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ θήσω σε ἐν αἵματι* = ונתתיך בדם; frt l (דָּם) וְנָתַתִּי בָךְ cf 23,25 ‖ **39** [a] l aut c 2 Mss 𝔖 גביך aut c pc Mss 𝔊𝔙 רמתך ‖ **43** [a] l וַתַּרְגְּזִי cf Vrs ‖ [b] > 2 Mss 𝔗[Mss]𝔙 ‖ [c] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 שֵׁךְ– ‖ [d] > Ms 𝔊*, add ‖ [e] prp הֲלֹא, sed cf 47.56 ‖ **45** [a] l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔙 אַחוֹתַיִךְ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וגעלו.

46 חִתִּית וַאֲבִיכֶן אֱמֹרִי׃ 46 וַאֲחוֹתֵךְ הַגְּדוֹלָה שֹׁמְרוֹן הִיא וּבְנוֹתֶיהָ ב[41]
הַיּוֹשֶׁבֶת עַל־שְׂמֹאוֹלֵךְ וַאֲחוֹתֵךְ הַקְּטַנָּה מִמֵּךְ הַיּוֹשֶׁבֶת מִימִינֵךְ סְדֹם ל ומל
47 וּבְנוֹתֶיהָ׃ 47 וְלֹא בְדַרְכֵיהֶן הָלַכְתְּ וּכְתוֹעֲבֹתֵיהֶן[a] עָשִׂית כִּמְעַט קָטְּ[b] ג מיללין מן יא אות[42]. עשית ק
48 וַתַּשְׁחֵתִי מֵהֶן בְּכָל־דְּרָכַיִךְ׃ 48 חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־עָשְׂתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ ו חס[43]. ב
49 סְדֹם אֲחוֹתֵךְ הִיא וּבְנוֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אַתְּ וּבְנוֹתָיִךְ׃ 49 הִנֵּה־זֹאת ר״פ בסיפ[44]
הָיָה עֲוֹן סְדֹם אֲחוֹתֵךְ גְּאוֹן שִׂבְעַת־לֶחֶם וְשַׁלְוַת הַשְׁקֵט הָיָה לָהּ ג[45]
50 וְלִבְנוֹתֶיהָ וְיָד־עָנִי וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה׃ 50 וַתִּגְבַּהְנָה[a] וַתַּעֲשֶׂנָה הי
51 תוֹעֵבָה לְפָנָי וָאָסִיר אֹתָהֶן כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי[b]׃ ס 51 וְשֹׁמְרוֹן כַּחֲצִי ל
חַטֹּאתַיִךְ לֹא חָטָאָה וַתַּרְבִּי אֶת־תּוֹעֲבֹתַיִךְ מֵהֶנָּה[a] וַתְּצַדְּקִי אֶת־ ה חס בליש. ב. ז[46]
אחותיך חד מן ג בליש. ק
52 אַחְוֹתַיִךְ[b] בְּכָל־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אֲשֶׁר עָשִׂית׃ 52 גַּם־אַתְּ שְׂאִי כְלִמָּתֵךְ אֲשֶׁר עשית. ג ר״פ בסיפ[47]. ה ק
פָּלַלְתְּ לַאֲחוֹתֵךְ[a] בְּחַטֹּאתַיִךְ אֲשֶׁר־הִתְעַבְתְּ מֵהֶן תִּצְדַּקְנָה מִמֵּךְ וְגַם־ ל. ה חס בליש. ב
53 אַתְּ בּוֹשִׁי וּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ בְּצַדֶּקְתֵּךְ[b] אַחְוֹתֵךְ[c]׃ 53 וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתָתָן ה בליש[48]
אֶת־שְׁבִית סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־שְׁבִית שֹׁמְרוֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּשְׁבִית[a] שְׁבִיתַיִךְ[b] שבות. ושבות ק
54 בְּתוֹכָהּ׃ 54 לְמַעַן תִּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ וְנִכְלַּמְתְּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית ג
55 בְּנַחֲמֵךְ אֹתָן׃ 55 וַאֲחוֹתַיִךְ[a] סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ תָּשַׁבְנָה לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן ל וחס. ג. ב
56 וּבְנוֹתֶיהָ תָּשַׁבְנָה לְקַדְמָתָן וְאַתְּ וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֻׁבֶינָה לְקַדְמַתְכֶן׃ 56 וְלֹוא[a] ב. ל. לה מל
57 הָיְתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם גְּאוֹנָיִךְ[b]׃ 57 בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה ל. ג[49]
רָעָתֵךְ[a] כְּמוֹ עֵת[b] חֶרְפַּת בְּנוֹת־אֲרָם[c] וְכָל־סְבִיבוֹתֶיהָ[d] בְּנוֹת
פְּלִשְׁתִּים[e] הַשָּׂאטוֹת אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ 58 אֶת־זִמָּתֵךְ וְאֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אַתְּ מה[50] כת א לא קד וכ בליש. יז מל בלשון נקיבה[51]. ל
59 נָשָׂאת נְאֻם יְהוָה׃ ס 59 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְעָשִׂיתִי[b] אוֹתָךְ ל. ד בסיפ[52]. יג[53]. ועשיתי. יז מל בלשון נקיבה[51] ק
60 כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אֲשֶׁר־בָּזִית אָלָה לְהָפֵר בְּרִית׃ 60 וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־ ס[54] ד ור״פ
61 בְּרִיתִי אוֹתָךְ[a] בִּימֵי נְעוּרָיִךְ וַהֲקִמוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם׃ 61 וְזָכַרְתְּ ד בליש[55]. יז מל בלשון נקיבה[51]. ג מל[56]

41 Gn 31,7. 42 Mm 3779. 43 Mm 1757. 44 Mm 2869. 45 Mm 3617. 46 Mm 2967. 47 Mm 2856. 48 Mm 1251. 49 Mm 3647. 50 Mm 898. 51 Mm 287. 52 Mm 2459. 53 Mm 2827. 54 Mp sub loco. 55 Mm 2831. 56 Mm 2841 contra textum.

47 [a] sic L, וכ׳ Cod Alep 𝔅𝔈𝔊 opt Mss ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ 48 [a] > 𝔊*, add ‖ 50 [a] 𝔈[3] nonn Mss הגה– ‖ [b] prb l c 2 Mss 𝔊[Mss] οι γ′ 𝔙 רָאִית ‖ 51 [a] prb l c 2 Mss מִמֶּנָּה ‖ [b] frt l c K pc Mss תֵּךְ– ‖ 52 [a] l c 2 Mss Vrs תַּיִךְ– ‖ [b] prp c Ms בְּצַדֶּקֶךְ ‖ [c] l c pc Mss תָּיִךְ– ‖ 53 [a] l וְשַׁבְתִּי cf Vrs ‖ [b] l c 𝔈 nonn Mss Vrs תַּיִךְ– ‖ 55 [a] frt l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 תֵּךְ– ‖ 56 [a] prp הֲלֹא, sed cf 43 [e] ‖ [b] pc Mss נֵךְ– ‖ 57 [a] pc Mss עֶרְוָתֵךְ ‖ [b–b] prp כְּמוֹהָ עַתָּ הָיִית (homtel) cf 𝔊 (α′𝔙) *νῦν* ‖ [c] l c mlt Mss Edd 𝔖 אֲדֹם ‖ [d] 𝔊-V 46.449(α′σ′𝔙) *κύκλῳ σου* = תַּיִךְ–; 𝔊[L] om כל-סב׳, 𝔖 om סב׳ ‖ [e–e] dl, gl ‖ 59 [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔈 mlt Mss ut Q ‖ [c] prb l c 𝔈𝔊[L 967] בריתי ‖ 60 [a] l אִתָּךְ.

ג. 57 אֶת־דְּרָכַיִךְ[a] וְנִכְלַמְתְּ בְקַחְתֵּךְ[b] אֶת־אֲחוֹתַיִךְ הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֲל[c]־
ד בּ מל נבּ חס[58] הַקְטַנּוֹת מִמֵּךְ וְנָתַתִּי אֹתָהֶן לָךְ לִבְנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃ 62 וַהֲקִימוֹתִי
ו כת כן[59] אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 63 לְמַעַן תִּזְכְּרִי וְבֹשְׁתְּ
ל. [60]ז אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 63 לְמַעַן תִּזְכְּרִי וְבֹשְׁתְּ
ב וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי כְלִמָּתֵךְ בְּכַפְּרִי־לָךְ לְכֹל־אֲשֶׁר
עָשִׂית נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ ס
ל 17 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם חִוֹד חִידָה וּמְשָׁל
מָשָׁל אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה
ג חד חס רב מל[1] הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל[b] גְּדֹל הַכְּנָפַיִם אֶרֶךְ הָאֵבֶר
מָלֵא[b] הַנּוֹצָה אֲשֶׁר־לוֹ הָרִקְמָה בָּא אֶל־הַלְּבָנוֹן
ל. ל וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת הָאֶרֶז׃ 4 אֶת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף
ה [2]ב מל וכל כתיב דכותח וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעִיר רֹכְלִים שָׂמוֹ׃
ב מ א. [3]ד 5 וַיִּקַּח מִזֶּרַע הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה־זָרַע
ג בתר[4] לישנ[5] ז. [5]ל. ד[3] כָּקָח[a] עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ׃
ל[6] 6 [a]וַיִּצְמַח וַיְהִי[a] לְגֶפֶן סֹרַחַת שִׂפְלַת קוֹמָה
לְפָנוֹת דָּלִיּוֹתָיו אֵלָיו וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתֶּיהָ יִהְיוּ
ל[7] וַתְּהִי לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ בַּדִּים וַתְּשַׁלַּח פֹּארוֹת׃
ג חד חס רב מל[1] 7 וַיְהִי נֶשֶׁר־אֶחָד[a] גָּדוֹל גְּדֹל כְּנָפַיִם וְרַב־נוֹצָה
וְהִנֵּה הַגֶּפֶן הַזֹּאת כָּפְנָה[b] שָׁרְשֶׁיהָ[c] עָלָיו[d]
ו[a] וְדָלִיּוֹתָיו[e] שִׁלְּחָה־לּוֹ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵעֲרֻגוֹת[f] מַטָּעָהּ׃
ג 8 אֶל־שָׂדֶה טוֹב אֶל[a]־מַיִם רַבִּים הִיא שְׁתוּלָה
כ. ל לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת פְּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן אַדֶּרֶת׃ ס
כּוֹ פסוק דאית בהון א״ב 9 אֱמֹר[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוָה תִּצְלָח[c]
ל. ל הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ יְנַתֵּק וְאֶת־פִּרְיָהּ[d] | יְקוֹסֵס
א[a] ול בסיפ. ד[10]. ג חס בנביא[11]. לג קמ[12] וְיָבֵשׁ כָּל־טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ[e] וְלֹא־בִזְרֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם־רָב[f]

[57] Mp sub loco. [58] Mm 222. [59] Mm 816. [60] Mm 2392. Cp 17 [1] Mm 2644. [2] Mm 1618. [3] Mm 2842. [4] Mm 2843. [5] Mm 739. [6] חד וַיִּצְמַח Gn 2,9. [7] Mm 473. [8] Mm 2915. [9] Mp sub loco. [10] Mm 2844. [11] Mm 408. [12] Mm 264.

61 [a] G* sg, pc Mss כך– ‖ [b] G$^{L\,907}$(S) *ἐν τῷ ἀναλαβεῖν με*, l בקחתי ‖ [c] = עַל ‖ **63** [a] > G*, add ‖ **Cp 17,3** [a] > G*, add ‖ [b] prp מְלֵא ‖ **5** [a] > G*S ‖ **6** [a–a] prb l וַיִּצְמַח וַיְהִי ‖ **7** [a] G(SV) *ἕτερος*, prb l אַחֵר ‖ [b] C^{2} pc Mss Q^{Or} כנפה ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ׳שָׁרָ ‖ [d] = ׳אֵל ‖ [e] 1 c Ms GS תֵּיהָ– ‖ [f] C 2 Mss GS נַת– cf 10[c] ‖ **8** [a] = עַל ‖ **9** [a] G pr *διὰ τοῦτο* cf 19 et G 22 ‖ [b] > CG*, add ‖ [c] prb l c pc Mss ׳תֻּצְ cf GSV et 10.15 ‖ [d] prp פֹּארֹתֶיהָ ‖ [e] > G*, add ‖ [f–f] prb dl.

לְמַשְׁאוֹת[g] אוֹתָהּ מִשָּׁרֶשֶׁיהָ׃
10 וְהִנֵּה[a] שְׁתוּלָה[b] הֲתִצְלָח
הֲלוֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים תִּיבַשׁ יָבֹשׁ ח חס בסיפ 13 . ג 14
עַל־עֲרֻגֹת[c] צִמְחָהּ תִּיבָשׁ׃ פ ל וחס . י 16
11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 12 אֱמָר[a]־נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא ח חס בסיפ
יְדַעְתֶּם מָה־אֵלֶּה אֱמֹר[b] הִנֵּה־בָא מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקַּח אֶת־
13 מַלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו[c] בָּבֶלָה׃ 13 וַיִּקַּח מִזֶּרַע֯ הַמְּלוּכָה נא 16 . כט . ד 17 . כ 18
14 וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית וַיָּבֵא אֹתוֹ בְּאָלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקָח׃ 14 לִהְיוֹת נא 16
מַמְלָכָה שְׁפָלָה לִבְלְתִּי הִתְנַשֵּׂא לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ לְעָמְדָהּ[a]׃ ל
15 וַיִּמְרָד־בּוֹ לִשְׁלַח מַלְאָכָיו מִצְרַיִם לָתֶת־לוֹ סוּסִים וְעַם־רָב הֲיִצָּלָח
16 הֲיִמָּלֵט הָעֹשֶׂה אֵלֶּה וְהֹפֵר[a] בְּרִית וְנִמְלָט[b]׃ 16 חַי־אָנִי נְאֻם ל . ג בטע בסיפ
אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא בִּמְקוֹם הַמֶּלֶךְ הַמַמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר בָּזָה אֶת־ י 10
17 אָלָתוֹ[b] וַאֲשֶׁר֯ הֵפֵר אֶת־בְּרִיתוֹ[b] אִתּוֹ[c] בְּתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת׃ 17 וְלֹא ל
בְּחַיִל֯ גָּדוֹל וּבְקָהָל רָב יַעֲשֶׂה[a] אוֹתוֹ פַּרְעֹה בַּמִּלְחָמָה[b] בִּשְׁפֹךְ סֹלְלָה ד . לג קא 20 . כד מל ב מנה בסיפ
18 וּבְנֹות דָּיֵק לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת[c]׃ 18 וּבָזֶה[a] אָלָה לְהָפֵר בְּרִית ל 19
19 וְהִנֵּה֯ נָתַן יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה לֹא יִמָּלֵט׃ ס 19 לָכֵן֯ כֹּה־אָמַר֯ ב . ג 21 .
אֲדֹנָי֯ יְהוִה חַי־אָנִי אִם־לֹא אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפֵיר[c] לא בטע בסיפ 22 . כט ח 19 . ב . ג
20 וְנָתַתִּיו[d] בְּרֹאשׁוֹ׃ 20 וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי וְנִתְפַּשׂ בְּמִצּוּדָתִי יד
[a]וַהֲבִיאוֹתִיהוּ בָּבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי֯ אִתּוֹ שָׁם מַעַל[b] אֲשֶׁר מָעַל־בִּי[a]׃ ל . כט . ג
21 [a]וְאֵת כָּל־מִבְרָחָיו[ab] בְּכָל[c]־אֲגַפָיו בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהַנִּשְׁאָרִים לְכָל־ מברחיו ק
22 רוּחַ יְפֻרְּשׁוּ וְיָדַעְתֶּם כִּי֯ אֲנִי֯ יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ס 22 כֹּה[a] אָמַר֯ אֲדֹנָי[b] ל . ה

[13] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [14] Mm 2845. [15] Mm 2844. [16] Mm 639. [17] Mm 3785. [18] Mm 1581. [19] Mm 2353. [20] Mm 264. [21] Mm 3044. [22] Mm 2912.

9 [g] prp לְהַשְׁאוֹת ‖ **10** [a] Ms וְהִיא, prp וְהִנֵּה ‖ [b] exc nonn vb an 10a add? ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖 נַת– cf 7[e] ‖ **12** [a] 𝔊(𝔖) pr *νῦν ἀνθρώπου* cf 18,2[a] 19,1[a] 37,4[a] ‖ [b] dl? ‖ [c] > 𝔖 ‖ **14** [a] 𝔠 לעבדו = 𝔗 *Implhjh* ‖ **15** [a] 𝔊(𝔗𝔙) *καὶ παραβαίνων* = ומֵפֵר? ‖ [b] 𝔊(𝔗𝔙) *εἰ σωθήσεται* = הֲיִמָּלֵט? ‖ **16** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊𝔖 suff 1 sg ‖ [c] > 𝔖; cj c a cf 𝔙 ‖ **17** [a] prp יִשְׂעֶה ‖ [b] Ms מל׳ cf Vrs ‖ [c] > Ms 𝔊* ‖ **18** [a] prb dl ו ‖ **19** [a] 𝔊 + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] l c nonn Mss הֵפֵר ‖ [d] prp תֵּתִּי– vel תִּתֵּן– ‖ **20** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] pc Mss (𝔙) בְּמ׳, Ms (𝔖) עַל מ׳; prb l sol עַל־ (𝔐 dttg) ‖ **21** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] mlt Mss מבחרי = 𝔊[L]α′𝔖𝔗; l מִבְּחֻרָו ‖ [c] nonn Mss וכל ‖ **22** [a] 𝔊[-L] pr *διότι* vel *διὰ τοῦτο* cf 9[a], 𝔊[Amin] + *εἶπον* cf 7,2[a] ‖ [b] > 𝔊*, add.

ל . ג וכל בלישׁ . יד . ב וכתי כן[23] וְהוֹדַ֔ה וְלִקַּחְתִּי֙ אֲנִ֣י מִצַּמֶּ֔רֶת הָאֶ֖רֶז [c]הָרָמָ֑ה וְנָתַ֣תִּי[c] מֵרֹ֔אשׁ יוֹנְקוֹתֶ֖יהָ [d]רַךְ

ל אֶקְטֹ֔ף וְשָׁתַלְתִּי֙ אֲנִ֣י עַל הַר־גָּבֹ֔הַּ[e] וְתָלֻ֑ול׃ 23 בְּהַ֥ר מְרֹ֖ום יִשְׂרָאֵ֥ל 23

יו . ל . ל . ג פסוק כל כל ומילה הזה ביניהם[24] . ב אֶשְׁתֳּלֶ֑נּוּ וְנָשָׂ֣א עָנָ֔ף וְעָשָׂ֖ה פְּרִ֥י[a] וְהָיָ֖ה לְאֶ֣רֶז אַדִּ֑יר וְשָׁכְנ֣וּ תַחְתָּ֗יו כָּל־[e]

ל צִפֳּרֵ֣י[b] כָל־כָּנָ֔ף בְּצֵ֥ל דָּלִיותָ֖יו תִּשְׁכֹּֽנָה׃ 24 וְיָדְע֣וּ כָל־עֲצֵ֣י הַשָּׂדֶ֔ה כִּי 24

ג ב פת וחד קמ[25] אֲנִ֣י יְהוָ֔ה הִשְׁפַּ֖לְתִּי [a]עֵ֣ץ גָּבֹ֑הַּ הִגְבַּ֣הְתִּי עֵ֣ץ שָׁפָ֔ל הוֹבַ֖שְׁתִּי עֵ֣ץ לָ֑ח

ג . ח . ד וְהִפְרַ֣חְתִּי עֵ֔ץ יָבֵ֖שׁ אֲנִ֣י יְהוָ֑ה דִּבַּ֙רְתִּי֙ וְעָשִׂ֔יתִי׃ פ

18 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 מַה־[a]לָּכֶ֞ם [b]אַתֶּ֣ם מֹשְׁלִ֗ים 18

ו בסיפ אֶת־[b]הַמָּשָׁל֙ הַזֶּ֔ה עַל־[c]אַדְמַ֖ת יִשְׂרָאֵ֑ל לֵאמֹ֔ר

ל[1] . ג ומל[2] אָבוֹת֙ יֹאכְל֣וּ[d] בֹ֔סֶר וְשִׁנֵּ֥י[e] הַבָּנִ֖ים תִּקְהֶ֥יֶנָה׃

3 חַי־אָ֨נִי נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה אִם־יִהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם עוֹד֙ מְשֹׁ֣ל[b] הַמָּשָׁ֔ל הַזֶּ֖ה 3

ב[a] . ל[b] בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ 4 הֵ֣ן כָּל־הַנְּפָשׁ֗וֹת לִ֤י הֵנָּה֙ כְּנֶ֣פֶשׁ הָאָ֔ב וּכְנֶ֥פֶשׁ הַבֵּ֖ן לִי־ 4

ג הַנֶּ֥פֶשׁ הַחֹטֵ֖את הִ֣יא תָמֽוּת׃ ס 5 וְאִ֣ישׁ כִּי־יִהְיֶ֤ה צַדִּיק֙ וְעָשָׂ֣ה 5

ה פסוק לא לא לא[4] . ב זקף קמ . יא מִשְׁפָּ֔ט וּצְדָקָ֖ה׃ 6 אֶל[a]־הֶהָרִ֑ים[b] לֹ֣א אָכַ֔ל וְעֵינָ֞יו לֹ֣א נָשָׂ֗א אֶל־גִּלּוּלֵ֙י 6

ג . ב[5] בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל וְאֶת־[e]אֵ֖שֶׁת רֵעֵ֑הוּ לֹ֥א טִמֵּ֛א וְאֶל־[e]אִשָּׁ֥ה נִדָּ֖ה לֹ֥א יִקְרָֽב׃

ל . כד בלישׁ[6] 7 וְאִ֣ישׁ לֹ֣א יוֹנֶ֔ה [a]חֲבָלָ֥תוֹ חוֹבֵ֖[a] יָשִׁ֑יב גְּזֵלָ֥ה[b] לֹ֣א יִגְזֹ֗ל לַחְמ֙וֹ֙ לְרָעֵ֣ב יִתֵּ֔ן 7

ג קמ וכל אחנח וסיס דכות[7] . כד בלישׁ[8] וְעֵירֹ֖ם יְכַסֶּה־[e]בָּֽגֶד׃ 8 בַּנֶּ֣שֶׁךְ[a] לֹ֣א יִתֵּ֔ן וְתַרְבִּ֖ית לֹ֣א יִקָּ֑ח מֵעָ֥וֶל[b] יָשִׁ֖יב 8

ג[9] דִּ֥ין מִשְׁפָּ֛ט אֱמֶ֖ת [a]יַעֲשֶׂ֑ה בֵּ֣ין אִ֔ישׁ לְאִ֖ישׁ׃ 9 בְּחֻקֹּתַ֥[a]י יְהַלֵּ֛ךְ[b] וּמִשְׁפָּטַ֥י סֹ֖[s]מָר 9

לַעֲשׂ֣וֹת אֱמֶ֑ת[c] צַדִּ֤יק הוּא֙ חָיֹ֣ה יִחְיֶ֔ה נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י[d] יְהוִֽה׃

10 11 ז 10 וְהוֹלִ֣יד בֵּ֔ן פָּרִ֖יץ שֹׁפֵ֣ךְ דָּ֑ם וְעָשָׂ֥ה [ba]אָ֛ח מֵאַחַ֖ד[b] מֵאֵֽלֶּה[a]׃ 11 [a]וְה֥וּא

ג אֶת־כָּל־אֵ֖לֶּה לֹ֥א עָשָׂ֛ה[a] כִּ֥י גַם אֶל[b]־הֶהָרִ֖ים[c] אָכָ֑ל וְאֶת־[e]אֵ֣שֶׁת רֵעֵ֔הוּ

ב . ב זקף קמ . כד בלישׁ[9] 12 מִטְּמֵֽא׃ 12 עָנִ֤י[a] וְאֶבְיוֹן֙ הוֹנָ֔ה גְּזֵלוֹת֙ [ba]גָּזָ֔ל חֲבָלָ֥[a] לֹ֣א יָשִׁ֑יב[c] וְאֶל־הַגִּלּוּלִ֖ים

[23] Mm 2846. [24] Mm 3316. [25] Mm 221. Cp 18 [1] Mm 2637. [2] Mm 2638. [3] Mm 2847. [4] Mm 3132. [5] Mm 2848. [6] Mm 1685. [7] Mm 1566. [8] Mp sub loco. [9] Mm 3342.

22 [c–c] > 𝔊*, Ms 𝔖 om ונתתי; prb dl ‖ [d] > 𝔊*𝔖, add? ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd ה– ‖ **23** [a] prp פְּאֵרָה ‖ [b] 𝔊^{AC} *θηρίον* = חַיָּה ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd ה– ‖ **Cp 18,2** [a] 𝔊(𝔖) pr *υἱὲ ἀνθρώπου*, ex 12,22 ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c–c] 𝔊 *ἐν τοῖς υἱοῖς* ‖ [d] 𝔊(𝔖𝔙) *ἔφαγον* = אָכְלוּ ut Jer 31,29 ‖ [e] 𝔎 pc Mss om ה ut Jer 31,29 ‖ **3** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] frt l מֹשֵׁל cf 𝔖𝔗^{Mss}, al dl ‖ **6** [a] = עַל ‖ [b] prp הָהָדָם cf 33,25 Lv 19,26 ‖ **7** [a–a] prb l חֲבָל הַחַיָּב cf Vrs ‖ [b] 𝔊 pr cop ‖ **8** [a] 𝔊 pr *καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ* ‖ [b] cf 7[b] ‖ **9** [a] cf 7[b] ‖ [b] l הָלַךְ (ʾ dttg cf 17) ‖ [c] 𝔊 *αὐτά*, prb l אֹתָם cf 19 ‖ [d] > Ms 𝔊*, add ‖ **10** [a–a] 𝔊 *ἁμαρτήματα* ‖ [b–b] dl אח et frt l c mlt Mss מאחת cf 𝔖𝔙 et Lv 4,2 ‖ **11** [a–a] > 𝔖; 𝔊 *ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη* ‖ [b] = עַל ‖ [c] cf 6[b] ‖ **12** [a] cf 7[b] ‖ [b] l c 2 Mss 𝔊𝔗 לָהּ– cf 7.16 ‖ [c] prp הֵשִׁיב cf 𝔊 *ἀπέδωκεν*.

13 נָשָׁא עֵינָיו תּוֹעֵבָה עָשָׂה׃ 13 בַּנֶּשֶׁךְ נָתַן וְתַרְבִּית לָקָח וָחָי[a] לֹא יִחְיֶה אֵת
14 כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עָשָׂה מוֹת[b] יוּמָת[c] דָּמָיו בּוֹ יִהְיֶה׃ 14 וְהִנֵּה
הוֹלִיד בֵּן וַיַּרְא אֶת־כָּל־חַטֹּאת אָבִיו אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּרְאָה[a] וְלֹא־יַעֲשֶׂה
15 כָּהֵן׃ 15 עַל־הֶהָרִים[a] לֹא אָכָל וְעֵינָיו לֹא נָשָׂא אֶל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
16 אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא טִמֵּא׃ 16 וְאִישׁ לֹא הוֹנָה חֲבָל[a] לֹא חָבֹל וּגְזֵלָה
17 לֹא גָזָל לַחְמוֹ לְרָעֵב נָתָן וְעֵרֹם כִּסֶּה־בָגֶד׃ 17 מֵעָנִי[a] הֵשִׁיב יָדוֹ נֶשֶׁךְ
וְתַרְבִּית לֹא לָקָח מִשְׁפָּטַי עָשָׂה בְּחֻקּוֹתַי[a] הָלָךְ הוּא לֹא יָמוּת בַּעֲוֹן
18 אָבִיו חָיֹה יִחְיֶה׃ 18 אָבִיו כִּי־עָשַׁק עֹשֶׁק גָּזַל[a] גֵּזֶל אָח[b] וַאֲשֶׁר לֹא־טוֹב
19 עָשָׂה בְּתוֹךְ עַמָּיו וְהִנֵּה־מֵת בַּעֲוֹנוֹ׃ 19 וַאֲמַרְתֶּם מַדּוּעַ לֹא־נָשָׂא הַבֵּן
בַּעֲוֹן[a] הָאָב וְהַבֵּן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה אֵת כָּל־חֻקּוֹתַי שָׁמַר וַיַּעֲשֶׂה
20 אֹתָם חָיֹה יִחְיֶה׃ 20 הַנֶּפֶשׁ הַחַטֹּאת הִיא תָמוּת בֵּן לֹא־יִשָּׂא בַּעֲוֹן[a]
הָאָב וְאָב לֹא יִשָּׂא בַּעֲוֹן[a] הַבֵּן צְדָקַת הַצַּדִּיק[b] עָלָיו תִּהְיֶה וְרִשְׁעַת
רָשָׁע[c] עָלָיו תִּהְיֶה׃ ס
21 וְהָרָשָׁע כִּי יָשׁוּב מִכָּל־חַטֹּאתָו[a] אֲשֶׁר עָשָׂה וְשָׁמַר אֶת־כָּל־
22 חֻקּוֹתַי וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה חָיֹה יִחְיֶה לֹא[b] יָמוּת׃ 22 כָּל־פְּשָׁעָיו
23 אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ[a] בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יִחְיֶה׃ 23 הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ
מוֹת[a] רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו[c] וְחָיָה׃ ס
24 וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל[a] הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה
הָרָשָׁע [b]יַעֲשֶׂה וָחָי[b] כָּל־צִדְקֹתָיו[c] אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזָּכַרְנָה בְּמַעֲלָו
25 אֲשֶׁר־מָעַל וּבְחַטָּאתוֹ[d] אֲשֶׁר־חָטָא בָּם יָמוּת׃ 25 וַאֲמַרְתֶּם לֹא[a] יִתָּכֵן
דֶּרֶךְ[a] אֲדֹנָי׃ שִׁמְעוּ־נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדַּרְכִּי[a] לֹא יִתָּכֵן[a] הֲלֹא דַרְכֵיכֶם[c]

[10] Mm 107. [11] Mm 988. [12] Mm 590. [13] Mm 861. [14] Mm 2851. [15] Mm 2070. [16] Mm 2849. [17] Mm 2850. [18] Gn 27,36. [19] Mm 3985. [20] Mm 944. [21] Mm 1242. [22] Mm 1856. [23] Mm 107.

יח וכל חיו יחיה דכות[10]

ב בנביא[11] . ד קמ וכל אחנה וס״פ דכות[12]

ו חס[13] . ח[14] . ה[15] . ב[16]

ב[17] בסיפ וכל קריא דכות . ב מ ב . מז פסוק לא לא לא . ב זקף קמ . יא

מז פסוק לא לא לא . ב

ל זקף קמ וכל שם אנש דכות

ב זקף קמ[18]

ל ובטע מלעיל . ח[19]

ל חס

ד

כה חס בסיפ . לה ר״פ מיחד[20] . ב . לז

לז . ה[21]

הרשע חד מן יג[22] חס ה ק ר״ת

חטאתיו ק ח[14] חד מן ג בלישׁ .

יח וכל חיו יחיה דכות[23] . ל

ל . ו

ד

צדקתיו חד מן ג חס בלישׁ ק

מז פסוק לא לא לא

ל . ה חס בסיפ

13 [a] G *οὗτος ζωῇ*, l הוּא חָיוֹ vel sol חָיוֹ cf 28 ‖ [b] prp c C 2 Mss G[A min]ST יָמוּת cf 17.21.24.28 ‖ [c] C דָּמוֹ ‖ **14** [a] > S; l c mlt Mss GV וַיִּרְא ‖ **15** [a] cf 6[b] ‖ [b] l c mlt Mss Edd GSC[Mss]V וְאֶת ‖ **16** [a] cf 7[b] ‖ **17** [a] cf 7[b] ‖ [b] G *καὶ ἀπὸ ἀδικίας*, l מֵעָוֶל cf 8 ‖ **18** [a] cf 7[b] ‖ [b] l גְּזֵלָה cf GST et 7.(12.)16 ‖ [c] G *τοῦ λαοῦ μου*, V(ST) *populi sui* ‖ **19** [a] G *τὴν ἀδικίαν* = עָוֹן? ‖ **20** [a] ut 19[a] ‖ [b] cf [c] ‖ [c] aut l c Q C mlt Mss הָרִ aut dl ה in הצדיק ‖ **21** [a] C nonn Mss ut Q ‖ [b] mlt Mss G-B[147]V וְלֹא cf 28[c] ‖ **22** [a] > G* cf 33,16[b] ‖ **23** [a] l c nonn Mss מִ cf 32 et b ‖ [b] > G*, add ‖ [c] prb l c mlt Mss GST מִדַּרְכּוֹ; G(S) + *τῆς πονηρᾶς* cf 33,11 ‖ **24** [a] C 2 Mss בְּכֹל ‖ [b–b] > G*S, add ‖ [c] C mlt Mss ut Q ‖ [d] GST[Mss] pl ‖ **25** [a–a] ST pl cf 29 ‖ [b] l c C mlt Mss GC יְהוָה, it 29 ‖ [c–c] G sg.

ב ר״פ. ל לֹא יִחְיֶֽה׃ 26 בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת עֲלֵיהֶם[a] בְּעַוְלוֹ
ו אֲשֶׁר־עָשָׂה[b] יָמוּת׃ ס 27 וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ
ז. ה. 24 ישב. 25 ק מִשְׁפָּט וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחַיֶּה׃ 28 וַיִּרְאֶה[a] וַיָּשׁוֹב מִכָּל־פְּשָׁעָיו
ד כת׳ ו׳ מז׳ פסוק לא לא לא אֲשֶׁר עָשָׂה חָיוֹ[b] יִחְיֶה לֹא[c] יָמוּת׃ 29 וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתָּכֵן[a]
ל. ה חס בסיס דַּרְכִּי[a] אֲדֹנָי[b] הֲדַרְכֵּי[d] לֹא יִתָּכְנוּ[e] בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דַרְכֵיכֶם[f] לֹא
יִתָּכֵן׃[g] 30 לָכֵן[a] אִישׁ כִּדְרָכָיו[b] אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם
ב אֲדֹנָי[c] יְהוִה שׁוּבוּ[c] וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה[d] לָכֶם לְמִכְשׁוֹל
ג עָוֹן׃ 31 הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֵת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם[a] וַעֲשׂוּ
לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תָמֻתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 32 כִּי לֹא
ח אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה[b] וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ[b]׃ פ
נ׳ 19 1 וְאַתָּה[a] שָׂא קִינָה עַל־נְשִׂיאֵי[b] יִשְׂרָאֵל׃ 2 וְאָמַרְתָּ
ל מָה אִמֶּךָ לְבִיָּא בֵּין אֲרָיוֹת
ל. ד חס בליש. ל רָבְצָה בְּתוֹךְ כְּפִירִים רִבְּתָה גוּרֶיהָ׃
ב 3 וַתַּעַל[a] אֶחָד מִגּוּרֶיהָ כְּפִיר הָיָה
וַיִּלְמַד לִטְרָף־טָרֶף אָדָם אָכָל׃
4 וַיִּשְׁמְעוּ[a] אֵלָיו[b] גּוֹיִם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ
ז. ב וַיְבִאֻהוּ בַּחַחִים אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
ל 5 וַתֵּרֶא כִּי נָוְחָלָה[a] אָבְדָה תִקְוָתָהּ
ב. ג וַתִּקַּח אֶחָד[b] מִגּוּרֶיהָ כְּפִיר שָׂמָתְהוּ׃
6 וַיִּתְהַלֶּךְ בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר הָיָה
וַיִּלְמַד לִטְרָף־טָרֶף אָדָם אָכָל׃
7 וַיֵּדַע[a] אַלְמְנוֹתָיו[b] וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב

[24] Mm 1687. [25] Mm 2070. Cp 19 [1] Mm 1725. [2] Mm 1391.

26 [a] > Ms 𝔊𝔖, dl ‖ [b] 𝔊 + *ἐν αὐτῷ* cf 𝔖 ‖ **28** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔗 mlt Mss חָיָה ‖ [c] nonn Mss וְלֹא cf 𝔖𝔙 ‖ **29** [a–a] 𝔖𝔗 pl cf 29[c–c] ‖ [b] l c 𝔗 nonn Mss 𝔊𝔗 יְהוָה, it 25 ‖ [c–c] prb l c 𝔊 sg cf 25 ‖ [d] sic L, nonn Mss Edd הֲדַ׳ ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd נוּ– ‖ [f] pc Mss 𝔊 sg ‖ [g] prb l c mlt Mss Edd 𝔖𝔗𝔙 pl cf 25 ‖ **30** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 sg ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ [d] 𝔊 pl ‖ **31** [a] prb l c 2 Mss Ed 𝔊 בִּי cf Jer 33,8 ‖ **32** [a] > 𝔊𝔗*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ **Cp 19,1** [a] $𝔊^{AC\,min}$(𝔖) + *υἱὲ ἀνθρώπου* cf 17,12[a] ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔊 sg, frt recte ‖ **3** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἀπεπήδησεν* = ויעל? ‖ **4** [a] l וַיִּשָּׁמַע(י)עוּ ‖ [b] = עָלָיו ‖ **5** [a] 𝔊 *ἀπῶσται*, 𝔖 *'tkrht*, 𝔗 *psq*, 𝔙 *infirmata est*, prp נואלה ‖ [b] 𝔊 *ἄλλον* = אַחֵר ‖ **7** [a] 𝔊 *καὶ ἐνέμετο*, α′ *καὶ ἐκάκωσε*, 𝔗 *w'ṣdj*; frt l וַיָּרַע ‖ [b] 𝔊 *τῷ θράσει αὐτοῦ*, θ′ *βαρεῖς αὐτοῦ*, 𝔗 *bjrnjtjh*; frt l אַרְמְנוֹתֵיהֶם.

וַתֵּשֶׁם אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲנָתוֹ׃ ל[3]

8 וַיִּתְּנוּ עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב מִמְּדִינוֹת[a]

וַיִּפְרְשׂוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחֲתָם נִתְפָּשׂ׃ [בַּמְּצֹדוֹת[ab] ל

9 וַיִּתְּנֻהוּ בְסוּגַר בַּחֲחִים וַיְבִאֻהוּ [a]אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל יְבִאֻהוּ ל[4]. ג חס וחד מל. ב. ז[5]

לְמַעַן לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ עוֹד[c] אֶל[d]־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ יג[6]. ח[7]

10 אִמְּךָ כַּגֶּפֶן בְּדָמְךָ[a] עַל־מַיִם שְׁתוּלָה ז[8]

פְּרִיָּהּ וַעֲנָפָהּ הָיְתָה מִמַּיִם רַבִּים׃

11 [a]וַיִּהְיוּ־לָהּ מַטּוֹת[a] עֹז אֶל־שִׁבְטֵי[b] מֹשְׁלִים [דָּלוּ[c]חָיו ל [ל חס

[e]וַתִּגְבַּהּ קוֹמָתוֹ עַל[d]־בֵּין עֲבֹתִים[e] וַיֵּרָא בְּגָבְהוֹ בְּרֹב ל. כ[9]

12 וַתֻּתַּשׁ[a] בְּחֵמָה לָאָרֶץ הֻשְׁלָכָה

וְרוּחַ[ ] הַקָּדִים הוֹבִישׁ פִּרְיָהּ[b] הִתְפָּרְקוּ בי[10]. ב מל וכל יהושע דכות[11]

[d]וַיִּבָּשׁוּ[d] מַטֵּה עֻזָּהּ אֵשׁ אֲכָלָתְהוּ[c]׃ ד

13 וְעַתָּה שְׁתוּלָה[a] בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצָמְאָה[b]׃

14 [a]וַתֵּצֵא[ ] אֵשׁ מִמַּטֵּה[b] בַדֶּיהָ פִּרְיָהּ[c] אָכָלָה[ad] ג

וְלֹא־הָיְתָה בָהּ מַטֵּה־עֹז שֵׁבֶט לִמְשֹׁל כה[12]. ג[13] מל ול בלישׁ

קִינָה הִיא וַתְּהִי לְקִינָה׃ פ

ס א 20 1 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בַּחֲמִשִּׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּאוּ[ ] אֲנָשִׁים ג חס[2]. ל[3]

2 מִזִּקְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ ס 2 וַיְהִי דְבַר־

3 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 3 בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶת[a]־זִקְנֵי[b] יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כט חס בגבי א[4]

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[c] יְהוִה הֲלְדָרֹשׁ אֹתִי אַתֶּם בָּאִים חַי־אָנִי אִם־אִדָּרֵשׁ ל ושׁ

4 לָכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ 4 הֲתִשְׁפֹּט אֹתָם הֲתִשְׁפּוֹט בֶּן־אָדָם אֶת־ כה[a] חס בסיפ. ג[a] מל ב מנח בלישׁ

5 תּוֹעֲבֹת אֲבוֹתָם הוֹדִיעֵם׃ 5 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־[ ]אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יג בטע בסיפ

[3]Mm 2817. [4]Mm 2182. [5]Mm 1391. [6]Mm 3112. [7]Mm 2929. [8]Mm 739. [9]Mm 1227. [10]Mm 438 et Mm 2845. [11]Mm 2852. [12]Mp sub loco. [13]Mm 272. **Cp 20** [1]Mp sub loco. [2]Mm 2853. [3]וחד באו האנשים Nu 22,20. [4]Mm 1954. [5]Mm 2854.

8 [a] prp מְצוּדוֹת ‖ **9** [a–a] aut dl אל־מלך בבל יבאהו (gl) aut l sol בבל ‖ [b] frt l בַּמְצֹרֶת cf GSY ‖ [c] > Ms G*S, add ‖ [d] = עַל ‖ **10** [a] 2 Mss כרמך; G ὡς ἄνθος ἐν ῥόᾳ, frt l בַּכַּרְמֵךְ ‖ **11** [a–a] G sg, prp וַיְהִי־לָהּ מַטֵּה cf 12.14 ‖ [b] G sg, prp שֶׁבֶט ‖ [c–c] prb add ‖ [d] = אֶל ‖ [e] l עָבְתֹ cf 31,3 ‖ **12** [a] prp (m cs) וְהִיא הֻתָּשָׁה ‖ [b] G τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς, prb l בַּדֶּיהָ cf 14 ‖ [c–c] prb add ‖ [d] G sg, l וְיָבֵשׁ vel וְיָבַשׁ ‖ **13** [a] G πεφύτευκαν αὐτήν, frt l שְׁתֻלוֹת ‖ [b] > G*, add ‖ **14** [a–a] prb add cf 11[c–c].12[c–c] ‖ [b] prp מִמֻּטֶהָ ‖ [c] > G, prp וּפֹרִיָּהּ ‖ [d] G καὶ κατέφαγεν αὐτήν, l וַתֹּאכַל ‖ **Cp 20,1** [a] G + οἴκου cf 3[b] et 8,11.12 ‖ **3** [a] mlt Mss אֶל ‖ [b] G + οἴκου cf 1[a], S + dbnj ‖ [c] > 2 Mss G*, add ‖ [d] > G*, add ‖ **5** [a] cf 3[d].

ו[6] ול בלישׁ וכל אף דכות . ח חס את[7]

בְּיוֹם בָּחֳרִי בְיִשְׂרָאֵל[b] וְאֶשָּׂא יָדִי לְזֶרַע בֵּית יַעֲקֹב וָאִוָּדַע לָהֶם בְּאֶרֶץ
ח חס את[7] . כד ס״פ מִצְרָיִם וָאֶשָּׂא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 6 בַּיּוֹם הַהוּא
יט . ח חס את[7] . ב נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תַּרְתִּי[a]
כט חס בבביא[8] . ה פסוק בסיפ[9] לָהֶם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ 7 וָאֹמַר אֲלֵהֶם אִישׁ
ג . כד ס״פ שִׁקּוּצֵי עֵינָיו הַשְׁלִיכוּ וּבְגִלּוּלֵי מִצְרַיִם אַל־תִּטַּמָּאוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
י פסוק ולא לא[10] . ה פסוק בסיפ[9] 8 וַיַּמְרוּ־בִי וְלֹא אָבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלַי אַיִשׁ[a] אֶת־שִׁקּוּצֵי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ
ב וְאֶת־גִּלּוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזָבוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי
ב בָּהֶם בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 9 וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי 9
ל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה בְתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם לְהוֹצִיאָם
ל חס מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 10 וָאוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וָאֲבִאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר׃ 10
11 וָאֶתֵּן לָהֶם אֶת־חֻקּוֹתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי הוֹדַעְתִּי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה 11
ב בסיפ אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם׃ 12 וְגַם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לִהְיוֹת לְאוֹת 12
ד[11] בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם׃ 13 וַיַּמְרוּ־בִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל 13
כה חס בסיפ בַּמִּדְבָּר בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי מָאָסוּ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם
ב חס וכל אוריית דכות הָאָדָם וָחַי בָּהֶם וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי חִלְּלוּ מְאֹד וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם
ב בַּמִּדְבָּר לְכַלּוֹתָם׃ 14 וָאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם 14
יט . ה[9] פסוק בסיפ וחד מן ח[7] חס את אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם׃ 15 וְגַם־אֲנִי נָשָׂאתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר 15
ח קמ[12] לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי[a] זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא
ה[13] לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ 16 יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי מָאָסוּ וְאֶת־חֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם 16
ב . כט[14] וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ[a] כִּי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ׃ 17 וַתָּחָס עֵינִי 17
ב[15] עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם[a] כְּלָה בַּמִּדְבָּר׃ 18 וָאֹמַר 18
ל . ל מל אֶל־בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בְּחֻקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם
אַל־תִּשְׁמְרוּ וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ׃ 19 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקֹּתַי 19
ג לֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃ 20 וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ וְהָיוּ 20
י . כד ס״פ לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 21 וַיַּמְרוּ־בִי 21

[6]Mm 1643. [7]Mm 1830. [8]Mm 1954. [9]Mm 2855. [10]Mm 1139. [11]Mm 785. [12]Mm 1092. [13]Mm 2786. [14]Mm 2501. [15]Mm 2219

5 [b] 𝔊 *τὸν οἶκον Ισραηλ* ‖ **6** [a] 𝔊 *ἡτοίμασα*, 𝔖(𝔗) *jhbt* = נתתי cf 15; 1 𝔐 ‖ **8** [a] > 𝔊*𝔖, add ‖ **15** [a] prb ins c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 לָהֶם cf 6 ‖ **16** [a] nonn Mss + מְאֹד cf 𝔖 et 13 sed etiam 21 ‖ **17** [a] mlt Mss אתם, prb l אֹתָם.

הַבָּנִים בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתָם
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ ב בסיפ
22 חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם בַּמִּדְבָּר׃ 22 [a]וָאָשֵׁב ב. נ בטע
לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃
23 גַּם־[a]אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת ג ר״פ בסיפ[16]. וכל מ״ם דכות׳ ב מ ה. יט. ה פסוק בסיפ[17]. כה חס בסיפ[18].
24 אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת׃ 24 יַעַן מִשְׁפָּטַי לֹא־עָשׂוּ וְחֻקּוֹתַי מָאָסוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי
25 חִלֵּלוּ וְאַחֲרֵי גִּלּוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם׃ 25 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָהֶם חֻקִּים
26 לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יִחְיוּ בָהֶם׃ 26 וָאֲטַמֵּא אוֹתָם בְּמַתְּנוֹתָם יט. ל[19]. כ[20]
בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם לְמַעַן אֲשֵׁמֵּם [a]לְמַעַן אֲשֶׁר יֵדְעוּ אֲשֶׁר אֲנִי ת[21]. נ פסוק למען למען[22]. ל. יב[23]
27 יְהוָה׃ ס 27 לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יא בטע בסיפ[24]. ב
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי [a]יְהוָה עוֹד זֹאת גִּדְּפוּ אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעֲלָם בִּי מָעַל׃ ג[25]. כ[26] מל ה[27] מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות׳ ב מ ב
28 וָאָבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לָהֶם וַיִּרְאוּ יט
כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־עֵץ עָבֹת וַיִּזְבְּחוּ שָׁם אֶת־זִבְחֵיהֶם [a]וַיִּתְּנוּ־שָׁם ה[28]. י
כַּעַס קָרְבָּנָם [a]וַיָּשִׂימוּ שָׁם רֵיחַ נִיחֹחֵיהֶם וַיסִּיכוּ שָׁם אֶת־נִסְכֵּיהֶם׃ לה. ל
29 וָאֹמַר אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־אַתֶּם הַבָּאִים [a]שָׁם [b]וַיִּקָּרֵא שְׁמָהּ כט חס בנביא[29]. יב[30] ב[31] מנה בליש. ה[32]
30 בָּמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ [b] 30 לָכֵן אֱמֹר | אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יא בטע בסיפ[24]
אֲדֹנָי [a]יְהוִה הֲבֶדֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמָאִים וְאַחֲרֵי שִׁקּוּצֵיהֶם אַתֶּם ל
31 זֹנִים׃ 31 [a]וּבְשָׂאֵת מַתְּנֹתֵיכֶם [b]בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ [b]אַתֶּם נִטְמָאִים ב. ד. ל בטע
לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם [c]וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל חַי־אֲנִי נְאֻם ט מיחד[20]
32 אֲדֹנָי [d]יְהוִה אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ 32 וְהָעֲלֹה עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא תִהְיֶה ה חס בסיפ. ל
אֲשֶׁר | אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה כַגּוֹיִם כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת לְשָׁרֵת עֵץ וָאָבֶן׃ ג[33]. יא[34] ול בליש וכל כל אלה בני דכות׳ ב מ ב
33 [a]חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי [b]יְהוִה אִם־לֹא בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה
34 שָׁפוּכָה אֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם׃ 34 וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי ג מל בליש[35]. ג ר״פ

[16]Mm 2856. [17]Mm 2449. [18]Mm 2855. [19]Mm 1294. [20]Mp sub loco. [21]Mm 1425. [22]Mm 2707. [23]Mm 801. [24]Mm 2912. [25]Mm 2351. [26]Mm 1238 א. [27]Mm 2790. [28]Mm 2857. [29]Mm 1954. [30]Mm 2938. [31]Mm 1536. [32]Mm 1806. [33]Mm 2144. [34]Mm 3361. [35]Mm 1670.

21 [a] l c V^P mlt Mss Vrs ואת cf 13 || **22** [a–a] > G*S, add cf 9.14 || **23** [a] l c V^P nonn Mss Edd וגם cf 15.25 || **26** [a–a] > G*, add || **27** [a] cf 3[d] || **28** [a–a] > G*, add || **29** [a] crrp? prp באים || [b–b] add? frt tot v add || **30** [a] cf 3[d] || **31** [a–a] G *καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν ἐν τᾶς ἀφορισμοῖς* cf 40, 1 מז || [b–b] > G*, add || [c] C pc Mss + הַזֶּה cf GC || [d] > Ms G*, add || **33** [a] G pr *διὰ τοῦτο* || [b] cf 3[d].

ג. ג³⁶ אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצֹתֶם ׀ בָּם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה
ג 35 וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה: 35 וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי ׀ 35
ה 37 אִתְּכֶם שָׁם פָּנִים ׀ אֶל־פָּנִים: 36 כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּמִדְבַּר 36
ל 38 אֶרֶץ מִצְרָיִם כֵּן אִשָּׁפֵט ׀ אִתְּכֶם נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה: 37 וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם 37
ל 38 תַּחַת הַשָּׁבֶט וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת[a] הַבְּרִית[b]: 38 וּבָרוֹתִי מִכֶּם
ב. ב מל. ל חד חס וג מל³⁹. ח הַמֹּרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת
ח סביר לשון רבים. יא ס״פ בסיפ יִשְׂרָאֵל לֹא יָבֹאוּ[a] וִידַעְתֶּם ׀ כִּי־אֲנִי ׀ יְהוָה: 39 וְאַתֶּם בֵּית־ 39
ל יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִישׁ גִּלּוּלָיו לְכוּ[b] עִבְדוּ[dc] וְאַחַר[d] אִם־
ו. ד⁴⁰ אֵינְכֶם[e] שֹׁמְעִים אֵלָי[c] וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי לֹא תְחַלְּלוּ־עוֹד בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם
וּבְגִלּוּלֵיכֶם: 40 כִּי בְהַר־קָדְשִׁי בְּהַר | מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה 40
ג. כן כת⁴¹ ג מל בלישׁ שָׁם יַעַבְדֻנִי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּה בָּאָרֶץ[b] שָׁם אֶרְצֶם וְשָׁם אֶדְרֹושׁ
ב. כח. ב⁴² אֶת־תְּרוּמֹתֵיכֶם וְאֶת־רֵאשִׁית מַשְׂאוֹתֵיכֶם בְּכָל־קָדְשֵׁיכֶם: 41 בְּרֵיחַ ׀ ס 41
ל ר״פ. ג נִיחֹחַ אֶרְצֶה אֶתְכֶם ׀ בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־ ג. ג³⁰
ג. ג³⁰ הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצֹתֶם ׀ בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָכֶם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם: 42 וִידַעְתֶּם 42
ח כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יט נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לַאֲבוֹתֵיכֶם: 43 וּזְכַרְתֶּם־שָׁם אֶת־ 43
ג. ב. ד דַּרְכֵיכֶם וְאֶת כָּל־[a]עֲלִילוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר נִטְמֵאתֶם ׀ בָּם וּנְקַטְתֶּם ׀ בְּפְנֵיכֶם
[b]בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶם [b]אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם: 44 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי 44
ג⁴³ מילין מן יא אות ל בלישׁ. ל אֶתְכֶם לְמַעַן שְׁמִי לֹא ׀ כְּדַרְכֵיכֶם הָרָעִים וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת
[a]בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה: פ

כד **21** 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ דֶּרֶךְ **21**
ו׳ ה מנה בסיפ תֵּימָנָה וְהַטֵּף[a] אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא ׀ אֶל־[b]יַעַר [c]הַשָּׂדֶה נֶגֶב[cd]: 3 וְאָמַרְתָּ 3
ל לְיַעַר הַנֶּגֶב שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי מַצִּית־בְּךָ |

36 Mm 2858. 37 Mm 243. 38 Mp sub loco. 39 Mm 2859. 40 Mm 309. 41 Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. 42 Lv 26,31. 43 Mm 3779. Cp 21 1 Mm 2860.

36 [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **37** [a] 𝔊 *ἐν ἀριθμῷ*, l בְּמִסְפַּר cf 1 Ch 9,28 ‖ [b] > 𝔊*, dl (dttg cf init 38) ‖ **38** [a] l c 𝔗 nonn Mss Seb Vrs יָבֹאוּ ‖ **39** [a] cf 3[d] ‖ [b] prp הַשְׁלִיכוּ cf 7 ‖ [c–c] add? cf [b] ‖ [d–d] pc Mss עברו ו׳; 𝔊 *ἐξάρατε· καὶ μετὰ ταῦτα*, prp בַּעֲרוּ אַחֲרֵיכֶם cf 1 R 14,10 21,21 ‖ [e] prp וְשֶׁלְכֶם = אֶשְׁכֶם ‖ **40** [a] cf 3[d] ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ **43** [a] > 𝔗𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ **44** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 2 Mss 𝔊* ‖ **Cp 21,2** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐπίβλεψον* = וְהַבֵּט? ‖ [b] = עַל ‖ [c–c] Ms om הַשָּׂדֶה, Ms 𝔖 הנגב; prb l sol הַנֶּגֶב (שָׂדֶה var lect ad יַעַר) ‖ [d] Or pc Mss נֶגְבָּה ‖ **3** [a] > 𝔗 Ms 𝔊*, add.

ה פסוק כל וכל כל . ג ב פת וחד קמ[2] . ח[3] . ג . ה . ו[4] . ב

אֵשׁ וְאָכְלָה בְּךָ כָּל־עֵץ־לַחּ וְכָל־עֵץ יָבֵשׁ לֹא־תִכְבֶּה לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת
4 וְנִצְרְבוּ־בָהּ כָּל־פָּנִים מִנֶּגֶב צָפוֹנָה׃ 4 וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה
5 בְּעַרְתִּיהָ לֹא תִכְבֶּה׃ 5 וְאַמַּר אֲהָהּ אֲדֹנָי[a] יְהוִה הֲמָּה[b] אֹמְרִים לִי

ג . ב

ו[4] . ג[5] ול בלישׁ

6 הֲלֹא מְמַשֵּׁל מְשָׁלִים הוּא׃ פ 6 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃

ח חס בסיפ

כד . יג[6] וכל עזרא דכות ב מ א . ל . ו[1] ה מנה בסיפ

7 [a]בֶּן־אָדָם שִׂם פָּנֶיךָ אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וְהַטֵּף[b] אֶל[c]־מִקְדָּשִׁים[d] וְהִנָּבֵא
8 עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 8 וְאָמַרְתָּ לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל [a]כֹּה אָמַר[b] יְהוָה[a]

ח . ו בסיפ

הִנְנִי אֵלַיִךְ[c] וְהוֹצֵאתִי חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק[d] וְרָשָׁע׃
9 לָכֵן אֲשֶׁר־הִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק[a] וְרָשָׁע לָכֵן תֵּצֵא חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ אֶל־[b]

כא . ד[7] . ח[8]

ח[8] . ו[7]

10 כָּל־בָּשָׂר מִנֶּגֶב צָפוֹן׃ 10 וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה הוֹצֵאתִי
11 חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ לֹא תָשׁוּב עוֹד׃ ס 11 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֵאָנַח

ו[7] . כג בסיפ . ל

ל . ל

12 בְּשִׁבְרוֹן מָתְנַיִם וּבְמָרִירוּת תֵּאָנַח לְעֵינֵיהֶם׃ 12 וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ
עַל־מֶה אַתָּה נֶאֱנָח וְאָמַרְתָּ אֶל[a]־שְׁמוּעָה כִּי־בָאָה וְנָמַס כָּל־לֵבָב וְרָפוּ

ל . ב[9] . ל

ב פסוק כל כל כל וכל[10] . ב

כָּל־יָדַיִם וְכֹהֲתָה כָּל־רוּחַ וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מַיִם הִנֵּה בָּאָה
וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ פ

ו בסיפ

13 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 14 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה
אָמַר[a] אֲדֹנָי[a] אֱמֹר[b]

ב . ג . ג פסוק דמיין

חֶרֶב חֶרֶב הוּחָדָה וְגַם־מְרוּטָה[c]׃

ו[11] פסוק למען למען ג מנה ר״פ . ג

15 לְמַעַן טִבְחָ טִבְחָה הוּחָדָה

ב

לְמַעַן־[a]הְיֵה־לָהּ[a] בָּרָק מֹרָטָה

ב

[b]אוֹ נָשִׂישׂ שֵׁבֶט בְּנִי מֹאֶסֶת כָּל־עֵץ[b]׃

16 וַיִּתֵּן[a] אֹתָהּ לְמָרְטָהּ[b] לְתָפְשׂ בַּכָּף

ג[12] ול חס בסיפ

[2] Mm 221. [3] Mm 2857. [4] Mm 687. [5] Mm 2861. [6] Mm 2682. [7] Mm 2862. [8] Mm 3473. [9] Mm 1609. [10] Mm 2863. [11] Mm 2707. [12] Mm 1009.

5 [a] 𝔊* hic vertit *κύριε*, sed 𝔏[S]𝔄 Tyc om; dl ‖ [b] 𝔗 pr הֲנָה cf 𝔖𝔗 ‖ **7** [a] 𝔊 pr *διὰ τοῦτο προφήτευσον* ‖ [b] cf 2[a] ‖ [c] = עַל ‖ [d] 2 Mss שִׁי–, pc Mss 𝔖 שָׂם– 𝔊 *τὰ ἅγια αὐτῶν*; l מִקְדָּשָׁם vel שָׂהּ– vel שֶׂיהָ– ‖ **8** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔗 mlt Mss Edd 𝔊[L]𝔖𝔗[Ms]𝔙 + אדני (𝔊[BmBO 62.407] θ′ + *κύριος*), l 𝔄𝔦 = 𝔗𝔏[S]𝔄 Tyc ‖ [c] = עָלַיִךְ ‖ [d] 𝔊 *ἄδικον* cf 𝔗 ‖ **9** [a] cf 8[d] ‖ [b] = עַל ‖ [c] l c Or pc Mss צפונה cf 3 ‖ **12** [a] = עַל ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **14** [a] mlt Mss Edd + יהוה cf 𝔖𝔗[rY]; l יהוה cf 𝔊* ‖ [b] > 𝔊[L]𝔏[S] Bo 𝔖, prb dl ‖ [c] l מֹרָטָה ut 15 ‖ **15** [a–a] 𝔊 *γένῃ εἰς*, frt l חֵלִית לְ; al prp בָּרָק ‖ [b–b] crrp et prb add; prp אֵיךְ אֲשִׁיבֶנּוּ שֵׁבֶט vel לְבַטֵּחַ לְמִרְצַח; prp לְמִרְצַח vel לְבַטֵּחַ ‖ **16** [a] 𝔙 *et dedi* ‖ [b] frt l לִמְרֹטָה; prp מָאַסְתָּ וְכָל־עֵצָה vel אֵין יְשׁ׳

ג.ב [e]הֵיא־הוּחֲדָה חֶרֶב[d] וְהֵיא מֹרָטָה[c]
ל מל לָתֵת אוֹתָהּ בְּיַד־הוֹרֵג׃
17 וְעַק וְהֵילֵל[l] בֶּן־אָדָם כִּי־הִיא הָיְתָה[a] בְּעַמִּי
הִיא בְּכָל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
ג.13 ל מְגוֹרֵי[b] אֶל־חֶרֶב הָיוּ אֶת־עַמִּי
ל לָכֵן סְפֹק אֶל־יָרֵךְ׃
ג.14 ב 18 [a]כִּי בֹחַן וּמָה אִם־גַּם־שֵׁבֶט מְאָסַת לֹא יִהְיֶה[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ פ
כג בסיפ. ג.15 19 [a]וְאַתָּה[c] בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְהַךְ כַּף אֶל־כָּף
ד חס ול בליש וְתִכָּפֵל חֶרֶב שְׁלִשְׁתָה[c] חֶרֶב חַלְלִים הִיא
ל.ל חֶרֶב [d]חָלָל[c] הַגְּדוֹל הַחֹדֶרֶת[dc] לָהֶם׃
ל.ב.ל 20 לְמַעַן | לָמוּג[a] לֵב[b] וְהַרְבֵּה הַמִּכְשֹׁלִים[c]
ל.ל עַל כָּל־שַׁעֲרֵיהֶם נָתַתִּי [d]אִבְחַת־חֶרֶב[d]
ל אָח עֲשׂוּיָה לְבָרֶק מְעֻטָּה[e] לְטָבַח׃
ל.ל.ח.ל 21 [a]הִתְאַחֲדִי[a] הֵימָנִי [b]הָשִׂימִי[b] [c]הַשְׂמִילִי[c] אֲנָה פָּנַיִךְ מְעָדוֹת[d]׃
ט[19].ט[19] 22 וְגַם־אֲנִי אַכֶּה כַפִּי אֶל[a]־כַּפִּי וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי
23 24 כג בסיפ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ פ 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 24 וְאַתָּה
כד בֶּן־אָדָם שִׂים־לְךָ | שְׁנַיִם דְּרָכִים לָבוֹא חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל מֵאֶרֶץ אֶחָד[a]
יז[17].ג[18].לה[19].ג[18] יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם וְיָד בָּרְאָ[b] בִּרְאֹשׁ [c]דֶּרֶךְ־עִיר[c] בָּרְאָ[d]׃ 25 דֶּרֶךְ תָּשִׂים 25
ג[20] לָבוֹא חֶרֶב אֶת[a] רַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וְאֶת[b]־יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם[c] בְּצוּרָה[d]׃
ל.לה[19] 26 כִּי־עָמַד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל[a]־אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים לִקְסֹם־ 26
נ קֶסֶם קִלְקֵל בַּחִצִּים שָׁאַל בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכָּבֵד׃ 27 בִּימִינוֹ הָיָה | 27

[13]Gn 37,1. [14]Mp sub loco. [15]Ex 8,12. [16]Mm 609. [17]Mm 98. [18]Mm 2864. [19]Mm 2840. [20]Mm 345.

61 [c–c] frt l הוּא הֶחָד הַחֶרֶב והוא מְרָטָה ‖ [d] dl, gl? ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd הִיא; add? ‖ [b] prb l מְגֻרֵי ‖ [c] = עַל ‖ **18** [a–a] crrp ‖ [b] cf 12[b] ‖ **19** [a] Mss pr וַיְהִי דְּבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔙 *ac triplicetur*, l וְשֻׁלָּשָׁה cf 𝔖 ‖ [d–d] חֲלָלִים גְּדוֹלָה חדרת l ‖ [e] Ms Vrs החרדת, l 𝔐 ‖ **20** [a] 𝔗 נמוג, l הָמוֹג ‖ [b] 𝔊[L](𝔎𝔄 Arm 𝔖𝔗) + *αὐτῶν*, prb l לִבָּם ‖ [c] 𝔊(𝔖) *οἱ ἀσθενοῦντες*, 𝔗 *mtqljhwn*; prp הַמְכֻשָּׁלִים, prb l מִכְשֹׁלָם ‖ [d–d] prb l טבחת־חרב vel חרב טֶבַח הֶחָרֵב cf 𝔊 ‖ [e] l מְרֻטָה vel מְ(רֻטָה) ‖ **21** [a] prb l c pc Mss התאחרי; prp הִתְחַדִּי cf 𝔊(𝔙) *ὀξύνου* ‖ [b] > Ms 𝔊𝔙, dl (dttg) ‖ [c] mlt Mss השמאי(י)לי ‖ [d] prp –דִּים ‖ **22** [a] = עַל ‖ **24** [a] l c 2 Mss אַחַת cf Vrs ‖ [b] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [c–c] l דרך יָד ‖ [d] 𝔊 *ἐπ' ἀρχῆς*, l בְּרֹאשׁ et cj c 25 ‖ **25** [a] l אֶל = עַל ‖ [b] l וְאֶל = וְעַל ‖ [c] frt l c pc Mss וְ׳ cf 𝔊𝔖 ‖ [d] 𝔊 *ἐν μέσῳ αὐτῆς*, frt l בְּתוֹכָהּ ‖ **26** [a] = עַל.

הַקֶּסֶם יְרוּשָׁלַ֔ם [a]לָשׂ֥וּם כָּרִ֖ים [a]לִפְתֹּ֣חַ פֶּ֑ה [b]בְּרָצְח֣וֹ לְהָרִ֔ים קוֹל נ[21]
בְּתְרוּעָ֔ה לָשׂ֥וּם כָּרִ֖ים עַל־שְׁעָרִ֑ים לִשְׁפֹּ֣ךְ סֹלְלָ֔ה לִבְנ֖וֹת [c]דָּיֵֽק׃
28 וְהָיָ֤ה לָהֶם֙ כִּקְסָ֣ם [a]שָׁוְא֔ בְּעֵינֵיהֶ֖ם [b]שִׁבְעֵ֣י שְׁבֻעֹ֑ות לָהֶ֗ם [b]וְהוּא־ כקסם י. ד[22]
29 מַזְכִּ֥יר עָוֹ֖ן לְהִתָּפֵֽשׂ׃ פ 29 לָכֵ֗ן כֹּ֤ה־[a]אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה יַ֚עַן הַזְכַּרְכֶ֣ם ל. כג בטע בסיפ. כט בטע בסיפ. ל
עֲוֹנְכֶ֔ם בְּהִגָּלוֹת֙ פִּשְׁעֵיכֶ֔ם לְהֵרָא֖וֹת חַטַּאותֵיכֶ֑ם בְּכֹ֣ל עֲלִילוֹתֵיכֶ֗ם ד מל[24] ג מנה כת כן. ד[23]
30 כִּֽי־בָאתֶ֥ם בַּזִּכָּר֖וֹן בַּכַּ֣ף [b]תִּתָּפֵֽשׂוּ׃ פ 30 וְאַתָּ֣ה [a]חָלָ֣ל רָשָׁ֔ע [a]נְשִׂיא ל
31 יִשְׂרָאֵ֑ל אֲשֶׁר־בָּ֥א יוֹמ֖וֹ בְּעֵ֥ת עֲוֹ֖ן קֵֽץ׃ ס 31 כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י [a]יְהוִ֔ה
הָסִ֣יר[b] הַמִּצְנֶ֔פֶת וְהָרֵ֖ם[c] הָעֲטָרָ֑ה זֹ֣את לֹא־זֹ֔את הַשָּׁפָ֖לָה[d] הַגְבֵּ֑הַ[e] ב חד חס וחד מל[25]. ל. ב
32 [f]וְהַגְבָּהַ֙[g] הַשְׁפֵּ֔יל[f]׃ 32 עָוָ֥ה עָוָ֛ה עָוָ֖ה [a]אֲשִׂימֶ֑נָּה [b]גַּם־זֹ֣את לֹ֤א הָיָה֙[be] ל. ל. ל
33 עַד־בָּ֣א אֲשֶׁר־לֹ֣ו הַמִּשְׁפָּ֔ט וּנְתַתִּ֖יו׃ פ 33 וְאַתָּ֣ה [c]בֶן־אָדָ֗ם הִנָּבֵ֤א כג בסיפ[26]
וְאָמַרְתָּ֙ כֹּ֣ה אָמַ֤ר אֲדֹנָי֙[a] יְהוִ֔ה אֶל־[b]בְּנֵ֥י עַמֹּ֖ון וְאֶל־[c]חֶרְפָּתָ֑ם וְאָמַרְתָּ֗
34 חֶ֚רֶב֙ חֶ֣רֶב פְּתוּחָ֔ה לְטֶ֥בַח מְרוּטָ֖ה לְהָכִ֑יל[d] לְמַ֥עַן בָּרָ֖ק׃ 34 בַּחֲזֹ֥ות ב. ג[27]. ל[26]
לָךְ֙ שָׁ֣וְא בִּקְסֹם־לָ֔ךְ כְּזָ֥ב לָתֵ֖ת אֹותָ֑ךְ [a]אֶל־[b]צַוְארֵ֗י חַלְלֵ֤י רְשָׁעִים֙ ט מל בלשון זכר[28]. ל
35 אֲשֶׁר־בָּ֣א יוֹמָ֔ם בְּעֵ֖ת עֲוֹ֥ן קֵֽץ׃ 35 הָשֵׁ֣ב [a]אֶל־תַּעֲרָ֑הּ [b]בִּמְקֹ֥ום אֲשֶׁר־ נ[29]
36 נִבְרֵ֖את בְּאֶ֥רֶץ מְכֹרֹתֵ֑יךְ אֶשְׁפֹּ֥ט אֹתָֽךְ׃ 36 וְשָׁפַכְתִּ֤י עָלַ֙יִךְ֙ זַ֣עְמִ֔י בְּאֵ֖שׁ ל. ל
עֶבְרָתִ֑י אָפִ֣יחַ עָלַ֔יִךְ וּנְתַתִּ֖יךְ בְּיַד־ אֲנָשִׁ֥ים בְּעֲרִ֖ים חָרָשֵׁ֥י מַשְׁחִֽית׃ ל. נ[30]
37 לָאֵ֖שׁ תִּהְיֶ֑ה [a]לְאָכְלָ֣ה דָמֵ֔ךְ יִהְיֶ֖ה בְּתֹ֣וךְ הָאָ֑רֶץ לֹ֥א תִזָּכְרִ֖י כִּ֣י [c]אֲנִ֔י ב. ה
יְהוָ֥ה [c]דִּבַּ֖רְתִּי׃ פ
22 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 וְאַתָּ֣ה [c]בֶן־אָדָ֗ם הֲתִשְׁפֹּ֤ט כג בסיפ[1]
3 הֲתִשְׁפֹּ֣ט[a] אֶת־עִ֣יר הַדָּמִ֔ים וְהֹודַעְתָּ֖הּ אֶת כָּל־תֹּועֲבֹותֶֽיהָ׃ 3 וְאָמַרְתָּ֗ ג מל
כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה [b]עִ֥יר שֹׁפֶ֛כֶת דָּ֖ם בְּתֹוכָ֑הּ לָבֹ֣וא עִתָּ֔הּ וְעָשְׂתָ֥ה נ[2]

[21] Mm 2865. [22] Mm 2477. [23] Mm 731. [24] Mm 1383. [25] Jes 27,9. [26] Mp sub loco. [27] Mm 3956. [28] Mm 2565. [29] Mm 2866. [30] Mm 2867. Cp 22 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2259.

27 [a–a] dl cf v b || [b] G *ἐν βοῇ*, l בצרח || [c] mlt Mss Edd GSTMss וְלִ || 28 [a] prp כְּקֶסֶם cf S || [b–b] > G*S, add || 29 [a] cf 12[b] || [b] G *ἐν τούτοις* = בָּהֶם? || 30 [a–a] prb l חָלַל רָשַׁע cf 34 || 31 [a] cf 12[b] || [b] l הסר || [c] l והרם || [d] l הִשְׁ || [e] sic L, mlt Mss Edd הַ– || [f–f] l והגבהה השפל || [g] sic L, mlt Mss Edd הַ– || 32 [a] > Ms G*S || [b–b] G *οὐδ'* (GA *οὐ* GB *οὐαὶ*) *αὕτη* (> GA) *τοιαύτη ἔσται*, prp אוֹי לָהּ כָּזֹאת תִּהְיֶה || [c] l תִּהְיֶה aut תֵּהָיֶה זֹאת vel sol זֹאת || 33 [a] cf 12[b] || [b] = עַל || [c] = ועל || [d] G(CU) *εἰς συντέλειαν*, prb l לְכָלָה || [e] l בְּרֹק || 34 [a] prp אוֹתָהּ || [b] = עַל || 35 [a] frt l שְׁבִי || [b–b] G *μὴ καταλύσῃς*, οι γ' (SU) *εἰς τὸν κολεόν σου* (cf GLC lect dupl); frt l רַךְ– || 37 [a] l תִּהְיִי || Cp 22,2 [a] > pc Mss G*S, dl (ex 20,4?) || 3 [a] > G*, add? || [b] G + *ὦ*, frt ins אוֹי (cf 24,6) vel הוֹי vel (עיר)הָ.

4 גִּלּוּלִים עָלַיִךְ לְטָמְאָה׃ 4 בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר־שָׁפַכְתְּ אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ
אֲשֶׁר־עָשִׂית טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי[a] יָמַיִךְ[b] וַתָּבוֹא[c] עַד־שְׁנוֹתָיִךְ עַל־כֵּן
5 נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה לַגּוֹיִם וְקָלָסָה לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ 5 הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת
6 מִמֵּךְ יִתְקַלְסוּ־בָךְ טְמֵאַת הַשֵּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה׃ 6 הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל
7 אִישׁ לִזְרֹעוֹ[a] הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם׃ 7 אָב וָאֵם[b] הֵקַלּוּ בָךְ לַגֵּר עָשׂוּ
8 בְּעָשֶׁק בְּתוֹכֵךְ יָתוֹם וְאַלְמָנָה הוֹנוּ בָךְ׃ 8 קָדָשַׁי בָּזִית וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי
9 חִלַּלְתְּ׃ 9 אַנְשֵׁי רָכִיל הָיוּ בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־דָּם וְאֶל[a]־הֶהָרִים[b] אָכְלוּ
10 בָּךְ זִמָּה עָשׂוּ בְּתוֹכֵךְ׃ 10 עֶרְוַת־אָב גִּלָּה־[a]בָּךְ טְמֵאַת הַנִּדָּה עִנּוּ־[b]בָךְ׃
11 וְאִישׁ | אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־כַּלָּתוֹ טִמֵּא בְּזִמָּה
וְאִישׁ אֶת־אֲחֹתוֹ בַּת־אָבִיו עִנָּה־בָּךְ׃ 12 שֹׁחַד לָקְחוּ־בָךְ לְמַעַן שְׁפָךְ־
דָּם נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית לָקָחְתְּ וַתְּבַצְּעִי רֵעַיִךְ בַּעֹשֶׁק וְאֹתִי שָׁכַחַתְּ נְאֻם
אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 13 וְהִנֵּה הִכֵּיתִי כַּפִּי אֶל[a]־בִּצְעֵךְ אֲשֶׁר עָשִׂית
14 וְעַל־דָּמַיִךְ[b] אֲשֶׁר הָיוּ[c] בְּתוֹכֵךְ׃ 14 הֲיַעֲמֹד לִבֵּךְ אִם־תֶּחֱזַקְנָה יָדַיִךְ
לַיָּמִים אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אוֹתָךְ[a] אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי[b] וְעָשִׂיתִי׃ 15 וַהֲפִיצוֹתִי
16 אוֹתָךְ בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִיךְ בָּאֲרָצוֹת וַהֲתַמּוֹתִי טֻמְאָתֵךְ מִמֵּךְ׃ 16 [a]וְנִחַלְתְּ ס
בָּךְ[a] לְעֵינֵי גוֹיִם[b] וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
17 17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 18 בֶּן־אָדָם[a] הָיוּ־לִי בֵּית־
18
יִשְׂרָאֵל לְסִגִים[b] כֻּלָּם נְחֹשֶׁת וּבְדִיל וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת בְּתוֹךְ כּוּר סִגִים
כֶּסֶף[c] הָיוּ׃ ס 19 לָכֵן[a] כֹּה[b] אָמַר[c] אֲדֹנָי[d] יְהוִה יַעַן הֱיוֹת כֻּלְּכֶם
19
לְסִגִים לָכֵן הִנְנִי קֹבֵץ אֶתְכֶם אֶל־תּוֹךְ יְרוּשָׁלִָם׃ 20 קְבֻצַּת[a] כֶּסֶף
20
וּנְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וְעוֹפֶרֶת וּבְדִיל אֶל־תּוֹךְ כּוּר לָפַחַת־עָלָיו אֵשׁ
לְהַנְתִּיךְ[b] כֵּן אֶקְבֹּץ בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי[c] וְהִנַּחְתִּי[d] וְהִתַּכְתִּי אֶתְכֶם׃

[3]Mm 2835. [4]Mm 2868. [5]Mm 2869. [6]Mm 2870. [7]Mm 2871. [8]Mm 609. [9]Mm 2872. [10]Mm 287. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2392. [13]Mm 2873.

4 [a] S *qrbw* T *wqrjb* ‖ [b] T sg ‖ [c] G *kai ἤγαγες*, V *et adduxisti*, frt l ותבאי ‖ [d] l c 2 Mss Or Vrs עת ‖ **6** [a] G *πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ* = לְזַרְעוֹ ‖ **9** [a] = ועל ‖ [b] prp הַדָּם cf 18,6 ‖ **10** [a] Vrs pl ‖ [b] pc Mss sg ‖ **12** [a] > pc Mss G*, add ‖ **13** [a] = עַל ‖ [b] prb l c pc Mss G דמיך ‖ [c] 2 Mss Seb הָיָה cf SCV ‖ **14** [a] mlt Mss אתך, l אִתָּךְ ‖ **16** [a–a] l c Ms Vrs תִּי בָךְ– ‖ [b] l c mlt Mss Gσ′SC הַגֹּי ‖ **18** [a] G + *ἰδού* ‖ [b] C[2] nonn Mss ut Q; prb l לְסִגִים ‖ [c] prb tr post כלם cf 20; an dl? ‖ **19** [a] G + *εἶπον*, frt ins אֱמֹר cf 7,2[a] ‖ [b] > G*, add ‖ **20** [a] l כִּקְ cf GSC ‖ [b] prp לְהַנְתִּיךְ cf GS ‖ [c] > G* ‖ [d] > S; G *καὶ συνάξω* = וְכִנַּסְתִּי? prp וגפחתי (cf 21) vel וְהִפַּחְתִּי.

21 [a]וְכִנַּסְתִּי אֶתְכֶם[a] וְנָפַחְתִּי עֲלֵיכֶם בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי וְנִתַּכְתֶּם בְּתוֹכָהּ: ב בתרי לישנ[14]. ל
22 כְּהִתּוּךְ כֶּסֶף בְּתוֹךְ כּוּר כֵּן תִּתָּכוּ בְתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה ל.
שָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עֲלֵיכֶם: פ ב ובטע

23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 24 בֶּן־אָדָם אֱמָר־לָהּ אַתְּ אֶרֶץ
25 לֹא מְטֹהָרָה[a] הִיא לֹא[b] וְגֶשֶׁמָה[c] בְּיוֹם זָעַם: 25 [a]קֶשֶׁר נְבִיאֶיהָ[a] בְּתוֹכָהּ ל.
כַּאֲרִי שֹׁאֵג טֹרֵף טֶרֶף נֶפֶשׁ אָכָלוּ חֹסֶן וִיקָר יִקָּחוּ[b] אַלְמְנוֹתֶיהָ[c] הִרְבּוּ ד. ב[15]. [16]
26 בְתוֹכָהּ: 26 כֹּהֲנֶיהָ חָמְסוּ תוֹרָתִי וַיְחַלְלוּ קָדָשַׁי בֵּין־קֹדֶשׁ לְחֹל לֹא
הִבְדִּילוּ וּבֵין־הַטָּמֵא[a] לְטָהוֹר לֹא הוֹדִיעוּ וּמִשַּׁבְּתוֹתַי[b] הֶעְלִימוּ ל. ב
27 עֵינֵיהֶם וָאֵחַל בְּתוֹכָם: 27 שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כִּזְאֵבִים טֹרְפֵי טֶרֶף
28 לִשְׁפֹּךְ־דָּם[a] לְאַבֵּד נְפָשׁוֹת[a] לְמַעַן בְּצַע בָּצַע: 28 וּנְבִיאֶיהָ טָחוּ לָהֶם ל
תָּפֵל חֹזִים שָׁוְא וְקֹסְמִים לָהֶם כָּזָב אֹמְרִים כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה ל
29 וַיהוָה לֹא דִבֵּר: 29 עַם הָאָרֶץ[a] עָשְׁקוּ עֹשֶׁק וְגָזְלוּ גָּזֶל וְעָנִי[a] וְאֶבְיוֹן ג
30 הוֹנוּ וְאֶת־הַגֵּר עָשְׁקוּ[b] בְּלֹא מִשְׁפָּט: 30 וָאֲבַקֵּשׁ מֵהֶם אִישׁ גֹּדֵר־ [17]
גָּדֵר וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ לְפָנַי בְּעַד הָאָרֶץ לְבִלְתִּי שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי: ב. [18]. [19]
31 וָאֶשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי [20]ח
נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה: פ

23 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 2 בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת ל בטע. ג[1]
3 אֵם־אַחַת הָיוּ: 3 וַתִּזְנֶינָה בְמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ שָׁמָּה מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן ל.[2] ל. ל. ל
4 וְשָׁם עִשּׂוּ דַּדֵּי בְתוּלֵיהֶן: 4 וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ ג. ב. ב
וַתִּהְיֶינָה לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת [a]וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלַם ג
5 אָהֳלִיבָה[a]: 5 וַתִּזֶן אָהֳלָה תַּחְתָּי וַתַּעְגֹּב[a] עַל־מְאַהֲבֶיהָ [b]אֶל־אַשּׁוּר[b] ב
6 קְרוֹבִים[c]: 6 לְבֻשֵׁי תְכֵלֶת פַּחוֹת וְסָגָנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם פָּרָשִׁים ה מל
7 רֹכְבֵי סוּסִים: 7 וַתִּתֵּן תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר כֻּלָּם וּבְכָל[c] ג פסוק ובכל בכל. ה[3]

[14]Mm 3137. [15]Mm 3778. [16]Mm 1853. [17]Mp sub loco. [18]Mm 2874. [19]Mm 2875. [20]Mm 2876.
Cp **23** [1]Mm 1886. [2]Mp sub loco. [3]Mm 781.

21 [a–a] > G*S, add ‖ **24** [a] G *βρεχομένη*, l מְטֻרָה ‖ [b] nonn Mss GSCEdd ע וְלֹא ‖ [c] l גֶּשֶׁמָה ‖ **25** [a–a] G *ἧς οἱ ἀφηγούμενοι*, l אֲשֶׁר נְשִׂיאֶיהָ ‖ [b] 2 Mss לָקְחוּ, prb recte cf Vrs ‖ [c] nonn Mss G וְאִ׳ ‖ **26** [a] l c C pc Mss טמא cf 44,23 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ומשׁ׳ ‖ **27** [a–a] > G*, add ‖ **28** [a] > G*S, add ‖ **29** [a] pc Mss GV עני ‖ [b] l עָשְׁקוּ cf G et 7 ‖ **31** [a] > G*, add ‖ **Cp 23,4** [a–a] prb add ‖ **5** [a] Or ותעגב ‖ [b–b] prb add; אל = עַל ‖ [c] cj c 6.

אֲשֶׁר־עָנְבָה בְכָל־גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ 8 וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִמִּצְרַיִם לֹא 8
ג. ג עָזָבָה כִּי אֹתָהּ[a] שָׁכְבוּ בִנְעוּרֶיהָ וְהֵמָּה עִשּׁוּ דַּדֵּי בְתוּלֶיהָ וַיִּשְׁפְּכוּ
תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ 9 לָכֵן נְתַתִּיהָ בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ בְּיַד בְּנֵי אַשּׁוּר אֲשֶׁר 9
יט ר״פ[4] עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃ 10 הֵמָּה גִּלּוּ עֶרְוָתָהּ בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ לָקָחוּ וְאוֹתָהּ 10
ב דגש[5]. ל בַּחֶרֶב הָרָגוּ וַתְּהִי־שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים[b] עָשׂוּ בָהּ׃ ס 11 וַתֵּרֶא 11
אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוֹנֵי אֲחוֹתָהּ׃
12 אֶל[a]־בְּנֵי אַשּׁוּר עָגְבָה פַּחוֹת וּסְגָנִים קְרֹבִים לְבֻשֵׁי מִכְלֹלוֹת[b] פָּרָשִׁים 12
ה בסיפ רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם׃ 13 וָאֶרְאֶה כִּי נִטְמָאָה דֶּרֶךְ אֶחָד 13
ל. ג מל[6]. ב[7]. ג לִשְׁתֵּיהֶן׃ 14 וַתֹּסֶף אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ וַתֵּרֶא [a]אֲנָשִׁים מְחֻקָּה[a] עַל־הַקִּיר 14
כשדים. ב קׇ צַלְמֵי כַשְׂדִּיִּים חֲקֻקִים בַּשָּׁשֶׁר׃ 15 חֲגוּרֵי אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם סְרוּחֵי 15
ל. ב[8] טְבוּלִים בְּרָאשֵׁיהֶם מַרְאֵה שָׁלִשִׁים כֻּלָּם דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל[a] כַּשְׂדִּים
ותעגבה. ג[9] אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם׃ 16 וַתַּעְגְּבֵ[a] עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח מַלְאָכִים 16
ג. ד ג חס וחד מל[10] אֲלֵיהֶם כַּשְׂדָּימָה׃ 17 וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי־בָבֶל לְמִשְׁכַּב דֹּדִים וַיְטַמְּאוּ 17
ג.[11] ג אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא־בָּם וַתֵּקַע נַפְשָׁהּ מֵהֶם׃ 18 וַתְּגַל[11] תַּזְנוּתֶיהָ 18
ג[11] וַתְּגַל אֶת־עֶרְוָתָהּ וַתֵּקַע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ כַּאֲשֶׁר נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל
אֲחוֹתָהּ׃ 19 וַתַּרְבֶּה[a] אֶת־תַּזְנוּתֶיהָ לִזְכֹּר אֶת־יְמֵי נְעוּרֶיהָ אֲשֶׁר זָנְתָה 19
ל וחס. ג מל[12] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 20 וַתַּעְגְּבָה[a] עַל פִּלַגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר־חֲמוֹרִים 20
ל. ל. ל חטף בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים זִרְמָתָם׃ 21 [a]וַתִּפְקְדִי אֶת זִמַּת נְעוּרַיִךְ בֵּעָשְׂוֹת[b] 21
ל. ל מִמִּצְרַיִם[c] דַּדַּיִךְ לְמַעַן[d] שְׁדֵי נְעוּרַיִךְ׃ ס 22 לָכֵן אָהֳלִיבָה כֹּה־ 22
אָמַר[13] אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי מֵעִיר אֶת־מְאַהֲבַיִךְ עָלַיִךְ אֶת אֲשֶׁר־נָקְעָה
ג פסוק בסיפ וכל כל נַפְשֵׁךְ מֵהֶם וַהֲבִאֹתִים עָלַיִךְ מִסָּבִיב׃ 23 בְּנֵי בָבֶל וְכָל־כַּשְׂדִּים 23
ב מל[14]. ב ומל[14] פְּקֹד וְשׁוֹעַ וְקוֹעַ כָּל־בְּנֵי אַשּׁוּר אוֹתָם[b] בַּחוּרֵי חֶמֶד פַּחוֹת וּסְגָנִים
ב מל[15] כֻּלָּם שָׁלִשִׁים וּקְרוּאִים[c] רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם׃ 24 וּבָאוּ עָלַיִךְ הֲצָן[a] 24

[4]Mm 1497. [5]Mm 2877. [6]Mm 1633. [7]Mm 2798. [8]Mm 2024. [9]Mm 2878. [10]Mm 2830. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1507. [13]Mm 2742. [14]Mm 2879. [15]Mm 1572.

8 [a] mlt Mss אתה, l אֹתָהּ ‖ **10** [a] 𝔊 *λάλημα* (1 R 9,7 = שְׁנִינָה) ‖ [b] pc Mss ושפטים cf 16,41 ‖ **12** [a] = עַל ‖ [b] 𝔖 *tkl'* = תְּכֵלֶת cf 6 ‖ **14** [a–a] prp אֲנָשִׁים חֲקֻקִים cf Vrs ‖ **15** [a] > 𝔊*, add ‖ **16** [a] l c K וַתַּעְגֹּב cf 5 ‖ **19** [a] Or וַתֶּרֶב ‖ **20** [a] cf 16[a] ‖ **21** [a] 21 add? ‖ [b] l בְּעֲשׂוֹת vel בְּעָשׂוֹת cf 𝔖𝔙 et 3.8 ‖ [c] l c 2 Mss מִצְ׳ vel c Ms 𝔊𝔖𝔙 בְּמִצְ׳ ‖ [d] l לְמַעַךְ vel לְמַעַךְ cf 𝔖𝔙 ‖ **22** [a] > 𝔊*, add ‖ **23** [a] 𝔊𝔖 pr cop; sed prb add כל־בני אשור ‖ [b] mlt Mss אתם, l אֹתָם ‖ [c] prb l קְרוֹבִים cf 5.12 ‖ **24** [a] nonn Mss Edd חצן, 𝔊 *ἀπὸ βορρᾶ* (= מִצָּפוֹן?); prp הֲמֹן.

רֶכֶב וְגַלְגַּל וּבְקַהַל עַמִּים צִנָּה וּמָגֵן וְקוֹבַע יָשִׂימוּ עָלַיִךְ סָבִיב וְנָתַתִּי
25 לְפְנֵיהֶם מִשְׁפָּט וְשָׁפְטוּךְ בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם׃ 25 וְנָתַתִּי קִנְאָתִי בָּךְ וְעָשׂוּ
אוֹתָךְ[a] בְּחֵמָה אַפָּךְ וְאָזְנֶיךָ יָסִירוּ וְאַחֲרִיתֵךְ בַּחֶרֶב תִּפֹּול[b] הֵמָּה בָּנַיִךְ
26 וּבְנוֹתַיִךְ יִקָּחוּ וְאַחֲרִיתֵךְ תֵּאָכֵל בָּאֵשׁ[b]׃ 26 וְהִפְשִׁיטוּךְ אֶת־בְּגָדַיִךְ
וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ׃ 27 וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּתֵךְ מִמֵּךְ[a] וְאֶת־זְנוּתֵךְ[a] מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם וְלֹא־תִשָּׂא עֵינֶיךָ אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ ס
28 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי נֹתֶנְךָ בְּיַד אֲשֶׁר שָׂנֵאת בְּיַד אֲשֶׁר־
29 נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם׃ 29 וְעָשׂוּ אוֹתָךְ[a] בְּשִׂנְאָה וְלָקְחוּ כָּל־יְגִיעֵךְ וַעֲזָבוּךְ
30 עֵירֹם וְעֶרְיָה וְנִגְלָה[b] עֶרְוַת זְנוּנַיִךְ[c] וְזִמָּתֵךְ[d] וְתַזְנוּתֵיךְ׃ 30 עָשָׂה[a] אֵלֶּה[c]
31 לָךְ בְּזָנוֹתֵךְ אַחֲרֵי גוֹיִם[b] עַל אֲשֶׁר־נִטְמֵאת[b] בְּגִלּוּלֵיהֶם׃ 31 בְּדֶרֶךְ
32 אֲחוֹתֵךְ הָלַכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ בְּיָדֵךְ[a]׃ ס 32 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה

כּוֹס אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי הָעֲמֻקָּה וְהָרְחָבָה

[b]תִּהְיֶה לִצְחֹק וּלְלַעַג[b] מְרֻבָּה[c] לְהָכִיל׃

33 שִׁכָּרוֹן[a] וְיָגוֹן תִּמָּלְאִי[b]

כּוֹס שַׁמָּה וּ[c]שְׁמָמָה[d] כּוֹס אֲחוֹתֵךְ שֹׁמְרוֹן[c]׃

34 וְשָׁתִית אוֹתָהּ וּמָצִית וְאֶת־[a]חַרְשֶׂיהָ[b] תְּנָרֶמִי[a]

[c]וְשַׁדַיִךְ תְּנַתָּקִי[c] כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ ס

35 [a]לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה[a] יַעַן שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתַּשְׁלִיכִי אוֹתִי

36 אַחֲרֵי גַּוֵּךְ וְגַם־אַתְּ שְׂאִי זִמָּתֵךְ וְאֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃ ס 36 וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפֹּוט אֶת־אָהֳלָה וְאֶת־אָהֳלִיבָה וְהַגֵּד לָהֶן אֶת
37 תּוֹעֲבֹותֵיהֶן׃ 37 כִּי נָאֲפוּ וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נָאָפוּ וְגַם אֶת־
38 בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלְדוּ־לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם[a] לְאָכְלָה׃ 38 עוֹד זֹאת עָשׂוּ לִי

כ״ן מל בלשון נקיבה[16] . ב ומל[17] . ח מל בליש . יח

ל[18] . ט[19] .

ס יט,[20] ולקחו

ג[21]

א

ג[22] . ב . ב

כ״ן מל בלשון נקיבה[16] . ל

ח . ב

ל . ב

ל . ב

ל

ל

ל . ל

ב[20] . ל . ל

ל

כג בטע בסיפ . כט .
כה[23] מל ה[24] מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב . כה[25] מל ה[24] מנה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב
ל . ח . ל

ג[25] מל ב מנה בליש . יט[26]

[16] Mm 287. [17] Mm 2880. [18] Mm 1853. [19] Mm 690. [20] Mp sub loco. [21] Mm 815. [22] Mm 2827. [23] Mm 1238 א. [24] Mm 2790. [25] Mm 2854. [26] Mm 190.

25 [a] mlt Mss אתך, l אֹתָךְ ‖ [b–b] add? ‖ **27** [a–a] l c pc Mss ותזנות(י)ך ואת־תזנות(י)ך vel cf 29.35 et 11.14.18.19.43 ‖ **28** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **29** [a] cf 25[a] ‖ [b] prb l ונגלתה ‖ [c] huc tr : cf 𝔙 ‖ [d] 𝔙 *scelus tuum*, dl וְ ‖ **30** [a] pc Mss עשו, l עָשׂוּ ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ ἐμιαίνου* ‖ **31** [a] pc Mss 𝔊𝔖 pl ‖ **32** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] prb l מַרבה cf 𝔊σ′ ‖ **33** [a] l c pc Mss שִׁבְּ֫ ‖ [b] prp תמלא ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] l c pc Mss וּמְשַׁמָּה ‖ [e] > 𝔊[B*], prb add ‖ **34** [a–a] prp שָׁמְרֵיךְ תְּגַמְּאִי al ש׳ תִּגְמְרִי ‖ [b] pc Mss Edd חרשׂ ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ [d] > 𝔊*, add ‖ **35** [a–a] > 𝔖[W], 𝔖[A] = 𝔐𝔗 ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **37** [a] mlt Mss Edd להן.

39 טִמְּאוּ אֶת־מִקְדָּשִׁי [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ׃ 39 וְכִשְׁחָטָם
ל אֶת־בְּנֵיהֶם לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] לְחַלְּלוֹ וְהִנֵּה־
ט ר״פ. 28 כֹה עָשׂוּ בְּתוֹךְ בֵּיתִי׃ 40 וְאַף כִּי תִשְׁלַחְנָה[a] לְאֲנָשִׁים בָּאִים מִמֶּרְחָק
ד 29. ל. ל. יא אֲשֶׁר מַלְאָךְ שֻׁלַּח אֲלֵיהֶם וְהִנֵּה־בָּאוּ [b]לַאֲשֶׁר[b] [c]רָחַצְתְּ כָּחַלְתְּ עֵינַיִךְ
ב. ג ומל 30. ד 41 [g]וְעָדִית[cd] עָדָי׃ 41 וַיָּשַׁבְתְּ[e] עַל־מִטָּה כְבוּדָּה וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנֶיהָ
ב 42 וּקְטֹרְתִּי וְשַׁמְנִי שָׂמְתְּ עֲלֵיהֶן׃[bh] 42 וְקוֹל הָמוֹן[a] שַׁלְוָ בָהּ[a] [b]וְאֶל־אֲנָשִׁים
ג ומל 31. סבאים ק מֵרַב אָדָם[b] [e]מוּבָאִים סובְאִים[c] מִמִּדְבָּר וַיִּתְּנוּ צְמִידִים אֶל[d]־יְדֵיהֶן
ל. ל ומל. עתח 33 חד מן כ בטע בליש. ק וְעֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת עַל־רָאשֵׁיהֶן׃ 43 וָאֹמַר[a] לִבְלֵה נֹאֲפִים עַתָּ֫ה יִזְנֶה
יזנו 32 חד מן ינ כת ה וקר ו ק תַּזְנוּתָהּ וְהִיא׃[a] 44 וַיָּבֹאוּ[a] אֵלֶיהָ[b] כְּבוֹא אֶל־אִשָּׁה זוֹנָה כֵּן בָּאוּ אֶל־ 44
ל חס 32. ח סביר לשון רבים וחד מן חי 34 מל וכל מגלה דכות ב מ ב אָהֳלָה וְאֶל־אָהֳלִיבָה[c] אִשֹּׁת הַזִּמָּה׃ 45 וַאֲנָשִׁים צַדִּיקִם הֵמָּה יִשְׁפְּטוּ 45
ל כת כן ובנביא. 35 אוֹתָהֶם[a] מִשְׁפַּט נֹאֲפוֹת וּמִשְׁפַּט שֹׁפְכוֹת[b] דָּם כִּי נֹאֲפֹת הֵנָּה וְדָם
ב. 36 ג 37 בְּיֵדֵיהֶן׃ ס 46 כִּי[a] כֹה[a] אָמַר[a] אֲדֹנָי[b] יְהוִה הַעֲלֵה עֲלֵיהֶם[c] קָהָל 46
38 ז וכל כלית דכות. 39 ל. 40 ל וְנָתֹן אֹתָן לְזַעֲוָה[d] וְלָבֵז׃ 47 וְרָגְמוּ[a] עֲלֵיהֶן אֶבֶן קָהָל[b] וּבָרְאָ[c] אוֹתָן 47
41 ג 32 ל בְּחַרְבוֹתָם בְּנֵיהֶם[d] וּבְנוֹתֵיהֶם[d] יַהֲרֹגוּ וּבָתֵּיהֶן בָּאֵשׁ יִשְׂרֹפוּ׃ 48 וְהִשְׁבַּתִּי 48
ב 42. ל זִמָּה מִן־הָאָרֶץ וְנִוַּסְרוּ כָּל־הַנָּשִׁים וְלֹא תַעֲשֶׂינָה כִּזִמָּתְכֶנָה[a]׃ 49 וְנָתְנוּ[a] 49
ל. ל. ל וכת כן. ג זִמָּתְכֶנָה עֲלֵיכֶן וַחַטָּאֵי גִלּוּלֵיכֶן תִּשֶּׂאֶינָה וִידַעְתֶּם[b] כִּי אֲנִי אֲדֹנָי[c]
יְהוִה׃ פ

ב מל 1 **24** 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי בַּשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי **24**
כתב ק חד מן ה 2 מל ול בליש בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם כְּתָב־לְךָ אֶת־שֵׁם הַיּוֹם אֶת־ 2
יג 3 וכל עזרא דכות ב מ א עֶצֶם הַיּוֹם[a] הַזֶּה סָמַךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל[b]־יְרוּשָׁלַם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃

27 Mm 2881. 28 Mm 1551. 29 Mm 1969. 30 Mm 1501. 31 Mm 323. 32 Mp sub loco. 33 Mm 782. 34 Mm 1552. 35 Mm 2882. 36 Mm 2839. 37 Mm 2827. 38 Mm 307. 39 Mm 1197. 40 Mm 2864. 41 Mm 815. 42 Mm 3465. Cp 24 1 Mm 2883. 2 Mm 2651. 3 Mm 2682.

38 [a–a] > G*, add ‖ **39** [a–a] > G*, add ‖ **40/41** [a] 𝔗Edd 2 f sg ‖ [b–b] add ‖ [c–c] S 3 f pl ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd וְעָדִית ‖ [e] cf [c–c] ‖ [f] G(S) ἐστρωμένης = רְבוּדָה? ‖ [g] cf [c–c]; pc Mss וְנֵזֶךְ– ‖ [h] cf [c–c]; G ἐν αὐτοῖς ‖ **42** [a–a] prb crrp; G ἀνεκρούοντο, S 'zl hw', 𝔗Edd djšln šljw' bhwn ‖ [b–b] S w'p dgbr', 𝔗 wltqwp gbrjn msgj 'nš'; frt l sol קוֹל אֲנָשִׁים ‖ [c–c] G ἥκοντας, S d'tw mn šb', 𝔗f Ms 'tn mshwr shwr, V qui … adducebantur et veniebant; frt l sol בָּאִים cf 40 ‖ [d] = עַל ‖ **43** [a–a] crrp; prp הֲלֹא כָאֵלֶּה נֹאֲפוּ וּמַעֲשֵׂי זֹנָה תַּעֲשֶׂינָה cf GS ‖ **44** [a] l c 2 Mss Vrs ויבאו ‖ [b] S pl ‖ [c–c] G τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν, prb l לַעֲשׂוֹת זִמָּה ‖ **45** [a] pc Mss אותהן vel אתהן (cf 46) ‖ [b] > Ms G* ‖ **46** [a] > Ms G*, dl ‖ [b] > G*, add ‖ [c] mlt Mss Edd הן– ‖ [d] VP 2 Mss KOr לוועה ‖ **47** [a] prp ורגום cf G ‖ [b] add? ‖ [c] frt l ובראו cf S𝔗 ‖ [d] pc Mss הן– ‖ **48** [a] GV suff 3 pl ‖ **49** [a] 2 Mss S ונתתי ‖ [b] pc Mss S𝔗 תן– ‖ [c] > 𝔗 Ms G*, add ‖ **Cp 24,2** [a–a] > SV, prb dl ‖ [b] = עַל.

3 וּמָשַׁל אֶל־[a]בֵּית־הַמֶּרִי מָשָׁל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה
שְׁפָת הַסִּיר שָׁפֹת[c] וְגַם־יְצַק בְּוֹ[d] מָיִם׃
4 אֱסֹף נְתָחֶיהָ[a] אֵלֶיהָ כָּל־נֶתַח טוֹב
יָרֵךְ וְכָתֵף [b]מִבְחַר עֲצָמִים מַלֵּא[b]׃ ה[6]
5 [a]מִבְחַר[b] הַצֹּאן לָקוֹחַ[a] ד[7]
וְגַם דּוּר הָעֲצָמִים[c] תַּחְתֶּיהָ[d] רַתֵּח רְתָחֶיהָ[e] ל.ל.ל
גַּם־בָּשְׁלוּ עֲצָמֶיהָ בְּתוֹכָהּ׃ ס
6 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים סִיר אֲשֶׁר חֶלְאָתָה[b] בָּהּ יא בטע בס״פ[8]. כט. ב[9]. ל
וְחֶלְאָתָהּ לֹא יָצְאָה מִמֶּנָּה [c]לִנְתָחֶיהָ[c] לִנְתָחֶיהָ הוֹצִיאָהּ לֹא־נָפַל עָלֶיהָ ל
7 גּוֹרָל[c]׃ כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל־צְחִיחַ סֶלַע שָׂמָתְהוּ לֹא שְׁפָכַתְהוּ בּ
8 עַל־הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר׃ [a]8 לְהַעֲלוֹת חֵמָה לִנְקֹם נָקָם נָתַתִּי
9 אֶת־דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ סֶלַע לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת׃ פ 9 לָכֵן כֹּה אָמַר ל.כג בטע בסיפ. כט
אֲדֹנָי יְהוִה [b]אוֹי עִיר הַדָּמִים[b] גַּם־אֲנִי אַגְדִּיל הַמְדוּרָה׃ 10 הַרְבֵּה בּ[9]. ל
הָעֵצִים הַדְלֵק הָאֵשׁ הָתֵם הַבָּשָׂר [a]וְהֶרְקַח הַמֻּרְקָחָה[a] [b]וְהָעֲצָמוֹת ל[10]. ל.ל
11 יֵחָרֵוּ[b]׃ 11 וְהַעֲמִידָהּ[a] עַל־גֶּחָלֶיהָ[b] רֵקָה[c] לְמַעַן תֵּחַם וְחָרָה נְחשְׁתָּהּ ל.ל.ל.ב בטע[11]
12 וְנִתְכָּה בְתוֹכָהּ טֻמְאָתָהּ תֻּתַּם חֶלְאָתָהּ׃ 12 [a]תְּאֻנִים הֶלְאָתָ[a] וְלֹא־תֵצֵא ל.ל[12]
13 מִמֶּנָּה רַבַּת[b] חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ[c] חֶלְאָתָהּ׃ 13 [a]בְּטֻמְאָתֵךְ זִמָּה[a] יַעַן
טָהַרְתִּיךְ[b] וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ[b] לֹא תִטְהָרִי־עוֹד עַד־הֲנִיחִי אֶת־ ל.ל.ב
14 חֲמָתִי בָּךְ׃ 14 אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בָּאָה[a] וְעָשִׂיתִי לֹא־אֶפְרַע וְלֹא־אָחוֹס ב ר״פ[13]. לד פסוק לא ולא ולא[14]
[b]וְלֹא אֶנָּחֵם[b] כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ שָׁפְטוּךְ[c] נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה[c]׃ פ ג.ל
15 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 16 בֶּן־אָדָם הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ ח[15]

[4]Mm 1803. [5]Mm 1629. [6]Mm 211. [7]Mm 1229. [8]Mm 2912. [9]Mm 2884. [10]Mp sub loco. [11]Mm 2885. [12]Mm 2886. [13]Mm 914. [14]Mm 771. [15]Mm 201.

3 [a] = עַל ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] > 𝔊*𝔖 ‖ [d] prp בָּהּ cf sqq ‖ **4** [a] l נְתָחִים cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστῶν ‖ **5** [a–a] var lect ad 4b? ‖ [b] prp מִבְּחַר cf 𝔊𝔖 ‖ [c] l הָעֲצִים cf 10 ‖ [d] prp מִתַּ ‖ [e] prp c Ms נתחיה; frt l רַתְּחָהּ ‖ **6** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] prp חלאתה vel חלאה ‖ [c–c] prb add ‖ [d] > 𝔊 ‖ **8** [a] 8 prb add ‖ **9** [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] > 𝔊*, add ex 6 ‖ **10** [a–a] pc Mss הרחק המ 𝔊 καὶ ἐλαττωθῇ ὁ ζωμός; prb l (וְ)הַרְחֵק ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ **11** [a] prb l והעמד, prp ואַעֲמִידה vel הַעֲמִידָהּ ‖ [b] l (הַ)גחלים cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [c] > 𝔊*, l זֹאת ‖ **12** [a–a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] prb l וְהֶעֱמַדְתִּיהָ ‖ [c] l c pc Mss בָּאֵשׁ ‖ **13** [a–a] 𝔊 ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου σύ. καὶ τί = בטמא אתה ומה, frt l טָמֵאת הַזּוֹנָה ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **14** [a] 𝔊 καὶ ἥξει, 𝔖 wmjt' 'n', prb add ‖ [b–b] > 𝔊*, add? ‖ [c] l c pc Mss Vrs שָׁפְטֻתִיךְ ‖ [d] > 𝔊*, add ‖ [e] 𝔊 + nonn vb.

ג. ל. ט פסוק ולא ולא ולא . לה מל . ג
אֶת־מַחְמַד ׀ עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא תִסְפֹּד וְלֹא תִבְכֶּה [a]וְלוֹא ׀ תָּבוֹא

ג[16] . ג[17] מים לא ולא
לא ג[18] מנה בסיפ . ג[19]
17 דִּמְעָתֶךָ׃ [a]17 הֵאָנֵק ׀ דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא־תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ[a] חֲבֹשׁ עָלֶיךָ
וְנַעֲלֶיךָ תָּשִׂים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא תַעְטֶה עַל־שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים[b] לֹא
ג[20]
18 תֹאכֵל׃ 18 [a]וָאֲדַבֵּר[b] אֶל־הָעָם בַּבֹּקֶר[a] וַתָּמָת אִשְׁתִּי בָּעֶרֶב וָאֶעֱשֶׂ
ה[21] . ה חס בסיפ
19 בַּבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי׃ 19 וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הֲלֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה
ג[22] . יב בטע בסיפ
20 לָּנוּ[a] כִּי אַתָּה עֹשֶׂה׃ 20 וָאֹמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־יְהוָה הָיָה אֵלָי לֵאמֹר׃
21 אֱמֹר ׀ לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי מְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי
ג. ל. ג
וְאוֹן עֻזְּכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם וּמַחְמַל[b] נַפְשְׁכֶם וּבְנֵיכֶם ׀ וּבְנֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
22 עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ 22 וַעֲשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל־שָׂפָם לֹא תַעְטּוּ
ל. ג[23]
23 וְלֶחֶם אֲנָשִׁים[a] לֹא תֹאכֵלוּ׃ 23 וּפְאֵרְכֶם[a] עַל־רָאשֵׁיכֶם וְנַעֲלֵיכֶם
ל. ל
בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכֶּיוּ וּנְמַקְתֶּם בַּעֲוֹנֹתֵיכֶם וְנֹהַמְתֶּם[b] אִישׁ
ב[25]
אֶל־אָחִיו׃ 24 וְהָיָה יְחֶזְקֵאל לָכֶם לְמוֹפֵת כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה ס ה[24]
ג[24] . כג בסיפ
25 תַּעֲשׂוּ בְּבֹאָהּ וִידַעְתֶּם ׀ כִּי ׀ אֲנִי ׀ אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ ס 25 וְאַתָּה ׀ בֶּן־
ל[25] . מא
אָדָם הֲלוֹא בְּיוֹם קַחְתִּי מֵהֶם אֶת־מָעוּזָּם מְשׂוש תִּפְאַרְתָּם אֶת־
מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא נַפְשָׁם [a]בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם[a]׃ 26 בַּיּוֹם הַהוּא
26
ל. ל
27 יָבוֹא הַפָּלִיט אֵלֶיךָ [a]לְהַשְׁמִעוֹת אָזְנָיִם[a]׃ 27 בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּתַח ׀ פִּיךָ
ג[27]
[a]אֶת־הַפָּלִיט[a] וְתְדַבֵּר וְלֹא תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ לָהֶם לְמוֹפֵת וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס

כד
25 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־ **25**
ג
3 בְּנֵי עַמּוֹן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶם׃ 3 וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי עַמּוֹן שִׁמְעוּ ׀ דְּבַר־אֲדֹנָי[a]
ב. ב חד קמ וחר פת'
יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אָמְרֵךְ[b] הֶאָח אֶל־[c]מִקְדָּשִׁי כִּי־נֶחֱלָל
ת
וְאֶל[c]־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי נָשַׁמָּה וְאֶל[d]־בֵּית יְהוּדָה כִּי הָלְכוּ בַּגּוֹלָה׃
ב. ל. ג מל בליש
4 לָכֵן הִנְנִי נֹתְנֶךָ[a] לִבְנֵי־קֶדֶם לְמוֹרָשָׁה וְיִשְׁכְּנוּ[b] טִירוֹתֵיהֶם בָּךְ וְנָתְנוּ בָךְ 4

[16] Mm 3263. [17] Mm 1613. [18] Mm 2788. [19] Mm 2887. [20] Mm 787. [21] Mm 2811. [22] Mm 2888. [23] Mm 1215. [24] Mp sub loco. [25] Ez 1,3, וחד ליחזקאל 1 Ch 24,16 et Mp sub loco. [26] וחד את משא Nu 11,11. [27] Mm 1671. Cp 25 [1] Mm 2889.

16 [a–a] > 𝔊*, add ‖ **17** [a] sic L, mlt Mss Edd פ ‖ [b] prb l אוֹנִים cf 𝔗𝔙 et Hos 9,4 ‖ **18** [a–a] prb add ‖ [b] prp וְדִבַּרְתִּי ‖ **19** [a] > 𝔊*𝔖𝔙, dl (dttg) ‖ **21** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] pc Mss Edd ומחמד; prp וּמַשָּׂא cf 25, sed מחמל = משא ‖ **22** [a] cf 17[b] ‖ **23** [a] nonn Mss יכם— ‖ [b] pc Mss 𝔊σ′𝔖 וְנָחַז, l וּנְזַז ‖ **24** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ **25** [a–a] add?, 𝔖 pr cop cf 𝔗 ‖ **26** [a–a] prp לְהַשְׁמִיעַ אֶת־אָזְנֶיךָ ‖ **27** [a–a] add? ‖ **Cp 25,3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊𝔖 pl, l וּנְזַז ‖ [c] = עַל ‖ [d] = וְעַל ‖ **4** [a] 𝔊 pl (cf 3[b]), l וּנְזַז ‖ [b] prp וְיָשְׁמוּ vel וְשָׂמוּ.

5 מִשְׁכְּנֵיהֶם חֲמָה יֹאכְלוּ פִרְיֵךְ וְחֶמָה יִשְׁתּוּ חֲלָבֵךְ׃ 5 וְנָתַתִּי אֹתְךְ ל.ל
רַבָּה[a] לִנְוֵה וְגַמַּלִּים [b]וְאֶת־בְּנֵי[b] עַמּוֹן לְמִרְבַּץ־צֹאן וְיָדַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי פ².ב³.יא ס״פ בסיפ
יְהוָה׃ ס 6 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן מַחְאֲתֵךְ יָד וְרַקְּעֲךְ בְּרֶגֶל וּג⁴.ל.ל
7 וַתִּשְׂמַח [b]בְּכָל־שֶׁאְטֵךְ[b] בְּנֶפֶשׁ אֶל[c]־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 7 לָכֵן הִנְנִי[a] נָטֵיתִי מח⁵ כת א לא קו׳ ול בליש.ח
אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וְנָתַתִּיךְ־[b]לְבַז[b] לַגּוֹיִם[d] וְהִכְרַתִּיךְ מִן־הָעַמִּים וְהַאֲבַדְתִּיךְ לבז ק
מִן־הָאֲרָצוֹת אַשְׁמִידֵךְ[e] וְיָדַעְתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס
8 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲמֹר מוֹאָב וְשֵׂעִיר[a] הִנֵּה כְּכָל־ ה בטע בסיפ.ד⁶
9 הַגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה[b]׃ 9 לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת־כֶּתֶף מוֹאָב [a]מֵהֶעָרִים ד⁷
מֵעָרָיו מִקְצָאֲהוּ[a] עִבְיֵי אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁמֹּת בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתָיְמָה[b]׃ ל.ב.ד⁸. וקריתימה ול בליש ק
10 לִבְנֵי־קֶדֶם [a]עַל־בְּנֵי עַמּוֹן[a] [b]וְנִתַּתִּיהָ לְמוֹרָשָׁה[b] לְמַעַן לֹא־תִזָּכֵר
11 [c]בְּנֵי־עַמּוֹן בַּגּוֹיִם[c]׃ 11 וּבְמוֹאָב אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ[a] כִּי־אֲנִי ל
יְהוָה׃ ס
12 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם בִּנְקֹם[b] נָקָם לְבֵית
13 יְהוּדָה [c]וַיֶּאְשְׁמוּ אָשֹׁם וְנִקְמוּ בָהֶם[c]׃ 13 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה ב⁹. ב חד חס וחר מל¹⁰. כג בטע בסיפ.כט
וְנָטִתִּי יָדִי עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה ל חס.יו חס את
14 מִתֵּימָן[b] וּדְדָנָה בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ 14 וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד עַמִּי ג.ל
יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ בֶאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־נִקְמָתִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] ל.ל
יְהוִה׃ פ
15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן עֲשׂוֹת פְּלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה וַיִּנָּקְמוּ נָקָם
16 בְּשָׁאָט נֶפֶשׁ לְמַשְׁחֵית אֵיבַת[b] עוֹלָם׃ 16 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה ב.ב״.כג בטע בסיפ.כט
הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי אֶת־כְּרֵתִים וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־ ד מל.יו חס את.ב

[2]Mm 271. [3]Mm 2890. [4]Mm 2827. [5]Mm 898. [6]Mm 1565. [7]Mm 1517. [8]Mm 2891. [9]Mm 2892. [10]Mm 685. [11]Mm 2934.

5 [a] G *τὴν πόλιν τοῦ Ἀμμων* || [b–b] prp ואת־עָרֵי בני vel ואת־עָרֵי || [c] C V^P 2 Mss וְיָדַעוּ || **6** [a] > G*, add || [b–b] > GS, l 𝔐 cf 15 || [c] = עַל || **7** [a] > G*; S pr *hkn' 'mr mr' mrwt'* = כה אמר אדני יהוה || [b] sic L, mlt Mss Edd sine maqqef || [c] C nonn Mss ut Q cf G *εἰς διαρπαγήν* || [d] pc Mss G בַּגּוֹיִם || [e] pc Mss S ואש; G *ἀπωλείᾳ* || **8** [a] > G*, add || [b] Or Ms ישׂראל, G *Ισραηλ καὶ Ιουδα* || **9** [a–a] l aut מהערים מקצהו (cf G*) aut potius מֵעָרוֹעֵר מקצהו || [b] C mlt Mss K^{Or} ut Q cf Vrs || **10** [a–a] gl? || [b–b] tr ad init v? || [c–c] G* om בגוים, prb l בָּעַמִּים || **11** [a] S𝔄 2 pl || **12** [a] > G*, add || [b] > S, dl? sed cf 15 || [c–c] G *καὶ ἐμνησικάκησαν καὶ ἐξεδίκησαν δίκην* (= נָקָם cf 15), l 𝔐 et frt וַיִּנָּקְמוּ pro ונ׳ || **13** [a] > G*, add || [b] cj c sq || **14** [a] > G*, add || **15** [a] > G*, add || [b] G *ἕως*, S *rḥmwt'* = אַהֲבַת? frt l בְּאֵיבת cf C[f] *bdbbwt* || **16** [a] > Ms G*, dl.

17 שְׁאֵרִית חוֹף הַיָּם׃ 17 וְעָשִׂיתִי בָם נְקָמוֹת גְּדֹלוֹת [a]בְּתוֹכְחוֹת חֵמָה[a]
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־נִקְמָתִי בָּם׃ ס

חצי הספר בפסוקים
כ בטע ר״פ . ג²

26 1 וַיְהִי [a]בְּעַשְׂתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה[b] בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ[a] הָיָה דְבַר־יְהוָה 26
2 אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמְרָה צֹר עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם הֶאָח
כ בסיפ[a] . ל[d] .
כג בטע בסיפ . כט
3 נִשְׁבְּרָה דַלְתוֹת[a] הָעַמִּים[b] נָסַבָּה אֵלַי אִמְלְאָה[c] הָחֳרָבָה[d]׃ 3 לָכֵן כֹּה
ג[a] . ל
4 אָמַר[a] אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צֹר וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים כְּהַעֲלוֹת[b]
ה[a] וכל ירמיה דכותו ב מ ג
רוב מן ז כת כן . ל[b]
5 הַיָּם לְגַלָּיו׃ 4 וְשִׁחֲתוּ חוֹמוֹת צֹר וְהָרְסוּ מִגְדָּלֶיהָ[a] וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה
6 וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לִצְחִיחַ סָלַע׃ 5 מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי
7 דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה [b]וְהָיְתָה לְבַז לַגּוֹיִם׃ 6 וּבְנוֹתֶיהָ[b] אֲשֶׁר[a] בַּשָּׂדֶה
ל . ג[a]
8 בַּחֶרֶב תֶּהָרַגְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס 7 כִּי כֹה[c] אָמַר[c] אֲדֹנָי[a]
יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ
ל
9 מְלָכִים בְּסוּס וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וְקָהָל[c] וְעַם[d] רָב׃ 8 בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה
10 בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וְנָתַן[a] עָלַיִךְ דָּיֵק וְשָׁפַךְ עָלַיִךְ סֹלְלָה וְהַקִּים עָלַיִךְ צִנָּה׃
9
ל . ל . ל כת כן . ל[7]
10 9 וּמָגֵן יִתֵּן בְּחֹמוֹתָיִךְ וּמִגְדָּלֹתַיִךְ יִתֹּץ בְּחַרְבוֹתָיו׃ 10 מִשְׁפַּעַת
ג ב קמ ול פת . ד מל[9]
סוּסָיו יְכַסֶּךָ אָבָקָם מִקּוֹל[a] פָּרָשׁ וְנַלְגַּל וָרֶכֶב[a] תִּרְעַשְׁנָה חוֹמוֹתַיִךְ
ב מל[10] . ל . ל
11 בְּבֹאוֹ בְשְׁעָרַיִךְ כִּמְבוֹאֵי[b] עִיר מְבֻקָּעָה׃ 11 בְּפַרְסוֹת סוּסָיו יִרְמָס
ל ומל . ה[11] . ג[12]
12 אֶת־כָּל־חוּצוֹתָיִךְ עַמֶּךָ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ לָאָרֶץ תֵּרֵדְנָה[a]׃
ל . ד מל[9]
13 12 וְשָׁלְלוּ[a] חֵילֵךְ וּבָזְזוּ[a] רְכֻלָּתֵךְ וְהָרְסוּ[a] חוֹמוֹתַיִךְ וּבָתֵּי חֶמְדָּתֵךְ יִתֹּצוּ
ה דקדמין לעציים[13] .
ל . ג[14] . ל
14 וְאַבְנֵיךְ וְעֵצַיִךְ וְעָפְרֵךְ בְּתוֹךְ מַיִם[b] יָשִׂימוּ[a]׃ 13 וְהִשְׁבַּתִּי[a] הָמוֹן שִׁירָיִךְ
ל . ג[15]
15 וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע עוֹד׃ 14 וְנָתַתִּיךְ לְצְחִיחַ סָלַע מִשְׁטַח חֲרָמִים
ה
16 תִּהְיֶה[a] לֹא תִבָּנֶה[b] עוֹד כִּי[c] אֲנִי יְהוָה[c] דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ ס

Cp 26 [1]Mm 1017. [2]Mm 2683. [3]Mm 2673. [4]וחד ונסבה l Ch 13,3. [5]Mm 2787. [6]Mm 2893. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2827. [9]Mm 2894. [10]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [11]Mm 868. [12]Mm 2704. [13]Mm 4157. [14]Mm 815. [15]Mm 3112.

17 [a–a] > 𝔊* ‖ **Cp 26,1** [a–a] 𝔊[A] *ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου* ‖ [b] prb ins בְּעַשְׂתֵּי עֶשְׂרֵה cf 2 et 33,21 ‖ **2** [a] frt l רְכֻלַּת cf 𝔗 et 27,3 ‖ [b] huc tr ‸ ‖ [c] 𝔊 *ἡ πλήρης* 𝔗 *mlj'* = מְלֵאָה, frt l מְלֵאַת cf [d] ‖ [d] frt l הַחֲרֻבָה ‖ **3** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] prb l כַּעֲלוֹת cf Vrs ‖ **4** [a] 𝔊 suff 2 sg ‖ **5** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b–b] add? ‖ **6** [a] > 𝔊*, dl cf 𝔖 et 8 ‖ **7** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] = עַל; 𝔊-Q544 *ἐπὶ σέ* ‖ [c] 2 Mss וּבְקָהָל cf 𝔊𝔖 ‖ [d] pc Mss 𝔊 עַם ‖ **8** [a] 𝔗 *wjbnj* = וּבָנָה cf 4,2 17,17 21,27 ‖ **10** [a–a] 𝔊(𝔖) *τῶν ἱππέων αὐτοῦ καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ* = פָּרָשָׁיו וְגַלְגְּלֵי רִכְבּוֹ, prb l ‖ [b] prp כִּמְבוֹא 𝔊𝔖𝔙 ‖ **11** [a] prb l יוֹרֵד cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **12** [a] 𝔊 sg ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗[Edd]) *θαλάσσης*, l הַיָּם ‖ **13** [a] 𝔊-V967 3 sg cf 12[a] ‖ **14** [a] l תִּהְיִי ‖ [b] l תִּבָּנִי ‖ [c] > V[P] mlt Mss 𝔊-B𝔖𝔗𝔙, dl ‖ [d] > 𝔊*, dl.

15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לְצֹר הֲלֹא֙ מִקּ֣וֹל מַפַּלְתֵּ֔ךְ בֶּאֱנֹ֥ק חָלָ֖ל בְּהָרֵ֣ג[b] ג. ז. ט מל[16]. ח חס בסיפ
16 הֲלֹ֣ם בְּתוֹכֵ֑ךְ יִרְעֲשׁ֥וּ הָאִיִּ֖ים׃ 16 וְיָרְד֣וּ מֵעַ֔ל כִּסְאוֹתָ֖ם כָּל֙ נְשִׂיאֵ֣י הַיָּ֑ם ב. ז[17]
וְהֵסִ֙ירוּ֙ אֶת־מְעִילֵיהֶ֔ם וְאֶת־בִּגְדֵ֥י רִקְמָתָ֖ם יִפְשָׁ֑טוּ חֲרָדוֹת[a] | יִלְבָּשׁ֙ ז[18]
17 עַל־הָאָ֣רֶץ יֵשֵׁ֔בוּ וְחָרְד֥וּ לְרָגָ֖ע וְשָׁמְמ֥וּ עָלָֽיִךְ׃ 17 וְנָשְׂא֤וּ עָלַ֙יִךְ֙ קִינָ֔ה ג. ז. ו
וְאָמְר֥וּ לָ֖ךְ

אֵ֚יךְ אָבַ֣דְתְּ[a] נוֹשֶׁ֔בֶת[b] מִיַּמִּ֖ים[c] הָעִ֣יר הַֽתְּהִלָּ֑ה ל. ל
אֲשֶׁר֙[d] הָיְתָ֣ה חֲזָקָ֔ה בַּיָּ֖ם הִ֣יא וְיוֹשְׁבֶ֑יהָ[d]
אֲשֶׁר־[e] נָתְנ֤וּ חִתִּיתָם֙[f] לְ[e]כָל־יוֹשְׁבֶ֔יהָ׃ ב. ב מל[19]
18 עַתָּ֥ה יֶחֶרְד֖וּ הָאִיִּ֑ים[a] יוֹם֙[b] מַפַּלְתֵּ֔ךְ כה ר״פ[20]
וְנִבְהֲל֥וּ הָאִיִּ֖ים אֲשֶׁר־בַּיָּ֥ם מִצֵּאתֵֽךְ[c]׃ ס ל
19 כִּֽי־כֹ֚ה אָמַ֣ר[ה] אֲדֹנָ֔י[a] יְהוִ֖ה כִּתִּתִ֣י אֹתָ֑ךְ עִ֣יר נֶֽחֱרֶ֔בֶת כֶּֽעָרִ֖ים אֲשֶׁ֣ר לֹא־ ג[21]. ב
נוֹשַׁ֣בוּ בְהַעֲלֹ֥ות[b] עָלַ֛יִךְ אֶת־תְּה֖וֹם וְכִסּ֥וּךְ הַמַּ֖יִם הָרַבִּֽים׃ 20 וְהוֹרַדְתִּ֤יךְ[ה] ס[22] ג[23]
אֶת־[a]יוֹרְדֵ֣י בֹ֔ור אֶל־עַ֖ם עוֹלָ֑ם[c] וְהוֹשַׁבְתִּ֤יךְ בְּאֶ֙רֶץ֙ תַּחְתִּיּ֔וֹת כֳּחָרְבוֹת[b] ב[24]. ל. ז ומל[25]
מֵעוֹלָ֖ם אֶת־יוֹרְדֵ֣י בֹ֑ור לְמַ֙עַן֙ לֹ֣א תֵשֵׁ֔בִי[c] וְנָתַתִּ֥י צְבִ֖י[d] בְּאֶ֥רֶץ חַיִּֽים׃
21 בַּלָּהוֹת֙ אֶתְּנֵ֣ךְ וְאֵינֵ֔ךְ[a] וְתִבָּקְשִׁ֖י וְלֹא־תִמָּצְאִ֑י[a] עוֹד֙ לְעוֹלָ֔ם נְאֻ֖ם ב. ל. ל
אֲדֹנָ֥י[b] יְהוִֽה׃ ס

27 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֗ם שָׂ֚א עַל־צֹ֔ר כג בסיפ[1]. ב[2]
3 קִינָֽה׃ 3 וְאָמַרְתָּ֙ לְצֹ֔ור הַיֹּשֶׁ֖בֶתִ֑י[a] עַל־מְבוֹאֹ֣ת יָ֔ם[b] רֹכֶ֖לֶת הָעַמִּ֣ים אֶל־ ו מל[3]. היושבת[ק]. ל וחס[1]
אִיִּ֣ים רַבִּ֑ים כֹּ֚ה אָמַ֣ר[c] אֲדֹנָ֔י יְהוִ֖ה
צֹ֙ור֙ אַתְּ֣[d] אָמַ֔רְתְּ אֲנִי[d] כְּלִילַ֥ת יֹֽפִי׃ ו מל[3]. ד. כל מל
4 בְּלֵ֥ב יַמִּ֖ים[a] גְּבוּלָ֑יִךְ בֹּנַ֖יִךְ[a] כָּלְל֥וּ יָפְיֵֽךְ׃ ל

[16] Mm 1897. [17] Mm 3140. [18] Mm 2895. [19] Mm 2896. [20] Mm 1057. [21] Mm 2827. [22] Mm 581. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2372. [25] Mm 1327. Cp 27 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2290. [3] Mm 1897. [4] Mm 1742.

15 [a] > Ms 𝔊*, dl ‖ [b–b] 𝔊 *ἐν τῷ σπάσαι μάχαιραν* = בְּהָרִיק חֶרֶב? ‖ **16** [a] prp קַדְרוּת vel חֲגֹרוֹת ‖ **17** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 *κατελύθης*, l נָשַׁבְתְּ ‖ [c] 𝔊 sg ‖ [d–d] > 𝔊*, prb dl ‖ [e–e] 𝔗 *'jkdjn 'tmsrw ltbr* = (ם)אֵיךְ נְתִנוּ לַחֲתֹת? cf 𝔖^{A} *w'ttbrw* ‖ [f–f] 𝔊 *(ἡ) δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς*, frt l הָתְנָה חִתִּיתָהּ ‖ **18** [a] nonn Mss האיים ‖ [b] 𝔊 *ἀφ' ἡμέρας* = מיום, frt sic l aut c 2 Mss σ′𝔖𝔙 בְּיוֹם ‖ [c–c] > 𝔊*, add ‖ **19** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] 𝔊(𝔗) *ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με* = בהעלותי; 𝔖 *msq 'n'* 𝔙 *et adduxero* = וְהֶעֱלֵיתִי ‖ **20** [a] pc Mss 𝔊 *(πρός)* אֶל ‖ [b] frt l c mlt Mss 𝔅𝔖 בַּחרבות ‖ [c] l תָּשְׁבִי et cj c sq ‖ [d–d] 𝔊 *ἀναστα θῇς*, l וְתִתְצַבִּי ‖ **21** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ **Cp 27,3** [a] mlt Mss ut Q ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔙) *(ἐπὶ) τῆς εἰσόδου τῆς θαλάσσης* = עַל־מְבוֹא הַיָּם? ‖ [c] > Ms 𝔊*, dl ‖ [d–d] prb l אֲנִיָּה ‖ **4** [a–a] l גְּבָלוּךְ et dl בניך (gl).

5 בְּרוֹשִׁים מִשְּׁנִיר בָּנוּ לָךְ אֵת כָּל־לוּחֹתַיִם[a]
אֲרֵז מִלְּבָנוֹן לָקְחוּ לַעֲשׂוֹת[b] תֹּרֶן
עָלָיִךְ[c]׃ 6 אַלּוֹנִים מִבָּשָׁן עָשׂוּ מִשׁוֹטָיִךְ
קַרְשֵׁךְ עָשׂוּ־שֵׁן[a] בַּת־אָשֻׁרִים[b] מֵאִיֵּי כִתִּים[c]׃
7 שֵׁשׁ־בְּרִקְמָה מִמִּצְרַיִם הָיָה מִפְרָשֵׂךְ
[a]לִהְיוֹת לָךְ לְנֵס[a]
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן[b] מֵאִיֵּי אֱלִישָׁה הָיָה מְכַסֵּךְ[c]׃
8 יֹשְׁבֵי[a] צִידוֹן וְאַרְוָד הָיוּ שָׁטָיִם לָךְ
[b]חֲכָמַיִךְ צוֹר[b] הָיוּ בָךְ הֵמָּה חֹבְלָיִךְ׃
9 זִקְנֵי וּבָלֶ֫ל וַחֲכָמֶ֫יהָ[a] הָיוּ בָךְ מַחֲזִיקֵי בִּדֶּ֫ךְ
[b]כָּל־אֳנִיּוֹת הַיָּם וּמַלָּחֵיהֶם הָיוּ בָךְ לַעֲרֹב מַעֲרָבֵךְ[b]׃
10 פָּרַס וְלוּד וּפוּט הָיוּ בְחֵילֵךְ [a]אַנְשֵׁי מִלְחַמְתֵּךְ[a]
מָגֵן וְכוֹבָע תָּלוּ־בָךְ הֵמָּה נָתְנוּ[b] הַדָּרֵךְ׃
11 בְּנֵי אַרְוַד וְחֵילֵךְ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב[a] וְגַמָּדִים בְּמִגְדְּלוֹתַיִךְ הָיוּ 11
שִׁלְטֵיהֶם תָּלוּ עַל־חוֹמוֹתַיִךְ סָבִיב הֵמָּה כָּלְלוּ יָפְיֵךְ׃ 12 תַּרְשִׁישׁ 12
סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב כָּל־[a]הוֹן בְּכֶסֶף[a] בַּרְזֶל בְּדִיל וְעוֹפֶרֶת נָתְנוּ עִזְבוֹנֵיךְ[b]׃
13 יָוָן תֻּבַל[a] וָמֶשֶׁךְ הֵמָּה רֹכְלַיִךְ בְּנֶפֶשׁ[b] אָדָם וּכְלֵי נְחֹשֶׁת נָתְנוּ מַעֲרָבֵךְ[c]׃ 13
14 מִבֵּית תּוֹגַרְמָה סוּסִים וּפָרָשִׁים וּפִרְדִּים[a] נָתְנוּ עִזְבוֹנָיִךְ[b]׃ 15 בְּנֵי 14 15
דְדָן[a] רֹכְלַיִךְ אִיִּים רַבִּים סְחֹרֶת יָדֵךְ קַרְנוֹת שֵׁן וְהוֹבְנִים הֵשִׁיבוּ
אָשְׁכָּרֵךְ׃ 16 אֲרָם[a] סֹחֲרְתֵּךְ מֵרֹב [c]מַעֲשַׂיִךְ[b] בְּנֹפֶךְ[c] אַרְגָּמָן[d] וְרִקְמָה 16
וּבוּץ וְרָאמֹת וְכַדְכֹּד נָתְנוּ בְּעִזְבוֹנָיִךְ׃ 17 יְהוּדָה וְאֶרֶץ[a] יִשְׂרָאֵל הֵמָּה 17

[5]Mp sub loco. [6]Mm 69. [7]Mm 1897. [8]Mm 2894. [9]Mm 158. [10]Mm 3277. [11]Mm 3997.

5 [a] 𝔗 *gšrk*, l לחתיך ‖ [b] frt ins לָךְ (an l תָּרְנֵךְ?) ‖ [c] prb l עֲלִיּוֹנַי et cj c 6 ‖ **6** [a] > Ms, dl (dttg) ‖ [b–b] l בְּתְאַשֻּׁרִים vel potius תא׳ ‖ [c] K^{Or} mlt Mss ut Q ‖ **7** [a–a] dl, gl ‖ [b] dl cf 𝔊^{B} 24 ‖ [c] prp מְכַסֵּךְ ‖ **8** [a] 𝔊 pr *καὶ οἱ ἄρχοντές σου* = וּנְשִׂיאַיִךְ, var lect ad ישבי et l וְשָׁאֵי (cf 21)? ‖ [b–b] prb l חַכְמֵי־צֶמֶר ‖ **9** [a] dl m cs (gl ex 8b) ‖ [b–b] add ‖ **10** [a–a] dl m cs (gl) ‖ [b] > 𝔖(𝔙), dl m cs ‖ **11** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ **12** [a–a] 𝔊(𝔖) *ἰσχύος σου, ἀργύριον*, l הוֹנֵךְ כֶּסֶף ‖ [b] frt l c pc Mss בְּעִ׳ cf 𝔗 et 16.19, sed etiam 14.22 ‖ **13** [a] nonn Mss 𝔊*𝔖 וְתִ׳ ‖ [b] l נפש cf 𝔙 ‖ [c] prp בְּמִ׳ ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ [b] frt l בְּעִ׳ cf 𝔙 et 12^{b} ‖ **15** [a] 𝔊 *Ροδίων* = רֹדָן ‖ **16** [a] l c mlt Mss α′𝔖 אֱדֹם cf 𝔊 *ἀνθρώπους* ‖ [b] 𝔊 *τοῦ συμμείκτου σου* = מַעֲרָבֵךְ ‖ [c] l נפך cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [d] > 𝔊 ‖ [e] pc Mss 𝔊 עזבוניך cf 12.14 ‖ **17** [a] 𝔊 *καὶ οἱ υἱοί* = וּבְנֵי.

18 רְכֻלָתֵךְ [b]בְּהֹתֶ֣ק [b]מְנִיתֵ֔[b] וּפַנַּ֖ג[c] וּרְבַ֣שׁ וְשֹׁ֑חַר וְצֹ֣רִי נָתְנ֔וּ מַעֲרָבֵ֖ךְ׃[d] 18 דַּמֶּ֣שֶׂק ל.ב.ל.[12]
סַחַרְתֵּ֔ךְ [a]בְּרֹ֖ב מַעֲשַׂ֑יִךְ [a]מֶ֣רַב כָּל־[b]הון בְּיֵ֔ין [b]חֶלְבּ֥וֹן וְצֶ֖מֶר צָֽחַר׃ ו בלישׁ.ל.ל
19 [a]וְדָ֣ן וְיָוָ֔ן[b] מְאוּזָ֖ל[c] [d]בְּעִזְבוֹנַ֑יִךְ [a]נָתְנ֔וּ בַּרְזֶ֥ל עָשׂ֖וּת[e] קְדָ֥ה וְקָנֶ֖ה בְּמַעֲרָבֵֽךְ׃ ב.ל.ג דגש[13].ל.ל
20 21 הָיָֽה׃ 20 דְּדָ֣ן רֹכֶ֣לְתֵּ֔ךְ [a]בִּבְגָדֵי־חֹ֖פֶשׂ לִרְכֻבָֽה׃ 21 עֲרַ֣ב וְכָל־נְשִׂיאֵ֑י ג.ב
22 קֵדָ֣ר הֵ֤מָּה סֹחֲרֵי־יָדֶ֙ךָ֙ בְּכָרִ֣ים וְאֵילִ֔ים וְעַתּוּדִ֖ים בָּ֣ם סֹחֲרָ֑יִךְ׃ 22 רַכְלֵ֣י[a] ז בלישׁ וחד מן ג[14] חס בלישׁ.ה[15]
שְׁבָ֣א וְרַעְמָ֔ה הֵ֖מָּה רֹכְלַ֣יִךְ בְּרֹ֣אשׁ[b] כָּל־[c]בֹּ֑שֶׂם [d]וּבְכָל־אֶ֥בֶן[d] יְקָרָ֖ה ג ב כת ה וחד כת א.לה[16]
23 וְחָרָ֣ן וְכַנֵּ֔ה וְעֶדֶ֖ן [a]רַכְלֵ֣י[b] שְׁבָ֑א[c] אַשּׁ֥וּר כִּלְמַ֖ד[d] ד.ל.ד[17].ל
24 רֹכַלְתֵּֽךְ׃[e] 24 הֵ֣מָּה רֹכְלַ֔יִךְ [a]בְּמַכְלֻלִ֖ים בִּגְלוֹמֵ֣י[a] תְכֵ֑לֶת וְרִקְמָ֣ה[b] וּבְגָנְזֵ֔י יט ר״פ[18]
25 בְּרֻמִּ֖ים בַּחֲבָלִ֣ים חֲבֻשִׁ֑ים וַאֲרָזִ֥ים בְּמַרְכֻלְתֵּ֖ךְ׃[c] 25 אֳנִיּ֣וֹת תַּרְשִׁ֔ישׁ ל.ל
שָׁרוֹתַ֖יִךְ[a] מַעֲרָבֵֽךְ׃[b]
וַתִּמָּלְאִ֖י וַתִּכָּבְדִ֣י מְאֹ֑ד בְּלֵ֖ב יַמִּֽים׃ ל.ל
26 בְּמַ֣יִם רַבִּ֔ים הֱבִיאֽוּךְ֙ הַשָּׁטִ֔ים אֹתָ֑ךְ ז רפי[19].ב חס
רוּחַ֙ הַקָּדִ֔ים שְׁבָרָ֖ךְ בְּלֵ֥ב יַמִּֽים׃ ז[20]
27 הוֹנֵ֔ךְ וְעִזְבוֹנַ֖יִךְ מַעֲרָבֵ֑ךְ מַלָּחַ֙יִךְ֙ וְחֹבְלָ֔יִךְ מַחֲזִיקֵ֖י בִּדְּקֵ֑ךְ[a] וְעֹרְבֵ֣י ל.ל.ב[21]
מַעֲרָבֵ֗ךְ וְכָל־אַנְשֵׁ֤י מִלְחַמְתֵּךְ֙ אֲשֶׁר־בָּ֔ךְ וּבְכָל־[b]קְהָלֵ֖ךְ[c] אֲשֶׁ֣ר בְּתוֹכֵ֑ךְ ל
יִפְּל֣וּ בְלֵב־יַמִּ֔ים בְּי֖וֹם מַפַּלְתֵּֽךְ׃
28 לְקוֹל֙ זַעֲקַ֣ת חֹבְלָ֔יִךְ יִרְעֲשׁ֖וּ מִגְרָשׁ֑וֹת[a]׃ ג.ל
29 וְיָרְד֞וּ מֵאֳנִיּוֹתֵיהֶ֗ם[a] כָּל תֹּפְשֵׂ֤י מָשׁוֹט֙ ז[22]
מַלָּחִ֣ים[b] כָּל־[c]חֹבְלֵ֣י הַיָּ֔ם אֶל־[d]הָאָ֖רֶץ יַעֲמֹֽדוּ׃
30 וְהִשְׁמִ֤יעוּ עָלַ֙יִךְ֙ בְּקוֹלָ֔ם וְיִזְעֲק֖וּ מָ֑רָה ל

[12] Mm 3632. [13] Mm 3739. [14] Mm 879. [15] Mm 2338. [16] Mm 2840. [17] Mm 3050. [18] Mm 1497. [19] Mm 753. [20] Mm 2845. [21] Mp sub loco. [22] Mm 3140.

17 [b–b] prp חִטִּים וּנְכֹאת (בְּ) ‖ [c] 2 Mss ופגג ‖ [d] prp בְּמִ׳ cf ΘΤV ‖ **18** [a–a] > Θ* ‖ [b–b] Θ *δυνάμεώς σου· οἴνος*, l הוֹנֵךְ יַיִן cf S ‖ **19** [a–a] cj c 18 b ‖ [b] > Θ*, dl ‖ [c] Θ* *καὶ οἶνον* = וְיַיִן, prb dl ‖ [d] l c nonn Mss α′S מְאוּזָל; Θ *ἐξ Ασηλ* tr ante ברזל, prb recte ‖ [e] frt l עשׂית ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd בב׳ ‖ **22** [a] crrp? dl? ‖ [b] l רֹאשׁ ‖ [c] > ΘS ‖ [d–d] ΘSV om כל, l ואבן ‖ [e] frt l c Ms בְּעִ׳ cf TV et 16.19 ‖ **23** [a] Θ *οὗτοι* cf 24 ‖ [b] Θ(V) *ἔμποροί σου* = רֹכְלַיִךְ, frt recte ‖ [c] > Θ ‖ [d] > S; T *wmdj*, prp וְכָל־מָדַי ‖ [e] frt dl cf 24 ‖ **24** [a–a] > Θ* cf S ‖ [b] > Θ* ‖ [c] > Θ*S; frt l בָּם רֹכְלֵךְ (cf T) vel בָּם רֹכְלַיִךְ ‖ **25** [a] Θ *ἔμποροί σου*, l שׂוּר (a שׂוּר II) ‖ [b] l c Ms ΘSV בְּמִ׳ ‖ **27** [a] sic L, mlt Mss Edd בָּ– ‖ [b] l c mlt Mss Edd ΘSTᶠ·ᴹˢ וכל ‖ **28** [a] Θ *φόβῳ* = מַרְעָשֶׁת? α′ *οἱ ἄπωθεν*, θ′ *αἱ πατριαί*, S *dḥdrjkj*, T *prwrj'*, V *classes*; prp הַקְּרָשִׁים cf 6 ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd מֵאֳנִ׳ ‖ [b] add? ‖ [c] Θ *καί* (om כל), SV pr cop ‖ [d] = עַל.

וְיַעֲלוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם בָּאֵפֶר יִתְפַּלָּשׁוּ׃ ג.יג²³
31 וְהִקְרִיחוּ אֵלַיִךְ קָרְחָה וְחָגְרוּ שַׂקִּים כט
וּבָכוּ אֵלַיִךְ בְּמַר־נֶפֶשׁ מִסְפֵּד מָר׃ ג²⁴ בליש וכל לשון בכיה על ב מ ג. כט
32 וְנָשְׂאוּ אֵלַיִךְ בְּנִיהֶם קִינָה וְקוֹנְנוּ עָלַיִךְ ו. פט. ל. ג²⁵
מִי כְצוֹר כְּדֻמָּה בְּתוֹךְ הַיָּם׃ ו מל²⁶
33 בְּצֵאֵת עִזְבוֹנַיִךְ מִימַּמִּים הִשְׂבַּעַתְּ עַמִּים רַבִּים בְּרֹב הוֹנַיִךְ וּמַעֲרָבַיִךְ ד. ל. ל
הֶעֱשַׁרְתְּ מַלְכֵי־אֶרֶץ׃ נ²⁷ וכל תלים דכות נ מ א
34 עֵת נִשְׁבַּרְתְּ מִמַּיִם בְּמַעֲמַקֵּי־מָיִם
מַעֲרָבֵךְ וְכָל־קְהָלֵךְ בְּתוֹכֵךְ נָפָלוּ׃
35 כָּל יוֹשְׁבֵי הָאִיִּים שָׁמְמוּ עָלָיִךְ ל
וּמַלְכֵיהֶם שָׂעֲרוּ שַׂעַר רָעָמוּ פָּנִים׃
36 סֹחֲרִים בָּעַמִּים שָׁרְקוּ עָלָיִךְ
בַּלָּהוֹת הָיִית וְאֵינֵךְ עַד־עוֹלָם׃ ס

28 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם אֱמֹר לִנְגִיד צֹר ל 28
כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן גָּבַהּ לִבְּךָ וַתֹּאמֶר אֵל אָנִי מוֹשַׁב אֱלֹהִים ה¹
יָשַׁבְתִּי בְלֵב יַמִּים וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל וַתִּתֵּן לִבְּךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ ה
3 הִנֵּה חָכָם אַתָּה מִדָּנִיֵּאל כָּל־סָתוּם לֹא עֲמָמוּךָ׃ 4 בְּחָכְמָתְךָ ר״פ בסיפ׳. מדניאל חד ק מן ג חס בליש
וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְךָ חַיִל וַתַּעַשׂ זָהָב וָכֶסֶף בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ׃ 5 בְּרֹב
חָכְמָתְךָ בְּרֵכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חֵילֶךָ וַיִּגְבַּהּ לִבָּבְךָ בְּחֵילֶךָ׃ ס ל. ל
6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן תִּתְּךָ אֶת־לְבָבְךָ כְּלֵב אֱלֹהִים׃ 7 לָכֵן ג בטע בסיפ. כט. ח. כג בטע בסיפ
הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וְהֵרִיקוּ חַרְבוֹתָם עַל־יְפִי חָכְמָתֶךָ ל
וְחִלְלוּ יִפְעָתֶךָ׃ 8 לַשַּׁחַת יוֹרִדוּךָ וָמַתָּה מְמוֹתֵי חֲלָלִים בְּלֵב יַמִּים׃ ג. ל. ל. ג ומל³

²³Mm 2897. ²⁴Mm 2898. ²⁵Mm 1725. ²⁶Mm 1897. ²⁷Mm 2899. Cp 28 ¹Mm 2900. ²Mm 2869. ³Mm 2901.

31 [a] 31 > 𝔊* ‖ [b] = עָלַיִךְ ‖ **32** [a] = עָלַיִךְ ‖ [b] nonn Mss Edd 𝔊𝔖 בניהם, dl m cs (gl)? ‖ [c–c] 𝔊* *καὶ θρήνημα Σορ*; v b add? ‖ [d] 𝔊$^{AOLC\,min}$ θ′(𝔙) *κατασιγηθεῖσα*, prb l נְדָמָה cf 𝔖𝔗 et Apc 18,18 ‖ **33** [a] 33 add ‖ **34** [a] 𝔊(𝔗𝔙) *νῦν*, l (ה)עַתָּה ‖ [b] frt l c pc Mss Vrs נִשְׁבַּרְתְּ, an l נִשְׁבְּרָה? ‖ [c] 𝔊 *ἐν θαλάσσῃ*, frt l בַּיַּ׳ cf 𝔗 ‖ [d–d] add ‖ [e] 𝔊 + *πάντες οἱ κωπηλάται σου*, ex 29; 34b add ‖ **35** [a] prp (m cs) נִכְלְמוּ ‖ [b] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐδάκρυσε* = וְדָמְעוּ ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗) *τὸ πρόσωπον* (𝔊^{A} *τῷ προσώπῳ*) *αὐτῶν* = פְּנֵיהֶם, prb recte ‖ **Cp 28,2** [a] 𝔊$^{-A\,407.967}$ pr *καὶ σύ* = וְאַתָּה ‖ [b] > 𝔊*, dl ‖ **3** [a–a] 𝔊 *ἢ σοφοί* = חֲכָמִים ‖ [b] prp עָמֹק מִמְּךָ cf 𝔖𝔗 ‖ **6** [a] > 𝔊*, dl.

9 הֶאָמֹר תֹּאמַר אֱלֹהִים אָנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ[a] וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל[b] בְּיַד ל
10 מְחַלְלֶיךָ[c]׃ 10 מוֹתֵי[b] עֲרֵלִים תָּמוּת בְּיַד־זָרִים כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם ל.ל
אֲדֹנָי[d] יְהוִה׃ ס

11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 12 בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־מֶלֶךְ ט
צֹר וְאָמַרְתָּ[c] לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה אַתָּה[b] חוֹתֵם תָּכְנִית[c] מָלֵא[d] י מל[s] .ב.ל.ב[g]
חָכְמָה[d] וּכְלִיל יֹפִי׃ 13 בְּעֵדֶן גַּן־אֱלֹהִים הָיִיתָ כָּל־אֶבֶן יְקָרָה מְסֻכָתְךָ יא,יב ס
אֹדֶם פִּטְדָה וְיַהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ שֹׁהַם[a] וְיָשְׁפֵּה סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת[a] וְזָהָב[b] ג.7ג
14 מְלֵאכֶת תֻּפֶּיךָ[c] וּנְקָבֶיךָ בָּךְ[d] בְּיוֹם הִבָּרַאֲךָ כּוֹנָנוּ[e]׃ 14 [a]אַתְּ־כְּרוּב[a] ל.ל.ל.ג בלשון זכר[s]
מְמֻשָׁח הַסּוֹכֵךְ[b] וּנְתַתִּיךָ[c] בְּהַר קֹדֶשׁ[d] אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ ג
15 הִתְהַלָּכְתָּ׃ 15 תָּמִים אַתָּה[a] בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאֲךָ עַד־נִמְצְאָה עַוְלָתָה ב.ל.ג[a]
16 בָּךְ׃ [a]בְּרֹב רְכֻלָּתְךָ מָלְאוּ[b] תוֹכְךָ חָמָס וַתֶּחֱטָא[a] וָאֲחַלֶּלְךָ[c] מֵהַר[ ] ל.ל
17 אֱלֹהִים וָאַבֶּדְךָ[d] כְּרוּב הַסֹּכֵךְ[e] מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ׃ 17 גָּבְהָה לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ ג.ה[10]
שִׁחַתָּ חָכְמָתְךָ עַל־יִפְעָתֶךָ עַל־אֶרֶץ הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים נְתַתִּיךָ ב.כא פסוק על על ומילה חדה ביניהו[11].ב. ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות[12]
18 לְרָאוָה בָּךְ׃ 18 מֶרֹב עֲוֹנֶיךָ[a] בְּעַוֶּל[b] רְכֻלָּתְךָ[b] חִלַּלְתָּ מִקְדָּשֶׁיךָ[c] ב מל[13]
וָאוֹצִא־אֵשׁ מִתּוֹכְךָ[d] הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתֵּנְךָ לְאֵפֶר עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי ג ב חס ואחד מל
19 כָּל־רֹאֶיךָ׃ 19 כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ עָלֶיךָ בַּלָּהוֹת הָיִיתָ וְאֵינְךָ ל.ב
עַד־עוֹלָם׃ פ

20 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 21 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־ כה
22 צִידוֹן וְהִנָּבֵא עָלֶיהָ׃ 22 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי[ ] עָלַיִךְ[ ] יד[14]

[4]Mm 2902. [5]Mm 1897. [6]Mp sub loco. [7]Mm 650. [8]Mm 900. [9]Mm 3026. [10]Mm 2900. [11]Mm 686. [12]Mm 2946. [13]Mm 3312. [14]Mm 2787.

9/10 [a] l c mlt Mss Edd GSV הרגיך ‖ [b–b] G *ἐν πλήθει* ‖ [c] Ms מחלליך ‖ [d] > G*, dl ‖ **12** [a] > G*, dl ‖ [b] l c pc Mss Gα′SV חותם ‖ [c] nonn Mss Vrs תַּבְנִית ‖ [d–d] > G*, add? ‖ **13** [a–a] prb add cf G et Ex 28,17—20 ‖ [b] cj c sq ‖ [c–c] G *ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς σου*, S *mljt bjt gzjk*, unde prp מָלֵא בֵּית־נְכֹתֶיךָ (וזהב); α′θ′ *ἔργον τοῦ κάλλους σου* = מלאכת יָפְיֶךָ cf C *'bjdt tqwnk*, V *opus decoris tui*; sed prb l מָלֵא ‖ [d] dl, dttg? ‖ [e] > G*S, prb add ‖ **14** [a–a] G(S) *μετὰ τοῦ χερουβ*, prb l אֶת־כ ‖ [b–b] > G*, add? ‖ [c] G *ἔθηκά σε*, l נתתיך et cj c v a ‖ [d] frt dl cf 16; an cj אלהים c היית? ‖ **16** [a–a] gl? cf 18[b–b] ‖ [b] pc Mss מָלְאוּ; G(S) *ἔπλησας*, frt l מִלֵּאתָ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וָאַ; G *καὶ ἐτραυματίσθης* = וַתֻּחַלַּל, frt recte ‖ [d] G *καὶ ἤγαγέ σε*, frt l וַיַּאבִדךָ; al prp וְאַבַּדְתִּיךָ ‖ [e] > G* ‖ **18** [a] l c C[2] mlt Mss Edd עונך ‖ [b–b] gl? cf 16[a–a] ‖ [c] C mlt Mss Edd SC מקדשך; prp מִקְדָּשַׁי, al קָדְשֵׁךְ (cf G[L]σ′V) ‖ [d] prp מתוכו ‖ **22** [a] > G*, dl.

צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְּתוֹכֵךְ וְיָדְעוּ[b] כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי בָהּ[c] שְׁפָטִים וְנִקְדַּשְׁתִּי בָּהּ[d]׃ 23 [a]וְשִׁלַּחְתִּי־בָּהּ[a] דֶּבֶר וָדָם בִּחֻצוֹתֶיהָ[b] וְנִפְלָל[c] חָלָל 23
בְּתוֹכָהּ[d] בְּחֶרֶב[e] עָלֶיהָ[f] מְסָבִיב וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 24 וְלֹא־יִהְיֶה 24
עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל סִלּוֹן מַמְאִיר וְקוֹץ מַכְאִב מִכֹּל[a] סְבִיבֹתָם הַשָּׁאטִים
אוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ ס 25 כֹּה־אָמַר[a] אֲדֹנָי יְהוִה׃ 25
בְּקַבְּצִי | אֶת־בֵּית[b] יִשְׂרָאֵל מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ בָם[c] וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב׃ 26 וְיָשְׁבוּ 26
עָלֶיהָ לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים וְנָטְעוּ כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים
בְּכֹל הַשָּׁאטִים אֹתָם מְסָבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ ס
29 1 בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂרִית בָּעֲשִׂרִי [a]בִּשְׁנֵים עָשָׂר[a] לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה 29
אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־[a]פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְהִנָּבֵא 2
עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ׃ 3 דַּבֵּר[a] וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[b] יְהוִה 3
הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה [c]מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
הַתַּנִּים[d] הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו[e]
אֲשֶׁר אָמַר[f] לִי יְאֹרִי[f] וַאֲנִי עָשִׂיתָנִי[g]׃
4 וְנָתַתִּי חַחִיִם[a] בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־יְאֹרֶיךָ[b] בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ 4
וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ[b] וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ[b] בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ תִּדְבָּק[c]׃
5 וְנָטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ[a]
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ[b]
לְחַיַּת הָאָרֶץ וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃
6 וְיָדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי אֲנִי יְהוָה
יַעַן הֱיוֹתָם[a] מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃

[15]Mm 1404. [16]Mm 2903. [17]Mm 4020. [18]Mm 2149. [19]Mm 898. [20]Mm 2858. Cp 29 [1]Mm 4139. [2]Mm 2904. [3]Mm 757. [4]Mm 541. [5]Mm 9.

22 [b] G *καὶ γνώσῃ* ‖ [c] pc Mss G בָּךְ ‖ [d] 2 Mss G בָּךְ ‖ **23** [a–a] > G* ‖ [b] G *ἐν ταῖς πλατείαις σου* ‖ [c] 1 c pc Mss GSV וְנֶפֶל ‖ [d] > G* ‖ [e] prp וחרב ‖ [f] G *ἐν σοί* ‖ **24** [a] G* om כל ‖ [b] > C pc Mss G*, dl ‖ **25** [a] > G*, dl ‖ [b] > Ms G*; pc Mss בְּנֵי cf 3,1[b] ‖ [c] mlt Mss Edd GCᶠ[Ms] שָׁם cf 29,13 ‖ **Cp 29,1** [a–a] G *μιᾷ, α′θ′ τῇ δωδεκάτῃ*, V *undecima die* ‖ **2** [a] = אֶל? ‖ **3** [a] > G* ‖ [b] > G*, dl ‖ [c–c] > G* ‖ [d] 1 c mlt Mss התנין cf SC ‖ [e] S *nhrwt'* = יְאֹרִים? ‖ [f] G *οἱ ποταμοί* S *nhr'* cf V et 9, 1 יארים ‖ [g] G *ἐποίησα αὐτούς* S *'bdth* (cf 9), 1 עשיתים ‖ **4** [a] C mlt Mss ut Q ‖ [b] GS sg ‖ [c–c] > G* ‖ **5** [a] GSV sg cf 4[b] ‖ [b] 1 c nonn Mss C תקבר ‖ **6** [a] G(SV) *ἐγενήθης*, 1 היותך.

7 בְּתָפְשָׁם בְּךָ בַּכַּפָּךְ[a] תִּרּוֹץ וּבָקַעְתָּ לָהֶם כָּל־כָּתֵף[b] בכף . ב מל בלישׁ[6]
וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלַיִךְ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ[c] לָהֶם כָּל־מָתְנָיִם: ס ל
8 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ אָדָם כנ בטע בסיפ . כט
9 וּבְהֵמָה: וְהָיְתָה אֶרֶץ־מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה ל
יַעַן אָמַר[a] יְאֹר[b] לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי[c]: 10 לָכֵן הִנְנִי[a] אֵלַיִךְ וְאֶל־יְאֹרֶיךְ[b] ל, יו בלישׁ . ב . ב . יב ד[7] מנה בלישׁ
וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת[c] חָרֶב[d] שְׁמָמָה[e] מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה[f] וְעַד־ ה ר״פ בסיפ וחד מן ו[8] פסוק לא לא ולא
11 גְּבוּל כּוּשׁ: לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבָר־בָּהּ ד[9]
12 וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים שָׁנָה: וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁמָמָה בְּתוֹךְ
אַרְצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרִים מְחֻרָבוֹת[a] תִּהְיֶיךָ שְׁמָמָה[b] אַרְבָּעִים ל[10] . ל . ה כת כן בנביא
שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת: פ 13 כִּי[a] ל חס . ל מל[11] . ג[12]
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲקַבֵּץ אֶת־מִצְרַיִם מִן־
14 הָעַמִּים אֲשֶׁר־נָפֹצוּ שָׁמָּה: וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת מִצְרַיִם וַהֲשִׁבֹתִי[a] יח[13] ס״פ ד[14] מנה בסיפ
אֹתָם אֶרֶץ פַּתְרוֹס עַל־[b] אֶרֶץ מְכוּרֹתָם[c] וְהָיוּ שָׁם מַמְלָכָה שְׁפָלָה: כה חס בסיפ . ט וכל על ארץ מצרים דאוררית דכורת[15]
15 [a] מִן־הַמַּמְלָכוֹת[a] [b] תִּהְיֶה שְׁפָלָה[b] וְלֹא־תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם ל . ח[16]
16 וְהִמְעַטְתִּים לְבִלְתִּי רְדוֹת בַּגּוֹיִם: 16 וְלֹא יִהְיֶה[a]־עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל ל . ד ר״פ
לְמִבְטָח מַזְכִּיר עָוֹן בִּפְנוֹתָם אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה: פ ב
17 וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וְשֶׁבַע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־ ח[17]
18 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 18 בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הֶעֱבִיד אֶת־
חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדֹלָה אֶל[a]־צֹר כָּל־רֹאשׁ מְקֹרָח וְכָל־כָּתֵף מְרוּטָה וְשָׂכָר ל . ב ובתרי לישנ[18]
לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל־הָעֲבֹדָה אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ: ס ל
19 לָכֵן[a] כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה הִנְנִי נֹתֵן לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל כנ בטע בסיפ . כט

[6] Mm 2905. [7] Mm 2906. [8] Mm 1245. [9] Mm 2750. [10] Mm 2907. [11] Mm 2913. [12] Mm 2827. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2908. [15] Mm 2946. [16] Mm 2453. [17] Mm 2909. [18] Mm 4125.

7 [a] mlt Mss Edd ut Q; G(S) *τῇ χειρὶ αὐτῶν* = בְּכַפָּם; prb dl ‖ [b] G(S) *χείρ* = כָּף ‖ [c] G *καὶ συνέκλασας* S *w'r'lt*, l וְהִמְעַדְתָּ ‖ 8 [a] > 2 Mss G*, dl ‖ 9 [a] G(SV) *(ἀντὶ) τοῦ λέγειν σε* = אֲמָרְךָ ‖ [b] G pl ut 3[f], frt recte ‖ [c] G + *αὐτούς* ut 3[g], frt recte ‖ 10 [a–a] = עָלַיִךְ ‖ [b] S sg; G *πάντας τοὺς ποταμούς σου* ‖ [c] GSC sg, frt l לחרבה ‖ [d] G(V) *καὶ ῥομφαίαν*; > S, frt dl (dttg) ‖ [e] G(SC) *καὶ ἀπώλειαν*, frt l ושׁ ‖ [f] G *καὶ Συήνης*, prb l וס׳ ‖ 12 [a] Ms נֶחֱרבות ut 30,7 ‖ [b] > G* cf 30,7, add? ‖ 13 [a] > G*S, add? ‖ [b] > 2 Mss G*, add ‖ 14 [a] G(SV) *καὶ κατοικιῶ*, l וְיָשַׁבְתִּי ‖ [b] = אֶל ‖ [c–c] G *καὶ ἔσται* cf 15[b–b] ‖ 15 [a–a] G(S) *παρὰ πάσας τὰς ἀρχάς* et cj c 14b ‖ [b–b] > Ms G* cf 14[c–c] ‖ [c] G om cop ‖ 16 [a] Vrs pl, l יהיו ‖ [b] > nonn Mss G*, add ‖ 18 [a] = על ‖ 19 [a] > G* ‖ [b] > G*, add.

יט. ל חס אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם [c]וְנָשָׂא הֲמֹנָהּ[c] וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ וּבָזַז בִּזָּהּ וְהָיְתָה שָׂכָר
לְחֵילוֹ׃ 20 פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ[a] נָתַתִּי לוֹ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם [b]אֲשֶׁר
עָשׂוּ לִי[b] נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ ס 21 בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ[a] קֶרֶן לְבֵית[b] ס[19]
ב יִשְׂרָאֵל וּלְךָ אֶתֵּן פִּתְחוֹן־פֶּה בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

30 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה
כ׳ הֵילִילוּ[b] הָהּ[c] לַיּוֹם׃
ד[2] 3 כִּי־קָרוֹב יוֹם[a] וְקָרוֹב יוֹם לַיהוָה יוֹם עָנָן[b] עֵת גּוֹיִם יִהְיֶה׃ 3
4 וּבָאָה חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה חַלְחָלָה בְּכוּשׁ 4
ב חד מל וחד חס[3] בִּנְפֹּל[a] חָלָל בְּמִצְרַיִם [b]וְלָקְחוּ הֲמוֹנָהּ[b] וְנֶהֶרְסוּ יְסוֹדֹתֶיהָ׃
ל. לז 5 כּוּשׁ וּפוּט וְלוּד[a] וְכָל־הָעֲרָב[b] וְכוּב[c] וּבְנֵי אֶרֶץ[d] הַבְּרִית[e] אִתָּם[f] 5
ד בטיפ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ פ 6 [a]כֹּה אָמַר יְהוָה[a] 6
ל וְנָפְלוּ סֹמְכֵי מִצְרַיִם וְיָרַד גְּאוֹן עֻזָּהּ
ג. ב מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה[b] בַּחֶרֶב יִפְּלוּ־בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃
ל. ל[4] 7 וְנָשַׁמּוּ[a] בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ[b] בְּתוֹךְ־עָרִים נַחֲרָבוֹת תִּהְיֶינָה׃ 7
ד בטע ר״פ בסיפ[5] 8 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי־אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָּל־עֹזְרֶיהָ׃ 9 בַּיּוֹם 8 9
יז. יג. ל[6] הַהוּא יֵצְאוּ מַלְאָכִים מִלְּפָנַי[a] בַּצִּים[b] לְהַחֲרִיד אֶת־כּוּשׁ בֶּטַח[c] וְהָיְתָה
ה בטע בסיפ חַלְחָלָה בָהֶם כְּיוֹם מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה בָאָה׃ ס 10 כֹּה[a] אָמַר אֲדֹנָי 10
יג[7] יְהוָה וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הֲמוֹן מִצְרַיִם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל׃ 11 הוּא 11
ל. ג ומל[8] ל. ג[8] וְעַמּוֹ אִתּוֹ[a] עָרִיצֵי גּוֹיִם מוּבָאִים לְשַׁחֵת[b] הָאָרֶץ וְהֵרִיקוּ[b] חַרְבוֹתָם עַל־
ל מִצְרַיִם [c]וּמִלְאוּ אֶת־[c]הָאָרֶץ חֲלָלִים׃ 12 וְנָתַתִּי יְאֹרִים[a] חָרָבָה [a]וּמָכַרְתִּי 12
אֶת־הָאָרֶץ בְּיַד־רָעִים[a] וַהַשְׁמֹתִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ בְּיַד־זָרִים אֲנִי יְהוָה

[19] Mp sub loco. Cp 30 [1] Mm 875. [2] Mm 2258. [3] Mm 2910. [4] Mm 2907. [5] Mp sub loco. [6] Mm 98. [7] Mm 815. [8] Mm 2572. [9] Mm 323.

19 [c–c] > 𝔊*, add ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖) *ἐπὶ Τύρον* ‖ [b–b] > 𝔊𝔖, add ‖ [c] > Ms 𝔊*, add ‖ **21** [a] 𝔊(𝔙) *ἀνατελεῖ* = תַּצְמַח ‖ [b] 𝔊 *παντὶ τῷ οἴκῳ* ‖ **Cp 30,2** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* *ὦ ὦ* 𝔙 *vae vae* 𝔖(𝔗) *w'mrw 'wh* ‖ **3** [a–a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **4** [a] 𝔊 *καὶ πεσοῦνται* = וְנָפַל? ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔖 *wlwbj'* = וְלוּב, 𝔊 + *καὶ Λίβυες* cf [c] ‖ [b] 𝔖(α′σ′) *'rbj'* = עֲרַב ‖ [c] > 𝔊, sed prb l וְלוּב et cf [a] ‖ [d] > 𝔊*, dl ‖ [e] 𝔊$^{-967}$ *τῆς διαθήκης μου* = בְּרִיתִי; prp הַכְּרֻתִי ‖ [f] > 𝔊$^{-967}$ ‖ **6** [a–a] 𝔊* *ἐν αὐτῇ* = בָּהּ (cf v b) et cj c 5, frt recte ‖ [b] 𝔊 *ἕως Συήνης*, prb l סוֹנָה aut c pc Mss סוֹנֵה ‖ [c] > Ms 𝔊*, add ‖ **7** [a] 𝔊$^{-967.544}$ sg = וּנְשַׁמָּה ‖ [b] l aut וּעֲרֵיהֶם (cf [a]) aut וְעָרֶיהָ ‖ **9** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] 𝔊*(σ′𝔖) *σπεύδοντες*, l אָצִים ‖ [c] > 𝔊*, add? ‖ **10** [a] > 𝔊*, add ‖ **11** [a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 + *πάντες* ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ πλησθήσεται* = וּמִלְאָה ‖ **12** [a–a] > 𝔊*𝔖^{W}, add?

13 הִבַּרְתִּי׃ ס 13 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהַאֲבַדְתִּי גִלּוּלִים וְהִשְׁבַּתִּי ח בטע בסיפ¹⁰ . יג¹¹
אֱלִילִים מִנֹּף וְנָשִׂיא מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְנָתַתִּי יִרְאָה ה בסיפ
14 בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 14 וְהַשַּׁמֹּתִי אֶת־פַּתְרוֹס וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּצֹעַן וְעָשִׂיתִי
15 שְׁפָטִים בְּנֹא׃ 15 וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עַל־סִין מָעוֹז מִצְרָיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־ תחול¹²
16 הֲמוֹן נֹא׃ 16 וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּמִצְרָיִם חוֹל תָּחִיל סִין וְנֹא תִהְיֶה לְהִבָּקֵעַ ק
17 יוֹנֵף צָרֵי יוֹמָם׃ 17 בַּחוּרֵי אָוֶן וּפִי־בֶסֶת בַּחֶרֶב יִפָּלוּ וְהֵנָּה בַּשִּׁבְיָ ל . ג¹³ ול בסיפ
18 תֵלַכְנָה׃ 18 וּבְתַחְפַּנְחֵס חָשַׁךְ הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי־שָׁם אֶת־מֹטוֹת מִצְרַיִם ל . ד¹⁴
וְנִשְׁבַּת־בָּהּ גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא עָנָן יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשִּׁבְיָ תֵלַכְנָה׃
19 וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
20 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־ ח¹⁵
21 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 21 בֶּן־אָדָם אֶת־זְרוֹעַ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁבָרְתִּי
וְהִנֵּה לֹא־חֻבְּשָׁה לָתֵת רְפֻאוֹת לָשׂוּם חִתּוּל לְחָבְשָׁהּ לְחָזְקָהּ לְתָפְשׂ ג . ל
22 בֶּחָרֶב׃ 22 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־ יא בטע בסיפ¹⁶ . כט
מִצְרַיִם וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבֶּרֶת וְהִפַּלְתִּי יב פסוק את את וראת את . ל
23 אֶת־הַחֶרֶב מִיָּדוֹ׃ 23 וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתָם בָּאֲרָצוֹת ל כת כן¹⁷
24 וְחִזַּקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי אֶת־חַרְבִּי בְיָדוֹ וְשָׁבַרְתִּי אֶת־ ב¹⁸
25 זְרֹעוֹת פַּרְעֹה וְנָאַק נַאֲקוֹת חָלָל לְפָנָיו׃ 25 וְהַחֲזַקְתִּי אֶת־זְרֹעוֹת ל . ל
מֶלֶךְ בָּבֶל וּזְרֹעוֹת פַּרְעֹה תִּפֹּלְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי חַרְבִּי ג . ל
26 בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָה אוֹתָהּ אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ 26 וַהֲפִצוֹתִי אֶת־
מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס
31 1 וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־

[10] Mm 2911. [11] Mm 815. [12] Mm 832. [13] Mm 1728. [14] Mm 1676. [15] Mm 2909. [16] Mm 2912. [17] Mm 2913. [18] Mm 460.

13 [a] 2 Mss 𝔊* pr כִּי ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊*; prp וה׳ גְּדוֹלִים ‖ [d] 𝔊 *μεγιστᾶνας* = אֵילִים? ‖ [e] 𝔊 pl cf [g–g] ‖ [f] 𝔖 *b'r'* = בְּאֶרֶץ ‖ [g–g] 𝔊 *καὶ οὐκ ἔσονται* cf [e] ‖ [h–h] > 𝔊*𝔖, add ‖ **14** [a] Ms 𝔊𝔖𝔙 אֶרֶץ ‖ **15** [a] 𝔊 *Μέμφεως* = נֹף ‖ **16** [a–a] 𝔊 *καὶ ταραχῇ ταραχθήσεται Συήνη,* וְנִפְרְצוּ חוֹמֹתֶיהָ prp ? ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ διαχυθήσεται ὕδατα* = וְנָפוֹצוּ מַיִם ‖ וְחוֹל תָּחִיל סִין l **17** [a] 1 אוֹן cf 𝔊 *(Ἡλιουπόλεως)* 𝔙 ‖ **18** [a] 1 c mlt Mss Edd Vrs חשך ‖ [b] 𝔊(𝔙; 𝔖 sg) *τὰ σκῆπτρα,* l מַטּוֹת ‖ **21** [a] 𝔊 pl ‖ [b–b] 𝔊* *τοῦ δοθῆναι ἰσχύν* = לָשׂוּם חָזְקָה an sol לְחַזְּקָהּ? 𝔖 *wl' nt'ṣb wl' nthlm* ‖ **22** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] = עַל ‖ [c–c] prb add cf Vrs ‖ **24** [a–a] 𝔊 *καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς* = וְהֵבִיא אֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וּבָזַז בְּזַז וְשָׁלַל שְׁלָלָהּ, ex 29,19 ‖ **25** [a] = עַל ‖ **26** [a] 𝔊[L] = 𝔄𝔷; 𝔊[BV 967.449] + *πάντες,* 𝔊[ACrel] + *πάντες οἱ Αἰγύπτιοι* (ex 29,6).

יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְאֶל־הֲמוֹנוֹ ג מל
אֶל־מִי דָמִיתָ בִגְדֻלֶּךָ׃ ג.ב 1
3 הִנֵּה אַשּׁוּר[a] אֶרֶז בַּלְּבָנוֹן ד ר״פ בסיפ 2
יְפֵה עָנָף [b]וְחֹרֶשׁ מֻצָּל[b] וּגְבַהּ קוֹמָה
וּבֵין עֲבֹתִים[c] הָיְתָה צַמַּרְתּוֹ׃
4 מַיִם גִּדְּלוּהוּ תְּהוֹם רֹמְמָתְתְּהוּ ל.ל
אֶת־[a]נַהֲרֹתֶיהָ הֹלֵךְ[b] סְבִיבוֹת מַטָּעָהּ[c] ד חס ול בלש
וְאֶת־[a]תְּעָלֹתֶיהָ שִׁלְּחָה [d]אֶל כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה[d]׃ ה
5 [a]עַל־כֵּן[a] גָּבְהָא[b] קֹמָתוֹ מִכֹּל עֲצֵי הַשָּׂדֶה ל וכת א. ב חס בלישׁ
וַתִּרְבֶּינָה סַרְעַפֹּתָיו[c] [d]וַתֶּאֱרַכְנָה פֹּארֹתָו[d] ל. פארתיו ק
מִמַּיִם רַבִּים בְּשִׁלְחֹתוֹ[e]׃
6 בְּסַרְעַפֹּתָיו קִנְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם ל.ל
[a]וְתַחַת פְּאֹרֹתָיו יָלְדוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה[a]
וּבְצִלּוֹ יֵשְׁבוּ[b] כָּל[c] גּוֹיִם רַבִּים׃ כ 5
7 [a]וַיִּיְפְךָ בְּגָדְלוֹ בְּאָרְכּוֹ[b] דָּלִיּוֹתָיו ל.ג בלישׁ. ג 6
כִּי־הָיָה שָׁרְשׁוֹ אֶל־[c]מַיִם רַבִּים׃ ג
8 אֲרָזִים לֹא־עִמָּמֻהוּ בְּגַן־אֱלֹהִים ח פסוק לא לא לא לא 7
בְּרוֹשִׁים לֹא דָמוּ אֶל־סַעַפֹּתָיו ל
וְעַרְמֹנִים לֹא־הָיוּ כְּפֹארֹתָיו ל
כָּל־עֵץ [a]בְּגַן־אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בְּיָפְיוֹ[a]׃ נ
9 [a]יָפְיָה עָשִׂיתִיו[a] בְּרֹב דָּלִיּוֹתָיו ה 8
וַיְקַנְאֻהוּ כָּל־[b]עֲצֵי־עֵדֶן [c]אֲשֶׁר בְּ[c]גַן הָאֱלֹהִים[d]׃ ס ל

Cp 31 [1]Mm 2914. [2]Mm 2869. [3]Mm 2915. [4]Mp sub loco. [5]Mm 534. [6]Mm 3642. [7]Mm 3132. [8]Mm 1781.

Cp 31,3 [a] prb l תְּאַשּׁוּר ‖ [b–b] > 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊 *νεφελῶν*, l עֲבוֹת cf 10[c] 14[a] ‖ **4** [a] add? ‖ [b] 𝔊 *ἤγαγε*, l הֹלִיכָה ‖ [c] 𝔊(𝔖) *τῶν φυτῶν αὐτοῦ*, l מַטָּעָה ‖ [d–d] prp אֶל כָּל־שָׂדֵהוּ, al אֵלָיו ‖ **5** [a–a] add? cf mtr ‖ [b] l c nonn Mss גבהה ‖ [c] prb l סַעַפְתָּיו cf 6.8 ‖ [d–d] > 𝔊*, prb add cf 6[a–a] ‖ [e] > 𝔊*, add ‖ **6** [a–a] dl m cs? cf 5[d–d] ‖ [b] l c mlt Mss Vrs יָשְׁבוּ ‖ [c] > 𝔖, dl ‖ **7** [a] 7 add? cf 5 ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) *διὰ τὸ πλῆθος* = בְּרֹב cf 9 ‖ [c] = עַל ‖ **8** [a–a] prb add cf 9a ‖ **9** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c–c] > 𝔊𝔖; dl c Ms 𝔊𝔖 אשר ‖ [d] 𝔗 pc Mss אלהים cf 8a.b, l יהוה.

10 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲשֶׁר גָּבְהָה[b] בְקוֹמָה וַיִּתֵּן צַמַּרְתּוֹ כג בטע[9]
11 אֶל־בֵּין עֲבוֹתִים[c] וְרָם לִבָּבוֹ בְּגָבְהוֹ׃ 11 וְאֶתְּנֵהוּ[a] בְּיַד אֵיל גּוֹיִם[b] עָשֹׂה ג מל[10]. ב. ד כת ו[11]
יֵעָשֶׂה לוֹ כְּרִשְׁעוֹ גֵּרַשְׁתִּהוּ׃ 12 וַיְכִרְתֻהוּ זָרִים עָרִיצֵי גּוֹיִם וַיִּטְּשֻׁהוּ ב
אֶל־[a]הֶהָרִים[b] וּבְכָל־[c]הַנְּאָוֹת נָפְלוּ דָלִיּוֹתָיו וַתִּשָּׁבַרְנָה פְּאֹרֹתָיו בְּכֹל ג פסוק ובכל בכל. ד
אֲפִיקֵי הָאָרֶץ וַיֵּרְדוּ[d] מִצִּלּוֹ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ וַיִּטְּשֻׁהוּ׃[e] ב
13 עַל־מַפַּלְתּוֹ יִשְׁכְּנוּ[a] כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם
וְאֶל־[b]פְּאֹרָתָיו[c] הָיוּ כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ ל
14 לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ בְקוֹמָתָם כָּל־עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־ לך פסוק לא ולא ולא[12]. ל. ל
צַמַּרְתָּם אֶל־בֵּין עֲבוֹתִים[a] וְלֹא־יַעַמְדוּ אֵלֵיהֶם[b] בְּגָבְהָם כָּל־שֹׁתֵי מָיִם ל. ל
כִּי־כֻלָּם נִתְּנוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ בְּנֵי־אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי ו דגש[13]. ו וכל תלים ומשלי דכות ב מ ב[14]
בֹּור׃ ס 15 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּיוֹם רִדְתּוֹ שְׁאוֹלָה הֶאֱבַלְתִּי ה בטע בסיפ[15]. ל. י
כִּסֵּיתִי עָלָיו אֶת־תְּהוֹם וָאֶמְנַע נַהֲרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ מַיִם רַבִּים וָאַקְדֵּר ל. ל. ל
עָלָיו לְבָנוֹן וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפָּה׃[b] 16 מִקּוֹל מַפַּלְתּוֹ הִרְעַשְׁתִּי
גּוֹיִם בְּהוֹרִדִי אֹתוֹ שְׁאוֹלָה אֶת־יוֹרְדֵי בֹור וְנֻחֲמוּ בְאֶרֶץ תַּחְתִּית[a] י. ב
כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן[b] מִבְחַר וְטוֹב־[b]לְבָנוֹן כָּל־שֹׁתֵי מָיִם׃ 17 גַּם־הֵם אִתּוֹ יז[16]. ג. ר״פ בסיפ[17]. ג בנביא
יָרְדוּ שְׁאוֹלָה אֶל־חַלְלֵי־חָרֶב וּזְרֹעַ[a] וְשָׁבוּ[b] בְּצִלּוֹ[c] בְּתוֹךְ גּוֹיִם[c]׃ י
18 אֶל־מִי דָמִית[a] בַּכָּבוֹד וּבְגֹדֶל בַּעֲצֵי־עֵדֶן[a] וְהוּרַדְתָּ אֶת־עֲצֵי־ ג. ב. ל
עֵדֶן אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ[c] עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב הוּא [18]ז
פַרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ ס המנגן חד מן ד[19] כת כן ק בלישׁ

ס"פ 32 1 וַיְהִי[a] בִּשְׁתֵּי־[a]עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי־[a]עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ ו בלישׁ[2]
2 הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־[a]פַּרְעֹה מֶלֶךְ־ ת׳ ג מנה בלישׁ

[9] Mm 2597. [10] Mm 2780. [11] Mp sub loco. [12] Mm 771. [13] Mm 716. [14] Ps 33,13; 145,12 et cf Mp sub loco. [15] Mm 2911. [16] Mm 1088. [17] Mm 2856. [18] Mm 2916. [19] Mm 2917, Q addidi, cf Mp sub loco. Cp 32 [1] Mp sub loco. [2] Mm 874.

10 [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] 𝔖 *'ttrjm bqwmth* = גָּבְהָה בקומתו, prb recte (cf 𝔙 et 14) ‖ [c] l עָבוֹת cf 3[c] 14[a] ‖ **11** [a] prb l וְאֶת׳ cf 𝔊𝔙 ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ ἐποίησε τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ*, frt l וַיַּעַשׂ et dl גרשתהו (dttg) ‖ **12** [a] = עַל ‖ [b] huc tr ˆ cf [c] ‖ [c] 𝔊* om cop ‖ [d] prp וַיִּדְּדוּ ‖ [e] dl? ‖ **13** [a] 𝔊(𝔗) *ἀνεπαύσαντο*, l וַיָּנוּחוּ ‖ [b] = וְעַל ‖ [c] > Ms, dl; an tot v b add? ‖ **14** [a] l עֲבוֹת cf 3[c] 10[c] ‖ [b] l c mlt Mss Edd 𝔊𝔗 = אֲלֵיהֶם עַל׳ ‖ **15** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐξελύθησαν*, l עֻלְפוּ ‖ **16** [a] > 𝔊*, add? ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ τὰ ἐκλεκτά*, frt dl וטוב ‖ **17** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ* = וְזַרְעוֹ; prp וְעֹזְרָיו aut וְגֹוָעוּ ‖ [b] 𝔊 *οἱ κατοικοῦντες* = יֹשְׁבֵי, 𝔖 *jtb* = יֹשֵׁב, 𝔗 *'tbrw* = נִשְׁבְּרוּ ‖ [c–c] 𝔊 *ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώλοντο* = בתוך חַיֵּיהֶם גָּוֵעוּ? ‖ **18** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊^{O}θ′ *ἐν ἰσχύι*, 𝔊^{L} *ἐν δυνάμει* = בְּכֹחַ; > Ms 𝔖𝔙, prb dl (dttg) ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **Cp 32,1** [a] prb l c nonn Mss 𝔊$^{A\,min}$𝔖 בְּעַשְׁתֵּי.

ב חד חס וחד מל[a] מִצְרַ֔יִם וְאָמַרְתָּ֖ אֵלָ֑יו כְּפִ֤יר גּוֹיִם֙ נִדְמֵ֔יתָ
ג[4].ה[5] וְאַתָּ֤ה כַּתַּנִּים֙[a] בַּיַּמִּ֔ים וַתָּנַ֖ח בִּנְהָרוֹתֶ֑יךָ[b]
ל.ל וַתִּרְלַ֤ח־מַ֙יִם֙ בְּרַגְלֶ֔יךָ וַתִּרְפֹּ֖ס נַהֲרוֹתָֽם׃[c]
3 כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה
וּפָרַשְׂתִּ֥י עָלֶ֛יךָ אֶת־[b]רִשְׁתִּ֖י בִּקְהַ֣ל[c] [d]עַמִּ֣ים רַבִּ֑ים[d] וְהֶעֱל֖וּךָ[e] בְּחֶרְמִֽי׃
ל 4 וּנְטַשְׁתִּ֥יךָ בָאָ֖רֶץ [a]עַל־פְּנֵ֣י הַשָּׂדֶ֑ה אֲטִילֶ֣ךָ[a]
ל.י בלישׁ[e] וְהִשְׁכַּנְתִּ֤י עָלֶ֙יךָ֙ כָּל־[b]עוֹף֙ הַשָּׁמַ֔יִם וְהִשְׂבַּעְתִּ֥י מִמְּךָ֖[b] חַיַּ֥ת כָּל־[b]הָאָֽרֶץ׃
ב[7] בסיפ וכל קריא דכוות ב מ ב.ד[8] 5 וְנָתַתִּ֥י אֶת־[a]בְּשָׂרְךָ֖ עַל־[b]הֶהָרִ֑ים וּמִלֵּאתִ֥י [b]הַגְּאָיוֹת֙ רָמוּתֶ֔ךָ[b]׃
ל.ל.ב חס בלישׁ 6 וְהִשְׁקֵ֤יתִי אֶ֙רֶץ֙ צָפָ֣תְךָ֔ מִדָּמְךָ֖[a] [b]אֶל־הָהָרִ֑ים[b] וַאֲפִקִ֥ים יִמָּלְא֖וּן מִמֶּֽךָּ[c]׃
ל.ב חס ול בלישׁ 7 וְכִסֵּיתִ֥י בְכַבּוֹתְךָ֖[a] שָׁמַ֑יִם וְהִקְדַּרְתִּ֣י אֶת־כּוֹכְבֵיהֶ֔ם
ט שֶׁ֚מֶשׁ בֶּעָנָ֣ן אֲכַסֶּ֔נּוּ וְיָרֵ֖חַ לֹא־יָאִ֥יר אוֹרֽוֹ׃
ל 8 כָּל־מְאוֹרֵ֥י אוֹר֙ בַּשָּׁמַ֔יִם אַקְדִּירֵ֖ם עָלֶ֑יךָ
וְנָתַתִּ֥י חֹ֙שֶׁךְ֙ עַל־אַרְצֶ֔ךָ נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י[a] יְהוִֽה׃
ל.ל 9 וְהִכְעַסְתִּ֤י לֵב֙ עַמִּ֣ים רַבִּ֔ים בַּהֲבִיאִ֥י שִׁבְרְךָ֖[a] בַּגּוֹיִ֑ם עַל־[b]אֲרָצ֥וֹת 9
ד[9].ב מל, ב חד כת ש וחד כת ס[10] אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָדַ֖עְתָּם׃ 10 וַהֲשְׁמֹתִ֤י עָלַ֙יִךְ֙ עַמִּ֣ים רַבִּ֔ים וּמַלְכֵיהֶ֖ם יִשְׂעֲר֣וּ 10
ד עָלֶ֑יךָ[a] שַׁעַר֙ בְּעוֹפְפִ֣י[b] חַרְבִּ֔י עַל־פְּנֵיהֶ֖ם וְחָרְד֣וּ לִרְגָעִ֔ים אִ֖ישׁ לְנַפְשׁ֥וֹ
יג[11] בְּי֥וֹם מַפַּלְתֶּֽךָ׃ ס 11 כִּֽי־[a] כֹ֤ה ׀ אָמַ֙ר֙ אֲדֹנָ֣י[b] יְהוִ֔ה חֶ֥רֶב מֶ֖לֶךְ־
ל בָּבֶ֥ל תְּבוֹאָֽךְ׃
ל 12 בְּחַרְבוֹת֙[a] גִּבּוֹרִ֔ים אַפִּ֖יל הֲמוֹנֶ֑ךָ עָרִיצֵ֥י גּוֹיִ֛ם כֻּלָּ֖ם
וְשָׁדְד֣וּ אֶת־גְּא֣וֹן מִצְרַ֔יִם וְנִשְׁמַ֖ד כָּל־הֲמוֹנָֽהּ׃
13 וְהַאֲבַדְתִּ֣י אֶת־כָּל־בְּהֶמְתָּ֔הּ מֵעַ֖ל מַ֣יִם רַבִּ֑ים
ב.ל.ג וְלֹא־תִדְלָחֵ֤ם רֶֽגֶל־אָדָם֙ עוֹד֙ וּפַרְסוֹת֙[a] בְּהֵמָ֔ה לֹ֥א תִדְלָחֵֽם׃

[3] Mp sub loco. [4] Mm 2918. [5] Mm 720. [6] Mm 9. [7] Mm 2850. [8] Mm 1867. [9] Mm 1133. [10] Mm 2919. [11] Mm 2827.

2 [a] l c 2 Mss כתנין cf 𝔖𝔗 ‖ [b] l בְּנַהֲרָתְךָ vel בְּגִחֹרֶיךָ ‖ [c] 𝔊 suff 2 m sg ‖ **3** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] > pc Mss, frt dl ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ [d–d] add ‖ [e] 𝔊-967(𝔙) *καὶ ἀνάξω σε*, l וַהֲעַלִיתִיךָ ‖ **4** [a–a] 𝔊 *πεδία πλησθήσεταί σου* ‖ [b–b] l c pc Mss 𝔊*𝔖 כָּל־חַיַּת ‖ **5** [a] > 2 Mss ‖ [b–b] 𝔊* *ἀπὸ τοῦ αἵματός σου* (= מִדָּמְךָ) *πᾶσαν τὴν γῆν*, l וּמִלֵּאתִי ‖ **6** [a] tr ad fin v (recta lect pro ממך) ‖ [b–b] dl, dttg ex 5a ‖ [c] cf [a] ‖ **7** [a] 𝔊(𝔙) *ἐν τῷ σβεσθῆναί σε*, 𝔖 *bd'kk*, frt l בְּכִבּוֹתְךָ ‖ **8** [a] > 𝔊*, add ‖ **9** [a] 𝔊 *αἰχμαλωσίαν σου*, prb l שִׁבְיְךָ ‖ [b] = אֶל ‖ **10** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ [b] prp בגופפי ‖ **11** [a] > 2 Mss 𝔖 ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **12** [a] 𝔖𝔗 sg ‖ **13** [a] 𝔊𝔙 sg, l ופרסת.

14 אָז אַשְׁקִיעַ[a] מֵימֵיהֶם וְנַהֲרוֹתָם כַּשֶּׁמֶן אוֹלִיךְ ל.ב.ג
נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃
15 בְּתִתִּי[a] אֶת־אֶרֶץ[a] מִצְרַיִם שְׁמָמָה וּנְשַׁמָּה[b] אֶרֶץ מְמֻלְאָהּ ל.ב[12]
בְּהַכֹּתִי[c] אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ב חד מל וחד חס[13]. לד מל
16 קִינָה הִיא וְקוֹנְנוּהָ[a] בְּנוֹת[b] הַגּוֹיִם תְּקוֹנֲנֶנָּה אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־ ל.ב
כָּל־הֲמוֹנָהּ תְּקוֹנֲנֶנָּה אוֹתָהּ נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ פ ב
17 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי[a] עֶשְׂרֵה שָׁנָה[b] בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־ יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 18 בֶּן־אָדָם נְהֵה עַל־הֲמוֹן מִצְרַיִם וְהוֹרִדֵהוּ[a] ל.ל
אֹתָהּ[b] וּבְנוֹת גּוֹיִם
אַדִּרִים[c] אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ ל חס[14]. ז ומל[15]
19 [a]מִמִּי נָעַמְתָּ רְדָה וְהָשְׁכְּבָה אֶת־עֲרֵלִים׃ [הַמּוֹנֶיהָ][c]׃ ב.ב[16]. ל ול
20 בְּתוֹךְ חַלְלֵי־חָרֶב יִפֹּלוּ חֶרֶב[a] נִתָּנָה[b] מָשְׁכוּ[c] אוֹתָהּ וְכָל־ ב. ל חטף
21 יְדַבְּרוּ־לוֹ[a] אֵלֵי[b] גִּבּוֹרִים [c]מִתּוֹךְ שְׁאוֹל[d][c] אֶת־עֹזְרָיו[e] ל חס
יָרְדוּ שָׁכְבוּ הָעֲרֵלִים[f] [g]חַלְלֵי־חָרֶב[g]׃ ל
22 שָׁם אַשּׁוּר[a] וְכָל־קְהָלָהּ [a]סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתָיו[a] ד מל[17]
כֻּלָּם חַלָּלִים [b]הַנֹּפְלִים בֶּחָרֶב[b]׃
23 אֲשֶׁר[a] נִתְּנוּ קִבְרֹתֶיהָ בִּירֵכְתֵי־בוֹר ו דגש[18]. ג
וַיְהִי קְהָלָהּ סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ג וחס בלישׁ[19]
כֻּלָּם חֲלָלִים נֹפְלִים בַּחָרֶב ל
אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתָּתִי[b] בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ ב בעי
24 שָׁם עֵילָם וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ג וחס בלישׁ[19]

[12] Mm 2818. [13] Mm 446. [14] Mm 2534. [15] Mm 1327. [16] Gn 45,9. [17] Mm 2920. [18] Mm 716. [19] Mm 2921.

14 [a] G *ἡσυχάσει*, T *šqjṭ*, frt l אַשְׁקִיט ‖ [b] > G*, add ‖ **15** [a–a] > G, add ‖ [b] prb l וְנָשַׁמָּה cf Vrs ‖ [c] G *ὅταν διασπείρω* = בְּזָרוֹתִי ? ‖ **16** [a] G* *καὶ θρηνήσεις αὐτόν*, l וְקוֹנְנָתָהּ ‖ [b] GS pr cop, l וּב׳ ‖ [c] > G*, add ‖ **17** [a] pc Mss S בְּעַשְׁתֵּי ‖ [b] G* + *τοῦ πρώτου μηνός* ‖ **18** [a] prp וַהֲדָרָהּ ‖ [b] prb l אַתָּה ‖ [c] prp אַדִּרֵם, sed init threni exc ‖ **19** [a] G* hab 19 post שאול in 21 ‖ **20** [a] > GS, prb add ‖ [b] > S, G *μετ᾽ αὐτοῦ* = אתו, prb add ‖ [c–c] G *καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ*, frt l וְהָשְׁכַּב כָּל־הֲמוֹנָם ‖ **21** [a] G *σοι* ‖ [b] mlt Mss Edd אֵילֵי; > G ‖ [c–c] G *ἐν βάθει βόθρου* = בִּירֵכְתֵי־בוֹר cf 23 ‖ [d] huc prb ins 19 cf 19[a] ‖ [e–e] > GS, add? cf [f–f] ‖ [f–f] > G, prb dl cf 19b ‖ [g–g] G pr *ἐν μέσῳ*, nonn vb exc? ‖ **22** [a–a] > G, prb add; an l סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ut in 23 (cf S)? ‖ [b–b] > G, prb add; an l נפלים ב׳ ut in 23? ‖ **23** [a] G *ἐκεῖ* ‖ [b] prb l c pc Mss G חתיתם.

כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים[a] בַּחָרֶב
אֲשֶׁר־יָרְדוּ עֲרֵלִים | אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת ז ומל[20]
אֲשֶׁר נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים
וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ מג
בְּתוֹךְ חֲלָלִים[a] נָתְנוּ מִשְׁכָּב לָהּ 25 ב[21]
בְּכָל־[b]הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתֶיהָ[c] קִבְרוֹתֶיהָ[c] ד מל[22] . ג
כֻּלָּם עֲרֵלִים חַלְלֵי־חָרֶב
כִּי־נִתְּנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים כא[23]
וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר[a] מג
בְּתוֹךְ חֲלָלִים נִתָּנוּ[d]׃ ב[21] . כא[23] ד[24] מנה קמ
שָׁם מֶשֶׁךְ תֻּבַל[a] וְכָל־הֲמוֹנָהּ[b] 26 סְבִיבוֹתֶיהָ[c] קִבְרוֹתֶיהָ[c] ו פת[25] . ד מל[22] . ג
כֻּלָּם עֲרֵלִים מְחֻלָלִים[d] חָרֶב ל
כִּי־נָתְנוּ[e] חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים׃
וְלֹא[a] 27 יִשְׁכְּבוּ[a] אֶת־גִּבּוֹרִים נֹפְלִים[b] מֵעֲרֵלִים[c] ל
אֲשֶׁר יָרְדוּ־שְׁאוֹל בִּכְלֵי־מִלְחַמְתָּם
וַיִּתְּנוּ אֶת־חַרְבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם כח[28] ג[29]
וַתְּהִי עֲוֹנֹתָם[d] עַל־עַצְמוֹתָם
כִּי־חִתִּית[e] גִּבּוֹרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ ב בעינ
וְאַתָּה בְּתוֹךְ עֲרֵלִים[a] תִּשָּׁבֵר וְתִשְׁכַּב[a] אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב׃ 28 ל . ג[21] . ל
שָׁמָּה[a] אֱדוֹם מְלָכֶיהָ וְכָל־נְשִׂיאֶיהָ[a] אֲשֶׁר־נִתְּנוּ בִּגְבוּרָתָם[b] אֶת־ 29 29 ה ר״פ[27] . ל . ו דגש[28]
חַלְלֵי־חָרֶב הֻמָּה אֶת־עֲרֵלִים יִשְׁכָּבוּ וְאֶת[c]־יוֹרְדֵי בוֹר׃ 30 שָׁמָּה נְסִיכֵי 30 ג[29] . חס . ה ר״פ[27]
צָפוֹן[a] כֻּלָּם וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־[a]יָרְדוּ אֶת־[b]חֲלָלִים בְּחִתִּיתָם מִגְּבוּרָתָם[c] ל חס

[20] Mm 1327. [21] Mm 2916. [22] Mm 2920. [23] Mm 2838. [24] Mm 403. [25] Mm 3277. [26] Mm 2897. [27] Mm 2922. [28] Mm 716. [29] Mm 3503.

24 [a] prb l נפלים ‖ **25** [a–a] > 𝔊*, dl cf 24 ‖ [b] l c Ms וכל ‖ [c–c] l סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ‖ [d] Vrs pl (sed 𝔊 post ἐκεῖ 26), frt add ‖ **26** [a] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְת׳ ‖ [b] 𝔊* ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ‖ [c–c] 𝔊(𝔖) περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, l סְבִיבוֹת קִבְרָתָהּ ‖ [d] prb l חֲלָלֵי (מ dttg) ‖ [e–e] 𝔊 οἱ (= אֲשֶׁר? ut 23.24) δεδωκότες ‖ **27** [a–a] 𝔊* καὶ ἐκοιμήθησαν, 𝔖 om ולא; l 𝔐 ‖ [b] prp נֹפְלִים ‖ [c] 𝔊 ἀπ' αἰῶνος, l מֵעוֹלָם ‖ [d] l צְנוּתָם vel צִנְּתָם ‖ [e] 𝔊 ἐξεφόβησαν, 𝔖 'bdw ... tbr', prb l חִתְּתוּ ‖ **28** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ **29** [a–a] 𝔊* ἐδόθησαν οἱ ἄρχοντες Ασσουρ, l 𝔐 ‖ [b] prp בְּקִבְרָתָם, sed cf 30 bβ ‖ [c] l c mlt Mss 𝔊𝔗 אֶת ‖ **30** [a–a] 𝔊 πάντες στρατηγοὶ Ασσουρ, l 𝔐 ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊* καὶ τῇ ἰσχύι αὐτῶν = וגבורתם.

בּוֹשִׁים[d] וַיִּשְׁכְּבוּ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב וַיִּשְׂאוּ כִלְמָתָם אֶת־יוֹרְדֵי מג
בּוֹר׃ [31] אוֹתָם יִרְאֶה פַרְעֹה וְנִחַם עַל־כָּל־הֲמוֹנָה [a]חַלְלֵי־חָרֶב 31 ¹ פת וכל ישעיה דכות[30] .
המונו חד מן ד[31] כת כן ק בלישׁ
פַּרְעֹה וְכָל־חֵילוֹ[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ [32] כִּי־נָתַתִּי[a] אֶת־חִתְּתוֹ[b] בְּאֶרֶץ 32
חַיִּים וְהֻשְׁכַּב[c] בְּתוֹךְ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם
אֲדֹנָי[c] יְהוִה׃ פ

33 [1] וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ [2] בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמֶּךָ
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חֶרֶב וְלָקְחוּ עַם־הָאָרֶץ
אֶחָד מִקְצֵיהֶם וְנָתְנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצֹפֶה׃ [3] וְרָאָה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה 3 ל
עַל־הָאָרֶץ וְתָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם׃ [4] וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל 4
הַשּׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב[a] וַתִּקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה׃ [5] אֶת 5 ל . י מל בנביא . יד
קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה וְהוּא נִזְהָר[a] נַפְשׁוֹ מִלָּט׃ ל . לי
[6] וְהַצֹּפֶה כִּי־יִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־ 6 ל
נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב[a] וַתִּקַּח מֵהֶם נֶפֶשׁ הִוא בַּעֲוֹנוֹ נִלְקָח וְדָמוֹ מִיַּד־ י מל בנביא
צֹפֶה אֶדְרֹשׁ׃ ס [7] [a]וְאַתָּה בֶּן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל 7 כג בסיפ . ה²
וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי׃ [8] בְּאָמְרִי לָרָשָׁע[a] רָשָׁע מוֹת 8 ג ב חס וחד מל² . כה חס
בסיפ . נז וכל תליס דכות
תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ הוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ ב מ לא . ל
מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ [9] וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ לָשׁוּב מִמֶּנָּה וְלֹא־ 9 ה⁴
שָׁב מִדַּרְכּוֹ הוּא בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס [10] וְאַתָּה 10 ב זוגין[5] . כג בסיפ[6]
בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר[a] כִּי־[b]פְשָׁעֵינוּ
וְחַטֹּאתֵינוּ עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ נִחְיֶה׃ [11] אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי־ 11 ל
אֲנִי | נְאֻם | אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־אֶחְפַּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע
מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שֻׁבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים[b] וְלָמָּה תָמֻתוּ בֵּית ו . ז מל
יִשְׂרָאֵל׃ פ [12] [a]וְאַתָּה בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ צְדָקַת 12 כג בסיפ[6] . ה²
הַצַּדִּיק לֹא תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע לֹא־יִכָּשֵׁל בָּהּ בְּיוֹם מז פסוק לא לא לא . ב

[30] Mm 1775. [31] Mm 2917, Q addidi sicut Ez 32, 31, cf Mp sub loco. [32] Mm 3811. [33] Mm 2916. Cp 33 [1] Mm 2689. [2] Mm 2923. [3] Mm 2779. [4] Mm 2093. [5] Okhl 232. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1242.

30 [d] > 𝔊*, dl ‖ **31** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **32** [a] 𝔊[L] *ἔδωκε(ν)* cf 𝔗, l נָתַן ‖ [b] l c K 𝔊𝔖 חתיתו cf 𝔗 ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **Cp 33,4** [a] 𝔊 *ἡ ῥομφαία*, frt l חָרֶב sed cf 6 ‖ **5** [a] prp הִזְהִיר ‖ **6** [a] cf 4[a] ‖ **7** [a] 7–9 cf 3,17–19 ‖ **8** [a] > Ms 𝔊*𝔖 et 3,18, dl ‖ **10** [a] > 𝔖, frt dl ‖ [b] > 𝔊* ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **12** [a–a] > 𝔊*.

שׁוּבוֹ מֵרִשְׁעָו וְצַדֵּיק לֹא יוּכַל לְחְיוֹת [b]בָּהּ בְּיוֹם חַטֹּאתוֹ[b]׃ 13 בְּאָמְרִי 13 ל
לַצַּדִּיק חָיֹה יִחְיֶה [a]וְהוּא־בָטַח עַל־צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צְדָקֹתָו[b] צדקתיו ק חד מן ג חס בלישׁ
לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלָתוֹ[c] אֲשֶׁר־עָשָׂה בּוֹ יָמוּת׃ 14 וּבְאָמְרִי לָרָשָׁע מָוֹת 14 ל
תָּמוּת וְשָׁב מֵחַטָּאתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 15 חֲבָל יָשֵׁב רָשָׁע[a] גְּזֵלָה 15 כתי בלישׁ[a]
יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת הַחַיִּים הָלַךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֶל חָיֹו יִחְיֶה לֹא[b] יָמוּת׃ ד כת ו
כָּל־חַטֹּאתָו[a] אֲשֶׁר חָטָא לֹא תִזָּכַרְנָה לוֹ[b] מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה׃ 16 חטאתיו ק חד מן ג בלישׁ. ב[11]. ד כת ו
יֹאמְרוּ בְּנֵי עַמְּךָ לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי[a] וְהֵמָּה דַּרְכָּם לֹא־ 17 17
יִתָּכֵן׃ 18 בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת[a] בָּהֶם׃ 19 וּבְשׁוּב 18 19 ב ר"פ. ל. ד
רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם הוּא יִחְיֶה׃ 20 וַאֲמַרְתֶּם 20 יח וכל חיו יחיה דכות[12]
לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי[a] אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ פ ב מל[13]
וַיְהִי בִּשְׁתֵּי[a] עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ לִגְלוּתֵנוּ בָּא־ 21 ד חס ב מנה בלישׁ. ב
אֵלַי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלַם לֵאמֹר הֻכְּתָה הָעִיר׃ 22 וְיַד־יְהוָה הָיְתָה 22 ב וחס[14]. הי. ג[15]
אֵלַי[a] בָּעֶרֶב לִפְנֵי בּוֹא הַפָּלִיט וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בּוֹא אֵלַי בַּבֹּקֶר יו[16] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה. יו[16] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה
וַיִּפָּתַח פִּי וְלֹא נֶאֱלַמְתִּי עוֹד׃ פ 23 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 23 ל קמ
בֶּן־אָדָם יֹשְׁבֵי הַחֳרָבוֹת הָאֵלֶּה[a] עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר 24 ו בסיפ
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְנָה הָאָרֶץ
לְמוֹרָשָׁה׃ ס 25 לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה[cb] עַל־ 25 ד[17]. כט חס בנביא[18]
הַדָּם[c] | תֹּאכֵלוּ וְעֵינֵיכֶם[d] תִּשְׂאוּ אֶל־גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ ב חד חס וחד מל[19]
תִּירָשׁוּ׃ 26 עֲמַדְתֶּם עַל־חַרְבְּכֶם עֲשִׂתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת 26 ג
רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ ס 27 כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם[a] כֹּה־ 27 כט חס בנביא[18]
אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה[c] חַי־אָנִי אִם־לֹא אֲשֶׁר בֶּחָרְבוֹת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וַאֲשֶׁר ב
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה לַחַיָּה נְתַתִּיו לְאָכְלָה[d] וַאֲשֶׁר בַּמְּצָדוֹת וּבַמְּעָרוֹת בַּדֶּבֶר ב. ח בלישׁ[20]. ל
יָמוּתוּ׃ 28 וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה[a] וְנִשְׁבַּת גְּאוֹן עֻזָּהּ וְשָׁמְמוּ 28 ל

[8] Mm 528. [9] Mm 1685. [10] Mp sub loco. [11] Mm 2447. [12] Mm 107. [13] Mm 2924. [14] Mm 2925. [15] Mm 2010. [16] Mm 169. [17] Mm 2813. [18] Mm 1954 contra textum. [19] Mm 2926. [20] Mm 1666.

12 [b–b] > 𝔊* ‖ **13** [a] l תחיה cf 𝔊^{AOCL} ζήσῃ et 14 ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔗𝔙 ut Q ‖ [c] 𝔊 om cop ‖ **15** [a] > 2 Mss 𝔊*𝔖, add ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗^{cy}𝔙 ולא ‖ **16** [a] nonn Mss ut Q ‖ [b] > Ms 𝔊* ‖ **17** [a] l c mlt Mss יהוה ‖ **20** [a] l c nonn Mss יהוה ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊^{L}𝔖 בְּעַשְׂתֵּי, l וּבְ ‖ **22** [a] = עָלַי ‖ **24** [a] > 𝔊* ‖ **25** [a] > 𝔊𝔖*, add ‖ [b] 𝔊* om sqq usque ad יהוה 27 ‖ [c–c] prp עַל־הֶהָרִים cf 18,6 ‖ [d] l c mlt Mss Edd ועיניכם ‖ **26** [a] cf 25[b] ‖ [b] l c nonn Mss תֶּם– ‖ **27** [a] mlt Mss Edd אליהם ‖ [b] add ‖ [c] cf 25[b] ‖ [d] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗 לאכלה ‖ **28** [a] > 𝔊*.

29 הָרֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵין עוֹבֵר׃ 29 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־הָאָרֶץ
30 שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה עַל כָּל־תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ ס 30 וְאַתָּה בֶּן־
אָדָם בְּנֵי עַמְּךָ הַמְדַבְּרִים בְּךָ אֵצֶל הַקִּירוֹת וּבְפִתְחֵי הַבָּתִּים וְדִבֶּר־
b־b אֶחָד b אִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר בֹּאוּ־נָא וְשִׁמְעוּ c מָה הַדָּבָר
31 הַיֹּצֵא מֵאֵת יְהוָה׃ 31 וְיָבֹאוּ אֵלֶיךָ כִּמְבוֹא־עָם וְיֵשְׁבוּ לְפָנֶיךָ עַמִּי a
וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְאוֹתָם לֹא יַעֲשׂוּ כִּי־עֲגָבִים b בְּפִיהֶם c הֵמָּה עֹשִׂים c
32 אַחֲרֵי d בִּצְעָם c לִבָּם הֹלֵךְ׃ 32 וְהִנְךָ לָהֶם כְּשִׁיר a עֲגָבִים יְפֵה קוֹל
33 וּמֵטִב נֵגֶן וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֶיךָ וְעֹשִׂים אֵינָם אוֹתָם׃ 33 וּבְבֹאָה a הִנֵּה
בָאָה וְיֵדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה בְתוֹכָם׃ ס

34 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־רוֹעֵי
יִשְׂרָאֵל הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם a לָרֹעִים b כֹּה אָמַר | אֲדֹנָי c יְהוִה הוֹי
רֹעֵי־יִשְׂרָאֵל d אֲשֶׁר הָיוּ רֹעִים d אוֹתָם הֲלוֹא הַצֹּאן יִרְעוּ הָרֹעִים׃
3 a אֶת־הַחֵלֶב a תֹּאכֵלוּ וְאֶת־הַצֶּמֶר תִּלְבָּשׁוּ הַבְּרִיאָה b תִּזְבֵּחוּ הַצֹּאן b
4 לֹא תִרְעוּ׃ 4 אֶת־הַנַּחֲלוֹת a לֹא חִזַּקְתֶּם וְאֶת־הַחוֹלָה לֹא־רִפֵּאתֶם
וְלַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא חֲבַשְׁתֶּם וְאֶת־הַנִּדַּחַת לֹא הֲשֵׁבֹתֶם וְאֶת־הָאֹבֶדֶת לֹא
5 בִּקַּשְׁתֶּם וּבְחָזְקָה b רְדִיתֶם c אוֹתָם וּ c בְּפָרֶךְ׃ 5 וַתְּפוּצֶינָה a מִבְּלִי רֹעֶה
6 וַתִּהְיֶינָה לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה וַתְּפוּצֶינָה׃ 6 וִישֹׁגֶו a צֹאנִי בְּכָל־
הֶהָרִים וְעַל כָּל־גִּבְעָה רָמָה וְעַל b כָּל־פְּנֵי b הָאָרֶץ נָפֹצוּ צֹאנִי c וְאֵין
7 דוֹרֵשׁ וְאֵין מְבַקֵּשׁ׃ 7 לָכֵן רֹעִים a שִׁמְעוּ אֶת־b דְּבַר יְהוָה׃ 8 חַי־
אֲנִי נְאֻם a אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא יַעַן הֱיוֹת־צֹאנִי | לָבַז וַתִּהְיֶינָה צֹאנִי
לְאָכְלָה לְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה מֵאֵין רֹעֶה וְלֹא־דָרְשׁוּ רֹעָי b אֶת־צֹאנִי

ד בטע ר״פ בסיפ

ה. כג בסיפ[21]

ל[22]

כה[23]

ד מל בנביא וכל כתיב דכוה[24]. ז[25] רפי רל מל. יז וכל זקף אתנח וסי״פ דכוה[26]. ד[27]

ג ב מל וחד חס[28]. ה[29]

ל

ה[30] חס וחד מן ב בלישׁ חד חס וחד מל. ב ור״פ

יח פסוק דמיין[3]. ב

ל[4]. ל[5]. כה חס בסיפ. ב

ב. ב[5]

ד[6]. ג פסוק ראין ואין[7]

ד מל[8]. יד זוגין[9]

יז[10] מ״פ לא ולא לא ג[11] מנה בסיפ

ב[12]

[21] Mp sub loco. [22] Mm 2971. [23] Mm 187. [24] Mm 1475. [25] Mm 465. [26] Mm 2120. [27] Mm 253. [28] Mm 2807. [29] Mm 628. [30] Mm 1098. Cp 34 [1] Mm 2927. [2] Mm 3911. [3] Mm 926. [4] Mm 1439. [5] Lv 4, 13. [6] Mm 2928. [7] Mm 2004. [8] Mm 4142. [9] Mm 565. [10] Mm 1613. [11] Mm 2788. [12] Gn 13, 8.

30 [a] prp ודברו ‖ [b–b] > G* ‖ **31** [a] > G*S, var lect ad עָם? ‖ [b] G(S) *ψεῦδος*, frt l כְּזָבִים ‖ [c–c] > G*S, add? ‖ [d] G(SV) *καὶ ὀπίσω*, frt l וְאֵ׳ ‖ [e] G *τῶν μιασμάτων* = עֲצַבִּים? ‖ [f] > G* ‖ **32** [a] frt l כְּשָׁר ‖ **33** [a] G + *ἐροῦσιν* ‖ **Cp 34,2** [a] > G*V, dl ‖ [b] S *r'wt'* = הָרֹעִים? ‖ [c] > G*, add ‖ [d–d] G *μὴ βόσκουσιν οἱ ποιμένες* = הַיִרְעוּ הָרֹ׳? l וז ‖ **3** [a–a] G *ἰδοὺ τὸ γάλα*, V *lac*; l וז ‖ [b] pc Mss GSV וְה׳, l וז ‖ **4** [a] GθʹSV sg, l הנחלה ‖ [b] G *καὶ τὸ ἰσχυρόν*, frt l וּבַחֲזָקָה ‖ [c–c] > G*, frt recte cf [b] ‖ **5** [a] G(SV) + *τὰ πρόβατά μου* cf 6 ‖ [b] > S; G cj c 6, prb recte ‖ **6** [a] > G*, add cf 5[b] ‖ [b–b] pc Mss G* פני כל־ ‖ [c] > G* ‖ **7** [a] prp הָרֹ׳ cf 9 ‖ [b] > mlt Mss ‖ **8** [a] > G*, add ‖ [b] G(STEdd) *οἱ ποιμένες*.

9 לָכֵן֙ הָרֹעִ֔ים שִׁמְעוּ֖ [a] דְּבַר־יְהוָֽה׃ 10 כֹּה־אָמַ֣ר [a] אֲדֹנָ֔י יְהוִ֕ה הִנְנִי֙ [b] אֶל־הָרֹעִ֔ים וְדָרַשְׁתִּ֥י
אֶת־צֹאנִ֖י מִיָּדָ֑ם וְהִשְׁבַּתִּים֙ מֵרְע֣וֹת צֹ֔אן [c] וְלֹא־יִרְע֥וּ עוֹד֙ הָרֹעִ֔ים אוֹתָ֖ם
וְהִצַּלְתִּ֥י צֹאנִ֖י מִפִּיהֶ֑ם וְלֹא־תִהְיֶ֥ינָה לָהֶ֖ם לְאָכְלָֽה׃ ס 11 11 כִּֽי־כֹ֣ה
12 [a] אָמַ֞ר אֲדֹנָ֣י יְהוִ֗ה הִנְנִי֙ אֲנִ֣י וְדָרַשְׁתִּ֔י אֶת־צֹאנִ֖י וּבִקַּרְתִּֽים׃ 12 [a] כְּבִקֶּ֣רֶת
רֹעֶ֗ה [a] עֶרְכּוֹ֙ בְּי֣וֹם הֱיוֹת֔וֹ [b] בְּתוֹךְ־צֹאנ֖וֹ נִפְרָשׁ֑וֹת [c] כֵּ֚ן אֲבַקֵּ֣ר אֶת־צֹאנָ֔י
וְהִצַּלְתִּ֥י אֹתָ֖ם מִכֹּל־הַמְּקֹמ֑וֹת אֲשֶׁ֥ר נָפְצ֛וּ שָׁ֖ם בְּי֥וֹם עָנָ֖ן וַעֲרָפֶֽל׃
13 וְהוֹצֵאתִ֥ים מִן־הָעַמִּ֖ים וְקִבַּצְתִּ֑ים מִן־הָאֲרָצ֣וֹת וַהֲבִיאֹתִ֔ים אֶל־ [a]
אַדְמָתָ֖ם וּרְעִיתִ֣ים אֶל־ [a] הָרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בָּאֲפִיקִ֖ים וּבְכֹ֣ל מוֹשְׁבֵ֔י הָאָֽרֶץ׃
14 בְּמִרְעֶ֥ה־טוֹב֙ אִרְעֵ֣ם אוֹתָ֔ם וּבְהָרֵ֥י [a] מְר֖וֹם יִשְׂרָאֵ֑ל יִהְיֶ֤ה נָוֵהֶם֙ שָׁ֔ם
תִּרְבַּ֥צְנָה [b] בְּנָוֵ֖ה טוֹב֑ וּמִרְעֶ֥ה [b] שְׁמֵ֛ן תִּרְעֶ֖ינָה אֶל־ [c] הָרֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 15 15 אֲנִ֞י
אֶרְעֶ֤ה צֹאנִי֙ וַאֲנִ֣י אַרְבִּיצֵ֔ם [a] נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י [b] יְהוִֽה׃ 16 16 אֶת־הָאֹבֶ֣דֶת אְבַקֵּ֔שׁ
וְאֶת־הַנִּדַּחַ֖ת אָשִׁ֑יב וְלַנִּשְׁבֶּ֣רֶת אֲחַבֵּ֔שׁ וְאֶת־הַחוֹלָ֖ה אֲחַזֵּ֑ק [a] וְאֶת־
הַשְּׁמֵנָ֣ה [a] וְאֶת־הַחֲזָקָ֔ה אַשְׁמִ֖יד [b] אֶרְעֶ֣נָּה [c] בְּמִשְׁפָּֽט׃
17 [a] וְאַתֶּ֣ן צֹאנִ֗י [a] כֹּ֚ה אָמַ֣ר אֲדֹנָ֣י [b] יְהוִ֔ה הִנְנִ֥י שֹׁפֵ֛ט בֵּ֥ין־שֶׂ֖ה לָשֶׂ֑ה
18 לָאֵילִ֖ים וְלָעַתּוּדִֽים׃ 18 הַמְעַט֙ מִכֶּ֔ם [a] הַמִּרְעֶ֖ה הַטּ֑וֹב תִּרְעוּ֙ וְיֶ֣תֶר
מִרְעֵיכֶ֔ם תִּרְמְסוּ֙ בְּרַגְלֵיכֶ֔ם וּמִשְׁקַ֥ע־מַ֖יִם תִּשְׁתּ֑וּ וְאֶת־ הַנּוֹתָרִ֖ים
בְּרַגְלֵיכֶ֥ם תִּרְפְּשֽׁוּן׃ 19 19 וְצֹאנִ֞י מִרְמַ֤ס רַגְלֵיכֶם֙ תִּרְעֶ֣ינָה וּמִרְפַּ֔שׁ
רַגְלֵיכֶ֖ם תִּשְׁתֶּ֥ינָה׃ ס 20 20 לָכֵן֙ כֹּ֣ה אָמַ֤ר ׀ אֲדֹנָ֣י [a] יְהוִה֮ ׀ אֲלֵיהֶם֒ [b]
21 הִנְנִ֣י אֲנִ֔י וְשָׁפַטְתִּ֖י בֵּ֣ין־שֶׂ֑ה בְּרִיָּ֖ה [c] וּבֵ֥ין שֶׂ֖ה רָזֽוֹת׃ 21 יַ֚עַן בְּצַדּ֣ וּבְכָתֵ֔ף
תְּהַדֹּפ֔וּ וּבְקַרְנֵיכֶ֖ם תְּנַגְּח֑וּ [a] כָּל־הַנַּחֲלוֹת֙ עַד֙ אֲשֶׁ֣ר הַפִּיצ֔וֹתֶם אוֹתָ֖ם
22 אֶל־הַחוּצָ֑ה [a] 22 וְהוֹשַׁעְתִּ֥י לְצֹאנִ֖י וְלֹא־תִהְיֶ֥ינָה עוֹד֙ לָבֵ֔ז וְשָׁפַטְתִּ֖י

ל. ל וחד מן יד[13] זוגין
ח בטע בסיפ[14]
ל
ל. ח כת כן בנביא. יג[15]
ב. ל. ל
ל
ה[16]. ג כת כן
ב. ד[17]. ב
ה[18]. ל. ל
כה הס בסיפ. ל. ב
ב. ד[19]. ג[20]. ח[18]
ל. ל
ל
ג. ל. ל
כ[21]ג
ל. ל
ל. ל[22]
ל. ג[20]
כג בטע בסיפ. כט. ל
ב
ב. ב חד מל וחד חס. ב חד מל וחד חס[23]
כ[24]ג

[13] Mm 565. [14] Mm 2911. [15] Mm 2827. [16] Mm 234. [17] Mm 3933. [18] Mm 2929. [19] Mm 1407. [20] Mm 2248. [21] Mm 2930. [22] Mm 2931. [23] Mm 626. [24] Mm 290.

9 [a–a] > 𝔊* ‖ **10** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔊(𝔖) *τὰ πρόβατά μου* ‖ **11** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **12** [a–a] prp כבקר הרעה ‖ [b] frt l c Ms היות cf 𝔊 ‖ [c] prp ונפרשות ‖ **13** [a] = עַל ‖ **14** [a] 2 Mss sg cf 𝔊𝔗 ‖ [b] pc Mss ורבצו cf 𝔊𝔙 ‖ [c] = עַל ‖ **15** [a] 𝔊$^{-967}$ + *καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ εἰμι κύριος* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] > Ms; 2 Mss אשמיר 𝔊(𝔖𝔙) *φυλάξω*, l אֶשְׁמֹר ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ βοσκήσω αὐτά*, l וארעֵן ‖ **17** [a–a] 𝔊* *καὶ ὑμεῖς πρόβατα* = ואתן הַצאן ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **18** [a] 𝔊(𝔗) + *ὅτι* (= כִּי?), 𝔖 + *r'wt'* ‖ **20** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] > 2 Mss 𝔊*𝔖; 𝔙 *ad vos* ‖ [c] nonn Mss בְּרִיאָה vel בְּרִיָּה ‖ **21** [a–a] 𝔊* *καὶ πᾶν τὸ ἐκλεῖπον ἐξεθλίβετε.*

23 בֵּ֣ין שֶׂ֔ה לָשֶׂ֖ה׃ 23 וַהֲקִמֹתִ֤י עֲלֵיהֶם֙[a] רֹ֣עֶה אֶחָ֔ד[b] וְרָעָ֖ה אֹתָ֑ן אֶת־עַבְדִּ֥י׀ ט²⁵.ה
24 דָּוִ֛ד[c] הֽוּא־יִרְעֶ֥ה אֹתָ֖ם[cd] וְה֣וּא־יִהְיֶה־לָּ֑ם לְרֹעֶֽה׃ 24 וַאֲנִ֣י יְהוָ֔ה[a] ה. ה בסיפ. יד²⁶. סו ר״פ. ב
אֶהְיֶ֥ה לָהֶ֖ם לֵֽאלֹהִ֑ים[b] וְעַבְדִּ֥י דָוִ֛ד[b] נָשִׂ֥יא בְתוֹכָ֖ם[c] אֲנִ֣י יְהוָ֔ה דִּבַּ֖רְתִּי[c]׃ ה. ז פסוק²⁷
25 וְכָרַתִּ֨י לָהֶ֜ם[a] בְּרִ֣ית שָׁל֗וֹם וְהִשְׁבַּתִּ֤י חַיָּה־רָעָה֙ מִן־הָאָ֔רֶץ וְיָשְׁבוּ֙ יג²⁸
ס²⁹ב³⁰ בַּמִּדְבָּ֣ר׀ לָבֶ֣טַח[b] וְיָשְׁנ֖וּ בַּיְעָרִֽים׃ 26 וְנָתַתִּ֥י[a] אוֹתָ֛ם וְסִבִּיבוֹתָ֖ם[b] גִּבְעָתִ֑י[a] ב
27 בְּרָכָ֔ה[c] וְהוֹרַדְתִּ֤י הַגֶּ֙שֶׁם֙[d] בְּעִתּ֔וֹ גִּשְׁמֵ֖י[d] בְּרָכָ֣ה יִהְיֽוּ[e]׃ 27 וְנָתַ֤ן עֵֽץ־הַשָּׂדֶה֙
ל חס את בלישׁ³⁰. ה בסיפ אֶת־פִּרְי֔וֹ וְהָאָ֖רֶץ תִּתֵּ֣ן יְבוּלָ֑הּ וְהָי֤וּ עַל־אַדְמָתָם֙ לָבֶ֣טַח וְיָדְע֔וּ כִּי־אֲנִ֖י
ל. ג בלישׁ³¹. יז ר״פ ולא לא³² 28 יְהוָ֔ה בְּשִׁבְרִ֖י אֶת־מֹטֹ֣ת[a] עֻלָּ֑ם וְהִצַּלְתִּ֥ים מִיַּ֖ד הָעֹבְדִ֥ים[c] בָּהֶֽם׃ 28 וְלֹא־
יְהִ֥יוּ עוֹד֙ בַּז֣ לַגּוֹיִ֔ם וְחַיַּ֥ת[c] הָאָ֖רֶץ לֹ֣א תֹאכְלֵ֑ם וְיָשְׁב֣וּ לָבֶ֔טַח וְאֵ֖ין י בלישׁ³³
מַחֲרִֽיד׃ 29 וַהֲקִמֹתִ֤י לָהֶם֙[a] מַטָּ֣ע לְשֵׁ֔ם[a] וְלֹא־יִהְי֥וּ עוֹד֙ אַסְפִּ֣י רָעָ֔ב ל. ב חד פת וחד קמ״ץ³⁴
בָּאָ֖רֶץ וְלֹא־יִשְׂא֥וּ עוֹד֙ כְּלִמַּ֣ת הַגּוֹיִֽם׃ 30 וְיָדְע֗וּ[a] כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֱלֹהֵיהֶ֔ם ו. ב. ח
אִתָּ֔ם[b] וְהֵ֥מָּה עַמִּ֖י בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל נְאֻ֥ם אֲדֹנָ֖י[c] יְהוִֽה׃ 31 וְאַתֶּ֞ן צֹאנִ֣י צֹ֗אן[b] לז. ל
מַרְעִיתִ֣י אָדָ֔ם[c] אַתֶּ֥ם אֲנִ֖י[d] אֱלֹהֵיכֶ֑ם[c] נְאֻ֥ם אֲדֹנָ֖י[f] יְהוִֽה׃ פ ל
35 1 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ 2 בֶּן־אָדָ֕ם שִׂ֥ים פָּנֶ֖יךָ עַל־[a]הַר ב. כד
3 שֵׂעִ֑יר וְהִנָּבֵ֥א עָלָֽיו׃ 3 וְאָמַרְתָּ֣ לּ֔וֹ כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֑ה ב
יו חס את[1] הִנְנִ֥י אֵלֶ֛יךָ[b] הַר־שֵׂעִ֖יר וְנָטִ֥יתִי יָדִ֖י עָלֶ֑יךָ
4 וְנָתַתִּ֣יךָ שְׁמָמָ֔ה וּמְשַׁמָּ֖ה[c]׃ 4 עָרֶ֥יךָ[a] חָרְבָ֖ה אֲשִׁ֣ים
וְאַתָּ֥ה שְׁמָמָ֖ה תִּהְיֶ֑ה וְיָדַעְתָּ֖ כִּי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃
5 יַ֚עַן הֱיוֹת֙ לְךָ֣ אֵיבַ֣ת עוֹלָ֔ם וַתַּגֵּ֥ר אֶת־בְּנֵי־[a]יִשְׂרָאֵ֖ל עַל־יְדֵי־חֶ֑רֶב ב². יח[a] ט מנה בסיפ
6 בְּעֵ֥ת אֵיד֖ם בְּעֵ֣ת עֲוֹ֣ן קֵֽץ׃ 6 לָכֵ֗ן חַי־אֲנִי֙ נְאֻ֣ם אֲדֹנָ֔י[a] יְהוִ֔ה[b] כִּי־לְדָ֖ם
אֶעֱשֶׂ֣ךָ וְדָ֔ם יִרְדֳּפֶ֖ךָ[b] אִם־לֹ֥א[c] דָּ֖ם שָׂנֵ֣את֑ךָ[d] וְדָ֖ם יִרְדֳּפֶֽךָ[c]׃

[25] Mm 1144. [26] Mm 190. [27] Mm 855. [28] Mm 815. [29] Mp sub loco. [30] Mm 2932. [31] Mm 2933. [32] Mm 2708. [33] Mm 9. [34] Mm 2432. Cp 35 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2934. [3] Mm 953.

22 [a] 𝔖 + *wbjt dkr' ldkr'* = לָאֵלִים וְלָעֲתוּדִים cf 17 ‖ **23** [a] > 𝔊; Ms 𝔖𝔙 עליהן ‖ [b] 𝔊* *ἕτερον* ‖ [c–c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔖(𝔙) *'njn* = אתן ‖ [e] 𝔊^{2} mlt Mss להם ‖ **24** [a] > 𝔗 ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ Δαυιδ* ‖ [c–c] > 𝔖 ‖ **25** [a] 𝔊 *τῷ Δαυιδ* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **26** [a–a] crrp; prp אֶת־הָרִבִיבִים בְּעִתָּם ‖ [b] Vrs om cop ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d] 𝔊*𝔖 sg ‖ [e] > 𝔊* ‖ **27** [a] > 𝔊*𝔖 ‖ **29** [a–a] 𝔊(𝔖) *φυτὸν εἰρήνης* 𝔗 *nṣb' lqjjm'*, prb l מַטַּע שָׁלֵם ‖ **30** [a] pc Mss Edd + הַגּוֹיִם ‖ [b] > pc Mss 𝔊*𝔖, add ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **31** [a] > 𝔊*; 2 Mss ואתם ‖ [b] 𝔊$^{-967}$ pr cop ‖ [c] > 𝔊*, dl ‖ [d] 𝔊𝔖𝔙 pr cop, frt recte ‖ [e] nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 pr יהוה ‖ [f] > 𝔊*, add ‖ **Cp 35,2** [a] 𝔗 pc Mss אֶל cf 𝔖 ‖ **3** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] pc Mss עָלַיִךְ cf 𝔖𝔗 ‖ [c] 𝔊 *καὶ σὺ ἔρημος ἔσῃ* ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **5** [a] Ms 𝔊 בֵּית cf 2,3[a] ‖ **6** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔊, dl cf b ‖ [c–c] > pc Mss ‖ [d–d] 𝔊* *εἰς αἷμα ἥμαρτες*, prb l לְדָם אַשְׁמָתְךָ vel א׳ בְּדָם.

7 וְנָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר לְשַׁמְמָה[a] וּשְׁמָמָה[b] וְהִכְרַתִּי מִמֶּנּוּ עֹבֵר וָשָׁב׃ 7
8 וּמִלֵּאתִי[a] אֶת־הָרָיו[a] חֲלָלָיו[b] גִּבְעֹתֶיךָ[c] וְגָאֽוֹתֶיךָ וְכָל־אֲפִיקֶיךָ[c] 8
חַלְלֵי־חָרֶב יִפְּלוּ בָהֶם[d]׃
9 שְׁמָמוֹת[a] עוֹלָם אֶתְּנֶךָּ וְעָרֶיךָ לֹא תְשֻׁבְנָה[b] 9
וִידַעְתֶּם[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
10 יַעַן אֲמָרֵךְ אֶת־שְׁתֵּי הַגּוֹיִם וְאֶת־שְׁתֵּי הָאֲרָצוֹת לִי תִהְיֶינָה 10
וְיִרַשְׁנוּהָ[a] וַיהוָה שָׁם הָיָה׃ 11 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְעָשִׂיתִי[b] 11
כְּאַפְּךָ[d] וּכְקִנְאָתְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה מִשִּׂנְאָתֶיךָ[d] בָּם[c] וְנוֹדַעְתִּי בָם[e] כַּאֲשֶׁר
אֶשְׁפָּטֶךָּ׃ 12 וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה שָׁמַעְתִּי | אֶת־כָּל־נְאָצוֹתֶיךָ[a] אֲשֶׁר 12
אָמַרְתָּ עַל־[b]הָרֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר[b] שֻׁמְּמָה[c] לָנוּ נִתְּנוּ לְאָכְלָה׃ 13 וַתַּגְדִּילוּ[a] 13
עָלַי בְּפִיכֶם[a] וְהַעְתַּרְתֶּם[c] עָלַי דִּבְרֵיכֶם[b] אֲנִי שָׁמָעְתִּי׃ ס
14 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה כִּשְׂמֹחַ[b] כָּל־הָאָרֶץ שְׁמָמָה[b] אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ 14
15 [a]כְּשִׂמְחָתֵךְ לְנַחֲלַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר־שֻׁמָּמָה כֵּן אֶעֱשֶׂה־לָּךְ[a] 15
שְׁמָמָה תִּהְיֶה הַר־שֵׂעִיר וְכָל־[b]אֱדוֹם כֻּלָּהּ וְיָדְעוּ[c] כִּי־אֲנִי יְהוָה[d]׃ פ
36 1 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־[a]הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי[b] 36
2 יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ 2 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲמֹר[a] הָאוֹיֵב
עֲלֵיכֶם הֶאָח וּבָמוֹת[b] עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה לָנוּ׃ 3 לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ 3
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן בְּיַעַן[b] שַׁמּוֹת[b] וְשָׁאֹף[c] אֶתְכֶם מִסָּבִיב לִהְיוֹתְכֶם
מוֹרָשָׁה לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וַתַּעֲלוּ עַל־שִׂפַת לָשׁוֹן וְדִבַּת־עָם׃ 4
4 לָכֵן הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי[a] יְהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[b] יְהוִה
לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת וְלֶחֳרָבוֹת[c] הַשֹּׁמֵמוֹת וְלֶעָרִים

[4]Mm 2429. [5]Mm 1622. [6]Mm 1867. [7]Mm 2935. [8]Mm 124. [9]Mm 782. [10]Mm 716. [11]Mm 2936. Cp 36 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2860. [3]Mm 2929. [4]Mm 2542. [5]Mm 4243. [6]Mm 3615.

7 [a] ℭ pc Mss Ed לִשְׁמָמָה ‖ [b] l c nonn Mss וּמִשַּׁמָּה cf 3 ‖ **8** [a–a] > 𝔊*, dl ‖ [b] 𝔊 suff 2 m sg; prb l חֲלָלִים cf 𝔊^{B*} ‖ [c–c] ℭ suff 3 m sg ‖ [d] 𝔊 *ἐν σοί* ‖ **9** [a] 𝔊𝔖ℭ sg ‖ [b] ℭ mlt Mss תִּשְׁבֶּנָה, l תֵּשַׁבְנָה aut c ℭ pc Mss תּוּשַׁבְנָה cf Vrs ‖ [c] 𝔊𝔖 sg ‖ **10** [a] l וְיָרַשְׁתִּין cf Vrs ‖ **11** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *σοι* ‖ [c–c] 𝔊* *κατὰ τὴν ἔχθραν σου* ‖ [d] mlt Mss משנאתך ‖ [e] 𝔊 *σοι*, l בְּךָ ‖ **12** [a] 𝔊 *τῆς φωνῆς* = קוֹל ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c] ℭ pc Mss שממו ut Q cf 𝔊𝔖ℭ ‖ **13** [a] 𝔊 sg ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] prp והעתקתם ‖ **14** [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] crrp; prp כְּשִׂמְחָתֵךְ לְאַרְצִי עַל־אֲשֶׁר שָׁמְמָה כֵּן cf 15a ‖ **15** [a–a] > 𝔊*; var lect ad 14b ‖ [b] prb l וְכָלָה cf 𝔊 (hic et 36,10) ‖ [c] 𝔊* 2 sg ‖ [d] 𝔊 + *ὁ θεὸς αὐτῶν* ‖ **Cp 36,1** [a] = עַל ‖ [b] 𝔊(𝔖) *τοῖς ὄρεσι* cf 6 ‖ **2** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 *ἔρημα*, prp שְׁמָמַת ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] l c pc Mss ’וב ‖ [c–c] prp שָׁמוֹחַ וְשָׁאט ‖ **4** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] nonn Mss Edd ’לח.

הַנֶּעֱזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לְבַז[d] וּלְלַעַג לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב: ס ל

5 לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִּבַּרְתִּי עַל־שְׁאֵרִית כג בטע בסיפ. כד בטע בסיפ
הַגּוֹיִם וְעַל־אֱדוֹם כֻּלְּא[b] אֲשֶׁר נָתְנוּ־אֶת־אַרְצִי לָהֶם לְמוֹרָשָׁה בְּשִׂמְחַת ל כת א

6 כָּל־לֵבָב בְּשָׁאט נֶפֶשׁ לְמַעַן מִגְרְשָׁהּ לָבַז[c]: 6 לָכֵן הִנָּבֵא עַל־אַדְמַת ג[7]. ל. ב בטע בסיפ. ד בסיפ
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a]

7 יְהוִה הִנְנִי בְקִנְאָתִי וּבַחֲמָתִי דִּבַּרְתִּי יַעַן כְּלִמַּת גּוֹיִם נְשָׂאתֶם: 7 לָכֵן ל. כג בטע בסיפ[7]. כה
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה[a] אִם־אֲנִי נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי אִם־לֹא הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לָכֶם יט

8 מְסָבִיב הֵמָּה כְלִמָּתָם יִשָּׂאוּ: 8 וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל עַנְפְּכֶם[a] תִּתֵּנוּ[b] ו. ל בטע[8]. ג
וּפִרְיְכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל[b] כִּי קָרְבוּ לָבוֹא: 9 כִּי הִנְנִי אֵלֵיכֶם ל. ב[9]

9 וּפָנִיתִי אֲלֵיכֶם וְנֶעֱבַדְתֶּם וְנִזְרַעְתֶּם: 10 וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל־ ל
10 בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּה וְנוֹשְׁבוּ הֶעָרִים וְהֶחָרְבוֹת תִּבָּנֶינָה: 11 וְהִרְבֵּיתִי כן כת[10]. ל וחס. ב

11 עֲלֵיכֶם אָדָם וּבְהֵמָה [a]וְרָבוּ וּפָרוּ[a] וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם כְּקֶדְמוֹתֵיכֶם ל. ל
וְהֵטַבְתִּי מֵרִאשֹׁתֵיכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: 12 וְהוֹלַכְתִּי[a] עֲלֵיכֶם ח חס בלישׁ[11]. יא ס״פ בסיפ. ב

12 אָדָם אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְיָרְשׁוּךְ[b] וְהָיִיתָ[b] לָהֶם לְנַחֲלָה וְלֹא־תוֹסִיף[b] עוֹד תוֹ[12]. ד[13]. יג ג[14] מנה חס י

13 לְשַׁכְּלָם: ס 13 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה יַעַן אֲמָרִים[b] לָכֶם[c] אֹכֶלֶת את חד מן ז[15] כת כן בלישׁ. ק גרייך. כג בטע בסיפ ק
אָדָם אֶתְּי[d] וּמְשַׁכֶּלֶת גּוֹיֵךְ[e] הָיִית: 14 לָכֵן אָדָם לֹא־תֹאכְלִי עוֹד וגרייך. תשכלי. י פסוק ק
וְגוֹיֵךְ[a] לֹא תְכַשְּׁלִי[b]־עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה: 15 וְלֹא־אַשְׁמִיעַ אֵלַיִךְ[a] ולא לא לא[16]. כט ק
עוֹד[b] כְּלִמַּת הַגּוֹיִם וְחֶרְפַּת עַמִּים לֹא תִשְׂאִי־עוֹד[b] וְגוֹיֵךְ[c] לֹא־תַכְשִׁלִי[d] וגרייך. ל וחס ק
עוֹד[b] נְאֻם אֲדֹנָי[e] יְהוִה: ס

16 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: 17 בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] יֹשְׁבִים ה בסיפ. ל. ל. ב[17]
עַל־אַדְמָתָם וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה

18 הָיְתָה דַרְכָּם לְפָנָי: 18 וָאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם[a] עַל־הַדָּם אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ

19 עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְּאוּהָ: 19 וָאָפִיץ אֹתָם[a] בַּגּוֹיִם וַיְזָרְווּ כה חס בסיפ. ל

[7] Mp sub loco. [8] Mm 1451. [9] Mm 2937. [10] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [11] Mm 1098. [12] Mm 943. [13] Mm 2296. [14] Mm 3625. [15] Mm 2081. [16] Mm 1139. [17] Lv 15,26.

4 [d] frt l לְבֶז cf 𝔗[Edd] *llwk* ‖ **5** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] mlt Mss Q[Or] Edd כלה ‖ [c–c] crrp, frt dttg ‖ **6** [a] > 𝔊*, add ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **8** [a] 𝔊 *τὴν σταφυλήν … ὑμῶν* = עִנְבְּכֶם ‖ [b] > 𝔊* ‖ **11** [a–a] > 𝔊*, add ‖ **12** [a] 𝔊 *καὶ γεννήσω* = והולדתי, l וֹלִ ‖ [b] 𝔊𝔖 pl, l וֹלִ ‖ **13** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] prb l אָמְרָם ‖ [c] l c 𝔊𝔖[W]𝔗 sg ‖ [d] mlt Mss Edd ut Q ‖ [e] l c K Vrs גּוֹיֵךְ ‖ **14** [a] l c K Vrs וְגוֹיֵךְ ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q ‖ [c] > 𝔗𝔊*, add ‖ **15** [a] = עָלַיִךְ? ‖ [b–b] > Ms 𝔊*𝔖, add ‖ [c] l ut 14[a] ‖ [d] nonn Mss 𝔗 תְּשַׁכְּלִי ‖ [e] > 𝔊*, add ‖ **18** [a–a] > 𝔊*, add.

ל . ח סביר לשנן רבים וחד מן הי[18] מל וכל מגלה דכות ב מ ב . ה

20 בָּאֲרָצוֹת כִּדַּרְכָּם וְכַעֲלִילוֹתָם שִׁפַּטְתִּים׃ 20 וַיָּבֹואוּ[a] אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־
בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בֶּאֱמֹר לָהֶם עַם־יְהוָה אֵלֶּה וּמֵאַרְצוֹ
יָצָאוּ׃ 21 וָאֶחְמֹל עַל־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלְּלוּהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם

ב[19] ב מנה בלישׁ . ל

ח[21]

22 אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה׃ ס 22 לָכֵן אֱמֹר לְבֵית־יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a]
יְהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־לְשֵׁם־קָדְשִׁי אֲשֶׁר

ת ס״פ ך[25] מנה בסיפ . לא בטע בסיפ[23] . ג[24]

23 חִלַּלְתֶּם בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם׃ 23 וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל
בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה[a] נְאֻם אֲדֹנָי

ב[19] ב מנה בלישׁ . ל

יְהוִה[a] בְּהִקָּדְשִׁי בָכֶם[b] לְעֵינֵיהֶם[c]׃ 24 וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם

ב[25] . ו

24 וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל־[a]הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃

ג[27] . ב[28] . ב

25 וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל־ס[26]גל

ח בטע[29]

26 גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם׃ 26 וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן

ה פסוק בסיפ[30]

בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי אֶת־לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר׃

ל

27 27 וְאֶת־רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וּמִשְׁפָּטַי

ב[31] . ח[32] חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות

28 תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם׃ 28 וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וִהְיִיתֶם

ל[33] בסיפ וכל ירמיה דכות ב מ א

29 לִי לְעָם וְאָנֹכִי[a] אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ 29 וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל

ב . ב

טֻמְאוֹתֵיכֶם וְקָרָאתִי אֶל־הַדָּגָן וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב׃

ל

30 30 וְהִרְבֵּיתִי אֶת־פְּרִי הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד

31 חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם׃ 31 וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם

ב . ד

אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם עַל עֲוֹנֹתֵיכֶם וְעַל תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃

ה ר״פ[35] בסיפ . ג מל[34]

32 לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה יְוֻדַע לָכֶם בֹּושׁוּ וְהִכָּלְמוּ

ב מל

מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס 33 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי

ב מל

אֶתְכֶם מִכֹּל עֲוֹנֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הֶחָרְבוֹת׃

ת ר״פ[35]

34 34 וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה תֵּעָבֵד תַּחַת אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃

ל . ז . ב[36]

35 35 וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלָּזוֹ הַנְּשַׁמָּה הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת

ב מל

וְהַנְּשַׁמּוֹת וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃ 36 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ

[18] Mm 1552. [19] Mm 2938. [20] Mm 1068. [21] Mm 1602. [22] Mm 2908. [23] Mm 2912. [24] Mm 2888. [25] Mm 2695. [26] Mp sub loco. [27] Mm 2939. [28] Mm 1014. [29] Mm 796. [30] Mm 2855. [31] Mm 2485. [32] Mm 1586. [33] Mm 2649. [34] Mm 2380. [35] Mm 4. [36] Mm 2940.

20 [a] 1 c 𝔠 pc Mss Seb Vrs ויבאו ‖ **22** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ **23** [a–a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ [b] nonn Mss Edd בהם ‖ [c] nonn Mss Edd כָּם– ‖ **24** [a] 𝔠 nonn Mss 𝔖 מִן ‖ **28** [a] 𝔠 pc Mss וְאַנִי ‖ **32** [a] > 𝔊*, add ‖ **33** [a] > 𝔊*, add.

סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי | אֲנִי יְהוָה בָּנִיתִי הַנִּהֳרָסוֹת נָטַעְתִּי[a] הַנּשַׁמָּה אֲנִי יְהוָה ל
דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ ס 37 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ ל 37
לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם׃ 38 כְּצֹאן כלה חס בסיפ׳ . ז
קָדְשִׁים כְּצֹאן יְרוּשָׁלַ͏ִם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת ז׳ . ב בליש . ב37
מְלֵאוֹת צֹאן אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס ל
1 37 הָיְתָה[a] עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִאֵנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ ה ר״פ׳ . ג חס[2] . ב ומל[3]
2 הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת[b]׃ 2 וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב | סָבִיב
3 וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד׃ 3 וַיֹּאמֶר אֵלַי ט בטע ר״פ בסיפ[4]
בֶּן־אָדָם הַתִּחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וָאֹמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ ל
4 וַיֹּאמֶר אֵלַי[a] הִנָּבֵא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת ט בטע ר״פ בסיפ[4]
5 הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ 5 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה לָעֲצָמוֹת ל . ל[5]
6 הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם[b]׃ 6 וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּדִים ז . ג ומל[6]
וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ[a] וִחְיִיתֶם ל חס . ג ומל[6]
7 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 7 וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי[a] וַיְהִי־קוֹל[b] כְּהִנָּבְאִי[c] יא ס״פ בסיפ . ה[7]
8 וְהִנֵּה־רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ[d] עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ׃ 8 וְרָאִיתִי וְהִנֵּה־ ב[8] . ג[9]
עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר עָלָה וַיִּקְרַם[a] עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ אֵין ח[10]
9 בָּהֶם׃ 9 וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־ ט בטע ר״פ בסיפ[4] . י[1] ה מנה בסיפ
הָרוּחַ כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי[a] יְהוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ[b] וּפְחִי ל
10 בַּהֲרוּגִים הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ׃ 10 וְהִנַּבֵּאתִי[a] כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ ל . ל . י מל בנביא
11 וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד־מְאֹד׃ ס 11 וַיֹּאמֶר ו . יב בטע ר״פ
אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה[a] אֹמְרִים ל
12 יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה[b] תִקְוָתֵנוּ[c] נִגְזַרְנוּ לָנוּ׃ 12 לָכֵן הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ ג[12] . ל

37 Mm 2940. Cp 37 1 Mm 2522. 2 Mp sub loco. 3 Mm 2941. 4 Mm 2943. 5 Mp sub loco. 6 Mm 2942. 7 Mm 2811. 8 Mm 3454. 9 Mm 445. 10 Mm 527. 11 Mm 2860. 12 Mm 2944.

36 a 2 Mss GSV וְנִ׳ ‖ **37** a > Ms G*, add ‖ **Cp 37,1** a G(S) *καὶ ἐγένετο* ‖ b G-967 (T) + *ἀνθρωπίνων* ‖ **3** a > G*, add ‖ **4** a pc Mss GOLE + בֶּן־אָדָם cf 17,12a ‖ **5** a > Ms G*, add ‖ b G *ζωῆς*, l וחי ‖ **6** a G + *μου*, l וחי ‖ **7** a pc Mss GSV צִוֵּנִי cf 10 ‖ b > Ms G*, frt dl ‖ c frt l c mlt Mss GTMs בְּהִ׳ ‖ d G *καὶ προσήγαγε*, frt l c Seb ויקרבו ‖ e > 2 Mss, frt l c 2 Mss G הָע׳ ‖ **8** a prb l וַיִּקְרַם cf GSV ‖ **9** a > G*, add ‖ b > G* ‖ c mlt Mss וְחִי ‖ **10** a pc Mss והתנבי׳, prp וְנִבֵּי׳ ‖ **11** a pc Mss וְה׳, G* *καὶ αὐτοί*, T *h'nwn*, V *ipsi*; prb l וְהִנָּם ‖ b l c mlt Mss GT אבדה ‖ c–c prp נִגְזַר נַלָּנוּ.

אֲלֵיהֶם[a] כֹּה־אָמַר[b] אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה[c] אֲנִי פֹתֵחַ אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי יג בטע בסיפ . ז
אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי[a] וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ ס ח
13 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם 13
מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי[a]׃ 14 וְנָתַתִּי רוּחִי בָכֶם[b] וְחִיִּיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־ 14 ג ומל[13] . ג[14] ב מנה בסיפ
אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי[c] וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ פ ו . ה . ד . ו בסיפ[15]
15
כג בסיפ
15 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 16 וְאַתָּה[a] בֶּן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ 16
אֶחָד[b] וּכְתֹב עָלָיו לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[c] וּלְקַח[d] עֵץ אֶחָד[e] ל בסיפ[16] . חברריך חד מן ק
ד[17] בליש . ל[18]
וּכְתֹב עָלָיו לְיוֹסֵף[f] עֵץ אֶפְרַיִם[f] וְכָל־בֵּית[g] יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[e]׃ 17 וְקָרַב 17 ח מל[19] . ח . יב[20] . חברריך חד מן ד[17] בליש ק
אֹתָם אֶחָד אֶל־אֶחָד לְךָ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לַאֲחָדִים[a] בְּיָדֶךָ׃ 18 וְכַאֲשֶׁר[a] 18 כה חס בסיפ . ל[21] . ב ר״פ[22]
יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר[b] הֲלוֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָךְ׃ 19 דַּבֵּר[a] 19 כט חס בנביא[23] . יג בטע בסיפ . ז . ח[24]
אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר[c] אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה[c] אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־עֵץ[c] יוֹסֵף[d] אֲשֶׁר חברריך חד מן ד[17] בליש ק
בְּיַד־אֶפְרַיִם[d] וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו[c] וְנָתַתִּי אוֹתָם[f] עָלָיו אֶת־עֵץ[g][c]
יְהוּדָה[h] וַעֲשִׂיתָם[hk] לְעֵץ אֶחָד[i] וְהָיוּ אֶחָד בְּיָדִי׃ 20 וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר־ 20 ל ותס[25]
תִּכְתָּב עֲלֵיהֶם בְּיָדְךָ לְעֵינֵיהֶם׃ 21 וְדַבֵּר[a] אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר[c] אֲדֹנָי 21 יא[26] . יב[27] . יג בטע בסיפ
יְהוִה הִנֵּה[c] אֲנִי לֹקֵחַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֵּין הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הָלְכוּ־שָׁם ז . ח[24] . יח[28] ט מנה בסיפ
וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מִסָּבִיב וְהֵבֵאתִי אוֹתָם אֶל־אַדְמָתָם׃ 22 וְעָשִׂיתִי אֹתָם 22 כה חס בסיפ . ב . כה חס בסיפ
לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ[a] בְּהָרֵי יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ[b] אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם לְמֶלֶךְ[c] ג מיחד דמטע[29] . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[30]
וְלֹא יִהְיוּ[d]־עוֹד לִשְׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יֵחָצוּ עוֹד לִשְׁתֵּי מַמְלָכוֹת עוֹד[e]׃ יחיו חד מן ז בליש כת ה וחד מן יב[31] כת ה וקרו ו
23 וְלֹא יִטַּמְּאוּ[a] עוֹד בְּגִלּוּלֵיהֶם[b] וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם וּבְכֹל פִּשְׁעֵיהֶם[b] וְהוֹשַׁעְתִּי 23 ב . ג
אוֹתָם מִכֹּל מוֹשְׁבֹתֵיהֶם[c] אֲשֶׁר חָטְאוּ בָהֶם וְטִהַרְתָּי אוֹתָם וְהָיוּ־לִי כה חס בסיפ
לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ 24 וְעַבְדִּי[a] דָּוִד מֶלֶךְ[a] עֲלֵיהֶם וְרוֹעֶה ח . ל מל
לְעָם

[13] Mm 2942. [14] Mm 2873. [15] Mm 2459. [16] Mm 2435. [17] Mm 2374. [18] Mm 4202. [19] Mm 2651. [20] Mm 1447. [21] Mm 208. [22] Mm 374. [23] Mm 1954. [24] Mm 201. [25] Mm 46. [26] Mm 2041. [27] Mm 2042. [28] Mm 953. [29] Mm 2945. [30] Mm 958. [31] Mm 782.

12 [a] > Ms 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ [c] > 𝔊*𝔖, add ‖ **13** [a] > 𝔖 ‖ **16** [a] > Ms 𝔊* ‖ [b] > 𝔊* cf [e] ‖ [c] mlt Mss ריו–ut Q cf Vrs ‖ [d] prb l וְקַח־לְךָ cf 𝔊 ‖ [e] prp אַחַד cf 𝔊𝔖𝔙, l אז ‖ [f–f] add? ‖ [g] l c Ms ולכל ‖ [h] Ms 𝔊𝔖 בְּנֵי cf 3,1[b] ‖ **17** [a] prp לְאֶחָד cf 19 ‖ **18** [a] 𝔊 *καὶ ἔσται ὅταν* = וְהָיָה כאשר cf 19[a] ‖ [b] > 𝔊*𝔖 ‖ **19** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ ἐρεῖς* = וְדַבַּרְתָּ cf 18[a] ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ [c] 𝔊(𝔗) *τὴν φυλήν* ‖ [d–d] dl, gl ‖ [e] ut 16[c] ‖ [f] dl ‖ [g–g] 𝔊(𝔖) *ἐπί* = עַל ‖ [h–h] 𝔊* *καὶ ἔσονται εἰς ῥάβδον μίαν ἐν τῇ χειρὶ Ιουδα* ‖ [i] nonn Mss לְאַחֲדִים cf 17 ‖ [k] Ms 𝔙 בידו cf [h–h] ‖ **21** [a] > 𝔊*, add ‖ **22** [a] 𝔊 *ἐν τῇ γῇ μου καί*, frt l בְּאַרְצִי cf 25aβ ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἄρχων* cf 24[a] ‖ [c] > 𝔊*𝔖 ‖ [d] mlt Mss יהיו ut Q cf Vrs ‖ [e] > 𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **23** [a] sic L, mlt Mss Edd יט׳ ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss משב(ו)תיהם Ms משבתם; l מושבתיהם ‖ **24** [a] 𝔊 *ἄρχων* cf 25.

אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּם וּבְמִשְׁפָּטַי יֵלֵכוּ וְחֻקֹּתַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אוֹתָם׃
25 וְיָשְׁבוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב אֲשֶׁר יָשְׁבוּ־בָהּ
אֲבוֹתֵיכֶם[a] וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ הֵמָּה [b]וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד־עוֹלָם[b] וְדָוִד ל
26 עַבְדִּי נָשִׂיא לָהֶם לְעוֹלָם׃ 26 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם ה בסיפ32 . ד בלישׁ33
יִהְיֶה אוֹתָם[a] [b]וּנְתַתִּים וְהִרְבֵּיתִי אוֹתָם[b] וְנָתַתִּי אֶת־מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם ל
27 לְעוֹלָם׃ 27 וְהָיָה מִשְׁכָּנִי עֲלֵיהֶם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־ ג34
28 לִי לְעָם׃ 28 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּהְיוֹת ס32 ס33
מִקְדָּשִׁי בְּתוֹכָם לְעוֹלָם׃ ס

38 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 2 בֶּן־אָדָם שִׂם פָּנֶיךָ אֶל־גּוֹג כג . ל
3 [a]אֶרֶץ הַמָּגוֹג[a] נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ 3 וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר ל
4 אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנְנִי אֵלֶיךָ[b] גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ 4 [a]וְשֹׁבַבְתִּיךָ ב
וְנָתַתִּי חַחִים בִּלְחָיֶיךָ[a] וְהוֹצֵאתִי אוֹתְךָ וְאֶת־כָּל־חֵילֶךָ סוּסִים וּפָרָשִׁים יז מל בלישׁ1
5 לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל כֻּלָּם קָהָל רָב [b]צִנָּה וּמָגֵן תֹּפְשֵׂי חֲרָבוֹת[b] כֻּלָּם׃ 5 פָּרַס לג קמ2[c]
6 כּוּשׁ וּפוּט אִתָּם[a] כֻּלָּם מָגֵן וְכוֹבָע׃ 6 גֹּמֶר וְכָל־אֲגַפֶּיהָ בֵּית תּוֹגַרְמָה לז . ג פסוק
בסיפ וכל לל3
7 יַרְכְתֵי[a] צָפוֹן [b]וְאֶת־כָּל־אֲגַפָּיו עַמִּים רַבִּים אִתָּךְ׃ 7 הָכֹן וְהָכֵן לְךָ ל . ל4 . ב חד חס וחד מל
יו זקף קמ בנ״ך3
8 אַתָּה וְכָל־קְהָלֶךָ הַנִּקְהָלִים עָלֶיךָ[a] וְהָיִיתָ לָהֶם[b] לְמִשְׁמָר׃ 8 מִיָּמִים ב
רַבִּים תִּפָּקֵד בְּאַחֲרִית הַשָּׁנִים תָּבוֹא[a] אֶל־אֶרֶץ ׀ מְשׁוֹבֶבֶת מֵחֶרֶב ב . ל
מְקֻבֶּצֶת מֵעַמִּים רַבִּים [b]עַל הָרֵי[c] יִשְׂרָאֵל[d] אֲשֶׁר־הָיוּ לְחָרְבָּה תָּמִיד ל
9 וְהִיא מֵעַמִּים הוּצָאָה[d] וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח כֻּלָּם׃ 9 וְעָלִיתָ כַּשֹּׁאָה תָּבוֹא ל . ל
כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה[a] אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים רַבִּים אוֹתָךְ[b]׃ ס ב . ב1 . ט מל בלשון זכר5
10 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ דְבָרִים עַל־לְבָבֶךָ ה בטע בסיפ . ב6
11 וְחָשַׁבְתָּ מַחֲשֶׁבֶת רָעָה׃ 11 וְאָמַרְתָּ אֶעֱלֶה עַל־אֶרֶץ פְּרָזוֹת אָבוֹא[a] ט וכל על ארץ מצרים
דאורית דכות7 . ג8

32 Mp sub loco. 33 Mm 2831. 34 Mm 756. **Cp 38** 1 Mm 541. 2 Mm 264. 3 Mp sub loco. 4 Mm 2373. 5 Mm 2565. 6 Mm 1219. 7 Mm 2946. 8 Mm 2947.

25 [a] 1 הֵם– cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ **26** [a] mlt Mss אתם, prb 1 אִתָּם ‖ [b–b] > 𝔊*, prb dl ‖ **Cp 38,2** [a–a] 𝔊(𝔖) *καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγωγ*; > 𝔊[62], prb dl (gl) ‖ **3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] = עָלַיִךְ ‖ **4** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] 𝔊* *πέλται καὶ περικεφαλαῖαι καὶ μάχαιραι* ‖ [c] > 𝔊*𝔙 ‖ **5** [a] > 𝔊* cf אתך 6 ‖ **6** [a] 𝔊 *ἀπ' ἐσχάτου* 𝔖 *wšpwlj* ‖ [b–b] prb l c pc Mss 𝔊* וכל ‖ **7** [a] = אֵלֶיךָ ‖ [b] 𝔊 *μοι*, prb l לִי ‖ **8** [a] 𝔖 huc tr [b–b] et add cop ‖ [b–b] cf [a], frt add ‖ [c] 𝔊 *γῆν* ‖ [d–d] > 𝔖, frt add ‖ **9** [a] dl? cf 𝔖𝔙 ‖ [b] l c nonn Mss Vrs אִתָּךְ ‖ **10** [a] > 𝔊*, add ‖ **11** [a] prb ins עַל.

ל.ל הַשְּׁקֻטִּים יֹשְׁבֵי לָבֶטַח כֻּלָּם יֹשְׁבִים בְּאֵין חוֹמָה וּבְרִיחַ וּדְלָתַיִם אֵין
כו פסוק ד׳אית בתון א״ב. ז פסוק על אל על.ל 12 לָהֶם׃ 12 לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז לְהָשִׁיב יָדְךָ[a] עַל־חָרְבוֹת נוֹשָׁבֹת וְאֶל־[b]
ל.ב ומל[9] עַם מְאֻסָּף מִגּוֹיִם עֹשֵׂה[c] מִקְנֶה וְקִנְיָן[d] יֹשְׁבֵי עַל־טַבּוּר הָאָרֶץ׃ 13 שְׁבָא 13
י זקף קמ בנ״ך.ל וְדְדָן וְסֹחֲרֵי[a] תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִרֶיהָ[b] יֹאמְרוּ לְךָ הֲלִשְׁלֹל שָׁלָל אַתָּה
ל.ב.כד בָּא הֲלָבֹז בַּז הִקְהַלְתָּ קָהָלֶךָ לָשֵׂאת | כֶּסֶף וְזָהָב לָקַחַת מִקְנֶה וְקִנְיָן[c]
ל.ב.כד לִשְׁלֹל שָׁלָל גָּדוֹל[d]׃ ס 14 לָכֵן הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ לְגוֹג כֹּה 14
ב[10] אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הֲלֹוא | בַּיּוֹם הַהוּא בְּשֶׁבֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל לָבֶטַח תֵּדָע[b]׃
ב[11] 15 וּבָאתָ מִמְּקוֹמְךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן אַתָּה וְעַמִּים רַבִּים אִתָּךְ רֹכְבֵי 15
ב חד חס וחד מל[12].ב[13] סוּסִים כֻּלָּם קָהָל גָּדוֹל וְחַיִל רָב׃ 16 וְעָלִיתָ עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל כֶּעָנָן 16
לְכַסּוֹת הָאָרֶץ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה וַהֲבִאוֹתִיךָ עַל־אַרְצִי לְמַעַן
ה בטע בסיפ[14] דַּעַת הַגּוֹיִם[a] אֹתִי בְּהִקָּדְשִׁי בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג[b]׃ ס 17 כֹּה־אָמַר 17
ל ומל[15] אֲדֹנָי[a] יְהוִה הַאַתָּה[b]־הוּא אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קַדְמוֹנִים בְּיַד עֲבָדַי
נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים[d] בַּיָּמִים[c] הָהֵם שָׁנִים[c] לְהָבִיא אֹתְךָ עֲלֵיהֶם׃ ס
יד[16] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה. ו בסיפ 18 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוֹג עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה 18
19 תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי[b]׃ 19 וּבְקִנְאָתִי[a] בְּאֵשׁ־עֶבְרָתִי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא |
ו בסיפ.ז בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ 20 וְרָעֲשׁוּ מִפָּנַי דְּגֵי 20
ה פסוק וכל וכל וכל[17].ב הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה וְכֹל
ל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנֶהֶרְסוּ הֶהָרִים וְנָפְלוּ הַמַּדְרֵגוֹת[a] וְכָל־
ת מל בליש.ל חוֹמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל׃ 21 וְקָרָאתִי עָלָיו לְכָל־[a]הָרַי חָרֶב[a] נְאֻם אֲדֹנָי[b] 21
ג.ב.ה יְהוִה חֶרֶב אִישׁ בְּאָחִיו תִּהְיֶה׃ 22 וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ בְּדֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם 22
י.ב.ל שׁוֹטֵף וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וְגָפְרִית אַמְטִיר עָלָיו וְעַל־אֲגַפָּיו וְעַל־עַמִּים
ל.ל.ב רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ 23 וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גּוֹיִם רַבִּים 23
כג בסיפ.ל וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס 39 1 וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־גּוֹג 39

[9] Mm 2948. [10] Mm 1471. [11] Mm 2373. [12] Mm 2949. [13] Mm 2950. [14] Mm 2911. [15] Mp sub loco. [16] Mm 169. [17] Mm 2951.

12 [a] G *χειρά μου* ‖ [b] Ms Seb וְעַל ‖ [c] G^{-L}ST pl = עָשֵׂי ‖ [d] > G* cf 13[c] ‖ **13** [a] prp וסחריה ‖ [b] G θ′ (S) *καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῶν* = וכל־כפריה; prp וכל־רֹכְלֶיהָ ‖ [c] > G* cf 12[d] ‖ [d] > G* ‖ **14** [a] > G*, add ‖ [b] G *ἐγερθήσῃ*, prb l תֵּעֹר ‖ **16** [a] pc Mss G כָּל־הַגּ ‖ [b] > G*S cf 17[b] ‖ **17** [a] > G*, add ‖ [b] G* + *τῷ Γωγ* ‖ [c] prb l אתה cf GV ‖ [d] > G* ‖ [e–e] prp הָרִאשֹׁנִים vel dl שנים ‖ **18** [a] > G*, add ‖ [b] > G*; T *wḥmtj* cf G^{L} *καὶ ἡ ὀργή μου* ‖ **19** [a] G *καὶ ὁ ζῆλός μου* = וקנאתי et cj c 18 ‖ **20** [a] S(T) *mgdl'*, frt l הַמִּגְדָּלוֹת ‖ **21** [a–a] G* *φόβον*, prp חֶרְדָּה ‖ [b] > G*, add.

וְאַמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה הִנֵּנִי אֵלֶיךָ[b] גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃
2 וְשֹׁבַבְתִּיךָ וְשִׁשֵּׁאתִיךָ[a] וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְתֵי צָפוֹן וַהֲבִאוֹתִךָ עַל־הָרֵי
3 יִשְׂרָאֵל׃ וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאוֹלֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל׃
4 עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים[a] אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעַיִט
5 צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת[b] הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ 5 עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
6 תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 6 וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמָגוֹג[a] וּבְיֹשְׁבֵי
7 הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ 7 וְאֶת־שֵׁם קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ
עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֲלֶל אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה
8 קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל[a]׃ 8 הִנֵּה בָאָה וְנִהְיְתָה נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה הוּא הַיּוֹם
9 אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ 9 וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבָעֲרוּ וְהִשְׂיקוּ[a] בְּנֶשֶׁק
וּמָגֵן[b] וְצִנָּה[c] בְּקֶשֶׁת וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבְעָרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע
10 שָׁנִים׃ 10 וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְעָרִים כִּי
בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי[a]
11 יְהוִה׃ ס 11 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג מְקוֹם־שָׁם[a] קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל
גֵּי הָעֹבְרִים[b] קִדְמַת הַיָּם[c] וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים[c] וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־
12 גּוֹג וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנָה וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ 12 וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל
13 לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ 13 וְקָבְרוּ[a] כָּל־עַם הָאָרֶץ
14 וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי[b] יְהוִה׃ 14 וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ
עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים[a] אֶת־הָעֹבְרִים[a] אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ
15 לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ 15 וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ
וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרָם אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא
16 הֲמוֹן גּוֹג׃ 16 [a]וְגַם שֵׁם־עִיר הֲמוֹנָה[a] וְטִהֲרוּ[b] הָאָרֶץ׃ ס 17

ב׳ מת׳ כת א לא קר ול בלישׁ . ב חד חס וחד מל[2]
ב חד חס רחר מל[3]
ח מל בלישׁ . ג פסוק בסיפ וכל כל
ח מל בלישׁ . ג
ג[4]
ג[5]
ו ר״פ בסיפ[6] . ב
ז[7] . ב . ל
ב . ל . ב
ו . כ . ל
ל
ח בטע[8]
ט כת ע[9] . ל
המינו ח[10] כת כן בלישׁ . ל
ל
ל . יח[11] ז[12] מנה ר״פ
ב[13] נו׳ פסוק את את ומילה חדה ביניהו
יט מנה בנביא . ל[14] . ה
ל[15] . ל
ל . ל[16]
ו[16] . ל . כנ בסיפ

Cp 39 [1]Mm 898. [2]Mm 2949. [3]Mm 1712. [4]Mm 309. [5]Mm 1059. [6]Mm 2869. [7]Mm 1281. [8]Mm 4137. [9]Mm 3989. [10]Mm 2917, Q addidi, cf 32,31 et 32,32 et Mp sub loco. [11]Mm 2952. [12]Mm 88. [13]Mm 2953. [14]Mm 2931. [15]Mp sub loco. [16]Mm 1989.

Cp 39,1 [a] > G*, add ‖ [b] = עָלַיִךְ ‖ **2** [a] T *w't'jnk* = וְהִשְׁאתִיךָ? ‖ **4** [a] mlt Mss ST + רַבִּים ‖ [b] 2 Mss G ׳כָּל־ח׳, Ms לחית, T[Edd] *wlhjt*, 1 וּלְחַיַּת ‖ **5** [a] > G*, add ‖ **6** [a] G* *Γωγ* ‖ **7** [a–a] pc Mss G*SV קדוש ישראל, 1 זז ‖ **8** [a] > 2 Mss G*, add ‖ **9** [a] > G* ‖ [b] Ms ובמגן, T *b'gjljn*, prb l בְּמָגֵן ‖ [c] G(SV) *καὶ κοντοῖς*, prp וּבַחֲנִית ‖ **10** [a] > 2 Mss G*, add ‖ **11** [a] GSV שָׁם ‖ [b] prp הָעֲבָרִים cf K ‖ [c–c] G(S) *καὶ περιοικοδομήσουσι τὸ περιστόμιον τῆς φάραγγος*, frt l וְחָסְמוּ אֶת־הַגַּיְא ‖ **13** [a] G(S) + *αὐτούς* = וּקְבָרוּם ut 12 ‖ [b] > Ms G*S[W], add ‖ **14** [a–a] > G*S, dl ‖ **16** [a–a] gl? ‖ [b] G *καὶ καθαρισθήσεται* = וְטָהֲרָה?

בֶּן־אָדָם [a]כֹּה־אָמַר | אֲדֹנָי [c]יְהוִה [b]אֱמֹר לְצִפּוֹר כָּל־כָּנָף וּלְכֹל | חַיַּת
ד 17, ג 18 הַשָּׂדֶה הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הֵאָסְפוּ מִסָּבִיב עַל־זִבְחִי אֲשֶׁר אֲנִי זֹבֵחַ לָכֶם
זֶבַח גָּדוֹל עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וּשְׁתִיתֶם דָּם׃ 18 בְּשַׂר 18
ה 19 גִּבּוֹרִים תֹּאכֵלוּ וְדַם־נְשִׂיאֵי הָאָרֶץ תִּשְׁתּוּ אֵילִים כָּרִים וְעַתּוּדִים
ל, ד פָּרִים [a]מְרִיאֵי בָשָׁן [a]כֻּלָּם׃ 19 וַאֲכַלְתֶּם־חֵלֶב לְשָׂבְעָה וּשְׁתִיתֶם דָּם 19
ל לְשִׁכָּרוֹן מִזִּבְחִי אֲשֶׁר־זָבַחְתִּי לָכֶם׃ 20 וּשְׂבַעְתֶּם עַל־שֻׁלְחָנִי סוּס 20
ו, 20יג וָרֶכֶב [a]גִּבּוֹר וְכָל־אִישׁ מִלְחָמָה נְאֻם אֲדֹנָי [b]יְהוִה׃ 21 וְנָתַתִּי אֶת־כְּבוֹדִי 21
ל, 21יג, ל בַּגּוֹיִם וְרָאוּ כָּל־הַגּוֹיִם אֶת־מִשְׁפָּטִי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְאֶת־יָדִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי
ה בָהֶם׃ 22 וְיָדְעוּ בֵית יִשְׂרָאֵל כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם מִן־הַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃ 22 סנה 24
23 וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם [a]כִּי בַעֲוֹנָם גָּלוּ בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מָעֲלוּ־ 23
ו 22 חס ב מנה בלישׁ, ב 23 בִי וָאַסְתִּר פָּנַי מֵהֶם וָאֶתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיִּפְּלוּ בַּחֶרֶב כֻּלָּם׃
ל, ל, כה חס בסיפ׳, ו 22 חס ב מנה בלישׁ 24 כְּטֻמְאָתָם וּכְפִשְׁעֵיהֶם עָשִׂיתִי אֹתָם [a]וָאַסְתֵּר פָּנַי מֵהֶם׃ 24
כג בטע בסיפ׳, כט, שבות ק 25 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי [a]יְהוִה עַתָּה אָשִׁיב [b]אֶת־שְׁבִית יַעֲקֹב וְרִחַמְתִּי
ב חד חס וחד מל כָּל־[c]בֵּית יִשְׂרָאֵל וְקִנֵּאתִי לְשֵׁם קָדְשִׁי׃ 26 וְנָשׂוּ [a]אֶת־כְּלִמָּתָם וְאֶת־ 26
ה בסיפ׳ [b]כָּל־מַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בִי בְּשִׁבְתָּם עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃
כה חס בסיפ׳ 27 בְּשׁוּבִי אוֹתָם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֹתָם מֵאַרְצוֹת אֹיְבֵיהֶם 27
ל, ה וְנִקְדַּשְׁתִּי בָּם לְעֵינֵי [a]הַגּוֹיִם רַבִּים׃ 28 וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם 28
כה חס בסיפ׳, ה, ל, ה בסיפ׳ 24 בְּהַגְלוֹתִי [a]אֹתָם אֶל־הַגּוֹיִם [b]וְכִנַּסְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא־אוֹתִיר עוֹד
ב וכטע, כה 25 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ יא מֵהֶם שָׁם׃ [b]29 וְלֹא־אַסְתִּיר עוֹד פָּנַי מֵהֶם אֲשֶׁר שָׁפַכְתִּי אֶת־רוּחִי עַל־ 29
בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי [a]יְהוִה׃ פ
ג 1, לה 2 40 1 בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתֵנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ 40
ה, ב וחס 3 בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה אַחַר אֲשֶׁר הֻכְּתָה הָעִיר בְּעֶצֶם | הַיּוֹם הַזֶּה הָיְתָה
נא 4, יח ס״פ ד 5 מנה בסיפ׳, ד 7, ד 6 ב מל וב חס עָלַי יַד־יְהוָה וַיֹּבֶא אֹתִי שָׁמָּה׃ 2 בְּמַרְאוֹת אֱלֹהִים הֱבִיאָנִי [a]אֶל־ 2

17 Mm 2381. 18 Mm 2954. 19 Mm 2338. 20 Mm 1520. 21 Mm 2362. 22 Mm 2105. 23 Mm 2955. 24 Mp sub loco. 25 Mm 324. Cp 40 1 Mp sub loco. 2 Mm 2840. 3 Mm 2925. 4 Mm 639. 5 Mm 2908. 6 Mm 340. 7 Mm 1099.

17 a G* + εἶπον cf 7,2a ‖ b–b S tr post השדה ‖ c > G*, add ‖ **18** a–a G ἑστεατωμένοι = מְרִיאִים, V *et altilium et pinguium* ‖ **20** a G(S) *καὶ ἀναβάτην* = וְרֹכֵב? ‖ b > G*, add ‖ **23** a G *πάντα τὰ ἔθνη* ‖ **24** a prb l אֹתָם ‖ **25** a > G*, add ‖ b C mlt Mss ut Q ‖ c 2 Mss עַל cf G *τὸν οἶκον* ‖ **26** a pc Mss Vrs וְנָשְׂאוּ, l וְנָשׂוּ ‖ b > pc Mss G*; S tr ante כלמתם ‖ **27** a–a l aut c pc Mss גוים רבים (cf ST) aut c G* sol הגוים ‖ **28** a G *ἐν τῷ ἐπιφανῆναί με* = בְּהִגָּלוֹתִי ‖ b–b > G* ‖ **29** a > Ms G*, add ‖ **Cp 40,1** a > G*SW ‖ **2** a > G*SW.

אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְנִיחֵנִי אֶל־הַר גָּבֹהַּ מְאֹד וְעָלָיו כְּמִבְנֵה־עִיר מִנֶּגֶב׃ 3 וַיָּבֵא אוֹתִי שָׁמָּה וְהִנֵּה־אִישׁ מַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה נְחֹשֶׁת וּפְתִיל־פִּשְׁתִּים
בְּיָדוֹ וְקָנֵה הַמִּדָּה וְהוּא עֹמֵד בַּשָּׁעַר׃ 4 וַיְדַבֵּר אֵלַי הָאִישׁ בֶּן־אָדָם
רְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע וְשִׂים לִבְּךָ לְכֹל אֲשֶׁר־אֲנִי מַרְאֶה אוֹתָךְ
כִּי לְמַעַן הַרְאוֹתְכָה הֻבָאתָה הֻגֶּדָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה
לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ 5 וְהִנֵּה חוֹמָה מִחוּץ לַבַּיִת סָבִיב | סָבִיב וּבְיַד
הָאִישׁ קְנֵה הַמִּדָּה שֵׁשׁ־אַמּוֹת בָּאַמָּה וְטֹפַח וַיָּמָד אֶת־רֹחַב הַבִּנְיָן
קָנֶה אֶחָד וְקוֹמָה קָנֶה אֶחָד׃ 6 וַיָּבֹוא אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו
דֶּרֶךְ הַקָּדִימָה וַיַּעַל בְּמַעֲלוֹתָו וַיָּמָד | אֶת־סַף הַשַּׁעַר קָנֶה אֶחָד
רֹחַב וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב׃ 7 וְהַתָּא קָנֶה אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה
אֶחָד רֹחַב וּבֵין הַתָּאִים חָמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף הַשַּׁעַר מֵאֻצָּל אוּלָם
הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ 8 וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת קָנֶה
אֶחָד׃ 9 וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵילָיו שְׁתַּיִם אַמּוֹת
וְאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת׃ 10 וְתָאֵי הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים שְׁלֹשָׁה מִפֹּה
וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה מִדָּה אַחַת לִשְׁלָשְׁתָּם וּמִדָּה אַחַת לָאֵילִם מִפֹּה וּמִפֹּו׃
11 וַיָּמָד אֶת־רֹחַב פֶּתַח־הַשַּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אָרֶךְ הַשַּׁעַר שְׁלֹוש
עֶשְׂרֵה אַמּוֹת׃ 12 וּגְבוּל לִפְנֵי הַתָּאוֹת אַמָּה אֶחָת וְאַמָּה־אַחַת גְּבוּל
מִפֹּה וְהַתָּא שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפֹּו וְשֵׁשׁ אַמּוֹת מִפֹּו׃ 13 וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר
מִגַּג הַתָּא לְגַגֵּוֹ רֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נֶגֶד פָּתַח׃ 14 וַיַּעַשׂ
אֶת־אֵילִים שִׁשִּׁים אַמָּה וְאֶל־אֵיל הֶחָצֵר הַשַּׁעַר סָבִיב | סָבִיב׃
15 וְעַל פְּנֵי הַשַּׁעַר הַיְאֹתוֹן עַל־לִפְנֵי אֻלָם הַשַּׁעַר הַפְּנִימִי חֲמִשִּׁים

[8] Mm 2941. [9] Mm 385. [10] Mm 639. [11] Mm 1238 א. [12] Mm 2790. [13] Mp sub loco. [14] Mm 1672. [15] Mm 2565. [16] Mm 2956. [17] Mm 964. [18] Mm 1552. [19] Mm 2957. [20] Mm 879. [21] Mm 641. [22] Mm 2958 et Mm 3937.

2 [b] = עַל ‖ [c] G *ἀπέναντι*, prp נֶגְדִּי; prb dl, gl ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ **4** [a] S *'ijt*, frt l בָּאתִי (ה dttg) ‖ **6** [a] prp וַיָּבִיאֵנִי ‖ [b] l c Ms GSC הַשַּׁעַר ‖ [c–c] G *ἐν ἑπτὰ ἀναβαθμοῖς* ‖ [d] G-B + *τὸ θεε ἐξ ἔνθεν καὶ ἐξ ἔνθεν καί* ‖ [e–e] > G*, dl (dttg) ‖ **7/8/9** [a] G *καὶ τὸ αιλαμ ἀνὰ μέσον* ‖ [b] G add descriptionem alterius et tertii תא ‖ [c–c] > G-A ‖ [d–d] > mlt Mss S𝔙, dl (dttg); cf etiam [c–c] ‖ [e] frt l ואילו cf S𝔙 ‖ **11** [a] frt l וְאֹרֶךְ cf G𝔙 ‖ **12** [a] G* *τῶν θειῦ*, l התאים ‖ [b] G(S) + *καὶ ἔνθεν*, ins וּמִפֹּה (hpgr) ‖ **13** [a–a] frt l מִגַּו התא לְגַוֹּו cf G* *τοῖχος* ‖ **14** [a] 14 prb dl, ex 15aγδb + 16aα ortus esse vid ‖ [b–b] crrp; G *καὶ τὸ αἴθριον τοῦ αιλαμ τῆς πύλης*, prb l וְעַל־פְּנֵי אֻלָם הַשַּׁעַר cf G 15aα ‖ [c] crrp cf [a]; prb l חֲמִשִּׁים ‖ [d–d] crrp cf [a] ‖ **15** [a–a] prb l ומלפני cf 19 ‖ [b] C mlt Mss ut Q, G *ἔξωθεν* ‖ [c] l c 2 Mss עד ע ‖ [d] dl (cf 14[a]) an l לִפְנִימָה?

ג בסיפ . ב ומל[8] .
יו וכל אל הר הכרמל דכוות[9] . ז
נא[10] יח מגה ר״פ ול מל בליש . כג[11] מל ה[12] מגה בסיפ וכל יהושע ושפטים דכוות ב מ ב
ל בטע[13] . ג
טו . ב[14] . ג . ט .
ט מל בלשון זכר[15]
ב[16] חד חס וחד מן כ[17] מילין כת ה ס״ת . ל
הג[18] מל וכל מגלה דכוות ב מ ב
במעלותיו[13] ק
ל
ה מל בצורת חבית[19]
ואילו[13] ק
יא כת ה
יא כת ה . ג חס בליש[20] . יא כת ה
ל מל
יא כת ה
ד[21] ול בליש . ל
ד בצורת חבית[22] . תאיתין ק

16 אַמָּה׃ 16 וְחַלֹּנוֹת אֲטֻמוֹת אֶל־הַתְּאִים וְאֶל־אֵלֵיהֶמָּה[a] לְפְנִימָה לַשַּׁעַר
סָבִיב וְכֵן סָבִיב לְאֻלָמוֹת[b] וְחַלֹּנוֹת סָבִיב סָבִיב וְאֶל־
אֵילֹ[c] תְּמָרִים׃ 17 וַיְבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת
וְרִצְפָּה עָשׂוּי[a] לֶחָצֵר סָבִיב סָבִיב שְׁלֹשִׁים לְשָׁכוֹת אֶל־הָרִצְפָּה׃
18 וְהָרִצְפָּה אֶל[a]־כֶּתֶף הַשְּׁעָרִים לְעֻמַּת אָרֶךְ הַשְּׁעָרִים הָרִצְפָּה
19 הַתַּחְתּוֹנָה׃ 19 וַיָּמָד רֹחַב מִלִּפְנֵי הַשַּׁעַר[a] הַתַּחְתּוֹנָה לִפְנֵי[a] הֶחָצֵר[b]
20 הַפְּנִימִי מִחוּץ מֵאָה אַמָּה הַקָּדִים וְהַצָּפוֹן׃ 20 וְהַשַּׁעַר[a]
21 אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה מָדַד[b] אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ׃ 21 וְתָאָו
שְׁלֹשָׁה מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה וְאֵילָו וְאֻלָמָו[a] דָּנָה[b] כְּמִדַּת הַשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן
22 חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה׃ 22 וְחַלֹּנָו וְאֻלָמָו[a]
וְתָמְרָו כְּמִדַּת הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּבְמַעֲלוֹת שִׁבְעָ יַעֲלוּ־
בּוֹ וְאֻלַּמָּו[b] לְפְנֵיהֶם[c]׃ 23 וְשַׁעַר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי נֶגֶד הַשַּׁעַר לַצָּפוֹן
23 וְלַקָּדִים[a] וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר מֵאָה אַמָּה׃ 24 וַיּוֹלִכֵנִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
וְהִנֵּה־שַׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד אֵילָו וְאֻלָּמָו[a] כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃
25 וְחַלֹּנִים לָו וּלְאֻלָּמָו[a] סָבִיב סָבִיב כְּהַחַלֹּנוֹת[b] הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים אַמָּה
26 אֹרֶךְ וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ 26 וּמַעֲלוֹת[a] שִׁבְעָה[b] עֹלוֹתָו[c] וְאֻלָּמָו[d]
לִפְנֵיהֶם[e] וְתִמֹרִים לוֹ אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה אֵלֶּו־אֵילָו׃ 27 וְשַׁעַר
לֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־הַשַּׁעַר[a] דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
28 מֵאָה אַמּוֹת׃ 28 וַיְבִיאֵנִי אֶל־חָצֵר[a] הַפְּנִימִי בְּשַׁעַר הַדָּרוֹם
וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר הַדָּרוֹם[b] כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 29 וְתָאָו וְאֵילָו וְאֻלָּמָו[a]
כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלֹּנוֹת לוֹ וּלְאֻלַּמָּו[a] סָבִיב סָבִיב חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ

ל ואשר ויציאני אל החצר החיצונה[23]
ז פסוק[24]
ל. ל. ל בטע
ל
ו. ואיו ק
יו מל וכל מגלה דכות[25]. ואילין[26] ק . ואלמין[26] ק . סד
ד[27]. וחלונין . ואלמין[26] ק
ואתמרין[26]. ל ק
ואילמין[26]. ל ק
יד זוגין[28]. ג. ז[29]
ז[29]. אילין[26] ק . ואילמין[26] ק
ולאילמין[26] חד מן ג מל בלישׁ. ג חס[30]
עלותין[26] . ואלמין[26] ק
אילין[26] ק
ז[29]. יד זוגין[28]. ז[29]
ל. ב
ואתאין[26] ק . ואילין[26] ק . ואלמין[26] ק
ולאלמין[26] חד מן ג מל בלישׁ ק

[23]Cf Cp 42 et 46. [24]Mm 855. [25]Mm 2959. [26]Mp sub loco. [27]Mm 2960. [28]Mm 565. [29]Mm 2961. [30]Mm 3671.

16 [a–a] dl ‖ [b–b] 𝔊* *τοῖς αιλαμ θυρίδες*, l לְאֻלָּמוֹ חלונות; וו in 16–36 אֵילָם, alibi semper אוּלָם vel אֻלָם; 𝔊* ubique *αιλαμ* = אֵילָם ‖ [c–c] l וְעַל־הָאֵילִים cf 𝔙 ‖ **17** [a] > 𝔊*𝔖 𝔙; prp עֲשׂוּיָה, sed 𝔗 = וו et cf 41,18sq ‖ [b] = עַל ‖ **18** [a] = עַל ‖ **19** [a–a] l הַתַּחְתּוֹן ‖ [b] 𝔊 *τῆς πόλης*, l הַשַּׁעַר ‖ [c–c] dl, gl ‖ **20** [a] prb l וַיּוֹלִכֵנִי cf 𝔊 et 24 ‖ [b] l וַיָּמָד (28 cf 𝔊) vel ומדד (24) ‖ **21** [a] 𝔊*(𝔙) *καὶ τὰ αιλαμμω*, l ואלמו; id in v sqq ‖ [b] prp היו ‖ [c] prb l אָרְכּוֹ cf 25.29.33 ‖ **22** [a–a] l וחלונים ולאלמיו (וֹת–) cf 25.29.33 ‖ [b] cf 21[a] ‖ [c] 𝔊* *ἔσωθεν*, l לִפְנִימָה ‖ **23** [a] prb dl, gl ‖ **24** [a] cf 21[a] ‖ **25** [a] cf 21[a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd כהחַ׳ ‖ **26** [a] cf [c] ‖ [b] l שֶׁבַע cf 22 ‖ [c] l מַעֲלוֹ (cf 𝔗 et 31.34.37) vel יַעֲלוּ־בוֹ (ut 22) ac antea וּבְמַעֲלוֹת (cf 𝔖𝔙) ‖ [d] cf 21[a] ‖ [e] cf 22[c] ‖ [f] = עַל ‖ **27** [a] l c mlt Mss 𝔊𝔗 שער cf 23 ‖ **28** [a] l c 𝔗 nonn Mss הֶחצר ‖ [b] > 𝔊*𝔙, dl cf 32 ‖ **29** [a] cf 21[a].

30 וְרֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת׃ 30 [a]וְאֻלָמֹּות סָבִיב | סָבִיב אֹרֶךְ חָמֵשׁ
31 וְעֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת׃ 31 וְאֻלָמֹּו[a] אֶל־חָצֵר[b] הַחִיצוֹנָה
32 וְתִמֹרִים אֶל־אֵילָו וּמַעֲלוֹת שְׁמֹנֶה מַעֲלֹתָו[d]׃ 32 וַיְבִיאֵנִי אֶל־[a]הֶחָצֵר
33 הַפְּנִימִי[a] דֶּרֶךְ הַקָּדִים וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 33 וְחָאָו וְאֻלָמָו
וְאֻלָמֹו[a] כְּמִדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלֹּונֹות לֹו וּלְאֻלָמֹּו[a] סָבִיב | סָבִיב אֹרֶךְ
34 חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ 34 וְאֻלָמֹּו[a] לֶחָצֵר[b] הַחִיצוֹנָה
35 וְתִמֹרִים אֶל־[c]אֵילָו מִפֹּו וּמִפֹּו וּשְׁמֹנֶה מַעֲלֹות מַעֲלָתֹו[d]׃ 35 וַיְבִיאֵנִי אֶל־
36 שַׁעַר הַצָּפֹון וַיָּמָד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה׃ 36 חָאָו אֵלָו וְאֻלָמָּו[a] וְחַלֹּונֹות לֹו
37 סָבִיב | סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה׃ 37 וְאֵילָו[a]
לֶחָצֵר[b] הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־[c]אֵילָו מִפֹּו וּמִפֹּו וּשְׁמֹנֶה מַעֲלֹות
38 מַעֲלָתֹו[d]׃ 38 וְלִשְׁכָּה וּפִתְחָהּ [a]בְּאֵילֵי הַשְּׁעָרִים[a] שָׁם יָדִיחוּ[b] אֶת־
39 הָעֹלָה׃ 39 וּבְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּו וּשְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה[b]
40 לִשְׁחֹט עָלֵיהֶם[c] [d]הָעוֹלָה וְ[d]הַחַטָּאת וְהָאָשָׁם׃ 40 וְאֶל[a]־הַכָּתֵף מְחוּצָה
לָעוֹלֶה[b] לְפֶתַח הַשַּׁעַר הַצָּפוֹנָה שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת וְאֶל[a]־הַכָּתֵף הָאַחֶרֶת
41 אֲשֶׁר לְאֻלָם הַשַּׁעַר שְׁנַיִם שֻׁלְחָנוֹת׃ 41 אַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה וְאַרְבָּעָה
שֻׁלְחָנוֹת מִפֹּה לְכֶתֶף הַשָּׁעַר שְׁמֹונָה שֻׁלְחָנוֹת אֲלֵיהֶם[a] יִשְׁחָטוּ׃
42 וְאַרְבָּעָה שֻׁלְחָנוֹת[a] לָעוֹלָה אַבְנֵי גָזִית אָרְכָּן אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְרֹחַב
אַמָּה אַחַת וָחֵצִי וְגָבַהּ אַמָּה אַחַת [b]אֲלֵיהֶם[c] וְיַנִּיחוּ[d] אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר
43 יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעוֹלָה בָּם וְהַזָּבַח[bc]׃ 43 וְהַשְׂפָתַיִם[a] טֶפַח אֶחָד מוּכָנִים
בַּבַּיִת סָבִיב | סָבִיב וְאֶל[d]־הַשֻּׁלְחָנוֹת בְּשַׂר הַקָּרְבָּן׃ 44 וּמִחוּצָה[c]
44 לַשַּׁעַר[a] הַפְּנִימִי [b]לִשְׁכוֹת שָׁרִים[b] בְּחָצֵר הַפְּנִימִי אֲשֶׁר[c] אֶל[d]־כֶּתֶף שַׁעַר

ל
ואלמיו[31] . ב . ג כת כן[32]
אליו . ג מל בנביא וכל ה״ה דכות[33] . מעליו
ואיו . ואליו[34]
ואלמיו[34] ולאלמיו[34] חד מן ג מל בליש
ואלמיו[34]
אליו[34] . מעליו
תאיו[34] ול ר״פ . אליו[34] . ואלמיו[34]
ואליו[34]
איליו[34]
מעליו . ב
ה חס בסיפ . יא כת ה[b]
ב חד מל וחד חס[35] . ה[36]
ה מל[37] . גג ב[34] מנה בליש
יא כת ה
יא כת ה . ג מל וכל ד״ה דכות . ה[38] ול בליש[39]
ה[38]
ל
כל עלותא חס קודש[39] . ל . ל
ל . ל
ח בליש[40] . ה[41]

[31] Q addidi, cf Mp sub loco. [32] Mm 2969. [33] Mm 34. [34] Mp sub loco. [35] Mm 147. [36] Mm 2101. [37] Mm 1624. [38] Mm 698. [39] Mm 2962. [40] Mm 1824. [41] Mm 651.

30 [a] 30 > pc Mss 𝔊*, dl (dttg = 29) ‖ **31** [a] cf 21[a] ‖ [b] cf 28[a] ‖ [c] = עַל ‖ [d] l מעלו ‖ **32** [a–a] prb l הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו cf 𝔊* ‖ **33** [a] cf 21[a] ‖ **34** [a] cf 21[a] ‖ [b] frt l אֶל־הַח׳ cf 𝔊* et 31, sed etiam 37 ‖ [c] = עַל ‖ [d] cf 31[d] ‖ **36** [a] cf 21[a] ‖ **37** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ τὰ αἰλαμμω*, l וְאֻלָמֹו cf 31.34 ‖ [b] cf 34[b] ‖ [c] = עַל ‖ [d] cf 31[d] ‖ **38/39** [a–a] l בְּאוּלָם הַשַּׁעַר cf 𝔊𝔖 ‖ [b–b] > 𝔊*, l וּזו ‖ [c] = ׳על ‖ [d–d] > 𝔊*, l וּזו ‖ **40** [a] = וְעַל ‖ [b] l לְאוּלָם cf v b ‖ **41** [a] cf 39[c] ‖ **42** [a] frt l הַשׁ׳ (hpgr?) ‖ [b–b] tr post 43a ‖ [c] cf 39[c] ‖ [d] l יַנִּ׳ cf Vrs ‖ [e] add? ‖ **43** [a] l והשפתים ‖ [b] cf 42[b–b] ‖ [c–c] gl? 𝔊 *καὶ ἐπὶ τὰς τραπέζας ἐπάνωθεν στέγας τοῦ καλύπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ὑετοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ξηρασίας* ‖ [d] = וְעַל ‖ **44** [a] prb l לֶחָצֵר cf 𝔊 ‖ [b–b] 𝔊 *δύο ἐξέδραι*, l לִשְׁכוֹת שְׁתַּיִם ‖ [c] 𝔊 *μία*, l אַחַת ‖ [d] = עַל.

ט. ג[42] הַצָּפוֹן וּפְנֵיהֶם[c] דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם אֶחָד אֶל[f]־כֶּתֶף שַׁעַר הַקְּדִים[g] פְּנֵי[e]
ו. ל חס. ג. ג[44]. ג[42] דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן׃ 45 וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם ס כה[49]
ו לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת׃ 46 וְהַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר פָּנֶיהָ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן 46
ג[45] לַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ הֵמָּה בְּנֵי־צָדוֹק הַקְּרֵבִים מִבְּנֵי־לֵוִי
אֶל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ׃ 47 וַיְמָד אֶת־הֶחָצֵר אֹרֶךְ | מֵאָה אַמָּה וְרֹחַב מֵאָה 47
ל. ב[40]. ג חס אַמָּה מְרֻבָּעַת וְהַמִּזְבֵּחַ לִפְנֵי הַבָּיִת׃ 48 וַיְבִאֵנִי אֶל־אֻלָם הַבַּיִת׃ 48
ל חס באלמין[43]. יא כת ה. יא כת ה וַיָּמָד [a]אֵיל אֻלָם[a] חָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפֹּה וְרֹחַב הַשַּׁעַר[b]
שָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפֹּו וְשָׁלֹשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃ 49 אֹרֶךְ[a] הָאֻלָּם עֶשְׂרִים אַמָּה 49
ל. יא חס[47] וְרֹחַב[b] עֶשְׂרֵה אַמָּה[b] וּבְמַעֲלוֹת[c] אֲשֶׁר[c] יַעֲלוּ אֵלָיו וְעַמֻּדִים
יא כת ה. יא כת ה אֶל[d]־הָאֵילִים אֶחָד מִפֹּה וְאֶחָד מִפֹּה׃ **41** 1 **41** וַיְבִיאֵנִי אֶל־הַהֵיכָל
וַיָּמָד אֶת־הָאֵילִים שֵׁשׁ־אַמּוֹת רֹחַב־מִפֹּו וְשֵׁשׁ־אַמּוֹת־רֹחַב מִפּוֹ
ל [a]רֹחַב הָאֹהֶל[a]׃ 2 וְרֹחַב הַפֶּתַח עֶשֶׂר אַמּוֹת וְכִתְפוֹת הַפֶּתַח חָמֵשׁ 2
אַמּוֹת מִפֹּו וְחָמֵשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ וַיָּמָד אָרְכּוֹ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרֹחַב עֶשְׂרִים
יז ר״פ. ל אַמָּה׃ 3 וּבָא[a] לִפְנִימָה וַיָּמָד אֵיל־הַפֶּתַח שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְהַפֶּתַח שֵׁשׁ 3
אַמּוֹת וְרֹחַב[b] הַפֶּתַח שֶׁבַע אַמּוֹת[c]׃ 4 וַיָּמָד אֶת־אָרְכּוֹ עֶשְׂרִים אַמָּה 4
ל וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה אֶל[a]־פְּנֵי הַהֵיכָל וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים׃
5 וַיָּמָד קִיר־הַבַּיִת שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַצֶּלַע אַרְבַּע אַמּוֹת סָבִיב | סָבִיב 5
ל. ה מל וכל כתיב דכות לַבַּיִת סָבִיב׃ 6 וְהַצְּלָעוֹת צֶלַע אֶל[a]־צֶלַע שָׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים[b] פְּעָמִים
ב וּבָאוֹת[c] בַּקִּיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת לַצְּלָעוֹת סָבִיב | סָבִיב לִהְיוֹת אֲחוּזִים
ג. ל. ל 7 וְלֹא־יִהְיוּ אֲחוּזִים בְּקִיר הַבָּיִת׃ 7 וְרָחְבָה[a] וְנִסְבָּה[b] לְמַעְלָה לְמַעְלָה
ל לַצְּלָעוֹת כִּי מוּסָב[c]־הַבַּיִת לְמַעְלָה לְמַעְלָה סָבִיב | סָבִיב לַבַּיִת עַל־
ב מל כֵּן רֹחַב־לַבַּיִת לְמַעְלָה וְכֵן[d] הַתַּחְתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה׃

[42] Mm 2961. [43] Mp sub loco. [44] Mm 2963. [45] Mm 2964. [46] Mm 1960. [47] Mm 558.

44 [e] l וּפָנֶיהָ ‖ [f] = על ‖ [g] G *πρὸς νότον*, l הַדָּרוֹם ‖ **48** [a–a] G* *τὸ αιλ τοῦ αιλαμ*, l אֵיל־הָאֻלָם ‖ [b] G + *πηχῶν δέκα τεσσάρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς θύρας*, ins אַרְבַּע עֶשְׂרֵי אַמָּה וְכִתְפוֹת הַשַּׁעַר (homtel) ‖ **49** [a] GS pr cop, prb l וְאֹ׳ ‖ [b–b] G* *δώδεκα*, l שְׁתֵּי ע׳ ‖ [c–c] G *καὶ ἐπὶ δέκα ἀναβαθμῶν*, l וּבְמַ׳ עֶשֶׂר ‖ [d] = על ‖ **Cp 41,1** [a–a] dl, gl; cf G* *τὸ εὖρος τοῦ αιλαμ* = ר׳ הָאֵילִים? ‖ **3** [a] prp וַיָּבֹא ‖ [b] G *καὶ τὰς ἐπωμίδας*, l וְכִתְפוֹת ‖ [c] G + *ἔνθεν καὶ πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν*, ins מִפֹּה וְשֶׁבַע אַמּוֹת מִפֹּה ‖ **4** [a] = עַל ‖ **6** [a] = עַל ‖ [b] prb dl ‖ [c] terminus technicus an crrp? cf 1 R 6,6 מִגְרָעוֹת ‖ **7** [a] G(σ′Ⅴ) *καὶ τὸ εὖρος*, prb l וְרֹחַב; cf aγ ‖ [b] T *msjbt'*, prb l הַמִּסְבָּה ‖ [c] l מוֹסָב ‖ [d] l c ⅭGS וּמִן vel potius ins מִן (hpgr) cf σ′Ⅴ.

8 וְרָאִ֣יתִי[a] לַבַּ֔יִת[a] גָּבֹהַּ[b] סָבִ֖יב | סָבִ֑יב מִיסְדֹ֣ות[c] הַצְּלָעֹ֗ות[d] מְלֹ֤א[d] הַקָּנֶה֙ ׀ ש֣בד. מיסדות[2] ק
9 שֵׁ֣שׁ אַמֹּ֔ות אַצִּ֖ילָה׃ | רֹ֣חַב[a] הַקָּ֗יר אֲשֶׁר־לַצֶּ֙לַע֙ אֶל־הַ֣חוּץ חָמֵ֔שׁ אַמֹּ֖ות ל
10 וְאֲשֶׁ֥ר[b] מֻנָּ֖חַ[c] בֵּ֣ית צְלָעֹ֑ות[c] אֲשֶׁ֥ר לַבַּ֖יִת׃[d] | וּבֵ֣ין[a] הַלְּשָׁכֹ֔ות רֹ֖חַב ל
11 עֶשְׂרִ֣ים אַמָּ֔ה סָבִ֖יב לַבַּ֣יִת סָבִ֑יב | סָבִ֖יב׃ | וּפִתְחֵ֤י[a] הַצֶּ֙לַע֙ לַמֻּנָּ֔חַ פֶּ֖תַח ח[3] וחד מן ח[4] פסוק דמיין. ל
אֶחָ֣ד דֶּ֔רֶךְ הַצָּפֹ֑ון וּפֶ֤תַח אֶחָד֙ לַדָּר֔וֹם וְרֹ֖חַב מְקֹ֥ום[b] הַמֻּנָּ֛חַ חָמֵ֥שׁ אַמֹּֽות׃ ו. ה[3]. ל
12 סָבִ֖יב | סָבִֽיב׃ | וְהַבִּנְיָ֗ן אֲשֶׁ֤ר[a] אֶל־פְּנֵי֙ הַגִּזְרָ֣ה פְּאַת֙ דֶּ֣רֶךְ־הַיָּ֔ם רֹ֖חַב ח[5]. ב[6]
שִׁבְעִ֣ים אַמָּ֑ה וְקִ֤יר הַבִּנְיָן֙ חָמֵ֣שׁ־אַמֹּ֔ות רֹ֖חַב סָבִ֑יב | סָבִ֖יב וְאָרְכֹּ֥ו ל
13 תִּשְׁעִ֥ים אַמָּ֖ה׃ | וּמָדַ֣ד אֶת־הַבַּ֔יִת אֹ֖רֶךְ מֵאָ֣ה אַמָּ֑ה וְהַגִּזְרָ֤ה וְהַבִּנְיָה֙ ל
14 וְקִ֣ירֹותֶ֔יהָ אֹ֖רֶךְ מֵאָ֣ה אַמָּֽה׃ | וְרֹ֣חַב[a] פְּנֵי֮ הַבַּ֣יִת וְהַגִּזְרָה֒ לַקָּדִ֔ים מֵאָ֖ה ל
15 אַמָּֽה׃ | וּמָדַ֣ד אֹ֔רֶךְ הַבִּנְיָ֖ן אֶל־[a]פְּנֵ֣י הַגִּזְרָ֑ה אֲשֶׁ֥ר עַל־אֲחֹרֶ֖יהָ[b] ג בלישׁ[7]
וְאֵת֨יקֶיהָ֙[c] חד מן יב[8] ק יחיר א ס״ת בלישׁ. ב וְאֶת־כָּל־[d] הַפְּנִימִ֔י וְאֻלָמֶ֖י
16 הֶחָצֵ֑ר׃ | הַסִּפִּ֣ים[a] וְהַחַלֹּנִ֗ים הָאֲטֻמֹ֤ות וְהָאֲתִיקִים֙ | סָבִ֣יב לִשְׁלֹ֣שְׁתָּ֔ם ז[9]
נֶ֚גֶד הַסַּ֣ף[b] שְׁחִ֔יף עֵ֖ץ סָבִ֣יב | סָבִ֑יב וְהָאָ֣רֶץ[c] עַד־הַחַלֹּנֹ֔ות וְהַחַלֹּנֹ֖ות[d] י״ג . י[10] כת ש ול בלישׁ. ג ח[11]
17 מְכֻסֹּֽות׃[e] | עַל־[a]מֵ֣עַל֮ הַפֶּ֣תַח[a] וְעַד־[c]הַבַּ֣יִת[c] הַפְּנִימִ֒י וְלַחֹ֣וץ וְאֶל־[d] ל. ד זוגין חד עד וחד על[12]
18 כָּל־הַקִּ֔יר סָבִ֖יב | סָבִ֑יב בַּפְּנִימִ֥י וּבַחִיצֹ֖ון מִדֹּ֥ות[e]׃[f] | וְעָשׂ֥וי[a] כְּרוּבִ֖ים ד בלישׁ[13]
19 וְתָמָ֔רִים וְתִמָּרָה֙ בֵּ֣ין־כְּר֔וּב לְכְר֖וּב וּשְׁנֵ֣ים פָּנִ֑ים לַכְּרוּֽב׃ | וּפְנֵ֤י אָדָם֙ ל. יו
אֶל־הַתִּמָּרָ֣ה מִפֹּ֔ו וּפְנֵ֥י־כְפִ֖יר אֶל־הַתִּמָּרָ֣ה מִפֹּ֑ו עָשׂ֥וי[a] אֶל־[b]כָּל־הַבָּ֖יִת יו
20 סָבִֽיב׃ | סָבִ֑יב׃ | מֵהָאָ֣רֶץ[c] עַד־מֵ֔עַל הַפֶּ֖תַח הַכְּרוּבִ֥ים וְהַתְּמָרִ֛ים ה. ד זוגין חד עד וחד על[12]
21 עֶשׂוּיִ֖ם[a] וְקִ֣יר[b] הַהֵיכָ֔לְ[c]׃ | הַהֵיכָ֖ל[a] מְזוּזֹ֣ת[b] רְבֻעָ֑ה[c] וּפְנֵ֣י[d] הַקֹּ֔דֶשׁ טי נקוד. ל. יו
22 הַמַּרְאֶ֖ה[e] כְּמַרְאֶ֑ה׃ | הַמִּזְבֵּ֣חַ[e] עֵ֔ץ שָׁלֹ֥וש אַמֹּ֖ות גָּבְהֹ֑ו[f] וְאָרְכֹּ֥ו שְׁתַּ֖יִם־ ח[14]. ל ר״פ. ה מל וכל כתיב דכות

Cp 41 [1]Mm 445. [2]Mm 832. [3]Mm 2965. [4]Mm 3838. [5]Mm 651. [6]Mm 2966. [7]Cf Mp sub loco et Ex 26,12. [8]Mm 907. [9]Mm 4217. [10]Mm 1411. [11]Mm 3671. [12]Mm 1318. [13]Mm 1903. [14]Mm 883.

8 [a–a] 𝔊 *καὶ τὸ θραελ τοῦ οἴκου* = וְתַרְאֶל הבית vel וְתִרְאֶל הַבַּיִת (terminus technicus) ‖ [b] l נַגְבָּה ‖ [c] nonn Mss ut Q ‖ [d] 𝔠 mlt Mss Edd מל(ו)א ‖ **9** [a] l c Ms 𝔊𝔖𝔙 וְרֹ֣חַב ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ τὰ ἀπόλοιπα*, prb l וּמִנַּח (terminus technicus cf 11) ‖ [c–c] 𝔊 *ἀνὰ μέσον τῶν πλευρῶν*, l בֵּין הַצְּ֣לָעֹות ‖ [d] dl : et cj 10 c 9 ‖ **10** [a] cf 9[d] ‖ **11** [a] 𝔊 pl, l וּפִתְחֵי ‖ [b] 𝔊 *τοῦ φωτός* = גדר(ת) ‖ [c–c] gl? 𝔠 sol ואתיקהא ‖ [d–d] 𝔊 *καὶ τὸ αιλαμ τὸ ἐξώτερον*, prb l וְהָאֻלָם הַחִצֹונָ vel וְאֻלָמֹו ‖ **12** [a] = עַל ‖ **15** [a] = עַל ‖ [b] frt l c 𝔠 Ms אֲחֹרֵי(ו)ריה ‖ [c] nonn Mss om aut hoc vb aut sq cf 21[a] ‖ **21/22** [a] > 𝔖𝔙, dl (dttg) cf punct extr 20[c] ‖ [b] prb l ות– ‖ [c] huc tr : ‖ [d] prp לִפְנֵי(ן), sed frt l 𝔊𝔗 ‖ [e–e] 𝔊 *ὡς ὄψις θυσιαστηρίου*, l כְּמַרְאֵה המזבח ‖ [f] 𝔊(𝔖𝔠) *τὸ ὕψος αὐτοῦ*, l גָּבְהֹו (ו hpgr).

ל. ד[15]. ג אַמּוֹת[g] וּמִקְצֹעֹתָיו לוֹ וְאָרְכּוֹ[h] וְקִירֹתָיו עֵץ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן
ל 23 24 אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה: 23 וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהֵיכָל וְלַקֹּדֶשׁ: 24 [a]וּשְׁתַּיִם[b]
ל. ל מל דְּלָתוֹת[a] לַדְּלָתוֹת שְׁתַּיִם מוּסָבוֹת דְּלָתוֹת[c] שְׁתַּיִם לַדֶּלֶת אֶחָת וּשְׁתֵּי
ה ד מל וחד חס[16]. ל. ב בסיפ[17] דְלָתוֹת לָאַחֶרֶת: 25 וְעָשׂוּיָה[a] אֲלֵיהֶן[b] עָלֵי[c]־[d]דַּלְתוֹת הַהֵיכָל[c] כְּרוּבִים 25
ה מל בצורת הבית[18] וְתִמֹרִים כַּאֲשֶׁר עֲשׂוּיִם לַקִּירוֹת וְעָב[e] עֵץ אֶל[d]־פְּנֵי הָאוּלָם מֵהַחוּץ:
ה מל בצורת הבית[18] 26 וְחַלּוֹנִים אֲטֻמוֹת וְתִמֹרִים מִפֹּה וּמִפֹּה אֶל[a]־כִּתְפוֹת הָאוּלָם וְצַלְעוֹת 26
ג חס הַבַּיִת וְהָעָבִים[b]: 42 1 וַיּוֹצִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה הַדֶּרֶךְ[a] 42
ו. ב חס דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי אֶל־הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר נֶגֶד הַגְּזָרָה וַאֲשֶׁר־נֶגֶד הַבִּנְיָן
ל אֶל־הַצָּפוֹן: 2 [a]אֶל־פְּנֵי[a]־[b]אֹרֶךְ[b] אַמּוֹת הַמֵּאָה[c] פֶּתַח[b] הַצָּפוֹן וְהָרֹחַב 2
ל. ג[1]. ה חֲמִשִּׁים אַמּוֹת: 3 נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְנֶגֶד רִצְפָּה 3
ל. יו וכל לפני ולפני דכות אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אַתִּיק[a] אֶל[b]־פְּנֵי־אַתִּיק בַּשְּׁלִשִׁים[c]: 4 וְלִפְנֵי 4
ל בעינ הַלְּשָׁכוֹת מַהֲלַךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת לָרֹחַב[a] אֶל־הַפְּנִימִית[b] דֶּרֶךְ[c] אַמָּה אֶחָת[b]
ל. ל. ל כת כן וּפִתְחֵיהֶם[d] לַצָּפוֹן: 5 וְהַלְּשָׁכוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת קְצָרוֹת כִּי־יוֹכְלוּ[a] אַתִּיקִים 5
ל. ג[2]. ב חס בלישׁ[3]. ב[4]. ל. ד[5] מֵהֵנָּה[b] מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּכֹנוֹת[c] בִּנְיָן: 6 כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת הֵנָּה וְאֵין לָהֶן 6
נ עַמּוּדִים כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת עַל־כֵּן נֶאֱצָל[a] מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת
ה. ג כת כן[6] מֵהָאָרֶץ: 7 וְגָדֵר אֲשֶׁר־לַחוּץ לְעֻמַּת הַלְּשָׁכוֹת דֶּרֶךְ הֶחָצֵר הַחִצוֹנָה 7
אֶל[a]־פְּנֵי הַלְּשָׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה: 8 כִּי־אֹרֶךְ הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר 8
ג כת כן[6]. ד בצורת הבית[7] לֶחָצֵר הַחִצוֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל[a] מֵאָה אַמָּה:
ג[8]. ומחתה הלשכות המבוא. ה[9]. ל ק 9 [a]וּמִתַּחַת[a] לְשָׁכוֹת[a] הָאֵלֶּה הַמָּבוֹא[b] מֵהַקָּדִים בְּבֹאוֹ לַהֶחָצֵר מֵהֶחָצֵר 9
ל כת כן[6] הַחִצֹנָה: 10 [a]בְּרֹחַב[b] | גֶּדֶר הֶחָצֵר[a] דֶּרֶךְ הַקָּדִים[c] אֶל[d]־פְּנֵי הַגְּזֵרָה 10
ג בעינ[10] וְאֶל[e]־פְּנֵי הַבִּנְיָן לְשָׁכוֹת: 11 וְדֶרֶךְ לִפְנֵיהֶם כְּמַרְאֵה הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר

[15]Mm 642. [16]Mm 1048. [17]Mm 2673. [18]Mm 2957. Cp 42 [1]Mm 117. [2]Mm 2967. [3]Mm 2968. [4]Mp sub loco. [5]Mm 190. [6]Mm 2969. [7]Mm 2958 et Mm 3937. [8]Mm 1912. [9]Mm 2769. [10]Mm 3936.

22 [g] 𝔊* + *καὶ τὸ εὖρος πηχῶν δύο*, ins וְרָחְבּוֹ שְׁתַּיִם אַמּוֹת || [h] 𝔊 *καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ*, l וְאַדְנָיו vel וְאַדְנָיו || **24** [a–a] cj c 23 || [b] dl cop cf 𝔊 || [c] cj c sq (𝔊 *δύο θυρώματα*) || **25** [a] prp וְעֹשִׂים; 𝔖(𝔗) *w'bjd* = וְעָשׂוּי? cf 18.19 || [b–b] = עַל || [c–c] gl, dl || [d] = עַל || [e] ?; 𝔊 *σπουδαῖα*, 𝔗 *wsqwpt'*, 𝔙 *grossiora (ligna)* || **26** [a] = עַל || [b] crrp? sed cf עב 25 || **Cp 42,1** [a] > 𝔖, dl (dttg) || **2** [a–a] > 𝔊*, dl (dttg) || [b–b] l אָרְכָּה מאה אמות || [c] l פְּאַת cf 𝔊 || **3** [a] prb pr אַתִּיקִים || [b] = עַל || [c] l מְשֻׁלָּשִׁים cf 𝔖𝔗𝔙 || **4** [a–a] > 𝔊*𝔖 || [b–b] 𝔊 (𝔖) *ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν τὸ μῆκος*, l 𝔐 || [c] prb l וְגֶדֶר || [d] nonn Mss Edd הן– || **5** [a] Q[nonn Mss] יאכ', nonn Mss יוכ', Ms Ed יכ'; prb l יָכְלוּ || [b] sic L, mlt Mss Edd הא– || [c] exc nonn vb || **6** [a] prp נאצר || **7** [a] = עַל || **8** [a] 𝔊 *τὸ πᾶν*, l הַכֹּל(ו)ל || **9** [a–a] l c 𝔗 nonn Mss ut Q || [b] l c K הַמָּבוֹא cf 𝔗𝔙 || **10** [a–a] cj c 9 || [b] prb l בְּרֹאשׁ cf 𝔊 || [c] l הַדְּרוֹם cf 𝔊 || [d] = עַל || [e] = וְעַל.

דֶּרֶךְ ׀ הַצָּפוֹן כֵּאָרְכָּן [a]כֵּן רָחְבָּן [b]וְכֹל ׀ מוֹצָאֵיהֶן [b]וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן ו.ל.ל.ל.ל.[11]
12 וּכְפִתְחֵיהֶן׃ 12 [a]וְהַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר ׀ נֶגֶד ׀ הַדֶּרֶךְ ׀ הַדָּרוֹם פֶּתַח בְּרֹאשׁ ל[11].ל[11].ז[12].לה[13]
דֶּרֶךְ[b][15] דֶּרֶךְ בְּפְנֵי [c]הַגְּדֶרֶת הַזֹּנָה[c] נֶגֶד ׀ הַקָּדִים בְּבֹאָן[d]׃ 13 וַיֹּאמֶר ל.ל.ב חד מל וחד חס[14] ס נו[15]
אֵלַי לְשָׁכוֹת הַצָּפוֹן לְשָׁכוֹת[a] הַדָּרוֹם ׀ אֲשֶׁר ׀ [b]אֶל־פְּנֵי הַגְּזֵרָה ׀ הַנֶּה | ח[16]
לְשָׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יֹאכְלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים[c] אֲשֶׁר־קְרֹבִים[d] לַיהוָה קָדְשֵׁי ח מל
הַקָּדָשִׁים[e] שָׁם יַנִּיחוּ | קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים[e] וְהַמִּנְחָה ׀ וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם כִּי ל
14 הַמָּקוֹם קָדֹשׁ׃ 14 [a]בְּבֹאָם הַכֹּהֲנִים[a] וְלֹא־יֵצְאוּ מֵהַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר יג חס[17].ג חס[18].יד[19]
הַחִיצוֹנָה וְשָׁם ׀ יַנִּיחוּ בְּגָדֵיהֶם אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶן כִּי־קֹדֶשׁ הֵנָּה יִלְבְּשׁוּ[b] ל.ג[20].ולבשו חד מן ג
ב מנה בלישׁ
15 בְּגָדִים אֲחֵרִים וְקָרְבוּ אֶל־אֲשֶׁר לָעָם׃ 15 וְכִלָּה אֶת־מִדּוֹת ה[21].ו[22]
הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְהוֹצִיאַנִי דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּמְדָדוֹ ל.ל
16 סָבִיב | סָבִיב׃ 16 [a]מָדַד רוּחַ הַקָּדִים [a]בְּקָנֶה הַמִּדָּה[a] חֲמֵשׁ־מֵאוֹת[b] קָנִים[c] ג[23] מאות ק
17 בְּקָנֶה הַמִּדָּה סָבִיב[d]׃ 17 [a]מָדַד[a] רוּחַ הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים[b] בְּקָנֶה
18 הַמִּדָּה סָבִיב[c]׃ 18 [a]אֶת[b] רוּחַ הַדָּרוֹם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים[c] בְּקָנֶה
19 הַמִּדָּה׃ 19 סָבַב אֶל־רוּחַ הַיָּם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים[a] בְּקָנֵה הַמִּדָּה׃ ל[24]
20 לְאַרְבַּע רוּחוֹת מְדָדוֹ חוֹמָה לוֹ סָבִיב | סָבִיב אֹרֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת ל בטע
וְרֹחַב חֲמֵשׁ מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְחֹל׃
43 1 וַיּוֹלִכֵנִי אֶל־הַשַּׁעַר שַׁעַר[a] אֲשֶׁר פָּנֶה[b] דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ 2 וְהִנֵּה ג.ג וחס[1]
כְּבוֹד ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ הַקָּדִים וְקוֹלוֹ ׀ כְּקוֹל ׀ מַיִם רַבִּים בח[2].ג[3]
3 וְהָאָרֶץ הֵאִירָה מִכְּבֹדוֹ׃ 3 [a]וּכְמַרְאֶה הַמַּרְאֶה[a] אֲשֶׁר רָאִיתִי כַּמַּרְאֶה ל.ג חס.ה[4]
אֲשֶׁר־רָאִיתִי [b]בְּבֹאִי[b] לְשַׁחֵת אֶת־הָעִיר [c]וּמַרְאֹת כַּמַּרְאֶה[c] אֲשֶׁר ל.ה[4]
4 רָאִיתִי אֶל[d]־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל אֶל[d]־פָּנָי׃ 4 וּכְבוֹד יְהוָה בָּא אֶל־ ג[5].ב[6]

[11] Mm 2971. [12] Mm 2961. [13] Mm 2840. [14] Mm 223. [15] Mp sub loco. [16] Mm 651. [17] Mm 783. [18] Mm 2970. [19] Mm 98. [20] Mm 1701. [21] Mm 602. [22] Mm 1385. [23] Mm 2845. [24] Mm 1561. Cp 43 [1] Mm 1326. [2] Mm 2364. [3] Mm 2772. [4] Mm 883. [5] Mm 2713. [6] Mm 2976.

11 [a–a] G *καὶ κατὰ τὸ εὖρος αὐτῶν*, l וּכְרָחְבָּן ‖ [b–b] prb l וּכְמוֹצָאֵיהֶן cf G ‖ **12** [a] prb l וּמִפֶּתַח cf 9 ‖ [b] dl (dttg) cf G ‖ [c–c] prb l גדרת הגינה ‖ [d] l בְּבוֹאוֹ cf 9 ‖ **13** [a] GSyh pr cop, l וְלִ׳ ‖ [b] = עַל ‖ [c] G + *οἱ υἱοὶ Σαδδουκ* cf 40,46 44,15 ‖ [d] 40,46 קִרְבִים ‖ [e–e] > pc Mss ‖ **14** [a–a] exc nonn vb? prp שָׁמָּה יָבֹאוּ הכ׳ al בְּצֵאתָם הכ׳ ‖ [b] C mlt Mss ut Q cf Vrs et 44,19 ‖ **16** [a–a] > G et 17.18.19, dl ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q cf 17.18.19 ‖ [c] > G (it 17.18.19), dl ‖ [d] G *καὶ ἐπέστρεψε*, l סָבַב (cf 19) et cj c sq ‖ **17** [a] prp וּמָדַד, sed frt ins אֶל et tr מדד ante חמשׁ cf 18.19 ‖ [b] cf 16[c] ‖ [c] cf 16[d] ‖ **18** [a] Ms G tr v post 19, sed l מִזְ ‖ [b] G *πρός*, l אֶל cf 19 ‖ [c] cf 16[c] ‖ **19** [a] cf 16[c] ‖ **Cp 43,1** [a] > GSyh, dl (dttg) ‖ [b] prp פָּנָיו cf 4 ‖ **3** [a–a] G *καὶ ἡ ὅρασις*, l וְהַמראה ‖ [b] l c pc Mss θ׳ע בבאו ‖ [c–c] prp וְכַמַּרְאֶה cf S ‖ [d] = עַל.

ב⁷ הַבַּ֣יִת דֶּ֔רֶךְ שַׁ֖עַר[a] אֲשֶׁ֣ר פָּנָ֑יו דֶּ֖רֶךְ הַקָּדִֽים׃ 5 וַתִּשָּׂאֵ֣נִי רוּחַ֮ וַתְּבִיאֵ֣נִי 5

ה⁸ אֶל־הֶחָצֵר֒ הַפְּנִימִ֗י וְהִנֵּ֤ה מָלֵא֙ כְּבוֹד־יְהוָ֔ה הַבָּֽיִת׃ 6 וָאֶשְׁמַ֥ע מְדַבֵּ֖ר[a] 6

ל אֵלַ֣י מֵהַבַּ֑יִת וְאִ֣ישׁ[b] הָיָ֤ה עֹמֵד֙ אֶצְלִ֔י׃ 7 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י בֶּן־אָדָ֕ם אֶת־[a] 7

ל. יח[a] ט מנה בסיפ מְקֹ֣ום כִּסְאִ֗י וְאֶת־מְקֹום֙ כַּפּ֣וֹת רַגְלַ֔י אֲשֶׁ֥ר[b] אֶשְׁכָּ֥ן־שָׁ֛ם[b] בְּתֹ֥וךְ בְּנֵי־[c] 7

ג יִשְׂרָאֵ֖ל לְעֹולָ֑ם וְלֹ֣א יְטַמְּא֗וּ עֹ֚וד בֵּ֣ית־יִשְׂרָאֵל֮ שֵׁ֣ם קָדְשִׁי֒ הֵ֣מָּה 7

ל. ל. ל וּמַלְכֵיהֶם֙ בִּזְנוּתָ֔ם וּבְפִגְרֵ֥י מַלְכֵיהֶ֖ם בָּמֹותָֽם[d]׃ 8 בְּתִתָּ֤ם סִפָּם֙ אֶת־סִפֵּ֔י 8

ל[10] וּמְזוּזָתָ֖ם אֵ֣צֶל מְזוּזָתִ֑י וְהַקִּ֤יר בֵּינִי֙ וּבֵינֵיהֶ֔ם וְטִמְּא֗וּ | אֶת־שֵׁ֤ם קָדְשִׁי֙ 9

ה ב מנה גל. כה חס בסיפ. כה ר״פ[11] בְּתֹועֲבֹותָ֖ם אֲשֶׁ֣ר עָשׂ֑וּ וָאֲכַ֥ל אֹתָ֖ם בְּאַפִּֽי׃ 9 עַתָּ֣ה[a] יַרְחִ֤קוּ אֶת־זְנוּתָם֙ 9

גז וכל חלים דכות ב מ יא וּפִגְרֵ֣י מַלְכֵיהֶ֔ם מִמֶּנִּ֖י וְשָׁכַנְתִּ֥י בְתוֹכָ֖ם לְעֹולָֽם׃ ס

יא ר״פ ד מנה בגביא. ל בסיפ[9] 10 אַתָּ֣ה[a] בֶן־אָדָ֗ם הַגֶּ֚ד אֶת־בֵּ֣ית־יִשְׂרָאֵל֮ אֶת־הַבַּ֣יִת וְיִכָּלְמ֖וּ 10

ב מל[12]. ג[13]. ב. ל מַעֲוֹנֹותֵיהֶ֑ם וּמָדְד֖וּ אֶת־תָּכְנִֽית[b]׃ 11 [a]וְאִם־נִּכְלְמ֥וּ[a] מִכֹּ֛ל אֲשֶׁר־עָשׂ֖וּ 11

ב בלישׁ[7]. ל. צורתיו[14] ק צוּרַ֣ת הַבַּ֗יִת וְתִכֻּנָתֹו֙ וּמֹוצָאָ֣יו וּמֹובָאָ֔יו[c] וְכָל־צוּרֹתָ֖יו וְאֶת כָּל־חֻקֹּתָ֣יו

צורתיו[7]. תורתיו חד מן ק ג[15] ק בלישׁ. ל וְכָל־צוּרֹתָ֗ו וְכָל־תּוֹרֹתָ֙[d] הֹודַ֣ע אֹותָ֔ם וּכְתֹ֖ב לְעֵינֵיהֶ֑ם וְיִשְׁמְר֤וּ אֶת־

ה[16] כָּל־צוּרָתִ֙[e] וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָ֔יו וְעָשׂ֖וּ אֹותָֽם׃ 12 זֹ֣את תֹּורַ֤ת הַבַּ֙יִת֙ עַל־ 12

ה חס. ה בנ״ך רֹ֣אשׁ הָהָ֔ר כָּל־גְּבֻלֹ֖ו סָבִ֑יב | סָבִ֥יב קֹ֛דֶשׁ קָדָשִׁ֖ים[a] הִנֵּה־זֹ֥את תֹּורַ֖ת

הַבָּֽיִת[a]׃ 13 וְאֵ֙לֶּה֙ מִדֹּ֣ות הַמִּזְבֵּ֔חַ בָּאַמֹּ֖ות אַמָּ֣ה אַמָּ֑ה וָטֹ֣פַח[a] וְחֵ֔יק 13

ד בלישׁ[17]. ל הָאַמָּ֖ה[a] וְאַמָּ֣ה־רֹ֔חַב וּגְבוּלָ֖הּ[b] אֶל־שְׂפָתָ֑הּ[c] סָבִ֥יב זֶ֖רֶת הָאֶחָ֣ד[d] וְזֶ֥ה גַּ֖בֵּ[e]

ל. ג הַמִּזְבֵּֽחַ׃ 14 וּמֵחֵ֣יק[a] הָאָ֗רֶץ עַד־הָעֲזָרָה֙ הַתַּחְתֹּונָ֔ה שְׁתַּ֥יִם אַמֹּ֖ות וְרֹ֣חַב 14

ל. ג אַמָּ֑ה אַחַ֤ת וּמֵהָעֲזָרָה֙[b] הַקְּטַנָּ֔ה עַד־הָעֲזָרָ֖ה הַגְּדוֹלָ֑ה אַרְבַּ֥ע אַמֹּֽות

ל. ומהאריאל[18] ל כת כן בלישׁ ק וְרֹ֣חַב הָאַמָּ֔ה[c]׃ 15 וְהָהָרְאֵ֖ל[a] אַרְבַּ֣ע אַמֹּ֑ות וּמֵהָאָרְאֵ֖ל[b] וּלְמַעְלָ֥ה 15

[7] Mp sub loco. [8] Mm 615. [9] Mm 953. [10] Mm 2881. [11] Mm 1057. [12] Mm 2655. [13] Dt 21,2. [14] Q addidi, cf Mp sub loco. [15] Mm 499. [16] Mm 1680. [17] Mm 2972. [18] Q addidi, cf Mp sub loco et 43,16.

4 [a] l c pc Mss Vrs הַשַּׁעַר ‖ **6** [a] l מְדַבֵּר cf Vrs et 2,2 ‖ [b] l וְהָאִישׁ cf Vrs ‖ **7** [a] num exc vb regens? 𝔊* pr (𝔊^{L} *εἰ*) *ἑόρακας*, prb ins הֲרָאִיתָ; al l זֶה ac postea וְזֶה cf 𝔗 ‖ [b–b] 𝔊 *ἐν οἷς κατασκηνώσει τὸ ὄνομά μου*, prp שֶׁאֲשַׁכֵּן שְׁמִי שָׁם, sed cf 9 ‖ [c] 𝔊 *οἴκου* = בֵּית cf 2,3[a] ‖ [d] l c nonn Mss θ′𝔗^{Ed} מִבְּמֹ֣ת ‖ **9** [a] frt l c pc Mss 𝔊𝔙 וְעַ֣תָּה ‖ **10** [a] prb l c 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 וְאִ֣ם ‖ [b] 𝔙 *fabricam* 𝔗 *tqwsjh* hic et 11, prb l תָּכְנִֽיתוֹ ‖ **11** [a–a] 𝔊(𝔙) *καὶ αὐτοὶ λήμψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν*, prb l וְהֵם יִכָּלְמוּ ‖ [b] l c pc Mss ומבואיו ‖ [c] prb l תּוֹרֹתָו cf [d–d] ‖ [d–d] dl cf 𝔊*; dl corrigens וכל־צורתו 1° ‖ [e] 𝔊 *τὰ δικαιώματά μου*, l תּוֹרֹתַי ‖ [f] 𝔊 *τὰ προστάγματά μου*, l חקתַי ‖ **12** [a–a] > 𝔊*𝔖, dl ‖ **13** [a] l אמה et frt וחיקה (cf 𝔙) vel potius והחיק (cf 17b) ‖ [b] l וגבולה; 𝔊 sol *γείσος* cf 𝔖 ‖ [c–c] l עַל־ ‖ [d] > 𝔊*𝔖; l אַחַת ‖ [e] 𝔊* *τὸ ὕψος*, prb l גַּבַּהּ et ej bγ c 14 ‖ **14** [a] 𝔊 om cop, l מחיק ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וּמִ֣ן ‖ [c] prb l c Ms 𝔊𝔖 אמה ‖ **15** [a] l וְהָאֲרִאֵל cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔗 mlt Mss ריאל–.

16 [c]הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע׃ 16 וְהָאֲרִאֵ֫ל[a] שְׁתַּ֥יִם עֶשְׂרֵה֙ אַ֣מָּ֔ה בְּשִׁתַּ֖יִם עֶשְׂרֵ֑ה ואריאל ק
17 רָחַב רָבּ֣וּעַ אֶל[b]־אַרְבַּ֔עַת רִבְעֵיהֶ֑ם וְהָעֲזָרָ֣ה[a] אַרְבַּ֔ע עֶשְׂרֵה֙ אַ֣מָּ֔ה ד. ל
בְּאַרְבַּ֖ע עֶשְׂרֵ֑ה רֹ֤חַב אֶל[b]־אַרְבַּ֙עַת֙ רִבְעֶ֔יהָ וְהַגֹּבוֹל[d] [c]סָבִ֖יב אוֹתָ֑הּ[e] ה. ד. ל
חֲצֵ֣י הָאַמָּ֔ה וְחֵ֥יק־[f]לָ֖הּ אַמָּ֣ה סָבִ֑יב וּמַעֲלֹתֶ֖יהָ פְּנ֥וֹת[g] קָדִֽים׃ ל. ב
18 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י בֶּן־אָדָ֕ם כֹּ֥ה אָמַ֛ר אֲדֹנָ֥י[a] יְהוִ֖ה[b] אֵ֣לֶּה חֻקּ֣וֹת הַמִּזְבֵּ֔חַ ט
19 בְּי֣וֹם הֵֽעָשׂוֹתָ֔ו לְהַעֲלֹ֥ות עָלָ֖יו עוֹלָ֑ה וְלִזְרֹ֥ק עָלָ֖יו דָּֽם׃ 19 וְנָתַתָּ֞ה אֶל־ ל מל[19]. ל
הַכֹּהֲנִ֣ים ׀ הַלְוִיִּ֗ם אֲשֶׁ֤ר הֵם֙ מִזֶּ֣רַע צָד֔וֹק הַקְּרֹבִ֥ים[a] אֵלַ֖י נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[b] יְהוִ֔ה כ[20]
לְשָׁרְתֵ֑נִי פַּ֥ר בֶּן־בָּקָ֖ר לְחַטָּֽאת׃ 20 וְלָקַחְתָּ֣[a] מִדָּמ֔וֹ וְנָתַתָּ֖הּ[a] עַל־ יד פסוק על אל אל[21]. ב בסיפ[22]
אַרְבַּ֣ע קַרְנֹתָ֗יו וְאֶל[b]־אַרְבַּ֙עַת֙ פִּנּ֣וֹת הָעֲזָרָ֔ה וְאֶל[b]־הַגֹּבֻ֖ול סָבִ֑יב וְחִטֵּאתָ֖[a] ג[23]
אוֹתֹ֥ו וְכִפַּרְתָּ֖הוּ[a]׃ 21 וְלָקַחְתָּ֣[a] אֶת־הַפָּ֔ר[b] הַחַטָּ֑את וְשָׂרְפוֹ[c] בְּמִפְקַד כה מל ב מנה בסיפ
הַבַּ֣יִת מִח֔וּץ לַמִּקְדָּֽשׁ׃ 22 וּבַיּ֣וֹם הַשֵּׁנִ֗י תַּקְרִ֤יב[a] שְׂעִיר־עִזִּים֙ תָּמִ֔ים ג דגש[24]
לְחַטָּ֑את וְחִטְּא֣וּ אֶת־הַמִּזְבֵּ֔חַ כַּאֲשֶׁ֥ר חִטְּא֖וּ בַּפָּֽר׃ 23 בְּכַלֹּֽותְךָ֥ מְחַטֵּ֖א ל. ל. ל
תַּקְרִ֣יב[a] פַּ֣ר בֶּן־בָּקָ֔ר תָּמִ֖ים וְאַ֣יִל מִן־הַצֹּ֑אן תְּמִימִֽם׃ 24 וְהִקְרַבְתָּ֖ם ל
לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וְהִשְׁלִ֤יכוּ הַכֹּהֲנִים֙ עֲלֵיהֶ֣ם מֶ֔לַח וְהֶעֱל֥וּ אוֹתָ֖ם עֹלָ֥ה לַיהוָֽה׃ ה חס בסיפ
25 שִׁבְעַ֤ת יָמִים֙ תַּעֲשֶׂ֣ה שְׂעִיר־חַטָּ֔את לַיּ֖וֹם וּפַ֣ר[a] בֶּן־בָּקָ֑ר וְאַ֖יִל מִן־ כ[25]. ב[26]
26 הַצֹּ֥אן תְּמִימִ֖ים יַעֲשׂ֑וּ׃ 26 [a]שִׁבְעַ֤ת יָמִים֙[a] יְכַפְּר֣וּ[b] אֶת־הַמִּזְבֵּ֔חַ וְטִהֲרוּ
סכז[27] אֹתֹ֖ו וּמִלְאוּ יָדָֽם׃ 27 [a]וְיָכְל֥וּ אֶת־הַיָּמִ֖ים[a] ס וְהָיָ֣ה בַיּ֔וֹם הַשְּׁמִינִ֑י ד. ק ידיו חד מן ה כת חס בלישׁ. ל[27]
וָהָלְאָ֗ה יַעֲשׂ֤וּ הַכֹּהֲנִים֙ עַל־הַמִּזְבֵּ֔חַ אֶת־עֹלֹתֵיכֶ֖ם וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶ֑ם ל מל
וְרָצִ֥יתִי אֶתְכֶ֖ם נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה׃ ס מח[28] כה א לא קר ול בלישׁ

44 1 וַיָּ֣שָׁב אֹתִ֔י דֶּ֖רֶךְ שַׁ֣עַר הַמִּקְדָּ֣שׁ הַחִיצֹ֑ון הַפֹּנֶ֣ה קָדִ֔ים וְהוּא כה. ד בלישׁ
סָגֻ֖ור׃ 2 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אֵלַ֣י יְהוָ֗ה[a] הַשַּׁ֤עַר הַזֶּה֙ סָג֣וּר יִהְיֶ֔ה לֹ֥א יִפָּתֵ֖חַ וְאִ֣ישׁ ה וכל זהב סגור דכות[2]. ד[3]. ה וכל זהב סגור דכות[2]. ה[4]

[19] Mp sub loco. [20] Mm 1188. [21] Mm 4093. [22] Ez 7,2. [23] Mm 2973. [24] Mm 4143. [25] Mm 875. [26] Mm 2974. [27] Mm 1359. [28] Mm 898. Cp 44 [1] Mm 1903. [2] Mm 3563. [3] Mm 2280. [4] Mm 2975.

15 [c–c] l vel הַקִּ֫ר אַמָּה cf 𝔊 vel קרנות אַרְ׳ ‖ **16** [a] Q ut 15[b], 𝔗 ראל– cf 15[a] ‖ [b] = עַל ‖ **17** [a] prb ins (הַתַּחְתּוֹנָה vel) וְהָעֲזָרָה הַקְּטַנָּה cf [c] et 14 ‖ [b] = עַל ‖ [c] prb ins (= עַל) אַרְבַּעַת רִבְעֶיהָ שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַרְכָּךְ רֹחַב אֶל sic L, mlt Mss Edd ‖ [d] בול[9]– ‖ [e–e] prb l סְבִיבוֹתֶיהָ ‖ [f] prb l לָהּ ‖ [g] l c Ms Vrs פְּנוֹת ‖ **18** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊* + *ὁ θεὸς Ισραηλ* ‖ **19** [a] cf 42,13[d] ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ **20** [a] 𝔊 3 pl (it 21.22), sed l 2 מ cf 𝔊 19.23.24.25 ‖ [b] = וְעַל ‖ **21** [a] cf 20[a] ‖ [b] frt l c pc Mss פַּר; an add החטאת (> Ms)? ‖ [c] frt l וּשְׂרָפוּהוּ ‖ **22** [a] cf 20[a] ‖ **26** [a–a] cj c 25 ‖ [b] l c 𝔗 K[Or] mlt Mss 𝔊𝔖 וְכִפְּרוּ ‖ [c] 𝔗 mlt Mss ut Q, l c K 𝔙 ידו cf 𝔗 ‖ **27** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **Cp 44,2** [a] > 𝔊[239], dl (gl).

ל חס׳ בסיפ . ך ג מנה בנביאֵ . ה וכל זהב סגור דכות׳ה

ה בסיפ . לאכל ק חד מן יג׳ מל ול בלישׁ

3 לֹא־יָבֹא בּוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בּוֹ וְהָיָה סָגוּר׃ 3 אֶת־[a]הַנָּשִׂיא
[b]נָשִׂיא הוּא יֵשֶׁב־בּוֹ לֶאֱכֹל־לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה מִדֶּרֶךְ אֻלָם הַשַּׁעַר
יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ יֵצֵא׃

ה בסיפ 4 וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר הַצָּפוֹן אֶל־[a]פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה מָלֵא 4

ב׳ . ד׳ 5 כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה וָאֶפֹּל אֶל־[a]פָּנָי׃ 5 וַיֹּאמֶר [a]אֵלַי יְהוָה בֶּן־

כד . טז . ג . ג 6 אָדָם שִׂים לִבְּךָ וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר

ט . תורתיו ק חד מן ג׳ בלישׁ אִתָּךְ לְכָל־חֻקּוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־תּוֹרֹתָיו וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ [b]לְמְבוֹא הַבַּיִת

ד׳ 11 בְּכֹל מוֹצָאֵי[b] הַמִּקְדָּשׁ׃ 6 וְאָמַרְתָּ אֶל־מֹרִי[a] אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר

ח בטע׳ 12 אֲדֹנָי[b] יְהוִה רַב־לָכֶם מִכֹּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ 7 בַּהֲבִיאֲכֶם

בְּנֵי־נֵכָר עָרְלֵי־לֵב וְעָרְלֵי בָשָׂר לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי לְחַלְּלוֹ [a]אֶת־בֵּיתִי

ג ומל׳ 13 בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ[b] אֶת־בְּרִיתִי [c]אֶל כָּל־

ל׳ 14 תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ 8 [a]וְלֹא שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשַׁי [a]וַתָּשִׂימוּן[b] לִשְׁמְרֵי

ד בטע׳ ר״פ בסיפ . ל מִשְׁמֶרְתִּי בְּמִקְדָּשִׁי לָכֶם׃ 9 כֹּה־[a]אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עֲרֵל

ל . יח׳ ט מנה בסיפ לֵב וַעֲרֵל בָּשָׂר לֹא יָבוֹא אֶל־מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי[b]

ל יִשְׂרָאֵל׃ 10 כִּי אִם־הַלְוִיִּם אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בִּתְעוֹת [a]יִשְׂרָאֵל [a]אֲשֶׁר

י תָּעוּ[a] מֵעָלַי אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם׃ 11 וְהָיוּ בְּמִקְדָּשִׁי מְשָׁרְתִים

ל׳ 16 פְּקֻדוֹת [a]אֶל־שַׁעֲרֵי הַבַּיִת וְמְשָׁרְתִים אֶת־הַבָּיִת הֵמָּה יִשְׁחֲטוּ אֶת־

12 הָעֹלָה וְאֶת־הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה יַעַמְדוּ לִפְנֵיהֶם לְשָׁרְתָם׃ 12 יַעַן אֲשֶׁר

יְשָׁרְתוּ[a] אוֹתָם לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ[b] לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל עָוֹן עַל־

יט . ה חס׳ את׳ יז . ל . י כֵּן נָשָׂאתִי [c]יָדִי [c]עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי[c] יְהוִה [d]וְנָשְׂאוּ עֲוֹנָם[d]׃ 13 וְלֹא־יִגְּשׁוּ

ל . י אֵלַי לְכַהֵן לִי וְלָגֶשֶׁת עַל[a]־כָּל־קָדָשַׁי אֶל[b]־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ

ה ב מנה בלישׁ כְלִמָּתָם וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃ 14 וְנָתַתִּי אוֹתָם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת

[5] Mm 3563. [6] Mm 1640, Q addidi, cf Mp sub loco. [7] Mm 2976. [8] Mm 2280. [9] Mm 1672. [10] Mm 499. [11] Mm 1611. [12] Mm 796. [13] Mm 2977. [14] Mm 2697. [15] Mm 953. [16] Mm 2717. [17] Mm 1830.

3 [a] frt l אַךְ ‖ [b] > 𝔊*𝔖, dl ‖ **4** [a] = עַל ‖ **5** [a] dl, gl ‖ [b–b] prb l למבואי הבית ולמוצאי cf 𝔖𝔗 ‖ **6** [a] 𝔊 *πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα*, l אל בֵּית הַמרי ‖ [b] > Ms 𝔊*, add ‖ **7** [a–a] > 𝔊*, dl (gl) ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 2 pl, prb l ותפרו ‖ [c–c] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐν πάσαις* = בְּכל, frt l עַל כל ‖ **8** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b] l מום– ‖ [c] 𝔊 *διὰ τοῦτο*, l לָכֵן et cj c 9 ‖ **9** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 *οἴκου* = בֵּית cf 2,3[a] ‖ **10** [a–a] > 𝔊*𝔖, prb dl ‖ **11** [a] = עַל ‖ **12** [a] l שְׁרֵתוּ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊[-L] *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי; l וַיִּהְיוּ? an aγ add? ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ [d–d] > 𝔊*, add? ‖ **13** [a] = אֶל? cf pc Mss 𝔊 ‖ [b] 𝔊 pr *οὐδέ*, l וְאֶל; an aγ add?

15 לְכֹל עֲבֹדָתוֹ וּלְכָל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה בּוֹ׃ פ 15 וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי
צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי
הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשָׁרְתֵנִי וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם
16 אֲדֹנָי יְהוִה׃ 16 הֵמָּה יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי
לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי׃ 17 וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם
18 בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית וָבָיְתָה׃ 18 פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם
19 וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע׃ 19 וּבְצֵאתָם אֶל־
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם
אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִים בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכֹּת הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים
20 אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם׃ 20 וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע
21 לֹא יְשַׁלֵּחוּ כָּסוֹם יִכְסְמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם׃ 21 וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן
22 בְּבוֹאָם אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ 22 וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם
לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה
23 אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ׃ 23 וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל וּבֵין טָמֵא
24 לְטָהוֹר יוֹדִעֻם׃ 24 וְעַל־רִיב הֵמָּה יַעַמְדוּ לְשָׁפְטֹ בְּמִשְׁפָּטַי יִשְׁפְּטֻהוּ
וְאֶת־תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃
25 25 וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבוֹא לְטַמְּאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וְלִבֵּן וְלִבַּת
26 לְאָח וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ׃ 26 וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ
27 שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ׃ 27 וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
28 28 וְהָיְתָה לָהֶם לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל
29 אֲנִי אֲחֻזָּתָם׃ 29 הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכֵלוּם וְכָל־חֵרֶם

18 Mm 2698. 19 Mm 210. 20 Mm 1199. 21 Mm 953. 22 Mm 1497. 23 Mm 1217. 24 Mm 1731. 25 Ex 39,28. 26 Mp sub loco. 27 Mm 1559. 28 Mm 2978. 29 Mm 4053. 30 Mm 2897. 31 Mm 1853. 32 Mm 2979. 33 Mm 1646. 34 Mm 2786. 35 Mm 1902. 36 Mm 2576. 37 Mm 943.

15 a G *οἴκου* = בֵּית cf 2,3a ‖ b > G*, add ‖ **17** a > G* ‖ **18** a mlt Mss וְלֹא cf GTV ‖ **19** a–a > nonn Mss GSV, dl (dttg) ‖ **22** a > 2 Mss GS ‖ **24** a G + *αἵματος* ‖ b l c K G לִשְׁפֹּט ‖ c l c mlt Mss GST ut Q ‖ **25** a GSV pl ‖ b mlt Mss GSV ולִ׳ ‖ c G sg ‖ **26** a Ms GS sg cf Lv 15,13.28 ‖ **27** a–a > G* ‖ b > G*, add ‖ **28** a–a crrp? V *non erit autem eis hereditas* = וְלֹא תִהְיֶה לָהֶם נַחֲלָה?

30 בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה׃ 30 וְרֵאשִׁית[a] כָּל־בִּכּוּרֵי[a] כֹל וְכָל־תְּרוּמַת כֹּל
מִכֹּל תְּרוּמֹתֵיכֶם לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן
לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל[b]־בֵּיתֶךָ[c]׃ 31 כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־הָעוֹף וּמִן־ 31
הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים׃ פ

45 1 וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה 45
קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ אֹרֶךְ[a] חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ[a] וְרֹחַב עֶשֶׂרֶת[b] אֲלָפִ֫
קֹדֶשׁ־הוּא בְּכָל־גְּבוּלָהּ סָבִיב׃ 2 יִהְיֶה[a] מִזֶּה אֶל־הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת 2
בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מְרֻבָּע סָבִיב וַחֲמִשִּׁים אַמָּה מִגְרָשׁ לוֹ סָבִיב׃ 3 וּמִן־ 3
הַמִּדָּה הַזֹּאת תָּמוֹד[a] אֹרֶךְ חֲמֻשִּׁי[b] וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֶשֶׂרֶת אֲלָפִים
וּבוֹ־יִהְיֶה הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ 4 קֹדֶשׁ[a] מִן־הָאָרֶץ הוּא לַכֹּהֲנִים 4
מְשָׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה הַקְּרֵבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה לָהֶם מָקוֹם
לְבָתִּים וּמִקְדָּשׁ[b] לַמִּקְדָּשׁ[c]׃ 5 וַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וַעֲשֶׂרֶת 5
אֲלָפִים רֹחַב יִהְיֶה[a] לַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת לָהֶם לַאֲחֻזָּה[b] עֶשְׂרִים
לִשְׁכֹת[b]׃ 6 וַאֲחֻזַּת הָעִיר תִּתְּנוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹחַב וְאֹרֶךְ חֲמִשָּׁה 6
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה׃
וְלַנָּשִׂיא מִזֶּה וּמִזֶּה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת הָעִיר אֶל[a]־פְּנֵי תְרוּמַת־ 7
הַקֹּדֶשׁ וְאֶל[b]־פְּנֵי אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְאַת־יָם יָמָּה וּמִפְאַת־קֵדְמָה[c] קָדְמָה
וְאֹרֶךְ לְעֻמֹּת[d] אַחַד הַחֲלָקִים מִגְּבוּל יָם[e] אֶל־גְּבוּל קָדְמָה׃ 8 לָאָרֶץ[a] 8
יִהְיֶה־לּוֹ לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְלֹא־יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי[a] אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ
יִתְּנוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטֵיהֶם׃ ס 9 כֹּה־אָמַר[a] אֲדֹנָי יְהוִה רַב־ 9
לָכֶם נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל חָמָס וְשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲשׂוּ הָרִימוּ
גָּרְשֹׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ 10 מֹאזְנֵי־צֶדֶק וְאֵיפַת־צֶדֶק 10

[38] Mm 1157. [39] Mm 2102. Cp 45 [1] Mm 2980. [2] Mm 2964. [3] Mm 4143. [4] Mm 1594. [5] Mm 4053. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3936. [8] Mm 187. [9] Mm 2911.

30 [a–a] G *πάντων καὶ τὰ πρωτότοκα*, frt l כֹּל וּבְכ׳ ‖ [b] = עַל ‖ [c] G(S) *(ἐπὶ) τοὺς οἴκους ὑμῶν*, prb l בָּתֵּיכֶם ‖ **Cp 45,1** [a] dl vel 1° vel 2° cf G*ˢʸ ‖ [b] G* *εἴκοσι*, l עֶשְׂרִים ‖ **2** [a] prp וְהָיָה cf GSCᶠʲ ‖ **3** [a] prb l תִּמּוֹד ‖ [b] C mlt Mss ut Q ‖ **4** [a–a] dl קדשׁ (cf G*) et cj c 3 ‖ [b] prb l וּמִגְרָשׁ cf GC ‖ [c] prb l לְמִקְנֶה cf Jos 14,4 21,2 ‖ **5** [a] l c K יִהְיֶה ‖ [b–b] G *πόλεις τοῦ κατοικεῖν* = עָרִים לָשָׁבֶת ? ‖ **7** [a] = עַל ‖ [b] = וּעַל ‖ [c] prb l קָדִים ‖ [d] l c nonn Mss Edd מֵת– ‖ [e] G *πρὸς θάλασσαν*, l יָמָּה ‖ **8** [a] cj c 7 cf G ‖ [b] G *καὶ ἔσται*, l וְהָיָה ‖ [c] l c Ms G גשׂיאי יִשְׂרָאֵל ‖ **9** [a] > G*, add.

11 וּבַת־עֵדֶק יִהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם׃ 11 הָאֵיפָ֣ה וְהַבַּ֔ת תָּכֶ֖ן אֶחָ֑ד יִהְיֶ֣ה לֶשֶׂ֔את מַעֲשַׂ֖ר ל.ל.כד
חֲמֶ֣ר הַבָּ֔ת וַעֲשִׂרַ֖ת הַחֹ֣מֶר הָאֵיפָ֑ה אֶל־[a]הַחֹ֣מֶר יִהְיֶ֔ה מַתְכֻּנָתֹֽו׃ ל קמ.ב[10]
12 וְהַשֶּׁ֕קֶל עֶשְׂרִ֥ים גֵּרָ֖ה עֶשְׂרִ֣ים[a] שְׁקָלִ֑ים חֲמִשָּׁ֣ה וְעֶשְׂרִ֔ים[b] שְׁקָלִ֖ים
13 עֲשָׂרָ֥ה וַחֲמִשָּׁ֖ה[c] שֶׁ֥קֶל הַמָּנֶ֖ה יִהְיֶ֥ה לָכֶֽם׃ 13 זֹ֣את הַתְּרוּמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר ל
תָּרִ֖ימוּ שֵׁ֣שׁ הָאֵיפָ֣ה[a] מֵחֹ֣מֶר הַחִטִּ֑ים וְשֵׁ֥שׁ הָאֵיפָ֖ה[a] מֵחֹ֣מֶר
14 הַשְּׂעֹרִֽים׃ 14 וְחֹ֣ק הַשֶּׁ֔מֶן[a] הַבַּ֖ת הַשֶּׁ֣מֶן[a] מַעֲשַׂ֣ר הַבַּ֔ת[b] מִן־הַכֹּ֖ר[b] עֲשֶׂ֣רֶת[c]
ס נח״ו חֲמָרִ֑ים[c] כִּֽי־עֲשֶׂ֥רֶת הַבָּתִ֖ים חֹמֶ֥ר[d]׃ 15 וְשֵׂ֣ה[e] אֶחָ֔ת מִן־הַצֹּ֖אן מִן־ ל
הַמְּאתַ֑יִם מִמַּשְׁקֵ֣ה[a] יִשְׂרָאֵ֔ל לִמְנָחָ֥ה וּלְעוֹלָ֖ה וּלְשַׁלְמִ֑ים לְכַפֵּ֥ר[b] ב.12ל.13ב.
16 עֲלֵיהֶ֖ם[b] נְאֻ֥ם אֲדֹנָ֖י יְהוִֽה׃ 16 כָּל־[c]הָעָ֥ם הָאָ֖רֶץ[a] יִהְי֥וּ[b] אֶל־הַתְּרוּמָ֖ה ג ר״פ
17 הַזֹּ֑את לַנָּשִׂ֖יא בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ 17 וְעַל־הַנָּשִׂ֗יא יִהְיֶ֤ה הָעוֹלֹות[a] וְהַמִּנְחָה֙ ג מל[14]
וְהַנֶּ֣סֶךְ֔ בַּחַגִּ֖ים וּבֶחָדָשִׁ֑ים וּבְשַׁבְּתוֹת֙ בְּכָל־[b]מֹועֲדֵ֣י בֵֽית יִשְׂרָאֵ֔ל הֽוּא־ ל
יַעֲשֶׂ֣ה אֶת־הַחַטָּ֔את וְאֶת־הַמִּנְחָ֖ה וְאֶת־הָעוֹלָ֑ה וְאֶת־הַשְּׁלָמִ֔ים לְכַפֵּ֖ר ח.16ג.15ל.
בְּעַ֥ד בֵּית־יִשְׂרָאֵֽל׃ ס
18 כֹּֽה־אָמַ֣ר[a] אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה בָּרִאשׁ֖וֹן בְּאֶחָ֣ד לַחֹ֑דֶשׁ תִּקַּ֥ח פַּר־בֶּן־ ד בטע ר״פ בסיפ.ח[17]
19 בָּקָ֖ר תָּמִ֔ים וְחִטֵּאתָ֖ אֶת־הַמִּקְדָּֽשׁ׃ 19 וְלָקַ֣ח הַכֹּהֵ֗ן מִדַּם֙ הַחַטָּ֔את וְנָתַ֗ן ג[18]
אֶל־[a]מְזוּזַ֤ת[b] הַבַּ֙יִת֙ וְאֶל־[c]אַרְבַּ֣ע פִּנּ֔וֹת הָעֲזָרָ֖ה לַמִּזְבֵּ֑חַ וְעַל־מְזוּזַ֥ת[b] ל
20 שַׁ֖עַר[d] הֶחָצֵ֥ר הַפְּנִימִֽית׃ 20 וְכֵ֣ן תַּעֲשֶׂ֔ה בְּשִׁבְעָ֖ה בַּחֹ֣דֶשׁ[a] מֵאִ֣ישׁ שֹׁגֶ֑ה ה.19ל.11
21 וּמִפֶּ֥תִי וְכִפַּרְתֶּ֖ם אֶת־הַבָּֽיִת׃ 21 בָּרִאשֹׁ֥ון בְּאַרְבָּעָ֖ה עָשָׂ֣ר יֹ֑ום ח.17
22 לַחֹ֣דֶשׁ יִהְיֶ֤ה לָכֶם֙ הַפֶּ֔סַח חַ֖ג[a] שִׁבְעֹ֣ות[b] יָמִ֑ים מַצֹּ֖ות יֵאָכֵֽל׃ 22 וְעָשָׂ֣ה ד.20ל.ג.21
23 הַנָּשִׂ֣יא בַּיֹּ֣ום הַה֗וּא בַּעֲדֹ֙ו֙ וּבְעַ֣ד כָּל־עַ֣ם הָאָ֔רֶץ פַּ֖ר חַטָּֽאת׃ 23 וְשִׁבְעַ֣ת ל
יְמֵי־הֶחָ֗ג יַעֲשֶׂ֤ה עֹלָה֙ לַיהוָ֔ה שִׁבְעַ֤ת פָּרִים֙ וְשִׁבְעַ֣ת אֵילִ֔ים תְּמִימִ֖ם
24 לַיֹּ֣ום שִׁבְעַ֣ת הַיָּמִ֑ים וְחַטָּ֥את שְׂעִיר־[b]עִזִּ֖ים לַיֹּֽום׃ 24 וּמִנְחָ֕ה אֵיפָ֥ה לַפָּ֖ר ב.22ה.23ל.11ב.22

[10]Mm 2981. [11]Mp sub loco. [12]Mm 2982. [13]Mm 3117. [14]Mm 297. [15]Mm 1930. [16]Mm 2983. [17]Mm 2909. [18]Mm 2973. [19]Mm 550. [20]Mm 2477. [21]Mm 994. [22]Mm 875. [23]Mm 4051.

11 [a] = עַל ‖ **12** [a] 𝔊* *πέντε*, l חֲמִשָּׁה ‖ [b] 𝔊* *δέκα*, l וַעֲשָׂרָה ‖ [c] 𝔊* *καὶ πεντήκοντα*, l שִׁים– ‖ **13** [a] l ית– cf Vrs ‖ **14** [a–a] > 𝔖𝔗, dl ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ [c–c] > 𝔊*, dl (dttg) cf 𝔖 ‖ [d] 𝔙 *corum*, frt l הַכֹּר ‖ **15** [a] prb l מִמִּקְנֵה ‖ [b] 𝔊 suff 2 pl ‖ [c] > 𝔊*, add ‖ **16** [a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] prb l (עָלָיו =) יִהְיֶה אֵלָיו ‖ **17** [a] l c nonn Mss העולָה ‖ [b] l c mlt Mss Edd 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 וּבְ ‖ **18** [a] > 2 Mss 𝔊*, add ‖ **19** [a] = עַל ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 pl ‖ [c] = וְעַל ‖ [d] frt l שַׁעֲרֵי ‖ **20** [a] l c pc Mss לחדש; 𝔊* *ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνός* = בְּשִׁבְיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ ‖ **21** [a] vel dl vel tr חג ante הפסח ‖ [b] l c 2 Mss Vrs שִׁבְעַת.

25 וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ 25 בַּשְּׁבִיעִי[a] בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָּאֵלֶּה שִׁבְעַת הַיָּמִים כַּחַטָּאת[b] כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה
וְכַשָּׁמֶן׃ ס

46 1 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים 46
יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ׃
2 וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד עַל־מְזוּזַת[a] הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ
הַכֹּהֲנִים אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשָּׁעַר וְיָצָא
וְהַשַּׁעַר לֹא־יִסָּגֵר עַד־הָעָרֶב׃ 3 וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר
הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹת וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָה׃ 4 וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־יַקְרֵב הַנָּשִׂיא
לַיהוָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם וְאַיִל תָּמִים׃ 5 וּמִנְחָה אֵיפָה
לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מִנְחָה מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ 6 וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ
פַּר בֶּן־בָּקָר תְּמִימִם[a] וְשִׁשָּׁה כְבָשִׂם וָאַיִל תְּמִימִם יִהְיוּ׃ 7 וְאֵיפָה לַפָּר
וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין
לָאֵיפָה׃ 8 וּבְבֹא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא׃ 8
9 וּבְבֹא עַם־הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹן 9
לְהִשְׁתַּחֲוֹת יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר
צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא בּוֹ כִּי נֹכְחוֹ יֵצֵאוּ[a]׃ 10 וְהַנָּשִׂיא 10
בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאתָם יֵצֵאוּ[a]׃ 11 וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה
הַמִּנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין
לָאֵיפָה׃ ס 12 וְכִי־יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים נְדָבָה 12
לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת[a]־הַשַּׁעַר הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו
כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃
13 וְכֶבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים תַּעֲשֶׂה[a] עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר׃ 13
14 תַּעֲשֶׂה[a] אֹתוֹ׃ 14 וּמִנְחָה תַּעֲשֶׂה[a] עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר שִׁשִּׁית הָאֵיפָה

[24]Mm 4051. Cp 46 [1]Mm 3563. [2]Mm 2975. [3]Mm 2957. [4]Mm 441. [5]Mm 667. [6]Mm 2069. [7]Mm 616. [8]Mm 2984. [9]Ex 14,2. [10]Mm 105. [11]Mm 875. [12]Mm 688.

25 [a] GS pr cop, frt l וּבְ ‖ [b] l c 2 Mss GS וְכְ ‖ **Cp 46,1** [a] > G*, add ‖ **2** [a] G pl ‖ **6** [a] l c C mlt Mss Q[Or] Vrs תְּמִימִם ‖ **9** [a] l c mlt Mss Q Vrs יֵצֵא ‖ **10** [a] l c mlt Mss GS C[fMss]Y יֵצְאוּ ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd אֶת־ ‖ **13** [a] pc Mss GY 3 sg cf S et 14[a] ‖ **14** [a] 2 Mss GSY 3 sg cf 13[a].

וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית הַהִין לָרֶס אֶת־הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה חֻקּוֹת[b] עוֹלָם[c] ט מל[13]. ל. ט. ל
15 תָּמִיד[c]: 15 וַעֲשׂוּ[a] אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יעשו[14]. ח[15]. יג[15]
16 עוֹלַת תָּמִיד: פ 16 כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה ג מל[16]. ד[17]
17 לְאִישׁ מִבָּנָיו נַחֲלָתוֹ[b] הִוא לְבָנָיו תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא בְּנַחֲלָה: 17 וְכִי־ ח בטע בסיפ[18]
יִתֵּן מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ לְאַחַד מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לּוֹ עַד־שְׁנַת הַדְּרוֹר וְשָׁבָת[a] ל
18 לַנָּשִׂיא אַךְ נַחֲלָתוֹ[b] בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה: 18 וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת הָעָם יז ר״פ ולא לא[20]. ג[21]
לְהוֹנָתָם מֵאֲחֻזָּתָם[a] מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִיל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יָפֶצוּ עַמִּי ל. ל חס
אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ:
19 וַיְבִיאֵנִי בַּמָּבוֹא אֲשֶׁר עַל־כֶּתֶף הַשַּׁעַר אֶל־הַלִּשְׁכוֹת[a] הַקֹּדֶשׁ יד פסוק על אל אל[22]. ה[23]. ב
[b]אֶל־הַכֹּהֲנִים הַפְּנוּיֹת צָפֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם מָקוֹם בִּירֵכָתָם יָמָּה[c]: ס נג. בירכתים ק
20 וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־ ט בטע ר״פ בסיפ[24]
הַחַטָּאת אֲשֶׁר[a] יאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לִבְלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה ל
21 לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם: 21 וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה וַיַּעֲבִירֵנִי אֶל־ ג מל. ד
אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי[a] הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצַע הֶחָצֵר חָצֵר בְּמִקְצַע ג חס. ג חס
22 הֶחָצֵר: 22 בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת קְטֻרוֹת[a] אַרְבָּעִים
23 אֹרֶךְ וּשְׁלֹשִׁים רֹחַב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם מְהֻקְצָעוֹת[b]: 23 וְטוּר הי נקוד
סָבִיב בָּהֶם[a] סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבֻשָּׁלוֹת[b] עֲשׂוּי מִתַּחַת[b] הַטִּירוֹת ג מל ול בלישׁ
24 סָבִיב: 24 וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה בֵּית[a] הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם מְשָׁרְתֵי ז בטע ר״פ בסיפ[25]
הַבַּיִת אֶת־זֶבַח הָעָם:
47 1 וַיְשִׁבֵנִי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה־מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפְתַּן ב וחס בסיפ[1]
הַבַּיִת קָדִימָה כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת[a] מִכֶּתֶף[b] ז חס פאת. ל
2 הַבַּיִת[b] הַיְמָנִית מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ: 2 וַיּוֹצִאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה[a] וַיְסֹבְבֵנִי ג חס. ב[2]. נג. ל

[13]Mm 1900. [14]Mm 1930. [15]Mm 688. [16]Mm 995. [17]Mm 578. [18]Mm 2911. [19]Mm 1207. [20]Mm 2708. [21]Mm 1110. [22]Mm 4093. [23]Mm 1033. [24]Mm 2943. [25]Mp sub loco. Cp 47 [1]Mm 2985. [2]Mm 2984.

14 [b] l c 𝔖 nonn Mss Vrs חקת ‖ [c–c] prp עולת תמיד cf 15, sed תמיד frt add ‖ **15** [a] K ועשו cf 𝔖𝔗[f], 𝔗 mlt Mss 𝔗 ut Q; 𝔊 *ποιήσετε*, 𝔙 *faciet* ‖ **16** [a] > Ms 𝔊*, add ‖ [b] 𝔊 pr *ἐκ*, l מִנֵּי et cj c aβ (cf 17) ‖ **17** [a] prp ושבה ‖ [b] l נחלת cf 𝔊𝔖 ‖ **18** [a] > 𝔊*, dttg? ‖ **19** [a] l לִשְׁ ‖ [b–b] l אֲשֶׁר לַכ cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ [c] > 𝔊*, dl; prb ex Q (בירכת)ים ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐκεῖ*, prb l וְשָׁם ‖ **21** [a] frt l עות– cf 22 ‖ **22** [a] crrp? 𝔊 *μικρά*, 𝔊[L] *μικραί* = קְטַנּוֹת? prp קְצֻרוֹת cf 42,5 ‖ [b] > 𝔊𝔖𝔙, dl ‖ **23** [a] frt l c 2 Mss לָהֶם ‖ [b–b] prb l עֲשׂוּיוֹת תחת ‖ **24** [a] prp בָּתֵּי ‖ **Cp 47,1** [a] > 𝔊*𝔖𝔙, prb dl ‖ [b–b] 𝔊* *ἀπὸ τοῦ κλίτους*, frt dl הבית (cf [a]) et l מִן־הַכָּתֵף (cf 2) ‖ **2** [a] l הַצָּפוֹן cf 𝔊[b] הצ et Vrs.

דֶּרֶךְ֙ חוּץ֙ אֶל־שַׁ֣עַר [b]הַֽחוּץ֔ דֶּ֖רֶךְ [b]הַפֹּנָ֣ה קָדִ֑ים וְהִנֵּה־[c]מַ֖יִם מְפַכִּ֥ים ל.ד מל
מִן־הַכָּתֵ֖ף הַיְמָנִֽית׃ 3 בְּצֵאת[a]־הָאִ֣ישׁ קָדִ֗ים וְקָ֤ו בְּיָדוֹ֙ וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף ג.ל
וַיַּעֲבִרֵ֖נִי בַּמַּ֑יִם מַ֖יִם אָפְסִֽים׃ 4 וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף וַיַּעֲבִרֵ֖נִי[a] בַּמַּ֑יִם ל
מַ֖יִם[b] בִּרְכָּ֑יִם וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף וַיַּעֲבִרֵ֖נִי[c] מָ֥תְנָֽיִם׃ 5 וַיָּ֣מָד אֶ֔לֶף נַ֖חַל אֲשֶׁ֥ר
לֹֽא־אוּכַ֑ל[a] לַעֲבֹ֗ר כִּי־נָאְ֙שׂוּ֙ הַמַּ֔יִם מֵ֥י שְׂחוּ֖ נַ֥חַל אֲשֶׁ֖ר לֹא־יֵעָבֵֽר׃ ל.ל.ל
6 וַיֹּ֥אמֶר֮ אֵלַי֒ הֲרָאִ֣יתָ֔ בֶּן־אָדָ֖ם וַיּוֹלִכֵ֑נִי וַיְשִׁבֵ֖נִי[a] שְׂפַ֥ת[b] הַנָּֽחַל׃ 7 בְּשׁוּבִ֔י[a] ד.ג.ב וחס בסיפ.ל
וְהִנֵּה֙ אֶל־[b]שְׂפַ֣ת הַנַּ֔חַל עֵ֥ץ רַ֖ב מְאֹ֣ד מִזֶּ֑ה וּמִזֶּֽה׃ 8 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י הַמַּ֙יִם ו בלישׁ
הָאֵ֣לֶּה֮ יוֹצְאִים֒ אֶל־הַגְּלִילָה֙ הַקַּדְמוֹנָ֔ה וְיָרְד֖וּ עַל־הָעֲרָבָ֑ה וּבָא֖וּ ד מל.ל.ל פסוק אל על אל
הַיָּ֣מָּה[a] אֶל־הַיָּ֔מָּה הַמּוֹצָ֖אִים[b] וְנִרְפְּא֥וּ[c] הַמָּֽיִם׃ 9 וְהָיָ֗ה כָּל־נֶ֙פֶשׁ֙ חַיָּ֔ה ב׳. ונרפו חד מן מח[a]
אֲשֶׁר־יִשְׁרֹ֥ץ אֶל כָּל־אֲשֶׁ֖ר יָבֹ֣וא שָׁ֑ם נַחֲלַ֣ים[a] יִֽחְיֶ֔ה וְהָיָ֥ה הַדָּגָ֖ה רַבָּ֣ה כת א לא קר ול בלישׁ. ב פסוק כל כל כל[b]
מְאֹ֑ד כִּ֣י בָ֤אוּ שָׁמָּה֙ הַמַּ֣יִם הָאֵ֔לֶּה וְיֵרָפְא֖וּ וְֽחָי֥ כֹּ֛ל אֲשֶׁר־יָבֹ֥וא שָׁ֖מָּה יב׳[10]. ל. יח וכל חיו
יהיה דכות[11]. ה[12]
הַנָּֽחַל׃ 10 וְהָיָ֣ה יעְמְד֤וּ[a] עָלָיו֙ דַּיָּגִ֔ים מֵעֵ֥ין גֶּ֖דִי וְעַד־עֵ֣ין עֶגְלַ֑יִם מִשְׁטֹ֥ח . ך פסוק שם שמה[13]
לַחֲרָמִ֖ים יִֽהְיוּ֙[b] לְמִינֵ֔הֶ[c] תִּֽהְיֶ֥ה דְגָתָ֖ם[d] כִּדְגַ֣ת הַיָּ֑ם הַגָּד֥וֹל רַבָּ֖ה[e] מְאֹֽד׃ ל.ה[14]
11 בִּצְאֹתָ֙יו֙ וּבְאָ֔יו וְלֹ֥א יֵרָפְא֖וּ לְמֶ֣לַח נִתָּֽנוּ׃ 12 וְעַל־הַנַּ֗חַל יַעֲלֶ֤ה עַל־ס[15] בצאתיו. ב[16]
שְׂפָתוֹ֙ מִזֶּ֔ה ו מִזֶּ֖ה כָּל־עֵ֣ץ מַאֲכָ֑ל לֹא־יִבּ֣וֹל עָלֵ֔הוּ וְלֹא־יִתֹּ֥ם פִּרְי֖וֹ ד ב מנה בנביא[17]. ל
לְחָדָשָׁ֣יו יְבַכֵּ֔ר כִּ֣י מֵימָ֔יו מִן־הַמִּקְדָּ֖שׁ הֵ֣מָּה יוֹצְאִ֑ים וְהָיָ֤ה פִרְיוֹ֙[a] לְמַאֲכָ֔ל ל.ל.ד מל. והיה חד מן ח[18] כת ו רקל ה
וְעָלֵ֖הוּ לִתְרוּפָֽה׃ ס ב[19]. ל
13 כֹּ֣ה אָמַ֗ר אֲדֹנָ֙י[a] יְהוִ֔ה זֹ֣את גְּב֔וּל[b] אֲשֶׁ֥ר תִּתְנַחֲל֖וּ אֶת־הָאָ֑רֶץ ל כת ח[18]
לִשְׁנֵ֣י עָשָׂ֔ר שִׁבְטֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל יוֹסֵ֖ף חֲבָלִֽים[c]׃ 14 וּנְחַלְתֶּ֣ם אוֹתָ֔הּ אִ֥ישׁ ו בלישׁ[19]. ב
כְּאָחִ֖יו אֲשֶׁ֣ר נָשָׂ֣אתִי אֶת־יָדִ֔י לְתִתָּ֥הּ לַאֲבֹתֵיכֶ֖ם וְנָפְלָ֥ה הָאָ֛רֶץ הַזֹּ֖את יט׳. ב[20]. ח[21] חס ב מנה
לָכֶ֥ם בְּנַחֲלָֽה׃ 15 וְזֶ֣ה גְּב֔וּל הָאָ֖רֶץ לִפְאַ֣ת צָפוֹנָ֑ה מִן־הַיָּ֥ם הַגָּד֖וֹל בסיפ וכל עזרא דכות
כג ר״פ. יד. ג[22]. נג

[3] Mm 2985. [4] Mm 2972. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3140. [7] Mm 2828. [8] Mm 898, cf Jer 51,9. [9] Mm 2986. [10] Mm 2938. [11] Mm 107. [12] Mm 2987. [13] Mm 2057. [14] Mm 2741. [15] Gn 9,2. [16] Mm 3827. [17] Mm 3195. [18] Mm 3989. [19] Mm 874. [20] Ex 22,16. [21] Mm 1586. [22] Mm 2988.

2 [b–b] G(S) *tῆς aὐλῆς* = הֶחָצֵר, sed potius tr דרך post הפונה ‖ [c] G* *τὸ ὕδωρ*, l הַמַּיִם (hpgr) ‖ **3** [a] prb l וַיּוֹצִאֵנִי ‖ [b] G *καὶ διῆλθεν* ‖ **4** [a] cf 3[b] ‖ [b] l c C mlt Mss T מֵי ‖ [c] cf 3[a]; frt ins c C nonn Mss בַּמַּיִם cf SCᶠV (= 3.4a) ‖ **5** [a] pc Mss GS 3 sg, l וּ ‖ **6** [a] > G*, dl (var lect vel gl)? ‖ [b] C mlt Mss B pr עַל, l וּ ‖ **7** [a] prp בשובי, al om ‖ [b] = עַל ‖ **8** [a–a] G(S) *ἐπὶ τὸ ὕδωρ*, l אֶל־הַמַּיִם ‖ [b] crrp, frt l הַחֲמוּצִים ‖ [c] l c K וְנִרְפְּאוּ ‖ **9** [a] G(SCV) *ὁ ποταμός*, l הַנַּחַל cf bγ ‖ **10** [a] K יַעַמְדוּ, pc Mss Edd GSᵞ ‖ [b] G(SV) *ἔσται*, l יִהְיֶה ‖ [c] l לְמִינָהּ cf C ‖ [d] G(V) *οἱ ἰχθύες αὐτῆς*, l דגתו ‖ **12** [a] l c mlt Mss ut Q ‖ **13** [a] > G*, add ‖ [b–b] G(CV) *ταῦτα τὰ ὅρια*, l זֶה הַגְּבוּל ‖ [c] C(V) *trjn ḥwlqjn*, l חֲבָלִים.

16 הַדֶּרֶךְ[a] חֶתְלֹן לְבֹוא[b] צְדָדָה׃ 16 חֲמָת[a] | בֵּרוֹתָהּ סִבְרַיִם אֲשֶׁר֙ בֵּין־ ב.ב.ל.ל
גְּבָ֣ול דַּמֶּ֔שֶׂק וּבֵ֖ין גְּבָ֣ול חֲמָ֑ת חָצֵ֣ר[b] הַתִּיכֹ֔ון[b] אֲשֶׁר֙ אֶל־[c] גְּבֻ֣ול חַוְרָ֔ן׃ ל מל. ח[23]
17 וְהָיָ֤ה גְבוּל֙[a] מִן־הַיָּ֔ם חֲצַ֥ר עֵינֹ֖ון[b] גְּבֻ֣ול דַּמֶּ֑שֶׂק וְצָפֹ֣ונָה[d] | צָפֹ֔ונָה וּגְבֻ֖ול ב.גג
18 חֲמָ֥ת[c] וְאֶת[e] פְּאַ֣ת צָפֹ֑ון׃ 18 וּפְאַ֣ת קָדִ֔ים מִבֵּ֥ין[ba] חַוְרָ֖ן וּמִבֵּ֣ין[b]־דַּמֶּ֑שֶׂק ח. יתֹ פסוק דמיין[24]
וּמִבֵּ֣ין[b] הַגִּלְעָ֔ד וּמִבֵּ֖ין[b] אֶ֣רֶץ יִשְׂרָאֵ֑ל הַיַּרְדֵּ֗ן מִגְּבֻ֙ול[c] עַל־[d]הַיָּ֣ם הַקַּדְמֹונִ֔י ג בסיפ. ב בסיפ. ד מל
תָּמַ֖דּוּ[e] וְאֶת פְּאַ֣ת קָדִ֑ימָה׃ 19 וּפְאַ֣ת נֶ֔גֶב תֵּימָ֖נָה מִתָּמָ֣ר עַד־מֵ֔ ח
מְרִיבֹ֥ות[a] קָדֵ֖שׁ נַחֲלָ֑ה אֶל־הַיָּ֣ם הַגָּדֹ֔ול וְאֶת[b] פְּאַ֥ת־תֵּימָ֖נָה נֶ֥גְבָּה׃ ל ומל. כן ד[25] מנה בסיפ
20 וּפְאַ֥ת־יָ֛ם הַיָּ֥ם הַגָּדֹ֖ול מִגְּבֻ֣ול[a] עַד־נְכֹ֣חַ לְבֹ֑וא חֲמָ֥ת זֹ֖את פְּאַ֥ת־יָֽם׃ ח. ב
21 וְחִלַּקְתֶּ֥ם אֶת־הָאָ֖רֶץ הַזֹּ֣את לָכֶ֑ם לְשִׁבְטֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 22 וְהָיָ֤ה תַּפִּ֙ילוּ֙ ו חס בלישׁ[26]
אֹתָ֔הּ בְּנַחֲלָ֖ה לָכֶ֑ם וְלַגֵּרִ֣ים הַגָּרִ֔ים בְּתֹוכְכֶ֖ם אֲשֶׁר־הֹולִ֥דוּ בָנִ֖ים ד קמ[27].
בְּתֹוכְכֶ֑ם וְהָיוּ֩ לָכֶ֨ם כְּאֶזְרָ֜ח בִּבְנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אִתְּכֶם֙ יִפְּל֣וּ[a] בְּנַחֲלָ֔ה בְּתֹ֖וךְ ב חד חס וחד מל[28] ד ג קמ וחד פת[29]
23 שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל׃ 23 וְהָיָ֗ה בַּשֵּׁ֙בֶט֙ אֲשֶׁר־גֵּ֣ר הַגֵּ֔ר אִתֹּ֖ו שָׁ֣ם תִּתְּנ֑וּ נַחֲלָתֹֽו׃ ל[30]. ו
48 נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י[a] יְהוִ֔ה׃ ס **48** 1 וְאֵ֖לֶּה שְׁמֹ֣ות הַשְּׁבָטִ֑ים מִקְצֵ֣ה צָפֹ֗ונָה ד ר״פ בנ״ך. ג״ג
[a]אֶל[b]־יַ֣ד[a] דֶּ֔רֶךְ חֶתְלֹ֖ן | לְבֹ֣וא־חֲמָ֑ת חֲצַ֥ר עֵינָ֖ן גְּבֻ֣ול דַּמֶּ֑שֶׂק צָפֹ֣ונָה[d] ה' וכל מגלה דכותה ב מ א. ב. ח. ג״ג
2 אֶל[b]־יַ֣ד חֲמָ֔ת וְהָיוּ־[c]לֹ֥ו[d] פְּאַת־קָדִ֖ים הַיָּ֑ם[d] דָּ֣ן אֶחָ֔ד׃ 2 וְעַל | גְּבֻ֖ול דָּֽן ה' וכל מגלה דכותה ב מ א
3 מִפְּאַ֥ת[a] קָדִ֖ים עַד־[a]פְּאַת־יָמָ֑ה אֲשֶׁ֥ר אָשֵׁ֖ר אֶחָֽד׃ 3 וְעַל | גְּבֻ֖ול אֲשֶׁ֣ר מִפְּאַ֔ת
4 קָדִ֥ימָה וְעַד־פְּאַת־יָמָ֖ה נַפְתָּלִ֥י אֶחָֽד׃ 4 וְעַל | גְּבֻ֖ול נַפְתָּלִ֣י מִפְּאַ֔ת ב
5 [a]קָדְמָ֖ה עַד־[a]פְּאַת־יָמָ֑ה מְנַשֶּׁ֥ה אֶחָֽד׃ 5 וְעַל | גְּבֻ֖ול מְנַשֶּׁ֣ה מִפְּאַ֔ת ג חס[2]
6 [a]קָדְמָ֖ה עַד־[a]פְּאַת־יָמָ֑ה אֶפְרַ֥יִם אֶחָֽד׃ 6 וְעַל | גְּבֻ֖ול אֶפְרַ֣יִם מִפְּאַ֔ת ג חס[2]
7 [a]קָדִ֖ים וְעַד־[a]פְּאַת־יָמָ֑ה רְאוּבֵ֥ן אֶחָֽד׃ 7 וְעַל | גְּבֻ֖ול רְאוּבֵ֣ן מִפְּאַ֔ת [a]קָדִ֖ים ב

[23] Mm 651. [24] Mm 3911. [25] Mm 2996. [26] Mm 1317. [27] Mm 807. [28] Mm 2989. [29] Mm 455. [30] Mp sub loco. **Cp 48** [1] Mm 2990. [2] Mm 2994.

15 [a] 1 c 𝔏 pc Mss דרך cf 48,1 ‖ [b] 𝔊 + *Ημαθ,* ins חמת ex 16; cf 48,1 ‖ **16** [a] tr c 𝔊 post לבוא 15b cf 15[b] ‖ [b–b] 𝔊 *αὐλὴ τοῦ Σαυναν*; l חֲצַרָה עֵינ(ו)ן cf 17 48,1 Nu 34,9 ‖ [c] = על ‖ **17** [a] 1 c nonn Mss 𝔊 הַגּ׳ ‖ [b] 𝔊 *Ατναν* cf 16[b–b] 48,1 ‖ [c–c] > 𝔊*, gl ex 48,1? ‖ [d] dl cf 48,1 ‖ [e] 1 c pc Mss 𝔖 זאת cf 20b ‖ **18** [a] prp בין מֵחֲצַר עֵינ(ו)ן אֲשֶׁר בֵּין ‖ [b] 𝔊 *(καὶ) ἀνὰ μέσον* = בין(ו)? ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *διορίζει*, prb l מִגְּבִיל ‖ [d] frt l c Ms עַד ‖ [e] l תְּמָרָה cf 𝔊𝔖 et 19 48,28 ‖ [f] l c pc Mss 𝔊𝔖 זאת cf 17[e] ‖ **19** [a] l c 𝔏 pc Mss 𝔖𝔙 בת– cf 48,28 ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔙 זאת cf 18[f] ‖ **20** [a] 𝔊(𝔖) *διορίζει*, prb l מִגְּבִיל cf 18[c] ‖ **22** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *nplgwn*, l יִפְּלוּ ‖ **23** [a] > 𝔊*, add ‖ **Cp 48, 1** [a–a] prp מִן־הַיָּם cf 47,17 ‖ [b] = עַל ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἔσται* = וְהָיָה? ‖ [d–d] l מִפְאַת קָדִימָה (ו)עַד פְּאַת יָמָה cf 𝔊 et 2 sqq ‖ **2–7** [a–a] frt l קדימה ועד cf 23–27[a]; sed num aequalitas ut in nonn Mss intenta?

עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה יְהוּדָה אֶחָד׃ 8 וְעַל גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת 8
[a]קֶדֶם עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה תִּהְיֶה הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף רֹחַב וְאֹרֶךְ כְּאַחַד הַחֲלָקִים מִפְּאַת [a]קָדְמָה עַד־[a]פְּאַת־יָמָּה ג[a]. יצ[b]
וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹכוֹ׃ 9 הַתְּרוּמָּה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה 9
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב [a]עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ 10 וְלָאֵלֶּה תִּהְיֶה תְּרוּמַת־ 10 ג[5] ר״פ ורחב מן ה[6] בתרי׳ טעמ
הַקֹּדֶשׁ לַכֹּהֲנִים צָפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְיָמָּה רֹחַב [a]עֲשֶׂרֶת נג[a]
אֲלָפִים וְקָדִימָה רֹחַב [a]עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְנֶגְבָּה אֹרֶךְ [a]חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים כז[a] ר[7] מנה בסיפ
אֶלֶף [b]וְהָיָה מִקְדַּשׁ־יְהוָה בְּתוֹכוֹ׃ 11 לַכֹּהֲנִים [a]הַמְקֻדָּשׁ מִבְּנֵי [a]צָדוֹק ה. ל 11
אֲשֶׁר שָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ בְּתָעוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר תָּעוּ יח[8] ט מנה בסיפ
הַלְוִיִּם׃ ס 12 וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמָיָה [a]מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים ל. ה בנ״ך 12
אֶל־[b]גְּבוּל הַלְוִיִּם׃ 13 וְהַלְוִיִּם [a]לְעֻמַּת גְּבוּל הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה 13
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב עֲשָׂרֶת אֲלָפִים כָּל־[b]אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף וְרֹחַב [c]עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ 14 וְלֹא־יִמְכְּרוּ [a]מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמֵר[b] וְלֹא 14 ט פסוק ולא ולא ולא . ל
יעביר[9] . כח ק
[c]יַעֲבָר רֵאשִׁית הָאָרֶץ כִּי־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ 15 וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים הַנּוֹתָר 15
בָּרֹחַב עַל־[b]פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף חֹל־הוּא לָעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ ל[11] חס . ו בצורת הבית[10] .
וְהָיְתָה הָעִיר בְּתוֹכָהּ׃ 16 וְאֵלֶּה מִדּוֹתֶיהָ פְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת 16 בתוכו חד מן ב כת ה בליש . ק ל . ח פסוק מן ו׳ מילרן רמיין ותלת משנ׳
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־נֶגֶב חֲמֵשׁ [a]מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים ה. חמש חד מן ה[2] כת ולא קר׳
וּמִפְּאַת־[b]קְדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת ב. ה
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים׃ 17 וְהָיָה מִגְרָשׁ לָעִיר צָפוֹנָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְנֶגְבָּה נג. כז[3] ר[7] מנה בסיפ 17
חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְקָדִימָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְיָמָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃
וְהַנּוֹתָר בָּאֹרֶךְ לְעֻמַּת | תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים קָדִימָה ז חס פאת 18
וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים יָמָּה [a]וְהָיָה לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ[a] וְהָיְתָה תְּבוּאָתוֹ תבואתו חד מן ב כת ה בליש ק

[3]Mp sub loco. [4]Mm 361. [5]Mm 2803. [6]Mm 2991. [7]Mm 2996. [8]Mm 953. [9]Mm 839. [10]Mm 2958 et Mm 3937. [11]Mm 2992. [12]Mm 2752.

7/8 [a–a] cf 2–7[a–a] ‖ **9** [a–a] l עֶשְׂרִים אֶלֶף cf 45,1[b] ‖ **10** [a] > 𝔊[B]𝔖, gl? ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἔσται ἐν μέσῳ αὐτοῦ* ‖ **11** [a–a] 𝔊 *τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς*, l בְּנֵי־ cf 𝔖𝔗 ‖ **12** [a] l c pc Mss תְּרוּמָה cf Vrs ‖ [b] = עַל ‖ **13** [a] 𝔊(𝔙) *τοῖς δὲ Λευίταις*, l וְלַלְוִיִּם cf 10.11 ‖ [b] l הַכֹּל cf 𝔖 ‖ [c–c] 𝔊* *εἴκοσι χιλιάδες*, l עֶשְׂרִים אֶלֶף cf 9[a–a] ‖ **14** [a] 𝔊 *προσθήσεται* = יִמְכֹּר ‖ [b] 𝔊 *καταμετρηθήσεται* = ימד, frt l יָמַר; prp יָמֵרוּ cf 𝔖𝔙 ‖ [c] prp יעבירו cf Q 𝔖 ‖ **16** [a] > 𝔠 mlt Mss Vrs, dl (dttg) ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗[fMs]𝔙 וּפְאַת ‖ **18** [a–a] frt dl (dttg).

19 לְלֹחֲמִ֖ם לְעֹבְדֵ֣י הָעִ֑יר׃ 19 וְהָעֹבֵ֣דa הָעִ֗יר יַעַבְדֻ֙והוּb֙ מִכֹּ֖ל שִׁבְטֵ֥י
20 יִשְׂרָאֵֽל׃ 20 כָּל־הַתְּרוּמָ֣ה חֲמִשָּׁ֗ה וְעֶשְׂרִים֙ אֶ֣לֶף בַּחֲמִשָּׁ֔ה לְ֖ עֶשְׂרִ֑ים
אֶ֣לֶף רְבִיעִ֔יתa תָּרִ֙ימוּ֙ אֶת־תְּרוּמַ֣ת הַקֹּ֔דֶשׁ אֶל־b אֲחֻזַּ֖ת הָעִֽיר׃
21 וְהַנּוֹתָ֣ר לַנָּשִׂ֗יא מִזֶּה֙ וּמִזֶּ֔ה לִתְרוּמַ֥ת הַקֹּ֖דֶשׁ וְלַאֲחֻזַּ֣ת הָעִ֑יר אֶל־a פְּנֵ֣י
חֲמִשָּׁה֙ וְעֶשְׂרִ֣ים אֶ֔לֶף תְּרוּמָ֖הb עַד־גְּבוּל֙ קָדִ֔ימָה וְיָ֖מָּה עַל־פְּנֵ֣י חֲמִשָּׁ֑ה
וְעֶשְׂרִ֣ים אֶ֔לֶף עַל־c גְּבוּל֙ יָ֔מָּה לְעֻמַּ֖ת חֲלָקִ֑יםd לַנָּשִׂ֗יא וְהָיְתָ֞ה תְּרוּמַ֤ת
22 הַקֹּ֙דֶשׁ֙ וּמִקְדַּ֣שׁ הַבַּ֔יִת בְּתוֹכָֽהּ׃ 22 וּמֵאֲחֻזַּ֣תa הַלְוִיִּ֗ם וּמֵאֲחֻזַּ֤תa הָעִיר֙
בְּת֣וֹךְ אֲשֶׁ֣ר לַנָּשִׂ֔יא יִהְיֶ֖ה בֵּ֣ין | גְּבוּל֙ יְהוּדָ֔ה וּבֵ֖ין גְּב֣וּל בִּנְיָמִ֑ן לַנָּשִׂ֖יאb
23 יִהְיֶֽהb׃ 23 וְיֶ֣תֶר הַשְּׁבָטִ֗ים מִפְאַ֤ת קָדִימָה֙ עַד־a פְּאַ֣ת יָ֔מָּה בִּנְיָמִן
24 אֶחָֽד׃ 24 וְעַ֗ל | גְּב֣וּל בִּנְיָמִן֮ מִפְאַ֣ת קָדִימָה֒ עַד־a פְּאַ֣ת יָ֔מָּה שִׁמְעוֹן
25 אֶחָֽד׃ 25 וְעַ֗ל | גְּב֣וּל שִׁמְעוֹן֮ מִפְאַ֣ת קָדִימָה֒ עַד־a פְּאַ֣ת יָ֔מָּה יִשָּׂשכָ֖רb
26 אֶחָֽד׃ 26 וְעַ֗ל | גְּב֣וּל יִשָּׂשכָ֔רb מִפְאַ֣ת קָדִימָה֒ עַד־a פְּאַ֣ת יָ֔מָּה זְבוּלֻֽן
27 אֶחָֽד׃ 27 וְעַ֗ל | גְּב֣וּל זְבוּלֻן֮ מִפְאַ֣ת קָדִימָה֒ עַד־a פְּאַ֣ת יָ֔מָּה גָּ֖ד אֶחָֽד׃
28 וְעַ֗ל גְּב֣וּל גָּ֔ד אֶל־פְּאַ֖ת נֶ֑גֶב תֵּימָ֣נָה וְהָיָ֔ה גְּב֖וּל[a] מִתָּמָ֣ר מֵ֔יb מְרִיבַ֖ת
29 קָדֵ֣שׁ נַחֲלָ֑ה עַל־c הַיָּ֖ם הַגָּדֽוֹל׃ 29 זֹ֣את הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁ֤ר־תַּפִּ֙ילוּ֙ מְנַחֲלָ֔הa
לְשִׁבְטֵ֖י יִשְׂרָאֵ֑ל וְאֵ֥לֶּהb מַחְלְקוֹתָ֖ם נְאֻ֥ם אֲדֹנָ֖יb יְהוִֽה׃ פ
30 וְאֵ֣לֶּה תּוֹצְאֹ֔ת הָעִ֖יר מִפְאַ֣תְ צָפ֑וֹן חֲמֵ֥שׁ מֵא֖וֹת וְאַרְבַּ֥עַת אֲלָפִֽים
31 מִדָּֽה׃ 31 וְשַׁעֲרֵ֤י הָעִיר֙ עַל־שְׁמ֣וֹתְ שִׁבְטֵ֔י יִשְׂרָאֵ֑ל שְׁעָרִ֣ים שְׁלֹוָ֔שָׁה
32 צָפ֖וֹנָה שַׁ֣עַר רְאוּבֵ֑ן אֶחָ֖ד שַׁ֣עַר יְהוּדָ֔הְ אֶחָ֖ד שַׁ֣עַר לֵוִ֑י אֶחָֽד׃ 32 וְאֶל־a
פְּאַ֥ת קָדִימָ֖ה חֲמֵ֣שׁ מֵא֑וֹתְ וְאַרְבַּ֥עַת אֲלָפִ֖יםb וּשְׁעָרִ֣ים שְׁלֹשָׁ֑ה וְשַׁ֥עַרc
33 יוֹסֵ֖ף אֶחָ֑ד שַׁ֥עַר בִּנְיָמִ֖ן אֶחָ֑ד שַׁ֥עַר דָּ֖ן אֶחָֽד׃ 33 וּפְאַ֣ת־נֶ֔גְבָּה חֲמֵ֥שׁ
מֵא֖וֹת וְאַרְבַּ֣עַת אֲלָפִ֑יםְ מִדָּ֔ה וּשְׁעָרִ֣ים שְׁלֹשָׁ֔ה שַׁ֥עַר שִׁמְעוֹן֙ אֶחָ֔ד

[13] Mm 1462. [14] Mm 919. [15] Mm 3998. [16] Mm 2958 et Mm 3937. [17] Mm 1348. [18] Mm 2993. [19] Mm 2994. [20] Mm 2995. [21] Mm 2959. [22] Mp sub loco. [23] Mm 2996.

19 [a] 𝔊 *οἱ δὲ ἐργαζόμενοι* = וְעֹבְדֵי? ‖ [b] 𝔊 *ἐργῶνται αὐτήν* = וָהּ–? ‖ **20** [a] frt l רְבוּעָה (43,16) vel מְרֻבַּעַת (40,47 45,2) ‖ [b] = עַל ‖ **21** [a] = עַל ‖ [b] > 𝔊𝔖; prb l קָדִימָה ‖ [c] l c nonn Mss 𝔊𝔗𝔙 עַד ‖ [d] 𝔊 *τῶν μερίδων*, l חֲלָקִי ‖ **22** [a] l וַאֲחֻזַּת ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **23–27** [a] frt l וְעַד cf 2 – 8[a–a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd יִשׂ ‖ **28** [a] l c nonn Mss הַגְּ ‖ [b] 2 Mss 𝔖𝔙 pr עַד־ (cf 47,19), 𝔊 pr cop ‖ [c] pc Mss 𝔗 אֶל cf 47,19; 2 Mss 𝔊 עד ‖ **29** [a] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 בְּנֵי cf 45,1 47,22 ‖ [b] > 𝔊*, add ‖ **32** [a] = וְעַל ‖ [b] 𝔊^{L}(𝔖) + *μέτρῳ* = מְדָה cf 30.33.34 ‖ [c] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔗^{Mss}𝔙 שַׁעַר cf 31.33.34.

34 שַׁעַר יְשָׁשכָר אֶחָד שַׁעַר זְבוּלֻן אֶחָד׃ 34 פְּאַת־[a]יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת ל ר״פ[24]
וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים[b] שַׁעֲרֵיהֶם[c] שִׁלְשָׁה שַׁעַר גָּד אֶחָד שַׁעַר אָשֵׁר אֶחָד
35 שַׁעַר נַפְתָּלִי אֶחָד׃ 35 סָבִיב שְׁמֹנָה עָשָׂר אָלֶף וְשֵׁם־הָעִיר מִיּוֹם ג ר״פ[25]
יְהוָה שָׁמָּה׃ יח ס״פ ד[26] מנה בסיפ

סכום הפסוקים של ספר
אלף ומאתים
ושבעים ושלשה
וחציו ויהי בעשתי[27]
וסדרים כט

[24] Mm 978. [25] Mm 3215. [26] Mm 2908. [27] Ez 26, 1.

34 [a] prb l c pc Mss 𝔊𝔖𝔗[Edd]𝔙 וּפְ cf 32.33 || [b] 𝔊(𝔖) + *μέτρῳ* = מְדָּה cf 32[b] || [c] prb l c Ms 𝔊*𝔖 וּשְׁעָרִים; 𝔙 pr cop.

[ס א] **1** 1 דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם נ׳
אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ נ׳
2 תְּחִלַּת דִּבֶּר[a]־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ פ ג ורי״פ[3]. נ[4]
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ
לֵךְ קַח־לְךָ אֵשֶׁת זְנוּנִים וְיַלְדֵי זְנוּנִים ל
כִּי־זָנֹה תִּזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃ ל וכתה
3 וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גֹּמֶר בַּת־דִּבְלָיִם וַתַּהַר וַתֵּלֶד־לוֹ בֵּן׃ 4 וַיֹּאמֶר ל. ב. ו ר״פ[5]
יְהוָה אֵלָיו
קְרָא שְׁמוֹ יִזְרְעֶאל כִּי־עוֹד מְעַט
וּפָקַדְתִּי אֶת־דְּמֵי יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית יֵהוּא י׳ב
וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ י׳ג[6]. ד וכל יהושע דכות[7]. ד בסיפ[8]
5 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃
6 וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בַּת וַיֹּאמֶר לוֹ
קְרָא שְׁמָהּ לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף עוֹד ד וחס. י׳ט
אֲרַחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־[a]נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם׃ ד בסיפ[9]. כ׳ג
7 [a]וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא ג מיחד[10]. ל
אוֹשִׁיעֵם בְּקֶשֶׁת וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים[a]׃ ב. ל[10]. ג[11]
8 וַתִּגְמֹל אֶת־לֹא רֻחָמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן׃ 9 וַיֹּאמֶר ד וחס
קְרָא שְׁמוֹ לֹא עַמִּי כִּי אַתֶּם לֹא עַמִּי מז פסוק לא לא לא
וְאָנֹכִי לֹא־[a]אֶהְיֶה לָכֶם׃ ס

Cp 1 [1]Gn 26,34. [2]Mm 2997. [3]Mm 2998. [4]Mm 2999. [5]Mm 1931. [6]Mm 815. [7]Mm 1612. [8]Mm 953. [9]Mm 2526. [10]Mm 2903. [11]Mm 3000.

Cp 1,2 [a] 𝔊 *λόγου* cf 𝔖 ‖ 6 [a–a] 𝔊 *ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι*, prp שָׂנֹא אֶשְׂנָא; frt l לֹא אֶשָּׂא ‖ 7 [a–a] add ‖ 9 [a–a] prb l אֱלֹהֵיכֶם.

2 1 וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם ג בטע ר״פ בסיפ[1]
אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר יז מ״פ לא ולא לא[2]. ל
וְהָיָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי אַתֶּם
יֵאָמֵר לָהֶם בְּנֵי אֵל־חָי׃
2 וְנִקְבְּצוּ בְנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יַחְדָּו הי וכל ר״פ דכות[3]
וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ
כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעֶאל׃
3 אִמְרוּ לַאֲחֵיכֶם עַמִּי וְלַאֲחוֹתֵיכֶם רֻחָמָה׃ ל. ד וחס

4 רִיבוּ בְאִמְּכֶם רִיבוּ כִּי־הִיא לֹא אִשְׁתִּי וְאָנֹכִי לֹא אִישָׁהּ[a] כה[4]
וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ[b] וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ׃ ל. ל
5 פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה עֲרֻמָּה וְהַצַּגְתִּיהָ כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ ל. ל. יא[5]
וְשַׂמְתִּיהָ כַמִּדְבָּר וְשַׁתְּהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ בַצָּמָא[a]׃ ו[6]. ל. ה[7]
6 וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה׃
7 כִּי זָנְתָה אִמָּם הֹבִישָׁה הוֹרָתָם ל
כִּי אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי
נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי׃ ב. ג. ל
8 לָכֵן[a] הִנְנִי־שָׂךְ אֶת־[a]דַּרְכֵּךְ[b] בַּסִּירִים ל
וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא׃ ל
9 וְרָדְפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם ל
וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא[a] וְאָמְרָה אֵלְכָה ל. ח[8]
וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אָז מֵעָתָּה׃ ח[9]. ד
10 וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר ג[10]
וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל[a]׃
11 לָכֵן אָשׁוּב וְלָקַחְתִּי דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ ל. ג מל[11]
וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי[a] לְכַסּוֹת אֶת־עֶרְוָתָהּ׃ ב

Cp 2 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1613. [3]Mm 470. [4]Mm 1506. [5]Mm 1630. [6]Mm 2503. [7]Mm 1114. [8]Mm 3001. [9]Mm 1776. [10]Mm 3002. [11]Mm 3003.

Cp 2,4 [a–a] nonn add hab, sed l 𝔐 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הִנִּיהָ– ‖ **5** [a–a] cf 4[a–a] ‖ **8** [a] add? ‖ [b] l דרכה cf 𝔊𝔖 ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖) + *αὐτούς* ‖ **10** [a–a] add? ‖ **11** [a] frt hemist exc.

12 וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלֻתָּהּ לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה כ בטע. ב. ל

13 וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ וְשַׁבַּתָּהּ וְכֹל מוֹעֲדָהּ׃ [מִדֵּי׃ יג¹². ל. ל. ל. ל

14 וַהֲשִׁמּוֹתִי גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר אָמְרָה

אֶתְּנָה[a] הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי מְאַהֲבָי ל

וְשַׂמְתִּים לְיַעַר וַאֲכָלָתַם חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ ב

15 וּפָקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר תְּקַטֵּיר[a] לָהֶם

וַתַּעַד נִזְמָהּ וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ ל. ל. ל

וְאֹתִי שָׁכְחָה נְאֻם־יְהוָה׃ פ

16 לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ וְהֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל־לִבָּהּ׃ ל. יג¹³ חס ו ול בליש

17 וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ מִשָּׁם וְאֶת־עֶמֶק עָכוֹר לְפֶתַח תִּקְוָה ל. ל

וְעָנְתָה שָׁמָּה כִּימֵי נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם[a] עֲלֹתָהּ מֵאֶרֶץ־מִצְרָיִם׃ ס ד. יא¹⁴ ול בליש. ג ב מל ורחד חס¹⁵

18 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה

תִּקְרְאִי[a] אִישִׁי וְלֹא־תִקְרְאִי[b]־לִי עוֹד בַּעְלִי׃ ח¹⁶

19 [a]וְהַסַרְתִּי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם׃

20 וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא

עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה

וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבֹּר מִן־הָאָרֶץ ג מל בליש

וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח׃

21 [a]וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם ג

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים׃ ג. ג

22 וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת־[a]יְהוָה׃ ס ג. ז¹⁷

23 וְהָיָה ו בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה[a] נְאֻם־יְהוָה ו בטע בסיפ

אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ׃

24 וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ וְאֶת־הַיִּצְהָר ח ר״פ¹⁸. יח פסוק את ואת ואת

וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־יִזְרְעֶאל׃

¹²Mm 815. ¹³Mm 1871. ¹⁴Mm 1630. ¹⁵Mm 1530 contra textum. ¹⁶Mm 1776. ¹⁷Mm 2392. ¹⁸Mm 4.

14 [a] prp אתנן ‖ **15** [a] prp תְּקַטֵּר cf 4,13 11,2 ‖ **17** [a] sic L = וכ׳ + וכ׳, mlt Mss Edd וכ׳ ‖ **18** [a] prp לי תקרא cf ΘSV ‖ [b] prp תקרא cf ΘSV ‖ **19** [a] excipit 17? ‖ **21** [a] excipit 18? ‖ **22** [a] mlt Mss V כִּי אֲנִי ‖ **23** [a] > ΘS.

ד וחס 25 וְרִחַמְתִּי[a] לְ֝לֹא רֻחָמָה וְאָמַרְתִּי לְ֝לֹא־עַמִּי עַמִּי־אָתָּה וְהוּא יֹאמַר אֱלֹהָי׃ פ

ל. ל¹. ל 3 1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לֵךְ אֱהַב־אִשָּׁה אֲהֻבַת[a] רֵעַ וּמְנָאֶפֶת[b] כְּאַהֲבַת 3
ד². ל יְהוָה[b] אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֹהֲבֵי אֲשִׁישֵׁי
ל עֲנָבִים׃ 2 וָאֶכְרֳכָה לִּי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כֶּסֶף וְחֹמֶר שְׂעֹרִים[a] וּלְתֶךְ 2
שְׂעֹרִים[a]׃ 3 וָאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תֵּשְׁבִי לִי לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי 3
ה³. יא ס״פ⁴. לט. כ״ס לְאִישׁ וְגַם־אָנֹכִי[a] אֵלַיִךְ׃ 4 כִּי | יָמִים רַבִּים יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ 4
ל⁵. ב זקף קט. ז חס וְאֵין שָׂר וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃ 5 אַחַר יָשֻׁבוּ בְּנֵי 5
כ יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם[a] וְאֶת־דָּוִד מַלְכָּם[a] וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה
ג ומל⁷ וְאֶל־טוּבוֹ[a] בְּאַחֲרִית הַיָּמִים[a]׃ פ

4 1 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לו מל כִּי רִיב לַיהוָה עִם־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
ג כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ׃
ל 2 אָלֹה וְכַחֵשׁ וְרָצֹחַ וְגָנֹב וְנָאָף
בי פָּרָצוּ[a] וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ׃
מט מל בנביא 3 עַל־כֵּן | תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְאֻמְלַל[a] כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ
ג. כג מסוק וגם ובתר תלת מילין. ב בְּחַיַּת הַשָּׂדֶה[b] וּבְעוֹף הַשָּׁמָיִם וְגַם־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵפוּ׃
ל 4 אַךְ אִישׁ אַל־יָרֵב וְאַל־יוֹכַח אִישׁ
[a]וְעַמְּךָ כְּמְרִיבֵי כֹהֵן׃
5 וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם[a] [b]וְכָשַׁל גַּם־נָבִיא עִמָּךְ לָיְלָה[b]
ל. ל [c]וְדָמִּיתִי[d] אִמֶּךָ׃ 6 נִדְמוּ[a] עַמִּי מִבְּלִי֯ הָדַעַת

[1a] Mm 2442. Cp 3 [1] חד מבאפת Prv 30,20. [2] Mm 3093. [3] Mm 2449. [4] Okhl 357. [5] Mm 534. [6] וחד אין שר Gn 39,23. [7] Mm 3499. Cp 4 [1] Mm 4140. [2] Mm 1629.

25 [a] prp הוּ– || **Cp 3,1** [a] prb l אֹהֶבֶת cf ΘΣΥ || [b–b] prp כאהבתי, sed cf 1,2 || **2** [a–a] G *καὶ νεβελ οἴνου* || **3** [a] prb ins לֹא אֲבוֹא || **5** [a–a] nonn add hab, sed l 𝔘𝔏 || **Cp 4,2** [a] G *κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς* = פִּרְצוּ בָאָרֶץ? prp פָּרֹץ, frt l פֶּרֶץ פָּרָצוּ (hpgr) || **3** [a] > G* *(σὺν πᾶσι)*, frt l (כָּל)בְּ vel (כָּל)־עִם || [b] G* + *καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς* = וּבְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה cf 2,20, frt ins m cs; al dl ayb || **4** [a–a] crrp; frt l (הַ)כֹּהֵן וְעַמְּךָ אֲנִי רָב vel וְעַמְּךָ רִיבֵי (הַ)כֹּהֵן || **5** [a] G *ἡμέρας*, prp ביום vel יוֹמָם || [b–b] dl gl? al aβ add hab || [c–c] prp ודמיתי אֶת־עַמֶּךָ || [d] frt l וְדָמִיתָ cf 𝔙 || **6** [a] prp גדמה.

כִּי־אַתָּה הַדַּעַת מָאַסְתָּ וְאֶמְאָסְךָ[b] מִכַּהֵן לִי
וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֶשְׁכַּח בָּנֶיךָ גַּם־אָנִי׃
7 כְּרָבָּם כֵּן חָטְאוּ־לִי כְּבוֹדָם[a] בְּקָלוֹן אָמִיר[b]׃
8 חַטַּאת עַמִּי יֹאכֵלוּ וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׂאוּ נַפְשָׁם[a]׃
9 [a]וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן
וּפָקַדְתִּי עָלָיו דְּרָכָיו וּמַעַלְלָיו אָשִׁיב לוֹ׃
10 וְאָכְלוּ וְלֹא יִשְׂבָּעוּ הָזְנוּ[a] וְלֹא יִפְרָצוּ
[b]כִּי־[c]אֶת־יְהוָה[c] עָזְבוּ לִשְׁמֹר[b]׃ 11 [a]זְנוּת וְיַיִן[o]

[a]וְתִירוֹשׁ יִקַּח־לֵב׃ 12 עַמִּי[a]
בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ
כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה[b] וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם׃
13 עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יִזְבָּחוּ וְעַל־הַגְּבָעוֹת יְקַטֵּרוּ
תַּחַת אַלָּון וְלִבְנֶה וְאֵלָה כִּי טוֹב צִלָּהּ
עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה בְנוֹתֵיכֶם[a] וְכַלּוֹתֵיכֶם[a] תְּנָאַפְנָה׃ [תְּנָאַפְנָה][a]
14 [a]לֹא־אֶפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם[b] כִּי תִזְנֶינָה וְעַל־כַּלּוֹתֵיכֶם[b] כִּי
כִּי־הֵם עִם־הַזֹּנוֹת יִפָּרֵדוּ[c] וְעִם־הַקְּדֵשׁוֹת יְזַבֵּחוּ
וְעָם לֹא־יָבִין יִלָּטֵט׃
15 [a]אִם־זֹנֶה אַתָּה יִשְׂרָאֵל אַל־יֶאְשַׁם יְהוּדָה [יְהוָה׃]
[b]וְאַל־תָּבֹאוּ הַגִּלְגָּל וְאַל־תַּעֲלוּ בֵּית אָוֶן וְאַל־תִּשָּׁבְעוּ חַי־
16 כִּי כְּפָרָה סָרָרָה סָרָר יִשְׂרָאֵל
עַתָּה יִרְעֵם יְהוָה כְּכֶבֶשׂ בַּמֶּרְחָב׃
17 חֲבֻר עֲצַבִּים אֶפְרָיִם [a]הַנַּח־לוֹ[a]׃ 18 [a]סָר[b] סָבְאָם[a]

מח[3] כת׳ א לא קר׳ ול בלוש . ב
ל
ל . ב
כ . ג דמטע
ב[4]
ב[5]
ל
ל זקף קמ . ל
עה . ה
ג . ל[6] . ב
ב ומל
ב מל . ב ומל
ל . ל
ג[7] . ג
ב חד חס וחד מל[8] . יח פסוק דמיין[9]
ל
ל וחד מן ד[10] בחד לשון . ל . ל[8]
ג[11] . ב . ג
ד קמ וכל אתנח וס״פ דכות[12] . ל

[3]Mm 898. [4]Mm 3004. [5]Prv 3,10. [6]Mp sub loco. [7]Mm 3005. [8]Mm 3006. [9]Mm 3911. [10]Mm 1347. [11]Mm 3007. [12]Mm 906.

6 [b] mlt Mss ואמאסך; crrp ex ואמאסך אֲנִי (𝔊 *κἀγὼ ἀπώσομαί σέ*)? ‖ **7** [a] Tiq soph כבודי ‖ [b] 𝔗𝔖 3 pl, prp הֵמִירוּ (Tiq soph) ‖ **8** [a] nonn Mss Vrs נפשָׁם, prb l ‖ **9** [a] tot v add? ‖ **10** [a] prp c 2 Mss והזנו, al יזנו ‖ [b–b] prb add ‖ [c–c] frt l אֹתִי ‖ **11** [a–a] prb l זְנוּנִים et cj c 10 cf 𝔊𝔖 ‖ **12** [a] cj c 11 cf 𝔊 ‖ [b] prb l c pc Mss עָם– cf 𝔗𝔖𝔙 ‖ **13** [a] prp יהם– ‖ **14** [a–a] add? ‖ [b] cf 13[a] ‖ [c] l יִפְרְדוּ ‖ **15** [a] tot v prb add cf Am 5,5 8,14 ‖ [b] nonn Mss 𝔗[Mss] אל; 𝔊 *(καὶ Ιουδα) μή* ‖ **17** [a–a] frt l וַיָּנַח בְּ et cj c 18 ‖ **18** [a–a] cj c 17 ‖ [b] prb l סַד.

ל . ל [e]הַזֹּנָה הֹזְנוּ [c] [d]אָהֲבוּ הֵבוּ [d] קְלוֹן מָגִנֶּיהָ׃

יב[13] מל וכל יהושע שפטים ויחזק דכות ב מ ג . ל 19 צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ [a] בְּכְנָפֶיהָ וְיֵבֹשׁוּ מִזִּבְחוֹתָם [b] ס

ד . ד בסיפ׳ . ג[2] . ח 5 1 שִׁמְעוּ־זֹאת הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ בֵּית [a] יִשְׂרָאֵל וּבֵית הַמֶּלֶךְ הַאֲזִינוּ
כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט

ל . ל כִּי־פַח הֱיִיתֶם לְמִצְפָּה וְרֶשֶׁת פְּרוּשָׂה עַל־תָּבוֹר׃ 2 [a]וְשַׁחֲטָה

ב[a] וַאֲנִי [c]מוּסָר לְכֻלָּם [c]׃ [שִׁטִּים [a] הֶעְמִיקוּ [b]

לג . נז וכל חלים דכות ב מ יא 3 אֲנִי יָדַעְתִּי אֶפְרַיִם וְיִשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי
כִּי עַתָּה הָזְנֵיתָ [a] אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל׃

יב[a] יא מנה בנביא . ל 4 לֹא יִתְּנוּ [a] מַעַלְלֵיהֶם לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם
כִּי רוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יְהוָה לֹא יָדָעוּ׃

ו[a] ח[a] . לג . ח וכל מנשה ואפרים דכות[7] 5 וְעָנָה [a] גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְיִשְׂרָאֵל [b] וְאֶפְרַיִם [c] יִכָּשְׁלוּ בַּעֲוֹנָם
[d] כָּשַׁל גַּם־יְהוּדָה עִמָּם [d] ׃

6 בְּצֹאנָם וּבִבְקָרָם יֵלְכוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה
וְלֹא יִמְצָאוּ חָלַץ מֵהֶם׃

ל 7 בַּיהוָה בָּגָדוּ כִּי־בָנִים זָרִים יָלָדוּ
עַתָּה [a] יֹאכְלֵם חֹדֶשׁ [b] אֶת־חֶלְקֵיהֶם׃ ס

כ בטע . ל

ד בטע ר״פ 8 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגִּבְעָה חֲצֹצְרָה בָּרָמָה
יז מל[a] הָרִיעוּ בֵּית אָוֶן אַחֲרֶיךָ [a] בִּנְיָמִין׃

9 אֶפְרַיִם לְשַׁמָּה תִּהְיֶה בְּיוֹם תּוֹכֵחָה
בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדַעְתִּי נֶאֱמָנָה׃

ג ר״פ 10 הָיוּ שָׂרֵי יְהוּדָה כְּמַסִּיגֵי גְּבוּל
ד מל עֲלֵיהֶם אֶשְׁפֹּךְ כַּמַּיִם עֶבְרָתִי׃

[13]Mm 1009. **Cp 5** [1]Mm 953. [2]Mm 2118. [3]Mm 3364. [4]Mm 230. [5]Mm 2323. [6]Mm 3008. [7]Mm 1396. [8]Mm 262.

18 [c–c] exc vb? ‖ [d–d] dl הבו, dttg (cf 𝔊) vel potius l אָהֲבוּ אָהֵב (cf σ′) ‖ [e] 𝔊 *ἐκ φρυάγματος αὐτῆς* (vel *αὐτῶν*), prp מְגִנָּתָם; frt l גִּנֵּיהֶם (קְלוֹן) ‖ **19** [a] prb l אותם cf v b ‖ [b] prb l מִמִּזְבְּחוֹתָם cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **Cp 5,1** [a] prp שָׂרֵי ‖ **2** [a–a] crrp; prp שַׁחַת הַשִּׁטִּים, prb l וְשַׁחַת שַׁחֲטָה ‖ [b] prp תַּעֲמִיקוּ, sed l אז ‖ [c–c] 𝔊(𝔙) *παιδευτὴς ὑμῶν*, prb l מֵיסַר לָכֶם; prp מוֹסַר לכ(ל)ם ‖ **3** [a] l הָזְנָה cf Vrs ‖ **4** [a] prp יתנום (מ hpgr) ‖ **5** [a] prp ענה (ו dttg) ‖ [b] dl, var lect ad ואפרים ‖ [c–c] prb l יִכָּשֵׁל בעונו ‖ [d–d] dl m cs, gl ‖ **7** [a–a] prp יֹאכַל מַשְׁחִית vel יְאָכְלוּ מַחֲרֵשִׁית ‖ [b] 𝔊 *ἡ ἐρυσίβη καὶ* ‖ **8** [a] 𝔊 *ἐξέστη*; prp יֻחֲרַד vel הַתְחָרְדוּ, l אז.

11 [a]עָשׁוּק אֶפְרַיִם רְצוּץ מִשְׁפָּט[a] ד ג מל וחד חס[9]
כִּי הוֹאִיל הָלַךְ אַחֲרֵי־צָו[b]׃ ג ומל[10] . ל

12 וַאֲנִי[a] כָּעָשׁ לְאֶפְרַיִם וְכָרָקָב לְבֵית יְהוּדָה׃ 16 ר״פ . ג . ל

13 וַיַּרְא אֶפְרַיִם אֶת־חָלְיוֹ וִיהוּדָה[a] אֶת־מְזֹרֹו ל
וַיֵּלֶךְ אֶפְרַיִם אֶל־אַשּׁוּר וַיִּשְׁלַח[b] אֶל־מֶלֶךְ יָרֵב[c]
וְהוּא לֹא יוּכַל לִרְפָּא לָכֶם[d] וְלֹא־יִגֶהֶ[e] מִכֶּם[d] מָזוֹר׃ ב חד חס וחד מל[11]

14 כִּי אָנֹכִי כַּשַּׁחַל לְאֶפְרַיִם וְכַכְּפִיר לְבֵית יְהוּדָה ל[12]
אֲנִי אֲנִי אֶטְרֹף וְאֵלֵךְ אֶשָּׂא וְאֵין מַצִּיל׃ ג . כג

15 [a]אֵלֵךְ אָשׁוּבָה אֶל־מְקוֹמִי ל
עַד אֲשֶׁר־יֶאְשְׁמוּ וּבִקְשׁוּ פָנָי
[b]בַּצַּר לָהֶם יְשַׁחֲרֻנְנִי׃ ב

6 1 לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל־יְהוָה ז[1]
כִּי הוּא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ[a] וְיַחְבְּשֵׁנוּ׃ ב קמ[2] . ל

ז פסוק מן ז מילין
כל מילה איה בהון י .
ה ג מל וב חס[3] . ל

ס[ג] 2 יְחַיֵּנוּ מִיֹּמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִמֵנוּ ו
וְנִחְיֶה לְפָנָיו׃ 3 וְנֵדְעָה[a] ז
נִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת־יְהוָה [b]כְּשַׁחַר נָכוֹן מוֹצָאוֹ[b] ב . ב חד מל וחד חס[4]
וְיָבֹא כַגֶּשֶׁם לָנוּ כְּמַלְקוֹשׁ יוֹרֶה[c] אָרֶץ׃ יא[5]

4 מָה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ אֶפְרַיִם מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ יְהוּדָה
וַחַסְדְּכֶם כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ׃

5 עַל־כֵּן חָצַבְתִּי[a] בַּנְּבִיאִים[b] הָרַגְתִּים[c] בְּאִמְרֵי־פִי ה[6]
[ed]וּמִשְׁפָּטֶיךָ אוֹר[e] יֵצֵא׃

6 כִּי חֶסֶד חָפַצְתִּי וְלֹא־זָבַח וְדַעַת אֱלֹהִים מֵעֹלוֹת׃ ג . ל[7]

[9] Mm 3009. [10] Mm 1044. [11] Mm 3695. [12] Mm 3622. **Cp 6** [1] Mm 2714. [2] Mm 3010. [3] Mm 517. [4] Mm 3011 contra textum. [5] Mm 2300. [6] Mm 3012. [7] Mp sub loco.

11 [a–a] 𝔊 *κατεδυνάστευσεν Εφραιμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησε κρίμα*; 1 אֹז cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] prb 1 צָרוֹ (= צו + ו init 12?); prp שָׁוְא cf 𝔊𝔖(𝔗) ‖ **12** [a] frt 1 **אני** cf 11[b] ‖ **13** [a] prp וּבֵית יְהוּדָה m cs ‖ [b] prb ins יְהוּדָה (בֵּית) cf aβ et 14aβ ‖ [c–c] prb 1 מַלְכִּי רָב vel מלך רב cf 10,6[b–b] ‖ [d] aut dl aut 1 להם et מֵהֶם ‖ [e] prb 1 יַגֵּהּ ‖ **15** [a] tot v add? ‖ [b] 𝔊𝔙 hinc incip cp 6 ‖ **Cp 6,1** [a] frt 1 וַיַּךְ vel וְהוּא נָךְ ‖ **3** [a] prb exc nonn vb; al dl ‖ [b–b] prp כְּשַׁחֲרֵנוּ כֵּן נִמְצָאֵנוּ, 1 זוֹ ‖ [c] 1 יַרְוֶה cf 𝔖𝔗 ‖ **5** [a] prp חֲצַבְתִּיךָ ‖ [b] frt 1 בְּאֲבָנִים cf Ex 31,18 ‖ [c] prp הִרְגֹתִיךָ; frt 1 הוֹדַעְתִּי ‖ [d] exc hemist? al vix recte cj 5b c 3aγ ‖ [e–e] 𝔊*(𝔖𝔗) *καὶ τὸ κρίμα μου ὡς φῶς*, 1 וּמִשְׁפָּטִי כָּאוֹר.

7 וְהֵ֣מָּה[a] כְּאָדָ֣ם[b] עָבְר֣וּ בְרִ֔ית שָׁ֖ם בָּגְד֥וּ בִֽי׃ ג׳ר״פ[a]
8 גִּלְעָ֣ד קִרְיַ֤ת פֹּעֲלֵי־אָ֙וֶן֙ [a]עֲקֻבָּ֣ה מִדָּֽם׃ ל
9 וּכְחַכֵּ֤י[a] אִישׁ֙ גְּדוּדִ֣ים חֶ֔בֶר[b] כֹּהֲנִ֖ים ל
דֶּ֣רֶךְ יִרְצְח֣וּ־שְׁכֶ֑מָה כִּ֥י זִמָּ֖ה עָשֽׂוּ׃ ל
10 [a]בְּבֵ֤ית[c] יִשְׂרָאֵל֙[a] רָאִ֣יתִי שַׁעֲרוּרִיָּ֔ה[b] ל. שערוריה[10] ק
שָׁ֖ם זְנ֣וּת לְאֶפְרַ֑יִם נִטְמָ֥א יִשְׂרָאֵ֖ל[c]׃
11 [a]גַּם־יְהוּדָ֕ה שָׁ֥ת קָצִ֖יר לָ֑ךְ[b] ד קמ״[11]

7 בְּשׁוּבִ֤י[c] שְׁבוּת֙ עַמִּ֔י׃ פ 7 1 כְּרָפְאִ֥י לְיִשְׂרָאֵ֖ל ל׳ 7
וְנִגְלָ֣ה עֲוֹ֤ן אֶפְרַ֙יִם֙ וְרָעֹ֣ות[a] שֹׁמְר֔וֹן ג
כִּ֥י פָעֲל֖וּ שָׁ֑קֶר[b] ב
וְגַנָּ֣ב יָבֹ֔וא[c] פָּשַׁ֥ט[d] גְּדוּד֙ בַּחֻ֔וץ׃
2 וּבַל־יֹאמְר֥וּ לִלְבָּבָ֖ם כָּל־רָעָתָ֑ם[a] זָכַ֣רְתִּי ל
עַתָּ֤ה סְבָבוּם֙ מַעַלְלֵיהֶ֔ם נֶ֥גֶד פָּנַ֖י הָיֽוּ׃
3 בְּרָעָתָ֤ם יְשַׂמְּח֙וּ[a]־מֶ֔לֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶ֖ם שָׂרִֽים׃ ב. ל
4 כֻּלָּ֣ם מְנָאֲפִ֔ים[a] כְּמֹו֙ תַּנּ֣וּר[b] בֹּעֵרָ֔ה
מֵ[cb]אֹפֶ֖ה יִשְׁבֹּ֣ות מֵעִ֑יר מִלּ֥וֹשׁ בָּצֵ֖ק עַד־חֻמְצָתֹֽו[c]׃ ל.ל.ל
5 [a]יֹ֣ום מַלְכֵּ֔נוּ[a] הֶחֱל֥וּ[b] שָׂרִ֖ים[c] חֲמַ֣ת מִ֑יַּיִן[cd]
[e]מָשַׁ֣ךְ יָדֹ֔ו[e] אֶת־לֹצְצִֽים׃ ל
6 כִּֽי־קָרְב֥וּ כַתַּנּ֖וּר[a] לִבָּ֑ם בְּאָרְבָּ֔ם ב².ג.ל
כָּל־הַלַּ֣יְלָה֔ יָשֵׁ֖ן אֹפֵ֑יהֶם[b] ל
בֹּ֤קֶר הוּא֙ בֹּ֣עֵר כְּאֵ֔שׁ לָהָבָֽה׃
7 כֻּלָּ֣ם יֵחַמּ֔וּ כַּתַּנּ֖וּר וְאָכְל֣וּ אֶת־שֹׁפְטֵיהֶ֑ם ג

[8]Mm 1249. [9]Mm 3013. [10]Mm 832. [11]Mm 3014. Cp 7 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2937.

7 [a] prb add ‖ [b] prb l באדם ‖ 8 [a–a] prp עִקְּבִיהֶם דָּם ‖ 9 [a] frt l כְּחֹבֵא vel כְּחֶבֶר ‖ [b] G ἔκρυψαν, frt l חָבְאוּ cf Hi 24,4 ‖ 10 [a–a] prp בבית־אֵל ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ [c–c] prb add cf 5,3b ‖ 11 [a] al tot v al sol v a vel aα add hab ‖ [b] prp c pc Mss G[L] לה ‖ [c] frt l כְּשׁוּבִי et cj c 7,1 ‖ Cp 7,1 [a] prp ורעת cf GSV ‖ [b] exc hemist? ‖ [c] frt ins הַבַּיְתָה (יִפְשָׁט) ‖ [d] prp פשט cf G (ἐκδιδύσκων) S ‖ 2 [a] prp כִּי־ ‖ 3 [a] prb l יְמִשְׁחוּ ‖ 4 [a] prp אֹנְפִים; frt ins כַּתַּנּוּר ex 6 cf 6[a] ‖ [b–b] prp בְּעֵר הֵם ‖ [c–c] gl ad 6? ‖ 5 [a–a] frt l בְּיוֹם מלכם cf T ‖ [b] pc Mss GSV הֶחֱלוּ ‖ [c–c] frt l חֲמָתָם ‖ [d] var lect ad (ו)יד? cf [e–e] ‖ [e–e] frt l יְנוֹ (מסך =) משך ‖ 6 [a] frt tr post (מנאפים) אנפים 4a ‖ [b] S(T) *rwgzhwn*, l אַפֵּהֶם.

כָּל־מַלְכֵיהֶם נָפָלוּ אֵין־קֹרֵא בָהֶם אֵלָי׃

8 אֶפְרַיִם בָּעַמִּים הוּא יִתְבּוֹלָל ל
אֶפְרַיִם הָיָה עֻגָה בְּלִי הֲפוּכָה׃ ל
9 אָכְלוּ זָרִים כֹּחוֹ וְהוּא לֹא יָדָע ז פסוק והוא והוא[3]
גַּם־שֵׂיבָה זָרְקָה בּוֹ וְהוּא לֹא יָדָע׃ כל לישׁ כת כן . ל
10 [a]וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו ה[4]
וְלֹא־שָׁבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא בִקְשֻׁהוּ בְּכָל־זֹאת׃ ג[5] . ב וחס
11 וַיְהִי אֶפְרַיִם כְּיוֹנָה פוֹתָה אֵין לֵב ב[6] . ל
מִצְרַיִם קָרָאוּ אַשּׁוּר הָלָכוּ׃
12 כַּאֲשֶׁר יֵלֵכוּ אֶפְרֹשׂ עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי ל מל
כְּעוֹף הַשָּׁמַיִם אוֹרִידֵם אַיְסְּרֵם[a] [b]כְּשֶׁמַע[c] לַעֲדָתָם[b]׃ ס ב[7]
13 אוֹי לָהֶם כִּי־נָדְדוּ מִמֶּנִּי שֹׁד לָהֶם כִּי־פָשְׁעוּ בִּי נ ז וכל תלים דכות ב מ יא
וְאָנֹכִי אֶפְדֵּם וְהֵמָּה דִּבְּרוּ עָלַי כְּזָבִים׃ ב
14 וְלֹא־זָעֲקוּ אֵלַי בְּלִבָּם כִּי יְיֵלִילוּ[a] עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם[b] ג ר״פ . ט . כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[8] . ד ומל[9]
עַל־דָּגָן וְתִירוֹשׁ יִתְגּוֹרָרוּ[c] יָסוּרוּ[d] בִּי׃ ב מל[10]
15 וַאֲנִי יִסַּרְתִּי חִזַּקְתִּי זְרוֹעֹתָם וְאֲלֵי יְחַשְּׁבוּ־רָע׃ טו ר״פ . ג[11] . ב[12]
16 יָשׁוּבוּ [a]לֹא עָל[a] הָיוּ כְּקֶשֶׁת רְמִיָּה ב קמ[13]
יִפְּלוּ בַחֶרֶב שָׂרֵיהֶם מִזַּעַם לְשׁוֹנָם
[b]זֹו לַעְגָם[b] בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ל[14] ב[15] מנה כת כן . ל

8 1 אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר[a] כַּנֶּשֶׁר[b] עַל־בֵּית יְהוָה ב[1] חס וכל אוריית דכות ב מ ב
יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי וְעַל־תּוֹרָתִי פָּשָׁעוּ׃
2 לִי[a] יִזְעָקוּ [b]אֱלֹהַי יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל[b]׃
3 זָנַח יִשְׂרָאֵל טּוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוּ[a]׃

[3] Mm 2017. [4] Mm 3008. [5] Mm 3982. [6] Mm 2724. [7] Mm 206. [8] Mm 686. [9] Mm 3446. [10] Mm 3015. [11] Mm 3016. [12] Mm 3017. [13] Mm 3018. [14] Mm 2963. [15] Mm 3426. Cp 8 [1] Mp sub loco.

10 [a] aut v a (cf 5,5) aut tot v add ‖ **12** [a] = אאס id est אֶאְסְרֵם ‖ [b–b] crrp? prp מִשָּׁם עַל־רָעָתָם ‖ [c] frt l כִּשְׁמַע ‖ **14** [a] l יֵיִלִילוּ ‖ [b] prp (עַל־)מִזְבְּחוֹתָם ‖ [c] l c nonn Mss G *(κατατέμνοντο)* יִתְגּוֹדְדוּ ut 1R 18,28 ‖ [d] 𝔗(S) *mrdw* cf G, prb l יָסֹרוּ ‖ **15** [a] > G, dl ‖ **16** [a–a] G(S) *εἰς οὐθέν*, prp לַבְּלִיַּעַל; frt l לַבַּעַל ‖ [b–b] crrp? prp לַעֲגָם (et desiit) וְזֶה cf 8,13b ‖ **Cp 8,1** [a] prb exc stich ‖ [b] prp כַּנֹּצֵר vel כַּשֹּׁמֵר ‖ **2** [a] prp אֵלַי; exc vb? ‖ [b–b] frt l יִדְעֲנוּךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל; al dl יִשְׂרָאֵל (cf GS) et l אֱלֹהַי ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd יִרְדְּפוֹ.

4 [a]הֵם הִמְלִיכוּ[b] וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשָׂרוּ וְלֹא יָדַעְתִּי[a]
כַּסְפָּם וּזְהָבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצַבִּים [c]לְמַעַן יִכָּרֵת[c]׃
5 זָנַח[a] עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן חָרָה אַפִּי בָּם
עַד־מָתַי לֹא יוּכְלוּ נִקָּיֹן׃ 6 [a]כִּי מִיִּשְׂרָאֵל[a]
וְהוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הֽוּא[b]
כִּי־שְׁבָבִים יִהְיֶה עֵגֶל שֹׁמְרוֹן׃
7 כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ
קָמָה אֵין־לּוֹ[a] צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה[b]־קֶמַח
אוּלַי יַעֲשֶׂה[c] זָרִים יִבְלָעֻהוּ׃
8 נִבְלַע יִשְׂרָאֵל[a]
עַתָּה הָיוּ בַגּוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ׃
9 כִּי־הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר [a]פֶּרֶא בודד לוֹ אֶפְרַיִם[a] הִתְנוּ[b] אֲהָבִים׃
10 גַּם כִּי־יִתְנוּ[a] בַגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם[b]
[c]וַיָּחֵלּוּ מְעָט מִמַּשָּׂא[c] מֶלֶךְ[d] שָׂרִים׃
11 כִּי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחוֹת [a]לַחֲטֹא הָיוּ־לוֹ[a] [b]מִזְבְּחוֹת לַחֲטֹא[b]׃
12 אֶכְתָּב־לוֹ[a] רֻבֵּי[b] תּוֹרָתִי[a] כְּמוֹ־זָר נֶחְשָׁבוּ׃
13 [a]זִבְחֵי הַבְהָבַי יִזְבְּחוּ[a] בָּשָׂר וַיֹּאכֵלוּ [b]יְהוָה לֹא רָצָם[b]
עַתָּה יִזְכֹּר[c] עֲוֹנָם וְיִפְקֹד[d] חַטֹּאותָם [e]הֵמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ[e]׃
14 [a]וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל אֶת־עֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת
[b]וִיהוּדָה הִרְבָּה עָרִים בְּצָרוֹת[b]
וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ[c]׃ ס

4 [a–a] nonn tr ante 8 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd המליכו ‖ [c–c] prb add, gl ‖ 5 [a] l זָנַחְתִּי; prp זָנַח cf 𝔊 α′θ′ ‖ 6 [a–a] frt l בְּנֵי יִשְׂרָאֵל et cj c 5b ‖ [b–b] gl ad 6b? ‖ 7 [a] prp הָלָךְ ‖ [b] prp תַּעֲשֶׂה ‖ [c] prp תַּעֲשֶׂהוּ ‖ 8 [a] cf 9[a–a] ‖ 9 [a–a] frt tr post 8a ‖ [b] prp נָתְנוּ ‖ 10 [a] prp c nonn Mss יִתְּנוּ ‖ [b] crrp? prp אֲפִיצֵם ‖ [c–c] prb l וַיֶּחֱדְלוּ מְעַט מִמְּשַׁח cf 𝔊 ‖ [d] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss] עִם וְשָׂרִים ‖ 11 [a–a] cj לְחַטֹּאת הָיוּ־לוֹ cf 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔊[L], dl (dttg) ‖ 12 [a–a] prb l רַב תּוֹרָתִי cf 𝔊𝔖 ‖ [b] K רִבּוֹ ‖ 13 [a–a] l זֶבַח אָהֲבוּ יִזְבָּחוּ ‖ [b–b] dl, gl ‖ [c] l אֶזְכֹּר cf 12 ‖ [d] l וְאֶפְקֹד ‖ [e–e] frt add; cf 𝔊* + *καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται* ex 9,3 ‖ 14 [a] tot v add? ‖ [b–b] al aγ vel sol ויהודה add hab ‖ [c] prp ארמנתיו, sed cf Am 1,7.10.14.

נן וכל חלים דכות ב מ יא. [24] כת ש ול בלישׁ. ה[3]

יא[4]. ג בלישׁ[5]

ח פסוק והוא הוא. ל

ל. ג[6]

ל

ו ה מנה כת א רחד כת ה[7]. ג. ל. ב[8]

ד. ז קמ וכל אתנח וס״פ דכות[9]. ל

אכתב חד מן ה[10] מל בלישׁ. ק
רבי חד מן מח[11] כת ו וקר י ק

ל

ב. ט בלישׁ וכל בחטאתם ובחטאתם דכות[12]

ל

ל חס[13]

[2] Mm 1411. [3] Mm 1248. [4] Mm 2545. [5] Mm 3320. [6] Mm 3422. [7] Mm 3560. [8] Mm 3019. [9] Mm 1208. [10] Mm 2651. [11] Mm 3811. [12] Mm 759 et Mm 929. [13] Mm 2340.

9 1 אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל | [a]אֶל־גִּיל[a] כָּעַמִּים ג¹.ל
[b]כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ[b]
אָהַבְתָּ אֶתְנָן עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן׃
2 גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא יִרְעֵם[a] וְתִירוֹשׁ יְכַחֲשׁ בָּהּ[b]׃ ג².¹ דמטע³
3 [a]לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה[a] כ⁴
וְשָׁב אֶפְרַיִם מִצְרַיִם וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ׃ ל
4 לֹא־יִסְכּוּ לַיהוָה[a] וְיַיִן וְלֹא יֶעֶרְבוּ־[a]לוֹ זִבְחֵיהֶם ג ר״ם לא ולא לא⁵
כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם[b] כָּל־אֹכְלָיו יִטַּמָּאוּ[c] נ
כִּי־לַחְמָם לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה׃
5 מַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם חַג־יְהוָה׃ ל.ו⁶
6 כִּי־הִנֵּה [a]הָלְכוּ מִשֹּׁד[a] מִצְרַיִם תְּקַבְּצֵם נֹף תְּקַבְּרֵם ל
[b]מַחְמַד לְכַסְפָּם[b] קִמּוֹשׁ יִירָשֵׁם חוֹחַ בְּאָהֳלֵיהֶם׃
7 בָּאוּ [a]יְמֵי הַפְּקֻדָּה בָּאוּ יְמֵי הַשִּׁלּוּם[a] [b]יֵדְעוּ[c] יִשְׂרָאֵל[b] ב ר״פ⁷
אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע אִישׁ הָרוּחַ ג חס⁸
[d]עַל רֹב עֲוֹנְךָ[e] [f]וְרַבָּה מַשְׂטֵמָה׃ י¹⁰
8 צֹפֶה אֶפְרַיִם [a]עִם־אֱלֹהָי נָבִיא[a] ה¹¹
פַּח יָקוֹשׁ עַל־כָּל־דְּרָכָיו ל
מַשְׂטֵמָה[b] בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ ב¹²
9 הֶעְמִיקוּ־שִׁחֲתוּ[a] כִּימֵי הַגִּבְעָה ל מל . ט בליש וכל בחטאתם ובחטאתם דכרת¹³
[b]יִזְכֹּר עֲוֹנָם יִפְקֹד חַטֹּאתָם[b]׃ ס
10 כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל ל¹⁴.ל.ז¹⁵ מל ג מנה בסיג וכל יהושע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכחיב דכרת ב מ ה
כְּבִכּוּרָה בִתְאֵנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ[a] רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם[b]

Cp 9 [1]Mm 3020. [2]Mm 3007. [3]Mm 1404. [4]Mm 534. [5]Mm 3021. [6]Mm 435. [7]Mm 3022. [8]Mm 801. [9]Mm 2622. [10]Mm 533. [11]Mm 2923. [12]Mm 3023. [13]Mm 759 et Mm 929. [14] חד בקנקנת Jes 28,4. [15]Mm 1586.

Cp 9,1 [a–a] 1 אֶל־תָּגֶל(וְ) cf Vrs || [b–b] add? || **2** [a] prb l יֵדָעֵם cf 𝔊 || [b] l c mlt Mss Vrs בָּם || **3** [a–a] add (gl ad 2)? || **4** [a] prp c 2 Mss יַעַרְכוּ || [b] prb l לַחְמָם || [c] sic L, mlt Mss Edd יִטּ || **6** [a–a] prb l יֵלְכוּ אַשּׁוּר || [b–b] frt l מַחְמַדֵּי כספם || **7** [a] sic L, mlt Mss Edd הַשִּׁ || [b–b] tr ante bγ? cf [d] || [c] 𝔊 *καὶ κακωθήσεται*, prb l וְיֵרֵעוּ vel (ישראל) וְיֵרַע לְ; prp יֵרָעוּ || [d] prb huc tr [b–b] || [e] prb l עוֹנָם || [f–f] cf 8[b] || **8** [a–a] tr ˆ et prb l עִם־אֱלֹהַי נָבִיא || [b] prb dl et huc tr 7[f–f] || **9** [a] prb l שָׁחֲתוּ || [b–b] add ex 8,13 || **10** [a] prb dl cf 𝔖 || [b] prp יהם– cf 𝔊.

הַמָּה בָּאוּ בְּעַל־פְּעוֹר וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת ל. ב וחס[16]
וַיִּהְיוּ שִׁקּוּצִים כְּאָהֲבָם׃ ל
11 אֶפְרַיִם כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם ל. ל
מִלֵּדָה וּמִבֶּטֶן וּמֵהֲרָיוֹן׃ ב. ל
12 כִּי אִם־יְגַדְּלוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם ל
כִּי־גַם־אוֹי לָהֶם בְּשׁוּרִי[a] מֵהֶם׃ י[17] כת ש ול בלישׁ
13 אֶפְרַיִם [a]כַּאֲשֶׁר־רָאִיתִי[a] [b]לְצֹר שְׁתוּלָה בְנָוֶה[b] י מל[18]
וְ[c]אֶפְרַיִם לְהוֹצִיא אֶל־הֹרֵג בָּנָיו׃ ה וכל מנשה ואפרים דכות[19]
14 [a]תֵּן־לָהֶם יְהוָה מַה־תִּתֵּן
תֵּן־לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל וְשָׁדַיִם צֹמְקִים׃ ב. ל
15 כָּל־רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים
עַל רַע מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי אֲגָרְשֵׁם
לֹא אוֹסִיף אַהֲבָתָם כָּל־שָׂרֵיהֶם סֹרְרִים׃ ג
16 [a]הֻכָּה אֶפְרַיִם ג ב חס וחד מל[20]
שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי בַלִּי[b]־יַעֲשׂוּן בל. ה[21] ק
גַּם כִּי יְלִדוּן וְהֵמַתִּי מַחֲמֻדֵי בִטְנָם׃ ס ב. ב[22]
17 יִמְאָסֵם אֱלֹהַי[a] כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ
וְיִהְיוּ נֹדְדִים בַּגּוֹיִם׃ ס יא רפו[23]

10 1 גֶּפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יְשַׁוֶּה[a]־לּוֹ ג
כְּרֹב לִפְרִיוֹ[b] הֵרְבָּה לַמִּזְבְּחוֹת[c] ח[1]
כְּטוּב לְאַרְצוֹ[d] הֵיטִיבוּ[e] מַצֵּבוֹת׃ ד[2]
2 חָלַק[a] לִבָּם[b] עַתָּה יֶאְשָׁמוּ
הוּא יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם׃ ב. ג

[16] Mm 2514. [17] Mm 1411. [18] Mm 1897. [19] Mm 1396. [20] Mm 979. [21] Mm 500. [22] Thr 2,4. [23] Mm 417.
Cp 10 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1772.

12 [a] = בסורי? prp בשורי in ulciscendo meo cf S ‖ **13** [a–a] prb l אַיֶּלֶת vel al bestia; cf 11 ‖ [b–b] G εἰς θήραν παρέστησαν (G^{OL} παρέστη) τὰ τέκνα αὐτῶν (G^{L} αὐτοῦ), prp לְצַיִד שָׁתוּ לָהֶם (שָׁת לה) בָּנֶיהָ; frt l בָּנֶיהָ (הִשְׁפִּילָה) לַצַּיִד שָׁתָה vel sim ‖ [c] prb exc vb; prp וְכֵן ‖ **14** [a] tot v add? ‖ **16** [a] exc hemist? ‖ [b] K בְּלִי ‖ **17** [a] G ὁ θεός, prp אֱלֹהֵיהֶם ‖ **Cp 10,1** [a] prp יַשְׁוֶה ‖ [b] prp לוֹ פריו ‖ [c] frt l מזבחות ‖ [d] prp לוֹ ארצו ‖ [e] frt l היטיב ‖ **2** [a] prp חֻלַּק (cf α′σ′ ϑ𝔗𝔙) vel לֻקַּח ‖ [b] prb ins מֵיְהוָה.

3 כִּי֩ עַתָּה֙ יֹאמְר֣וּ אֵ֔ין מֶ֖לֶךְ לָ֑נוּ
[a]כִּ֣י לֹ֤א יָרֵ֙אנוּ֙ אֶת־יְהוָ֔ה[a] וְהַמֶּ֖לֶךְ מַה־יַּֽעֲשֶׂה־לָּֽנוּ׃
4 הְבַּרְּו֤[a] דְּבָרִים֙ אָל֣וֹת שָׁ֔וְא כָּרֹ֥ת בְּרִ֖ית
וּפָרַ֣ח כָּרֹאשׁ֙ מִשְׁפָּ֔ט עַ֖ל תַּלְמֵ֥י שָׂדָֽי׃
5 לְעֶגְלוֹת[a] בֵּ֣ית אָ֔וֶן יָג֖וּרוּ שְׁכֵ֣ן[b] שֹׁמְרֽוֹן
כִּֽי־אָבַ֤ל[c] עָלָיו֙ עַמּ֔וֹ וּכְמָרָ֖יו עָלָ֑יו[d]
יָגִ֣ילוּ[e] עַל־כְּבוֹד֔וֹ כִּֽי־גָלָ֖ה מִמֶּֽנּוּ׃
6 גַּם־אוֹת֣וֹ לְאַשּׁ֔וּר יוּבָ֖ל[a] מִנְחָ֑ה[b] לְמֶ֣לֶךְ יָרֵ֔ב[b]
בָּשְׁנָ֥ה אֶפְרַ֖יִם יִקָּ֑ח וְיֵבֹ֥שׁ יִשְׂרָאֵ֖ל מֵעֲצָתֽוֹ[c]׃
7 [a]נִדְמָ֥ה שֹׁמְר֖וֹן מַלְכָּ֑הּ[a] כְּקֶ֙צֶף֙ עַל־פְּנֵי־מָ֔יִם׃
8 וְנִשְׁמְד֖וּ[a] בָּמ֣וֹת אָ֑וֶן חַטַּ֥את יִשְׂרָאֵ֖ל
קוֹץ֙ וְדַרְדַּ֣ר יַעֲלֶ֔ה עַל־מִזְבְּחוֹתָ֑ם
וְאָמְר֣וּ לֶֽהָרִ֗ים כַּסּ֙וּנוּ֙ וְלַגְּבָע֔וֹת נִפְלוּ־עָלֵֽינוּ׃ ס
9 מִימֵ֤י הַגִּבְעָה֙ חָטָ֣את[a] יִשְׂרָאֵ֔ל שָׁ֖ם עָמָ֑דוּ[b]
לֹא־[c]תַשִּׂיגָ֙ם֙ בַּגִּבְעָ֔ה מִלְחָמָ֖ה עַל־בְּנֵ֥י עַוְלָֽה[d]׃
10 בְּאַוָּתִ֖י[a] וְאֶסְּרֵ֑ם[b] וְאֻסְּפ֤וּ עֲלֵיהֶם֙ עַמִּ֔ים
בְּאָסְרָ֖ם[c] לִשְׁתֵּ֥י עֵינֹתָֽם[d]׃
11 וְאֶפְרַ֤יִם עֶגְלָה֙ מְלֻמָּדָ֔ה אָהֲבָ֖תִי לָדּ֑וֹשׁ
וַאֲנִ֞י עָבַ֣רְתִּי[a] עַל־טּ֤וּב צַוָּארָהּ֙
אַרְכִּ֣יב אֶפְרַ֔יִם יַחֲר֥וֹשׁ יְהוּדָ֖ה[b] יְשַׁדֵּד־לֹ֥ו יַעֲקֹֽב׃
12 זִרְע֥וּ לָכֶ֛ם לִצְדָקָ֖ה קִצְר֣וּ[a] לְפִי־חָ֑סֶד[a] [א]ס

יב׳ 3 יא מנה בנביא

כד מל ד׳ 5 מנה בתרי עשר. ב זקף קמ. בט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות 6

ל. ג קמ וכל אתנה ום״פ דכות 7. ב מל

ה

ל ר״פ חד מן כו פסוק דאית בהון א״ב

ב 8. ל. ב 9

ל. ל

ג 10

ב

ל. ענתם 11
ק

ה וכל מנשה ואפרים דכות 12. ב 13. ל. ב חד חס וחד מל 14

ל. יט בליש 15

ב מל 16. ג בליש 17

3 Mm 230. 4 והר וכורות Neh 9,8. 5 Mp sub loco. 6 Mm 958. 7 Mm 1566. 8 Mm 2330. 9 Gn 3,18. 10 Mm 3024. 11 Mm 832. 12 Mm 1396. 13 Jes 29,13. 14 Mm 3025. 15 Mm 335. 16 Mm 3069. 17 Mm 2310.

3 [a–a] tr ad fin 2 (homark c 3a) et l יָרֵאנוּ pro יראנו? || **4** [a] l דַּבֵּר || **5** [a] l לְעֶגֶל cf Gθ′S (cf עליו bα) || [b] prb l יֶאֱבַל cf σ′ *πενθήσει* || [c] frt l שִׁכְנֵי cf GS || [d] huc tr ׃ || [e] prb l יֵילִילוּ || **6** [a] prb l יוּבְלוּ cf GSC || [b–b] l לְמַלְכִּי רָב cf 5,13[c–c] || [c] prp מֵעֲצַבּוֹ vel מֵעֲצָבוֹ || **7** [a–a] l נִדְמָה שֹׁמְרוֹן מַלְכָּהּ || **8** [a] prb ins c Ms בֵּית־ || **9** [a] G(V) *ἥμαρτεν* = חָטָא; frt l חַטַּאת || [b] prp מָרְדוּ || [c] frt l הֲלֹא || [d] mlt Mss עַוְלָה || **10** [a] G* *ἤλθον* = בָּאתִי, frt l וּבָאתִי || [b] G *παιδεῦσαι αὐτούς*, prp אֲאַיְסָרֵם (1) || [c] G(SV) *ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτούς* = בְּהִוָּסְרָם vel בְּיִסָּרֵם, prp לְיַסְּרֵם || [d] mlt Mss GSV ut Q, K עֵינֹתָם || **11** [a] l הֶעֱבַרְתִּי עַל || [b] dl || **12** [a–a] G *εἰς καρπὸν ζωῆς*.

גֵּירוּ לָכֶם נִיר וְעֵת לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה ח18. ב מל בנביא18
עַד־יָבוֹא וְיוֹרֶה צֶדֶק לָכֶם׃
13 חֲרַשְׁתֶּם[a] רֶשַׁע עַוְלָתָה קְצַרְתֶּם ב. יז20. ג21
אָכַלְתֶּם[b] פְּרִי־כָחַשׁ
כִּי־בָטַחְתָּ בְדַרְכְּךָ[c] בְּרֹב גִּבּוֹרֶיךָ׃
14 וְנָקָם שָׁאוֹן בְּעַמֶּךָ[a] וְכָל־מִבְצָרֶיךָ יוּשַׁד[b] מח22 כת א לא קר ול בלוש. ל
כְּשֹׁד שַׁלְמַן בֵּית אֶרְבֵאל בְּיוֹם מִלְחָמָה ל. מח22 כת א לא קר ול בלוש
אֵם[c] עַל־בָּנִים רֻטָּשָׁה׃ ב
15 כָּכָה עָשָׂה[a] לָכֶם בֵּית־אֵל[b] מִפְּנֵי רָעַת רָעַתְכֶם[c] ל. ד
בַּשַּׁחַר[d] נִדְמָה נִדְמָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃

11 1 כִּי נַעַר יִשְׂרָאֵל וָאֹהֲבֵהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לִבְנִי[a]׃ ל. ב
2 קָרְאוּ[a] לָהֶם כֵּן הָלְכוּ מִפְּנֵיהֶם[b]
לַבְּעָלִים יְזַבֵּחוּ וְלַפְּסִלִים יְקַטֵּרוּן׃ ל
3 וְאָנֹכִי תִרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם קָחָם[a] עַל־זְרוֹעֹתָיו[b] ל. ל. ל כת כן
וְלֹא יָדְעוּ כִּי רְפָאתִים׃ ג1. ב ומל2
4 בְּחַבְלֵי אָדָם[a] אֲמְשְׁכֵם בַּעֲבֹתוֹת אַהֲבָה
וָאֶהְיֶה לָהֶם כְּמֹרְמֵי עֹל[b] עַל לְחֵיהֶם[c] ל
וְאֵט אֵלָיו אוֹכִיל׃ 5 לֹא[d] 3ל
יָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאַשּׁוּר הוּא מַלְכּוֹ
כִּי מֵאֲנוּ לָשׁוּב[e]׃
6 וְחָלָה חֶרֶב בְּעָרָיו וְכִלְּתָה בַדָּיו[a]

18 Mm 2469. 19 Mm 4226. 20 Mm 1667. 21 Mm 3026. 22 Mm 898. Cp 11 1 Mm 3027. 2 Mm 2654. 3 Mp sub loco.

12 [b] prp כִּי עֵת cf 𝔊[L] *(ὡς ἔτι καιρός)* 𝔖 Hier *(quoniam est tempus)*, al לָדַעַת (cf 𝔊 *γνώσεως*) ‖ **13** [a] 𝔊 + *ἵνα τί*, frt ins לָמָּה (hpgr) ‖ [b] frt l וַאֹ ‖ [c] l בִּרְכִבְךָ cf 𝔊 ‖ **14** [a] prp בְּעָרֶיךָ ‖ [b] prb l יוּשַׁדוּ ‖ [c–c] add? ‖ **15** [a] 𝔊 *ποιήσω*; prb l c Ms יֵעָשֶׂה ‖ [b–b] prb l בית־יִשְׂרָאֵל cf 𝔊 ‖ [c–c] add? ‖ [d] prb l בַּשַּׁעַר = בסער ‖ **Cp 11,1** [a] 𝔊 *τὰ τέκνα αὐτοῦ* cf 𝔗; prp לוֹ cf 2[a] ‖ **2** [a] 𝔊 *καθὼς μετεκάλεσα*, l כְּקָרְאִי cf 𝔖; prp קִדֵּי קָרְאִי ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἐκ προσώπου μου αὐτοί*, l מִפָּנַי הֵם et cj הֵם c sq ‖ **3** [a] 𝔊 *ἀνέλαβον αὐτόν* = לְקַחְתִּיו?; 𝔖(𝔗) *wqblt 'nwn*, frt l וָאֶקָּחֵם ‖ [b] l c pc Mss (𝔊)𝔖𝔙 זרועתי ‖ **4/5** [a] crrp? prp אֶמֶת vel חֶסֶד ‖ [b–b] prb וְאֵט אליו וְאוכיל לו : l cf 𝔊 *δυνήσομαι αὐτῷ* ‖ [c–c] add? ‖ **6** [a] prp בָּנָיו et huc tr ^.

ב⁴ כת כן וחד מן ו⁵ בטע ס״פ

וְאָכְלָה מְמֹעַצֹּתֵיהֶם׃ [b]

יא . ב חד מל וחד חס⁶

7 וְעַמִּי [a]תְלוּאִים לִמְשׁוּבָתִי[a]

ב וחס . ל

[b]וְאֶל־עַל יִקְרָאֻהוּ [c]יַחַד לֹא יְרוֹמֵם׃ [c]

ל

8 אֵיךְ אֶתְּנְךָ אֶפְרַיִם אֲמַגֶּנְךָ יִשְׂרָאֵל

ל . ל כת א⁷

אֵיךְ אֶתֶּנְךָ כְּאַדְמָה אֲשִׂימְךָ כִּצְבוֹאִים

ג⁸ . ל

נֶהְפַּךְ עָלַי לִבִּי יַחַד נִכְמְרוּ נִחוּמָי׃ [a]

9 לֹא אֶעֱשֶׂה חֲרוֹן אַפִּי לֹא אָשׁוּב לְשַׁחֵת אֶפְרָיִם

ב

כִּי אֵל אָנֹכִי וְלֹא־אִישׁ

בְּקִרְבְּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא [a]אָבוֹא בְּעִיר׃ [a]

10 [a]אַחֲרֵי יְהוָה יֵלֵכוּ כְּאַרְיֵה יִשְׁאָג

[b]כִּי־הוּא יִשְׁאַג [b]וְיֶחֶרְדוּ בָנִים מִיָּם׃

ל

11 יֶחֶרְדוּ כְצִפּוֹר מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אַשּׁוּר

ב חד מל וחד חס⁹

וְהוֹשַׁבְתִּים [c]עַל־בָּתֵּיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ [a] ס

ל חס . ד בסיפ¹

12 1 סְבָבֻנִי בְכַחַשׁ אֶפְרַיִם וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל

יד חס² . ל . ג מל בלישׁ³

וְיהוּדָה [a]עֹד רָד עִם־אֵל [b]וְעִם־קְדוֹשִׁים [c]נֶאֱמָן׃

ג

2 אֶפְרַיִם רֹעֶה רוּחַ וְרֹדֵף קָדִים כָּל־הַיּוֹם

[a]כְּזָב וָשֹׁד יַרְבֶּה [a]

ב

וּבְרִית עִם־אַשּׁוּר יִכְרֹתוּ וְשֶׁמֶן לְמִצְרַיִם יוּבָל׃ [b]

ד

3 וְרִיב [a]לַיהוָה עִם־יְהוּדָה [b]

ל . ל . בד בלישׁ⁴

וְלִפְקֹד [c]עַל־יַעֲקֹב כִּדְרָכָיו כְּמַעֲלָלָיו יָשִׁיב לוֹ׃

ג דגש⁵ . ל וכל שם ברגש דכות

4 בַּבֶּטֶן עָקַב אֶת־אָחִיו וּבְאוֹנוֹ שָׂרָה אֶת־אֱלֹהִים׃

ג כת ש . ל וחס

5 וַיָּשַׂר אֶל־[a]מַלְאָךְ וַיּוּכָל בָּכָה וַיִּתְחַנַּן־לוֹ

[4]Mm 3028. [5]Mm 4015. [6]Mm 3029. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1889. [9]Mm 2648. Cp 12 [1]Mm 953. [2]Mm 62. [3]Mm 3030. [4]Mm 1685. [5]Mm 3534.

6 [b–b] var lect ad aβ? prp וְאֹכְלָתַם מִמְּצוּדוֹתָיו, al ׳מ וַאֲכָלָתַם ‖ **7** [a–a] crrp? prp נִלְאָה מְמַשּׁוּבָתוֹ (cf 𝔊), al חוֹלְאִים לְמִשׁוּבָתָם, al תלואים לַעֲצַבִּים ‖ [b–b] prb l וְאֶל־בַּעַל יִקְרָא (וְהוּא) ‖ [c–c] prp הַאֲחַדֵּל אֲרַחֵם ‖ **8** [a] prb l רַחֲמַי cf 𝔖𝔗 ‖ **9** [a–a] prb l אֶבְעֶר, prp אוֹבֶה בָּעַר ‖ **10/11** [a–a] add? ‖ [b–b] > pc Mss ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἀποκαταστήσω αὐτούς*, prb l וַהֲשִׁיבֹתִים ‖ **Cp 12,1** [a] add ‖ [b] prb l אֵלִים cf bβ, prp בַּעַל ‖ [c] prp קְדֻשִׁים, l זוּ ‖ **2** [a–a] add (gl)? ‖ [b] l וּיבָלוּ cf 3[a] ‖ **3** [a] l ריב cf 2[b] ‖ [b] prb l יִשְׂרָאֵל; exc hemist? ‖ [c] l aut לִפְקֹד (cf 𝔊) aut יִפְקֹד ‖ **5** [a] prp ־אֶת cf 4b; al l אֵל et dl מלאך (gl).

בֵּית־אֵל יִמְצָאֵנוּ וְשָׁם יְדַבֵּר עִמָּנוּ[b]:

ה 6 [a] וַיהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת יְהוָה זִכְרוֹ:

7 וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ[a] תָּשׁוּב

ב[6] חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר וְקַוֵּה אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָּמִיד:

ט[7] 8 כְּנַעַן בְּיָדָו מֹאזְנֵי מִרְמָה לַעֲשֹׁק[a] אָהֵב:

יב סביר. ג מל 9 וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אָוֹן לִי

כָּל־יְגִיעַי[a] לֹא יִמְצְאוּ־[b]לִי עָוֹן[b] אֲשֶׁר־חֵטְא[c]:

יב. ד[8] 10 וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

יד חס[9]. ד[10] עֹד אוֹשִׁיבְךָ בָּאֳהָלִים כִּימֵי מוֹעֵד:

11 וְרִבַּרְתִּי עַל[a]־הַנְּבִיאִים וְאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי

ב וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה[b]:

ל 12 אִם־[a]גִּלְעָד אָוֶן [b]אַךְ־שָׁוְא הָיוּ[b] בַּגִּלְגָּל שְׁוָרִים[c] זִבֵּחוּ

גַּם מִזְבְּחוֹתָם כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי:

ב. ל 13 וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וּבְאִשָּׁה שָׁמָר:

ב. ב 14 וּבְנָבִיא הֶעֱלָה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וּבְנָבִיא נִשְׁמָר:

15 הִכְעִיס אֶפְרַיִם תַּמְרוּרִים[a]

וְדָמָיו עָלָיו יִטּוֹשׁ וְחֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ אֲדֹנָיו:

ל 13 1 כְּדַבֵּר אֶפְרַיִם רְתֵת[a] נָשָׂא[b] הוּא בְּיִשְׂרָאֵל

וַיֶּאְשַׁם בַּבַּעַל וַיָּמֹת:

כו פסוק דאית בהון א״ב. ט ד׳ מנה כת כן 2 וְעַתָּה | יוֹסִפוּ לַחֲטֹא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה

ל. כת כן[2] מִכַּסְפָּם כִּתְבוּנָם[a] עֲצַבִּים מַעֲשֵׂה חָרָשִׁים כֻּלָּה

ב[a]. ל לָהֶם[b] הֵם אֹמְרִים זֹבְחֵי[c] אָדָם עֲגָלִים יִשָּׁקוּן:

3 [a] לָכֵן יִהְיוּ כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ[a]

[6] Ps 27,14. [7] Mm 3212. [8] Mm 2399. [9] Mm 62. [10] Mm 2664. [11] Mm 1685. Cp 13 [1] Mm 3031. [2] Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. [3] Dt 18,3.

5 [b] l עִמּוֹ cf $\mathfrak{G}^{L\,Mss}\mathfrak{S}$ || 6 [a] tot v add || 7 [a] frt l בְּאֹהָלִיךָ || 8 [a] prp לְעַשֵּׁק, al לַעֲקֹב || 9 [a] $\mathfrak{G}$ *οἱ πόνοι αὐτοῦ*, prb l יגיעיו || [b–b] prb l לוֹ לָעוֹן cf $\mathfrak{G}$ || [c] $\mathfrak{G}$ *ἥμαρτεν*, prb l חָטָא || 11 [a] $\mathfrak{G}$ *πρός* || [b] exc nonn vb? || 12 [a] crrp; prp עִם־ vel בַּ׳ || [b–b] crrp || [c] prb l לַשֵּׁדִים || 15 [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *καὶ παρώργισε*; exc nonn vb? || Cp 13,1 [a] $\mathfrak{G}$ *δικαιώματα*, prp תּוֹרוֹת vel תּוֹרָתִי || [b] prb l נָשָׂא vel נָשְׂא cf $\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ || 2 [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *κατ' εἰκόνα*, prb l כְּתַבְנִית || [b] frt l אֱלֹהִים || [c] prb l זִבְחֵי vel זָבְחוּ; al l זִבְחוּ et cj c bα || 3 [a–a] cf 6,4.

כְּמוֹ יִסְעֲרֵ֥ב מִגָּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרֻבָּה׃ ל

4 וְאָנֹכִי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֔יךָ מֵאֶ֖רֶץ מִצְרָ֑יִם יג.ד⁴
וֵאלֹהִ֗ים זוּלָתִי֙ לֹ֣א תֵדָ֔ע וּמוֹשִׁ֥יעַ אַ֖יִן בִּלְתִּֽי׃ ה⁵.ב
5 אֲנִ֣י יְדַעְתִּ֔יךָ בַּמִּדְבָּ֖ר בְּאֶ֥רֶץ תַּלְאֻבֽוֹת׃ ל⁶
6 כְּמַרְעִיתָ֣ם וַיִּשְׂבָּ֔עוּ שָׂבְעוּ֙ וַיָּ֣רָם לִבָּ֔ם ל.ג
עַל־כֵּ֖ן שְׁכֵחֻ֥נִי׃
7 וָאֱהִי֙ לָהֶ֣ם כְּמוֹ־שָׁ֔חַל כְּנָמֵ֖ר עַל־דֶּ֣רֶךְ אָשֽׁוּר׃ ה וכל על הדרך דכות⁷. ל
8 אֶפְגְּשֵׁ֖ם כְּדֹ֣ב שַׁכּ֑וֹל וְאֶקְרַ֥ע סְגֹ֖ר לִבָּ֑ם ג⁸.ג מל⁹
וְאֹכְלֵ֣ם שָׁ֔ם כְּלָבִ֖יא חַיַּ֥ת הַשָּׂדֶ֖ה תְּבַקְּעֵֽם׃ ל
9 שִׁחֲתְךָ֣ יִשְׂרָאֵ֔ל כִּֽי־בִ֖י בְּעֶזְרֶֽךָ׃ ל.ב¹⁰
10 אֵ֣הִי מַלְכְּךָ֔ אֹפוֹא וְיוֹשִׁיעֲךָ֖ בְּכָל־עָרֶ֑יךָ ל ומל
וְשָׁפְטֶ֔יךָ אֲשֶׁ֥ר אָמַ֖רְתָּ תְּנָה־לִּ֥י מֶ֖לֶךְ וְשָׂרִֽים׃ ג¹¹.ב
11 אֶתֶּן־לְךָ֥ מֶ֖לֶךְ בְּאַפִּ֑י וְאֶקַּ֖ח בְּעֶבְרָתִֽי׃ ס ט.ל
12 צְרוּר֙ עֲוֹ֣ן אֶפְרָ֔יִם צְפוּנָ֖ה חַטָּאתֽוֹ׃ ד קמ וכל אחנוז וס״פ דכות¹². ל
13 חֶבְלֵ֣י יוֹלֵדָ֔ה יָבֹ֖אוּ לֽוֹ הוּא־בֵ֣ן לֹא־חָכָ֑ם ל
כִּֽי־עֵ֥ת לֹא־יַעֲמֹ֖ד בְּמִשְׁבַּ֥ר בָּנִֽים׃
14 מִיַּ֤ד שְׁאוֹל֙ אֶפְדֵּ֔ם מִמָּ֖וֶת אֶגְאָלֵ֑ם ב
אֱהִ֤י דְבָרֶ֙יךָ֙ מָ֔וֶת אֱהִ֥י קָטָבְךָ֖ שְׁא֑וֹל ל
נֹ֥חַם יִסָּתֵ֖ר מֵעֵינָֽי׃ ל.ד¹³
15 כִּ֤י הוּא֙ בֵּ֣ן אַחִ֔ים יַפְרִ֖יא יָבֹ֣א קָדִ֑ים ל.ל⁹
רוּחַ֙ יְהוָ֔ה מִמִּדְבָּ֖ר עֹלֶ֑ה
וְיֵבֹ֣ושׁ מְק֔וֹרוֹ וְיֶחֱרַ֖ב מַעְיָנ֑וֹ ב מל

[4] Mm 2399. [5] Mm 371. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3032. [8] Mm 3033. [9] Mm 3034. [10] Mm 3035. [11] Dt 21,2. [12] Mm 906. [13] Mm 2446.

3 [b] l יסער ‖ **4** [a] G + *στερεῶν οὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ αἱ χεῖρες ἔκτισαν πᾶσαν τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρέδειξά σοι αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω αὐτῶν* ‖ **5** [a] G(S) *ἐποίμαινόν σε*, frt l רְעִיתִיךָ ‖ **6** [a] prp כְּמוֹ רָעִיתָם ‖ [b] add (dttg)? ‖ **7** [a] G *καὶ ἔσομαι*, l וְאֶהְיֶה ‖ [b] G(SV) *Ἀσσυρίων* = אַשּׁוּר; prp אֶשְׁקֹד ‖ **8** [a] G *καὶ καταφάγονται αὐτούς* = וַאֲכָלוּם ‖ [b] prp כלבים ‖ [c–c] prp כְּחַיַּת הַשָּׂדֶה אֲבַקְּעֵם ‖ **9** [a] l aut שַׁחֲתִיךָ (cf S) aut אֲשַׁחֵתְךָ ‖ [b–b] G(S) *τίς*, l מִי ‖ **10** [a] l אֵיֵה cf Vrs et 14[a] ‖ [b–b] prp וְכָל־שָׁרֶיךָ וְיִשְׁפְּטֶךָ ‖ [c] frt l צָרֶיךָ ‖ [d–d] add? ‖ **13** [a] prp c pc Mss וְהוּא ‖ [b–b] prb l כְּעִתּוֹ ‖ **14** [a] G(S) *ποῦ*, l אַיֵּה cf 10[a] ‖ [b] mlt Mss דברך (= דְּבָרְךָ?); G(S) *ἡ δίκη σου* ‖ **15** [a–a] G(SV) *ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν διαστελεῖ* = בין אחים יפריד ‖ [b–b] frt l כְּאָחוּ ‖ [c] G(SV) *καὶ ἀναξηρανεῖ*, prb l וְיוֹבִישׁ ‖ [d] G(SV) *ἐξερημώσει* (G[L] pr *καί*), prb l וְיַחֲרִיב.

הֲוֹא [e]יִשָּׂשֵׂה אוֹצָר[e] כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה׃

14 1 הֶאְשַׁם שֹׁמְרוֹן כִּי מָרְתָה בֵּאלֹהֶיהָ
בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם יְרֻטָּשׁוּ [a]וְהָרִיּוֹתֶיו יְבֻקָּעוּ[a]׃ ס

2 שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד [a]יְהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ׃

3 קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־יְהוָה [a]אִמְרוּ אֵלָיו[a]
כָּל־[b]תִּשָּׂא עָוֹן
וְקַח־[c]טוֹב וְנַשַּׁלְמָה [d]פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃

4 אַשּׁוּר | לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב [יָתוֹם[a]׃
וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ [a]אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם

5 אֶרְפָּא מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה
כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ[a]׃

6 אֶהְיֶה כַּטַּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה ס
וְיַךְ[a] שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן[b]׃ 7 יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
וִיהִי כְזַיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ[a] לוֹ כַּלְּבָנוֹן[b]׃

8 יָשֻׁבוּ [a]יֹשְׁבֵי[a] בְצִלּוֹ[b] יְחַיּוּ דָגָן
[c]וְיִפְרְחוּ כַּגָּפֶן[c] זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃ ס

9 אֶפְרַיִם מַה־לִּי[a] עוֹד לָעֲצַבִּים אֲנִי [b]עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ[b]
אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פִרְיְךָ[c] נִמְצָא׃

10 מִי חָכָם וְיָבֶן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם
כִּי־יְשָׁרִים דַּרְכֵי יְהוָה וְצַדִּיקִים יֵלְכוּ בָם
וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

סכום הפסוקים
מאה ותשעים
ושבעה

ג. ל. ל

ה¹

ה ר״פ²

ג³

ב זקף קמ

ו מל

ל

ב. ד ב קמ ורב פת⁴

ס⁵

ל. ד. ב וכת כן⁶

לב. ח⁷ ג מנה בסיפ. ה⁸. ד

ז חס. ב⁹

י בליש

ב. ל

ו כת כן¹⁰. גז וכל חלים דכות ב מ״א

ג¹¹

ג¹² חס בנביא וחד מן ד בליש. ח¹³ דמטע ב מנה בפטוק וחד מן ו פסוק בם בם

ח¹³ דמטע ב מנה בפטוק

Cp 14 [1]Mm 1076. [2]Mm 3588. [3]Mm 936. [4]Mm 937. [5]Mp sub loco. [6]Mm 2846. [7]Mm 3121. [8]Mm 3817. [9]Gn 12,12. [10]Mm 1237. [11]Mm 2502. [12]Mm 2097. [13]Mm 1404.

15 [e–e] 𝔊 *καταζηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ καί*, frt l (וכל) יַשֶּׁאָה אַרְצוֹ ‖ **Cp 14,1** [a–a] add? ‖ **2** [a–a] alterum vb add? ‖ **3** [a–a] add? cf 𝔖 4.9 𝔗 9 ‖ [b] crrp (cf 𝔊𝔖𝔗)? frt nonn vb exc ‖ [c] l וְנִקַּח cf 𝔗 ‖ [d] 𝔊(𝔖) *καρπόν*, l פְּרִי ‖ **4** [a–a] add ‖ **5** [a–a] add? ‖ **6** [a] prp ויט vel ויר ‖ [b] l כַּלְבְּנֶה? ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd וְרֵיחַ ‖ [b] prp כלבנה ‖ **8** [a] prb l (וְ)יֹשְׁבוּ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] frt l בצלי ‖ [c–c] frt l וַיִּפְרְחוּ גֶּפֶן ‖ **9** [a] 𝔊 *αὐτῷ*, frt l לוֹ, sed cf 𝔖 *wn'mr 'prjm* = וְיֹאמַר אפרים ‖ [b–b] 𝔊 *ἐταπείνωσα αὐτόν, καὶ ἐγὼ κατισχύσω αὐτόν*, prp (ואשיבנו vel) עַנִּיתִיו וַאֲאַשְּׁרֶנּוּ ‖ [c] frt l פִּרְיוֹ.

JOEL יואל

1 1 דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃ ל

2 שִׁמְעוּ־זֹאת הַזְּקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ ג¹. לד מל
הֶהָיְתָה זֹאת בִּימֵיכֶם וְאִם בִּימֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ ל

3 עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ וּבְנֵיכֶם [a]לִבְנֵיהֶם
וּבְנֵיהֶם[a] לְדוֹר אַחֵר׃ ל

4 יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה אָכַל הַיֶּלֶק ל ר״פ²
וְיֶתֶר הַיֶּלֶק אָכַל הֶחָסִיל׃

5 הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים וּבְכוּ וְהֵילִלוּ כָּל־שֹׁתֵי יָיִן ב³
עַל־עָסִיס כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם׃

6 כִּי־גוֹי עָלָה עַל־אַרְצִי עָצוּם וְאֵין מִסְפָּר ב¹. ד⁴
שִׁנָּיו שִׁנֵּי אַרְיֵה וּמְתַלְּעוֹת לָבִיא לוֹ׃ ל

7 שָׂם גַּפְנִי לְשַׁמָּה וּתְאֵנָתִי לְקֻצָּפָה
[a]חָשֹׂף חָשְׂפָהּ וְהַשְׁלֵךְ[a] הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃ ל. ל

8 אֱלִי כִּבְתוּלָה חֲגֹרַת־שָׂק עַל־בַּעַל נְעוּרֶיהָ׃ ל

9 הָכְרַת מִנְחָה וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה ג
אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי יְהוָה׃

10 שֻׁדַּד שָׂדֶה אָבְלָה אֲדָמָה ה. יא⁶
כִּי שֻׁדַּד דָּגָן הוֹבִישׁ תִּירוֹשׁ אָמְלַל יִצְהָר׃ ב מל וכל יהושע דכות⁷

11 הָבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ כֹּרְמִים
עַל־חִטָּה וְעַל־שְׂעֹרָה כִּי אָבַד קְצִיר שָׂדֶה׃

12 הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה וְהַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה ל ומל. ב. ב
רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יָבֵשׁוּ ג ב מל וחד חס⁸
כִּי־הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם׃ ס ד⁹ וכל לשון ארמית וכל ד״ח דכות ב מ ז. ו וכל חלים ומשלי דכות ב מ ב¹⁰

13 חִגְרוּ וְסִפְדוּ הַכֹּהֲנִים הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי מִזְבֵּחַ

Cp 1 [1]Mm 2531. [2]Mm 978. [3]Mm 3036. [4]Mm 2950. [5]Mm 3037. [6]Mm 512. [7]Mm 2852. [8]Mm 4013. [9]Mm 665. [10]Cf Mp sub loco, Ps 33, 13 et 145, 13.

Cp 1,3 [a–a] prp add ‖ 7 [a–a] prp חָשֹׂף חָשְׂפָהּ וְהַשְׁלֵךְ.

בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי[a] ל
כִּי נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנָסֶךְ׃ ג ול בלישׁ
14 קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה
אִסְפוּ זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ ו
בֵּית יְהוָה[a] אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ אֶל־יְהוָה׃ ג פת[11]
15 אֲהָהּ[a] לַיּוֹם כ[12]
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדַּי[b] יָבוֹא׃
16 הֲלוֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל נִכְרֵת
מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שִׂמְחָה וָגִיל׃
17 עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת [a]תַּחַת מְגֻרָפֹתָיהֶם[a] ב וכת כן[13]. ל
נָשַׁמּוּ אֲצָרוֹת נֶהֶרְסוּ מַמְגֻרוֹת[b] כִּי הוֹבִישׁ דָּגָן׃ ל
18 מַה־נֶּאֶנְחָה בְהֵמָה נָבֹכוּ עֶדְרֵי בָקָר ב. ל[14]
כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם גַּם־עֶדְרֵי הַצֹּאן נֶאְשָׁמוּ[a]׃
19 אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא
כִּי אֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת מִדְבָּר
וְלֶהָבָה לִהֲטָה כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃ ג
20 גַּם־בַּהֲמוֹת[a] שָׂדֶה תַּעֲרֹגוּ[b] אֵלֶיךָ ג ב חס וחד מל[15]
כִּי יְבֵשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם ב[16] זקף קמ וכל אתנח
וְאֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת הַמִּדְבָּר׃ פ וס״פ דכות׳ ב מ ג
2 1 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי ד בטע ר״פ. ל
יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה[a] כִּי קָרוֹב[a]׃ ג[2] מל וכל שם ברגש
2 יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל דכות׳ וחד מן ד[3] בליש
כְּשַׁחַר[a] פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם ב. ל וכל אורית׳ דכות׳ ב מ ב
כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה מִן־הָעוֹלָם ח[1]
וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף עַד־שְׁנֵי דוֹר וָדוֹר׃

[11] Mm 1464. [12] Mm 875. [13] Mm 2770. [14] Mp sub loco. [15] Mm 3272. [16] Mm 1097. Cp 2 [1] Mm 3609. [2] Mm 3038 ג. [3] Mm 3038 ב.

13 [a] 𝔊 θεῷ ‖ **14** [a] > 𝔊* ‖ **15** [a] 𝔊*𝔙 ter 𝔖 bis ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִשַּׁדַּי ‖ **17** [a–a] prb l תַּחְתּוּ גָּרְנֹתֵיהֶם ‖ [b] prb l מְגֻרוֹת (מ dttg) ‖ **18** [a] = נָשַׁמּוּ cf Vrs ‖ **20** [a] prp בָּהֶמַת, sed cf 2,22 ‖ [b] frt l תְּעַרְעֵנָּה ‖ **Cp 2,1** [a–a] 𝔖 cj c 2 ‖ **2** [a] prp כְּשַׁחַר.

3 לְפָנָיו֙ אָכְלָ֣ה אֵ֔שׁ וְאַחֲרָ֖יו תְּלַהֵ֣ט לֶהָבָ֑ה
כְּגַן־עֵ֤דֶן הָאֲדָמָה֙ לְפָנָ֔יו וְאַחֲרָ֖יו מִדְבַּר־שְׁמָמָ֑ה
וְגַם־פְּלֵיטָ֖ה לֹא־הָיְתָה־לּֽוֹ׃ [a]

4 כְּמַרְאֵ֥ה סוּסִ֖ים מַרְאֵ֑הוּ וּכְפָרָשִׁ֥ים כֵּ֖ן יְרוּצֽוּן׃

5 כְּקֹ֤ול מַרְכָּבוֹת֙ [a] עַל־רָאשֵׁ֣י הֶהָרִ֔ים יְרַקֹּדֽוּן
כְּקֹ֖ול לַהַ֣ב אֵ֑שׁ אֹכְלָ֥ה קַ֙שׁ֙
כְּעַ֣ם עָצ֔וּם עֶרֻ֖וךְ מִלְחָמָֽה׃

6 מִפָּנָ֖יו יָחִ֣ילוּ עַמִּ֑ים כָּל־פָּנִ֖ים קִבְּצ֥וּ פָּאֳרֽוּר׃

7 כִּגִּבֹּרִ֖ים יְרֻצ֑וּן כְּאַנְשֵׁ֣י מִלְחָמָ֔ה יַעֲל֥וּ חוֹמָ֖ה [a]
וְאִ֣ישׁ בִּדְרָכָ֔יו יֵלֵכ֑וּן וְלֹ֥א יְעַבְּט֖וּן אֹרְחֹתָֽם׃

8 וְאִ֣ישׁ אָחִ֔יו לֹ֥א יִדְחָקֻ֖ון גֶּ֣בֶר בִּמְסִלָּתֹ֑ו יֵלֵכ֔וּן
וּבְעַ֥ד הַשֶּׁ֖לַח יִפֹּ֑לוּ [a] לֹ֥א יִבְצָֽעוּ׃ [a]

9 בָּעִ֔יר [a] יָשֹׁ֖קוּ בַּחוֹמָ֣ה יְרֻצ֑וּן בַּבָּתִּ֣ים יַעֲל֔וּ
בְּעַ֥ד הַחַלֹּנִ֖ים יָבֹ֥אוּ כַּגַּנָּֽב׃

10 לְפָנָ֖יו רָגְזָ֣ה אֶ֑רֶץ רָעֲשׁ֥וּ שָׁמָ֖יִם
שֶׁ֣מֶשׁ וְיָרֵ֔חַ קָדָ֖רוּ וְכוֹכָבִ֥ים אָסְפ֖וּ נָגְהָֽם׃

11 וַיהוָ֞ה נָתַ֤ן קֹולֹו֙ לִפְנֵ֣י חֵילֹ֔ו [a]
כִּֽי־רַ֥ב מְאֹ֖ד מַחֲנֵ֑הוּ כִּ֥י עָצ֛וּם עֹשֵׂ֥ה דְבָרֹ֖ו
כִּֽי־גָד֥וֹל יֹום־יְהוָ֖ה וְנוֹרָ֣א מְאֹ֑ד וּמִ֥י יְכִילֶֽנּוּ׃

12 וְגַם־עַתָּ֗ה נְאֻם־יְהוָה֙
שֻׁ֣בוּ עָדַ֔י בְּכָל־לְבַבְכֶ֑ם וּבְצ֥וֹם וּבְבֶ֖כִי [a] וּבְמִסְפֵּֽד׃

13 וְקִרְעוּ֙ לְבַבְכֶ֔ם וְאַל־בִּגְדֵיכֶ֑ם
וְשׁ֣וּבוּ אֶל־יְהוָ֤ה אֱלֹהֵיכֶם֙ כִּֽי־חַנּ֣וּן וְרַחוּם֔ הֽוּא
אֶ֥רֶךְ אַפַּ֖יִם וְרַב־חֶ֑סֶד וְנִחָ֖ם עַל־הָרָעָֽה׃

14 מִ֚י יוֹדֵ֣עַ יָשׁ֔וּב וְנִחָ֔ם וְהִשְׁאִ֥יר אַחֲרָ֖יו בְּרָכָֽה

ז דקדים אחריו

ו

ל מל

ל

ל

[a]מִנְחָה וָנֶסֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ פ
15 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן
קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה׃
16 [a]אִסְפוּ־עָם [a]קַדְּשׁוּ קָהָל [b]קִבְּצוּ זְקֵנִים
אִסְפוּ עוֹלְלִים וְיֹנְקֵי שָׁדָיִם
יֵצֵא חָתָן מֵחִדְרוֹ וְכַלָּה מֵחֻפָּתָהּ׃
17 בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ יִבְכּוּ הַכֹּהֲנִים
[a]מְשָׁרְתֵי יְהוָה[a] וְיֹאמְרוּ חוּסָה יְהוָה עַל־עַמֶּךָ
וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם
לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃
18 וַיְקַנֵּא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחְמֹל עַל־עַמּוֹ׃
19 וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם
אֶת־הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ
וְלֹא־אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם׃
20 [a]וְאֶת־הַצְּפוֹנִי[a] אַרְחִיק מֵעֲלֵיכֶם
וְהַדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמָמָה[b]
אֶת־פָּנָיו אֶל־הַיָּם הַקַּדְמֹנִי וְסֹפוֹ אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן
וְעָלָה בָאְשׁוֹ וְתַעַל[c] צַחֲנָתוֹ
כִּי הִגְדִּיל[d] לַעֲשׂוֹת׃
21 אַל־תִּירְאִי אֲדָמָה גִּילִי וּשְׂמָחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת׃
22 אַל־תִּירְאוּ בַּהֲמוֹת שָׂדָי כִּי דָשְׁאוּ נְאוֹת מִדְבָּר
כִּי־עֵץ נָשָׂא פִרְיוֹ תְּאֵנָה וָגֶפֶן נָתְנוּ חֵילָם׃
23 וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כִּי־נָתַן לָכֶם [a]אֶת־הַמּוֹרֶה[b] לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד לָכֶם גֶּשֶׁם[a]

ג קמ[12]
ד בטע ר״ם[13]
ג. יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[13] . ב[14]
ו
ב[15]
ט רפ[16] . ל[17]
ג[18]
ה[18]
ג[19]
ב
ב בתרי לישנ[20]
ג חס[21] . ל וחס
ל. ל. ל
יא[22] . ל
ל
ל
ל
ג[23]

[12] Mp sub loco. [13] Mm 2120. [14] Mm 3041. [15] Ex 40,33. [16] Mm 1233. [17] וחד וחוסה Neh 13,22. [18] Mm 1593. [19] Mm 3002. [20] Mm 980. [21] Mm 100. [22] Mm 512. [23] Mm 3042.

14 [a] exc vb? ‖ **16** [a–a] et [b–b] var lect? ‖ **17** [a–a] tr post ויאמרו? ‖ **20** [a–a] prp וְאֶת־הַצְּפָצְפוֹנִי ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἀφανιῶ* ‖ [c] prp וְעָלְתָה ‖ [d] prb ins יְהוָה ‖ **23** [a–a] l אֶת־הַגֶּשֶׁם? ‖ [b] 𝔊(S) *τὰ* (> $𝔊^{L}$) *βρώματα*.

מוֹרֶה[c] וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן[d]׃ ח²⁴

24 וּמָלְאוּ הַגָּרָנוֹת בָּר וְהַשִּׂיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃ ב.ל

25 וְשִׁלַּמְתִּי לָכֶם [a]אֶת־הַשָּׁנִים[a] אֲשֶׁר אָכַל הָאַרְבֶּה
הַיֶּלֶק וְהֶחָסִיל וְהַגָּזָם חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָּכֶם׃ ג

26 וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם י מל. ב ומל
אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא [a]וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם[a]׃ ב

27 וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי ס ח²⁵
וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם׃ ס ב.ב.ג

3 1 וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן
אֶשְׁפֹּךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם ד מל
זִקְנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיֹנוֹת יֵרָאוּ׃ [רוּחִי׃

ה ר״פ בסיפ וכל וגם אני וגם אנכי בסיפ דכות׳. ח². יב². ד מל 2 וְגַם עַל־הָעֲבָדִים וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפֹּךְ אֶת־

ב קמ׳. ב מל⁵ 3 וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן׃

ב 4 הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם
יד⁶ מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה לִפְנֵי בוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃

יג⁷ 5 וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמָּלֵט
כִּי בְהַר־צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַ͏ִם[a] תִּהְיֶה פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה נא
וּבַשְּׂרִידִים[b] אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא׃ ב בליש

ח׳. יב². ח². אשיב חד מן ג׳ כת כן ק 4 1 כִּי הִנֵּה בַיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר[a] אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת
2 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ [וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם
וְהוֹרַדְתִּים אֶל־עֶמֶק יְהוֹשָׁפָט וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתָּם שָׁם
עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם ג.ל
וְאֶת־אַרְצִי חָלָקוּ׃ 3 וְאֶל־עַמִּי יַדּוּ גוֹרָל ל.ל.ל⁵.ג
וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃ [a] ל

[24]d Mm 2909. [25] Mp sub loco. Cp 3 [1]Mm 3167. [2]Mm 2738. [3]Mm 891. [4]Mm 3043. [5]Mp sub loco. [6]Mm 169. [7]Mm 3044. Cp 4 [1]Mm 2738. [2]Mm 891. [3]Mm 1482. [4]Mm 2736. [5]Mm 364.

23 [c] mlt Mss יורה ‖ [d] prb l c Ms ⅁⅁Ⅴ בָּרִאשׁוֹן ‖ **25** [a–a] prp שְׁנֵים אֶת־ ‖ **26** [a–a] dl? cf 27b ‖ **Cp 3,5** [a] tr ad bγ? cf [b] ‖ [b] prp ובירושלם שְׂרִידִים cf [a] ‖ **Cp 4,1** [a] > pc Mss, dl? ‖ **3** [a] add?

4 וְגַם

מָה־אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכֹל גְּלִילוֹת פְּלֶשֶׁת
הֲגְמוֹל אַתֶּם מְשַׁלְּמִים עָלָי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם עָלָי
קַל מְהֵרָה אָשִׁיב גְּמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ [לְהֵיכְלֵיכֶם׃
5 אֲשֶׁר־כַּסְפִּי וּזְהָבִי לְקַחְתֶּם וּמַחֲמַדַּי הַטֹּבִים הֲבֵאתֶם
6 וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יְרוּשָׁלַם מְכַרְתֶּם לִבְנֵי הַיְוָנִים
לְמַעַן הַרְחִיקָם מֵעַל גְּבוּלָם׃
7 הִנְנִי מְעִירָם מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתָם שָׁמָּה
וַהֲשִׁבֹתִי גְמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃
8 וּמָכַרְתִּי אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם בְּיַד בְּנֵי יְהוּדָה
וּמָכְרוּם לִשְׁבָאִים אֶל־גּוֹי רָחוֹק
כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס

9 קִרְאוּ־זֹאת בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ מִלְחָמָה
הָעִירוּ הַגִּבּוֹרִים יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה׃
10 כְּתוּ אִתֵיכֶם לַחֲרָבוֹת וּמַזְמֵרֹתֵיכֶם לְרֻמָחִים
הַחַלָּשׁ יֹאמַר גִּבּוֹר אָנִי׃
11 עֻשׁוּ וָבֹאוּ כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבְּצוּ שָׁמָּה
הַנְחֵת יְהוָה גִּבּוֹרֶיךָ׃
12 יֵעוֹרְרוּ וְיַעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט
כִּי שָׁם אֵשֵׁב לִשְׁפֹּט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב׃
13 שִׁלְחוּ מַגָּל כִּי בָשַׁל קָצִיר
בֹּאוּ רְדוּ כִּי־מָלְאָה גַּת
הֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים כִּי רַבָּה רָעָתָם׃
14 הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ׃

ה ר״פ בסיפ וכל וגם אני וגם אנכי בסיפ דכותה[6]
ל
ל זקף קמ . ב וחס[7]
ב וחס][8]
ה חס . ג[9]
ל
ב וחס
ג בנביא
ל
ז מל
ל
ל
ג[10]
ב חד פת וחד קמ
ג ב חס וחד מל[11] . ג
ב
ל
ב . ב . ב
ב

[6]Mm 3167. [7]Mm 3045. [8]Mm 1650. [9]Mp sub loco. [10]Mm 2954. [11]Mm 3484.

9 [a–a] prp וְגִשׁוּ וַעֲלוּ cf 𝔊 ‖ **11** [a] crrp? prp עורו vel חושו ‖ [b–b] prb l הַקָּבְצוּ שָׁמָּה ‖ [c–c] crrp? nonn add hab, sed cf 𝔊 *ὁ πραῢς ἔστω μαχητής*; frt l יְהִי גבור (mansuetus) וְהַנּוֹחַ et tr post 10b.

15 שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נְגָהָם׃ ט.ו
16 וַיהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַ͏ִם יִתֵּן קוֹלוֹ ה ר״פ בסיפ
וְרָעֲשׁוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ
וַיהוָה מַחֲסֶה לְעַמּוֹ וּמָעוֹז לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ח[12] רפי ג[13] מנה בליש וכל אחסה דכות ב מ א. ב[14]
17 וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי ו
וְהָיְתָה יְרוּשָׁלַ͏ִם קֹדֶשׁ וְזָרִים לֹא־יַעַבְרוּ־בָהּ עוֹד׃ ס
18 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִטְּפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְהַגְּבָעוֹת תֵּלַכְנָה חָלָב ל
וְכָל־אֲפִיקֵי יְהוּדָה יֵלְכוּ מָיִם[a]
וּמַעְיָן מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת־נַחַל הַשִּׁטִּים׃ ל. ג[15]
19 מִצְרַ͏ִים לְשְׁמָמָה תִּהְיֶה וֶאֱדוֹם לְמִדְבַּר שְׁמָמָה תִּהְיֶה[a] ג ר״פ
מֵחֲמַס בְּנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־[b]שָׁפְכוּ דָם־נָקִי בְּאַרְצָם׃ יג[16] יתיר א ס״ת ב מנה בליש
20 וִיהוּדָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וִירוּשָׁלַ͏ִם לְדֹר וָדֹר׃ ב ר״פ[17]
21 [a]וְנִקֵּיתִי[b] דָּמָם [c]לֹא־נִקֵּיתִי[c] וַיהוָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן[a]׃

סכום הפסוקים
שבעים ושלשה

AMOS עמוס

1 1 דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בַּנֹּקְדִים מִתְּקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יִשְׂרָאֵל ל.ל
בִּימֵי | עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם
לִפְנֵי הָרָעַשׁ׃ 2 וַיֹּאמַר | צא יט מנה ר״פ וחד מן ז[1] בטע מרעימין בליש
יְהוָה מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַ͏ִם יִתֵּן קוֹלוֹ
וְאָבְלוּ נְאוֹת הָרֹעִים וְיָבֵשׁ רֹאשׁ הַכַּרְמֶל׃ פ ה

[12] Mm 3046. [13] Mm 3278. [14] Mm 3047. [15] Mm 3048. [16] Mm 907. [17] Mm 3049.
Cp 1 [1] Mm 705.

18 [a] nonn add חַיִּים ‖ **19** [a] dl m cs? cf S; al dl שממה ‖ [b] add? ‖ **21** [a–a] add? ‖ [b] G(S) *καὶ ἐκδικήσω* (vel *ἐκζητήσω*), prb l וְנִקַּמְתִּי ‖ [c–c] G(S) *καὶ οὐ μὴ ἀθῳώσω*, frt l וְלֹא־אֲנַקֶּה.

3 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי דַמֶּשֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־דּוּשָׁם בַּחֲרִצוֹת הַבַּרְזֶל אֶת־הַגִּלְעָד׃ ל
4 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃
5 [a]וְשָׁבַרְתִּי בְּרִיחַ דַּמֶּשֶׂק [a] וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבִּקְעַת־אָוֶן מט מל בנביא
וְתֹמֵךְ שֵׁבֶט מִבֵּית עֵדֶן [b] וְגָלוּ עַם־אֲרָם קִירָה ב מל. ד[2]. ב
אָמַר יְהוָה׃ פ 6 כֹּה אָמַר יְהוָה ב ס״פ[3]
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי עַזָּה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר לֶאֱדוֹם׃
7 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עַזָּה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ ד חס[4]
8 וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאַשְ�dוֹד וְתֹמֵךְ שֵׁבֶט מֵאַשְׁקְלוֹן מט מל בנביא. ב מל
וַהֲשִׁבוֹתִי יָדִי עַל־עֶקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׁאֵרִית פְּלִשְׁתִּים ב בטע
אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ פ 9 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי־צֹר וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־הַסְגִּירָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לֶאֱדוֹם [a] וְלֹא זָכְרוּ בְּרִית אַחִים[b] ל. ג[5]
10 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת צֹר וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ פ
11 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי אֱדוֹם וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־רָדְפּוֹ בַחֶרֶב אָחִיו וְשִׁחֵת רַחֲמָיו ל
וַיִּטְרֹף[a] לָעַד אַפּוֹ וְעֶבְרָתוֹ [b] שָׁמְרָה נֶצַח[b] ל
12 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּתֵּימָן וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בָּצְרָה׃ פ
13 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־בְּקָעָם הָרוֹת הַגִּלְעָד לְמַעַן הַרְחִיב אֶת־גְּבוּלָם׃ ל. ל
14 וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת רַבָּה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹתֶיהָ ו ול[6] בעינ
בְּתְרוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בְּסַעַר בְּיוֹם סוּפָה׃

[2] Mm 3050. [3] Mm 2481. [4] Mm 2340. [5] Mm 1446. [6] Mm 3051.

Cp 1,5 [a–a] frt tr post מבית עדן ‖ [b] cf [a–a] ‖ **8** [a] > 𝔊*, frt dl ‖ **9** [a] frt l לַאֲרָם ‖ [b] exc hemist? cf 11 bβγ ‖ **11** [a] 𝔖(𝔙) *wntr*, l וַיִּטֹּר ‖ [b–b] 𝔊(σ′θ′𝔖𝔙) *ἐφύλαξεν εἰς νῖκος*, l שָׂמַר לָנֶצַח.

15 וְהָלַךְ מַלְכָּם בַּגּוֹלָה הֵוא וְשָׂרָיו יַחְדָּו
אָמַר יְהוָה׃ פ 2 1 כֹּה אָמַר יְהוָה כ ס״פ7 2
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי מוֹאָב וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־שָׂרְפּוֹ עַצְמוֹת[a] מֶלֶךְ־אֱדוֹם לַשִּׂיד׃ ל. ל
2 וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמוֹאָב[a] וְאָכְלָה [b]אַרְמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת[b]
וּמֵת בְּשָׁאוֹן מוֹאָב בִּתְרוּעָה בְּקוֹל[c] שׁוֹפָר׃
3 [a]וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט מִקִּרְבָּהּ[b] וְכָל־שָׂרֶיהָ[c] אַהֲרֹג עִמּוֹ[a] ו מל. ב חד מל וחד חס1
אָמַר יְהוָה׃ פ 4 [a]כֹּה אָמַר יְהוָה כ ס״פ2
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יְהוּדָה וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־מָאָסָם אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְחֻקָּיו לֹא שָׁמָרוּ ל. ו קמ3
וַיַּתְעוּם כִּזְבֵיהֶם אֲשֶׁר־הָלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם׃ ל
5 וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בִּיהוּדָה וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִָם[a]׃ פ
6 כֹּה אָמַר יְהוָה
עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ
עַל־מִכְרָם בַּכֶּסֶף צַדִּיק וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם׃ ג4. ב
7 הַשֹּׁאֲפִים[a] [b]עַל־עֲפַר־אֶרֶץ בְּ[b]רֹאשׁ דַּלִּים וְדֶרֶךְ עֲנָיִם יַטּוּ ב. ג5. ל6, ב דסמיכ לשון דל7
[c]וְאִישׁ וְאָבִיו יֵלְכוּ אֶל־הַנַּעֲרָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי[c]׃ ט8
8 וְעַל־[a]בְּגָדִים חֲבֻלִּים יַטּוּ [b]אֵצֶל כָּל־מִזְבֵּחַ[b] ל
וְיֵין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ [b]בֵּית אֱלֹהֵיהֶם[b]׃ י בליש. ל
9 וְאָנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם[a] ב וחס9. ל
אֲשֶׁר כְּגֹבַהּ אֲרָזִים גָּבְהוֹ וְחָסֹן הוּא כָּאַלוֹנִים
וָאַשְׁמִיד פִּרְיוֹ מִמַּעַל וְשָׁרָשָׁיו מִתָּחַת׃
10 וְאָנֹכִי הֶעֱלֵיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם ס וז
וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה ד10

7 Mm 2481. Cp 2 1 Mm 3052. 2 Mm 2481. 3 Mm 3053. 4 Mm 3054. 5 Mm 3055. 6 Mm 2840. 7 Mm 3549. 8 Mm 3056. 9 Mm 3057. 10 Mm 817.

Cp 2,1 [a] exc nomen regis? ‖ **2** [a] prp בְּקִיר מואב cf [b–b] ‖ [b–b] prp ארמנותֶיהָ cf [a] ‖ [c] l c pc Mss 𝔊𝔖 ובקול aut וְקוֹל ‖ **3** [a–a] nonn tr post 2a cf 2[a.b–b] ‖ [b] frt l מקרבו vel מקרבה cf 𝔊[L] ‖ [c] frt l שָׂרֶיו cf 𝔊[L] ‖ **4/5** [a–a] add ‖ **7** [a] prp הַשֹּׁ(א)פִים cf 𝔊 *τὰ πατοῦντα* ‖ [b–b] prb add; al עַל־עפר־ארץ vel sol ארץ add hab ‖ [c–c] add? ‖ **8** [a] frt dl ־על et l וּבְגֵי cf 𝔊 ‖ [b–b] add? ‖ **9** [a] frt l c mlt Mss יכם־.

לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי׃
11 וָאָקִים מִבְּנֵיכֶם לִנְבִיאִים וּמִבַּחוּרֵיכֶם לִנְזִרִים ל.ל.ל
הַאַף אֵין־זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃
12 וַתַּשְׁקוּ אֶת־הַנְּזִרִים יָיִן
וְעַל־הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם לֵאמֹר לֹא תִנָּבְאוּ׃ ל
13 הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיק תַּחְתֵּיכֶם
כַּאֲשֶׁר תָּעִיק הָעֲגָלָה הַמְמֻלְאָה לָהּ עָמִיר׃ ל.ב
14 וְאָבַד מָנוֹס מִקָּל וְחָזָק לֹא־יְאַמֵּץ כֹּחוֹ ל.ב
וְגִבּוֹר לֹא־יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ 15 וְתֹפֵשׂ הַקָּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד ג11. ח12 מז פסוק לא לא לא
וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יְמַלָּט וְרֹכֵב הַסּוּס לֹא יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ׃ ח12. ח12
16 וְאַמִּיץ לִבּוֹ בַּגִּבּוֹרִים עָרֹם יָנוּס בַּיּוֹם־הַהוּא ד
נְאֻם־יְהוָה׃ פ

3 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל
כָּל־הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃
2 רַק אֶתְכֶם יָדַעְתִּי מִכֹּל מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה ג
עַל־כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־עֲוֹנֹתֵיכֶם׃
3 הֲיֵלְכוּ שְׁנַיִם יַחְדָּו בִּלְתִּי אִם־נוֹעָדוּ׃ ל
4 הֲיִשְׁאַג אַרְיֵה בַּיַּעַר וְטֶרֶף אֵין לוֹ ל
הֲיִתֵּן כְּפִיר קוֹלוֹ מִמְּעֹנָתוֹ בִּלְתִּי אִם־לָכָד׃ ל
5 הֲתִפֹּל צִפּוֹר עַל־פַּח הָאָרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לָהּ ל.ל
הֲיַעֲלֶה־פַּח מִן־הָאֲדָמָה וְלָכֹד לֹא יִלְכֹּד׃ ל. ל וחד מן ב מל בלישׁ. ל וחד מן ב מל בלישׁ
6 אִם־יִתָּקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעָם לֹא יֶחֱרָדוּ יב ר״פ אם אם2. ג3. ב
אִם־תִּהְיֶה רָעָה בְּעִיר וַיהוָה לֹא עָשָׂה׃ [הַנְּבִיאִים׃
7 a כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יְהוִה דָּבָר כִּי אִם־גָּלָה סוֹדוֹ אֶל־עֲבָדָיו
8 אַרְיֵה שָׁאָג מִי לֹא יִירָא ל. ג מל בלישׁ
אֲדֹנָי a יְהוִה דִּבֶּר מִי לֹא יִנָּבֵא׃

[11] Mm 3236. [12] Mm 3058. Cp 3 [1] Mm 81. [2] Mm 519. [3] Mm 3005.

14 a–a nonn add hab ‖ **15** a–a nonn add hab ‖ b **G** *διασωθῇ*, prb l יְמָלֵט cf **S**𝔗𝔙 ‖ **16** a–a add? ‖ **Cp 3,1** a **G** *οἴκος* = בֵּית ‖ **4** a prb add ‖ **5** a > **G**, dl ‖ **7** a tot v add ‖ **8** a add?

9 הַשְׁמִיעוּ עַל־אַרְמְנוֹת בְּאַשְׁדּוֹד[a] וְעַל־אַרְמְנוֹת בְּאֶרֶץ[b] מִצְרָיִם
וְאִמְרוּ[c] הֵאָסְפוּ עַל־הָרֵי[d] שֹׁמְרוֹן וּרְאוּ מְהוּמֹת רַבּוֹת[e] בְּתוֹכָהּ
וַעֲשׁוּקִים בְּקִרְבָּהּ׃ [בְּאַרְמְנוֹתֶיהָם[b]׃ פ

ג ר״פ.ג.ל.ל 10 וְלֹא־יָדְעוּ עֲשׂוֹת־נְכֹחָה[a] נְאֻם־יְהוָה[a] הָאוֹצְרִים חָמָס וָשֹׁד

כט.ל 11 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה צַר וּסְבִיב[b] הָאָרֶץ
וְהוֹרֵד[c] מִמֵּךְ עֻזֵּךְ וְנָבְזוּ אַרְמְנוֹתָיִךְ׃ ל

ת כטע בסיפ[7] 12 כֹּה אָמַר יְהוָה
ל כַּאֲשֶׁר יַצִּיל הָרֹעֶה מִפִּי הָאַרְיֵ
ל.כח שְׁתֵּי כְרָעַיִם אוֹ בְּדֶל־אֹזֶן
ד בסיפ[8] כֵּן יִנָּצְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

ל הַיֹּשְׁבִים בְּשֹׁמְרוֹן בְּפִאַת מִטָּה[a] וּבְדַמֶּשֶׂק עֶרֶשׂ[a]׃

ב.ו[9] וכל יחזק דכות במד.ה 13 שִׁמְעוּ וְהָעִידוּ בְּבֵית יַעֲקֹב[a] נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת[a]׃
14 כִּי בְיוֹם פָּקְדִי פִּשְׁעֵי־יִשְׂרָאֵל עָלָיו[a]
וּפָקַדְתִּי[b] עַל־מִזְבְּחוֹת[c] בֵּית־אֵל[b]
וְנִגְדְּעוּ קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְנָפְלוּ לָאָרֶץ׃
15 וְהִכֵּיתִי בֵּית־הַחֹרֶף עַל־בֵּית הַקָּיִץ
ל וְאָבְדוּ בָּתֵּי הַשֵּׁן וְסָפוּ[a] בָּתִּים רַבִּים[a]
נְאֻם־יְהוָה׃ ס

ל 4 1 שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבָּשָׁן אֲשֶׁר[a] בְּהַר שֹׁמְרוֹן
ל.ל הָעֹשְׁקוֹת דַּלִּים הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים
ל.ט פת ב׳ מנח בליש. הָאֹמְרֹת לַאדֹנֵיהֶם[b] הָבִיאָה וְנִשְׁתֶּה׃
2 נִשְׁבַּע אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם[b]
יב.ל.ל.ל.ל וְנָשָׂא אֶתְכֶם[c] בְּצִנּוֹת וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוּגָה׃

[4]Mm 2470. [5]Mm 2186. [6]Mm 3027. [7]Mm 3166. [8]Mm 953. [9]Mm 2459. Cp 4 [1]Mm 3059. [2]Mm 3060. [3]Mm 545.

9 [a] G ἐν Ἀσσυρίοις, prp בְּאַשּׁוּר ‖ [b] > G* cf 11; prb l (מצרים)בְּ ‖ [c] add (an exc nonn vb)? ‖ [d] G(S) τὸ ὄρος, prb l הַר ‖ [e] add? ‖ [f–f] frt add ‖ **10** [a–a] add ‖ [b] frt add ‖ **11** [a] > S ‖ [b] S *nhdrjh*, prb l יְסוֹבֵב ‖ [c] l c pc Mss SC והורד; mlt Mss והרד ‖ **12** [a–a] frt l וּבְעֶרֶשׂ דַּמֶּשֶׂק cf V; add? ‖ **13** [a–a] add; al l sol נאם יהוה ‖ **14** [a] add? ‖ [b–b] add an exc hemist? ‖ [c] prp מִזְבַּח ‖ **15** [a–a] prp בָּתֵּי הַבְּנִים ‖ **Cp 4,1** [a] prb add ‖ [b] prp יהן– ‖ **2** [a] > G*, add? ‖ [b] prp יכן– ‖ [c] prp אַפְּכֶן.

3 וּפִרְצִים תֵּצֶאנָה[a] אִשָּׁה נֶגְדָּהּ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה[b] הַהַרְמֹנָה[c]
נְאֻם־יְהוָה׃

4 בֹּאוּ בֵית־אֵל וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ[a] לְפַשֵּׁעַ
וְהָבִיאוּ לַבֹּקֶר זִבְחֵיכֶם לִשְׁלֹשֶׁת יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃

5 וְקַטֵּר[a] מֵחָמֵץ תּוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת הַשְׁמִיעוּ
כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

6 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם
נְקִיּוֹן שִׁנַּיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם
וְחֶסֶר לֶחֶם בְּכָל מוֹקְמֹתֵיכֶם
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃

7 וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי מִכֶּם אֶת־הַגֶּשֶׁם
בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לַקָּצִיר[a] וְהִמְטַרְתִּי עַל־עִיר אֶחָת
וְעַל־עִיר אַחַת לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר וְחֶלְקָה
אֲשֶׁר־לֹא־תַמְטִיר[b] עָלֶיהָ תִּיבָשׁ׃ 8 וְנָעוּ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ
עָרִים אֶל־עִיר אַחַת לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׂבָּעוּ[a]
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃

9 הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשְּׁדָפוֹן וּבִירָקוֹן
הַרְבּוֹת[a] גַּנֹּתֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם
[b]וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם יֹאכַל הַגָּזָם[b]
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ ס

10 שִׁלַּחְתִּי בָכֶם דֶּבֶר בְּדֶרֶךְ[a] מִצְרָיִם
הָרַגְתִּי בַחֶרֶב בַּחוּרֵיכֶם עִם שִׁבְיַ[b] סוּסֵיכֶם
וָאַעֲלֶה בְּאַשׁ[d] מַחֲנֵיכֶם וּבְאַפְּכֶם[cc]

---

3 [a–a] 𝔊 *καὶ ἐξενεχθήσεσθε γυμναί* = וַעֲרֻמוֹת תּוּצָאנָה?; frt l תּוּצָאנָה (פְּרוּצוֹת vel) פְּרוּצוֹת ‖ [b] 𝔊 (σ′𝔙) *καὶ ἀπορριφήσεσθε*, l וְהָשְׁ ‖ [c] 𝔊* *εἰς τὸ ὄρος τὸ Ρεμμαν*, α′ 𝔊^{OC} *ὄρος ερμωνα*, σ′(𝔖𝔗) *εἰς Ἀρμενίαν*; prp הַחֶרְמֹנָה, al הַמַּדְמֵנָה ‖ 4 [a] frt l וְהִ cf aα ‖ 5 [a] l וקטרו ‖ 7/8 [a–a] prb add ‖ [b] prb l c pc Mss 𝔊𝔙 אמטיר, cf 7aδ ‖ 9 [a] prb l הַחֶרֵבְתִּי ‖ [b–b] add? ‖ 10 [a] prp כְּדֶבֶר; al dl ‖ [b] prp צְבִי, al dl עם שבי סוסיכם ‖ [c–c] add? al aβ add hab ‖ [d] pc Mss 𝔊 שָׁאֶשׁ, frt recte ‖ [e] prp בְּאַ cf 𝔊; al dl (cf [d]) et ins ובאפי in init 11.

וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃
11 [a]הָפַכְתִּי בָכֶם[b]
כִּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה ג[14]
וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל מִשְּׂרֵפָה ב[15]
וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ ס
12 לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ יִשְׂרָאֵל [a]עֵקֶב כִּי־זֹאת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ יד פסוק לך לך[16]
הָכֹון לִקְרַאת־אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃ 13 כִּי הִנֵּה ב חד מל וחד חס
יוֹצֵר הָרִים[a] וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־שֵּׂחֹו ל חס. ב
עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה[b] וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ
יְהוָה [c]אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת[c] שְׁמֹו׃ ס יג[17]
5 1 שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עָלֵיכֶם קִינָה בֵּית לח
יִשְׂרָאֵל׃
2 נָפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל
נְטֻשָׁה עַל־אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָה׃ ל. ל
3 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִֹה[b] יג[1]
הָעִיר הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה
וְהַיּוֹצֵאת[c] מֵאָה תַּשְׁאִיר עֲשָׂרָה [d]לְבֵית יִשְׂרָאֵל[d]׃ ס ב[2] חד חס וחד מן ה מל בלישׁ. ד[3] וכל יחזק דכות ב מ א
4 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל כי[4] מיחד[4]. ג[5]. ד[3] וכל יחזק דכות ב מ א
דִּרְשׁוּנִי וְחְיוּ׃ 5 וְאַל־תִּדְרְשׁוּ בֵּית־אֵל ח
וְהַגִּלְגָּל לֹא תָבֹאוּ וּבְאֵר שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ ב. ד[6]
כִּי הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵית־אֵל יִהְיֶה לְאָוֶן׃
6 דִּרְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְחְיוּ פֶּן־[a]יִצְלַח כָּאֵשׁ[a] בֵּית יוֹסֵף ח
וְאָכְלָה וְאֵין־מְכַבֶּה [b]לְבֵית־אֵל[b]׃
7 הַהֹפְכִים[a] לְלַעֲנָה[b] מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לָאָרֶץ הִנִּיחוּ׃ ל. ב. ד[8] ב מנה בלישׁ

[14]Mm 2257. [15]Mm 3149. [16]Mm 1860. [17]Mm 2015. Cp 5 [1]Mm 2827. [2]Mm 4131. [3]Mm 2435. [4]Mm 2049. [5]Mm 2888. [6]Mm 3062. [7]Mp sub loco. [8]Mm 1559.

11 [a] cf 10[c] ‖ [b] prp בְּתֵיכֶם ‖ **12** [a–a] prb add ‖ **13** [a] 𝔊 *βροντήν* = רַעַם ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊 וְעֵי ‖ [c–c] prb dl cf 5,8 9,6 ‖ **Cp 5,3** [a] > 𝔊*, add ‖ [b] huc tr לבית ישׂראל ex 3b, cf 4a ‖ [c] frt l וְהָעִיר הַיּוֹ׳ ‖ [d–d] cf [b] ‖ **6** [a–a] prp יְשַׁלַּח באשׁ aut בְּ יצלח באשׁ aut יצלח לַהַב אשׁ בְּ ‖ [b–b] 𝔊 *τῷ οἴκῳ Ισραηλ* cf Hos 10,15, frt l לבית־יִשְׂרָאֵל; al add hab ‖ **7** [a] frt l הַ(ה)י׳ cf 5,18 6,1 ‖ [b] 𝔊 *εἰς ὕψος* = לְמַעֲלָה?

8 [a]עֹשֵׂה כִימָה וּכְסִיל ה ר״פ
וְהֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ
הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ י מל בליש . ה
יְהוָה[b] שְׁמוֹ׃ ס ד
9 הַמַּבְלִיג[a] שֹׁד[c] עַל־עָז[bd] וְשֹׁד[c] עַל־מִבְצָר[e] יָבוֹא׃ ל . ז קמ למערב[g]

10 שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים יְתָעֵבוּ׃ ה . ד קמ בליש
11 לָכֵן יַעַן בּוֹשַׁסְכֶם[a] עַל־דָּל וּמַשְׂאַת[b]־בַּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ ב בטע בסיפ . ל . ל[10]
בָּתֵּי גָזִית בְּנִיתֶם וְלֹא־תֵשְׁבוּ בָּם ל
כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃
12 כִּי יָדַעְתִּי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים חַטֹּאתֵיכֶם[a] ג[11] חס וכל אוריית דכות ב מ א
צֹרְרֵי צַדִּיק לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים בַּשַּׁעַר הִטּוּ׃ ג חס[12] . ג חס[13]
13 לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִיא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה הִיא׃ ב חס[14]

14 דִּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן תִּחְיוּ ג
וְיִהְיֶה־כֵּן יְהוָה[a] אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת[a] אִתְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם׃ לב . יב[16]
15 שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ טוֹב וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט ל
אוּלַי יֶחֱנַן יְהוָה[a] אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת[a] שְׁאֵרִית יוֹסֵף׃ ס יג[16]

16 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי[c] צְבָאוֹת אֲדֹנָי[a] ב בטע בסיפ . יג[16]
בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־חוּצוֹת יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ ב ובפסוק[15]
וְקָרְאוּ אִכָּר אֶל־אֵבֶל וּמִסְפֵּד אֶל־[b]יוֹדְעֵי נֶהִי׃ ב . ג בליש[17] . ד מל[18]
17 [a]וּבְכָל־כְּרָמִים[b] מִסְפֵּד[a] כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבֶּךָ אָמַר יְהוָה׃ ס כ ס״פ[19]

18 הוֹי הַמִּתְאַוִּים אֶת־יוֹם יְהוָה ב[20]
לָמָּה־זֶּה לָכֶם יוֹם יְהוָה הוּא[a] חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃
19 כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ מִפְּנֵי הָאַרְיֵה וּפְגָעוֹ הַדֹּב ג דמטע[21] . ל

[9] Mm 3655. [10] Mm 326. [11] Mm 3063. [12] Mm 2249. [13] Mm 1729. [14] Mm 3247. [15] Mp sub loco. [16] Mm 2015. [17] Mm 3064. [18] Mm 4068. [19] Mm 2481. [20] Nu 11,34. [21] Mm 1025.

8 [a] exc init ‖ [b] pc Mss + צְבָאוֹת, 𝔊* + *ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ* ‖ **9** [a] 𝔊 *ὁ διαιρῶν*, prp המפליג, al הַמַּפִּיל ‖ [b–b] 𝔊 *συντριμμὸν ἐπ᾽ ἰσχύν*, prp שֶׁבֶר עַל־עֹז ‖ [c] prp שׁר taurus ‖ [d] prp עִז capella ‖ [e] prp מְבַצֵּר vindemiator ‖ [f] prb l יביא cf Vrs ‖ **11** [a] prp בּוֹסְכֶם ‖ [b] 𝔊 *καὶ δῶρα*, frt l ומשאת ‖ **12** [a] frt l חַטָּאֵיכֶם ‖ **14** [a–a] prb add ‖ **15** [a–a] prb add ‖ **16** [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b–b] prb l ואל־מספד cf 𝔖 ‖ **17** [a–a] nonn add hab ‖ [b] 𝔊 *ὁδοῖς* ‖ **18** [a] 𝔊 *καὶ αὐτή*, frt l והוא.

וּבָא הַבַּיִת וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־הַקִּיר וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ׃ ד22.ג
20 הֲלֹא־חֹשֶׁךְ יוֹם יְהוָה וְלֹא־אוֹר וְאָפֵל וְלֹא־נֹגַהּ לוֹ׃ ל חס בסיפ
21 שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי חַגֵּיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּעַצְּרֹתֵיכֶם׃ ב23.ל
22 [a]כִּי אִם־תַּעֲלוּ־לִי עֹלוֹת[ba]
וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֶרְצֶה וְשֶׁלֶם[c] מְרִיאֵיכֶם לֹא אַבִּיט׃ ל
23 הָסֵר[a] מֵעָלַי הֲמוֹן שִׁרֶיךָ[b] וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ[b] לֹא אֶשְׁמָע׃ ל.ב
24 וְיִגַּל כַּמַּיִם מִשְׁפָּט וּצְדָקָה כְּנַחַל אֵיתָן׃ [יִשְׂרָאֵל׃ ל
25 [a]הַזְּבָחִים וּמִנְחָה[b] הֲנִגַּשְׁתֶּם־לִי[s] בַּמִּדְבָּר[c] אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית
26 וּנְשָׂאתֶם[a] אֶת סִכּוּת[b] מַלְכְּכֶם וְאֶת כִּיּוּן[c] צַלְמֵיכֶם[d] כּוֹכַב ב24.ל.ל.ב חד פת וחד קמ25
[אֱלֹהֵיכֶם[d] אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם׃
27 וְהִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מֵהֲלְאָה לְדַמָּשֶׂק אָמַר יְהוָה׃ ג ב קמ וחד פת26.ג27
[a]אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ[a]׃ פ

6 1 הוֹי הַשַּׁאֲנַנִּים בְּצִיּוֹן[a] וְהַבֹּטְחִים בְּהַר שֹׁמְרוֹן ג.ל
נְקֻבֵי רֵאשִׁית הַגּוֹיִם [b]וּבָאוּ לָהֶם בֵּית[b] יִשְׂרָאֵל׃ [פְּלִשְׁתִּים[b] כח.ל
2 עִבְרוּ כַלְנֵה וּרְאוּ וּלְכוּ מִשָּׁם[a] חֲמָת רַבָּה וּרְדוּ גַת־ ל[1].ל וכל חמת אף דכות
הַטּוֹבִים[c] מִן־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה אִם־רַב [d]גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם[d]׃ ג ב חס וחד מל
3 הַמְנַדִּים לְיוֹם רָע וַתַּגִּישׁוּן שֶׁבֶת[a] חָמָס׃ ל.ל
4 הַשֹּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת שֵׁן וּסְרֻחִים עַל־עַרְשׂוֹתָם ב.ל[2]
וְאֹכְלִים כָּרִים מִצֹּאן וַעֲגָלִים מִתּוֹךְ מַרְבֵּק׃ ד[3]
5 הַפֹּרְטִים עַל־פִּי הַנָּבֶל כְּדָוִיד[a] חָשְׁבוּ לָהֶם כְּלֵי־שִׁיר׃ ג מיחד וכל עשייה דכות[4].ב[5] ול בסיפ
6 הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי יַיִן וְרֵאשִׁית שְׁמָנִים יִמְשָׁחוּ ה[6]
[a]וְלֹא נֶחְלוּ עַל־שֵׁבֶר יוֹסֵף[ba]׃ ב.ג בלישׁ[7]
7 לָכֵן עַתָּה יִגְלוּ בְרֹאשׁ גֹּלִים וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים׃ פ לה[8].ל

[22]Mm 3065. [23]Mm 3066. [24]Gn 45,19. [25]Mm 974. [26]Mm 2732. [27]Mm 2015. Cp 6 [1]וחד וכלנה Gn 10,10. [2]Mp sub loco. [3]Mm 2715. [4]Mm 1654. [5]Mm 2781. [6]Mm 1157. [7]Mm 2445. [8]Mm 2840.

22 [a–a] nonn add hab ‖ [b] exc fin stich ‖ [c] prp וְשַׁלְמֵי ‖ **23** [a] prp הָסִירוּ ‖ [b] prb l שִׁירֵיכֶם et נִבְלֵיכֶם ‖ **25** [a] tot v add? ‖ [b] > Ms, add? ‖ [c] > 𝔊* ‖ **26** [a] prp וְנִשֵּׂאתֶם ‖ [b] 𝔊 σ′(𝔖𝔙) *τὴν σκηνήν*, frt l סֻכַּת; prp סַכּוּת aut מַסֵּכוֹת ‖ [c] frt add; prp כִּיּוֹן aut כִּיּוּן ‖ [d–d] add, gl ‖ **27** [a–a] add? ‖ **Cp 6,1** [a] prp בִּגְאוֹנָם ‖ [b–b] prb l וְכֵאלֹהִים בְּבֵית ‖ **2** [a] add? al tr post ורדו ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תִּים– ‖ [c] prb l הֲיַטַבְתֶּם, al ins אַתֶּם ‖ [d–d] l מִגְּבוּלָם גְּבוּלְכֶם vel גבולכם מגבולם ‖ **3** [a] prb l שְׁנַת; prp שָׁבֶר וְ vel שֹׁד וְ ‖ **5** [a] add (gl)? prp הַיָּדַד ‖ [b] prp כְּ, al ־כָל ‖ **6** [a–a] nonn cj c 13a ‖ [b] exc fin v?

8 נִשְׁבַּע אֲדֹנָי[a] יְהוִה בְּנַפְשׁוֹ נְאֻם־יְהוָה[b] אֱלֹהֵי צְבָאוֹת[b]
מְתָאֲבֵ[c] אֲנֹכִי אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב וְאַרְמְנֹתָיו שָׂנֵאתִי
וְהִסְגַּרְתִּי עִיר וּמְלֹאָהּ׃
9 וְהָיָה אִם־יִוָּתְרוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבַיִת אֶחָד וָמֵתוּ׃ 10 [a]וְנָשָׂא
דֹדוֹ וּמְסָרְפוֹ[a] לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת וְאָמַר לַאֲשֶׁר
בְּיַרְכְּתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר אֶפֶס וְאָמַר הָס כִּי לֹא
לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם יְהוָה׃
11 כִּי־הִנֵּה יְהוָה מְצַוֶּה[a]
וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטֹן בְּקֻעִים׃
12 הֲיִרְצ֣וּן בַּסֶּלַע סוּסִים אִם־יַחְרֹשׁ[a] בַּבְּקָרִים[b]
כִּי־הֲפַכְתֶּם לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט וּפְרִי צְדָקָה לְלַעֲנָה׃
13 [a]הַשְּׂמֵחִים לְלֹא דָבָר[b]
הָאֹמְרִים הֲלוֹא בְחָזְקֵנוּ לָקַחְנוּ לָנוּ קַרְנָיִם׃ [הַצְּבָאוֹת[a] גּוֹי
14 כִּי הִנְנִי מֵקִים עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל[a] נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי
וְלָחֲצוּ אֶתְכֶם מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל הָעֲרָבָה׃ ס

7 1 כֹּה הֶרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה יוֹצֵר[b] גֹּבַי בְּתְחִלַּת עֲלוֹת הַלָּקֶשׁ
וְהִנֵּה־לֶקֶשׁ[d] אַחַר גִּזֵּי הַמָּלֹךְ׃[c] 2 [a]וְהָיָה אִם־כִּלָּה[a] לֶאֱכֹל אֶת־עֵשֶׂב
הָאָרֶץ וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה סְלַח־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃ 3 נִחַם
יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר[a] יְהוָה׃
4 כֹּה הֶרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה קֹרֵא[b] לָרִב בָּאֵשׁ[b] אֲדֹנָי[c] יְהוִה[c]
וַתֹּאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה אֶת־הַחֶלֶק׃ 5 וָאֹמַר אֲדֹנָי יְהוִה
חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא׃ 6 נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־
הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי[a] יְהוִה׃ ס

9 Mm 2015. 10 Mm 2340. 11 Mm 3067. 12 Mm 3068. 13 Mm 1460. 14 Mm 1406. 15 Mm 3069. 16 Mm 3070. 17 Mm 2442. Cp 7 1 Mm 1834. 2 Mp sub loco. 3 Mm 1640. 4 Mm 1775. 5 Mm 2481. 6 Mm 3480. 7 Mm 1526.

8 [a] > Ms G || [b–b] > Ms G*, add || [c] = מתעב cf Vrs || **10** [a–a] G *καὶ λήμψονται οἱ οἰκεῖοι αὐτῶν καὶ παραβιῶνται*, prp וְנִשְׂאֲרוּ מִתֵּי מִסְפָּר || **11** [a] exc nonn vb? || **12** [a] prp יֵחָרֵשׁ || [b] 1 בַּבָּקָר יָם || **13** [a] frt ins הוֹי || [b] exc hemist? || **14** [a–a] > G*, add; al tr ad fin v || **Cp 7,1** [a] > pc Mss G* cf 4[a].6[a].7[b] 8,1[a] || [b] prp יֹצֵר (cf G) aut יוֹצֵא || [c–c] nonn add hab (gl) || [d] G *βροῦχος* = יֶלֶק? || **2** [a–a] prb 1 וַיְהִי הָא מְכַלֶּה || **3** [a] pc Mss + אֲדֹנָי || **4** [a] > G* || [b–b] prb 1 לַהֶבֶת אֵשׁ || [c–c] dl, gl || **6** [a] > Ms G*.

7 כֹּה הֶרְאַנִי וְהִנֵּה [a]אֲדֹנָי[b] נִצָּב עַל־[c]חוֹמַת אֲנָךְ[c] וּבְיָדוֹ אֲנָךְ׃ ד[a]
8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה עָמוֹס וָאֹמַר אֲנָךְ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי[a] ד
הִנְנִי שָׂם אֲנָךְ בְּקֶרֶב עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבֹר לוֹ׃ ד. יט. ד מל[g]

9 וְנָשַׁמּוּ בָּמוֹת יִשְׂחָק וּמִקְדְּשֵׁי יִשְׂרָאֵל יֶחֱרָבוּ ד כינוי ליצחק[10]
וְקַמְתִּי עַל־בֵּית יָרָבְעָם בֶּחָרֶב׃ פ

10 וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָהוּ כֹהֵן בֵּית־אֵל אֶל־יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר ט[11]
קָשַׁר עָלֶיךָ עָמוֹס בְּקֶרֶב בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא־תוּכַל הָאָרֶץ לְהָכִיל
אֶת־כָּל־דְּבָרָיו׃ 11 כִּי־כֹה אָמַר עָמוֹס ב
בַּחֶרֶב יָמוּת יָרָבְעָם וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ ס לג

12 וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ אֶל־עָמוֹס חֹזֶה לֵךְ בְּרַח־לְךָ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה ט
וֶאֱכָל־שָׁם לֶחֶם וְשָׁם תִּנָּבֵא׃ 13 וּבֵית־אֵל לֹא־תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא יג
כִּי מִקְדַּשׁ־מֶלֶךְ הוּא וּבֵית מַמְלָכָה הוּא׃ ס 14 וַיַּעַן עָמוֹס ב פסוק דמטעמ הוא הוא[12]
וַיֹּאמֶר אֶל־אֲמַצְיָהוּ לֹא־נָבִיא אָנֹכִי וְלֹא בֶן־נָבִיא אָנֹכִי כִּי־בוֹקֵר[a] ט[11]. ל
ס[h] אָנֹכִי וּבוֹלֵס שִׁקְמִים׃ 15 וַיִּקָּחֵנִי יְהוָה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן וַיֹּאמֶר[c] אֵלַי[c] ח[13] בטע וכל זקף אחנח וס״פ דכות ב מ״א. ד[14]
יְהוָה לֵךְ הִנָּבֵא[c] אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 16 וְעַתָּה שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה אַתָּה ו[15]. ד[16]
אֹמֵר לֹא תִנָּבֵא עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא תַטִּיף עַל־בֵּית יִשְׂחָק׃ 17 לָכֵן[c] ד כינוי ליצחק[10]. ג בטע בסיפ. ב[17]
כֹּה־אָמַר[c] יְהוָה
אֶשְׁתְּךָ בָּעִיר תִּזְנֶה וּבָנֶיךָ[c] וּבְנֹתֶיךָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ ז. ג[18]
וְאַדְמָתְךָ בַּחֶבֶל תֵּחָלֵק וְאַתָּה עַל־אֲדָמָה טְמֵאָה תָּמוּת ל. יא[19]
וְיִשְׂרָאֵל גָּלֹה יִגְלֶה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ ס לג

8 1 כֹּה הֶרְאַנִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה וְהִנֵּה כְלוּב קָיִץ׃ 2 וַיֹּאמֶר מָה־אַתָּה רֹאֶה
עָמוֹס וָאֹמַר כְּלוּב קָיִץ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
בָּא הַקֵּץ אֶל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לֹא־אוֹסִיף עוֹד עֲבֹר לוֹ׃ ד[1]. יט. ד מל[2]
3 וְהֵילִילוּ שִׁרוֹת[a] הֵיכָל[b] בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם[c] אֲדֹנָי[c] יְהוִה[b] ז[3] וכל יחזק דכות ב מ״ד

[8] Mm 2013. [9] Mp sub loco. [10] Mm 2659. [11] Mm 3071. [12] Okhl 342. [13] Mm 1571. [14] Mm 2280. [15] Mm 2860. [16] Mm 364. [17] Mm 2168. [18] Mm 122. [19] Mm 512. Cp 8 [1] Mm 364. [2] Mp sub loco. [3] Mm 2459.

7 [a–a] prp אנך נצב על־חומה ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊* יהוה et tr c 𝔊 post יהוה הראני cf 𝔙 ‖ [c–c] l חוֹמָה ‖ **8** [a] 𝔊 *aipólos*, frt l נוֹקֵד ‖ **Cp 8,1** [a] > 2 Mss 𝔊* ‖ **3** [a] prb l שָׁרוֹת ‖ [b–b] nonn add hab ‖ [c] > 𝔊*, frt recte.

רַב הַפֶּגֶר בְּכָל־מָקוֹם [d]הַשְׁלֵךְ הַס[d]׃ פ ד

4 שִׁמְעוּ־זֹאת הַשֹּׁאֲפִים[a] אֶבְיוֹן וְלַשְׁבִּית[b] עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃ ב. ל. עניי ק
5 לֵאמֹר[a] מָתַי יַעֲבָר הַחֹדֶשׁ וְנַשְׁבִּירָה שֵׁבֶר[b] וְהַשַּׁבָּת וְנִפְתְּחָה־בָּר ט ר״פ[4]. ל. ל
לְהַקְטִין אֵיפָה וְלַהַגְדִּיל שֶׁקֶל וְלְעַוֵּת מֹאזְנֵי מִרְמָה׃ ל
6 [a]לִקְנוֹת בַּכֶּסֶף דַּלִּים וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נַעֲלָיִם[a] [b]וּמַפַּל בַּר נַשְׁבִּיר[b]׃ ב. ל
7 נִשְׁבַּע יְהוָה בִּגְאוֹן יַעֲקֹב אִם־אֶשְׁכַּח לָנֶצַח כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃

8 הַעַל זֹאת לֹא־תִרְגַּז הָאָרֶץ וְאָבַל כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ ל. מט מל בגביא
וְעָלְתָה כָאוֹר[a] כְּלֵהּ וְנִגְרְשָׁה[b] וְנִשְׁקְהָה[c] כִּיְאוֹר מִצְרָיִם׃ ס ונשקעה ק. ו מל

9 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם[a] אֲדֹנָי יְהוִה[a] ו בטע בסיק. ז[5] וכל יחזק דכות ב מ ד
וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרָיִם וְהַחְשַׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אוֹר׃ יב. ל
10 וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה ג פסוק וכל כל כל
וְהַעֲלֵיתִי עַל־כָּל־מָתְנַיִם שָׂק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה ד קמ וכל בשק אתנח וס״פ דכות[9]
וְשַׂמְתִּיהָ כְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר׃ יא[7]

11 הִנֵּה | יָמִים בָּאִים נְאֻם[a] אֲדֹנָי יְהוִה[a] ז[5] וכל יחזק דכות ב מ ד
וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ ג
לֹא־רָעָב לַלֶּחֶם[b] וְלֹא־צָמָא לַמָּיִם[b] ד[8]. ה[9]
כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֶת־דִּבְרֵי[c] יְהוָה׃ ה
12 וְנָעוּ מִיָּם[a] עַד־יָם וּמִצָּפוֹן וְעַד[a]־מִזְרָח יְשׁוֹטְטוּ ג[10]. ג[11]. יז פסוק עד ועד[12]. ב חד מל וחד חס[13]
לְבַקֵּשׁ[b] אֶת־דְּבַר־יְהוָה[b] וְלֹא יִמְצָאוּ׃ [בַּצָּמָא[b]׃
13 [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] תִּתְעַלַּפְנָה הַבְּתוּלֹת הַיָּפוֹת וְהַבַּחוּרִים
14 [a]הַנִּשְׁבָּעִים[a] בְּאַשְׁמַת[b] שֹׁמְרוֹן ל

[4]Mm 3072. [5]Mm 2459. [6]Mm 2484. [7]Mm 1630. [8]Mm 3073. [9]Mm 494. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3169. [12]Mm 912. [13]Mm 3074.

3 [d–d] crrp; G *ἐπιρρίψω σιωπήν*, prp הַשְׁלִיכֵם vel הַשְׁלִיכֶם; exc nonn vb? ‖ **4** [a] prp הַשָּׁאֲפִים cf 2,7 ‖ [b] frt dl ו et l לְהַשְׁבִּית; prp לשחית ‖ [c] K עַנְוֵי ‖ **5** [a] add ‖ [b] > G, dl ‖ **6** [a–a] > Ms, prb dl cf 2,6 ‖ [b–b] prb dl, gl; al cj c 5a ‖ **8** [a] l c nonn Mss GSC כַּיְאוֹר cf 9,5 ‖ [b] > Ms G, dl ‖ [c] mlt Mss ut Q cf Vrs et 9,5 ‖ **9** [a–a] G*(S) *κύριος* ‖ **11** [a–a] G*(SV) *λέγει κύριος*; nonn add hab ‖ [b–b] nonn add hab ‖ [c] l c pc Mss GSV דְּבַר cf 12; al dl יהוה et l דִּבְרֵי ‖ **12** [a] frt l c pc Mss עד ‖ [b–b] prp דִּבְרֵי ‖ **13** [a–a] nonn add hab ‖ [b] prb add; prp הָאַמְצִים ‖ **14** [a] prb huc tr v b ‖ [b] prp בַּאֲשֵׁרַת.

וְאָמְרוּ חַי אֱלֹהֶיךָ דָּן וְחַי דֶּרֶךְ[c] בְּאֵר־שָׁבַע
[d]וְנָפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד[d]: ס

9 1 רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר[a] הַךְ[b] הַכַּפְתּוֹר וְיִרְעֲשׁוּ[c]
הַסִּפִּים
[d]וּבְצַּעֵם[e] בְּרֹאשׁ[f][d] כֻּלָּם וְאַחֲרִיתָם בַּחֶרֶב אֲהָרֹג
לֹא־יָנוּס לָהֶם נָס וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פָּלִיט:
2 אִם־יַחְתְּרוּ בִשְׁאוֹל מִשָּׁם יָדִי תִקָּחֵם
וְאִם־יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אוֹרִידֵם:
3 וְאִם־יֵחָבְאוּ בְּרֹאשׁ הַכַּרְמֶל מִשָּׁם אֲחַפֵּשׂ וּלְקַחְתִּים [וּנְשָׁכָם:
וְאִם־יִסָּתְרוּ [a]מִנֶּגֶד עֵינַי[a] בְּקַרְקַע הַיָּם מִשָּׁם[b] אֲצַוֶּה אֶת־הַנָּחָשׁ
4 וְאִם־יֵלְכוּ בַשִּׁבְיָ[a] לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם[b] מִשָּׁם[c] אֲצַוֶּה אֶת־הַחֶרֶב
וְשָׂמְתִי עֵינַי עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה: [וַהֲרָגָתַם
5 [a]וַאדֹנָי יְהוִה הַצְּבָאוֹת[a]
הַנּוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג [b]וְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ[b]
וְעָלְתָה כַיְאֹר כֻּלָּהּ וְשָׁקְעָה כִּיאֹר מִצְרָיִם:
6 הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָו[a] וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ
הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ
יְהוָה[b] שְׁמוֹ:
7 הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל [a]נְאֻם־יְהוָה[a]
הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֱלֵיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּפְלִשְׁתִּיִּים מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר:
8 הִנֵּה [a]עֵינֵי[a] אֲדֹנָי יְהוִה[a] בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה
וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה

14 Mm 2493. Cp 9 1 Mp sub loco. 2 Mm 4217. 3 Mm 2840. 4 Mm 3052. 5 Mm 3044. 6 Mm 3075. 7 Mm 4191. 8 Nu 5,17. 9 Mm 2501. 10 Mm 2508. 11 Mm 755. 12 Mm 2946. 13 Mm 2292. 14 Mm 3076. 15 Mm 953.

14 c **𝔊** *ὁ θεός (= θεῖος) σου*; prb l דִּדְךָ ‖ d–d prb tr ante v a ‖ **Cp 9,1** a prb tr post הספים ‖ b prb l וַיַּךְ aut (ו)מַכֵּה ‖ c l ויערשו ‖ d–d prp אֶבְצַע ראשׁ ‖ e prb l אֶבְצָעֵם ‖ f prp בְּרַעַשׁ ‖ **3** a–a add ‖ b prb dl; prp שׁם ‖ **4** a frt gl ‖ b sic L, mlt Mss Edd אֹיְבֵי ‖ c cf 3b ‖ **5** a–a add? cf 6b ‖ b–b Mur ואבל כל יושב בה ‖ **6** a l עֲלִיָּתוֹ ‖ b **𝔊** + *ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ* **S** + *ḥjltn'* = צְבָאוֹת ‖ **7** a–a add? al tr ad fin ‖ **8** a–a prp עֵינַי.

[b]אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמֵיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב[b] נְאֻם־יְהוָה׃ ל מל
9 כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה וְהַנְעַיְתִי [a]בְכָל־הַגּוֹיִם[a] אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל ג[19] חס ול בלש
כַּאֲשֶׁר יֻנְעַע בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפֹּל צְרוֹר אָרְץ׃ ל. ל, ו מל וכל קהלת ומשלי דכות ב מ ג. ה דמטע
10 בַּחֶרֶב יָמֻתוּ כָּל חַטָּאֵי עַמִּי
הָאֹמְרִים [a]לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדֵּם בֵּעָדֵינוּ[a] הָרָעָה׃ ל. ל מל
11 בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת [עוֹלָם׃
וְגָדַרְתִּי [a]אֶת־פִּרְצֵיהֶן[a] וַהֲרִסֹתָיו[b] אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי ל. ל. ל
12 לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי ב[17]
עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה עֹשֶׂה זֹאת׃ פ כב[18]
13 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה כו פסוק דאית בהון א״ב
וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ[a] בַּקֹּצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים [b]בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע[b] ל מל
וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת תִּתְמוֹגַגְנָה׃ ב. ל
14 וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ ו. ב וכל אתנח וס״פ דכות
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ גַּנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת־פִּרְיהֶם׃
15 וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר ג[19]
נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ ל ס״פ בנביא[20]

סכום הפסוקים
מאה וארבעים
וששה

OBADIA עבדיה

חֲזוֹן עֹבַדְיָה׃ 1 ל בנביא[1]
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֶאֱדוֹם
שְׁמוּעָה שָׁמַעְנוּ[a] מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח[b] ג[2]
קוּמוּ וְנָקוּמָה עָלֶיהָ[d] לַמִּלְחָמָה[c]׃ ג[3]

[16]Mm 3730. [17]Mm 1375. [18]Mm 475. [19]Mm 2650. [20]Mm 3133.
[1]Mm 4135. [2]Mm 3077. [3]Mm 3078.

8 [b–b] prb add ‖ **9** [a–a] add ‖ **10** [a–a] prb l לֹא־תַגִּישׁ וּתְקַדֵּם עָדֵינוּ cf Vrs ‖ **11** [a–a] l פִּרְצֵיהֶ cf 𝔊*ψ ‖ [b] l תֶיהָ– cf 𝔊 ‖ **13** [a] prp חָח ‖ [b–b] 𝔊 ἐν τῷ σπόρῳ, prp sol בַּמֹּשֵׁךְ aut בַּזֹּרֵעַ. **1** [a] Jer 49,14 𝔊 שָׁמַעְתִּי ‖ [b] Jer 49,14 שָׁלוּחַ ‖ [c–c] Jer 49,14 הִתְקַבְּצוּ וּבֹאוּ עליה וְקוּמוּ למלחמה ‖ [d] 𝔊^{III}(𝔙) ἐπ᾽ αὐτόν = עָלָיו; sic nonn prp (cf 2), al נַעֲלֶה.

2 הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךָ בַגּוֹיִם בָּזוּי [a]אַתָּה מְאֹד[a]׃
3 [a]זְדוֹן לִבְּךָ הִשִּׁיאֶךָ[a]
שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי־סֶלַע [b]מְרוֹם[c] שִׁבְתּוֹ[b] ג״ל 4.5
אֹמֵר בְּלִבּוֹ מִי יוֹרִדֵנִי אָרֶץ׃ ל 6
4 אִם[a]־תַּגְבִּיהַ כַּנֶּשֶׁר [b]וְאִם־בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים[bc] קִנֶּךָ ג 7
מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ ג 8
5 [a]אִם־גַּנָּבִים בָּאוּ־לְךָ [b]אִם־שׁוֹדְדֵי לַיְלָה ב ר״פ אם אם[9]. יו׳ פסוק לך לך[10]. ל ומל
אֵיךְ נִדְמֵיתָ[b] הֲלוֹא[c] יִגְנְבוּ דֵיָּם[a] ב חד חס וחד מל. ג
אִם־בְּצָרִים בָּאוּ לָךְ הֲלוֹא[d] יַשְׁאִירוּ עֹלְלוֹת׃
6 אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ[a] עֵשָׂו נִבְעֲוּ מַצְפֻּנָיו׃ ל. ל
7 עַד־הַגְּבוּל שִׁלְּחוּךָ כָּל אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ
הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֻמֶּךָ ב חס לא. ג
לַחְמְךָ[a] יָשִׂימוּ[b] מָזוֹר[c] תַּחְתָּיו[d]
אֵין תְּבוּנָה בּוֹ׃ ל
8 הֲלֹא בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
וְהַאֲבַדְתִּי חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה מֵהַר עֵשָׂו׃
9 וְחַתּוּ גִבּוֹרֶיךָ[a] תֵּימָן לְמַעַן יִכָּרֵת־אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו
מִקָּטֶל[b]׃ 10 מֵחֲמַס[a] אָחִיךָ יַעֲקֹב תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתְּ לְעוֹלָם׃ ל. ל
11 [a]בְּיוֹם עָמְדְךָ[a] מִנֶּגֶד בְּיוֹם שְׁבוֹת זָרִים חֵילוֹ ל
וְנָכְרִים בָּאוּ שְׁעָרָיו[b] וְעַל־יְרוּשָׁלַם יַדּוּ גוֹרָל שערים[ק]. ב 12
גַּם־אַתָּה כְּאַחַד מֵהֶם׃ ג 13
12 וְאַל־תֵּרֶא [a]בְּיוֹם־אָחִיךָ[a] בְּיוֹם נָכְרוֹ ל
וְאַל־תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם אָבְדָם

[4] Mm 2727. [5] Mm 3672. [6] וחד אמר בלבו Ps 10,13. [7] Mm 3079. [8] Mm 2728. [9] Mm 3554. [10] Mm 1860. [11] Mm 3080. [12] Mp sub loco. [13] Mm 361.

2 [a–a] Jer 49,15 בָּאָדָם ‖ **3** [a–a] Jer 49,16 תִּפְלַצְתְּךָ הִשִּׁיא אֹתָךְ זדון לבך ‖ [b–b] Jer 49,16 תִּפְשִׂי מרום גִּבְעָה ‖ [c] G ὑψῶν = מְרֵים? cf Ɔ ‖ **4** [a] Jer 49,16 כִּי ‖ [b–b] > Jer 49,16 ‖ [c] aut l שָׂם (cf Vrs) aut dl ‖ **5** [a–a] Jer 49,9b אם גנבים באו לך הִשְׁחִיתוּ דים ‖ [b–b] tr ad fin v a an dl (gl ex Jer 49,9)? ‖ [c] prp (יגנבו)הֲ cf [d] ‖ [d] Jer 49,9a לֹא; prp (וישאירו)הֲ ‖ **6** [a] prb l נחפש ‖ **7** [a] prp לְחֶמְיְךָ cf GLσ′TV; GW(Kl) ἐπολέμησάν σε; sed frt exc vb ‖ [b] frt l שָׂמוּ cf GST ‖ [c] prp מָצוֹד cf Vrs ‖ [d–d] gl ad 8b? ‖ **9** [a] prp וגבורי ‖ [b] GSV cj c 10, frt recte (cf 10a); al gl vel var lect ad מחמס 10 hab ‖ **10** [a] GSV pr cop, frt l ומ; sed cf 9[b] ‖ **11** [a–a] prp מֵעָמְדְךָ ‖ [b] K שַׁעֲרוֹ ‖ **12** [a–a] prp בְּאָחִיךָ.

ל וְאַל־תַּגְּהֵל פִּיךָ בְּיוֹם צָרָה׃
13 אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־עַמִּי בְּיוֹם אֵידָם[a]
כז בטע אַל־תֵּרֶא גַם־אַתָּה בְרָעָתוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ
[b]וְאַל־תִּשְׁלַחְנָה[b] בְּחֵילוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ[c]׃
ב.14 ל 14 וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית אֶת־פְּלִיטָיו
ב וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃
י 15 כִּי־קָרוֹב יוֹם־יְהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם
ג.16 ל וחס כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמֻלְךָ יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ׃
16 כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־הַגּוֹיִם תָּמִיד[a]
ל.ל וְשָׁתוּ וְלָעוּ[b] וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃
ל 17 וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה פְלֵיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ[a]
וְיָרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֶת מוֹרָשֵׁיהֶם[b]׃
ב.17 18 וְהָיָה בֵּית־יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה
ב.18 ל וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ בָהֶם וַאֲכָלוּם
וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו
כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
19 וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב[a] אֶת־הַר עֵשָׂו[a] וְהַשְּׁפֵלָה[a] אֶת־פְּלִשְׁתִּים[a] וְיָרְשׁוּ
ב.ט וכל יהודה ויוסף דכות[18] [b]אֶת־שְׂדֵה[b] אֶפְרַיִם[a] וְאֶת שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן[a] וּ[c]בִנְיָמִן אֶת־[c]הַגִּלְעָד׃
ה חס ול[19] פת.ג 20 וְגָלֻת[a] הַחֵל־הַיְוָה לִ[a]בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר[b]־כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַּת
וְגָלֻת יְרוּשָׁלַם[c] אֲשֶׁר בִּסְפָרַד[c] יִרְשׁוּ אֶת עָרֵי הַנֶּגֶב׃
ב חד חס וחד מל[20] 21 וְעָלוּ מוֹשִׁעִים[a] בְּהַר[b] צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו ס[16]
כ[21] וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה׃

סכום הפסוקים
עשרים ואחד

[14]Mm 3081. [15]Mm 210. [16]Mp sub loco. [17]Mm 3082. [18]Mm 334. [19]Mm 1546. [20]Mm 3978. [21]Mm 1581.

13 [a] 𝔊 *πόνων* (vel *πόνου*) *αὐτῶν*, prp אוֹנוֹ ‖ [b–b] l וְאַל־תִּשְׁלַח יָד ‖ [c] 𝔊 *ἀπωλείας αὐτῶν*, prp אָבְדוֹ ‖ **15** [a] L עֹשִׂית ‖ **16** [a] mlt Mss סָבִיב ‖ [b] prp וְנָעוּ ‖ **17** [a–a] add? ‖ [b] l מוֹרָשֵׁיהֶם cf Mur מוריש׳הם et Vrs ‖ **19** [a–a] prb gl ‖ [b–b] 𝔊 *τὸ ὄρος*, frt l הַר ‖ [c–c] prb l אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן (gl ad וְהַגִּלְעָד) ‖ **20** [a–a] crrp; prp זֶה חֲלַח (gl); frt l (dominabuntur) בְּחַלַּח יִזְבְּלוּ et tr post אשר ‖ [b] prp יִרְשׁוּ, sed cf [a] ‖ [c–c] gl? ‖ **21** [a] 𝔊 (α′θ′ S) *ἄνδρες σεσῳσμένοι*, prb l מוֹשָׁעִים vel נוֹשָׁעִים ‖ [b] 𝔊 *ἐξ ὄρους*, frt l מֵהַר.

JONA יונה

1 1 וַיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֶל־יוֹנָ֖ה בֶּן־אֲמִתַּ֣י לֵאמֹ֑ר: 2 קוּם֩ לֵ֨ךְ אֶל־ ט ר״פ¹

3 נִינְוֵ֜ה הָעִ֤יר הַגְּדוֹלָה֙ וְקְרָ֣א עָלֶ֔יהָ כִּֽי־עָלְתָ֥ה רָעָתָ֖ם לְפָנָ֑י: 3 וַיָּ֣קָם ²

יוֹנָ֗ה לִבְרֹ֤חַ תַּרְשִׁישָׁה֙ מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וַיֵּ֣רֶד יָפוֹ֔ וַיִּמְצָ֥א אֳנִיָּ֖ה ג מ ב . יא בטע וכל מלכים ויחזק דכות׳ ב מ ב³ בָּאָ֑ה

תַּרְשִׁ֗ישׁ וַיִּתֵּ֤ן שְׂכָרָהּ֙ וַיֵּ֣רֶד בָּ֔הּ לָבוֹא֙ עִמָּהֶ֔ם תַּרְשִׁישָׁה֙ מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֔ה: ד׳ . ח׳ וכל אוריית דכות׳ ב מ ב⁴

4 וַיהוָ֗ה הֵטִ֤יל רוּחַ֙ גְּדוֹלָ֣ה אֶל־הַיָּ֔ם וַיְהִ֥י סַ֖עַר־גָּד֑וֹל בַּיָּ֔ם ו׳ בטע ר״פ וחד מן ח ר״פ בסיפ . ב⁵

וְהָאֳנִיָּ֖ה חִשְּׁבָ֥ה לְהִשָּׁבֵֽר: 5 וַיִּירְא֣וּ הַמַּלָּחִ֗ים וַיִּזְעֲק֛וּ אִ֥ישׁ אֶל־אֱלֹהָ֖יו

וַיָּטִ֨לוּ אֶת־הַכֵּלִ֜ים אֲשֶׁ֤ר בָּֽאֳנִיָּה֙ אֶל־הַיָּ֔ם לְהָקֵ֖ל מֵֽעֲלֵיהֶ֑ם וְיוֹנָ֗ה יָרַד֙ ל

אֶל־יַרְכְּתֵ֣י הַסְּפִינָ֔ה וַיִּשְׁכַּ֖ב וַיֵּרָדָֽם: 6 וַיִּקְרַ֤ב אֵלָיו֙ רַ֣ב הַחֹבֵ֔ל וַיֹּ֥אמֶר ל . ה . ה פת⁷

לוֹ֙ מַה־לְּךָ֣ נִרְדָּ֔ם קוּם֙ קְרָ֣א אֶל־אֱלֹהֶ֔יךָ אוּלַ֤י יִתְעַשֵּׁת֙ הָאֱלֹהִ֣ים לָ֔נוּ ה . ל

וְלֹ֥א נֹאבֵֽד: 7 וַיֹּאמְר֣וּ אִ֤ישׁ אֶל־רֵעֵ֙הוּ֙ לְכ֣וּ וְנַפִּ֔ילָה גּוֹרָלוֹת֙ ו בטע ר״פ⁸

וְנֵ֣דְעָ֔ה בְּשֶׁלְמִ֥י הָרָעָ֖ה הַזֹּ֣את לָ֑נוּ וַיַּפִּ֙לוּ֙ גּוֹרָל֔וֹת וַיִּפֹּ֥ל הַגּוֹרָ֖ל עַל־יוֹנָֽה: ו . ח׳ חס בליש וחד מן ד בליש . ל⁹

8 וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֔יו הַגִּֽידָה־נָּ֥א לָ֙נוּ֙ [a]בַּאֲשֶׁ֣ר לְמִי־הָרָעָ֤ה הַזֹּאת֙ לָ֔נוּ[a] מַה־ ה׳ . ל¹⁰

מְלַאכְתְּךָ֖ וּמֵאַ֣יִן תָּבֹ֑וא מָ֚ה אַרְצֶ֔ךָ וְאֵ֖י מִזֶּ֥ה עַ֛ם אָתָּ֑ה: 9 וַיֹּ֥אמֶר אֲלֵיהֶ֖ם ה׳ . לא¹¹

עִבְרִ֣י אָנֹ֔כִי וְאֶת־יְהוָ֥ה ׀ אֱלֹהֵי֙ הַשָּׁמַ֔יִם אֲנִ֥י יָרֵ֖א אֲשֶׁר־עָשָׂ֣ה אֶת־הַיָּ֑ם ז׳ . ו׳ . ל¹² ¹³

10 וְאֶת־הַיַּבָּשָׁ֗ה: 10 וַיִּירְא֣וּ הָאֲנָשִׁים֩ יִרְאָ֨ה גְדוֹלָ֜ה וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֗יו מַה־ ח׳ וכל אוריית דכות׳ ב מ ב

זֹּ֤את עָשִׂית֙ כִּֽי־יָדְע֣וּ הָאֲנָשִׁ֔ים כִּֽי־מִלִּפְנֵ֥י יְהוָ֖ה הוּא֙ בֹּרֵ֣חַ [a]כִּֽי הִגִּ֣יד ט׳ . ב ומל¹⁴

11 לָהֶ֑ם[a]: 11 וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֔יו מַה־נַּעֲשֶׂה֙ לָ֔ךְ וְיִשְׁתֹּ֥ק הַיָּ֖ם מֵעָלֵ֑ינוּ כִּ֥י הַיָּ֖ם כז׳ ב מנח בעינ וכל משלי וקהלת דכות׳ ב מ ה . ב . ו ומל¹⁵ . ב

הוֹלֵ֥ךְ וְסֹעֵֽר: 12 וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵיהֶ֗ם שָׂאוּנִי֙ וַהֲטִילֻ֔נִי אֶל־הַיָּ֖ם וְיִשְׁתֹּ֣ק הַיָּ֑ם ל . ל

מֵֽעֲלֵיכֶ֔ם כִּ֣י יוֹדֵ֔עַ אָנִ֕י כִּ֛י בְּשֶׁלִּ֥י הַסַּ֖עַר הַגָּד֥וֹל הַזֶּ֖ה עֲלֵיכֶֽם: 13 וַיַּחְתְּר֣וּ ג׳ . כז׳ מל ב מנח בעינ וכל משלי וקהלת דכות׳ ב מ ה . ב

הָאֲנָשִׁ֗ים לְהָשִׁ֛יב אֶל־הַיַּבָּשָׁ֖ה וְלֹ֣א יָכֹ֑לוּ כִּֽי־הַיָּ֥ם הוֹלֵ֖ךְ וְסֹעֵ֥ר עֲלֵיהֶֽם: ז׳ כה ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות׳¹⁶

14 וַיִּקְרְא֣וּ אֶל־יְהוָ֔ה וַיֹּאמְר֗וּ אָנָּ֤ה יְהוָה֙ אַל־נָ֣א נֹאבְדָ֔ה בְּנֶ֖פֶשׁ הָאִ֣ישׁ ג׳ . יב יתיר א ס״ת ב מנח בליש¹⁷

הַזֶּ֑ה וְאַל־תִּתֵּ֥ן עָלֵ֛ינוּ דָּ֖ם נָקִ֑יא כִּֽי־אַתָּ֣ה יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר חָפַ֖צְתָּ עָשִֽׂיתָ: מג . ל . ל

15 וַיִּשְׂא֣וּ אֶת־יוֹנָ֔ה וַיְטִלֻ֖הוּ אֶל־הַיָּ֑ם וַיַּעֲמֹ֥ד הַיָּ֖ם מִזַּעְפּֽוֹ: 16 וַיִּירְא֤וּ

הָאֲנָשִׁים֙ יִרְאָ֣ה גְדוֹלָ֔ה [a]אֶת־יְהוָ֖ה[a] וַיִּזְבְּח֥וּ זֶ֛בַח לַיהוָ֖ה וַיִּדְּר֥וּ נְדָרִֽים:

Cp 1 [1]Mm 1995. [2]Mm 3086. [3]Mm 2288. [4]Mm 3083. [5]Mm 279. [6]Mm 3567. [7]Mm 710. [8]Mm 76. [9]Mm 1317. [10]Mm 2386. [11]Mm 1292. [12]Mm 2323. [13]Mm 3880. [14]Mp sub loco. [15]Mm 1788. [16]Mm 3500. [17]Mm 423. [18]Mm 2169. [19]Mm 907.

Cp 1,3 [a] sic L, mlt Mss Edd אֲנִיָּה cf 4.5 ‖ **8/10** [a–a] nonn add hab ‖ **16** [a–a] add?

2 1 וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּג
שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת: 2 וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי
הַדָּגָה: 3 וַיֹּאמֶר

קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי ל בטע
מִבֶּטֶן שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי:
4 וַתַּשְׁלִיכֵנִי [a]מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים [a]וְנָהָר יְסֹבְבֵנִי ב² . ד² . ב וחס
כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: מז ר״פ . ל
5 וַאֲנִי אָמַרְתִּי נִגַּרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ יט
אָךְ [a]אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ: ד ג מל וחד חס׳ . ב וחס
6 אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נָפֶשׁ תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי ד²
סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי: 7 [a]לְקִצְבֵי הָרִים ד² ול כת כן
יָרַדְתִּי הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ בַּעֲדִי לְעוֹלָם
וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי:
8 בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי ב
וַתָּבֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ: י מל בנביא
9 [a]מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ: ב²
10 וַאֲנִי בְקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ מז ר״פ
אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלְּמָה יְשׁוּעָתָה לַיהוָה: ס ב . ב²
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־הַיַּבָּשָׁה: פ ל²

ט ר״פ¹ 3 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר: 2 קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה 3
ד² . ל הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקְרָא [a]אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ:
3 וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה [a]כִּדְבַר יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה
ט² . ל² לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים: 4 וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָּעִיר מַהֲלַךְ יוֹם
וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת: [a] 5 וַיַּאֲמִינוּ
ל² . צא . ל . ג² אַנְשֵׁי נִינְוֵה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד־

Cp 2 [1]Mm 1952. [2]Mm 3084. [3]Mm 2273. [4]Mm 1838. [5]Mm 3085. [6]Mm 3248. [7]Mp sub loco. [8]חד יקה Prv 30,1. Cp 3 [1]Mm 1995. [2]Mm 3086. [3]Mm 4056. [4]Mp sub loco. [5]Mm 3376.

Cp 2,4 [a–a] dl aut מצולה aut ימים בלבב, gl ‖ 5 [a] prp אֵיךְ cf θ′ *πῶς*; frt ins לֹא ‖ 7 [a] prb l לְקַצְוֵי et tr post הרים ‖ 9 [a] prp משמרי, al מְשַׁמְּרִים ‖ Cp 3,2 [a] sic L = וק׳ + וק׳, mlt Mss Edd וק׳ ‖ 3 [a] sic L, mlt Mss Edd וַה– ‖ 4 [a] nonn huc tr 4,5.

6 קְטַנֶּם׃ 6 וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ[a] נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ ט⁶
7 מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר׃ 7 וַיְזַעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם ד
הַמֶּלֶךְ וּגְדָלָיו לֵאמֹר הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ ל
8 מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃ 8 וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה ל
וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הַחָמָס ד⁷.ח⁸
9 אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם׃ 9 מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא ו פת וכל ישעיה דכות⁹
10 נֹאבֵד׃ 10 וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה
וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃ ל.ח¹⁰
4 1 וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ 2 וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה
צא.ו כת ת וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות¹. יג².ג וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־כֵּן
ב.ד³ קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ
3 אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ 3 וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי
נז וכל תלים דכות 4 מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ ס 4 וַיֹּאמֶר יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ׃
ב מ יא.ב.ב 5 וַיֵּצֵא[a] יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב
ה כת בנביא תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר׃ 6 וַיְמַן יְהוָה אֱלֹהִים
לב בנביא קִיקָיוֹן וַיַּעַל|מֵעַל לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל[a] לוֹ מֵרָעָתוֹ
ל 7 וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ 7 וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת
ה¹.ל.ל.ג ב מל וחד חס⁵. ב וחס⁹ 8 בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ׃ 8 וַיְהִי|כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ
ל.ל וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית[a] וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף
9 וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ 9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים כה⁷
ב.ב אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־
10 מָוֶת׃ 10 וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ
ל.ל.ל.סז ר״פ.ל 11 וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן־לַיְלָה הָיָה וּבֶן־לַיְלָה אָבָד׃ 11 וַאֲנִי לֹא אָחוֹס עַל־
ו חס א⁸ נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְּׁתֵּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם
ה אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה׃

סכום הפסוקים
ארבעים ושמונה

⁶Mm 57. ⁷Mm 1439. ⁸Mm 2668. ⁹Mm 1775. ¹⁰Mm 1821. **Cp 4** ¹Mm 2169. ²Mm 902. ³Mm 2288. ⁴Mm 1943. ⁵Mm 1993. ⁶Mm 1456. ⁷Mm 5. ⁸Mm 3847.

6 [a] sic L, mlt Mss Edd ך– || **Cp 4,5** [a] cf 3,4[a] || **6** [a] 𝔊 *τοῦ σκιάζειν* || **8** [a] prp חריפית.

MICHA מיכה

1 [a–a] 1 דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה [a] אֶל־מִיכָה הַמּֽוֹרַשְׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם אָחָז סׄ[ס] יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־חָזָה עַל־שֹׁמְרוֹן וִירוּשָׁלִָם׃
2 שִׁמְעוּ ׀ עַמִּים כֻּלָּם הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ
[a] וִיהִי [b] אֲדֹנָי יְהוִה [ab] בָּכֶם לְעֵד אֲדֹנָי מֵהֵיכַל קָדְשׁוֹ׃
3 כִּי־[a] הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ [b] וְיָרַד וְדָרַךְ [b] עַל־בָּמֳתֵי
4 וְנָמַסּוּ ׀ הֶהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעֲמָקִים יִתְבַּקָּעוּ [אֶרֶץ [c]׃
כַּדּוֹנַג מִפְנֵי הָאֵשׁ כְּמַיִם מֻגָּרִים בְּמוֹרָד׃
5 בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־זֹאת [a] וּבְחַטֹּאות [b] בֵּית יִשְׂרָאֵל [b]
מִי־[c] פֶשַׁע יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן
וּמִי [c] בָּמוֹת יְהוּדָה הֲלוֹא יְרוּשָׁלִָם [d]׃
6 וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן לְעִי [a] הַשָּׂדֶה לְמַטָּעֵי כָרֶם
וְהִגַּרְתִּי לַגַּי אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ אֲגַלֶּה׃ [עֲצֻבֶּיהָ אֲשִׁים שְׁמָמָה
7 וְכָל־פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ [a] וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ יִשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ [a] וְכָל־
כִּי מֵאֶתְנַן זוֹנָה קִבָּצָה [b] וְעַד־אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ׃
8 עַל־זֹאת אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה אֵילְכָה [a] שֹׁלָל [b] וְעָרֹום
אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד כַּתַּנִּים וְאֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה׃
9 כִּי אֲנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ [a] כִּי־בָאָה עַד־יְהוּדָה
נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלִָם׃
10 [ba] בְּגַת אַל־תַּגִּידוּ [b] בָּכֹו אַל־ [c] תִּבְכֶּוּ

ב חד מל וחד חס[1]
ב[2]
ג . ב[3]
לב
במתי חד מן ג[4] ק יתיר ו בלישׁ
ל
ג רפ[5] . ג ב פת וחד קמ[6]
ל . ל
ל . ג חס . ב
ה פסוק וכל וכל וכל[7] . ג[8] . ב[9]
ה פת . ל . ה פת
ל מל . שולל[10] חד מן ג[11] ק בלישׁ
ג[12] . ב
ב מל
ה כת ו[13]

Cp 1 [1] Mm 2606. [2] Mm 2997. [3] Mm 2246. [4] Mp sub loco. [5] Mm 2760. [6] Mm 1299. [7] Mm 2951. [8] Mm 3087. [9] Mm 3088. [10] Mm 832. [11] Mm 3089. [12] Mm 2918. [13] Mm 2739.

Cp 1,1 [a–a] 𝔊* *καὶ ἐγένετο λόγος κυρίου* ‖ **2** [a–a] 𝔔 יהוה אדני יהיה ‖ [b–b] 𝔊* *κύριος* ut bβ; 2 Mss om אדני, dl ‖ **3** [a–a] prp הִנֵּהוּ m cs ‖ [b–b] var lect? alterum dl m cs (cf 𝔔)? ‖ [c] 𝔔 הארץ ‖ **5** [a] 𝔊(𝔗[Mss]) *καὶ διὰ ἁμαρτίαν*, prb l ובחטאת ‖ [b–b] prp יהודה cf v b ‖ [c] cf [e] ‖ [d–d] add? ‖ [e] 𝔔 ומה, sic et bα? ‖ [f] 𝔊(𝔖𝔗) *ἡ ἁμαρτία*; 𝔊 + *οἴκου* ‖ **6** [a] 𝔊 *εἰς ὀπωροφυλάκιον* (cf 3,12) 𝔖 *bjt dbr'* ‖ **7** [a–a] prb add ‖ [b] 𝔖𝔗(𝔙) *'tknšw*, l קִבְּצוּ ‖ **8** [a] mlt Mss אלכה ‖ [b] mlt Mss ut Q ‖ **9** [a] l מַכָּתָהּ (cf Vrs) vel potius מכת יהו(וה) ‖ **10** [a] init 10—15 (16a) omnia mutilata sunt ‖ [b–b] crrp (cf 2S 1,20); 𝔊 *μὴ μεγαλύνεσθε* 𝔖 *l' thdwn*, prb l אל־תְּגִילוּ et antea frt בְּגַת גִּלָּה ‖ [c–c] prb l בְּכוּ אַף; al prp nom loci (בָּבוֹן?).

d בְּבֵית לְעַפְרָה d עָפָר הִתְפַּלָּשְׁתִּי e : התפלשי חד מן ג[14] יתיר ת ק
11 עִבְרִי a לָכֶם b יוֹשֶׁבֶת שָׁפִיר
עֶרְיָה c־בֹּשֶׁת d לֹא יָצְאָה יוֹשֶׁבֶת צַאֲנָן
e מִסְפֵּד בֵּית הָאֵצֶל ג . ל
gf יִקַּח מִכֶּם עָמְדָתוֹ g : ל
12 a כִּי־חָלָה a לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מָרוֹת ג בטע . ל
כִּי־יָרַד רָעָ֫ה מֵאֵת יְהוָה לִשְׁעַר b יְרוּשָׁלִָם : ל
13 רְתָ֫ם a הַמֶּרְכָּבָה לָרֶכֶשׁ יוֹשֶׁבֶת לָכִישׁ [יִשְׂרָאֵל b : 14 לָכֵן a ל
b רֵאשִׁית חַטָּאת הִיא לְבַת־צִיּוֹן כִּי־בָךְ נִמְצְאוּ פִּשְׁעֵי כח . ל בסיפ[15]
תִּתֶּנִי b שִׁלּוּחִים עַל c מוֹרֶשֶׁת גַּת ב חד מל וחד חס
בָּתֵּי d אַכְזִיב לְאַכְזָב לְמַלְכֵי e יִשְׂרָאֵל : ב ול בליש . ל וכל הלוא הגם דכות
15 a עֹד הַיֹּרֵשׁ a אָבִיא b לָךְ יוֹשֶׁבֶת מָרֵשָׁה זך חס[16] . ב . ט חס א ב מגה בליש
dc עַד־עֲדֻלָּם d יָבוֹא e כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל :
16 קָרְחִי וָגֹזִּי a עַל־בְּנֵי תַּעֲנוּגָיִךְ ל
הַרְחֶבִי קָרְחָתֵךְ כַּנָּשֶׁר כִּי גָלוּ מִמֵּךְ : ס ב חד חס וחד מל
2 1 הָ֫וֹי חֹשְׁבֵי־אָוֶן a וּפֹעֲלֵי רָע a עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם ו ומל[1]
בְּאוֹר הַבֹּקֶר יַעֲשׂוּהָ כִּי יֶשׁ־לְאֵל יָדָם :
2 וְחָמְדוּ שָׂדוֹת וְגָזָלוּ וּבָתִּים וְנָשָׂאוּ ד[2] . ל קמ בליש[3]
וְעָשְׁקוּ גֶּבֶר וּבֵיתוֹ וְאִישׁ a וְנַחֲלָתוֹ : פ ו[4]
3 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה כ[5]
הִנְנִי חֹשֵׁב a עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת a רָעָה

[14] Mm 2792. [15] Mm 676. [16] Mm 62. Cp 2 [1] Mm 3446. [2] Mm 1090. [3] Mp sub loco. [4] Mm 3090. [5] Mm 2168.

10 d–d crrp? ⅁𝔗 om ל; prp בְּכַרְמֵי בית עפרה ‖ e 𝔊(𝔖) *καταπάσασθε*, l התפלשו cf Q et Mur שו– vel שו– ‖ **11** a exc init stich; prp שׁוֹפָר יַעֲבִ(י)רוּ ‖ b l לְךָ? ‖ c prb l מֵעֵירָה; prp עִירָה ‖ d > 𝔊, prb dl (gl); prp תֵּשֶׁב ‖ e prb exc hemist ‖ f prb exc hemist ‖ g–g inc; prp יָקַח מִמְּכוֹן עמדתו, al יְקֻחוּ מכם עמדה ‖ **12** a–a 𝔊 *τίς ἤρξατο*, prb l מִי יַחֲלָה; prp אֵיךְ יַחֲלָה ‖ b 𝔊⅁𝔗 pl, frt l לִשְׁעָרֵי ‖ **13** a prb crrp; prp רָתָם, sed vix recte ‖ b–b prb add ‖ **14** a prb dl c 13b; al prp (תְּנוּ)לָךְ cf b et c ‖ b 𝔊^{BQmin}(𝔏^{Cy}) *δώσει*; l prb יִתְּנוּ, al prp נִתְּנוּ cf a ‖ c l prb עָלַיִךְ = אֵלַיִךְ, al dl (cf a) ‖ d l prb יוֹשֶׁבֶת; prp בַּת ‖ e l לְמֶלֶךְ, dttg ‖ **15** a–a prb l הַעַד יִרַשׁ vel הַעַד הִירַשׁ ‖ b nonn Mss אביא, sed prb l יִבּוֹא ‖ c exc vb? prp אָכֵן vel אֵיךְ ‖ d–d prb l עַד־עוֹלָם cf 𝔖 ‖ e prb l יֹאבַד, prp אָבַד ‖ f prp מָאַבַד ‖ **16** a prb exc vb, prp צִיּוֹן (בַּת) ‖ **Cp 2,1** a–a add? prp (ופעלי vel) וּפֹעֲלֵי רע ‖ **2** a sic L, mlt Mss Edd 𝔊$^{-BO}$ 𝔗^{Ms} 𝔙 איש ‖ **3** a–a add an crrp? cf 2 pl in v b.

אֲשֶׁר לֹא־תָמִישׁוּ מִשָּׁם צַוְּארֹתֵיכֶם
וְלָא תֵלְכוּ רוֹמָה[b] כִּי עֵת רָעָה הִיא׃ ב[5] ל
4 בַּיּוֹם הַהוּא יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מָשָׁל וְנָהָה נְהִי נֶהְיָה[a] אָמַר[b] לז[7] ח
שָׁדוֹד נָשַׁדְנוּ[c] חֵלֶק עַמִּי יָמִיר[d] ל
אֵיךְ יָמִישׁ לִי[e] לְשׁוֹבֵב[f] שָׂדֵינוּ יְחַלֵּק[g]׃ [8] ז
5 לָכֵן לֹא־יִהְיֶה לְךָ[a] מַשְׁלִיךְ חֶבֶל בְּגוֹרָל בִּקְהַל יְהוָה׃ ז זקף קמ בנ״ד · ג מל בליש

6 אַל־תַּטִּפוּ יַטִּפוּן לְאֵי־יַטִּפוּ לָאֵלֶּה[a] ל . ל . ל . ה[9]
לֹא יִסַּג[b] כְּלִמּוֹת׃ 7 הָאָמוּר[a] בֵּית־יַעֲקֹב ל . ל
הֲקָצַר רוּחַ יְהוָה אִם־אֵלֶּה מַעֲלָלָיו ל
הֲלֹוא[b] דְּבָרַי יֵיטִיבוּ[b] עִם הַיָּשָׁר הוֹלֵךְ[c]׃ כו[10] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
8 וְאַתְּמוֹל עַמִּי[a] לְאוֹיֵב יְקוֹמֵם[b] ל
מִמְּעִיל שַׂלְמָה אֶדֶּר[c] תַּפְשִׁטוּן ג . ב
מֵעֹבְרִים בֶּטַח שָׁבֵי[de] מִלְחָמָה׃ ל
9 נְשֵׁי עַמִּי תְּגָרְשׁוּן מִבֵּית תַּעֲנֻגֶיהָ[a] ל . ב חס ו ול בליש[11]
מֵעַל עֹלָלֶיהָ[b] תְּקַחְתֶּן ׀ הַדָרִי[c] לְעוֹלָם׃ ל
10 קוּמוּ וְלֵכוּ כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה
בַּעֲבוּר טָמְאָה[a] תְּחַבֵּל[c] וְחֶבֶל[b] נִמְרָץ׃ נ[12]
11 לוּ־אִישׁ הֹלֵךְ[a] רוּחַ וְשֶׁקֶר כִּזֵּב כב[13] ו[14] מנה ר״פ
אַטֶּף לְךָ[b] לַיִן וְלַשֵּׁכָר ל וחס · ז זקף קמ בנ״ך
וְהָיָה מַטִּיף הָעָם[c] הַזֶּה׃
12 אָסֹף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב כֻּלָּךְ[a] קַבֵּץ אַקַבֵּץ שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל ג חס[15] . ג

[6]Mm 3091. [7]Mm 3609. [8]Mm 3293. [9]Mm 232. [10]Mm 1788. [11]Mm 3689. [12]Jos 17,14, cf Mp sub loco. [13]Mm 1444. [14]Mm 1236. [15]Mm 2496.

3 [b] 𝔊* + *ἐξαίφνης* ‖ **4** [a] prb dl, dttg ‖ [b] l c nonn Mss 𝔖 וְאמר ‖ [c–c] tr in fin v, cf [g] ‖ [d] 𝔊(𝔖) *κατεμετρήθη ἐν σχοινίῳ*, prb l (? יָמַד (בַּחֶבֶל ‖ [e–e] 𝔊 *καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων αὐτόν* (cf 𝔖), prb l וְאֵין מֵשִׁיב et cj c ay ‖ [f] prb l לְשׁוֹבְבִינוּ ‖ [g] l יְחַלֵּק cf 𝔊*; huc tr [c–c] ‖ **5** [a] prb l לָכֶם, hpgr ‖ **6** [a] prp כָּאלה ‖ [b] prb l יַסִּגוּ = יש׳ ‖ **7** [a] l הארור ‖ [b–b] prb l דבריו ייטיב cf 𝔊 ‖ [c–c] crrp; prp עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ‖ **8** [a–a] prb l (עַל־עמי) וְאַתֶּם לְעַמִּי ‖ [b] prb l תָּקוּמוּ cf aδ; prp קָמִים ‖ [c–c] crrp; frt l מֵעַל שַׂלְמֵי אַדֶּרֶת, al prp תשלו ש׳ א׳ ‖ [d–d] prp מַעֲבְרִים לְבֹטַח שָׁבֶר ‖ [e] frt l שִׁבֵי; 𝔊 *συντριμμόν* = שֶׁבֶר? cf [d–d] ‖ **9** [a] prp תעניגיהן; frt l תענגם ‖ [b] prp עוללֵיהֶן; frt l עוללם cf [c] ‖ [c] frt l חֶדְרוֹ ‖ **10** [a] prb l מְאוּמָה, prp מְעַט מְאוּמָה ‖ [b–b] prp חַבֵּל תַּחְבֻּלוּ, sed m cs prb l sol תַּחְבְּלוּ (חבל dttg) ‖ [c] prp תְּחַבֵּל ‖ **11** [a] l הָלַךְ ‖ [b] prp לָכֶם ‖ [c] prp לעם ‖ **12** [a] 𝔊 *σὺν πᾶσιν*, l כלו.

יַחַד אֲשִׁימֶנּוּ כְּצֹאן בָּצְרָה[b] כְּעֵדֶר בְּתוֹךְ הַדְּבְרוֹ[c] תְּהִימֶנָה[d] ז.ל.ל
13 עָלָה[a] הַפֹּרֵץ לִפְנֵיהֶם פָּרְצוּ[b] וַיַּעַבְרוּ[c] שַׁעַר וַיֵּצְאוּ[d] בּוֹ [מֵאָדָם[e]: ג.16.17
וַיַּעֲבָר[e] מַלְכָּם לִפְנֵיהֶם וַיהוָה בְּרֹאשָׁם: פ ח.18

3

1 וָאֹמַר[a]
שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל עה
הֲלוֹא לָכֶם לָדַעַת אֶת־הַמִּשְׁפָּט:
2 שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי רָעָה ד.רע
[a]גֹּזְלֵי עוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם וּשְׁאֵרָם מֵעַל עַצְמוֹתָם:
3 וַאֲשֶׁר[a] אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי [b]וְעוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־ יב ר״פ
[עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ ל
וּפָרְשׂוּ כַּאֲשֶׁר[c] בַּסִּיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קְלָחַת: ל.ל
4 אָז יִזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא יַעֲנֶה אוֹתָם ת
וְיַסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם[a] בָּעֵת הַהִיא[a] כַּאֲשֶׁר הֵרֵעוּ מַעַלְלֵיהֶם: פ נ
5 כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים הַמַּתְעִים[a] אֶת־עַמִּי[a]
הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם וְקָרְאוּ שָׁלוֹם[b]
וַאֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה: ח.2
6 לָכֵן לַיְלָה לָכֶם מֵחָזוֹן וְחָשְׁכָה[a] לָכֶם מִקְּסֹם ג בטע בסיפ
וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ עַל־הַנְּבִיאִים וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם:
7 וּבֹשׁוּ הַחֹזִים וְחָפְרוּ הַקֹּסְמִים ג
וְעָטוּ עַל־שָׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין מַעֲנֵה אֱלֹהִים: ג.3
8 וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי כֹחַ[a] אֶת־רוּחַ יְהוָה[a] וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה ת ר״פ וכל איוב דכות ב מ ג.4.5.ל
לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ: ס ג.6

16 Mm 3092. 17 Mm 1262. 18 Mm 2876. Cp 3 1 Mm 3093. 2 Mm 3985. 3 Mm 3094. 4 Hi 2,5; 5,8; 13,3. 5 Mm 3095. 6 Mm 967.

12 [b] prb l בַּצְרָה cf 𝔊𝔙 ‖ [c] l הַדֹּבֶר cf σ′θ′𝔗 𝔙 ‖ [d] prb l תֶּהֱמֶה ‖ [e] dl (gl)? an exc vb? ‖ **13** [a] 𝔊 *διά* = עַל, sed potius l יַעֲלֶה cf σ′𝔙 *(ascendet)* et impf 12 ‖ [b] cj c α (cf 𝔊) et prb l וּפָרַץ cf 𝔖𝔙 ‖ [c] prb l יַעַבְרוּ ‖ [d] prb l וַיָּצְאוּ ‖ [e] prb l וְיעבר ‖ **Cp 3,1** [a] 𝔊 *καὶ ἐρεῖ* cf 𝔖 ‖ **2** [a] exc stich an v b tr? frt l יְגֻלוּ et tr v b post 3 ‖ **3** [a] prb dl ‖ [b–b] add? cf 2b ‖ [c] 𝔊 *ὡς σάρκας*, l כִּשְׂאֵר ‖ **4** [a–a] add? ‖ **5** [a–a] prp עַם־את (הוה)י ‖ [b] 𝔊(𝔗) + *ἐπ' αὐτόν* ‖ **6** [a] 𝔊(𝔙) *καὶ σκοτία*, l וַחֲשֵׁכָה ‖ **8** [a–a] dl cf σ′ et cet Vrs.

עה 9 שִׁמְעוּ־נָא זֹאת רָאשֵׁי בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
ל הַמְתַעֲבִים מִשְׁפָּט וְאֶת כָּל־הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ׃
10 בֹּנֶה[a] צִיּוֹן בְּדָמִים וִירוּשָׁלַ͏ִם בְּעַוְלָה׃
ג.ב.ח[7] 11 רָאשֶׁיהָ | בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֶיהָ בְּמְחִיר יוֹרוּ
ה[8].ב[9].ב וּנְבִיאֶיהָ בְכֶסֶף יְקַסֵּמוּ וְעַל־יְהוָה יִשָּׁעֲנוּ לֵאמֹר
הֲלֹוא יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃
חצי הספר בפסוקים 12 לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תֵּחָרֵשׁ
וִירוּשָׁלַ͏ִם עִיִּין[a] תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת[b] יָעַר׃ פ
א בטע בסיפ 4 1 וְהָיָה | בְּאַחֲרִית הַיָּמִים[a] יִהְיֶה הַר בֵּית־[b]יְהוָה
לה[1].יפ[2] נָכוֹן בְּרֹאשׁ הֶהָרִים וְנִשָּׂא הִוא[c] מִגְּבָעוֹת
ג[3] וְנָהֲרוּ[d] עָלָיו עַמִּים[d]׃
2 וְהָלְכ֣וּ גוֹיִם[a] רַבִּים וְאָמְרוּ[b]
יג וכל אל הר הכרמל דכות[4].יא[5] לְכוּ | וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
ג ב מל וחד חס[6] וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו
יח.1 כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלָ͏ִם׃
ל.ג[7] חס וכל אוריית דכות ב מ א 3 וְשָׁפַט בֵּין [a]עַמִּים רַבִּים[a] וְהוֹכִיחַ [b]לְגוֹיִם עֲצֻמִים[b] [c]עַד־רָחוֹק[c]
ג[8].ב וחס[9].ב.ב וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת
ל.כ.ב[10] לֹא־יִשָּׂא[d] גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה׃
ג[11].ז בסיפ 4 וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד
כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֵּר׃
ס[12].יא 5 כִּי כָל־הָעַמִּים יֵלְכ֣וּ אִישׁ [a]בְּשֵׁם אֱלֹהָיו[a]
ג[13].ט[14] וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ פ
6 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
ל.ג.ל אֹסְפָה הַצֹּלְעָה וְהַנִּדָּחָה אֶקַּבֶּצָה וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃
ג.ל.ל[15] 7 וְשַׂמְתִּי אֶת־הַצֹּלְעָה לִשְׁאֵרִית וְהַנַּהֲלָאָה[a] לְגוֹי עָצוּם

[7] Mm 1862. [8] Mm 158. [9] Mm 3621. Cp 4 [1] Mm 2840. [2] Mm 545. [3] Mm 3096. [4] Mm 385. [5] Mm 324. [6] Mm 1481. [7] Mm 3063. [8] Mm 3173. [9] Mm 3097. [10] Mm 3098. [11] Mm 1896. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2605. [14] Mm 478. [15] Mm 1102.

10 [a] 1 בני cf Vrs ‖ **12** [a] pc Mss עיים cf Jer 26,18 ‖ [b] Vrs sg, prp לבמת; sed cf עיין (pl) ‖ **Cp 4,1** [a] Jes 2,2 huc tr נכון ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] > Jes 2,2 ‖ [d–d] Jes 2,2 אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם cf 𝔖 ‖ **2** [a] Jes 2,3 עַמִּים ‖ [b] add? ‖ **3** [a–a] Jes 2,4 הַגּוֹיִם ‖ [b–b] Jes 2,4 לְעַמִּים רַבִּים ‖ [c–c] > Jes 2,4, add ‖ [d] Jes 2,4 יִשָּׂא ‖ **5** [a–a] 𝔊 *τὴν ὁδὸν αὐτοῦ* ‖ **7** [a] 𝔊 *καὶ τὴν ἀπωσμένην* 𝔖 *wrhjq'* 𝔗 *wmbdrj'*, prp וְהַנִּדָּחָה aut וְהַנֹּגַהּ.

וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם בְּהַר צִיּוֹן מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ פ

8 וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן
עָדֶיךָ תֵּאָתֶה וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה
מַמְלֶכֶת לְבַת־יְרוּשָׁלִָם׃

9 עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ
הַמַּלְכֵּךְ אֵין־בָּךְ אִם־יוֹעֲצֵךְ אָבָד
כִּי־הֶחֱזִיקָךְ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃

10 חוּלִי וָגֲחִי בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה
כִּי־עַתָּה תֵּצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַּשָּׂדֶה
וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצְלִי
שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה מִכַּף אֹיְבָיִךְ׃

11 וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים
הָאֹמְרִים תֶּחֱנָף וְתַחֲז בְּצִיּוֹן עֵינֵנוּ׃

12 וְהֵמָּה לֹא יָדְעוּ מַחְשְׁבוֹת יְהוָה
וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ כִּי קִבְּצָם כְּעָמִיר גֹּרְנָה׃

13 קוּמִי וָדוֹשִׁי בַּת־צִיּוֹן כִּי־קַרְנֵךְ אָשִׂים בַּרְזֶל
וּפַרְסֹתַיִךְ אָשִׂים נְחוּשָׁה וַהֲדִקּוֹת עַמִּים רַבִּים
וְהַחֲרַמְתָּ לַיהוָה בִּצְעָם וְחֵילָם לַאֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃

14 עַתָּה תִּתְגֹּדְדִי בַּת־גְּדוּד מָצוֹר שָׂם עָלֵינוּ
בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ עַל־הַלְחִי אֶת שֹׁפֵט יִשְׂרָאֵל׃ ס

5 1 וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה
מִמְּךָ לִי יֵצֵא לִהְיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל
וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלָם׃

ג16 . ל . יא17

ג18 . ל . יא19 בטע וכל מלכים ויחזק דכות׳ ב מ ב . ח

כה ר״פ20

ב חד חס וחד מל . ב זקף קמ21

יב22 יא מנה בנביא . ג23

ה24 . ל

כ בטע . ה25

ל

ל

ל

2 לָכֵן יִתְּנֵם עַד־עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה
וְיֶתֶר אֶחָיו יָשׁוּבוּן עַל[a]־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
3 וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז יְהוָה בִּגְאוֹן שֵׁם יְהוָה אֱלֹהָיו
וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃
4 וְהָיָה זֶה שָׁלוֹם[a]
[b]אַשּׁוּר | כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ[bc]
וַהֲקֵמְנוּ[d] עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי אָדָם׃
5 וְרָעוּ אֶת־אֶרֶץ[a] אַשּׁוּר בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרֹד בִּפְתָחֶיהָ[b]
וְהִצִּיל[c] מֵאַשּׁוּר כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בִּגְבוּלֵנוּ׃ ס
6 וְהָיָה | שְׁאֵרִית יַעֲקֹב[a] בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים
כְּטַל[1] מֵאֵת יְהוָה כִּרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב
אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה[2] לְאִישׁ וְלֹא יְיַחֵל לִבְנֵי אָדָם׃
7 וְהָיָה[3] שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם[a] בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים
כְּאַרְיֵה[4] בִּבְהֵמוֹת יַעַר כִּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן
אֲשֶׁר אִם[b] עָבַר וְרָמַס וְטָרָף וְאֵין מַצִּיל׃
8 תָּרֹם[a] יָדְךָ עַל־צָרֶיךָ וְכָל־אוֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ׃ פ
9 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא נְאֻם־יְהוָה
וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהַאֲבַדְתִּי מַרְכְּבֹתֶיךָ׃
10 וְהִכְרַתִּי עָרֵי אַרְצֶךָ וְהָרַסְתִּי כָּל־מִבְצָרֶיךָ׃
11 וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדֶךָ וּמְעוֹנְנִים לֹא יִהְיוּ־לָךְ׃
12 וְהִכְרַתִּי פְסִילֶיךָ וּמַצֵּבוֹתֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ
וְלֹא־[5]תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃
13 וְנָתַשְׁתִּי אֲשֵׁרֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיךָ[a]׃
14 וְעָשִׂיתִי בְאַף וּבְחֵמָה נָקָם אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־[6]שָׁמֵעוּ׃ ס

3 י׳ . ז² . ד בסיפ

ט⁴ . ב חד חס׳ וחד מל

ב וכל אתנח"ס דכות . י⁵ב⁵ יא מנה בנביא

6 לא פסוק כי וכי

ל

ו . ל

ג⁷ . לא פסוק כי וכי⁶

ו בטע בסיפ

ב

ל

ב⁸

ל

ב וחס

ח לשון שנאה

ל . ג ב מל וחד חס⁹

ב¹⁰ . ב . יא¹¹ מל וכל תלים דכות ב מ ה

ג מל בלישׁ¹² . ח לשון שנאה

ב

Cp 5 [1]Mm 2398. [2]Mm 762. [3]Mm 953. [4]Mm 1144. [5]Mm 230. [6]Mm 2059. [7]Mm 3101. [8]Dt 33,20. [9]Mm 1457. [10]Mm 3337. [11]Mm 477. [12]Mp sub loco.

2 [a] = אֵל ‖ **4** [a] huc tr 5b? cf [b–b] ‖ [b–b] dl? textus mutilatus = textus originalis 5b ‖ [c] 𝔊* *ἐπὶ τὴν χώραν ἡμῶν* = בְּאַדְמָתֵנוּ, 𝔖 *bshrtn* ‖ [d] prp וְהֵקִים ‖ **5** [a] > 𝔊 ‖ [b] l בַּפְּתִיחָה cf ε′ *ἐν παραξιφίσιν αὐτῶν* ‖ [c] prp והצילנו ‖ **6** [a] 𝔊*(𝔖) + *ἐν τοῖς ἔθνεσιν* cf 7[a] ‖ **7** [a] dl m cs? cf 6[a] ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ־אִם ‖ **8** [a] mlt Mss Vrs תרום ‖ **13** [a] l עֲצָבֶיךָ vel צָרֶיךָ.

6 1 שִׁמְעוּ־נָ֣א [a]אֵ֔ת[b] אֲשֶׁר־יְהוָ֖ה אֹמֵ֑ר[a]
קוּם֙ רִ֣יב אֶת־הֶ֔הָרִ֖ים וְתִשְׁמַ֥עְנָה הַגְּבָעֹ֖ות קוֹלֶֽךָ׃ ל
2 שִׁמְעוּ֙ הָרִ֣ים אֶת־רִ֣יב יְהוָ֔ה וְהָאֵתָנִ֖ים[a] מֹסְדֵ־אָֽרֶץ ל
כִּֽי־רִ֤יב לַיהוָה֙ עִם־עַמּ֔וֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵ֖ל יִתְוַכָּֽח׃ ל
3 עַמִּ֕י מֶה־עָשִׂ֖יתִי לָ֑ךְ[a] וּמָ֥ה הֶלְאֵתִ֖יךָ עֲנֵ֥ה בִֽי׃
4 כִּ֣י הֶעֱלִיתִ֗יךָ מֵאֶ֙רֶץ֙ מִצְרַ֔יִם וּמִבֵּ֥ית עֲבָדִ֖ים פְּדִיתִ֑יךָ ל חס. ל. ב
וָאֲשַׁלַּ֣ח לְפָנֶ֔יךָ אֶת־מֹשֶׁ֖ה אַהֲרֹ֥ן וּמִרְיָֽם׃ 5 עַמִּי֙[a] [c]בְּנֵ֣י־בְעֹ֔ור[c] ל[1]. ג[2]
זְכָר־נָ֡א מַה־יָּעַ֣ץ בָּלָק֩[b] מֶֽלֶךְ־מֹואָ֨ב[b] וּמֶה־עָנָ֤ה אֹתֹו֙ בִּלְעָ֔ם
מִן־הַשִּׁטִּ֖ים עַד־הַגִּלְגָּ֑ל לְמַ֥עַן דַּ֙עַת֙[d] צִדְקֹ֣ות יְהוָ֔ה[d]׃ ד
6 בַּמֶּ֤ה אֲקַדֵּם֙ יְהוָ֔ה אִכֹּ֖ף לֵאלֹהֵ֣י מָרֹ֑ום ח קמ[3]. ל
הַאֲקַדְּמֶ֙נּוּ֙ בְּעֹלֹ֔ות בַּעֲגָלִ֖ים בְּנֵ֥י שָׁנָֽה׃ ל. ג מל[4]
7 הֲיִרְצֶ֤ה יְהוָה֙[a] בְּאַלְפֵ֣י אֵילִ֔ים בְּרִבְבֹ֖ות נַחֲלֵי־שָֽׁמֶן ג נעיא
הַאֶתֵּ֤ן בְּכֹורִי֙ פִּשְׁעִ֔י פְּרִ֥י בִטְנִ֖י חַטַּ֥את נַפְשִֽׁי׃ ל מל
8 הִגִּ֤יד[a] לְךָ֙ אָדָ֔ם מַה־טֹּ֖וב וּמָה־יְהוָ֣ה דּוֹרֵ֑שׁ מִמְּךָ֕ [אֶלָּ֖א][b] עֲשֹׂ֥ות מִשְׁפָּ֛ט וְאַהֲבַ֥ת חֶ֖סֶד וְהַצְנֵ֣עַ לֶ֔כֶת עִם־ פ ג[1]. ל. ד מל[5]
אֱלֹהֶֽיךָ׃ ב
9 קֹ֤ול יְהוָה֙[a] לָעִ֣יר יִקְרָ֔א [b]וְתוּשִׁיָּ֖ה יִרְאֶ֣ה שְׁמֶ֑ךָ[b] שִׁמְעוּ֙ מַטֶּ֔ה ז מל
בּ? חד מל וחד מן ב חס
בלישׁ וחד מן ג[3] סביל יש. ה זוגין בבית בית[6].
הַאִ֖ישׁ[d] בָּתֵּ֣י רֶ֔שַׁע[e] אֹצְרֹ֖ות רֶ֥שַׁע וְאֵיפַ֥ת רָזֹ֖ון זְעוּמָֽה׃ י[10]. ל
11 הַאֶזְכֶּ֖ה[a] בְּמֹאזְנֵ֣י רָ֑שַׁע וּבְכִ֖יס אַבְנֵ֥י מִרְמָֽה׃ ל. יז[10]
12 אֲשֶׁ֤ר[a] עֲשִׁירֶ֙יהָ֙ מָלְא֣וּ חָמָ֔ס וְ֠יֹשְׁבֶ֠יהָ דִּבְּר֥וּ שֶׁ֖קֶר יא[11]. ל
[c]וּלְשֹׁונָ֥ם רְמִיָּ֖ה בְּפִיהֶֽם׃[c]

Cp 6 [1]Mp sub loco. [2]Mm 904. [3]Mm 96. [4]Mm 297. [5]Mm 4142. [6]Mm 513. [7]Neh 6,11, cf Mp sub loco. [8]Mm 3620. [9]Mm 3761. [10]Mm 1667. [11]Mm 3102.

Cp 6,1 [a–a] 𝔊* *λόγον κυρίου· κύριος εἶπεν* ‖ [b] frt ins c Ms 𝔊[Mss] הַדָּבָר; an tot stich add? ‖ **2** [a] l וְהָאֵזִינוּ ‖ **3** [a] 𝔊 + *ἢ τί ἐλύπησά σε* ‖ **5** [a] prb l עִמִּי et cj c 4b ‖ [b–b] add? ‖ [c–c] add? al prp הַדְּבָרְךָ(בְּ)עָבְרְךָ vel הַתַּעֲבֹר et cj c v b ‖ [d–d] prp צִדְקֹתָי ‖ **7** [a] dl m cs? ‖ **8** [a] 𝔊 *εἰ* (> 𝔊[LC]) *ἀνηγγέλη*, θ′ *ἐρρέθη* = הֻגַּד; 𝔙(𝔖) *indicabo* ‖ **9/10** [a] 9–16 textus mixtus esse vid: 9. 12. 14 aβb. 16 (3 f) et 10. 11. 13. 14 aα. 15 (2 m) ‖ [b–b] add; 𝔊 *καὶ σώσει φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ* = וְהוֹשִׁיעַ יִרְאֵי שְׁמוֹ? ‖ [c–c] 𝔊 *καὶ τίς κοσμήσει πόλιν* = וּמִי יַעֲדֶה עִיר; l וּמוֹעֵד הָעִיר et tr : ‖ [d] l הָאֶשָּׁא vel הַאָשָׂא ‖ [e–e] prb dl, var lect ad אצרות רשע vel gl; al ins אוֹצֵר cf 𝔊 ‖ **11** [a] 𝔙 *iustificabo*, l הַאֲזַכֶּה ‖ **12** [a] nonn tr 12 post 9, sed cf 9[a] ‖ [b] nonn add hab ‖ [c–c] cf [b].

13 וְגַם־אֲנִי הֶחֱלֵיתִי[a] הַכּוֹתֶךָ הַשְׁמֵם עַל־חַטֹּאתֶךָ׃ ל׳ל׳ל׳ חס
14 [a]אַתָּה תֹאכַל וְלֹא תִשְׂבָּע[a] יא ר״פ ז מנה בנביא
[b]וְיִשְׁחֲךָ[c] בְּקִרְבֶּךָ וְתַסֵּג[b]
וְלֹא תַפְלִיט[d] וַאֲשֶׁר תְּפַלֵּט לַחֶרֶב אֶתֵּן׃
15 [a]אַתָּה תִזְרַע וְלֹא תִקְצֹר יא ר״פ ז מנה בנביא. ט פסוק ולא ולא ולא. ב מל[12]
אַתָּה תִדְרֹךְ־זַיִת וְלֹא־תָסוּךְ שֶׁמֶן וְתִירוֹשׁ וְלֹא תִשְׁתֶּה־יָיִן׃ ה וחס[13]. ב
16 וַיִּשְׁתַּמֵּר[a] חֻקּוֹת עָמְרִי וְכֹל[o] מַעֲשֵׂה בֵית־אַחְאָב [b]וַתֵּלְכוּ[c] ל׳ט׳ג[14]
לְמַעַן תִּתִּי אֹתְךָ[d] לְשַׁמָּה וְיֹשְׁבֶיהָ לִשְׁרֵקָה [בְּמֹעֲצוֹתָם[b]
[c]וְחֶרְפַּת עַמִּי[f] תִּשָּׂאוּ[g]׃ פ[e]

7 1 אַלְלַי[o] לִי ל בטע[1]
כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵי[a]־קַיִץ כְּעֹלְלֹת[b] בָּצִיר ל חס
אֵין־אֶשְׁכּוֹל לֶאֱכוֹל בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃ יג מל[2]. ג
2 אָבַד חָסִיד מִן־הָאָרֶץ וְיָשָׁר בָּאָדָם אָיִן
כֻּלָּם[o] לְדָמִים יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־אָחִיהוּ יָצוּדוּ חֵרֶם׃ ל׳ד׳. ב ס״פ
3 [a]עַל־הָרַע כַּפַּיִם[o] לְהֵיטִיב[a] הַשַּׂר שׁוֹאֵל[b] ב[4]. ד פת[5]
וְהַשֹּׁפֵט[c] בַּשִּׁלּוּם וְהַגָּדוֹל[d] הֹבֶר הַוַּת נַפְשׁוֹ הִוא ל[6]. ב
וַיְעַבְּתוּהָ[c]׃ 4 טוֹבָם כְּחֹדֶק [a]יָשָׁר מִמְּסוּכָה[a] ל׳ל׳ל
יוֹם[b] מְצַפֶּיךָ[c] פְּקֻדָּתְךָ[d] בָּאָה[c] עַתָּה תִּהְיֶה מְבוּכָתָם׃ ל
5 אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ אַל־[a]תִּבְטְחוּ[o] בְּאַלּוּף כה ר״פ אל אל[7]. ל׳ל
מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר פִּתְחֵי־פִיךָ׃

[12]Mm 805. [13]Mm 1118. [14]Mm 1012. Cp 7 [1]Cf Mm 3160 et אַלְלַי מר Hi 10, 15. [2]Mm 1640. [3]Mm 2660. [4]Mm 3290. [5]Mm 3103. [6]Mp sub loco. [7]Mm 3261.

13 [a] l הַחֲלוֹתִי cf G α′θ′ S V ‖ **14** [a–a] nonn tr 14 a ante 15, sed cf 9[a] ‖ [b–b] prp וַאֲשֶׁר בקרבך תַּסִּיג, al וְיֶשׁ־כֹּחַ בקרבך תִּסָּגֵר cf Gn 20, 18; prb l וְיִשַּׁח בקרבה et cf 9[a] ‖ [c] G*θ′ *καὶ σκοτάσει* = וְיֶחְשַׁךְ, S *w'brt'* (dysenteria) *thw'*, T *wjhj lk lmr'* (infirmitas), V *humiliatio* ‖ [d] prb l תְּפַלֵּט cf bβ ‖ **15** [a] nonn huc tr 14 aα, sed cf 9[a] ‖ **16** [a] θ′(G[Mss] S V) *καὶ ἐφύλαξας*, l וַתִּשְׁמֹר, sed 3 f (cf וישביה bβ); cf 9[a] ‖ [b–b] nonn add hab (2 pl), sed cf [c] ‖ [c] frt l ותלך et cf 9[a] ‖ [d] prb l אֹתָה cf וישביה et 9[a] ‖ [e–e] prb add (2 pl), sed cf [g] ‖ [f] G *λαῶν*, l עַמִּים? cf G Ob 13 ‖ [g] prb l תִּשָּׂא et cf 9[a] ‖ **Cp 7,1** [a] frt l כַּאֲסִיף; G *ὡς συνάγων* = כְּאֹסְפִי(י)? ‖ [b] prp כעלל cf [a] ‖ **3** [a–a] l לְהָרַע כַּפֵּיהֶם הֵיטִיבוּ cf G S V ‖ [b] exc vb cf S et [d] ‖ [c] exc vb; prp שִׁפֵּט ‖ [d] > G-W; l גְּדוֹלוֹת et tr post שׁאל? ‖ [e] frt l ... יעבתו (al יַעֲוָתוּ vel יַתְעֲבוּ cf S et 3,9) et ins מְשַׁפֵּט ex 4 b (cf 4[c]) ‖ **4** [a–a] frt l יְשָׁרָם כְּמִסוכה cf σ′ V ‖ [b] prp הוי cf G ‖ [c] frt l מְשַׁפֵּט et tr ad fin 3; cf 3[e] ‖ [d] prb l פקדתם ‖ [e] frt l בָּא cf יום ‖ **5** [a] Mur mlt Mss ואל.

6 כִּי־בֵן מְנַבֵּל אָב בַּת קָמָה בְאִמָּהּ
כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ ל

7 וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהֵי יִשְׁעִי ז ר״פ. ג[8]
יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי׃

8 אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קַמְתִּי ב. ל
כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה אוֹר לִי׃ ס

9 זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא כִּי חָטָאתִי לוֹ לה
עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי ז[9]
יוֹצִיאֵנִי לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ׃ ג מל. ז[10]

10 וְתֵרֶא אֹיַבְתִּי וּתְכַסֶּהָ בוּשָׁה ל. ב
הָאֹמְרָה אֵלַי אַיּוֹ[a] יְהוָה אֱלֹהָיִךְ ה[11]. ו[12] בבניא וכל ס״פ דכות ב מ״א
עֵינַי תִּרְאֶינָהּ בָּהּ ל דגש
עַתָּה תִּהְיֶה לְמִרְמָס כְּטִיט חוּצוֹת׃ כ בטע

11 יוֹם[a] לִבְנוֹת גְּדֵרַיִךְ יוֹם הַהוּא[b] יִרְחַק־חֹק[c]׃ ל
12 יוֹם הוּא וְעָדַיִךְ[a] יָבוֹא[b] לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי[c] מָצוֹר ל[13]. ל
וּלְמִנִּי מָצוֹר וְעַד־נָהָר[d] וְיָם מַיִם וְהָר הָהָר[de]׃ ג[14]. ל
13 וְהָיְתָה הָאָרֶץ לְשַׁמָּה עַל־יוֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי מַעַלְלֵיהֶם׃ ס
14 רְעֵה עַמְּךָ בְשִׁבְטֶךָ צֹאן נַחֲלָתֶךָ נ[15]
שֹׁכְנִי[a] לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כַּרְמֶל ד[16]. ג[17]
יִרְעוּ בָשָׁן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם׃ נ
15 כִּימֵי צֵאתְךָ[a] מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם[a] אַרְאֶנּוּ[b] נִפְלָאוֹת׃ נ
16 יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם
יָשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה אָזְנֵיהֶם תֶּחֱרָשְׁנָה׃ נ
17 יְלַחֲכוּ עָפָר כַּנָּחָשׁ כְּזוֹחֲלֵי אֶרֶץ נ. ב
יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם[a] אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] יִפְחֲדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ׃ ב חד חס׳ וחד מל׳. ה ל מבה חס[18]

[8]Mm 3104. [9]Mm 2362. [10]Mm 3105. [11]Mm 3106. [12]Mm 3133. [13]Mm 3306. [14]Mm 3107. [15]Mm 3108. [16]Mm 2727. [17]Mm 3199. [18]Mm 3109. [19]Mm 1056.

10 [a] l אַיֵּה? || **11** [a] prp יום הוא aut הִנֵּה יום || [b] l הוא ן cf 12aα || [c] prb l חֻקֵּךְ cf 𝔊[L Mss]𝔄 Arm || **12** [a] l וְעַדַיִךְ || [b] prp יבואו cf 𝔊 || [c] l וְעַד || [d–d] prp מַיִם עַד יָם וּמֵהַר הַר עַד הָר || [e] 𝔙(𝔊[-WQ86]θ′) *de monte*, l מֵהָר || **14** [a] l שׁכני cf Vrs || **15** [a–a] l c Ms 𝔊* מִמִּצְרַיִם || [b] l הַרְאֵנוּ || **17** [a–a] add, frt etiam יפחדו dl m cs.

18 מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן
וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע [a]לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ[a]
לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃
19 יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ
וְתַשְׁלִיךְ[a] בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאותָם[b]׃
20 תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃

סכום הפסוקים
מאה וחמשה

NAHUM נחום

1 1 מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חֲזוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי׃
(א) 2 אֵל קַנּוֹא וְנֹקֵם[a] יְהוָה [b]נֹקֵם יְהוָה[b] וּבַעַל חֵמָה
[c]נֹקֵם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא לְאֹיְבָיו׃[c]
3 [a]יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־כֹּחַ[b] וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה יְהוָה[a.c]
(ב) בְּסוּפָה וּבְשַׂעֲרָה דַּרְכּוֹ וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו׃
(ג) 4 גּוֹעֵר בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ[a] וְכָל־הַנְּהָרוֹת הֶחֱרִיב
(ד) אֻמְלַל[b] בָּשָׁן וְכַרְמֶל וּפֶרַח לְבָנוֹן אֻמְלָל׃
(ה) 5 הָרִים[a] רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמֹגָגוּ
(ו) וַתִּשָּׂא[b] הָאָרֶץ מִפָּנָיו [c]וְתֵבֵל וְכָל[c]־יֹשְׁבֵי בָהּ׃
(ז) 6 לִפְנֵי[a] זַעְמוֹ מִי יַעֲמֹד וּמִי[a] יָקוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ
(ח) חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצֻּרִים נִתְּצוּ[b] מִמֶּנּוּ׃

[20] Mp sub loco. [21] Mm 759 et Mm 929.
Cp 1 [1] Mm 1382. [2] Mm 3440. [3] Mm 3532. [4] Mm 2556. [5] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [6] Mm 3482.

18 [a–a] nonn add hab, sed l נוֹתֵר ‖ **19** [a] l וְהִשְׁלִיךְ cf Vrs ‖ [b] l c pc Mss ℊ𝔖𝔙 חטאתנו.
Cp 1,2 [a] tr post יהוה? ‖ [b–b] > ℊ[Mss] ‖ [c–c] add ‖ **3** [a–a] add ‖ [b] prp חֶסֶד ‖ [c] huc tr ˆ cf ℊ ‖ **4** [a] frt l וַיְבַשֵּׁהוּ ‖ [b] ד-stropha, prp דָּלְלוּ (cf parallelismum et Vrs) ‖ **5** [a] l c Mur הֶהָרִים cf ℊ𝔗 ‖ [b] l וַתִּשָּׂא cf 𝔖(om cop)𝔙 ‖ [c–c] prp וְאָבְלוּ כל vel וַיֵּאָבְלוּ כל ‖ **6** [a] l לְפָנָיו et tr post יעמוד (ז-stropha) ‖ [b] prp c Ms נִצְּתוּ.

(ט) 7 טֹוב יְהוָה לְמָעוֹז[a] בְּיוֹם צָרָה
(י) וְיֹדֵעַ[b] חֹסֵי בוֹ׃ 8 וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר[a] ג.7 ל
(כ) כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ[b] וְאֹיְבָיו יְרַדֶּף[c]־חֹשֶׁךְ׃ ג
9 מַה־תַּחְשְׁבוּן[ס] אֶל־יְהוָה א.9 ל
כָּלָה הוּא עֹשֶׂה לֹא־תָקוּם[a] פַּעֲמַיִם צָרָה[b]׃ ב.9 נכ
10 כִּי עַד־[b]סִירִים סְבֻכִים[c] וּכְסָבְאָם סְבוּאִים[c] ל.10 ל
אֻכְּלוּ כְקַשׁ יָבֵשׁ מָלֵא[d]׃ 11 [e]מִמֵּךְ יָצָא ג.10 ה
חֹשֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה יוֹעֵץ בְּלִיָּעַל׃ ס לא.11 ד חס בליש וכל יעצי דכוות.12

12 כֹּה | אָמַר יְהוָה
[a]אִם־שְׁלֵמִים[b] וְכֵן[c] רַבִּים[a] וְכֵן נָגֹזוּ[d] וְעָבַר[e] נ
וְעִנִּתִּךְ[d] לֹא אֲעַנֶּךָּ עוֹד׃ ל וחס
13 וְעַתָּה אֶשְׁבֹּר מֹטָּהּ[a] מֵעָלֶיךָ וּמוֹסְרֹתַיִךְ אֲנַתֵּק׃ ל.13 ד.13 ל
14 וְצִוָּה עָלֶיךָ יְהוָה
[a]לֹא־יִזָּרַע מִשְׁמֶךָ עוֹד[ba]
מִבֵּית אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה
אָשִׂים קִבְרְךָ[c] כִּי קַלּוֹתָ[c]׃ פ ל

2 1 הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר[ס] מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם[a]
חֲגֵי יְהוּדָה חַגֵּיךְ שַׁלְּמִי נְדָרָיִךְ׃ ל.1 ל
כִּי[ס] לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבָר־בָּךְ[b] בְּלִיָּעַל לעבר חד מן ד׳ מל בליש ק
כֻּלָּהּ[c] נִכְרָתָה׃ כת כן[2]

[7]Mm 973. [8]Mm 2751. [9]Mm 475. [10]Mm 3110. [11]Mm 486. [12]Mm 2808. [13]Mm 2832. **Cp 2** [1]Mm 1259. [2]Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480.

7 [a] exc vb; l exempli cs לְמַחֲכֵי־לוֹ מָעוֹז ‖ [b] י-stropha, l יְהוָה יִדְע ‖ **8** [a] exc vb; prb יַעֲבִירֵם ‖ [b] 𝔊 *τοὺς ἐπεγειρομένους* α′ *ἀπὸ ἀνισταμένων* θ′ sec Hier *consurgentibus ei* ε′ sec Hier *a consurgentibus illi*, l בְּקָמָיו ‖ [c] prp יֶהְדֹּף ‖ **9** [a] 𝔊 *ἐκδικήσει* = יְקוֹם; prp יקומו ‖ [b] prp צָרֶיךָ cf [a] ‖ **10/11** [a] cj c 2,2.4sqq? ‖ [b–b] frt l הוֹי עִיר cf 3,1, al יְבֻעֲרוּ כָּ ‖ [c–c] aut secundum aut utrumque vb dttg; al prp לְבִיאִים ... et cj c מלא (cf [d]), al dl ‖ [d] al tr ante [c–c] (מָלְאוּ לביאים), al l הֲלֹא et cj c 11 ‖ [e] unum vb (כִּי?) aut plur exc? ‖ **12** [a–a] 𝔊 *κατάρχων ὑδάτων πολλῶν* = מֹשֵׁל מַיִם רבים, 𝔖 *'l rjšj mj' sgj''* = אֵל מֹשְׁלֵי מַיִם רבים; prp רבים (inundationes, imbres) אִם שַׁלְמִים ‖ [b] frt l מְשֻׁלָּמִים cf 𝔊𝔖 ‖ [c] frt l הֵם וְ, al וְאִם ‖ [d–d] l ועברו עניתך ‖ [e] > 𝔊 ‖ **13** [a] prp מַטֵּהוּ cf 𝔊𝔙, al מַטֶּה ‖ **14** [a–a] frt l לא יִזָּכֵר עוד שְׁמֶךָ cf 𝔗 ‖ [b] exc hémist? ‖ [c–c] prp קִיקָלוֹן stercilinium vel (קִי)קָלוֹן ‖ **Cp 2,1** [a] hic ins 3? ‖ [b] prp בֶּן־ ‖ [c] 𝔊 *συντετέλεσται*, frt l כָּלָה.

2 [a] עָלָה מְפֵצֵ֥ץ [b] עַל־פָּנֶ֖יךָ ב . ח
נָצ֣וֹר מְצוּדָ֑ה [c] צְפֵ֤ה דָרֶךְ֙
חַזֵּ֣ק מָתְנַ֔יִם אַמֵּ֥ץ כֹּ֖חַ מְאֹֽד׃ ג ד
3 כִּֽי־שָׁ֥ב יְהוָ֛ה אֶת־גְּא֥וֹן [a] [b] יַעֲקֹ֖ב כִּגְא֣וֹן [c] יִשְׂרָאֵ֑ל
כִּֽי בֻקְקוֹם בֻּקְקִ֔ים וּזְמֹרֵיהֶ֖ם שִׁחֵתוּ׃ ל . ל
4 מָגֵ֤ן גִּבֹּרָיו֙ מְאָדָ֔ם אַנְשֵׁי־חַ֖יִל מְתֻלָּעִ֑ים ל . ל . ל
[a] בְּאֵ֤שׁ־פְּלָדוֹת֙ [a] הָרֶ֣כֶב [b] בְּי֤וֹם הֲכִינוֹ֙ [b] וְהַבְּרֹשִׁ֔ים [c] הָרְעָל֖וּ [d]׃ ל . ל
5 בַּחוּצוֹת֙ יִתְהוֹלְל֣וּ הָרֶ֔כֶב [a] יְשְׁתַּקְשְׁק֥וּן בָּרְחֹבֹ֖ות ב חד מל וחד חס . ל
מַרְאֵיהֶ֣ן [b] כַּלַּפִּידִ֑ים כַּבְּרָקִ֖ים יְרוּצֽוּן׃ ד . ג מל בלישׁ [5]
6 יִזְכֹּ֤ר [a] אַדִּירָיו֙ יִכָּשְׁל֣וּ [b] בַּהֲלִכְתָּ֔ם בהליכתם ק חד מן ד חס י ול בלישׁ
יְמַהֲר֥וּ חוֹמָתָ֖הּ [c] וְהֻכַ֥ן הַסֹּֽכְכָֽךְ׃ ג ב מל וחד חס [7] . ג
7 שַׁעֲרֵ֤י הַנְּהָרוֹת֙ נִפְתָּ֔חוּ וְהַהֵיכָ֖ל נָמ֑וֹג ג [8] . ב
8 [a] וְהֻצַּ֤ב גְּלֻתָה֙ הָעֲלָתָ֔ה [a] וְאַמְהֹתֶ֖יהָ מְנַהֲגֹ֣ות [b]
כְּקֹ֣ול [c] יוֹנִ֑ים מִתְּפָפֹ֥ת עַל־לִבְּהֶֽן׃ ל . ל [9]
9 וְנִינְוֵ֗ה כִּבְרֵכַ֤ת־מַ֙יִם֙ [a] כִּימֵ֣י הֵ֔יא [a] וְהֵ֖מָּה [b] נָסִ֑ים
עִמְד֣וּ עֲמָד֔וּ וְאֵ֖ין מַפְנֶֽה׃ ב חד קמ ול פת
10 בְּזוּ֙ כֶּ֣סֶף בְּזוּ֔ זָהָ֖ב וְאֵ֣ין קֵ֑צֶה לַתִּכוּנָ֖ה ה [10]
כָּבֹ֥ד [a] מִכָּל כְּלִי־חֶמְדָּֽה׃ ב חס
11 בּוּקָ֥ה וּמְבוּקָ֖ה וּמְבֻלָּקָ֑ה וְלֵ֣ב נָמֵ֔ס וּפֶ֥ק בִּרְכַּ֖יִם ל . ל
וַחֲלִחָלָ֕ה בְּכָל־מָתְנַ֖יִם וּפְנֵ֥י כֻלָּ֖ם קִבְּצ֥וּ פָּאֳרֽוּר׃ יג . מה [11] כת א לא קר ב מנה בלישׁ
12 אַיֵּ֤ה מְעֹון֙ אֲרָיוֹת֔ וּמִרְעֵ֖ה [a] הַוּא֑ לַכְּפִרִ֔ים ב . ד חס בלישׁ
אֲשֶׁ֣ר [b] הָלַךְ־שָׁ֣ם אַרְיֵ֔ה לָבִיא֙ [c] שָׁ֣ם גּ֔וּר אַרְיֵ֖ה וְאֵ֥ין מַחֲרִֽיד׃ ג בסיפ [12]

[a] Mm 2112. [4] Mm 302. [5] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [6] Mm 1871. [7] Mm 2266. [8] Mm 54. [9] Mm 2772. [10] Mm 2213. [11] Mm 898. [12] Mp sub loco.

2 [a] tr 2 ante 4 ‖ [b] prp מַפֵּץ ‖ [c] prp מַצָּרָה custodia ‖ **3** [a] tr post laα? cf 1[a] ‖ [b] prp גֶּפֶן ‖ [c] prp כְּגֶפֶן (cf זמריהם) ‖ **4** [a–a] prp l כְּאֵשׁ לַפִּדּוֹת cf σ′S *(blmpjd' dnwr')*, pc Mss כְּאֵ֫; sed cf ug *pld* tegimen, frt l כְּאֵשׁ פְּלָדוֹת ‖ [b–b] prb dl, gl? ‖ [c] G(S) *καὶ οἱ ἱππεῖς*, l וְהַפָּרָשִׁים ‖ [d] frt l הִרְעִלוּ ‖ **5** [a] prb dl ‖ [b] l יהם– ‖ **6** [a] G(V) *καὶ μνησθήσονται*, prb l יִזְכְּרוּ ‖ [b] frt l לֹא יִכְשְׁלוּ ‖ [c] l c pc Mss SC חוֹמָתָהּ ‖ **8** [a–a] prb crrp; prp וְהֻצָּאָה גָלְתָה הַבַּעֲלָה, al הוּצְאָה בְגֻלוּת מִגֹּהגוֹת cf GCV ‖ [b] l cf GCV ‖ [c] pr הגות cf CV ‖ **9** [a–a] G(V) *τὰ ὕδατα αὐτῆς*, l מֵימֶיהָ ‖ [b] prb dl ‖ **10** [a] G(S) *βεβάρυνται*, prb l כִּבֵּד ‖ **12** [a] prp וּמְעָרָה ‖ [b] add? ‖ [c] G(SV) *τοῦ εἰσελθεῖν*; l לָבוֹא? sed frt var lect ad אריה.

13 אַרְיֵה טֹרֵף בְּדֵי גֻרְיֹתָיו וּמַחֲנֵק לִלְבָאֹתָיו ד . ל
וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֻרָיו וּמְעֹנֹתָיו טְרֵפָה׃ ט . ל חס[13]
14 הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת כס . כו
וְהִבְעַרְתִּי בֶעָשָׁן רִכְבָּהּ[a] וּכְפִירַיִךְ תֹּאכַל חָרֶב ל
וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֵּךְ וְלֹא־יִשָּׁמַע עוֹד קוֹל מַלְאָכֶיהָ[b]׃ ס ב[14] . ט[15] . ל

3 1 הוֹי עִיר דָּמִים כֻּלָּהּ כַּחַשׁ ל
פֶּרֶק מִלֵּאָה לֹא יָמוּשׁ טָרֶף׃ ז[1]
2 קוֹל שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן
וְסוּס דֹּהֵר וּמֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה׃
3 פָּרָשׁ מַעֲלֶה[a] ג ב קמ וחד פת . ח[2]
וְלַהַב חֶרֶב וּבְרַק חֲנִית
וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד פֶּגֶר
וְאֵין קֵצֶה לַגְוִיָּה יִכָּשְׁלוּ[b] בְּגִוִּיָּתָם[c]׃ ה[3] . וכשלו ק
4 מֵרֹב זְנוּנֵי זוֹנָה טוֹבַת חֵן בַּעֲלַת כְּשָׁפִים
הַמֹּכֶרֶת[a] גּוֹיִם בִּזְנוּנֶיהָ וּמִשְׁפָּחוֹת בְּכְשָׁפֶיהָ׃
5 הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a] וְגִלֵּיתִי שׁוֹלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ כט . כו . ג ומל . ח
וְהֵרְאֵיתִי גוֹיִם מַעְרֵךְ וּמַמְלָכוֹת קְלוֹנֵךְ׃
6 וְהִשְׁלַכְתִּי עָלַיִךְ שִׁקֻּצִים וְנִבַּלְתִּיךְ וְשַׂמְתִּיךְ כִּרְאִי׃ ג חס[4] . ל
7 וְהָיָה כָּל־רֹאַיִךְ יָדוֹד מִמֵּךְ וְאָמַר[a] ז בסים
שָׁדְדָה נִינְוֵה מִי יָנוּד לָהּ
מֵאַיִן אֲבַקֶּשׁ מְנַחֲמִים לָךְ[b]׃
8 הֲתֵיטְבִי מִנָּא אָמוֹן הַיּוֹשֶׁבֶת בַּיְאֹרִים[a] מַיִם סָבִיב לָהּ[a] ל . ל
אֲשֶׁר־חֵיל[b] יָם[c] מַיִם[d] חוֹמָתָהּ׃
9 כּוּשׁ עָצְמָהּ[a] וּמִצְרַיִם וְאֵין קֵצֶה ב . ה[3]

[13] Mm 2570. [14] Mm 3111. [15] Mm 3112. Cp 3 [1] Mm 3293. [2] Mm 2726. [3] Mm 2213. [4] Mm 2190.

14 [a] G(S) *πλῆθός σου* = רִבְבֵךְ? prp רִכְבֵּךְ (cf TV) vel רִבְצֵךְ, sed frt l סִבְּכֵךְ cf 1,10 ‖ [b] G *τὰ ἔργα σου*, prp מַלְאַכַיִךְ cf TV, sed frt l לְבִיאָיִךְ ‖ Cp **3,3** [a] exc hemist ‖ [b] K יִכְשְׁלוּ; C[2] pc Mss ut Q ‖ [c] l בַּגְוִיֹּת ‖ **4** [a] frt l הַכֹּמֶרֶת (cf מְכַמֶּרֶת) ‖ **5** [a] frt dl m cs ‖ **7** [a] add? ‖ [b] G *αὐτῇ*, l לָהּ ‖ **8** [a–a] prb gl ad v b sq ‖ [b] l חֵילָהּ cf Vrs ‖ [c] > Mur ‖ [d] V(GS pr cop) *aquae*, l מַיִם ‖ **9** [a] G(SCMssV) *ἡ ἰσχὺς αὐτῆς*, l עָצְמָהּ.

פּוּט וְלוּבִים הָיוּ בְּעֶזְרָתֵךְ׃[b]
10 גַּם־הִיא לַגֹּלָה הָלְכָה בַּשֶּׁבִי ל׳ וחס בלישׁ
גַּם עֹלָלֶיהָ יֻרְטְשׁוּ[a] בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת לה[5]
וְעַל־נִכְבַּדֶּיהָ יַדּוּ גוֹרָל ג
וְכָל־גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ בַזִּקִּים׃
11 גַּם־אַתְּ תִּשָּׁכְרִי[a] תִּהְיִי נַעֲלָמָה[b] ב
גַּם־אַתְּ תְּבַקְשִׁי מָעוֹז מֵאוֹיֵב׃
12 כָּל־מִבְצָרַיִךְ תְּאֵנִים עִם־[a]בִּכּוּרִים ל׳ מל[8]
אִם־יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ עַל־פִּי אוֹכֵל׃
13 הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים[a] בְּקִרְבֵּךְ לְאֹיְבַיִךְ[b] ה[7]
פָּתְחוּ נִפְתְּחוּ שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ ג ב חס וחד מל
[c]אָכְלָה אֵשׁ בְּרִיחָיִךְ[cd]׃
14 מֵי מָצוֹר שְׁאָבִי־לָךְ חַזְּקִי מִבְצָרָיִךְ
בֹּאִי[a] בַטִּיט וְרִמְסִי בַּחֹמֶר ב. ב
הַחֲזִיקִי מַלְבֵּן[b]׃ ל
15 שָׁם[a] תֹּאכְלֵךְ אֵשׁ תַּכְרִיתֵךְ חֶרֶב [b]תֹּאכְלֵךְ כַּיֶּלֶק[b] ל. ה
הִתְכַּבְּדִי[c] כַּיֶּלֶק הִתְכַּבְּדִי כָּאַרְבֶּה׃
16 הִרְבִּית[a] רְכָלַיִךְ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם [b]יֶלֶק פָּשַׁט וַיָּעָף[b]׃ ג וחס[9]
17 מְנִזָּרַיִךְ כָּאַרְבֶּה וְטַפְסְרַיִךְ [a]כְּגוֹב גְּבָיֶא[a] ל. ה. ב
הַחֹנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה ל[9]
שֶׁמֶשׁ זָרְחָה [b]וְנוֹדַד וְלֹא[b]־נוֹדַע מְקוֹמוֹ[c] ד[10]
18 אֲתֻּם[d]׃ נָמוּ רֹעֶיךָ[a] [b]מֶלֶךְ אַשּׁוּר[b] יָשְׁכְּנוּ[c] אַדִּירֶיךָ[a] ב. ל

[5]Mm 2840. [8]Mm 3271. [7]Mm 868. [8]Mm 1843. [9]Mm 841. [10]Mm 520.

9 [b] 𝔊(𝔖) *βοηθοὶ αὐτῆς*, l תָּהּ– ‖ **10** [a] l רֻטְּשׁוּ cf 𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊 + *πάντα*, ins כָּל־ ‖ **11** [a] prp תִּשְׁבְּרִי ‖ [b] prp נֶעֱלָפָה; 𝔠 *msl'm'*, frt l נִלְעָמָה pessum data ‖ **12** [a] prb l עָרַיִךְ vel עַמֵּךְ ‖ **13** [a] frt l נָשִׁים (= נָסִים) vel כְּנָשִׁים cf 𝔊(𝔖𝔠) *ὡς γυναῖκες* ‖ [b–b] l אֹיְבַיִךְ (כֹּל) בְּקֶרֶב ‖ [c–c] gl? an exc hemist? ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd יךְ– ‖ **14** [a] prp בּוֹסִי ‖ [b] exc hemist; שָׁם 15 superesse vid ‖ **15** [a] cf 14[b] ‖ [b–b] prb dl ‖ [c] l הִתְכַּבְּדִי ‖ **16** [a] l הַרְבֵּי vel וְהִרְבִּית ‖ [b–b] add ‖ **17** [a–a] dttg; l כְּגוֹבַי ‖ [b–b] l וְנוֹדְדוּ לֹא, sed frt (cf metrum) (ו)נודד add ‖ [c] l מְקוֹמָם ‖ [d] prb l אֵיכָה et cj c 18, al prp אוֹי מַה נָּמוּ ‖ **18** [a] prp יךָ־ cf 𝔖 ‖ [b–b] add? ‖ [c] prb l יָשְׁנוּ.

נָפַשׁוּ[d] עַמְּךָ[e] עַל־הֶהָרִים וְאֵין מְקַבֵּץ׃
19 אֵין־כֵּהָה[a] לְשִׁבְרֶךָ[b] נַחְלָה מַכָּתֶךָ[b]
כָּל־ | שֹׁמְעֵי שִׁמְעֲךָ[b] תָּקְעוּ כַף עָלֶיךָ[c] | 11
כִּי עַל־מִי לֹא־עָבְרָה רָעָתְךָ[b] תָּמִיד׃

סכום הפסוקים
ארבעים ושבעה

HABAKUK חבקוק

ס 1 1 הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא׃ ט
2 עַד־אָנָה יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וְלֹא תִשְׁמָע ד[2]
אֶזְעַק אֵלֶיךָ חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ׃
3 לָמָּה תַרְאֵנִי אָוֶן וְעָמָל תַּבִּיט[a] ה[3]
וְשֹׁד וְחָמָס לְנֶגְדִּי[b] וַיְהִי רִיב[b] וּמָדוֹן יִשָּׂא[c]׃ יד בטע[4]. ל[1]. לז
4 עַל־כֵּן תָּפוּג תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא לָנֶצַח מִשְׁפָּט[a] ב. ג[5]
כִּי רָשָׁע מַכְתִּיר אֶת־הַצַּדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל׃ ל
5 רְאוּ בַגּוֹיִם[a] וְהַבִּיטוּ וְהִתַּמְּהוּ תְמָהוּ[b] ל
כִּי־פֹעֵל[c] פֹּעֵל בְּיֹמֵיכֶם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי יְסֻפָּר׃ ב
6 כִּי־הִנְנִי מֵקִים[a] אֶת־הַכַּשְׂדִּים[a] הַגּוֹי הַמַּר וְהַנִּמְהָר ל
הַהוֹלֵךְ לְמֶרְחֲבֵי־אֶרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכְּנוֹת לֹא־לוֹ׃ כד[a] מל ול בעיג וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ו דגש[7]. ה[8]
7 אָיֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ מִשְׁפָּטוֹ וּשְׂאֵתוֹ[a] יֵצֵא׃ ו[9]; יא[10]. ל
8 וְקַלּוּ[a] מִנְּמֵרִים סוּסָיו וְחַדּוּ מִזְאֵבֵי עֶרֶב[b] ל

[11] Mm 1703.

Cp 1 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2475. [3] Mm 125. [4] Mm 3948. [5] Mm 3113. [6] Mm 1788. [7] Mm 3644. [8] Mm 282. [9] Mm 3040. [10] Mm 794. [11] Mm 1689.

18 [d] l נָפַצוּ ‖ [e] prp דָּ֫ךְ cf S ‖ **19** [a] G *ἴασις* = גֵּהָה? ‖ [b] cf 18[e] ‖ [c] cf 18[a].
Cp 1,3 [a] frt l אביט cf ST ‖ [b–b] var lect an gl ad sq? ‖ [c–c] frt l אֶשָּׂא an exc nonn vb? ‖ **4** [a] Q המ׳ ‖ **5** [a] G *οἱ καταφρονηταί* = בֹּגְדִים cf S, l זוֹ ‖ [b] G* + *ἀφανίσθητε* = וָשֹׁמּוּ? ‖ [c] G + *ἐγώ* cf S, frt ins אֲנִי vel potius l אֶפְעַל m cs ‖ **6** [a–a] gl, dl; G + *τοὺς μαχητάς*, l sol הַ(גִּבֹּרִים) m cs ‖ **7** [a] prb dl, var lect ad ומשפטו ‖ **8** [a] Q וקול ‖ [b] G *τῆς Ἀραβίας*, prb l עֲרָבָה.

[c]וּפָנֵּשׁוּ פְּרָשָׁיו[ed]

וּפָרָשָׁיו[f] מֵרָחוֹק יָבֹאוּ[g] יָעֻפוּ כְּנֶשֶׁר חָשׁ לֶאֱכוֹל׃ 13 ל ר״פ על על על. ג 2

9 כֻּלָּהּ לְחָמָס יָבוֹא כת כן 14

[a]מְגַמַּת פְּנֵיהֶם קָדִימָה[ab] וַיֶּאֱסֹף[c] כַּחוֹל שֶׁבִי׃ ז חס פאת. כ 15 ב מגה בסיק

10 וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס[a] וְרוֹזְנִים מִשְׂחָק לוֹ לג ר״פ וחד מן ח פסוק והוא הוא

הוּא[b] לְכָל־מִבְצָר יִשְׂחָק וַיִּצְבֹּר[c] עָפָר וַיִּלְכְּדָהּ[d]׃

11 אָז חָלַף[a] רוּחַ[b] וַיַּעֲבֹר[c] וְאָשֵׁם[d] זוּ כֹחוֹ לֵאלֹהוֹ[e]׃ ל

12 הֲלֹוא אַתָּה מִקֶּדֶם יְהוָה אֱלֹהַי קְדֹשִׁי[a] לֹא נָמוּת[b] ל וחס

יְהוָה לְמִשְׁפָּט שַׂמְתּוֹ וְצוּר[c] לְהוֹכִיחַ[d] יְסַדְתּוֹ׃ ל. ל

13 טְהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָע[a] וְהַבִּיט אֶל־עָמָל לֹא תוּכָל כח. ל

לָמָּה תַבִּיט[b] בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ[c] בְּבַלַּע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ[d]׃ ה 16 מל. ה 17

14 וַתַּעֲשֶׂה[a] אָדָם כִּדְגֵי הַיָּם כְּרֶמֶשׂ[b] לֹא־מֹשֵׁל[b] בּוֹ׃ ד 18

15 כֻּלּוֹ[b] בְּחַכָּה הֶעֱלָה[a] יְגָרֲרֵהוּ[b] בְּחֶרְמוֹ כת כן 14. ב 19. ל 20

וַיֶּאַסְפֵּהוּ בְּמִכְמַרְתּוֹ עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיָגִיל׃ ל

16 עַל־כֵּן יְזַבֵּחַ לְחֶרְמוֹ וִיקַטֵּר לְמִכְמַרְתּוֹ ל

כִּי בָהֵמָּה שָׁמֵן חֶלְקוֹ וּמַאֲכָלוֹ בְּרִיאָה[a]׃ ג 21. ד 22. ל. ב חד מל וחד חס

17 הֲעַל[a] כֵּן יָרִיק חֶרְמוֹ[b] וְתָמֵיד[c] לַהֲרֹג גּוֹיִם לֹא[d] יַחְמֹל׃ ס ב. ד מל

2 1 עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־מָצוֹר[a] וַאֲצַפֶּה[b] ב ר״פ על על על. ג 2

לִרְאוֹת מַה־יְדַבֶּר־בִּי וּמָה אָשִׁיב[c] עַל־תּוֹכַחְתִּי׃

12 Mm 3635. 13 Mm 1640. 14 Cf Mp sub loco, Mm 2264 et 2480. 15 Mm 4234. 16 Mm 125. 17 Mm 3638. 18 Mm 1970. 19 Hi 40,25. 20 Mm 1430. 21 Mm 579. 22 Mm 1407. Cp 2 1 Mm 2328. 2 Mm 3114.

8 [c–c] 𝔔 פשו ופרשו פרשו ‖ [d] exc vb? ‖ [e] cf 9[a–a] ‖ [f] > pc Mss 𝔊𝔖[W], dttg? ‖ [g] > 𝔔𝔖, frt dl ‖ **9** [a–a] frt tr post 8a cf 8[e]; 𝔊 *ἀνθεστηκότας προσώποις αὐτῶν ἐξ ἐναντίας*, prp מְגֹרַת (מְגֹרָה) פניהם קָדְמָה ‖ [b] 𝔔 קדים, 𝔖(𝔙) *ʾšjn*, 𝔗 *krwḥ qdwm*'; prp קָדְמָה ‖ [c] 𝔊(𝔙) *καὶ συνάξει*, l וַיֶּאֱסֹף cf 𝔖 ‖ **10** [a] 𝔔 יקלס ‖ [b] 𝔔 pc Mss 𝔊(𝔖) והוא ‖ [c] 𝔊(𝔙) *καὶ βαλεῖ*, l וְיָ ‖ [d] 𝔔 וילכדהו, 𝔊 *καὶ κρατήσει αὐτοῦ*; l וְיִלְכְּדֵהוּ cf 𝔙 ‖ **11** [a] prp יַחֲלֹף cf 𝔊𝔙 ‖ [b] prb l רֻוחַ ‖ [c] prp וַיַּעבר cf 𝔊𝔙 ‖ [d] 𝔔 וישם, l וְיָשֵׂם et cj c v b ‖ [e] prb l הָ(י)וּ– ‖ **12** [a–a] 𝔊* *ὁ θεὸς ὁ ἅγιός μου*, prb l אלהַי קָדְשִׁי ‖ [b–b] l c Tiq soph לא תמות ‖ [c] prp צורי ‖ [d] 𝔔 למוכיחו ‖ **13** [a] 𝔔 ברע ‖ [b] 𝔔 תביטו ‖ [c] 𝔔 ותחריש cf 𝔖𝔗 ‖ [d] > 𝔊*𝔖, frt dl ‖ **14** [a] 𝔔 ותעש; frt l תעשה (ו dttg) ‖ [b–b] 𝔔 למשל ‖ **15** [a] prb l c 𝔔 יַעֲלֶה ‖ [b] prb l c 𝔔 ויגרהו cf 𝔊𝔖; exc vb? ‖ **16** [a] 𝔔 ברי, l בָּרְאָ (ה dttg) ‖ **17** [a] 𝔔 Ms 𝔊𝔖(𝔙) על ‖ [b] frt l c 𝔔 חַרְבּוֹ ‖ [c] l c 𝔔 תמיד (ו dttg) et cj c v a cf 𝔖 ‖ [d] 𝔔 pc Mss ולוא cf 𝔖𝔗[Mss] ‖ **Cp 2, 1** [a] 𝔔 מצורי, prp מְצוּדָתִי ‖ [b] add? ‖ [c] l ישיב cf 𝔖.

2 וַיַּעַנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר
כְּתָב חָזוֹן וּבָאֵר עַל־הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא[a] בּוֹ׃ ל. י מל בלישׁ
3 כִּי עוֹד חָזוֹן לַמּוֹעֵד וְיָפֵחַ[a] לַקֵּץ וְלֹא יְכַזֵּב ב
אִם־יִתְמַהְמָהּ חַכֵּה־לוֹ כִּי־בֹא יָבֹא לֹא[b] יְאַחֵר׃ ל חס בסיפ
4 הִנֵּה עֻפְּלָה[a] לֹא־יָשְׁרָה[b] נַפְשׁוֹ[c] בּוֹ וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ[d] יִחְיֶה׃ ב. [3]יה וכל חיו יחיה דכות[4]
5 [a]וְאַף כִּי־[ba]הַיַּיִן בּוֹגֵד[b] גֶּבֶר יָהִיר וְלֹא[d] יִנְוֶה[e] ט ר״פ. ב חס[5]. ב
אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ וְהוּא כַּמָּוֶת וְלֹא[f] יִשְׂבָּע ג[6]. ג[7]. ב זקף קמ
וַיֶּאֱסֹף[g] אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ[h] אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים׃ [וַיֹּאמַר][a] כ[8] ב מנה בסיפ [ו רפ[10]
6 [a]הֲלוֹא־אֵלֶּה[b] כֻּלָּם[c] עָלָיו מָשָׁל[c] יִשָּׂאוּ וּמְלִיצָה[d] חִידוֹת[e] לוֹ ו. ב[9]
וְהוֹי הַמַּרְבֶּה לֹא־[g]לוֹ[h] עַד־מָתַי[h] וּמַכְבִּיד[i] עָלָיו עַבְטִיט׃ ו דגש[11]. ה[12]. ל
7 הֲלוֹא[a] פֶּתַע יָקוּמוּ[a] נֹשְׁכֶיךָ[b] וְיִקְצוּ[c] מְזַעְזְעֶיךָ ל וחטף[13]
וְתִהְיֶה לְמִשִּׁסּוֹת לָמוֹ׃ 8 כִּי אַתָּה[a]
שָׁלַלְתָּ גּוֹיִם רַבִּים יְשָׁלּוּךָ[b] כָּל־יֶתֶר עַמִּים ל. ל
[c]מִדְּמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃[c] פ ח[14]
9 הוֹי בֹּצֵעַ[a] בֶּצַע[b] רָע לְבֵיתוֹ
לָשׂוּם בַּמָּרוֹם קִנּוֹ לְהִנָּצֵל מִכַּף־רָע׃ [נַפְשֶׁךָ] ג. ב
10 יָעַצְתָּ בֹּשֶׁת לְבֵיתֶךָ קְצוֹת[a]־[b]עַמִּים רַבִּים[b] וְחוֹטֵא[c] ג[13]
11 כִּי־אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ יַעֲנֶנָּה׃ פ ב
12 הוֹי בֹּנֶה עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן[a] קִרְיָה בְּעַוְלָה׃

[3]Mm 528. [4]Mm 107. [5]Prv 22,12, Mp contra textum, cf Mp sub loco. [6]Mm 3115. [7]Mm 3116. [8]Mm 4234. [9]Prv 1,6. [10]Mm 2423. [11]Mm 3644. [12]Mm 282. [13]Mp sub loco. [14]Mm 2556.

2 [a] Q הקורא ‖ **3** [a] Q יפיח, prb l ויפיח; prp יִפְרַח(ן), al וּפֹתֵחַ et apertio cf G ‖ [b] l c Q mlt Mss GSTV ולא ‖ **4** [a] l עָפַל vel עָפָל ‖ [b] G(S) εὐδοκεῖ, prb l רָצְתָה; Q ישרה ‖ [c] l c Ms Gα′ נפשי ‖ [d] G* ἐκ πίστεώς μου ‖ **5** [a–a] > GS, prb add ‖ [b–b] Q הון יבגוד ‖ [c] prb l הוֹי cf 6. 9. 12. 15. 19 et Q הון; prp יָהִין ‖ [d] prp לא, sed cf bβ ‖ [e] frt l ירוה cf S; prp יִבְנֶה ‖ [f] Q לוא ‖ [g] Q ויאספו ‖ [h] Q ויקבצו ‖ **6** [a–a] add an ex textu crrp ortum? ‖ [b] > Q ‖ [c–c] Q invers ‖ [d] Q ומליצי ‖ [e] prp וְיָחִידוּ ‖ [f] l c QG ויאמרו ‖ [g] Q ולוא ‖ [h–h] dl? prp עַד־תָּמוֹ ‖ [i] Q יכביד cf ST ‖ **7** [a–a] Q פת.אום ויקומו ‖ [b] prp נֹשֵׁךְ cf Q ‖ [c] l c Q וְיָקִיצוּ ‖ **8** [a] exc nonn vb; frt ins שׂוֹסֵתָ אַתָּה cf stich sq ‖ [b] frt l c Q וישלוכה ‖ [c–c] add cf 17 ‖ **9** [a] Q הבוצע ‖ [b] exc vb; prb ins m cs וְזֹרֵעַ (homtel) ‖ **10** [a] prb l קְצוֹת vel קִצּוֹת ‖ [b–b] prb add ‖ [c] Q וחוטי; prp בְּחַטָּא, al וְחָטָאתָ vel וַחֲטֹא cf Prv 20,2 ‖ **12** [a] frt l c Q ויכונן; prp וּמְכוֹנֵן cf GST.

13 [a]הֲלוֹא הִנֵּה[b] מֵאֵת[c] יְהוָה צְבָאוֹת[a]
וְיָגְעוּ[d] עַמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וּלְאֻמִּים בְּדֵי־רִיק יִעָפוּ׃ ל מל
14 [a]כִּי תִמָּלֵא הָאָרֶץ לָדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה כַּמַּיִם יְכַסּוּ ד
[עַל־יָם[b]׃ ס
15 הוֹי מַשְׁקֵה רֵעֵהוּ [a]מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ[ab] וְאַף[c] שַׁכֵּר ד15. ל. ל
[d]לְמַעַן הַבִּיט עַל־מְעוֹרֵיהֶם[de]׃ ל
16 שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד שְׁתֵה גַם־אַתָּה וְהֵעָרֵל[a] ל
תִּסּוֹב עָלֶיךָ כּוֹס יְמִין יְהוָה וְקִיקָלוֹן עַל־כְּבוֹדֶךָ׃ ב16 מל ול בסיפ. ל
17 [a]כִּי חֲמַס לְבָנוֹן יְכַסֶּךָּ וְשֹׁד בְּהֵמוֹת יְחִתָּן[ab] ל
מִדְמֵי אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ ס ח17
18 מָה־הוֹעִיל פֶּסֶל כִּי פְסָלוֹ[a] יְצֻרוֹ מַסֵּכָה וּמוֹרֶה[b] שֶׁקֶר ל
כִּי בָטַח[c] יְצֵר יְצָרוֹ[cd] עָלָיו לַעֲשׂוֹת אֱלִילִים אִלְּמִים׃ ס ד חס. ב18
19 הַוֹי אֹמֵר[a] לָעֵץ הָקִיצָה עוּרִי לְאֶבֶן דּוּמָם [b]הִוא יוֹרֶה[b] ג19. ב20. ג21
הִנֵּה־הִוא תָּפוּשׂ זָהָב וָכֶסֶף וְכָל־רוּחַ אֵין בְּקִרְבּוֹ׃ ל. ל
20 וַיהוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו[a] כָּל־הָאָרֶץ׃ פ ה ר״פ בסיפ. כג

1 **3** תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שְׁגְיֹנוֹת׃ ל. ל
2 [a]יְהוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֶךָ יָרֵאתִי[b] יְהוָה פָּעָלְךָ ל
בְּקֶרֶב[c] שָׁנִים חַיֵּיהוּ[d] בְּקֶרֶב[c] שָׁנִים תּוֹדִיעַ[e] ל ומל
[f]בְּרָגְזְךָ רַחֵם תִּזְכֹּר[f]׃ ב. ב מל
3 [a]אֱלוֹהַ מִתֵּימָן יָבוֹא וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה ג. ג2
כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ׃ ה3 ג מנח בסיפ
4 וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה[a] קְרָנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ

15 Mm 3117. 16 Mp sub loco. 17 Mm 2556. 18 Dt 31,21. 19 Mm 3118. 20 Mm 3119. 21 Mm 3120. Cp 3 1 Mp sub loco. 2 Mm 2417. 3 Mm 3121.

13 [a–a] add ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *ταῦτά ἐστι*, prb l הֲנָה ‖ [c] 𝔔 מעם ‖ [d] 𝔔 יגעו ‖ **14** [a] add cf Jes 11,9 ‖ [b] 𝔔 הים cf 𝔊* *αὐτούς* = עליהם ‖ **15** [a–a] prb l מְסַפֵּחַ חֲמָתוֹ, ח dttg et cf [b] ‖ [b] 𝔔 חמתו cf 𝔖𝔙 ‖ [c] 𝔔 אף ‖ [d–d] prb dl, gl; an exc hemist? ‖ [e] 𝔔 מועדיהם ‖ **16** [a] l c 𝔔𝔊(α′𝔖𝔙) וְהֵרָעֵל ‖ **17** [a–a] prb tr post 13 (14); al tr tot v ‖ [b] 𝔔 יחתה (crrp ex יחתכה?); 𝔊(𝔖𝔗) *πτοήσει σε* cf 𝔙, l יְחִתְּךָ ‖ **18** [a] 𝔔 פסל ‖ [b] 𝔔 ומרי ‖ [c–c] l יְצֹרוֹ, dttg ‖ [d] 𝔔 יצריו ‖ **19** [a] 𝔔 ה[אמר] ‖ [b–b] gl, dl ‖ **20** [a] 𝔔 מלפניו ‖ **Cp 3,2** [a] 𝔊 textus auctus (transl dupl) ‖ [b] l (וְ)רָאִיתִי cf 𝔊 ‖ [c] prp בְּקִרְבּ cf α′ ‖ [d] prp חַיֻּהוּ ‖ [e] 𝔊(𝔖) *ἐπιγνωσθήσῃ*, frt l תְּוַדַּע ‖ [f–f] prb add ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd ה— ‖ **4** [a] l תַּחְתָּיו.

ל. עזו[4] ול כת ה
ג רפי[5]. ג. ו[6]
ל. ב[7]
ב[8]. ג
ד

[b]וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזֹּה[b]׃
5 לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו׃
6 עָמַד | וַיְמֹדֵד[a] אֶרֶץ רָאָה וַיִּתַּר גּוֹיִם
וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם
[b]הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ[b]׃ [מִדְיָן[c]׃ ס
7 [a]תַּחַת אָוֶן[a] רָאִיתִי[b] אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגָּזוּן [c]יְרִיעוֹת אֶרֶץ[d]
8 הֲבַנְהָרִים[a] חָרָה יְהוָה[a] [b]אִם בַּנְּהָרִים[b] אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם
כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ [c]מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה[c]׃ [עֶבְרָתֶךָ
9 [a]עֶרְיָה תֵּעוֹר[a] קַשְׁתֶּךָ שִׁבְעָוֹת[b] מַטּוֹת אֲמָר[c] סֶלָה
נְהָרוֹת תְּבַקַּע־[d]אָרֶץ׃ 10 רָאֻךָ יָחִילוּ הָרִים

ב חס
ד. ו חס[10]
[11]
[12]ג

[a]זֶרֶם מַיִם עָבָר[a] נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ
[b]רוֹם יָדָיהּ[b] נָשָׂא[c]׃ 11 שֶׁמֶשׁ[a] יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָּה[b]
לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ׃
12 בְּזַעַם תִּצְעַד־אֶרֶץ בְּאַף תָּדוֹשׁ גּוֹיִם׃
13 יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ [a]לְיֵשַׁע אֶת־[a]מְשִׁיחֶךָ[b] [סֶלָה׃ פ
מָחַצְתָּ [c]רֹאשׁ מִבֵּית[c] רָשָׁע עָרוֹת[d] יְסוֹד עַד־צַוָּאר[e]
14 נָקַבְתָּ בְמַטָּיו[a] רֹאשׁ[b] פְּרָזָו[c] יִסְעֲרוּ[cd]
לַהֲפִיצֵנִי[f] עֲלִיצָתָם [g]כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר׃

ב
ג
ל. פרזיי. ב חד כת ש וחד כת ס[13]

[4]Q addidi, cf Mp sub loco. [5]Mm 2814. [6]Mm 396. [7]Mm 1846. [8]Mm 3610. [9]Mm 632. [10]Mm 2477. [11]Mm 3122. [12]Mm 3326. [13]Mm 2919.

4 [b–b] prb add, gl ‖ **6** [a] prp וַיְעַמֵּד ‖ [b–b] prb dl (var lect ad aδ + לוֹ cf 7[a–a]), al tr ad fin 4 ‖ **7** [a–a] prb l תַּחְתָּאנָה, prp תַּחְתֵּין; 𝔊[Barb] *αὐτοῦ ἕνεκα σεισθήσεται ἡ οἰκουμένη* = לוֹ תַּחַת אֶרֶץ ‖ [b] dl; huc tr a fin v b יריעות מדין ‖ [c–c] cf [b] ‖ [d] var lect ad אוֹן v a (cf [a–a]), dl ‖ **8** [a] dl aut potius tr ad fin v a ‖ [b–b] dl, var lect ad הבנהרים ‖ [c–c] crrp; prp מֶרְכַּבְתְּךָ cf רֶכֶב ישועה cf 𝔊(𝔖𝔗) *ἡ ἱππασία σου*, 𝔊[Barb] + *ὃ προέβης* ‖ **9** [a–a] 𝔊 *ἐντείνων ἐντενεῖς*, l עֶרֹה תְּעָרֶה cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [b] frt l שְׁבַעְתָּ cf 𝔊[Barb] *ἐχόρτασας* 𝔖 *wnsb'wn* ‖ [c] 𝔊[Barb] *τῆς φαρέτρας αὐτῆς*, frt l (יִתְרוֹ) יִתְרָהּ vel מֵיִתְרְךָ; prp תֹּאמַר (ת hpgr) ‖ [d] 𝔊(𝔖) *ῥαγήσεται*, prb l תִּבָּקַע ‖ **10** [a–a] l c Mur זְרְמוּ מַיִם עָבוֹת cf Ps 77,18 ‖ [b–b] crrp; frt l מְזֻרָחָה, prp רוֹמְמוּת aut אוֹר מוֹעֲדוֹ ‖ [c] l נשׂא = נשׁה ‖ **11** [a] cj c 10bβ, huc tr : ‖ [b] 𝔊 *ἐν τῇ τάξει αὐτῆς*, l (בְּ)זְבֻלָּה ‖ **13** [a–a] frt l לישע עם vel potius לְ(ה)וֹשִׁיעַ אֶת־עַם ‖ [b] pc Mss 𝔊[-BS] pl ‖ [c–c] prb l sol בֵּית, ראשׁ var lect? cf 𝔊 et 14 ‖ [d] l עֵרֶיתָ vel עַרְתָּ ‖ [e] l צור ‖ **14** [a] prb l בְּמַטֹּתֶיךָ vel בְּמַטּוֹתֶיךָ cf 𝔊[Barb] *μετὰ δυνάμεώς σου*; prp בַּמַּטֶּה ‖ [b] l רֹאשׁוֹ cf 𝔊(𝔖) *κεφαλάς* Barb *ἀρχηγούς* = ראשי ‖ [c] 𝔊(𝔖) *δυναστῶν* 𝔗 *wgjbrj (rjšj)* 𝔙 *bellatorum eius* ‖ [d] l יִסְעֲרוּ ‖ [e] prb ins כַּמּוֹץ cf [g] ‖ [f] prb l לְהָפִיץ עָנִי ‖ [g] l כַּמּוֹץ et tr post יסערו cf [e]; prp פִּימוֹ et antea עֲלִיצוּת לְהָפִיץ.

15 דָּרַכְתָּ בַיָּם [a]סוּסֶיךָ חֹמֶר [a]מַיִם רַבִּים׃
16 שָׁמַעְתִּי | וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל[1] צָלְלוּ שְׂפָתָי
יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי [a]אֶרְגַּז אֲשֶׁר[a]
אָנוּחַ[b] לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃
17 [a]כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח[b] וְאֵין יְבוּל[1] בַּגְּפָנִים
כִּחֲשׁ מַעֲשֵׂה[c]־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל
גָּזַר[d] מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃
18 וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעֱלֹזָה אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃
19 יְהוִה[e] אֲדֹנָי חֵילִי[a]
וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמוֹתַי[b] יַדְרִכֵנִי
לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹתָי[c]׃

יז 15 וכל אורית ויהרשע דכרות ב מ ג . ב 16
יח 17 פסוק ואין ראין . ג
ג
ל . ל
פז ר״פ . ג ב חס וחד מל 18
ה 19 . ג
פד . ג ב מל וחד חס 20
ל

סכום הפסוקים
חמשים וששה

ZEPHANIA צפניה

ה 1 **1** 1 דְּבַר־יְהוָה | אֲשֶׁר הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶּן־גְּדַלְיָה בֶּן־ ס 2
אֲמַרְיָה בֶּן־חִזְקִיָּה[a] בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ ג לפי מג וחד מן יב 3 לפי מק
ג חס 4 2 אָסֹף אָסִף[a] כֹּל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃
3 אָסֵף[a] אָדָם וּבְהֵמָה אָסֵף[a] עוֹף־הַשָּׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם
ל [b]וְהַמַּכְשֵׁלוֹת[c] אֶת־הָרְשָׁעִים[b]
וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃

[14] Mm 23. [15] Mm 1523. [16] Gn 49,19. [17] Mm 2004. [18] Mm 3123. [19] Mm 3311. [20] Mm 3124.
Cp 1 [1] Mm 2690. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3125 et Mm 3983. [4] Mm 2496.

15 [a–a] l סוּסָו בְּחמר ‖ **16** [a–a] prb l יִרְגְּזוּ אֲשֶׁרֵי cf G ‖ [b] prb l אֶחֱכֶּה ‖ **17** [a] tot v prb add ‖ [b] G *καρποφορήσει*, l תִּפְרֶה ‖ [c] l מעשׂה vel potius מעשׂהו ‖ [d] l גֶּזֶר ‖ **19** [a] frt exc hemist ‖ [b] G *τὰ ὑψηλά*, frt l במות(ה) (ה dttg) ‖ [c] frt l בנגינות cf Ps 4,1 etc.
Cp 1,1 [a] pc Mss S חלקיה ‖ **2/3** [a] prp אֹסֵף ‖ [b–b] > G*; frt add tot 3 (et 2?) ‖ [c] prb l וְהִכְשַׁלְתִּי.

4 וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כֹּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם יו וחס את . לד מל
וְהִכְרַתִּי [a]מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה[a] אֶת־שְׁאֵר הַבַּעַל [b]אֶת־[b]שֵׁם הַכְּמָרִים ב
5 וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַגַּגּוֹת לִצְבָא הַשָּׁמָיִם [c]וְעִם־הַכֹּהֲנִים[c]:
וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים[a] הַנִּשְׁבָּעִים[b] לַיהוָה[c] וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם[d]: ל.ג[5]
6 וְאֶת־הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַאֲשֶׁר לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא ה[6]
7 הַס מִפְּנֵי אֲדֹנָי יְהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה [דָּרָשֶׁהוּ: ג וֹ
כִּי־הֵכִין יְהוָה זָבַח[a] הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו: ל
8 [a]וְהָיָה בְּיוֹם[a] זֶבַח יְהוָה[a] ה
וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי[b] הַמֶּלֶךְ ב
וְעַל כָּל־הַלֹּבְשִׁים מַלְבּוּשׁ נָכְרִי: ב[7]
9 וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־הַדִּלֵּג עַל־הַמִּפְתָּן [a]בַּיּוֹם הַהוּא[a] ל.ל
הַמְמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חָמָס וּמִרְמָה: ס ב[8].ה[9]
10 [a]וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה[a]
קוֹל צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וְיִלֶלָה מִן־הַמִּשְׁנֶה ד וכל אוריית דכות
וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מִן־הַגְּבָעוֹת: 11 הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ ב
כִּי נִדְמָה כָּל־עַם כְּנַעַן נִכְרְתוּ כָּל־נְטוּלֵי כָסֶף: ד.ל
12 [a]וְהָיָה בָּעֵת הַהִוא[a]
אֲחַפֵּשׂ אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם בַּנֵּרוֹת[b] וּפָקַדְתִּי עַל־[c]הָאֲנָשִׁים[c] ל.ה[10]
הַקְּפָאִים עַל־שְׁמְרֵיהֶם הָאֹמְרִים בְּלִבָּם ל.ל.ט
לֹא־[a]יֵיטִיב יְהוָה וְלֹא יָרֵעַ[a]:
13 וְהָיָה חֵילָם לְמִשּׁסָּה וּבָתֵּיהֶם לְשִׁמָּמָה
[a]וּבָנוּ בָתִּים וְלֹא יֵשֵׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם[a]: י.ג
14 קָרוֹב יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמַהֵר[a] מְאֹד ל
[b]קוֹל יוֹם יְהוָה מַר צוֹרֵחַ שָׁם גִּבּוֹר[b]:

[5] Mm 3445. [6] Mm 3985. [7] Hi 27,16. [8] Mm 3126. [9] Mm 3127. [10] Mm 2347.

4 [a–a] dl m cs ‖ [b] l c mlt Mss GSTEddע וְאֵת ‖ [c–c] > G*, dl ‖ **5** [a] > G* ‖ [b] dl ‖ [c] prp לְיָרֵחַ cf Dt 17,3 Jer 8,2 ‖ [d] GL(SV) *κατὰ τοῦ Μελχομ* = בְּמִלְכָּם ‖ **7** [a] G + *αὐτοῦ* ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] G *τὸν οἶκον* ‖ **9** [a–a] add ‖ **10** [a–a] add ‖ **12** [a–a] add ‖ [b] GSTC sg ‖ [c] prp הַשַּׁאֲנַנִּים ‖ **13** [a–a] prb dl cf Am 5,11 ‖ **14** [a] l וּמְמַהֵר? ‖ [b–b] prp קַל יום יהוה מֵרָץ וְחָשׁ מִגִּבּור.

15 יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה וּמְצוּקָה
יוֹם שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה ב מל בנביא
יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל׃ 16 יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה
עַל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל הַפִּנּוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ ב
17 וַהֲצֵרֹתִי לָאָדָם וְהָלְכוּ כְעִוְרִים ב חד חס וחד מל . ה'' וכל קחלת דכות ב מ א . ב
כִּי לַיהוָה חָטָאוּ[a] [a] ג[12]
וְשֻׁפַּךְ דָּמָם כֶּעָפָר וּלְחֻמָּם[b] כַּגֹּלָלִים׃ [b] ל . ל
18 גַּם־כַּסְפָּם גַּם־זְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם
בְּיוֹם[a] עֶבְרַת יְהוָה וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ [a] ט[13]
כִּי־כָלָה אַךְ־נִבְהָלָה יַעֲשֶׂה אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי[a] הָאָרֶץ׃ ס [a] ק[14]

2 1 הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשׁוּ הַגּוֹי לֹא נִכְסָף׃ ל . ל
2 בְּטֶרֶם[a] לֶדֶת חֹק[a] כְּמֹץ[b] עָבַר יוֹם[b] [b] יב פסוק דמיין[1]
בְּטֶרֶם[c] לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף־יְהוָה[c]
בְּטֶרֶם לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם יוֹם אַף־יְהוָה׃
3 בַּקְּשׁוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַנְוֵי הָאָרֶץ[a] אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוּ [a] ז דגש[2] וחד מן יב' פסוק דמיין . ג[3]
בַּקְּשׁוּ־צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה ז דגש[2] . ז דגש[2]
אוּלַי תִּסָּתְרוּ בְּיוֹם אַף־יְהוָה׃

4 כִּי עַזָּה עֲזוּבָה תִּהְיֶה וְאַשְׁקְלוֹן לִשְׁמָמָה
אַשְׁדּוֹד בַּצָּהֳרַיִם יְגָרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן תֵּעָקֵר׃ ס יג . ל
5 הוֹי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גּוֹי כְּרֵתִים[a] דְּבַר־יְהוָה עֲלֵיכֶם[a] ב
כְּנַעַן[b] אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים[c] וְהַאֲבַדְתִּיךְ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ ל . מט מל בנביא
6 וְהָיְתָה[a] חֶבֶל[b] הַיָּם נְוֹת כְּרֹת[c] רֹעִים וְגִדְרוֹת צֹאן׃ ג בטע בנביא[4]
7 וְהָיָה[a] חֶבֶל[b] לִשְׁאֵרִית בֵּית יְהוּדָה כת כן[5]

[1] Mm 391. [12] Mm 1974. [13] Mm 690. [14] Mm 1296. Cp 2 [1] Mm 3896. [2] Mm 1690. [3] Mm 1689. [4] Mm 3128. [5] Mp sub loco.

17 [a–a] add; sed frt add tot v ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν*, prp וּלְחֻמָּם vel וְרַחֲמֵיהֶם ‖ **18** [a–a] add; sed frt add tot v ‖ **Cp 2,2** [a–a] crrp; l לֹא תְדֻחָקוּ? ‖ [b–b] 𝔊* *παραπορευόμενον*, l עֹבֵר ‖ [c–c] > nonn Mss, homark? ‖ **3** [a] Mur pc Mss ארץ ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] dl, gl? ‖ [c–c] tr post יושב? ‖ **6** [a] l וְהָיִת ‖ [b–b] > 𝔊, dl ‖ [c] > 𝔙, dl ‖ **7** [a] 7 prb add ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *τῆς θαλάσσης*, ins הַיָּם cf 6.

עֲלֵיהֶם[c] יִרְעוּן בְּבָתֵּי אַשְׁקְלוֹן בָּעֶרֶב יִרְבְּצוּן ל.ב[6]
כִּי יִפְקְדֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם׃ שביחם[7] ק
8 שָׁמַעְתִּי חֶרְפַּת מוֹאָב וְגִדּוּפֵי בְּנֵי עַמּוֹן
אֲשֶׁר חֵרְפוּ אֶת־עַמִּי וַיְגַדְּלוּ עַל־גְּבוּלָם[a]׃ ב.ב[8]
9 לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כו
כִּי־מוֹאָב כִּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה ד[9]
מִמְשַׁק[b] חָרוֹל וּמִכְרֵה־מֶלַח וּשְׁמָמָה עַד־עוֹלָם
שְׁאֵרִית עַמִּי יְבוֹזֻם וְיֶתֶר גּוֹיִ יְנַחֲלוּם׃ ל.ל.גויי[11] ק
10 [a]זֹאת לָהֶם תַּחַת גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיְגַדְּלוּ עַל־עַם יְהוָה צְבָאוֹת׃ ב וחד מן ג חס בליש
11 [a]נוֹרָא[b] יְהוָה עֲלֵיהֶם כִּי רָזָה[c] אֶת כָּל־אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ ו
אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי הַגּוֹיִם׃
12 גַּם־אַתֶּם כּוּשִׁים חַלְלֵי[a] חַרְבִּי הֵמָּה[a]׃
13 וְיֵט יָדוֹ עַל־צָפוֹן וְיאַבֵּד אֶת־אַשּׁוּר יז חס את . ב
וְיָשֵׂם אֶת־נִינְוֵה לְשַׁמָּה צִיָּה כַּמִּדְבָּר׃ ו רפ[12].ו[13]
14 וְרָבְצוּ בְתוֹכָהּ עֲדָרִים כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי[a] ג. ל חס בגניא
גַּם־קָאַת גַּם־קִפֹּד בְּכַפְתֹּרֶיהָ יָלִינוּ וכל אורית דכות חס
קוֹל[b] יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן חֹרֶב[c] בַּסַּף[c] כִּי אַרְזָה עֶרָּה[d]׃ ל.יז בליש . ל . ב
15 זֹאת הָעִיר הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח ה בחרי טעמי[14]
הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד
אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ לַחַיָּה ל
כָּל עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ׃ ס ח[15] מל וכל יחזק דכות ב מ א

3 1 הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה[a] הָעִיר הַיּוֹנָה׃ ל.ל
2 לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא לָקְחָה מוּסָר ח פסוק לא לא לא לא[1]
בַּיהוָה לֹא בָטָחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קָרֵבָה׃

[6]Mm 3129. [7]Mm 839. [8]Mm 3130. [9]Mm 2208. [10]Mm 3529. [11]Mp sub loco. [12]Mm 3131. [13]Mm 2503. [14]Mm 2991 contra textum, acc invers. [15]Mm 2429. Cp 3 [1]Mm 3132.

7 [c] l עַל־הֵם? ‖ **8** [a] 𝔊* *τὰ ὅριά μου*; 𝔊^{W} = וּגְ ‖ **9** [a] > 𝔊*, dl ‖ [b] prp מוֹרַשׁ ‖ **10/11** [a] 10sq add ‖ [b] 𝔊*(𝔖) *ἐπιφανήσεται*, l נִרְאָה ‖ [c] prp יִרְזֶה ‖ **12** [a–a] prp חֶרֶב יְהוָה; prb exc nonn vb post כּוּשִׁים ‖ **14** [a] 𝔊 *τῆς γῆς* = (א)גֵּי? ins הַשָּׂדֶה (cf 𝔊) et גוי crrp ex גַּם vel al vb? ‖ [b] prp כּוֹס ‖ [c] 𝔊(𝔙) *κόρακες*, l עֹרֵב ‖ [d–d] crrp, ex 15aα (זאת העיר העליזה) orta; dl ‖ **Cp 3,1** [a] prp ומעלה = ומאלה.

3 שָׂרֶיהָ בְּקִרְבָּהּ אֲרָיוֹת שֹׁאֲגִים
שֹׁפְטֶיהָ [a]זְאֵבֵי עֶרֶב[b] לֹא גָרְמוּ[a] לַבֹּקֶר[c]׃ ל
4 נְבִיאֶיהָ פַּחֲזוֹם אַנְשֵׁי בְגֹדוֹת
כֹּהֲנֶיהָ חִלְּלוּ־קֹדֶשׁ חָמְסוּ תּוֹרָה׃
5 [a]יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּהּ לֹא יַעֲשֶׂה עַוְלָה [עַוָּל בֹּשֶׁת[d]׃
בַּבֹּקֶר ׀ בַּבֹּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן [b]לָאוֹר[c] לַא נֶעְדָּר[b] [d]וְלֹא־יוֹדֵעַ יג2.3.4.ב זקף קמ5

6 הִכְרַתִּי גוֹיִם נָשַׁמּוּ פִּנּוֹתָם
הֶחֱרַבְתִּי חוּצוֹתָם מִבְּלִי עוֹבֵר ח6 מל וכל יחזק דכות ב מ א
נִצְּתוּ עָרֵיהֶם [a]מִבְּלִי־אִישׁ [a]מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ ל. מט מל בנביא
7 אָמַרְתִּי אַךְ־תִּירְאִי [a]אוֹתִי תִּקְחִי [a]מוּסָר כג7 מל וכל יהושע ושפטים דכות ב מ ב
וְלֹא־יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ [b]כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ ד[a]
אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם׃ יח[a]
8 לָכֵן חַכּוּ[a]־לִי נְאֻם־יְהוָה לְיוֹם קוּמִי לָעַד[b] כא פסוק דאית בהון א״ב. ל. ב מלרע. ל[5]
כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם לְקָבְצִי[c] מַמְלָכוֹת יג[10]
לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם[d] זַעְמִי כָּל חֲרוֹן אַפִּי
כִּי[e] בְּאֵשׁ קִנְאָתִי תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃ ט[11]
9 כִּי־אָז אֶהְפֹּךְ [a]אֶל־עַמִּים [a]שָׂפָה בְרוּרָה ג
[b]לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד[b]׃ [הַהוּא[a] ל בסיפ
10 [a]מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ [b]עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי[b] יוֹבִלוּן מִנְחָתִי׃ [a]בַּיּוֹם 11 ל. ל. ל[5]
לֹא תֵבוֹשִׁי מִכֹּל עֲלִילֹתַיִךְ אֲשֶׁר פָּשַׁעַתְּ בִּי ב מל. ל חס
כִּי־אָז ׀ אָסִיר מִקִּרְבֵּךְ עַלִּיזֵי גַאֲוָתֵךְ
וְלֹא־תוֹסִפִי לְגָבְהָה עוֹד בְּהַר קָדְשִׁי׃ ל חס

[2]Mm 688. [3]Mm 1689. [4]Mm 3105. [5]Mp sub loco. [6]Mm 2429. [7]Mm 1238 א. [8]Mm 65. [9]Mm 1941. [10]Mm 2362. [11]Mm 690.

3 [a–a] frt l זְאֵבִים לֹא עָזְבוּ גֶּרֶם ‖ [b] G *τῆς Ἀραβίας*, prp עֲרַב עֲרָבָה vel ‖ [c] dl m cs? ‖ **5** [a] 5 add? ‖ [b–b] > G* ‖ [c] frt l כָּאוֹר cf 𝔖𝔗 ‖ [d–d] var lect ad 5aβ? G* *καὶ οὐκ εἰς νῖκος ἀδικίαν*. [6] *ἐν διαφθορᾷ* ‖ **6** [a–a] dl m cs, var lect? ‖ **7** [a] l 3fsg תִּירְאִי et תִּקַּח cf aβγ (G𝔖𝔗 2pl) ‖ [b] G(S) *ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτῆς*, l מֵעֵינֶיהָ ‖ **8** [a] GV sg ‖ [b] G(S) *εἰς μαρτύριον*, l לְעֵד ‖ [c] l c 𝔗 לְקִבְּצִי cf G𝔖𝔗 ‖ [d] prb l כִּמְ– ‖ [e–e] add ‖ **9** [a–a] Mur **על העמים**; prp עַד־יַרְכְּתֵי אֶל־עַמִּי ‖ [b–b] add, sed frt tot v add ‖ **10** [a] 10 add ‖ [b–b] > G*𝔖; prp צָפוֹן ‖ **11** [a–a] dl m cs.

12 וְהִשְׁאַרְתִּי בְקִרְבֵּךְ עַם עָנִי וָדָל ל
וְחָסְיוּ בְּשֵׁם יְהוָה׃ 13 [a]שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל[a] ל ר״פ
לֹא־יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא־יְדַבְּרוּ כָזָב לד׳ פסוק לא ולא ולא[12]
וְלֹא־יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תַּרְמִית ד[13]
כִּי־הֵמָּה יִרְעוּ וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס ג בסיפ

14 [a]רָנִּי בַת־צִיּוֹן הָרִיעוּ יִשְׂרָאֵל
שְׂמְחִי וְעָלְזִי בְכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ ל
15 [a]הֵסִיר יְהוָה מִשְׁפָּטַיִךְ[b] פִּנָּה אֹיְבֵךְ[c] הל׳ ר״פ מיחד[14]
[d]מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל[d] יְהוָה בְּקִרְבֵּךְ לֹא־תִירְאִי[e] רָעָה עוֹד׃
16 [a]בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָמֵר לִירוּשָׁלִַם
אַל־תִּירָאִי צִיּוֹן אַל־יִרְפּוּ יָדָיִךְ׃ ג
17 [a]יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ[b] גִּבּוֹר יוֹשִׁיעַ ו[15] בנביאים וכל ס״פ דכות ב מ א
יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה יַחֲרִישׁ[c] בְּאַהֲבָתוֹ[c] ד
יָגִיל עָלַיִךְ בְּרִנָּה׃ 18 [a]נוּגֵי[s] מִמּוֹעֵד[a] ל
[b]אָסַפְתִּי מִמֵּךְ[c] [d]הָיוּ מַשָּׂאת עָלֶיהָ[d] חֶרְפָּה׃ ה[16] ג מנה בלישׁ
19 [a]הִנְנִי עֹשֶׂה[b] אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ[c] בָּעֵת הַהִיא[c] כב[17]. ב[18]
וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת־הַצֹּלָעָה וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּץ ג
וְשַׂמְתִּים לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם בְּכָל־הָאָרֶץ בְּשָׁתָם[d]׃ ו[19]. ד
20 [a]בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם [b]וּבָעֵת קַבְּצִי[b] אֶתְכֶם ס[20]
כִּי־אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ
בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתֵיכֶם[c] לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה׃ ל. ח. נ ס״פ[21]

סכום הפסוקים
חמשים ושלשה

[12] Mm 771. [13] Mm 2318. [14] Mm 944. [15] Mm 3133. [16] Mm 3750. [17] Mm 475. [18] Mm 3134. [19] Mm 72. [20] Mp sub loco. [21] Mm 2481.

13 [a–a] cj c 12b ut 𝔊 et m cs ‖ **14/15** [a] 14 sq add? ‖ [b] l מִשְׁפָּטִיךְ cf 𝔗 ‖ [c] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 אֹיְבֵיךְ ‖ [d–d] 𝔊[L Mss] *βασιλεύσει* cf Mi 4,7, l יִמְלֹךְ ‖ [e] prb l c 2 Mss 𝔊 *(ὄψῃ)* 𝔖 תִּרְאִי ‖ **16/17** [a] 16 sq add? ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd דּ– ‖ [c–c] prb l יַחֲדֵּשׁ אה׳ cf 𝔊 *(καινιεῖ σε ἐν)* 𝔖 ‖ **18** [a–a] 𝔊(Ⅱ) *ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς*, l כְּיוֹם מועד et cj c 17 ‖ [b] 18aβ–20 add ‖ [c] 𝔊* *τοὺς συντετριμμένους* = מֻכֶּם? ‖ [d–d] crrp; 𝔊 *οὐαί, τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτήν* = הוֹי מִי נָשָׂא עליה? 𝔖 *'jljn dmnllјn hww 'ljkj* = הָיוּ נִשְׂאָם עָלַיִךְ? prp הָיוֹם שְׂאֵת עָלַיִךְ ‖ **19** [a] cf 18[b] ‖ [b] prb ins כָּלָה cf 𝔗 ‖ [c–c] add? ‖ [d] prp בְּשׁוּבִי אֶת־שְׁבוּתָם cf 20b ‖ **20** [a] cf 18[b] ‖ [b–b] l וּבָעֵת הַהִיא אֲקַבֵּץ ‖ [c] l c nonn Mss 𝔊𝔖 תְּכֶם–.

HAGGAI חגי

1 1 בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי בְּיוֹם ׀ אֶחָד לַחֹדֶשׁ ג¹
הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא[a] אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל ׀ פַּחַת ג וכל עזרא דכות²
יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הָעָם הַזֶּה אָמְרוּ לֹא[a] עֵת[a] בֹּא עֶת־בֵּית יְהוָה
לְהִבָּנוֹת׃ פ 3 וַיְהִי ׀ דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ ג
4 הַעֵת לָכֶם ׀ אַתֶּם לָשֶׁבֶת בְּבָתֵּיכֶם[a] סְפוּנִים ב פת³. ל
וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרֵב׃
5 וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ יו
6 זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהָבֵא מְעָט אָכוֹל וְאֵין־לְשָׂבְעָה ל ר״ם . ז קמ׳ וכל אתנח
וס״ם דכות⁴ . ל מל .
שְׁתוֹ וְאֵין־לְשָׁכְרָה לָבוֹשׁ וְאֵין־לְחֹם לְוֹ ג פסוק ואין ואין ואין . ד
ל . ל
וְהַמִּשְׁתַּכֵּר מִשְׁתַּכֵּר[a] אֶל־צְרוֹר נָקוּב׃ פ ל . ל
7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שִׂימוּ[a] לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ יו
8 עֲלוּ הָהָר וְהֵבֵאתֶם עֵץ וּבְנוּ הַבַּיִת
וְאֶרְצֶה־בּוֹ וְאֶכָּבֵדָה אָמַר יְהוָה׃ ואכבדה ק . כ ס״פ⁵
9 פָּנֹה אֶל־הַרְבֵּה וְהִנֵּה[a] לִמְעָט וַהֲבֵאתֶם הַבַּיִת וְנָפַחְתִּי בּוֹ ז⁴ קמ׳ ב מנה זקף
וכל אתנח וס״ם דכות .
ב בתרי לישנ⁶
עַל־מָה נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת כד⁷. נו
יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא חָרֵב וְאַתֶּם רָצִים אִישׁ לְבֵיתוֹ׃
10 עַל־כֵּן עֲלֵיכֶם[a] כָּלְאוּ שָׁמַיִם[b] מִטָּל[c] וְהָאָרֶץ כָּלְאָה יְבוּלָהּ׃ ג . ל
11 וָאֶקְרָא חֹרֶב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הֶהָרִים וְעַל־הַדָּגָן יו בלישׁ
וְעַל־הַתִּירוֹשׁ[a] וְעַל־הַיִּצְהָר[a] וְעַל[b] אֲשֶׁר תּוֹצִיא הָאֲדָמָה ד⁸
וְעַל־הָאָדָם ׀ וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יְגִיעַ כַּפָּיִם׃ ס ד⁹

Cp 1 [1]Mm 3135. [2]Mm 3136. [3]Mm 2073. [4]Mm 1208. [5]Mm 2481. [6]Mm 3137. [7]Mm 592. [8]Mm 3138. [9]Mm 15.

Cp 1,1 [a] 𝔊 + *λέγων Εἶπον* (Mss + *δή*) cf 2,1.2 ‖ **2** [a–a] 𝔊(S) *ἥκει*, prb l עַתָּ בָּא ‖ **4** [a] prp בבתים cf 𝔊Mss𝔗𝔙 ‖ **6** [a] prp c 2 Mss ישתכר ‖ **7** [a–a] add? cf 5 ‖ **9** [a] 𝔊(S𝔗) *καὶ ἐγένετο*, prb l וְהָיָה vel וְהָיֹה ‖ **10** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ [b] prb l c Ms שׁ֯הַשַּׁ cf b ‖ [c] l טַלָּם cf b; prp מָטָר ‖ **11** [a–a] add? ‖ [b] ins c mlt Mss Vrs ־כֹּל.

12 וַיִּשְׁמַע זְרֻבָּבֶל | בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
ג10 . 11 וכל ד״ה דכות ב מא
וְכֹל שְׁאֵרִית הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דִּבְרֵי חַגַּי הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר
שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם[a] וַיִּירְאוּ הָעָם מִפְּנֵי יְהוָה: 13 וַיֹּאמֶר חַגַּי [a]מַלְאַךְ
יְהוָה בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה[a] לָעָם לֵאמֹר אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה: 14 וַיָּעַר
יז מפק א12 . ג13 יְהוָה אֶת־רוּחַ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־
יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כֹּל שְׁאֵרִית הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ מְלָאכָה
לט בְּבֵית יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם: פ

15 בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּשִּׁשִּׁי[a]

2 בַּשְּׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ: 1 בַּשְּׁבִיעִי **2** בְּעֶשְׂרִים וְאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־[a]חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר: 2 אֱמֹר־נָא אֶל־
יא זוגין בטע׳ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל וְאֶל־[a]שְׁאֵרִית הָעָם לֵאמֹר:

3 מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר
אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה בִּכְבוֹדוֹ הָרִאשׁוֹן
סד וּמָה אַתֶּם רֹאִים אֹתוֹ עַתָּה
ל הֲלוֹא כְמֹהוּ כְּאָיִן בְּעֵינֵיכֶם:
יח 4 וְעַתָּה חֲזַק זְרֻבָּבֶל | [a]נְאֻם־יְהוָה[a]
וַחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ [b]בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
וַחֲזַק כָּל־עַם הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה[b]
כו וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת[c]:
5 [ba]אֶת־הַדָּבָר[b] אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אִתְּכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם[a]
וְרוּחִי עֹמֶדֶת בְּתוֹכְכֶם אַל־תִּירָאוּ: ס
6 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [a]עוֹד אַחַת מְעַט הִיא[a]

10 Mm 2684. 11 Mm 1718. 12 Mm 411. 13 Mm 4031. Cp 2 1 Mm 915.

12 [a] 𝔊* πρὸς αὐτούς = אֲלֵיהֶם, pc Mss 𝔊-WVS𝔗𝔙 + אֲלֵיהֶם ‖ **13** [a–a] var lect ad vb sqq? 𝔊* ἄγγελος κυρίου ‖ **15** [a] huc ins 2,15—19 ‖ **Cp 2,1** [a] Mur אל ‖ **2** [a] 𝔊(S) + πάντας ‖ **4** [a–a] add? ‖ [b–b] add? ‖ [c] add? ‖ **5** [a–a] > 𝔊*, add ‖ [b–b] prb l זֹאת הַבְּרִית, al dl את = אות(צב) ‖ **6** [a–a] 𝔊 ἔτι ἅπαξ, S *twb ḥd' zbn*, l עוֹד.

ל. נוּ². ה³ וַאֲנִי ׀ מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם ׀ וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־[b]הַיָּם וְאֶת־
הַחָרָבָה׃

ל 7 וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וּבָאוּ חֶמְדַּת[a] כָּל־הַגּוֹיִם
ד². ז³ וכל מלאכי דכות ב מ ג וּמִלֵּאתִי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כָּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
ב ר״פ לי ולי⁶. ח⁷. נו 8 לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ [יְהוָה צְבָאוֹת
ד². ז³ וכל מלאכי דכות ב מ ג 9 גָּדוֹל יִהְיֶה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר
ל. נו וּבַמָּקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן שָׁלוֹם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a]׃ פ

10 בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁעִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־
ה יְהוָה אֶל־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ 11 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁאַל־נָא
לי אֶת־הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר׃ 12 הֵן ׀ יִשָּׂא־אִישׁ בְּשַׂר־קֹדֶשׁ בִּכְנַף בִּגְדּוֹ
ג פסוק אל ואל ואל ואל ואל[a]. ב בסיפ[a] וְנָגַע בִּכְנָפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנָּזִיד וְאֶל־הַיָּיִן וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־כָּל־
ל מַאֲכָל הֶיְקֻדַּשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא׃ 13 וַיֹּאמֶר חַגַּי אִם־יִגַּע
ד. ל טְמֵא־נֶפֶשׁ בְּכָל־אֵלֶּה הֲיִטְמָא וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא׃ 14 וַיַּעַן
חַגַּי וַיֹּאמֶר

כֵּן הָעָם־הַזֶּה וְכֵן־הַגּוֹי הַזֶּה לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה
ל וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וַאֲשֶׁר־יַקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא[a]׃

15 [a]וְעַתָּה
יז שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה
ל. ל. ל מִטֶּרֶם שׂוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בְּהֵיכַל יְהוָה׃ 16 מֵהְיוֹתָם[a]
בָּא[b] אֶל־עֲרֵמַת עֶשְׂרִים וְהָיְתָה עֲשָׂרָה
ג וחד כת א בָּא[b] אֶל־הַיְקֵב לַחְשׂף[c] חֲמִשִּׁים פּוּרָה[d] וְהָיְתָה עֶשְׂרִים׃
17 [a]הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן וּבַבָּרָד אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם
ל [b]וְאֵין־אֶתְכֶם[b] אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃

[2]Mm 3139. [3]Mm 1913. [4]Mm 1867. [5]Mm 2379. [6]Mm 3299. [7]Mm 1485. [8]Mm 2612. [9]Sach 7,5.

6 [b] $\mathfrak{C}^2$ pc Mss את ‖ **7** [a] l חֶמְדַּת cf $\mathfrak{G}$ ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ τῷ κτίζοντι τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον* ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}$ + *ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρινῶν, ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν· καὶ ἐμισεῖτε ἐν πύλαις ἐλέγχοντας* cf Am 5,10 ‖ **15** [a] tr 15—19 post 1,15a ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}$ *τίνες ἦτε*, l מַה־הֱיִיתֶם et cj c 15 ‖ [b] prb l בֹּא cf 1,6.9 ‖ [c] add? cf a ‖ [d] var lect ad היקב ‖ **17** [a] 17 add cf Am 4,9 ‖ [b–b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε*, prb l וְלֹא שַׁבְתֶּם cf $\mathfrak{T}\mathfrak{V}$.

18 שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה [שִׂימוּ לְבַבְכֶם: יו [יו
[a]מִיּוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁעִי[a] [b]לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יֻסַּד הֵיכַל־יְהוָה יח . יי[10]
19 הַעוֹד הַזֶּרַע[a] בַּמָּגוּרָה [b]וְעַד־הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה וְהָרִמּוֹן[b] וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נָשָׂא] ב
מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרֵךְ: ס

20 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה שֵׁנִית[i] אֶל־חַגַּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ יא זוגין בטע[12]
לֵאמֹר: 21 אֱמֹר אֶל־זְרֻבָּבֶל פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר כא . יג[13]
אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם[i] וְאֶת־הָאָרֶץ[a]:
22 וְהָפַכְתִּי כִּסֵּא מַמְלָכוֹת וְהִשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלְכוֹת[a] הַגּוֹיִם
וְהָפַכְתִּי מֶרְכָּבָה וְרֹכְבֶיהָ וְיָרְדוּ סוּסִים[i] וְרֹכְבֵיהֶם [b]אִישׁ כב[14]
[בְּחֶרֶב אָחִיו[b]: כג[15]
23 בַּיּוֹם הַהוּא [a]נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֶקָּחֲךָ זְרֻבָּבֶל [a]בֶּן־ כג
[שַׁאַלְתִּיאֵל[a] עַבְדִּי [a]נְאֻם־יְהוָה[a] ג וכל עזרא דכות[16]
וְשַׂמְתִּיךָ כְּחוֹתָם כִּי־בְךָ בָחַרְתִּי ג[17]
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: כד

סכום הפסוקים
שלשים ושמונה

SACHARIA זכריה

1 1 [a]בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־ א ר״פ[1]
2 זְכַרְיָה [b]בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ[b] בֶּן־עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר: 2 קָצַף יְהוָה עַל־ ב[2] מל ג מנה בסיג וכל יהרשע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות׳ ב מ ח . ג׳ כט חס בנביא׳ . ז׳ וכל מלאכי דכות׳ ב מ ג
3 אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף[a]: 3 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כו
שׁוּבוּ אֵלַי [a]נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[a]
וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[b]: ל

[10] Mp sub loco. [11] Mm 1905. [12] Mm 915. [13] Mm 3139. [14] Mm 3140. [15] Mm 2903. [16] Mm 3136. [17] Mm 3141.
Cp 1 [1] Mm 791. [2] Mm 1586. [3] Mm 2566. [4] Mm 1954. [5] Mm 2379.

18 [a–a] add, gl ‖ [b–b] add ‖ **19** [a] prb l מִגְרָע deminutio, al ins נִגְרַע ‖ [b–b] add? ‖ **21** [a] 𝔊$^{-V}$ + *καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν* cf 6 ‖ **22** [a] prb dl, var lect ‖ [b–b] frt gl ‖ **23** [a–a] add?

Cp 1,1 [a] exc dies mensis? cf 𝔖 ‖ [b–b] add? cf Esr 5,1 6,14 et 𝔊 *Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδω* ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖^{W}) + *μεγάλην*; exc nonn vb ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*.

כי 4 אַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ־אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר 4
ומעלליכם ק כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ נָא מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם[a]
הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי נְאֻם־יְהוָה:
ז[6] מל ג מנה בסיפ וכל יהושע שפטים מלכים ירמיה יחזק וכתיב דכות ב מ ח. ל חס בסיפ . ז[7] 5 אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־הֵם וְהַנְּבִאִים הֲלְעוֹלָם יִחְיוּ:
נ[8] 6 אַךְ ׀ דְּבָרַי וְחֻקַּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים
הֲלוֹא הִשִּׂיגוּ אֲבוֹתֵיכֶם[a]
ו מל נגביא וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כַּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת לַעֲשׂוֹת לָנוּ כִּדְרָכֵינוּ
וּכְמַעַלְלֵינוּ כֵּן עָשָׂה אִתָּנוּ: ס
ל 7 בְּיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ שְׁבָט[a] הוּא־חֹדֶשׁ שְׁבָט 7
ד בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה[b] בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ[b] בֶּן־
ל מל בסיפ וכל עזרא דכות[9] עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר: 8 רָאִיתִי ׀ הַלַּיְלָה וְהִנֵּה־אִישׁ רֹכֵב עַל־סוּס 8
ו . ל וחס אָדֹם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים[a] אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה[b] וְאַחֲרָיו סוּסִים אְדֻמִּים[c]
שְׂרֻקִּים[d] וּלְבָנִים: 9 וָאֹמַר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנָי[a] וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ 9
י[10] הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי אַרְאֶךָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה[a]: 10 וַיַּעַן[a] הָאִישׁ הָעֹמֵד בֵּין־ 10
צא הַהֲדַסִּים[a] וַיֹּאמֶר אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ: 11 וַיְעָנוּ[a] 11
ה[11] . ח חס[12] . צא [b]אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה הָעֹמֵד בֵּין הַהֲדַסִּים[b] וַיֹּאמְרוּ[a] הִתְהַלַּכְנוּ בָּאָרֶץ
ז[13] וְהִנֵּה כָל־הָאָרֶץ יֹשֶׁבֶת וְשֹׁקֶטֶת: 12 וַיַּעַן[a] מַלְאַךְ־יְהוָה[a] וַיֹּאמַר יְהוָה 12
ל מל[14] צְבָאוֹת עַד־מָתַי אַתָּה לֹא־תְרַחֵם אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר
ב חס ו[15] זָעַמְתָּה זֶּה שִׁבְעִים שָׁנָה: 13 וַיַּעַן יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי דְּבָרִים 13
י[16] טוֹבִים דְּבָרִים נִחֻמִים: 14 וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי קְרָא לֵאמֹר 14
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
יב[10] קִנֵּאתִי לִירוּשָׁלַ͏ִם וּלְצִיּוֹן[a] קִנְאָה גְדוֹלָה:
ה[17] . ג 15 וְקֶצֶף גָּדוֹל אֲנִי קֹצֵף עַל־הַגּוֹיִם הַשַּׁאֲנַנִּים
ז קמ וכל אתנח וס״פ דכות[18] אֲשֶׁר אֲנִי קָצַפְתִּי מְעָט וְהֵמָּה עָזְרוּ לְרָעָה:

[6] Mm 1586. [7] Mm 1294. [8] Mm 3142. [9] Mm 3143. [10] Mm 80. [11] Mm 1825. [12] Mm 2184. [13] Mm 1936. [14] Mm 1713. [15] Mm 2419. [16] Mm 3346. [17] Mm 2453. [18] Mm 1208.

4 [a] frt l c mlt Mss וּמִמַּעַלְלֵיכֶם (hpgr cf 𝔊𝔖𝔗[f Edd]𝔙) ‖ **6** [a] l אֶתְכֶם ‖ **7** [a–a] frt add ‖ [b–b] cf 1[b–b] ‖ **8** [a] 𝔊 *τῶν ὀρέων* = הָהָרִים id 10.11, l וז ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *τῶν κατασκίων* = אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה, l וז ‖ [c] 𝔊* + *καὶ ψαροί* = וַאֲמָצִים (cf 6,3.7) an ortum ex *πυρροί*? ‖ [d] prb ins שְׁחֹרִים ‖ **9** [a–a] cf 10[a–a] ‖ **10** [a–a] frt add (gl), al 9b add hab ‖ **11** [a] prp sg ‖ [b–b] prb add, gl; prp הָאִישׁ cf [a] ‖ **12** [a–a] prb add, gl ‖ **14** [a] prb dl m cs, var lect.

16 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה[a]
שַׁבְתִּי לִירוּשָׁלַ͏ִם בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת[b] וְקָוֹה יִנָּטֶה עַל־יְרוּשָׁלָ͏ִם׃
17 עוֹד | קְרָא לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד תְּפוּצֶינָה עָרַי מִטּוֹב
וְנִחַם[a] יְהוָה עוֹד אֶת־צִיּוֹן וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ ס
2 1 וָאֶשָּׂא ׀ אֶת־עֵינַי ׀ וָאֵרֶא וְהִנֵּה אַרְבַּע קְרָנוֹת׃ 2 וָאֹמַר אֶל־
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה[a] וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה הַקְּרָנוֹת אֲשֶׁר זֵרּוּ
3 אֶת־יְהוּדָה[cb] אֶת־יִשְׂרָאֵל[c] וִירוּשָׁלָ͏ִם[bd]׃ ס 3 וַיַּרְאֵנִי יְהוָה אַרְבָּעָה
4 חָרָשִׁים׃ 4 וָאֹמַר מָה אֵלֶּה בָּאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר לֵאמֹר אֵלֶּה[a] הַקְּרָנוֹת
אֲשֶׁר־זֵרּוּ אֶת־יְהוּדָה כְּפִי־אִישׁ לֹא־נָשְׂא רֹאשׁוֹ[a] וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה[b]
[c]לְהַחֲרִיד אֹתָם[c] לְיַדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ
יְהוּדָה לְזָרּוֹתָהּ׃ ס
5 וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה׃ 6 וָאֹמַּר[a] אָנָה
אַתָּה[b] הֹלֵךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד אֶת־יְרוּשָׁלַ͏ִם לִרְאוֹת כַּמָּה־רָחְבָּהּ
7 וְכַמָּה אָרְכָּהּ׃ 7 וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי יֹצֵא[a] וּמַלְאָךְ אַחֵר יֹצֵא
8 לִקְרָאתוֹ׃ 8 וַיֹּאמֶר אֵלָיו רֻץ דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר הַלָּז לֵאמֹר
פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלַ͏ִם מֵרֹב אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ׃
9 וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה[a] חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב
וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ׃ פ
10 הָוֹי הָוֹי וְנֻסוּ מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה
[a]כִּי כְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי[b] אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה[a]׃
11 הָוֹי צִיּוֹן [a]הַמְלַטִּי יוֹשֶׁבֶת בַּת־[a]בָּבֶל׃ ס

ג בטע בסיפ . כ[19]
ת שובה לירושלם[20]
כו . וקו ק
ל כת כן
ו פת וכל ישעיה דכות[21]
כו׳ פסוק את את ומילה חדה ביניהם יש מנה בגביא
ב . לב בגביא
ל
ל
ב בתרי לישנ[1]
ב ר״פ בסיפ
אלין[2] חד מן ג כת כן ק
ג[3]
סז ר״פ
ל בסיפ
ד[5] , ג[6]

[19] Mm 2168. [20] Mm 3963. [21] Mm 1775. Cp 2 [1] Mm 2527. [2] Q addidi, cf Mp sub loco. [3] Mm 1645. [4] Mm 2947. [5] Mm 3144. [6] Mm 3434.

16 [a] Ms S + צבאות ‖ [b–b] > 2 Mss, dl vel potius tr ad fin ‖ **17** [a] G *καὶ ἐλεήσει* = וְרִחַם? ‖ **Cp 2,2** [a] G(S) + *κύριε* cf 1,9 ‖ [b–b] var lect an tot dl? cf fin 4 ‖ [c–c] > Ms G*, dl? ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd בָּם–; > Ms ‖ **4** [a–a] crrp, ortum ex 2b cf G, dl (dttg) ‖ [b–b] prb l בָּאוּ ‖ [c–c] var lect vel gl ad vb sqq ‖ **6** [a] G(S) + *πρὸς αὐτόν* ‖ [b] frt l זֶה vel הוּא ‖ **7** [a] G *εἰστήκει*, frt l עֹמֵד ‖ **9** [a–a] dl m cs? ‖ **10** [a–a] add ‖ [b] G *συνάξω* = כָּנַשְׂתִּי? ‖ **11** [a–a] frt l (בַּת) המלטו יוֹשְׁבֵי אֶת cf G.

12 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַחַר כָּבוֹד שְׁלָחַנִי אֶל־ ה בטע בסיפ׳ ז
[הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם ל
כִּי הַנֹּגֵעַ בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ: ט׳ ל
13 כִּי הִנְנִי מֵנִיף אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שָׁלָל לְעַבְדֵיהֶם ל
וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחָנִי: ס
14 רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן
כִּי הִנְנִי־בָא וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־יְהוָה: ד׳ נ׳ י
15 וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם י״א כ״ט
וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ:
16 וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר ל
עוֹד בִּירוּשָׁלָם:
17 הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְעוֹן קָדְשׁוֹ: ס ל

3 1 וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה 3
וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ: 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְהוָה ל׳ ל׳ ל׳
בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבּוֹחֵר בִּירוּשָׁלַם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ: ל׳ ל׳ יד בטע׳ ב׳
3 וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבוּשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעֹמֵד לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ: 4 וַיַּעַן ל
וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו י״א בתור׳ ובנביא׳ ל בסיפ
וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ עֲוֹנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ מַחֲלָצוֹת: ל
5 וָאֹמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־ ל׳ לב׳ בנביא׳ ל׳ לה׳ ל
רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֵׁהוּ בְּגָדִים וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד: 6 וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה ל״ב בנביא׳ ד״ה חס ול בליש׳ ב׳
7 בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת ל׳ ב׳ בטע בסיפ
אִם־בִּדְרָכַי תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמֹר

[7]Mm 3166. [8]Mm 3145. [9]Mm 3146. [10]Mm 2740. [11]Mm 2392. [12]Mm 3147. Cp 3 [1]Mm 3148. [2]Mm 3948. [3]Mm 3149. [4]Mm 3833. [5]Mm 2146. [6]Mm 3150.

12 [a–a] crrp; add? prp אַ֫חַר כְּבוֹד אֲשֶׁר שְׁלָחַנִי ‖ [b–b] prp כְּבוֹד אֲשֶׁר ‖ [c] = עַל ‖ [d–d] add? ‖ [e] Tiq soph pro עֵינִי cf 𝔊[W]Tert 𝔙 ‖ **13** [a–a] prb add ‖ **15** [a] 𝔊(𝔖) *aὐτῷ*, l לוֹ ‖ [b] 𝔊(𝔖 3sg) *καὶ κατασκηνώσουσιν*, prb l וְשָׁכְנוּ; al וְשָׁ֫כַנְתִּי add hab (> Ms) ‖ [c–c] prb add ‖ **Cp 3,2** [a] 𝔖 *ml'kh dmrj'*, l מַלְאַךְ יהוה ‖ **3** [a–a] frt dl ‖ **4** [a–a] nonn tr post 5 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐνδύσατε aὐτόν*, l aut וַהַלְבִּשׁוּ אֹתוֹ aut potius וַיַּלְבִּישׁוּ אֹתוֹ ‖ **5** [a–a] 𝔙 *Et dixit: Ponite*, prb l וַיֹּאמֶר שִׂימוּ cf 𝔖𝔗; al dl ואמר et l וְשִׂימוּ cf 𝔊 *καὶ ἐπίθετε* ‖ [b–b] prb dl cf 4[b–b] ‖ [c–c] add?

וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֲצֵרָי ג׳. ב
וְנָתַתִּי לְךָ מַהְלְכִים[a] בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה׃ [לְפָנֶיךָ ל׳. יא בתור׳ ובנביא
8 שְׁמַע־נָא יְהוֹשֻׁעַ | הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים ב׳ מל בנביא[8]
כִּי־אַנְשֵׁי מוֹפֵת הֵמָּה[a] כִּי־הִנְנִי מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צֶמַח׃
9 כִּי | הִנֵּה הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי[a] לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ[a] עַל־אֶבֶן אַחַת
הִנְנִי מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת [שִׁבְעָה עֵינָיִם ל׳. כה (כח
וּמָשְׁתִּי אֶת־עֲוֹן הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד׃ ל׳
10 [a]בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל־ כה. ל בסיפ
תַּחַת גֶּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה׃

4 1 וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ׃ ל׳. כ׳
ס[a,9] 2 וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וָיֹאמַר[a] רָאִיתִי | וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כֻּלָּהּ וראבי״ר חד מן ד׳ כת כן יקר ק׳ ב׳ מל
וְגֻלָּהּ[b] עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה גֵרֹתֶיהָ[c] עָלֶיהָ שִׁבְעָה[d] וְשִׁבְעָה מוּצָקוֹת ל׳. ז׳. ח׳ פסוק דמיין[4]. ל
3 לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ׃ 3 וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד[a] מִימִין הַגֻּלָּהּ[a] ז׳. ל
4 וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ׃ 4 וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר ג׳ ב׳ מל וחד חס׳[5]
5 מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ 5 וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ
6 מָה־הֵמָּה אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ 6 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר[a]
זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר
לֹא בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי ל׳
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ז׳[6] וכל מלאכי דכותי ב׳ מ׳ ג׳
7 מִי־אַתָּה הַר־[a]הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל לְמִישֹׁר
[b]וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן[b] הָרֹאשָׁה תְּשֻׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ׃ פ ל׳. ד׳ כת כן[7]
8 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
9 יְדֵי זְרֻבָּבֶל יִסְּדוּ הַבַּיִת הַזֶּה וְיָדָיו תְּבַצַּעְנָה ל׳. ד׳. ל
[a]וְיָדַעְתָּ[b] כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם[a]׃

[7] Mm 142. [8] Mm 1762. Cp 4 [1] Mm 1514. [2] Mm 3960. [3] Mp sub loco. [4] Mm 3838. [5] Mm 3576. [6] Mm 2379. [7] Mm 2282.

7 [a] l מְהַלְכִים ‖ **8** [a] ⅁ 2 pl ‖ **9** [a–a] frt l לְפָנֶיךָ, prp לְפָנָיו ‖ **10** [a] 10 prb add ‖ **Cp 4,2** [a] 𝔠 mlt Mss Vrs ut Q ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊⅁𝔗 וְגֻלָּה ‖ [c] 𝔊(⅁) *λύχνοι*, prb l גְּרוֹת ‖ [d] > 𝔊, dl ‖ **3** [a–a] prb l מִימִינָהּ cf 11 ‖ **6** [a] cf 10[b] ‖ **7** [a–a] l אַתָּה הָהָר ‖ [b–b] 𝔊* *καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον (τῆς κληρονομίας)*, prp וְהוֹצֵאתִי אבן ‖ **9** [a–a] prb add ‖ [b] l c 𝔠 pc Mss ⅁𝔗𝔙 וְיָדַעְתָּם (cf אליכם).

ל בסיפ . ל 10 כִּי מִי בַז לְיוֹם קְטַנּוֹת וְשָׂמְחוּ וְרָאוּ אֶת־הָאֶבֶן הַבְּדִיל[a]
בְּיַד זְרֻבָּבֶל [b]שִׁבְעָה־
ל אֵלֶּה עֵינֵי יְהוָה הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 11 וָאַעַן וָאֹמַר אֵלָיו 11
ל . ג ב מל וחד חס[a] מַה־שְּׁנֵי הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה[a] עַל־יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאלָהּ׃ 12 [a]וָאַעַן 12
ל . ל שֵׁנִית וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְּׁתֵּי שִׁבֳּלֵי הַזֵּיתִים [b]אֲשֶׁר בְּיַד שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת
ל הַזָּהָב הַמְרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב[b]׃ 13 וַיֹּאמֶר אֵלַי לֹאמֹר הֲלוֹא יָדַעְתָּ 13
יא בתור ובנביא מָּה־אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ 14 וַיֹּאמֶר אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים 14
עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
ג׳ 5 1 וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה׃ 2 וַיֹּאמֶר אֵלַי 5
ר״ת מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אָרְכָּהּ עֶשְׂרִים בָּאַמָּה
ה מל וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה׃ 3 וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת הָאָלָה הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי 3
יג פסוק כל כל וכל כָּל־הָאָרֶץ כִּי כָל־הַגֹּנֵב מִזֶּה[a] כְּמוֹהָ נִקָּה וְכָל־הַנִּשְׁבָּע[b] מִזֶּה[a] כְּמוֹהָ
נִקָּה׃
ל . כו 4 הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת
יא[a] ג מנה בסיפ . יא[a] ג מנה בסיפ וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב וְאֶל־בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר
ל . ל . ב . ל וְלָנָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלָּתְהוּ וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת־אֲבָנָיו׃
5 וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה [a]מָה 5
ה מל . ד[a] הַיּוֹצֵאת[a] הַזֹּאת׃ 6 וָאֹמַר מַה־הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת [a]הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאת[a] 6
ב[c] . ג ר״ם בסיפ . ד חס . ג[c] . כה וַיֹּאמֶר זֹאת[b] עֵינָם[c] בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 7 וְהִנֵּה כִכַּר עֹפֶרֶת נִשֵּׂאת וְזֹאת[a] 7
ו[a] זקף פת וכל חקה מדה שנה תורת וא ס פ דכות ב מ א אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃ 8 וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָהּ 8
ל . ס[a] אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־אֶבֶן הָעֹפֶרֶת אֶל־פִּיהָ׃ ס 9 וָאֶשָּׂא 9
ג[b] . ב מל[c] . ה[d] עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה שְׁתַּיִם נָשִׁים יוֹצְאוֹת וְרוּחַ בְּכַנְפֵיהֶם וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם
ל . ב כִּכְנַפֵּי הַחֲסִידָה וַתִּשֶּׂאנָה אֶת־הָאֵיפָה בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמָיִם׃

[8] Mm 3576. Cp 5 [1] Mm 3151. [2] Mm 2960. [3] Mm 588. [4] Mm 324. [5] Mm 908. [6] Mm 2256. [7] Mm 3152. [8] Mm 492. [9] L lectio def contra Mp Sach 5,7, cf Mp sub loco. [10] Mm 1886. [11] Mm 3153. [12] Mm 2769.

10 [a] crrp? sed cf הראשה 7 || [b] abhinc usque ad fin 14 cj c 6aα (cf 6[a]); tr ‸ ad זרבבל || **11** [a] sic L, mlt Mss Edd הלה– || **12** [a] 12 add || [b–b] crrp; prp al אשר ביד שני צנתרות הזהב המריקים מעליהם היצהר לגרות הזהב, al ביד (pro הזהב[2]) מריקים מעליהם את־היצהר לגרות הזהב שני צנתרות הזהב || **Cp 5,3** [a] prp מי זה || [b] ins (בשמי) לשקר cf 4 || **5** [a–a] prb l האיפה היוצאת cf 6[a–a] || **6** [a–a] dl (textus emendatus pro 5[a–a]) || [b–b] add || [c] l c Ms 𝔊𝔖 עונם || **7** [a] 𝔊 *καὶ ἰδού.*

10 וְאֹמַר אֵל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אָנָה הֵמָּה מוֹלִכוֹת אֶת־הָאֵיפָה׃ וי[13] חס י ול בליש

11 וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־לָהּ בַּיִת בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וְהוּכַן[a] וְהֻנִּיחָה[b] שָׁם עַל־ גּ לא מפק ה[14] גּ ב מל וחד חס[15] . ל
מְכֻנָתָהּ׃ ס

6 1 וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מֶרְכָּבוֹת יֹצְאוֹת מִבֵּין גּ[1]

2 שְׁנֵי הֶהָרִים וְהָהָרִים הָרֵי נְחֹשֶׁת׃ 2 בַּמֶּרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה סוּסִים אֲדֻמִּים ל . ח

3 וּבַמֶּרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוּסִים שְׁחֹרִים׃ 3 וּבַמֶּרְכָּבָה הַשְּׁלִשִׁית סוּסִים

4 לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה הָרְבִעִית סוּסִים בְּרֻדִּים אֲמֻצִּים[a]׃ 4 וָאַעַן וָאֹמַר ל . ל

5 אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ 5 וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי

אֵלֶּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאוֹת מֵהִתְיַצֵּב עַל־אֲדֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ ב מל[2] . ג

6 אֲשֶׁר־בָּהֶּה הַסּוּסִים[a] הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְּבָנִים יָצְאוּ

7 [b]אַחֲרֵיהֶם[b] וְהַבְּרֻדִּים יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ הַתֵּימָן׃ [a]7 וְהָאֲמֻצִּים ג בליש . ל

יָצְאוּ[a] וַיְבַקְשׁוּ לָלֶכֶת לְהִתְהַלֵּךְ[b] בָּאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְכוּ הִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ יג סביר . ל

8 וַתִּתְהַלַּכְנָה בָּאָרֶץ׃ 8 וַיִּזְעַק אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר רְאֵה הַיּוֹצְאִים ל . ד . ד מל

אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ אֶת־רוּחִי[a] בְּאֶרֶץ צָפוֹן׃ ס

9 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 10 לָקוֹחַ מֵאֵת[a] הַגּוֹלָה מֵחֶלְדַּי ד[3] . ל

וּמֵאֵת טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יְדַעְיָה וּבָאתָ אַתָּה בַּיּוֹם הַהוּא[b] וּבָאתָ[c] בֵּית ז בטע[4] . ג בטע[5]

11 יאשִׁיָּהוּ בֶן־צְפַנְיָה אֲשֶׁר־בָּאוּ מִבָּבֶל׃ 11 וְלָקַחְתָּ כֶּסֶף־וְזָהָב וְעָשִׂיתָ כו פסוק דאית בהון א״ב

12 עֲטָרוֹת[a] וְשַׂמְתָּ בְּרֹאשׁ [b]יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל[b]׃ 12 וְאָמַרְתָּ לח[6]

אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר[a]

הִנֵּה־[c]אִישׁ[c] צֶמַח שְׁמוֹ וּמִתַּחְתָּיו יִצְמָח ב[7] . ל . ל זקף קמ

[c]וּבָנָה אֶת־הֵיכַל יְהוָה[c]׃ [עַל־כִּסְאוֹ

13 וְהוּא יִבְנֶה אֶת־הֵיכַל יְהוָה וְהוּא־יִשָּׂא הוֹד [a]וְיָשַׁב וּמָשַׁל[a] לג ר״פ וחד מן ז[8] פסוק והוא והוא . לז . ג[9]

[13] Mm 1871. [14] Mm 3154. [15] Mm 2266. Cp 6 [1] Mm 3151. [2] Mm 3153. [3] Mm 1229. [4] Mm 50. [5] Mm 2016. [6] Mm 2840. [7] Mm 1812. [8] Mm 2017. [9] Mm 3871.

11 [a] var lect ad vb sq? prp וְהַכְנוּ מְכֻנָה ‖ [b] 𝔊(𝔖[W]) *καὶ θήσουσιν αὐτό*, l וְהִנִּיחָהּ ‖ **Cp 6,3** [a] dl, var lect aut gl cf 𝔖 ‖ **6** [a–a] prb add (cf parallelismum) in lacuna (exc equi rufi); l exempli cs (הַסּוּסִים) הָאֲדֻמִּים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ (הַ)קֶּדֶם וְ ‖ [b–b] prb l אֶל־אֶרֶץ הַיָּם ‖ **7** [a–a] var lect ad והברדים יצאו 6b (cf 3[a]), al ins אֶל־אֶרֶץ הַמַּעֲרָב aut הַקֶּדֶם aut הַתֵּימָן ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ־ךָ ‖ **8** [a] l רוּחַ יְהוָה = רוּחִי ‖ **10** [a] prb l מַשְׂאַת vel מַתְּנַת ‖ [b–b] prb dl ‖ [c–c] prb l (בית) וּמֵאֵת ‖ **11** [a] l c pc Mss 𝔊[LC]𝔖𝔗 עֲטֶרֶת cf 14 ‖ [b–b] prb l זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל ‖ **12** [a] > pc Mss 𝔊𝔖, dl ‖ [b] prb l הָאִישׁ (hpgr) ‖ [c–c] var lect ad 13aα? cf 𝔊𝔖 ‖ **13** [a–a] prb var lect.

וְהָיָה כֹהֵן עַל־כִּסְאוֹ[b] וַעֲצַת שָׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם׃
14 [a]וְהָעֲטָרֹת[b] תִּהְיֶה לְחֵלֶם[c] וּלְטוֹבִיָּה וְלִידַעְיָה [d]וּלְחֵן בֶּן־צְפַנְיָה׃ ס[יח]
15 לְזִכָּרוֹן בְּהֵיכַל יְהוָה׃ 15 [a]וּרְחוֹקִים וּבָאוּ וּבָנוּ בְּהֵיכַל יְהוָה [b]וִידַעְתֶּם
יו׳ מל ב מנה בלישׁ. ו׳ 10
יא׳ כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם[b] וְהָיָה אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ ס

7 1 וַיְהִי בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ [a]הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־ 7
ג חס׳. ב חס׳[2]. כן למד׳[2] 2 זְכַרְיָה[a] בְּאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי בְּכִסְלֵו׃ 2 וַיִּשְׁלַח [a]בֵּית־אֵל שַׂר־
כה. ט ר״פ[3] 3 אֶצֶר [b]וְרֶגֶם מֶלֶךְ[b] וַאֲנָשָׁיו לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ 3 לֵאמֹר אֶל־
ל הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הַאֶבְכֶּה
ג חס׳[4]. ג׳[5] בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִשִּׁי הִנָּזֵר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כַּמָּה שָׁנִים[a]׃ פ
כ בטע ר״פ[6] 4 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת[a] אֵלַי לֵאמֹר׃
ב בסיפ[7] 5 אֱמֹר אֶל־כָּל־עַם הָאָרֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר
ג מל כִּי־צַמְתֶּם וְסָפוֹד בַּחֲמִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי
ל. ל וְזֶה שִׁבְעִים שָׁנָה הֲצוֹם צַמְתֻנִי אָנִי׃
ב ר״פ בסיפ וכי וכי[8] 6 וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ הֲלוֹא אַתֶּם הָאֹכְלִים וְאַתֶּם הַשֹּׁתִים׃
כי 7 [a]הֲלוֹא אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים
ח חס׳[9] בִּהְיוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם יוֹשֶׁבֶת וּשְׁלֵוָה וְעָרֶיהָ סְבִיבֹתֶיהָ וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה
ב חס בסיפ יוֹשֵׁב׃ פ
8 [a]וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־זְכַרְיָה לֵאמֹר׃
9 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר[ab] מִשְׁפַּט אֱמֶת שִׁפְּטוּ
ל וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו׃
י׳[10] 10 וְאַלְמָנָה וְיָתוֹם גֵּר וְעָנִי אַל־תַּעֲשֹׁקוּ
וְרָעַת אִישׁ אָחִיו אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם׃

[10]Mm 3780. [11]Mm 3155. Cp 7 [1]Mm 2670. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3072. [4]Mm 2853. [5]Mm 3156. [6]Mm 1017. [7]Hag 2, 12. [8]Mm 3157. [9]Mm 2184. [10]Mm 524.

13 [b–b] prb l וְהָיָה יְהוֹשֻׁעַ כֹּהֵן עַל־יְמִינוֹ cf G *καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ* ‖ **14** [a] 14 add ‖ [b] G(ΣC) *ὁ δὲ στέφανος*, l וְהָעֲטָרֹת ‖ [c] l חֶלְדַּי cf Σ et 10 ‖ [d–d] l aut וּלְיֹאשִׁיָּה בְּנֵי צְ׳ (cf Σ et 10) aut וּלְבֶן צְפִנְיָה לְחֵן ו, al add hab ‖ **15** [a] 15 add? ‖ [b–b] prb add ‖ **Cp 7,1** [a–a] add ‖ [b] dl, gl ‖ **2** [a–a] prp בֵּית־אֵל־שַׂר־אֲצַר (unum nomen) ‖ [b–b] ΣSyh (𝔄) *wrbmg*, frt l וְרַב־מַג et הַמֶּלֶךְ cf G* *(καὶ Αρβεσεερ ὁ βασιλεύς)* ΣSyh𝔄; al prp וְרֶגֶם־מֶלֶךְ (unum nomen) ‖ **3** [a] 8,18 sq prb excipit 1–3 ‖ **4** [a] > pc Mss G*ΣC ‖ **7** [a] 7 fragmentum, exc fin v; al l אֵלָה pro אֵת (cf GΣ) et dl 8.9a ‖ **8/9** [a–a] dl? cf 7[a] ‖ [b] > 2 Mss, dl.

11 וַיְמָאֲנוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כָתֵף סֹרֶרֶת וְאָזְנֵיהֶם הִכְבִּידוּ מִשְּׁמוֹעַ׃ ג׳ 11. ב חס ואחד מל[12]. ה מל[13]. ג[14].
12 וְלִבָּם שָׂמוּ שָׁמִיר מִשְּׁמוֹעַ אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח
יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשֹׁנִים וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל מֵאֵת כי
13 יְהוָה צְבָאוֹת׃ 13 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ כֵּן יִקְרְאוּ וְלֹא אֶשְׁמָע ג. ל זקף קמ
14 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ 14 וְאֲסָעֲרֵם[a] עַל כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם ז[15] וכל מלאכי דכות ב מ ג. ה בטע[16]
וְהָאָרֶץ נָשַׁמָּה אַחֲרֵיהֶם מֵעֹבֵר וּמָשֹׁב וַיָּשִׂימוּ אֶרֶץ־חֶמְדָּה לְשַׁמָּה׃ פ לה

8 1 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כ בטע ר״פ[1]. ל
קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה וְחֵמָה גְדוֹלָה קִנֵּאתִי לָהּ׃
3 כֹּה אָמַר יְהוָה[a]
שַׁבְתִּי אֶל־צִיּוֹן וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם [הַקֹּדֶשׁ׃ פ כ[2]
וְנִקְרְאָה יְרוּשָׁלַם עִיר־הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הַר בי[3]. ל
4 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עֹד יֵשְׁבוּ זְקֵנִים וּזְקֵנוֹת בִּרְחֹבוֹת יְרוּשָׁלִָם יד חס[4]. כ[5]
וְאִישׁ מִשְׁעַנְתּוֹ בְיָדוֹ מֵרֹב יָמִים׃
5 וּרְחֹבוֹת הָעִיר יִמָּלְאוּ יְלָדִים וִילָדוֹת
מְשַׂחֲקִים בִּרְחֹבֹתֶיהָ׃ ס
6 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
כִּי יִפָּלֵא בְּעֵינֵי שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה[a] בַּיָּמִים הָהֵם[a]
גַּם[b]־בְּעֵינַי יִפָּלֵא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ כי
7 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרָח וּמֵאֶרֶץ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ ו[6]
8 וְהֵבֵאתִי אֹתָם וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלִָם
וְהָיוּ־לִי לְעָם
וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בֶּאֱמֶת וּבְצֶדֶקָה׃ ס

[11] Mm 1568. [12] Mm 3158. [13] Mm 3159. [14] Mm 2674. [15] Mm 2379. [16] Mm 3160. **Cp 8** [1] Mm 1017. [2] חד על ציון Ps 2,6. [3] Mm 3161. [4] Mm 62. [5] Mm 534. [6] Mm 1698.

13 [a] prp קראתי cf ⅁, l וז׳ ‖ **14** [a] prp ואסערם, l וז׳ ‖ **Cp 8,3** [a] ins c nonn Mss 𝔊[Mss] Syh צבאות cf 2.4.6.7.9.14 ‖ **6** [a–a] add ‖ [b] prb l הַגַּם, hpgr.

9 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם הַשֹּׁמְעִים בַּיָּמִים הָאֵלֶּה
אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי הַנְּבִיאִים
[a]אֲשֶׁר בְּיוֹם יְסֹד בֵּית־יְהוָה צְבָאוֹת הַהֵיכָל לְהִבָּנוֹת[a]:
10 כִּי לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם[a]
שְׂכַר הָאָדָם לֹא נִהְיָה וּשְׂכַר הַבְּהֵמָה אֵינֶנָּה
וְלַיּוֹצֵא וְלַבָּא אֵין־שָׁלוֹם מִן־הַצָּר
וַאֲשַׁלַּח[b] אֶת־כָּל־[c]הָאָדָם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ:
11 וְעַתָּה לֹא כַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים אֲנִי לִשְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:
12 כִּי־[a]זֶרַע הַשָּׁלוֹם[a] הַגֶּפֶן תִּתֵּן פִּרְיָהּ
וְהָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וְהַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ טַלָּם
וְהִנְחַלְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית הָעָם הַזֶּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה:
13 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר הֱיִיתֶם קְלָלָה בַּגּוֹיִם
[a]בֵּית יְהוּדָה וּבֵית יִשְׂרָאֵל[a]
כֵּן אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם בְּרָכָה
אַל־תִּירָאוּ תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם: ס
14 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
כַּאֲשֶׁר זָמַמְתִּי[a] לְהָרַע לָכֶם בְּהַקְצִיף אֲבֹתֵיכֶם אֹתִי אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא נִחָמְתִּי: 15 כֵּן שַׁבְתִּי זָמַמְתִּי בַּיָּמִים הָאֵלֶּה
לְהֵיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אַל־תִּירָאוּ:
16 אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ [בְּשַׁעֲרֵיכֶם:
דַּבְּרוּ אֱמֶת אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ אֱמֶת[a] וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ
17 וְאִישׁ אֶת־רָעַת רֵעֵהוּ אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם
וּשְׁבֻעַת שֶׁקֶר אַל־תֶּאֱהָבוּ כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֲשֶׁר[a] שָׂנֵאתִי
נְאֻם־יְהוָה:] ס

ה בטע בסיפ[7]
ה . ה[8]
ז דמטע בטע[9]
ד[10] . ב
ה[11] . ב
ג ב קמ וחר פת[12]
ל[13]
ד[14] . כי
כו
ה[15]
ב
ב[16]
ה
ה בטע בסיפ[7]
ו[17] . ל . ז[18] וכל מלאכי דכות ב מ ג
ה[8]
ג מיחד[19]
ז ר״פ בנביא[20] . ה[21]
ל[22]

[7]Mm 3166. [8]Mm 3163. [9]Mm 2139. [10]Mm 1905. [11]Mm 3609. [12]Mm 893. [13]Mm 425. [14]Mm 3162. [15]Mm 2094. [16]Mm 2776. [17]Mm 227. [18]Mm 2379. [19]Mm 2526. [20]Mm 3164. [21]Mm 617. [22]Mm 1833.

9 [a–a] add (gl; ביום contra בימים האלה) ‖ **10** [a] prb l הָאֵלֶּה cf 𝔊[f] hic = 9 ‖ [b] ן *et dimisi*, l וְאַשְׁלַח ‖ [c–c] frt dl m cs ‖ **12** [a–a] crrp; prb l שְׁלוֹם (cf 𝔊 *δείξω εἰρήνην*), prp שְׁלוֹם הַזֶּרַע, al שׁ׳ זֶרַע cf 𝔖𝔗 ‖ **13** [a–a] prb add ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd זִמַּמְתִּי ‖ **16** [a] > 𝔊*, dl (dttg) ‖ **17** [a] > pc Mss 𝔊𝔖, dl.

18 [a]וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ 19 [a]כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי
יִהְיֶה לְבֵית־יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וְלְמוֹעֲדִים טוֹבִים
[b]וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֶהֱבוּ[b]׃ פ

20 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
עַד אֲשֶׁר[a] יָבֹאוּ עַמִּים[b] וְיוֹשְׁבֵי עָרִים רַבּוֹת׃
21 וְהָלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת ׀ אֶל־אַחַת לֵאמֹר
נֵלְכָה הָלוֹךְ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה
וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֵלֵכָה גַּם־אָנִי׃
22 וּבָאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים [יְהוָה׃ ס
לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלִַם[a] וּלְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי
23 [a]כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת בַּיָּמִים ׀ הָהֵמָּה אֲשֶׁר יַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה
אֲנָשִׁים מִכֹּל לְשֹׁנוֹת הַגּוֹיִם וְהֶחֱזִיקוּ בִּכְנַף ׀ אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר
נֵלְכָה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים ׀ עִמָּכֶם׃ ס

9 1 מַשָּׂא

דְּבַר־יְהוָה בְּאֶרֶץ[a] חַדְרָךְ וְדַמֶּשֶׂק מְנוּחָתוֹ כִּי לַיהוָה [b]עֵין אָדָם[b]
וְכֹל ׀ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל[c]׃ 2 וְגַם־חֲמָת תִּגְבָּל־בָּהּ צֹר[a] וְצִידוֹן כִּי
חָכְמָה מְאֹד׃ [
3 וַתִּבֶן צֹר מָצוֹר לָהּ וַתִּצְבֹּר־כֶּסֶף כֶּעָפָר וְחָרוּץ כְּטִיט חוּצוֹת׃
4 הִנֵּה אֲדֹנָי[a] יוֹרִישֶׁנָּה וְהִכָּה בַיָּם חֵילָהּ וְהִיא בָּאֵשׁ תֵּאָכֵל׃
5 תֶּרֶא אַשְׁקְלוֹן וְתִירָא וְעַזָּה וְתָחֵיל מְאֹד וְעֶקְרוֹן כִּי־הֹבִישׁ מִבְטָחָהּ[a]
וְאָבַד מֶלֶךְ מֵעַזָּה וְאַשְׁקְלוֹן לֹא תֵשֵׁב׃ 6 וְיָשַׁב מַמְזֵר בְּאַשְׁדּוֹד

[23] Mm 1017. [24] Mm 3150. [25] Mm 3911. [26] Mm 1494. [27] Mm 4245. [28] Mm 62. [29] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [30] Mm 631. [31] Mm 3165. [32] Mp sub loco. [33] Mm 3166. [34] Mm 2738. [35] Mm 891. [36] Mm 359.
Cp 9 [1] Mm 360. [2] Mm 3167. [3] I Ch 7,24. [4] Mm 690. [5] Dt 23,3.

18/19 [a] prb cj c 7,1—3 ‖ [b–b] add? ‖ **20** [a] add? cf 𝔊 hic et 23 ‖ [b] 2 Mss 𝔊 + רַבִּים ‖ **22** [a] > Ms, add? ‖ **23** [a] add? frt 20—23 add ‖ **Cp 9,1** [a] prp בְּאֶרֶץ vel בָּא צַר ‖ [b–b] prp עֲוֹן אָדָם ‖ [c–c] crrp; frt 1 נִבְחֲלוּ שִׁפְטֵי צֶמֶר vel צ׳ ש׳ וְרֹאוּ כֹּל cf 2[a]; prp וכל ישראל (contemptores) שָׁאטֵי ‖ **2** [a] l צֶמֶר et tr ad fin 1 cf 1[c–c]; al dl aut צר aut וצידון cf חכמה ‖ **4** [a] mlt Mss יְהוָה ‖ **5** [a] prp מִבְטָחָהּ cf 𝔊[Mss] *ἀπὸ τῆς ἐλπίδος αὐτῆς*.

וְהִכְרַתִּי נְאֻם פְּלִשְׁתִּים׃ [a]7 וַהֲסִרֹתִי דָמָיו מִפִּיו וְשִׁקֻּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו ג חס[6]
וְנִשְׁאַר גַּם־הוּא לֵאלֹהֵינוּ וְהָיָה כְאַלֻּף[a] בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃ ה חס בלישׁ. ל
8 וְחָנִיתִי לְבֵיתִי מִצָּבָא[a] [b]מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב[b] וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם[c] עוֹד נֹגֵשׂ ב[7]
כִּי־עַתָּה רָאִיתִי בְעֵינָי[d]׃ ס [יב[9] יא מנה בנביא

9 גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי בַּת יְרוּשָׁלָ͏ִם
הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע[a] הוּא ל
עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃ ב[9]
10 וְהִכְרַתִּי[a]־רֶכֶב מֵאֶפְרַיִם וְסוּס מִירוּשָׁלָ͏ִם
וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיִם ל
וּמָשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ל[10]. ג[11]. ב
11 גַּם־אַתְּ בְּדַם־בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר [a]אֵין מַיִם בּוֹ[a]׃ ל
12 [a]שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן[ab] אֲסִירֵי הַתִּקְוָה
[c]גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד[c] [d]מִשְׁנֶה[d] אָשִׁיב לָךְ׃
13 כִּי־דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קֶשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם
וְעוֹרַרְתִּי בָנַיִךְ צִיּוֹן [a]עַל־בָּנָיִךְ יָוָן[a] וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר׃ י״ח. י״ט. ג
14 וַיהוָה עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ ה ר״פ בסימ[12]. ד[13]. ג[14]
וַאדֹנָי[a] יְהוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ ד[15]. ל זקף קמ
15 יְהוָה צְבָאוֹת[a] יָגֵן עֲלֵיהֶם וְאָכְלוּ[b] וְכָבְשׁוּ[c] [d]אַבְנֵי־קֶלַע[d] ד. ב
וְשָׁתוּ הָמְיוּ[e] כְּמוֹ־יָיִן וּמָלְאוּ[f] כַּמִּזְרָק כְּזָוִיּוֹת[f] מִזְבֵּחַ׃
16 וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם [a]בַּיּוֹם הַהוּא[b] [c]כְּצֹאן עַמּוֹ[d] כִּי אַבְנֵי־ ב ומל[16]. ז
נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת[d] עַל־אַדְמָתוֹ׃ ל
17 כִּי מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ דָּגָן בַּחוּרִים[a] וְתִירוֹשׁ יְנוֹבֵב בְּתֻלוֹת[a]׃ ג ומל[17]. ל. ב חס

[6]Mm 2190. [7]Mm 2313. [8]Mm 230. [9]Mm 3168. [10]וחד משלי Hi 41,25. [11]Mm 3169. [12]Mp sub loco. [13]Mm 405. [14]Mm 150. [15]Mm 2508. [16]Mm 1402. [17]Mm 3499.

6 [a] l c Ms פלשתי cf suff 7 ‖ **7** [a] l כְּאֶלֶף ‖ **8** [a] prb l מַצבה cf 𝔊 *ἀνάστημα* 𝔖 *qjwm'* ‖ [b–b] dl, gl ‖ [c] dl m cs? et cf [d] ‖ [d] l בָּעֲנָיָם vel potius (cf [c]) בְּעָנְיוֹ ‖ **9** [a] 𝔊 *σῴζων* = 𝔖 *(w)prwq'* = 𝔗 *(w)prjq* = 𝔙 *salvator* ‖ **10** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐξολεθρεύσει*, l והכרית cf sq ‖ **11** [a–a] add ‖ **12** [a–a] prp וְשׁוּבוּ לָךְ בַּת־צִיּוֹן ‖ [b] crrp; frt exc nonn vb ‖ [c–c] prp גְּמוּל יוֹם מְגֻרַיִךְ cf 𝔊 ‖ [d] frt exc nonn vb, inter alia אֲנִי (cf 2 Mss אַגִּיד) ‖ **13** [a–a] gl, dl; al dl sol בניך et ציון ‖ **14** [a] prb dl אדני m cs cf Ms ‖ **15** [a] prb dl m cs ‖ [b] prp וְיָכְלוּ cf 𝔊 ‖ [c] frt l בָּשָׂר ‖ [d–d] prp בְּנֵי קֹבַע vel בְּנֵי קֶלַע ‖ [e] 𝔊-BWS *τὸ αἷμα αὐτῶν*, frt l דָּם vel דָּמָם ‖ [f–f] dl aut כמזרק aut כזויות; var lect cf 𝔊 sol *ὡς φιάλας* α′σ′θ′ sol *ὡς γωνίας* ‖ **16** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] add ‖ [c–c] prb l כַּצֹּאן יִרְעֵם ‖ [d–d] l כְּאַבְנֵי־ נ׳ מ׳ et dl, gl ‖ **17** [a] add.

10 1 שַׁאֲלוּ מֵיְהוָה מָטָר בְּעֵת מַלְקוֹשׁ
יְהוָה עֹשֶׂה חֲזִיזִים וּמְטַר־[a]גֶּשֶׁם כנ¹. ל²
יִתֵּן לָהֶם[b] לְאִישׁ[c] עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה׃
2 כִּי הַתְּרָפִים דִּבְּרוּ־אָוֶן וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ שֶׁקֶר ב חד מל וחד חס
וַחֲלֹמוֹת הַשָּׁוְא[a] יְדַבֵּרוּ הֶבֶל יְנַחֵמוּן[b] ל
עַל־כֵּן נָסְעוּ[c] כְמוֹ־צֹאן יַעֲנוּ[d] כִּי־אֵין רֹעֶה׃ פ
3 [a]עַל־הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הָעַתּוּדִים אֶפְקֹוד[a] ב מל
כִּי־פָקַד יְהוָה צְבָאוֹת[b] אֶת־עֲדָרוֹ[c] אֶת־בֵּית יְהוּדָה[c] וְשָׂם אוֹתָם כו פסוק את את ומילה חדה ביניהה יש מנה בבבי״א . ח״ם
[כְּסוּס הוֹדוֹ בַּמִּלְחָמָה[d]׃ ח״ם ג״ם מנה בסיפ

4 מִמֶּנּוּ פִּנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד[a] מִמֶּנּוּ קֶשֶׁת מִלְחָמָה לא זוגין דמטע בטע״ם
[b]מִמֶּנּוּ יֵצֵא כָּל־נוֹגֵשׂ[b] ב מל
יַחְדָּו׃[c] 5 וְהָיוּ[c] כְּגִבֹּרִים בּוֹסְסִים בְּטִיט[d] חוּצוֹת בַּמִּלְחָמָה[e] ז חס״ל . ל[a]
וְנִלְחֲמוּ כִּי יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ רֹכְבֵי סוּסִים׃
6 וְגִבַּרְתִּי אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ
וְהוֹשְׁבֹתִים[a] כִּי רִחַמְתִּים וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים ל ומל . ג ול בליש . ל
[b]כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם[b]׃ ח
7 וְהָיוּ כְגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח לִבָּם כְּמוֹ־יָיִן ב[a]
וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה׃
8 אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם [a]כִּי פְדִיתִים[a] וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ׃ ל . ל
9 וְאֶזְרָעֵם[a] [b]בָּעַמִּים וּבַמֶּרְחַקִּים[b] יִזְכְּרוּנִי וְחָיוּ[c] אֶת־בְּנֵיהֶם וְשָׁבוּ׃ ל . ב״ם . ל
10 וַהֲשִׁיבוֹתִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם
וְאֶל־אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן[a] אֲבִיאֵם וְלֹא[b] יִמָּצֵא לָהֶם[c]׃ ב וכל בארץ דכות ב מ ב״ם[10] . ב . ד[11]

Cp 10 [1]Mm 475. [2]Mm 2321. [3]Mm 224. [4]Mm 3121. [5]Mp sub loco. [6]Mm 794. [7]Mm 3633. [8]Mm 3966. [9]Mm 3375. [10]Jdc 10,4 et 1 Ch 2,22. [11]Mm 2318.

Cp 10,1 [a] prb l וּמַמְטִיר cf 𝔊 ‖ [b] l לָהֶם ‖ [c] l לְאִישׁ ‖ **2** [a] sic L, mlt Mss Edd וְ— ‖ [b] Ms ינאמון ‖ [c] prb l נִתְעוּ, prp נָסוּ vel נָעוּ ‖ [d] frt l יָנֻעוּ ‖ **3** [a–a] prb add ‖ [b] > Ms, add ‖ [c–c] prb dl m cs, gl ‖ [d] prb dl m cs, gl; al ins דֹּהַר ‖ **4/5** [a–a] frt l וְיִתַּד m cs ‖ [b–b] prb dl, gl ‖ [c–c] cj et l יִחַדּוּ יִהְיוּ ‖ [d] frt l c pc Mss כְּ cf 𝔊 ‖ [e] prb dl m cs, gl ‖ **6** [a] l וַהֲשִׁבוֹתִים cf 𝔖𝔙; mlt Mss 𝔊 *(καὶ κατοικιῶ αὐτούς)* וְהוֹשַׁבְתִּים, sed cf 10 ‖ [b–b] prb add ‖ **8** [a–a] prb dl m cs, gl ‖ **9** [a] frt l וַאֲזָעֵם, prp וַאֲזָרֵם ‖ [b–b] dl aut בעמים aut ובמרחקים, var lect ‖ [c] prb l וְחָיוּ, prp וְחָיִּיו ‖ **10** [a] frt tr ante לא (ולבנון), al add hab ‖ [b] frt l לֹא cf [a] ‖ [c] 𝔊 + *οὐδὲ εἷς*.

11 וְעָבַר[a] בַּיָּם צָרָה[b] וְהִכָּה בַיָּם גַּלִּים[c] וְהֹבִישׁוּ כָּל מְצוּלוֹת יְאֹר
וְהוּרַד גְּאוֹן אַשּׁוּר וְשֵׁבֶט מִצְרַיִם יָסוּר׃
12 וְגִבַּרְתִּים[a] בַּיהוָה וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלָּכוּ[b] נְאֻם יְהוָה[c]׃ ס

11 1 פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ׃
2 הֵילֵל בְּרוֹשׁ כִּי־נָפַל אֶרֶז אֲשֶׁר[a] אַדָּרִים שֻׁדָּדוּ
הֵילִילוּ אַלוֹנֵי בָשָׁן כִּי יָרַד יַעַר הַבָּצוּר׃
3 קוֹל יִלַּלַת הָרֹעִים כִּי שֻׁדְּדָה אַדַּרְתָּם
קוֹל שַׁאֲנַת כְּפִירִים כִּי שֵׁדַּד גְּאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ ס

4 כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהָי[a] רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה׃ 5 אֲשֶׁר קוֹנֵיהֶן
יַהַרְגֵן וְלֹא יֶאְשָׁמוּ וּמֹכְרֵיהֶן יֹאמַר[a] בָּרוּךְ יְהוָה וַאֶעְשָׁר[b] וְרֹעֵיהֶם[c] לֹא
יַחְמֹלוּ[d] עָלֵיהֶן׃ 6 [a]כִּי לֹא אֶחְמֹל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה
וְהִנֵּה אָנֹכִי מַמְצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רֵעֵהוּ[b] וּבְיַד מַלְכּוֹ וְכִתְּתוּ
אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא אַצִּיל מִיָּדָם׃ 7 וָאֶרְעֶה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה[a] לָכֵן עֲנִיֵּי
הַצֹּאן וָאֶקַּח־לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאֶחָד קָרָאתִי נֹעַם וּלְאֶחָד קָרָאתִי
חֹבְלִים[b] וָאֶרְעֶה אֶת־הַצֹּאן׃ 8 [a]וָאַכְחֵד אֶת־שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים בְּיֶרַח
אֶחָד[a] וַתִּקְצַר נַפְשִׁי בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם בָּחֲלָה[b] בִּי׃ 9 וָאֹמַר לֹא אֶרְעֶה
אֶתְכֶם הַמֵּתָה תָּמוּת וְהַנִּכְחֶדֶת תִּכָּחֵד וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה אִשָּׁה אֶת־
בְּשַׂר רְעוּתָהּ׃ 10 וָאֶקַּח אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֲגַדֵּעַ אֹתוֹ לְהָפֵר אֶת־
בְּרִיתִי[a] אֲשֶׁר כָּרַתִּי[b] אֶת־כָּל־הָעַמִּים[c]׃ 11 וַתֻּפַר בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּדְעוּ
כֵּן עֲנִיֵּי[a] הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים אֹתִי כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ 12 וָאֹמַר אֲלֵיהֶם
אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ שְׂכָרִי וְאִם־לֹא חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ אֶת־שְׂכָרִי

12 Mm 2755. 13 Mm 3170. **Cp 11** 1 Mm 2121. 2 Mm 3171. 3 Mm 1237. 4 Mm 2534. 5 Mm 3108. 6 Mm 898. 7 Mm 1197. 8 Mm 3172. 9 Mm 1377. 10 Mm 3173. 11 Mm 1207. 12 Mm 1492. 13 Mm 1629. 14 Mm 3174.

11 [a] l וְעָבְרוּ ‖ [b–b] l בְּיַם מְצָרִים ‖ [c–c] add (l חֵילָה pro גלים? cf 9,4) ‖ **12** [a] l וּגְבַרְתָּם ‖ [b] l c Ms 𝔊(𝔖) וְלָלוּ– ‖ [c–c] add, an v a add? ‖ **Cp 11,2** [a] prb add cf 𝔖 ‖ **4** [a] prb l אֱלָי ‖ **5** [a] l יֹאמְרוּ cf 𝔊 *ἔλεγον* ‖ [b] l וְאַעְשְׁרָ ‖ [c] prb l c nonn Mss 𝔖 (𝔗 omnia suff m) הֶן– ‖ [d] l יַחְמְלוּ cf 𝔊 *ἔπασχον* ‖ **6** [a] 6 add cf 15[a] ‖ [b] prp רֵעֵהוּ ‖ **7** [a–a] l לִכְנַעֲנֵי cf 𝔊 *(εἰς τὴν Χαναανῖτιν)* et 11 ‖ [b] prp חֲבָלִים ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] prp גָּעֲלָה ‖ **10** [a] l בְּרִית יהוה cf 𝔖𝔗 (om suff) ‖ [b] l כָּרַת vel [כָּרַת יהוה] ‖ [c] prb l הָעָם ‖ **11** [a–a] 𝔊 *oi Χαναναῖοι*, l כְּנַעֲנֵי cf 7[a–a].

13 שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃ 13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־הַיּוֹצֵר[a] אֶדֶר ב מל . ב
הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי[b] מֵעֲלֵיהֶם וָאֶקְחָה שְׁלֹשִׁים הַכֶּסֶף וָאַשְׁלִיךְ אֹתָו ל . ב חד מל וחד חס[15]
14 בֵּית יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר[a]׃ 14 וָאֲגַדֵּעַ אֶת־מַקְלִי הַשֵּׁנִי אֶת הַחֹבְלִים[a]
15 לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃[b] ס 15 [a]וַיֹּאמֶר יְהוָה ל
16 אֵלַי עוֹד קַח־לְךָ כְּלִי רֹעֶה אֱוִלִי׃ 16 [a]כִּי הִנֵּה־אָנֹכִי מֵקִים רֹעֶה י זקף קמ בנ״ד .
ה חס[16]
בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת[b] לֹא־יִפְקֹד הַנַּעַר[c] לֹא יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יִרְפֵּא ל[17] .
הַנִּצָּבָה[d] לֹא יְכַלְכֵּל וּבְשַׂר הַבְּרִיאָה יֹאכֵל וּפַרְסֵיהֶן[e] יְפָרֵק׃ ס ח פסוק לא לא לא לא[18]
ד . ב[19] . ל

17 הֲוֹי רֹעִי הָאֱלִיל[a] עֹזְבִי הַצֹּאן ה[20] . ל
חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ וְעַל־עֵין יְמִינוֹ ב מל[21]
זְרֹעוֹ יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ [b]וְעֵין יְמִינוֹ[b] כָּהֹה תִכְהֶה׃[c] ס ל מל . ח[22] . ל

ס[פ] 12 1 מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה מא
נֹטֵה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וְיֹצֵר רוּחַ־אָדָם בְּקִרְבּוֹ׃ פ יו״ד[2] קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ ד . ל חס[1]
2 הִנֵּה אָנֹכִי שָׂם אֶת־יְרוּשָׁלַם סַף־רַעַל לְכָל־הָעַמִּים סָבִיב [ba]וְגַם ל
3 עַל־יְהוּדָה יִהְיֶה בַּמָּצוֹר[b] עַל־יְרוּשָׁלַם[ac]׃ 3 וְהָיָה בַּיּוֹם־הַהוּא אָשִׂים
אֶת־יְרוּשָׁלַם אֶבֶן מַעֲמָסָה לְכָל־הָעַמִּים כָּל־עֹמְסֶיהָ שָׂרוֹט יִשָּׂרֲטוּ ל
4 [a]וְנֶאֶסְפוּ עָלֶיהָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ[a]׃ 4 בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אַכֶּה כָּל־ ד . ג מל וכל אוריית דכות[3]
סוּס[a] בַּתְּמָהוֹן וְרֹכְבוֹ בַּשִּׁגָּעוֹן [a]וְעַל־בֵּית יְהוּדָה אֶפְקַח אֶת־עֵינַי[a] וְכֹל ל . ל
5 סוּס[b] הָעַמִּים אַכֶּה בְּעִוָּרוֹן׃ 5 וְאָמְרוּ אַלְפֵי[a] יְהוּדָה בְּלִבָּם אַמְצָה ל . ט . ה חס בלישׁ . ל
6 [b]לִי יֹשְׁבֵי[b] יְרוּשָׁלַם בַּיהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃ 6 [a]בַּיּוֹם הַהוּא אָשִׂים ה חס בלישׁ . ל
אֶת־אַלְפֵי[b] יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בְּעֵצִים וּכְלַפִּיד אֵשׁ בְּעֹמִיר וְאָכְלוּ
עַל־יָמִין וְעַל־שְׂמֹאול אֶת־כָּל־הָעַמִּים סָבִיב[a] וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלַם עוֹד
תַּחְתֶּיהָ בִּירוּשָׁלָם׃[c] פ

[15] Mm 1105. [16] Mm 3383. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3132. [19] Mm 2927. [20] Mm 3232. [21] Mm 3175. [22] Mm 3900. Cp 12 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1234. [3] Mm 2656.

13 [a] prp הָאוֹצָר cf S, 1 𝔏 ‖ [b] prp יִקָּרְתִּי ‖ **14** [a] prp חֲבָלִים ‖ [b] cf 13,7[a] ‖ **15/16** [a] 15sq add una c 6 ‖ [b] l הַנִּכְחֶדֶת ‖ [c] l הַנַּעֲדֶרֶת ‖ [d] crrp? prp הַנִּצָּבָה vel הָרַעְבָה ‖ [e] prb l וּפַרְצֵיהֶן ‖ **17** [a] prp הָאוֹיְלִי cf S𝔗 ‖ [b–b] frt l m cs וְעֵינוֹ ‖ [c] cf 13,7[a] ‖ **Cp 12,2** [a–a] 2b. 3b. 4bα. 6a prb add ‖ [b–b] textus mixtus ex וגם על־יהודה יהיה מצור (cf 𝔊S) et וגם יהודה יהיה במצור (cf 𝔗Y) ‖ [c–c] gl vel var lect ‖ **3** [a–a] cf 2[a] ‖ **4** [a–a] cf 2[a] ‖ [b] add ‖ **5** [a] prb l אַלְפֵי ‖ [b–b] l c Ms 𝔗 לִישְׁבֵי ‖ **6** [a–a] cf 2[a] ‖ [b] cf 5[a] ‖ [c] > Ms 𝔊*, dl; prp בְּשָׁלוֹם.

ב חד חס וחד מל׳. כנ״ס

7 [a]וְהוֹשִׁ֥יעַ יְהוָ֛ה אָ֥הֳלֵי יְהוּדָ֖ה בָּרִ֣אשֹׁנָ֑ה לְמַ֨עַן֙ לֹא־תִגְדַּ֣ל 7

ב חס בסיפ. ז

8 תִּפְאֶ֣רֶת בֵּית־דָּוִ֔יד וְתִפְאֶ֖רֶת יֹשֵׁ֣ב[b] יְרוּשָׁלַ֑͏ִם עַל־יְהוּדָֽה׃ 8 [a]בַּיּ֣וֹם

מס מל בנביא. ז

הַה֗וּא יָגֵ֤ן יְהוָה֙ בְּעַד֙ יוֹשֵׁ֣ב[b] יְרוּשָׁלַ֔͏ִם וְהָיָ֣ה הַנִּכְשָׁ֔ל בָּהֶ֖ם [c]בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא[c]

ג מיחד וכל עשייה דכות[6]. ב[7]. ג[8]

כְּדָוִ֔יד וּבֵ֥ית֙ דָּוִ֔יד כֵּֽאלֹהִ֖ים [d]כְּמַלְאַ֣ךְ יְהוָ֑ה[d] לִפְנֵיהֶֽם׃

9 וְהָיָ֣ה בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא אְבַקֵּ֛שׁ לְהַשְׁמִ֥יד[b] אֶת־כָּל־הַגּוֹיִ֖ם הַבָּאִ֣ים עַל־ 9

מס מל בנביא. ז

יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 10 וְשָׁפַכְתִּ֞י עַל־בֵּ֣ית דָּוִ֗יד וְעַל֙ [b]יוֹשֵׁ֣ב[a] יְרוּשָׁלַ֔͏ִם רֽוּחַ חֵ֥ן 10

ב[a] וְתַחֲנוּנִ֑ים וְהִבִּ֣יטוּ [b]אֵלַ֗י אֵ֚ת[b] אֲשֶׁר־דָּקָ֔רוּ וְסָפְדוּ֙ עָלָ֔יו כִּמְסִפֵּ֖ד עַל־

ל. ל

הַיָּחִ֑יד וְהָמֵ֥רּ[c] עָלָ֖יו כְּהָמֵ֥ר עַל־הַבְּכֽוֹר׃ 11 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִגְדַּ֤ל הַמִּסְפֵּד֙ 11

ג. ל

בִּירוּשָׁלַ֔͏ִם כְּמִסְפַּ֖ד הֲדַדְ־רִמּ֑וֹן בְּבִקְעַ֖ת מְגִדּֽוֹן׃ 12 וְסָפְדָ֣ה הָאָ֔רֶץ 12

ט

מִשְׁפָּח֥וֹת מִשְׁפָּחֹ֖ות לְבָ֑ד מִשְׁפַּ֤חַת בֵּית־דָּוִיד֙ לְבָ֔ד וְנְשֵׁיהֶ֖ם לְבָֽד

ט

מִשְׁפַּ֣חַת בֵּית־נָתָ֔ן לְבָ֖ד וְנְשֵׁיהֶ֑ם לְבָֽד׃ 13 מִשְׁפַּ֣חַת בֵּית־לֵוִ֔י לְבָ֖ד 13

ט. ט

וְנְשֵׁיהֶ֑ם לְבָ֕ד מִשְׁפַּ֥חַת הַשִּׁמְעִ֖י[a] לְבָ֣ד וְנְשֵׁיהֶ֔ם לְבָֽד׃ 14 כֹּ֚ל הַמִּשְׁפָּח֔וֹת 14

ב חס. ב חס. ט

הַנִּשְׁאָר֖וֹת מִשְׁפָּחֹ֣ת מִשְׁפָּחֹ֑ת לְבָ֕ד וְנְשֵׁיהֶ֖ם לְבָֽד׃ ס **13** 1 **13** בַּיּ֣וֹם

ל. ל. ג בלישׁ וחד מן ג׳ חס בלישׁ. ו

הַה֗וּא יִהְיֶ֤ה מָקֹור֙ נִפְתָּ֣ח לְבֵ֣ית דָּוִ֔יד [a]וּלְיֹשְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלַ֑͏ִם לְחַטָּ֥את[b]

וְלִנְדָּ֖ה[a]׃

כו

2 וְהָיָ֣ה׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נְאֻם֙ יְהוָ֣ה֮ צְבָאוֹת֒ אַכְרִ֣ית אֶת־שְׁמ֤וֹת 2

ו

הָעֲצַבִּים֙ מִן־הָאָ֔רֶץ וְלֹ֥א יִזָּכְר֖וּ עֹ֑וד וְגַ֨ם אֶת־הַנְּבִיאִ֜ים וְאֶת־ר֣וּחַ

ב. ג

הַטֻּמְאָ֗ה אַעֲבִ֛יר מִן־הָאָֽרֶץ׃ 3 וְהָיָ֗ה כִּֽי־יִנָּבֵ֤א אִישׁ֙ עֹ֔וד וְאָמְר֥וּ אֵלָ֖יו 3

ב

אָבִ֣יו וְאִמּ֑וֹ יְלִדָ֖יו לֹ֣א תִחְיֶ֔ה כִּ֥י שֶׁ֙קֶר֙ דִּבַּ֣רְתָּ בְּשֵׁ֣ם יְהוָ֔ה וּדְקָרֻ֥הוּ

ז מל[2]. ב. ו בטע בסיפ

אָבִ֖יהוּ וְאִמּ֑וֹ יְלִדָ֖יו בְּהִנָּבְאֹֽו׃ 4 וְהָיָ֣ה׀ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יֵבֹ֙שׁוּ֙ הַנְּבִיאִ֔ים 4

ל. ל. ז בסיפ

אִ֥ישׁ מֵחֲזֹנֹ֖ו בְּהִנָּבְאֹתֹ֑ו[a] וְלֹ֤א יִלְבְּשׁוּ֙ אַדֶּ֣רֶת שֵׂ֔עָר לְמַ֖עַן כַּחֵֽשׁ׃ 5 וְאָמַ֕ר 5

ב. יא[3]. ל

לֹ֥א נָבִ֖יא אָנֹ֑כִי אִישׁ־עֹבֵ֣ד אֲדָמָ֔ה אָנֹ֕כִי כִּֽי־[a]אָדָ֥ם הִקְנָ֖נִי מִנְּעוּרָֽי׃

ז בסיפ. ל. יא[3] מל וכל חלים דכות ב מ ה חס. ז בסיפ. ל

6 וְאָמַ֣ר אֵלָ֗יו מָ֚ה֙ הַמַּכֹּ֣ות הָאֵ֔לֶּה בֵּ֥ין יָדֶ֖יךָ וְאָמַ֑ר אֲשֶׁ֥ר הֻכֵּ֖יתִי בֵּ֥ית 6

מְאַהֲבָֽי׃ ס

[4]Mm 3176 contra textum. [5]Mm 1743. [6]Mm 1654. [7]Mm 4092. [8]Mm 21. [9]Mm 3177. Cp 13 [1]Mm 2747. [2]Mm 1483. [3]Mm 512. [4]Mm 477.

7/8 [a] 7sq prb add ‖ [b] prb l c nonn Mss Vrs יֹשְׁבֵי ‖ [c–c] add? ‖ [d–d] frt gl ‖ **10** [a] prb l c mlt Mss Vrs יֹשְׁבֵי ‖ [b–b] var lect; l ־אֵלַי vel ־אֶלַי ‖ [c] l והמרו ‖ **13** [a] frt l c 2 Mss 𝔖𝔗 בֵּית־שִׁמְעִי ‖ **Cp 13,1** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp לחטאת ‖ **4** [a] l בהנבאו ‖ **5** [a–a] l אֲדָמָה קִנָּנִי.

7 [a]חֶרֶב עוּרִי עַל־רֹעִי וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת ה חרב על[5]. ה[6]. כו
הַךְ[b] אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוֹצֶינָה הַצֹּאן וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצְּעָרִים[c]: כ. כ[7]
8 [a]וְהָיָה בְּכָל־הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם בָּהּ[b] יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ[c] ג
[וְהַשְּׁלִשִׁית יִוָּתֵר בָּהּ:
9 [a]וְהֵבֵאתִי אֶת־הַשְּׁלִשִׁית בָּאֵשׁ וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף אֶת־הַכֶּסֶף ל. ב
הַוא וְיִקְרָא בִשְׁמִי וַאֲנִי אֶעֱנֶה אֹתוֹ [וּבְחַנְתִּים כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב ב[8]. ג[9]
אָמַרְתִּי[b] עַמִּי הוּא וְהוּא יֹאמַר יְהוָה[c] אֱלֹהָי: ס ל

14 1 הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה[a] וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ: ל[1]
2 וְאָסַפְתִּי[a] אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְ אֶל־יְרוּשָׁלַם לַמִּלְחָמָה יג[2] וכל עזרא דכות ב מ א
וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה ל. תשכבנה ק
וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר:
3 וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם [a]בַּגּוֹיִם הָהֵם[a] כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב: ה[3]. יא[4]
4 וְעָמְדוּ רַגְלָיו [a]בַּיּוֹם־הַהוּא[a] עַל־הַר הַזֵּתִים [מֵחֲצִיוֹ
[b]אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַם[b] מִקֶּדֶם[b] וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים
[c]מִזְרָחָה וָיָמָּה גַּיְא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ־נֶגְבָּה: ג[5]. ל. ל. נג. כז
5 וְנַסְתֶּם[d] גֵּיא־הָרַי[e] כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים[e] [f]אֶל־אָצַל[f] [g]וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר ג[6]. ט כת[7]. ג[8]. ג[9]
נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה[g]
וּבָא יְהוָה אֱלֹהָי[h] כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ[k]: ל
6 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר[a] [b]יְקָרוֹת יִקְפָּאוֹן[b]: וקפאון ק
7 וְהָיָה יוֹם־[a]אֶחָד הוּא יִוָּדַע לַיהוָה[a] לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה ו
וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב יִהְיֶה־אוֹר:
8 וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם־חַיִּים מִירוּשָׁלַם ו בטע בסיס. יד[9]

[5]Mm 2748. [6]Mm 3232. [7]Mp sub loco. [8]Mm 3178. [9]Mm 1904. Cp 14 [1]Mm 3816. [2]Mm 2682. [3]Mm 373. [4]Mm 1630. [5]Mm 89. [6]Mm 819. [7]Mm 3989. [8]Mm 4055. [9]Mm 98.

7 [a] 7–9 tr al post 11,14 al post 11,17 ‖ [b] prb l m cs הַכֵּה אַכֶּה cf 𝔊[Mss] *(πατάξω)* 𝔄 Arm Mt 26,31 ‖ [c] prp הַצְּעָרִים ‖ **8** [a] cf 7[a] ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] frt l c mlt Mss וְיִגּוֹעַר (hpgr) cf 𝔊𝔖𝔗𝔙 ‖ **9** [a] cf 7[a] ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop, l וְאֹ ‖ [c] > pc Mss, frt dl ‖ **Cp 14, 1** [a] frt l לִי cf 2 ואספתי, sed etiam 2[a] ‖ **2** [a] prp [יהוה]־נְאֻם, frt l וְאָסַף ‖ **3** [a–a] prb add ‖ **4/5** [a–a] prb add ‖ [b–b] prb add ‖ [c–c] prb add ‖ [d] l c pc Mss 𝔊σ′𝔗 וְנִסְתַּם ‖ [e–e] prb l גֵּי(א)־חֻצֹם ‖ [f–f] prb l אֵל־אֶצְלוֹ ‖ [g–g] add ‖ [h] pc Mss אלהים, frt l אֱלֹהַיִךְ (hpgr cf 1) vel c Ms [אלהי ישראל ‖ [i] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔗[Mss]𝔙 וְכָל ‖ [k] l c mlt Mss Vrs עִמּוֹ ‖ **6** [a] l קוֹר cf Gn 8,22 ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ψύχη καὶ πάγος*, l וְקָרוֹת וְקִפָּאוֹן cf σ′𝔖𝔗𝔙 ‖ **7** [a–a] add.

חֲצִיָּם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֲצִיָּם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן
בַּקַּיִץ וּבֶחֹרֶף יִהְיֶה׃[a]
9 וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃
10 יִסּוֹב[a] כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב [b]יְרוּשָׁלִַם וְרָאֲמָה[b]
וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ לְמִשְׁעַר [c]בִּנְיָמִן[c] עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן[c] עַד־שַׁעַר
הַפִּנּוֹת וּמִגְדַּל[d] חֲנַנְאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ 11 [a]וְיָשְׁבוּ[b] בָּהּ[a]
וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח׃
12 וְזֹאת | תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר
צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם הָמֶק[a] | בְּשָׂרוֹ וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו
תִּמַּקְנָה בְּחֹרֵיהֶן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק בְּפִיהֶם[b]׃
13 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תְּהִיֶּה מְהוּמַת־יְהוָה רַבָּה בָּהֶם
וְהֶחֱזִיקוּ אִישׁ יַד[a] רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ׃
14 [a]וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֵם בִּירוּשָׁלִַם[a]
וְאֻסַּף חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב זָהָב וָכֶסֶף וּבְגָדִים לָרֹב מְאֹד׃
15 וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת הָהֵמָּה כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת׃
16 וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל־יְרוּשָׁלִַם
וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת
וְלָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃
17 וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַם
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגָּשֶׁם׃
18 וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה [a]וְלֹא עֲלֵיהֶם[a] תִּהְיֶה
הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם [b]אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג

ד מל
ל
ו[10]. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]. f וכל חלים דכות ב מ ב
ג. ל
ל. ל. סד
ל. ז[12]. ל
כה יו[13] מגה ר״פ
ל. ד. יא
ל. ל. ז מל בלש
ג
ה ר״פ בסיפ וכל וגם אני וגם אנכי בסיפ דכות[14]
ב וחס[15]. ה[16]
ל. יב[17]
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]
ל
ג בטע ר״פ בסיפ. ל. יא[18] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב. יג[19] וכל עזרא דכות ב מ א
כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]
ג ר״פ בסיפ[20]. ב פסוק לא ולא ולא לא. יא[21] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב

[10] Mm 2154. [11] Mm 958. [12] Mm 1330. [13] Mm 856. [14] Mm 3167. [15] Mm 2332. [16] Mm 3179. [17] Mm 891. [18] Mm 3361. [19] Mm 2682. [20] Mm 3075. [21] Mm 279.

8 [a] prp יהיו vel יְחִיו ‖ **10** [a] frt l וְתָסוב vel תְּסוב ‖ [b–b] l וראמה vel וירושלם ירושלם; tr ˆ ad תחתיה ‖ [c–c] gl ad vb sqq, prb dl ‖ [d] l c 𝔗 mlt Mss 𝔖𝔙 ומגדל ‖ **11** [a–a] cj c 10 ‖ [b] 𝔊* *κατοικήσουσιν*, l יֵשְׁבו ‖ **12** [a] frt l הַמַּק יַמַּק, prp הַמֵּק ‖ [b] l בפיהו cf 𝔙 ‖ **13** [a] frt l c mlt Mss בְּיַד cf 𝔗 ‖ **14** [a–a] prb add ‖ **18** [a–a] l c pc Mss 𝔊𝔖 עליהם(ן) cf 𝔗 ‖ [b–b] dl, homark ex 19.

הַסֻּכּוֹת׃ 19 זֹאת תִּהְיֶה חַטַּאת מִצְרַיִם וְחַטַּאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֻג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ ל
20 בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מְצִלּוֹת הַסּוּס קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהָיָה ל
הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ 21 וְהָיָה כָּל־ לט. ל. ג בטע ר״פ בסיפ
סִיר בִּירוּשָׁלַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה צְבָאוֹת וּבָאוּ כָּל־ ה[23]
הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם וְלֹא־יִהְיֶה כְנַעֲנִי עוֹד ב[24]
בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא׃ לט

סכום הפסוקים
מאתים
ואחד עשר

MALEACHI מלאכי

1 1 מַשָּׂא דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי׃ מא. ז׳ וכל משחתיך למלך רכות ב מ א. ב[2]
2 אֲהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה אֲהַבְתָּנוּ [עֵשָׂו שָׁנָא אָחִי ח קמ[3]
הֲלוֹא־אָח עֵשָׂו לְיַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וָאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב׃ 3 וְאֶת־ ל. נ[4]
וְאָשִׂים אֶת־הָרָיו שְׁמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ לְתַנּוֹת מִדְבָּר׃ ט[5]. ב
4 כִּי־תֹאמַר אֱדוֹם רֻשַּׁשְנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת ל. ל
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס ג מל בלישׁ[6]
וְקָרְאוּ לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם יְהוָה עַד־עוֹלָם׃
5 וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה מֵעַל לִגְבוּל׃ ב חד ח׳ וחד מל[7]. ל
יִשְׂרָאֵל׃]
6 בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו
וְאִם־אָב אֲנִי אַיֵּה כְבוֹדִי ח פסוק ואם ואם[8]
וְאִם־אֲדוֹנִים אֲנִי אַיֵּה מוֹרָאִי ו מל בלישׁ[9]. ל
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי ב[10]

[22] Mp sub loco. [23] Mm 2147. [24] Mm 3180.
Cp 1 [1] Mm 1021. [2] Mm 3181. [3] Mm 96. [4] Mm 1378. [5] Mm 1918. [6] Mm 2454. [7] Mm 2926. [8] Mm 4191. [9] Mm 3182. [10] Mm 3183.

20 [a] prp c pc Mss -כֹּל.
Cp 1,1 [a] 𝔊 *ἀγγέλου αὐτοῦ*, + *θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν* ex Hag 2,15.18 ‖ **2** [a–a] dl m cs ‖ **3** [a] frt l נָתַתִּי, prp נוֹת cf 𝔖 ‖ **5** [a] frt l c pc Mss גבול, dttg.

וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה בְזִינוּ אֶת־שְׁמֶךָ׃
7 מַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל ג[11] ב חס׳ רחד מל׳ ח[12]
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה גְּאַלְנוּךָ[a] ל
בְּאָמְרָכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה נִבְזֶה הוּא׃
8 וְכִי־תַגִּשׁוּן עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע ב ר״פ בסיפ׳ וכי וכי[13] . יו מ״פ אין אין
וְכִי תַגִּישׁוּ פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע ל
הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ[a] אוֹ הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ[b] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ל . ב
9 וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְּנֵי־אֵל וִיחָנֵנוּ[a] ל בטע׳ . ל
מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת הֲיִשָּׂא מִכֶּם פָּנִים[b] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ב
10 מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי חִנָּם ל . ח[15]
אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם[a] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת[a] וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה
מִיֶּדְכֶם׃
11 [a]כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם ל . ד ג מל וחד חס[14]
וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה[b] טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי ל . ל . ה[15]
בַּגּוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ 12 [a]וְאַתֶּם מְחַלְלִים אוֹתוֹ בְּאָמַרְכֶם ג[16] . כד מל ד מנה בתרי עשר
שֻׁלְחַן אֲדֹנָי מְגֹאָל הוּא [b]וְנִיבוֹ נִבְזֶה[b] אָכְלוֹ[c]׃ 13 [a]וַאֲמַרְתֶּם הִנֵּה ל
מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ[b] אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל[c] ל . ל . כד מל ד מנה בתרי עשר
וְאֶת[d]־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלָה וַהֲבֵאתֶם אֶת־הַמִּנְחָה הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ ב מל[17] . ל . יב[18] מל וכל יהרשע שפטים ויחזק דכורת ב מ ג
מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה[e]׃ ס כ[19] ס״פ ג[20] מנה בלישׁ ובסיפ׳
14 [a]וְאָרוּר נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר[b] וְנֹדֵר וְזֹבֵחַ מָשְׁחָת לַאדֹנָי[c] כִּי ג[21] . ב . ז כת א[22]
מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּשְׁמִי נוֹרָא בַּגּוֹיִם׃
2 1 וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים׃
2 [a]אִם־לֹא תִשְׁמָעוּ וְאִם־לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי ח[1] ר״פ וכל איוב דכורת ב מ ב . יז מ״פ
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֵרָה וְאָרַרְתִּי אֶת־ ב . ל

[11] Mm 2053. [12] Mm 2410. [13] Mm 3157. [14] Mm 3372. [15] Mm 1140. [16] Mm 1872. [17] Mm 3934. [18] Mm 1009. [19] Mm 2481. [20] Mm 2379. [21] Mm 3184. [22] Mm 2305. Cp 2 [1] Mm 3185.

7 [a] 𝔊 *ἠλισγήσαμεν αὐτούς*, 1 גאלנוהו ‖ **8** [a] $\mathfrak{G}^{Mss}(\mathfrak{V})$ *εἰ προσδέξεται αὐτό*, frt 1 הירצהו ‖ [b–b] dl m cs ‖ **9** [a] sic L, mlt Mss Edd ונו– ‖ [b–b] dl ‖ **10** [a–a] add ‖ **11** [a] 11—13 prb add ‖ [b] prp מנחה ‖ **12** [a] cf 11[a] ‖ [b–b] prb l ונבזה (ניבו ortum ex dttg נב) cf 𝔖𝔗 ‖ [c] prp כָּלְיוֹ ‖ **13** [a] cf 11[a] ‖ [b] l אותי (Tiq soph) ‖ [c] add; prp את־הגזול (sed cf [d]), al add hab (והבאתם את־ה) ואת־הפסח ואת־החולה ‖ [d] l c mlt Mss Edd את cf 𝔖 ‖ [e] frt ins c pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}^{W}$ צבאות ‖ **14** [a] 14 add ‖ [b] prp זָכָה ‖ [c] prp c mlt Mss ליהוה vel לי ‖ **Cp 2,2** [a] 2 add.

בִּרְכוֹתֵיכֶם[b] וְגַם אֲרוֹתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים עַל־לֵב׃ ל
3 הִנְנִי גֹעֵר[a] לָכֶם אֶת־הַזֶּרַע[b] וְזֵרִיתִי פֶרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם ב חד מל וחד חס . ג²
פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם[c] וְנָשָׂא אִתְּכֶם אֵלָיו[d]׃ ג² . יז
4 וְיִדַעְתֶּם כִּי[a] שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת
לִהְיוֹת[b] בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ל
5 בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וָאֶתְּנֵם־לוֹ נ
מוֹרָא[a] וַיִּירָאֵנִי וּמִפְּנֵי שְׁמִי נִחַת[b] הוּא׃
6 תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעַוְלָה לֹא־נִמְצָא בִּשְׂפָתָיו כב ול בליש בסיפ . ב
בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אִתִּי וְרַבִּים הֵשִׁיב מֵעָוֹן׃ ג[a] מל ול בסיפ . ו[b]
7 [a]כִּי־שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ ה[a] . כב ול בליש
כִּי מַלְאַךְ יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא׃
8 וְאַתֶּם סַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ הִכְשַׁלְתֶּם רַבִּים בַּתּוֹרָה
שִׁחַתֶּם בְּרִית הַלֵּוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ל
9 וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי אֶתְכֶם נִבְזִים וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם[a] ל . ל
כְּפִי אֲשֶׁר[b] אֵינְכֶם שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכַי וְנֹשְׂאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה׃ פ ל
10 הֲלוֹא אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ הֲלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאָנוּ ב . ל
מַדּוּעַ נִבְגַּד[a] אִישׁ בְּאָחִיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ׃
11 בָּגְדָה[a] יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה נֶעֱשְׂתָה [b]בְּיִשְׂרָאֵל וּ[b]בִּירוּשָׁלָם נא
כִּי[c] חִלֵּל יְהוּדָה קֹדֶשׁ יְהוָה אֲשֶׁר אָהֵב[d] וּבָעַל בַּת־אֵל נֵכָר׃ ט[e] . ל
12 יַכְרֵת יְהוָה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂנָּה עֵר[e] וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב ב . לג[7] . ב
וּמַגִּישׁ[f] מִנְחָה לַיהוָה צְבָאוֹת׃ פ 13 [a]זֹאת[a] שֵׁנִית תַּעֲשׂוּ ל . כה יו[8] מנה ר״פ
כַּסּוֹת[b] דִּמְעָה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַאֲנָקָה ל
מֵאֵין[c] עוֹד פְּנוֹת אֶל־הַמִּנְחָה וְלָקַחַת רָצוֹן מִיֶּדְכֶם׃ ב . ד רפ[9]

[2]Mm 3186. [3]Mm 2021. [4]Mm 4248. [5]Mm 2797. [6]Mm 3212. [7]Mm 319. [8]Mm 856. [9]Mm 216.

2 [b] G sg, l ברכתכם cf ארותיה ‖ **3** [a] prb l גִּדַּע cf G *ἀφορίζω* = גרע ‖ [b] G (α′ϒ) *τὸν ὦμον*, prb l הַזְּרֹעַ ‖ [c–c] gl, dl ‖ [d–d] add; prp ונשאתי אתכם מֵעָלַי cf GS̈ ‖ **4** [a] G + *ἐγώ* ‖ [b] prp לְהָחֵת aut לְמְחִיוֹת vel מְהֻמָּרָא; exc vb? ‖ **5** [a] frt l וַהֲמוֹרָא; prp נָחֵת ‖ **7** [a] 7 prb add ‖ **9** [a] mlt Mss GϑV pl ‖ [b] dl m cs? ‖ **10** [a] prp גבוֹד, G *ἐγκατελίπετε* ‖ **11/12** [a] prp בָּגַד ‖ [b–b] prb dl, var lect ‖ [c–c] prb add ‖ [d] prp אָהֲבוֹ (ו hpgr), al dl אשר ‖ [e] prp עֵד cf Ms G (*ἕως* = עד) ‖ [f] prp וּמַגִּישֵׁי cf G ‖ **13** [a–a] prb add cf 11/12[c–c], al dl sol שנית ‖ [b] prp תְּכַסּוּ cf G *ἐκαλύπτετε* ‖ [c] prb l מֵאֵין et frt ins יְהוָה vel l pro עוד.

14 וַאֲמַרְתֶּם עַל־מָּה עַל כִּי־יְהוָה הֵעִיד בֵּינְךָ וּבֵין | אֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ
אֲשֶׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּהּ וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ וְאֵשֶׁת בְּרִיתֶךָ׃
15 [a]וְלֹא־אֶחָד[b] עָשָׂה וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ וּמָה הָאֶחָד[b] מְבַקֵּשׁ זֶרַע
אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם[a]
[c]וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אַל־יִבְגֹּד[d]׃
16 כִּי־שָׂנֵא[a] שַׁלַּח [b]אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל[b]
וְכִסֶּה[c] חָמָס עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
[d]וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וְלֹא תִבְגֹּדוּ[d]׃ ס
17 הוֹגַעְתֶּם יְהוָה בִּדְבָרֵיכֶם וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה הוֹגָעְנוּ[a]
בֶּאֱמָרְכֶם כָּל־עֹשֵׂה רָע טוֹב | בְּעֵינֵי יְהוָה
וּבָהֶם הוּא חָפֵץ אוֹ אַיֵּה אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט׃
3 1 הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי
וּפִתְאֹם יָבוֹא אֶל־הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן | אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְּשִׁים
[a]וּמַלְאַךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר־אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה
2 וּמִי מְכַלְכֵּל אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ [צְבָאוֹת[a]׃
כִּי־הוּא[a] כְּאֵשׁ מְצָרֵף וּכְבֹרֵית מְכַבְּסִים׃
3 [a]וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר כֶּסֶף וְטִהַר אֶת־בְּנֵי־לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם
כַּזָּהָב וְכַכֶּסֶף וְהָיוּ לַיהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה׃ 4 [a]וְעָרְבָה
לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃
5 וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי | עֵד מְמַהֵר
בְּמְכַשְּׁפִים וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים[a] לַשָּׁקֶר
וּבְעֹשְׁקֵי שְׂכַר־[b]שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם [c]וּמַטֵּי־גֵר[c]
וְלֹא יְרֵאוּנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃

כא פסוק על על ומילה חדה ביניה[10] . ה קמ דסמיכ[11] . ו

ל מל[12] . ו

ג ר״פ . ב[13]

ה[14]

ב

ב . ה[15] . ג[16] ול בליש ובסיפ

ה[14]

ל . ח קמ[17] . ל

כל עשייה רע פת ב מ ו[18] קמ

ל

ב[1]

ל

ב פת וכל דסמיכ לאדכרא דכות[2]

ד פסוק ומי ומי . ל ומל[3]

ל

ל

ג[4] . ל . ב[5]

ל . ל

ה[6]

ל

ת[7] . ו כת י ס״ת וקר ה[8]

[10] Mm 686. [11] Mm 592. [12] Mm 1713. [13] Mm 3431. [14] Mm 1070. [15] Mm 1150. [16] Mm 2379. [17] Mm 96. [18] Mm 824. Cp 3 [1] Mm 3181. [2] Mm 3187. [3] תמ בְּאֵרְאוֹתוֹ Est 1,4. [4] Mm 3188. [5] Mm 3189. [6] Mm 1035. [7] Mm 524. [8] Mm 1344.

15 [a–a] prb add ‖ [b] G *ἄλλο(ς)* ‖ [c] exc hemist praecedens (vel compl)? ‖ [d] frt l c nonn Mss GCU תִּבְגְּדוּ ‖ **16** [a] prb l שְׂנֵאתִי ‖ [b–b] add? ‖ [c] frt l כְּבַסֵּה, prp וְכִסֶּה ‖ [d–d] prb add cf 15bα ‖ **17** [a] prp הוֹגַעְנֶהוּ cf G^{Mss}SCU ‖ **Cp 3,1** [a–a] prb add ‖ **2** [a] G + *εἰσπορεύεται* = בָּא ‖ **3/4** [a] prb add ‖ **5** [a] mlt Mss G + בִּשְׁמִי ‖ [b] dl, dttg? ‖ [c–c] prb tr ante אלמנה et frt l וּבְמִטֵּי־גֵר(ו), al dl אלמנה ויתום ‖ [d] G + *κρίσιν* = מִשְׁפָּט?

6 כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנֵיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם׃
7 לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם[a] ב
שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
[b]וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה נָשׁוּב[b]׃
8 הֲיִקְבַּע[a] אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם[b] קֹבְעִים אֹתִי ל.ב
וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה קְבַעֲנָךְ[c] [d]הַמַּעְשֵׂר וְהַתְּרוּמָה[ed]׃ ל.ל
9 בַּמְאֵרָה אַתֶּם נֵאָרִים וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים[a] [b]הַגּוֹי כֻּלּוֹ[b]׃ ב.ו כת ו ול בסיפ וכל אורית וכתיב דכות[o]
10 הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי ג[10].יא[11].לב
וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [בְּרָכָה עַד־בְּלִי־דָי׃ ל.ג[12]
11 אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי לָכֶם ב[13]
וְנָעַרְתִּי לָכֶם בָּאֹכֵל וְלֹא־יַשְׁחֵת לָכֶם אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה ל.ף[14] חס ב מנה בליש
וְלֹא־תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ג[15]
12 וְאִשְּׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֵפֶץ ל
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס
13 חָזְקוּ עָלַי דִּבְרֵיכֶם אָמַר[a] יְהוָה ג[16].ג[17] ב בליש ובסיפ
וַאֲמַרְתֶּם מַה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ׃ ל
14 אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד אֱלֹהִים וּמַה־בֶּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ ל ר״פ[18].ל.[19] לא פסוק כי וכי.ג
וְכִי הָלַכְנוּ קְדֹרָנִית מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת׃
15 וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מְאַשְּׁרִים זֵדִים ל.ד
גַּם־נִבְנוּ עֹשֵׂי רִשְׁעָה גַּם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמָּלֵטוּ׃ יו כת[20]
16 אָז[a] נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְהוָה אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע ב קמ
וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו [b]לִירֵאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ[b]׃ ל
17 וְהָיוּ לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סְגֻלָּה כ[21].כב[22]
וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ׃

[o] Mm 2480 et Mm 2264. [10] Mm 313. [11] Mm 324. [12] Mm 3190. [13] Lv 26,33. [14] Mm 1757. [15] Mm 3191. [16] Mm 1336. [17] Mm 2379. [18] Mm 978. [19] Mm 2059. [20] Mm 627. [21] Mm 875. [22] Mm 475.

7 [a] frt ins מִשְׁמַרְתִּי cf 14 ‖ [b–b] add? ‖ **8** [a] prb l הֲיַעֲקֹב cf 𝔊 *εἰ πτερνιεῖ* ‖ [b] 𝔊 *πτερνίζετε*, prb l עֲקֹבִים ‖ [c] 𝔊 *ἐπτερνίκαμέν σε*, prb l עֲקַבְנוּךָ ‖ [d–d] frt l בַּמַּעֲשֵׂר וּבַתְּרוּמָה cf 𝔖𝔚𝔙, sed cf 9[b–b] ‖ [e] 𝔊 + *μεθ' ὑμῶν εἰσι* ‖ **9** [a] 𝔊 *πτερνίζετε*, l עֲקֹבִים ‖ [b–b] add? prb l הַגֹּם כֻּלּוֹ et tr ad fin 8 ‖ **13** [a] prb ins צְבָאוֹת cf 𝔊[L] ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖) *ταῦτα*, frt l זֹאת vel זֹאת ‖ [b–b] prp לִירֵאָיו ולי׳ ש׳ וּלְחֹסֵי בשמו aut לי׳ ר׳ וּלְחֹסֵי בשמו.

18 וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים לַאֲשֶׁר
לֹא עֲבָדוֹ׃ ס

19 כִּי־הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנּוּר[a] וְהָיוּ כָל־זֵדִים וְכָל־עֹשֵׂה[b]
וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת [רִשְׁעָה קַשׁ
אֲשֶׁר לֹא־יַעֲזֹב[c] לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף׃

20 וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה וּמַרְפֵּא בִּכְנָפֶיהָ
וְיָצָאתֶם וּפִשְׁתֶּם כְּעֻגְלֵי מַרְבֵּק׃

21 וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֵפֶר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם
בְּיוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ

22 [a]זִכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתוֹ
בְּחֹרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים׃

23 [a]הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא
לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃

24 [a]וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת עַל־בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם
פֶּן־אָבוֹא וְהִכֵּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חֵרֶם׃

ג פסוק בין בין . ה[23]

ג . ד

ל

ל

ל[24] . ג[25]

ב[26] . ד[27]

ל

נב[22]

ל . כד מל ד מנה בתרי עשר

כ[28]

ה[29] וכל כתיב דכות ב מ א

יד[30] מל וכל שמואל וכתיב דכות ב מ ה

ב ס״פ

סכום הפסוקים
חמשים
וחמשה

סכום הפסוקים של שנים עשר
אלף וחמשים
וחציו לכן בגללכם ציון שדה[31]
וסדרים כ״א
סכום הפסוקים של נביאים
תשעת אלפים ומאתים
ושמונים וחמשה׃
טֶרֶפּ״ה
כל סדרי הנביאים
מאתים וארבעה׃
קק״ד
חצי המקרא כהקיר
בור מימיה כן[32]

[23] Mm 3594. [24] Mm 520. [25] Mm 2653. [26] Mm 1527. [27] Mm 2715. [28] Mp sub loco. [29] Mm 3192. [30] Mm 169. [31] Mi 3,12, cf Mp sub loco. [32] Jer 6,7, cf Mp sub loco.

19 [a] 𝔊* + *καὶ φλέξει αὐτούς* ‖ [b] prp c mlt Mss Edd Vrs עשי ‖ [c] 𝔊 *ὑπολειφθῇ* = יֵעָזֵב ‖
22 [a] 22 add; 𝔊* tr 22 post 24 ‖ **23/24** [a] 23sq add.

1 1 אַשְׁרֵי־הָאִישׁ אֲשֶׁר | לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת[a] רְשָׁעִים
וּבְדֶרֶךְ[b] חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃
2 כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃
3 וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם
אֲשֶׁר[a] פִּרְיוֹ | יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא־יִבּוֹל
[b]וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ[b]׃
4 לֹא־כֵן הָרְשָׁעִים[a]
כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ[b]׃
5 עַל־כֵּן | לֹא־יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת[a] צַדִּיקִים׃
6 כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

2 נ 1 לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃
2 יִתְיַצְּבוּ | מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד
[a]עַל־יְהוָה[b] וְעַל־מְשִׁיחוֹ[ac]׃
3 נְנַתְּקָה אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃
4 יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי[a] יִלְעַג־לָמוֹ׃
5 אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ[a] יְבַהֲלֵמוֹ׃
6 וַאֲנִי נָסַכְתִּי[a] מַלְכִּי[b] עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי[b]׃
7 אֲסַפְּרָה אֶל[a] חֹק[b] יְהוָה
אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ׃

ד בטע[1] . ל[2] . מן פסוק דאית בהון לא לא לא . ב
ה[3] . ב . ב . ה קמ[4]
גה בטע ר״פ בסיפ . ה[5] . ג ב מל וחד חס
ב[6] . ד
יט[7]
ג[a]
ז חס[9] . ת[10] דגש וכל איוב דכות ב מ א . ד[11]
י מל וכל ת ד מ ק דכות ב מ ג חס
ל . ל
ה בטע ר״פ בשלש ספרים[1] . ג מל בלישׁ[2]
לא[3] . ל
ל . ל ומל . ל
ב מל בסיפ[4]
ב . ל . ל . ל
סף ר״פ לג[5] מנה בכתיב . ל . ל[6]
כז מלעיל . ל

Ps 1 [1] Mm 3193. [2] וחד אשרי איש Ps 112,1. [3] Mm 3194. [4] Mm 87. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3195. [7] Mm 436. [8] Mm 3196. [9] Mm 1709. [10] Mm 772. [11] Mm 2210. Ps 2 [1] Mm 3654. [2] Mm 3656. [3] Mm 486. [4] Mm 3231. [5] Mp sub loco. [6] וחד אל ציון Sach 8,3.

Ps 1 [a] numerus > L ‖ **1,1** [a.b] S invers ‖ **3** [a] > C ‖ [b–b] gl, cf Jos 1,8 ‖ **4** [a] ins לא כן cf G ‖ [b] G + *ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς* ‖ **5** [a] G *ἐν βουλῇ* cf 1 ‖ **Ps 2,2** [a–a] frt gl ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd יְ֭הוָה ‖ [c] G + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **4** [a] C mlt Mss יהוה; GS pr cop ‖ **5** [a] 2 Mss ובחמתו ‖ **6** [a] G pass ‖ [b] G suff 3 sg ‖ **7** [a] sic L ‖ [b] S + suff 1 sg.

8 שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה[a] גּוֹיִם נַחֲלָתֶךָ[b] וַאֲחֻזָּתְךָ[c] אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ל בכתיב[7]
9 תְּרֹעֵם[a] בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי[b] יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃ ל.[a]ו
10 וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ[a] שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ ל.[9]ל
11 עִבְדוּ אֶת־יְהוָה בְּיִרְאָה[a] וְגִילוּ[b] בִּרְעָדָה׃ 12 נַשְּׁקוּ־בַר[b] ל.[10]ל.ל.ג דמטע
פֶּן־יֶאֱנַף וְתֹאבְדוּ דָּרֶךְ[c] כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ ל
אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי[d] בּוֹ׃ כל מל ב מ א[11] חס

3 1 מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃ ג ת ר״פ.ג
2 יְהוָה מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃
3 רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ[a] בֵּאלֹהִים[b] סֶלָה׃ ב
4 וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי[a] כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ ל.[1]כה
5 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי[a] מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃
6 אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה יִסְמְכֵנִי׃ ל.ג
7 לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת[a] עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃ ב.[2]ד
8 קוּמָה יְהוָה | הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי ב כטע
כִּי־הִכִּיתָ אֶת־[a]כָּל־אֹיְבַי לֶחִי[b] שִׁנֵּי[c] רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃
9 לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל[a]־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה[b]׃ ג.[3]ב

4 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ ג מילין בלישׁ
2 בְּקָרְאִי עֲנֵנִי[a] | אֱלֹהֵי[b] צִדְקִי
בַּצָּר הִרְחַבְתָּ[c] לִּי חָנֵּנִי[b] וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ [סֶלָה׃ ל.ל
3 בְּנֵי אִישׁ עַד־מָה[a] כְּבוֹדִי[b] לִכְלִמָּה[a] תֶּאֱהָבוּן[c] רֵיק תְּבַקְשׁוּ[d] כָּזָב ל.כד[1].ל
4 וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה[a] יְהוָה חָסִיד לוֹ[b] יְהוָה יִשְׁמַע[c] בְּקָרְאִי אֵלָיו׃ ל כת ה

[7]Mm 886. [8]Mm 1420. [9]וחד הוסרי Jer 6,8. [10]Mp sub loco. [11]Na 1,7. Ps 3 [1]Mm 623. [2]Dt 33,2. [3]Mm 2250. [4]Gn 27,35. Ps 4 [1]Mm 592.

8 [a] G(S) *καὶ δώσω σοι* = תֶּנְךָ–? ‖ [b] C pc Mss תִּיךָ– ‖ [c] Ms + עַד־ ‖ **9** [a] G(S) *ποιμανεῖς* = תִּרְעֵם ‖ [b] G^{AL}S pl ‖ **10** [a] C pc Mss הוֹסְדוּ; Ms G + כָּל־ ut 148,11 ‖ **11/12** [a] Ms בְּשִׁמְחָה ‖ [b–b] 1 : (בְּרַגְלָיו) ב׳ נ׳ לְרַגְלָיו, al : וְגִדְלוּ שְׁמוֹ ברעדה et dl נ׳ בר (dttg) ‖ [c] G *ἐξ ὁδοῦ δικαίας*, S *mn 'wrḥh* a via eius ‖ [d] 2 Mss יִם־ ‖ **Ps 3,3** [a] S *lkj* tibi ‖ [b] G + suff 3 m sg, S + suff 2 f sg ‖ **4** [a–a] G *ἀντιλήμπτωρ μου* ‖ **5** [a] frt 1 וַיְ ‖ **7** [a] C *mmṣwt'* = מְרִיבוֹת ‖ **8** [a] > pc Mss ‖ [b] G *ματαίως* = חִנָּם; SC + suff 3 pl ‖ [c] pc Mss S וְשִׁנֵּי ‖ **9** [a] pc Mss GS וְעַל ‖ [b] > G ‖ **Ps 4,2** [a] G *εἰσήκουσέν μου* = עָנָנִי ‖ [b] S *'lhj wprwqʾ* deus meus et vindex ‖ [c] prp הַרְחִיבָה vel הִרְחִיב ‖ **3** [a–a] G *βαρυκάρδιοι* = כִּבְדֵי לֵב ‖ [b] α′ (Hier) *ἔνδοξοί μου* = נִכְבָּדַי ‖ [c] G pr *ἵνα τί* ‖ [d] GS pr cop ‖ **4** [a] C mlt Mss הפלא cf G Hier ‖ [b–b] prb l חַסְדּוֹ לִי cf 31,22 ‖ [c] G + suff 1 sg.

5 רִגְזוּ[a] וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ[b] בִלְבַבְכֶם[b] עַל־[c]מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ[d] בַּ²
6 זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃ [סֶלָה׃] ׳ בטח אל
7 רַבִּים אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ[a] טוֹב נְסֵה־[b]עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ[c] יְהוָה׃ בַּ חד כת סה וחד כת שא[3] . לְ בטע[4]
8 נָתַתָּה שִׂמְחָה[a] בִלְבָבִי מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם[b] רָבּוּ׃ [תּוֹשִׁיבֵנִי׃] גִּ[5]
9 בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־אַתָּה יְהוָה[a] לְבָדָד[b] לָבֶטַח גִּ[6]

5 1 לַמְנַצֵּחַ אֶל־[a]הַנְּחִילוֹת[b] מִזְמוֹר לְדָוִד׃ גִּ בלישׁ[1]
2 אֲמָרַי הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה הֲגִיגִי׃ יוֹ׳ . בּ בטע מלעיל בכתיב[2] . לֵ[3]
3 הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי לֵ . בּ
כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ 4 יְהוָה[a] בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי
בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־לְךָ וַאֲצַפֶּה[b]׃ בַּ[4]
5 כִּי לֹא אֵל־[a]חָפֵץ רֶשַׁע אָתָּה לֹא[b] יְגָרְךָ רָע׃ יֹ״א בטע ר״פ בשלש ספרים . יֹ״ו[5] . לֹ וחס
6 לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ גִּ בלישׁ ומל
שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ 7 תְּאַבֵּד[a] דֹּבְרֵי כָזָב[b] דִּ גִּ חס וחד מל
אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב[c] יְהוָה׃ הֵ[6] . דִּ קמ בלישׁ
8 וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ סֹ״ז ר״פ לֹ״ג מנה בכתיב וחד מן ו׳[7] בטע בסיפ
אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל־קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ[a]׃
9 יְהוָה נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי חֵ בטע ר״פ בסיפ[8]
הַיְשֶׁר[a] לְפָנַי[b] דַּרְכֶּךָ[c]׃ חישר ק
10 כִּי אֵין בְּפִיהוּ[a] נְכוֹנָה קִרְבָּם[b] הַוּוֹת נֵהּ בטע ר״פ בסיפ . כֵּב ול בלישׁ בסיפ
קֶבֶר־פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן[c]׃ יָ[9] . לֵ
11 הַאֲשִׁימֵם אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם הֵ בטע ר״פ בשלש ספרים[10] . בּ כת כן[11]

[2]Mm 3197. [3]Mm 3198. [4]Mm 3389. [5]Mm 3238. [6]Mm 3199. Ps 5 [1]Mm 1124. [2]Mm 3200. [3] וחד בהגיגי Ps 39,4. [4]Mm 3114. [5]Mm 1667. [6]Mm 3127. [7]Mm 3221. [8]Mm 3443. [9]Mm 946. [10]Mm 3654. [11]Mm 3028.

5 [a] frt tr ante על ‖ [b–b] prb tr ante ואל ‖ [c] 𝔠 Ms 𝔊𝔖 ועל ‖ [d] 𝔊𝔖 om cop ‖ **7** [a] pc Mss נִ– ‖ [b] Ms נשׂא, 𝔊 *ἐσημειώθη*; prp נָסְעָה vel נָטָה ‖ [c] 𝔖 suff 3 m sg; huc tr : ‖ **8** [a] 𝔖 + suff 2 sg ‖ [b] 𝔔 Ms תּ׳, 𝔔𝔊𝔖 + וְיִצְהָרָם ‖ **9** [a] dl m cs ‖ [b] pc Mss לְבַדְּךָ ‖ **Ps 5,1** [a] pc Mss עַל ‖ [b] 2 Mss הנחלות, 𝔊 *τῆς κληρονομούσης*, α′ (σ′ Hier) *κληροδοσιῶν* = נַחֲלַת ‖ **3** [a] l לִ– et tr : post בקר 4a ‖ **4** [a] dl m cs ‖ [b] frt ins לְךָ vel אֵלֶיךָ vel בְּךָ ‖ **5** [a] > 2 Mss ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְלֹא ‖ **7** [a] Ms 𝔊 + כָּל־ ‖ [b] huc tr : ‖ [c] prp תִּתְ׳ ‖ **8** [a] 𝔖 cj c 9 ‖ **9** [a] 𝔠 mlt Mss ut Q, K הוֹ׳ ‖ [b] 2 Mss 𝔊^{BAL}𝔙 בֵּיתֶךָ ‖ [c] 𝔙 suff 1 sg ‖ **10** [a] l בפימו cf 𝔊𝔖𝔗 Hier (Ms בפיהם) ‖ [b] 2 Mss 𝔖𝔄 דַּרְכָּם ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd יחליקון.

ל בָּרֵךְ[a] פִּשְׁעֵימוֹ הַדִּיחֵמוֹ כִּי־מָרוּ בָךְ׃[b]
ה 12 וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ
ל. ל [a]וְתָסֵךְ עֲלֵימוֹ[a] וְיַעְלְצוּ בְךָ[b] אֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׃
13 כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה
ל כְּצִנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ[a]׃

ג מל בליש 6 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יְהוָה אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל־בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃
ו קמ בסיפ ו מנה בטע[1] 3 חָנֵּנִי יְהוָה[a] כִּי אֻמְלַל אָנִי רְפָאֵנִי יְהוָה[b] כִּי נִבְהֲלוּ[c] עֲצָמָי׃
ה. ואתה ק 4 וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה[a] מְאֹד וְאַתָּה יְהוָה עַד־מָתָי׃
ה בטע 5 שׁוּבָה יְהוָה חַלְּצָה[a] נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי[b] לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃
נָ בטע ר״פ בסיפ. בָּ 6 כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ[a] בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה־לָּךְ׃
ב 7 יָגַעְתִּי | בְּאַנְחָתִי[a]
אַשְׂחֶה בְכָל־לַיְלָה מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה׃
ב. כט[2] 8 עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה[a] בְּכָל־[b]צוֹרְרָי[c]׃
ל 9 סוּרוּ מֻמִּנִּי כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי־שָׁמַע יְהוָה קוֹל בִּכְיִי׃
10 שָׁמַע יְהוָה תְּחִנָּתִי יְהוָה תְּפִלָּתִי יִקָּח׃
חס ז 11 [a]יֵבֹשׁוּ | וְיִבָּהֲלוּ[a] מְאֹד כָּל־אֹיְבָי יָשׁוּבוּ יֵבֹשׁוּ[b] רָגַע[c]׃

ל. לי. יג וכל ד״ה דכות ב מא ז 7 1 שִׁגָּיוֹן לְדָוִד אֲשֶׁר־שָׁר לַיהוָה עַל־דִּבְרֵי־כוּשׁ[a] בֶּן־יְמִינִי׃
2 יְהוָה אֱלֹהַי בְּךָ חָסִיתִי הוֹשִׁיעֵנִי [a]מִכָּל־רֹדְפַי וְהַצִּילֵנִי׃
ב וחס[3] 3 פֶּן־יִטְרַף כָּאַרְיֵה נַפְשִׁי [a]פֹּרֵק[a] וְאֵין מַצִּיל׃
4 יְהוָה אֱלֹהַי אִם־עָשִׂיתִי זֹאת אִם־יֶשׁ־עָוֶל בְּכַפָּי׃
ל ומל. ל. ל ומל 5 אִם־גָּמַלְתִּי שֹׁלְמִי[a] רָע וָאֲחַלְּצָה[b] צוֹרְרִי[a] רֵיקָם׃

Ps 6 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3201. [3]Mm 2501. Ps 7 [1]חד ושר Prv 25,20. [2]Mm 1718. [3]Mm 3202.

11 [a] Q וכרב cf G || [b] G + *κύριε* || **12** [a–a] prp ות׳ עליו et tr ante 13b || [b] frt ins m cs יְהוָה vel תָּמִיד; G(S) + *πάντες* || **13** [a] pc Mss תְּעַטְּרֶנּוּ; G suff 1 pl, S suff 1 sg || **Ps 6,3** [a] > Ms || [b] > pc Mss G^{B} || [c] prp וּנְבָלוּ vel בָּלוּ || **4** [a] 2 Mss + עַד || **5** [a] Sy pr cop || [b] Ms S והׄ || **6** [a] G *ὁ μνημονεύων σου* = זֹכְרֶךָ || **7** [a] prb nonn vb exc || **8** [a] G α′σ′ Hier 1 sg || [b] Ms S מִכָּל || [c] prp צָרָתִי || **11** [a–a] dl יבשו ו || [b] CGS וי׳ || [c] G *σφόδρα διὰ τάχους* || **Ps 7,1** [a] G α′σ′θ′ (Hier) *Χουσι* cf 2S 18,21sqq || **2** [a–a] prp מֵרֹדְפַי || **3** [a] G *μὴ ὄντος λυτρουμένου* = ׳אין פ cf S || **5** [a] G pl || [b] G(ST) *ἀποπέσοιν ... ἀπό* = וְאֶחֱלְצָה.

6 יִרְדֹּף[a] אוֹיֵב וְנַפְשִׁי וְיַשֵּׂג[b] וְיִרְמֹס לָאָרֶץ חַיָּתִי ל. ל
וּכְבוֹדִי לֶעָפָר יַשְׁכֵּן סֶלָה[c]׃ [מְשַׁפְּטֵנִי צַוִּיתָ[e]][f] ל[4]
7 קוּמָה יְהוָה בְּאַפֶּךָ הִנָּשֵׂא[a] בְּעַבְרוֹת[b] צוֹרְרָי וְעוּרָה[c] אֵלַי[d] ב בטע. ל בסיפ[5]
8 וַעֲדַת לְאֻמִּים תְּסוֹבְבֶךָ וְעָלֶיהָ לַמָּרוֹם שׁוּבָה[a]׃ ל. ל. ג[6]
9 [a]יְהוָה יָדִין עַמִּים[a]
שָׁפְטֵנִי יְהוָה כְּצִדְקִי וּכְתֻמִּי עָלָי׃
10 יִגְמָר[a]־נָא רַע[b] רְשָׁעִים וּתְכוֹנֵן צַדִּיק[c] ט[7] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מז. ל ומל
וּבֹחֵן[d] לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים צַדִּיק[e]׃
11 מָגִנִּי עַל[a]־אֱלֹהִים מוֹשִׁיעַ יִשְׁרֵי־לֵב׃ ב[8]
12 אֱלֹהִים שׁוֹפֵט צַדִּיק[a] וְאֵל[b] זֹעֵם בְּכָל־יוֹם׃ ז בטע ר״פ בסיפ[9]. ג. ז מל. ג
13 [a]אִם־לֹא יָשׁוּב[ab] חַרְבּוֹ יִלְטוֹשׁ קַשְׁתּוֹ דָרַךְ וַיְכוֹנְנָהּ׃ ח[10] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב. ב מל ול בליש. ד
14 וְלוֹ הֵכִין כְּלֵי־מָוֶת[a] חִצָּיו לְדֹלְקִים[b] יִפְעָל׃ ד ר״פ[11]. ב[12] ול בסיפ. ל[13]
15 הִנֵּה יַחֲבֹל־אָוֶן וְהָרָה[a] עָמָל וְיָלַד שָׁקֶר׃ ל. ב חד כת א וחד כת ה
16 בּוֹר כָּרָה וַיַּחְפְּרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת יִפְעָל׃ ב ול בטע[14]
17 יָשׁוּב עֲמָלוֹ בְרֹאשׁוֹ וְעַל קָדְקָדּוֹ חֲמָסוֹ יֵרֵד׃ יד. ג ול בסיפ[15]
18 אוֹדֶה יְהוָה כְּצִדְקוֹ[a] וַאֲזַמְּרָה שֵׁם־יְהוָה[b] עֶלְיוֹן׃

8 ה 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית[a] מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ ג
[a]אֲשֶׁר תְּנָה[a] הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם׃
3 מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז[a] ל
לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ[b] לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ ל ומל. ב

[4] וב וישכן Gn 3,24 et Ps 78,55. [5] וחד עברות Hi 40,11. [6] Mm 3203. [7] Mm 824. [8] Mm 3204. [9] Mm 3288. [10] Mm 3185. [11] Mm 1529. [12] Mm 2781. [13] וחד דלקים Prv 26,23. [14] Mm 3205. [15] Mp sub loco.

6 [a] l יָרְדְּךָ vel יְרַדֵּף ‖ [b] S + suff 3 f sg ‖ [c] > S ‖ **7** [a] pc Mss SV וְהִ ‖ [b] S *'l ḳdl'* = בְּעָרְפוֹת ‖ [c] GS om cop ‖ [d] G *κύριε ὁ θεός μου* ‖ [e–e] G(S) *ἐν προστάγματι, ᾧ ἐνετείλω* ‖ [f] prp צִוָּה et tr huc 9[a–a] ‖ **8** [a] l prb שָׁבָה ‖ **9** [a–a] cf 7[f] ‖ **10** [a] melius רַ֫ ‖ [b] melius רַע; S + *'l* ‖ [c] ST pl ‖ [d] GθʹS Hier om cop ‖ [e] G cj c 11 ‖ **11** [a] > S; prp עָלַי ‖ **12** [a] S *dqwšt'* veritatis ‖ [b–b] G(S) *μὴ ὀργὴν ἐπάγων* ‖ **13** [a–a] S cj c 12 ‖ [b] G 2 pl ‖ **14** [a] S *drwgz'* irae ‖ [b] G(S) *τοῖς καιομένοις* ‖ **15** [a] pc Mss G הרה ‖ **18** [a] pc Mss בְּצֶ, S suff 1 sg ‖ [b] pc Mss T אֱלֹהִים ‖ **Ps 8,1** [a] G σʹ Hier pl, it 81,1[a] 84,1[a] ‖ **2** [a–a] crrp; G *ὅτι ἐπήρθη*, S(T) *djhbt* qui dedisti, σʹ (Hier) *ὃς ἔταξας*; l הִתַּנְךָ אʹ, prp נְתַן אʹ vel אʹ נָתְנָה ‖ **3** [a] S *tšbwḥtk* gloriam tuam ‖ [b] Hier suff 1 sg.

4 כִּֽי־אֶרְאֶ֤ה שָׁמֶ֨יךָ֮ מַעֲשֵׂ֪י אֶצְבְּעֹתֶ֫יךָ יָרֵ֥חַ וְכוֹכָבִ֑ים אֲשֶׁ֖ר
5 מָ֣ה־אֱנ֣וֹשׁ כִּֽי־תִזְכְּרֶ֑נּוּ וּבֶן־אָ֝דָ֗ם כִּ֣י תִפְקְדֶֽנּוּ׃ [כּוֹנַנְתָּה׃
6 וַתְּחַסְּרֵ֥הוּ מְּעַ֨ט מֵאֱלֹ֗הִים וְכָב֣וֹד וְ֭הָדָר תְּעַטְּרֵֽהוּ׃
7 תַּמְשִׁילֵ֥הוּ בְּמַעֲשֵׂ֑י יָ֝דֶ֗יךָ כֹּ֣ל שַׁתָּ֣ה תַחַת־רַגְלָֽיו׃
8 צֹנֶ֣ה וַאֲלָפִ֑ים כֻּ֝לָּ֗ם וְגַם־בַּהֲמ֥וֹת שָׂדָֽי׃
9 צִפּ֣וֹר שָׁמַ֣יִם וּדְגֵי־הַ֭יָּם עֹבֵ֣ר אָרְח֣וֹת יַמִּֽים׃
10 יְהוָ֥ה אֲדֹנֵ֑ינוּ מָ֥ה־אַ֝דִּ֗יר שִׁמְךָ֥ בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃

9 1 לַמְנַצֵּ֥חַ עַל־מ֝וּת֗ לַבֵּ֥ן מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃
(א) 2 אוֹדֶ֣ה יְ֭הוָה בְּכָל־לִבִּ֑י אֲ֝סַפְּרָ֗ה כָּל־נִפְלְאוֹתֶֽיךָ׃
3 אֶשְׂמְחָ֣ה וְאֶעְלְצָ֣ה בָ֑ךְ אֲזַמְּרָ֖ה שִׁמְךָ֣ עֶלְיֽוֹן׃
(ב) 4 בְּשׁ֣וּב־א֭וֹיְבַי אָח֑וֹר יִכָּשְׁל֖וּ וְיֹאבְד֣וּ מִפָּנֶֽיךָ׃
5 כִּֽי־עָשִׂ֣יתָ מִשְׁפָּטִ֣י וְדִינִ֑י יָ֝שַׁ֗בְתָּ לְכִסֵּ֥א שׁוֹפֵ֥ט צֶֽדֶק׃
(ג) 6 גָּעַ֣רְתָּ גּוֹיִ֣ם אִבַּ֣דְתָּ רָ֭שָׁע שְׁמָ֣ם מָחִ֣יתָ לְעוֹלָ֖ם וָעֶֽד׃
7 הָאוֹיֵ֡ב תַּ֤מּוּ חֳרָבוֹת֮ לָנֶ֪צַח וְעָרִ֫ים נָתַ֥שְׁתָּ אָבַ֥ד זִכְרָֽם
(ה) 8 הֵֽמָּה׃ וַ֭יהוָה לְעוֹלָ֣ם יֵשֵׁ֑ב כּוֹנֵ֖ן לַמִּשְׁפָּ֣ט כִּסְאֽוֹ׃
9 וְה֭וּא יִשְׁפֹּט־תֵּ֣בֵל בְּצֶ֑דֶק יָדִ֥ין לְ֝אֻמִּ֗ים בְּמֵישָׁרִֽים׃
(ו) 10 וַיְהִי־יְהוָ֣ה מִשְׂגָּ֣ב לַדָּ֑ךְ מִ֝שְׂגָּ֗ב לְעִתּ֥וֹת בַּצָּרָֽה׃
11 וְיִבְטְח֣וּ בְךָ֣ יוֹדְעֵ֣י שְׁמֶ֑ךָ כִּ֤י לֹא־עָ֝זַ֗בְתָּ דֹּרְשֶׁ֥יךָ יְהוָֽה׃
(ז) 12 זַמְּר֣וּ לַיהוָ֣ה יֹשֵׁ֣ב צִיּ֑וֹן הַגִּ֖ידוּ בָּעַמִּ֣ים עֲלִילוֹתָֽיו׃
13 כִּֽי־דֹרֵ֣שׁ דָּמִ֣ים אוֹתָ֑ם זָ֝כַ֗ר לֹ֣א־שָׁכַ֣ח צַעֲקַ֣ת עֲנִיִּֽים׃
(ח) 14 חָנֵּ֣נִי יְ֭הוָה רְאֵ֣ה עָנְיִ֑י מְ֝רוֹמְמִ֗י מִשַּׁעֲרֵ֥י מָֽוֶת׃

Ps 8 [1]Mm 1204. [2]Mm 3206. [3]Mm 1713. [4]Mm 3207. [5]Mm 2706. [6]Okhl 357. Ps 9 [1]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [2]Hic solum duae ad unum verbum notulae non congruentes duabus e traditionibus ortae, cf Ps 48,15. [3]Mm 3365. [4]Mm 933. [5]Mm 2362. [6]Mm 2768. [7]Mm 478. [8]Mm 2542. [9]Mm 1035. [10]Mm 4068. [11]Mm 3549.

4 [a] S 3 pl ‖ [b] G om suff ‖ [c] C mlt Mss S מעשה ‖ **6** [a] GS Hier om cop ‖ **7** [a] l נָתַ֫תָּ cf GS ‖ [b] C mlt Mss S שׂה– ‖ [c] cf 2,2[b] ‖ **8** [a] nonn Mss צאנה ‖ **Ps 9,1** [a] C mlt Mss על־מות, o εβρ′ *αλμωθ*, G *ὑπὲρ τῶν κρυφίων* = עַל־עַלְמוֹת, α′ *νεανιότητος*, θ′ε′ *ὑπὲρ ἀκμῆς* ‖ [b] o εβρ′ *βεν* ‖ **5** [a] S(C) *zdjq'* צַדִּיק; pc Mss + סֶלָה ‖ **6** [a] G *καὶ ἀπώλετο* = וְאָבַד cf 7[c] ‖ **7** [a] ד-stropha inc ‖ [b] S *b'ldbhj* hostes mei ‖ [c] G(S) *ῥομφαῖαι* = חֲ ‖ [d] nonn Mss נטשת ‖ [e] S(C) *w'wbdt* וְאִבַּדְתָּ cf 6[a] ‖ [f] l הֵמָּה (cf G) et cj c 8; > S ‖ **8** [a] dl יָ ‖ [b] l frt יָשָׁב ‖ **9** [a] > S ‖ [b] 2 Mss S ול׳ ‖ **10** [a] l prb וַיְהִי ‖ [b] pc Mss ב– ‖ [c] prp הַצִּ׳ ‖ **12** [a] Hier pl ‖ **13** [a] nonn Mss S ולא ‖ [b] C mlt Mss ut Q, K עֲנִיִּים ‖ **14** [a] C mlt Mss חָנֵּנִי; α′ (Hier) *ἐδωρήσατό μοι*, l חָנַנְנִי ‖ [b] α′ (Hier) *εἶδε*, l רָאָה ‖ [c] Ms מְנַשְּׂאִי; frt dl m cs ‖ [d] C Ms ר֫.

ג ומל[1] . כן למד[2] . 1
א[4] נל מל[3]
ל . ל
יא כת י[5] . ב חד מלרע וחד מלעיל
יא ס״פ[6]
ג
ב כת תרי מילין[1] . ב[2]
ל
יא מל[3] . ב[4]
יו[5] . ל . ו[6] . ו מל
ט[7]
ח[8] . ה לשון שנאה
הי[9]
לג ר״פ
לב . ב . ל . ב . ב ומל
ב . ד מל[10]
ה מל בכתיב . ל קמ וכל זכר ונקיבה דכות . ענניים חד מן ה[11] כת יי ק ויקר יי
ל . ל ומל

15 לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ[a] בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן אָגִילָה ל מל
בִּישׁוּעָתֶךָ׃]

(ט) 16 טָבְעוּ גּוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶשֶׁת־זוּ טָמָנוּ נִלְכְּדָה רַגְלָם׃ ב ר״פ[12]

17 נוֹדַע | יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל[a] כַּפָּיו נוֹקֵשׁ[b] רָשָׁע הִגָּיוֹן[c] ה ד בטע בשלש ספרים[13]. ב
(י) 18 יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי אֱלֹהִים׃ [סֶלָה[c]׃ י ול בלישׁ ומל

(כ) 19 כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת[a] עֲנִיִּים[b] תֹּאבַד לָעַד׃ נה בטע ר״פ בסיפ׳. עניים ק

20 קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ גוֹיִם עַל־פָּנֶיךָ׃ ג ב חס וחד מל

21 שִׁיתָה יְהוָה | מוֹרָה[a] לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶלָה׃ ל כת ה וכל דגבי נזיר דכות׳. יב[14]

(ל) 1 **10** [a] לָמָּה יְהוָה תַּעֲמֹד[a] בְּרָחוֹק[b] תַּעְלִים[c] לְעִתּוֹת בַּצָּרָה[d]׃ ג ר״פ[1]. ל ושאר עמידה מרחוק דכות. ב ומל[2]

2 בְּגַאֲוַת[a] רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ | בְּמִזְמוֹת זוּ חָשָׁבוּ׃

3 [a] כִּי־הִלַּל[a] רָשָׁע[b] עַל־[c]תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ וּבֹצֵעַ[d] בֵּרַךְ[e] נִאֵץ | יְהוָה׃ ל וכל שם ברגש דכות׳. ד זוגין חד עד וחד על[3]. ל

4 [a] רָשָׁע כְּגֹבַהּ[b] אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים ב וחס[4]
[c] כָּל־מְזִמּוֹתָיו׃ 5 [a] יָחִילוּ דְרָכָיו | בְּכָל־עֵת דרכיו חד מן ה[5] כת כן ק
מָרוֹם[b] מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ בָּהֶם׃ ל מל

6 אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר [ba]אֲשֶׁר לֹא־בְרָע[a]׃ 7 אָלָה[b] ה
(פ) פִּיהוּ מָלֵא וּמִרְמוֹת[c] וָתֻךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃ כב | ול בלישׁ בסיפ׳. ב. ל. ז מל בלישׁ

8 יֵשֶׁב | בְּמַאְרַב חֲצֵרִים[a] בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג[b] נָקִי לשׁ. ג
(ע) עֵינָיו לֶחְלְכָה[c] יִצְפְּנוּ[d]׃ 9 יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר | כְּאַרְיֵה בְסֻכָּה[a] כ[c] מילין כת ה ס״ת ול בלישׁ. ב ומל[2]
יֶאֱרֹב לַחֲטֹף עָנִי יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃ ל ומל. ל

10 וְדַכְּאֶה[b] יָשַׁח וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו[c] חֵלְכָאִים[d]׃ ידכה. חיל כאים חד מן ק
הי[7] כת מילה חדה וקל תרי

[12]Mm 3208. [13]Mp sub loco. [14]Mm 801. Ps 10 [1]Mm 3209. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1318. [4]Mm 3057. [5]Mm 3210. [6]Mm 964. [7]Mm 214.

15 [a] Vrs pl ‖ **17** [a] pc Mss כְּפִי ‖ [b] 1 שַׁ֫ cf Gα′ΣC ‖ [c–c] > Σ ‖ **19** [a] 2 Mss Σ תִּ֫ ‖ [b] sic L, C mlt Mss ut Q עֲנִיִּים, K עֲנָיִים; Ms GΣC + לֹא ‖ **21** [a] nonn Mss α′θ′ Hier C מורא cf Sir 36,2 1 Makk 4,32; G(S) *νομοθέτην* = מוֹרֶה ‖ **Ps 10,1** [a] pc Mss G cj Ps 10 c 9, recte ‖ [b] Ms G מֵר ‖ [c] 1 frt תָּעְלֵם ‖ [d] cf 9,10[c] ‖ **2** [a] prp בְּגַאוּת ‖ **3** [a–a] מ-stropha deest, vel l מַהֲלַל? G(ΣC) *ὅτι ἐπαινεῖται* = כִּי־הֻלַּל ‖ [b] 1 רָשַׁע ‖ [c] > pc Mss Hier, dl; G(S) *ἐν* ‖ [d] 1 וּבֵצַע ‖ [e] GΣ pass ‖ **4** [a] נ-stropha deest ‖ [b] mlt Mss ΣC בְּגֹ֫ ‖ [c–c] prb cj c 5 et ins לְפָנָיו post מ (cf G) ‖ **5** [a] C ut Q; K דַּרְכּוֹ ‖ [b] prp סָרוּ (ס-stropha) cf GΣ ‖ **6/7** [a–a] G *ἄνευ κακοῦ*, Σ *rn' bbjšt'* meditatur malum, σ′ *οὐ γὰρ ἔσομαι ἐν κακώσει* ‖ [b–b] prp אֲשֶׁר לֹא כָרַע אֱלֹהַּ ‖ [c] 1 c C nonn Mss C מִ֫ ‖ **8** [a] G *μετὰ πλουσίων* = עֲשִׁרִים ‖ [b] G (Hier) *ἀποκτεῖναι* = לַהֲרֹג ‖ [c] G(ΣC) *τὸν πένητα*, recte ‖ [d] G(S) *ἀποβλέπουσιν*, l יְצָפְיוּ ‖ **9** [a] pc Mss כּוֹ–; prb l בְּסֻבְּכוֹ cf Jer 4,7 ‖ **10** [a] ins צַדִּיק (צ-stropha) ‖ [b] C mlt Mss ut Q; l יְדֻכֶּה ‖ [c] G *ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι* = בְּעָצְמוֹ, Σ *wbgrmwhj* = וּבְעַצְמוֹתָיו; prp בְּמוֹעֲצֹתָיו ‖ [d] C pc Mss ut Q.

11 אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה לָנֶצַח׃
12 (ק) קוּמָה יְהוָה אֵל[a] נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנִיִּים[b]׃
13 עַל־מֶה ׀ נִאֵץ רָשָׁע ׀ אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ[a]׃
14 (ר) רָאִתָּה [a]כִּי־אַתָּה[a] ׀ עָמָל וְכַעַס ׀ תַּבִּיט[b] לָתֵת בְּיָדֶךָ[b]
עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלְכָה[c] יָתוֹם[d] אַתָּה ׀ הָיִיתָ עוֹזֵר׃
15 (ש) שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וְרָע[a] תִּדְרוֹשׁ[b]־רִשְׁעוֹ בַל[c]־תִּמְצָא[d]׃
16 יְהוָה מֶלֶךְ[a] עוֹלָם[b] וָעֶד אָבְדוּ[c] גּוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃
17 (ת) תַּאֲוַת עֲנָוִים[a] שָׁמַעְתָּ[b] יְהוָה תָּכִין[c] לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃
18 לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד[a] לַעֲרִיץ אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃

11 1 לַמְנַצֵּחַ[a] לְדָוִד
בַּיהוָה ׀ חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי נֻדּוּ[b] הַרְכֶם[c] צִפּוֹר׃
2 כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת כּוֹנְנוּ חִצָּם[a] עַל־יֶתֶר
לִירוֹת בְּמוֹ[b]־אֹפֶל[c] לְיִשְׁרֵי־לֵב׃
3 כִּי [a]הַשָּׁתוֹת יֻהֲרָסוּן[a] צַדִּיק מַה־פָּעָל[b]׃
4 יְהוָה ׀ בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם[a] כִּסְאוֹ
עֵינָיו יֶחֱזוּ[b] עַפְעַפָּיו יִבְחַנוּ בְּנֵי אָדָם׃
5 יְהוָה [a]צַדִּיק יִבְחָן[a] וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה[b] נַפְשׁוֹ׃
6 יַמְטֵר עַל־רְשָׁעִים פַּחִים[a] אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זְלָעָפוֹת מְנָת
7 כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת[a] אָהֵב יָשָׁר[b] יֶחֱזוּ פָנָימוֹ[c]׃ [כּוֹסָם׃ ס]

ל
ב חד כת סה וחר כת שא[8] . ה חס בסיפ[9] . ענוים חד ק מן ה[10] כת יי וקר׳ יי
ג מיחד . כה[11] . ל[12]
ל חס . ה[13]
ב[14] מילין כת ה ס״ת ול בליש . ה מל
ל וכל טוב ורע דכות . ג מל ב מנח בליש
ו
ג
יו״ד חד מן מח׳ כת ו ק וקר׳ י . ל
נה בטע ר״פ בסיפ . ב[2]
ב חד מל וחד חס[3] . ט
ל . ל
ח בטע ר״פ בסיפ[4]
ל . ה[5] . ב[6]
ב . ל[7]
ו ומל[8] . ט[9] . ל [ל]

[8]Mm 3198. [9]Mm 477. [10]Mm 3549. [11]Mm 592. [12]חד אשר בלבו Ob 1,3. [13]Mm 125. [14]Mm 964. Ps 11 [1]Mm 3811. [2]Mm 3211. [3]Mm 3304. [4]Mm 3443. [5]Mm 3473. [6]Dt 10,18. [7]חד ונאמנות Thr 5,10. [8]Mm 3367. [9]Mm 3212.

12 [a] $\mathfrak{G}^{ARL}\mathfrak{S}$ + suff 1 sg; > $\mathfrak{C}$, prb dl ‖ [b] $\mathfrak{C}$ mlt Mss ut Q ‖ **13** [a] $\mathfrak{GS}$ 3 sg ‖ **14** [a–a] dl (dttg) ‖ [b–b] prp לְיָתוֹם יָדְךָ cf 18 ‖ [c] cf 8[c] ‖ [d] l לִי ‖ **15** [a] huc tr ˆ cf $\mathfrak{GS}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}$ (α' σ' $\mathfrak{S}$) *ζητηθήσεται* = יִדָּרֵשׁ ‖ [c] pc Mss כל; $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [d] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *εὑρεθῇ* = יִמָּצֵא cf $\alpha'\sigma'$; $\mathfrak{G}$* + *δι' αὐτήν* ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}$ *βασιλεύσει* ‖ [b] nonn Mss $\mathfrak{GS}\mathfrak{T}$ לְעִ׳ ‖ [c] $\mathfrak{G}$ *ἀπολεῖσθε* = אִ׳ ‖ **17** [a] nonn Mss $\mathfrak{GS}$ עֲנִיִּים ‖ [b] $\mathfrak{G}$ 3 sg ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *τὴν ἑτοιμασίαν*, Ms תבין; prp הָגִיוֹן ‖ **18** [a] frt dl m cs ‖ **Ps 11,1** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}$ + מִזְמוֹר ‖ [b] $\mathfrak{C}$ mlt Mss $\mathfrak{G}\alpha'\mathfrak{S}\mathfrak{T}$ ut Q, K נודו; $\mathfrak{S}$ + *wškn*j et habita ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S}\mathfrak{T})$ *ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς* = הַר כְּמוֹ vel הָרִים כְּ ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}$ *βέλη* = חִצִּים cf 64,4[a] ‖ [b] pc Mss כְּמוֹ, prb l ‖ [c] prp עוֹף ‖ **3** [a–a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *ἃ κατηρτίσω καθεῖλον* = הַשָּׁתוֹת יֻהָרָ׳ ‖ [b] prp יִפְעָל ‖ **4** [a] pc Mss + הֵכִין ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *εἰς τὸν πένητα*, $\mathfrak{G}^{U}$Syh + *εἰς τὴν οἰκουμένην* = לַחֶלְדָּ ‖ **5** [a–a] $\mathfrak{GS}$ invers ‖ [b] $\mathfrak{G}$ 3 m sg ‖ **6** [a] σ' *ἄνθρακας*, l פַּחֲמֵי ‖ **7** [a] $\mathfrak{GS}$ pr cop ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *εὐθύτητα* = יֹשֶׁר ‖ [c] l פָּנָיו cf Vrs.

12 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃

2 הוֹשִׁיעָה[a] יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ[b] אֱמוּנִים[c] מִבְּנֵי[d] אָדָם׃ ל

3 שָׁוְא | יְדַבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ[a] שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃ ג[1].ז

4 יַכְרֵת יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן[a] מְדַבֶּרֶת גְּדלוֹת׃ ב.ג[1].יז[2]

5 אֲשֶׁר אָמְרוּ | לִלְשֹׁנֵנוּ[a] נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃ ל וחס

6 מִשֹּׁד עֲנִיִּים[a] מֵאַנְקַת[b] אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יאמַר[c] יְהוָה
אָשִׁית בְּיֶשַׁע[d] יָפִיחַ לוֹ׃ 7 אִמְרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת ל.ב.ו דמט
כֶּסֶף צָרוּף[a] בַּעֲלִיל[b] לָאָרֶץ[a] מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃ ג[3]

8 אַתָּה־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם[a] תִּצְּרֶנּוּ[b] | מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם׃ יו ר״פ בסיפ. ג ר״פ[4]

9 סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֹם[b] זְלוּת[ac] לִבְנֵי אָדָם׃ ג ר״פ[5].ל.ל

13 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ י ר״פ

2 עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח עַד־אָנָה | תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃

3 עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת[a] בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם[b] ג[1]
עַד־אָנָה | יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃ ז

4 הַבִּיטָה עֲנֵנִי[a] יְהוָה אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת׃ ב[2].ל

5 פֶּן־יאמַר אוֹיְבִי יְכָלְתִּיו[a] צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט׃ ז.ל

6 וַאֲנִי | בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ סז ר״פ לג מנה בכתיב. ב[3]
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי[a]׃

14 1 לַמְנַצֵּחַ[a] לְדָוִד ג
אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים אמירה פלוני בלבו ו. יו מ״פ אין אין

Ps 12 [1]Mm 3213. [2]Mm 3615. [3]Mm 31. [4]Mm 3214. [5]Mm 3215. **Ps 13** [1]Mm 3216. [2]Mm 3217. [3]Mm 3218.

Ps 12,2 [a] G + suff 1 sg ‖ [b] pc Mss פָּצוּ; G(S) *ὀλιγώθησαν*, T *spw* = סָפוּ ‖ [c] S + *mn* *'r'* = מִן הָאָרֶץ ‖ [d–d] S (v 3) *bnjnš'* = בְּנֵי א׳ ‖ **3** [a] mlt Mss G אל ‖ **4** [a] Ms GS וְלִ׳ ‖ **5** [a] G(S) *τὴν γλῶσσαν ἡμῶν* = לְשֹׁנֵנוּ; T *bljšnn'* = בְּלִ׳ ‖ **6** [a] pc Mss עֲנָוִים ‖ [b] GS pr cop ‖ [c] Seb אָמַר ‖ [d–d] G *παρρησιάσομαι ἐν αὐτῷ*, σ′ *ἐμφανές*, S *glj'jt* aperte; prp אוֹפִיעַ לוֹ vel עַיְפֵי־חַיִל ‖ **7** [a–a] Hier *separatum a terra*; prp מַעֲלָיו חָרֵץ ‖ [b] G(S) *δοκίμιον*, α′ *χωροῦν* ‖ **8** [a] pc Mss G Hier רֵנּוּ– ‖ [b] nonn Mss G רֵנּוּ–; S *šwzbjnj wpṣnj* libera me et redime me ‖ **9** [a–a] prp כְּרֹמָה זְלוֹתָ cf [c] ‖ [b] pc Mss בְּרֹם, G + suff 2 sg ‖ [c] Sexta *ἐξουθένησας* = זָלוֹתָ cf [a–a] ‖ **Ps 13,3** [a] prp עֲצָבֹת vel עֲצָבוֹת ‖ [b] G^{AL} + *καὶ νυκτός* ‖ **4** [a] G^{R}SCTV pr cop ‖ **5** [a] G *ἴσχυσα πρὸς αὐτόν* = יָכֹלְתִּי לוֹ? ‖ **6** [a] G + *καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου*, ex 7,18b ‖ **Ps 14,1** [a] pc Mss G + מִזְמוֹר.

הִשְׁחִיתוּ הִתְעִיבוּ[b] עֲלִילָה[c] אֵין עֹשֵׂה־טוֹב[d]׃
2 יְהוָה[a] מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם
לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ[b] אֶת־אֱלֹהִים׃ ב
3 הַכֹּל[c] סָר[a] יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ[b] ל . ב
אֵין[b] עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד[c]׃ יו׳ מ״ם אין אין
[לֹא קָרָאוּ׃
4 הֲלֹא יָדְעוּ[a] כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי[b] עַמִּי אָכְלוּ[d] לֶחֶם יְהוָה[e]
5 שָׁם | פָּחֲדוּ פָחַד[a] כִּי־אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃
6 עֲצַת־עָנִי תָּבִישׁוּ[a] כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ ל
7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת[a] יִשְׂרָאֵל ה[1]
בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח[b] יִשְׂרָאֵל׃

15 1 מִזְמוֹר לְדָוִד ח ר״ם
יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ[a] מִי[b]־יִשְׁכֹּן בְּהַר קָדְשֶׁךָ׃
2 הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק כז[1] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃ 3 לֹא־רָגַל[a] | עַל־לְשֹׁנוֹ ח . ה[2] . מז פסוק לא לא לא
לֹא[b]־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה[c] לֹא־נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ׃ ד[3] מנה ר״ם
4 נִבְזֶה | בְּעֵינָיו נִמְאָס[b] וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה יְכַבֵּד ג חס[4]
נִשְׁבַּע לְהָרַע[c] וְלֹא יָמֵר[d]׃ נא . ב[5]
5 כַּסְפּוֹ | לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ[b] וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא לָקָח ו[6] . ל חס
עֹשֵׂה־אֵלֶּה[a] לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃ מז פסוק לא לא לא

16 1 מִכְתָּם לְדָוִד נ[1]
שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ 2 אָמַרְתְּ[a] לַיהוָה אֲדֹנָי אָתָּה ל גניא . ז[2] ול לשון זכר

Ps 14 [1]Mm 463. Ps 15 [1]Mm 1788. [2]Mm 2238. [3]Mm 814. [4]Mm 600. [5]Mm 3219. [6]Mm 227.
Ps 16 [1]Mm 3220. [2]Mm 1742.

1 [b] GS ut 53,2 וְהִ׳ ‖ [c] Ms 𝔗 עָוֶל ut 53,2 ‖ [d] G + *οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός* cf 3b ‖ **2** [a] 53,3 אֱלֹהִים ‖ [b] cf 2,2[b]; G pr *ἦ*, S pr cop ‖ **3** [a] 2 Mss סָג ut 53,4 ‖ [b–b] Ms חִ– וְאֵין cf S ‖ [c] 2 Ms G + קֶבֶר פָּתוּחַ גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת לְשׁוֹנָם אֲשֶׁר פִּיהֶם אָלָה וּמְרָמָה מָלֵא קַלּוּ רַגְלֵיהֶם לִשְׁפּוֹךְ דָּם׃ מָלֵא רַע וּפִגַּע רַע בְּדַרְכֵיהֶם וְדֶרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וּמְרָמָה אֵין פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינֵיהֶם׃ = Rm 3,13–18 ‖ **4** [a] pc Mss Gσ′𝔗 יְ֝ ‖ [b] > 2 Mss et 53,5 ‖ [c] pc Mss אָכְלוּ ‖ [d] G(S) *βρώσει* = אֹכֶל ‖ [e] 2 Mss אֱלֹהִים ut 53,5 ‖ **5** [a] Ms G + לֹא הָיָה פַּחַד ut 53,6 ‖ **6** [a] Ms הֵבִ׳ ‖ **7** [a] pc Mss עוֹת– ut 53,7 ‖ [b] Ms GS וְיִ׳ ‖ **Ps 15,1** [a] 𝔗 mlt Mss בְּאָהָלֶיךָ ‖ [b] 𝔗 mlt Mss GS Hier וּמִי ‖ **3** [a] S *nkwltn* mendax ‖ [b] pc Mss GS וְלֹא ‖ [c] S *wšwḥd'* et munus cf 5 ‖ **4** [a] crrp ‖ [b] 2 Mss נְ֝, G *πονηρευόμενος*, S *mrgzn'* irritator ‖ [c] G(S) *τῷ πλησίον αὐτοῦ*, σ′ *ἑταῖρος εἶναι* ‖ [d] frt ins בְּרָע ‖ **5** [a] S + *k'jn hw* rectus est ‖ **Ps 16,2/3** [a] mlt Mss GS Hier תִּי–.

שׁוּבָתִי [cb]בַּל־עָלֶיךָ[b]׃

3 לִקְדוֹשִׁים[c] אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ[d] הֵמָּה[e] וְאַדִּירֵי[f] כָּל־חֶפְצִי[g]־בָם׃ ג מל בלש[3]. ל

4 יִרְבּוּ[b] עַצְּבוֹתָם[c] אַחֵר מָהָרוּ[a] ל

בַּל־אַסִּיךְ נְסָכֵיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃ ל. כג

5 יְהוָה מְנָת־חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ[a] גּוֹרָלִי[b]׃ ל[4]

6 חֲבָלִים נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת[a] שָׁפְרָה עָלָי׃ ל. ל

7 אֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי[a] כִּלְיוֹתָי׃

8 שִׁוִּיתִי יְהוָה לְנֶגְדִּי תָּמִיד כִּי מִימִינִי[a] בַּל־אֶמּוֹט׃

9 לָכֵן שָׂמַח[a] לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי[b] אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ ג[5]. ב ובתרי לישנ

10 כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים. ל[6]

11 תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים

שֹׂבַע[a] שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃ ל ומל[7]

17 1 תְּפִלָּה לְדָוִד בּ[1]

שִׁמְעָה יְהוָה צֶדֶק[a] הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי[b]

הַאֲזִינָה תְפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ יז

2 מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ[a] תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ ו. יז[2]

3 בָּחַנְתָּ לִבִּי וּפָקַדְתָּ לַיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־תִּמְצָא זַמֹּתִי[a] ב ול בטע

בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ 4 לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ אֲנִי שָׁמַרְתִּי[a] ל

אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ 5 תָּמֹךְ[a] אֲשֻׁרַי[b] בִּמְעִגְלוֹתֶיךָ בַּל־נָמוֹטוּ פְּעָמָי׃ נ. ל

6 אֲנִי־קְרָאתִיךָ כִּי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־אָזְנְךָ לִי שִׁמְעָ[a] אִמְרָתִי׃ יג

[3] Mm 3030. [4] וחד כוסי Ps 23,5. [5] Mm 3375. [6] Mp sub loco. [7] וחד בשמחת Ps 45,16. Ps 17 [1] Ps 86,1. [2] Mm 2362.

2/3 [b–b] G *οὐ χρείαν ἔχεις*, S *mn lwtk hj* a te est, σ′ (Hier T) *οὐκ ἔστιν ἄνευ σου*; prp בל־בִּלְעָדֶיךָ (vel ע׳ כְּלָה) ‖ [c–c] prp בְּלַיַּעַל כָּל־ק׳ (et : tr post טובתי) ‖ [d] G + suff 3 m sg ‖ [e] prp חָמַד ‖ [f] G *ἐθαυμάστωσεν*, S *wmšbḥ*; prp יַאְדִּיר vel הָאַדִּיר vel נַאֲרִירִים ‖ [g] G suff 3 m sg, prp חפצו vel חֲפָצַי ‖ **4** [a] exc hemist ante 4a ‖ [b] T *msgn* = רַבּוּ ‖ [c–c] prp אֲחֵרִים יִרְעוּ vel אַרְחָם הֵרֵעוּ, al א׳ הֵמִירוּ cf Jer 2,11 ‖ **5** [a] 1 c mlt Mss תּוֹמֵךְ cf G ‖ [b] G + *ἐμοί* cf S ‖ **6** [a] 1 תֵּי– cf GS ‖ **7** [a] 2 Mss יסרני = יִסְּרַנִי? ‖ **8** [a] ins הוּא ‖ **9** [a] 2 Mss יְשָׁ׳ ‖ [b] pc Mss כבדי = כְּבֵדִי? G *ἡ γλῶσσά μου* ‖ **11** [a] S *w'sb' mn* et satiabor a, G *πληρώσεις με*, θ′ *ἑπτά* ‖ **Ps 17,1** [a] G + suff 1 sg, α′ (S Hier) *δίκαιον* = צַדִּיק; prp אֵל צ׳ vel צַדְּקִי, al צַדְּקִי vel צַעֲקָתִי ‖ [b] huc tr ‸ ‖ **2** [a] G suff 1 sg ‖ **3** [a] G (S Hier) *ἀδικία*, l זְמֹתַי vel זְמֹתַי (cf α′σ′); huc tr : ‖ **4** [a] huc tr : ‖ [b] pc Mss פרץ cf akk *parṣu* mandatum ‖ **5** [a] prb l תָּמְכוּ ‖ [b] huc tr ‸ ‖ **6** [a] pc Mss GS ושׁ׳.

7 הַפְלֵה[a] חֲסָדֶיךָ [b]מוֹשִׁיעַ חוֹסִים[bc] מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃
8 שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃
9 מִפְּנֵי רְשָׁעִים זָוּ שָׁדְדוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ יַקִּיפוּ עָלָי׃
10 חֶלְבָּמוֹ[a] סָגָרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְגַאֲוָה׃
11 אֲשֻׁרֵינוּ[a] עַתָּה סְבָבוּנוּ[b] עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃
12 דְּמָיוֹנוֹ[a] כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃
13 קוּמָה יְהוָה קַדְּמָה פָּנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ[a]׃
14 [a]מִמְתִּים[b] יָדְךָ יְהוָה [c]מִמְתִּים[d] מֵחֶלֶד[ce] חֶלְקָם[f] בַּחַיִּים[a]
וְצָפוּנְךָ[g] תְּמַלֵּא[h] בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃
15 אֲנִי בְצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה [a]בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ[ab]׃

18 1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה
הַזֹּאת בְּיוֹם הִצִּיל־יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד[a] שָׁאוּל׃ 2 וַיֹּאמַר
[a]אֶרְחָמְךָ[b] יְהוָה חִזְקִי[a]׃
3 יְהוָה סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי[a] אֵלִי[b] צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ
מָגִנִּי וְקֶרֶן־יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי[c]׃
4 מְהֻלָּל[a] אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃
5 אֲפָפוּנִי[a] חֶבְלֵי־[b]מָוֶת וְנַחֲלֵי[c] בְלִיַּעַל יבעתוני׃
6 חֶבְלֵי שְׁאוֹל סַבָּבוּנִי[a] קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי מָוֶת׃
7 בַּצַּר־לִי אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ[a]

[3]Mm 2316. [4]Mm 3737. [5]Mm 832. [6]Mm 1594. [7]Mm 1559. [8]Mm 2978. [9]Mm 3221. **Ps 18** [1]Mm 4256. [2]Mm 3443. [3]Mm 1837. [4]Mm 1838. [5]Mm 1839.

7 [a] 𝔠 mlt Mss הפלא ‖ [b–b] prp הוֹי חוֹסֶה־בָּךְ ‖ [c] 𝔊 *τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ* ‖ **8** [a] frt gl ‖ **10** [a] > 𝔖; prp חֵלֶב לִבָּמוֹ ‖ **11** [a] Ms אשרוני, 𝔊 *ἐκβάλλοντές με* (aram אשדוני), σ′ (𝔖) *μακαρίζοντές με*; prp יִמּוֹ– vel יְשָׁרוּנִי ‖ [b] 𝔠 mlt Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊𝔖 Hier נִי– ‖ **12** [a] 𝔊 *ὑπέλαβόν με* = דִּמּוּנִי ‖ **13** [a] 𝔊 cj c 14; 𝔖 *wmn ḥrb'* et a gladio ‖ **14** [a–a] crrp ‖ [b] 𝔊 *ἀπὸ ἐχθρῶν*, α′ *ἀπὸ τεθνηκότων* cf 𝔖; prp הַמֵּיתִם vel חֲתֻמֵּם vel מְמֻתִּים (et postea מִיֵּדְךָ) vel מְמֵרִים (cf [c–c]) ‖ [c–c] prp מְמֻתִּים מֵחֶלֶה ‖ [d] 𝔊^{BU} *ἀπολ(λ)ύων*, 𝔊$^{–BU}$ *ἀπὸ ὀλίγων*, α′ 𝔖 ut [b], Hier *qui mortui sunt* ‖ [e] α′ *ἐκ καταδύσεως*, 𝔖 *dḥpr'* foveae, Hier *in profundo* ‖ [f] 𝔊 *διαμέρισον αὐτούς* cf 𝔖 (𝔠 om מחיים) ‖ [g] 𝔠 mlt Mss ut Q, K וצפי ‖ [h] 𝔊(𝔖𝔗) *ἐπλήσθη* = תִּמָּלֵא ‖ **15** [a–a] 𝔊 *ἐν τῷ ὀφθῆναι τὴν δόξαν σου* ‖ [b] 𝔖 *hjmnwtk* fides tua ‖ **Ps 18,1** [a] mlt Mss et 2S 22,1 וּמִכַּף ‖ **2** [a–a] > 2S 22,2 ‖ [b] prp אֲרַחֲמְךָ ‖ **3** [a] dl m cs; 𝔠 nonn Mss et 2S 22,3 + לִי ‖ [b] 𝔠 pc Mss et 2S 22,3 אֱלֹהַי ‖ [c] dl m cs ‖ **4** [a] 𝔊 *αἰνῶν* = מְהֻלָּל; 𝔖 cj c 3; prp מְהֻלָּלַי vel מְחֻלָּל cf Jes 53,5 ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔖𝔄 et 2S 22,5 pr כִּי ‖ [b] l prb c 2S 22,5 מְשִׁבְּרֵי ‖ [c] 2 Mss et 2S 22,5 נ׳ ‖ **6** [a] nonn Mss סבוני, 2S 22,6 סַבָּנִי ‖ **7** [a] 𝔠 pc Mss אושע, 2S 22,7 אֶקְרָא.

ב חד כת ה וחד כת א[3]. ל מל
ג. ג
ל. ל
סבבונו ק
ל. ל מל. ל. ג רפ[4]
ל. ל
ב. ב
וצפונך[5] חד מן ז[6] פסוק מן ק; הי מלין ז מכה ז מכה. ד[7] ב[8] מנה בלישׁ
סז ר״פ לג מנה בכתיב וחד מן ד[8] בטע בסיפ. ד
ב. ג חד באור וחד בנביא וחד בכתיב[1]
כד מל ה מנה בכתיב. ב. צא יט מנה ר״פ
ל. ל
ח בטע ר״פ בסיפ[2]. ל
ג וחס[3]. ל
ד ג מל וחד חס[4]. ב חד מל וחד חס
ד ב חס וב מל[5]

יִשְׁמַע[b] מֵהֵיכָלוֹ[c] קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו[d] | תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃ [חָרָה לוֹ׃ ג[e]
8 וַתִּגְעַשׁ[a] וַתִּרְעַשׁ | הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי[b] הָרִים[c] יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ[d] כִּי־ ג[f]
9 עָלָה עָשָׁן | בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ־מִפִּיו[a] תֹּאכֵל גֶּחָלִים[b] בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ יח[g]
10 וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרָד וַעֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו׃ ג[h]
11 וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעָף וַיֵּדֶא[a] עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ[b]׃ ג וחס[10] . ל
12 יָשֶׁת[a] חֹשֶׁךְ | סִתְרוֹ[b] סְבִיבוֹתָיו[c] סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת[d]־מַיִם[e] עָבֵי שְׁחָקִים׃ ד מל[11]
13 מִנֹּגַהּ נֶגְדּוֹ עָבָיו[a] עָבְרוּ[b] בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃
14 [a]וַיַּרְעֵם[b] בַּשָּׁמַיִם[c] | יְהוָה וְעֶלְיוֹן יִתֵּן קֹלוֹ [d]בָּרָד וְגַחֲלֵי־אֵשׁ׃ ב . ג[12] . חס[13] ד מנה בכתיב וכל אורית דכות ב מ א
15 וַיְשַׁלַּח חִצָּיו[a] וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים רָב[b] וַיְהֻמֵּם[c]׃ ב[14] . לג קא[15] . ג[16]
16 וַיֵּרָאוּ | אֲפִיקֵי מַיִם[a] וַיִּגָּלוּ[b] מוֹסְדוֹת תֵּבֵל ד[17] . ב
מִגַּעֲרָתְךָ[c] יְהוָה מִנִּשְׁמַת[d] רוּחַ אַפֶּךָ[e]׃
17 יִשְׁלַח מִמָּרוֹם יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ ב
18 יַצִּילֵנִי [a]מֵאֹיְבִי עָזִּי[a] וּמִשֹּׂנְאַי[b] כִּי־אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ ב[12] , ז קמ למערב[18]
19 יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם־אֵידִי[a] וַיְהִי־יְהוָה לְמִשְׁעָן[b] לִי׃ ב חד מל ותר חס . ו בנ״ך
20 [a]וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב[a] יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃ ג מל
21 יִגְמְלֵנִי[a] יְהוָה כְּצִדְקִי[b] כְּבֹר[c] יָדַי יָשִׁיב לִי׃ כב[19] . כד בלישׁ[20]
22 כִּי שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃
23 כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר[a] מֶנִּי[b]׃
24 וָאֱהִי[a] תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר[b] מֵעֲוֹנִי׃ ל

[6] Mm 1840. [7] Mm 1841. [8] Mm 787. [9] Mm 1842. [10] Mm 1843. [11] Mm 2920. [12] Mp sub loco. [13] Mm 1669. [14] Ex 19,16. [15] Mm 264. [16] Mm 3222. [17] Mm 3223. [18] Mm 3655. [19] Mm 1104. [20] Mm 1685.

7 [b] 2 Mss GSC et 2S 22,7 יי || [c] G ἐκ ναοῦ ἁγίου αὐτοῦ || [d] > 2S 22,7, dl m cs || **8** [a] 2 Mss ותתנע || [b] nonn Mss מ, 2S 22,8 דות– || [c] 2S 22,8 הַשָּׁמַיִם || [d–d] prb gl || **9** [a] G (S) ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ || [b–b] prb gl || **11** [a] C nonn Mss et 2S 22,11 וַיֵּרָא || [b] C הרוח || **12** [a] 2 Mss GC et 2S 22,12 יי || [b] > 2S 22,12; huc tr ‸ || [c] frt gl, dl m cs || [d] Ms et 2S 22,12 חֲשֵׁרַת || [e–e] G (S) ἐν νεφέλαις ἀέρων; prb gl || **13** [a] G (Hier) αἱ νεφέλαι; dl || [b] 1 c 2S 22,13 בָּעֲרוּ || **14** [a] > C nonn Mss || [b] 2 Mss et 2S 22,14 יי || [c] pc Mss GC Hier מְשׁ, 2S 22,14 מִן־שׁ || [d–d] > nonn Mss G et 2S 22,14, dl cf 13 b || **15** [a] C pc Mss G et 2S 22,15 חִצִּים || [b] cf 2,2[b]; G ἐπλήθυνεν, l frt בָּרָק || [c] C et 2S 22,15 (Q) וַיָּהֹם || **16** [a] pc Mss et 2S 22,16 יָם || [b] C et 2S 22,16 יְ || [c] 2S 22,16 בְּגַעֲרַת || [d] Ms S ומ || [e] C pc Mss אפיך, C Ms et 2S 22,16 אַפּוֹ || **18** [a–a] GS pl cf C || [b] 2 Mss ומְמִתְקוֹמְמַי, 2S 22,18 משׂ || **19** [a] C tjltwlj = נודי? || [b] SC ut 2S 22,19 מ || **20** [a–a] 2S 22,20 וַיֹּצֵא ל׳ אֹתִי || **21** [a] GS pr cop || [b] C pc Mss et 2S 22,21 בְּקִתִּי–, 2 Mss בְּצִ cf 25[a] || [c] C Ms כבד, pc Mss כְּבוֹד cf 2S 22,21 G[L] δόξαν; GS pr cop || **23** [a] C mlt Mss et 2S 22,23 אָסוּר || [b] 2S 22,23 מִמֶּנָּה || **24** [a] 2S 22,24 וָאֶהְיֶה || [b] C ואשמר; 2S 22,24 melius מִמֶּרְנִי–.

25 וַיָּ֤שֶׁב־יְהוָ֨ה לִ֘י כְּצִדְקִ֪י[a] כְּ֭בֹרִ֣י[b] לְנֶ֣גֶד עֵינָ֑יו[c]׃
26 עִם־[a]חָסִ֥יד תִּתְחַסָּ֑ד עִם־[b]גְּבַ֖ר[c] תָּמִ֣ים תִּתַּמָּֽם׃
27 עִם־[a]נָבָ֥ר תִּתְבָּרָ֑ר[b] וְעִם־עִקֵּ֥שׁ תִּתְפַּתָּֽל[c]׃
28 כִּֽי־[a]אַתָּ֥ה עַם־עָנִ֑י[b] תּוֹשִׁ֥יעַ וְ֝עֵינַ֗יִם[c] רָמ֥וֹת תַּשְׁפִּֽיל׃
29 כִּֽי־[a]אַתָּ֥ה תָאִ֑יר[a] נֵ֝רִ֗י יְהוָ֥ה[b] אֱלֹהַ֥י[c] יַגִּ֗יהַּ[d] חָשְׁכִּֽי׃
30 כִּֽי־[a]בְךָ֥ אָ֝רֻ֗ץ[a] גְּד֥וּד[b] וּבֵאלֹהַ֥י[c] אֲדַלֶּג־שֽׁוּר׃
31 הָאֵל֮ תָּמִ֪ים דַּ֫רְכּ֥וֹ [a]אִמְרַת־יְהוָ֥ה צְרוּפָ֑ה[a]
מָ֭גֵן הֽוּא לְכֹ֣ל | הַחֹסִ֣ים בּֽוֹ׃
32 כִּֽי־מִ֤י אֱ֭לוֹהַּ[a] מִבַּלְעֲדֵ֣י יְהוָ֑ה וּמִ֥י צ֝֗וּר[b] זוּלָתִ֥י[c] אֱלֹהֵֽינוּ[b]׃
33 הָאֵ֤ל הַמְאַזְּרֵ֖נִי[a] חָ֑יִל וַיִּתֵּ֖ן[b] תָּמִ֣ים דַּרְכִּֽי[c]׃
34 מְשַׁוֶּ֣ה רַגְלַ֣י[a] כָּ֭אַיָּלוֹת וְעַ֥ל בָּמֹתַ֗י[b] יַעֲמִידֵֽנִי׃
35 מְלַמֵּ֣ד יָ֭דַי לַמִּלְחָמָ֑ה וְנִחְתָ֥ה[a] קֶ֥שֶׁת־נְ֝חוּשָׁ֗ה[b] זְרוֹעֹתָֽי׃
36 וַתִּתֶּן־לִ֣י מָ֭גֵן יִ֣שְׁעֶ֑ךָ[a] וִֽ֝ימִינְךָ֗[b] תִּסְעָדֵ֥נִי[c] וְעַנְוָתְךָ֥[c] תַּרְבֵּֽנִי[d]׃
37 תַּרְחֵ֣ב צַ֭עָדַי[a] תַּחְתָּ֑י[b] וְלֹא־מָ֝עֲד֗וּ קַרְסֻלָּֽי׃
38 אֶרְדְּפָ֣ה[a] אוֹיְבַ֣י וְאַשִּׂיגֵ֑ם[b] וְלֹא־[c]אָשׁ֥וּב עַד־כַּלּוֹתָֽם׃
39 אֶמְחָצֵ֤ם[a] וְלֹא־[b]יְכֻלּ֣וּ קוּם֮[b] יִפְּל֪וּ[c] תַּ֫חַת רַגְלָֽי׃
40 וַתְּאַזְּרֵ֣נִי[a] חַ֭יִל לַמִּלְחָמָ֑ה תַּכְרִ֖יעַ[b] קָמַ֣י תַּחְתָּֽי[c]׃

כה. כב[21]
ב. ג. ב
ל. ח. ל
ו כת כן[22]
ל[23]
ד ג מל וחד חס[24]. ל
נה בטע ר״ם בסיפ. ל
ג ב מל וחד חס[25]. ל מל
כב[21]. ב חד חס וחד מל
ב וחס
ג ב חס ול מל. יא מל[26]. [27]ד
יא[28] ב[29] מנה חס
ל מפק א[30]

[21] Mm 1104. [22] Mm 1700. [23] Mm 3224. [24] Mm 1845. [25] Mm 3124. [26] Mm 3365. [27] Mm 1847. [28] Mm 2545. [29] Mm 1276. [30] Mm 331.

25 [a] Ⅽ et 2S 22,25 קָתִי–, pc Mss בְּצִ cf 21 [b] || [b–b] 2S 22,25 כְּבָרִי; Ms י כְּבוֹד, Ms כְּבוֹדִי cf 21 [c] || [c] pc Mss בַּי– || **26** [a] prb ins אִישׁ || [b] nonn Mss o εβρ′ ⅭS וְעִם || [c] pc Mss et 2S 22,26 גִּבּוֹר || **27** [a] o εβρ′ ⅭS pr cop || [b] Ⅽ pc Mss et 2S 22,27 תִּתְבָּרַר, Ⅽ תתברד || [c] Ⅽ pc Mss et 2S 22,27 תִּתַּפָּל || **28** [a–a] 2S 22,28 וְאֶת־ || [b] l frt עָנִי || [c–c] Ⅾ *καὶ ὀφθαλμοὺς ὑπερηφάνων* = וַיְּ רָמִים–, 2S 22,28 וְיָדְךָ עַל־רָמִים– || **29** [a] > 2S 22,29, prb dl || [b] prb huc tr ˛ cf 2S 22,29 || [c] 2S 22,29 וַיהוָה || [d] Ⅾ 2 sg || **30** [a] Ⅾ *ῥυσθήσομαι* || [b] Ⅾ *ἀπὸ πειρατηρίου*; l prb גְּדֵר cf 2S 22,30 Ⅾ^{L} *πεφραγμένος* = גָּדוֹר || [c] 2S 22,30 ב′ || **31** [a–a] prb gl, dl m cs || **32** [a] 2Mss et 2S 22,32 אֵל || [b–b] Ms ⅭⅯ כִּי || [c] 2S 22,32 מִבַּלְעֲדַי || **33** [a] 2S 22,33 מָעוּזִּי || [b] 2S 22,33 וַיִּתֵּר || [c] Ⅽ pc Mss et 2S 22,33 (K) דרכו || **34** [a] 2S 22,34 (K) יַי– || [b] ⅭSᵂ Hier et 2S 22,34 (ⅭⅤ) om suff || **35** [a] Ms et 2S 22,35 וְנִחַת cf ⅭⅮσ′ Hier, prp וַנַּחַת; Ⅾ *καὶ ἔθου* = וַתָּתָה? || [b] > 2S 22,35 Ⅾ^{L}, prb dl m cs || **36** [a] Ⅾ* suff 1 sg; ⅭⅮ om suff || [b–b] > 2S 22,36, dl || [c] l c 2S 22,36 וַעֲנוֹתְךָ cf Ⅾθ′ (S) *καὶ ἡ παιδεία σου*, σ′ *καὶ τὸ ὑπακούειν σοι*; prp וְעִנְּרָתְךָ || [d] Ⅾ + *εἰς τέλος* = לָנֶצַח || **37** [a] ⅭS pl cf o εβρ′ *σααδαι* || [b] Ms et 2S 22,37 תַּחְתֵּנִי || **38** [a] 2S 22,38 אֶרְדְּפָה || [b] Ⅽ ut 2S 22,38 וַאֲשַׁמִּידֵם || [c] cf 2,2[b] || **39** [a] 2S 22,39 וָאֲכַלֵּם || [b–b] 2S 22,39 יְקוּמוּן || [c] ⅭⅮ ut 2S 22,39 וַי–, sic l || **40** [a] 2Mss et 2S 22,40 (K) ותזרני || [b] Ⅾ + *πάντας* || [c] 2S 22,40 תָּנִי–.

41 וְאֹיְבַי [a] נָתַתָּה [b] לִי עֹרֶף [a] וּ[c]מְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם [cd] :
42 יְשַׁוְּעוּ [a] וְאֵין־מוֹשִׁיעַ [b] עַל־יְהוָה [b] וְלֹא עָנָם :
43 וְאֶשְׁחָקֵם [a] כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ [a] כְּטִיט חוּצוֹת אֲרִיקֵם [b] :
44 תְּפַלְּטֵנִי [a] מֵרִיבֵי [b] עָם [c] תְּשִׂימֵנִי [d] לְרֹאשׁ [e] גּוֹיִם
עַם לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי [f] : 45 [a] לִשְׁמַע [b] אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ לִי
[c] בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ [d]־לִי [c] :
46 בְּנֵי־נֵכָר יִבֹּלוּ [a] וְיַחְרְגוּ [b] מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם [c] :
47 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי [a] :
48 הָאֵל הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר [a] עַמִּים תַּחְתָּי [b] :
49 מְפַלְּטִי [a] מֵאֹיְבָי אַף [b] מִן־קָמַי [c] תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ חֲמָסוֹת [d] תַּצִּילֵנִי :
50 עַל־כֵּן אוֹדְךָ ׀ [a] בַגּוֹיִם ׀ יְהוָה [a] וּלְשִׁמְךָ אֲזַמְּרָה [b] :
51 מַגְדִּיל [a] יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד ׀ לִמְשִׁיחוֹ
לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם :

19 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד :
2 הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה [a] יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ :
3 יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה [a] לְלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת :
4 אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם :

ג 31. לא 32
ל 33
יז וכל זקף אתנח וס״פ דכוות 34. כד
ג. ב. נה
ל. ח 35 מל ב 36 מנה בלישׁ חד חס וחד מל
ז 37. ג מל בלישׁ 38
ד מל 39. ל 40
ל
ל. כב
מגדיל 41 חד מן ג חס ק בלישׁ. ז מל 42. כב 43 ו מנה בסיפ ול בלישׁ. ד
יו״פ
יו
ל. ו חס 2. יו. ל
ו חס 2. ד

31 Mm 3225. 32 Mm 486. 33 Mm 1849. 34 Mm 2120. 35 Mm 1911. 36 Mm 3109. 37 Mm 1850. 38 Mm 3226. 39 Mm 3436. 40 וחד ידבר Ps 47,4. 41 Mm 839. 42 Mm 1852. 43 Mm 475. Ps 19 1 Mm 2441. 2 Mm 3122. 3 Mm 3230.

41 [a–a] S(C) *ttbr qdmj* franges coram me ‖ [b] pc Mss et 2S 22,41 תַּתָּה ‖ [c–c] pc Mss et 2S 22,41 מ׳ וָאַ׳ ‖ [d] G et 2S 22,41 (G) 2 sg ‖ **42** [a] 2S 22,42 יְשָׁעוּ ‖ [b–b] 1 c 2S 22,42 כַּעֲפַר־אֶרֶץ; S(C) *nb'wn mn mrj'* petent a Domino ‖ **43** [a–a] Ms et 2S 22,43 אֲדַקֵּם, id C pro כע׳; prp כַּעֲפַר אַרְחֹב vel כַּעֲפַר רְחֹב ‖ [b] 1 c mlt Mss GSC et 2S 22,43 + אַרְקָעֵם (var) ‖ **44** [a] 2S 22,44 וַתְּ׳ ‖ [b] prp מְרִבְבוֹת vel מְרִבְבוֹ vel מִירִיבֵי ‖ [c] 2S 22,44 עַמִּי ‖ [d] Ms C et 2S 22,44 תְּשִׁמְרֵנִי ‖ [e] Ms et 2S 22,44 GL לְאוֹר cf Jes 42,6 49,6 ‖ [f] C יעבוד ‖ **45** [a] 2S 22,45 a et b invers ‖ [b] C et 2S 22,45 לִשְׁמוֹעַ ‖ [c–c] prb dl ‖ [d] 1 c 2S 22,45 יִתְכְּ׳ vel יְכָ׳ ‖ **46** [a] Ms ST יִכְלוּ; G *ἐπαλαιώθησαν* = יִבְלוּ ‖ [b] C mlt Mss et 2S 22,46 וַיַּחְגְּרוּ, G(S) *καὶ ἐχώλανεν*, recte ‖ [c] 2S 22,46 תָּם–, G(S) *ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν* = מִמִּסְלוֹתֵיהֶם vel מִמַּעְגְּלוֹתֵיהֶם ‖ **47** [a–a] S *'lhj wprrwqj* = הַי וְיִ׳ – ‖ [b] 2S 22,47 + צוּר ‖ **48** [a] 2S 22,48 וּמוֹרִיד, Ps 144,2 הָרוֹדֵד, G *καὶ ὑποτάξας* ‖ [b] 2S 22,48 תַּחְתָּנִי ‖ **49** [a] 2S 22,49 וּמוֹצִיאִי ‖ [b] > pc Mss et 2S 22,49 ‖ [c–c] C Ms et 2S 22,49 מְקִמַי ‖ [d] nonn Mss et 2S 22,49 חֲמָסִים ‖ **50** [a–a] pc Mss et 2S 22,50 invers, frt recte et postea l לִשְׁמֶךָ ‖ [b] pc Mss et 2S 22,50 ר– ‖ **51** [a] 2S 22,51 (Q) מְגַדּוֹל ‖ **Ps 19,2** [a] C pc Mss מ׳, C σ׳CV שׁי– ‖ **3** [a] 2 Mss SA ׳לַ.

5 בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם[a] וּבִקְצֵה[b] תֵּבֵל מִלֵּיהֶם
לַשֶּׁמֶשׁ[c] שָׂם־אֹהֶל[d] בָּהֶם׃

6 וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח[a]׃

7 מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־[a]קְצוֹתָם[b]
וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ׃

8 תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ
עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי׃

9 פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב
מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם׃

10 יִרְאַת[a] יְהוָה טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד
מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו׃

11 הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב
וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים׃

12 גַּם־[a]עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב׃

13 שְׁגִיאוֹת מִי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת[a] נַקֵּנִי׃

14 גַּם מִזֵּדִים[a] חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ אַל־[b]יִמְשְׁלוּ־[c]בִּי
אָז אֵיתָם[d] וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃

15 יִהְיוּ[a] לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ[b] יְהוָה צוּרִי
וְגֹאֲלִי׃

20 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃

2 יַעַנְךָ[a] יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃

3 יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ[a] וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ׃

4 יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ[a] וְעוֹלָתְךָ[b] יְדַשְּׁנֶה[c] סֶלָה[d]׃

5 יִתֶּן־לְךָ[a] כִּלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא׃

לג ר״פ . ל[4] . ב[5] דמטע ול[6] חס בכתיב . ל . ג[7]

ב חד מל וחד חס[8] . ל

ל

ל

ל

ג[9] . ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[10] . ל . כח

ה[11]

ל

ל . ל

כב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[12] . ל וכל יחזק דכות

ל

ז[13] וכל אתנח וס״פ דכות ב מ א

ל מל נל וחס

ל ומל

י ר״פ

ל . ל

ל . ל מל . ל

ב[1] . ז[2]

---

[4] חד פְּסָקָן Jes 61,10. [5] Mm 3227. [6] Mm 1268. [7] Mm 3582. [8] Mm 3011. [9] Mm 1364. [10] Mm 3680. [11] Mm 1140. [12] Mm 878. [13] Mm 1660. Ps 20 [1] Mm 1595. [2] Mm 706.

5 [a] G (σ′ S) *φθόγγος* ‖ [b] α′ *καὶ εἰς τέλος* = לְקֵץ ‖ [c] C nonn Mss וְלִ cf S, G *ἐν τῷ ἡλίῳ* ‖ [d] G(S) *τὸ σκήνωμα αὐτοῦ* ‖ [e] > G ‖ **6** [a] GS + suff 3 sg ‖ **7** [a] nonn Mss G עד ‖ [b] C תיו–, G(S) *ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ* = ת– ‖ **10** [a] frt l אִמְרַת cf 119,38 ‖ **12** [a] GS^{A} pr cop ‖ **13** [a] nonn Mss ST ומ׳ ‖ **14** [a] G *ἀπὸ ἀλλοτρίων* = מְזֵרִים ‖ [b] C pc Mss וְאל ‖ [c] huc tr ‖ [d] l c pc Mss אֶתֵּם ‖ **15** [a] 2 Mss G וְי׳ ‖ [b] G + *διὰ παντός* = תָּמִיד ‖ **Ps 20,3** [a] ST + suff 3 sg ‖ **4** [a] C nonn Mss תֵּיתִי– cf SU, G Hier sg = חָתְךָ– ‖ [b] pc Mss SU תֵּיתִי– ‖ [c] l frt הָ–; prp יְדַרְשֶׁנָּה ‖ [d] > S ‖ **5** [a] pc Mss G^{-BS}SU + יהוה.

6 נִרַנְּנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל[a] ל
יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ ג[3]. ל ומל
7 עַתָּה[a] יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ | יְהוָה מְשִׁיחוֹ כה ר״פ[4]. ג[5]
יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת[b] יֶשַׁע יְמִינוֹ׃
8 אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה[a] אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר[b]׃ ג[6]
9 הֵמָּה כָרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ[a] וַנִּתְעוֹדָד[b]׃ יט ר״פ[7]
10 יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ[a] יַעֲנֵנוּ[b] בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃ ב[8] ס[ג]

21 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ א יט ר״פ
2 יְהוָה בְּעָזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ וּבִישׁוּעָתְךָ מַה־[a]יָּגֵל[b] מְאֹד׃ ג. ל יתיר י[1]
3 תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶּלָה[a]׃ ל
4 כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃ ג נעיא[2]. י רפי ול מל[3]. ח[4]
5 חַיִּים | שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה[a] לּוֹ אֹרֶךְ יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃ ב ר״פ[5]. י
6 גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר[a] תְּשַׁוֶּה עָלָיו׃ ל
7 כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד[a] תְּחַדֵּהוּ[b] בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃ ד[6]. ל
8 כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ ד חס בסיפ
9 תִּמְצָא יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ[a] תִּמְצָא[b] שֹׂנְאֶיךָ׃ ג
10 תְּשִׁיתֵמוֹ | כְּתַנּוּר אֵשׁ[a] לְעֵת פָּנֶיךָ יְהוָה ב
[b]בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ[b]׃ ל
11 פִּרְיָמוֹ מֵאָרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ ל
12 כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ מְזִמָּה[a] בַּל־יוּכָלוּ׃
13 כִּי תְשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ[a] תְּכוֹנֵן עַל־פְּנֵיהֶם׃ חד מן אתנח פת בסיפ׳ ל. ל ומל
14 רוּמָה יְהוָה בְּעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ[a]׃

3 Mm 706. 4 Mm 1057. 5 Mm 1720. 6 Mm 2605. 7 Mm 1497. 8 Dt 4,7. **Ps 21** 1 Mp sub loco. 2 Mm 3239. 3 Mm 363 et Mm 3839. 4 Mm 3228. 5 Mm 3229. 6 Mm 3595.

6 [a] G *μεγαλυνθησόμεθα* = לנדל vel לנדל? prp נָגִיל ‖ **7** [a] frt ins עֹזּוֹ m cs ‖ [b] C mlt Mss α′σ′ Hier S בגבורת cf 21,14 ‖ **8** [a] > C pc Mss G^{A} cf 6 ‖ [b] G *μεγαλυνθησόμεθα*, S *n'šn* fortes erimus, l נָגְבִּיר ‖ **9** [a] sic L, mlt Mss Edd קָ ‖ [b] σ′ *καὶ ὑπομένομεν* ‖ **10** [a] huc tr ‖ [b] l נְעַ cf GC ‖ **Ps 21,2** > GS ‖ [b] K לִיגִּיל, Q C mlt Mss יָגֵל ‖ **3** [a] > S ‖ **5** [a] GS pr cop ‖ **6** [a] cf 2,2[b] ‖ **7** [a] G(S) *εἰς αἰῶνα αἰῶνος* ‖ [b] C *dj mn* = מֵאֵת ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] ins frt c 2Mss GC לְכָל- ‖ **10** [a] huc tr ‖ [b–b] gl ‖ **12** [a] pc Mss G^{AL}σ′CV מזמות ‖ **13** [a] C במתרך ‖ **14** [a] C nonn Mss G לִתְיָךְ-.

22 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת[a] הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃
2 אֵלִי אֵלִי[a] לָמָה עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי[bc] דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי[d]׃
3 אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃
4 וְאַתָּה קָדוֹשׁ[a] יוֹשֵׁב[b] תְּהִלּוֹת[c] יִשְׂרָאֵל׃
5 בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃
6 אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָּטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃
7 וְאָנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃
8 כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי יַפְטִירוּ בְשָׂפָה יָנִיעוּ[a] רֹאשׁ׃
9 גֹּל[a] אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ בּוֹ׃
10 כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי[a] עַל־שְׁדֵי[b] אִמִּי׃
11 עָלֶיךָ הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃
12 אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי־אֵין עוֹזֵר׃
13 סְבָבוּנִי פָרִים רַבִּים אַבִּירֵי בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃
14 פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה[a] טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃
15 כַּמַּיִם נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי
הָיָה לִבִּי כַדּוֹנָג נָמֵס בְּתוֹךְ מֵעָי׃
16 יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי[a] וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי
וְלַעֲפַר־מָוֶת תִּשְׁפְּתֵנִי[b]׃
17 כִּי סְבָבוּנִי כְלָבִים[a] עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי
כָּאֲרִי[b] יָדַי וְרַגְלָי׃
18 אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃
19 יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃

גּ1. ט פשטין פת ס״פ בסיפ2
ל
ג מסוק3. ד4
ב מל בסיפ5. ד6
ג מל7
ט ר״פ וכל תרי עשר דכות8. ב. ל
ל וחס9
ל. ל ומל
ל
ה מל
ל
ד. ל
גי10. ל. ל ומל
ל
ל ומל
ב קמ. כב11

Ps 22 [1]Mm 2536. [2]Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3230. [5]Mm 3231. [6]Mm 474. [7]Mm 2380. [8]Mm 1472. [9]יחד וילעגו Neh 2,19. [10]Mm 3518. [11]Mm 1104.

Ps 22,1 [a] G(σ′T) *τῆς ἀντιλήμψεως* = אַיֶּלֶת? cf 20 ‖ **2** [a] G + *πρόσχες μοι* ‖ [b–b] S[W] *w'rḥqt mnj pwrqnj* et removeris a me salutem meam ‖ [c] prp מְשַׁוְּעָתִי ‖ [d] G(S) *τῶν παραπτωμάτων μου* = שְׁגִאָתִי ‖ **3** [a] 1 c pc Mss T לא ‖ **4** [a] G* *ἐν ἁγίοις*, G[L](V) *-ίῳ* ‖ [b] huc tr ‖ [c] G sg cf pc Mss תהלת, S *(b)šwbḥk* (in) gloria tua ‖ **8** [a] SV pr cop ‖ **9** [a] G(S) *ἤλπισεν* cf Mt 27,43, 1 גַּל; T *jšbḥ* praedicabit, T[W] *šbḥ* ‖ **10** [a] T pc Mss GS Hier מִבְטַחִי ‖ [b–b] Ms GS[W]Hier מִשְׁדֵי ‖ **14** [a] Ms Vrs כְּאִ ‖ **16** [a] 1 חִכִּי ‖ [b] L[G] *deduxerunt*, 1 prb שְׁפָתָנִי ‖ **17** [a] α′σ′ (Hier) *θηραταί*, G(T) + *πολλοί* ‖ [b] pc Mss Edd כארו, 2 Mss Edd כָּרוּ cf G(S) *ὤρυξαν*, α′ *ἐπέδησαν*, σ′ *ὡς ζητοῦντες δῆσαι*.

20 וְאַתָּה יְהוָה אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ ל
21 הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי׃ ב[12]
22 הוֹשִׁיעֵנִי[a] מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים[b] עֲנִיתָנִי[c]׃ ל. ב ובסיפ[13]
23 אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ׃
24 יִרְאֵי יְהוָה הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ ל. ל
וְגוּרוּ[a] מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל׃ ל
25 כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת[a] עָנִי נה בטע ר״פ בסיפ׳ לך מסוק לא ולא ולא[14]. ח[15]
וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו[b] מִמֶּנּוּ[c] וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו[c] שָׁמָע׃ ד[16]
26 מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו׃
27 יֹאכְלוּ עֲנָוִים וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה דֹּרְשָׁיו ב[17]
יְחִי לְבַבְכֶם[a] לָעַד׃ ב[18] וחד מן ד[19] בטע
28 יִזְכְּרוּ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ ח[20]
וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ[a] כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם׃ ז
29 כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל[a] בַּגּוֹיִם׃ ב[21]
30 אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ[ab] כָּל־דִּשְׁנֵי[c]־אֶרֶץ לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר
וְנַפְשׁוֹ[de] לֹא חִיָּה[g]׃ ח. ל
31 זֶרַע[h] יַעַבְדֶנּוּ[di] יְסֻפַּר לָאֲדֹנָי לַדּוֹר׃ 32 יָבֹאוּ[a] וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נּוֹלָד כִּי עָשָׂה[b]׃ ג. ז כת א[22]. ו רמ[23]. ג קמ[24].

23 1 מִזְמוֹר לְדָוִד ח ר״פ
יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר׃ ח[1]. ל
2 בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי[a] ל וכת כן[2]
עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי׃ 3 נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב ב[3]
יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ׃
4 גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע

[12] Ps 35,17. [13] Ps 118,21. [14] Mm 771. [15] Mm 2353. [16] Mm 2671. [17] ומחלף לחשיב בשביל שלא יהיה ג׳ מלין לכך סת אתו Mp sub loco. [18] Mm 1239. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2668. [21] Mm 1581. [22] Mm 2305. [23] Mm 2366. [24] Mm 1958. Ps 23 [1] Mm 3232. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3233.

22 [a] 𝔠 עה– ‖ [b] mlt Mss רְאֵמִים ‖ [c] 𝔊(𝔖) *τὴν ταπείνωσίν μου*, σ′ *τὴν κάκωσίν μου* ‖ **24** [a] 𝔠 pc Mss 𝔊 יָגֵי ‖ **25** [a] 𝔊 *τῆ δεήσει*; 𝔖(𝔗𝔙) *g'th d*, prp צַעֲקַת ‖ [b] 𝔠 פנים ‖ [c–c] 𝔊 suff 1 sg ‖ **27** [a] 2 Mss 𝔊𝔖 לְבָבָם ‖ **28** [a] Ms 𝔖 Hier וגו לְפָנָיו ‖ **29** [a] 1 prb מ׳ וְהוּא cf 𝔊𝔖 ‖ **30/31** [a–a] 1 ר׳ לוֹ אַךְ אֵיךְ לוֹ ר׳ vel ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וו– ‖ [c] prp יְשֵׁנֵי ‖ [d–d] dl gl ‖ [e] 𝔊𝔖 suff 1 sg ‖ [f] 𝔊(𝔖 Hier) *αὐτῷ* = לוֹ ‖ [g] prp חַיָּה cf Vrs ‖ [h] Ms זַרְעִי cf 𝔊 ‖ [i] huc tr : ‖ [k] 𝔊(𝔖) *γενεά* = דּוֹר ‖ **32** [a] 𝔊 cj c 31 ‖ [b] 𝔊(𝔖) + *ὁ κύριος* ‖ **Ps 23,2** [a] huc tr :.

כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי׃ [a] ל
5 תַּעֲרֹךְ לְפָנַי | שֻׁלְחָן [a] נֶגֶד צֹרְרָי ב חס
דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי [b] רְוָיָה׃ כה. ל[4]
6 [a]אַךְ | טוֹב [a] וָחֶסֶד [b] יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי ה[5]
וְשַׁבְתִּי [c] בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃ ב מלרע[6]. לט. ג

24 1 לְדָוִד מִזְמוֹר ג ובטע
כד
לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי [a] בָהּ׃ ג מל[1]
2 כִּי־[a]הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ [b] ד[2]. ו
3 מִי־יַעֲלֶה בְהַר־יְהוָה וּמִי־יָקוּם [a] בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ ג ר״פ מי וג מילין רביע ומי וכל פסוק דאית בהון ח מילין[3]. ג[4]. ב
4 נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב אֲשֶׁר | לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי [a] ב[5]. כן כת[6]
וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה [b]׃
5 יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ לן ד[6] מנה ר״פ
6 זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו [a] מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ [b] יַעֲקֹב סֶלָה [c]׃ דרשיו חד מן ב בלישׁ ק
7 שְׂאֶינָה שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ יא ר״פ. ו[7]. יא[8]
8 מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ ג[9]
9 שְׂאֶינָה שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְהִשָּׂאוּ [a] פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא [b] מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ יא ר״פ. ו[7]. יא[8]
10 מִי [c]הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה [a]׃ ג[10]

25 1 לְדָוִד [a] ב בטע[1]
כה
(א) אֵלֶיךָ [b] יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ [c] 2 אֱלֹהַי [a] כג
(ב) בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אֹיְבַי לִי׃ יא מל[2]
(ג) 3 גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ [a] יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃ ה מל ול בלישׁ[3]

[4] והד וכוסי Ps 16,5. [5] Mm 3234. [6] Mp sub loco. Ps 24 [1] Mm 2499. [2] Mm 2292. [3] Mm 3552. [4] Mm 149. [5] Mm 3235. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1215. [8] Mm 2300. [9] Mm 3236. [10] Mm 2629. Ps 25 [1] Mm 3243. [2] Mm 3365 contra textum. [3] Mm 3638.

4 [a] prp יְנַחֲנִי ‖ **5** [a] prp שֻׁלַּח (ג dttg) ‖ [b] 𝔊* *καὶ τὸ ποτήριόν σου* = וְכוֹסְךָ ‖ **6** [a–a] 𝔊 cj c 5 ‖ [b] 𝔊𝔖 + suff 2 sg ‖ [c] 𝔊(σ′) *καὶ τὸ κατοικεῖν με* = וְשִׁבְתִּי cf 27,4, 𝔖 *d''mr* = וְיָשַׁי? ‖ **Ps 24,1** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες* ‖ **2** [a] > 𝔊σ′θ′ ‖ [b] l frt כּוֹנְנָהּ ‖ **3** [a] cf 2,2[b] ‖ **4** [a] l c 𝔗 mlt Mss Vrs נפשׁוֹ ‖ [b] 𝔊 + *τῷ πλησίον αὐτοῦ* = לְרֵעֵהוּ ‖ **6** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q, sic l; 𝔊[URL] *ζητούντων τὸν κύριον* ‖ [b] 𝔊 om suff, 2Mss 𝔊𝔖 + אֱלֹהֵי, 𝔗 suff 3 sg ‖ [c] > 𝔖 ‖ **9** [a] pc Mss Vrs והנשׂאו ut 7 ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **10** [a] > 𝔊 ‖ **Ps 25,1** [a] 𝔊 pr *ψαλμός* = מִזְמוֹר ‖ [b] ins קוֹתִי ‖ [c] ins ־אֶל (hpgr) ‖ **2** [a] huc tr : ‖ **3** [a] frt dttg; l prb יָשֻׁבוּ.

(ד) 4 דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ[a] לַמְּדֵנִי׃ ל כת כן

(ה) 5 הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי ב

(ו) אוֹתְךָ[a] קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם[b]׃ יז מל בלישׁ[4]

(ז) 6 זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְהוָה[a] וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ ל

(ח) 7 חַטָּאוֹת נְעוּרַי וּפְשָׁעַי[a] אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה[b] ב וכל דסמיכ ל א ז ן דכות . כז מלעיל

לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה[c]׃

(ט) 8 טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה[a] עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃

(י) 9 יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וְיִלַּמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ׃ ח[5] דגש וכל איוב דכות ב מ א . ל

(כ) 10 כָּל־[a]אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו׃ ה

(ל) 11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא׃

(מ) 12 מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃

(נ) 13 נַפְשׁוֹ בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ׃ ד רפו[6] . ז[7]

(ס) 14 סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם׃

(ע) 15 עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי׃

(פ) 16 פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ י קמ בסיפ

(צ) 17 צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ[a] מִמְּצוֹקוֹתַי[b] הוֹצִיאָנִי׃ ל מל

(.) 18 רְאֵה[a] עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאתָי׃ ג[8] . ל ומל

(ר) 19 רְאֵה־אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ ג[9]

(ש) 20 שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי [a]אַל־אֵבוֹשׁ[a] כִּי־חָסִיתִי בָּךְ׃

(ת) 21 תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ[a]׃ ב בלישׁ

22 פְּדֶה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃ ל[10]

26 כו 1 לְדָוִד׀ ז בטע[1]

שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְתֻמִּי הָלָכְתִּי

וּבַיהוָה בָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד[a]׃ ב . ל

[4]Mm 541. [5]Mm 772. [6]Mm 825. [7]Mm 970. [8]Mm 3237. [9]Mm 3238. [10]וחד פרה Gn 35,11. **Ps 26** [1]Mm 3429.

4 [a] nonn Mss 𝔊𝔖 וְאֹ׳ ‖ **5** [a] pc Mss 𝔊𝔖 וְאֹ׳ ‖ [b] prb huc tr 7[b–b] vel [c–c] ‖ **6** [a] > 𝔠𝔊[BL][G]; frt huc tr ‸ ‖ **7** [a] > 𝔖, prb dl ‖ [b–b] cf 5[b] ‖ [c–c] cf 5[b] ‖ **8** [a–a] prb dl m cs ‖ **10** [a–a] l frt אַרְחוֹתָיו m cs ‖ **17** [a] l הַרְחֵיב ‖ [b] l c pc Mss וּמִ׳ ‖ **18** [a] l prb קְחָה vel **20** [a–a] > 𝔖 ‖ **21** [a] ins יְהוָה cf 𝔊 et metrum ‖ **Ps 26,1** [a–a] metrum crrp, stich deest.

2 בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְפָה[a] כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ צרפה ק
3 כִּי־חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃ ג גע[2]
4 לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־מְתֵי־שָׁוְא וְעִם נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃
5 שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃
6 אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־מִזְבַּחֲךָ יְהוָה[a]׃ ג בלישׁ[3] . ב חד חס וחד מל למערב[4]
7 לַשְׁמִעַ[a] בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ ל כת כן[5] . ל
8 יְהוָה[a] אָהַבְתִּי מְעוֹן[b] בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ ג[6]
9 אַל־תֹּאֶסֹף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ ב[7]
10 אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹׁחַד׃
11 וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי[a] וְחָנֵּנִי׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב
12 רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֲלִים אֲבָרֵךְ[a] יְהוָה׃ ת בליש וכל מנין איש רגלי דכות[8] . ג[9] . י מל[10]

ז בטע[1] 27 כז 1 לְדָוִד׀

יְהוָה׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא
יְהוָה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד׃
2 בְּקָרֹב עָלַי׀ מְרֵעִים[a] לֶאֱכָל אֶת־בְּשָׂרִי ל וחס
צָרַי וְאֹיְבַי לִי[a] הֵמָּה[b] כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃
3 אִם־תַּחֲנֶה עָלַי׀ מַחֲנֶה[a] לֹא־יִירָא[a] לִבִּי יג ר״פ אם אם[2] . ל
אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ׃ ב בכתיב חד[3] חס וחד מן יב[4] מל וכל יהושע שפטים יחזק דכות ב מג
4 אַחַת׀ שָׁאַלְתִּי מֵאֵת־יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ
שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה[a] כָּל־יְמֵי חַיַּי[a] לט
לַחֲזוֹת בְּנֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ׃ ל . ל[5]
5 כִּי יִצְפְּנֵנִי׀ בְּסֻכֹּה[a] בְּיוֹם רָעָה[b] נה בטע ר״פ בסיפ . ב ומל[6]
יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי׃ ו חס בלישׁ[7] . ה
6 וְעַתָּה יָרוּם[a] רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי[b] כז

[2]Mm 3239. [3]Mm 3320. [4]Mm 3240. [5]Mm 839. [6]Mm 3241. [7]Dt 28,38. [8]Mm 3533. [9]Mm 3690. [10]Mm 2021.
Ps 27 [1]Mm 3429. [2]Mm 519. [3]Mp sub loco. [4]Mm 1009. [5]Mm 3630. [6]Mm 2105.

2 [a] ℭ ut Q, K צָרוֹפָה ‖ **6** [a] > 𝔊[BgL𝔊] ‖ **7** [a] = לְהַשְׁמִיעַ ; 2 Mss 𝔊 לִשְׁמוֹעַ ‖ **8** [a] frt dl m cs ‖ [b] 𝔊 *εὐπρέπειαν*, 𝔖 *tšmšth d* ministerium ‖ **11** [a] 𝔊[AL] + *κύριε*, ins frt יְהוָה m cs ‖ **12** [a] 𝔊 + suff 2 sg ‖ Ps 27,2 [a] > 𝔊𝔖 ‖ [b] huc tr ׀ ‖ **3** [a] nonn Mss אִירָא ‖ **4** [a–a] frt add cf 23,6 ‖ **5** [a] K 𝔊 σ′ ה_; 1 c Q[Mss] בסכו ‖ [b] 𝔊 + suff 1 sg ‖ **6** [a] 𝔊 *ὕψωσεν*, σ′ *ἐπῆραν*, Hier *exaltabit* = יָרִים ‖ [b] 𝔊 *ἐκύκλωσα* = אֲסֹבְבָה (cj c sq); 1 סָבִיב אֲסֹבְבָה (hpgr).

וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה
אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה׃
7 שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי[a] וַעֲנֵנִי׃ ל
8 לְךָ | אָמַר לִבִּי [a]בִּקְּשׁוּ[b] פָּנָי[a] ז דגש[7]
אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ׃ 9 אַל־[a]תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ | מִמֶּנִּי[a]
אַל־תַּט־בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ ב
אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעִי׃
10 כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי[a] וַיהוָה יַאַסְפֵנִי׃
11 הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ[a]
וְנַחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר [b]לְמַעַן שׁוֹרְרָי[bc] י מל[8]
12 אַל־[a]תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי
כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וִיפֵחַ[b] חָמָס׃ ד[9] כת א ול[10] נקוד מלעיל ומלרע ב מ אות ן וחד מן הי נקוד . יט[11] ד[12] מגה בלרש
13 לוּלֵי[a] הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים[b]׃ ב[13]
14 קַוֵּה[a] אֶל־יְהוָה חֲזַק[b] וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ[c] וְקַוֵּה[a] אֶל־יְהוָה׃

28 1 לְדָוִד ב בטע[1]
כח
אֵלֶיךָ יְהוָה | אֶקְרָא צוּרִי[1] אַל־תֶּחֱרַשׁ מִמֶּנִּי
פֶּן־[a]תֶּחֱשֶׁה מִמֶּנִּי[a] וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר׃
2 שְׁמַע[a] קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ
בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל־דְּבִיר קָדְשֶׁךָ׃ ל. כב[2]
3 אַל־תְּמָשְׁכֵנִי[a] עִם־רְשָׁעִים[1] וְעִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן[b]
דֹּבְרֵי שָׁלוֹם עִם־רֵעֵיהֶם וְרָעָה בִלְבָבָם׃ ד ג חס וחד מל[3] . כג[4] . ט[5]

[7] Mm 1690. [8] Mm 2021. [9] Mm 1714. [10] Mp sub loco. [11] Mm 335. [12] Mm 3242. [13] Hos 12,7. **Ps 28** [1] Mm 3243. [2] Mm 1104. [3] Mp sub loco. [4] Mm 3244. [5] Mm 1144.

7 [a] mlt Mss ΘS ׳ח ‖ **8** [a–a] S cj c sq ; prp בַּקֵּשׁ פָּנָיו ‖ [b] Θ(α′σ′S) *ἐζήτησεν* = ׳בִּ ‖ [c] > S (et cj יהוה c 9) ‖ **9** [a–a] l ׳פ ת vel ׳מ תְּסַתֵּר ‖ **10** [a] T impf ‖ **11** [a] > T ‖ [b–b] > S ‖ [c] T *twšbḥ(t)j* = שְׁיַרּוֹתַי ‖ **12** [a] Hier + *Domine*, ins prb יְהוָה m cs ‖ [b] Θ *kaὶ ἐψεύσατο*, S *wmllw* ; l frt וְיָפִיחוּ ‖ [c] Θ + *ἑαυτῇ* = לוֹ cf 13[a] ‖ **13** [a] > pc Mss Θ (sed cf 12[c]) α′σ′, S *'n' djn* = Hier *ego autem* ‖ [b] T mlt Mss ׳חַ ‖ **14** [a] S pl ‖ [b] > S ‖ [c] S suff pl ‖ **Ps 28,1** [a–a] > pc Mss T ‖ **2** [a] Θ[L](ΟΥ Hier) + *κύριε* ut 27,7 (sed יְהוָה frt ins post ידי) ‖ **3** [a] Θ[BAR] *συνελκύσῃς … τὴν ψυχήν μου* = תִּמְשֹׁךְ נַפְשִׁי ‖ [b] Θ + *μὴ συναπολέσῃς με* = אַל־תְּאַבְּדֵנִי.

4 תֵּן־לָהֶם כְּפָעָלָם וּכְרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם
[a]כְּמַעֲשֵׂה[b] יְדֵיהֶם [c]תֵּן לָהֶם [c]הָשֵׁב גְּמוּלָם לָהֶם[a]:
5 כִּי לֹא יָבִינוּ אֶל־פְּעֻלַּת[a] יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה[b] יָדָיו נה בטע ר״פ בסיפ. ל
יְהֶרְסֵם[c] וְלֹא יִבְנֵם[d]: ל
6 בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־שָׁמַע[a] קוֹל תַּחֲנוּנָי:
7 יְהוָה | עֻזִּי וּמָגִנִּי בּוֹ בָטַח לִבִּי ח בטע ר״פ בסיפ[6]
וַנֶּעֱזָרְתִּי[a] וַיַּעַלְז[b] לִבִּי[c] וּמִשִּׁירִי[d] אֲהוֹדֶנּוּ: ל. ל
8 יְהוָה עֹז־לָמוֹ[a] וּמָעוֹז[b] יְשׁוּעֹת מְשִׁיחוֹ הוּא: ב[7]. ז מל[8]
9 הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ ג[9]
וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: ל. ד

ח ר״פ **29** 1 מִזְמוֹר לְדָוִד[a] בט
ו חס בכתיב למערב[1] הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים[b] הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז:
2 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת[a]־קֹדֶשׁ[b]:
ל. ז[2] 3 קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם [a]אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים[a] יְהוָה עַל־מַיִם
ד דגש[3] 4 קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר: [רַבִּים:
5 קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן:
ל. ב[4] 6 וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים:
7 [a]קוֹל־יְהוָה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ:
8 קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל[a] יְהוָה מִדְבַּר קָדֵשׁ:
ל 9 קוֹל יְהוָה | יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת[a] וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת[b]
וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד:
ל[5]. ה קמ[6] 10 יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם:
ב[7] 11 יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה | יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: ס

[6]Mm 3443. [7]Mm 3047. [8]Mm 1852. [9]Mm 3245. Ps 29 [1]Mm 879. [2]Mm 739. [3]Mm 3246. [4]Mm 2339. [5] חד לְמַבּוּל Gn 9,15. [6]Mm 87. [7]Hi 15,21.

4 [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 2 Mss 𝔊 α′𝔗 שֵׂי– ‖ [c–c] frt dl ‖ **5** [a] pc Mss α′ תַ– ‖ [b] 2 Mss 𝔊 σ′ε′𝔗 שֵׂי– ‖ [c] 𝔊 2 sg; frt pr עַל־כֵּן יְהוָה ‖ [d] 𝔊 2 sg ‖ **6** [a] cf 2,2 [b] ‖ **7** [a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊θ′ (𝔖) *καὶ ἀνέθαλεν*, ε′ *καὶ ἐκρατύνθη* ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ἡ σάρξ μου* ‖ [d] 𝔊 *καὶ ἐκ θελήματός μου* = וּמִלְּבִּי ‖ **8** [a] l c pc Mss 𝔊𝔖 לְעַמּוֹ ‖ [b] > 𝔔 ‖ **Ps 29,1** [a] 𝔊 + *ἐξοδίου σκηνῆς* ‖ [b] pc Mss אילים, 𝔊 + *ἐνέγκατε τῷ κυρίῳ υἱοὺς κριῶν* (dupl) ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν αὐλῇ* = בְּחַצְרַת ‖ [b] 1 קָדְשׁוֹ cf 𝔊𝔖 et 96,9 (𝔊𝔖) ‖ **3** [a–a] frt cj c 7 ‖ **7** [a] cf 3 [a–a] ‖ **8** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **9** [a] prp אֵילוֹת = אֵילִים ‖ [b] prp = יְעָרִים vel l יְעָלוֹת; prb vb exc.

30 1 מִזְמ֥וֹר[a] שִׁיר־חֲנֻכַּ֖ת הַבָּ֑יִת לְדָוִֽד׃ — ב בטע[1]

2 אֲרוֹמִמְךָ֣ יְ֭הוָה כִּ֣י דִלִּיתָ֑נִי וְלֹא־שִׂ֝מַּ֗חְתָּ אֹיְבַ֥י לִֽי׃ — ג[2]

3 יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑י שִׁוַּ֥עְתִּי אֵ֝לֶ֗יךָ וַתִּרְפָּאֵֽנִי׃

4 יְהוָ֣ה הֶ֭עֱלִיתָ[a] מִן־שְׁא֣וֹל[a] נַפְשִׁ֑י חִיִּיתַ֥נִי מִ֝יָּרְדִ֗י[b]־בֽוֹר׃ — ג[3]. יז מיחד מן[4]. ב חד פת ורחד קמ[5]. מירדי ק

5 זַמְּר֣וּ לַיהוָ֣ה חֲסִידָ֑יו וְ֝הוֹד֗וּ לְזֵ֣כֶר קָדְשֽׁוֹ׃

6 כִּ֤י רֶ֣גַע[a] | בְּאַפּ֑וֹ[b] חַיִּ֥ים בִּ֝רְצוֹנ֗וֹ בָּעֶ֣רֶב יָלִ֣ין[c] בֶּ֑כִי וְלַבֹּ֥קֶר רִנָּֽה׃ — נה בטע ר״פ בסיפ. ב

7 וַ֭אֲנִי אָמַ֣רְתִּי בְשַׁלְוִ֑י בַּל־אֶמּ֥וֹט לְעוֹלָֽם׃ — סז ר״פ לג מנה בכתיב

8 יְהוָ֗ה בִּרְצוֹנְךָ֥ הָ֝עֱמַ֗דְתָּה לְהָרְרִ֣י[a] עֹ֑ז הִסְתַּ֥רְתָּ פָ֝נֶ֗יךָ הָיִ֥יתִי נִבְהָֽל׃ — ל מל[6]. ל

9 אֵלֶ֣יךָ יְ֭הוָה אֶקְרָ֑א וְאֶל־[a]אֲדֹנָ֖י[b] אֶתְחַנָּֽן׃

10 מַה־בֶּ֣צַע בְּדָמִ֑י בְּ֝רִדְתִּ֗י אֶל־שָׁ֥חַת הֲיוֹדְךָ֥ עָפָ֑ר הֲ֝יַגִּ֗יד אֲמִתֶּֽךָ׃ — ל. ל

11 שְׁמַ֣ע[a]־יְ֭הוָה וְחָנֵּ֣נִי[b] יְהוָ֣ה[c] הֱיֵ֣ה[d]־עֹזֵ֑ר לִֽי׃

12 הָפַ֣כְתָּ מִסְפְּדִ֣י[a] לְמָח֣וֹל לִ֑י פִּתַּ֥חְתָּ שַׂקִּ֝֗י וַתְּאַזְּרֵ֥נִי שִׂמְחָֽה׃ — ל. ב?. ל

13 לְמַ֤עַן | יְזַמֶּרְךָ֣[a] כָ֭בוֹד[b] וְלֹ֣א יִדֹּ֑ם[c] יְהוָ֥ה אֱ֝לֹהַ֗י לְעוֹלָ֣ם אוֹדֶֽךָּ׃ — ב וחס[8]

31 1 לַמְנַצֵּ֥חַ[a] מִזְמ֗וֹר לְדָוִֽד׃ — י ר״פ

2 בְּךָ֣ יְ֭הוָה חָסִ֑יתִי אַל־אֵ֥בוֹשָׁ֖ה לְעוֹלָ֣ם בְּצִדְקָתְךָ֣ פַלְּטֵֽנִי[a]׃

3 הַטֵּ֣ה אֵ֑לַי | אָזְנְךָ֥ מְ֝הֵרָ֗ה הַצִּ֣ילֵ֑נִי[a] — יג

הֱיֵ֣ה לִ֣י | לְצ֣וּר־מָ֑עוֹז[b] לְבֵ֥ית[c] מְצוּד֗וֹת לְהוֹשִׁיעֵֽנִי׃ — ל

4 כִּֽי־סַלְעִ֣י וּמְצוּדָתִ֣י אָ֑תָּה וּ֝לְמַ֗עַן[c] שִׁמְךָ֣[a] תַּנְחֵ֣נִי וְתְנַהֲלֵ֑נִי[b] — ט מיחד. ל. ל

5 תּוֹצִיאֵ֥נִי מֵ֝רֶ֗שֶׁת זוּ֤ טָ֣מְנוּ לִ֑י כִּֽי־[a]אַתָּ֖ה מָעוּזִּֽי׃

6 בְּיָדְךָ֥ אַפְקִ֗יד רוּחִ֑י פָּ֝דִ֗יתָה אוֹתִ֥י יְהוָ֥ה אֵ֖ל אֱמֶֽת׃ — כי[1] מל ה מנה בכתיב וכל יהרשע ושפטים דכוות ב מ ב

7 שָׂ֭נֵאתִי[a] הַשֹּׁמְרִ֣ים הַבְלֵי־שָׁ֑וְא וַ֝אֲנִ֗י אֶל־יְהוָ֥ה[b] בָּטָֽחְתִּי׃ — ב[2]. י בטח אל

Ps 30 [1] Mm 3362. [2] Mm 2297. [3] Mm 603. [4] Okhl 196. [5] Mm 3410. [6] Mm 1713. [7] Mm 3398. [8] Mm 3247.
Ps 31 [1] Mm 1238 א. [2] Mm 3248.

Ps 30,1 [a] G pr *εἰς τὸ τέλος* = לַמְנַצֵּחַ ‖ 4 [a–a] pc Mss o εβρ′ מִשְּׁ ‖ [b] mlt Mss α′σ′ C Hier ut Q, K Gθ′ o εβρ′ S מִיּוֹרְדֵי ‖ 6 [a] G *ὀργή*, S *k't'* increpatio; l prb רֹגֶז ‖ [b] G S pr cop ‖ [c] frt dl m cs ‖ 8 [a] G *τῷ κάλλει μου* = לַהֲדָרִי ‖ 9 [a] S C + suff 2 sg ‖ [b] C mlt Mss יהוה, G(C) *τὸν θεόν μου* = אֱלֹהַי ‖ 11 [a] G *ἤκουσεν* = שָׁמַע ‖ [b] G *ἐλέησόν με* = וְחָנֵּנִי ‖ [c] cf 2,2[b] ‖ [d] G *ἐγενήθη* = הָיָה ‖ 13 [a] S 1 sg ‖ [b] G + suff 1 sg; prp כְּבֵדִי ‖ [c] G *κατανυγῶ* = אֶדָּקֵר? S 1 sg ‖ **Ps 31,1** [a] G + *ἐκστάσεως* cf 23 (G) ‖ 2 [a] G + *καὶ ἐξελοῦ με* cf 71,2 (G) ‖ 3 [a] S *'njnj* = עֲנֵנִי cf 69,18 102,3; Ms + יהוה ‖ [b] ε′ *κατοικητήριον ἰσχυρόν* cf 71,3 מעון ‖ [c] GS Hier pr cop ‖ 4 [a] Ms S + יהוה ‖ [b–b] S *bj'jnj* = נַחֲמֵנִי ‖ 5 [a] cf 2,2[b] ‖ 7 [a] Ms GS Hier תָּ—.

8 אָגִ֣ילָה וְאֶשְׂמְחָ֣ה בְחַסְדֶּ֑ךָ
אֲשֶׁ֥ר רָ֝אִ֗יתָ אֶת־עָנְיִ֑י יָ֥דַעְתָּ בְצָר֖וֹת נַפְשִֽׁי׃
9 וְלֹ֣א הִסְגַּרְתַּ֣נִי בְיַד־א֭וֹיֵב הֶֽעֱמַדְתָּ֣ בַמֶּ֣רְחָ֔ב רַגְלָֽי׃
10 חָנֵ֣נִי יְ֭הוָה כִּי־צַ֣ר לִ֑י עָשְׁשָׁ֥ה בְכַ֝עַ֗ס עֵינִ֥י נַפְשִׁ֖י וּבִטְנִֽי׃
11 כִּֽי־כָלּ֣וּ בְיָג֣וֹן חַיַּ֑י וּשְׁנוֹתַ֥י בַּאֲנָחָ֗ה
כָּשַׁ֣ל בָּעֹנִ֣י כֹחִ֑י וַעֲצָמַ֖י עָשֵֽׁשׁוּ׃
12 מִכָּל־צוֹרְרַ֣י הָיִ֣יתִי חֶרְפָּ֣ה וְלִשְׁכֵנַ֣י וּ֭מְאֹד
וּפַ֣חַד לִמְיֻדָּעָ֑י רֹ֥אַי בַּ֝חוּץ נָדְד֥וּ מִמֶּֽנִּי׃
13 נִשְׁכַּ֣חְתִּי כְמֵ֣ת מִלֵּ֑ב הָ֝יִ֗יתִי כִּכְלִ֥י אֹבֵֽד׃
14 כִּֽי־שָׁמַ֣עְתִּי דִבַּ֣ת רַבִּ֑ים מָג֥וֹר מִסָּ֝בִ֗יב
בְּהִוָּסְדָ֣ם יַ֭חַד עָלַ֑י לָקַ֖חַת נַפְשִׁ֣י זָמָֽמוּ׃
15 וַ֭אֲנִי עָלֶ֣יךָ בָטַ֣חְתִּי יְהוָ֑ה אָ֝מַ֗רְתִּי אֱלֹהַ֥י אָֽתָּה׃
16 בְּיָדְךָ֥ עִתֹּתָ֑י הַצִּ֥ילֵנִי מִיַּד־א֝וֹיְבַ֗י וּמֵרֹדְפָֽי׃
17 הָאִ֣ירָה פָנֶ֣יךָ עַל־עַבְדֶּ֑ךָ הוֹשִׁיעֵ֖נִי בְּחַסְדֶּֽךָ׃
18 יְהוָ֗ה אַל־אֵ֭בוֹשָׁה כִּי־קְרָאתִ֑יךָ יֵבֹ֖שׁוּ רְשָׁעִ֣ים יִדְמ֣וּ לִשְׁא֑וֹל
19 תֵּאָלַ֣מְנָה שִׂפְתֵ֣י שָׁ֑קֶר הַ֝דֹּבְר֗וֹת עַל־צַדִּ֥יק עָתָ֑ק בְּגַאֲוָ֖ה וָבֽוּז׃
20 מָ֤ה רַב־טוּבְךָ֨ אֲשֶׁר־צָפַ֪נְתָּ לִירֵאֶ֡יךָ
פָּעַ֥לְתָּ לַחוֹסִ֗ים בָּךְ֮ נֶ֤גֶד בְּנֵי־אָדָֽם׃
21 תַּסְתִּירֵ֥ם ׀ בְּסֵ֖תֶר פָּנֶ֑יךָ מֵ֝רְכְסֵ֗י אִ֫ישׁ
תִּצְפְּנֵ֣ם בְּסֻכָּ֣ה מֵרִ֖יב לְשִׁנּוֹת׃
22 בָּר֣וּךְ יְהוָ֑ה כִּֽי־הִפְלִ֥יא חַסְדּ֗וֹ לִ֭י בְּעִ֣יר מָצֽוֹר׃
23 וַ֭אֲנִי אָמַ֣רְתִּי בְחָפְזִ֑י נִגְרַ֥זְתִּי מִנֶּ֝גֶד עֵינֶ֗יךָ

ב ובסיפ
ה חס בכתיב
יד[3] ר״פ בכתיב ה מנה בתלים וכל ד״ה דכות ב מ ב. ג
ג. כט[4]
גה בטע ר״פ בסיפ . ל ומל
ל. ל
ב חס וכן[5] לבן אשר . כן לבן אשר[5]
ב[6]. ל
גה בטע ר״פ בסיפ
ל. ל
סז ר״פ לג מנה בכתיב
יא מל[7]
ב[8]. ב[9]. ב פסוק דמטע בסיפ[10]. ב ובסיפ
ל. ל[11]. ד
ח. ל
ל
ב מל
סז ר״פ לג מנה בכתיב . ל

[3] Mm 3249. [4] Mm 2501. [5] Mm 3250. [6] Gn 31,42. [7] Mm 3365. [8] Mm 3217. [9] Mm 3252. [10] Mm 3251 et Mm 3313. [11] Mm 1898.

8 [a–a] 𝔊 *ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν* = הוֹשַׁעְתָּ מִצָּ׳ ‖ **10** [a] pc Mss 𝔊^{RL}𝔗 מִכֹּ׳ ‖ [b–b] > Ms, frt dl ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν πτωχείᾳ* = בְּעָנְיִי, σ′ *διὰ τὴν κάκωσίν μου* = בְּעָנְיִי ‖ **12** [a] > 𝔖; prp מָנוֹד vel מָנֹוד vel מְרָא vel מָדוֹן ‖ **14** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 *παροικούντων* ‖ [c] prp בְּהִסּוֹדָם ‖ **18** [a] 𝔊 *καὶ καταχθείησαν* = וְיִוָּרְדוּ? 𝔖 *wnḥtwn* (𝔗 + *wjḥtwn*) et descendant ‖ **19** [a] ga'ya eras? ‖ [b] 𝔖 *wštjwt'* et delirium ‖ [c] > 𝔖, frt dl ‖ **20** [a] ins c pc Mss 𝔊* יהוה ‖ [b] > 𝔖 ‖ **21** [a] prp כְּנָפֶיךָ ut 61,5 ‖ [b] prp מֵרְכְּלֵי ‖ [c] l frt בסכתך cf 𝔙; 𝔖 *bṭllk* in umbra tua ‖ [d] > 𝔖 ‖ **22** [a] pc Mss Hier אֲשֶׁר ‖ [b] 𝔖 *gbj'* electos, ε′ *ὅσιον αὐτοῦ* = חֲסִידוֹ? ‖ [c] > 𝔊*; 𝔖 *lh* = לוֹ ‖ [d–d] frt l בְּעֵת מָצוֹק vel בְּעֵת מָצוֹר ‖ **23** [a] nonn Mss גְּנֻזַ֫רְתִּי ut Thr 3,54; 2 Mss גְּגֻרַשְׁתִּי ut Jon 2,5.

אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנָי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ יח[12] ט פשטין פת ס״פ בסיפ[13]
24 אֶהֱבוּ אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה
וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר עֹשֵׂה גָאוָה׃ ג[14]. ב[15]
25 חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

32 לב 1 לְדָוִד מַשְׂכִּיל ג בטע[1]
אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃
2 אַשְׁרֵי אָדָם לֹא יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֹן ד בטע[2]
וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃
3 כִּי־הֶחֱרַשְׁתִּי בָּלוּ עַצְמַי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ ב. ד
4 כִּי | יוֹמָם וָלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדֶךָ לא בטע ר״פ בשלש ספרים. ב פת. ה חס בסיפ[3]
נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קָיִץ סֶלָה׃ ל וחס
5 חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ וַעֲוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי
אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה
וְאַתָּה נָשָׂאתָ עֲוֹן חַטָּאתִי סֶלָה׃ ג בטע[1]. ד
6 עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד | אֵלֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשֶׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ׃ ל
7 אַתָּה | סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ יו ר״פ בסיפ. ל
8 אַשְׂכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵּלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃ ל[4]. ל. כט[5]
9 אַל־תִּהְיוּ | כְּסוּס כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג־וָרֶסֶן עֶדְיָם ל. ה[6]. ז[7]
לִבְלוֹם ל וחס [בַּל קְרַב אֵלֶיךָ׃
10 רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃
11 שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ ד. ל ומל

[12] Mm 1941. [13] Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [14] Mm 1093. [15] Mm 3211. Ps 32 [1] Mp sub loco. [2] Mm 3193. [3] Mm 477. [4] Mm 1849. [5] Mm 2501. [6] Mm 2412. [7] Mm 2796.

24 [a] > nonn Mss S ‖ Ps 32,1 [a] Sexta ἐπελήσθη = נשוי ‖ 2 [a–a] frt add ‖ [b] G σ′ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ = בְּפִיו, S blbh = וּבְלִבּוֹ? ‖ 3 [a] nonn Mss כלו ‖ 4 [a] G Hier 1 sg, Ms + לִבִּי ‖ [b] G (α′σ′θ′ε′ Hier) εἰς ταλαιπωρίαν = לְשָׁדִּי a שׁד; S bḥdjj = בְּשַׁדַּי; prp לְשָׁדַי vel לְשׁוֹנִי ‖ [c] Ms σ′ Ⅽ כְּחֹ, G ἐν τῷ ἐμπαγῆναι, θ′ ἐν ἐρημίᾳ μου = בְּ ‖ [d] G ἄκανθαν = קוֹץ ‖ [e] > S ‖ 5 [a] 2Mss Gα′ עָלַי ‖ [b] pc Mss Gα′ Hier פִּשְׁעַי ‖ [c] > S ‖ 6 [a–a] G(S) εὐθέτῳ; 1 מָצוֹר vel מָצוֹק cf 31,22[d–d] ‖ [b] prb huc tr 9[e–e] ‖ 7 [a] Vrs alit; dl (dttg), prp מְגִנִּי ‖ [b] 1 frt פָּלְ(י)ט ‖ [c] > S ‖ 8 [a] S cj c 7 ‖ [b] G ἐπιστηριῶ = אֲעֻצָּה cf Prv 16,30 (G) ‖ 9 [a] frt l c 2 Mss תִּהְיוּ ‖ [b] Vrs pr cop ‖ [c] > S ‖ [d] G τὰς σιαγόνας αὐτῶν = לְעֵיהֶם vel לְחֵיהֶם? S mn tljwthwn = מֵעָדָיו ‖ [e–e] crrp, prb dl; cf 6[b] ‖ [f] pc Mss כל.

33 לַ֝דָּוִ֗ד 1 רַנְּנ֣וּ[a] צַדִּיקִ֣ים בַּֽיהוָ֑ה לַ֝יְשָׁרִ֗ים[b] נָאוָ֥ה תְהִלָּֽה׃ ג׳.ד׳
2 הוֹד֣וּ לַיהוָ֣ה בְּכִנּ֑וֹר בְּנֵ֥בֶל עָ֝שׂ֗וֹר זַמְּרוּ־לֽוֹ׃
3 שִׁ֤ירוּ־לוֹ[a] שִׁ֣יר חָ֑דָשׁ הֵיטִ֖יבוּ נַ֣גֵּן בִּתְרוּעָֽה׃ ²ו׳
4 כִּֽי־יָשָׁ֣ר דְּבַר־יְהוָ֑ה וְכָל־מַ֝עֲשֵׂ֗הוּ בֶּאֱמוּנָֽה׃
5 אֹהֵ֣ב צְדָקָ֣ה וּמִשְׁפָּ֑ט חֶ֖סֶד יְהוָ֣ה מָלְאָ֣ה הָאָֽרֶץ׃ ג׳
6 בִּדְבַר־יְהוָ֣ה שָׁ֭מַיִם נַעֲשׂ֑וּ וּבְר֥וּחַ פִּ֝֗יו כָּל־צְבָאָֽם׃ ה³.ד׳.ו׳
7 כֹּ֣נֵס כַּנֵּ֣ד[a] מֵ֣י הַיָּ֑ם נֹתֵ֖ן בְּאֹצָר֣וֹת תְּהוֹמֽוֹת׃ ל׳.ד מל⁴.ד מל⁵
8 יִֽירְא֣וּ מֵיְהוָ֣ה כָּל־הָאָ֑רֶץ מִ֝מֶּ֗נּוּ יָג֥וּרוּ כֹּל־יֹשְׁבֵ֥י תֵבֵֽל׃
9 כִּֽי־הֽוּא֮ אָ֪מַר וַֽיֶּהִי[a] הֽוּא־צִ֥וָּה וַיַּעֲמֹֽד[b]׃ נה בטע ר״פ בסיפ׳.ב⁶
10 יְהוָ֣ה הֵפִ֣יר עֲצַת־גּוֹיִ֑ם הֵנִ֥יא מַ֝חְשְׁבוֹת֗ עַמִּֽים[a]׃ ב׳
11 עֲצַ֣ת יְ֭הוָה לְעוֹלָ֣ם תַּעֲמֹ֑ד מַחְשְׁב֖וֹת לִבּ֣וֹ לְדֹ֣ר וָדֹֽר׃
12 אַשְׁרֵי־הַגּ֥וֹי[a] אֲשֶׁר־יְהוָ֑ה[a] אֱלֹ֝הָ֗יו הָעָ֥ם ׀ בָּחַ֥ר לְנַחֲלָ֗ה לֽוֹ׃ ⁷ה׳
13 מִשָּׁמַ֥יִם הִבִּ֑יט יְהוָ֥ה רָ֝אָ֗ה[a] אֶת־[b]כָּל־בְּנֵ֥י הָאָדָֽם[c]׃ ו׳ וכל קהלת דכות
14 מִמְּכ֣וֹן־שִׁבְתּ֑וֹ[a] הִשְׁגִּ֥יחַ אֶ֝֗ל כָּל־יֹשְׁבֵ֥י הָאָֽרֶץ׃ ג׳.ל⁸.יא בכתיב׳.ב⁹
15 הַיֹּצֵ֣ר יַ֭חַד[a] לִבָּ֑ם הַ֝מֵּבִ֗ין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶֽם׃ ב חס׳.יא בכתיב
16 אֵ֤ין־הַ֭מֶּלֶךְ נוֹשָׁ֣ע בְּרָב־חָ֑יִל[a] גִּבּ֥וֹר[b] לֹא־יִנָּצֵ֖ל בְּרָב־כֹּֽחַ[c]׃ ל
17 שֶׁ֣קֶר הַסּ֣וּס לִתְשׁוּעָ֑ה וּבְרֹ֥ב חֵ֝֗ילוֹ לֹ֣א יְמַלֵּֽט[a]׃ ו׳.ב¹⁰; ב בספר אמ״ת¹¹.ח׳¹²
18 הִנֵּ֤ה עֵ֣ין[a] יְ֭הוָה אֶל־יְרֵאָ֑יו לַ֝מְיַחֲלִ֗ים לְחַסְדּֽוֹ׃
19 לְהַצִּ֣יל מִמָּ֣וֶת נַפְשָׁ֑ם וּ֝לְחַיּוֹתָ֗ם בָּרָעָֽב׃ ¹³ל
20 נַפְשֵׁ֥נוּ חִכְּתָ֥ה לַיהוָ֑ה עֶזְרֵ֖נוּ[a] וּמָגִנֵּ֣נוּ הֽוּא׃ ¹⁴ב
21 כִּֽי־בֽוֹ יִשְׂמַ֥ח לִבֵּ֑נוּ [a]כִּֽי בְשֵׁ֖ם קָדְשׁ֣וֹ בָטָֽחְנוּ׃
22 יְהִי־חַסְדְּךָ֣ יְ֭הוָה עָלֵ֑ינוּ כַּ֝אֲשֶׁ֗ר יִחַלְנ֥וּ לָֽךְ׃

Ps 33 [1] Mm 3253. [2] Mm 3360. [3] Mm 1549. [4] Mm 3254 contra textum. [5] Mp sub loco. [6] Ez 16,19. [7] Mm 943. [8] וחד משגיח Cant 2,9. [9] Mm 2600. [10] Mm 3255. [11] Mm 3256. [12] Mm 3058. [13] וחד להיותם Jos 9,15. [14] Ps 124,8.

Ps 33,1 [a] G ε′ pr τῷ Δαυιδ; pc Mss cj Ps 33 c Ps 32 ‖ [b] pc Mss S ʾl ‖ **3** [a] pc Mss T ליהוה ‖ **7** [a] G(T) ὡς ἀσκόν = כְּנֹאד(א), S ʾjk dbzq' quasi in utribus cf σ′ Σ ‖ **9** [a] GS pl ‖ [b] G pl; S w'qjm = וַיַּעֲמֹד ‖ **10** [a] G + καὶ ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων (dupl ad 10a) ‖ **12** [a–a] pc Mss שֶׁיְּהוה ‖ **13** [a] nonn Mss S ʾr ‖ [b] > pc Mss ‖ [c] pc Mss ארם ‖ **14** [a] Ms 2f קָדְשׁוֹ ‖ **15** [a] G σ′ κατὰ μόνας = יָחַד ‖ **16** [a] TΣ + suff 3 sg ‖ [b] nonn Mss G α′S וְגִ ‖ [c] G σ′ST + suff 3 sg ‖ **17** [a] G(T) σωθήσεται = יִמָּלֵט; S + lrkbh equitem suum ‖ **18** [a] Ms GS עיני ‖ **20** [a] G(S) pr ὅτι = כִּי ‖ **21** [a–a] l וב׳ cf G.

34 לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ[a] וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃ ל ומל. ג[1]. ד[2]

(א) אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ ל

(ב) בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃

(ג) גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ ל. ל

(ד) דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ ל. ל ומל. ג ב מל וחד חס

(ה) הִבִּיטוּ[a] אֵלָיו וְנָהָרוּ[b] וּפְנֵיהֶם[c] אַל־יֶחְפָּרוּ׃ ב[3]. ט

(ז) זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ ד[4]

(ח) חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ ב[5]

(ט) טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃ ל. ד[6]

(י) יְרָאוּ[a] אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃ ג יחיר א. ב[7]

(כ) כְּפִירִים[a] רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃

(ל) לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃ ל

(מ) מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ ג[8]

(נ) נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וְשִׂפְתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ ח[9]

(ס) סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃ ג. ל

(ע) עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃ ב

(פ) פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ ג וכת י

(צ) צָעֲקוּ[a] וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם[b] הִצִּילָם׃ ב. ד[4]

(ק) קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ ל

(ר) רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה[a]׃ ל. ל

(ש) שֹׁמֵר[a] כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃ י[10]

(ת) תְּמוֹתֵת[a] רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃ ל

23 פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃ ל[11]

Ps 34 [1]Mm 2721. [2]Mm 175. [3]Mm 3177. [4]Mm 2671. [5]Ex 18,5. [6]Mm 3257. [7]Dt 33,3, cf Mp sub loco. [8]Mm 1967. [9]Mm 615. [10]Mm 2967. [11]וחד פרה Dt 29,17, cf Mp sub loco.

Ps 34,1 [a] $\mathfrak{G}^{U}$ *Αχιμελεχ*, $\mathfrak{L}^{G}$ *amelech* || **6** [a] l c nonn Mss α′$\mathfrak{S}$ Hier ′ה; $\mathfrak{G}$ *προσέλθατε* = וְגֹשׁוּ || [b] l וְנִ֫ cf $\mathfrak{G}\alpha'$; $\mathfrak{S}$ *wsbrw bh* et sperate in eo || [c] l יְכֻם– cf $\mathfrak{GS}$ || **7** [a] ו-stropha deest || **10** [a] > $\mathfrak{S}$ || **11** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *πλούσιοι* = כְּבִידִים vel כַּבִּירִים || **16** [a] inverte 16 et 17 cf Thr 2,16.17 3,46.49 4,16.17 || **17** [a] cf 16[a] || **18** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SC})$ + *οἱ δίκαιοι* || [b–b] > $\mathfrak{S}$ || **20** [a] $\mathfrak{G}$ cj c 21 || **21** [a] 2 Mss $\mathfrak{G}$ + יהוה || **22** [a] $\mathfrak{G}$ *θάνατος*, $\mathfrak{C}$ *mtwt'* = תְּמוֹתַת.

35 (לה) 1 לְדָוִד[a] |
רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבָי[b] לְחַם אֶת־לֹחֲמָי׃
2 הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי[a]׃
3 וְהָרֵק חֲנִית וְסֹגֹר[a] לִקְרַאת רדְפָי
אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃
4 יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃
5 יִהְיוּ כְמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה[a]׃
6 יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה רֹדְפָם׃
7 כִּי־חִנָּם[a] טָמְנוּ־לִי[b] שַׁחַת רִשְׁתָּם[b] חִנָּם[c] חָפְרוּ[d] לְנַפְשִׁי׃
8 תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא־יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ בְּשׁוֹאָה[a]
9 וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה תָּשִׂישׂ[a] בִּישׁוּעָתוֹ׃ [יִפָּל־בָּהּ׃
10 כָּל עַצְמוֹתַי | תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ
מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃
11 יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃
12 יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת טוּבָה שְׁכוֹל[a] לְנַפְשִׁי׃
13 וַאֲנִי | בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי[a] בַצּוֹם נַפְשִׁי
וּתְפִלָּתִי עַל־חֵיקִי תָּשׁוּב׃ 14 כְּרֵעַ[a]־כְּאָח לִי[b]
הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם[cd] קֹדֵר שַׁחוֹתִי׃
15 וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֱסְפוּ עָלַי
נֵכִים[a] וְלֹא יָדַעְתִּי[b] קָרְעוּ[c] וְלֹא־דָמּוּ[b]׃

ז בטע[1]
ב חד פת וחד קמ . ל . ל
ל בטע בסיפ[2]
ו חס בליש . י קמ בסיפ
ל וחס
ל . ג מל וכל שאה דכות . טע[3] . ל
ה . ב
ב בטע
ב . ל
ז[4] . ג[5]
סז ר״פ לג מנח בכתיב . ל ומל . ד קמ וכל בשק אתנח וס״פ דכות[6]
ג . ב בליש[7] . ב
ל . ל[8] . הי
ה[9]

Ps 35 [1]Mm 3429. [2]Mm 4168. [3]Mm 1369. [4]Mm 2302. [5]Mm 3258. [6]Mm 2484. [7]Mm 3259. [8] וחד נאספו Ps 47,10. [9]Mm 1248.

Ps 35 [a] numerus > L ‖ **1** [a] 𝔊^{AL}𝔏^{G} pr *ψαλμός* = מִזְמוֹר ‖ [b] pc Mss 𝔖 ריבי ‖ **2** [a] mlt Mss לְעֶ cf 𝔊 ‖ **3** [a] l וְסָגֹר (cf akk *šikru*) vel וְסָגֵר (cf סגר 1QM 5,7.9 pars hastae?); 𝔖 *w'brḳ* et fulge ‖ **5** [a] l דֹּחֵם cf 𝔊 ‖ **7** [a] > 𝔖 ‖ [b–b] 𝔖 *ph' wmṣjdt'* laqueos et rete; l רֶ֫שֶׁת ‖ [c] > 𝔖, dl ‖ [d] 2 Mss 𝔊 חָרְפוּ ‖ **8** [a] 𝔖 *wgwmṣ' dhprw* = וְשׁוּחָה אֲשֶׁר חָפְרוּ; prb ins תְּבִיאֵהוּ ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ **12** [a] 𝔊 *καὶ ἀτεκνίαν*, 𝔖 *w'wbdw* et perdiderunt; prp שָׁכוֹ vel שְׁרוּ, l frt שְׁכוֹל ‖ **13** [a] 𝔊 𝔖 pr cop ‖ **14** [a] prp כֹּרֵעַ ‖ [b] 𝔊 *ἡμέτερον* = לָנוּ? huc tr : ‖ [c–c] 𝔊 *ὡς πενθῶν καί* = כְּאָבֵל אֵם ‖ [d] > 𝔖; huc tr ‖ **15** [a] 𝔊 *μάστιγες* (a נָגָה), 𝔖 *nwgr'* diu; prp נְגָרִים ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔊 pass; l frt קראו vel קרצו (cf 19).

16 בְּחַנְפֵי[a] לַעֲגֵי[b] מָעֹג חָרַק[c] עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃ — ב[10] . ל וחס

17 אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם[a] מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃ — ג[11] . ב[12]

18 אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ — ב[13]

19 אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי שֶׁקֶר שׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃

20 כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת[a] יַחְשֹׁבוּן׃ — נח בטע ר״פ בסיפ . ו באחנת[14] . ל

21 וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם אָמְרוּ הֶאָח הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ — ב חס

22 רָאִיתָה יְהוָה אַל־תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־[a]תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃

23 הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי אֱלֹהַי וַאדֹנַי לְרִיבִי׃ — ט[15] . ל . יו[16] . ל . ג כת א[17]

24 שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ[a] יְהוָה אֱלֹהָי[b] וְאַל[c]־יִשְׂמְחוּ־לִי[d]׃ — ח[18] קמ וכל אחנח וס״פ דכות ב מ ב

25 אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח[a] נַפְשֵׁנוּ אַל־[b]יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃ — כו ר״פ אל אל[19] . ב . ט . ב . ל

26 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי
יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃

27 יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד — ח . ל . ט רפ[20] ב מנח בסיפ
יְגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ׃ — ג[21] . ב[22]

28 וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם[a] תְּהִלָּתֶךָ׃ — ג[23]

ס

36 1 לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ — ח בטע . ב

2 נְאֻם[a]־[b]פֶּשַׁע לָרָשָׁע[b] בְּקֶרֶב לִבִּי[c]
אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ — ב[1]

3 כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצֹא עֲוֹנוֹ לִשְׂנֹא[a]׃ — נא[2]

4 דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל לְהֵיטִיב׃ [יְמָאֵס׃ — ה[3]

5 אָוֶן[a] יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ[a] לֹא־טוֹב רָע לֹא — ה וכל על הדרך דכות[4]

[10] 1 R 17,12. [11] Mm 1468. [12] Ps 22,21. [13] Mm 3260. [14] Mm 1234. [15] Mm 1972. [16] Mm 2362. [17] Mm 2390. [18] Mm 960. [19] Mm 3261. [20] Mm 1233. [21] Mm 1967. [22] Mm 300. [23] Mm 3518. Ps 36 [1] 2 Ch 20,29. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3127. [4] Mm 3032.

16 [a] Ⓖ *ἐπείρασάν με* = בְּחָנֻנִי; prp בְּחַנְפֵי (arab *ḥanafa*) vel בהנפלי (hit) ‖ [b–b] Ⓖ *ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμόν* = לָעֲגוּ לַעַג; prp מְעֻגָּ ל׳ vel עָגוּ מ׳ ‖ [c] l frt חָרְקוּ cf Ⓖ ‖ **17** [a] Ⓖ *ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν* (a שׁוֹא cf שָׁוְא); prp מִשֹּׁאֲגִים ‖ **20** [a] cf 2,2[b] ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd ־אַל ‖ **24** [a] nonn Mss ־קָתְךָ ‖ [b] > Ⅽ; cj c sq ‖ [c] dl ו ‖ [d] Ms בִי ‖ **25** [a] ins האח (hpgr) cf Ⓖ ‖ **28** [a] cf 2,2[b] ‖ Ps 36,2 [a] prp נָעִים vel נָאץ ‖ [b–b] Ⓖ *ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν* = פֹּשֵׁעַ לְרִשְׁעַ; Ⅽ *'wl' rwšʿ* iniquus flagitium ‖ [c] l c pc Mss o εβρ′ Ⅽ לבו cf Ⓖ ‖ **3** [a] ⒼⅭ pr cop; l frt שָׁוְא ‖ **5** [a–a] Ⓖ *πάσῃ ὁδῷ* = כָּל־דַּ׳?.

ל 6 יְהוָה בַּהַשָּׁמַיִם[a] חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ[b] עַד־שְׁחָקִים׃
ו. ל 7 צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ[a] תְּהוֹם[b] רַבָּה
אָדָם־וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְהוָה׃[c] 8 מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ
ל. ל [a]אֱלֹהִים[b] וּבְנֵי[a] אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃
ל וחס 9 יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃
ה[5] 10 כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃
ל וחס 11 מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃
כג ר״פ אל אל[6]. הי 12 אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד־רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי׃
13 שָׁם[a] נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא־יָכְלוּ קוּם׃

ז בטע[1] 37 1 לְדָוִד׀ לז
ג וכת י (א) אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל[a]־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃
ב. ל. ל 2 כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דָּשֵׁא יִבּוֹלוּן׃
ל[2] (ב) 3 בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה[a]׃
לא[3]. יג[4]. ל חס 4 וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן־לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃
לא[3] (ג) 5 גּוֹל[a] עַל־יְהוָה דַּרְכֶּךָ[c] וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃
ה חס[5]. ב[6] 6 וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטְךָ[a] כַּצָּהֳרָיִם׃
ג[7] וחד מן ה בטע בשלש ספרים (ד) 7 דָּוֹם לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל[a] לוֹ
כב[8] ו בסיפ ה מנה בלישׁ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת׃
ו. ב[9] (ה) 8 הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ־לְהָרֵעַ׃
ב. ל[10] 9 כִּי־מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקוֵי[a] יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃
כג ח[11] מנה ר״פ. ב[12]. יג 10 (ו) וְעוֹד מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃
11 וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם׃
12 (ז) זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחָרֹק עָלָיו שִׁנָּיו׃
13 אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה[a] כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ׃

[5]Mm 3682. [6]Mm 3261. Ps 37 [1]Mm 3429. [2]Mm 3108. [3]Mm 486. [4]Mm 157 [5]Mm 2028. [6]Mm 3262. [7]Mm 3263. [8]Mm 475. [9]Mm 3264. [10]וחד וקוי יי Jes 40,31. [11]Mm 2227. [12]Mm 502.

6 [a] pc Mss בַּשׁ׳ ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖 וְאֱ׳ ‖ **7** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔊 טיך–, nonn Mss ומ׳ ‖ [b] 1 prb כְּתְ׳ (hpgr) cf 𝔖𝔗 ‖ [c] frt cj c 8 ‖ **8** [a–a] prp אֵלֶיךָ יָבֹא(וא) וּבְנֵי ‖ [b] frt cj c 8aα et huc tr ‖ **13** [a] prp שָׁמְמוּ ‖ **Ps 37,1** [a] nonn Mss Vrs וְאל ‖ **3** [a] 𝔊 *ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς* = הֲמוֹנָהּ? ‖ **5** [a] 𝔊(𝔠) *ἀποκάλυψον* = גַּל ‖ [b] 𝔠 nonn Mss אֶל ‖ [c] 𝔠 pc Mss דַּרְכֵּיךָ ‖ **6** [a] 𝔠 mlt Mss טיך– ‖ **7** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἱκέτευσον*; α′ (𝔗) *καὶ ἀποκαραδόκει*, l frt וְהוֹחֵל ‖ **9** [a] frt dl m cs ‖ **13** [a] pc Mss בָּא.

(ח) 14 חֶרֶב ׀ פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם
[a]לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי־דָּרֶךְ[ab]: ד ומל
15 חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה: ט. ל. ד
(ט) 16 טוֹב־מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים[a]: נה בטע ר״פ בסיפ. ל מל. ד
17 כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה: י מל וכל תדמ דכות
(י) 18 יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי[a] תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: ב מ ג חס. ל חס בסיפ
19 לֹא־יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ: ל
(כ) 20 כִּי רְשָׁעִים ׀ יאבֵדוּ וְאוֹיְבֵי יְהוָה נה בטע ר״פ בסיפ. ל
[a]כִּיקַר כָּרִים[ab] כָּלוּ בֶּעָשָׁן[c] כָּלוּ: ל
(ל) 21 לוֶֹה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: ב[13]. ו[14]. ו מל
22 כִּי מְבֹרָכָיו[a] יִירְשׁוּ אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו[b] יִכָּרֵתוּ: ל. ל
(מ) 23 מֵיְהוָה מְצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ: ב
24 כִּי־יִפֹּל לֹא־יוּטָל כִּי־יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ: [מְבַקֵּשׁ־לֶחֶם: ג
(נ) 25 נַעַר ׀ הָיִיתִי גַּם[a]־זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ ל. ו[15]
26 כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה: ו[15]
(ס) 27 סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֹן לָעוֹלָם[a]:
28 כִּי יְהוָה ׀ אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו נה בטע ר״פ בסיפ. ל
(ע) [a]לָעוֹלָם נִשְׁמָרוּ[a] וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת:
29 צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ: ל ר״פ
(פ) 30 פִּי־צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט: ז מל בלישׁ
31 תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא[a] תִמְעַד אֲשֻׁרָיו: ל. ל
(צ) 32 צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ: ה[16] ב מנה מל
33 יְהוָה לֹא־יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ: ב חד ר״פ וחד ס״פ[17]

[13] Mm 521. [14] Mm 528. [15] Mm 970. [16] Mm 2923. [17] Mm 3265.

14 [a–a] frt gl ‖ [b] nonn Mss G לֵב ‖ **16** [a] GS Hier sg = רַב ‖ **18** [a] G *τὰς ὁδούς* = דַּרְכֵי ‖ **20** [a–a] G *ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι* = כִּ? וּכְרוּם ? S *mptm' gmrjn* saginati absumuntur ‖ [b] σ′ (Hier) *ὡς μονοκέρωτες* = כִּרְמִים (vel כְּרֵמִים?) ‖ [c] l c mlt Mss כְּעִ ‖ **22** [a] G *οἱ εὐλογοῦντες αὐτόν* = מְבָרְכָיו cf S ‖ [b] G (S) *οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτόν* = וּמְקַלְלָיו ‖ **25** [a] nonn Mss וְגַם cf G ‖ **27** [a] G *εἰς αἰῶνα αἰῶνος* = לְ׳ עָד ‖ **28** [a–a] G + *ἄνομοι δὲ ἐκδιωχθήσονται* = dupl, l frt עַוְלִים לְ׳ נִשְׁמְדוּ (ע-stropha) ‖ **31** [a] l c Ms GS וְלֹא.

(ק) 34 קַוֵּה אֶל־יְהוָה וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ
וְיָרוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃
(ר) 35 רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ [a] וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן [b]׃ ד ג קמ וחד פת[18]
36 וַיַּעֲבֹר [a] וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ ג[19]
(ש) 37 שְׁמֹר־תָּם [a] וּרְאֵה [b] יָשָׁר [c] כִּי־אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃
38 וְפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית [a] רְשָׁעִים נִכְרָתָה׃ ל
(ת) 39 וּתְשׁוּעַת [a] צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה׃ [חָסוּ בוֹ׃
40 וַיַּעְזְרֵם יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם [a] מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי־ ל.ל.ב[20]

38 (לה) 1 מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר [a]׃ ה ר״ם. ג בטע בלישׁ[1]
2 יְהוָה אַל־בְּקִצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וּבַחֲמָתְךָ [a] תְיַסְּרֵנִי׃ ל
3 כִּי־חִצֶּיךָ נָחֲתוּ בִּי וַתִּנְחַת [a] עָלַי יָדֶךָ׃ [חַטָּאתִי׃ ל.ל.ה חס בסיפ[2]
4 אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי ב ר״פ אין אין[3]. ד
5 כִּי עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא [a] כְּבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃ כו
6 הִבְאִישׁוּ נָמַקּוּ [a] חַבּוּרֹתָי [b] מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ ל.ל
7 נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי [a] עַד־מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי׃ ג[4] חד קמ ורב פת
8 כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה וְאֵין מְתֹם בִּבְשָׂרִי׃ ל.ד
9 נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי [a] עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת לִבִּי׃ ל וכת כן
10 אֲדֹנָי [a] נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃ ג
11 לִבִּי סְחַרְחַר עֲזָבַנִי כֹּחִי וְאוֹר־עֵינַי [a] גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃ ל
12 אֹהֲבַי וְרֵעַי [a] מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ [a] וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃ ל.ב מל ול בליש. ה[5] חס וכל ארצית דכות וחד מן ד חס בליש בכתיב
13 וַיְנַקְשׁוּ [a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי [b] וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי דִּבְּרוּ [c] הַוּוֹת וּמִרְמוֹת ג
כָּל־הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃ [

[18] Mm 455. [19] Mm 226. [20] Mm 2130. Ps 38 [1] Mp sub loco. [2] Mm 477. [3] Mm 1269. [4] Mm 3266. [5] Mm 1681.

35 [a] G *ὑπερυψούμενον*, prp עֹלִין = עָלִין ‖ [b–b] G *καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου*, l prb וּמִתְעַלֶּה כְּאַרְזֵי הַלְּבָנוֹן cf S ‖ 36 [a] GS Hier 1 sg ‖ 37 [a] l תֹּם cf Vrs ‖ [b] S *wgbj* et elige; l frt וּרְעֵה ‖ [c] l יֹשֶׁר cf Vrs ‖ 38 [a] pc Mss $\mathfrak{L}^{R}$S Hier וְאִ ‖ 39 [a] l c pc Mss Hier תִּ cf S ‖ 40 [a] GS pr cop ‖ Ps 38 [a] numerus > L ‖ 1 [a] G + *περὶ σαββάτου* = לַשַּׁבָּת ‖ 2 [a] l c nonn Mss Vrs בְּ וְאַל ‖ 3 [a] G *καὶ ἐπεστήρισας* = וַתְּנַחֵת; S(T) *w'ttnjḥt*, l וַתָּנַח ‖ 4 [a] pc Mss S וְאֵין ‖ [b] Gσ′S pl ‖ 5 [a] SV pr cop ‖ 6 [a] GS pr cop ‖ [b–b] S pr cop et cj c 7a ‖ 7 [a] G Hier pr cop; > S ‖ 9 [a] pc Mss כאתי– ‖ 10 [a] sic L, mlt Mss Edd נִי– ‖ 11 [a–a] G$^{2013\ LA}$ *καὶ αὐτό*; > G^{BR}S, frt dl ‖ 12 [a–a] G *ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν* = וַיִּגְּשׁוּ נֶגְדִּי; l frt מִנֶּגְדִּי עָבְרוּ ‖ 13 [a] l frt c pc Mss וַיְבַקְשׁוּ ‖ [b–b] prb dl ‖ [c] l דִּבְּרִי cf σ′.

14 וַאֲנִי כְּחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע [a] וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־[b]פִּיו׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב
15 [a]וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת׃ כ[6]
16 כִּי־לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי [a]אַתָּה תַּעֲנֶה [a]אֲדֹנָי[b] אֱלֹהָי׃ קלד[7]
17 כִּי־אָמַרְתִּי פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי[a] בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ׃ ח בלישׁ וכל מנין איש רגלי דכות[8]
18 כִּי־אֲנִי לְצֶלַע נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד׃
19 כִּי־עֲוֹנִי אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי׃
20 וְאֹיְבַי חַיִּים [a]עָצְמוּ וְרַבּוּ שֹׂנְאַי שָׁקֶר׃
21 וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְפִי־[a]טוֹב׃ ל. ב. רדפי ק
22 אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ כו ר״פ אל אל[9]
23 חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי׃ ב[10]

39 1 לַמְנַצֵּחַ לִידוּתוּן[a] מִזְמוֹר לְדָוִד׃ לידותון חד מן ג כת כן ק
2 אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה דְרָכַי מֵחֲטֹא בִלְשׁוֹנִי ג חד כת טא וחד כת טר וחד כת טוא[2]
אֶשְׁמְרָה[a] לְפִי מַחְסוֹם[b] בְּעֹד[c] רָשָׁע לְנֶגְדִּי׃ ל. יד[3] חס ב מנה בלישׁ
3 נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה[a] הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב ד
וּכְאֵבִי נֶעְכָּר׃ 4 חַם־לִבִּי | בְּקִרְבִּי[a] ל. ל. ל. יא[4]
בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִלְשׁוֹנִי׃ ל[5]
5 הוֹדִיעֵנִי יְהוָה | קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִוא ל. ד[6]
אֵדְעָה[a] מֶה־חָדֵל אָנִי׃
6 הִנֵּה טְפָחוֹת | נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ ב. י קמ בסיפ
אַךְ כָּל־[a]הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב[b] סֶלָה[c]׃ ל ומל. ל
7 אַךְ־בְּצֶלֶם | יִתְהַלֵּךְ־אִישׁ י פסוק כל כל ומילה חדה ביניה[7]. ל
אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן[a] יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃ ג[8]
ג. ג. יט[9]. ל

[6] Mm 1514. [7] Cf Okhl II,151 et Mp sub loco. [8] Mm 3533. [9] Mm 3261. [10] Ps 51,16, וחד ותשועתי Jes 46,13. Ps 39 [1] Mm 3267. [2] Mm 132. [3] Mm 62. [4] Mm 2580. [5] וחד הגיגי Ps 5,2. [6] Mm 908. [7] Mm 3316. [8] Mm 10. [9] Mm 1369.

14 [a] pc Mss ישׁמע, frt sic l ‖ [b] S 1 sg ‖ [c] S (suff) 1 sg ‖ **15** [a] tot v frt add ‖ **16** [a–a] nonn Mss וְאִי ת; S *w'njtnj* et exaudivisti me ‖ [b] mlt Mss יהוה ‖ **17** [a] G + *oi ἐχθροί μου* ‖ **20** [a] prp חָנָם ut 35,19 69,5 ‖ **21** [a] mlt Mss ut Q ‖ **Ps 39** [a] numerus > L ‖ **1** [a] mlt Mss T ut Q, K G לידי ‖ **2** [a] G *ἐθέμην*, l frt אָשִׁימָה ‖ [b] S *mn 'wl'* = מֵחָמָס ‖ [c] G *ἐν τῷ συστῆναι*, l בַּעֲמֹד ‖ **3** [a] G(S) *καὶ ἐταπεινώθην*, T *štqjt* tacui ‖ **4** [a] huc tr : ‖ **5** [a] nonn Mss וְאִי cf GS Hier ‖ **6** [a] > mlt Mss S, dl (dttg) ‖ [b] > v 12, frt cj c סלה ‖ [c] > S ‖ **7** [a] l frt הָמוֹן (cf 37,16) vel הוֹגִים (cf Ez 27,33 29,19).

8 וְעַתָּה מַה־קִּוִּיתִי[a] אֲדֹנָי[b] תּוֹחַלְתִּי[c] לְךָ הִיא׃
9 מִכָּל־פְּשָׁעַי[a] הַצִּילֵנִי חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃
10 נֶאֱלַמְתִּי לֹא[a] אֶפְתַּח־פִּי כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ[b]׃
11 הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת[a] יָדְךָ[b] אֲנִי כָלִיתִי׃ ל. ל. ב בסיפ כת י וחר כת א
12 בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֹן יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתָּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ[a] ל. ל[19]. ג. ל
אַךְ הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה[b]׃
13 שִׁמְעָה תְפִלָּתִי יְהוָה וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה ל בטע[11]. יו
אֶל[a]־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ
כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב[b] כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ ג. ז מל
14 הָשַׁע[a] מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃ ב. ג. ג

ג בטע. ד
40 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ מ
2 קַוֹּה קִוִּיתִי[a] יְהוָה וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃
3 וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט[a] הַיָּוֵן
וַיָּקֶם עַל־סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן[b] אֲשֻׁרָי׃ כ[1]. יט פשטין פת ס״פ בסיפ[2]
4 וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ [a]ד
יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃ ו[4] ג מנה מל רב בלישׁ ובסיפ. ב
5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם[a] יְהוָה מִבְטַחוֹ ד בטע[5]. ד[6]. ד[7]
וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃
6 רַבּוֹת עָשִׂיתָ[a] אַתָּה יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ ג חס
וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ[b] אֵין עֲרֹךְ אֵלֶיךָ ג חס. ל חס
אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃ [a]ד
7 זֶבַח וּמִנְחָה לֹא־חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִי עוֹלָה וַחֲטָאָה[a] לֹא שָׁאָלְתָּ׃

[10] וחד תמס Ps 58,9. [11] Mm 3297. Ps 40 [1] Mm 1991. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3360. [4] Mm 1180. [5] Mm 3193. [6] Mm 3257. [7] Mm 2554. [8] Mm 1232.

8 [a] G(S) *ἡ ὑπομονή μου*, l תִּקְוָתִי ‖ [b] mlt Mss יהוה cf G ‖ [c] 2 Mss G ′ת ‖ **9** [a] l פִּשְׁעַי ‖ [b] > G (hpgr?) ‖ **10** [a] 2 Mss Vrs וְלֹא ‖ [b] G *ὁ ποιήσας με* = עֹשַׂנִי? ‖ **11** [a] G *ἀπὸ τῆς ἰσχύος*, l frt מִגְּבוּרַת; S *wmn mḥwt'* et a plaga ‖ [b] 2 Mss S יָדֶיךָ ‖ **12** [a] pc Mss חמדו, prp חֶמְדּוֹ ‖ [b] > S ‖ **13** [a] nonn Mss וְאל ‖ [b] Ms GS ′ת ‖ **14** [a] G *ἄνες* (cf syr *š'* Af'el), S *prwqjnj* pro ה׳ מ (a ישע); prp הָשַׁע ut Hi 14,6 ‖ Ps **40,2** [a] nonn Mss + אֶל־ ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ [b] G α′σ′S pr cop ‖ **5** [a] G(S) *τὸ ὄνομα* = שֵׁם ‖ **6** [a] Ms S יְנוּ־; frt dl m cs ‖ [b] > G ‖ **7** [a] 2 Mss וְחַטָּאת.

8 אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה־בָאתִי
בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃
9 לַעֲשׂוֹת[a]־רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ ג וכל א״ב דכוח
10 בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק ׀ בְּקָהָל רָב לג קמ[9]
הִנֵּה שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה[a] אַתָּה יָדַעְתָּ׃
11 צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי ׀ בְּתוֹךְ לִבִּי [לְקָהָל[a] רָב׃ ד
אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ ל קמ
12 אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי יו״ד ר״פ בסיפ . ג ר״פ[10]
חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ ג[11] ב כת ה וחד כת א
13 כִּי אָפְפוּ־עָלַי ׀ רָעוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר נה בטע ר״פ בסיפ
הִשִּׂיגוּנִי עֲוֹנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת ג[12]
עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ כו
14 רְצֵה יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה[a] לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃
15 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחַד[a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לְסִפּוֹתָהּ[b] ל ומל
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
16 יְשֻׁמּוּ[a] עַל־עֵקֶב[b] בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים[c] לִי הֶאָח ׀ הֶאָח[d]׃ ב וחס . ג . ג[13]
17 יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ[a] ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ[b] ה
יֹאמְרוּ[c] תָּמִיד[d] יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְשׁוּעָתֶךָ׃ ל
18 וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲדֹנָי[a] יַחֲשָׁב לִי[b] ס׳ ר״פ לג מנה בכתיב . ג זוגין[14] . קל[15]
עֶזְרָתִי[c] וּמְפַלְטִי אָתָּה אֱלֹהַי[d] אַל־תְּאַחַר׃ כז מלעיל . ג[16]

41 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ מא י ר״פ
2 אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל[a] בְּיוֹם רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃ ל

[9] Mm 264. [10] Mm 3214. [11] Mm 3412. [12] Mm 213. [13] Mm 2861. [14] Mm 3268. [15] Cf Okbl II,151 et Mp sub loco. [16] Mm 3269.

9 [a] frt cj c 8 m cs ‖ **10** [a] 𝔗 + *'lhj*; tr post צדק ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔗 בְּק׳, 𝔊(𝔖) *ἀπὸ συναγωγῆς* ‖ **14** [a] frt dl m cs ‖ **15** [a] pc Mss יַחְדָּו; > 2 Mss 𝔖 et 35,4 70,3 ‖ [b] > 70,3 ‖ **16** [a] Ms ישבו, 𝔊 *κομισάσθωσαν* = יָשֻׁבוּ? 70,4 יָשׁוּבוּ ‖ [b–b] 𝔊 *παραχρῆμα* ‖ [c] > 𝔗 et 70,4, prb dl ‖ [d] > Ms, prb dl m cs ‖ **17** [a–a] 𝔖 *nḥdwn* = יְשִׂמְחוּ ‖ [b] 𝔊 + *κύριε* ‖ [c] 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 וְי׳ ‖ [d] > Ms, prb dl m cs ‖ **18** [a] 𝔗 mlt Mss יהוה, 70,6 אֱלֹהִים ‖ [b–b] 70,6 melius חוּשָׁה־לִי ‖ [c] 70,6 עֶזְרִי ‖ [d] $\mathfrak{G}^{RL}$ ut 70,6 יהוה ‖ **Ps 41,2** [a] 𝔊 + *καὶ πένητα* cf 𝔗, prb ins וְאֶבְיוֹן m cs.

3 יְהוָה[a] יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ וְיֵאָשֵׁר[b] בָּאָרֶץ[c] וְאַל־תִּתְּנֵהוּ[c] בְּנֶפֶשׁ[d] אֹיְבָיו׃
4 יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ[a] הָפַכְתָּ[b] בְּחָלְיוֹ[c]׃
5 אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃
6 אוֹיְבַי[a] יֹאמְרוּ רַע לִי[b] מָתַי יָמוּת וְאָבַד שְׁמוֹ׃ [וַיְדַבֵּר׃
7 וְאִם־בָּא[a] לִרְאוֹת | שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ[b] יִקְבָּץ־אָוֶן לוֹ יֵצֵא[c] לַחוּץ
8 יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי[a] | יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃
9 דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ[a] וַאֲשֶׁר[b] שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃
10 גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל[a] עָלַי
11 וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה לָהֶם׃ [עָקֵב[ab]׃
12 בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אוֹיְבִי עָלָי׃
13 וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃
14 בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם סו
אָמֵן | וְאָמֵן׃

42 מב
1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃
2 כְּאַיָּל[a] תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם
כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים[b]׃
3 צָמְאָה נַפְשִׁי | לֵאלֹהִים לְאֵל[a] חָי
מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה[b] פְּנֵי[c] אֱלֹהִים׃
4 הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה
בֵּאָמְרָ[a] אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃
5 אֵלֶּה אֶזְכְּרָה | וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי | נַפְשִׁי
כִּי אֶעֱבֹר | [a]בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם[a] עַד־בֵּית אֱלֹהִים

ח בטע ר״פ בסיפ׳ . ל . ואשר ק
ל . ל
ל
יא[2] מל ול ר״פ . [3]o
ל
ל . ב[4]
ל
ד מל[5]
ל ובסיפ . ל גנ ס״פ
ז
סז ר״פ לג בינה בכתיב ורחד מן ד[6] בטע בסיפ . ל
ל . ג ב חס וחד מל[1]
ג ב חס וחד מל[1]
ב . ל
ל . ב
ה ר״פ[2]
ג[a]
ל
ל . ל . ה

Ps 41 [1]Mm 3443. [2]Mm 3365. [3]Cf Mm 824. [4]Mm 3270. [5]Mm 3271. [6]Mm 3221. **Ps 42** [1]Mm 3272. [2]Mm 2522. [3]Mm 1068.

3 [a] frt dttg; dl m cs ‖ [b] mlt Mss ut Q, 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ μακαρίσαι αὐτόν* = וְיַאֲשְׁרֵהוּ ‖ [c–c] l וְלֹא יִתְּ׳ cf 𝔊𝔖 Hier ‖ [d] 𝔊 *εἰς χεῖρας* ‖ **4** [a] prp בִּי– ‖ [b] 𝔊[194](𝔖) *ἔστρεψεν*, l prb יַהֲפֹךְ ‖ [c] prp יְ–, al בַּחֳלוֹתִי ‖ **6** [a] 𝔠 pc Mss וְ׳א ‖ [b] l עָלַי cf 𝔖𝔗 (hpgr) ‖ **7** [a] > 𝔠 ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] > Ms, prb dl m cs ‖ **8** [a] > 2 Mss ‖ **9** [a] l בִּי cf 𝔊 ‖ [b] prp וְאָמְרוּ ‖ **10** [a–a] crrp; 𝔖 *'tnkl 'lj* = עלי עקב, l frt וַעֲקַב (עלי dttg) ‖ [b] prp עֲקֵבָם vel עָקְבָם et tr post 11 ‖ **Ps 42,2** [a] l כְּאַיֶּלֶת (ת hpgr) ‖ [b] 2 Mss 𝔖𝔗 יהוה ‖ **3** [a] > Ms cf 𝔊*𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 וְאֵרָאֶה ‖ [c] 𝔖 + suff 2 sg ‖ **4** [a] pc Mss 𝔖 בְּאָמְרָם ut 11, prb l ‖ **5** [a–a] pc Mss ב׳ אַדִּרִים, 𝔊 *ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς*, 𝔖 *bstrk 'šjn'* in protectione tua forti; l בְּסֹךְ אַדִּיר.

בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה [b]הָמוֹן חוֹגֵּ[b]: ל
6 מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי[a] עָלָי ל
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת[b] פָּנָי[c] 7 וֵאלֹהָי[c]: ג. 1 מל[4]
עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ[d] ל
מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים[e] מֵהַר[f] מִצְעָר[g]: ל. 1[5]
8 תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ ה מל בלישׁ
כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ:
9 יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהוָה | חַסְדּוֹ ה[a]. שׁירו חר מן ב[7]
וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עִמִּי תְּפִלָּה[a] לְאֵל חַיָּי[b]: בלישׁ. ל
10 אוֹמְרָה | לְאֵל סַלְעִי[a] לָמָּה שְׁכַחְתָּנִי[b] ל ומל[8]. ב רפי[9]. ג וגין[10]
לָמָּה[c]־קֹדֵר אֵלֵךְ[d] בְּלַחַץ אוֹיֵב[e]:
11 בְּרֶצַח[a] | בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי ב[11]
בְּאָמְרָם[b] אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהָיִךְ:
12 מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת[a] [b]פָּנַי וֵאלֹהָי[b]: ג
43 1 [a]שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים | וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד ל
מֵאִישׁ[b]־[c]מִרְמָה וְעַוְלָה[c] תְּפַלְּטֵנִי:
2 כִּי־אַתָּה | [a]אֱלֹהֵי מָעוּזִּי[a] לָמָּה זְנַחְתָּנִי ב רפי[1]. ג וגין[2]
לָמָּה[b]־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב[c]:
3 שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתֶּךָ הֵמָּה יַנְחֻנִי[a] ל
יְבִיאוּנִי[b] אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ: יו וכל אל הר הכרמל דכות[3]. ג בלישׁ[4]

[4]Mm 1852. [5]Mm 126. [6]Mm 2309. [7]Mm 3273. [8]וחד ואמרה Gn 46,31. [9]Mm 3274. [10]Mm 509. [11]Mm 2865. Ps 43 [1]Mm 3274. [2]Mm 509. [3]Mm 385. [4]Mm 938.

5 [b–b] 𝔊[BS] *ἤχου ἑορταζόντων* = הֲ֫ חוֹגְגִים ‖ **6/7** [a] 1 c pc Mss 𝔖 ומה־ת׳ ut 12 43,5 ‖ [b] Vrs sg cf 12 43,5, 1 עַת– ‖ [c–c] 1 c pc Mss 𝔊𝔖: פְּנֵי וֵאלֹהֵי cf 12 43,5 ‖ [d] Ms 𝔊[MSR]𝔎 + יהוה, Ms + אֱלֹהַי ‖ [e] Ms וֹן–, 𝔖 *wmn ḫrmwn* ‖ [f] prp הר (מ dttg) ‖ [g] 2 Mss מוער ‖ **9** [a] pc Mss תְּהִלָּה ‖ [b] mlt Mss 𝔖 חי ut 3 ‖ **10** [a] > 𝔖 ‖ [b] 2 Mss זנחתני ut 43,2 ‖ [c] 𝔊[AL] 𝔖𝔙 pr cop cf 43,2[b] ‖ [d] pc Mss אתהלך ut 43,2 ‖ [e] 𝔊*(𝔖 pl) + suff 1 sg ‖ **11** [a] pc Mss σ′ כְּרֹ׳; prp כְּרָקָב ‖ [b] vel בְּאָמְרָם? ‖ **12** [a] Ms 𝔊 θ′𝔖𝔗 עַת– ‖ [b–b] pc Mss 𝔗 פְּנָיו אֵ׳, 2 Mss פְּנָיו וא׳, 𝔊[BS]𝔎 om cop ‖ **Ps 43,1** [a] mlt Mss cj Ps 43 c Ps 42, recte; pc Mss pr לְדָוִד, 𝔊 θ′ pr *ψαλμὸς τῷ Δαυιδ* ‖ [b] pc Mss 𝔖 ומ׳ ‖ [c–c] 𝔊𝔖 invers ‖ **2** [a–a] 1 prb אלהים עזי cf 𝔊𝔗 Hier ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop cf 42,10[c] ‖ [c] ut 42,10[e] ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 יְנַחֲמוּנִי cf 23,4 ‖ [b] pc Mss K[Or] יבואוני; 𝔊𝔖 pr cop.

4 וְאָבֹואָה | אֶל־מִזְבַּח[a] אֱלֹהִים אֶל־אֵל[b] שִׂמְחַת[b] ד[5].ב[6]
גִּילִי[c] וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃ ל[7]
5 מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי
הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עֹוד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת[a] פָּנַי[b] וֵאלֹהָי[b]׃ ג

44 1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל[a]׃ ה בטע
(מז)[a]
2 אֱלֹהִים | בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ ו
פֹּעַל פָּעַלְתָּ בִּימֵיהֶם בִּימֵי[a] קֶדֶם׃ 3 [a]אַתָּה[b] | יָדְךָ[a] יו ר״פ בסיפ
גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ[c] וַתִּטָּעֵם תָּרַע[d] לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ ל.ל
4 כִּי לֹא בְחַרְבָּם יָרָשׁוּ אֶרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָמוֹ נח בטע ר״פ בסיפ. יב[2] קמ וכל אתנח וס״פ
כִּי־יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רִצִּיתָם׃ דכות׳ ב מ׳ ל
5 אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים[a] צַוֵּה[b] יְשׁוּעֹות יַעֲקֹב׃ יו ר״פ בסיפ. ג. ז מל[a]
6 בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ[a] נָבוּס קָמֵינוּ׃
7 כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ נח בטע ר״פ בסיפ. ל[4]
8 כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֵבִישׁוֹתָ׃ ב.ב[5]
9 בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ[a] כָּל־הַיּוֹם וְשִׁמְךָ[b] | לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶּלָה[c]׃
10 אַף[a]־זָנַחְתָּ[b] וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־תֵצֵא[c] בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ ז.[6]ו
11 תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר [a]מִנִּי־צָר[a] וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ[b]׃
12 תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃ ?ו.ז
13 תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְלֹא־הֹון וְלֹא־רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם[a]׃
14 תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ ב מל
15 תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד־רֹאש בַּל־אֻמִּים[a]׃

[5]Mm 209. [6]Mm 2188. [7]Mm 1849. Ps 44 [1]Mm 1234. [2]Mm 49, וחד ורציתם 2 Ch 10,7. [3]Mm 1852. [4]Mm וחד ובקשתי Gn 48,22. [5]Mp sub loco. [6]Mm 2886. [7]Mm 4000.

4 [a] l frt c pc Mss Hier חֲדַ֫ךְ– ‖ [b] l frt c Ms חָתִי– ‖ [c] l אֲגִילָה; 𝔊(𝔖) *τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου* pro ש׳ ג׳ ‖ **5** [a] 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ [b–b] 2 Mss 𝔗 פְּנֵיו אֵ׳ cf 42,6/7.12[b–b] ‖ **Ps 44** [a] numerus > L ‖ **1** [a] 𝔊* + *ψαλμός* = מִזְמוֹר ‖ **2** [a] nonn Mss כִּימֵי ‖ **3** [a–a] l בְּיָדְךָ et cj c 2 ‖ [b] > 𝔊𝔖 ‖ [c] 𝔊 (𝔖) *ἐξωλέθρευσεν* ‖ [d] prp עַרַע (a רעע = רצץ) ‖ **5** [a] 𝔊 *καὶ ὁ θεός μου, α′ θεέ μου* ‖ [b] l מְצַוֵּה cf 𝔊𝔖 ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊𝔖 וּבְ׳ ‖ **9** [a] sic L (accentus); 𝔊 pass, l הֻלַּלְנוּ vel frt הִתְהַ׳ ‖ [b] Ms 𝔊 וּבְשֵׁ׳ ‖ [c] > 𝔖 ‖ **10** [a] Ms אַךְ ‖ [b] nonn Mss 𝔖 זְנַחְתָּנוּ ‖ [c] pc Mss 𝔊^{ARL} + אלהים, ex 60,12 ‖ **11** [a–a] 𝔊 *παρὰ τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν*; > 𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 לָנוּ ‖ **13** [a] 𝔖 Hier sg ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd בִּלְאֹ׳, it 57,10[c] 108,4[c] 149,7[b].

16 כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃
17 מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ ל 8.ב
18 כָּל־זֹאת בָּאָתְנוּ וְלֹא שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ ל.ל.ל
19 לֹא[a]־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט[b] אֲשֻׁרֵינוּ[c] מִנֵּי אָרְחֶךָ׃ ג
20 כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים[a] וַתְּכַס עָלֵינוּ בְּצַלְמָוֶת[b]׃
21 אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל זָר׃ ל
22 הֲלֹא אֱלֹהִים יַחְקָר־זֹאת כִּי־הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃ ב[o]
23 כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה[a]׃ ל.ג.ל[8]
24 עוּרָה | לָמָּה תִישַׁן | אֲדֹנָי[a] הָקִיצָה אַל־[b]תִּזְנַח[c] לָנֶצַח[d]׃ ג[10]
25 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃
26 כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ נוֹ בטע ר״פ בסיפ . ב
27 קוּמָה[a] עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ[b]׃ ג[11]

45 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים[a] לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת[b]׃ ב חס . ב
מה
2 רָחַשׁ לִבִּי | דָּבָר טוֹב אֹמֵר אֲנִי מַעֲשַׂי[a] לְמֶלֶךְ קמ בסיפ ו מנה בטע . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[2]
לְשׁוֹנִי עֵט | סוֹפֵר מָהִיר׃ ג
3 יָפְיְפִיתָ[a] מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ[b] ל
עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים[c] לְעוֹלָם׃
4 חֲגֹר־חַרְבְּךָ עַל־יְרֵכְךָ[a] גִּבּוֹר[b] הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ׃ 5 וַהֲדָרְךָ | צְלַח[bc] ה ג מל וב חס[9]
רְכַב עַל־[d]דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־צֶדֶק[d] כן לבן אשר[4]
וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת[e] יְמִינֶךָ׃ 6 [a]חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים[b] [c]עַמִּים תַּחְתֶּיךָ יִפְּלוּ[e] ג[5]
[']בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ ב מל

[8] Mp sub loco. [9] Hi 11,6. [10] Mm 3119. [11] Mm 3303. Ps 45 [1] Mp sub loco. [2] Mm 958. [3] Mm 3275. [4] Mm 3276. [5] Mm 2225.

19 [a] pc Mss ΘS וְלֹא ‖ [b] Θ(Ⓣ) *καὶ ἐξέκλινας* = וַתֵּט; Θ^{L}(Ⓢ) *καὶ οὐκ ἐξέκλινας* ‖ [c] mlt Mss אשרנו ‖ **20** [a] 1 c pc Mss תנין cf Ⓢ; Θ *κακώσεως* ‖ [b] pc Mss Θ צ׳ ‖ **23** [a] 2 Mss ⓈⓉ לְטִ׳ ‖ **24** [a] mlt Mss יהוה ‖ [b] pc Mss Θσ′Ⓢ וְאַל ‖ [c] Ms תְּשַׁכַּח ‖ [d] > Ⓢ ‖ **27** [a] Θ + *κύριε* ‖ [b] Ms חֲסָדֶיךָ, Θ *τοῦ ὀνόματός σου* ‖ **Ps 45,1** [a] Θ *τῶν ἀλλοιωθησομένων* = שְׁשַׁנִּים ‖ [b] Θσ′ sg, 1 c pc Mss דוּת– vel דַּת– cf α′ *προσφιλίας* ‖ **2** [a] prp יְ– ‖ **3** [a] 1 יָפְיְפִיתָ vel יְפִי יָפְיְתָ; cf Vrs ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd בְּשִׂפְתֶיךָ ‖ [c] 1 יהוה ‖ **4/5** [a] Θσ′ⓈⓉ + suff 2 sg ‖ [b–b] crrp, 1 הֲדַר חֲלָצֶיךָ ‖ [c] huc tr : ‖ [d–d] Ms צ׳ נַת– cf α′Ⓢ, Θ(Ⓣ Hier) *καὶ πραΰτητος καὶ δικαιοσύνης*; 1 frt sol וְצֶדֶק, prp וְעַז הַצֶּדֶק ‖ [e] Θ *θαυμαστῶς* ‖ **6** [a] huc tr [c–c] ‖ [b] Θ + *δυνατέ*, ins הַגִּבּוֹר ‖ [c–c] cf 6[a].

7 כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם[a] וָעֶד שֵׁבֶט מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃
8 אָהַבְתָּ צֶדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע
עַל־כֵּן מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים[a] אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶיךָ[b]׃
9 מֹר־וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת[a] כָּל[b]־בִּגְדֹתֶיךָ
מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי[c] שִׂמְּחוּךָ׃ 10 [a]בְּנוֹת מְלָכִים[a] בִּיקָרוֹתֶיךָ[b] נִצְּבָה[c]
שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם אוֹפִיר[d]׃
11 שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי[a] עַמֵּךְ וּבֵית אָבִיךְ׃
12 וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ[a] יָפְיֵךְ כִּי־הוּא אֲדֹנַיִךְ
וְהִשְׁתַּחֲוִי[c]־לוֹ[b]׃ 13 וּבַת[a]־צֹר וְבִמְנָחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם[b]׃
14 כָּל־כְּבוּדָּה [a]בַת־מֶלֶךְ[a] פְּנִימָה[b] מִמִּשְׁבְּצוֹת[c] זָהָב
לְבוּשָׁהּ׃ 15 [a]לִרְקָמוֹת[b] תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אֲחֲרֶיהָ[c] רֵעוֹתֶיהָ
16 תּוּבַלְנָה[a] בְּשִׂמְחַת וָגִיל תֵּבֹאנָה[b] בְּהֵיכַל [מובאות[c] לָךְ[d]׃
מֶלֶךְ[c]׃
17 תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃
18 אַזְכִּירָה[a] שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר[b] עַל־כֵּן[b] עַמִּים יְהוֹדֻךָ לְעֹלָם וָעֶד[c]׃

46 1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת[a] שִׁיר׃
2 אֱלֹהִים לָנוּ מַחְסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃
3 עַל־כֵּן לֹא־נִירָא בְּהָמִיר[a] אֶרֶץ[b] וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃
4 יֶהֱמוּ יֶחְמְרוּ[a] מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ[b] סֶלָה׃

[6]Mm 1667. [7]Ps 50,7. [8]Mm 3276. [9]Mm 868. [10]Mm 2401. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1501. [13]Mm 717. [14]Mm 3277. [15]תאר שמחות Ps 16,11. [16]Mm 1579. [17]Mm 25. [18]Mm 478. Ps 46 [1]Mm 3046. [2]Mm 3278.

7 [a] pc Mss et var sec Odonem לְעַ cf Gα′θ′ || **8** [a] Ms C יהוה || [b] mlt Mss רֶךָ־ || **9** [a] pc Mss Vrs וק′ || [b] > Ms; G *ἀπό*, σ′ *εἰς* || [c] = מִנִּים cf Sir 39,15 || **10** [a–a] S *brt mlk'*, l בַּת הַמֶּלֶךְ || [b] G *ἐν τῇ τιμῇ σου*, S *bšwbḥ'* in splendore; prp לְקָרְאתֵךְ || [c] huc tr ‸ || [d] G+ *περιβεβλημένη πεποικιλμένη* || **11** [a] pc Mss שׁ || **12** [a] prb dl || [b–b] l frt וְהָ לָךְ– et cj c 13 || [c] G 3 pl || **13** [a] l c Ms בת; G* *θυγατέρες* || [b] C pl; G$^{B\,55}$ K + *τῆς γῆς* || **14** [a–a] prb dl m cs || [b] prp פנינים || [c] G *ἐν κροσσωτοῖς* = בְּמֶשְׁבְּצֹת, S *wmšbt* = מְשֻׁבָּצֹת(ו)? || **15** [a] 15.16 crrp, metrum inc || [b] G cj c 14; S *bqwrbn'* = בְּקִרְבָּנוֹת vel בְּקִרְבָּנִים || [c–c] prb dl || [d] 2 Mss הָ, > G^{min} S; prp הֹלְכֹת (hpgr) || **16** [a] prp תּוֹבֶלְנָה || [b] prp תְּבִיאֶנָה || [c] prb dl || **18** [a] G* *μνησθήσονται* = יַזְכִּירוּ, SC 1 pl || [b–b.c] prb dl alterutrum m cs || **Ps 46,1** [a] pc Mss עַלְמוּת, o εβρ′ *ἀλμωθ*, G *κρυφίων*, σ′ *αἰωνίων* = ע, cf 9,1[a] || **3** [a] G(S) *ἐν τῷ ταράσσεσθαι*, l frt בְּהָמּוֹג vel בְּהָמּוֹג || [b] o εβρ′ (G) *ααρσ* = הָאָ || **4** [a] G σ′S pr cop || [b] ins יהוה צבאות עמנו משגב־לנו אלהי יעקב sec 8.12.

5 נָהָר פְּלָגָיו יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים קְדֹשׁ[a] מִשְׁכְּנֵי[b] עֶלְיוֹן׃ — יא ר״פ וס״פ ג[3]. ב. ג חס
6 אֱלֹהִים בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ[a] אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ — ב
7 הָמ֣וּ גוֹיִם מָ֭טוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ[a] תָּמ֣וֹג אָ֑רֶץ[b]׃ — ד
8 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ[a] אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה[b]׃
9 לְכוּ־חֲזוּ מִפְעֲלוֹת יְהוָה[a] אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃ — כן בטע לבן אשר[4]
10 מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־קְצֵה הָאָרֶץ
קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת[a] יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ — ב
11 הַרְפּוּ וְדָעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ — ל. ל. ב. ב
12 יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ[a] אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה[b]׃

47 מז
1 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ — ה בטע
2 כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים[a] בְּקוֹל רִנָּה׃ — ב
3 כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא[a] מֶלֶךְ גָּדוֹל[b] עַל־כָּל־הָאָרֶץ[c]׃ — ל[1]. ג ב מל וחד חס
4 יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ׃
5 יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ[a] אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה[b]׃ — כתו פסוק את את ומילה חדה ביניהו. ג פת קטן בטע. ט[2]
6 עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שופָר׃
7 זַמְּרוּ אֱלֹהִים[a] זַמֵּרוּ[b] זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ[c]׃ — ב. ב
8 כִּי מֶלֶךְ[a] כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ — נה בטע ר״פ בסיפ
9 מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־[a]גּוֹיִם אֱלֹהִים[b] יָשַׁב | עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ — ל. ב[3]. ה[4]
10 נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ [a]עַם[b] אֱלֹהֵי[a] אַבְרָהָם
כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־[c]אָרֶץ מְאֹד נַעֲלָה[d]׃ — הוֹ ול[5] בליש
— ג[6]. ט פשטין פת ס״פ בסיפ[7]

48 מח
1 שִׁיר מִזְמוֹר[a] לִבְנֵי־קֹרַח׃ — ה
2 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ[a]

[3]Mm 729. [4]Mm 3411. Ps 47 [1]חד וידבר Ps 18,48. [2]Mm 3212. [3]Mm 2261. [4]Mm 87. [5]וחד ונאספו Ps 35,15. [6]Mm 3279. [7]Textus contra Mp, cf Mp sub loco.

5 [a] ο εβρ′ *κοδς* = קֹדֶשׁ cf σ′ *τὸ ἅγιον*; 𝔊 *ἡγίασεν* = קִדֵּשׁ, 𝔖 *qdjšhw* = קָדְשָׁהּ ‖ [b] 𝔊 *τὸ σκήνωμα αὐτοῦ* = מִשְׁכָּנוֹ, 𝔖 *bjt mšrjh d* domus habitaculi ‖ **6** [a] ο εβρ′ *ουεζρα* = וְעֻזָּרָהּ ‖ **7** [a] 2 Mss ק ‖ [b] mlt Mss 𝔊 הָאֵ׳ ‖ **8** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] > 𝔖 ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔊[AL]𝔖 אֱלֹהִים ut 66,5 ‖ **10** [a] 𝔊 *καὶ θυρεούς* = וְעַגָלוֹת cf 𝔗 ‖ **12** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] > 𝔊𝔖 ‖ **Ps 47,2** [a] > pc Mss ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 וְנ׳ ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] pc Mss אֱלֹהִים ‖ **5** [a] 𝔊𝔖 suff 3 sg ‖ [b] > 𝔖 ‖ **7** [a] pc Mss לְאֵ׳, Ms 𝔊 לֵאלֹהֵנוּ ‖ [b] 𝔖 *bšwbh'* in splendore ‖ [c] > 2 Mss 𝔖 ‖ **8** [a] mlt Mss + עַל־ ‖ **9** [a] 2 Mss 𝔊[RA al] + כָּל־ ‖ [b] > Ms, frt dl ‖ **10** [a–a] prp עִם אֱלֹהֵי ‖ [b] 𝔊(𝔖) *μετά* = עִם; l prb עִם עַם (hpgr) ‖ [c] 𝔊 *οἱ κραταιοί*, 𝔖 *'whdnjh d* imperia; prp סָגְנֵי ‖ [d] 𝔊 *ἐπήρθησαν* ‖ **Ps 48,1** [a] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] huc tr :.

הַר־קָדְשׁוֹ׃ 3 יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ ל מל
הַר־צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ ל
4 אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃
5 כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים[a] נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃
6 הֵמָּה רָאוּ כֵּן תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ[a]׃ יט ר״פ1. ל
7 רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם[a] חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ ל
8 בְּרוּחַ[a] קָדִים[b] תְּשַׁבֵּר[c] אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ [אֱלֹהֵינוּ ב2
9 כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ | כֵּן רָאִינוּ [a]בְּעִיר־יְהוָה צְבָאוֹת[a] בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ ד
10 דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ ל
11 כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל[a]־קַצְוֵי־אֶרֶץ ל. ג. ד באחנח3
צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃
12 יִשְׂמַח | הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה[a] בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ[b]׃
13 סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ ל. ב
14 שִׁיתוּ לִבְּכֶם | לְחֵילָהּ[a] פַּסְּגוּ[b] אַרְמְנוֹתֶיהָ ג1. ל
לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃ 15 כִּי זֶה | אֱלֹהִים נח בטע ר״פ בסיפ
אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם[a] וָעֶד הוּא[b] יְנַהֲגֵנוּ ו
עַל־מוּת[c]׃ ב כת תרי מלין5. ג6

ח בטע 49 1 לַמְנַצֵּחַ | לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃
מט
ח 2 שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד[a]׃
3 גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן׃
ו. ל 4 פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת[a] וְהָגְיוֹת[b] לִבִּי תְבוּנוֹת׃
ח 5 אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃

Ps 48 [1]Mm 1497. [2]Ex 14,21. [3]Mm 1234. [4]Mm 2450. [5]Cf Ps 9,1 notulam 2. [6]Mp contra textum, cf Mp sub loco.

5 [a] $\mathfrak{G}^{RLA}$ + *τῆς γῆς* ‖ **6** [a] 2 Mss $\mathfrak{L}$ וְנִ, pc Mss וְנִפְחֲזוּ(וְ); > $\mathfrak{S}$ ‖ **7** [a] > σ′$\mathfrak{S}$ ‖ **8** [a] 1 c pc Mss כְּרוּחַ ‖ [b] $\mathfrak{G}$($\mathfrak{SC}$) *βιαίῳ* ‖ [c] huc tr ‸ ‖ **9** [a–a] prb dl ‖ **11** [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{S}$ Hier $\mathfrak{A}$ עַד ‖ **12** [a] pc Mss $\mathfrak{S}$ וְתָ ‖ [b] Ms $\mathfrak{GS}$ + יהוה ‖ **14** [a] 1 c nonn Mss Vrs ה– ‖ [b] $\mathfrak{GS}$ pr cop; prp פִּקְדוּ ‖ **15** [a] Ms $\mathfrak{G}$ לְעַ ‖ [b] pc Mss וְהוּא ‖ [c–c] mlt Mss עלמות, $\mathfrak{G}$ *εἰς τοὺς αἰῶνας* = עֹלָמוֹת? $\mathfrak{S}$ *l'l mn mwt'* = עַל־מָוֶת cf Hier *in mortem*; l frt עַל־עֲלָמוֹת ut 46,1 et cj c 49,1 ‖ **Ps 49,2** [a] Ms חדל ‖ **4** [a] o εβρ′ *αχαμωθ* = חָכְ? ‖ [b] o εβρ′ *ουαγιθ*.

6 לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי[a] יְסוֹבֵנִי[b]׃ — ה דגש דסמיכ[1] . ל ומל
7 הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃
8 אָח[a] לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה[b] אִישׁ לֹא־[c]יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃ — נ[2] . ל
9 [a]וְיֵקַר[b] פִּדְיוֹן נַפְשָׁם[c] וְחָדַל[d] לְעוֹלָם[a]׃ — ב . ב חד מל וחד חס[3] . ב[4]
10 וְיִחְיֶ־עוֹד לָנֶצַח לֹא[a] יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃ — ג ובסיפ[5]
11 כִּי יִרְאֶה | חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ — נה בטע ר״פ בסיפ
[a]וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים חֵילָם׃
12 קִרְבָּם[a] בָּתֵּימוֹ | לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר וָדֹר — ל . ג חס ול בלישׁ
קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם[b] עֲלֵי אֲדָמוֹת[c]׃ — ל
13 וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין[a] נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ[b]׃ — ט ול ר״פ
14 זֶה דַרְכָּם כִּסְלָ[a]מוֹ וְאַחֲרֵיהֶם[b] | בְּפִיהֶם[c] יִרְצוּ[d] סֶלָה׃ — ל בסיפ . ד[6]
15 [a]כַּצֹּאן | [b]לִשְׁאוֹל שַׁתּוּ[b] מָוֶת יִרְעֵם[c] וַיִּרְדּוּ[d] [e]בָם יְשָׁרִים[e] | לַבֹּקֶר[f] — ב . ג[7] . ב[8]
וְצִירָם[g] לְבַלּוֹת[h] שְׁאוֹל[i] מִזְּבֻל[k] לוֹ׃ — וצורם[9] . ל . ב
16 אַךְ־[10]אֱלֹהִים יִפְדֶּה נַפְשִׁי[a] מִיַּד־שְׁאוֹל כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה׃ — ב[10]
17 אַל־תִּירָא כִּי־יַעְשַׁר אִישׁ כִּי־יִרְבֶּה[a] כְּבוֹד בֵּיתוֹ׃ — ל חס
18 כִּי לֹא בְמוֹתוֹ יִקַּח הַכֹּל לֹא[a]־יֵרֵד אַחֲרָיו כְּבוֹדוֹ׃ — נה בטע ר״פ בסיפ
19 כִּי־נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ[a] וְיוֹדְךָ[b] כִּי־תֵיטִיב לָךְ[c]׃ — ס
20 תָּבוֹא[a] עַד־דּוֹר אֲבוֹתָיו עַד־נֶצַח לֹא יִרְאוּ[b]־אוֹר׃ — ג מל[11] . ג[12] כת כן ב מנה בלישׁ
21 אָדָם[a] בִּיקָר וְלֹא[b] יָבִין[c] נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ[d]׃ — ג[13]

Ps 49 [1]Mm 3274. [2]Nu 18,15. [3]Mm 3280. [4]Nu 9,13 [5]Mm 3281. [6]Mm 3282. [7]Mm 3007. [8]Neh 9,28. [9]Mm 832. [10]Mm 3283. [11]Mm 4240. [12]Mm 3284. [13]Mm 3487.

6 [a] o εβρ′ *ακοββαι* = עֲקֵבַי; prp עֹקְבִי ‖ [b] o εβρ′ *ισοββουνι* = יְ֫סֹבֵנִי ‖ **8** [a] l c pc Mss אַךְ ‖ [b] l frt יִפָּדֶה ‖ [c] mlt Mss וְלֹא ‖ **9** [a–a] prb gl ‖ [b] G *καὶ τὴν τιμήν* = וְיֵקַר cf o εβρ′; S *jḳjr hw* = (וְ)יָקָר ‖ [c] l נפשׁוֹ cf G ‖ [d] o εβρ′ *ιεδαλ* = יֶחְדַּל ‖ **10** [a] mlt Mss וְלֹא ‖ **11** [a–a] prb cj c 12 ‖ **12** [a] l קִבְרָם (cf GSC) vel קִבְרֵיהֶם ‖ [b] l שׁמותם cf Vrs ‖ [c] Ms G θ′ אַדְמוֹתָם ‖ **13** [a] G(S) *συνῆκεν* cf 21 ‖ [b] pc Mss נִדְמָה, G(S Hier) *καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς* ‖ **14** [a] G(S) *σκάνδαλον* ‖ [b] C *wbswphwn* = וְאַחֲרִיתָם? frt l וְאַרְחוֹתָם cf Hi 8,13 ‖ [c] 2 Mss Hier בְּפִ֫ימוֹ; prp בְּלֹחֲם ‖ [d] α′ (Hier) *δραμοῦνται* = יָרֻצוּ cf o εβρ′ *ιαροσου* (?) ‖ **15** [a] crrp ‖ [b–b] l frt לִ֫שְׁחָה vel לִ֫שְׁבוּ et tr post יִרְעֵם ‖ [c] cf [b–b] ‖ [d] prp וְיִרְדְּוּ vel וְיֵרְדוּ ‖ [e–e] prp בַּמִּישָׁרִים vel בְּשָׂרָם ‖ [f] prp לַקֶּ֫בֶר vel לְרִקְבָּ֫ב ‖ [g] mlt Mss ut Q, K וְצִי, G *καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν*, S *wṣwrthwn* = וְצוּרָתָם; prp וְיִצְרָם vel יְצוּרָם ‖ [h] pc Mss לכלות; prp לְבָלוֹת ‖ [i–i] G(S) *ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν*, G^{AL}(S) + *ἐξώσθησαν*; prp זְבוּל לָמוֹ ‖ [k] mlt Mss ז sine dagesch ‖ **16** [a] huc tr ׃ ‖ **17** [a] cf 2,2[b] ‖ **18** [a] nonn Mss G וְלֹא ‖ **19** [a] 2 Mss יְבוֹרַךְ, G *εὐλογηθήσεται* = תְּבֹרַךְ ‖ [b] l c Ms יְךָ֫ cf GS ‖ [c] l c pc Mss GS לוֹ ‖ **20** [a] S *wtmtjwhj* et perduces eum; prb l יָבוֹא ‖ [b] l c 2 Mss GS יִרְאֶה ‖ **21** [a] pc Mss G^{SRL} וְאִ֫ ‖ [b] 2 Mss Vrs לא, pc Mss בַּל ‖ [c] pc Mss ילין ut 13 ‖ [d] cf 13[b].

50 לְאָסָף מִזְמוֹר 1 [מִבְנָאוֹ׃

אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דִּבֶּר וַיִּקְרָא־אֶרֶץ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־[a]
מְבוֹאָהּ׃ 2 מִצִּיּוֹן מִכְלַל־יֹפִי אֱלֹהִים הוֹפִיעַ׃ 3 יָבֹא אֱלֹהֵינוּ[a] וְאַל־יֶחֱרַשׁ
אֵשׁ לְפָנָיו תֹּאכֵל וּסְבִיבָיו נִשְׂעֲרָה[b] מְאֹד׃
4 יִקְרָא אֶל־הַשָּׁמַיִם מֵעָל[a] וְאֶל־הָאָרֶץ לָדִין עַמּוֹ׃
5 אִסְפוּ־לִי[a] חֲסִידָי[b] כֹּרְתֵי בְרִיתִי[a] עֲלֵי־זָבַח׃
6 וַיַּגִּידוּ[c] שָׁמַיִם צִדְקוֹ כִּי־אֱלֹהִים[b] שֹׁפֵט הוּא סֶלָה׃
7 שְׁמָעָה עַמִּי וַאֲדַבְּרָה יִשְׂרָאֵל וְאָעִידָה בָּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ
אָנֹכִי׃ 8 לֹא עַל־זִבְחֶיךָ אוֹכִיחֶךָ וְעוֹלֹתֶיךָ לְנֶגְדִּי תָמִיד׃ [
9 לֹא־אֶקַּח מִבֵּיתְךָ פָּר מִמִּכְלְאוֹתֶיךָ עַתּוּדִים׃
10 כִּי־לִי כָל־חַיְתוֹ־יָעַר בְּהֵמוֹת[a] בְּהַרְרֵי־אֶלֶף[a]׃
11 יָדַעְתִּי כָּל־עוֹף הָרִים[a] וְזִיז[b] שָׂדַי עִמָּדִי׃
12 אִם־אֶרְעַב לֹא־אֹמַר לָךְ כִּי־לִי תֵבֵל וּמְלֹאָהּ׃
13 הַאוֹכַל בְּשַׂר אַבִּירִים וְדַם עַתּוּדִים אֶשְׁתֶּה׃
14 זְבַח לֵאלֹהִים תּוֹדָה וְשַׁלֵּם לְעֶלְיוֹן נְדָרֶיךָ׃
15 וְקָרְאֵנִי בְּיוֹם צָרָה אֲחַלֶּצְךָ[a] וְתְכַבְּדֶנְנִי[b]׃
16 וְלָרָשָׁע[a] אָמַר אֱלֹהִים[a]
מַה־לְּךָ לְסַפֵּר[b] חֻקָּי וַתִּשָּׂא בְרִיתִי עַל־פִּיךָ׃
17 וְאַתָּה שָׂנֵאתָ מוּסָר וַתַּשְׁלֵךְ דְּבָרַי אֲחֹרֶיךָ׃
18 אִם־רָאִיתָ גַנָּב וַתִּרֶץ[a] עִמּוֹ וְעִם מְנָאֲפִים[b] חֶלְקֶךָ׃
19 פִּיךָ שָׁלַחְתָּ בְרָעָה וּלְשׁוֹנְךָ תַּצְמִיד מִרְמָה׃
20 תֵּשֵׁב[a] בְּאָחִיךָ תְדַבֵּר בְּבֶן[b]־אִמְּךָ תִּתֵּן־דֹּפִי׃

Ps 50 [1] Mm 1368. [2] Mm 3372. [3] Mm 3357. [4] Mm 787. [5] Mm 1923. [6] Mm 362. [7] Mm 2215. [8] Mm 565. [9] Mm 1232. [10] Mm 1230. [11] Ps 45,8. [12] Mm 3285. [13] וחד ממכלאת Ps 78,70. [14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 3713. [16] Mm 19. [17] Mm 139.

Ps 50,1 [a] nonn Mss 𝔊𝔖[A] ועד ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 ים־ ‖ [b] mlt Mss נסע ‖ **4** [a] id Gn 27,39 49,25; 1 c Ms מִמַּעַל ‖ **5** [a] 𝔊𝔖 suff 3 sg ‖ [b] 𝔊𝔖𝔗 דיו־ ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἀναγγελοῦσιν* = וְיַ ‖ [b–b] l אלהי משפט ut Sir 35,15 cf Ms אלהי ‖ **10** [a–a] 𝔊(𝔖) *ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ βόες*; prp בַּהֲרֵי א׳ vel ב׳ אֵל ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *τοῦ οὐρανοῦ*, l שָׁמַיִם vel מָרוֹם ‖ [b] pc Mss וזיו cf 80,14[b]; 𝔊 *καὶ ὡραιότης*, 𝔖 *whjwt'* et animalia ‖ **15** [a] 𝔊 pr cop ‖ [b] 𝔊 (Hier) + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **16** [a–a] frt gl ‖ [b] 𝔖 *wlktb'* = וּלְסַפֵּר ‖ **18** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *συνέτρεχες* = וַתָּרֶץ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) + *ἐτίθεις* = שַׂמְתָּ ‖ **20** [a] prp בִּשְׁתָּ ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 וּבְבֶן.

21 אֲלָה עָשִׂיתָ | וַהֲחֲרַשְׁתִּי דִּמִּיתָ הֱיוֹת[a]־אֶהְיֶה כָּמוֹךָ ל . ל
אוֹכִיחֲךָ וְאֶעֶרְכָה[b] לְעֵינֶיךָ[c] :
22 בִּינוּ־נָא זֹאת[a] שֹׁכְחֵי אֱלוֹהַּ פֶּן־אֶטְרֹף[b] וְאֵין מַצִּיל : ל
23 זֹבֵחַ תּוֹדָה יְכַבְּדָנְנִי וְשָׂם דֶּרֶךְ[a] אַרְאֶנּוּ[b] בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים[b] : ח[18] . ב . ל

51 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : 2 בְּבוֹא־אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא ל[1] ר״פ . ט מל[1] . כן בטע לבן אשר[2]
נא אֶל־בַּת־שָׁבַע :
3 חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ[a] כְּרֹב[b] רַחֲמֶיךָ מְחֵה פְשָׁעָי[c] : ב . ח
4 הֶרֶב[a] כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי : הרב[a] חד מן ב[a] בליש . ל
5 כִּי־פְשָׁעַי[a] אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי[b] תָמִיד :
6 לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי סו
לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ[a] תִּזְכֶּה[b] בְשָׁפְטֶךָ[c] : ו . ל . ל
7 הֵן־בְּעָוֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי : ד[4] מל בליש וחד מן יא[5] כתיב תרי ו . ג מל[6]
8 הֵן־אֱמֶת חָפַצְתָּ בַּטֻּחוֹת[a] וּבְסָתֻם חָכְמָה[b] תודיעני[c] :
9 תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין : ל . ל
10 תַּשְׁמִיעֵנִי[a] שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ : ל . ב חד כת י וחד כת א
11 הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחַטָּאָי וְכָל־עֲוֹנֹתַי מְחֵה : ל[7]
12 לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי : ל . יא[8] . יא[9]
13 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי : כו ר״פ אל אל[10] . י
14 הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי : ג[11]
15 אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ[a] וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ : ד[12]
16 הַצִּילֵנִי מִדָּמִים[a] | אֱלֹהִים[b] אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי[b] תְּרַנֵּן[c] לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ : ב[13]

[18] Mm 224. **Ps 51** [1] Mm 2069. [2] Mm 3411. [3] Mm 1522. [4] Mm 4100. [5] Mm 648. [6] Mm 3591. [7] Mp sub loco. [8] Mm 3286. [9] Mm 2580. [10] Mm 3261. [11] Mm 1468. [12] Mm 2210. [13] Ps 38,23, וחד ותשועתי Jes 46,13.

21 [a] G θ′(S) *ἀνομίαν* = הַוּת ; l frt הֱיוֹ ‖ [b] S *w'sdwr 'njn* = ‏ֶ֫ךָ, frt 1 ‖ [c] 2 Mss G לְפָנֶיךָ ‖ **22** [a] > pc Mss ‖ [b] Ms GS יִטְרֹף ut 7,3 ‖ **23** [a–a] pc Mss GS ד׳ ושם; prp ד׳ וְתָם (cf Prv 10,29 13,6) vel שֹׁמֵר דַּרְכִּי ‖ [b–b] S[W] *dpwrqnh* = יְשָׁעוֹ (cj c דרך); prp יְשָׁעַי vel בְּיִשְׁעַי ‖ **Ps 51,3** [a] 2 Mss בְּחַ, pc Mss כַּחֲסָדֶיךָ, G *κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου* ‖ [b] GS pr cop ‖ [c] G sg, it 5[a] ‖ **4** [a] mlt Mss ut Q; l c K הַרְבֵּה cf Vrs ‖ **5** [a] cf 3[c] ‖ [b] pc Mss לְ׳ ‖ **6** [a] mlt Mss Gσ′ בְּדָבָרֶיךָ ‖ [b] GS Hier pr cop ‖ [c] G pass = בְּׁ (בְּהֵשָׁ) ‖ **8** [a] G cj c sq; > S ‖ [b] GS (+ suff 2 sg) cj c ובסתם ‖ **10** [a] S *'sb'jnj* = תַּשְׁבִּיעֵנִי ‖ **15** [a] nonn Mss S דַּרְכְּךָ ‖ **16** [a] Ms S מִדָּם ‖ [b–b] prb dl m cs ‖ [c] SV pr cop.

17 אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

18 כִּי | לֹא[a]־תַחְפֹּץ זֶבַח[b] וְאֶתְּנָה[c] עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃ [תִּבְזֶה[d]׃

19 זִבְחֵי[a] אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר[b] וְנִדְכֶּה[c] אֱלֹהִים לֹא

20 הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה[a] חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם׃

21 אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק[a] עוֹלָה וְכָלִיל[a] אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים׃

52 1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ 2 בְּבֹא | דוֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֶּד לְשָׁאוּל
וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ[a]׃

3 מַה־תִּתְהַלֵּל בָּרָעָה הַגִּבּוֹר[a] חֶסֶד[o] אֵל[a] כָּל־הַיּוֹם׃

4 הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ[a] עֹשֵׂה רְמִיָּה׃

5 אָהַבְתָּ רָע מִטּוֹב שֶׁקֶר | מְדַבֶּר[a] צֶדֶק סֶלָה׃

6 אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי[a]־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה[b]׃

7 גַּם־אֵל יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ[a] וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל
וְשֶׁרֶשְׁךָ[b] מֵאֶרֶץ חַיִּים סֶלָה׃

8 וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ[a] וְעָלָיו יִשְׂחֲקוּ[b]׃

9 הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ
וַיִּבְטַח[a] בְּרֹב עָשְׁרוֹ[a] יָעֹז[b] בְּהַוָּתוֹ[c]׃

10 וַאֲנִי | כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים
בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד־אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃

11 אוֹדְךָ[a] לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ
וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ[b] כִּי־טוֹב[b] נֶגֶד חֲסִידֶיךָ[c]׃

53 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת[a] מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃

2 אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים

[14]Gn 30,28. [15]Mm 2893. [16]Mm 2299. [17]Dt 33,10. Ps 52 [1]Mm 2069. [2]Mm 615. [3]Mm 660. [4]Mm 1180. [5]Mm 3287. [6] וחד וַאֲקַוֶּה Ps 69,21. Ps 53 [1]Mm 203.

יא בטע ר״פ בשלש ספרים . ב[14]

ח[15] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ג[16] מל

ב[17]

ט מל[1]

ל

ל

ח[2]

ל בטע

ד[3]

ג . ג . ג[4] ג מנה מל וב בלישׁ ובכתיב . ז

ב

ג ב חס וחד מל

ס[5] ר״פ לג מנה בכתיב . ב

ל . ו

ד[6]

ד[1]

אמירה פלוני בלבו ו . יו מ״פ אין אין

18 [a] G *εἰ* = לֹא ‖ [b] huc tr ‖ [c] l ואתנה ‖ **19** [a] l prb זבחי ‖ [b] > S, prb dl ‖ [c] S om cop, prb l נִ ‖ [d] GS 3 sg ‖ **20** [a] l c 2 Mss S וְתִ cf G ‖ **21** [a–a] frt gl ‖ **Ps 52,2** [a] 2 Mss G אֲבִי ‖ **3** [a–a] G *ἀνομίαν* = חָמָס; l אֵל־חֶסֶ(י)ד cf S ‖ **4** [a–a] prb dl m cs ‖ **5** [a] l frt מְדַבֵּר ‖ **6** [a] S *dmmlljn* = דִּ ‖ [b] pc Mss רְמִיָּה ut 120,2.3 ‖ **7** [a] α′ (Hier) *πτοήσει σε* cf C; l frt יְחִתְּךָ ‖ [b] G *καὶ τὸ ῥίζωμά σου* = וְשָׁרְ ‖ **8** [a] pc Mss S וְיִשְׁמְחוּ, frt l ‖ [b–b] S *wnsbrwn bmrj'* et sperabunt in Domino ‖ **9** [a–a] C *b'wtrjh* = בְּעָשְׁרוֹ ‖ [b] GS pr cop ‖ [c] S(C) *bqnjnh* = בְּהוֹנוֹ ‖ **11** [a] ins יהוה cf C ‖ [b–b] S *ldrdrjn* = לְדוֹר דּוֹרִים ‖ [c] mlt Mss דְּךָ– ‖ **Ps 53,1** [a] α′(σ′θ′ Hier) *χορείᾳ* = מְחֹלֶת.

הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ[a] עָוֶל[b] אֵין[c] עֹשֵׂה־טוֹב׃ ל
3 אֱלֹהִים מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי אָדָם
לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃ ב²
4 כֻּלּוֹ[a] סָג[b] יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ ל. ב
אֵין[c] עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם־אֶחָד׃ [קְרָאוֹ׃ יו מ״פ אין²
5 הֲלֹא יָדְעוּ[a] פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ[b] לֶחֶם אֱלֹהִים[c] לֹא
6 שָׁם ׀ פָּחֲדוּ־פָחַד [a]לֹא־הָיָה פָּחַד[a]
כִּי־אֱלֹהִים[b] פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנְפֶךָ[c] ב³. ל
הֲבִשֹׁתָה[d] כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם[e]׃ ל כת כן
7 מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעוֹת[a] יִשְׂרָאֵל ו חס בלישׁ²
בְּשׁוּב אֱלֹהִים[b] שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח[c] יִשְׂרָאֵל׃ ל

54 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ 2 בְּבוֹא הַזִּיפִים וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל ל מל
נד הֲלֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ יו¹
3 אֱלֹהִים בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ תְדִינֵנִי׃ ז בטע ר״פ בסיפ²
4 אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ [לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ ז בטע ר״פ בסיפ². יו
5 כִּי זָרִים[a] ׀ קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים נה בטע ר״פ בסיפ
לנגדם
6 הִנֵּה אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי[a] בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ ל
ישיב ק חד מן ג³ כת כן וחד מן כל⁴ בלישׁ. ב⁵.
7 יָשֹׁב[a] הָרַע לִשֹׁרְרָי בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם[b]׃ ג חס בלישׁ⁶
8 בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִׁמְךָ יְהוָה[a] כִּי־טוֹב׃
9 כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃ ג ב מל וחד חס. כט⁷

55 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃
נה 2 הַאֲזִינָה אֱלֹהִים תְּפִלָּתִי וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃ יו. ל. ב

[2]Mp sub loco. [3]Ps 112,9, וחד בזר Ps 68,31. Ps 54 [1]Mm 1678. [2]Mm 3288. [3]Mm 3289. [4]Mm 1685. [5]Mm 3290. [6]Mm 3291. [7]Mm 2501.

2 [a] mlt Mss 𝔗 et 14,1 ה׳ ‖ [b] pc Mss et 14,1 עֲלִילָה, Ms עָוֹן ‖ [c] 2 Mss 𝔖𝔄 וְאֵין ‖ 4 [a] 𝔊 ut 14,3 הַכֹּל ‖ [b] Ms 𝔗 et 14,3 סָר ‖ [c] Ms 𝔖 וְאֵין ‖ 5 [a] Ms 𝔊 יְ; mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 et 14,4 + כָּל־ ‖ [b] 𝔊(𝔖) *βρώσει* = אֹכֶל ‖ [c] nonn Mss יהוה ‖ 6 [a–a] > pc Mss ‖ [b] 2 Mss יהוה ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ἀνθρωπαρέσκων*; l prb חָנֵף ‖ [d] 𝔊(𝔖) *κατησχύνθησαν* ‖ [e] nonn Mss add eadem vb ut 14,6 ‖ 7 [a] mlt Mss 𝔊𝔖 Hier et 14,7 יְשׁוּעַת ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 et 14,7 יהוה ‖ [c] 𝔊𝔖 pr cop ‖ Ps 54,5 [a] 1 c mlt Mss 𝔗 זֵדִים ut 86,14 ‖ 6 [a] nonn Mss יהוה ‖ 7 [a] 1 יָשֹׁב cf 𝔗; mlt Mss 𝔊 ut Q, 𝔖 *'jt'* = הָשִׁיבָה ‖ [b] prb m cs huc tr יהוה ex 8 ‖ 8 [a] > pc Mss $\mathfrak{G}^{B}$ cf 7 [b].

3 הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד[a] בְּשִׂיחִי
וְאָהֳמָה[b]׃ 4 מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי[a] עָקַת רָשָׁע
כִּי־יָמִיטוּ[b] עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃
5 לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימֹוֹת[b] מָוֶת נָפְלוּ[b] עָלָי׃
6 יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַלָּצוּת׃
7 וָאֹמַר מִי־יִתֶּן־לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃
8 הִנֵּה אַרְחִיק נָדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃
9 אָחִישָׁה מִפַּלֵּט[a] לִי מֵרוּחַ סוֹעָה מִסָּעַר[b]׃
10 בַּלַּע[a] אֲדֹנָי[ab] פַּלַּג[c] לְשׁוֹנָם
כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב בָּעִיר׃
11 יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ[a] עַל־חוֹמֹתֶיהָ
וְאָוֶן וְעָמָל בְּקִרְבָּהּ׃ 12 הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ[a]
וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃
13 כִּי לֹא[a]־אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי[b] וְאֶשָּׂא[c]
לֹא[d]־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃
14 וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃
15 אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית[e] אֱלֹהִים
נְהַלֵּךְ[a] בְּרִגֶשׁ׃ 16 יַשְׁמָוֶת[a] עֲלֵימוֹ[b]
יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־רָעוֹת בְּמְגוּרָם[c] בְּקִרְבָּם[d]׃
17 אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי[a]׃

לי
ל. ל
ל כת כן[2]. ב. ל
יא[3]. ל ומל
ד
ב. ב[4]. ל. ל
ל וחס
ל. ל וחס
ל. ל
ד
ל וכת כן
ב[5]. ו[6]. ב חס בליש. ה[7]
נה בטע ר״פ בסיפ. ב
ב. ל. לי
ל. ל. ל
בֹ
ישי מרת חד מן ה[9] כת ן מילה חדה וקו תרי וחד מן ה ישיא ב מל וג חס בליש ה[10]

Ps 55 [1] Mp sub loco. [2] Mm 839. [3] Mm 2580. [4] Mm 3292. [5] Mm 2555. [6] Mm 3293. [7] Mm 3127. [8] Mm 3287. [9] Mm 214 contra textum, ישי pro ישיא plen. [10] Mm 2743.

Ps 55,3 [a] G *ἐλυπήθην*, σ′ *κατηνέχθην*, Hier *humiliatus sum*; l frt אוּרַד (a רדד) vel אֹבֵד ‖ [b] G(σ′ Hier) *ἐταράχθην*; l frt וְאֶהֱמָה vel וְאֶהֱמֶה (a הום) et cj c 4 ‖ **4** [a] GS pr cop ‖ [b] σ′ *ἐπέρριψαν*; prp יָטוּ (cf G *ἐξέκλιναν*, S *ṣlw*) vel יָעִיטוּ vel יַמְטִירוּ ‖ **5** [a] S *wnplt bj dḥlt' wksjwnj ṭllj mwt'* et cecidit in me pavor et operuerunt me umbrae mortis ‖ [b] G sg ‖ **9** [a–a] G *προσδεχόμην τὸν σώζοντα* (it S, sed pr cop) = מְפַלֵּט(וֹ)? ‖ [b–b] G *ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταιγίδος* = מִצְּעָרָה וְסָעַר; l סְעָרָה (סעה dttg) cf S ‖ **10** [a–a] prp בְּלַע גְּרוֹנָם ‖ [b] mlt Mss יהוה; C + *'sthwn*, ins עֲצָתָם ‖ [c] S *hwpk'* conversationem, prp פֶּלֶג ‖ **11** [a] G sg ‖ **12** [a] > GS; l frt בְּתוֹכָהּ vel בְּשׁוּקֶיהָ; huc tr : ‖ **13** [a] G *εἰ* cf 51,18[a] ‖ [b–b] l prb אוֹרְבִי חֵרְפֵנִי cf S ‖ [c] prb exc vb ‖ [d] G *καὶ εἰ* cf [a] ‖ **15** [a–a] G(S) *ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ*; prp יַחְדָּו נַהֲלֹךְ vel יְהַלְּכוּ et בְּרֶגֶשׁ vel בְּרֶעַשׁ; al trp 21 – 23 post 15 ‖ **16** [a–a] prb cj c 15bβ ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q (ישי = ישיא), sic l ‖ [c] > S ‖ [d] prb dl ‖ **17** [a] G *εἰσήκουσέν μου* = יִשְׁמַעֵנִי.

18 עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה ל
וַיִּשְׁמַע[a] קוֹלִי׃ 19 פָּדָה[a] בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי
מִקְּרָב[b]־לִי כִּי־בְרַבִּים[c] הָיוּ עִמָּדִי׃ ל
20 יִשְׁמַע[a] | אֵל | וַיְעַנֵּם[b] וְיֹשֵׁב[ab] קֶדֶם סֶלָה[c] ל . ב חד חס וחד מל[11]
אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃
21 שָׁלַח[a] יָדָיו[b] בְּשִׁלְּמָיו[c] חִלֵּל[d] בְּרִיתוֹ׃
22 חָלְקוּ[a] | מַחְמָאֹת[b] פִּיהוּ[c] וְקֶרֶב־לִבּוֹ[d] ב . ג קמ וכל אתנח
רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה פְתִיחוֹת׃ וס״פ דכות[12] ט פשטין פת ס״פ בסיפ[13] . ל כת כן[14]
23 הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה | יְהָבְךָ[a] וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לא[15] . ל
לֹא־יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃
24 וְאַתָּה אֱלֹהִים | תוֹרִדֵם | לִבְאֵר[a] שַׁחַת ה ול בליש . ל משנין בטע
אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם ח[16]
וַאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ׃[b]

56 1 לַמְנַצֵּחַ | [a]עַל־יוֹנַת אֵלֶם[b] רְחֹקִים[a] לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז אֹתוֹ ל בטע . ב . ד . כד[1] מל
פְּלִשְׁתִּים בְּגַת׃ ה מנה בכתיב
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים[a] כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ[a] כָּל־הַיּוֹם לוֹחֵם יְלָחֲצֵנִי׃ ג
3 שָׁאֲפוּ[b] שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם[a] כִּי־רַבִּים לֹחֲמִים[c] לִי מָרוֹם[cd]׃
4 יוֹם[b] אִירָא[a] אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃ 5 בֵּאלֹהִים[a] אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ[a] ב
בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה בָשָׂר לִי׃

[11] Mm 3294. [12] Mm 3851. [13] Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [14] Mm 839. [15] Mm 486. [16] Mm 3127.
Ps 56 [1] Mp contra textum, cf Mp sub loco.

18 [a] Ms Ś וְאַשְׁמַע ‖ **19** [a] G *λυτρώσεται* = יִפְדֶּה, Ś *pšh* = פְּדֵה ‖ [b] G *ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων*, 1 frt מִקְרֵבִים ‖ [c] Ś *bḥrjn'* in contentione; 1 frt בְּרָבִים ‖ **20** [a–a] prp יִשְׁמַעְאֵל cf Gn 36,5 ‖ [b–b] G(Ś) *καὶ ταπεινώσει αὐτούς, ὁ ὑπάρχων* = וְיַעֲנֵמוֹ יֹשֵׁב? ‖ [c] prp כְּלֵה ‖ **21** [a] cf 15[a–a] ‖ [b] Ś pl ‖ [c] nonn Mss G ידו ‖ [d] G *ἐν τῷ ἀποδιδόναι* = בְּשַׁלְּמוֹ? Ś *'l qrjbh*; 1 בְּשִׁלְמוֹ ‖ [e] Gσ′Ś pl ‖ **22** [a] 1 חלק ‖ [b] 2 Mss מֵחֲמָאוֹת; σ′ *βουτύρου* cf Hier T, 1 מֵחֲמָאָה ‖ [c] G(Ś) *τοῦ προσώπου αὐτοῦ* = פָּנָיו ‖ [d] 1 frt בְּלִבּוֹ (ב hpgr) ‖ **23** [a] α′σ′ε′ *ἀγαπήσει σε* = יְחָבְבֶךָ? Hier *caritatem tuam*, T *sjbrk* spem tuam ‖ **24** [a] Ś *lgwb'*, 1 לְבוֹר (לְבֹאר) ‖ [b] G + *κύριε* ‖ Ps **56,1** [a–a] G *ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μεμακρυμμένου* ‖ [b] 1 frt אֵלִים cf G (Hier *muta* = אֵלֶם) ‖ **2** [a–a] et **3** [a–a] dupl? prp pro 2.3 חׄ אׄ כִּי־שַׁאֲפוּנִי שׁוֹרְרַי כָּל־הַ׳ הַצַּיְלֵנִי כִּי־רַ׳ לִ׳ לִי מְמָּ׳ ‖ [b] G *κατεπάτησάν με* ‖ [c–c] Ś *'ttrjmw 'lj* exaltati sunt super me ‖ [d] G *ἀπὸ ὕψους* = מְמָּ׳; prb dl m cs ‖ **4** [a–a] gl? prb dl ‖ [b] prp בְּיוֹם cf 10 ‖ **5** [a] G *τοὺς λόγους μου* = דִּבְרֵי; > Ś.

6 כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי[a] יְעַצְּבוּ[b] עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם [נַפְשִׁי[c]:
לָרָע: 7 יָגוּרוּ[a] | וְיִצְפֹּנוּ[b] הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ
8 עַל־אָוֶן[a] פַּלֵּט־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים | הוֹרֵד אֱלֹהִים:
9 נָדִי[a] סָפַרְתָּה אָתָּה שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ[a] [b]הֲלֹא בְסִפְרָתֶךָ[b]:
10 אָז[a] יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר [b]בְּיוֹם אֶקְרָא[bc]
זֶה יָדַעְתִּי כִּי־אֱלֹהִים לִי:
11 בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר[a] [b]בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר[ba]:
12 בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי:
13 עָלַי אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדֹת לָךְ:
14 כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת[a] הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי[a]
לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים [b]בְּאוֹר[b] הַחַיִּים:

57 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי[a]־שָׁאוּל בַּמְּעָרָה:
2 חָנֵּנִי אֱלֹהִים | חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסְיָה נַפְשִׁי
וּבְצֵל־כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה [a]עַד יַעֲבָר[a] הַוּוֹת:
3 אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן לָאֵל גֹּמֵר עָלָי:
4 יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם | וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי[a] סֶלָה
יִשְׁלַח אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ: 5 נַפְשִׁי[a] |
בְּתוֹךְ[b] לְבָאִם[c] אֶשְׁכְּבָה [d]לֹהֲטִים בְּנֵי־אָדָם
שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חַדָּה:
6 רוּמָה עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל[a] כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ:
7 רֶשֶׁת | הֵכִינוּ לִפְעָמַי[a] כָּפַף[b] נַפְשִׁי[a]
כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ[c] בְּתוֹכָהּ סֶלָה:

[2]Mm 832. [3]Mm 604. [4]Mm 1619. [5]Mm 3365. Ps 57 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2400. [3]Mm 3046. [4]Nu 11, 33. [5]Mm 3102. [6]Mm 3295. [7]Mm 3384. [8]Mm 483. [9]Mm 839.

6 [a] > 𝔖; 1 דָּבָר (י dttg) ‖ [b] 𝔊 *ἐβδελύσσοντο* = יִתְעַבּוּ 𝔖 *mtmlkjn hww* (= יִוְּעָצוּ) *'lj* ‖ [c] cj c 7 ‖ **7** [a] Hier (𝔗) *congregabuntur* = יָגֻדוּ ‖ [b] mlt Mss ut Q, K יַצְפִּינוּ; prp יִצְפְּיוּן ‖ [c] mlt Mss לְנַ cf 𝔗 ‖ **8** [a] 𝔊 *τοῦ μηθενός* = אַיִן cf 𝔖 Hier; ins אַיִן ‖ **9** [a] 𝔊(𝔖) *ἐνώπιόν σου* = בְּנֶגְדֶּךָ ‖ [b–b] prb tr post אתה ‖ **10** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔊 + suff 2 sg ‖ **11** [a] prp דְּבָרוֹ ut 5 ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ **14** [a–a] frt gl cf 116,8 ‖ [b] 𝔊[min](𝔖) *ἐν χώρᾳ* cf 27,13 116,9 ‖ **Ps 57,1** [a] 𝔔 מלפני ‖ **2** [a–a] 1 frt עַדֵי עֲבֹר ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pl + suff 1 sg ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) pr *καὶ ἐρρύσατο*; 1 וַיּוֹשַׁע נפשי ‖ [b] 𝔊 *ἐκ μέσου* = מִתּוֹךְ cf 𝔖 ‖ [c] 𝔖 *klb'* = כְּלָבִים ‖ [d] 𝔊(𝔖) *τεταραγμένος* ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊𝔖 וְעַל ‖ **7** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 3 pl ‖ [c] 𝔊𝔖 pr cop.

8 נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים [a]נָכוֹן לִבִּי
אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃ 9 עוּרָה [a]כְבוֹדִי [b]
עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר׃

10 אוֹדְךָ בָעַמִּים | אֲדֹנָי [a]אֲזַמֶּרְךָ [b] בַּל־[c]אֻמִּים׃

11 כִּי־גָדַל עַד־[a]שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃

12 רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל [a]כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ ס ח

58 נחֹ 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד [a]מִכְתָּם׃

2 הַאָמְנָם אֵלֶם [a]צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃

3 אַף־בְּלֵבָב [a]עוֹלָתַיִם [b]תְּפָעֲלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס [c]יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן [d]׃

4 זָרוּ [a]רְשָׁעִים מֵרָחֶם תָּעוּ [b]מִבֶּטֶן דִּבְּרֵי [c]כָזָב׃

5 חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־[a]נָחָשׁ כְּמוֹ־פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֶם אָזְנוֹ׃

6 אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע [a]לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃

7 אֱלֹהִים הֲרָס [a]שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ [b]מַלְתָּעוֹת [c]כְּפִירִים נַתֵּץ [d]| יְהוָה׃

8 יִמָּאֲסוּ כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ חִצָּיו [a]כְּמוֹ יִתְמוֹלָלוּ [b]׃

9 כְּמוֹ שַׁבְלוּל תָּמֶס יַהֲלֹךְ נֹפֶל [a]אֵשֶׁת [b]בַּל־חָזוּ [c]שָׁמֶשׁ׃

10 [a]בְּטֶרֶם יָבִינוּ [b]סִירֹתֵיכֶם [c]אֻטָּד כְּמוֹ־חַי כְּמוֹ־[d]חָרוֹן יִשְׂעָרֶנּוּ [e]׃

11 יִשְׂמַח צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם [a]פְּעָמָיו [b]יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃

12 וְיֹאמַר אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ־אֱלֹהִים שֹׁפְטִים [a]בָּאָרֶץ׃

59 נטֹ 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד [a]מִכְתָּם בִּשְׁלַח שָׁאוּל וַיִּשְׁמְרוּ [a]אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃

2 הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי | אֱלֹהָי [a]מִמִּתְקוֹמְמָי [b]תְּשַׂגְּבֵנִי׃

[10] Mm 3384. [11] Mm 1195. [12] Mm 912. Ps 58 [1] Mm 297. [2] Mp sub loco. [3] Mm 3650. [4] Mm 23. [5] Mm 3296. [6] וחד וחמס Ps 39,12. [7] Mm 2794. [8] Mm 662. [9] Mm 2423. [10] Mm 1626.

ב פסוק דמט[10]
ב פסוק דמט[10]
ו בכתיב
ב פסוק דמט[10]
ג חס[11]. יז פסוק עד ועד[12]
ד
ד. ב. ל. ג בכתיב
ג כת כן בתור ובתלים[1]. ז בטע[2]
ד ג חס וחד מל
ל. ז[3]
יז שמיעה לקול[4]. ל מל. ל
ל וכן לבן אשר[5]. ל. ל וכן לבן אשר[5]
חציו ק
ל[6]
ב. ה ד פת וחד קמ[8]
ו רפי[9]. ב[10]. ל
ד. ב
ב

8 [a–a] > 108,2 ‖ **9** [a] 108,2 אַף ‖ [b] Ms Ⅎ כִּנּוֹרִי ‖ **10** [a] mlt Mss et 108,4 יהוה ‖ [b] mlt Mss 𝔙 et 108,4 וַאֲ cf Ⅎ ‖ [c] cf 44,15[a] ‖ **11** [a] 108,5 מֵעַל ‖ **12** [a] 2 Mss 𝔊Ⅎ et 108,6 וְעַל ‖ **Ps 58,2** [a] 𝔊 *ăpa*, Ⅎ *'jn*, Hier *utique* = אָלֵם, *α' ἀλαλίᾳ* = אֲלֵם; l frt אֱלִים ‖ **3** [a] Ⅎ *klkwn*, l frt כִּלְכֶּם ‖ [b] Ⅎ(𝔗) *'wl'*, l עָוֶל ‖ [c] 𝔊 (ⅎ𝔙) *ἀδικίαν* = חָמָס; l לְחָמָס ‖ [d] Vrs 3 f pl ‖ **4** [a] l frt נָזְרוּ (ג hpgr) ‖ [b] frt huc tr ‖ [c] l דִּבְּרוּ cf 𝔊 ‖ **5** [a] > 𝔊Ⅎ, prb dl (dttg) ‖ **7** [a] 𝔊(Ⅎ) *συνέτριψεν* = הָרַס ‖ [b] Hier *ex ore eorum* = מִפִּי ‖ [c] pc Mss מְתַלְעוֹת ‖ [d] 𝔊(Ⅎ) *συνέθλασεν* = נָתַץ ‖ **8** [a] mlt Mss ⅎ𝔗 ut Q, K 𝔊 חִצּוֹ ‖ [b–b] l frt בָּם יְ' ‖ **9** [a] θ′ (Hier 𝔗 pr *ὡς*, l כְּנֹ' ‖ [b] 𝔊(Ⅎ) *πῦρ*, 𝔗 *w'šwt'* et talpa; prb = אֵשָׁה ‖ [c] prp חָזָה ‖ **10** [a] crrp ‖ [b] l frt יָנוּבוּ ‖ [c] Ms Ⅎ יהֶם־ ‖ [d] prp חָרוֹר ‖ [e] prp רֶם־ ‖ **11** [a] 𝔊* + *ἀσεβῶν* ‖ [b] 𝔊 *τὰς χεῖρας αὐτοῦ* = כַּפָּיו cf Ⅎ ‖ **12** [a] 𝔊(Ⅎ) *κρίνων αὐτούς* = שֹׁפְטָם ‖ **Ps 59,1** [a] 𝔊 sg ‖ **2** [a] Ms 𝔊*Ⅎ יִם־, nonn Mss יהוה, pc Mss pr יהוה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִמִּ', pc Mss 𝔊Ⅎ מִ'.

3 וַיַּצִּילֵנִי מִמְּעַלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי׃ ל
4 כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ[a] עָלַי עַזִּים[b] נה בטע ר״פ בסיפ
לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה[c]׃ 5 בְּלִי־עָוֹן[a] יְרוּצוּן וְיִכּוֹנָנוּ ל
עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃[b] 6 וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת[b] אֱלֹהֵי ל בטע׳
[יִשְׂרָאֵל[b]
הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי[c] אָוֶן סֶלָה׃ ג[2]. ב וחס
7 יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ[a] כַכֶּלֶב וִיסֹבְבוּ עִיר׃ נ. ב
8 הִנֵּה יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם
כִּי־מִי שֹׁמֵעַ[a]׃
9 וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃
10 עֻזּוֹ[a] אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה[b] כִּי־אֱלֹהִים[c] מִשְׂגַּבִּי׃ ג[3] זוגין וחד מן ב[4] פסוק דמטע בסיפ
11 אֱלֹהֵי[a] חַסְדִּי[b] יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי בְשׁוּרָרָי׃ חסרי ק חד מן מה[5] כת ו וקרי׳. ג חס בלישׁ[6]
12 אַל־תַּהַרְגֵם פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ[a] בְחֵילְךָ וְהוֹרִידֵמוֹ[b]
מָגִנֵּנוּ[c] אֲדֹנָי׃ 13 חַטַּאת־פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ וְיִלָּכְדוּ בְגֵאוֹנָם ז[7] פת וכל תרי עשר דכות ב מ א. ב
וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יְסֻפָּרוּ׃ 14 כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה[a] וְאֵינֵמוֹ ט כת ה[8]. ט כת ה[8]
וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֶלָה׃ יא[9]
15 וְיָשׁוּבוּ[a] לָעֶרֶב יֶהֱמוּ[b] כַכֶּלֶב וִיסֹבְבוּ עִיר׃ ח[10]. ג. ב
16 הֵמָּה יְנוֹעֲעוּן[a] לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ[b]׃ יט ר״פ[11]. יניעון ק
17 וַאֲנִי אָשִׁיר עֻזֶּךָ וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ סז ר״פ לג מנה בכתיב
כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־לִי׃ ג[12]
18 עֻזִּי[a] אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים[c] מִשְׂגַּבִּי ג[3] זוגין וחד מן ב[4] פסוק דמטע בסיפ
אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

Ps 59 [1]Mm 3297. [2]Mm 3119. [3]Mm 509. [4]Mm 3313. [5]Mm 3811. [6]Mm 3291. [7]Mm 676. [8]Mm 2122. [9]Mm 1625. [10]Mm 2668. [11]Mm 1497. [12]Mm 3477.

4 [a] Ms Hier 𝔗 יָגוּדוּ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd עזים ‖ [c] pc Mss אֲדֹנָי, Ms 𝔖 אֲדַנָי; prb dl m cs ‖ **5** [a] 1 frt עֲוֹנִי (ʾ hpgr) ‖ [b–b] prb tr post 6a ‖ **6** [a] prb add ‖ [b–b] prb add ‖ [c] 𝔊 (Hier) *τοὺς ἐργαζομένους* = פֹּעֲלֵי ‖ **7** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **8** [a–a] frt gl ‖ **10** [a] 1 c nonn Mss 𝔊𝔗 עִוִּי ut 18; 𝔖 *ʾlh* ‖ [b] 𝔖 *šbḥ* = אֶשְׁיָרָה? ‖ [c] 𝔖 *ʾnt*; Hier pr *tu*, l אַתָּה א׳ ‖ **11** [a] 2 Mss 𝔊 אלהי, pc Mss 𝔖𝔗 אלהים ‖ [b] mlt Mss Hier 𝔗 ut Q, sic l; K 𝔊 חסדו, 𝔖 suff 2 sg ‖ **12** [a] Ms הַכְנִי ‖ [b] huc tr : ‖ [c] 𝔊𝔖 suff 1 sg; prp מְנַעֲמוֹ ‖ **14** [a] 1 frt כָּלָם ‖ **15** [a] 𝔊σ′θ′𝔖 om cop, dl cf 7 ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop cf 7[a] ‖ **16** [a] K יִנּוּ ‖ [b] 𝔊(α′ Hier) *καὶ γογγύσουσιν* = וַיָּלִינוּ; 𝔖 *wl' nbwtwn* ‖ **18** [a] cf 10.11, frt dl ‖ [b] 𝔖 *ʾlh'* cf 10[a] ‖ [c] cf 10[c].

ב ומל וכל שושן הבירה דכות[1]. ב[2]. ג פת קטן בטע[3]

60 1 לַמְנַצֵּחַ [a]עַל־שׁוֹשַׁן עֵדוּת[a] מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃ 2 בְּהַצּוֹתוֹ[a] אֶת
אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא[b]־מֶלַח
שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃

ז בטע ר״ פ בסיפ[4]. ל

3 אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ פָרַצְתָּנוּ[a] אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב[b] לָנוּ׃

ב[5] חד כת א וחד[6] כת ה. ג ס״פ ב מנה דגש וחד רפי

4 הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ פִּצַּמְתָּהּ[a] רְפָה[b] שִׁבְרֵיהָ כִּי־מָטָה׃

ה חס בכתיב ול בליש[7]

5 הִרְאִיתָה[a] עַמְּךָ קָשָׁה הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃

ל ומל

6 נָתַתָּה[a] לִירֵאֶיךָ נֵס[b] לְהִתְנוֹסֵס[c] מִפְּנֵי קֶשֶׁט[d] סֶלָה׃

ב. ועגני ק חד מן מח[8] כת ו וקר י. ת[11]. ב[9] ג ב חס וחד מל[9]

7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ[a]׃ [אֲמַלְּדָ׃

8 אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה[a] אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת

ב ר״פ לי ולי[10]. ת[11]. ב פסוק דמטע[12]. כו

9 לִי גִלְעָד ׀ וְלִי[a] מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃

ב פסוק דמטע[12]

10 מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי[a] פְּלֶשֶׁת[b]׃

ב חס. ב פסוק דמטע[12] [ב פסוק דמטע[12]

11 מִי יְבַלְּנִי עִיר מָצוֹר[a] מִי נָחָנִי[b] עַד־אֱדוֹם׃ [הֲתְרָעֵעִי[b]׃

ב פסוק דמטע[12]. ה. ג[13]. ג

12 הֲלֹא־אַתָּה[a] אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים[b] בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃

13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת[a] מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃

14 [a]בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ[b]׃

ח בטע. ל

61 1 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־נְגִינֹת[a] לְדָוִד׃

סא

2 שִׁמְעָה אֱלֹהִים[a] רִנָּתִי הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃

3 מִקְצֵה הָאָרֶץ ׀ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף לִבִּי
בְּצוּר־[a]יָרוּם מִמֶּנִּי[a] תַּנְחֵנִי[b]׃

ב 4 כִּי־הָיִיתָ מַחְסֶה לִי מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃

ל. ח 5 אָגוּרָה בְאָהֳלְךָ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה בְּסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה׃

Ps 60 [1]Mm 1910. [2]Mm 3220. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3288. [5]Mm 3298. [6]Mm 4045. [7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 3811. [9]Mm 3123. [10]Mm 3299. [11]Mm 1485. [12]Mm 3384. [13]Mm 2886.

Ps 60,1 [a–a] G τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι; cf 45,1[a] ‖ **2** [a] G (σ′) ὁπότε ἐνεπύρισεν = בהציתו ‖ [b–b] G φάραγγα = גֵּיא ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ [b] Ms G וַתִּ, > S ‖ **4** [a] nonn Mss פָּצַמְתָּ, mlt Mss ה sine mappiq ‖ [b] = רפא, sic pc Mss ‖ **5** [a] l prb הִרְוִיתָ ‖ **6** [a] prp תְּנָה ‖ [b] huc tr ‖ [c] S *dl' n'rqwn* ne fugiant ‖ [d] = קְשֶׁט cf GS ‖ **7** [a] mlt Mss Vrs ut Q, it 108,7; K גו– ‖ **8** [a] prp אעל־זֶה cf Nu 13,17 ‖ **9** [a] pc Mss et 108,9 לי ‖ **10** [a] S *w'l* cf T, l עָלַי ut 108,10 ‖ [b] l c Ms S et Ps 108,10 אֶתְרוֹעָע ‖ **11** [a] 108,11 מִבְצָר ‖ [b] l יַנְחֵנִי cf Vrs (י hpgr) ‖ **12** [a] > 2 Mss et 108,12 ‖ [b] > 2 Mss σ′S ‖ **13** [a] pc Mss עזרה ‖ **14** [a] > S ‖ [b] nonn Mss קְמֵינוּ ‖ **Ps 61,1** [a] mlt Mss G σ′T Hier נֹת– ‖ **2** [a] > G[B] ‖ **3** [a–a] G (S) ὕψωσάς με = תְּרוֹמְמֵנִי cf 27,5 ‖ [b] S *wbj'tnj* = וַתְּנַחֲמֵנִי; prp תַּנְ.

כט חט¹. ב וחט

6 כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ יְרֻשַּׁת[a] יִרְאֵי שְׁמֶךָ׃

ג ר״פ². יג

7 יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ[a]־דֹר וָדֹר׃

ל. ל לשון קדש

8 יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן[a] יְנַצְּרֵהוּ׃

ל. ג[3]

9 כֵּן אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלְּמִי נְדָרַי יוֹם׀ יוֹם׃

62 1 לַמְנַצֵּחַ [a]עַל־יְדוּתוּן[ab] מִזְמוֹר לְדָוִד׃ סב

ד. יא בסיפ

2 אַךְ־אֶל־אֱלֹהִים דּוֹמִיָּה[a] נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ[b] יְשׁוּעָתִי׃

3 אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה[a]׃

ל. ח[1]. כן לבן אשר[2]

4 עַד־אָנָה׀ תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ תְּרָצְּחוּ[a] כֻלְּכֶם

ל. ל

כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר הֲדָחוּיָה[b]׃

ל. ד[4]. ג[5]

5 אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ[a]׀ יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ יִרְצָוּ[b] כָּזָב[c]

בְּפִיהוּ[d] יְבָרֵכוּ וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה׃

6 אַךְ לֵאלֹהִים דּוֹמִי[a] נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִקְוָתִי׃

7 אַךְ־הוּא צוּרִי וְיִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃

ב[5]

8 עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וְכִבוֹדִי צוּר־[a]עֻזִּי[b] מַחְסִי[c] בֵּאלֹהִים׃

יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[6]

9 בִּטְחוּ בוֹ [a]בְּכָל־עֵת[a]׀ עָם שִׁפְכוּ־לִפְנָיו לִבַּכֶם אֱלֹהִים

ח[7] רפי ג[8] מנה בליש וכל אחסה דכות ב מא

10 אַךְ׀ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כְּזָב בְּנֵי אִישׁ[a] [מַחְסֶה־]לָנוּ סֶלָה[b]׃

יד[9] וכל אורית ויהושע דכות ב מ ג

בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת[b] הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃

ב ר״פ אל אל אל[10]. ל[11]

11 אַל־תִּבְטְחוּ בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ[a]

חַיִל׀ כִּי־יָנוּב[b] אַל־תָּשִׁיתוּ לֵב׃

12 אַחַת׀ דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי[a]

Ps 61 [1]Mm 657. [2]Mm 3300. [3]Mm 484. **Ps 62** [1]Mm 3301. [2]Mm 3302. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3282. [5]Mm 3204. [6]Mm 2120. [7]Mm 3046. [8]Mm 3278. [9]Mm 1523. [10]Mm 2540. [11]וחד בגול Lv 5,21.

6 [a] prp אֲרֻשַּׁת cf 21,3 ‖ **7** [a] l כִּימֵי cf 𝔊 ‖ **8** [a] > 2 Mss α′σ′ Hier; frt dttg ‖ **Ps 62,1** [a–a] pc Mss לִידִ׳ ‖ [b] 𝔊(α′σ′ Hier) *Ἰδιθουν* ‖ **2** [a] prp דּוֹ׳ a דמה ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 pr כִּי ut 6 ‖ **3** [a] > Ms et 7, frt dl ‖ **4** [a] nonn Mss Edd תְּרַצְּ׳; prp תְּרוֹצְצוּ, l frt תְּרוֹצְצוּהוּ ‖ [b–b] l מַשְׂ׳; 𝔖 pr cop ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) *τὴν τιμήν μου* = מַשְׂאֵתִי, Hier *partem eius* = מַשְׂ׳; prp מְשָׂאוֹת vel מַשְׂאַי ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἔδραμον* = יָרֻצוּ ‖ [c] l בְּכ׳ et cj c ירצו cf 𝔊α′σ′ε′𝔖 ‖ [d] 2 Mss בפימו cf 𝔊𝔖𝔗; l בְּפִימוֹ ‖ **6** [a] pc Mss דומיה ut 2 ‖ **8** [a] Ms צורי, 𝔖 *twqpj* robur meum ‖ [b] 𝔊 *τῆς βοηθείας μου* = עֻזְּרִי, 𝔖 *w'dwrj* et auxiliator meus ‖ [c] pc Mss 𝔊𝔖 ומ׳ ‖ **9** [a–a] 𝔊 *πᾶσα συναγωγή*, l prb כל־עֲדַת ‖ [b] Ga Hier *in aeternum* ‖ **10** [a] huc tr ‖ [b] 𝔊 *τοῦ ἀδικῆσαι* ‖ **11** [a] pc Mss תבהלו, 𝔊 *ἐπιποθεῖτε*, 𝔖 *trḥmwn* = תְּאֻהָבוּ? ‖ [b] 𝔊 *ῥέῃ* = בְּזוּב? 𝔖 *(d)sg'* = בְּרוֹב? ‖ **12** [a] mlt Mss שָׁמַעְנוּ.

כִּי עֹז לֵאלֹהִים׃ 13 וְלָךְ אֲדֹנָי חָסֶד ב. ב ורי״פ ול בלישׁ
כִּי־אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃ ג בטע

63 1 מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃ ח ר״פ
2 אֱלֹהִים | אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶכָּ צָמְאָה לְךָ | נַפְשִׁי ב'. ב
כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי בְּאֶרֶץ[a]־צִיָּה וְעָיֵף[b] [c]בְּלִי־מָיִם[c]׃ ל. ח[2]
3 כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִיךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃
4 כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנָךְ׃ ל
5 כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ[a] אֶשָּׂא כַפָּי׃ כג
6 כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי׃ ל
7 אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃ ל
8 כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִי וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃ ג[3]. ג[4]
9 דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תָמְכָה יְמִינֶךָ׃
10 וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה[a] יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ[b]׃ י ר״פ[5]. ב מל בלישׁ. ל[6]
11 יַגִּירֻהוּ[a] עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת שְׁעָלִים יִהְיוּ׃ ל
12 וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ ל. ל
כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃ ל. ד ג חס ול מל

64 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ י ר״פ
2 שְׁמַע־אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי מִפַּחַד אוֹיֵב[a] תְּצֹר חַיָּי[ab]׃ ל
3 תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ ג. ל
4 אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ חִצָּם[a] דָּבָר מָר׃
5 לִירֹוֹת בַּמִסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא יִירָאוּ[a]׃ ב חד חס וחד מל[1]. ג. ז[2] חס ול בלישׁ. ג מל בלישׁ ובסיפ[3]
6 יְחַזְּקוּ־לָמוֹ | דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ[a] לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים אָמְרוּ מִי
7 יְחַפְּשׂוּ[a]־עוֹלוֹת תַּמְנוּ[b] חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ [יִרְאֶה־לָּמוֹ][b]׃ ג כת כן בתור ובתלים[4]. ל

Ps 63 [1] Jes 26,9. [2] Mm 184. [3] Mm 3303. [4] Mm 2400. [5] Mm 1249. [6] וחד בתחתיות ארץ Ps 139,15. **Ps 64** [1] Mm 3304 contra textum. [2] Mm 1759. [3] Mp sub loco. [4] Mm 297.

Ps 63,2 [a] pc Mss S ʾ, σ′ *ὡς ἐν γῇ* ‖ [b] pc Mss וַעֲיֵפָה ‖ [c–c] frt dl m cs ‖ **5** [a] cf 2,2[b] ‖ **10** [a] l c Ms Θ לַשָּׁוְא ‖ [b] nonn Mss א ‖ **11** [a] l frt יְגֹרוּ (cf ΘS) vel יַגִּירוּמוֹ vel יַגִּירֻמוֹ ‖ **Ps 64,2** [a–a] S *ntrjnj* = תְּצָרֵנִי ‖ [b] Θ α′ *τὴν ψυχήν μου* ‖ **4** [a] l frt c 2 Mss חִצֵּיהֶם cf 11,2[a]; S *ʾjk g'r'* ut sagittam ‖ **5** [a] S *nthzwn* = יֵרָאוּ ‖ **6** [a] S *w'thšbw* et cogitaverunt; prp יַחְפְּרוּ ‖ [b] l לָנוּ cf S Hier ‖ **7** [a] 2 Mss ΘS Hier חָפְּרוּ ‖ [b] mlt Mss טָמְנוּ.

וְקֶרֶב אִישׁ[c] וְלֵב עָמֹק׃ כל חס ב מ ב[5] מל

8 וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ[a] פִּתְאֹום הָיוּ מַכּוֹתָם׃ ז חס ול בליש[6]

9[a] וַיַּכְשִׁלוּהוּ עָלֵימוֹ[a] לְשׁונָם יִתְנֹודְדוּ[b] כָּל־רֹאֵהָ[c] בָּם׃ ל ומל . ל . ב[7] חד כת ה וחד כת י

10 וַיִּירָאוּ[a] כָּל־אָדָם וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וְמַעֲשֵׂהוּ[b] הִשְׂכִּילוּ׃ ג

11 יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה בֹו וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃ ב

לַמְנַצֵּחַ מִזְמֹור לְדָוִד שִׁיר׃ 65 1 י ר״פ
סה

לְךָ דֻמִיָּה[a] תְהִלָּה אֱלֹהִים בְּצִיֹּון ד

וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר[b]׃ 3 שֹׁמֵעַ[a] תְּפִלָּה[b] ג ול בליש

עָלֶיךָ[c] כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ[d]׃ 4 דִּבְרֵי עֲוֹנֹת[a] ג[1] . ד חס

נֻכְּרוּ מֵנוּ[b] פְּשָׁעֵינוּ[c] אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ ל

5 אַשְׁרֵי | תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכָּן[a] חֲצֵרֶיךָ[b] ב[2]

נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ[c] הֵיכָלֶךָ׃ יט[3] ד[4] מנה בליש . ג חס

6 נֹורָאֹות[a] | בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ ג ב קמ וחד פת[5] . ג . ג[6]

מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ וְיָם[b] רְחֹקִים׃ ל

7 מֵכִין הָרִים בְּכֹחֹו[a] נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃

8 מַשְׁבִּיחַ | שְׁאֹון יַמִּים שְׁאֹון גַּלֵּיהֶם וַהֲמֹון[b] לְאֻמִּים[a]׃

9 וַיִּירְאוּ | יֹשְׁבֵי קְצָוֹת מֵאֹותֹתֶיךָ ל

מֹוצָאֵי־בֹקֶר וָעֶרֶב תְּרַנֵּן[a]׃ ל

10 פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ | וַתְּשֹׁקְקֶהָ[a] רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה ל חס . ל

פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם תָּכִין דְּגָנָם[b] כִּי־כֵן תְּכִינֶהָ׃ ל . ל

11 תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ בִּרְבִיבִים[a] תְּמֹגְגֶנָּה צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ ב[7] . ל . ל . ל וחד מן ג[8] חס בליש . ד[9]

[5] Cf Mm 3990. [6] Mm 1759. [7] Mm 3305. Ps 65 [1] Mm 3306. [2] Mm 3910. [3] Mm 335. [4] Mm 3242. [5] Mm 3307. [6] Mm 3107. [7] Mm 3537. [8] Mm 3532. [9] Mm 2844.

7 [c] prp אָנָשׁ vel בְּאִישׁ (ב hpgr) ‖ **8** [a] huc tr ‖ **9** [a–a] prp לְמוֹ עָלַי– ‖ [b] 2 Mss יתוֹדַד ‖ [c] mlt Mss ΘS Hier רֹאֵי ‖ **10** [a] mlt Mss σ′ וַיִּרְאוּ ‖ [b] S *wb'bd 'jdwhj* = שֵׂה יָדָיו– ‖ Ps 65,2 [a] Θ(S) *πρέπει*, l דּ ‖ [b] Θ + *ἐν Ιερουσαλημ* ‖ **3** [a] Θ(S Hier) *εἰσάκουσον* = שְׁמַע ‖ [b] ΘS + suff 1 sg ‖ [c] α′ε′ *ἕως* = עָדַי ‖ [d] α′ε′ *ἥξει* = יבא ‖ **4** [a] huc tr : ‖ [b] prb 1 c pc Mss מָנּוּ cf Θ ‖ [c] C pc Mss פשעני, S suff 1 sg; ΘS pr cop ‖ **5** [a] C 2 Mss לְשָׁכוֹן ‖ [b] pc Mss S חצרך ‖ [c] l קָ (cf Θ) vel קֹדֶשׁ (cf SC) ‖ **6** [a] Θ sg et cj c 5, cf S ‖ [b] S *wd'mm'* = וַעֲמִּים, C *wngwwt jm'* = וְאִיֵּי יָם; l frt וְאִמִּים ‖ **7** [a] $\Theta^{B}\mathfrak{L}^{G}Ga\mathfrak{V}$ suff 2 sg ‖ **8** [a–a] frt dl ‖ [b] Θ(S) *ταραχθήσονται* = יֶהֱמוּן ‖ **9** [a] frt dl (dttg) et huc tr 14[b–b] ‖ **10** [a] Θ *καὶ ἐμέθυσας αὐτήν* = וַתַּשְׁקֶהָ cf S ‖ [b] σ′ (Syh) *τὴν πανσπερμίαν αὐτῆς* = דגנה ‖ **11** [a] mlt Mss גְּרִ׳.

12 עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוּבֶתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן דָּשֶׁן׃ ל.ל
13 יִרְעֲפוּ[a] נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרָנָה׃ ג.ל[10]
14 לָבְשׁוּ כָרִים[a] | הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעֲטְפוּ־בָר ג ול[11] בלישׁ
יָרִיעוּ[b] אַף־יָשִׁירוּ׃ ל ומל[12]

66 1 לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר [תְּהִלָּתוֹ׃ ת
סו 2 הָרִיעוּ לֵאלֹהִים[a] כָּל־הָאָרֶץ׃ זַמְּרוּ כְּבוֹד־שְׁמוֹ[a] שִׂימוּ כָבוֹד[b] ב.יז
3 אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ[a] לְךָ אֹיְבֶיךָ׃
4 כָּל־הָאָרֶץ | יִשְׁתַּחֲוּ לְךָ[a] וְיַזַּמְּרוּ־לָךְ[b] יְזַמְּרוּ שְׁמֶךָ סֶלָה׃ ב.יז פסוק לך לך[2]
5 לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה[a] עַל־בְּנֵי אָדָם׃
6 הָפַךְ[a] יָם | לֶיַּבָּשָׁה בַּנָּהָר יַעַבְרוּ בְרֶגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה־בּוֹ׃ ל.ל
7 מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ | עוֹלָם עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה ירומו[4] ק
הַסּוֹרְרִים | אַל־יָרִימוּ[a] לָמוֹ[b] סֶלָה׃
8 בָּרְכוּ עַמִּים | אֱלֹהֵינוּ[a] וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ׃
9 הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ[a] בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט[b] רַגְלֵנוּ[c]׃ ד.ד. ג מל וחד חס
10 כִּי־בְחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ כִּצְרֹף־כָּסֶף׃ ל.ב
11 הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוֹדָה[a] שַׂמְתָּ מוּעָקָה[b] בְּמָתְנֵינוּ׃ ל.ל
12 הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ[a] בָּאנוּ־בָאֵשׁ וּבַמָּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ לָרְוָיָה[b]׃ ג פת[9]
13 אָבוֹא בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרָי׃ ג מל[7] ול בתלים
14 אֲשֶׁר־פָּצוּ שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצָּר־לִי׃
15 עֹלוֹת מֵחָיִם אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־קְטֹרֶת אֵילִים ב.ח פת[9]
אֶעֱשֶׂה[a] בָקָר עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃

[10]Mm 3020. [11]Mp sub loco. [12]Mp contra textum, cf Mp sub loco. Ps 66 [1]Gn 49,8. [2]Mm 1860. [3] תד לִנְשָׁקָה Gn 1,10. [4]Mm 832. [5]Mm 1212. [6]Mm 1097. [7]Mm 297. [8]Mm 2224. [9]Mm 389.

13 [a] l prb וְיָעֲרְפוּ; prp וְיָרִיעוּ ‖ **14** [a] 𝔊(𝔖) *οἱ κριοί* = כָּרֵי ‖ [b–b] cf 9[a] ‖ **Ps 66,1** [a] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] 𝔖 *zmrw* = זַמְּרוּ; ins לוֹ ‖ [b] l כְּ׳יְ cf 𝔖𝔗 ‖ **3** [a] l כְּ׳יְ cf 𝔊𝔖 ‖ **4** [a] l לְךָ ‖ [b] l לְךָ cf [a] ‖ **5** [a] 2 Mss עלילות cf 𝔊 θ′ (*ἐν βουλαῖς*) σ′𝔖 Hier ‖ **6** [a] 𝔊 *ὁ μεταστρέφων* = הַהֹפֵךְ ‖ **7** [a] mlt Mss ut Q, K יִרִימוּ ‖ [b] > nonn Mss 𝔖 ‖ **8** [a] mlt Mss 𝔖𝔗 אֱלֹהִים ‖ **9** [a] mlt Mss נפשינו, 𝔊 suff 1 sg ‖ [b] l לָמוּט cf 121,3[a] ‖ [c] mlt Mss רגלינו, 𝔊 suff 1 sg ‖ **11** [a] σ′ *ἐντὸς πολιορκίας*, Hier *in obsidionem* = בְּמָצוֹר? ‖ [b] 𝔊 *θλίψεις*, 𝔗 *šwšlt'* catenam, Hier *stridorem*; prp מְצוּקָה vel מוֹצָקָה ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔊 לְרֹאשֵׁינוּ ‖ [b] l לָרְוָחָה cf 𝔊𝔖𝔗 ‖ **15** [a] ins c pc Mss 𝔊 לְךָ.

16 לְכוּ־שִׁמְעוּ וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃
17 אֵלָיו פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמַם[a] תַּחַת[b] לְשׁוֹנִי׃
18 אָוֶן אִם־רָאִיתִי[a] בְלִבִּי לֹא יִשְׁמַע[b] | אֲדֹנָי׃
19 אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃
20 בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר[a] לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃

67 1 לַמְנַצֵּחַ[a] בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר[b] שִׁיר[c]׃
2 אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃
3 לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ[a] בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ[b]׃
4 יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃
5 יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט[a]
עַמִּים מִישׁוֹר[b] וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃
6 יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃
7 אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃
8 יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ס

68 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃
2 יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ[a] אוֹיְבָיו וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃
3 כְּהִנְדַּף[a] עָשָׁן תְּנַדֵּף[b] כְּהִמֵּס דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ
יאבְדוּ[c] רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃
4 וְצַדִּיקִים יִשְׂמְחוּ יַעֲלְצוּ[a] לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ[b] בְּשִׂמְחָה׃
5 שִׁירוּ | לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ[a] סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת[b]
בְּיָהּ[c] שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃

[10]Ex 18,21. [11]Mm 1941. [12]Mm 3308. Ps 67 [1]Mm 3309. [2]Mm 2932. [3]Mm 1056. [4]Mp contra textum, cf Mp sub loco. Ps 68 [1]Jes 26,4.

17 [a] G (Hier) *καὶ ὕψωσα* cf S || [b] Hier (S) *in* || **18** [a] S 2 sg || [b] S *tprwqjnj* = תּוֹשִׁיעֵנִי || **20** [a] frt dl || Ps **67,1** [a] sic L, mlt Mss Edd מִזְמוֹר שִׁיר לְדָוִד || [b] pc Mss $G^{B\,min}$ + לְדָוִד || [c] > $G^{B\,min}$, $G^{al\,min}$ (V) + *τῷ Δαυιδ* || **3** [a] nonn Mss דְּרָכֶיךָ, 2 Mss דרכו, S *'wrhth* = דְּרָכָיו || [b] S suff 3 sg || **5** [a] G^{S} pr *κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ*, 1 תשפט תֵּבֵל בְּצֶדֶק : תִּשְׁפֹּט || [b] pc Mss GC בְּמִי ut Jes 11,4 || Ps **68,2** [a] mlt Mss GS Hier וְיִי || **3** [a] l כהנדף || [b] l יְנֻדַּף cf Vrs || [c] pc Mss G pr כֵּן || **4** [a] mlt Mss G^{S}SCW וְיִי || [b] pc Mss G יָגִילוּ || **5** [a] pc Mss GS לִשְׁ || [b] prp בָּעֲבוֹת vel בַּעֲרָפוֹת (cf ug *rkb 'rpt*) || [c] GS om בְּ; l frt כִּי יָהּ (' hpgr).

6 אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן[a] קָדְשׁוֹ׃
7 אֱלֹהִים | מוֹשִׁיב יְחִידִים | בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת[a] ב ומל².ל
אַךְ[b] סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה[c]׃ ל
8 אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ בְּצַעְדְּךָ בִּישִׁימוֹן סֶלָה׃ ל.ב
9 אֶרֶץ רָעָשָׁה | אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ[a] מִפְּנֵי אֱלֹהִים[a] יג ר״פ.ג
זֶה סִינַי[b] מִפְּנֵי אֱלֹהִים[c] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
10 גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים
נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה[a] אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ[b]׃ ל.ל
11 חַיָּתְךָ יָשְׁבוּ[a]־בָהּ תָּכִין בְּטוּבָתְךָ[b] לֶעָנִי אֱלֹהִים׃
12 אֲדֹנָי יִתֵּן־[a]אֹמֶר הַמְבַשְּׂרוֹת[a] צָבָא רָב׃ ו חס[a]
13 מַלְכֵי[a] צְבָאוֹת יִדֹּדוּן יִדֹּדוּן[bc] ל
וְנוֵת[d] בַּיִת תְּחַלֵּק[e] שָׁלָל׃ ל
14 אִם־[a]תִּשְׁכְּבוּן בֵּין שְׁפָתָיִם[a] ל
כַּנְפֵי יוֹנָה נֶחְפָּה[b] בַכֶּסֶף וְאֶבְרוֹתֶיהָ בִּירַקְרַק חָרוּץ[c]׃ ל
15 בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים[a] בָּהּ תַּשְׁלֶג[a] בְּצַלְמוֹן׃ ל.ל
16 הַר־אֱלֹהִים הַר־בָּשָׁן
הַר גַּבְנֻנִּים הַר־בָּשָׁן׃ ב
17 לָמָּה | תְּרַצְּדוּן הָרִים גַּבְנֻנִּים ב
הָהָר חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ אַף־יְהוָה יִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ ל
18 רֶכֶב אֱלֹהִים רִבֹּתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן[a]
אֲדֹנָי[b] בָּם סִינַי[b] בַּקֹּדֶשׁ׃ ל
19 עָלִיתָ לַמָּרוֹם | שָׁבִיתָ שֶׁבִי לָקַחְתָּ מַתָּנוֹת בָּאָדָם

[a] Mm 3310. [a] Mm 3122.

6 [a] pc Mss מִמְּ || **7** [a] G ἐν ἀνδρείᾳ || [b] pc Mss אַף, G ὁμοίως, S cop, Hier *autem* || [c] G (S) ἐν τάφοις = בְּצִרְיִחַם? || **9** [a–a] > 2 Mss, dl || [b–b] > pc Mss, frt gl || [c] > G, dl || **10** [a] frt dl cop || [b] pc Mss תָּ— || **11** [a] Ms יָ cf G, pc Mss יָשׁוּבוּ || [b] Ms ט || **12** [a–a] G ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις (= לַמְבַ?) || **13** [a] mlt Mss מַלְאֲכֵי, G ὁ βασιλεύς || [b–b] G bis τοῦ ἀγαπητοῦ = יְדִיד, S semel *ntknšwn* = יֻחַדּוּן? || [c] > pc Mss || [d] prp וּבְנוֹת || [e] l frt יְחַלֵּק || **14** [a–a] frt gl cf Jdc 5,16 || [b] l frt נֻחְפַּת || [c] G(S^{W}) + διάψαλμα = סֶלָה || **15** [a–a] prp כְּהַתִּישׁ שָׁלֶג || **18** [a] Ms שַׁאֲנַן, G εὐθηνούντων, S *dhjl'* exercitus || [b–b] prp בָּא מִסִּ׳ cf Dt 33,2.

וְאַף[a] סוֹרְרִים לִשְׁכֹּן יָהּ אֱלֹהִים[b]׃ ל
20 בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס[a]־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ ל,
21 הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת ל
וְלַיהוִה אֲדֹנָי לַמָּוֶת תּוֹצָאוֹת׃ ה״[5]
22 אַךְ־אֱלֹהִים יְמַחַץ רֹאשׁ אֹיְבָיו ב״[6]
קָדְקֹד שֵׂעָר מִתְהַלֵּךְ בַּאֲשָׁמָיו׃ ל
23 אָמַר אֲדֹנָי מִבָּשָׁן אָשִׁיב אָשִׁיב מִמְּצֻלוֹת[a] יָם׃ ג ר״פ[7]
24 לְמַעַן תִּמְחַץ[a] רַגְלְךָ בְּדָם
לְשׁוֹן כְּלָבֶיךָ מֵאוֹיְבִים[b] מִנֶּהוּ[c]׃ ל. ד ב חס וב מל[8]. ל[9]
25 רָאוּ[a] הֲלִיכוֹתֶיךָ אֱלֹהִים הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי[b] בַקֹּדֶשׁ׃ ל. ד
26 קִדְּמוּ שָׁרִים[a] אַחַר נֹגְנִים בְּתוֹךְ עֲלָמוֹת תֻּפְּפוֹת׃ ה. ן בלישׁ[10]. ל וחס. ד. ל
27 בַּמַּקְהֲלוֹת בָּרְכוּ[a] אֱלֹהִים יְהוָה[b] מִמְקוֹר[c] יִשְׂרָאֵל׃ ב[11] חד מל וחד חס ובתרי לישנ. ל[12]. ב חד מל וחד חס
28 שָׁם בִּנְיָמִן צָעִיר רֹדֵם[a] שָׂרֵי יְהוּדָה רִגְמָתָם[b] ל
שָׂרֵי זְבֻלוּן שָׂרֵי[c] נַפְתָּלִי׃
29 צַוָּה[a] אֱלֹהֶיךָ[b] עֻזֶּךָ[c] עוּזָּה אֱלֹהִים[c] זוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ׃ ל ר״פ[13]. ב כת ה בכתיב[14]
30 מֵהֵיכָלְךָ עַל־יְרוּשָׁלַם לְךָ יוֹבִילוּ מְלָכִים שַׁי׃
31 גְּעַר חַיַּת קָנֶה עֲדַת אֲבִירִים[a] בְּעֶגְלֵי עַמִּים
מִתְרַפֵּס[b] בְּרַצֵּי־כֶסֶף בִּזָּר[d] עַמִּים קְרָבוֹת יֶחְפָּצוּ׃ ל[15]. ל
32 יֵאֲתָיוּ[a] חַשְׁמַנִּים[b] מִנֵּי מִצְרַיִם כּוּשׁ[c] תָּרִיץ יָדָיו[c] לֵאלֹהִים׃ ל. ל

[4] Mm 484. [5] Mm 3311. [6] Mm 3283. [7] Mm 2541. [8] Mm 3424. [9] וחד מֵהֶנּוּ Hi 4,12. [10] Mm 1824. [11] Mm 1027. [12] Mp sub loco. [13] Mm 978. [14] Mm 1738. [15] וב פזר Ps 53,6 et Ps 112,9.

19 [a] nonn Mss Ⅽ[AM] אַף, Ms אַךְ ‖ [b–b] crrp; Ⅽ *l' n'mrwn qdm'lh'* = לֹא יִשְׁכְּנוּ לְפָנַי א׳ ‖ **20** [a] 𝔊 *κατευοδώσει* ‖ **23** [a] pc Mss 𝔊 מִבְּ׳ ‖ **24** [a] 𝔊(Ⅽ) *βαφῇ* cf 𝔗; l תְּרַחֵץ cf 58,11, prp תִּמְחַץ vel תמצה (cf ug *mṣḥ*) ‖ [b] Ⅽ + suff 2 sg ‖ [c] > Ⅽ ‖ **25** [a] 𝔊 pass = נִרְאוּ ‖ [b] 𝔊σ′ om suff ‖ **26** [a] nonn Mss 𝔊Ⅽ שׁ׳ ‖ **27** [a] l בְּ׳ ‖ [b] mlt Mss Edd אֲדֹנָי ‖ [c] 𝔊 pl; l frt מִמְּקֹרְאֵי ‖ **28** [a] Ⅽ *bšlj'* = בְּדָם cf 𝔊 *ἐν ἐκστάσει* ‖ [b] 𝔊(Ⅽ) *ἡγεμόνες αὐτῶν* = רֹוְנֵיהֶם? Ms בְּרִקְמָתָם cf Hier *in purpura sua* ‖ [c] pc Mss Ⅽ וְׁ׳ ‖ **29** [a] l צַוֵּה cf Vrs ‖ [b] nonn Mss Vrs אלהים ‖ [c–c] prp עֹז כְּעוֹז הָאֵ׳ עוך; l frt עוך עֹז הָאֵ׳ ‖ **31** [a] pc Mss כְּע׳; prp בַּעֲלֵי ‖ [b] pc Mss פֻּם–, 𝔊[BSal] *τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι*, Ⅽ *qrjmjn* obductos; l frt הִתּ׳ ‖ [c] pc Mss בְרָצֵי (a רוץ) cf Hier *contra rotas*, 𝔊 *τοὺς δεδοκιμασμένους* (a צרף), > Ⅽ; σ′ *τοὺς εὐδοκήτους*, l frt ברצי ‖ [d] l prb בֻּזַּר cf 𝔊Ⅽ Hier ‖ **32** [a] α′ (Hier) *οἴσουσιν*, l frt יֵאָתְיוּ ‖ [b] 𝔊(Ⅽ) *πρέσβεις*, α′ (Hier) *ἐσπευσμένως* = חָשִׁים ‖ [c–c] prp תָּרֵץ יָדֶיהָ (cf akk *tiriṣ qāti* manum extendere) vel תָּרִים יָדֶיהָ.

33 מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ אֲדֹנָי[a] סֶלָה׃ ב
34 לָרֹכֵב בִּשְׁמֵי[a] שְׁמֵי־קֶדֶם הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ[b] קוֹל עֹז׃ ב
35 תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים׃ ב. ד
36 נוֹרָא אֱלֹהִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ[a] אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן ׀ עֹז וְתַעֲצֻמוֹת ב מל[16]. ל
בָּרוּךְ אֱלֹהִים׃ [לָעָם[b] ב חד ר״פ וחד ס״פ

69 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים[a] לְדָוִד׃ ח בטע
2 הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד־נָפֶשׁ[a]׃
3 טָבַעְתִּי ׀ בִּיוֵן מְצוּלָה וְאֵין מָעֳמָד ל. ל. ב
בָּאתִי בְמַעֲמַקֵּי־מַיִם וְשִׁבֹּלֶת שְׁטָפַתְנִי׃
4 יָגַעְתִּי בְקָרְאִי נִחַר גְּרוֹנִי ל
כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל[a] לֵאלֹהָי׃ ל
5 רַבּוּ ׀ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשִׁי שֹׂנְאַי חִנָּם כו
עָצְמוּ מַצְמִיתַי[a] אֹיְבַי שֶׁקֶר ל
אֲשֶׁר לֹא־גָזָלְתִּי אָז אָשִׁיב׃
6 אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃ ל
7 אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קוֹיֶךָ[a] אֲדֹנָי[b] יְהוִה צְבָאוֹת[a] כו ר״פ אל אל[1]. ח[2] ד מנה בכתיב. הי
אַל־[c]יִכָּלְמוּ בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כח[3]
8 כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ יט. ד
9 מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃ ל. ב פסוק דמטע[4]
10 כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃
11 וָאֲבַכֶּה[a] בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי[b] לַחֲרָפוֹת לִי[c]׃ ג[5]. ב
12 וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃
13 יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וְנִגְנֵיוֹנוֹת[a] שׁוֹתֵי שֵׁכָר׃ ג מל בלישׁ. ל מל

[16]Mm 3312. Ps 69 [1]Mm 3261. [2]Mm 95. [3]Mm 2364. [4]Mm 3313. [5]Mm 1765.

33 [a] 2 Mss 𝔊𝔖 Hier לָאֵל ‖ **34** [a] prp בַּשָּׁמַיִם ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **36** [a] mlt Mss σ′ 𝔖𝔗 שֶׁךָ–, 𝔊 *ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ* = בְּקָדְשָׁיו; Hier *de sanctuario suo*, l שׁוֹ– ‖ [b] 𝔊[–S] 𝔖𝔗 + suff 3 sg ‖ **Ps 69,1** [a] cf 45,1[a] 60,1[a–a] ‖ **2** [a] 𝔊σ′ + suff 1 sg ‖ **4** [a] l frt c cod Erfurtensi 3 Edd 𝔊𝔗 מִי׳ ‖ **5** [a] 𝔖 *mn grmj* = מֵעֲצָמוֹתַי, prb sic l (hpgr) ‖ **7** [a–a] > 𝔗 ‖ [b] > 𝔊[B] ‖ [c] nonn Mss 𝔖𝔗 וְאַל ‖ **11** [a] 𝔊*(𝔖) *καὶ συνέκαμψα* = וָאֲדַכֶּה vel וָאֲעַנֶּה? ‖ [b] 𝔖 1 sg ‖ [c] 𝔖 suff 3 pl ‖ **13** [a] l frt וְנִגְּנוּ בִי cf 𝔊σ′𝔖.

14 וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ | יְהוָה עֵת רָצוֹן
אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב
15 הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי[a] וּמִמַּעֲמַקֵּי־מָיִם׃ ל.ל
16 אַל־תִּשְׁטְפֵנִי | שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה ל
וְאַל־תֶּאְטַר־עָלַי בְּאֵר פִּיָּהּ׃ ל
17 עֲנֵנִי יְהוָה[a] כִּי־טוֹב[a] חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלָי׃ ח
18 וְאַל[a]־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃
19 קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי וְאֶלָּהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי׃ ל חטף.ל
20 אַתָּה יָדַעְתָּ חֶרְפָּתִי[a] וּבָשְׁתִּי[b] וּכְלִמָּתִי[a] נֶגְדְּךָ[b] כָּל־צוֹרְרָי׃ יו ר״פ בטיפ
21 חֶרְפָּה[a] | שָׁבְרָה[b] לִבִּי וָאָנוּשָׁה[c] ל
וָאֲקַוֶּה לָנוּד[d] וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃ ל.ה[e]?
22 וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאַי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃ ל.ל.ל
23 יְהִי־שֻׁלְחָנָם לִפְנֵיהֶם לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים[a] לְמוֹקֵשׁ׃ ל
24 תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם מֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד׃ ל
25 שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם׃
26 תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה[a] בְּאָהֳלֵיהֶם[b] אַל־יְהִי יוֹשֵׁב׃ ל
27 כִּי־[a]אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ[b] יְסַפֵּרוּ[c]׃ ל.ג[a]
28 תֶּנָה־עָוֹן עַל־עֲוֹנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃ ל.ד
29 יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעִם צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃
30 וַאֲנִי עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ[a] אֱלֹהִים[b] תְּשַׂגְּבֵנִי׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב. ל ומל.ל.ב[a]
31 אֲהַלְלָה שֵׁם־אֱלֹהִים[a] בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה׃ ל
32 וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר[a] מַקְרִן מַפְרִיס[b]׃ ל.ל וחס

[6] ומד וְאֶקָּוֶה Ps 52,11. [7] Mm 2875. [8] Mp sub loco.

15 [a] l prb מִשּׂוֹאָה ‖ **17** [a–a] l prb כְּטוּב ‖ **18** [a] pc Mss ΘS[A] אל ‖ **20** [a–a] tr post 21[c] ‖ [b–b] S *lwqbl* = נֶגֶד ‖ **21** [a] S *'s'* = רַפָּה ‖ [b] Θ *προσεδόκησεν* = שִׁבְּרָה; S *tbrh d* = שֶׁבֶר ‖ [c] cf 20[a–a] ‖ [d] l לָנֶדֶד cf Vrs ‖ **23** [a] Θ (α′σ′θ′ Hier) *καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν* = וּלְשִׁלּוּמִים, S *wpwr'nhwn* = וְשִׁלּוּמָם; T *wnksthwn*, l prb וְשַׁלְמֵיהֶם ‖ **26** [a] pc Mss לְשׁ׳ ‖ [b] ΘS pr cop ‖ **27** [a–a] Θ(S Hier) *ὃν σὺ ἐπάταξας* = אֵת אֲ׳ ה׳ ‖ [b] Ms חֲלָלֶךָ, S *dqtjl'* = הֶחָלָל? ‖ [c] Θ(S) *προσέθηκαν*, l יְסַפֵּיו ‖ **30** [a] Θ* *καὶ ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου σου* ‖ [b] > Θ[B] ‖ **31** [a] Θ[L]T + suff 1 sg ‖ **32** [a] cj c sq ‖ [b] mlt Mss ΘS Hier ומ׳.

33 רָאוּ[a] עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ[b] דֹּרְשֵׁי[c] אֱלֹהִים וִיחִי[d] לְבַבְכֶם׃ ל. ג ובסיפ[9]
34 כִּי־שֹׁמֵעַ[a] אֶל־אֶבְיוֹנִים יְהוָה וְאֶת־[b]אֲסִירָיו[c] לֹא בָזָה׃ ח[10]
35 יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֶשׂ בָּם׃ ב חד ר״פ וחד ס״פ[11]. ל
36 כִּי אֱלֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה [בָּהּ׃ נה בטע ר״פ בסיפ. ל[12]
וְיָשְׁבוּ שָׁם וִירֵשׁוּהָ׃ 37 וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־ ל[13]. ל[14]

70 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ ב בטע. ג
2 אֱלֹהִים[a] לְהַצִּילֵנִי יְהוָה[b] לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ ל
3 יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ[a] מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃
4 יָשׁוּבוּ[a] עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים[b] הֶאָח[c] הֶאָח׃ ד
5 יָשִׂישׂוּ[a] וְיִשְׂמְחוּ[a] בְךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ ה
וְיֹאמְרוּ תָמִיד[b] יִגְדַּל אֱלֹהִים[c] אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ[d]׃ ט רפ[1] ב מנה בסיפ. ל. ל
6 וַאֲנִי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֱלֹהִים חוּשָׁה־לִּי סז ר״פ לג מנה בכתיב. ג זוגין[2]
עֶזְרִי[a] וּמְפַלְטִי אָתָּה יְהוָה[b] אַל־תְּאַחַר׃ כז מלעיל. ג[3]

71 (עא) 1 [a]בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃ יג. ב חד חס וחד מל
2 בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי[a] הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי[b]׃ ד וכל שם קריה ואגש דכות
3 הֱיֵה לִי לְצוּר מָעוֹן[a] לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ[b] לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי ל. ל
וּמְצוּדָתִי אָתָּה׃ [4 אֱלֹהַי[a] פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף[b] מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ ח[1] ד מנה בכתיב
5 כִּי־אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי[a] יְהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃
6 עָלֶיךָ נִסְמַכְתִּי מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי[a] בְּךָ תְהִלָּתִי[b] תָּמִיד׃ ל נמל
7 כְּמוֹפֵת הָיִיתִי לָרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עֹז[a]׃ ל. כ[2]. ח[3] רפי ב מנה בלישׁ וכל אחסה דכות ב מ א

[9] Mm 3281. [10] Mm 2353. [11] Ps 107,32. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2443. [14] Mm 3093. Ps 70 [1] Mm 1233. [2] Mm 3268. [3] Mm 3269. Ps 71 [1] Mm 95. [2] Mm 2551. [3] Mm 3046.

33 [a] nonn Mss G יִרְאוּ; 1 frt רְאוּ || [b] mlt Mss יִ cf Vrs; 1 frt וּשְׁ cf S || [c–c] prp דִּרְשָׁיו יְתֵי; S om דִּ׳ אֵ׳ || [d] G ἐκζητήσατε = דִּרְשׁוּ || 34 [a] 1 frt שָׁמַע cf G Hier || [b] nonn Mss וְאֵל || [c] prp חָסִידָיו || Ps 70 [a] sic L pro עֹ || 2 [a] pr רָצָה ut 40,14 || [b] frt dl m cs || 3 [a] 40,15 + יַחַד || 4 [a] pc Mss S et 40,16 יְשַׁמּוּ, Ms יְבוֹשׁוּ || [b] mlt Mss Vrs et 40,16 + לִי || [c] frt dl m cs || 5 [a–a] cf 40,17 [a–a] || [b] prb dl m cs || [c] mlt Mss et 40,17 יהוה || [d] mlt Mss et 40,17 תְּשׁ׳ || 6 [a] nonn Mss et 40,18 עֻזְרָתִי || [b] nonn Mss et 40,18 אֱלֹהַי || Ps 71 [a] numerus > L || 1 [a] mlt Mss cj Ps 71 c Ps 70; G pr *Τῷ Δαυιδ· υἱῶν Ιωναδαβ καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων* || 2 [a] > S || [b] 31,3 מְהֵרָה הַצִּילֵנִי || 3 [a] mlt Mss G σ′C et 31,3 מעוז || [b–b] G ut 31,3 לְבֵית מְצוּדוֹת || 4 [a] pc Mss G^{B}ג$^{}$sC אלהים || [b] pc Mss G^{R}ג$^{}$s מִ׳ וּמִ׳ || 5 [a] huc tr ʌ || 6 [a] 1 frt עוּתִי cf G Hier || [b] σ′ *ἡ ἀναμονή μου* = תּוֹחַלְתִּי || 7 [a] C *w'wšn' djlj* = וְעָזִּי.

8 יִמָּלֵא פִי תְהִלָּתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃
9 אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי אַל־תַּעַזְבֵנִי׃
10 כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעָצוּ יַחְדָּו׃
11 לֵאמֹר[a] אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי־אֵין מַצִּיל׃
12 אֱלֹהִים אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה[a]׃
13 יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ[a] שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי
יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה[b] מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃
14 וַאֲנִי תָּמִיד אְיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־[a]תְּהִלָּתֶךָ[b]׃
15 פִּי יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת[a]׃
16 אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת[a] אֲדֹנָי[b] יְהוִה[c] אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ[d] לְבַדֶּךָ׃
17 אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
18 וְגַם עַד־זִקְנָה וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי [אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם
עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ[a] לְדוֹר לְכָל־[b]יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ 19 וְצִדְקָתְךָ[c]
אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃
20 אֲשֶׁר[a] הִרְאִיתַנִי[b] צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ[c]
וּמִתְּהֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי[d]׃
21 תַּרֶב[b] גְּדֻלָּתִי וְתִסֹּב תְּנַחֲמֵנִי׃
22 גַּם־אֲנִי[b] אוֹדְךָ בִכְלִי־נֵבֶל[c] אֲמִתְּךָ אֱלֹהָי[a]
אֲזַמְּרָה לְךָ בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
23 תְּרַנֵּנָה שְׂפָתַי[a] כִּי אֲזַמְּרָה־לָּךְ[a] וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃
24 גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־הַיּוֹם תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ
כִּי־בֹשׁוּ כִּי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

ח[4]
כו ר״פ אל אל[5] . ל
י[6] מל[6] . ב
ט ר״פ[7] . ב . ל ומל
ז בטע ר״פ בסיפ[8] . חושה[9] ק
ל
ס[10] ר״פ לג מנה בכתיב . ד . ל
ל
ח[10] ד מנה בכתיב . ד
ד[11]
כ ר״פ בכתיב[12] . ל . כל לישׁ כת כן
ל . ל מל בסיפ . ל
הראיתני חד מן ב[13] בלישׁ ק וחד מן מח[14]
כת ו וקר י . ג . תחייני חד מן מח[14] כת ו וקר י ק
כת כן[15]
ל . ל . ל
ו[16] ר״פ וכל מ״פ דכות ב מ ה . ב בלישׁ[17]
ל . ת

[4]Mm 1854. [5]Mm 3261. [6]Mm 3365. [7]Mm 3072. [8]Mm 3288. [9]Mm 832. [10]Mm 95. [11]Mm 913. [12]Mm 4070. [13]Mm 2516. [14]Mm 3811. [15]Cf Ps 102,25 et Mp sub loco. [16]Mm 2449. [17]Mm 3314.

11 [a] frt dl || **12** [a] K חִי || **13** [a] nonn Mss G יִ, nonn Mss יִכְלְמוּ; S *wnhprwn*, l וְיִכָּלְמוּ || [b] > S || **14** [a] > σ′ ĶS || [b] α′σ′ Hier S pl || **15** [a] G*(S Hier) *γραμματείας*; σ′ (Syh) *ἐξαριθμῆσαι* cf T, l prb לִסְפֹּר || **16** [a] l c nonn Mss Vrs רַת– || [b] prb dl (var) || [c] cf [b] || [d] α′σ′ pl || **18** [a–a] G *πάσῃ τῇ γενεᾷ* = לכל־דור cf 22,31.32, S *ldr'* = לדור || **20** [a] prb dl || [b] mlt Mss Gσ′θ′ST ut Q; l prb c K α′ תָּנוּ– || [c] mlt Mss GS ut Q; l prb c K T Hier יֵינוּ– || [d] mlt Mss T Hier נוּ– || **22** [a] pc Mss Gσ′S אלהים || **23** [a–a] frt dl (ex 22).

72 עב

1 [a]לִשְׁלֹמֹה׀ [b]

אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ [c]לַמֶּלֶךְ תֵּן וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־מֶלֶךְ׃ כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[1] . ל

2 יָדִין[a] עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט׃ ג חד חס וב מל[2]

3 יִשְׂאוּ הָרִים[a] שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת[b] בִּצְדָקָה[c]׃ כ

4 יִשְׁפֹּט׀ עֲנִיֵּי־עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[3] . ב מל

5 יִירָאוּךָ[a] עִם־שֶׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דֹּר דֹּרִים׃ ד[4] . יז וכל לפני ולפני דכות[5] . ג

6 יֵרֶד כְּמָטָר עַל־גֵּז זַרְזִיפִים[a] כִּרְבִיבִים[b] זַרְזֵף אָרֶץ׃ ב[6] . ל

7 יִפְרַח־בְּיָמָיו צַדִּיק[a] וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ ד ב קמ וב פת[7]

8 וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ ב[8] . ג[9] . ב

9 לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים[a] וְאוֹיְבָיו עָפָר יְלַחֵכוּ׃ ב

10 מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ
מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ ל

11 וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־מְלָכִים כָּל־גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃ ז . י פסוק כל כל ומילה חדה ביניה[10] . ב[11] . ג מל בלישׁ[12]

12 כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃ 13[1]

13 יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃ ל

14 מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם וְיִיקַר דָּמָם[a] בְּעֵינָיו׃ ב וכסיפ . נא

15 וְיִחְיֶ֫ה וְיִתֶּן־[a]לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא ג וכסיפ[14] . יג[15]
וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרְכֻנְהוּ׃ ג[16] . ל

16 יְהִי פְּסַת־[a]בַּר׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ ל . לה[17]
כַּלְּבָנוֹן פִּרְיוֹ [b]וְיָצִיצוּ[b] מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ ד . ל רפ[18] . ה

17 יְהִי שְׁמוֹ[a] לְעוֹלָם לִפְנֵי־שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן[b] שְׁמוֹ יגון[19] ק
וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ[c] כָּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ׃ ל[20]

Ps 72 [1] Mm 958. [2] Mm 3315. [3] Mm 2120. [4] Mm 1924. [5] Mm 2397. [6] Dt 18,4. [7] Mm 937. [8] Nu 24,19. [9] Mm 3169. [10] Mm 3316. [11] Mm 1313. [12] Mm 1462. [13] Mm 2129. [14] Mm 3281. [15] Mm 157. [16] Mm 3317. [17] Mm 2840. [18] וחד וַיָּצִיצוּ Ps 92,8. [19] Mm 832. [20] Mm 4149.

Ps 72,1 [a] pc Mss cj 72 c 71 ‖ [b] > pc Mss ‖ [c] GS sg ‖ **2** [a] G* *κρίνειν* = לָדִין ‖ **3** [a] frt huc tr וגבעות ‖ [b] cf [a] ‖ [c] $G^{L121955}$ S Hier om ב ‖ **5** [a] G *καὶ συμπαραμενεῖ* = וְיַאֲרִיךְ ‖ **6** [a] nonn Mss GS וְכ׳ ‖ [b] l prb יְזִרִיפוּ ‖ **7** [a] l c pc Mss GS צֶדֶק ‖ **9** [a] G *Αἰθίοπες*, S *gzrt'* = אִיִּים; prp צָרִים vel צָרָיו ‖ **12** [a] G *ἐκ χειρὸς δυνάστου*, S (Hier) *mn d'šjn mnh* = מִשּׁוֹעֵ ‖ **14** [a] G θ′ *τὸ ὄνομα αὐτῶν* = שְׁמָם ‖ **15** [a] GS pass = וְיִתֵּן ‖ **16** [a] cf aram *pjs'* abundantia ‖ [b–b] prp וְיָצִיץ וַעֲמִירוּ ‖ **17** [a] G + *εὐλογημένον* cf 113,2 ‖ [b] mlt Mss ut Q (= ni), K יִנֵּין, Ms יִכּוֹן, G *διαμενεῖ* ‖ [c] G + *πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς*, ex Gn 12,3 28,14.

18 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים[a] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת[b] לְבַדּוֹ׃
19 וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא[a] כְּבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ
אָמֵן וְאָמֵן׃
20 כָּלוּ[b] תְפִלּוֹת[c] דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃ ס[a]

73 1 מִזְמוֹר לְאָסָף
אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל[a] אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃
2 וַאֲנִי כִּמְעַט נָטוּ[a] רַגְלָי כְּאַיִן שָׁפְכָה[b] אֲשֻׁרָי׃
3 כִּי־קִנֵּאתִי בְּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃
4 כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם[a] וּבָרִיא אוּלָם׃
5 בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינָמוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃
6 לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה [a]יַעֲטְפֵ֥ת־שִׁית חָמָס[a] לָמוֹ׃
7 יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ[a] עָבְרוּ[b] מַשְׂכִּיּוֹת[c] לֵבָב׃
8 יָמֵקּוּ[a] וְיְדַבְּרוּ בְרָע[b] עֹשֶׁק[c] מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃
9 שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ[a] בָּאָרֶץ׃
10 לָכֵן יָשׁוּב[a] עַמּוֹ[b] הֲלֹם[b] וּמֵי[c] מָלֵא יִמָּצוּ[d] לָמוֹ׃
11 וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְּעֶלְיוֹן׃
12 הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם[a] הִשְׂגּוּ־חָיִל׃
13 אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לִבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי׃
14 וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי[a] לַבְּקָרִים׃
15 אִם־אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה כְמוֹ[a] הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי[b]׃

[21] Mm 1850. [22] Mm 3318. [23] Mm 3319. Ps 73 [1] Mm 2864. [2] Mm 3221. [3] Mm 3618. [4] Mm 782. [5] Mm 300. [6] Mm 2422. [7] וחד בריא Jdc 3,17. [8] Mm 1465. [9] Mp sub loco. [10] Mm 3102. [11] וחד והלך Ex 9,23. [12] Mm 2195. [13] Mm 1095. [14] Mm 3320. [15] Mm 2403. [16] Mm 2331.

18 [a] > pc Mss 𝔊𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 + גְּדוֹלוֹת ‖ **19** [a] frt l וימלא ‖ **20** [a] > pc Mss 𝔖 ‖ [b] l כָּלוּ ‖ [c] 𝔊 *οἱ ὕμνοι* = תְּהִלּוֹת ‖ **Ps 73,1** [a] prp לַיָּשָׁר אֵל ‖ **2** [a] l c Q mlt Mss Vrs נָטָיוּ; K נָטוּי ‖ [b] l Q; K הֵ֫ ‖ **4** [a] l לָמוֹ תָּם ‖ **6** [a–a] Vrs alit; l frt עָטָ֫ת pro ׳ et cj ח׳ c שִׁית ‖ **7** [a] l frt עָוֹנָמוֹ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔖 *w'bdw* et operati sunt ‖ [c] 𝔊 *εἰς διάθεσιν* = בְּשָׂכְיִת cf 𝔖 ‖ **8** [a] 𝔊(𝔖) *διενοήθησαν*, Hier *irriserunt* ‖ [b] huc tr ˆ cf 𝔊α′𝔖 ‖ [c] l frt עִקֵּשׁ vel עָתָק ‖ **9** [a] l frt תְּהַלֵּךְ ‖ **10** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K יָשִׁיב ‖ [b–b] prp עָם אֲלֵיהֶם עָם ‖ [c] l frt עַמִּי cf 𝔊𝔖 ‖ [d–d] prp וּמִלֵּיהֶם יְמֻצּוּ ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἡμέραι* = וְיָמֵי; > 𝔖 ‖ **12** [a–a] 𝔊 *καὶ εὐθηνοῦνται εἰς τὸν αἰῶνα* = וְשָׁלוּ לְעַ׳ ‖ **14** [a] l frt וְהוֹכַחְתִּי ‖ **15** [a] l frt כָּהֵם cf 𝔖 ‖ [b] 𝔊[Mss] 2 sg.

16 וָאֲחַשְּׁבָה[a] לָדַעַת זֹאת עָמָל הִיא[b] בְעֵינָי׃ תרא חד מן ה[17] כתיב הי״א
17 עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל[a] אָבִינָה[b] לְאַחֲרִיתָם׃ ל
18 אַךְ בַּחֲלַקּוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ ה[18]. ב חד חס וחד מל[19]
19 אֵיךְ הָיוּ לְשַׁמָּה כְּרֶגַע סָפוּ תַּמּוּ[a] מִן־בַּלָּהוֹת׃
20 כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ[a] אֲדֹנָי[b] בָּעִיר[c] | צַלְמָם[d] תִּבְזֶה[e]׃ ג[20]. ל. ל
21 כִּי יִתְחַמֵּץ לִבָּבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃ ל. ל
22 וַאֲנִי־בַעַר וְלֹא אֵדָע בְּהֵמוֹת[a] הָיִיתִי עִמָּךְ׃ ג[21] סז ר״פ לג מנה בכתיב .
23 וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ בְיַד־יְמִינִי׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב
24 בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי[a] וְאַחַר כָּבוֹד[b] תִּקָּחֵנִי׃
25 מִי־לִי בַשָּׁמָיִם[a] וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃
26 כָּלָה שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר־לִבִּי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם[a]׃ ל
27 כִּי־הִנֵּה רְחֲקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ[a]׃ ל[19]. ב חד חס וחד מל[22]
28 וַאֲנִי | קִרְבַת[a] אֱלֹהִים[b] לִי־טוֹב שַׁתִּי | בַּאדֹנָי[c] יְהוִה[d] מַחְסִי ס״ז ר״פ לג מנה בכתיב . ב . ל[23]. ה[24] ד מנה בכתיב
לְסַפֵּר כָּל־מַלְאַכוֹתֶיךָ[e]׃

74 1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף עד
לָמָּה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃ ל. ג. ב
2 זְכֹר עֲדָתְךָ | קָנִיתָ קֶדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה | [שָּׁכַנְתָּ בּוֹ׃
3 הָרִימָה פְעָמֶיךָ[a] לְמַשֹּׁאוֹת נֶצַח כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃ ב חד חס וחד מל . ד[1]
4 שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ[a] שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃ ל וחס[2]. ל[3]
5 יִוָּדַע[a] כְּמֵבִיא לְמַעְלָה[b] בְּסָבָךְ־עֵץ קַרְדֻּמּוֹת[c]׃

[17] Mm 3702. [18] Mm 3228. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2315. [21] Mm 2385. [22] Mm 3006. [23] וחד ושתי Ex 23, 31. [24] Mm 95. Ps 74 [1] Mm 407. [2] Mm 2335. [3] וחד ואתחם Hi 21,29.

16 [a] mlt Mss Edd ו׳ן ‖ [b] mlt Mss ut Q, l; K היא ‖ **17** [a] GS sg ‖ [b] GS pr cop ‖ **19** [a–a] G διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν ‖ **20** [a] G (σ′ Hier T) ἐξεγειρομένου cf S ‖ [b] cf 2,2[b]; prp אֵינֵנוּ ‖ [c] = בְּהָעִיר? vel frt l בְּעוּרֵךְ cf G ‖ [d] prp צלמו ‖ [e] prp נִבְזֶה ‖ **22** [a] l c Ms כַּבְּהֵמָה vel בהמה cf G σ′ ‖ **24** [a] S *bj'jnj* = תְּנַחֲמֵנִי ‖ [b] l frt בְּכָ cf G ‖ **25** [a] frt ins זוּלָתֶךָ ‖ [b] G (S) *tí* ‖ **26** [a] frt dl m cs ‖ **27** [a] S + *l'lm* ‖ **28** [a] G τὸ προσκολλᾶσθαι (a דבק?); l קִרְבָתְךָ ‖ [b] prb dl ‖ [c] > pc Mss GS, prb dl ‖ [d] l prb בִּי cf G ‖ [e] G *tàs aἰνέσεις σου* cf 9,15, S *tdmrtk* = תְּהִלּוֹתֶיךָ ‖ Ps 74,3 [a] G *tàs χεῖράς σου* = כַּפֶּיךָ, S *'bdjk* = פְּעֻלֶּיךָ cf 77,13 ‖ **4** [a] mlt Mss דיך– cf 8 ‖ **5** [a] prp יִוָּדְעוּ ‖ [b] prp לוֹ עָלָה ‖ [c] prp קַרְדֳּמוֹ.

6 וְעַתָּה[a] פִּתּוּחֶיהָ[b] יַחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפּוֹת[c] יַהֲלֹמוּן׃
7 שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ[a] לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־שְׁמֶךָ[b]׃
8 אָמְרוּ בִלְבָּם נִינָּם[a] יַחַד שָׂרְפוּ[b] כָּל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ׃
9 אוֹתֹתֵינוּ לֹא רָאִינוּ אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד־מָה׃
10 עַד־מָתַי אֱלֹהִים יְחָרֵף צָר יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃
11 לָמָּה תָשִׁיב יָדְךָ[a] וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חֵיקְךָ[b] כַּלֵּהּ[c]׃
12 וֵאלֹהִים[a] מַלְכִּי[b] מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃
13 אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם׃
14 אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל[a] לְעָם[b] לְצִיִּים[ac]׃
15 אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן׃
16 לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לַיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃
17 אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם׃
18 זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף יְהוָה וְעַם נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃
19 אַל־תִּתֵּן לַחַיַּת[a] נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ[b] חַיַּת[c] עֲנִיֶּיךָ אַל־תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃
20 הַבֶּט לַבְּרִית[a] כִּי מָלְאוּ מַחֲשַׁכֵּי־אֶרֶץ[b] נְאוֹת חָמָס׃
21 אַל־יָשָׁב[a] דַּךְ נִכְלָם[b] עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃
22 קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי־נָבָל[a] כָּל־הַיּוֹם׃
23 אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

75 1 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃
עה
2 הוֹדִינוּ לְךָ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ[a] וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ[a] נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
3 כִּי אֶקַּח מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃

ועתה . ל . ל ק
ב ר״פ . ט
ו
ה . חיקך . ט כת ה
ז ובחד מן ז בטע ר״פ בסיפ . ז מל
יו ר״פ בסיפ . ג . עה
יו ר״פ בסיפ . ל . עה . ל
ב חד חס וחד מל . ג
יו ר״פ בסיפ . ב . ל וכת מל
כו ר״פ אל אל . ג חד חס ורב מל
ה וחס
ב
ג

[4]Mm 975. [5]Mm 161. [6]Mm 2122. [7]Mm 371. [8]Mm 3288. [9]Mm 1852. [10]Mm 1815. [11]Mm 3321. [12]Gn 21,29. [13]Mm 2241. [14]Mm 3261. [15]Mm 3315. [16]Mm 1433. [17]Ex 15,7. Ps 75 [1]Mm 2258.

6 [a] K וְעַתּ; G(S) *ἐξέκοψαν*, prp כִּתְּתוּ; al prp וְאֶת vel עִוּתוּ ‖ [b] G *τὰς θύρας αὐτῆς* = פִּתְחֶיהָ cf S; prp חִיךְ– vel חֵיךְ– ‖ [c] 2 Mss וּבְכֵלַפּוֹת ‖ **7** [a] mlt Mss שִׂיךְ– ‖ [b] pc Mss כְּבוֹדֶךָ ‖ **8** [a] frt a ינה cf S ‖ [b] l frt וְנִשְׂרְפוּ cf GS ‖ **11** [a] huc tr ׳ ‖ [b] mlt Mss Vrs ut Q; K חוֹ ‖ [c] l frt כְּלָאָה ‖ **12** [a] S + suff 1 pl; l frt וְאַתָּה א cf sq ‖ [b] G suff 1 pl; ST om suff ‖ **14** [a–a] prp לְעַמְלֵי יָם ‖ [b] > Ms, G pl ‖ [c] G *τοῖς Αἰθίοψιν* cf 72,9[a]; S *ʾǧnʾ* = עֲצוּם ‖ **19** [a] G (T Hier) *τοῖς θηρίοις* = לְחַיַּת, S *ltbrʾ* = לְהַוּוֹת; prp לְמֶוֶת ‖ [b] Ms GS תודך ‖ [c] nonn Mss וְחַיַּת ‖ **20** [a] GS + suff 2 sg ‖ [b–b] G *οἴκων ἀνομιῶν*; prp אַנְתָה וְחִ׳ ‖ **21** [a] S *ntb* = יֵשֵׁב ‖ [b] 2 Mss G^{BgG} וְנִ׳ ‖ **22** [a–a] prb dl m cs ‖ Ps 75,2 [a–a] G(S) *καὶ ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σου. διηγήσομαι* = וְקָרְאוּ בְשִׁמְךָ סַפֵּר? prp וְקָרְאֵי בְשִׁ׳ סִ׳; G(S) + *πάντα*.

4 נֶמֹגִים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי[a] תִכַּנְתִּי[b] עַמּוּדֶיהָ סֶלָה׃ — ל וחס . ד

5 אָמַרְתִּי[a] לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃ — ג בלי״ש ומל . ל

6 אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר[a] עָתָק׃ — ד²

7 כִּי לָא[a] מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא[b] מִמִּדְבַּר[c] הָרִים[d]׃ — נה בטע ר״פ בסיפ . ג³ . ל

8 כִּי־אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים׃ — ג

9 כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה וְיַיִן חָמַר | מָלֵא מֶסֶךְ — נה בטע ר״פ בסיפ . ל

וַיִּגֹּר מִזֶּה[a] אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי־אֶרֶץ׃ — ל . ל

10 וַאֲנִי אַגִּיד[a] לְעוֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ — סו ר״פ לג מנה בכתיב . ל . יח³ חס ה מנה בע״ך

11 וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ[a] תְּרוֹמַמְנָה[b] קַרְנוֹת צַדִּיק׃ — ל . ב⁵

76 עו 1 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר[a]׃

2 נוֹדָע בִּיהוּדָה אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃ — ב¹

3 וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ בְּצִיּוֹן׃ — ג²

4 שָׁמָּה שָׁבַר רִשְׁפֵּי־קֶשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃ — ה ר״פ³ . ל רפי . ל

5 נָאוֹר[a] אַתָּה אַדִּיר מֵהָרְרֵי־טָרֶף[b]׃ — ג⁴

6 אֶשְׁתּוֹלְלוּ | אַבִּירֵי[a] לֵב נָמוּ שְׁנָתָם — ל

וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־חַיִל יְדֵיהֶם׃

7 מִגַּעֲרָתְךָ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם[a] וְרֶכֶב וָסוּס׃ — ח⁵ ול בסיפ . ל

8 אַתָּה[a] | נוֹרָא אַתָּה וּמִי־יַעֲמָד לְפָנֶיךָ מֵאָז[b] אַפֶּךָ׃ — ז¹ ר״פ בסיפ . כז מלעיל . ב⁶

9 מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקְטָה׃ — ב

10 בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־עַנְוֵי־אֶרֶץ[a] סֶלָה׃ — ח¹⁷

11 כִּי־[a]חֲמַת אָדָם[a] תוֹדֶךָּ[b] שְׁאֵרִית[c] חֵמֹת[d] תַּחְגֹּר[e]׃ — ב⁵ . ב חד חס וחד מל⁵

[2]Mp sub loco. [3]Mm 3381. [4]Mm 25. [5]Mm 3322. Ps 76 [1]Prv 31,23. [2]Mm 2602. [3]Mm 2922. [4]Mm 966. [5]Mp sub loco. [6]Mm 3323. [7]Mm 1035. [8]Mm 3324.

4 [a] S *'nt* = אַתָּה ‖ [b] S 2 m sg ‖ **5** [a] S 2 m sg, cf 4[a.b] ‖ **6** [a] G *κατὰ τοῦ θεοῦ* = בֵּאלֹהִים ‖ **7** [a] prp לָא ‖ [b] prp וְלָא ‖ [c] mlt Mss בָּר– ‖ [d] = inf cstr hi a רום (Vrs alit); > G[B] ‖ **9** [a] G(S) + *εἰς τοῦτο* = אֶל־זֶה ‖ **10** [a] G *ἀγαλλιάσομαι* = אָגִיל; l prb אֲגַדֵּל cf 69,31 (ל hpgr) ‖ **11** [a] prp יְגֵי ‖ [b] GS pr cop ‖ **Ps 76,1** [a] G + *πρὸς τὸν Ἀσσύριον* ‖ **5** [a] G *φωτίζεις* = תָּאִיר, θ′ *φοβερός* cf 8.13, σ′ *ἐπιφανής*, C *nhjr dhjl* ‖ [b] G *αἰωνίων*, S *'šjn'* (= עֲשֵׁן?); l עַד cf Gn 49,26 Dt 33,15 ‖ **6** [a] G(S) *πάντες οἱ ἀσύνετοι* = כָּל־בַּעֲרֵי ‖ **7** [a–a] G(S) *ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους*, l frt רֹכְבֵי סוּס –מִי (vel רַכָּב וָסוּס) (ג′) ‖ **8** [a] > G, frt dl ‖ [b] l frt מֵעֹז cf 90,11 ‖ **10** [a] G[BS] *τῇ καρδίᾳ* ‖ **11** [a–a] prp חֲמָתָה אָדָמָה vel ח׳ אֱדֹם ‖ [b] prp תּוֹרֵד ‖ [c] GSC pr cop ‖ [d] prp חֲמָתָה vel חֲמַת vel נְחָמֹת ‖ [e] G *ἑορτάσει σοι* = תָּחֹגֵּךְ.

12 נִדְּרוּ וְשַׁלְּמוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־סְבִיבָיו יוֹבִילוּ שַׁי לַמּוֹרָא׃
13 יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים נוֹרָא לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃

77 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן לְאָסָף מִזְמוֹר׃
2 קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל־אֱלֹהִים וְהַאֲזִין אֵלָי׃
3 בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דָּרָשְׁתִּי יָדִי | לַיְלָה נֶגְרָה וְלֹא תָפוּג
מֵאֲנָה הִנָּחֵם נַפְשִׁי׃
4 אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה אָשִׂיחָה | וְתִתְעַטֵּף רוּחִי סֶלָה׃
5 אָחַזְתָּ שְׁמֻרוֹת עֵינָי נְפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר׃
6 חִשַּׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם שְׁנוֹת עוֹלָמִים׃
7 אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלַּיְלָה עִם־לְבָבִי אָשִׂיחָה וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי׃
8 הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח | וְאַדֹנָי וְלֹא־יֹסִיף לִרְצוֹת עוֹד׃
9 הֶאָפֵס לָנֶצַח חַסְדּוֹ נָגַמַר אֹמֶר לְדֹר וָדֹר׃
10 הֲשָׁכַח חַנּוֹת אֵל אִם־קָפַץ בְּאַף רַחֲמָיו סֶלָה׃
11 וָאֹמַר חַלּוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן׃
12 אֶזְכִּיר מַעַלְלֵי־יָהּ כִּי־אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פִּלְאֶךָ׃
13 וְהָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃
14 אֱלֹהִים בַּקֹּדֶשׁ דַּרְכֶּךָ מִי־אֵל גָּדוֹל כֵּאלֹהִים׃
15 אַתָּה הָאֵל עֹשֵׂה פֶלֶא הוֹדַעְתָּ בָעַמִּים עֻזֶּךָ׃
16 גָּאַלְתָּ בִזְרוֹעַ עַמֶּךָ בְּנֵי־יַעֲקֹב וְיוֹסֵף סֶלָה׃
17 רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יָחִילוּ אַף יִרְגְּזוּ תְהֹמוֹת׃
18 זָרְמוּ מַיִם | עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים אַף־חִצֶּיךָ יִתְהַלָּכוּ׃

ידותון ק חד מן ג׳ כת כן
ב. ל. ב. ל
ב. ב
ל. ל
ל. ל. ג²
ב
ג
ל. ג². יר כת כן
ו חס⁴
ל. ל. ל
ל
אזכור⁵ ק
ל
ז בטע ר״פ בסיפ⁶. ל. ג⁷
יו ר״פ בסיפ. ב
ב פסוק בזה הטעמ בשלש ספרים. ב פסוק בטע בשלש ספרים. ל.⁸
ג⁹. ג⁹
ל וחס. כל חס ב מ ב מל¹⁰

Ps 77 [1]Mm 3267. [2]Mm 3325. [3]Mm 1777. [4]Mm 3122. [5]Mm 832. [6]Mm 3288. [7]Mm 21. [8]Mm 1858. [9]Mm 3326. [10]Mm 800.

12 [a] G(S) *τῷ φοβερῷ* cf 5.8.13 (G cj c 13), l לַנּוֹרָא; σ′ *τῷ νομοδότῃ* = לַמּוֹרֶה ‖ **Ps 77,1** [a] mlt Mss 𝔗 ut Q, KG יְדִי ‖ **2** [a] Ms GS א׳ ‖ **3** [a] G pl, S *w'jdh* = וְיָדוֹ ‖ [b] prb dl m cs ‖ [c] G *ἐναντίον αὐτοῦ* = נֶגְדָּה (S *ngdtnj*) ‖ **5** [a] GS 3 pl; σ′Hier 1 sg, l prb תִּי— ‖ [b] G^{B} *οἱ ἐχθροί μου* ‖ **6** [a] tr huc 7[c–c] m cs ‖ **7** [a] Gσ′S cj c 6 ‖ [b] G(S) *καὶ ἐμελέτησα* = וָהָגִיתִי, G cj c 6 ‖ [c–c] cf 6[a] ‖ [d] σ′θ′S Hier 1 sg ‖ **9** [a–a] > G; S pr *'w* = אוֹ ‖ **11** [a] α′(S Hier) *ἀρρωστία μου* = חֻלּוֹתִי; l אֲזַי cf σ′ *τρῶσίς μου* ‖ **12** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K אַזְכִּיר ‖ [b] mlt Mss Vrs פְּעָלֶיךָ ‖ **13** [a] mlt Mss GS פְּעָלֶיךָ ‖ **14** [a] GS + suff 1 pl ‖ **16** [a] GS𝔗 + suff 2 sg ‖ **17** [a] Gα′ε′S pr cop ‖ **18** [a–a] G *πλῆθος ἤχους ὑδάτων* (cj c 17).

19 קוֹל רַעַמְךָ | בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ בְרָקִים[a] תֵּבֵל רָגְזָה[b] וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ׃ ל
20 בַּיָּם דַּרְכֶּךָ וּשְׁבִילְךָ[a] בְּמַיִם רַבִּים וְעִקְּבוֹתֶיךָ לֹא נֹדָעוּ׃ ושבילך . ז רפ״א[11] ק
21 נָחִיתָ כַצֹּאן עַמֶּךָ בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ ב[12] ר״פ וחד מן יא[13] ר״פ וס״פ ג . ב וס״פ

78 1 מַשְׂכִּיל לְאָסָף עה

הַאֲזִינָה עַמִּי תּוֹרָתִי הַטּוּ אָזְנְכֶם[a] לְאִמְרֵי־פִי׃ יג . ג . ה
2 אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת מִנִּי־קֶדֶם׃ ל . ב[2]
3 אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ וַנֵּדָעֵם וַאֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ׃
4 לֹא נְכַחֵד[a] | מִבְּנֵיהֶם לְדוֹר אַחֲרוֹן מֲסַפְּרִים
תְּהִלּוֹת יְהוָה וְעֻזּוֹ[b] וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃ ד[3] . ל . ל חס[4]
5 וַיָּקֶם עֵדוּת | בְּיַעֲקֹב וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל כ[5] . ה[6]
אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדִיעָם לִבְנֵיהֶם׃
6 לְמַעַן יֵדְעוּ | דּוֹר אַחֲרוֹן בָּנִים יִוָּלֵדוּ יב[7]
יָקֻמוּ[a] וְיִסַּפְּרוּ[b] לִבְנֵיהֶם׃ 7 וְיָשִׂימוּ בֵאלֹהִים כִּסְלָם ז חס[8] . ג . ג[9]
וְלֹא יִשְׁכְּחוּ מַעַלְלֵי־אֵל וּמִצְוֹתָיו יִנְצֹרוּ׃ יד[10] ר״פ בכתיב ח מנה בתלים וכל ד״ה דכות ב מ ב וחד מן ד ר״פ ולא לא ולא . ג וכל יחוק דכות ב מ א . ה חס[11]
8 וְלֹא יִהְיוּ | כַּאֲבוֹתָם דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה
דּוֹר לֹא־הֵכִין[a] לִבּוֹ וְלֹא־נֶאֱמְנָה אֶת־אֵל רוּחוֹ׃
9 [a] בְּנֵי־אֶפְרַיִם נוֹשְׁקֵי[b] רוֹמֵי־קָשֶׁת הָפְכוּ בְיוֹם קְרָב׃ ב בלישׁ[12] . ג קמ[13]
10 לֹא שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת׃ ג ב מל וחד חס
11 וַיִּשְׁכְּחוּ עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הֶרְאָם׃
12 נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶּלֶא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן׃ יא ר״פ וס״פ ג[14]
13 בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֶּב־מַיִם כְּמוֹ־נֵד[a]׃ ב חד חס וחד מל[15]
14 וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־[a]הַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ׃ ט[16]
15 יְבַקַּע צֻרִים בַּמִּדְבָּר וַיַּשְׁקְ[a]כִתְהֹמוֹת[b] רַבָּה׃

[11]Mm 753. [12]Mm 3327. [13]Mm 729. Ps 78 [1]Mm 3328. [2]Mm 3572. [3]Mm 474. [4]Textus contra Mp, cf Ps 78,11 et Mp sub loco. [5]Mm 1991. [6]Mm 2797. [7]Mm 801. [8]Mm 1709. [9]Mm 3329. [10]Mm 3249. [11]Mm 1121. [12]Mm 2474. [13]Mm 3851. [14]Mm 729. [15]Gn 32,24. [16]Mm 1653.

19 [a] ΘS Hier + suff 2 sg cf 97,4 || [b] pc Mss רָאֲתָה ut 97,4 || **20** [a] mlt Mss ut Q, sic l; K ΘS Hier יְדֶךָ || **Ps 78,1** [a] pc Mss ST אוניכם || **4** [a] Θ (Hier) *ἐκρύβη* = נִכְחַד || [b] pc Mss וע(ו)זו = וְעֻזּוֹ; huc tr ʌ || **6** [a] ΘS pr cop, l frt ׳וְי (hpgr) || [b] Θ + suff 3 m pl || **8** [a] pc Mss הבין || [b] mlt Mss אל || **9** [a] gl? || [b] pc Mss נוקשי || **13** [a] Θ(ST) *ἀσκόν* = נֹד cf 33,7[a] || **14** [a] > pc Mss ℭ || **15** [a] ΘS + suff 3 pl || [b] mlt Mss ׳בְּת.

16 וַיּוֹצֵא נוֹזְלִים מִסָּלַע וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם׃
17 וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן בַּצִּיָּה׃
18 וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃
19 [a]וַיְדַבְּרוּ בֵּאלֹהִים[a] אָמְרוּ הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃
20 הֵן הִכָּה־צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטָפוּ
הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃ [בְּיִשְׂרָאֵל[b]׃
21 לָכֵן [a]שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׂקָה בְיַעֲקֹב [b]וְגַם־אַף עָלָה
22 כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃
23 וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם פָּתָח׃
24 וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל [a]וּדְגַן־שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃
25 לֶחֶם אַבִּירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם [a]לָשְׂבַע׃
26 יַסַּע קָדִים בַּשָּׁמָיִם [a]וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵּימָן׃
27 וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם [a]כֶּעָפָר שְׁאֵר וְכִחוֹל יַמִּים עוֹף כָּנָף׃
28 וַיִּפֹּל [a]בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ [b]סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו [c]׃
29 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבָא לָהֶם׃
30 לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ [יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃
31 וְאַף אֱלֹהִים [a]עָלָה בָהֶם וַיַּהֲרֹג בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי
32 בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד וְלֹא־הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃
33 וַיִּכַל־בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם בַּבֶּהָלָה׃
34 אִם־הָרָגָם וּדְרָשֻׁהוּ וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־[a]אֵל׃
35 וַיִּזְכְּרוּ כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן [a]גֹּאֲלָם׃
36 וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃
37 וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ בִּבְרִיתוֹ׃
38 וְהוּא רַחוּם [a]יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר [a]כָּל־חֲמָתוֹ׃

ד[17]. ב מל[18]. ל[19]. ל גרי ש[20]
ט[21]. ו חס
ל
ד ב מל ו ב חס
ל. נ פסוק נגם ובתר תלת מילין[22]
נה בטע ר״פ בסיפ
ג[23]
ל[24]
ג[25]. ב חד חס וחד מל
ג[26] ה[27] מנה חס
ט ר״פ
ל. ל
חצי הספר
ס[א]
לג ר״פ
ב. ח

[17] Mm 1074. [18] Mm 3042. [19] Mp sub loco. [20] וחד למרות עני Jes 3,8. [21] Mm 1393. [22] Mm 1629. [23] Mm 482. [24] Mm 3493. [25] Mm 16. [26] Mm 679. [27] Mm 871.

19 [a–a] prb dl m cs ‖ **21** [a] prb dl cf 59 ‖ [b–b] frt add ‖ **24** [a] > Ms, frt dl ‖ **25** [a] frt dl m cs ‖ **26** [a] G σ′ (Hier) *ἐξ οὐρανοῦ* ‖ **27** [a] prb dl m cs ‖ **28** [a] G (S Hier) *καὶ ἐπέπεσον* = וַיִּפֹּלוּ ‖ [b] G σ′ S suff 3 pl ‖ [c] G S suff 3 pl ‖ **34** [a] S *lwth* = אֵלָיו ‖ **35** [a] cf 2,2[b] ‖ **38** [a] cf 2,2[b]; G *ἐκκαύσει* = יַבְעִיר?

כז[28] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה . ו[29]

39 וַיִּזְכֹּר כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב׃
40 כַּמָּה[a] יַמְרוּהוּ בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃ ל ומל
41 וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃ ב . ל
42 לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־[a]צָר׃
43 אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃ ג . ב חס וחד מל[30]
44 וַיַּהֲפֹךְ לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנוֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתָּיוּן׃
45 יְשַׁלַּח בָּהֶם[a] עָרֹב וַיֹּאכְלֵם וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃ יפ[31]
46 וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וְיִיגִיעָם לָאַרְבֶּה׃ ב
47 יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃
48 וַיַּסְגֵּר לַבָּרָד[a] בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃ [רָעִים׃ ב
49 יְשַׁלַּח־בָּם | חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי[a] יב[31] . ב
50 יְפַלֵּס נָתִיב לְאַפּוֹ[a] לֹא־[b]חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃ ו[32]
51 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם[a] רֵאשִׁית אוֹנִים[b] בְּאָהֳלֵי־חָם׃ כח
52 וַיַּסַּע כַּצֹּאן עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כַּעֵדֶר[a] בַּמִּדְבָּר׃ ג[33]
53 וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ וְאֶת־אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ ו . ו מל[34]
54 וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ׃
55 וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם | גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ ב[35]
56 וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ ה . ו קמ[36]
57 וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ כַּאֲבוֹתָם נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת[a] רְמִיָּה׃ ב
58 וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃ ב חד ר״פ וחד ס״פ
59 שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ ג[37]
60 וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלֹה[a] אֹהֶל שִׁכֵּן[b] בָּאָדָם׃ ח כת ו בלישׁ[38]

[28] Mm 1788. [29] Mm 2494. [30] Mm 3330. [31] Mm 440. [32] Mm 1676. [33] Mm 3493. [34] Mm 1653. [35] Gn 3,24, וחד ישכן Ps 7,6. [36] Mm 3053. [37] Mm 3308. [38] Mm 1525.

40 [a] S *hnwn* = הֵמָּה ‖ **42** [a] 𝔊(S[W]) *ἐκ χειρός* cf 61 ‖ **45** [a] pc Mss בָּם ‖ **48** [a] 2 Mss בְּנֶ׳ (ex 47), Ms σ′ לַדֶּבֶר (ut 50) ‖ **49** [a] 1 c Ms Vrs אָכִים — ‖ **50** [a] pc Mss בְּא׳ ‖ [b] pc Mss S𝔗 וְלֹא ‖ **51** [a] 2 Mss S𝔗 מִצ׳ ‖ [b] pc Mss Vrs אָנֶם ‖ **52** [a] mlt Mss Edd כָּ׳ ‖ **57** [a] 2 Mss בָּק׳ cf 𝔊* ‖ **60** [a] mlt Mss שָׁל(י)ה ‖ [b] 𝔊(θ′S𝔗) *κατεσκήνωσεν* = שָׁכַן.

61 וַיִּתֵּן לַשִּׁבְיָ֣ עֻזּ֑וֹ[a] וְתִפְאַרְתּ֥וֹ[b] בְּיַד־צָֽר׃
62 וַיַּסְגֵּ֣ר לַחֶ֣רֶב עַמּ֑וֹ וּ֝בְנַחֲלָת֗וֹ הִתְעַבָּֽר׃ ב. ל
63 בַּחוּרָ֥יו אָכְלָה־אֵ֑שׁ וּ֝בְתוּלֹתָ֗יו לֹ֣א הוֹלָלוּ[a]׃ ל. ל ומל
64 כֹּהֲנָ֥יו בַּחֶ֗רֶב נָפָ֫לוּ וְאַלְמְנֹתָ֥יו לֹ֣א תִבְכֶּֽינָה[a]׃
65 וַיִּקַ֣ץ כְּיָשֵׁ֣ן ׀ אֲדֹנָ֑י כְּ֝גִבּ֗וֹר מִתְרוֹנֵ֥ן מִיָּֽיִן׃ ג חס[39]. קל[40]. ל
66 וַיַּךְ־צָרָ֥יו אָח֑וֹר חֶרְפַּ֖ת עוֹלָ֣ם נָתַ֣ן לָמֽוֹ׃
67 וַיִּמְאַ֗ס בְּאֹ֫הֶל יוֹסֵ֥ף וּבְשֵׁ֥בֶט אֶפְרַ֗יִם לֹ֣א בָחָֽר׃ [41]ל
68 וַיִּבְחַ֗ר אֶת־שֵׁ֣בֶט יְ֭הוּדָה אֶת־הַ֣ר צִיּ֑וֹן אֲשֶׁ֖ר אָהָֽב׃ [42]ט
69 וַיִּבֶן֮ [a]כְּמ֪וֹ[b]־רָ֫מִ֥ים[ac] מִקְדָּשׁ֑וֹ כָּ֝אָ֗רֶץ[d] יְסָדָ֥הּ לְעוֹלָֽם׃ [44]ל. [43]ה
70 וַיִּבְחַ֣ר בְּדָוִ֣ד עַבְדּ֑וֹ וַיִּקָּחֵ֥הוּ מִמִּכְלְא֥וֹת צֹֽאן׃ ל וחס[45]
71 מֵאַחַ֣ר עָל֣וֹת הֲ֭בִיאוֹ לִרְע֣וֹת בְּיַעֲקֹ֣ב עַמּ֑וֹ[a] וּ֝בְיִשְׂרָאֵ֗ל נַחֲלָתֽוֹ׃ [46]ה. ב. [47]ג
72 וַיִּרְעֵ֥ם כְּתֹ֫ם[a] לְבָב֑וֹ וּ֝בִתְבוּנ֗וֹת[b] כַּפָּ֥יו יַנְחֵֽם׃ [48]ל

79 1 מִזְמ֥וֹר לְאָסָ֗ף עט
אֱלֹהִ֗ים בָּ֤אוּ גוֹיִם ׀ בְּנַחֲלָתֶ֑ךָ טִמְּא֥וּ אֶת־הֵיכַ֖ל קָדְשֶׁ֑ךָ ג[1]
שָׂ֖מוּ אֶת־יְרוּשָׁלַ֣ם לְעִיִּֽים׃
2 נָתְנ֤וּ אֶת־נִבְלַ֣ת עֲבָדֶ֣יךָ מַ֭אֲכָל לְע֣וֹף הַשָּׁמָ֑יִם ב ר״ם[2]
בְּשַׂ֥ר חֲסִידֶ֝֗יךָ לְחַיְתוֹ־אָֽרֶץ׃
3 שָׁפְכ֤וּ דָמָ֨ם ׀ כַּמַּ֗יִם סְ֭בִיבוֹת יְרוּשָׁלִַ֑ם וְאֵ֖ין קוֹבֵֽר׃ ח[3] קמ וכל אתנח ופס״ם דכותי׳ ב מ א. ב חד מל ורחד חס
4 הָיִ֣ינוּ חֶ֭רְפָּה לִשְׁכֵנֵ֑ינוּ לַ֝עַ֗ג וָקֶ֥לֶס לִסְבִיבוֹתֵֽינוּ׃ ב מל
5 עַד־מָ֣ה יְ֭הוָה תֶּאֱנַ֣ף לָנֶ֑צַח תִּבְעַ֖ר כְּמוֹ־אֵ֣שׁ קִנְאָתֶֽךָ׃ [4]ל
6 שְׁפֹךְ֤ חֲמָתְךָ֨ אֶל־[a]הַגּוֹיִם֮ אֲשֶׁ֤ר לֹא־יְדָ֫עוּכָ֥ ה
וְעַ֥ל ׀ [c]מַמְלָכ֗וֹת[b] אֲשֶׁ֤ר בְּשִׁמְךָ֥ לֹ֝א קָרָ֗אוּ׃ [5]ל
7 כִּ֤י אָכַ֨ל[a] אֶת־יַעֲקֹ֗ב וְאֶת־נָוֵ֥הוּ הֵשַׁ֗מּוּ׃ ג

[39] Mm 3331. [40] Cf Okhl II, 151 et Mp sub loco. [41] וחד ולשבט Jos 13,33. [42] Mm 3212. [43] Mm 1114. [44] Mm 2292. [45] וחד ממכלאתיך Ps 50,9 cf Mp sub loco. [46] Mm 245. [47] Mm 3332. [48] Mm 3007. Ps 79 [1] Mm 2881. [2] Mp sub loco. [3] Mm 2491. [4] Mm 975. [5] Mm 2510.

61 [a] 𝔊α′ suff 3 pl, 𝔖 *ʿmh* = עַמּוֹ ‖ [b] 𝔊α′ suff 3 pl ‖ **63** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐπενθήθησαν*, $\mathfrak{G}^{BS}$ *ἐπένθησαν* ‖ **64** [a] 𝔊(𝔖 Hier) *κλαυσθήσονται* = תִּבָּכֶינָה ‖ **69** [a–a] l prb כִּמְרֹמִים cf 148,1 ‖ [b] 𝔖 *ʿl* = בְּמוֹ? ‖ [c] 𝔊(θ′ Hier 𝔗) *μονοκερώτων* = רְ֭ ‖ [d] mlt Mss 𝔊𝔖 בָּאָרֶץ ‖ **71** [a] pc Mss 𝔊 עַבְדּוֹ cf 70 ‖ **72** [a] mlt Mss Vrs בְּתֹם ‖ [b] mlt Mss 𝔖 Hier נַת– ‖ **Ps 79,6** [a] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 עַל ‖ [b] Jer 10,25 מִשְׁפָּחוֹת ‖ **7** [a] l c mlt Mss Vrs et Jer 10,25 אָכְלוּ.

8 אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ ד חס . ה⁶ . ל מל . ל
9 עָזְרֵנוּ | אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ[a] [מְאֹד׃ ב⁷
וְהַצִּילֵנוּ[b] וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ ל בסיפ . ד⁸
10 לָמָּה | יֹאמְרוּ[a] הַגּוֹיִם[b] אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם
יִוָּדַע בַּגּוֹיִם[c] לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃ בגוים⁹ ק חד מן ה¹⁰ זוגין כת ר וקר ר וחד מן ב¹¹ כת כן . ל
11 תָּבֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר[a] בְּנֵי תְמוּתָה׃ ב¹² . ב
12 וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃ ד . ו¹³ . קלד¹⁴
13 וַאֲנַחְנוּ עַמֶּךָ | וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדֹר וָדֹר
נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃ ל וכל על שושן דכות . ב חס

80 1 לַמְנַצֵּחַ[a] אֶל־שֹׁשַׁנִּים[b] עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר[c]׃ ד כת ה . ו¹⁵
2 רֹעֵה יִשְׂרָאֵל | הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף ל . ב חס¹ . ט וכל יהודה ויוסף דכות²
יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃ 3 לִפְנֵי[a] אֶפְרַיִם | וּבִנְיָמִן[b] וּמְנַשֶּׁה[c] ד³ מל וכל לשון חליכה דכות ב מ ג . ו חס בליש
עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֵׁעָתָה לָּנוּ׃
4 אֱלֹהִים[a] הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ ל⁴ . ג⁵
5 יְהוָה אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ[b] בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ[c]׃
6 הֲאֲכַלְתָּם[a] לֶחֶם דִּמְעָה וַתַּשְׁקֵמוֹ[a] בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ[b]׃ ל . ל . ל
7 תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ יִלְעֲגוּ־לָמוֹ[a]׃
8 אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה[b]׃ ל⁴ . ג
9 גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם וַתִּטָּעֶהָ׃ ל
10 פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ וַתַּשְׁרֶשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא[a] אָרֶץ[b]׃ ל
11 כָּסּוּ[a] הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ אַרְזֵי־אֵל׃ ב⁶ . ב
12 [a]תְּשַׁלַּח קְצִירָהּ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר יְנִקוֹתֶיהָ׃ ה⁷ . ל⁵ . ל ומל
13 לָמָּה פָרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ׃ ל⁵ . ל

[8] Mm 823. [7] Mm 4189. [8] Mm 709. [9] Mm 832. [10] Mm 2195. [11] Mm 181. [12] Nu 14,19. [13] Mm 31. [14] Cf Okhl II,151 et Mp sub loco. Ps 80 [1] Prv 4,3. [2] Mm 334. [3] Mm 2214. [4] Mm 3333. [5] Mp sub loco. [6] Mm 3334. [7] Mm 473.

9 [a] G + *κύριε* ‖ [b] GS om cop ‖ **10** [a] Ms יֹאמַר ‖ [b] pc Mss GBSK בַּגּ ‖ [c] mlt Mss ut Q ‖ **11** [a] S(T) *šrj* = הֹתֵר cf 105,20 ‖ **Ps 80,1** [a] nonn Mss עַל ‖ [b] cf 45,1[a] ‖ [c] G + *ὑπὲρ τοῦ Ἀσσυρίου* ‖ **3** [a] nonn Mss לבני ‖ [b] > Ms ‖ [c] > 2 Mss ‖ **4** [a] SL ut 8.20 א׳ צבאות ‖ **5** [a] > 2 Mss, prb dl ‖ [b] frt verb aram ‖ [c] Ms עַבְדֶּיךָ, G(S) *τοῦ δούλου σου* ‖ **6** [a] G σ′ suff 1 pl ‖ [b] > S ‖ **7** [a] 2 Mss Gσ′S לָנוּ ‖ **8** [a] G pr *κύριε*; 1 frt יהוה pro א׳ ‖ [b] G + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **10** [a] 2 Mss G*S וַתְּמַלֵּא ‖ [b] pc Mss הָא׳ cf G ‖ **11** [a] G sg ‖ **12** [a] frt v exc cf 4.8.

14 יְכַרְסְמֶנָּה חֲזִיר מִיָּעַר[a] וְזִיז[b] שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃
15 אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב־נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה
וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת׃ 16 וְכַנָּה[a] אֲשֶׁר־נָטְעָה יְמִינֶךָ
וְעַל־בֵּן[c] אִמַּצְתָּה לָּךְ[b]׃
17 שְׂרֻפָה[a] בָאֵשׁ כְּסוּחָה[b] מִגַּעֲרַת פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃
18 תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ עַל[a] בֶּן־אָדָם אִמַּצְתָּ לָּךְ׃
19 וְלֹא[a]־נָסוֹג מִמֶּךָּ תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃
20 יְהוָה אֱלֹהִים[a] צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר[b] פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃

81 1 לַמְנַצֵּחַ | עַל־הַגִּתִּית[a] לְאָסָף[b]׃
2 הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃
3 שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־נָבֶל׃
4 תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה[a] לְיוֹם חַגֵּנוּ[b]׃
5 כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט[a] לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃
6 עֵדוּת | בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ[a] עַל־אֶרֶץ[a] מִצְרָיִם
שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי[b] אֶשְׁמָע[b]׃
7 הֲסִירֹתִי[a] מִסֶּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו[b] מִדּוּד[c] תַּעְבֹּרְנָה[d]׃
8 בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֱנְךָ[a] בְּסֵתֶר רַעַם
אֶבְחָנְךָ[b] עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃
9 שְׁמַע עַמִּי[a] וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃
10 לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃
11 אָנֹכִי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ[a]׃

ד אות תלויות[8]
ל . ב חד חס וחד מל
ב חד חס וחד מל[9]
ה[10] . ב . ב חד חס וחד מל
יב[11] ר״פ בכתיב ה מנה בחלים וכל ר״ה דכות ב מ . ב
ג . ל[12] . ל
ח בטעמ
ב ר״פ[1] . ל מל
יא ר״פ
ד בטעמ ר״פ
נה בטעמ ר״פ בסיפ
ג[2] . ט וכל על ארץ[3] מצרים דאורייתא דכות
ב מל[4] . ל[5] . ב[6]
ל . ח
ל
ח[7]
ב[8] . ל
יב . ד[9] . ב[10]
ל

[8] Mm 3557. [9] Mm 1695. [10] Mm 3301. [11] Mm 3249. [12] Mm 3333. Ps 81 [1] Mm 3335. [2] Mm 2842. [3] Mm 2946. [4] Mm 3336. [5] וחד מדור Ps 84,11. [6] Mm 2657. [7] Mm 1230. [8] Mm 3337. [9] Mm 2399. [10] Mm 1170.

14 [a] ע suspensum ‖ [b] pc Mss וְיָו cf 50,11[b] ‖ **16** [a] G *καὶ κατάρτισαι αὐτήν* = וְכוֹנְנָהּ? S *wlst'* et propaginem; prp וְכַנָּה vel וְנָנָה ‖ [b–b] ex 18, dl ‖ [c] G(S) + *ἀνθρώπου* cf 18 ‖ **17** [a] prp שְׂרֻפָה ‖ [b] prp כְּסוּחוֹת ‖ **18** [a] nonn Mss GS Hier וְעל ‖ **19** [a] 2 Mss 𝔗 לא ‖ **20** [a] dl ‖ [b] pc Mss GS וה׳ ut 4.8 ‖ **Ps 81** [a] numerus > L ‖ **1** [a] cf 8,1[a] ‖ [b] pc Mss G + מִזְמוֹר ‖ **4** [a] mlt Mss בְּכִי, nonn Mss בַּכֶּסֶא ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗 חגינו ‖ **5** [a] nonn Mss GS ומ׳ ‖ **6** [a–a] G(S[W] Hier) *ἐκ γῆς* = מֵאֵ׳ ut Ex 20,2 ‖ [b] GS 3 sg; tr 11[a–a] post 6 ‖ **7** [a] G 3 sg ‖ [b] nonn Mss S וְכִ׳ ‖ [c] nonn Mss מדור, G *ἐν τῷ κοφίνῳ* = בַּדּוּד ‖ [d] G *ἐδούλευσαν* = תעבדנה ‖ **8** [a] Ms S𝔗 וְאֵ׳ ‖ [b] prp תִּבְחָנֵנִי ‖ **9** [a] G*(S) + *καὶ λαλήσω σοι* ‖ **11** [a–a] cf 6[b].

12 וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי׃
13 וָאֲשַׁלְּחֵהוּ[a] בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃
14 לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ[a] לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃
15 כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃
16 מְשַׂנְאֵי יְהוָה[a] יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וְיִהְיֶה עִתָּם[b] לְעוֹלָם׃
17 וַיַּאֲכִילֵהוּ[a] מֵחֶלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָּ׃[b]

82 1 מִזְמוֹר לְאָסָף
אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃
2 עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃
3 שִׁפְטוּ־דַל[a] וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃
4 פַּלְטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ [אָרֶץ׃
5 לֹא יָדְעוּ[a] וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלֵּכוּ יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי
6 אֲנִי־אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃
7 אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃
8 קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִּנְחַל[a] בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

83 (פס)[a] 1 שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃
2 אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ אַל־תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקַט אֵל׃
3 כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃
4 עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ[a]׃
5 אָמְרוּ[a] לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד[a]׃
6 כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו[a] עָלֶיךָ[b] בְּרִית יִכְרֹתוּ׃
7 אָהֳלֵי אֱדוֹם[a] וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב[a] וְהַגְרִים׃
8 [a]גְּבָל וְעַמּוֹן[a] וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת[b] עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃

יד[11] ר״פ בכתיב ח מנה בתלים וכל ד״ה דכרת במ כ וחד מן יז[12] ר״פ ולא לא . יז[13] שמיעה לקרל . לג ט מנה בכתיב . נ[14]
ב מל[15] . ל מל[16]
כב[17] ו[18] מנה ר״פ
ו מל
לב
ל מל בכתיב . ל
ג בכתיב . יו
ה[1]
ג . ל
ב . ל
יח[2] . ג[3] . ד ג חס וחד מל[4] . ל[5]
ג . ב
ח . ג בטע בליש
ג[1]
ז מל[2] . ג . ו
ל . ל
ב ר״פ
נח בטע ר״פ בסיפ . ב[3] . ב
ב חד קמ וחד פת[3] . ו מל[4]

11 Mm 3249. 12 Mm 2708. 13 Mm 23. 14 Mm 1107. 15 Mm 2511. 16 Mm 3028. 17 Mm 1444. 18 Mm 1236.
Ps 82 1 Mm 524. 2 Mm 1941. 3 Mm 3013. 4 Mm 20. 5 Mm 361. Ps 83 1 Mm 3338. 2 Mm 3348. 3 Mp sub loco. 4 Mm 1897.

13 [a] Ms Gσ′ חַם– ‖ **14** [a] G ἤκουσεν = שָׁמַע; 1 יִשְׁמַע (י hpgr) ‖ **16** [a–a] prp אֹיְהֶם– vel אֹיְו– ‖ [b] S *zw'hwn*, 1 frt בְּעָתָם vel בְּעֹתָם; T *twqphwn* furor eorum ‖ **17** [a] l וְאַאֲכִי׳ ‖ [b] l c Ms עֲהוּ– cf GS ‖ **Ps 82,3** [a] ex 4; l prb דָּךְ ‖ **5** [a] l frt ׳יָ ‖ **8** [a] Ms תְּנַחֵיל ‖ **Ps 83** [a] numerus > L ‖ **4** [a] pc Mss α′σ′ Hier נֶגְדֶּךָ– ‖ **5** [a] prb dl m cs ‖ **6** [a] l prb יַחַד ‖ [b] l prb וְע׳ cf ST ‖ **7** [a–a] l frt וּמוֹאָב יֹשׁ׳ ‖ **8** [a–a] S *thwm' d'mwn* = ׳גְּבָל ע ‖ [b] GS pr cop.

9 גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט סֶלָה׃
10 עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן[a] כְּסִיסְרָא כְּיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃ ל.ל
11 נִשְׁמְדוּ[a] בְּעֵין־דֹּאר[b] הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃ ב.ד כת א
12 שִׁיתֵמוֹ[a] נְדִיבֵמוֹ כְּעֹרֵב[b] וְכִזְאֵב [c]וְכִזְבַח וְכִצַלְמֻנָּע[c] כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ ב.ל.ל
13 אֲשֶׁר אָמְרוּ נִירְשָׁה לָּנוּ אֵת נְאוֹת[a] אֱלֹהִים׃ ל
14 אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ[a] לִפְנֵי־רוּחַ׃ ב.ל
15 כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר וְכִלֶּהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃
16 כֵּן תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְּבַהֲלֵם׃ ל
17 מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן וְיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה׃ ה״ג
18 יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃ 19 וְיֵדְעוּ[a] ל.יא[a]
כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה[b] לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

84 1 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית[a] לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ פד
2 מַה־יְּדִידוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת׃ ב
3 נִכְסְפָה [a]וְגַם־כָּלְתָה[a] | נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת יְהוָה ל
לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל־חָי׃
4 גַּם־צִפּוֹר | מָצְאָה בַּיִת וּדְרוֹר | קֵן לָהּ ל כסיפ
אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֵת[a]־מִזְבְּחוֹתֶיךָ ב חד חס וחד מל למערב׳ ג
[b]יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי[b]׃ ב
5 אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד[a] יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ לד מל
6 אַשְׁרֵי אָדָם[a] עוֹז־לוֹ בָּךְ[b] מְסִלּוֹת[c] בִּלְבָבָם[d]׃ ט
7 עֹבְרֵי[a] | בְּעֵמֶק הַבָּכָא[b] מַעְיָן[c] יְשִׁיתוּהוּ[d]

[5] וחד כָּעוֹרֵב Cant 5,11. [6] Mm 211. [7] Mm 3339. [8] Mm 1625. **Ps 84** [1] Mm 3340.

10 [a] frt dl cf 11[a] || **11** [a] l frt כמדין ante נשמדו cf 10[a] || [b] prp חָרַד cf Jdc 7,1 || **12** [a] G *θοῦ* = (ה)שִׁיתָ || [b] prb huc tr ‸ || [c–c] prb dl cf Jdc 8,5 || **13** [a] Vrs sg, l frt נָוֶת vel נָוֶה || **14** [a] Ms ⅁𝔙 וכְ׳ || **19** [a] huc tr : || [b] huc tr ‸ || **Ps 84,1** [a] cf 8,1[a] || **3** [a–a] Ms G⅁ Hier וְכָ׳ || **4** [a] Ms אל || [b–b] frt add || **5** [a] G *εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων* = לַעֲדֵי עַד || **6** [a] 2 Mss הָעָם || [b] G + *κύριε* || [c] ⅁ + suff 2 sg, σ′ *τῆς τρίβου σου*, G *ἀναβάσεις* = מַעֲלוֹת, 𝔗 *rwḥṣnwt'* fiducia; prp כְּסִלּוֹת || [d] G⅁ Hier suff sg || **7** [a] Ms רִים–, ⅁ *'brw*, G *διέθετο* = עָרַךְ (cj c 6) || [b] pc Mss הבכה cf Vrs, sed 𝔐 prb nom vallis || [c] G *εἰς τόπον* et ⅁ *bjt m'mr'* = מָעוֹן || [d] mlt Mss G תָּהוּ–, pc Mss יְשִׁתֻּהוּ, pc Mss יְשִׁתְּהוּ; prp יְשָׁתוּ.

ג׳ . ה׳ ל

[c]גַּם־[d]בְּרָכוֹת[e] יִ֝עְטֶ֗ה[f] מוֹרֶ֥ה[eh]׃

8 יֵלְכ֣וּ מֵ֭חַיִל אֶל־חָ֑יִל יֵרָ֖אֶה[a] [b]אֶל־אֱלֹהִ֣ים[b] בְּצִיּֽוֹן׃ סֶּ֝לָֽה׃

9 יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֣ים[a] צְבָא֑וֹת שִׁמְעָ֥ה תְ֝פִלָּתִ֗י הַאֲזִ֥ינָה אֱלֹהֵ֥י יַעֲקֹ֗ב

10 מָגִנֵּ֥נוּ רְאֵ֗ה אֱ֫לֹהִ֥ים וְהַבֵּ֥ט פְּנֵ֖י מְשִׁיחֶֽךָ׃

11 כִּ֤י טוֹב־י֣וֹם בַּחֲצֵרֶ֣יךָ מֵ֭אָלֶף בָּחַ֣רְתִּי[a]

הִסְתּוֹפֵ֣ף בְּבֵית־אֱ֭לֹהַי[b] מִדּוֹר֥ בְּאָהֳלֵי־רֶֽשַׁע׃

12 כִּֽי־[a]שֶׁ֭מֶשׁ וּמָגֵ֣ן[a] יְהוָ֑ה אֱלֹהִ֥ים[b] חֵ֝֗ן וְכָב֥וֹד

יִתֵּ֥ן יְהוָ֑ה[c] לֹ֥א יִמְנַע־טֽוֹב לַ֝הֹלְכִ֗ים בְּתָמִֽים׃

ס׳ ג׳ 13 יְהוָ֥ה צְבָא֑וֹת אַ֝שְׁרֵ֗י אָדָ֥ם בֹּטֵ֥חַ בָּֽךְ׃

85 1 לַמְנַצֵּ֥חַ לִבְנֵי־קֹ֝רַ֗ח מִזְמֽוֹר׃

2 רָצִ֣יתָ יְ֭הוָה אַרְצֶ֑ךָ שַׁ֝בְתָּ֗ שְׁבוּת֥ יַעֲקֹֽב׃

3 נָשָׂ֣אתָ עֲוֹ֣ן[a] עַמֶּ֑ךָ כִּ֝סִּ֗יתָ כָּל־חַטָּאתָ֥ם[b] סֶּֽלָה׃

4 אָסַ֣פְתָּ כָל־עֶבְרָתֶ֑ךָ הֱ֝שִׁיבוֹתָ֗[a] מֵחֲר֥וֹן אַפֶּֽךָ׃

5 שׁוּבֵ֣נוּ[a] אֱלֹהֵ֣י יִ֭שְׁעֵנוּ וְהָפֵ֣ר[b] כַּ֝עַסְךָ֗ עִמָּֽנוּ׃

6 הַלְעוֹלָ֣ם תֶּ֭אֱנַף־בָּ֑נוּ תִּ֝מְשֹׁ֗ךְ אַפְּךָ֥ לְדֹ֖ר וָדֹֽר׃

7 הֲלֹ֣א[a]־אַ֭תָּה[b] תָּשׁ֣וּב תְּחַיֵּ֑נוּ וְ֝עַמְּךָ֗ יִשְׂמְחוּ־בָֽךְ׃

8 הַרְאֵ֣נוּ יְ֭הוָה חַסְדֶּ֑ךָ וְ֝יֶשְׁעֲךָ֗ תִּתֶּן־לָֽנוּ׃

9 אֶשְׁמְעָ֗ה מַה־יְדַבֵּ֣ר[a] [b]הָאֵ֣ל[b] יְהוָ֑ה[b] כִּֽי־יְ֝דַבֵּ֗ר שָׁל֥וֹם

אֶל־עַמּ֑וֹ וְאֶל־חֲ֝סִידָ֗יו[c] וְאַל־יָשׁ֥וּבוּ לְכִסְלָֽה׃

10 אַ֭ךְ קָר֣וֹב לִירֵאָ֑יו יִשְׁעוֹ֗ לִשְׁכֹּ֥ן כָּב֥וֹד[a] בְּאַרְצֵֽנוּ׃

11 חֶ֤סֶד־וֶאֱמֶת֙ נִפְגָּ֣שׁוּ צֶ֭דֶק וְשָׁלֽוֹם נָשָׁקֽוּ׃

[2]Mm 3595. [3]Mm 2703. [4]Mm 150. [5]Gn 31,50. [6]Mm 960. [7]וחד מדרד Ps 81,7. [8]Mm 1667. **Ps 85** [1]Mm 839. [2]Mm 3341. [3]Jer 4,21. [4]Jes 42,5. [5]Mm 4066.

7 [c–c] crrp ‖ [f] prp בָּרִ׳ ‖ [g] 2 Mss יַעֲשֶׂה, G *δώσει*; prp טֹעִים ‖ [h] prp יְרֻוֶּה יהוה ‖ **8** [a] l prb יֵרָאוּ ‖ [b–b] frt l אֵל (cf G α′S) et dl אֶ׳ aut dl אל־, m cs ‖ **9** [a] dl m cs ‖ **11** [a] prp בְּחֻדְרֵי ‖ [b] 2 Mss G*SC אלהים ‖ **12** [a–a] GS alit ‖ [b] frt dl m cs ‖ [c] dl m cs? ‖ **Ps 85,3** [a] GC pl ‖ [b] GSC Hier pl ‖ **4** [a] 2 Mss הָשִׁבֹתָ; G *ἀπέστρεψας*, prp שַׁבְתָּ; l frt תָּם– (מ hpgr) ‖ **5** [a] l frt שׁוּב נָא ‖ [b] G *καὶ ἀπόστρεψον*, prp והסר vel וְהָרֵךְ ‖ **7** [a] G *ὁ θεός* = הָאֵל vel אֱלֹהַ? ‖ [b] frt dl m cs ‖ **9** [a] G + *ἐν ἐμοί* ‖ [b–b] prp הֲלֹא ׳י ‖ [c–c] G *καὶ ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐτὸν καρδίαν*; prp אַל יָשֻׁבוּ בְּלִי כְ׳ ‖ **10** [a] l frt כְּבוֹדוֹ cf S.

12 אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף׃
13 גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוּב וְאַרְצֵנוּ[a] תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ ד חס את בלישׁ[c]
14 צֶדֶק[a] לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֶׂם[b] לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃ ג. ז רפ[a]. ג

86 1 תְּפִלָּה לְדָוִד ב׳
פּוֹ
הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי[a] כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנִי׃ [אֵלֶיךָ׃ יג. י קמ בסיפ
2 שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי[a] הוֹשַׁע עַבְדְּךָ [b]אַתָּה[c] אֱלֹהַי[b] הַבּוֹטֵחַ ב בסיפ[2]. י קמ בסיפ
ו מנח בטע. ב[3].
ב פת באחנת[4]
3 חָנֵּנִי אֲדֹנָי[a] כִּי אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃
4 שַׂמַּח נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי אֵלֶיךָ אֲדֹנָי[a] נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ ב[5]. כג
5 כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי[a] טוֹב וְסַלָּח[b] וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃ ל. ל
6 הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל[a] תַּחֲנוּנוֹתָי׃ יז. ל ומל
7 בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי[a]׃ ב דגש
8 אֵין־כָּמוֹךָ [a]בָּאֱלֹהִים וַאדֹנָי[a] וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ[b]׃ [לִשְׁמֶךָ׃ ל
9 כָּל־גּוֹיִם | [a]אֲשֶׁר עָשִׂיתָ[a] יָבוֹאוּ | וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ[b] אֲדֹנָי[c] וְיכַבְּדוּ ג מל[6]. ז רפ
10 כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים[a] לְבַדֶּךָ׃ [שְׁמֶךָ׃ ה
11 הוֹרֵנִי יְהוָה[a] | דַּרְכֶּךָ[b] אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד[c] לְבָבִי לְיִרְאָה[d] ל
12 אוֹדְךָ | אֲדֹנָי[a] אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם׃
13 כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה׃ ג גניא[7]. ל
14 [a]אֱלֹהִים | זֵדִים קָמוּ־עָלָי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי ד
15 [b]וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם[b]׃ ל
וְאַתָּה אֲדֹנָי[a] אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ [c]אַפַּיִם וְרַב־[c]חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ ג. ב
16 [a]פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי[a] ב
תְּנָה־עֻזְּךָ לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃

[6]Mm 2932. [7]Mm 3342. [8]Mm 3131. Ps 86 [1]Ps 17,1. [2]Ps 119,167. [3]Mm 2630. [4]Mm 960. [5]Mm 3343. [6]Mm 3344. [7]Mm 3239.

13 [a] Ms S וְהָאָרֶץ ut Ez 34,27 ‖ **14** [a] S *wzdjq'* = וְצַדִּיק ‖ [b] l frt וְשָׁלוֹם (cf 11) vel וְיָשֶׁר ‖ **Ps 86,1** [a] GS pr cop ‖ **2** [a–a] S *tb 'nt* cf 5 ‖ [b–b] tr vel ante vel post 3a ‖ [c] > G ‖ **3** [a] mlt Mss יהוה ‖ **4** [a] > G^{S*L} Hier ‖ **5** [a] mlt Mss יהוה ‖ [b] > S ‖ **6** [a] mlt Mss G לְקוֹל ‖ **7** [a] prb exc vb ‖ **8** [a–a] mlt Mss יהוה, S *mrj' 'lhn* (*'lh'*) = יהוה אֱלֹהֵינוּ (אלהים) ‖ [b] frt huc tr 9[a–a] ‖ **9** [a–a] cf 8[b] ‖ [b] prb huc tr ‖ [c] C mlt Mss יהוה ‖ **10** [a] G* + *ὁ μέγας* ‖ **11** [a] prb dl m cs ‖ [b] pc Mss דְּרָכֶיךָ ‖ [c] G(S) *εὐφρανθήτω* = יַחַד a חדה ‖ [d] mlt Mss + אֶת ‖ **12** [a] mlt Mss יהוה; frt dl m cs ‖ **14** [a] cf 54,5 ‖ [b–b] dl? cf 54,5 ‖ **15** [a] mlt Mss יהוה ‖ **16** [a–a] tr ante 17.

17 [a]עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ[b] שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה[c] עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃ ג. ל[8]

87 1 [a](פס)לְבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר
[a]יְסוֹדָתוֹ[b] [c]בְּהַרְרֵי־[c]קֹדֶשׁ׃ ב פסוק דמטע בסיפ[1]
2 אֹהֵב יְהוָה שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃
3 נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר[a] בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה[b]׃ [יַלֵּד־שָׁם׃ ל. ל. ל
4 אַזְכִּיר | רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי[a] הִנֵּה פְלֶשֶׁת וְצוֹר עִם־[b]כּוּשׁ זֶה׃ ד[2]
5 וּלְצִיּוֹן | יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ [a]וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃ ב[3] וחד מן ה[4] בטע ר״פ בשלש ספרים. ל. ג[5]. ג[6]. ד
6 [a]יְהוָה יִסְפֹּר[b] בִּכְתֹב[c] עַמִּים זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃ ה ומל[7]
7 וְשָׁרִים[a] כְּחֹלְלִים[b] [c]כֹּל־[c]מַעְיָנַי[cd] בָּךְ׃ ה בלישׁ[8]. ל. ל

88 1 שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת[a] לְעַנּוֹת מַשְׂכִּיל לְהֵימָן ה. ד[1]. ב חד חס וחד מל[2]
פה
הָאֶזְרָחִי[b]׃
2 יְהוָה [a]אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם[b]־צָעַקְתִּי[a] בַּלַּיְלָה[c] נֶגְדֶּךָ׃
3 תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה־אָזְנְךָ לְרִנָּתִי[a]׃ יג
4 כִּי־שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃ ל
5 נֶחְשַׁבְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֵיָל׃ ל
6 בַּמֵּתִים[a] חָפְשִׁי[b] כְּמוֹ חֲלָלִים[c] | שֹׁכְבֵי קֶבֶר ל
אֲשֶׁר לֹא זְכַרְתָּם עוֹד וְהֵמָּה מִיָּדְךָ נִגְזָרוּ׃ ל
7 שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים בִּמְצֹלוֹת[a]׃ ז ומל[3]. ג[4]. ג
8 עָלַי סָמְכָה חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ[a] סֶלָה׃ ל
9 הִרְחַקְתָּ מְיָדְעַי מִמֶּנִּי שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת[a] לָמוֹ ב[5]

[8] יחד בחמתני Ru 2,13. Ps 87 [1] Mm 1849 et Mm 3313. [2] Mm 3345. [3] Mm 3346. [4] Mm 3654. [5] Mm 956. [6] Mm 1753. [7] Mm 2651. [8] Mm 1824. Ps 88 [1] Mm 203. [2] Nu 30,14. [3] Mm 1327. [4] Mm 3733. [5] Mp sub loco.

17 [a] cf 16[a–a] || [b] pc Mss ’ר || [c] > pc Mss || **Ps 87** [a] numerus > L || **87,1** [a–a] crrp || [b] 𝔊𝔖 pl || [c–c] 𝔖 *bṭwrh qdjš’* = בְּהַר קָדְשׁוֹ; cf 5[a–a] || **3** [a] prp מְדֻבָּר || [b] cf 6[a] || **4** [a] 𝔠 יוֹ־ || [b] 𝔊(𝔖) *kaὶ laός* = וְעַם || **5** [a–a] prb tr post 1 || **6** [a] prb tr post 3 || [b] 𝔊 *διηγήσεται* = יְסַפֵּר || [c] 𝔊 θ′ *ἐν γραφῇ*, ε′ *ἐν ἀπογραφῇ* = בִּכְתָב cf 𝔠 mlt Mss (בכתב) 𝔖𝔗 || **7** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 ושׁ’ || [b] Ms ’בח || [c–c] prp כֻּלָּם ע(ו)גַי || [d] pc Mss מעיני cf σ′, 𝔊 *ἡ κατοικία* cf 84,7[c], 𝔖 *d’tmkkw* = מְעֻנַּי || **Ps 88,1** [a] cf 53,1[a] || [b] 𝔊 α′ *τῷ Ἰσραηλίτῃ* || **2** [a–a] prp אלהי שׁוּעָתִי || [b] 𝔗 *jjmm* = יוֹמָם || [c] 𝔊𝔖 pr cop || **3** [a] 𝔊 + *κύριε* || **6** [a] pc Mss 𝔗 כַּמֵּי || [b] prp נַפְשִׁי vel חַפְשָׁתִי vel הַשַּׁבְתִּי, sed cf Ez 27,20 || [c] 𝔊* + *ἐρριμένοι* || **7** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου* = וּבְצַלְמָוֶת || **8** [a] 𝔊(𝔖) *ἐπ’ ἐμὲ ἐπήγαγες*, 1 frt אֵנִיתָ לִי || **9** [a] pc Mss 𝔊𝔖 בָּה–.

כְּלֹאִי[b] וְלֹא אֵצֵא׃ 10 עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי עֹנִי
קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַפָּי׃
11 הֲלַמֵּתִים תַּעֲשֶׂה־פֶּלֶא אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ יוֹדוּךָ סֶלָה[a]׃
12 הֲיְסֻפַּר בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ[a] בָּאֲבַדּוֹן׃
13 הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ[a] וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נִשְׁיָה׃
14 וַאֲנִי | אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָּ׃
15 לָמָּה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃
16 עָנִי אֲנִי וְגוֹסֵעַ[a] מִנֹּעַר נָשָׂאתִי[b] אֵמֶיךָ[c] אָפּוּנָה[d]׃
17 עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתְנִי[a]׃
18 סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם הִקִּיפוּ עָלַי יָחַד׃
19 הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב וְרֵעַ מְיֻדָּעַי[a] מַחְשָׁךְ[b]׃

89 1 מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃
2 חַסְדֵי[a] יְהוָה עוֹלָם[b] אָשִׁירָה לְדֹר וָדֹר | אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ[c] בְּפִי׃
3 [a]כִּי־אָמַרְתִּי[a] עוֹלָם חֶסֶד[b] יִבָּנֶה שָׁמַיִם[c] | תָּכִן[d] אֱמוּנָתְךָ[e] בָּהֶם[f]׃
4 [a]כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי[b] נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עַבְדִּי׃
5 עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר כִּסְאֶךָ סֶלָה׃
6 וְיוֹדוּ[a] שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ[b] בִּקְהַל[c] קְדֹשִׁים׃
7 כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים[a]׃
8 אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים[a] רַבָּה[b] וְנוֹרָא[c] עַל־כָּל־סְבִיבָיו׃

ל חס . ב . כט[7] . ב[8]
ג
ל
ב״ש . ג[10]
ל
ס״פ ר״פ לג מנה בכתיב . ו . ל
ג ר״פ[11]
ל . ג[12] . ט . ד חס בליש . ל
ל . ל
ל . נ . ב
פט
ל
ל חס
ל כה כן
נה בטע ר״פ בסיפ . ב . ו חס בכתיב למערב[1]
ל . ז[2]

[6]Thr 3,7. [7]Mm 2501. [8]Jer 31,25. [9]Hi 37,20. [10]Mm 1966. [11]Mm 3209. [12]Mm 3347. Ps 89 [1]Mm 879. [2]Mm 3040.

9 [b] pc Mss כלו, G *παρεδόθην*, S *'tkljt* detentus sum, prp כִּ֭י אֲנִי נִכְלֵאתִי vel ‖ **11** [a] > GS ‖ **12** [a] pc Mss GS וְאֵ׳ ‖ **13** [a] pc Mss GC פִּלְאֶיךָ ‖ **16** [a] G(S Hier) *καὶ ἐν κόποις* = וְיָגֵעַ ‖ [b] G(S) *ὑψωθείς* = נְשֵׂ׳ ‖ [c] G(S) *ἐταπεινώθην* = אֻמַּךְ ‖ [d] prp אפונה cf 77,3, sed G *καὶ ἐξηπορήθην* ‖ **17** [a] 1 c pc Mss צמתוני ‖ **19** [a] pc Mss GSC ומ׳ ‖ [b] nonn Mss מחשך, G *ἀπὸ ταλαιπωρίας*, S *'prqt mnj*, Hier *abstulisti* = מֶחְשַׁךְ vel חָשַׁכְתָּ? prp שְׁכַחְתָּנִי ‖ **Ps 89,2** [a] G θ′ + suff 2 sg, l prb חַסְדֶּיךָ ‖ [b] mlt Mss G σ′SC Hier לְע׳ ‖ [c] S suff 3 m sg ‖ **3** [a–a] prp כְּאַדְמַת vel tr [a–a] ante 4; G 2 sg ‖ [b] prp חַסְדֵי vel חַסְדְּךָ ‖ [c] G σ′ *ἐν τοῖς οὐρανοῖς* = בַּשׁ׳, prp כַּשׁ׳ ‖ [d] l prb תִּכֹּן cf G σ′ ‖ [e] prp תֵּי– ‖ [f] 2 Mss כָּהֶם; > G σ′S ‖ **4** [a] cf 3[a–a] ‖ [b] G pl ‖ **6** [a] 2 Mss GS יׄ ‖ [b] 2 Mss GSC Hier פְּלָאֶיךָ ‖ [c] prp vel קְהַל vel בַּשְּׁמַיִם ‖ **7** [a] pc Mss אֵילִים, S(C) *ml'k'* angelorum ‖ **8** [a] huc tr ‖ [b] l רַב (vel רַב הוּא) cf GSC ‖ [c] pc Mss + הוּא.

9 יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי[a] צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ[b] [c]חָסִין[c] ׀ יָהּ[cd] וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃ ח בטע ר״פ בסיפ[3]. יג[4] ב

10 אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא[a] גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ יו ר״פ בסיפ. יד מל

11 אַתָּה דִכִּאתָ[a] כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃ יו ר״פ בסיפ. ב חד כת י וחד מן מה[5] כת א לא קר. ז מל[6]

12 לְךָ שָׁמַיִם אַף־לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃ ב[7]

13 צָפוֹן וְיָמִין[a] אַתָּה בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ[b] יְרַנֵּנוּ׃ ל. ל

14 לְךָ זְרוֹעַ עִם־[a]גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃

15 צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָּנֶיךָ׃

16 אַשְׁרֵי[a] הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ ג

17 בְּשִׁמְךָ יָגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ[a]׃ ל

18 כִּי־תִפְאֶרֶת עָזָּמוֹ[a] אָתָּה וּבִרְצֹנְךָ תָּרִים[b] קַרְנֵנוּ[c]׃ ל. תרים[a] ק

19 כִּי לַיהוָה[a] מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ[b] יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ ט[a]

20 אָז דִּבַּרְתָּ־בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ[a] וַתֹּאמֶר
שִׁוִּיתִי עֵזֶר[b] עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃ ג ול מל

21 מָצָאתִי דָוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ ו רפ[10]

22 אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃ ב מל בלישׁ

23 לֹא־יִשָּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ[a]׃ ה ב מל וג חס

24 וְכִתַּתִּי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו אָגּוֹף׃ ל. כג. ל ומל

25 וֶאֱמוּנָתִי[a] וְחַסְדִּי עִמּוֹ וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃

26 וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃ ב[11]

27 הוּא יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃

28 אַף־אֲנִי בְּכוֹר אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ י קמ בסיפ ו מנה בטע

[3]Mm 3443. [4]Mm 2015. [5]Mm 898. [6]Mm 3348. [7]Ps 119,152. [8]Mm 832. [9]Mm 3349. [10]Mm 577. [11]Mm 2369.

9 [a] frt dl m cs ‖ [b] prb huc tr ˆ cf 𝔊 ‖ [c–c] prp חָסְנְךָ vel (אֵ)יֵחֵסַן ‖ [d] > 𝔖 ‖ **10** [a] 𝔊 *τὸν δὲ σάλον*, prp וּבְשׂאוֹן ‖ **11** [a] mlt Mss דכית ‖ **13** [a] 𝔊* *καὶ θαλάσσας*, $\mathfrak{G}^{AL}\mathfrak{L}^{G}$ *καὶ τὴν θάλασσαν* ‖ [b] 2 Mss 𝔖 לְשׁ ‖ **14** [a] 𝔖 *wdjlk hj* = וּלְךָ ‖ **17** [a] prp יָרִימוּ קוֹלָם vel יָרִימוּ יְרַנֵּנוּ ‖ **18** [a] 𝔖 suff 1 pl ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 ut Q, sic l; K Hier תרים ‖ [c] 𝔗 קרניגו ‖ **19** [a] 𝔖 *mrj'* = לַיְ cf 𝔄 ‖ [b] 𝔖 *wqdjš'* = וְקִ cf 𝔄 ‖ **20** [a] mlt Mss דְּ– ‖ [b] prp גִּבּוֹר cf 40 ‖ **23** [a] 𝔊 *προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν* = יוֹסִיף לְעַנּוֹתוֹ cf 2 S 7,10 ‖ **25** [a] sic L, mlt Mss Edd וְאֶ.

29 לְעוֹלָם אֶשְׁמָר־[a]לּוֹ חַסְדִּי וּבְרִיתִי נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃ — אשמר . ג ק
30 וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃ — [12]ל
31 אִם־יַעֲזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי[a] לֹא יֵלֵכוּן[b]׃ — ג
32 [a]אִם־חֻקֹּתַי יְחַלֵּלוּ וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ — [13]ט חס וכל אוריית דכות ב מ א
33 וּפָקַדְתִּי[a] בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים עֲוֹנָם׃ — [14]ל . ו
34 וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר[a] מֵעִמּוֹ וְלֹא־אֲשַׁקֶּר בֶּאֱמוּנָתִי׃ — ל . ל
35 לֹא־[a]אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אָשָׁנֶּה׃
36 אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃
37 זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ נֶגְדִּי[a]׃
38 כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם[a] [b]וְעֵד בַּשַּׁחַק[b] נֶאֱמָן סֶלָה׃ — [15]ל . ב
39 וְאַתָּה זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס[a] הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃ — ל
40 נֵאַרְתָּה בְרִית עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃ — ל
41 פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃ — ל
42 שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה חֶרְפָּה לִשְׁכֵנָיו׃
43 תָּרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃ — ג ב חס וחד מל[16] . ה מל
44 אַף־תָּשִׁיב צוּר[a] חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקִימֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃ — [17]ל . ל
45 [a]הִשְׁבַּתָּ מִטְהָרוֹ[ab] וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃ — ב . ל
46 הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו הֶעֱטִיתָ עָלָיו בוּשָׁה סֶלָה׃ — ל . ל
47 עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר[a] לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃ — [18]ל
48 זְכָר־[ba]אֲנִי[c] מָה־[b]חָלֶד[b] [d]עַל־מַה־שָּׁוְא[d] בָּרָאתָ כָל[e]־בְּנֵי־אָדָם׃ — ל
49 מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃ — [19]ת וכל חיו יחיה דכות . [20]ו . ה[21]
50 אַיֵּה חַסְדֶּיךָ הָרִאשֹׁנִים אֲדֹנָי[a] נִשְׁבַּעְתָּ לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃ — כו

[12] וחד כימי השמים Dt 11,21. [13] Mm 1902. [14] Mm 1420. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3350. [17] Mm 161. [18] Mm 975. [19] Mm 107. [20] Mm 2624. [21] Mm 3058.

29 [a] K אֶשְׁמוֹר ‖ **31** [a] o εβρ′ sg ‖ [b] o εβρ′ *ιαλληχουν* = יְהַלֵּ֫ל ‖ **32** [a] > 𝔖 ‖ **33** [a] 𝔊𝔖 om cop ‖ **34** [a] nonn Mss 𝔖 Hier אָסִיר cf 2 S 7,15 ‖ **35** [a] Ms 𝔊𝔖 וְלֹא ‖ **37** [a] 𝔗 נגדו ‖ **38** [a] nonn Mss o εβρ′ 𝔊𝔖𝔗 לְעִ֫ד ‖ [b–b] prp בְּעֵד כַּשׁ֫ vel לְעַד כַּשׁ֫ ‖ **39** [a] o εβρ′ *ουαθ θεμας* = וַאֲתָה תְּ֫; 𝔖 + suff 1 sg ‖ **44** [a] 𝔗 *l'ḥwr'* = אָחוֹר; prp צֹר vel מְצַר ‖ **45** [a–a] prp שָׁבַרְתָּ חָטְרוֹ vel שָׁבַרְתָּ חֲטֹה הֹדוֹ ‖ [b] 𝔗 mlt Mss מְטֵּ֫, nonn Mss o εβρ′ α′σ′𝔖 Hier מְטֵ֫ ‖ **47** [a] 𝔖 *rgz 'nt* = תִּקְצֹף ‖ **48** [a] Ms + נָא ‖ [b–b] l prb מה־חֶדֶל אני (2 Mss חדל) ‖ [c] prp אֲדֹנָי ‖ [d–d] prp עוֹלָם הֲשָׁוְא ‖ [e] > pc Mss Hier ‖ **50** [a] mlt Mss o εβρ′ יהוה, 𝔖 tr ante הר׳; pc Mss 𝔊𝔖𝔗 Hier + אֲשֶׁר, 𝔏 + *sicut*.

51 זְכֹר אֲדֹנָי[a] חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ[b] שְׂאֵתִי בְחֵיקִי כָּל־רַבִּים[c] עַמִּים׃
52 אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ יְהוָה אֲשֶׁר חֵרְפוּ עִקְבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃
53 [a] בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

ב[22]. ל וכל קריא חלוף עמים רבים
ז מל[23]

90 1 תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים

יז. ו ול בסיפ[1]

אֲדֹנָי מָעוֹן[a] אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר[b] וָדֹר׃ [אַתָּה אֵל[d]׃

ו וכל שם קריה ואנש דכות

2 בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל[a] אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם[b] עַד־עוֹלָם

ל. ל. ב. ג. ב מל וחד חס[2]

אַתָּה אֵל׃ [בַּלֵּילָה[c]׃

ד[3]. ג[4]

3 תָּשֶׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר[a] שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃

4 כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר[b] וְאַשְׁמוּרָה[c]

גה בטע ר״פ בסיפ. מז. יא[5]. ג. ל[d]

5 זְרַמְתָּם[a] שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר[c] כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃

ל. ד וחס[6]

6 בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב[a] יְמוֹלָל וְיָבֵשׁ׃

ל ומל. ה

7 כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃

8 שַׁתָּ עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵּנוּ[a] לְמְאוֹר פָּנֶיךָ׃

שתה. ב[7]. ל[8]

9 כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ[b] שָׁנֵינוּ[c] כְּמוֹ־הֶגְיֹן[cd]׃

ג בליש[9]

10 יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ[a] בָהֶם[b] שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה

ד[10] מל וכל ד״ה דכות במא

וְרָהְבָם[c] עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז[d] חִישׁ וַנָּעֻפָה׃

ו מל וכל תדמק דכות במג חס. ל

11 מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ[a] עֶבְרָתֶךָ׃

ה[11]. ג[12] חס וחד מן ז בלשון גבריאה. ל

12 לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע[a] וְנָבֹא לְבַב[a] חָכְמָה׃

ה בטע. ב[13]

13 שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ[a]׃

14 שַׂבְּעֵנוּ[a] בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וְנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ׃

ד

15 שַׂמְּחֵנוּ[a] כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃

ל ומל[14]

[22] Mm 3351. [23] Mm 3348. **Ps 90** [1] Mm 3890. [2] Mm 3352. [3] Mm 163. [4] Mm 1185. [5] Mm 1630. [6] Mm 3476. [7] Mm 3353. [8] וחד למאד 2 Ch 16,14. [9] Mp sub loco. [10] Mm 43. [11] Mm 90. [12] Mm 2582. [13] Mm 3354. [14] וחד ימות מל Dt 32,7, cf Mp sub loco.

51 [a] mlt Mss יהוה ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{G}^{min}$ $\mathfrak{S}$ עַבְדֶּךָ ‖ [c] > $\mathfrak{G}$; α′ (Hier) *ἀδικίας*, $\mathfrak{S}$ *rnjhwn d* = רִבִּי? prp דִּבַּת (vel כְּלִמַּת pro כל־ר׳) ‖ **53** [a] > 2 Mss ‖ **Ps 90,1** [a] pc Mss $\mathfrak{G}$ מעון ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{S}$ לְדֹר ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}$ (α′σ′ Hier $\mathfrak{T}$) לַל– ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{L}\mathfrak{V}$ מ׳ ‖ [c] mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ וְעד ‖ [d] $\mathfrak{G}$ *μή* = אַל cj c 3; cf 4[a] ‖ **3** [a] l וְתֹאמַר cf α′ Hier ‖ **4** [a] prb tr post 2 ‖ [b] l prb עָבַר cf $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ ‖ [c–c] frt dl ‖ [d] σ′($\mathfrak{S}\mathfrak{T}$) *καὶ ὡς φυλακή*; l כְּאַ׳ ‖ **5** [a] $\mathfrak{S}$ *šrbthwn* aeva eorum; l frt זַרְעָתָם ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *ἔτη*, $\mathfrak{S}$ *šnt'* annus; l frt שָׁנָה שָׁנָה ‖ [c] prb dl (ex 6) et cj יהיו c b ‖ **6** [a] nonn Mss $\mathfrak{S}$ וְל׳, $\mathfrak{G}$ + *ἀποπέσοι* = יִבּוֹל ‖ **8** [a] mlt Mss α′σ′ Hier עלמינו ‖ **9** [a] frt dl ‖ [b] $\mathfrak{G}$ *ἐξελίπομεν* = כָּלִינוּ; l כָּלוּ cf $\mathfrak{S}$ *wgmrw* ‖ [c–c] $\mathfrak{G}$ *ὡς ἀράχνη(ν) ἐμελέτων*; prp בְּתוּגָה ‖ [d] $\mathfrak{S}$ *gwgj* aranea ‖ **10** [a–a] frt dl m cs ‖ [b] frt l גְּבָהֶם cf [a–a] vel dl ‖ [c] l frt וְרִבְּם cf Vrs ‖ [d] $\mathfrak{T}$ *'dw* = גָּוַז ‖ **11** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου* = וּמִי׳; prp וּמִי רֹאֶה תֹּךְ ‖ **12** [a–a] l frt וְנָבֹא בְלֵב cf α′σ′ε′ Hier $\mathfrak{S}$ ‖ **13** [a] pc Mss עַבְדֶּךָ ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐνεπλήσθημεν* = שַׂבַּעְנוּ ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}$ *εὐφράνθημεν* = שַׂמַּחְנוּ.

16 יֵרָאֶה[a] אֶל־עֲבָדֶיךָ פָּעֳלֶךָ[b] וַהֲדָרְךָ[c] עַל־[d]בְּנֵיהֶם׃ — ט״ז
17 וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ[a] עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ[b] סּ — ט״ז. ט״ז מל לב
[c]וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ[c]׃ — ט״ז מל

91 1 יֹשֵׁב[a] בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן[b]׃ — ח. ל״ו צא
2 אֹמַר[a] לַיהוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ — ל
3 כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ[a] מִדֶּבֶר[b] הַוּוֹת׃ — נה בטע ר״פ בסיפ. ב
4 בְּאֶבְרָתוֹ[a] יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה — ב״פ
[b]צִנָּה וְסֹחֵרָה[c] אֲמִתּוֹ[b]׃ — ל
5 לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ[a] יָעוּף יוֹמָם׃ — ו׳ ול בסיפ
6 מִדֶּבֶר[a] בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב[b] יָשׁוּד[c] צָהֳרָיִם׃ — ל. ל
7 יִפֹּל מִצִּדְּךָ | אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ
אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ[a]׃ — ל
8 רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ — ס׳. ה׳ חס בלישׁ. ג׳ חס בלישׁ
9 כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי[a] עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ[b]׃ — ל
10 לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ[a]׃ — ל. ל
11 כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃ — ל
12 עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ — ג׳. ל
13 עַל־שַׁחַל[a] וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ — ה׳ וחס׳. ח׳ בלישׁ׳
14 כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי׃ — נה בטע ר״פ בסיפ. ל. ל
15 יִקְרָאֵנִי | וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ־אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃
16 אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ[a] בִּישׁוּעָתִי׃ — ל. ל

[15]Mm 150. [16]Mm 2441. Ps 91 [1]חד ויחלנן Hi 39,28. [2]חד אברהו Dt 32,11. [3]Mm 3355. [4]Mm 125. [5]Mm 2391. [6]Mm 1118. [7]Mm 413.

16 [a] G *καὶ ἰδέ* = וּרְאֵה; S pl ‖ [b] mlt Mss S פָּעֳלֶיךָ, G *καὶ τὰ ἔργα σου* ‖ [c] G *καὶ ὁδήγησον* = וְהַדְרֵךְ ‖ [d] > G ‖ **17** [a] > 2 Mss C, frt dl ‖ [b] prb dl (ex a) ‖ [c–c] > pc Mss G ‖ **Ps 91,1** [a] G pr *αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυιδ* = שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד ‖ [b] S *mštbḥ* = יִתְרוֹנַן? ‖ **2** [a] l יֹאמַר cf G ‖ **3** [a] cf Hos 9,8 ‖ [b] nonn Mss GS וּמִ׳; frt l מִדֶּבֶר cf Gσ′S et 6[a] ‖ **4** [a] l לִחְיוֹ– cf GS ‖ [b–b] prb add; tr post 7 ‖ [c] G(S) *κυκλώσει σε* = תְּסָחֲרֶךָ? ‖ **5** [a] pc Mss G[S]S וּמִ׳ ‖ **6** [a] G (α′S) *ἀπὸ πράγματος* = מִדָּבָר ‖ [b] S *wmn rwḥ'* ‖ [c] G *καὶ δαιμονίου* = וְשֵׁד cf α′σ′ ‖ **7** [a] cf 4[b–b] ‖ **9** [a] prp מַחְסֶךָ ‖ [b] G ε′ *καταφυγήν σου* = מְעוֹזֶךָ ‖ **10** [a] mlt Mss C לִיךָ– ‖ **13** [a] G(S) *ἀσπίδα* = זֹחֵל? ‖ **16** [a] prp וְאַרְוֵהוּ, sed cf 50,23.

92 צב 1 מִזְמ֗וֹר שִׁ֥יר לְי֝֗וֹם הַשַּׁבָּֽת׃ ל
2 טֽוֹב֮ לְהֹד֪וֹת לַ֫יהוָ֥ה וּלְזַמֵּ֥ר לְשִׁמְךָ֑ עֶלְיֽוֹן׃ ג בטע ר״פ בסיפ׳. ל
3 לְהַגִּ֣יד בַּבֹּ֣קֶר חַסְדֶּ֑ךָ וֶ֝אֱמוּנָתְךָ֗ בַּלֵּילֽוֹת׃ ג² ד²
4 עֲלֵי־עָשׂ֣וֹר וַעֲלֵי־נָ֑בֶל עֲלֵ֖י הִגָּי֣וֹן בְּכִנּֽוֹר׃ ג פסוק דמיין³. ב
5 כִּֽי־שִׂמַחְתַּ֥נִי יְ֝הוָ֗ה בְּפָעֳלֶ֑ךָ בְּמַעֲשֵׂ֖י יָדֶ֣יךָ אֲרַנֵּֽן׃ נה בטע ר״פ בסיפ׳. יא כת ל⁴
6 מַה־גָּדְל֣וּ מַעֲשֶׂ֣יךָ יְ֭הוָה מְאֹ֣ד עָמְק֑וּ מַחְשְׁבֹתֶֽיךָ׃ ג חס
7 אִ֤ישׁ־בַּ֨עַר֮ לֹ֤א יֵ֫דָ֥ע וּכְסִ֥יל לֹא־יָבִ֑ין אֶת־זֹֽאת׃ יט⁵
8 בִּפְרֹ֤חַ רְשָׁ֨עִים֮ כְּמ֪וֹ עֵ֫שֶׂב וַ֭יָּצִיצוּ כָּל־פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן לה⁶
לְהִשָּׁמְדָ֖ם עֲדֵי־עַֽד׃ 9 וְאַתָּ֣ה מָר֣וֹם לְעֹלָ֑ם יְ֝הוָֽה׃ יח⁷ חס ח מגה בנ״ך
10 כִּֽי־הִנֵּ֣ה אֹיְבֶ֣יךָ יְ֭הוָה כִּֽי־הִנֵּ֣ה אֹיְבֶ֣יךָ יֹאבֵ֑דוּ יִתְפָּרְד֖וּ כָּל־ נה בטע ר״פ בסיפ
11 וַתָּ֣רֶם כִּרְאֵ֣ים קַרְנִ֑י בַּלֹּתִ֖י בְּשֶׁ֣מֶן רַעֲנָֽן׃ [פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן׃ ל ומל׳. ל דגש׳. ו רפ׳⁸
12 וַתַּבֵּ֣ט עֵינִ֣י בְּשׁוּרָ֑י בַּ֝קָּמִ֗ים עָלַ֥י מְרֵעִ֑ים תִּשְׁמַ֖עְנָה אָזְנָֽי׃ כט⁹
13 צַדִּ֥יק כַּתָּמָ֑ר יִ֝פְרָ֗ח כְּאֶ֣רֶז בַּלְּבָנ֣וֹן יִשְׂגֶּֽה׃ ל׳. ו ב קמ׳ ונ פת׳¹⁰. ג
14 שְׁתוּלִ֥ים בְּבֵית־יְהוָ֑ה בְּחַצְר֖וֹת אֱלֹהֵ֣ינוּ יַפְרִֽיחוּ׃ ל׳. לט
15 עוֹד֮ יְנוּב֪וּן בְּשֵׂ֫יבָ֥ה דְּשֵׁנִ֥ים וְרַעֲנַנִּ֑ים יִהְיֽוּ׃ ל׳. כל לישׁ כת כן
16 לְהַגִּ֣יד כִּֽי־יָשָׁ֣ר יְהוָ֑ה צ֝וּרִ֗י וְלֹא־עַ֥וְלָתָ֗ה בּֽוֹ׃ עולתה חד מן ג׳¹¹ בלישׁ ק

93 צג 1 יְהוָ֣ה מָלָ֣ךְ גֵּא֣וּת לָ֭בֵשׁ לָבַ֣שׁ יְהוָ֣ה עֹ֣ז הִתְאַזָּ֑ר ב. ל. ב
אַף־תִּכּ֥וֹן תֵּ֝בֵ֗ל בַּל־תִּמּֽוֹט׃ 2 נָכ֣וֹן כִּסְאֲךָ֣ מֵאָ֑ז מֵעוֹלָ֖ם אָֽתָּה׃
3 נָשְׂא֣וּ נְהָר֣וֹת יְ֭הוָה נָשְׂא֣וּ נְהָר֣וֹת קוֹלָ֑ם יִשְׂא֖וּ נְהָר֣וֹת דָּכְיָֽם׃ י ול׳ ר״פ. י. כ. ל
4 מִקֹּל֣וֹת מַ֭יִם רַבִּ֑ים אַדִּירִ֖ים מִשְׁבְּרֵי־יָ֣ם אַדִּ֣יר בַּמָּר֣וֹם יְהוָֽה׃ ו כת כן
5 עֵדֹתֶ֥יךָ נֶאֶמְנ֗וּ מְאֹד֮ לְבֵיתְךָ֪ נַ֫אֲוָ֥ה־קֹ֥דֶשׁ יְהוָ֑ה לְאֹ֖רֶךְ יָמִֽים׃ יז מפק א״ז. ג

Ps 92 [1]Mm 3400. [2]Mm 3674. [3]Mm 3356 et Mm 3838. [4]Mm 2706. [5]Mm 1369. [6]חד וַיָּצִיצוּ Ps 72,16. [7]Mm 25. [8]Mm 577. [9]Mm 2501. [10]Mm 937. [11]Mm 3026. Ps 93 [1]Mm 978. [2]Mm 411.

Ps 92,4 [a] > 𝔊𝔖 ‖ **5** [a] dl m cs? ‖ [b] 𝔗 mlt Mss 𝔖 ליך– ‖ [c] 4QPs[b] 𝔗 mlt Mss 𝔖 שֶׂה–; 𝔊𝔖 pr cop ‖ **7** [a] 4QPs[b] ולא cf 73,22 ‖ **9** [a] 𝔊 *ὕψιστος*; frt l מְרֹמָם ‖ [b] frt dl m cs ‖ **10** [a–a] > pc Mss $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{L}$ ‖ [b] pc Mss Vrs וְי׳ ‖ **11** [a] 𝔊 (Hier) *καὶ ὑψωθήσεται* = וַתָּרֶם ‖ [b] 𝔊 (Hier) *καὶ τὸ γῆράς μου*, σ′ *ἡ παλαίωσίς μου* = (ו)בְּלֹתִי? 𝔖 *wšb'tnj* (cf 𝔗) = (ו)בַּלֹּתַנִי ‖ **12** [a] l בְּשׁוּרָי cf Vrs ‖ [b–b] frt dl ‖ [c] 𝔔 שמעה, 𝔊 *ἀκούσεται* = תִּשְׁמַע ‖ **14** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{R}\mathfrak{L}\mathfrak{C}$ + בֵּית ‖ [b] 4QPs[b] יפרחו ‖ **15** [a] 4QPs[b] ינבון ‖ [b] 4QPs[b] + טובה cf Gn 15,15 ‖ [c] 4QPs[b] והיו ‖ **16** [a] mlt Mss Vrs ut Q, sic l; K עׇ׳ ‖ **Ps 93,1** [a] 𝔊 pr *εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου, ὅτε κατῴκισται ἡ γῆ· αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυιδ* ‖ [b] Vrs pr cop ‖ [c] l תִּכֵּן cf Vrs et 75,4; 96,10[d] ‖ **2** [a] 𝔗 + 'lh', prb ins אֵל m cs ‖ **3** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp נָשְׂאוּ ‖ **4** [a–a] prp אדיר מִמְּ׳ ‖ [b] 𝔗 *mmšbḥjj'* = מֵאֲ׳ ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔖 וּל׳ ‖ [b] 4QPs[b] נוה.

94 צד

1 אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ [a]
2 הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃
3 עַד־מָתַי רְשָׁעִים׀ יְהוָה עַד־מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃
4 יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ[a] עָתָק יִתְאַמְּרוּ[b] כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
5 עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃
6 אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וְיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃
7 וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
8 בִּינוּ בֹעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃
9 הַנָּטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃
10 הַיֹּסֵר[a] גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם[b] דָּעַת[c]׃
11 יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי־הֵמָּה הָבֶל׃
12 אַשְׁרֵי׀ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר[a] תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ׃
13 לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃
14 כִּי׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ[a] וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃
15 כִּי־עַד־צֶדֶק[a] יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב[b]׃
16 מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי[a]־יִתְיַצַּב לִי[b] עִם[c]־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
17 לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט׀ שָׁכְנָה דוּמָה[a] נַפְשִׁי׃
18 אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃
19 בְּרֹב שַׂרְעַפַּי[a] בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעֲשְׁעוּ נַפְשִׁי׃
20 הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עָלֵי־חֹק[a]׃
21 יָגוֹדּוּ[a] עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃
22 וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃ [אֱלֹהֵינוּ׃]
23 וַיָּשֶׁב[a] עֲלֵיהֶם׀ אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם[b] יַצְמִיתֵם יְהוָה

ג׳ 1
ו. ל 4
ל. ג׳ דגש 7
ב׳ 8
ל. כה. ד׳ חס 9
ל. ב 10
ד׳. ו׳ דגש 12
ל 13
יא׳ בטע״ם בשלש ספרים 14
ג׳ 15
ח״ס בלישׁ וכל מנין איש רגלי דכות. ל 16
ב׳ חד פת וחד קמ״ץ. יא״ס. ל 17
ל. ד׳ חס 19
ל ומל. ד׳ 20
ו בנ״ך 21
כה. ל 22
23

Ps 94 [1]Mm 3357. [2]Mm 3487. [3]Mm 2867. [4]Mm 3257. [5]Mm 3303. [6]Mm 3533. [7]Mm 3358. [8]Mm 2580.

Ps 94,1 [a] α′σ′θ′ε′ Hier 𝔖 imp, 1 הוֹפִיעָה (ה hpgr) ‖ **4** [a] 𝔊𝔖𝔗 pr cop ‖ [b] 𝔊 *λαλήσουσιν* = יֹאמְרוּ cf 𝔖 ‖ **10** [a] 𝔊 *ὁ παιδεύων* = הַיִּ׳ ‖ [b] nonn Mss לְאָ׳ ‖ [c] prp מְדַּ׳ (מ hpgr) vel הֲלֹא מְדַּ׳ vel הֲלֹא יֵדַע ‖ **12** [a] > 2 Mss ‖ **14** [a] 4QPs[b] pr את ‖ **15** [a] prb l c 2 Mss σ′ 𝔖 צְדִיק ‖ [b] 𝔊 + *διάψαλμα* = סֶלָה ‖ **16** [a] 2 Mss 𝔊𝔖 ומי ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] > 𝔗 ‖ **17** [a] 𝔊 *τῷ ᾅδῃ*, 𝔏 *in inferno* ‖ **19** [a] mlt Mss סרֹ׳ ‖ **20** [a] 𝔖 + suff 2 sg ‖ **21** [a] mlt Mss יְגֻדּוּ; prp יָגוּרוּ cf 56,7 59,4 ‖ **23** [a] 𝔊 (Hier) *καὶ ἀποδώσει* = וְיָשֵׁב ‖ [b] > pc Mss 𝔊.

95 צה
1 לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ[a]׃
2 נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת[a] נָרִיעַ[b] לוֹ׃ ל[1]
3 כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ[a] גָּדוֹל[b] עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ נה בטע ר״פ בסיפ. ג בסיפ
4 אֲשֶׁר[a] בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי[b]־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃ ל. ל
5 אֲשֶׁר־[a]לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃
6 בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה[a] נִבְרְכָה[b] לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃ ל
7 כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ[a] עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן[b]
יָדוֹ[ac] הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃ ה[2] חס׳ד מנה בכתיב וכל אורית דכות ב מ א
8 אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ ג. יא[4]
9 אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָּעֳלִי[a]׃
10 אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר[a] וָאֹמַר עַם[b] תֹּעֵי לֵבָב הֵם נ ר״פ[5]. ב
וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי׃
11 אֲשֶׁר[a]־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃ ל

96 צו
1 [ba]שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר[c] חָדָשׁ[b] שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ ו[1]
2 [a]שִׁירוּ לַיהוָה בָּרֲכוּ[b] שְׁמוֹ[a] בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם[c] יְשׁוּעָתוֹ׃
3 [a]סַפְּרוּ בַגּוֹיִם[b] כְּבוֹדוֹ[a] בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ ג[2]
4 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא[a] הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ ד בטע ר״פ דסמיכ[3]. ג בסיפ
5 כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים
6 הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו עֹז[a] וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ[a]׃
7 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ יא[4] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב
8 הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו[a]׃

Ps 95 [1]Mm 2295. [2]Mm 1669. [3]Mm 1109. [4]Mm 1630. [5]Mm 3359. **Ps 96** [1]Mm 3360. [2]Mm 293. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3361.

Ps 95,1 [a] 𝔠 mlt Mss ישעינו ‖ **2** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] pc Mss נָרִיעָה ‖ **3** [a] pc Mss 𝔖 מ׳ ‖ [b] dl m cs ‖ **4** [a] > Ms, prb dl m cs ‖ [b] Ms 𝔊 מֶרְחַקֵּי ‖ **5** [a] prb dl m cs ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖) + *αὐτῷ* = לוֹ עַ֫ ‖ [b] > 2 Mss; nonn Mss 𝔖 וְנִ׳, 𝔊 *καὶ κλαύσωμεν* = וְנִבְכֶּה? ‖ **7** [a–a] Ms 𝔖 עַמּוֹ וצ׳ מ׳ cf 𝔠 et 79,13 100,3 ‖ [b] frt huc tr ‖ [c] pr frt דְּעוּ (hpgr?) ‖ **9** [a] Vrs pl ‖ **10** [a] 𝔊(𝔖) *τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ* = בַּדּוֹר הַהוּא ‖ [b] Ms עַד cf 𝔊 *ἀεί* ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖) *ὡς* = כַּאֲ׳ ‖ **Ps 96,1** [a] 𝔊 pr *ὅτε ὁ οἶκος ᾠκοδομεῖτο μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν· ᾠδὴ τῷ Δαυιδ* ‖ [b–b] > 1 Ch 16,23 ‖ **2** [a–a] > 1 Ch 16,23 ‖ [b] 𝔖𝔙 pr cop ‖ [c] mlt Mss et 1 Ch 16,23 אֶל־יוֹם ‖ **3** [a–a] > 𝔊[AR] ‖ [b] mlt Mss et 1 Ch 16,24 + אֶת־ ‖ **4** [a] nonn Mss 𝔖𝔠 et 1 Ch 16,25 וְנִ׳ ‖ **6** [a–a] pc Mss et 1 Ch 16,27 וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ ‖ **8** [a] pc Mss et 1 Ch 16,29 לְפָנָיו; pc Mss 𝔠 pr לְפָנָיו.

כג 9 הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־[a]קֹדֶשׁ[b] חִילוּ[c] מִפָּנָיו[d] כָּל־הָאָרֶץ׃
10 [a]אִמְרוּ[b] בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ[a] [c]אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט[c]
[e]יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים[e]׃
11 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃
12 יַעֲלֹז[a] שָׂדַי[b] וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־[c]עֲצֵי־יָעַר[d]׃
לְ 13 לִפְנֵי[a] יְהוָה כִּי בָא[b] כִּי בָא לִשְׁפֹּט[c] הָאָרֶץ
[d]יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ[d]׃

97 צז 1 יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃
2 עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃
לְ[1] 3 אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב[a] צָרָיו׃
ל 4 הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֶל[a] הָאָרֶץ׃
ח[2] וכל אוריית דכות ב מ ב 5 הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ [a]מִלִּפְנֵי יְהוָה[a] [b]מִלִּפְנֵי[b] אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃
יוֹ וזגיך[3] 6 הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ [אֱלֹהִים[c]׃
7 יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ[a]־לוֹ[b] כָּל־
לְ 8 שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃
ל בסיפ[4] 9 כִּי־אַתָּה יְהוָה [a]עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃
ל וחס 10 אֹהֲבֵי[a] יְהוָה שִׂנְאוּ[b] רָע שֹׁמֵר[c] נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃
11 אוֹר זָרַע[a] לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה׃
12 שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃

נ בטע[1] **98** צח 1 [a]מִזְמוֹר
[b]שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה[b]
ז[2]

Ps 97 [1] חד וְתַלְהֵט Dt 32,22. [2] Mm 3083. [3] Mm 565. [4] Mp sub loco. **Ps 98** [1] Mm 3362. [2] Mm 3360.

9 [a] 𝔊(𝔖) ἐν αὐλῇ = בְּחַצְרַת ‖ [b] 1 קָדְשׁוֹ cf 𝔊𝔖 et 29,2 ‖ [c] 𝔊(𝔖) σαλευθήτω = חִילִי ‖ [d] mlt Mss et 1 Ch 16,30 מִלְפָנָיו ‖ **10** [a–a] > pc Mss; 1 Ch 16,31 tr post 11a ‖ [b] 1 Ch 16, 31 וְיֹאמַר׃ ‖ [c–c] prb dl (ex 93,1) ‖ [d] 𝔊(σ′𝔖𝔗 Hier) κατώρθωσεν = תְּכֵן cf 93,1[c] ‖ [e–e] > 1 Ch 16,31 ‖ **12** [a] 1 Ch 16,32 יַעֲלֹץ ‖ [b] pc Mss et 1 Ch 16,32 הַשָּׂדֶה ‖ [c] > pc Mss et 1 Ch 16,33 ‖ [d] nonn Mss et 1 Ch 16,33 הַ׳, Ms ע הַיְּעָרִים ‖ **13** [a] 1 Ch 16,33 מִלִּ׳ ‖ [b–b] > mlt Mss 𝔖 et 1 Ch 16,33, cf 98,9 ‖ [c] nonn Mss et 1 Ch 16,33 + אֶת־ ‖ [d–d] > 1 Ch 16,33 ‖ **Ps 97,3** [a] pc Mss סְבִיבָיו ‖ **4** [a] pc Mss לֵ֫, prb l ‖ **5** [a–a] prb dl ‖ [b] > 𝔖 ‖ **7** [a] 𝔊𝔖 imp ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] 𝔊(𝔖) + οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ‖ **9** [a] > Ms, dl m cs ‖ **10** [a] 1 אֹהֲבֵ (׳ dttg) ‖ [b] 1 c pc Mss 𝔖 שֹׂנְאֵי ‖ [c] 𝔊(𝔗) + κύριος ‖ **11** [a] 1 c Ms Vrs זָרֹחַ ut 112,4 ‖ **Ps 98,1** [a] 𝔊 + τῷ Δαυιδ ‖ [b] 𝔊 + κύριος.

הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃
2 הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ [a]לְעֵינֵי הַגּוֹיִם [a]גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃
3 זָכַר חַסְדּוֹ[a] וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל ד[3] וכל יחזק דכות ב מ א
רָאוּ[b] כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ ה[4]. ב
4 הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃
5 זַמְּרוּ לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר[a] וְקוֹל זִמְרָה׃
6 בַּחֲצֹצְרוֹת[a] וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי | הַמֶּלֶךְ יְהוָה[b]׃ ג[5]. ב[6]
7 יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי[a] בָהּ׃
8 נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ ב[7]
9 לִפְנֵי־יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים[a] בְּמֵישָׁרִים׃

99 צט 1 יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט[a] הָאָרֶץ׃ ל
2 יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים[a]׃ ב וכל מגלה דכות
3 יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃ ו[1]
4 וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים ט[2]
מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב | אַתָּה עָשִׂיתָ׃
5 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו [a]קָדוֹשׁ הוּא[a]׃ ג[3]
6 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן | בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ ג ר״פ[4]
קֹרְאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם׃ ל[5] בליש וחד מן יא[6] מילין דלא מפק א
7 בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ[a] עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃ ה
8 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם ל[7]
אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃]אֱלֹהֵינוּ׃
9 רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה ג[3]

[3]Mm 2435. [4]Mm 463. [5]Mm 2696. [6]Mm 2226. [7]Jes 55,12. Ps 99 [1]Mm 3040. [2]Mm 3212. [3]Mm 441. [4]Mm 3363. [5]Cf Mm 898. [6]Mm 4069. [7] וחד ועניתם 1 R 12,7.

2 [a–a] frt add cf Jes 52,10 ‖ **3** [a] 𝔊 + *τῷ Ιακωβ* ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗 וראו ut Jes 52,10 ‖ **5** [a] > pc Mss $𝔊^{min}$𝔖$𝔈^{G}$ ‖ **6** [a] > 𝔖 ‖ [b] dl m cs ‖ **7** [a] $𝔊^{RLA}$($𝔖^{W}$𝔗) *καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες* ‖ **9** [a] prp וְדָיִן ע׳ ‖ **Ps 99,1** [a] 𝔊 *σαλευθήτω*, frt aram ‖ **2** [a] pc Mss $𝔊^{B*min}$ אֱלֹהִים cf 95,3 96,4 97,9 ‖ **5** [a–a] pc Mss 𝔊 Hier pr כִּי; $𝔖^{A}$ cj c 6 ‖ **7** [a] pc Mss וְשָׁמְעוּ׳; prp שָׁמְעוּ.

ל נ״ו

100 ק
1 מִזְמ֗וֹר לְתוֹדָ֫ה [לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃
הָרִ֣יעוּ לַיהוָ֣ה כָּל־הָאָ֑רֶץ׃ 2 עִבְד֥וּ אֶת־יְ֝הוָ֗ה בְּשִׂמְחָ֑ה בֹּ֝אוּ
3 דְּע֗וּ כִּֽי־יְהוָ֥ה הֽוּא־אֱלֹהִ֑ים הֽוּא־עָ֝שָׂ֗נוּ וְלֹ֫א[a] אֲנַ֥חְנוּ
עַמּ֗וֹ וְצֹ֣אן מַרְעִיתֽוֹ׃
4 בֹּ֤אוּ שְׁעָרָיו֙ בְּתוֹדָ֔ה חֲצֵרֹתָ֖יו בִּתְהִלָּ֑ה הֽוֹדוּ־לֽוֹ בָּרֲכ֖וּ שְׁמֽוֹ׃
5 כִּֽי־ט֣וֹב יְהוָ֔ה לְעוֹלָ֖ם חַסְדּ֑וֹ וְעַד־דֹּ֖ר וָדֹ֣ר אֱמוּנָתֽוֹ׃ ס״י

ד³. ולו חד מן יו״ד כת כן ק בלישׁ

ג ובטע

101 קא
1 לְדָוִ֗ד מִזְמ֫וֹר
חֶ֤סֶד־וּמִשְׁפָּט֙ אָשִׁ֣ירָה לְ֭ךָ יְהוָ֣ה אֲזַמֵּֽרָה׃
2 אַשְׂכִּ֣ילָה[a] בְּדֶ֣רֶךְ תָּמִ֑ים מָתַ֥י תָּ֝בוֹא אֵלַ֗י[b]
אֶ֭תְהַלֵּךְ בְּתָם־לְבָבִ֑י בְּקֶ֖רֶב בֵּיתִֽי׃
3 לֹֽא־אָשִׁ֣ית לְנֶ֣גֶד עֵינַ֑י דְּבַר־בְּלִיָּ֗עַל
עֹשֵׂ֣ה[a]־סֵטִ֣ים[b] שָׂנֵ֑אתִי לֹ֖א יִדְבַּ֣ק בִּֽי׃ ד³. ב². ל³
4 לֵ֭בָב[a] עִקֵּ֣שׁ יָס֣וּר מִמֶּ֑נִּי רָ֝֗ע לֹ֣א אֵדָֽע׃ ת⁴
5 מְלָ֘שְׁנִ֤י[a] בַסֵּ֨תֶר֙ רֵעֵ֣הוּ אוֹת֔וֹ אַצְמִ֑ית מלשני ול בלישׁ. כך מל ק ה מנה בכתיב
גְּבַהּ־עֵינַ֥יִם וּרְחַב־לֵ֝֗בָב [b]אֹת֥וֹ לֹ֣א אוּכָֽל[b]׃ ב⁵. כח
6 עֵינַ֤י בְּנֶאֱמְנֵי־אֶ֨רֶץ֙ לָשֶׁ֣בֶת עִמָּדִ֔י ל
הֹלֵ֥ךְ בְּדֶ֖רֶךְ תָּמִ֑ים הֽוּא־יְשָׁרְתֵֽנִי׃
7 לֹֽא־יֵשֵׁ֣ב בְּקֶ֖רֶב בֵּיתִ֑י עֹשֵׂ֖ה רְמִיָּ֣ה
דֹּבֵ֣ר שְׁקָרִ֔ים לֹא־יִכּ֖וֹן לְנֶ֣גֶד עֵינָֽי׃
8 לַבְּקָרִ֗ים[a] אַצְמִ֫ית כָּל־רִשְׁעֵי־אָ֑רֶץ ט⁴
לְהַכְרִ֥ית מֵ֝עִ֗יר־יְהוָ֥ה כָּל־פֹּ֖עֲלֵי אָֽוֶן׃

ל. יו וכל לפני ולפני דכות. ל. ב³

102 קב
1 תְּפִלָּ֗ה[a] לְעָנִ֥י כִֽי־יַעֲטֹ֑ף וְלִפְנֵ֖י יְהוָ֣ה[a] יִשְׁפֹּ֣ךְ שִׂיחֽוֹ׃
2 יְהוָ֗ה שִׁמְעָ֣ה תְפִלָּתִ֑י וְ֝שַׁוְעָתִ֗י אֵלֶ֥יךָ תָּבֽוֹא׃
3 אַל־תַּסְתֵּ֣ר פָּנֶ֣יךָ[a] מִמֶּ֑נִּי בְּי֖וֹם צַר־לִ֣י
הַטֵּֽה־אֵלַ֣י אָזְנֶ֑ךָ בְּי֖וֹם אֶקְרָ֣א מַהֵ֣ר עֲנֵֽנִי׃

Ps 100 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1250. [3]Mm 1795. **Ps 101** [1]Mm 3631. [2]Mm 3364. [3]Mm 1136. [4]Mp sub loco. [5]Prv 16,5. [6]Mm 2331. **Ps 102** [1]2 R 9,11.

Ps 100,3 [a] l c mlt Mss α′𝔗 Hier ut Q ‖ **Ps 101,2** [a] pc Mss 𝔗 לְךָ– ‖ [b] 𝔔 לי, prb l ‖ **3** [a] 𝔊 *ποιοῦντας* = עֹשֵׂי ‖ [b] mlt Mss שטים, 𝔊 *παραβάσεις* ‖ **4** [a] l frt c 2 Mss לְבָב ‖ **5** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q; K מְלוֹ׳ ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *τούτῳ οὐ συνήσθιον* = אֶתוֹ לֹא אוֹכֵל ‖ **8** [a] 𝔖 sg.

4 כִּי־כָלוּ בָעָשָׁן[a] יָמָי וְעַצְמוֹתַי[b] כְּמוֹקֵד[b] נָחָרוּ׃ ל
5 הוּכָּה־כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ[a] לִבִּי כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל[b] לַחְמִי׃ ג בּ חס וחד מל[2]. ג[3] בּ מל וחד מן ו׳ חס בליש. ל
6 [a]מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃
7 דָּמִיתִי לְקָאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוס[a] חֳרָבוֹת׃ ב. ל
8 שָׁקַדְתִּי וָאֱהִי כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד[a] עַל־גָּג׃ ג
9 כָּל־הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי[a] בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ יא מל[4]. ב
10 כִּי־אֵפֶר כַּלֶּחֶם[a] אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי[b] בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃ ל. ו[5] ול בסיפ
11 מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ ל[6]. ב חד ר״פ וחד ס״פ[7]
12 יָמַי כְּצֵל נָטוּי[a] וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃ ד[8]
13 וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ[a] לְדֹר וָדֹר׃
14 אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־[a]עֵת לְחֶנְנָהּ [b]כִּי־בָא מוֹעֵד[b]׃ יו ר״פ בסיפ
15 כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ ל
16 וְיִרְאוּ[a] גּוֹיִם אֶת־שֵׁם[b] יְהוָה וְכָל־מַלְכֵי[c] הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ ה ומל[9]. ו[10]. ל בסיפ[11]
17 כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה[a] בִּכְבוֹדוֹ[b]׃
18 פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת[a] הָעַרְעָר וְלֹא־[b]בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃ ל. ח[12]
19 תִּכָּתֵב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ׃ ל
20 כִּי־הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם[a] קָדְשׁוֹ יְהוָה[b] מִשָּׁמַיִם[c]|אֶל־אֶרֶץ[c] הִבִּיט׃
21 לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה׃ נ
22 לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָם׃
23 בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃ ל
24 עִנָּה[a] בַדֶּרֶךְ כֹּחִי[b] קִצַּר[c] יָמָי׃ כתי חד מן מח[13] כת ו וקר׳ י. ל

[2] Mm 979. [3] Mm 1993. [4] Mm 3365. [5] Mp sub loco. [6] וחר וגשאתני Gn 47,30. [7] Mm 3084. [8] Mm 2324. [9] Mm 1056. [10] Mm 1264. [11] Mm 2899. [12] Mm 2353. [13] Mm 3811.

Ps 102,4 [a] mlt Mss ΘC Hier כָּעָשָׁן ‖ [b–b] sic L, mlt Mss Edd כמוקד ‖ **5** [a] frt dl ‖ [b] S *m'kwlth* = מֵאֲכָל ‖ **6** [a] prb vb exc (prp שָׁכַחְתִּי vel חָלַשְׁתִּי) ‖ **7** [a] pc Mss כְּבוֹס ‖ **8** [a] pc Mss SC נוֹדֵד ‖ **9** [a] Θ(S) *kai oi ἐπαινοῦντές με* = מְהַלְלַי; 1 frt לְלַי– ‖ **10** [a] nonn Mss בְּלִי ‖ [b] C וּמִי– ‖ **12** [a] Θ(S Hier) *ἐκλίθησαν* = נָטָיוּ ‖ **13** [a] Ms וְכִסְאֲךָ, pc Mss כִּסְאֲךָ, ex Thr 5,19 ‖ **14** [a] S + *mṭ'* = בָּא, prb l ‖ [b–b] gl dl ‖ **16** [a] 4QPs[b] om cop, mlt Mss וְיִרְאוּ cf Jes 59,19[a] ‖ [b] S + suff 2 sg ‖ [c] 4QPs[b] דו– cf Jes 59,19 ‖ **17** [a] ΘS pr cop ‖ [b] 4QPs[b] ד– ‖ **18** [a] Ψ תולעת ‖ [b] prp תְּחִנָּתָם cf Θ ‖ **20** [a] 4QPs[b] ממעון cf Dt 26,15 ‖ [b] huc tr ‖ [c–c] 4QPs[b] לאׄ ‖ **24** [a] Ψ pr כי; Θ *ἀπεκρίθη* = עָנָה, prp עִנָּה ‖ [b] 4QPs[b] mlt Mss σ′SC Hier ut Q, sic l; K Θ כחו ‖ [c] Θ *τὴν ὀλιγότητα* = קִצָּר; 1 קִצְרוּ.

25 [a]אָמַר אֵלָי[a] אַל־תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ יד ג
26 לְפָנִים[a] הָאָרֶץ יָסַדְתָּ[b] וּמַעֲשֵׂה[c] יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃ טו ג
27 הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַּעֲמֹד וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ [יִתְמוּ[a]׃ יט ר״פ[16]. ג
כַּלְבּוּשׁ[a] תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ 28 וְאַתָּה־הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא ב
29 בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכֹּנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ[a] יִכּוֹן׃ ב חד מל וחד חס

103 1 לְדָוִד׀ ז בטע[1]
קג
בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי[a] אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ׃
2 בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו[a]׃ ל ומל
3 הַסֹּלֵחַ לְכָל־עֲוֹנֵכִי[a] הָרֹפֵא[b] לְכָל־תַּחֲלֻאָיְכִי[c]׃ ל פסוק לכל לכל. ל מל
4 הַגּוֹאֲלִ[a] מִשַּׁחַת חַיּוֹתֵכִי[b] הַמְעַטְּרֵכִי[c] חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ ב[2] מל ול בלישׁ. ל
5 הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ[a] תִּתְחַדְּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי[b]׃ ל. ט דגש[3]. ל
6 עֹשֵׂה[a] צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים[b] לְכָל־עֲשׁוּקִים׃ ה ר״פ. ז ומל[4]
7 יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי[a] יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו׃ ב. יז
8 רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃ ג
9 לֹא[a]־לָנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר[b]׃ ל
10 לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְלֹא כַעֲוֹנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃ ל
11 כִּי כְגֹבַהּ שָׁמַיִם עַל־[a]הָאָרֶץ גָּבַר[b] חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃ נח בטע ר״פ בסיפ. ל. ב בסיפ[5]
12 כְּרָחֵק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת־פִּשְׁעֵינוּ[a]׃ ד חס בלישׁ בכתיב
13 כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־יְרֵאָיו׃ ל
14 כִּי־הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ[a] זָכוּר[b] כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ ג
15 אֱנוֹשׁ כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃

[14]Mm 2397. [15]Mm 2441. [16]Mm 1497. **Ps 103** [1]Mm 3429. [2]Mm 3366. [3]Mm 2625. [4]Mm 3367. [5]Mm 3368.

25 [a–a] 𝔊 *ἀνάγγειλόν μοι* = אֱמֹר אֵלַי et cj c 24 ‖ **26** [a] 𝔊 + *σὺ κύριε* ‖ [b] 𝔙 נוסדה ‖ [c] 4QPs[b] Ms 𝔊𝔠 שׁי– ‖ **27** [a] 𝔊𝔬′𝔖 pr cop, frt l וְכַ׳ ‖ **28** [a] 2 Mss Edd יְתָמוּ ‖ **29** [a] 𝔊 *εἰς τὸν αἰῶνα* = לָעַד vel לְעוֹלָם cf 𝔙 לדור ‖ **Ps 103,1** [a] prp קִרְבִּי ‖ **2** [a] 𝔗 לו– ‖ **3** [a] 4QPs[b] עונך, mlt Mss 𝔊 עוֹנַיְכִי ‖ [b] 4QPs[b] ור׳ ‖ [c] 4QPs[b] ך– ‖ **4** [a] 4QPs[b] הגאל ‖ [b] 4QPs[b] ך– ‖ [c] 4QPs[b] 𝔙 רך– ‖ **5** [a] prp עָרְגֵךְ (cf 𝔊 *τὴν ἐπιθυμίαν σου*) vel עֲדָיְכִי vel עַד־דַּיֵּכִי ‖ [b] 4QPs[b] ך–, 𝔗 נעורכי ‖ **6** [a] nonn Mss עֹשֶׂה ‖ [b] pc Mss וּכְמִ׳ ‖ **7** [a] pc Mss וְלִ׳ 𝔖 ‖ **9** [a] 𝔖 pr *mtl d* = כִּי cf Jes 57,16 ‖ [b] Jes 57,16 אֶקְצוֹף ‖ **11** [a] l prb מֵעַל (מ hpgr) cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊 *ἐκραταίωσεν* (= גָּבַר) *κύριος*; l גָּבַהּ ‖ **12** [a] pc Mss 𝔖 פִּשְׁעֵנוּ ‖ **14** [a] 𝔗 nonn Mss יצריגו ‖ [b] 𝔊 *μνήσθητι* = זְכוֹר.

16 כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ [בָּנִים׃ נח בטע ר״פ בסיפ . יב

17 וְחֶסֶד יְהוָה | [a]מֵעוֹלָם וְעַד־[a]עוֹלָם [b]עַל־יְרֵאָיו [b]וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי יג[a] . ג

18 [a]לִשְׁמְרֵי בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו לַעֲשׂוֹתָם׃ ב[7] . ו ב מל וב חס

19 יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃ ל . ז דגש[8]

20 בָּרְכוּ יְהוָה[a] מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ[b] [c]לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל ה[9] . ה חס[10] . יז כת י[11] . ב

21 בָּרְכוּ יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃ [דְּבָרוֹ[ed]׃ ה[9] . יז כת י[11]

22 בָּרְכוּ יְהוָה | כָּל־מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקֹמוֹת[a] מֶמְשַׁלְתּוֹ ה[9] . ה

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

104 קוֹ 1 [a]בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה[b] אֱלֹהַי[c] גָּדַלְתָּ מְאֹד

הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃ 2 עֹטֶה[a]־אוֹר כַּשַּׂלְמָה ל

נוֹטֶה[b] שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃ 3 הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו ד מל[1] . ל . ל

הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ ד

4 עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו[a] אֵשׁ לֹהֵט[b]׃ כב[2] ו בסיפ ה מנה בליש

5 יָסַד[a]־אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם[b] וָעֶד׃ ל . ו

6 תְּהוֹם כַּלְבוּשׁ כִּסִּיתָו[a] עַל־הָרִים יַעַמְדוּ־מָיִם׃

7 מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יז מיחד מן[3] . יז מיחד מן[3]

8 יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־[a]מְקוֹם זֶה[b] | יָסַדְתָּ לָהֶם׃ ה[4]

9 גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ ל ר״פ[5] . ל . יא[6] ג[7] מנה חס

10 הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן[a]׃

11 יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ[a] פְרָאִים צמאם[b]׃ ג[8]

12 עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכֹּנוּן מִבֵּין עֳפָאִים[a] יִתְּנוּ־קוֹל[b]׃ ב מל[8]

[6]Mm 2487. [7]Mm 3369. [8]Mm 104. [9]Mm 1414. [10]Mm 4052. [11]Mm 627. **Ps 104** [1]Mp sub loco. [2]Mm 475. [3]Okhl 196. [4]Mm 2743. [5]Mm 978. [6]Mm 2398. [7]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [8]Mm 3370. [9]Mm 1422.

17 [a–a] l עַד ‖ [b–b] l לִי׳ et tr ante 18 ‖ **18** [a] frt vb exc ‖ **20** [a] pc Mss 𝔊 + כָּל־ ut 148,2 ‖ [b] 4Q Ps[b] דבריו ‖ [c–c] > 𝔖, gl? ‖ [d] 4Q Ps[b] דבריו, 𝔊 *τῶν λόγων αὐτοῦ* ‖ **22** [a] 𝔊𝔖𝔗 sg ‖ **Ps 104,1** [a] 𝔔𝔊 pr לְדָוִד ‖ [b] > pc Mss ‖ [c] 𝔔 אלוהינו ‖ **2** [a] prp תַּעְטֶה (ת hpgr) ‖ [b] l הַנּוֹ׳ (ה hpgr) ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] 𝔔 לוהטת, 𝔊 *πῦρ φλέγον*, prb l; prp וְלַהַט ‖ **5** [a] 𝔊[AL](𝔏[pt]𝔗 Hier) *ὁ θεμελίων* = יְסֹד ‖ [b] pc Mss Vrs לְעַ׳ ‖ **6** [a] 𝔊 *τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ* = כְּסוּתוֹ; α′θ′ Hier 𝔗 suff f, prp כְּסָתָה cf 9 ‖ **8** [a] 𝔔 ולכו[ל] ‖ [b] > pc Mss ‖ **10** [a] 𝔊 + *ὕδατα* = מַיִם ‖ **11** [a] 𝔖 *wsb'jn* = וְיִשְׁבְּעוּ ‖ [b] Ms 𝔖 צְמֵאִים ‖ **12** [a] Q[Mss] עֳפָיִם, K[Mss] עֳפָאִים vel עֲפָאִים, 𝔊(𝔖) *τῶν πετρῶν* ‖ [b] Ms 𝔊[R]𝔏[RG] קוֹלָם, prb l.

13 מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו [a]מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ[a] תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃
14 מַצְמִיחַ חָצִיר | לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם[a] ג.ו
לְהוֹצִיא לֶחֶם[b] מִן־הָאָרֶץ׃ 15 וְיַיִן | יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ ג.ז
לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן[a] וְלֶחֶם[b] לְבַב־אֱנוֹשׁ[b] יִסְעָד׃ ג.ל
16 יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה[a] אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע׃ ב[11]
17 אֲשֶׁר[a]־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים[b] בֵּיתָהּ׃ ג
18 הָרִים[a] הַגְּבֹהִים לַיְעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים׃ ל.ל.ל[12]
19 עָשָׂה[a] יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע[b] מְבוֹאוֹ׃ ב ר״פ[13]. ל. ד ג מל וחד חס[14]
20 תָּשֶׁת[a]־חֹשֶׁךְ וְיְהִי[b] לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר׃ לב
21 הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם׃ ד[15]
22 תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן[a] וְאֶל־מְעֹנוֹתָם[b] יִרְבָּצוּן׃ ל. ל[16]. ג[17]
23 יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עַד־עֶרֶב׃ [הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָּ[b]׃ ל
24 מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ | יְהוָה כֻּלָּם[a] בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה
25 זֶה[a] | הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם־רֶמֶשׂ[b] וְאֵין מִסְפָּר[c] חַיּוֹת ח[18]. ל. ד
קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת׃]
26 שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה־יָצַרְתָּ לְשַׂחֲק־בּוֹ׃
27 כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת[a] אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ ל
28 תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן[a] תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב[b]׃ [יִשּׂוֹבָעוּן׃ ל. ל[21]]
29 [a]תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן[a] תֹּסֵף רוּחָם[b] יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם ל[20]. ג[19]
30 תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן[a] וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃ ת[22]. ל. ל. ג[23]א
31 יְהִי[a] כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו׃

[10] Mm 3371. [11] Mm 2260. [12] וחד התרים הגבהים Gn 7,19. [13] Mm 3731. [14] Mm 3372. [15] Mm 3165. [16] Mm 2570. [17] Mm 3129. [18] Mm 3037. [19] Mm 30. [20] Mm 1440. [21] Mm 2398. [22] Mm 473. [23] Mm 512.

13 [a–a] l frt מִמַּע cf 𝔗; prp מִפְּרִשׁ עָבְיִךָ vel מֵרֵי אֲסָמֶיךָ ‖ **14** [a] huc tr : ‖ [b] prp לַחַ cf Dt 34,7 (מ dttg) ‖ **15** [a] 𝔊(𝔖) *ἐν ἐλαίῳ* = בְּשֶׁ׳ ‖ [b–b] prp לְבָבוֹ ‖ **16** [a] 𝔊$^{-S}$ *τοῦ παιδίου* = שָׂדֵי ut 8,8, ex שַׂדַּי? ‖ **17** [a] > 𝔊α′𝔖 Hier ‖ [b] 𝔊 *ἡγεῖται αὐτῶν* = בְּרֹאשָׁם; 𝔖 *bšrwjn'* = בְּבָ׳ ‖ **18** [a] prb l הָהָ׳ (ה hpgr) ‖ **19** [a] prp עֹשֶׂה ‖ [b] α′σ′ *ἐγνώρισε* = יָדַע? ‖ **20** [a] 𝔖 𝔏^{G} 3 sg ‖ [b] 𝔊(𝔖 Hier) *καὶ ἐγένετο* = וַיְהִי ‖ **22** [a] 𝔔𝔊 pr cop ‖ [b] 𝔔 מעונותיהם cf Jer 21,13 Hi 38,8 ‖ **24** [a] Ms 𝔊 כֹּל ‖ [b] 𝔈 mlt Mss נִיךָ– ‖ **25** [a] > 𝔔 ‖ [b] 𝔔 + הרבה ‖ [c] 𝔔 למ׳ ‖ **27** [a] 𝔔 + להם ‖ **28** [a] 𝔔 pr cop ‖ [b] > 𝔖 ‖ **29** [a–a] > 𝔔, pc Mss תסתר פ׳ י׳ ‖ [b] 𝔔 רוחכה ‖ **30** [a] 𝔔𝔊𝔖 pr cop ‖ **31** [a] 𝔔 pr cop.

32 הַמַּבִּיט לָאָרֶץ[a] וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ ב
33 אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃
34 יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃
35 יִתַּמּוּ[a] חַטָּאִים[b] | מִן־הָאָרֶץ[c] וּרְשָׁעִים | עוֹד אֵינָם ז בטע פזר . ז
בָּרֲכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה
הַלְלוּ־יָהּ[d]׃ יג ס״פ

105 1 הוֹדוּ[a] לַיהוָה קִרְאוּ[b] בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ קה
2 שִׁירוּ־לוֹ זַמְּרוּ־[a]לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃
3 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב | מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃[a]
4 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ[a] בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ ג ר״פ[1] . ד . ז דגש[2]
5 זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ[a]׃ ג ב חס וחד מל[3]
6 זֶרַע אַבְרָהָם[a] עַבְדּוֹ[b] בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו[c]׃
7 הוּא[a] יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃
8 זָכַר[a] לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃ ג
9 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־[a]אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ[b] לְיִשְׂחָק[c]׃ ד כינוי ליצחק[4]
10 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל[a] בְּרִית עוֹלָם׃ ב
11 לֵאמֹר[a] ט ר״פ[5] . כב פסוק דלית בהון לא ר ולא[6]
לְךָ[b] אֶתֵּן אֶת[c]־אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם[d]׃
12 בִּהְיוֹתָם[a] מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ׃ ה
13 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה[a] אֶל־עַם אַחֵר׃ לֵ[7]
14 לֹא־הִנִּיחַ אָדָם[a] לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃ ב

Ps 105 [1] Mm 3373. [2] Mm 1690. [3] Mm 3330. [4] Mm 2659. [5] Mm 3072. [6] Mm 878. [7] וחד וממלכה 1 Ch 16,20.

32 [a] Q אל הארץ || **35** [a] Q pr כאשר || [b] Q חוטאים || [c] Q מארץ || [d–d] > Ms S, mlt Mss Edd ויה–; G cj c 105 || **Ps 105,1** [a] Q pr pc vb cf Ps 118 vel 136 || [b] GS pr cop || **2** [a] GS Hier pr cop || **3** [a–a] Q מבקש רצונו cf 1 Ch 16,10 (G) || **4** [a] G(S) *καὶ κραταιώθητε* = ו– || **5** [a] mlt Mss et 1 Ch 16,12 פִּיהוּ || **6** [a] nonn Mss et 1 Ch 16,13 יִשְׂרָאֵל || [b] QG^{-R} עבדיו || [c] Q 2 Mss רוֹ– || **7** [a] Q pr כי || **8** [a] pc Mss et 1 Ch 16,15 זִכְרוּ || **9** [a] Q עם || [b] Q ש׳ || [c] C nonn Mss et 1 Ch 16,16 ליצחק || **10** [a] nonn Mss G ול׳ || **11** [a] > Ms || [b] Q לכם || [c] > pc Mss 1 Ch 16,18 || [d] S^{A} suff 3 pl || **12** [a] C mlt Mss ST et 1 Ch 16,19 תְּכֻם– || **13** [a] pc Mss G^{Mss}SV et 1 Ch 16,20 ומ׳ || **14** [a] nonn Mss אִישׁ, pc Mss et 1 Ch 16,21 לְאִישׁ.

15 אַל־תִּגְּעוּ בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי[a] אַל־תָּרֵעוּ׃ כו ר״פ אל אל[a]. ב. ל. ג
16 וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־[a]מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃ ב בסיפ[9]
17 שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף׃
18 עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלוֹ[a] בַּרְזֶל[b] בָּאָה נַפְשׁוֹ[c]׃ רגלו ק
19 עַד־עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃ ה חס בשמואל ובכתיב[10]. ל
20 שָׁלַח מֶלֶךְ וַיַּתִּירֵהוּ [a]מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ[a]׃ ל. ל
21 שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ׃ ד[11]
22 לֶאְסֹר[a] שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ[b] וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם׃ ב[12]. ל
23 וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃ יד
24 וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעַצְמֵהוּ[a] מִצָּרָיו׃ ל. ל
25 הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃ ל
26 שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ[b]׃
27 שָׂמוּ[a]־[b]בָם דִּבְרֵי[bc] אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים[d] בְּאֶרֶץ חָם׃ ג
28 שָׁלַח חֹשֶׁךְ וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא־[a]מָרוּ[b] אֶת־דְּבָרוֹ[c]׃ דברו ל וחס. ק
29 הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת אֶת־דְּגָתָם׃ ה[13]
30 שָׁרַץ[a] אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם[b]׃ ב
31 אָמַר וַיָּבֹא[a] עָרֹב כִּנִּים[b] בְּכָל־גְּבוּלָם׃
32 נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃
33 וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר[a] עֵץ גְּבוּלָם׃
34 אָמַר וַיָּבֹא[a] אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין[b] מִסְפָּר׃ ל. ד[14]
35 וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל[a] פְּרִי אַדְמָתָם׃
36 וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם[a] רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם׃ כח

[8]Mm 3261. [9]Mm 3368. [10]Mm 169. [11]Mm 2848. [12]Mm 3374. [13]Mm 283. [14]Mm 3037.

15 [a] cf 2,2[b]; 𝔏 mlt Mss 𝔊𝔗 et 1 Ch 16,22 ובנ׳ ‖ **16** [a] pc Mss 𝔖𝔈[p] וְכָל ‖ **18** [a] 𝔏 mlt Mss ut Q, K Vrs יו־ ‖ [b] frt l בַּבַּ׳ cf σ′ 𝔖 ‖ [c] Ms 𝔗 בְּנ׳ ‖ **20** [a–a] 𝔖 *w'bdh šljṭ 'l 'mh* et fecit eum principem super populum suum cf 𝔊[55] ‖ **22** [a] 𝔊(𝔖 Hier) *τοῦ παιδεῦσαι* = לְיַסֵּר ‖ [b] 2 Mss Vrs כְּנ׳ ‖ **24** [a] cf 2,2[b] ‖ **26** [a] pc Mss 𝔈[p]𝔖 וְא׳ ‖ [b] 𝔊[ARL] (Hier) *ἑαυτῷ* = לוֹ ‖ **27** [a] 𝔊𝔖 sg, 1 שָׂם ‖ [b–b] prp בְּמִצְרַיִם ‖ [c] > 𝔖 ‖ [d] Ms 𝔊[AL]𝔖𝔗 יָו– ‖ **28** [a] 𝔊𝔖 om לא ‖ [b] l frt שָׂמְרוּ ‖ [c] sic L, 𝔏 mlt Mss 𝔖𝔗 ut Q, K[Mss]𝔊 יו־ ‖ **30** [a] 𝔙 רצה [ש] ‖ [b] prp מֶלֶךְ יֶהֱמוּ ‖ **31** [a] 𝔖[A]𝔗 *w'jtj* = בֵּא– ut 40 cf 34[a] ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **33** [a] 𝔊 + *πᾶν* ‖ **34** [a] ut 31[a] ‖ [b] pc Mss 𝔗 אין ‖ **35** [a] prp וַיְכַל; 𝔊[AL] + *πάντα* cf σ′ ‖ **36** [a] 𝔏 mlt Mss 𝔗 בְּמִצְרָיִם, pc Mss 𝔖 מִצְרַיִם.

37 וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב [a] וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל׃ ח15 . ל . ה מל

38 שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃ ג16

39 פָּרַשׂ עָנָן לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה׃ ל17

40 שָׁאַל [a] וַיָּבֵא [b] שְׂלָו [c] וְלֶחֶם שָׁמַיִם [d] יַשְׂבִּיעֵם׃ נא18

41 פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַצִּיּוֹת נָהָר׃ ד ב מל וב חס . ל

42 כִּי־זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃

43 וַיּוֹצֵא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן בְּרִנָּה [a] אֶת־בְּחִירָיו [b] ׃ ד19

44 וַיִּתֶּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים יִרָשׁוּ׃ ל

45 בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו [a] יִנְצֹרוּ ל20

[b] הַלְלוּ־יָהּ [b] ׃ ס״פ כ״ג

106 1 הַלְלוּיָהּ [a] | א ר״פ כ1

קו הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

2 מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ [a] ׃ ב ומל

3 אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט [a] עֹשֵׂה [b] צְדָקָה בְכָל־עֵת׃

4 זָכְרֵנִי [a] יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי [b] בִּישׁוּעָתֶךָ ׃ [עִם־נַחֲלָתֶךָ׃

5 לִרְאוֹת | בְּטוּבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת [a] גּוֹיֶךָ [b] לְהִתְהַלֵּל ל . ל

6 חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ [a] הִרְשָׁעְנוּ׃ ל

7 אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם | לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ

לֹא [a] זָכְרוּ אֶת־רֹב חֲסָדֶיךָ [b] וַיַּמְרוּ [c] עַל־יָם [d] בְּיַם־סוּף׃ ד1

8 וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ ד2

9 וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת כַּמִּדְבָּר [a] ׃ ב . 3

10 וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃ ד2

15 Mm 158. 16 Mm 3375. 17 חד לְמָשָׁךְ Ex 26,37. 18 Mm 639. 19 Mm 1074. 20 Mm 499. Ps 106 1 Mp sub loco. 2 Mm 2130. 3 Mm 2503.

37 [a] pc Mss 𝔖𝔗 וּבְזָ֑הָב ‖ 40 [a] Vrs pl, 1 שָׁאֲלוּ (ו hpgr) ‖ [b] pc Mss 𝔊 א– ‖ [c] 𝔊 mlt Mss שִׁלּוּיוֹ; l prb שִׁלּוּי ‖ [d] 2 Mss מִשׁ׳ ‖ 43 [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [b] 𝔖 *lgdwdwhj* = בַּחוּרָיו ‖ 45 [a] 𝔊 sg ‖ [b–b] nonn Mss ויה–; > 𝔊𝔖 ‖ Ps 106,1 [a] > pc Mss 𝔖 ‖ 2 [a] Vrs pl ‖ 3 [a] 𝔖 pl + suff 3 sg ‖ [b] nonn Mss Vrs עֹשֵׂי; 𝔊𝔖 pr cop ‖ 4 [a] 2 Mss 𝔊α′σ′θ′ε′𝔖^{W} נו– ‖ [b] 2 Mss 𝔊𝔖^{W} נו– ‖ 5 [a] 𝔖 + suff 2 sg ‖ [b] > 𝔖 ‖ 6 [a] mlt Mss 𝔖 וְה׳ ‖ 7 [a] nonn Mss 𝔊^{BR} 𝔖 וְלֹא ‖ [b] pc Mss 𝔊α′ חַסְדֶּךָ ‖ [c–c] 𝔊 *ἀναβαίνοντες* = עֹלִים; prp עָלִין; al prp בְּךָ ‖ [d] > 2 Mss cf α′σ′ על־יַם־סוּף pro [c–c.d] ‖ 9 [a] nonn Mss בַּמּ׳.

11 וַיְכַסּוּ־מַ֥יִם צָרֵיהֶ֑ם אֶחָ֖ד מֵהֶ֣ם לֹ֣א נוֹתָ֔ר׃ ב
12 וַיַּאֲמִ֖ינוּ בִּדְבָרָ֑יו יָ֝שִׁ֗ירוּ[a] תְּהִלָּתֽוֹ׃ ג[4]
13 מָ֭הֲרוּ שָׁכְח֣וּ מַעֲשָׂ֑יו[a] לֹֽא־[b]חִ֝כּ֗וּ לַעֲצָתֽוֹ׃ ג[5]
14 וַיִּתְאַוּ֣וּ תַ֭אֲוָה בַּמִּדְבָּ֑ר וַיְנַסּוּ־אֵ֝֗ל בִּישִׁימֽוֹן׃
15 וַיִּתֵּ֣ן לָהֶ֣ם שֶׁאֱלָתָ֑ם וַיְשַׁלַּ֖ח רָזׇ֣ון[a] בְּנַפְשָֽׁם׃ ל. כב[6]
16 וַיְקַנְא֣וּ[a] לְמֹשֶׁ֣ה בַּֽמַּחֲנֶ֑ה לְ֝אַהֲרֹ֗ן[b] קְד֣וֹשׁ יְהוָֽה׃ יז
17 תִּפְתַּח־[a]אֶ֥רֶץ וַתִּבְלַ֗ע דָּ֫תָ֥ן וַתְּכַ֥ס עַל־עֲדַ֥ת אֲבִירָֽם׃ ג[7]
18 וַתִּבְעַר־אֵ֣שׁ בַּעֲדָתָ֑ם לֶ֝הָבָ֗ה תְּלַהֵ֥ט רְשָׁעִֽים׃
19 יַֽעֲשׂוּ[a]־עֵ֥גֶל בְּחֹרֵ֑ב וַ֝יִּשְׁתַּחֲוּ֗וּ לְמַסֵּכָֽה׃ ב[8]
20 וַיָּמִ֥ירוּ אֶת־[b]כְּבוֹדָ֑ם[a] בְּתַבְנִ֥ית שׁ֝֗וֹר אֹכֵ֥ל עֵֽשֶׂב׃ ל
21 שָׁכְח֥וּ אֵ֝֗ל מוֹשִׁיעָ֑ם עֹשֶׂ֥ה גְדֹלוֹ֥ת בְּמִצְרָֽיִם׃ כב[9] ו בסיפ ה מנה בלישׁ
22 נִפְלָא֥וֹת בְּאֶֽרֶץ־חָ֑ם נוֹרָא֥וֹת עַל־יַם־סֽוּף׃
23 וַיֹּ֣אמֶר לְהַשְׁמִידָ֑ם לוּלֵ֤י מֹ֝שֶׁ֗ה בְּחִיר֥וֹ ל
עָמַ֥ד בַּפֶּ֗רֶץ לְפָ֫נָ֥יו לְהָשִׁ֥יב חֲמָתֽוֹ מֵהַשְׁחִֽית׃ ב[10]
24 וַיִּמְאֲס֥וּ בְאֶֽרֶץ־חֶ֑מְדָּה לֹ֥א[a]־הֶ֝אֱמִ֗ינוּ לִדְבָרֽוֹ׃
25 וַיֵּרָגְנ֥וּ בְאָהֳלֵיהֶ֑ם לֹ֥א[a] שָׁ֝מְע֗וּ בְּקֹ֣ול יְהוָֽה׃
26 וַיִּשָּׂ֣א יָ֭דוֹ לָהֶ֑ם לְהַפִּ֖יל אֹ֣וֹתָ֣ם בַּמִּדְבָּֽר׃ ח חס את[11]. ה מל בכתיב
27 וּלְהַפִּ֣יל[a] זַרְעָ֣ם בַּגּוֹיִ֑ם וּ֝לְזָרֹתָ֗ם בָּאֲרָצֽוֹת׃ ל. ל
28 וַיִּצָּמְד֥וּ לְבַעַל־פְּעֹ֑ור וַ֝יֹּאכְל֗וּ זִבְחֵ֣י מֵתִֽים׃ ל
29 וַיַּכְעִיסוּ֣[a] בְּמַעַלְלֵיהֶ֑ם וַתִּפְרָץ־בָּ֖ם מַגֵּפָֽה׃ ל
30 וַיַּעֲמֹ֣ד פִּ֭ינְחָס וַיְפַלֵּ֑ל וַתֵּעָצַ֥ר הַמַּגֵּפָֽה׃
31 וַתֵּחָשֶׁב־לֹ֥ו לִצְדָקָ֑ה לְ֝דֹ֗ר וָדֹ֥ר עַד־עֹולָֽם׃
32 וַיַּקְצִיפוּ֣[a] עַל־מֵ֣י מְרִיבָ֑ה וַיֵּ֥רַע[b] לְמֹשֶׁ֥ה בַּעֲבוּרָֽם׃ ל. יז

[4] Mm 3376. [5] Mm 3377. [6] Mm 59. [7] Mm 2377. [8] Mm 3378. [9] Mm 475. [10] Mm 2874. [11] Mm 1830.

12 [a] pc Mss 𝔊𝔖 Hier יָשִׁ֣ירוּ ‖ **13** [a] 𝔖 *l'lh'* = אֵל cf 21 ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔙 וְלֹא ‖ **15** [a] 𝔊(𝔖) *πλησμονήν*; prp מָזֹון ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ παρώργισαν* = וַיַּקְנִיאוּ ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 Hier וּלְ ‖ **17** [a] 𝔊(𝔖𝔗 Hier) *ἠνοίχθη* = תִּפְתַּח ‖ **19** [a] Ms 𝔊 וַיְ ‖ **20** [a] Tiq soph pro וּ– vel דִּ– ‖ **24** [a] pc Mss 𝔊^{B}𝔏𝔖 Hier וְלֹא ‖ **25** [a] nonn Mss Edd 𝔏𝔖 וְלֹא ‖ **27** [a] 𝔖 *wnbdr* = וּלְהָפְרִיץ? cf Ez 20,23 ‖ **29** [a] pc Mss Vrs וּבְהוּ– ‖ **32** [a] 𝔊𝔖 + suff 3 sg ‖ [b] 𝔖 *w'b'š* = וַיָּ.

33 כִּי־הִמְרוּ[a] אֶת־רוּחוֹ וַיְבַטֵּא בִּשְׂפָתָיו׃ ל12

34 לֹא־הִשְׁמִידוּ אֶת־הָעַמִּים אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם׃ ל13

35 וַיִּתְעָרְבוּ בַגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם׃ ל. ל

36 וַיַּעַבְדוּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּהְיוּ[a] לָהֶם לְמוֹקֵשׁ׃

37 וַיִּזְבְּחוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַשֵּׁדִים׃ ב

38 וַיִּשְׁפְּכוּ דָם נָקִי דַּם־בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר זָבְחוּ לַעֲצַבֵּי ל14
כְנָעַן[a] וַתֶּחֱנַף הָאָרֶץ בַּדָּמִים׃ ל. ל

39 וַיִּטְמְאוּ בְמַעֲשֵׂיהֶם וַיִּזְנוּ בְמַעַלְלֵיהֶם׃ ל14

40 וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיְתָעֵב אֶת־נַחֲלָתוֹ׃ ד קמ בלית

41 וַיִּתְּנֵם בְּיַד־גּוֹיִם וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם שֹׂנְאֵיהֶם׃

42 וַיִּלְחָצוּם אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכָּנְעוּ תַּחַת יָדָם׃ ל. ו מל

43 פְּעָמִים רַבּוֹת יַצִּילֵם וְהֵמָּה יַמְרוּ[a] בַּעֲצָתָם[b] וַיָּמֹכּוּ[d] בַּעֲוֹנָם[c]׃ ל

44 וַיַּרְא[a] בַּצַּר לָהֶם בְּשָׁמְעוֹ אֶת־רִנָּתָם׃ ג15

45 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם[a] כְּרֹב חֲסָדָיו[b]׃ ב וחד מן ה16 בטע. ה. ג17. חסדיו ק

46 וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲמִים לִפְנֵי כָּל־שׁוֹבְיֵיהֶם׃ ה מל בכתיב . ג מל18

47 הוֹשִׁיעֵנוּ[a] יְהוָה אֱלֹהֵינוּ[a] וְקַבְּצֵנוּ[b] מִן־הַגּוֹיִם ב
לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ[c] בִּתְהִלָּתֶךָ[d]׃ ב

48 בָּרוּךְ־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן[a]
[b]הַלְלוּ־יָהּ[b]׃ ג ס״פ

107 1 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל חס
קז
2 יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהוָה אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר׃

12 וחד יבטא Lv 5,4. 13 Mm 2145. 14 Mm 3379. 15 Mm 485. 16 Mp sub loco. 17 Mm 2436. 18 Mm 3380.

33 [a] frt 1 c 2 Mss GS Hier הֵמֵרוּ ‖ 36 [a] mlt Mss GC וַיְהִי ‖ 38 [a–a] gl, dl ‖ 43 [a] GSC + suff 3 sg ‖ [b] Ms + אֵת עֲצָתוֹ; 1 frt תו– cf 13 ‖ [c–c] prb gl, dl ‖ [d] prb 1 c Ms וַיַּמְקֵם cf Lv 26,39 ‖ 44 [a] Ms G^{AL} + יהוה ‖ 45 [a] S *wdbr 'nwn* = וַיַּנְ ‖ [b] C mlt Mss SC ut Q, K G Hier חַסְדּוֹ ‖ 47 [a–a] 1 Ch 16,35 אלהי ישענו ‖ [b] pc Mss et 1 Ch 16,35 + וְהַצִּילֵנוּ ‖ [c] nonn Mss SV ולי ‖ [d] CS עם נחלתך ‖ 48 [a] G bis cf S ‖ [b–b] G cj c 107; > S.

3 וּמֵאֲרָצוֹת[a] קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב מִצָּפוֹן[b] וּמִיָּם[c]׃
4 תָּעוּ[a] בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן[b] דֶּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ׃
5 רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃
6 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם[a] יַצִּילֵם׃
7 וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃
8 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ[a] וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
9 כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה[a] מִלֵּא־טוֹב[b]׃
10 יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֹנִי וּבַרְזֶל׃
11 כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃
12 וַיַּכְנַע[a] בֶּעָמָל לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃
13 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם[a] יוֹשִׁיעֵם׃
14 יוֹצִיאֵם מֹחֶשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃
15 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ[a] וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
16 כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדָּע׃
17 אֱוִלִים[a] מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃
18 כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מָוֶת׃
19 וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם[a] יוֹשִׁיעֵם׃
20 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וִירָפְאֵם וְיִמַּלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם[b]׃
21 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ[a] וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
22 וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃
23 יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי[a] מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃
24 הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי[a] יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה׃
25 וַיֹּאמֶר[a] וַיַּעֲמֵד[b] רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵמְנָה[c] גַּלָּיו[d]׃

Ps 107 [1]Mm 3100. [2]Mm 3381. [3]Mm 402. [4]Mm 3382. [5]Mm 2129. [6]Mm 3383. [7]Mm 3058. [8]Mm 1211. [9]Mm 627. [10]Mm 1946 [11]Mm 753. [12]Mm 1497. [13]Mm 2706. [14]Mm 903.

Ps 107,3 [a] G om cop; S *wmn klhjn 'r't'* = וּמִכָּל־אֲ׳ ‖ [b] mlt Mss GS וּמִ׳ ut 28 ‖ [c] T + (*ṣṭr*) *drwm'* austri; prp וּמִיָּמִין ‖ **4** [a] l תֹּעֵי cf 10.23 ‖ [b] huc tr ˆ cf GS ‖ **6** [a] pc Mss GS וּמִ׳ ‖ **8** [a] G Hier pl, S *zdjqwhj* = חֲסָדָיו ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] > S ‖ **12** [a] G *καὶ ἐταπεινώθη* = וַיִּכָּנַע ‖ **13** [a] ut 6[a] ‖ **15** [a] ut 8[a] ‖ **17** [a] G(S) *ἀντελάβετο αὐτῶν* = עֲזָרָם; prp אֶמְלָלִים vel חוֹלִים ‖ **19** [a] ut 6[a] ‖ **20** [a] GS + suff 3 pl ‖ [b] T בְּשָׁ; l prb מִשַּׁחַת חַיָּתָם cf 103,4 ‖ **21** [a] ut 8[a] ‖ **23** [a] T pc Mss עֹ(וֹ)שֶׂה ‖ **24** [a] T mlt Mss מעשה ‖ **25** [a] > S ‖ [b] G *καὶ ἔστη* = מִד־ ‖ [c] G(ST) *καὶ ὑψώθη* = וַיִּרְמוּ vel וַיִּרוֹמַם ‖ [d] S *gllwhj djm'*, l prb גַּלֵּי הַיָּם.

ג 26 יַעֲל֤וּ שָׁמַ֨יִם֙ יֵרְד֣וּ[a] תְהוֹמ֔וֹת נַפְשָׁ֖ם בְּרָעָ֣ה תִתְמוֹגָ֑ג ה[15] . ד מל
27 יָח֣וֹגּוּ וְיָנ֣וּעוּ כַשִּׁכּ֑וֹר וְכָל־חָכְמָתָ֖ם תִּתְבַּלָּֽע׃
28 וַיִּצְעֲק֣וּ אֶל־יְ֭הוָה בַּצַּ֣ר לָהֶ֑ם וּ֝מִמְצוּקֹתֵיהֶ֗ם יוֹצִיאֵֽם׃ ו[16]
29 יָקֵ֣ם סְעָרָ֣ה לִדְמָמָ֑ה וַיֶּחֱשׁ֖וּ גַּלֵּיהֶֽם[a]׃ ג[17] . ל
30 וַיִּשְׂמְח֥וּ כִֽי־יִשְׁתֹּ֑קוּ וַ֝יַּנְחֵ֗ם אֶל־מְח֣וֹז חֶפְצָֽם׃ ז[18]
31 יוֹד֣וּ לַיהוָ֣ה חַסְדּ֑וֹ[a] וְ֝נִפְלְאוֹתָ֗יו לִבְנֵ֥י אָדָֽם׃
32 וִֽירוֹמְמ֥וּהוּ בִקְהַל־עָ֑ם וּ֝בְמוֹשַׁ֗ב זְקֵנִ֥ים יְהַלְלֽוּהוּ׃ ל ומל . ב, ב חר ר״פ וחד ס״פ[19]
33 יָשֵׂ֣ם נְהָר֣וֹת לְמִדְבָּ֑ר וּ֝מֹצָאֵ֗י מַ֣יִם לְצִמָּאֽוֹן׃
34 אֶ֣רֶץ פְּרִ֣י לִמְלֵחָ֑ה מֵ֝רָעַ֗ת יֹשְׁבֵ֥י בָֽהּ׃ יג ר״פ . לד מל[20]
35 יָשֵׂ֣ם מִדְבָּ֣ר לַאֲגַם־מָ֑יִם וְאֶ֥רֶץ צִיָּ֝ה לְמֹצָאֵ֗י מָֽיִם׃ ג . ג פת[21]
36 וַיּ֣וֹשֶׁב שָׁ֭ם רְעֵבִ֑ים וַיְכוֹנְנ֖וּ עִ֣יר מוֹשָֽׁב׃ ד[22]
37 וַיִּזְרְע֣וּ שָׂ֭דוֹת וַיִּטְּע֣וּ כְרָמִ֑ים וַיַּעֲשׂ֥וּ פְרִי־תְבוּאָֽה׃
38 וַיְבָרְכֵ֥ם וַיִּרְבּ֑וּ מְאֹ֑ד וּ֝בְהֶמְתָּ֗ם לֹ֣א יַמְעִֽיט׃ ל
39 [a]וַיִּמְעֲט֥וּ וַיָּשֹׁ֑חוּ מֵ֝עֹ֗צֶר רָעָ֥ה וְיָגֽוֹן׃
ז[23] 40 [a]שֹׁפֵ֣ךְ בּ֭וּז עַל־נְדִיבִ֑ים וַיַּתְעֵ֥ם בְּתֹ֝הוּ֗ לֹא־דָֽרֶךְ׃
41 וַיְשַׂגֵּ֣ב אֶבְי֣וֹן מֵעֹ֑נִי[a] וַיָּ֖שֶׂם כַּצֹּ֣אן מִשְׁפָּחֽוֹת׃ ב . ל ומל . פד
42 יִרְא֣וּ יְ֭שָׁרִים וְיִשְׂמָ֑חוּ וְ֝כָל־עַוְלָ֗ה קָפְצָ֥ה פִֽיהָ׃
43 מִי־חָכָ֥ם וְיִשְׁמָר־אֵ֑לֶּה וְ֝יִתְבּוֹנְנ֗וּ[a] חַסְדֵ֥י יְהוָֽה׃ ל ומל

108 1 שִׁ֥יר מִזְמ֑וֹר לְדָוִֽד[a]׃ ה . ג בטע בלישׁ
קח 2 נָכ֣וֹן לִ֭בִּי אֱלֹהִ֑ים[a] ב פסוק דמטע[1]
אָשִׁ֥ירָה וַאֲזַמְּרָ֑ה אַף־כְּבוֹדִֽי[c]׃ ב פסוק דמטע[1] . ו בכתיב
3 עוּרָ֣ה הַנֵּ֣בֶל וְכִנּ֑וֹר אָ֝עִ֗ירָה שָֽׁחַר׃
4 אוֹדְךָ֣ בָ֭עַמִּים יְהוָ֑ה[a] וַאֲזַמֶּרְךָ֥[b] בַּל־אֻמִּֽים[c]׃ ב פסוק דמטע[1]
5 כִּֽי־גָ֣דוֹל מֵעַל־[a]שָׁמַ֣יִם חַסְדֶּ֑ךָ וְעַד־שְׁחָקִ֥ים אֲמִתֶּֽךָ׃ ל

[15] Mm 2743. [16] Mm 402. [17] Mm 1535. [18] Mm 1653. [19] Ps 69,35. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 1097. [22] Mm 2152. [23] Mp sub loco. **Ps 108** [1] Mm 3384.

26 [a] ⅁Ⅎ pr cop ‖ **29** [a] ut 25[d] ‖ **31** [a] ut 8[a] ‖ **39** [a] tr post 40 ‖ **40** [a] cf Hi 12,21.24 ‖ **41** [a] > Ⅎ ‖ **43** [a] ⅁Ⅎ sg ‖ **Ps 108,1** [a] pc Mss לְאָסָף ‖ **2** [a] frt ins c pc Mss ⅁Ⅎ et 57,8 נכון לבי ‖ [b] ⅁(Ⅎ) ἐν, 57,9 עוּרָה ‖ [c] prp כְּבֵדִי ‖ **4** [a] 57,10 אֲדֹנָי ‖ [b] l c pc Mss et 57,10 עַד; Ⅎ *wlšmk 'zmr* = וְשִׁמְךָ א׳ ‖ [c] cf 44,15[a] ‖ **5** [a] pc Mss Ⅎ et 57,11 עַד.

13 יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית בְּדוֹר אַחֵר[a] יִמַּח שְׁמָם[b]׃
14 יִזָּכֵר ׀ עֲוֹן אֲבֹתָיו [a]אֶל־יְהוָה וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּחׇה׃ ל
15 יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד וַיַּכְרֵת[a] מֵאֶרֶץ זִכְרָם[b]׃ ל[10]
16 יַעַן אֲשֶׁר ׀ לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ־עָנִי וְאֶבְיוֹן
[וְנִכְאֶה[b] לֵבָב לְמוֹתֵתְ[c]׃ ל. כן בטע[11]. ל
17 וַיֶּאֱהַב קְלָלָה וַתִּבְוֹאֵהוּ[a] וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק[b] ל וכת כן
18 וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה כְּמַדּוֹ וַתָּבֹא[a] כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ [מְמֻנּוֹ׃ ב חס בכתיב
וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃
19 תִּהִי־לוֹ כְּבֶגֶד יַעְטֶה[a] וּלְמֵזַח תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ׃ ד[12]. ל. ל
20 זֹאת פְּעֻלַּת שָׂטָנַי [a]מֵאֵת יְהוָה וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי׃ ל
21 וְאַתָּה ׀ יְהוִה אֲדֹנָי עֲשֵׂה־אִתִּי[a] לְמַעַן שְׁמֶךָ ה[13]
[b]כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי[c]׃ 22 כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי
23 כְּצַלְ־כְּנָטוּתוֹ[a] נֶהֱלָכְתִּי נְנֹעַרְתִּי כֶּאַרְבֶּה׃ [חָלְלוּ[a] בִּקְרְבִּי׃ ד[14]. ל. ל. ל. [ל. יא
24 בִּרְכַּי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ מִשָּׁמֶן׃ ל
25 וַאֲנִי ׀ הָיֵיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי יָנִיעוּן רֹאשָׁם׃ סז ר״פ לג מנה בכתיב
26 עָזְרֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְּחַסְדֶּךָ׃[a] ב פסוק דמטע בסיפ[16]
27 וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹאת אַתָּה[a] יְהוָה עָשִׂיתָהּ[b]׃ יא[17]. ל
28 יְקַלְלוּ־[a]הֵמָּה וְאַתָּה תְּבָרֵךְ[a] קָמוּ ׀ וַיֵּבֹשׁוּ[b] וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח׃ ב[18]
29 יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ כַמְעִיל בָּשְׁתָּם׃ ל מל. ל. ב[19]. ד
30 אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים[a] אֲהַלְלֶנּוּ׃
31 כִּי־יַעֲמֹד[a] לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי[b] נַפְשׁוֹ[c]׃ ל וחס. ג דמטע

[10] Mp sub loco. [11] Mm 3389. [12] Mm 2703. [13] Mm 3311. [14] Mm 2580. [15] Mm 2324. [16] Mm 3251 et Mm 3313. [17] Mm 1625. [18] Mm 3390. [19] Mm 3391.

13 [a] G *μιᾷ* = אֶחָד ‖ [b] C mlt Mss G^{-R} שְׁמוֹ ‖ **14** [a–a] > S, frt dl ‖ **15** [a] 2 Mss G Hier וְיִכְרֹת ‖ [b] G^{RAal} suff sg ‖ **16** [a] > pc Mss G^{S}S ‖ [b] prb l c C הָ֫; G (α′σ′ Hier) *καὶ κατανενυγμένον* = (הַלְ)וּנְכֵא ‖ [c] S *lmwt'*, l prb לַמָּוֶת ‖ **17** [a] l וְתִ֫ cf G ‖ [b] l וְתֶ֫ cf G ‖ **18** [a] l וְתָ֫ ‖ **19** [a] l frt הוּ֫ (hpgr) ‖ **20** [a–a] frt dl ‖ **21** [a] G + *ἔλεος* ‖ [b–b] l prb כְּטוּב cf C; hoc et sq cj c 22 ‖ [c] G cj c 22 ‖ **22** [a] l prb חֹלַל (a חיל) cf GSC et 55,5 ‖ **23** [a] nonn Mss G בְּנֹ׳ ‖ **26** [a] pc Mss בְּחַ׳, G^{S} + *μέγα* (ex 51,3) ‖ **27** [a] 2 Mss GS וְאַ׳ ‖ [b] mlt Mss תָּ֫ ‖ **28** [a] S pass ‖ [b–b] G *οἱ ἐπανιστανόμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν*, l prb קָ֫מַי; > S ‖ **30** [a] C *ḥkjmj'* = חֲכָמִים ‖ **31** [a] QGS עמד ‖ [b] G *ἐκ τῶν καταδιωκόντων* = מֵרֹדְפִים ‖ [c] pc Mss G נַפְשִׁי.

6 רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים וְעַל[a] כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃

7 לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ [אֱמַלְּדָה׃

8 אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה[a] אֲחַלְּקָה שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת

9 לִי גִלְעָד ׀ לִי[a]מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃

10 מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי[a]עֲלֵי־פְלֶשֶׁת

11 מִי יוֹבִלֵנִי עִיר מִבְצָר[a] מִי נָחָנִי[b] עַד־אֱדוֹם׃ [אַתְרוֹעָע[a]׃

12 הֲלֹא[a]־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־תֵצֵא אֱלֹהִים[b] בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃

13 הָבָה־לָּנוּ עֶזְרַת[a] מִצָּר וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם׃

14 בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ[a]׃

109 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר [עָלַי פָּתָחוּ[c]

אֱלֹהֵי[a] תְּהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃ 2 כִּי פִי רָשָׁע[a] וּפִי־מִרְמָה[b]

דִּבְּרוּ[d] אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ 3 וְדִבְרֵי[a] שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי

תַּחַת־אַהֲבָתִי[a] יִשְׂטְנוּנִי וַאֲנִי תְפִלָּה[b]׃ [חִנָּם׃

5 [a]וַיָּשִׂימוּ עָלַי[a] רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת אַהֲבָתִי[b]׃

6 הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃

7 בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לְחַטָּאָה׃

8 יִהְיוּ־יָמָיו מְעַטִּים פְּקֻדָּתוֹ[a] יִקַּח אַחֵר׃

9 יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ[a] אַלְמָנָה׃

10 וְנָעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשָׁאֲלוּ וְדָרְשׁוּ[a] מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃

11 יְנַקֵּשׁ[a] נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְיָבְזוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃

12 אַל־יְהִי־לוֹ מֹשֵׁךְ חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו׃

[2]Mm 3384. [3]Cf Mm 3811. [4]Mm 3123. [5]Mm 2886. **Ps 109** [1]Mm 3438. [2]Mm 3385. [3]Mm 3386. [4]Mp sub loco. [5]Mm 4219. [6]Mm 3387. [7]Mm 3148. [8]Mm 3265. [9]Mm 3388.

6 [a] l c nonn Mss et 57,12 על ‖ **8** [a] Ms ואעלה, G *ὑψωθήσομαι*, prp אַעַל־זֶה cf Nu 13, 17 ‖ **9** [a] mlt Mss GS et 60,9 ולי ‖ **10** [a–a] G *ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν* = עָלַי פ׳ הִתְרוֹעָעִי ut 60,10 ‖ **11** [a] mlt Mss et 60,11 מָצוֹר ‖ [b] cf 60,11[b] ‖ **12** [a] pc Mss GS et 60,12 + אַתָּה ‖ [b] > pc Mss S cf 60,12[b] ‖ **13** [a] 2 Mss עזרה ‖ **14** [a] pc Mss וּמְ ‖ **Ps 109,1** [a] pc Mss GT אלהים ‖ **2** [a] prp רֶשַׁע ‖ [b–b] Ms Sa $\mathfrak{L}^{p}$ וּמִ; prb dl ‖ [c] G(S Hier) *ἠνοίχθη* = פָּתוּחַ vel (ה)נִפְתָּחָה ‖ [d] Ms דִּבֶּר ‖ **3** [a] T *wmmllj* = וְדִ, l וַיִּלָּ ‖ **4** [a–a] dl cf 5 ‖ [b] G(ST) *προσευχόμην*, S + *'ljhwn*, l frt תפלתי לָהֶם ‖ **5** [a–a] S *pr'wnj* = וַיָּשִׁיבוּ עלי ‖ [b] S om suff, l frt אהבה ‖ **8** [a] pc Mss GS וּפְ ‖ **9** [a] cf 2,2[b] ‖ **10** [a] G *ἐκβληθήτωσαν*, l prb יִגְרְשׁוּ ‖ **11** [a] G *ἐξερευνησάτω*, prp יְחַפֵּשׂ vel יְבַקֵּשׁ.

ג ובטע

110 קי 1 לְדָוִד מִזְמוֹר

נְאֻם יְהוָה לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי

ל מל בכתיב[1] עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃[a]

ב ר״פ[2] 2 מַטֵּה־עֻזְּךָ יִשְׁלַח[a] יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה[b] בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃

ל חס 3 [a]עַמְּךָ נְדָבֹת[a] בְּיוֹם חֵילֶךָ[b]

ב פסוק דמטע בסיפ[3]. ל. ל וכת כן בֶּהַדְרֵי־[c]קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם מִשְׁחָרְ[d] [e]לְךָ טַל[e] יַלְדֻתֶיךָ[f]׃

ד[4] 4 נִשְׁבַּע יְהוָה וְלֹא יִנָּחֵם

אַתָּה־כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי[a] מַלְכִּי־צֶדֶק׃

ב חד מל וחד חס. ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות[5] 5 אֲדֹנָי[a] עַל־יְמִינְךָ[b] מָחַץ בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃

ד[6] 6 יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת[a] מָחַץ רֹאשׁ[b] עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃

7 מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים[a] רֹאשׁ[b]׃

יא ר״פ **111** קיא 1 הַלְלוּ־יָהּ׃

ל (א) אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב

(ב) בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה׃

יא כת י[1] (ג) 2 גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי[a] יְהוָה

ל. ל (ד) דְּרוּשִׁים לְכָל־[b]חֶפְצֵיהֶם[c]׃

(ה) 3 הוֹד־וְהָדָר פָּעֳלוֹ

ג (ו) וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃

(ז) 4 זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאֹתָיו

(ח) חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה׃

(ט) 5 טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו

(י) יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃

Ps 110 [1]Mm 1267. [2]Mm 840. [3]Mm 1849 et Mm 3313. [4]Mm 1403. [5]Mm 2946. [6]Mm 2193.
Ps 111 [1]Mm 2706.

Ps 110,1 [a] pc Mss ר, nonn Mss לך– || **2** [a] prp שְׁלַח cf רְדֵה || [b] Ms 𝔊𝔙 ור, 𝔖 *wnštlṭ* = וְיִרְדֶּה cf יִשְׁלַח || **3** [a–a] 𝔊 *μετὰ σοῦ ἡ ἀρχή* = עִמְּךָ נְדִבֹת? || [b] prp חוֹלַלְתִּיךָ || [c] prb l c 𝔙 mlt Mss σ′ Hier בהררי || [d] 𝔊 (ο εβρ′ θ′𝔖) *πρὸ ἑωσφόρου* = מִשַּׁחַר; l prb שַׁחַר (מ dttg) || [e–e] > 𝔊; prp כְּטַל || [f] prb l c mlt Mss ο εβρ′ 𝔊𝔖 יַלְדוּתֶיךָ || **4** [a] nonn Mss תֹּ–, 2 Mss ת– || **5** [a] 𝔙 mlt Mss יהוה || [b] 𝔙 ניך– || **6** [a] α′σ′ *ὡς φάραγγες* et Hier *valles* = גֵּאָיוֹת; prp בְּגֵוִיּוֹת מְלֵא גֵאָיוֹת pro מ′ ג′ || [b] Ms ראשי || **7** [a] pc Mss 𝔖 יָרוּם || [b] 𝔙 ראשי, 2 Mss 𝔖 ראשו, 3 Mss + הללויה (2 Mss om in 111,1) || **Ps 111,2** [a] 𝔙 nonn Mss מעשה || [b] Ms בְּכל || [c] 𝔊 suff sg; 𝔖(𝔙) *dṣbjn bhwn* = חֶפְצֵי?

(כ) 6 כֹּ֤חַ מַעֲשָׂיו֙ הִגִּ֣יד לְעַמּ֔וֹ
(ל) לָ֥תֶת לָהֶ֖ם נַחֲלַ֣ת גּוֹיִ֑ם׃
(מ) 7 מַעֲשֵׂ֣י[a] יָדָ֣יו[b] אֱמֶ֣ת וּמִשְׁפָּ֑ט[b] יא כת י²
(נ) נֶאֱמָנִ֖ים כָּל־[c]פִּקּוּדָֽיו׃ ב רל מל³
(ס) 8 סְמוּכִ֥ים לָעַ֗ד לְעוֹלָ֫ם ל . נ
(ע) עֲשׂוּיִ֥ם בֶּאֱמֶ֗ת וְיָשָׁ֫ר[a]׃
(פ) 9 פְּדוּת֮ | שָׁלַ֪ח לְעַמּ֫וֹ ג ב מל וחד חס⁴
(צ) צִוָּ֣ה־לְעוֹלָ֣ם בְּרִית֑וֹ
(ק) קָד֖וֹשׁ וְנוֹרָ֣א שְׁמֽוֹ׃ ו⁵
(ר) 10 רֵאשִׁ֣ית חָכְמָ֣ה | יִרְאַ֣ת יְהוָ֑ה כה ס״ו
(ש) שֵׂ֥כֶל ט֝֗וֹב לְכָל־[a]עֹשֵׂיהֶ֥ם ל בטע . ל
(ת) תְּהִלָּתוֹ֥ עֹמֶ֗דֶת לָעַ֫ד׃

112 1 הַֽלְלוּ־[קו׳ב]יָ֑הּ | יא ר״פ
(א) אַשְׁרֵי־[a]אִ֭ישׁ יָרֵ֣א אֶת־[b]יְהוָ֑ה ל¹
(ב) בְּמִצְוֹתָ֖יו חָפֵ֣ץ מְאֹֽד׃
(ג) 2 גִּבּ֣וֹר[a] בָּאָ֣רֶץ יִהְיֶ֣ה זַרְע֑וֹ
(ד) דּ֖וֹר[b] יְשָׁרִ֣ים יְבֹרָֽךְ׃ ד ב פת וכ קמ²
(ה) 3 הוֹן־וָעֹ֥שֶׁר בְּבֵית֑וֹ
(ו) וְצִדְקָתוֹ֥ עֹמֶ֗דֶת לָעַ֫ד׃ ג
(ז) 4 זָ֭רַח בַּחֹ֣שֶׁךְ אוֹר֮ לַיְשָׁרִ֪ים ג²
(ח) חַנּ֣וּן וְרַח֣וּם וְצַדִּ֑יק[a]׃ ד²
(ט) 5 טוֹב־אִ֭ישׁ חוֹנֵ֣ן וּמַלְוֶ֑ה
(י) יְכַלְכֵּ֖ל דְּבָרָ֣יו בְּמִשְׁפָּֽט׃
(כ) 6 כִּֽי־לְעוֹלָ֥ם לֹא־יִמּ֑וֹט
(ל) לְזֵ֥כֶר עוֹלָ֗ם יִהְיֶ֫ה צַדִּֽיק׃

² Mm 2706. ³ Mm 3369. ⁴ Mm 424. ⁵ Mm 3040. **Ps 112** ¹ וחד אשרי האיש Ps 1, 1. ² Mm 1744. ³ Mm 3253. ⁴ Mm 528.

7 [a] 𝔊 mlt Mss 𝔖 Hier שה– ‖ [b–b] l vel א׳ vel מ׳? ‖ [c] 𝔊 pc Mss לְכל ‖ **8** [a] prb l c pc Mss Vrs וְיוּשָׁר ‖ **10** [a] 𝔊𝔖 Hier suff 3 f sg ‖ **Ps 112,1** [a] o εβρ′ *αεις* = א׳ הָא cf 1,1 ‖ [b] > 𝔊 pc Mss ‖ **2** [a] prp יִגְבִּיר ‖ [b] 𝔖(𝔗) *bdr'* = בְּדוֹר ‖ **4** [a] pc Mss צ׳, Ms 𝔄 יהוה, 𝔊ᴿ + *ὁ κύριος*, 𝔊ᴬ(𝔄𝔏ᵖ) + *κύριος ὁ θεός*; 𝔖 *'l zdjq'*.

(מ) 7 מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא
(נ) נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃ ב5
(ס) 8 סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא ב6
(ע) עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃ ל
(פ) 9 פִּזַּר | נָתַן לָאֶבְיוֹנִים ב7
(צ) צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד
(ק) קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד׃
(ר) 10 רָשָׁע יִרְאֶה | וְכָעָס ג חד קמ וחד פת
(ש) שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס ג
(ת) תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

113 קיג 1 הַלְלוּ יָהּ׀ יא ר״פ

הַלְלוּ עַבְדֵי[a] יְהוָה הַלְלוּ[b] אֶת־שֵׁם יְהוָה׃
2 יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה[a] וְעַד־עוֹלָם׃ ג1. ג2
3 מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ ד ג מל וחד חס3. ג וחס4
4 רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם | יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃
5 מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃ ד5. ל
6 הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת [a]בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ[a]׃ ל
7 [a]מְקִימִי[b] מֵעָפָר דָּל [a]מֵאַשְׁפֹּת[c] יָרִים אֶבְיוֹן׃ ל ובטע. ב חס
8 לְהוֹשִׁיבִי[a] [b]עִם־נְדִיבִים[b] עִם נְדִיבֵי[c] עַמּוֹ[d]׃
9 מוֹשִׁיבִי | עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה ל. ל
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]׃ יג ס״פ

114 קיד 1 בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ ה ר״פ1. ל ומל
2 הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו[a]׃
3 הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃

[5]Mm 2301. [6]Mp sub loco. [7]Ps 53,6, וחד בזר Ps 68,31. **Ps 113** [1]Mm 3392. [2]Mm 2487. [3]Mm 3372. [4]Mm 1837. [5]Mm 421. **Ps 114** [1]Mm 2522.

Ps 113,1 [a] Gα′σ′θ′ Hier vocativus = עַבָדִים? cf 135,1[b] || [b] cf 2,2[b] || **2** [a] S *mn ʿlm* || **3** [a] mlt Mss $G^{AR\,min}$α′σ′ וְעַד || **6** [a–a] prb tr post 5a || **7** [a–a] > S || [b] 1 S 2,8 ם– || [c] pc Mss G Hier וּמִ || **8** [a] GS Hier suff 3 sg || [b–b] > Ms S || [c] Ms בִּים– || [d] S om suff || **9** [a–a] G cj c sq || **Ps 114,2** [a] Ms לְמַ, G(S Hier) ἐξουσία αὐτοῦ = לְמֶמְשַׁלְתּוֹ.

4 הֲהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת[a] כִּבְנֵי־צֹאן׃ ג²
5 מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן[a] תִּסֹּב לְאָחוֹר׃
6 הֶהָרִים[a] תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת[b] כִּבְנֵי־צֹאן׃ ג²
7 מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי[b] אָרֶץ[a] מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ[c] יַעֲקֹב׃ ל.ל
8 הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ[a] לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃ ל.ל

115 1 [a]לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד[b]
עַל־חַסְדְּךָ[c] עַל־[d]אֲמִתֶּךָ[c]׃ כא פסוק על על ומילה חדה ביניהו[1] . ל
2 לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא[a] אֱלֹהֵיהֶם׃
3 וֵאלֹהֵינוּ בַּשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה׃
4 עֲצַבֵּיהֶם[a] כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה[b] יְדֵי אָדָם׃
5 פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ ב בסיפ . כח²
6 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ [בְּגִרוֹנָם׃ ב חד מל וחד חס³
7 יְדֵיהֶם[a] | וְלֹא[b] יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם[c] וְלֹא[d] יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ[e] ד פסוק ולא ולא לא . ל ומל . ל
8 כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל[a] אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ ג ומל[4] . ד חס בסיפ
9 יִשְׂרָאֵל[a] בְּטַח[b] בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
10 בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ[a] בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃
11 יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ[a] בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם[b] הוּא׃
12 יְהוָה[a] זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ[b] ל[a]
יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ כ[a] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח
13 יְבָרֵךְ[a] יִרְאֵי[b] יְהוָה[a] הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃
14 יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃ ד וכל אוריית דכות ב מ ב² . ל

[2]Mm 3076. **Ps 115** [1]Mm 686. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3393. [4]Mm 3427. [5]Mm 3394. [6]Mm 953. [7]Mm 3038 ב.

4 [a] GS pr cop ‖ **5** [a] G *καὶ σοί, Ιορδάνη, ὅτι* ‖ **6** [a] G + *ὅτι* ‖ [b] ut 4[a] ‖ **7** [a–a] prp כָּל־הָאָ (Ms הָאָ) ‖ [b] G(S Hier) *ἐσαλεύθη* ‖ [c] l frt c pc Mss אֱלֹהֵי (י hpgr) ‖ **8** [a] ut 4[a] ‖ **Ps 115,1** [a] L mlt Mss Gθ′S Hier cj Ps 115 c 114 ‖ [b] hemist exc? cf [c–c] ‖ [c–c] dl? cf [b] ‖ [d] mlt Mss Vrs ־ועל ‖ **2** [a] > 4QPs[b] ‖ **4** [a] G(S Hier) *τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν* cf 135,15 ‖ [b] C pc Mss G מעשׂי ‖ **7** [a] G Hier ut 5.6 יָדַיִם לָהֶם; S *b'jdjhwn* = בְּיָדַי ‖ [b] 2 Mss S לא ‖ [c] cf [a] ‖ [d] pc Mss S לא ‖ [e] C mlt Mss S וְלֹא ‖ **8** [a] nonn Mss GS וְכֹל ‖ **9** [a] mlt Mss GS pr בֵּית cf 12 et 135,19 ‖ [b] G(S Hier) *ἤλπισεν* = בָּטַח cf 10[a] ‖ **10** [a] G (S Hier) *ἤλπισεν* = בָּטַח cf 9[b] ‖ **11** [a] G(S Hier) *ἤλπισαν* = בָּטְחוּ cf 9[b] ‖ [b] > C ‖ **12** [a] mlt Mss novum Ps incip ‖ [b] G(S) *καὶ εὐλόγησεν ἡμᾶς* = וַיְבָרְכֵנוּ ‖ **13** [a–a] S *ldḥlwhj* = יְרֵאָיו ‖ [b] > C.

15 בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ ג חד חס וב מל[8]
16 [a]הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם[a] לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם[b]׃
17 לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־[a]יָהּ וְלֹא כָל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ ל . ג חס
18 וַאֲנַחְנוּ[a] | נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם ל[9] . יב[10]
הַלְלוּ־[b]יָהּ׃ יג ס״פ

116 1 אָהַבְתִּי[a] כִּי־יִשְׁמַע[b] | יְהוָה[c] אֶת־קוֹלִי[d] תַּחֲנוּנָי׃ קוֹ״ה
2 כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי[a] אֶקְרָא׃ ב[1] . ז[2]
3 אֲפָפֻנִי | חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי[a] שְׁאוֹל מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃ ד ג מל וחד חס[3] . ל
4 וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ ג[4] . ו כת ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות[5]
5 חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ ו[6]
6 שֹׁמֵר פְּתָאיִם[a] יְהוָה דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ ח[7] . ב ומל[8]
7 שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃ [מִדֵּחִי׃ ג בטע[9] . ל . ל
8 כִּי חִלַּצְתָּ[a] נַפְשִׁי מִמָּוֶת [b]אֶת־[c]עֵינִי[d] מִן־[e]דִּמְעָה אֶת־[f]רַגְלִי[g] נה בטע ר״פ בסיפ . ל בסיפ . כט[10] . ל . ח בלי״ש וכל מנין איש רגלי דכות[11]
9 אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת[a] הַחַיִּים׃ ל
10 [a]הֶאֱמַנְתִּי[b] כִּי[c] אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי[d] מְאֹד׃ ב
11 אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב[a]׃
12 מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃
13 כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ ז מל[12] . כג . ג[13]
14 [a]נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם [b]נֶגְדָּה־נָּא לְכָל־[b]עַמּוֹ׃ ב
15 [a]יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה[b] לַחֲסִידָיו׃ ל[13]
16 [a]אָנָּה יְהוָה כִּי־[b]אֲנִי עַבְדֶּךָ ו כת ה וכל ר״פ וכל לשון ארמית דכות[5]

[8]Mm 3395. [9]Mm 3396. [10]Mm 2487. Ps 116 [1]Mm 3912. [2]Mm 3650. [3]Mm 1838. [4]Mm 3399. [5]Mm 2169. [6]Mm 528. [7]Mm 1485. [8]Mm 1627. [9]Mm 3397. [10]Mm 2501. [11]Mm 3533. [12]Mm 1852. [13]Mm 476.

16 [a–a] G(ST) *ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ* = שְׁמֵי הַשָּׁ׳ || [b] pc Mss הָא׳ || **17** [a] G + suff 2 sg || **18** [a] G + *οἱ ζῶντες* || [b–b] G cj c sq, > S || **Ps 116,1** [a] huc tr יהוה || [b] l prb שָׁמַע (ʾ dttg) || [c] cf [a] || [d] prb cj c ת׳ vel l c Ms קוֹל cf GS Hier || **2** [a] S sg et om suff || **3** [a] mlt Mss G מ׳ || **6** [a] sic L, mlt Mss Edd אִים– || **8** [a] GS^{U} Hier 3 sg || [b–b] > pc Mss S || [c] pc Mss וְאֶת || [d] G Hier pl || [e–e] C nonn Mss מִדְּ׳ || [f] nonn Mss GS וְאֶת || [g] GS Hier pl || **9** [a] GSC sg ut 27,13 52,7 || **10** [a] G Hier novum Ps incip cf Mss || [b] G pr *Αλληλουια* || [c] G *διό*, prp לָכֵן || [d] G (σ′S) *ἐταπεινώθην* = עִנִּיתִי || **11** [a] α′ (Hier) *διάψευσμα* = כָּזָב || **14** [a] > 2 Mss G* cf 18[a] || [b–b] prp לְנֶגֶד עֵינֵי כל cf 18[b–b] || **15** [a] > C pc Mss || [b] l frt תְּמוּתָה || **16** [a] > C pc Mss || [b] > GS.

אֲנִי־עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ ג14. ל ומל

17 [a]לְךָ־[a]אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה [b]וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ [b] כן בטע לבן אשר15. ג16

18 [a]נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם [b]נֶגְדָה־נָּא [c]לְכָל־עַמּוֹ׃ ב

19 בְּחַצְרוֹת | בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָם ח17 קמ וכל אחנח וס״פ דכות ב מ &

[a]הַלְלוּ־יָהּ׃ [a] יג ס״פ

117 קיו

1 [a]הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים[b]׃

2 כִּי גָבַר עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם ד בטע ר״פ דסמיכ

[a]הַלְלוּ־יָהּ׃ [a] יג ס״פ

118 קיז

1 [a]הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

2 יֹאמַר־נָא [a]יִשְׂרָאֵל [b]כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

3 יֹאמְרוּ־נָא בֵּית־[a]אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

4 יֹאמְרוּ־נָא [a]יִרְאֵי יְהוָה [b]כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

5 [a]מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ [c]עָנָנִי [b]בַּמֶּרְחָב יָהּ׃ [cd] ל. ד דגש. ג

6 יְהוָה לִי [a]לֹא [b]אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃

7 יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי [a]וַאֲנִי [b]אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ ג בטע ר״פ בסיפ1. ח2 רפי ג מנה בליש וכל אחסה דכות ב מ &

8 טוֹב לַחֲסוֹת [a]בַּיהוָה מִבְטֹחַ בָּאָדָם׃ ג בטע ר״פ בסיפ1. ח2 רפי ג מנה בליש וכל אחסה דכות ב מ &

9 טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְטֹחַ בִּנְדִיבִים׃

10 [a]כָּל־גּוֹיִם [a]סְבָבוּנִי בְּשֵׁם [b]יְהוָה כִּי אֲמִילַם[c]׃ ג

11 [a]סַבּוּנִי [b]גַּם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם [c]יְהוָה כִּי אֲמִילַם[d]׃ ג

12 [a]סַבּוּנִי [b]כִּדְבוֹרִים [a]דֹּעֲכוּ [c]כְּאֵשׁ קוֹצִים [d]בְּשֵׁם [e]יְהוָה כִּי אֲמִילַם[f]׃ ג בליש ב מל וחד חס3. ד ב חס וב מל4. ג

[14]Mm 3398. [15]Mm 3411. [16]Mm 3399. [17]Mm 2491. **Ps 118** [1]Mm 3400. [2]Mm 3046. [3]Mm 3401. [4]Mm 3402.

17 [a] > 𝔊 pc Mss ‖ [b–b] > 𝔊 ‖ **18** [a] > 𝔊 Ms cf 14[a] ‖ [b–b] cf 14[b–b] ‖ [c] > pc Mss ‖ **19** [a–a] 𝔊 cj c sq, > 𝔖 ‖ **Ps 117,1** [a] mlt Mss cj c 116 ‖ [b] Ms הָעַמִּים; prp לְאֻמִּים ‖ **2** [a–a] ut 116,19[a–a] ‖ **Ps 118,1** [a] mlt Mss cj c 117 ‖ **2** [a] 𝔊 + οἶκος cf 115,9[a] 135,19 ‖ [b] 𝔊 + ὅτι ἀγαθός ‖ **3** [a] cf 2[b] ‖ **4** [a] 𝔊 + πάντες ‖ [b] cf 2[b] ‖ **5** [a] mlt Mss novum Ps incip ‖ [b] 𝔊σ′𝔖 pr cop ‖ [c–c] pc Mss Edd חַבְיָהּ– ‖ [d] > 𝔊σ′ ‖ **6** [a] 𝔊𝔖 ut 7 (בעזרי) ‖ [b] 𝔊𝔊[AL] ולא ‖ **7** [a] l רי– cf 𝔊𝔖 ‖ [b] 4QPs[b] א׳ ‖ **8** [a] 4QPs[b] לבטח cf 𝔊𝔖 ‖ **10** [a–a] prp כְּכָלְבִים ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ [c] pc Mss אמלם, prp אַמְלֵם (al אַפִּילֵם vel אֲמַלְּטֵ) ‖ **11** [a] v 11 > 4QPs[b] 𝔠, prb dl (homark), sed cf 12 [a–a] ‖ [b] dupl ‖ [c] ut 10[b] ‖ [d] ut 10[c] ‖ **12** [a–a] frt tr ante 11 b et dl 11 a ‖ [b] 𝔠 סבבוני ‖ [c] 𝔊 κηρίον καὶ ἐξεκαύθησαν, l frt דוֹנֵג בָּעֲרוּ et tr 12aα (סבוני כדבורים דונג) ante 11 b (pro 11 a) ‖ [d] l frt בְּקֹ cf 𝔊 ‖ [e] ut 10[b] ‖ [f] ut 10[c].

13 דַּחֹה דְחִיתַנִי[a] לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ ל . ל . ד דגש[5]
14 עָזִּי וְזִמְרָת[a] יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ ג קמ
15 קוֹל | רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים [חָיִל[b]׃
16 יְמִין יְהוָה[a] עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה[a] יְמִין[b] יְהוָה[c] עֹשָׂה ו[6] . ל ומל . ו[6]
17 לֹא אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי[a] יָהּ׃ ד מאריך[7] . יא כת ל[8]
18 יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃ ל . ל . ד דגש . ל
19 פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם[b] אודֶה[c] יָהּ׃ ה חס
20 זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃
21 אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי[a] וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ ב בסיפ[9]
22 אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ ה[10] . כד
23 מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא[a] נִפְלָאת[b] בְּעֵינֵינוּ׃ ל
24 זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃ ו
25 אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃ ב . ל[11]
26 בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם[a] מִבֵּית יְהוָה׃ ל
27 אֵל | יְהוָה וַיָּאֶר[a] לָנוּ ה בטע בשלש ספרים . ב בתרי לישנ[12]
אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד־קַרְנוֹת[c] הַמִּזְבֵּחַ׃ ב . ל
28 אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃ ל[13]
29 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

119 (א) 1 אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃ קוֹף
2 אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃ ה . ל ומל
3 אַף לֹא־פָעֲלוּ[a] עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃ ב
4 אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד׃ יו ר״פ בסיפ . ד מל . ו חס[1]
5 אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃ ל[2] . ל וכל אחנוח וס״פ רכות

[5] Mm 2758. [6] Mm 1175. [7] Mm 2039. [8] Mm 2706. [9] Ps 22,22. [10] Mm 3947. [11] ותר והצליחה נא Neh 1,11.
[12] Mm 466. [13] Mm 471 א. Ps 119 [1] Mm 3407. [2] וכ אֶחֱלֶה 1 Ch 2,31 et 11,41.

13 [a] GS Hier 1 sg pass = נְדָחֵיתִי ‖ **14** [a] 1 c Ms Vrs תִּי– (' hpgr) cf Ex 15,2 Jes 12,2 ‖ **15** [a] cf 2,2[b] ‖ **16** [a] GS + suff 1 sg ‖ [b–b] > Ms G[S], prb dl ‖ [c] cf 2,2[b] ‖ **17** [a] C mlt Mss מעשה ‖ **19** [a] pc Mss SC וְאֹ; 4QPs[b] אבואם; l זוּ ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] CS וְאֹ ‖ **21** [a] prp עָנִי ‖ **23** [a] Ms GS והיא ‖ [b] l frt לְאֵת– cf Vrs ‖ **25** [a] nonn Mss hinc, pc a 26 novum Ps incip ‖ **26** [a] 4QPs[b] ברכנו אתכם ‖ **27** [a] Ms SCC om cop, l frt יָאֵר ‖ [b] Q אסורו vel אסורי ‖ [c] C pc Mss על ‖ **Ps 119,3** [a] G *οἱ ἐργαζόμενοι* = פֹּעֲלֵי.

6 אָז לֹא־אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מִצְוֹתֶיךָ׃ ל . יא בכתיב
7 אוֹדְךָ בְיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
8 אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃

(ב) 9 בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר[a] כִּדְבָרֶךָ[b]׃ ל . יג חס בליש
10 בְּכָל־לִבִּי[a] דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ׃
11 בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ[a] לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃ יב וחס
12 בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי[a] חֻקֶּיךָ׃ ב[3]
13 בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ[a]׃ ב
14 בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל[a] כָּל־הון׃ י מל . ל וחד מן ט[4] פשטין פת ס״פ בסיפ . ל
15 בְּפִקֻּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ׃ ד פסוק מן ד׳ מילין בא״ב[5]
16 בְּחֻקֹּתֶיךָ[a] אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ[b]׃ ל . יג חס בליש

(ג) 17 גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה[a] וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ[b]׃ ד מאריך[6] . יג חס בליש
18 גַּל־עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃ ט בא״ב
19 גֵּר אָנֹכִי בָּאָרֶץ[a] אַל־תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ׃ ג ר״פ
20 גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־עֵת׃ ל . ל וכה ה
21 גָּעַרְתָּ זֵדִים[a] אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים[b] מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ ג ומל[7]
22 גַּל[a] מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז[b] כִּי עֵדְוֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃
23 גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים[a] בִּי[b] נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃
24 גַּם־עֵדְוֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי[a]׃ ו חס[8]

(ד) 25 דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ[a]׃ יג חס בליש
26 דְּרָכַי[a] סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ ב
27 דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְנִפְלְאוֹתֶיךָ׃

[3] 1 Ch 29,10. [4] Textus contra Mp, cf Mp sub loco. [5] Mm 3403. [6] Mm 2039. [7] Mm 1682. [8] Mm 3409.

9 [a] 𝔊 *ἐν τῷ φυλάσσεσθαι* = בִּשְׁ ‖ [b] mlt Mss 𝔗 ריך–, Ms בְּדִ׳, Ms בְּדבריך; 𝔊(𝔖) *τοὺς λόγους σου* = דְּבָרֶיךָ ‖ **10** [a] pc Mss $𝔊^{S}$ לֵב ‖ **11** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 אמרתיך ‖ **12** [a] prp תְּלִ׳ vel הַמְּלֵ׳ ‖ **13** [a] pc Mss $𝔊^{min}$𝔖 צִדְקֶךָ ‖ **14** [a] 𝔖 *ṭb mn* = מֵעל cf 72.127 ‖ **16** [a] l prb בְּחֻקֶּיךָ cf 12 ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔖 Hier דבריך ‖ **17** [a] pc Mss וְאִ׳ ‖ [b] mlt Mss Vrs Hier דבריך ‖ **19** [a] 𝔖 ut 39,13 עִמְּךָ ‖ **21** [a] pc Mss זָרִים, Ms גּוֹיִם cf 𝔖 et 9,6; huc tr ^ cf 𝔊𝔖 ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **22** [a] l prb גַּל cf 𝔊𝔖 ‖ [b] > 𝔖 ‖ **23** [a] 𝔖 *wl'* = nefarii ‖ [b] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **24** [a] 𝔊 + *τὰ δικαιώματά σου* cf 23b ‖ **25** [a] mlt Mss 𝔗 ריך–, pc Mss בְּדִ׳ ‖ **26** [a] $𝔊^{SAR}$ suff 2 sg.

28 דָּלְפָ֣ה נַ֭פְשִׁי[a] מִתּוּגָ֑ה קַיְּמֵ֖נִי כִּדְבָרֶֽךָ[b]׃ ב . ל ומל . יג חס בלישׁ

29 דֶּ֣רֶךְ־שֶׁ֭קֶר הָסֵ֣ר מִמֶּ֑נִּי וְתוֹרָתְךָ֥ חָנֵּֽנִי[a]׃ ג בסיפ[9]

30 דֶּ֣רֶךְ־אֱ֭מוּנָה בָּחָ֑רְתִּי מִשְׁפָּטֶ֖יךָ[a] שִׁוִּ֣יתִי[b]׃

31 דָּ֭בַקְתִּי בְּעֵדְוֹתֶ֑יךָ יְ֝הוָ֗ה אַל־תְּבִישֵׁ֥נִי׃ ב חד חס וחד מן י מל בלישׁ

32 דֶּ֣רֶךְ־מִצְוֹתֶ֣יךָ אָ֭רוּץ כִּֽי־תַרְחִ֥יב לִבִּֽי׃ ד ג מל וחד חס[10]

(ה) 33 הוֹרֵ֣נִי יְ֭הוָה דֶּ֣רֶךְ חֻקֶּ֑יךָ וְאֶצְּרֶ֖נָּה עֵ֣קֶב׃

34 הֲ֭בִינֵנִי וְאֶצְּרָ֣ה תוֹרָתֶ֑ךָ וְאֶשְׁמְרֶ֖נָּה בְּכָל־לֵֽב׃ ל . ט באי״ב . ל

35 הַדְרִיכֵ֣נִי בִּנְתִ֣יב מִצְוֹתֶ֑יךָ כִּי־בוֹ֖ חָפָֽצְתִּי׃

36 הַט־לִבִּ֣י אֶל־עֵדְוֹתֶ֑יךָ וְאַל־אֶ֝֗ל־בָּצַֽע׃ י מל . ל

37 הַעֲבֵ֣ר עֵ֭ינַי מֵרְא֣וֹת שָׁ֑וְא בִּ֝דְרָכֶ֗ךָ[a] חַיֵּֽנִי׃ ג חס[11]

38 הָקֵ֣ם לְעַבְדְּךָ֣ אִמְרָתֶ֑ךָ אֲשֶׁ֖ר לְיִרְאָתֶֽךָ׃ יב וחס . ל[12]

39 הַעֲבֵ֣ר חֶרְפָּתִ֣י[a] אֲשֶׁר־יָ֭גֹרְתִּי[a] כִּ֣י מִשְׁפָּטֶ֑יךָ טוֹבִֽים׃ ד וחס[13]

40 הִנֵּ֣ה תָ֭אַבְתִּי לְפִקֻּדֶ֑יךָ בְּצִדְקָתְךָ֖ חַיֵּֽנִי׃ ב[14] . ו חס[15]

(ו) 41 [a]וְיָבֹ֣אנִי חַסְדֶּ֣ךָ[a] יְ֭הוָה תְּשׁוּעָתְךָ֣ כְּאִמְרָתֶֽךָ׃ ל וחס . ל חס . יב וחס

42 וְאֶֽעֱנֶ֥ה חֹ֝רְפִּ֗י[a] דָּבָ֑ר כִּֽי־בָטַ֥חְתִּי[b] בִּדְבָרֶ֗ךָ[c]׃ [יְחָלְתִּֽי׃ ב . ג חד מל וחד מן יג חס בלישׁ [ה][16]

43 וְאַל־תַּצֵּ֣ל[a] מִפִּ֣י דְבַר־אֱ֭מֶת [b]עַד־מְאֹ֑ד[b] כִּ֖י לְמִשְׁפָּטְךָ֣[c] יִחָֽלְתִּי׃ ב פסוק מן י מילין באי״ב . ה חס[17]

44 וְאֶשְׁמְרָ֣ה תוֹרָתְךָ֣ תָמִ֑יד לְעוֹלָ֖ם וָעֶֽד׃ ט[18]

45 וְאֶתְהַלְּכָ֣ה בָ֭רְחָבָה כִּ֣י פִקֻּדֶ֑יךָ דָּרָֽשְׁתִּי׃ ו חס[19]

46 וַאֲדַבְּרָ֣ה בְעֵדְוֹתֶ֣יךָ[a] נֶ֭גֶד מְלָכִ֑ים וְלֹ֖א אֵבֹֽושׁ׃ ב חד מל וחד חס . ל

47 וְאֶשְׁתַּעֲשַׁ֥ע בְּמִצְוֹתֶ֑יךָ אֲשֶׁ֖ר אָהָֽבְתִּי[a]׃ [בְּחֻקֶּֽיךָ׃ ד פסוק מן ד מילין באי״ב . ה

48 וְאֶשָּׂ֣א־כַ֭פַּי אֶל־[a][b]מִצְוֹתֶ֑יךָ אֲשֶׁ֖ר אָהָ֣בְתִּי[b] וְאָשִׂ֣יחָה ג . ה

(ז) 49 זְכֹר־דָּבָ֣ר[a] לְעַבְדֶּ֑ךָ[b] עַ֖ל אֲשֶׁ֣ר יִחַלְתָּֽנִי[c]׃

[9] Mm 3415. [10] Mm 1845. [11] Mm 605. [12] Mp sub loco. [13] Mm 3404. [14] Mm 3405. [15] Mm 3407. [16] Mm 3406. [17] Mm 2028. [18] Mm 478. [19] Mm 3403.

28 [a] pc Mss עִינִי ‖ [b] mlt Mss ריך–, pc Mss 𝔊 בְּדבריך ‖ **29** [a] 𝔖 *'lpjnj* doce me ‖ **30** [a] nonn Mss 𝔖 ומ׳ ‖ [b] 𝔊 *οὐκ ἐπελαθόμην*, 𝔖 *ṣbjt* = שִׁוִּיתִי? ‖ **37** [a] 𝔗 mlt Mss כיך–, 2 Mss 𝔗 בְּדָבָרְךָ cf 25 ‖ **39** [a–a] > 𝔖 ‖ **41** [a–a] 𝔊 sg, prb l ‖ **42** [a] 𝔊𝔖 pl ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 ריך– ‖ **43** [a] prp תְּאַצֵּל ‖ [b–b] > 𝔖 cf 51[b–b], dl ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 טיך– ‖ **46** [a] 𝔖 *bzdjqwt'* = בְּצִדָקָה ‖ **47** [a] 𝔊 + *σφόδρα* = מְאֹד ‖ **48** [a] prp אֵלֶיךָ ‖ [b–b] dl ‖ **49** [a] 𝔊*𝔖 + suff 2 sg, l prb דָּבָרְךָ; 𝔊^{L}θ′ pl c suff 2 sg, σ′ pl c suff 1 sg ‖ [b] Ms 𝔊^{S}α′ לַעֲבָדֶיךָ ‖ [c] prp יִחַלְתִּנִי.

50 זֹאת נֶחָמָתִי[a] בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ ב[20]

51 זֵדִים הֱלִיצֻנִי[a] עַד־מְאֹד[b] מִתּוֹרָתְךָ[c] לֹא נָטִיתִי׃ ל וחס

52 זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם יְהוָה וָאֶתְנָחָם׃ ח קמ בא״ב

53 זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃ ל. ל. ט בא״ב

54 זְמִרוֹת הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ ד[21]

55 זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהוָה וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ׃ ח קמ בא״ב. ט בא״ב

56 זֹאת הָיְתָה־לִּי[a] כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ ו חס[22]

(ח) 57 חֶלְקִי יְהוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ[a]׃ ג מל בא״ב[23]

58 חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל־לֵב חָנֵּנִי[a] כְּאִמְרָתֶךָ׃ ב[24]. ג בסיפ[25]. יב וחס

59 חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי[a] וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־עֵדֹתֶיךָ׃ ב. ב בלישׁ וחד מן ח קמ בא״ב. ט משטין פת ס״פ בסיפ

60 חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ׃ ל

61 חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדָנִי[a] תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ ל וחס

62 חֲצוֹת־לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ ד מל[26]

63 חָבֵר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִקּוּדֶיךָ׃ ל בסיפ 1 מנה בטע. ו

64 חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃

(ט) 65 טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶךָ[a]׃ ל אתנח[27]. יג חס בלישׁ

66 טוּב[a] טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃ יט בלישׁ[28]. ד

67 טֶרֶם אֶעֱנֶה[a] אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה אִמְרָתְךָ שָׁמָרְתִּי׃

68 טוֹב־אַתָּה[a] וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ ב חד חס וחד מל

69 טָפְלוּ עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְכָל־לֵב אֱצֹר[a] פִּקּוּדֶיךָ׃

70 טָפַשׁ כַּחֵלֶב לִבָּם[a] אֲנִי תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָׁעְתִּי׃ ל. ל. ל

71 טוֹב־לִי כִּי־עֻנֵּיתִי[a] לְמַעַן אֶלְמַד חֻקֶּיךָ׃

72 טוֹב־לִי תוֹרַת־פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ ס[ת] ל

[20] Mm 3468. [21] Mm 2295. [22] Mm 3407. [23] Mm 3408. [24] Mm 1591. [25] Mm 3415. [26] Mm 3432. [27] Mm 1660. [28] Mm 335.

50 [a] G *με παρεκάλεσεν* = נִחֲמַתְנִי; S *'thj't* = נֶחָמַתְנִי ‖ **51** [a] G *παρηνόμουν*, S *'lşwnj* = אִלְּצֻנִי ‖ [b–b] > S cf 43 [b–b] ‖ [c] Ms GS ומ׳ ‖ **56** [a] T + *lzkwt'* ad meritum ‖ **57** [a] mlt Mss Hier דברך, G *τὸν νόμον σου* (ex 55) ‖ **58** [a] S *'ḥnj* = חָנֵּנִי ‖ **59** [a] G suff 2 sg; prp דַּרְכִּי ‖ **61** [a] pc Mss עִוְּתָנִי, 2 Mss עִוְּרוּנִי, 2 Mss עִוְּרֻנִי ‖ **65** [a] nonn Mss ריך— ‖ **66** [a] ex 65, dl ‖ **67** [a] G(S) *τοῦ με ταπεινωθῆναι* = אֲעֻנֶּה ‖ **68** [a] G(S) + *κύριε* ‖ **69** [a] sic L, mlt Mss Edd אֶ׳ ‖ **70** [a] Ms GS כְּחֶלְבָּ; prp בַּח׳ ‖ **71** [a] G *ἐταπείνωσάς με* = עִנִּיתָנִי.

ל ומל	(י)	73 יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי[a] וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶיךָ׃	
ח בעינ . ה		74 יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ[a] יִחָלְתִּי׃	
ל		75 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ[a] וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי׃	
		76 יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנִי כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּךָ׃	
ל . ו חס[29]		77 יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי־תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃	
		78 יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶיךָ׃	
ידעי חד מן מח[30] כת ורוק׳ י וחד מן ב בלישׁ ל		79 יָשׁוּבוּ לִי יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעֵי[a] עֵדֹתֶיךָ׃	
		80 יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבוֹשׁ׃	
ל . ח בעינ . ה	(כ)	81 כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ[a] נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ[b] יִחָלְתִּי׃	
יב וחס		82 כָּלוּ עֵינַי לְאִמְרָתֶךָ לֵאמֹר[a] מָתַי תְּנַחֲמֵנִי׃	
ג[31] כת א ול בלישׁ . ל[32]		83 כִּי־הָיִיתִי כְנֹאד בְּקִיטוֹר חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃	
		84 כַּמָּה יְמֵי־עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי מִשְׁפָּט׃	
ל . ט באי״ב		85 כָּרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתוֹרָתֶךָ[a]׃	
		86 כָּל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵנִי׃	
ו חס[33]		87 כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ[a] וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי פִקּוּדֶיךָ׃	
		88 כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּיךָ׃	
ח בעינ[34]	(ל)	89 לְעוֹלָם[a] יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָיִם[b]׃	
		90 לְדֹר וָדֹר אֱמוּנָתֶךָ כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַתַּעֲמֹד[a]׃	
		91 לְמִשְׁפָּטֶיךָ[b] עָמְדוּ[c] הַיּוֹם[d] כִּי הַכֹּל עֲבָדֶיךָ[e]׃	
ו חס[29]		92 לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִי׃	
ג חד קמ וחד פת[35]		93 לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי בָם חִיִּיתָנִי[a]׃	
ב וכן בטע לבן אשר[36]		94 לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃	
ל		95 לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ[a] אֶתְבּוֹנָן׃	

[29] Mm 3409. [30] Mm 3811. [31] Mm 1619. [32] וחד כקיטר Gn 19,28. [33] Mm 3407. [34] Mp sub loco. [35] Mm 3410. [36] Mm 3411.

73 [a] ℭ הביאני ‖ **74** [a] nonn Mss 𝔊 יְרֵךְ— ‖ **75** [a] Hier sg ‖ **79** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 Hier ut Q; K וְיֵדְעוּ ‖ **81** [a] pc Mss לִישׁ ‖ [b] pc Mss $𝔊^{min}$ יְרֵךְ—; 𝔊𝔖 pr cop ‖ **82** [a] > 𝔖 Sa, prb dl (dttg) ‖ **85** [a] nonn Mss ℭ תְּ, 𝔊 + *κύριε* ‖ **87** [a] prp מֵא ‖ **89** [a] 𝔖 + *'nt* = tu ‖ [b] prp כַּשׁ ‖ **90** [a] 𝔖 *w'qjmth* = מְדָה— ‖ **91** [a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 Hier sg ‖ [c] 𝔊 sg ‖ [d] Hier *usque hodie* = עַד־ה׳? ‖ [e] Hier *serviunt tibi* = עֲבָדוּךָ ‖ **93** [a] 𝔖 *ḥjj* = חַיָּי, 𝔊 + *κύριε* ‖ **95** [a] 𝔖 Hier sg.

96 לְכָל תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹד׃ — ג בּ כת ה וחד כת א[37]. ב[38]

(מ) 97 מָה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ[a] כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי׃ — ט בא״ב. ל

98 מֵאֹיְבַי תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶךָ[a] כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִי׃ — ב חס

99 מִכֹּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ[a] שִׂיחָה לִי׃ — ב חד כת ש וחד כת ס. י מל

100 מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃ — ב בסיפ וחד כת י וחד מן יא[39] מלין דלא מפק א. יג חס בלישׁ

101 מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלֵאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ[a]׃ — ל

102 מִמִּשְׁפָּטֶיךָ לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃ — ל

103 מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ[a] מִדְּבַשׁ[b] לְפִי׃ — ל. יג בּ וחס

104 מִפִּקּוּדֶיךָ[a] אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי | כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃ — ח[40] ב[41] מנה בלישׁ וכל מנין איש רגלי דכות. יג חס בלישׁ

(נ) 105 נֵר־לְרַגְלִי[a] דְּבָרֶךָ[b] וְאוֹר לִנְתִיבָתִי[c]׃ — ל וחד מן ח קמ בא״ב

106 נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ — ב ומל[42]. יג חס בלישׁ

107 נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי כִדְבָרֶךָ׃ — ב[43]

108 נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ — ט[44] ד מנה בלישׁ

109 נַפְשִׁי בְכַפִּי[a] תָּמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ — ב ר״פ. ל

110 נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃ — י מל

111 נָחַלְתִּי[a] עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן לִבִּי הֵמָּה׃

112 נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃

(ס) 113 סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ — ל. ד פסוק מן ד מילין בא״ב[45]. ה

114 סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ — ל. ה בעינ. ה

115 סוּרוּ־מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה מִצְוֹת אֱלֹהָי׃ — ב פסוק בעינ דלית בהון כ[46]. ג וכל דסמיכ לאדכרה דכות

116 סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ[a] וְאֶחְיֶה וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃ — ל

117 סְעָדֵנִי וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה[a] בְּחֻקֶּיךָ תָמִיד׃ — ב

118 סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם[a]׃ — ל. ל

[37] Mm 3412. [38] Dt 26,13. [39] Mm 4069. [40] Mm 3533. [41] Gn 30,30. [42] Mm 2822. [43] 2 Ch 31,14. [44] Mm 609. [45] Mm 3403. [46] Mm 3413.

97 [a] G + *κύριε* ‖ **98** [a] prb l c Ms G מִצְוָתְךָ ‖ **99** [a] S sg ‖ **101** [a] mlt Mss Vrs ריק— ‖ **103** [a] pc Mss GSC אמרתיך ‖ [b] G + *καὶ κηρίον*, ex 19,11 ‖ **104** [a] S *bpwqdnjk* = בְּפִקּוּדֶיךָ ‖ **105** [a] Ms GS לי— ‖ [b] mlt Mss דבריך ‖ [c] GS pl ‖ **109** [a] G$^{RL\,1219}$SC suff 2 sg ‖ **111** [a] l prb נָחַלְתִּי cf Hier ‖ **116** [a] mlt Mss α′SC בְּאִ ‖ **117** [a] G (SC Hier) *καὶ μελετήσω* = וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע cf 16.47 ‖ **118** [a] Gθ′ε′(S Hier) *τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν* = תַּרְעִיתָם?.

119 סְ֭גִים[a] הִשְׁבַּ֣תָּ[b] כָּל־רִשְׁעֵי־אֶ֑רֶץ לָ֝כֵ֗ן אָהַ֥בְתִּי[c] עֵדְוֹתֶֽיךָ[d]׃ ב

120 סָ֭מַר מִפַּחְדְּךָ֣ בְשָׂרִ֑י וּ֝מִמִּשְׁפָּטֶ֗יךָ יָרֵ֥אתִי׃ ב חד פת וחד קמ . ב

121 (ע) עָשִׂ֣יתִי[a] מִשְׁפָּ֣ט וָ֭צֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵ֣נִי לְעֹשְׁקָֽי׃ ג ר״פ . ב פסוק בעינ׳ דלית בהון כ[47] . ל וחד מן ח קמ בא״ב . ל

122 עֲרַ֣ב עַבְדְּךָ[a] לְ֭טוֹב אַל־יַעַשְׁקֻ֣נִי זֵדִֽים׃ ל . ל[48]

123 עֵינַ֣י כָּ֭לוּ לִישׁוּעָתֶ֑ךָ וּ֝לְאִמְרַ֗ת צִדְקֶֽךָ׃ ל

124 עֲשֵׂ֣ה עִם־עַבְדְּךָ֣ כְחַסְדֶּ֑ךָ וְ֝חֻקֶּ֗יךָ לַמְּדֵֽנִי׃

125 עַבְדְּךָ־אָ֥נִי הֲבִינֵ֑נִי וְ֝אֵדְעָ֗ה עֵדְוֹתֶֽיךָ׃ י קמ בסיפ ו מנה בטע . ו[49]

126 עֵ֣ת לַ֭עֲשׂוֹת לַיהוָ֑ה[a] הֵ֝פֵ֗רוּ תּוֹרָתֶֽךָ׃ ט בא״ב

127 עַל־כֵּ֭ן[a] אָהַ֣בְתִּי מִצְוֹתֶ֑יךָ מִ֝זָּהָ֗ב וּמִפָּֽז׃

128 עַל־כֵּ֥ן | [a]כָּל־פִּקּוּדֵ֖י כָּ֣ל[a] יִשָּׁ֑רְתִּי כָּל־אֹ֥רַח שֶׁ֝֗קֶר שָׂנֵ֥אתִי׃ ב פסוק מן י מילין בא״ב

129 (פ) פְּלָא֥וֹת עֵדְוֹתֶ֑יךָ עַל־כֵּ֥ן נְ֝צָרָ֗תַם נַפְשִֽׁי׃ י מל . ל

130 פֵּ֭תַח[a] דְּבָרֶ֣יךָ[b] יָאִ֑יר[c] מֵ֝בִ֗ין[d] פְּתָיִֽים׃ ל . ג מל בא״ב[50] . ב כת תרי י

131 פִּ֣י־פָעַ֭רְתִּי וְאֶשְׁאָפָ֑ה כִּ֝֗י לְמִצְוֹתֶ֥יךָ יָאָֽבְתִּי׃ ח קמ בא״ב . ב

132 פְּנֵה־אֵ֭לַי וְחָנֵּ֑נִי כְּ֝מִשְׁפָּ֗ט לְאֹהֲבֵ֥י שְׁמֶֽךָ׃ ג בסיפ[51] . ב קמ

133 פְּעָמַ֥י הָכֵ֣ן בְּאִמְרָתֶ֑ךָ[a] וְ֝אַל־תַּשְׁלֶט־[b]בִּ֗י כָּל־אָֽוֶן׃ יב וחס . ל

134 פְּדֵ֣נִי מֵעֹ֣שֶׁק אָ֑דָם וְ֝אֶשְׁמְרָ֗ה פִּקּוּדֶֽיךָ׃

135 פָּנֶ֣יךָ הָאֵ֣ר בְּעַבְדֶּ֑ךָ וְ֝לַמְּדֵ֗נִי אֶת־חֻקֶּֽיךָ׃ ב

136 פַּלְגֵי־מַ֥יִם יָרְד֑וּ עֵינָ֗י עַ֤ל לֹא־שָׁמְרוּ֙ תּוֹרָתֶֽךָ׃ ג . ט בא״ב

137 (צ) צַדִּ֣יק אַ֭תָּה יְהוָ֑ה וְ֝יָשָׁ֗ר מִשְׁפָּטֶֽיךָ[a]׃ ב ר״פ

138 צִוִּ֣יתָ צֶ֭דֶק עֵדְוֹתֶ֑יךָ וֶ֝אֱמוּנָ֗ה מְאֹֽד׃

139 צִמְּתַ֥תְנִי קִנְאָתִ֑י[a] כִּֽי־שָׁכְח֥וּ דְ֝בָרֶ֗יךָ[b] צָרָֽי[c]׃ ל . ג מל בא״ב[50]

140 צְרוּפָ֣ה אִמְרָתְךָ֣ מְאֹ֑ד וְ֝עַבְדְּךָ֗ אֲהֵבָֽהּ׃ ב[52]

[47] Mm 3413. [48] Mm 3414. [49] Mm 961. [50] Mm 3408. [51] Mm 3415. [52] Mm 3416.

119 [a] 𝔊 *παραβαίνοντας* = סָ׳ ‖ [b] pc Mss α′σ′ Hier חָשַׁבְתָּ cf 𝔊 ‖ [c] 𝔗 ת– ‖ [d] 𝔊 + *διὰ παντός* = תָּמִיד, prb dttg ‖ **121** [a] pc Mss 𝔖 Sa תָּ– ‖ **122** [a] prp דְּבָרְךָ ‖ [b] pc Mss 𝔖 וְאַל ‖ **126** [a] prb l c Ms Hier יְ׳ ‖ **127** [a] l frt כֹּל ‖ **128** [a–a] l prb לְכָל־פִּקּוּדֶיךָ cf 𝔊 Hier ‖ **130** [a] 𝔊 *ἡ δήλωσις*, 𝔖 *pṯḥ* = פְּתַח, 𝔗 *gljp* inscriptio (a פתח II), σ′ (Hier) *ἡ πύλη*; l prb פָּ׳ ‖ [b] mlt Mss 𝔖 דִּבְרָךְ ‖ [c] 𝔖 imp ‖ [d] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **133** [a] nonn Mss 𝔊 𝔙 כְּאִ׳, 𝔖 *bšbjljk* = בְּדָרָכֶיךָ ‖ [b] 𝔊(𝔖) *κατακυριευσάτω* = יִשְׁלֹט ‖ **137** [a] pc Mss 𝔊 Hier טָךְ– ‖ **139** [a] 𝔊* *ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου* cf 69,10; 𝔊^{AL} suff 2 sg ‖ [b] mlt Mss 𝔖 דִּבְרָךְ ‖ [c] 𝔖 suff 2 sg.

141 צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ ו חס[53]

142 צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ ד[54]

143 צַר־וּמָצוֹק מְצָאוּנִי מִצְוֹתֶיךָ שַׁעֲשָׁעָי׃ ו וחס[55]

144 צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ[a] לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃ י מל

(ק) 145 קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצְרָה׃

146 קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ[a]׃ ד פסוק נון ה מילין באו״ב[56]

147 קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְךָ[a] יִחָלְתִּי׃ ב . ח קנ באו״ב . לדברך חד מן ח[57] יתיר י וחד מן ח בעינ . ה ק

148 קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ בְּאִמְרָתֶךָ[a]׃ ה . יב וחס

149 קוֹלִי שִׁמְעָה[a] כְחַסְדֶּךָ[b] יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ[c] חַיֵּנִי׃ ה חס[58]

150 קָרְבוּ רֹדְפֵי[a] זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃

151 קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת׃ ל

152 קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ[a] כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃ ב[59]

(ר) 153 רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי־תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

154 רִיבָה רִיבִי וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ ל

155 רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ[a] לֹא דָרָשׁוּ׃

156 רַחֲמֶיךָ רַבִּים יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ[a] חַיֵּנִי׃ פסיק[54]

157 רַבִּים רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֹתֶיךָ[a] לֹא נָטִיתִי׃ י מל

158 רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ[a] לֹא שָׁמָרוּ׃ ל . ו קמ[60]

159 רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה כְּחַסְדְּךָ[a] חַיֵּנִי׃ ה[54]

160 רֹאשׁ־דְּבָרְךָ[a] אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט[b] צִדְקֶךָ׃ ג ר״פ . ח בעינ . ל

(ש) 161 שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְךָ[a] פָּחַד לִבִּי׃ ומדברך[54] חד מן ח[57] ק יתיר י וחד מן ח בעינ

162 שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ[a] כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ ה[61] . יב וחס . ל

[53] Mm 3407. [54] Mp sub loco. [55] Mm 3409. [56] Mm 3403. [57] Mm 1921. [58] Mm 2028. [59] Ps 89,12. [60] Mm 3053. [61] Mm 1210.

144 [a] S sg ‖ **146** [a] S sg ‖ **147** [a] C mlt Mss ST Hier ut Q, K G יך־ ‖ **148** [a] pc Mss G Hier באמרתיך ‖ **149** [a–a] GS invers ‖ [b] pc Mss בחׄ ‖ [c] nonn Mss בְּמִשְׁפָּטֶיךָ cf S, l בְּמִשְׁפָּטְךָ ‖ **150** [a] nonn Mss Gσ′ Hier –פי ‖ **152** [a] S *shdwtk* = עֲדוּתְךָ, Ms מעדותך ‖ **155** [a] cf 2,2[b] ‖ **156** [a] pc Mss G טָךְ–; S *wbdjnjk* = ו)בְּמי ‖ **157** [a] pc Mss S מֵעֲדוּתְךָ ‖ **158** [a] G pl ‖ **159** [a] G(S) *ἐν τῷ ἐλέει σου* = בְּחַ′ ‖ **160** [a] Ms G Hier דבריך ‖ [b] mlt Mss GST מִשְׁפְּטֵי ut 7.62.106.164 ‖ **161** [a] mlt Mss ST ut Q, K G Hier ריך– ‖ **162** [a] pc Mss G אמרתיך.

163 שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה [a] תּוֹרָתְךָ [b] אָהָבְתִּי׃ — ל . ה
164 שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ — ל
165 שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃ — לג קמ[62] . ט בא״ב
166 שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃ [a]
167 שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ [a] וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ — ב בסיפ[63] . ה קמ בא״ב
168 שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃

(ת) 169 תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ [a] הֲבִינֵנִי [b] ׃ — ת בעי
170 תָּבוֹא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ [a] הַצִּילֵנִי׃
171 [a] תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ — ל
172 [a] תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ [b] כִּי כָל־מִצְוֹתֶיךָ צֶדֶק׃ — ב . יב וחס
173 תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃
174 תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ — ב[64] . ו חס[65]
175 תְּחִי־נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶךָ [a] יַעְזְרֵנִי [b] ׃ — ב[66] . ה חס[67] . ז חס בלישׁ
176 תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ — ג

120 קכ

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת — ל״ג

אֶל־יְהוָה בַּצַּר־לִי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃

2 יְהוָה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלְּשׁוֹן [a] רְמִיָּה׃ — ל בלישׁ
3 מַה־יִּתֶּן [a] לְךָ וּמַה־יֹּסִיף [b] לָךְ [c] לְשׁוֹן רְמִיָּה׃ — יר פסוק לך לך[2] . יד כת כן . יז[a]
4 חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ — ג[4] . ב
5 אוֹיָה־לִּי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃ — ל . ב[5]
6 רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא [a] שָׁלוֹם׃
7 אֲנִי־שָׁלוֹם [a] וְכִי [b] אֲדַבֵּר הֵמָּה [c] לַמִּלְחָמָה׃ — ל

[62] Mm 264. [63] Ps 86,2. [64] Mm 3405. [65] Mm 3409. [66] Mm 2025. [67] Mm 2028. **Ps 120** [1] Mm 476. [2] Mm 1860. [3] Mm 3615. [4] Mm 2225. [5] Gn 32,5.

163 [a] mlt Mss Edd וְאָ׳ ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 וְתוֹ׳ ‖ **166** [a] Ms חָפַצְתִּי cf 𝔊 ‖ **167** [a] Ms 𝔖 עֵדוּתֶךָ ‖ **169** [a] pc Mss 𝔖 בְּד׳ ‖ [b] ut 58[a] cf 107 ‖ **170** [a] pc Mss 𝔖 בְּא׳ ‖ **171** [a] 𝔖 post 172 tr ‖ **172** [a] cf 171[a] ‖ [b] pc Mss 𝔊[RL] זֵךְ־ ‖ **175** [a] 𝔗 mlt Mss 𝔊𝔗 Hier טִיךְ—; pc Mss מ׳ ‖ [b] 𝔖 *n'drnj* = יַעְזְרֵנִי ‖ **Ps 120,2** [a] pc Mss 𝔊𝔖 ומ׳ ‖ **3** [a] 𝔊 (Hier) *δοθείη* = יִתֵּן ‖ [b] Ms 𝔊 Hier יוסף ‖ [c–c] 𝔊 pr *πρός* = לְ׳; α′ *γλῶσσα κατεπιθέσεως* = ל׳ ר׳ ‖ **6** [a] pc Mss 𝔊 σ′𝔖 Hier שׂוֹנְאֵי, prb l ‖ **7** [a] 2 Mss לְשׁ׳ ‖ [b] > Ms 𝔖 Hier, 2 Mss 𝔊 α′σ′θ′ 𝔗 כִּי; prp וּכְן cf Ex 10,29 ‖ [c] nonn Mss 𝔖 Hier וְה׳, 𝔊 *δωρεάν* = חִנָּם.

121 קכא

1 שִׁיר֮ לַֽמַּעֲל֫וֹת[a]
אֶשָּׂ֣א עֵינַ֣י אֶל־ה֭֝הָרִים מֵאַ֣יִן יָבֹ֣א עֶזְרִֽי[b]׃
2 עֶזְרִ֣י מֵעִ֣ם יְ֭הוָה עֹשֵׂ֣ה שָׁמַ֣יִם וָאָֽרֶץ׃
3 אַל־יִתֵּ֣ן לַ֭מּוֹט[a] רַגְלֶ֑ךָ[b] אַל־[c]יָנ֥וּם שֹׁמְרֶֽךָ׃
4 הִנֵּ֤ה ׀ לֹֽא־יָנ֬וּם וְלֹ֣א יִישָׁ֑ן שׁ֝וֹמֵ֗ר יִשְׂרָאֵֽל׃
5 יְהוָ֣ה[a] שֹׁמְרֶ֭ךָ[b] יְהוָ֣ה[c] צִלְּךָ֑ עַל־יַ֖ד יְמִינֶֽךָ׃
6 יוֹמָ֤ם הַשֶּׁ֨מֶשׁ ׀ לֹא־יַכֶּ֗כָּה וְיָרֵ֥חַ בַּלָּֽיְלָה׃
7 יְהוָ֣ה יִשְׁמָרְךָ֖ מִכָּל־רָ֑ע יִ֝שְׁמֹ֗ר אֶת־נַפְשֶֽׁךָ׃
8 יְהוָ֣ה[a] יִשְׁמָר־[b]צֵאתְךָ֥ וּבוֹאֶ֑ךָ מֵ֝עַתָּ֗ה וְעַד־עוֹלָֽם׃

122 קכא

1 שִׁיר֮ הַֽמַּעֲל֫וֹת לְדָוִ֥ד[a]
שָׂמַ֣חְתִּי בְאֹמְרִ֣ים ׀ לִ֭י בֵּ֣ית יְהוָ֣ה נֵלֵֽךְ׃
2 עֹמְדוֹת֮ הָי֪וּ רַגְלֵ֫ינוּ[a] בִּ֭שְׁעָרַיִךְ[b] יְרוּשָׁלִָֽם׃
3 יְרוּשָׁלַ֗͏ִם הַ֭בְּנוּיָה כְּעִ֣יר שֶׁחֻבְּרָה־[a]לָּ֑הּ[b] יַֽחְדָּֽו[c]׃
4 שֶׁשָּׁ֤ם[a] עָל֪וּ שְׁבָטִ֡ים שִׁבְטֵי־יָ֑הּ
[b]עֵד֥וּת לְיִשְׂרָאֵ֗ל[b] לְ֭הֹדוֹת[c] לְשֵׁ֣ם יְהוָֽה׃
5 כִּֽי־שָׁ֭מָּה ׀ יָשְׁב֣וּ כִסְאֹ֑ות[a] לְמִשְׁפָּ֥ט כִּסְאֹ֖ות לְבֵ֣ית דָּוִֽיד׃
6 שַׁאֲל֥וּ שְׁל֖וֹם יְרוּשָׁלִָ֑͏ם [a]יִשְׁלָ֥יוּ אֹהֲבָֽיִךְ[ab]׃
7 יְהִי־שָׁלֹ֥ום בְּחֵילֵ֑ךְ שַׁלְוָ֥ה[a] בְּאַרְמְנוֹתָֽיִךְ׃
8 לְמַ֤עַן אַחַ֖י וְרֵעָ֑י אֲדַבְּרָה־נָּ֖א שָׁלֹ֣ום בָּֽךְ׃
9 לְמַ֤עַן בֵּית־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ אֲ֝בַקְשָׁ֗ה טֹ֣וב לָֽךְ׃

123 קכב

1 שִׁיר֮ הַֽמַּעֲל֫וֹת
אֵלֶ֥יךָ נָ֝שָׂ֗אתִי אֶת־עֵינַ֥י הַיֹּשְׁבִ֑י בַּשָּׁמָֽיִם׃

Ps 121 [1] Mm 2850. [2] Mm 3417. [3] Mm 3261. [4] Mm 1639. [5] Mm 3634. [6] Mm 2244. [7] Mm 2487.
Ps 122 [1] Mm 2861. [2] Mm 3418. [3] Mm 1123. [4] Mm 300.

Ps 121,1 [a] 𝔔 nonn Mss הַמ׳ ut 122,1 etc ‖ [b] 𝔖 *m'drnj* = ע׳ ‖ **3** [a] l לְמוֹט cf 66,9 ‖ [b] mlt Mss רגליך ‖ [c] 𝔔 mlt Mss 𝔊𝔖 Hier ואל ‖ **5** [a] 𝔔 pr בלילה ‖ [b] 𝔊𝔗 Hier ut 7 ישמרך ‖ [c] > 𝔔 ‖ **8** [a] > 𝔔, prb dl ‖ [b] 𝔗 רך– ut 7 ‖ **Ps 122,1** [a] > 2 Mss 𝔊*𝔗 ‖ **2** [a] 𝔔𝔖 רגלי ‖ [b] 𝔊 *ἐν ταῖς αὐλαῖς σου* = בְּחַצֵּרֶיךְ? ‖ **3** [a–a] 𝔊σ′ (Hier) *ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς* = שֶׁחֻבְּרָה לָהּ vel שֶׁחֻבְּרָה; 𝔔 לו pro לה יחדו ‖ [b] Ms שחיברה ‖ [c] 𝔖 *šwr'* murus ‖ **4** [a] 𝔔𝔖 שמה ‖ [b–b] 𝔔 עדת יש׳ cf σ′ *ἐκκλησία* ‖ [c] huc tr ‖ **5** [a] 𝔔 כסא ‖ **6** [a–a] 𝔊 *καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσίν σε* = וְשַׁלְוָה לְאֹ cf 7 ‖ [b] prb l c Ms אֹהֲלָיִךְ ‖ **7** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 וְשׁ׳.

ל
כג. ב׳ וכל יחזק דכות ב מ ב
ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות[2]
כו ר״פ אל אל[3]
ג[4]. י מל[5]
ג[6]. ט
ד מל. יג[7]
ד
ג[1]
ג ב מל וחר חס
ל. ב. ל
כן בטע לבן אשר[2]
ג[3] בטע בסיפ. י מילין ר״פ ובחר שמה[3]. ב. ב
ג[4]. ב
יט. ל וחס

כן בטע לבן אשר[1]. ח[2] וכל מגלה דכות ב מ א. ו מל בלישׁ[3] ח[2] וכל מגלה דכות ב מ א. ד[4]

2 הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם
כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ
כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵנוּ׃

ג. ג

3 חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב[a] שָׂבַעְנוּ[b] בּוּז׃

ג. לגאי יונים[5] חד מן הי[6] ק כת מילה תדה וקר תרי

4 רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג[a] הַשַּׁאֲנַנִּים[b] הַבּוּז[c] לִגְאֵיוֹנִים׃

ד

124 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד[a] קכג

כן בטע לבן אשר[1]

לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃

כן בטע לבן אשר[1]

2 לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃

ג[2]. ל ומל

3 אֲזַי חַיִּים בְּלָעֻנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃

ג[2]. ב מילרן נ בטע רחד מן ב[3] בתרי לישנ

4 אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃

ג[2]. ל ומל

5 אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּדוֹנִים׃

ד[2]. ל

6 בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃

ל ומל

7 נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים
הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃

ב[4]

8 עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

125 1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת קכה

כ[1]

הַבֹּטְחִים בַּיהוָה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב[b]׃

יב[2]

2 יְרוּשָׁלַ͏ִם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־

ג[3]. ה בטע ר״פ בסיפ. ד[4] ב מנה בלישׁ. ו[4]

3 כִּי[a] לֹא יָנוּחַ[b] שֵׁבֶט הָרֶשַׁע[c] עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים [עוֹלָם[a]׃

ו[4]

לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃

ל. ל

4 הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃

ל. ל. ל

5 וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן
שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל[a]׃

Ps 123 [1] Mm 3418. [2] Mm 2990. [3] Mm 3182. [4] Mm 2065. [5] Q addidi, cf Mp sub loco. [6] Mm 214.
Ps 124 [1] Mm 3419. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1032. [4] Ps 33,20. Ps 125 [1] Jes 28,21. [2] Mm 2487. [3] Mm 3420. [4] Mm 3421.

Ps 123,3 [a] prb dl m cs ‖ [b] S *šm'n* = שמענו ‖ **4** [a] prp ג(י)הַלְעַג ‖ [b] Ms G לַשׁ׳ ‖ [c–c] frt dupl (nonn Mss GS וְה׳, Q לְגַאֲי יוֹנִים; l c K Vrs לְגַאֲ׳) ‖ **Ps 124,1** [a] > pc Mss G* ‖ **Ps 125,1** [a] mlt Mss S בְּהַר ‖ [b] G *ὁ κατοικῶν* (= יֹ׳) *Ιερουσαλημ* ‖ **2** [a–a] dl m cs ‖ **3** [a] > 2 Mss ‖ [b] G *ἀφήσει* = יָנִיחַ ‖ [c] pc Mss σ׳ הָרָשָׁע cf GS ‖ **5** [a–a] frt add.

126 קכו

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁבְתַּ֫ צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ ל

2 אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה ת¹

אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃

3 הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ ו

4 שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבוּתֵ֫נוּ[a] כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ ה בטע . שביתנו ק

5 הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ ג²

6 הָלוֹךְ יֵלֵךְ | וּבָכֹה נֹשֵׂא[a] מֶשֶׁךְ־[b]הַזָּרַע לח

בֹּא־יָבוֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא[c] אֲלֻמֹּתָיו׃ ה חס בשמואל ובכתיב . לח⁴

127 קכז

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה[a] ל

אִם־יְהוָה | לֹא־יִבְנֶה בַּיִת שָׁוְא | עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ ל ומל

אִם־יְהוָה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא | שָׁקַד שׁוֹמֵר׃ י מל¹

2 שָׁוְא לָכֶם | מַשְׁכִּימֵי[a] קוּם מְאַחֲרֵי[b]־שָׁבֶת ב . ב

אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן[c] יִתֵּן לִידִידוֹ[d] שֵׁנָא[e]׃ ל . ל כת א²

3 הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ ל

4 כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ ל

5 אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר[a] אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ[b] מֵהֶם ד² . ג⁴

לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃ ד ב חס ו ב מל⁵

128 קכח

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃ ל

2 יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי[a] תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ יז¹ . ב ומל² . יז³

3 אֶשְׁתְּךָ | כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה[a] בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ ל

בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃ ל וחס

Ps 126 [1]Mm 1854. [2]Mm 3422. [3]Mm 169. [4]Mp sub loco. Ps 127 [1]Mm 3634. [2]Mm 3709. [3]Mm 3257. [4]Mm 3423. [5]Mm 3424. Ps 128 [1]Mm 787. [2]Mm 3425. [3]Mm 1088.

Ps 126,1 [a] l c pc Mss 𝔊 שְׁבוּת; Ms שְׁבִית ‖ [b] 𝔊 *ὡς παρακεκλημένοι* cf Jes 38,16, 𝔖 *'jk hnwn dḥdjn* ut ii qui laetantur, 𝔗 *hjk mr'j'* = כְּחֹלְמִים ‖ **4** [a] 𝔗 mlt Mss ut Q, K nonn Mss שָׁבוּ ‖ **6** [a] 𝔊 pl; prb dl (ex 6b) ‖ [b] prp מֹשֵׁךְ cf [a] ‖ [c] 𝔊𝔊 נושאי ‖ **Ps 127,1** [a] > $\mathfrak{G}^{SAL}$ ‖ **2** [a] 𝔊 inf = הַשְׁכֵּם? ‖ [b] 𝔊(Hier) *μετά* = אחרי ‖ [c] 2 Mss 𝔊 כִּי ‖ [d] 2 Mss 𝔊𝔖 Hier יְדִיו– ‖ [e] nonn Mss שְׁנָ(י)ה ‖ **5** [a] > $\mathfrak{G}^{SL}$ ‖ [b] 𝔊 *τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ* ‖ **Ps 128,2** [a] > 𝔊 (hpgr?) ‖ **3** [a] 𝔔 הפ׳.

4 הִנֵּה כִי־[a]כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה׃ ד ב פת ו ב קמ[4]

5 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן[a]

וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִָם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ יט[5] ד[a] מנח בליש

6 וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ג ר״פ[7] ס״ת

129 קלח

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי יֹאמַר־נָא[a] יִשְׂרָאֵל׃ ב

2 רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם[a] לֹא־יָכְלוּ לִי׃ ב

3 עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים[a] הֶאֱרִיכוּ לְמַעַנּוֹתָם[b]׃ למעניתם ק

4 יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבֹתוֹת רְשָׁעִים׃ ל. ל מל

5 יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃

6 יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת[a] שֶׁקְּדָמַת שָׁלַף[b] יָבֵשׁ[c]׃ ד[1] ול בסיפ. ל

7 שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃ ד. ל. ל

8 וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת־יְהוָה אֲלֵיכֶם[a] יב[2] ר״פ בכתיב ה מנח כתלים וכל ד״ה דכות ב מ״ב. ד[3]

בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

130 קלט[a]

ל בטע

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ 2 אֲדֹנָי[a] שִׁמְעָה בְקוֹלִי

ג כיל בליש וחד מן ב בכתיב חצי הכתובים

תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃

3 אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ[a] אֲדֹנָי[b] מִי יַעֲמֹד׃ ו מל[1]

4 כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא[a]׃ ל. ל

5 קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ[a] הוֹחָלְתִּי[b]׃ ל

6 נַפְשִׁי לַאדֹנָי[a] מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר[b] שֹׁמְרִים[c] לַבֹּקֶר׃ ז כת א[2]. ל

7 יַחֵל[a] יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ ה[3]. ג. ג ב מל וחד חס[4]

[4]Mm 1744. [5]Mm 335. [6]Mm 3242. [7]Mm 548. Ps 129 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3249. [3]Mm 1371. Ps 130 [1]Mm 3973. [2]Mm 2305. [3]Mm 1008. [4]Mm 424.

4 [a] > pc Mss GS Hier ‖ **5** [a] frt vb exc ‖ **Ps 129,1** [a] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] cf 2,2[b] ‖ **3** [a] G *οἱ ἁμαρτωλοί* = הָרְשָׁעִים ‖ [b] C mlt Mss ut Q, l c K לְמַעֲנוֹ; G *τὴν ἀνομίαν αὐτῶν* = לַעֲוֹנוֹתָם? S *mwkkhwn* = לְעַנּוֹתָם ‖ **6** [a] mlt Mss גנות ‖ [b–b] prp שֶׁקְּדֵם תִּשְׁדֹּף ‖ [c] frt dl ‖ **8** [a] mlt Mss עליכם ‖ **Ps 130** [a] sic L pro קִצְּתִי ‖ **2** [a] mlt Mss יהוה, > S ‖ **3** [a] > Ms SL𝔄 ‖ [b] C mlt Mss יהוה; > Sa ‖ **4** [a] G θ′ *τοῦ νόμου σου* = תּוֹרָתְךָ cf σ′ ‖ **5** [a] Ms לְיָו–, 2 Mss (G) לְךָ–; GS om cop ‖ [b] G 3 f sg (cj c 6) ‖ **6** [a] C mlt Mss ליהוה ‖ [b–b] G(S Hier) *ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας* = מֵאַשְׁמֹרֶת הַבֹּ׳; G + *μέχρι νυκτός* ‖ [c–c] G *ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας*, S *w'dm' lmṭrt' dspr'* = Hier *usque ad vigiliam matutinam*; dl (dttg)? ‖ **7** [a] G *ἐλπισάτω* = יְיַ׳?

8 וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנֹתָיו׃ לג ר״פ

131 קל

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד[a] ד

יְהוָה לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־רָמוּ עֵינָי לך פסוק לא ולא ולא׳. ה״

וְלֹא הִלַּכְתִּי בִגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ ג חד קמ וב פת[3]

2 אִם־לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי[a] נַפְשִׁי ח[a] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב. ל רמל

כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ[b] כַּגָּמֻל עָלַי[b] נַפְשִׁי׃ ל

3 יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ה״[a] . יב[a]

132 קלא

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

זְכֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת[a] כָּל־עֻנּוֹתָו[b]׃ ל מל . ל וכת כן

2 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃

3 אִם־אָבֹא בְאֹהֶל בֵּיתִי אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ יב ר״פ אם אם׳. ה חס

4 אִם־אֶתֵּן שְׁנָתָ[a] לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃ ה בשינה[2]

5 עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃

6 הִנֵּה־שְׁמַעֲנֻהָ[a] בְּאֶפְרָתָה מְצָאנֻהָ[a] בִּשְׂדֵי[b]־יָעַר[c]׃ ל . ל . וי כת י וכל רות דכות ב מ ב

7 נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ ג ב מל וחד חס[4]. ב חד כל וחד חס

8 קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ[a] אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃

9 כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק[a] וַחֲסִידֶיךָ[b] יְרַנֵּנוּ[c]׃

10 בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל[a]־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ ד״

11 נִשְׁבַּע־יְהוָה לְדָוִד אֱמֶת לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה

מִפְרִי[a] בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃ ו״

12 אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ[a] אֲלַמְּדֵם ז״ כת כן

גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃ כ . ו״

Ps 131 [1] Mm 771. [2] Mm 2900. [3] Mm 3266. [4] Mm 3185. [5] Mm 1008. [6] Mm 2487. Ps 132 [1] Mm 519. [2] Mm 2756. [3] Mm 2329. [4] Mm 2079. [5] Mm 163. [6] Mm 2768. [7] Mm 2963. [8] Mm 3426. [9] Mm 534.

Ps 131,1 [a] > 𝔊[L] ‖ **2** [a] nonn Mss 𝔊 ורו׳ ‖ [b–b] prp תְּגֻמַּל עָלַי vel תִּגְמֹל עָלַי ‖ **Ps 132,1** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] 𝔊(𝔖) *τῆς πραΰτητος αὐτοῦ* = עֲנָוָתוֹ ‖ **4** [a] mlt Mss שְׁנָת, l frt שְׁנָת = שְׁנָה cf Vrs ‖ **6** [a] Hier suff m ‖ [b] 𝔗 mlt Mss α′σ′ε′ Hier בשדה ‖ [c] > 𝔖 ‖ **8** [a] 2 Ch 6,41 לִמְנוּחָתְךָ ‖ **9** [a] 2 Ch 6,41 תְּשׁוּעָה cf 16 ‖ [b] pc Mss + רַנֵּן ut 16 ‖ [c] 2 Ch 6,41 יְשִׂמְחוּ בַטּוּב ‖ **10** [a] 2 Ch 6,42 pr יהוה אֱלֹהִים ‖ **11** [a] frt vb exc, prp מִפְרִי מְלָכִים (cf 𝔗) vel מִ׳ בָּנִים vel מִ׳ בָּנִים (cf 12) ‖ **12** [a] 𝔗 Ms וְזֹה.

ל. ב[10]

13 כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃

ל וחס

14 זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה־אֵשֵׁב כִּי אִוִּיתִיהָ׃

ל

15 צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ[a] אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃

ב. ה[11]. ל

16 וְכֹהֲנֶיהָ[a] אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃

ג. ל

17 שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי׃

ה מל. ז

18 אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ[a]׃

ד

133 קלב

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד[a]

הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד׃

ב. לז. ג[1]

2 כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד[a] עַל־הַזָּקָן

ב[2]. ב וחס

זְקַן־אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו[b]׃

ב. ב וחס

3 כְּטַל־חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הָרְרֵי צִיּוֹן[a]

ב בטע. ד

כִּי שָׁם | צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים[b] עַד־הָעוֹלָם׃

134 קלג

1 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

הִנֵּה | בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה

לט. ד[1]

הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה[a] בַּלֵּילוֹת[b]׃

יא ר״פ[2]. ל חס. ב[3]

2 שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ[a] אֶת־יְהוָה׃

3 יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

יא ר״פ

135 קלד

1 הַלְלוּ־יָהּ |

הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ[a] עַבְדֵי[b] יְהוָה׃

ל. לט

2 שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

יא ר״פ ול בטע[1]

3 הַלְלוּ־יָהּ כִּי־טוֹב יְהוָה[a] זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃

4 כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃

גה בטע ר״פ בסיפ. ט פת ב[2] מנח בלישׁ

5 כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל[a]־אֱלֹהִים׃

[10] Mm 2992. [11] Mm 2378. **Ps 133** [1] Mm 733. [2] Gn 24,2. **Ps 134** [1] Mm 3674. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1832. **Ps 135** [1] Mp sub loco. [2] Mm 1866.

15 [a] nonn Mss 𝔖𝔗 וְא׳ ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊𝔖 כ׳ ‖ **18** [a] 𝔊𝔖 suff 1 sg ‖ **Ps 133,1** [a] > 2 Mss 𝔊^{L}𝔖𝔗 ‖ **2** [a] Ms ׳הַ; l prb ׳שֶׁ ut 2b.3 (שׁ hpgr) ‖ [b–b] frt dl ‖ **3** [a] prp עִיּוֹן vel צִיָּה vel צִיּוֹן ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 ׳וְח ‖ **Ps 134,1** [a] 𝔊 + *ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν*, ex 135,2 ‖ [b] 𝔊 cj c 2 ‖ **2** [a] cf 2,2[b] ‖ **Ps 135,1** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] 𝔊 vocativus cf 113,1[a] ‖ **3** [a] > $\mathfrak{L}^{G}$𝔖 ‖ **5** [a] 𝔗 *l kl.*

6 כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהוֹמוֹת: [רוּחַ[b] מֵאוֹצְרוֹתָיו: ה[3]. ד מל ול ומל

ח[4]. ד[5] חס בנ״ך וכל אוריית דכות ב מ״ד ויחד מן ד מילין לשון ענן

7 מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא־[a]
8 שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם מֵאָדָם[c] עַד־[a]בְּהֵמָה: [עֲבָדָיו: ו[6]
9 שָׁלַח ׀ אֹתוֹת וּמוֹפְתִים [a]בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם[a] בְּפַרְעֹה וּבְכָל־ ב כת כן[7]
10 שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: [כְּנָעַן:
11 לְסִיחֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל[c] מַמְלְכוֹת ל
12 וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:
13 יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר:
14 כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־[c]עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: ג[a]
15 עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה[a] יְדֵי אָדָם:
16 פֶּה־לָהֶם וְלֹא[c] יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: ב בסיפ[7]. כתי
17 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ[a] אַף אֵין־יֶשׁ[b]־רוּחַ בְּפִיהֶם:
18 כָּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל[a] אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: ג ומל[9]. ד חס בסיפ
19 בֵּית[c] יִשְׂרָאֵל בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה: כ[10] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ״ח
20 בֵּית הַלֵּוִי בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרֲכוּ אֶת־יְהוָה:
21 בָּרוּךְ יְהוָה ׀ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָ‍ִם ח[11] קמ וכל אתנח וס״ם דכות ב מ״א
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]: יג ס״פ

136 קלה
1 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אילן כו פסוק כנגד
2 הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
3 הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ט פת ב מנה בלישׁ. ט פת בלישׁ
4 לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת[a] לְבַדּוֹ[b] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
5 לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
6 לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ל וחס

[3]Mm 720. [4]Mm 2726. [5]Mm 1367. [6]Mm 849. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2675. [9]Mm 3427. [10]Mm 953. [11]Mm 2491.

6 [a] mlt Mss ⅁Ⅎ וּבְכָל ‖ **7** [a] pro מוֹצִיא; 2 Mss ומ׳, Jer 10,13 51,16 וַיּוֹצֵא ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **8** [a] mlt Mss Ⅎ וְעַד ‖ **9** [a–a] prb dl ‖ **15** [a] pc Mss 𝔊 מעשׂי ‖ **17** [a] Ms et 115,6 יְשַׁמְעוּ ‖ [b] prb dl ‖ **18** [a] nonn Mss 𝔊θ′Ⅎ וְכֹל ‖ **21** [a–a] 𝔊 cj c sq ‖ **Ps 136,4** [a] > 𝔊[2017] Sa𝔏[p] ‖ [b] > Ms.

7 לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
8 אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ג¹
9 אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים[a] לְמֶמְשְׁלוֹת[b] בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל² . ג . ל ומל
10 לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל ומל
11 וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ג³ מל
12 בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
13 לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל וחס
14 וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
15 וְנָעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ[a] בְּיַם־סוּף[b] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל⁴
16 לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
17 לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
18 וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
19 לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
20 וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
21 וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה[a] כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל . ה⁵
22 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
23 שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ[a] זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
24 וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל
25 נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ⁶ו
26 הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ ל

137 קלו
1 עַל[a] נַהֲרוֹת בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן׃ ג¹ . ל
2 עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃ ל
3 כִּי שָׁם שְׁאָלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ[a] שִׂמְחָה נח בטע ר״פ בסיפ׳ . ל וכתי כן . ל . ל
שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר[b] צִיּוֹן׃
4 אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר׃

Ps 136 [1]Mm 3428. [2]Mm 1072. [3]Mm 2194. [4]וחד וינער Ex 14,27. [5]Mm 943. [6]Mm 927. **Ps 137** [1]Mm 3321.

9 [a] prb dl ‖ [b] nonn Mss Vrs שֶׁלֶת– ‖ **15** [a] frt dl m cs cf [b–b] ‖ [b–b] frt dl m cs cf [a] ‖ **21** [a] nonn Mss נ׳ ut 135,12 ‖ **23** [a] 𝔗 om שׁ ‖ **Ps 137,1** [a] 𝔊 pr *τῷ Δαυιδ* ‖ **3** [a] 𝔊(S) *καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς* = ומוליכינו? σ′ *καὶ οἱ καταλαζονευόμενοι ἡμῶν*, Hier *et qui adfligebant nos*, 𝔗 *wbzwzn*ʾ = וְשֹׁלְלֵינוּ; l prb גּוֹז (a ילל) ‖ [b] Vrs pl.

5 אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִָם תִּשְׁכַּח[a] יְמִינִי׃
ב . ח² קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ א

6 תִּדְבַּק־לְשׁוֹנִי | לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי
ל

אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלִַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃
ה פת³ . ל פת² . קנ⁴

7 זְכֹר יְהוָה | לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלִָם
ח² קמ וכל אתנח וס״פ דכות׳ ב מ א

הָאֹמְרִים עָרּוּ | עָרּוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ׃ [שֻׁנַמִּלְתְּ לָנוּ[b]׃
ל . ג

8 בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה[a] אַשְׁרֵי שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ [v]אֶת־גְּמוּלֵךְ
ל . ל

9 אַשְׁרֵי | שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע׃
ב חד מל וחד חס מן ט פשטין פת׳ ס״פ בסיפ

138 1 לְדָוִד[a] |
קלו
ז בטע¹

אוֹדְךָ[b] בְּכָל־לִבִּי[c] נֶגֶד[d] אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃
ל

2 אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ [aכָּל־שִׁמְךָ אֶמְרָתֶךָ[a]׃
יב וחס

וְאוֹדֶה אֶת־שִׁמְךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ כִּי־הִגְדַּלְתָּ עַל־
3 בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי[a] בְּנַפְשִׁי עֹז׃
ל

4 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אֶרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי־פִיךָ׃
5 וְיָשִׁירוּ בִּדַרְכֵי יְהוָה כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃
ל

6 כִּי־רָם יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע[a]׃
ל . ל

7 אִם־אֵלֵךְ | בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי[a] עַל אַף[ab] אֹיְבַי
תִּשְׁלַח יָדֶךָ[c] וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ׃ [תֵּרֶף׃
ה חס בסיפ²

8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי[a] יָדֶיךָ אַל־
יא כת³ . ג⁴

139 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר [לִרְעִי[a] מֵרָחוֹק׃
קלה
ו

יְהוָה חְקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃ 2 אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה
ל . ל . יו״ן ר״פ בסיפ . ב מלרע¹

3 אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה׃
ל . ל ומל

4 כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃
נה בטע ר״פ בסיפ

5 [a]אָחוֹר וָקֶדֶם[a] צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃
כ² מילין כת ה ס״ת ול בליש

[2]Mm 2491. [3]Mm 389. [4]Mp sub loco. Ps 138 [1]Mm 3429. [2]Mm 477. [3]Mm 2706. [4]Mm 3578. Ps 139 [1]Mp sub loco. [2]Mm 964.

5 [a] Θ *ἐπιλησθείη* = תִּשָּׁכַח; Σ + suff 1 sg, 𝔗 1 sg; prp תִּכְחַשׁ vel תְּכַחֵשׁ ‖ **8** [a] σ′(ΣΘ) *ἡ λῃστρίς*, l frt הַשּׁוֹדָדָה ‖ [b–b] gl, dl ‖ **Ps 138,1** [a] > pc Mss α′ Sexta ‖ [b] nonn Mss Vrs + יהוה ‖ [c] Θ + *ὅτι ἤκουσας τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου* = כִּי שָׁמַעְתָּ אִמְרֵי פִּי ‖ [d] ΘΣ pr cop ‖ **2** [a–a] l prb א′ כֹּל־שָׁמֶיךָ שִׁמְךָ וְאַ′ (שמך ex 2a β); prp כל־שָׁמֶיךָ שִׁמְךָ וְאַ′ ‖ **3** [a] Θ *πολυωρήσεις με*, 𝔏 *multiplicabis me* (> 𝔏ᵖ) cf Σ, l frt תַּרְבֵּנִי; α′ (Hier) *πλατυνεῖς* = תרחבני? ‖ **6** [a] pro יֵדָע ‖ **7** [a–a] nonn Mss invers ‖ [b] > 2 Mss ‖ [c] mlt Mss ידיך ‖ **8** [a] prb l c mlt Mss Σ מעשה; pc Mss Σ pr cop ‖ **Ps 139,2** [a] nonn Mss לְדַעְתִּי cf ΘΣ ‖ **5** [a–a] Θ α′σ′Σ cj c 4.

6 פִּלְאָיָה[a] דַּעַת[b] מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃
7 אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח׃
8 אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנָּךְ׃
9 אֶשָּׂא כַנְפֵי[a]־שָׁחַר[b] אֶשְׁכְּנָה[c] בְּאַחֲרִית יָם׃
10 גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי[a] וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃
11 וָאֹמַר[a] אַךְ־חֲשֵׁךְ יְשׁוּפֵנִי[b] וְלַיְלָה אוֹר[c] בַּעֲדֵנִי׃ [כָּאוֹרָה[a]׃
12 גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָּ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר[a] כַּחֲשֵׁיכָה
13 כִּי־אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן[a] אִמִּי׃ [יָדַעַת מְאֹד׃
14 אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי[a] נִפְלָאִים[b] מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי
15 לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר[a]־עֻשֵּׂיתִי[b] בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי[c]
[בְּתַחְתִּיּוֹת[g] אָרֶץ׃
16 גָּלְמִי[a] רָאוּ עֵינֶיךָ[a] וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם[c] יִכָּתֵבוּ[d]
יָמִים[e] יֻצָּרוּ וְלֹא[f] אֶחָד בָּהֶם[g]׃
17 וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה[a] עָצְמוּ[b] רָאשֵׁיהֶם׃
18 אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצוֹתִי[a] וְעוֹדִי עִמָּךְ׃
19 אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ רָשָׁע וַאֲנָשֵׁי[a] דָמִים סוּרוּ[b] מֶנִּי[c]׃
20 אֲשֶׁר יֹאמְרֻךָ[a] לִמְזִמָּה נָשְׂאוּ[b] לַשָּׁוְא עָרֶיךָ[c]׃
21 הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ יְהוָה[a] אֶשְׂנָא וּבְתַקּוֹמְמֶיךָ[b] אֶתְקוֹטָט׃
22 תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃
23 חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לִבָּי בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי׃

פלאיה ק
ב בטע מלרע[3]
ל. ל
כנ. ו בכתיב
ל
ב. ו[4]
ב חד מן ט וחד מל[5]. ל. ל ומל
ג חס. ב[6] ג[7]
ל. ל. ה
ל. ל. ל
ל[8]
ל. ד
ל. ולי חד מן יז[9] כת כן ק בלישׁ. ב[10]
ח[11]. יג[12]
ג
ל. יח[13]. ל
ג[14] חס א ול בלישׁ. ב חד חס וחד מל[6]. ח לשון שנאה
ט מל בכתיב[15]. ב. ל. ל
ד ב חס וב מל[16]
ל[6]. ג. ב חד פת וחד קמ[17]

[3] Mm 1050. [4] Mm 3230. [5] Mm 2532. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3430. [8] וחד בתחתיות הארץ Ps 63,10. [9] Mm 1795. [10] Mm 3431. [11] Mm 1485. [12] Mm 2897. [13] Mm 2952. [14] Mm 3901 contra textum. [15] Mm 3664. [16] Mm 3424. [17] Mm 3358.

6 [a] mlt Mss ut Q,K פִּלְאִיָּה ‖ [b] G + suff 2 sg; l prb דַּעְתְּךָ ‖ **9** [a] G(S) *τὰς πτέρυγάς μου* = כְּנָפַי ‖ [b] S *'jk dnšr'* = כַּנֶּשֶׁר ‖ [c] pc Mss GS וְאֶ ‖ **10** [a] prp תְּקָחֵנִי ‖ **11** [a] prp וְאֹמַר ‖ [b] σ′(Hier) *ἐπισκεπάσει με*, l prb יְשׁוֹכְנֵנִי (a שׂכך = סכך) ‖ [c] T *qbjl* = חֲשֶׁךְ ‖ **12** [a–a] gl ‖ **13** [a] G(S) *ἐκ γαστρός* = מִבֶּ֫טֶן ‖ **14** [a] G*S Hier 2 sg, l frt תָּ— ‖ [b–b] gl? ‖ **15** [a] prp בָּאּ (כ hpgr) ‖ [b] G(S) *ἐποίησας* = עָשִׂיתָ ‖ [c] G *καὶ ἡ ὑπόστασίς μου* = וְקוֹמָתִי? ‖ **16** [a–a] frt dl et huc tr יָמַי יֻצָּרוּ sec 16aγ ‖ [b] prp גְּמָלַי cf S ‖ [c] prp כָּל־יוֹם ‖ [d] prp ב— ‖ [e] prp יָמַי כָּל־ ‖ [f] pc Mss ut Q ‖ [g] pc Mss מֵהֶם ‖ **17** [a] pc Mss ומה ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **18** [a] l prb הֲקִצוֹתִי (a קצץ) cf pc Mss ‖ **19** [a] G σ′ Hier om cop ‖ [b] pc Mss סָרוּ; l frt סָ֫רוּ cf SC ‖ [c] pc Mss מִמֶּנִּי; frt dl ‖ **20** [a] ε′ *παρεπίκρανάν σε*, l יַמְרֻךָ ‖ [b] l frt וְנָשְׂאוּ cf Vrs ‖ [c] prb l c mlt Mss עדיך; prp עָלֶיךָ ‖ **21** [a] > pc Mss ‖ [b] pc Mss וּבְמִתְקוֹמְמֶיךָ (2 Mss וּמִתְקַ׳), prp וּבְמִתְקוֹטְטֶיךָ.

24 וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ־עֹצֶב[a] בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃ ג ר״פ[18]

140 קלט 1 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ י ר״פ

2 חַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃ ד[1]

3 אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־יוֹם[a] יָגוּרוּ[b] מִלְחָמוֹת׃ ל

4 שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ־נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שִׂפְתֵימוֹ סֶלָה׃ ל

5 שָׁמְרֵנִי יְהוָה | מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי
אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃ ד[1]

6 טָמְנוּ־גֵאִים | פַּח לִי וַחֲבָלִים[a] פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת[b]
לְיַד־מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃ ג חס בלישׁ . ד

7 אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְהוָה[a] קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יז

8 יְהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ ה[2] . ג חד חס וב מל[3] . ד[4]

9 אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוַיֵּי[a] רָשָׁע זְמָמוֹ[b] אַל־תָּפֵק כה ר״פ אל אל[5] . ל
יָרוּמוּ[c] סֶלָה[d]׃ 10 רֹאשׁ[a] מְסִבָּי עְמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסֻּמוֹ[b]׃ ג ר״פ . יכסימו[8] ק

11 יְמוֹטוּ[a] עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים[b] בָּאֵשׁ[b] יַפִּלֵם[c] בְּמַהֲמֹרוֹת[d] בַּל־יָקוּמוּ׃ ימוטו[7] . ג חס בלישׁ[8] ק

12 אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס[a] רָע יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפוֹת[b]׃ יז[9] . ל וחס

13 יָדַעְתִּי[a] כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין עֲנִי מִשְׁפַּט[b] אֶבְיוֹנִים׃ ידעתי חד מן ב[10] כה כן . ג חס בלישׁ ק

14 אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ[a] יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃ כ[11] ס״ט

141 קמ 1 מִזְמוֹר לְדָוִד ח ר״פ
יְהוָה קְרָאתִיךָ[a] חוּשָׁה לִי[a] הַאֲזִינָה קוֹלִי[b] בְּקָרְאִי־לָךְ׃ יז

2 תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת־עָרֶב׃ ו[1] ול בטע

[18]Mm 548. **Ps 140** [1]Mm 1851. [2]Mm 3311. [3]Mm 3738. [4]Mm 3085. [5]Mm 3261. [6]Mp sub loco. [7]Mm 832. [8]Mm 1317. [9]Mm 3615. [10]Mm 3564. [11]Mm 534. **Ps 141** [1]Mm 326.

24 [a] 𝔊 *ἀνομίας*, 𝔖 *dšwqr'* mendacii, 𝔗 *dṭ'jn* erroris, Hier *doli*; 1 𝔐 cf Jes 48,5 ‖ **Ps 140,2** [a] pc Mss 𝔖 ומ׳ ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊 ה״ ‖ [b] 𝔊 *παρετάσσοντο*; 𝔖 *grgw* excitaverunt, 𝔗 *mgrgjn* excitantes, l וַיָּגֹרוּ (a גרה) ‖ **6** [a] prp וְחֹבֶב׳ vel וּמְחֻבָּ׳; al huc tr : ‖ [b] huc tr ‖ **7** [a] > 𝔖 ‖ **9** [a] 𝔊 *ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου* = מֵאַוָּתִי? ‖ [b] 𝔊 *διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ* = זָמְמוּ עָלַי ‖ [c] pr אַל־ (cf 𝔊) et l c 2 Mss יָרִימוּ ‖ [d] > 𝔖 Syh; prp עָלַי vel סֶלָה ‖ **10** [a] l prb רֹאשָׁם (מ hpgr) ‖ [b] nonn Mss ut Q, K יכסומו ‖ **11** [a] K יָמִיטוּ, nonn Mss ימטו, $\mathfrak{S}^{W}$ *nḥtwn* descendant; l frt יַמְטֵר vel יְמָטְרוּ ‖ [b–b] l frt גַּחֲלֵי אֵשׁ cf $\mathfrak{G}^{BS}$ et 18,13.14 ‖ [c] 𝔊 2 sg; 𝔖 *nplwn*, l prb נָפְלוּ ‖ [d] Ms במהורות ‖ **12** [a] huc tr ‖ [b] frt dl (dupl ad במהמרות 11), al prp לְמוֹ פָּחַת ‖ **13** [a] mlt Mss Vrs ut Q, K תּ– ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 ומ׳ ‖ **14** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **Ps 141,1** [a–a] 𝔊 *εἰσάκουσόν μου* = שְׁמָעֵנִי? ‖ [b] 𝔊 *τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου* = קוֹל תַּחֲנוּנַי cf 140,7.

3 שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה[a] לְפִי נְצֹר[b] עַל־דַּלְתּ שְׂפָתָי׃
4 אַל־תַּט־לִבִּי לִדְבַר־[a] רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת בְּרִשְׁעַ
אֶת־אִישֵׁי פֹעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃
5 יְהַלְמֵנִי־צַדִּיק חֶסֶד[b] וְיוֹכִיחֵנִי[a] שֶׁמֶן רֹאשׁ[c] אַל־יָנֵּל[d] רֹאשִׁי
כִּי־עוֹד[c] וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם׃
6 [a]נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע[b] שְׁפָטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ אִמָרַי כִּי נָעֲמוּ׃
7 [a]כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ[c] בָּאָרֶץ[b] נִפְזְרוּ[d] עַצְמֵינוּ לְפִי שְׁאוֹל׃
8 כִּי[a] אֵלֶיךָ יְהוִה[b] אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי אַל־תְּעַר נַפְשִׁי׃
9 שָׁמְרֵנִי מִיְדֵי פַח[a] יָקְשׁוּ לִי וּמוֹקְשׁוֹת[b] פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
10 יִפְּלוּ בְמִכְמֹרָיו[a] רְשָׁעִים יַחַד[b] אָנֹכִי עַד־אֶעֱבֹר׃

142 1 מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְּפִלָּה׃
קמא
2 קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃
3 אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו שִׂיחִי צָרָתִי[a] לְפָנָיו אַגִּיד׃
4 בְּהִתְעַטֵּף עָלַי[a] רוּחִי וְאַתָּה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי[b]
בְּאֹרַח־זוּ אַהֲלֵךְ טָמְנוּ פַח לִי׃
5 הַבֵּיט יָמִין וּרְאֵה[a] וְאֵין־לִי מַכִּיר
אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין[b] דּוֹרֵשׁ לְנַפְשִׁי׃ [הַחַיִּים׃
6 זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי בְּאֶרֶץ
7 הַקְשִׁיבָה אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד
הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃
8 הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ[a]

ל. יב וכל דל ואביון דכות
ב. ב רפ[2]. ל. ד
ג. ל
ל. ל. ל חס. מו
ג. ל
ל. חס. ל
נוֹ בטע ר״פ בסיפ. ה[4]. כ[5] מילין כת ה ס״ת ג מנה בליש. ל[3]
ג חס בליש
ג מל
ב
ל
ל מל. ד פסוק ואין אין
ד מל[2]
ג[2]
ב. ד. ד מל[2]

[2]Mm 3607. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3311. [5]Mm 964. **Ps 142** [1]Mm 4142. [2]Mm 2357. [3]Mm 3432.

3 [a] 𝔊(𝔗) *φυλακήν*, 𝔖 *nṭwr'* custodem ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ θύραν περιοχῆς περί*, σ′ *καὶ φραγμὸν ταπεινώσεως ἐπί* = ־וּנְצֻרַת דל על? l prb וְנִצְרָה pro ג ‖ **4** [a] 𝔊 σ′ pl ‖ [b] σ′ pl ‖ **5** [a–a] prp וְחָסִיד יו׳ ‖ [b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔊(𝔖) *ἁμαρτωλοῦ* = רָשָׁע ‖ [d] mlt Mss יגיא; l frt יָגָא a גאה ‖ [e–e] l frt עַד ת׳ cf 10; prp עֲדוּת פְּלַלְתִּי ‖ **6** [a] crrp ‖ [b] dl cf 7[c] ‖ **7** [a] crrp ‖ [b–b] σ′ *γεωργὸς* (= פלח aram) *ὅταν ῥήσσῃ τὴν γῆν* ‖ [c] huc tr סלע ex 6 ‖ [d] l prb עַצְמֵיהֶם cf 𝔊[RLal] 𝔖 ‖ **8** [a] 𝔖 *w'n'*, l prb וְאָנֹכִי ‖ [b] pc Mss אֱלֹהִים ‖ [c] > 𝔊[S] Sa 𝔏[G] 𝔖, prb dl ‖ **9** [a] 𝔖 *dšbhrn'* = פִּתְחֵי־יִם? ‖ [b] prb l c Ms 𝔊 וּמִמּ׳ ‖ **10** [a] l רֶיהֶם– cf 𝔊[L] ‖ [b] σ′𝔖 cj c a ‖ **Ps 142,3** [a] pc Mss 𝔖[vp] וְצ׳ ‖ **4** [a] > 77,4 ‖ [b] 𝔊α′𝔖 pl ‖ **5** [a] l prb וְרָאֵה ‖ [b] nonn Mss 𝔊𝔖𝔗 ואין ‖ **8** [a] 𝔊* + *κύριε*.

בִּי[b] יִכְתָּרוּ[c] צַדִּיקִים[d] כִּי[c] תְגְמֹל עָלָי׃ ב

143 קמב 1 מִזְמוֹר לְדָוִד [בְּצִדְקָתֶךָ׃ ח ר״פ

יְהוָה׀ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנָי בֶּאֱמֻנָתְךָ[a] עֲנֵנִי יז . ה חס בלישׁ[1] ול בטעם

2 וְאַל־תָּבוֹא[a] בְּמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָּל־חָי׃ ל . ב ס״פ[2]

3 כִּי רָדַף אוֹיֵב נַפְשִׁי דִּכָּא לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים ד בטע ר״פ דסמיכ . ג[3]
[a]כְּמֵתֵי עוֹלָם׃

4 וַתִּתְעַטֵּף עָלַי רוּחִי[a] בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃ [אֲשׁוֹחֵחַ׃ ל . ל]ל

5 זָכַרְתִּי יָמִים[a] מִקֶּדֶם הָגִיתִי[b] בְכָל־פָּעָלֶךָ[c] בְּמַעֲשֵׂה[d] יָדֶיךָ

6 פָּרַשְׂתִּי יָדַי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי כְאֶרֶץ[a]־עֲיֵפָה לָךְ סֶלָה׃ ג[4] . כג[5] . ה[6]

7 מַהֵר עֲנֵנִי יְהוָה כָּלְתָה[a] רוּחִי
אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי בוֹר׃ ג חס

8 הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי
הוֹדִיעֵנִי[a] דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ[b] נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃ יט

9 הַצִּילֵנִי מֵאוֹיְבַי יְהוָה [a]אֵלֶיךָ כִּסִּתִי[ab]׃ ל חס

10 לַמְּדֵנִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה אֱלוֹהָי ג מל בלישׁ[7]
רוּחֲךָ טוֹבָה[a] תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ[b] מִישׁוֹר[c]׃ י מל[8]

11 לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה תְּחַיֵּנִי[a] בְּצִדְקָתְךָ[b] תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשִׁי׃

12 וּבְחַסְדְּךָ תַּצְמִית אוֹיְבָי וְהַאֲבַדְתָּ כָּל־צֹרְרֵי נַפְשִׁי ל . ג חס[9]
כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ׃

144 קמג 1 לְדָוִד׀ [לַמִּלְחָמָה׃ ז בטע[1]

בָּרוּךְ יְהוָה׀ צוּרִי[a] הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי[b] ב . כג[2] . ל[a]

2 חַסְדִּי[a] וּמְצוּדָתִי[b] מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי[c] ב

Ps 143 [1]Mm 2116. [2]Mm 3433. [3]Mm 3733. [4]Mm 3434. [5]Mm 1104. [6]Mm 1114. [7]Mm 3226. [8]Mm 2021. [9]Mm 2249. **Ps 144** [1]Mm 3429. [2]Mm 1104. [3] וחד ואצבעתי Cant 5,5.

8 [b] pc Mss כי ‖ [c] G *ὑπομενοῦσιν*, 1 frt יְכַתְּרוּ ‖ [d] S + suff 2 sg ‖ [e] Gα' *ἕως οὗ* = עַד ‖ **Ps 143,1** [a] S *bm'mrk* = בְּאִמְרָתְךָ ‖ **2** [a] S *t'ljwhj*, 1 frt תָּבֹא cf Hi 14,3 ‖ **3** [a–a] frt ex Thr 3,6 ‖ **4** [a] Cα' נַפְשִׁי ‖ **5** [a–a] S *w'tdkrtk mrj'* = וְזָכַרְתִּיךָ יהוה ‖ [b] nonn Mss Gα'S וְהִ׳ ‖ [c] mlt Mss Gα'SC פְּעָלֶיךָ ‖ [d] nonn Mss Gσ'C שֵׂ– ‖ **6** [a] mlt Mss בְּאִ׳ ‖ **7** [a] 2 Mss S pr כִּי ‖ **8** [a] G + *κύριε* cf S ‖ [b] cf 2,2[b] ‖ **9** [a–a] > S; pc Mss G pr כִּי ‖ [b] Ms G חָסִיתִי, Ms חָסִיתִי; Hier *protectus sum* = כְּסוּתִי; prp כְּסוּתִי cf Gn 20,16 ‖ **10** [a] Ms הַ׳ט, Ms בַּ׳ט ‖ [b] nonn Mss בְּאֹורַח ut 27,11, pc Mss בְּדֶרֶךְ, S *b'wrh'* ‖ [c] S *dhj'* vitae ‖ **11** [a] > 2 Mss ‖ [b] S *bj'jnj* = תְּנַחֲמֵנִי ‖ **Ps 144,1** [a] > pc Mss S ‖ [b] nonn Mss SC[p] וְאִ׳ ‖ **2** [a] prp חָסְנִי ‖ [b] huc tr ‖ [c] > pc Mss G cf 18,3.

ל. ג סביר עמים וקר עמי[4]
ל. ל
ב. ד[5]. ח[6] מל וכל יחזק דכות ב מ א
ג ומל[7]. ב
ל. ל. ל
ב
ד מל[8]
ב
ד מל[9]. ב
כן בטע לרבי פינחס[11]. כל כת כן. ל. ל. ל
ל. ל. ל ומל וַב
ה מל וּל בכתיב. ב
ג. ג

גָּמְנִי וּבְוֹ חָסֵיתִי הָרוֹדֵד[d] עַמַּי[e] תַּחְתָּי׃
3 יְהוָה מָה־אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן־[a]אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃
4 אָדָם לַהֶבֶל דָּמָּה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר[a]׃
5 יְהוָה הַט־שָׁמֶיךָ[a] וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃
6 בְּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃
7 שְׁלַח יָדֶיךָ[a] מִמָּרוֹם [b]פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי[b]
מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃
8 אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃
9 אֱלֹהִים שִׁיר־חָדָשׁ אָשִׁירָה לָךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה־לָּךְ׃
10 הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ[a]
מֵחֶרֶב רָעָה׃ 11 [a]פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי־נֵכָר
אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר־שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃
12 אֲשֶׁר[a] בָּנֵינוּ[b] | כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם[c]
בְּנוֹתֵינוּ[d] כְּזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל׃
13 מְזָוֵינוּ[a] מְלֵאִים מְפִיקִים [b]מִזַּן אֶל־זַן[b]
צֹאנֵנוּ[c] מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ[a]׃ [בְּרֻחֲבֹתֵינוּ[a]׃
14 אַלּוּפֵינוּ[a] מְסֻבָּלִים אֵין־פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה
בִּרְחֹבֹתֵינוּ[a]׃
15 אַשְׁרֵי־הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְּהוָה אֱלֹהָיו׃

145 1 תְּהִלָּה לְדָוִד
קמד
(א) אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
(ב) 2 בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
(ג) 3 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃
(ד) 4 דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ[a] יַגִּידוּ׃

ג׳. ג מל בליש[2]. ב מל. ט[3]
ג. ט[a]
ל
ל. ג[4]

[4]Mm 3435. [5]Mm 2324. [6]Mm 2429. [7]Mm 1204. [8]Mm 3360. [9]Mm 3436. [10]Mm 3437. [11]Mm 3539. Ps 145 [1]Mm 2297. [2]Mm 3226. [3]Mm 478. [4]Mm 2439.

2 [d] Ms הרוּדָה || [e] mlt Mss Seb α′ ϟ𝔗 Hier עמים cf 18,48 || [f] pc Mss יְתֵּנִי– et תּוֹ– || **3** [a] mlt Mss ϟ וּבֶן || **4** [a] 𝔊ϟ pl || **5** [a] 2 Mss 𝔊[RL]ϟ𝔗 שָׁמַיִם cf 18,10 || **7** [a] mlt Mss Vrs יָדְךָ || [b–b] prp הַמְשֵׁנִי cf 18,17 || **10** [a] Ms ϟ[W]𝔙 עבדך || **11** [a] var cf 7sq || **12** [a] prp אַשְׁרֵי vel melius אֲשֶׁר || [b] 𝔊ϟ[W] suff 3 pl || [c] ϟ(𝔗) *mn ṭljwthwn* = מִנְּזִי; prp בַּעֲרוּגֹתָם || [d] pc Mss 𝔊ϟ[W] יהֶם– || **13** [a] 𝔊ϟ[W] suff 3 pl, it [c] || [b–b] 𝔊 α′(ϟ Hier) *ἐκ τούτου εἰς τοῦτο* = מִזֶּה אֶל־זֶה || [c] 𝔗 mlt Mss צאנינו, 𝔗 mlt Mss צאניו; cf [a] || **14** [a] ut 13 [a] || **Ps 145,4** [a] 𝔊ϟ𝔗 sg.

(ה) 5 הֲדַר כְּבוֹד[a] הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי[b] נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה[c]: ה[5] . ג חס

(ו) 6 וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדוּלָּתְךָ[a] אֲסַפְּרֶנָּה[b]: ב[6] . ג[7] . וגדולתך ק

(ז) 7 זֵכֶר רַב[a]־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ[b] יְרַנֵּנוּ: ב חד מל וחד חס[8]

(ח) 8 חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: יא[9]

(ט) 9 טוֹב־יְהוָה לַכֹּל[a] וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: כ[9] מילין כת ה ס״ח ול בלישׁ

(י) 10 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה[a]: ג[7]

(כ) 11 כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ[a] יְדַבֵּרוּ: ו וכל קהלת דכות . נ[10]

(ל) 12 לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו[a] וּכְבוֹד הֲדַר[b] מַלְכוּתוֹ[c]: ג חס . ב[11]

(מ) 13 מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר[a]: י פסוק לכל לכל . ל וכל

(ס) 14 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: ל . ו מל

(ע) 15 עֵינֵי־כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם[a] אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: ל מל . ה חס בסיפ[12] . ל . ב חד פת וחד קמ

(פ) 16 פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ[a] וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: ו פסוק לכל לכל . ב וחס

(צ) 17 צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל[a]־מַעֲשָׂיו: ג[13] . ב[14]

(ק) 18 קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: י[15] מל

(ר) 19 רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: ד[16] . ב[17]

(ש) 20 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: ט[18]

(ת) 21 תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם[a] וָעֶד[a]: כא ר״ם ול בטע

146 קמה

1 [a]הַלְלוּ־יָהּ[a] [לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי:

הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: 2 אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה
לְ 3 אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן[a]־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה:
ב חס 4 תֵּצֵא רוּחוֹ יָשָׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ[a] עֶשְׁתֹּנֹתָיו:

[5] Mm 3438. [6] Mm 2368. [7] Mm 3439. [8] Mm 3440. [9] Mm 964. [10] Mm 3441. [11] Mm 2284. [12] Mm 477. [13] Mm 3612. [14] Mm 2130. [15] Mm 3634. [16] Mm 2718. [17] Mm 3442. [18] Mm 478.

5 [a–a] frt dl vel ה׳ vel כ׳ cf S ‖ [b] G(S) *λαλήσουσιν*, l prb c Q יְדַבְּרוּ ‖ [c] G(S) *διηγήσονται*, l prb יָשִׂיחוּ ‖ **6** [a] mlt Mss Gθ′ST ut Q, K Hier וּגְדוּלָתְךָ vel וּגְדוּלָּתְךָ ‖ [b] GT 3 pl, l prb יְסַפְּרוּ ‖ **7** [a] l prb לֹב (רַב־) cf G ‖ [b] σ′ Hier pl ‖ **9** [a] > S ‖ **10** [a] C pc Mss ךָ– ‖ **11** [a] Hier pl ‖ **12** [a] GS sg ‖ [b] > CS ‖ [c] GS suff 2 sg ‖ **13** [a] ins c Ms GS נֶאֱמָן יהוה בְּכָל־דְּבָרָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו (ג-stropha) cf 17 ‖ **15** [a] > G, prb dl cf 104,27 ‖ **16** [a] l אַתָּ cf GS ‖ [b] C mlt Mss G[BSA] Hier יָדֶיךָ ‖ **17** [a] C לְכל ‖ **21** [a–a] add; mlt Mss + eadem vb ut 115,18 ‖ **Ps 146,1** [a–a] > pc Mss ‖ **3** [a] GS pr cop ‖ **4** [a] G(S) + *πάντες*.

5 אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ[a] שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃ ל וחס . ל . לא[1]
6 עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם[a] כב[2] ו בסיפ ה מנה בלישׁ
הַשֹּׁמֵר[b] אֱמֶת לְעוֹלָם׃ 7 עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים ל דגש . כב[2] ו בסיפ ה מנה בלישׁ
נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃
8 יְהוָה פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים ח בטע ר״פ בסיפ[3]
יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃[a] 9 יְהוָה שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים ח בטע ר״פ בסיפ[3]
יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃
10 יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר
הַלְלוּיָהּ׃[a] יג ס״פ

147 1 הַלְלוּיָהּ׃[a] יא ר״פ
קמו
כִּי־טוֹב זַמְּרָה[b] אֱלֹהֵינוּ[c] כִּי־נָעִים[d] נָאוָה תְהִלָּה׃ ד
2 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַ͏ִם יְהוָה נִדְחֵי[a] יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ ג ול[1] בלישׁ
3 הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ ל . ל . ל[a]
4 מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם[a] שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ ב ומל[a]
5 גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ[a] אֵין מִסְפָּר׃ ו מל בלישׁ[4]
6 מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַדִי־אָרֶץ׃ ל . ג ב מל וחד חס[5] . ל
7 עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְּכִנּוֹר׃ ב[6]
8 הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר ב וכל קהלת דכות
הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃[a]
9 נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי[a] עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ[b] ו מל
10 לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־[a]בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ ו . ב . ל ומל
11 רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־[a]הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ ב ומל . כן פסוק את את רמילה חדה ביניה
12 שַׁבְּחִי[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ ל

Ps 146 [1] Mm 486. [2] Mm 475. [3] Mm 3443. Ps 147 [1] Mm 1899. [2] Mp sub loco. [3] Mm 2658. [4] Mm 3182. [5] Mm 3444. [6] Nu 21,17.

5 [a] dl prb ב (dttg) cf 𝔊 ‖ **6** [a] huc tr : ‖ [b] dl frt ה ‖ **8** [a–a] tr post 9a cf 1,6 ‖ **10** [a–a] > 𝔊𝔖 ‖ **Ps 147,1** [a] 𝔊 + *αἰνεῖτε τὸν κύριον* ‖ [b] Ms זַמְּרוּ ‖ [c] Ms לֵא ‖ [d] cf 2,2[b] ‖ **2** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **4** [a] 𝔊𝔖 pr cop ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 וְלֹ ‖ **8** [a] 𝔊* + *καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων* cf 104,14 ; prb haec vel sim vb exc ‖ **9** [a] Ms 𝔊𝔖 וְלֹ ‖ [b] 𝔊 + *αὐτόν* ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔊𝔖 וְלֹא ‖ **11** [a] 𝔊^{BSA} + *πᾶσιν* ‖ **12** [a] 𝔊 pr *Αλληλουια* et novum Ps incip.

13 כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֶּךָ׃ יג. יח
14 הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ ד. ב. ל
15 הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־[a]מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃
16 הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ ל. ל
17 מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ [a]מִי יַעֲמֹד[a]׃ ג מל בלישׁ. ל
18 יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְלוּ־מָיִם׃ ל. ל
19 מַגִּיד דְּבָרָו[a] לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ דברים ק
20 לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים[a] בַּל־יְדָעוּם[b]
הַלְלוּיָהּ׃ יג ס״פ

148 1 הַלְלוּיָהּ יא ר״פ
קמו

הַלְלוּ אֶת[a]־יְהוָה [b]מִן־הַשָּׁמַיִם[b] הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃ ג מל
2 הַלְלוּהוּ כָּל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו[a]׃ צבאיו ק
3 הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־[a]כּוֹכְבֵי אוֹר[a]׃ ט
4 הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר[a] מֵעַל הַשָּׁמָיִם[b]׃ ל
5 יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי[a] הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃
6 וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר[a]׃ ב. ז׳ מל ג מנה בכתיב
7 הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃
8 אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה[a] דְּבָרוֹ׃ ו[a]
9 הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ ב
10 הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃ ג[a]
11 מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ ל
12 בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃ ג מל וכל מגלה דכות
13 יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ ד קמ[a]
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ 14 וַיָּרֶם[a] קֶרֶן לְעַמּוֹ ה[a]. ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות[a]. ז[a]. ח דגש[a]

[7]Mm 2407. **Ps 148** [1]Mp sub loco. [2]Mm 1175. [3]Mm 1138. [4]Mm 2252. [5]Mm 3121. [6]Mm 2946. [7]Mm 2360. [8]Mm 1573.

15 [a] prp על ‖ **17** [a–a] prp מַיִם יַעֲמְדוּ ‖ **19** [a] 𝔠 mlt Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊α′σ′𝔖 יו– ut 18 ‖ **20** [a] 𝔔 om cop, 𝔊𝔖 Hier + suff 3 sg ‖ [b] 𝔔 הודיעם, 𝔊(𝔖𝔗) *ἐδήλωσεν αὐτοῖς* = יְדָעָם ‖ **Ps 148,1** [a] > 𝔔 ‖ [b–b] 𝔔 מש׳ ‖ **2** [a] 𝔠 mlt Mss Vrs ut Q, K יו– ‖ **3** [a–a] 𝔊(𝔖) *τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς* ‖ **4** [a] frt dl m cs ‖ [b] 𝔔 לש׳ ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) + *αὐτὸς εἶπεν, καὶ ἐγενήθησαν*, ex 33,9 ‖ **6** [a] l prb יַעֲבֹרוּ ‖ **8** [a] 𝔔 עושה, 𝔖 *'bd' d* = מַעֲשֶׂה ‖ **14** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ ὑψώσει* = וַיָּרֶם.

תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם־קְרֹבוֹ[b]
[c]הַלְלוּ־יָהּ[c]׃ ג חס״פ
יג ס״פ

149 1 הַלְלוּ־יָהּ׀ יא ר״פ
קמח
שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים[a]׃ ז׳
2 יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו[a] בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם׃ ב, ג
3 יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃
4 כִּי־רוֹצֶה יְהוָה[a] בְּעַמּוֹ יְפָאֵר[b] עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃ ב ומל
5 יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ[a] עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם[b]׃ ד ומל[a]
6 רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃ ב
7 לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחֹת[a] בַּל־אֻמִּים[b]׃ ל
8 לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃ ל
9 לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]׃ יג ס״פ

150 1 [a]הַלְלוּ־יָהּ[a]׀ יא ר״פ
קמט
הַלְלוּ־אֵל[b] בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃ ל
2 הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו[a] הַלְלוּהוּ כְּרֹב[b] גֻּדְלוֹ׃ ג׳. ה
3 הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃ ל
4 הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל[a] הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב׃ ל. ב[2] חד מל וחד חס
5 הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃ ב. ג
6 כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ בַּ
[a]הַלְלוּ־יָהּ[a]׃ יג ס״פ

סכום הפסוקים של ספר
אלפים וחמש מאות
ועשרים ושבעה
וסדרים יט

[9]Mm 600. **Ps 149** [1]Mm 3360. [2]Mm 3445. [3]Mm 3446. **Ps 150** [1]Mm 3441. [2]Mm 3447 contra textum. [3]Jos 10,40.

14 [b] l prb קרבָיו || [c–c] > 𝔊𝔖 || **Ps 149,1** [a] Ms קְדוֹשִׁים || **2** [a] 𝔊𝔖 sg || [b] 𝔊𝔖 pr cop || **4** [a] > 𝔈 || [b] 𝔊𝔖 pr cop || **5** [a] 𝔊α′𝔖 pr cop || [b] prp מְשִׁפְחוֹתָם || **7** [a] pc Mss $\mathfrak{S}^{W}$ וְתוֹ || [b] cf 44,15[a] || **9** [a–a] > 𝔊𝔖 Hier || **Ps 150,1** [a–a] > pc Mss 𝔖 || [b] 𝔖 (Hier) *lmrjʾ* = יָהּ || **2** [a] 𝔖 sg || [b] pc Mss 𝔖 בָּרְב || **4** [a] pc Mss וּבְמִ || **6** [a–a] > $\mathfrak{G}^{ARL}$𝔛𝔖 Hier.

ס א **1** 1 אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָּם וְיָשָׁר ל ב
2 וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ 2 וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ ב׳ ל׳ . ל״ב וחד מן ד׳ זוגין . ג״ה . ה״ו . כל כתיב מל
3 וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת ל
צֶמֶד־בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא ב מל[6] . ב . ה[7]
4 גָּדוֹל מִכֹּל בְּנֵי־קֶדֶם׃ 4 וְהָלְכוּ בָנָיו וְעָשׂוּ מִשְׁתֵּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ
5 וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת[a] אַחְיוֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ 5 וַיְהִי אחיותיהם[8] ק חד מן ה[9] בליש
כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה ב[10] . ב
עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרְכוּ[a] אֱלֹהִים ל[11]
בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים׃ פ 6 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ ט . ב[12]
ד[13] . לא[14] . ה״ו[15] מל וכל מגלה דכות׳ ב מ ב . ז׳ פסוק וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר[16]
7 בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹוא גַם־הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם׃ 7 וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשּׁוֹט בָּאָרֶץ יז׳ חס ד מנה בסיפ וכל משלי דכות׳ ב מ ד . ב תר חס וחד מל
8 וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל[a]־עַבְדִּי ב . ב
אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ ד[2] וחד מן ד[3] זוגין . ה[4]
9 וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר הֲחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ 10 הֲלֹא־אַתָּה ל . אתה ק
שַׂכְתָּ[a] בַּעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו
11 בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ׃ 11 וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־ ל
12 אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ יְבָרֲכֶךָ[a]׃ 12 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן
הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן ל[17]
13 מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃ 13 וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים וְשֹׁתִים ל[18]
14 יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ 14 וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר הַבָּקָר ד . ב ר״פ[19] . צא

Cp 1 [1]Prv 13,13. [2]Mm 3450. [3]Mm 3561. [4]Mm 2427. [5]Mm 1717. [6]Mm 3448. [7]Mm 2987. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1251. [10]Jdc 14,12. [11]וחד ברכו 2Ch 20,26. [12]Jos 10,25. [13]Mm 3449. [14]Mm 486. [15]Mm 1552. [16]Mm 3452. [17]Q addidi, cf Mp sub loco. [18]Mm 1697. [19]Mm 1665.

1/5 fere huius libri deest in 𝔊 ‖ **Cp 1,4** [a] Ms לשלש ‖ **5** [a] correctio vel euphemismus pro וְקִלְלוּ vel sim ‖ **8** [a] mlt Mss אֶ֫ cf 2,3 ‖ **10** [a] pc Mss סכת ‖ **11** [a] cf 5[a].

ל הָיוּ חֹרְשׁוֹת וְהָאֲתֹנוֹת רֹעֹת עַל־יְדֵיהֶם׃ [a] 15 וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם
ג[20].ד וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
צא 16 עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
ב אֵשׁ אֱלֹהִים [a] נָפְלָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵם
ד וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
צא 17 עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
כ.ב ומל[21] כַּשְׂדִּים שָׂמוּ ׀ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיִּקָּחוּם
ג[20] וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב
ד וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
צא 18 עַד־ [a] זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
ג מל[22].ו[23].ד בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃
19 וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה ׀ מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר
ב מל[24] וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמֻתוּ
ד וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃
ב חס.ב[25] 20 וַיָּ֫קָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלּוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּפֹּל אָרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃
21 וַיֹּאמֶר

ד חס[26].יצאתי[27].ד חס[26] עָרֹם יָצָ֫תִי [a] מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שָׁמָּה [b]
ג[28] יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ׃
ד[29].ג[30] 22 בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃ פ

ד[1].לא[2].ה[3] מל וכל מגלה רכות ב מ ב **2** 1 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבֹא גַם־
ל חס.לא[2].ז פסוק ויאמר ויאמר.לא[2].ב[4] הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ 2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן אֵי֫
יז חס ד מנה בסיפ וכל משלי דכות ב מ ד. ב חד הס וחד מל.ב מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁ֫וֹט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃
ב 3 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ 3
ד[6] וחד מן ד[7] זוגין. ה[8].ב חס[9] בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ
ל.ל.ל וַתְּסִיתֵנִי בּוֹ לְבַלְּעוֹ חִנָּם׃ 4 וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־ 4
לב[10].ג ר״פ בסיפ.ב[11] עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ 5 אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע אֶל־ 5

[20] Mm 1647. [21] Mm 1279. [22] Mm 228. [23] Mm 1697. [24] Mm 3451. [25] Nu 11,31. [26] Mm 1638. [27] Mp sub loco. [28] Mm 3392. [29] Mm 1212. [30] Mm 3510. Cp 2 [1] Mm 3449. [2] Mm 486. [3] Mm 1552. [4] Mm 3452. [5] Mm 1706. [6] Mm 3450. [7] Mm 3561. [8] Mm 2427. [9] Mm 3453. [10] Mm 319. [11] Mm 3454.

14 [a] pc Mss הן– ‖ **16** [a] > 𝔊 ‖ **18** [a] l c mlt Mss עוד cf 16.17 ‖ **21** [a] nonn Mss ut Q יצאתי ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd שמה.

6 עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל[a]־פָּנֶיךָ יְבָרֶכֶךָּ[b]׃ 6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
7 הַשָּׂטָן הִנֵּה בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃ 7 וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת[s] פְּנֵי יְהוָה
8 וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע מִכַּף רַגְלוֹ עַד[a] קָדְקֳדוֹ׃ 8 וַיִּקַּח־לוֹ חֶרֶשׁ
9 לְהִתְגָּרֵד בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ־הָאֵפֶר׃ 9 וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ עֹדְךָ
10 מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ[a] אֱלֹהִים וָמֻת׃ 10 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר אַחַת
הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים וְאֶת־הָרָע לֹא
11 נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו׃ פ 11 וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשֶׁת
רֵעֵי אִיּוֹב אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמְּקֹמוֹ
אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו לָבוֹא
12 לָנוּד־לוֹ וְלִנַחֲמוֹ׃ 12 וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם מֵרָחוֹק וְלֹא הִכִּירוּהוּ וַיִּשְׂאוּ
קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלוֹ וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רָאשֵׁיהֶם הַשָּׁמָיְמָה׃
13 וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לָאָרֶץ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת לֵילוֹת וְאֵין־דִּבֵּר אֵלָיו
דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל הַכְּאֵב מְאֹד׃

3 1 אַחֲרֵי־כֵן פָּתַח אִיּוֹב אֶת־פִּיהוּ וַיְקַלֵּל אֶת־יוֹמוֹ׃ פ
2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
3 יֹאבַד יוֹם אִוָּלֶד בּוֹ וְהַלַּיְלָה אָמַר הֻרֶּה גָּבֶר׃ [עָלָיו נֶהָרָה׃
4 הַיּוֹם הַהוּא יְהִי חֹשֶׁךְ אַל־יִדְרְשֵׁהוּ אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְאַל־תּוֹפַע
5 יְגֹאֲלֻהוּ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנָה יְבַעֲתֻהוּ כְּמְרִירֵי[a] יוֹם׃
6 הַלַּיְלָה הַהוּא יִקָּחֵהוּ אָפֵל אַל־יֵחַד[a] בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יְרָחִים
7 הִנֵּה הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַלְמוּד אַל־תָּבֹא רְנָנָה בּוֹ׃ [אַל־יָבֹא׃
8 יְקֻבֻהוּ אֹרְרֵי־יוֹם[a] הָעֲתִידִים עֹרֵר לִוְיָתָן׃
9 יֶחְשְׁכוּ כוֹכְבֵי נִשְׁפּוֹ יְקַו־לְאוֹר וְאַיִן וְאַל־יִרְאֶה בְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃
10 כִּי לֹא סָגַר דַּלְתֵי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָל מֵעֵינָי׃
11 לָמָּה לֹא מֵרֶחֶם אָמוּת מִבֶּטֶן יָצָאתִי וְאֶגְוָע׃
12 מַדּוּעַ קִדְּמוּנִי בִרְכָּיִם וּמַה־שַּׁדַּיִם כִּי אִינָק׃

[12] Mm 713. [13] Mm 3455. [14] Mm 284. [15] Mm 3804. [16] Jes 29,4. [17] Dt 30.15. [18] Mm 344. [19] Jos 11,5. [20] וחד ויחד Gn 42,8. [21] Mm 1774. [22] Mm 2897. [23] Mm 1071. [24] Mm 2382. Cp 3 [1] Mm 3302. [2] Ex 18,9. [3] Mm 378. [4] Mp sub loco. [5] Ex 3,6. [6] Mm 2446. [7] Mm 3456. [8] Mm 1839.

Cp 2,5 [a] mlt Mss Edd עַל cf 1,11 ‖ [b] cf 1,5[a] ‖ **7** [a] Q וְעַד, K עַד ‖ **9** [a] cf 1,5[a] ‖ **Cp 3,5** [a] prp כַּ a *כמריר = niger, sed cf 𝔔 במ׳ ‖ **6** [a] 𝔊 εἰή, 𝔙 *computetur*; prp יֵחַד ‖ **8** [a] orig frt יָם.

ג. ה[12] ‖ ג. ו[13] ועד מן יא[14] ‖ ק בטע וחד מן יב חס ר״ת[15]. ג ‖ ל חס בסיפ. ל חס ‖ ל וחס. ל בסיפ ‖ ל ומל. נ[16]. ב. ג[17] ‖ ג ‖ ג בטע[18] ‖ ל. ב[19] ‖ מג. ל[20]. ב חד חס וחד מל. מג. ג[21] ‖ ב חס. נג[22]. יא[3] ‖ ג[24] ‖ ג ‖ ל ר״פ בכתיב. נכ. ד ‖ ב. ל ‖ ל ‖ ל וחס. כן לבן אשר[1]. ב ‖ ל[25]. ד[3] ‖ ל. ל. ד חס בליש ‖ ל. ל. יג. ל. ו בכתיב ‖ כן בטע ר״פ בסיפ. נ[5]. ד[6] ‖ כ[7] ‖ ד ב חס ובמל[8]

13 כִּי־עַתָּה שָׁכַבְתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׁנְתִּי אָז יָנוּחַ לִי׃ נ מל בלישׁ[9]
14 עִם־מְלָכִים וְיֹעֲצֵי אֶרֶץ הַבֹּנִים חָרְבוֹת לָמוֹ׃ ה[10] וחד מן ה[11] חס בלישׁ
15 אוֹ עִם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמְמַלְאִים בָּתֵּיהֶם כָּסֶף׃ נ[12]
16 אוֹ כְּנֶפֶל טָמוּן לֹא אֶהְיֶה כְּעוֹלָלִים לֹא־רָאוּ אוֹר׃
17 שָׁם רְשָׁעִים חָדְלוּ רֹגֶז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ׃
18 יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לֹא שָׁמְעוּ קוֹל נוֹגֵשׂ׃ ב ומל[13] ל
19 קָטֹן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חָפְשִׁי מֵאֲדֹנָיו׃ ח[14]
20 לָמָּה יִתֵּן לְעָמֵל אוֹר וְחַיִּים לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ ח[15]
21 הַמְחַכִּים לַמָּוֶת וְאֵינֶנּוּ וַיַּחְפְּרֵהוּ מִמַּטְמוֹנִים׃ יב. ל. ג
22 הַשְּׂמֵחִים אֱלֵי־גִיל[a] יָשִׂישׂוּ כִּי יִמְצְאוּ־קָבֶר׃ ג ר״פ[16]. ד. ל. ג[17]
23 לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיְסֶךְ אֱלוֹהַּ בַּעֲדוֹ׃ ב ובסיפ. ג. ד[18]
24 כִּי־לִפְנֵי לַחְמִי אַנְחָתִי תָּבֹא וַיִּתְּכוּ כַמַּיִם שַׁאֲגָתִי׃ יז חס ד מנה בסיפ וכל משלי דכות ב פ ד
25 כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵנִי וַאֲשֶׁר יָגֹרְתִּי יָבֹא לִי׃ כד בטע ר״פ בסיפ. ל. ד וחס[19]. ב ובטע[20]
26 לֹא שָׁלַוְתִּי וְלֹא שָׁקַטְתִּי וְלֹא־נָחְתִּי וַיָּבֹא רֹגֶז׃ פ לך פסוק לא ולא ולא[21]. ל

4 1 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃
2 הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃ ב. ל. ל
3 הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפּוֹת תְּחַזֵּק׃ ג
4 כּוֹשֵׁל יְקוֹמֵמוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ ה מל. ל כת כן[2]. ל
5 כִּי עַתָּה תָּבוֹא אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָלֶיךָ וַתִּבָּהֵל׃ כד בטע ר״פ בסיפ[3]. ג[4]
6 הֲלֹא יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ תִּקְוָתְךָ[a] וְתָם[b] דְּרָכֶיךָ׃ ל
7 זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כת ה ב מנה בסיפ[5]
8 כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי עָמָל יְקֻצְרֻהוּ׃ ל
9 מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ[a] יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ ב ר״פ[6]
10 שַׁאֲגַת אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃ ל
11 לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרָף וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃ ב[7]

[9]Mm 2270. [10]Mm 3947. [11]Mm 2115. [12]Mm 3126. [13]Mm 3310. [14]Mm 1674. [15]Mm 3457. [16]Mm 3070. [17]Mm 3020. [18]Mm 1764. [19]Mm 3404. [20]Jer 4,12. [21]Mm 771. **Cp 4** [1]Mm 3458. [2]Mm 839. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3306. [5]Mm 1750. [6]Mm 3459. [7]Hi 41,9.

22 [a] prp גַּל ‖ **Cp 4,6** [a] l c pc Mss 𝔊𝔖 וְתֻ׳ ‖ [b] dl ו ‖ **9** [a] sic L, mlt Mss Edd הַ—.

12 וְאֵלַי דָּבָר יִגָּנֵב וַתִּקַּח אָזְנִי שֵׁמֶץ מֶנְהוּ׃ ג⁹ל.ח.ב.ל⁹
13 בְּשַׂעְפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃
14 פַּחַד קָרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב[a] עֲצָמוֹתַי הִפְחִיד׃ ל¹⁰.ל
15 וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֹף תְּסַמַּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ ד וחס¹¹.ל
16 יַעֲמֹד | וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ
תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ ב¹²
17 הֲאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ[a] יִצְדָּק אִם מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר־גָּבֶר׃ ל.ל
18 הֵן בְּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תְּהִלָּה[a]׃ ל.ל
19 אַף | שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָר יְסוֹדָם
יְדֻכְּאוּם לִפְנֵי־[a]עָשׁ׃ ל.ת ג מנה בסיפ¹³
20 מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכֻּתּוּ מִבְלִי מֹשִׂים[a] לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ ג¹⁴
21 הֲלֹא־נָסַע יִתְרָם בָּם[a] יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃
5 1 קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃ ד¹
2 כִּי־לָאַוִיל יַהֲרֹג־כָּעַשׂ[a] וּפֹתֶהָ תָּמִית קִנְאָה׃ ד כת ש².ל³.ב
3 אֲנִי־רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ וָאֶקֹּוב[a] נָוֵהוּ פִּתְאֹם׃ ל
4 יִרְחַקּוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיֻדַּכְּאוּ בַּשַּׁעַר וְאֵין מַצִּיל׃ [חֵילָם[e]׃ ה⁴.ל
5 אֲשֶׁר קְצִירוֹ[a] | רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ[b] וְשָׁאֵף[c] צַמִּים[d] יג⁵.ל ל⁶ וכן למערב².ב⁷ א בטע ר״פ בשלש ספרים
6 כִּי | לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה לֹא־יִצְמַח עָמָל׃
7 כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד[a] וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ עוּף׃ ב⁸ מל ול קמ.ג.ל
8 אוּלָם אֲנִי אֲדָרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים דִּבְרָתִי׃ ג ר״פ בסיפ.ל
9 עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ ל¹⁰.ו פסוק ואין אין
10 הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי־אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם[a] עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃

[8] Mm 3016. [9] וחד מֵנֵהוּ Ps 68,24. [10] וחד קָרְאָנִי Jes 49,1. [11] Mm 3476. [12] Mm 3460. [13] Mp sub loco. [14] Mm 3087. Cp 5 [1] Mm 1560. [2] Mm 3461. [3] וחד ולפתה Prv 20,19. [4] Mm 2378. [5] Mm 784. [6] Mp sub loco. [7] Mm 3462. [8] Mm 3463. [9] Mm 1504. [10] Mm 3464.

14 [a] prp וְרַ(י)ב cf akk *rību* = fremitus ‖ **17** [a] cf 9[a] ‖ **18** [a] prp תְּפִלָּה, *הַתָּלָה = error (a תלל) ‖ **19** [a] = celerius quam cf 8,12 ‖ **20** [a] prp שֵׁם, sed מ frt = animadversio (cf מֵרוֹץ = cursus) ‖ **21** [a] prp בְּיוֹם ‖ **Cp 5,2** [a] mlt Mss כעס ‖ **3** [a] frt inf aram pro וְהַקּוֹב, cf arab *qabba* = exarescere; prp וַיַּעֲקֹר ‖ **5** [a] l frt קָצְרוֹ ‖ [b–b] prp וְאַלְמִים צְמָמִים יקוּח הוּא, sed frt dl (dupl) cf [d] ‖ [c] prp אֲפוּ– ‖ [d] l צְמִאִים = צְמֵאִים cf α′σ′ϑ′ ‖ [e] Ms חלקם ‖ **7** [a] prp יוֹלְדוּ vel יֵלֵד ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳ ׳.

11 לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֵשָׁע׃
12 מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת עָרוּמִּים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃
13 לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃
14 יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַּצָּהֳרָיִם׃
15 וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם[a] וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃
16 וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעַוְלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃
17 הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃
18 כִּי הוּא יַכְאִיב וַיְחַבֵּשׁ יִמְחַץ וְיָדָיו[a] תִּרְפֶּינָה׃
19 בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע וְלֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃
20 בָּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִיַּד חָרֶב׃
21 בְּשׁוֹט[a] לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא׃
22 לְשֹׁד וְלָכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃
23 כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְּרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָּךְ׃
24 וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ וּפָקַדְתָּ נָוְךָ[a] וְלֹא תֶחֱטָא׃
25 וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃
26 תָּבוֹא בְכֹלַח אֶלֵי־קֶבֶר כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃
27 הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֵּן הִוא שִׁמְעֶנָּה וְאַתָּה דַּע־לָךְ׃ פ ס

6 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַוָּתִי[a] בְּמֹאזְנַיִם יִשָּׂאוּ־יָחַד׃
3 כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ׃ [יַעַרְכוּנִי[a]׃
4 כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בַּעוּתֵי אֱלוֹהַּ
5 הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עַלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שׁוֹר עַל־בְּלִילוֹ׃
6 הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֵשׁ־טַעַם בְּרִיר חַלָּמוּת׃
7 מֵאֲנָה לִנְגֹּעַ נַפְשִׁי [a]הֵמָּה כְּדֶוֶי[a] לַחְמִי׃
8 מִי־יִתֵּן תָּבוֹא שֵׁאֲלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃

[11] Mm 2378. [12] Mm 18. [13] Mm 3465. [14] Mm 2309. [15] Hi 12,25. [16] Mm 1658. [17] Mm 3466. [18] Mm 3637. [19] Mm 1206. [20] Mm 3000. [21] Mm 3615. [22] Mm 9. [23] Mp sub loco. Cp 6 [1] Mm 1444. [2] Mm 1236. [3] Mm 3461. [4] Mm 832. [5] Mm 3467. [6] Mm 3560. [7] Mm 3887. [8] Mm 133.

15 [a] prp מָפֶה ‖ **18** [a] l c Vrs Q וְיָדָיו, K וְיָדוֹ ‖ **21** [a] Ms ⅁⅄Ⅴ מְשׁוֹט; l frt בְּשׁוּט (inf) ‖ **24** [a] cf 10[a] ‖ **Cp 6,2** [a] Q וְהַוָּתִי ‖ **4** [a] frt = vexant me cf arab *'araka* ‖ **7** [a–a] prp זֶהָמָה כְּדִי (כְּדִי = בְּדִי 39,25).

9 וְיֹאֵל אֱלוֹהַּ וַיְדַכְּאֵנִי יַתֵּר יָדוֹ וַיְבַצְּעֵנִי׃ [אֶמְרֵי קֶדֶשׁ׃ נ | ל כת כן[9] . ל . ל[10]

10 [a]וְתְהִי עוֹד[a] | נֶחָמָתִי וַאֲסוֹלְדָה בְּחִיל֫וֹ לֹא יַחְמֹל כִּי־לֹ֫א כִּחַדְתִּי ל . ד מל יד רפי[11] . ב[12] . ל .

11 מַה־כֹּחִי כִּי־אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ ב

12 אִם־כֹּ֫חַ אֲבָנִים כֹּחִי אִם־בְּשָׂרִי נְחוּשׁ׃ יב ר״פ אם אם[13] . ל

13 הֲאִם[a] אֵין עֶזְרָתִי בִּי וְתוּשִׁיָּה נִדְּחָה מִמֶּנִּי׃ ב[14] . נו וכל תלים דכות ב מ״א

14 [a]לַמָּס[b] מֵרֵעֵהוּ[a] חֶסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזֹֽב׃ ב מל בלישׁ[15]

15 אַחַי בָּגְדוּ כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִ֫יק נְחָלִים יַעֲבֹֽרוּ׃ ל

16 הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃ ל

17 בְּעֵת יִזָּרְבוּ נִצְמָתוּ בֻּחֲמּוֹ[a] נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃ ל וחס . ל וחס[16] . ל

18 יְלַפְּתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּ֫הוּ וְיֹאבֵדוּ׃ ל . ב

19 הִבִּיטוּ אָרְחוֹת[a] תֵּמָא הֲלִיכוֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ ב[17] . ה ול חס . ד

20 בֹּשׁוּ כִּי־בָטָח[a] בָּאוּ עָדֶיהָ וַיֶּחְפָּ֫רוּ׃ ל

21 כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לֹ֫א[a] תִּרְאוּ חַ֫תַּת וַתִּירָאוּ׃ ל[15] . ב[18] . ל ק

22 הֲכִי־אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שֹׁחֲדוּ בַעֲדִי׃ ה[19] . ל

23 וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ ל . ל ומל

24 הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִ֫יתִי הָבִינוּ לִי׃ ה

25 מַה־נִּמְרְצוּ[a] אִמְרֵי־יֹ֫שֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵ֫חַ מִכֶּם׃ ל . ל בסיפ ו[20] מגה בלישׁ . ל . ב . ד[21]

26 הַלְהוֹכֵחַ מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ אֲמְרֵי נָאָשׁ׃ ל ומל

27 אַף־עַל־יָתוֹם תַּפִּ֫ילוּ וְתִכְרוּ עַל־רֵעֲכֶם׃

28 וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃ ה חס . ושבו[22] ק

29 שֻׁבוּ־נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבוּ[a] עוֹד[b] צִדְקִי־בָהּ׃

30 הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃

7 1 הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵי[a]־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ עלי . ל ק

2 כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָּעֳלוֹ׃ ל[1]

[9] Mm 1599. [10] Mm 1846. [11] Mm 174. [12] Mm 3468. [13] Mm 519. [14] Mm 3469. [15] Mp sub loco. [16] וחד בחמם Jer 51,39. [17] Mm 3177. [18] 1 Ch 4,13. [19] Mm 207. [20] Cf Mm 3542. [21] Mm 2460. [22] K et Q Or, cf Mm 1795 et Mp sub loco. Cp 7 [1] Mm 812.

10 [a–a] sic L, mlt Mss Edd ותהי־עוד ‖ **13** [a] = vere cf Nu 17,28 ‖ **14** [a–a] prp לֹא מָאַס ‖ [b] mlt Mss למאס ‖ **17** [a] Ms כְּחמו ‖ **19** [a] = א׳ cf הליכת ‖ **20** [a] 1 בָּטָחוּ ‖ **21** [a] prp לְאַל ‖ **25** [a] Ms ונמלצו ‖ **29** [a] 1 c Q וְשָׁבוּ, K וְשָׁבִי ‖ [b] cf 5,10[a] ‖ **Cp 7,1** [a] Q עַלֵי, K עַל.

3 כֵּן הֻנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת עָמָל מִנּוּ־לִי׃ [עֲדֵי־נָשֶׁךְ׃ ל. ל
4 אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם[a] וּמִדַּד[b]־עָרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים ל
5 לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ[a] עָפָר[b] עוֹרִי רָגַע וַיִּמָּאֵס׃ וגוש[2] ק
6 יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלּוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ ה ד מנה בטע . ג
7 זְכֹר כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טּוֹב׃ פט[3]
8 לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ ו ב[4] מנה בטע . ג
9 כָּלָה עָנָן[a] וַיֵּלֶךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא יַעֲלֶה׃ ז[5] . ב מל[6]
10 לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקֹמוֹ׃
11 גַּם־אֲנִי לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ ז[7] ר״פ וכל מ״ם דכות ב מ״ה
12 הֲיָם־אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃ ח בלי״ש[8]
13 כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׂכָּבִי׃ ל . לז
14 וְחִתַּתַנִי בַּחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת תְּבַעֲתֵנִי׃ ל
15 וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי[a]׃
16 מָאַסְתִּי לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי׃ יח חס ח מנה בנ״ך[9] . ד מאריך[10] . נז וכל תלים דכות ב מ״א
17 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃ לא פסוק כי וכי[11] . ה[12]
18 וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לְרָגָעִים תִּבְחָנֶנּוּ׃ ל[13] . ד
19 כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֹקִי׃ נז וכל תלים דכות ב מ״א
20 חָטָאתִי מָה אֶפְעַל־לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָּה שַׂמְתַנִי לְמִפְגָּע לָךְ ל בטע רפ[14]
21 וּמָה־לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־עֲוֹנִי [וְאָהְיֶה עָלַי[a] לְמַשָּׂא׃ כד[15] . ל וג[16]
כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחַרְתַּנִי[a] וְאֵינֶנִּי׃ פ ל . ג

8 1 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר[a]׃
2 עַד־אָן תְּמַלֵּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר[a] אִמְרֵי־פִיךָ׃ בי
3 הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֶּת־צֶדֶק׃ כה
4 אִם־בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ ט[3]
5 אִם־אַתָּה תְשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃

[2]Mm 832. [3]Mm 2501. [4]1S 16,12. [5]Mm 175. [6]Mm 3470. [7]Mm 2449. [8]Mm 413. [9]Mm 25. [10]Mm 2039. [11]Mm 2059. [12]Mm 3228. [13]Mm 2331. [14]Mm 3274. [15]Mm 1791. [16]Mm 592. **Cp 8** [1]1S 10,14. [2]Mm 2346. [3]Mm 2192.

4 [a] l frt יֹאר וְאָקוּם ‖ [b] prp וּמִדֵּי = et quoties ‖ **5** [a] l c Q וְגוּשׁ, K וְגִישׁ ‖ [b] prb dl ‖ **9** [a] Ms 𝔗 עָשָׁן ‖ **15** [a] l מֵעַצְבוֹתָי cf 9,28 ‖ **20** [a] Tiq soph 𝔊 עָלֶיךָ ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd וְשַׁחֲרִי ‖ **Cp 8,1** [a] sic L, mlt Mss Edd וַיְ ‖ **2** [a] cf 5,10[a].

6 אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיךָ[a] וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃ ח. ג

7 וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ ד. ג

8 כִּי־שְׁאַל־נָא לְדֹר רִאשׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתָם׃ ח. ב מיחד . ח ול כת כן

9 כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עָלֵי־אָרֶץ׃

10 הֲלֹא־הֵם יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִיאוּ מִלִּים׃ ד[5] ול כת כן . ו בסיפ ד[6] מנה בלישׁ

11 הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא בִצָּה[a] יִשְׂגֶּה־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ ג[7]. ג

12 עוֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבָשׁ׃ ב חס[8]. ל. ל. יו וכל לפני ולפני דכות

13 כֵּן אָרְחוֹת[a] כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃

14 [a]אֲשֶׁר יָקוֹט[ab] כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃ ל. ד[9]

15 יִשָּׁעֵן [a]עַל־בֵּיתוֹ[a] וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ ח[10]. ו. ד[11]

16 רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל גִּנָּתוֹ יוֹנַקְתּוֹ תֵּצֵא׃ ג ול בלישׁ

17 עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יִסָּבֶכוּ בֵּית[a] אֲבָנִים יֶחֱזֶה׃ ל

18 אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקוֹמוֹ וְכִחֲשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃ ג[12]

19 הֵן־הוּא מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ ת וכל כל אל אלה דכות . ג[13]

20 הֵן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם וְלֹא־יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃

21 עַד[a]־יְמַלֵּא[b] שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ תְרוּעָה׃ ל כת ה[14]

22 שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ פ

9 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃

2 אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל׃

3 אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא־יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ ה[1]

4 חַכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃

5 הַמַּעְתִּיק הָרִים וְלֹא יָדְעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ ב[2]

6 הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן[a]׃ ו

7 הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים יַחְתֹּם׃

8 נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם[a]׃ ל מל

[4]Mm 126. [5]Mm 4154. [6]Cf Mm 3542. [7]Mm 379. [8]Mm 3453. [9]Mm 2554. [10]Mm 321. [11]Mm 2232. [12]Mm 3471. [13]Mm 2314. [14]Mm 706. Cp 9 [1]Mm 1526. [2]Mm 2539.

6 [a–a] > Ms ‖ **11** [a] $\mathfrak{C}^2$ בְּצָה ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}$ *τὰ ἔσχατα* = אַחֲרִית ‖ **14** [a–a] prp קְרֵי קִיט vel קְשָׁרֵי קִיט ‖ [b] frt a *קטט = brevis est cf arab *qatta* ‖ **15** [a–a] frt dl ‖ **17** [a] Ed בֵּין ‖ **21** [a] עֹד l ‖ [b] mlt Mss Edd ימלא ‖ **Cp 9,6** [a] > L*, nunc in margine ‖ **8** [a] 2 Mss Edd עָב.

9 עֹשֶׂה־[a]עָשׁ כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃ ה ר״פ . ה ג מנה בסיפ
10 עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ ל[a] . יו מ״פ אין אין
11 הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וַיַּחֲלֹף[a] וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ ג פסוק[4] . ב[5] . ד[6]
12 הֵן יַחְתֹּף[a] מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־תַּעֲשֶׂה׃
13 אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃ כך בלישׁ[7] . תחתיו חד מן ק[8] כת כן למערב
14 אַף כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃ ב
15 אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא אֶעֱנֶה לְמִשְׁפְּטִי אֶתְחַנָּן׃ ל
16 אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי[a] לֹא־אַאֲמִין כִּי־יַאֲזִין קוֹלִי׃ ל . ל בסיפ
17 אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה[a] יְשׁוֹפְנִי וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃ ב כת ש . ב[9] . ב
18 לֹא־יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעֵנִי מְמֹרָרִים׃ ל . ל
19 אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִדָנִי׃ ל בלישׁ[9]
20 אִם־אֶצְדַּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָנִי וַיַּעְקְּשֵׁנִי׃ ב . ל
21 תָּם־אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃
22 אַחַת הִיא עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ ה[10]
23 אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃ [מִי־הוּא׃ ה[11] . ל
24 אֶרֶץ ו נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה אִם־לֹא אֵפוֹא יג ר״פ
25 וְיָמַי[a] קָלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ טוֹבָה׃ ה ד מנה בטע
26 חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׁ עָלֵי־אָכֶל׃ ל . ל[12]
27 אִם־אָמְרִי[a] אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעְזְבָה פָנַי וַאֲבַלְיֻוָּה׃ ב[13] . ג
28 יָגֹרְתִּי כָּל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי־לֹא תְנַקֶּנִי׃ ו וחס[14]
29 אָנֹכִי[a] אֶרְשָׁע לָמָּה־זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃
30 אִם־הִתְרַחַצְתִּי בְמֵו־שָׁלֶג וַהַזֹּכוֹתִי בְּבֹר כַּפָּי׃ במ חד מן מח[15] כת ן וקר י וחד מן ה[16] בלישׁ . ל ומל
31 אָז בַּשַּׁחַת[a] תִּטְבְּלֵנִי וְתִתְעָבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃ ל . ל
32 כִּי־לֹא־אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃
33 לָא[a] יֶשׁ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יָשֶׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃ ג ומל[17]

[3]Mm 3464. [4]Mp sub loco. [5]Mm 3509. [6]Mm 3879. [7]Mm 1685. [8]Mm 3472. [9]Mm 2730. [10]Mm 3473. [11]Mm 1873. [12]Mm 3635. [13]Mm 3474. [14]Mm 3404. [15]Mm 3811. [16]Mm 1013. [17]Mm 229.

9 [a] l עַיִשׁ וּבְנֵיהָ cf 38,32 || **11** [a] 2 Mss יִ || **12** [a] pc Mss יַחֲטֹף cf Jdc 21,21 Ps 10,9 || **16** [a] 𝔊[B] *καὶ μὴ ὑπακούσῃ* || **17** [a] pc Mss בסע || **25** [a] 2 Mss ימי || **27** [a] Ms אָמַרְתִּי || **29** [a] Ms + לֹא || **30** [a] 𝔖𝔗 ut Q בְּמֵי, K 𝔊 במו || **31** [a] 𝔊 *ἐν ῥύπῳ*, l prb בַּשְּׁחֹת || **33** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 לוֹ cf 16,4.

34 יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטֶו וְאֵמָתוֹ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ ד חס בלית

35 אֲדַבְּרֵה[a] וְלֹא אִרָאֶנּוּ כִּי לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃ יט[18]

10 1 נָקְטָה[a] נַפְשִׁי בְחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה[b] בְּמַר נַפְשִׁי׃ ל

2 אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל מַה־תְּרִיבֵנִי׃

3 הַטּוֹב לְךָ | כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת רְשָׁעִים ד[1]

4 הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃ [הוֹפָעְתָּ׃ נ

5 הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃

6 כִּי־תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי וְעַל־חַטָּאתִי תִדְרֹוֹשׁ׃ נ מל ב מנה בלית

7 עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אַרְשָׁע וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל׃

8 יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב[a] וַתְּבַלְּעֵנִי׃ יא[2] מל ב[3] מנה בסיפ וכל תלים דכות ב מ ה

9 זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃ ב

10 הֲלֹא כֶחָלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃ ל.ל

11 עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּסֹכְכֵנִי׃ ח[4].ל

12 חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ שָׁמְרָה רוּחִי׃ ב ר״פ[5].ח[6]

13 וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי־זֹאת עִמָּךְ׃

14 אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ [וּרְאֵה[a] עָנְיִי׃ ל

15 אִם־רָשַׁעְתִּי אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשׁ שְׂבַע קָלוֹן׃ ל בטע[7].נג.כו

16 וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא־בִי׃ ל.ל.ב[8]

17 תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ | נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַסְךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ ב חד כת ס וחד מן ד[9] כת ש.ד[10] וכן למערב[11]

18 וְלָמָּה מֵרֶחֶם הוֹצֵאתָנִי אָגוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאָנִי׃ ה ר״ם[12].ד[13].ב[14]

19 כַּאֲשֶׁר לֹא־הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃

20 הֲלֹא־מְעַט יָמַי יֶחְדָּל[ab] וְיָשֶׁת[c] מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְעָט׃ וחדל.ושית.נז וכל תלים דכות ב מ א.ג

21 בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ ד[15]

[18] Mm 436. Cp 10 [1] Mm 1470. [2] Mm 477. [3] Mm 3485. [4] Mm 527. [5] Mm 3229. [6] Mm 3234. [7] וחד אֲלֵלַי Mi 7,1. [8] Mm 1961. [9] Mm 3461. [10] Mm 3868. [11] Mm 3475. [12] Mm 1020. [13] Mm 3629. [14] Mm 2518. [15] Mm 1847.

35 [a] sic L, mlt Mss Edd אֲ׳ ‖ **Cp 10,1** [a] = נָקוֹטָה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָ–; pc Mss אָשִׂיחָה ‖ **8** [a–a] = omni parte perfectus? 𝔊 *μετὰ ταῦτα μεταβαλών* = אַחַר סָבוֹת, l frt אַחַר סָבוּב ‖ **15** [a] a *רָאָה = videns, vel l וּרְוֵה = et satiatus ‖ **20** [a–a] prp יְמֵי חֶלְדִּי cf 𝔊𝔖 ‖ [b] Q וַחֲדַל, K יֶחְדַּל ‖ [c] Q וְשִׁית, K יָשַׁת; l frt שִׁית.

22 אֶ֤רֶץ עֵיפָ֣תָה ׀ כְּמ֣וֹ אֹ֣פֶל צַלְמָ֣וֶת[a] וְלֹ֣א סְדָרִ֑ים[b] וַתָּ֖פַע כְּמ֣וֹ־ יג ר״פ
11 1 וַיַּ֣עַן צֹ֭פַר הַנַּעֲמָתִ֣י וַיֹּאמַֽר׃ [אֹ֑פֶל׃ פ
2 הֲֽרֹ֣ב דְּ֭בָרִים לֹ֣א יֵעָנֶ֑ה וְאִם־אִ֥ישׁ שְׂפָתַ֝֗יִם יִצְדָּֽק׃ ג ב חס וחד מל . ג1 . ג2
3 בַּדֶּ֥יךָ[a] מְתִ֗ים יַחֲרִ֫ישׁוּ[b] וַתִּלְעַ֥ג[c] וְאֵ֣ין מַכְלִֽם׃ ב חד מל וחד חס
4 וַתֹּ֣אמֶר זַ֭ךְ לִקְחִ֑י וּבַ֥ר הָ֝יִ֗יתִי בְּעֵינֶֽיךָ׃ ג3 . ב4 . ו10
5 וְאוּלָ֗ם מִֽי־יִתֵּ֣ן אֱ֭לוֹהַּ דַּבֵּ֑ר וְיִפְתַּ֖ח שְׂפָתָ֣יו עִמָּֽךְ׃ ג ב קמ וחד פת5
6 וְיַגֶּד־לְךָ֥ ׀ תַּעֲלֻמ֣וֹת חָכְמָ֑ה כִּֽי־כִפְלַ֥יִם[a] לְתוּשִׁיָּ֗ה ר6 . ב7 . ז מל
וְדַ֤ע כִּֽי־יַשֶּׁ֣ה לְךָ֣ אֱלוֹהַּ[b] מֵעֲוֹנֶֽךָ׃ ג8
7 הַחֵ֣קֶר אֱ֭לוֹהַּ תִּמְצָ֑א אִ֖ם עַד־תַּכְלִ֣ית שַׁדַּי[b] תִּמְצָֽא׃
8 גָּבְהֵ֣י שָׁ֭מַיִם[a] מַה־תִּפְעָ֑ל עֲמֻקָּ֥ה מִשְּׁא֗וֹל מַה־תֵּדָֽע׃ ל . ב
9 אֲרֻכָּ֣ה מֵ֭אֶרֶץ מִדָּתָ֑הּ[a] וּרְחָבָ֥ה מִ֝נִּי־יָֽם׃ ג9
10 אִם־יַחֲלֹ֥ף וְיַסְגִּ֑יר וְ֝יַקְהִ֗יל וּמִ֣י יְשִׁיבֶ֑נּוּ׃ ו וחס10 . ל11
11 כִּֽי־ה֭וּא יָדַ֣ע מְתֵי־שָׁ֑וְא וַיַּ֥רְא־אָ֝֗וֶן וְלֹ֣א[a] יִתְבּוֹנָֽן׃
12 וְאִ֣ישׁ נָ֭בוּב יִלָּבֵ֑ב וְעַ֖יִר[a] פֶּ֣רֶא אָדָ֣ם[a] יִוָּלֵֽד׃ ב . ו חד מנח כת א וחד כת ה12 . ב בכתיב13
13 אִם־אַתָּ֥ה הֲכִינוֹתָ֥ לִבֶּ֑ךָ וּפָרַשְׂתָּ֖ אֵלָ֣יו כַּפֶּֽךָ׃
14 אִם־אָ֭וֶן בְּיָדְךָ֣ הַרְחִיקֵ֑הוּ וְאַל־תַּשְׁכֵּ֖ן בְּאָהָלֶ֣יךָ עַוְלָֽה׃ ל
15 כִּֽי־אָ֭ז תִּשָּׂ֣א פָנֶ֣יךָ מִמּ֑וּם וְהָיִ֥יתָ מָ֝צ֗וּק וְלֹ֣א תִירָֽא׃ ב חס . ב
16 כִּֽי־אָ֭מָל תִּשְׁכַּ֣ח כְּמַ֣יִם עָבְר֑וּ תִּזְכֹּֽר׃ ט14 ב מנח בסיפ וכל קריא דכות ב מיב . ג רפ15
17 וּמִצָּהֳרַ֥יִם יָ֝קוּם חָלֶ֗ד תֶּעְפָּ֣ה[a] כַבֹּ֣קֶר תִּהְיֶֽה׃ ל
18 וּבָטַחְתָּ֥ כִּֽי־יֵ֝֗שׁ תִּקְוָ֑ה וְחָפַרְתָּ֖[a] לָבֶ֣טַח תִּשְׁכָּֽב׃ ג חד מל וחד חס16
19 וְרָבַצְתָּ֥ וְאֵ֖ין מַחֲרִ֑יד וְחִלּ֥וּ פָ֝נֶ֗יךָ רַבִּֽים׃ ס17
20 וְעֵינֵ֣י רְ֭שָׁעִים תִּכְלֶ֑נָה יג מנח ר״פ
וּמָנ֥וֹס אָ֝בַ֗ד מִנְהֶ֑ם וְתִקְוָתָ֥ם מַפַּח־נָֽפֶשׁ׃ פ

Cp 11 [1]Prv 21,13. [2]Mm 1190. [3]Mm 1997. [4]Mm 3235. [5]Mm 1331. [6]Mm 1484. [7]Ps 44,22. [8]Dt 15,2 [9]Mm 2623. [10]Mm 3476. [11]וחד ובתקהיל Nu 10,7. [12]Mm 3560. [13]Mp sub loco. [14]Mm 230. [15]Mm 2760 [16]Mm 1187. [17]Mm 3477.

22 [a–a] > Ms (homtel) ‖ [b–b] = nullo ordine, confusus ‖ **Cp 11,3** [a] l frt בְּדֶיךָ (בְּדֵי = coram? cf 41,4) ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd וּ— ‖ [c] prp תְּ/וְתַ ‖ **6** [a] prp פְּלָאִים = פְּלָאִים ‖ [b] cf 4,9[a] ‖ **7** [a] cf 4,9[a] ‖ [b] Ms שָׁמַיִם ‖ **8** [a–a] prp גְּבֹהָה מִשְּׁ/ cf ע Hier, sed cf 22,12 ‖ **9** [a] l frt הּ— ‖ **11** [a] = לָא emphaticum ‖ **12** [a–a] prp פֶּרֶד ‖ **17** [a] l prb תְּ/ ‖ **18** [a] 2 Mss וחרפת; prp וְחָפַרְתָּ.

12 1 וַיַּ֣עַן אִיּ֣וֹב וַיֹּאמַֽר׃

2 אָמְנָ֗ם כִּ֤י אַתֶּ֣ם־עָ֭ם וְעִמָּכֶ֣ם תָּמ֑וּת חָכְמָֽה׃ [אֱלָֽהּ׃

3 גַּם־לִ֥י לֵ֝בָ֗ב כְּמוֹכֶ֥ם [a]לֹא־נָפֵ֥ל אָנֹכִ֑י מִֽ֝כֶּ֗ם[a] וְאֶת־מִי־אֵ֥ין כְּמוֹ־ יו¹

4 שְׂח֣וֹק לְרֵעֵ֣הוּ ׀ אֶֽהְיֶ֗ה קֹרֵ֣א לֵ֭אלוֹהַּ וַיַּעֲנֵ֑הוּ שְׂח֥וֹק צַ֝דִּ֗יק תָּמִֽים׃ ד חס בליש . ב²

5 [a]לַפִּ֣יד בּ֭וּז לְעַשְׁתּ֣וֹת שַׁאֲנָ֑ן נָ֝כ֗וֹן לְמוֹעֲדֵ֥י רָֽגֶל׃

6 יְשׁ֣לְיוּ אָ֭הָלִים ׀ לְשׁוֹדְדִ֑ים וּ֝בַטְּח֗וֹת לְמַרְגִּיזֵ֥י אֵ֫ל ב . ל . ל

לַאֲשֶׁ֣ר הֵבִ֣יא אֱלֹהַּ֣ בְּיָדֽוֹ׃ ל

7 וְאוּלָ֗ם שְׁאַל־נָ֤א בְהֵמ֨וֹת ׀ וְתֹרֶ֗כָּ֫ךְ וְע֣וֹף הַשָּׁמַ֣יִם וְיַגֶּד־לָֽךְ׃ ה . ב³ . ו⁴

8 אֽוֹ־[a]שְׂיַח֣ לָ֭אָרֶץ[a] וְתֹרֶ֑ךָּ וִיסַפְּר֖וּ לְ֣ךָ דְּגֵ֣י הַיָּֽם׃ ה . ב³ . ג

9 מִי֮ לֹא־יָ֪דַ֫ע בְּכָל־אֵ֥לֶּה כִּֽי־יַ֭ד יְ֣הוָה[a] עָשְׂתָ֑ה זֹֽאת׃

10 אֲשֶׁ֤ר בְּיָדוֹ֙ נֶ֣פֶשׁ כָּל־חָ֔י וְר֖וּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִֽישׁ׃ ל

11 הֲלֹא־אָ֭זֶן מִלִּ֣ין תִּבְחָ֑ן וְ֝חֵ֗ךְ אֹכֶ֥ל יִטְעַם־לֽוֹ׃ כה . ב

12 בִּ֭ישִׁישִׁים[a] חָכְמָ֑ה וְאֹ֥רֶךְ יָ֝מִ֗ים תְּבוּנָֽה׃ ל

13 עִמּ֣וֹ חָכְמָ֣ה וּגְבוּרָ֑ה לֹ֖ו עֵצָ֣ה וּתְבוּנָֽה׃ ד ר״פ⁵

14 הֵ֤ן יֶ֭הֲרוֹס וְלֹ֣א יִבָּ֑נֶה יִסְגֹּ֖ר עַל־אִ֣ישׁ וְלֹ֣א יִפָּתֵֽחַ׃ ג מל בליש⁹ . ה⁷ . ח⁸

15 הֵ֤ן יַעְצֹ֣ר בַּ֭מַּיִם וְיִבָּ֑שׁוּ וִֽישַׁלְּחֵ֥ם וְ֝יַהַפְּכ֗וּ אָֽרֶץ׃ ג וחס⁹ . ד חס בליש . ל

16 עִמּ֣וֹ עֹ֭ז וְתוּשִׁיָּ֑ה לֹ֥ו שֹׁגֵ֖[a] וּמַשְׁגֶּֽה׃ ד ר״פ⁵ . ז מל . ל¹⁰

17 מוֹלִ֣יךְ יוֹעֲצִ֣ים שׁוֹלָ֑ל וְ֝שֹׁפְטִ֗ים יְהוֹלֵֽל׃ ג . ג¹¹ . ג

18 מוּסַ֣ר[a] מְלָכִ֣ים פִּתָּ֑ח וַיֶּ֥אְסֹר אֵ֝זוֹר בְּמָתְנֵיהֶֽם׃ יב פת¹² . ג

19 מוֹלִ֣יךְ כֹּהֲנִ֣ים שׁוֹלָ֑ל וְ֝אֵתָנִ֗ים יְסַלֵּֽף׃ ג . ג¹¹

20 מֵסִ֣יר שָׂ֭פָה לַנֶּאֱמָנִ֑ים וְ֝טַ֗עַם זְקֵנִ֥ים יִקָּֽח׃

21 שׁוֹפֵ֣ךְ ב֭וּז עַל־נְדִיבִ֑ים וּמְזִ֖יחַ אַפִּיקִ֣ים רָפָּֽה׃ ל מל . ל . ל כת ה¹³

22 מְגַלֶּ֣ה עֲמֻקּ֣וֹת מִנִּי־חֹ֑שֶׁךְ וַיֹּצֵ֖א לָאֹ֣ור צַלְמָֽוֶת׃ יג חס¹⁴ . ז¹⁵

23 מַשְׁגִּ֣יא[a] לַגּוֹיִ֣ם וַיְאַבְּדֵ֑ם שְׁטֵחַ֥ לַגּוֹיִ֝֗ם[b] וַיְנַחֲֽם[c]׃ ז¹⁶

Cp **12** ¹Mm 2306. ²Mm 3478. ³Mm 3324. ⁴Mm 1484. ⁵Mm 3479. ⁶Mm 2454. ⁷Mm 3301. ⁸Mm 2975. ⁹Mm 4190. ¹⁰Mm 1200. ¹¹Mm 3089. ¹²Mm 2405. ¹³Mm 4045. ¹⁴Mm 1509. ¹⁵Mm 3105. ¹⁶Mm 1653.

Cp 12,3 [a–a] = 13,2b ‖ **5** [a] v 5 inc ‖ **8** [a–a] prp חַיַּת הָאָ֑רֶץ ‖ **9** [a] cf 5,10[a]; pc Mss אֱלוֹהַּ ‖ **12** [a] Ms משישים ‖ **16** [a] 2 Mss שׁוּגָה ‖ **18** [a] = vestis regalis (a אסר)? cf אָזוֹר = vestis humilis ‖ **23** [a] nonn Mss מִשֵּׁ֑גָה cf 𝔊^{O}𝔖 et 16 ‖ [b] pc Mss לְאוּמִּ֑ים ‖ [c] prp יְנַ֫חֲֽם–.

24 מַסִּיר לֵב רָאשֵׁי עַם־[a]הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ עה . ב בסיפ
25 יְמַשְּׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר׃ ב[17] . ב בסיפ

13 1 הֵן־כֹּל[a] רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ כט[1] . ה . ל
2 כְּדַעְתְּכֶם יָדַעְתִּי גַּם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃
3 אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ ג ר״ם בסיפ . ל
4 וַאֲוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ ל . ל כת כן
5 מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם לְחָכְמָה׃ ב חד מל וחד חס[2] . יד רפ[3]
6 שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי[a] וְרִבֹ֥ות שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ ה חס בלישׁ[4]
7 הַלְאֵל תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃
8 הַפָּנָיו תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל תְּרִיבוּן׃ ב בסיפ . יא . ג ומל[5]
9 הֲטֹוב כִּי־יַחְקָר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ בוֹ׃ ד[6]
10 הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ ה . ב בסיפ
11 הֲלֹא שְׂאֵתוֹ תִּבְעַת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ ב[7]
12 זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גְּבִיכֶם׃ ל . ד . ל
13 הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ גז וכל תלים דכות ב מ יא . ג[8]
14 [a]עַל־מָּה[a] | אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי וְנַפְשִׁי אָשִׂים בְּכַפִּי׃ כג . ה . ט[9] ד מנה בלישׁ
15 הֵן יִקְטְלֵנִי לֹ֣א[a] אִיָּחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃ לו[10] חד מן יז[11] כת כן . יג[12] ק
16 גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי־לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבֹוא׃ ד מל בסיפ
17 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ ל . ד
18 הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ ג
19 מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ ב[12]
20 אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ לֹא אֶסָּתֵר׃ ב
21 כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחֵק וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ ד חס ול בלישׁ
22 וְקָרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ יד[13] . ב חד מל וחד חס[14]
23 כַּמָּה לִי עֲוֹנוֹת וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הודיעני׃ ו מל[15] . ג מל[16] . ל כת כן

[17] Hi 5,14. Cp 13 [1] Mm 2501. [2] Mm 464. [3] Mm 174. [4] Mm 3480. [5] Mm 493. [6] Mm 1470. [7] Dt 14,24. [8] Mm 1576. [9] Mm 609. [10] Mm 1795. [11] Mm 1094. [12] Mm 3456. [13] Mm 3086. [14] Mm 273. [15] Mm 3973. [16] Mm 2117.

24 [a] prb dl ‖ **Cp 13,1** [a] nonn Mss כָּל־אֵלֶּה ‖ **6** [a] 𝔊 *ἔλεγχον στόματός μου* = תֹּ֫כַח פִּי ‖ **14** [a–a] > 𝔊, dl (dttg) ‖ **15** [a] mlt Mss Vrs ut Q לוֹ; K לֹא.

24 לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃
25 הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃
26 כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת נְעוּרָי׃ [תִּתְחַקֶּה׃
27 [a] וְתָשֶׂם בַּסַּד | רַגְלָי וְתִשְׁמֹר כָּל־אָרְחוֹתָי [a] עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלָי
28 וְהוּא כְּרָקָב [a] יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃

14 1 [1] אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וְשֹׂבַע־רֹגֶז׃
2 כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל [3] וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמֹד׃
3 אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ [a] וְאֹתִי [a] תָּבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃
4 [a] מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ [יַעֲבוֹר׃
5 אִם חֲרוּצִים | יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חָקָו [a] עָשִׂיתָ וְלֹא
6 שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל [a] עַד־יִרְצֶה כְשָׂכִיר יוֹמוֹ׃
7 כִּי יֵשׁ לָעֵץ תִּקְוָה אִם־יְכֻרַת וְעוֹד [a] יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃
8 אִם־יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃
9 מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃
10 וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ [a] וַיִּגְוַע אָדָם וְאַיּוּ׃
11 אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ [יֵעֹרוּ מִשְׁנָתָם׃
12 וְאִישׁ שָׁכַב וְלֹא־יָקוּם עַד־בְּלִתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא־
13 מִי יִתֵּן | בִּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ
תָּשִׁית לִי חָק וְתִזְכְּרֵנִי׃
14 אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאַי אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃
15 תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסֹף׃
16 כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפֹּור לֹא־תִשְׁמֹר עַל־חַטָּאתִי׃
17 חָתַם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי׃
18 [a] וְאוּלָם הַר־[a]נוֹפֵל יִבּוֹל [a] וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃

ב בכתיב . ד[17] מל ול בלישׁ . ה
ב . ו מל[18]
ד מל
לג ר״פ . ב . ח ג מנח בסיף
ג[1]
ג . ל . ח דגש[3] . ד . ג מל[3]
סוֹ ד[4] מנח חס . יג[5] . ל בסיף רפי ושאר דגש[6]
ל[7]
אם האם ואם כן בטע[8] . חקיו ק
ב[9]
כד בטע ר״פ בסיף . ג[10] . כג
ב חד חס וחד מל[11]
ל[12] . ח[13]
ל . ד[14] . ה [ג ב חס וחד מל[16]
ד[15]
ג[17]
ח[18]
ב . יא[19] מל ב[20] מנח בסיף וכל תלים דכות ב מ ה
ל מל
ל חס . ב[21] . ל וחס
ד

[17]Mm 2387. [18]Mm 3973. Cp 14 [1]Mm 3481. [2]Mm 3707. [3]Mm 3482. [4]Mm 1145. [5]Mm 1228. [6]Mm 772. [7]Mm 3431. [8]Mm 3887. [9]Mm 812. [10]Mm 3118. [11]Mm 3483. [12]וחד וְנִחְלַשׁ Ex 17,13. [13]Mm 3106. [14]Mm 2273. [15]Mm 2232. [16]Mm 3484. [17]Mp sub loco. [18]Mm 3228. [19]Mm 477. [20]Mm 3485. [21]Mm 3486.

27 [a–a] cf 33,11 ‖ **28** [a] l frt כְּרִקָּב cf GSC ‖ **Cp 14,3** [a] GSV suff 3 sg ‖ **4** [a] v 4 > Ms ‖ **5** [a] Q חֻקָּיו, K חֻקּוֹ ‖ **6** [a] Ms וחדל ‖ **7** [a] Ms עוד ‖ **10** [a] l frt וְיִ ‖ [b] Ms G **18** [a–a] prp וְנָפוֹל יִפּוֹל cf S

19 אֲבָנִים שָׁחֲקוּ מַיִם תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ[a] עַפַר־אֶרֶץ
וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃ ל. ב ומל[22]. ג[23]

20 תְּתַקְּפֵהוּ לָנֶצַח וַיַּחֲלֹף מְשַׁנֶּה פָּנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃ ב. ל

21 יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ ג. יט[24]. ג[25]

22 אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ עָלָיו תֶּאֱבָל׃ ל. ה פ

15 1 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃

2 הֲחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ׃ ל

3 הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכֹּן וּמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בָּם׃ ה. י בסיפ

4 אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־אֵל׃ ב. ב

5 כִּי יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִּיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים׃ כד בטע ר״פ בסיפ[1]. ד מל ב דגש וב רפ[2]

6 יַרְשִׁיעֲךָ פִּיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃

7 הֲרִאישׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃ סד ול בלישׁ[3]. יו וכל לפני ולפני דכות

8 הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ[a] תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ חָכְמָה׃ ל. ב

9 מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הִוא׃

10 גַּם־שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כְּבִיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃ ל

11 הַמְעַט מִמְּךָ תַּנְחֻמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ ל. ב[3]

12 מַה־יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־יִּרְזְמוּן[a] עֵינֶיךָ׃

13 כִּי־תָשִׁיב אֶל[a]־אֵל רוּחֶךָ וְהוֹצֵאתָ מִפִּיךָ מִלִּין׃ יו[4]. ל חס

14 מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ לא פסוק כי וכי[5]

15 הֵן בִּקְדֹשָׁיו לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ בקדשיו ק[6]. ג. נא

16 אַף כִּי־נִתְעָב וְנֶאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה כַמַּיִם עַוְלָה׃ ג ב קמ וחד פת[7]. ל

17 אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־חָזִיתִי וַאֲסַפְּרָה׃ ל

18 אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃

19 לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃

20 כָּל־יְמֵי רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפַּנוּ לֶעָרִיץ׃ ג[8]. ה

21 קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ ג[9]. ב[10]. ז מל. ב חר חס וחד מל[11]

[22] Lv 25,11. [23] Mm 3055. [24] Mm 1369. [25] Mm 3487. Cp 15 [1] Mp sub loco. [2] Mm 18. [3] Mm 1814 et Mm 2230. [4] Mm 161. [5] Mm 2059. [6] Mm 2360. [7] Mm 3488. [8] Mm 2583. [9] Mm 1840. [10] Ps 29,11. [11] Mp sub loco.

19 [a] prp חָה– ‖ **Cp 15,8** [a] sic L ‖ **12** [a] pc Mss יִרְמְזוּן Θ *ἐπήνεγκαν* = יָרִמּוּן ‖ **13** [a] = עַל.

22 לֹא־יַאֲמִין שׁוּב מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפְוּי[a] הֽוּא אֱלִי־חָֽרֶב׃ וצפוי ק

23 נֹדֵד הֽוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָדַע כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־חֹֽשֶׁךְ׃ ר[12]

24 יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ | עָתִיד לַכִּידֽוֹר׃ כ[11]. ב. ב. ל

25 כִּי־נָטָה אֶל־אֵ֝ל[a] יָדוֹ וְאֶל־שַׁדַּי יִתְגַּבָּֽר׃ ו[1] חס את. ב

26 יָרוּץ אֵלָיו[a] בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ ב

27 כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כֶֽסֶל׃ ל

28 וַיִּשְׁכֹּן | עָרִים נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתָּדוּ לְנַלִּֽים׃ ה ד חס וחד מל[13]. כ[14] ל. ג

29 לֹא־יֵעָשֵׁר וְלֹא־יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יֵטֶה לָאָרֶץ מִנְלָם[a]׃ לך פסוק לא ולא ולא[15]. ר[16]. ל

30 לֹא־יָסוּר | מִנִּי־חֹשֶׁךְ יְנַקְּתוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהֶבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּֽיו׃ ב

31 אַל־יַאֲמֵן בַּשָּׁוְא[a] נִתְעָה[b] כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ כשיו[11] ק

32 בְּלֹא־יוֹמוֹ תִּמָּלֵא[a] וְכַפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ ל. ל. כ[17]. ל

33 יַחְמָס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשֵּׁל[a] כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ ג

34 כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־שֹֽׁחַד׃ ל

35 הָרָה עָמָל וְיָלַד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָֽה׃ ס ל

16 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַֽר׃

2 שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל כֻּלְּכֶֽם׃ ג[1]

3 הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רִוחַ [a]אוֹ מַה־[a]יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶֽה׃ ל

4 גַּם | אֲנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לָוּ־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי אַחְבִּירָה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃ ר בסיפ. ט. כו[2]. כב[3]. ל. י בסיפ. ט. כו

5 אֲאַמֵּצְכֶם בְּמוֹ־פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשָׂךְ׃ ל. ט. ג[4]

6 אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאֶחְדָּלָה מַה־מִּנִּי[a] יֵהָלֵךְ׃ ב. ל

7 אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי הַשְׁמוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃ ל

8 וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַּחֲשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶֽה׃

[12] Mm 3073. [13] Mm 537. [14] Mm 534. [15] Mm 771. [16] Mm 2232. [17] Mm 3522. Cp 16 [1] Mm 1617. [2] C Mm 1232. [3] Mm 1444. [4] Mp sub loco.

22 [a] mlt Mss ut Q וְצָפְוּי destinatus, K וְצָפְו ‖ **25** [a] = עַל(ו) ‖ **26** [a] עָלָיו ‖ **29** [a] prp מְנֽוֹלָם (a *מָנוֹל = arab *manal*) = possessio eorum ‖ **31** [a] mlt Mss בשוא ‖ [b] prp עֶה– ‖ **32** [a] prp תְּמָל a מלל ‖ **33** [a] l לִיךְ–? ‖ **Cp 16,3** [a–a] Ms מִי אוֹ, Ed ומה ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd מִ׳.

9 אַפּוֹ טָרַף | וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו
צָרִי | יְלַטֵּושׁ עֵינָיו לִי׃
10 פָּעֲרוּ עָלַי | בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיַי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ ב.ל
11 יַסְגִּרֵנִי אֵל אֶל עָוִיל[a] וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יְרַטֵּנִי׃ ל.ל.ל
12 שָׁלֵו הָיִיתִי | וַיְפַרְפְּרֵנִי וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי ל.ל
וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ | מְרָרָתִי׃ ב
13 יָסֹבּוּ עָלַי | רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֹרָתִי׃ ב.ד[5]
14 יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ ל חס
15 שַׂק תָּפַרְתִּי עַלִי גִלְדִּי וְעִלַּלְתִּי בֶּעָפָר קַרְנִי׃ ל.ל
16 פָּנַי חָמְרְמְרָה מִנִּי־בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ המרמרו חד מן יוד[6] כת ה וקרי
17 עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃ ג.ג.ג[7]
18 אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי[a]׃ יג ר״פ.ב[8]
19 גַּם־עַתָּה הִנֵּה־בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃ ל
20 [a]מְלִיצַי רֵעָי[a] אֶל־אֱלוֹהַּ[b] דִּלְפָּה עֵינִי׃ ל.ב.כט[9]
21 וְיוֹכַח לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־[a]אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ ב[10].ב וכסיפ.ה[11]
22 כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֵהָלֵךְ׃ ב בטע
17 1 רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ[a] קְבָרִים לִי׃ ל.ל
2 אִם־לֹא הַתֻּלִים עִמָּדִי וּבְהַמְרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ ל.ל.ב.כט[1]
3 שִׂימָה־נָּא עָרְבֵנִי[a] עִמָּךְ [b]מִי הוּא[b] יִדְי יִתְקַע׃ ב
4 כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִשֶּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תָרוֹמֵם[a]׃ ב חד חס וחד מל[2]
5 לַחֶלֶק יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶינָה׃ ה[3].י.ל חס
6 וַיְהִי מְשׁוֹל[a] עַמִּים וְתֹפֶת[b] לְפָנִים אֶהְיֶה׃ ל
7 וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וְיֹצְרִי כַּצֵּל כֻּלָּם[a]׃ ל.ד כת ש[4].כט[1]. ה דגש[5]
8 יָשֹׁמּוּ יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעָרֶר׃ ב וחס[6].ג.ד חס בליש

[5] Mm 3489. [6] Mm 782. [7] Mm 586. [8] Mm 1683. [9] Mm 2501. [10] 1 Ch 12,18. [11] Mm 3207. Cp 17 [1] Mm 2501. [2] Mm 3490. [3] Mm 2462. [4] Mm 3461. [5] Mm 3707. [6] Mp sub loco.

11 [a] Ms עול, S *(l)ml'k' 'wl'* ‖ **18** [a] תו– cf Gn 4,10 ‖ **20** [a–a] l frt יצי רעי– = mediator meus alter = idem quocum contendo ‖ [b] cf 4,9[a] ‖ **21** [a] l c pc Mss ובין ‖ **Cp 17,1** [a] nonn Mss נדעכו ‖ **3** [a] prp עָרְבֵנִי ‖ [b–b] sic L, mlt Mss Edd מי־הוא ‖ **4** [a] = תרממם ‖ **6** [a] cstr a מֹשֶׁל = obiectum dicteriorum ‖ [b] = obiectum aversionis? cf arab *tuffan*, aeth *taf'a* ‖ **7** [a] prp כֻּלּוֹ, כְּלִי.

9 וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ וּמְהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ ב.ג.יד כת כן
10 וְאוּלָם כֻּלָּם[a] תָּשֻׁבוּ וּבֹאוּ נָא וְלֹא־אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃
11 יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי[a] נִתְקוּ מוֹרָשֵׁי לִבָּי׃
12 לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂמוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃
13 אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃ ל
14 לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי וַאֲחוֹתִי לָרִמָּה׃ ל
15 וְאַיֵּה אֶפְוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי[a] מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ ג ר״פ[7]. ד כת כן[8]
16 בַּדֵּי[a] שְׁאוֹל תֵּרֵדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃ ס ב חס

18 1 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ ב חס
2 עַד־אָנָה | תְּשִׂימֻון קִנְּצֵי לְמִלִּין תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ ג.[1] ל
3 מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַּבְהֵמָה נִטְמֵינוּ[a] בְּעֵינֵיכֶם׃ ג.ג.[2] יח
4 טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזֵב אֶרֶץ [a]וְיֵעְתֵּק־צוּר מִמְּקֹמוֹ[a]׃ ד
5 גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ ב[3]
6 אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃ ד[4]
7 יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ[a] עֲצָתוֹ׃ ל.ל
8 כִּי־שָׁלַח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו[a] וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ ג[5]
9 יֹאחֵז בְּעָקֵב פַּח יַחֲזֵק[a] עָלָיו צַמִּים׃ ב[6]
10 טָמוּן בָּאָרֶץ חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עָלַי נָתִיב׃
11 סָבִיב בִּעָתֻהוּ בַלָּהוֹת וְהֵפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ ג ר״פ[7]. ד[8]
12 יְהִי־רָעֵב אֹנֹו[a] וְאֵיד נָכוֹן לְצַלְעֹו׃ ג חס[9]. ב חד חס וחד מל
13 [a]יֹאכַל בַּדֵּי[a] עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃ כן למערב[10]
14 יִנָּתֵק מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃ ג.ד.[11] ל. לט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[12]
15 תִּשְׁכֹּן בְּאָהֳלוֹ [a]מִבְלִי־לוֹ[a] יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ גָּפְרִית׃ ג מל
16 מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָּשׁוּ וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ ד חס בלישׁ. ב[13]

[7] Mm 3491. [8] Mp sub loco. Cp **18** [1] Mm 2697. [2] Mm 2438. [3] Dt 4,36. [4] Mm 1676. [5] Mm 3077. [6] Mm 3463. [7] Mm 3215. [8] Mm 396. [9] Mm 1178. [10] Mm 3492. [11] Mm 2554. [12] Mm 958. [13] Mm 2774.

10 [a] pc Mss כֻּלְּכֶם ‖ **11** [a] l frt זַמָּתִי ‖ **15** [a] 𝔊 *τὰ ἀγαθά μου*, l frt וְטוֹבָתִי vel sim ‖ **16** [a] l frt בִּידִי ‖ **Cp 18,3** [a] a טמא, vel l נְטֻמְּנוּ a *טמם (neohb) = obturare ‖ **4** [a–a] cf 14,18 ‖ **7** [a] 𝔊 *σφάλαι δέ* = וְתַכְשִׁילֵהוּ ‖ **8** [a] = statim cf Nu 20,19 Dt 2,28 Jdc 5,15 ‖ **9** [a] pc Mss יחזיק ‖ **12** [a] l frt בְּאֹנִי ‖ **13** [a–a] prp יֹאכֵל בִּדְנֵי ‖ **15** [a–a] l frt *מַבֵּל cf akk *nablu*, ug *nblt* = ignis.

17 זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לוֹ עַל־פְּנֵי־חוּץ׃
18 יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנֻדֻּהוּ׃ ל . ל . ל
19 לֹא נִין לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בְּמֽוֹגָרָיו׃ ל . ל
20 עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׂעַר׃ ל וחס
21 אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדַע־אֵל׃ ס

19 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 עַד־אָנָה תּוֹגִיוֹן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי בְּמִלִּים׃ ל . מח כת א לא קר׳ . י בסיפ
3 זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימֽוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לִי׃ ל . ל
4 וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מִשְׁוָנָתִי׃ ט ר״פ
5 אִם־אָמְנָם עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃ ל . ל
6 דְּעוּ־אֶפּוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ עִוָּתָנִי וּמְצוֹדֹתָו עָלַי הִקִּיף׃ ד כת כן . ל . ל
7 הֵן אֲצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃ ל
8 אָרְחֹתַי גָּדַר וְלֹא אֶעֱבֹור וְעַל נְתִיבֹותַי חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ ג³ . ג מל . ב חד מל וחד חס⁴
9 כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃ כו
10 יִתְּצֵנִי סָבִיב וְאֵלֵךְ וַיִּסַּע כְּעֵץ תִּקְוָתִי׃ ל . ג⁵
11 וַיַּחַר[a] עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְּצָרָיו׃ ל . ל
12 יַחַד | יָבֹאוּ גְדוּדָיו [a]וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם[a] וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃ ב
13 אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק[a] וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ מִמֶּנִּי׃ נז וכל תלים דכות ב מ״א
14 חָדְלוּ [a]קְרֹבַי וּמְיֻדָּעַי[a] שְׁכֵחוּנִי׃ 15 גָּרֵי בֵיתִי[a] כ מל בליש . ל
וְאַמְהֹתַי לְזָר תַּחְשְׁבֵנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃ י
16 לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃ ה . ט
17 רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי בִטְנִי׃ ל בטע מלעיל . נ²
18 [a]גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ ג³
19 תָּעֲבוּנִי כָּל־מְתֵי סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ ב
20 [a]בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי[a] דָּבְקָה עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה[b] בְּעֹור שִׁנָּי׃ ל

Cp 19 [1]Mm 898. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3734. [4]Mm 3736. [5]Mm 3493. [6]Mm 3494. [7]Mm 3495. [8]Mm 1721.

Cp 19,3 [a] 2 Mss תחברו; prb l c pc Mss תחכ׳ || [b] pc Mss בי || **5** [a] sic L, mlt Mss Edd תי– || **11** [a] prp ויַ׳ || **12** [a–a] cf 30,12 || **13** [a] prb l c Ms 𝔊𝔖 קו– || **14** [a–a] l עֲ–בַי– || **15** [a] huc tr : || **20** [a–a] l בעור־בְּשׂרי || [b] = מרטה–? a *מרט = laceravi, momordi cf akk *marāṭu*, arab *maraṭa*, syr *mrṭ*, aeth *malata*.

21 חָנֵּנִי חָנֵנִי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי׃ ל

22 לָמָּה תִרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי לֹא תִשְׂבָּעוּ׃ ל וחס

23 מִי־יִתֵּן אֲפוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר וְיֻחָקוּ[a]׃ ד כת כן . ל

24 בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעוֹפֶרֶת[a] לָעַד בַּצּוּר יֵחָצֵבוּן׃ ד חס . ג . ל

25 וַאֲנִי יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ טז ר״פ לג מנה בכתיב . ל

26 וְאַחַר עוֹרִי נִקְּפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃ ל . ד

27 [a]אֲשֶׁר אֲנִי[a] | אֶחֱזֶה־לִּי וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר ד . ב . ל

כָּלְוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃ ג חס . ד חס

28 כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִּי[a]׃ ב[9]

29 גּוּרוּ לָכֶם | מִפְּנֵי־חָרֶב כִּי־חֵמָה עֲוֹנוֹת חָרֶב ו מל[10]

לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין[a]׃ ס ד[11] . שדון[12] ק

20 1 וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃

2 לָכֵן שְׂעָפַי יְשִׁבֻנִי וּבַעֲבוּר[a] חוּשִׁי בִי׃ ל . ב[1]

3 מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי[a] יַעֲנֵנִי׃ יב פת[2]

4 הֲזֹאת[a] יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים אָדָם עַל־אָרֶץ׃ ה[3] . ב

5 כִּי רִנַּת רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע׃ כד בטע ר״פ בסיק . ל

6 אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שְׁאֵתוֹ וְרֹאשׁוֹ לֶעָב יַגִּיעַ׃ ד[4]

7 כְּגֵלָלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ אָיְוֵהוּ׃ ל . ה[5]

8 כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמָּצֵאוּהוּ וְיֵדַד כְּחִזְיוֹן לָיְלָה׃ ג[6] . ל[7]

9 עַיִן שָׁזְפָתּוּ וְלֹא־תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃ ב . ד[8] . יג . ל ומל[9] . ב מל בלישׁ בסיק[10]

10 בָּנָיו יְרַצּוּ דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃ ל . ד

11 עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמוֹ וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃ עלומיו ק

12 אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃ ל . ל

13 יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ חִכּוֹ׃

14 לַחְמוֹ בְּמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃ ל[11]

[8] Mm 3496. [10] Mm 3973. [11] Mm 1255. [12] Mm 832. Cp 20 [1] Mm 3497. [2] Mm 2045. [3] Mm 2289. [4] Mm 3498. [5] Mm 3106. [6] Mm 2315. [7] Mp sub loco. [8] Mm 2296. [9] Mp Or contra TM et Mm 3548, cf Hi 35,14 et Mp sub loco. [10] Cf Mm 489. [11] וחד ונהפך Prv 17,20.

23 [a] ק sine dageš || **24** [a] prp וְצִפָּרֶן || **27** [a–a] > Ms || **28** [a] mlt Mss Vrs בּוֹ || **29** [a] Q שַׁדּוּן = (ut sciatis) esse iudicium, K שַׁדִּין || **Cp 20,2** [a] = וב׳ זאת || **3** [a] l frt מְבִי׳ || **4** [a] Ms 𝔊 הֲלֹא.

15 חַיִל בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יוֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃ ל
16 רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגֵּהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה׃ ג ר״פ . ד[12]
17 אַל־יֶרְא בִּפְלַגּוֹת נַהֲרֵי[a] נַחֲלֵי דְּבַשׁ וְחֶמְאָה׃ ח[13] . ב
18 מְשִׁיב יְגִיעַ[a] וְלֹא יִבְלָע כְּחֵיל[b] תְּמוּרָתוֹ וְלֹא[c] יַעֲלֹס׃ ל . ל
19 כִּי־רָצַץ עָזַב דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃
20 כִּי | לֹא־יָדַע[a] שַׁלְוֵ בְּבִטְנוֹ[a] בַּחֲמוּדוֹ[b] לֹא יְמַלֵּט׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים . ל . ב בספר אמ״ת[14] . ח[15]
21 אֵין־שָׁרִיד לְאָכְלוֹ עַל־כֵּן לֹא־יָחִיל טוּבוֹ׃ ב . ג ומל[16]
22 בְּמִלְאוֹת שְׂפְקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יַד עָמָל[a] תְּבוֹאֶנּוּ׃ ל . ח[17] . ג ב מל וחד חס[18]
23 יְהִי | לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר[a] עָלָיו בִּלְחוּמוֹ[a]׃ יג[19]
24 יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל תְּחַלְפֵהוּ קֶשֶׁת נְחוּשָׁה׃ ג מנוקדין כן בלישׁ[20]
25 שָׁלַף[a] וַיֵּצֵא מִגּוֹה וְבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ[a] עָלָיו אֵמִים׃ ג . ל
26 כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפּוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ[a] אֵשׁ לֹא־נֻפָּח[b] יֵרַע[c] שָׂרִיד׃ ל . ל
27 יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה לוֹ׃ [בְּאָהֳלוֹ׃ ל ומל
28 יָגֶל[a] יְבוּל[b] בֵּיתוֹ נְגָרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ ג . ל ומל
29 [a]זֶה | חֵלֶק־אָדָם[a] רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃ פ

21 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ יד רפי[1] . ל
3 שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבֵּרִי תַּלְעִיג׃ ב ומל[2] . ג[3] . ל ומל בלישׁ
4 הֲאֶנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ נ[4] . ל פת
5 פְּנוּ־אֵלַי וְהָשֵׁמּוּ[a] וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ ל . ב
6 וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ ו ר״פ בסיפ . ד
7 מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃ ז[5]
8 זַרְעָם נָכוֹן [a]לְפָנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם[a] לְעֵינֵיהֶם׃ ל בכתיב

[12] Mm 2425. [13] Mm 404. [14] Mm 3256. [15] Mm 3058. [16] Mm 3499. [17] Mm 3457. [18] Mm 3597. [19] Mm 440. [20] Mm 4174. Cp 21 [1] Mm 174. [2] Mm 3500. [3] Mm 1417. [4] Mm 3501. [5] Mm 1294.

17 [a] prb dl ‖ **18** [a] prp יָגְעוֹ ‖ [b] l prb c mlt Mss בְּחֵיל ‖ [c] l prb לֹא ‖ **20** [a–a] l frt שָׁלוֹ בֶּן־בִּטְנוֹ = prosperitatis fratris sui (non curat) ‖ [b] l frt בֶּן־חֹ׳ ‖ **22** [a] l c pc Mss 𝔊𝔘 עָמֶל ‖ **23** [a–a] l frt עָלָיו מַבֶּל חֲמוֹ cf 18,15[a–a] ‖ **25** [a] cf 5,10[a] ‖ **26** [a] = תֹּאכַל ‖ [b] prp נָפֶחָה ‖ [c] prp יֵרַע ‖ **28** [a] 𝔊 ἑλκύσαι, prp יָגֹל a גלל ‖ [b] prp יְבָל = fluvius ‖ **29** [a–a] cf 27,13 ‖ **Cp 21,5** [a] prp וְהֵשַׁמּוּ (ni) ‖ **8** [a–a] prb dl לְ vel l לִפְנֵיהֶם; al prp עִמּוּ צֹ׳ a עמם cf arab *'amma* = se extendere.

9 בָּתֵּיהֶם שָׁלוֹם מִפַּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ ל
10 שׁוֹרוֹ עִבֵּר וְלֹא יָגְעָל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ ל וחס׳ ל׳ ג[6]
11 יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֹוְלֵיהֶם וְיַלְדֵיהֶם יִרְקֹדוּן׃ ל׳ נ[7]
12 יִשְׂאוּ כְתֹף[a] וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל עוּגָב׃ כ׳ ל׳ ה׳
13 יְבַלּוּ[a] בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּרְגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ[b]׃ יכלו׳ ט דגש[8] ק
14 וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ יא
15 מַה־שַּׁדַּי[a] כִּי־נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃
16 הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי[a]׃ ל
17 כַּמָּה | נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ אֵידָם יא[9] ול בכתיב
חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃
18 יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וְכִמֹּץ גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ ל וכל ליש דכות פת קטן
19 אֱלוֹהַּ[a] יִצְפֹּן־לִבְנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃ ב׳ ג׳ ול קמ׳
20 יִרְאוּ עֵינָיו כִּידֹו וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ עיניו חד מן ח[10] כת כן ק בלישׁ ל
21 כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ כד׳ בטע ר״פ בסיפ׳ ה׳ ה׳ ל
22 הַלְאֵל יְלַמֶּד־דֵּעָת וְהוּא רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ ג מל
23 זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן[a] וְשָׁלְיוֹ[b]׃ ב עיניו׳ דמיין ומל[11]
24 עֲטִינָיו[a] מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ ל׳ ל׳ ל
25 וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא־אָכַל בַּטּוּבָה׃ כג ר״פ ד׳[12]
26 יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ ג קמ׳[13]. נ׳[14]
27 הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבֹתֵיכֶם וּמִזְמֹות עָלַי תַּחְמְסוּ[a]׃ ב׳[15] מל ול בכתיב
28 כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאֵיזֶה אָהֳל[a] | מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃ כד׳ בטע ר״פ בסיפ׳
29 הֲלֹא שְׁאַלְתֶּם עֹוְבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא תְנַכֵּרוּ׃ ב׳[16]. ל מל׳ ל׳[17]
30 כִּי לְיוֹם אֵיד יֵחָשֵׂךְ רָע לְיוֹם עֶבְרוֹת יוּבָלוּ׃ כד׳ בטע ר״פ בסיפ׳ ב
31 מִי־יַגִּיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃

[6] Mm 3191. [7] Mm 3502. [8] Mm 2625. [9] Mm 2300. [10] Mm 1543. [11] Mp sub loco. [12] Mm 1644. [13] Mm 3503. [14] Ex 16,24. [15] Mm 3504. [16] Mm 1588. [17] וחד אותתם Ps 74,4.

12 [a] l c mlt Mss Edd Vrs בְּתֹף ‖ **13** [a] Vrs ut Q יְבַלּוּ, K יְבַלּוּ ‖ [b] = יֵחָתּוּ a נחת ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd שׁ׳ ‖ **16** [a] prp מְנוּחוֹ = מֶנִּי ‖ **19** [a] prp אֵל ‖ **23** [a] prb l c Ms שַׁאֲנָן ‖ [b] mlt Mss Edd ושלו ‖ **24** [a] hpleg, frt = vasa cf arab *ʿaṭana* ‖ **27** [a] prp *תַּחְמְסוּ cf syr *hms* = cogitare ‖ **28** [a] > Ms, prb dl.

32 וְהוּא֙ לִקְבָר֣וֹת יוּבָ֔ל וְעַל־גָּדִ֖ישׁ יִשְׁקֹֽוד׃ [מִסְפָּֽר׃
33 מָתְק֣וּ־ל֣וֹ רִגְבֵי־נָ֑חַל וְאַחֲרָ֥יו כָּל־אָדָ֖ם יִמְשֹׁ֑וךְ וְלִפָּנָ֥יו אֵ֝ין
34 וְאֵ֤יךְ תְּנַחֲמ֣וּנִי הֶ֑בֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶ֥ם נִשְׁאַר־מָֽעַל׃ ס
22 1 וַיַּ֥עַן אֱלִיפַ֗ז הַתֵּימָנִ֥י וַיֹּאמַֽר׃
2 הַלְאֵ֥ל יִסְכָּן־גָּ֑בֶר כִּֽי־יִסְכֹּ֖ן עָלֵ֣ימוֹ מַשְׂכִּֽיל׃
3 הַחֶפְצִ֣ין לְשַׁדַּ֣י כִּֽי תִצְדָּ֑ק וְאִם־בָּ֥צַע כִּֽי־תַתֵּ֖ם דְּרָכֶֽיךָ׃
4 הֲמִיִּרְאָתְךָ֥ יֹכִיחֶ֑ךָ יָ֝בֹ֗א עִמְּךָ֥ בַּמִּשְׁפָּֽט׃
5 הֲלֹ֣א רָ֭עָתְךָ רַבָּ֑ה וְאֵ֖ין־קֵ֣ץ לַעֲוֹנֹתֶֽיךָ׃
6 כִּֽי־תַחְבֹּ֣ל אַחֶ֣יךָ חִנָּ֑ם וּבִגְדֵ֖י עֲרוּמִּ֣ים תַּפְשִֽׁיט׃
7 לֹא־מַ֭יִם עָיֵ֣ף תַּשְׁקֶ֑ה וּ֝מֵרָעֵ֗ב תִּמְנַ֥ע־לָֽחֶם׃
8 וְאִ֥ישׁ זְר֗וֹעַ לוֹ֮ הָאָ֪רֶץ וּנְשׂוּא־פָ֥נִים יֵ֝שֵׁ֗ב בָּֽהּ׃
9 אַלְמָנ֣וֹת שִׁלַּ֣חְתָּ רִיקָ֑ם וּזְרֹעוֹת֥ יְתוֹמִ֝֗ים יְדֻכָּֽא׃
10 עַל־כֵּ֣ן סְבִיבוֹתֶ֣יךָ פַחִ֑ים וְ֝יבַהֶלְךָ֗ פַּ֣חַד פִּתְאֹֽם׃
11 א֤וֹ־חֹ֣שֶׁךְ לְ֭אֹ־תִרְאֶ֑ה וְשִׁפְעַ֖ת־מַ֣יִם תְּכַסֶּֽךָּ׃
12 הֲלֹא־אֱלוֹהַ֣ גֹּ֣בַהּ שָׁ֑מַיִם וּרְאֵ֥ה רֹ֝֗אשׁ כּוֹכָבִ֥ים כִּֽי־רָמּֽוּ׃
13 וְאָמַרְתָּ֥ מַה־יָּ֗דַע אֵ֫ל הַבְעַ֥ד עֲרָפֶ֑ל יִשְׁפּֽוֹט׃
14 עָבִ֣ים סֵ֭תֶר־לוֹ וְלֹ֣א יִרְאֶ֑ה וְחוּג־שָׁ֝מַ֗יִם יִתְהַלָּֽךְ׃
15 הַאֹ֣רַח עוֹלָ֣ם תִּשְׁמֹ֑ר אֲשֶׁ֥ר דָּ֝רְכ֗וּ מְתֵי־אָֽוֶן׃
16 אֲשֶׁר־קֻמְּט֥וּ וְלֹא־עֵ֑ת נָ֝הָ֗ר יוּצַ֥ק יְסוֹדָֽם׃
17 הָאֹמְרִ֣ים לָ֭אֵל סוּר מִמֶּ֑נּוּ וּמַה־יִּ֝פְעַ֗ל שַׁדַּ֥י לָֽמוֹ׃
18 וְהֽוּא־מִלֵּ֣א בָ֭תֵּיהֶם טּ֑וֹב וַעֲצַ֖ת רְשָׁעִ֣ים רָחֲקָ֣ה מֻּנִּֽי׃
19 יִרְא֣וּ צַדִּיקִ֣ים וְיִשְׂמָ֑חוּ וְ֝נָקִ֗י יִלְעַ֥ג לָֽמוֹ׃
20 אִם־לֹ֣א נִכְחַ֣ד קִיָּמֵ֑נוּ וְ֝יִתְרָ֗ם אָכְלָ֥ה אֵֽשׁ׃
21 הַסְכֶּן־נָ֥א עִמּ֗וֹ וּשְׁלָ֥֫ם בָּ֭הֶם תְּבוֹאָתְךָ֗ טּֽוֹבָה׃
22 קַח־נָ֥א מִפִּ֗יו תּוֹרָ֑ה וְשִׂ֖ים אִמְרָ֣יו בִּלְבָבֶֽךָ׃

לג ר״פ. ל ומל. ג. ל ומל
ל. ב מל[18]. ב
נ ר״פ[19]. ל
ל חס
ל. ד מל בסיפ
ד מל ב דגש ורפ[2]
ל. ד. ל
ל. ד מל בסיפ
ח[3]
ר
ב חס
ב. ל
ב
ל בסיפ
ל. ג מל
ו[4]. ל[5]
ל. ד מל
חצי הספר בפסוקים ל. ב מל[6]
א
לג ר״פ
נ
נ[7]
ל. ל
יב ר״פ. ס

[18]Qoh 2,3. [19]Mm 2160. Cp 22 [1]Mm 3505. [2]Mm 18. [3]Mm 184. [4]Mm 2624. [5]Mm 2361. [6]Lv 21,10. [7]Ex 23,11.

Cp 22,2 [a] Ms דעת ‖ [b] = עליו cf 20,23 27,23 ‖ **9** [a] prp תְּדַכֵּא cf Vrs ‖ **10** [a] cf 5,10[a] ‖ **11** [a–a] l frt אוֹר חָשַׁךְ cf 𝔊 ‖ **16** [a] mlt Mss Edd 𝔗 בְּלֹא ‖ **17** [a] prp לָנוּ cf 𝔊𝔖 ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd וּשְׁלֻם ‖ [b] i pro ו; num = veniet tibi?

23 אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה מֵאָהָלֶךָ׃
24 וְשִׁית[a]־עַל־עָפָר בֶּצֶר וּבְצוּר[b] נְחָלִים אוֹפִיר׃ ל
25 וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃ ל
26 כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃ ג. ל
27 תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ תְּשַׁלֵּם׃ ב[8]
28 וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃ ל. ו חס[9]. ל
29 כִּי־[a]הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר[a] גֵּוֶה וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁיעַ׃ ב[10]. כח. ב חס[11]
30 יְמַלֵּט אִי־נָקִי וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ׃ פ ח[12] ס[ה]

23 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי כָּבְדָה עַל־אַנְחָתִי׃ ל חס
3 מִי־יִתֵּן יֻדַּעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃ ל. ב ול בלישׁ רמל וכף דכות
4 אֶעֱרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלְּאָה תוֹכָחוֹת׃ ל. ג[1]
5 אֵדְעָה מִלִּים יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה־יֹּאמַר לִי׃ ב. י בסיפ ו[2] מנה בלישׁ
6 הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא[a] אַךְ־הוּא יָשֵׂם בִּי׃ ל. ל[3]
7 שָׁם[a] יָשָׁר נוֹכַח עִמּוֹ וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח מִשְׁפָּטִי[b]׃ ל. ל
8 הֵן קֶדֶם אֵהָלֵךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ יב. ד[4]
9 שְׂמֹאול בַּעֲשָׂתוֹ[a] וְלֹא־אֶחֱזֶה[b] יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה׃ ג. ב[5]
10 כִּי־יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃ ל. ג[6]
11 בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָטֶה׃ ל חס. ח וכל מנין איש רגלי דכות[8]. ל
12 מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא[a] אָמִישׁ מֵחֻקִּי[b] צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃ לג ר״פ. ח. ג. ל
13 וְהוּא בְאֶחָד וּמִי[a] יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיַּעַשׂ׃ ד ב חס ובמל. ג. ל[3]
14 כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ׃
15 עַל־כֵּן מִפָּנָיו אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃ כג. ל. ל
16 וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי הִבְהִילָנִי׃ ל. ל
17 כִּי־לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי[a] כִּסָּה־אֹפֶל׃ ל. ב[9]

[8]Mm 3506. [9]Mm 3122 contra textum. [10]Mm 2533. [11]Mm 3507. [12]Mm 3058. Cp 23 [1]Mm 3590. [2]Cf Mm 3542. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3879. [5]Mm 3508. [6]Mm 3509. [7]Mm 3188. [8]Mm 3533. [9]Hi 30,10.

24 [a] prp וְשַׂתָּ ‖ [b] mlt Mss וּכְצוּר ‖ **29** [a–a] l frt אֶת־אֵמֶר –ל ‖ **30** [a] l prb אֱלֹהִים ‖ **Cp 23,6** [a] l frt לֹא = לוֹ ‖ **7** [a] prb = si cf akk *šumma* ‖ [b] l frt מִשְׁפָּטִי cf Vrs ‖ **9** [a] frt = in tegmento eius cf arab *ġašā* = tegere ‖ [b] = אֶחֱזֶה ‖ **12** [a] l c nonn Mss 𝔊ᴬ𝔙 לֹא ‖ [b] l frt בְּחֻקִּי cf 𝔊𝔙 ‖ **13** [a] prb l c pc Mss מִי ‖ **17** [a] prp וּמִפְּנֵי = וּמִפְּנֵי אֲשֶׁר.

וידעיו ק 24 1 מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעָו[a] לֹא־חָזוּ יָמָיו׃
ל כת כן 2 גְּבֻלוֹת יַשִּׂגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃
3 חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְמָנָה׃
ג חס[1] . ל[2] 4 יַטּוּ אֶבְיוֹנִים מִדֶּרֶךְ יַחַד חָבְאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃
5 הֵן פְּרָאִים | בַּמִּדְבָּר יֵצְאוּ[a] בְּפָעֳלָם[b]
מְשַׁחֲרֵי לַטֶּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֶחֶם לַנְּעָרִים׃
יקצורו[3] ק חד מן ג[4] בלישׁ . ל 6 בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ[a] יִקְצֹרוּ[b] וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ׃
ל 7 עָרֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָּה׃
ל . ל . ב 8 מִזֶּרֶם הָרִים יִרְטָּבוּ וּמִבְּלִי מָחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃
9 יְגֹזְלוּ מִשַּׁד יָתוֹם וְעַל[a]־עָנִי יַחְבֹּלוּ׃
ג ב דגש וחד רפ[5] . ו[6] 10 [a]עָרֹם הָלְכוּ בְּלִי לְבוּשׁ[a] וְרָעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃
11 בֵּין־שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ יִקְבֵים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃
ל . ל 12 מֵעִיר מְתִים[a] | יִנְאָקוּ וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ
[a]ג וֵאלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה[b]׃
יט ר״פ . ל וחס 13 הֵמָּה | הָיוּ בֶּמְרָדֵי־אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו
וְלֹא יָשָׁבוּ[a] בְּנִתִיבֹתָיו׃
ז[9] . ד מל 14 לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן
ה[9] . ג וּבַלַּיְלָה יְהִי כַּגַּנָּב׃
ה[10] . ל 15 וְעֵין נֹאֵף | שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן
וְסֵתֶר פָּנִים יָשִׂים׃
ל . ל 16 חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חָתָמוּ־לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ אוֹר׃
כד בטע ר״פ בסיפ[5] 17 כִּי יַחְדָּו | בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר בַּלְהוֹת צַלְמָוֶת׃
ה 18 [a]קַל־הוּא[a] | עַל־פְּנֵי־מַיִם
ל תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לֹא־יִפְנֶה[b] דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃

Cp 24 [1]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [2]Mm 471 ב. [3]Mm 832. [4]Mm 3422. [5]Mp sub loco. [6]Mm 3510. [7]Mm 1497. [8]Mm 3105. [9]Mm 2309. [10]Mm 3900.

Cp 24,1 [a] Q וְיֹדָעָיו, K וְיָדְעוּ vel וְיֹדְעוּ ‖ **5** [a] contra acc cj c במ׳ ‖ [b] cj c sq ‖ **6** [a] Ms בלילא, 𝔊 *πρὸ ὥρας οὐκ αὐτῶν ὄντα* = בְּלִילוֹ בְלִי לוֹ (dupl) ‖ [b] Q יְקַצּוּרוּ, K יַקְצִירוּ ‖ **9** [a] prp וְעַל ‖ **10** [a–a] cf 7 ‖ **12** [a] Ms 𝔖 מ׳; 𝔊 *καὶ οἴκων ἰδίων* = וּבָתֵּיהֶם ‖ [b] frt l c 2 Mss 𝔖 תְּפִילָה ‖ **13** [a] pc Mss וְשׁוּבוּ cf 𝔙 *reversi sunt* ‖ **18** [a–a] prp קַלּוּ ‖ [b] cf 5,10[a].

19 צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג שְׁאוֹל חָטָאוּ׃ ג[11]
20 יִשְׁכָּחֵהוּ רָחֶם מָתָק֑וֹ רִמָּה עוֹד לֹא־יִזָּכֵר
וְתִשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃ ג[12]
21 רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא יֵיטִיב׃
22 וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין[a]׃ ל
23 יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח[a] וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ ב. ל
24 רָמּוּ מְעַט וְאֵינֶנּוּ[a] וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל[b] יִקָּפְצ֑וּן[c] ל. יב. ל. ל. ל
וּכְרֹאשׁ שִׁבֳּלֶת יִמָּלוּ׃ ל. ל בסיפ. ב
25 וְאִם־לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃ ס ו ר״פ בסיפ[13]. ו כת כן. ו רפ[14]

25 1 וַיַּעַן[a] בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי[a] וַיֹּאמַר׃ ב חס
2 הַמְשָׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ כ[1]. ב[2]
3 הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם אוֹרָתֹו[a]׃ ל. ד[3]. ל וכת כן
4 וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃
5 הֵן עַד־יָרֵחַ וְלֹא יָאִהֵיל[a] וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ ג פסוק ולא לא. ל. ו. ג. נא
6 אַף כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃ פ ח[4]

26 1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־עֹז׃ יא[1]
3 מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ יא[1]
4 אֶת־מִי הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי[a] יָצְאָה מִמֶּךָּ׃
5 הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ ל ור״פ. ל
6 עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת לָאֲבַדּוֹן[a]׃
7 נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִי־מָה׃ ב[2]. ל. ב[3]
8 צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃ ל וחס
9 מְאַחֵז פְּנֵי־כִסֵּה[a] פֵּרְשׂוּ עָלָיו עֲנָנוֹ׃ ל[4]. ג כת ה. ל. ב[5]
10 חָק־חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃ ה

[11] Mm 1974. [12] Mm 3494. [13] Mm 3185. [14] Mm 3131. Cp 25 [1] Mm 3511. [2] Mm 3512. [3] Mm 2165. [4] Mm 3207. Cp 26 [1] Mm 2442. [2] Mm 3513. [3] Mm 3514. [4] Mm 3515. [5] Mm 3516.

22 [a] pc Mss בְּחַיָּיו ‖ **23** [a] prp לְבָטְחֹ ‖ **24** [a] prp וְאֵינָם ‖ [b] 𝔊 *ὥσπερ μολόχη* = כְּמַלּוּחַ ‖ [c] prp יָקָטְפוּן cf 30,4 ‖ **Cp 25,1** [a–a] Ms אִיּוֹב ‖ **3** [a] 𝔊 *ἔνεδρα παρ' αὐτοῦ*, prp אֹרְבוֹ, al prp אִמְרֵהוּ cf Sir 43,10; l אוֹרָתוֹ ‖ **5** [a] = יָהֵל cf Ms ‖ **Cp 26.4** [a] cf 5,10[a] ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd לְ׳ ‖ **9** [a] prp כָּסֵּה.

11 עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃ ל
12 בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם וּבִתוּבְנָתוֹ[a] מָחַץ רָהַב׃ ובתבונתו ק
13 בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם שִׁפְרָה חִלְלָה יָדוֹ נְחָשׁ בָּרִיחַ׃ ב בתרי לישנ[6] . ב[7] חד מל וחד מן ג[8] חס בלישׁ
14 הֵן־אֵלֶּה קְצוֹת דַּרְכּוֹ[a] וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ דרכיו ק חד מן ה[9] חס בלישׁ . ב
וְרַעַם גְּבוּרֹתָיו[b] מִי יִתְבּוֹנָן׃ ס גבורתיו[10] ק חד מן ג[11] בלישׁ

27 1 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ כי . יד . ב
2 חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי׃ ל . יו׳
3 כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ בְּאַפִּי׃
4 אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וְלְשׁוֹנִי אם־יֶהְגֶּה[a] רְמִיָּה׃ יב ר״פ אם אם[2] . ג[3]
5 חָלִילָה לִי אִם־אַצְדֵּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוַע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי מִמֶּנִּי׃ ג . ג׳ וכל חלים דכות ב מ״א
6 בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּה לֹא־יֶחֱרַף לִבִּי מִיָּמָי׃ ב[4] . ב[5] . ל
7 יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמַי כְּעַוָּל׃ ל . ז . ל ומל
8 כִּי מַה־תִּקְוַת חָנֵף כִּי יִבְצָע[a] כִּי יְשַׁלֹּל[b] אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃ כד בטע״ר״פ בסיג . ל
9 הַצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע־אֵל כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃ ל
10 אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ[a] בְּכָל־עֵת׃ ג
11 אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃ ב[6]
12 הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ ג[7]
13 זֶה־חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע עִם־אֵל[a] וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃ ה[8]
14 אִם־יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃
15 שְׂרִידָיו[a] בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ שרידיו ק חד מן ב בלישׁ . ב[9]
16 אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר כֶּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ ב[10]
17 יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי יַחֲלֹק׃ ב[12] . ב[11]
18 בָּנָה כָעָשׁ[a] בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ ג
19 עָשִׁיר יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף[a] עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ ב[13] . יב

[6]Mm 375. [7]Mm 3517. [8]Mm 554 contra textum et contra Mm 3517. [9]Mm 3210. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3441. Cp 27 [1]Mm 2362. [2]Mm 519. [3]Mm 3518. [4]Mm 3519. [5]Mm 3520. [6]1S 20,20. [7]Mm 185. [8]Mm 1853. [9]Mm 3201. [10]Zeph 1,8. [11]Mm 528. [12]Mm 3521. [13]Mm 429.

12 [a] Q וּבִתְבוּנָתוֹ; K error scriptoris ‖ **14** [a] Q דְּרָכָיו, K דַּרְכּוֹ ‖ [b] Q רִתָּיו–, K רָתוֹ– ‖ **Cp 27,4** [a] pc Mss Edd תָּהּ ‖ **8** [a] = finire (vitam) ‖ [b] prp יָשָׁל ‖ **10** [a] nonn Mss Ś pr אֶל– ‖ **13** [a–a] prp מֵאֵל (ע dttg) ‖ **15** [a] Q דָיו–, K דוֹ– ‖ **18** [a] prp כָּעַכָּבִישׁ cf 𝔊Ś et 8,14 ‖ **19** [a] 𝔊(Ś) *προσθήσει*, prp יוֹסִיף.

20 תַּשְׁגֵּהוּ כַּמַּיִם[a] בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃
21 יִשָּׂאֲהוּ קָדִים וַיֵּלַךְ וַיִּשְׂעָרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃ ב.[14] ל
22 וַיִּשְׁלַךְ[a] עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ בָּרֹחַ יִבְרָח׃ ב.[15] ד.[16] ל
23 יִשָּׁפֹק עָלָיו[a] כַּפָּיו[b] וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ[c]׃ ג ב חס וחד מל[17]

28 1 כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ כך בטע ר״פ בסיפ. ב.[1] ב
2 בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח וְאֶבֶן יָצוּק[a] נְחוּשָׁה׃ ג ב קמ וחד פת[2]
3 קֵץ[a] שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ ל.[a]
4 פָּרַץ[a] נַחַל | מֵעִם[a]־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֶל דָּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ ל.[a] יב וכל דל ואבירן דכות וחד מן ב[3] בליש ול בטע
5 אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא־לֶחֶם וְתַחְתֶּיהָ נֶהְפְּכָה כְּמוֹ־אֵשׁ׃ יג ר״פ
6 מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃ ל וחס
7 נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ ב.
8 לֹא־הִדְרִיכֻהוּ בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָבְרָה עָלָיו שָׁחַל׃ ב חד מל וחד חס[5]
9 בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃ ל[6]
10 בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בְּקָעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃ ב מל.[7] ט
11 מִבְּכִי נְהָרוֹת[a] חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָה[b] יָצָא אוֹר׃ פ ב ר״פ. ל חס
12 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה[a] מְקוֹם בִּינָה׃ ל.א.[8] ד
13 לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ[a] וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ ל.[9] ג
14 תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא וְיָם אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ ג[10]
15 לֹא־יִתַּן סְגוֹר[a] תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירָהּ׃ ז[11].ג מל[12].ל
16 לֹא־תִסָּלֶה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃ ב.ל
17 לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וְתִמּוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃ ב בסיפ.ל.יח[13] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מא
18 רָאמוֹת וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמְשֹׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃ ד מל
19 לֹא־יַעַרְכֶנָּה פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלָּה׃ פ ב בסיפ.ל.ב
20 וְהַחָכְמָה מֵאַיִן תָּבוֹא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ לא.ד.[8]

[14]Mm 175. [15]Mm 3522. [16]Mm 3489. [17]Mm 2018. Cp 28 [1]Mm 3523. [2]Mm 110. [3]וחד ולחשן Gn 1,5. [4]Mm 3524. [5]Mm 1524 contra textum. [6]וחד מחלמיש Dt 8,15, cf Mp sub loco. [7]Mm 3145. [8]Mm 3525. [9]Mm 2357. [10]Mm 3107. [11]Mm 723. [12]Mm 3034. [13]Mm 2781.

20 [a] prp בְּיוֹם vel יוֹמָם ‖ **22** [a] Ms וישליך ‖ **23** [a] = עָלָיו cf 20,23 22,2 ‖ [b] l prb כַּפַּיִם ‖ [c] Ms מקמו ‖ **Cp 28,2** [a] prp יוצק ‖ **4** [a–a] prp נְחָלִים עִם ‖ **11** [a–a] cf ug *mbk nhrm* = fontes fluviorum ‖ [b] l הֶ֫ ‖ **12** [a] cf 5,10[a] ‖ **13** [a] 𝔊 *ὁδὸν αὐτῆς*, prp דַּרְכָּהּ ‖ **15** [a] = זָהָב סָגוּר.

21 וְנֶעְלָמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ ל.ד14.ב.ג
22 אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שְׁמֻעָה׃ ב.ו וחד מן ח בטע.ל
23 אֱלֹהִים הֵבִין[a] דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃ ג.15ג פסוק דמיין16.ג
24 כִּי־הוּא לִקְצוֹת־הָאָרֶץ יַבִּיט [a]תַּחַת כָּל־[a]הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃
25 לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֶּן בְּמִדָּה׃ ג.ג
26 בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃ ו כת כן
27 אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֵכִינָהּ וְגַם־חֲקָרָהּ׃ ל.ל.ג פסוק דמיין.ל
28 וַיֹּאמֶר | לָאָדָם[a] ה17 וכל קהלת דכות ב מ א

ס ב [b]הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי[c] הִיא חָכְמָה וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃ כו.יד.ב

29 1 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃
2 מִי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃ ל.כו
3 בְּהַלּוֹ[a] נֵרוֹ עָלַי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ[b] אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃ ל
4 כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד[a] אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃ ל
5 בְּעוֹד שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ ל
6 בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָאָה[a] וְצוּר יָצוּק עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃ ל.ל
7 בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי׃ ל בטע.ג בטע1.ד2
8 רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃ ל
9 שָׂרִים עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ י בסיפ.ב
10 קוֹל־נְגִידִים נֶחְבָּאוּ וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבְקָה׃ ל.ד3.ל
11 כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן[a] רָאֲתָה וַתְּעִידֵנִי׃ כד בטע ר״פ בסיפ. כה.ד4.ל
12 כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃ ה5
13 בִּרְכַּת אֹבֵד עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנֵן׃ יז חס ד מנה בסיפ וכל משלי דכות ב מ ד
14 צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי כְּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃ ס ו ל.ל.יז6
15 עֵינַיִם הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ אָנִי׃ כה.ל
16 אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃ ה7 מט ול בליש

14 Mm 866. 15 Mm 3787. 16 Mp sub loco. 17 Mm 391. **Cp 29** 1 Mp sub loco. 2 Mm 2426. 3 Mm 3102. 4 Mm 3629. 5 Mm 524. 6 Mm 2362. 7 Mm 3480.

23 a pc Mss הכין ‖ **24** a–a prp כל ת׳ ‖ **28** a > Ms ‖ b > Ms Ⅾ ‖ c mlt Mss יהוה; pc Mss pr יהוה; > 2 Mss ‖ **Cp 29,3** a pro בַּ׳ = בַּהַהֵלּוֹ ‖ b cf 5,10a ‖ **4** a prp בְּסוֹד cf ⅭσʹⅮ ‖ **6** a = בְּחָמְאָה, sic pc Mss ‖ **11** a sic L, mlt Mss Edd יִן— ‖ **12** a pc Ms לא.

17 וְאַשַּׁבְּרָה מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ[a] טָרֶף׃ ל.ל.ל

18 וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶוְוָע וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃ ב וכתרי לישנ[a]

19 שָׁרְשִׁי פָּתוּחַ אֶלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין בִּקְצִירִי׃ ד[9].ו

20 כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְיָדִי תַּחֲלִיף׃ ל[10]

21 לִי־שָׁמְעוּ וְיִחֲלוּ וְיִדְּמוּ[a] לְמוֹ עֲצָתִי[a]׃ ל.ל

22 אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף מִלָּתִי׃ יג[11]

23 וְיִחֲלוּ כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ ב[12].ב

24 אֶשְׂחַק[a] אֲלֵהֶם לֹא יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ ל.יו חס׳ בכתיב ול בטיפ.ל

25 אֶבְחַר דַּרְכָּם וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכֹּן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כְּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם׃ ב[13].ב מל[14].ג ב סביר אנחם[15]

30 1 וְעַתָּה שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ נז וכל חלים דכות ב מ״א ל.ב וכל יחזק דכות

2 גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִי עָלֵימוֹ אָבַד כֶּלַח׃

3 בְּחֶסֶר וּבְכָפֶן גַּלְמוּד הָעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ[a] שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ ל.ל.ג.ל. ג מל וכל שאה דכות

4 הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים לַחְמָם[a]׃ ל.ל.ח.ב

5 מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃ ג

6 בַּעֲרֻיוֹן נְחָלִים לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ ד[1] מל ול בלישׁ

7 בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרוֹל יִסָּפָחוּ׃ ל.ל.ב[2].ל

8 בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ ל[3]

9 וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֶהְיֶה לָהֶם לְמִלָּה׃

10 תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃ ב.ב[4].ל וחס

11 כִּי־יִתְרִי[a] פִּתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ יתרי חד מן מחס׳ כתי׳ ק ויקר י.ב[5].ב[6].ז ג[7]

12 עַל־יָמִין פִּרְחַחַ[a] יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיְסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ ל.ג[8].ב

13 נָתְסוּ נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר[a] לָמוֹ׃ ל.ל חס ו

14 כְּפֶרֶץ רָחָב יֵאָתָיוּ תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלָּגוּ׃ ד.ל וכל שם ברנש דכות

[8] Mm 3526. [9] Mm 946. [10] וחד קשתי Gn 9,13. [11] Mm 902. [12] Mm 3527. [13] Mm 3528. [14] Mm 2418. [15] Prb Jes 51,19, Mp sol ל, cf Mp sub loco. Cp 30 [1] Mm 2387. [2] Mm 3529. [3] Mm 471 ב. [4] Hi 23,17. [5] Mm 3811. [6] Mm 3530. [7] Mm 2322. [8] Mm 1394.

17 [a] prp אֶשְׁלַח ‖ **21** [a–a] mlt Mss למוע׳ ‖ **24** [a] mlt Mss ולא ‖ **Cp 30,3** [a] Ms אֱנוֹשׁ ‖ **4** [a] frt = לְחֻמָּם inf qal a חמם cf Jes 47,14 ‖ **11** [a] ⅁C ut Q יִרי־, K G ו– ‖ **12** [a] mlt Mss פרחה ‖ **13** [a] prp עֹצֵר.

15 הָהְפַּךְ[a] עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף[b] כָּרוּחַ נְדִבָתִי[c] וּכְעָב עָבְרָה ל. ב
16 וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי יְאֹחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ [וְיִשְׁעָתִי׃ ט חס בלישׁ[9]
17 לַיְלָה עֲצָמַי נִנַּקָּר מֵעָלַי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃ ל. ל. ב[10]
18 בְּרָב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ ב[11]. ל
19 הֹרָנִי לַחֹמֶר וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ ב[12]
20 אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי וַתִּתְבֹּנֶן[a] בִּי׃ ג חס בלישׁ
21 תֶּהְפַּךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִּשְׂטְמֵנִי׃ ב[13]. ל וחס
22 תִּשָּׂאֵנִי אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וְתָמֹגְגֵנִי תֻּשִׁיָּה[a]׃ ג[14] חס ול בלישׁ. תושיה ק
23 כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ ב חד פת וחד קמ
24 אַךְ לֹא־בִעִי[a] יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ[b] לָהֶן שַׁוְּעָה[b]׃ ל. ל[15] ל וכל שם ברגש דכות
25 אִם־לֹא בָכִיתִי לְקֹשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ ל
26 כִּי טוֹב קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וָאֲיַחֲלָה[c] לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ כד בטע ר״פ בסיס. ל. ג
27 מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ ד ב חס וב מל[16]
28 קֹדֵר הָלַכְתִּי בְּלֹא חַמָּה[a] קַמְתִּי בַקָּהָל אֲשַׁוַּע׃ ג[17]. ד דגש[18]
29 אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃
30 עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלַי וְעַצְמִי־חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ ב בטע[19]. יו בלישׁ
31 וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃ ל. ל וחס[20]

31 1 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי[a] וּמָה אֶתְבּוֹנֵן[a] עַל־בְּתוּלָה׃
2 וּמָה חֵלֶק אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרוֹמִים׃
3 הֲלֹא־אֵיד לְעַוֶּל וְנֵכֶר לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ ל
4 הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ ל מל
5 אִם־הָלַכְתִּי עִם־[a]שָׁוְא וַתַּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃ ח וכל מנין איש רגלי דכות[1]
6 יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ [מְאֹמָם[a]׃ פ ג. ב [מח[2] כת א לא קר׳ ב מנה בלישׁ

7 אִם תִּטֶּה אֲשֻׁרִי מִנֶּן הַדָּרֶךְ וְאַחַר עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק

[9] Mp sub loco. [10] Jos 2,8. [11] Mm 3677. [12] Mm 3531. [13] Mm 2784. [14] Mm 3532. [15] Mm 190. [16] Mm 1839. [17] Mm 3266. [18] Mm 3722. [19] Mm 2885. [20] Mm 3447. Cp 31 [1] Mm 3533. [2] Mm 898.

15 [a] Ms תֵּהָפֵךְ ‖ [b] prp תֵּרָדֵף ‖ [c] pc Mss S נתיבתי ‖ **20** [a] Ms ולא תִּ֫ ט, Ms ותתכנן ‖ **22** [a] Q תְּשִׁיָּה, 1 c K תְּשׁוּאָה ‖ **24** [a] prp בְּטֹבַע ‖ [b–b] prp יְשַׁוֵּעַ (לֹא =) לה, al לֹא נוֹשָׁע ‖ **28** [a] prp נֶחָמָה cf 6,10 ‖ **Cp 31,1** [a–a] prp מֵהִתְ֫ ‖ **5** [a] 2 Mss ΘS + מִתִּי ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd מְאוּם.

8 אֶזְרָעָה וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ יג[3]

9 אִם־נִפְתְּתָה לִבִּי עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרָבְתִּי׃ ב. ל נסיב ו

10 תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ יג[4]

11 כִּי־הוּא[a] זִמָּה וְהִיא[b] עָוֹן פְּלִילִים[c]׃ היא . והוא חד מן ד׳ כ ק כתיב היא

12 כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־תְּבוּאָתַי תְּשָׁרֵשׁ׃ כל בטע ר״פ בסיפ יג[5]. ל. ל

13 אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם עִמָּדִי׃ ה[7] חס ול בליש

14 וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃ ל. לא פסוק כי וכי[8]

15 הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשָׂנִי עָשֵׂהוּ וַיְכֻנְנוּ[a] בָּרֶחֶם אֶחָד׃ ג דגש[9]. ב. ל. ל

16 אִם־אֶמְנַע מֵחֲפָץ דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ י

17 וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ ד[10]

18 כִּי מִנְּעוּרַי גְּדָלַנִי[a] כְּאָב וּמִבֶּטֶן אִמִּי אַנְחֶנָּה[b]׃ ל. ג

19 אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃ ב מל בליש

20 אִם־לֹא בֵרַכְוּנִי חָלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃ ל. חלציו . ל ק

21 אִם־הֲנִיפוֹתִי [a]עַל־יָתוֹם[a] יָדִי כִּי־אֶרְאֶה בַּשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃

ל. ח מל בליש
ג מנה בכתיב. יז[11] מפק א ול בליש

22 כֶּתֶף מִשִּׁכְמָהּ[a] תִּפּוֹל וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָהּ[a] תִּשָּׁבֵר׃ כד בטע ר״פ בסיפ. ל

23 כִּי פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא אוּכָל׃ ל

24 אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ לא פסוק כי וכי[a]. ג

25 אִם־אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃ ט

26 אִם־אֶרְאֶה אוֹר כִּי יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ ל

27 וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃ ל

28 גַּם־הִוא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ ל. יא

29 אִם־אֶשְׂמַח בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי[a] כִּי־מְצָאוֹ רָע׃ ל. ב. ד חס ול בליש

יז[2] ר״פ בכתיב וכל ד״ת דכות ב מ ב. ב. ו חס[14]. ג דמטע

[3] Mm 784. [4] Mm 3203. [5] Mm 3702. [6] Mm 787. [7] Mm 3480. [8] Mm 2059. [9] Mm 3534. [10] Mm 1644. [11] Mm 411. [12] Mm 3249. [13] Mm 3535. [14] Mm 1393.

11 [a] Q היא cf זמה, K הוא = neutrum || [b] Q והוא cf עון, K והיא cf זמה || [c–c] constructio mixta ex עון פלילי (sic l c nonn Mss cf 28) et עון פ׳ || **15** [a] pro ויכוננו || **18** [a] prp גדלני (regens Deus), al אגדלנו || [b] prp נחני, al אגחנו cf [a] || **21** [a–a] prp עלי־תם || **22** [a] pro ה– || **29** [a] l frt עודדתי– a *עדד cf ug *ġdd* = exsultare; prp והתרעעתי a רוע cf Ps 60,10 65,14.

31 אִם־לֹ֣א אָמְר֣וּ מְתֵ֣י אָ֭הֳלִי מִֽי־יִתֵּ֣ן מִבְּשָׂרֹ֣ו לֹ֣א נִשְׂבָּֽע׃
32 בַּ֭חוּץ לֹא־יָלִ֣ין גֵּ֑ר דְּ֝לָתַ֗י לָאֹ֣רַח[a] אֶפְתָּֽח׃ ב ר״פ[15]
33 אִם־כִּסִּ֣יתִי כְאָדָ֣ם פִּשְׁעִ֑י לִ֝טְמֹ֗ון בְּחֻבְּ֣י עֲוֹנִ֔י [פָּתַֽח׃ ג[16]. ל
34 כִּֽי־אֶעֱרֹ֣וץ ׀ הָ֭המֹון רַבָּ֑ה וּ֝בוּז־מִשְׁפָּח֗וֹת יְחִתֵּ֫נִ֥י וָאֶדֹּ֥ם לֹא־אֵצֵ֑א כך בטע ר״פ בסיפ׳ ר״ת מל ול בליש. ל
35 מִֽי־יִתֶּן־לִ֥י[a] ׀ שֹׁ֗מֵעַ לִ֑י הֵ֤ן תָּ֭וִי שַׁדַּ֣י יַעֲנֵ֑נִי ה וכל כל אל אלה דכות. ל
וְסֵ֥פֶר כָּתַ֗ב אִ֣ישׁ רִיבִֽי׃
36 אִם־לֹ֣א עַל־שִׁכְמִ֣י אֶשָּׂאֶ֑נּוּ אֶ֝עְנְדֶ֗נּוּ עֲטָרֹ֣ות[a] לִֽי׃ ל. ל
37 מִסְפַּ֣ר צְעָדַ֣י אַגִּידֶ֑נּוּ כְּ֝מֹו־נָגִ֗יד אֲקָרְבֶ֥נּוּ׃ ל
38 אִם־עָ֭לַי אַדְמָתִ֣י תִזְעָ֑ק וְ֝יַחַ֗ד תְּלָמֶ֥יהָ יִבְכָּֽיוּן׃ ג ול בסיפ. ב[18]. ב
39 אִם־כֹּ֭חָהּ אָכַ֣לְתִּי בְלִי־כֶ֑סֶף וְנֶ֖פֶשׁ בְּעָלֶ֣יהָ הִפָּֽחְתִּי׃ ב[19]. ל
40 תַּ֭חַת חִטָּ֣ה ׀ יֵצֵ֣א חֹ֑וחַ וְתַחַת־שְׂעֹרָ֥ה בָאְשָׁ֗ה ל
תַּ֣מּוּ דִבְרֵ֣י אִיּֽוֹב׃ פ

32 1 וַיִּשְׁבְּת֗וּ שְׁלֹ֫שֶׁת הָ֭אֲנָשִׁים הָאֵ֣לֶּה[a] מֵעֲנֹ֣ות אֶת־אִיּ֑וֹב כִּֽי־הוּא֥ 32
נא צַדִּ֗יק בְּעֵינָֽיו[b]׃ פ 2 וַיִּ֥חַר אַ֝֗ף ׀ אֱלִיה֣וּא בֶן־בַּרַכְאֵ֣ל הַבּ֭וּזִי מִמִּשְׁפַּ֣חַת 2
לי. ל. ל. כן בטע לרבי פינחס[2] רָ֑ם בְּאִיּ֥וֹב חָ֝רָ֗ה אַפֹּ֥ו עַל־צַדְּקֹ֑ו נַ֝פְשֹׁ֗ו מֵאֱלֹהִֽים׃ 3 וּבִשְׁלֹ֣שֶׁת ׀ רֵעָ֣יו 3
ד. ד חס א חָ֭רָה אַפֹּ֑ו עַ֤ל אֲשֶׁר֙ לֹא־מָ֣צְאוּ מַעֲנֶ֔ה וַ֝יַּרְשִׁיעוּ֗ אֶת־אִיּֽוֹב׃[a] 4 וְאֱלִיה֗וּא 4
ל. ג[3] חִכָּ֣ה אֶת־אִיּ֣וֹב בִּדְבָרִ֑ים כִּ֥י זְקֵנִ֖ים הֵ֣מָּה מִמֶּ֣נּוּ לְיָמִֽים׃ 5 וַיַּ֗רְא 5
אֱלִיה֣וּא כִּי֩ אֵ֨ין מַעֲנֶ֜ה בְּפִ֣י שְׁלֹ֣שֶׁת הָאֲנָשִׁ֗ים וַיִּ֥חַר אַפֹּֽו׃ פ
6 וַיַּ֗עַן ׀ אֱלִיה֣וּא בֶן־בַּרַכְאֵ֣ל הַבּ֭וּזִי וַיֹּאמַ֑ר
צָ֥עִיר אָ֝נִ֗י לְיָמִ֥ים וְאַתֶּ֥ם יְשִׁישִׁ֑ים
ל. ג[4]. ל וחס. ד עַל־כֵּ֥ן זָ֝חַ֗לְתִּי וָאִירָ֥א ׀ מֵחַ֣וֹת דַּעִ֣י אֶתְכֶֽם׃
7 אָ֭מַרְתִּי יָמִ֣ים יְדַבֵּ֑רוּ וְרֹ֥ב שָׁ֝נִ֗ים יֹדִ֥יעוּ חָכְמָֽה׃
ל[5] 8 אָ֭כֵן רֽוּחַ־הִ֣יא בֶֽאֱנֹ֑וש וּ֝נְשְׁמַ֗ת שַׁדַּ֥י תְּבִינֵֽם׃
9 לֹא־רַבִּ֥ים[a] יֶחְכָּ֑מוּ וּ֝זְקֵנִ֗ים יָבִ֥ינוּ מִשְׁפָּֽט׃
ד 10 לָכֵ֥ן אָ֝מַ֗רְתִּי שִׁמְעָה־[a]לִּ֥י [b]אַחֲוֶ֥ה דֵעִ֗י אַף־אֲנִֽי[b]׃

[15]Mm 3536. [16]Mm 3013. [17]Mm 2387. [18]Mm 3537. [19]Mm 3538. Cp 32 [1]וחד כאיוב Hi 34,7. [2]Mm 3539. [3]Mm 3540. [4]Mm 3541. [5]Mm 1941.

32 [a] prp רַח– cf Vrs ‖ **35** [a] > pc Mss ‖ **36** [a] 2 Mss עֲטֶרֶת ‖ **Cp 32,1** [a] > Ms ‖ [b] Ms 𝔊σ′𝔖 נִיהֶם– ‖ **3** [a] Tiq soph pro הָאֱלֹהִים ‖ **9** [a] l frt רַבֵּי יָמִים ‖ **10** [a] 2 Mss Vrs שמעו ‖ [b–b] = 17b.

11 הֵן הוֹחַלְתִּי לְדִבְרֵיכֶם אֲזִין[a] עַד־תְּבוּנֹתֵיכֶם[b] ל . ל וכת כן
עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין׃ כן למערב[6]
12 וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃ ג מל[7]
13 פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל יִדְּפֶנּוּ[a] לֹא־אִישׁ׃ ל
14 וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ׃ יד[8] ר״פ בכתיב וכל ד״ה דכות ב מ ב וחד מן יז[9] ר״פ ולא לא
15 חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃ ב . י בסיפ ו[10] מנה בליש
16 וְהוֹחַלְתִּי כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא־עָנוּ עוֹד׃ ב
17 אַעֲנֶה[a] אַף־אֲנִי חֶלְקִי אֲחַוֶּה דֵּעִי אַף־אֲנִי׃ ל . ו
18 כִּי מָלֵתִי[a] מִלִּים הֲצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃ ג[11] ול חס א . י בסיפ ו[10] מנה בליש . ל
19 הִנֵּה־בִטְנִי כְיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃ ה[12] . ל
20 אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃ ל
21 אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אַכְנֶּה׃ כג . ל[13] . ב
22 כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי׃ כד בטע ר״פ בסיפ . ב . ב
33 1 וְאוּלָם שִׁמַע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃ יו
2 הִנֵּה־נָא פָּתַחְתִּי פִּי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי׃
3 יָשָׁר־לִבִּי אִמְרֵי וְדַעַת שְׂפָתַי בָּרוֹר מִלְּלוּ׃ ב . ל
4 רוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי׃ ל
5 אִם־תּוּכַל הֲשִׁיבֵנִי עֲרָכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה׃ ל . ל
6 הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר קָרַצְתִּי גַּם־אָנִי׃ ד[1] . יא . ל
7 הִנֵּה אֵמָתִי לֹא תְבַעֶתֶךָ וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־יִכְבָּד׃ ד חס ול בליש . ל . ב קמ[2]
8 אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע׃ יב ז מנה קמ
9 זַךְ אֲנִי בְּלִי פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֹן לִי׃ ל . ל באחנח בטע[3]
10 הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לוֹ׃
11 יָשֵׂם[a] בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי׃
12 הֶן־זֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ[a] מֵאֱנוֹשׁ׃ ה וכל כל אל אלה דכות

[6] Mm 3542. [7] Mm 2393. [8] Mm 3249. [9] Mm 2708. [10] Cf Mm 3542. [11] Mm 3095. [12] Mm 2975. [13] Mp sub loco. Cp 33 [1] Mm 412. [2] Mm 3467. [3] Mm 1571.

11 [a] = אֲזָנַיִן, sic pc Mss ‖ [b] vel תְּבוּנֹתֵיכֶם ‖ **13** [a] Ms יהד׳, Ms ירד׳ ‖ **17** [a] = אֶעֱנֶה ‖ **18** [a] nonn Mss מלאתי ‖ **Cp 33,11** [a] l יָשֵׂם? ‖ **12** [a] cf 4,9[a].

13 מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי כָל־דְּבָרָיו לֹא־יַעֲנֶה׃
14 כִּי־בְאַחַת יְדַבֵּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃ [עַלֵּי מִשְׁכָּב׃
15 בַּחֲלוֹם | חֶזְיוֹן[a] לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים בִּתְנוּמוֹת
16 אָז יְגַלֶּה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמוּסָרָם[a] יַחְתֹּם[b]׃
17 לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֵׂהוּ[a] וְגֵוֶה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה[b]׃
18 יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעָבֹר בַּשֶּׁלַח׃
19 וְהוֹכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְרִיב[a] עַצְמָיו אֵתָּן׃
20 וְזָהֲמָתוּ חַיָּתוֹ לֶחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל תַּאֲוָה׃
21 יֻכְלֶה בְשָׂרוֹ מֵרְאִי וְשֶׁפְיוּ[a] עֲצָמוֹתָיו לֹא רֻאוּ׃
22 וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים[a]׃
23 אִם־יֵשׁ עָלָיו | מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף
לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃
24 וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ[a] מֵרֶדֶת שָׁחַת מָצָאתִי כֹּפֶר׃
25 רֻטְפַשׁ[a] בְּשָׂרוֹ מִנָּעַר יָשׁוּב לִימֵי עַלוּמָיו׃
26 יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ | וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה
וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ צִדְקָתוֹ׃
27 יָשַׁר[a] | עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא־שָׁוָה לִי׃
28 פָּדָה נַפְשִׁי[a] מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת[b] וְחַיָּתִי[c] בָּאוֹר תִּרְאֶה׃
29 הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פְּעָמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם־גָּבֶר׃
30 לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר[a] בְּאוֹר הַחַיִּים[b]׃
31 הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲנֹכִי אֲדַבֵּר׃
32 אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי דַּבֵּר כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃
33 אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ חָכְמָה׃ ס ס׳

[4]Mp sub loco. [5]Mm 2217. [6]Mm 2533. [7]Mm 832. [8]Mm 3543. [9]Mm 3544. [10]Mm 3545 contra textum. [11]Mm 2604. [12]וחד פרעהו Prv 4,15. [13]Mm 3347. [14]Jer 31,18. [15]Mm 1798.

15 [a] pc Mss ⅁ בְּחֹ׳ ‖ **16** [a] pro מִ– ‖ [b] 𝔊 ἐξεφόβησεν = יְחִתֵּם ‖ **17** [a] prp מִמַּעֲשֵׂהוּ (hpgr) ‖ [b] prp יְכַסֶּה ‖ **19** [a] Q וְרוֹב, K וְרִיב ‖ **21** [a] l c Q וְשָׁפְיוּ, K וּשְׁפִי ‖ **22** [a] prp לְמוֹ מֵתִים ‖ **24** [a] inc; frt l c 2 Mss פַּרְעֵהוּ ‖ **25** [a] inc; prp יְטָפַשׁ cf akk *ṭapāšu* = pinguis fuit ‖ **27** [a] prp יָשַׁר, al יָשַׁר (שׁרר hi = divulgavit, notum fecit cf arab *ʾašarra*) ‖ **28** [a] Q שׁוֹ–, l c K שִׁי– ‖ [b] Ms Ed בשלח cf 18 ‖ [c] Q וֹתִי–, l c K תִּי– ‖ **30** [a] = לְהֵאוֹר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd חַיִּים.

34 1 וַיַּ֣עַן אֱלִיה֣וּא וַיֹּאמַֽר׃
2 שִׁמְעוּ֣ חֲכָמִ֣ים מִלָּ֑י וְ֝יֹדְעִ֗ים הַאֲזִ֥ינוּ לִֽי׃ ח
3 כִּי־אֹ֣זֶן מִלִּ֣ין תִּבְחָ֑ן וְ֝חֵ֗ךְ יִטְעַ֣ם לֶאֱכֹֽל׃[a] כה . ב
4 מִשְׁפָּ֥ט נִבְחָרָה־לָּ֑נוּ נֵ֝דְעָ֗ה בֵּינֵ֥ינוּ מַה־טּֽוֹב׃
5 כִּֽי־אָמַ֣ר אִיּ֣וֹב צָדַ֑קְתִּי וְ֝אֵ֗ל הֵסִ֥יר מִשְׁפָּטִֽי׃ יג[1]
6 עַל־מִשְׁפָּטִ֥י אֲכַ֑זֵּב אָנ֝֗וּשׁ חִצִּ֥י בְלִי־פָֽשַׁע׃ יג[1]
7 מִי־גֶ֣בֶר כְּאִיּ֑וֹב יִ֝שְׁתֶּה־לַ֗עַג כַּמָּֽיִם׃ ל[2]
8 וְאָרַ֤ח לְ֭חֶבְרָה עִם־פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן וְ֝לָלֶ֗כֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶֽשַׁע׃ ל . ד[3] . יז[4]
9 כִּֽי־אָמַ֥ר לֹא־יִסְכָּן־גֶּ֑בֶר בִּ֝רְצֹתֹ֗ו עִם־אֱלֹהִֽים׃ ג[5]
10 לָכֵ֤ן ׀ אַנְשֵׁי־לֵ֗ב שִׁמְעוּ֥ לִי ב[6]
חָלִלָה לָאֵ֥ל מֵרֶ֑שַׁע וְ֝שַׁדַּ֗י מֵעָֽוֶל׃ ג חט . יא
11 כִּֽי־פֹ֭עַל[a] אָדָ֣ם יְשַׁלֶּם־לֹ֑ו וְכְאֹ֥רַח אִ֝֗ישׁ יַמְצִיאֶֽנּוּ׃ בד בטע ר״פ בסיפ[7] . ל
12 אַ֤ף־אָ֭מְנָם אֵ֣ל לֹא־יַרְשִׁ֑יעַ וְ֝שַׁדַּ֗י לֹא־יְעַוֵּ֥ת מִשְׁפָּֽט׃ ד ג מל וחד חס[8]
13 מִֽי־פָ֭קַד עָלָ֣יו אַ֑רְצָה[a] וּ֝מִ֗י שָׂ֣ם תֵּבֵ֥ל כֻּלָּֽהּ׃ ג ר״פ מי וג מילין רביע ומי וכל פסוק דאית בהון ח מילין[9]
14 אִם־יָשִׂ֣ים אֵלָ֣יו לִבּ֑וֹ רוּחֹ֖ו וְנִשְׁמָתֹ֣ו אֵלָ֣יו יֶאֱסֹֽף׃
15 יִגְוַ֣ע כָּל־בָּ֭שָׂר יַ֑חַד וְ֝אָדָ֗ם עַל־עָפָ֥ר יָשֽׁוּב׃ ט
16 וְאִם־בִּינָ֥ה[a] שִׁמְעָה־זֹּ֑את הַ֝אֲזִינָ֗ה לְקֹ֣ול מִלָּֽי׃ ז ר״פ בסיפ . ב בטע מלעיל בכתיב[10] . יז
17 הַאַ֤ף שׂוֹנֵ֣א מִשְׁפָּט֮ יַחֲבֹ֪וש וְ֫אִם־צַדִּ֥יק כַּבִּ֥יר תַּרְשִׁיעַ[a]׃ ל ומל
18 הַאֲמַ֣ר[a] לְמֶ֭לֶךְ בְּלִיָּ֑עַל רָ֝שָׁ֗ע אֶל־נְדִיבִֽים׃ כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[11]
19 אֲשֶׁ֤ר לֹא־נָשָׂ֣א ׀ פְּנֵ֣י שָׂרִ֑ים וְ֝לֹ֗א נִכַּר־שׁ֥וֹעַ לִפְנֵי־דָ֑ל ב[12]
כִּֽי־מַעֲשֵׂ֖ה יָדָ֣יו כֻּלָּ֑ם׃ [לֹ֣א בְרֶ֣גַע׃
20 רֶ֭גַע ׀ יָמֻתוּ֣[a] וַחֲצֹ֑ות[a] יִ֝גְעֲשׁ֗וּ[b] עָ֥ם[b] וַיַּעֲבְר֑וּ[b] וְיָסִ֖ירוּ[c] אַבִּ֣יר[d] ד בטע בשלש ספרים . ג[13] חס וכל אורית וירמיה דכות ב מא . יז וכל זקף אתנח ב וסוף דכות[14] . ל[15] . ב[16]
21 כִּֽי־עֵינָ֥יו עַל־דַּרְכֵ֑י אִ֝֗ישׁ וְכָל־צְעָדָ֥יו יִרְאֶֽה׃
22 אֵ֤ין־חֹ֣שֶׁךְ ׀ וְאֵ֣ין צַלְמָ֑וֶת לְ֝הִסָּתֵ֗ר שָׁ֣ם פֹּעֲלֵי־אָֽוֶן׃

Cp 34 [1]Mm 2362. [2]וחד באיוב Hi 32,2. [3]Mm 1196. [4]Mm 1667. [5]Mm 242. [6]Mm 3546. [7]Mp sub loco. [8]Mm 3604. [9]Mm 3552. [10]Mm 3200. [11]Mm 958. [12]Mm 1659. [13]Mm 1804. [14]Mm 2120. [15]Mm 1262. [16]Mm 1649.

Cp 34,3 [a] prp לְאָכֵל vel לוֹ אֹכֵל cf 12,11 || **11** [a] prp כְּפִי || **13** [a] prp אַרְצוֹ = Ms אַרְצוֹ, sed cf 37,12[b] || **16** [a] prp בִּינָתָה || **17** [a] 2 Mss יר׳ || **18** [a] Ms ΘSV הַאוֹמֵר, prb l || **20** [a] l frt ח׳ (dttg) || [b–b] prp יִגְוְעוּ שׁוֹעִים || [c] Ms ר–, Ms ויסורו || [d] Ms רים–.

כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עֽוֹד[a] לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃ 23 כי ב בטע ר״פ בסיפ׳ ה[17]. ד וחס[18]
יָרַע כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד[a] אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃ 24 ל. ד[19] וכל ד״ה דכות׳ ב מ׳ ז
לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכְּאוּ׃ 25 ל. ל
תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם[a] בִּמְקוֹם רֹאִים׃ 26 ל
אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ׃ 27
לְהָבִיא עָלָיו[a] צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃ 28
וְהוּא יַשְׁקֹט[a] | וּמִי יַרְשִׁיעַ וַיַּסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ 29 לג ר״פ. ל חס. ד פסוק ומי ומי. ד ג מל וחד חס[20]. ב[21]
וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד׃ ל. ל
מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמּוֹקְשֵׁי עָם׃ 30 ד
כִּי־אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי לֹא אֶחְבֹּל׃ 31 ל. יט
בִּלְעָדַי אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא אֹסִיף׃ 32 ד. יט ו[22] מנה חס ול בסיפ
הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְּמֶנָּה[a] כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אֲנִי וּמַה־יָּדַעְתָּ[b] דַּבֵּר׃ 33 ל. ג[23]. ט[24] ב מנה בסיפ וכל קריא דכות׳ ב מ׳ ב
אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם שֹׁמֵעַ לִי׃ 34 ב[25]. ב
אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכִּיל׃ 35 ה[26]. ב מל[27]
אָבִי יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־[a]אָוֶן׃ [לָאֵל׃ ס 36 ל וחס. ד [לא
כִּי יוֹסִיף עַל־חַטָּאתוֹ פֶּשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפֹּק[a] וְיֶרֶב אֲמָרָיו 37 ד בטע ר״פ דסמיכ׳ ג ב חס וחד מל[28]. ל[29]
וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר׃ **35** 1 ו חס א
הֲזֹאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי מֵאֵל׃ 2 ה[1]
כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ מֶה־אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃ 3 ל כת כן
אֲנִי אֲשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃ 4
הַבֶּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר שְׁחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃ 5 ל
אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּוֹ וְרַבּוּ פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃ 6 ב
אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־מִּיָּדְךָ יִקָּח׃ 7
לְאִישׁ־כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃ 8 ג[2]

[17] Mm 3301. [18] Mm 3547. [19] Mm 903. [20] Mm 3604. [21] Mp sub loco. [22] Mm 4177. [23] Mm 803. [24] Mm 230. [25] Mm 3546. [26] Mm 1077. [27] Mm 2465. [28] Mm 2018. [29] Mm 1805. Cp 35 [1] Mm 2289. [2] Gn 49,12.

23 [a] prp מוֹעֵד (hpgr) || **24** [a] 1 וַיַּעֲמִיד? || **26** [a] vb exc? frt ins הַכָּם vel sim || **28** [a] 2 Mss אֵלָיו || **29** [a] Ms יִשְׁקוֹט || **33** [a] sic L, mlt Mss Edd יְשַׁלֵּ׳ || [b] sic L, mlt Mss Edd יְ׳ || **36** [a] pc Mss יִשְׂרָאֵ׳ || **37** [a] mlt Mss ישפק, 1 frt יִסְפֹּק.

9 מֵרֹב עֲשׁוּקִים[a] יְזַעֲקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ ל.ג[3]
10 וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלוֹהַּ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ יו[4] ר״ם בכתיב וכל ד״ה דכות ב מ ב. ל. ד[5]
11 מַלְּפָנוּ[a] מִבְּהֲמוֹת אָרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃ ל. ל. ב[6]. ל
12 שָׁם[a] יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃ ג[7]. ה
13 אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע וְאֵל יְשַׁדֶּנָּה לֹא יְשׁוּרֶנָּה׃
14 אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלַל[a] לוֹ׃ כן למערב[8]. ל
15 וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ[a] וְלֹא־יָדַע בַּפֶּשַׁע[a] מְאֹד׃ יא[9]. ל
16 וְאִיּוֹב הֶבֶל יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּיר[a]׃ פ יו[10]. כב. ל וחס[11]

36 1 וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כו
2 כַּתֵּר־לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי עוֹד לָאֱלוֹהַּ מִלִּים׃ ל בסיפ. י בסיפ[1] מנה בליש[2]
3 אֶשָּׂא דֵעִי לְמַרְחֹק וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן־צֶדֶק׃ כג. ד. ח. ל
4 כִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי תְּמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ׃ ג. ב[2]
5 הֵן־אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמְאָס כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃
6 לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ [וַיּוּגְּבָהוּ׃ יז[3]. ג[4] זל
7 לֹא־יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיּוֹשִׁבֵם לָנֶצַח
8 וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃ ו ר״ם בסיפ. ל. ל
9 וַיַּגֶּד לָהֶם פָּעָלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ ל
10 וַיֶּגֶל אָזְנָם לַמּוּסָר וַיֹּאמֶר כִּי־יָשׁוּבוּן מֵאָוֶן׃ ד[5]. ו. ט[6]
11 אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ[a] יְמֵיהֶם בַּטּוֹב וּשְׁנֵיהֶם בַּנְּעִימִים׃ ל. ט דגש[7]. ל מל
12 וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעֲבֹרוּ וְיִגְוְעוּ כְּבִלִּי[a]־דָעַת׃ ו ר״ם בסיפ. ב ר״ם בסיפ[8]. ל
13 וַחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ[a] אָף לֹא יְשַׁוְּעוּ כִּי אֲסָרָם׃ ג[9]. ל
14 תָּמָת[a] בַּנְּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃ ג[10]
15 יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיוֹ וְיֶגֶל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ ל. י
16 וְאַף הַסִּיתְךָ | מִפִּי־צָר ט ר״ם[11]. ל

[3]Mm 3225. [4]Mm 3249. [5]Mm 2295. [6]Mp sub loco. [7]Mm 3977. [8]Mm 3548 contra Mp Or Hi 20,9. [9]Mm 130. [10]Mm 2826. [11]וחד למכביר Hi 36,31. Cp 36 [1]Cf Mm 3542. [2]1S 2,3. [3]Mm 1687. [4]Mm 3549. [5]Mm 2151. [6]Mm 2398; lect def contra Mp Jes 35,10; Jer 44,28 et Ps 104,9 cf Mp sub loco. [7]Mm 2625. [8]Mm 3185. [9]Mm 3225. [10]Mm 3550. [11]Mp sub loco.

Cp 35,9 [a] Ms עשׂו; prp עוֹשְׁקִים ‖ **11** [a] prp מְאַל ‖ **12** [a] cf 23,7[a] ‖ **14** [a] prp וְהוּחַל ‖ **15** [a] prp בְּפֶשַׁע ‖ **16** [a] nonn Mss יכביד ‖ **Cp 36,11** [a] mlt Mss יבלו ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּבְ ‖ **13** [a] l frt יְשַׁמּוּ a נשם ‖ **14** [a] nonn Mss תמות.

רַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שִׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃
17 וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ ז פסוק[12]
18 כִּי־חֵמָה[a] פֶּן־יְסִיתְךָ בְסֶפֶק[b] וְרֹב־כֹּפֶר אַל־יַטְּךָ׃ ג קמ
19 הֲיַעֲרֹךְ[a] שׁוּעֲךָ[b] לֹא בְצָר וְכֹל מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ ל. ל. ל
20 אַל־תִּשְׁאַף הַלַּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃ יד[13] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג
21 הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־אָוֶן כִּי־עַל־זֶה בָּחַרְתָּ[a] מֵעֹנִי׃ ג[14]
22 הֵן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי כָמֹהוּ מוֹרֶה׃
23 מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ עַוְלָה׃ ג ר״פ מי וג מילין רביע ומי וכל פסוק דאית בהון ה מילין[15]
24 זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָּעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ ג חס בליש[16]
25 כָּל־אָדָם חָזוּ־בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃
26 הֵן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא נֵדָע מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃ ג[17]
27 כִּי יִגְרַע[a] נִטְפֵי־מָיִם[a] יְזַקְּקוּ[b] מָטָר לְאֹדֹו׃ ב[18]. ל חס[19]
28 אֲשֶׁר־יִזְלוּ שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עָלֵי אָדָם רָב׃ ג
29 אַף אִם־[a]יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשֻׁאֹת[b] סֻכָּתוֹ׃ ד כת כן[20]
30 הֵן־פָּרַשׂ עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃
31 כִּי־בָם יָדִין עַמִּים יִתֵּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃ ל[21]
32 עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ[a] בְּמַפְגִּיעַ[b]׃ ג[22]
33 יַגִּיד עָלָיו רֵעֹו מִקְנֶה[a] אַף עַל־עוֹלֶה[b]׃ ת מל[23]
37 1 אַף־לְזֹאת יָחֵרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ ב. ל. ב מל בליש ובסיפ[1]
2 שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרַגְזָ קֹלוֹ וְהֶגְיֹה מִפִּיו יֵצֵא׃ ה[2] חס ד מנה בכתיב וכל אוריית דכות ב מ א. ג בליש
3 תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמַיִם יְשָׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃
4 אַחֲרָיו יִשְׁאַג־קוֹל[a] יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ ד
וְלֹא יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃ ל. [3]
5 יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה גְּדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃ ד

[12]Mm 855. [13]Mm 1523. [14]Mm 3551. [15]Mm 3552. [16]Mm 3291. [17]Mm 3553. [18]Mp sub loco. [19]ורד ואד Gn 2,6. [20]Mm 2282. [21]חד יכבר Hi 35,16. [22]Mm 2391. [23]Mm 1624. Cp 37 [1]Cf Mm 489. [2]Mm 1669. [3]Mm 3112.

18 [a] prp *חֲמָה aram = cave || [b] inc; cf שפקו 20,22, al = verberatio, castigatio cf arab *ṣafaqa* || **19** [a] prp הַיְעָרְךָ || [b–b] inc || **21** [a] l frt בְּ cf S || **27** [a–a] prp מִיָם נָטָפִים, sed l זוז (גרע = stillare) || [b] prp יָזֹק, sed frt ו phoneticum || **29** [a] prp מִי (cf S) vel אָמְנָם || [b] prp תְּשׂ = elationes || **32** [a] nonn Mss עָלָיו || [b] prp בְּמִפְגָּע cf 7,20 || **33** [a] l prb מַ = מַקְנִיא || [b] l עַוְלָה || **Cp 37,4** [a] 2 Mss קוֹלוֹ.

כד בטע ר״פ בסיפ׳. ב תר כת א וחד כת ה. ה. ל

6 כִּי לַשֶּׁלֶג[a] | יֹאמַר הֱוֵא אָרְצָה וְגֶשֶׁם מָטָר וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת[b] עֻזּוֹ[c]׃

7 בְּיַד[a]־כָּל־אָדָם יַחְתֹּם לְדַעַת כָּל־אֲנָשִׁי[b] מַעֲשֵׂהוּ׃

8 וַתָּבֹא חַיָּה בְּמֽוֹ־אֹרֶב וּבִמְעֽוֹנֹתֶיהָ תִּשְׁכֹּן׃

9 מִן־הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה׃

10 מִנִּשְׁמַת־אֵל יִתֵּן־קֶרַח וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק׃

11 אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרֽוֹ׃

12 וְהֽוּא מְסִבּוֹת[a] | מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבֻּלֹתָ֑ו[b] לְפָעֳלָם
כֹּל אֲשֶׁר־יְצַוֶּם | עַל־פְּנֵי תֵבֵל אַרְצָה[c]׃

13 אִם־לְשֵׁבֶט[a] אִם־לְאַרְצ֑וֹ[a] אִם־לְחֶסֶד יַמְצִאֵ֥הוּ[b]׃

14 הַאֲזִינָה זֹּאת אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן | נִפְלְאוֹת אֵל׃

15 הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנֽוֹ׃

16 הֲתֵדַע עַל־מִפְלְשֵׂי־עָב מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים׃

17 אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים בְּהַשְׁקֹט אֶרֶץ מִדָּרוֹם׃

18 תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי מוּצָק׃

19 הוֹדִיעֵנוּ[a] מַה־נֹּאמַר לֽוֹ לֹא־נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹֽשֶׁךְ׃

20 הֲיְסֻפַּר־לֽוֹ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע׃

21 וְעַתָּה | לֹא רָאוּ אֽוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים
וְרוּחַ עָבְרָה וַתְטַהֲרֵם׃

22 מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃

23 שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא־כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה׃

24 לָכֵן יִרְאֽוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא־יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃ פ

38 1 וַיַּ֣עַן יְהוָ֣ה אֶת־אִיּ֑וֹב מִנ֝[a]| הַסְּעָרָ֗ה וַיֹּאמַֽר׃

2 מִי זֶה | מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְּמִלִּין בְּלִי־דָעַת׃

3 אֱזָר־נָא כְגֶבֶר[a] חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ֖ וְהוֹדִיעֵֽנִי׃

ד זוגיך[2]. ל

[4]Mm 2570 contra textum. [6]Mm 3459. [6]Prv 31,2. [7]Mm 758. [8]Mm 1437. [9]Mm 3554. [10]Mm 3357. [11]Mm 3516. [12]Mm 2777. [13]Ps 88,12. [14]Mm 3555. **Cp 38** [1]Mm 214. [2]Mm 3561.

6 [a] sic L, mlt Mss Edd לֶג– ‖ [b–b] dttg; l prb וְלִגְשֶׁם וּמָטָר ‖ [c] l prb עֹז ‖ **7** [a] prp בְּעַד ‖ [b] prp אֲנָשִׁים ‖ **12** [a] frt ins יִתְהַלֵּךְ ‖ [b] Q לְתָיו–, K לָתוֹ– ‖ [c] prp אַרְצָה = אַרְצוֹ, sed frt forma poetica pro אֶרֶץ ‖ **13** [a–a] prp אֶמְלַל אֶרֶץ ‖ [b] prp יְאַמְּצֵהוּ ‖ **19** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 נִי– ‖ **Cp 38,1** [a] Q מִן ‖ **3** [a] Ms כְּגִבּוֹר.

4 אֵיפֹ֣ה הָ֭יִיתָ בְּיָסְדִי־אָ֑רֶץ הַגֶּ֥ד אִם־יָ֝דַ֗עְתָּ בִּינָֽה׃
5 מִי־שָׂ֣ם מְ֭מַדֶּיהָ כִּ֣י תֵדָ֑ע אֽוֹ־מִי־נָ֥טָה עָ֝לֶ֗יהָ קָּֽו׃
6 עַל־מָ֣ה אֲדָנֶ֣יהָ הָטְבָּ֑עוּ אֽוֹ־מִי־יָ֝רָ֗ה אֶ֣בֶן פִּנָּתָֽהּ׃
7 בְּרָ֣ן־יַ֭חַד כּוֹכְבֵי־בֹ֑קֶר וַיָּרִ֥יעוּ כָ֝֗ל־בְּנֵ֣י אֱלֹהִֽים׃
8 וַיָּ֣סֶךְ בִּדְלָתַ֣יִם יָ֭ם בְּגִיחֹ֣ו מֵרֶ֑חֶם יֹצֵֽא׃
9 בְּשׂוּמִ֣י עָ֭נָן לְבֻשׁ֑וֹ וַעֲרָפֶ֥ל חֲ֝תֻלָתֽוֹ׃
10 וָאֶשְׁבֹּ֣ר עָלָ֣יו חֻקִּ֑י וָאָשִׂ֥ים בְּרִ֝֗יחַ וּדְלָתָֽיִם׃
11 וָאֹמַ֗ר עַד־פֹּ֣ה תָּבוֹא֮ וְלֹ֪א תֹ֫סִ֥יף וּפֹ֣א יְשִׁ֑ית בּ֝וֹאֲנ֗וֹ וַלֻּֽךְ׃
12 הֲמִיָּמֶ֣יךָ צִוִּ֣יתָ בֹּ֑קֶר יְ֝דַעְתָּ֗הַּ שַׁ֣חַר מְקֹמֽוֹ׃
13 לֶֽאֱחֹ֣ז בִּכְנָפ֣וֹת הָאָ֑רֶץ וְיִנָּעֲר֖וּ רְשָׁעִ֣ים מִמֶּֽנָּה׃
14 תִּתְהַפֵּ֣ךְ כְּחֹ֣מֶר חוֹתָ֑ם וְ֝יִתְיַצְּב֗וּ כְּמ֣וֹ לְבֽוּשׁ׃
15 וְיִמָּנַ֣ע מֵ֭רְשָׁעִים אוֹרָ֑ם וּזְר֖וֹעַ רָ֣מָה תִּשָּׁבֵֽר׃
16 הֲבָ֭אתָ עַד־נִבְכֵ֣י־יָ֑ם וּבְחֵקֶ֖ר תְּה֣וֹם הִתְהַלָּֽכְתָּ׃
17 הֲנִגְל֣וּ לְךָ֣ שַׁעֲרֵי־מָ֑וֶת וְשַׁעֲרֵ֖י צַלְמָ֣וֶת תִּרְאֶֽה׃
18 הִתְבֹּנַ֣נְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אָ֑רֶץ הַגֶּ֥ד אִם־יָ֝דַ֗עְתָּ כֻּלָּֽהּ׃
19 אֵ֤י־זֶ֣ה דֶּ֭רֶךְ יִשְׁכָּן־א֑וֹר וְ֝חֹ֗שֶׁךְ אֵי־זֶ֥ה מְקֹמֽוֹ׃
20 כִּֽי־תִקָּחֶ֥נּוּ אֶל־גְּבוּלֽוֹ וְכִי־תָ֝בִ֗ין נְתִיבוֹת֥ בֵּיתֽוֹ׃
21 יָ֭דַעְתָּ כִּי־אָ֣ז תִּוָּלֵ֑ד וּמִסְפַּ֖ר יָמֶ֣יךָ רַבִּֽים׃
22 הֲבָ֭אתָ אֶל־אֹצְר֣וֹת שָׁ֑לֶג וְאֹצְר֖וֹת בָּרָ֣ד תִּרְאֶֽה׃
23 אֲשֶׁר־חָשַׂ֥כְתִּי לְעֵת־צָ֑ר לְ֝י֗וֹם קְרָ֣ב וּמִלְחָמָֽה׃
24 אֵ֤י־זֶ֣ה דֶּ֭רֶךְ יֵחָלֵ֣ק א֑וֹר יָ֝פֵ֗ץ קָדִ֥ים עָלֵי־אָֽרֶץ׃
25 מִֽי־פָלַ֣ג לַשֶּׁ֣טֶף תְּעָלָ֑ה וְ֝דֶ֗רֶךְ לַחֲזִ֥יז קֹלֽוֹת׃
26 לְהַמְטִ֣יר עַל־אֶ֣רֶץ לֹא־אִ֑ישׁ מִ֝דְבָּ֗ר לֹא־אָדָ֥ם בּֽוֹ׃
27 לְהַשְׂבִּ֣יעַ שֹׁ֭אָה וּמְשֹׁאָ֑ה וּלְהַצְמִ֥יחַ מֹ֝צָ֗א דֶּֽשֶׁא׃

[3] כת ה ב מנה בסיפ
ל
ב קמ
[4] ל . ד מל . ל
[5] ל
ב . ג חס
[7] ט
[8] . יג ג מנה כת כן : ב חד בת ה וחד כת א . ז ומל
ל . ידעת השחר
ו אותיות תלויות
ו אותיות תלויות . ג
ב . ג
ל
ג חס בליש
לא . ב . לא
לא פסוק כי וכי
ה
ב . לא מל
ג
לא . ל
ו כת כן
ט וכל על ארץ מצרים דאורית דכות
ב חס

[3] Mm 1750. [4] Mm 3449. [5] Mm 1764. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1918. [8] Mm 2296. [9] Mm 3556. [10] Mm 2737. [11] Mm 3557. [12] Mm 2253. [13] Gn 1,2. [14] Mm 2059. [15] Mm 1977 contra textum. [16] Mm 3851. [17] Mm 2946. [18] Mm 3558.

11 [a–a] שית ב = obsistere? vel frt l יִשְׁבֹּת ג ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd הֲ ‖ [b–b] Q יְדַעְתָּ שַׁחַר, K יְדַעְתָּהּ שַׁחַר ‖ **13** [a] זוג hab ע suspensum ‖ **14** [a] prp וְתִצָּבַע vel וְתִצְטַבַּע ‖ **15** [a] ut 13[a] ‖ **20** [a] prp תְּבִיאֻנּוּ = תְּבִיאֶנּוּ.

28 הַיֵּשׁ־לַמָּטָר אָב אוֹ מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃ ל

29 מִבִּטְנָן מִי יָצָא הַקֶּרַח וְכִפֹּר שָׁמַיִם מִי יְלָדוֹ׃ ל.ל

30 כָּאֶבֶן[a] מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ׃ ל.יו.ל.ל

31 הֲתְקַשֹּׁר מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃ ל.ב חד חס וחד מל[19].ל

32 הֲתוֹצִיא מַזָּרוֹת בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בְּנֶיהָ תַנְחֵם׃ ל וחס.ל.ל

33 הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטָרוֹ בָּאָרֶץ׃ ה[20].ט.ל

34 הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ[a]׃ ל.ב

35 הֲתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֶּנוּ׃ ל[18].ט רפ[21]

36 מִי־שָׂת בַּטֻּחוֹת חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה׃ ד קמ[22].ל בסיפ.ל

37 מִי־יִסַּפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃ ל

38 בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים יִדָּבָקוּ׃ ל.ל.ב[23]

39 הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ ל.ל

40 כִּי־יָשְׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֵב׃ [אָכֶל׃] ב מל בליש[24].ב[25]

41 מִי יָכִין לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־ ילדיו חד מן ג[26] בליש ק

1 **39** הֲיָדַעְתָּ עֵת[a] לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֶל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ ה[1].ל וחס

2 תִּסְפֹּר יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ ד[2].ל.ל

3 תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם[a] תְּשַׁלַּחְנָה׃ ל.ל.ל

4 יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ[a] בַבָּר[b] יָצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ׃ ל.ג[3]

5 מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד מִי פִתָּחַ׃ ו ה מנה כת א וחד כת ה[4].ל.ג

6 אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃ ב חד מל וחד חס

7 יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃ ד כת כן[5]

8 יָתוּר[a] הָרִים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרָק יִדְרוֹשׁ׃ ל.ל.ג ב חס וחד מל[6]. ג מל בליש

9 הֲיֹאבֶה רֵים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין עַל־אֲבוּסֶךָ׃ ל.ב.ל.ל

10 הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים אַחֲרֶיךָ׃ ב.ג בליש[7]

11 הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃ ל.ל

[19] Mp sub loco. [20] Mm 2046. [21] Mm 1233. [22] Mm 3014. [23] Hi 41,9. [24] Mm 2570. [25] Mm 534. [26] Mm 3559. Cp 39 [1] Mm 2046. [2] Mm 378. [3] Mm 3982. [4] Mm 3560. [5] Mm 2282. [6] Mm 751. [7] Mm 2310.

30 [a] = כְּבָאבָן ‖ **34** [a] 𝔊 *ὑπακούσεταί σου* = תַּעֲנֶךָּ? ‖ **Cp 39,1** [a] frt dl (dttg) ‖ **3** [a] nonn Mss הן— ‖ **4** [a] Ms ילכו ‖ [b] pc Mss בכר ‖ **8** [a] = saxum procurrens; cf יתר transcendere.

12 הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשִׁוב[a] זַרְעֶךָ וְגָרְנֶךָ[b] יֶאֱסֹף׃
13 כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה׃
14 כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּיצֶיהָ וְעַל־עָפָר תְּחַמֵּם׃
15 וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוֹרָהּ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוֹשֶׁהָ׃
16 הִקְשְׁתָה בָּנֶיהָ לְלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃
17 כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃
18 כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא תִּשְׂחַק לַסּוּס וְלִרֹכְבוֹ׃
19 הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ צַוָּארוֹ רַעְמָה׃
20 הֲתַרְעִישֶׁנּוּ[a] כָּאַרְבֶּה הוֹד נַחְרוֹ אֵימָה׃
21 יַחְפְּרוּ[a] בָעֵמֶק וְיָשֵׂשׂ[b] בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת־נָשֶׁק׃
22 יִשְׂחַק לְפַחַד[a] וְלֹא יֵחָת וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב׃
23 עָלָיו תִּרְנֶּה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃
24 בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אֶרֶץ וְלֹא־יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר׃
25 בְּדֵי שֹׁפָר | יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה תַּרְעֵם שָׂרִים
26 הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו לְתֵימָן׃ [וְיִתְרוֹעֵעָה׃
27 אִם־עַל־פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃
28 סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־סֶלַע וּמְצוּדָה׃
29 מִשָּׁם חָפַר־אֹכֶל לְמַרְחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃
30 וְאֶפְרֹחָיו יְעַלְעוּ[a]־דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ פ

40 1 [a] וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃
2 הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃ פ
3 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃
4 הֵן קַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃
5 אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ פ
6 [a] וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִן[b] סְעָרָה וַיֹּאמַר׃

ל. ישיב[8] חד מן ג[a] כת כן וחד מן כד[a] בלישׁ. ל
ל. ל.[10] ג. ל וחס
ל
ל. ל
ל. א[11]. ב. ב
ל
ל
ל. ל. ה[12]
ל. ה. ל
ל
ל
ב חס[13] וכל אוריית דכות ב מ ב. ל. ל
ל. כנפיו ק
ג
ל[15]
ח
ואפרחיו[14]. ד[16] ק

ג ב חס וחד מל. ל. ב
ל וחס
ד[1]. יט
מן סערה[24] חד מן ק כת מילה חדה וקר תרי

[8] Mm 3289. [9] Mm 1685. [10] Cf Mm 3680. [11] Mm 2442. [12] Mm 2613. [13] Mm 2494. [14] Mp sub loco. [15] וחד יתלונן Ps 91,1. [16] Mm 2444. Cp 40 [1] Mm 2175. [2] Mm 214.

12 [a] Q יָשִׁיב, prp c K יָשׁוּב ‖ [b–b] prp וְזַרְעֲךָ גָּרְנָה ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd הֲ׳ ‖ **21** [a] l frt יחפּוֹר cf ΘΣΥ ‖ [b] l prb וישֵׂשׂ ‖ **22** [a] pc Mss S לפחת ‖ **30** [a] = וַיַּלְעִטוּ ‖ **Cp 40,1** [a] v 1 > Ms ‖ **6** [a] 6.7 = 38,1.3 ‖ [b] Q מִן.

7 אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חַלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ ד זוגיך[3]. ב
8 הַאַף תָּפֵר מִשְׁפָּטָי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ ב. יח[4]. ד
9 וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל לָךְ וּבְקוֹל כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ ו ר״פ בסיפ
10 עֲדֵה־נָא גָּאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃ ל. ג[5]. ל
11 הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ ל. ל[6]. ד. ל
12 רְאֵה כָל־גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ[a] וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ ד. ל. ל
13 טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוֹן׃ ג[7]
14 וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁיעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃ כ ר״פ בכתיב[8]. ל חס
15 הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃ ג. יג[9]
16 הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃ ל
17 יַחְפֹּץ זְנָבוֹ כְּמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחְדָּו יְשֹׂרָגוּ׃ ל. פחדיו ק
18 עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גַּרְמָיו כְּמֹטִיל בַּרְזֶל׃ ב חס בליש[10]. ל. ל
19 הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ[a] יגש חַרְבּוֹ׃ פח
20 כִּי־בוּל[a] הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃ ב[11]. כ
21 תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃ ב. ח
22 יְסֹכְכֻהוּ צֶאֱלִים צַלְלוֹ יְסֹבְבוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ ב. ל. ל
23 הֵן יַעֲשֹׁק[a] נָהָר לֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ ל ומל. ל. ב[12]. נב
24 בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃ נא
25 תִּמְשֹׁךְ[a] לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ ב[13]. ל
26 הֲתָשִׂים אֲנֻמֹּן בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקּוֹב לֶחֱיוֹ[a]׃ ל. ג חס בליש[14]. ל. ל
27 הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ ל. ב ומל
28 הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃ ל. ב
29 הֲתְשַׂחֵק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ ל. ג. ל. ב ומל
30 יִכְרוּ עָלָיו חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃ ל. ל ומל. ג ול לשון תגרייא
31 הֲתִמְלָא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ וּבְצִלְצָל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃ ל. ט[15] כת ש ול בליש

[3] Mm 3561. [4] Mm 2362. [5] Mm 3617. [6] וחד בעברות Ps 7,7, Mp contra textum (Naft), ben Ascher עֲבָרוֹת. [7] Mm 2887. [8] Mm 4070. [9] Mm 784. [10] Mm 3564 contra textum. [11] Mm 1906. [12] Prv 19,24. [13] Hab 1,15. [14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 1411.

12 [a] nonn Mss וְה׳ ‖ **19** [a] = qui fecit eum ‖ **20** [a] inc ‖ **23** [a] prp יִפְשַׁע ‖ **25** [a] Ms הַת׳ ‖ **26** [a] sic L, mlt Mss Edd וְ—.

32 שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסֵף׃ כד. ל חס. ל

41 1 הֵן־תּוֹחַלְתּוֹ[a] נִכְזָבָה הֲגַם[b] אֶל־מַרְאָיו יֻטָּל׃ ל. ג ול חס

2 לֹא־אַכְזָר כִּי יְעוֹרֶרְנּוּ[a] וּמִי הוּא לְפָנַי[b] יִתְיַצָּב׃ ל. ב קמ

3 מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃ ל. ג

4 לֹא[a]־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו[b] וּדְבַר־גְּבוּרוֹת וְחִין[c] עֶרְכּוֹ׃ לו חד מן יז׳ כת כן · ק יח. ב ומל. ג[2]

5 מִי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנּוֹ[a] מִי יָבוֹא׃ ל. ד מל בסיפ

6 דַּלְתֵי פָנָיו מִי פִתָּח סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃ ג

7 גַּאֲוָה[a] אַפִּיקֵי מָגִנִּים סָגוּר חוֹתָם צָר׃ ה וכל זהב סגור דכות[3]

8 אֶחָד בְּאֶחָד יִגָּשׁוּ וְרוּחַ[a] לֹא־יָבוֹא בֵּינֵיהֶם׃ ל

9 אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יִדְבָּקוּ יִתְלַכָּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃ ד[4]. ב[5]. ב[6]

10 עֲטִישֹׁתָיו תָּהֶל אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ ל. ל. יא. ו בכתיב[7]

11 מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ כִּידֵי אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ׃ ג מל בליש ול בכתיב ל. ל. ל

12 מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ וְאַגְמֹן[a]׃ ב ול בסיפ. ג חס בליש

13 נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃

14 בְּצַוָּארוֹ יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּרוֹן דְּאָבָה׃ ח[8] ול בליש. ב. ל ד ושאר ר. ל

15 מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָּבֵקוּ יָצוּק עָלָיו בַּל־יִמּוֹט׃ ל. ל

16 לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃ ל. ג

17 מִשֶּׁתָּוֹ[a] יָגוּרוּ אֵלִים[b] מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ׃ יא[9] מילין דלא מפק א ול בליש. ו חס בכתיב למערב[10]. ל. ל

18 מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב בְּלִי תָקוּם חֲנִית מַסָּע[a] וְשִׁרְיָה׃ ל. ב[11]

19 יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה׃ ל

20 לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶּן־קֶשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ אַבְנֵי־קֶלַע׃ ל. ב

21 כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תוֹתָח וַיִּשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן׃ ל. ל

22 תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפֶּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט׃ ל. ל

23 יַרְתִּיחַ כַּסִּיר מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃ ל. ל

Cp 41 [1]Mm 1795. [2]Mm 3562. [3]Mm 3563. [4]Mm 2660. [5]Hi 38,38. [6]Hi 4,11. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2613. [9]Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [10]Mm 879. [11]Mm 1901.

Cp 41,1 [a] pc Mss תִּי–, Ms תְּךָ– ‖ [b] dl ה (dttg) ‖ **2** [a] pc Mss יְעִירֶנּוּ, prb l ‖ [b] mlt Mss וָיוּ– ‖ **4** [a] Q לו, K לא ‖ [b] l frt בְּדַיּוֹ (בְּדֵי = coram? cf 11,3) ‖ [c] inc ‖ **5** [a] 𝔊 *θώρακος αὐτοῦ*, l prb סְרִיּוֹנוֹ ‖ **7** [a] prp גְּוִיָּה cf 𝔊 α′ σ′ ‖ **8** [a] prp וְרֹחַ ‖ **12** [a] prp וְאֹגֶם (ן dttg) ‖ **17** [a] nonn Mss משאתו ‖ [b] = אילים ‖ **18** [a] inc.

24 אַחֲרָיו יָאִיר נָתִיב יַחְשֹׁב תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃ כל לישׁ כת כן

25 אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ[a] לִבְלִי־חָת׃ ל[12]. ל

26 אֶת־כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ׃ ס

42 1 וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃

2 יָדַעְתִּי[a] כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה׃ ידעתי ק חך מן ב[1] כת כן. ל[2]

3 [a]מִי זֶה|מַעְלִים עֵצָה[b] בְּלִי דָעַת[a] לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת ע[3]

4 שְׁמַע־נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ [מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃ ד זוגין[5]. ב [נ]ג וכל תלים דכות ב מ יא. ג[4]

5 לְשֵׁמַע־אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה עֵינִי רָאָתְךָ׃ ב. כה. ב. כט[6]. ל

6 עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃ פ ב[7]

7 וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבשְׁנֵי רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי
8 נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי[a] אִיּוֹב׃ וְעַתָּה קְחוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה
אֵילִים וּלְכוּ|אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי ל מל בסים. ד[8]. ל
יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי אִם־פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא כג
9 דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי[b] אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד ל
הַשּׁוּחִי וְצוֹפַר[a] הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה וַיִּשָּׂא יְהוָה
10 אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבִית[a] אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ[b] ל. ו בטע ר״פ[9]. שבות ק
וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֶה׃ 11 וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֲחָיו כי. ב[10]
וְכָל־אַחְיוֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ[a] עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ[b] וַיָּנֻדוּ לוֹ אחיותיו חך מן ה[11] בליש. ל
וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ ג בליש[12]
קְשִׂיטָה אֶחָת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ ס 12 וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית ג[13]. ו בטע ר״פ[9]. יב
אִיּוֹב מֵרֵאשִׁתּוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גְּמַלִּים ב חד חס וחד מל
וְאֶלֶף־צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ 13 וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ ב מל[14]. ל. כל כתיב מל
בָּנוֹת׃ 14 וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית ל. ל. ט מל[15]

וחד ומשלו Sach 9,10. Cp 42 [1]Mm 3565. [2]וחד לא יבצר Gn 11,6. [3]Mm 3879. [4]Mm 2385. [5]Mm 3561. [6]Mm 2501. [7]Mm 3566. [8]Mm 2826. [9]Mm 3567. [10]Mm 3568. [11]Mm 1251. [12]Mm 1987. [13]Mm 249. [14]Mm 3448. [15]Mm 1900.

25 [a] nonn Mss וַיּ– || **Cp 42,2** [a] l c Q Vrs תֹּ–, K תָּ– || **3** [a–a] cf 38,2 || [b] Ms + בְּמִלִּים cf ⅁ et 38,2 || **7** [a] mlt Mss עַבְדִּי cf 8[b] || **8** [a] prp אֶת || [b] mlt Mss עַבְדִּי cf 7[a] || **9** [a] mlt Mss וְצִ– || **10** [a] Q שְׁבוּת, K שְׁבִית || [b] Vrs pl, prp רֵעָיו || **11** [a] Ms ⅁ + וַיִּשְׁתּוּ || [b] > 2 Mss.

קֶרֶן הַפּוּךְ׃ 15 וְלֹא נִמְצְאָה[a] נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן 15
לָהֶם[b] אֲבִיהֶם[b] נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם[b]׃ ס 16 וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־ 16
זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּרְ(א)ֶה[a] אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה
דֹרוֹת׃ 17 וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃ 17

סכום הפסוקים של ספר
אלף ושבעים׃
אע
וחציו אשר קמטו[22]
וסדרים ח

ד״ה[16] ר״פ בכתיב וכל ד״ה דכוה ב מג׳. ל מל׳. ב

ג בנקיבה[17]

ויראה ל חד מן ה׳[18] בליש ורחד מן ז׳[19] פסוק מן הי מילין ז מכה וז מכה׳. ע[20]

ג[21]

[16] Mm 3249. [17] Mp sub loco. [18] Mm 2070. [19] Mm 1594. [20] Mm 271. [21] Mm 3481. [22] Hi 22,16, cf Mp sub loco.

15 [a] 2 Mss וַתִּצָּאנָה– ‖ [b] pc Mss הֵן– ‖ **16** [a] Q וַיִּרְאֶה, K וַיַּרְא.

[ס א] **1** 1 מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ ד. ג. ג[1]

2 לָדַעַת חָכְמָה וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃ ה[2]

3 לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים׃ יב פת[3]. ג ול חס

4 לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃

5 יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃ ג ב מלרע וחד מלעיל

6 לְהָבִין מָשָׁל וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ ב[4]

7 יִרְאַת יְהוָה רֵאשִׁית דֵּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃ פ נח. ה[2]

8 שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ יב פת[3]

9 כִּי | לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ יא בטע ר״פ בשלש ספרים. ב חס

10 בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים אַל־תֹּבֶא׃[a] 11 אִם־יֹאמְרוּ׃

לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם[a] נִצְפְּנָה לְנָקִי חִנָּם[b]׃ ל

12 נְבַלָּעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ ג[5]

13 כָּל־הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃

14 גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ ל ומל. ב

15 בְּנִי[a] אַל־תֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם[b]׃ לז

16 [a]כִּי רַגְלֵיהֶם לָרָע יָרוּצוּ וְיְמַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ־דָּם[a]׃ יו[6]. ב

17 כִּי־חִנָּם מְזֹרָה[a] הָרֶשֶׁת בְּעֵינֵי כָל־[b]בַּעַל[c] כָּנָף׃ ל. ג

18 וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יְצַפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃ ט ר״פ[7]. ב חס ול בלישׁ[8]

19 כֵּן אָרְחוֹת[a] כָּל־בֹּצֵעַ בֶּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃ פ

Cp 1 [1]Mm 3569. [2]Mm 3637. [3]Mm 2405. [4]Hab 2,6. [5]Mm 3115. [6]Mm 3570. [7]Mm 564. [8]Mm 2557.

Cp 1,1 [a–a] 2 Mss י׳ מ׳ עַל cf Qoh 1,12 ‖ **3** [a–a] S *mrdwt' wdhlt'* = מוּסָר וְהִ׳ ‖ **4** [a] S(T) *wltlj'* cf Ms[Mss], frt l לְנְעָרִים ‖ **10** [a] mlt Mss Vrs תֹּאבֶה, pc Mss א(ו)תָּם ‖ **11** [a] frt l לְתָם cf לנקי ‖ [b] frt l חֵרֶם ‖ **15** [a] > G*, frt dl sed cf 10 ‖ [b] l c nonn Mss Vrs מִנְּתִיב(ו)תָם ‖ **16** [a–a] > G[BS*min], frt dl (ex Jes 59,7) ‖ **17** [a] l מְזֹרָה ‖ [b] > Vrs ‖ [c] pc Mss בַּעֲלֵי cf Vrs ‖ **19** [a] l אַחֲרִית cf 18 G et Hi 8,13[a].

20 חָכְמ֗וֹת בַּחוּץ תָּרֹ֫נָּה [a] בָּ֭רְחֹבוֹת תִּתֵּ֣ן קוֹלָ֑הּ׃ ד. ב
21 בְּרֹ֣אשׁ הֹמִיּ֣וֹת [a] תִּקְרָ֑א [b] בִּ֝פְתְחֵ֗י שְׁעָרִ֥ים בָּעִ֗יר אֲמָרֶ֥יהָ תֹּאמָֽר׃ [b] לחס[9]. ב. ב[10]
22 עַד־מָתַ֗י | פְּתָיִ֥ם תְּאֶֽהֱבוּ֮ פֶּ֪תִי [a] וְלֵצִ֫ים לָ֥צוֹן חָמְד֑וּ לָהֶ֝֗ם ל. ג
וּכְסִילִ֥ים יִשְׂנְא֗וּ־דָּ֫עַ֥ת׃ [a] 23 תָּשׁ֥וּבוּ לְתוֹכַ֑חְתִּי
הִנֵּ֤ה אַבִּ֖יעָה לָכֶ֣ם רוּחִ֑י אוֹדִ֖יעָה דְבָרַ֣י אֶתְכֶֽם׃ נ[11]. ב ומל[12]
24 יַ֤עַן קָרָ֖אתִי וַתְּמָאֲנ֑וּ נָ֝טִ֗יתִי יָדִ֥י וְאֵ֥ין מַקְשִֽׁיב׃ ל. יו חס את
25 וַתִּפְרְע֥וּ כָל־עֲצָתִ֑י וְ֝תוֹכַחְתִּ֗י לֹ֣א אֲבִיתֶֽם׃ ל
26 גַּם־[13] אֲנִ֣י בְאֵידְכֶ֣ם אֶשְׂחָ֑ק אֶ֝לְעַ֗ג בְּבֹ֣א פַחְדְּכֶֽם׃ ו[13] ר״פ וכל מ״פ דכות ב מה. ג[14]
27 בְּבֹ֣א כְ֭שׁוֹאָה [a] פַּחְדְּכֶ֑ם וְ֝אֵידְכֶ֗ם כְּסוּפָ֥ה [b] יֵאֶ֑תֶה כשואה. ג[14] ק
[c] בְּבֹ֣א עֲ֭לֵיכֶם צָרָ֥ה וְצוּקָֽה׃ [c]
28 אָ֤ז יִקְרָ֖אֻנְנִי וְלֹ֣א אֶעֱנֶ֑ה יְ֝שַׁחֲרֻנְנִ֗י וְלֹ֣א יִמְצָאֻנְנִֽי׃ ל. ב. ב
29 תַּ֤חַת כִּֽי־שָׂנְא֖וּ דָּ֑עַת וְ֝יִרְאַ֗ת יְהוָ֥ה לֹ֣א בָחָֽרוּ׃ ב[15]. ג קמ[16]
30 לֹא־אָ֭בוּ לַעֲצָתִ֑י נָ֝אֲצ֗וּ כָּל־תּוֹכַחְתִּֽי׃ ב. ל
31 וְ֭יֹאכְלוּ מִפְּרִ֣י דַרְכָּ֑ם וּ֝מִמֹּעֲצֹתֵיהֶ֗ם יִשְׂבָּֽעוּ׃ ב. ל חס[17]
32 כִּ֤י מְשׁוּבַ֖ת פְּתָיִ֣ם תַּהַרְגֵ֑ם וְ֝שַׁלְוַ֗ת כְּסִילִ֥ים תְּאַבְּדֵֽם׃ כ בטע ר״פ בסיפ[18]. ל ובסיפ
33 וְ֭שֹׁמֵעַ לִ֣י יִשְׁכָּן־בֶּ֑טַח וְ֝שַׁאֲנַ֗ן מִפַּ֥חַד רָעָֽה׃ פ ל. ג[19]

2 1 בְּנִ֗י אִם־תִּקַּ֥ח אִמְרָ֑י וּ֝מִצְוֹתַ֗י תִּצְפֹּ֥ן אִתָּֽךְ׃
2 לְהַקְשִׁ֣יב לַ֭חָכְמָה אָזְנֶ֑ךָ תַּטֵּ֖ה [a] לִבְּךָ֣ לַתְּבוּנָֽה׃ ב בסיפ
3 [a] כִּֽי־ [a] אִם לַבִּינָ֥ה תִקְרָ֑א לַ֝תְּבוּנָ֗ה תִּתֵּ֥ן קוֹלֶֽךָ׃ כ בטע ר״פ בסיפ[1]. ב
4 אִם־תְּבַקְשֶׁ֥נָּה כַכֶּ֑סֶף וְ֝כַמַּטְמוֹנִ֗ים תַּחְפְּשֶׂ֥נָּה׃ ג ול בלישׁ
5 אָ֤ז תָּ֭בִין יִרְאַ֣ת יְהוָ֑ה וְ֝דַ֗עַת אֱלֹהִ֥ים תִּמְצָֽא׃ ג
6 כִּֽי־יְהוָ֥ה יִתֵּ֗ן חָ֫כְמָ֥ה [a] מִפִּ֥יו דַּ֝֗עַת וּתְבוּנָֽה׃
7 וְ֭צָפַן [a] לַיְשָׁרִ֣ים תּוּשִׁיָּ֑ה מָ֝גֵ֗ן לְהֹלְכֵ֥י תֹֽם׃ יצפן ק חד מן ב בלישׁ. ג[2] ז מל. ב בלישׁ
8 לָ֭נְצֹר [a] אָרְחֹ֣ות מִשְׁפָּ֑ט וְ֝דֶ֗רֶךְ חֲסִידָ֥ו [b] יִשְׁמֹֽר׃ חסידיו ק

[9] Mm 2840. [10] Mm 3571. [11] Mm 3572. [12] Mm 2220. [13] Mm 2449. [14] Mm 1119. [15] Mm 2247. [16] Mm 45. [17] Mm 3028. [18] Mm 3573. [19] Mm 3574. Cp 2 [1] Mm 3573. [2] Mm 3253.

20 [a] G(ST) *ὑμνεῖται* cf 8,3 [b]; l תִּרְנֶה vel רִנָּתָהּ ‖ **21** [a] G(ST) *τειχέων* = חֹמוֹת ‖ [b–b] nonn vb m cs dl, ex cs בעיר אמריה ‖ **22** [a–a] frt dl ‖ **27** [a] C שׁ; K כְּשַׁאְוָה, Q כְּשׁוֹאָה ‖ [b] C כַּס ‖ [c–c] frt dl ‖ **Cp 2,2** [a] prp תְּשֵׁה ‖ **3** [a–a] 2 Mss C כִּי אִם ‖ **6** [a] G *καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ*, frt l וּמִפָּנָיו vel וּמִלְּפָנָיו ‖ **7** [a] K GS וְצָפַן, Q CV יִצְפֹּן; prp וְצָנַךְ ‖ **8** [a] frt l לָנֻצַּר ‖ [b] K חֲסִידוֹ, Q GS חֲסִידָיו cf CV.

9 אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים[a] כָּל[b]־מַעְגַּל־טוֹב׃ — ג
10 כִּי־תָבוֹא חָכְמָה בִלְבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ[a] יִנְעָם׃ — ד מל בסיפ . ה בטע
11 מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה׃ — כ[a] מלין כת ה ס״ת ול בליש
12 לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ — ג
13 הָעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃
14 הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע[a]׃ — ג ר״פ[4]
15 אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים[a] וְנִלְוָזִים[b] בְּמַעְגְּלוֹתָם׃ — ל וחס . ל ומל
16 לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ — ג . ג . ב
17 הָעֹזֶבֶת אַלּוּף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ[a] שָׁכֵחָה׃
18 כִּי שָׁחָה[a] אֶל־מָוֶת[a] בֵּיתָהּ[b] וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃ — כ בטע ר״פ בסיפ[5] . ב . ל[6]
19 כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא־יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃ — ל[7]
20 לְמַעַן תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃
21 כִּי־יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃
22 וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים יִסָּחُו[a] מִמֶּנָּה׃ פ — ז . ח מל[8] . ל וכת כן

3 1 בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃
2 כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃ — כ בטע ר״פ בסיפ[1] . ה[2] . ט בליש ג[3] מנה מל
3 חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־יַעַזְבֻךָ קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ — ל חס . ג . ל מל
[a]כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ[a]׃ — ב
4 וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל־טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃ פ — ל[4] . ט
5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃ — י בטח אל
6 בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ וְהוּא יְיַשֵּׁר אֹרְחֹתֶיךָ׃ — ל . ב בליש
7 אַל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר מֵרָע׃ — טז . ד[5] . ב[6]
8 רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ[a] וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃ — ל . ל . ל[9]

[3]Mm 964. [4]Mm 3070. [5]Mm 3573. [6]Cf Prv 12,28. [7]Mm 2398. [8]Mm 3638. Cp 3 [1]Mm 3573. [2]Mm 4066. [3]Mm 2632. [4]Mm 4099. [5]Mm 3639. [6]Mp sub loco.

9 [a] 𝔊 *καὶ κατορθώσεις*, frt l בִּ (וְתַאֲשֵׁר =) וְתִישַׁר cf 4,14; prp וְתִשְׁמֹר ‖ [b] 𝔙 pr cop ‖ **10** [a–a] prp לָדַעַת נַפְשְׁךָ מָצוֹן ‖ **14** [a] frt l רַע (cf רָע 14a) vel רָשָׁע ‖ **15** [a] l מְעַקְּשִׁים (cf 10,9 Jes 59,8) vel מְעָקָּשִׁים ‖ [b–b] 𝔊(𝔖𝔚𝔙) *καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν*, frt dl בְּ ‖ **17** [a] prp חָפְתָּה = אָהֲלָה ‖ **18** [a–a] 𝔖 *'skpt'* = אַלְמוּת ‖ [b] l נְתִיבָתָהּ cf 7,27[a] ‖ **22** [a] 𝔗 יַנָּסְחוּ; l יָסָחוּ cf Vrs vel יִסָּחוּ (a סחה = סוח) ‖ Cp 3,3 [a–a] > 𝔊[BS], dl (ex 7,3) ‖ **8** [a] 𝔊(𝔖) *τῷ σώματί σου* = לִשְׁאֵרֶךָ vel לִבְשָׂרֶךָ cf Sir 30,15sq.

9 כַּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃
10 וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ שָׂבָע[a] וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃ פ
11 מוּסַר יְהוָה בְּנִי[a] אַל־תִּמְאָס וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃
12 [a]כִּי אֶת אֲשֶׁר יְאֵהֲב יְהוָה יוֹכִיחַ[a] וּכְאָב[b] אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃
13 אַשְׁרֵי אָדָם מָצָא חָכְמָה וְאָדָם[a] יָפִיק תְּבוּנָה׃
14 כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־כֶּסֶף וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ׃
15 יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים[a] וְכָל־חֲפָצֶיךָ[b] לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃
16 אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃
17 דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃
18 עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר[a]׃ פ
19 יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃
20 בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־טָל׃
21 בְּנִי [a]אַל־יָלֻזוּ[b] מֵעֵינֶיךָ[a] נְצֹר תּוּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃
22 וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃
23 אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃
24 אִם־תִּשְׁכַּב[a] לֹא־תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃
25 אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם[a] וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא׃
26 כִּי־יְהוָה יִהְיֶה בְכִסְלֶךָ[a] וְשָׁמַר רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃
27 אַל־תִּמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו[a] בִּהְיוֹת לְאֵל יָדְךָ[b] לַעֲשׂוֹת׃
28 אַל־תֹּאמַר לְרֵעֲךָ[a] | לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ[b]׃
29 [a]אַל־תַּחֲרֹשׁ עַל־רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב[b] לָבֶטַח אִתָּךְ׃
30 אַל־תָּרִיב[a] עִם־אָדָם חִנָּם אִם־לֹא גָמָלְךָ רָעָה׃

[7]Gn 41,29. [8]Hos 4,10. [9]Mm 3573. [10]Mm 3575. [11]Mm 2293. [12]Mm 3576. [13]Mm 417. [14]Mm 3189. [15]Mm 505. [16]Dt 22,10.

10 [a] 𝔊 *πλησμονῆς σίτου (-ω)* dupl, l שֶׂבֶר cf תירוש ‖ **11** [a] 𝔊𝔖𝔗 tr ante מוסר, frt dl ‖ **12** [a–a] frt nonn vb add ‖ [b] 𝔊 *μαστιγοῖ δέ*, l וְיַכְאִב ‖ **13** [a] l c Ms וְאִישׁ vel וְאֱנוֹשׁ ‖ **15** [a] K מִפְּנִינִים, Q Vrs מִפְּנִינִים cf 8,11 ‖ [b] l c Ms Vrs חֲפָצִים cf 8,11 ‖ **18** [a] 𝔖𝔗 *ṯwbjhwn*, prp מְאֻשָּׁרִים ‖ **21** [a–a] prb tr post 21b ‖ [b] Ms יזלו = יַזַּלּוּ (a זלל)? cf 𝔖𝔗 ‖ **24** [a] 𝔊 *κάθῃ*, frt l תֵּשֵׁב ‖ **25** [a] prp פְּתָאֹם ‖ **26** [a] 𝔊 *ἐπὶ πασῶν ὁδῶν σου*, frt l בְּמִסְלֹתֶיךָ ‖ **27** [a] 𝔊 *ἐνδεῇ* ‖ [b] K 𝔖 יָדֶיךָ, mlt Mss Q 𝔊𝔗 יָדְךָ ‖ **28** [a] K לְרֵעֶיךָ, Q 𝔖𝔗𝔙 לְרֵעֲךָ ‖ [b] 𝔊 + 27,1b ‖ **29** [a] prb tr 29a. 30a. 29b. 30b ‖ [b] prp יֹשֵׁב ‖ **30** [a] K תָּרוֹב, Q Vrs תָּרִיב.

31 אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־תִּבְחַר[a] בְּכֹל־דְּרָכָיו׃

32 כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים סודו׃ כ בטע ר״פ בסיפ[17] . ל

33 מְאֹרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ[a]׃ ל . ל חד מן ה[18] זוגין בביח בית

34 אִם־לַלֵּצִים[a] הוּא יָלִיץ וְלַעֲנָיִים[b] יִתֵּן־חֵן׃ ב . ולעניים ק חד מן ה[19] כת יי וקר׳ וי

35 כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים[a] קָלוֹן׃ פ ג[20] . ג[21]

4 1 [a]שִׁמְעוּ בָנִים[a] מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ[b] לָדַעַת בִּינָה׃ יב פת[1] . ד

2 כִּי־לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם[a] תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ[b]׃ כ בטע ר״פ בסיפ[2]

3 כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ וְיָחִיד לִפְנֵי[a] אִמִּי׃ ב דמטע[3] . ב פסוק דמטע[4]

4 וַיִּיָּרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ ל וחס . ח[5]

שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה׃[a] 5 [a]קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה[a] ג

[b]אַל־תִּשְׁכַּח[b] וְאַל־תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃

6 אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָ [a]אֱהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָ[a]׃ ל . ל

7 [ba]רֵאשִׁית חָכְמָה[b] קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃ מח

8 סַלְסְלֶהָ וְתָרוֹמְמֶךָ תְּכַבֶּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ ג פסוק בסיפ ראש ס ול בלישׁ[6] . ל . ל

9 תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃ ל

10 [a]שְׁמַע בְּנִי וְקַח אֲמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ ג[7]

11 בְּדֶרֶךְ חָכְמָה הוֹרְתִּיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ ל[8] . ל

12 בְּלֶכְתֶּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ ל . ל ומל

13 הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְּרֶהָ כִּי־הִיא חַיֶּיךָ׃ ג[9] . ל

14 בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא וְאַל־תֵּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ רָעִים׃

15 פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׁטֵה מֵעָלָיו וַעֲבוֹר׃ ל[10] . ל

16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ[a] אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשִׁולוּ[b]׃ כ בטע ר״פ בסיפ[2] . מז פסוק לא לא לא . יכשילו ק

[17] Mm 3573. [18] Mm 3761. [19] Mm 3549. [20] Mm 3577. [21] Mm 623. Cp 4 [1] Mm 2405. [2] Mm 3573. [3] Ps 80,3. [4] Mm 3313. [5] Mm 1479. [6] Mm 3658. [7] Mm 936. [8] וחד והוריתיך Ex 4,12. [9] Mm 3578. [10] וחד פדעהו Hi 33,24.

31 [a] G ζηλώσῃς, l תְּתַחַר cf 24,19 Ps 37,1 ‖ **33** [a] 2 Mss GV יְבָרֵךְ ‖ **34** [a–a] l עִם־לֵצִים cf Ps 18,26sq ‖ [b] K וְלַעֲנִיִּים, Q GTV וְלַעֲנָיִים ‖ **35** [a] G ὕψωσαν = מְרִימִים ? V *exaltatio*, frt l מְרוֹם; prp מֹרְשִׁים vel מְמִירִים ‖ **Cp 4,1** [a–a] frt l שִׁמְעוּ בְּנִי cf 5sqq sed etiam 5,7 7,24 8,32 ‖ [b] frt l וְהַקְשִׁיבָה ‖ **2** [a] frt l לָךְ ‖ [b] frt l תַּעֲזֹבָה vel תַּעֲזֹבְהָ ‖ **3** [a] mlt Mss לִבְנִי ‖ **4** [a] > G*, frt dl (cf 7,2a); S + 7,2b ‖ **5** [a–a] > G*, frt dl (cf 7aβ.bβ) ‖ [b–b] > S ‖ **6** [a–a] tr post 7 ‖ **7** [a] v 7 > G* ‖ [b–b] frt l בְּרֵאשִׁית חָכְמָה cf וּבְכָל־קִנְיָנְךָ ‖ **10** [a] B hic incip cp 4 ‖ **16** [a] prp יְשַׁנְּנוּ ‖ [b] K יִכְשׁוֹלוּ, Q STV יַכְשִׁילוּ; G κοιμῶνται = יִשְׁכָּבוּ (ex יְשַׁכְּבוּ = יַסְכִּלוּ?).

17 כִּי לָחְמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃ [12]ג חד פת וחד קס. יג[12] ל בלישׁ.
18 [a]וְאֹרַח צַדִּיקִים כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נָכוֹן[b] הַיּוֹם׃ נג
19 דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃ פ יד

20 בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃
21 אַל־יַלִּיזוּ מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לִבֶּךָ׃ ל
22 כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם[a] וְלִכְל־בְּשָׂרוֹ[b] מַרְפֵּא׃ טו
23 מִכָּל־[a]מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי־מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃
24 הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וְלִזּוּת שְׂפָתַיִם הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ ל
25 עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ נֶגְדֶּךָ׃ ל
26 פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃
27 אַל־תֵּט־יָמִין וּשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃ ל

5 1 בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי הַט־אָזְנֶךָ׃
2 [a]לִשְׁמֹר[b] מְזִמּוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ[c] יִנְצֹרוּ[a]׃ ה בטע
3 כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה[a] שִׂפְתֵי זָרָה וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃ כ בטע ר״פ בסיפ׳. ב. ל[2]. ל
4 וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה כְּחֶרֶב פִּיּוֹת[a]׃ ה[3]. ג. ל
5 רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת[a] שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃
6 אֹרַח חַיִּים פֶּן־[a]תְּפַלֵּס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃ פ

7 וְעַתָּה [a]בָּנִים שִׁמְעוּ־[a]לִי וְאַל־[b]תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃
8 הַרְחֵק מֵעָלֶיהָ דַּרְכֶּךָ וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ ל
9 פֶּן־תִּתֵּן לַאֲחֵרִים הוֹדֶךָ[a] וּשְׁנֹתֶיךָ[b] לְאַכְזָרִי[c]׃ ל. ל כת כן
10 פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נָכְרִי׃ ב[4] חד כת חס וחד כת מל. ל
11 וְנָהַמְתָּ[a] בְּאַחֲרִיתֶךָ בִּכְלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃ ל. ל

[1] Mm 1667. [12] Mm 1851. [13] Mm 3579. [14] Mm 2581. [15] וחד לְמֹצְאֵיהֶם Nu 33,2. Cp 5 [1] Mm 3573. [2] Mm 3648. [3] Mm 3295. [4] Mp sub loco.

18 [a] tr 18 post 19 an וְ del (dttg)? ‖ [b] frt l הַכּוֹן ‖ **22** [a] S(𝔗) *lmn dmškḥ lhjn*, frt l לְמֹצְאֵהֶם ‖ [b] prp בְּשָׂרָם ‖ **23** [a] G(SV) *πάσῃ* = בְּכָל; l 𝔐 cf Aḥiqar 98 ‖ **Cp 5,2** [a–a] prp שְׂפָתַי לָךְ cf G ‖ [b] ins עָלֶיךָ cf 2,11 ‖ [c] l לִשְׁמָרְךָ מִ/ זָדַעַת מִשְׂפָתֵי נָכְרִיָּה יִנְצְרוּךָ ‖ **3** [a] frt dl ‖ **4** [a] prb l c 2 Mss פִּיפִיּוֹת ‖ **5** [a] frt pr אֶל־ ‖ **6** [a] prp בַּל vel לֹא cf Vrs ‖ **7** [a–a] G(V) *vlé, ἄκουε*, frt l בְּנֵי שְׁמַע cf 8sqq sed etiam 4,1 7,24 8,32 ‖ [b] GV sg, frt l תָּסוּר ‖ **9** [a] G *ζωήν σου* = חַיֶּיךָ; SC *ḥjlk*, l חֵילְךָ ‖ [b] prp שָׁנָה honor ‖ [c] G(SCV^{Mss}) *ἀνελεήμοσιν*, frt l לְאַכְזָרִים ‖ **11** [a] G(S) *καὶ μεταμεληθήσῃ* = וְנִחַמְתָּ.

12 וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃
13 וְלֹא־שָׁמַעְתִּי בְקוֹל מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא הִטֵּיתִי אָזְנִי׃
14 כִּמְעַט הָיִיתִי בְכָל־רָע בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃
15 שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךָ׃
16 יָפֻוצוּ[a] מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה בְּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃
17 יִהְיוּ־לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין[a] לְזָרִים אִתָּךְ׃
18 יְהִי־מְקוֹרְךָ בָּרוּךְ[a] וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת[b] נְעוּרֶיךָ׃
19 [a]אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת־חֵן
דַּדֶּיהָ[b] יְרַוֻּךָ בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃
20 וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי[a] בְזָרָה וְתֶחֱבַק חֵק נָכְרִיָּה׃
21 כִּי נֹכַח | עֵינֵי יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃
22 עֲוֹנוֹתָיו[a] יִלְכְּדֻנוֹ בְּ[b]אֶת־חֶרְשַׁע[b] וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃
23 הוּא יָמוּת בְּאֵין מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה[a]׃ פ
6 1 בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ[a]׃
2 נוֹקַשְׁתָּ[a] בְּאִמְרֵי־פִיךָ[a] נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃
3 עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא[a] | בְּנִי וְהִנָּצֵל כִּי בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ
[b]לֵךְ הִתְרַפֵּס[c] וּרְהַב[b] רֵעֶיךָ׃
4 אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃
5 הִנָּצֵל כִּצְבִי מִיָּד[a] וּכְצִפּוֹר [b]מִיַּד יָקוּשׁ[b]׃ פ
6 לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃
7 אֲשֶׁר אֵין־לָהּ קָצִין שֹׁטֵר[a] וּמֹשֵׁל׃

יד[5] ר״ם בכתיב ג[6] מנה בסיפ וחד מן יז[7] ר״ם ולא לא . ל . כן למרינ[8] . ל . ח

ל . ל

ב מל

ל[9] . ל חס[10]

ג[11] . ב[12]

ל . ב

ה ר״פ[13] . ב ד חס

כ בטע ר״פ בסיפ[14]

ד מל[15] וחד מן יא[16] כת תרי ו

ל

ל . ל מל בסיפ[1]

ב . ב

ל . ב[2]

ל וחס

[5]Mm 3249. [6]Mm 3580. [7]Mm 2708. [8]Mp sub loco. [9]Mm 1241. [10]Mm 1816. [11]Mm 2536. [12]Mm 3019. [13]Mm 1020. [14]Mm 3573. [15]Mm 4100. [16]Mm 648. Cp 6 [1]Mm 1762. [2]Prv 23,19.

16 [a] $\mathfrak{G}^{BS*}$ pr *μή*, pr ־פֶּן vel ־אַל ‖ **17** [a] prp וְאַל, sed cf Hi 3,9 ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}$ *ἰδία* = לְבַדֶּךָ? (cf 17) ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{GSY}$ בְּאִ׳ ‖ **19** [a] hemist exc, frt ins רְאֵה אוֹתָהּ לְבַדָּהּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{OSc}$ *ἡ δὲ φιλία*, l דְּדֶיהָ cf 7,18 ‖ **20** [a] > $\mathfrak{G}$, frt dl ‖ **22** [a] sic L, mlt Mss Edd עָנֹן ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$, frt dl (gl) ‖ **23** [a] frt l יִסָּפֶה cf $\mathfrak{G}$ ‖ **Cp 6,1** [a] l c mlt Mss Vrs כַּפֶּךָ cf 17,18 22,26 ‖ **2** [a–a] $\mathfrak{S}$ *bmmll' dspwtk*, l בְּדִבֶּר שְׂפָתֶיךָ ‖ **3** [a] frt dl m cs ‖ [b–b] prp (וְ)סַרְהֵב לְכָה טָרֵף ab aram טרף et סרהב ‖ [c] = se defatigare cf akk *rapāsu* vel l וְאַל־תִּתְרַפֶּה cf $\mathfrak{G}$ ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$ *ἐκ βρόχων*, $\mathfrak{ST}$ *mn nšb'*, l מִמָּצוֹד vel מִצַּיָּד ‖ [b–b] nonn Mss מִפַּח יָקֵ׳, $\mathfrak{G}(\mathfrak{ST})$ *ἐκ παγίδος* = מִפָּח ‖ **7** [a] frt pr וְאֵין.

8 תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה בַּקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃
9 עַד־מָתַי עָצֵל | תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ׃
10 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט | חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
11 וּבָא כְמְהַלֵּךְ רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ פ
12 אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃
13 קֹרֵץ בְּעֵינָו[a] מֹלֵל בְּרַגְלָו[b] מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃
14 תַּהְפֻּכוֹת | בְּלִבּוֹ חֹרֵשׁ רָע[a] בְּכָל־עֵת מְדָנִים[b] יְשַׁלֵּחַ׃
15 עַל־כֵּן פִּתְאֹם יְבוֹא אֵידוֹ פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃ פ
16 שֵׁשׁ־הֵנָּה שָׂנְאָה יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת[a] נַפְשׁוֹ׃
17 עֵינַיִם רָמוֹת לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃
18 לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת אָוֶן רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה[a]׃
19 יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃ פ
20 נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃
21 קָשְׁרֵם עַל־לִבְּךָ תָּמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ׃
22 [a]בְּהִתְהַלֶּכְךָ | תַּנְחֶה אֹתָךְ
בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃
23 כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת[a] מוּסָר׃
24 לִשְׁמָרְךָ [a]מֵאֵשֶׁת רָע[ab] מֵחֶלְקַת[c] לְשׁוֹן נָכְרִיָּה׃
25 אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ וְאַל־תִּקָּחֲךָ[a] בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ [תָּצוֹד׃ פ
26 כִּי [a]בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר לָחֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ יְקָרָה[b]
27 הֲיַחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃
28 אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃
29 כֵּן הַבָּא אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃
30 לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי יִגְנֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ כִּי יִרְעָב׃

ל. ל
ב. [3] ה פת וב קמ
[6] יז ר״פ. [4] ל. [5] נ.
בעיניו[7] חד מן נא בליש ק
וחד מן ח[8] כת כן בליש. ברגליו[7] ה חס[9] ק
ה בטע ר״פ בשלש ספרים[10]. מדינים ק
ל מל בסיף
ל. ב בליש בסיף[3].
ח[11]. תועבת[7] יחיד ו ק
כח. ו כת כן[12]
ל ומל. ג[13]. ל
ל. נ[14]
נ. ל
ל. ד דמטע
ל. ל
כ בטע ר״פ בסיף[15]. ה[16]
יז[17]
נ[18] ול
כ בטע ר״פ בסיף[15]. ו
ל. ד
ג[19]. ל
ג ב מל וחד חס[20]. ב חד מל וחד חס

[3] Mp sub loco. [4] Mm 3581. [5] וחד מחסורך Jdc 19,20. [6] Mm 1514. [7] Q addidi, cf Mp sub loco. [8] Mm 1543. [9] Mm 1121. [10] Mm 3654. [11] Mm 1150. [12] Mm 1700. [13] Mm 3582. [14] Mm 3596. [15] Mm 3573. [16] Mm 2797. [17] Mm 3615. [18] Mm 3583. [19] Mm 3342. [20] Mm 3584.

13 [a] KG בְּעֵינָו, Q^{Mss}SCU בְּעֵינָיו ‖ [b] KGSV בְּרַגְלָו, Q^{Mss}C בִּרְגְלָיו ‖ **14** [a] > Ms, dl ‖ [b] K מְדָנִים, Q מִדְיָנִים ‖ **16** [a] K תּוֹעֲבוֹת, QG תּוֹעֲבַת ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd עָה– ‖ **22** [a] frt exc hemist ‖ **23** [a] l c Ms ע תּוֹכַחַת ‖ [b] GSC pr cop, l ‖ **24** [a–a] prp מֵאִשָּׁה זָרָה cf 7,5 ‖ [b] G *ὑπάνδρου* = בַּעַל cf 29 ‖ [c–c] S(CU) *dlšnh dnwkrjt'*, frt l לְשׁוֹן נָכְרִי ‖ **25** [a] prp תּוֹקִיחֲךָ ‖ **26** [a–a] prp בְּעַד בְּקֻשָׁה vel ‖ [b] frt dl m cs.

31 וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם אֵת־כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃ [21]ו

32 נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא יַעֲשֶׂנָּה׃ ב

33 נֶגַע־וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ ג

34 כִּי־קִנְאָה[a] חֲמַת־[b]גֶּבֶר וְלֹא־יַחְמֹל בְּיוֹם נָקָם׃ [22]ד מל

35 לֹא־יִשָּׂא [a]פְּנֵי כָל־כֹּפֶר[a] וְלֹא־יֹאבֶה כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃ פ לז

7 1 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרַי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃

2 שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃ ג.ב.ג

3 קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃ ג.ב

4 אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי־[1]אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה תִקְרָא׃ ב בסיפ.[1].ל.ב

5 לִשְׁמָרְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ ג.ב

6 כִּי בְחַלּוֹן בֵּיתִי[ba] בְּעַד אֶשְׁנַבִּי[c] נִשְׁקָפְתִּי[d]׃ ל.ל

7 וָאֶרְאֶה[a] בַּפְּתָאיִם[b] אָבִינָה[c] בַּבָּנִים[d] נַעַר חֲסַר־לֵב׃ ב

8 עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ[a] וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ יִצְעָד׃ ל

9 בַּנָּשֶׁף־בְּעֶרֶב[a] יוֹם בְּאִישׁוֹן[b] לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃ [2]ל.ל.ב ס״פ

10 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שִׁית זוֹנָה [a]וּנְצֻרַת לֵב[a]׃ ל וחס

11 הֹמִיָּה הִיא וְסֹרֶרֶת[a] בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ רַגְלֶיהָ׃ [3]ג.ב חס וחר מל

12 פַּעַם וּבַחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶאֱרֹב׃

13 וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה־לּוֹ הֵעָזָה פָּנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ [4]ב.ל ה ד מלרע וחר מלעיל

14 זִבְחֵי שְׁלָמִים עָלָי הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃

15 עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָּ׃ [5]ד.ל

16 מָרְבַּדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת[a] אֵטוּן מִצְרָיִם׃ [6]ב.ל.ל

17 נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר אֲהָלִים[a] וְקִנָּמוֹן׃ [7]יא ר״פ וס״פ נ.ב

[21]Mm 31. [22]Mm 3489. Cp 7 [1]Mm 3585. [2]Mm 3586. [3]Mm 3158. [4]Mm 3587. [5]Mm 2072. [6]Prv 31,22. [7]Mm 729.

34 [a] prp קִנְאָה ‖ [b] prp תָּמִית ‖ **35** [a–a] 1 לְכֹפֶר פָּנֶיךָ ‖ **Cp 7,6** [a] 𝔊𝔖 suff 3f sg ‖ [b] ins m et par cs הַבַּטְתִּי ‖ [c] 𝔊 *τὰς πλατείας* ‖ [d] 𝔊𝔖 3f sg ‖ **7** [a] cf 6[d] ‖ [b] frt huc tr נַעַר ‖ [c] > 𝔊, 𝔖 3f sg ‖ [d] > 𝔖𝔙, prp בְּנֹבָלִים ‖ **8** [a] = פִּנָּתָהּ? 𝔊(𝔖𝔚𝔙) *γωνίαν*, l פִּנָּה cf 12 ‖ **9** [a] 𝔖(𝔗) *bm'rbj*, frt l בַּעֲרֹב cf Jdc 19,9 ‖ [b] l בֶּאֱשׁוֹן cf 20,20[a] ‖ **10** [a–a] frt l נְצֻרַת לוּט ‖ **11** [a] prp וְסֹבָבֶת vel וְסֹחֶרֶת cf Cant 3,2sq ‖ **16** [a] 𝔊(𝔙) *ἔστρωκα*, 𝔖𝔗 *qrmth*, prp הִטֵּיתִי ‖ **17** [a] l c pc Mss Vrs וַאֲ.

18 לְכָה נִרְוֶה דֹדִים [a]עַד־הַבֹּקֶר [a]נִתְעַלְסָה בָּאֲהָבִים׃
19 כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃
20 צְרוֹר־הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ לְיוֹם הַכִּסֶּא[a] יָבֹא בֵיתוֹ׃
21 הִטַּתּוּ בְרֹב לִקְחָהּ בְּחֶלֶק שְׂפָתֶיהָ תַּדְרִיכֶנּוּ׃
22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם[a] כְּשׁוֹר אֶל־טֶבַח[b] יָבוֹא[c]
[d]וּכְעֻכְס[e] אֶל־מוּסָר[f] אֱוִיל[dg]׃ 23 עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ
כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־פָּח וְלֹא־יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הִוא׃ פ
24 וְעַתָּה [a]בָנִים שִׁמְעוּ[a]־לִי וְהַקְשִׁיבוּ[b] לְאִמְרֵי־פִי׃
25 אַל־יִשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ אַל־תֵּתַע[a] בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃
26 כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וַעֲצֻמִים כָּל־הֲרָגֶיהָ׃
27 דַּרְכֵי שְׁאוֹל בֵּיתָהּ[a] יֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃ פ

8 1 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃
2 בְּרֹאשׁ־מְרוֹמִים [a]עֲלֵי־דָרֶךְ[a] בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃
3 לְיַד־שְׁעָרִים [a]לִפְי־קָרֶת[a] מְבוֹא פְתָחִים תָּרֹנָּה[b]׃
4 אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם׃
5 הָבִינוּ פְתָאיִם עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ[a] לֵב׃
6 שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים[a] אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃
7 כִּי־אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי [a]וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי[a] רֶשַׁע׃
8 בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃
9 כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין וְיְשָׁרִים לְמֹצְאֵי דָעַת׃
10 קְחוּ־מוּסָרִי[a] וְאַל־כֶּסֶף וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר׃
11 כִּי־טוֹבָה חָכְמָה מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁוּוּ־בָהּ׃

[8]Mm 2830. [9]Mm 3019. [10]Mm 3573. [11]Mm 2405. [12]Mm 130. [13]Mm 3261. [14]וחד וחתע Gn 21,14. [15]Mm 3063. [16]Jes 26,21. Cp 8 [1]Mm 2840. [2]Mm 1667. [3]Mm 3588.

18 [a–a] dl m cs vel tr ˛ ad דדים ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳הַכֶּ ‖ **22** [a] G(S) *κεπφωθείς*, frt l פֶּתַי vel פְּתָאִים ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ׳טֶ ‖ [c] G(V) *ἄγεται*, frt l יָבָא ‖ [d–d] l וְכַעֲכֹס (וּכְעַכֵּס) אֶל־מוֹסַר אַיָּל cf [f.g] ‖ [e] G(ST) *καὶ ὥσπερ κύων*, V *et quasi agnus* ‖ [f] G(STV) *δεσμούς* = מוֹסֵר ‖ [g] G(ST) *ἢ ὡς ἔλαφος* = (וּ)כְאַיָּל ‖ **24** [a–a] cf 5,7[a–a] ‖ [b] GV sg, frt l וְהַקְשֵׁבָה vel וְהַקְשִׁיבָה ‖ **25** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳ ‖ **27** [a] prp נְתִיבֹתֶיהָ cf 2,18[b] ‖ **Cp 8,2** [a–a] > G ‖ **3** [a–a] prp תְּקָרֵא cf 1,20sq ‖ [b] cf 1,20[a] ‖ **5** [a] G *ἔνθεσθε*, l הָכִינוּ ‖ **6** [a] l נְגִדִים a נֶגֶד recta vel נְכֹחִים cf 9 ‖ **7** [a–a] G(S) *ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χείλη (ψευδῆ)*, l וְתוֹעֲבָה לִי שִׂפְתֵי cf 12,22 ‖ **10** [a] frt l c Ms GST מוּסָר cf וְדַעַת.

12 אֲנִי־חָכְמָה שָׁכַנְתִּי[a] עָרְמָה [b]וְדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא[b]׃ [שָׁגָאתִי׃

13 [a]יִרְאַת יְהוָה שִׂנְאַת רָע[a] גְּאָה וְגָאוֹן וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת ל. 4. ל בטע[5]

14 לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי[a] בִינָה לִי[b] גְּבוּרָה׃ ז מל

15 בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ וְרוֹזְנִים יְחֻקְּקוּ צֶדֶק׃

16 בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ וְנְדִיבִים[a] כָּל־שָׁפְטֵי[a] צֶדֶק[b]׃ ב. ל

17 אֲנִי אֲהֲבַיִךְ[a] אֵהָב וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃ אהבי[6] ב. ק

18 עֹשֶׁר־וְכָבוֹד אִתִּי הוֹן עָתֵק וּצְדָקָה׃

19 טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף נִבְחָר׃ ל

20 בְּאֹרַח־צְדָקָה אַהֲלֵךְ[a] בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃

21 לְהַנְחִיל אֹהֲבַי [יֵשׁ] וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃ פ ב[9]. ג[7]

22 יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית[a] דַּרְכּוֹ[b] קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז[c]׃ ל. כח

23 מֵעוֹלָם[a] נְסַכְתִּי[b] מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃ ל. יד. ל

24 בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי [a]בְּאֵין מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵי[ab]־מָיִם׃ ג מל[8]. ג[9]

25 בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתִּי׃ ב קמ. ג מל[9]

26 עַד־לֹא עָשָׂה[a] אֶרֶץ וְחוּצוֹת[b] וְרֹאשׁ[c] עָפְרוֹת[d] תֵּבֵל׃ ב חד חס וחד מל[10]. יא[11]

27 בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי בְּחָקְקוֹ חוּג[a] עַל־פְּנֵי תְהוֹם[a]׃ ל. ב. ב[12]. ב

28 בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוּזֵי[a] עִינוֹת תְּהוֹם[b]׃ ל. ל

29 [a]בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ וּמַיִם לֹא יַעַבְרוּ־פִיו[a]

[b]בְּחוּקְקוֹ[b] מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ 30 וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן[a] ב. ל וכל שם ברגש דכות

וָאֶהְיֶה שַׁעֲשֻׁעִים[b] יוֹם יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃ ב מל[13] וחד מן ב בלישׁ. ב[14]

31 מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אַרְצוֹ וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃ פ ב. ו חס[15]

[4]Mm 3617. [5]Mm 3389. [6]Mm 3589. [7]Mm 3590. [8]Mm 3591. [9]Mm 2291. [10]Mm 3592. [11]Mm 1554. [12]Mm 2361. [13]Mm 2222. [14]Mm 484. [15]Mm 3409.

12 [a] ⅁𝔗 *brjt*; frt l שָׁכֲנָתִי ‖ [b–b] prp וּמוֹדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא cf 𝔊 ‖ **13** [a–a] frt dl (gl) cf 3,7 16,6 ‖ **14** [a] prp לִי cf 𝔊⅁𝔙 ‖ [b] prp וְלִי cf 2 Mss 𝔊⅁𝔙[Mss] ‖ **16** [a–a] 𝔊 *κρατοῦσι*, 𝔙 *decernunt*, prb l יְשָׁפְטוּ ‖ [b] mlt Mss 𝔅𝔊 אָרֶץ cf Jes 40,23 Ps 2,10 148,11 ‖ **17** [a] K אֲהֲבִיָּה, Q Vrs אֹהֲבַי ‖ **20** [a] sic L, mlt Mss Edd ךְ– ‖ **22** [a] ⅁(𝔗𝔙[Mss]) *brš* = בְּרֹ׳ ‖ [b] 𝔊σ′(𝔙) *ὁδῶν αὐτοῦ*, l דְּרָכָו ‖ [c] > 𝔊⅁ ‖ **23** [a] Ms + אֲנִי, frt l ‖ [b] cf Ps 2,6; 𝔊(⅁) *ἐθεμελίωσέν με*, 𝔗(𝔙[Mss]) *'jttqnjt*, frt l נוֹסַדְתִּי; prp נְסַכְתִּי cf Ps 139,13 ‖ **24** [a–a] 𝔊(𝔙) *πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγάς* cf [b] ‖ [b] prp נִבְכֵי cf Hi 38,16 ‖ **26** [a] prp עָשְׂתָה cf [b] ‖ [b] prp חָצִיר ‖ [c] prp דָּשֵׁא ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd עַ׳ ‖ **27** [a–a] 𝔊 *ἐπ' ἀνέμων* ‖ **28** [a] 𝔊(⅁𝔗[𝔙]) *καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει*, l בְּעַזְּזוֹ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תְּהוֹם ‖ **29** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἰσχυρὰ ἐποίει*, frt l בְּחַזְּקוֹ ‖ **30** [a] 𝔊(⅁𝔙) *ἁρμόζουσα* = אָמָן; α′ *τιθηνουμένη*, prb l שַׁעֲשָׁעַי אֱמוֹן ‖ [b] 𝔊(⅁) *ᾗ προσέχαιρεν*, l

ב[18] 32 וְעַתָּה [a]בָּנִים שִׁמְעוּ[a]־לִי [b]וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃
ל. צ[17] 33 שִׁמְעוּ מוּסָר וַחֲכָמוּ [c]וְאַל־תִּפְרָעוּ[bc]׃
ד בטע[18]. ז[19] 34 אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם ׀ יוֹם
לִשְׁמֹר מְזוּזוֹת פִּתְחִי׃
ב וחס. מצא[20] יתיר י ק 35 כִּי [a]מֹצְאִי מָצְאֵי[a] חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃
36 וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ כָּל־מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת׃ פ

ד. ד 9 1 חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה[a] עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃
ל. ל. ל 2 טָבְחָה טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃
ג חד מל וב חס 3 שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ תִּקְרָא עַל־גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת׃
ג חס[1]. ח זוגין מחליפין[2] 4 מִי־פֶתִי יָסֹר הֲנָה חֲסַר־לֵב אָמְרָה[a] לּוֹ׃
ב חד פת וחד קמ. ל 5 לְכוּ לַחֲמוּ בַלַּחֲמִי וְשִׁתּוּ בְיַיִן מָסָכְתִּי׃
ח 6 עִזְבוּ פְתָאִים[a] וְחְיוּ וְאִשְּׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃
ח[3]. ח[4]. ל 7 יֹסֵר ׀ לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ[a]׃
8 אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם וְיֶאֱהָבֶךָּ׃
ל. ג. ב מלרע וחד מלעיל 9 [a]תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם־עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃ פ
ג ר״פ[5] 10 [a]תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃
ל 11 [a]כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִפוּ[b] לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ ס ג
12 אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָךְ וְלֵצְתָּ לְבַדְּךָ תִּשָּׂא׃
ל בטע. ל. ג. ל 13 [a]אֱשֶׁת[a] כְּסִילוּת הֹמִיָּה פְּתַיּוּת[b] וּבַל־יָדְעָה מָּה[c]׃
ג חד מל וב חס 14 וַתֵּשֶׁב לְפֶתַח בֵּיתָהּ עַל־כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃
15 לִקְרֹא לְעֹבְרֵי־דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים אׇרְחוֹתָם׃
ג חס[1]. ח זוגין מחליפין[2]. ח[6]. ל 16 מִי־פֶתִי יָסֹר הֲנָה וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה[a] לּוֹ׃

[10]Mm 4172. [17]Mm 3593. [18]Mm 3193. [19]Mm 484. [20]Q addidi, cf Mp sub loco. Cp 9 [1]Mm 2056. [2]Mm 3964. [3]Mm 201. [4]Mm 3594. [5]Mm 2998. [6]Mm 3001.

32/33 [a–a] 𝔊(𝔙[Mss]) *vié, ăkouε* cf 4,1 5,7 7,24 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c–c] 𝔙 *et nolite abicere eam*, frt l וְאַל־תַּפְרִעוּ אוֹתוֹ ‖ **35** [a–a] K מְצָאַי מָצְאָי cf 𝔊𝔖, Q 𝔗𝔙 מֹצְאִי מָצָא ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔊 (𝔖𝔗) *kaì ὑπήρεισεν*, frt l הֵצָבָה ‖ **4** [a] 𝔖 *w'mr*, l וְאָמְרָה cf 16[a] ‖ **6** [a] 𝔊α′σ′θ′(𝔖𝔗𝔙) *ἀφροσύνην*, l פְּתָיוּת vel פְּתָיִי cf 13 ‖ **7** [a] prp חֶרְפָּה vel כְּלִמָּה cf 18,3 ‖ **9** [a] 9–10 > Ms ‖ **10** [a] 10–12 > Ms ‖ **11** [a–a] 𝔊(𝔖𝔗) *toútῳ γὰρ τρόπῳ*, prp כִּי־בָה ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔙) *kaì προστεθήσεταί*, l וְיוֹסְפוּ ‖ **13** [a] frt dl cf תֹּאשׁ 12 (dttg) ‖ [b] frt l וּמְפַתָּה et cj c המיה ‖ [c] 𝔊 (𝔖[AMU]) *aἰσχύνην*, l כְּלִמָּה ‖ **16** [a] 𝔊 *παρακελεύομαι λέγουσα*, 𝔖 *w'mr*, l וְאָמְרָה cf 4[a].

17 מַיִם־גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃
18 וְלֹא־יָדַע כִּי־רְפָאִים שָׁם בְּעֲמֻקֵּי שְׁאוֹל קְרֵאֶיהָ׃ פ

יג[7] ר״פ בכתיב ג[8] מנה בסיט . יא[8]

10 1 [a] מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה[a] פ

ד . ג

בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃

ז . ל

2 לֹא־יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃

יא מל[1] . יז[2]

3 לֹא־יַרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת רְשָׁעִים[a] יֶהְדֹּף׃

4 רָאשׁ[a] עָשָׂה[b] כַּף־רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃

ג מל[3] . חי

5 אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל נִרְדָּם בַּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃

ל וחס . ה

6 בְּרָכוֹת[a] לְרֹאשׁ צַדִּיק [b]וּפִי[c] רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס[bd]׃

ד[4] . כד

7 זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב[a]׃

ג וכל דסמיך לאדכרה דכות . ג

8 חֲכַם־לֵב יִקַּח מִצְוֹת [a]וֶאֱוִיל [b]שִׂפְתַיִם יִלָּבֵט[ab]׃

ל

9 הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֵךְ בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ[a]׃

ל . ג

10 קֹרֵץ עַיִן יִתֵּן עַצֶּבֶת [a]וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט[a]׃

11 מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק [a]וּפִי רְשָׁעִים [b]יְכַסֶּה חָמָס[ab]׃

ד חס בליש . ב[5]

12 שִׂנְאָה תְּעוֹרֵר מְדָנִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃

ה[6] . ב מסרק בטע[7]

13 בִּשְׂפָתֵי נָבוֹן תִּמָּצֵא חָכְמָה [a]וְשֵׁבֶט[b] לְגֵו[a] חֲסַר־לֵב׃

ב חס

14 חֲכָמִים[a] יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי־[b]אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃

15 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת דַּלִּים רִישָׁם׃

ג בטע[8]

16 פְּעֻלַּת צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת[a]׃

ל[9] . י מל[10] . ב

17 אֹרַח[a] לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר וְעוֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃

18 מְכַסֶּה[a] שִׂנְאָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר[b] וּמוֹצֵא דִבָּה הוּא כְסִיל׃

ב חד חס וחד מל[11]

[7]Mm 3249. [8]Mm 3580. [9]Mm 130. Cp 10 [1]Mm 1977. [2]Mm 1667. [3]Mm 1761. [4]Mm 3595. [5]Mm 3596. [6]Mm 2755. [7]Mm 3313. [8]Mp sub loco. [9]Mm 959. [10]Mm 3634. [11]Mm 2409.

Cp 10,1 [a–a] > GSV^{Mss} || **3** [a] pc Mss 𝔅 בּוֹגְדִים (ex 11,6) || **4** [a] G(SCV) *πενία*, l רָאשׁ || [b] V *operata est*, l עֹשֶׂה || **6** [a] G(V^{Mss}) *εὐλογία κυρίου* cf 22 || [b–b] = 11b || [c] prp וּפִי || [d] G *πένθος ἄωρον* || **7** [a] prp יוּקַב || **8** [a–a] = 10b || [b–b] prp שְׁבָטִים יֵדָע || **9** [a] l יֵרוֹעַ cf 11,15 13,20 || **10** [a–a] = 8b; G(S) *ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας εἰρηνοποιεῖ*, frt l וּמוֹכִיחַ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם || **11** [a–a] = 6b || [b–b] prp כּוֹס חָמָץ || **13** [a–a] frt l וּבִשְׂפָתָיו נִלְעַג vel וּבְשִׂבְטָ שְׂפָתָיו נִלְעַג cf [b] || [b] G(S) *ῥάβδῳ* = בְּשֵׁ׳ || **14** [a] frt pr שְׂפָתֵי m et par cs || [b] cf 7,25[a] || **16** [a] frt l לְמִחְתָּה cf 14.15.29 || **17** [a] prb l אֹרַח || **18** [a] G(SV) *καλύπτουσιν*, l מְכַסִּי vel מְכַסִּים; prp מְכַסֶּה || [b] G *δίκαια* = צֶדֶק cf 16,13.

19 בְּרֹ֣ב דְּ֭בָרִים לֹ֣א יֶחְדַּל־פָּ֑שַׁע וְחֹשֵׂ֖ךְ שְׂפָתָ֣יו מַשְׂכִּֽיל׃

20 כֶּ֣סֶף נִ֭בְחָר[a] לְשׁ֣וֹן צַדִּ֑יק לֵ֖ב רְשָׁעִ֣ים כִּמְעָֽט[b]׃ ¹²ב קמ

21 שִׂפְתֵ֣י צַ֭דִּיק יִרְעׇ֣ו[a] רַבִּ֑ים וֶ֝אֱוִילִ֗ים בַּחֲסַר־[b]לֵ֣ב יָמֽוּתוּ׃

22 בִּרְכַּ֣ת יְ֭הוָה הִ֣יא תַעֲשִׁ֑יר וְלֹא־[a]יוֹסִ֖ף עֶ֣צֶב עִמָּֽהּ׃ ¹³ג . ה חס

23 כִּשְׂח֣וֹק[a] לְכְסִ֣יל עֲשׂ֣וֹת זִמָּ֑ה וְ֝חָכְמָ֗ה[b] לְאִ֣ישׁ תְּבוּנָֽה׃ ¹⁴ל

24 מְגוֹרַ֣ת רָ֭שָׁע הִ֣יא תְבוֹאֶ֑נּוּ וְתַאֲוַ֖ת צַדִּיקִ֣ים יִתֵּֽן[a]׃ ¹⁵ל ומל . ג ב מל וחד חס

25 כַּעֲבֹ֣ור סוּפָ֣ה וְאֵ֣ין רָ֑שָׁע וְ֝צַדִּ֗יק יְסוֹד־עוֹלָֽם׃ ¹⁶ב חד מל וחד חס . ¹⁷ג

26 כַּחֹ֣מֶץ ׀ לַשִּׁנַּ֣יִם וְכֶעָשָׁ֣ן לָ֭עֵינָיִם כֵּ֣ן הֶעָצֵ֣ל לְשׁ֣לְחָיו׃ ל . ד ב פת וב קמ ו¹⁸ל בלישׁ . ב

27 יִרְאַ֣ת יְ֭הוָה תּוֹסִ֣יף יָמִ֑ים וּשְׁנ֖וֹת רְשָׁעִ֣ים תִּקְצֹֽרְנָה׃ ¹⁹ג . ל

28 תּוֹחֶ֣לֶת צַ֭דִּיקִים שִׂמְחָ֑ה[a] וְתִקְוַ֖ת רְשָׁעִ֣ים תֹּאבֵֽד׃

29 מָעוֹז֮ לַתֹּ֪ם[a] דֶּ֫רֶךְ יְהוָ֥ה ׀ וּמְחִתָּ֗ה לְפֹ֣עֲלֵי אָֽוֶן׃

30 צַדִּ֥יק לְעוֹלָ֑ם בַּל־יִמּ֥וֹט ׀ וּרְשָׁעִ֗ים לֹ֣א יִשְׁכְּנ֥וּ־אָֽרֶץ׃ ז

31 פִּֽי־צַדִּ֥יק יָנ֗וּב חָ֫כְמָ֥ה וּלְשׁ֥וֹן תַּהְפֻּכ֗וֹת תִּכָּֽרֵת׃ ¹⁹ה

32 שִׂפְתֵ֣י צַ֭דִּיק יֵדְעֽוּן[b] רָצ֑וֹן וּפִ֖י רְשָׁעִ֣ים תַּהְפֻּכֽוֹת׃ ²⁰ד

11 1 מֹאזְנֵ֣י מִ֭רְמָה תּוֹעֲבַ֣ת יְהוָ֑ה וְאֶ֖בֶן שְׁלֵמָ֣ה רְצוֹנֽוֹ׃

2 בָּ֣א־זָ֭דוֹן וַיָּבֹ֣א קָלָ֑וֹן וְאֶת־צְנוּעִ֥ים חָכְמָֽה׃ ב פסוק בטע¹ . ל ומל

3 תֻּמַּ֣ת יְ֭שָׁרִים תַּנְחֵ֑ם[a] וְסֶ֖לֶף בּוֹגְדִ֣ים וְשָׁדֵֽם[b]׃ ישדם ק

4 [a]לֹא־יוֹעִ֣יל הׇ֭ון בְּיֹ֣ום עֶבְרָ֑ה וּ֝צְדָקָ֗ה תַּצִּ֥יל מִמָּֽוֶת׃

5 צְדָקַ֣ת תָּ֭מִים תְּיַשֵּׁ֣ר דַּרְכּ֑וֹ וּבְרִשְׁעָתֹ֖ו יִפֹּ֣ל רָשָֽׁע׃ ה² . ב חס בסיפ למערב

6 צְדָקַ֣ת יְ֭שָׁרִים תַּצִּילֵ֑ם וּבְהַוַּ֖ת[a] בֹּגְדִ֣ים יִלָּכֵֽדוּ׃ ה²

7 [ba]בְּמ֣וּת אָ֭דָם רָשָׁ֣ע[c] תֹּאבַ֑ד[d] תִּקְוָ֥ה[b] וְ֝תוֹחֶ֗לֶת אוֹנִ֥ים[c] אָבָֽדָה׃ ב

¹²Mm 2207. ¹³Mm 1777. ¹⁴Mp sub loco. ¹⁵Mm 3597. ¹⁶Mm 2005. ¹⁷Mm 528. ¹⁸Mm 3598. ¹⁹Mm 1278. ²⁰Mm 1252. **Cp 11** ¹Mm 3313. ²Mm 1242.

20 [a] cf 8,19; 𝔊 *πεπυρωμένος* = נִבְחָן? ‖ [b] 𝔗 *mḥt'* sordes; prp כְּמָעָה ‖ **21** [a] 𝔊 *ἐπίσταται* = יֵדְעוּ cf 32[b], 𝔙 *erudiunt* = יורו? frt l יָרִוּ ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ἐν ἐνδείᾳ*, l בְּחֶסֶר ‖ [c] > 𝔊 ‖ **22** [a] frt l עָלֶיהָ cf יוסף ‖ **23** [a] nonn Mss 𝔊 בְּשׂ ‖ [b] prp וּכְחָמָה cf Dt 32,24 vel וְתַעֲבָה ‖ **24** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *mtjhb*, l יִתֵּן ‖ **28** [a] prp צָמְחָה ‖ **29** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ὁσίοις*, l לְתַם cf 13,6[a] ‖ **32** [a] 𝔙 hic incip cp 11 ‖ [b] pc Mss יְרִיעוּן cf 21[a]; l יַבִּיעוּן cf 15,2.28 ‖ **Cp 11,3** [a] prp תְּנַחֵם ‖ [b] K וְשָׁדֵם vel וְשַׁדֵּם, Q 𝔊𝔊[AO]𝔙 וְשָׁדַם; prp ישקדם pi vel hi ‖ **4** [a] v 4 > 𝔊* (cf 10,2) ‖ **6** [a] prp וּבְהַוַּת ‖ **7** [a] v 7 crrp ‖ [b–b] frt l בְּ׳ צַדִּיק לֹא־ת׳ תּ׳ cf [c.d] ‖ [c] > 2 Mss, 𝔊 *δικαίου* = צַדִּיק ‖ [d] 𝔊 pr *οὐκ* = לֹא ‖ [e] 𝔊 *τῶν ἀσεβῶν*, frt l אֱוִילִים; prp אֱמוּנִים ‖ [f] prp אבד restare.

8 צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃

9 בְּפֶה[a] חָנֵף יְשַׁחֵת רֵעֵהוּ[b] וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ ז חס ב מנה בליש . ה

10 בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה׃ יט[4] ך[5] מנה בליש

11 בִּבְרַכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃

12 בָּז־לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת יַחֲרִישׁ׃

13 הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֵּה דָבָר׃ ל[6]

14 בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפֹּל־עָם וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃

15 רַע[a]־יֵרוֹעַ כִּי־עָרַב זָר וְשֹׂנֵא תְקִעִים בּוֹטֵחַ׃ ט[7] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מ ז . ב . ה . ד חס ול בליש וכל ארורית דכות[8]

16 אֵשֶׁת־חֵן תִּתְמָךְ כָּבוֹד[a] וְעָרִיצִים[b] יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃

17 גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד[a] וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ אַכְזָרִי׃ ב וחס[9] . ז

18 רָשָׁע עֹשֶׂה פְּעֻלַּת־שָׁקֶר [a]וְזֹרֵעַ צְדָקָה[a] שֶׂכַר אֱמֶת׃ ל וחס . ב[10]

19 כֵּן[a]־צְדָקָה לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ׃ ג בטע

20 תּוֹעֲבַת יְהוָה עִקְּשֵׁי־לֵב וְרֹצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ׃

21 יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָע וְזֶרַע[a] צַדִּיקִים[b] נִמְלָט׃ ל

22 נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם׃ ל

23 תַּאֲוַת צַדִּיקִים אַךְ־טּוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה[a]׃

24 יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ ג ב פת וחד קמ[15]

25 נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה[a] גַּם־הוּא יוֹרֶא[b]׃ ב . ל כת א

26 מַנִּיעַ בָּר יְקֻבֻּהוּ לְאֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר׃ ב . ב חד מל וחד חס[12] . ב ובתרי לישנ[13] . כד

27 שֹׁחֵר[a] טוֹב יְבַקֶּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה תְּבוֹאֶנּוּ׃ ג וחס[14] . ג ב מל וחד חס[15]

28 בּוֹטֵחַ בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפֹּל[a] וּכְעָלֶה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃

29 [ba]עוֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ[b] וְעֶבֶד אֱוִיל לַחְכַם־לֵב׃

[3]Mm 1757. [4]Mm 335. [5]Mm 3242. [6] וחד וְנֶאֱמָן Jer 42,5. [7]Mm 824. [8]Mm 2433 et Mm 3599. [9]Mm 3600. [10]Jes 19,10. [11]Mm 3601. [12]Mm 3602. [13]Mm 3603. [14]Mm 1159. [15]Mm 3597.

9 [a] prp בְּפִי cf G || [b–b] prp יְשַׁחַת רֵ׳; al שַׁחַת רָעָה || **15** [a] l רַע || **16** [a] G(S) + *Ὀρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισοῦσα δίκαια. πλούτου ὀκνηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται*, ins וְכֹסֵא קָלוֹן שִׂנְאַת יְשָׁר הוֹן עֲצֵלִים יֶחְסָרוּ || [b] G(SCV) *οἱ δὲ ἀνδρεῖοι*, l וְחָרוּצִים || **17** [a] pc Mss Vrs חָסִיד || **18** [a–a] G *σπέρμα δὲ δικαίων* cf 21[a.b] || **19** [a] Ms GS בֵּן; frt l קִנְיַן; prp תֹּכֶן cf 16,2 21,2 24,12 || **21** [a] CG וְזֶרַע cf 18 || [b] G *δικαιοσύνην* cf 18[a–a] || **23** [a] Ms G אֲבֵדָה cf 10,28; frt l עָבֶרָה || **25** [a] S *wljt'*, frt l וּמְאָרֵר || [b] C mlt Mss יוֹרֶה; S *nttljṭ*, frt l יוֹאָר || **27** [a] G *τεκταινόμενος* = חֹרֵשׁ || **28** [a] prp יִבֹּל || **29** [a] v 29 crrp || [b–b] prp בַּעַר בֵּיתוֹ יַנְחַל רוּחַ (vel) לְרֵעוֹ יַנְחַל רֵעֵהוּ.

30 פְּרִי־צַדִּיק[a] עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ נְפָשׁוֹת[b] חָכָם[c]׃ ל וחס[19]
31 [a]הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ[b] יְשֻׁלָּם[a] אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃ ג.ג
12 1 אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשֹׂנֵא תוֹכַחַת בָּעַר׃
2 טוֹב יָפִיק רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃ ה בטע בסיפ. ג. ד ג מל וחד חס[1]
3 לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃
4 אֵשֶׁת־חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃ ל.ל
5 מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃
6 דִּבְרֵי רְשָׁעִים אֹרְבֵ־דָם[a] וּפִי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃ ל
7 הָפֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ ל
8 לְפִי־שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ [a]וְנַעֲוֵה־לֵב[a] יִהְיֶה לָבוּז׃ ב[2].ל.ב[3]
9 טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד[a] לוֹ מִמְּתַכַּבֵּד[b] וַחסר־לָחֶם׃ ב.ל.ב
10 יוֹדֵעַ צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃ ל.ז
11 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים [a]חֲסַר־לֵב[a]׃
12 [ba]חָמַד רָשָׁע מְצוֹד[b] רָעִים וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים יִתֵּן[c]׃ ל
13 בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ[a] רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃
14 מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב[a] וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב[b] לוֹ׃ ישיב ל[4] חד מן ג[5] כת כן וחד מן כל[6] בלישׁ
15 דֶּרֶךְ אֱוִיל יָשָׁר בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ נא
16 אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע[a] כַּעְסוֹ וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃ ג פסוק דמיין[6]
17 יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שֶׁקָרִים מִרְמָה[a]׃
18 יֵשׁ בּוֹטֶה[a] כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃ ל.ל.ה[7]
19 שִׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ ל[8] ג.ב מל וחד חס[9]

[16]Mm 201. Cp 12 [1]Mm 3604. [2]Mm 3857. [3]Mm 3605. [4]Mm 3289. [5]Mm 1685. [6]Mm 3618. [7]Mm 1278. [8]Mp sub loco. [9]Mm 2729.

30 [a] G *δικαιοσύνης*, l צֶדֶק ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd שׁוֹת– ‖ [c] G(S) *παρανόμων*, frt l חָמָס ‖ **31** [a–a] dub; G *εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σῴζεται* cf 1P 4,18 ‖ [b] frt l בַּצָּרָה vel בְּצֹר ‖ **Cp 12,6** [a] frt l תָּם cf 1,11[a] ‖ **8** [a–a] G *νωθροκάρδιος*, prp וְנַעֲבַה־לֵב ‖ **9** [a] Ms GS עוֹבֵד; prp וַעֲבוּר cf Jos 5,11; al וְעָבְדוֹ cf aram עַבְדָּא sors ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִמְּתִי ‖ **11** [a–a] frt l חָסַר ‖ **12** [a] v 12 crrp ‖ [b–b] prp יְשָׁמֵד יְסוֹד vel חֹמֶד רֹעַ מְצוּדַת ‖ [c] frt l בְּאֵיתָן cf G vel יְכֹן ‖ **13** [a] G(S) *ἐμπίπτει εἰς παγίδας*, frt l נוֹקֵשׁ cf 6,2, sed etiam 29,6 ‖ **14** [a] dl (ex 13,2?) ‖ [b] l c K יָשׁוּב cf Vrs; Q יָשִׁיב ‖ **16** [a] G(ST) *ἐξαγγέλλει*, frt l יוֹדַע ‖ **17** [a] G(C) *δόλιος* = מִרְמָה cf 14,25[a] ‖ **18** [a] sic Occ, Or אוֹטֶה; $\mathfrak{C}^K$ nonn Mss בּוֹטֶה, $\mathfrak{C}^Q$ בּוֹטֶה.

20 מְרִמָּה[a] בְּלֵב־חֹרְשֵׁי רָע וְיֹעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃ כל חס
21 לֹא־יְאֻנֶּה[a] לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ ל . ו
22 תּוֹעֲבַת יְהוָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וְעֹשֵׂי[a] אֱמוּנָה רְצוֹנוֹ׃ יו[10] כת׳ ו׳ וחד מן ח[11] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר תלים קהלת עזרא ד״ה דכות׳ ב מ בב
23 אָדָם עָרוּם כֵּסֶה דָעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃
24 יַד־חָרוּצִים תִּמְשֹׁל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃ ג מל ול בלישׁ[12]
25 דְּאָגָה בְלֵב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה[a] וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃ ל בסיפ . ל
26 יָתֵר[a] מֵרֵעֵהוּ[a] צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃ ל
27 לֹא־יְחַרֵךְ[b] רְמִיָּה צֵידוֹ וְהוֹן־אָדָם יָקָר[c] חָרוּץ[a]׃ ל וחס
28 בְּאֹרַח־צְדָקָה חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָהּ[a] אַל־[b]מָוֶת׃ ו דמטע[13] . ל[14]

13 1 בֵּן חָכָם מוּסַר[a] אָב[b] וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ יג פת[1] . ח[2]
2 מִפְּרִי[a] פִי־אִישׁ[a] יֹאכַל[b] טוֹב וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃
3 נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לוֹ׃ ל
4 מִתְאַוָּה וְאֵין נַפְשׁוֹ[a] עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים תְּדֻשָּׁן׃ ל . ל חס . ב
5 דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ[a] וְיַחְפִּיר׃ ב . ח[3] . ל ומל
6 צְדָקָה תִּצַּר תֹּם־[a]דָּרֶךְ וְרִשְׁעָה[b] תְּסַלֵּף חַטָּאת[c]׃
7 יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין[c] כֹּל מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן[a] רָב׃ ב[4] . ל
8 כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־[a]שָׁמַע גְּעָרָה[a]׃ ח[2]
9 אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח[a] וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃
10 רַק[a]־בְּזָדוֹן יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־[b]נוֹעָצִים חָכְמָה׃ ג . ב פסוק בטע[5] . ה ומל[6]
11 הוֹן מֵהֶבֶל[a] יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד יַרְבֶּה׃

[10] Mm 627. [11] Mm 475. [12] Mm 272. [13] Notula Mp dub, Mp sub loco. [14] Cf Prv 2,18. Cp 13 [1] Mm 2405. [2] Mm 3606. [3] Mm 3473. [4] Qoh 1,9. [5] Mm 3313. [6] Mm 1953.

20 [a] prp מֹרֶה cf 14,10 ‖ **21** [a] G(ST) *ἀρέσει*, V *contristabit* ‖ **22** [a] mlt Mss G וְעֹשֵׂה ‖ **25** [a] l חֶנּוּ– (= –חֶנָּהּ) ‖ **26** [a–a] prp יָתֵר מֵרָעֵהוּ cf Hi 39,8 vel יָסֵר מֵרָעָה ‖ **27** [a–a] prp לֹא יַחֲרֵךְ צַיִד רְמִיָּה וְיָקָר הוֹן אָדָם חָרוּץ vel יַחְמֹךְ ‖ [b] G(STV) *ἐπιτεύξεται*; l יַדְרִיךְ cf Sir 15,1.7 ‖ [c–c] GS tr, frt l יָקַר לְאָדָם cf 1,13 24,4 ‖ **28** [a] G(ST) *μνησικάκων*; l תּוֹעֲבָה ‖ [b] l c mlt Mss Vrs אֶל ‖ **Cp 13,1** [a] Ms GS יִשְׁמַע ‖ [b] prp אֹהֵב cf 12,1 vel אָב pt a אוב = אהב ‖ **2** [a–a] G *δικαιοσύνης* cf 11,30[a]; prp מִשְׁפָּט vel שְׁפָתוֹ ‖ [b] pc Mss STV יִשְׂבַּע (ex 12,14) ‖ **4** [a] > GSV, frt dl et antea l מִתְאַוָּה nisi mavis נֶפֶשׁ cf T ‖ **5** [a] l יָבִישׁ cf 19,26 ‖ **6** [a] G(STV) *ἀκάκους*, l תֹּם cf 10,29[a] ‖ [b] Ms G וּרְשָׁעִים cf ST ‖ [c] Y[Mss] *peccatorem (-es)*, l חֹטֵא ‖ **7** [a] T *wmzlfh*, l וְהוֹנוֹ ‖ **8** [a–a] ex 1? frt l מָצָא גְּאֻלָּה ‖ **9** [a] Ms יצמח, G *διὰ παντός* = לָנֶצַח? l יִזְרַח ‖ **10** [a] G(S) *κακός*, frt l רַע vel potius רָשׁ cf 2S 6,20 Mt 5,22 ‖ [b] prp צָנוּעִים cf 11,2 ‖ **11** [a] G(V) *ἐπισπουδαζομένη*, prb l מְהֻבָּל cf 20,21[a]; prp מְהֻבָּל.

12 תּוֹחֶלֶת מְמֻשָׁכָה מַחֲלָה־לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָּאָה׃
13 בָּז לְדָבָר יֵחָבֵל לוֹ[a] וְיֵרֵא מִצְוָה הִוא יְשֻׁלָּם[b]׃
14 תּוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמּוֹקְשֵׁי מָוֶת׃
15 שֵׂכֶל־טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן[a]׃
16 כָּל[a]־עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדָעַת וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃
17 מַלְאָךְ רָשָׁע יִפֹּל[a] בְּרָע וְצִיר אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃
18 [a]רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ[a] מוּסָר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃
19 תַּאֲוָה נִהְיָה תַעֲרֹב לְנָפֶשׁ[a] וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃
20 הֹלֵךְ[a] אֶת־חֲכָמִים וֶחְכָּם[b] וְרֹעֵה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃
21 חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים [a]יְשֻׁלַּם־טוֹב[a]׃
22 טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק חֵיל חוֹטֵא׃
23 רָב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים[a] וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְלֹא מִשְׁפָּט׃
24 חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שְׁחָרוֹ מוּסָר׃
25 צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃ פ

1 **14** חַכְמוֹת[a] נָשִׁים[b] בָּנְתָה[c] בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶּהֶרְסֶנּוּ׃
2 הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ[a] יְרֵא יְהוָה וְנִלְוֶז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃
3 בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר גַּאֲוָה[a] וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרֵם[b]׃
4 בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס[a] בָּר וְרַב־תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃ ס
5 עֵד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃
6 בִּקֵּשׁ־לֵץ חָכְמָה וְאָיִן וְדַעַת לִנְבוֹן נָקֵל׃
7 לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל [a]וּבַל־יָדַעְתָּ[a] שִׂפְתֵי־דָעַת׃

ל. יא[7] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב
ג רפי[8]. ב.[9] ג.
ל ר״פ[10]. ב חס בסיפ למערב
ג ול כת כן[11]. ב ומל. ב
[12]ח
הלך[13] חד מן ק. יחכם[14] ח. ב
ה בטע בסיפ
לג קמ[15]. ח[16]. כ. ב[17]
ל
ג
ב[1]. ג[2]. ל
ג. ל
ב[3]. ג קמ[4]. ב מנה מל
ל קמ באתנח[5]

13 [a–a] frt l יְחֻבָּל (לוֹ dttg) ‖ [b] G *ὑγιαίνει*, V *in pace versabitur*, frt l יְשֻׁלָּם ‖ **15** [a] G(S) *ἐν ἀπωλείᾳ*, l אֲיָדָם; T + *tjbd* = תֹּאבַד ‖ **16** [a] l כֹּל cf SV ‖ **17** [a] prb l יַפֵּל ‖ **18** [a–a] frt l יוֹרֵשׁ קָלוֹן פ׳ vel ר׳ וְק׳ לפ׳ ‖ **19** [a] frt exc hemist vel stich ‖ **20** [a] K G[BS*] הֹלֵךְ, Q G[ASc]ST יְחֻכָּם ‖ [b] K G[BS*] וַחֲכָם, Q G[ASc]ST וְחָכָם ‖ **21** [a–a] prp שָׁלוֹם (טוֹב dttg); al יְשֻׁלַּם טוֹב ‖ **23** [a] G *δίκαιοι* = יְשָׁרִים; frt a רוּשׁ = akk *râšu* largum esse vel l עָשִׁיר ‖ **Cp 14,1** [a] l חָכְמוֹת cf 9,1 ‖ [b] dl cf 9,1; prp תֹּשִׁים ‖ [c] prp בְּאִיתָן ‖ **2** [a] Ms Vrs בְּיִשָּׁר ‖ **3** [a] cf Ps 36,12; frt l גֹּוֶה cf 10,13 ‖ [b] l c Ms Vrs תִּשְׁמְרוּם ‖ **4** [a] prp אֶפֶס cf 14,28 ‖ **7** [a–a] G(S) *ὅπλα δὲ αἰσθήσεως*, frt l וּכְלֵי־דַעַת cf 20,15 vel (אֵת) וּבַל־תֵּדַע; prp וּבַהֵל רָעוֹת.

8 חָכְמַ֣ת עָ֭רוּם הָבִ֣ין[a] דַּרְכּ֑וֹ וְאִוֶּ֖לֶת כְּסִילִ֣ים מִרְמָֽה׃ ה[6]

9 [ba]אֱ֭וִילִים יְלִיצ֣וּן[b] אָשָׁ֑ם וּבֵ֖ין[c] יְשָׁרִ֣ים רָצֽוֹן׃ ת חס[7]

10 לֵ֭ב יוֹדֵ֣עַ מָ֣רַת נַפְשׁ֑וֹ[a] וּבְשִׂמְחָתוֹ֥ לֹא־יִתְעָ֝רַ֗ב זָ֥ר[b]׃ ל

11 בֵּ֣ית רְ֭שָׁעִים יִשַּׁמֵּ֑ד וְאֹ֖הֶל יְשָׁרִ֣ים יַפְרִֽיחַ[a]׃ ב הד מל וחד חס[8]

12 יֵ֤שׁ דֶּ֣רֶךְ ׀ יָ֭שָׁר לִפְנֵי־אִ֑ישׁ וְאַחֲרִיתָ֥הּ[a] דַּרְכֵי־מָֽוֶת׃

13 גַּם־בִּשְׂחוֹק֮ יִכְאַב־לֵ֪ב[a] ׀ וְאַחֲרִיתָ֣הּ[b] שִׂמְחָ֣ה[a] תוּגָֽה׃ ד חס בלית בכתיב[9]

14 מִדְּרָכָ֣יו יִשְׂבַּ֣ע סוֹג֣[a] לֵ֑ב וּמֵ֝עָלָ֗יו אִ֣ישׁ טֽוֹב׃ ל. ל

15 פֶּ֣תִי יַאֲמִ֣ין לְכָל־דָּ֑בָר וְ֝עָר֗וֹם יָבִ֥ין לַאֲשֻׁרֽוֹ[a]׃ ל וחס

16 חָכָ֥ם יָ֝רֵ֗א וְסָ֣ר מֵרָ֑ע[a] וּכְסִ֥יל מִתְעַבֵּ֖ר[a] וּבוֹטֵֽחַ׃ ה[10]

17 קְצַר־אַ֭פַּיִם יַעֲשֶׂ֣ה אִוֶּ֑לֶת[a] וְאִ֥ישׁ מְזִמּ֥וֹת יְשֻׂנָֽא[b]׃

18 נָחֲל֣וּ[a] פְתָאִ֣ים אִוֶּ֑לֶת וַ֝עֲרוּמִ֗ים יַכְתִּ֥ירוּ דָֽעַת׃ ד[11]. ב

19 שָׁחֲ֣וּ רָ֭עִים לִפְנֵ֣י טוֹבִ֑ים וּ֝רְשָׁעִ֗ים עַל־שַׁעֲרֵ֥י צַדִּֽיק׃ ב[12]. ז[13]

20 גַּם־לְרֵעֵ֥הוּ יִשָּׂנֶ֣א[a] רָ֑שׁ וְאֹהֲבֵ֖י עָשִׁ֣יר רַבִּֽים׃ ו[14]

21 בָּז־לְרֵעֵ֥הוּ[a] חוֹטֵ֑א וּמְחוֹנֵ֖ן עֲנִיִּ֣ים[b] אַשְׁרָֽיו׃ עניים חד מן ה[15] כת׳ יי וקרי וי ק

22 הֲ֭לוֹא[a]־יִתְעוּ[b] חֹרְשֵׁ֣י רָ֑ע וְחֶ֥סֶד וֶ֝אֱמֶ֗ת חֹרְשֵׁ֥י[c] טֽוֹב׃ ט מל בכתיב[16]

23 בְּכָל־עֶ֭צֶב יִהְיֶ֣ה מוֹתָ֑ר וּדְבַר־שְׂפָתַ֥יִם אַךְ־לְמַחְסֽוֹר׃ יה

24 עֲטֶ֣רֶת חֲ֭כָמִים עָשְׁרָ֑ם[a] אִוֶּ֖לֶת כְּסִילִ֣ים אִוֶּלֶֽת[b]׃

25 מַצִּ֣יל נְ֭פָשׁוֹת עֵ֣ד אֱמֶ֑ת וְיָפֵ֥חַ כְּזָבִ֖ים מִרְמָֽה[a]׃ ל חס

26 בְּיִרְאַ֣ת יְ֭הוָה מִבְטַ֣ח־עֹ֑ז[a] וְ֝לִבָנָ֗יו יִהְיֶ֥ה מַחְסֶֽה׃ ג ב קמ וחד פת[17]

27 יִרְאַ֣ת[a] יְ֭הוָה מְקוֹר־חַיִּ֑ים לָ֝סוּ֗ר[b] מִמֹּ֣קְשֵׁי מָֽוֶת׃

[6]Mm 2412. [7]Mm 3383. [8]Mm 3483. [9]Mp sub loco. [10]Mm 2427. [11]Mm 1321. [12]Mm 3610. [13]Mm 3611. [14]Mm 3093. [15]Mm 3549. [16]Mm 3664. [17]Mm 3307.

8 [a] prp תָּכִין cf 20,24[a] 21,29[a] ‖ **9** [a] v 9 inc ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *οἰκίαι παρανόμων*, frt l אָהֳלֵי לְצִים ‖ [c] 𝔊(𝔖) *οἰκίαι δέ*, frt l וּבְנֵי vel וּבְבֵית ‖ **10** [a] prp נֶפֶשׁ ‖ [b] 𝔊 *ὕβρει* = זָד vel זָדוֹן ‖ **11** [a] 𝔊 *στήσονται* = יַעֲמֹד? cf 12,7 ‖ **12** [a–a] 𝔊 *ἔρχεται εἰς πυθμένα ᾅδου*, frt l יַרְכְּתֵי־מָוֶת cf 16,25[a–a] ‖ **13** [a–a] 𝔊[A](𝔙) *τελευταῖα δὲ χαρᾶς*, l וְאַחֲרִית הַשִּׂמְחָה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָ֫– ‖ **15** [a] 𝔊 *εἰς μετάνοιαν*, frt l לִתְשׁוּבָה vel לְאַשְׁרוֹ ‖ **16** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *μείγνυται* = מִתְעָרֵב ‖ **17** [a–a] 𝔗 *mtḥšjb štjj'* = יֶחְשַׁב אֱוִיל ‖ [b] 𝔊 *ὑποφέρει* = יִשָּׂא, frt l יְנַשֵּׂא; 𝔖 *rmjs*, prp יְשַׁאֲנֵן cf 1,33 ‖ **18** [a] frt l חֲלִי cf 25,12 ‖ **20** [a] 𝔗 *s'nj* = יִשָּׂנֵא ‖ **21** [a] 𝔊 *πένητας*, frt l לָרָעֵב ‖ [b] l c K Vrs עֲנִיִּים, Q עֲנִיִּים ‖ **22** [a] > Vrs; frt l אָלָה ‖ [b] frt l יִטְעוּ ‖ [c] frt l לְחֹ֫ ‖ **24** [a] 𝔊 *πανοῦργος*, l עָרְמָה ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ἡ δὲ διατριβή*, l וְלוֹלַת cf 1,9 4,9 ‖ **25** [a] 𝔊(𝔗) *δόλιος*, frt l מִרְמָה cf 12,17[a]; prp דָּם בְּיָדוֹ ‖ **26** [a] 𝔖 *'šjn'*, frt l עָז ‖ **27** [a] 𝔊 *πρόσταγμα* = תּוֹרַת cf 13,14 ‖ [b] 𝔖(𝔗) *l'jljn dstjn* = לַסָּר.

28 בְּרֹ֣ב־עָ֭ם הַדְרַת־[a]מֶ֑לֶךְ וּבְאֶ֥פֶס לְ֝אֹ֗ם מְחִתַּ֥ת רָזֽוֹן׃[b]
29 אֶ֣רֶךְ אַ֭פַּיִם רַב־תְּבוּנָ֑ה וְקִצַּר־ר֝֗וּחַ מֵרִ֥ים[a] אִוֶּֽלֶת׃
30 חַיֵּ֣י בְ֭שָׂרִים לֵ֣ב מַרְפֵּ֑א וְרָקָ֥ב עֲ֝צָמ֗וֹת קִנְאָֽה׃
31 עֹשֵׁ֣ק דָּ֭ל חֵרֵ֣ף[a] עֹשֵׂ֑הוּ וּמְכַבְּדוֹ֥ חֹ֝נֵ֗ן אֶבְיֽוֹן׃
32 בְּרָעָתוֹ֥ יִדְּחֶ֗ה רָ֫שָׁ֥ע וְחֹסֶ֥ה בְמוֹתֽוֹ[a] צַדִּֽיק׃
33 בְּלֵ֣ב נָ֭בוֹן תָּנ֣וּחַ חָכְמָ֑ה וּבְקֶ֥רֶב כְּ֝סִילִ֗ים תִּוָּדַֽע[a]׃
34 צְדָקָ֥ה תְרוֹמֵֽם־גּ֑וֹי וְחֶ֖סֶד[a] לְאֻמִּ֣ים חַטָּֽאת׃
35 רְצ֣וֹן־מֶ֭לֶךְ לְעֶ֣בֶד מַשְׂכִּ֑יל וְעֶבְרָתוֹ֥ תִּ֝הְיֶ֗ה[a] מֵבִֽישׁ׃
15 1 מַעֲנֶ֣ה־רַ֭ךְ יָשִׁ֣יב חֵמָ֑ה וּדְבַ֥ר־עֶ֝צֶ֗ב יַעֲלֶ֥ה־אָֽף׃
2 לְשׁ֣וֹן חֲ֭כָמִים תֵּיטִ֣יב[a] דָּעַ֑ת וּפִ֖י כְּסִילִ֣ים יַבִּ֣יעַ אִוֶּֽלֶת׃
3 בְּכָל־מָ֭קוֹם עֵינֵ֣י יְהוָ֑ה צֹ֝פ֗וֹת רָעִ֥ים וְטוֹבִֽים[a]׃
4 מַרְפֵּ֣א לָ֭שׁוֹן עֵ֣ץ חַיִּ֑ים וְסֶ֥לֶף ב֝֗וֹ[a] שֶׁ֣בֶר בְּרוּחַֽ׃
5 אֱוִ֣יל יְנַאֵ֣ץ[a] מוּסַ֣ר אָבִ֑יו וְשֹׁמֵ֥ר תּ֝וֹכַ֗חַת יַעְרִֽם׃
6 בֵּ֭ית[a] צַדִּ֣יק חָסֶ֑ן רָ֝֗ב וּבִתְבוּאַ֥ת[b] רָשָׁ֥ע נֶעְכָּֽרֶת׃
7 שִׂפְתֵ֣י חֲ֭כָמִים יְזָרֻ֣ו[a] דָּעַ֑ת וְלֵ֖ב כְּסִילִ֣ים לֹא־כֵֽן׃
8 זֶ֣בַח רְ֭שָׁעִים תּוֹעֲבַ֣ת יְהוָ֑ה וּ֝תְפִלַּ֗ת יְשָׁרִ֥ים רְצוֹנֽוֹ׃
9 תּוֹעֲבַ֣ת יְ֭הוָה דֶּ֣רֶךְ רָשָׁ֑ע וּמְרַדֵּ֥ף צְ֝דָקָ֗ה יֶאֱהָֽב׃
10 מ֣וּסָר[a] רָ֭ע לְעֹזֵ֣ב אֹ֑רַח שׂוֹנֵ֖א תוֹכַ֣חַת יָמֽוּת׃
11 שְׁא֣וֹל וַ֭אֲבַדּוֹן נֶ֣גֶד יְהוָ֑ה אַ֖ף כִּי־לִבּ֣וֹת בְּנֵי־אָדָֽם׃
12 לֹא־יֶאֱהַ֣ב לֵ֭ץ הוֹכֵ֣חַ לוֹ֑ אֶל[a]־חֲכָמִ֥ים לֹא־יֵלֵֽךְ׃
13 לֵ֣ב שָׂמֵ֣חַ יֵיטַ֣ב פָּנִ֑ים וּבְעַצְּבַ֖ת־לֵ֣ב[a] רוּחַ֣ נְכֵאָֽה׃
14 לֵ֣ב נָ֭בוֹן יְבַקֶּ֣שׁ דָּעַ֑ת וּפְנֵי[a] כְּסִילִ֥ים יִרְעֶ֝֗ה אִוֶּֽלֶת׃

יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[18] . ב. ב חד מל וחד חס[19]
[20]ג
ב ובחרי לישנ[21]
ב חד מל וחד חס[22]
[23]ג
כד בלישׁ[1] . יח
ב פסוק דמטע[2]
ד . ל . ג ב מל וחד חס[3]
יז[4]
יב פת[5] . ג חס[6]
ל . ל
ל . יט[7]
ה
ח חס בלישׁ[8] . ל
ופי . ב פסוק דמטע[2] ק

[18]Mm 2120. [19]Mm 3602. [20]Mm 623. [21]Prv 19,10. [22]Mm 3490. [23]Mm 3612. Cp 15 [1]Mm 1685. [2]Mm 3313. [3]Mm 3613. [4]Mm 3615. [5]Mm 2405. [6]Mp sub loco. [7]Mm 436. [8]Mm 1098.

28 [a] prp חֶדֶר cf 20,29 vel עֶזְרַת ‖ [b] frt l רוֹזֵן cf 8,15 31,4 ‖ **29** [a] G(ST) *ἰσχυρῶς*, frt l מְרֻבֶּה ‖ **31** [a] C חֹרֵף cf 17,5[a] ‖ **32** [a] G(S) *τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι*, l בְּתוּמּוֹ ‖ **33** [a] l לֹא תִוָּדַע cf GS vel אִוֶּלֶת cf C ‖ **34** [a] G(S) *ἐλασσονοῦσι δέ*, frt l וְחֶסֶר ‖ **35** [a] G(S) *ἀφαιρεῖται*, l תַּהֲרֹג; prp תְּהֻגָּה cf 25,5 ‖ **Cp 15,2** [a] l תַּטִּיף; prp תֵּבֵת ‖ **3** [a] sic L, mlt Mss Edd וְטֹ ‖ **4** [a–a] prp שֶׁבֶר רוּחַ cf Jes 65,14 ‖ **5** [a] C יְנַאֵץ ‖ **6** [a] S^{U}C *bbjt'*, l בְּבֵית ‖ [b] l c pc Mss SC וּתְבוּאַת ‖ **7** [a] σ′ *φυλάσσουσι* = יִזְרוּ cf 20,28; prp יְזָרוּ, al יָזֹרוּ ‖ **10** [a–a] prp אֹרַח רָע לְעֹזֵב מוּסָר ‖ **12** [a] G(S) *μετὰ δέ*, frt l אֶת ‖ **13** [a] cf 7,25[a] ‖ **14** [a] K וּפְנֵי, Q Vrs וּפִי.

15 כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים וְטוֹב[a]־לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃ ט״ז[9]
16 טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בּוֹ׃ לג קמ״ו[10]
17 טוֹב אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בּוֹ׃ ל
18 אִישׁ חֵמָה יְנִיעַ מָדוֹן וְאֶרֶךְ[a] אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ ג״י[11]. ל
19 דֶּרֶךְ עָצֵל כִּמְשֻׂכַת[a] חָדָק וְאֹרַח יְשָׁרִים[b] סְלֻלָה׃ ל וחס׳. ב בטע״ו[11]. ב חד חס׳ וחד מל
20 בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב [a]וּכְסִיל אָדָם[a] בּוֹזֶה אִמּוֹ׃ ז׳. ל וכת כן
21 אִוֶּלֶת שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכְתּ׃ ב בליש[11]. ב קמ״ו[12]
22 הָפֵר מַחְשָׁבוֹת בְּאֵין סֽוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם[a]׃
23 שִׂמְחָה לָאִישׁ בְּמַעֲנֵה־פִּיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ לב[13]. ג״י[14]
24 אָרַח חַיִּים לְמַעְלָה לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה[a]׃ ל[15]. ל. ג ס״פ ב מנה דגש
25 בֵּית גֵּאִים יִסַּח יְהוָה וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃
26 תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וְטְהֹרִים אִמְרֵי־נֹעַם׃ ט״ז[16]
27 עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ ב מל׳[17]. ב חס׳[18]. יח׳ וכל חיו יחיה דכות׳[19]
28 לֵב צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת[a] וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃
29 רָחוֹק יְהוָה מֵרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃
30 מָאוֹר[a]־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ כה׳. ו׳
31 אֹזֶן[a] שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃ כה׳. ה׳[20]
32 פּוֹרֵעַ מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת [a]קוֹנֶה לֵב[a]׃ ב ומל׳. ב חד חס׳ וחד מל. ב מל׳[21]. ד׳ מל בליש
33 יִרְאַת יְהוָה מוּסַר[a] חָכְמָה[b] וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ יב׳ פת׳[22]. יד׳ וכל לפני ולפני דכות

16 1 לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃ ד׳[1]. ג׳[2]. יז׳[3]
2 כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ זַךְ בְּעֵינָיו וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃ נא
3 גֹּל[a] אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ ג חס

[9] Mm 1088. [10] Mm 264. [11] Mp sub loco. [12] Prv 30,29. [13] Mm 319. [14] Mm 3094. [15] Mm 959. [16] Mm 2939. [17] Mm 3614. [18] Mm 177. [19] Mm 107. [20] Mm 114. [21] Prv 21,28. [22] Mm 2405. Cp **16** [1] Mm 3623. [2] Mm 3094. [3] Mm 3615.

15 [a] frt l וּלְטוֹב vel וְטוֹב ‖ **18** [a] sic L, mlt Mss Edd ך– ‖ **19** [a] G(S) *ἐστρομέναι* = מְשֻׂכֶּכֶת ‖ [b] G *τῶν ἀνδρείων*, l חָרוּצִים ‖ **20** [a–a] cf 21,20; pc Mss GSC וּבֶן־כְּסִיל cf 10,1 ‖ **22** [a] G(SC) + *βουλή* cf Jes 7,7 G ‖ **24** [a] l לְמָטָּה (hpgr) ‖ **28** [a] G^{BSA} *πίστ(ε)ις*, G^{min}(SC) *πίστιν*, frt l אֱמוּנִים cf 13,17; prp לְנַעֲמוֹת cf 23,8 ‖ **30** [a] prp מְרָאֵה vel מָרְאֵה ‖ **31** [a] sic L, mlt Mss Edd אָ׳ ‖ **32** [a–a] G *ἀγαπᾷ ψυχὴν αὐτοῦ* = אֹהֵב נַפְשׁוֹ (ex 19,8) ‖ **33** [a] prp מוּסָד cf Jes 28,16 vel מוֹסַד cf 8,29 ‖ [b] G pr cop ‖ **Cp 16,3** [a] SC(V) *glj* = גֹּל.

4 כֹּל פָּעַל יְהוָה לְמַעֲנֵהוּ[a] וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רָעָה׃ — ל. כג פסוק וגם ובתר תלת מילין[4]
5 תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־גְּבַהּ־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃ — ב[5]
6 [a]בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֹן וּבְיִרְאַת יְהוָה [b]סוּר מֵרָע׃ — ד[6]
7 [a]בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ׃ — ה מל. ך ב מל וב מן ג חס בלישׁ[7]. ד
8 [a]טוֹב־מְעַט בְּצֶדֶק מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ — ז[a] ב מנה מל
9 [a]לֵב אָדָם יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ וַיהוָה יָכִין צַעֲדוֹ׃
10 קֶסֶם | עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃ — ב[9]
11 פֶּלֶס | [a]וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה [a]מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃ — יז[10]
12 תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע כִּי בְצֶדֶק יִכּוֹן כִּסֵּא׃ — ה. יא[11]
13 רְצוֹן מְלָכִים [a]שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבְרֵ[b] יְשָׁרִים [c]יֶאֱהָב׃ — ל
14 חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃
15 בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעַב מַלְקוֹשׁ׃
16 קְנֹה[a]־חָכְמָה מַה־[b]טּוֹב מִחָרוּץ וְקִנְיָן[c] בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃ — חצי הספר בפסוקים
17 מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר מֵרָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃ — ג. ל[12]
18 לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן וְלִפְנֵי כְשָׁלוֹן גֹּבַהּ רוּחַ׃ — עניים חד מן ה[13] ק כת יי וקר ויי
19 טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנָיִים [a]מֵחַלֵּק שָׁלָל אֶת־גֵּאִים׃
20 מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃
21 לַחְכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק [a]שְׂפָתַיִם יוֹסִיף לֶקַח׃ — נא[14]. יד כת כן
22 מְקוֹר חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו [a]וּמוּסַר אִוֶּלֶת אִוֶּלֶת׃ — ח[15]. ה חס[16]
23 לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל פִּיהוּ וְעַל [a]שְׂפָתָיו יוֹסִיף לֶקַח׃ — נב ה מנה בסיפ. יד כת כן
24 צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק לַנֶּפֶשׁ [a]וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ — ל. ג[17]
25 יֶשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ [a]דַּרְכֵי־מָוֶת[a]׃

[4] Mm 1629. [5] Ps 101,5. [6] Mm 1038. [7] Mp sub loco. [8] Mm 1240. [9] Mm 3616. [10] Mm 1667. [11] Mm 3612. [12] Mm 3617. [13] Mm 3549. [14] Mm 17. [15] Mm 3637. [16] Mm 3383. [17] Mm 2653.

4 [a] 𝔙 *propter semet ipsum*, l לְמַעֲנֵהוּ ‖ **5** [a] 𝔊 גֹּבַע 𝔗 ‖ **6** [a] in 𝔊 v 6 post 15,27, v 7 post 15, 28, v 8sq post 15,29 ‖ [b–b] prp מוּסָר רָע cf 15,10 ‖ **7** [a] cf 6[a] ‖ **8** [a] cf 6[a] ‖ **9** [a] cf 6[a] ‖ **11** [a–a] prp וּמֹאזְנַיִם מִפְעַל יְהוָה vel וּמֹאזְנַיִם לַיהוָה ‖ **13** [a] frt l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔗 מֶלֶךְ ‖ [b] 𝔊 *λόγους δέ* = וּדְבָרִים vel וְדִבְרֵי, 𝔖(𝔗) *wmlt'* = וּדְבַר ‖ [c] cf Da 11,17; frt l c pc Mss מְיַשְּׁרִים ‖ **16** [a] 𝔖(𝔗) *dqn'* = קְנֵה, nonn Mss 𝔙 קְנֵה cf 4,5.7 ‖ [b] > Vrs, dl (dttg) ‖ [c] 𝔖 (𝔗) *wdqn'* = וְקִנְיָן, 𝔙 *et adquire* = וּקְנֵה ‖ **19** [a] K עֲנִיִּים, Q 𝔗𝔙 עֲנָוִים cf 𝔊 ‖ **21** [a] prp וּמֶתֶק ‖ **22** [a] 𝔊(𝔖) *toῖς κεκτημένοις*, frt l לְבָעָלָיו (hpgr) ‖ **23** [a] prp וּבְעַל ‖ **24** [a] cf 7,25[a] ‖ **25** [a–a] cf 14,12[a–a].

26 נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ׃
27 אָדָם בְּלִיַּעַל [a]כֹּרֶה רָעָה[a] וְעַל־שְׂפָתָיו[b] כְּאֵשׁ צָרֶבֶת׃
28 אָדָם תַּהְפֻּכוֹת יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּנוֹ[a] מַפְרִיד אַלּוּף׃
29 אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃
30 עֹצֶה[a] עֵינָיו לַחְשֹׁב[b] תַּהְפֻּכוֹת קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה׃
31 עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא׃
32 טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר׃
33 בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃
17 1 טוֹב פַּת חֲרֵבָה [a]וְשַׁלְוָה־בָהּ[a] מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃
2 עֶבֶד־מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃
3 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃
4 מֵרַע מַקְשִׁיב עַל־שִׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר[a] מֵזִין[b] עַל־לְשׁוֹן הַוּוֹת׃
5 לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף[a] עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד[b] לֹא יִנָּקֶה׃
6 עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃
7 לֹא־נָאוָה לִנָבָל שְׂפַת־יֶתֶר[a] אַף כִּי־לִנְדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃
8 אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃
9 מְכַסֶּה־פֶּשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה בְּדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃
10 תֵּחַת[a] גְּעָרָה בְמֵבִין[b] מֵהַכּוֹת כְּסִיל מֵאָה׃
11 [a]אַךְ־מְרִי[a] יְבַקֵּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃
12 פָּגוֹשׁ דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃
13 מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־תָמִישׁ[a] רָעָה מִבֵּיתוֹ׃
14 פֹּתֵר מַיִם[a] רֵאשִׁית מָדוֹן וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטֹשׁ׃
15 מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃
16 לָמָּה־זֶּה מְחִיר בְּיַד־כְּסִיל לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֵב־אָיִן׃

---

18 ח. ל. ל. כב ה מנה בסיל
19 שפתו. ל ק
20 יב. ג נוגין זעירין
21 ד
22 ל
23 ב
1 ג
2 ב
3 ב. ג פסוק דמיין
4 ל. ל. ב חס
5 ל. ב חס
6 ד. ג
7 יא בכתיב
8 ל וחס
9 ל בטע
10 ז
11 ל ומל. ג. ל
12 תמרש ק חד מן ג בלישׁ
13 ל ומל. כח. יו וכל לפני ולפני דכות. ב ומל. ל ומל
14 ל

---

16 Mm 3457. 19 Mm 440. 20 Mm 522. 21 Jes 49,24. 22 Mm 3623. 23 Mm 1689. Cp 17 1 Mm 3935. 2 Mm 3521. 3 Mm 3618. 4 Mm 3033. 5 Mm 832. 6 Mm 1428. 7 Mm 3619. 8 Mp sub loco.

27 a–a inc; prp קָרֶה רֹעָה vel כּוֹר רָעָה ‖ b KGCTv שְׂפָתָיו, Q שִׂפְתוֹ ‖ 28 a CK וגרגן, CQ non exstat ‖ 30 a frt l עֹצֵם cf Jes 33,15 ‖ b G(SCTv) *λογίζεται*, l יַחְשֹׁב ‖ Cp 17,1 a–a G *ἐν εἰρήνῃ*, prp וְשָׁלוֹם־בָּהּ ‖ 4 a frt l שֹׁקֵר vel מְשַׁקֵּר ‖ b cf 7,25a; 2 Mss מאזין ‖ 5 a cf 14,31a ‖ b G *ἀπολλυμένῳ*, prp לְאֹבֵד cf רָשׁ ‖ 7 a G(S) *πιστά*, l יְשֹׁר ‖ 10 a G (S) *συντρίβει* = תָּחַת; prp אַחַת ‖ b G(S) *καρδίαν φρονίμου* = לֵב נָבוֹן cf 18,15 ‖ 11 a–a prp אַכְזָרִיּוּת vel אַכְזָרִים ‖ 13 a K תָּמִישׁ, Q תָּמוּשׁ ‖ 14 a G *λόγοις* = מִלִּים.

17 בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יִוָּלֵד׃ ה. ב בכתיב
18 אָדָם חֲסַר־לֵב תּוֹקֵעַ כָּף עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ׃ ל
19 אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֵּשׁ־שָׁבֶר׃ ג
20 עִקְּשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֹהֵפְךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ ל. ל[9]. ו מל בלישׁ
21 יֹלֵד כְּסִיל לְתוּגָה[a] לוֹ וְלֹא־יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃ ב חס[10]. ל
22 לֵב שָׂמֵחַ יֵיטַב גֵּהָה[a] וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃ ל[11]. ג
23 שֹׁחַד מֵחֵיק רָשָׁע יִקָּח לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃ ד חס[12]
24 אֶת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל בִּקְצֵה־אָרֶץ[a]׃ ו
25 כַּעַס לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמָרָה לְיוֹלַדְתּוֹ[a]׃ ל
26 גַּם עָנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר[a]׃ ל
27 חוֹשֵׂךְ אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דֵּעָת וְקַר־רוּחַ[a] אִישׁ תְּבוּנָה׃ יקר ק
28 גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃ ג

18 1 לְתַאֲוָה[a] יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃ ב. ו מל
2 לֹא־יַחְפֹּץ כְּסִיל בִּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת[a] לִבּוֹ׃ ט מל[1]
3 בָּבוֹא־רָשָׁע[a] בָּא גַם־בּוּז וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃ ל וחס
4 מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ נַחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה[a]׃ יר. ח[2] דגש וכל איוב דכות ב מ א
5 שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת צַדִּיק בַּמִּשְׁפָּט׃
6 שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ[a] בְרִיב וּפִיו לְמַהֲלֻמוֹת יִקְרָא׃
7 פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לּוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃
8 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים[a] וְהֵם יְרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ ב
9 גַּם מִתְרַפֶּה בִּמְלַאכְתּוֹ אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃ ל
10 מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ[a] צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ ב. ד קמ ול בלישׁ[3] ס[א]
11 הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּיתוֹ[ab]׃ ב[4]

[9] וחד נוסף Hi 20, 14. [10] Mm 2628. [11] Mp sub loco. [12] Mp contra textum, cf Mp sub loco. Cp 18 [1] Mm 2069. [2] Mm 772. [3] Mm 2252. [4] Mm 2799.

21 [a] frt l תּוּגָה (ל dttg) ‖ **22** [a] S(T) *gwšn'*, l גְּוִיָּה ‖ **24** [a] mlt Mss הארץ (hpgr?) ‖ **25** [a] frt exc vb ‖ **26** [a] prb l יָתֵר cf 17,7 et Ps 31,24 ‖ **27** [a] l c K וְקַר, Q Y יְקַר ‖ **Cp 18,1** [a] G(Y) *προφάσεις*, l לְתַאֲנָה cf Jdc 14,4 ‖ **2** [a] G(ST) *ἀφροσύνη* = בְּהוֹלְלוֹת? ‖ **3** [a] l רָשַׁע par cs ‖ **4** [a] nonn Mss G חַיִּים cf 10,11 13,14 14,27 16,22 ‖ **6** [a] G(T) *ἄγουσιν αὐτόν*, l יָבֹאוּ ‖ **8** [a] inc; 26,22 G *μαλακοί*; prp כְּמַמְתַּקִּים cf Cant 5,16 vel מַכּוֹת הַלְּמִים cf 20,30 ‖ **10** [a] prp יָרוּם; al יֵרָחֵץ cf aram *rḥṣ* confisus est ‖ **11** [a–a] prp נִשְׂגָּב בְּמִשְׂכָּתוֹ cf [b] ‖ [b] G(ST) *ἐπισκιάζει* = בְּמִשְׂכָּתוֹ.

12 לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־אִישׁ וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃
13 מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמָע אִוֶּלֶת הִיא־לּוֹ וּכְלִמָּה׃
14 רוּחַ־אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ[a] וְרוּחַ נְכֵאָה מִי יִשָּׂאֶנָּה׃ ל
15 לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃
16 [a]מַתַּן אָדָם[a] יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי גְדֹלִים יַנְחֶנּוּ׃ יו וכל לפני ולפני דכות . ב
17 צַדִּיק הָרִאשׁוֹן בְּרִיבוֹ יָבֹא[a]־רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃ סד[5] . ז . ובא ק
18 מְדָנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין עֲצוּמִים יַפְרִיד׃ ב[6]
19 [a]אָח נִפְשָׁע[b] מִקִּרְיַת־[c]עֹז וּמִדְיָנִים[d] כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן׃ ל . ומדינים חד מן ו בת ק כן בסיפ[7]
20 מִפְרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃
21 מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ[a] יֹאכַל[b] פִּרְיָהּ׃ יז[8]
22 מָצָא אִשָּׁה[a] מָצָא טוֹב וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃
23 תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ וְעָשִׁיר יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ ל ומל
24 אִישׁ[a] רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ[b] וְיֵשׁ אֹהֵב דָּבֵק מֵאָח׃ ג סביר יש[9] . ה[10] . ל . ב

19 1 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מְעֻקַּשׁ שְׂפָתָיו[a] וְהוּא כְסִיל[b]׃
2 גַּם בְּלֹא־דַעַת[a] נֶפֶשׁ[b] לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ ו
3 אִוֶּלֶת אָדָם תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־[c]יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃ ב[1]
4 הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים וְדָל מֵרֵעֵהוּ[a] יִפָּרֵד׃ יד כת כן . ה[2] . ב[3]
5 עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים לֹא יִמָּלֵט׃ יג[4]
6 רַבִּים יְחַלּוּ פְּנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ לְאִישׁ מַתָּן׃ ב . ה
7 כָּל אַחֵי־רָשׁ וְשֹׂנְאָהוּ אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ[a] ב בטע
מְרַדֵּף אֲמָרִים לֹא[b]־הֵמָּה[c]׃ לו חד מן יד[5] כת כן ק

[5]Mp sub loco. [6]Ru 1,17. [7]Mm 3645. [8]Mm 3615. [9]Mm 3620. [10]Mm 2462. **Cp 19** [1]Mm 3621. [2]Mm 2462. [3]Gn 2,10. [4]Mm 3044. [5]Mm 1795.

14 [a] G *θεράπων φρόνιμος*, prp מְחַלֵּהוּ ‖ **16** [a–a] G(ST𝔙) *δόμα ἀνθρώπου*, l מַתַּן אָדָם ‖ **17** [a] K 𝔙 יָבֹא, Q GST וּבָא ‖ **19** [a] v 19 crrp ‖ [b] G(ST𝔙) *βοηθούμενος*; prp מוֹשִׁיעַ vel שׁוֹעַ ‖ [c] G(ST𝔙) *ὡς πόλις*, frt l כְּקִרְיַת ‖ [d] K וּמִדְיָנִים, Q וּמְדָנִים; prp וּמְיֻדָּע ‖ **21** [a] G *οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτῆς*, prp וְאֹחֲזֶיהָ ‖ [b] G(𝔙) *ἔδονται*, l יֹאכְלוּ ‖ **22** [a] Ms GST𝔙^{Mss} + טוֹבָה ‖ **24** [a] l c Seb G^{Mss}ST יֵשׁ ‖ [b] a רעע II; G^{Mss}(ST𝔙) *τοῦ ἑταιρεύσασθαι*, frt l לְהִתְרָעוֹת cf 22,24 ‖ **Cp 19,1** [a] frt l c mlt Mss ST דַּרְכָּיו cf 28,6 ‖ [b] S *ʾjr*, l עָשִׁיר cf 28,6 ‖ **2** [a] prp עֵת ‖ [b] prp = studium ‖ **4** [a] sic L, mlt Mss Edd מְרֵעֵהוּ ‖ **7** [a] G + *ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδόσιν αὐτὴν ἐγγιεῖ, ἀνὴρ δὲ φρόνιμος εὑρήσει αὐτήν. ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελεσιουργεῖ κακίαν* (= הָרַע?), frt ins שֵׂכֶל טוֹב יְקָרַב לְיֹדְעָיו וְאִישׁ תְּבוּנָה יִמְצָאֶנּוּ מַרְבֶּה הַגִּיעַ יְכֹלָה רָשַׁע וּ׳ ‖ [b] l c K Vrs לֹא, Q לוֹ ‖ [c] G(ST) *σωθήσεται*, frt l יִמָּלֵט cf 28,26 vel יִחְיֶה cf 15,27.

8 קֹנֵה־לֵב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה לִמְצֹא[a]־טוֹב׃

9 עֵד שָׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃ פ

10 לֹא־נָאוָה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף כִּי־לְעֶבֶד | מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃ ב רבתרי לישנ[6]

11 שֵׂכֶל אָדָם [a]הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ[a] וְתִפְאַרְתּוֹ[b] עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃

12 נַהַם כְּכְפִיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ ג[7]. ל

13 הַוַּת לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרְדֹ מִדְיְנֵי[a] אִשָּׁה׃ ב חס[8]. ב

14 בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת׃ ד[a]

15 עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה[a] וְנֶפֶשׁ רְמִיָּה תִּרְעָב׃

16 שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה[a] דְרָכָיו[b] יָמוּת[c]׃ ב[10]. ימות ק

17 מַלְוֵה יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃

18 יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ ג

19 גְּדֹל־[a]חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ [b]כִּי אִם־תַּצִּיל[b] וְעוֹד תּוֹסֵף׃ גדל חד מן ד[12] כת ר ק וקד ד. לת. כג. ג[12] מגה חס י

20 שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר לְמַעַן תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ[a]׃

21 רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְהוָה הִיא תָקוּם׃ ב בסיפ. ל

22 תַּאֲוַת[a] אָדָם חַסְדּוֹ[b] וְטוֹב־רָשׁ[c] [d]מֵאִישׁ כָּזָב[d]׃ [13]ק

23 יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים [a]וְשָׂבֵעַ יָלִין[a] בַּל־יִפָּקֵד רָע׃ ג בטע. ב[14]

24 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃ ב[15]. כב ה מגה בסיפ

25 לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃ ג חס[16]

26 מְשֹׁדֵד־אָב יַבְרִיחַ אֵם בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ ל. ל

27 [a]חֲדַל[b] בְּנִי לִשְׁמֹעַ[a] מוּסָר [c]לִשְׁגּוֹת[d] מֵאִמְרֵי־דָעַת[c]׃

28 עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי רְשָׁעִים יְבַלַּע[a]־אָוֶן׃

[6]Prv 14,30. [7]Mm 3622. [8]Prv 27,15. [9]Mm 3623. [10]Mm 3183. [11]Mm 3624. [12]Mm 3625. [13]Mm 1088. [14]Mm 3626. [15]Hi 40,23. [16]Mp sub loco.

8 [a] G(SCTV) *εὑρήσει*, l יִמְצָא ‖ **11** [a–a] α′θ′(SC) *μακροθυμία αὐτοῦ*, prp הַאֲרִיךְ אַפּוֹ cf עֲבֹר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd פְּ– ‖ **13** [a] C מְדִינֵי ‖ **15** [a] prp חֲדָרִים cf 24,4 ‖ **16** [a] Vrs pr cop, l וּבוֹזֵה (hpgr) ‖ [b] l דָּבָר cf 13,13 (יו dttg) ‖ [c] K S יומת, Q T יָמוּת ‖ **19** [a] K גֹּרַל, Q גְּדֹל; G(SC) *ἀνήρ* = גֶּבֶר ‖ [b–b] G(SC) *ἐὰν δὲ λοιμεύηται*, prp כִּי אִם־יָלִין; al כִּי אִם־תַּצִּיל ‖ **20** [a] S *b'wrḥtk*, frt l בְּאַרְחָתֶיךָ ‖ **22** [a] G *καρπός*, frt l תְּבוּאַת ‖ [b] prp סַחְרוֹ cf 3,14 31,18 ‖ [c] cf 7,25[a] ‖ [d–d] prp מֵאִישׁ אַכְזָר vel מְעַשִּׁיר כָּזָב ‖ **23** [a–a] prp וְיָשֹׁב עָלְיוֹן ‖ **27** [a–a] G *υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξαι*, frt l חָדַל בֵּן לִשְׁמֹר ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd חֲ– ‖ [c–c] G *μελετήσει ῥήσεις κακάς*, frt l לַהֲגוֹת מַאֲמָרִים רָעִים vel יְשִׁגָּה מֵאִמְרֵי־דָעַת ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd גּ– ‖ **28** [a] l יַבְלִיעַ cf 15,28.

29 נָכֹונוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים[a] וּמַהֲלֻמוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃

20 1 לֵץ הַיַּיִן[a] הֹמָּה שֵׁכָר[b] וְכָל־שֹׁגֶה בֹּו לֹא יֶחְכָּם׃

2 נַהֲם כְּכְפִיר אֵימַת[a] מֶלֶךְ מִתְעַבְּרֹו חוֹטֵא[b] נַפְשֹׁו׃

3 כָּבֹוד לָאִישׁ שֶׁבֶת מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃

4 מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא־יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל[a] בַּקָּצִיר וְאָיִן׃

5 מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה יְדַלֶּנָּה׃

6 רַב־אָדָם יִקְרָא[a] אִישׁ חַסְדֹּו[a] וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃

7 מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמֹּו צַדִּיק[a] אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃

8 מֶלֶךְ יֹושֵׁב עַל־כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃

9 מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי מֵחַטָּאתִי׃

10 אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תֹּועֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃

11 גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר[a] פָּעֳלֹו[b]׃

12 אָזֶן שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃

13 אַל־תֶּאֱהַב שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע[a]־לָחֶם׃

14 רַע רַע יֹאמַר הַקֹּונֶה וְאָזַל לֹו אָז יִתְהַלָּל׃

15 יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי יְקָר שִׂפְתֵי־דָעַת׃

16 לְקַח־בִּגְדֹו כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיֹּת[a] חַבְלֵהוּ׃

17 עָרֵב לָאִישׁ לֶחֶם שֶׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃

18 מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה תָּכֹון[a] וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה[b] מִלְחָמָה׃

19 גֹּולֶה־סֹוד הוֹלֵךְ רָכִיל וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃

20 מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמֹּו יִדְעַךְ נֵרֹו בְּאִישֹׁון[a] חֹשֶׁךְ׃

21 נַחֲלָה מְבֹהֶלֶת[a] בָּרִאשֹׁנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא תְבֹרָךְ׃

---

29 ב חד חס וחד מל[17]. ב

1 ב חס

2 ג[1]. ל

3 לב[2]

4 ושאל ק

5 ג[3]. ל

6 לג קמ[4] וחד מן ג בליש קמ בסיפ

7 ב מל בסיפ. נא

8 ל[5]

9 ב[6]

10 ל. ד מל בליש. ל וחס

11 ג קמ. יח[10] וכל יוצר חפץ חמדה דכות ב מ א

12 בה. ה[7]. ד[8]

13 ב. ל[11]. ה. נכריה. ק

14 לב[2]. ח[12]. כב ה מנה בסיפ

15 ה ב מל וג חס[13]. ל[14]. ב

16 באשון ק

17 מבהלת חד מן ד כת ח ק וקר ה[15]

18 כב[10] ה[16] מנה מל. ג

---

[17]Mm 3627. Cp 20 [1]Mm 3622. [2]Mm 319. [3]Mm 1753. [4]Mm 264. [5]וחד וטהרתי 2 R 5,12. [6]Mm 3628. [7]Mm 114. [8]Mm 3629. [9]Gn 45,11. [10]Mm 2781. [11]Mm 959. [12]Mm 1854. [13]Mm 1787. [14]וחד ופחת Hi 5,2. [15]Mm 3864. [16]Mm 1743. [17]Mm 1135.

29 [a] G *μάστιγες*, l שׁוֹטִים cf 26,3 vel שְׁבָטִים cf 23,14 ‖ **Cp 20,1** [a] sic L, mlt Mss Edd יִן– ‖ [b] l הַשֵּׁכָר (hpgr) cf הַיַּיִן ‖ **2** [a] G *ἀπειλή*; prp חֲמַת cf 19,12 vel אִמְרַת ‖ [b] frt l חֹומֵס cf 8,36 ‖ **4** [a] K ע יִשְׁאַל, Q ⅁Ⅽ וְשָׁאַל ‖ **6** [a–a] ⅁Ⅽ(V) *mtqrjn gbr' mrḥmn'*, prp יִקָּרֵא אִישׁ חָסִיד ‖ [b] prp = יִקָּרֵה ‖ **7** [a–a] prp בְּתֹם וָצֶדֶק ‖ **11** [a] prp רָשָׁע ‖ [b] G *ἡ ὁδὸς αὐτοῦ* ‖ **13** [a] Vrs pr cop, frt l וּשְׂבַע, ‖ **16** [a] l c K ע נָכְרִים, Q Ⅽ נָכְרִיָּה cf 27,13[a] ‖ **18** [a] prp תָּכֵן ‖ [b] ⅁Ⅽ(V) *mt'bd*, frt l תֵּעָשֶׂה (hpgr) cf 24,6[b] ‖ **20** [a] K G⅁ע בְּאִישׁוֹן, Q בָּאֱשׁוֹן cf 7,9[b] ‖ **21** [a] K מְבֻהֶלֶת, Q mlt Mss Vrs מְבֹהֶלֶת cf 13,11[a].

22 אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיוֹשַׁע לָךְ׃ ג.ל.ל וחס
23 תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ [18]ב
24 מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גָבֶר וְאָדָם מַה־יָּבִין[a] דַּרְכּוֹ׃ ט
25 מוֹקֵשׁ אָדָם יְלַע קֹדֶשׁ וְאַחַר[a] נְדָרִים לְבַקֵּר[b]׃ [19]ל.ל.ב
26 מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב[a] עֲלֵיהֶם אוֹפָן[b]׃ כה
27 נֵר[a] יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃ [20]יא ר״פ וס״פ נ
28 חֶסֶד וֶאֱמֶת יִצְּרוּ[a]־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד[b] כִּסְאוֹ׃ ל
29 תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ כל לישׁ כת כן
30 חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק[a] בְּרָע[b] וּמַכּוֹת[c] חַדְרֵי־בָטֶן׃ [21]תמרוק ק. ל

21 1 פַּלְגֵי־מַיִם לֵב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ׃
2 כָּל־דֶּרֶךְ־אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ נא
3 עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃ ד[1].ג
4 רוּם־עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב[a] נֵר[b]־רְשָׁעִים[c] חַטָּאת[d]׃ [2]כת. ח ול חס׳. ב פסוק מטע[3]
5 מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ־לְמוֹתָר וְכָל[a]־אָץ אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ ו
6 פְּעֻלַּת[a] אוֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר הֶבֶל נִדָּף[b] מְבַקְשֵׁי[c]־מָוֶת׃ ב בכתיב
7 שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃ ל
8 הַפַּכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וְזָר[a] וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ ל.ל
9 טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] וּבֵית חָבֵר[a]׃ [5]ה בטע בסיפ. ל[4]. כת כן
10 נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־רָע לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃ ג.ב.נא
11 בַּעְנְשׁ[a]־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי וּבְהַשְׂכִּיל לְחָכָם[b] יִקַּח־דָּעַת׃
12 מַשְׂכִּיל צַדִּיק לְבֵית[a] רָשָׁע[b] מְסַלֵּף רְשָׁעִים לָרָע׃ ג
13 אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃ [6]ג.ג.ב[7]

[18]Mm 3616. [19]Mm 3630. [20]Mm 729. [21]Mm 832. Cp 21 [1]Mm 3631. [2]Mm 2469. [3]Mm 3313. [4]Mm 959. [5]Cf Mp sub loco et Mm 3645. [6]Mm 3650. [7]Hi 11,2.

24 [a] prp יָכִין cf 14,8[a] 21,29[a] ‖ **25** [a] prp אַחַר ‖ [b] prp לְבַקֵּר ‖ **26** [a] G(ScV) *καὶ ἐπιβαλεῖ*, l וַיָּשֶׁב ‖ [b] l אוֹתָם cf Ps 94,23 ‖ **27** [a] prp נֵר cf 24,12 Hi 7,20 ‖ **28** [a] l יִצַּר ‖ [b] G *ἐν δικαιοσύνῃ*, frt l בַּצֶּדֶק cf 16,12 25,5 ‖ **30** [a] K ע תַּמְרִיק, Q תַּמְרוּץ; G(ScV) *συναντᾷ* ‖ [b] l בְּמֵעִים vel עִבֵּר; al רַע a בְּרַע III ‖ [c] l וּמְזֹכוֹת ‖ **Cp 21,4** [a] C וְרַחַב ‖ [b] frt exc stich ‖ [c] mlt Mss Vrs נֵר ‖ [d–d] prp רִשְׁפּוּ מַחֲטָאת ‖ **5** [a] frt ins מַחְשְׁבוֹת ‖ **6** [a] G(V) *ὁ ἐνεργῶν*, l פֹּעֵל ‖ [b] G *διώκει*, l רֹדֵף ‖ [c] l c nonn Mss GV וּמוֹקְשֵׁי ‖ **8** [a] l כָּזָב; prp זָרִיר cf 30,31 vel חָזִיר ‖ **9** [a–a] prp וּבֵית רָחָב ‖ **11** [a] sic L, mlt Mss Edd בַּעַ׳ ‖ [b] G(ScV) *σοφός*, l חָכָם (ל dttg) ‖ **12** [a] G(S) *καρδίας*, frt l לִבּוֹת ‖ [b] frt exc stich.

14 מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־[a]אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃ ד חס
15 שִׂמְחָה לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
16 אָדָם תּוֹעֶה מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֶּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃ ג ב חס וחד מל
17 אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן־וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃ ו[8]
18 כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃
19 טוֹב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ־מִדְבָּר מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] וָכָעַס׃ ה בטע בסיפ[9]. מדינים חד מן ו כת ק כן בסיפ[10]
20 אוֹצָר | נֶחְמָד [a]וְשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ[b]׃ ב[11]. ו[8]
21 רֹדֵף צְדָקָה וָחָסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה[a] וְכָבוֹד׃ ה[12]
22 עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיּוֹרֶד עֹז מִבְטֶחָה[a]׃ ז חס[13]. ו[14]. ל
23 שֹׁמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ ז מל בלישׁ
24 זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ עֹשֶׂה בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃ ב. ב מל וכת ה למערב
25 תַּאֲוַת עָצֵל תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃
26 כָּל־הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַּאֲוָה[a] וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃ ג[15]. ו[16]
27 זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה[a] אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃ ב מל[10]
28 עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ לָנֶצַח יְדַבֵּר׃ ה[17]. יבין[16] חד מן ג כת ק כ וקו׳ ב. דרכו ק
29 הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא[a]יָכִין[b] דַּרְכּוֹ׃
30 אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה׃ פ
31 סוּס מוּכָן לְיוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה׃ ג פסוק בסיפ ראש ס[19]. ב[20]

22 1 נִבְחָר שֵׁם[a] מֵעֹשֶׁר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃ ח[1] קמ קטן וכל דברים מלכים תרי עשר חלים קהלת עזרא ד״ה דכות ב מ כב
2 עָשִׁיר וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה כֻלָּם[a] יְהוָה׃
3 עָרוּם | רָאָה רָעָה וְיִסְתָּר[a] וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃ ונסתר. ב כת תרי י ק
4 עֵקֶב עֲנָוָה[a] יִרְאַת[b] יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד וְחַיִּים׃

[8]Mm 3632. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3645. [11]Gn 2,9. [12]Mm 3234. [13]Mm 3633. [14]Mm 3042. [15]Mm 528. [16]Prv 15,32. [17]Mm 3008. [18]Mm 4255. [19]Mm 3658. [20]Jos 22,24. Cp 22 [1]Mm 475.

14 [a] σ′(𝔏𝔙) *σβέσει*, prp יְכַבֶּה vel יְכֻפֶּר ‖ **19** [a] K מִדְוֹנִים, Q מִדְיָנִים cf 23,29 [b] 25,24[a] 26, 21[b] 27,15[a] ‖ **20** [a–a] 𝔊 *ἀναπαύσεται ἐπὶ στόματος*, frt l יִשְׁכֹּן בְּפִי ‖ [b] 𝔗 יִבְלַע׳ ‖ **21** [a] > 𝔊𝔙[Mss], dl ‖ **22** [a] 𝔗 חָה– ‖ **26** [a] 𝔊 *ἀσεβής*, l עָוֶל vel אֱוִיל vel רָשָׁע ‖ **27** [a] 𝔊 *βδέλυγμα κυρίῳ*, l תּוֹעֲבַת יְהוָה cf 15,8 ‖ **29** [a] K 𝔖𝔙 יָכִין, Q Ms 𝔊 יָבִין cf 14,8[a] 20,24[a] ‖ [b] K 𝔊𝔖 דַּרְכָּיו, Q Ms 𝔙 דַּרְכּוֹ ‖ **Cp 22,1** [a] 𝔊(𝔙) + *καλόν* = טוֹב ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *ἀμφοτέρους* = שְׁנֵיהֶם cf 20,12 ‖ **3** [a] K וְיִסָּתֵר vel וַיִּסָּתֵר, Q וְנִסְתָּר cf 27,12[a] ‖ **4** [a] prp עוֹנָה ‖ [b] frt l וְיִרְאַת.

5 צִנִּים[a] פַּחִים[b] בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם׃
6 חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה׃
7 עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה׃
8 זוֹרֵעַ עַוְלָה יִקְצָוֹר[a]־אָוֶן וְשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ[b] יִכְלֶה[c]׃
9 טוֹב־עַיִן הוּא יְבֹרָךְ כִּי־נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל׃
10 גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדוֹן וְיִשְׁבֹּת דִּין וְקָלוֹן׃
11 אֹהֵב[a] טְהָוֹר־לֵב חֵן שְׂפָתָיו[b] רֵעֵהוּ[c] מֶלֶךְ׃
12 עֵינֵי יְהוָה נָצְרוּ דָעַת וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד׃
13 אָמַר עָצֵל אֲרִי בַּחוּץ בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵח[a]׃
14 שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת[a] זְעוּם יְהוָה יִפָּול[b]־שָׁם׃
15 אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר שֵׁבֶט מוּסָר יַרְחִיקֶנָּה מִמֶּנּוּ׃
16 עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃

17 הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע[a] דִּבְרֵי חֲכָמִים[b] וְלִבְּךָ תָּשִׁית לְדַעְתִּי[c]׃
18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ יִכֹּנוּ[a] יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ׃
19 לִהְיוֹת בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ[a] הַיּוֹם[b] אַף־אָתָּה׃
20 הֲלֹא כָתַבְתִּי[a] לְךָ שָׁלִשִׁלְשֹׁם[b] בְּמוֹעֵצֹת[c] וָדָעַת׃
21 לְהוֹדִיעֲךָ קְשֹׁט[a] אִמְרֵי אֱמֶת לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת[b] לְשֹׁלְחֶיךָ׃ פ סו

22 אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַּשָּׁעַר׃
23 כִּי־יְהוָה יָרִיב רִיבָם[a] וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם[a] נָפֶשׁ׃
24 אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת[a] לֹא תָבוֹא׃

[2]Mm 3634. [3]1Ch 1,3. [4]Mm 176. [5]Mm 2269. [6]Mm 2755. [7]Gn 23,6. [8]Mm 1744. [9]Mm 137. [10]Mm 2814. [11]Mm 14. [12]Hab 2,5. [13]2 S 12,2. [14]Mm 1491. [15]Mm 3228.

5 [a] S(𝔗) *nšb'*, frt l צְמִים cf Hi 18,9; prp צְפוּנִים ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙 pr cop, l וּפִ׳ ‖ **8** [a] K יִקְצוֹר, Q יִקְצָר ‖ [b] 𝔊 *ἔργων αὐτοῦ* = עֲבָדָתוֹ ‖ [c] 𝔊 *συντελέσει* = יְכַלֶּה; prp יַכֶּהוּ ‖ **11** [a] 𝔊 + *κύριος*, S^{AMU}𝔗 + *'lh'*, ins יְהוָה ‖ [b] K טָהוֹר, Q טָהֵר ‖ [c] 𝔊 *χείλεσιν*, l שְׂפָתַיִם ‖ [d] 𝔊 *ποιμαίνει* = רֹעֶה; prb l רָצוֹן ‖ **13** [a] 𝔊 *φονευταί*, prp רֹצֵחַ ‖ **14** [a] pc Mss זָרוֹת ‖ [b] K יִפּוֹל, Q יִפָּל ‖ **17** [a] 𝔊 + *ἐμὸν λόγον*, ins דְּבָרַי ‖ [b–b] eiciendum et ut titulus 17sqq supra scribendum est, cf 𝔊 ‖ [c] 𝔊 *ἵνα γνῷς* ($𝔊^{S}$ + *αὐτούς*), l לָדַעַת vel לְדַעְתָּם ‖ **18** [a] prp אָרְחוֹת חַיִּים ‖ **19** [a–a] prp אָרְחוֹת חַיִּים ‖ [b–b] $𝔊^{B}$ *τὴν ὁδὸν σου* ($𝔊^{SA}$ *αὐτοῦ*), l אָרְחָתְיךָ vel אֹרְחָתָיו ‖ **20** [a] 𝔊 *ἀπόγραψαι* = כָּתַבְתָּ ‖ [b] K שְׁלִשׁוֹם, Q שָׁלִישִׁים; 𝔊(S𝔗𝔙) *τρισσῶς*; prp שָׁלֹשִׁים cf doctrinam Amenemope cp 30 ‖ [c] prp בָּם עֵצוֹת ‖ **21** [a] frt dl ‖ [b] frt dl ‖ **23** [a–a] inc; prp וְעָקַב אֶת־עֹקְבֵיהֶם, sed cf Mal 3,8sq ‖ **24** [a] cf 7,25[a].

25 פֶּן־תֵּאָלֵף אָרְחֹתָו[a] וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃ — ארחתיו ק

26 אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־כָף בַּעֲרְבִים מַשָּׁאוֹת׃

27 אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה[a] יִקַּח[b] מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶּיךָ׃

28 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיךָ׃ — ב כת כן . ג מל

29 חָזִיתָ[a] אִישׁ מָהִיר בְּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים יִתְיַצָּב — ב ר״פ . ג . ב קמ

[b]בַּל־יִתְיַצֵּב[c] לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים[b]׃ פ

23 1 כִּי־תֵשֵׁב לִלְחֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין תָּבִין[a] אֶת־אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ׃ — ל ומל . יו׳ מל

2 וְשַׂמְתָּ[a] שַׂכִּין בִּלְעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָתָּה׃ — ל וכת ש

3 אַל־תִּתְאָו[a] לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים׃ — תתאיו[1] . ב חד מל ק / וחד חס[2]

4 אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר [a]מִבִּינָתְךָ חֲדָל[a]׃ — ב

5 הֲתָעֹוף[a] עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ — תתעיף . יב ק

כִּי עָשֹׂה[b] יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר וָעָיִט[c] הַשָּׁמָיִם׃ פ — ח . ד[3] . יעוף ק

6 אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם[a] רַע עָיִן וְאַל־תְּתְאָו[b] לְמַטְעַמֹּתָיו׃ — תתאיו[4] . ב חד מל וחד חס[2] ק

7 כִּי | כְמוֹ־שָׁעַר[a] בְּנַפְשׁוֹ[b] כֵּן־הוּא[c] — יא בטע ר״פ בשלש ספרים

אֱכֹל וְשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ וְלִבּוֹ בַל־עִמָּךְ׃ — ה מל בלישׁ[5]

8 פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ תָּקִיאֶנָּה [a]וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ[a] הַנְּעִימִים׃ — ל . ל

9 בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃ — לז

10 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם[a] וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ — כו ר״פ אל אל[6] . ב כת כן . ו[7] כת י וכל רות דכות ב מ ב

11 כִּי־גֹאֲלָם חָזָק הוּא יָרִיב[a] אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃

12 הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ וְאָזְנְךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ — ג[8]

Cp 23 [1]Q addidi sicut Prv 23,6 et 24,1, cf Ez 40,21.29.33.36 et Mp sub loco. [2]Mm 3636. [3]Mm 3635. [4]Q rar, cf Ez 40,21.29.33.36 et Mp sub loco. [5]Mm 1692. [6]Mm 3261. [7]Mm 2329. [8]Mm 3060.

25 [a] K אָרְחָתָו, Q Vrs אֹרְחֹתָיו ‖ **27** [a] > ⅁⅁C, frt dl (dttg) ‖ [b] prp יִקַּח ‖ **29** [a] frt dl, sed cf 29,20 ‖ [b–b] frt dl (gl), nisi post 29a hemist exc ‖ cf 7,25[a] ‖ **Cp 23,1** [a] l תָּבִין ‖ **2** [a–a] dub ‖ **3** [a] K תִּתְאָו, Q[Mss] תִּתְאָיו ‖ **4** [a–a] frt l מִבִּינָתְךָ ח׳ cf Da 11,33 vel מב׳ חָדֵל ‖ **5** [a] K הֲתָעוּף, Q הַתַּעְיִף; prp תָּעֵצָה ‖ [b] prp עֹשֶׂר ‖ [c] K וָעֵיף (vel וְעוֹף), Q C יָעוּף cf ⅁Ⅴ ‖ **6** [a] > Ms Vrs, frt dl ‖ [b] K תִּתְאָו, Q תִּתְאָיו ‖ **7** [a] ⅁(⅁) *τρίχα* = שְׂעָר; l שַׂעַר cf doctrinam Amenemope cp 11 ‖ [b] l בְּנַפְשׁ ‖ [c] ins וּכְמוֹ מַר בְּצוָאר cf doctrinam Amenemope cp 11 ‖ **8** [a–a] prp וְשִׁחֵת דְּבָרָיו ‖ **10** [a] l אַלְמָנָה cf doctrinam Amenemope cp 6 ‖ **11** [a] ⅁ pr cop, l וְרָיִב.

13 אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־תַכֶּנּוּ בַּשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃
14 אַתָּה בַּשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְׁאוֹל תַּצִּיל׃

15 בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לִבִּי גַּם־אָנִי׃
16 וְתַעְלֹזְנָה כִלְיוֹתָי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃

17 אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם־בְּיִרְאַת־יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃
18 כִּי אִם[a]־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃

19 שְׁמַע־אַתָּה בְנִי וַחֲכָם וְאַשֶּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃
20 אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי־יָיִן בְּזֹלְלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃
21 כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃

22 שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יָלָדֶךָ וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃
23 אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה וּמוּסָר וּבִינָה׃
24 [a]גָּיל יָגִיל אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד[b] חָכָם וְיִשְׂמַח[c]־בּוֹ׃
25 יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ[a] וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃

26 תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרְצֶינָה[a]׃
27 כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה[a] וּבְאֵר צָרָה נָכְרִיָּה׃
28 אַף־הִיא כְּחָתֶף[a] תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים[b] בְּאָדָם תּוֹסִף׃

29 לְמִי אוֹי לְמִי אֲבוֹי[a] לְמִי מְדָנִים[b] | לְמִי שִׂיחַ
לָמִי פְצָעִים חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃
30 לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן לַבָּאִים לַחְקֹר מִמְסָךְ׃
31 אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בַּכּוֹס[a] עֵינוֹ
[b]יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים[bc]׃
32 אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ וְכִצְפְעֹנִי יַפְרִשׁ[a]׃

ל וכל יחזק דכות
ח
ל
בּ[9]
בּ[10]. ל
ל
ה[11]
גיל חד מן ג[12] בליש. ק יגיל. ויולד חד מן ק
יג[13] חס ו ר״ת. ישמח ק
ז. תצרנה ק
ד[14]
ל. ה מל[15]. ד[16]. יג ג[17] מנה חס י
מדינים חד מן ו כת ק כן בסיפ[18]. ה
ל[10]. ל וחס. נח
ל. ב
בכוס[20]. ט[21] ק
ב[22]

[9] Gn 27,5. [10] Prv 6,6. [11] Mm 3637. [12] Mm 3020. [13] Mm 3804. [14] Mm 3062. [15] Mm 3638. [16] Mm 730. [17] Mm 3625. [18] Mm 3645. [19] Mp sub loco. [20] Mm 832. [21] Mm 3145. [22] Dt 23,20.

18 [a] 𝔊 + *τηρήσῃς αὐτά*, ins תִּשְׁמְרֶנָּה ‖ **24** [a–a] K גּוֹל יָגִיל, Q 𝔖 גִּיל יָגִיל ‖ [b] K יוֹלֵד 𝔙, Q 𝔊𝔖𝔗 וְיוֹלֵד ‖ [c] K 𝔖 וְיִשְׂמַח, Q 𝔊𝔗𝔙 יִשְׂמַח ‖ **25** [a] 𝔊(𝔖) + *ἐπὶ σοί*, frt l מִמְּךָ cf 5,18; prp עִמָּךְ ‖ **26** [a] l c Kσ′ תִּרְצֶינָה, Q 𝔊𝔖𝔗𝔙 תִּצֹּרְנָה ‖ **27** [a] 𝔊 *ἀλλότριος*, l זָרָה ‖ **28** [a] mlt Mss בְּחֹ′ ‖ [b] prp וּבְגָדִים; al וּבְגוּדִים ‖ **29** [a] dub; 𝔗 אִבּוֹי, 𝔊(𝔖𝔗) *θόρυβος* ‖ [b] cf 21,19[a] ‖ **31** [a] K בַּכִּיס, Q Vrs בַּכּוֹס ‖ [b–b] frt add ex Cant 7,10 ‖ [c] frt ins דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים ‖ **32** [a] 𝔊(𝔙) + *ὁ ἰὸς*, ins רוֹשׁ (hpgr) cf Dt 32,32sq.

33 עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ ח[23]

34 וְהָיִיתָ כְּשֹׁכֵב[a] בְּלֵב־יָם וּכְשֹׁכֵב[b] בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃ ג. ל. לה[24]. ל

35 הִכּוּנִי[a] בַל־חָלִיתִי הַלָּמוּנִי בַל־יָדָעְתִּי ב

מָתַי אָקִיץ[b] אוֹסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃ יט

24 1 אַל־תְּקַנֵּא[a] בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תְּאַוֶּ[b] לִהְיוֹת אִתָּם׃ ד. תתאיר[1]. לז

2 כִּי־שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה׃

3 בְּחָכְמָה יִבָּנֶה בָּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃

4 וְבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר וְנָעִים׃ ת

5 גֶּבֶר[a]־חָכָם בַּעֲוֹז[b] וְאִישׁ־דַּעַת[c] מְאַמֶּץ־כֹּחַ[c]׃ ל

6 כִּי[a] בְתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה־[b]לְךָ מִלְחָמָה[c] וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃

7 רָאמוֹת[a] לְאֱוִיל חָכְמוֹת בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃ ד מל. ד. כב ה מנה בסיפ

8 מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ לוֹ בַּעַל־מְזִמּוֹת יִקְרָאוּ׃ ב[2]

9 זִמַּת אִוֶּלֶת[a] חַטָּאת וְתוֹעֲבַת לְאָדָם לֵץ׃

10 [a]הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה[bc]׃ ל וכח כן.
ב חד כת חס וחד
מן כ[3] מיליז כת ה ט״ת

11 הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת וּמָטִים[a] לַהֲרֵג אִם־[b]תַּחְשׂוֹךְ[c]׃

12 כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ[a] זֶה הֲלֹא־תֹכֵן לִבּוֹת וְהוּא־יָבִין
וְנֹצֵר[b] נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע וְהֵשִׁיב לְאָדָם כְּפָעֳלוֹ׃ יט[4]

13 אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי־טוֹב וְנֹפֶת מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃ ל

14 כֵּן[a] דְּעֵה חָכְמָה[b] לְנַפְשֶׁךָ ל

[23]Mm 1491. [24]Mm 2840. **Cp 24** [1]Q rar cf Ez 40,21. 29. 33. 36 et Mp sub loco. [2]Mm 3264. [3]Mm 964. [4]Mm 1369.

34 [a] prp כְּרֹכֵב ‖ [b–b] G(S) *καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύδωνι* = וּכְחֹבֵל בְּסַעַר גָּדוֹל; prb l וּכְרֹכֵב בְּרַעַשׁ חֹבֵל; prp וּכְשֹׁכְבְךָ בְּרֹאשׁ חִבֵּל ‖ **35** [a] G(SCV) pr *ἐρεῖς δέ* ‖ [b] frt ins מְסָבְאִי ‖ **Cp 24,1** [a] prp תְּקַוֵּה = תְּקַו ‖ [b] K תִּתְאָו, Q תִּתְאָוִי ‖ **5** [a] G(S) *κρείσσων*, l גָּבֵר ‖ [b] G(SC) *ἰσχυροῦ*, l מֵעָז ‖ [c–c] G(SC) *γεωργίου μεγάλου*, l מֵאַמִּיץ־כֹּחַ ‖ **6** [a] > GS, prb dl ‖ [b] G(SV) *γίνεται*, frt l תַּעֲשֶׂה cf 20,18[b] ‖ [c] > G(SV), frt dl ‖ **7** [a] frt = רְמוֹת; prp דְּמוּתָ ‖ **9** [a] Ms אוילים; G(SCV) *ἄφρων*, l אֱוִיל ‖ **10** [a] v 10 crrp ‖ [b–b] prp צַר כֹּחֲכָה בְּצָרְכְּךָ ‖ [c] frt ins בְּיוֹם טוֹבָה ‖ **11** [a] prp וּמְטִים ‖ [b] G(SV) *μή*, frt l אַל ‖ [c] l תַּחְשֹׂךְ; prp תַּחְשִׂיךְ ‖ **12** [a] G(S) *οἶδα*, l יָדַעְתִּי cf נפשך ‖ [b] G *καὶ ὁ πλάσας* = וְיֹצֵר; prp וְיֹצֵר ‖ **14** [a] C דְּעָה; l דַּעֲה et frt ins וְ׳ מְתוּקָה לְלֶבְבְּךָ ‖ [b] frt ins טוֹבָה.

אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא תִכָּרֵת׃ פ

15 אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע[a] לְנְוֵה צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ׃ כו ר״פ אל אל[5]
16 כִּי שֶׁבַע | יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃ כ בטע ר״פ בסיפ[6]. ל. ז
17 בִּנְפֹל אֹיִבְךָ[a] אַל־תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃ אויבך[7] יתיר י. ל
18 פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ׃ נא
19 אַל־תִּתְחַר בַּמְרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בָּרְשָׁעִים׃ כו ר״פ אל אל[5]
20 כִּי | לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ לא בטע ר״פ בשלש ספרים. ג. ב פסוק דמטע[8]
21 יְרָא־אֶת־יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ[a] עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב[a]׃ ד[9]. ה[10]. ב. ב[11]
22 כִּי־פִתְאֹם יָקוּם אֵידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם[a] מִי יוֹדֵעַ׃ ס

23 גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים
הַכֵּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃[a]
24 אֹמֵר | לָרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה יְקֻבֻּהוּ עַמִּים יִזְעָמֻהוּ לְאֻמִּים׃ ה[12]. ל ומל
25 וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וְעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בִרְכַּת־טוֹב׃ ל. ד מל בסיפ
26 שְׂפָתַיִם יִשָּׁק[a] מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃ ב חד פת וחד קמ[13]
27 הָכֵן בַּחוּץ | וּמְלַאכְתֶּךָ וְעַתְּדָהּ בַּשָּׂדֶה לָךְ
וְאַחַר[a] וּבְנֵיתָ בֵיתֶךָ׃ פ
28 אַל־תְּהִי עֵד־חִנָּם[a] בְּרֵעֶךָ וַהֲפִתִּיתָ[b] בִּשְׂפָתֶיךָ׃ ל
29 אַל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִּי כֵּן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ[a]
[b]אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ[b]׃ לב[14]
30 עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבָרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃ ל אתנח פת
31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ | קָמְשֹׁנִים[a] כָּסּוּ פָנָיו חֲרֻלִּים
[b]וְגֶדֶר אֲבָנָיו נֶהֱרָסָה׃ ל

[5] Mm 3261. [6] Mm 3573. [7] Q addidi, cf Mp sub loco. [8] Mm 3313. [9] Mm 3639. [10] Mm 2030. [11] Mp sub loco. [12] Mm 3594. [13] Gn 41,40. [14] Mm 319. [15] Mm 3334.

15 [a] dl (gl) ‖ **17** [a] K אוֹיְבֶיךָ, Q^{Mss} 𝔊 𝔖 𝔗 אוֹיְבְךָ ‖ **21** [a–a] 𝔊 *καὶ μηθετέρῳ αὐτῶν ἀπειθήσῃς*, frt l ־אַל (cf 22) עַל־שְׁנֵיהֶם תִּתְעָבָר ‖ **22** [a] prp שׁוֹנִים cf 21 ‖ **23** [a] nonn vb exc cf 18,5 28,21 ‖ **26** [a] frt ins כְּמַרְעַ; prp יַשַּׁק cf Ez 3,13 ‖ **27** [a] frt ins תַּקֵּח לְךָ אִשָּׁה ‖ **28** [a] l c Ms 𝔊 𝔖 𝔗 חָמָס ‖ [b] 𝔊(𝔗𝔙) *μηδὲ πλατύνου*, frt l וְאַל־תַּפְתְּ ‖ **29** [a] ins גַּם אָנִי m cs ‖ [b–b] dl (ex 24,12) ‖ **31** [a] nonn Mss 𝔅 שׁ– ‖ [b] prb exc hemist.

32 וָאֶחֱזֶה אֲנֹכִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃
33 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃
34 וּבָא־כְמְהַלֵּךְ רֵישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃ פ

ג. ז ה פת וב קמ
יק ר״פ. ל[10] ל בת כן. כ[17]

25 1 גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃

ד. ג. ג לפי מג[1] וחד מן יב[2] לפי מק

2 כְּבֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חֲקַר דָּבָר׃

ב חס. ב חס

3 שָׁמַיִם לָרוּם וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין חֵקֶר׃

ב[3]. ג קמ וכל שמים וארץ דכותה[4]. ל

4 הָגְנוֹ סִיגִים מִכֶּסֶף וְיֵצֵא[a] לַצֹּרֵף כֶּלִי[b]׃

ג. ג מל. ב חד מל וחד מן ד[5] חס בלישׁ

5 הָגְנוֹ רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בַּצֶּדֶק כִּסְאוֹ׃

ג. ל דגש

6 אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃

כו ר״פ אל אל[6]. ב

7 כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה הֵנָּה מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב

כ בטע ר״פ בסיפ[7]. ל. ל

אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ׃ 8 אַל־תֵּצֵא[a] לָרִב[b] מַהֵר ה[8]

פֶּן[c] מַה־תַּעֲשֶׂה בְאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃

9 רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר אַל־תְּגַל׃ ל
10 פֶּן־יְחַסֶּדְךָ שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃ ל. ל

11 תַּפּוּחֵי[a] זָהָב בְּמַשְׂכִּיּוֹת[b] כֶּסֶף דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו[c]׃ ל. ל וכת ש
12 נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כֶתֶם מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמַעַת׃ ב בתרי לישנ[9]. כה. ל קמ

ס 13 כְּצִנַּת[a]־שֶׁלֶג בְּיוֹם[b] קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו ג
וְנֶפֶשׁ אֲדֹנָיו יָשִׁיב[c]׃ פ כד בלישׁ[10]
14 נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אַיִן אִישׁ מִתְהַלֵּל בְּמַתַּת־שָׁקֶר׃ ד מילין לשון ענן. ה[11]
15 בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין[a] וְלָשׁוֹן רַכָּה תִּשְׁבַּר־גָּרֶם׃ ג[12]. ג. ל. ל[11]. ב. ג

[10]Mm 3581. [17]Mm 1514. Cp 25 [1]Mm 3125. [2]Mm 3983. [3]Mm 2806. [4]Mm 3640. [5]Mm 2754. [6]Mm 3261. [7]Mm 3573. [8]Mm 1526. [9]Mm 1352. [10]Mm 1685. [11]Mp sub loco. [12]Mm 3642.

34 [a] 𝔙 hic incip cp 25 ‖ [b] l c mlt Mss 𝔙 כְּמִהַלֵּךְ cf 6,11 ‖ [c] l c nonn Mss Vrs וּמַחְסֹרְךָ ‖ **Cp 25,1** [a] 𝔊(𝔖𝔗) *οἱ φίλοι* ‖ **4** [a] 𝔖(𝔗𝔙) *dnpwq*, l וְיֵצֵא ‖ [b–b] 𝔊 *καθαρὸν ἄπαν* = נְצֻרָף ‖ **8** [a] σ′(𝔙) *ἐξενέγκῃς*, l תֹּצֵא ‖ [b] σ′ *εἰς πλῆθος*, prp לָרֹב ‖ [c] dl vel l כִּי ‖ **11** [a] prp פִּתּוּחֵי ‖ [b] 𝔊 *ἐν ὁρμίσκῳ* ‖ [c] cf Sir 50,27 ‖ **13** [a] 𝔊(𝔖) *ὥσπερ ἔξοδος* = כְּצֵאת? ‖ [b] 𝔊 *κατὰ καῦμα*, l בְּחֹם ‖ [c–c] > Ms, add vel antea vel postea exc hemist ‖ **15** [a] prp קְצִין.

16 דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דַּיֶּךָּ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ וְהַקֵּאתוֹ׃
ל וחט . ל 17 הַקֶּר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ׃
ב . ל 18 מֵפִיץ[a] וְחֶרֶב וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ[b] עָנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃
ג ב מלרע וחד מלעיל[13] . ג ב קמ וחד פת[14] 19 שֵׁן רֹעָה[a] וְרֶגֶל מוּעָדֶת[b] מִבְטָח[c] בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃ [רָעָה׃ פ
ל . ל[15] 20 [a]מַעֲדֶה בֶּגֶד | בְּיוֹם קָרָה[a] חֹמֶץ[b] עַל־נָתֶר וְשָׁר שִׁרִים עַל לֵב־
ב . ל[16] 21 אִם־רָעֵב שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִלֵהוּ לָחֶם[a] וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם[b]׃
כ בטע ר״פ בסיפ . ל[17] ל וחט 22 כִּי גֶחָלִים אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃
ל . ל 23 רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֵר׃
ה בטע בסיפ . ל[18] . מדינים חד מן ו כת ק כן בסיפ[19] 24 טוֹב שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] וּבֵית חָבֵר[b]׃
ל 25 מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְשִׁמוּעָה[a] טוֹבָה מֵאֶרֶץ מֶרְחָק׃
ל . ב . ל 26 מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר מָשְׁחָת צַדִּיק מָט לִפְנֵי־רָשָׁע׃
ל וחט 27 אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת[a] לוֹא־טוֹב וְחֵקֶר כְּבֻדָּם כָּבוֹד[b]׃
יו מ״פ אין אין 28 עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ׃
26 1 כַּשֶּׁלֶג בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל כָּבוֹד׃
ג . ל[1] . ג[2] . לו חד מן יז[3] כת כן ק 2 כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קְלָלַת חִנָּם לֹא[a] תָבֹא׃
ה[4] . ב פסוק בטע[5] 3 שׁוֹט לַסּוּס מֶתֶג[a] לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃
ב 4 אַל־תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַּם־אָתָּה׃
נא 5 עֲנֵה כְסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ[a] פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃
ל 6 [a]מְקַצֶּה רַגְלַיִם[a] חָמָס[b] שֹׁתֶה שִׁלַּח דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃
ל . ל 7 דַּלְיָו[a] שֹׁקִים מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל[b] בְּפִי כְסִילִים׃

[13] Mm 205. [14] Mm 3307. [15] וחד שר Ps 7,1. [16] Mm 3643. [17] Mm 3573. [18] Mm 959. [19] Mm 3645. Cp 26 [1] וחד לָעוֹף Lv 7,26. [2] Mm 1459. [3] Mm 1795. [4] Mm 2755. [5] Mm 3313.

18 [a] G(V) *ῥόπαλον* cf S𝔗, l מַפֵּץ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אִישׁ־ ‖ **19** [a] = רַעֲעָה vel l מוּעָדֶת–מוּעָדָה cf Vrs ‖ [b] V *lapsus*, l מוֹעָדֶת ‖ [c] > G, dl cf 20 ‖ **20** [a–a] nunc dupl ad 19 צרה (excepto מבטח), sed frt crrp ex textu hebr, quem continent G(S𝔗V^{Mss}) 20a: *ὥσπερ σὴς ἱματίῳ καὶ σκώληξ ξύλῳ, οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρδίαν* ‖ [b] ins עַל־נֶתֶר וּמַיִם cf G ‖ [c] ins כְּסֹס בַּבֶּגֶד וְרָקָב לָעֵץ כֵּן תּוֹגַת אִישׁ מְכֹלָה לִבּוֹ cf GS𝔗V^{Mss} 20a ‖ **21** [a] > GSV Rm 12,20, dl ‖ [b] > GS Rm 12,20, dl ‖ **24** [a] cf 21,19[a] ‖ [b–b] cf 21,9[a–a] ‖ **25** [a] prp שְׁמוּעָה ‖ **27** [a] G(S𝔗V) *πολύ*, prp הַרְבּוֹת ‖ [b–b] crrp; G *τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους* cf S𝔗, prp וְחֹקֵר דִּבְרֵי כָבוֹד; al וְדַחַק כָּבוֹד מְכַבּוֹד ‖ **Cp 26,2** [a] l c K G𝔗 לֹא, Q לוֹ ‖ **3** [a] mlt Mss Vrs וּמ׳ ‖ **5** [a] prp בְּא׳ ‖ **6** [a–a] prp מְקַצֵּי רַג׳ ‖ [b] prp חֲרָפָה ‖ **7** [a] l דַּלְיוּ a דלל ‖ [b] C וּמִשָּׁל.

8 כִּצְרֹר[a] אֶבֶן בְּמַרְגֻּמָּה[b] כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל[c] כָּבוֹד׃ ל.ל.¹ מל

9 חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃

10 [a]רַב[b] מְחוֹלֵל־[c]כֹּל וְשֹׂכֵר[cd] כְּסִיל וְשֹׂכֵר[e] עֹבְרִים[f]׃ ב.ב

11 כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֶה בְאִוַּלְתּוֹ׃ ל.ל

12 רָאִיתָ[a] אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לִכְסִיל מִמֶּנּוּ׃ ה חס בכתיב[6].נא

13 אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃

14 הַדֶּלֶת תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃ ב מל.ל

15 טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃ נ.נ.נ

16 חָכָם עָצֵל[a] בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם׃ נא.ב

17 מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי[a]־כֶלֶב עֹבֵר[b] מִתְעַבֵּר[c] עַל־רִיב לֹא־לוֹ׃ לז.ז דגש[7].ה[8]

18 כֻּמְתַלֲהֵלַהּ הַיֹּרֶה זִקִּים חִצִּים וָמָוֶת׃ ל.ז חס ול בלישׁ[9].ב

19 כֵּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי׃

20 בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן׃ ל

21 פֶּחָם[a] לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מְדָנִים[b] לְחַרְחַר־רִיב׃ פ ג.¹⁰ מדינים ק חד מן ו כת כן בסיפ[11].ל

22 דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ ב

23 [a]כֶּסֶף סִיגִים[ab] מְצֻפֶּה עַל־חֶרֶשׂ שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים[c] וְלֵב־רָע׃ ג מל.ל.ל[12]

24 בְּשִׂפְתָיו[a] יִנָּכֵר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית מִרְמָה׃ בשפתיו ק.ג.ז ומל[13].[14]

25 כִּי־יְחַנֵּן קוֹלוֹ אַל־תַּאֲמֶן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ׃

26 תְּכֻסֶּה[a] שִׂנְאָה בְמִשְׁאֹן תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בְקָהָל׃ ג[15]

27 כֹּרֶה[a] שַׁחַת בָּהּ יִפָּל וְגֹלֵל אֶבֶן[b] אֵלָיו תָּשׁוּב׃

28 לָשׁוֹן שֶׁקֶר[a] יִשְׂנָא דַכָּיו[ab] וּפֶה חָלָק יַעֲשֶׂה מִדְחֶה׃ ב.ל.ל[16].ל

[6] Mp sub loco. [7] Mm 3644. [8] Mm 282. [9] Mm 1759. [10] Mm 2242. [11] Mm 3645. [12] וחד לרלקים Ps 7,14. [13] Mm 3646. [14] Mm 2737. [15] Mm 3647. [16] Mm 3648.

8 [a] G *ὃς ἀποδεσμεύει* cf V, l כְּצוֹרֵר ‖ [b] C בַּמַּרְגְּלִית gemma ‖ [c] C לַכְּסִיל ‖ **10** [a] v 10 dub, frt gl ad 9 ‖ [b] frt = sagittarius cf Jer 50,29 Hi 16,13 ‖ [c–c] G *πᾶσα σάρξ* cf ST, l כָּל־בָּשָׂר ‖ [d] C וְשֹׂכֵר ‖ [e] C וְשֹׂכֵר; ST *wrʾwj'*, l וְשֹׂכֵר ‖ [f] nonn tr post כֹּל ‖ **12** [a] C pc Mss G רָאִיתִי ‖ **16** [a] prp הַלֵּץ ‖ **17** [a] G *κέρκου* = בִּזְנַב ‖ [b] > pc Mss cf GS, dl vel cj c כלב ‖ [c] V *et inpatiens commiscetur*, frt l מִתְעָרֵב ‖ **21** [a] C פַּחִים; G(ST) *ἐσχάρα*, l מַפָּחַ follis ‖ [b] cf 21,19[a] ‖ **23** [a–a] prp כספסגים ‖ [b] frt dl (gl) ‖ [c] G *λεῖα*, l חֲלָקִים ‖ **24** [a] K בְּשִׂפְתָיו, Q Vrs בִּשְׂפָתָיו ‖ **26** [a] C תְּכַסָּה; G(STV) *ὁ κρύπτων*, prb l מְכַסֶּה ‖ **27** [a] C כָּרָה ‖ [b] cf 7,25[a] ‖ **28** [a–a] prp יְנַשֵּׂא דְכָיו cf Ps 93,3 ‖ [b] G(STV) *ἀλήθειαν* cf aram *dkj'* purus; prp אֲדָנָיו vel בְּעָלָיו.

27 1 אַל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֵד יוֹם׃
2 יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃
3 כֹּבֶד־אֶבֶן וְנֵטֶל הַחּוֹל וְכַעַס אֱוִיל כְּבֵדׇ מִשְּׁנֵיהֶם׃
4 אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף אָף וּמִי יַעֲמד[a] לִפְנֵי קִנְאָה׃
5 טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה[a] מְסֻתָּרֶת׃
6 נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת[a] נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃
7 נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס[a] נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃
8 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן־אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃
9 שֶׁמֶן וְקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב [a]וּמָתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת[ba]־נָפֶשׁ׃ [אֵיבְךָ[b]
10 רֵעֲךָ[a] וְרֵעֲהּ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא[c] בְּיוֹם
אֵיד טוֹב שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃
11 חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי וְאָשִׁיבָה חֹרְפִי דָּבָר׃
12 עָרוּם רָאָה רָעָה נִסְתָּר[a] פְּתָאיִם עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ[b]׃
13 קַח־בִּגְדּוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה[a] חַבְלֵהוּ׃
14 מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ בְּקוֹל גָּדוֹל[a] בַּבֹּקֶר הַשְׁכִּים[a] קְלָלָה תֵּחָשֵׁב לוֹ׃
15 דֶּלֶף טוֹרֵד בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת מִדְיָנִים[a] נִשְׁתָּוָה[b]׃
16 [a]צוֹפְנֶיהָ צָפַן־רוּחַ וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא[ab]׃
17 בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד[a] וְאִישׁ יַחַד[b] פְּנֵי־רֵעֵהוּ׃
18 נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃
19 כַּמַּיִם[a] הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב־הָאָדָם לָאָדָם׃
20 שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן[a] לֹא תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה[b]׃

Cp 27 [1]Gn 30,33. [2]Mm 2972. [3]Mm 715. [4]Mm 3323. [5]יחד מנשיקות Cant 1,2. [6]Mm 2212. [7]Mm 959. [8]Mm 2595. [9]Prv 19,13. [10]Mm 3645. [11]Mm 391. [12]Mp sub loco.

Cp 27,4 [a] cf 7,25[a] ‖ **5** [a] prp מֵאֵיבָה ‖ **6** [a] prp וּנְעוּתוֹת vel וְעִקְּשׁוֹת ‖ **7** [a] frt l תָּבוּז ‖ **9** [a–a] dub; G *καταρρήγνυται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων*, prp וּמִתָּקְרָעָה מֵעֲצַבֶת ‖ [b] prp מְעַצֶּבֶת ‖ **10** [a] C וְרֵעֵה; KC וְרֵעֶה, Q וְרֵעַ ‖ [b–b] frt dl ‖ [c] prp תָּבוּז ‖ **12** [a] l c mlt Mss SC וְנִסְתָּר cf 22,3[a] ‖ [b] l c mlt Mss ST וְנֶעֱנָשׁוּ ‖ **13** [a] G(V) *ἀλλότρια*, l נָכְרִים cf 20,16[a] ‖ **14** [a–a] > Ms, dl ‖ **15** [a] cf 21,19[a] ‖ [b] frt l נִשְׁתָּהּ ‖ **16** [a–a] frt crrp; G(ST) *βορέας σκληρὸς ἄνεμος, ὀνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται* = צָפוֹן רוּחַ קָשָׁה וּשְׁמָהּ יָמִין יִקְרָא; prp צָפַן צָפָן רֵעוֹ ‖ [b] frt l יִקְרֶה ‖ **17** [a] G(S) *ὀξύνει* = יָחֵד; C(V) *lṭš*, l יָחָד ‖ [b] G(SCV) *παροξύνει*, l יָחָד ‖ **19** [a] G(S) *ὥσπερ οὐχ ὅμοια* cf C = כְּמוֹ, prp כְּמַרְאֶה ‖ **20** [a] K וַאֲבַדּוֹן, Q וַאֲבַדּוֹ, Q[Mss] וַאֲבַדּוֹן ‖ [b] G + *βδέλυγμα κυρίῳ στηρίζων ὀφθαλμόν* (cf 16,30[a]), *καὶ οἱ ἀπαίδευτοι ἀκρατεῖς γλώσσῃ*, prb ins תּוֹעֲבַת יְהוָה עֹצֶה עֵינָיו וּכְסִילִים עִוֵּי לָשׁוֹן.

21 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ[a] :

22 אִם תְּכַתֵּשׁ־אֶת־הָאֱוִיל | [a]בַּמַּכְתֵּשׁ[b] בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת[a] בַּעֲלִי
לֹא־תָסוּר מֵעָלָיו אִוַּלְתּוֹ : פ

23 יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים :

24 כִּי לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם[a]־נֵזֶר[b] [c]לְדוֹר וָדוֹר[c] :

25 גָּלָה[a] חָצִיר וְנִרְאָה דֶּשֶׁא וְנֶאֶסְפוּ עִשְׂבוֹת הָרִים :

26 כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר שָׂדֶה עַתּוּדִים :

27 וְיֶתֶר | חֲלֵב עִזִּים לַלַּחְמֶךָ [a]לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ[a] [b]וְחַיִּים[c] לְנַעֲרוֹתָיִךְ[b] :

28 1 נָס[a] וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים[b] כַּכְּפִיר יִבְטָח :

2 בְּפֶשַׁע [a]אֶרֶץ רַבִּים שָׂרֶיהָ[ab] וּבְאָדָם מֵבִין [c]יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ[c] :

3 גֶּבֶר רָשׁ[a] וְעֹשֵׁק דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם :

4 עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ[a] בָּם[b] : פ

5 אַנְשֵׁי־רָע[a] לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל :

6 טוֹב־רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מְעֻקַּשׁ דְּרָכָיו[a] וְהוּא עָשִׁיר :

7 נוֹצֵר תּוֹרָה[a] בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו :

8 מַרְבֶּה הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וְבַתַּרְבִּית[a] לְחוֹנֵן דַּלִּים יְקַבְּצֶנּוּ :

9 מֵסִיר[a] אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה : [טוֹב[b] :

10 מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים | בְּדֶרֶךְ רָע בְּשַׁחוּתוֹ[a] הוּא־יִפֹּל [b]וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־

11 חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְלַל מֵבִין יַחְקָרֶנּוּ :

12 בַּעֲלֹץ[a] צַדִּיקִים רַבָּה תִּפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יֵחָפֵשׂ[b] אָדָם :

[13] Mm 3887. [14] Mm 1801. [15] Mm 3573. [16] Mm 3804. [17] Mm 732. [18] Dt 23,19. Cp 28 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1404. [3] Mm 3649. [4] Mm 1754. [5] Mm 3650. [6] Mm 3685. [7] Mm 1200.

21 [a] G(ST^{Mss}) *ἐγκωμιαζόντων*, frt l מְהֻלָּיו vel מַעֲלָיו; prp מְהֻלָּלוֹ; G(ST^{Mss}) + *καρδία ἀνόμου ἐκζήτει κακά, καρδία δὲ εὐθὴς ἐκζητεῖ γνῶσιν*, prb ins לֵב רָשָׁע מְבַקֵּשׁ רָע ‖ **22** [a–a] dl m cs ‖ [b] > GS ‖ **24** [a] G(S) *οὐδέ*, l וְאֵין ‖ [b] frt l אוֹצָר vel עֹשֶׁר ‖ [c–c] K לְדוֹר דּוֹר, Q לְדוֹר וָדוֹר ‖ **25** [a] prp עָלָה ‖ **27** [a–a] > G, dl ‖ [b–b] > S ‖ [c] prp וְחֻקִּים cf 31,15 ‖ **Cp 28,1** [a] l c Ms GV נָס (dttg) ‖ [b] l c nonn Mss GV וְצַדִּיק ‖ **2** [a–a] G *ἀσεβῶν κρίσεις ἐγείρονται*, prp עָרִיץ רַבִּים יָעוּרוּ ‖ [b] prp צָרֶיהָ ‖ [c–c] G *κατασβέσει αὐτάς*, prp יְדָעָכוֹן ‖ **3** [a] G *ἐν ἀσεβείαις* = רָשָׁע, frt l עָשִׁיר; prp רֹאשׁ ‖ **4** [a] prp יִתְגָּעֲרוּ ‖ [b] prb l בּוֹ ‖ **5** [a] frt l רַע ‖ **6** [a] S(C) *'wrḥth*, l דְּרָכָיו cf 10,9 vel דְּרָכִים ‖ **7** [a] prp יִתְרָה ‖ **8** [a] K S וּבְתַרְבִּית, Q GV וְתַרְבִּית; prb dl (gl) ‖ **9** [a] S(C) *dmskr* = אֹטֵם cf 21,13 Jes 33,15 ‖ **10** [a] C בְּשַׁחַת; frt l בְּשַׁחְתּוֹ ‖ [b–b] dl (add) ‖ **12** [a] frt l בַּעֲלֹת cf ובקום ‖ [b] G *ἀλίσκονται* = יִתָּפְשׂוּ; l יִתְחַפֵּשׂ se deformare cf 28a.

13 מְכַסֶּה פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃
14 אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃
15 אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב שׁוֹקֵק מֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃ [יָמִים׃ פ
16 נָגִיד[a] חֲסַר [b]תְּבוּנוֹת[c] וְרַב[d] מַעֲשַׁקּוֹת שׂנֵא[e] בֹּצֵעַ יַאֲרִיךְ סׄ[f]
17 אָדָם[a] עָשֻׁק בְּדַם־נֶפֶשׁ [b]עַד־בּוֹר[b] יָנוּס[c] אַל־יִתְמְכוּ־בוֹ׃
18 הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקָשׁ דְּרָכַיִם[a] יִפּוֹל בְּאַחַת[b]׃
19 עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵקִים יִשְׂבַּע־רֵישׁ׃
20 אִישׁ אֱמוּנוֹת רַב[a]־בְּרָכוֹת וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃
21 הַכֵּר־פָּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃
22 נִבְהָל לְהוֹן אִישׁ רַע עָיִן וְלֹא־יֵדַע[a] כִּי־חֶסֶר[b] יְבֹאֶנּוּ׃
23 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי[a] חֵן יִמְצָא מַמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃
24 גּוֹזֵל [a]אָבִיו וְאִמּוֹ[a] וְאֹמֵר אֵין־פָּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃
25 רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבוֹטֵחַ עַל־יְהוָה יְדֻשָּׁן׃
26 בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה הוּא יְמָלֵט׃
27 נוֹתֵן לָרָשׁ אֵין מַחְסוֹר וּמַעְלִים עֵינָיו רַב[a]־מְאֵרוֹת[b]׃
28 בְּקוּם רְשָׁעִים יִסָּתֵר אָדָם וּבְאָבְדָם יִרְבּוּ צַדִּיקִים׃
29 1 אִישׁ[a] תּוֹכָחוֹת מַקְשֶׁה[b]־עֹרֶף פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃
2 בִּרְבוֹת[a] צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבְמֹשֹׁל רָשָׁע[b] יֵאָנַח עָם׃
3 אִישׁ־אֹהֵב חָכְמָה יְשַׂמַּח אָבִיו וְרֹעֵה זוֹנוֹת יְאַבֵּד־הוֹן׃
4 מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת[a] יַהֲרְסֶנָּה׃
5 גֶּבֶר מַחֲלִיק עַל־רֵעֵהוּ רֶשֶׁת פּוֹרֵשׂ עַל־פְּעָמָיו׃
6 בְּפֶשַׁע[a] אִישׁ רָע מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יָרֹן[b] וְשָׂמֵחַ׃

[a] נ מל . יד מל [b] ב ול בסיפ . שנא חד מן ד [c] חס וכל אוריית דכות ק [d] ג מל וחד חס [e] בקצת נוסחי חס כת [f] ס

ל
ל . ב [13]
ל
ו . ו . ב [14]
ל . ג . יט [15] . ל . ב חד חס וחד מל
ל . יז [16]
ג . לא [17] . ב
יג [18]
ו מל . ל . ל וכת כן
ג [2] וחד מן ב [2] מל בלישׁ . ב כת כן ול בלישׁ [4]
ב . ח [5] . ל מל
ט [6] . ל ומל

[8] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [9] Mp sub loco. [10] Mm 2433 et Mm 3599. [11] Mm 3009. [12] Mm 3651 contra textum, lectio Or plena. [13] Mm 3649. [14] Mm 3595. [15] Mm 1369. [16] Mm 3615. [17] Mm 486. [18] Mm 3044. Cp 29 [1] Mm 3652. [2] Mm 1708. [3] Neh 12,44. [4] Mm 4098. [5] Mm 515. [6] Mm 528.

16 [a] dl m cs ‖ [b–b] prp תְּבוּאוֹת יָרֵב מִ֫ וְשֹׂנֵא cf [c.e] ‖ [c] G *προσόδων* = תְּבוּאוֹת ‖ [d] C וְרֹב; Vrs om cop, l רַב ‖ [e] K שְׂנָאֵי, Q שֹׂנֵא; G(SCV) *ὁ δὲ μισῶν*, l וְשֹׂנֵא ‖ **17** [a] pc Mss B ד min, frt l אִם ‖ [b–b] frt l יַעֲבֹר ‖ [c] l בְּנוּסוֹ ‖ **18** [a] cf 6[a] ‖ [b] S *bgwmyʾ*, l בְּשָׁחַת ‖ **20** [a] C רֹב cf 27[a] 29,22[a] ‖ **22** [a] cf 7,25[a] ‖ [b] C חִסָּר; G *ἐλεήμων* = חָסִד ‖ **23** [a] > S, dl vel l c Ms אַחֲרָיו et tr post לשון ‖ **24** [a] frt dl (dttg) ‖ **27** [a] cf 20[a] ‖ [b] C מְאֹרוֹת ‖ **Cp 29,1** prp שׁוֹנֵא cf 12,1 15,10 ‖ [b] SC pr cop, frt l וּמַקְשֶׁה ‖ **2** [a] G *ἐγκωμιαζομένων* = בְּבָרְכוֹת cf 10,7; frt l בִּרְדוֹת cf ובמשל ‖ [b] l c nonn Mss Vrs רְשָׁעִים ‖ **4** [a] G *παράνομος* = תַּרְמִית? ‖ **6** [a] frt l בְּפֶשַׁע ‖ [b] frt l c Ms יָרוּץ.

7 יֹבֵ֣עַ צַדִּ֣יק דִּ֣ין דַּלִּ֑ים רָ֝שָׁ֗ע לֹא־יָ֥בִ֥ין דָּֽעַת׃ ג חס בכתיב ב מגה בטיפ
8 אַנְשֵׁ֣י לָ֭צוֹן יָפִ֣יחוּ קִרְיָ֑ה וַ֝חֲכָמִ֗ים יָשִׁ֥יבוּ אָֽף׃ ג
9 אִ֤ישׁ־חָכָ֨ם נִ֭שְׁפָּט אֶת־אִ֣ישׁ[a] אֱוִ֑יל וְרָגַ֥ז[b] וְשָׂחַ֝֗ק וְאֵ֣ין נָֽחַת׃[b] ה?. ל
10 אַנְשֵׁ֣י דָ֭מִים יִשְׂנְא֣וּ־תָ֑ם וְ֝יָשָׁרִ֗ים[a] יְבַקְּשׁ֥וּ[b] נַפְשֽׁוֹ׃ ד
11 כָּל־רוּחוֹ֥ יוֹצִ֣יא כְסִ֑יל וְ֝חָכָ֗ם בְּאָחֳר֥וֹ[a] יְשַׁבְּחֶֽנָּה׃[b] ד
12 מֹשֵׁ֣ל מַקְשִׁ֣יב עַל־דְּבַר־שֶׁ֑קֶר כָּל־מְשָׁרְתָ֖יו רְשָׁעִֽים׃ ל
13 רָ֤שׁ וְאִישׁ֙ תַּכְסִ֣ים נִפְגָּשׁ֔וּ מְאִ֥יר־עֵינֵ֖י שְׁנֵיהֶ֣ם יְהוָֽה׃ ל
14 מֶ֭לֶךְ שׁוֹפֵ֣ט בֶּאֱמֶ֑ת דַּלִּ֥ים כִּסְאֹ֝֗ו לָעַ֥ד יְכוֹן׃ ו מל
15 שֵׁ֣בֶט וְתוֹכַ֣חַת יִתֵּ֣ן חָכְמָ֑ה וְנַ֥עַר מְ֝שֻׁלָּ֗ח מֵבִ֥ישׁ אִמּֽוֹ׃ ג[6]
16 בִּרְבּ֣וֹת[a] רְ֭שָׁעִים יִרְבֶּ֣ה־פָ֑שַׁע וְ֝צַדִּיקִ֗ים בְּמַפַּלְתָּ֥ם יִרְאֽוּ׃ ג[5]. ה[10] וכל כי וכי דכות ב מ א. ד
17 יַסֵּ֣ר בִּ֭נְךָ וְיָנִ֣יחֲךָ֑ וְיִתֵּ֥ן מַ֝עֲדַנֵּ֗י לְנַפְשֶֽׁךָ׃ פ ל. ג[11]. ל[12]
18 בְּאֵ֣ין חָ֭זוֹן יִפָּ֣רַע עָ֑ם וְ֝שֹׁמֵ֗ר תּוֹרָ֥ה אַשְׁרֵֽהוּ׃[b] ל. ל
19 בְּדְבָרִ֥ים לֹא־יִוָּסֵ֑ר עֶ֝בֶד כִּֽי־יָבִ֥ין וְאֵ֣ין מַעֲנֶֽה׃ ב[13]
20 חָזִ֣יתָ אִ֣ישׁ אָ֭ץ בִּדְבָרָ֑יו תִּקְוָ֖ה לִכְסִ֣יל מִמֶּ֣נּוּ׃ ב ר״פ. ו
21 מְפַנֵּ֣ק[a] מִנֹּ֣עַר עַבְדּ֑וֹ וְ֝אַחֲרִיתֹ֗ו יִהְיֶ֣ה מָנ֣וֹן[b]׃ ל. ג[14]. ל ומל
22 אִישׁ־אַ֭ף יְגָרֶ֣ה מָד֑וֹן וּבַ֥עַל חֵ֝מָ֗ה רַב־[a]פָּֽשַׁע׃ ג
23 גַּאֲוַ֣ת אָ֭דָם תַּשְׁפִּילֶ֑נּוּ וּשְׁפַל־רֽוּחַ֥ יִתְמָךְ־כָּבֽוֹד׃ ל. ג
24 חוֹלֵ֣ק עִם־גַּנָּ֣ב שׂוֹנֵ֣א נַפְשׁ֑וֹ אָלָ֥ה יִשְׁמַ֝֗ע וְלֹ֣א יַגִּֽיד׃ ל ומל. ל
25 חֶרְדַּ֣ת אָ֭דָם יִתֵּ֣ן מוֹקֵ֑שׁ וּבוֹטֵ֥חַ בַּ֝יהוָ֗ה יְשֻׂגָּֽב׃ ל
26 רַבִּ֤ים מְבַקְּשִׁ֨ים פְּנֵי־מוֹשֵׁ֗ל וּמֵיְהוָ֥ה מִשְׁפַּט־אִֽישׁ׃ יד מל. ד[15]
27 תּוֹעֲבַ֣ת צַדִּיקִ֣ים אִ֭ישׁ עָ֑וֶל וְתוֹעֲבַ֖ת רָשָׁ֣ע יְשַׁר־דָּֽרֶךְ׃ פ ל

30

1 [ba]דִּבְרֵי | אָ֭גוּר בִּן־יָקֶ֣ה[b] הַמַּשָּׂ֑א[c] ב. ל[1]. ט

[7] Mm 2601. [8] Mm 2304. [9] Mm 3652. [10] Mm 372. [11] Mm 157. [12] וחד למעדנים Thr 4,5. [13] Mm 3540. [14] Mm 3347. [15] Mm 3623. Cp 30 [1] וחד ויקא Jon 2,11.

9 [a] frt dl ‖ [b] 𝔊(𝔖𝔗) *καταπτήσσει* = נָחַת a חתת ‖ **10** [a] l וּרְשָׁעִים ‖ [b] prp יְבַקְּרוּ cf Ez 34,11 ‖ **11** [a] prp בְּאַחוֹר tarditas ‖ [b] Ms ישכחנה; 𝔊 *ταμιεύεται*, frt l יַחְשְׂכֶנָּה ‖ **16** [a] frt l בְּרִדּוֹת cf 2[a] ‖ **18** [a] 𝔊 *ἐξηγητής* = חֹזֶה? prp חָזָן ‖ [b] prp אַשְׁרֵהוּ a אשר = ישר ‖ **21** [a] 𝔖(𝔗) *dmtpnq*, prp מְפֻנָּק ‖ [b] 𝔊(𝔖) *ὀδυνηθήσεται*; 𝔙 recte *contumacem*; prp מָגוֹד ‖ **22** [a] cf 28,20[a] ‖ **Cp 30,1** [a] Cp 30 in 𝔊 in ep 24: 30,1—14 post 24,22; 30,15—30 (+ 31,1—8) post 24,34 ‖ [b–b] 𝔊 *τοὺς ἐμοὺς λόγους, υἱέ, φοβήθητι καὶ δεξάμενος αὐτούς* = דִּבְרֵי גוּר (תָּגוּר vel) בְּנִי וְקַחֵם ‖ [c] 𝔊 *μετανόει*; prp מִמַּשָּׂא vel הַמַּשָּׂאִי vel הַנּשֹׂא מְשָׂלוֹ cf Nu 23,7 vel ins אֲשֶׁר נָשָׂא m cs.

נְאֻם הַגֶּבֶר [d]לְאִיתִיאֵל לְאִיתִיאֵל[d] וְאֻכָל[e]׃ ב. ב. ל וחס
2 כִּי־בַעַר אָנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי׃ ב בטע ר״פ בסיפ[2]
3 [a]וְלֹא[b]־לָמַדְתִּי[a] חָכְמָה וְדַעַת[c] קְדֹשִׁים אֵדָע׃ יד[3] ר״פ בכתיב ג[4] מנה בסיפ
4 מִי עָלָה־שָׁמַיִם וַיֵּרֵד מִי אָסַף־רוּחַ בְּחָפְנָיו[a] ג. ג[5]
מִי צָרַר־מַיִם בַּשִּׂמְלָה מִי [b]הֵקִים כָּל־אַפְסֵי[b]־אָרֶץ ו[6]
מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֵּׁם־[c]בְּנוֹ[c] [d]כִּי תֵדָע[d]׃ ב. ו[7]
5 כָּל־אִמְרַת [a]אֱלוֹהַּ[a] צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחוֹסִים בּוֹ׃ ל
6 אַל־תּוֹסֵף[a] עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ בָּךְ וְנִכְזָבְתָּ׃ פ ב מל ול בליש. ל. ל
7 שְׁתַּיִם שָׁאָלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ ב ר״פ[8]. ה[8]. נז וכל תלים דכות ב מ יא
8 שָׁוְא וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי[a] יח. נז וכל תלים דכות ב מ יא
רֹאשׁ[b] וְעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי׃ ג ב מנה כת כן[10]. ל. ג
9 פֶּן[a] אֶשְׂבַּע וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה[b] ב
וּפֶן־אִוָּרֵשׁ וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃ פ ה
10 אַל־תַּלְשֵׁן[a] עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו[b] פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשַׁמְתָּ[c]׃ ל. אדניו. ל. ל
11 דּוֹר[a] אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ ג
12 דּוֹר טָהוֹר בְּעֵינָיו וְלֹא רָחַץ מִצֹּאָתוֹ׃ נא. ל. ל
13 דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו וְעַפְעַפָּיו יְנַשֵּׂאוּ׃
14 דּוֹר חֲרָבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת מְתַלְעֹתָיו ל ומל. ל וכת כן
לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאָרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃ פ ד באחנח[11]

[2]Mm 3573. [3]Mm 3249. [4]Mm 3580. [5]Mm 1842. [6]Mm 1213. [7]Mm 1989. [8]Mm 3653. [9]Mm 1877. [10]Mm 3608. [11]Mm 1234.

1 [d–d] prp לְאִיתִי אֵל וְאָכָל vel לְאֹה אֶת־(הָ)אֵל לְאִיתִי אֵל; al לֹא אָנֹכִי אֵל לֹא ‖ [e] 𝔊 *καὶ παύομαι* = וַאֲכַלֶּה; prp (וְ)אֵל לְמַד אֹתִי ‖ **3** [a–a] 𝔊 *θεὸς ἐδίδαξέν με* = אֹתִי אֵל לִמְּדַנִי vel) ‖ [b] prp וְלֹא = וְלוֹ ‖ [c] frt 1 הַדַּעַת ‖ **4** [a] 𝔊 *ἐν κόλπῳ* = בְּחִצְנוֹ ‖ [b–b] 𝔊 *ἐκράτησεν πάντων* (> $\mathfrak{G}^{BS}$) *τῶν ἄκρων*, frt 1 (הֶחֱזִיק בְּכָל־אַפְסֵי vel) ‖ [c] 𝔊 *τοῖς τέκνοις αὐτοῦ* = בָּנָו ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}^{BS}$, frt dl (ex Hi 38,5?) ‖ **5** [a] Ps 18,31 2S 22,31 יְהוָה ‖ **6** [a] 𝔗 תּוֹסֵף ‖ **8** [a] frt exc hemist ‖ [b] 𝔗 רֵשׁ ‖ **9** [a] sic L, mlt Mss Edd פֶּן ‖ [b] 𝔊 *με ὀρᾷ* = יְחֻזֶּה (אֹתִי) ‖ **10** [a] 𝔗 תְּלַשֵּׁן; 𝔊(𝔖) *παραδῷς* = תַּשְׁלֵם; prp תַּמְשִׁל ‖ [b] K אֲדֹנוֹ, Q 𝔖 אֲדֹנָיו ‖ [c] 𝔊(𝔙) *καὶ ἀφανισθῇς*, frt 1 וְשָׁמַתָּ ‖ **11** [a] frt pr הוֹי vel תּוֹעֲבַת יְהוָה ‖ **14** [a] prp מֵאֲדָמָה.

15 [a]לַעֲלוּקָה[b] | שְׁתֵּי[c] בָנוֹת[d] הַב֗[e] | הַב[ad]
שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוֹן׃ [הַוֹן׃

16 שְׁאוֹל[a] וְעֲצַר־[b] רֶחֶם[b] אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַיִם וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה

17 עַיִן | תִּלְעַג לְאָב וְתָבֻז לִיקְהַת[a]־אֵם
יִקְּרוּהָ עֹרְבֵי־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְּנֵי־נָשֶׁר׃ פ

18 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאַרְבָּעָ[a] לֹא יְדַעְתִּים׃

19 דֶּרֶךְ הַנָּשֶׁר | בַּשָּׁמָיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ עֲלֵי צוּר
דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃

20 כֵּן | דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה פִּיהָ
וְאָמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אָוֶן׃ פ

21 תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ [a]וְתַחַת אַרְבַּע[a] לֹא־תוּכַל שְׂאֵת׃

22 תַּחַת־עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנָבָל כִּי יִשְׂבַּע־לָחֶם׃

23 תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ[a] גְּבִרְתָּהּ׃ פ

24 אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אֶרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחַכָּמִים[a]׃

25 הַנְּמָלִים עַם לֹא־עָזּ וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם׃

26 שְׁפַנִּים עַם לֹא־עָצוּם וַיָּשִׂימוּ בַסֶּלַע בֵּיתָם׃

27 מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ[a] כֻּלּוֹ׃

28 שְׁמָמִית בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ[a] וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃ פ

29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵיטִבֵי לָכֶת׃

30 לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כֹל׃

31 [a]זַרְזִיר מָתְנַיִם אוֹ־תָיִשׁ וּמֶלֶךְ אַלְקוֹם[b] עִמּוֹ[a]׃

ת בטע ר״פ בשלש ספרים[12]. ג. ג

ב בליש בסיפ

ל. ה[13]. ג פת[14]

ל. ל

ל. ל פת באתנח. ל

נז וכל תלים דכות ב מ יא. וארבעה. ל ק

ג

ל[15]. ל

ה[16]

ד באתנח[17]. וד

ג מל ול בליש[18]

ב. ד[19]

ל בטע. ל

ל. ז קמ למערב[20]

ל. לה[21] ח[22] מנח בכתיב

ב. ל

ל. ל. ב[23]

ב חד מל וחד חס. ב חד מל וחד חס. ב קמ[24]

ו דגש[25]. ו[26]

ל. ל. ל

---

[12]Mm 3654. [13]Mm 1425. [14]Mm 1097. [15]וחד ומנאפת Ho 3, 1. [16]Mm 3001. [17]Mm 1234. [18]Mm 1670. [19]Mm 2065. [20]Mm 3655. [21]Mp sub loco. [22]Mm 4219. [23]Jes 13,22. [24]Prv 15,21. [25]Mm 64. [26]Mm 2494.

15 [a–a] frt crrp ‖ [b] prp לָעוּ לַקּוּ ‖ [c] G(S) *τρεῖς* = שָׁלֹשׁ ‖ [d–d] C הַבְהַב; G(S) *ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι* ‖ [e] mlt Mss ב min ‖ **16** [a] nonn vb exc; frt ins לֹא תִשְׂבַּע cf 27,20 ‖ [b–b] nonn vb exc; frt ins אֹמֶר הָבָה בָּנִים cf Gn 30,1 ‖ [c] G *ἔρως* ‖ **17** [a] G(SC) *γῆρας*, frt l לְזִקְנַת cf 23,22 ‖ **18** [a] K וְאַרְבַּע, Q וְאַרְבָּעָה ‖ **21** [a–a] G(V) *τὸ δὲ τέταρτον*, l וְאַרְבַּע ‖ **23** [a] l c Ms G *(ἐκβάλῃ)* תּוֹרִישׁ vel תְּגָרֵשׁ ‖ **24** [a] G(SV) *τῶν σοφῶν*, frt l מְחֻכָּמִים ‖ **27** [a] G(V) *εὐτάκτως*, prp חָלֵץ ‖ **28** [a] G *ἐρειδόμενος*, frt l תִּתָּפֵשׂ ‖ **31** [a–a] crrp; prp זַרְזִיר מִתְנַשֵּׂא וְתַיִשׁ וּמֶלֶךְ לָקוּם עַל־עַמּוֹ ‖ [b] Or אַל־קוֹם.

ל. ל. ל 32 אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־זַמּוֹתָ יָד לְפֶה׃
כ בטע ר״פ בסיפ[27]. ל. ב 33 כִּי מְיֹץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה וּמְיֹץ־אַף יוֹצִיא דָּם
ב וּמְיֹץ אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃ פ

ל. מא. ל 31 1 [a]דִּבְרֵי לְמוּאֵל [b]מֶלֶךְ מַשָּׂא [b]אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ׃[a]
ב ובתרי לישנ[1]. ג דמטע. כד[2]. ג דמטע 2 מַה־בְּרִי[a] וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמָה[b] בַּר־נְדָרָי׃
ב דגש[3]. ל כת ן 3 אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים חֵילֶךָ וְדַרְכֶיךָ[a] לְמַחֹות[b] מְלָכִין[c]׃
כו ר״פ אל אל[4] ג מל בלישׁ[5]. אי חד מן לא בלישׁ וחד מן מה[6] כת ו וקר י ק 4 [a]אַל לַמְּלָכִים | [b]לְמוּאֵל אַל לַמְּלָכִים[b] שְׁתוֹ־יָיִן
וְלִרוֹזְנִים אֵי[c] שֵׁכָר׃
ב ובסיפ[7] 5 פֶּן־יִשְׁתֶּה[a] וְיִשְׁכַּח[a] מְחֻקֵּק[b] וְיַשַּׁנֶּה[c] דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי׃
ב מל בלישׁ ול בסיפ 6 תְּנוּ־שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן[a] לְמָרֵי נָפֶשׁ׃
ב ובסיפ[7]. ל 7 יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִזְכָּר־עוֹד׃
[a]ל 8 פְּתַח־פִּיךָ לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף[a]׃
[a]ל. ל 9 פְּתַח־פִּיךָ שְׁפָט־צֶדֶק וְדִין עָנִי וְאֶבְיוֹן׃ פ

ד חס בכתיב[9]. ל ומפק (א) 10 [a]אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ׃
ל בטע (ב) 11 בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר[a]׃
ל[10]. ג בלישׁ (ג) 12 גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ[a]׃
ב[11] (ד) 13 דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ׃
ה ר״פ[12]. ל. ל. ע[13] (ה) 14 הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ׃
ל (ו) 15 וַתָּקָם | בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף[a] לְבֵיתָהּ וְחֹק[b] לְנַעֲרֹתֶיהָ[b]׃
ל. ל בסיפ. נטעה ק (ז) 16 זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָ[a] כָּרֶם׃

[27]Mm 3573. Cp 31 [1]Hi 37,11. [2]Mm 592. [3]Mm 2877. [4]Mm 3261. [5]Mm 3656. [6]Mm 3811. [7]Mm 3657. [8]Mm 2121. [9]Mp sub loco. [10]Mm 769. [11]Mm 1182. [12]Mm 2522. [13]Mm 1228.

Cp 31,1 [a–a] 𝔊 *οἱ ἐμοὶ λόγοι εἴρηνται ὑπὸ θεοῦ, βασιλέως χρηματισμός* ‖ [b–b] 1 מֶלֶךְ מַשָּׂא ‖ **2** [a] 𝔊 + *τί; ῥήσεις θεοῦ· πρωτογενές, σοὶ λέγω,* ins מַה־לְּמוּאֵל בְּכִרִי אֹמַר אֵלֶיךָ ‖ [b] cf 7,25[a] ‖ **3** [a] 1 וְיַרְכֵיךְ ‖ [b] 𝔗 *lbnt*; l לְמֹחוֹת; prp לְלַחֲנוֹת cf Da 5,2 ‖ [c] 𝔊 *εἰς ὑστεροβουλίαν,* prp מַלְכִין aram consilia ‖ **4** [a] 𝔅 hic incip cp 31 ‖ [b–b] dl (dupl) ‖ [c] K אֵי, Q עי; frt l אַוֵּה ‖ **5** [a] 𝔊 pl, l ‖ [b] 𝔗 מְחֻקַּק ‖ [c] cf 7,25[a]; 𝔊 pl, l ‖ **6** [a] cf 7,25[a] ‖ **8** [a] prp חֹלִי (ף dttg) ‖ **10** [a] 10–31 in 𝔊 post 29,27 ‖ **11** [a] 𝔊(𝔖) *ἡ τοιαύτη … ἀπορήσει,* frt ins הָלְהּ ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ **15** [a] prp טֶרֶף cf וחק ‖ [b–b] dl (gl) cf 27,27 ‖ **16** [a] K נָטַע, Q Vrs נְטָעָה; prp נְטַע.

(ח) 17 חָגְרָה בְעֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ[a]: ל. ב חס וחד מל. ל. ל

(ט) 18 טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָ[a] נֵרָהּ: ו[14]. בלילה ק

(י) 19 יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: ל. ל קמ

(כ) 20 כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן: ב[15]

(ל) 21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים[a]: ו[16]. ל חס בסיפ. ב בליש

(מ) 22 מַרְבַּדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: ג[17]. ג

(נ) 23 נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: ב[18]. ל

(ס) 24 סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: ג פסוק בסיפ ראש ס[20]. ה ג מל ורב חס ול בליש[21]. ג

(ע) 25 עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם[a] אַחֲרוֹן: ל. ג. ב[22]

(פ) 26 פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ: ב[23]

(צ) 27 צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל[a]: ו וחד מן ו[24] חס בליש. ל. ו[25]

(ק) 28 קָמוּ[a] בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: ב[26]. ל

(ר) 29 רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה: ב בסיפ. ג. ב[27]

(ש) 30 שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה [a]יִרְאַת־יְהוָה[a] הִיא תִתְהַלָּל: ו[28]. ל. ב[29]

(ת) 31 תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ: ל

סכום הפסוקים של ספר
תשע מאות
וחמשה עשר
וחציו לפני שבר גאון[30]
וסדרים ח

[14] Mm 2293. [15] Mm 1192. [16] Mm 3355. [17] Prv 7,16. [18] Ps 76,2. [19] Mm 1988. [20] Mm 3658. [21] Mm 3275. [22] Mm 2317. [23] Mm 2495. [24] Mm 1871 contra textum sine Q. [25] Mm 787. [26] Mm 3681. [27] Gn 42,36. [28] Mm 26. [29] Mm 3659. [30] Prv 16,18, cf Mp sub loco.

17 [a] 𝔊 pr *εἰς ἔργον*, ins לַעֲבֹדָה || **18** [a] K Ms לַיְלָה, Q בַּלַּיְלָה || **21** [a] nonn Mss 𝔖𝔗 שָׁנִי cf Jes 1,18[a]; 𝔊(𝔙) *δισσάς*, frt l שְׁנָיִם || **25** [a] v 25 in 𝔊 post 26 cf Thr 2—4 || **27** [a] prp תַּאֲכֵל || **28** [a] prp קַדְּמוּ || **30** [a–a] 𝔊 *συνετή* = נְבוֹנָה cf Sir 9,15 16,4.

RUTH רות

1 1 וַיְהִי֙ בִּימֵ֣י שְׁפֹ֣ט[a] הַשֹּׁפְטִ֔ים וַיְהִ֥י רָעָ֖ב בָּאָ֑רֶץ וַיֵּ֣לֶךְ ׀ אִ֣ישׁ מִבֵּֽית ס֠א
לֶ֨חֶם֙ יְהוּדָ֔ה לָג֥וּר בִּשְׂדֵ֖י מוֹאָ֑ב הֽוּא֙ וְאִשְׁתּ֣וֹ ׀ וּשְׁנֵ֣י[b] בָנָֽיו׃ 2 וְשֵׁ֤ם הָאִישׁ 2
אֱלִימֶ֙לֶךְ֙ וְשֵׁם֙ אִשְׁתּ֣וֹ נָעֳמִ֔י וְשֵׁ֥ם שְׁנֵֽי־בָנָ֖יו ׀ מַחְל֣וֹן וְכִלְי֑וֹן אֶפְרָתִ֖ים
מִבֵּ֣ית לֶ֔חֶם יְהוּדָ֖ה וַיָּבֹ֣אוּ שְׂדֵי־מוֹאָ֑ב וַיִּהְי֖וּ־שָֽׁם׃ 3 וַיָּ֣מָת אֱלִימֶ֣לֶךְ 3
ב. מג. ל חס אִ֤ישׁ נָעֳמִי֙ וַתִּשָּׁאֵ֣ר הִ֔יא וּשְׁנֵ֥י בָנֶ֖יהָ׃ 4 וַיִּשְׂאוּ֙ לָהֶ֣ם נָשִׁ֔ים מֹֽאֲבִיּ֖וֹת שֵׁ֣ם 4
ל הָֽאַחַ֤ת עָרְפָּה֙ וְשֵׁ֣ם הַשֵּׁנִ֔ית רֽוּת וַיֵּ֥שְׁבוּ שָׁ֖ם כְּעֶ֣שֶׂר שָׁנִֽים׃ 5 וַיָּמֻ֣תוּ 5
ב. ל גַּם־שְׁנֵיהֶ֣ם מַחְל֣וֹן וְכִלְי֑וֹן וַתִּשָּׁאֵ֤ר הָֽאִשָּׁה֙ מִשְּׁנֵ֣י יְלָדֶ֔יהָ וּמֵאִישָֽׁהּ׃
ל וחס. ב. כת ה[6] 6 וַתָּ֣קָם הִיא֩ וְכַלֹּתֶ֨יהָ֙ וַתָּ֣שָׁב מִשְּׂדֵ֣י מוֹאָ֔ב כִּ֥י שָׁמְעָ֖ה בִּשְׂדֵ֣ה מוֹאָ֑ב 6
כִּֽי־פָקַ֤ד יְהוָה֙ אֶת־עַמּ֔וֹ לָתֵ֥ת לָהֶ֖ם לָֽחֶם׃ 7 וַתֵּצֵ֣א מִן־הַמָּקוֹם֮ אֲשֶׁ֣ר 7
נ׳ הָיְתָה־שָּׁמָה֒ וּשְׁתֵּ֤י כַלֹּתֶ֙יהָ֙ עִמָּ֔הּ וַתֵּלַכְנָ֖ה בַּדֶּ֣רֶךְ לָשׁ֑וּב אֶל־אֶ֖רֶץ
ב. ב חד חס וחד מל. נ׳. ב[9] יְהוּדָֽה׃ 8 וַתֹּ֣אמֶר נָעֳמִי֮ לִשְׁתֵּ֣י כַלֹּתֶ֒יהָ֒ לְכֶ֗נָה שֹּׁ֙בְנָה֙ אִשָּׁ֣ה לְבֵ֣ית אִמָּ֔הּ 8
יעש. ק[a] יַֽעַשׂ֩ יְהוָ֨ה עִמָּכֶ֜ם חֶ֗סֶד כַּאֲשֶׁ֤ר עֲשִׂיתֶם֙ עִם־הַמֵּתִ֔ים וְעִמָּדִֽי׃ 9 יִתֵּ֤ן 9
ב. כה[9]. יד[10]. ב ומל יְהוָה֙ לָכֶ֔ם וּמְצֶ֣אןָ מְנוּחָ֔ה אִשָּׁ֖ה בֵּ֣ית אִישָׁ֑הּ וַתִּשַּׁ֥ק לָהֶ֛ן וַתִּשֶּׂ֥אנָה קוֹלָ֖ן
י בטע[11] וַתִּבְכֶּֽינָה׃ 10 וַתֹּ֣אמַרְנָה֮ לּ֣וֹ כִּֽי־אִתָּךְ֒ נָשׁ֙וּב לְעַמֵּ֔ךְ׃ 11 וַתֹּ֥אמֶר נָעֳמִי֙ 10
11
ג שֹׁ֣בְנָה בְנֹתַ֔י לָמָּ֥ה תֵלַ֖כְנָה עִמִּ֑י הַעוֹד־לִ֥י בָנִ֛ים בְּמֵעַ֖י וְהָי֥וּ לָכֶ֖ם
ב חד מל וחד חס לַאֲנָשִֽׁים׃ 12 שֹׁ֣בְנָה בְנֹתַ֔י לֵ֖כְנָ֑ה כִּי֩ זָקַ֨נְתִּי מִהְי֥וֹת לְאִ֛ישׁ כִּ֥י אָמַ֖רְתִּי יֶשׁ־ 12
יא ס״פ[13]. ב לִ֤י תִקְוָה֙ גַּם֙ הָיִ֣יתִי הַלַּ֔יְלָה לְאִ֖ישׁ וְגַם֙ יָלַ֣דְתִּי בָנִֽים׃ 13 הַלָהֵ֥ן ׀ 13
ל. ב. ל תְּשַׂבֵּ֖רְנָה עַ֣ד אֲשֶׁ֑ר יִגְדָּ֣לוּ הֲלָהֵ֔ן תֵּֽעָגֹ֖נָה לְבִלְתִּ֣י הֱי֣וֹת לְאִ֔ישׁ אַל֙ בְּנֹתַ֔י
ב חס א[14]. ב ומל כִּֽי־מַר־לִ֥י מְאֹ֛ד מִכֶּ֖ם כִּֽי־יָצְאָ֥ה בִ֛י יַד־יְהוָֽה׃ 14 וַתִּשֶּׂ֥נָה קוֹלָ֖ן 14
וַתִּבְכֶּ֑ינָה עֽוֹד֙ וַתִּשַּׁ֣ק עָרְפָּ֔ה לַחֲמוֹתָ֖הּ[a] וְר֥וּת דָּבְקָ֖ה בָּֽהּ׃ 15 וַתֹּ֕אמֶר 15
ל. ב. ג הִנֵּ֤ה שָָׁבְתָה֙ יְבִמְתֵּ֔ךְ אֶל־עַמָּ֖הּ וְאֶל־אֱלֹהֶ֑יהָ שׁ֖וּבִי אַחֲרֵ֥י יְבִמְתֵּֽךְ׃

Cp 1 [1]Mm 91. [2]Mm 1168. [3]Mm 3660. [4]Mm 377. [5]Mm 33. [6]Mm 2329. [7]Mp sub loco. [8]Gn 24,28. [9]Mm 1506. [10]Mm 190. [11]Mm 3661. [12]Mm 1551. [13]Okhl 357. [14]Mm 2506.

Cp 1,1 [a–a] 𝔊* *ἐν τῷ κρίνειν* = בְּשָׁפְט; 𝔖 om שפט ‖ [b] 𝔊(𝔖) om שני ‖ **8** [a] 𝔊𝔙 ut Q יַֽעַשׂ ‖ **14** [a] 𝔊 + *καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς*, frt l וַתָּשָׁב אֶל־עַמָּהּ.

16 וַתֹּאמֶר רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־ ה16
אֲשֶׁר תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי: ה16.17
17 בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי ה18 ב מנה ר״פ
18 הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ: 18 וַתֵּרֶא כִּי־מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ ב19.ל
19 וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ: 19 וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵיהֶם[a] עַד־בֹּאָנָה בֵּית לָחֶם ב20 .ג מנה
בסיפ׳ ובפסוק
וַיְהִי כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם[b] וַתֵּהֹם כָּל־הָעִיר עֲלֵיהֶן[c] וַתֹּאמֶרְנָה הֲזֹאת ג ב מנה בסיפ׳ ובפסוק. ג וחס׳ 21.ו׳ וכל כלית דכוות 22.ה׳ 23
20 נָעֳמִי: 20 וַתֹּאמֶר אֵלֵיהֶן אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא[a] כִּי־ ה24 ד מל וחד חס. ל חס. ל כת א
21 הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד: 21 אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָה לָמָּה
22 תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה[a] עָנָה בִּי[a] וְשַׁדַּי הֵרַע לִי: 22 וַתָּשָׁב נָעֳמִי ה25
וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית
לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים: ה26

2 1 וּלְנָעֳמִי מוֹדָע[a] לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ מודע[1] ק
2 וּשְׁמוֹ בֹּעַז: 2 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא הַשָּׂדֶה
וַאֲלַקְּטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר[c] אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי ל.ל.נא
3 בִתִּי: 3 וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ ל.ל
4 חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ: 4 וְהִנֵּה־בֹעַז בָּא
מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה: ד מל[2]. ד מיחד וכל תלים דכות[3]
5 וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת: 6 וַיַּעַן ד מל[2]
הַנַּעַר[a] הַנִּצָּב עַל־הַקֹּצְרִים[a] וַיֹּאמֶר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא הַשָּׁבָה עִם־ ד מל[2]. צא
7 נָעֳמִי מִשְּׂדֵה מוֹאָב: 7 וַתֹּאמֶר אֲלַקֳּטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי ל
הַקּוֹצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמֹד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה[a] זֶה שִׁבְתָּהּ הַבַּיִת[b] ד מל[2]
8 מְעָט: 8 וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי אַל־תֵּלְכִי לְלַקֵּט ט מל בכתיב[4]. ה[5]. נ[6]
9 בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא תַעֲבוֹרִי מִזֶּה וְכֹה תִדְבָּקִין עִם־נַעֲרֹתָי: 9 עֵינַיִךְ ה רפ[7]. ה[8]. ב.א
בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים ל. ט מל בכתיב[4]

[15] Mm 602. [16] Mm 2444. [17] Mm 868. [18] Mm 2386. [19] Prv 18,18. [20] Mm 3667. [21] Mm 3662. [22] Mm 1197. [23] Mm 2289. [24] Mm 1048. [25] Mm 407. [26] Mm 1834. Cp 2 [1] Mm 832. [2] Mm 3663. [3] Mm 2636. [4] Mm 3664. [5] Mm 1865. [6] Mm 488. [7] Mm 957. [8] Mm 2837.

19 [a] l c mlt Mss הֵן– ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔊[B] *ἐπ' αὐτῆς* (𝔊[AQ] *αὐτῇ*) = עָלֶיהָ ‖ **20** [a] l c mlt Mss מרה ‖ **21** [a–a] 𝔊(𝔖𝔙) *ἐταπείνωσέν με* ‖ **Cp 2,1** [a] mlt Mss ut Q מֹדַע; K מְיֻדָּע ‖ **6** [a–a] > 𝔖 ‖ **7** [a] 𝔊 *ἐσπέρας* = עֶרֶב ‖ [b–b] 𝔊 *οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ ἀγρῷ* = לֹא שָׁבְתָה בַּשָּׂדֶה.

ל.ל.ב.ל לְבִלְתִּי נְגָעֲךְ וְצָמִת וְהָלַכְתְּ אֶל־הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן
ג הַנְּעָרִים׃ 10 וַתִּפֹּל עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ 10
סו.ל מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ 11 וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ 11
ב⁹.ס¹⁰ הֻגֹּד הֻגַּד לִי כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעְזְבִי
ב¹¹ אָבִיךְ וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל
ל.יד רפ¹²,ט ומן ראש דמלכים עד וירא כל ישראל דכות¹³.ב שִׁלְשׁוֹם׃ 12 יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם יְהוָה [ס]
ב¹⁴,ח¹⁵ רפ ג מנה בלישׁ וכל אחסה דכות ב מ א אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת לַחֲסֹות תַּחַת־כְּנָפָיו׃ 13 וַתֹּאמֶר אֶמְצָא־
סו.ל.ל¹⁶ חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא
ב.ל וחס. ג לא מפק ה¹⁸.יא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃ 14 וַיֹּאמֶל לָהּ בֹּעַז לְעֵת הָאֹכֶל גְּשִׁי הֲלֹם
ל.ל.יב¹⁹.ל וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט־
ל וחס לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר׃ 15 וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז אֶת־ 15
ל ומל.ב ר״פ בכתיב²⁰ נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים תְּלַקֵּט וְלֹא תַכְלִימוּהָ׃ 16 [a]וְגַם שֹׁל־ 16
ל.ל.ל תָּשְׁלוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים וַעֲזַבְתֶּם וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעָרוּ־בָהּ׃ 17 וַתְּלַקֵּט 17
ב.ג חד חס וב מל²¹ בַּשָּׂדֶה עַד־הָעֶרֶב וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר־לִקָּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃
18 וַתִּשָּׂא וַתָּבֹא הָעִיר וַתֵּרֶא [a]חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקָּטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־ 18
ל וחס.י כת ה²²,ל לָהּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹתְרָה מִשְּׂבְעָהּ׃ 19 וַתֹּאמֶל לָהּ חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה לָקַטְתְּ
ל הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ בָּרוּךְ וַתַּגֶּד לַחֲמוֹתָהּ [a]אֵת אֲשֶׁר־
עָשְׂתָה עִמּוֹ [a]וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ 20 וַתֹּאמֶר 20
ל בתור²³,ג²⁴ נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה [a]אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־הַחַיִּים
ל²⁵ וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגֹּאֲלָנוּ הוּא׃
חצי הספר בפסוקים 21 וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה [a]גַּם | כִּי־אָמַר אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי 21
ג.ב תִּדְבָּקִן עַד אִם־כִּלּוּ אֶת כָּל־הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי׃ 22 וַתֹּאמֶר נָעֳמִי 22
ג²⁶.ב מל אֶל־רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא יִפְגְּעוּ־בָךְ
ה רפ²⁷.ל בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ 23 וַתִּדְבַּק בִּנְעָרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־כִּלּוֹת קְצִיר־

[9] Mm 1295. [10] Mlt Mss את כל lectio Occ, Q את lectio Or et Mp sub loco. [11] Ex 5,8. [12] Mm 174. [13] Mm 3417. [14] Gn 16,8. [15] Mm 3046. [16] Mm 2059. [17] וחד ונחמתני Ps 86.17. [18] Mm 3154. [19] Mm 140. [20] Mm 4070. [21] Mm 2645. [22] Mm 1750. [23] Mm 3665. [24] Mm 1223. [25] וחד את המתים Qoh 4,2. [26] Mm 2461. [27] Mm 957.

16 [a] v 16 > S || **18** [a] pc Mss SV ותרא || **19** [a–a] G ποῦ ἐποίησεν cf S || **20** [a] Ms S יהוה || **21** [a] G(S) + πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς = אֶל־חֲמוֹתָהּ; > GSV.

3 הַשְּׁעֹרִים וּקְצִיר ׀ הַחִטִּים [a]וַתֵּשֶׁב אֶת־[a]חֲמוֹתָהּ׃ 3 1 וַתֹּאמֶר

[28] ל . יב

2 לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר יִיטַב־לָךְ׃ 2 וְעַתָּה

כל מל

הֲלֹא בֹעַז מֹדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו הִנֵּה־הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן

ל וכת כן . ב מל . ב

3 הַשְּׂעֹרִים הַלָּיְלָה׃ 3 וְרָחַצְתְּ ׀ וָסַכְתְּ וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתַיִךְ [a]עָלָיִךְ וְיָרַדְתְּ[b]

ל . שמלתיך חד מן ו' ורידת ק בליש . ק

4 הַגֹּרֶן אַל־תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד ׀ כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ 4 וְיִהְיְ בְּשָׁכְבוֹ

לב[2] . ג . לב

וְיָדַעַתְּ אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתְּי[a]

ז[3] . ה[4] . ושכבת ק

5 וְהוּא יַגִּיד לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִׂין׃ 5 וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי

ל

6 ׀ [a]אֵעֱשֶׂה׃ 6 וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל[a] אֲשֶׁר־צִוַּתָּהּ חֲמוֹתָהּ׃ 7 וַיֹּאכַל

אלי חד מן ל[5] קר ולא כת . ל

7 [a]בֹּעַז וַיִּשְׁתְּ[a] וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל

ו[6] . ז פת ובּ קמ . ב חס בכתיב . ד חד מל וג חס א[7] . ג

8 מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּב׃ 8 וַיְהִי ׀ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה

ג[8] . ל

9 אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָיו׃ 9 וַיֹּאמֶר[a] מִי־אָתְּ[b] וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת אֲמָתֶךָ

10 וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ[c] עַל־אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָתָּה׃ 10 וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ

ל חס למערב . ל[9]

לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי

ב[10] . סד

11 הַבַּחוּרִים אִם־דַּל וְאִם־עָשִׁיר׃ 11 וְעַתָּה בִתִּי אַל־תִּירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־

ל[11] . יב וכל דל ואביון דכות

תֹּאמְרִי[a] אֶעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָתְּ׃

י מל וכל ת ד מ ק דכות ב מ ג חס

12 ס[12] וְעַתָּה כִּי אָמְנָם כִּי אִם[a] גֹּאֵל אָנֹכִי וְגַם יֶשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּנִּי׃ 13 לִינִי ׀

אם חד מן ח[13] כת ולא קר . נז וכל חלים דכות ב מ יא

הַלָּיְלָה וְהָיָה בַּבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֳלֵךְ

ל וכל שם ברנש דכות . יז מ״פ

14 וְגָאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי עַד־הַבֹּקֶר׃ 14 וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלֹתָו[a] עַד־

ח[14] בטע וכל זקף אתנח וסֹ״פ דכות ב מ א . מרגלתיו ק

הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרֶם[b] יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר[c] אַל־יִוָּדַע כִּי־

בטרם[15] יחיר ו ק

15 בָאָה[d] הָאִשָּׁה[e] הַגֹּרֶן׃ 15 וַיֹּאמֶר[a] הָבִי הַמִּטְפַּחַת אֲשֶׁר־עָלַיִךְ וְאֲחֶזִי־

16 בָהּ וַתַּאֲחֹז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת עָלֶיהָ וַיָּבֹא[b] הָעִיר׃ 16 וַתָּבוֹא

ב חד חס וחד מל . ו[16]

אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה־לָהּ

[28] Mm 140. Cp 3 [1] Mm 1213. [2] Mm 319. [3] Mm 2392. [4] Mm 2052. [5] Mm 2745. [6] Mm 3666. [7] Mm 1412. [8] Mm 448. [9] וחד וברוכה 1S 25,33. [10] Gn 20,13. [11] Lv 14,21. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2752. [14] Mm 1571. [15] Q addidi, L sine Q cum Mp יחיר ו, cf Mp sub loco. [16] Mm 1092.

23 [a–a] pc Mss ע וַתָּשֶׁב אֶל ‖ **Cp 3,3** [a] pc Mss ut Q לִתֵּךְ–; K mlt Mss לָתֵךְ– ‖ [b] Q mlt Mss וְיָרַדְתְּ; K יִ– ‖ **4** [a] cf 3^b ‖ **5** [a] mlt Mss ut Q אֵלַי, 𝔊* ut K ‖ **6** [a] pc Mss כֹּל ע𝔖 ‖ **7** [a] > 𝔊* ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{L}$(ϹΥ) + *αὐτῇ* = לָהּ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אָנֹכִי ‖ [c] K^{Occ} mlt Mss פָּךְ–, K^{Or} Q 𝔊𝔖 פֵּךְ– ‖ **11** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{O}$𝔖𝔗𝔙 + אֵלַי ‖ **12** [a] mlt Mss ut Q ‖ **14** [a] mlt Mss ut Q יָ– ‖ [b] K בְּטֹרֶם, mlt Mss ut Q בְּטֶרֶם ‖ [c] 𝔊(𝔙) + *Booς*; 𝔖 *w'mrt* = וַתֹּאמֶר ‖ [d] 𝔖 *nḥtt* = בָּאתִי ‖ [e] > 𝔖, 𝔊 *γυνή* = אִשָּׁה ‖ **15** [a] 𝔊* + *αὐτῇ*, $\mathfrak{G}^{L}$ + *τῇ Ρουθ* ‖ [b] mlt Mss 𝔖ע וַתָּבֹא.

17 הָאֵ֑ישׁ׃ 17 וַתֹּ֣אמֶר[a] שֵׁ֤שׁ הַשְּׂעֹרִים֙ הָאֵ֔לֶּה נָתַ֥ן לִ֖י כִּֽי־אָמַ֣ר[b] אֵלַ֑י אל־ 17
18 תָּבֹ֥ואִי רֵיקָ֖ם אֶל־חֲמוֹתֵֽךְ׃ 18 וַתֹּ֗אמֶר שְׁבִ֤י בִתִּי֙ עַד֙ אֲשֶׁ֣ר תֵּדְעִ֔ין אֵ֥יךְ 18
יִפֹּ֖ל דָּבָ֑ר כִּ֣י לֹ֤א יִשְׁקֹט֙ הָאִ֔ישׁ כִּ֣י אִם־כִּלָּ֔ה הַדָּבָ֖ר הַיּֽוֹם׃
4 1 וּבֹעַ֗ז עָלָה֙ הַשַּׁ֣עַר[a] וַיֵּ֣שֶׁב שָׁ֔ם וְהִנֵּ֥ה הַגֹּאֵ֖ל עֹבֵ֣ר אֲשֶׁר֩ דִּבֶּ֨ר־בֹּ֜עַז 4
2 וַיֹּ֣אמֶר סֽוּרָה֩ שְׁבָ֨ה־פֹ֜ה פְּלֹנִ֤י אַלְמֹנִי֙ וַיָּ֣סַר וַיֵּ֔שֶׁב׃ 2 וַיִּקַּ֣ח[a] עֲשָׂרָ֔ה 2
3 אֲנָשִׁ֖ים מִזִּקְנֵ֣י הָעִ֑יר וַיֹּ֣אמֶר שְׁבוּ־פֹ֔ה וַיֵּשֵׁ֖בוּ׃ 3 וַיֹּ֣אמֶר לַגֹּאֵ֔ל חֶלְקַ֥ת
הַשָּׂדֶ֖ה אֲשֶׁ֣ר לְאָחִ֑ינוּ לֶאֱלִימֶ֣לֶךְ[a] מָכְרָ֔ה נָעֳמִ֖י[a] הַשָּׁבָ֥ה מִשְּׂדֵ֖ה מוֹאָֽב׃
4 וַאֲנִ֞י אָמַ֣רְתִּי אֶגְלָ֤ה אָזְנְךָ֙ לֵאמֹ֔ר קְנֵ֥ה נֶגֶד֙ הַיֹּשְׁבִ֣ים וְנֶ֔גֶד זִקְנֵ֖י עַמִּ֑י 4
אִם־תִּגְאַ֤ל[b] גְּאָל֙ וְאִם־לֹ֣א יִגְאַ֔ל[a] הַגִּ֥ידָה לִּ֖י וְאֵדְעָ֑ה[b] כִּ֣י אֵ֤ין זוּלָתְךָ֙
לִגְאָל֔וֹל וְאָנֹכִ֖י אַחֲרֶ֑יךָ וַיֹּ֣אמֶר אָנֹכִ֖י אֶגְאָֽל׃ 5 וַיֹּ֣אמֶר בֹּ֔עַז בְּי֥וֹם־ 5
קְנוֹתְךָ֙ הַשָּׂדֶ֔ה מִיַּ֖ד נָעֳמִ֑י וּמֵאֵ֗ת[a] רוּת֙ הַמּוֹאֲבִיָּ֣ה אֵֽשֶׁת־הַמֵּ֔ת קָנִ֖יתָ[b]
לְהָקִ֥ים שֵׁם־הַמֵּ֖ת עַל־נַחֲלָתֽוֹ׃ 6 וַיֹּ֣אמֶר הַגֹּאֵ֔ל לֹ֥א אוּכַ֖ל לִגְאָל־לִ֑י 6
פֶּן־אַשְׁחִ֣ית אֶת־נַחֲלָתִ֔י גְּאַל־לְךָ֥ אַתָּ֖ה אֶת־גְּאֻלָּתִ֑י כִּ֥י לֹא־אוּכַ֖ל
לִגְאָֽל׃ 7 וְזֹאת֙[a] לְפָנִ֣ים בְּיִשְׂרָאֵ֔ל עַל־הַגְּאֻלָּ֖ה וְעַל־הַתְּמוּרָ֑ה לְקַיֵּ֣ם 7
כֹּ֔ל דָּבָ֕ר שָׁלַ֥ף[b] אִ֖ישׁ נַעֲלוֹ֑ וְנָתַ֥ן לְרֵעֵ֖הוּ וְזֹ֥את הַתְּעוּדָ֖ה בְּיִשְׂרָאֵֽל׃
8 וַיֹּ֣אמֶר הַגֹּאֵ֔ל לְבֹ֖עַז קְנֵה־לָ֑ךְ וַיִּשְׁלֹ֥ף נַעֲלֽוֹ[a]׃ 9 וַיֹּ֣אמֶר בֹּ֔עַז לַזְּקֵנִ֖ים 8 9
וְכָל־הָעָ֑ם עֵדִ֤ים אַתֶּם֙ הַיּ֔וֹם כִּ֥י קָנִ֖יתִי אֶת־כֹּ֣ל אֲשֶׁר֩ לֶאֱלִימֶ֨לֶךְ וְאֵת֙
כָּל־אֲשֶׁ֣ר לְכִלְיֹ֔ון וּמַחְלֹ֖ון מִיַּ֥ד נָעֳמִֽי׃ 10 וְגַם֩ אֶת־רוּת֨ הַמֹּֽאֲבִיָּ֜ה 10
אֵ֣שֶׁת֮ מַחְלֹון֒ קָנִ֣יתִי לִ֗י לְאִשָּׁה֙ לְהָקִ֣ים שֵׁם־הַמֵּ֔ת עַל־נַחֲלָתֹ֑ו וְלֹא־
יִכָּרֵ֤ת שֵׁם־הַמֵּת֙ מֵעִ֣ם אֶחָ֔יו וּמִשַּׁ֥עַר מְקֹומֹ֖[a] עֵדִ֥ים אַתֶּ֖ם הַיּֽוֹם׃
11 וַיֹּֽאמְרוּ֙ כָּל־הָעָ֔ם אֲשֶׁר־בַּשַּׁ֖עַר[a] וְהַזְּקֵנִ֑ים עֵדִ֔ים[a] יִתֵּ֣ן יְהוָ֔ה אֶת־ 11
הָאִשָּׁ֥ה הַבָּאָ֖ה אֶל־בֵּיתֶ֑ךָ כְּרָחֵ֣ל | וּכְלֵאָ֗ה אֲשֶׁ֤ר בָּנ֙וּ שְׁתֵּיהֶ֔ם אֶת־
בֵּ֖ית יִשְׂרָאֵ֑ל וַעֲשֵׂה־חַ֥יִל בְּאֶפְרָתָ֖ה וּקְרָא־שֵׁ֥ם בְּבֵֽית׃ לָֽחֶם׃ 12 וִיהִ֤י 12
בֵּיתְךָ֙ כְּבֵ֣ית פֶּ֔רֶץ אֲשֶׁר־יָלְדָ֥ה תָמָ֖ר לִיהוּדָ֑ה מִן־הַזֶּ֣רַע אֲשֶׁ֧ר יִתֵּן

אלי חד מן י[17] קר ולא כת

ג[18] ב מנה מל . ל

ל בטע . ג[1] . ל

ל

ב כת ה[2]

סז ר״פ לג מנה בכתיב . יג . ח

ל זקף קמ . ז מ״פ .
ואדעה ק חד מן ו[3] בליש . ב[4]

ב מל

ל ומל . ל[5] . קניתה ק

לגאל[6] ק יתיר ו חד מן ב מל בליש

כה יו[7] מנה ר״פ

כה

ג פסוק וכל כל כל . נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג . ה

ל וכל קריא חלוף . כ ר״פ בכתיב[8]

ל ושאר אשת המת[9] . ח . ד[10]

ד

ג בטע[11] . ל . ל . ב[12]

ל[13] וכל ירמיה ויחזק דכות ב מ יח . ד[14] . ג[15] . לב

[17]Mm 2745. [18]Mm 2829. **Cp 4** [1]Mm 1648. [2]Mm 2329. [3]Mm 961. [4]Mm 2440. [5]Ru 4,10. [6]L sine Q sicut lectio Or cum Mp יתיר ו, Q addidi contra Mp Ru 4,4. [7]Mm 856. [8]Mm 4070. [9]Ru 4,5. [10]Mm 65. [11]Mm 344. [12]Mm 3667. [13]Mm 953. [14]Mm 3086. [15]Mm 1478.

17 [a] G* + *αὐτῇ* cf 15[a] || [b] G(S)C ut Q אֲלַי || **Cp 4,2** [a] G(V) + *Booς* || **3** [a–a] G *ἡ δέδοται Νωεμειν* || **4** [a] mlt Mss Vrs תְּנֵ֫; [b] K וְאֵדַע; mlt Mss ut Q וְאֵדְעָה || **5** [a] V *quoque*, l ־גַּם אֶת || [b] pc Mss ut Q קְנִיתָהּ, K קְנִיתִי; frt l קְנֵה cf Vrs || **7** [a] G + *τὸ δικαίωμα* cf SCV = הַמִּשְׁפָּט || [b] GC pr cop || **8** [a] G + *καὶ ἔδωκεν αὐτῷ* = וַיִּתֵּן לוֹ || **10** [a–a] l מַעַמּוֹ cf G || **11** [a–a] G *Μάρτυρες καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶποσαν*, frt l עדים ויאמרו הזקנים.

13 יְהוָה לְךָ מִן־הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ 13 וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ ל זקף קמ בנ״ך ב מנח בכתיב. ל
14 לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃ 14 וַתֹּאמַרְנָה ל ומל
הַנָּשִׁים אֶל־נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וְיִקָּרֵא ב[16]
15 שְׁמוֹ[a] בְּיִשְׂרָאֵל׃ 15 וְהָיָה לְךָ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ וּלְכַלְכֵּל אֶת־שֵׂיבָתֵךְ כִּי ב[17]. ל
כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַתְךְ[a] יְלָדַתּוּ אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים׃ ל. ל. ל. ל בטע
16 וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת־הַיֶּלֶד[a] וַתָּשֶׁת־הוּ בְחֵיקָהּ[a] וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת׃ ל וחס. ל
17 וַתִּקְרֶאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת שֵׁם לֵאמֹר יֶלֶד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ ד. ל. ד
ב[18] מל למערב וכל ד״ה דכות ב מ עבד אדם
עוֹבֵד הוּא אֲבִי־יִשַׁי אֲבִי דָוִד׃ פ
18 [a]וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת־חֶצְרוֹן׃ 19 וְחֶצְרוֹן ל זקף קמ
20 הוֹלִיד אֶת־רָם[a] וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב׃ 20 וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־ ל
21 נַחְשׁוֹן וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָה[a]׃ 21 וְשַׂלְמוֹן[a] הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז וּבֹעַז
ב[18] מל למערב וכל ד״ה דכות ב מ עבד אדם. ב זקף קמ
22 הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ 22 וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי וְיִשַׁי הוֹלִיד אֶת־דָּוִד׃

סכום הפסוקים
של ספר רות
וחציו ותאמר רות המואביה[19]
וסדרים ב

שיר השירים
CANTICUM CANTICORUM

[ס] **1** 1 שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃ ל
2 יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ
ל. ל׳. כב
כִּי־טוֹבִים דֹּדֶיךָ[a] מִיָּיִן׃ 3 [a]לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ[b] טוֹבִים[a] ל״ו
שֶׁמֶן תּוּרַק[c] שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃ ל. ד. ג

[16] Mm 1806. [17] Mm 2431. [18] Mm 3668. [19] Ru 2,21, cf Mp sub loco.
Cp 1 [1] וחד נשיקות Prv 27,6. [2] Mm 574.

14 [a] G *τὸ ὄνομά σου* = שְׁמֵךְ || **15** [a] sic L, mlt Mss Edd אהבתך || **16** [a–a] > S || **18** [a] 18sqq cf 1 Ch 2,5.9–15 || **19** [a] G^{AB} *Αρραν*; G^{rel} *Αραμ*, 1 אֲרָם cf Mt 1,3.4 || **20** [a] G^{B} *Σαλμαν*, G^{rel} *Σαλμων* || **21** [a] pc Mss ושלמה; G^{B} *Σαλμαν*, G^{rel} = וז.
Cp 1,2 [a] G(V) *μαστοί σου* = דַּדַּיִךְ, it 4^{f} || **3** [a–a] G *καὶ ὀσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα* cf 4,10 || [b] שמנים Θ𝔙 || [c–c] l תַּמְרִיק שְׁ׳; 𝔔 מרקחת מורקה cf G, α′(V) *ἔλαιον ἐκχεόμενον* = מוּרָק שְׁ׳.

4 [a]מָשְׁכֵנִי[b] אַחֲרֶיךָ[a] נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי[c] הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו[d]
נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה[e] בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ[f] מִיַּיִן[g]
מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ[h]: ס

5 שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת[a] יְרוּשָׁלָ͏ִם
כְּאָהֳלֵי קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה[b]:

6 אַל־תִּרְאוֹנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשְּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ
בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים
כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי:

7 הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה
אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם
שֶׁלָּמָּה אֶהְיֶה כְּעֹטִיָּה[a] עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ:

8 אִם־לֹא תֵּדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי אֶת־גְּדִיֹּתַיִךְ[a]
עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים: ס

9 לְסֻסָתִי[a] בִּרְכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי[b]:

10 נָאוָו[a] לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים[b] צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים[c]:

11 תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף:

12 עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ:

13 צְרוֹר הַמֹּר | דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין:

14 אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר | דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי: ס

15 הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים:

16 הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה[a]:

17 קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ[a] בְּרוֹתִים:

ל. ד[a]. לי
ד
ג
ל. ל
ל. ה מל[5]
ל ומל. ב. ל. ל
ל וחס. ל
ב. ל
ה בטע ול בלישׁ[6]. יז[7]
יז[7]. יב
ל. ל
ח[8] ר״פ וכל איוב דכות ב מ ב
ל. ל וכת כן
ב[9] חס ול בלישׁ. ל
ב[10]. ל וחס. ל ומל
ב בסיפ[11]
ה בטע ול בלישׁ. ל
ה חס[12]
ד בסיפ[6]. ד בסיפ. יא
ה[13]. ל. ל בטע
רהיטנו חד מן ו[14] כת ח וקר ה

[3]Mm 1099. [4] וחד והדרין 1 Ch 28,11. [5]Mm 632. [6]Mp sub loco. [7]Mm 1095. [8]Mm 3185. [9]Mm 1786. [10]Mm 3669. [11]Mm 692. [12]Mm 92. [13]Mm 1781. [14]Mm 3864.

4 [a–a] cj haec vb contra acc cf 𝔗 ‖ [b] 𝔊 *εἵλκυσάν σε* = מְשָׁכְךָ ‖ [c] l הֲבִיאַנִי cf σ′𝔖 ‖ [d] l חַדְרֵי cf 𝔖 (etiam 𝔊 sg) ‖ [e–e] 𝔔 נשׂ׳ וגר׳ ‖ [f] cf 2[a] ‖ [g] 𝔗 מִיַּין ‖ [h] 𝔔 אהובים **5** [a] 𝔔 בנתי ‖ [b] prp שַׁלְמָה **7** [a] σ′ *ὡς ῥεμβομένη*, prb l כְּטֹעִיָּה cf 𝔖𝔙 **8** [a] 𝔗 ׳גְּדִ **9** [a] 𝔗 לסוסתי ‖ [b] 𝔗 ׳רעִ **10** [a] 𝔊 σ′ pr *τί* = ־מַה cf 𝔗 ‖ [b] 𝔊(𝔙) *ὡς τροχόνες* = ׳כַּת ‖ [c] 𝔗 בַּחֲרוּזִים; 𝔊(𝔙) *ὡς ὁρμίσκοι* = ׳כַּח ‖ **16** [a] 𝔗 ׳רַעֲ **17** [a] l Q; 𝔗 ׳רַהִ.

2 1 אֲנִי[a] חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ ל
2 כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן[a] רַעְיָתִי[b] בֵּין הַבָּנוֹת׃ ל
3 כְּתַפּוּחַ[a] בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דוֹדִי בֵּין הַבָּנִים
בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי[b] וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃ ל. ב[1]
4 הֱבִיאַנִי[a] אֶל־בֵּית הַיָּיִן[b] וְדִגְלוֹ[c] עָלַי אַהֲבָה׃ ד[2]. ל זקף קמ
5 סַמְּכוּנִי[a] בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי[b] בַּתַּפּוּחִים ל. ל
כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ ל ומל[3]
6 שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וימינו [וִימִינוֹ] תְּחַבְּקֵנִי׃ ל[4]. ד[5]. ב
7 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם
[b]בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה[b] ב ומל
אִם־תָּעִירוּ | וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה[c] עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס ג. יא בטע[6]. ג
8 קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה־זֶה בָּא
מְדַלֵּג עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃
9 [a]דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים[a]
הִנֵּה־זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ ו מל. ל
מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת[b] מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים[c]׃ ל[7]. ג חס[8]
10 עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי ב[9]
קוּמִי לָךְ[a] רַעְיָתִי[b] יָפָתִי[c] וּלְכִי־לָךְ[d]׃
11 כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ׃[a] הסתיו ך
12 הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ [a]עֵת[b] הַזָּמִיר הִגִּיעַ[a] ד
וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע[c] בְּאַרְצֵנוּ׃ ב מל בלית[10]
13 הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים[a] | סְמָדַר[b] נָתְנוּ רֵיחַ ל

Cp 2 [1]Mm 3670. [2]Mm 1099. [3]Mm 3849. [4]Mm 959. [5]Mm 3085. [6]Mm 284. [7]וחד השגיח Ps 33,14. [8]Mm 3671. [9]Jes 38,15. [10]Mm 4087.

Cp 2,1 [a] prb l אַתְּ ‖ **2** [a] ℭ כֵּין ‖ [b] ℭ רַעַ׳ ‖ **3** [a] ℭ כַּ׳ ‖ [b] Ed חָמַ׳ ‖ **4** [a] 𝔊 *εἰσαγάγετέ με* = דְּגָרוּ cf 𝔖 ‖ [b] ℭ היין ‖ [c] l לוּ– cf 𝔊𝔖; α′(𝔙) *ἔταξεν* = דָּגַל, σ′ *ἐπισωρεύσατε* = דְּגָרוּ (aram דגר) ‖ **5** [a] ℭ סְ׳ ‖ [b] ℭ רְ׳ ‖ **7** [a] ℭ השבעתי ‖ [b–b] 𝔊 *ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ* cf 𝔗 ‖ [c] 𝔙 *dilectam* = הָאַהֲבָה ‖ **9** [a–a] gl? 𝔊 + *ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθηλ* cf 17 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd החלנות ‖ [c] ℭ הַחֹרְכִים ‖ **10** [a] ℭ^{K}𝔊𝔙 לֵךְ, ℭ^{Q} לְכִי ‖ [b] cf 2[b] ‖ [c] 𝔊 + *περιστερά μου*; 𝔙 pr *columba mea* ‖ [d] > 𝔊 ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔖𝔚 וְה׳ ‖ **12** [a–a] prb tr in fin v ‖ [b] mlt Mss ועת ‖ [c] ℭ נשמע ‖ **13** [a] ℭ פַּגִּים– ‖ [b] prb dl.

קוּמִי לָכִי[c] רַעְיָתִי[d] יָפָתִי[e] וּלְכִי־לָךְ׃ ס

14 יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע [a]בְּסֵתֶר[a] הַמַּדְרֵגָה[a]
הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלֵךְ
כִּי־קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאַיִךְ[b] נָאוֶה׃ ס

15 אֶחֱזוּ־לָנוּ שׁוּעָלִים שֻׁעָלִים[a] קְטַנִּים
מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ[b] סְמָדַר׃

16 דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃
17 עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים
סֹב[a] דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר[b] הָאַיָּלִים
עַל־[c]הָרֵי בָתֶר[d]׃ ס

3 1 עַל־מִשְׁכָּבִי בַלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
בִּקַּשְׁתִּיו[a] וְלֹא מְצָאתִיו[b]׃
2 אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה[a] בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת
אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו[b]׃
3 מְצָאוּנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר
אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם׃
4 כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי
אֲחַזְתִּיו וְלֹא אַרְפֶּנּוּ
עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו[a] אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי׃
5 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם [b]בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה[b]
אִם־תָּעִירוּ | וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה[c] עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס

[11]Mm 3672. [12]L sine Q cum vocal, Q non scriptum, cf Mp sub loco. [13]Lectio plena contra TM, cf casus primus versiculi, Thr 5,18 et Mp sub loco. [14]Mm 1054. Cp 3 [1]Mm 3674. [2]Mm 1721. [3]Mm 3240. [4]Mp sub loco. [5]Mm 284.

13 [c] K G לְכִי ‖ [d] cf 2[b] ‖ [e] G + *περιστερά μου* cf 10[c] ‖ **14** [a–a] G *ἐχόμενα τοῦ προτειχίσματος* ‖ [b] l c K אַיִךְ–, Q mlt Mss אֵךְ– ‖ **15** [a] > pc Mss GV ‖ [b] mlt Mss V מְנוּ– ‖ **17** [a] G(S) *ἀπόστεψον* = שׁוּב ‖ [b] C לְעֹפַר ‖ [c] K[Or] אֶל ‖ [d] θ′(S) *θυμιάμάτων*, 1 בְּשָׂמִים cf 8,14; G *κοιλωμάτων* ‖ **Cp 3,1** [a] C תִּי– ‖ [b] G + *ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ οὐχ ὑπήκουσέν μου* (cf 5,6), id G[-BSO] post 2 ‖ **2** [a] C ואסבבה ‖ [b] cf 1[b] ‖ **4** [a] C שֶׁהֲבֵאתִיו ‖ **5** [a] cf 2,7[a] ‖ [b–b] cf 2,7[b–b] ‖ [c] cf 2,7[c].

6 מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימָרוֹת[a] עָשָׁן ב מל ול בלית
מְקֻטֶּרֶת[b] מֹר וּלְבוֹנָה מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל׃ ל . 6°

7 [a]הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה[a] ל
שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃ ז חס[7] . ה חס[8]

8 כֻּלָּם אֲחֲזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה ל . ב[9]
אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃ ס ד[10]

9 אַפִּרְיוֹן[a] עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃ ד
10 עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף רְפִידָתוֹ זָהָב ד מל[11] . ל
מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן[a] תּוֹכוֹ רָצוּף[b] אַהֲבָה ל ומל
מִבְּנוֹת[b] יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 11 צֵאֶינָה וְרֶאְנָה[a] בְּנוֹת צִיּוֹן[a] ל . ל
בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ אִמּוֹ ל . ל
בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ׃ ס ל

4 1 הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים ד בסיפ . ד בסיפ . יא
מִבָּעַד לְצַמָּתֵךְ ג[1] . ג[1]
שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ[a] מֵהַר[b] גִּלְעָד[b]׃ ב . ל
2 שִׁנַּיִךְ[a] כְּעֵדֶר[b] הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה ל . ב[1]
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְּלָה אֵין בָּהֶם׃ ב ומל . ב וחס
3 כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵיךְ[a] נָאוֶה ל . ל
כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבָּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ ג . ג . ג
4 כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת[a] ה מל
אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבֹּרִים׃ ג[2] . כת כן[3]
5 שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה[a] ל מל
[b]הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים[b]׃

[6]TM contra Mm 3678, cf Mp sub loco. [7]Mm 3633. [8]Mm 4052. [9]Mm 3673. [10]Mm 3674. [11]Mm 638. Cp 4 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1807. [3]Mp sub loco et cf Mp 1R 1,8.

6 [a] mlt Mss כתמרת (sg? cf Vrs), 𝔖 ܟܬܡܘܪܬ, α′ *ὡς ὁμοίωσις* = כְּתְמוּנַת ‖ [b] α′ *ἀπὸ θυμιάματος* = מִקְטֶרֶת cf 𝔗𝔙 ‖ **7** [a–a] gl ‖ **9** [a] 𝔖 ʾapp ‖ [b] gl ‖ **10** [a] prb l אַלְגְּמִן (= אַלְמֻגִּם) ‖ [b–b] l בְּנוֹת הָבְנִים׃ ‖ **11** [a–a] > 𝔊 ‖ [b] gl cf 9[b] ‖ **Cp 4,1** [a] 𝔊 *αἱ ἀπεκαλύφθησαν*, σ′ *ἀνεφάνησαν* ‖ [b–b] 𝔖 nonn Mss 𝔊 מִן־הַגִּ cf 6,5 ‖ **2** [a] 𝔖 שִׁנַּיִךְ ‖ [b] 𝔖 כעדר ‖ **3** [a] K[Mss] 𝔖 רַיִךְ–, Q[Mss] דַּךְ– ‖ **4** [a] 𝔊 *εἰς θαλπ(φ)ιωθ*, 𝔊[V]α′ *εἰς ἐπάλξεις* cf 𝔖𝔙, σ′ *εἰς ὕψη*, ε′ *εἰς ἐντολάς* ‖ **5** [a] 𝔖 צְבָיָה ‖ [b–b] add cf 2,16.

ב ומל . ד
6 [a]עַד שֶׁיָּפ֣וּחַ הַיּ֔וֹם וְנָסוּ֙ הַצְּלָלִ֔ים
יז וכל אל הר הכרמל רכות[4]
אֵלֵ֥ךְ לִי֙ אֶל־הַ֣ר הַמּ֔וֹר וְאֶל־[b]גִּבְעַ֖ת הַלְּבוֹנָֽה׃
ג . ל
7 [a]כֻּלָּ֥ךְ יָפָ֖ה רַעְיָתִ֑י וּמ֖וּם אֵ֥ין בָּֽךְ׃ ס
ג[6] ב מנה מל
8 [a]אִתִּ֥י מִלְּבָנ֖וֹן כַּלָּ֑ה [a]אִתִּ֥י מִלְּבָנ֖וֹן תָּב֣וֹאִי
ל . יד . ג . יד . ב
תָּשׁ֗וּרִי | מֵרֹ֚אשׁ אֲמָנָ֔ה מֵרֹ֖אשׁ שְׂנִ֣יר וְחֶרְמ֑וֹן
ג[6]
מִמְּעֹנ֣וֹת אֲרָיוֹת֮ מֵֽהָרְרֵי֒ נְמֵרִֽים׃[b]
ב וחס . ב וחס .
באחת חד מן ב[7] כת כן
ק וחד מן ז[8] קר
ת בלישׁ
9 לִבַּבְתִּ֥נִי אֲחֹתִ֖י כַּלָּ֑ה לִבַּבְתִּ֥נִי בְאַחַ֛ד מֵֽעֵינַ֖יִךְ
ל . ב חס ול בלישׁ
בְּאַחַ֥ד [a]עֲנָ֛ק מִצַּוְּרֹנָ֖יִךְ׃
ב[9]
10 מַה־יָּפ֣וּ דֹדַ֔יִךְ [a]אֲחֹתִ֥י כַּלָּ֖ה מַה־טֹּ֣בוּ דֹדַ֑יִךְ [a]מִיַּ֣יִן[b]
ה[10]
וְרֵ֤יחַ שְׁמָנַ֙יִךְ֙ [c]מִכָּל־בְּשָׂמִֽים׃
יא ר״פ וס״פ נ[11] . ג . [12]ג
11 נֹ֥פֶת תִּטֹּ֖פְנָה שִׂפְתוֹתַ֣יִךְ כַּלָּ֑ה דְּבַ֤שׁ וְחָלָב֙ תַּחַ֣ת לְשׁוֹנֵ֔ךְ
ה[10] . ב
וְרֵ֥יחַ שַׂלְמֹתַ֖יִךְ [a]כְּרֵ֥יחַ לְבָנֽוֹן׃ ס
12 גַּ֥ן | נָעוּל֙ אֲחֹתִ֣י כַּלָּ֔ה גַּ֥ל [a]נָעוּל֙ מַעְיָ֣ן[b] חָתֽוּם׃
ל . ל[13]
13 שְׁלָחַ֖יִךְ [a]פַּרְדֵּ֣ס רִמּוֹנִ֑ים עִ֥ם פְּרִ֖י מְגָדִ֣ים
ל .
חצי הספר בפסוקים[14]
כְּפָרִ֥ים עִם־נְרָדִֽים׃ 14 נֵ֥רְדְּ | וְכַרְכֹּ֖ם
ל
ב
קָנֶ֥ה וְקִנָּמ֛וֹן עִ֖ם כָּל־עֲצֵ֣י לְבוֹנָ֑ה
ב ומל . עח
מֹ֥ר וַאֲהָלוֹ֖ת עִ֣ם כָּל־רָאשֵׁ֔י בְּשָׂמִֽים׃
ד . יז מיחד מן[15]
15 מַעְיַ֥ן[a] גַּנִּ֖ים[b] בְּאֵ֣ר מַ֑יִם חַיִּ֔ים וְנֹזְלִ֖ים מִן־לְבָנֽוֹן[c]׃
ו[16] ג חס וחד מן ג מל בלישׁ . ל
16 עוּרִ֤י צָפוֹן֙ וּבוֹאִ֣י תֵימָ֔ן הָפִ֥יחִי גַנִּ֖י יִזְּלוּ־בְשָׂמָ֑יו
ה[17] חס במגלות ב מנה בלישׁ . ה
יָבֹ֤א דוֹדִי֙ לְגַנּ֔[a]וֹ וְיֹאכַ֖ל פְּרִ֥י מְגָדָֽיו׃
5 1 בָּ֤אתִי לְגַנִּי֙ אֲחֹתִ֣י כַּלָּ֔ה אָרִ֖יתִי מוֹרִ֣י עִם־בְּשָׂמִ֑י
ל . ל
אָכַ֤לְתִּי יַעְרִ֙י֙[a] עִם־דִּבְשִׁ֔י שָׁתִ֥יתִי יֵינִ֖י עִם־חֲלָבִ֑י

[4]Mm 385. [5]Mm 2829. [6]Mm 966. [7]Mm 1855. [8]Mm 3675. [9]Nu 24,5. [10]Mm 3817. [11]Mm 729. [12]Mm 112. [13]וחד הפרדס Neh 2,8. [14]Mp sub loco. [15]Okhl 196. [16]Mm 2383. [17]Mp sub loco.

6 [a] add (cf 2,17), postquam 2 vv exc ‖ [b] mlt Mss אל ‖ **7** [a] 𝔠 כלה ‖ **8** [a] 𝔊(𝔖𝔙) *δεῦρο* = אֲתִי ‖ [b] 𝔠 נמ׳ ‖ **9** [a] 𝔠 באחד ‖ **10** [a] 𝔊𝔙 cf 1,2[a] ‖ [b] cf 1,4[g] ‖ [c] 𝔊 *ἱματίων σου* = שַׂלְמֹתַיִךְ cf 11 ‖ **11** [a–a] 𝔠 מכל־בשמים cf 10bβ ‖ **12** [a] l c mlt Mss Edd 𝔊𝔖𝔙 גן ‖ [b] 𝔠 מְעָנָן ‖ **13** [a] frt l שְׁלָחוֹת ‖ **15** [a] cf 12[b] ‖ [b] prb l גני ‖ [c] 𝔠 הַלִּ׳ ‖ **16** [a] 2 Mss 𝔊[A min] לגני ‖ **Cp 5,1** [a] 𝔊 *ἄρτον μου*.

אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ ס

ס(נ) 2 אֲנִי יְשֵׁנָה וְלִבִּי עֵר קוֹל דּוֹדִי דוֹפֵק
פִּתְחִי־לִי אֲחֹתִי רַעְיָתִי[a] יוֹנָתִי תַמָּתִי
שֶׁרֹּאשִׁי[b] נִמְלָא־טָל קְוֻצּוֹתַי[c] רְסִיסֵי לָיְלָה׃
3 פָּשַׁטְתִּי אֶת־כֻּתָּנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשֶׁנָּה
רָחַצְתִּי אֶת־רַגְלַי אֵיכָכָה אֲטַנְּפֵם׃
4 דּוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן־הַחֹר וּמֵעַי הָמְוּ עָלָיו[a]׃
5 קַמְתִּי אֲנִי לְפַתֵּחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ־מֹר
וְאֻצְבְּעֹתַי מֹר עֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל׃
6 פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק[a] עָבָר
נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ
בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי׃
7 מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר
הִכֻּנִי פְצָעוּנִי
נָשְׂאוּ אֶת־רְדִידִי מֵעָלַי שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת׃
8 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם[b]
אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי מַה־תַּגִּידוּ לוֹ
שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃
9 מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
מַה־דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ[a]׃
10 דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה׃
11 רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז[a]
קְוֻצּוֹתָיו[b] תַּלְתַּלִּים שְׁחֹרוֹת כָּעוֹרֵב׃

ה¹. ד ג חס וחד מל²
ב חד מל וחד חס³. ל ומל
ל. ב
ל. ל זקף קמ. ל. ל
ל. ב⁴. ב בטע מלעיל
ב בטע מלעיל. ל
ל. ל. ד
כב⁵ ול בלוש. ג. ג מל בסיפ⁶
ל⁷. ג מל בסיפ⁶. ל
ל
ל. ל
ל חס
ב⁸. ל ומל
י. ל. ז כת כן
ב ובפסוק. ד מל בסיפ⁸
ב ובפסוק. ד מל בסיפ⁸. ג
ל ומל
ל. ל. ל. ד מל ול⁹ בלוש

Cp 5 ¹Mm 2462. ²Mm 2830. ³Mm 3676. ⁴Mm 3677. ⁵Mm 1104. ⁶Mm 3678. ⁷וחד אצבעותי Ps 144,1. ⁸Mp sub loco. ⁹וחד פְּעֹרֵב Ps 83,12.

2 [a] cf 2,2[b] ‖ [b] 𝔠 ʼשָׂר ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd ʼקָר ‖ **4** [a] 𝔠 mlt Mss Edd עלי ‖ **6** [a] > 𝔊 ‖ **8** [a] cf 2,7[a] ‖ [b] 𝔊 + *ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ* cf 2,7 ‖ **9** [a] l נוּ־; 𝔠 בְּעַ־ ‖ **11** [a] 𝔊 pr cop, l וּפָז; frt stich exc ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd ʼקָר, cf 2[c].

12 עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל־אֲפִיקֵי מָיִם
רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל־[a]מִלֵּאת׃ ל.[10]ד

13 לְחָיָו כַּעֲרוּגַת[a] הַבֹּשֶׂם מִגְדְּלוֹת[b] מֶרְקָחִים ל.[11]ל
שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים[c] נֹטְפוֹת מֹר עֹבֵר׃ ג מל בסיפ[12]

14 יָדָיו[a] גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ[b] ל בטע
מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת[c] סַפִּירִים׃ ל.ל.ב מל ול בלישׁ

15 שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי שֵׁשׁ[a] מְיֻסָּדִים עַל־אַדְנֵי־[b]פָז ד.[13]ל
מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר כָּאֲרָזִים׃

16 חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים ב[14]ול בסיפ.ב[15]
זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם׃

6 1 אָנָה הָלַךְ דוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים ד מל בסיפ
אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃ ד מל בסיפ

2 דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ לַעֲרוּגוֹת[a] הַבֹּשֶׂם ל
לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקֹט שׁוֹשַׁנִּים׃ ל[1]

3 אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ ס

4 יָפָה אַתְּ רַעְיָתִי[a] כְּתִרְצָה[b] נָאוָה כִּירוּשָׁלִָם ל.[2]ל
[c]אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת[c]׃ ב

5 [a]הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי[a] ל.יא.ב[a] וחד מן חי[b] בטע
שַׂעְרֵךְ[b] כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ[c] מִן־הַגִּלְעָד׃ ב.ב

6 שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ[a] מִן־הָרַחְצָה ב
שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכְּלָה אֵין בָּהֶם[b]׃ ב ומל[2].ב וחס

7 כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבָּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ ג.ג.ג

[10]Mm 1686. [11]Mm 1811. [12]Mm 3678. [13]וחד כְּאַרְזִים Nu 24,6. [14]Neh 8,10. [15]Nu 23,13. Cp 6 [1]Mm 488. [2]Mp sub loco. [3]Thr 4,9. [4]Mm 796.

12 [a] ℭ עד ‖ **13** [a] l c pc Mss Vrs גֹּת– cf 6,2 ‖ [b] 𝔊(𝔙) *φύουσαι*, l מְגַדְּ cf 𝔗 ‖ [c] ℭ שׁוֹשַׁנִּים ‖ **14** [a] ℭ עיניו ‖ [b] mlt Mss כַּת ‖ [c] ℭ מַע, 𝔊 *ἐπὶ λίθου* (?) ‖ **15** [a] ℭ שֵׁן ‖ [b] ℭ אַ ‖ **Cp 6,2** [a] mlt Mss ℭ[2] גַּת– cf 𝔙 ‖ **4** [a] cf 2,2[b] ‖ [b] 𝔊 *ὡς εὐδοκία* cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [c–c] prb add cf 10 ‖ **5** [a–a] prb tr post 10 ‖ [b] pc Mss שְׂעִירֵךְ cf 𝔙 ‖ [c] 𝔊 *αἳ ἀνεφάνησαν* cf 4,1, 𝔊[Smin] *αἳ ἀνέβησαν* cf 𝔖 et 6 ‖ **6** [a] ℭ שָׁ ‖ [b] 𝔊α′σ′𝔖 + 4,3a.

8 שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת[a] וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר׃ — ב⁵ חס וכל קריא דכות ב מ מל . ל
9 אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ בָּרָה הִיא — ב . ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[9]
לְיוֹלַדְתָּהּ ל
רָאוּהָ בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ ס — ב⁷ . ל
10 מִי־זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ־שָׁחַר יָפָה כַלְּבָנָה — ל ובטע . ו בכתיב[a]
בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת[a]׃ ס — ה כת כן וכל לשון אכילה דכות[9] . ב
11 אֶל־גִּנַּת אֱגוֹז[a] יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל
לִרְאוֹת הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ[b] הָרִמֹּנִים[c]׃ — ל . ל חס בכתיב
12 לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי[a] מַרְכְּבוֹת עַמִּי־נָדִיב[b]׃ — ל . ד ג מל וחד חס[8]
7 1 שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּךְ — ל ומל
מַה־תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת[a] הַמַּחֲנָיִם[b]׃ — ל בסיפ . ל וחס
2 מַה־יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת־נָדִיב[a] — ב
חַמּוּקֵי[b] יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃ — ל . ל . ל
3 שָׁרֵךְ אַגָּן הַסַּהַר אַל־יֶחְסַר הַמָּזֶג — ל . ל . ל . ל
בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ — ל בסיפ . ל
4 שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאֹמֵי[a] צְבִיָּה[b]׃ — ל
5 צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן[a]
עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת[b] בְּחֶשְׁבּוֹן עַל־שַׁעַר[c] בַּת־רַבִּים[d] — יא . ב . ב
אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃ — ה[a] ב מנה מל
6 רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן — ל . ל
מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים[a]׃

[5] Mm 3679. [6] Mm 3680. [7] Mm 3681. [8] Mp sub loco. [9] Mm 472. Cp 7 [1] Mm 3687. [2] Mm 2923.

8 [a] sic L, mlt Mss Edd מִ׳ ‖ **10** [a] prb ins 5a ‖ **11** [a] 𝔗 אִ׳ ‖ [b] 𝔗 הִנְצוּ ‖ [c] 𝔊 + *ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστούς μου σοί* cf 7,13b ‖ **12** [a] frt l שְׁמָחַתְנִי ‖ [b–b] pc Mss 𝔊𝔙 עמיגדב ‖ **Cp 7,1** [a] mlt Mss Edd בְּמִ׳, σ′ *ἐν τρώσεσιν*; Ms לות–, 𝔊 *ἡ ἐρχομένη ὡς χοροί*, 𝔙 *nisi chores* cf σ′ ‖ [b] l יִם– cf 𝔊 σ′𝔖𝔙 ‖ **2** [a] 𝔊 *Ναδαβ* ‖ [b] 𝔗 חָמִ׳ ‖ **4** [a] 𝔗 תְּאוֹמֵי cf 4,5 ‖ [b] 𝔗 cf 4,5[a]; 𝔖 + 4,5b ‖ **5** [a] stich deest; ins מִיסָּד עַל־אַדְנֵי־בַהַט ? ‖ [b] 𝔊 *ὡς λίμναι*, l כְּבָ׳ (hpgr) cf 𝔗𝔙 ‖ [c] 𝔊 pl = שַׁעֲרֵי ‖ [d] 𝔗 *bjt* ‖ **6** [a–a] inc; 𝔊 *βασιλεὺς δεδομένος ἐν παραδρομαῖς* (σ′ *εἰλήμασιν*), 𝔙 *regis vincta canalibus*.

מַה־יָּפִית וּמַה־נָּעַמְתְּ אַהֲבָה[a] בַּתַּעֲנוּגִים[b]׃ 7 ל.ל.ל
זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃ 8 ל.ל
אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר[a] אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו 9 ל
וְיִהְיוּ־נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן יא רפ[1].ל
וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃ ח[4].ל
וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי[a] לְמֵישָׁרִים 10 ל.י בליש.כן[5] מל וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה
דוֹבֵב[b] שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים[b]׃ ל ומל
אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי[a] תְּשׁוּקָתוֹ׃ ס 11 ה[6].ג מל ב מנה בליש
לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ 12 ל
נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים 13 ל
נִרְאֶה[a] אִם[b] פָּרְחָה הַגֶּפֶן ח[7]
פִּתְּחַ הַסְּמָדַר ב[8].ל
הֵנֵצוּ[c] הָרִמּוֹנִים
שָׁם אֶתֵּן אֶת־דֹּדַי[d] לָךְ׃ ז[9].ל
הַדּוּדָאִים נָתְנוּ־רֵיחַ וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים 14
חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃

מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי 8 1 נ
אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא־יָבוּזוּ לִי׃ ל.ל.ג ב מל וחד חס[1]
אֲנַהֲגֵךְ אֲבִיאֲךָ אֶל־בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי[a] 2
אַשְׁקְךָ מִיַּיִן[b] הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי[c]׃ ל.ל.ט חס[2]
שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי[a] וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ 3 ל[3].כו.ב

[3]Mm 417. [4]Mm 3817. [5]Mm 1788. [6]Mm 3683. [7]Mm 3682. [8]Mm 3530. [9]Mp sub loco. Cp 8 [1]Mm 3584 contra textum. [2]Mm 653. [3]Mm 959.

7 [a] 𝔙 *carissima* cf 𝔖, l אַהֲבָה ‖ [b] α′ *θυγάτηρ τρυφῶν*, l בַּת תַּעֲ׳ (hpgr) cf 𝔖 ‖ **9** [a] l בַּתמר cf 𝔊 ‖ **10** [a] prb l לִי ‖ [b–b] 𝔊 α′σ′(𝔖𝔙) *χείλεσίν μου καὶ ὀδοῦσιν* = שְׂפָתַי וְשִׁנָּי ‖ **11** [a] l ואלי ‖ **13** [a] 𝔠 גראה ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אם־ ‖ [c] cf 6,11[b] ‖ [d] 𝔊(𝔖𝔙) *τοὺς μαστούς μου* cf 1,2[a] ‖ **Cp 8,2** [a] 𝔊(𝔖) *καὶ εἰς ταμίειον τῆς συλλαβούσης με* = ואל לִרְ׳ חדר הורתי ut 3,4 ‖ [b] l c 𝔠 Vrs מיין ‖ [c] l c mlt Mss 𝔠 ים– ‖ **3** [a] mlt Mss cf 2,6.

4 הִשְׁבַּעְתִּי[a] אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם[b]
מַה־[c]תָּעִירוּ | וּמַה־[d]תְּעֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה[e] עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס ל.ג.ל.יא בטע¹.ג

5 מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר[a] מִתְרַפֶּקֶת עַל־דּוֹדָהּ ל.ל

תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ[b] שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ[c] אִמֶּךָ[d] ל ומל
שָׁמָּה[e] חִבְּלָה יְלָדַתְךָ[f]׃ ל

6 שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כַּחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ ג[5].ג[5]
כִּי־עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה ג[6].ג[7]
רְשָׁפֶיהָ[a] רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבְתְּיָהּ[b]׃ ל.ל דגש.ל

7 מַיִם רַבִּים לָא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת־הָאַהֲבָה יא[8]
וּנְהָרוֹת לָא יִשְׁטְפוּהָ ל
אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הׇוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בּוֹז[a] יָבוּזוּ לוֹ׃ ס ג ב מל וחד חס[9]

8 אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ ג ומל[10]
מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּ בַּיּוֹם[a] שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ ב בסיפ[11], ד ג חס וחד מל[12]

9 אִם־חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת[a] כָּסֶף ל
וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ[b] אָרֶז׃

10 אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת ל ומל
אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת[a] שָׁלוֹם׃ פ נא.יז מפק א[13]

11 כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן
נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים ל פה
אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ יג[14] א[15] מבה חס.ג[16]

12 כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה ב.ג[17]
וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים[a] אֶת־פִּרְיוֹ׃ ל

[4]Mm 284. [5]Mm 3141. [6]Mm 3116. [7]Mm 3115. [8]Mm 2545. [9]Mm 3584. [10]Mm 2576. [11]Mm 692. [12]Mm 251. [13]Mm 411. [14]Mm 679. [15]Mm 871. [16]Mm 1809. [17]Mm 646.

4 [a] cf 2,7[a] ‖ [b] pc Mss 𝔊 + 2,7aβ ut 3,5; sed cf 5,8 ‖ [c] pc Mss אִם cf 2,7 3,5 5,8 ‖ [d] pc Mss וְאִם cf [c] ‖ [e] 𝔖𝔙 cf 2,7[c] ‖ **5** [a] 𝔊 *λελευκανθισμένη* ‖ [b] 𝔖 *'jrtkj*, 1 יִךָ־ ‖ [c] 𝔖 *ḥbltkj*, 1 תֶּךָ־ ‖ [d] 𝔖 *'mkj*, 1 אִמֶּךָ ‖ [e] mlt Mss וְשָׁמָּה ‖ [f] 𝔊(𝔖𝔙) *ἡ τεκοῦσά σου*, 1 יְלָדַתְךָ ‖ **6** [a] 𝔗 רׄ ‖ [b] 1 שַׁלְהֲבַתְיָהּ ‖ **7** [a] prp הָבוֹז ‖ **8** [a] 𝔗 Seb pc Mss בְּיוֹם ‖ **9** [a] Vrs pl ‖ [b] σ′𝔖𝔙 pl ‖ **10** [a] 𝔗 אֹת–, 2 Mss כְּמֹצֵאת ‖ **12** [a] 𝔗 לַנֹּ׳.

ב[18]. ל. יז שמיעה לקול[19]

13 הַיּוֹשֶׁבֶת[a] בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ׃ ב
הַשְׁמִיעֵנִי[b]׃ ל
14 בְּרַח־דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי ל
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי[c] בְשָׂמִים׃

סכום הפסוקים
של ספר קוֹ
וחציו נרד וכרכם קנה וקנמון[20]
וסדרים ב

ECCLESIASTES קהלת

[ס א] 1 1 דִּבְרֵי[c] קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ[a] בִּירוּשָׁלָם׃ ל. א

2 הֶבֶל[c] הֲבָלִים אָמַר קֹהֶלֶת הֶבֶל[c] הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל׃ ג[1]. א. ג
3 מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
4 דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עֹמָדֶת׃ ה[2] חס ך מנה בסיפ. ב[3]. ל קמ
5 וְזָרַח[a] הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף[b] ג[4]. ל
[c]זוֹרֵחַ הוּא שָׁם[c]׃ ל ומל
6 הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב[a] סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ ל. ב חס[5]
[b]וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ[b]׃ ל
7 כָּל־הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא ל בסיפ. ז
אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלֶכֶת׃ ה בטע ול בליש. ל
8 כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים [a]לֹא־יוּכַל[a] אִישׁ לְדַבֵּר ל
לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ׃ כת. ד חס[6]
9 מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה[a] הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה ה[7]. ב
וְאֵין כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ [8]
10 יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ הוּא

[19]Jdc 20,11. [19]Mm 23. [20]Cant 4,14, cf Mp sub loco.
Cp 1 [1]Mp sub loco. [2]Mm 1788. [3]Gn 15,16. [4]Mm 2424. [5]Mm 3684. [6]Mm 3685. [7]Mm 3686. [8]Prv 13,7.

13 [a] 𝔊θ′ m, 𝔖 pl ‖ [b] frt ins גַּם אָנִי.
Cp 1,1 [a] 𝔊 + *Ισραηλ* ‖ **5** [a] l זוֹרֵחַ ‖ [b] l שׁוֹאֵף; prp אַף שָׁב ‖ [c–c] add? ‖ **6** [a] dl? ‖ [b–b] add? ‖ **8** [a–a] l prb לֹא־יָכֹלָה ‖ **9** [a] sic L.

כִּבְרֹ֣ הָיָה֮ לְעֹלָמִים֒ אֲשֶׁר֙ הָי֣וּ[a] מִלְּפָנֵ֔ינוּ׃ ג חס . ג בסיפ
11 אֵ֥ין זִכְר֖וֹן לָרִאשֹׁנִ֑ים וְגַם֙ לָאַחֲרֹנִ֔ים שֶׁיִּהְי֖וּ ג[9] . ג
לֹא־יִהְיֶ֥ה לָהֶ֛ם זִכָּר֖וֹן עִ֥ם שֶׁיִּהְי֖וּ לָאַחֲרֹנָֽה׃ פ ג . ב[10]
12 אֲנִ֣י קֹהֶ֗לֶת הָיִ֥יתִי מֶ֛לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל בִּירוּשָׁלָֽם׃ 13 וְנָתַ֤תִּי אֶת־ ו[11]
לִבִּי֙ לִדְר֣וֹשׁ וְלָת֔וּר בַּחָכְמָ֖ה עַל[a] כָּל־אֲשֶׁ֣ר נַעֲשָׂ֑ה תַּחַת֙ הַשָּׁמָ֔יִם[b] ד . ג בסיפ
הִ֥וא ו עִנְיַ֖ן רָ֣ע נָתַ֑ן אֱלֹהִ֕ים לִבְנֵ֥י הָאָדָ֖ם לַעֲנ֥וֹת בּֽוֹ׃ ב בסיפ
14 רָאִ֙יתִי֙ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂ֔ים שֶׁנַּעֲשׂ֖וּ תַּחַת֙ הַשָּׁמֶ֔שׁ וְהִנֵּ֥ה הַכֹּ֖ל הֶ֑בֶל ל
וּרְעוּת֖ רֽוּחַ׃
15 מְעֻוָּ֥ת לֹא־יוּכַ֖ל לִתְקֹ֑ן[a] וְחֶסְר֥וֹן לֹא־יוּכַ֖ל לְהִמָּנֽוֹת[b]׃ ל . ל וחס . ל ומל . ל ומל
16 דִּבַּ֥רְתִּי אֲנִ֛י עִם־לִבִּ֖י לֵאמֹ֑ר אֲנִי֙[a] הִנֵּ֣ה הִגְדַּ֔לְתִּי[b] וְהוֹסַ֖פְתִּי ב ר״פ . ד
חָכְמָ֣ה עַל֙ כָּל־אֲשֶׁ֣ר הָיָ֔ה לְפָנַ֖י[c] עַל־יְרוּשָׁלָ֑ם[c] וְלִבִּ֞י רָאָ֣ה ג בסיפ
הַרְבֵּ֤ה חָכְמָה֙ וָדָ֔עַת ד
17 וָאֶתְּנָ֤ה ׀ לִבִּי֙ לָדַ֣עַת חָכְמָ֔ה וְדַ֥עַת[a] הוֹלֵל֖וֹת[b] וְשִׂכְלָ֑וּת[c] יָדַ֕עְתִּי ל . ל כת כן
שֶׁגַּם־זֶ֥ה הוּא֙ רַעְי֣וֹן רֽוּחַ׃ ג
18 כִּ֚י בְּרֹ֣ב חָכְמָ֔ה רָ֖ב־כַּ֑עַס[a] וְיוֹסִ֥יף דַּ֖עַת יוֹסִ֥יף מַכְאֽוֹב׃ לג קמ[12] . ג[11]

2 1 אָמַ֥רְתִּי אֲנִי֙ בְּלִבִּ֔י
לְכָ֥ה־נָּ֖א אֲנַסְּכָ֣ה[a] בְשִׂמְחָ֑ה וּרְאֵ֥ה בְטּ֖וֹב ל . ד רפי[1]
וְהִנֵּ֥ה גַם־הֽוּא־הָ֖בֶל׃
2 לִשְׂחוֹק֙ אָמַ֣רְתִּי מְה֔וֹלָל וּלְשִׂמְחָ֖ה מַה־זֹּ֥ה עֹשָֽׂה׃ ל ומל . ג[2] . ג[3] . ו[4]
3 תַּרְתִּי֙ בִּלִּבִּ֣י לִמְשׁ֔וֹךְ[a] בַּיַּ֖יִן אֶת־בְּשָׂרִ֑י וְלִבִּ֞י נֹהֵ֣ג בַּחָכְמָ֗ה וְלֶאֱחֹ֥ז[b] ב . ב[5] מל ול בליש . ד . ל
בְּסִכְלוּת֮ עַד֒ אֲשֶׁר־אֶרְאֶ֗ה אֵי־זֶ֤ה ט֙וֹב לִבְנֵ֣י הָאָדָ֔ם אֲשֶׁ֥ר יַעֲשׂ֖וּ לא
תַּ֣חַת הַשָּׁמַ֑יִם[c] מִסְפַּ֖ר יְמֵ֥י חַיֵּיהֶֽם׃ ג בסיפ
4 הִגְדַּ֥לְתִּי מַעֲשָׂ֖י
בָּנִ֣יתִי לִ֑י בָּתִּ֥ים נָטַ֖עְתִּי לִ֥י כְרָמִֽים׃

[9] Mm 797. [10] Mm 846. [11] Mp sub loco. [12] Mm 264. Cp 2 [1] Mm 825. [2] Mm 1494. [3] Mm 2963. [4] Mm 1175. [5] Hi 21,33.

10 [a] l c nonn Mss הָיוּ; cf 2,7[b] ‖ **13** [a] Or אֶל; > 𝔠 ‖ [b] 𝔠 mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 הַשָּׁמֶשׁ; cf 1,3.9 etc ‖ **15** [a] l לְהִתָּקֵן cf 𝔊 ‖ [b] prp לְהִמָּלוֹת (cf bBer 16b) ‖ **16** [a] > 𝔠 ‖ [b] prp גָּדַלְתִּי cf 𝔊 *ἐμεγαλύνθην* = וַאֲגַדֵּל et 𝔊 2,9 ‖ [c–c] mlt Mss Vrs יְרוּשׁ cf 2,7 ‖ **17** [a] 𝔊𝔗 cj c aα ‖ [b] nonn Mss הוללות cf 10,13 ‖ [c] mlt Mss וְסִ ‖ **18** [a] 𝔊 *γνώσεως* = דָּעַת ‖ **Cp 2,1** [a] sic L, mlt Mss Edd אֲנַסֶּכָּה–; prp אֲנַסֶּנָּה ‖ **3** [a] l לִמְשׁוֹךְ cf Cant 2,5 ‖ [b] l frt וְלֹא אֹחֵז ‖ [c] 2 Mss 𝔊𝔖 הַשָּׁמֶשׁ.

ג ר״פ . ל 5 עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃
ג ר״פ . נ[9] . ל ומל 6 עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃
ת . ו[7] 7 קָנִיתִי[a] עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה[b] לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר וָצֹאן
ל הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ[c] לְפָנַי בִּירוּשָׁלָם׃
ל וחס . ל ומל[9] 8 כָּנַסְתִּי לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת[a]
ת בלישׁ[9] . נ בחס ורל בלישׁ[10] . ל . ל עָשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי הָאָדָם[b] שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃
ד 9 וְגָדַלְתִּי וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם אַף חָכְמָתִי
ו[11] עָמְדָה לִי׃
ל 10 וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם
לֹא־מָנַעְתִּי אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי[a]
וְזֶה־הָיָה חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי׃
כב[12] . ג 11 וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת
וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
12 וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי
כב[13] . ל ומל מָה[a] הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
ל אֶת אֲשֶׁר־כְּבָר עֲשׂוּהוּ[b]׃
יב[14] . ו בסיפ[15] . ל ומל 13 וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה מִן־הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן[a] הָאוֹר
מִן־הַחֹשֶׁךְ׃
יד 14 הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ
ו בסיפ[15] . ל . ב וְיָדַעְתִּי גַם־אֲנִי שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ 15 וְאָמַרְתִּי
אֲנִי בְלִבִּי
ל כְּמִקְרֶה הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז[a] יוֹתֵר
ג וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל[b]׃ 16 כִּי
ג[16] אֵין זִכָּרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל לְעוֹלָם

[6]Mm 3687. [7]Mm 3688. [8]ואוצר למדינות Est 2,18. [9]Mm 1824. [10]Mm 3689. [11]Mm 3690. [12]Mm 1104. [13]Mm 592. [14]Mm 445. [15]Mm 3691. [16]Mm 797.

7 [a] mlt Mss S + לי ‖ [b] pc Mss GS הָיוּ ‖ [c] mlt Mss Vrs שֶׁהָיָה cf 9 et 1,16 ‖ 8 [a] prp וְשָׁרֵי הַמְּ׳ ‖ [b–b] cf Jdc 5,30; G(θ′S) *οἰνοχόον καὶ οἰνοχόας*, α′ *κυλίκιον καὶ κυλίκια* cf σ′ C; gl? ‖ 10 [a] pc Mss C בְּכָל ‖ 12 [a] ins יַעֲשֶׂה et l מַה־יַּ׳ ‖ [b] mlt Mss עָשׂוּהוּ cf G (S) *ἐποίησεν αὐτήν*; l frt עָשָׂה הוּא ‖ 13 [a] sic L, mlt Mss Edd כְּיִ׳ ‖ 15 [a] > Ms G^{BS*min} SV, frt dl vel l אֵין ‖ [b] G + *διότι ἄφρων ἐκ περισσεύματος λαλεῖ* cf Mt 12,34 Lc 6,45.

בְּשִׁכְבָּר הַיָּמִים ׀ הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־ ל.ל
הַכְּסִיל׃ 17 וְשָׂנֵאתִי[a] אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה ג.17
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃

18 וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ כ.ח18 ח19 מנה בסיפ׳ ל
לָאָדָם[a] שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי׃ 19 וּמִי ׀ יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט ה20.ג.ל
בְּכָל־עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה ׀ הָבֶל׃ 20 וְסַבּוֹתִי ג.ד ס״פ21 ל
אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי[a] תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ ל.ג

21 כִּי־יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא ל בסיפ׳ ה׳. כ22 בסיפ׳ ול בליש׳ ד
עָמַל־בּוֹ יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה׃ 22 כִּי מֶה־הָוָה לָאָדָם כ23. ט24. כד25. ב
בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ 23 כִּי כָל־יָמָיו ל.ח18א19 מנה בסיפ׳
מַכְאֹבִים וְכַעַס עִנְיָנוֹ גַּם־בַּלַּיְלָה לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ ל חס׳
גַּם־זֶה הֶבֶל הוּא׃

24 אֵין־טוֹב בָּאָדָם[a] שֶׁיֹּאכַל[b] וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ ג
גַּם־זֹה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא[c]׃ כ26.ו בסיפ׳27. ד בליש׳
25 כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ[a] חוּץ מִמֶּנִּי[b]׃ נז וכל תלים דכות ב מ״א
26 כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא ב28 בסיפ׳ ול בליש׳
נָתַן עִנְיַן לֶאֱסוֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה ׀ ג ס״פ29
הֶבֶל[a] וּרְעוּת רוּחַ׃

3 1 לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ ס יא.ג בסיפ׳
2 עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת ל
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃ ל.ל.ל
3 עֵת לַהֲרוֹג[a] וְעֵת לִרְפּוֹא ב מל׳. ב חד חס׳ וחד מל׳
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃

17 Mm 1223. 18 Mm 3457. 19 Mm 3693. 20 Mm 3686. 21 Mm 3703. 22 Mm 3692. 23 Lv 5,24. 24 Mm 1144. 25 Mm 592. 26 Mm 2963. 27 Mm 3691. 28 Mm 391. 29 Mm 3694. Cp 3 1 Mm 3695.

17 [a] nonn Mss 𝔖𝔊 + אֲנִי cf 18 ‖ **18** [a] 𝔊 לְאָ׳ ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔗 + וְשֶׁחָכַמְתִּי cf 19 ‖ **24** [a] pc Mss 𝔖 לְאָ׳ sed cf 3,12 ‖ [b] l מְשֻׁ׳ cf 𝔖𝔊 ‖ [c] mlt Mss Edd הוּא ‖ **25** [a] 𝔊θ′(𝔖) *πίεται*, 𝔊^{O}α′σ′ *φείσεται* = יְחוּשׂ pro יחוס ‖ [b] sic etiam 𝔙𝔘, sed pc Mss 𝔊𝔖 מִמֶּנּוּ, l? ‖ **26** [a] 𝔊 הֶבֶל ‖ **Cp 3,3** [a] prp לַהֲרוֹס vel לַהֲדוֹף.

4 עֵ֤ת לִבְכּוֹת֙ וְעֵ֣ת לִשְׂח֔וֹק
עֵ֥ת סְפֹ֖וד וְעֵ֣ת רְקֹֽוד׃
5 עֵ֤ת לְהַשְׁלִיךְ֙ אֲבָנִ֔ים וְעֵ֥ת כְּנ֖וֹס אֲבָנִ֑ים
עֵ֥ת לַחֲבֹ֖וק וְעֵ֣ת לִרְחֹ֑ק מֵחַבֵּֽק׃
6 עֵ֤ת לְבַקֵּשׁ֙ וְעֵ֣ת לְאַבֵּ֔ד
עֵ֥ת לִשְׁמֹ֖ור וְעֵ֣ת לְהַשְׁלִֽיךְ׃
7 עֵ֤ת לִקְרֹוַע֙ וְעֵ֣ת לִתְפֹּ֔ור
עֵ֥ת לַחֲשֹׁ֖ות וְעֵ֣ת לְדַבֵּֽר׃
8 עֵ֤ת לֶאֱהֹב֙ וְעֵ֣ת לִשְׂנֹ֔א
עֵ֥ת מִלְחָמָ֖ה וְעֵ֣ת שָׁלֹ֑ום ס
9 מַה־יִּתְרֹ֣ון הָעֹושֶׂ֔ה בַּאֲשֶׁ֥ר הֹ֖וא עָמֵֽל׃
10 רָאִ֗יתִי אֶת־הָעִנְיָ֛ן אֲשֶׁר־נָתַ֥ן אֱלֹהִ֖ים לִבְנֵ֣י הָאָדָ֑ם לַעֲנֹ֥ות[a] בֹּֽו׃
11 אֶת־הַכֹּ֤ל עָשָׂה֙ יָפֶ֣ה בְעִתֹּ֔ו גַּ֚ם אֶת־הָעֹלָ֣ם נָתַ֔ן בְּלִבָּ֑ם[a]
מִבְּלִ֣י אֲשֶׁר֩ לֹא־יִמְצָ֨א הָאָדָ֜ם אֶת־הַמַּעֲשֶׂ֣ה אֲשֶׁר־עָשָׂ֧ה הָאֱלֹהִ֛ים
מֵרֹ֥אשׁ וְעַד־סֹֽוף׃ 12 יָדַ֕עְתִּי כִּ֥י
אֵ֛ין טֹ֥וב בָּ֖ם[a] כִּ֣י אִם־לִשְׂמֹ֑חַ וְלַעֲשֹׂ֥ות טֹ֖וב בְּחַיָּֽיו׃
13 וְגַ֣ם כָּל־הָאָדָ֗ם שֶׁיֹּאכַל֮ וְשָׁתָה֒ וְרָאָ֤ה טֹוב֙ בְּכָל־עֲמָלֹ֔ו מַתַּ֥ת ס[נג]
אֱלֹהִ֖ים הִֽיא׃ 14 יָדַ֕עְתִּי כִּ֥י כָל־אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂ֖ה הָאֱלֹהִ֑ים הוּא֙ יִהְיֶ֣ה
עָלָ֔יו אֵ֥ין לְהֹוסִ֖יף וּמִמֶּ֣נּוּ אֵ֑ין לִגְרֹ֣עַ [לְעֹולָם
וְהָאֱלֹהִ֖ים עָשָׂ֑ה שֶׁיִּרְא֖וּ מִלְּפָנָֽיו׃
15 מַה־שֶּׁהָיָ֥ה כְּבָ֖ר הֹ֑וא וַאֲשֶׁ֥ר לִהְיֹ֖ות כְּבָ֣ר הָיָ֔ה
וְהָאֱלֹהִ֖ים יְבַקֵּ֥שׁ אֶת־נִרְדָּֽף׃
16 וְעֹ֗וד רָאִ֙יתִי֙ תַּ֣חַת הַשָּׁ֔מֶשׁ
מְקֹ֥ום הַמִּשְׁפָּ֖ט שָׁ֣מָּה הָרֶ֑שַׁע
וּמְקֹ֥ום הַצֶּ֖דֶק[a] שָׁ֥מָּה הָרָֽשַׁע[b]׃

ג מל ול בליש . ל
ב
ל . ז חס ול בליש בכתיב . ל
ב בסיפ
ח מל[2]
ל ומל . ל ומל
ל
מל למדינ[3] . ה[4] . ח[5] ה[6] מנה בסיפ
ב בסיפ
ח[7] . ב חס למערב[8] . ט
יד . ג
ב מל . ה[9]
כ ר״פ בכתיב[10] . ב . ב
ב[11]
יג מ״ם אין . ד . ב[12] . ל
ז[13] . ל וחס . ח[14]
ו[13] . ב[15]
כג ה[16] מנה ר״פ
ג[17] . ל

[2]Mm 1796. [3]Mm 3696. [4]Mm 2386. [5]Mm 3457. [6]Mm 3693. [7]Mm 1781. [8]Mm 4081. [9]Mm 1376. [10]Mm 4070. [11]Lv 18,29. [12]Mm 3697. [13]Mm 145. [14]Mm 4080. [15]Mm 3496. [16]Mm 2227. [17]Mm 3241.

10 [a] 𝔠 לַעֲנוֹת ‖ **11** [a] dttg, 1 בּוֹ vel בָּם ‖ **12** [a] prp בָּאָדָם cf 2,24 ‖ **16** [a] 𝔊 *τοῦ δικαίου*, 𝔗 *gbr zk'j* ‖ [b] 𝔊 *ὁ ἀσεβής*, 𝔗 *gbr' ḥjjb'*; prp הַפָּשַׁע.

17 אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי
אֶת־הַצַּדִּיק וְאֶת־הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים ל.ל
כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה שָּׁם[a]:
18 אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים ל
וְלִרְאוֹת[a] שְׁהֵם־בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם: 19 כִּי מִקְרֶה[a] בְּנֵי־הָאָדָם 19 ג״ל.ל.ב[19]
וּמִקְרֶה[a] הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה[b] אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן מָוֶת זֶה וְרוּחַ ב.ב.ג[20]
אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל: 20 הַכֹּל 20 י״א.ל.ל זקף קמ״ו[21]
הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד ג[22]
הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הֶעָפָר: ל
21 מִי[a] יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה[b] הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
22 הַיֹּרֶדֶת[c] הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ: 22 וְרָאִיתִי כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח ל וחס.יב[23]
הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חֶלְקוֹ כִּי
מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו: ל.ח[24]
4 1 וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֵרֶאה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת ג
הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה
דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם ב.יג פסוק ואין ואין[1] ג[2]
וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם[a]: ל וחס.ג[2]
2 וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים ל.ל[3]
עֲדֶנָה: 3 וְטוֹב מִשְׁנֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה ל.יז[4].ל
אֶת־הַמַּעֲשֶׂה הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: כל עשייה רע פת ב מ ו[5] קמ״ב מנה דסמיכ בלישׁ
4 וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל וְאֶת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא י״ב.ב
קִנְאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: ג ס״פ[7]
5 הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרוֹ: ל וחס
6 טוֹב מְלֹא כַף נָחַת[a] מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל[b] וּרְעוּת רוּחַ[c]: ל וחס

18 Mm 3698. 19 Mm 1975. 20 Mm 931. 21 Mm 3699. 22 Mm 3700. 23 Mm 445. 24 Mm 3686. **Cp 4** 1 Mm 2004. 2 Mm 2716. 3 וחד ראת המתים Ru 2,20. 4 Mm 1088. 5 Mm 824. 6 Mm 445. 7 Mm 3694.

17 [a] 1 frt מֵשָׁם observatio cf Hi 4,20 ‖ **18** [a] G *καὶ τοῦ δεῖξαι* = וְלַרְאוֹת cf Sy ‖ **19** [a] = הַיֹּרֶדֶת cf 2,15 ‖ [b] mlt Mss GSC מִקְרֶה ‖ **21** [a] mlt Mss GS ומי ‖ [b] 1 הַעֹלָה cf Vrs ‖ [c] 1 הַיֹּרֶדֶת cf Vrs ‖ **Cp 4,1** [a] prp מְעַקֵּם sed cf 3,16 ‖ **6** [a] 1 נָחַת? cf C ‖ [b] 1 וְעָמָל? ‖ [c–c] frt dl.

7 וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

8 יֶשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ כו׳ פסוק דאית בהון א״ב . ת פסוק דמיין[8] . ל
וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו[a] לֹא־תִשְׂבַּע עֹשֶׁר עינן חד מן ט[9] בלישׁ ק
וּלְמִי | אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי[b] מִטּוֹבָה ג[10] . ת[11] ה[12] מנה בסיפ . ל
גַּם־זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן רָע הוּא׃ 9 טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר ל . ג[13]
יֶשׁ־לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃ 10 כִּי ל
אִם־יִפֹּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ ל
וְאֻלָּוֹ[a] הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ׃ ה בטע[14] . ב . ג[15]
11 גַּם
אִם־יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃ ג[16] . ב חד פת וחד קמ ול בליש . ב חד פת וחד קמ[17]
12 וְאִם־יִתְקְפוֹ[a] הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ ב[18]
וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃ ל . ג
13 טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל ג בטע בסיפ . ד . ג
אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לְהִוָּהֵר עוֹד׃ ה . ל
14 כִּי־מִבֵּית הָסוּרִים[a] יָצָא לְמָלְכוּת ל . ג וחס[19]
כִּי גַם בְּמַלְכוּתוֹ[b] נוֹלַד רָשׁ׃
15 רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃ ל
16 אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם לְכֹל[a] אֲשֶׁר־הָיָה[a] לִפְנֵיהֶם[b] ו פסוק דמיין דמטע[15] . י פסוק לכל לכל . ל . ג בסיפ
גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ
כִּי־גַם־זֶה הֶבֶל וּרְעִיוֹן רוּחַ׃
17 שְׁמֹר רַגְלֶיךָ[a] כַּאֲשֶׁר[b] תֵּלֵךְ אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים רגלך מת ק

[8]Mm 3838. [9]Mm 3145. [10]Mm 239. [11]Mm 3457. [12]Mm 3693. [13]Qoh 4,12. [14]Mm 3160. [15]Mp sub loco. [16]Mm 1863. [17]Mm 1163. [18]Qoh 4,9. [19]Mm 1876.

8 [a] l c Q mlt Mss ΘSC עֵינוֹ; V ut K ‖ [b] C נַפְשׁוֹ ‖ [c] C pc Mss Edd וענין cf 5,13[a] ‖ **10** [a] mlt Mss לוֹ וְאֵי cf ΘSV; l וְאֵילוּ cf C ‖ **12** [a–a] prp תַּקִּיף יִתְקְפֵהוּ, sed cf יתננו חלקו 2,21 ‖ **14** [a] = הָאֲסוּרִים; sic nonn Mss cf ΘSV ‖ [b] prp לְמַלְכוּתוֹ ‖ **16** [a] Θ *ὅσοι ἐγένοντο*, V *qui fuerunt* cf S ‖ [b] V *ante eum* = לְפָנָיו cf S ‖ **17** [a] l c Q mlt Mss Vrs רַגְלֶךָ; K רַגְלֶיךָ ‖ [b] nonn Mss Θ′ בַּאֲשֶׁר.

וְקָרֹ֥וב לִשְׁמֹ֖עַ מִתֵּ֣ת[c] הַכְּסִילִ֑ים זֶ֣בַח[d] כי 20 . ב 21
כִּֽי־אֵינָ֥ם יוֹדְעִ֖ים לַעֲשׂ֥וֹת[e] רָֽע׃ ו מל 22
5 1 אַל־תְּבַהֵ֣ל עַל־פִּ֔יךָ וְלִבְּךָ֖ אַל־יְמַהֵ֣ר כו ר״פ אל אל 1 . ה 2
לְהוֹצִ֣יא דָבָ֔ר לִפְנֵ֖י הָאֱלֹהִ֑ים
כִּ֣י ׀ הָאֱלֹהִ֣ים בַּשָּׁמַ֗יִם וְאַתָּ֥ה עַל־הָאָ֑רֶץ ד 3
עַל־כֵּ֥ן יִהְי֖וּ דְבָרֶ֣יךָ מְעַטִּֽים׃ ב 1
2 כִּ֣י בָ֔א הַחֲלֹ֖ום[a] בְּרֹ֣ב עִנְיָ֑ן וְקֹ֥ול כְּסִ֖יל בְּרֹ֥ב דְּבָרִֽים׃
3 כַּאֲשֶׁ֤ר ׀ תִּדֹּ֣ר נֶ֭דֶר לֵֽאלֹהִ֑ים אַל־תְּאַחֵ֥ר לְשַׁלְּמֹ֗ו ל . ד 4
כִּ֣י אֵ֣ין חֵ֣פֶץ בַּכְּסִילִ֑ים אֵ֥ת[a] אֲשֶׁר־תִּדֹּ֥ר שַׁלֵּֽם׃
4 טֹ֣וב אֲשֶׁ֣ר לֹא־תִדֹּ֑ר מִשֶּׁתִּדֹּ֥ור וְלֹ֖א תְּשַׁלֵּֽם׃ ל ומל
5 אַל־תִּתֵּ֣ן אֶת־פִּ֔יךָ לַחֲטִ֖יא אֶת־בְּשָׂרֶ֑ךָ ל
וְאַל־תֹּ֣אמַר֮ לִפְנֵ֣י הַמַּלְאָךְ֒[a] כִּ֣י שְׁגָגָ֔ה הָיָ֑א ל
לָ֣מָּה יִקְצֹ֤ף ׀ הָאֱלֹהִים֮[b] עַל־קֹולֶךָ֒ וְחִבֵּ֣ל אֶת־מַעֲשֵׂ֔ה[c] יָדֶ֖יךָ׃ ל . יא 6 מל וכל חלים דכות ב מה
6 כִּ֣י בְרֹ֣ב חֲלֹמֹ֔ות וַהֲבָלִ֖ים וּדְבָרִ֣ים הַרְבֵּ֑ה ב 7
כִּ֥י ׀ אֶת־הָאֱלֹהִ֖ים[a] יְרָֽא׃ ד 8
7 אִם־עֹ֣שֶׁק רָ֭שׁ וְגֵזֶ֣ל מִשְׁפָּ֣ט וָצֶ֑דֶק תִּרְאֶ֥ה בַמְּדִינָ֗ה אַל־תִּתְמַהּ֮ ל . ד . ב . ל
עַל־הַחֵ֪פֶץ כִּ֫י ג 9
גָּבֹ֥הַּ מֵעַ֥ל גָּבֹ֗הַּ שֹׁמֵ֑ר וּגְבֹהִ֖ים עֲלֵיהֶֽם[a]׃ ל וחס
8 וְיִתְר֣וֹן אֶ֭רֶץ בַּכֹּ֣ל הִ֑יא[a] מֶ֝לֶךְ לְשָׂדֶ֗ה נֶעֱבָֽד׃ ז דגש 10 . הוא ק חד מן ה 11 כת היא . ל
9 אֹהֵ֣ב כֶּ֭סֶף לֹא־יִשְׂבַּ֣ע כָּ֑סֶף
וּמִי־אֹהֵ֖ב בָּהָמ֣וֹן[a] לֹ֣א[b] תְבוּאָ֑ה גַּם־זֶ֖ה הָֽבֶל׃ ד ס״פ 12
10 בִּרְבֹ֣ות הַטּוּבָ֑ה רַבּ֖וּ אוֹכְלֶ֣יהָ ג 13 . ל ומל
וּמַה־כִּשְׁרוֹן֙ לִבְעָלֶ֔יהָ כִּ֥י אִם־רְאִ֖ית[a] עֵינָֽיו׃ ב . ראות ק

[20] Mm 2258. [21] Dt 28,55. [22] Mm 3701. Cp 5 [1] Mm 3261. [2] Mm 1491. [3] Mm 1580. [4] Mm 3388. [5] Mm 526. [6] Mm 477. [7] Mm 74. [8] Mm 3639. [9] Mm 3505. [10] Mm 104. [11] Mm 3702. [12] Mm 3703. [13] Mm 3652.

17 [c] 𝔊(α′θ′) *ὑπὲρ δόμα* = מִמַּתַּת; 𝔖 *tb mn mwhbt'*, l טֹוב מתת ‖ [d] 𝔊 *θυσία σου* ‖ [e] l frt מְלַעֲשׂוֹת ‖ **Cp 5,2** [a] prp הַלְלוֹת ‖ **3** [a] 𝔊 *σύν*, 𝔊^{Mss} *σὺ οὖν*, α′(𝔖𝔗) *σύ* = אַתָּ ‖ **5** [a] 𝔊(𝔖) *τοῦ θεοῦ* = הָאֱלֹהִים; sic l ‖ [b] add? ‖ [c] sic et 𝔗; pc Mss Or Vrs מַעֲשֵׂי ‖ **6** [a–a] 𝔊 *σὺν* (𝔊^{BS} *σὺ*) *τὸν θεόν*, 𝔖 *'nt l'lh'* cf 3[a] ‖ **7** [a–a] l prb וְגָבֹהַּ מֵעליהם ‖ **8** [a] 𝔗 2 Mss 𝔖 ut Q הוּא; K הִיא ‖ **9** [a] l הָמוֹן, ב dttg ‖ [b] l prb וְלֹא ‖ **10** [a] K רְאִיַּת, Q רְאוֹת; 𝔗^{Q} Or רְאוֹת.

11 מְתוּקָה שְׁנַת הָעוֹבֵד[a] אִם־מְעַט וְאִם־הַרְבֶּה יֹאכֵל
וְהַשָּׂבָע לְעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישֹׁן׃
12 יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ׃
13 וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיָן[a] רָע וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃
14 כַּאֲשֶׁר[a] יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרֹם יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא
וּמְאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַּעֲמָלוֹ שֶׁיּוֹלֵךְ[b] בְּיָדוֹ׃
15 וְגַם[a]־זֶה רָעָה חוֹלָה

[b]כָּל־עִמַּת[b] שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לּוֹ שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃
16 גַּם כָּל־יָמָיו [a]בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל[a] וְכָעַס[b] הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ[c] וָקָצֶף׃
17 הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אֲנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה לֶאֱכוֹל[a]־וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת
טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ | שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּיו[b] אֲשֶׁר־
נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃ 18 גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ
הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים[a] וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקּוֹ
וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֹה[b] מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ 19 כִּי לֹא הַרְבֶּה יִזְכֹּר אֶת־
יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה[a] בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

6 1 יֵשׁ רָעָה[a] אֲשֶׁר[b] רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם׃
2 אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר
לְנַפְשׁוֹ | מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל
מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וְחֳלִי רָע הוּא׃
3 אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה
וְרַב | שְׁיֹהֲיוּ יְמֵי־שָׁנָיו

---

11 [a] ℊ σ′θ′ *τοῦ δούλου* = הָעֶבֶד ‖ 13 [a] 𝔠 nonn Mss Edd בעונן ‖ 14 [a] 𝔔 כיא ‖ [b] ℊ (𝔖𝔘) *ἵνα πορευθῇ* = שֶׁיֵּלֵךְ ‖ 15 [a] 𝔔 גם ‖ [b–b] l כְּלִעֲמַת, ℊ *ὥσπερ γάρ* cf 𝔖 ‖ 16 [a–a] ℊ *ἐν σκότει καὶ πένθει* = בְּחֹשֶׁךְ וַאֲבֶל ‖ [b] ℊ(𝔖𝔘) *καὶ θυμῷ* = וְכַעַס ‖ [c] ℊ(𝔖𝔘) *καὶ ἀρρωστίᾳ* = וַחֳלִי ‖ 17 [a] sic L, mlt Mss Edd לֶאֱ ‖ [b] 𝔠² חַיָּיו ‖ 18 [a] al ins וְכָבוֹד cf 6,2 ‖ [b] 𝔠 זוֹ, 𝔠 זֶה ‖ 19 [a] l מַעֲנֵהוּ cf ℊ𝔖𝔗 ‖ Cp 6,1 [a] nonn Mss + חוֹלָה cf 5,12 ‖ [b] > mlt Mss cf 5,12.

וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה לֹא־הָיְתָה לּוֹ ח
אָמַרְתִּי טוֹב [a]מִמֶּנּוּ הַנֶּפֶל[a]: ל
4 כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ[a] וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה: ב.ב.ל
5 גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע[a] נַחַת[b] לָזֶה מִזֶּה: יא7.ג8
6 וְאִלּוּ[a] חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל־ ב9.ב10.ג11
מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ:
7 כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא: כב.כג12 פסוק וגם ובתר תלת מילין
8 [a]כִּי מַה־יּוֹתֵר[a] לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל ז מל בלישׁ13
[b]מַה־לֶּעָנִי[b] יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים: ד ונחס14
9 טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלַךְ־נָפֶשׁ ג בטע בסיפ.כח.ל
גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ: ג ס״פ15
10 מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם חצי הספר בפסוקים
וְלֹא־יוּכַל לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף[a] מִמֶּנּוּ: ל
11 כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יֹּתֵר לָאָדָם: 12 כִּי ד16.ג17. שתקיף
מִי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי־חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם
כַּצֵּל[a] אֲשֶׁר מִי־יַגִּיד לָאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ: ה דגש18

ס 7 1 טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ: ל
2 טוֹב לָלֶכֶת אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה[a] ה זוגין בבית בית1
בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל־הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ: ה2.ג.ל
3 טוֹב כַּעַס מִשְּׂחָק כִּי־בְרַע פָּנִים יִיטַב לֵב: ה זוגין בבית בית1
4 לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית שִׂמְחָה:
5 טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת[a] חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים: ג4.ל.ד חס בלישׁ
6 כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל יא4 ס״פ והד מן ד5 ס״פ בסיפ ול בלישׁ
[a]וְגַם־זֶה הָבֶל[a]:

7Mm 130. 8Mm 3705. 9Mm 3706. 10Mm 3771. 11Mm 3700. 12Mm 1629. 13Mm 3767. 14Mm 3547. 15Mm 3694. 16Mm 2268. 17Mm 2215. 18Mm 3707. Cp 7 1Mm 3761. 2Mm 2386. 3Mm 2772. 4Okhl 357. 5Mm 3703.

3 [a–a] 𝔊 invers ‖ **4** [a] 𝔔 הלך ‖ **5** [a] α′σ′θ′𝔗𝔙 cj c b ‖ [b] 𝔔 נוחת ‖ **6** [a] 𝔔 ואם לוא ‖ **8** [a–a] 𝔔 כמה יו׳ ‖ [b–b] 𝔊α′θ′ *διότι ὁ πένης* cf 𝔖 ‖ **10** [a] mlt Mss 𝔎² Or Q תקיק; K = שֶׁהַתַּקִּיף + var הַמַּתְקִיף ‖ **12** [a] 𝔊 *ἐν σκιᾷ* ‖ **Cp 7,2** [a] sic 𝔎 Q^Or; K^Or הַמִּשְׁתֶּה ‖ **5** [a] 𝔔 גערות ‖ **6** [a–a] frt dl et ins טוֹב מְלֹא כַף בְּצָדָקָה מִמְּלֹא חָפְנַיִם בְּעֹשֶׁק cf 4,6 Prv 16,8.

7 כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם וְיאַבֵּד[a] אֶת־לֵב מַתָּנָה[b]׃ ג. ב
8 טוֹב אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ־רוּחַ׃ ג בטע בסיפ׳. ב חד חס וחד מל
9 אַל־תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעֹס כִּי כַּעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ ל ומל
10 אַל־תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה[a] שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה[b]׃ ר[a]. ה בטע ול בלש . כי
11 טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֶר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃ ל וחס
12 כִּי [a]בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל[a] הַכָּסֶף
וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃ כ
13 רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה[a] הָאֱלֹהִים
כִּי מִי יוּכַל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ ל. ל
14 בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה[a] בְּטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה
גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים
עַל־דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ ד רפ[a]
15 אֶת־הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי
יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקֹו וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ ל. ל[a]
16 אַל־תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכָּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ ז מל בלש[a]
17 אַל־תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ ג ב חס וחד מל[a]
18 טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ[a] נ[a]
כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃ ר[a]. ל בסיפ
19 הַחָכְמָה תָּעֹז[a] לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ ל
20 כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ ל
21 גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדֻבֵּרוּ[a] אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא־ ל
תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃
22 כִּי גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע[a] לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּה[b] קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ אתה[10] ק

[6]Mm 592. [7]Mm 825. [8]וחד ומאריך Qoh 8,12. [9]Mm 3767. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3718. [12]Mm 3450.

7 [a] 𝔔 יעוה (?) ‖ [b] 𝔊α′θ′ *εὐτονίας* (𝔊[B] *εὐγενείας*) *αὐτοῦ*, 𝔙 *robur … illius* ‖ **10** [a] 𝔊 *ἐν σοφίᾳ* cf 𝔖 ‖ [b] al tr v 10 post v 12 ‖ **12** [a–a] σ′ *ὅτι ὡς σκέπει σοφία ὁμοίως …* cf 𝔖𝔙; 𝔊 *ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς … ὡς σκιά …* ‖ **13** [a] 𝔊 *τὰ ποιήματα*, 𝔙 *opera* ‖ **14** [a] 𝔊α′θ′ *ζῆθι* = חֱיֵה ‖ **18** [a] mlt Mss יָדֶיךָ ‖ **19** [a] 𝔔 תעזר, 𝔊 *βοηθήσει* ‖ **21** [a] 𝔊[BSmin] + *ἀσεβεῖς* cf 𝔖𝔗 ‖ **22** [a] Ms יָרַע, 𝔊σ′ *πονηρεύσεταί σε* (𝔊 dupl + *κακώσει*) ‖ [b] Q אַתָּה, K אַתְּ.

23 כָּל־זֶ֖ה נִסִּ֣יתִי בַחָכְמָ֑ה
אָמַ֣רְתִּי אֶחְכָּ֔מָה וְהִ֖יא רְחוֹקָ֥ה מִמֶּֽנִּי׃
24 רָחוֹק֙ מַה־שֶּׁהָיָ֔ה וְעָמ֥וֹק עָמֹ֖ק מִֽי־יִמְצָאֶ֑נּוּ׃
25 סַבּ֣וֹתִי אֲנִ֔י וְלִבִּ֖י לָדַ֣עַת וְלָת֑וּר וּבַקֵּ֥שׁ חָכְמָ֖ה וְחֶשְׁבּ֑וֹן
וְלָדַ֣עַת רֶ֔שַׁע כְּסֶ֖ל וְהַסְכְלוּת֥ הוֹלֵלֽוֹת׃
26 וּמוֹצֵ֞א אֲנִ֣י
מַ֗ר מִמָּ֙וֶת֙ אֶת־הָאִשָּׁ֔ה אֲשֶׁר־הִ֥יא מְצוֹדִ֖ים
וַחֲרָמִ֣ים לִבָּ֑הּ אֲסוּרִ֥ים יָדֶ֖יהָ
טוֹב֙ לִפְנֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים יִמָּלֵ֖ט מִמֶּ֑נָּה וְחוֹטֶ֖א יִלָּכֵ֥ד בָּֽהּ׃
27 רְאֵ֣ה זֶ֔ה מָצָ֖אתִי אָמְרָ֣ה קֹהֶ֑לֶת אַחַ֥ת לְאַחַ֖ת לִמְצֹ֥א חֶשְׁבּֽוֹן׃
28 אֲשֶׁ֤ר עוֹד־בִּקְשָׁה֙ נַפְשִׁ֔י וְלֹ֥א מָצָ֖אתִי
אָדָ֣ם אֶחָ֑ד מֵאֶ֙לֶף֙ מָצָ֔אתִי וְאִשָּׁ֥ה בְכָל־אֵ֖לֶּה לֹ֥א מָצָֽאתִי׃
29 לְבַ֗ד רְאֵה־זֶ֙ה֙ מָצָ֣אתִי אֲשֶׁ֔ר
עָשָׂ֥ה הָאֱלֹהִ֖ים אֶת־הָאָדָ֣ם יָשָׁ֑ר וְהֵ֥מָּה בִקְשׁ֖וּ חִשְׁבֹּנ֥וֹת רַבִּֽים׃
8 1 מִֽי כְהֶחָכָ֔ם וּמִ֥י יוֹדֵ֖עַ פֶּ֣שֶׁר דָּבָ֑ר
חָכְמַ֤ת אָדָם֙ תָּאִ֣יר פָּנָ֔יו וְעֹ֖ז פָּנָ֥יו יְשֻׁנֶּֽא׃ [תְּבֻהָל
2 אֲנִ֣י פִֽי־מֶ֔לֶךְ שְׁמֹ֖ר וְעַ֣ל דִּבְרַ֣ת שְׁבוּעַ֣ת אֱלֹהִ֑ים׃ 3 אַל־
מִפָּנָ֥יו תֵּלֵ֖ךְ אַל־תַּעֲמֹ֣ד בְּדָבָ֣ר רָ֔ע
כִּ֥י כָל־אֲשֶׁ֖ר יַחְפֹּ֥ץ יַעֲשֶֽׂה׃
4 בַּאֲשֶׁ֥ר דְּבַר־מֶ֖לֶךְ שִׁלְטָ֑ון וּמִֽי־יֹאמַר־לוֹ֙ מַה־תַּעֲשֶֽׂה׃
5 שׁוֹמֵ֥ר מִצְוָ֖ה לֹא־יֵדַ֣ע דָּבָ֣ר רָ֑ע וְעֵ֥ת וּמִשְׁפָּ֖ט יֵדַ֥ע לֵֽב חָכָֽם׃
6 כִּ֣י לְכָל־חֵ֔פֶץ יֵ֖שׁ עֵ֣ת וּמִשְׁפָּ֑ט כִּֽי־רָעַ֥ת הָאָדָ֖ם רַבָּ֥ה עָלָֽיו׃

[13]Mm 2963. [14]Mm 3708. [15]Cf Mm 3990. [16]Mm 1722. [17]Mm 1667. [18]Mm 3717. [19]Mm 3044. [20]Mm 2875. Cp 8 [1]Mm 3709. [2]Mm 3710. [3]Mm 1833. [4]Mm 3261. [5]Mm 2386. [6]Mm 3634. [7]Mm 1369.

24 [a–a] 𝔊(𝔖𝔙) *ὑπὲρ ὃ ἦν* = מִשֶּׁהָיָה ‖ **25** [a–a] prb l וְנָתוֹן לִבִּי לָתוּר ‖ [b] mlt Mss בִּלְבִּי cf σ′𝔗𝔙 ‖ [c] mlt Mss 𝔊𝔖 pr cop ‖ **26** [a] prb l וְאָנֹכִי ‖ **27** [a–a] l אָמַר הַקֹּ֔הֶלֶת cf 12,8 et 𝔊 ‖ **Cp 8,1** [a–a] 𝔊 *τίς οἶδεν* (< *ὧδε* = α′) *σοφούς*; prp מִי מוֹכִיחַ כהה ‖ [b] Vrs leg וְעַז ‖ [c] 𝔊 *μισθήσεται* = יְשֻׁנֶּא cf 𝔖; prp יְשֻׁנֶּאנּוּ cf אני v 2; 𝔙 *commutabit*, l יְשַׁנֶּא (= יְשַׁנֶּה) ‖ **2** [a] l אֶת־ cf Vrs ‖ [b] tr c 𝔊σ′𝔖 : post תבהל v 3 ‖ **3** [a–a] l אל־תְּבַהֵל cf 5,1 7,9 ‖ [b–b] mlt Mss 𝔖𝔙 וְאל־ת׳ ‖ **4** [a] nonn Mss כַּאֲשֶׁר, 𝔊 *καθώς* cf 𝔖 ‖ [b–b] 𝔊θ′ *λαλεῖ βασιλεύς* cf α′𝔖 = דִּבֶּר מ׳ ‖ **5** [a] nonn Mss 𝔊 מִשְׁפָּט ‖ **6** [a] pc Mss (𝔊θ′) דַּעַת.

7 כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כֵּי כַּאֲשֶׁר[a] יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ׃ [הַמָּוֶת
8 אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ[a] לִכְלְוֹא אֶת־הָרוּחַ וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם
וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט[b] רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו׃
9 אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בְּאָדָם לְרַע[a] לוֹ׃
10 וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים[a] קְבֻרִים וָבָאוּ[a] וּמִמְּקוֹם[b] קָדוֹשׁ יְהַלְּכוּ[c]
וְיִשְׁתַּכְּחוּ[d] בָּעִיר אֲשֶׁר כֵּן־עָשׂוּ
גַּם־זֶה הָבֶל׃
11 אֲשֶׁר[a] אֵין־נַעֲשָׂה[a] פִּתְגָמ[b] מַעֲשֵׂה[c] הָרָעָה מְהֵרָה
עַל־כֵּן מָלֵא לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע׃
12 אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רַע מְאַת[a] וּמַאֲרִיךְ[b] לוֹ
כִּי גַם־יוֹדֵעַ אָנִי אֲשֶׁר
יִהְיֶה־טוֹב לִירֵאֵי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יָרְאוּ מִלְּפָנָיו׃
13 וְטוֹב לְאֹ־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹא־יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל[a]
אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים׃
14 יֶשׁ־הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים
וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים
אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃
15 וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
כִּי אִם־לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי[a] חַיָּיו
אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃

ג חס בכתיב . ה[8]
ג[9] . ל וכת כן
ב . ח[10] . ז[11]
ז[12] וחד מן ל[13] מל בליש .
ד[14] . ג[15]
ב[16] . ל . ל
ל
ד ס״פ[17]
ב[18]
ט בטע . כל עשייה רע פת ב מ ז[19] קמ
ג[20] חס בליש ב מנה בסיפ . כב[21] . כל עשייה רע פת ב מ ז[19] קמ . ל[22]
ו בסיפ[23]
ל . ה[24]
ז[25] . ה דגש[26]
ב[27]
ל בסיפ
יו חס בכתיב ב מנה בסיפ
ל . יו חס בכתיב ב מנה בסיפ . ז[28]
ג
ל[29]
ב וחד מן ב מל בליש

[8]Mm 3686. [9]Mm 2014. [10]Mm 3058. [11]Mm 1667. [12]Mm 307. [13]Mm 2217. [14]Mm 730. [15]Mp sub loco. [16]Mm 3760. [17]Mm 3703. [18]Est 1,20. [19]Mm 824. [20]Mm 3711. [21]Mm 475. [22]וחד מאריך Qoh 7,15. [23]Mm 3691. [24]Mm 4080. [25]Mm 1088. [26]Mm 3707. [27]Mm 3712. [28]Mm 3421. [29]Mm 2237.

7 [a] prp אֲשֶׁר cf σ′ⅆ𝔖 ‖ **8** [a–a] add ‖ [b] prp עֹשֶׂה, l? ‖ **9** [a] Ms לְהָרַע cf 𝔊ⅆ𝔗 ‖ **10** [a–a] inc; 𝔊 *εἰς τάφους εἰσαχθέντες* = מוּבָאִים קְבָרִים ‖ [b] l c mlt Mss cod Hill וּמִמָּקוֹם ‖ [c] prp יְהֻלְלוּ ‖ [d] nonn Mss וישתבחו cf 𝔊 *καὶ ἐπῃνέθησαν*, α′θ′ *ἐκαυχήσαντο*, σ′ *ἐπαινούμενοι* ‖ **11** [a–a] l אין־נעשה ‖ [b] l c pc Mss פִּתְגָם ‖ [c] 𝔊(S) *ἀπὸ τῶν ποιούντων* = מַעֲשֵׂי ‖ **12** [a] inc, l prb וְאֶת־יָמָיו מ׳; 𝔊 *ἀπὸ τότε καί* = ׳ו מֵאָז, α′σ′θ′ *ἀπέθανεν καί* = ׳ו מֵת, prp מֵאֹת cf Hier *centies* ‖ [b] 𝔊 *ἀπὸ μακρότητος* ‖ **13** [a] 𝔊 *ἐν σκιᾷ* ‖ **15** [a] pr c nonn Mss מִסְפַּר.

16 כַּאֲשֶׁר[a] נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר גַּם־ג[30]
נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי
גַם בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ ה[31].נא

17 וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא יב[32]. יז מ״ם לא ולא לא[33]. ב מל בליש
אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת־הַשָּׁמֶשׁ
בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר ל. ב בסיפ
הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

9 1 כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל[a]־לִבִּי וְלָבוֹר[b] אֶת־כָּל־זֶה ל
אֲשֶׁר הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים ו[1]. ל. ל
גַּם־אַהֲבָה גַם־שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם
הַכֹּל לְפָנֵיהֶם׃ 2 [a]הַכֹּל כַּאֲשֶׁר[a] לַכֹּל מִקְרֶה אֶחָד יא[2]
לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב[b] וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא ב[a]. ב דגש[4]. ל
וְלַזֹּבֵחַ וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ
כַּטּוֹב כַּחֹטֶא[c] הַנִּשְׁבָּע[d] כַּאֲשֶׁר שָׁבוּעָה יָרֵא׃ ג[5] חס בליש ב מנה בסיפ
3 זֶה ׀ רָע בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי־מִקְרֶה אֶחָד לַכֹּל ג ר״פ בטע לגר[6]. יא
וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא־רָע וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו[a] ט
אֶל־הַמֵּתִים׃
4 כִּי־מִי אֲשֶׁר יְחֻבַּר[a] אֶל כָּל־הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן יחבר. יא בכתיב. ק
כִּי־לֶכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת׃ ל
5 כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה ד מל[7] חס וכל אוריית וירמיה דכות ב מ״א. ד מל[7]
וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃
6 גַּם אַהֲבָתָם גַּם־שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה יב פסוק גם גם[8]. ב
וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם בְּכָל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃
ס 7 לֵךְ אֱכָל בְּשִׂמְחָה לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֵב־טוֹב יֵינֶךָ ל

[30]Mm 3698. [31]Mm 2309. [32]Mm 445. [33]Mm 1613. Cp 9 [1]Mm 3421. [2]Mp sub loco. [3]Mm 3713. [4]Mm 1042. [5]Mm 3711. [6]Mm 3714. [7]Mm 3701. [8]Mm 1804. [9]sic L: יב יחיד דרא פסו אית בהון מן ג ג מלין קרחי, cf Mp sub loco.

16 [a] 2 Mss בַּא׳ cf G *ἐν οἷς* ‖ **Cp 9,1** [a] mlt Mss אֶת ‖ [b] G *εἶδεν* = רָאָה cf S; l 𝔐 a ברר ‖ **2** [a–a] l הַכֹּל: בַּא׳ cf G σ′ 𝔙 ‖ [b] dl; G(S𝔙) ins *καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ* = וְלַטָּע ‖ [c] 𝔅 כחטא ‖ [d] G(S𝔗𝔙) *ὡς ὁ ὀμνύων*, l כַּנִּ׳ ‖ **3** [a] G *καὶ ὀπίσω αὐτῶν* cf S, σ′ *τὰ δὲ τελεύτετα αὐτῶν*, 𝔙 *post haec* = אחריהם ‖ **4** [a] l c mlt Mss Q Vrs יְחֻבַּר, K יִבָּחֵר.

כִּי כְבָר רָצָה ׀ הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃ ל ב[10]
8 בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־יֶחְסָר׃
9 רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי הֲבָלֶךָ ב וחס ובפסוק
אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ [b]כָּל יְמֵי הֲבָלֶךָ[ab] ב וחס ובפסוק
כִּי הִוא[c] חֶלְקְךָ בַּחַיִּים[d] וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ ה[11] ה[12] מנה בסיפ
10 כֹּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה ג . ו זוגין[13]
כִּי אֵין מַעֲשֶׂה וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל [14]
אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃ ס ה[15] חס ד מנה בסיפ . ג . יח ס״פ

11 שַׁבְתִּי וְרָאָה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ כִּי ל ר״פ[16] . ל[17]
לֹא לַקַּלִּים הַמֵּרוֹץ וְלֹא לַגִּבּוֹרִים הַמִּלְחָמָה ל . ב מל בלישׁ[18]
וְגַם לֹא לַחֲכָמִים לֶחֶם וְגַם לֹא לַנְּבֹנִים עֹשֶׁר ה[19] . ה[19]
וְגַם לֹא לַיְדְעִים חֵן כִּי־עֵת וָפֶגַע יִקְרֶה אֶת־כֻּלָּם׃ ה[19] . נ
12 כִּי גַם לֹא־יֵדַע הָאָדָם אֶת־עִתּוֹ [20]יט
כַּדָּגִים שֶׁנֶּאֱחָזִים בִּמְצוֹדָה רָעָה ל
וְכַצִּפֳּרִים הָאֲחֻזוֹת[a] בַּפָּח כָּהֶם יוּקָשִׁים בְּנֵי הָאָדָם לְעֵת רָעָה ל . ל . ל
כְּשֶׁתִּפֹּול עֲלֵיהֶם פִּתְאֹם׃ ה מל ול בלישׁ ג מנה רכתיב

13 גַּם־זֹה רָאִיתִי חָכְמָה[a] תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ וּגְדוֹלָה הִיא אֵלָי[b]׃ [21]יז . ב חד מל וחד חס[22]
14 עִיר קְטַנָּה וַאֲנָשִׁים בָּהּ מְעָט וּבָא־אֵלֶיהָ מֶלֶךְ גָּדוֹל וְסָבַב אֹתָהּ [23]ו . [24]ב . [25]ג
וּבָנָה עָלֶיהָ מְצוֹדִים[a] גְּדֹלִים׃ 15 וְנִמְצָא בָהּ אִישׁ מִסְכֵּן ׀ חָכָם[a] ב ומל[26] . ל בסיפ מרובה
וּמִלַּט־הוּא אֶת־הָעִיר בְּחָכְמָתוֹ וְאָדָם לֹא זָכַר אֶת־הָאִישׁ ל . ט
הַמִּסְכֵּן ׀ הַהוּא׃ ל
16 וָאֹמַר־תִּי אֲנִי [27]ו בסיפ
טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָה ל
וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים׃ [28]ה

[10]Mm 3715. [11]Mm 3457. [12]Mm 3693. [13]Mm 2036. [14]Mm 2217. [15]Mm 1788. [16]Mm 978. [17]Mm 192. [18]Mm 2905. [19]Mm 2837. [20]Mm 1369. [21]Mm 2963. [22]Mm 3961. [23]Mm 2882. [24]Mm 3716. [25]Mm 1561. [26]Mm 3717. [27]Mm 3691. [28]Mm 1077.

9 [a–a] add; > nonn Mss S ‖ [b–b] > pc Mss 𝔗 ‖ [c] sic Q[Or]; K[Or] הִיא ‖ [d] 𝔊 *ἐν τῇ ζωῇ σου* = בְּחַיֶּיךָ ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd זוֹת– ‖ **13** [a] dl? ‖ [b] = עָלָי cf 6,1 ‖ **14** [a] l c 2 Mss 𝔊σ′𝔖𝔙 מְצוּרִים ‖ **15** [a] mlt Mss 𝔗 ׳וְח.

17 דִּבְרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים׃ ג. יד מל

18 טוֹבָה חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֶא[a] אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה הַרְבֵּה׃

10 1 [a]יְבוֹבֵי מָוֶת[a] יַבְאִישׁ יַבִּיעַ[b] שֶׁמֶן רוֹקְחִים[c] ל. ל בסיפ. ב מל[1]

יְקַר מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד[d] סִכְלוּת מְעָט׃ ל

2 לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃ כ ר״ם בכתיב[2].

3 וְגַם־בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל[a] הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר כשסכל[3] ל יתיר ה. ק
וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃ ה[4] חס ד מנה בסיפ. ד[5] יא

4 אִם־רוּחַ הַמּוֹשֵׁל[b] תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמְךָ אַל־תַּנַּח יד מל. ג[6]
כִּי מַרְפֵּא יַנִּיחַ[a] חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃ ו מל[7]

5 יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצֵא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט׃ ל. ל

6 נִתַּן הַסָּכָל[a] [b]בְּמְרוֹמִים רַבִּים[b] וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשְׁבוּ׃ כא[8]. ה ד כת ש וחד כת ס[9]. ג מל. ל. ל. ג[5]

7 רָאִיתִי עֲבָדִים[a] עַל־סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כַּעֲבָדִים עַל־הָאָרֶץ׃

8 חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְׁכְּנֻנוּ נָחָשׁ׃ ל. ל. ב בסיפ. ל

9 מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ[a] עֵצִים יִסָּכֵן בָּם׃ ל. ב. ג[8]

10 אִם־קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא־פָנִים קִלְקַל ב
וְחַיִל יְנַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁרִ[b] חָכְמָה׃ ל. ל. הכשר[10] יתיר י. ק

11 אִם־יִשֹּׁךְ הַנָּחָשׁ בְּלוֹא־לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃ ל. ו מל[11]

12 דִּבְרֵי פִי־חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ[a]׃

13 תְּחִלַּת דִּבְרֵי־פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית פִּיהוּ הוֹלֵלוּת רָעָה׃ ג ר״פ[12]. כב. כב

14 וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְּבָרִים
[a]לֹא־[b]יֵדַע הָאָדָם[c] מַה־שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃[a] יט[13]. ח[14]

Cp 10 [1]Mm 587. [2]Mm 4070. [3]Q addidi, L sine Q cum Mp ה יתיר ל al Mss sine Q, cf Mp sub loco. [4]Mm 1788. [5]Mp sub loco. [6]Mm 3718. [7]Mm 1421. [8]Mm 2838. [9]Mm 3917. [10]Q addidi, L sine Q, cf Mp sub loco. [11]Mm 2458. [12]Mm 2998. [13]Mm 1369. [14]Mm 3686.

18 [a] prp וְחַטָּא ‖ **Cp 10,1** [a–a] l prb זְבוּב מֵת ‖ [b] dl (dttg) cf σ′𝔙𝔙; 𝔊 *σκευασίαν* < *σκεῦος* = גֶּבִיעַ? cf 𝔖 ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *ἡδύσματος* = רֹקַח ‖ [d] mlt Mss וּמִכָּ cf 𝔖𝔙; l לְמַכְבִּיר cf Hi 36,31 ‖ **3** [a] Q nonn Mss כְּשֶׁסָּכָל cf 𝔊, K כשהסכל < כְּשֶׁסָּכָל + var כְּהַסָּכָל ‖ **4** [a] l יָנִיא ‖ **6** [a] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *ὁ ἄφρων* = הַסָּכָל ‖ [b–b] l prb בַּמְּרוֹם (dttg) ‖ **7** [a] Ms pr וְרֹכְבִים, Ms + רֹכְבִים ‖ **9** [a] mlt Mss וּב cf 𝔖𝔙 ‖ **10** [a] Mss^{Or} וְלוֹ; > 𝔊𝔖 ‖ [b] 𝔊 *τοῦ ἀνδρείου*, σ′ *ὁ γοργευσάμενος*, 𝔖 *lkšȳr'* = הַכָּשֵׁר, l וֹז ‖ **12** [a] Or תִּבְלָעֶנּוּ ‖ **14** [a–a] add ‖ [b] mlt Mss וְלֹא ‖ [c–c] mlt Mss 𝔙 מה־שֶּׁ; pc Mss מַה־שֶּׁהָיָה cf 𝔊σ′𝔖𝔙.

15 עֲמַל [a]הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ[a] אֲשֶׁר לֹא־יָדַע לָלֶכֶת אֶל־עִיר׃ ל.ה
16 אִי־לָךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃ ב
17 אַשְׁרַיִךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכֵלוּ ב
בִּגְבוּרָה וְלֹא בַשְּׁתִי[a]׃ ל וכל ערב דכות ב מא[15]
18 בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת׃ ל.ל.ל[16]
19 לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים ז
וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל׃ [עָשִׁיר
20 גַּם בְּמַדָּעֲךָ[a] אֶלֶךְ אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי[b] מִשְׁכָּבְךָ אַל־תְּקַלֵּל ל
כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם[c] יַגִּיד[d] דָּבָר׃ ב חד חס וחד מל[17]. ג מל בליש כנפים ק

11 1 שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃
2 תֵּן־חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה ג ול בליש וכל ד״ה דכות
3 אִם־יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ [עַל־הָאָרֶץ׃
וְאִם־יִפֹּל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן ב בסיפ׳.ל
מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם יִהְיֶה[a]׃ ב[1]
4 שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶּעָבִים לֹא יִקְצֹר׃ ג מל[2]
5 כַּאֲשֶׁר[a] אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים[b] בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה ל.ב.ג
כָּכָה לֹא תֵדַע אֶת־מַעֲשֵׂה[c] הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל׃
6 בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ[a] ג[3]
כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ[b] אֵי זֶה יִכְשָׁר[c] הַזֶּה אוֹ־זֶה לא.ל.ד[4]
וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים׃ ל.ז קמ[5]
7 וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב לָעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשָּׁמֶשׁ׃ ב.יז[6]. ד ב[7] פת ורב קמ
8 כִּי אִם־שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח יח וכל חיו יחיה דכות[8]
וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל־שֶׁבָּא הָבֶל׃ שֶׁבָּא־ מחליפין

[15]Lv 13,48. [16]וחד ואת ידלף Gn 22,22. [17]Mm 2641. Cp 11 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2269. [3]Mm 3718. [4]Mm 325. [5]Mm 3888. [6]Mm 1088. [7]Mm 3598. [8]Mm 107.

15 [a–a] nonn Mss 𝔊[SA]𝔗 ת׳ הַכְּסִיל מָתַי יְיַגְּעֶנּוּ ‖ **17** [a] 𝔊 *αἰσχυνθήσονται* = בּשׁת(ך); nonn vb exc? ‖ **20** [a] prp בְּמַצָּעֲךָ ‖ [b] pc Mss ובַחֲדַרֵי cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ [c] Q כְּנָפִים, K הַכְּ ‖ [d] l יַגִּיד ‖ **Cp 11,3** [a] pc Mss הוּא, sic l vel יְהֶוְא ‖ **5** [a] pc Mss 𝔊α׳ בַּא ‖ [b] l c mlt Mss 𝔗 בָּע׳ ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔙) *τὰ ποιήματα* = מעשׂי ‖ **6** [a] mlt Mss יָדֶיךָ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd יוֹדֵעַ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd יִכְשַׁר.

9 שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדּוּתֶיךָ[a] וְיִטַב־[ס]לִבְּךָ[b] בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ[c] ב׳.ל.ל. ב חד חס וחד מל
וְהַלֵּךְ בִּדְרָכֵי לִבֶּךָ וּבְמַרְאֵי[d] עֵינֶיךָ ו[10] כת י ס״ת ול בליש
וְדָע כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ ב.ה[11] דגש וכל איוב דכות ב מא
10 וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ
כִּי־הַיַלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל׃ ל
12 1 וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ[a] בִּימֵי בְחוּרוֹתֶיךָ ל.ב חד חס וחד מל
עַד אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה
וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם חֵפֶץ׃
2 עַד אֲשֶׁר לֹא תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים ל[1].ל
וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃
3 בַּיּוֹם שָׁיָזֻעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל ל וחס.ל.ב
וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת בָּאֲרֻבּוֹת׃ ל.ל.ד[2].ב חס[3]
4 וְסָגְרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוק בִּשְׁפַל קוֹל הַטְּחֲנָה ב[4].ב בסיפ
[a]וְיָקוּם לְקוֹל[a] הַצִּפּוֹר וְיִשְׁחוּ כָּל־בְּנוֹת הַשִּׁיר׃ ל.ל.ה
5 גַּם מִגָּבַהּ יִרָאוּ[a] וְחִתִּתִים בַּדָּרֶךְ ה[5].ל
וְיִנָּאץ[b] הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל[c] הֶחָגָב וְתָפֵר[d] הָאֲבִיּוֹנָה[e] ל ויתיר א.ל.ב[6].ל
כִּי־הֹלֵךְ הָאָדָם אֶל־בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוק הַסֹּפְדִים׃ ה[7] חס ד מנה בסיפ. ב בסיפ
6 עַד אֲשֶׁר לֹא־יֵרָחֵק[a] חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֻץ[b] גֻּלַּת הַזָּהָב ירחק ק חד מן יא[8] קר ת. ל בסיפ.ל
וְתִשָּׁבֵר כַּד עַל־הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ[c] הַגַּלְגַּל אֶל־הַבּוֹר׃ ל.ל
7 וְיָשָׁב[a] הֶעָפָר עַל[b]־הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה ה[9]
וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ׃ כ
8 הֲבֶל הֲבָלִים אָמַר הַקֹּהֶלֶת[a] הַכֹּל הָבֶל׃ ג.ל מל[10]

[9]Mm 1241. [10]Mm 1344. [11]Mm 772. Cp 12 [1]וחד וחשך Ex 10,15. [2]Mm 3719. [3]Mm 1894. [4]Mm 3720. [5]Mlt Mss יראו, cf Mp sub loco. [6]Lv 11,22. [7]Mm 1788. [8]Mm 3675. [9]Mm 976. [10]Mm 896.

9 [a] 𝔅 –תֶךָ ‖ [b] l וְיִטַב ‖ [c] 𝔅 –תֶיךָ ‖ [d] l c mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ובמראה ‖ **Cp 12,1** [a] prp בּוֹרְאֶיךָ ‖ **4** [a–a] 2 Mss ויקום ל׳; frt l ויקום לו קול cf Gn 23,17.20 ‖ **5** [a] mlt Mss יִרְאוּ cf 𝔊σ′; prp יִרְאָה ‖ [b] l וְיָנֵץ ‖ [c] mlt Mss ויסתכל, 𝔊 *παχυνθῇ* ‖ [d] 𝔊 *καὶ διασκεδασθῇ*, σ′(𝔖) *καὶ διαλυθῇ* = וְתָפֵר, α′ *καὶ καρπεύσει* = וְתִפְרָה ‖ [e] σ′ *ἡ ἐπίπονος* = הָאֲבִיּוֹנָה ‖ **6** [a] K יִרְחַק, Q mlt Mss 𝔗 יִרְתֵּק; 𝔊 *ἀνατραπῇ*, σ′ *κοπῆναι ἀπό*, 𝔖 *nipsg*, 𝔙 *rumpatur*, l יִנָּתֵק ‖ [b] l וְתֵרֵץ ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗) *καὶ συντροχάσῃ* = וְיֵרֵץ ‖ **7** [a] l וְיָשָׁב ‖ [b] l c mlt Mss 𝔖 אֶל ‖ **8** [a] pc Mss 𝔖 + הֲבֶל הֲבָלִים cf 1,2.

9 וְיוֹתֵר שֶׁהָיָה קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד־דַּעַת אֶת־הָעָם
וְאָזַן וְחִקֵּר תִּקֵּן[a] מְשָׁלִים הַרְבֵּה׃
10 בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא דִּבְרֵי־חֵפֶץ וְכָתוּב[a] יָשָׁר דִּבְרֵי אֱמֶת׃
11 דִּבְרֵי חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת
נְטוּעִים בַּעֲלֵי[a] אֲסִפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד׃

12 וְיוֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי הִזָּהֵר
עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג הַרְבֵּה יְגִעַת בָּשָׂר׃
13 סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע
אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר
כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם׃
14 כִּי אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְּמִשְׁפָּט
עַל כָּל־נֶעְלָם אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃

סכום הפסוקים
של ספר רכב
וחציו מה שהיה כבר[21]
וסדרים ד

THRENI איכה

ס

1 אֵיכָה[1] 1
יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם
הָיְתָה כְּאַלְמָנָה רַבָּתִי בַגּוֹיִם
שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס׃ ס
2 בָּכוֹ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱיָהּ[a]
אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ

[11] Mp sub loco. [12] Mm 1411. [13] Mm 716. [14] Mm 2507. [15] Mm 3639. [16] Mm 1079. [17] Mm 2217. [18] Mm 679. [19] Mm 871. [20] Jer 42,6. [21] Qoh 6,10, cf Mp sub loco.

Cp 1 [1] Mm 1095. [2] Mm 2544. [3] וחד בְּמָדִינוֹת Est 2,18, וחד לַמְּדִינוֹת Est 9,16. [4] Mm 2739.

9 [a] prb add (gl) ‖ **10** [a] l c pc Mss α′σ′ס וְכָתַב; prp וְכָתוּב ‖ **11** [a] l prb מְבַעֲלֵי cf 𝔊.
Cp 1,2 [a] pc Mss Vrs du, l וֹ.

כָּל־רֵעֶיהָ בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאוֹיְבִים׃ ס ל . ד ב חס ו ב מל[5]

3 גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה ל . ב[a]
הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ כל מל
כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים׃ ס ל . ל

4 דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאֵי מוֹעֵד ל
כָּל־שְׁעָרֶיהָ[a] שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים ל
בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת[b] וְהִיא מַר־לָהּ׃ ס ל . ל

5 הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלְווּ ג ר״פ . כד . ב וחס[7] .
ד ה כת ו וחד כת ה[8]
כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל רֹב־פְּשָׁעֶיהָ
עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי־צָר׃ ס

6 וַיֵּצֵא[a] מִן[b] בַּת־צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ מבת[9] ק[9] חד מן ח[9] כת ב מילין וקר הדה . ל
הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ מִרְעֶה ד
וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי רוֹדֵף׃ ס ב מל ול בלישׁ[10]

7 זָכְרָה יְרוּשָׁלַם יְמֵי עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ[a]
כָּל[b] מַחֲמֻדֶּיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם ל וכת כן
בִּנְפֹל עַמָּהּ בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ ו[11] . ה מל
רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל מִשְׁבַּתֶּהָ׃ ס ל וחס

8 חֵטְא[a] חָטְאָה יְרוּשָׁלַם עַל־כֵּן[b] לְנִידָה הָיָתָה ל . ד[12]
כָּל־מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ ל ומל
גַּם־הִיא נֶאֱנָחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃ ס ב

9 טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ ל ומל
וַתֵּרֶד[a] פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ ל
רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי[b] כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃ ס

[5] Mm 3424. [6] Jes 24,22. [7] Mm 2521. [8] Mm 3905. [9] Mm 214. [10] Mm 1287. [11] Mm 2129. [12] Mm 3721.

4 [a] prp שַׁעֲרֶיהָ || [b] G ἀγόμεναι cf α′σ′, l נְהוּגוֹת || 6 [a] G* καὶ ἐξῆρθη = וַיֵּצֵא || [b–b] pc Mss ut Q מִבַּת || 7 [a] prp מְרוֹרֶיהָ || [b–b] prb add || 8 [a] prp חָטֹא || [b–b] frt dl m cs || 9 [a] prp וַתּוֹרֶד cf σ′ καὶ κατήχθη, V deposita est || [b] l עָנְיָהּ cf Bo′ Ambr.

10 יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ ב
כִּי־רָאֲתָה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ ל
אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃ ס ד מל . ד דגש[13]

11 כָּל־עַמָּהּ נֶאֱנָחִים מְבַקְשִׁים לֶחֶם
נָתְנוּ מַחֲמוּדֵיהֶם[a] בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב נָפֶשׁ מחמדיהם[14] יתיר ו ק
רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃ ס ל

12 לוֹא[a] אֲלֵיכֶם כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ לה מל
אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר עוֹלַל לִי ג . ג חס[15] . ג ול בלישׁ ובסיפ
אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ ס ג

13 מִמָּרוֹם שָׁלַח־אֵשׁ בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה[a] ה חס בלישׁ[16] . ל
פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלָי הֱשִׁיבַנִי אָחוֹר ג ב חס וחד מל[17] . ג[18]
נְתָנַנִי שֹׁמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוָה׃ ס

14 [a]נִשְׂקַד עֹל[a] פְּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ ל . ל
עָלוּ[b] עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי
נְתָנַנִי אֲדֹנָי[c] בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם׃ ס יד כת כן בסיפ

15 סָלָה כָּל־אַבִּירַי | אֲדֹנָי[a] בְּקִרְבִּי[b] ב חד כת א וחד כת ה . יד כת כן בסיפ . יא[19]
קָרָא עָלַי מוֹעֵד לְשַׁבֵּר בַּחוּרָי
גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי[a] לִבְתוּלַת בַּת־יְהוּדָה׃ ס יד כת כן בסיפ

16 עַל־אֵלֶּה | אֲנִי בוֹכִיָּה עֵינִי | עֵינִי[a] יָרְדָה מַיִם ל ומל . כט[20] . ל . כט[20]
כִּי־רָחַק מְמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי נז וכל תלים דכות ב מ יא
הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב׃ ס ל

[13] Mm 3722. [14] Q addidi, L sine Q cum Mp יתיר ו, cf Mp sub loco. [15] Mm 2712. [16] Mm 3723. [17] Mm 3724. [18] Mm 778. [19] Mm 2580. [20] Mm 2501.

11 [a] Q^{Mss} mlt Mss מחמדיהם ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}$*$^{Mss}\sigma'$ *οὐ*, $\mathfrak{G}^{rel}$ *οἱ* ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}$ *κατήγαγεν αὐτό* = וַיִּרְדֵּנָה vel הוֹרִידָה ‖ **14** [a–a] dub; mlt Mss על נִשְׂקַד, $\mathfrak{G}$ *ἐρρηγορήθη ἐπί* = עַל נִשְׂקַד ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *τὸν ζυγὸν αὐτοῦ*, σ' *ὁ ζυγὸς αὐτοῦ* = עֹלוֹ ‖ [c] 1 c mlt Mss יהוה ‖ **15** [a] cf 14[c] ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *ἐκ μέσου μου* = מִקִּרְבִּי ‖ **16** [a] > pc Mss $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{SV}$, dl.

17 פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ [ג 21]
צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו
הָיְתָה יְרוּשָׁלַ֫ם לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם[a] ס

18 צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי פִיהוּ מָרִיתִי [כת . ג 22 מגה בסיפ]
שִׁמְעוּ־נָא כָל־עַמִּים[a] [העמים ק חד מן ג 23 חס ה ר״ת בלישׁ . ג חס 24]
וּרְאוּ מַכְאֹבִי
בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרָי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי ס

19 קָרָאתִי לַמְאֹהֲבַי הֵמָּה רִמּוּנִי [ל . ל]
כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר נָוָעוּ [ל . ל]
כִּי־בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ אֶת־נַפְשָׁם[a] ס [ג ב מל וחד חס 25]

20 רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי מֵעַי חֳמַרְמָרוּ [ל]
נֶהְפַּךְ לִבִּי בְקִרְבִּי כִּי מָרֹה מָרִיתִי [יא 26 . ל . ג ב 27 מגה בסיפ]
מִחוּץ שִׁכְּלָה־חֶרֶב [a]בַּבַּיִת כַּמָּוֶת[a] ס [ג 28]

21 שָׁמְעוּ[a] כִּי נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם לִי [ג ר״פ 29]
כָּל־אֹיְבַי שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ [ל]
הֵבֵאתָ[b] יוֹם־קָרָאתָ וְיִהְיוּ כָמוֹנִי ס [יא רפ 30 . ל חס בסיפ 31]

22 תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל לָמוֹ [יז חס וכל משלי דכות ב מ ד]
כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל כָּל־פְּשָׁעָי [כל חס . ל]
כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי וְלִבִּי דָוֶי ס [ל וחס . ג 32]

2 1 אֵיכָה [יז 1]
יָעִיב בְּאַפּוֹ אֲדֹנָי[a] אֶת־בַּת־צִיּוֹן [יד כת כן בסיפ]
הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶ֫רֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל
וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ ס [ג 2]

[21] Mm 624. [22] Thr 1,20 et Mp sub loco. [23] Mm 1856. [24] Mm 2712. [25] Mm 1047. [26] Mm 2580. [27] Thr 1,18 et Mp sub loco. [28] Mm 3116. [29] Mm 3725. [30] Mm 417. [31] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [32] Mm 2205. **Cp 2** [1] Mm 1095. [2] Mm 296.

17 [a] prp בְּעֵינֵיהֶם ‖ **18** [a] mlt Mss 𝔊𝔗 ut Q הָעַמִּים ‖ **19** [a] 𝔊 + *καὶ οὐχ εὗρον* = וְלֹא מָצְאוּ ‖ **20** [a–a] 𝔊 (Ambr) tr, 𝔖(𝔙) *wdbbjt' mwt'* = ובבית מות? frt 1 בְּ׳ כְּמוֹת cf akk *kamâtu* captivitas ‖ **21** [a] 𝔊 *ἀκούσατε* = שִׁמְעוּ; 1 שִׁמְעַ cf 𝔖 ‖ [b] l הָבֵא אֶת־ cf 𝔖 ‖ **Cp 2,1** [a] cf 1,14c.

2 בָּלַע אֲדֹנָי[a] וְלֹא[b] חָמָל אֵת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב
הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה
הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלְּלָ[d] מַמְלָכָה[c] וְשָׂרֶיהָ׃ ס

3 גָּדַע בָּחָרִי־אַף[a] כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל
הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב
וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃ ס

4 דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב [a]נִצָּב יְמִינוֹ[a]
כְּצָר[b] וַיַּהַרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן
בְּאֹהֶל בַּת־צִיּוֹן שָׁפַךְ כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ ס

5 הָיָה אֲדֹנָי[a] | כְּאוֹיֵב בָּלַע יִשְׂרָאֵל
בָּלַע כָּל־[b]אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת[b] מִבְצָרָיו
וַיֶּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה׃ ס

6 וַיַּחְמֹס כַּגָּן[a] שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מוֹעֲדוֹ
שָׁכַח יְהוָה | בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבָּת
וַיִּנְאַץ בְּזַעַם־אַפּוֹ מֶלֶךְ וְכֹהֵן׃ ס

7 זָנַח אֲדֹנָי[a] | מִזְבְּחוֹ נָאַר מִקְדָּשׁוֹ
הִסְגִּיר בְּיַד־אוֹיֵב [b]חוֹמֹת אַרְמְנוֹתֶיהָ[b]
קוֹל נָתְנוּ בְּבֵית־יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד׃ ס

8 חָשַׁב[a] יְהוָה | לְהַשְׁחִית חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן
נָטָה קָו לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ מִבַּלֵּעַ
וַיַּאֲבֶל־חֵל וְחוֹמָה יַחְדָּו אֻמְלָלוּ׃ ס

ב ר״פ[3]. יד כת כן בסיפ. ולא[4] חד מן יב[5] חס ו ר״ת ק

ל

ל. ג[6]. ה

ל

ב דמטע

ל. ב[7]

ה׳ ר״פ מיחד[7]. יד כת כן בסיפ. ב דמטע

ב[8]. ב[9]. ב[10]

ל. ג[11] וחד מן ג[12] כת ש ול בליש. ג[13] חס בליש וכל במעדו דכות ב מ ב

ב

ב חד ר״פ וחד ס״פ

יד כת כן בסיפ. ג[14]

ח[15] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ד כת כן

לט. יא[16]

ל

ל. ה חס

[3]Jes 25,8. [4]Mm 3804. [5]Mm 1643. [6]Ho 9,16. [7]Mm 944. [8]Mm 1805. [9]Gn 34,19. [10]Mm 3726. [11]Mm 2602. [12]Mm 1411. [13]Mm 3727 contra textum. [14]Mm 3728. [15]Mm 2893. [16]Mm 1630.

2 [a] cf 1,14[e] || [b] 𝔊 ut K לֹא, mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q וְלֹא || [c] 𝔙 *virginis* = בְּתוּלַת || [d] 𝔖 *qtjljh* = חֲלָלֶיהָ? || [e] 𝔊 *βασιλέα αὐτῆς*, $\mathfrak{G}^{B}$(𝔖) *βασιλέας αὐτῆς* || 3 [a] 1 אַפּוֹ cf $\mathfrak{GSV}^{Mss}$ || 4 [a–a] prp חֵץ בִּימִינוֹ || [b] tr post וירהג || 5 [a] cf 1,14[c] || [b–b] 1 ארמנותָו הִשְׁחִית || 6 [a] 𝔊 *ὡς ἄμπελον*, 1 כְּגֶפֶן || 7 [a] cf 1,14[c] || [b–b] prp חֲמַדַּת אִצְרוֹתֶיהָ || 8 [a] 𝔊* *καὶ ἐπέστρεψεν* = הֵשִׁיב, 1 זוז.

9 טָבְעוּ בָאָרֶץ שְׁעָרֶיהָ [a]אִבַּד וְשִׁבַּר[a] בְּרִיחֶיהָ
מַלְכָּהּ וְשָׂרֶיהָ בַגּוֹיִם אֵין תּוֹרָה
גַּם־נְבִיאֶיהָ לֹא־מָצְאוּ חָזוֹן מֵיְהוָה: ס

10 יֵשְׁבוּ[a] לָאָרֶץ יִדְמוּ[b] זִקְנֵי בַת־צִיּוֹן
הֶעֱלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם חָגְרוּ שַׂקִּים
הוֹרִידוּ לָאָרֶץ רֹאשָׁן בְּתוּלֹת יְרוּשָׁלִָם: ס

11 כָּלוּ בַדְּמָעוֹת עֵינַי חָמַרְמְרוּ מֵעַי
נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ כְּבֹדִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי
בֶּעָטֵף עוֹלֵל וְיוֹנֵק בִּרְחֹבוֹת קִרְיָה: ס

12 לְאִמּתָם יֹאמְרוּ אַיֵּה דָגָן וְיָיִן
בְּהִתְעַטְּפָם כֶּחָלָל בִּרְחֹבוֹת עִיר
בְּהִשְׁתַּפֵּךְ נַפְשָׁם אֶל־חֵיק אִמּתָם: ס

13 מָה־אָעִידֵךְ[a] מָה אֲדַמֶּה־לָּךְ הַבַּת יְרוּשָׁלִַם
[b]מָה אַשְׁוֶה־לָּךְ וַאֲנַחֲמֵךְ[b] בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן
כִּי־גָדוֹל כַּיָּם[c] שִׁבְרֵךְ מִי יִרְפָּא־לָךְ: ס

14 נְבִיאַיִךְ חָזוּ לָךְ שָׁוְא וְתָפֶל
וְלֹא־גָלוּ עַל־עֲוֹנֵךְ לְהָשִׁיב שְׁבוּתֵךְ[a]
וַיֶּחֱזוּ לָךְ מַשָּׂאוֹת[b] שָׁוְא וּמַדּוּחִים: ס

15 סָפְקוּ עָלַיִךְ כַּפַּיִם כָּל־עֹבְרֵי דָּרֶךְ
שָׁרְקוּ וַיָּנִעוּ רֹאשָׁם עַל־בַּת יְרוּשָׁלִַם
הֲזֹאת הָעִיר שֶׁיֹּאמְרוּ[a] כְּלִילַת יֹפִי מָשׂוֹשׂ לְכָל־הָאָרֶץ[a]: ס

ב ר״פ[17]. ב[18]. ד ב מנה מל

ד

כ[19]. ג[20]

ל. ב בסיפ

ל דגש

ל

ל

ל[21]. ו[22]

ל

ל. ב

יב פסוק דמיין[23]. ב[24]. ב. ד פת

ד[25]. ג[26]

ל ומל[27]

שבותך[28] ק

ב[29]. ב חד מל וחד חס. ל ומל

ג[30] חס ול בליש

ה[31]. כל מל. ז[32]

[17] Mm 3208. [18] Mm 2174. [19] Mm 534. [20] Mm 2382. [21] וחד לְאִמּתָם Gn 25,16. [22] Mm 94. [23] Mm 3896. [24] L sine Q, al Mss אעורך K, אעירך Q, cf Mp sub loco. [25] Mm 2420. [26] Mm 2171. [27] Mp sub loco. [28] Mm 832. [29] Mm 3729. [30] Mm 3730. [31] Mm 2289. [32] Mm 2448.

9 [a–a] dl vel אבד vel ושבר || **10** [a] ℭGSV𝔙 יָשְׁבוּ || [b] G(S𝔙) *ἐσιώπησαν* = דָּמוּ || **13** [a] 𝔙 *comparabo te*, l אֶעֶרְךָ || [b–b] G *τίς σώσει σε καὶ παρακαλέσει* = מִי יוֹשִׁיעַ לָךְ וְנִחַמְךְ || [c] G *ποτήριον* = כּוֹס || **14** [a] mlt Mss ut Q שְׁבוּתֵךְ, K שְׁבִיתֵךְ || [b] frt l מַשָּׂאוֹת || **15** [a–a] dl vel שיאמרו vel משוש לכל־הארץ.

16 [a]פָּצוּ עָלַיִךְ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבָיִךְ
שָׁרְקוּ וַיַּחֲרְקוּ־שֵׁן אָמְרוּ בָּלַעְנוּ ל.ל
אַךְ זֶה הַיּוֹם שִׂקְוִינָהוּ מָצָאנוּ רָאִינוּ׃ ס ל.ל

17 עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמָם בִּצַּע אִמְרָתוֹ ב ר״פ[33] . ל.ל
אֲשֶׁר צִוָּה מִימֵי־קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמָל
וַיְשַׂמֵּח עָלַיִךְ אוֹיֵב הֵרִים קֶרֶן צָרָיִךְ׃ ס ל[34]

18 [a]צָעַק לִבָּם אֶל־[a]אֲדֹנָי[b] חוֹמַת[c] בַּת־צִיּוֹן ב . יד כת כן בסיפ
הוֹרִידִי כַנַּחַל דִּמְעָה יוֹמָם וָלָיְלָה ל בטע
אַל־תִּתְּנִי פוּגַת לָךְ אַל־תִּדֹּם בַּת[d]־עֵינֵךְ׃ ס ל בסיפ מוגה

19 קוּמִי | רֹנִּי בַלַּיְלָה[a] לְרֹאשׁ אַשְׁמֻרוֹת ד ר״פ[35] . ל . בלילה . כד
שִׁפְכִי כַמַּיִם לִבֵּךְ נֹכַח פְּנֵי אֲדֹנָי[b] ל . ל בסיפ . יד כת כן בסיפ
שְׂאִי אֵלָיו כַּפַּיִךְ עַל־נֶפֶשׁ עוֹלָלַיִךְ ח . ב חד חס וחד מל
[c]הָעֲטוּפִים בְּרָעָב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת[c]׃ ס ב חד מל וחד חס[36] . ד[37] . לה[38]

20 רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה לְמִי עוֹלַלְתָּ כֹּה כל חס
אִם־תֹּאכַלְנָה נָשִׁים פִּרְיָם עֹלְלֵי טִפֻּחִים כל חס
אִם־יֵהָרֵג בְּמִקְדַּשׁ אֲדֹנָי[a] כֹּהֵן וְנָבִיא׃ ס ה ב מנה בליש . יד כת כן בסיפ . ז בלשון נביאיה

21 שָׁכְבוּ לָאָרֶץ חוּצוֹת נַעַר וְזָקֵן
בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי [a]נָפְלוּ בֶּחָרֶב[a]
הָרַגְתָּ בְּיוֹם אַפֶּךָ טָבַחְתָּ לֹא[b] חָמָלְתָּ׃ ס ג

22 תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי[a] מִסָּבִיב יא[39]
וְלֹא הָיָה בְיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד כה . ב
אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי אֹיְבִי כִלָּם׃ פ ל . ל[40] . ז[40]

[33] Mm 3731. [34] וחד ושמח Prv 27,11. [35] Mm 3732. [36] Mm 225. [37] Mm 1206. [38] Mm 2840. [39] Mm 1630. [40] Mp sub loco.

16 [a] pc Mss 𝔊[L]𝔖 tr v 16 (פ) post v 17 (ע) ‖ **18** [a–a] crrp; prp צַעֲקִי לְךָ מָלֵא ‖ [b] cf 1,14[c] ‖ [c] prp הֲמִי ‖ [d] prp בָּבַת ‖ **19** [a] mlt Mss ut Q בַּלַּיְלָה, K בַּלַּיִל ‖ [b] cf 1,14[c] ‖ [c–c] add ‖ **20** [a] cf 1,14[c] ‖ **21** [a–a] 𝔊* *ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ* (ex 1,5.18) *ἐν ῥομφείᾳ καὶ ἐν λιμῷ* ‖ [b] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 וְלֹא ‖ **22** [a] 𝔖 *b'ldbbj* hostes mei; 𝔙 *qui terrerent me* = מְגוֹרְרַי?

3 1 אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ׃ ב בכתיב ול בסיפ . ו[1]
2 אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃ כי[2] מל ה מנוח בכתיב ול בסיפ . ל[3]
3 אַךְ בִּי יָשֹׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם׃ ס ב חס
4 בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עַצְמוֹתָי׃
5 בָּנָה עָלַי וַיַּקֵּף רֹאשׁ וּתְלָאָה׃[a] ל . ל
6 בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ ס ג[4]
7 גָּדַר בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי׃ ג[5] . ב[6] . ל
8 גַּם כִּי אֶזְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ שָׂתַם[a] תְּפִלָּתִי׃ ג[7] כת ש ול בלישׁ
9 גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי עִוָּה׃ ס ג[8] . ב חד מל וחד חס[a]
10 דֹּב אוֹרֵב הוּא לִי אֲרִיֵה[a] בְּמִסְתָּרִים׃ ארי[ק] . ג רפו[9]
11 דְּרָכַי סוֹרֵר וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמַנִי שֹׁמֵם׃ ל . כל חס
12 דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי כַּמַּטָּרָא לַחֵץ׃ ס ל ומל . ל וכת א
13 הֵבִיא בְכִלְיוֹתָי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ׃ הי ר״פ מיחד[10] . ג חס . ג[11]
14 הָיִיתִי שְׂחֹק לְכָל־עַמִּי[a] נְגִינָתָם כָּל־הַיּוֹם׃ ד חס בכתיב . ג סביר עמים וקר עמי[12]
15 הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃ ס ל[13] . ל . ל
16 וַיְגַרֵּס[a] בֶּחָצָץ שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָּאֵפֶר׃ ל וכת כן . ל
17 וַתִּזְנַח[a] מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי נָשִׁיתִי טוֹבָה׃ ב[14]
18 וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי[a] וְתוֹחַלְתִּי מֵיְהוָה׃ ס ב וכל דסמיך לא ז"ן דכות . ב בתרי לישנ[15]
19 זְכָר־עָנְיִי וּמְרוּדַי לַעֲנָה וָרֹאשׁ׃ וחשוות[16] ק
20 זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשׂוֹחַ[a] עָלַי נַפְשִׁי[b]׃ ג
21 זֹאת אָשִׁיב[a] אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ ס

Cp 3 [1]Mm 1420. [2]Mm 1238. [3]Mm 468. [4]Mm 3733. [5]Mm 3734. [6]Ps 88,9. [7]Mm 1411 et cf Mm 3735. [8]Mm 3736. [9]Mm 3737. [10]Mm 944. [11]Mm 3423. [12]Mm 3435. [13]וחד השביעני Gn 50,5. [14]Jer 15,10. [15]Mm 343. [16]Mm 832.

Cp 3,5 [a–a] prp תלאה ראשי (cf 𝔊 *κεφαλήν μου καὶ ἐμόχθησεν*) vel תמ׳ ראשי ‖ **8** [a] mlt Mss סתם ‖ **10** [a] mlt Mss ut Q אֲרִי, K אַרְיֵה ‖ **14** [a] 1 c Seb mlt Mss 𝔖 עַמִּים ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ ἐξέβαλεν* = וַיְגָרֵשׁ? ‖ **17** [a] 𝔊 *καὶ ἀπώσατο* = וַיִּזְנַח; 𝔙(𝔖) *repulsa est* = וַתִּזְנַח ‖ **18** [a] dub; 𝔙 *finis meus* = קִצִּי? ‖ **20** [a] mlt Mss ut Q וְתָשׂוֹחַ, K וְתָשֹׁחַ ‖ [b] Tiq soph פְּ֫ ‖ **21** [a] 𝔊 *τάξω* = אָשִׂים.

22 [a]חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא־תָמְנוּ[b] כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו׃ ל
23 חֲדָשִׁים[a] לַבְּקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ׃ ד[17]
24 חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ׃ ס ג
25 טוֹב יְהוָה לְקֹוֵּהוּ לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ לקויו[18] ק
26 טוֹב וְיָחִיל[a] וְדוֹמָם[b] לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ ל. ל
27 טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל בִּנְעוּרָיו׃ ס לז. ל מל
28 יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ ח[19]. ל[20]
29 [a]יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה׃ כב
30 יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ ס
31 כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי[a]׃ יד כת כן בסיפ
32 כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָו[a]׃ ג. ח. ג[21]. חסדיו ק
33 כִּי לֹא עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיְגֶּהָ[a] בְּנֵי־אִישׁ׃ ס כב[22]
34 לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל אַסִּירֵי אָרֶץ׃ חצי הספר בפסוקים ל
35 לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גֶּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃ ל זקף קמ. ל
36 לְעַוֵּת אָדָם בְּרִיבוֹ אֲדֹנָי[a] לֹא רָאָה׃ ס ס[22] ו. יד כת כן בסיפ
37 מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי אֲדֹנָי[a] לֹא צִוָּה׃ ל. יד כת כן בסיפ
38 מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ ד[23]
39 מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם [a]חָי גֶּבֶר[a] עַל־חֲטָאָו[b]׃ ס ל. ל זקף קמ. חטאיו ק
40 נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ[a] וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה׃ ה[24]. ז[25]
41 נִשָּׂא לְבָבֵנוּ[a] אֶל־כַּפָּיִם אֶל־אֵל בַּשָּׁמָיִם׃ ו ל כת שא ובכת סה. ל וחס[26]. ל
42 נַחְנוּ פָשַׁעְנוּ וּמָרִינוּ אַתָּה לֹא סָלָחְתָּ׃ ס ג בפת וחד קמ[27]

[17] Mm 2331. [18] Q addidi sicut mlt Mss, cf Mp sub loco. [19] Mm 2544. [20] Mm 3247. [21] Mm 2436. [22] Mp sub loco. [23] Mm 2170. [24] Mm 2714. [25] Mm 1076. [26] Mm 1051. [27] Mm 1024.

22 [a] v 22–24 > 𝔊* ‖ [b] 𝔊^{CO} *ἐξέλειπεν με*; l c Ms 𝔖𝔗 תָּמּוּ ‖ **23** [a] prb ins הֵם ‖ **26** [a] 𝔊 *καὶ ὑπομενεῖ*, l וְיָחִיל ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἡσυχάσει*, 𝔖 *bqwšt'* pro *bšwtq'*, l וְדָמַם חֲסָדָו ‖ **29** [a] v 29 > 𝔊^{Mss} ‖ **31** [a] cf 1,14[c]; exc vb ‖ **32** [a] K^{Or} 𝔊𝔗 ut K חַסְדּוֹ, K^{Oc} 𝔙 ut Q חֲסָדָיו ‖ **33** [a] prp וַיּוֹגֶה ‖ **36** [a] cf 1,14[c] ‖ **37** [a] cf 1,14[c] ‖ **39** [a–a] prp יְהִי גְבִיר ‖ [b] 𝔊 ut K חֶטְאוֹ, mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q חֲטָאָיו ‖ **40** [a] 𝔊 sg ‖ **41** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 לבבינו ‖ [b] l על cf 𝔊(𝔖) *énî*.

43 סַכֹּתָה בָאַף וַתִּרְדְּפֵנוּ הָרַגְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ — ג ב מל וחד חס[28] . ב
44 סַכּוֹתָה בֶּעָנָן לָךְ מֵעֲבֹר[a] תְּפִלָּה׃ — ג ב מל וחד חס[29] . ל מל
45 סְחִי וּמָאוֹס תְּשִׂימֵנוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים׃ ס — ל[30] . ב מל ול[31] בליש
46 [a]פָּצוּ עָלֵינוּ פִּיהֶם כָּל־אֹיְבֵינוּ׃
47 פַּחַד וָפַחַת הָיָה לָנוּ הַשֹּׁאת וְהַשֶּׁבֶר׃ — ל
48 פַּלְגֵי־מַיִם תֵּרַד עֵינִי עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ ס — כט[32]
49 עֵינִי נִגְּרָה וְלֹא תִדְמֶה מֵאֵין הֲפֻגוֹת׃ — כט[32] . ב . ל
50 עַד־יַשְׁקִיף וְיֵרֶא יְהוָה מִשָּׁמָיִם׃ — ג[33]
51 עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי מִכֹּל [a]בְּנוֹת עִירִי׃ ס — כט[32] . ל ומל
52 צוֹד צָדוּנִי כַּצִּפּוֹר אֹיְבַי חִנָּם׃ — ל . ג וכן כת למדינ
53 צָמְתוּ בַבּוֹר חַיָּי וַיַּדּוּ־אֶבֶן בִּי׃ — ל זקף קמ . ל
54 צָפוּ־מַיִם עַל־רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְזָרְתִּי׃ ס — ל . כו . ל
55 קָרָאתִי שִׁמְךָ יְהוָה מִבּוֹר תַּחְתִּיּוֹת׃ — ז ומל[34]
56 קוֹלִי שָׁמַעְתָּ אַל־תַּעְלֵם אָזְנְךָ [a]לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי׃ — ל . יג . ל
57 קָרַבְתָּ בְּיוֹם אֶקְרָאֶךָּ אָמַרְתָּ אַל־תִּירָא׃ ס — ב דגש
58 רַבְתָּ אֲדֹנָי[a] רִיבֵי[b] נַפְשִׁי נָאַלְתָּ חַיָּי׃ — יו כת כן בסיפ
59 רָאִיתָה יְהוָה עַוָּתָתִי שָׁפְטָה[a] מִשְׁפָּטִי׃ — ל . ב . יו[35]
60 רָאִיתָה כָּל־נִקְמָתָם כָּל־מַחְשְׁבֹתָם [c]לִי[a]׃ ס — c פסוק כל כל ומילה חדה ביניה[36] . ל
61 שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם יְהוָה כָּל־מַחְשְׁבֹתָם עָלָי׃ — ל
62 שִׂפְתֵי קָמַי וְהֶגְיוֹנָם עָלַי כָּל־הַיּוֹם׃ — ל ומל
63 שִׁבְתָּם וְקִימָתָם הַבִּיטָה אֲנִי מַנְגִּינָתָם׃ ס — ל . ל
64 תָּשִׁיב לָהֶם גְּמוּל יְהוָה כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ — ז[37]

[28] Mm 3738 contra textum. [29] Mm 3738. [30] וחד שחי Jes 51,23. [31] Mm 2229. [32] Mm 2501. [33] Mm 1668. [34] Mm 1327. [35] Mm 2362. [36] Mm 3316. [37] Mm 161.

44 [a] 𝔊 *εἵνεκεν* = בַּעֲבוּר ‖ **46** [a] pc Mss 𝔊[Mss]𝔖 tr 46—48 (פ) post 49—51 (ע) ‖ **51** [a–a] prb l בְּכוֹת et dl עירי ‖ **56** [a–a] 𝔊 *εἰς τὴν δέησίν μου εἰς τὴν βοήθειάν μου* = לְתַחֲנָתִי לישועתי ? dl vel לרוחתי vel לרוחחתי ‖ [b] 𝔙(𝔖) *causam*, l רִיב ‖ **59** [a] 𝔊(𝔖) *ἔκρινας* = שָׁפַטְתָּ ‖ **60** [a] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 עָלַי.

כּ פסוק דלית בהון לא ו ולא ל[38]. ל.

65 תִּתֵּן לָהֶם מְגִנַּת־לֵב תַּאֲלָתְךָ[a] לָהֶם׃

66 תִּרְדְּפֵם[a] בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת[b] שְׁמֵי יְהוָה׃ פ

ל. ל[39]

4 1 אֵיכָה

יוֹ[1]

יוּעַם זָהָב יִשְׁנָא[a] הַכֶּתֶם הַטּוֹב

ל. ל כת א[2]

תִּשְׁתַּפֵּכְנָה אַבְנֵי־קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת׃ ס

ל. לה[3]

2 בְּנֵי[a] צִיּוֹן הַיְקָרִים הַמְסֻלָּאִים בַּפָּז

ל. ל

אֵיכָה נֶחְשְׁבוּ לִנְבְלֵי־[a]חֶרֶשׂ מַעֲשֵׂה[b] יְדֵי יוֹצֵר׃ ס

יו[1]. ל

3 גַּם־תַּנִּין[a] חָלְצוּ שַׁד הֵינִיקוּ גּוּרֵיהֶן

תנים[ק] ל.

בַּת־[b]עַמִּי לְאַכְזָר [c]כְּיַעֲנִים[c] בַּמִּדְבָּר׃ ס

כיענים[ק] חד מן ח[4] כת ב מלין וקר חדה

4 דָּבַק לְשׁוֹן יוֹנֵק אֶל־חִכּוֹ בַּצָּמָא

עוֹלָלִים שָׁאֲלוּ לֶחֶם פֹּרֵשׂ אֵין לָהֶם׃ ס

5 הָאֹכְלִים לְמַעֲדַנִּים נָשַׁמּוּ בַּחוּצוֹת[5]

ל[5]

הָאֲמֻנִים עַל תּוֹלָע חִבְּקוּ אַשְׁפָּתוֹת׃ ס

ל וחס. ב. ל[6]

6 וַיִּגְדַּל עֲוֹן בַּת־עַמִּי מֵחַטַּאת סְדֹם

הַהֲפוּכָה כְּמוֹ־רָגַע וְלֹא־חָלוּ בָהּ יָדָיִם[a]׃ ס

ל ומל. ל בטיט

7 זַכּוּ נְזִירֶיהָ[a] מִשֶּׁלֶג צָחֲוּ מֵחָלָב

ג. ב חד חס וחד מל

[b]אָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים[b] סַפִּיר גִּזְרָתָם׃ ס

ל

8 חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם לֹא נִכְּרוּ בַּחוּצוֹת

ו[7]. ל מל. ל

צָפַד עוֹרָם עַל־עַצְמָם יָבֵשׁ הָיָה[a] כָּעֵץ׃ ס

ל. ג[8]

9 טוֹבִים הָיוּ חַלְלֵי־חֶרֶב מֵחַלְלֵי רָעָב

שֶׁהֵם יָזוֹבוּ מְדֻקָּרִים מִתְּנוּבַת שָׂדָי[a]׃ ס

ב[9]. ד ב מל וב חס[10]. ב וחס[11] ל[12].

[38] Mm 878. [39] וחד שְׁמֵי יי Jer 16,21. Cp 4 [1] Mm 1095. [2] Mm 3709. [3] Mm 2840. [4] Mm 214. [5] וחד מעדנים Prv 29,17. [6] Mp sub loco. [7] Mm 1676. [8] Mm 3494. [9] Cant 6,5. [10] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [11] Mm 2677. [12] וחד תנובת Dt 32,13.

65 [a] 𝔊(𝔗𝔙) *μόχθον σου* = תְּלָאָתְךָ; prp אָתָא אֲלָתְךָ ‖ **66** [a] 𝔊 + *αὐτούς* = תִּרְדְּפֵם ‖ [b–b] 𝔊 *τοῦ οὐρανοῦ* (𝔊^{O} + *σου*) = שָׁמַיִם (שְׁמֵיךָ) ‖ **Cp 4,1** [a] mlt Mss ישנה ‖ **2** [a] prp אַבְנֵי ‖ [b] K^{Or} 𝔊𝔖 pl ‖ **3** [a] 2 Mss Q תנים ‖ [b] *θυγατέρες*, l בְּנוֹת ‖ [c–c] mlt Mss Vrs ut Q כְּיַעֲנִים; K dub ‖ **6** [a] prp יְלָדִים ‖ **7** [a] prp נְעָרֶיהָ ‖ [b–b] 𝔊 om עֶצֶם; prp מִ׳ אָדַם עוֹרָם vel אָדְמָה שָׂפָתָם מִ׳ ‖ **8** [a] dl m cs ‖ **9** [a–a] crrp; prp שֶׁהֵם יָדוּ בְּמִקֹּר דָּמָם מֵתוּ בְּחִישׁ שֶׁהֵם יָדוּ.

10 יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן ל
הָיוּ לְבָרוֹתָ[a] לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ ס ל

11 כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ שָׁפַךְ חֲרוֹן אַפּוֹ
וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוֹדֹתֶיהָ׃ ס ל. ב חד חס וחד מל[13]

12 לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל[a] יֹשְׁבֵי תֵבֵל ב[14] וכל חלים דכות ב מא. כל ק
כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ ס ה חס במגלות ב מנה בליש. ב

13 מֵחַטַּאת נְבִיאֶיהָ עֲוֹנוֹת כֹּהֲנֶיהָ [15]ס
הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ דַּם צַדִּיקִים׃ ס ב[16]

14 נָעוּ עִוְרִים[a] בָּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַּדָּם
בְּלֹא יוּכְלוּ יִגְּעוּ בִּלְבֻשֵּׁיהֶם׃ ס יא[17]. ל וחס

15 סוּרוּ טָמֵא[a] [b]קָרְאוּ לָמוֹ[b] סוּרוּ סוּרוּ[c] אַל־תִּגָּעוּ
כִּי נָצוּ גַּם־נָעוּ אָמְרוּ בַּגּוֹיִם לֹא יוֹסִיפוּ לָגוּר׃ ס ל. ל. ט בליש ד[18] מנה כת כן

16 [a]פְּנֵי יְהוָה חִלְּקָם[b] לֹא יוֹסִיף לְהַבִּיטָם ל. מז פסוק לא לא לא
פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ זְקֵנִים לֹא חָנֵּנוּ׃ ס וזקנים ק חד מן יב[19] חס ו ר״ת

17 עוֹדֵינָה[a] תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הָבֶל עודינו ק חד מן יד[20] כת ה וקר ו
בְּצִפִּיָּתֵנוּ צָפִּינוּ אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשִׁעַ׃ ס ל. ל. ב חס[21]

18 צָדּוּ[a] צָעָדֵינוּ מִלֶּכֶת בִּרְחֹבֹתֵינוּ ב
קָרַב קִצֵּנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ׃ ס ב. ב

19 קַלִּים הָיוּ רֹדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי שָׁמָיִם
עַל־הֶהָרִים דִּלְּקָנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ׃ ס ל וחס

20 רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתָם ל וכל שמואל דכות ב מא[22]
אֲשֶׁר אָמַרְנוּ בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם׃ ס

[13] Mm 2910 contra textum. [14] Mm 2899. [15] TM lectio plena contra Mm 3973, cf Mp sub loco. [16] Jes 59,3 [17] Mm 2545. [18] Mm 3031 contra textum. [19] Mm 3804. [20] Mm 782. [21] Mm 3507. [22] 2 S 1,21.

10 [a] 𝔊(𝔖) *εἰς βρῶσιν*, l לְבָרוֹת ‖ **12** [a] mlt Mss 𝔊$^{-L}$ ut Q כֹּל, K וְכֹל ‖ **14** [a] 𝔊 *ἐγρήγοροι αὐτῆς* = עֲרֵיָהּ; prp דָּם vel עָרוֹם ‖ **15** [a] 𝔙 *polluti*, l טְמֵאִים ‖ [b–b] 𝔊 *καλέσατε αὐτούς* = קִרְאוּ לוֹ, sed prb dl ‖ [c] prb dl ‖ **16** [a] pc Mss 𝔖 tr v 16 (פ) post v 17 (ע) ‖ [b] 𝔊 *μερὶς αὐτῶν* = חֶלְקָם; l וז ‖ **17** [a] K^{Or} 𝔊𝔖𝔙 ut Q עוֹדֵינוּ; K עוֹדִינָה ‖ **18** [a] Ms צרו; 𝔊 *ἐθηρεύσαμεν* = צָדָנוּ; 𝔙 *lubricaverunt* = מָעֲדוּ? prb ins צָרֵינוּ.

21 שָׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם יוֹשֶׁבֶתִי[a] בְּאֶרֶץ עוּץ[b]
גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס[c] תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי[d]: ס

22 תַּם־עֲוֹנֵךְ בַּת־צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ
פָּקֵד עֲוֹנֵךְ בַּת־אֱדוֹם גִּלָּה עַל־חַטֹּאתָיִךְ: פ

5 1 זְכָר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָה[a] וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ:
2 נַחֲלָתֵנוּ נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים:
3 יְתוֹמִים הָיִינוּ אֵין[a] אָב אִמּוֹתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת:
4 מֵימֵינוּ[a] בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בְּמִחֵיר יָבֹאוּ:
5 [a]עַל[b] צַוָּארֵנוּ[a] נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ לֹא[c] הוּנַח[d] לָנוּ:
6 מִצְרַיִם נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם:
7 אֲבוֹתֵינוּ חָטְאוּ[a] אֵינָם וַאֲנַחְנוּ[a] עֲוֹנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ:
8 עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָּנוּ פּוֹרֵק אֵין מִיָּדָם:
9 בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר:
10 [a]עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ[a] מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת רָעָב:
11 נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה:
12 שָׂרִים בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי[a] זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ:
13 בַּחוּרִים טְחָוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ:
14 זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם:
15 שָׂבַת מְשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחֹלֵנוּ:
16 נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ:
17 עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ:
18 עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם[a] שׁוּעָלִים הָלְכוּ־בוֹ: פ

יושבת ק
ב. ל
ל מל בכתיב
ה חס בלישׁ
כד׳. הביטה ק
ל
יאין חד מן יב׳ חס ו ר״ת
ה׳. ח׳
ולא חד מן יב׳ חס ו ר״ת
ג ר״פ. ג דגש׳. ב
ואינם ק חד מן יב׳ חס ו ר״ת.
ואנחנו ק חד מן יב׳ חס ו ר״ת
ב וחס׳
ל. ב׳. ל׳
ב חס וחד מן ב בסיפ
ל. ב׳
ל. ל׳
ל וכת כן׳
ל
ל ולמרינ׳. ב׳ מל בכתיב. ג ב דגש וחד רפ׳

Cp 5 [1]Mm 592. [2]Mm 3804. [3]Mm 158. [4]Mm 1862. [5]Mm 3739. [6]Mm 3202. [7]Mp sub loco. [8]וחד וְלָעֲפוֹת Ps 11,6. [9]Ex 10,15. [10]Mm 49. [11]L sine Q sicut lectio Or, lectio Occ שהשמם K, ששם Q, cf Mp sub loco.

21 [a] mlt Mss ut Q יוֹשֶׁבֶת, K יוֹשַׁבְתִּי ‖ [b] > 𝔊*𝔙^{Mss} ‖ [c] 𝔊 + *κυρίου* ‖ [d] 𝔊 *καὶ ἀποχεεῖς* = וְתִתְעָרִי; l וְהִזֵּי ‖ **Cp 5,1** [a] mlt Mss ut Q הַבִּיטָה, K הַבֵּיט ‖ **3** [a] mlt Mss Vrs ut Q וְאֵין, K אֵין ‖ **4** [a] 𝔊 *ἐξ ἡμερῶν* = מִיָּמֵינוּ ‖ **5** [a–a] crrp; prp עַל־אַרְצֵנוּ ‖ [b] 𝔖′ pr *ζυγός* = עֹל, frt l ‖ [c] 𝔊𝔗𝔙 ut K לֹא, mlt Mss 𝔖 ut Q וְלֹא ‖ [d] prp הֻנַּח ‖ **7** [a–a] mlt Mss 𝔖𝔗𝔙 ut Q וְאֵ֫ינָם ‖ **10** [a–a] l vel עוֹרֵינוּ cf mlt Mss vel נִכְמַר cf 𝔊 *ἐπελιώθη*, 𝔙 *exusta est* ‖ **12** [a] > 𝔊* ‖ **18** [a] K^{Oc} שֶׁהַשַּׁמֵּם.

19 אַתָּה[a] יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדֹר וָדוֹר׃ ג 12
20 לָמָּה לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים׃ ג
21 הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה | אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה[a] חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְקֶדֶם׃ כת כן למערב 13. ונשובה חד מן 14 ק בלישׁ. ב
22 כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד׃ ג 15

סכום הפסוקים
של ספר קנד
וחציו לדכא תחת 16
וסדר אחד

ESTHER אסתר

ס[א] **1** 1 וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[a] הוּא[b] אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[c] הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־ ה 1. ל. ב 2
2 כּוּשׁ שֶׁבַע[d] וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה[d] מְדִינָה׃ 2 בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת | הַמֶּלֶךְ ג 3. ב בסיף וחד מן ב בטע 4. ל 5
3 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 3 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ ב
לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו[a] וַעֲבָדָיו חֵיל | פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים ב. ג
4 וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ 4 בְּהַרְאֹתוֹ[a] אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד[b]־מַלְכוּתוֹ וְאֶת־ ל 6. ל
5 יְקַר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יְמֵים רַבִּים[c] שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ 5 וּבִמְלוֹאת | ל ומל. ז[7] מל וכל ד״ה דכות ב מ״א. ל. ב ר״פ חד מל וחד חס[8]
הַיָּמִים הָאֵלֶּה[a] עָשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה ה[9]
לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת[b] יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ ב. ה קמ וכל אתנח וס״פ דכות[10]. ל
6 [a]חוּר | כַּרְפַּס וּתְכֵלֶת[a] אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף ל. ו[11]. ב. ל בטע
וְעַמּוּדֵי שֵׁשׁ מִטּוֹת[b] | זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת[c] בַּהַט־[c]וְשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃ ב. ל. ל
7 וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב כְּיַד ל. ב. ל בלישׁ. לג קמ[12]. ח
8 הַמֶּלֶךְ׃ 8 וְהַשְּׁתִיָּה כַּדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן | יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב ל. ב. ל. ב[13]

[12]Mm 3214. [13]Mm 3740. [14]Mm 2714. [15]Mm 2229. [16]Thr 3,34, cf Mp sub loco.
Cp 1 [1]Mm 91. [2]Mp sub loco et Jer 22,11. [3]Mm 3773. [4]Da 10,2. [5]Mm 1471. [6] חוד בְּתָרְאוֹתוֹ Mal 3,2 et Mp sub loco. [7]Mm 43. [8]Mm 727, L sine Q, al mss ובמלואת K, ובמלאת Q, cf Mp sub loco. [9]Mm 3163. [10]Mm 3741. [11]Mm 1015. [12]Mm 264. [13]Mm 2263.

19 [a] G(SV) *σὺ δέ*, l וְאַתָּה ‖ **21** [a] mlt Mss K[Or] ut Q וְנָשׁוּבָה, K וב– ‖ **22** [a] > GS.
Cp 1,1 [a] G semper in Est *Ἀρταξέρξης* ‖ [b–b] > 2 Mss V ‖ [c] ins בֶּן ? cf S ‖ [d–d] S *m" w'srjn* ut Da 6,2, sed cf 9,30 ‖ **3** [a] prb ins וְרָאשֵׁי vel וְרֹאשֵׁי ‖ **4** [a] prp תָּם– ‖ [b] S pr cop; > G ‖ [c–c] prb dl cf G ‖ **5** [a] G *τοῦ γάμου* ‖ [b] G *ἕξ* ‖ **6** [a–a] prp כִּ֫ חור ות׳; al תַּחַת כרפס ‖ [b] prp בְּמִ֫ vel מִ֫ cf G[L]S ‖ [c–c] > S.

בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ 9 גַּם וַשְׁתִּי[a] הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה 9
נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ ס 10 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי 10
כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר לִמְהוּמָן בִּזְתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא
זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
11 לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת 11
הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃ 12 וַתְּמָאֵן הַמַּלְכָּה 12
וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד
וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בּוֹ׃ 13 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים[a] כִּי־ 13
כֵן דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יֹדְעֵי דָּת וָדִין׃ 14 וְהַקָּרֹב[a] אֵלָיו כַּרְשְׁנָא 14
שֵׁתָר אַדְמָתָא תַּרְשִׁישׁ מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי | פָּרַס וּמָדַי
רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת׃ 15 כְּדָת[a] מָה־לַּעֲשׂוֹת 15
בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי עַל | אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
בְּיַד הַסָּרִיסִים׃ ס 16 וַיֹּאמֶר מוּמֻכָן[a] לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא 16
עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־
כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכֹל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 17 כִּי־יֵצֵא 17
דְּבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהָבְזוֹת[b] בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן בְּאָמְרָם
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃
18 וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה[a] | שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר 18
הַמַּלְכָּה לְכָל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וְכִדְיָ[b] בְּזָיוֹן וָקֶצֶף׃ 19 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ 19
טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר
אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ
לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה׃ 20 וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־ 20
מַלְכוּתוֹ[a] כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגְדּוֹל
וְעַד־קָטֶן׃ 21 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ 21

14 ל. ל. ד
15 ה זוגין בבית בית ב ר״ס
16 ד. ל. ל
17 ד. ל. ל. ב חד כת א וחד כת ה. ל
18 ד. ל. ג
19 ג. ל. ד
20 ב
21 ל. ב חד מל וחד חס. ל
22 ל. ל
23 ב חד כת ה וחד כת ר. ל ול חס בכתיב. ל
24 ל
25 ח וכל על המלך טוב דכות ב מ ג. ל. ד. ל
26
27 ו. ד
28 ל. ל. ל
29 ד
30 ל. ל. ב
31 ח. ז מל ג מנה בכתיב
32 ג ב פת וחד קמ. ב
33 ג
34 ג. ל. ב

14 Mm 3742. 15 Mm 3761. 16 Mm 877. 17 Mm 1772. 18 Mp sub loco. 19 Mm 3768. 20 Mm 3583. 21 Mm 2791. 22 Mm 3305. 23 Mp sub loco. 24 וחד ואת מאמר Est 2,20. 25 Mm 2106. 26 וחד מעל כל השרים Est 3,1. 27 Mm 3743. 28 Mm 3744. 29 Mm 1942. 30 Mm 3745. 31 Mm 4080. 32 Mm 568. 33 Qoh 8,11. 34 Mm 625.

9 [a] 𝔊* *Αστιν*, 𝔊^{L} *Ουαστιν*, 𝔊^{O} *Ουασθη* ‖ 13 [a] prp הַדָּתִים ‖ 14 [a] prp וְהַקְּרִיב cf 𝔊; al הַקָּרֵב cf 1 R 5,7 ‖ 15 [a] prb dl (dttg); al huc tr : ‖ 16 [a] Q מְמוּכָן cf 21 ‖ 17 [a] prp אֶל ‖ [b] prp לְהִבָּז׳ ‖ 18 [a] תִּמְרֹינָה vel תַּמְ׳ ‖ [b] prb וּבְדֵי, al וּכְדֵי ‖ 20 [a–a] > 𝔊*; prp כִּי רַב הוּא.

22 כִּדְבַר מְמוּכָן׃ 22 וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־מְדִינָה
וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנָו לִהְיוֹת כָּל־אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ
וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ׃ פ

2 1 אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־
2 וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי־
הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מַרְאֶה׃
3 וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־
נַעֲרָה־בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים
4 אֶל־יַד הֵגֵא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן תַּמְרוּקֵיהֶן׃ 4 וְהַנַּעֲרָה
אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ ס 5 אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ
6 מָרְדֳּכַי בֶּן־יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶן־קִישׁ אִישׁ יְמִינִי׃ 6 אֲשֶׁר הָגְלְתָה
מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הָגְלְתָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲשֶׁר
7 הָגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ 7 וַיְהִי אֹמֵן אֶת־הֲדַסָּה הִיא אֶסְתֵּר
בַּת־דֹּדוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאֵם וְהַנַּעֲרָה יְפַת־תֹּאַר וְטוֹבַת מַרְאֶה
8 וּבְמוֹת אָבִיהָ וְאִמָּהּ לְקָחָהּ מָרְדֳּכַי לוֹ לְבַת׃ 8 וַיְהִי בְּהִשָּׁמַע דְּבַר־
הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהִקָּבֵץ נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד הֵגָי
9 וַתִּלָּקַח אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הֵגַי שֹׁמֵר הַנָּשִׁים׃ 9 וַתִּיטַב
הַנַּעֲרָה בְּעֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מָנוֹתֶהָ
לָתֵת לָהּ וְאֵת שֶׁבַע הַנְּעָרוֹת הָרְאֻיוֹת לָתֶת־לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁנֶּהָ
וְאֶת־נַעֲרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית הַנָּשִׁים׃ 10 לֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ
וְאֶת־מֽוֹלַדְתָּהּ כִּי מָרְדֳּכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר לֹא־תַגִּיד׃ 11 וּבְכָל־יוֹם
וָיוֹם מָרְדֳּכַי מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי חַצַר בֵּית־הַנָּשִׁים לָדַעַת אֶת־שְׁלוֹם
12 אֶסְתֵּר וּמַה־יֵּעָשֶׂה בָּהּ׃ 12 וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה וְנַעֲרָה לָבוֹא | אֶל־

[35] יא בכתיב . ו
ג
ל
ג ר״פ . ל וחס
[1] ה . [2] . י זוגין [3]
[4] ב מל
[5] כ . ד ב מל רב חס . ב
[6]
[7] ז וחד מן ז מל בלישׁ . ל וחס [8]
[9] ל
[10] ס
ל ר״פ . ל
[11] ו בטע
[12] ד מל . ד חס ב [13] מנה בלישׁ
ל וחס . ל
[13] ב
[14] ל
ל
[15] נא . ל ומל . ל וחס
ל . ל וחס
ל מל
[16] ל . ב
[17] לז . ב

[35] Mp sub loco. Cp 2 [1] Mm 197. [2] Mm 2406. [3] Mm 456. [4] Mm 2520. [5] Mm 306. [6] Gn 41,35. [7] Mm 307. [8] Lectio ו plena contra Mp, cf Mp sub loco. [9] וחד ותיטב Est 2,9. [10] Mm 3746. [11] Mm 3747. [12] Mm 3748. [13] Mm 2870. [14] וחד תיטב Est 2,4. [15] Mm 3749. [16] Mm 300. [17] Mm 210.

22 [a–a] dub; > 𝔊*, prb dl (dttg), al מ׳ כָּל־שׁוֹנֵא עַמּוֹ vel מ׳ כִּלְשׁוֹנוֹ עַמּוֹ ‖ **Cp 2,3** [a] prb dl ‖ [b] l הַגֵּי cf 8.15 et 8.14 𝔊* ‖ [c] 𝔏 וְשׁ׳ ‖ **7** [a] 𝔊 + *Αμιναδαβ* cf 15 9,29 ‖ **8** [a] 𝔏 כְּהִ׳ ‖ **11** [a] nonn Mss לָהּ.

הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִקֶּץ [a]הֱיוֹת לָהּ כְּדָת הַנָּשִׁים[a] שְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ[b] כִּי
כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים[c] בְּשֶׁמֶן הַמֹּר וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים[b] ל ומל . ו רפ[18]
בַּבְּשָׂמִים וּבְתַמְרוּקֵי הַנָּשִׁים׃ 13 וּבְזֹאת ׀ הַנַּעֲרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ ל . יא[19] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב .
אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִנָּתֵן לָהּ לָבוֹא עִמָּהּ מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד[a]־בֵּית 13
הַמֶּלֶךְ׃ 14 בָּעֶרֶב ׀ וְהִיא בָאָה וּלְבֹקֶר הִיא שָׁבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים 14 יא[19] בטע וכל מלכים ויחזק דכות ב מ ב . ו . ג בטע מלרע ול בליש
שֵׁנִי[a] אֶל[b]־יַד שַׁעַשְׁגַּז[c] סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילַגְשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד ל . ב מל
אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־[d]חָפֵץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרְאָה בְשֵׁם׃ 15 וּבְהַגִּיעַ תור־ 15 ב[20] . ג
אֶסְתֵּר בַּת־אֲבִיחַיִל דֹּד מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר לָקַח־לוֹ לְבַת לָבוֹא אֶל־
הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְּשָׁה דָּבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר יֹאמַר הֵגַי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ ל
שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וַתְּהִי אֶסְתֵּר נֹשֵׂאת חֵן בְּעֵינֵי כָּל־רֹאֶיהָ׃ 16 וַתִּלָּקַח 16 ל
אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ [a]אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ[a] [b]בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי[b]
הוּא־חֹדֶשׁ טֵבֵת[c] בִּשְׁנַת־שְׁבָעd לְמַלְכוּתוֹ׃ 17 וַיֶּאֱהַב הַמֶּלֶךְ אֶת־ 17 ל . ד[21]
אֶסְתֵּר [a]מִכָּל־[a]הַנָּשִׁים וַתִּשָּׂא־חֵן וָחֶסֶד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלֹת וַיָּשֶׂם ה[22] . פד ג מנה בסיפ
כֶּתֶר־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיַּמְלִיכֶהָ תַּחַת וַשְׁתִּי׃ 18 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה 18 ל . ב[23]
גָּדוֹל לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֶת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר וַהֲנָחָה לַמְּדִינוֹת עָשָׂה ב . ל[24]
וַיִּתֵּן מַשְׂאֵת כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ 19 [a]וּבְהִקָּבֵץ בְּתוּלוֹת שֵׁנִית[a] וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב 19 ה[25] ג מנה בלישׁ . ח . ב . ב[26] חס בסיפ
בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ 20 אֵין אֶסְתֵּר מַגֶּדֶת מֽוֹלַדְתָּהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה עָלֶיהָ מָרְדֳּכָי[a] וְאֶת־מַאֲמַר מָרְדֳּכַי אֶסְתֵּר עֹשָׂה כַּאֲשֶׁר הָיְתָה 20 ל[27] . ו[28]
בְאָמְנָה[b] אִתּוֹ׃ ס 21 בַּיָּמִים [c]הָהֵם וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־הַמֶּלֶךְ 21 ל . ב בסיפ . ג חס בסיפ
קָצַף [a]בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ[a] שְׁנֵי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף וַיְבַקְשׁוּ לִשְׁלַח יא
יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 22 וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְמָרְדֳּכַי וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר [a]הַמַּלְכָּה[a] ד חס למערב . ל . יד
וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ [b]בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי[b]׃ 23 וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ ל . ז[29]
שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ פ ג בסיפ[30]

[18]Mm 577. [19]Mm 279. [20]Mm 3161. [21]Mm 2767. [22]Mm 3234. [23]Gn 21,8. [24]וחד והמדינות Qoh 2,8, וחד במדינות Thr 1,1. [25]Mm 3750. [26]Mp sub loco. [27]וחד את מאמר Est 1,15. [28]Mm 1175. [29]Mm 3765. [30]Mm 3751.

12 [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔖 *jwmt'* = dies ‖ [c] 𝔖 *jwmjn* = dies ‖ **13** [a] 𝔠 אל ‖ **14** [a] 𝔊 pr art; > 𝔖; prp מִשְׁנֵה ‖ [b] prp על ‖ [c] 𝔊 *Γαι* cf 2,3.15, 𝔖 *šngšgšjr* ‖ [d–d] > 𝔊*, dl? ‖ **16** [a–a] > 𝔊*, dl (ex 1,9)? ‖ [b] 𝔊^{AB} *τῷ δωδεκάτῳ* ‖ [c] 𝔊^{BS} *Αδαρ* ‖ [d] 𝔖 *'rb'* ‖ **17** [a–a] > 𝔊* ‖ **18** [a–a] > 𝔊 ‖ **19** [a–a] > 𝔊; prp מִשְׁנֶה בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־ –בֵּל, al 19 gl ad 20 (cf 10); tr שׁ ad init v ‖ **20** [a] 𝔊 + *φοβεῖσθαι τὸν θεόν* ‖ [b] prp ה– cf 𝔊^{L} ‖ **21** [a–a] > 𝔊*; 𝔊^{AL}𝔖 Est apokr 1,11 nom alit ‖ **22** [a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊 *τὰ τῆς ἐπιβουλῆς*.

3 1 אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדַּל הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אֶת־הָמָן בֶּן־
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי[a] וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיָּשֶׂם אֶת־כִּסְאוֹ מֵעַל כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר
2 אִתּוֹ׃ 2 וְכָל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
לְהָמָן כִּי־כֵן צִוָּה־לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה׃
3 3 וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמָרְדֳּכָי מַדּוּעַ אַתָּה
4 עוֹבֵר אֶת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ 4 וַיְהִי בְּאָמְרָם[a] אֵלָיו יוֹם וָיוֹם וְלֹא שָׁמַע
אֲלֵיהֶם וַיַּגִּידוּ לְהָמָן לִרְאוֹת הֲיַעַמְדוּ דִּבְרֵי מָרְדֳּכַי כִּי־הִגִּיד לָהֶם
5 אֲשֶׁר־הוּא יְהוּדִי׃ 5 וַיַּרְא הָמָן כִּי־אֵין מָרְדֳּכַי כֹּרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ
6 וַיִּמָּלֵא הָמָן חֵמָה׃[a] 6 [a]וַיָּבֶז[b] בְּעֵינָיו לִשְׁלֹחַ[c] יָד בְּמָרְדֳּכַי לְבַדּוֹ כִּי־
הִגִּידוּ לוֹ אֶת־עַם מָרְדֳּכָי[a] וַיְבַקֵּשׁ הָמָן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים
7 אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַם מָרְדֳּכָי׃ 7 [a]בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
הוּא־חֹדֶשׁ נִיסָן[a] בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הִפִּיל פּוּר
הוּא הַגּוֹרָל לִפְנֵי הָמָן מִיּוֹם ׀ לְיוֹם וּמֵחֹדֶשׁ[b] לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־
[ס] חֹדֶשׁ אֲדָר׃ ס 8 וַיֹּאמֶר הָמָן לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ יֶשְׁנוֹ עַם־אֶחָד
מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכֹל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם שֹׁנוֹת
מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃
9 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִכָּתֵב לְאַבְּדָם וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כִּכַּר־כֶּסֶף
10 אֶשְׁקוֹל עַל־יְדֵי[a] עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ 10 וַיָּסַר
הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן[a] בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר
11 הַיְּהוּדִים[a]׃ 11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף[a] נָתוּן לָךְ וְהָעָם[b] לַעֲשׂוֹת
12 בּוֹ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ 12 וַיִּקָּרְאוּ סִפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם וָעָם מְדִינָה

Cp 3 [1]Jos 4,14. [2]וחד כי על כל השרים Est 1,16. [3]Mm 1790. [4]Mm 456. [5]Mm 2429. [6]Mm 3749. [7]Mm 1907. [8]Gn 25,34. [9]Mp sub loco. [10]Mm 791. [11]Neh 2,1. [12]Mm 1662. [13]Mm 2120. [14]1Ch 29,20. [15]Mm 627. [16]Mm 3752. [17]Mm 3753. [18]Mm 3754. [19]Mm 3751.

Cp 3,1 [a] 𝔊 *Bουγαῖον* cf 8,5 [b] 9,10 [a] ‖ **4** [a] Q כְּאָמְרָם ‖ **5** [a] pc Mss 𝔖 + על־מרדכי cf 𝔗[III] ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] prp ויבז ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd לַח– ‖ [d–d] > 𝔊; prp מ׳ עם ‖ **7** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 𝔊 + *ὥστε ἀπολέσαι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τὸ γένος Μαρδοχαίου καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος εἰς τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην* (cf 8,12 9,1) *τοῦ μηνός* = לְהַשְׁמִיד עַם מָרְדֳּכַי בְּיוֹם אֶחָד וַיִּפֹּל עַל־שִׁלְשָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ prb homtel ‖ **9** [a] 𝔗 יד ‖ **10** [a–a] 𝔊 *σφραγίσαι κατὰ τῶν γεγραμμένων κατὰ τῶν Ἰουδαίων* ‖ **11** [a] prb l הָעָם ‖ [b] prb dl.

ד חס למערב[20] וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ נִכְתָּב
ל ומל . לט פסרק דאית בהון א״ב . יא בכתיב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃ 13 וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־ 13
מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר
ט וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד [a]בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר[a] לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר
ג[21] . ג בסיפ[20] הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ 14 פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־ 14
כ . ב חד חס וחד מל . כ[22] מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה׃
ל ומל . ג 15 הָרָצִים יָצְאוּ דְחוּפִים בִּדְבַר־הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה 15
ל ומל וְהַמֶּלֶךְ וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה[a]׃ פ
כ ר״פ[1] 4 1 וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיְקָרַע מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו 4
ל וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא[a] בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְּדֹלָה וּמָרָה׃
כל סיפ מל ב מ ב[2] חס 2 וַיָּבֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ
שָׂק׃ 3 [a]וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מָקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ 3
ל . ב[3] . ד אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃
ותבאנה[4] חד מן ה[a] ד חס ק וחד מל ב[a] מנה כת כן . ל 4 וַתָּבוֹאנָה[a] נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ[b] וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה
ל מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא
קִבֵּל׃ 5 וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ[a] מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד[b] לְפָנֶיהָ 5
ג[a] . ל וַתְּצַוֵּהוּ עַל[c]־מָרְדֳּכַי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה׃ 6 וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־ 6
מָרְדֳּכַי אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ 7 וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי 7
ג[a] . ו מל ול בלישׁ . ל אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת ו[a]פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן לְשְׁקוֹל עַל־
ביהודים[10] חד מן י[11] כת תרי ר בסיפ . ג בסיפ גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִים[a] לְאַבְּדָם׃ 8 וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־
ג[12] נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִדָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ
ל ומל וחד מן י[13] כת חרי ו . ד[14] . ח[15] וְלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְפָנָיו עַל־
9 עַמָּהּ׃ 9 וַיָּבֹא הֲתָךְ וַיַּגֶּד לְאֶסְתֵּר אֶת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי׃ 10 וַתֹּאמֶר 10
כל סיפ מל ב מ ב[16] חס אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ אֶל[a]־מָרְדֳּכָי׃ 11 כָּל[a]־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם־ 11

[20]Mp sub loco. [21]Mm 3755 א. [22]Mm 875. Cp 4 [1]Mm 3756. [2]Cf Mm 1552. [3]Mm 3757. [4]Q addidi, cf 1S 10,7, L sine Q, cf Mp sub loco. [5]Mm 301. [6]Mm 1579. [7]Mm 3758. [8]וחד על מה זה Neh 2,4. [9]Mp sub loco. [10]Q addidi, L sine Q cum Mp יתיר י, cf Mp sub loco et Est 8,1.7, etc. [11]Mm 3770. [12]Mm 2838. [13]Mm 648. [14]Mm 3165. [15]Mm 4080. [16]Cf Mm 1552.

13 [a–a] > 𝔊* ‖ **15** [a] prb tr huc 4,3 ‖ **Cp 4,1** [a] 𝔗 וַיִּבְוֹא ‖ **3** [a] v 3 > $\mathfrak{G}^{L}$; cf 3,15[a] ‖ **4** [a] Q וַתָּבוֹאנָה, K וַתָּבוֹאֲינָה ‖ [b] prb dl, sed cf 𝔖 ‖ **5** [a] 𝔊* Ἀχραθαῖον, 𝔖 lhtn ‖ [b] prp עָמַד cf 𝔊𝔖𝔗[II] ‖ [c] prp אֶל cf 10 ‖ **7** [a] Q בַּיְּהוּדִים, K בַּיְּהוּדִים ‖ **10** [a] 𝔗 עַל cf 5 ‖ **11** [a] 𝔗 וְכֹל.

מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יְוֻדְּעִים אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא־אֶל־הַמֶּלֶךְ כנב 17 מנה בטע
אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר כא 18
יוּשַׁט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִּיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי לָבוֹא אֶל־ ו. ב חד כת י וחד כת א 19
הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃ 12 וַיַּגִּידוּ[a] לְמָרְדֳּכָי אֶת דִּבְרֵי אֶסְתֵּר׃ פ ז 20 מל ב 21 מנה מל בכתיב . ל וקף קמ 12
13 וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכָי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ לְהִמָּלֵט לְ
14 בֵּית[a]־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ 14 כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי בָּעֵת הַזֹּאת לְ
רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתְּ[a] וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ ל 22 . ג מל 23 . ל ודמטע
וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת הִגַּעַתְּ לַמַּלְכוּת׃ 15 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב ג . ל מל וכל ת ד מ ל דכות ב מ ג חס . ל . ל 15
16 אֶל־מָרְדֳּכָי׃ 16 לֵךְ כְּנוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוֹמוּ ב . ל ומל
עָלַי וְאַל־[a]תֹּאכְלוּ וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם[b]־אֲנִי ל . ל . ג 24
וְנַעֲרֹתַי אָצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר ב 25 . ב
17 אָבַדְתִּי׃ אָבַדְתִּי׃ 17 וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל[a] אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו ל
אֶסְתֵּר׃ ס

5 1 וַיְהִי | בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר[a] מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא ל
2 מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ 2 וַיְהִי כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ ה זוגין בבית בית[1] . ל
אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ יד . ל . נא
לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִּיט הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ ל בסיפ . ב . לה[2]
3 הַשַּׁרְבִּיט[a]׃ ס 3 וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה יד
4 וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֵן לָךְ׃ 4 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־ ל ס״פ
עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן הַיּוֹם[a] אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי
5 לוֹ׃ 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֹא ז[3] . ב חס בסיפ[4]
6 הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ 6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
לְאֶסְתֵּר בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־

[17] Mp sub loco. [18] Mm 17. [19] Mm 1707. [20] Mm 41 et Mm 4060. [21] Mm 3759. [22] וחד ורוח Gn 32, 17. [23] Mm 3482. [24] Mm 1922. [25] Mm 3760. Cp 5 [1] Mm 3761. [2] Mm 2840. [3] Mm 332. [4] Mm 1552.

12 [a] prp וַיַּגֵּד vel וַיִּגַּד cf 𝔊 ‖ **13** [a] 𝔊 pr *μόνη ἐν* cf 𝔗𝔙; prp מִבֵּית cf 𝔠 vel רַק אַתְּ בְּבֵ׳ ‖ **14** [a] > 𝔠 ‖ **16** [a] mlt Mss אל ‖ [b] mlt Mss וגם cf 𝔊𝔖 ‖ **17** [a] pc Mss 𝔖 כל ‖ **Cp 5,1** [a] vb exc? prp מַלְבּוּשׁ vel לְבוּשׁ cf 𝔊[L] ‖ **2** [a] 𝔠 לַשׁ׳ ‖ **4** [a] > nonn Mss 𝔖.

חצי הספר בפסוקים[5] ה ד מלרע וחד מלעיל[6] . ל[7]

7 חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ 7 וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃
8 8 אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת אֶת־
ה[8] . ל[9] 9 שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר
ו[10] אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃
ו[11] . ב[12] 9 וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־
ב[13] . ל[14] . ב[15] מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן עַל־מָרְדֳּכָי
ב[16] . כל סיס מל ב מ ב[17] חֵמָה׃ 10 וַיִּתְאַפֵּק הָמָן וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־
ס[18] . נא[19] 11 זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃ 11 וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת
ג . ל . ב 12 כָּל־[a]אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר נִשְּׂאוֹ עַל־[b]הַשָּׂרִים וַעֲבְדֵי[c] הַמֶּלֶךְ׃
יב בטע ר״פ . ג[19] . יד 12 וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־הֵבִיאָה אֶסְתֵּר ׀ הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־
ה[20] . כי[21] מל ה מנה בכתיב . ה[22] . ל 13 הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־
ג 13 הַמֶּלֶךְ׃ וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־
ל 14 מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃ 14 וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־
ג . ל[23] . ל[24] 14 אֹהֲבָיו יֵעָשׂה־עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר ׀ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ וְיִתְלוּ אֶת־
ה[25] חס בשמואל ובכתיב וחד מן ב[26] לשון ביאה 15 מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא־עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי[a]
הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ׃ פ
ב[1] . ה בשינה[2] **6** 1 בַּלַּיְלָה הַהוּא [a]נָדְדָה שְׁנַת[a] הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר
ל . ל . ז[3] 2 הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 2 וַיִּמָּצֵא כָּתוּב
ל 3 אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי
יא 3 הַסָּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ 3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־
ז זוגין[4] נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו
4 לֹא־נֵעָשָׂה עִמּוֹ דָּבָר׃ 4 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר[a]
ל . ב[5] 4 בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ
ז זוגין[4] 5 אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ 5 וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר

[5] Mp sub loco. [6] Mm 3587. [7] וחד את בקשתי Est 5,8. [8] Mm 1376. [9] וחד ובקשתי Est 5,7. [10] Mm 505. [11] Mm 1088. [12] Mm 1628. [13] Dt 34,10. [14] Mm 1907. [15] Mm 3758. [16] Mm 3762. [17] Cf Mm 1552. [18] Mm 639. [19] Mm 4173 א. [20] Mm 197. [21] Mm 1238 א. [22] Mm 420. [23] Mm 3763. [24] Mm 3769. [25] Mm 169. [26] Mm 3764.
Cp 6 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2756. [3] Mm 3765. [4] Mm 456. [5] Mm 3766.

11 [a] prb dl ‖ [b] pc Mss + כָּל־ ‖ [c] S *w'l kl 'bdj* = וְעַל־כָּל־עַ׳ ‖ **14** [a] nonn Mss S בְּעֵיני ‖ **Cp 6,1** [a–a] G *ὁ δὲ κύριος ἀπέστησεν τὸν ὕπνον ἀπό* cf $\mathfrak{C}^{11}$; prp נָדַד שׁ׳ (יהוה =) ‖ **4** [a] prp חצר אֶל־.

6 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃ 6 וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת[a] כל סיפ מל ב מ ב׳ חס
בָּאִישׁ[b] אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ אמירה פלוגי בלבו ו׳ ל
7 לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי׃ 7 וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ ז מל בלישׁ׳ נז׳ וכל תלים דכות׳ ב מ יא
8 חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ 8 יָבִיאוּ לִבּוּשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס ט
9 אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ[a]׃ 9 וְנָתוֹן כא׳ יב׳ יז׳ 10 וחד מן ז מל בלישׁ
הַלְבּוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּישׁוּ[a] יא׳ ל בסיפ׳ יב׳ ג׳
אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ[a] עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב יא׳ ל וכת כן׳ יא׳
הָעִיר וְקָרְאוּ[a] לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ יג׳ יד׳ טז׳ יד׳ טז׳ ב
10 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס כַּאֲשֶׁר יז׳ ג׳
דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל יח׳ ל
סנ(ז) דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ 11 וַיִּקַּח הָמָן אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ יז׳ ג׳
אֶת־מָרְדֳּכָי וַיַּרְכִּיבֻהוּ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה יג׳ יד׳ טז׳ יד׳ טז׳ ב
12 לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ 12 וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ יג׳ ל
13 וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ 13 וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ ב׳ ג׳ ל
אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו[a] וְזֶרֶשׁ ג׳ ב
אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־ ב׳ ד׳ דגש[10]
תוּכַל לוֹ כִּי־נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו[b]׃ ח מל בלישׁ ג מנה בכתיב
14 עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי[a] הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ וַיְבַהֲלוּ לְהָבִיא ל וחס
7 אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ 7 1 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן ב חס בסיפ׳
2 לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ 2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם יד׳
הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֶן לָךְ וּמַה־ יד׳ ב
3 בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ 3 וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר יד׳ ת ד מלרע וחד מלעיל[2]
אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֵן־לִי נַפְשִׁי ג׳ טז׳
4 בְּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי בְּבַקָּשָׁתִי׃ 4 כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג יא׳ ג׳ מל

[a] Cf Mm 1552. [7] Mm 3767. [8] Mm 501. [9] Mm 2838. [10] Mm 307. [11] Mp sub loco. [12] Mm 2990. [13] Mm 1191. [14] Mm 210. [15] Mm 319. [16] Mm 3752. [17] Mp sub loco. [18] וחד מתפל Da 8, 10. [19] Mm 2758. Cp 7 [1] Mm 1552. [2] Mm 3587.

6 [a] sic L, mlt Mss Edd לַ׳ ‖ [b] prp לְאִישׁ ‖ **8** [a–a] > 𝔊*, prb dl; al dl אשר ‖ **9** [a] 𝔊* sg, l שׁוֹ–, בָּהוּ–, וקרא, cf 11 ‖ **13** [a] 𝔊-L *οἱ φίλοι*, 𝔊O(S) *οἱ φίλοι αὐτοῦ*, l רחמיו? cf a ‖ [b] 𝔊 + *ὅτι θεὸς ζῶν μετ' αὐτοῦ* ‖ **14** [a] prp וְרָצֵי cf S.

ב³. ב. ג ב קמ וחד פת⁴ וּלְאַבֵּד וְלַהֲרֹג וּלְשַׁחֵת אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז׃ 11 כְּדָת יְקֻם לְיָהוּד בָּעִיר הַזֹּאת לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד וְלַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל עַם וּמְדִינָה הַצָּרִים אֹתָם טַף וְנָשִׁים וְשָׁלָל בָּזְזָם לָבוֹז׃ 12 בְּיוֹם אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ 13 פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִים עֲתִידִים לַיּוֹם הַזֶּה לְהִנָּקֵם מֵאֹיְבֵיהֶם׃ 14 הָרָצִים יָצְאוּ רְכוּבֵי הָרֶכֶשׁ הַמְבֹהָלִים בְּרִצַּת הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 15 וּמָרְדְּכַי יָצָא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃ 16 לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר׃ 17 וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם׃

8 1 בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן צוֹרֵר הַיְּהוּדִים וּמָרְדְּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּא־לָהּ׃ 2 וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדְּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדְּכַי עַל־בֵּית הָמָן׃

3 וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים׃ 4 וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שַׁרְבִּט הַזָּהָב וַתָּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 5 וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר

ג. ב. ג ב קמ וחד פת⁴

ג 5 שִׁוְּתָה בְּנֶגֶן הַמֶּלֶךְ׃ ס 5 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וגו׳ בִּגְנֶזֶךְ הַמֶּלֶךְ׃

יד. ג⁵. לא. ד⁶. ל 6 לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן׃ ב. ב⁷ 6 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה וְהָמָן נִבְעַת

יו ר״פ ו ס״פ חד מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃ 7 וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־

יד גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה

ג כלייה אל כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃ 8 וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן

ב אֶל־בֵּית מִשְׁתֵּה הַיַּיִן וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ

ב חד חס וחד מל⁶ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם לִכְבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי

יו. ג⁵. ב חד כת א וחד כת ה¹⁰ הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי הָמָן חָפּוּ׃ ס 9 וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים

יו בטע¹¹. ב¹² לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ גַּם הִנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדְּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־

ב טוֹב עַל־הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ

ל וחס. ב¹³ תְּלֻהוּ עָלָיו׃ 10 וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדְּכָי וַחֲמַת

ל. יד הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃ פ **8** 1 בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר

כל חס. ק היהודים חד מן ו׳ כת תרי ר בסיפ הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית הָמָן צוֹרֵר הַיְּהוּדִים וּמָרְדְּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ

כִּי־הִגִּידָה אֶסְתֵּר מַה הוּא־לָהּ׃ 2 וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר

ל. יג² וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ לא הֶעֱבִיר מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדְּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדְּכַי עַל־בֵּית

הָמָן׃ פ

ג מל³ 3 וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ

ל חס בן המדתא וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב

ל חס למערב עַל־הַיְּהוּדִים׃ 4 וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת שַׁרְבִּט הַזָּהָב וַתָּקָם

ל אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 5 וַתֹּאמֶר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־

ל. ב⁴. נא מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכָּתֵב

לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר

[3]Mm 3706. [4]Mm 893. [5]Mm 2629. [6]Mm 3525. [7]Mm 4105. [8]Mm 4231. [9]Mm 2535. [10]Mm 3768. [11]Mm 3998. [12]Mm 897. [13]Mm 3769. Cp 8 [1]Mm 3770. [2]Mm 324. [3]Mm 1633. [4]Mm 3771.

Cp 7,4 [a–a] prp הַצָּלָה שָׁוֶה ‖ **5** [a] prp רַיַּמְהֵר sed cf [b] ‖ [b] prb dl ‖ [c] prp מְלֵא vel אַמַּלֵּא, l וגז ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd ותאמר ‖ **7** [a] prp עָלָיו ‖ **8** [a] prp אֶל ‖ [b] 𝔊 *διετράπη*, prp חָפֵרוּ, al חָרוּ ‖ **9** [a–a] prp גָּמַל דָּבָר, l וגז ‖ [b] > 𝔊* ‖ [c] 𝔗 אֶל ‖ **Cp 8,1** [a] cf 4,7[a] ‖ [b] 𝔊 *ἐνοικεῖωται* (𝔊[A] *-το*) cf 𝔖 ‖ **2** [a] pc Mss 𝔗 + יְדוֹ מֵעַל cf 3,10 ‖ **5** [a–a] add? cf 𝔊* ‖ [b] > 𝔊*; 𝔊[O] *Βουγαῖον* cf 3,1[a].

6 כָּתַב[c] לְאַבֵּד אֶת־[d]הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ 6 כִּי אֵיכָכָה
אוּכַל וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי[a]
7 בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי׃ ס 7 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה
וְלָמָרְדֳּכָי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר וְאֹתוֹ תָלוּ עַל־הָעֵץ
8 עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִים׃[a] 8 וְאַתֶּם כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב
בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי־כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב
9 בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם[a] בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ 9 וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי־
הַמֶּלֶךְ בָּעֵת־הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי[a] הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן[b] בִּשְׁלוֹשָׁה
וְעֶשְׂרִים בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה מָרְדֳּכַי אֶל־[c]הַיְּהוּדִים וְאֶל
הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים־וְהַפַּחוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר | מֵהֹדּוּ וְעַד־כּוּשׁ שֶׁבַע
וְעֶשְׂרִים מְדִינָה וּמֵאָה מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ
10 וְאֶל[d]־הַיְּהוּדִים כִּכְתָבָם וְכִלְשׁוֹנָם׃ 10 וַיִּכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
וַיַּחְתֹּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הָרָצִים בַּסּוּסִים רֹכְבֵי
11 הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים׃ 11 אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים |
אֲשֶׁר בְּכָל־עִיר־וָעִיר לְהִקָּהֵל וְלַעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד[a] וְלַהֲרֹג[b]
וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־חֵיל[c] עַם וּמְדִינָה הַצָּרִים[d] אֹתָם טַף וְנָשִׁים וּשְׁלָלָם
12 לָבוֹז׃ 12 בְּיוֹם אֶחָד בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר
13 לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר׃ 13 פִּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת
בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי לְכָל־הָעַמִּים וְלִהְיוֹת[a] הַיְּהוּדִים[b] עֲתוּדִים[c]
14 לַיּוֹם הַזֶּה לְהִתָּקֵם מֵאוֹיְבֵיהֶם׃ 14 הָרָצִים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים
יָצְאוּ מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר־הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃
פ 15 15 וּמָרְדֳּכַי יָצָא | מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר
וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה
וְשָׂמֵחָה׃ [h]ס 16 16 לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר׃ 17 וּבְכָל־

[5]Mm 445. [6]Mm 3772. [7]Mm 686. [8]Mm 3770. [9]Mm 3751. [10]Mm 3773. [11]Mm 3774. [12]Mm 3775. [13]Mm 3755. [14]Mm 3743. [15]Mm 3776. [16]Mm 875. [17]Mm 3756. [18]Mm 3777. [19]Mm 3778. [20]Mm 2543.

5 [c] prb ins הָמָן ‖ [d] mlt Mss S + כָּל־ ‖ **6** [a] G σωθῆναι ‖ **7** [a] cf 4,7[a] ‖ **8** [a] prp וְנַחְתָּם ‖ **9** [a] CG הָרִאשׁוֹן ‖ [b] G Nisan ‖ [c] prp עַל ‖ [d] prp אל cf C ‖ **11** [a] prp ולִ cf S ‖ [b] nonn Mss B לִ ‖ [c] prb dl ‖ [d] prp הַצָּרִים ‖ **13** [a] prb dl וְ ‖ [b] cf 4,7[a] ‖ [c] Q עֲתִידִים, K עֲתוּדִים.

מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל־עִיר וָעִיר מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ
21 מַגִּיעַ שִׁמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְהוּדִים מִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ[a]
ל מִתְיַהֲדִים כִּי־נָפַל פַּחַד־הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם׃
ב1 9 1 וּבִשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ 9
ב ומל אֲשֶׁר הִגִּיעַ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ לְהֵעָשׂוֹת בַּיּוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ אֹיְבֵי
ל ומל הַיְהוּדִים לִשְׁלוֹט בָּהֶם וְנַהֲפוֹךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלְטוּ הַיְהוּדִים הֵמָּה
ל. ו. ג2 בְּשֹׂנְאֵיהֶם׃ 2 נִקְהֲלוּ הַיְהוּדִים בְּעָרֵיהֶם בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
ל אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ[a] לִשְׁלֹחַ יָד בִּמְבַקְשֵׁי רָעָתָם וְאִישׁ לֹא־עָמַד לִפְנֵיהֶם[b] כִּי־
ז3. ג מילין מן לא אות4 נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ 3 וְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִים
ג. יו כת 5 ה. ג וְהַפַּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ מְנַשְּׂאִים אֶת־הַיְהוּדִים כִּי־
נָפַל פַּחַד־מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם׃ 4 כִּי־גָדוֹל מָרְדֳּכַי בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְשָׁמְעוֹ 4
ג. ד וכל נדרים דכות כז[a] מל ב מנה בסיפ וכל משלי וקהלת דכות. ב מ ה. כז[a] מל ב מנה בסיפ וכל משלי וקהלת דכות ב מ ה. ח[a]
הוֹלֵךְ בְּכָל־הַמְּדִינוֹת כִּי־הָאִישׁ מָרְדֳּכַי הוֹלֵךְ וְגָדוֹל׃ פ 5 וַיַּכּוּ 5
ל הַיְהוּדִים בְּכָל־אֹיְבֵיהֶם מַכַּת־חֶרֶב וְהֶרֶג וְאַבְדָן וַיַּעֲשׂוּ בְשֹׂנְאֵיהֶם
ג. ל כִּרְצוֹנָם׃ 6 וּבְשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ הַיְהוּדִים וְאִבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת 6

ל אִישׁ׃	7 וְאֶת׀	פַּרְשַׁנְדָּתָא	וְאֶת׀ 7
ל. ל דַּלְפוֹן	וְאֶת׀	אַסְפָּתָא׃	8 וְאֶת׀ 8
ל. ל פּוֹרָתָא	וְאֶת׀	אֲדַלְיָא	וְאֶת׀
ל. כו פסוק ואת ואת ואת ואת. ל אֲרִידָתָא׃	9 וְאֶת׀	פַּרְמַשְׁתָּא	וְאֶת׀ 9
ל. ל אֲרִיסַי	וְאֶת׀	אֲרִדַי	וְאֶת׀

ג מילין דמיין בכתיב ול בלישׁ. כל חס וַיְזָתָא׃ 10 עֲשֶׂרֶת בְּנֵי הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא[a] צֹרֵר הַיְהוּדִים 10
הָרָגוּ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃
11 בַּיּוֹם הַהוּא בָּא מִסְפַּר הַהֲרוּגִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 11
יד ס 12 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הָרְגוּ 12
הַיְהוּדִים וְאִבֵּד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְאֵת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן בִּשְׁאָר מְדִינוֹת
ל נסיב ו הַמֶּלֶךְ מֶה עָשׂוּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עוֹד וְתֵעָשׂ׃
13 וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יִנָּתֵן גַּם־מָחָר לַיְהוּדִים אֲשֶׁר 13

[21]Mm 4248. Cp 9 [1]Mm 3754. [2]Mm 3743. [3]Mm 965. [4]Mm 3779. [5]Mm 627. [6]Mm 1788. [7]Mm 1674.

17 [a] 𝔊 + *περιετέμ(ν)οντο καί* ‖ **Cp 9,2** [a] sic L, mlt Mss Edd אָ֫ ‖ [b] nonn Mss 𝔅 בְּפָ֫ ‖ **10** [a] 𝔊 + *Βουγαίου* cf 3,1[a] ‖ **12** [a] mlt Mss מה.

בְּשׁוּשָׁן לַעֲשׂוֹת כְּדָת הַיּוֹם וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־הָמָן יִתְלוּ עַל־הָעֵץ׃
14 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהֵעָשׂוֹת כֵּן וַתִּנָּתֵן דָּת בְּשׁוּשָׁן וְאֶת עֲשֶׂרֶת בְּנֵי־ ב ומל . ל
15 הָמָן תָּלוּ׃ 15 וַיִּקָּהֲלוּ הַיְּהוּדִיִּים[a] אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן גַּם בְּיוֹם אַרְבָּעָה ב בטע . היהודים חד מן ק | ו[a] כת תרו׳ י בסיפ
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּהַרְגוּ בְשׁוּשָׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ
16 אֶת־יָדָם׃ 16 וּשְׁאָר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר[a] בִּמְדִינוֹת[a] הַמֶּלֶךְ נִקָּהֲלוּ ו ל[a]
וְעָמַד עַל־נַפְשָׁם וְנוֹחַ[b] מֵאֹיְבֵיהֶם וְהָרֹג בְּשׂנְאֵיהֶם[c] חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים ל חס
17 אָלֶף[c] וּבַבִּזָּה לֹא שָׁלְחוּ אֶת־יָדָם׃[d] 17 בְּיוֹם־שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
אֲדָר וְנוֹחַ בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ ג[19]
והיהודים חד מן ג בלישׁ ק | וחד מן ו[a] כת תרו׳ י בסיפ
18 וְהַיְּהוּדִים[b] אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה
עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ וְעָשָׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ ג[19]
19 עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים[a] הַפְּרָזִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם הפרזים ק . ג[11]
אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת ג מל[12]
אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃ פ
20 וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים[a] הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־ א בכתיב . ג[13]
הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת[a] הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ ו . ד[14] . ה מל . ז מל בלישׁ[15]
21 לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת עֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר
22 וְאֶת יוֹם־חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ 22 כַּיָּמִים[a] אֲשֶׁר־נָחוּ ד[16]
בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאוֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה
וּמֵאָבֶל לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלוֹחַ מָנוֹת ל . ה מל בכתיב . ג מל[17]
23 אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים׃ 23 וְקִבֵּל[a] הַיְּהוּדִים אֵת[b] אֲשֶׁר־ ג חס[18]
24 הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת[b] אֲשֶׁר־כָּתַב מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם[c]׃ 24 כִּי הָמָן בֶּן־ ג ומל בסיפ
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי[a] צֹרֵר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים לְאַבְּדָם כל חס
25 וְהִפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃ 25 וּבְבֹאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ו חס בלישׁ[19] . ב . ב ורי״פ
אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים

[8] Mm 3770. [9] חד בְּפוּרְיוֹת Thr 1,1. [10] Mm 2710. [11] Mm 2947. [12] Mp sub loco. [13] Mm 2705. [14] Mm 3743. [15] Mm 3780. [16] Mm 3162. [17] Mp sub loco. [18] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [19] Mm 1317 contra textum.

14 [a] pc Mss 𝔊[Ms]𝔖 + עַל־הָעֵץ cf 2,23 6,4 7,10 8,7 9,13.25 ‖ **15** [a] cf 4,7[a] ‖ **16** [a] nonn Mss בְּכָל־מ׳ ‖ [b] prb dl cf 17 vel l וְנָקוֹם, וְנָקוֹם vel (ם)וְנִחוֹ ‖ [c–c] 𝔊-L 15000, 𝔊L 70100 ‖ [d] prb tr : post 17a ‖ **18** [a] v 18 > pc Mss 𝔖 ‖ [b] cf 4,7[a] ‖ **19** [a] v 19 add? ‖ **20** [a] 2 Mss pr כָּל ‖ **22** [a] pc Mss בְּיֵי cf 𝔊 ‖ **23** [a] l c mlt Mss וְקִבְּלוּ cf 𝔊 et 27 ‖ [b–b] > 𝔊* ‖ [c] mlt Mss עליהם ‖ **24** [a] 𝔊* *ὁ Μακεδών* cf 3,1[a].

ו וכל אוריית דכות ב מ׳ . ט בטע ה[20] מנה ר״פ . ה[21] . ה[22]

26 עַל־רֹאשָׁוֹ וְתָלוּ[a] אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃ 26 עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים׃
ל הָאֵלֶּה פּוּרִים[a] עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת
ג ומל בסיפ . וקבלו . ק ח בטע[23] 27 וּמָה רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם׃ 27 קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ[a] הַיְּהוּדִים |
ז מל ג מנה בכתיב[24] עֲלֵיהֶם | וְעַל־זַרְעָם[b] וְעַל כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבֹוֹר[c] לִהְיוֹת
עֹשִׂים אֵת שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם[d] בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃
ה[22] . ל . ל 28 וְהַיָּמִים[ס] הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דֹּור וָדֹור מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה 28
ל . ב[25] מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר[ס] וָעִיר וְיִמֵּי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לָא יַעַבְרוּ מִתָּוֹךְ
יד הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ ס 29 29 וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר[ס]
ל הַמַּלְכָּה בַּת־אֲבִיחַיִל[a] וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם אֵת
ל . כל חס בעינ[26] . לא בכתיב . ג[27] אִגֶּרֶת[a] הַפּוּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃ 30 30 וַיִּשְׁלַח[a] סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים
ג[28] . ב אֶל־שֶׁבַע[ס] וְעֶשְׂרִים[ס] וּמֵאָה[ס] מְדִינָה מַלְכוּת[b] אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ דִּבְרֵי שָׁלוֹם
כל חס בעינ[29] . ב וֶאֱמֶת׃ 31 לְקַיֵּם אֵת־[a] יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם כַּאֲשֶׁר קִיַּם עֲלֵיהֶם 31
יד . ל מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי[ס] וְאֶסְתֵּר[ס] הַמַּלְכָּה[b] וְכַאֲשֶׁר קִיְּמוּ עַל־נַפְשָׁם וְעַל־
ל . ב . כל חס בעינ[28] זַרְעָם דִּבְרֵי הַצֹּמוֹת וְזַעֲקָתָם׃ 32 32 וּמַאֲמַר אֶסְתֵּר קִיַּם דִּבְרֵי הַפֻּרִים
הָאֵלֶּה וְנִכְתָּב בַּסֵּפֶר׃ פ
פד ג מנה בסיפ . אחשורוש . ג׳ ק **10** 1 וַיָּשֶׂם[ס] הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ[a] | מַס עַל־הָאָרֶץ וְאִיֵּי הַיָּם׃ 2 וְכָל־
ל . ל . ב מַעֲשֵׂה תָקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ וּפְרָשַׁת גְּדֻלַּת מָרְדֳּכַי[a] אֲשֶׁר גִּדְלוֹ הַמֶּלֶךְ
ט מל בכתיב[2] . ג בכתיב הֲלוֹא־הֵם[ס] כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃
ח[3] . ל 3 כִּי | מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים[a] וְרָצוּי 3
ל . ה לְרֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל־זַרְעוֹ׃

סכום הפסוקים
של ספר קסז
וחציו ותען אסתר ותאמר[4]
וסדרים ה

[20] Mm 3781. [21] Mm 2872. [22] Mm 3163. [23] Mm 4137. [24] Mp sub loco. [25] Mm 3782. [26] Mm 3783 contra textum. [27] Mm 2705. [28] Mm 3773. [29] Mm 3783. Cp 10 [1] Mm 1012. [2] Mm 3664. [3] Mm 1674. [4] Est 5,7, cf Mp sub loco.

25 [a] prp ותלו ‖ **26** [a] 𝔊* *Φουραι*, id in 28.29 10,3, 𝔖 *pwrj'* ‖ **27** [a] mlt Mss ut Q וְקִבְּלוּ cf 23[a], K וְקִבֵּל vel וְקִבֵּל ‖ [b] 𝔗 נַפְשָׁם ‖ [c] 𝔊 *ἄλλως χρήσονται*; prb l וְלֹא יַעַבְרוּ et tr in fin v ‖ [d] prp בְּזַן cf 𝔖 ‖ **29** [a–a] dub; prp אגרת תקף לקים, al tr מרדכי היהודי (omisso ו) post תקף ‖ [b] > 𝔊𝔖, prb dl ‖ **30** [a] prp וַתִּשְׁלַח, וַנִּשְׁלַח, וַיִּשְׁלַח vel וַיִּשְׁלָחוּ ‖ [b] prp בְּמ׳ ‖ **31** [a] sic L, mlt Mss Edd אֶת ‖ [b–b] prb dl ‖ **Cp 10,1** [a] Q אַחַשְׁוֵרוֹשׁ ‖ **2** [a–a] prb tr in init v et dl sq אשר ג׳ ה׳ ‖ **3** [a] prp בְּי׳.

DANIEL דניאל

1 1 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר[a] ח¹ מל בכתיב ול בסיפ
2 מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַם וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ 2 וַיִּתֵּן אֲדֹנָי[a] בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים יא כת כן בסיפ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר[b] בֵּית ח. מה
3 אֱלֹהָיו[b] וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ 3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ ג²
לְאַשְׁפְּנַז[a] רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע[b] הַמְּלוּכָה וּמִן־ ל. ל. ו³ ול בכתיב. כ⁴
4 הַפַּרְתְּמִים׃ 4 יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאום[c] וְטוֹבֵי מַרְאֶה ג. מום ק חד מן מח⁵ כת א בליש. ג⁶
וּמַשְׂכִּילִים בְּכָל־חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם ל. ב. כל מל¹
5 לַעֲמֹד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְלַלַמְּדָם סֵפֶר וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ 5 וַיְמַן לָהֶם ל⁷. ח⁸
הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ[a] מִפַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיַּיִן מִשְׁתָּיו[b] וּלְגַדְּלָם שָׁנִים ד בליש. ל. וכל קריא חלוף
6 שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ[b]׃ 6 וַיְהִי[a] בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה ל
7 דָּנִיֵּאל[b] חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ 7 וַיְשֶׂם לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת פד נחד מן ב פסוק וישם וישם
8 וַיָּשֶׂם[a] לְדָנִיֵּאל בֵּלְטְשַׁאצַּר[b] וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה ה בטע⁹. כל מל
עֲבֶד נְגוֹ׃ 8 וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַתְבַּג הַמֶּלֶךְ׃ פד. ב בנ״ך. ל
9 וּבְיֵן מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְגָּאָל׃ 9 וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים[c] ג¹⁰
10 אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וְלְרַחֲמִים לִפְנֵי שַׂר הַסָּרִיסִים׃ 10 וַיֹּאמֶר שַׂר ל
הַסָּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם ב. ל
וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה אֶת־פְּנֵיכֶם זְעֻפִּים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר ב וחס
11 כְּגִילְכֶם וְחַיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ׃ 11 וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־הַמֶּלְצַר[a] ל. ל. נו. ב

Cp 1 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3784. [3]Mm 3785. [4]Mm 1581. [5]Mm 898. [6]Mm 4169. [7]וחד ללמדם Jdc 3,2. [8]Mm 1278. [9]Mm 3160. [10]1Ch 25,5.

Designat in sq 𝔊ᵒ′ = versio libri Danielis iuxta LXX interpretes, 𝔊ᵗ′ = iuxta Theodotionem. **Cp 1,1** [a] nonn Mss semper נצר– in hoc libro ‖ **2** [a] nonn Mss יהוה, sed inusitatum in hoc libro excepto cp 9 ‖ [b–b] prb add cf 𝔊ᵒ′ᵛ* ‖ **3** [a] 𝔊ᵒ′ *Αβιεσδρι* = אֲבִיעֶזֶר cf 11[a] ‖ [b] nonn Mss Edd מ׳ ‖ **4** [a] 𝔙 מאום, mlt Mss ut Q מום ‖ **5** [a–a] 1 c 𝔖𝔙 mlt Mss פתבג(מ), it sim 11,26[b–b] ‖ [b–b] prb tr ante וימן ‖ **6** [a] Seb וַיְהִי ‖ [b] 𝔖² hic et passim דָּנִיֵּאל, it Ez 14,14.20 ‖ **7** [a] > 𝔊𝔙 ‖ [b] pc Mss שצר–, Ms אשצר–, Ms שׁצאר– ‖ [c] prb pro גבו ‖ **11** [a] 𝔊ᵒ′ *Αβιεσδρι* cf 3[a], 𝔖ᴬ *mnṣr* = מְנַצַּר, 𝔄 *manāṣar*, 𝔙 *Malassar*.

ב.ל.ל אֲשֶׁר מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃ 12 נַסֹּ־ 12
ג רפי״[11].ל נָא אֶת־עַבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים[a] וְנֹאכְלָה וּמַיִם
ל.[12]ו.[13] וְנִשְׁתֶּה׃ 13 וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג
ל.[14] הַמֶּלֶךְ וְכַאֲשֶׁר תִּרְאֶה[a] עֲשֵׂה עִם־עֲבָדֶיךָ׃ 14 וַיִּשְׁמַע לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה
ל.[15] וַיְנַסֵּם יָמִים עֲשָׂרָה׃ 15 וּמִקְצַת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מַרְאֵיהֶם טוֹב
ל. ב וכל לשון ארמי דכות ובְרִיאֵי בָשָׂר מִן־כָּל[a]־הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֶת פַּתְבַּג הַמֶּלֶךְ׃ 16 וַיְהִי
ב.[15]ל.[16]ל. ו בליש. הַמֶּלְצַר נֹשֵׂא אֶת־פִּתְבָּגָם וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים[a]׃
ג.[16]ל. 17 וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן לָהֶם הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־ 17
ל.[17]ל.ג וְחָכְמָה וְדָנִיֵּאל הֵבִין בְּכָל־חָזוֹן וַחֲלֹמוֹת׃ 18 וּלְמִקְצַת הַיָּמִים 18
י חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[18] וחד מן ד[19] ותרי מלין ס״פ אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ לַהֲבִיאָם וַיְבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי נְבוּכַדְנֶצַּר׃
ל.[19]ל.ז וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם כִּדְנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל 19
ל.ל וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 20 וְכֹל דְּבַר־[a]חָכְמַת בִּינָה[a] 20
ג.[20] אֲשֶׁר־בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֲשֶׂר יָדוֹת עַל כָּל־הַחַרְטֻמִּים
הָאַשָּׁפִים[b] אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתּוֹ׃ 21 וַיְהִי דָּנִיֵּאל עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ 21
י ט מנה ר״פ. י חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[2] הַמֶּלֶךְ׃ פ **2** 1 וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם[a] לְמַלְכוּת נְבוּכַדְנֶצַּר חָלַם **2**
י חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[2].ל.[3a] נְבוּכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה[b] עָלָיו׃ 2 וַיֹּאמֶר
ל.[4] הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים וְלַמְכַשְּׁפִים וְלַכַּשְׂדִּים[a] לְהַגִּיד
ג לַמֶּלֶךְ חֲלֹמֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ 3 וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ
ב.[3]ל חֲלוֹם חָלַמְתִּי וַתִּפָּעֶם רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם׃ 4 וַיְדַבְּרוּ הַכַּשְׂדִּים
ג.ל לעבדן ק לַמֶּלֶךְ אֲרַמִּית[a] מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אֱמַר חֶלְמָא[b] לְעַבְדָּיךְ[c]
י.ל לכשדאי[5] ק וּפִשְׁרָא[d] נְחַוֵּא׃ 5 עָנֵה[a] מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא[b] מִלְּתָא מִנִּי אַזְדָּא 5
ו.[6]ו הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַנִּי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדְמִין תִּתְעַבְדוּן וּבָתֵיכוֹן נְוָלִי[c]

[11]Mm 2002. [12]Mm 3223. [13]Mm 539. [14]Mp sub loco. [15]Mm 3786. [16]Mm 2235. [17]Mm 3787. [18]2R 25,22. [19]Mm 3788 contra textum, duae notulae non congruentes, duabus e traditionibus ortae. [20]Mm 275. Cp 2 [1]Mm 3789. [2]2R 25,22. [3]Mm 3790. [4]Mm 414. [5]Mm 3793. [6]Mm 3819.

12 [a] l c pc Mss הזרענים? cf 16 ‖ **13** [a] l c pc Mss ה־ ‖ **15** [a] > pc Mss 𝔊[9′]; 𝔊[o′] ἄλλων cf 13 𝔊[o′] ‖ **16** [a] 𝔔 זרעים cf 12 ‖ **20** [a–a] l חכמה ובי׳ cf 𝔊𝔙 ‖ [b] l prb c nonn Mss 𝔊 וה׳ ‖ **Cp 2,1** [a] prp שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה cf 1,3.5.18 ‖ [b] cf 8,27; prp נָדְדָה cf 6,19 ‖ **2** [a] 𝔔 דיים– ‖ **4** [a] prb add; prp וַיֹּאמְרוּ ‖ [b] 𝔠 חֵ׳, id 5,12[b] 7,1[c] ‖ [c] K דַּיִךְ– ut Esr 4,11, Q דָּךְ– ‖ [d] pc Mss רה–, 2 Mss רַה–; sim 6.7.9 et cet ‖ **5** [a] prp hic et passim עֲנָה cf 7.10 3,9, at vide 3,24 ‖ [b] K 𝔠 יֵא–, id 10[a] 4,4[b]; Q אֵי– ‖ [c] id 3,29, sed Esr 6,11 גולי.

6 יִתְשַׁמּוּן׃ 6 וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ תֶּהֳחַוֻּן מַתָּנָן וּנְבִזְבָּהּ[a] וִיקָר שַׂגִּיא ח[7] ב מנה ר״פ . יד[8]
7 תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמַי לָהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנִי׃ 7 עֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין טו[8] . ל
8 מַלְכָּא חֶלְמָא יְאמַר לְעַבְדּוֹהִי וּפִשְׁרֵהּ[a] נְהַחֲוֵה׃ 8 עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ט ב מנה כת ה
מִן־יַצִּיב יָדַע אֲנָה דִּי עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין[a] כָּל־קֳבֵל[b] דִּי חֲזֵיתוּן[b] דִּי ל . ל ומל
9 אַזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא׃ 9 דִּי הֵן־חֶלְמָא לָא תְהוֹדְעֻנַנִי חֲדָה־הִיא דָתְכוֹן ל
וּמִלָּה כִּדְבָתָה[a] וּשְׁחִיתָה הֵזְמִנְתּוּן[b] לְמֵאמַר קֳדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא תזדמנתון . כל כת א ק בלישׁ ובסיפ[9]
10 לָהֵן חֶלְמָא אֱמַרוּ לִי וֶאֱנַדַּע דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַנִי׃ 10 עָנוֹ כַשְׂדָּיֵא[a] יט[8] . כשדאי[10] ק
קֳדָם[b]־מַלְכָּא וְאָמְרִין לָא־אִיתַי אֱנָשׁ[c] עַל־יַבֶּשְׁתָּא דִּי מִלַּת מַלְכָּא ל
יוּכָל[d] לְהַתְוָיָה כָּל־קֳבֵל דִּי כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט מִלָּה כְדָנָה לָא ל בלשון תרגום . יא בטע לאחור . כל כת ה[11]
11 שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֻם[e] וְאָשַׁף וְכַשְׁדִּי׃ 11 וּמִלְּתָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל יַקִּירָה ל . ל . ל כת ה . ל[12]
וְאָחֳרָן[a] לָא אִיתַי דִּי יְחַוֵּנַּהּ[b] קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן אֱלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן[c] ל
12 עִם־בְּשָׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ 12 כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא ל . ל
13 וַאֲמַר לְהוֹבָדָה לְכָל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ 13 וְדָתָא נָפְקַת וְחַכִּימַיָּא ב . ל
14 מְתְקַטְּלִין וּבְעוֹ דָנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי לְהִתְקְטָלָה׃ פ 14 בֵּאדַיִן ל וכת ה[13]
דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם לְאַרְיוֹךְ רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק
15 לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי בָבֶל׃ 15 עָנָה וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִּי־מַלְכָּא ל וכת ה[13]
עַל־מָה דָתָא מְהַחְצָפָה[a] מִן־קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ ל . כל לישׁ פת בסיפ
16 לְדָנִיֵּאל׃ 16 וְדָנִיֵּאל[a] עֵל וּ[b]בְעָה מִן־מַלְכָּא דִּי זִמְנָן[b] יִתֶּן־לֵהּ וּפִשְׁרָא ל ומחליפין פת[14] . ד כת כן יתיר נ ול בלישׁ . י
17 לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ פ 17 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבֵיתֵהּ אֲזַל וְלַחֲנַנְיָה יח ר״פ בטע[12]
18 מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדָע׃ 18 וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם כל לישׁ פת בסיפ[12]
אֱלָהּ שְׁמַיָּא עַל־רָזָה דְנָה דִּי לָא יְהִבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר כל כת ה[11]
19 חַכִּימֵי בָבֶל׃ 19 אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא[a] דִּי־לֵילְיָא רָזָה גְלִי[b] אֱדַיִן יח ר״פ בטע . טו[15] מילין דמטע ול בלישׁ
20 דָּנִיֵּאל בָּרֵךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא׃ 20 עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר

[7]Mm 3791. [8]Mm 3819. [9]Mm 3792. [10]Mm 3793. [11]Mm 3794. [12]Mp sub loco. [13]Mm 3795. [14]Cf Da 7,12. [15]Mm 3796.

6 [a] Ms ובז cf 5,17[a] ‖ **7** [a] Ms V^S ה_ ‖ **8** [a–a] l hic et passim כלקבל ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd תון– ‖ **9** [a] ℭV^S כ ‖ [b] K הזמן vel הזדמן cf ℭ, mlt Mss Edd הזדמן; Q הזדמן ‖ **10** [a] cf 5[b] ‖ [b] ℭ 2 Mss קדם, id passim ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd אֱ ‖ [d] l c Ms יְכִל ut 3,29 cf 5,16 Q ‖ **11** [a] ℭ ואחרן ‖ [b] mlt Mss נַּה–, sim saepe ‖ [c] V^S מדור ut cet loci ‖ **15** [a] cod Hillel פה_, id 3,22[a] ‖ **16** [a–a] > $\mathfrak{G}^{9'*}\mathfrak{S}$, prb add ‖ [b] pc Mss V^S זמן ut 7,12 ‖ **19** [a] ℭ^2 בחז, id passim ‖ [b] ℭ גלי.

לְהֶוֺא[a] שְׁמֵהּ דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא
דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא[b] דִּי לֵהּ־הִיא׃
21 וְהוּא מְהַשְׁנֵא עִדָנַיָּא וְזִמנַיָּא מְהַעְדֵה מַלְכִין וּמְהָקֵים מַלְכִין
יָהֵב חָכְמְתָא לְחַכִימִין וּמַנדְעָא לְיָדְעֵי בִינָה׃
22 הוּא גְלֵא עַמִיקָתָא[a] וּמְסַתְרָתָא יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא
וּנְהוֹרָא[b] עִמֵּהּ שְׁרֵא׃
23 לָךְ | אֱלָהּ אֲבָהָתַי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה
דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא[a] יְהַבְתְּ[b] לִי
וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־בְעֵינָא מִנָּךְ דִּי־מִלַּת מַלְכָּא הוֹדַעְתָּנָא׃
24 כָּל־קֳבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל עַל[a] עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מַנִּי מַלְכָּא לְהוֹבָדָה
לְחַכִימֵי בָּבֶל אֲזַל[b] | וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִימֵי בָבֶל[c] אַל־תְּהוֹבֵד הַעֲלֵנִי
קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵא׃ ס 25 אֱדַיִן אַרְיוֹךְ 25
בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־הַשְׁכַּחַת[a]
גְּבַר[b] מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע׃ 26 עָנָה 26
מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר הַאִיתָיִךְ[a] כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי
חֶלְמָא דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ׃ 27 עָנָה דָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָה דִּי־ 27
מַלְכָּא שְׁאֵל לָא חַכִימִין אָשְׁפִין חַרְטֻמִין גָּזְרִין יָכְלִין לְהַחֲוָיָה
לְמַלְכָּא׃ 28 בְּרַם אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גְלֵא רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא 28
נְבוּכַדְנֶצַּר מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָךְ וְחֶזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־
מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הֲוָה׃ פ 29 אַנְתָּה[a] מַלְכָּא רַעְיוֹנָךְ[b] עַל־מִשְׁכְּבָךְ[c] 29
סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא רָזַיָּא הוֹדָעֲךְ מָה־דִּי לֶהֱוֵא׃
30 וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי בִּי מִן־כָּל־חַיָּיָא רָזָא דְנָה גְּלֵי לִי לֶהֱוֵן
עַל־דִּבְרַת דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וְרַעְיוֹנֵי לִבְבָךְ תִּנְדַּע׃
31 אַנְתָּה מַלְכָּא חָזֵה הֲוַיְתָ וַאֲלוּ צְלֶם חַד[a] שַׂגִיא צַלְמָא[b] דְּכֵן רַב

לְ. ל

ל

לג ר״פ. כל כת א בלישׁ ובסיפ[16]. ל. כת כן יתיר י וכל בלישׁ[17]

ל

ובהורא[18] ק

ל

ל. ב ומל[19]. ל

24 ל

ל

י. יח ר״פ בטע

ב. ב

ג. ב פסוק דמטע[20]. י

האיתך ק

יד[21]

ב[22]

כל ליש פת בסיפ. ח

כל כת ה[23]. אנת[24] ק כל דניאל רעזרא לא קר ה[25]. ב[22]

כל כת חס. כל כת ה[23]

ב ר״פ[26]. כל כת ה[23]. ב[27] מילין דמטע ול בלישׁ

ב פסוק דמטע[20]. י

אנת[24] ק כל דניאל ועזרא לא קר ה[25]. ב. ג[28]

[16]Mm 3792. [17]Mm 3806. [18]Mm 832. [19]Mm 3797. [20]Mm 3313. [21]Mm 3819. [22]Mp sub loco. [23]Mm 3794. [24]Q addidi, cf Mp sub loco et Da 3,10. [25]Mm 3801. [26]Mm 3830. [27]Mm 3796. [28]Mm 3798.

20 [a] $\mathfrak{C}^2$ לְהָוֺה, id passim || [b] $\mathfrak{V}^S$ אתָא–, id 23 || **22** [a] mlt Mss עֲמִי || [b] K הִי–, Q הוֹ– || **23** [a] cf 20[b] || [b] $\mathfrak{C}$ תָּ– || **24** [a] > nonn Mss, prb dl || [b] > Ms $\mathfrak{GV}$, prb dl || [c] $\mathfrak{CV}^S$ ד– || **25** [a] $\mathfrak{C}$ כְּחַת, V^S חית– || [b] mlt Mss Edd + דִּי || **26** [a] K תַּיִךְ–, Q תָּךְ– || **29** [a] v 29 dupl ad 28? sed cf 47 || [b] K $\mathfrak{C}^2$ ה–, id passim; Q אַנְתְּ || [c] id 5,10; l c L*K^{Mss} נַיִךְ– cf 4,16 et cet; $\mathfrak{C}^2$ ר, id passim || **31** [a] huc tr i? || [b] $\mathfrak{C}$ צְ.

32 וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֻוהֵהּ דְּחִיל׃ 32 הָדֵּין צַלְמָא רֵאשֵׁהּ דְּי־ ג מל. ג
33 דְהַב טָב חַדְוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כְסַף מְעוֹהִי וַירְכָתֵהּ[a] דִּי נְחָשׁ׃ 33 שָׁקוֹהִי ב. ל
34 דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי[a] מִנְּהוֹן[b] דִּי פַרְזֶל וּמִנְּהוֹן דִּי חַסַף׃ 34 חָזֵה הֲוַיְתָ מנהין[29] ק . ומנהין[29] ק
עַד דִּי הִתְגְּזָרַת אֶבֶן[a] דִּי־לָא בִידִין וּמְחָת[b] לְצַלְמָא עַל־רַגְלוֹהִי דִּי ל[30]
ס׳ פַרְזְלָא וְחַסְפָּא וְהַדֶּקֶת[c] הַמְּוֹן׃ 35 בֵּאדַיִן דַּקוּ[a] כַּחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא ב. ג
נְחָשָׁא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא וַהֲווֹ כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי־קַיְטְ וּנְשָׂאַ הַמְּוֹן רוּחָא ד כספא דקדים[31] ק . ל
וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא[b] דִּי־מְחָת[b] לְצַלְמָא הֲוָת לְטוֹר ל. ל בטע וכת א[32] . ג
רַב וּמְלָת[c] כָּל־אַרְעָא׃ 36 דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ נֵאמַר קֳדָם־מַלְכָּא׃ ל ויתיר א[33] ק . וכל כת ה[34] . וכ[35] ק
37 אַנְתְּה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַּיָּא דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּתָא חִסְנָא[a] וְתָקְפָּא אנת[36] ק כל דניאל ועזרא לא קר ה[37] . ג
38 וְיָקָרָא יְהַב־לָךְ׃ 38 וּבְכָל־דִּי דָארִין[a] בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־ ג. דירין ק
שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ וְהַשְׁלְטָךְ בְּכָלְהוֹן אַנְתְּה־הוּא רֵאשָׁה דִּי דַהֲבָא׃ אנת[36] ק כל דניאל ועזרא לא קר ה[37] .
39 וּבָתְרָךְ תְּקוּם מַלְכוּ אָחֳרִי אַרְעָא[a] מִנָּךְ וּמַלְכוּ תְלִיתָיָא[b] אָחֳרִי דִּי יב יתיר א ס״ת[38] . תליתאה ק
נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט בְּכָל־אַרְעָא׃ 40 וּמַלְכוּ רְבִיעָיָה[a] תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה רביעאה ק . ג ב כת א בסיפ[39] .
כְּפַרְזְלָא כָּל־קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא[b] וּכְפַרְזְלָא דִּי־ ג ב כת ה וחד כת א[40]
מְרָעֵעַ[b] כָּל־אִלֵּין תַּדֵּק וְתֵרַע׃ 41 וְדִי־חֲזַיְתָה רַגְלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא[a] ל. ה ג מל וב חס[41] . ל
מִנֵּהוֹן[b] חֲסַף דִּי־פֶחָר וּמִנְּהוֹן[b] פַּרְזֶל מַלְכָא פְלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נִצְבְּתָא מנהין[29] ק . ומנהין ק . ל
דִּי פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בַּהּ כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף ג כת ה בסיפ[39] . ל
טִינָא׃ 42 [a]וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא מִנְּהוֹן[b] פַּרְזֶל וּמִנְּהוֹן[b] חֲסַף מִן־קְצָת מנהין ק . ומנהין ק
43 מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה תַקִּיפָה וּמִנַּהּ תֶּהֱוֵה תְּבִירָה׃ 43 דְּי[a] חֲזַיְתָ פַּרְזְלָא ג ב כת ה וחד כת א[40] . ג כת ה
מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֹן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלָא־לֶהֱוֹן דְּבָקִין בסיפ[39] . ורדי חד מן נב[42] ק חס ו ר״ת
44 דְּנָה עִם־דְּנָהּ[b] הֲוָא־כְדֵי[b] פַּרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־חַסְפָּא׃ 44 וּבְיוֹמֵי מְלָכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל כל כת ה[34] . ג[43] . ל
דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל ג

[29] Mp sub loco. [30] Mm 3799. [31] Mm 3800. [32] Mm 3198. [33] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [34] Mm 3794. [35] Mm 3819. [36] Q addidi, cf Mp sub loco et Da 3,10. [37] Mm 3801. [38] Mm 907. [39] Mm 3803. [40] Mm 3802. [41] Mm 3837. [42] Mm 3804. [43] Mm 3805.

32 [a] C ׳וְי ‖ **33** [a] C^2 ׳ר, id passim ‖ [b] K הוֹן–, Q הֵין–; nonn Mss הֵן–, id 41[b].42[b] ‖ **34** [a] prb ins מטורא cf 45 ‖ [b] pc Mss ת–, id 35[b] ‖ [c] mlt Mss ׳דְּ– ut 45 ‖ **35** [a] V^S דָּקוּ, Ms דַּקוּ ‖ [b] cf 34[b] ‖ [c] 2 Mss ת–, mlt Mss ומלאת, pc Mss ומלאת ‖ **37** [a] C ׳חְ, id 4,27[c] ‖ **38** [a] K דָּאֲ׳ id 3,31[c] 4,32[a] 6,26[a], Q ׳דָּ ‖ **39** [a] K אַרְעָא, Q אַרַע ‖ [b] K יָא–, Q אָה– ‖ **40** [a] nonn Mss ut Q אָה–, id 3,25[b] 7,7[a] 7,23[b] ‖ [b–b] > Θ′*Θ^{9}′$\mathfrak{V}$, add ‖ **41** [a] > Θ′*, add cf 33 ‖ [b] cf 33[b] ‖ **42** [a] v 42 prb add ‖ [b] cf 33[b] ‖ **43** [a] mlt Mss Edd Θ′$\mathfrak{V}$ ut Q וְדִי ‖ [b–b] 1 דִּי (הִיךְ =) הַאךְ.

וּמַלְכוּתָה לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבֵק תַּדֵּק וְתָסֵיף כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא ל ומל׳ ה ג מל וב חס[44]. ב
וְהִיא תְקוֹם לְעָלְמִיָּא׃ 45 כָּל־קֳבֵל דִּי־חָזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזֶרֶת[a] אָבֶן 45 ל[45]. ג ל פסוק דאית בהון א״ב.
דִּי־לָא בִידַיִן וְהַדֶּקֶת [b]פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּאb כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ ב. ד כספא דקדים[46]
רַב הוֹדַע לְמַלְכָּא מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן כל ליש פתּ בסיפ. כל כת ה[47]. ל
פִּשְׁרֵהּ׃ פ 46 בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי 46 יד[48]. ט בטע בליש. ה
וְלָדָנִיֵּאל סְגֵד וּמִנְחָה וְנִיחוֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה לֵהּ׃ 47 עָנֵהּ מַלְכָּא 47 ל וחס[49]. ל
לְדָנִיֵּאל וְאָמַר מִן־קְשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין
וְגָלֵה רָזִין דִּי יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא רָזָה דְנָה׃ 48 אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי 48 ל כת ת. כל כת ה[47]. יח ר״פ בטע. ל
וּמַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן[a] יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל וְרַב־ ל
סַגְּנִין עַל כָּל־חַכִּימֵי בָבֶל׃ 49 וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי עַל 49 ל. ל
עֲבִידַתָא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרָךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל בְּתְרַע כל מל. ל
מַלְכָּא׃ פ

ג
3 1 נְבוּכַדְנֶצַּר[a] מַלְכָּא עֲבַד צְלֶם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין 3 ב. ל חס. ל. ב׳
פְּתָיֵהּ אַמִּין שֵׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶל׃ 2 וּנְבוּכַדְנֶצַּר 2 ב בטע לגר[2]
מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ לַאֲחַשְׁדַרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזָרַיָּא ל
גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא[a] וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לְמֵתֵא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא ג
דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ 3 בֵּאדַיִן מִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַרְפְּנַיָּא סְגָנַיָּא 3 כת כן יתיר ל[3]. ו זוגין[4]
וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזָרַיָּא גְּדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא[a] וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא ג
לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאֲמִין[b] לְקֳבֵל צַלְמָא כת כן יתיר ל[3]. וקימין ק
דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר׃[c] 4 וְכָרוֹזָא קָרָא בְּחַיִל לְכֻון אֲמְרִין עַמְמַיָּא 4 כת כן יתיר ל[3]. ו חס ו וכל מלכים דכות במ א[5] וחד מן ד[6] ותרי מילין ס״פ וחד מן ל[4] זוגין. ל
אֻמַּיָּא[a] וְלִשָׁנַיָּא׃ 5 בְּעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא 5 ז[7]. ד פסוק דמטע בטע[8]
קִיתָרוֹס[a] סַבְּכָא[b] פְּסַנְתֵּרִין[c] סוּמְפֹנְיָה[d] וְכֹל זְנֵי זְמָרָא תִּפְלוֹן וְתִסְגְּדוּן קתרוס[4] ק. ג[9] ליש מפק פ ד בליש וחד מן ל[4] זוגין. ל[10]

[44]Mm 3837. [45]Mm 3799. [46]Mm 3800. [47]Mm 3794. [48]Mm 3819. [49]וחד ניחוחין Esr 6,10. Cp 3 [1]Mp sub loco. [2]Mm 2801. [3]Mm 3806. [4]Mm 456. [5]Mp contra textum, cf Mp sub loco et 2R 25,22. [6]Mm 3788 contra textum, duae notulae non congruentes, duabus e traditionibus ortae. [7]Mm 3155. [8]Mm 3807. [9]Mm 3814. [10]Mm 3808.

45 [a] pc Mss ת׳ ut 34 || [b–b] 1 ח׳ פ׳ ב׳ cf 𝔊 vel ב׳ ח׳ פ׳ ut 35, al dl ח׳ (> Ms) || **48** [a] nonn Mss סג׳ || **Cp 3,1** [a] 𝔊$^{o'}$ pr *ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου* || **2** [a] Q^{Mss} אתאי– || **3** [a] ut 2^{a} || [b] K א׳–, Q ר׳– || [c–c] > 𝔊$^{o'*}$𝔊$^{θ'*}$, add? || **4** [a] id Esr 4,10, sed cet loci מ sine dageš || **5** [a] K קיתָ׳ vel קית׳, mlt Mss V^{S} ut Q קתרס; sim 7[a].10[b].15[a] || [b] 𝔈 ש׳ ut 7.10.15 (Or etiam alias ס׳) || [c] id 10.15, sed 7 נטר– || [d] id 15, sed cf 10; 7 om; mlt Mss יא–.

6 לְצֶלֶם[e] דַּהֲבָא דִּי הַקֵּים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ 6 וּמַן[a]־דִּי־לָא יִפֹּל
וְיִסְגֻּד בַּהּ־שַׁעֲתָא[b] יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא[d]׃
7 כָּל־קֳבֶל דְּנָה בְּהּ־זִמְנָא כְּדִי שָׁמְעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא׃
מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרֹס[a] שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין[b] וְכָל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין כָּל־עַמְמַיָּא
אֱמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא סָגְדִין לְצֶלֶם[c] דַּהֲבָא דִּי הַקִּים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃
8 [a]כָּל־קֳבֶל דְּנָה[a] בְּהּ־זִמְנָא קַרְבוּ גֻּבְרִין[b] כַּשְׂדָּאִין וַאֲכָלוּ
9 קַרְצֵיהוֹן[c] דִּי יְהוּדָיֵא׃ 9 עָנוֹ וְאָמְרִין [a]לְנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא[a] מַלְכָּא[b]
10 לְעָלְמִין חֱיִי׃ 10 אַנְתָּה מַלְכָּא שַׂמְתָּ טְעֵם[a] דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִשְׁמַע קָל
קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קִיתָרֹס[b] שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְסוּמְפֹנְיָה[c] וְכָל זְנֵי זְמָרָא
11 יִפֹּל וְיִסְגֻּד לְצֶלֶם[d] דַּהֲבָא׃ 11 וּמַן[a]־דִּי־לָא יִפֹּל וְיִסְגֻּד יִתְרְמֵא לְגוֹא־
12 אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ 12 אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאִין דִּי־מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־
עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־שָׂמוּ
עֲלָיִךְ[a] מַלְכָּא טְעֵם לֵאלָהָיִךְ[b] לָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם[c] דַּהֲבָא דִּי הַקִּימְתָּ
13 לָא סָגְדִין׃ ס 13 בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר בִּרְנַז וַחֲמָה אֲמַר לְהַיְתָיָה
לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיוּ[a] קֳדָם מַלְכָּא׃
14 עָנֵה נְבֻכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהוֹן הַצְדָּא[a] שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי
15 לָא אִיתֵיכוֹן פָּלְחִין וּלְצֶלֶם[b] דַּהֲבָא דִּי הַקֵּימֶת לָא סָגְדִין׃ 15 כְּעַן הַן
אִיתֵיכוֹן עִתִּידִין דִּי בְעִדָּנָא דִּי־תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא
קִיתָרֹס[a] שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹנְיָה וְכָל זְנֵי זְמָרָא תִּפְלְוּן וְתִסְגְּדוּן
לְצַלְמָא[b] דִּי־עֲבַדְתִּ וְהֶן לָא תִסְגְּדוּן בַּהּ־שַׁעֲתָה תִּתְרְמוֹן לְגוֹא־אַתּוּן
16 נוּרָא יָקִדְתָּא וּמַן־הוּא אֱלָהּ דִּי [c]יְשֵׁיזְבִנְכוֹן מִן־יְדַי׃ 16 עָנוֹ שַׁדְרַךְ

כת כן יתיר ל[11] . י וגיק[12]

ד פסוק כל כל וכל כל[13] .
ד פסוק דמטע בטע[14]

קתרוס . ג[15] ליש מפק פ
ד בליש וחד מן [12] זוגין

כת כן יתיר ל[11] . י זוגין[12]

י חס בליש[16]

אנת כל דניאל ועזרא
ק לא קר ח[17]
ד פסוק דמטע בטע[14]

קתרוס . ג[18] ליש מפק פ
ק ד בליש וחד
מן [12] זוגין . וסרפניה[19]
ול[20] בליש ק

ל וחס

כל מל

עלך . לאלהך . ל[21] .
ק ק
כת כן יתיר ל[11] וב בליש

כל מל

כל מל . ג ב מנה בליש
וחד לשון ארמי

כל מל . ל[21]

כת כן יתיר ל[11] ול בליש .
ה פסוק מן מ מלין

ו[22] . ד פסוק דמטע
בטע[14]

קתרוס[23] . ג[15] ליש
מפק פ ד בליש
וחד מן [12] זוגין . ל[20]
ה[24]

[11] Mm 3806. [12] Mm 456. [13] Mm 2102. [14] Mm 3807. [15] Mm 3814. [16] Mm 667. [17] Mm 3801. [18] Mm 3814 contra textum, L sine dageš. [19] Mm 832. [20] Mm 3808. [21] Mm 3809. [22] Mm 3155. [23] Q addidi, cf Da 3,5.7.10.15 et Mp sub loco. [24] Mm 3791.

5 [e] V^S לְצֶלֶם, id 7[c].10[d].12[c].14[b].18[c] ‖ **6** [a] 2 Mss יָן, id 11[a] 4,22[c] et in Esr 5,9 ‖ [b] V^S שָׁ, id passim ‖ [c] 𝔠 mlt Mss V^S לגו, it passim לגו et בגו ut papyri aram ‖ [d] 𝔠V^S יָק ‖ **7** [a] cf 5[a] ‖ [b] ins c mlt Mss 𝔊^{AQL} וסומפניא cf 5.10.15 ‖ [c] cf 5[e] ‖ **8** [a–a] > 𝔊$^{g'}$, add; 𝔊$^{o'}$ cj c 7 ‖ [b] 𝔠V^S גֻּ, id passim ‖ [c] 𝔠^2 V^S קַ, id 6,25[a] ‖ **9** [a–a] > 𝔊$^{o'*}$ ‖ [b] 𝔊$^{o'}$ pr κύριε ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd טָ ‖ [b] cf 5[a] ‖ [c] K וְסִיפ, Q וסופ; 𝔠 וסימפ, cf 5.15 ‖ [d] cf 5[e] ‖ **11** [a] cf 6[a] ‖ **12** [a] K עֲלִיךְ, Q עָלָךְ, id 4,22[b].24[b] ‖ [b] K הֵיךְ–, Q הָךְ–, id 18[a] ‖ [c] cf 5[e] ‖ **13** [a] 1 c 2 Mss תַ– cf 5,3 ‖ **14** [a] it in inscriptionibus aram ‖ [b] cf 5[e] ‖ **15** [a] cf 5[a] ‖ [b–b] V^S דְּעַבְדִית ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd דִּי ‖ [d] 1 c pc Mss 𝔊$^{g'}$ ידי cf 17.

כל מל . ה . ל[25] מֵישַׁךְ֙ וַעֲבֵ֣ד נְג֔וֹ וְאָמְרִ֥ין [a]לְמַלְכָּ֖א נְבוּכַדְנֶצַּ֑ר [a]לָא־חַשְׁחִ֥ין[b] אֲנַ֛חְנָה
עַל־דְּנָ֥ה פִתְגָ֖ם לַהֲחָבוּתָֽךְ׃ 17 הֶן֙ אִיתַ֣י[a] אֱלָהֲנָ֔א[b] דִּי־אֲנַחְנָ֖א פָּלְחִ֑ין 17
יְכֹ֗ל לְשֵׁיזְבוּתָ֙נָא֙ מִן־אַתּ֣וּן נוּרָ֔א יְקִדְתָּ֖א וּמִן־יְדָ֥ךְ מַלְכָּ֖א יְשֵׁיזֵֽב׃ ב וחס
ה[26] ג מנה ר״פ . יתיר י . איתנא ק 18 וְאִם־לָ֣א יְהֵ֔וֵא לָ֥ךְ מַלְכָּ֖א דִּ֣י לֶאֱלָהָ֑יךְ[a] לָא־אִיתַ֙יְנָא֙[b] פָּלְחִ֔ין 18
כת כן יתיר ל[27] וב בלישׁ . ל וחס וּלְצֶ֣לֶם[c] דַּֽהֲבָ֔א דִּ֥י הֲקִימְתָּ֖ לָ֣א נִסְגֻּֽד׃ ס 19 בֵּאדַ֗יִן נְבוּכַדְנֶצַּ֛ר 19
אשתבי ק חד מן מה[28] כת ו וקר׳ ל . כל מל הְתְמְלִ֥י חֱמָ֖א וְצִלְמֶ֑ם אַנְפּ֣וֹהִי[a] אִשְׁתַּנְּ֔וּ עַל־שַׁדְרַ֖ךְ מֵישַׁ֣ךְ וַעֲבֵ֑ד נְג֔וֹ עֲנָ֖ה 20 וְאָמַ֗ר לְמֶזְיָ֙א֙ לְאַתּוּנָ֣א חַד־שִׁבְעָ֔ה עַ֚ל דִּ֣י חֲזָ֔ה לְמֶזְיֵ֖הּ׃ 20 וּלְגִבָּרִ֗ין ל[29] ג וכל תנופה דכות[30] . ל
ל . כל מל . ל גִּבָּרֵי־חַ֙יִל֙ דִּ֣י בְחַיְלֵ֔הּ אֲמַ֖ר לְכַפָּתָ֣ה לְשַׁדְרַ֑ךְ מֵישַׁ֣ךְ וַעֲבֵ֔ד נְג֖וֹ לְמִרְמֵ֥א[a]
ח בטע בסיפ[31] . ל לְאַתּ֥וּן נוּרָ֖א יְקִדְתָּֽא׃ 21 בֵּאדַ֗יִן גִּבָּרַיָּ֙א֙ אִלֵּ֔ךְ כְּפִתּ֥וּ[a] בְּסַרְבָּלֵיהוֹן֙ 21
פטישיהון יתיר י וחד מן ק ג[32] לישׁ מפקים ם ול בלישׁ . ל . ל[33] פַּטְּשֵׁיהוֹן֙[b] וְכִרְבְּלָתְהוֹן֙ וּלְבֻשֵׁיהֹ֔ון[a] וּרְמִ֖ו לְג֣וֹא־אַתּ֑וּן נוּרָ֖א יְקִדְתָּֽא׃
כו בפסוק דאית בהון א״ב . ל[34] 22 כָּל־קֳבֵ֗ל דְּנָ֛ה מִן־דִּ֥י מִלַּ֖ת מַלְכָּ֑א מַחְצְפָ֔ה[a] וְאַתּוּנָ֕א אִזֵּ֖ה יַתִּ֥ירָא 22
כל מל . ג גְּבַרַיָּ֙א֙ אִלֵּ֔ךְ דִּ֥י הַסְּקוּ֙ לְשַׁדְרַ֔ךְ מֵישַׁ֖ךְ וַעֲבֵ֣ד נְג֑וֹ קְטַ֣ל הַמּ֔וֹן שְׁבִיבָ֖א
ל . כל מל דִּ֥י נוּרָֽא׃ 23 וְגִבְרַיָּ֙א֙ אִלֵּ֔ךְ תְּלָתְהֹ֖ון שַׁדְרַ֑ךְ מֵישַׁ֣ךְ וַעֲבֵ֔ד נְג֖וֹ נְפַ֥לוּ 23
יח ר״פ בטע לְג֥וֹא־אַתּ֛וּן־נוּרָ֖א יְקִדְתָּֽא מְכַפְּתִֽין׃[a] פ 24 [a]אֱדַ֗יִן נְבוּכַדְנֶצַּ֛ר 24
ל . ב . ל ומל מַלְכָּ֥א תְוֵ֖ה וְקָ֣ם בְּהִתְבַּהְלָ֑ה[b] עָנָ֣ה וְאָמַ֔ר לְחַדָּבְרוֹהִ֖י הֲלָ֣א גְבִרִ֑ין
כל כת ה ב מ א[35] . ל ומל . כל כת א תְּלָתָ֙א֙ רְמֵ֣ינָא לְג֔וֹא־נוּרָ֖א מְכַפְּתִ֑ין עָנִ֣ין[d] וְאָמְרִ֔ין לְמַלְכָּ֖א יַצִּיבָֽא
ל . ב 25 מַלְכָּ֑א׃ 25 עָנָ֣ה וְאָמַ֗ר הָא־אֲנָ֤ה חָזֵה֙ גְּבָרִ֣ין אַרְבְּעָ֔ה שְׁרִיִ֖ין מַהְלְכִ֣ין[a]
ל[36] . רביעאה ק בְּג֣וֹא־נוּרָ֑א וַחֲבָ֣ל לָא־אִיתַ֔י בְּהֹ֖ון וְרֵוֵ֥ה דִֽי־רְבִיעָ֛אָה[b] דָּמֵ֖ה[c] לְבַר־
ה בטע בסיפ[31] אֱלָהִ֥ין׃ ס 26 בֵּאדַ֗יִן קְרֵב֙ נְבוּכַדְנֶצַּ֔ר לִתְרַ֖ע אַתּ֣וּן נוּרָ֑א יְקִדְתָּֽא׃ 26
כל מל . עלאה ק עָנָ֣ה וְאָמַ֔ר שַׁדְרַ֖ךְ מֵישַׁ֣ךְ וַעֲבֵד־נְג֑וֹ עַבְדָ֣וֹהִי דִֽי־אֱלָהָ֔א עִלָּיָ֖א[a] פְּקֽוֹ
ל . כל מל וְאֵתֹ֙ו֙ בְּאַרְבְּעִ֣ין גָּבְרִ֔ין מְהַלְכִ֖ין בְּג֣וֹא נוּרָ֑א׃ 27 וּמִתְכַּנְּשִׁ֗ין 27

[25]Mm 3810. [26]Mm 3791. [27]Mm 3806. [28]Mm 3811. [29]וחד ואתונא Da 3,22 et Mm 3841. [30]Mm 3812. [31]Mm 3813. [32]Mm 3814. [33]וחד רמיו Da 7,9 et Mm 3841. [34]וחד לאתונא Da 3,19 et Mm 3841. [35]Mp contra textum sec Mm 3836. [36]Mm 3816.

16 [a–a] l לְמֵ֣– vel inverte לנבוכדנצר מ׳ ‖ [b] l c pc Mss V^S חֵ֣– ‖ **17** [a] cj c sq neglecto rebia‘ ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd אֱלָהֲנָ֣א– ‖ **18** [a] cf 12^b ‖ [b] K תֵ֣י–, 𝔠 ut Q אִיתַנְיָ֣ה ‖ [c] cf $3,5^e$ ‖ **19** [a] Q נֵ֣י– (sg) ‖ **20** [a] prp לֵ֣ו ‖ **21** [a–a] $\mathfrak{G}^{o'*}\mathfrak{G}^{\theta'*}$ 3 sol vestimentorum nom ‖ [b] K פַּטְּשֵׁ֣י vel פְּטֵ֣י, pc Mss V^S ut Q פַּטְּשֵׁ֣י, V^S פַּטְּ֣י ‖ **22** [a] 𝔠 nonn Mss V^S מְהַחְ֣; cf $2,15^a$ ‖ **23** [a] 𝔊 ins hic orationem Azariae et canticum 3 iuvenum c v introducentibus ‖ **24** [a] $\mathfrak{G}^{o'}$ pr nonn et $\mathfrak{G}^{\theta'}$ pc vb propter 23^a ‖ [b] 𝔔 [באתנ]ב ‖ [c] 𝔔 [ל]גו ‖ [d] prp עֲנִ֣ו cf $2,5^a$ ‖ **25** [a] l c $\mathfrak{C}V^S$ מְהַלְ֣, id $4,34^b$ ‖ [b] cf $2,40^a$ ‖ [c] 𝔔 מא[ד] ‖ **26** [a] K עִלָּיָ֣א, Q עִלָּאָה, id passim.

אֲחַשְׁדַּרְפַּנַּיָּא סְגָנַיָּא וּפַחֲוָתָאֲ וְהַדָּבְרֵי מַלְכָּאֲ חָזַיִן לְגֻבְרַיָּאִ אִלֵּךְ דִּי ב
לָא־שָׁלְטוּ נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן[a] וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא הִתְחָרַךְ וְסָרְבָּלֵיהוֹן ל וכת כן למדינ[37]. ל.
לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר לָא עַדָּתַתּ[b] בְּהוֹן׃ 28 עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ 28 ל. ה[38]. ב קמ[39]
אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁיזַב לְעַבְדּוֹהִי כל מל
דִּי הִתְרְחִצוּ עֲלוֹהִי וּמִלַּת מַלְכָּא שַׁנִּיו וְיַהֲבוּ גֶשְׁמֵיהוֹן דִּי לָא־יִפְלְחוּן ל וחס. גשמהון
יתיר י למערב[40]
וְלָא־יִסְגְּדוּן לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן לֵאלָהֲהוֹן׃ 29 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־ 29 ל. ל. שלו חד מן יד[41]
עַם אֻמָּה וּלְשָׁן דִּי־יֵאמַר שָׁלֵהּ[a] עַל אֱלָהֲהוֹן דִּי־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד כת ה וקר ו
נְוֹאָ[b] הַדְמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלֵי יִשְׁתַּוֵּה כָּל־קֳבֶל דִּי לָא אִיתַי אֱלָהּ[c] וחד מן ז[42] ול בלש.
כל מל. ל בלש[43]
ל מל למערב וחד מן
יב[44] יתיר א ס״ח
סׂ אֲחָרָן דִּי־יְכֵל לְהַצָּלָה כְּדְנָה׃ 30 בֵּאדַיִן מַלְכָּא הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ כל כת ה[45]
מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בְּמְדִינַת בָּבֶל׃ פ כל מל
31 [a] נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּאֲ[b] לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין[c] ב. דיריז ק
בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ 32 אָתָיו וְתִמְהָנָיָא[a] דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלָהָּא 32
עִלָּיָא שְׁפַר קֳדָמַי לְהַחֲוָיָה׃ עלאה ק
33 אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹהִי[a] כְּמָה תַּקִּיפִין ב ומל
מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃
4 1 [a] אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר[a] שְׁלֵהּ[b] הֲוֵית בְּבֵיתִי[c] וְרַעְנָן בְּהֵיכְלִי׃ 2 חֶלְמָ[a] ל ור״פ[1]. ל. ל
חֲזֵית וִידַחֲלָנַנִי וְהַרְהֹרִין[b] עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי[c] יְבַהֲלָנָנִי׃ ל. ל. ג
3 [a] וּמִנִּי שִׂים טְעֵם לְהַנְעָלָה קֳדָמַי כָּל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פִשְׁרָ חֶלְמָא ג
4 יְהוֹדְעֻנַנִי׃ 4 בֵּאדַיִן עָלִּלִין[a] חַרְטֻמַּיָּא אָשָׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא[b] וְגָזְרַיָּא וְחֶלְמָא עלין ק
חד מן ד[2] יתיר ל.
כשדאי[3]. ב ק
5 אֲמַרַ אֲנָהּ קֳדָמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין לִי׃ 5 וְעַד אָחֳרִין[a] עַל[q] יו[4]. ל ויתיר י
קֳדָמַי דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּרְ כְּשֵׁם[b] אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין ל וחס וחד מן ב[5]
פסוק דמטע. ב[6]

[37] Mp sub loco. [38] Mm 3817. [39] Mm 3818. [40] Mp יתיר י; Q addidi sec lectionem plenam Occ, cf Mp sub loco. [41] Mm 782. [42] Mm 3905. [43] Mm 3815. [44] Mm 907. [45] Mm 3794. Cp 4 [1] Mm 978 et 3830. [2] Mm 1794. [3] Mm 3793. [4] Mm 3819. [5] Mm 3313. [6] Mm 3842.

27 [a] 𝔠 mlt Mss מֵיהון—, cf 28 ‖ [b] 𝔘 [ע]דה ‖ **29** [a] K שְׁלָה vel שָׁלָה vel שְׁלָה (pro שְׁאֵלָה), 6,5 ut Q שָׁלוּ; frt l שָׁלָה (akk *sillatu* audacia) ‖ [b] 𝔠 נגו ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd אלה ‖ **31** [a] inde ad 4,34 𝔊$^{o'*}$ valde differt; 31—33 > 𝔊 ‖ [b] pc Mss + שְׁלַח, pc Mss 𝔖 + כְּתַב ‖ [c] cf 2,38[a] ‖ **32** [a] V^{S} וְתַ, id 33[a] 6,28[a] ‖ **33** [a] cf 32[a] ‖ **Cp 4,1** [a—a] 𝔊$^{o'}$ *ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσορ εἶπεν* ‖ [b] 𝔠V^{S} שָׂ ‖ [c] l c pc Mss V^{S} בבֵיתי ‖ **2** [a] id 7,1; Ms חֶלֶם ‖ [b] 𝔠 הור— ‖ [c—c] add? cf 7 ‖ **3** [a] v 3—6 > 𝔊$^{o'}$ cf 𝔊$^{9'}$ ‖ **4** [a] K עָלִּלִין, 𝔠 ut Q עָלִין; id 5,8[b] ‖ [b] cf 2,5[b] ‖ **5** [a] Q 𝔠 mlt Mss אחרן, papyri aram אחרן (oppositum קדמין); l frt c K אַחֲרִין vel אָחֲרִין ‖ [b] 𝔠 pc Mss בשם.

ב. ל קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא קֳדָמוֹהִי אֲמַרֵת׃ 6 בֵּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַּיָּא 6
ל דִּי | אֲנָה יְדַעֵת דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנַס לָךְ
יו״ד. ג. חֶזְוֵי[a] חֶלְמִי דִּי־חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ אֱמַר׃ 7 [a]וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי[a] עַל־מִשְׁכְּבִי 7
חָזֵה הֲוֵית
וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא׃
ב וחס 8 רְבָה אִילָנָא וּתְקֵף וְרוּמֵהּ יְמַטֵּא לִשְׁמַיָּא
ל[a] וַחֲזוֹתֵהּ[a] לְסוֹף כָּל־אַרְעָא׃
ג[o]. י בטע ב מנה בסיפ[10] 9 עֲפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ
ל. ידרן[1] חד מן ד[11] ק מוקדם ומאוחר בסיפ. כל סיפ פת[12] תְּחוֹתוֹהִי תַּטְלֻל | חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפּוֹהִי יְדָרְן[a] צִפְּרֵי שְׁמַיָּא
וּמִנֵּהּ יְתִזֵּן[b] כָּל־בְּשְׂרָא׃
10 חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי[a] רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא
נָחֵת׃ 11 קָרֵא בְחַיִל וְכֵן אָמַר
ל וחס גֻּדּוּ אִילָנָא וְקַצֻּצוּ עַנְפּוֹהִי אַתַּרוּ עֲפְיֵהּ וּבַדָּרוּ אִנְבֵּהּ
ג חס ול בלישׁ. כל סיפ פת[12] תְּנֻד חֵיוָתָא מִן־תַּחְתּוֹהִי[a] וְצִפְּרַיָּא מִן־עַנְפּוֹהִי׃
12 בְּרַם עִקַּר[a] שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ
ב וכת כן[13] [b]וּבְאֵסוֹר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ [b]בִּדְתָּאָא דִּי בָרָא
ב וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוְתָא[c] חֶלְקֵהּ [d]בַּעֲשַׂב אַרְעָא[d]׃
אנשא. ה 13 לִבְבֵהּ מִן־אֲנָשָׁא[a] יְשַׁנּוֹן וְלִבַּב חֵיוָה יְתְיַהֲב לֵהּ
וְשִׁבְעָה[b] עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃
ל 14 בְּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר[a] קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָּא
ב פסוק דמטע[14]. עלאה. אנשא[15] ק. יתיר ו ג. עלה. כל כת ה[16] עַד־[b]דְּבַרְתְּ דֶּי יִנְדְּעוּן חַיָּיא דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא[c] וְלִמַן־
15 דִּי יְצִבֵּא יְתִנְּהּ וּשְׁפַל אֲנָשִׁים[d] יְקִים עֲלֵיהּ[e]׃ 15 דְּנָה חֶלְמָא חֵזֵית

[7]Mm 3819. [8]Mm 3820. [9]Mm 338. [10]Mm 3661. [11]Mm 3854. [12]Mm 3821. [13]Mm 3822. [14]Mm 3313, [15]Q addidi, cf Mp sub loco. [16]Mm 3794.

6 [a] $\mathfrak{G}^{\theta'}$ *ἄκουσον* = שְׁמַע? prp אֲחַוֵּה; l חֲזִי ‖ **7** [a–a] > $\mathfrak{G}$, prb dl; prp בְּחֹ֫ר ר׳ cf 10 ‖ **8** [a] $\mathfrak{C}V^{S}$ זו׳–; $\mathfrak{G}^{o'}$ *καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ*, $\mathfrak{G}^{\theta'}$ *καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ*, id 17[a] ‖ **9** [a] K יְדִרְן, Q יְדוּרָן ‖ [b] $\mathfrak{C}V^{S}$ hab Q יִתְּזֵן ‖ **10** [a] $\mathfrak{C}$ ח׳ cf 7 ‖ **11** [a] $\mathfrak{C}$ pc Mss תחות׳ ut 18 ‖ **12** [a] l עִקָּר cf jdaram עִקָּרָא, syr *ʿeqqārā* ‖ [b–b] prb aut dl aut l יְטַעֲמֻנֵּהּ דִּ׳ דִּי ב׳, id 20[b–b] ‖ [c] prp חיות ברא ut 20 ‖ [d–d] > 20, add? ‖ **13** [a] K אֱנוֹשָׁא (sic saepe inscriptiones Nabataeenses), 22 ut Q אֲנָשָׁא; id 14[c] ‖ [b] $\mathfrak{C}^{2}$ שׁ׳, id 22[a].29[b] ‖ **14** [a] l c pc Mss ובמ׳? ‖ [b] prb l c $\mathfrak{C}$ nonn Mss על ut 2,30, sed papyrus aram עדבר (assimilatum) ‖ [c] cf 13[a] ‖ [d] l אנשא ‖ [e] K עליה, 2 Mss עלה cf 5,21[b]; Q עַלַהּ.

אֲנָה מַלְכָּא ׀ נְבוּכַדְנֶצַּר וַאֲנָתָה בֵּלְטְשַׁאצַּר פִּשְׁרָא[a] | אֱמַר כָּל־קֳבֵל ה . ואנת כל דניאל ועזרא לא קר ה[17] . ל[18] . ג
דִּי | כָּל־חַכִּימֵי מַלְכוּתִי לָא־יָכְלִין פִּשְׁרָא לְהוֹדָעֻתַנִי וְאַנְתָה כְּהַל ו . ב ומל[19] . ואנת כל דניאל ועזרא קר ה[17]
16 דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃ 16 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ יח ר״פ בטע
בֵּלְטְשַׁאצַּר אִשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָה וְרַעְיוֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ[a] עֲנֵה מַלְכָּא ל . ל . כל חס . ה בטע[20]
וְאָמַר בֵּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ[b] אַל־יְבַהֲלָךְ[a] עָנֵה בֵלְטְשַׁאצַּר ל[21] . ל
17 וְאָמַר מָרֵא[c] חֶלְמָא לְשָׂנְאָיִךְ[d] וּפִשְׁרֵהּ לְעָרָיִךְ[d]׃ 17 אִילָנָא דִּי חֲזַיְתָ מרי . לשנאך . ויך[22] . ק
18 דִּי רְבָה וְתָקֶף וְרוּמֵהּ יְמַטֵּא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ[a] לְכָל־[b]אַרְעָא׃ 18 וְעָפְיֵהּ לערך חד מן ה לשון שנאה ק
שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֻלָּא־[c]בֵּהּ תְּחוֹתוֹהִי תְּדִוֹר חֵיוַת בָּרָא ב וחס . ל[23]
19 וּבַעֲנָפּוֹהִי יִשְׁכְּנָן צִפְּרֵי שְׁמַיָּא׃ 19 אַנְתָה־הוּא מַלְכָּא דִּי רְבֵיתָ[a] ג[24] . ל בטע ב מנה בסיפ[25]
וְתָקְפְתָּ[b] וּרְבוּתָךְ רְבָתָ[c] וּמְטָתָ[d] לִשְׁמַיָּא וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא׃ כל סרפ פת[26] . אנת כל דניאל ועזרא לא קר ה[17] . לתיר י
ל . ל . ל[23]
20 וְדִי חֲזָה מַלְכָּא עִיר וְקַדִּישׁ נָחֵת ׀ מִן־שְׁמַיָּא וְאָמַר גִּדּוּ אִילָנָא כו׳ פסוק דאית בהון א״ב
וְחַבְּלוּהִי [a]בְּלַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ וּבְאֶסוּר דִּי־פַרְזֶל ב וכת כן[27] . ב
וְנְחָשׁ[b] בְּדִתְאָא דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוַת בָּרָא חֲלָקֵהּ כל כת ח[28] . י
21 עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי[a]׃ 21 דְּנָה פִּשְׁרָא מַלְכָּא וּגְזֵרַת עלאה . מרי ק
22 עֶלְיוֹנָא הִוא דִּי מְטַת[a] עַל־מָרְאִי[b] מַלְכָּא׃ 22 וְלָךְ מָרְדִין מִן־אֲנָשָׁא ל כת ה . ד פסוק מחליפין[29]
וְעִם־חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה מְדָרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ו לָךְ יַטְעֲמוּן וּמִטַּל ל . עלך[30] ק
שְׁמַיָּא לָךְ מִצְבְּעִין וְשִׁבְעָה[a] עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיִךְ[b] עַד דִּי־תְנַדַּע דִּי־ עלאה[30] ק
23 שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וְלִמַן[c]־דִּי יְצִבֶּא יְתִנִנַּהּ׃ 23 וְדִי אֲמַרוּ ל
לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי אִילָנָא מַלְכוּתֵךְ לָךְ קַיָּמָה מִן־דִּי תִנְדַּע ב חד חס וחד מל . עלך . וחטאך ק
24 דִּי שַׁלְטָן שְׁמַיָּא׃ 24 לָהֵן מַלְכָּא מְלִכִי[a] יְשִׁפַּר עֲלָיִךְ[b] וַחֲטָיָךְ[c] בְּצִדְקָה ל . ל . ל . ג כת א בסיפ[31] . כל כת ה . ל . ג . ל
25 פְּרֻק וַעֲוָיָתָךְ בְּמִתַּן עֲנָיִן[d] הֵן תֶּהֱוֵא אַרְכָה לְשַׁלְוְתָךְ׃ 25 כְּלָּא מְטָא[a] ב[32]
26 עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ פ 26 לְקֵצָת יַרְחִין תְּרֵי־עְשַׂר עַל־

[17] Mm 3801. [18] וחד ופשרא Da 4,16. [19] Mp contra textum, cf Mp sub loco et Da 5,16. [20] Mm 3828. [21] וחד פשרא Da 4,15. [22] Mm 3819. [23] Mm 3820. [24] Mm 338. [25] Mm 3661. [26] Mm 3821. [27] Mm 3822. [28] Mm 3794. [29] Mm 3823. [30] Q addidi, cf Mp sub loco. [31] Mm 3803. [32] Mm 3824.

15 [a] K mlt Mss Edd אָ֫, Q mlt Mss פִּשְׁרֵהּ id 16[b] 5,8[d] ‖ **16** [a–a] > 𝔊[o′] ‖ [b] cf 15[a] ‖ [c] K מָרְאִי, Q מָרִי id 21[b] ‖ [d] K יִךְ֫, Q יָךְ ‖ **17** [a] cf 8[a] ‖ [b] prb l c mlt Mss לסוף כל ut 8 ‖ **19** [a] l c K רִבֵּיתָ; Q male רְבַת ‖ [b] V[S] תָּ֫– ‖ [c] pc Mss רִבַּת ‖ [d] mlt Mss תַּ֫ ‖ **20** [a–a] add ex 12? cf 𝔊 et 23 ‖ [b–b] cf 12[b–b] ‖ **21** [a] pc Mss תַּ֫ cf 19[d], 2 Mss מטית (id papyri aram) = מְטָת vel potius מִטַּת cf 6,18[a] ‖ [b] cf 16[c] ‖ **22** [a] cf 13[b] ‖ [b] cf 3,12[a] ‖ [c] cf 3,6[a] ‖ **24** [a] 𝔗 מַ֫ ‖ [b] cf 3,12[a] ‖ [c] 𝔗 וחטאיך ‖ [d] l ענין? ‖ **25** [a] sic L, mlt Mss Edd מְ֫.

27 הֵיכַל מַלְכוּתָא דִּי בָּנֵיתׅ בֵּיתׅ מַלְכוּתָא בְּתׇקֶף חֲסׅנׅ יׅ וּלְיׅקַר הַדְרׅי׃ 28 עוֹד מִלְתָא בְּפֻם מַלְכָּא קָל מִן־שְׁמַיָּא נְפַל לָךְ
29 אֲמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָה עָדָת מִנָּךְ׃ 29 וּמִן־אֲנָשָׁא לָךְ
טָרְדִין וְעִם־חֵיׅוַת בָּרָא מְדׅרָךְ עִשְׂבָּא כְּתוֹרִין לָךְ יַשְׁעֲמוּן וְשִׁבְעָה
עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָיִךְ עַד דִּי־תִנְדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא
30 וְלׅמַן־דִּי יְצִבָּא יִתְנִנָּהּ׃ 30 בַּהּ־שַׁעְתָּא מִלְתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר
וּמִן־אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא כְּתוֹרִין יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
31 עַד דִּי שַׂעְרֵהּ כִּנְשָׁרִין רְבָה וְטִפְרוֹהִי כְּצִפְּרִין׃ 31 וְלִקְצָת
יוֹמַיָּא אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר עֵינַי | לִשְׁמַיָּא נְטַלְת וּמַנְדְּעִי עֲלַי יְתִוּב
וְעִלְּלִיָּא בָּרְכֻת וּלְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת
דִּי שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטַן עָלַם וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃
32 וְכָל־דָּאָרֵי אַרְעָא כְּלָהּ חֲשִׁבִין וְכִמְצְבֵיהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא 32
וְדָאָרֵי אַרְעָא
וְלָא אִיתַי דִּי־יִמְחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ׃
33 בֵּהּ־זִמְנָא מַנְדְּעִי | יְתִוּב עֲלַי וּלְיׅקַר מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִוִי יְתִוּב 33
עֲלַי וְלִי הַדָּבְרֵי וְרַבְרְבָנַי יְבַעְיוֹן וְעַל־מַלְכוּתִי הָתְקַנַּת וְרִבְוִי
יַתִּירָה הוֹסְפַת לִי׃ 34 כְּעַן אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר 34
לְמַלְכָּא שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשׁׅט וְאׇרְחָתֵהּ דִּין וְדִי מַהְלְכִין
בְּגָוָּה יָכֵל לְהַשְׁפָּלָה׃ ס
5 בְּלַשַּׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֶלֶף וְלׇקֳבֶל 5

---

27 [a] insolite; mlt Mss בֵּ֫, 2 Mss בֵּ֫, pc Mss בָּ֫ה ‖ [b] 𝔊V^{S} בְּתָקְפָּ֫ ‖ [c] cf 2,37[a] ‖ **28** [a] 𝔊V^{S} בפם, sim 6,18[c].23[a] 7,8[c] ‖ **29** [a] prp וַ֫ע ut 30 ‖ [b] cf 13[b] ‖ **30** [a] V^{S} וטופ, id 7,19[c] ‖ **31** [a] 𝔊 נַ֫ ‖ [b] 𝔖 om sq usque ad עלי 1° 33, prb add (sed cf ad 33) ‖ [c–c] V^{S} שַׁבַּחַת והַדַּרַת ‖ **32** [a] cf 2,38[a] ‖ [b] 𝔊 mlt Mss כלא ‖ [c–c] add ‖ [d] V^{S} (א)תָּ֫– ‖ **33** [a–a. b–b] alterutrum prb add, sed cf 31[b] ‖ [c] l c 𝔊V^{S} רָ֫ ut 27 ‖ [d] prb l c Raschi 𝔊$^{\vartheta'}$ *(ἤλθον)* הדרת (vel חדרת) redii cf dupl in 𝔙 *decoremque perveni* ‖ [e] V^{S} יָ֫ ‖ [f.g] l aut וַעֲלַי aut וַת֫– ‖ **34** [a] Ed וְאָ֫ cf 5,23[c] ‖ [b] cf 3,25[a] ‖ **Cp 5,1** [a] 𝔊$^{o'}$ aliter et brevius in cp 5 cf 6,2[a] ‖ [b] 2 Mss בלאשצר ut 7,1 8,1, pc Mss בלשצר.

ו כת ח[33]

ל כת א. כן לבן אשר[34]. ל

ב חד פת וחד קמ[35]. כל חס

ב קמ[36]

ד פסוק מחליפין[37]

עלך. עלאה[38] ק

ל[39]. ב[40]

ד פסוק מחליפין[37]. ג

ל[39]. ל. ל

ל

ולעלאה. ל ורפ[41] ק

דירי ק

ודירי ק

ל וכת כן. ה קמ דסמיכ[42]

ב חד פת וחד קמ[35]

עלי[43] ח

ל[39]. ג[44] חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[45]. ל[46]

כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[47]. ל ומל

ל. ב וחס[48]

ל. ל ומל. ל

2 אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה׃ 2 בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר | בְּטַעֲם חַמְרָא לְהַיְתָיָה ל. ל וכת ה
לְמָאנַי֯ דַּהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־הֵיכְלָא דִּי ל¹
3 בִירוּשְׁלֶם וְישְׁתּוֹן בֵּהּ מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֻׁגְלְתֵהּ וּלְחָנָתֵהּ׃ 3 בֵּאדַיִן ל
הַיְתִיו[a] מָאנַי֯ דַּהֲבָא[b] דִּי הַנְפְּקוּ[c] מִן־הֵיכְלָא[d] דִּי־בֵית[e] אֱלָהָא[d] דִּי ל¹. ל וחס
4 בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו בֵּהּ מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי שֻׁגְלְתֵהּ וּלְחָנָתֵהּ׃ 4 אִשְׁתִּיו ל. ל
חַמְרָא וְשַׁבַּחוּ[a] לֵאלָהֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַּרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא׃
נפקה חד מן ח² בת ו וקר ה³. ל 5 בַּהּ־שַׁעֲתָה נְפַקוּ[a] אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נְבִרְשְׁתָּא עַל־
גִּירָא[b] דִּי־כֹתֶל[b] הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָה דִּי כָתְבָה׃ ל
6 אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוָהִי שְׁנוֹהִי[a] וְרַעְיֹנֹהִי[b] יְבַהֲלוּנֵהּ וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ מִשְׁתָּרְיָן יח ר״פ בטע. ל מל
7 וְאַרְכְּבָתֵהּ דָּא לְדָא נָקְשָׁן׃ 7 קָרֵא מַלְכָּא בְּחַיִל לְהֶעֱלָה לְאַשְׁפַּיָּא ל. ל
כשדאי[4] ק. ה בטע[5] כַּשְׂדָּיֵא וְגָזְרֵיָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר | לְחַכִּימֵי בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־
ל כת ה. ב כת ה[6]. כל כת ה[7]. והמניכה חד מן ק יְקָרֵה כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוֻּנַנִי אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ וְהַמְוֹנְכָא[a] דִּי־דַהֲבָא
ד[8] מוקדם ומאוחר בסיפ ל[9]. יח ר״פ בטע. עלין חד מן ק[11] יתיר ל 8 עַל־צַוָּארֵהּ וְתַלְתִּי[b] בְּמַלְכוּתָא יִשְׁלַט׃ ס 8[a] אֱדַיִן עָלְיִן[b] כֹּל
ופשרה חד מן ק[8] יד[8] בליש חַכִּימֵי מַלְכָּא[c] וְלָא־כָהֲלִין כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרָא[d] לְהוֹדָעָה
ט בטע בליש. ל 9 לְמַלְכָּא׃ 9 אֱדַיִן מַלְכָּא בֵּלְשַׁאצַּר שַׂגִּיא מִתְבְּהַל וְזִיוְהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי
10 וְרַבְרְבָנוֹהִי מְשַׁתָּבְּשִׁין׃ 10 מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי ל
עלת[12] ק. יתיר ל. ל לְבֵית מִשְׁתְּיָא עַלַּת[a] עָנַת[b] מַלְכְּתָא וַאֲמָרַת מַלְכָּא לְעָלְמִין חַיִּי
ב. ל יתיר י. ג 11 אַל־יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ וְזִיוָךְ[c] אַל־יְשַׁנּוּ׃ 11 אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ[a]
כל כת כן דִּי רוּחַ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נְהִירוּ וְשֵׂכְלְתָנוּ[b] וְחָכְמָה
ה ול בליש. י חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[13]. ב כְּחָכְמַת־אֱלָהִין[b] הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא נְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין
ס ל 12 אָשָׁפִין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין הַקְיָמֵהּ[c] אֲבוּךְ מַלְכָּא[c]׃ 12 כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ |
ל. ל 13 יַתִּירָה וּמַנְדַּע וְשָׂכְלְתָנוּ מְפַשַּׁר[a] חֶלְמִין[b] וַאֲחָוָיַת[c] אֲחִידָן וּמְשָׁרָא[d]

Cp 5 [1]Mm 959. [2]Mm 3827. [3]Mp ה כת ל contra textum, cf Mp sub loco. [4]Mm 3793. [5]Mm 3828. [6]Mm 3829. [7]Mm 3794. [8]Mm 3819. [9]Mm 3854. [10]Mm 3831. [11]Mm 1794. [12]Mp sub loco. [13]2R 25,22.

3 [a] $\mathfrak{G}^{9'}$ *ἠνέχθησαν* = הֵיתָיוּ cf 3,13 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{9'}(\mathfrak{V})$ + *καὶ τὰ ἀργυρᾶ*, prb ins וכספא cf 2 ‖ [c] $\mathfrak{G}^{9'}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ sg ‖ [d–d] > $\mathfrak{V}$ ‖ [e] > $\mathfrak{G}^{9'}\mathfrak{S}$ ‖ **4** [a] $\mathfrak{C}$ בְּ– ‖ **5** [a] K נפקו, Q נפקה ‖ [b] $\mathfrak{C}\mathfrak{V}^{S}$ כ׳ ‖ **6** [a] prp שנו (שניך) עלוהי cf 9 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd עָ– ‖ **7** [a] K והמוֹנכא, id 16[c]. 29[a] ‖ [b] l c Ms V^{S} תָּא– ut 16.29; $\mathfrak{C}$ וְתִלְתָּא ‖ **8** [a–a] prb aut dl aut tr ante 7b ‖ [b] cf 4,4[a] ‖ [c] nonn Mss בָּבֶל, prp מַלְכוּתָא ‖ [d] cf 4,15[a] ‖ **10** [a] K עַלֶּלֶת, Q עַלַּת ‖ [b] pc Mss ענת ‖ [c] K –וּךְ, Q –וָךְ ‖ **11** [a] prb ins די שמה בלטשאצר cf 12 ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{9'}$ ‖ [c–c] > $\mathfrak{G}^{9'*}\mathfrak{S}$, dl ‖ **12** [a] l מְפַשַּׁר cf $\mathfrak{V}$ ‖ [b] cf 2,4[b] ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd וְ– ‖ [d] l c $V^{S}\mathfrak{V}$ ומְשָׁרֵא.

קְטִירִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ בְּדָנִיֵּאל דִּי־מַלְכָּא שָׁם־שְׁמֵהּ בֶּלְטְשַׁאצַּר
כְּעַן דָּנִיֵּאל יִתְקְרֵי וּפִשְׁרֵהּ יְהַחֲוֵה: פ 13 13 בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֵעָל
קֳדָם מַלְכָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתָּה־הֲוֵא דָנִיֵּאל דִּי־מִן־
בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי הַיְתֵי מַלְכָּא אֲבִי מִן־יְהוּד: 14 14 וְשִׁמְעֵת עֲלָיִךְ
דִּי רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת בָּךְ:
15 וּכְעַן הַעֲלוֹ קָדָמַי חַכִּימַיָּא אָשָׁפַיָּא דִּי־כְתָבָה דְנָה יְקָרוֹן וּפִשְׁרֵהּ 15
לְהַוְדָעֻתַנִי וְלָא־כָהֲלִין פִּשַׁר־מִלְּתָא לְהַחֲוָיָה: 16 16 וַאֲנָה שְׁמִעֵת עֲלָיִךְ
דִּי־תוּכְלִ פִּשְׁרִין וְקִטְרִין לְמִשְׁרֵא כְּעַן הֵן תּוּכְלִ כְּתָבָא
לְמַקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי אַרְגְּוָנָא תִלְבַּשׁ וְהַמְנִיכָא דִּי־דַהֲבָא
עַל־צַוָּארָךְ וְתַלְתָּא בְמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט: פ 17 17 בֵּאדַיִן עָנֵה דָנִיֵּאל
וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא מַתְנָתָךְ לָךְ לֶהֱוֵן וּנְבִזְבֵיתָךְ לְאָחֳרָן הַב בְּרֵם
כְּתָבָא אֶקְרֵא לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא אֲהוֹדְעִנֵּהּ: 18 18 אֲנְתָּה מַלְכָּא אֱלָהָא
עִלָּיָא מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא וִיקָרָא וְהַדְרָה יְהַב לִנְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ:
וּמִן־רְבוּתָא דִּי יְהַב־לֵהּ כָּל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא הֲוֹו זָאֲעִין 19 19
וְדָחֲלִין מִן־קֳדָמוֹהִי דִּי־הָהֲוָה צָבֵא הֲוָא קָטֵל וְדִי־הָהֲוָה צָבֵא הֲוָה
מַחָא וְדִי־הָהֲוָה צָבֵא הֲוָה מָרִים וְדִי־הֲוָה צָבֵא הֲוָה מַשְׁפִּיל: 20 20 וּכְדִי
רָם לִבָּבֵהּ וְרוּחֵהּ תְּקִפַת לַהְזָדָה הָנְחַת מִן־כָּרְסֵא מַלְכוּתֵהּ וְיִקָּרָה
הֶעְדִיוּ מִנֵּהּ: 21 21 וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא טְרִיד וְלִבֵּהּ עִם־חֵיוָתָא שַׁוִּי וְעִם־
עֲרַדָיָא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָא כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵּהּ וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע
עַד דִּי־יְדַע דִּי־שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יְצִבֵּה
יְהָקֵם עֲלֵיהּ: 22 22 וְאַנְתָּה בְרֵהּ בֵּלְשַׁאצַּר לָא הַשְׁפֵּלְתְּ לִבְבָךְ כָּל־
קֳבֵל דִּי כָל־דְּנָה יְדַעְתָּ: 23 23 וְעַל מָרְא־שְׁמַיָּא הִתְרוֹמַמְתָּ וְלָמָאנַיָּא

ל כת כן . י ב מנה כת ה . ל וחס

ה בטע[14] . אנת כל דניאל ועזרא לא ק[15] . קר ה[15] .
ב פסוק דמטע[16]

ל פת . ל . עלך ק

ב ר״פ . ל וחס . ב כת ה[17] . כל כת ה[18] . יד[18]

ב ר״פ[20] . ל . עלך ק

תכול[21] חד מן ד[22] ק מוקדם ומאוחר
בסיפ . תכול[21] חד מן ד[22] ק מוקדם ומאוחר בסיפ

יד[19] . ב מל[23] . והמניכה חד מן ד[22] ק מוקדם ומאוחר בסיפ
ל[24] . ח בטע בסיפ[25]

ח בטע[26] . ל .

י . אנת כל דניאל ועזרא לא קר ה[15] ק

עלאה . ג . י חס ו וכל מלכים דכות ק
ב מ א[27]

זיעין ק

יח פסוק דמין[28] . ס[29] .
ו כת ה[30] . ו כת ה[31] .
ו כת ה[31] .

ו כת ה[31] . ו כת ה[31] .
ב בחרי לישנ[32] . ס[33] .
ג ב מל וחד חס[34] .

ב חד קמ וחד פת[21] .
ל[35] . ג ול כת ה

שויו ק

ד פסוק מחליפין[36] . ג .

עלאה ק

כת כן יתיר י[37] . עלה ק . ואנת כל דניאל ועזרא לא קר ה[15] .
ה פסוק מן מ מילין

[14]Mm 3828. [15]Mm 3801. [16]Mm 3313. [17]Mm 3829. [18]Mm 3794. [19]Mm 3819. [20]Mm 3830. [21]Mp sub loco. [22]Mm 3854. [23]Mp contra textum, cf Mp sub loco et Da 4,15. [24]Mm 3831. [25]Mm 3813. [26]Mm 796. [27]2 R 25,22. [28]Mm 3911. [29]Contra Mm 3832. [30]Lectio L הוא contra Mm 3832 et TM הוה. [31]Mm 3832. [32]Mm 480. [33]Lectio L הוא contra Mm 3832 et TM רוה. [34]Mm 3444 contra textum. [35]Mm 3841. [36]Mm 3823. [37]Mm 3806.

13 [a] V^{S} אַ׳ ‖ **14** [a] pc Mss Edd 𝔖𝔙 + קַדִּישִׁין ‖ **16** [a] pc Mss ut Q תְּכוּל cf 2,10[d] ‖ [b] Ms חֶלְמִין, prb l ‖ [c] cf 7[a] ‖ **17** [a] pc Mss V^{S} וּנְבַ׳ cf 2,6[a]; 𝔊[9′] *καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκίας σου*, prp וּנְבוּבַת בֵּיתָךְ ‖ **19** [a] K וְאָעִין, Q וְזָעִין id 6,27[a] ‖ **20** [a] prp הֲ— cf $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}V$ ‖ [b] 𝔗 Mss ut L, al יִ— ‖ **21** [a] K שְׁוִי vel שֲׁוִי, pc Mss Ed ut Q ‖ [b] pc Mss עֲלָה cf 4,14[e] ‖ **22** [a] $\mathfrak{C}V^{S}$ תְּ—.

קדמך . ואגת כל דניאל ק
ועזרא לא קר ה[38] .
ורבי רבנן[39] יתיר י ק
ד כספא דקדים[40]

דִּי־בְיֵתֵהּ הֲוַיְתְיוּ קָדָמָיִךְ[a] וְאַנְתְּ וְרַבְרְבָנָיִךְ[b] שְׁגוֹלְתָךְ וּלְחֵנָתָךְ חַמְרָא
שָׁתַיִן בְּהוֹן וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא־וְדַהֲבָא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא דִּי
לָא־חָזַיִן וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתְּ וְלֵאלָהָּא דִּי־נִשְׁמָתָךְ בִּידֵהּ
24 וְכָל־אָרְחָתָךְ[c] לֵהּ[d] לָא הַדַּרְתְּ׃ 24 בֵּאדַיִן מִן־קֳדָמוֹהִי שְׁלַח[a] פַּסָּא ב
25 דִּי־יְדָא וּכְתָבָא דְנָה רְשִׁים׃ 25 וְדָנָה כְתָבָא דִּי רְשִׁים מְנֵא מְנָא[a] כל כת׳ ה[41] . ל ר״פ . ג .
26 תְּקֵל וּפַרְסִין[b]׃ 26 דְּנָה פִּשַׁר־מִלְּתָא מְנֵא מְנָה־אֱלָהָא מַלְכוּתָךְ כל כת׳ ה[41] . ג
27 28 וְהַשְׁלְמַהּ׃ 27 תְּקֵל תְּקִילְתָּה בְּמֹאזְנַיָּא[a] וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר׃ 28 פְּרֵס ל
29 פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת לְמָדַי וּפָרָס׃ 29 בֵּאדַיִן | אֲמַר ב[42] . ל בטע
בְּלְשַׁאצַּר וְהַלְבִּישׁוּ לְדָנִיֵּאל אַרְגְּוָנָא וְהַמְּנוּכָא[a] דִּי־דַהֲבָא עַל־ ד חס׳ ול בלישׁ[43] .
30 צַוְּארֵהּ וְהַכְרִיזוּ עֲלוֹהִי דִּי־לֵהֱוֵא שַׁלִּיט תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא׃ 30 בֵּהּ והמניכא חד מן ד[44] ק
מוקדם ומאוחר בסיפ
6 בְּלֵילְיָא קְטִיל בֵּלְאשַׁצַּר מַלְכָּא כַשְׂדָּיָא[a]׃ פ 6 1 וְדָרְיָוֶשׁ[a] ל ומל . כת כן[45] .
כשראה חד מן ב[46] חד כת ש וחד כת ס ק
מָדָאָה[1] . ב
מָדָיָא[b] קַבֵּל מַלְכוּתָא [c]כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין וְתַרְתֵּין[c]׃
כת[2] כן יתיר י ול בלישׁ 2 [a]שְׁפַר קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ וְהַקִּים עַל־מַלְכוּתָא לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא [b]מְאָה
כל כת ה ב מ א[3] 3 וְעֶשְׂרִין[b] דִּי לֶהֱוֹן בְּכָל־מַלְכוּתָא׃ 3 וְעֵלָּא מִנְּהוֹן סָרְכִין תְּלָתָא דִּי
ה ג מל וב חס[4] דָנִיֵּאל חַד־מִנְּהוֹן דִּי־לֶהֱוֹן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּין יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא
4 וּמַלְכָּא לָא־לֶהֱוֵא נָזָק׃ 4 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דָּנָה הֲוָא מִתְנַצַּח עַל־סָרְכַיָּא
וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ יַתִּירָא בֵּהּ וּמַלְכָּא עֲשִׁית[a] לַהֲקָמוּתֵהּ
5 עַל־כָּל־מַלְכוּתָא׃ 5 אֱדַיִן סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הֲווֹ בָעַיִן עִלָּה ית ר״פ בטע
לְהַשְׁכָּחָה לְדָנִיֵּאל מִצַּד מַלְכוּתָא וְכָל־עִלָּה וּשְׁחִיתָה לָא־יְכִלִין ח פסוק דמיין[8]
לְהַשְׁכָּחָה כָּל־קֳבֵל דִּי־מְהֵימַן הוּא [a]וְכָל־שָׁלוּ וּשְׁחִיתָה לָא הַשְׁתְּכַחַת ו ה כת ו וחד כת ה[7]
6 עַלְוֹהִי[a]׃ 6 אֱדַיִן גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ אָמְרִין דִּי לָא נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל דָּנָה ט בטע בלישׁ . כל כת ה[5]
7 כָּל־עִלָּא לָהֵן הַשְׁכְּחָנָה עֲלוֹהִי בְּדָת אֱלָהֵהּ׃ ס 7 אֱדַיִן סָרְכַיָּא ב . ט בטע בלישׁ

[38]Mm 3801. [39]Q addidi, cf Mp sub loco. [40]Mm 3800. [41]Mm 3794. [42]Mm 3848. [43]Mm 3833 contra textum. [44]Mm 3854. [45]Mm 3834 contra textum. [46]Mm 3835. Cp 6 [1]Q addidi, cf Mp sub loco. [2]Mm 3806. [3]Mp contra textum sec Mm 3836. [4]Mm 3837. [5]Mm 3794. [6]Mm 3838. [7]Mm 3905.

23 [a] K ־וּךְ, id 6,23[b] ‖ [b] K ־וּךְ, Q ־נָךְ ‖ [c] pc Mss ʼאָ cf 4,34[a] ‖ [d] prb cj c sq cf 𝔊[ϑ′] ‖ **24** [a] sic L, mlt Mss Edd שְׁלַיַּח ‖ **25** [a] > 𝔊[ϑ′] (it 𝔊[o′] in summario ante 1 cf 17) 𝔙 Jos Ant X 11,3, add? cf 26 ‖ [b] 𝔊[ϑ′](𝔊[o′] ibidem) 𝔙 Hier Jos Ant *φαρες*, prb l פְּרֵס ‖ **27** [a] sic regulariter in aram, sed mlt Mss ־נָיָּא ‖ **29** [a] cf 7[a] ‖ **30** [a] K ־יָא ‖ **Cp 6,1** [a] 𝔊[o′] *καὶ Ἀρταξέρξης* ‖ [b] K מדָיָא ‖ [c–c] 𝔊[o′] *πλήρης τῶν ἡμερῶν καὶ ἔνδοξος ἐν γήρει* ‖ **2** [a] 𝔊[o′] in cp 6 iterum valde differt cf 5,1[a] ‖ [b–b] 𝔊[o′] 127 cf Est 1,1 8,9 ‖ **4** [a] V[S] ʼע ‖ **5** [a–a] > 𝔊[ϑ′*], add?

ה ג מל וב חס[8] וְאַחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אֲפִּ֨ין הַרְגֻּשָׁ֜ה[a] עַל־מַלְכָּ֗א וְכֵ֤ן אָמְרִין֙ לֵ֣הּ דָּרְיָ֔וֶשׁ מַלְכָּ֖א
לְעָלְמִ֣ין חֱיִ֑י׃ [8] אִתְיָעַ֨טוּ֙ כָּל֙ | סָרְכֵ֣י מַלְכוּתָ֔א סִגְנַיָּ֖א וְאַחַשְׁדַּרְפְּנַיָּ֑א
הַדְּבָרַיָּ֣א וּפַחֲוָתָ֔א לְקָיְמָ֥ה קְנֵ֖ם מַלְכָּ֑א וּלְתַקָּפָ֣ה אֱסָ֗ר דִּ֤י כָל־דִּי־
יִבְעֵ֨ה בָּעוּ֙ מִן־כָּל־אֱלָ֣הּ וֶאֱנָ֔שׁ עַד־יוֹמִ֥ין תְּלָתִ֖ין לָהֵ֣ן מִנָּ֑ךְ מַלְכָּ֖א
יִתְרְמֵ֥א לְג֛וֹב אַרְיְוָתָ֖א׃ [9] כְּעַ֣ן מַלְכָּ֗א תְּקִ֤ים אֱסָרָא֙ וְתִרְשֻׁ֣ם כְּתָבָ֔א ל חס. ל וחס
דִּ֥י לָ֖א לְהַשְׁנָיָ֑ה כִּדְת־מָדַ֣י וּפָרָ֔ס דִּי־לָ֥א תֶעְדֵּֽא׃[a] [10] כָּל־קֳבֵ֗ל כל כת ה בלישׁ ובסיפ[9]
דִּ֣י לָ֔א לְהַשְׁנָיָ֖ה כְּתָבָ֣א וְאֱסָרָֽא׃ [11] וְדָנִיֵּ֗אל כְּדִ֤י יְדַע ל
דִּֽי־רְשִׁ֣ים כְּתָבָ֔א עַ֖ל לְבֵיתֵ֑הּ וְכַוִּ֣ין פְּתִיחָ֗ן לֵ֚הּ בְּעִלִּיתֵ֔הּ נֶ֚גֶד יְרוּשְׁלֶ֔ם ל. ל. ל. ל
וְזִמְנִ֣ין תְּלָתָ֔ה בְּיוֹמָ֖א הֲוָ֑א[a] | בָּרֵ֥ךְ עַל־בִּרְכּוֹהִ֖י וּמְצַלֵּ֥א וּמוֹדֵ֖א קֳדָ֥ם כל כת ה ב מא[10]. ב רפי בלישׁ[11]. ל
אֱלָהֵ֛הּ כָּל־קֳבֵ֥ל דִּי־הֲוָ֖א עָבֵ֥ד מִן־קַדְמַת דְּנָֽה׃ ס [12] אֱדַ֣יִן ל. כל כת ה[12]. ט בטע בלישׁ
חצי הספר בפסוקים
גְּבַרַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ הַרְגֻּשָׁ֖ה[a] וְהַשְׁכָּחוּ֙ לְדָנִיֵּ֣אל בָּעֵ֔א וּמִתְחַנַּ֖ן קֳדָ֥ם אֱלָהֵֽהּ׃ ב חד כת א וחד כת ה[13]
[13] בֱּאַדַ֣יִן קְרִ֔יבוּ[a] וְאָמְרִ֖ין קֳדָ֣ם־מַלְכָּ֑א[b] עַל־אֱסָ֣ר[b] מַלְכָּ֗א הֲלָ֤א אֱסָר֙ ט בטע בלישׁ וחד מן ה מסורׁ מן מ מלין. ו חס בלישׁ[14]. ז פסורׁ דמיין בטע
רְשִׁמְתָּ֣ דִּי כָל־אֱנָ֣שׁ דִּי־יִבְעֵ֣ה מִן־כָּל־אֱלָ֣הּ וֶאֱנָ֔שׁ עַד־יוֹמִ֥ין תְּלָתִ֖ין
לָהֵ֣ן מִנָּ֑ךְ מַלְכָּ֖א יִתְרְמֵ֥א לְג֛וֹב אַרְיְוָתָ֖א[d] עָנֵ֥ה מַלְכָּ֖א וְאָמַ֣ר יַצִּיבָ֑א ה בטע[15]. כל כת א
מִלְּתָ֗א כְּדָת־מָדַי֙ וּפָרָ֔ס דִּי־לָ֥א תֶעְדֵּֽא׃ [14] בֱּאַדַ֣יִן עָנוֹ֔ וְאָמְרִ֖ין ט בטע בלישׁ
קֳדָ֣ם מַלְכָּ֑א דִּ֣י דָנִיֵּ֣אל דִּ֠י מִן־בְּנֵ֨י גָלוּתָ֜א דִּ֣י יְהוּד֗ לָא־שָׂ֤ם עֲלָךְ֙ עלך
טְעֵ֔ם וְעַל־אֱסָרָ֖א דִּי־רְשִׁמְתָּ֑ וְזִמְנִ֣ין תְּלָתָ֗ה בְּיוֹמָ֛א בָּעֵֽא כל כת ה ב מא[10]. ב חד כת א וחד כת ה[16].
בָּעוּתֵֽהּ׃ [15] אֱדַ֣יִן מַלְכָּ֗א כְּדִ֤י מִלְּתָא֙ שְׁמַ֣ע שַׂגִּ֣יא בְאַ֔שׁ עֲלוֹהִ֖י וְעַ֣ל יא ר״פ בטע. ל
דָּנִיֵּ֑אל שָׂ֚ם בֶּ֣ל לְשֵׁיזָבוּתֵ֔הּ וְעַד֙ מָֽעֳלֵ֔י[a] שְׁמֵ֖שׁ הֲוָ֥א מְשַׁתַּדַּ֖ר לְהַצָּלוּתֵֽהּ׃ ל. ל
[16] בֱּאַדַ֣יִן גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֔ךְ הַרְגֻּשָׁ֖ה[a] עַל־מַלְכָּ֑א[b] וַ֠אֲמָרִין לְמַלְכָּ֞א דַּ֣ע כת כן יתיר י[17]
מַלְכָּ֗א דִּי־דָת֙ לְמָדַ֣י וּפָרַ֔ס דִּי־כָל־אֱסָ֥ר וְקָיָ֖ם דִּי־מַלְכָּ֣א יְתַקֵּֽים׃ כל כת ה בלישׁ ובסיפ[9]. ה בטע בסיפ[18]. ל[19]
[17] לָ֣א לְהַשְׁנָיָ֑ה׃ בֱּאַדַ֣יִן מַלְכָּ֗א אֲמַ֤ר וְהַיְתִיו֙ לְדָנִיֵּ֣אל וּרְמוֹ֔ לְגֻבָּ֖א

[8] Mm 3837. [9] Mm 3792. [10] Cf Mm 3836. [11] Mm 1435 et Mm 3839. [12] Mm 3794. [13] Mm 3840 contra textum. [14] Mm 667 contra textum. [15] Mm 3828. [16] Mm 3840. [17] Mm 3806. [18] Mm 3813. [19] וחד רמו Da 6,25 et Mm 3841.

7 [a] inc; 𝔊$^{o'}$ *προσήλθοσαν*, 𝔊$^{\vartheta'}$ *παρέστησαν*, 𝔖 *qrbw*, 𝔙 *subripuerunt*; 𝔐 = tumultuose vel ex conventu venerunt? cf 12.16 ‖ **9** [a–a] prb add cf 13.16 ‖ **11** [a] 1 c nonn Mss Ed הֲנָה ‖ **12** [a] 𝔊$^{o'}$ *ἐτήρησαν*, 𝔊$^{\vartheta'}$ *παρετήρησαν*, 𝔖 *ntrw*, 𝔙 *curiosius inquirentes* cf 7[a] ‖ **13** [a] 1 c mlt Mss קרבו (𝔎^{2} קַרְבוּ) cf 3,8 ‖ [b–b] > 𝔊𝔖, dl ‖ [c] = vocativus ‖ [d] sic L, mlt Mss Edd רָ– ‖ **15** [a] pc Mss מִ, Ms מַע ‖ **16** [a–a] > 𝔊$^{\vartheta'}$ ‖ [b] 𝔊^{OL} *παρετήρησαν (-τηρήσαντο)* cf 12[a], 𝔊^{V} *παρέστησαν* cf 7[a], 𝔖 *'rjbw* = tumultuati sunt.

אנת כל דניאל ועזרא ק לא קר ה[20]

דִּי אַרְיְוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּ פָּלַח־לֵהּ

18 בְּתְדִירָא הוּא יְשֵׁיזְבִנָּךְ׃ 18 וְהֵיתָיתa אֲבֶן חֲדָה וְשִׁמַתb עַל־פֻּם׀c גֻּבָּא ל. כל חס בסיפ

וְחַתְמַהּ מַלְכָּא בְּעִזְקְתֵהּ וּבְעִזְקָתd רַבְרְבָנֹוהִי דִּי לָא־תִשְׁנֵא צִבְוָ 21 ל. 21 כל כת א בלישׁ ובסיפ[22]. ל

19 בְּדָנִיֵּאל׃ 19 אֱדַיִן אֲזַל מַלְכָּא לְהֵיכְלֵהּ וּבָת טָוָת וְדַחֲנָן[a] לָא־ ל. ל. ל[24]

20 הַנְעֶל קֳדָמֹוהִי וְשְׁנָתֵהּ נַדַת עֲלֹוהִי׃ 20 בֵּאדַיִן מַלְכָּא בְּשַׁפְרָפָרָא ב. ל

21 יְקוּם בְּנָגְהָאa וּבְהִתְבְּהָלָה לְגֻבָּא דִּי־אַרְיְוָתָא אֲזָל׃ 21 וּכְמִקְרְבֵהּ ל

לְגֻבָּא לְדָנִיֵּאל בְּקָל עֲצִיב זְעֵק עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דָּנִיֵּאל ל. ת בטע[25]

עַבְדָ אֱלָהָא חַיָּא אֱלָהָךְ דִּי אַנְתְּ פָּלַח־לֵהּ בְּתְדִירָא הַיְכָל אנת אלהא חיא ק קר ה[20]. ל וחס

22 לְשֵׁיזָבוּתָךְ מִן־אַרְיְוָתָא׃ 22 אֱדַיִן דָּנִיֵּאלa עִם־מַלְכָּא מְלֶל יח ר״פ בטע. ל וחס

23 לְעָלְמִין חֱיִי׃ 23 אֱלָהִי שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְסָגַר פֻּמa אַרְיְוָתָא וְלָא חַבְלֻונִי ב[26]. ל ובטע[27]. כל חס בסיפ

כָּל־קֳבֶל דִּי קֳדָמֹוהִי זְכוּ הִשְׁתְּכַחַת לִי וְאַף קֳדָמָיְכָּהb מַלְכָּא חֲבוּלָה קדמיך ק. ל וכת ה ופלג[23]

לָא עֲבֵדֵת׃ 24 בֵּאדַיִן מַלְכָּא שַׁגִּיא טְאֵב עֲלֹוהִי וּלְדָנִיֵּאל אֲמַר ל

לְהַנְסָקָה מִן־גֻּבָּא וְהֻסַּק דָּנִיֵּאל מִן־גֻּבָּא וְכָל־חַבָּל לָא־הִשְׁתְּכַח ל. ל[28]

25 בֵּהּ דִּי הֵימֶן בֵּאלָהֵהּ׃ 25 וַאֲמַר מַלְכָּא וְהֵיתָיוּ גְּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־ ל וחס

אֲכָלוּ קַרְצֹוהִיa דִּי דָנִיֵּאל וּלְגֻב אַרְיְוָתָא רְמֹוּ אִנּוּן בְּנֵיהֹון וּנְשֵׁיהֹון ל[29]

וְלָא־מְטֹו לְאַרְעִית גֻּבָּא עַד דִּי־שְׁלְטוּ בְהֹון אַרְיָוָתָא וְכָל־גַּרְמֵיהֹון ל

26 הַדְקוּ׃ 26 בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּתַב לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַיָּא ה בטע בסיפ[30]. ב

27 וְלִשְׁנַיָּא דִּי־דָאָרִין[a] בְּכָל־אַרְעָא שְׁלָמְכֹון יִשְׂגֵּא׃ 27 מִן־קֳדָמַי שָׂם דיתין. ר״פ בכתיב[31] ק. ול בסיפ

טְעֵם דִּי | בְּכָל־שָׁלְטָן מַלְכוּתִי לֶהֱוֹן זָאֲעִין[a] וְדָחֲלִין מִן־קֳדָם אֱלָהָהּ זיעין ק

דִּי־דָנִיֵּאל

דִּי־הֻוא | אֱלָהָא חַיָּא וְקָיֵם לְעָלְמִין

וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא תִתְחַבַּל וְשָׁלְטָנֵהּ עַד־סוֹפָא׃

28 מְשֵׁיזֵב וּמַצִּיל וְעָבֵד אָתַיִן וְתִמְהִין[a] בִּשְׁמַיָּא וּבְאַרְעָא ל. ל וחס

דִּי שֵׁיזִיב לְדָנִיֵּאל מִן־יַד אַרְיְוָתָא׃ יו מיחד מן[32]

[20] Mm 3801. [21] Mm 3841. [22] Mm 3792. [23] Mp sub loco. [24] Mm 2052. [25] Mm 3828. [26] Mm 3842. [27] Mm 3843. [28] Mm 3816. [29] וחד ורמו Da 6,17 et Mm 3841. [30] Mm 3813. [31] Mm 2980. [32] Okhl 196.

18 [a] l c nonn Mss ׳תַ–; 𝔊 καὶ, 𝔖[2]𝔙[S] ותית– cf 4,21[a] || [b] prp ׳ושׁ cf Esr 5,17 || [c] cf 4,28[a] || [d] sic L𝔊 pc Mss 𝔊[o′], 𝔗 mlt Mss 𝔊[9′]𝔖 ת– || **19** [a] sic Occ, Q[Or]𝔙[S] ודהון; 𝔊[9′] *ἐδέσματα* (𝔊[o′] aliter); l לְחָנָן? cf 5,2 || **20** [a] 𝔖[2]𝔙[S] בני; gl? || **22** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳י– || **23** [a] cf 4,28[a] || [b] cf 5,23[a] || **25** [a] cf 3,8[c] || **26** [a] cf 2,38[a] || **27** [a] cf 5,19[a] || **28** [a] cf 3,32[a].

29 וְדָנִיֵּאל דְּנָה הַצְלַח בְּמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ וּבְמַלְכוּת כּוֹרֶשׁ פָּרְסָיָאּ׃ פ ס

7 1 בִּשְׁנַת חֲדָהּ לְבֵלאשַׁצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל דָּנִיֵּאל חֶלֶם חַזָה וְחֶזְוֵי

רֵאשֵׁהּ עַל־מִשְׁכְּבֵהּ בֵּאדַיִן חֶלְמָא כְתַב רֵאשׁ מִלִּין אֲמַר׃ 2 עָנֵה

דָּנִיֵּאל וְאָמַר חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא וַאֲרוּ אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא

מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא׃ 3 וְאַרְבַּע חֵיוָן רַבְרְבָן סָלְקָן מִן־יַמָּא שָׁנְיָן דָּא

מִן־דָּא׃ 4 קַדְמָיְתָא כְאַרְיֵה וְגַפִּין דִּי־נְשֶׁר לַהּ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־

מְרִיטוּ גַפַּיהּ וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא וְעַל־רַגְלַיִן כְּאֱנָשׁ הֲקִימַת וּלְבַב

אֱנָשׁ יְהִיב לַהּ׃ 5 וַאֲרוּ חֵיוָה אָחֳרִי תִנְיָנָה דְּמְיָה לְדֹב וְלִשְׁטַר־חַד

הֲקִמַת וּתְלָת עִלְעִין בְּפֻמַּהּ בֵּין שִׁנַּיהּ וְכֵן אָמְרִין לַהּ קוּמִי אֲכֻלִי

בְּשַׂר שַׂגִּיא׃ 6 בָּאתַר דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ אָחֳרִי כְּנְמַר וְלַהּ נַפִּין

אַרְבַּע דִּי־עוֹף עַל־גַּבֶּיהָ וְאַרְבְּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא וְשָׁלְטָן יְהִיב

לַהּ׃ 7 בָּאתַר דְּנָהּ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ חֵיוָה רְבִיעָאָה

דְּחִילָהּ וְאֵימְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָא וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל לַהּ רַבְרְבָן אָכְלָה

וּמַדֵּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלֵיהָ רָפְסָה וְהִיא מְשַׁנְיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא דִּי

קָדְמַיָּהּ וְקַרְנַיִן עֲשַׂר לַהּ׃ 8 מְשְׁתַּכֵּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ עֶקֶר

אָחֳרִי זְעֵירָה סְלָקַת בֵּינֵיהֶוֹן וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיָתָא אֶתְעֲקָרוּ

מִן־קָדָמַיהּ וַאֲלוּ עֵינִין כְּעֵינֵי אֲנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם מְמַלֶּל

רַבְרְבָן׃ 9 חָזֵה הֲוֵית

עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין יְתֵב

לְבוּשֵׁהּ כְּתֶלֶג חִוָּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקֵא

כָּרְסְיֵהּ שְׁבִיבִין דִּי־נוּר גַּלְגְּלוֹהִי נוּר דָּלֵק׃

10 נְהַר דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק מִן־קֳדָמוֹהִי

---

29 [a] sic L, mlt Mss Edd פ; K יָא– ‖ **Cp 7,1** [a] $\mathfrak{G}^{Btxt}$ *τρίτῳ* ‖ [b–b] aut ins vb (יְהַלְּגַהּ vel יְדַהֲלֻגַהּ) aut dl ‖ [c] cf 2,4[b] ‖ [d–d] > $\mathfrak{G}^{\vartheta'}$, add? cf 28[a–a] ‖ [e] > $\mathfrak{G}^{\vartheta'*}$, dl (al dl 2[a–a]) ‖ **2** [a–a] $\mathfrak{G}^{\vartheta'}$ *ἐγὼ Δανιηλ*; > $\mathfrak{G}^{o'}\mathfrak{V}$ cf 1[c] ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{\vartheta'*}$, prb add ‖ **4** [a] K גפיה, id 6[b] ‖ **5** [a] $\mathfrak{B}$ male הֲ֫ ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{o'}$*, add? ‖ [c] K שניה, id 19[b] ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}^{o'}$(S) + *θηρίον*, ins חֵיוָה? ‖ [b] cf 4[a] ‖ **7** [a] cf 2,40[a] ‖ [b] Hippolyt + *καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ χαλκοῖ*, ins וטפריה די נחש ut 19? ‖ [c] K יַה– ‖ [d] K יַה–, id 8[d].20[b] ‖ **8** [a] forma mixta ex ת– et סָלְקָה? l c pc Mss ת– ut 20 ‖ [b] K הון– ‖ [c] K רו– ‖ [d] cf 7[d] ‖ [e] cf 4,28[a] ‖ **9** [a] $\mathfrak{B}$ male ג֫.

כל כת ה[33]. פרסאה ק

ג. ג ב חס וחד מל וכל לשון מסכינן דכות[1] וחד מן ג[2] בליש ב מנה כת כן. ל

ה[3]

ל. ל. ב ר״פ[4]. ל

ל. ל. ה

ה[3]. ל

ל חס. ל וחס. ל. שנה. ק ל וחס

כל כת ה[5]. ה[3]. ל[6]

גבה ק

יתיר א. כל כת ה[5]. ה[3]. רביעאה ק

ג[7] ב כת ה ול כת א ומל

ברגלה. ג[8] ק

ל יתיר. ל

ב חד קמ וחד פת. ביניהן. אתעקרה ק

חד מן ח[9] כת ר וקד ה

קדמה. כל חס בסיפ. ב וחס ק

ל[10]. ל[11]

ל. ל. ג. ל

ל[10]. ל. ל וחס

[33]Mm 3794. **Cp 7** [1]Mm 2032. [2]Mm 3608. [3]Mm 3844. [4]Mm 3845. [5]Mm 3794. [6]Mm 103. [7]Mm 3802. [8]Mm 3846. [9]Mm 3827. [10]Mm 3841. [11] וחד ורמיו Da 3,21 et Mm 3841.

אֱלַף אַלְפִּים[a] יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ וְרִבּוֹ רִבְּוֹן[b] קֳדָמוֹהִי יְקוּמוּן
דִּינָא יְתִב וְסִפְרִין פִּתִּיחוּ׃

11 חָזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן מִן־קֹל מִלֵּיָא רַבְרְבָתָּא דִּי קַרְנָא מְמַלֶּלָה[a]
[b]חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי קְטִילַת חֵיוְתָא וְהוּבַד גִּשְׁמַהּ וְיִהְיְבַת לִיקֹדַת
12 אֶשָּׁא׃ וּשְׁאָר חֵיוָתָא הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָּה בְחַיִּין יְהִיבַת לְהוֹן
13 עַד־זִמְנָן[a] וְעִדָּן׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא
וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ אְתָה הֲוָה
וְעַד־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה וּקְדָמוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃
14 וְלֵהּ יְהַיִב שָׁלְטָן וִיקָר וּמַלְכוּ
וְכָל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָׁנַיָּא לֵהּ יִפְלְחוּן
שָׁלְטָנֵּהּ שָׁלְטָן עָלַם דִּי־לָא יֶעְדֵּה
וּמַלְכוּתֵהּ דִּי[a]־לָא תִתְחַבַּל׃ פ

15 אֶתְכְּרִית רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל [a]בְּגוֹא נִדְנֵהּ[a] וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי[b]׃
16 קְרֵבֵת עַל־חַד מִן־קָאֲמַיָּא וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא־מִנֵּהּ עַל־כָּל־דְּנָה
17 וַאֲמַר־לִי וּפִשַׁר מִלַּיָּא יְהוֹדְעִנַנִי׃ אִלֵּין חֵיוָתָא רַבְרְבָתָא דִּי אִנִּין
18 אַרְבַּע אַרְבְּעָה מַלְכִין[a] יְקוּמוּן[b] מִן־אַרְעָא[c]׃ וְיִקְבְּלוּן מַלְכוּתָא
קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין[a] וְיַחְסְנוּן מַלְכוּתָא [b]עַד־עָלְמָא וְ[b]עַד עָלַם עָלְמַיָּא׃
19 אֱדַיִן [c]צְבִית לְיַצָּבָא עַל־חֵיוְתָא רְבִיעָיְתָא דִּי־הַוָת שָׁנְיָה מִן־
כָּלְהֵין[a] דְּחִילָה יַתִּירָה שִׁנַּיְהִי[b] דִּי־פַרְזֶל וְטִפְרֵיהִי[c] דִּי־נְחָשׁ אָכְלָה
20 מַדֶּקָה[d] וּשְׁאָרָא בְּרַגְלֵיהּ רָפְסָה׃ וְעַל־קַרְנַיָּא עֲשַׂר דִּי בְרֵאשַׁהּ
וְאָחֳרִי דִּי סְלִקַת וּנְפָלוּ[a] מִן־קֳדָמֵיהִי[b] תְּלָת וְקַרְנָא דֳכֵּן[c] וְעַיְנִין[d] לַהּ
21 וְפֻם[e] מְמַלֶּל רַבְרְבָן וְחֶזְוֵהּ רַב מִן־חַבְרָתֵהּ׃ 21 חָזֵה הֲוֵית וְקַרְנָא

אלפין . ד חס א 12 . רבבן ק לבן אשר . ז 13
ל . ל
ל 11 a
ל 14 . ג ול בליש . ב 15 b
ל . ג 16 . כל כת ה
ל ומחליפין קמ 17
ח 18 . ב
ג . ל
ל
ל . ל . ג
כל כת א . כל כת ה 19
ל . ה ג מל ובו חס 20 . ג 16
ז 13 . ל
ל . יז פסוק עד ועד 21 . ל
לוז ר״פ בטע . כו׳ פסוק דאיתי בהין א״ב
כלהין . שנה . יתיר י ק
יתיר י
ב חד קמ וחד פת . ונפלה ק
חד מן ח 22 כת ו וקר ה . קדמה ג 23 . ק
כל חס בסיפ . ב וחס . ל

12 Mm 3847. 13 Mm 2302. 14 Mm 3849. 15 Mm 3848. 16 Mm 3846. 17 Cf Da 2,16 et Mp sub loco. 18 Mm 3844. 19 Mm 3794. 20 Mm 3837. 21 Mm 912. 22 Mm 3827. 23 Mm 3798.

10 [a] nonn Mss ut Q אַלְפִין ‖ [b] K רִבּוֹן רַבְּוֹן vel רַבְּוֹן, Q רִבְּבָן ‖ **11** [a–a] add ex contextu non conservato? ‖ [b–b] > 𝔊ᵒ′*𝔊³′*, ex insertis [a–a] repetita sunt? ‖ **12** [a] nonn Mss Vˢ זְמָן ut 2,16 ‖ **13** [a] 𝔊ᵒ′ *ἐπί* = Mt 24,30 26,64, 𝔊³′ *μετά* = Mc 14,62 Apc 1,7 ‖ **14** [a] prb pr מַלְכוּ ‖ **15** [a–a] inc; 𝔊ᵒ′(𝔘) *ἐν τούτοις*, prb l בגו דנה [בְּגִין] דְּנָה (vel בְּגִין propterea) ‖ [b–b] 𝔊ᵒ′ *ἐν τῷ ὁράματι τῆς νυκτός* ‖ **17** [a] prb l c Ms 𝔊 *(βασιλεῖαι)* 𝔘 *(regna)* מלכן (vel *מַלְכִין cf ug et pun) ‖ [b] 𝔊ᵒ′ *αἳ ἀπολοῦνται* ‖ [c] 𝔊³′ + *αἳ ἀρθήσονται* ‖ **18** [a] Vrs sg, id 22ᶜ.25ᵃ.27ᵃ ‖ [b–b] > 𝔊³′* ‖ **19** [a] K הוֹן– ‖ [b] cf 5ᶜ ‖ [c] cf 4,30ᵃ; K הַ– ‖ [d] mlt Mss 𝔊³′ ומ׳ cf 7 ‖ **20** [a] K לוֹ– ‖ [b] cf 7ᵈ ‖ [c–c] prp קרנין קדמיה cf 21 ‖ [d] Vrs om cop, prb dl ‖ [e] sic L, mlt Mss Edd ופם.

דִּכְּ֣ן עְבָדָ֔ה קְרָ֖ב עִם־קַדִּישִׁ֑ין וְכְלָ֥ה לְהֽוֹן׃ 22 עַ֚ד דִּ֣י־אֲתָ֔ה עַתִּ֖יק
וְוֹמַ֣א וְדִינָ֑א[a] וְיַהֲבַ֤[b] לְקַדִּישֵׁי֙ עֶלְיוֹנִ֔ין[c] וְזִמְנָ֣א מְטָ֔ה וּמַלְכוּתָ֖א הֶחֱסָ֥נוּ
קַדִּישִׁ֖ין׃
23 כְּ֚ן[a] אֲמַ֣ר חֵיוְתָ֔א רְבִיעָיְתָ֖א
מַלְכ֣וּ רְבִיעָיָ֑א[b] תֶּהֱוֵ֣א בְאַרְעָ֔א דִּ֥י תִשְׁנֵ֖א מִן־כָּל־מַלְכְוָתָ֑א
וְתֵאכֹ֥ל כָּל־אַרְעָ֛א וּתְדוּשִׁנַּ֖הּ וְתַדְקִנַּֽהּ׃
24 וְקַרְנַ֣יָּא עֲשַׂ֔ר
מִנַּ֥הּ מַלְכוּתָ֖ה עַשְׂרָ֣ה מַלְכִ֑ין וְקָ֥ם אָחֳרָ֛ן וְה֥וּא יִשְׁנֵ֖א מִן־קַדְמָיֵ֑א וּתְלָתָ֖ה מַלְכִ֥ין יְהַשְׁפֵּֽל׃
25 וּמִלִּ֥ין לְצַ֛ד עִלָּיָ֖א[a] יְמַלֵּ֑ל וְלִקְדִישֵׁ֥י עֶלְיוֹנִ֖ין[a] יְבַלֵּ֑א
וְיִסְבַּ֣ר לְהַשְׁנָיָ֔ה זִמְנִ֖ין וְדָֽת
וְיִתְיַהֲבוּן֙ בִּידֵ֔ה עַד־עִדָּ֥ן וְעִדָּנִ֖ין[b] וּפְלַ֥ג עִדָּֽן׃
26 וְדִינָ֣א יִתֵּ֔ב וְשָׁלְטָנֵ֖הּ[a] יְהַעְדּ֣וֹן לְהַשְׁמָדָ֔ה וּלְהוֹבָדָ֖ה עַד־סוֹפָֽא׃
27 וּמַלְכוּתָ֣ה וְשָׁלְטָנָ֔א וּרְבוּתָ֖א דִּ֣י מַלְכְוָ֑ת תְּחוֹת֙ כָּל־שְׁמַיָּ֔א
יִתְיְהַ֖ב לְעַ֣ם קַדִּישֵׁ֣י עֶלְיוֹנִ֑ין[a]
מַלְכוּתֵ֤הּ[b] מַלְכ֣וּת עָלַ֔ם וְכָל֙ שָׁלְטָנַ֣יָּא לֵ֔הּ יִפְלְחוּן֖ וְיִשְׁתַּמְּעֽוּן׃
28[a] עַד־כָּ֣ה סוֹפָ֔א דִּי־מִלְּתָ֖א[a] אֲנָ֣ה דָנִיֵּ֑אל שַׂגִּ֤יא וּרְעִיוֹנַי֙ יְבַהֲלֻ֔נַּנִי וְזִיוִ֖י
יְשַׁתַּנּ֣וֹן עֲלַ֑י וּמִלְּתָ֖א בְּלִבִּ֥י נְטָרֵֽת׃ פ

8 1 בִּשְׁנַ֣ת שָׁל֔וֹשׁ לְמַלְכ֖וּת בֵּלְאֲשַׁצַּ֣ר הַמֶּ֑לֶךְ חָזוֹן֙ נִרְאָ֣ה אֵלַ֔י אֲנִ֖י 8
דָּנִיֵּ֑אל אַחֲרֵ֗י הַנִּרְאָה֙ אֵלַ֔י בַּתְּחִלָּֽה׃ 2[a] וָֽאֶרְאֶ֣ה[a] בֶּחָז֔וֹן וַיְהִי֙ בִּרְאוֹתִ֔י[a]
וַאֲנִ֖י בְּשׁוּשַׁ֣ן הַבִּירָ֑ה אֲשֶׁ֤ר בְּעֵילָם֙ הַמְּדִינָ֔ה וָֽאֶרְאֶ֣ה[b] בֶּחָז֔וֹן[b] וַאֲנִ֖י
3 הָיִ֥יתִי[c] עַל־אוּבַ֖ל אוּלָֽי׃[c] 3 וָאֶשָּׂ֤א[a] עֵינַי֙ וָאֶרְאֶ֔ה וְהִנֵּ֣ה אַ֔יִל אֶחָ֖ד עֹמֵ֣ד[a]
לִפְנֵ֑י[a] הָאֻבָ֔ל וְלוֹ֙ קְרָנָ֔יִם וְהַקְּרָנַ֖יִם[a] נְבֹהוֹת֙ וְהָאַחַ֣ת גְּבֹהָ֔ה מִן־הַשֵּׁנִ֖ית

[24] Mm 3798. [25] Mm 3851. [26] Mm 3897 א. [27] Mm 3852. [28] Mm 3803. [29] Mm 3792. [30] Mm 2302. Cp 8
[1] Mm 3834. [2] Mm 3853. [3] Mm 3151.

22 [a] ins וְשָׁלְטָנָא יִתְיְ(י)ב cf 10.26 et 14.27 ‖ [b] V^S Θ𝔖𝔙 יהב ‖ [c] cf 18[a] ‖ **23** [a] G *καί* ‖ [b] cf 2,40[a] ‖ **25** [a] cf 18[a] ‖ [b] pl (cf 4,13 et cet) hic = du ‖ **26** [a] prp הִ֫ cf מִנַּהּ 24 ‖ **27** [a] cf 18[a] ‖ [b] 2 Mss $\mathfrak{G}^{9'}$ ומ ‖ **28** [a–a] G cj c 27, prb add ‖ **Cp 8,2** [a–a] > $\mathfrak{G}^{9'*}$, prb add cf 7,1[d–d] ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}^{o'*}\mathfrak{G}^{9'*}$, add ‖ [c–c] $\mathfrak{G}^{o'}$ *πρὸς τῇ πύλῃ Ωλαμ (Ουλαμ, Αιλαμ)*, prp *על־אבול אולם (= porta urbis, aram ex akk), sed cf אולי 16; $\mathfrak{G}^{9'}$ *ἐπὶ τοῦ Ουβαλ* cf 16 ‖ **3** [a] > $\mathfrak{G}^{o'*}\mathfrak{G}^{9'*}\mathfrak{V}$, add?

4 וְהַגְּבָהָה עֹלָה בַּאֲחַרְנָה׃ [b] 4 רָאֵיתִי אֶת־הָאַיִל מְנַגֵּחַ יָמָּה וְצָפוֹנָה נג ה[4] מנח בלישׁ
וָנֶגְבָּה וְכָל־חַיּוֹת לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנָיו וְאֵין מַצִּיל מִיָּדוֹ וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ כז. ל. ל. ד חס בלישׁ וכל לרצונכם דכות[5]
5 וְהִגְדִּיל׃ 5 וַאֲנִי | הָיִיתִי מֵבִין וְהִנֵּה צְפִיר־הָעִזִּים [a] בָּא מִן־הַמַּעֲרָב סז ר״פ לג מנח בכתיב
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֵין[b] נוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְהַצָּפִיר קֶרֶן חָזוּת[c] בֵּין עֵינָיו׃ ג מל[6]
6 וַיָּבֹא עַד־הָאַיִל בַּעַל הַקְּרָנַיִם אֲשֶׁר רָאִיתִי עֹמֵד לִפְנֵי הָאֵבֶל וַיָּרָץ ב
7 אֵלָיו בַּחֲמַת כֹּחוֹ׃ 7 וּרְאִיתִיו מַגִּיעַ | אֵצֶל הָאַיִל וַיִּתְמַרְמַר אֵלָיו וַיַּךְ ל.[7]
אֶת־הָאַיִל וַיְשַׁבֵּר אֶת־שְׁתֵּי קְרָנָיו וְלֹא־הָיָה כֹחַ בָּאַיִל לַעֲמֹד לְפָנָיו כה[8]
8 וַיַּשְׁלִיכֵהוּ אַרְצָה וַיִּרְמְסֵהוּ וְלֹא־הָיָה מַצִּיל לָאַיִל מִיָּדוֹ׃ 8 וּצְפִיר ב מל. כה[9]. ל
הָעִזִּים הִגְדִּיל עַד־מְאֹד וּכְעָצְמוֹ[a] נִשְׁבְּרָה הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה וַתַּעֲלֶנָה ל. ל וחס
9 חָזוּת[b] אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ לְאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם׃ 9 וּמִן־הָאַחַת מֵהֶם[a]
וְצָא[b] קֶרֶן־אַחַת[c] מִצְּעִירָה[d] וַתִּגְדַּל־יֶתֶר אֶל־הַנֶּגֶב וְאֶל־הַמִּזְרָח וְאֶל־[e] ג סביר יצאה[9]
10 הַצֶּבִי׃ 10 וַתִּגְדַּל עַד־צְבָא הַשָּׁמָיִם וַתַּפֵּל אַרְצָה מִן־הַצָּבָא וּמִן־ ל[10]
ב[11]. הרים ק חד מן ב בלישׁ פת וחד קמ וחד מאוחר בסיפ
11 הַכּוֹכָבִים וַתִּרְמְסֵם׃ 11 [a] וְעַד שַׂר־הַצָּבָא [b] הִגְדִּיל וּמִמֶּנּוּ[b] הֵרִים[c]
12 הַתָּמִיד וְהֻשְׁלַךְ מְכוֹן[d] מִקְדָּשׁוֹ׃ 12 [a] וְצָבָא תִּנָּתֵן[ab] עַל־הַתָּמִיד ל. ד[13]
13 בְּפֶשַׁע[c] וְתֻשְׁלַךְ[d] אֱמֶת אַרְצָה וְעָשְׂתָה וְהִצְלִיחָה׃ 13 וָאֶשְׁמְעָה אֶחָד־ ל רפי וג דגש[14]. ל. ל
קָדוֹשׁ מְדַבֵּר וַיֹּאמֶר[e] אֶחָד קָדוֹשׁ לַפַּלְמוֹנִי הַמְדַבֵּר עַד־מָתַי הֶחָזוֹן ל. ד[15]
14 הַתָּמִיד[b] וְהַפֶּשַׁע [c] שֹׁמֵם תֵּת[c] וְקֹדֶשׁ וְצָבָא[d] מִרְמָס[a]׃ 14 וַיֹּאמֶר אֵלַי[a] ל. כל חס. ד[13]
15 עַד עֶרֶב בֹּקֶר[e] אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְנִצְדַּק קֹדֶשׁ׃ 15 וַיְהִי ל. ל
בִּרְאֹתִי אֲנִי דָּנִיֵּאל אֶת־הֶחָזוֹן וָאֲבַקְשָׁה בִינָה וְהִנֵּה עֹמֵד לְנֶגְדִּי ב וחס
16 כְּמַרְאֵה־גָבֶר׃ 16 וָאֶשְׁמַע קוֹל־אָדָם בֵּין אוּלָי וַיִּקְרָא[e] וַיֹּאמַר גַּבְרִיאֵל ל[16]. צא
17 הָבֵן לְהָבִין אֶת־הַמַּרְאֶה׃ 17 וַיָּבֹא אֵצֶל עָמְדִי וּבְבֹאוֹ נִבְעַתִּי וָאֶפֹּלָה ג[16]. ל. ל[17]

[4]Mm 1325. [5]Mm 3874. [6]Mm 755. [7]Mm 330. [8]Mp sub loco. [9]Mm 127. [10]וחד תפל Est 6,10. [11]Mm 3697. [12]Mm 3854. [13]Mm 3868. [14]Cf Mm 139. [15]Mm 333. [16]Mm 3855. [17]Mm 2805.

3 [b] 𝔊$^{o'}$ *μετὰ δὲ ταῦτα* cj c 4 ‖ **5** [a] 𝔊 om ה, dl; al dl tot vb et l צָפִיר ‖ [b] prp ואינֶנּוּ, sed cf 27 ‖ [c] > 𝔊$^{g'*}$, prp אַחַת cf 𝔊$^{o'}$ ‖ **8** [a] 𝔎 pc Mss ובע ‖ [b] > 𝔊$^{g'v}$, add ex 5? 𝔊$^{o'}$ *ἕτερα*, prp אֲחֵרוֹת ‖ **9** [a] nonn Mss Edd מהן ‖ [b] Seb Edd יָצְאָה ‖ [c] l אַחֶרֶת? cf 7,8 ‖ [d] 𝔊$^{o'}$ *ἰσχυρόν*, l צָ ‖ [e] prb ins אֶרֶץ cf 11,16.41; al dl ‖ **11** [a] 11sq crrp, 𝔊 aliter ‖ [b–b] prp הֵרִים–לָה–נָּה ‖ [c] K הֵרִים, mlt Mss ut Q הִרִּים ‖ [d] Ms Edd מְקוֹם; prp מְקוֹמָם cf 𝔊$^{o'}$ *ὁ τόπος αὐτῶν* ‖ [e] prp הַמְקֻדָּשׁ (cj c 12) ‖ **12** [a–a] prp וּצְבָאָה נִתַּן vel ת׳ (a צדה) יְצֻדָּא cf 𝔊 *ἐρημωθήσεται* fin 11) et cj c 11 ‖ [b] prp וַיִּנָּתֵן vel נִתַּן cf [a–a] ‖ [c] prb l הַפֶּשַׁע cf 𝔊$^{o'}$ *αἱ ἁμαρτίαι*, 𝔊$^{g'}$ *ἁμαρτία* ‖ [d] prb l c 2 Mss 𝔊 וַתֻּשְׁלַךְ ‖ **13** [a–a] inc ‖ [b] 𝔊 + *ἡ ἀρθεῖσα*, ins מוּרָם? cf 11 ‖ [c–c] prb l הַשׁ נִתַּן ‖ [d] l וּצְבִי (gl ad קדשׁ) vel יְצֻדָּה? cf 𝔊$^{o'}$ *ἐρημωθήσεται* et 12[a–a] ‖ **14** [a] l אֵלָיו cf 𝔊𝔖.

18 עַל־פָּנַי וַיַּאֲמֶר אֵלַי הָבֵן בֶּן־אָדָם כִּי לְעֵת־קֵץ הֶחָזוֹן׃ 18 וּבְדַבְּרוֹ
19 עִמִּי נִרְדַּמְתִּי עַל־פָּנַי אָרְצָה וַיִּגַּע־בִּי וַיַּעֲמִידֵנִי עַל־עָמְדִי׃ 19 וַיֹּאמֶר
ו רפ 10 הִנְנִי מוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה בְּאַחֲרִית הַזָּעַם כִּי לְמוֹעֵד קֵץ׃
ה חס כתיב 20 21 20 הָאַיִל אֲשֶׁר־רָאִיתָ בַּעַל הַקְּרָנָיִם מַלְכֵי מָדַי וּפָרָס׃ 21 וְהַצָּפִיר
ל מל בסיפ 22 הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ יָוָן וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ
סד . ל הָרִאשׁוֹן׃ 22 וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹדְנָה אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ אַרְבַּע מַלְכֻיּוֹת
מִגּוֹיוֹ יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחוֹ׃
ל 23 וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם כְּהָתֵם הַפֹּשְׁעִים
ב 20 יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַז־פָּנִים וּמֵבִין חִידוֹת׃
24 וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת יַשְׁחִית וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה
וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם־קְדֹשִׁים׃
ב 21 25 וְעַל־שִׂכְלוֹ וְהִצְלִיחַ מִרְמָה בְּיָדוֹ
ל 22 וּבִלְבָבוֹ יַגְדִּיל וּבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית רַבִּים
ב . ג וְעֶל־שַׂר־שָׂרִים יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵר׃
ל 23 . ו 26 וּמַרְאֵה הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר נֶאֱמַר אֱמֶת הוּא
וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן כִּי לְיָמִים רַבִּים׃
סד ר״פ לג מנה בכתיב . ב 27 וַאֲנִי דָנִיֵּאל נְהִיֵיתִי וָאֶחֱלֶה יָמִים וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־מְלֶאכֶת
ל הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־הַמַּרְאֶה וְאֵין מֵבִין׃ פ
ל 9 1 בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדַי אֲשֶׁר הָמְלַךְ
ל חס עַל מַלְכוּת כַּשְׂדִּים׃ 2 בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דָנִיֵּאל בִּינֹתִי
ל . ד בלישׁ וכל עזרא דכותי בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה הַנָּבִיא
ו ב חס רד מל . ל . יא כת כן בסים . ג מנה בכתיב לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שִׁבְעִים שָׁנָה׃ 3 וָאֶתְּנָה אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי

18 Mp sub loco. 19 Mm 613. 20 Mm 3856. 21 Mm 3857. 22 Mm 2238. 23 Mm 539. Cp 9 1 Mm 3858. 2 Mm 4269. 3 Mm 1372.

19 c $\mathfrak{G}^{BA}$ + *ἡ ὅρασις*, prb ins הֶחָזוֹן ‖ 20 a $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ sg ‖ 21 a $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *τῶν αἰγῶν* = העזים cf 5; prb dl ‖ 22 a sic L, mlt Mss Edd יוֹת– ‖ b l יו– cf $\mathfrak{G}\mathfrak{V}$ ‖ 23 a $\mathfrak{G}$ *πληρουμένων* = כְּהָתֹם? ‖ b $\mathfrak{G}$ *τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν*, $\mathfrak{V}(\mathfrak{S})$ *iniquitates*, l הַפֹּשְׁעִים ‖ 24 a–a > $\mathfrak{G}^{o'*9'*}$, dl (ex 22) ‖ b l יִשׁוֹחֵחַ vel יִשׁוֹחֵחַ? cf 11,36 ‖ c–c tr עם־ק׳ (dl ו) post ועל־ 25 ‖ 25 a cf 24c–c ‖ 27 a cf 2,1; > $\mathfrak{G}^{o'}$, dttg? ‖ b Ms ה– ‖ Cp 9,1 a cf קבל מלכותא 6,1; prp הָמְלַךְ (intransitivum ut syr Af'el) ‖ 2 a–a > $\mathfrak{G}^{9'*}$ ‖ b in hoc cp sol exstat ‖ c sic L, mlt Mss Edd מִ– ‖ 3 a nonn Mss יהוה, it 15a.16a.17b.19a; א׳ = Q, quod in textum irrepsit.

ס וְאֶתְפַּלְלָה ג[4] 4 [a]וָאֶתְפַּלָּה וְאֶתְחַנּוֹנִים בְּצוֹם וְשַׂק וָאֵפֶר׃
לַיהוָה אֱלֹהָי וְאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר
5 הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ 5 חָטָאנוּ וְעָוִינוּ וְהִרְשָׁעְנוּ[a] א[1] הרשענו
ק
ב נמל . ב חס . ב .
6 וּמָרָדְנוּ וְסוֹר מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ׃ 6 וְלֹא שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ ל[2] ר״פ בכתיב וכל ד״ה דכות ב מ ב
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְשִׁמְךָ אֶל־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ וְאֶל כָּל־ יא בכתיב
7 עַם הָאָרֶץ׃ 7 לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים כַּיּוֹם[a] הַזֶּה לְאִישׁ יא כת כן בסיפ . ג[3] .
ב . י . כן למערב[4] .
יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־ ג בליש וחד מן ג[5]
8 הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעֲלָם אֲשֶׁר מָעֲלוּ־בָךְ׃ 8 יְהוָה לָנוּ ל
9 בֹּשֶׁת הַפָּנִים לְמַלְכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ׃ 9 לַאדֹנָי ב . י . כן למערב[6] . כת
א וחד מן יא כת כן בליש
וכסיפ וכן[7] למערב . ט
אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ׃ 10 וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל ל[8] . יא[9] . ר״פ בכתיב
וכל ד״ה דכות ב מ ב
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתָיו[a] אֲשֶׁר נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃
ב נמל . יא[10] ד[11] מנה
11 וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקֹלֶךָ וַתִּתַּךְ מל ול בכתיב
עָלֵינוּ הָאָלָה וְהַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים ג חס[12] . ד[13]
12 כִּי חָטָאנוּ לוֹ[a]׃ 12 וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרָיו[a] | אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלֵינוּ וְעַל שֹׁפְטֵינוּ כ[14] . דברו
ק
אֲשֶׁר שָׁפְטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר לֹא־נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־ ב חד חס וחד מל[15]
13 הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה בִּירוּשָׁלָם׃ 13 כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
אֹתָ[a] כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת בָּאָה[b] עָלֵינוּ וְלֹא־חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ל סביר הבאה אלינו
14 לָשׁוּב מֵעֲוֹנֵנוּ וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ׃ 14 וַיִּשְׁקֹד יְהוָה עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ ב[16] . ל . ד ב חס וב מל[17]
עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה וְלֹא שָׁמַעְנוּ
15 בְּקֹלוֹ׃ 15 וְעַתָּה | אֲדֹנָי[a] אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ ה[18] חס ו מנה בכתיב
וכל אוריית דכות ב מ א .
ג . יא כת כן בסיפ
16 מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ׃ 16 אֲדֹנָי[a] יא כת כן בסיפ
כְּכָל־צִדְקֹתֶךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירֶךָ יְרוּשָׁלַם הַר־קָדְשֶׁךָ כִּי ל . ה קמ[19]
בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ׃ ל . ו[20] מל ול בליש . ל
17 וְעַתָּה | שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ ב[21]

[4]Mm 3859. [5]Neh 1,5. [6]Mm 3249. [7]Mm 1476. [8]כהיום sec Or, cf Mp sub loco. [9]Mm 2747 contra textum. [10]Mm 3860. [11]Mm 2305. [12]ליהוה sec Or, cf Mp sub loco. [13]וחד מן סליחות Neh 9,17. [14]Mm 2550. [15]Mm 2307. [16]Mp sub loco. [17]Mm 4036. [18]Mm 1991. [19]Mm 2336. [20]Mm 3971. [21]Mm 3861. [22]Mm 1669. [23]Mm 87. [24]Mm 3973. [25]Neh 3,36.

4 [a] 4—22 add? ‖ 5 [a] K וְ, 𝔊𝔙 ut Q cf 1 R 8,47 ‖ 7 [a] Or כְּהַיּוֹם cf Esr 9,7.15 ‖ 10 [a] 𝔊$^{o'}$𝔙 sg ‖ 11 [a] nonn Mss לָךְ ‖ 12 [a] K Vrs וַיָּרֶיו— ‖ 13 [a] nequaquam dl ‖ [b] nonn Mss הַבִּ׳ ‖ 15 [a] cf 3[a] ‖ 16 [a] cf 3[a].

18 עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַנ֫[a] אֲדֹנָי[b]׃ 18 הַטֵּה אֱלֹהַי | אָזְנְךָ וְשִׁמְעָ֫
פקח ק פְּקַחְ֫[a] עֵינֶ֫יךָ וּרְאֵה שְׁמֹמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶ֫יהָ כִּי |
ג וחס. ל לֹא עַל־צִדְקֹתֵ֫ינוּ אֲנַ֫חְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵ֫ינוּ לְפָנֶ֫יךָ כִּי עַל־רַחֲמֶ֫יךָ
יא כת כן בסיפ. ל. יא כת כן בסיפ. ל. יא כת כן בסיפ דָּרַבִּים׃ 19 אֲדֹנָי[a] | שְׁמָעָה אֲדֹנָי[a] | סְלָחָה אֲדֹנָי[a] הַקְשִׁיבָה[b] וַעֲשֵׂה אַל־ 19
ג. ל. ל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ[c] אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּ֫ךָ׃
כג ח מנה ר״פ 20 וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל 20
ל. כג ח מנה ר״פ וּמַפִּ֫יל תְּחִנָּתִי לִפְנֵי יְדֹנָה אֱלֹהַי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי׃ 21 וְעוֹד אֲנִי 21
ב חד מל וחד חס מְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה וְהָאִישׁ[a] גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר֫ רָאִיתִי בֶּחָזוֹן בַּתְּחִלָּה[b] מֻעָ֫ף
ל. ל. ד. צא בְּיָעָ֫ף[b] נֹגֵעַ אֵלַי כְּעֵת[c] מִנְחַת־עָרֶב׃ 22 וַיָּ֫בֶן[a] וַיְדַבֵּר עִמִּי וַיֹּאמַר 22
ל. ל. ד. 31 בינה ל. ל. 32 ד. 33 בִּתְחִלַּ֫ת תַּחֲנוּנֶ֫יךָ יָצָא֫ דָּבָר 23 דָּנִּ֫יאֵל עַתָּה יָצָ֫אתִי לְהַשְׂכִּילְךָ בִּינָה׃ 23
ל מל וחד חס וַאֲנִי בָּ֫אתִי לְהַגִּיד[a] כִּי חֲמוּדוֹת[b] אָ֫תָּה וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה׃
ל. ל. ד. 35 ג. 24 [a] שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־עַמְּךָ | וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ
ולהתם חד מן ק וקר ה. ל בת א. 36 ד. 37 כת ח חטאת ג. 38 ק לְכַלֵּא[b] הַפֶּ֫שַׁע וּלְהָתֵם[d] חַטָּאוֹת[e] וּלְכַפֵּר עָוֹן
ג. 39 ג. חס. ו בלשון נביאיה. ה בנ״ך וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא וְלִמְשֹׁחַ קֹ֫דֶשׁ קָדָשִׁים׃
ל ול 25 וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל[a] [שָׁבֻעִים שִׁבְעָה
ל. ג חס 40 מִן־מֹצָא דָּבָר לְהָשִׁיב[b] וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַ֫ם עַד־מָשִׁיחַ נָגִ֫יד
ב. ל ומל שָׁבֻעִ֫ים שִׁשִּׁים וּשְׁנַ֫יִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה רְחוֹב וְחָרוּץ[c] וּבְצוֹק[d]
ב 41 26 [a] וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַ֫יִם יִכָּרֵת מָשִׁיחַ[b] וְאֵין לוֹ[b] [הָעַתִּים׃[d]
וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית[c] עַם[d] נָגִ֫יד[e] הַבָּא

[25] Mm 2759. [27] Mm 3269. [28] Mm 2227. [29] Mm 3862. [30] Mm 3863. [31] Mm 1545. [32] Mm 1834. [33] וחד יצא הדבר Gn 24,50. [34] Mm 3918. [35] Mm 1740. [36] Mm 2122. [37] Mm 3864. [38] Mm 3865. [39] Mm 3866. [40] Mm 3558. [41] Mm 2746.

17 [a] $\mathfrak{G}^{\mathfrak{9}'}$ *ἕνεκέν σου*, prb l נְהַ– ut 19 ‖ [b] cf 3[a] ‖ **18** [a] K פְּקַחָה, $\mathfrak{C}$ ut Q פְּקַח ‖ **19** [a] cf 3[a] ‖ [b] $\mathfrak{V}$ הַקְ׳ ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd עַ– ‖ **21** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *καὶ ἰδοὺ (ὁ) ἀνήρ* = וְהִנֵּה ה׳ ‖ [b–b] inc; $\mathfrak{C}$ mlt Mss מוּעָף pro מְ׳; $\mathfrak{G}^{o}$ *τάχει φερόμενος* (sim $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$), $\mathfrak{G}^{\mathfrak{9}'}$ sol *πετόμενος*; a עוף vel יעף (scilicet Daniel?) ‖ [c] $\mathfrak{C}$ בְּעֵת, mlt Mss Edd $\mathfrak{G}^{o}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ בְּעֵת ‖ **22** [a] $\mathfrak{G}^{\mathfrak{9}'}$ *καὶ συνέτισέ με*, $\mathfrak{V}$ *et docuit me* = וַיְבִינֵנִי; $\mathfrak{G}^{o}(\mathfrak{S})$ *καὶ προσῆλθε*, l וַיִּבֹא ‖ **23** [a] ins c 2 Mss Vrs לְךָ? ‖ [b] pr אִישׁ? cf 10,11.19 ‖ **24** [a] 24—27 inc ‖ [b] K a כלא (melius qal) cf K ad [d], Q mlt Mss a כלה cf Q ad [d] ‖ [c] $\mathfrak{G}^{\mathfrak{9}'}$ *ἁμαρτίαν*, l חַ׳? ‖ [d] K $\mathfrak{G}^{\mathfrak{9}'}$ וַלַחְתֹּם, Q mlt Mss Edd וּלְהָתֵם cf $\mathfrak{G}^{o}\alpha'\mathfrak{S}\mathfrak{V}$; cf [b] ‖ [e] K Ms $\mathfrak{G}\mathfrak{S}$ ות–, $\mathfrak{C}$ mlt Mss Edd ut Q חַטָּאת ‖ **25** [a] nonn Mss כְּיֵל– ‖ [b] prp לָשׁוּב ‖ [c] cf חרץ in inscriptionibus aram = fossa et akk *ḫarīṣu*; prp חוץ cf Jer 5,1 9,20 ‖ [d–d] $\mathfrak{S}$ *lšwlm zbn'*, prp ה׳ וּבְקֵץ et cj c 26 ‖ **26** [a–a] prb add; al om וְ et cj c 25[d–d] ‖ [b–b] exc vb (דִּין [cf $\mathfrak{G}^{\mathfrak{9}'}$] vel אָוֶן)? ‖ [c] Ms $\mathfrak{S}$ יְשָׁחֵת, prb l ‖ [d] Ms Vrs עִם, prb l ‖ [e–e] $\mathfrak{G}^{o}$ *καὶ ἥξει ἡ συντέλεια*, prb l הַקֵּץ וּבָא.

וְקִצּוֹ[e] בַּשֶּׁטֶף וְעַד־קֵץ מִלְחָמָה׳ [g]נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת[g]׃

27 וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד
וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית[a] | זֶבַח וּמִנְחָה ל. ד. ב מל ול בלישׁ
ב מל ול בלישׁ

וְעַל[c] כְּנַף[b] שִׁקּוּצִים[d] מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה תִּתַּךְ עַל־שֹׁמֵם׃ פ ג. כל חס

10 1 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ[a] לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל אֲשֶׁר־
נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר וְאֶמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָּדוֹל וּבִין[b] אֶת־הַדָּבָר ל׳. ד[2]
2 וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאֶה׃ 2 בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי דָנִיֵּאל הָיִיתִי מִתְאַבֵּל ל בטע[3]. ב בטע[4]
3 שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים׃ 3 לֶחֶם חֲמֻדּוֹת לֹא אָכַלְתִּי וּבָשָׂר וְיַיִן לֹא־בָא מן פסוק לא לא לא.
אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת שָׁבֻעִים יָמִים׃ פ ה[5]. ל. ל[7]
4 וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַאֲנִי הָיִיתִי עַל יַד הַנָּהָר ס ג
5 הַגָּדוֹל[a] הוּא חִדֶּקֶל[a]׃ 5 וָאֶשָּׂא אֶת־עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ ל[8]. ב. ב מל בנביא. ב[9]
6 בַּדִּים וּמָתְנָיו חֲגֻרִים בְּכֶתֶם אוּפָז[a]׃ 6 וּגְוִיָּתוֹ כְּתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו כְּמַרְאֵה ג חד מל וב חס ובטע. ג[10]
בָּרָק וְעֵינָיו כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו[a] כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל[a] וְקוֹל יא. ל. ל. ב
7 דְּבָרָיו כְּקוֹל הָמוֹן׃ 7 וְרָאִיתִי[a] אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאֶה[a] ל׳. ג בסיפ. יב[12]. ד[13]
וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־הַמַּרְאֶה אֲבָל חִרְדָּה גְדֹלָה ד[13]
8 נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ בְּהֶחָבֵא[b]׃ 8 וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה אֶת־ ל. סוֹף ר״ם לג מנה בכתיב
הַמַּרְאֶה[a] הַגְּדֹלָה הַזֹּאת[b] וְלֹא[c] נִשְׁאַר־בִּי כֹחַ[bc] וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי ל. ד[13]. ל[14]
9 לְמַשְׁחִית[d] וְלֹא עָצַרְתִּי כֹּחַ[d]׃ 9 וָאֶשְׁמַע[a] אֶת־קוֹל דְּבָרָיו[a] וּכְשָׁמְעִי ג
10 אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וַאֲנִי[b] הָיִיתִי נִרְדָּם[c] עַל־פָּנַי[c] וּפָנַי[d] אַרְצָה[d]׃ 10 וְהִנֵּה־ ה. ג[15]. ב
11 יַד נָגְעָה בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי[a] וְכַפּוֹת יָדָי[ab]׃ 11 וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל ל. ג[16]. כב[17]
אִישׁ־חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־עָמְדֶךָ
כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עָמַדְתִּי מַרְעִיד׃ יב[18]. ג[19]. ל

Cp 10 [1]Mm 3867. [2]Mm 3868. [3]Mm 3200. [4]Est I,2. [5]Mm 527. [6]Mm 94. [7]Mm 1334. [8]חדד חִדֶּקֶל Gn 2,14. [9]Mm 2802. [10]Mm 2456. [11]Mm 2772. [12]Mm 445. [13]Mm 1548. [14]Mm 1285. [15]Mm 610. [16]Mm 3869. [17]Mm 1104. [18]Mm 230. [19]Mp sub loco.

26 [f] 𝔠 pl ‖ [g–g] dub cf 27 fin ‖ **27** [a] σ′ *παύσεται*, 𝔙 *deficiet*, prp יִשְׁבַּת ‖ [b–b] 𝔊^{Mss} in dupl *καὶ (ἕως) πτερυγίου* cf [c], 𝔊^{L} in dupl *καὶ ἐπὶ πτερύγιον* cf Mt 4,5; 𝔊 *καὶ ἐπὶ τὸ ἱερόν* = ועל? prp הַקֹּדֶשׁ ועל vel כַּנּוֹ ועל בַּעַל הַכָּנָף (= בַּעַל שָׁמַיִם) ‖ [c] Seb nonn Mss ועד ‖ [d] l c 𝔊 sg cf 11,31 12,11 ‖ **Cp 10,1** [a] 𝔊$^{o'}$ *τῷ πρώτῳ* ‖ [b] 𝔊$^{o'}$ *διανοηθήσεται*, α′ *συνήσει* = יָבִין; l בִּין ‖ **4** [a–a] prb add ‖ **5** [a] cf Jer 10,9; prp c pc Mss אוֹפִיר; l וּפַז cf Cant 5,11 ‖ **6** [a–a] cf Ez 1,7 ‖ **7** [a] 𝔠 ה֗ ut 1 8,27, id 8[a].16[c] ‖ [b] 𝔊$^{o'}$ *ἐν σπουδῇ*, 𝔊$^{\vartheta'}$(Σ) *ἐν φόβῳ*; prp לְהִ׳ ‖ **8** [a] cf 7[a] ‖ [b–b] et [d–d] var lect, dl? ([d–d] cf 16) ‖ [c] sic L, mlt Mss Edd כֹּחַ ‖ **9** [a–a] > 𝔊$^{o'}$Σ, add? ‖ [b] > 𝔊$^{\vartheta'}$Σ𝔙 ‖ [c–c] et [d–d] var lect, alterum add? ‖ **10** [a–a] > 𝔊$^{\vartheta'}$ ‖ [b] Ms Edd 𝔊$^{o'}$ רַגְלַי.

12 וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא דָּנִיֵּאל כִּי | מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ 12
לֵ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין וּלְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמַעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי־
[21]ב חד חס וחד מל[21] בָּאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃ 13 וְשַׂר | מַלְכוּת פָּרַס עָמַד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד 13
כה[22]. כי. ל יוֹם וְהִנֵּה מִיכָאֵל אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי [a]וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי[a]
ל כת ה שָׁם אֶצֶל[b] מַלְכֵי פָּרָס׃ 14 וּבָאתִי לַהֲבִינְךָ אֵת אֲשֶׁר־יִקָּרֶה[a] לְעַמְּךָ 14
ה[23]. ג בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים[b]׃ 15 וּכְדַבְּרוֹ עִמִּי 15
[24]ב. ל. ל. ל

5 וְיִתְחַזַּק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב[a] וּמִן־שָׂרָיו וְיִתְחַזַּק[b] עָלָיו וּמָשַׁל[c] מִמְשָׁל רָב ג. ב
מֶמְשַׁלְתּוֹ[d]: 6 וּלְקֵץ שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב תָּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ ת. ג. ל. ל
הַצָּפוֹן לַעֲשׂוֹת מִישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹחַ הַזְּרוֹעַ[a] וְלֹא יַעֲמֹד וּזְרֹעֹתָיו[b] ל מל למערב. ד
וְתִנָּתֵן הִיא וּמְבִיאֶיהָ[c] וְהַיַּלְדָּהּ[d] וּמַחֲזִקָהּ בָּעִתִּים[e]: 7 וְעָמַד[a] מִנֵּצֶר ב. ל. ל. ת חס בלישׁ[2]
שָׁרָשֶׁיהָ[b] כַּנּוֹ[c] וְיָבֹא אֶל־הַחַיִל[d] וְיָבֹא בְּמָעוֹז מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה בָהֶם יא[3]. יא[3]
וְהֶחֱזִיק: 8 וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם כֶּסֶף וְזָהָב כ ר״פ בכתיב[4]. ל וחס
בַּשְׁבִי יָבִא[a] מִצְרָיִם[b] וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ הַצָּפוֹן: 9 וּבָא בְּמַלְכוּת יג[5] ה[6] מנה חס. ג. יז ר״פ
מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ: 10 וּבָנָיו[a] יִתְגָּרוּ[b] וְאָסְפוּ[b] הֲמוֹן ולבניו ק חד מן ד[7] כת חס בלישׁ
חֲיָלִים רַבִּים וּבָא בוֹא[c] וְשָׁטַף וְעָבַר וְיָשׁוֹב וְיִתְגָּרֶה[d] עַד־[e]מָעֻזּוֹ: ב מל בסיפ. ה[8].
11 וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיָצָא וְנִלְחַם עִמּוֹ [a]עִם־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן[a] וְהֶעֱמִיד ת[9] חד מן ח[8] כת ו וקר׳ ה. מעזו ק
הָמוֹן רָב וְנִתַּן הֶהָמוֹן בְּיָדוֹ: 12 וְנִשָּׂא הֶהָמוֹן יְרוּם[a] לְבָבוֹ וְהִפִּיל ל. ת[10]
רִבֹּאוֹת[b] וְלֹא יָעוֹז: 13 וְשָׁב מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רָב מִן־ ג בסיפ. לג קמ[11]. כא[12]
הָרִאשֹׁן וּלְקֵץ הָעִתִּים[a] שָׁנִים[b] יָבוֹא בוֹא[c] בְּחַיִל[a] גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב: ב מגה בלישׁ. יב[13]
14 וּבָעִתִּים הָהֵם רַבִּים יַעַמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי | פָּרִיצֵי עַמְּךָ ורם. ב ק
יִנַּשְּׂאוּ[a] לְהַעֲמִיד חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ: 15 וְיָבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה יז[14] מסק א. ג. ב ת
וְלָכַד עִיר מִבְצָרוֹת וּזְרֹעוֹת[a] הַנֶּגֶב לֹא יַעַמְדוּ וְעַם מִבְחָרָיו וְאֵין כֹּחַ ל וחד מל. ג בסיפ
לַעֲמֹד: 16 וְיַעַשׂ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד לְפָנָיו וְיַעֲמֹד בְּאֶרֶץ־ סד[15]. ג. ד מל בסיפ
הַצְּבִי וְכָלָה[a] בְּיָדוֹ: 17 וְיָשֵׂם[a] פָּנָיו לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים[a] ב. ט[16]. ל
עִמּוֹ וְעָשָׂה[b] וּבַת־[c]הַנָּשִׁים יִתֶּן־לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ[d] נ[17]. ו מל. ב
ו רפ[18]
ל. ד[19]. ח[20]

[2]Mm 2483. [3]Mm 2300. [4]Mm 4070. [5]Mm 679. [6]Mm 871. [7]Mm 1063. [8]Mm 976. [9]Mm 3827. [10]Mm 373. [11]Mm 264. [12]Mm 2838. [13]Mm 545. [14]Mm 411. [15]Mp sub loco. [16]Mm 2902. [17]Mm 3872. [18]Mm 3131. [19]Mm 2345. [20]Mm 282.

5 [a] huc tr ‸ ‖ [b] 𝔊 om cop, prb dl ‖ [c] prp לְ– ‖ [d] prp מִמְּ ‖ **6** [a] add? ‖ [b] 2 Mss זְ; l וְזַרְעוֹ vel וְזָרַעוֹ הוא? al יַעַמְדוּ זְרֹעָיו (= copiae) ‖ [c] mlt Mss Edd אָהּ– ‖ [d] Ms 𝔊^{g} וְהַיַּלְדָּה, 𝔖(𝔙) *w'ljmth* = וְיַלְדָּיהָ; prb l וְיַלְדָּהּ ‖ [e] prb cj c 7 cf 7[a] ‖ **7** [a] prb l יַעֲמֹד cf 𝔊 et 6[c] ‖ [b–b] מִן partitivum (unus ex …); prp נִ֫ מְשׁ ‖ [c] acc adverbialis? prb pr עַל־ ‖ [d] prp חֵיל cf במעוז ‖ **8** [a] 𝔠 יבוא ‖ [b] prp הַנֶּגֶב ‖ **10** [a] 𝔊^{g}𝔖𝔙 ut Q וּבָנָיו; l c K 𝔊^{o} וּבְנוֹ ‖ [b–b] 𝔊^{o} sg, l וְרָה ואסף– ‖ [c] l c 𝔠 nonn Mss Edd 𝔊^{o}𝔖 בּוֹ? id 13[c] ‖ [d] K 𝔖 רו–, mlt Mss 𝔊𝔙 ut Q וְרָה– ‖ [e] 𝔠 עַל ‖ **11** [a–a] prb add; al dl עמו (> Ms Vrs) ‖ **12** [a] K יָרוּם, 𝔠 mlt Mss Vrs ut Q וְרָם ‖ [b] contaminatum ex רִבֹּאת et רִבּוֹת (cf 41[a]), quod l ‖ **13** [a.b] alterum add ‖ [c] cf 10[c] ‖ **14** [a] = hit; pc Mss יִנָּשְׂאוּ ‖ **15** [a] 𝔊 + *(τοῦ) βασιλέως* ‖ **16** [a] 𝔊^{g}(𝔊^{o}𝔖^{o}𝔙) *καὶ συντελεσθήσεται* = וְכָלְתָה, prp וְכָלְתָה ‖ **17** [a] a sg יָשֵׂר cf מישׁרים 6 ‖ [b] l c Ms Vrs יַעֲשֶׂה ‖ [c] 𝔖 *'nš'*, prp אֲנָשִׁים ‖ [d] > 𝔊^{o}, dl?

18 תְּחֻיָּה׃ 18 וְיָשֻׁב[a] | פָּנָיו לְאִיִּים[b] וְלָכַד רַבִּים וְהִשְׁבִּית קָצִין חָרְפָּתוֹ
19 [c]לוֹ בִלְתִּי[c] חֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ׃ 19 וְיָשָׁב[a] פָּנָיו לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ וְנִכְשַׁל
20 וְנָפַל וְלֹא יִמָּצֵא׃ 20 וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ מַעֲבִיר[a] נוֹגֵשׂ הֲדָר[b]
מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים יִשָּׁבֵר וְלֹא[c] בְּאַפַּיִם וְלֹא בְמִלְחָמָה׃
21 וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה
22 וְהֶחֱזִיק מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ 22 וּזְרֹעוֹת הַשֶּׁטֶף[a] יִשָּׁטְפוּ מִלְּפָנָיו
23 [b]וְיִשָּׁבֵרוּ וְגַם[b] נְגִיד בְּרִית׃ 23 וּמִן־הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו יַעֲשֶׂה מִרְמָה
24 וְעָלָה וְעָצָם בִּמְעַט־גּוֹי׃ 24 [a]בְּשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי[a] מְדִינָה יָבוֹא וְעָשָׂה
אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו וַאֲבוֹת אֲבֹתָיו בִּזָּה וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר
וְעַל מִבְצָרִים יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו [b]וְעַד־עֵת[b]׃ 25 וְיָעַר כֹּחוֹ
וְלִבּוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחַיִל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה
בְּחַיִל־גָּדוֹל וְעָצוּם עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת׃
26 [a]וְאֹכְלֵי [b]פַּת־בָּגָו[ab] יְשִׁבְרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטֹף[c] וְנָפְלוּ חֲלָלִים רַבִּים׃
27 וּשְׁנֵיהֶם הַמְּלָכִים לִבָּם לְמֵרָע וְעַל־שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבְּרוּ וְלֹא
תִצְלָח כִּי־[a]עוֹד קֵץ לַמּוֹעֵד׃ 28 וְיָשָׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וְלִבּוֹ
עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב לְאַרְצוֹ׃ 29 לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא
בַּנֶּגֶב וְלֹא־תִהְיֶה כָרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרֹנָה׃ 30 וּבָאוּ בּוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה
וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי בְּרִית קֹדֶשׁ׃
31 וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדַּשׁ הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ הַתָּמִיד וְנָתְנוּ
הַשִּׁקּוּץ מְשֹׁמֵם׃ 32 וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף[a] בַּחֲלַקְלַקּוֹת[b] וְעַם יֹדְעֵי
אֱלֹהָיו יַחֲזָקוּ וְעָשׂוּ׃ 33 וּמַשְׂכִּילֵי עָם יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ בְּחֶרֶב
וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃ 34 וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט וְנִלְוֹו

18 [a] Gᵒ′ *(καὶ δώσει)* ut Q וְיָשֵׂם, Ȼ וישים cf 19[a] ‖ [b] 1 c pc Mss לְ ‖ [c–c] crrp ‖ 19 [a] Ȼ pc Mss Ȿ וישם cf 18[a] ‖ 20 [a] Ȼ מַעֲמִיד ‖ [b] Ȼ הֲדַר ‖ [c] pc Mss Ȿ𝔙 לא ‖ 22 [a] prb l הִשָּׁטֵף ‖ [b–b] l גם (sic c Ȼ) בר– ‖ 24 [a–a] prb l וּבש׳ ב׳; al cj בש׳ c 23 ‖ [b–b] dub; dttg ex ויער 25? ‖ 26 [a–a] prb dl וְ et cj c 25 ‖ [b–b] cf 1,5[a–a] ‖ [c] mlt Mss שְׁטַף, Ȿ(𝔙) *ntbdr*, l יִשָּׁטֵף? ‖ 27 [a–a] l עַד חָזוֹן למ׳ וְיָפִיחַ לַקֵּץ ut Hab 2,3? ‖ 31 [a] l הַמַּ׳ vel הַשַּׁ׳ cf 12,11 ‖ 32 [a] prp פּוּ– cf 𝔊𝔙 ‖ [b] 2 Mss בחלקלקות– ; prp c 2 Mss בחלקלקות ut 21.34 cf 𝔊.

21 Mm 3131. 22 Mm 1685. 23 Mm 2318. 24 Mm 208. 25 Mm 4080. 26 Okhl 357. 27 וחד כמעט Esr 9,8. 28 Mm 2902. 29 Mm 3270. 30 Mm 3873. 31 Mp sub loco. 32 Mm 976. 33 Mm 777. 34 Dt 9,18. 35 Mp contra textum cf Mp sub loco. 36 Mm 2502. 37 Mm 1429. 38 Mm 2483. 39 Mm 1711. 40 Mm 2903. 41 Mm 3146.

35 עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ 35 וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף בָּהֶם
36 וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן[a] עַד־עֵת קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ 36 וְעָשָׂה כִרְצֹנוֹ
הַמֶּלֶךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל עַל־כָּל־אֵל[a] וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת
37 וְהִצְלִיחַ עַד־כֻּלָּה זַעַם כִּי נֶחֱרָצָה נֶעֱשָׂתָה׃ 37 וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו
לֹא יָבִין וְעַל־חֶמְדַּת נָשִׁים [a]וְעַל־כָּל־אֱלוֹהַּ[a] לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל
38 יִתְגַּדָּל׃ 38 [a]וֵאלָהּ[a] מָעֻזִּים עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וֵאלָהּ אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֲבֹתָיו
אֲבָתָיו יְכַבֵּד בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ 39 וְעָשָׂה
39 לְמִבְצְרֵי מָעֻזִּים עִם־[a]אֵלָהּ נֵכָר אֲשֶׁר הַכִּיר[b] יַרְבֶּה כָּבוֹד וְהִמְשִׁילָם
בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בִּמְחִיר׃ 40 וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ
הַנֶּגֶב וְיִשְׁתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וּבָאֳנִיּוֹת רַבּוֹת
41 וּבָא בָאֲרָצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר׃ 41 וּבָא[a] בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְרַבּוֹת יִכָּשֵׁלוּ
42 וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית[b] בְּנֵי עַמּוֹן׃ 42 וְיִשְׁלַח יָדוֹ
43 בָּאֲרָצוֹת[a] וְאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא תִהְיֶה לִפְלֵיטָה׃ 43 וּמָשַׁל בְּמִכְמַנֵּי
הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל חֲמֻדוֹת מִצְרַיִם וְלוּבִים וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו׃
44 וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא בְּחֵמָא גְדוֹלָה לְהַשְׁמִיד
45 וְלַהֲחֲרִים רַבִּים׃ 45 וְיִטַּע[a] אָהֳלֵי[b] אַפַּדְנּוֹ בֵּין יַמִּים[c] לְהַר־צְבִי־
קֹדֶשׁ וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ׃

12 1 וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל
הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה
אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד הָעֵת הַהִיא
וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמְּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב בַּסֵּפֶר׃
2 וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי [a]אַדְמַת־עָפָר[a] יָקִיצוּ

ב מל42. ל מל

ל. ד חס בלישׁ וכל לרצנכם דכוח43

ל44. ו חס בכתיב למערב45

ג. ב46

ו

ב חס בלישׁ47. ב. ל חס

ל48. ל49

ב50. יכיר וחד מן ן51 ק פסוק מן ה׳ מילין ן מכה רז מכה

ו52. ח53

ב פת בסיפ54. יו ר״פ

ל55. ב56

ב פת בסיפ54. ג57. ל

ל חס. ב

ג חס בלישׁ58. ל כת א

ל. ג59. לישׁ מפק פ ול בלישׁ

ג. ו60. ה מל

ח1. ד פת2

ח1. ג3

ו4. ל

42 Mm 4241. 43 Mm 3874 contra textum. 44 Mm 471 א. 45 Mm 879. 46 Mm 3875. 47 Cf Dt 33,17 et Mp Sub loco. 48 Mm 1365. 49 Mm 1783. 50 Mp sub loco. 51 Mm 1594. 52 Mm 1705. 53 Mm 1862. 54 Mm 3876. 55 Mm 1157. 56 Mm 3877. 57 Mm 3871. 58 Mm 1727. 59 Mm 3814. 60 Mm 2129. Cp 12 1 Mm 1482. 2 Mm 3103. 3 Mm 3044. 4 Mm 4248.

35 a ex *וּלְהַלְבֵּן; prp וּלְלַבֵּן ‖ **36** a ℭ אֱלֹהַּ ‖ **37** a–a > 2 Mss 𝔊ο′, add? ‖ **38** a–a 𝔊ϑ′(ο εβρ′ 𝔙) *καὶ θεὸν μαωζιν*, 𝔊ο′ sec Hier *(et) deum fortissimum* cf α′, 𝔖 *'lh' 'šjn'* ‖ **39** a 𝔊 *μετά* = וְאֶת, sed l עִם (עִם ... ועשׂה = et collocabit ... copias)? ‖ b K הַכִּיר, ℭ ut Q יַכִּיר ‖ **41** a σ′ sec Hier *et multa millia*, l רִ֫ב cf 12b ‖ b 𝔖 *wšrk'*, l וּשְׁאֵרִית? ‖ **42** a pc Mss בָּ֫ד ‖ **45** a prp ויטה ‖ b sic L, mlt Mss Edd לִי– ‖ c 𝔖 *jm'* = הַיָּם ‖ **Cp 12,2** a–a 𝔊ο′ *ἐν τῷ πλάτει τῆς γῆς*, 𝔊ϑ′(𝔙) *ἐν γῆς χώματι* = אֶרֶץ cf akk *bît epri*.

ג[5].ב.ל אֱלֹה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֵלֶה לַחֶרְפּוֹת[b] לִדְרְאוֹן עוֹלָם׃ ס

3 וְהַמַּשְׂכִּלִים יַזְהִרוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ

ל.ל ומל.ט[6] וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד׃ פ

ל.ל וחס. ב חד חס וחד מל[7] 4 וְאַתָּה[ס] דָּנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ יְשֹׁטְטוּ[a] רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת[b]׃

ג[8] 5 וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת[ס] הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת[ס] הַיְאֹר׃ 6 וַיֹּאמֶר[a] לָאִישׁ לְבוּשׁ

ב בסיפ. ב בסיפ[9]. לב[10] לִשְׁפַת[ס] הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת[ס] הַיְאֹר׃ 6 וַיֹּאמֶר[a] לָאִישׁ לְבוּשׁ

ג[9].ל ומל הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי[ס] הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃ 7 וָאֶשְׁמַע

ב.ח[11] אֶת־הָאִישׁ | לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי[ס] הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ

ח[12].ל.ו רפ[13].ל וּשְׂמֹאלוֹ אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֵצִי

ל.ל.סז רפ ל.ג מנה בכתיב. ב[14] וּכְכַלּוֹת[a] נַפֵּץ[b] יַד־עַם־קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָּל־אֵלֶּה׃ 8 וַאֲנִי[ס]

ד[15] שָׁמַעְתִּי וְלֹא[ס] אָבִין וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית אֵלֶּה׃ פ 9 וַיֹּאמֶר

ל.ל.ל לֵךְ דָּנִיֵּאל כִּי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת קֵץ׃ 10 יִתְּבָרְרוּ

ל.ל.ב.ג וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצָּרְפוּ[a] רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְלֹא[ס] יָבִינוּ כָּל־רְשָׁעִים

ב ורפ. ב. ח[16]. ב מל בלישׁ. כל חס וְהַמַּשְׂכִּלִים יָבִינוּ׃ 11 [a] וּמֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֶת[b] שִׁקּוּץ שֹׁמֵם

ל.ל[17] יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים׃ 12 אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים אֶלֶף

ל.ב.ל.ל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה׃ 13 וְאַתָּה[ס] לֵךְ לַקֵּץ[a] וְתָנוּחַ וְתַעֲמֹד

ל וחס לְגֹרָלְךָ לְקֵץ הַיָּמִין׃

סכום הפסוקים של ספר
שלש מאות וחמשים
ושבעה׃
שנז
וחציו אדון גבריא אלך[17]
וסדרים ז

[5]Mm 3878. [6]Mm 478. [7]Mm 3074. [8]Mm 445. [9]Mp sub loco. [10]Mm 319. [11]Mm 1573. [12]Mm 1923. [13]Mm 613. [14]Gn 41,15. [15]Mm 3879. [16]Mm 601. [17]Da 6,12, cf Mp sub loco.

2 [b] gl ad vb sq, dl ‖ **4** [a] prp יִשְׁ vel יָסוּטוּ deficient ‖ [b] prp הָרָעָת vel הָרָעָה ‖ **6** [a] 𝔊$^{o'AQL}$𝔙 1 sg, prp וָאֹמַר, sed cf ואשמע 7 ‖ **7** [a] l וְכִכְלוֹת? ‖ [b–b] l יד נִפֵּץ ‖ **10** [a] 𝔗 ויתצ׳ ‖ **11** [a] 11.12 add ‖ [b] 𝔊$^{θ'}$ *καὶ δοθήσεται*, prp וְנִתַּן ‖ **13** [a] > 𝔊, dl.

ס𝔄 **1** 1 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי[a] ירמ ט מנה ר״פ[1]
יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־ ה[2] . ב חס .
2 מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ 2 כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס כָּל ט[3] ב וחד מן יא[4] ס״פ . ב חס
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם[a] וְהוּא־פָקַד עָלַי ו[5] . ג קמ בסיפ
3 לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה׃ 3 מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי[a] ה[6]
אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי ז רפ[7] . ל
4 יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃ 4 וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־ ד . ל ומל . ו[8] חס בליש
הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הוּא גָר־שָׁם וְנָשְׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ב . ה[9] . ג[10]
וּבִרְכוּשׁ[a] וּבִבְהֵמָה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃ ל . מה ג[11] מנה בליש
5 וַיָּקוּמוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם ט מל[12] . עה . ח[13]
לְכֹל הֵעִיר הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר ה[14] . יו[14] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג . ל
6 בִּירוּשָׁלָם׃ 6 וְכָל־סְבִיבוֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִּידֵיהֶם[a] בִּכְלֵי־כֶסֶף[b] בַּזָּהָב ד[15] . ל
בָּרְכוּשׁ[c] וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד[d] עַל־כָּל־הִתְנַדֵּב׃ ס ל . ל
7 וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא[a] נְבוּכַדְנֶצַּר ל ור״פ
8 מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ 8 וַיּוֹצִיאֵם כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַל־ ב[16]
יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר[a] הַנָּשִׂיא לִיהוּדָה׃ ב . ל . ב . ל
9 וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים[a] אֲגַרְטְלֵי־כֶסֶף אֶלֶף מַחֲלָפִים[b] ב . ב . ל זקף קמ
10 תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים׃ ס 10 כְּפוּרֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפוּרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים[a]

Cp 1 [1]Mm 3789. [2]Mm 2363. [3]Mm 57. [4]Okhl 357. [5]Mm 3880. [6]Mp sub loco. [7]Mm 437. [8]Mm 489. [9]Mm 158. [10]Mm 1365. [11]Mm 3881. [12]Mm 1663. [13]Mm 1199. [14]Mm 1523. [15]Mm 1452. [16]Mm 3023.

Designat in sq 𝔊 = *Εσδρας β* = Esr + Neh, 𝔊α = *Εσδρας α* = 3 Esr.
Cp 1,1 [a] 2 Ch 36,22 et 𝔊α 2,1 בְּפִי ‖ **2** [a–a] cf 2 Ch 36,23[a–a] ‖ **3** [a] 2 Ch 36,23 יהוה ‖ **4** [a] 𝔊α 2,4 *μεθ' ἵππων* = בְּרֶכֶשׁ ‖ **6** [a] Ms יְדֵיהֶם ‖ [b–b] 𝔊α 2,6 *ἐν πᾶσιν, ἀργυρίῳ*, l בַּכֹּל בַּכֶּסֶף ‖ [c] cf 4[a] ‖ [d] 𝔊α(S) *ὡς πλείσταις*, l לָרֹב ‖ **7** [a] prp הֵבִיא cf 𝔊𝔊α𝔙 ‖ **8** [a] pc Mss Edd שֵׁשְׁ, mlt var nominis in 𝔊𝔊α ‖ **9** [a] 𝔊α 2,9 1000 ‖ [b] 𝔊* *παρηλλαγμένα*, l מְחֻ = mutanda = gl ‖ **10** [a] 𝔊α 2,10 2000, 𝔊[BAal] crrp; l מְשֻׁנִּים = mutanda cf 9[b].

11 כָּל־כֵּלִים ׀ לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף [a]חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת [a]הַכֹּל הֶעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר
2 עִם הָעֲלוֹת[b] הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלִָם׃ ס 2 [a]1 וְאֵלֶּה ׀ בְּנֵי
הַמְּדִינָה הָעֹלִים ׀ מִשִּׁבְיֵי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר[b] מֶלֶךְ־בָּבֶל
לְבָבֶל ׀ וַיָּשׁוּבוּ ׀ לִירוּשָׁלִַם ׀ וְיִהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ 2 אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־
זְרֻבָּבֶל ׀ יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה[a] רְעֶלָיָה[b] מָרְדְּכַי בִּלְשָׁן[c] מִסְפָּר[d] בִּגְוַי
רְחוּם[e] בַּעֲנָה[f]
מִסְפַּר אַנְשֵׁי ׀ עַם ׀ יִשְׂרָאֵל[g]׃ ס 3 בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מְאָה
שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ ס 4 בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃
ס 5 בְּנֵי אָרַח [a]שִׁבַּע מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים[a]׃ ס 6 בְּנֵי־
פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי ׀ יֵשׁוּעַ ׀ וְיוֹאָב [a]אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר[b]׃
ס 7 בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף ׀ מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ ס 8 בְּנֵי
זַתּוּא [a]תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה[a]׃ ס 9 בְּנֵי ׀ זַכָּי[a] שְׁבַע מֵאוֹת
וְשִׁשִּׁים[b]׃ ס 10 בְּנֵי בָנִי[a] שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם[b]׃ ס
11 בְּנֵי ׀ בֵבָי[a] שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה[a]׃ ס 12 בְּנֵי עַזְגָּד [a]אֶלֶף[b]
מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם[a]׃ ס 13 בְּנֵי אֲדֹנִיקָם [a]שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים
וְשִׁשָּׁה[a]׃ ס 14 בְּנֵי בִגְוַי [a]אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה[a]׃ ס 15 בְּנֵי
עָדִין [a]אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה[a]׃ ס 16 בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה[a]
תְּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה[b]׃ ס 17 [a]בְּנֵי בֶצַי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה[b]׃

Cp 2 [1]Mm 984. [2]Mm 794. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3882. [5]Mm 3883. [6]Mm 3963. [7]Mm 3964. [8]Mm 3884. [9]Mm 3886.

11 [a–a] numerus mendosus (𝔊α 2,11 5469) ‖ [b] prp הַעַז ‖ **Cp 2,1** [a] cp 2 = Neh 7, 6–73a = 𝔊α 5,7–45 ‖ [b] Neh ut Q צַר–, K צוֹר– ‖ **2** [a] Neh עֲזַרְיָה, 𝔊α *Zaraiou* ‖ [b] Neh רַעַמְיָה, 𝔊α *Ρησαιου*; 𝔊α + *Ενηνιος*, ins c Neh נַחֲמָנִי ‖ [c] 𝔊α *Βεελσαρου* ‖ [d] Neh מִסְפֶּרֶת, 𝔊α *Ασφαρασου*; l מְסַפֵּר vel מִסַּפֶּרֶת? ‖ [e] Neh נְחוּם, 𝔊α^{A} *Ρομελιου* ‖ [f] 𝔊α + *τῶν προηγουμένων αὐτῶν* ‖ [g] 𝔊α *καὶ οἱ προηγούμενοι αὐτῶν* ‖ **5** [a–a] Neh 652, 𝔊α 756 ‖ **6** [a] l c Neh 𝔊αS וְ׳ ‖ [b–b] Neh 2818, 𝔊α^{B} 2802 ‖ **8** [a–a] Neh 845, 𝔊α^{B} 970 ‖ **9** [a] 𝔊α *Χορβε* ex *Ζοββει* = זַבֵּי cf Neh 3,20 ‖ [b] 𝔊α 5 ‖ **10** [a] Neh et 𝔊 בִּנּוּי ‖ [b] Neh 𝔊α 8 ‖ **11** [a–a] Neh 628, 𝔊α^{B} 633 ‖ **12** [a–a] Neh 2322, 𝔊α^{B} 1322, 𝔊^{A} 3622, 𝔊^{Vmin} 3322 ‖ [b] l אַלְפַּיִם (מ hpgr) ‖ **13** [a–a] Neh 667, 𝔊α^{B} 37, 𝔊^{A} 647 ‖ **14** [a–a] Neh 2067, 𝔊α 2066, 𝔊$^{B\,min}$ 2606 ‖ **15** [a–a] Neh 655 ‖ **16** [a] Neh לְחִ׳ ‖ [b–b] 𝔊α 92 (> 𝔊^{B}); 𝔊α + *υἱοὶ Κιλαν καὶ Αζητας* 67 (crrp ex *υἱοὶ Αιλαμ αχηρ* 1267 = Esr 2,31), *υἱοὶ Αζουρου* 432, *υἱοὶ Αννιας* (ex *Αυδιας*) 101, ins (propter Neh 10,18sq) בְּנֵי עֲוִיר אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם בְּנֵי הוֹדַוְיָה מֵאָה וְאֶחָד ‖ **17** [a] huc tr 19 cf Neh 𝔊α ‖ [b] Neh 4.

ס 18 בְּנֵי יוֹרָה[a] מֵאָה וּשְׁנַיִם עָשָׂר׃ ס 19 [a]בְּנֵי חָשֻׁם[b] [c]מָאתָיִם ל10
20 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה[c]׃ ס 20 בְּנֵי גִבָּר[a] [b]תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה[b]׃ ס ל10
21 [a]בְּנֵי בֵית־לֶחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ ס 22 אַנְשֵׁי נְטֹפָה ל10. ב זקף קמ וכל אתנח וס״פ דכות. כל חס
23 חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה[ac]׃ 23 אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת [a]מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה[a]׃
ס 24 [a]בְּנֵי עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ ס 25 [a]בְּנֵי קִרְיַת עָרִים[b] ל11. נ12
26 כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה[c]׃ ס 26 [a]בְּנֵי
27 הָרָמָה וְגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ ס 27 אַנְשֵׁי מִכְמָס[a] ב זקף קמ. ב כת ס
28 מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ ס 28 אַנְשֵׁי בֵית־אֵל[a] וְהָעָי[b] מָאתַיִם ב זקף קמ
29 עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה[b]׃ ס 29 [c]בְּנֵי נְבוֹ[ac] חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ ס 30 [a]בְּנֵי
31 מַגְבִּישׁ[b] מֵאָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ ס 31 בְּנֵי [a]עֵילָם אַחֵר אֶלְף נ. ז13
32 מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ ס 32 בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃
ס 33 [a]בְּנֵי לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה[c]׃ ל10
ס 34 בְּנֵי [a]יְרֵחוֹ [b]שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה[b]׃ ס
35 בְּנֵי סְנָאָה [a]שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים[a]׃ ס
36 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ [a][b]תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה[b]׃ ג ר״פ
ס 37 בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף[a] חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ ס 38 בְּנֵי פַשְׁחוּר
39 אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ ס 39 בְּנֵי חָרִם אֶלֶף[a] וְשִׁבְעָה ל10. ז13
עָשָׂר׃ ס
40 הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל[a] לִבְנֵי[b] הוֹדַוְיָה[c] שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ ס ג ר״פ בסימ. ל11

[10] Mm 3885. [11] Mm 3886. [12] Mm 1345. [13] Mm 3884.

18 [a] Neh חָרִיף ut Neh 10,20, 𝔊α *Αρσιφουριθ* ex *Αριφου ριθ* (= 119) ‖ **19** [a] cf 17[a] ‖ [b] 𝔊α *Αρομ* ex *Ασομ* ‖ [c–c] Neh 328; > 𝔊α ‖ **20** [a] Neh גִּבְעוֹן, 𝔊α *Βαιτηρους* (= בֵּית תֵּר? aut ex *Γαβηρους* = גזר?); si nom loci, l אַנְשֵׁי pro בני ‖ [b–b] 𝔊α 3005 ‖ **21/22** [a–a] Neh אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה ‖ [b] l c Neh אַנְשֵׁי ‖ [c] 𝔊α 5 ‖ **23** [a–a] 𝔊α 158 ‖ **24** [a] l c Neh 𝔊α אַנְשֵׁי בֵּית־ ‖ **25** [a] l c Neh 𝔊α אַנְשֵׁי ‖ [b] l c mlt Mss Neh 𝔊𝔊α עָיָ; 𝔊α + 25 ‖ [c] 𝔊α + *οἱ Χαδιασαι καὶ Αμμιδιοι* 422 ‖ **26** [a] ut 25[a] ‖ **27** [a] nonn Mss מִשׁ— ‖ **28/29** [a–a] > 𝔊α ‖ [b–b] Neh 123 ‖ [c–c] Neh אַנְשֵׁי נְבוֹ אַחֵר ‖ **30** [a] v 30 > Neh ‖ [b] 𝔊α *Νιφις*, 𝔊α[A] *Φινις* ‖ **31** [a–a] 𝔊α *Καλαμωλαλου (-ωκαλου)* ex *Αιλαμου ἄλλου*; 𝔊α om sq usque ad חדיד 33 ‖ **33** [a] Neh huc tr 34 ‖ [b] l אַנְשֵׁי ‖ [c] Neh 1 ‖ **34** [a] ut 33[b] ‖ [b–b] 𝔊α[B] 245 ‖ **35** [a–a] Neh 3930, 𝔊α[AVmin] 3330, 𝔊[B] 3301 ‖ **36** [a] 𝔊α + *εἰς τοὺς υἱοὺς Ανασιβ (Σαναβις)* ‖ [b–b] 𝔊α[B] 872, 𝔊α[AVmin] 972 ‖ **37** [a] 𝔊α[B] 200 ‖ **39** [a] ut 37[a] ‖ **40** [a] l c Neh 𝔊α[B] לְקַ ‖ [b] l aut בְּנוּי (cf 𝔊α) aut בְּנֵי (ל dttg) ‖ [c] Neh לְהוֹדָוָה, 𝔊α *καὶ Σουδιου* (ex *Ουδιου*).

41 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף [a] מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה [a]: פ 41

42 בְּנֵי [a] הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר [a] בְּנֵי־טַלְמוֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי 42
חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה [b]: פ ב וחס

43 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא [a] בְּנֵי־חֲשׂוּפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת: 44 בְּנֵי־קֵרֹס 43 44 ג בליש . ג . ז מל
45 בְּנֵי־סִיעֲהָא [a] בְּנֵי פָדוֹן: 45 בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָה [a] בְּנֵי עַקּוּב [a]: 46 בְּנֵי־ 45 46 ל כת ה[14]
47 חָגָב [a] בְּנֵי־שַׁמְלַי [b] בְּנֵי חָנָן: 47 בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גָחַר בְּנֵי רְאָיָה: 48 בְּנֵי־ 47 48 שלמי . ב חד פת וחד קמ ק
49 רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם [a]: 49 בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי־פָסֵחַ [a] בְּנֵי בֵסָי: 50 בְּנֵי־ 49 50
51 אַסְנָה [a] בְּנֵי־מְעוּנִים [b] בְּנֵי נְפִישְׂסִים [c]: 51 בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי 51 מעונים . נפוסים[15] ק ול[16] בליש . ב
52 חַרְחוּר [a]: 52 בְּנֵי־בַצְלוּת [a] בְּנֵי־מְחִידָא [b] בְּנֵי חַרְשָׁא: 53 בְּנֵי־בַרְקוֹס 52 53 ל[14] . ב
54 בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח: 54 בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא:

55 בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה [a] בְּנֵי־סוֹטַי [a] בְּנֵי־הַסֹּפֶרֶת [b] בְּנֵי פְרוּדָא [c]: 55 ב חד חס וחד מל . ל . ל[14]
56 בְּנֵי־יַעְלָה [a] בְּנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל: 57 בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל בְּנֵי 56 57 ב חד כת ה וחד כת א
58 פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים [a] בְּנֵי אָמִי [b]: 58 כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ ל[14]
59 מֵאוֹת תִּשְׁעִים [a] וּשְׁנָיִם: ס 59 וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל ל קמ . ל[14]
חַרְשָׁא [a] כְּרוּב אַדָּן [b] אִמֵּר [c] וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אם האם ואם כן בטעמ[17]
60 אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם: 60 בְּנֵי־דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת ב[18] מגה בליש ובסיפ . יב ס״פ[19] . ג
61 חֲמִשִּׁים [a] וּשְׁנָיִם: ס 61 וּמִבְּנֵי [a] הַכֳּהֲנִים בְּנֵי חֲבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי ג סביר לאשה . ה[20]
בַרְזִלַּי [b] אֲשֶׁר לָקַח [c] מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי [d] אִשָּׁה [e] וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם [f]: ד ר״פ בסיפ . ל[14] . ב[21]
62 אֵלֶּה בִּקְּשׁוּ כִתְבָם [a] הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ [b] וַיִּגָּאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה: 62
63 וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא [a] לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ [b] הַקָּדָשִׁים עַד 63

[14] Mm 3886. [15] Mm 832. [16] Mm 3886 et Mm 3966. [17] Mm 3887. [18] Mp sub loco. [19] Mm 294. [20] Mm 1806. [21] Neh 7,64.

41 [a–a] Neh Gα^{AVmin} 148 ‖ **42** [a] > Neh Gα, dl ‖ [b] Neh 8 ‖ **43** [a] G *Σουια* vel sim = צוּחָא, Gα *Ησαυ* ‖ **44** [a] l c Neh סִיעָא; Gα *Σου(σ)α* ‖ **45** [a–a] > Neh; Gα + *υἱοὶ Ουτα υἱοὶ Κηταβ* ‖ **46** [a–a] > Neh ‖ [b] l c Q Neh G^{Amin}Sג שַׁלְמַי, K שַׁמְלַי ‖ **48** [a] Gα *Χασεβα υἱοὶ Γαζηρα (Καζηρα)* = vers dupl? ‖ **49** [a] Gα + *υἱοὶ Ασαρα* ‖ **50** [a–a] > Neh ‖ [b] Q Neh GSג מְעוּ, K מְעִינִים ‖ [c] K G^{B}Gα נְפִיסִים, Q cet Vrs נְפוּסִ; Neh crrp ‖ **51** [a] Gα + *υἱοὶ Φαρακιμ* ‖ **52** [a] Neh בצלית ‖ [b] mlt Mss S ירא–, Gα^{AVmin} + *υἱοὶ Κουθα* ‖ **55** [a–a] > Gα ‖ [b] Neh סֹ ‖ [c] Neh Gα פְּרִידָא ‖ **56** [a] Neh יעלא ‖ **57** [a] Gα + 8 nom ‖ [b] Neh אמון cf Gα ‖ **58** [a] Gα 70 ‖ **59** [a] Gα + *ἡγούμενος (-νοι) αὐτῶν* ‖ [b] Neh אַדּוֹן ‖ [c] Neh Gα וְאִ ‖ **60** [a] Neh 40 ‖ **61** [a] l c Neh Gα וּמִן ‖ [b] Gα *Ιοδδους* (G^{B} *Ιαδδους*) ‖ [c] Gα + *Αυγιαν* ‖ [d] > Gα ‖ [e] Seb לְאִ ‖ [f] Gα suff sg, prp שְׁמוֹ ‖ **62** [a] l בְּכִ? cf S et Gα ‖ [b] Neh אֶצְּא– (ו hpgr) ‖ **63** [a] Gα falso ins *Νεεμιας* (G^{L} + *ὁ*) *καί* ‖ [b] l מִן cf Gα.

64 עֲמַד כְּמֵ֫ן [c] לְאוּרִים וּלְתֻמִּים׃ 64 כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד [a] אַרְבַּע רִבֹּוא
65 אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים׃ 65 מִלְבַד עַבְדֵיהֶם וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה [a]
שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת
66 מָאתָיִם [b]׃ 66 [a] סוּסֵיהֶם שֶׁבַע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם [a]
67 אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ 67 גְּמַלֵּיהֶם [a] אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁלֹּשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים [b]
68 שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים [c]׃ פ 68 וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת
[a] בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים
69 לְהַעֲמִידוֹ עַל־מְכוֹנוֹ׃ 69 כְּכֹחָם [a] נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב
[b] דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־רִבֹּאוֹת וָאֶלֶף [b] ס וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים
70 וְכָתֹנֶת כֹּהֲנִים מֵאָה׃ ס 70 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־ [a]
הָעָם [b] וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְתִינִים [c] בְּעָרֵיהֶם [d] וְכָל־יִשְׂרָאֵל
בְּעָרֵיהֶם׃ ס

3 1 וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים [a] ס וַיֵּאָסְפוּ [b]
2 הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד [c] אֶל־יְרוּשָׁלִָם [c]׃ ס 2 וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק
וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃
3 וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנָתוֹ [a] כִּי בְאֵימָה [b] עֲלֵיהֶם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת
4 וַיַּעֲלוּ [c] עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב׃ 4 וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג
הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת [a] יוֹם בְּיוֹם בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפַּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃
5 וְאַחֲרֵיכֵן [a] עֹלַת תָּמִיד [b] וְלֶחָדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים
6 וּלְכֹל מִתְנַדֵּב נְדָבָה לַיהוָה׃ 6 מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ

[22] Mm 565. [23] Mm 959. [24] Mm 3888. [25] Mm 3964. [26] Mm 1053. [27] Mm 3968. [28] Mm 3881. [29] Mp sub loco. [30] Mm 986. [31] Mm 4144. [32] Mm 3889. Cp 3 [1] Mm 470. [2] Mm 1514. [3] Mm 2364. [4] Mm 3890. [5] Var lect c K vel Q, cf Mp sub loco. [6] Mm 514. [7] Mm 578.

63 [c] Neh הַכֹּ֫הֵן, 𝔊α^{AVmin}(𝔖) *ἀρχιερεύς* ‖ **64** [a] 𝔊α + *ἀπὸ δωδεκαετοῦς χωρὶς παίδων καὶ παιδισκῶν* ‖ **65** [a] cj c sq ‖ [b] 𝔊α + 45 (non Neh, cf 66[a–a]) ‖ **66** [a–a] > Neh (homtel) ‖ **67** [a] Neh יִם־ ‖ [b] l c pc Mss יֵהֶם־ ‖ [c–c] 𝔊α 5525 ‖ **68/69** [a–a] > Neh ‖ [b–b] 𝔊α *μνᾶς χιλίας* ‖ **70** [a] prp וְשָׁרֵי ‖ [b] 𝔊α + *ἐν Ιερουσαλημ καὶ (ἐν) τῇ χώρᾳ* cf 𝔊α 9,37, ins בִּירוּשָׁלִַם ‖ [c] > 𝔄𝔊α ‖ [d] > Neh 𝔊α ‖ **Cp 3,1** [a] l c nonn Mss Vrs et Neh 7,72 בְּעָרֵיהֶם ‖ [b] ins c pc Mss et Neh 8,1 כָּל־ ‖ [c–c] 𝔊α sec 𝔊α 9,38 cf Neh 8,1 ‖ **3** [a] prp תּוֹ֫ cf 𝔊𝔊α𝔖 ‖ [b] 𝔊α *ἐν ἔχθρᾳ*, l בְּאֵיבָה ‖ [c] Q וַיַּעֲלוּ, K וַיַּעַל ‖ **4** [a] mlt Mss 𝔊𝔊α וְעֹלַ(וֹ)ת ‖ **5** [a] ins ־עַל (hpgr) ‖ [b] ins c Ms 𝔊α לַשַּׁבָּתוֹת.

ב חד פת וחד קמ״ד ד״פ ול קמ״ד . לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה וְהַיּוֹכֵל יְהוָה לֹא יִסָּד׃ 7 וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֹצְבִים 7
ל . י״ו . ה חס בלישׁ וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשָׁמֶן[a] לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא עֲצֵי אֲרָזִים
יב יתיר א ס״ח . ל מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־יָם יָפוֹא כִּרְשׁוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס עֲלֵיהֶם׃ ס
ב . מח 8 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם אֶל־בֵּית[c] הָאֱלֹהִים לִירוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי 8
הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם
כא . נ״ד הַכֹּהֲנִים[c] וְהַלְוִיִּם וְכֹל־הַבָּאִים מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלַם[a] וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם
ה . ג מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃ ס
ז קמ״ו . ה 9 וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו וְאֶחָיו קַדְמִיאֵל [a]וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה[a] כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ 9
ו עַל־עֹשֵׂה[b] הַמְּלָאכָה בְּבֵית[c] הָאֱלֹהִים ס [c]בְּנֵי חֲנָדָד בְּנֵיהֶם
ה[17] וחד מן ה חס בלישׁ וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם[c]׃ 10 וְיִסְּדוּ[a] הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה וַיַּעֲמִידוּ[b] 10
ד . ב הַכֹּהֲנִים מְלֻבָּשִׁים[c] בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף בַּמְּצִלְתַּיִם לְהַלֵּל
[d]אֶת־יְהוָה[d] עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ 11 וַיַּעֲנוּ בְהַלֵּל וּבְהוֹדֹת 11
נא[8] מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג . ב לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם הֵרִיעוּ
ב . י״ח תְּרוּעָה גְדוֹלָה בְּהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַּד בֵּית־יְהוָה׃ ס 12 וְרַבִּים 12
ד״ו . י . ל מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים[a] אֲשֶׁר רָאוּ אֶת־הַבַּיִת
סד . י . ו״ח הָרִאשׁוֹן בְּיִסָּדוֹ[b] זֶה הַבַּיִת[c] בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל גָּדוֹל וְרַבִּים
ל בְּתְרוּעָה בְּשִׂמְחָה לְהָרִים קוֹל׃ 13 וְאֵין הָעָם[a] [b]מַכִּירִים[b] קוֹל תְּרוּעַת ס[g]
נ[20] . ל . ג[21] הַשִּׂמְחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם[a] כִּי הָעָם מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל
ב . ח נִשְׁמָע עַד־לְמֵרָחוֹק׃ ס

4 1 וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה **4**
עח אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל[a] וְאֶל־רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיֹּאמְרוּ 2
ג מ״ל ול בלישׁ . ולו חד מן י״ז כת כן ק לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיכֶם וְלוֹ[b] אֲנַחְנוּ זֹבְחִים
מימי[c] אֵסַר חַדֹּן[c] מֶלֶךְ אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ פֹּה׃ 3 וַיֹּאמֶר לָהֶם 3

[8]Mp sub loco. [9]Mm 1905. [10]Mm 3632. [11]Mm 3891. [12]Mm 907. [13]Mm 4144. [14]Mm 3892. [15]Mm 4076. [16]Mm 3888. [17]Mm 3947. [18]Mm 4248. [19]Mm 3893. [20]Mm 2237. [21]Mm 3894. Cp 4 [1]Mm 1795.

7 [a] Gα *καὶ χαρα (καρρα)* ex *καὶ χρῖμα* ‖ **8** [a] Gα + 5,55 ‖ **9** [a–a] 1 sec 2,40 וּבְנֵי וְהוֹדָוָה (בני dttg) ‖ [b] mlt Mss עשׂי ‖ [c–c] add sec Neh 3,18.24 10,10 ‖ **10** [a] 2 Mss Edd יַ֫סְּדוּ ex וַיְ֫סַדּוּ ‖ [b] 1 c nonn Mss GGαS מִדּוּ־ ‖ [c] ins בוּץ cf 2 Ch 5,12 ‖ [d–d] pc Mss לַי֫, Edd אֵל־י ‖ **12** [a] nonn Mss G^{L}𝔄 וְה׳ ‖ [b] prp בִּיסּוֹדוֹ ‖ [c–c] add ‖ **13** [a] dl ‖ [b–b] 1 ר מְקוֹל ‖ **Cp 4,2** [a] ins וְאֵל־יֵשׁוּעַ cf Gα 5,65 et 3 ‖ [b] 1 c Q GGαS𝔄 וְלוֹ ‖ [c–c] S *(d)snḥrjb*, Jos Σαλμανασσαρης.

זְרַבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ וּשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת עה . ג² . ל³
בֵּית לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ ה
4 הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ 4 וַיְהִי עַם־הָאָרֶץ מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה
5 וּמְבַלְּהִים אוֹתָם לִבְנוֹת׃ 5 וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם ומבהלים . ל וכת כן ק
כָּל־יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃ ל
6 וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־יֹשְׁבֵי ו³ . ב ובתרי לישנ⁵ . ח⁶ ה מנה בלישׁ
7 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָם׃ ס 7 וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא כְּתַב בִּשְׁלָם[a] מִתְרְדָת ל קמ . ב ובתרי לישנ . ב
טָבְאֵל וּשְׁאָר כְּנָוָתוֹ[b] עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרָס וּכְתָבָ[c] הַנְּשְׁתָּוָן[d] כנותיו . שת⁷ יתיר א . ב ק
כְּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ פ 8 רְחוּם[a] בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי
סָפְרָא כְּתַבוּ אִגְּרָה חֲדָה עַל־יְרוּשְׁלֶם לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כְּנֶמָא׃ כל כת א . כת כן ופלג . תא יתיר א לא קר
9 אֱדַיִן[a] רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא[b] ית ר״פ בטע . כל כת א . ל
וַאֲפַרְסַתְכָיֵא טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא[c] אַרְכְּוָיֵ[d] בָּבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֵּהָוֵא[e] ל . ארכויא . דהיא ק
10 עִלָּמָיֵא׃ 10 וּשְׁאָר אִמְּיָא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר[a] רַבָּא וְיַקִּירָא וְהוֹתֵב הִמּוֹ ל . ל ומל⁸
בְּקִרְיָה[b] דִּי שָׁמְרַיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ 11 דְּנָה פַּרְשֶׁגֶן
אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי[a] עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא עַבְדָּ[b] אֱנָשׁ כל כת א . תא יתיר א לא קר . עבדך⁹ יתיר י ק
12 עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ פ 12 יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי יְהוּדָיֵא דִּי כל כת חס . ובישתא⁹ יתיר א
סְלִקוּ[a] מִן־לְוָתָךְ[a] עֲלֶינָא[b] אֲתוֹ[c] לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא מָרְדְתָא וּבְאִישְׁתָא ושורייא ק חד מן ג בלישׁ . שבלילו . ל ומל ק
13 בָּנַיִן[d] וְשׁוּרַיָּ אַשְׁכְּלְלוּ[d] וְאֻשַּׁיָּא יַחְמְטוּ[e]׃ 13 כְּעַן יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא ג בלישׁ . ב ומל . ד כת ו
דִּי הֵן קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּהּ[a] יְשַׁתַּכְלְלוּן[b] מִנְדָּה־בְלוֹ וַהֲלָךְ[b] ד כת כן יתיר נ . ל . ל
14 לָא יִנְתְּנוּן וְאַפְּתָם[c] מַלְכִין תְּהַנְזָק[d]׃ 14 כְּעַן כָּל־קֳבֵל דִּי־מְלַח

[2]Mm 3895. [3]Mm 1476. [4]Mm 1834. [5]Cf Okhl 59 et Mp sub loco. [6]Mm 3172. [7]Q L unicum, cf Esr 4, 8.11; 6,14; 7,1.7.11.12.21; 8,1. Neh 2,1; 5,14; 13,6 et Mp sub loco. [8]Mp sub loco. [9]Q addidi, cf Mp sub loco.

3 [a] 𝔊α(𝔙) *μόνοι* ‖ [b] > Vrs, sed potius מ׳ פ׳ add ‖ **4** [a] Q וּמְבַהֲלִים ‖ [b] prp מִלּ׳ (מ hpgr) ‖ **7** [a] prp בִּירוּשָׁלַם vel בְּשֵׁם יְרוּשָׁלַם ‖ [b] Q יָתְיו– ‖ [c] prb dl כתב ‖ [d] 𝔊 *ὁ φορολόγος* ‖ **8** [a] l וּר׳ ‖ **9** [a] 𝔊 *τάδε ἔκρινεν*; prp אֲנוּן (דִּי) ‖ [b] 𝔊α^{L} 2,16 *κριταί*, l דִּנַיֵּא; prp דָּנוּ et dl ו sq ‖ [c] prp פַּרְ׳ (א dttg) ‖ [d] Q וָיֵא–, K sine א ‖ [e] Q דֵּהָיֵא, K דהוא; l c pc Mss 𝔊^{B} דִּי הוּא ‖ **10** [a] 𝔊^{min} *Σαλμανα(σ)σαρης* ‖ [b] Vrs pl, l בְּקִרְיַת ‖ [c] ex 11, dl ‖ **11** [a] huc tr ‸ ‖ [b] Q^{Mss} עבדך ‖ [c] cj c 12 ‖ **12** [a–a] 𝔊^{B} *ἀπὸ Κύρου* ‖ [b] huc tr ‸ ‖ [c] 𝔊α 2,14 *ἐλθόντες*, sed prb dl ‖ **13** [a] l רֵיהּ– cf 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b–b] 𝔊(𝔖) *φόροι οὐκ ἔσονταί σοι* ‖ [c] pc Mss יְהִיבוּ cf 5,16 ‖ [d–d] prp מִלְכִּי מְהַנְזָק vel מ׳ מִתַּנְזָק ‖ **14** [a–a] Q שַׁכְ׳ וְשׁוּרַיָּא; prp לְשַׁכְלְלָה וְשָׁרְיו שׁוּ׳ (hpgr) ‖ [b] prp מִלּ׳ (מ hpgr) ‖ [c] pc Mss –תֹּ(ו)ס ‖ [d–d] prp מְהַנְזָק

ל דֵּיכְלָא מְלַחֲנָא[a] וְעַרְוַנְתָּ מַלְכָּא לָא אֲרִיךְ לָנָא לְמֶחֱזֵא עַל־דְּנָה
ל וכת א[10]. יב פסוק דמיין[11] שְׁלַחְתָּנָא וְהוֹדַעְנָא לְמַלְכָּא׃ 15 דִּי יְבַקַּר[a] בְּסִפַּר־דָּכְרָנַיָּא דִּי אֲבָהָתָךְ 15
ל וכת א וְתִתְהַשְׁכַּח בְּסִפַּר דָּכְרָנַיָּא וְתִנְדַּע דִּי קִרְיְתָא דָךְ קַרְיָא מָרְדָא
ל. ב[10]. ב וּמְהַנְזְקַת מַלְכִין וּמְדִנָן[b] וְאָשְׁתַּדּוּר עָבְדִין[b] בְּגַוַּהּ מִן־יוֹמָת עָלְמָא
ל. ל כת ה עַל־דְּנָה קַרְיְתָא דָךְ הָחְרְבַת׃ 16 מְהוֹדְעִין[a] אֲנַחְנָה לְמַלְכָּא דִּי הֵן 16
ג בליש. ב ומל קִרְיְתָא דָךְ תִּתְבְּנֵא וְשׁוּרַיָּהּ[b] יִשְׁתַּכְלְלוּן לָקְבֵל דְּנָה חֶלְקָ[c] בַּעֲבַר
ל כת א נַהֲרָא לָא אִיתַי לָךְ׃ 17 פִּתְגָמָא שְׁלַח מַלְכָּא עַל־רְחוּם בְּעֵל־ 17 פ
כל כת א טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּי יָתְבִין בְּשֹׁמְרִין וּשְׁאָר עֲבַר־
ל. ל[10]. יתיר י נַהֲרָה שְׁלָם וּכְעָת[a]׃ ס 18 נְשִׁתְוָנָא דִּי שַׁלַּחְתּוּן עֲלָנָא מְפָרַשׁ 18
ב קֳרָי קְדָמָי׃ 19 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם וּבַקְּרוּ וְהַשְׁכַּחוּ דִּי קִרְיְתָא דָךְ מִן־ 19
ב. ל. ל. ב יוֹמָת עָלְמָא עַל־מַלְכִין מִתְנַשְּׂאָה וּמְרָד וְאִשְׁתַּדּוּר מִתְעֲבַד־בַּהּ׃
ב ומל[10]. ב חד מל וחד חס. ל בלשון תרג 20 וּמַלְכִין תַּקִּיפִין הֲווֹ עַל־יְרוּשְׁלֶם וְשַׁלִּיטִין בְּכֹל עֲבַר נַהֲרָה וּמִדָּה 20
ד כת ו. ב[12] ומל וכל דניאל דכותו ב מ א. יו בְּלוֹ וַהֲלָךְ מִתְיְהֵב לְהֻמּוֹן׃ 21 כְּעַן שִׂימוּ טְעֵם[a] לְבַטָּלָא גְּבַרַיָּא אִלֵּךְ 21
ל. ל. ב[13]. יו ה כת ו וחד כת ה[14] וְקִרְיְתָא דָךְ לָא תִתְבְּנֵא[b] עַד־מִנִּי מַעֲמָא יִתְשָׂם[b]׃ 22 וְזְהִירִין הֱווֹ שְׁלוֹ[a] 22
ב כת ה. ל וכת א. ל. יתיר ט ר״פ בטעמא לְמֶעְבַּד עַל־דְּנָה לְמָה יִשְׁגֵּא חֲבָלָא לְהַנְזָקַת מַלְכִין׃ ס 23 אֱדַיִן 23
ששת[15] ק יתיר א. ב מִן־קֳדָם דִּי פִרְשֶׁגֶן נִשְׁתְּוָנָא דִּי אַרְתַּחְשַׁשְׁתָּא מַלְכָּא קֳרֵי קְדָם־רְחוּם[a]
כל כת א. ל ומל וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּכְנָוָתְהוֹן אֲזָלוּ בִבְהִילוּ לִירוּשְׁלֶם עַל־יְהוּדָיֵא וּבַטְּלוּ
הִמּוֹ בְּאִדְרָע וְחֵיל׃ ס
ג ר״פ בסימ[16]. ל[17] 24 בֵּאדַיִן[a] בְּטֵלַת עֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וַהֲוָת בָּטְלָא 24
עַד שְׁנַת תַּרְתֵּין לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא־פָּרָס׃ פ
ר חס א[1]. נביא ק נביא כת ה. 5 1 וְהַתְנַבִּיאִ[a] חַגַּי נְבִיָּאָה[b] וּזְכַרְיָה בַר־עִדּוֹ נְבִיָּאָ[c] עַל־יְהוּדָיֵא 5
ב פסוק דמטע[2]. ג ר״פ בסימ[3] עַל־יְהוּדָיֵא[a] בִּיהוּד וּבִירוּשְׁלֶם בְּשֵׁם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהוֹן׃ ס 2 בֵּאדַיִן 2
קָמוּ זְרֻבָּבֶל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵל[a] וְיֵשׁוּעַ בַּר־יוֹצָדָק וְשָׁרְיוּ לִמְבְנָא בֵּית

[10] Mp sub loco. [11] Mm 3896. [12] Mm 3897 א. [13] Mm 3897 ב. [14] Mm 3905. [15] Q L unicum, cf Esr 4,8.11; 6,14; 7,1.7.11.12.21; 8,1. Neh 2,1; 5,14; 13,6 et Mp sub loco. [16] Mm 3898. [17] Mm 3849. Cp 5 [1] Mm 1578. [2] Mm 3313. [3] Mm 3898.

14 [a] prp מְלַחֲנָא = sal nostrum ‖ **15** [a] l יִתְבַּקַּר? cf 5,17 ‖ [b–b] G *καὶ φυγάδια δούλων* (= עַבְ׳) ‖ **16** [a] Gα 2,18 pr *νῦν οὖν* ‖ [b] ut 13[a] ‖ [c] Gα *κάθοδος* ‖ **17** [a] cf 11[c] ‖ **21** [a] sic L ‖ [b–b] > Gα, add propter Neh 2,4sqq? ‖ **22** [a] Gα *ὅπως μηθέν* = שְׁלָא? ‖ **23** [a] ins c Ms G[L]S בְּעֵל טְעֵם ‖ **24** [a] prp ׳אִ כְּדָנָה vel Cp 5,1 [a] Q בִּיאִ– ‖ [b] Q נְבִיָּא, K נְבִיָּה; > Gα 6,1 ‖ [c] Q נְבִיֵּיא, K נְבִיאָ, G *προφητείαν* ‖ **2** [a] pc Mss ׳שַׁל.

נביאיא . בֿ[a] ומל וכל דניאל דכורת ב מ א

אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְעִמְּהוֹן נְבִיאַיָּא[b] דִּי־אֱלָהָא מְסָעֲדִין לְהֹון׃ פ

ג בֿ כת ה ואחד כת א[5] ב בטע . בֿ[6]

3 בֶּהּ־זִמְנָא אֲתָא עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי[a] פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר ׳ בוֹזְנַי

ל זוגין[7] . ב וּכְנָוָתְהוֹן וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׁם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לִבְנָאָה[b]

יח ר״פ בטע 4 וְאִשַׁרְנָא[c] דְנָה לְשַׁכְלְלָה׃ ס 4 [a]אֱדַיִן כְּנֶמָא אֲמַרְנָא[b] לְהֹם[a] מַן־

ח[8] . ב וחס 5 אִנּוּן שְׁמָהָת גְּבָרַיָּא דִּי־דְנָה בְנָיְנָא בָּנִין׃ 5 וְעֵין אֱלָהֲהֹם הֲוָת עַל־

ל . ל ומל שָׁבֵי[a] יְהוּדָיֵא וְלָא־בַטָּלוּ הִמּוֹ עַד־טַעֲמָא לְדָרְיָוֶשׁ יְהָךְ וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן

כל כת א 6 נְשְׁתְוָנָא עַל־דְּנָה׃ פ 6 פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי־שְׁלַח תַּתְּנַי | פַּחַת

ב[9] . ל[7] זוגין ול בעיג עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר ׳ בוֹזְנַי וּכְנָוָתֵה אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַעֲבַר נַהֲרָה עַל־

7 דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ 7 פִּתְגָמָא שְׁלַחוּ עֲלָוהִי וְכִדְנָה כְּתִיב בְּגַוֵּהּ לְדָרְיָוֶשׁ

ל . ג . ל 8 מַלְכָּא ׳ שְׁלָמָא כֻּלָּא׃ ס 8 יְדִיעַ | לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי־[a]אֲזַלְנָא לִיהוּד

ל מְדִינְתָּא[a] לְבֵית ׳ אֱלָהָא ׳ רַבָּא וְהוּא מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל וְאָע מְתְשָׂם

ל . ל בְּכְתָלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ אָסְפַּרְנָא מְתְעַבְּדָא וּמַצְלַח בְּיֶדְהֹם׃ ס

יח ר״פ בטע 9 אֱדַיִן שְׁאַלְנָא לְשָׂבַיָּא אִלֵּךְ כְּנֶמָא אֲמַרְנָא לְהֹם מַן־שָׁם לְכֹם טְעֵם

ל כת ה . ט ר״פ 10 בַּיְתָא דְנָה לְמִבְנְיָה[a] וְאִשַׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלְלָה׃ 10 וְאַף שְׁמָהָתְהֹם

ל שְׁאַלְנָא לְהֹם לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי נִכְתֹּב שֻׁם־גְּבַרַיָּא דִּי בְרָאשֵׁיהֹם[a]׃ ס

ל[9] . ג חס א בלישׁ[10] 11 וּכְנֶמָא פְּתְגָמָא הֲתִיבֻנָא לְמֵמַר[a] אֲנַחְנָא הִמּוֹ עַבְדוֹהִי דִּי־אֱלָהָא

ל שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבָנִין בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְנֵה מִקַּדְמַת דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאִן

12 וּמֶלֶךְ ׳ לְיִשְׂרָאֵל רַב בְּנָהִי וְשַׁכְלְלָה׃ 12 לָהֵן מִן־דִּי הַרְגִּזוּ אֲבָהָתַנָא[a]

כסדאה חד מן ב[11] חד כת ש וחד כת ס . ג כת ה[12] ל כת ה לֵאלָהָא שְׁמַיָּא יְהַב הִמּוֹ בִּידְ נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא־בָבֶל כַּסְדָּיָא[b] וּבַיְתָה

13 דְנָה סְתַּרֵהּ וְעַמָּה הַגְלִי לְבָבֶל׃ ס 13 בְּרַם בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ

ג . ב מַלְכָּא דִּי בָבֶל[a] כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שֵׂם ׳ טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא דְנָה לִבְנָאָה׃

ט ר״פ . ג כת ה בלישׁ 14 וְאַף מָאנֵי דִּי־בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר

הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל הִמּוֹ לְהֵיכְלָא דִּי בָבֶל הַנְפֵּק

[4] Mm 3897 א. [5] Mm 3852 contra textum. [6] Mm 3899. [7] Mm 456. [8] Mm 3900. [9] Mp sub loco. [10] Mm 3901. [11] Mm 3835. [12] Mm 3902.

2 [b] Q et K ut 1[c] ‖ **3** [a] G𝔞 6,3 *Σισίννης* ‖ [b] id 13, sed 2.17 לְמִבְ ‖ [c] G *καὶ τὴν χορηγίαν*, G𝔞 *καὶ τὴν στέγην … καὶ τἆλλα πάντα* ‖ **4** [a–a] > G𝔞, dl (ex 9) ‖ [b] Ms GS אֲמַרוּ ‖ **5** [a] G(S) *τὴν αἰχμαλωσίαν* = שְׁבִי cf G𝔞 ‖ **8** [a] G𝔞 + *καὶ … κατελάβομεν τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς πρεσβυτέρους* (cf 5[a]) *τῶν Ἰουδαίων ἐν Ιερουσαλημ τῇ πόλει οἰκοδομοῦντας*, ins וְהַשְׁפַּחְנָא ‖ **9** [a] prp ה־ ‖ **10** [a] l c mlt Mss שְׁהֹם– ‖ **11** [a] pc Mss לְמֵאמַר ‖ **12** [a] sic L, mlt Mss Edd הָ– ‖ [b] Q דָּאָה–, K דָּיָה– ‖ **13** [a] > G*; S *(d)prs.*

ב הִמּוֹ כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִּי בָבֶל וִיהִיבוּ לְשֵׁשְׁבַּצַּר[a] שְׁמֵהּ דִּי
ל.ז בטע מרעימין[13]. אל חד מן ב[14] לשון חולי. ק ד ג כת ה וחד כת א[15] 15 פֶּחָה שָׂמֵהּ׃ 15 וַאֲמַר־לֵהּ[a] אֵלֶּה[b] מָאנַיָּא שֵׁא אֵזֵל־אַחֵת[b] הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא
יח ר״פ בטע 16 דִּי בִירוּשְׁלֶם וּבֵית אֱלָהָא יִתְבְּנֵא עַל־אַתְרֵהּ׃ ס 16 אֱדַיִן
ב.ג ב כת ה וחד כת א[16] שֵׁשְׁבַּצַּר דֵּךְ אָתָא יְהַב אַשָּׁיָא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּמִן־אֱדַיִן
ל.ב ר״פ ב 17 וְעַד־כְּעֶן מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִם׃ 17 וּכְעַן הֵן עַל־מַלְכָּא טָב
ח[17] יִתְבַּקַּר בְּבֵית גִּנְזַיָּא דִּי־מַלְכָּא תַּמָּהּ[a] דִּי בְבָבֶל הֵן אִיתַי דִּי־מִן־
כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְמִבְנֵא בֵית־אֱלָהָא דֵךְ בִּירוּשְׁלֶם וּרְעוּת
יתיר י.ג ר״פ בסיפ[1] מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח עֲלֵינָא׃ ס 6 1 בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא 6
ג.ח[2] שָׂם טְעֵם וּבַקְּרוּ בְּבֵית[a] סִפְרַיָּא דִּי גִנְזַיָּא[a] מְהַחַתִּין תַּמָּה בְּבָבֶל׃
ל וכת כן.ל 2 וְהַשְׁתְּכַח בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא[a] דִּי בְמָדַי מְדִינְתָּה מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־ 2
כְּתִיב בְּגַוָּהּ דִּכְרוֹנָה׃ 3 בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ 3
ג.ל מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא[a] בִּירוּשְׁלֶם בֵּיתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־
ל.ל.ב דְבִחִין דִּבְחִין וְ֝אֻשּׁוֹהִי מְסוֹבְּלִין[b] רוּמֵהּ אַמִּין[c] שִׁתִּין פְּתָיָה אַמִּין
ל.ל.ב שִׁתִּין[d]׃ 4 נִדְבָּכִין דִּי־אֶבֶן גְּלַל תְּלָתָא וְנִדְבָךְ דִּי־אָע חַדַּת[a] וְנִפְקָתָא 4
ט ר״פ.ג כת ה בלישׁ מִן־בֵּית מַלְכָּא תִּתְיְהֵב׃ 5 וְאַף מָאנֵי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא 5
ל דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל לְבָבֶל יַהֲתִיבוּן
וְיִתָּךְ[a] לְהֵיכְלָא דִּי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ וְתַתַּח[b] בְּבֵית אֱלָהָא׃ ס[c]
ב בטע.ב.י זוגין[4] 6 כְּעַן תַּתְּנַי[a] פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר֝בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן אַפַּרְסָכָיֵא דִּי 6
ל ומל.ב[5] בַּעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִין[b] הֱוֹוֽ מִן־תַּמָּה׃ 7 שְׁבָקוּ[a] לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא
ל[6] דֵּךְ[a] פַּחַת יְהוּדָיֵא וּלְשָׁבֵי[b] יְהוּדָיֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃
ל כת א. ד ב מנה בלשון ארמי 8 וּמִנִּי שָׂם טְעֵם לְמָא דִּי־תַעְבְּדוּן עִם־שָׁבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ
יא בטע לאחור לְמִבְנֵא בֵית־אֱלָהָא דֵךְ וּמִנְכְּסֵי מַלְכָּא דִּי מִדַּת עֲבַר נַהֲרָה אָסְפַּרְנָא

[13]Mm 705. [14]Mm 3903. [15]Mm 1137. [16]Mm 3852. [17]Mm 2202. Cp 6 [1]Mm 3898. [2]Mm 2202. [3]Mm 3836. [4]Mm 456. [5]Mm 3897 ב. [6]וחד ולשני Jes 59,20.

14 [a] Gα 6,17 pr *Ζοροβαβελ καί* ‖ **15** [a] K אֱלֵה, Q אֵל ‖ [b] Var ׳אַ ‖ **17** [a] > Vrs ‖ [b] Ms GαSyA דִּי, mlt Mss G + דִּי ‖ **Cp 6,1** [a–a] l c Ms ׳ס ג׳ די ‖ **2** [a] GαSyA om בְּ, dl (dttg) ‖ **3** [a] ins c pc Mss Vrs דִּי ‖ [b–b] Gα *διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς*; prp ומשחוהי מְתְכְלִין ‖ [c] ins תְּלָתִין אַרְכַּהּ אַמִּין ‖ [d] l עֶשְׂרִין cf S ‖ **4** [a] pc Mss חדא, Gα *καινοῦ ἑνός*; G *εἷς*, l חַד ‖ **5** [a] nonn Mss דֵּךְ; ins כֹּלָּה (hpgr) ‖ [b] prp וְנָחַת cf Vrs ‖ [c] hic lacuna cf Gα ‖ **6** [a] G *δώσετε* = תִּתְּנוּ ‖ [b] Var ׳ר ‖ **7** [a–a] Gα *τὸν παῖδα τοῦ κυρίου Ζοροβαβελ* ‖ [b–b] G^B om ו ׳פ, prb add cf 5,2.

9 נִפְקְנָא תְּהֵוֵא מִתְיַהֲבָא לְוֶבְרַיָּא ׳ אֱלָהָ֗ דִּי־לָ֫א לְבַטָּלָא׃ 9 וּמָ֫ה ב . ה קמ דסמיכ[7]
חַשְׁחָן[a] וּבְנֵי֙ תוֹרִ֣ין וּדְכָרִ֔ין וְאִמְּרִ֖ין ׳ לַעֲלָוָ֣ן ׳ לֵאֱלָ֑הָ ״ שְׁמַיָּ֗א חִנְטִ֤ין ל[a] . פסיקתא דסיפ[9] .
מְלַ֙ח׀ וַחֲמַ֣ר וּמְשַׁ֔ח כְּמֵאמַ֥ר כָּהֲנַיָּ֖א דִּי־בִירוּשְׁלֶ֑ם לֶהֱוֵ֣א מִתְיְהֵ֔ב לְהֹֽם יוד[10] . ב
10 יוֹמ֙ ׳ בְּיוֹמ֔ דִּי־לָ֖א שָׁלְוּ׃ 10 דִּי־לֶהֱוֹן֙ מְקָרְבִ֣ין נִיחוֹחִ֔ין לֵאֱלָ֖הּ שְׁמַיָּ֑א פסיקתא דסיפ[9] .
ז ה כת ו וחד כת ה[11] . ל[12]
וּמְצַלִּ֣ין לְחַיֵּ֣י מַלְכָּ֔א וּבְנוֹהִֽי׃ 11 וּמִנִּ֣י שִׂ֔ים טְעֵ֕ם דִּ֛י כָּל־אֱנָ֥שׁ דִּי ג[13]
יְהַשְׁנֵ֖א פִּתְגָמָ֣א דְנָ֑ה יִתְנְסַ֨ח אָע֤ מִן־בֵּיתֵ֙הּ֙ וְזִקִ֣ף יִתְמְחֵ֔א עֲלֹ֖הִי וּבֵיתֵ֥הּ ל . ל חס
נְוָלָ֛ו[a] יִתְעֲבֵ֖ד עַל־דְּנָ֑ה׃ 12 וֵאלָהָ֗א דִּי שַׁכֶּ֤ן שְׁמֵהּ֙ תַּמָּ֔ה יְמַגַּ֕ר כָּל־מֶ֖לֶךְ ל . ל וחס . ל
וְעַ֣ם דִּ֔י ׳ יִשְׁלַ֥ח יְדֵ֖הּ לְהַשְׁנָיָ֑ה לְהַבָּלָ֞ה בֵּית־אֱלָהָ֤א דֵךְ֙ דִּ֣י בִירוּשְׁלֶ֔ם
אֲנָ֥ה דָרְיָ֖וֶשׁ שַׂ֣מְתִּ֑ טְעֵ֕ם אָסְפַּרְנָ֖א יִתְעֲבֵֽד׃ פ ל . ב וחס
13 אֱדַ֗יִן תַּתְּנַ֤י פַּחַת֙ עֲבַר־נַהֲרָ֔ה שְׁתַ֖ר ׳ בּוֹזְנַ֑י וּכְנָוָתְהוֹן֙ לְקַבֵּ֣ל דִּי־ ט בטע בלישׁ[14] .
14 שְׁלַ֔ח דָּרְיָ֖וֶשׁ מַלְכָּ֣א כְּנֳמָ֑א אָסְפַּרְנָ֖א עֲבַ֣דוּ׃ 14 וְשָׁבֵ֤י יְהוּדָיֵא֙ בָּנַ֣יִן ב . ז זרגין[15]
וּמַצְלְחִ֔ין[a] בִּנְבוּאַ֖ת חַגַּ֣י נְבִיָּאָ֑ה[b] וּזְכַרְיָ֖ה בַּר־עִדּ֣וֹ[c] וּבְנ֔וֹ וְשַׁכְלְל֥וּ מִן־ נביא[14] ק חד מן ב כת ה . ב
טַ֙עַם֙ אֱלָהּ֣ יִשְׂרָאֵ֔ל וּמִטְּעֵ֕ם כּ֥וֹרֶשׁ וְדָרְיָ֖וֶשׁ ׳[d] וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּ֣א מַלְכָּ֑ד פָּרְֽס׃ ל . תא יתיר א לא קר
15 וְשֵׁיצִיאָ֗ בַּיְתָ֤ה דְּנָה֙ עַד֙ יוֹם֙ תְּלָתָ֣ה[a] לְיַרַ֔ח אֲדָ֖ר דִּי־הִ֣יא שְׁנַת־שֵׁ֑ת יב[16] יתיר א ס״ת ול בלישׁ . ב כת ה[17] .
16 לְמַלְכ֥וּת דָּרְיָ֖וֶשׁ מַלְכָּֽא׃ פ 16 וְעַבְד֣וּ ׳ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֗ל כָּהֲנַיָּ֤א וְלֵוָיֵא֙[a] ל כל כת ה ב מ א[18] . ב בלישׁ וכל שם ברנש דכות[19]
17 וּשְׁאָ֣ר בְּנֵי־גָלוּתָ֗א חֲנֻכַּ֤ת בֵּית־אֱלָהָא֙ דְּנָ֔ה בְּחֶדְוָ֖ה׃ 17 וְהַקְרִ֣בוּ ל
לַחֲנֻכַּ֣ת בֵּית־אֱלָהָ֣א דְּנָ֔ה[a] תּוֹרִ֥ין מְאָ֖ה דִּכְרִ֣ין מָאתַ֑יִן אִמְּרִ֥ין אַרְבַּ֛ע ו חס בלישׁ[20]
מְאָ֖ה וּצְפִירֵ֣י עִזִּ֑ין לְחַטָּיָ֗א[b] עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל֙ תְּרֵי־עֲשַׂ֔ר לְמִנְיַ֖ן שִׁבְטֵ֥י לחטאה ק . כ . ב . ל
סֹ֛ יִשְׂרָאֵ֖ל׃ 18 וַהֲקִימ֗וּ כָּהֲנַיָּא֙ בִּפְלֻגְתְּהוֹן֙[a] וְלֵוָיֵ֣א בְמַחְלָקְתְּהוֹן֙ עַל־ ל
19 עֲבִידַ֣ת[b] אֱלָהָ֔א דִּי בִירוּשְׁלֶ֑ם כִּכְתָ֥ב סִפְרָ֖ מֹשֶֽׁה׃ פ 19 וַיַּעֲשׂ֗וּ ל
20 בְּנֵי־הַגּוֹלָ֛ה אֶת־הַפָּ֥סַח בְּאַרְבְּעָ֖ה עָשָׂ֣ר[a] לְחֹ֣דֶשׁ הָרִאשׁ֑וֹן׃ 20 כִּ֤י סד
הִטַּהֲר֙וּ֙ [a]הַכֹּהֲנִ֣ים וְהַלְוִיִּ֔ם[a] כְּאֶחָ֖ד[b] כֻּלָּ֣ם טְהוֹרִ֑ים וַיִּשְׁחֲט֥וּ הַפֶּ֛סַח כא[21] . ז קמ[22] . ג[23]

[7] Mm 592. [8] Mm 3810. [9] Mm 3904. [10] Mm 3998. [11] Mm 3905. [12] וחד וביחתין Da 2,46. [13] Mm 3878. [14] Mp sub loco. [15] Mm 456. [16] Mm 907. [17] Mm 3902. [18] Cf Mm 3836. [19] Mm 3906. [20] Mm 667. [21] Mm 4144. [22] Mm 3888. [23] Mm 2939.

9 [a] 𝔊α *Zoροβαβελ ἐπάρχῳ* (*ἐ.* ex *ἐπαρκῶς* et *Z.* add?); prp חֲשְׁחִין ‖ **11** [a] 𝔊 *τὸ κατ' ἐμέ*, 𝔊α 6,31 *βασιλικά* cf 𝔙 *publicetur* ‖ **14** [a] 𝔊* *καὶ οἱ Λευῖται* ex *καὶ εὐοδοῦνται* ‖ [b] ut 5,1[b] ‖ [c] 𝔊α *τῶν προφητῶν* cf 5,1, 1 נְבִיאַיָּא? ‖ [d–d] add cf 7,11sqq ‖ **15** [a] 𝔊α 7,5 recte 23 ‖ **16** [a] Q^{Mss} pc Mss וְאֵ֫– ‖ [b] > 2 Mss 𝔊𝔙 ‖ **17** [a] > Ms Vrs ‖ [b] Q לְחַטָּאָה, K לְחַטָּיָה– ‖ **18** [a] 𝔊α 7,9 *ἐστολισμένοι* cf 𝔊α 5,57 ‖ [b] ins בֵּית cf $𝔊^{L}$𝔖 ‖ **19** [a] 2 Mss $𝔊^{75}$ + יוֹם ‖ **20** [a–a] dl ו הכ׳ cf 20b ‖ [b] 𝔊α 7,11 + *καὶ πάντες οἱ υἱοὶ τῆς αἰχμαλωσίας οὐχ ἡγνίσθησαν* cf 2 Ch 30,17sqq.

21 לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם׃ 21 וַיֹּאכְלוּ[a] בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכֹל[b] הַנִּבְדָּל מִטֻּמְאַת גּוֹיֵי־הָאָרֶץ אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיַּעֲשׂוּ חַג־מַצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי
שִׂמְּחָם יְהוָה וַיֵּהֵסֹּב לֵב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר[a] עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בְּמְלֶאכֶת
בֵּית־הָאֱלֹהִים[b] אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

7 1 וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרַס[a]
עֶזְרָא[c] בֶּן־שְׂרָיָה[b] בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ 2 בֶּן־שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־
אֲחִיטוּב׃ 3 בֶּן־אֲמַרְיָה בֶּן־עֲזַרְיָה[a] בֶּן־מְרָיוֹת׃ 4 בֶּן־זַרְחְיָה בֶּן־עֻזִּי
בֶּן־בֻּקִּי׃ 5 בֶּן־אֲבִישׁוּעַ בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
הָרֹאשׁ׃ 6 הוּא עֶזְרָא עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא־סֹפֵר מָהִיר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כְּיָד־יְהוָה אֱלֹהָיו
עָלָיו כָּל בַּקָּשָׁתוֹ׃ פ 7 וַיַּעֲלוּ[a] מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּמִן־הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְתִינִים אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם בִּשְׁנַת־שֶׁבַע
לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמָּלֶךְ׃ 8 וַיָּבֹא[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת
הַשְּׁבִיעִית[b] לַמֶּלֶךְ׃ 9 כִּי בְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יְסַד[a] הַמַּעֲלָה
מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם כְּיַד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה
עָלָיו׃ 10 כִּי עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשֹׂת
וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃ ס 11 וְזֶה | פִּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתָּוָן אֲשֶׁר
נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר[a] דִּבְרֵי
יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ 12 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַּיָּא
לְעֶזְרָא כָּהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר[a] וּכְעֶנַת[b]׃ 13 מְנִי
שִׂם טְעֵם דִּי כָל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּה יִשְׂרָאֵל וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא
לְמֵהַךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יֵהָךְ׃ 14 כָּל־קֳבֵל דִּי מִן־קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת

[24]Mm 1053. [25]Mm 4226. [26]Mm 3907. Cp 7 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3908. [3]Mm 4144. [4]Mm 3909. [5]Mm 4226 contra textum. [6]Mm 1376. [7]Mm 3714. [8]Mm 1418.

21 [a] G + *τὸ πάσχα* cf 19sq || [b] GαS falso om ו || **22** [a] 𝔄 *f'rs* || [b] Ms GαSʏ יהוה; > G || Cp 7,1 [a] G + *ἀνέβη*, Gα 8,1 + *προσέβη* || [b] exc nomina || **3** [a] exc Jochanan Asarja Achimaaz Zadok Achitub Amarja cf 1Ch 5,33–35 || **7** [a] l וַיַּעַל (hi) || **8** [a] pc Mss GSʏ אוּ– || [b] ^{b}Gα^{B} 8,5 *ὁ δεύτερος* (non in 8,5a) || **9** [a] l יָסַד (cf G) et pr נְסָן || **11** [a–a] G *τῷ γραμματεῖ βιβλίου λόγων*, Gα *καὶ ἀναγνώστην*, 𝔙 *scribae erudito in sermonibus* || **12** [a] ins שְׁלֵם cf GαS || [b] cj c 13 cf 4,11[c].

יְעַשְּׂתְוּ שְׁלֵיחַ[a] לְבַקְרָא עַל־יְהוּד וְלִירוּשְׁלֶם בְּדָת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ ל וחס[9]. ב. ל[9]. ב
15 וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהַב דִּי־מַלְכָּא וְיַעֲשְׂתְוּהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהָא יִשְׂרָאֵל ל
16 דִּי בִירוּשְׁלֶם מִשְׁכְּנֵהּ׃ 16 וְכֹל כְּסַף וּדְהַב דִּי תְהַשַּׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת
בָּבֶל עִם הִתְנַדְּבוּת עַמָּא וְכָהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי ב וחס
17 בִירוּשְׁלֶם׃ 17 כָּל־קֳבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא תְּקַנָּא בְּכַסְפָּא דְּנָה תּוֹרִין ל כת א. פסיקתא דסיפ[10]
דִּכְרִין אִמְּרִין וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב הַמּוֹ עַל־מַדְבְּחָה דִּי בֵית ג[11]
18 אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ 18 וּמָה דִּי עֲלָיִךְ וְעַל־אָחָיִךְ יִיטַב בְּשָׂאַר עלך[12] יתיר י.
ק אחך[12] יתיר י
ד כספא דקדים[13]. ג כת ה בליש. ד ב מנת בלשון ארמי
19 כַּסְפָּא וְדַהֲבָה לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃ 19 וּמָאנַיָּא דִּי־ ל וחטף[14]
מְתְיַהֲבִין לָךְ לְפֻלְחַן בֵּית אֱלָהֲךְ הַשְׁלֵם קֳדָם אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם׃[a] ל[15]. ד כת כן יחיר ב ול בליש. ד כת כן יחיר ב ול בליש
20 וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהֲךְ דִּי יִפֶּל־לָךְ לְמִנְתַּן תִּנְתַּן מִן־בֵּית גִּנְזֵי
21 מַלְכָּא׃ 21 וְאֶנָה אֲנָה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מַלְכָּא שָׂם טְעֵם לְכֹל גַּזְבְּרַיָּא[a] תא יחיר א לא קרי
דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־דִּי יִשְׁאֲלֻנְכוֹן עֶזְרָא כָּהֲנָה סָפַר דָּתָא דִּי־ ל ומל
22 אֱלָהּ שְׁמַיָּא אָסְפַּרְנָא יִתְעֲבַד׃ 22 עַד־כִּסְפָּ[a] כִּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין ב וחס. ג פסוק עד ועד ועד ועד וחד מן יה[16] פסוק דמיין. ב
כִּכְּרִין מְאָה וְעַד־חַמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־[b]בַּתִּין מְשַׁח[b] מְאָה וּמִלַּח דִּי־
23 לָא כְתָב[c]׃ 23 כָּל־דִּי מִן־טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדַּרְזְדָּא[a] לְבֵית ג. ל
24 אֱלָהּ שְׁמַיָּא דִּי־לְמָּה לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ 24 וּלְכֻם ג כת ה
מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא תָּרְעַיָּא נְתִינַיָּא וּפֻלְחֵי בֵּית ל
25 אֱלָהָא דְּנָה [a]מִנְדָּה בְּלוֹ וַהֲלָךְ[a] לָא שַׁלִּיט לְמִרְמֵא עֲלֵיהֹם׃ ד כת ו. ג. ל וחס[17]
25 וְאַנְתְּ עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהֲךְ דִּי־בִידָךְ מֵנִּי שָׁפְטִין[a] וְדַיָּנִין דִּי־לֶהֱוֹן כת כן[18]. ל
דְּאִנּוֹן[b] לְכָל־עַמָּהּ דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה לְכָל־יְדְעֵי דָתֵי[c] אֱלָהֲךְ וְדִי לָא דאינין[19]. יד בטע[20]
ק
26 יָדַע תְּהוֹדְעוּן[d]׃ 26 וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד דָּתָא דִּי־אֱלָהֲךְ וְדָתָא
דִּי מַלְכָּא אָסַפַּרְנָא דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד מִנֵּהּ הֵן לְמוֹת הֵן לִשְׁרְשׁוּ[a] לשרשי ק חד מן מח[21] כת ו וקרי י
27 הֵן־לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלֶאְסוֹרִין׃ פ 27 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלָהֵי אֲבוֹתֵינוּ ל. ל

[9] TML ו erasum, cf Mp sub loco. [10] Mm 3904. [11] Mm 3910. [12] Q addidi, cf Mp sub loco. [13] Mm 3800. [14] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [15] Mm 3810. [16] Mm 647 et Mm 3911. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3801 contra textum. [19] Q sec L, al Mss et N דיינין Q, al Mss et B דיינין. [20] Mm 3948. [21] Mm 3811.

14 [a] prp שְׁלִיחַת ‖ **19** [a] Ms Vrs יְדִי בִי׳, l יִשְׂרָאֵל דִּי בִי׳ (aberratio oculi) ‖ **21** [a] pc Mss גְּוָזֵי ‖ **22** [a] pc Mss כְּכִּ׳ ‖ [b–b] l מִ׳ בַּ׳ ‖ [c] Var בַּ֫ ‖ **23** [a] 𝔊 α[AVmin] 8,21 (𝔙) *ἐπιμελῶς* ‖ **24** [a–a] 𝔊 *φόρος μὴ ἔστω σοι*, 𝔊α 8,22 *μηδεμία φορολογία μηδὲ ἄλλη ἐπιβολή* ‖ **25** [a] 𝔊 *γραμματεῖς*, l סָפְרִין ‖ [b] K דְּאִנִּין, Q דְּיִנִּין ‖ [c] l דָּת cf Vrs et 14.26 ‖ [d] 𝔊α𝔖 sg ‖ **26** [a] K שׁוּ֫–, Q שְׁי; 𝔊 *εἰς παιδείαν*, 𝔊α *τιμωρίᾳ*, 𝔙 *in exilium*.

אֲשֶׁר נָתַן כָּזֹאת בִּלֵּב הַמֶּלֶךְ לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָם׃

ה[22] וחד מן כו פסוק דאית בחון א״ב . ב[23] ב חד חס וחד מל

28 וְעָלַי הִטָּה־חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וּלְכֹל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים 28

ח . ב . כ וָאֲנִי הִתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים[a]

יד[24] וכל אוריית ויהושע דכות ב מ ג . עה לַעֲלוֹת עִמִּי׃ פ **8** 1 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבֹתֵיהֶם וְהִתְיַחְשָׂם הָעֹלִים **8**

תא יתיר א לא קל . ח[1] ר״פ בסיפ וחד מן יב[2] פסוק דמיין עִמִּי בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל׃ ס 2 מִבְּנֵי פִינְחָס 2

ד[3] וכל ד״ה דכות ב מ ג גֵּרְשֹׁם ס מִבְּנֵי אִיתָמָר דָּנִיֵּאל ס מִבְּנֵי דָוִיד חַטּוּשׁ׃ ס

ח ר״פ בסיפ[1] 3 [a]מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה[a] ס מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ זְכַרְיָה וְעִמּוֹ [b]הִתְיַחֵשׂ לִזְכָרִים[b] 3

ח ר״פ בסיפ[1] . ב מֵאָה וַחֲמִשִּׁים׃ ס 4 מִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב אֶלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זַרְחְיָה 4

ח ר״פ בסיפ[1] . ח בטע[4] וְעִמּוֹ מָאתַיִם הַזְּכָרִים׃ ס 5 מִבְּנֵי[a] שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ 5

שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַזְּכָרִים׃ ס 6 וּמִבְּנֵי עָדִין עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ 6

ב בסיפ . ז[5] חֲמִשִּׁים[a] הַזְּכָרִים׃ ס 7 וּמִבְּנֵי עֵילָם יְשַׁעְיָה בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ 7

ו בלישׁ שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ ס 8 וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ 8

ח ר״פ בסיפ[1] . ח בטע[4] שְׁמֹנִים[a] הַזְּכָרִים׃ ס 9 מִבְּנֵי[a] יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־יְחִיאֵל וְעִמּוֹ 9

ל מל[6] [b]מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר[b] הַזְּכָרִים׃ ס 10 וּמִבְּנֵי[a] שְׁלוֹמִית[b] בֶּן־ 10

ח בטע[4] יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ ס 11 וּמִבְּנֵי בֵבַי זְכַרְיָה 11

ח בטע[4] . ל . ג[7] בסיפ וכל ד״ה דכות ב מ ד בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה הַזְּכָרִים׃ ס 12 וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן 12

ח בטע[4] בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה[a] הַזְּכָרִים׃ ס 13 וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם 13

אַחֲרִנִּים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעִיאֵל וְשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם שִׁשִּׁים[a]

ב ומל ול בסיפ . וזכור ק חד מן ב כת ד בלישׁ הַזְּכָרִים׃ ס 14 וּמִבְּנֵי בִגְוַי עוּתַּי וְזַבּוּד[a] וְעִמּוֹ[b] שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ 14

ל פ 15 וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר[a] הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה שָׁם יָמִים 15

ל שְׁלֹשָׁה וָאֶבְינָה בָעָם וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־מָצָאתִי שָׁם׃ 16 וָאֶשְׁלְחָה 16

לְאֶלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן[a] וּלְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן

ב[9] . ח פסוק מן ד מילין דמיין וחלת משנ[1] כ . ק וְזְכַרְיָה וּלְמְשֻׁלָּם רָאשִׁים[b] וּיוֹיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן[c] מְבִינִים׃ 17 וָאֲצַוֶּה[a] 17

[22]Mm 3683. [23]Mm 3912. [24]Mm 1523. Cp 8 [1]Mm 3913. [2]Mm 3896. [3]Mm 3914. [4]Mm 3915. [5]Mm 4044. [6]Mm 896. [7]Mm 3991. [8]Mm 2312.

28 [a] Gα *ἄνδρας* = אֲנָשִׁים || **Cp 8,3** [a–a] l בֶּן־שׁ׳ (cf Gα) et cj c 2 || [b–b] Gα 8,30 *ἀπὸ γραφῆς* (ex *ἀπεγράφησαν*) *ἄνδρες* || **5** [a] ins זַתּוּא cf GGα || **6** [a] Gα 250 || **8** [a] Gα 70 || **9** [a] mlt Mss Vrs וּמִ׳ || [b–b] Gα 212 || **10** [a] ins בָּנִי cf G^{AVmin}Gα || [b] l מוֹת– cf GGαS || **12** [a] mlt Mss G^{L}S וְעֶשְׂרִים || **13** [a] Gα 70 || **14** [a] Q G^{L}S וְזַכּוּר, K G^{Amin}A וְזַבּוּד; Gα *ὁ τοῦ Ισταλκουρου (Ιστακαλκου)*, l בֶּן־ז׳ cf עמו; > G^{B} || [b] mlt Mss G^{L}S ועִמָּהֶם || **15** [a–a] Gα *λεγόμενον Θεραν* || **16** [a] pc Mss ולִיונתן || [b] l prb אֲנָשִׁים cf G || [c–c] > A et Gα (ubi 10 nom in 16a), gl || **17** [a] K G^{-L} וְאוֹצָאָה, Q G^{L}S וְאָצִוָּה; Gα *καὶ εἶπα (αὐτοῖς) ἐλθεῖν.*

אוֹתָם עַל־אַדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכַסְפְּיָא[b] הַמָּקוֹם וְאָשַׂמְתָּ בְּפִיהֶם דְּבָרִים לז[9]. ב ובפסוק. ב
לְדַבֵּר אֶל־אַדּוֹ אָחָיו[c] הַנְּתוּנִים[d] בְּכַסְפְּיָא[e] הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ הנתינים. ב ובפסוק ק
18 מְשָׁרְתִים לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ 18 וַיְבִיאוּ לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ לז[9]. ב וכפסוק. ח
אִישׁ שֵׂכֶל מִבְּנֵי מַחְלִי בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה[a] וּבָנָיו וְאֶחָיו ה ד ש וחד כת ס[11].
19 שְׁמֹנֶה עָשָׂר׃ 19 וְאֶת־חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ[a] יְשַׁעְיָה[b] מִבְּנֵי מְרָרִי[c] אֲחָיו וּבְנֵיהֶם ב בסיפ
20 עֶשְׂרִים׃ ס 20 וּמִן־הַנְּתִינִים שְׁנָתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים[a] לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם ל
21 נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְבוּ בְשֵׁמוֹת׃ 21 וָאֶקְרָא שָׁם
צוֹם[a] עַל־הַנָּהָר אַהְוָא[a] לְהִתְעַנּוֹת[b] לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ ל
22 יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ 22 כִּי בַּשְׁתִּי לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ ל. ג וחס
חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדֶּרֶךְ כִּי־אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־
אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ ד
23 וַנָּצוֹמָה[a] וַנְּבַקְּשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־זֹאת וַיֵּעָתֶר לָנוּ׃ 24 וָאַבְדִּילָה ל. ל. ה. ל וחס
מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר[a] לְשֵׁרֵבְיָה חֲשַׁבְיָה[a] וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם
ואשקלה[13] ק חד מן ג ב חס
25 עֲשָׂרָה׃ 25 וָאֶשְׁקְוֹלָה לָהֶם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים וחד מן ו מל בליש. ג[14]
תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ הַהֲרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל ל. ל. ב חד מל וחד מן
26 הַנִּמְצָאִים׃ 26 וָאֶשְׁקְלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים ד[15] חס בליש וכל יעצי
27 וּכְלֵי־כֶסֶף מֵאָה לִכְכָרִים[a] זָהָב מֵאָה כִּכָּר׃ 27 וּכְפָרֵי זָהָב עֶשְׂרִים ל חס
[a]לַאֲדַרְכֹנִים[b] אֶלֶף[a] וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מְצֻהָב טוֹבָה שְׁנַיִם[c] [d]חֲמוּדֹת כְּזָהָב[d]׃ ב וחס בליש. ל. כת כן[16]. ג[17]
28 וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב ט בכתיב[18].
29 נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם׃[a] 29 שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ עַד־תִּשְׁקְלוּ יו חס בכתיב. ב
לִפְנֵי שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל[a] בִּירוּשָׁלַ͏ִם ל
לִשְׁכוֹת[a] בֵּית־יְהוָה׃ כא[19]. ל[20]

[9] Mp sub loco. [10] Mm 3916. [11] Mm 3917. [12] וחד ואחיו ובניו 1 Ch 25,9. [13] Q addidi, cf Mp sub loco. [14] Mm 3784. [15] Mm 2808. [16] Mm 3918. [17] Mm 3188. [18] Mm 3919. [19] Mm 4144. [20] Mm 3895.

17 [b] G *ἐν ἀργυρίῳ*, Gα *τοῦ γαζοφυλακίου* ‖ [c] l aut c K (cf ΣGα) וְאָחָיו cf GαV ‖ [d] l aut c K (cf ΣGα) הַנְּתוּנִים aut c Q (cf G) הַנְּתִינִים; Gα pr *καί* ‖ [e] G ut [b]; Gα *τοῖς γαζοφύλαξιν* ‖ **18** [a] G *καὶ ἀρχὴν ἤλθοσαν*; dl ו cf Gα ‖ **19** [a] Gα *καὶ Αννουνον καί* ‖ [b] huc tr אחיו, quod l אָחָיו cf Gα ‖ [c] dub; Gα *Χανουναιου* = כְּנָנִי Neh 9,4? ‖ **20** [a] prp מְשָׁרְתִים ‖ **21** [a–a] > Gα ‖ [b] Gα *τοῖς νεανίσκοις* ‖ **23** [a] Gα *καὶ πάλιν* ‖ **24** [a–a] l וְשׁ׳ וַחֲ׳ cf Gα ‖ **26** [a] prp כַּיָּם ‖ **27** [a–a] > Gα ‖ [b] GB *εἰς τὴν ὁδὸν Χαμανιμ* = לדרך כמנים = לְדַרְכְּמֹנִים ‖ [c] Gα 12 (GB 10), G *διάφορα* = שֹׁנִים ‖ [d–d] Gα *χρυσοειδῆ* = דְּמוּת ז׳ ‖ **28** [a] GBalNGαV suff 1 pl ‖ **29** [a–a] add.

ב.ב.נא[21] 30 הַלִּשְׁכוֹת[b] בֵּית יְהוָה׃ 30 וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל[a] הַכֶּסֶף
ל 31 וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלַ͏ִם לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ פ 31 וַנִּסָּעָה
ב.22.סד.ה[23] מִנְהַר אַהְוָא[a] בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלַ͏ִם וְיַד־
ג מל בלישׁ[24] אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצֵּלֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־הַדָּרֶךְ׃ 32 וַנָּבוֹא
ג ר״פ[25] יְרוּשָׁלַ͏ִם וַנֵּשֶׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ 33 וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף
וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ
ל.26.ז אֶלְעָזָר בֶּן־פִּינְחָס וְעִמָּהֶם יוֹזָבָד[a] בֶּן־יֵשׁוּעַ וְנוֹעַדְיָה בֶּן־בִּנּוּי הַלְוִיִּם׃
יא 34 בְּמִסְפָּר בְּמִשְׁקָל[a] לַכֹּל וַיִּכָּתֵב כָּל־הַמִּשְׁקָל בָּעֵת הַהִיא׃ פ 34
ג ר״פ.כח[27] מנה בלישׁ[28] 35 הַבָּאִים[a] מִן־הַשִּׁבְי בְּנֵי־הַגּוֹלָה הִקְרִיבוּ עֹלוֹת | לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל פָּרִים סׄ
פ[29] שְׁנֵים־עָשָׂר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֵילִים | תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה כְּבָשִׂים שִׁבְעִים
ל.ל מל בסיפ וְשִׂבְעָה[b] צְפִירֵי חַטָּאת שְׁנֵים עָשָׂר הַכֹּל עוֹלָה לַיהוָה׃ פ
ג 36 וַיִּתְּנוּ | אֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּפַחֲוֹת עֵבֶר הַנָּהָר
מת וְנָשְׂאוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃ ס
ג׳ 9 1 וּכְכַלּוֹת אֵלֶּה נִגְּשׁוּ אֵלַי הַשָּׂרִים לֵאמֹר לֹא־נִבְדְּלוּ הָעָם 9
ח״.ח בלישׁ.ט״ חס בלישׁ וחד מן ג כת כן. סימן כ ח פ״ס עאצ״מ׳.ג׳ יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם לַכְּנַעֲנִי׃
ל חס.י 2 הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַיְבוּסִי הָעַמֹּנִי הַמּוֹאָבִי הַמִּצְרִי וְהָאֱמֹרִי[a]׃ 2 כִּי־נָשְׂאוּ
ל.ח בלישׁ.חי[5] מִבְּנֹתֵיהֶם לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם וְהִתְעָרְבוּ זֶרַע הַקֹּדֶשׁ בְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וְיַד־
ל.י.ג[6] מנה מל.ב הַסְּגָנִים הָיְתָה בַּמַּעַל הַזֶּה רִאשׁוֹנָה׃ ס 3 וּכְשָׁמְעִי
ב[c].ל.כו אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה קָרַעְתִּי אֶת־בִּגְדִי וּמְעִילִי וָאֶמְרְטָה מִשְּׂעַר רֹאשִׁי
ל.ג מל.ג[7]. יא בטע לאחור.כח[8] וְזָקָנִי וָאֶשֵּׁבָה מְשׁוֹמֵם׃ 4 וְאֵלַי יֵאָסְפוּ כָּל־חָרֵד בְּדִבְרֵי[a] אֱלֹהֵי־
ג מל.ל יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וַאֲנִי יֹשֵׁב מְשׁוֹמֵם עַד־[b]לְמִנְחַת הָעֶרֶב׃
ל.ל.ב 5 [a]וּבְמִנְחַת הָעֶרֶב[a] קַמְתִּי מִתַּעֲנִיתִי וּבְקָרְעִי[b] בִּגְדִי וּמְעִילִי וָאֶכְרְעָה
ל.ג.וחס עַל־בִּרְכַּי וָאֶפְרְשָׂה כַפַּי אֶל־יְהוָה אֱלֹהָי׃ 6 וָאֹמְרָה אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי
וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ כִּי עֲוֹנֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ[a]

[21] Mm 4144. [22] Gn 15,18. [23] Mp sub loco. [24] Mm 1282. [25] Mm 3920. [26] וחד לנערדיה Neh 6,14. [27] Mm 2364. [28] Mm 3921. Cp 9 [1] Mm 1288. [2] Mm 1199. [3] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [4] Okhl 274 et Mp sub loco. [5] Mp sub loco. [6] Mm 682. [7] Mm 3016. [8] Mm 2364.

29 [b] mixtum ex לִשְׁכוֹת et הַלִּשְׁכוֹת || 30 [a] pc Mss לְ־ || 31 [a] 𝔊α 8,60 *Θερα* cf 15[a—a] || 33 [a] Ms יוֹנָדָב || 34 [a] Vrs pr cop, l וּב׳ || 35 [a] prp וּבְבֹאָם || [b] l וּשְׁנֵים cf 𝔊α[AVmin] || Cp 9,1 [a] l c Ms 𝔊α וְהָאֲדָמִי || 4 [a] Vrs sg || [b—b] 𝔖 *lt*ˢ *š*ʿ*jn* = usque ad horam nonam || 5 [a—a] cf 4[b—b] || [b] prp בְּקָרְעֵי (ו) || 6 [a] l מַעַל רֹאשׁ (hpgr) cf 2 Ch 34,4.

7 וְאַשְׁמָתֵנוּ גְדֹלָה עַד־לַשָּׁמָיִם׃ 7 מִימֵי אֲבֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּאַשְׁמָה גְדֹלָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וּבַעֲוֹנֹתֵינוּ נִתַּנּוּ אֲנַחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ[a] בְּיַד | מַלְכֵי
8 הָאֲרָצוֹת בַּחֶרֶב בַּשְּׁבִי[b] וּבַבִּזָּה וּבְבֹשֶׁת פָּנִים כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ 8 וְעַתָּה
כִּמְעַט־רֶגַע הָיְתָה תְחִנָּה מֵאֵת | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַשְׁאִיר לָנוּ פְּלֵיטָה
וְלָתֵת־לָנוּ יָתֵד[a] בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ לְהָאִיר עֵינֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וְלִתְּנָנוּ מְחַיָּה
9 מְעַט בְּעַבְדֻתֵנוּ׃ 9 כִּי־עֲבָדִים אֲנָחְנוּ וּבְעַבְדֻתֵנוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ
וַיֵּט־עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי מַלְכֵי פָרַס לָתֵת־לָנוּ מְחַיָּה[a] לְרוֹמֵם אֶת־בֵּית
אֱלֹהֵינוּ וּלְהַעֲמִיד אֶת־חָרְבֹתָיו וְלָתֵת־לָנוּ גָּדֵר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִָם׃
ס 10 וְעַתָּה מַה־נֹּאמַר אֱלֹהֵינוּ אַחֲרֵי־זֹאת כִּי עָזַבְנוּ מִצְוֹתֶיךָ׃
11 אֲשֶׁר צִוִּיתָ בְיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים
לְרִשְׁתָּהּ אֶרֶץ נִדָּה הִיא בְּנִדַּת[a] עַמֵּי הָאֲרָצוֹת בְּתוֹעֲבֹתֵיהֶם[b] אֲשֶׁר
12 מִלְאוּהָ מִפֶּה אֶל־פֶּה בְּטֻמְאָתָם׃ 12 וְעַתָּה בְּנוֹתֵיכֶם אַל־תִּתְּנוּ
לִבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם אַל־תִּשְׂאוּ לִבְנֵיכֶם וְלֹא־תִדְרְשׁוּ שְׁלֹמָם וְטוֹבָתָם
עַד־עוֹלָם לְמַעַן תֶּחֶזְקוּ וַאֲכַלְתֶּם אֶת־טוּב הָאָרֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּם לִבְנֵיכֶם
13 עַד־עוֹלָם׃ 13 וְאַחֲרֵי כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים וּבְאַשְׁמָתֵנוּ
הַגְּדֹלָה כִּי | אַתָּה אֱלֹהֵינוּ חָשַׂכְתָּ[a] מִמַּעֲוֹנֵנוּ[b] וְנָתַתָּה לָנוּ פְּלֵיטָה
14 כָּזֹאת׃ 14 הֲנָשׁוּב לְהָפֵר מִצְוֹתֶיךָ וְלִהְתְחַתֵּן בְּעַמֵּי הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה
15 הֲלֹוא תֶאֱנַף־בָּנוּ עַד־כַּלֶּה לְאֵין שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה׃ פ 15 יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל צַדִּיק אַתָּה כִּי־נִשְׁאַרְנוּ פְלֵיטָה כְּהַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּנוּ לְפָנֶיךָ
10 בְּאַשְׁמָתֵינוּ כִּי אֵין לַעֲמֹד לְפָנֶיךָ עַל־זֹאת׃ פ **10** 1 וּכְהִתְפַּלֵּל[a]
עֶזְרָא וּכְהִתְוַדֹּתוֹ[b] בֹּכֶה וּמִתְנַפֵּל[c] לִפְנֵי בֵּית הָאֱלֹהִים נִקְבְּצוֹ אֵלָיו
מִיִּשְׂרָאֵל[d] קָהָל רַב־מְאֹד אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְיִלְדִים[e] כִּי־בָכוּ[e] הָעָם
2 הַרְבֵּה־בֶכֶה[g]׃ ס 2 וַיַּעַן שְׁכַנְיָה בֶן־יְחִיאֵל מִבְּנֵי עֵילָם[a] וַיֹּאמֶר

[9] Mm 123. [10] Mm 284. [11] Mm 1193. [12] וחד במעט Da 11,23. [13] Mm 601. [14] Mm 3922. [15] Mp sub loco. [16] Mm 3923. [17] Mm 3924. [18] Mm 3925. [19] Mm 3926. [20] Mm 335. [21] Mm 3664. [22] Mm 2122. [23] Mm 3927. [24] Mm 1297. [25] Mm 3929. Cp 10 [1] Mm 1813. [2] Mm 2735.

7 [a] l c Ms וְכֹ cf GGαV ‖ [b] l c Ms Vrs וּבַ ‖ 8 [a] Ms יְתֵר ‖ 9 [a] prp מִגְדָּה ‖ 11 [a] nonn Mss V כְּנִ ‖ [b] pc Mss תְּ ‖ 13 [a] nonn Mss S חָשַׂבְתָּ, GGα ἐκούφισας ‖ [b] prp חֲטֹא– ‖ Cp 10,1 [a] mlt Mss וּבְה ‖ [b] cf 1[a] ‖ [c] G καὶ προσευχόμενος ‖ [d] Gα 8,88 ἀπὸ Ιερουσαλημ ‖ [e–e] l וַיִּבְכּוּ? cf VM ‖ [f] prp (= יהוה) הֶחָרֵד בִּדְבַר ה cf 9,4 ‖ [g] prp בָּכֹה ‖ 2 [a] l c Q mlt Mss GSV עֵילָם, K עוֹ; Gα Ισραηλ.

ל. ל לְעָזְרָא אֲנַחְנוּ מְעַלְנוּ בֵּאלֹהֵינוּ וַנּוֹשֵׁב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מֵעַמֵּי הָאָרֶץ
כ בטע ד[3] מנה בכתיב וכליש. ב[4]. ל וְעַתָּה יֵשׁ־מִקְוֶה לְיִשְׂרָאֵל עַל־זֹאת׃ 3 וְעַתָּה נִכְרְתָה־בְּרִית לֵאלֹהֵינוּ 3
ל. ב. ג כת כן בסיפ. ו[5] לְהוֹצִיא כָּל־נָשִׁים[a] וְהַנּוֹלָד מֵהֶם בַּעֲצַת[b] אֲדֹנָי[c] וְהַחֲרֵדִים בְּמִצְוַת
ב ול בסיפ. לה[6]. ט ר״פ[7] אֱלֹהֵינוּ וְכַתּוֹרָה יֵעָשֶׂה׃ 4 קוּם כִּי־עָלֶיךָ הַדָּבָר וַאֲנַחְנוּ עִמָּךְ חֲזַק 4
ד[8]. יג[9] ד מנה בסיפ. לה[10] וכל ר״פ דכות׳ וְעֲשֵׂה׃ פ 5 וַיָּקָם עֶזְרָא וַיַּשְׁבַּע אֶת־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] וְכָל־ 5
ל. מה יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה וַיִּשָּׁבֵעוּ׃ 6 וַיָּקָם עֶזְרָא מִלִּפְנֵי[a] בֵּית[b] 6
ט[11]. ב[12]. ג[13] הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ אֶל־לִשְׁכַּת יְהוֹחָנָן[a] בֶּן־אֶלְיָשִׁיב וַיֵּלֶךְ[b] שָׁם לֶחֶם[c]
לֹא־אָכַל וּמַיִם לֹא־שָׁתָה כִּי מִתְאַבֵּל עַל־מַעַל הַגּוֹלָה׃ ס
ד[14] 7 וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַם[a] לְכָל בְּנֵי הַגּוֹלָה לְהִקָּבֵץ יְרוּשָׁלָם׃ 7
ג ב מנה בליש 8 וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְּקֵנִים 8
ג ב פת וחד קמ[15]. ב מל. ד וכל ר״ה דכות׳ ב מ א יֶחֱרַם כָּל־רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְהַל הַגּוֹלָה׃ ס 9 וַיִּקָּבְצוּ כָל־ 9
ל. פסיקתא דסיפ[16] אַנְשֵׁי־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְרוּשָׁלַם לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים הִוא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי
ג ב מנה בליש. מח. ל בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ[a] וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם בִּרְחוֹב בֵּית הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים
ג. ט בכתיב[17]. יו חס בכתיב עַל־הַדָּבָר וּמִהַגְּשָׁמִים׃ פ 10 וַיָּקָם עֶזְרָא הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 10
ל וחס. ד[18] אַתֶּם מְעַלְתֶּם וַתּוֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל׃
11 וְעַתָּה תְּנוּ תוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם[a] וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ 11
ב[19] מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת׃ 12 וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ 12
כדברך ל חד מן ח[18] יתיר׳ בליש. לג קמ[19] קוֹל גָּדוֹל כֵּן כִּדְבָרְךָ[a] עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת׃ 13 אֲבָל הָעָם רָב וְהָעֵת 13
ג מל[20]. ג[21] גְּשָׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמֹד בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנַיִם
ב וחס. ה. ל כִּי־הִרְבֵּינוּ לִפְשֹׁעַ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ 14 יַעַמְדוּ[a]־נָא שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל 14
ל. ב חס בסיפ. ג וְכָל | אֲשֶׁר בְּעָרֵינוּ[b] הַהשִּׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת יָבֹאוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים
ל וְעִמָּהֶם זִקְנֵי־עִיר וָעִיר וְשֹׁפְטֶיהָ עַד לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ

[3]Mm 3923. [4]1Ch 29,15. [5]Mm 4220. [6]Mm 210. [7]Mm 1995. [8]Mm 1273. [9]Mm 1188. [10]Mp sub loco. [11]Mm 3928. [12]Mm 1637. [13]Ex 34,28. [14]Mm 1826. [15]Mm 523. [16]Mm 3904. [17]Mm 3919. [18]Mm 1921. [19]Mm 264. [20]Mm 3929. [21]Mm 629.

3 [a] Ms GS הַנָּ; Gα 8,90 + suff 1 pl, l נָשִׁינוּ; Ms G^{L}S + הַנָּכְרִיּוֹת cf Gα ‖ [b] Or Sʏ בְּעַצַּ cf Gα ‖ [c] nonn Mss יהוה; l c Ms ־ cf Gα *σοί* ‖ **5** [a] Ms G^{AVmin}GαSʏ וְהַ ‖ **6** [a] 2 Mss יְהוֹנָתָן, $Gα^{B}$ *Ιωνα* ‖ [b] Gα 9,2 G^{L}(SʏL) *καὶ αὐλισθείς*, l וַיָּלֶן ‖ [c] Gα + *τῶν μεγάλων*, ins הַגְּדוֹל (hpgr) ‖ **7** [a] mlt Mss וּבְ ‖ **9** [a] pc Mss לַח ‖ **11** [a] G*Gα 9,8 suff 1 pl ‖ **12** [a] Q mlt Mss G*ʏ sg, K pl ‖ **14** [a] sic L, mlt Mss Edd יַעַמְדוּ ‖ [b] pc Mss בְּ.

15 עַד לַדָּבָר[c–c] הַזֶּה׃ פ 15 אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶן־תִּקְוָה ל
16 עָמְדוּ[a] עַל־זֹאת וּמְשֻׁלָּם וְשַׁבְתַּי הַלֵּוִי[b] עֵזְרָם׃ 16 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי ב וחס
הַגּוֹלָה וַיִּבָּדְלוּ[a] עֶזְרָא הַכֹּהֵן אַנְשֵׁי[b] רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית אֲבֹתָם ג . עה . ה[22] חס ב מנה בסיפ וכל תורה דכות ב מ ב
וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי לְדָרְיוֹשׁ[c] הַדָּבָר׃ ג . ג[23] . ל ומל
17 וַיְכַלּוּ[a] בְּכֹל אַנְשִׁים[a] הַהֶשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ ג[24] . ז דגש[25] . ו
18 הָרִאשׁוֹן׃ פ 18 וַיִּמָּצְאוּ מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת סד[26] . ז[27]
מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו מַעֲשֵׂיָה וֶאֱלִיעֶזֶר[a] וְיָרִיב[b] וְגְדַלְיָה[c]׃ ל
19 וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשֵׁיהֶם וַאֲשָׁמִים[a] אַיִל־צֹאן[b] עַל־אַשְׁמָתָם׃ ל[28]
ס 20 וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי וּזְבַדְיָה׃[a] ס 21 וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה ו בליש
22 וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וְיחִיאֵל וְעֻזִּיָּה׃[a] 22 וּמִבְּנֵי פַּשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה ה ד מל וחד חס[29]
23 יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל[a] יוֹזָבָד[b] וְאֶלְעָשָׂה׃[c] ס 23 וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד
24 וְשִׁמְעִי וְקֶלָיָה[a] הוּא קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה וֶאֱלִיעֶזֶר[b]׃ ס 24 וּמִן־ ל
הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב[a] וּמִן־הַשְּׁעָרִים שַׁלֻּם וְטֶלֶם וְאוּרִי[b]׃ ס יא חס ו[30] מנה בכתיב וכל נביא דכות ב מ ג . ב חד שם קריה וחד שם ברנש[31]
25 וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ רַמְיָה וְיִזִּיָּה[a] וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן וְאֶלְעָזָר ב[32]
26 וּמַלְכִּיָּה[b] וּבְנָיָה׃ ס 26 וּמִבְּנֵי עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה[a] וְיחִיאֵל[b] ל
27 וְעַבְדִּי וְירֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃ ס 27 וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵינַי[a] אֶלְיָשִׁיב ה ד מל ול חס[33]
28 מַתַּנְיָה[b] וְירֵמוֹת וְזָבָד וַעֲזִיזָא[c]׃ ס 28 וּמִבְּנֵי בֵבַי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה ט[34]
29 זַבַּי[a] עַתְלַי[b]׃ ס 29 וּמִבְּנֵי בָנִי[a] מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה[b] יָשׁוּב וּשְׁאָל[c] ל כת כן למערב[35] . כת כן למערב[36]
30 יָרְמוֹת[d]׃ ס 30 וּמִבְּנֵי פַּחַת מוֹאָב עַדְנָא[a] וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה ורמות חד מן ו[37] כת כן ק בליש . ג ב כת א וחד כת ה . ל

[22] Mm 3967. [23] Mm 3135. [24] Mm 1359. [25] Mm 104. [26] Mp sub loco. [27] Mm 3765. [28] וחד אשמים Gn 42,21. [29] Mm 3930. [30] Mm 4232. [31] Mm 1328. [32] Mm 1023. [33] Mm 3930. [34] Mm 3928. [35] Mm 3931. [36] Mm 3932. [37] Mm 1700.

14 [c–c] l c 2 Mss Vrs עַל הַדּ׳ ‖ **15** [a] G *μετ' ἐμοῦ* = עִמָּדִי cf GαV ‖ [b] 2 Mss $G^{L}G\alpha^{L}$ הַלְוִיִּם ‖ **16** [a] Gα *καὶ ἐπελέξατο ἑαυτῷ*, l וַיִּבָּדֵל לוֹ (ל hpgr) ‖ [b] Ms GV וַאֲ׳ ‖ [c] l c pc Mss GGαV לְדָרוּשׁ ‖ **17** [a–a] 2 Mss GSV בְּכֹל־הָאֲ׳; l בכל לְאֲ׳ (ל hpgr) cf Gα ‖ **18** [a] Ms Gα וְאֶלְעָזָר ‖ [b] S *wjwndb* ‖ [c] Gα *καὶ Ιω(α)δανος* ‖ **19** [a] l וַאֲשָׁמָם cf Lv 5,15 ‖ [b–b] Gα *κριούς* ‖ **20** [a] pc Mss S וְזִכְרְיָה ‖ **21** [a] Gα *καὶ Αζαριας* ‖ **22** [a] Ms נְתַנְיָה ‖ [b] Gα *Ωκαιληδος (Ωκιδηλος)* ‖ [c] Gα *καὶ Σαλθας (Σαλοας)* ‖ **23** [a] G *καὶ Κωλια*, Gα *καὶ Κωλιος* ‖ [b] Gα *καὶ Ιω(α)νας* ‖ **24** [a] Gα + *Βακχουρος* ‖ [b] > Gα ‖ **25** [a] pc Mss וְ׳ ‖ [b] G^{Mss} *καὶ Ασαβια*; > G^{B}; Gα *καὶ Ασιβιας*, l וַחֲשַׁבְיָה? ‖ **26** [a] 2 Mss G^{-B} וּ׳ ‖ [b] S *n'j'jl* ‖ **27** [a] Gα *Ελιαδας* ‖ [b] S *ntnj'* ‖ [c] Gα *καὶ Ζερδαιας* ‖ **28** [a] 2 Mss זַכַּי ‖ [b] Gα *καὶ Εμαθ(θ)ις* ‖ **29** [a] Ms S בכי, G^{BS} *Βανουι* (sed cf 38); l aut hic aut 34 בָּנֻי (vel בְּנֵי vel בֻּצַּי) ‖ [b] Gα *Ιεδαιος*, l וְיַעֲדָיָה vel וְיַדַּעְיָה; S *(w)'wzj'* ‖ [c] l c K^{Or} יְשׁוּאֵל cf Gα; S *wš'wl* ‖ [d] Q GV וְרָמוֹת, K יְרִ׳ cf GαS ‖ **30** [a] S *gdlj'*.

ז מַתַּנְיָה בִּצַלְאֵל וּבִנּוּי וּמְנַשֶּׁה׃ ס 31 וּבְנֵי[a] חָרִם אֶלִיעֶזֶר יִשִּׁיָּה 31
מַלְכִּיָּה שְׁמַעְיָה שִׁמְעוֹן׃ 32 בִּנְיָמִן[a] מַלּוּךְ שְׁמַרְיָה׃ ס 33 מִבְּנֵי 32 33
ת ר״פ בסיפ[38] חָשֻׁם מַתְּתַי מַתַּתָּה[a] זָבָד[b] אֱלִיפֶלֶט יְרֵמַי[c] מְנַשֶּׁה שִׁמְעִי׃ ס
ח ר״פ בסיפ[38]. ל. ל. כלוהר[39] ק 34 מִבְּנֵי בָנִי[a] מַעְדַי עַמְרָם וְאוּאֵל[b]׃ ס 35 בְּנָיָה בְּדְיָה כְּלְהִי[a]׃ 34 35
ג מילין דמיין בכתיב. ויעשי חד מן מח[40] ק כת ו וקר י בליש ל. ל 36 וַנָּיָה[a] מְרֵמוֹת אֱלְיָשִׁיב׃ 37 מַתַּנְיָה מַתַּי וְיַעֲשָׂו[a]׃ 38 [a]וּבָנִי וּבִנּוּי[a] 36 38
ד[41]. ח ר״פ בסיפ[38] ידי חד מן מח[40] כת ק ו וקר י בליש. נשאו[42] חד מן י בליש ק 39 שְׁמֵעִי[b]׃ 39 וְשֶׁלֶמְיָה וְנָתָן וַעֲדָיָה׃ 40 מַכְנַדְבַּי[a] שָׁשַׁי שָׂרָי[b]׃ 41 עֲזַרְאֵל[a] 39 41
לה[43] ח[44] מנה בכתיב ק 42 וְשֶׁלֶמְיָהוּ שְׁמַרְיָה׃ 42 שַׁלּוּם אֲמַרְיָה יוֹסֵף׃ ס 43 מִבְּנֵי נְבוֹ 42 43
כסליו חד מן ב׳ כת חס ק 44 יְעִיאֵל מַתִּתְיָה זָבָד[a] זְבִינָא יַדּוֹ[b] וְיוֹאֵל[c] בְּנָיָה׃ 44 כָּל־אֵלֶּה נָשְׂאוּ[a] 44
נָשִׁים נָכְרִיּוֹת[b] וַיֵּשׁ מֵהֶם נָשִׁים וַיְשִׂמוּ בָנִים[b]׃ פ

ספר נחמיה **1** 1 דִּבְרֵי נְחֶמְיָה בֶּן־חֲכַלְיָה[a] וַיְהִי בְּחֹדֶשׁ־כִּסְלֵו שְׁנַת
עֶשְׂרִים[b] וְאָנֹכִי הָיִיתִי בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ 2 וַיָּבֹא חֲנָנִי אֶחָד מֵאַחַי הוּא 2
ל. 2 וַאֲנָשִׁים מִיהוּדָה וָאֶשְׁאָלֵם עַל־הַיְּהוּדִים הַפְּלֵיטָה אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־
ב[3]. ג בטע ר״פ. ב 3 הַשִּׁבְי וְעַל־יְרוּשָׁלִָם׃ 3 וַיֹּאמְרוּ[a] לִי הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר־נִשְׁאֲרוּ מִן־הַשִּׁבְי
ב. ז חס[4] שָׁם בַּמְּדִינָה בְּרָעָה גְדֹלָה וּבְחֶרְפָּה וְחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם מְפֹרֶצֶת וּשְׁעָרֶיהָ
ג בטע בסיפ[5]. ג[6] נִצְּתוּ בָאֵשׁ׃ 4 וַיְהִי כְּשָׁמְעִי | אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יָשַׁבְתִּי וְאֶבְכֶּה 4
וְאֶתְאַבְּלָה יָמִים וָאֶהְיֶה צָם וּמִתְפַּלֵּל לִפְנֵי אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ 5 וָאֹמַר 5
ו[7]. ג קמ בסיפ. ב[8]. ה[9] אָנָּא יְהוָה[o] אֱלֹהֵי[o] הַשָּׁמַיִם הָאֵל[o] הַגָּדוֹל[o] וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית[o] וְחֶסֶד[a]
י. יב. יג[10]. ל מל יו בטע[10] לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃ 6 [a]תִּהְיֶינָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת[a] וְעֵינֶיךָ[o] פְּתוּחוֹת[b] 6
יח פסוק אל על על[11] לִשְׁמֹעַ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ אֲשֶׁר אָנֹכִי[o] מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם יוֹמָם

[38] Mm 3913. [39] Q plen ו contra K def, cet Mss K plen, cf Mp sub loco. [40] Mm 3811. [41] Mm 2679. [42] L וַנָּשֹׂאוּ, TM al Mss נָשְׂאוּ, cf Mp sub loco. [43] Mp sub loco. [44] Mm 4219.

Cp 1 [1] Mp sub loco. [2] Mm 2882. [3] Mm 3080. [4] Mm 1193. [5] Mm 3946. [6] Mm 1765. [7] Mm 3880. [8] Da 9,4. [9] Mm 3234. [10] Mm 3998. [11] Mm 658.

31 [a] l c mlt Mss Vrs וּמִבְּנֵי ‖ **32** [a] sic L, mlt Mss Edd בְּנֵי ‖ **33** [a] pc Mss מַתִּתְיָה ‖ [b] S *zkr* ‖ [c] S *wkrmj* ‖ **34** [a] cf 29[a] ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{S})$ *Ιωηλ* cf $\mathfrak{G}\alpha$ ‖ **35** [a] Q כְּלוּהוּ, $\mathfrak{G}$ *Χελια* cf S $\mathfrak{V}$; > $\mathfrak{G}\alpha$; l כְּלָיָה? ‖ **36** [a] nonn Mss וניה, $\mathfrak{G}$ *Ουιεχωα*, $\mathfrak{G}\alpha$ *καὶ Ανως*, S *wnh'jl*, $\mathfrak{V}$ *Vania*; l prb וּמִבְּנֵי deficiente nomine (יוֹרָה? cf 2,18) ‖ **37** [a] Q $\mathfrak{V}$ וַיַּעֲשָׂי, K שׁוֹ—; $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐποίησαν* ‖ **38** [a–a] l וּמִבְּנֵי בְנוּי cf $\mathfrak{G}$ ‖ [b] pc Mss וְשׁ ‖ **40** [a] $\mathfrak{G}\alpha$ *καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Εζωρα*, l prb עַזּוּר וּמִבְּנֵי זַכַּי (aut וּמִבְּנֵי עַזּוּר) ‖ [b] S *wsrj* ‖ **41** [a] pc Mss עַזְרִיאֵל cf $\mathfrak{G}$ ‖ **43** [a] Ms וְזֵכֶר, S *wzkwr* ‖ [b] Q $\mathfrak{G}$*$\mathfrak{G}\alpha^{Amin}$ יַדֵּי, K $\mathfrak{G}\alpha^{B}\mathfrak{V}$ יַדּוֹ ‖ [c] dl וְ ‖ **44** [a] L* mlt Mss נשאי ‖ [b–b] crrp; l וּבנים (וישים dttg?) וַיְשַׁלְּחוּם נשים cf $\mathfrak{G}\alpha$ 9,36; prp וישימו מ׳ נ׳ ויש ב׳ וישלחו.

Cp 1,1 [a] $\mathfrak{G}^{BL}(\mathfrak{SV})$ *Χελκεια* ‖ [b] l prb תִּשַׁע עֶשְׂרֵה לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ cf 2,1 ‖ **5** [a] l c mlt Mss וְחַ׳ ‖ **6** [a–a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{SV}$ pl (du) ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd פְּתוּ.

וְלַיְלָה עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וּמִתְוַדֶּה עַל־חַטָּאוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל [12]ז
7 אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָךְ וַאֲנִי וּבֵית־אָבִי חָטָאנוּ׃ 7 חָבֹל[a] חָבַלְנוּ לָךְ וְלֹא־ ל
שָׁמַרְנוּ אֶת־הַמִּצְוֹת וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־ [13]ז פסוק את ואת ראו את . ד
8 מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ 8 זְכֹר־נָא אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ
9 לֵאמֹר אַתֶּם[a] תִּמְעֲלוּ אֲנִי אָפִיץ אֶתְכֶם בָּעַמִּים׃ 9 וְשַׁבְתֶּם אֵלַי ל
וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אִם־יִהְיֶה נִדַּחֲכֶם בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם
מִשָּׁם אֲקַבְּצֵם וַהֲבִיאוֹתִים[a] אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לְשַׁכֵּן אֶת־שְׁמִי והביאותים ק חד מן ד[14] ב מנה מל
10 שָׁם׃ 10 וְהֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבְיָדְךָ הַחֲזָקָה׃ ט ר״פ[16]
11 אָנָּא אֲדֹנָי תְּהִי נָא אָזְנְךָ־קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת ס[a] ג כת כן בסיפ . ג
עֲבָדֶיךָ הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה־נָּא לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם ל . ל[16]
וּתְנֵהוּ לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי מַשְׁקֵה[a] לַמֶּלֶךְ׃ פ ל[17] . ב
2 1 וַיְהִי | בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ יַיִן[a] לְפָנָיו[b] ב[1] . תא יחיר א לא קר
2 וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתֵּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא[c] הָיִיתִי[d] רָע[e] לְפָנָיו׃ 2 וַיֹּאמֶר[c] ט[2] וכל אמירה יצר לשון עשייה ועין דכות ב מ 1 . ח[3]
לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ | פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה[a] אֵין זֶה כִּי־אִם רַע ח[4] ב[5] מנה מל ול בלישׁ . ח פסוק דאית בחון ה מילין מהאימין[6] . ג בטע[7]
3 לֵב וְאֹרֶא הַרְכֵּה מְאֹד׃ 3 וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ ג[8] . ג . יח וכל חיר יחיה דכות[9] . ו בטע
לֹא־יֵרַע פָּנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת[a] אֲבֹתַי חֳרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ ג[10] . ג[11]
4 בָאֵשׁ׃ ס 4 וַיֹּאמֶר[c] לִי הַמֶּלֶךְ עַל־מָה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל ח[a] . ל[12]
5 אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ 5 וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־ ג קמ בסיפ[13] . ד פסוק על אל אל[14] . ל
יִיטַב עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי ו[15]
6 וְאֶבְנֶנָּה׃ 6 וַיֹּאמֶר[c] לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל | יוֹשֶׁבֶת[a] אֶצְלוֹ עַד־מָתַי יִהְיֶה ל . ח[3] . ל
מַהֲלָכֶךָ וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמָן׃ ל . ל . ב
7 וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲוֹת עֵבֶר ג מל . ל . ג
8 הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעַבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃ 8 וְאִגֶּרֶת אֶל־ ל ומל . ל[15] . ל

[12]Mm 762. [13]Mm 1156. [14]Mm 3933. [15]Mm 564. [16]וחד הצליחה נא Ps 118,25. [17]וחד תנהו 1Ch 21,22. Cp 2 [1]Est 3,7. [2]Mm 824. [3]Mm 1479. [4]Mm 1635. [5]Mm 3934. [6]Mm 1890. [7]Mm 1039. [8]Mm 3541. [9]Mm 107. [10]Mm 3935. [11]Mm 3110. [12]וחד ועל-מה-זה Est 4,5. [13]Mp sub loco. [14]Mm 4093. [15]Mm 285.

7 [a] l חָ֫? ‖ **8** [a] Ms (G) + אִם ‖ **9** [a] l ut Q וַהֲבִיאוֹ, K lapsus calami ‖ **11** [a] G^{A} *οἰνοχόος*, G^{Bal} *εὐνοῦχος* ‖ **Cp 2,1** [a] l וַיַּיִן cf GV ‖ [b] l לְפָנָי cf GS (ו dttg) ‖ [c] $G^{L}V$ om לא ‖ [d] G 3 sg ‖ [e] G *ἕτερος* = רַע ‖ [f] l נִים– ‖ **2** [a] G *μετριάζων* ‖ **3** [a] S *mlkwt* crrp ex *dmkwt* = 𝔐 ‖ **6** [a] GV pr art.

אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֵּן־לִי עֵצִים לְקָרוֹת [a]אֶת־ שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת[a] וּלְחוֹמַת[b] הָעִיר וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה עָלָי׃ 9 וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲוֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֶת אִגְּרוֹת הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים׃ פ 10 וַיִּשְׁמַע סַנְבַלַּט[a] הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְדֹלָה אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

11 וָאָבוֹא אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ 12 וָאָקוּם וְלַיְלָה אֲנִי וַאֲנָשִׁים מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי[a] נֹתֵן[c] אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִירוּשָׁלַ͏ִם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב בָּהּ׃ 13 וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא[a] לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי[b] עֵין הַתַּנִּין[c] וְאֶל־שַׁעַר דָּאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׁבֵר[d] בְּחוֹמֹת[e] יְרוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר־[f]הַמְפֹרָצִים[f] וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ 14 וָאֶעֱבֹר אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת הַמֶּלֶךְ וְאֵין מָקוֹם לַבְּהֵמָה לַעֲבֹר תַּחְתָּי׃ 15 וָאֱהִי עֹלֶה בַנַּחַל לַיְלָה וָאֱהִי שֹׁבֵר בַּחוֹמָה וְאָשׁוּב וָאָבוֹא בְּשַׁעַר הַגַּיְא וָאָשׁוּב׃ 16 וְהַסְּגָנִים[a] לֹא יָדְעוּ אָנָה הָלַכְתִּי וּמָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלַיְּהוּדִים וְלַכֹּהֲנִים וְלַחֹרִים וְלַסְּגָנִים וְלָאֲשֶׁר הָעֹשִׂים אֶת־הַמְּלָאכָה׃ 17 וָאוֹמַר[a] אֲלֵהֶם אַתֶּם רֹאִים אֶת־הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בָהּ אֲשֶׁר יְרוּשָׁלַ͏ִם חָרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ נִצְּתוּ בָאֵשׁ לְכוּ וְנִבְנֶה אֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם וְלֹא־נִהְיֶה עוֹד חֶרְפָּה׃ 18 וָאַגִּיד לָהֶם אֶת־יַד אֱלֹהַי אֲשֶׁר־הִיא טוֹבָה עָלַי וְאַף־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר־לִי וַיֹּאמְרוּ נָקוּם וּבָנִינוּ וַיְחַזְּקוּ יְדֵיהֶם לַטּוֹבָה׃ פ 19 וַיִּשְׁמַע[a] סַנְבַלַּט[a] הַחֹרֹנִי וְטֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וַיִּלְעֲגוּ לָנוּ וַיְבֻזּוּ[b] עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ מָה־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים הַעַל הַמֶּלֶךְ

[16] ל . [17] ל . ח ל . ג . [18] חס . ז . [19] פסיקתא דסיפ . [20] ב בסיפ . [21] ל . [22] ט וכל צורת הבית דכות . ב מ ד וחד מן ג . [23] בליש . ח בליש . [24] ב ובחד ש . ג . [25] וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ד כת כן . הם ו פרוצים ק חד מן ה . [26] כת מילה חדה וקר׳ חר׳ . [27] ג . [28] ב . ב ובחר בעינ . [29] ל . כב . ג מנה בסיפ . ה . [30] ל . ג מל . ט בכתיב . יו חס בכתיב . [31] ג . [32] ג . [33] ה . ב . ג . [34] ל דגש . [35] ל חס . ה מל ול בסיפ . [36] ל . [37] ב בטע

[16] וחד פרדס Cant 4,13. [17] וחד ולקרות 2Ch 34,11. [18] Mm 1193. [19] Mm 2882. [20] Mm 3904. [21] Mp sub loco. [22] Mm 3937. [23] Mm 3936. [24] Mm 413. [25] Mm 2893. [26] Mm 214 et Mm 3904. [27] Mm 3110. [28] Mm 3371. [29] Mm 475. [30] Mm 2111. [31] Mm 3919. [32] Mm 3935. [33] Mm 4139. [34] Mm 4182. [35] Mm 4063. [36] וחד ילעגו Ps 22,8. [37] Mm 2346.

8 [a—a] G *τὰς πύλας* ‖ [b] Ms SVgI מות— ‖ **10** [a] pc Mss סנב׳ ‖ **12** [a] l נָתָן? cf SVgI ‖ **13** [a] pc Mss יא— ‖ [b] G* *στόμα* = פִּי ‖ [c] G *τῶν συκῶν* = הַתְּ(אֵ)נִין, S *tlljn* = הַתְּלִין crrp ex זוז? ‖ [d] G *συντρίβων* = שֹׁבֵר ‖ [e] nonn Mss GV ת— ‖ [f—f] Q הֵם פְּרוּצִים K הַמְּפֹרָצִים; l שָׁם פְּרָצִים cf nonn Mss ‖ **16** [a] G *καὶ οἱ φυλάσσοντες* ‖ [b] mlt Mss GV עֹשֵׂי ‖ [c] nonn Mss על ‖ **19** [a] cf 10[a] ‖ [b] G *καὶ ἦλθον*, prp וַיָּבֹאוּ.

20 אַתֶּם מְרָדִים׃ 20 וָאָשִׁיב אוֹתָם דָּבָר וָאוֹמַר לָהֶם אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם ה מל בכתיב . ג מל
הוּא יַצְלִיחַ לָנוּ וַאֲנַחְנוּ עֲבָדָיו נָקוּם[a] וּבָנִינוּ וְלָכֶם אֵין־חֵלֶק וּצְדָקָה ב
וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלָם׃ לא38

3 1 וַיָּקָם אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים וַיִּבְנוּ אֶת־שַׁעַר
הַצֹּאן הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ[a] וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו וְעַד־מִגְדַּל הַמֵּאָה קִדְּשׁוּהוּ[b] ב ומל ובפסוק . ג פסוק
2 עַד[c] מִגְדַּל חֲנַנְאֵל׃ ס 2 וְעַל־יָדוֹ בָּנוּ[a] אַנְשֵׁי יְרֵחוֹ ס וְעַל־ ועד עד[1] . ב ומל ובפסוק
3 יָדוֹ בָּנָה[a] זַכּוּר בֶּן־אִמְרִי׃ ס 3 וְאֶת שַׁעַר הַדָּגִים בָּנוּ בְּנֵי הַסְּנָאָה
4 הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו מַנְעוּלָיו וּבְרִיחָיו׃ ס 4 וְעַל־יָדָם ל מל . ז בעי[2]
הֶחָזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ ס וְעַל־יָדָם הֶחָזִיק מְשֻׁלָּם ז בעי[2]
בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־מְשֵׁזַבְאֵל ס וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־בַּעֲנָא׃ ז בעי[2] . ג כת א
ס 5 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים וְאַדִּירֵיהֶם לֹא־הֵבִיאוּ צַוָּארָם ז בעי[2] . ב חד מל
בְּעַבֹדַת אֲדֹנֵיהֶם׃ ס 6 וְאֶת שַׁעַר הַיְשָׁנָה הֶחֱזִיקוּ וְיוֹיָדָע בֶּן־ וחד חס . ב חד מל וחד
פָּסֵחַ וּמְשֻׁלָּם בֶּן־בְּסוֹדְיָה הֵמָּה קֵרוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו וּמַנְעֻלָיו ל ומל
וּבְרִיחָיו׃ ס 7 וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק מְלַטְיָה הַגִּבְעֹנִי וְיָדוֹן הַמֵּרֹנֹתִי כתי פסוק דאית בהון חס[3] . ל[4] . ב
אַנְשֵׁי[a] גִּבְעוֹן וְהַמִּצְפָּה[b] לְכִסֵּא פַּחַת עֵבֶר הַנָּהָר׃ ס 8 עַל־יָדוֹ א״ב . ז בעי[2] . ל[4] . ב
הֶחֱזִיק עֻזִּיאֵל בֶּן־חַרְהַיָּה צוֹרְפִים[b] ס וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה ז בעי[2] . ג בעי[3]
בֶּן־הָרֹקְחִים וַיַּעַזְבוּ[c] יְרוּשָׁלַם עַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ ס 9 וְעַל־ ל ומל
יָדָם הֶחֱזִיק רְפָיָה בֶן־חוּר שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָם׃ ס 10 וְעַל־ ז בעי[2]
יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶן־חֲרוּמָף וְנֶגֶד[a] בֵּיתוֹ ס וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק ל . ח
חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃[b] 11 מַלְכִּיָּה[a] הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶן־חָרִם וְחַשּׁוּב ב . ל ור״פ
בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֶת[b] מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים[c]׃ ס 12 וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק ב
שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלַם הוּא וּבְנוֹתָיו[a]׃ ס ב . ג מל[7]
13 אֶת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיֹשְׁבֵי זָנוֹחַ הֵמָּה בָּנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתוֹתָיו

[38] וחד ולזכרון Ex 13,9. Cp 3 [1] Mm 3938. [2] Mm 3939. [3] Mm 2534. [4] וחד ירדן Gn 6,3. [5] Mm 2768. [6] Mm 3940. [7] Mm 3941.

20 [a] G *καθαροί* = נְקִיִּים ‖ **Cp 3,1** [a] l חִדְּשׁוּהוּ vel קִרְשׁוּהוּ vel קֵרוּהוּ ‖ [b] dl ‖ [c] l וְעַד ‖ **2** [a] G *υἱῶν* ‖ **7** [a] l וְאַ׳? cf S ‖ [b] prp ה־ ‖ **8** [a] mlt Mss G^{OL}SV ועל cf 7.8.9 etc ‖ [b–b] prp חֶבֶר הַצ׳ ‖ [c] prp וַיַּעַזְרוּ ‖ **10** [a] l c pc Mss G^{SL}V נגד ‖ [b] prp בְּיָה– ‖ **11** [a–a] G *καὶ δεύτερος*, V *mediam partem vici* ‖ [b] G *καὶ ἕως*; dl ו ‖ [c] G^{BS} *τῶν ναθουρίμ* (ex *θαννουρίμ*), S *d'štḥr* = הַנּוֹתָר ‖ **12** [a] Ms S וּבְנָיו; prp ובָנָיו.

14 מִנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת׃ 14 וְאֶת | שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת חִזְּיק מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכֶּרֶם הוּא
15 יִבְנֶנּוּ[a] וַיַּעֲמִיד דְּלָתֹתָיו מַנְעָלָיו וּבְרִיחָיו׃ ס 15 וְאֶת שַׁעַר הָעַיִן
חִזְּיק שַׁלּוּן[a] בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר[b] פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ וְיִסְּלְלֶנּוּ
וַיַּעֲמֵד[c] דְּלָתֹתָיו מַנְעָלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח[d] לְגַן־[e]
16 הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיֹּרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ ס 16 אַחֲרָיו חִזֵּק
נְחֶמְיָה בֶן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צ֫וּר עַד־נֶ֫גֶד קִבְרֵי[a] דָּוִיד וְעַד־
17 הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים׃ ס 17 אַחֲרָיו חִזְּקוּ
הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי עַל[a]־יָדוֹ חָזַק חֲשַׁבְיָה שַׂר־חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה
לְפַלְכּוֹ׃ ס 18 אַחֲרָיו חִזְּקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי[a] בֶּן־חֲנָדָד שַׂר חֲצִי
19 פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ ס 19 וַיְחַזֵּק עַל־יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שַׂר[a] הַמִּצְפָּה
מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד[b] עֲלִית הַנֶּשֶׁק[c] הַמִּקְצֹעַ׃ ס 20 אַחֲרָיו חִזֵּק בָּרוּךְ
20 בֶּן־זַבַּי[a] מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ ס 21 אַחֲרָיו חִזֵּק מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ
מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ ס
22
22 וְאַחֲרָיו חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי הַכִּכָּר׃ 23 אַחֲרָיו חִזֵּק בִּנְיָמִן
23 וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם ס אַחֲרָיו חִזֵּק עֲזַרְיָה בֶּן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנַנְיָה
אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ ס 24 אַחֲרָיו חִזֵּק בִּנּוּי בֶּן־חֲנָדָד מִדָּה שֵׁנִית
24 מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־הַפִּנָּה׃ 25 פָּלָל[a] בֶּן־אוּזַי[b] מִנֶּגֶד
25 הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית הַמֶּלֶךְ הֶעָלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה
אַחֲרָיו[c] פְּדָיָה בֶן־פַּרְעֹשׁ׃ ס 26 [a]וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל[a]
26

יא[a] מילין דלא מפיק א ול בלוש

ב

ל . ב . ב . וַיְסַלְּלֻנּוּ מחליפין[c]

ויעמיד ק

ל מל

ל

ג חד חס וחד מל[10] . ב בכתיב

ג בעינ[11]

ל

ה וכל דסמיכ לאדברה דכוה[12] . ג בעינ[11]

ו ול חס . ג חס

ג שם אנש בסיפ . זכי[13] . ו סביר ועד ק

ל

ב בעינ[14]

ג

ז[a]

יח[15] פסוק עד ועד וחד מן יט[16] סביר ועד . ג בסיפ . ל . ל

ב[16] . ל

[8]Mm 4069 contra textum, frt Mm inc. [9]Mp sub loco. [10]Mm 992. [11]Mm 3940. [12]Mm 1661. [13]Mm 3942. [14]Mm 3943. [15]Mm 912. [16]Mm 3944.

13 [a] l c pc Mss Vrs הָאַשְׁפּוֹת ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ* ‖ **15** [a] pc Mss 𝔖 שְׁלוֹם, 𝔊^{BAal} *Σαλωμων* ‖ [b] ins חֲצִי פֶּלֶךְ? cf 19[a] ‖ [c] l c Q וַיַּעֲמֵד, K דו־ ‖ [d] 𝔊 *τῶν κωδίων* cf aram *šlḥ* = pellem detrahere; 𝔊^{S*}θ′ *τοῦ Σιλωαμ* cf 𝔙𝔙 ‖ [e] 𝔊 *τῇ κουρᾷ* = לְגֵז ‖ **16** [a] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ **17** [a] nonn Mss 𝔊^{L} וְעַל ‖ **18** [a] l c pc Mss 𝔖(𝔊^{Aal} *Βενει*) בִּנּוּי cf 24 ‖ **19** [a] ins חֲצִי פֶּלֶךְ? cf 15[b] ‖ [b] 𝔊 *πύργου* = מִגְדַּל ‖ [c] 𝔊 *τῆς συναπτούσης* = הַנֶּשֶׁק ‖ **20** [a] > pc Mss 𝔊*𝔄, dl (dttg); 𝔊^{L}(𝔙) *εἰς τὸ ὄρος αὐτοῦ* = הָהָרָה ‖ [b] K 𝔊 זַבַּי, Q mlt Mss 𝔖𝔙𝔗 זַכַּי ‖ **25** [a] pr אַחֲרָיו חִזֵּק ‖ [b] pc Mss אורי, pc Mss אוזל ‖ [c] l c pc Mss 𝔊 וְאֵ et ins c Ms הֶחָזֵק ‖ **26** [a–a] add ex 11,21.

27 עַד גֶּגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא׃ ס 27 אַחֲרָיו
ב חד מל וחד חס הֶחֱזִיקוּ הַתְּקוֹעִים מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת
ל 28 הָעֹפֶל׃ 28 מֵעַל | שַׁעַר[a] הַסּוּסִים הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אִישׁ לִנֶגֶד׳
29 בֵּיתוֹ׃ ס 29 אַחֲרֵיו הֶחֱזִיק צָדוֹק בֶּן־אִמֵּר נֶגֶד בֵּיתוֹ ס
ב בעי[18] וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיק שְׁמַעְיָה בֶּן־שְׁכַנְיָה[a] שֹׁמֵר שַׁעַר הַמִּזְרָח׃ ס
אחרין ק חד מן ב[19] כת כן וקר 30 אַחֲרָי[a] הֶחֱזִיק חֲנַנְיָה בֶּן־שְׁלֶמְיָה וְחָנוּן בֶּן־צָלָף הַשִּׁשִּׁי[b] מִדָּה שֵׁנִי[c]
אחרין ק חד מן ב[19] כת כן וקר׳ ס בסיפ׳ יז פסוק עד ועד[20]. ב בסיפ׳. 30 אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְשֻׁלָּם בֶּן־בֶּרֶכְיָה נֶגֶד נִשְׁכָּתוֹ׃ ס
31 אַחֲרָי[a] הֶחֱזִיק מַלְכִּיָּה בֶּן־הַצֹּרְפִי[b] עַד־בֵּית הַנְּתִינִים וְהָרֹכְלִים
ג בסיפ׳ חצי הספר בפסוקים ג בסיפ׳[21]. ל 32 נֶגֶד שַׁעַר הַמִּפְקָד וְעַד עֲלִיַּת הַפִּנָּה׃ 32 וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה לְשַׁעַר׳
ל. ב[21] הַצֹּאן הֶחֱזִיקוּ הַצֹּרְפִים וְהָרֹכְלִים׃ פ
ג בטע בסיפ׳[22] 33 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט כִּי־אֲנַחְנוּ בוֹנִים אֶת־הַחוֹמָה וַיִּחַר
ב[23] לוֹ וַיִּכְעַס הַרְבֵּה וַיַּלְעֵג עַל־הַיְהוּדִים׃ 34 וַיֹּאמֶר | לִפְנֵי אֶחָיו וְחֵיל
ל בסיפ׳[21]. ל. ל. ל שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר מָה הַיְהוּדִים הָאֻמְלָלִים[a] עֹשִׂים[b] הֲיַעַזְבוּ לָהֶם[c] הַיְזַבְּחוּ[b]
ל. ל. ב חד מל וחד[24] חס הֲיְכַלְּלוּ בַּיּוֹם[c] הֲיְחַיְּיוּ אֶת־הָאֲבָנִים מֵעָרְמוֹת הֶעָפָר וְהֵמָּה שְׂרוּפוֹת[d]׃
35 וְטוֹבִיָּה הָעַמֹּנִי אֶצְלוֹ[a] וַיֹּאמֶר גַּם אֲשֶׁר־הֵם בוֹנִים[ab] אִם־יַעֲלֶה שׁוּעָל
ב[25]. ד 36 וּפָרַץ חוֹמַת אַבְנֵיהֶם׃ פ 36 שִׁמְעָה[a] אֱלֹהֵינוּ כִּי־הָיִינוּ בוּזָה וְהָשֵׁב
ל. ב ול בסיפ 37 חֶרְפָּתָם אֶל־רֹאשָׁם וּתְנֵם לְבִזָּה בְּאֶרֶץ שִׁבְיָה׃[a] 37 וְאַל־תְּכַס עַל־
י. ב. ה[26] עֲוֹנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תִּמָּחֶה כִּי הִכְעִיסוּ לְנֶגֶד הַבּוֹנִים׃
ס ל. יד בטע[27] 38 וַנִּבֶן[a] אֶת־הַחוֹמָה וַתִּקָּשֵׁר כָּל־[a]הַחוֹמָה עַד־חֲצְיָהּ וַיְהִי׳ לֵב לָעָם[b]
4 לַעֲשׂוֹת׃ פ 4 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע סַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וְהָעַרְבִים
ל ומל. ד. ח׳ וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ז׳[2] כת כן וְהָעַמֹּנִים וְהָאַשְׁדּוֹדִים[a] כִּי־עָלְתָה אֲרוּכָה לְחוֹמוֹת[b] יְרוּשָׁלַם כִּי־
ל וחס. ל 2 הֵחֵלּוּ הַפְּרָצִים[c] לְהִסָּתֵם וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד׃ 2 וַיִּקְשְׁרוּ כֻלָּם יַחְדָּו

17 Mm 3944. 18 Mm 3943. 19 Mm 3945. 20 Mm 912. 21 Mp sub loco. 22 Mm 3946. 23 2Ch 16,10. 24 Jes 1,7. 25 Da 9,17. 26 Mm 3947. 27 Mm 3948. Cp 4 1 Mm 2893. 2 Mp sub loco.

28 [a] pc Mss לַשּׁ׳ ‖ **29** [a] pc Mss שְׁבַנְיָה ‖ **30** [a] 1 c Q mlt Mss Vrs יָרֵ– ‖ [b] dub ‖ [c] 1 c mlt Mss שֵׁנִית ‖ **31** [a] cf 30[a] ‖ [b] = פִּים–, sic Ms ‖ **34** [a] ins הָאֵלֶּה (hpgr) cf 𝔊[L] ‖ [b–b] dub ‖ [c] prp לֵאלֹהִים ‖ [d–d] > 𝔊 ‖ [e] prp בְּנֵיהֶם ‖ **35** [a–a] 𝔊 alit ‖ [b] 𝔊(Ⅱ) + *μὴ θυσιάσουσιν ἢ φάγονται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτῶν* = הֲיִזְבְּחוּ הֲיֹאכְלוּ בְּכָנָם ex 34, 𝔊[L] + *ἄρα δυνήσονται* = הֲיֵכְלוּ ex 34 ‖ **36** [a] nonn Mss 𝔖 יִם– ‖ **38** [a] > 𝔖, dl ‖ [b] mlt Mss הָעָם ‖ **Cp 4,1** [a] > 𝔊* ‖ [b] nonn Mss 𝔊[min]𝔖𝔙 מַת– ‖ [c] 1 c 𝔊𝔖 ׳ר–.

לָבֹוא לְהִלָּחֵם בִּירוּשָׁלִַם וְלַעֲשׂוֹת לוֹ[a] תּוֹעָה׃ 3 וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵינוּ 3 הי3 . ב ומל4
וַנַּעֲמִיד מִשְׁמָר עֲלֵיהֶם[a] יוֹמָם וָלַיְלָה מִפְּנֵיהֶם׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה 4
כָּשַׁל[a] כֹּחַ הַסַּבָּל[b] וְהֶעָפָר[c] הַרְבֵּה
וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לִבְנוֹת בְּחוֹמָה׃
5 וַיֹּאמְרוּ צָרֵינוּ לֹא יֵדְעוּ וְלֹא יִרְאוּ עַד אֲשֶׁר־נָבוֹא אֶל־תּוֹכָם 5 יב5
וְהָרַגְנֻום וְהִשְׁבַּתְנוּ אֶת־הַמְּלָאכָה׃ 6 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּאוּ הַיְהוּדִים 6 ל . ל
הַיֹּשְׁבִים אֶצְלָם וַיֹּאמְרוּ לָנוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים[a] מִכֹּל־הַמְּקֹמוֹת[a] אֲשֶׁר־
תָּשׁוּבוּ[b] עָלֵינוּ׃ 7 וָאַעֲמִיד מִתַּחְתִּיּוֹת[a] לַמָּקוֹם מֵאַחֲרֵי לַחוֹמָה 7 ל
בַּצְּחִיחִים[b] וָאַעֲמֵיד אֶת־הָעָם לְמִשְׁפְּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם בצחיחים ק . ל . ב וחס6
וְקַשְׁתֹתֵיהֶם׃ 8 וָאֵרֶא[a] וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־ 8 ל
יֶתֶר הָעָם אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי[b] הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זִכְרוּ ג כת כן בסיפ
וְהִלָּחֲמוּ עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם׃ פ 9 וַיְהִי 9 כ7 . ל . ג בטע בסיפ8
כַּאֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־עֲצָתָם וַנָּשָׁב[a] ל חס בסיפ9 . ונשב ק
כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ׃ 10 וַיְהִי | מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי 10 ג
נְעָרַי עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים[a] הַמָּגִנִּים[b] וְהַקְּשָׁתוֹת ל . ל
וְהַשִּׁרְיָנִים וְהַשָּׂרִים[c] אַחֲרֵי כָּל־בֵּית יְהוּדָה׃ 11 הַבֹּנִים[a] בַּחוֹמָה[a] 11 ל . ב . ה10
וְהַנֹּשְׂאִים בַּסֶּבֶל עִמְּשִׂים[b] בְּאַחַת יָדוֹ עֹשֶׂה[c] בַּמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת ל כת ש . כ11 ג מנה בסיפ
הַשָּׁלַח׃ 12 וְהַבֹּנִים אִישׁ חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ 12 ה מל ול בליש . ל ומל
בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃ 13 וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם 13
הַמְּלָאכָה הַרְבָּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים אִישׁ 12 ל . ז מל בליש
מֵאָחִיו׃ 14 בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ אֵלֵינוּ 14 ל
אֱלֹהֵינוּ[a] יִלָּחֶם לָנוּ׃ 15 וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה[a] וְחֶצְיָם 15

[3] Mm 1376. [4] Mm 2325. [5] Mm 801. [6] Mm 3097. [7] 2R 10,3. [8] Mm 3946. [9] Cf Mm 3949. [10] Mm 3947. [11] Mm 475. [12] Mm 3780.

2 [a] l לִי (cf 𝔊^{L}) vel לָנוּ ‖ **3** [a] prp עָלֶיהָ ‖ **4** [a] 𝔊 *τῶν ἐχθρῶν* (ex *ἀχθοφόρων*) ‖ [b] 𝔊^{BS} *ὄχλος* ex *ὁ χοῦς* (sic 𝔊^{A}) ‖ **6** [a–a] l כָּל־הַמְּזֻמּוֹת ‖ [b] l חָשְׁבוּ ‖ **7** [a] l מְתֵי חֲנִית vel מִ *ἀναπεπταμένοις* et 𝔊^{S} + *ὅπου εὐεπίβατα ἦν* ‖ **8** [a] ins prb כִּי יָרְאוּ ‖ [b] 𝔊 *τοῦ θεοῦ ἡμῶν* ‖ **9** [a] l c Q mlt Mss נָשָׁב et pr וַיָּשׁוּבוּ מִמֶּנָּה ‖ **10** [a] l c nonn Mss S הר׳ ‖ [b] l c mlt Mss Vrs וְה׳ ‖ [c] > 𝔄, dl (dttg) ‖ **11** [a–a] cj c 10 cf 𝔊𝔙 ‖ [b] nonn Mss חֲמֻשִׁים; l c 𝔊 *ἐν ὅπλοις* (ex *ἔνοπλοι*) = חֲמֻשִׁים ‖ [c] pr אִישׁ ‖ **14** [a] 𝔊𝔖 pr cop, l וְא׳ (hpgr) ‖ **15** [a–a] add? cf 10.

16 מַחֲזִיקִים בֶּרְמָחִים[a] מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ 16 גַּם ו סביר ועד[13]
בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ[a] יָלִינוּ בְתוֹךְ יְרוּשָׁלִַם וְהָיוּ־[b]
17 לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר[c] וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃ 17 וְאֵין ׀ אֲנִי וְאַחַי ׀ וְנַעֲרַי ן פסוק ראין אין[14]. ל.
וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר[a] אֲשֶׁר אַחֲרַי[a] אֵין־אֲנַחְנוּ פֹּשְׁטִים בְּגָדֵינוּ אִישׁ שִׁלְחוֹ יח[15]. ל. ג[16]
הַמָּיִם[b]׃ ס

5 1 וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אַחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃ ט
2 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים[a] וְנִקְחָה דָגָן וְנֹאכְלָה ה
3 וְנִחְיֶה׃ 3 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבָתֵּינוּ אֲנַחְנוּ עֹרְבִים ג וחס
4 וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ 4 וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ כֶּסֶף לְמַנַּת הַמֶּלֶךְ ה. ל. ל
5 שְׂדֹתֵינוּ[a] וּכְרָמֵינוּ׃ 5 וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ ג וחס. ב
וְהִנֵּה ׀ אֲנַחְנוּ כֹבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־בְּנוֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנוֹתֵינוּ ג[1]
נִכְבָּשׁוֹת[a] וְאֵין ׀ לְאֵל יָדֵנוּ[b] וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים[c]׃ ל דמל. ב[2]. ג וחס
6 וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי אֶת־זַעֲקָתָם וְאֶת ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ ן דמעט בטע[3]. ג[4]. ול בסיפ
7 וַיִּמְלֹךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם ס[5]
מַשָּׂא[a] אִישׁ־בְּאָחִיו אַתֶּם נֹשִׁאִים[b] וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם[c] קְהִלָּה גְדוֹלָה׃ ג[6] כת א וחד מן ג[7] בלישׁ. ול יתיר א וחד מן מח[8] כת א לא קר. ל
8 וָאֹמְרָה לָהֶם אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם ב. ל
כְּדֵי בָּנוּ וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ[a]־לָנוּ וַיֶּחֱרְשׁוּ וְלֹא
9 מָצְאוּ דָּבָר׃ ס 9 וָאֹמַר[a] לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים ואמר[9] חד מן ו[10] כת כן וקר ק
10 הֲלוֹא בְיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ׃ 10 וְגַם־אֲנִי ט מל בכתיב[11]. כ ר״פ בכתיב[12]
אַחַי ׀ וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף ׀ וְדָגָן נַעֲזָבָה־נָּא אֶת־הַמַּשָּׂא הַזֶּה׃ ל. ג. ב כת כן. וחד יתיר א[13]. ל
11 הָשִׁיבוּ ׀ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם[a] וּבָתֵּיהֶם וּמְאַת[b] ל חס
הַכֶּסֶף ׀ וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ[c] וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃ 12 וַיֹּאמְרוּ ל. ג. ב כת כן וחד יתיר א[13]

[13]Mm 3942. [14]Mp sub loco. [15]Mm 2952. [16]Mm 3950. Cp 5 [1]Mm 952. [2]Dt 28,32. [3]Mm 2139. [4]Mm 2674. [5] וחד וַיִּמְלֹךְ 1 Ch 4,34. [6]Mm 1651. [7]Mm 3951. [8]Mm 898. [9]Mp sub loco. [10]Mm 3960. [11]Mm 3664. [12]Mm 4070. [13]Mm 3951.

16 [a] prp כְּנַעֲרַי ‖ [b] l c pc Mss 𝔊 והיה ‖ [c] pc Mss למ׳ ‖ **17** [a–a] add? ‖ [b] dub; prp הֲ(י)מִינוּ; 𝔊* om ש׳ המ׳ ‖ **Cp 5,2** [a] l עֹרְבִים ‖ **4** [a] pr עַל? ‖ **5** [a] 𝔊^{L} *βίᾳ ἀφαιροῦνται* ‖ [b] mlt Mss 𝔊-BS^{c}L יָדֵינוּ ‖ [c] 𝔊 *τοῖς ἐντίμοις* = לַחֹרִים ‖ **7** [a] l prb c nonn Mss מִשֶּׁא ‖ [b] l prb נִשְׁאִים cf [a] ‖ [c–c] 𝔖(𝔐) *ql'* = (נָדוֹל) קוֹל ‖ **8** [a] 𝔙 *et redimemus eos*, l וְנִכְרוּ? ‖ **9** [a] l c Q Vrs וָאֹמַר; K וַיֹּאמֶר ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔊^{S*}𝔙 וְזֵ׳ ‖ [b] l וּמַשַּׂאת cf Dt 24,10; Ms 𝔊 וּמֵאַת ‖ [c] mlt Mss ׳וְה.

נְשֹׁ֣ב וּמֵהֶ֔ם לֹ֥א נִבְקַ֖שׁ כֵּ֣ן נַעֲשֶׂ֑ה כַּאֲשֶׁ֥ר אַתָּ֖ה אוֹמֵ֥ר וָאֶקְרָ֛א אֶת־ ב מל
הַכֹּהֲנִ֖ים וָאַשְׁבִּ֣יעֵ֑ם לַעֲשׂ֥וֹת כַּדָּבָ֖ר הַזֶּֽה׃ 13 גַּם־חָצְנִ֣י נָעַ֔רְתִּי וָאֹמְרָ֕ה 13
כָּכָ֥ה יְנַעֵ֖ר הָאֱלֹהִ֑ים אֶת־כָּל־הָאִ֣ישׁ אֲשֶׁ֣ר לֹא־יָקִ֗ים אֶת־הַדָּבָ֥ר הַזֶּ֛ה
מִבֵּיתוֹ֙ וּמִיגִיעוֹ֔ וְכָכָ֥ה יִהְיֶ֖ה נָעָ֣ר וְרֵ֑ק וַיֹּאמְר֣וּ כָל־הַקָּהָ֗ל אָמֵן֙ וַיְהַלְּל֣וּ
אֶת־יְהוָ֔ה וַיַּ֥עַשׂ הָעָ֖ם כַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ 14 גַּ֗ם מִיּוֹם֙ | אֲשֶׁר־ 14
אֹתָ֣ם לִהְיוֹת֩ פֶּ֨חָם֜ בְּאֶ֣רֶץ יְהוּדָ֗ה מִשְּׁנַ֤ת עֶשְׂרִים֙ וְעַד֙ שְׁנַ֣ת שְׁלֹשִׁ֔ים כי ל מל ה מנה בכתיב
וּשְׁתַּ֖יִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא֣ הַמֶּ֑לֶךְ שְׁנִ֣ים שְׁתֵּ֔ים עֶשְׂרֵ֖ה אֲנִ֥י וְאַחַ֛י לֶ֖חֶם חא יתיר א לא קר
הַפֶּ֥חָה לֹ֖א אָכָֽלְתִּי׃ 15 וְהַפַּחוֹת֙ הָרִאשֹׁנִ֔ים אֲשֶׁר־לְפָנַ֖י הִכְבִּ֣ידוּ עַל־ 15 ל ס״פ פת
הָעָ֑ם וַיִּקְח֣וּ מֵהֶ֗ם בְּלֶ֙חֶם֙ וְיַ֣יִן אַחַ֔ר כֶּ֖סֶף שְׁקָלִ֣ים אַרְבָּעִ֑ים גַּם
נַעֲרֵיהֶ֖ם שָׁלְט֥וּ עַל־הָעָ֖ם וְאָנֹכִ֣י לֹא־עָשִׂ֔יתִי כֵּ֖ן מִפְּנֵ֥י יִרְאַ֖ת אֱלֹהִֽים׃
16 וְגַם֩ בִּמְלֶ֨אכֶת הַחוֹמָ֜ה הַזֹּ֗את הֶחֱזַ֙קְתִּי֙ וְשָׂדֶ֣ה לֹא־קָנִ֔ינוּ וְכָל־נְעָרַ֖י 16 כ ר״פ בכתיב
קְבוּצִ֣ים שָׁ֑ם עַל־הַמְּלָאכָֽה׃ 17 וְהַיְּהוּדִ֗ים וְהַסְּגָנִים֙ מֵאָ֣ה וַחֲמִשִּׁ֔ים 17 ג
אִ֥ישׁ וְהַבָּאִ֛ים אֵלֵ֖ינוּ מִן־הַגּוֹיִ֑ם אֲשֶׁ֥ר סְבִיבֹתֵ֖ינוּ עַל־שֻׁלְחָנִֽי׃ 18 וַאֲשֶׁר֩ 18 ב . יב ר״פ
הָיָ֨ה נַעֲשָׂ֜ה לְי֣וֹם אֶחָ֗ד שׁ֚וֹר אֶחָ֣ד צֹ֔אן שֵׁ֥שׁ־בְּרֻר֖וֹת וְצִפֳּרִ֣ים נֶעֱשׂ֑וּ ל
לִ֣י וּבְי֔וֹן עֲשֶׂ֥רֶת יָמִ֖ים בְּכָל־יַ֑יִן לְהַרְבֵּ֣ה וְעִם־זֶ֗ה לֶ֚חֶם הַפֶּ֣חָה לֹ֔א 26 ג
בִּקַּ֖שְׁתִּי כִּֽי־כָבְדָ֥ה הָעֲבֹדָ֖ה עַל־הָעָ֥ם הַזֶּֽה׃ 19 זָכְרָה־לִּ֥י אֱלֹהַ֖י 19
לְטוֹבָ֑ה כֹּ֖ל אֲשֶׁר־עָשִׂ֥יתִי עַל־הָעָ֖ם הַזֶּֽה׃ פ

6 1 וַיְהִי֙ כַּאֲשֶׁ֣ר נִשְׁמַ֔ע לְסַנְבַלַּ֥ט וְטוֹבִיָּ֖ה וְלִגְשֶׁ֣ם הָעַרְבִ֑י וּלְיֶתֶר **6**
אֹיְבֵ֗ינוּ כִּ֤י בָנִ֙יתִי֙ אֶת־הַחוֹמָ֔ה וְלֹא־נִשְׁאַ֥ר בָּ֖הּ פֶּ֑רֶץ גַּם֙ עַד־הָעֵ֣ת הַהִ֔יא ל חס בסיפ
דְּלָתוֹת֙ לֹא־הֶעֱמַ֣דְתִּי בַּשְּׁעָרִֽים׃ 2 וַיִּשְׁלַ֤ח סַנְבַלַּט֙ וְגֶ֣שֶׁם אֵלַ֔י לֵאמֹ֖ר 2 ג וכל יחזק דכות ב מ ב
לְכָ֣ה וְנִוָּעֲדָ֤ה יַחְדָּו֙ בַּכְּפִירִ֔ים בְּבִקְעַ֖ת אוֹנֹ֑ו וְהֵ֣מָּה חֹשְׁבִ֗ים לַעֲשׂ֥וֹת לִ֛י ל
רָעָֽה׃ 3 וָאֶשְׁלְחָ֥ה עֲלֵיהֶ֖ם מַלְאָכִ֣ים לֵאמֹ֑ר מְלָאכָ֤ה גְדוֹלָה֙ אֲנִ֣י עֹשֶׂ֔ה 3 ד ול בלישׁ ג מנה בסיפ

[14]Mm 1556. [15]Mm 3952. [16]Mm 3998. [17]Ex 12,11. [18]Mm 3953. [19]Mm 85. [20]Mm 1238א contra textum. [21]וחד אֲנַלְתִּי Gn 31,38. [22]Mm 94. [23]Mm 134. [24]Mm 4070. [25]Mp sub loco. [26]Mm 3954. Cp 6 [1]Mm 3949. [2]Mm 989. [3]Mm 2673. [4]Mm 4238. [5]Mm 475.

14 [a–a] l צֻוֵּיתִי = צִוֵּיתִי? ‖ [b] l c Ms פֶּחָה ‖ **15** [a] pr עַל (hpgr)? cf 𝔊^{L} ‖ [b] prp בְּלוּ לֶחֶם ‖ [c] dl cf 14.18 ‖ [d] 𝔙 *quotidie*, l לְיוֹם אֶחָד et pr לְיוֹם (hpgr) cf 18 ‖ **16** [a] 𝔊 *τούτων οὐκ ἐκράτησα* ‖ [b] pc Mss Vrs קָנִיתִי, sic l? ‖ **17** [a] l וַהֲחֹרִים (cf 𝔖) vel וְהָיוּ הַחֹרִים ‖ **18** [a] pc Mss בְּרֵדוֹת ‖ [b] 𝔊 *καὶ χίμαρος*, 𝔖^{W} *wsjprj'* ‖ [c–c] pc Mss יֵין נְבָל; prp (נִבְלֵי vel) כְּלֵי כל־יין הובלו ‖ **19** [a–a] pc Mss לָעָם ‖ **Cp 6,1** [a] add cf 2; mlt Mss 𝔊^{L}𝔖 וּלְטַ׳ ‖ **2** [a] Q^{Or} בכפרים 𝔊𝔙.

וְלֹא֙ אוּכַ֣ל לָרֶ֔דֶת לְמַ֖ה תִּשְׁבַּ֣ת הַמְּלָאכָ֑ה כַּאֲשֶׁ֤ר אַרְפֶּ֙ה[a] וְיָרַ֣דְתִּי
4 אֲלֵיכֶ֔ם׃ 4 וַיִּשְׁלְח֥וּ אֵלַ֖י כַּדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה אַרְבַּ֥ע פְּעָמִ֛ים וָאָשִׁ֥יב אוֹתָ֖ם
5 כַּדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ ס 5 וַיִּשְׁלַ֨ח אֵלַ֤י סַנְבַלַּט֙ כַּדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה פַּ֖עַם חֲמִישִׁ֑ית
6 אֶת־נַעֲרֹ֣ו וְאִגֶּ֔רֶת פְּתוּחָ֖ה בְּיָדֹֽו׃ 6 כְּתוּב֙[a] בָּ֣הּ בַּגּוֹיִ֔ם נָשְׁמָ֖ע וְגַשְׁמ֣וּ
אֹמֵ֑ר אַתָּ֤ה[b] וְהַיְהוּדִים֙ חֹשְׁבִ֣ים לִמְרֹ֔וד עַל־כֵּ֗ן אַתָּ֛ה בֹּנֶ֥ה הַחוֹמָ֖ה
7 וְאַתָּ֥ה הֹוֶ֛ה לָהֶ֖ם לְמֶ֑לֶךְ[c] כִּדְבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה[c]׃ 7 וְגַם־נְבִיאִ֗ים הֶעֱמַ֤דְתָּ
לִקְרֹא֙ עָלֶ֣יךָ בִּירוּשָׁלַ֔͏ִם לֵאמֹ֖ר מֶ֣לֶךְ[a] בִּֽיהוּדָ֑ה וְעַתָּ֗ה יִשָּׁמַע֙ לַמֶּ֣לֶךְ
8 כַּדְּבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה וְעַתָּ֥ה לְכָ֛ה וְנִוָּעֲצָ֖ה יַחְדָּ֑ו׃ ס 8 וָאֶשְׁלְחָ֤ה אֵלָיו֙
לֵאמֹ֔ר לֹ֣א נִהְיָ֔ה כַּדְּבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה אֲשֶׁ֣ר אַתָּ֑ה אֹומֵ֗ר כִּ֛י מִלִּבְּךָ֥ אַתָּ֖ה
9 בֹּדֶ֥אָם[a]׃ 9 כִּ֣י כֻלָּ֔ם מְיָרְאִ֥ים אוֹתָ֖נוּ לֵאמֹ֑ר יִרְפּ֤וּ יְדֵיהֶם֙ מִן־הַמְּלָאכָ֣ה
10 וְלֹ֥א תֵעָשֶׂ֖ה וְעַתָּ֥ה חַזֵּ֖ק[b] אֶת־יָדָֽי[c]׃ 10 וַאֲנִי־בָ֣אתִי בֵית־שְׁמַעְיָ֗ה
בֶּן־דְּלָיָה֙ בֶּן־מְהֵיטַבְאֵ֔ל וְה֥וּא עָצ֖וּר וַיֹּ֣אמֶר
נִוָּעֵ֤ד אֶל־בֵּית֙ הָאֱלֹהִ֔ים אֶל־תֹּ֖וךְ הַהֵיכָ֑ל
וְנִסְגְּרָ֤ה דַלְתוֹת֙ הַהֵיכָ֔ל כִּ֥י בָאִ֖ים לְהָרְגֶ֑ךָ
וְלַ֥יְלָה בָּאִ֖ים לְהָרְגֶֽךָ׃
11 וָאֹמְרָ֕ה הַאִ֥ישׁ כָּמֹונִ֖י יִבְרָ֑ח וּמִי֙ כָּמֹונִ֣י אֲשֶׁר־יָבֹ֔וא אֶל־הַהֵיכָ֖ל וָחָֽי
12 לֹ֥א אָבֹֽוא׃ 12 וָאֲכִ֣ירָה וְהִנֵּ֔ה לֹא־אֱלֹהִ֥ים שְׁלָחֹ֖ו כִּ֣י הַנְּבוּאָ֣ה דִּבֶּ֔ר
13 עָלַ֥י וְטֹובִיָּ֖ה וְסַנְבַלַּ֑ט[b] שְׂכָרֹֽו׃ 13 [a]לְמַ֣עַן שָׂכוֹר֙ הוּא֙[a] לְמַ֣עַן אִירָ֔א
וְאֶעֱשֶׂה־כֵּ֖ן וְחַטָּאתִ֑י וְהָיָה֙ לָהֶ֣ם[b] לְשֵׁ֔ם רַ֖ע לְמַ֥עַן יֶחֶרְפֻֽונִי׃ פ
14 זָכְרָ֤ה אֱלֹהַי֙ לְטֹובִיָּ֣ה וּלְסַנְבַלַּ֔ט[a] כְּמַעֲשָׂ֖יו אֵ֑לֶּה וְגַם֙ לְנֹועַדְיָ֔ה
וְיֶתֶר֙ הַנְּבִיאִ֔[b]ים אֲשֶׁ֥ר הָי֖וּ מְיָרְאִ֥ים אֹותִֽי׃ 15 וַתִּשְׁלַ֥ם
הַחוֹמָ֖ה בְּעֶשְׂרִ֣ים וַחֲמִשָּׁ֑ה לֶאֱלוּל֙ לַחֲמִשִּׁ֣ים וּשְׁנַ֔יִם יֹ֖ום׃ פ

[a] Mm 3955. [7] Lv 26,34. [8] Mm 3520. [9] Mm 828. [10] Mm 3956. [11] Mp sub loco. [12] Mm 958. [13] Mm 4070. [14] Mm 3112. [15] Mm 3609. [16] Mm 898. [17] Mm 3957. [18] Mm 1091. [19] Mm 666. [20] Mm 546. [21] Mm 2112. [22] Mm 1104. [23] Mm 270. [24] Mm 199. [25] Mm 3230. [26] Mi 6,10. [27] Jes 44,7. [28] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [29] וחד והנבואה 2Ch 15,8. [30] Mm 3896. [31] וחד ונועדיה Esr 8,33. [32] Mm 3958. [33] Mm 1238.

3 [a] 𝔊 *τελειώσω αὐτό*, 𝔙 *venero* (crrp ex *quievero*? = אֶרָּפֶה) ‖ **6** [a] Ms 𝔊𝔖 וְכָ֑ ‖ [b] pc Mss וְאַ֑ ‖ [c–c] > 𝔊, dl (ex 7) ‖ **7** [a] $\mathfrak{S}^{W}(\mathfrak{A})$ + *'zr'* ‖ **8** [a] pro בֹּדֶאָם, Q^{Mss} בּוֹדָאם; pc Mss בּוֹרָאם ‖ **9** [a] pc Mss ואתה ‖ [b] inf abs, Vrs vertunt recte c 1 sg pf ‖ [c] pc Mss ידי ‖ **12** [a] dl ־ ‖ [b] add ‖ **13** [a–a] 𝔊 *ἐπ' ἐμὲ ὄχλον*; dl ‖ [b] l לִי (cf 𝔊) aut עִם־הָעָם ‖ **14** [a] add cf 12[b] ‖ [b] 𝔊𝔖𝔄 m.

ג. ב׳ . ז׳ . ב׳ [6]

ג. ד׳ ומל [9]

ג. ב׳ חד מל וחד חס׳ . ה׳ מל [10]

ב. כ׳ט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות׳ . כ׳ ר״פ בכתיב׳ . ג׳ מל [11] [12] [13]

[14]

ל

ח׳ קמ׳ . ב׳ מל [15]

מח׳ כת׳ א לא קר׳ ול בלישׁ׳ . ב׳ [16] . ג׳ מל [17] [18]

ל [19] . ו׳ [20] . ד׳ [21] . כב׳ [22] . סז׳ ר״פ לג׳ מנה בכתיב׳

ג. ג׳ . ח׳ [23]

מח

ל [24]

ל [25]

ב׳ [26] חד מל וחד חס׳ . ב׳ [27] . ב׳ חס׳ בסיפ׳ [28]

ג׳ [29] . ל׳

יב׳ פסוק דמיין [30]

ו׳ . ל׳ ומל

ל׳ . ל׳ [31]

ה׳ ב׳ [32] מנה בכתיב׳ . ב׳ כ׳ [33] מל ה׳ מנה בכתיב׳ . ג׳ ול בסיפ׳

ל

16 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ[a] כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵינוּ
וַיִּפְּלוּ[b] מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה
הַזֹּאת: 17 גַּם | בַּיָּמִים הָהֵם חֹרֵי[a] יְהוּדָה אִגְּרוֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת[b]
עַל־טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה בָּאוֹת אֲלֵיהֶם: 18 כִּי־רַבִּים בִּיהוּדָה
בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּי־חָתָן הוּא לִשְׁכַנְיָה בֶּן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ לָקַח
אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן בֶּרֶכְיָה: 19 גַּם טוֹבְתָיו[a] הָיוּ אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי
הָיוּ מוֹצִיאִים לוֹ אִגְּרוֹת[b] שָׁלַח טוֹבִיָּה לְהַרְּאֹנִי:

7 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאֲעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ
הַשּׁוֹעֲרִים[a] וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם: 2 וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי וְאֶת־
חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלִַם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת וְיָרֵא אֶת־
הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים: 3 וָאֹמַר[a] לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם עַד־
חֹם הַשָּׁמֶשׁ וְעַד הֵם עֹמְדִים[b] יָגִיפוּ הַדְּלָתוֹת וְאֻחָזוּ[c] וְהַעֲמֵד[d]
מִשְׁמָרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד בֵּיתוֹ:
4 וְהָעִיר רַחְבַּת יָדַיִם וּגְדוֹלָה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין בָּתִּים בְּנוּיִם:
5 וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־
הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ[a] הָעוֹלִים בָּרִאשֹׁנָה וָאֶמְצָא
כָתוּב בּוֹ: פ
6 אֵלֶּה | בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשִּׁבְיֵ הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הָגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר[a]
מֶלֶךְ בָּבֶל[b] וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ: 7 הַבָּאִים עִם־
זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה[a] עֲזַרְיָה רַעַמְיָה[b] נַחֲמָנִי[c] מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת[d]
בִּגְוַי נְחוּם[e] בַּעֲנָה
מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל: ס 8 בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה

34 Mm 1891. 35 Mm 3174. 36 Mm 3928. 37 Mm 3746. 38 Mm 2681. Cp 7 1 Mm 3959. 2 Mm 3889. 3 Mm 3984. 4 Mm 2682. 5 Mm 1514. 6 Mm 3960. 7 Mm 912. 8 וחד והם עמדים 2 Ch 3,13. 9 Mm 3961 contra textum, cf Mm 1193. 10 Mm 1055. 11 Mm 3962. 12 Mm 1743. 13 Mm 1135. 14 Mm 794. 15 Mm 3883. 16 Mm 3963.

16 [a] l יַרְא (sine meteg) a ראה ‖ [b] prp ויִּפָּלֵא ‖ **17** [a] l prb מֵחֳרֵי (מ hpgr) ‖ [b] l הָהּ (ה hpgr) ‖ **19** [a] 𝔊 *τοὺς λόγους αὐτοῦ*, l טֹבָתָיו ‖ [b] Vrs pr cop, l וְאֹ ‖ **Cp 7,1** [a—a] add ex 43 sq ‖ **3** [a] l c Q Vrs וָאֹמַר cf 5,9[a] ‖ [b—b] prp מֵעַל־הַיָּם (א) וְעַד הֵ ‖ [c] l c 2 Mss וְאָחֹז (ו dttg) ‖ [d] = inf abs; Ms ע וַאֲעַמִּיד ‖ **5** [a] l הִתְיַחֵשׂ ‖ **6** [a] 7,6—72 cf Esr 2 ‖ [b] Ms + לְבָבֶל = Esr 2,1 ‖ **7** [a] Esr רְעֶלְיָה, Ms + שריה ‖ [b] Esr רְעֵלְיָה ‖ [c] 𝔖 *wnḥm'jl*; > Esr ‖ [d] Esr ר֫ cf Esr 2,2[d] ‖ [e] Esr רְחוּם.

9 וְשִׁבְעִ֖ים ׀ וּשְׁנָֽיִם׃ ס 9 בְּנֵ֣י שְׁפַטְיָ֔ה שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת שְׁבָעִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃ ל
ס 10 בְּנֵ֣י אָרַ֔ח [a]שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת חֲמִשִּׁ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[a] ס 11 בְּנֵי־
פַ֠חַת מוֹאָ֨ב לִבְנֵ֤י ׀ יֵשׁ֙וּעַ֙ וְיוֹאָ֔ב [b]אַלְפַּ֥יִם ׀ וּשְׁמֹנֶ֖ה מֵא֥וֹת שְׁמֹנָ֖ה עָשָֽׂר׃[b] ל . ח זוגין מחליפין[17] . ל
ס 12 בְּנֵ֣י עֵילָ֔ם אֶ֖לֶף ׀ [a]מָאתַ֣יִם חֲמִשִּׁ֑ים וְאַרְבָּעָֽה׃[a] ס 13 בְּנֵי֙ [18]ז
14 זַתּ֔וּא [a]שְׁמֹנֶ֥ה מֵא֖וֹת אַרְבָּעִ֥ים וַחֲמִשָּֽׁה׃[a] ס 14 בְּנֵי֙ ׀ זַכַּ֔י [a]שְׁבַ֥ע מֵא֖וֹת ב
15 וְשִׁשִּׁ֑ים[a] ס 15 בְּנֵ֣י בִנּ֔וּי[a] שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת [b]אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ז
16 בְּנֵי֙ ׀ בֵּבָ֔י[a] [b]שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ס 17 בְּנֵ֣י עַזְגָּ֔ד [a]אַלְפַּ֥יִם ב . ב זקף קמ
18 שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[a] ס 18 בְּנֵי֙ אֲדֹנִיקָ֔ם שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת שִׁשִּֽׁים
19
20 וְשִׁבְעָֽה׃[a] ס 19 בְּנֵי֙ בִגְוַ֔י אַלְפַּ֥יִם [a]שִׁשִּׁ֖ים וְשִׁבְעָֽה׃[a] ס 20 בְּנֵ֣י
ג לפי מג[19] וחד מן יב
21 עָדִ֔ין [a]שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת חֲמִשִּׁ֥ים וַחֲמִשָּֽׁה׃[a] ס 21 בְּנֵי־אָטֵ֖ר לְחִזְקִיָּ֑ה[a] לקפי מק ג[20] מגה בלישׁ
22 תִּשְׁעִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ס [a]22 בְּנֵי֙ חָשֻׁ֔ם [b]שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃[b] ול בסיף[21]
ס 23 בְּנֵ֣י בֵצַ֔י שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת [a]עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָֽה׃[a] ס 24 בְּנֵי֙ ׀ ב זקף קמ . ל[22]
25 חָרִ֔יף[a] מֵאָ֥ה שְׁנֵ֖ים עָשָֽׂר׃[b] ס 25 בְּנֵי֙ ׀[a] גִּבְעוֹן֙[b] [c]תִּשְׁעִ֥ים וַחֲמִשָּֽׁה׃[c] ל[22]
ס 26 [a]אַנְשֵׁ֖י ׀ בֵּ֣ית־לֶ֑חֶם וּנְטֹפָ֔ה מֵאָ֥ה שְׁמוֹנִ֖ים וּשְׁמֹנָֽה׃ ס . כל חס[22]
27 אַנְשֵׁ֖י עֲנָתֹ֑ות מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁמֹנָֽה׃ ס 28 [a]אַנְשֵׁ֖י בֵּית־[a]עַזְמָ֥וֶת
29 [b]אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[b] ס 29 אַנְשֵׁי֙[a] ׀ קִרְיַ֣ת ׀ יְעָרִ֗ים כְּפִירָה֙ וּבְאֵר֔וֹת ב[23] ול[21] בסיף
30 שִׁבְעָ֥ה מֵא֖וֹת [b]אַרְבָּעִ֥ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃[b] ס 30 אַנְשֵׁי֙[a] הָרָמָ֣ה וְגָבַ֔ע [b]שֵׁ֥שׁ ב זקף קמ
31 מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וְאֶחָֽד׃[b] ס 31 אַנְשֵׁ֖י מִכְמָ֑ס מֵאָ֥ה וְעֶשְׂרִ֖ים וּשְׁנָֽיִם׃ ב כת ס . ל
ס 32 אַנְשֵׁ֖י בֵּית־אֵ֥ל וְהָעָ֑י [a]מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃[a] ס ב זקף קמ
33 אַנְשֵׁי֙[a] נְבֹ֣ו אַחֵ֔ר [b]חֲמִשִּׁ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃[c] ס 34 בְּנֵי֙ עֵילָ֣ם אַחֵ֔ר אֶ֖לֶף ל[24] . ז[18]

[17] Mm 3964. [18] Mm 3884. [19] Mm 3125 et Mm 3983. [20] Mm 2155. [21] Mm 3886. [22] Mm 3885. [23] Mm 3965. [24] Mp sub loco.

10 [a–a] Esr 775, 𝔊[S] 752, 𝔊[A] 672 ‖ **11** [a] Esr יֹ ‖ [b–b] Esr 2818, 𝔊[A] 2018 ‖ **12** [a–a] 𝔊[S] 1854 ‖ **13** [a–a] Esr et 𝔊[L] 945, 𝔊[B] 840, 𝔖 854 ‖ **14** [a–a] 𝔊[BS] 860 ‖ **15** [a] Esr et Q[Or] 𝔖 בָּנִי ‖ [b–b] pc Mss 28, Esr 42, 𝔊[L] 62, 𝔖 44 ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊[L]𝔖 בכי ‖ [b–b] Esr et 𝔊[L] 623, Ms 328 ‖ **17** [a–a] Esr 1222 sed cf Esr 2,12[b], 𝔊[B] 2328, 𝔊[L] 2222, nonn Mss 2622 ‖ **18** [a] Esr et 𝔊[L] 6 ‖ **19** [a–a] Esr 56 ‖ **20** [a–a] Esr 454, Ms 𝔊[AL] 654 ‖ **21** [a] Esr לִיחִ׳ ‖ [b] lacuna cf Esr 2,16 [b–b] ‖ **22** [a] Esr tr v 22 post 24 ‖ [b–b] Esr et 𝔊[L] 223, pc Mss 324 ‖ **23** [a–a] Esr 23, 𝔊[L] 33 ‖ **24** [a] Esr יוֹרָה, 𝔖 *hwrm* ‖ [b] 𝔊[S] + Esr 2,19 cf 22[a] ‖ **25** [a] l אַנְשֵׁי ‖ [b] Esr גִּבָּר ‖ [c–c] Ms 45 ‖ **26** [a] 𝔊[ASmin] ut Esr 2,21 sq; 𝔊* om v 26sq ‖ **28** [a–a] Esr בְּנֵי ‖ [b–b] pc Mss 142, 𝔊[L] 128 ‖ **29** [a] Esr בְּנֵי ‖ [b–b] 𝔊[B] 21, 2 Mss 23, 2 Mss 48, Ms 42 ‖ **30** [a] ut 29[a] ‖ [b–b] 𝔊[L] 623, 𝔖 721 ‖ **32** [a–a] Esr 223 ‖ **33** [a] ut 29[a] ‖ [b] > Esr 𝔊[L]𝔖 ‖ [c] 𝔊* + eadem vb ut Esr 2,30 ‖ **34** [a] 𝔊[S] 2000.

מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ [b] 35 בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ ס 35

ל[25] 36 ס בְּנֵי [a] יְרֵחוֹ [b] שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ ס 37 בְּנֵי [a]־ 36
37 °

ג חס[26] לֹד ° חָדִיד ° וְאוֹנוֹ ° שֶׁבַע ° מֵאוֹת ° וְעֶשְׂרִים ° וְאֶחָד [b]׃ ס 38 בְּנֵי סְנָאָה 38
[a] שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים [a] תְּשַׁע [b] מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ פ

ג ר״פ 39 הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ [a] תְּשַׁע מֵאוֹת [a] שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ 39

40 ס 40 בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ ס 41 בְּנֵי פַשְׁחוּר 41

ל[28] ו[27] . ל[28] אֶלֶף ° מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה [a]׃ ס 42 בְּנֵי ° חָרִם ° אֶלֶף ° שִׁבְעָה ° 42
עָשָׂר׃ פ

ג ר״פ בסיפ . ל[28] 43 הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל [a] לִבְנֵי [b] לְהוֹדָוָה [c] שִׁבְעִים 43
וְאַרְבָּעָה׃ ס

44 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה [a] אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה [a]׃ ס 44

יא חס ו[29] מגה בכתיב וכל נביא דכות׳ ב מ ג 45 הַשֹּׁעֲרִים [a] בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי 45

ב וחס חֲמִישָׁא בְּנֵי שַׁבָּי [b] מֵאָה שִׁלֹּשִׁם וּשְׁמֹנָה [c]׃ ס

ג בלישׁ . ג . ז מל 46 הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְּנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ 47 בְּנֵי־ 46
47

ל[30] ל מל . קֵרֹס בְּנֵי־סִיעָא [a] בְּנֵי פָדוֹן׃ 48 בְּנֵי־לְבָנָה בְּנֵי־חֲגָבָה [a] בְּנֵי 48

ב חד פת וחד קמ 49 שַׁלְמַי [b]׃ 49 בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גָחַר׃ 50 בְּנֵי־רְאָיָה 49
50

51 בְּנֵי־רְצִין [a] בְּנֵי נְקוֹדָא׃ 51 בְּנֵי־גַזָּם בְּנֵי־עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ׃ 51

נפישסים[31] ול[31] בלישׁ ל 52 בְּנֵי־בֵסַי [a] בְּנֵי־מְעוּנִים [b] בְּנֵי נְפִוּשְׂסִים [c]׃ 53 בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־ 52
53

ב . ל[32] 54 חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃ 54 בְּנֵי־בַצְלִית [a] בְּנֵי־מְחִידָא [b] בְּנֵי חַרְשָׁא׃ 54

ב 55 בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ 56 בְּנֵי נְצִיחַ 55
56

בְּנֵי חֲטִיפָא׃

ב חד חס וחד מל . ל[30] 57 בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטַי בְּנֵי־סוֹפֶרֶת [a] בְּנֵי פְרִידָא [b]׃ 57

[25] Mm 3885. [26] Mm 1178 contra textum. [27] Mm 3884. [28] Mm 3886, L sine Q, mlt Mss BGN c Q, cf Mp sub loco. [29] Mm 4232 contra textum. [30] Mm 3886. [31] Mm 3966. [32] Mm 3886, LBGN sine Q, nonn Mss בצלית K, בצלת Q.

34 [b] > 𝔊* ‖ **36** [a] Esr tr v 36 post 37 ‖ [b] 1 אַנְשֵׁי ‖ **37** [a] ut 36[b] ‖ [b–b] Esr et 𝔊[L] 725, Ms 921, Ms 941 ‖ **38** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] Esr et 𝔊[L] 6 ‖ **39** [a–a] 𝔊[S] 100 ‖ **41** [a] 𝔊[L] 5 ‖ **43** [a] Esr וְקַ׳ ‖ [b] cf Esr 2,40[b] ‖ [c] nonn Mss Q[Mss] הֹדַיָה–, l c Esr הֹדַוְיָה– ‖ **44** [a–a] Esr 28, Ms 43 ‖ **45** [a] Esr pr בְּנֵי ‖ [b] Esr + הַכֹּל ‖ [c] Esr 9 ‖ **47** [a] Esr סִיעַהָא, 𝔊[B] *Ασουια*, 𝔊[S] *Ιασουια*, 𝔊[A] *Σιαια* ‖ **48** [a] Esr + 4 vb ‖ [b] nonn Mss שַׁ׳, Esr[K] שַׁמְלַי ‖ **50** [a] Ms 𝔊 רצון ‖ **52** [a] Esr + בְּנֵי אַסְנָה ‖ [b] Esr[K] עִי– ‖ [c] Q נְפִישׁ׳, K נְפוּשׁ׳; l c Esr נִפִּיס׳ ‖ **54** [a] nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 et Esr חוֹת– ‖ [b] mlt Mss יְרָא– ‖ **57** [a] Esr הַסּ׳ ‖ [b] Esr פרודא.

58 בְּנֵי־יַעְלָא[a] בְּנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ 59 בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְּנֵי־חַטִּיל ג חד כת א וחר כת ה
60 בְּנֵי פֹכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי ׳אָמוֹן׃[a] 60 כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי ל[33]
61 שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ פ 61 וְאֵלֶּה הָעוֹלִים[a] מִתֵּל ב מל[34]
מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב[b] אַדּוֹן ׳וְאִמֵּר[b] וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם ל[33] . ה[35] חס ב מנה בסיף וכל תורה דכות ב מ ב
62 וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ 62 בְּנֵי[a]־דְלָיָה בְּנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ אם האם ואם כן בטעו[36] ב[37] מנה בליש ובסיף . יב ס״ם[38] . ג
מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים[b] וּשְׁנָיִם׃ ס
63 וּמִן[a]־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֲבַיָּה[b] בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח א
64 מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה[c] וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם[d]׃ 64 אֵלֶּה בִּקְּשׁוּ ג סביב׳ לאשה . ה[39] . ד ר״ם בסיף
כְתָבָם[a] הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָא[b] וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ 65 וַיֹּאמֶר ל[33] . נ[40]
הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ [a]מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים[a] עַד עֲמֹד ׳הַכֹּהֵן[b] יד זוגין[41]
לְאוּרִים וְתוּמִּים׃ ל[42]
66 כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם [a]שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים[a]׃ f קמ[43] . ג מל . ח זוגין מחליפין[44]
67 מִלְבַד עַבְדֵיהֶם וְאִמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה[a] שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שִׁלֹּשִׁים וְשִׁבְעָה[b] וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתַיִם[c] וְאַרְבָּעִים ח[45]
68 וַחֲמֵשָׁה׃ ס 68 גְּמַלִּים[a] אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה ס
69 חֲמֹרִים[b] [c]שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שֶׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים[c]׃ 69 [a]וּמִקְצָת רָאשֵׁי[a] עה
הָאָבוֹת[b] נָתְנוּ לַמְּלָאכָה[c] [d]הַתִּרְשָׁתָא נָתַן[d] לָאוֹצָר זָהָב דַּרְכְּמֹנִים
אֶלֶף מִזְרָקוֹת חֲמִשִּׁים כָּתְנוֹת כְּהֲנִים שְׁלֹשִׁים [e]וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת[e]׃ ב מל
70 וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבֹּוֹת ג[46] . ב מל[37] . ב חד חס וחד מל[37]
71 וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם וּמָאתָיִם׃ 71 וַאֲשֶׁר נָתְנוּ שְׁאֵרִית הָעָם זָהָב יב ר״ם
דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי[a] רִבֹּוֹא וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם[b] וְכָתְנוֹת כְּהֲנִים [c]שִׁשִּׁים ג מל

[33] Mm 3886. [34] Mm 3962. [35] Mm 3967 contra textum. [36] Mm 3887. [37] Mp sub loco. [38] Mm 294. [39] Mm 1806. [40] Esr 2,62. [41] Mm 565. [42] Mm 959. [43] Mm 3888. [44] Mm 3964. [45] Mm 1053. [46] Mm 3968.

58 [a] Esr יַעְלָה ‖ **59** [a] Esr אָמִי ‖ **61** [a] ga'ya eras ‖ [b–b] Esr אַדָּן א׳ ‖ **62** [a] Ⅽ pr *bnj bnj* ‖ [b] Esr et 𝔊[L] 50 ‖ **63** [a] Esr וּמִבְּנֵי ‖ [b] Ⅽ *ḥnnj'* ‖ [c] 𝔊[-L] *γυναῖκας* ‖ [d] prp שְׁמוֹ cf Esr 2,61[f] ‖ **64** [a] cf Esr 2,62[a] ‖ [b] mlt Mss 𝔊[SL] et Esr וא– ‖ **65** [a–a] l מִן־הַקֳּדָשִׁים cf Esr 2,63[b] ‖ [b] Esr כֹּהֵן ‖ **66** [a–a] 𝔊[B] 308, Ⅽ 470 ‖ **67** [a] cf Esr 2,65[a]; 𝔊[L] וא׳ ‖ [b] 𝔊[L] 5, Ⅽ 3 ‖ [c] nonn Mss 𝔊[AL] + eadem vb ut Esr 2,66[a–a], ins ‖ **68** [a] Esr et 𝔊[L] יֵתֵם– ‖ [b] l יֵתֵם– cf Esr 2,67[b] ‖ [c–c] 𝔊[B] 2700, 𝔊[S] 6000 ‖ **69** [a–a] Esr ומֵרֹ׳ ‖ [b] Esr + 12 vb ‖ [c] 69–71 Esr brevius ‖ [d–d] 𝔊[BS] *τῷ Νεεμια* ‖ [e–e] > 𝔊*, prp מ׳ וְכֶסֶף מָנִים ח׳ ‖ **71** [a] 𝔊[L] 4 ‖ [b] 𝔊 2200, 𝔊[L] 3000 ‖ [c–c] 𝔊[L] 65.

וְשָׁבְעָה[c] : פ 72 וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a] וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים[a] 72 בא[47] . [48]ל מל ה מנה בסיפ . ד[49]

וּמִן־הָעָם[b] וְהַנְּתִינִים וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם[c] ל[50] וכל ר״פ דכות

8 וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם[d] : 8 1 וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם ה[51] וכל ר״פ דכות . יב

כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב[a] אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמָּיִם[a] וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא כ[1]

הַסֹּפֵר[b] לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל :

2 וַיָּבִיא עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל 2 ל כת כן[2] . ג[3] . ל

ג[4] מֵבִין[a] לִשְׁמֹעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי : 3 וַיִּקְרָא־בוֹ[ba] לִפְנֵי 3

ו סביר ועד[5] הָרְחוֹב[a] אֲשֶׁר | לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם[bc] מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית הַיּוֹם נֶגֶד

ג[6] . ג[7] הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְבִינִים[d] וְאָזְנֵי כָל־הָעָם אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה :

4 וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ[a] אֲשֶׁר עָשׂוּ לַדָּבָר[a] וַיַּעֲמֹד 4

ל אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע[b] וַעֲנָיָה[c] וּאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה[d] וּמַעֲשֵׂיָה[e] עַל־יְמִינוֹ

וּמְשֻׁמְאֹלוֹ פְּדָיָה וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם[g] :

פ 5 וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם 5

ל . [8]ו מנה בכתיב הָיָה וּכְפָתְחוֹ עָמְדוּ כָל־הָעָם : 6 וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים 6

ב[9] וחד מן פסיקתא[10] דסיפ הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן אָמֵן בְּמַעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ[a]

לנג[11] . פסיקתא דסיפ[10] . לַיהוָה אַפַּיִם אַרְצָה : 7 וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי[a] וְשֵׁרֶבְיָה[b] יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי 7

הוֹדָיָה מַעֲשָׂיָה קְלִיטָא עַזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם[cb] מְבִינִים

ל אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם : 8 וַיִּקְרְאוּ בַּסֵּפֶר בְּתוֹרַת[a] 8

ל[12] . ה ל בת ש וחד כת ס[13] . ל הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל[b] וַיָּבִינוּ[c] בַּמִּקְרָא : ס

[47]Mm 4144. [48]Mm 3889. [49]Mm 3984. [50]Mp sub loco. [51]Mm 470. Cp 8 [1]Mm 1514. [2]Mm 839. [3]וחר כל מבין 2Ch 34,12. [4]Mm 3135. [5]Mm 3942. [6]Mm 3969. [7]Mm 3970. [8]Mm 1372. [9]Nu 5,22. [10]Mm 3904. [11]Mp sub loco. [12]Mm 1154. [13]Mm 3917.

72 [a–a] tr c Esr ante וחנת׳ || [b] ins בִּירוּשָׁלַ͏ִם cf 2,70[b] || [c] prb ins וּמִן־הָעָם וְהַלְוִיִּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל (vel sim) || [d–d] > 𝔊[L72], dl (ex Esr 3,1) || **Cp 8,1** [a–a] 𝔊α *τοῦ (τὸ) πρὸς ἀνατολὰς (τοῦ) ἱεροῦ πυλῶνος* || [b] pc Mss הַכֹּהֵן, 𝔊α *τῷ ἀρχιερεῖ καὶ ἀναγνώστῃ* || **2** [a] 𝔊α *τοῖς ἱερεῦσιν* crrp ex *τοῖς ἱκανοῖς* = 𝔐 || **3** [a–a] l עַל־ה׳ (cf 𝔖𝔙 et 𝔊α) vel בָּר׳ || [b–b] > 𝔊* || [c–c] 𝔊α *πρὸ τοῦ ἱεροῦ πυλῶνος* cf 1[a–a] || [d] > 𝔊α (homtel); 𝔊 *καὶ αὐτοὶ συνιέντες* || **4** [a–a] > 𝔊* || [b] 𝔖 *wšmw'* || [c] 𝔊𝔊α(𝔖) *καὶ Ανανιας* = וַחֲנַנְיָה; 𝔊α + *καὶ Αζαριας* cf Da 1,6sq || [d] 𝔊α *καὶ Εζεκιας* || [e] 𝔊α *καὶ Βααλσαμος* || [f] 3 Esr[fat] *et Asub Nabadias*; prp וְחַשּׁוּב בַּדָּנָה, 𝔖 *whšbj'* || [g] > 𝔊[L]𝔊α || **6** [a] sic L, mlt Mss Edd וּ– || **7** [a] 𝔊α *καὶ Αννιουθ (Αννους)*, 𝔊α[L]𝔊 *καὶ Βαναιας* || [b–b] > 𝔊 || [c] 𝔊α𝔙 om cop, dl || **8** [a] pc Mss Vrs ת׳ || [b] huc tr ׀ || [c] 𝔊α *ἐμφυσιοῦντες*.

9 וַיֹּאמֶר [ba]נְחֶמְיָה [c]הַוּא[a] הַתִּרְשָׁתָא[c] וְ[b]עֶזְרָא הַכֹּהֵן הַ סֹּפֵר וְהַלְוִיִּם ג וחד מן פסיקתא[14] דסיפ
הַמְבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ־הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם יג חס[15]
אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי ב מל
ס[a] הַתּוֹרָה: 10 וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַּקִּים וְשִׁלְחוּ ב[16]
מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ[a] כִּי־חֶדְוַת[b] ח[17] ט פת ב מנה בלישׁ. ב. ל
יְהוָה הִיא מָעֻזְּכֶם: 11 וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי ל. ד[18]. ל
הַיּוֹם קָדֹשׁ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ: 12 וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכָל וְלִשְׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח יג חס[15]. ב. ג[19]. ל בסיפ[20]
מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְּדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ[a] בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ הי[21]
לָהֶם: ס

13 וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְכָל־הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם חי. עה. ל. נא[22]
אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל[a] אֶל[b]־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה: 14 וַיִּמְצְאוּ כָתוּב ב[23]
בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד[a]־מֹשֶׁה אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת כד. כ[24]. כה[25]
בֶּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: 15 [a]וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ[a] קוֹל בְּכָל־עָרֵיהֶם יג ר״פ[20]. ל. ל. ז פסוק דמיין בטע
וּבִירוּשָׁלַ͏ִם לֵאמֹר[b] צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת וַעֲלֵי־עֵץ שֶׁמֶן וַעֲלֵי כא. ו[26]
הֲדַס וַעֲלֵי תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת לַעֲשֹׂת סֻכֹּת כַּכָּתוּב: פ יב למערב[20]
16 וַיֵּצְאוּ הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם לו. ד[27]. ל וחס
וּבְחַצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים [a]וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב[a] שַׁעַר מח. ב. ג
אֶפְרָיִם: 17 וַיַּעֲשׂוּ כָל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ פסיקתא דסיפ[14]
בַּסֻּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ [a]בִּן־נוּן[a] כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־הַיּוֹם ל. ב[28]
הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד: 18 וַיִּקְרָא[a] בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים ג
יוֹם בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת יָמִים פסיקתא דסיפ[14]. סד[29]. ו סביר ועד
וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כַּמִּשְׁפָּט: פ ב מ״פ[30]

9 1 וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הי
2 בְּצוֹם וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם: 2 וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכֹּל בְּנֵי ל. ז

[14] Mm 3904. [15] Mm 783. [16] Cant 5,16. [17] Mm 3927. [18] Mm 1498. [19] Mm 1583. [20] Mp sub loco. [21] Mm 1376. [22] Mm 4144. [23] Mm 3971. [24] Mm 1360. [25] Mm 534. [26] Mm 593. [27] Mm 641. [28] Mm 3972. [29] Mm 3942. [30] Mm 877. Cp 9 [1] Mm 1705.

9 [a–a] > Gα || [b–b] add || [c–c] > G* || **10** [a] ins בוֹ (hpgr)? || [b] > GGα || **12** [a] Gα *καὶ ἐνεφυσιώθησαν* || **13** [a] Vrs om cop, dl || [b] pc Mss את || **14** [a] pc Mss אֶת cf Vrs || **15** [a–a] l וְ/וַיַּ׳ (cf S) vel וְ/וַיַּ׳ שָׁמְעוּ || [b] G *καὶ εἶπεν Εσδρας* || **16** [a–a] G *καὶ ἐν ταῖς πλατείαις τῆς πόλεως καὶ ἕως* || **17** [a–a] > Ms || **18** [a] pc Mss S וְ/וַיִּקְרָא.

3 וַיָּקֻמוּ עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם רְבִעִית הַיּוֹם וּרְבִעִית
מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם: 4 וַיָּקָם עַל־מַעֲלֵה
הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי[a] קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה[b] בָּנִי[c] שֵׁרֵבְיָה בָּנִי[d] כְנָנִי וַיִּזְעָקוּ
בְּקוֹל גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: 5 וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל
[a]בְּנִי חֲשַׁבְנְיָה[b] שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה[c] פְּתַחְיָה[ad] קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[e]

מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם
וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם[f] עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה:
6 אַתָּה[a]־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ
אַתָּה[b] עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם
הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם
וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים:
7 אַתָּה־הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם
וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם:
8 וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרֹת עִמּוֹ הַבְּרִית
לָתֵת[a] אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי
וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת[b] לְזַרְעוֹ
וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אָתָּה: [יַם־סוּף:
9 וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־
10 וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים[a] בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ
כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה:
11 וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה

Cp 9,4 [a] 1 בְּנוּי cf 10,10; G *kaì vloí* || [b] mlt Mss GᴬᴸS שכניה cf 5ᶜ || [c] pc Mss G בֶּן, pc Mss בְּנֵי || [d] nonn Mss Gᴬ בְּנֵי || **5** [a–a] > G* || [b] S *ḥšbj'* || [c] nonn Mss GᴸS שכניה cf 4ᵇ || [d] prp פְּלָאיָה cf 10,11 || [e] G suff 1 pl; hic lacuna, prb ins בָּרוּךְ (עֻזָּרָא ?) וַיֹּאמֶר cf 4ᵃ אַתָּה יהוה אֱלֹהֵינוּ || [f] nonn Mss בָּרוּם; GᴸV om cop || **6** [a] G pr *kaì eἶπεν Εσδρας* || [b] Q אַתָּה || **8** [a] G + *kaì adtῷ* cf [b] || [b] G *kaí* (cf [a]), 𝔄 *lh w* = וְלוֹ cf S || **10** [a] Gᴮᴸ *ἐν Aἰγύπτῳ* = בְּמִצְרַיִם; Gᴮ pr (Gᴸ addit) *kaì τέρατα.*

ל וחס׳ 2. ו מל׳ 3. ט מל׳ 4
ל 2
ל
ג. ב׳ בלוש
ב. ל
ד
ב חס׳ 6. ל׳ 7. ל
ג וכל אחנח וס״פ דכות׳ 8
אתה ק׳ ל. ה פסוק וכל וכל׳ 9. ל׳ 10. ז
ל
ל
ל׳ 11. ו מגה בכתיב. ל
ל ומל. ל
ל׳ 12
סימן כח מ פ ס ג׳ 13. ב
ל
ל
ה פסוק ובכל ובכל׳ 14
ג
ז ול ר״פ

וְאֶת־רְדִפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִּמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים׃ ג . ז רפ[15]

12 וּבְעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתֵם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה ל
לְהָאִיר לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃

13 וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ וְדַבֵּר עִמָּהֶם מִשָּׁמָיִם ל . יא[16]
וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים
וְתוֹרוֹת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים׃ ל מל

14 וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ[a] לָהֶם ד פת וכל שבת שבחון דכות[17]
וּמִצְוֹת[b] וְחֻקִּים[c] וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם ׀ בְּיַד׀ מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ ג ל מנה מל וכל דסמיכ לאדכרה דכות וחד מן לא[18] כת תרי ו . ח[19] . כ[20]

15 וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִרְעָבָם ד ר״פ[21] . כט חס[22] . ל
וּמַיִם מִסֶּלַע הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם ב
וַתֹּאמֶר׀ לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ ג[23] וכל נביא דכות ב מ א
אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ לָתֵת לָהֶם׃ [מִצְוֹתֶיךָ׃] ד

16 וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־ ט ר״פ[24] . ג
17 וַיְמָאֲנוּ לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם ג[25] . ג[26] . ג חס ול בסיפ
וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ־רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדָתָם בְּמֹרְרֵם[a] ל וחס . ל
וְאַתָּה׀ אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם ל ומל[27]
אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־וֶחֱסֶד[b] וְלֹא עֲזַבְתָּם׃ חסד[28] יתיר ו ק

18 אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם׀ עֵגֶל מַסֵּכָה ל ר״פ בסיפ
וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֱלָךָ[a] מִמִּצְרַיִם[b]
וַיַּעֲשׂוּ[c] נְאָצוֹת גְּדֹלוֹת[c]׃

19 וְאַתָּה׀ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר
אֶת־עַמּוּד׀ הֶעָנָן לֹא־סָר מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם[a] לְהַנְחֹתָם בְּהַדֶּרֶךְ ל . ל
וְאֶת־עַמּוּד׀ הָאֵשׁ בַּלַּיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת[b]־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר ל . ג נסיב ראת[29]
יֵלְכוּ־בָהּ׃ [יְלֻכוּ־בָהּ׃] כט חס[30]

20 וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם ל . ב
וּמָנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִצְמָאָם׃

[15] Mm 753. [16] Mm 2041. [17] Mm 806. [18] Mm 648. [19] Mm 2797. [20] Mm 1360. [21] Mm 349. [22] Mm 657 contra textum. [23] Mm 4261. [24] Mm 564. [25] Mm 1568. [26] Mm 1446. [27] יחד והסלחות Da 9,9. [28] Q addidi, cf Mp sub loco. [29] Mm 3975. [30] Mm 657.

14 [a] sic L, mlt Mss Edd עָתְּ– ‖ [b] hoc aut [c] add (ex 13)? ‖ [c] cf [b] ‖ **17** [a] l c pc Mss 𝔊 בְּמִצְרַיִם cf Nu 14,4 ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔙 ut Q^{Mss}, sic l ‖ **18** [a] mlt Mss העלוך cf 𝔊 ‖ [b] nonn Mss 𝔖𝔄 מֵאֶרֶץ מצ׳ ‖ [c–c] > 𝔄 ‖ **19** [a] l c pc Mss ׳י ‖ [b] l c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 את.

21 וְאַרְבָּעִים שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם ׀ בַּמִּדְבָּר לֹא חָסֵרוּ
שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלּוּ [a]וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקוּ׃
22 וַתִּתֵּן לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלֵקֶם לְפֵאָה[a]
וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ סִיחוֹן [b]וְאֶת־אֶרֶץ[b] מֶלֶךְ ׀ חֶשְׁבּוֹן
וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן׃
23 וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם
וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ ׀ לַאֲבוֹתֵיהֶם [a]לָבוֹא לָרֶשֶׁת׃
24 וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ[a] וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם
אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים וַתִּתֵּנֶם בְּיָדָם
וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמֵּי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנָם׃
25 וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצֻרוֹת וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה
וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־כָּל־טוּב
בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים וְזֵתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב
וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל׃
26 וַיַּמְרוּ[a] וַיִּמְרְדוּ בָךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי גַוָּם
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הֵעִידוּ בָם לַהֲשִׁיבָם אֵלֶיךָ
[b]וַיַּעֲשׂוּ נְאָצוֹת גְּדוֹלוֹת[b]׃
27 וַתִּתְּנֵם בְּיַד־צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ לָהֶם
וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע
וְכִרְחֲמֶיךָ[a] הָרַבִּים תִּתֶּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם׃
28 וּכְנֻחָה לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ
וַתַּעַזְבֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעֲקוּ[b]
וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ[a] [b]רַבּוֹת עִתִּים׃[b]
29 וַתָּעַד בָּהֶם לַהֲשִׁיבָם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ
לְמִצְוֹתֶיךָ]

ל ורש״פ[31] . ל
מן פסיק לא לא לא . ל
ד . ל
ל . ל[32]
ל
ב חס בלישׁ
ל
יח פסוק את את ואת ואת
ג ול בטע
ל . ג
ב כת כן[33] . ז[34]
כל כת כן . יט בלישׁ[35]
ב
ל
ל חס בכתיב[36]
ג[37] . ג[38]
ב . ב כת כן
ב[39]
ג[40] . ל זקף קמ
ב חד מל וחד חס[41] . ל ומל
ט . ל[42]
ב[43] . ל
ב[44] . ב[38] . ג
ב

31 Mm 3359. 32 וחד לִפְאָה Ex 27,9. 33 Mp contra textum, cf Mp sub loco. 34 Mm 1705. 35 Mm 335. 36 Mm 415. 37 Mm 3976. 38 Mm 3979. 39 Mm 2955. 40 Mm 3977. 41 Mm 3978. 42 Mm 1256. 43 Ps 49,15. 44 Mp sub loco.

21 [a–a] 𝔊[AS](𝔖) *(τὰ) ὑποδήματα αὐτῶν οὐ διερράγησαν* || **22** [a] > 𝔊*𝔄, 𝔊[L] *εἰς πρόσωπον*, 𝔙 *sortes*, 𝔖 *lrjš 'nš* || [b–b] > Ms 𝔊, dl || **23/24** [a–a] 𝔊* *καὶ ἐκληρονόμησαν αὐτήν* || **26** [a] 𝔊 *καὶ ἤλλαξαν* = וַיָּמֵרוּ? || [b–b] = 18b, add? || **27** [a] mlt Mss 𝔊 וּבְרַ׳ cf 28[a] || **28** [a] nonn Mss 𝔊 בְּרַ׳ cf 27[a] || [b–b] 𝔊 *πολλοῖς* cf [a].

וּבְמִשְׁפְּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָּהֶם ל.ו.ל
וַיִּתְּנוּ כָתֵף סוֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ ג ב חס וחד מל[46]
30 וַתְּמַשֵּׁךְ עֲלֵיהֶם שָׁנִים רַבּוֹת ל
וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־נְבִיאֶיךָ ב
וְלֹא הֶאֱזִינוּ וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצוֹת׃ ג.ח בליש
31 וּבְרַחֲמֶיךָ[a] הָרַבִּים לֹא־עָשִׂיתָם כָּלָה ל[46]
וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃
32 וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ב.ב[47]
שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה ו מל[48] ב.ג[49].ג
אֲשֶׁר־מְצָאַתְנוּ לְמַלְכֵּינוּ לְשָׂרֵינוּ[a] וּלְכֹהֲנֵינוּ וּלְנְבִיאֵינוּ ג ב פת וחד קמ[50]
וּמִימֵי מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ [וַלֹּאבֹתֵינוּ[b] וּלְכָל־עַמֶּךָ
33 וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ
כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ׃
34 וְאֶת[a]־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תוֹרָתֶךָ ב[51]
וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ וּלְעֵדְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הַעִידְתָּ בָּהֶם׃ ו מל ול בליש
35 וְהֵם בְּמַלְכוּתָם[a] וּבְטוּבְךָ הָרָב אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם ט ר״פ[52].כט חס[53]
וּבָאָרֶץ[b] הָרְחָבָה וְהַשְּׁמֵנָה אֲשֶׁר־נָתַתָּ לִפְנֵיהֶם ה[54].ג.כט חס[53]
לֹא עָבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים׃ ג[55]
36 הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים
וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל אֶת־פִּרְיָהּ[a] וְאֶת־טוּבָהּ ל[56]
הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ׃
37 וּתְבוּאָתָהּ מַרְבָּה[a] לַמְּלָכִים אֲשֶׁר־נָתַתָּה עָלֵינוּ בְּחַטֹּאותֵינוּ ל.ל.ב מל
וְעַל גְּוִיֹּתֵינוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ כִּרְצוֹנָם וּבְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ׃ ל.ג[51].ז חס[57]
ס[ס] פ **10** [1] וּבְכָל־זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים אֱמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הֶחָתוּם ל.ג.ל
שָׂרֵינוּ לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ׃ ל

[45] Mm 3158. [46] וחד ועשיתם Ex 4,21. [47] Mm 3980. [48] Mm 3634. [49] Ex 12,4. [50] Mm 950. [51] Mp sub loco. [52] Mm 564. [53] Mm 657. [54] Mm 3981. [55] Mm 3982. [56] וחד וטובה Jer 2,7. [57] Mm 1193 contra textum.

31 [a] G *kaì sú* pro וּ ‖ **32** [a] Ms Vrs ′ולֹ ‖ [b] dl (aut dttg aut ex 34)? ‖ **34** [a] prp וּאֲתֶּ֫ ‖ **35** [a] 2 Mss GSA תְּ— ‖ [b] l ′וּבָאָ? ‖ **36/37** [a–a] > G.

לי 2 [a] וְעַל הַֽחֲתוּמִים[a] נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא[b] בֶּן־חֲכַלְיָה וְצִדְקִיָּה׃ 2
3/5 3 שְׂרָיָה[a] עֲזַרְיָה יִרְמְיָה׃ 4 פַּשְׁחוּר אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה׃ 5 חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה[a]׃
6/8 מַלּוּךְ׃ 6 חָרִם מְרֵמוֹת עֹבַדְיָה׃ 7 דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן בָּרוּךְ׃ 8 מְשֻׁלָּם ל ר״ם . ג שם אנש בסיפ
9 אֲבִיָּה מִיָמִן׃ 9 מַעַזְיָה בִלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה הַכֹּהֲנִים׃ ס ל[a] . ל
10 f 10 וְהַלְוִיִּם וְיֵשׁוּעַ[a] בֶּן־אַזַנְיָה בִּנּוּי מִבְּנֵי חֲנָדָד קַדְמִיאֵל׃
11 12 ל שם אנש 11 וַאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה[a] הוֹדִיָּה[b] קְלִיטָא פְּלָאיָה[c] חָנָן׃ 12 מִיכָא רְחוֹב
13 14 ל חֲשַׁבְיָה׃ 13 זַכּוּר שֵׁרֵבְיָה שְׁבַנְיָה[a]׃ 14 הוֹדִיָּה[a] בָּנִי[b] בְּנִינוּ[c]׃ ס
15 16 עה . ג 15 רָאשֵׁי הָעָם פַּרְעֹשׁ פַּחַת מוֹאָב עֵילָם זַתּוּא בָּנִי[a]׃ 16 בֻּנִּי[a] עַזְגָּד
17 19 בֵּבָי׃ 17 אֲדֹנִיָּה בִגְוַי עָדִין׃ 18 אָטֵר חִזְקִיָּה עַזּוּר׃ 19 הוֹדִיָּה[a] חָשֻׁם
20 22 נ״בי ק בֶּצַי׃ 20 חָרִיף עַנָּתוֹת נֹבָי[a]׃ 21 מַגְפִּיעָשׁ מְשֻׁלָּם חֵזִיר[a]׃ 22 מְשֵׁיזַבְאֵל
23 24 ג צָדוֹק יַדּוּעַ[a]׃ 23 פְּלַטְיָה חָנָן עֲנָיָה׃ 24 הוֹשֵׁעַ חֲנַנְיָה חַשּׁוּב[a]׃
25 27 ב . ל ומל 25 הַלּוֹחֵשׁ פִּלְחָא שׁוֹבֵק׃ 26 רְחוּם חַשַׁבְנָה מַעֲשֵׂיָה׃ 27 וַאֲחִיָּה[a] חָנָן[b]
28 ל שם אנש עָנָן׃ 28 מַלּוּךְ חָרִם בַּעֲנָה׃
29 יג[3] . ל[4] מל ח מנה בסיפ . ל[5] 29 וּשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים ׀ הַלְוִיִּם הַשּׁוֹעֲרִים ׀ הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים
ח בליש . ל . ב וְכָל־הַנִּבְדָּל מֵעַמֵּי ׀ הָאֲרָצוֹת אֶל־תּוֹרַת ׀ הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם
י מל וכל ת ד מ ק דכות ב ממ . ל 30 וּבְנֹתֵיהֶם כֹּל יוֹדֵעַ מֵבִין[a]׃ 30 מַחֲזִיקִים עַל־אֲחֵיהֶם[a] אַדִּירֵיהֶם[a] וּבָאִים
פ[6] בָּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה בְיַד מֹשֶׁה ׀
ח מל[7] . ה[8] . ג . ג[9] עֶבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹת ׀ יְהוָה ׀ אֲדֹנֵינוּ
יב ר״פ . ח[10] . ו[11] 31 וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּיו׃ 31 וַאֲשֶׁר ׀ לֹא־נִתֵּן בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת־
ל 32 בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח לְבָנֵינוּ׃ 32 וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְבִיאִים ׀ אֶת־הַמַּקָּחוֹת
ג מל ול בליש וְכָל־שֶׁבֶר בְּיוֹם הַשַּׁבָּת ׀ לִמְכּוֹר לֹא־נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ

Cp 10 [1] Mm 2033. [2] Mp sub loco. [3] Mm 1188. [4] Mm 3889. [5] Mm 3984. [6] Mm 4036. [7] Mm 1796. [8] Mm 1376. [9] Mm 924. [10] Mm 3985. [11] Mm 1442.

Cp 10,2 [a–a] Ms sg cf 1; 𝔙 *signatores autem fuerunt*, l וְהַֽחוֹתְמִים (cf 𝔊) vel וְאֵלֶּה הַֽחוֹתְמִים (cf 𝔖𝔄) || [b] > 𝔊*, add? || **3** [a] 𝔊 pr *υἱός* || **4** [a] Ms חִלְקִיָּה || **5** [a] mlt Mss 𝔖 שְׁכַנְיָה || **10** [a] l c mlt Mss Vrs ʾ || **11** [a] l c nonn Mss 𝔊^{L}𝔖 שְׁכַנְיָה propter 13 (aut invers) || [b] 𝔊 *Ωδουια* = הוֹדַוְיָה vel הוֹדִיָּה, sic l propter 14 || [c] 𝔖 *plṭj'* || **13** [a] cf 11[a] || **14** [a] 𝔊 *Ωδουια* || [b] 𝔊 leg בְּנֵי || [c] l c 9,4 || **15** [a] 𝔊 *υἱοί* = בְּנֵי || **16** [a] 𝔊 *Bανι* || **19** [a] 𝔊 *Ωδουια* || **20** [a] K 𝔊^{AL} גּוֹבָי, Q 𝔙 גִּיבָי || **21** [a] 𝔖 *'zpj* || **22** [a] 𝔖 *jwjd'* || **24** [a] 𝔖 *jšw'* || **27** [a] 𝔊^{L}𝔖𝔙 om cop, dl? prp וְאָחִיו || [b] 𝔖 *ḥnnj*, l חֲנָנִי propter 23 (aut invers)? || **29** [a] 𝔊𝔖 pr cop || **30** [a] 𝔊 *κατηράσαντο αὐτούς* = אֵרְרֵיהֶם.

33 וְנִתְּשׁ אֶת־[a]הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׂאַ[b] כָּל־יָד[c]׃ 33 וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ מִצְוֹת ל. ל. ג וכל דסמיכ לאדכרה דכות׃

34 לָתֵת עָלֵינוּ[a] שְׁלִשִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ 34 לְלֶחֶם ט מל[12]. ל

הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד וּלְעוֹלַת הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הֶחֳדָשִׁים ג מל[13]. ל

לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳּדָשִׁים וְלַחַטָּאוֹת לְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל מְלֶאכֶת ג מל[14]. ל

35 בֵּית־אֱלֹהֵינוּ׃ ס 35 [a]וְהַגּוֹרָלוֹת הִפַּלְנוּ עַל־קָרְבַּן הָעֵצִים ל. ל. ט[15]

[b]הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[c] וְהָעָם[b] לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵינוּ יג[16]

לְעִתִּים מְזֻמָּנִים[d] שָׁנָה בְשָׁנָה לִבְעֹר עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּכָּתוּב ב. ל

36 בַּתּוֹרָה׃ 36 וּלְהָבִיא אֶת־בְּכוֹרֵי אַדְמָתֵנוּ וּבְכוֹרֵי כָל־פְּרִי כָל־עֵץ ב[17]. ל פסוק כל כל ומילה חדה ביניית[18]. ל

37 שָׁנָה בְשָׁנָה לְבֵית יְהוָה׃ 37 וְאֶת־בְּכֹרוֹת בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּינוּ וּבִבְהֶמְתֵּינוּ כַּכָּתוּב ב וכת כן בלישׁ[19]

בַּתּוֹרָה וְאֶת־בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ[a] וְצֹאנֵינוּ[a] לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לַכֹּהֲנִים

38 הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ 38 וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ וּתְרוּמֹתֵינוּ[a] כח. ל

וּפְרִי כָל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים אֶל־לִשְׁכוֹת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ ל

וּמַעֲשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים בְּכָל עָרֵי עֲבֹדָתֵנוּ׃ ל

39 וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם בְּעִשֵּׂר[a] הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ ב בלישׁ[20]

אֶת־מַעְשַׂר הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית הָאוֹצָר׃ ב

40 כִּי אֶל־[c]הַלְּשָׁכוֹת יָבִיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן ב. ט[21]

הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר׃ וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים וְהַשּׁוֹעֲרִים[c] כב[22] מל ח מנה בסיפ. ר[23]

וְהַמְשֹׁרְרִים[a] וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃

11 1 וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלִָם וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת

לְהָבִיא ׀ אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַ͏ִם עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתֵשַׁע ב[1]

2 הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ 2 וַיְבָרְכוּ הָעָם[a] לְכֹל ׀ הָאֲנָשִׁים הַמִּתְנַדְּבִים לָשֶׁבֶת ב[2]

בִּירוּשָׁלִָם׃ פ

3 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה[a] עה

[12]Mm 1900. [13]Mm 995. [14]Mm 2117. [15]Mm וחד ולקרבן Neh 13,31. [16]Mm 1188. [17]Mm 3866. [18]Mm 3316. [19]Mp sub loco. [20]Mm 3986. [21]Mm 501. [22]Mm 3889. [23]Mm 3984. Cp 11 [1]Gn 18,32. [2]Mm 1416.

32 [a] ins תְּבוּאַת? (cf Ex 23,10sq; aberratio oculi) ‖ [b] prp וְנִשָּׂא מִשָּׂא ‖ [c] prb ins בָּהּ ‖ **33** [a] > pc Mss 𝔖𝔙, prb dl ‖ **35** [a] tr v 35 post 40[a]? ‖ [b–b] add ‖ [c] nonn Mss Vrs יְהוָה ‖ [d] 𝔊 *ἀπὸ χρόνων* = מִזְּמָן; Esr 10,14 alit ‖ **36** [a] > nonn Mss 𝔖 ‖ **37** [a] nonn Mss om י ‖ **38** [a] > 𝔊*, dl (ex Ez 44,30); 𝔖 *wd'drjn* = וְגָרְנוֹתֵינוּ ‖ **39** [a] l בְּעַשֵּׂר? ‖ [b] 𝔊 *τοῦ θεοῦ* ex *θησαυροῦ* (sic $𝔊^{L}$) ‖ **40** [a] cf 35[a] ‖ **Cp 11,2** [a] pc Mss אֶת־ה׳ ‖ **3** [a] huc tr ׳.

וְיֹשְׁבֵ֣ו[b] אַ֔יִשׁ בַּאֲחֻזָּתֹ֖ו בְּעָרֵיהֶ֑ם יִשְׂרָאֵל֙ הַכֹּהֲנִ֣ים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם וְהַנְתִינִ֖ים נא[a] . ל
וּבְנֵ֥י עַבְדֵי־שְׁלֹמֹֽה׃ 4 וּבִירוּשָׁלַ֗͏ִם יָשְׁב֞וּ מִבְּנֵ֤י יְהוּדָה֙ וּמִבִּנְיָמִ֔ן 4 a נא
מִבְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה עֲתָיָ֥ה[b] בֶּן־עֻזִּיָּ֖ה בֶּן־זְכַרְיָ֣ה בֶּן־אֲמַרְיָ֑ה בֶּן־שְׁפַטְיָ֖ה
בֶּן־מַהֲלַלְאֵ֥ל מִבְּנֵי־פָֽרֶץ׃ 5 וּמַעֲשֵׂיָ֞ה בֶּן־בָּרוּךְ֙ בֶּן־כָּל־חֹ֣זֶה בֶּן־ 5 ג שם אנש בסיפ[4] . ב
חֲזָיָ֔ה בֶּן־עֲדָיָ֖ה[a] בֶּן־יוֹיָרִ֑יב[b] בֶּן־זְכַרְיָ֖ה[c] בֶּן־הַשִּׁלֹנִֽי׃ 6 כָּל־בְּנֵי־פֶ֔רֶץ 6 a
הַיֹּשְׁבִ֖ים בִּירוּשָׁלַ֑͏ִם אַרְבַּ֥ע מֵא֛וֹת שִׁשִּׁ֥ים וּשְׁמֹנָ֖ה אַנְשֵׁי־חָֽיִל׃ ס
וְאֵ֖לֶּה[c] בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן סַלֻּ֞א בֶּן־מְשֻׁלָּ֣ם בֶּן־יוֹעֵ֗ד[a] בֶּן־פְּדָיָה֙ בֶּן־ 7 נג[6] . ג בכתיב ול כת[6] כן
קוֹלָיָ֔ה בֶּן־מַעֲשֵׂיָ֖ה בֶּן־אִיתִיאֵ֣ל בֶּן־יְשַׁעְיָֽה׃ 8 וְאַחֲרָ֖יו[a] גַּבַּ֣י[b] סַלָּ֑י 8 ל
תְּשַׁ֥ע[c] מֵא֖וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁמֹנָֽה׃ 9 וִיוֹאֵ֥ל בֶּן־זִכְרִ֖י פָּקִ֣יד עֲלֵיהֶ֑ם וִיהוּדָ֥ה 9
בֶּן־הַסְנוּאָ֖ה[a] עַל־הָעִ֥יר מִשְׁנֶֽה׃ פ נז[7] וכל וגנותי דכות ב מ א
מִן־הַכֹּהֲנִ֑ים יְדַעְיָ֣ה[a] בֶּן־יְהוֹיָרִ֔יב[b] יָכִֽין׃ 11 שְׂרָיָ֥ה[a] בֶּן־חִלְקִיָּ֖ה 10 11 י ר״פ בכתיב[8] . ג[9]
בֶּן־מְשֻׁלָּ֣ם בֶּן־צָד֔וֹק בֶּן־מְרָיוֹ֖ת בֶּן־אֲחִיטֽוּב נְגִ֣יד בֵּ֔ית הָאֱלֹהִֽים׃ ל חס . מח
וַאֲחֵיהֶ֗ם[a] עֹשֵׂי֙[b] הַמְּלָאכָ֔ה לַבַּ֖יִת שְׁמֹנָ֣ה מֵא֔וֹת עֶשְׂרִ֥ים וּשְׁנַ֖יִם וַעֲדָיָ֑ה[c] 12 12
בֶּן־יְרֹחָ֣ם בֶּן־פְּלַלְיָ֔ה בֶּן־אַמְצִ֖י בֶּן־זַכַּרְיָ֑ה בֶּן־פַּשְׁח֖וּר בֶּן־מַלְכִּיָּֽה׃ ל . ב
וְאֲחֵיהֶ֗ם רָאשֵׁי֙ לְאָב֣וֹת מָאתַ֔יִם אַרְבָּעִ֖ים וּשְׁנָ֑יִם וַעֲמַשְׁסַ֞י[b] בֶּן־ 13 כ . ל . לא
עֲזַרְאֵ֤ל[c] בֶּן־אַחְזַי֙ בֶּן־מְשִׁלֵּמ֣וֹת[d] בֶּן־אִמֵּ֔ר׃ 14 וַאֲחֵיהֶ֖ם[a] גִּבֹּרֵ֣י חָ֑יִל 14 ל . ב ול בסיפ . ה חס[10]
מֵאָ֥ה עֶשְׂרִ֖ים וּשְׁמֹנָ֑ה וּפְקִ֣יד עֲלֵיהֶ֔ם זַבְדִּיאֵ֖ל בֶּן־הַגְּדוֹלִֽים׃[b] ס יא מל[11]
וּמִן־הַלְוִיִּ֔ם שְׁמַעְיָ֥ה בֶּן־חַשּׁ֖וּב[a] בֶּן־עַזְרִיקָ֣ם בֶּן־חֲשַׁבְיָ֑ה[b] בְּנֵ֖י 15
בּוּנִֽי׃[b] 16 וְשַׁבְתַּ֤י וְיוֹזָבָד֙ עַל־הַמְּלָאכָ֣ה הַחִיצֹנָ֔ה לְבֵ֖ית הָאֱלֹהִֽים׃ 15 16 ג רל[12] מל . ג כת כן[13] . מח ג[14] מנה בלישׁ
מַתַּנְיָ֞ה בֶּן־מִיכָ֣ה בֶּן־זַבְדִּ֗י[a] בֶּן־אָסָף֙ רֹ֣אשׁ 17 ג . קנ
הַתְּחִלָּ֔ה[b] יְהוּדָ֖ה לַתְּפִלָּ֑ה וּבַקְבַּקְיָ֣ה מִשְׁנֶ֔ה מֵאֲחָ֖יו וְעַבְדָּ֥א[c] בֶּן־ 17 ל . ב וכת א[15]

[3]Mm 4144. [4]Mp sub loco. [5]Mm 984. [6]Mm 4046. [7]Mm 1174. [8]Mm 2980. [9]Mm 3987. [10]Mm 4052 contra textum. [11]Mm 1421. [12]Mm 896. [13]Mm 2969. [14]Mm 3881. [15]Mm 3988.

3 [b] $\mathfrak{G}^{B}(\mathfrak{S})$ *ἐκάθισεν*, 1 וַיֵּשְׁבוּ ‖ **4** [a] mlt Mss interv ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *ntnj'* ‖ **5** [a] $\mathfrak{S}$ *'zrj'* ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *jwndb* ‖ [c–c] l מִן־הַשִּׁלֹנִי cf 1 Ch 9,5[a] (= $\mathfrak{S}$ *br šl'*) ‖ **6** [a] tr v 6 post 4 ‖ **7** [a] $\mathfrak{S}$ *jwd'* ‖ **8** [a] l וְאֶחָיו cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b–b] l גִּבֹּרֵי חַיִל ‖ [c] $\mathfrak{G}^{S}$ 5 ‖ **9** [a] $\mathfrak{S}$ *sn"* (cf 3,3), 1 הַסְּנָאָה? cf $\mathfrak{G}$ *Ασαvα*, $\mathfrak{G}^{L}$ *Ασεννα* ‖ **10** [a] $\mathfrak{S}$ *brkj'* ‖ [b–b] l יָרִקִים בֶּן cf 12,10 1 Ch 9,10/11[a–a]; $\mathfrak{S}$ *jwjd'* ‖ **11** [a] 1 Ch 9,11 עֲזַרְיָה ‖ **12** [a] $\mathfrak{S}$ *w'hwhj*, 1 וְאָחָיו cf 10[b–b] ‖ [b] nonn Mss עשׂה ‖ [c] $\mathfrak{S}$ *w'zrj'* ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{S}$ 8 ‖ [b] l וַעֲמַסַי vel וַעֲמַשַׁי; 1 Ch 9,12 ומעשׁי ‖ [c] nonn Mss $\mathfrak{G}$ עֲזַרִיאֵל ‖ [d] l מְשַׁי cf 1 Ch 9,12[e] ‖ **14** [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ*, 1 וְאֶחָיו ‖ [b] prp הַגָּדוֹל (ים dttg) ‖ **15** [a] $\mathfrak{S}$ *jšw'* ‖ [b–b] 1 Ch 9,14 מִן־בְּנֵי־מְרָרִי ‖ **17** [a] 1 Ch 9,15 et $\mathfrak{G}^{L}$ זִכְרִי ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *τοῦ αἴνου*, l התהלה ‖ [c] 1 Ch 9,16 עֹבַדְיָה.

18 שַׁמּוּעַ[d] בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן[e]׃ 18 כָּל־הַלְוִיִּם בָּעִיר הַקֹּדֶשׁ מָאתַיִם ידותן חד מן ג[16] כת כן ק
שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ פ

19 וְהַשֹּׁעֲרִים עַקּוּב טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה ג[17] מל ו מנה בסיפ
שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃

20 וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ׃ ג[18]

21 וְהַנְּתִינִים יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל וְצִיחָא וְגִשְׁפָּא עַל־הַנְּתִינִים׃ פ ל[19] ר״פ ום״פ חד . ג בלישׁ

22 וּפְקִיד הַלְוִיִּם בִּירוּשָׁלַם עֻזִּי בֶן־בָּנִי בֶן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־מַתַּנְיָה נ
בֶּן־מִיכָא מִבְּנֵי אָסָף הַמְשֹׁרְרִים לְנֶגֶד מְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ מת

23 כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם וַאֲמָנָה עַל־הַמְשֹׁרְרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ ל

24 וּפְתַחְיָה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל מִבְּנֵי־זֶרַח בֶּן־יְהוּדָה לְיַד הַמֶּלֶךְ לְכָל־
25 דָּבָר לָעָם׃ 25 וְאֶל־הַחֲצֵרִים בְּשָׂדֹתָם מִבְּנֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ בְּקִרְיַת
26 הָאַרְבַּע וּבְנוֹתֶיהָ וּבְדִיבֹן וּבְנוֹתֶיהָ וּבִיקַבְצְאֵל[a] וַחֲצֵרֶיהָ׃ 26 וּבִישׁוּעַ נ . ל
27 וּבְמוֹלָדָה וּבְבֵית פָּלֶט׃ 27 וּבַחֲצַר שׁוּעָל וּבִבְאֵר שֶׁבַע וּבְנוֹתֶיהָ׃ ל וחס[19] . ל

28 וּבְצִקְלַג וּבִמְכוֹנָה וּבְבְנוֹתֶיהָ׃ 29 וּבְעֵין רִמּוֹן וּבְצָרְעָה וּבְיַרְמוּת׃ ד חס . ד ב מל וב חס[20]
30 זָנֹחַ עֲדֻלָּם וְחַצֵּרֵיהֶם לָכִישׁ וּשְׂדֹתֶיהָ עֲזֵקָה וּבְנוֹתֶיהָ וַיַּחֲנוּ מִבְּאֵר־
שֶׁבַע עַד־גֵּי־הִנֹּם׃ ו סביר ועד[21] . ג

31 וּבְנֵי[a] בִנְיָמִן מִגֶּבַע[b] מִכְמָשׂ וְעַיָּה וּבֵית־אֵל וּבְנוֹתֶיהָ׃ 32 עֲנָתוֹת
33 נֹב עֲנַנְיָה׃ 33 חָצוֹר רָמָה וּגִתָּיִם׃ 34 חָדִיד צְבֹעִים וּנְבַלָּט׃ 35 לֹד 33/35 ב . פסיקתא דסיפ[22] .
ל וחס
36 וְאוֹנוֹ גֵּי[a] הַחָרָשִׁים׃ 36 וּמִן־הַלְוִיִּם מַחְלְקוֹת יְהוּדָה לְבִנְיָמִין[a]׃ פ ט כת[23] . ל . יז מל[24]

12 1 וְאֵלֶּה הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר עָלוּ עִם־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל כא[1]
2 3 וְיֵשׁוּעַ[a] שְׂרָיָה יִרְמְיָה עֶזְרָא׃ 2 אֲמַרְיָה מַלּוּךְ חַטּוּשׁ׃ 3 שְׁכַנְיָה[a]
4 5 רְחוּם[b] מְרֵמוֹת׃ 4 עִדּוֹא גִּנְתּוֹי[a] אֲבִיָּה׃ 5 מִיָּמִין מַעַדְיָה בִּלְגָּה׃ ל חס

6 שְׁמַעְיָה וְיוֹיָרִיב יְדַעְיָה׃ 7 סַלּוּ עָמוֹק חִלְקִיָּה יְדַעְיָה[a] אֵלֶּה רָאשֵׁי[b] ג בכתיב ול כת כן[2] .
הַכֹּהֲנִים וַאֲחֵיהֶם בִּימֵי יֵשׁוּעַ[b]׃ פ ב מל[3] . עה

[16] Mm 3267. [17] Mm 3889. [18] Mm 1188. [19] Mp sub loco. [20] Mm 4030. [21] Mm 3942. [22] Mm 3904. [23] Mm 3989. [24] Mm 262. **Cp 12** [1] Mm 4144. [2] Mm 4046. [3] Mm 3990.

17 [d] 1 Ch 9,16 שְׁמַעְיָה ‖ [e] K 𝔊𝔙 יְדִי, Q mlt Mss 1 Ch 9,16 יְדוּ ‖ **25** [a] mlt Mss $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ וּבְקַ ‖ **31** [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{S}$ וּמִבְּנֵי cf 25b ‖ [b] dl 𝔐 ‖ **35** [a] 1 וְגֵי (ה hpgr) ‖ **36** [a–a] pc Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}$ י׳, וב׳ $\mathfrak{G}^{L}$ *ἐν τῷ Ιουδα καὶ τῷ Βενιαμειν* ‖ **Cp 12,1** [a] $\mathfrak{G}^{71}\mathfrak{S}$ om cop ‖ **2** [a] ins פַּשְׁחוּר cf 10,4 ‖ **3** [a] 2 Mss שְׁבַנְיָה ‖ [b] 1 חָרִם cf 15 et 10,6 ‖ **4** [a] 1 c mlt Mss 𝔙 –ון ‖ **7** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *Ωδουιας* ‖ [b–b] tr post 9.

8 וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בִּנּוּי קַדְמִיאֵל שֵׁרֵבְיָה יְהוּדָה[a] מַתַּנְיָה עַל־ 8
הַיְדוּת[b] הוּא וְאָחָיו: 9 וּבַקְבַּקְיָה וְעַנְנֵי[a] אַחֵיהֶם[b] לְמִשְׁמְרוֹת: 9
10 וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־יוֹיָקִים וְיוֹיָקִים הוֹלִיד אֶת־אֶלְיָשִׁיב וְאֶלְיָשִׁיב[a] 10
אֶת־יוֹיָדָע: 11 וְיוֹיָדָע הוֹלִיד אֶת־[a]יוֹנָתָן וְיוֹנָתָן[a] הוֹלִיד אֶת־יַדּוּעַ: 11
12 וּבִימֵי יוֹיָקִים הָיוּ[a] כֹהֲנִים[b] רָאשֵׁי[c] הָאָבוֹת לִשְׂרָיָה מְרָיָהּ[d] 12
13 לְיִרְמְיָה חֲנַנְיָה: 13 לְעֶזְרָא מְשֻׁלָּם לַאֲמַרְיָה יְהוֹחָנָן: 14 לְמֶלִיכוּ[a] 14
15 יוֹנָתָן[b] לִשְׁבַנְיָה[c] יוֹסֵף: 15 לְחָרִם עַדְנָא לִמְרָיוֹת[a] חֶלְקַי[b]: 16 לְעִדּוֹא[a] 16
16 זְכַרְיָה לְגִנְּתוֹן מְשֻׁלָּם: 17 לַאֲבִיָּה זִכְרִי לְמִנְיָמִין[a] לְמוֹעַדְיָה[b] פִּלְטַי[c]: 17
18 לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לְשֶׁמַעְיָה יְהוֹנָתָן: 19 וְלִיוֹיָרִיב[a] מַתְּנַי לִידַעְיָה עֻזִּי: 18 19
20 לְסַלַּי[a] קַלָּי לְעָמוֹק עֵבֶר[b]: 21 לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה[a] נְתַנְאֵל: 20 21
22 הַלְוִיִּם[a] בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים[b] רָאשֵׁי[c] 22
23 הָאָבוֹת[c] וְהַכֹּהֲנִים[b] עַל־[d]מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי: פ 23 בְּנֵי לֵוִי
24 רָאשֵׁי הָאָבוֹת כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־ 24
אֶלְיָשִׁיב: 24 וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה וְיֵשׁוּעַ בֶּן־[a]קַדְמִיאֵל
וְאַחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת[b] בְּמִצְוַת[c] דָּוִיד[d] אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמֶר
לְעֻמַּת מִשְׁמָר: 25 מַתַּנְיָה וּבַקְבַּקְיָה[a] עֹבַדְיָה[b] מְשֻׁלָּם[c] טַלְמֹן עַקּוּב 25
שֹׁמְרִים שׁוֹעֲרִים[d] מִשְׁמֶר בְּאֹסְפֵי הַשְּׁעָרִים: 26 אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים 26
בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר: פ

[4]Mm 3811. [5]Mm 3928. [6]Mm 832. [7]Mm 4012. [8]Mm 3990. [9]Mm 3991. [10]Mm 4048. [11]Mm 3432. [12]Mm 4220. [13]Mm 3992. [14]Mm 3889.

8 [a] dub, cf 𝔊[Aal] *Iωδαε*; prp הוֹדַוְיָה ‖ [b] pc Mss וֹת–; l הוֹדוֹת vel הוֹדִיוֹת ‖ **9** [a] l c Q pc Mss 𝔙 וְעַנְנֵי; 𝔖[A] *w'lj* ‖ [b] l c pc Mss 𝔊[Sc]𝔖 וְאַ ‖ **10** [a] nonn Mss 𝔊[L]𝔖𝔙 + הוֹלִיד ‖ **11** [a–a] l יוֹחָנָן וְיוֹחָנָן (cf 22sq) ‖ **12** [a] 𝔊 *ἀδελφοὶ αὐτοῦ* ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 הַכֹּ ‖ [c] 𝔊(𝔙) pr cop ‖ [d] 𝔖 *'mrj'* ‖ **14** [a] 𝔊 *τῷ Μαλουχ*, l לְמַלּוּךְ cf 2; mlt Mss ut Q לְמֶלִיכוּ, K י dttg, 𝔖 *mlkj'* ‖ [b] ins sec 2 (cf 2[a]) ... לְפַשְׁחוּר ... לְחַטּוּשׁ (nom exc) ‖ [c] pc Mss 𝔊[L]𝔖 שְׁכַנְיָה cf 3[a] ‖ **15** [a] 𝔊[L](𝔖) *τῷ Μαριμωθ*, l רֵמוֹת– cf 3 ‖ [b] pc Mss 𝔙 קִי– ‖ **16** [a] l c Q 𝔖 לְעַדּוֹא cf 4; K 𝔊[L]𝔙 לַעֲדָיָא ‖ **17** [a] l c pc Mss לְמִי cf 5; nom exc ‖ [b] l c pc Mss לְמַע cf 5; 𝔊[Ss] *ἐν καιροῖς* = לְמוֹעֲדֵיהֶ ‖ [c] nonn Mss 𝔊[L]𝔙 טִי– ‖ **19** [a] 𝔖 *jwjd'* ‖ **20** [a] l וּ– cf 7 ‖ [b] pc Mss 𝔊 עֵבֶד ‖ **21** [a] 𝔊[L] *τῷ Ωδουια* cf 7[a] ‖ **22** [a] dl (gl ad בני לוי 23); tr huc [b–b] ‖ [b–b] l ר' אֵב' הַ cf [a] ‖ [c] nonn Mss 𝔖 הָאָ ‖ [d] ins c 23 סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים וְעַד (homark) ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ υἱοί* (𝔊[L] + *αὐτοῦ*), l בְּנוּי cf 12,8; 10,10 ‖ [b] Vrs (non 𝔊[B]) pr cop, sic l ‖ [c] pc Mss 𝔖𝔙 כְּמִ ‖ **25** [a] l ב'?; 𝔖 *wbqj* ‖ [b] prb ins הַמְשֹׁרְרִים (init 25 c 24 conjg) ‖ [c] l מִ'?; 𝔖 *wšlwm* ‖ [d–d] l invers.

ס 27 וּבַחֲנֻכַּ֣ת חוֹמַ֣ת יְרוּשָׁלַ֗͏ִם בִּקְשׁ֤וּ אֶת־הַלְוִיִּם֙ מִכָּל־[a]מְקוֹמֹתָ֔ם ב חר חס וחד מל[15]
לְהָבִיא֥וֹם לִירוּשָׁלַ֖͏ִם לַעֲשׂ֣וֹת חֲנֻכָּ֑ה וְשִׂמְחָה֙ וְהֹד֣וֹת[b] וּבְתֹפֹ֔ת וּבְשִׁ֖יר מְצִלְתַּ֥יִם יב מל בלישׁ[16]
28 נְבָלִ֖͏ִם וּבְכִנֹּרֽוֹת׃[c] 28 וַיֵּֽאָסְפ֣וּ בְנֵי־[a]הַמְשֹׁרְרִ֗͏ים וּמִן־[b]הַכִּכָּ֛ר סְבִיבֹ֖ות יב׳ . יב
29 יְרוּשָׁלָ֑͏ִם וּמִן־חַצְרֵ֥י נְטֹפָתִֽי׃ 29 וּמִבֵּ֣ית֙ הַגִּלְגָּ֔ל וּמִשְּׂדֹ֥ות גֶּ֖בַע וַעֲזָמָ֑וֶת ל חס . ל . ל מל בסיף
30 כִּ֣י חֲצֵרִ֗͏ים בָּנ֤וּ לָהֶם֙ הַמְשֹׁרְרִ֔͏ים סְבִיבֹ֖ות יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃ 30 וַיִּטַּהֲר֤וּ יח[17]
הַכֹּהֲנִ֙͏ים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם וַיְטַהֲר֥וּ אֶת־הָעָ֖ם וְאֶת־הַשְּׁעָרִ֑͏ים וְאֶת־הַחוֹמָֽה׃ כא[19] . ב[18]
31 וָאַעֲלֶ֞ה אֶת־שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֗ה מֵעַ֙ל֙ לַחוֹמָ֔ה וָאַעֲמִ֕͏ידָה שְׁתֵּ֥י תֹד֖וֹת גְּדוֹלֹ֑ות[20] ג[20] ול בסיף . ב . ב כת כן
32 וְתַהֲלֻכָ֣ת[a] לַיָּמִ֔ין מֵעַ֖ל לַחוֹמָ֑ה לִשְׁעַ֥ר הָאַשְׁפֹּֽת׃ 32 וַיֵּ֣לֶךְ אַחֲרֵיהֶ֔ם ל וחס . ב ובפסוק
33 הוֹשַׁעְיָ֖ה וַחֲצִ֣י שָׂרֵ֑י יְהוּדָֽה׃ 33 וַעֲזַרְיָ֥ה[a] עֶזְרָ֖א וּמְשֻׁלָּֽם׃ ג[21]
34 יְהוּדָ֥ה וּבִנְיָמִ֖ן[a] וְשֶׁמַעְיָ֣ה[b] וְיִרְמְיָֽה׃ ס 35 וּמִבְּנֵ֣י[a] הַכֹּהֲנִ֔͏ים ד ר״ם[22]
בַּחֲצֹצְרֹ֑ות זְכַרְיָ֞ה[b] בֶּן־יֹונָתָ֣ן[c] בֶּן־שְׁמַעְיָ֗ה בֶּן־מַתַּנְיָה֙[d] בֶּן־מִיכָ֣יָה בֶּן־ ח[23]
36 זַכּ֔וּר[d] בֶּן־אָסָֽף׃ 36 וְאָחָ֖יו שְׁמַעְיָ֣ה וַעֲזַרְאֵ֑ל[a] מִלַּלַ֥י[b] גִּלַּ֛לַי[b] מָעַ֥י[c] נְתַנְאֵ֖ל ל . ל
וִיהוּדָ֥ה חֲנָ֛נִי בִּכְלֵי־שִׁ֥יר דָּוִ֖יד אִ֣ישׁ֙ הָאֱלֹהִ֔͏ים וְעֶזְרָ֥א הַסֹּופֵ֖ר לִפְנֵיהֶֽם׃ ג[24] . ג מל בסיף
37 וְעַל[a] שַׁ֣עַר הָעַ֔͏ִין וְנֶגְדָּ֥ם עָלוּ֙ עַל־מַעֲלֹ֣ות עִיר־דָּוִ֔יד[b] בַּמַּעֲלֵ֖ה[c] ל
38 לַחוֹמָ֑ה מֵעַ֙ל֙ לְבֵ֣ית דָּוִ֔יד וְעַ֖ד שַׁ֣עַר הַמַּ֔͏ִים מִזְרָֽח׃ 38 וְהַתֹּודָ֣ה ב
הַשֵּׁנִ֔ית הַהֹלֶ֖כֶת[a] לְמֹולָ֑אל[b] וַאֲנִ֣י אַחֲרֶ֔יהָ וַחֲצִ֥י[c] הָעָ֖ם מֵעַ֣ל לְחֹומַ֑ת ג ב חס ול כת כן . מח כת א לא קר ול בלישׁ[25] . ל
39 מֵעַ֙ל֙ לְמִגְדַּ֣ל הַתַּנּוּרִ֔͏ים וְעַ֖ד חֹומַ֥ת הָרְחָבָֽה׃ 39 וּמֵעַ֙ל֙ לְשַׁ֣עַר־ ב . ל
אֶפְרַ֔͏ִים וְעַל־שַׁ֥עַר הַיְשָׁנָ֖ה וְעַל[a]־שַׁ֣עַר הַדָּגִ֑͏ים וּמִגְדַּ֥ל חֲנַנְאֵ֛ל וּמִגְדַּ֖ל ז[27] . ז[27]
40 הַמֵּאָ֥ה וְעַד֙ שַׁ֣עַר הַצֹּ֔אן וַיַּעַמְד֖וּ בְּשַׁ֥עַר֙ הַמַּטָּרָ֔ה[b]׃ 40 וַתַּעֲמֹ֙דְנָה֙ שְׁתֵּי ב . ל . ב ר״ם
41 הַתֹּודָ֔ה בְּבֵ֖ית֙ הָאֱלֹהִ֑͏ים וַאֲנִ֣י וְחֲצִ֔י[a] הַסְּגָנִ֖͏ים עִמִּֽי[b]׃ 41 וְהַכֹּהֲנִ֕͏ים ו
אֶלְיָקִ֥ים מַעֲשֵׂיָ֛ה מִנְיָמִ֥ין מִיכָ֖יָה אֶלְיוֹעֵינַ֣י זְכַרְיָ֑ה חֲנַנְיָ֖ה בַּחֲצֹצְרֹֽות׃ ג בלישׁ . ח[23] ה ד מל וחד חס[28]
42 וּמַעֲשֵׂיָ֣ה וְשֶׁמַעְיָ֔ה וְאֶלְעָזָ֖ר וְעֻזִּ֑י וְיְהֹחָנָ֣ן וּמַלְכִּיָּ֔ה וְעֵילָ֖ם וְעֶזֶ֑ר ט[29]

[15] Gn 36,40. [16] Mm 4237. [17] Mm 3993. [18] Mm 3994. [19] Mm 4144. [20] Mm 3995. [21] Mm 3996. [22] Mm 3997. [23] Mm 2183. [24] Mm 3992. [25] Mm 241. [26] Mm 898. [27] Mm 1330. [28] Mm 3930. [29] Mm 3928.

27 [a] pc Mss 𝔊𝔖 בְּכֹל ‖ [b] l c pc Mss Vrs ב׳ ‖ [c] l c pc Mss $\mathfrak{G}^{L}$ וְכנ׳ ‖ 28 [a] ins לֵוִי cf $\mathfrak{G}^{L}$ ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{G}^{L}$𝔖𝔗 מן ‖ [c] $\mathfrak{G}^{L}$ pr cop ‖ 31 [a] l הָלֶכֶת וְהָאַחַת cf 38 ‖ 33 [a] $\mathfrak{G}^{BS}$ *Zαχαριας* 𝔖 *w'zr'jl* ‖ 34 [a] l וּמִבְנְיָמִן vel וּמִבִּנְיָמִן cf $\mathfrak{G}^{L}$? ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BS}$ *Σαραια* ‖ 35 [a] 𝔄 om cop, sic l et conjg c 33sq ‖ [b] pr וּ ‖ [c] $\mathfrak{G}^{BS}$ *Ιωανων* ‖ [d–d] add ‖ 36 [a] $\mathfrak{G}$ *καὶ Οζιηλ* ($\mathfrak{G}^{L}$ *Εζριηλ*) ‖ [b] > $\mathfrak{G}$ (dttg?) ‖ [c] Ms מְעַי ‖ 37 [a] prp וַיַּעַבְרוּ עַל ‖ [b] prb ins וַיֵּרְדוּ ‖ [c] prp לָהּ– ‖ 38 [a] l הו׳ (ה dttg) ‖ [b] 2 Mss לְמוּל; l לְשָׁמאל ‖ [c] ins שָׂרֵי cf 32 ‖ 39 [a] Seb 𝔖 וְעַד ‖ [b–b] prp tr post 40 (l עמדו) ‖ 40 [a] prb dl חצי ‖ [b] lacuna?

43 וַיִּשְׁמְעוּ֙ הַמְשֹׁרְרִ֔ים וַיִּזְרְח֖וּ הַפָּקִֽיד׃ 43 וַיִּזְבְּח֞וּ בַּיּ֣וֹם־הַה֗וּא זְבָחִ֤ים
גְּדוֹלִים֙ וַיִּשְׂמָ֔חוּ כִּ֥י הָאֱלֹהִ֖ים שִׂמְּח֣וֹם שִׂמְחָ֑ה גַּ֣ם הַנָּשִׁ֗ים
וְהַיְלָדִים֙ שָׂמֵ֣חוּ וַתִּשָּׁמַ֔ע שִׂמְחַ֖ת יְרוּשָׁלִָ֥ם מֵרָחֽוֹק׃

44 וַיִּפָּקְד֣וּ בַיּ֣וֹם הַה֗וּא אֲנָשִׁ֛ים עַל־הַנְּשָׂכ֥וֹת לָאֹצָר֖וֹת לַתְּרוּמ֣וֹת
לָרֵאשִׁ֑ית וְלַמַּעַשְׂר֣וֹת לִכְנ֔וֹס בָּהֶ֥ם לִשְׂדֵ֖י הֶעָרִ֥ים מְנָא֛וֹת הַתּוֹרָ֑ה
לַכֹּהֲנִ֖ים וְלַלְוִיִּ֑ם כִּ֣י שִׂמְחַ֤ת יְהוּדָה֙ עַל־הַכֹּהֲנִ֣ים וְעַל־הַלְוִיִּ֔ם הָעֹמְדִֽים׃
45 וַיִּשְׁמְר֗וּ מִשְׁמֶ֤רֶת אֱלֹהֵיהֶם֙ וּמִשְׁמֶ֣רֶת הַטָּהֳרָ֔ה וְהַמְשֹׁרְרִ֖ים וְהַשֹּׁעֲרִ֑ים
כְּמִצְוַ֤ת דָּוִיד֙ שְׁלֹמֹ֣ה בְנ֔וֹ׃ 46 כִּֽי־בִימֵ֥י דָוִ֛יד וְאָסָ֖ף מִקֶּ֣דֶם רָאשֵׁ֑י
47 וְכָל־יִשְׂרָאֵל֙ בִּימֵ֣י זְרֻבָּבֶ֔ל וּבִימֵ֖י נְחֶמְיָ֑ה נֹתְנִ֣ים מְנ֔וֹת הַמְשֹׁרְרִ֖ים וְהַשֹּׁעֲרִ֑ים דְּבַר־י֖וֹם
בְּיוֹמ֔וֹ וּמְקַדְּשִׁ֖ים לַלְוִיִּ֑ם וְהַלְוִיִּ֣ם מַקְדִּשִׁ֔ים לִבְנֵ֖י אַהֲרֹֽן׃ פ

13 1 בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נִקְרָ֛א בְּסֵ֥פֶר מֹשֶׁ֖ה בְּאָזְנֵ֣י הָעָ֑ם וְנִמְצָ֣א כָת֔וּב בּ֖וֹ
אֲשֶׁר֙ לֹא־יָב֣וֹא עַמּ֔וֹנִי וּמוֹאָבִ֖י בִּקְהַ֣ל הָאֱלֹהִ֑ים עַד־עוֹלָֽם׃ 2 כִּ֣י לֹ֗א
קִדְּמ֤וּ אֶת־בְּנֵי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל בַּלֶּ֖חֶם וּבַמָּ֑יִם וַיִּשְׂכֹּ֤ר עָלָיו֙ אֶת־בִּלְעָ֔ם
לְקַלְלֹ֑ו וַיַּהֲפֹ֤ךְ אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ הַקְּלָלָ֔ה לִבְרָכָֽה׃ 3 וַיְהִי֙ כְּשָׁמְעָ֣ם אֶת־
הַתּוֹרָ֔ה וַיַּבְדִּ֖ילוּ כָּל־עֵרֶ֥ב מִיִּשְׂרָאֵֽל׃

4 וְלִפְנֵ֗י מִזֶּה֙ אֶלְיָשִׁ֣יב הַכֹּהֵ֔ן נָת֖וּן בְּלִשְׁכַּ֣ת בֵּית־אֱלֹהֵ֑ינוּ קָר֣וֹב
לְטוֹבִיָּֽה׃ 5 וַיַּֽעַשׂ־לוֹ֙ לִשְׁכָּ֣ה גְדוֹלָ֔ה וְשָׁ֕ם הָי֥וּ לְפָנִ֖ים נֹתְנִ֣ים אֶת־
הַמִּנְחָ֣ה הַלְּבוֹנָ֔ה וְהַכֵּלִ֖ים וּמַעְשַׂ֣ר הַדָּגָ֑ן הַתִּירֹ֣ושׁ וְהַיִּצְהָ֗ר מִצְוַ֤ת
הַלְוִיִּם֙ וְהַמְשֹׁרְרִ֔ים וְהַשֹּׁעֲרִ֖ים וּתְרוּמַ֥ת הַכֹּהֲנִֽים׃ 6 וּבְכָל־זֹ֗את לֹא
הָיִ֤יתִי בִּירוּשָׁלִַם֙ כִּ֣י בִשְׁנַ֣ת שְׁלֹשִׁ֔ים וּשְׁתַּ֖יִם לְאַרתַּחְשַׁסְתְּא֣ מֶֽלֶךְ־
בָּבֶ֑ל בָּאתִי֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ וּלְקֵ֥ץ יָמִ֖ים נִשְׁאַ֥לְתִּי מִן־הַמֶּֽלֶךְ׃ 7 וָאָבֹ֣וא
לִירוּשָׁלִַ֗ם וָאָבִ֨ינָה בָּרָעָ֜ה אֲשֶׁר֩ עָשָׂ֨ה אֶלְיָשִׁ֜יב לְטֹובִיָּ֗ה לַעֲשׂ֥וֹת לוֹ֙

[30] Mp sub loco. [31] Mm 1421. [32] Mm 1580. [33] Mm 3907. [34] Mm 2235. [35] Mm 3959. [36] Mm 3254. [37] Mm 2329. [38] Mm 411. [39] Mm 761. Cp 13 [1] Mp sub loco. [2] Mm 351. [3] Mm 453. [4] Mm 3753. [5] Mm 3998. [6] Mm 3889. [7] Mm 3772.

43 [a] pc Mss מ(ל)עַד־ ‖ **44** [a] l מִשְׂדֵי cf 𝔊[L]; pc Mss Vrs לְשָׂרֵי ‖ [b] > 𝔊*, nonn Mss התודה 𝔙 ‖ **45** [a] l c mlt Mss Vrs וּשׁ ‖ **46** [a] l c Ms 𝔊𝔖𝔄 א ‖ [b] prp וּפְקֻדָם, tr post המ ‖ [c] l c K 𝔊𝔄 ראשׁ; Q nonn Mss 𝔙 רָאשֵׁי ‖ [d] prp לְשִׁיר (𝔊[Ms] εἰς ὕμνον) cf [b] ‖ **Cp 13,1** [a] Ms 𝔊[L]𝔖 + תּוֹרַת ‖ **2** [a] Vrs pl ‖ [b] pc Mss אֶת־ה ‖ **4** [a] l כֹּת– ‖ **5** [a] 𝔊[BS] ἑαυτῷ, 𝔙 *sibi* ‖ [b] nonn Mss Vrs וְה ‖ [c] l c 𝔙 *partes* = מְנָיוֹת.

8 נִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי[a] בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 8 וַיֵּרַע לִי מְאֹד וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־ ל. מת. ל
9 כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה׃ 9 וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת[a] ב[8]
וָאָשִׁיבָה שָּׁם כְּלֵי בֵית הָאֱלֹהִים אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה׃ פ ב. ת. מת. ב[9]
10 וְאַדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה[a] וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ הַלְוִיִּם ג
11 וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ 11 וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ יו כת[10]
12 נֶעֱזַב בֵּית הָאֱלֹהִים וָאֶקְבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־עָמְדָם׃ 12 וְכָל־יְהוּדָה מת. ל חס
13 הֵבִיאוּ מַעְשַׂר הַדָּגָן וְהַתִּירֹושׁ וְהַיִּצְהָר לָאוֹצָרוֹת׃ 13 וָאוֹצְרָה[a] עַל־ ג[11]. ו מל[12]. ל
אוֹצָרוֹת שֶׁלְמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־ ד מל[12]. ל. ג מל בסיפ
יָדָם חָנָן בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק
14 לַאֲחֵיהֶם׃ פ 14 זָכְרָה־לִי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חַסְדַּי ל. ל
15 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ 15 בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי ל. ח[13]. יג[14]
בִּיהוּדָה דֹּרְכִים־גִּתוֹת בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים עַל־ פסיקתא דסיפ[15]. ב ובפסוק. ל[16]. יז בטע[17]
הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם מא ב מגה בסיפ. ב ובפסוק
16 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם[b] מִכְרָם[c] צָיִד׃ 16 וְהַצֹּרִים[a] יָשְׁבוּ בָּהּ יח[18]
מְבִיאִים דָּאג וְכָל־מֶכֶר וּמֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלָ͏ִם[b] מת כה א לא קרי ול בליש[19]. כ[20] מל ול בליש. כ[21]. נא
17 וָאָרִיבָה אֶת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה
18 אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ 18 הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ ל[22]. ט מל בכתיב[23]
אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא[a] אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר נא[24]. יז[25] וכל וגגותי דכות ב מ א
הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִפִים חָרוֹן עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ פ ד בטע[26]. ג[27]. ד
19 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלְלוּ[a] שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה ג
וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה אֲשֶׁר לֹא יִפָּתְחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי ל. ל. ל
20 הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים לֹא־[b]יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ 20 וַיָּלִינוּ מא ב מגה בסיפ
21 הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלָ͏ִם פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ 21 וָאָעִידָה ח[28] קמ וכל אתנח וס״פ דכות ב מ א

[8] Mm 3994. [9] 1 Ch 9,29. [10] Mm 627. [11] Mm 3002. [12] Mm 3254. [13] Mm 2738. [14] Mm 891. [15] Mm 3904. [16] Mm 3966. [17] Mm 3998. [18] Mm 3054. [19] Mm 898. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 3999. [22] Mm 1872. [23] Mm 3664. [24] Mm 639. [25] Mm 1174. [26] Mm 1451. [27] Mm 2794. [28] Mm 2491.

7 [a] pc Mss 𝔊𝔖 sg ‖ **9** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{A}$ sg ‖ **10** [a] Q^{Or} pc Mss נְתָנוּ ‖ **13** [a] $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{S}\mathfrak{V})$ *καὶ ἐνετειλάμην*, l וָאֲצַוֶּה ‖ **15** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ om cop, sic l ‖ [b] $\mathfrak{S}(\mathfrak{A})$ *bhwn* = בָּהֶם, sic l; Ms + בָּם ‖ [c–c] l מִמְּכֹר צֵידָם cf $\mathfrak{S}$ ‖ **16** [a] dl ו et cf [b] ‖ [b] tr ad init vs; nonn Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{V}\mathfrak{A}$ ב׳ ‖ **18** [a–a] $\mathfrak{G}$ *ἐπ' αὐτοὺς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ἐφ' ἡμᾶς* ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{S}\mathfrak{A}$ + יוֹם, cf 17 fin ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}$ *κατέστησαν*, $\mathfrak{G}^{L}(\mathfrak{V})$ *ἠσύχασα* (l *-σαν*) ‖ [b] nonn Mss pr אֲשֶׁר, al וְ cf Vrs.

בָּהֶם וָאֹמְרָה אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לִנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד
אֶשְׁלַח בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִוא לֹא־בָאוּ בַּשַּׁבָּת: ס 22 וָאֹמְרָה 22
לַלְוִיִּם אֲשֶׁר יִהְיוּ מְטַהֲרִים וּבָאִים שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם
הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ: פ
23 גַּם | בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדֳּדִיּוֹת 23
עַמֳּנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת: 24 וּבְנֵיהֶם חֲצִי[a] מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם מַכִּירִים 24
לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן[b] עַם וָעָם: 25 וָאָרִיב עִמָּם וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה[a] 25
מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם[b] וָאַשְׁבִּיעֵם בֵּאלֹהִים אִם־תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם
לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם וְלָכֶם: 26 הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה 26
חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ
וְאָהֻב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ
הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים הַנָּכְרִיּוֹת: 27 וְלָכֶם הַנִּשָּׁמַע לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־הָרָעָה 27
הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהוֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת:
28 וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן[a] לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי 28
וָאַבְרִיחֵהוּ[b] מֵעָלָי: 29 זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהַי עַל גֹּאֲלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית 29
הַכְּהֻנָּה[a] וְהַלְוִיִּם: 30 [a]וְטִהַרְתִּים מִכָּל־נֵכָר[a] וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת 30
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ[b]: 31 וּלְקָרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים 31
מְזֻמָּנוֹת[a] וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה:

סכום הפסוקים שלספר
שש מאות ושמונים וחמשה
וחציו ובין עלית[37]
וסדרים י

[29] Mm 3919. [30] וחד חוסה Jo 2,17. [31] Q addidi, cf Mp sub loco. [32] Mm 3664. [33] Mm 4000. [34] Mm 4001. [35] Mm 4002. [36] וחד קרבן Neh 10,35. [37] Neh 3,32, cf Mp sub loco.

24 [a] l c Ms חֲצָיָם (מ hpgr)? ‖ [b] nonn Mss וּבְ ‖ **25** [a] S *wqtlt* = et necavi ‖ [b] S *wtmrt* = et infodi ‖ **28** [a] G *νυμφίου* (ad Jojadam pertinens), G^L *γαμβρός* ‖ [b] G^{BS} *(καὶ ἐξέβρασα) αὐτούς* cf [a] ‖ **29** [a] prb l c Ms G^LS הַכֹּהֲנִים ‖ **30** [a–a] add? ‖ [b] G *ὡς* = כְּ ‖ **31** [a] G *ἀπὸ χρόνων* cf 10,35[d].

ס בכתיב[29] . ו בטע . ל[29]
ל[30] . ז
אשדדיות[31] יתיר ו ק
עמנית[31] יתיר ו ק
ל[a] . ג . ל . ל
ט מל בכתיב[32]
ל[33]
ל . ל . כ . ב . כד מל ה מנה בכתיב
ב . ב[34] . יב חס למערב . ו
ב חד מל וחד חס[35]
ב . ל . ל
ל[36]
ב . ל . ב
ל[37]

[ס𝔄] **1** 1 אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ 2 קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יֶרֶד׃ 3 חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח ל ר״פ בסיפ . ב ר״פ[1]

4 לֶמֶךְ׃ 4 נֹחַ[a] שֵׁם חָם וָיֶפֶת׃ ס 5 בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן[a] כל שם ברנש חס וכל נ״ה מל[2] . מת ר״פ בסיפ[2]
5 וְתֻבַל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ ס 6 וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז[a] וְדִיפַת[b] וְתוֹגַרְמָה׃ ל כת ד . ב חד חס וחד מל
6 וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה[a] כִּתִּים וְרוֹדָנִים[b]׃ ס 8 בְּנֵי חָם כּוּשׁ ג[3] . ל בסיפ[4] . ל כת ר ומל . מת ר״פ בסיפ
7 וּמִצְרַיִם פּוּט וּכְנָעַן׃ 9 וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא וְרַעְמָא וְרַעְמְא ל[5] . ב חד כת ה וחד כת א . ג ב כת ה ול כת א[6]
8 וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָא שְׁבָא וּדְדָן׃ ס 10 וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד ב וכת א . ל מל[6]
9 הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר[a] בָּאָרֶץ׃ ס 11 [a]וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִיִּם[b] ב בטע . לודים ק
10 וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ 12 וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־ ג . ב
11 כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹּרִים׃ ס 13 וּכְנַעַן ב . ב . ד עיניך דמיין[7]
12 יָלַד אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ 14 וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת ב[2] . ד[2] . ה[8]
13 הַגִּרְגָּשִׁי׃ 15 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ 16 וְאֶת־הָאַרְוָדִי ב . ב . ג
14 וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי׃ ס 17 בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר ב . מת ר״פ בסיפ . ה בטע וקף בעינ חלוף לבראשית[9]
15 וְאַרְפַּכְשַׁד[a] וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ[b] וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ[c]׃ ס 18 וְאַרְפַּכְשַׁד ה[10] . ב . ה ג מנה ר״פ[10]
16 יָלַד אֶת[a]־שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ 19 וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם ב ור״פ
17 הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ 20 וְיָקְטָן יָלַד ב . ב[11]
18 אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ 21 וְאֶת־הֲדוֹרָם ב ומל . ד
19 וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ 22 וְאֶת־עֵיבָל[a] וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ ב . ב
20 וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ ס ב חד חס וחד מל
21 שֵׁם׀ אַרְפַּכְשַׁד שָׁלַח׃ 25 עֵבֶר פָּלֶג רְעוּ׃ 26 שְׂרוּג נָחוֹר תָּרַח׃ כב פסוק דלית בהון לא ו ולא יב[12] . כן בטע[12]

Cp 1 [1] Prv 22,6. [2] Mp sub loco. [3] Mm 69. [4] Mm 2288. [5] וחד ופוט וכנען Gn 10,6. [6] Mm 896. [7] Mm 4003. [8] Mm 1381. [9] Cf Mm 4010. [10] Mm 4004. [11] Gn 10,26. [12] Mm 878. [13] Mm 4005.

Cp 1,4 [a] pr בְּנֵי cf 𝔊* ‖ **5** [a] 𝔊-^{L} + *Ελισα* cf 7 ‖ **6** [a] sic L, mlt Mss Edd ׳כְּ— ‖ [b] l c mlt Mss 𝔙 et Gn 10,3 ורי׳ ‖ **7** [a] l c Gn 10,4 ש׳—, it 𝔙 ‖ [b] mlt Mss 𝔖 et Gn ודו׳ ‖ **10** [a] 𝔊 + *κυνηγός* cf Gn 10,9 ‖ **11** [a] 𝔊^{B} om 11–16 ‖ [b] K דִּיִּים— ‖ **17** [a] 𝔊^{B} om sq usque ad ארפכשד 24 (homtel) ‖ [b] l c Ms 𝔊^{Aal}𝔄 et Gn 10,23 ובני ארם עוץ ‖ [c] l c pc Mss 𝔖𝔄 et Gn וָמַשׁ ‖ **18** [a] 𝔊^{Aal} + *τὸν Καιναν, καὶ Καιναν ἐγέννησεν* ‖ **22** [a] nonn Mss 𝔊^{min}𝔖 et Gn 10,28 עובל.

27 אַבְרָם הוּא[a] אַבְרָהָם׃ 28 בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל׃ 29 אֵלֶּה תּוֹלְדוֹתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל[a] 30 וּמִבְשָׂם׃ 30 מִשְׁמָע וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד[a] וְתֵימָא׃ 31 יְטוּר נָפִישׁ וְקֶדְמָה 31 אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל׃ 32 וּבְנֵי קְטוּרָה פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם 32 יָלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק וְשׁוּחַ וּבְנֵי יָקְשָׁן שְׁבָא 33 וְדְדָן׃ 33 וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ 34 וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק 34 בְּנֵי יִצְחָק[a] עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל׃[ab] 35 בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז רְעוּאֵל וְיעוּשׁ 35 וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ 36 בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן וְאוֹמָר צְפִי[a] וְגַעְתָּם קְנַז 36 וְתִמְנָע וַעֲמָלֵק׃[b] 37 בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה׃ 37 38 וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃[a] 39 וּבְנֵי 38 39 לוֹטָן חֹרִי וְהוֹמָם[a] וַאֲחוֹת[b] לוֹטָן תִּמְנָע׃[b] 40 בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן[s] 40 וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי[b] וְאוֹנָם[c]׃ 41 וּבְנֵי צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ 41 בְּנֵי[a] עֲנָה דִישׁוֹן׃[b] וּבְנֵי דִישׁוֹן[b] חַמְרָן[c] וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ 42 בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן[a] יַעֲקָן[b] בְּנֵי דִישָׁן[c] עוּץ וַאֲרָן׃ 42 43 וְאֵלֶּה[a] הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלֹךְ־מֶלֶךְ 43 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] בֶּלַע[b] בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ 44 וַיָּמָת בֶּלַע 44 וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ 45 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו 45 חוּשָׁם[a] מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ 46 וַיָּמָת חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד 46 מַכֵּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃[b] 47 וַיָּמָת הֲדַד וַיִּמְלֹךְ 47

עורית ק

ב ר״פ[14] . ח צדיקים בחד לישׁ[15] . מח ר״פ בסיפ

יד ר״פ בסיפ[16] . ג[17]

ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית[18] . מא ד מנח בסיפ . ה . ב . ב שם אנש

ל

ב חד חס וחד מל . ב

מח ר״פ בסיפ[19] . לג[19] ט מנה בכתיב . מח ר״פ בסיפ

מח ר״פ בסיפ[18] . ל . ל

מח ר״פ בסיפ . ל[20]

ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית[18] ל[21] . מח ר״פ בסיפ . ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית[18] . כל עינינ ד״ח כת י ב מא[22] ו וכל עינינ דבראשית כת ו ב מא[21] י

ל[23] . מח ר״פ בסיפ

ג

מח ר״פ בסיפ . ה בטע זקף בעינ חלוף לבראשית . ל

ב[24]

ג

ג[25]

ו ב תס וב מל[26] . ד ב חס וב מל[26]

14 Mm 86. **15** Mm 3908. **16** Mm 4006. **17** Mm 179. **18** Mp sub loco. **19** Mp contra textum, init v sec lect antiquam, cf Mp sub loco, hodie פסקא באמצע פסוק. וחד בחת זורח Gn 36,13. **20** וחד והימם Gn 36,22. **21** וחד אלוף עלוה 1 Ch 1,51. **22** וחד ראיה וענה Gn 36,24. **23** Mm 4007. **24** Mm 268. **25** Mm 269. **26** Mm 269.

27 a–a > 𝔊* ‖ **29** a 𝔊B *Ναβδαιήλ*, 𝔊Aal *καὶ Ναβδεηλ* ‖ **30** a pc Mss חדר ‖ **32** a–a > 𝔖 ‖ b ins eadem vb quae Gn 25,3 b, it 𝔙𝔄 cf 𝔊Aal ‖ **34** a–a 𝔊B *Ιακωβ καὶ Ησαυ* ‖ b 𝔊Aal *καὶ Ιακωβ* ‖ **36** a mlt Mss 𝔊minuscula 𝔖 et Gn 36,11 צפו ‖ b–b 𝔊B *καὶ τῆς Θαμνα Αμαληκ*, 𝔊Aal𝔄 sec Gn 36,12a ‖ **38** a 𝔊ALal *καὶ Ρισων* ‖ **39** a 𝔊 *καὶ Αιμαν*, Gn 36,22 והימם ‖ b–b 𝔊B *καὶ Αιλαθ καὶ Ναμνα* ‖ **40** a nonn Mss 𝔊L et Gn 36,23 עלין ‖ b pc Mss et Gn 36,23 שפו ‖ c Ms 𝔊* נן– ‖ **41** a Seb בן ‖ b Gn 36,26 דישן ‖ c mlt Mss 𝔊ALal et Gn חמדן ‖ **42** a 𝔊* *καὶ Ζουκαν*? (cf 𝔊BA) = ווען ut Gn 36,27 𝔪 ‖ b l יו׳ (cf 𝔊Lsy) vel c mlt Mss 𝔊Aal𝔄 et Gn 36,27 יעקן ‖ c 1 c Gn 36,28 דישן ‖ **43** a–a 𝔊* *οἱ βασιλεῖς αὐτῶν* ‖ b 𝔊 *Βαλακ*, 𝔗 *bl'm* ‖ **45** a 𝔊(𝔖) *Ασομ* = חשום ‖ **46** a 𝔊 *Βαραδ* ‖ b 𝔊min𝔗𝔙 et Gn 36,35 ut Q, sic l; K lapsus calami; 𝔊 *Γεθθαιμ* (vel sim) = עוית cj c ויו 47.

48 תַּחְתָּיו שַׁמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ 48 וַיָּמָת שַׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל ב
49 מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ 49 וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ ה
50 וַיָּמָת בַּעַל חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד[b] וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי[c] וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ ו פסוק ושם ושם . ל
51 מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד[d] בַּת[e] מֵי זָהָב׃ 51 וַיָּמָת הֲדַד ס וַיִּהְיוּ ג[27] . ב . ב בתרי מילין[28]
52 אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה[a] אַלּוּף יְתֵת׃ 52 אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה[a] אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ 53 אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף עלוה[29] ק כת כן וכן[31] למערב
53 מִבְצָר[a]׃ 54 אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם[a] אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱדוֹם׃ פ ב
54 **2** 1 אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר[a] וּזְבֻלוּן׃ יד ר״ם בסיפ[1]
2 דָּן[a] יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ 3 בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן מת ר״ם בסיפ
וְשֵׁלָה שְׁלוֹשָׁה נוֹלַד[a] לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה יז[2] מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכורת . ה בטע בסיפ
4 רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ[b]׃ 4 וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה לוֹ אֶת־פֶּרֶץ ס ח מל[3]
5 וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה׃ 5 בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן מת ר״פ בסיפ . כן למערב[4]
6 וְחַמּוּל[a]׃ 6 וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי[a] וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וָדָרַע[b] ב . ל
7 כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ 7 וּבְנֵי[a] כַרְמִי עָכָר[b] עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל ב . ל מל
8 בַּחֵרֶם׃ 8 וּבְנֵי[a] אֵיתָן עֲזַרְיָה׃ 9 וּבְנֵי[a] חֶצְרוֹן אֲשֶׁר ג בסיפ[5]
9 נוֹלַד־לוֹ אֶת־יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם וְאֶת־כְּלוּבָי[b]׃ 10 וְרָם הוֹלִיד אֶת־ ל . ל
10 עַמִּינָדָב וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי[a] יְהוּדָה׃ 11 וְנַחְשׁוֹן ל
11 הוֹלִיד אֶת־שַׂלְמָא[a] וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז׃ 12 וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־ ל
12 עוֹבֵד וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ 13 וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־ יז[6] מפק א ול בלישׁ
13 אֱלִיאָב וַאֲבִינָדָב[a] הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא[b] הַשְּׁלִישִׁי׃ 14 נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רַדָּי ל . ו[7] . ל
14

[27] Mm 270. [28] Mm 4008. [29] Mm 832 et cf Mp 1 Ch 1,40. [30] Mm 3024. [31] Mm 4009. Cp 2 [1] Mm 4006. [2] Mm 2959. [3] Mm 2137. [4] Mm 4010. [5] Mp sub loco. [6] Mm 411. [7] TM contra Mm 506.

50 [a] nonn Mss 𝔊 + בֶּן־עַכְבּוֹר ut Gn 36,39 ‖ [b] nonn Mss 𝔗 et Gn הדר, 𝔊* + *υἱὸς Βαραδ* (ex 46) ‖ [c] mlt Mss 𝔊^{L}𝔖𝔙 et Gn פעו, 𝔊 *Φογωρ* ‖ [d–d] > 𝔊* ‖ [e–e] > 𝔊 ‖ [f] 𝔖(𝔄) *br* = בֵּן cf Gn 𝔊𝔖; l מִן? cf Dt 1,1 ‖ **51** [a] mlt Mss 𝔗𝔙 et Gn 36,40 ut Q, 𝔊 *Γωλα* = עוֹלָה, 𝔖 *'nw'* ‖ **52** [a] 𝔊 *Ελιβαμας* ‖ **53** [a] 𝔊^{L} *Βαμαηλ* ‖ **54** [a] 𝔊^{B} *Ζαφωειν* cf Gn 36,43 𝔊 ‖ **Cp 2,1** [a] sic L, mlt Mss Edd יְשָׂ ‖ **2** [a] tr post ובנימן? ‖ **3** [a] Ms גּוֹלְדוּ cf Vrs ‖ [b] ins sec Gn 38,10 וְגַם אוֹנָן מְשַׁנֵּהוּ רע בעיני יהוה וימיתהו (homtel) cf 𝔗 ‖ **5** [a] 𝔊 *καὶ Ιεμουηλ* = וְחַמּוּאֵל? cf Gn 46,12 𝔲𝔩 ‖ **6** [a] Jos 7,1 זַבְדִּי ‖ [b] l c mlt Mss 𝔊^{min}𝔖𝔗𝔄 et 1 R 5,11 וְדַרְדַּע ‖ **7** [a] ins וְזִמְרִי וּבְנֵי cf Jos 7,1.18 ‖ [b] pc Mss עכן ‖ **8** [a] Seb וּבֶן ‖ **9** [a] cf Ru 4,18sqq ‖ [b] 𝔊 *Χαλεβ* (cf 18.42) *καὶ Αραμ* ‖ **10** [a] 𝔊 *τοῦ οἴκου* ‖ **11** [a] 𝔊 *Σαλμων (-μαν)* cf Ru 4,21 ‖ **13** [a] 𝔊 *Αμιναδαβ* ‖ [b] 𝔖 ut 1 S 16,9 17,13 שַׁמָּה(וְ), 2 S 21,21 K שִׁמְעִי.

15 הַחֲמִישִׁי׃ 15 אָצֶם הַשִּׁשִּׁי [a]דָּוִיד הַשְּׁבִיעִי׃ 16 וְאֲחִיתֹתֵיהֶם צְרוּיָה
16 וַאֲבִיגָיִל׃ וּבְנֵי ׀ צְרוּיָה אַבְשַׁי [a]וְיוֹאָב וַעֲשָׂהאֵל שְׁלֹשָׁה׃ 17 וַאֲבִיגַיִל 17
יָלְדָה אֶת־עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃ 18 וְכָלֵב בֶּן־ 18
חֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה [a]אִשָּׁה וְאֶת־[a]יְרִיעוֹת וְאֵלֶּה בָּנֶיהָ יֵשֶׁר [b]
וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן׃ 19 וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ כָּלֵב אֶת־אֶפְרָת וַתֵּלֶד 19
לוֹ אֶת־חוּר׃ 20 וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל׃ 20
וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־שְׁגוּב׃ 22 וּשְׁגוּב הוֹלִיד אֶת־יָאִיר 22
בְּנֵי־יִרַחְמְאֵל בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר ׀ רָם וּבוּנָה [a]וְאָרֶן וָאֹצֶם אֲחִיָּהּ׃ [b]
כָּל כזיב מל׳ ב
לי ב
יח בסיפ ב מנה בנקיבה
פסיק׳ ל׳ [13]
ל
ל׳ ל
ג חד פת וחד קמ׳ ל
ל׳ ג
ג׳ ב׳ [16]
ז׳ [17] ב׳ . בית מנה ר״פ [18]
ל׳ ל
ג

[8] ה׳ חס׳ . ואחיותיהם ק׳ חד מן ה׳ בלישׁ

15 [a–a] S(𝔐) *w'ljhw šbj'j' wdwjd tmjnj'* cf 1 S 16,10 1 Ch 27,18 ‖ **16** [a] SCTV𝔘 leg אַבְשַׁי cf 𝔊 ‖ **17** [a] Ms $𝔊^{L}$ et 2 S 17,25 הַיִּשְׁרְאֵלִי; > Ms S ‖ **18** [a–a] 1 אִשְׁתּוֹ את cf SCTV𝔘 ‖ [b] 𝔊 *Ιωασαρ* ‖ [c] 𝔊 *kai Orva* ($𝔊^{min}$ *Αβδωμ*) ‖ **23** [a] v 23 > S (homtel) ‖ [b] 𝔊 *υἱῶν* = לִבְנֵי ‖ **24** [a] l בָּא כ׳ cf GV ‖ [b] dl ו ‖ [c] l אֲבִיהוּ ‖ **25** [a] pc Mss ובנה, $𝔊^{Aal}$(S) *kai Baava* ‖ [b] 𝔊 *ἀδελφὸς αὐτοῦ* = אֲחִיהוּ, S *ḥthwn* = soror eorum; TV pr cop; l מֵא׳ (מ hpgr) ‖ **27** [a] S *wnbjn* = וְיָבִין ‖ **28** [a] S *wjwd'* = וְיוֹיָדָע ‖ **29** [a] mlt Mss SCTV𝔘 אביחיל cf 𝔊 ‖ **30** [a] $𝔊^{B}$ *καὶ Εφραιμ* ‖ **31** [a] Seb V ובן ‖ [b] cf 30[a] ‖ [c] $𝔊^{B}$ *Ισεμιηλ* ‖ **32** [a] cf 28[a] ‖ **34** [a] 𝔊 *Ιωχηλ* ‖ **35** [a] cf 34[a].

36 וְעַתַי הוֹלִיד אֶת־נָתָן וְנָתָן הוֹלִיד אֶת־זָבָד׃ 37 וְזָבָד הוֹלִיד אֶת־ יא חס ר19
38 אֶפְלָל וְאֶפְלָל הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד׃ 38 וְעוֹבֵד[a] הוֹלִיד אֶת־יֵהוּא וְיֵהוּא ל. ל
39 הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ 39 וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־חֶלֶץ וְחֶלֶץ הוֹלִיד אֶת־ יא חס ר20. יא חס ר19. ל זקף קמ. יא חס ר19
40 אֶלְעָשָׂה׃ 40 וְאֶלְעָשָׂה הוֹלִיד אֶת־סִסְמַי וְסִסְמַי הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם׃ יא חס ר19. ל. ל. יא חס ר19
41 וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־יַקַמְיָה וְיַקַמְיָה הוֹלִיד אֶת־אֱלִישָׁמָע׃ ב. ל. יא חס ר19
42 וּבְנֵי כָלֵב אֲחֵי יְרַחְמְאֵל מֵישָׁעָ[a] בְּכֹרוֹ הוּא אֲבִי־זִיף[b] וּבְנֵי מָרֵשָׁה ל21
43 אֲבִי חֶבְרוֹן׃ 43 וּבְנֵי חֶבְרוֹן[a] קֹרַח וְתַפֻּחַ וְרֵקֶם וָשָׁמַע׃ 44 וְשֶׁמַע ג חד חס רב מל22
44 הוֹלִיד אֶת־רַחַם אֲבִי יָרְקְעָם[a] וְרֵקֶם הוֹלִיד אֶת־שַׁמָּי׃ 45 וּבֶן־שַׁמָּי ה23. ל
45 מָעוֹן וּמָעוֹן אֲבִי בֵית־צוּר׃ 46 וְעֵיפָה פִּילֶגֶשׁ כָּלֵב יָלְדָה אֶת־חָרָן ב24. יח פסרק ואת ואח את. ב25 שם אנש וכל שם עזרא דכות ב מ א26
46 וְאֶת־מוֹצָא וְאֶת־גָּזֵז[a] וְחָרָן הוֹלִיד אֶת־גָּזֵז[b]׃ ס 47 וּבְנֵי יָהְדַּי[a] רֶגֶם ד זרגין27. ב שם אנש וכל שם עזרא דכות ב מ א26. יא חס ר19. ד זרגין27. ל
47 וְיוֹתָם וְגֵישָׁן[b] וָפֶלֶט וְעֵיפָה וְשָׁעָף׃ 48 פִּלֶגֶשׁ כָּלֵב[a] מַעֲכָה יָלַד שֶׁבֶר ל שם אנש
48 וְאֶת־תִּרְחָנָה׃ 49 וַתֹּלֶד[a] שַׁעַף אֲבִי מַדְמַנָּה אֶת־שְׁוָא אֲבִי מַכְבֵּנָה ל וכת ה
49 וְאֶת־גִּבְעָא וּבַת־כָּלֵב עַכְסָה׃ ס 50 אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי כָלֵב בֶּן־חוּר ל כת א. יד ר״פ בסיפ28
50 בְּכוֹר אֶפְרָתָה שׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים׃ 51 שַׂלְמָא[a] אֲבִי בֵית־לָחֶם ב זקף קמ וכל אחנח וס״פ דכות
51 חָרֵף[b] אֲבִי בֵית־גָּדֵר׃ 52 וַיִּהְיוּ בָנִים לְשׁוֹבָל אֲבִי קִרְיַת יְעָרִים
52 הָרֹאֶה[a] חֲצִי הַמְנֻחוֹת[b]׃ 53 וּמִשְׁפְּחוֹת קִרְיַת יְעָרִים הַיִּתְרִי וְהַפּוּתִי ד. ג בסיפ. ל ומל
53 וְהַשֻּׁמָתִי וְהַמִּשְׁרָעִי מֵאֵלֶּה יָצְאוּ הַצָּרְעָתִי וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי׃ ס ל. ב. ד בטע ס״פ29
54 בְּנֵי שַׁלְמָא[a] בֵּית לֶחֶם וּנְטוֹפָתִי[b] עַטְרוֹת בֵּית יוֹאָב וַחֲצִי הַמָּנַחְתִי מח ר״פ בסיפ. ל
55 הַצָּרְעִי[c]׃ 55 וּמִשְׁפְּחוֹת סֹפְרִים[a] יֹשְׁבֵי[b] יַעְבֵּץ תִּרְעָתִים שִׁמְעָתִים ל. ד. ישבי חד מן מח30 ק כת ר וקר׳ י. ח31. ל. ל
שׁוּכָתִים הֵמָּה הַקֵּנִים הַבָּאִים מֵחֲמַת אֲבִי בֵית־רֵכָב׃ ס ל. ל בלישׁ32. ל
3 1 וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי דָוִיד[a] אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן הַבְּכוֹר | אַמְנֹן ב1. ל חס
2 לַאֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית שֵׁנִי[b] דָּנִיֵּאל[c] לַאֲבִיגַיִל הַכַּרְמְלִית׃ 2 הַשְּׁלִשִׁי ה. ב. כל סיפ חס ב מ ז2 מל

19 Mm 4032. 20 Mm 4032 contra textum. 21 וחד ומישע 2R 3,4. 22 Mm 4013. 23 Mm 1425. 24 Mm 4014. 25 Mp sub loco. 26 והרן 1 Ch 23,9. 27 Cf Okhl 231 et Mp sub loco. 28 Mm 4006. 29 Mm 4015. 30 Mm 3811. 31 Mm 4016. 32 וחד קֵנִים Ez 2,10, cf Gn 6,14 קֵנִים et Mp sub loco. Cp 3 1 Mm 266. 2 Cf Mm 506.

37 a S *(I)jwbb* = יוֹעָבָב || 38 a cf 37a || 42 a G *Μαρισα*, ex b || b ins וּבְנוֹ מִשְׁעָה מרשה || 43 a–a dl || 44 a prp יָקְדְּעָם cf Jos 15,56 || 46 a pc Mss גזן אבי חברון (homtel) || b prp יָהְדַּי cf 47 || 47 a pc Mss יַהְדַּי || b G-B *Γηρσωμ*, GB *Σωγαρ* || 48 a S om 48.49 || 49 a l prb וַיּוֹלֶד cf V || 50 a GV pl, l בְּנֵי || 51 a G *Σαλωμων* || b G *Αρι(μ)* || 52 a l רָאָיָה cf 4,2 || b l הַמְּנַחְתִי cf 54b || 54 a ins אֲבִי (hpgr) cf 51 || b dl ו || c prb pr בִּלְתִי || 55 a prp סְפָרִים = incolae urbis קִרְיַת־סֵפֶר || b K יָשְׁבוּ || Cp 3,1 a sic L, mlt Mss Edd דָּוִיד || b l הַשֵּׁנִי cf GSC || c GALal *Δαλουια*; S(2I) *klb* = כָּלֵב cf כִּלְאָב 2 S 3,3.

ח לְאַבְשָׁלוֹם[a] בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר הָרְבִיעִי אֲדֹנִיָּה בֶן־
ל חַגִּית׃ 3 הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטַל הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם לְעָגְלָה אִשְׁתּוֹ׃[a] 3
ב קמ 4 שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְּחֶבְרוֹן וַיִּמְלֹךְ־שָׁם שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים
כל כתיב מל[3]. ב ומל[4] וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס 5 וְאֵלֶּה נוֹלְדוּ[a]־לוֹ 5
ו מל[5]. ל בִּירוּשָׁלִַם שִׁמְעָא[b] וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ[c] בַּת־
6 עַמִּיאֵל׃ 6 וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע[a] וֶאֱלִיפֶלֶט׃[b] 7 וְנֹגָה[b] וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃
7
ל. כל כתיב חס[3] 8 9 וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע[a] וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה׃[b] 9 כָּל בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד
ל. יח בסיפ 10 בְּנֵי־פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם׃ פ 10 וּבֶן[a]־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה
יא[6] ד[7] מנה בכתיב כן כת ומן ובשנת חמש עד ואליעשע דמלכים דכות ב מ ג[8] 11 בְּנוֹ אָסָא בְנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ׃ 11 יוֹרָם בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ׃
12
ה בסיפ[9] 12 אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה[a] בְנוֹ יוֹתָם בְּנוֹ׃ 13 אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה
13 14
בְּנוֹ׃ 14 אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ׃ 15 וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן[a] הַשֵּׁנִי
15 16
יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִשִׁי צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם׃ 16 וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה
16 17
בְּנוֹ צִדְקִיָּה בְנוֹ׃ 17 וּבְנֵי[a] יְכָנְיָה אַסִּר[b] שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ[c] 18 וּמַלְכִּירָם
18 19
וּפְדָיָה וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמַע[a] וּנְדַבְיָה׃ 19 וּבְנֵי פְדָיָה[a] זְרֻבָּבֶל
ה סביר ובני. ל וחד מן ל[13] פסוק מן ד מלין נסבין ו ר״פ 20 וְשִׁמְעִי וּבֶן[b]־זְרֻבָּבֶל[c] מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם׃ 20 וַחֲשֻׁבָּה[a]
ל. ה סביר ובני 21 וָאֹהֶל[b] וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב חֶסֶד[c] חָמֵשׁ׃ 21 וּבֶן[a]־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה
ל[14]. ג בסיפ[15] וִישַׁעְיָה בְּנֵי[b] רְפָיָה בְּנֵי[c] אַרְנָן בְּנֵי[c] עֹבַדְיָה בְּנֵי[c] שְׁכַנְיָה׃[d] ס
ב בסיפ[15]. ל 22 וּבְנֵי[a] שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי[b] חַטּוּשׁ[c] וְיִגְאָל[d] וּבָרִיחַ וּנְעַרְיָה
ה סביר ובני. ל[16]. יג[17] ה ד מל וחד חס 23 וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ 23 וּבֶן[a]־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם שְׁלֹשָׁה׃
ה[16] ד מל וחד חס. הנדויהו[3] ל ק 24 וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הֹדַוְיָהוּ[a] וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב וְיוֹחָנָן וְדְלָיָה וַעֲנָנִי
מח ר״פ בסיפ. ל 24 שִׁבְעָה׃ ס 4 1 בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי[a] וְחוּר וְשׁוֹבָל׃

[3]Mp sub loco. [4]Mm 4017. [5]Mm 3747. [6]Mm 4018. [7]Mm 2087. [8]Cf Mm 2087. [9]Mm 2203. [10]Mm 2033. [11]Mm 1723. [12]Mm 3136. [13]Mm 4162. [14]Mp sub loco, hpleg vir ex posteris Serubabelis. [15]Mm 4019. [16]Mm 3930. [17]Mp sub loco, cf Mm 3125 et Mm 3983.

2 [a] l c mlt Mss Vrs א׳ ‖ **3** [a] 2 S 3,5 אֲשֶׁת דָּוִד, it S ‖ **5** [a] 2 Mss נוֹלְדוּ ‖ [b] S *šmw'* cf 14,4 2 S 5,14 ‖ [c] Ms ע שֶׁבַע cf G ‖ **6** [a] 2 Mss שע–, l c 14,5 2 S 5,15 שׁוּעַ– ‖ **6/7** [b–b] > 2 S, dl (dttg) ‖ **8** [a] 14,7 ‖ וּבְעַלְיָדָע ‖ [b] l שִׁבְעָה cf 6/7[b–b] ‖ **10** [a] pc Mss GS וּבְנֵי ‖ **12** [a] mlt Mss הוֹ–, G^{L}(SA) *Οζιας* = עֻזִּיָּה ‖ **15** [a] G^{L} *Ιωαχαζ* ‖ **17** [a] Seb וּבֶן cf S ‖ [b] l הָאַ׳ (ה hpgr) ‖ [c] l בְּכֹרוֹ ‖ **18** [a] S *(w)šmw'* ‖ **19** [a] G* *Σαλαθιηλ* cf Hag 1,1 Esr 3,2 Mt 1,12 Lc 3,27 ‖ [b] l c Seb nonn Mss GSA וּבְנֵי ‖ [c] ins בְּבֶבֶל? cf 20[a] ‖ **20** [a] pr וְאַחֲרֵי שׁוּבוֹ (cf 19[c]) et dl ו? חֲשֻׁבָה dub, prp חֲשָׁבָה cf G^{Aal} *Ασεβα* ‖ [b] S *wjhw'jl* = יהואל cf G^{71} *Οιηλ* ‖ [c–c] pr c G cop; G^{Aal} *Ασοβαεσδ* = יָשׁוּב (ה)ח׳ ‖ **21** [a] l c Seb pc Mss GSCA וּבְנֵי ‖ [b] Ms GV בנו, l sol ו ‖ [c] G(V) *υἱὸς αὐτοῦ*, l sol ו cf [b] ‖ [d] G + *υἱὸς αὐτοῦ* ‖ **22** [a] Seb GSV וּבֶן ‖ [b–b] dl ‖ [c] l וְחִ׳ ‖ [d] G* *καὶ Ιωηλ* ‖ **23** [a] l c Seb nonn Mss GC וּבְנֵי ‖ **24** [a] C ut Q, l; K lapsus calami, G *Ωδουια* ‖ **Cp 4,1** [a] l וְכָלֵב vel וּכְלֵבִי (cf 2,9).

2 וּרְאָיָה בֶּן־שׁוֹבָל הוֹלִיד אֶת־יַחַת וַיַּחַת הוֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־ יא חס ר¹. יא חס ר². ל
3 לָהַד אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃ ס 3 וְאֵלֶּה[a] אֲבִי[b] עִיטָם יִזְרְעֶאל ל. ב. כל מל
4 וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ[c] וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְּלֶלְפּוֹנִי׃ 4 וּפְנוּאֵל[a] אֲבִי גְדֹר ל וכת א. ל. ל. ת. ב חס
וְעֶזֶר אֲבִי[a] חוּשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי[b] בֵּית לָחֶם׃ ל שם אנש
5 וְלְאַשְׁחוּר[a] אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים[a] חֶלְאָה וְנַעֲרָה[a]׃ 6 וַתֵּלֶד לוֹ ל. ב
נַעֲרָה אֶת־אֲחֻזָּם[a] וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־תֵּימְנִי וְאֶת־הָאֲחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי ל. ל. ל
7 נַעֲרָה׃ 7 וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת יִצְהָר[a] וְאֶתְנָן[b]׃ 8 וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב ב. יצחר. ג ומל³. ל
8 9 וְאֶת־הַצֹּבֵבָה[a] וּמִשְׁפְּחוֹת אֲחַרְחֵל[b] בֶּן־הָרוּמ[ac]׃ 9 וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד ל וחס. ה. ל. ה⁴
9 מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעֹצֶב[a]׃ 10 וַיִּקְרָא ג. ה⁴
יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי ד³. כתי[b] ד[a] מנה בלישׁ. ל ומל
וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעָשִׂיתָ[a] מֵרָעָה[b] לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֵת ב². נא[a]. ל
11 אֲשֶׁר־שָׁאָל׃ 11 וּכְלוּב[a] אֲחִי[b]־שׁוּחָה[c] הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הִוא ג קמ[a]. ל שם אנש
12 אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃ 12 וְאֶשְׁתּוֹן הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פָּסֵחַ וְאֶת־תְּחִנָּה ל שם אנש
13 אֲבִי עִיר נָחָשׁ[a] אֵלֶּה[b] אַנְשֵׁי רֵכָה[bc]׃ ס 13 וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל ל
14 וּשְׂרָיָה וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חַתָּת[a]׃ 14 וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה ב[10]. ל
15 הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חָרָשִׁים כִּי חָרָשִׁים הָיוּ׃ פ 15 וּבְנֵי ג. ג
16 כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה[ba] עִירוּ אֵלָהּ[b] וָנָעַם וּבְנֵי[c] אֵלָה וּקְנַז[ad]׃ 16 וּבְנֵי[a] ל ומל. ל. ל
17 יְהַלְלְאֵל זִף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל׃ 17 וּבְנֵי[a]־עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד ל. ל ומל. ה סביר ובני. ל כת ה
וְעֵפֶר וְיָלוֹן וַתֹּהַר[b] אֶת־מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבָּח[c] אֲבִי אֶשְׁתְּמֹעַ׃ ל. ל[11]

Cp 4 [1]Mm 4032 contra textum. [2]Mm 4032. [3]Mm 4020. [4]Mm 4016. [5]Mm 2364. [6]Mm 3921. [7]Mm 4021. [8]Mm 639. [9]Mm 1445. [10]Hi 6,21. [11]וחד ואת מרים Nu 26,59.

3 [a] nonn vb exc ‖ [b] **G*** *υἱοί*, **V** *stirps* ‖ [c–c] > **S**, prb add (prp הָצַב לִפְנֵי שֵׁם אַחוֹתָהּ = gl ad 6.7 propter 5b?) ‖ **4** [a–a] > **S** ‖ [b] l הֵיא (בי dttg) ‖ **5** [a–a] > **S** ‖ **6** [a] **S** *(l)'ḥjrm* ‖ **7** [a] **G** ut Q, l; K **CV** יִצְחָר ‖ [b] ins וְקוֹץ cf **C** (hpgr) ‖ **8** [a–a] **G**^{L} *αὗται αἱ πατριαὶ Νοερα τῆς τοῦ Αρειηλ ἀδελφοῦ Ρηχαβ* ‖ [b] **G** *ἀδελφοῦ Ρηχαβ* ‖ [c–c] crrp ‖ **9** [a] **G** *ὡς γαβης* ‖ **10** [a] ins יְשׁוּעָתִי (hpgr)? cf Jes 26,18 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd מִ׳ ‖ **11** [a] **G**(**S**) *καὶ Χαλεβ* ‖ [b] nonn Mss **G** אֲבִי ‖ [c] **G** *Ασχα(ς)* cf 2,49b, **S** *(d)'ḥj'* = אחיה ‖ **12** [a] **G** + *ἀδελφοῦ Εσελων* (**G**^{min} *Αθθωμ*) *τοῦ Χενεζι* ‖ [b–b] **S**^{A} *bnwhj dplw* = בני פלו ‖ [c] l רָכָב cf **G**^{BL} ‖ **13** [a] ins וּמְעוֹנֹתַי cf **G**^{L}**V** (hpgr) ‖ **15** [a–a] **S**^{A} *šm' dbrh bwkrh 'l' wšm' dtnjn' n'm wšm' dtljtj' qnz wšm' drbj'j' 'šjp wšm' dḥmjšj' jw'jl wšm' dštjtj' jrhwb* = שֵׁם בְּכֹרוֹ אֵלָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי נַעַם וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁי קְנַז וְשֵׁם הָרְבִיעִי אשיך וְשֵׁם הַחֲמִשִׁי יוֹאֵל וְשֵׁם הַשִּׁשִּׁי יִרְהוֹב ‖ [b–b] l עִיר וְאִ׳ cf **GV** ‖ [c] Seb וּבֶן ‖ [d] pc Mss **GCV** קְנַז, aut sic l aut antea nom exc ‖ **16** [a] **G**^{B} *καὶ υἱὸς αὐτοῦ*; pr frt וַיְהַלְלְאֵל וְעֶזְרָה ... וּבְנֵי ‖ **17** [a] l c Seb mlt Mss **GV** וּבְנֵי ‖ [b–b] **G** *καὶ ἐγέννησεν Ιεθερ*, l וַיֹּולֶד יֶתֶר ‖ [c–c] **G**^{L} *τὸν Μωεωρ (Μαρω) καὶ Ιαμιν καὶ Ναρε.*

18 [a] וְאִשְׁתּוֹ֙ הַיְהוּדִיָּ֔ה [b] יָלְדָ֕ה אֶת־יֶ֖רֶד אֲבִ֣י גְדוֹר֑ וְאֶת־חֶ֙בֶר֙ אֲבִ֣י שׂוֹכ֔וֹ
וְאֶת־יְקוּתִיאֵ֖ל אֲבִ֣י זָנ֑וֹחַ [c] וְאֵ֙לֶּה֙ בְּנֵ֣י בִתְיָ֔ה בַּת־פַּרְעֹ֖ה אֲשֶׁ֥ר לָקַ֛ח
מָֽרֶד׃ [c] 19 ס וּבְנֵ֗י [a] אֵ֚שֶׁת הוֹדִיָּ֣ה [a] אֲחֹ֣ת נַחַ֔ם [b] אֲבִ֖י קְעִילָ֑ה
הַגַּרְמִ֖י [d] וְאֶשְׁתְּמֹ֥עַ [e] הַמַּעֲכָתִֽי׃ 20 וּבְנֵ֣י שִׁמּ֔וֹן אַמְנ֖וֹן וְרִנָּ֣ה בֶן־חָנָ֑ן
וְתִילֹ֔ון [a] וּבְנֵ֣י יִשְׁעִ֔י זוֹחֶ֖ת וּבֶן־[b]זוֹחֶֽת׃ 21 בְּנֵ֣י שֵׁלָ֗ה בֶּן־יְהוּדָה֙ עֵ֣ר
אֲבִי־לֵכָ֔ה וְלַעְדָ֖ה אֲבִ֣י מָרֵשָׁ֑ה וּמִשְׁפְּח֥וֹת בֵּית־עֲבֹדַ֖ת הַבֻּ֥ץ לְבֵֽית
אַשְׁבֵּֽעַ׃ 22 וְיוֹקִ֖ים [a] וְאַנְשֵׁ֣י כֹזֵ֑בָא וְיוֹאָ֖שׁ וְשָׂרָ֣ף אֲשֶׁר־בָּעֲל֔וּ לְמוֹאָ֖ב
וְיָשֻׁבִי־לֶ֣חֶם [b] וְהַדְּבָרִ֖ים עַתִּיקִֽים׃ 23 [a] הֵ֣מָּה הַיּוֹצְרִ֔ים וְיוֹשְׁבֵ֖י [b] נְטָעִ֣ים
וּגְדֵרָ֑ה עִם־הַמֶּ֙לֶךְ֙ בִּמְלַאכְתּ֔וֹ יָשְׁב֖וּ שָֽׁם׃ ס 24 [a] בְּנֵ֣י שִׁמְעֹ֔ון
נְמוּאֵ֖ל [b] וְיָמִ֑ין [c] יָרִ֣יב [d] זֶ֔רַח [c] שָׁא֖וּל [f]׃ 25 [a] שַׁלֻּ֣ם בְּנ֔וֹ [a] מִבְשָׂ֖ם בְּנ֑וֹ מִשְׁמָ֖ע
בְּנֹ֔ו׃ 26 [a] וּבְנֵ֣י מִשְׁמָ֔ע חַמּוּאֵ֖ל בְּנ֑וֹ זַכּ֥וּר בְּנ֖וֹ שִׁמְעִ֥י בְנֹֽו׃ 27 וְלִשְׁמְעִ֖י
בָּנִ֣ים שִׁשָּׁ֔ה עָשָׂ֖ר וּבָנ֣וֹת שֵׁ֑שׁ [a] וְלְאֶחָ֙יו֙ אֵ֣ין בָּנִ֔ים רַבִּ֖ים וְכֹ֣ל מִשְׁפַּחְתָּ֑ם [b]
לֹ֥א הִרְבּ֛וּ עַד־בְּנֵ֥י יְהוּדָֽה׃ ס 28 וַיֵּשְׁב֖וּ בִּבְאֵ֣ר־שֶׁ֑בַע [a] וּמוֹלָדָֽה
וַחֲצַ֥ר שׁוּעָֽל׃ 29 וּבִלְהָ֖ה [a] וּבְעֶצֶ֥ם וּבְתוֹלָֽד׃ [b] 30 וּבְבֻתוּאֵ֖ל [a] וּבְחָרְמָ֑ה
וּבְצִיקְלַ֖ג [b]׃ 31 וּבְבֵ֣ית מַרְכָּבוֹת֮ וּבַחֲצַר־סוּסִים֒ [a] וּבְבֵ֣ית בִּרְאִ֔י [b]
וּבְשַׁעֲרַ֖יִם [c] [d]אֵ֣לֶּה עָרֵיהֶ֑ם עַד־מְלֹ֖ךְ [e] דָּוִֽיד׃ [d] 32 וְחַצְרֵיהֶ֖ם [a] עֵיטָ֥ם
וְעַ֛יִן רִמּ֥וֹן [b] וְתָכֶ֖ן [c] וְעָשָׁ֣ן עָרִ֔ים חָמֵ֖שׁ׃ [d] 33 וְכָל־חַצְרֵיהֶ֗ם אֲשֶׁ֛ר סְבִיבֹ֥ות

[12] Mm 4022. [13] Mm 984. [14] Mp sub loco. [15] Mm 2952. [16] Mm 4023. [17] Mm 1497. [18] Mm 4232. [19] וחד ממשפחתם Jdc 18,2. [20] Mm 4024. [21] Mm 1346.

18 [a] nonn vb exc (prp וּלְמֶרֶד שְׁתֵּי נָשִׁים אִשָּׁה מִצְרִיָּה וְאִשָּׁה יְהוּדִיָּה) ‖ [b] G *αὕτη Αδια (Αιδια, Ιδια)*; l הַמִּצְרִיָּה cf [a] ‖ [c] dl ‖ [d] G^{B} *Γελια* ‖ [e] G^{B} *Νωρωηλ* ‖ **19** [a–a] l אִשְׁתּוֹ הַיְהוּדִיָּה cf $G^{A\,al}$ et 18[a.b] ‖ [b] G + *καὶ Δαλια πατὴρ Κειλα καὶ Σεμειων πατὴρ Ιωμαν καὶ υἱοὶ Ναημ* ‖ [c] ins דְּלִיָּה אֲבִי ... וְשִׁימוֹן אֲבִי יוֹמָן : וּבְנֵי נַחַם אֲבִי קְעִילָה (homtel) cf [b] ‖ [d] nomen Garmitae exc ‖ [e] prp יְשַׁעְיָי cf 20b ‖ **20** [a] GCU ut Q, K וְתוֹ cf G^{L} ‖ [b] G pl ‖ [c] nom exc ‖ **22** [a] G *καὶ Ιωακιμ*; prp אֶת־בֵּית צֹבֵעַ וְרֹקֵם ‖ [b–b] l וַיָּשֻׁבוּ בֵּית לְ׳ cf CU ‖ **23** [a] nonn vb exc? cf 22b ‖ [b] GCU om ו ‖ **24** [a–a] > S cf 25[a–a] ‖ [b] Gn 46,10 Ex 6,15 יְמ׳ ‖ [c] S ut Gn Ex + אֶחָד ‖ [d] S ut Gn Ex Nu 26,12 יָכִין ‖ [e] S ut Gn Ex צֹחַר ‖ [f] S + *hljn bnj' dšl' brh djhwd'*, $S^{\wedge}$ + nonn vb ‖ **25** [a–a] S *wbnwhj dšm'wn* cf 24[a–a] ‖ **26** [a–a] > G ‖ **27** [a] G* 3 ‖ [b] l c 2 Mss G חוֹתָם־ ‖ **28** [a] G ut Jos 15,26 + וּשְׁמַע ‖ **29** [a] Jos 19,3 וּבָלָה, Jos 15,29 בַּעֲלָה ‖ [b] S(A) *wb'lhd* = וּבְאֶלְתּ׳ cf Jos 15,30 19,4 ‖ **30** [a] S *wbnsl* = et in Nesel cf כְּסִיל Jos 15,30; וּבְתוּל Jos 19,4 ‖ [b] S + nonn vb cf Jos 15,27.31 ‖ **31** [a] Jos 19,5 סוּסָה ‖ [b] Jos 19,6 לְבָאוֹת (וּבֵית) cf Jos 15,32 ‖ [c] Jos 15,32 (וְ)שִׁלְחִים, Jos 19,6 (וְ)שָׁרוּחֶן; l וּבְשָׁרוּחֶן שָׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה עָרִים cf 32b Jos 19,6 ‖ [d–d] > Jos 19,6, gl ‖ [e] pc Mss GS מֶלֶךְ ‖ **32** [a] cj c 31 cf Jos 19,6 ‖ [b] nonn Mss GS et Jos 15,32 וְ׳ ‖ [c] Jos 15,42; Jos 19,7 וְעֶתֶר; l וַעֲתָךְ? cf 1 S 30,30 ‖ [d] ins c Jos 19,7 וְחַצְרֵיהֶם.

34 הָעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בַּעַל[a] זֹאת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם׃ 34 ba וּמְשׁוֹבָב

35 וְיַמְלֵךְ[b] וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה׃ 35 וְיוֹאֵל וְיֵהוּא[a] בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־שְׂרָיָה
ל22 . ל ט33 . ל

36 בֶּן־עַשִׂיאֵל׃ 36 וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה וִישׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה [a]וַעֲדִיאֵל
ל . ל

37 וְיסִימִאֵל[ab] וּבְנָיָה׃ 37 וְזִזָא בֶן־שִׁפְעִי בֶן־אַלּוֹן בֶּן־יְדָיָה בֶּן־שִׁמְרִי
ל וחס׳ י . ז וכל עזרא דכות׳[24] . ג ב כת א וחד כת ח[25] . ל . ג

38 בֶּן־שְׁמַעְיָה[a]׃ 38 אֵלֶּה [a]הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת[a] נְשִׂיאִים בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית[o]
יד ר״פ בסיפ[26] . ז בלישׁ[27]

39 אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרֹוב׃ 39 וַיֵּלְכוּ לְמִבוֹא גְדֹר[a] עַד לְמִזְרַח הַגָּיְא
יז מל בסיפ[28] . ב מל . ב חס

40 לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃ 40 וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחַבַת
ד[29] . ה[30]

41 יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי מִן[a]־חָם הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ 41 וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה
הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי | יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם[a]
המעונים[31] ק . ה פסוק שמה שם[32] . ג בכתיב . ב
וְאֶת־הַמְּעוּנִים[b] אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֵם[c] עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ
ו[33]

42 תַּחְתֵּיהֶם כִּי־מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃ 42 וּמֵהֶם | מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ
לְהַר שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה[a] וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל
ח[34] . ג חס[35]

43 בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃ 43 וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ

5 1 שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 5 וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל[o] כִּי הוּא הַבְּכוֹר
וּבְחַלְלוֹ יְצוּעֵי אָבִיו נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ[a] [b]לִבְנֵי יוֹסֵף[b] בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא
ל . ל ומל . נ׳

2 לְהִתְיַחֵשׂ לַבְּכֹרָה׃ 2 כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד[a] מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה[b]
ל ומל

3 לְיוֹסֵף׃ ס 3 בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן
ח[2] . מח ר״פ בסיפ

4 וְכַרְמִי׃ 4 בְּנֵי יוֹאֵל[ab] שְׁמַעְיָה[c] בְּנוֹ גּוֹג[d] בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ 5 מִיכָה בְּנוֹ
מח ר״פ בסיפ

5
6 רְאָיָה[a] בְּנוֹ בַּעַל[b] בְּנוֹ׃ 6 בְּאֵרָה בְנוֹ אֲשֶׁר הָגְלָה תִּלְגַּת[o] פִּלְנֶאסֶר[b]
ל . ד[3] ול שם אנש . ב

7 מֶלֶךְ אַשּׁוּר הוּא נָשִׂיא לָרֹאובֵנִי׃ 7 וְאַחָיו[a] לְמִשְׁפְּחֹתָיו[b] בְּהִתְיַחֵשׂ
ל חס . ו׳

[22] חד וַיִּשָּׁלֵךְ Neh 5,7. [23] Mm 3071. [24] Mm 1831. [25] Mm 4183. [26] Mm 4006. [27] Mm 4025. [28] Mm 3092. [29] Mm 1407. [30] Mm 4026. [31] Mm 832. [32] Mm 2341. [33] Mm 3952. [34] Mm 2876. [35] Mm 434. Cp 5 [1] Mm 4027. [2] Mp sub loco. [3] Mm 339. [4] Mm 4028.

33 [a] 𝔊[B] *Βαλατ* cf Jos 19,8 בַּעֲלַת בְּאֵר ‖ 34 [a] 𝔖 om 34—37 ‖ [b–b] 𝔊[L] *καὶ ἐπιστρέφων ἐβασίλευσεν* ‖ 35 [a] 𝔊[B*] *καὶ οὗτος* = וְהוּא ‖ 36 [a–a] > 𝔊[B] ‖ [b] 2 Mss 𝔊[A al] וישמאל ‖ 37 [a] 𝔊[B] *Συμεων* = שִׁמְעוֹן (ex 24) ‖ 38 [a–a] crrp; prp הָרְאִים בִּ׳ ‖ 39 [a] 𝔊 *Γεραρα* ‖ 40 [a] 𝔊 *ἐκ τῶν υἱῶν* ‖ 41 [a] prp חָם ־י—; אהלי = homines cf arab *ahl* et 𝔊[A al] *οἰκήτορας* ‖ [b] K ׳עי— cf 𝔊 *τοὺς Μιναίους* et 𝔖(𝔄) *mbw''* = הַמְּעוֹנִים; 𝔗 *mdwrj'* = הַמְּעוֹנִים cf arab *ma'ān* = domicilium et 𝔙 *habitatores*; l מְעוֹנֵיהֶם? ‖ [c–c] tr post תחתיהם cf 43 b ‖ 42 [a] 𝔊 *καὶ Νωαδια*, 𝔖 *wmtjt'* = וּמַתַּנְיָה ‖ Cp 5,1 [a] 𝔊 *εὐλογίαν αὐτοῦ*, l בִּרְכָתוֹ ‖ [b–b] pc Mss לְיוֹסֵף, 𝔊 *τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ιωσηφ*, 𝔖(𝔄) *ljwsp 'hwhj* = Joseph fratri eius ‖ 2 [a] Ms וְנָגִיד ‖ [b] 𝔊 *καὶ ἡ εὐλογία* = וְהַבְּרָכָה; ins לוֹ לֹא cf Ps 78,67.68a ‖ 4 [a–a] 𝔊[L] *Ιωηλ υἱὸς αὐτοῦ* ‖ [b] 𝔖(𝔄) *(d)krmj* ‖ [c] 𝔊 + *καὶ Βαναια* ‖ [d] 𝔊 *Γουγ*, 𝔖(𝔄) *(w)dw'g* ‖ 5 [a] 𝔖 *'wrj'* ‖ [b] 𝔊* *Ιωηλ*, 𝔖 *bl'* ‖ 6 [a] mlt Mss 𝔊[A al]𝔖𝔗 תִּגְלַת ‖ [b] 𝔊[L] om נ ‖ 7 [a] prp וְאַחַר ‖ [b] 𝔊[L]𝔖𝔗𝔄 suff 3 pl.

לז כג מנה בסיפ . ל
8 לְתוֹלְדוֹתָם רָאשׁ יְעִיאֵל[c] וְזַכַרְיָהוּ׃ 8 וּבֶלַע בֶּן־עָזָּז[a] בֶּן־שֶׁמַע[b] בֶּן־
כל סיפ מל ב מ חד[5] חס . ה חס בליש וכל אוריית דכות[6] . ב . ה[7]
9 יוֹאֵל חֲוִילָה יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ 9 וְלַמִּזְרָח יָשַׁב עַד־
ח ג קמ רפ פת . ל
לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃
ג ב מל ה חס[8]
10 10 וּבִימֵי שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים[a] וַיִּפְּלוּ בְיָדָם[b] וַיֵּשְׁבוּ
ר[9]
בְּאָהֳלֵיהֶם עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרַח לַגִּלְעָד׃ פ
ג ב מיחד ס״פ
11 12 11 וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ 12 יוֹאֵל
לז כג מנה בסיפ . ל
הָרֹאשׁ וְשָׁפָם[a] הַמִּשְׁנֶה וְיַעְנַי וְשָׁפָט[b] בַּבָּשָׁן׃ 13 וְאַחֵיהֶם לְבֵית[c]
יז מל בסיפ . ל . ל . ל
אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ[a] וָעֵבֶר[b] שִׁבְעָה׃
יד ר״פ בסיפ[11] . ל
14 ס 14 אֵלֶּה | בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־חוּרִי בֶן־יָרוֹחַ[a] בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־
ל . ל . ל
מִיכָאֵל[b] בֶּן־יְשִׁשַׁי[c] בֶּן־יַחְדּוֹ[d] בֶּן־בּוּז[e]׃ 15 אֲחִי[a] בֶן־עַבְדִּיאֵל בֶּן־
ל . ד ב מל וב חס[12]
גּוּנִּי[b] רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃ 16 וַיֵּשְׁבוּ בַגִּלְעָד[a] בַּבָּשָׁן[b] וּבִבְנוֹתֶיהָ[c] וּבְכָל־
ל ומל . ל ומל
מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־תּוֹצְאוֹתָם[c]׃ 17 כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ בִּימֵי יוֹתָם[a] מֶלֶךְ־
מח ר״פ בסיפ
יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם[b] מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ פ 18 בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי[a]
כו ו מנה בסיפ
וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה[b] מִן־בְּנֵי־חַיִל[b] אֲנָשִׁים נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קָשֶׁת
ל ומל[13]
וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי
ג ב מל וחד חס . ל
צָבָא׃ 19 וַיַּעֲשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים[a] וַיָּטׇעוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃[a] 19
ל . ג[14] ב מל וחד חס . ל
20 וַיֵּעָזְרוּ[a] עֲלֵיהֶם[a] וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם[a] הַהַגְרִיאִים וְכָל שֶׁעִמָּהֶם[ac] כִּי[c] 20
ל ומל . ט[15]
לֵאלֹהִים זָעֲקוּ בַּמִּלְחָמָה וַיֵּעָתֵר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃ 21 וַיִּשְׁבּוּ[a] 21
ו מל[16]
מִקְנֵיהֶם גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים[b] אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וַחֲמוֹרִים
ב . ב . ד חס ב[17] מנה בליש
אַלְפַּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ 22 כִּי[a]־חֲלָלִים רַבִּים נָפָלוּ כִּי 22
מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ[b] תַּחְתֵּיהֶם עַד־הַגָּלָה׃ פ

[5] 1 Ch 20, 1. [6] Mm 4029. [7] Mm 87. [8] Mp sub loco. [9] Mm 2928. [10] Mm 4025. [11] Mm 4006. [12] Mm 4030. [13] Mm 2408. [14] Mm 3279. [15] Mm 1694. [16] Mm 1507. [17] Mm 3748.

7 [c] **G** *Ιωηλ* ‖ **8** [a] **S** *'wzj* ‖ [b] **G^{L}**(**S**) *Σεμεει* = שִׁמְעִי ‖ **10** [a] **G** *τοὺς παροίκους* = הַגֵּרִים ‖ [b–b] **G** *κατοικοδντες ἐν σκηναῖς ἕως* = יֹשְׁבֵי בְאֹהָלִים עַד ‖ **11** [a] ins בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד ו (homark)? ‖ **12** [a] **G^{B}** *καὶ Σαβατ* cf **C**, **G^{L}**(**V**) *καὶ Σαφαν* ‖ [b] **C** *djn'*, l הַשֹּׁפֵט cf **G** *ὁ γραμματεύς* ‖ **13** [a] **G** *καὶ Ζουε* ‖ [b] pc Mss **G^{B}** וְעֹבֵד, **G^{Aal}** *καὶ Ιωβηδ* ‖ **14** [a] Ms ירוע, **G^{B}** *Ἰδαι*, **G^{A}** *Αδαι*, **G^{L}** *Αρουε*, **S**(**M**) *zrḥ*, **V** *Jara* ‖ [b] **S** *mkjr* ‖ [c] **G** *Ι(εσ)σαι*, **G^{L}** *Σουσι* ‖ [d] **G^{B}** *Ιουρι*, **G^{Aal}** *Ιεδδαι* ‖ [e] **G** *Ζαβουχαμ* (ex אחי בוז + 15? cf **G^{Aal}** *Αχιβουζ*) ‖ **15** [a] > **G^{L}S** cf 14[e], **V** *fratres* ‖ [b] **S** *'(j)lj* ‖ **16** [a] > **S** ‖ [b] l prb בְּיִבְשׁ ‖ [c–c] > **S** ‖ [d] l עַד cf **GV** ‖ **17** [a] **G^{L}** *Ιωας* ‖ [b] **G^{L}** + *τοῦ Ιωας* ‖ **18** [a] l וָגָד cf **G^{BL}SCV** ‖ [b–b] > **S** ‖ **19** [a–a] > **S** ‖ **20** [a–a] > **S** ‖ [b] **G** *καὶ κατίσχυσαν* = **M**, **G^{L}** *καὶ ἐβόησαν* (crrp ex *ἐβοηθήθησαν* = **M**) ‖ [c] **G** *τὰ σκηνώματα αὐτῶν* ‖ **21** [a] prp וַיִּשְׁלוּ ‖ [b] **G** 5 ‖ **22** [a] pr אַף?

23 וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ [a]בָּאָרֶץ[b] מִבָּשָׁן[a] עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן
24 וּשְׂנִיר וְהַר־[c]חֶרְמוֹן הֵמָּה[d] רָבּוּ׃ 24 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם וְעֵפֶר[a] ל נסיב ו. ל. עה
וְיִשְׁעִי[b] וְאֶלִיאֵל[c] וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִיאֵל[d] אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי ג בלישׁ. ד בלישׁ וכל עזרא דכות[18]
חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם׃ 25 וַיִּמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם כ. ב[19]. ט חס בסיפ[20]
26 וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם׃ 26 וַיָּעַר[a] ב. ג[21]
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־רוּחַ | [a]פּוּל[b] מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ[a] תִּלְגַּת[c] פִּלְנֶסֶר[d] כתי[22]. ד. ו. יא מילין דלא מפק א[23]
מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם לַחְלַח[e]
וְחָבוֹר וְהָרָא[f] וְנַהַר[g] גּוֹזָן[h] עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ ב חד כת א וחד כת ה
27 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ 28 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר מח ר״פ בסיפ. ב בסיפ למערב[24]. ה פסוק דמיין
29 וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ ס 29 וּבְנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם[a] ס ב בסיפ. ג[25]
30 וּבְנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא[b] אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ ס 30 אֶלְעָזָר הוֹלִיד
31 אֶת־[c]פִּינְחָס פִּינְחָס הוֹלִיד אֶת־אֲבִישׁוּעַ׃ 31 וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי[a] ל. יא חס ו[26]
32 וּבֻקִּי הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי[b]׃ 32 וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וְזַרְחְיָה הוֹלִיד אֶת־ ל
33 מְרָיוֹת[a]׃ 33 מְרָיוֹת הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב׃
34 וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־אֲחִימַעַץ׃
35 וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה[a] וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־יוֹחָנָן׃ 36 וְיוֹחָנָן
הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה[a] הוּא[b] אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה ל[27]
37 בִּירוּשָׁלִָם[a]׃ 37 וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־
38 אֲחִיטוּב׃ 38 וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם׃
39 וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ 40 וַעֲזַרְיָה י וכל עזרא דכות[28]. י וכל עזרא דכות[28].
41 הוֹלִיד אֶת־שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד אֶת־יְהוֹצָדָק[a]׃ 41 וַיְהוֹצָדָק הָלַךְ[a] י חס ו וכל מלכים דכות ב מ א[29] וחד מן ד[30] ותרי מילין ס״פ
בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּר׃ ס

[18] Mm 3858. [19] Mm 1274. [20] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [21] Mm 4031. [22] Mm 2364. [23] Mm 4069 contra textum, lect Mm frt inc. [24] Mm 3914. [25] Mm 904. [26] Mm 4032. [27] תור וכהן Ex 40,13. [28] Mm 4033. [29] 2 R 25,22. [30] Mm 3788.

23 [a–a] l בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן cf 𝔖𝔄 ‖ [b] > 𝔊^{B} ‖ [c] prp (א)והו ‖ [d] 𝔊 pr *καὶ ἐν τῷ Αἰβάνῳ* ‖ **24** [a] Vrs om ו, aut l ע aut nom exc; 𝔖 *'p'* ‖ [b] 𝔖^{W} *wšwb*, 𝔖^{A} *wjwšb* ‖ [c] 𝔖 *w'ld''* ‖ [d] 𝔖 *whz'jl* ‖ **26** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 *Φαλωχ (-ως)* ‖ [c] nonn Mss 𝔊𝔖 תִּגְלַת ‖ [d] 𝔖 om נ ‖ [e] pc Mss לַהַ׳ ‖ [f] > 𝔊*𝔖 cf 2 R 17,6 18,11, dl ‖ [g] 𝔖 et 2 R om ו, dl ‖ [h] 𝔖 + nonn vb cf 2 R ‖ **29** [a] add? ‖ [b] 𝔊 *καὶ Αβιουδ* ‖ **31** [a] 𝔖 *(l)'bjq(w)r* ‖ [b] 𝔖^{A} *(l)'zrj* ‖ **32** [a] 𝔖 *(l)mrw* ‖ **35** [a] huc tr 36[a–a] ‖ **36** [a–a] cf 35[a] ‖ [b] Ms 𝔊^{L}𝔖𝔄 + עזריה; ins הָרִאשׁוֹן ‖ **40** [a] 𝔖 *(l)ṣdwq* ‖ **41** [a] 𝔗 + *bglwt'* cf 𝔖𝔄, ins בַּגְלָה vel בָּגְלוּת (hpgr).

6 1 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם[a] קְהָת וּמְרָרִי׃ 2 וְאֵלֶּה ׀ שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹם[a] לִבְנִי 6
3 4 וְשִׁמְעִי׃ 3 וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ 4 בְּנֵי מְרָרִי
5 מַחְלִי וּמוּשִׁי וְאֵלֶּה ׀ מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבוֹתָיִם׃ 5 לְגֵרְשֹׁם

6 לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְּנוֹ׃ 6 יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְּנוֹ זֶרַח בְּנוֹ יְאָתְרָי

7 8 בְּנוֹ׃ 7 בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר בְּנוֹ׃ 8 אֶלְקָנָה בְּנוֹ
9 וְאֶבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ׃ 9 תַּחַת בְּנוֹ אוּרִיאֵל בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְּנוֹ וְשָׁאוּל
10 11 בְּנוֹ׃ 10 וּבְנֵי אֶלְקָנָה עַמָּשַׂי וַאֲחִימוֹת׃ 11 אֶלְקָנָה בְּנוֹ

12 צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ׃ 12 אֶלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְּנוֹ׃

13 14 וּבְנֵי שְׁמוּאֵל הַבְּכֹר וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה׃ ס 14 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי

15 לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ׃ 15 שִׁמְעָא בְנוֹ חַגִּיָּה בְנוֹ עַשָׂיָה בְנוֹ׃

16 פ 16 וְאֵלֶּה ׀ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמְּנוּחַ

17 הָאָרוֹן׃ 17 וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר עַד־בָּנוֹת

שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַמְדוּ כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם׃

18 18 וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקָּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל

19 20 בֶּן־שְׁמוּאֵל׃ 19 בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֵלִיאֵל בֶּן־תֹּוחַ׃ 20 בֶּן־

21 צוּף בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי׃ 21 בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־

22 עֲזַרְיָה בֶּן־צְפַנְיָה׃ 22 בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃

23 24 בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ 24 וְאָחִיו אָסָף הָעֹמֵד עַל־

25 יְמִינוֹ אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ בֶּן־שִׁמְעָא׃ 25 בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָה בֶּן־

26 27 מַלְכִּיָּה׃ 26 בֶּן־אֶתְנִי בֶּן־זֶרַח בֶּן־עֲדָיָה׃ 27 בֶּן־אֵיתָן בֶּן־זִמָּה בֶּן־

28 29 שִׁמְעִי׃ 28 בֶּן־יַחַת בֶּן־גֵּרְשֹׁם בֶּן־לֵוִי׃ ס 29 וּבְנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם

מח׳ ר״פ בסיפ׳. ב חס בסיפ׳. ד ר״פ בנ״ך

ה פסוק דמיין. מח׳ ר״פ בסיפ׳

ל חס׳. ל. ט חס בסיפ׳

ד. ל וחטף

מח׳ ר״פ בסיפ׳. כל קריא מל ב מ א חס

ל. כל קריא מל ב מ א חס. ל. ד וכל תרי עשר ועזרא דכות׳

בני ק חד מן מח׳ כת ו וקר י

ל חס בסיפ׳. ג מילין דמייל׳. יח בסיפ׳. מח׳ ר״פ בסיפ׳

ב כת ה בכתיב׳

ב. ל ומל

ג דגש׳

ב מל בלישׁ

ז בסיפ׳. ל ומל

ל

צוף ק

כל קריא מל ב מ א חס

ב

ד. ל כת ב ושאר מעשיה

ב חס בסיפ׳

Cp 6 [1]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [2]Mm 2133. [3]Mm 3811. [4]Mm 1146. [5]Mp sub loco. [6]Mm 1738. [7]Mm 4122. [8]Mm 665. [9]Mm 832.

Cp 6,1 [a] S *gršwn* cf Ex 6,16 Nu 3,17 ‖ **2** [a] cf 1[a] ‖ **6** [a] crrp? ‖ **7** [a] G$^{AV\,60}$ *Ισσααρ*, l יִצְהָר cf 23 ‖ [b] dl? cf 14 ‖ [c] dl ‖ **8** [a] > G^{Bal}, dl ‖ [b] nonn Mss G^{min} וַאֲבִיאָסָף ‖ [c–c] l בָּנָיו א׳ ‖ **10** [a] l מַחַת (אחיו gl propter 20) ‖ **11** [a] mlt Mss 𝔙 ut Q; l c K GC בְּנוֹ ‖ [b] > pc Mss GS, dl ‖ [c] G leg צוּפַי cf 1 S 1,1a; S *ṣwp* cf 20 Q et 1 S 1,1b ‖ [d] l aut תֹּוחַ (cf 19) aut וְתוֹחוּ (cf 1 S) ‖ [e] S + nonn vb ‖ **12** [a] 19 אֶלִיאֵל, 1 S 1,1 אֱלִיהוּא ‖ [b] G^{B} *Ιδαερ*, G$^{A\,min}$ *Ιεροβοαμ*, G^{L} *Ιερεμεελ* ‖ [c] ins שְׁמוּאֵל בנו cf G^{L} ‖ **13** [a] ins יוֹאֵל cf G^{L}SA et 1 S 8,2 (homtel) ‖ [b–b] l וַשְׁנִי א׳ cf G^{L}SA ‖ **15** [a] S^{A} *ḥnnj'* ‖ **17** [a] G *ἐν ὀργάνοις* ‖ **18** [a] Vrs leg קְהָת ‖ **19** [a] G alit ac in 12 ‖ [b] G^{B} *Θιε*, G$^{A\,al}$(SV) *Θοου(ε)* = תֹּחוּ; cf 11[d] ‖ **20** [a] mlt Mss Vrs ut Q cf 11[c], K צִיף ‖ [b] S^{W} *mwšj*, S^{A} *m'šj* ‖ **22** [a] cf 8[b] ‖ **25** [a] l c pc Mss G^{BL}S מַעַ׳ ‖ **28** [a] ins בֶּן־שִׁמְעִי cf 2 ‖ **29** [a] l וּמִבְנֵי? ‖ [b] GSA sg.

30 עַל־הַשְּׁמְאוֹל אִיתָן בֶּן־קִישִׁי בֶּן־עַבְדִי בֶן־מַלּוּךְ׃ 30 בֶּן־חֲשַׁבְיָה
31 בֶּן־אֲמַצְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ 31 בֶּן־אַמְצִי בֶּן־בָּנִי בֶּן־שָׁמֶר׃ 32 בֶּן־מַחְלִי
32 33 בֶּן־מוּשִׁי בֶּן־מְרָרִי בֶּן־לֵוִי׃ ס 33 וַאֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם נְתוּנִים לְכָל־
ס 34 עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 34 וְאַהֲרֹן וּבָנָיו מַקְטִירִים עַל־מִזְבַּח
הָעוֹלָה וְעַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת לְכֹל מְלֶאכֶת קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וּלְכַפֵּר
35 עַל־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד הָאֱלֹהִים׃ פ 35 וְאֵלֶּה
36 בְּנֵי אַהֲרֹן אֶלְעָזָר בְּנוֹ פִּינְחָס בְּנוֹ אֲבִישׁוּעַ בְּנוֹ׃ 36 בֻּקִּי בְּנוֹ עֻזִּי בְּנוֹ
37 38 זְרַחְיָה בְּנוֹ׃ 37 מְרָיוֹת בְּנוֹ אֲמַרְיָה בְּנוֹ אֲחִיטוּב בְּנוֹ׃ 38 צָדוֹק בְּנוֹ
39 אֲחִימַעַץ בְּנוֹ׃ ס 39 וְאֵלֶּה מוֹשְׁבוֹתָם לְטִירוֹתָם בִּגְבוּלָם לִבְנֵי
40 אַהֲרֹן לְמִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי כִּי לָהֶם הָיָה הַגּוֹרָל׃ 40 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־
41 חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ סְבִיבֹתֶיהָ׃ 41 וְאֶת־שְׂדֵה הָעִיר
42 וְאֶת־חַצֵרֶיהָ נָתְנוּ לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ ס 42 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן נָתְנוּ אֶת־
עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־לִבְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־יַתִּר וְאֶת־
43 אֶשְׁתְּמֹעַ וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ 43 וְאֶת־חִילֶן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־דְּבִיר
44 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 44 וְאֶת־עָשָׁן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית שֶׁמֶשׁ וְאֶת־
45 מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס 45 וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן אֶת־גֶּבַע וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־
עַלְמֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עֲנָתוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כָּל־עָרֵיהֶם שְׁלֹשׁ־
46 עֶשְׂרֵה עִיר בְּמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם׃ ס 46 וְלִבְנֵי קְהָת הַנּוֹתָרִים
מִמִּשְׁפַּחַת הַמַּטֵּה מִמַּחֲצִית מַטֵּה חֲצִי מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עֶשֶׂר׃
ס 47 וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר
וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמִמַּטֵּה מְנַשֶּׁה בַּבָּשָׁן עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ ס
48 לִבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן

[10] Mm 3071. [11] Mm 4033. [12] Mm 4034. [13] Mm 851. [14] Mm 3865. [15] Mm 4035. [16] Mm 4036. [17] Mm 984. [18] Mm 1034. [19] Mp sub loco. [20] Mm 4038. [21] Mm 1346. [22] Mm 4037.

29 [c] mlt Mss 𝔊[L] κουσι ‖ [d] 𝔖[W] *'mr*, 𝔖[A] *'mrj* ‖ **37** [a] 𝔖 *mrw* ‖ **39** [a] sic L, mlt Mss Edd פַּחַת– ‖ [b] ins ראשנה cf 𝔖𝔄 et Jos 21,10 ‖ **42** [a] 1 c Jos 21,13 עיר ‖ [b] ins c Jos ואת־ מגרשיה cf 𝔖 ‖ [c] ut [b]; 𝔊 commutavit יתר et חילן 43 ‖ **43** [a] cf 42[c]; 1 c mlt Mss חִילֶן cf 𝔊[B] *Σελνα* (ex *Εελνα*); Jos 15,51 21,15 חֹלן cf 𝔊[A] *Νηλων* (ex *Ηλων*, sic 𝔊[min]) ‖ [b] 1 c mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ואת ‖ **44** [a] ins c Jos 21,16 ואת־יָטָה ואת־מגרשיה cf 𝔊[B]𝔖 ‖ **45** [a] ins c Jos 21,17 את־גִּבְעוֹן ואת־מגרשיה ן ‖ [b] 1 sec Jos 21,19 בְּמִגְרְשֵׁיהֶם ‖ **46** [a–a] 1 sec Jos 21,5 לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה דָן וּ cf 51sqq ‖ [b] > Vrs, dl ‖ **47** [a] cf 2,1[a] ‖ [b] 1 sec Jos 21,6 ומִמַּחֲצִית מטה בְּגוֹרָל ‖ [c] ins c Jos

בַּגִּלְגָּל[a] עָרִים שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה׃ 49 וַיִּתְּנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם 49 ז דגש[23]
אֶת־הֶעָרִים[a] וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם׃ 50 וַיִּתְּנוּ בַּגִּלְגָּל[a] מִמַּטֵּה בְנֵי־יְהוּדָה 50 ז דגש[23]
וּמִמַּטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן [b]וּמִמַּטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן[b] אֶת[c] הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־
יִקְרְאוּ אֹתָם בְּשֵׁמוֹת׃ ס 51 וּמִמִּשְׁפְּחוֹת[a] בְּנֵי קְהָת[b] וַיִּהְיוּ עָרֵי 51 ה[24] . ב בסיס ומל[25]
וּבוּלָם[c] מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ 52 וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי[a] הַמִּקְלָט אֶת־שְׁכֶם 52 יד פסוק את את ואת ואת ואת . ד[26]
וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרַיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 53 וְאֶת־יָקְמְעָם[a] 53 כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ל
וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 54 [a]וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־ 54 כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ט[27]
מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ פ 55 וּמֵחֲצִית[a] מַטֵּה 55
מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם[b] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ [c]לְמִשְׁפַּחַת 56 ג ב מנה שם ברגש[28] . ל
לִבְנֵי[c]־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ פ 56 לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם[a] מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי[a] 56 ג ר״פ בעינ[29] . ג וכל מחצי רכות
מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת[b] וְאֶת־ יח פסוק דמיין[30] . ל שם קריה
מִגְרְשֶׁיהָ׃ ס 57 וּמִמַּטֵּה יִשָּׂשכָר[a] אֶת־קֶדֶשׁ[b] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ אֶת־ 57 ג בעינ מ״פ דמטע[31]
דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 58 וְאֶת־רָאמֹת[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־עָנֶם[b] 58 כו פסוק ואת ואת ואת ואת . ד כת כן
וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ ס 59 וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ 59 ל וחס[32]
וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 60 וְאֶת־חוּקֹק[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־ 60 כו פסוק ואת ואת ואת ואת
רְחֹב וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 61 וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל[a] וְאֶת־ 61
מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן[a] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם[b] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ ל . ל
לִבְנֵי מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבוּלֻן[a] אֶת־רִמּוֹנוֹ[b] וְאֶת־ 62 ס 62 ג ר״פ בעינ . ל ומל
מִגְרְשֶׁיהָ אֶת[c]־תָּבוֹר[d] וְאֶת־מִגְרְשֶׁיהָ׃ 63 וּמֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ לְמִזְרַח[a] 63 ג בעינ מ״פ דמטע[31] . ל

[23] Mm 4037. [24] Mm 234. [25] Mm 3361. [26] Mm 1034. [27] Mm 1356. [28] Mm 1011. [29] Mp sub loco. [30] Mm 3911. [31] Mm 4038. [32] Mm 331.

48 [a] > Jos 21,7 ‖ **49** [a] Jos 21,8 + הָאֵלֶּה, it 𝔖𝔄 ‖ **50** [a] ins sec Jos 21,4 וַיְהִי לִבְנֵי אַהֲרֹן בגורל ‖ [b–b] > 𝔊* et Jos 21,9, sed cf Jos 21,4 ‖ [c] dl ‖ **51** [a] l c Jos 21,20 וּלְמִ֫, id 𝔊^{Lψ} ‖ [b] ins c Jos הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי קְהָת cf 55b (homtel) ‖ [c] Jos 21,20 גּוֹרָלָם (sed cf 𝔊 ibidem) ‖ **52** [a] l c Jos 21,21 עִיר ‖ **53** [a] Jos 21,22 קִבְצַיִם ‖ **54** [a] pr eadem vb quae Jos 21,23 cf 46 ‖ **55** [a] l c Jos 21,25 תַּעְנָךְ ‖ [b] l c 2 Mss 𝔊𝔖𝔗𝔄 יִבְ֫ ‖ [c–c] l חֹת בְּנֵי– cf 𝔊^{LT} ‖ **56** [a–a] l לְמִשְׁפְּחֹתָם מֵחֲצִי cf 46 ‖ [b] Jos 21,27 בְּעֶשְׁתְּרָה (= בֵּית ע׳) ‖ **57** [a] cf 2,1[a] ‖ [b] ex 61a, l c Jos 21,28 קִשְׁיוֹן ‖ [c] l c mlt Mss Vrs וְאֵת ‖ **58** [a] 𝔊* *Αμως*, 𝔊^{B} *Δαβωρ*, Jos 19,21 רֶמֶת, Jos 21,29 יַרְמוּת ‖ [b] Jos 21 עֵין גַּנִּים ‖ **59** [a] l c Jos 19,26 21,30 מִשְׁאָל ‖ **60** [a] l c Jos 21,31 חֶלְקַת ‖ **61** [a] Jos 19,35 חַמַּת, Jos 21,32 חַמּוֹת דֹּאר ‖ [b] Jos 21 קַרְתָּן ‖ **62** [a] ins eadem vb quae Jos 21,34aγb cf 𝔊^{Aal} ‖ [b] l aut ן– (cf 𝔊) aut נָהּ– (cf Jos 21,35 דמנה) ‖ [c] l c nonn Mss 𝔊^{V} וְאֵת ‖ [d] 𝔊^{B} *Θαχχια*, Jos 21,35 נַהֲלָל ‖ **63** [a] 𝔊 *κατὰ δυσμάς*.

הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ[b] וְאֶת־יַהְצָה
64 וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: 64 וְאֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפָּעַת[a] וְאֶת־ כת פסוק ואת ואת ואת ואת . ב
65 מִגְרָשֶׁיהָ: 65 [a]וּמִמַּטֵּה־גָּד[a] אֶת־רָאמֹות בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־ ג[33] בליש וחד מן ד כת כן
66 מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: 66 וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַעְזֵר[a] כת פסוק ואת ואת ואת ואת . ג[34] . ב מל
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ: ס

7 1 וְלִבְנֵי[a] יִשָּׂשכָר[b] תּוֹלָע וּפוּאָה[c] יָשׁוּב[d] וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה: ס ל מפק א' . ישוב חד מן ה[2] זוגין כת י רקר ו
2 וּבְנֵי תוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה יְרִיאֵל וְיַחְמַי[a] וְיִבְשָׁם וּשְׁמוּאֵל רָאשִׁים ל . ל . כ
לְבֵית־אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם[b] מִסְפָּרָם בִּימֵי דָוִיד
3 עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: ס 3 וּבְנֵי[a] עֻזִּי[b] יִזְרַחְיָה[c] וּבְנֵי ג בליש וב בפסוק
יִזְרַחְיָה[c] מִיכָאֵל[d] וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה[e] חֲמִשָּׁה[f] רָאשִׁים כֻּלָּם: ג בליש וב בפסוק . כ
4 וַעֲלֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי[a] צָבָא[b] מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים ל
5 וְשִׁשָּׁה אֶלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים וּבָנִים: 5 וַאֲחֵיהֶם[a] לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת ב בסיפ ומל[a]
יִשָּׂשכָר[b] גִּבּוֹרֵי חַיָל שְׁמוֹנִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׁם לַכֹּל: פ ד[4] . יא[3]
6 בִּנְיָמִן[a] בֶּלַע וָבֶכֶר[b] וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה[c]: 7 וּבְנֵי בָלַע אֶצְבּוֹן ל בסיפ ומל[a]
וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת וְעִירִי[a] חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים ז בליש . עה . ז בכחיב[7] וכל אורית ונביא דכות ב מ ב . ד[4]
8 וְהִתְיַחְשָׁם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה: ס 8 וּבְנֵי בֶכֶר
זְמִירָה[a] וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וְיֶרֵמוֹת וַאֲבִיָּה[b] וַעֲנָתוֹת ל . ד וכל עזרא דכות . יח בסיפ
9 וְעָלֶמֶת כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־בָכֶר: 9 וְהִתְיַחְשָׁם לְתֹלְדוֹתָם רָאשֵׁי בֵית עה
אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חַיִל עֶשְׂרִים[a] אֶלֶף וּמָאתָיִם: ס 10 וּבְנֵי[a] יְדִיעֲאֵל[b]
בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעוּשׁ[c] וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ[d] יעוש חד מן ג[8] כת כן . ק ט וכל יהודה ויוסף דכות בליש[9] ל . ל . ד[4]
11 וַאֲחִישָׁחַר: 11 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל[a] לְרָאשֵׁי[b] הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים

[33] Mm 1080. [34] Mm 4039. Cp 7 [1] Mm 331. [2] Mm 2195. [3] Mm 3361. [4] Mm 4040. [5] Mp sub loco. [6] וחר ואצבן Gn 46,16. [7] Mm 4048. [8] Mm 263. [9] Mm 334.

63 [b] S + 64b ‖ **64** [a] S[A] *m'wn* ‖ **65** [a–a] > S ‖ **66** [a] Jos 21,39 יעזר ‖ **Cp 7,1** [a] l ובני cf G[Aal]SV𝔐 ‖ [b] cf 2,1[a] ‖ [c] Gn 46,13 Nu 26,23 ופוה ‖ [d] GV et Nu 26,24 ut Q cf S, K יָשִׁיב, 𝔗 ut Gn 46,13 יוב ‖ **2** [a] G[Aal] *καὶ Ιεμου* = מו– (G[B] *Ευκαν*, G[L] *Ιαμιν*), S *lḥmj* ‖ [b] gl ex 4.9? ‖ **3** [a] Seb ובן ‖ [b] S[A] *(d)'wzr* ‖ [c–c] add? cf חמשה ‖ [d] S *mlk'jl* ‖ [e] pr c G cop ‖ [f] S𝔐 4 cf [c–c] ‖ **4** [a] G(SV𝔐) *ἰσχυροί* = גִּבּוֹרֵי, G[L] + *μονόζωνοι* ‖ [b] G *παρατάξασθαι εἰς*, V *accincti ad* ‖ **5** [a] l מֵאֲ et cj c 4 ‖ [b] cf 2,1[a] ‖ **6** [a] pr c nonn Mss G[L] STV𝔐 בְּנֵי (hpgr) ‖ [b–b] G* om ו ב' ‖ [c–c] S𝔐 eadem nom ut Gn 46,21 (... ואשבל) ‖ **7** [a] G *καὶ Ουρι(α)* ‖ **8** [a] G *Ζαμαρια(ς)* vel sim, prp זְמָרָיָה ‖ [b] G[B] *Αβιουδ* (G[Aal] *-ου*) ‖ **9** [a] G[L]S 22 ‖ **10** [a] Seb ובן ‖ [b] S *(d)'šk(w)l* cf 6[c–c] ‖ [c] mlt Mss Vrs et 1,35 ut Q, K יְעִישׁ (יְעָשׁ?) ‖ [d] G[B] *καὶ Ραμεσσαι* ‖ **11** [a] cf 10[b] ‖ [b] l ר' cf GV.

שְׁבְעָה־עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא לַמִּלְחָמָה׃

12 וְשֻׁפָּם וְחֻפָּם[a] בְּנֵי עִיר[b] חֻשָׁם[c] בְּנֵי[d] אַחֵר[e]׃

13 בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחְצִיאֵל[a] וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם[b] בְּנֵי בִלְהָה׃ פ

14 בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל[a] אֲשֶׁר יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה[b] יָלְדָה אֶת־

15 מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ [a]וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים[a] וְשֵׁם

16 אֲחֹתוֹ[b] מַעֲכָה[c] וְשֵׁם הַשֵּׁנִי[d] צְלָפְחָד וַתְּהִי־נָה לִצְלָפְחָד בָּנוֹת׃ 16 וַתֵּלֶד

17 מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר[a] בֵּן וַתִּקְרָא[b] שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם אָחִיו שֶׁרֶשׁ וּבָנָיו

18 אוּלָם וָרָקֶם׃ 17 וּבְנֵי[a] אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־

19 מְנַשֶּׁה׃ 18 וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישְׁהֹוד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר [a]וְאֶת[b]־

20 מַחְלָה[a]׃ 19 [a]וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע[b] אַחְיָן וְשֶׁכֶם וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם׃ פ

20 וּבְנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתֶלַח וּבֶרֶד[a] בְּנוֹ[b] וְתַחַת[c] בְּנוֹ[b] וְאֶלְעָדָה[d] בְּנוֹ

21 וְתַחַת[e] בְּנוֹ׃ 21 וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח בְּנוֹ וְעֶזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרָגוֹם אַנְשֵׁי־

22 נַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם׃ 22 וַיִּתְאַבֵּל

23 אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ 23 וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ

24 וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא[a] אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה[b] בְּבֵיתוֹ[c]׃

24 וּבִתּוֹ שְׁאֵרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֶת[a] אֻזֶּן

25 שְׁאֵרָה׃ 25 וְרֶפַח בְּנוֹ [a]וְרָשֶׁף[b] וְתֶלַח[a] בְּנוֹ[c] וְתַחַן בְּנוֹ׃ 26 לַעְדָּן בְּנוֹ

26 עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ 27 נוּן[a] בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃ 28 וַאֲחֻזָּתָם

28 וּמוֹשְׁבוֹתָם בֵּית־אֵל וּבְנוֹתֶיהָ וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן[a] וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר וּבְנוֹתֶיהָ

29 וְשֶׁכֶם וּבְנוֹתֶיהָ עַד־עַיָּה[b] וּבְנוֹתֶיהָ׃ 29 [a]וְעַל־יְדֵי[a] בְּנֵי־מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן

ל חס . ל וחס . ל חס דחס

מת ר״פ בסיפ . ל

מת ר״פ בסיפ . ל

ל . ל . ו פסוק ושם ושם

ב חס בלישׁ[10]

ט . ג[11]

ד[12]

ל . ל[13] ושמא כת וקר חד

ל

ל . ל . ל . ל

ל

ל[14]

ב[15]

ל . ל . ל . ל

ל כת כן . ב . ל

ל

ו ג[16] מנה דמטע

כ . ב[17] . ל וחס

ב . ל . ל . ל

[10] Mm 4041. [11] Mm 3186. [12] Mm 4042. [13] Mp sub loco. [14] וחד הרגום Jos 9,26. [15] Mm 354. [16] Mm 280. [17] Sach 9,3.

12 [a–a] l sec Nu 26,39 וְשֻׁפָּם וְחֻפָּם; antea nonn vb exc ‖ [b] l דָּן cf Gn 46,23; 𝔊[B] *Ραωμ* (crrp ex *ιρ ασωμ* = עיר חשום) ‖ [c] it Gn 46,23, sed Nu 26,42 שֻׁחָם ‖ [d] l בְּנוֹ cf 𝔊 ‖ [e] l אֶחָד ‖ **13** [a] nonn Mss et Gn 46,24 Nu 26,48 יַחְצְאֵל ‖ [b] pc Mss 𝔊[L] et Gn 46,24 Nu 26,49 שַׁלֻּם; ins שְׁנֵיהֶם? ‖ **14** [a] dttg, dl ‖ [b] huc tr ‖ **15** [a–a] crrp; prp sec Nu 26,30—32 וּבְנֵי גִלְעָד בְּכוֹרוֹ חֵלֶק אַשְׂרִיאֵל חֵפֶר שֶׁכֶם וּשְׁמִידָע (vel c Jos 17,2 אֲבִיעֶזֶר) ‖ [b] Ms אִשְׁתּוֹ; l אחתם cf 𝔊[L]𝔗 ‖ [c] ins ... וּבְנֵי חֵפֶר הַבְּכוֹר cf Nu 26,33 Jos 17,3 (nom filii primi deest) ‖ [d] pc Mss 𝔊[B] השנית ‖ [e] huc tr 19? ‖ **16** [a] inc ‖ [b] > 𝔊* ‖ **17** [a] Seb 𝔙 ובן ‖ **18** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] prp וַאֲחֹתָם cf 30 ‖ **19** [a] cf 15[e] ‖ [b] 𝔊 *Σεμιρα* cf 𝔖 ‖ **20** [a] 𝔖(𝔄) *wbkr* cf Nu 26,35 ‖ [b–b] > pc Mss ‖ [c] 𝔊[121] *καὶ Θααμ* cf Nu 26,35 תַּחַן (לְ) (ω לתחם) ‖ [d] 𝔖 *w'ld''* ‖ [e] 𝔊[B] *Νοομε*, 𝔊[Aal] *Νομεε* ‖ **23** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔄 וַתִּקְרָא ‖ [b] l הָרָתָה? ‖ [c] 𝔊 suff 1 sg; prb dl (dttg) ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ υἱοί* ‖ **25** [a–a] l וְשׁוּתֶלַח ‖ [b] pc Mss 𝔊[L] + בנו ‖ [c] 𝔊 pl ‖ **27** [a] 𝔊* *Νουμ* ‖ **28** [a] Jos 16,7 וְנַעֲרָתָה(וְ) ‖ [b] mlt Mss 𝔊[Aal]𝔙 עַזָּה ‖ **29** [a–a] 𝔊 *καὶ ἕως ὁρίων*.

וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנָךְ וּבְנֹתֶיהָ[b] מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלָּה יָשְׁבוּ בְּנֵי ו מל בסיפ . ו מל בסיפ
יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ ס [18] ב

30 בְּנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה[a] וְשֶׂרַח אֲחוֹתָם׃ 31 וּבְנֵי מה ר״פ בסיפ
בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזָוִת[a]׃ 32 וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־ ברזית
32 יַפְלֵט[a] וְאֶת־שׁוֹמֵר[b] וְאֶת־חוֹתָם וְאֶת שׁוּעָא אֲחוֹתָם׃ 33 וּבְנֵי יַפְלֵט ג . י מל[19] . ל מל . ג
34 פָּסָךְ וּבִמְהָל[a] וְעַשְׁוָת[b] אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט׃ 34 וּבְנֵי שֶׁמֶר[a] אֲחִי וְרוֹהֻגָּה[b] ל . ל . ג . ורהגה
35 יְחֻבָּה[d] וַאֲרָם׃ 35 וּבְנֵי[a] הֵלֶם[b] אָחִיו צוֹפַח וְיִמְנָע וְשֶׁלֶשׁ וְעָמָל׃ 36 בְּנֵי וחבה ול[20] כת ה . ק ה סביר ובני . ל . ל שם אנש . מה ר״פ בסיפ
36 צוֹפַח סוּחַ וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל[a] וּבֶרִי וְיִמְרָה[a]׃ 37 בֶּצֶר וָהוֹד וְשַׁמָּא ל . ל . ל . ל . ל כת א
37 38 וְשִׁלְשָׁה וְיִתְרָן[a] וּבְאֵרָא׃ 38 וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה וּפִסְפָּה וְאָרָא׃ 39 וּבְנֵי[a] ל וכת ה . ג . ל . ל . ל
39 40 עֵלָא[ab] אֶרַח וְחַנִּיאֵל[c] וְרִצְיָא[d]׃ 40 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־ ל . ל . ל . עה
40 הָאָבוֹת בְּרוּרֵי גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים רָאשֵׁי הַנְּשִׂיאִים וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא ד[21] . עה . ד דנש[22]
בְּמִלְחָמָה מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים עָשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אָלֶף׃ ס

8 1 וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ[a] אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וְאַחְרַח[b] ט וכל יהודה ויוסף דכות[1] . ל
2 נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי[a]׃ ס 3 וַיִּהְיוּ בָנִים ז מל בסיפ[2] . ל
3 לְבֶלַע אַדָּר[a] וְגֵרָא וַאֲבִיחוּד[b]׃ 4 וַאֲבִישׁוּעַ[a] וְנַעֲמָן וַאֲחוֹחַ[b]׃ 5 וְגֵרָא[a] ל
4 5 לְבֶלַע אַדָּר[a] וְגֵרָא וַאֲבִיחוּד[b]׃ 4 וַאֲבִישׁוּעַ[a] וְנַעֲמָן וַאֲחוֹחַ[b]׃ 5 וְגֵרָא[a] ל . ג[3] . עה .
6 שְׁפוּפָן[b] וְחוּרָם׃ 6 וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵהוּד[a] אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לִיוֹשְׁבֵי ז בכתיב[4] וכל אוריית ונביא דכות ב מ ב
7 גֶּבַע וַיְגַלְּמוֹן אֲלִי־מָנַחַת׃ 7 וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא[a] הֶגְלָם[a] וְהוֹלִיד[b] ל
8 אֶת־עֻזָּא וְאֶת־אֲחִיחֻד[c]׃ 8 וְשַׁחֲרַיִם[a] הוֹלִיד בְּשַׂדֵה מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ[b] ל וחס . ל . ג[5]
9 אִשְׁתָּם חוּשִׁים[c] וְאֶת־בַּעֲרָא[d] נָשָׁיו[e]׃ 9 וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ[a] אֶת־יוֹבָב ל מל . יו מיחד מן[6] . ל שם איח[7]
10 וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא וְאֶת־מַלְכָּם׃ 10 וְאֶת־יְעוּץ[a] וְאֶת־שַׂכְיָה[b] וְאֶת־ ג

[18] Mm 4027. [19] Mm 3634. [20] Mm 2035. [21] Mm 4040. [22] Mm 1016. Cp 8 [1] Mm 334. [2] Mm 506. [3] Mm 984. [4] Mm 4048. [5] Mm 3950. [6] Okhl 196. [7] Mp sub loco.

29 [b] 𝔊 + *καὶ Βαλα(α)δ καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς* cf Jos 17,11 יבלעם ‖ **30** [a] ins אַרְבָּעָה (homtel)? cf 1.6.12b ‖ **31** [a] pc Mss Vrs ut Q, sic l; K בְּרִזּוֹת vel בָּרְזוֹת? ‖ **32** [a] 𝔖 *(l)plṭ* ‖ [b] 𝔊[B] *Σαμηρ*, 1 שָׁמֶר cf 34; 𝔖 *(wl)šmjr* ‖ **33** [a] 𝔊[Aal] *(καὶ) Βαμαηλ*, 𝔊[L] *καὶ Βααμαθ* ‖ [b] 2 Mss Edd שׁ–, 𝔊 *καὶ Ασιθ* ‖ **34** [a] Ms 𝔊[Aal] שׁוֹמֵר ut 32 ‖ [b–b] l רְאֻיָּה ‖ [c] K וְרוֹהֲגָה ‖ [d] nonn Mss 𝔊𝔙 ut Q, sic l; K יַחְבָּה ‖ **35** [a] l c Seb nonn Mss 𝔊[L]𝔙 וּבְנֵי ‖ [b] l חוֹתָם ut 32 ‖ **36** [a–a] prp וּבְנֵי יִמְנָע cf 35 ‖ **37** [a] l c Ms 𝔊[Aal] וַיֶּתֶר cf 38 ‖ **39** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] inc ‖ [c] Edd וַחֲנִי ‖ [d] > 𝔖 ‖ **Cp 8,1/2** [a–a] 𝔖 al nom sec Gn 46,21 ‖ [b] l וְאַחְרָם cf Nu 26,38 ‖ **3** [a] pc Mss 𝔊[Aal] אַרְדָּ cf Gn 46,21 Nu 26,40 ‖ [b] l אבי אֲהוּד propter 6a; huc tr 6a ‖ **4** [a] dl וַ cf 3[b] ‖ [b] l וַאֲחִיָּה cf 𝔊[B]𝔖𝔄 et 7 ‖ **5** [a] > 𝔖 ‖ [b] pc Mss 𝔗 פָּם– cf Nu 26,39, 𝔊[Aal] *καὶ Σωφαν*, 𝔖 *wšpjm* ‖ [c] 𝔖(𝔄) *wḥwpm* cf Nu ‖ **6** [a] l אֲהוּד; cf 3[b] ‖ **7** [a–a] prp לוֹא הגלם ‖ [b] nom genitoris exc cf 𝔊[L] *καὶ ἐγέννησε Γηρα* ‖ [c] nonn Mss הוּד– ‖ **8** [a] prp וַאֲחִירָם ‖ [b] l שֵׁ? ‖ [c–c] prp אֶת־מחשם ‖ [d] Ms 𝔊[127] בעדא cf 𝔊[B] ‖ [e] 𝔊 sg ‖ **9** [a] 𝔊 *Αδα*, 𝔖 *ḥrš*, 𝔗 *b'rh* ‖ **10** [a] 𝔖 *(wl)mnš'* ‖ [b] mlt Mss 𝔊𝔗 שביה, 𝔖 *(wl)srj'*.

11 מִרְמָה[c] אֶלָּה בָּנָיו[d] רָאשֵׁי אָבוֹת׃ 11 וּמֵחֻשִׁים[a] הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב[b]
12 וְאֶת־אֶלְפָּעַל׃ 12 וּבְנֵי אֶלְפָּעַל עֵבֶר[a] וּמִשְׁעָם וְשֶׁמֶד[b] הוּא בָּנָה אֶת־
13 אונו וְאֶת־לֹד וּבְנוֹתֶיהָ׃ 13 וּבְרִיעָה[a] וְשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי
14 אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַּת׃ 14 וְאַחְיוֹ[a] שָׁשָׁק[b] וִירֵמוֹת[c]׃
15 15 וְזַבַדְיָה[a] וַעֲרָד וְעֶדֶר[a]׃ 16 וּמִיכָאֵל וְיִשְׁפָּה[a] וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה׃
16 17 17 וְזַבַדְיָה וּמְשֻׁלָּם וְחִזְקִי וְחֶבֶר׃ 18 וְיִשְׁמְרַי וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי
18 19 19 אֶלְפָּעַל׃ 19 וְיָקִים וְזִכְרִי וְזַבְדִּי׃ 20 וְאֶלְיֵעֵנַי[a] וְצִלְּתַי וֶאֱלִיאֵל׃
20 21 21 וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה וְשִׁמְרָת בְּנֵי שִׁמְעִי[a]׃ 22 וְיִשְׁפָּן וָעֶבֶר[a] וֶאֱלִיאֵל׃
22 24 24 25 25 23 וְעַבְדּוֹן וְזִכְרִי[a] וְחָנָן׃ 24 וַחֲנַנְיָה[a] וְעִילָם וְעַנְתֹתִיָּה[b]׃ 25 וְיִפְדְּיָה[a]
26 27 26 וּפְנוּאֵל[b] בְּנֵי שָׁשָׁק[c]׃ 26 וְשַׁמְשְׁרַי[a] וּשְׁחַרְיָה וַעֲתַלְיָה׃ 27 וְיַעֲרֶשְׁיָה[a]
28 28 וְאֶלִּיעֵנַי וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם[b]׃ 28 אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים[a]
29 אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִָם׃ ס 29 וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ[a] אֲבִי גִבְעוֹן[b] וְשֵׁם
30 אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ 30 וּבְנוֹ[a] הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל[b] וְנָדָב׃
31 32 31 וְגְדוֹר וְאַחְיוֹ[a] וְזֶכֶר[b]׃ 32 וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה[a] וְאַף־הֵמָּה
33 נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִָם [b]עִם־אַחֵיהֶם[b]׃ ס 33 וְנֵר[c] הוֹלִיד
אֶת־קִישׁ[a] וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
34 מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב[b] וְאֶת־אֶשְׁבַּעַל׃ 34 וּבֶן־יְהוֹנָתָן [a]מְרִיב[c]
35 בַּעַל[a] [b]וּמְרִיב בַּעַל[b] הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ ס 35 וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן
36 וָמֶלֶךְ[a] וְתַאְרֵעַ[b] וְאָחָז׃ 36 וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יְהוֹעַדָּה[a] וְיְהוֹעַדָּה

עה. ז בכתיב[8] וכל אורית ובגיא דכות ב מ ב. ל.

ג. ג. ל.

ל חס. עה

ס[9]. לך מל ו מנה בסיפ. ד וכל עזרא דכות

ו בליש. ל. ל וכת ה. ב חד מל וחד חס[10]

ו בליש. ל

ג. ל. ל כת כן[11]. ב חד פת וחד קמ

ל

ל

ופנוא ל[12] ק חד מן ח[13] בליש. ז

ל[14]. יד ר״ם בסיפ[15]. עה. ז בכתיב[8] וכל אורית ובגיא דכות ב מ ב. יד זוגרן[16]. כ

ד. ל

נ

ג[17]. ב

ה[18]. ל. ל

[8]Mm 4048. [9]Mm 1356. [10]Mm 4043. [11]Mm 839. [12]Mm 832. [13]Mm 4044. [14]Mm 3192. [15]Mm 4006. [16]Mm 565. [17]Mp sub loco. [18]Mm 2030.

10 [c] S *(wl)jrmn'* ‖ [d] > G; prb ins בְּמַאְבָּ cf 8 ‖ **11** [a] prp וּמְמֻחָשִׁם cf 8[c–c] ‖ [b] nonn Mss S אָחִי׳ ‖ **12** [a] nonn Mss עֶבֶד cf G *Ωβηδ* ‖ [b] mlt Mss GSC ושמר ‖ **13** [a] ins וְאֶלְפַּעַל cf 18 ‖ **14** [a] 1 וַאֲחֵיהֶם cf G^{L} ‖ [b] G^{AV} *Σωσηκ*, G^{L} *Σισαχ* ‖ [c] 1 וירחם propter 27 (aut invers יְרֵמוֹת in 27); huc tr 28[a–a] cf 13aβγ ‖ **15** [a–a] G^{B} *καὶ Ωρηρ καὶ Ωδηδ* ‖ **16** [a] G^{AV} *καὶ Εσφαχ* ‖ **20** [a] 1 יוֹעֵינַי cf G^{Aal}CU ‖ **21** [a] = שמע 13 ‖ **22** [a] G *καὶ Ωβηδ* cf 12[a] ‖ **23** [a] S *wzbdj* ‖ **24** [a] G + *καὶ Αμβρι*, ins וְעָמְרִי (hpgr)? ‖ [b] 1 c pc Mss יָה־? S om יה; G + *καὶ Αθιν* ‖ **25** [a] G^{B} *καὶ Ιεφερια*, S *wprj'* ‖ [b] mlt Mss GCU ut Q, K יֹאֵל־ cf G^{B} ‖ [c] cf 14[b] ‖ **26** [a] G^{L} *καὶ Σαμσαια*, S *wšmjr'* ‖ **27** [a] G^{B} *καὶ Ιασαραια* ‖ [b] cf 14[c] ‖ **28** [a–a] cf 14[c] ‖ **29** [a] Ms GS יָשַׁב ‖ [b] ins יְעִיאֵל (יְעוּאֵל) cf G^{L} et 9,35 ‖ **30** [a] G suff f ‖ [b] ins וְנֵר (hpgr) cf G^{Aal} et 9,36 ‖ **31** [a] G leg וְאָחִיו (וְאָחִיהוּ) ‖ [b] 9,37 וְזִכְרָיָה; ins וּמִקְלוֹת (hpgr) cf G^{B}SYA et 9,37 ‖ **32** [a] 9,38 שמאם ‖ [b–b] > S ‖ **33** [a] prp אַבְנֵר, 1 זוּז ‖ [b] G *Αμιναδαβ*; S(A) *(wl)jšwj* cf 1 S 14,49, sed יְשָׁוִי (ex יְשִׁישׁוֹ = אִישׁ יהוה) euphemismus pro אשבעל ‖ **34** [a–a] G^{B}(S) *Μεριβααλ* cf 9,40b ‖ [b–b] cf [a–a] ‖ **35** [a] G^{BL} *καὶ Μελχ(ε)ηλ* ‖ [b] 9,41 ותחרע ‖ **36** [a] G^{B} *Ιαδα* cf 9,42, G^{Aal}(S) *Ιωιαδα* = יְהוֹעַדָּע.

הוֹלִיד אֶת־עַלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת[b] וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא[c]:
37 וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא[a] רָפָה[b] בְּנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ:
38 וְלְאָצֵל[n] שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ[a] וְיִשְׁמָעֵאל
39 וּשְׁעַרְיָה[b] וְעֹבַדְיָה וְחָנָן כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל: 39 וּבְנֵי עֵשֶׂק[a] אָחִיו
40 אוּלָם בְּכֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי וֶאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִשִׁי: 40 וַיִּהְיוּ בְּנֵי־אוּלָם
גִּבֹּרֵי־חַיִל דֹּרְכֵי קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים[a]
אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן: ס

9 1 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] הִתְיַחְשׂוּ וְהִנָּם[a] כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי
2 יִשְׂרָאֵל[b] וִיהוּדָה הָגְלוּ[c] לְבָבֶל בְּמַעֲלָם: ס 2 וְהַיּוֹשְׁבִים[a]
הָרִאשֹׁנִים[b] אֲשֶׁר בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
3 וְהַנְתִינִים: 3 וּבִירוּשָׁלַ͏ִם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן
4 וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה: 4 עוּתַי[a] בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי[b] בֶּן־אִמְרִי[bc]
5 בֶּן־בָּנִי[d] מִבְּנֵי־פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה: 5 וּמִן־הַשִּׁלוֹנִי[a] עַשָׂיָה[b] הַבְּכוֹר
6 וּבָנָיו[c]: 6 וּמִן־בְּנֵי־זֶרַח יְעוּאֵל[a] וַאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים:
7 וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם[a] בֶּן־הוֹדַוְיָה[ab] בֶּן־הַסְנָאָה[c]:
8 וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם[a] וְאֵלָה בֶן־עֻזִּי בֶן־מִכְרִי[b] וּמְשֻׁלָּם[c] בֶּן־שְׁפַטְיָה[c]
9 בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּה[d]: 9 וַאֲחֵיהֶם לְתַלְדוֹתָם תְּשַׁע מֵאוֹת[a] וַחֲמִשִּׁים
וְשִׁשָּׁה[a] כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים[b] רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית[b] אֲבֹתֵיהֶם[b]: ס
10 וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדָעְיָה[a] וְיהוֹיָרִיב[b] וְיָכִין[c]: 11 וַעֲזַרְיָה[ad] בֶּן־חִלְקִיָּה
בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת[e] בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית[c] הָאֱלֹהִים:

[19] Mm 4045. [20] Mm 4055. [21] Mm 665. Cp 9 [1] Mm 2592. [2] Mm 1188. [3] Mm 214. [4] Mm 4175. [5] Mm 4046. [6] Mm 4047. [7] Mm 4048. [8] Mm 4025. [9] Mm 4033.

ב ומל וכל שם ברנש דכות׳. ב וכת א. ב כת ה[19]

ב ור״פ. ב

ב פסוק מחליפין בסיפ. ב[20]. ל

ל

ז בסיפ[21]

ב

ב. ג׳ חד חס׳ וב מן ו מל בלישׁ

כי׳ יג׳ מנה בסיפ. יג[2]

ל בסיפ וכל עזרא דכות. כא

ב מל ול בסיפ

בני מן־ ק חד מן הי[3] כת מלה חדה וקר תרי. ב מל[4]

ל

ג בכתיב ול כת כן[5]

יו ר״פ וס״פ חד. ב[6]

ל

עה. ז בכתיב[7] וכל אוריית ונבוא דכות׳ ב מ ב. ז בלישׁ[8]. ט חס בסיפ

ג. י וכל עזרא דכות[9]

מח

36 [b] GA[Lai]Sʏ leg עַזְמָוֶת ‖ [c] G *Maισα*, S *(l)mwsj'* ‖ 37 [a] pc Mss בְּנִי cf Sʏ, G *Ba(a)να* = בַּעֲנָא ‖ [b] G *Ραφαι(α)* cf 9,43 ‖ 38 [a] 1 c nonn Mss GS בְּכֹרוֹ ‖ [b] ins וַעֲזַרְיָה cf G[L] (pro וש׳ וע׳) *καὶ Αζαριας καὶ Αβδια καὶ Σαρια* ‖ 39 [a] G[B] *Ασηλ*, G[Aal] *Εσελεκ*, G[min] *Εσηλ* ‖ 40 [a] G[AV] 90 ‖ Cp 9,1 [a–a] G *ὁ συλλογισμὸς αὐτῶν καὶ οὗτοι* ‖ [b] ins וְיהוּדָה? ‖ [c] G *μετὰ τῶν ἀποικισθέντων* ‖ 2 [a] prp הַשֹּׁבְבִים ‖ [b] G(Sʏ) *πρότερον* = בָּרִאשֹׁנָה cf Neh 7,5 ‖ 4 [a] Neh 11,4 עֲתָיָה ‖ [b–b] > G* ‖ [c] Neh אֲמַרְיָה ‖ [d] nonn Mss Cʏ ut Q (cf G[min]), sic l ‖ 5 [a] l הַשֵּׁלָנִי cf Nu 26,20 ‖ [b] Neh 11,5 מַעֲשֵׂיָה (וי) ‖ [c] S(ʏ) *wbsj' 'jhwhj* = ובציה אָחִיו ‖ 6 [a] G[ALai] *Ιε(ι)ηλ* = יעיאל, id C ‖ 7 [a–a] Neh 11,9 ויהודה ‖ [b] S *hwdj'* ‖ [c] G[L] *Σααvα* = סנא– cf V et Esr 2,35 Neh 3,3 ‖ 8 [a–a] nonn Mss G[B] וְאֵלָה בְּנֵי ‖ [b] G*(S) *Μαχιρ* ‖ [c–c] > S ‖ [d] G[L](S) *Ιεχονιου* ‖ 9 [a–a] S 99 ‖ [b] add? ‖ 10/11 [a–a] l בֶּן יְהוֹיָקִים יהויריב בֶּן־עזריה; ex 24,7, יכין ex 24,17 ‖ [b] G[B] *καὶ Ιωαριμ*, S *jwndb*, Neh 11,10 בֶּן־יְהוֹיָרִיב ‖ [c] G[L] *καὶ Ιωαχιμ* ‖ [d] Neh 11,11 שְׂרָיָה ‖ [e] S *mzw*.

ל ס 12 וַעֲדָיָה[a] בֶּן־יְרֹחָם[b] בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וּמַעֲשַׂי[c] בֶּן־ 12
ל כת כן[10] עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה[d] בֶּן־מְשֻׁלָּם[c] בֶּן־מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר׃ 13 13 וַאֲחֵיהֶם
כ רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי[a] חַיִל מְלֶאכֶת[a]
ז[11]. מח עֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ 14 14 וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־
ל. ב כת ש[12] עַזְרִיקָם בֶּן־חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי׃ 15 15[a] וּבַקְבַּקַּר[b] חֶרֶשׁ[c] וְגָלָל[a]
ב כת א וכל עזרא דכות וּמַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָא בֶּן־זִכְרִי[d] בֶּן־אָסָף׃ 16 16 וְעֹבַדְיָה[a] בֶּן־שְׁמַעְיָה[b]
בֶּן־גָּלָל בֶּן־יְדוּתוּן[c] וּבֶרֶכְיָה בֶן־אָסָא[d] בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בְּחַצְרֵי
ל ומל נְטוֹפָתִי׃ 17 17 וְהַשֹּׁעֲרִים שַׁלּוּם[a] וְעַקּוּב וְטַלְמֹן וַאֲחִימָן וַאֲחֵיהֶם[b] 17
לז כנ מנה בסיפ . ד[13] שַׁלּוּם הָרֹאשׁ׃ 18 18 וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים
י מל בליש לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ 19 19 וְשַׁלּוּם בֶּן־קֹרֵא בֶן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח וְאֶחָיו
ג[14]. ג. ב[15]. ו[16]. ג קמ[17] לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל[c] מְלֶאכֶת[c] הָעֲבוֹדָה שֹׁמְרֵי הַסִּפִּים לָאֹהֶל
ט חס בסיפ וַאֲבוֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא׃ 20 20 וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר
פסיק[18]. ז בסיפ וכל נביא רכות ב מג . ז בטע[18]. ל נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה[a] עִמּוֹ׃ 21 21 זְכַרְיָהוּ[a] בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה[b] שֹׁעַר[c]
ה. ב פֶּתַח לְאֹהֶל מוֹעֵד׃ 22 22 כֻּלָּם הַבְּרוּרִים לִשְׁעָרִים בַּסִּפִּים[a] מָאתַיִם
ד[20] וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְּחַצֵּרֵיהֶם הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה[b] יְסַד דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל
ט ר״פ[21]. ל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם[c]׃ 23 23 וְהֵם וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים לְבֵית־יְהוָה לְבֵית[a]
ל הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת[b]׃ 24 24 לְאַרְבַּע[a] רוּחוֹת יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים[b] מִזְרָח[c] יָמָּה[c]
גג. כז[18] ח ב[22] מנה בליש צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה׃ 25 25 וַאֲחֵיהֶם בְּחַצֵּרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת[c] הַיָּמִים מֵעֵת
ל. ה חס[23] אֶל־עֵת עִם־אֵלֶּה׃ 26 26 כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה אַרְבַּעַת[c] גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים[a]
ו[25] ול בליש . מח הֵם[b] הַלְוִיִּם[b] וְהֵם[c] עַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל הָאֲצָרוֹת[d] בֵּית[c] הָאֱלֹהִים׃

[10]Mm 839. [11]Mm 4034. [12]Mm 4049. [13]Mm 913. [14]וחד לקרחים 1 Ch 26,1. [15]Mm 4050. [16]Mm 4217. [17]Mm 633. [18]Mp sub loco. [19]Mm 3746. [20]Mm 2263. [21]Mm 564. [22]Mm 4051. [23]Mm 4052. [24]Mm 4163.

12 [a] pc Mss S וַעֲזַרְיָה ‖ [b] Neh 11,12 + nonn vb ‖ [c–c] Neh 11,13 alit ‖ [d] 𝔊[B] *Ιεδιου*, S *jwḥnn* ‖ [e] l מְשַׁלֵּמוֹת cf 𝔊S et Neh ‖ **13** [a–a] l aut חַיִל לְמִ׳ cf 𝔊𝔙 ‖ **15** [a–a] l aut וּבַקְבַּק ‖ [b] Neh 11,17 וּבַקְבֻּקְיָה ‖ [c] 𝔙 leg חָרֵשׁ ‖ [d] pc Mss 𝔖𝔄 et Neh זַבְדִּי ‖ **16** [a] Neh 11,17 וַעַבְדָּא ‖ [b] Neh שַׁמּוּעַ ‖ [c] 𝔊[min]𝔖𝔙 ut Neh K יְדִיתוּן ‖ [d] 𝔠 mlt Mss 𝔖𝔄 אָסָף ‖ **17** [a] > Neh 11,19 ‖ [b] pc Mss Edd 𝔊𝔗𝔄 חֵ– ‖ **20** [a–a] 𝔊* *ἔμπροσθεν, καὶ οὗτοι*, 𝔊[Aal] *ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου, καὶ οὗτοι* ‖ **21** [a] l זִ׳ (hpgr) ‖ [b] 𝔊[A min](S) *Μοσολ(λ)αμ* = מְשֻׁלָּם ‖ **22** [a] S *bmnjn'* = בְּמִסְפָּר ‖ [b] 𝔊[L] + *ἠρίθμησε καί* ‖ [c] prp בַּ– vel אֲבוֹתָם ‖ **23** [a] prp לְעֵמַת ‖ [b] 𝔊 *τοῦ φυλάσσειν*, S *zbn'* = (אהל) מוֹעֵד ‖ **24** [a] pr לְאַרְבַּעַת גִּבּוֹרֵי הַשֹּׁעֲרִים (homark) cf 26 ‖ [b] l הַשֹּׁעֲרִ cf 𝔊𝔖𝔄 ‖ [c] l חָה–? cf 18 ‖ **26** [a] 𝔊 leg הַשֹּׁעֲרִ ‖ [b–b] l הם מִן־ה׳ vel הם ל׳ (גַּם) ‖ [c] prp וּמִן־הַלְוִיִּם ‖ [d] l צָ–.

27 וְסִבִיבֹתָ֣[a] בֵּית־הָאֱלֹהִ֗ים יָלִ֫ינוּ כִּי־עֲלֵיהֶ֥ם מִשְׁמֶ֑רֶת[b] וְהֵ֖ם עַל־ ב. מה
28 הַמַּפְתֵּ֥חַ וְלַבֹּ֖קֶר[c] לְבֹקֶ֥ר[d] לִפְתֹּֽחַ׃ 28 וּמֵהֶ֗ם עַל־כְּלֵ֤י הָעֲבוֹדָה֙ כִּי־בְמִסְפָּ֣ר ב. ג. ו.[25]
29 יְבִיאֽוּם וּבְמִסְפָּ֖ר יוֹצִיאֽוּם׃ 29 וּמֵהֶ֗ם מְמֻנִּים֙ עַל־הַכֵּלִ֔ים וְעַל־כָּל־ ל ומל. ו.[25] ל
30 כְּלֵ֣י הַקֹּ֔דֶשׁ וְעַל־הַסֹּ֥לֶת וְהַיַּ֖יִן וְהַשֶּׁ֣מֶן וְהַלְּבוֹנָ֑ה וְהַבְּשָׂמִֽים׃ 30 וּמִן־ ב[26]. ל
31 בְּנֵ֣י הַכֹּהֲנִ֗ים רֹקְחֵ֥י הַמִּרְקָחַ֖ת לַבְּשָׂמִֽים׃ 31 וּמַתִּתְיָ֣הוּ מִן־הַלְוִיִּ֗ם הוּא ל. ל
32 הַבְּכ֣וֹר לְשַׁלֻּ֔ם הַקָּרְחִ֑י[a] בֶּאֱמוּנָ֥ה עַל־מַעֲשֵׂ֖ה הַֽחֲבִתִּֽים׃[b] 32 וּמִן־בְּנֵי֙[a] נביא׳ דכות׳ ב מ. ג. ל לא חס ו[27] מנח׳ בכתי׳ וכל
הַקְּהָתִ֔י מִן־אֲחֵיהֶ֖ם עַל־לֶ֣חֶם הַמַּעֲרֶ֑כֶת לְהָכִ֖ין שַׁבָּ֥ת שַׁבָּֽת׃ ס ב. ב. ד פת׳ וכל שבת שבתון דכות׳[28]
33 וְאֵ֗לֶּה[a] הַמְשֹׁרְרִ֤ים רָאשֵׁי֙ אָבוֹת֙ לַלְוִיִּ֔ם[b] בַּלְּשָׁכֹ֖ת פְּטוּרִ֑ים[c] כִּי־יוֹמָ֥ם עה׳. ז[29] בכתי׳ וכל אורית׳ ונביא׳ דכות׳ ב מ. ב. ג חס בלי׳[30]. פטורים[31] ק
34 וָלַ֖יְלָה עֲלֵיהֶ֥ם בַּמְּלָאכָ֖ה הֵֽמָּה׃ 34 אֵ֚לֶּה רָאשֵׁ֣י הָאָבוֹת֮ לַלְוִיִּם֒ לְתֹלְדוֹתָ֔ם יד ר״ם בסי׳[32]. עה
35 רָאשִׁ֖ים אֵ֑לֶּה יָשְׁב֥וּ בִירוּשָׁלָֽם׃ פ 35 וּבְגִבְעוֹן֙ יָשְׁב֣וּ[a] אֲבִי־גִבְעוֹן֔ כ
36 יְעוּאֵ֖ל[b] וְשֵׁ֣ם אִשְׁתּ֑וֹ[c] מַעֲכָֽה׃ 36 וּבְנ֣וֹ הַבְּכ֔וֹר עַבְדּ֖וֹן וְצ֥וּר וְקִ֛ישׁ וּבַ֥עַל יעואל חד מן ד[33] כת׳ כן ק
37 37 וְנֵ֖ר וְנָדָֽב׃ 37 וְגֵדוֹר֙ וְאַחְי֣וֹ[a] וְזֶכַרְיָ֔ה[b] וּמִקְלֽוֹת׃ 38 וּמִקְלוֹת֙ הוֹלִ֣יד ז בסי׳ וכל נביא׳ דכות׳ ב מ. ד. ד
38 אֶת־שִׁמְעָ֔ם[a] וְאַף־הֵ֖ם נֶ֣גֶד אֲחֵיהֶ֑ם יָשְׁב֥וּ בִירוּשָׁלַ֖ם עִם־אֲחֵיהֶֽם׃ ס ל
39 39 וְנֵ֣ר[a] הוֹלִ֣יד אֶת־קִ֔ישׁ[a] וְקִ֖ישׁ הוֹלִ֣יד אֶת־שָׁא֑וּל וְשָׁא֣וּל הוֹלִ֔יד אֶת־ נ
40 יְהוֹנָתָ֖ן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁ֥וּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָ֖ב[b] וְאֶת־אֶשְׁבָּֽעַל׃ 40 וּבֶן־יְהוֹנָתָ֑ן נ
41 מְרִ֣יב[a] בַּ֔עַל וּמְרִי־בַ֖עַל הוֹלִ֥יד אֶת־מִיכָֽה׃ 41 וּבְנֵ֥י מִיכָ֖ה פִּיתוֹ֥ן ב. ל וחדה מילה[34]
42 וָמֶ֖לֶךְ[a] וְתַחְרֵֽעַ׃[b] 42 וְאָחָ֣ז הוֹלִ֔יד אֶת־יָעְרָ֑ה[a] וְיַעְרָ֣ה[a] הוֹלִ֔יד אֶת־ ח[35]. ל. ל
43 עָלֶ֖מֶת וְאֶת־עַזְמָ֣וֶת[b] וְאֶת־זִמְרִ֑י וְזִמְרִ֖י הוֹלִ֥יד אֶת־מוֹצָֽא׃[c] 43 וּמוֹצָ֖א ב ומל וכל שם ברגש דכות׳
44 הוֹלִ֣יד אֶת־בִּנְעָ֑א[a] וּרְפָיָ֣ה[b] בְנ֔וֹ אֶלְעָשָׂ֥ה בְנ֖וֹ אָצֵ֥ל בְּנֽוֹ׃ 44 וְלְאָצֵ֖ל[c] ב וכת׳ א. ב ור״פ
45 שִׁשָּׁ֥ה בָנִ֛ים וְאֵ֥לֶּה שְׁמוֹתָ֖ם עַזְרִיקָ֣ם ׀ בְּכֹר֑וֹ[a] וְיִשְׁמָעֵ֥אל וּשְׁעַרְיָ֖ה[b] נ[36]
46 וְעֹבַדְיָ֥ה וְחָנָ֖ן אֵ֣לֶּה בְּנֵ֥י אָצֵֽל׃ פ ב פסוק מחליפין בסי׳[37]. ג

[25] Mm 3952. [26] Neh 13,9. [27] Mm 4232. [28] Mm 806. [29] Mm 4048. [30] Mm 4053. [31] Mm 832. [32] Mm 4006.
[33] Mm 4054. [34] Mp contra textum postulat מריבעל, cf Mp sub loco. [35] Mm 2030. [36] Mp sub loco. [37] Mm 4055.

27 [a] 1 וּמֵהֶם ס (aberratio oculi)? cf 26[c].28.29 || [b] 1 רָתוֹ֫ (hpgr) || [c–c] 1 וַעֲלֵהֶם מִפְתָּחוֹ ל׳ cf [d] || [d] 𝔊 + *ἀνοίγειν τὰς θύρας τοῦ ἱεροῦ* || **31** [a] > 𝔖 || [b] 𝔊 *τῆς θυσίας τοῦ τηγάνου τοῦ μεγάλου ἱερέως* || **32** [a–a] 𝔊 *καὶ Βαναιας*, 1 וּבְנָיָה || **33** [a] prp וְאֵלֶּם || [b] ins לֹא לָהֶם (hpgr) || [c] nonn Mss 𝔗 ut Q, sic 1; K פְּטֻרִ֑ים || **35** [a] 𝔊-𝔖 sg || [b] nonn Mss 𝔊𝔗𝔙 ut Q; K יְעוּ֑ || [c] pc Mss אֲחֹתוֹ || **37** [a] 𝔊 *καὶ ἀδελφὸς (-φοὶ) (αὐτοῦ)*, 𝔖 *w'hj'* || [b] 8,31 וזכר || **38** [a] 𝔊 ut 8,32 שִׁמְאָה || **39** [a] cf 8,33[a] || [b] cf 8,33[b] || **40** [a–a] cf 8,34[a–a] || **41** [a] 𝔊[B] *καὶ Μαλαχ* (𝔊[Aal] *Μαλωχ*, 𝔊[L] *Μελχιηλ*) || [b] 8,35 ותארע; ins c 8,35 וְאָחָז (hpgr), it 𝔊[L]𝔖𝔗𝔙 || **42** [a] 1 c nonn Mss יַעְדָּה(וְ) cf 𝔊-[L]; 8,36 יְהוֹעַדָּה (ו) cf 𝔊[L] || [b] cf 8,36[b] || [c] 𝔊-[L] *Μασ(σ)α* || **43** [a] 𝔊 *Ba(a)να* cf 8,37[a] || [b] 8,37 רפה || **44** [a] cf 8,38[a], sed hic 1 frt 𝔙 || [b] ins וַעֲזַרְיָה? cf 8,38[b].

ל **10** 1 וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי **10**
ב.ג פְּלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ 2 וַיִּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים אַחֲרֵי 2
ו שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־אֲבִינָדָבa וְאֶת־
ה².ג מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ 3 וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה עַל־שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ 3
ו³.ב מנח בלישׁ. ט⁴. ב חד מל וחד חס⁵. לח הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל[a] מִן־הַיּוֹרִים׃ 4 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־נֹשְׂא כֵלָיו 4
ב שְׁלֹף חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבֹאוּ הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה[a] וְהִתְעַלְּלוּ־בִי
לח וְלֹא אָבָה נֹשְׂא כֵלָיו כִּי יָרֵא מְאֹד ס וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב
לח. ל וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ 5 וַיַּרְא נֹשְׂא־כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־ 5
ה. ג⁶ הַחֶרֶב וַיָּמֹת[a]׃ ס 6 וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו[a] וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו 6
ל אשר מחליפין⁷. ב לֹא פסוק כי וכל⁸. ב מֻתוּ׃ 7 וַיִּרְאוּ כָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק[a] כִּי נָסוּ[b] וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל 7
וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָהֶם׃ ס 8 וַיְהִי 8
מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל
ו וכל אוריה דכות ב מ ד. ב. ל רבת כן. מג. ג⁹ וְאֶת־בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ 9 וַיַּפְשִׁיטֻהוּ[a] וַיִּשְׂאוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־ 9
ד¹⁰ וכל אוריה דכות ב מ א. יב¹¹ כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים[b] סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־[c]עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־
לה⁷. ה¹² מנח בכתיב. ל. ו¹³ הָעָם׃ 10 וַיָּשִׂמוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם[a] [b]וְאֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ תָּקָעוּ בֵּית 10
ב¹⁴ דָּגוֹן[b]׃ ס 11 וַיִּשְׁמְעוּ כָּל[a] יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשׂוּ 11
ט מל¹⁵. מג. ל פְּלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל[b]׃ 12 וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל [a]וַיִּשְׂאוּ אֶת־גּוּפַת שָׁאוּל
ל. ג חד מל וב חס. ל מל בנביא⁷ וְאֵת גּוּפַת בָּנָיו[a] וַיְבִיאוּם יָבֵישָׁה[b] וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת
ו חס. ג מל¹⁶. ה הָאֵלָה[c] בְּיָבֵשׁ וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ 13 וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ 13
כג פסוק וגם וכתר תלת מילין¹⁷ אֲשֶׁר מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־שָׁמָר וְגַם־לִשְׁאוֹל בָּאוֹב
ב בלישׁ. ה מל¹⁸. כ¹⁹ כן למערב⁷ לִדְרוֹשׁ[a]׃ 14 וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה וַיְמִיתֵהוּ וַיִּסֹּב אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִיד 14
בֶּן־יִשָׁי׃ פ

Cp 10 [1]Mm 4012. [2]Mm 4067. [3]Mm 948. [4]Mm 4056. [5]Mm 4267. [6]Mm 1534. [7]Mp sub loco. [8]Mm 2059. [9]Mm 589. [10]Mm 1702. [11]Mm 1055. [12]Mm 4219. [13]Mm 1703. [14]Jer 38,9. [15]Mm 1663. [16]Mm 1519. [17]Mm 1629. [18]Mm 2137. [19]Mm 1581.

Cp 10,2 [a] S ut 8,33[b] 9,39[b] ‖ **3** [a] 1 prb וַיֵּחָל cf GΘ𝔘 ‖ **4** [a] 1 S 31,4 + וּדְקָרֵנִי, it S ‖ **5** [a] 1 S 31,5 + וּמֵת, it S ‖ **6** [a] G(S) + *ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ* cf 1 S 31,6 ‖ **7** [a] 1 S 31,7 distinctius ‖ [b] G + *Ισραηλ* cf S et 1 S ‖ **9** [a] ins prb וַיַּרְאֻהוּ* cf 1 S 31,9 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd פְּ ‖ [c] pc Mss ST בֵּית ut 1 S ‖ **10** [a] 1 S 31,10 עַשְׁתָּרוֹת ‖ [b–b] S sec 1 S ‖ **11** [a] ins c Ms S יְשֵׁבֵי (hpgr) cf G et 1 S 31,11 ‖ [b] G + *καὶ τῷ Ισραηλ* ‖ **12** [a–a] S ut 1 S 31,12 ‖ [b] S + vb ex 1 S 31,12b.13a ‖ [c] 1 S 31,13 הָאֶשֶׁל ‖ **13** [a] > S, dl; G + *καὶ ἀπεκρίνατο αὐτῷ Σαμουηλ ὁ προφήτης.*

11 1 וַיִּקָּבְצוּ[a] כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרֹונָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ ט¹ ח מנה מל
2 וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ 2 גַּם־תְּמֹול גַּם־שִׁלְשֹׁום בְּהֹיֹות שָׁאוּל מֶלֶךְ יב פסוק גם גם . ד . ב
אַתָּה[a] הַמֹּוצִיא וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ כז בטע . ל
אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה נָגִיד עַל עַמִּי ו
3 יִשְׂרָאֵל׃ 3 וַיָּבֹאוּ כָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ[a] חֶבְרֹונָה ט¹ ח מנה מל
וַיִּכְרֹת לָהֶם[b] דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרֹון לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד
4 לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־שְׁמוּאֵל׃ ס 4 וַיֵּלֶךְ[a] דָּוִיד
5 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] יְרוּשָׁלַ͏ִם הִיא יְבוּס וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ 5 וַיֹּאמְרוּ לה² וכל ר״פ דכות
יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד לֹא תָבֹוא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיֹּון הִיא ד חס ול בסיפ
6 עִיר דָּוִיד׃ 6 וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֶּה יְבוּסִי בָּרִאשֹׁונָה יִהְיֶה לְרֹאש כב³ ח⁴ מנה מל . כד
7 וְלִשָּׂר וַיַּעַל בָּרִאשֹׁונָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאש׃ 7 וַיֵּשֶׁב דָּוִיד כב³ ח⁴ מנה מל . כד
8 בַּמְּצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לֹו עִיר דָּוִיד׃ 8 וַיִּבֶן הָעִיר מִסָּבִיב מִן־הַמִּלֹּוא ל⁵ . ל⁶
ס[h] וְעַד־הַסָּבִיב[a] וִיוֹאָב[b] יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר הָעִיר[bc]׃ 9 וַיֵּלֶךְ דָּוִיד הָלוֹךְ ל . ז⁷
וְגָדֹול וַיהוָה צְבָאוֹת עִמֹּו׃ פ ח⁸
10 וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמֹּו בְּמַלְכוּתֹו עה . ל
עִם־כָּל־יִשְׂרָאֵל[a] לְהַמְלִיכֹו כִּדְבַר יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס
11 וְאֵלֶּה מִסְפַּר[a] הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשָׁבְעָם[b] בֶּן־חַכְמֹונִי רֹאש ב מל
הַשָּׁלְשִׁים[c] הוּא־עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתֹו עַל־שְׁלֹשׁ[d]־מֵאֹות חָלָל בְּפַעַם השלישים ק חד מן ב⁹ כת כן בסיפ
12 אֶחָת׃ 12 וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דֹּודֹו[a] הָאֲחֹחִי הוּא בִּשְׁלֹושָׁה הַגִּבֹּרִים׃ ה מל¹⁰ . ב בליש . יו״ד¹¹ מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכות
13 הָיָה־הָיָה עִם־דָּוִיד בַּפַּס דַּמִּים וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֱסְפוּ־שָׁם לַמִּלְחָמָה[a] ל . ב . ה¹²
וַתְּהִי[b] חֶלְקַת הַשָּׂדֶה מְלֵאָה שְׂעֹרִים[c] וְהָעָם נָסוּ מִפְּנֵי פְּלִשְׁתִּים׃ ב מל¹³ . ל
14 וַיִּתְיַצְּבוּ[a] בְּתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ[b] וַיַּכּוּ[c] אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּושַׁע[d] ה . ל¹⁴

Cp 11 [1]Mm 1302. [2]Mp sub loco. [3]Mm 1743. [4]Mm 1135. [5]ותר למצד 1 Ch 12,17, cf 1 Ch 12,9. [6]ויבנה את העיר Jos 19,50, cf Mp sub loco. [7]Mm 1687. [8]Mm 1674. [9]Mm 4057. [10]Mm 1460. [11]Mm 2959. [12]Mm 1315. [13]Mm 4058. [14]Mm 4059.

Cp 11,1 [a] 𝔊* *καὶ ἦλθεν* ‖ **2** [a] 𝔊(𝔖𝔘) + *ἦσθα* cf 2 S 5,2 ‖ **3** [a–a] 1 לְהַמְלִכוֹ ‖ [b] Ms 𝔊𝔖 + הַמֶּלֶךְ ut 2 S 5,3 ‖ **4** [a–a] 𝔊* *ὁ βασιλεὺς καὶ ἄνδρες αὐτοῦ* cf 2 S 5,6 ‖ **8** [a] prp הַבַּיִת cf 2 S 5,9 וַיִּבֶן אֶת ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ ἐπολέμησεν καὶ ἔλαβεν τὴν πόλιν* ‖ [c] pc Mss הָעָם cf 𝔖𝔄 ‖ **10** [a] 𝔖(𝔄𝔙) 'l ‖ **11** [a] 2 S 23,8 שְׁמוֹת; prp מִסְפַּר ‖ [b] 𝔊^{min} *I(e)σ(e)βααλ*, 1 יִשְׁבַּעַל ‖ [c] K 𝔊-^{L}𝔖𝔙 הַשְּׁלִשִׁי, 2 S 23,8 הַשָּׁלִשׁ; 1 הַשְּׁלוֹשָׁה cf 𝔊^{L} ‖ [d] 𝔖 ut 2 S שְׁמֹנָה, 𝔊^{L} 9 ‖ **12** [a] 𝔊 *Δωδαι* cf 27,4 ‖ **13** [a] ins eadem vb quae 2 S 23,9 bγ—11 bα ‖ [b] ins c 2 S 23,11 שָׁם ‖ [c] 𝔊^{L} *φακοῦ* cf 𝔗 et 2 S ‖ **14** [a] 𝔊𝔄 sg, 1 c 2 S 23,12 ב֫— ‖ [b] 1 לָהּ— cf [a] (aut וַיִּצְּלָהּ a צלל?) ‖ [c] 1 וַיַּךְ cf [a] ‖ [d] 𝔊𝔖𝔄 ut 2 S וַיַּעַשׂ.

15 יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ 15 וַיֵּרְדוּ שְׁלֹשָׁה מִן־הַשְּׁלֹשִׁים רֹאשׁ[a] עַל־[b]
הַצּוּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת[c] עֲדֻלָּם וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק
16 רְפָאִים׃ 16 וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה וְנְצִיב[a] פְּלִשְׁתִּים אָז בְּבֵית לָחֶם׃ 16
17 17 וַיִּתְאָו דָּוִיד וַיֹּאמֶר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ 17
18 18 וַיְבַקְּעוּ הַשְּׁלֹשָׁה בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם 18
אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ[a] אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָוִיד לִשְׁתּוֹתָם וַיְנַסְּכֵהוּ
אֹתָם לַיהוָה׃ 19 וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵאֱלֹהַי[a] מֵעֲשׂוֹת זֹאת הֲדַם 19
הָאֲנָשִׁים הָהֹלְכִים בְּנַפְשׁוֹתָם[b] כִּי בְנַפְשׁוֹתָם הֵבִיאוּם וְלֹא אָבָה
לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים׃ 20 וַאֲבִישַׁי[a] אֲחִי־יוֹאָב 20
הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלֹשָׁה[b] וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
חָלָל וְלוֹ[c] שֵׁם[d] בַּשְּׁלֹשָׁה׃ 21 מִן־הַשְּׁלֹשָׁה[a] בַּשֵּׁנִים[b] נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם 21
לְשָׂר וְעַד־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא׃ ס 22 בְּנָיָה בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן[a]־אִישׁ־ 22
חַיִל רַב־פְּעָלִים מִן־קַבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל[b] מוֹאָב וְהוּא
יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאַרְיֵה בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ 23 וְהוּא־הִכָּה אֶת־ 23
הָאִישׁ הַמִּצְרִי אִישׁ מִדָּה[a] | וַחֲמֵשׁ בָּאַמָּה[b] וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית כִּכְמְנוֹר
אֹרְגִים[b] וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשֵּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ
בַּחֲנִיתוֹ׃ 24 אֵלֶּה עָשָׂה בְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע[a] וְלוֹ־שֵׁם[a] בְּשְׁלֹשָׁה 24
הַגִּבֹּרִים׃ 25 מִן־הַשְּׁלֹשִׁים הַנָּוֹ נִכְבָּד הוּא וְאֶל־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא־בָא 25
וַיְשִׂמֵהוּ דָוִיד עַל־מִשְׁמַעְתּוֹ[a]׃ ס 26 וְגִבּוֹרֵי הַחֲיָלִים עֲשָׂהאֵל[a] 26
אֲחִי יוֹאָב[a] אֶלְחָנָן בֶּן־דֹּדוֹ[b] מִבֵּית לָחֶם׃ ס 27 שַׁמּוֹת[a] הַהֲרוֹרִי[b] 27
חֶלֶץ הַפֶּלוֹנִי[c]׃ ס 28 עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי׃ 28
סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי עִילַי[a] הָאֲחוֹחִי׃ ס 30 מַהְרַי הַנְּטוֹפָתִי׃ ס 29 29 30

15 [a] G recte ἀρχόντων ‖ [b] l מֵעַל? ‖ [c] sic c 2 S 23,13 ‖ 16 [a] 2 S 23,14 וּמַצָּב ‖ 18 [a] Ms GC וַיָּבֹאוּ ‖ 19 [a] G ὁ θεός cf 2 S 23,17 ‖ [b] prb dl ‖ 20 [a] CV ut 2 S 23,18 וְאַבִישַׁי, sed cf 2,16 ‖ [b] l שְׁנַיִם– cf S ‖ [c] mlt Mss Vrs ולו ut 2 S; l וְהוּא ‖ [d] l שְׁנַיִם cf 21 b ‖ 21 [a] ut 20[b] ‖ [b] G ὑπὲρ τοὺς δύο; > S, dl ‖ 22 [a] > S cf 2 S 23,20 G*, dl ‖ [b] l אראלי (vocales inc) ‖ 23 [a] G ὁρατόν = מַרְאֶה 2 S 23,21 ‖ [b–b] > 2 S, cf 1 S 17,4.7 ‖ 24 [a–a] l וְלוֹ שֵׁם cf 20[c.d] ‖ 25 [a] G τὴν πατρίαν αὐτοῦ = מִשְׁפַּחְתּוֹ ‖ 26 [a] 2 S 23,24 + בַּשְּׁלִשִׁים ‖ [b] G[L](SV) Δωδει = דודי cf 12[a] ‖ 27 [a] 2 S 23,25 שַׁמָּה ‖ [b] l c 2 S הַחֲרוֹדִי et ins אֲלִיקָא ‖ [c] l c 2 S 23,26 הַפַּלְטִי, it S𝔄 ‖ 29 [a] l צִילַי? cf צַלְמוֹן 2 S 23,28.

15 מל יב מנה בסיפ . כל מגלה דכות . ד מל[16] . יד פסוק על אל אל[17]
ל חס . ב וחס
18 א
ריתאיו . צא ק
ל
מע . לו ול[19] חס בסיפ . ל
ב
ז מל ג[20] מנה בסיפ
יו[15] מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכות
רלו ק חד מן יז[21] כת כן . ב חד חס וחד מן יו[15] מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכות . ל ר״פ בכתיב[22] . יו[15] מל יב בסיפ וכל מגלה דכות
ב . יו[15] מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכות . ז וכל עוזא דכות[23]
ל
לג ר״פ
ל . ל
יד ר״פ בסיפ[24] . יו[15] מל יב מנה בסיפ וכל מגלה דכות
ל ר״פ בכתיב[22] . ד מל[16] . ג . ב[25]
ב מל . ל
ה מל[26]
כל סיפ מל ב מ א . ב מל[29]
ה חס

15 Mm 2959. 16 Mm 41 et Mm 4060. 17 Mm 4093. 18 Mm 1478. 19 Mp sub loco. 20 Mm 4061. 21 Mm 1795. 22 Mm 2980. 23 Mm 1831. 24 Mm 4006. 25 TM contra Mm 2959, cf Mp sub loco. 26 Mm 1460.

31 חֶלֶד[a] בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטוֹפָתִי׃ ס 31 אִיתַי[a] בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי
32 בִנְיָמִן ס בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי׃ 32 חוּרַי[a] מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ ס
33 אֲבִיאֵל[b] הָעַרְבָתִי׃ ס 33 עַזְמָוֶת[a] הַבַּחֲרוּמִי[a] אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי׃
ס 34 בְּנֵי[a] הָשֵׁם[b] הַגִּזֹנִי[c] יוֹנָתָן בֶּן־שָׁגֵה[d] הַהֲרָרִי׃ ס 35 אֲחִיָּם
36 בֶּן־שָׁכָר[a] הַהֲרָרִי אֱלִיפֶל[b] בֶּן־אוּר׃ ס 36 חֵפֶר הַמֵּכֵרָתִי[a] [b]אֲחִיָּה
37 37 הַפְּלֹנִי[b]׃ ס 37 חֶצְרוֹ[a] הַכַּרְמְלִי [b]נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבַּי[b]׃ ס 38 יוֹאֵל[a]
38
39 אֲחַי[b] נָתָן [c]מִבְחָר בֶּן־הַגְּרִי[c]׃ ס 39 צֶלֶק הָעַמּוֹנִי נַחֲרַי הַבְּרֹתִי
40 נֹשְׂאֵ[a] כְּלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃ ס 40 עִירָא הַיִּתְרִי[a] גָּרֵב הַיִּתְרִי׃
41 41
42 ס 41 אוּרִיָּה הַחִתִּי זָבָד בֶּן־אַחְלָי׃ ס 42 עֲדִינָא[a] בֶּן־שִׁיזָא
43 הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי וְעָלָיו[a] שְׁלוֹשִׁים׃ ס 43 חָנָן בֶּן־מַעֲכָה
44 וְיוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי[a]׃ ס 44 עֻזִּיָּא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וְיעוּאֵל[a] ס בְּנֵי
45 חוֹתָם הָעַרֹעֵרִי׃ ס 45 יְדִיעֲאֵל[b] בֶּן־שִׁמְרִי וְיוּחָא[a] אָחִיו הַתִּיצִי[b]׃
ס 46 אֱלִיאֵל[a] הַמַּחֲוִים וְיָרִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה[b] בְּנֵי[c] אֶלְנַעַם וְיִתְמָה
47 הַמּוֹאָבִי׃ 47 אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל הַמְּצֹבָיָה[a]׃ פ
12 1 וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר[a] מִפְּנֵי שָׁאוּל
2 בֶּן־קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבֹּרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ 2 נֹשְׁקֵי[c] קֶשֶׁת מַיְמִינִים
3 וּמַשְׂמְאִילִים בָּאֲבָנִים וּבַחִצִּים בַּקֶּשֶׁת מֵאֲחֵי שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן׃ 3 הָרֹאשׁ
אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי[a] הַשְּׁמָעָה[b] הַגִּבְעָתִי וְיזוּאֵל[c] וָפֶלֶט בְּנֵי עַזְמָוֶת
4 וּבְרָכָה[d] וְיֵהוּא הָעַנְּתֹתִי׃ 4 וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־
5 5 6 הַשְּׁלֹשִׁים׃ 5 וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי׃ 6 אֶלְעוּזַי

[27]Mm 4062. [28]Mm 1831. [29]Mm 4012. [30]Mm 1857. [31]Mm 4063. [32]Mm 331. [33]Mm 4064. [34]וחד אֶחָלַי Ps 119,5. [35]Mm 2384. [36]Mm 2133. [37]Mm 4054. [38]Mm 4043. Cp 12 [1]Mm 729. [2]Mm 4199. [3]Mm 3603. [4]Mm 896. [5]Mm 3858. [6]Mm 4162.

30 [a] 27,15 חֶלְדַי ‖ **31** [a] 2 S 23,29 אִתַּי ‖ **32** [a] 2 S 23,30 הִדַּי ‖ [b] l prb אֲבִיבַעַל cf 2 S 23,31 ‖ **33** [a] l הַבַּחוּרְמִי ‖ **34** [a] dttg, dl ‖ [b] 2 S 23,32 יָשֵׁן ‖ [c] prp הַגִּזְמוֹנִי vel הַגּוּנִי (cf $\mathfrak{G}^{Aal}$ *ὁ Γουνι*) ‖ [d] $\mathfrak{G}^{BS}$ *Σωλα*, 2 S 23,33 שַׁמָּה ‖ **35** [a] Ms et 2 S 23,33 שָׂרָר ‖ [b] 2 S 23, 34 לֶט־ ‖ **36** [a] 2 S 23,34 הַמַּעֲכָתִי ‖ [b–b] l eadem vb quae 2 S 23,34b ‖ **37** [a] $\mathfrak{GS}\mathfrak{A}$ ut 2 S 23,35 Q חצרי ‖ [b–b] 2 S פַּעֲרַי הָאַרְבִּי ‖ **38** [a] 2 S 23,36 יִגְאָל ‖ [b] $\mathfrak{G}^{BS}$ ut 2 S 23,36 בֶּן־ ‖ [c–c] 2 S מִצֹּבָה בְּנֵי הַגָּדִי ‖ **39** [a] $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{T}$ pl ut 2 S 23,37 K ‖ **40** [a] l הַיִּתְרִי cf $\mathfrak{G}^{BS}\mathfrak{GSA}$ ‖ **42** [a] prp עַל־ cf $\mathfrak{S}$ ‖ **43** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *ὁ Βαιθανι* ($\mathfrak{G}^{S}$ *Βεθανι*) ‖ **44** [a] mlt Mss $\mathfrak{GTV}$ ut Q, K וְיעוּ, $\mathfrak{S}$ *w'm'jl* ‖ **45** [a] $\mathfrak{G}^{BA}$ *καὶ Ιωαζαε* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{ALal}$ *ὁ Θωσαι* vel sim ‖ **46** [a] l הַמַּחֲנִימִי vel הַמַּחֲנִי ‖ [b] Ms $\mathfrak{T}$ שביה–, $\mathfrak{G}$ *καὶ Ιωσια* ‖ [c] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *υἱὸς αὐτοῦ* ‖ **47** [a] l aut מִצֹּבָה aut הַצֹּבָתִי ‖ **Cp 12,1** [a] ins מִיִּשְׂרָאֵל? ‖ **3** [a] l c pc Mss $\mathfrak{G}$ בֶּן ‖ [b] l prb יְהֹשָׁמַע ‖ [c] $\mathfrak{C}$ pc Mss $\mathfrak{G}^{ALal}\mathfrak{TV}$ ut Q, K וְיזִיז; $\mathfrak{G}^{BS}(\mathfrak{S})$ *καὶ Ιωηλ* ‖ [d] l וּבְרֻכְיָה cf $\mathfrak{GS}$.

ג מל[27]. ל וכל לשון ארמי דכות. ב

ד וכל עזרא דכות[28]. ב חס ול בליש

ל. ב וחס

מת ר״פ בסיפ. ל. ל. [29]. ל. ג[30].

ג[30]. ל. ל

ל חס

ל. ה מל[31]. ל וחס[32]

לה. ג בסיפ. ג[33]. ג בסיפ

ב[34]. ב[35]

ז

ב. ל. ד ל כת א וכל תרי עשר ועזרא דכות[36]. ויעיאל חד מן ד[37] כת כן ק

ל וחס. ב חד מל וחד חס[38]

ל. ל. ל. ל

ב. ל

ל ומל. ה

ד. יא ר״פ וס״פ נ׳ וחד מן ב[2]

לז כג מנה בסיפ

ל. ויזיאל ק

ב ובחרי לישנ[a]. ל מל[4]

ה[5] בליש וכל עזרא דכות וחד מן ט[6] פסוק מן ד מיליז נסבין ו ר״פ. ל. ל

וְיִרְיֽמוֹת׃ וּבְעַלְיָ֖הa וּשְׁמַרְיָ֣הוּ וּשְׁפַטְיָ֔הוּ הַחֲרֻפִ֑יb׃ 7 אֶלְקָנָ֥ה וְיִשִּׁיָּ֖הוּ 7 ז בלישׁ ב.
החרופי׳ ק. כן לבן אשר[8]
וַעֲזַרְאֵ֥לa וְיוֹעֶ֖זֶר וְיָשָׁבְעָ֑ם הַקָּרְחִֽים׃ 8 וְיוֹעֵאלָ֥הa וְזַבַדְיָ֖הb בְּנֵ֣י יְרֹחָ֑ם 8 ג[9]. ו בלישׁ
מִן־הַגְּדֹרc׃ 9 וּמִן־הַגָּדִ֗י נִבְדִּ֤לוּ אֶל־דָּוִיד֙ לַמְּצָד֔ aמִדְבָּרָ֖ה 9 כן לבן אשר[10]. ל.
ה ג קמ וב פת
גִּבֹּרֵ֣י הַחַ֔יִל אַנְשֵׁ֖י צָבָ֑א לַמִּלְחָמָ֕ה עֶרְכֵ֥י צִנָּ֖ה וְרֹמַ֣חb וּפְנֵ֣י אֲרָיֵ֗ה פְּנֵיהֶם֙ 12 ה חס[11]. ה פת. יז. ב[12]
וְכִצְבָאִ֛ים עַל־הֶהָרִ֖ים לְמַהֵֽר׃ ס 10 עֵ֥זֶר הָרֹ֖אשׁ עֹבַדְיָ֑הוּ הַשֵּׁנִ֖י 10 ג[13]. לז כג מנה בסיפ
אֶלִיאָ֔ב הַשִּׁלִשִּׁ֖י׃ 11 מִשְׁמַנָּ֔הa הָרְבִיעִ֖י יִרְמְיָ֑הוּ הַחֲמִשִּֽׁי׃ 12 עַתַּ֖יa הַשִּׁשִּׁ֑י 11 ל. ד בלישׁ וכל עזרא
12 דכות[14]. ג חס[15]
אֶלִיאֵ֔לb הַשְּׁבִיעִ֖י׃ 13 יוֹחָנָ֔ן הַשְּׁמִינִ֖י אֶלְזָבָ֑דa הַתְּשִׁיעִֽי׃ 14 יִרְמְיָ֖הוּ 13 ח חס. ב ול בעינ
14
הָעֲשִׂרִ֖י ס מַכְבַּנַּ֑יa עֲשִׁתֵּ֖י עָשָֽׂר׃ 15 אֵ֚לֶּה מִבְּנֵי־גָ֔ד רָאשֵׁ֖י 15 ד״ר״פ בסיפ[16]
ז בסיפ[17]. עה
הַצָּבָ֔א אֶחָ֖ד לְמֵאָ֑ה הַקָּטָ֕ן וְהַגָּד֖וֹל לְאָֽלֶף׃ 16 אֵ֚לֶּה הֵ֣ם אֲשֶׁר֙ עָבְר֣וּ 16 ב. ה קמ וכל אתנח
וט״פ דכות[18]. ב.
ד״ר״פ בסיפ[19]
אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן בַּחֹ֖דֶשׁ הָרִאשׁ֑וֹן וְהֽוּא מְמַלֵּ֛א עַל־כָּל־גְּדוֹתָ֥יוa וַיַּבְרִ֖יחוּb סד. ב.
גדותיו׳ ק
אֶת־כָּל־הָעֲמָקִ֛ים לַמִּזְרָ֖ח וְלַמַּעֲרָֽב׃ ס 17 וַיָּבֹ֣אוּ מִן־בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן 17 חד מן ד[19] בלישׁ
וְיהוּדָ֑ה aעַד־לַמְּצָ֖דa לָדָוִֽד׃ 18 וַיֵּצֵ֤א דָוִיד֙ לִפְנֵיהֶ֔ם וַיַּ֣עַן aוַיֹּ֔אמֶר לָהֶ֖ם 18 ל[20]
אִם־לְשָׁל֥וֹם בָּאתֶ֛ם אֵלַ֖י לְעָזְרֵ֑נִיa יְהִֽי־לִ֣י עֲלֵיכֶ֔ם לֵבָ֖ב לְיִחַ֑ד וְאִם־
לְרַמּוֹתַ֥נִי לְצָרַ֖י bבְּלֹ֣א חָמָ֔סb בְּכַפַּ֖יb יֵ֥רָא אֱלֹהֵ֣י אֲבוֹתֵ֑ינוּ וְיוֹכַֽח׃ ס
ל. ה[21]. ח[22] מל ג מנה
בסיפ וכל ישׁ דכות
ב מא. ב[23]
19 וְר֣וּחַ לָבְשָׁ֔ה אֶת־עֲמָשַׂ֖י רֹ֣אשׁ הַשָּׁלִשִׁ֑יםa 19 השלישים[24] חד מן ב[25]
כת כן בסיפ ק

לְךָ֤ דָוִיד֙ וְעִמְּךָ֣b בֶּן־יִשַׁ֔י
שָׁל֥וֹם ׀ שָׁל֛וֹם לָ֖ךְ וְשָׁל֣וֹם לְעֹזְרֶ֑ךָ
כִּ֥י עֲזָרְךָ֖ אֱלֹהֶ֣יךָ

ה[24]. ג. ה[26]
ל
ד. ה[27]
20 וַיְקַבְּלֵ֖ם דָּוִ֑יד וַיִּתְּנֵ֗ם בְּרָאשֵׁ֛י הַגְּד֖וּד׃ פ 20 וּמִמְּנַשֶּׁ֗ה נָפְל֤וּ עַל־ 20
דָּוִיד֙ בְּבֹא֣וֹ עִם־פְּלִשְׁתִּ֔ים עַל־שָׁא֖וּל לַמִּלְחָמָ֑ה וְלֹ֣א עֲזָרָ֔וּם aכִּ֣י בְעֵצָ֔ה ה[28]. ב וחס[24]
שִׁלְּח֥וּ סַרְנֵֽי פְלִשְׁתִּ֖ים לֵאמֹ֑ר בְּרֹאשֵׁ֣ינוּb יִפֹּ֖ל אֶל־אֲדֹנָ֥יו שָׁא֖וּל׃ ל ומל. ו מל וכל קהלת
ומשלי דכות ב מ ג
21 בְּלֶכְתּ֣וֹ אֶל־צִיקְלַ֔ג נָפְל֥וּ עָלָ֖יו | מִמְּנַשֶּׁ֑ה עַדְנַ֣חa וְיוֹזָבָ֔ד וִידִיעֲאֵ֖ל׃ 21 ל

7 Mm 832. 8 לבן נפתלי וישעיהו. 9 וחד לקרחים 1 Ch 26,1. 10 לבן נפתלי ומן. 11 Mm 4052. 12 Mm 4065. 13 Mm 450. 14 Mm 3858. 15 Mm 2853. 16 Mm 4006. 17 Mm 665. 18 Mm 3741. 19 Mm 1258. 20 וחד במצד 1 Ch 11,7, cf 1 Ch 12,9. 21 Mm 404. 22 Mm 346. 23 Hi 16,21. 24 Mp sub loco. 25 Mm 4057. 26 Mm 4066. 27 Mm 1934. 28 Mm 4067.

6 [a] S + *'z(r)j* ‖ [b] G[Aal]CU ut Q, K G[BS] רי– ‖ **7** [a] pc Mss וַעֲזַרְיָאֵל cf G[BS] *kaì Oζριηλ* ‖ **8** [a] prp וַיַּעְלָה ‖ [b] S *zkrj'* ‖ [c–c] dttg, dl; G *vioì* (G[B] *kaì oí* pro מן, nonn Mss הגדוד pro הגדור) ‖ **9** [a] > G ‖ [b] Ms mlt Edd וּמָגֵן ‖ **11** [a] 2 Mss Edd מַשִּׁ׳ ‖ **12** [a] S *'tr* ‖ [b] pc Mss G[BS] אָב– ‖ **13** [a] G[BS] *Ελιαζερ* ‖ **14** [a] S[W] *špṭj'* ‖ **16** [a] K גְּדִיתָיו ‖ [b] prp וַיִּבְרַח (de בְּרִיחַ = sera) ‖ **17** [a–a] G *εἰς βοήθειαν* ‖ **18** [a] > G* ‖ [b–b] G *οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρός*, sed *à.* crrp ex *ἀδικίᾳ* ‖ **19** [a] l c K GSV הַשָּׁלִשִׁי; ins וַיָּשֶׂם לְדָוִיד cf Vrs et 2 Ch 10,16 ‖ [b] G leg לְךָ; ins נִגְלָנוּ? ‖ [c] G leg וְעִמְּךָ; G* huc tr דויד ‖ **20** [a] l – ם cf G[ALaI]Y ‖ [b] G pro suff *τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων* cf 1 S 29,4b ‖ **21** [a] l c pc Mss עדנה cf GV.

ב חד פת וחד קמ . עה
ומיכאל ויוזבד[b] ואליהוא[c] וצלתי׃ 22 ראשי הָאַלְפִים אֲשֶׁר לִמְנַשֶּׁה׃
י ר״פ[29]
עזרו עם־דויד על־הגדוד כי־גבורי חיל כלם ויהיו שָׂרִים
ד דגש[30] . ה[31] . ל
23 בַּצָּבָא׃ 23 כִּי לְעֵת־יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל־דָּוִיד לְעָזְרוֹ[a] עַד־לְמַחֲנֶה
ל
גָּדוֹל כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃ פ
ל . עה . ח[31] . ט[32] ח מנה מל
24 וְאֵלֶּה מִסְפְּרֵי[a] רָאשֵׁי הֶחֲלוּץ[b] לַצָּבָא בָּאוּ[c] עַל־דָּוִיד חֶבְרֹנָה
ל . מה ר״פ בסיפ . כו ו מנה בסיפ
25 לְהָסֵב מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כִּפִי יְהוָה׃ ס 25 בְּנֵי יְהוּדָה נֹשְׂאֵי
כל סיפ מל . י ר״פ בכתיב[33]
26 צִנָּה וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמֹנָה מֵאוֹת חֲלוּצֵי צָבָא׃ ס 26 מִן־
י ר״פ בכתיב[33]
27 בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃ ס 27 מִן־בְּנֵי
ל
28 הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ ס 28 וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן
ח בטע[34]
29 וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ ס 29 וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חָיִל
30 וּבֵית־אָבִיו שָׂרִים עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ ס 30 וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי שָׁאוּל
ד . ל[35]
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת בֵּית שָׁאוּל׃
כל סיפ מל
ס 31 וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׁמֹנָה מֵאוֹת גִּבּוֹרֵי חַיִל
32 אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃ ס 32 וּמַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה
עָשָׂר אֶלֶף אֲשֶׁר[a] נִקְבוּ בְשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ ס
ו בסיפ[36] . ד מל[37] . ל פת
33 וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים[a] לָדַעַת מַה־יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל
יג[38] . ל . ד מל
34 רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם [b]עַל־פִּיהֶם[b]׃ ס 34 מִזְּבֻלוֹן יוֹצְאֵי
ל וחס
צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְלַעֲדָר[a]
ד . ל . ל
35 [b]בְּלֹא[c]־לֵב וָלֵב[b]׃ ס 35 וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אֶלֶף וְעִמָּהֶם בְּצִנָּה
36 וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף׃ ס 36 וּמִן־הַדָּנִי עֹרְכֵי מִלְחָמָה
ל . ד מל
37 עֶשְׂרִים־וּשְׁמֹנָה[a] אֶלֶף וְשֵׁשׁ[b] מֵאוֹת׃ ס 37 וּמֵאָשֵׁר יוֹצְאֵי צָבָא
38 לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אָלֶף׃ ס 38 וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִן־
הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי [a]שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכֹל כְּלֵי צָבָא[a] מִלְחָמָה מֵאָה
ב בסוק כל כל כל[39] . ג[40] . ל וחס
39 וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ 39 כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹרְכֵי[a] מַעֲרָכָה בְּלֵבָב

[29] Mm 1249. [30] Mm 1016. [31] Mm 1934. [32] Mm 1302. [33] Mm 2980. [34] Mm 3915. [35] Mm 913. [36] Mm 665. [37] Mm 4068. [38] Mm 2897. [39] Mm 2986. [40] Mm 3039.

21 [b] prp וְיוֹזָכָר ‖ [c] G[BS] *καὶ Ελιμουθ*, G[Amin] *καὶ Ελιουδ* ‖ **23** [a] > G* ‖ **24** [a] G *τὰ ὀνόματα* ‖ [b] > G* ‖ [c] l בָּאֵי? ‖ **32** [a] G* pr cop ‖ **33** [a] Ms 𝔖𝔄 לְעִתָּם ‖ [b–b] G *μετ' αὐτῶν* ‖ **34** [a] pc Mss ר(ו)עזלו; G𝔖𝔙𝔄 om cop, l ׳ל et ins sec G דָּוִיד ‖ [b–b] G *οὐ χερο-κένως*, ex *οὐχ ἑτεροκλινῶς* = 𝔄 ‖ [c] nonn Mss בְּכָל ‖ **36** [a] G[L] 7 ‖ [b] G-min 8 ‖ **38** [a] > G, dl? cf 34 ‖ **39** [a] pc Mss G עֹרְכֵי, sed cf 34b.

שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־ ט 11 ח מגה מל . כ 32 מגה בסיפ
שְׁאָרִית[b] יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד׃ 40 וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־ 40 לא מילין דלא מפק א 43
דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ 41 וְגַם ס 41 יו 44 מל יב מגה בסיפ וכל מגלה דכות . יז 45 . כ 46 ר״פ בכתיב ט מגה בסיפ
הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר[a] וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם[b] ה מל . ל
בַּחֲמֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים וּבַבָּקָר מַאֲכָל קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמֻּקִים ו מל 47 . ל . כ 48 מל ול בלישׁ
וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְיִשְׂרָאֵל׃ פ ל

13 1 וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד׃ **13**
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 2 ל . ב 1
נִפְרְצָה[a] נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכָל־אַרְצוֹת[b] יִשְׂרָאֵל וְעִמָּהֶם ל . ל
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[c] בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃ 3 וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן 3 כא 2 . ל . ל 3
אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ[a] בִּימֵי שָׁאוּל׃ 4 וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַקָּהָל 4 ב וחס . ב
לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל־הָעָם׃ 5 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־ 5 ג 4 . ל . ל
יִשְׂרָאֵל מִן־שִׁיחוֹר[a] מִצְרַיִם וְעַד־לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן לה וכל ר״פ דכות . ל . ל
הָאֱלֹהִים[b] מִקִּרְיַת יְעָרִים׃ 6 וַיַּעַל דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־ 6
קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְהוָה כל סיפ מל ב מ חד 5 חס ול דסמיכ לכרובים . ל מל . ב
יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם׃[a] 7 וַיַּרְכִּיבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים 7
עַל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה מִבֵּית אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ[a] נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה׃ 8 וְדָוִיד 8 ל . ל קמ
וְכָל־יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים וּבְכִנֹּרוֹת לה וכל ר״פ דכות[6] . ו וכל קהלת רכות[7] . ב חד מל וחד חס
וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת׃ 9 וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן כִּידֹן[a] 9 ב חס
וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי שָׁמְטוּ[b] הַבָּקָר׃ 10 וַיִּחַר־ 10 ג 5
אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי לא זוגין דמטע בטע 9
אֱלֹהִים׃ 11 וַיִּחַר[a] לְדָוִיד כִּי־פָרֹץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּא וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם 11
הַהוּא פֶּרֶץ עֻזָּא עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 12 וַיִּירָא דָוִיד אֶת־הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם יב 10 ל
הַהוּא לֵאמֹר אֵיךְ אָבִיא אֵלַי אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ 13 וְלֹא־הֵסִיר דָּוִיד ל 11 . ל 13

41 Mm 1302. 42 Mm 4151. 43 Mm 4069 contra textum, sed lect Mm frt inc. 44 Mm 2959. 45 Mm 1697. 46 Mm 4070. 47 Mm 1507. 48 Mm 1793. Cp 13 1 Mm 2553. 2 Mm 4144. 3 חד נסכה Ez 26,2. 4 Mm 4071. 5 1 Ch 20,1. 6 Mp sub loco. 7 Mm 4077 א. 8 2 S 6,6. 9 Mm 794. 10 Mm 1590. 11 חד והיך Da 10,17.

39 [b] pc Mss שְׁאֵרִית ‖ **41** [a] cf 2,1[a] ‖ [b] 1 c 𝔊𝔊 לָהֶם cf 𝔗 ‖ **Cp 13,2** [a] 𝔊 *εὐοδωθῇ* ‖ [b] 𝔊 sg ‖ [c] 𝔊 om cop ‖ **3** [a] 𝔊 *ἐ(ξε)ζήτησαν* = דְּרָשׁוּהוּ? aut crrp ex -*τήσαμεν*? ‖ **5** [a] 𝔊 *ὁρίων* ‖ [b] pc Mss 𝔖 יהוה ‖ **6** [a] nonn Mss שָׁם; 𝔊(𝔘) *ὄνομα αὐτοῦ* (𝔊[min] + *ἐκεῖ*), prp שָׁם שְׁמוֹ ‖ **7** [a] 𝔊𝔖𝔄 leg וְאָחָיו, 𝔙 leg וְאָחִיו ‖ **9** [a] 2 S 6,6 נָכוֹן; > 𝔊* ‖ [b] prp שָׁמְטוּ cf 𝔊𝔘 ‖ **11** [a] sic c 2 S 6,8.

אֶת־הָאָרוֹן אֵלָיו אֶל־עִיר דָּוִיד וַיַּסֵּהוּ אֶל־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם הַגִּתִּי: [12]ג
14 וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עִם־בֵּיתוֹ[a] עֹבֵד אֱדֹם בְּבֵיתוֹ[b] שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם וְאֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ: פ

14 1 וַיִּשְׁלַח חִירָם[a] מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד וַעֲצֵי אֲרָזִים חורם ק תד מן ג כת כן. ז פסוק דמיין בטע
2 וְחָרָשֵׁי קִיר וְחָרָשֵׁי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת: 2 וַיֵּדַע דָּוִיד כִּי־הֱכִינוֹ ל
יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשָּׂא לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ בַּעֲבוּר עַמּוֹ גי
3 יִשְׂרָאֵל: פ 3 וַיִּקַּח דָּוִיד עוֹד[a] נָשִׁים בִּירוּשָׁלִָם וַיּוֹלֶד דָּוִיד עוֹד ג.ל.ב[a]
4 בָּנִים וּבָנוֹת: 4 וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיִּלּוֹדִים אֲשֶׁר הָיוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלִָם שַׁמּוּעַ[a] ד ר״פ בג״ך. ל ומל
5 וְשׁוֹבָב נָתָן וּשְׁלֹמֹה: 5 וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְאֶלְפָּלֶט[a]: 6 וְנֹגָה וְנֶפֶג ל.ב.ל. כל כתיב חס
6 7 וְיָפִיעַ: 7 וֶאֱלִישָׁמָע וּבְעֶלְיָדָע[a] וֶאֱלִיפָלֶט: 8 וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים ל
8 כִּי־נִמְשַׁח דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ כ ח מנה בסים. ב
9 אֶת־דָּוִיד וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם[a]: 9 וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּפְשְׁטוּ[a]
10 בְּעֵמֶק רְפָאִים: 10 וַיִּשְׁאַל דָּוִיד בֵּאלֹהִים לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה עַל־ ז ל
פְּלִשְׁתִּים[a] וּנְתַתָּם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה עֲלֵה וּנְתַתִּים בְּיָדֶךָ: פלשתים ק. גי. ך ב מנה בטע[a]
11 וַיַּעֲלוּ[a] בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִיד וַיֹּאמֶר דָּוִיד פָּרַץ הָאֱלֹהִים ח[a] ל
אֶת־אוֹיְבַי בְּיָדִי[b] כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בַּעַל יא מל[7] ד
12 פְּרָצִים: 12 וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם[a] וַיֹּאמֶר דָּוִיד וַיִּשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ: ה[a]. כת כן[a] ל
13 פ 13 וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים[a] וַיִּפְשְׁטוּ[b] בָּעֵמֶק[c]: 14 וַיִּשְׁאַל עוֹד ג כת כן[a]. ז
דָּוִיד בֵּאלֹהִים וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים לֹא תַעֲלֶה[a] אַחֲרֵיהֶם הָסֵב ל
15 מֵעֲלֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל הַבְּכָאִים: 15 וְיִהְיֶה כְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל לב. ל
הַצְּעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֵּצֵא בַּמִּלְחָמָה כִּי־יָצָא הָאֱלֹהִים ד. ב בסים. ל
16 לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים: 16 וַיַּעַשׂ דָּוִיד כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יי[10]. ל
17 הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ[a] אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים מִגִּבְעוֹן[b] וְעַד־גָּזֶרָה: 17 וַיֵּצֵא ל

[12]Mm 4072. **Cp 14** [1]Mm 3152. [2]Mm 1732. [3]Mm 4151. [4]Mm 2611. [5]Mm 4073. [6]Mm 1735. [7]Mm 3365. [8] ומחליפין ונצנוכו או נצנוכו, cf Mp sub loco. [9]Mm 1461. [10]Mm 1623.

14 [a] > 𝔗, dl cf בביתו ‖ [b] pc Mss 𝔖 הַגִּתִּי; > pc Mss 𝔊𝔙 cf 2 S 6,11 ‖ **Cp 14,1** [a] nonn Mss 𝔗 ut Q, K 𝔊𝔖𝔘𝔄 חִי׳ ‖ **3** [a] 2 S 5,13 + פִּלַגְשִׁים ן ‖ **4** [a] 3,5 שִׁמְעָא cf $\mathfrak{G}^{BL}$ *Σαμαα* ‖ **5** [a] mlt Mss Vrs וֶאֱלִיס׳; cf 3,6/7[b–b] ‖ **7** [a] 3,8 וְאֶלְיָדָע ‖ **8** [a] 𝔊 recte *εἰς ἀπάντησιν αὐτοῖς* cf 𝔖𝔙 ‖ **9** [a] 2 S 5,18 וַיִּנָּטְשׁוּ ‖ **10** [a] K יִם– ‖ **11** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔄 וַיַּעַל cf 2 S 5,20 ‖ [b] 𝔖 ut 2 S לְפָנַי ‖ **12** [a] 𝔗 ut 2 S 5,21 עֲצַבֵּיהֶם ‖ **13** [a] 2 S 5,22 + לַעֲלוֹת ‖ [b] cf 9[a]; pc Mss ut 2 S ‖ [c] Ms 𝔊𝔖𝔄 בְּעמק רְפָאִים ut 2 S ‖ **14** [a] ins עַל־פְּנֵיהֶם עֲלֵה (homtel) ‖ **16** [a] 𝔊𝔖𝔘𝔄 sg, 1 c 2 S 5,25 וַיַּךְ ‖ [b] 2 S מִגֶּבַע.

שָׁם־דָּוִיד בְּכָל־הָאַרְצוֹת וַיהוָה נָתַן אֶת־פַּחְדּוֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃
15 1 וַיַּעַשׂ־לוֹ בָּתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן[a] מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים 15
וַיֵּטְ־לוֹ אָהֳל׃ 2 אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כִּי 2 כ׳ מנוקדין בתלת׳. כ׳ ב
אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה[a] וְלִשָׁרְתוֹ עַד־ כ׳. כ׳ ז
עוֹלָם׃ ס 3 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִַם לְהַעֲלוֹת 3 יג׳ וכל עזרא דכות׳ ב מ א
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃ 4 וַיַּאֲסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי 4 כ׳. כ׳ ז מנה בסיפ
אַהֲרֹן וְאֶת[a]־הַלְוִיִּם׃ 5 לִבְנֵי קְהָת אוּרִיאֵל הַשַּׂר וְאֶחָיו מֵאָה 5 ד
וְעֶשְׂרִים[a]׃ ס 6 לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים[a]׃ 6 כל קמ׳ ב מ ד פת׳
ס 7 לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה[a] וּשְׁלֹשִׁים[b]׃ ס 7
8 לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם[a]׃ ס 9 לִבְנֵי חֶבְרוֹן 8
9 אֱלִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃ ס 10 לִבְנֵי עֻזִּיאֵל עַמִּינָדָב הַשָּׂר 10
וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ ס 11 וַיִּקְרָא דָוִיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר 11
הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל עֲשָׂהאֵל וְיוֹאֵל שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב׃ ב מיחד[b] וכל לכהנים וללוים דכות׳ ב מ א
עה 12 וַיֹּאמֶר לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם 12
וְהַעֲלִיתֶם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַכִּינֹתִי לוֹ׃ 13 כִּי 13 ב׳. ל׳. כל סיפ מל
לְמַבְרֵאשׁוֹנָה[a] לֹא אַתֶּם[b] פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ ל ומל׳ וחד מן ח[a] בטע. ב וחס
כַּמִּשְׁפָּט׃ 14 וַיִּתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה 14 כא[a]. ב[a]
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 15 וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־הַלְוִיִּם אֶת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה 15 מג׳. ל
מֹשֶׁה כִּדְבַר יְהוָה בְּכָתְפָם[a] בַּמּוֹטוֹת עֲלֵיהֶם[b]׃ פ 16 וַיֹּאמֶר דָּוִיד ל 16
לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־שִׁיר נְבָלִים ב
וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִיעִים לְהָרִים־בְּקוֹל לְשִׂמְחָה[a]׃ פ ג בלית
17 וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֶת הֵימָן בֶּן־יוֹאֵל וּמִן־אֲחָיו אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ 17 ד
18 וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן־קוּשָׁיָהוּ[a]׃ 18 וְעִמָּהֶם אֲחֵיהֶם ג בסיפ. ל
הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֶּן[a] וְיַעֲזִיאֵל[b] וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל | וְעַנִּי אֱלִיאָב[c] ל[10]. ל ובטע. ל

Cp 15 [1]Gn 26,25. [2]Mm 1553. [3]Mm 2682. [4]Mm 4234. [5]Cf Mm 3103. [6]Mm 1332. [7]Mm 4074. [8]Mm 796. [9]Mm 4144. [10]וחד והמשנים 1S 15,9.

Cp 15,1 [a] mlt Mss סע וַיִּבֶן ‖ **2** [a] mlt Mss האלהים ‖ **4** [a] 𝔊* om cop cf 13,2[c] ‖ **5** [a] 𝔊[BS] 10 ‖ **6** [a] 𝔊 50 ‖ **7** [a] pc Mss מָאתַיִם ‖ [b] 𝔊 50 ‖ **8** [a] Ms שְׁמֹנִים ‖ **12** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔙𝔘 + מְקוֹם אֲשֶׁר; ins לְמִבְּלַעְדֵי הָאָהֳל הַמְכֻנֶּה ‖ [b] 𝔊[L] + ἑτοίμους; ins אִתָּנוּ (hpgr) ‖ **13** [a] 1 c pc Mss לְמִבְּלִי ‖ [b] 1 עָלָיו? ‖ **15** [a] 𝔊 κατὰ τὴν γραφήν = בַּכָּתוּב? ‖ **16** [a] dl ל (dttg) ‖ **17** [a] 𝔊 Kisaiou cf 6,29 ‖ **18** [a] > pc Mss 𝔊, dl ‖ [b] 𝔊 καὶ Οζιηλ cf 20 ‖ [c] 1 c pc Mss 𝔊𝔖 וְאִי cf 20.

וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשָׂיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ[d] וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וְיעִיאֵל[e] ו[11]. נ. ב
19 הַשֹּׁעֲרִים[f]: 19 וְהַמְשֹׁרְרִים הֵימָן ׀ אָסָף וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת ל
20 לְהַשְׁמִיעַ: 20 וּזְכַרְיָה וַעֲזִיאֵל[a] וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל ׀ וְעַנִּי וֶאֱלִיאָב ז בסיפ וכל נביא דכות׳ ב מ נ
21 וּמַעֲשִׂיָּהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים עַל־עֲלָמוֹת[b]: 21 וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ[a] ו. ו[11]. נ
וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וְיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ[b] בְּכִנֹּרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית[c] לְנַצֵּחַ: ב. ג[12]. ה[13]
22 וּכְנַנְיָהוּ[a] שַׂר־הַלְוִיִּם בְּמַשָּׂא[b] יָסָר[c] בַּמַּשָּׂא[d] כִּי מֵבִין הוּא: 23 וּבֶרֶכְיָה ג מנוקד כן בלישׁ[14]. ל. ב חד כת סה וחד כת שה
24 וְאֶלְקָנָה שֹׁעֲרִים לָאָרֹן: 24 וּשְׁבַנְיָהוּ וְיוֹשָׁפָט וּנְתַנְאֵל וַעֲמָשַׂי וְזִכְרְיָהוּ נ
וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים מַחְצְרִים[a] בַּחֲצֹצְרוֹת לִפְנֵי אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מחצרים ק
25 וְעֹבֵד אֱדֹם וִיחִיָּה שֹׁעֲרִים לָאָרֹן: 25 וַיְהִי דָּוִיד וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְשָׂרֵי
כו בלישׁ וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ. ל הָאֲלָפִים הַהֹלְכִים[a] לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה מִן־בֵּית ׀ עֹבֵד־
26 אֱדֹם בְּשִׂמְחָה: ס 26 וַיְהִי ׀ בְּעֶזֶר הָאֱלֹהִים אֶת־הַלְוִיִּם נָשְׂאֵי ל וחס. כו ו מנה בסיפ
כו בלישׁ וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ 27 אֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ שִׁבְעָה־פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים: 27 וְדָוִיד
מְכֻרְבָּל ׀ בִּמְעִיל בּוּץ וְכָל־הַלְוִיִּם הַנֹּשְׂאִים אֶת־הָאָרוֹן וְהַמְשֹׁרְרִים ל וחס. ב
ג מנוקד כן בלישׁ[14]. ד פת[15]. ל. ט. ה[16] 28 וּכְנַנְיָהוּ[a] הַשַּׂר ׀ הַמַּשָּׂא[b] הַמְשֹׁרְרִים וְעַל־דָּוִיד אֵפוֹד בָּד: 28 וְכָל־[a]
כו בלישׁ וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר
ג בלישׁ[12]. כו בלישׁ וכל מלכים דכות׳ יא מנה בסיפ 29 וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם מַשְׁמִעִים[b] בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת: 29 וַיְהִי אֲרוֹן ׀
ד בְּרִית־יְהוָה בָּא עַד־[a]עִיר דָּוִיד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן
לב. ב[12] וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד מְרַקֵּד ׀ וּמְשַׂחֵק וַתִּבְזֵ[b]הוּ לִוֹ בְּלִבָּהּ: פ לו
16 1 וַיָּבִיאוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־ לו
ו וכל קהלת דכות׳ 2 לוֹ דָּוִיד וַיַּקְרֵיבוּ[a] עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי ׀ הָאֱלֹהִים: 2 וַיְכַל דָּוִיד
ג 3 מֵהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה: 3 וַיְחַלֵּק
ב לְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ כִּכַּר־[a]לֶחֶם וְאֶשְׁפָּר

[11] Mm 4075. [12] Mp sub loco. [13] Mm 4076. [14] Mm 4128. [15] Mm 3103. [16] Mm 1934. **Cp 16** [1] Mm 4077 א.

18 [d] G^{Aal} *καὶ Ελιφαλα*, 1 הָ֫לָה (ו dttg) ‖ [e] G + *καὶ Οζιας*, ins c 21 a וַעֲזַזְיָהוּ ‖ [f] gl ex 24 b ‖ **20** [a] cf 18^{b} ‖ [b] prp עֲלָמִית ‖ **21** [a] G^{Aal} *καὶ Ελιφαλαιας*, 1 הָ֫לָה cf 18^{d} ‖ [b] 2 Mss וַעֲזַזְיָהוּ cf G *καὶ Οζιας* ‖ [c] prp הַשְּׁמִינִית ‖ **22** [a] GV leg וְכַ׳; pc Mss וּבְנָיָהוּ ‖ [b] > G; V *prophetiae (praeerat)* ‖ [c] pc Mss GCV יָשָׂר (a שרר) ‖ [d] G *τῶν ᾠδῶν*, V *ad praecinendam melodiam* ‖ **24** [a] K מַחֲצְצְ׳ (vel מַחֲצַצְ׳?) ‖ **25** [a] G recte *οἱ* (> G^{Aal}, hpgr) *πορευόμενοι*, V false *ierunt* ‖ **27** [a] GV ut 22^{a} ‖ [b] 1 בְּמַ׳ ut 22 ‖ **28** [a] pr c 2 S 6,15 וְדָוִיד (hpgr) ‖ [b] 1 וּמַ׳? ‖ **29** [a] > mlt Mss cf 2 S 6,16 ‖ [b] 1 וַתַּבְזְ? ‖ **Cp 16,1** [a] 2 S 6,17 וַיַּצֵּב ‖ **3** [a] 2 S 6,19 חַלַּת דָּוִיד ‖.

ב. כו[2] וַאֲשֻׁשָׁהּ[b]׃ 4 וַיִּתֵּן לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה מִן־הַלְוִיִּם מְשָׁרְתִים וּלְהַזְכִּיר 4
ג[3] ב חס וחד מן ד[4] מל בלוש. לו נג מנה בסיס וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 5 5 אָסָף הָרֹאשׁ
ז בסיס וכל נביאי דכרות ב מ ב וּמִשְׁנֵהוּ זְכַרְיָה יְעִיאֵל[a] וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וּמַתִּתְיָה וֵאֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ
ב. ג[5] וְעֹבֵד אֱדֹם וְיעִיאֵל בִּכְלֵי נְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת[b] וְאָסָף בִּמְצִלְתַּיִם
ד[6] מַשְׁמִיעַ׃ 6 וּבְנָיָהוּ וְיַחֲזִיאֵל[a] הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת תָּמִיד לִפְנֵי אֲרוֹן 6
ג[7] בְּרִית־הָאֱלֹהִים׃ 7 בַּיּוֹם הַהוּא אָז נָתַן דָּוִיד בָּרֹאשׁ לְהַדּוֹת לַיהוָה
בְּיַד־אָסָף וְאֶחָיו׃ פ
ב חס[8] 8 הוֹדוּ[a] לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃
9 שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו[a]׃
10 הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב [a]מְבַקְשֵׁי יְהוָה[a]׃
ג ר״פ[9]. ז[10]. ו דגש[11] 11 דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ[a] בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃
ג ב חס וחד מל[12]. כב 12 זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ׃
י[10] 13 זֶרַע יִשְׂרָאֵל[a] עַבְדּוֹ[b] בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃
14 הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃
ל. ג 15 זִכְרוּ[a] לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר׃
16 אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק׃
ב 17 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃
ט ר״פ[13]. כב פסוק דלית בהון לא ו ולא ל זקף קמ. יד[14]. 18 לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־[a]כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃
ה 19 בִּהְיוֹתְכֶם[a] מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעָט וְגָרִים בָּהּ׃
ל[15] 20 וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר׃
ב ר״פ[16]. ב 21 לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ[a] לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃
כו ר״פ אל אל[17]. ב. ל. ג 22 אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ פ
ב[18] 23 שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־[a]אֶל־יוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃
ג[19] 24 [a]סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאֹתָיו׃

[2]Mm 1553. [3]Mm 4077ב. [4]Mm 3432. [5]Mm 3993. [6]Mm 4078. [7]Mm 4187. [8]Mm 2251. [9]Mm 3373. [10]Mp sub loco. [11]Mm 1690. [12]Mm 3330. [13]Mm 3072. [14]Mm 878. [15]וחר מממלכה Ps 105,13. [16]Mm 3249. [17]Mm 3261. [18]Mm 4079. [19]Mm 293.

3 [b] G *καὶ ἀμορίτην* ‖ **5** [a] 1 c 15,18.20 וַיְעַזִּיאֵל vel וַעֲזִיאֵל ‖ [b] 1 וְכִ׳ cf GTC et 15,16 ‖ **6** [a] G *καὶ Οζιηλ* ‖ **8** [a] G[BAal] pr *ᾠδή* ‖ **9** [a] G + *ἃ ἐποίησεν κύριος* cf 12 ‖ **10** [a–a] G *ζητοῦσα τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ* ‖ **11** [a] G leg וְעֻזּוֹ ‖ **13** [a] 2 Mss G[127]Bo𝔖𝔄 אַבְרָהָם ut Ps 105,6 ‖ [b] G pl ‖ **15** [a] G[ALal] *μνημονεύων*, 1 c Ps 105,8 זָכַר ‖ **18** [a] Ps 105,11 pr אֶת־ ‖ **19** [a] Ms GV et Ps 105,12 תָּם— ‖ **21** [a] pc Mss אִישׁ, Ps 105,14 אָדָם ‖ **24** [a] > G*.

25 כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ [20]

26 כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה[a] שָׁמַיִם עָשָׂה׃

27 הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה[a] בִּמְקֹמוֹ[b]׃ ל. ו [21] חס וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ב

28 הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחֹות עַמִּים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ [22] וכל כל אלה בני דכות ב מ ב

29 [a]הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ[a] שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ[b] לְפָנָיו[c]

הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה [d]בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ[d]׃ 30 חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל־[a]הָאָרֶץ[a] [23] ח

אַף־תִּכּוֹן[b] תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃

31 יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ [a]וְיֹאמְרוּ[b] בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ[a]׃ [24] ט רפ

32 יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ׃ ל מל

33 אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהוָה כִּי־בָא[a] לִשְׁפֹּוט אֶת־[b]הָאָרֶץ׃ [25] ח וכל אוריית דכות ב מ ב. ל מל. ל

34 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

35 וְאִמְרוּ[a] הוֹשִׁיעֵנוּ[b] אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ[b] וְקַבְּצֵנוּ[c] וְהַצִּילֵנוּ[d] מִן־הַגּוֹיִם [26] ו. ב

לְהֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ ב

ס[f] 36 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד הָעֹלָם ב חס למערב [27]

וַיֹּאמְרוּ[a] כָּל־הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל[b] לַיהוָה׃ פ ד. ב

37 וַיַּעֲזָב־שָׁם לִפְנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לְאָסָף וּלְאֶחָיו לְשָׁרֵת כו בליש וכל מלכים דכות [28] א מנה בסיפ

לִפְנֵי הָאָרוֹן תָּמִיד לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ 38 וְעֹבֵד אֱדֹם וַאֲחִיהֶם[a] [29] ג

שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה[b] וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדוּתוּן[cd] וְחוֹסָה לִשְׁעָרִים׃ 39 וְאֶת־ כל סיפ מל. ל כת כן [29]. ב בטע לגר ר״ם בסיפ. ב

צָדוֹק הַכֹּהֵן וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבָּמָה אֲשֶׁר בִּגִבְעוֹן׃

40 לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה תָּמִיד לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב ל

41 וְלִכְלֹ־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה עַל־[a]יִשְׂרָאֵל׃ ב. ג חס כי טוב [30]

הֵימָן וִידוּתוּן[a] וְשְׁאָר הַבְּרוּרִים [b]אֲשֶׁר נִקְבוּ[b] בְּשֵׁמוֹת לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי

[20] Mm 3040. [21] Mm 489. [22] Mm 3361. [23] Mm 4080. [24] Mm 1233. [25] Mm 3083. [26] Mm 2470. [27] Mm 4081. [28] Mm 4082. [29] Mm 839. [30] Mp sub loco.

26 [a] G *καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν* ‖ **27** [a] GSA ut Ps 96,6 וְתִפְאֶרֶת ‖ [b] G^{L}SA ut Ps 96 בְּמִקְדָּשׁוֹ ‖ **29** [a–a] > G* ‖ [b] G *καὶ ἐνέγκατε* ‖ [c] Ps 96,8 לְחַצְרוֹתָיו ‖ [d–d] G *ἐν αὐλαῖς ἁγίαις αὐτοῦ* = בְּחַצְרוֹת קָדְשׁוֹ ‖ **30** [a] cf 31[a–a] ‖ [b] G^{L}(ΘVM) *κατορθώτω* = תִּכֹּן ‖ **31** [a–a] tr post 30a ‖ [b] l c Ps 96,10 אִמְרוּ ‖ **33** [a] Ps 96,13 + כי בא ‖ [b] SA + Ps 96,13b ‖ **35** [a] > Ps 106,47 ‖ [b–b] Ps 106 יהוה אֱלֹהֵינוּ ‖ [c] > G* ‖ [d] > Ps 106 ‖ **36** [a] G ut Ps 106,48 וְאָמַר ‖ [b] G *καὶ ἤνεσαν* ‖ **38** [a] GSVA suff sg, sed pr יחיה cf 15,24b ‖ [b] 26,8 וּשְׁנַיִם ‖ [c–c] add ‖ [d] nonn Mss (Q) ידותן ‖ **40** [a] G amplius ‖ **41** [a] G(V) *καὶ Ιδιθων (-ωμ)* ‖ [b–b] > G.

כִּי ׀ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ 42 וְעִמָּהֶם [a]הֵימָן וְידוּתוּן[a] חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם 42
לְמַשְׁמִיעִים[b] וּכְלֵי שִׁיר ׀ הָאֱלֹהִים וּבְנֵי יְדוּתוּן[c] לַשָּׁעַר׃ 43 וַיֵּלְכוּ ׀ 43
כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיָּשָׁב דָּוִיד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃ פ

17 1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הַנָּבִיא 17
הִנֵּה אָנֹכִי ׀ יוֹשֵׁב בְּבֵית ׀ הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן ׀ בְּרִית־יְהוָה תַּחַת ׀ יְרִיעוֹת׃
2 וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כָּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי ׀ הָאֱלֹהִים ׀ עִמָּךְ׃ 2
3 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְּבַר־אֱלֹהִים אֶל־נָתָן[a] לֵאמֹר׃ 3
4 לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי 4
5 הַבָּיִת[a] לָשָׁבֶת[b]׃ 5 כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי אֶת־ 5
6 יִשְׂרָאֵל עַד ׀ הַיּוֹם ׀ הַזֶּה וָאֶהְיֶה[a] מִאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן[bc]׃ 6 בְּכֹל
אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי[b] בְּכֹל־יִשְׂרָאֵל[c] הֲדָבָר[a] דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁפְטֵי[b]
יִשְׂרָאֵל[c] אֲשֶׁר צִוִּיתִי[c] לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי
בֵּית אֲרָזִים׃ 7 וְעַתָּה כֹּה־תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד ס כֹּה ׀ אָמַר 7
יְהוָה ׀ צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל
עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל[a] אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית אֶת־כָּל־ 8
אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי[a] לְךָ שֵׁם[b] כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃
9 וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַּז עוֹד 9
וְלֹא־[a]יוֹסִיפוּ בְּנֵי־[a]עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ[b] כַּאֲשֶׁר בָּרִאשׁוֹנָה׃ 10 וּלְמִן־הַיָּמִים 10
אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ[b]
וָאַגֶּד[c] לְךָ[c] וּבַיִת[d] יִבְנֶה[e]־לְךָ יְהוָה׃ 11 וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ[a] יָמֶיךָ לָלֶכֶת[b] 11
עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ[c] וַהֲכִינוֹתִי
אֶת־מַלְכוּתוֹ׃ 12 הוּא יִבְנֶה־לִּי[a] בָּיִת וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ 12

ג בלישׁ . ל . ג[31]
ב[32] וכל שמואל דבות ב מ א . ט[33]
ה[1]
ה[2] . כל סיפ מל ב מ חד[3] חס . ל . כן בלישׁ וכל מלכים דכות יא מגה בסיפ . ל . ה מל[4]
ו[5] . ב
ג[6]
ג[7] . כז בטע
ו[a]
ג בכתיב . ד[9] . ל
ב . כה[10] . ב
יו[11]
יו מיחד מן[12]
ל ומל
ז מל[13] . ד[14] . ו מל[15]
ס בלישׁ ג[16] מגה מל . ל חס . בכ[17] ח[18] מגה מל . ל
ל . ז מל[13]
ד חס[19] ב מגה בלישׁ
ג מל[20] . כל סיפ מל
ב וחס[11]

[31] Mm 1583. [32] Mm 4083. [33] Mm 969. Cp 17 [1] Mm 87. [2] Mm 4084. [3] 1 Ch 20,1. [4] Mm 632. [5] Mm 1580. [6] Mm 4085. [7] Mm 4086. [8] Mm 3067. [9] Mm 660. [10] Mm 187. [11] Mp sub loco. [12] Okhl 196. [13] Mm 3348. [14] Mm 1357. [15] Mm 1421. [16] Mm 2632. [17] Mm 1743. [18] Mm 1135. [19] Mm 1688. [20] Mm 2841.

42 [a–a] > G ‖ [b] hic add? ‖ [c] cf 41[a] ‖ **Cp 17,3** [a] pc Mss S + הַנָּבִיא ‖ **4** [a] G ut 2 S 7,5 בַּיִת ‖ [b] Ms G et 2 S לְשָׁבְתִּי, G + *ἐν αὐτῷ* ‖ **5** [a] ins c 2 S 7,6 מִתְהַלֵּךְ, it T ‖ [b–b] G *ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καταλύματι* cf 2 S ‖ [c] ins אל־משכן (homtel) cf T ‖ **6** [a] G *εἰ λαλῶν* = הֲדַבֵּר ‖ [b] G ut 2 S 7,7 שִׁבְטֵי, sed cf 10 ‖ [c–c] > G[BS] ‖ **8** [a] G *καὶ ἐποίησα* ‖ [b] pc Mss S + גְּדוֹל ut 2 S 7,9 ‖ **9** [a–a] G *προσθήσει* (G[L] + *υἱός*) ‖ [b] pc Mss לְכַלּוֹתוֹ, G *τοῦ ταπεινῶσαι αὐτόν* cf 2 S 7,10, S *lmgljwth* = לְהַגְלוֹתוֹ ‖ **10** [a] SCV om cop ‖ [b] prp בָּיו– ‖ [c–c] G *καὶ αὐξήσω σε* = וַאגַדֶּלְךָ, sed cf 2 S 7,11 ‖ [d] 2 S בי בית, sic l? ‖ [e] 2 S יַעֲשֶׂה ‖ **11** [a] 2 S 7,12 יָמֶיךָ, sic l? ‖ [b] G ut 2 S וְשָׁכַבְתָּ ‖ [c] GSA ut 2 S מִמֵּעֶיךָ ‖ **12** [a] 2 S 7,13 לִשְׁמִי.

13 אֲנִי֙ אֶהְיֶה־לּ֣וֹ לְאָ֔ב וְה֖וּא יִהְיֶה־לִּ֣י לְבֵ֑ן[a] וְחַסְדִּ֣י לֹא־אָסִ֔יר מֵֽעִמּ֔וֹ
14 כַּאֲשֶׁ֥ר הֲסִירֹ֖תִי מֵאֲשֶׁ֣ר[b] הָיָ֑ה[c] לְפָנֶ֔יךָ׃[d] 14 וְהַעֲמַדְתִּ֥יהוּ[a] בְּבֵיתִ֖י[b]
ב מל 21. ל ומל
15 וּבְמַלְכוּתִ֣י[b] עַד־הָעוֹלָ֑ם וְכִסְאֹ֖ו יִהְיֶ֥ה נָכ֖וֹן עַד־עוֹלָֽם׃ 15 כְּכֹ֥ל
ל. ד
הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וּכְכָל־הֶחָזֹ֥ון הַזֶּ֖ה כֵּ֣ן דִּבֶּ֑ר נָתָ֔ן אֶל־דָּוִ֖יד׃ פ
ה
16 וַיָּבֹ֣א הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֔יד וַיֵּ֖שֶׁב לִפְנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר מִי־אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֱלֹהִ֔ים
17 וּמִ֥י בֵיתִ֖י כִּ֣י[a] הֲבִיאֹתָ֑נִי עַד־הֲלֹֽם׃[a] 17 וַתְּקַטֹּ֥ן זֹ֖את בְּעֵינֶ֣יךָ֔ אֱלֹהִ֑ים
ב וחס 22. יא. ב. סו. ל
ג 23 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות. ב מ יא. ה. ל. ב מל בלישׁ 24.
ג 25 קמ ב מנה בלישׁ
וַתְּדַבֵּ֞ר עַל־בֵּ֣ית־עַבְדְּךָ֗ לְמֵרָחֹ֔וק[a] וּרְאִיתַ֥נִי כְתָוֹר[ab] הָֽאָדָ֖ם הַֽמַּעֲלֶ֑ה[c]
18 יְהוָ֖ה אֱלֹהִֽים׃[d] 18 מַה־יֹּוסִ֨יף עֹ֥וד דָּוִ֛יד אֵלֶ֖יךָ לְכָבֹ֑ד[a] וְאֶת־עַבְדְּךָ֖[b]
ל בסיפ 26. ה 28. ל
19 וְאַתָּ֥ה אֶת־עַבְדְּךָ֖ יָדָֽעְתָּ׃ 19 יְהוָ֕ה בַּֽעֲבֹ֥ור עַבְדְּךָ֖[ab] וְכִלְּבָבְךָ֑[c] עָשִׂ֖יתָ
ב
20 אֶת כָּל־הַגְּדוּלָּ֥ה[d] הַזֹּ֖את לְהֹודִ֥יעַ[e] אֶת־כָּל־הַגְּדֻלֹּ֖ות[df]׃ 20 יְהוָ֕ה אֵ֥ין
ד ג מל וחר חס. ל חס. ל מ״פ אין ואין[27] וכל ר״פ דכות ב מ ב
כָּמֹ֖וךָ וְאֵ֣ין אֱלֹהִ֑ים זוּלָתֶ֔ךָ בְּכֹ֖ל[a] אֲשֶׁר־שָׁמַ֥עְנוּ בְאָזְנֵֽינוּ׃ 21 וּמִי֙
ג. ל 28. ו
כְּעַמְּךָ֣ יִשְׂרָאֵ֔ל גֹּוי֙ אֶחָ֣ד[a] בָּאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר הָלַֽךְ־הָאֱלֹהִ֖ים לִפְדֹּ֣ות לֹ֑ו[b] עָ֔ם
ל 28. ל 28. יז וכל זקף אתנח וס״פ דכות[29]
לָשׂ֣וּם לְךָ֔[c] שֵׁ֖ם גְּדֻלֹּ֣ות[d] וְנֹרָאֹ֑ות לְגָרֵ֣שׁ מִפְּנֵ֤י עַמְּךָ֙[e] אֲשֶׁר־פָּדִ֣יתָ ל 29. ב כת כן[30]
22 מִמִּצְרַ֔יִם גֹּויִ֖ם׃ 22 וַתִּתֵּ֨ן אֶת־עַמְּךָ֤ יִשְׂרָאֵל֙ לְךָ֣ לְעָ֔ם עַד־עֹולָ֑ם פסיק
23 וְאַתָּ֣ה יְהוָ֔ה[a] הָיִ֥יתָ לָהֶ֖ם לֵֽאלֹהִֽים׃ 23 וְעַתָּ֣ה יְהוָ֔ה הַדָּבָ֣ר אֲשֶׁ֣ר
ג[31]
דִּבַּ֔רְתָּ עַל־עַבְדְּךָ֖ וְעַל־בֵּיתֹ֑ו יֵאָמֵ֥ן[a] עַד־עֹולָ֖ם וַעֲשֵׂ֥ה כַאֲשֶׁ֖ר דִּבַּ֥רְתָּ׃
ל 22 ב
24 וְיֵאָמֵ֥ן[a] וְיִגְדַּ֖ל שִׁמְךָ֣ עַד־עֹולָ֑ם לֵאמֹ֗ר יְהוָ֤ה צְבָאֹות֙[b] אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
ב 32. ג 33
25 אֱלֹהִ֖ים לְיִשְׂרָאֵ֑ל וּבֵ֥ית דָּוִ֛יד עַבְדְּךָ֖ נָכ֥וֹן לְפָנֶֽיךָ׃ 25 כִּֽי־אַתָּ֤ה אֱלֹהַי֙
כה
גָּלִ֣יתָ אֶת־אֹ֔זֶן עַבְדְּךָ֖ לִבְנֹ֣ות לֹ֑ו בָּ֣יִת עַל־כֵּ֗ן מָצָ֤א עַבְדְּךָ֙[a] לְהִתְפַּלֵּ֔ל
26 לְפָנֶֽיךָ׃ 26 וְעַתָּ֣ה יְהוָ֔ה אַתָּה־הוּא֙ הָאֱלֹהִ֔ים[a] וַתְּדַבֵּ֥ר עַל־עַבְדֶּ֖ךָ
ל 34

21 Mm 3336. 22 Mp sub loco. 23 Mm 324. 24 Mm 4087. 25 Mm 3909. 26 Mm 4088. 27 Mm 1269. 28 Mm 4089. 29 Mm 2120. 30 Mm 4090. 31 Mm 2587. 32 Mm 4091. 33 Mm 4092. 34 וחד את הטובה 2 S 7,28.

13 [a] deest 2 S 7,14b ‖ [b–b] 2 S 7,15 amplius ‖ [c] 𝔊 pl ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ πιστώσω αὐτόν* cf 2 S 7,16 ‖ [b] 2 S suff 2 sg ‖ **16** [a–a] 𝔊 *ἠγάπησάς με ἕως αἰῶνος* = אֲהַבְתַנִי עַד־עוֹלָם ‖ **17** [a–a] prp וַתַּרְאֵנִי מִתּוּר cf Qoh 1,13 7,25 ‖ [b] pc Mss בְּתוֹךְ, 𝔊 *ὡς ὅρασις* ‖ [c] 𝔊 *καὶ ὕψωσάς με*; prp לְמַעְלָה aut הָעֹלֶם ‖ [d–d] cj c 18? ‖ **18** [a] l לְכַבֵּד cf 𝔊 ‖ [b–b] > 𝔊* (homtel) ‖ **19** [a–a] > 𝔊* ‖ [b] 2 S 7,21 דְּבָרְךָ ‖ [c] prp וְכִלְבָבְךָ ‖ [d–d] > 𝔊* (homtel) ‖ [e] 𝔖𝔗 ut 2 S + אֶת־עַבְדְּךָ, ins ‖ [f–f] 2 S 7,22 עַל־כֵּן גָּדַלְתָּ ‖ **20** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔗 et 2 S כְּכֹל ‖ **21** [a] 𝔊 *ἕτι* = אַחַר cf 𝔙 ‖ [b] l c 2 S 7,23 לְעָם ‖ [c] l c 2 S לוֹ, it 𝔊 ‖ [d] l מִגּ (מ hpgr) cf 2 S 7 ‖ [e] l עַמּוֹ כְעַמֶּךָ (hpgr) ‖ [f] ins וֵאלֹהִים (homtel) cf 2 S ‖ **22** [a] > 𝔖 ‖ **23** [a] 2 S 7,25 הָקֵם ‖ **24** [a] > 2 S 7,26, dl? ‖ [b–b] > 2 S, dl ‖ **25** [a] 2 S 7,27 + אֶת־לִבּוֹ ‖ **26** [a] ins c 2 S 7,28 וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת.

27 הַמְבֹרָכָה ׀ הַזֹּאת׃ 27 וְעַתָּה [a]הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ[b] אֶת־בֵּית עַבְדֶּךָ לִהְיוֹת
ל 35 ל וכתי כן . ט
30 לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ[b] וּמְבֹרָךְ[c] לְעוֹלָם׃ פ
ל 36 ל וחס
18 1 **18** וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח[a] אֶת־
ל 2 בַּת וּבְנוֹתֶיהָ[b] מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ 2 וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ ׀ מוֹאָב עֲבָדִים
כו 1 מנה בסיפ . לא וזגין דמטע בטע[1] . ל 3 לְדָוִיד נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ 3 וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הַדַּדְעֶזֶר[a] מֶלֶךְ־צוֹבָה ׀ חֲמָתָה[b]
ל 4 בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב[c] יָדוֹ בִּנְהַר־פְּרָת׃ 4 וַיִּלְכֹּד דָּוִיד מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב[a]
ד 3 . ב 4 וְשִׁבְעַת אֲלָפִים[b] פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־
ז מל בלישׁ[1] . ג מל 5 כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֶר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃ 5 וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק[a] לַעְזוֹר
לַהַדַדְעֶזֶר[b] מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃
פד . ל . כו 1 מנה בסיפ 6 וַיָּשֶׂם דָּוִיד[a] בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק[b] וַיְהִי ׀ אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה
וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ 7 וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת שִׁלְטֵי הַזָּהָב
ב . ל 8 אֲשֶׁר הָיוּ עַל ׀ עַבְדֵי הַדַּדְעֶזֶר[a] וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם׃ 8 וּמִטִּבְחַת[a] וּמִכּוּן[b]
ה 5 עָרֵי הַדַּדְעֶזֶר[c] לָקַח דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה ׀ מְאֹד בָּהּ עָשָׂה שְׁלֹמֹה[c] אֶת־
ל . ג 6 . ד 7 יָם[f] הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־הָעַמּוּדִים[g] וְאֶת ׀ כְּלֵי ׀ הַנְּחֹשֶׁת[d]׃ פ 9 וַיִּשְׁמַע
ב 9 תֹּעוּ[a] מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הַדַּדְעֶזֶר[b] מֶלֶךְ־צוֹבָה׃
ד . לשאל ק 10 וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם[a]־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ־דָּוִיד לִשְׁאָל[b]־לוֹ לְשָׁלוֹם
ב . יצ 6 . ב וְלִבָּרְכוֹ עַל[g] אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהַדַּדְעֶזֶר[c] וַיַּכֵּהוּ כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעוּ
ז . ג 11 הָיָה הַדַּדְעֶזֶר[c] וְכֹל[d] כְּלֵי זָהָב ׀ וָכֶסֶף ׀ וּנְחֹשֶׁת׃ 11 גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ
ג בסיפ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֲדוֹם[a]
ג 5 ול בסיפ . ז בסיפ[10] 12 וּמִמּוֹאָב ׀ וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק׃ 12 [a]וְאַבְשַׁי בֶּן־
ב כת כן[9] . פד 13 צְרוּיָה[a] הִכָּה אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא ׀ הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה[b] עָשָׂר אָלֶף׃ 13 וַיָּשֶׂם[a]
ל בֶּאֱדוֹם[b] נְצִיבִים וַיִּהְיוּ ׀ כָּל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־

35 Mm 969. 36 Mm 3392. Cp 18 1 Mm 794. 2 ותר ולהציב 1S 13,21. 3 Mm 1747. 4 Mm 3767. 5 Mm 2987. 6 Mm 1558. 7 Mm 1272. 8 Mm 1748. 9 Mp sub loco. 10 Mm 665.

27 a–a 2 S 7,29 הוֹאַל וּבָרֵךְ ‖ b 1 תּוֹ– (ו hpgr) ‖ c G *καὶ εὐλόγησον* ‖ **Cp 18,1** a 2 Mss S et 2 S 8,1 + דָּוִיד ‖ b–b 2 S מְתֶג הָאַמָּה (inc) ‖ **3** a mlt Mss Vrs הדרעזר ‖ b > Sʒ𝔄 et 2 S 8,3 ‖ c 2 S לְהָשִׁיב ‖ **4** a > 2 S 8,4 ‖ b 2 S מֵאוֹת ‖ **5** a pc Mss דַּמֶּ ‖ b cf 3a ‖ **6** a ins c Ms Vrs et 2 S 8,6 נְצִיבִים ‖ b cf 5a ‖ **7** a cf 3a ‖ **8** a S *wmn ṭbḥ* cf 2 S 8,8 ‖ b G *καὶ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν* = ומִמִּבְחַר? 2 S וּמִבְּרֹתַי ‖ c cf 3a ‖ d–d > 2 S ‖ e S(𝔄) *dwjd* ‖ f pc Mss Edd יַם ‖ g S + *wtwr' dnḥš'* = et boves aeneos ‖ **9** a 2 S 8,9 תֹּעִי ‖ b cf 3a ‖ **10** a Sʒ𝔄 ut 2 S 8,10 יוֹרָם ‖ b K לִשְׁאוֹל ‖ c cf 3a ‖ d l בְּכֹל? cf 2 S ‖ **11** a 2 S 8,12 מֵאֲרָם ‖ **12** a–a l וּבְשׁוּבוֹ מִצּוֹבָה cf 2 S 8,13 Ps 60,2 ‖ b Ps שְׂעִיר ‖ **13** a S(𝔄) + *dwjd* ‖ b G *ἐν τῇ κοιλάδι*.

14 דָּוִיד בְּכָל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ 14 וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי עֹשֶׂה כ ח¹¹ מנה בסיפ . ל . כב¹²
15 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ 15 וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט ג ב מנה בסיפ
16 בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ 16 וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ[a] בֶּן־אֶבְיָתָר ל . ג
17 כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא[b] סוֹפֵר׃ 17 וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי[a] ל
וּבְנֵי־דָוִיד[b] הָרִאשֹׁנִים לְיַד[c] הַמֶּלֶךְ׃[b] פ כי יג מנה בסיפ

19 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ[a] מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ[b] בְּנוֹ ל
2 תַּחְתָּיו׃ 2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד | עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־עָשָׂה ל
אָבִיו עִמִּי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יד פסוק על אל אל׳ . ב²
3 דָוִיד אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן לְנַחֲמוֹ׃ 3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן ב³
לְחָנוּן[a] הֲמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא ב³ . טו . ל⁴
בַּעֲבוּר לַחְקֹר[b] וּלְהָפְכָהּ[c] וּלְרַגֵּל הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ פ
4 וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִיד וַיְגַלַּח֗ם[a] וַיִּכְרֹת֙ אֶת־מַדְוֵיהֶ֔ם בַּחֲצִי֙ עַד־ ל⁵ . ב ומל
5 הַמַּפְשָׁעָה[b] וַיְשַׁלְּחֵם׃ 5 וַיֵּלְכוּ[a] וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד[b] עַל־הָאֲנָשִׁים[b] וַיִּשְׁלַח ל . טז⁶ . ה⁷
לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִיְרֵחוֹ
6 עַד אֲשֶׁר־יְצַמַּח זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ 6 וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי הִתְבְּאֲשׁוּ עִם־ ל . ל
דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף[a] כִּכַּר־כֶּסֶף לִשְׂכֹּר לָהֶם מִן־אֲרַם ב⁸
נַהֲרַיִם[b] וּמִן־אֲרַם מַעֲכָה וּמִצּוֹבָה רֶכֶב וּפָרָשִׁים׃ 7 וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם ל⁹
שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ ד⁹ . ו¹⁰
לִפְנֵי מֵידְבָא[a] וּבְנֵי עַמּוֹן נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה[b]׃ פ תי
8 וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֶת כָּל־צְבָא[a] הַגִּבּוֹרִים׃ 9 וַיֵּצְאוּ ז מל ג¹¹ מנה בסיפ
בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר[a] וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם
10 בַּשָּׂדֶה׃ 10 וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה פְנֵי־הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר
11 וַיִּבְחַר מִכֹּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ 11 וְאֶת יֶתֶר נ

¹¹Mm 4151. ¹²Mm 475. **Cp 19** ¹Mm 4093. ²Mm 2549. ³Mp sub loco. ⁴Mm 4094. ⁵Mm 4095. ⁶Mm 2192. ⁷Mm 2347. ⁸Mm 4096. ⁹Mm 1752. ¹⁰Mm 461. ¹¹Mm 4151.

16 [a] l c nonn Mss GSVA et 2 S 8,17 ואחי׳ ‖ [b] S *wsrj'* sec 2 S, T *wšjš'* cf 1 R 4,3 ‖ **17** [a] mlt Mss ועל־הפ׳ ‖ [b–b] 2 S 8,18 כֹּהֲנִים הָיוּ ‖ [c] G *διάδοχοι* ‖ **Cp 19,1** [a] > G* et 2 S 10,1 ‖ [b] pc Mss S et 2 S + חנון cf G ‖ **3** [a] 2 S 10,3 + אֲדֹנֵיהֶם, it S ‖ [b] 2 S + אֶת־הָעִיר, it GS ‖ [c] > GS (hpgr); V *et investigent*, l וְלַחְפֹּר ‖ **4** [a] 2 S 10,4 distinctius ‖ [b] 2 S שְׁתוֹתֵיהֶם ‖ **5** [a] > S et 2 S 10,5; cj c 4 ‖ [b–b] > SV et 2 S ‖ **6** [a–a] > 2 S 10,6 ‖ [b] 2 S בֵּית רְחוֹב ‖ **7** [a] l מֵי רַבָּה cf 2 S 12,27 ‖ [b] ins prb אִישׁ אִישׁ (tum deest 7aγδb in 2 S 10,6 per homtel) ‖ **8** [a] l c Edd GSV צְ׳ ‖ **9** [a] 2 S 10,8 הַשָּׁעַר, it S.

12 הֲעָם נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי[a] אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃ 12 וַיֹּאמֶר אִם־ 12 ב פסוק דמטע[12]
תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִי לִתְשׁוּעָה ס וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ נז וכל תלים דכות
מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃ 13 חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד־עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ ס[a] 13 ב מ יא . ב
וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ 14 וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם 14 נא
לַמִּלְחָמָה וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ 15 וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנֻסוּ גַּם־ 15 ד מל[14] . כג . ד מל[14]
הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי אָחִיו[a] וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא[b] יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃ פ 15 ט[15]
16 וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ[a] אֶת־ 16 יב[16] ד מנה מל בסיפ
אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְשׁוֹפַךְ[b] שֹׁר־צְבָא הֲדַדְעֶזֶר[c] לִפְנֵיהֶם׃
17 וַיֻּגַּד לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם[a] 17 כד[17] . כ ן מנה בסיפ . ב[19] . ג[19] חס בכתיב ט[21] מנה בסיפ
וַיְעָרֶךְ אֲלֵיהֶם[b] וַיַּעֲרֹךְ דָּוִיד[c] לִקְרַאת אֲרָם[c] מִלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ 21 יג[20] חס בכתיב ט[21] מנה בסיפ
18 וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם שִׁבְעַת אֲלָפִים[a] רֹכְבֵ 18 ל
וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי[b] וְאֶת שׁוֹפַךְ[c] שַׂר־הַצָּבָא הֵמִית׃ 19 וַיִּרְאוּ 19 ד[22] . ל
עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר[a] כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁלִימוּ עִם־דָּוִיד וַיַּעַבְדֻהוּ ל . ה וחס
וְלֹא־אָבָה[b] אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד׃ פ 20 1 וַיְהִי 20
לְעֵת תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת | צֵאת הַמְּלָכִים וַיְנַהֵג יוֹאָב אֶת־חֵיל ל . ה[1] . יז פסוק את את את . ל[2]
הַצָּבָא וַיַּשְׁחֵת | אֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיָּבֹא וַיָּצַר אֶת־רַבָּה וְדָוִיד יֹשֵׁב ה וכל עליה רכות . ל חס בסיפ[3]
בִּירוּשָׁלִָם וְיוֹאָב[a] הִכָּה[b] אֶת־רַבָּה וַיֶּהֶרְסֶהָ׃ 2 וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת 2 ג[4] כת כן ול בלישׁ
מַלְכָּם[a] מֵעַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָאֶהָ | מִשְׁקַל כִּכַּר־זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי ב סביר מלכה . ב . ג[5]
עַל־רֹאשׁ דָּוִיד וּשְׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ 3 וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־ 3 יב[6]
בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂר[a] בַּמְּגָרָה וּבְחָרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמְּגֵרוֹת[b] וְכֵן יַעֲשֶׂה ג כת ש . ג . ב חד חס וחד מל . ל . ל
דָּוִיד לְכָל עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִיד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃ פ נא[3] וכל ר״פ דכות ב מג

[12] Mm 4097. [13] Mm 3255. [14] Mm 2078. [15] Mm 1972. [16] Mm 2610. [17] Mm 2228. [18] Mm 4234. [19] Mm 1822. [20] Mp sub loco. [21] Mm 4176. [22] Mm 1747. **Cp 20** [1] Mm 1657. [2] וחד חיל צבא 2 Ch 26,13. [3] Mp sub loco. [4] Mm 4098. [5] Mm 166. [6] Mm 1055.

11 [a] 𝔖(𝔙) *(l)'bjšj* ‖ **15** [a] l אֲחִי יוֹאָב (hpgr) ‖ [b] l וַיָּשָׁב cf 𝔖𝔙𝔄 et 2 S 10,14 ‖ **16** [a–a] 2 S 10,16 וַיֹּצִיאוּ אֶת־הֲדַדְעֶזֶר ‖ [b] 2 S וַיָּבֹאוּ חֵילָם וְשׁוֹבַךְ, it 𝔖𝔄 ‖ [c] cf 18,3[a] ‖ **17** [a] 2 S 10,17 חֶלְאָמָה ‖ [b–b] > nonn Mss 𝔖𝔄 et 2 S cf 𝔙 (homtel) ‖ [c] 𝔊[BS] et 2 S invers, recte ‖ **18** [a] 2 S 10,18 מֵאוֹת ‖ [b] 2 S פָּרָשִׁים ‖ [c] 2 S שׁוֹבַךְ ‖ **19** [a] cf 18,3[a] ‖ [b–b] 2 S 10,19 וַיִּרְאוּ ‖ **Cp 20,1** [a] 𝔖 *w'ḥd* = וַיִּלְכֹּד cf 2 S 12,26b ‖ [b] 𝔖 + *mdjnthwn* = עִירָם cf 2 S; ins וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר לְךָ לְכֹד אַתָּה אֶת־רַבָּה פֶּן־אֶלְכְּדָהּ אֲנִי וְנִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ וַיֶּאֱסֹף דָּוִיד אֶת־הָעָם וַיֵּלֶךְ רַבָּה (homtel) cf 𝔊[56.243] et 2 S 12,27–29 ‖ **2** [a] l מַלְכָּם cf 𝔖𝔄 et 𝔊 (versio duplex) ‖ **3** [a] l c 2 S 12,31 וַיָּשֶׂם ‖ [b] l c Ms et 2 S וּבְמַגְּרוֹת.

4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתַּעֲמֹד[a] מִלְחָמָה בְּגֶזֶר[b] עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי ל
5 הַחֻשָׁתִי אֶת־סִפַּי[c] מִילְדֵי הָרְפָאִים[d] וַיִּכָּנְעוּ[e]: 5 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה[a] ה חס׳. ל.
אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעְוֹרִ[b] אֶת־לַחְמִי אֲחִי גָּלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ ע״ר חד מן ח בליש ק
6 חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים: 6 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי | אִישׁ מָדָה
7 וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ־וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא נוֹלַד לְהָרָפָא: 7 וַיְחָרֵף כג פסוק וגם ובחר חלת מלין[8]. ז.
ד ב כת ה וג כת א
8 אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעָא[a] אֲחִי דָוִיד: 8 אֵלֶּה[a] ב לשון חול[10]
נוֹלְדוּ לְהָרָפָא בְּגַת[b] וַיִּפְּלוּ[c] בְּיַד־דָּוִיד וּבְיַד־עֲבָדָיו: פ ב ומל[11].
ד ב כת ה וג כת א
21 1 וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־ ז בסיפ[1]. ה[2].
2 יִשְׂרָאֵל: 2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־ ב
יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם: ו[3]. ו[4].
3 וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ | כָּהֵם מֵאָה פְעָמִים[a] הֲלֹא אֲדֹנִי ג[5] מל וכל שם ברנש דכות וחד מן ד[6] בליש וכל אוריית דכות ב מ ב. ה[7]
הַמֶּלֶךְ[a] כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי לָמָּה יִהְיֶה
4 לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל: 4 וּדְבַר־הַמֶּלֶךְ חָזָק עַל־יוֹאָב וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ ב[8]. ל. יח. ה[9].
ד זוגין חד עד וחד על[10]
5 בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם: 5 וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד הָעָם ג ול בסיפ
אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל אֶלֶף אֲלָפִים וּמְאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב
6 וִיהוּדָה אַרְבַּע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים[b] אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב[a]: 6 וְלֵוִי וּבִנְיָמִן ל ר״פ. ט וכל יהודה וירוסף דכות[11]
7 לֹא פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעַב[a] דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב[b]: 7 וַיֵּרַע בְּעֵינֵי[c] ג ב קמ וחד פת[12]. ב[13]
8 הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר[a] הַזֶּה וַיַּךְ[a] אֶת־יִשְׂרָאֵל: פ 8 וַיֹּאמֶר דָּוִיד
אֶל־הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַתָּה כ
9 הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד: פ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה ד[14] מל בליש וחד מן יא[15] כת תרי ו. ב בכתיב
10 אֶל־גָּד חוֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר: 10 לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד לֵאמֹר כֹּה אָמַר ג בסיפ[16]
יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה[a] עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת מֵהֶנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ: יז פסוק לך לך[17]. ז[18]

[7]Mp sub loco. [8]Mm 1629. [9]Mm 357. [10]Mm 3903. [11]Mm 4017. **Cp 21** [1]Mm 903. [2]Mm 90. [3]Mm 593. [4]Mm 961. [5]Mm 3038א. [6]Mm 3038ב. [7]Mm 1593. [8]Lv 5,26. [9]Mm 311. [10]Mm 1318. [11]Mm 334. [12]Mm 3488. [13]Mm 4099. [14]Mm 4100. [15]Mm 648. [16]Mp sub loco. [17]Mm 1860. [18]Mm 2967.

4 [a] GS ut 2 S 21,18 וַתְּהִי עוֹד ‖ [b] 2 S בְּגוֹב ‖ [c] 2 S סָף ‖ [d] Edd הָרָפָא ‖ [e] G leg מִן־כְּנַעַן וַיִּכָּנְעוּ; prp ‖ **5** [a] 2 S 21,19 + בְּגוֹב ‖ [b] GSA ut Q, 1; K יָעוֹר; 2 S crrp ‖ **7** [a] 2 S 21,21 K שִׁמְעִי, Q שִׁמְעָה ‖ **8** [a] Seb et 2 S 21,22 אֵלֶּה ‖ [b] G + *πάντες ἦσαν τέσσαρες γίγαντες* cf 2 S ‖ [c–c] prp בְּיַד ד׳ וּבְיַד ‖ **Cp 21,3** [a–a] 2 S 24,3 וְעֵינֵי אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ רֹאוֹת, it G ‖ **5** [a–a] > G^{BN} (homtel) ‖ [b] G 80 ‖ **6** [a] G^{B} *κατίσχυσεν*, G^{L} *κατετάχυνεν* ‖ [b] nonn Mss G$^{19.108}$ אֶל ‖ **7** [a–a] S *'l dmn' dwjd* = עַל־אֲשֶׁר סָפַר דָּוִיד ‖ **10** [a] nonn Mss G^{BL} et 2 S 24,12 גּוֹטֵל.

11 וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ 12 אִם־ 11
12 שָׁלוֹשׁ[a] שָׁנִים רָעָב וְאִם־שִׁלֹּשָׁה חֳדָשִׁים נִסְפֶּה[b] מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב ל לשון קדש
ב 19 אוֹיְבֶךָ ׀ לְמַשֶּׂגֶת[c] וְאִם־שְׁלֹשֶׁת יָמִים חֶרֶב יְהוָה ׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ
ל.ב יְהוָה מַשְׁחִית בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־שֹׁלְחִי
ג.ג 22 דָּבָר׃ פ 13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי[a] מְאֹד בִּיד־ 13
יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד[b] וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּלָה׃ 14 וַיִּתֵּן יְהוָה 14
ל דֶּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ 15 וַיִּשְׁלַח[c] 15
ל.ג 23 הָאֱלֹהִים ׀ מַלְאָךְ[a] ׀ לִירוּשָׁלַ͏ִם לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית[b] רָאָה יְהוָה
ו וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית[c] רַב עַתָּה[c] הֶרֶף יָדֶךָ
וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן[d] הַיְבוּסִי׃ ס 16 וַיִּשָּׂא דָוִיד 16
אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ[a] וּבֵין הַשָּׁמָיִם[a]
ל.ל וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפֹּל דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים
כ.ג 24 בְּשַׂקִּים עַל־פְּנֵיהֶם׃ 17 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים הֲלֹא[e] אֲנִי אָמַרְתִּי 17
ה 25.ל.ל מל לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־חָטָאתִי וְהָרֵעַ[a] הָרֵעֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה
ג עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה[b]׃
ס 18 וּמַלְאַךְ יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָוִיד 18
ה חס.ל לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ 19 וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־[a]גָּד 19
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ 20 וַיָּשָׁב[a] אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ[b] וְאַרְבַּעַת[c] 20
ו.ל.ל וקמ בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים[d] וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ 21 וַיָּבֹא דָוִיד עַד־אָרְנָן 21
ל וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד[a] וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן[b] וַיִּשְׁתַּחוּ לְדָוִיד[c] אַפַּיִם
22 אָרְצָה׃ 22 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־לִי מְקוֹם הַגֹּרֶן וְאִבְנֶה־בּוֹ 22
ג.ב מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא תִּתְּנֶהוּ לִי וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ ת 26.ל 27.ב

19 Mm 4101. 20 Mm 3348 contra textum. 21 וחד משנת Lv 14,21. 22 Mm 2805. 23 Mm 2345. 24 Mm 4102. 25 Mm 90. 26 Mm 158. 27 וחד ותנהו Neh 1,11.

12 [a] 2 S 24,13 שֶׁבַע ‖ [b] l נִסְפֶּה cf 𝔊𝔙 et 2 S ‖ [c] 𝔊^{L} *τοῦ καταδιώκειν σε*, prp לְךָ מ׳ ‖ **13** [a] 𝔊 + *καὶ τὰ τρία (ταῦτα)* ‖ [b] > 2 S 24,14 (hpgr?) ‖ **15** [a–a] l מלאך הא׳ לְיָדוֹ ‖ [b] mlt Mss 𝔗 וּבְהּ׳; l תו– cf 𝔊 ‖ [c–c] 𝔊 *ἱκανούσθω σοι* ‖ [d] 𝔊 *Ορνα*, 2 S 24,16 הארונה (crrp, cf 2 S 24,18.20sqq) ‖ **16** [a] pc Mss 𝔖𝔙 invers ‖ **17** [a] prp וַאֲנִי הָרֹעֶה cf 2 S 24,17, 𝔊 *καὶ ἐγώ (εἰμι) ὁ ποιμὴν ἐκακοποίησα* ‖ [b–b] l וּבְעַם כְּלָא לַמ׳ ‖ **19** [a] Vrs ut 2 S 24,19 וּבִרְאֹתוֹ (אֹתוֹ) ‖ [c] prp כִּד׳ ‖ **20** [a] 2 S 24,20 וַיַּשְׁקֵף, it 𝔙 ‖ [b] Ms 𝔊 הַמֶּלֶךְ cf 2 S ‖ [c] prp (אֹתוֹ) וּבִרְאֹתוֹ ‖ [d] prb ins מִתַּחַת הָאֲלָמִים (homark) ‖ **21** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] > 𝔖.

23 וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד קַח־לְךָ וְיַעַשׂ[a] אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו ב28.נא
רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר לָעֹלוֹת וְהַמֹּורִגִים[b] לָעֵצִים [c]וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה[c] ג.ב29
24 הַכֹּל נָתָתִי׃ 24 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִי־קָנֹה אֶקְנֶה בְכֶסֶף ג ב מנה בלישׁ30.ג חד כת ו רוב כת ה31.ה32
כִּי לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת[a] עוֹלָה חִנָּם׃ 25 וַיִּתֵּן כג ול בסיפ.ג. ט מל בסיפ
דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שְׁקְלֵי זָהָב מִשְׁקָל [a]שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 26 וַיִּבֶן שָׁם
דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ ל
27 בָאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה[a]׃ פ 27 וַיֹּאמֶר יְהוָה לַמַּלְאָךְ ל
28 וַיָּשֶׁב חַרְבּוֹ אֶל־נִדְנָהּ׃ 28 בָּעֵת הַהִיא בִּרְאוֹת דָּוִיד כִּי־עָנָהוּ יְהוָה כה. ב חד חס וחד מל33
29 בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם׃ 29 וּמִשְׁכַּן יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה ט מל בלישׁ ובסיפ. ל.
בַּמִּדְבָּר וּמִזְבַּח הָעוֹלָה בָּעֵת הַהִיא בַּבָּמָה[a] בְּגִבְעוֹן׃ 30 וְלֹא־יָכֹל ל בסיפ30
דָּוִיד לָלֶכֶת לְפָנָיו לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְעַת מִפְּנֵי חֶרֶב מַלְאַךְ ז חס34 וכל אורית ובנביא דכות ב מ.ב. ז33 ד36 מנה בלישׁ. ב37
22 יְהוָה׃ ס 1 וַיֹּאמֶר דָּוִיד זֶה הוּא בֵּית יְהוָה הָאֱלֹהִים וְזֶה־ ל. 14
מִזְבַּח[a] לְעֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃ ס ל
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכַנֵּס אֶת־[a]הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וַיְעַמֵּד[b] ד בלישׁ בסיפ2
3 חֹצְבִים לַחְצֹב אַבְנֵי גָזִית לִבְנוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ 3 וּבַרְזֶל | לָרֹב מח
לַמַּסְמְרִים לְדַלְתוֹת הַשְּׁעָרִים וְלַמְחַבָּרוֹת הֵכִין דָּוִיד וּנְחֹשֶׁת לָרֹב ל. ל ומל3
4 אֵין מִשְׁקָל׃ 4 וַעֲצֵי אֲרָזִים לְאֵין מִסְפָּר כִּי הֵבִיאוּ הַצִּידֹנִים וְהַצֹּרִים ה4
5 עֲצֵי אֲרָזִים לָרֹב לְדָוִיד׃ פ 5 וַיֹּאמֶר דָּוִיד שְׁלֹמֹה בְנִי נַעַר
וָרָךְ וְהַבַּיִת לִבְנוֹת לַיהוָה לְהַגְדִּיל | לְמַעְלָה לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת לְכָל־
6 הָאֲרָצוֹת אֶכִינָה[a] נָּא לוֹ וַיָּכֶן דָּוִיד לָרֹב לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ 6 וַיִּקְרָא לִשְׁלֹמֹה ל
7 בְּנוֹ וַיְצַוֵּהוּ לִבְנוֹת בַּיִת לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 7 וַיֹּאמֶר דָּוִיד
לִשְׁלֹמֹה בְּנִי[a] אֲנִי הָיָה עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי׃ בני ק חד מן מח5 כת ו רקי י
8 וַיְהִי עָלַי דְּבַר־יְהוָה לֵאמֹר דָּם לָרֹב שָׁפַכְתָּ וּמִלְחָמוֹת גְּדֹלוֹת
עָשִׂיתָ לֹא־תִבְנֶה בַיִת לִשְׁמִי כִּי דָמִים רַבִּים שָׁפַכְתָּ אַרְצָה לְפָנָי׃

28 Mm 3872. 29 Mm 699. 30 Mp sub loco. 31 Mm 1861. 32 Mm 158. 33 Mm 4103. 34 Mm 4226. 35 Mm 4104. 36 Mm 498. 37 Mm 4105. Cp 22 1 Mm 1372. 2 Mp sub loco. 3 וחד למחברות 2 Ch 34,11. 4 Mm 3927. 5 Mm 3811.

23 [a] 2 S 24,22 וְיִצַל ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B}$ ($\mathfrak{G}^{Aaj}$ pr) *καὶ τὸ ἄροτρον*; 2 S + וּכְלֵי הַבָּקָר ‖ [c–c] > 2 S ‖ **24** [a] Ms וְהַעֲלֹתַי, $\mathfrak{G}$ *τοῦ ἀνενέγκαι* cf $\mathfrak{T}$ ‖ **25** [a–a] $\mathfrak{S}$ 50 cf 2 S 24,24 ‖ **26** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ κατανάλωσεν τὴν ὁλοκαύτωσιν*, ins וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה (homtel) cf $\mathfrak{SU}$ ‖ **29** [a] nonn Mss $\mathfrak{G}^{Aal}$ + אֲשֶׁר ‖ **Cp 22,1** [a] l הַמִּ֫זְבֵּחַ (hpgr) ‖ **2** [a] $\mathfrak{G}(\mathfrak{SVU})$ + *πάντας* cf 2 Ch 2,16 ‖ [b] $\mathfrak{S}(\mathfrak{VU})$ + *mnhwn* = מֵהֶם cf 2 Ch 2,17, $\mathfrak{G}^{L}$ + *αὐτούς* ‖ **5** [a] pr אֲנִי? ‖ **7** [a] mlt Mss $\mathfrak{GTV}$ ut Q, sic l cf 11; K בְּנוֹ.

9 הִנֵּה־בֵן נוֹלַד לָךְ הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה וַהֲנִחוֹתִי לוֹ מִכָּל־אוֹיְבָיו
מְסָבִיב כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ וְשָׁלוֹם וָשֶׁקֶט אֶתֵּן[a] עַל־יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו׃
10 הוּא־יִבְנֶה בַּיִת לִשְׁמִי וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וַאֲנִי־[a]לוֹ לְאָב וַהֲכִינוֹתִי
כִּסֵּא[b] מַלְכוּתוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ 11 עַתָּה בְנִי יְהִי יְהוָה עִמָּךְ
וְהַצְלַחְתָּ וּבָנִיתָ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר עָלֶיךָ׃ 12 אַךְ יִתֶּן־
לְךָ יְהוָה שֵׂכֶל וּבִינָה וְיַצֶּוְךָ[a] עַל־יִשְׂרָאֵל וְלִשְׁמֹר[b] אֶת־תּוֹרַת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ׃ 13 אָז תַּצְלִיחַ אִם־תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־
הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־
תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ 14 וְהִנֵּה בְעָנְיִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית־יְהוָה זָהָב כִּכָּרִים
מֵאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִשְׁקָל
כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי וַעֲלֵיהֶם תּוֹסִיף׃ 15 וְעִמְּךָ לָרֹב
עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי אֶבֶן וָעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃
16 [a]לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה
עִמָּךְ׃ 17 וַיְצַו דָּוִיד לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְּנוֹ[a]׃ 17
18 הֲלֹא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי | נָתַן בְּיָדִי[a] אֶת
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃ 19 עַתָּה תְּנוּ סו
לְבַבְכֶם וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ
יְהוָה אֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ הָאֱלֹהִים
לַבַּיִת הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־יְהוָה׃ פ

23 1 וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבֵעַ יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ 3 וַיִּסָּפְרוּ הַלְוִיִּם
מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים
וּשְׁמוֹנָה אָלֶף׃ 4 מֵאֵלֶּה[a] לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים׃ 5 וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים

[6]Mm 4213. [7]Mm 1958. [8]Mm 4066. [9]Mp sub loco. [10]Mm 1057. [11]Mm 4200. [12]Mm 1796. [13]Mm 627. [14]Mm 4106. [15]Mm 1946. [16]Mm 4157. [17]Mm 1372. Cp 23 [1]Dt 31,20. [2]Mm 4234. [3]Mm 1199. [4]Mm 70. [5]Mm 4076.

9 [a] 2 Mss S יִהְיֶה ‖ **10** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{Aal}$SV𝔘 + אֶהְיֶה ‖ [b] mlt Mss pr אֶת־ ‖ **12** [a] prp וְיִצֶּר רַךְ vel וְיִצַּר יַצִּיב; $\mathfrak{G}$ *καὶ κατισχύσαι σε* ‖ [b] $\mathfrak{G}$ + *καὶ τοῦ ποιεῖν* cf 13a ‖ **16** [a–a] cj c 15 ‖ **17** [a] $\mathfrak{G}^{min}$(V) + *λέγων*, $\mathfrak{G}^{L}$ + *καὶ εἶπεν* ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}^{Aal}$SV suff 2 pl ‖ **Cp 23,4** [a] pr וַיֹּאמֶר (דָּוִיד) הַמֶּלֶךְ? cf 5b.

שִׁשָּׁרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מְהַלְלִים לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי[a]
לְהַלֵּל[b]׃ 6 וַיְחַלְּקֵם[a] דָּוִיד מַחְלְקוֹת ס לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן׃
7 קְהָת וּמְרָרִי׃ ס 7 לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ ס 8 בְּנֵי לַעְדָּן
8 9 הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם[a] וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ ס 9 בְּנֵי שִׁמְעִי[a] שְׁלֹמוֹת[b]
10 וַחֲזִיאֵל[c] וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃ ס 10 וּבְנֵי
11 שִׁמְעִי יַחַת זִיזָא[a] וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְּנֵי־שִׁמְעִי אַרְבָּעָה׃ 11 וַיְהִי־
יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה הַשֵּׁנִי וְיעוּשׁ וּבְרִיעָה לֹא־הִרְבּוּ בָנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית
12 אָב[a] לִפְקֻדָּה אַחַת׃ ס 12 בְּנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל
13 אַרְבָּעָה׃ ס 13 בְּנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ[a]
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא־וּבָנָיו עַד־עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ[b]
14 וּלְבָרֵךְ בְּשִׁמּוֹ עַד־עוֹלָם׃ 14 וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו יִקָּרְאוּ עַל־
15 שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃ 15 בְּנֵי מֹשֶׁה גֵּרְשֹׁם וֶאֱלִיעֶזֶר׃ 16 בְּנֵי גֵרְשֹׁם
16 17 שְׁבוּאֵל[a] הָרֹאשׁ׃ 17 וַיִּהְיוּ בְנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה[a] הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה
18 לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים וּבְנֵי רְחַבְיָה רַבּוּ לְמְאֹד׃ 18 בְּנֵי
19 יִצְהָר שְׁלֹמִית[a] הָרֹאשׁ׃ ס 19 בְּנֵי חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ[a] הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה
20 הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל[b] הַשְּׁלִישִׁי וְיקְמְעָם הָרְבִיעִי׃ 20 בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה
21 הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה הַשֵּׁנִי׃ ס 21 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי
22 אֶלְעָזָר וְקִישׁ׃ 22 וַיָּמָת אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָנִים כִּי אִם־בָּנוֹת
23 וַיִּשָּׂאוּם בְּנֵי־קִישׁ[a] אֲחֵיהֶם׃ 23 בְּנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת שְׁלֹשָׁה׃
24 אֵלֶּה בְּנֵי־לֵוִי לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִפְקוּדֵיהֶם[a] בְּמִסְפַּר
שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה[b] הַמְּלָאכָה לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה מִבֶּן עֶשְׂרִים
25 שָׁנָה וָמָעְלָה׃ 25 כִּי אָמַר דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ

ב . ב בסיפ למערב[6] . ל
מח ר״פ בסיפ
ל׳ כג מנה בסיפ .
מח ר״פ בסיפ . שלומית[7]
ק
ל[8] . עה . יד זוגין[9] . ג
ל
ל׳ כג מנה בסיפ .
ג ב כח א וחד כת ה[10]
ל וחס . מח ר״פ בסיפ .
ה פסוק דמיין[11]
מח ר״פ בסיפ .
ב בסיפ[7] . ל[12]
ה בנ״ך . ז[13]
ד[14] . ז ר״פ[15] . ו[16] . ב
מח ר״פ בסיפ
מח ר״פ בסיפ
ג . ל׳ כג מנה בסיפ .
ל׳ כג מנה בסיפ . כה
מח ר״פ בסיפ
ל׳ כג מנה בסיפ .
מח ר״פ בסיפ . ב .
ל׳ כג מנה בסיפ
ז מל בסיפ[17] .
מח ר״פ בסיפ
ל׳ כג מנה בסיפ .
מח ר״פ בסיפ
ל[18]
ב חד חס וחד מל[19] .
מח ר״פ בסיפ . ד וכל
עוראא דכות . יו מל[20] יב
מנה בסיפ וכל מגלה דכות
יד ר״פ בסיפ[21] .
ז בלישׁ[22] . יו מל בסיפ[23] .
עה . ל מל[24]

[6] Mm 3914. [7] Mp sub loco. [8] Cf 1 Ch 2,46. [9] Mm 565. [10] Mm 4183. [11] Cf Mm 4107. [12] Mm 6. [13] Mm 4108. [14] Mm 1106. [15] Mm 3363. [16] Mm 3890. [17] Mm 506. [18] Mm 4118. [19] Lv 10,5. [20] Mm 2959 contra textum. [21] Mm 4006. [22] Mm 4025. [23] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [24] Mm 858.

5 [a] $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{V}$ 3 sg, sed cf 4[a] ‖ [b] pc Mss pr ליהוה, $\mathfrak{G}$ + *τῷ κυρίῳ* ‖ **6** [a] l וַיְחַלְּקֵם vel וַיַּחֲלֹק? ‖ **8** [a] $\mathfrak{S}$ *wjwtm* ‖ **9** [a] crrp cf 9b.10a ‖ [b] mlt Mss $\mathfrak{GCV}$ ut Q, K $\mathfrak{S}\mathfrak{A}$ ות– ‖ [c] $\mathfrak{G}^{B}$ *καὶ Ιιηλ*, $\mathfrak{G}^{Aal}$ *καὶ Αζιηλ* ‖ **10** [a] l c Ms $\mathfrak{GV}$ וְזִיזָא cf 11; $\mathfrak{S}$ *zbd'* (id in 11) ‖ **11** [a] ins אֶחָד cf $\mathfrak{V}$ ‖ **13** [a] Ms ש–, Ms לְהַקְרִיב ‖ [b] dub ‖ **16** [a] $\mathfrak{G}$ *Σουβαηλ*, l c 24,20 שׁוּבָאֵל; $\mathfrak{S}$ *šmw'jl* ‖ **17** [a] $\mathfrak{S}^{W}$ *'rhjm'*, $\mathfrak{S}^{A}$ *rhmj'* ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}$ *Σαλωμωθ* cf 9[b] ‖ **19** [a] $\mathfrak{G}^{Bmin}$ *Ι(ε)δουδ (-ουθ)*, $\mathfrak{G}^{19.108}$ *Ιεδδι*, $\mathfrak{G}^{93}$ *Ιεδδιδια*, $\mathfrak{G}^{Aal}$ *Ιερια*, $\mathfrak{S}$ *jwr'* ‖ [b] $\mathfrak{G}^{B}$ *Οζιηλ* ‖ **22** [a] > $\mathfrak{C}$ ‖ [b] $\mathfrak{T}$ *'h' d'bwhwn* = אֲחִי אֲבִיהֶן ‖ **24** [a] prp דּוֹתָם– cf 11 ‖ [b] mlt Mss עֹשֵׂי.

ה ד חס וחד מל[25] . ב .
ל[26] ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ . כד
ג בכתיב . ו מל בסיפ[27]
ג בלישׁ[28]
ל
מח . מח[29] . ל[30]
קרחא בפסוק[31] . ל . ל . ל
ג[32] . ג[33]
ד ר״פ . ל . ג חס בלישׁ
ב קמ
ד[34]

26 וַיִּשְׂכֹּן בִּירוּשָׁלִָם עַד־לְעוֹלָם׃ 26 וְגַם לַלְוִיִּם אֵין־לָשֵׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן
27 וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ 27 כִּי בְדִבְרֵי דָוִיד הָאַחֲרֹנִים הֵמָּה מִסְפָּר
28 בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן֯ עֶשְׂרִים֯ שָׁנָה֯ וּלְמָעְלָה׃ 28 כִּי מַעֲמָדָם[a] לְיַד־בְּנֵי אַהֲרֹן
לַעֲבֹדַת֯ בֵּית יְהוָה עַל־הַחֲצֵרוֹת וְעַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־
קֹדֶשׁ וּמַעֲשֵׂה[b] עֲבֹדַת֯ בֵּית֯ הָאֱלֹהִים׃ 29 וְלֶחֶם[a] הַמַּעֲרֶכֶת וְלִסֹּלֶת
29 לְמִנְחָה֯ וְלִרְקִיקֵי֯ הַמַּצּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבֶּכֶת וּלְכָל־[b]מְשׂוּרָה
30 וּמִדָּה׃[b] 30 וְלַעֲמֹד֯ בַּבֹּקֶר֯ בַּבֹּקֶר֯ לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן לָעָרֶב׃
31 31 וּלְכֹל֯ הַעֲלוֹת עֹלוֹת֯ לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת֯ לֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדִים בְּמִסְפָּר
כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃ 32 וְשָׁמְרוּ֯ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־
32 מוֹעֵד וְאֶת֯ מִשְׁמֶרֶת[a] הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת[ab] בְּנֵי אַהֲרֹן אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת
בֵּית יְהוָה׃ פ **24** 1 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב֯ **24**
וַאֲבִיהוּא[a] אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ 2 וַיָּמָת נָדָב֯ וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם 2
וּבָנִים לֹא־הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ 3 וַיְחַלְּקֵם[a] דָּוִיד וְצָדוֹק 3
מִן־בְּנֵי אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לִפְקֻדָּתָם בַּעֲבֹדָתָם׃
4 וַיִּמָּצְאוּ֯ בְנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי֯ הַגְּבָרִים[a] מִן־בְּנֵי אִיתָמָר 4
וַיַּחְלְקוּם לִבְנֵי֯ אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־אֲבוֹת[b] שִׁשָּׁה עָשָׂר וְלִבְנֵי
אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃ 5 וַיַּחְלְקוּם בְּנוֹרָלוֹת אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה 5
כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי֯ הָאֱלֹהִים[a] מִבְּנֵי אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי[b] אִיתָמָר׃
ס 6 וַיִּכְתְּבֵם שְׁמַעְיָהוּ֯ בֶּן־נְתַנְאֵל הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי[a] לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ 6
וְהַשָּׂרִים֯ וְצָדוֹק הַכֹּהֵן וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר וְרָאשֵׁי֯ הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם בֵּית־אָב אֶחָד אֶחָז[b] לְאֶלְעָזָר וְאֶחָז֯[c] | אֶחָז לְאִיתָמָר׃ פ

ד[5] . ל[6] . ד[5]
סד[7] . ז מל בסיפ[8]
ג חס[9]

7 7 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃ 8 לְחָרִם֯ הַשְּׁלִישִׁי
8 9 לִשְׂעֹרִים הָרְבִיעִי׃ 9 לְמַלְכִּיָּה֯ הַחֲמִישִׁי לְמִיָּמִן[a] הַשִּׁשִּׁי׃ 10 לְהַקּוֹץ
10

[25]Mm 537. [26]Mm 4070. [27]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [28]Mm 4109. [29]Mm 2441. [30]Mm 4034. [31]Mp sub loco. [32]Mm 3775. [33]Mm 688. [34]Mm 848. **Cp 24** [1]Mm 4110. [2]Mm 4111. [3]Mm 4112. [4]Mm 665. [5]Mm 1603. [6]Mm 1015. [7]Mp sub loco. [8]Mm 506. [9]Mm 4113.

28 [a] G(S) *ἔστησεν αὐτούς* ‖ [b] G(V) *καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα*, sed cj 28b c 29 cf 29[a] ‖ **29** [a] G* om cop, dl ‖ [b–b] G *μέτρον* ‖ **32** [a–a] > G* (homtel) ‖ [b] dl ו cf Nu 8,26 ‖ **Cp 24,1** [a] G *καὶ Αβιουδ* ut 5,29[b] ‖ **3** [a] cf 23,6[a] ‖ **4** [a] nonn Mss GV הַגִּבּ(וֹ)רִים ‖ [b] l c pc Mss SA אֲבוֹתָם ‖ **5** [a] S[A] *khn'* = הַכֹּהֲנִים ‖ [b] mlt Mss SCV וּמִבְּנֵי ‖ **6** [a] pc Mss הַלְוִיִּם ‖ [b] pc Mss GSV אָחָד; pr ובית אב אחד ‖ [c] l c pc Mss GSV וְאָחָד ‖ **9** [a] G* *τῷ Βενιαμιν*.

11 הַשְּׁבִיעִי לְאַבִּיָּה הַשְּׁמִינִי׃ 11 לִישׁוּעַ[a] הַתְּשִׁיעִי לְשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃ 10 ת חס׃ יוֹ בסיף׃ ג חס׃ ד חס ב מגה בלישׁ
12 לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׂתֵּי עָשָׂר לְיָקִים[a] שְׁנֵים עָשָׂר׃ 13 לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר 12 ל
14 לְיֶשְׁבְּאָב[a] אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ 14 לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר שִׁשָּׁה 11 ל. כּ פסוק דלית בהון לא ר ולא 12
15 עָשָׂר׃ 15 לְחֵזִיר[a] שִׁבְעָה עָשָׂר לְהַפְּצֵץ שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ 16 לְפְתַחְיָה 15 ל
16
17 תִּשְׁעָה עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֶשְׂרִים׃ 17 לְיָכִין אֶחָד וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל 13 ל בלישׁ. ג 14
18 שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים׃ 18 לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַעַזְיָהוּ אַרְבָּעָה 18 ל. ל
19 וְעֶשְׂרִים׃ פ 19 אֵלֶּה פְּקֻדָּתָם[a] לַעֲבֻדָּתָם לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה 19 יוֹ ר״פ בסיף 15
כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 16 ג. 17 ג
20 וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ 18 ג. ב
21 לִרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ הָרִאשׁ יִשִּׁיָּה׃ 22 לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי 19 ג ול בלישׁ. ג. לז כג מגה בסיף. ג
23 שְׁלֹמוֹת יָחַת׃ 23 וּבְנֵי[a] יְרִיָּהוּ[b] אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם 19 ל. ב. ג. ז מל בסיף 20
24 הָרְבִיעִי׃ 24 בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמִיר[a]׃ 25 אֲחִי מִיכָה מח ר״פ בסיף. שמיר
25 יִשִּׁיָּה לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ 26 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי[a] יַעֲזִיָּהוּ[b] מח ר״פ בסיף
27 בְּנוֹ[c]׃ 27 בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בָּנָו[a] וְשֹׁהַם[b] וְזַכּוּר וְעִבְרִי׃ 28 לְמַחְלִי מח ר״פ בסיף. ב ובחרי לישנ 21
29 אֶלְעָזָר[a] וְלֹא־הָיָה[b] לוֹ בָּנִים׃ 29 לְקִישׁ[a] בְּנֵי־[b]קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃ 30 וּבְנֵי כה. ל 22
30 מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם׃ ז בלישׁ. ז בלישׁ 23
31 וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת | אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי דָוִיד ט חס בסיף
הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם אָבוֹת[a] ד. כל קריא מל ב מ א חס 24
הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחִיו הַקָּטֶן׃ ס י. ל שם ברנש
לז כג מגה בסיף

25 1 וַיַּבְדֵּל[a] דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֻדָּה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן ג. ב חס בלישׁ בסיף 2
וִידוּתוּן[b] הַנִּבְּיִאִים[c] בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתַּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם[d] אַנְשֵׁי הנבאים 3 יתיר י
ק

10 Mm 2670. 11 Mm 4114. 12 Mm 878. 13 יחזקאל Ez 1,3 et 24,24. 14 Mm 117. 15 Mm 4006. 16 Mm 1623. 17 Mm 1304. 18 Mm 4115. 19 Mm 4116. 20 Mm 506. 21 Mm 4117. 22 Mm 4118. 23 Mm 4025. 24 Mm 4119. Cp 25 1 Mm 6. 2 Mm 4120. 3 Q addidi, cf Mp sub loco.

11 [a] S *l'ljšʿ* ‖ **12** [a] G[Aal] *τῷ Ελιακιμ*, S *l'ljḳrb* ‖ **13** [a] > G[B], G[AL al] *τῷ Ισβααλ* ‖ **15** [a] G[B] *τῷ Χηζειν*, G[Aal] *τῷ Ιεζ(ε)ιρ*, S(𝔄) *'ḥzj'* = לְאֲחַזְיָה ‖ **19** [a] l ד׳–? cf S𝔙 ‖ **23** [a] 2 Mss[mg] וּבְנֵי חֶבְרוֹן, G *kai* (> G[B]) *υἱοί*, G[L] *τοῖς υἱοῖς Χεβρων*; l לַחֶבְרוֹנִי ‖ [b] G[Aal] *Ιεδιου* cf 23,19[a]; ins לְבְנֵי יְרִיהוּ (homtel), post quod exc nom ‖ **24** [a] 𝔊 mlt Mss Vrs ut Q, K וּר– ‖ **26** [a] l prb בָּנָיו ‖ [b] G *Οζια* ‖ [c] > G[B], G[rel] *υἱοὶ Βοννι*, 𝔙 *Benno* ‖ **27** [a] G pl ‖ [b] G om cop, dl ‖ **28** [a] G + *καὶ Ιθαμαρ καὶ ἀπέθανεν Ελεαζαρ* ‖ [b] mlt Mss הָיוּ ‖ **29** [a] l וְקִישׁ ‖ [b] pc Mss 𝔙 בֶּן־ ‖ **31** [a] l אָ? ‖ **Cp 25,1** [a] G *καὶ ἔστησεν* (ex *καὶ διέστησεν*) ‖ [b] G(𝔙) *καὶ Ιδιθων*, id in 3.6 ‖ [c] mlt Mss G𝔊𝔙 ut Q, sic l; K הַנְּבִי׳ ‖ [d] G + *κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν* (G[Lal] *κ. κ. ἀνδρῶν*).

ל מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם׃ 2 לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה[a] 2
בְּנֵי אָסָף עַל יַד־אָסָף הַנִּבָּא[b] עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ 3 לִידוּתוּן בְּנֵי יְדוּתוּן 3
ב[a] לישנ[a] ג[a] וְגַדַלְיָהוּ וּצְרִי[a] וְיֶשַׁעְיָהוּ[b] חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה עַל יְדֵי אֲבִיהֶם
ב יְדוּתוּן[c] בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא[c] עַל־הַתּוֹדוֹת וְהַלֵּל לַיהוָה׃ ס 4 לְהֵימָן 4
בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל[a] שְׁבוּאֵל[b] וְיִרְמוֹת[c] חֲנַנְיָה חֲנָנִי[d] ג[a] ג[10] ג. ז בלישׁ
ל[11] ג. ב חד חס וחד מל. ל שם אנש אֱלִיאָתָה[e] גִּדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֵזֶר יָשְׁבְּקָשָׁה מַלּוֹתִי הוֹשִׁיר מַחֲזִיאוֹת׃
ל 5 כָּל־אֵלֶּה בָּנִים לְהֵימָן חוֹזֵה הַמֶּלֶךְ בִּדְבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן[a]
ג[12] וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת שָׁלוֹשׁ׃ 6 כָּל־אֵלֶּה
ג ד נש[13] ג[14] ז. ב עַל־יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת[a] לַעֲבֹדַת
מה בֵּית הָאֱלֹהִים[a] עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ ס [b]אָסָף וידותון[b] וְהֵימָן׃ 7 וַיְהִי
ב[15] מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין מָאתַיִם שְׁמוֹנִים
ד[16] ג[16] וּשְׁמוֹנָה׃ 8 וַיַּפִּילוּ[a] גּוֹרָלוֹת[b] מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת[c] כַּקָּטָן כַּגָּדוֹל[d] מֵבִין
ל עִם־תַּלְמִיד[d]׃ פ
סד[5] ה 9 וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לְאָסָף[a] לְיוֹסֵף[b]
ג[17] ב. ל גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי[c] הוּא־וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
10 הַשְּׁלִשִּׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
ל 11 הָרְבִיעִי לִיִּצְרִי[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
ה 12 הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
ב[18] 13 הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
ח חס 14 הַשְּׁבִיעִי יְשַׁרְאֵלָה[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
15 הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
ג[19] 16 הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃

[4] Mm 1858. [5] Mp sub loco. [6] Mm 4121. [7] Mm 4265. [8] Mm 4075. [9] 1 Ch 25,13. [10] Mm 4124. [11] Mm 2204. [12] Da 1,9. [13] Mm 4122. [14] Mm 4034. [15] Mm 3673. [16] Mm 4123. [17] רחד ובניו ואחיו Esr 8,18. [18] 1 Ch 25,4.

2 [a] pc Mss Edd שׁ–; 1 וַאֲשַׂרְאֵל אַרְבָּעָה אֵלֶּה (aberratio oculi) ‖ [b] pc Mss 𝔊 הַנָּבִיא ‖ **3** [a] sec 11 וְיִצְרִי ‖ [b] ins c Ms 𝔊*𝔊 וְשִׁמְעִי 𝔏 cf 17 ‖ [c–c] l invers cf 𝔙 ‖ **4** [a] 𝔊[B] *Αζαραηλ* cf 18 עֲזַרְאֵל ‖ [b] l שׁוּבָאֵל ut 20 et 24,20, it 𝔊 ‖ [c] sec 22 רמ׳– ‖ [d] 𝔖 om sq usque ad fin 6 ‖ [e] in 27 אֱלִיָּתָה ‖ **5** [a] l קַרְנוֹ (ו hpgr) ‖ **6** [a–a] > 𝔊* ‖ [b–b] 𝔊𝔗 pr cop; gl ad כל־אלה ‖ **8** [a] 𝔊 + *καὶ αὐτοί* ‖ [b] l ׳ך– cf 𝔊 ‖ [c] pc Mss 𝔗 + משמרת ‖ [d–d] add? cf 7b ‖ **9** [a] add ‖ [b] ins בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר vel sim cf 𝔊 et 10sqq ‖ [c] 𝔊 + *Ηνια* (ex *σηνι* = שני, versio duplex) ‖ **11** [a] cf 3 צְרִי(ו) ‖ **14** [a] l אֲשַׂרְאֵל cf 2[a].

17 הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ל
18 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר עֲזַרְאֵל[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ב ר״ם
19 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
20 לִשְׁלשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ג[19]
21 לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ד[20]
22 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמּוֹת[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ד וכל עזרא דכות
23 לְשִׁשָּׁה עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ל
24 לְשִׁבְעָה עָשָׂר לִיְשָׁבְקָשָׁה[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
25 לְשִׁמּוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
26 לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ל
27 לְעֶשְׂרִים לְאֶלְיָתָה[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ל וכן כת למערב
28 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ל שם גבר
29 לִשְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי[a] בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ל
30 לִשְׁלשָׁה וְעֶשְׂרִים לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ל ומל
31 לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ פ ל זקף קמ

26 1 לְמַחְלְקוֹת לְשֹׁעֲרִים[a] לַקָּרְחִים[b] מְשֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־קֹרֵא מִן־בְּנֵי ל
2 אָסָף[c]׃ 2 וּלְמְשֶׁלֶמְיָהוּ בָּנִים זְכַרְיָהוּ הַבְּכוֹר יְדִיעֲאֵל הַשֵּׁנִי זְבַדְיָהוּ[a] ג בלישׁ
3 הַשְּׁלִישִׁי יַתְנִיאֵל[b] הָרְבִיעִי׃ 3 עֵילָם הַחֲמִישִׁי יְהוֹחָנָן[a] הַשִּׁשִּׁי אֶלְיְהוֹעֵינַי[b] ז מל בסיפ[1]. ט ד מנה בסיפ[2]. ב
4 הַשְּׁבִיעִי׃ 4 וּלְעֹבֵד אֱדֹם בָּנִים שְׁמַעְיָה הַבְּכוֹר יְהוֹזָבָד הַשֵּׁנִי יוֹאָח ד ב מנה בליש. ד
5 סְ הַשְּׁלִשִׁי וְשָׂכָר הָרְבִיעִי וּנְתַנְאֵל הַחֲמִישִׁי׃ 5 עַמִּיאֵל הַשִּׁשִּׁי יִשָּׂשכָר[a] ב ובתרי לישנ[3]
6 הַשְּׁבִיעִי פְּעֻלְתַי הַשְּׁמִינִי כִּי בֵרַכוֹ אֱלֹהִים׃ פ 6 וְלִשְׁמַעְיָה בְנוֹ ל.[4]
7 נוֹלַד בָּנִים הַמֹּמְשָׁלִים[a] לְבֵית אֲבִיהֶם[b] כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל הֵמָּה׃ 7 בְּנֵי ל. מח ר״ם בסיפ
שְׁמַעְיָה עָתְנִי וּרְפָאֵל וְעוֹבֵד אֶלְזָבָד[a] [b]אֲחָיו בְּנֵי־חַיִל[b] אֱלִיהוּ[c] ב ול בעי. ד חס א

[10]Mm 4115. [20]Mm 4075. Cp 26 [1]Mm 506. [2]Mm 3928. [3]Mm 4125. [4]Mm 4126.

17 [a] 2 Mss שְׁמַעְיָה ‖ **18** [a] $\mathfrak{G}^{L}$ *Οζιηλ* et $\mathfrak{S}$ *'zjl* = עֻזִּיאֵל; cf 4[a] ‖ **22** [a] cf 4 יִרְמוֹת(ו) ‖ **24** [a] $\mathfrak{S}$ *l'ljšb* ‖ **27** [a] cf 4 אֱלִיאָתָה; $\mathfrak{S}$ *(l)'ljb* ‖ **28** [a] $\mathfrak{S}$ *ljtr* ‖ **29** [a] $\mathfrak{S}$ *l(j)rbj* ‖ **Cp 26,1** [a] 1 לַשּׁ׳ ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *d'kjm dwjd mlk' ntwr'* = quos constituit David rex custodes, sim $\mathfrak{A}$ ‖ [c] 1 אֲבִיאָסָף (cf $\mathfrak{G}^{B}$) vel אֲבִיָּסָף (cf 9,19) ‖ **2** [a] pc Mss $\mathfrak{G}^{B}\mathfrak{S}$ זְכַרְיָהוּ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *Ναθαναηλ*, $\mathfrak{S}(\mathfrak{A})$ *ntn'jl* ‖ **3** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *Ιωνας*, $\mathfrak{G}^{L}$ *Ιωναθαν* ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *jd'j* ‖ **5** [a] cf 2,1[a] ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *τοῦ πρωτοτόκου Ρωσαι* ($\mathfrak{G}^{Aal}$ *τῷ -κῳ P.*) = dub; prp הֵם מֹשְׁלִים ‖ [b] pc Mss $\mathfrak{T}$ אֲבִ(ו)תָם ‖ **7** [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{G}$ וְא׳ ‖ [b–b] gl, cf 6b ‖ [c] 1 c Ms וְא׳.

וְסִמַּכְיָהוּ׃ 8 כָּל־אֵלֶּה מִבְּנֵי | עֹבֵד אֱדֹם הֵמָּה וּבְנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם 8
אַנְשֵׁי־חַיִל בֹּכֶחַ לַעֲבֹדָה שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם לְעֹבֵד אֱדֹם׃ 9 וְלִמְשֶׁלֶמְיָהוּ 9
בָּנִים וְאַחִים בְּנֵי־חַיִל שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃ ס 10 וּלְחֹסָה מִן־בְּנֵי־מְרָרִי 10
בָּנִים שִׂמְרִי הָרֹאשׁ כִּי לֹא־הָיָה בְכוֹר וַיְשִׂמֵהוּ אָבִיהוּ לְרֹאשׁ׃
חִלְקִיָּהוּ הַשֵּׁנִי טְבַלְיָהוּ הַשְּׁלִשִׁי זְכַרְיָהוּ הָרְבִיעִי כָּל־בָּנִים וְאַחִים 11
לְחֹסָה שְׁלֹשָׁה עָשָׂר׃ 12 לְאֵלֶּה מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לָרָאשֵׁי 12
הַגְּבָרִים מִשְׁמָרוֹת לְעֻמַּת אֲחֵיהֶם לְשָׁרֵת בְּבֵית יְהוָה׃ 13 וַיַּפִּילוּ 13
גּוֹרָלוֹת כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל לְבֵית אֲבוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר׃ פ 14 וַיִּפֹּל 14
הַגּוֹרָל מִזְרָחָה לְשֶׁלֶמְיָהוּ וְזַכַרְיָהוּ בְנוֹ יוֹעֵץ | בְּשֵׂכֶל הִפִּילוּ גּוֹרָלוֹת
וַיֵּצֵא גּוֹרָלוֹ צָפוֹנָה׃ ס 15 לְעֹבֵד אֱדֹם נֶגְבָּה וּלְבָנָיו בֵּית 15
הָאֲסֻפִּים׃ 16 לְשֻׁפִּים וּלְחֹסָה לַמַּעֲרָב עִם שַׁעַר שַׁלֶּכֶת בְּמִסְלָּה 16
הָעוֹלֶה מִשְׁמֶר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ 17 לַמִּזְרָחָה הַלְוִיִּם שִׁשָּׁה לַצָּפוֹנָה 17
לְיוֹם אַרְבָּעָה לַנֶּגְבָּה לְיוֹם אַרְבָּעָה וְלָאֲסֻפִּים שְׁנַיִם שְׁנַיִם׃
18 לַפַּרְבָּר לַמַּעֲרָב אַרְבָּעָה לַמְסִלָּה שְׁנַיִם לַפַּרְבָּר׃ 19 אֵלֶּה 18 19
מַחְלְקוֹת הַשֹּׁעֲרִים לִבְנֵי הַקָּרְחִי וְלִבְנֵי מְרָרִי׃
20 וַחֲלוּיִם אֲחִיָּה עַל־אוֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וְלֹאֲצָרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃ 20
21 בְּנֵי לַעְדָן בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְלַעְדָן רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָן הַגֵּרְשֻׁנִּי 21
יְחִיאֵלִי׃ 22 בְּנֵי יְחִיאֵלִי זֵתָם וְיוֹאֵל אָחִיו עַל־אֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃ 22
23 לַעַמְרָמִי לְיִצְהָרִי לַחֶבְרוֹנִי לָעֻזִּיאֵלִי׃ 24 וְשֶׁבוּאֵל בֶּן־ 23 24
גֵּרְשׁוֹם בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד עַל־הָאֹצָרוֹת׃ 25 וְאֶחָיו לְאֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָהוּ 25
בְּנוֹ וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ וְיוֹרָם בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת בְּנוֹ׃ 26 הוּא 26

[5]Mm 665. [6]Mm 3246. [7]Mm 4120. [8]Mm 4138. [9]Mm 1483. [10]Mm 4113. [11]Mm 4123. [12]Mm 3917. [13]Mp sub loco. [14]Nu 20,19. [15]Mm 875. [16]Mm 4006. [17]Mm 1977. [18]Mm 4163. [19]Mm 4018. [20]Mm 2087. [21]Cf Mm 2087.

7 [d] 𝔊 + *καὶ Ισβακωμ* vel sim = versio duplex ‖ **8** [a] 16,38 וּשְׁמוֹנָה ‖ **10** [a] l הַבִּ׳ (ה hpgr) ‖ **11** [a] 𝔊-[L] *τῆς διαιρέσεως* ‖ [b] 𝔊[L] *Ταβεηλ*; prp טָבְלִ׳ ‖ **14** [a] l וְלִז׳ cf 𝔊[L]𝔙 ‖ **15** [a] 𝔊 *κατέναντι* = לְפְנֵי ‖ [b] 𝔖[A] *sp'* = הַסְּפִים ‖ **16** [a] 𝔊[BL] *εἰς δεύτερον* = לִשְׁנַיִם? 𝔊[L] + *τοῖς προθύροις* = לַסְּפִים cf 15[b]; dupl, dl ‖ [b] 𝔊 *παστοφορίου* = לְשַׁכַּת, 𝔙 *quae ducit* = שׁ + לֶכֶת ‖ [c–c] cj c 17 ‖ **17** [a–a] l חָה לַיּוֹם– cf 𝔊 ‖ [b] > pc Mss 𝔊* (hpgr) ‖ **18** [a] 𝔊 *εἰς διαδεχομένους*, 𝔙 *in cellulis*; ex 18b, dl ‖ **19** [a] 𝔊[B] *Kααθ* = קְהָת; 𝔊[Aal]𝔖𝔗𝔙 leg קֹרַח ‖ **20** [a] l אֲחִיָּהם cf 𝔊 ‖ **21** [a] l מִבְּנֵי (מ hpgr) ‖ [b.c] dl; [b] + [c] ex gl לְבְנֵי לְלעדן (= Libni pro Laedan)? ‖ [d–d] dl (var) ‖ **22** [a] 𝔊* *οἱ ἀδελφοί*, 𝔙 pl ‖ **24** [a] l וְשׁוּבָאֵל cf 𝔊𝔙 et 23, 16[a] ‖ **25** [a] 𝔊 *καὶ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ* ‖ [b] 𝔊* *υἱός* ‖ [c] > 𝔊-[L] ‖ [d] nonn Mss 𝔊[L]𝔖𝔗𝔙 ut Q, K 𝔊[BAal] תו–.

שְׁלֹמֹות[a] וְאֶחָיו עַל כָּל־אֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ ג.22 ל
27 וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְשָׂרֵי[b]־הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי הַצָּבָא: 27 מִן־ ג.1 ר״פ בכתיב[23]
28 הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק[c] לְבֵית יְהוָה: 28 וְכֹל הַהֻקְדָּישׁ ל.ל.ל
שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל בֶּן־קִישׁ וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כָּל ג בּ מנה בסיפ
29 הַמַּקְדִּישׁ[a] עַל יַד־שְׁלֹמִית[b] וְאֶחָיו: פ 29 לַיְיִזְהָרִי כְּנַנְיָהוּ[a] וּבָנָיו ב בטע דמטע[24]. ג.ל. ג מנוקד כן בליש[25]
30 לַמְּלָאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים וְלִשְׁפָטִים: 30 לַחֶבְרוֹנִי ל
חַשַּׁבְיָהוּ וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר ג[26]
לַיַּרְדֵּן מַעְרָבָה לְכֹל מְלֶאכֶת יְהוָה וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ: ג[27].ב
31 לַחֶבְרוֹנִי יְרִיָּה[a] הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת לו בּ כג מנה בסיפ. ל וכת כן. ב[28]
הָאַרְבָּעִים לְמַלְכוּת דָּוִיד וְנִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵיר ג[29].ז[30].ב מל
32 גִּלְעָד: 32 וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אַלְפַּיִם[a] וּשְׁבַע מֵאוֹת[b] רָאשֵׁי הָאָבוֹת[b] עה
יַפְקִידֵם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי לְכָל־ ל ולא נעזא[31]. ד בליש[32]. ל
דְּבַר־הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ: פ ב.יה

27 1 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל | לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים | עה
וְהַמְּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ[a] לְכָל[b] | דְּבַר הַמַּחְלְקוֹת[b] כן מנוקד[1]
הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחׇדֶשׁ לְכָל חׇדְשֵׁי הַשָּׁנָה הַמַּחְלֶקֶת הָאַחַת ג בטע[2]. ב חד מל וחד חס[3]. ב זקף פת
2 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: ס 2 עַל הַמַּחְלֶקֶת הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ ח ג[4] מנה מל בסיפ
הָרִאשׁוֹן יָשׇׁבְעָם[a] בֶּן־זַבְדִּיאֵל[b] וְעַל[c] מַחְלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סד[5]
3 אָלֶף[c]: 3 מִן־בְּנֵי־פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי הַצָּבָא לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן: י ר״פ בכתיב[6]. לז כג מנה בסיפ. ל. ה. סד
4 וְעַל מַחְלַקְתּ | הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הוֹדַוְיָה[a] הָאֲחוֹחִי[b] וּמַחְלֻקְתּוֹ וּמִקְלוֹת ב כת כן[7]. ב בליש. ב בעיג[8]. ד
5 הַנָּגִיד[b] וְעַל מַחְלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף: ס 5 שַׂר הַצָּבָא ז מל בליש[9]. ז מל בליש[10]. ל
הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן רֹאשׁ[a] וְעַל מַחְלֻקְתּוֹ

[22] Mm 4116. [23] Mm 2980. [24] Mm 4127. [25] Mm 4128. [26] Mm 4265. [27] Mm 4129. [28] Nu 33,38. [29] Mm 116. [30] Mm 3765. [31] וַיַּפְקִידֵם חלוף, cf Mp sub loco. [32] Mm 4130. Cp 27 [1] וְהָאֲחוֹת חלוף, cf Mp sub loco. [2] Mm 344. [3] Mm 4131. [4] Mm 4132. [5] Mp sub loco. [6] Mm 2980. [7] 2S 23,9, cf Mp sub loco. [8] Mm 4133. [9] Mm 506.

26 [a] sic L, mlt Mss Edd ut 25[d] || [b] l וְשׁ cf 𝔊𝔙 et 29,6[a] || **27** [a] 𝔊 *τοῦ μὴ καθυστερῆσαι τὴν οἰκοδομήν* || **28** [a] l הַמְּקֻדָּשׁ vel הַמְּקֻדָּשׁ cf 𝔊 || [b] 𝔊 *Σαλωμωθ* cf 25[d] || **29** [a] 𝔊𝔙 leg כִּי || **31** [a] pc Mss Edd ידיה cf 23,19[a] || **32** [a] 𝔊[AV] *χίλιοι* cf 30 || [b–b] gl ad לאבות 31a || **Cp 27,1** [a] 𝔊 *τῷ λαῷ καί* || [b–b] 𝔊 alit; prp עַל־דִּבַר הַמִּ לְכָל־שָׂרֵי הַמִּ || **2** [a] l יְשׇׁבְעָם cf 11,11[b] || [b] 11,11 חַכְמוֹנִי || [c–c] tr post 3? cf 4sqq || **4** [a] 11,12 pr אֶלְעָזָר בֶּן־ || [b–b] > 𝔊*; = quoad turmam eius corruptum est (l *וּמִקְלוֹת) nomen ducis, gl ad דודי 4 propter 11,12 || **5** [a] l הָרִ cf 2 Ch 31,10 Esr 7,5.

עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ 6 הֲוּא בְנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים[a] וְעַל־[b]הַשְּׁלֹשִׁים 6
וּמַחְלָקְתּוֹ עַמִּיזָבָד[c] בְּנוֹ׃ ס 7 הֶרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל 7 ב בעינ[10]
אֲחִי יוֹאָב וּזְבַדְיָה בְנוֹ אַחֲרָיו[a] וְעַל מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ו בלישׁ[11]
ס 8 הַחֲמִישִׁי[a] לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הַשָּׂר שַׂמְהוּת[b] הַיִּזְרָחִי[c] וְעַל 8 ד פת[12]. ל. ל
מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 9 הַשִּׁשִּׁי לַחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי עִירָא 9
בֶּן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי וְעַל מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס
10 הַשְּׁבִיעִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם וְעַל 10 כל סיפ מל ב מ א
מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 11 הַשְּׁמִינִי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי 11
סִבְכַּי הַחֻשָׁתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס ה חס. ב
12 הַתְּשִׁיעִי לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי לַבִּנְיָמִינִי[a] וְעַל מַחְלָקְתּוֹ 12 ב מל[13]. לבן ימיני חד מן ה[14]. ק כת מילה חדה וקר תרי
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 13 הָעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי מַהְרַי 13
הַנְּטוֹפָתִי לַזַּרְחִי וְעַל מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס ג מל[15]. ב
14 עַשְׁתֵּי־עָשָׂר לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר הַחֹדֶשׁ בְּנָיָה הַפִּרְעָתוֹנִי מִן־בְּנֵי אֶפְרָיִם 14 ב ר״פ. ז וכל עזרא דכות[16]
וְעַל מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ ס 15 הַשְּׁנֵים עָשָׂר לִשְׁנֵים 15
עָשָׂר הַחֹדֶשׁ חֶלְדַּי[a] הַנְּטוֹפָתִי לְעָתְנִיאֵל וְעַל מַחְלָקְתּוֹ עֶשְׂרִים ג מל[15]. ל.
ל וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ פ 16 וְעַל שִׁבְטֵי[o] יִשְׂרָאֵל לָרְאוּבֵנִי נָגִיד אֱלִיעֶזֶר 16
בֶּן־זִכְרִי ס לַשִּׁמְעוֹנִי שְׁפַטְיָהוּ בֶּן־מַעֲכָה׃ ס 17 לְלֵוִי חֲשַׁבְיָה 17 ב חד חס וחד מל[17]. ג[18]
בֶּן־קְמוּאֵל לְאַהֲרֹן צָדוֹק׃ ס 18 לִיהוּדָה אֱלִיהוּ[a] מֵאֲחֵי דָוִיד 18 ג[19]. ז חס א
לְיִשָּׂשכָר[b] עָמְרִי בֶּן־מִיכָאֵל׃ ס 19 לִזְבוּלֻן יִשְׁמַעְיָהוּ[a] בֶּן־עֹבַדְיָהוּ 19 ל בת כן[20]. ג מיחד[21]. ב[22] בכתיב וכל נביא רכות ב מ א
לְנַפְתָּלִי יְרִימוֹת בֶּן־עַזְרִיאֵל[b]׃ ס 20 לִבְנֵי אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־ 20 ז בלישׁ. ג בלישׁ
עַזַּזְיָהוּ[a] לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יוֹאֵל בֶּן־פְּדָיָהוּ׃ ס 21 לַחֲצִי[a] הַמְנַשֶּׁה 21 ג. ל
בְּגִלְעָד יִדּוֹ בֶּן־זְכַרְיָהוּ[b] ס לְבִנְיָמִן יַעֲשִׂיאֵל בֶּן־אַבְנֵר׃ ס 22 ג בלישׁ[23]. ב
22 לְדָן עֲזַרְאֵל בֶּן־יְרֹחָם[a] אֵלֶּה שָׂרֵי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ 23 וְלֹא־נָשָׂא 23 ב ר״פ[24]. ג בסיפ

[10] Mm 4133. [11] Mp sub loco. [12] Mm 3103. [13] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [14] Mm 214. [15] Mm 4062. [16] Mm 1831. [17] Mm 4134. [18] Mm 987. [19] Mm 155. [20] Mm 218. [21] Mm 2663. [22] Mm 4135. [23] Mm 1859. [24] Mm 4136.

6 [a] mlt Mss בַּשְּׁ׳ ‖ [b] dl ו et pr וַיֶּשֶׁם (hpgr) ‖ [c] pr ־עַל cf 𝔊𝔙 ‖ **7** [a] 𝔊 *καὶ οἱ ἀδελφοί* ‖ **8** [a] sic L, mlt Mss Edd הַחֲ׳ ‖ [b] l c 11,27 שַׁמּוֹת cf 11,27[a] ‖ [c] 11,27 הַהֲרוֹדִי cf 11,27[b]; l הַזַּרְחִי cf 11.13 ‖ **12** [a] K ׳נִי ‖ **15** [a] 11,30 חֶלֶד ‖ **18** [a] 𝔊 *Ελιαβ* cf 2,13 ‖ [b] cf 2,1[a] ‖ **19** [a] 𝔊𝔖 leg שׁ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{ALal}$ *Οζιηλ* ‖ **20** [a] pc Mss 𝔊 עֲזַזְיָהוּ ‖ **21** [a] pc Mss 𝔊𝔙 + שבט cf 20 ‖ [b] $\mathfrak{G}^{-L}$ *Ζαβδιου* = זבדיהו ‖ **22** [a] 𝔊 *Ιωραμ*.

דָּוִיד מִסְפָּרָם לִמְבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַטָּה כִּי אָמַר יְהוָה לְהַרְבּוֹת ל קמ
24 אֶת־יִשְׂרָאֵל כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם: 24 יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הֵחֵל לִמְנוֹת וְלֹא ל ר״פ25. ה26
כִּלָּה וַיְהִי בָזֹאת קֶצֶף עַל־יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָלָה הַמִּסְפָּר בְּמִסְפַּר[a] ג27
חצי הספר בפסוקים ל
25 דִּבְרֵי־הַיָּמִים לַמֶּלֶךְ דָּוִיד: ס 25 וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ[a] עַזְמָוֶת ל
בֶּן־עֲדִיאֵל ס וְעַל הָאֹצָרוֹת בַּשָּׂדֶה בֶּעָרִים וּבַכְּפָרִים וּבַמִּגְדָּלוֹת ל
26 יְהוֹנָתָן בֶּן־עֻזִּיָּהוּ: ס 26 וְעַל עֹשֵׂי מְלָאכֶת הַשָּׂדֶה לַעֲבֹדַת נו28 כת י נו29 מנה בסיפ ול שם גבר
27 הָאֲדָמָה עֶזְרִי בֶן־כְּלוּב: 27 וְעַל־הַכְּרָמִים[a] שִׁמְעִי הָרָמָתִי וְעַל ל
28 שְׁבִכְרְמִים[b] לְאֹצְרוֹת[c] הַיַּיִן זַבְדִּי הַשִּׁפְמִי[d]: ס 28 וְעַל־הַזֵּיתִים ל ב. ל
וְהַשִּׁקְמִים אֲשֶׁר בַּשְּׁפֵלָה בַּעַל הַגֶּדֶר[a] ס וְעַל־אֹצְרוֹת הַשָּׁמֶן ל
29 יוֹעָשׁ: ס 29 וְעַל־הַבָּקָר הָרֹעִים בַּשָּׁרוֹן שִׁטְרַי[a] הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־ שרטי מוקדם מאוחר. ק ל ומל
30 הַבָּקָר בָּעֲמָקִים שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי: ס 30 וְעַל־הַגְּמַלִּים אוֹבִיל ל
31 הַיִּשְׁמְעֵלִי וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יְחְדְיָהוּ[a] הַמֵּרֹנֹתִי[b]: ס 31 וְעַל־הַצֹּאן ל חט א. ב. ג
32 יָזִיז הַהַגְרִי כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד: 32 וִיהוֹנָתָן
דּוֹד־דָּוִיד[a] יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא וִיחִיאֵל בֶּן־חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי ב מל
33 הַמֶּלֶךְ: 33 וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ ס וְחוּשַׁי הָאַרְכִּי[a] רֵעַ ל
34 הַמֶּלֶךְ: 34 וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל יְהוֹיָדָע[a] בֶּן־בְּנָיָהוּ[b] וְאֶבְיָתָר[c] וְשַׂר־צָבָא
לַמֶּלֶךְ יוֹאָב: פ

28 1 וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים[a] וְשָׂרֵי ל
יו בטפ1. ד בלישׁ הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת [b]וְשָׂרֵי
ג2 וחד מן ח3 בטפ. ז מל ג4 מנה בסיפ. ל כָּל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֵהוּ ׀ לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־הַסָּרִיסִים וְהַגִּבֹּרִים וְלִכָּל־
ד קמ וכל אחנה וס״פ דכות5. נג6 וכל עזרא דכות ב מ א 2 גִּבּוֹר[c] חָיִל אֶל־יְרוּשָׁלִָם[b]: 2 וַיָּקָם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ[a] עַל־רַגְלָיו[a] וַיֹּאמֶר
לא. כן בלישׁ וכל מלכים דכות לא מנה בסיפ שִׁמְעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי[b] עִם־לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־
כל סיפ מל. ז8. ח8 3 יְהוָה וְלַהֲדֹם רַגְלֵי אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת: 3 וְהָאֱלֹהִים אָמַר־ לִי

25 Mm 978. 26 Mm 90. 27 Mm 3190. 28 Mm 627. 29 Mm 4106. Cp 28 1 Mm 3998. 2 Mm 1019. 3 Mm 4137. 4 Mm 4061. 5 Mm 4138. 6 Mm 2682. 7 Mm 145. 8 Mm 4139.

24 a G *ἐν βιβλίῳ*, l בְּסֵפֶר ‖ **25** a ins (ה)בְּעִיר הַמַּמְלָכָה (homtel) cf 25 b et 1 S 27,5 ‖ **27** a G *τῶν χωρίων*; V *vinearum cultores*, l הַכֶּרֶךְ cf b ‖ b gl ad הכרמים, ut הַכַּרְמִים legatur, dl ‖ c dl ל cf 28 b ‖ d G* *ὁ τοῦ Σεφνι* ‖ **28** a G leg ד– ‖ **29** a pc Mss GᴮC ut Q שִׁרְטֵי ‖ **30** a Sᴬ *jhwd'* ‖ b G *ὁ ἐκ Μεραθων (Μαρ.)*, Sᴬ *mrtwnj'* ‖ **32** a ins לְדָוִיד? ‖ **33** a G *(ὁ) πρῶτος* (cf graece *ἀρχι-*) ‖ **34** a.b 2 Mss invers cf 5 ‖ c dl ו et pr יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ וְכֹהֲנוֹ (aberratio oculi)? ‖ **Cp 28,1** a G* *τῶν κριτῶν* = הַשֹּׁפְטִים ‖ b–b G alit ‖ c pc Mss רֵי– ‖ **2** a–a G(A) *ἐν μέσῳ τῆς ἐκκλησίας* ‖ b 22,7 + הָיָה, it GS.

כה מלעיל . ב[9] לֹא־תִבְנֶה בַּיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אָתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃ 4 וַיִּבְחַר 4
ל . כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[10] יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל בֵּית־אָבִי לִהְיוֹת ׀ לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל
ד[11] לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית[a] אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי
ב[12] . כ ח[13] מנה בסיפ . ב ר״ם[14] בְּיַ רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ 5 וּמִכָּל־בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן 5
ל לִי יְהוָה וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת ׀ יְהוָה עַל־
ח[15] ול בסיפ . ל ומל יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַיֹּאמֶר ׀ לִי שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי[a] כִּי־ 6
כל סיפ מל בָחַרְתִּי בוֹ לִי לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב׃ 7 וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ 7
ב עַד־לְעוֹלָם [a]אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 8 וְעַתָּה 8
לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה ׀ וּבְאָזְנֵי אֱלֹהֵינוּ[a] שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־
ל בסיפ . ג ול בסיפ[16] מִצְוֹת ׀ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם[b] לְמַעַן תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְהִנְחַלְתֶּם
ו בטע ה[17] מנה בליש . ל כן מנוקד[17] לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ פ 9 וְאַתָּה[a] שְׁלֹמֹה־בְנִי דַּע ׀ אֶת־ 9
ג[18] . ל . ד מל[19] אֱלֹהֵי אָבִיךָ[b] וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם ׀ וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כִּי כָל־לִבָּבוֹת ׀ דּוֹרֵשׁ
ב יְהוָה וְכָל־ ׀ יֵצֶר מַחְשָׁבוֹת[c] מֵבִין אִם־תִּדְרְשֶׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ
ל . ג דגש[20] יַזְנִיחֲךָ לָעַד׃ 10 רְאֵה ׀ עַתָּה כִּי־יְהוָה בָּךְ בָּחַר לִבְנוֹת־בַּיִת[a] לַמִּקְדָּשׁ ס״א
חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ פ 11 וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם ׀ 11
ל . ל חס . ל[21] וְאֶת־בָּתָּיו[a] וְגַנְזָכָיו וַעֲלִיֹּתָיו וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִים וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃
ג[22] 12 וְתַבְנִית כֹּל ׀ אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־ 12
ב . ד בליש[23] . מה[16] הַלְשָׁכוֹת סָבִיב לְאֹצְרוֹת ׀ בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃
כא[24] 13 וְלִמַּחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים ׀ וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת בֵּית־יְהוָה 13
ד דגש[25] וּלְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ 14 [a]לַזָּהָב[b] בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב[c] לְכָל־כְּלֵי 14
כל סיפ מל ב מ ב חס[26] עֲבֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף[d] בְּמִשְׁקָל לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה
כל חס בסיפ וַעֲבוֹדָה׃ 15 [a]וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב בְּמִשְׁקַל־מְנוֹרָה 15
כל חס בסיפ וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף[b] בְּמִשְׁקָל[c] לִמְנוֹרָה[c] וְנֵרֹתֶיהָ
ל ומל . ב כַּעֲבֹדַת[d] מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה׃ 16 וְאֶת־הַזָּהָב מִשְׁקָל[a] לְשֻׁלְחַנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת 16

[9] Mm 4140. [10] Mm 958. [11] Mm 1603. [12] Mm 3715. [13] Mm 4151. [14] Mm 4141. [15] Mm 1479. [16] Mp sub loco. [17] שְׁלֹמֹה חלוף, cf Mp sub loco. [18] Mm 2356. [19] Mm 4142. [20] Mm 4143. [21] וחד תדריך Cant 1,4. [22] Mm 2014. [23] Mm 4163. [24] Mm 4144. [25] Mm 820. [26] Cf Mm 4120.

4 [a] 1 בְּבֵית ‖ **6** [a] G-L sg ‖ **7** [a—a] S *w'nhw dl' nṣb'* = etsi noluerit ‖ **8** [a] ins שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי (homark)? ‖ [b] GV suff 1 pl ‖ **9** [a] G *kai vũv* = וְעַתָּה ‖ [b] G pl ‖ [c—c] G-L *ἐνθύμημα* ‖ **10** [a] ins לוֹ cf G ‖ **11** [a] 1 תבנית הַבַּיִת cf SV ‖ **14** [a] sq in G* brevius ‖ [b] 1 לְכָל־כְּלֵי ‖ [c] dl ל (dttg) ‖ [d] ins כסף (hpgr) ‖ **15** [a—a] 1 וְלִמְ ‖ [b] ut 14[d] ‖ [c—c] 1 בְּמִשְׁקַל מנורה ומנורה cf 15a ‖ [d] mlt Mss בַּע ‖ **16** [a] 1 בְּמִ (ב hpgr).

17 לְשֻׁלְחָנ֣וֹת[b] וְשֻׁלְחָ֔ן וְכֶ֖סֶף לְשֻׁלְחַנ֣וֹת הַכָּ֑סֶף׃ 17 וְהַמִּזְלָגֹ֣ות[a] וְהַמִּזְרָקֹ֗ות
ב
וְהַקְּשָׂוֹת֙ זָהָ֣ב טָה֔וֹר וְלִכְפֹורֵ֥י הַזָּהָ֖ב[b] בְּמִשְׁקָ֣ל לְכָפֹ֑ור וּכְפֹ֣ור[c] וּכְפֹ֔ור וְלִכְפוּרֵ֖י
ב
18 הַכֶּ֔סֶף[c] בְּמִשְׁקָ֣ל לְכָפֹ֑ור וּכְפֹ֣ור׃ 18 וְלִמְזַבַּ֞ח הַקְּטֹ֣רֶת זָהָ֗ב מְזֻקָּ֛ק
ב. ג[27]. כל חס
בַּמִּשְׁקָ֖ל וּלְתַבְנִ֣ית הַמֶּרְכָּבָ֑ה הַכְּרֻבִ֣ים זָהָ֗ב לְפֹרְשִׂ֛ים[a] וְסֹכְכִ֖ים עַל־
ד דגש[28]. ל
בו בלישׁ וכל מלכים דכות ג׳א מגה בסיפ. ד ג[29] מגה בסיפ
19 אֲרֹ֣ון ׀ בְּרִית־יְהוָ֗ה׃ 19 הַכֹּ֛ל בִּכְתָ֥ב מִיַּ֖ד יְדוָ֣ה עָלַ֑י[a] הִשְׂכִּ֖יל כָּל
ין מפק א ול בלישׁ[30]. ב פת
20 מְלֶ֥אכֹות הַתַּבְנִֽית׃ פ 20 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד לִשְׁלֹמֹ֤ה בְנֹו֙ חֲזַ֣ק וֶאֱמַ֔ץ
ל
וַעֲשֵׂ֑ה אַל־תִּירָ֥א וְאַל־תֵּחָ֖ת כִּ֣י יְהוָ֧ה ׀ אֱלֹהִ֛ים[a] אֱלֹהַ֖י עִמָּ֑ךְ לֹ֣א יַרְפְּךָ֗
ל
21 וְלֹ֣א יַעַזְבֶ֔ךָ עַד־לְכָלָ֗ה כָּל־מְלֶ֛אכֶת עֲבֹדַ֥ת בֵּית־יְהוָֽה׃[b] 21 וְהִנֵּ֣ה
נא[31]. ז[32]. מח
מַחְלְקֹ֣ות הַכֹּהֲנִ֔ים ׀ וְהַלְוִיִּ֖ם לְכָל־עֲבֹדַ֣ת בֵּית־ ׀ הָאֱלֹהִ֑ים וְעִמְּךָ֙ בְּכָל־
ל וכל קהלת דכות ב מ׳א[33]. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
מְלָאכָ֔ה לְכָל־[a]נָדִ֖יב בַּחָכְמָ֑ה לְכָל־עֲבֹדָ֗ה וְהַשָּׂרִ֤ים וְכָל־הָעָם֙
29 לְכָל־דְּבָרֶ֖יךָ׃ פ 29 1 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֣יד הַמֶּ֔לֶךְ לְכָל־הַקָּהָ֖ל שְׁלֹמֹ֣ה
ג[1]. ב בסיפ
בְנִ֣י אֶחָ֗ד[a] בָּחַ֤ר־בֹּו֙ אֱלֹהִ֔ים נַ֖עַר וָרָ֑ךְ וְהַמְּלָאכָ֥ה גְדוֹלָ֛ה כִּי־לֹ֥א לְאָדָ֖ם
2 הַבִּירָ֣ה כִּֽי־לַיהוָ֣ה אֱלֹהִ֔ים׃ 2 וְכָל־כֹּחִ֖י הֲכִינֹ֣ותִי לְבֵית־אֱלֹהַ֑י
ב בסיפ. ת. כל סיפ מל
הַזָּהָ֣ב ׀ לַזָּהָ֗ב וְהַכֶּ֙סֶף֙ לַכֶּ֔סֶף וְהַנְּחֹ֖שֶׁת לַנְּחֹ֑שֶׁת הַבַּרְזֶ֙ל֙ לַבַּרְזֶ֔ל וְהָעֵצִ֖ים
ב מל בלישׁ[2]
לָעֲצֵ֑ים אַבְנֵי־שֹׁ֣הַם וּמִלֻּאִ֗ים אַבְנֵי־פּוּךְ֙[a] וְרִקְמָ֔ה וְכֹ֖ל אֶבֶן יְקָרָ֑ה
כג ח[3] מגה ר״פ
3 וְאַבְנֵי־שַׁ֖יִשׁ לָרֹֽב׃ 3 וְעֹ֛וד בִּרְצֹותִ֥י בְּבֵית־אֱלֹהָ֖י יֶשׁ־לִ֑י[a] סְגֻלָּ֤ה זָהָב֙
כל סיפ מל
וָכֶ֔סֶף[b] נָתַ֥תִּי לְבֵית־אֱלֹהָ֖י לְמַעְלָ֑ה מִכֹּ֛ל הֲכִינֹ֥ותִי לְבֵית הַקֹּֽדֶשׁ׃
ל. נ[4]
4 שְׁלֹ֣שֶׁת ׀ אֲלָפִ֣ים כִּכְּרֵי[a] זָהָב֮ מִזְהַב֒ אוֹפִ֔יר וְשִׁבְעַ֥ת אַלְפֵ֖ים כִּכַּר־
כל חס. ל. ל
כֶּ֣סֶף מְזֻקָּ֑ק לָטֹ֖וחַ קִירֹ֥ות הַבָּתִּֽים׃[b] 5 לַזָּהָב֙ לַזָּהָ֔ב וְלַכֶּ֖סֶף לַכֶּ֑סֶף
ל. ו ב חס וד מל[5]
וּלְכָל־מְלֶ֣אכֶת[a] בְּיַד־חָרָשִׁ֗ים וּמִי֙[b] מִתְנַדֵּ֣ב לְמַלֹּ֔אות[c] יָדֹ֥ו הַיֹּ֖ום לַיהוָֽה׃
ל
6 וַיִּתְנַדְּב֞וּ שָׂרֵ֣י הָאָבֹ֗ות וְשָׂרֵי֙ ׀ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְשָׂרֵ֥י הָאֲלָפִ֖ים
ל
וְהַמֵּאֹ֑ות וּלְשָׂרֵי֙[a] מְלֶ֣אכֶת הַמֶּ֔לֶךְ׃ 7 וַיִּתְּנ֣וּ לַעֲבֹדַ֣ת ׀ בֵּית־ ׀ הָאֱלֹהִ֗ים
ל. ו[6]. מח
זָהָ֣ב כִּכָּרִ֣ים חֲמֵ֣שֶׁת־אֲלָפִ֣ים וְאַדַרְכֹנִ֔ים[a] רָבֹ֑ו וְכֶ֙סֶף֙ כִּכָּרִ֣ים עֶשֶׂ֔רֶת
ב וחס בלישׁ[7]. ד חס א[8]
אֲלָפִ֖ים וּנְחֹ֣שֶׁת רָבֹ֑ו וּשְׁמֹונַ֥ת אֲלָפִ֖ים כִּכָּרִ֣ים וּבַרְזֶ֔ל מֵאָ֥ה־אֶ֖לֶף
ד חס א[8]. ל מל

[27] Mm 1298. [28] Mm 820. [29] Mm 4145. [30] Mm 411. [31] Mm 4144. [32] Mm 4034. [33] Qoh 2,21. Cp 29 [1] Mm 629. [2] Mm 700. [3] Mm 2227. [4] Mm 4146. [5] Mm 4269. [6] Mm 4034. [7] Mp sub loco. [8] Mm 3847.

16 [b] sic L, mlt Mss Edd חֵן– ‖ **17** [a] l וְלַמִּ cf 𝔊 ‖ [b] ins זהב (hpgr) ‖ [c] ut 14[d] ‖ **18** [a] ins כְּנָפַיִם? cf 2 Ch 5,8 ‖ **19** [a] l עָלָיו cf 𝔊; huc tr ׀; 𝔊 pr *ἔδωκεν Δαυιδ Σαλωμων* ‖ **20** [a] > 𝔊 ‖ [b] 𝔊 + vb versibus 11.12a simillima ‖ **21** [a] 𝔊[L] om לְ, dl ‖ **Cp 29,1** [a] > Ms ‖ **2** [a] 𝔊 *πολυτελεῖς* ‖ **3** [a–a] l שְׁלִי (ʾ dttg) ‖ [b] 𝔊 + *καὶ ἰδού* ‖ **4** [a] l –כִּכַּר? cf 4b ‖ [b] 𝔊𝔖𝔙𝔘 sg ‖ **5** [a–a] > 𝔊*; cj c 4 ‖ [b] ins מִכָּם? ‖ [c] Q[Mss] למלות ‖ **6** [a] l וְשָׂרֵי ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd –כִּנִּים.

כְּכָרִים׃ 8 וְהַנִּמְצָא אִתּוֹ אֲבָנִים נָתְנוּ לְאוֹצַר בֵּית־יְהוָה עַל יַד־ 8
יְחִיאֵל הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ 9 וַיִּשְׂמְחוּ הָעָם עַל־הִתְנַדְּבָם כִּי בִלֵּב שָׁלֵם הִתְנַדְּבוּ 9
לַיהוָה וְגַם דָּוִיד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ פ 10 וַיְבָרֶךְ דָּוִיד 10
אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ 11 לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה 11
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ׃ 12 וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל 12
בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ 13 וְעַתָּה 13
אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ 14 וְכִי מִי אֲנִי 14
וּמִי עַמִּי כִּי־נַעְצֹר כֹּחַ לְהִתְנַדֵּב כָּזֹאת כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ
לָךְ׃ 15 כִּי־גֵרִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ וְתוֹשָׁבִים כְּכָל־אֲבֹתֵינוּ כַּצֵּל ׀ וְמִקְוֶה 15
אֵין׃ 16 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֹּל הֶהָמוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר הֲכִינֹנוּ 16
עַל־הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה׃ 17 לְבָנוֹת־לְךָ בֵּית לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ מִיָּדְךָ הִיא וּלְךָ הַכֹּל׃ 17
וְיָדַעְתִּי אֱלֹהַי
כִּי אַתָּה בֹּחֵן לֵבָב וּמֵישָׁרִים תִּרְצֶה אֲנִי בְיֹשֶׁר לְבָבִי הִתְנַדַּבְתִּי כָל־
אֵלֶּה וְעַתָּה עַמְּךָ הַנִּמְצְאוּ־פֹה רָאִיתִי בְשִׂמְחָה לְהִתְנַדֵּב־לָךְ׃
18 יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׀ יִצְחָק ׀ וְיִשְׂרָאֵל ׀ אֲבֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם 18
וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ 19 וְלִשְׁלֹמֹה בְנִי תֵּן 19
לֵבָב שָׁלֵם לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶיךָ עֵדְוֹתֶיךָ וְחֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת הַכֹּל וְלִבְנוֹת
הַבִּירָה אֲשֶׁר־הֵכִינוֹתִי׃ פ 20 וַיֹּאמֶר דָּוִיד לְכָל־הַקָּהָל בָּרְכוּ־נָא 20
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיְבָרְכוּ כָּל־הַקָּהָל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּקְּדוּ
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה וְלַמֶּלֶךְ׃ 21 וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה ׀ זְבָחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת 21
לַיהוָה לְמָחֳרַת הַיּוֹם הַהוּא פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף כְּבָשִׂים אֶלֶף
וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ 22 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה 22
בַּיּוֹם הַהוּא בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד

[9] Mm 4127. [10] Mm 2356. [11] Mm 3375. [12] Ps 119,12. [13] Mm 2487. [14] Mm 3284. [15] Mm 104. [16] Mm 2821. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3739. [19] Mm 3707. [20] Esr 10,2. [21] Mm 3702. [22] Mm 4147. [23] Ps 86,2 et Ps 119,167. [24] Mm 4148. [25] Mm 1796. [26] Mm 1376. [27] Mm 4149. [28] Est 3,8. [29] Mm 879 contra textum.

11 [a] ins לְךָ? ‖ [b–b] G alit ‖ [c] 1 c pc Mss ע ר (ל dttg) ‖ **12** [a] G + *κύριε ὁ ἄρχων πάσης ἀρχῆς* cf 11b ‖ **16** [a] sic L, mlt Mss Edd כֹּל ‖ **18** [a–a] G-L *ἐν διανοίᾳ* cf 28,9 [c–c] ‖ **20** [a] G*ע suff 1 pl ‖ **21** [a] G *καὶ ἔθυσεν Δαυιδ* ‖ [b] G sg ‖ [c–c] G *τῆς πρώτης ἡμέρας* ‖ **22** [a] > G* ‖ [b] > G^{B}ΣA, gl propter 23,1.

23 וַיִּמְשְׁחוּ[c] לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק לְכֹהֵן׃ 23 וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא
יְהוָה ׀ לְמֶלֶךְ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
24 וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד תַּחַת
25 שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃ 25 וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה לְעֵינֵי כָּל־
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה עַל־כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו
26 עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ 26 וְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי מָלַךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
27 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע
28 שָׁנִים וּבִירוּשָׁלַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ׃ 28 וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שְׂבַע
29 יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ 29 וְדִבְרֵי דָוִיד הַמֶּלֶךְ
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים[a] הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה
30 וְעַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא[b] וְעַל־דִּבְרֵי גָד הַחֹזֶה׃ 30 עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ
וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־מַמְלְכוֹת
הָאֲרָצוֹת׃ פ

1 1 וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ
2 וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה׃ 2 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים
וְהַמֵּאוֹת וְלַשֹּׁפְטִים[a] וּלְכֹל נָשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי הָאָבוֹת׃
3 וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן כִּי־שָׁם הָיָה
4 אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר׃ 4 אֲבָל
אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה דָוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בְּהֵכִין לוֹ[a] דָּוִיד כִּי נָטָה־
5 לוֹ[a] אֹהֶל בִּירוּשָׁלִַם׃ 5 וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי
6 בֶּן־חוּר שָׂם[a] לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה וַיִּדְרְשֵׁהוּ שְׁלֹמֹה וְהַקָּהָל[b]׃ 6 וַיַּעַל[c]
שְׁלֹמֹה שָׁם[a] עַל־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת[b] לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר לְאֹהֶל[c] מוֹעֵד וַיַּעַל
7 עָלָיו עֹלוֹת אָלֶף׃ 7 בַּלַּיְלָה הַהוּא נִרְאָה אֱלֹהִים לִשְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר
8 לוֹ שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ׃ 8 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לֵאלֹהִים אַתָּה עָשִׂיתָ עִם־

ב חד חס וחד מל[30]. ו

כתו וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[31]. ב

ג[32]. ל

ג[33]. ל

ל

ב זקף קמ. ל ח[34] מנה בסיס

כא. ל חס. כל כתיב מל. כל לישׁ כה כן. ד[35]

ה[36] ג[37] מנה ר״פ

כו יג מנה בסיס

ב. ד[38]

ה[1]. ו סמיכ בעינ. ה

עה

ל. ה[2]

ל

ב[3]

ב פסוק דמטע[4]

ה

ט

[30] Mm 1869. [31] Mm 958. [32] Mm 4150. [33] Mm 1878. [34] Mm 4151. [35] Mm 178. [36] Mm 3438. [37] Mm 3385. [38] Mm 4152. Cp I [1] Mm 4195. [2] Mm 4236. [3] Mm 2141. [4] Mm 4153 contra textum.

22 [c] 1 חוזהו– (hpgr) cf 𝔊𝔗𝔘 ‖ **25** [a–a] > 𝔊* ‖ **29** [a] sic L, mlt Mss Edd ראֵ– ‖ [b–b] > 𝔖[A] ‖ **Cp I,2** [a] prp והַשָּׁבָטִים cf 1 Ch 28,1 29,6 ‖ **4** [a–a] > 𝔊* (homtel) ‖ **5** [a] sic mlt Mss 𝔖𝔗𝔘, mlt Mss 𝔊𝔘 שָׁם ‖ [b] pc Mss 𝔊[Aal]𝔖𝔘 וְכָל־הַק׳ ‖ **6** [a] > Ms; huc tr [b–b]? ‖ [b–b] cf 6[a].

9 דָּוִיד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל וְהִמְלִכֵנִי תַּחְתָּיו׃ 9 עַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים יֵאָמֵן
דְּבָרְךָ[a] עִם דָּוִיד אָבִי כִּי אַתָּה הִמְלַכְתַּנִי עַל־עַם רַב כַּעֲפַר הָאָרֶץ׃
10 עַתָּה חָכְמָה וּמַדָּע תֶּן־לִי וְאֵצְאָה לִפְנֵי הָעָם־הַזֶּה וְאָבֹאָה כִּי־מִי 10
יִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַזֶּה הַגָּדוֹל׃ ס 11 וַיֹּאמֶר־אֱלֹהִים ו לִשְׁלֹמֹה 11
יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה זֹאת עִם־לְבָבֶךָ וְלֹא־שָׁאַלְתָּ עֹשֶׁר נְכָסִים וְכָבוֹד
וְאֶת־נֶפֶשׁ שֹׂנְאֶיךָ וְגַם־יָמִים רַבִּים לֹא שָׁאָלְתָּ וַתִּשְׁאַל־לְךָ חָכְמָה
וּמַדָּע אֲשֶׁר תִּשְׁפּוֹט אֶת־עַמִּי אֲשֶׁר הִמְלַכְתִּיךָ עָלָיו׃ 12 הַחָכְמָה 12
וְהַמַּדָּע נָתוּן[a] לָךְ וְעֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד אֶתֵּן־לָךְ אֲשֶׁר ו לֹא־הָיָה כֵּן
לַמְּלָכִים אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה־כֵּן׃ 13 וַיָּבֹא שְׁלֹמֹה לַבָּמָה[a] 13
אֲשֶׁר־בִּגִבְעוֹן יְרוּשָׁלַם מִלִּפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ פ
14 וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב 14
וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃
15 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף[a] וְאֶת־הַזָּהָב[a] בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֶת 15
הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ 16 וּמוֹצָא סוּסִים 16
אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרַיִם וּמִקְוֶה[a] סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקְוֶה יִקְחוּ בְּמִחִיר׃
17 וַיַּעֲלוּ וַיוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם מֶרְכָּבָה בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס בַּחֲמִשִּׁים 17
וּמֵאָה כֵּן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם יוֹצִיאוּ[a]׃
18 וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ 18
2 1 וַיִּסְפֹּר[a] שְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ סַבָּל וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף אִישׁ חֹצֵב 2
בָּהָר וּמְנַצְּחִים עֲלֵיהֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ[b] מֵאוֹת׃ פ 2 וַיִּשְׁלַח 2
שְׁלֹמֹה אֶל־חוּרָם[a] מֶלֶךְ־צֹר לֵאמֹר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִם־דָּוִיד אָבִי
וַתִּשְׁלַח־לוֹ אֲרָזִים לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ 3 הִנֵּה אָנִי[a] בֹּונֶה־ס 3
בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהָי לְהַקְדִּישׁ לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים
וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד וְעֹלוֹת לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלִמוֹעֲדֵי

לֵ5. כה6 ר״פ ח מנה בסיפ
לֵ7
כה6 ר״פ ח מנה בסיפ. לֵ, ד8
כה6
ח זוגין מחלפין10. ל
ד11
ג מל ול בלישׁ12
ל, ג ומל13. ח זוגין מחלפין10. ט
כ ז מנה בסיפ14
ב ובסיפ15
ל בסיפ
ב כת א. ג כת א. ה ומל16
יב17 ד מנה מל בסיפ. ג
ה. ד בלישׁ18
ד סמיכ בעינ

5 וחד המלכתני 2Ch 1,9. 6 Mm 1057. 7 וחד והמלכתני 2Ch 1,8. 8 Mm 209. 9 Mm 5. 10 Mm 3964. 11 Mm 1673. 12 Mm 2854. 13 Mm 3753. 14 Mm 4234. 15 Mp sub loco. 16 Mm 1862. 17 Mm 2610. 18 Mm 4154. Cp 2 1 Mm 4213. 2 Mm 960. 3 Mm 580.

9 a **G**^{L} *τὸ ὄνομά σου* || **12** a **G** *δίδωμι* || **13** a prb l מֵהַבּ׳ cf **GV** || **15** a–a > **S** et 1 R 10,27 || **16** a huc tr ‸ || **17** a l יוֹצְאוּ cf **V** || **Cp 2,1** a **G** *καὶ συνήγαγεν* (id in 16) cf 1 Ch 22,2 || b 1 R 5,30 וּשְׁלֹשׁ || **2** a nonn Mss **GSV** חִירָם (id in 10sqq) cf 1 Ch 14,1a || **3** a ins sec **G** בָּנוֹ (hpgr).

4 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 4 וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה ה מל
5 גָּדוֹל כִּי־גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ 5 וּמִי יַעְצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ ל. ב[4]. ד פסוק ומי ומי
בַּיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ[a] וּמִי אֲנִי אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ ל וחס
6 בַּיִת כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ 6 וְעַתָּה שְׁלַח־לִי אִישׁ־חָכָם[a] לַעֲשׂוֹת
בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל וּבָאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ ד פסוק דאית כתון ח מילין נסיב ר[6]. ל. ג. ג[6]
לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים עִם־הַחֲכָמִים אֲשֶׁר עִמִּי[b] בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר ל. ב. כא
7 הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃ 7 וְשִׁלַּח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן ל
כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה עֲבָדַי ד מל[7]. ב מל
8 עִם־עֲבָדֶיךָ׃ 8 וְלָהְכִין[a] לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה ל. ה מל
9 גָּדוֹל וְהַפְּלֵא׃ 9 וְהִנֵּה לַחֹטְבִים | לְכֹרְתֵי | הָעֵצִים נָתַתִּי[a] חִטִּים | מַכּוֹת[b] ל[8]. ל
לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְיַיִן בַּתִּים כל חס[9]
10 עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן בַּתִּים עֶשְׂרִים אָלֶף׃ פ 10 וַיֹּאמֶר חוּרָם[a]
מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנָךְ ד ג[10] מנה בסיפ
11 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ 11 וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה יכ בטע ר״פ
אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ שֵׂכֶל יג[12]. כל סיפ מל
12 וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ 12 וְעַתָּה שָׁלַחְתִּי ד סמיכ בעינ
13 אִישׁ־חָכָם יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם אָבִי[a]׃ 13 בֶּן־אִשָּׁה [a]מִן־בְּנוֹת דָּן[a] כל סיפ מל. יז מיחד מן[12]
וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים יג[13]. כל סיפ מל
ה דקדמין לעצים[14]
וּבָעֵצִים בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ וּבַכַּרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ ל. ג. ל ומל[9]. ב
וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשֶׁבֶת אֲשֶׁר יִנָּתֶן־לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי ב קמ
14 אָבִיךָ׃ 14 וְעַתָּה הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר אָמַר אֲדֹנִי ל
15 יִשְׁלַח לַעֲבָדָיו׃ 15 וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ ל
וְנָבִיאָם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֶתָם יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ פ ל. ד. כ[9] בטע ד[15] מנה בכתיב בלישׁ ח[16] מנה בלישׁ
16 וַיִּסְפֹּר[a] שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּרִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי ד ול מל בלישׁ בסיפ

[4]Mm 4155. [5]Mm 4156. [6]Mm 973. [7]Mm 3701. [8]Mm 2316. [9]Mp sub loco. [10]Mm 4145. [11]Mm 3139. [12]Okhl 196 et Mp sub loco. [13]Mm 3056. [14]Mm 4157. [15]Mm 3923. [16]Mm 4158.

5 [a] $\mathfrak{G}^{-L}$ *φέρουσιν αὐτοῦ τὴν δόξαν* || **6** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ εἰδότα* || [b] > pc Mss $\mathfrak{S}$ || **8** [a] $\mathfrak{G}$ *πορεύσονται ἑτοιμάσαι* || **9** [a] $\mathfrak{G}$ pr *εἰς βρώματα* || [b] 1 c 1 R 5,25 מַכֹּלֶת, it $\mathfrak{SCTVA}$; $\mathfrak{G}$ *εἰς δόματα* = מַתָּנוֹת? sed cf [a] || **10** [a] cf 2[a] || **12** [a] $\mathfrak{G}^{ALal}$ *τὸν παῖδά μου* (ex *τὸν πατέρα μου*), $\mathfrak{L}$ *fratrem meum*; > $\mathfrak{S}$ cf 1 R 7,13.40 || **13** [a—a] 1 R 7,14 alit || **16** [a] cf 1[a].

ל . ל . ב[17] הַסֹּפֵר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
ב[18] חס וכל קריא דכות ב מ ו מל ול[19] בסיפ 17 אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ 17 וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף
ל . ל כת ד ושאר כת ר חֹצֵב בָּהָר וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃

ט[1] . ב חד מל וחד חס[2] 3 1 3 וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַ͏ִם בְּהַר הַמּוֹרִיָּה
ז מל[3] אֲשֶׁר נִרְאָה[a] לְדָוִיד אָבִיהוּ[b] אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם[b] דָּוִיד בְּגֹרֶן אָרְנָן
ט[1] . ל . ד[4] . ד סמיכ בעינ הַיְבוּסִי׃ 2 וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי[c] בַּשֵּׁנִי[a] בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְמָלְכוֹתוֹ׃ 2
ב . מח . ג[5] . כן כתיב קדים למיניהו[a] . ג דגש[7] 3 וְאֵלֶּה הוּסַּד[a] שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הָאָרְךְ אַמּוֹת בְּמִדָּה
ת ג[6] מנה מל בסיפ הָרִאשֹׁנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים[b] וְרָחַב אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ 4 וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־
ב[5] פְּנֵי[a] הָאָרְךְ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ[b] מֵאָה וְעֶשְׂרִים[b]
ל . ב בטע לגר ר״פ . ה[9] . חיפוי ה בלישׁ[10] וַיְצַפֵּהוּ מִבַּפְנִימָה זָהָב טָהוֹר׃ 5 וְאֶת־הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּהּ עֵץ בְּרוֹשִׁים
חיפוי ה בלישׁ[10] וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טָוב[a] וַיַּעַל עָלָיו תְּמָרִים וְשַׁרְשְׁרוֹת׃ 6 וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת
ל . ד . ל . חיפוי ה בלישׁ[10] ב חד מל וחד חס[11] אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת וְהַזָּהָב זָהָב פַּרְוָיִם[a]׃ 7 וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת הַקֹּרוֹת
ז[12] . ד[13] . ב מל בלישׁ[5] הַסִּפִּים וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים עַל־הַקִּירוֹת׃ ס
8 וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב־הַבַּיִת אַמּוֹת
חיפוי ה בלישׁ[10] עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים[a] וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב[b] לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת׃
חיפוי ה בלישׁ[10] 9 [a] וּמִשְׁקַל לְמַסְמְרוֹת[b] לְשֶׁקֶל[c] חֲמִשִּׁים זָהָב[a] וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב׃ 9
10 וַיַּעַשׂ בְּבֵית־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצָעִים[a] וַיְצַפּוּ[b]
אֹתָם זָהָב׃ 11 וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף הָאֶחָד
לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ
ג[14] לְכָנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ 12 [a] וּכְנַף הַכְּרוּב הָאֶחָד[b] אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ
ל לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֻקָה לִכְנַף הַכְּרוּב

[17]Mm 4110. [18]Mm 3679. [19]Mm 43. Cp 3 [1]Mm 4056. [2]Mm 146. [3]Mm 1483. [4]Mm 2767. [5]Mp sub loco. [6]Mm 4159. [7]Mm 774. [8]Mm 4132. [9]Mm 748. [10]Mm 4160. [11]Mm 316. [12]Mm 4217. [13]Mm 642. [14]Mm 2076.

Cp 3,1 [a] G + *κύριος*, T + *ml'k' djhwh* ‖ [b–b] l sec Vrs ב' א' ה' (= var) ‖ **2** [a] > pc Mss GSVA, dl (dttg) ‖ **3** [a] l הַמִּדּוֹת אֲשֶׁר יָסַד cf T(SA) ‖ [b] S(AE) + *wrwmh tltjn 'mjn*, ins וְהַגֹּבַהּ אמות שְׁלֹשִׁים (aberratio oculi) cf 1 R 6,2 ‖ **4** [a] aut l sec SA פְּנֵי (deest latitudo) aut ins sec 1 R 6,3 הֵיכַל הַבַּיִת הָרֹחַב אַמּוֹת עֶשְׂר עַל־פְּנֵיו (homtel) ‖ [b–b] l ע׳ אַמּוֹת cf G[158]SA ‖ **5** [a] mlt Mss G טָהוֹר ‖ **6** [a] S(A) *tb'* = bonum, V *probatissimum* ‖ **8** [a] ins c 1 R 6,20 וְגָבְהוֹ אמות עשרים (homtel) ‖ [b] ut 5[a]; G-L + *εἰς χερουβιν* (versio duplex) ‖ **9** [a–a] > S ‖ [b] l לַמִּי ‖ [c] G pr *ὁλκὴ τοῦ ἑνός* cf V *singuli* ‖ **10** [a] G *ἐκ ξύλων*, V *statuario* ‖ [b] GSV sg ‖ **12** [a] v 12 > G* ‖ [b] S(V) *'hrn'* = הָאַחֵר.

13 הָאַחֹר׃ c 13 כִּנְפֵי הַכְּרוּבִים הָאֵלֶּה פְּרֻשִׂים a אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם׃ ל 15 . ל 16
14 עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת׃ ס 14 וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת ט
15 תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְכַרְמִיל וּבוּץ וַיַּעַל עָלֶיו כְּרוּבִים׃ ס 15 וַיַּעַשׂ ג . ל
לִפְנֵי הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת a שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ ab אָרְךְ׃ c וְהַצְּפֶת d ל
16 אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ d אַמּוֹת חָמֵשׁ׃ ס 16 וַיַּעַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת בַּדְּבִיר a ג מל 17
17 וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן בַּשַּׁרְשְׁרוֹת׃ 17 וַיָּקֶם יא חס 18 . ג מל 17 . כ 19
אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמְאוֹל וַיִּקְרָא ב מל 20
שֵׁם־הַיָּמִינִי a יָכִין b וְשֵׁם הַשְּׂמְאלִי בֹּעַז c׃ ס חימני ק
4 1 וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים a אַמָּה רָחְבּוֹ
2 וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ ס 2 וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה
a מִשְּׂפָתוֹ אֶל־שְׂפָתוֹ a עָגֻל | סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ b וְקָו שְׁלֹשִׁים׃ ד בלישׁ 1 . ל מל . ב 2 . ה 3
3 בָּאַמָּה יָסֹב׃ אֹתוֹ סָבִיב׃ b 3 a וּדְמוּת b בְּקָרִים תַּחַת׃ b לוֹ סָבִיב | סָבִיב ל בסיף 2
סוֹבְבִים אֹתוֹ c עֶשֶׂר בָּאַמָּה c מַקִּיפִים אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים׃ ל מל . ב חד חס וחד מל 2 . ל
4 הַבָּקָר d יְצוּקִים בְּמֻצַקְתּוֹ׃ 4 עֹמֵד עַל־שְׁנַיִם עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה ב חד חס וחד מל . ו מל
פְּנִים | צָפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה׃ פָּנִים | יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה | פְּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פָּנִים ג 1 . ז מל יב מנה בסיף וכל מגלה דכות 4 . כז
5 מִזְרָחָה וְהַיָּם עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ 5 וְעָבְיוֹ טֶפַח ז . ג . ג 5
וּשְׂפָתוֹ כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח׃ שׁוֹשַׁנָּה a מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים ל
6 יָכִיל׃ ab ס 6 וַיַּעַשׂ כִּיּוֹרִים׃ עֲשָׂרָה׃ וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה מִיָּמִין a וַחֲמִשָּׁה ל
מִשְׁמָאוֹל׃ לִרְחֹצָה בָהֶם אֶת־מַעֲשֶׂה הָעוֹלָה יְדִיחוּ בָם וְהַיָּם לִרְחֹצָה ד c . ט מל בלישׁ ובסיף . ב 3 . ד 6
7 לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃ ס 7 וַיַּעַשׂ אֶת־מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן
8 בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃ ס 8 וַיַּעַשׂ שְׁלָחָנוֹת עֲשָׂרָה׃
וַיִּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב מֵאָה a ׃ ז 7
9 וַיַּעַשׂ חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה וּדְלָתוֹת׃ לָעֲזָרָה a ג 8 וכל יחזק דכות ב מ ב . ל

15 Mm 2076. 16 וחד הם עמדים Neh 7,3. 17 Mm 1909. 18 Mm 558. 19 Mm 1991. 20 Mm 4161. Cp 4 1 Mm 2972. 2 Mp sub loco. 3 Mm 551. 4 Mm 2959. 5 Mm 2766. 6 Mm 659. 7 Mm 2011. 8 Mm 2673.

12 c nonn Mss הָאֶחָד ‖ **13** a l פְּרֹ֫ cf Vrs ‖ **15** a–a S 18 (cf 2 R 25,17), L 26 ‖ b > $\mathfrak{G}^{min}$, dl ‖ c $\mathfrak{G}(\mathfrak{V})$ *τὸ ὕψος* ‖ d–d $\mathfrak{G}$ *καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν* cf $\mathfrak{V}$ ‖ **16** a l כְּרֻבִיד ‖ **17** a K מִי– ‖ b $\mathfrak{G}$ *κατόρθωσις* ‖ c $\mathfrak{G}$ *ἰσχύς* ‖ **Cp 4,1** a S 10 ‖ **2** a–a $\mathfrak{G}$ bene *τὴν διαμέτρησιν* ‖ b–b $\mathfrak{G}$ bene *καὶ τὸ κύκλωμα πήχεων τριάκοντα* ‖ **3** a v 3 > S ‖ b–b l בָּקָר מִתְּ cf 3b; 1 R 7,24 alit ‖ c–c sic c 1 R ‖ d 1 R alit cf b–b ‖ **5** a–a > S ‖ b $\mathfrak{G}$ *καὶ ἐξετέλεσεν*; pr אֲלָפִים (hpgr), אַלְפַּיִם יכיל = gl propter 1 R 7,26 ‖ **6** a ins לַיָּם? ‖ **8** a S 120 ‖ **9** a huc tr ^.

ה⁹ וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ 10 [a]וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף[b] הַיְמָנִית קֵדְמָה 10
כן . יוֹ פסוק את ואת ואת את . ב מִמּוּל נֹגְבָּה׃ 11 וַיַּעַשׂ חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־ 11
תורם ק חד מן ג כת כן הַמִּזְרָקוֹת ס וַיְכַל חוּרָם[a] לַעֲשׂוֹת אֶת־[b]הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה
ז לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית הָאֱלֹהִים׃ 12 עַמּוּדִים שְׁנַיִם [a]וְהַגֻּלּוֹת וְהַכֹּתָרוֹת[a] 12
עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתַּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת
הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ 13 וְאֶת־הָרִמּוֹנִים[a] אַרְבַּע מֵאוֹת 13
לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־
שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי[b] הָעַמּוּדִים׃ 14 וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת 14
ב¹⁰ עָשָׂה[a] וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה[b] עַל־הַמְּכֹנוֹת׃ 15 אֶת־הַיָּם אֶחָד וְאֶת־ 15
כו פסוק ואת ואת ואת ואת הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ 16 וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־ 16
ב . ג הַמִּזְלָגוֹת[a] [b]וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהֶם[b] עָשָׂה חוּרָם אֲבִיו[c] לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית
יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק[d]׃ 17 בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בַּעֲבִי[a] הָאֲדָמָה 17
ל¹¹ . ג¹² חס את . ה¹³ בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צָרְדָתָה[b]׃ 18 וַיַּ֫עַשׂ[a] שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה לָרֹב 18
מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ פ 19 [a]וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת כָּל־ 19
מת . ט הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים וְאֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת[b]
י . כל חס בסיפ וַעֲלֵיהֶם לֶחֶם הַפָּנִים׃[c] 20 וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת [a]וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט[a] 20
ח לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר׃ 21 וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם[a] זָהָב [b]הוּא 21
ל ומל . כל מל . יוֹ פסוק מן ד מילין נסבין ו ר״פ . ח מִכְלוֹת זָהָב[b]׃ 22 וְהַמִּזְמְּרוֹת[a] וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת זָהָב 22
ה¹⁵ . ב מל בליש . ל ומל סָגוּר [b]וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו[b] הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים וְדַלְתֵי
ג הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃ 5 1 וַתֵּשָׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה[a] 5
נא¹ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה ס וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי | דָּוִיד אָבִיו

⁹Mm 1913. ¹⁰Mm 1914. ¹¹ נחד עד בית השטה צררתא Jdc 7,22. ¹²Mm 2197. ¹³Mm 3179. ¹⁴Mm 4162. ¹⁵Mm 2965. Cp 5 ¹Mm 639.

10 [a] S om v 10—17 ‖ [b] ins c pc Mss G et 1 R 7,39 הַבַּיִת ‖ **11** [a] mlt Mss ut Q, K GV חִי׳ cf 2,2[a] ‖ [b] pc Mss GV et 1 R 7,40 + כָּל־ ‖ **12** [a–a] G et 1 R 7,41 ut in 12b ‖ **13** [a] G κώδωνας χρυσοῦς cf Ex 39,25sq ‖ [b] 1 R 7,41 רֹאשׁ ‖ **14** [a] 1 c 1 R 7,43 עָשָׂר cf G ‖ [b] 1 c 1 R עֲשָׂרָה ‖ **16** [a] 1 R 7,45 המורקות cf 11 ‖ [b–b] את־כל־הכלים cf 1 R ‖ [c] G καὶ ἀνήνεγκεν = וַיָּבֵא ‖ [d] 1 R מְמֹרָט ‖ **17** [a] 2 Mss בְּנֵי–, 1 R 7,46 בְּמַעֲבֵה ‖ [b] 1 c 1 R צָרְתָן, it Ɛ ‖ **18** [a] 1 R 7,46 וַיַּנַּח ‖ **19** [a] S om v 19—22 ‖ [b] 1 R 7,48 sg ‖ [c] 1 R + זָהָב ‖ **20** [a–a] > 1 R 7,49 ‖ **21** [a] sic L, mlt Mss Edd קְחִים– ‖ [b–b] > 1 R 7,49 cf G, gl ad זהב סגור 20.22 (מכלות a מִכְלָא?) ‖ **22** [a] > G; 1 R 7,50 pr וְהַסִּפּוֹת ‖ [b–b] 1 R וְהַפֹּתוֹת לְדַלְתוֹת הבית ‖ **Cp 5,1** [a] nonn Mss + הַמֶּלֶךְ ut 1 R 7,51.

וְאֶת־ b הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־כָּל־ c הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית ° ד² . ד בלישׁ³ . מח
הָאֱלֹהִים׃ פ

2 אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה אֶת־ a זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת ל יחיר ⁴ . עה
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלַ͏ִם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־ יג⁵ וכל עזרא דכות
יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃ 3 וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל a ב מא . כו בליש וכל מלכים דכות יא מנה בסיפ
בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי׃ 4 וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם a ח חס . מג . ל
אֶת־הָאָרוֹן׃ 5 וַיַּעֲלוּ אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי ה
הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל a הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם ab׃ 6 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה ו² . יג⁷
וְכָל־עֲדַת ׀ יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו לְפָנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר ז⁸ . יא
אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב׃ 7 וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־ ב . לו . כו בליש וכל מלכים דכות יג מנה בסיפ
יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים a אֶל־תַּחַת
כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ 8 וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן ב . ג⁹
וַיְכַסּוּ a הַכְּרוּבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ 9 וַיַּאֲרִיכוּ ב
הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרוֹן a עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ ד¹⁰ . עה . ד¹¹
הַחוּצָה b וַיְהִי c־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ 10 אֵין בָּאָרוֹן ׀ רַק שְׁנֵי הַלֻּחוֹת יג¹² . ל
אֲשֶׁר־נָתַן a מֹשֶׁה בְּחֹרֵב b אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
מִמִּצְרָיִם׃ פ 11 וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ ׀ כִּי כָל־הַכֹּהֲנִים
הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר לְמַחְלְקוֹת׃ 12 a וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים ג קמ ול זקף . ה מל¹³
לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידוּתוּן וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ ב חס¹⁴ . ד
בִּמְצִלְתַּיִם וּבִנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים מִזְרַח b לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים
לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים מַחְצְרִים c בַּחֲצֹצְרוֹת׃ 13 וַיְהִי כְּאֶחָד לַמְחַצְּצְרִים ב . מחצרים ק . ז קמ¹⁵ . למחצרים ק
וְלַמְשֹׁרְרִים לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהֹדוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים ג ב חס וחד מל¹⁶ . ל

[2] Mm 320. [3] Mm 4163. [4] Mp sub loco. [5] Mm 2682. [6] Mm 113. [7] Mm 1188. [8] Mm 1915. [9] Mm 744. [10] Mm 3223. [11] Mm 1916. [12] Mm 290. [13] Mm 1796. [14] Mm 3267. [15] Mm 3888. [16] Mm 4077 ב.

1 [b] GSV et 1 R om cop ‖ [c] > nonn Mss G et 1 R ‖ **2** [a] pc Mss G^{L}S + כָּל ‖ **3** [a] S + *bjrlt' d'b'* cf 1 R 8,2 ‖ **4** [a] G pr *πάντες*; 1 R 8,3 הַכֹּהֲנִים, it S ‖ **5** [a–a] add ‖ [b] mlt Mss Vrs et 1 R 8,4 וְה׳ ‖ **7** [a] sic L, mlt Mss Edd הַקָּ׳ ‖ **8** [a] 1 R 8,7 וַיְסַכּוּ ‖ **9** [a] 1 c pc Mss G et 1 R 8,8 הַקֹּדֶשׁ ‖ [b–b] prb add ‖ [c] nonn Mss GSC et 1 R וַיִּהְיוּ ‖ **10** [a] ins c 1 R 8,9 שָׁם (hpgr), it SC ‖ [b] sic c 1 R (sed ibi exc לֻחוֹת הַבְּרִית cf G) ‖ **11** [a] 1 c 2 Mss לַמ׳ ‖ **12** [a] S om v 12.13 ‖ [b] G* *κατέναντι* ‖ [c] K prb lapsus calami pro מחצרים cf 1 Ch 15,24[a] ‖ **13** [a] cf 1 Ch 15,24[a].

ה17 קוֹל בַּחֲצֹצְרוֹת וּבְמִצְלְתַּיִם וּבְכֹלֵי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא עָנָן בֵּית[b] יְהוָה: 14 וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים ס ג
ג מל18. מח לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים:

6 פ 6 1 אָז אָמַר שְׁלֹמֹה

ל מל [a]יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל[a]:

סז ר״פ לג מנה בכתיב1. ל. ג2 2 וַאֲנִי[a] בָּנִיתִי בֵּית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים:

ג 3 וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֶת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל
ו מל 4 יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד: 4 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו

ל1. י ר״פ בכתיב3 אֶת דָּוִיד אָבִי וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר: 5 מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־
עַמִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת
ל. ל בטע בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי
יִשְׂרָאֵל: 6 וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַם לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם[a] וָאֶבְחַר בְּדָוִיד
ג 7 לִהְיוֹת[b] עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל: 7 וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 8 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר
ג ב חס וחד מל4 הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטֵיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ:
ל חס אם 9 רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבַּיִת כִּי[a] בִנְךָ הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה
כ5 הַבַּיִת לִשְׁמִי: 10 וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר וָאָקוּם תַּחַת
ה6. ב דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב וגו׳ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת
ט7 לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 11 וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית
ז בסיפ8 יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: 12 וַיַּעֲמֹד[a] לִפְנֵי מִזְבַּח
ג בלישׁ ומל יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו[b]: 13 [a]כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר
נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה [b]חֲמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וַחֲמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ
ל. ז בסיפ9 וְאַמּוֹת שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ[b] וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרֶךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל
יא9. צא יט מנה ר״פ יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו[a] הַשָּׁמָיְמָה: 14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵין־ 14

17Mp sub loco. 18Mm 3929. Cp 6 1Mp sub loco. 2Mm 1917. 3Mm 2980. 4Mm 2103. 5Mm 1991. 6Mm 2778. 7Mm 1918. 8Mm 903. 9Mm 1071.

13 [b] 𝔊(𝔊^{L} *καί*) *δόξης* cf 14; ו׳ ב׳ add ‖ **Cp 6,1** [a–a] sic c 1 R 8,12 ‖ **2** [a] 1 R 8,13 בָּנֹה ‖ **5/6** [a–a] > 1 R, it 𝔖𝔄 ‖ [b] pc Mss 𝔖𝔗 + נָגִיד ‖ **9** [a] mlt Mss 𝔊^{L}𝔖𝔙 et 1 R 8,19 + אִם ‖ **12** [a] Ms 𝔖 et 1 R 8,22 + שְׁלֹמֹה ‖ [b] Ms 𝔖 et 1 R + הַשָּׁמַיִם cf 13 ‖ **13** [a–a] > 1 R (homtel) ‖ [b–b] 𝔖 *rwmh ḥmš 'mjn wptjh trtjn 'mjn* (om longitudinem).

כְּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ
15 הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ 15 אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת
16 אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 16 וְעַתָּה
יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לוֹ
יב. כל סיפ מל ב מ חד[10] חס לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי[a] כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃
17 וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֵן[a] דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ
18 לְדָוִיד׃ 18 כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים[a] אֶת־הָאָדָם[a] עַל־הָאָרֶץ ו. ב
הִנֵּה שָׁמַיִם[b] וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר ל. ב
19 בָּנִיתִי׃ 19 וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמַע
20 אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ[a]׃ 20 לִהְיוֹת
עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ
ל. ד מל[11] לָשׂוּם שְׁמֶךָ שָׁם לִשְׁמֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־
21 הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 21 וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר ל
יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה | תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־הַשָּׁמַיִם
22 וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ׃ 22 אִם־[a]יֵחָטֵא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׂא־[b]בוֹ אָלָה ב
ב וחס. ב בטע בעינ 23 לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה[c] לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 23 וְאַתָּה | תִּשְׁמַע מִן־
הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ [a]לְהָשִׁיב לְרָשָׁע[a] לָתֵת דַּרְכּוֹ
ל חס למערב[12]. ה[13] בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֵת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃ ס 24 וְאִם־יִנָּגֵף יד. ב. ב ר״פ בסיפ
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
25 וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ 25 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם
יב. ב חד חס וחד מל. יג. ל וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשִׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה
ט חס בסיפ. ל[15] לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם׃ פ 26 בְּהֶעָצֵר[14] הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי
יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ מֵחַטָּאתָם[a]

[10] 1 Ch 20,1. [11] Mm 4164. [12] TM sec K[Or] lectio plen י contra Mp sec K[Oco] lectio def י, cf Mp sub loco. [13] Mm 3594. [14] Mm 24. [15] וחד בהעצר שמים 1 R 8,35.

16 [a] 𝔊[B] *ἐν τῷ ὀνόματί* (ex *νόμῳ*) *μου*; 𝔖 pr *qdmj* cf 1 R 8,25 לְפָנַי ‖ **17** [a] pc Mss 𝔊𝔖 et 1 R 8,26 + נָא ‖ **18** [a–a] > 1 R 8,27 ‖ [b] l c 1 R הַשְּׁ (hpgr) ‖ **19** [a] 1 R 8,28 + הַיּוֹם, it 𝔊𝔖 ‖ **22** [a] 1 R 8,31 אֵת־אֲשֶׁר ‖ [b] pc Mss Edd 𝔊 ונשא ‖ [c] sic c 1 R; l וְאָלָה (cf 𝔊) vel בְּאָלָה ‖ **23** [a–a] 1 R 8,32 לְהַרְשִׁיעַ רשע ‖ **26** [a] l c mlt Mss Vrs et 1 R 8,35 וּמֵ.

27 יִשׁוֹבוּן כִּי יַעֲנֵם׃ 27 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַבְדֶּיךָ
וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה
28 מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ ס 28 רָעָב כִּי־
יִהְיֶה בָּאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שַׁדָּפוֹן וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וָחָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי
29 יָצַר־לוֹ אוֹיְבָיו בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־מַחֲלָה׃ 29 כָּל־תְּפִלָּה
כָּל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם וּלְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ
30 אִישׁ נִגְעוֹ וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ 30 וְאַתָּה תִּשְׁמַע
מִן־הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתְּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר
תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לִבְּבֵי בְּנֵי הָאָדָם׃
31 לְמַעַן יִירָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם חַיִּים עַל־
32 פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבוֹתֵינוּ׃ ס 32 וְגַם אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר
לֹא מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃
33 וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא
אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ וְלִירְאָה אוֹתְךָ
כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃
34 כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אוֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם
וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־
35 בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ 35 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָם
וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ 36 כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא
וְאָנַפְתָּ בָּם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה
37 אוֹ קְרוֹבָה׃ 37 וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לְבָבָם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ
38 וְהִתְחַנְנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ׃ 38 וְשָׁבוּ

[16]Mm 2398. [17]Mm 4165. [18]Mm 943. [19]Mm 4166. [20]Mm 801. [21]Lv 13,44. [22]Okhl 297. [23]Mm 319. [24]Mm 1924. [25]Mm 1925. [26]Mm 4070. [27]Mp sub loco. [28]Mm 1722. [29]Mm 2611. [30]Mm 3380. [31]Mm 4167. [32]Mm 1928. [33]Mm 2591.

26 [b] l c 1 R תְּעַנֵּם, it 𝔊𝔙 ‖ **27** [a] ins מִן cf Vrs ‖ [b] 𝔖 1 R sg ‖ **28** [a] prb l c 1 R 8,37 בוֹ– cf 𝔊 ‖ [b–b] sic c 1 R; 𝔊 *κατέναντι τῶν πόλεων αὐτῶν*, 𝔖(𝔄) *b'r'hwn wbqwrjhwn* = in terra eorum et in urbibus eorum ‖ **29** [a] 1 R 8,38 תִּהְיֶה ‖ [b–b] 1 R נֶגַע לְבָבוֹ ‖ **30** [a] 1 R 8,39+ וְעָשִׂיתָ ‖ [b] pc Mss 𝔖 et 1 R + כָּל־ ‖ **32** [a] ins כִּי יִשְׁמְעוּ אֶת־שִׁמְךָ (homtel) cf 𝔖𝔄 et 1 R 8,42 ‖ **36** [a–a] 𝔊-^{L} *καὶ πατάξεις αὐτούς* ‖ [b] 1 R 8,46 + הָאוֹיֵב, it 𝔊.

אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם [a] וַאֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם [b] ב. ד בטע מלרע[34]
וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ
39 וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ: 39 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מְמִכּוֹן שִׁבְתְּךָ ג
אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־תְּחִנָּתָיִם [a] וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר ל
40 חָטְאוּ־לָךְ: 40 עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לה״ח[35] ר״פ ח מנח בסיפ׳. ג מל בליש וחד מן ב בכתיב
41 לִתְפִלַּת הַמָּקוֹם הַזֶּה: ס 41 וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לָנוּחֶךָ ב[36] בטע וכל תלים דכות ב מ א
אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה וַחֲסִידֶיךָ [a]
42 יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב: 42 יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ [a] זָכְרָה לְחַסְדֵי ט דגש[37] . ד[38] . ל חטף בסיפ׳
7 דָוִיד עַבְדֶּךָ: ס 7 1 וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה ג
מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל [a] הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלְא אֶת־הַבָּיִת: ל. ל
2 וְלֹא יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה [a] כִּי־מָלְא כְּבוֹד־יְהוָה
3 אֶת־בֵּית יְהוָה: 3 וְכָל [a] בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת הָאֵשׁ וּכְבוֹד יְהוָה ו״י. ד
עַל־הַבַּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־הָרִצְפָה וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְהוֹדוֹת לַיהוָה ד וכל מלכים וישעיה דכות ב מ ד. ב
4 כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: 4 וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי [a] נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג. ב[2]
5 יְהוָה: ס 5 וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
אֶלֶף [a] וּצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף [a] וַיְחֻנְכוּ אֶת־בֵּית [a] הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ ג. מח
6 וְכָל־הָעָם: 6 וְהַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
שִׁיר יְהוָה [a] אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִיד [a] הַמֶּלֶךְ לְהוֹדוֹת [a] לַיהוָה [a] כִּי־לְעוֹלָם ג חס כי טוב
חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל דָּוִיד בְּיָדָם [b] וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים [c] נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל מחצרים . לה״ק וכל ר״פ דכות
7 עֹמְדִים: ס 7 וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־תּוֹךְ [a] הֶחָצֵר אֲשֶׁר [a] לִפְנֵי [a] בֵּית־ ב. ב
יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת [b] וְאֶת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה לֹא [a] יָכוֹל לְהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־ ו. ד מל[3] . ח[4]
8 הַחֲלָבִים: 8 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִוא שִׁבְעַת יָמִים [a] וְכָל־ לה וכל ר״פ דכות
9 יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרַיִם: 9 וַיַּעֲשׂוּ

[34] Mm 1929. [35] Mm 1057. [36] Mm 4168. [37] Mm 2625. [38] Mm 163. Cp 7 [1] Mm 1436. [2] Mp sub loco. [3] Mm 911. [4] Mm 1930.

38 [a] G *αἰχμαλωτευσάντων αὐτούς* = שֹׁבֵיהֶם ‖ [b–b] > G, dl (ex 1 R 8,48) ‖ **39** [a] pc Mss et 1 R 8,49 תְּחִנָּתָם ‖ **41** [a] G[-min] *καὶ οἱ υἱοί* (ex *ὅσιοί* = G[min]L) *σου* ‖ **42** [a] sic L, 1 c mlt Mss Vrs et Ps 132,10 חך– ‖ **Cp 7,2** [a] G + *ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ* cf 8 ‖ **5** [a–a] > pc Mss G[B] (homtel) ‖ **6** [a–a] G[-L] sol *τοῦ Δαυιδ*; > S ‖ [b] > S ‖ [c] cf 1 Ch 15,24[a] ‖ **7** [a] G *ἐν* ‖ [b] ins ואת־המנחה (homark) cf 7b et 1 R 8,64.

ל בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת כִּי | חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ[a] עָשׂוּ שִׁבְעַת יָמִים [b]וְהֶחָג
שִׁבְעַת יָמִים׃ [b] 10 וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־ 10
ו׳ ג׳.5 ב הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־[a]הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
ה׳ ו׳.6 ז׳.7 לְדָוִיד[b] וְלִשְׁלֹמֹה[c] וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃
11 וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא ס׳ו׳ 11
לפ׳ ל׳.ל׳.כ׳8 עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הִצְלִיחַ׃ פ 12 וַיֵּרָא 12
יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי
בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃ 13 הֵן אֶעְצֹר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר 13
ה׳.9 ג׳ מל׳.10 ט׳.11 וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־הָאֶרְבֶּה לֶאֱכֹל הָאָרֶץ[a] וְאִם־אֶשְׁלַח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃
ב׳ מסרק דמטע בטע׳12 14 וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ 14
ל׳.ג׳.13 ח׳.14 מִדַּרְכֵיהֶם הָרָעִים וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא
ל׳.ב׳.ל אֶת־אַרְצָם׃ 15 עַתָּה[a] עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת 15
כה׳15 ר״פ ח׳ מנה בסיפ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ 16 וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה לִהְיוֹת־ 16
ו׳ שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃ 17 וְאַתָּה[a] אִם־ 17
ה׳16.ד׳17 תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת[b] כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ
ב׳18.ו׳ מל׳.ג מל׳19.ד׳ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמֹר׃ 18 וַהֲקִימוֹתִי אֶת כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר
יד מל כָּרַתִּי[a] לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃
ב״ר״פ בסיפ׳.ה 19 וְאִם־תְּשׁוּבוּן אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקֹּתַי וּמִצְוֹתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם 19
ל 20 וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ 20 וְנִתַּשְׁתִּים[a]
ג׳.ו׳.ה׳20 מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם[b] וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי
ג 21 אַשְׁלִיךְ[c] מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ[d] לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃ 21 וְהַבַּיִת
ל׳.ב׳.ל׳.21 הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן[a] לְכָל־[b]עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר[c] בַּמֶּה עָשָׂה יְהוָה
כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ 22 וְאָמְרוּ עַל[c] אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה | 22

[6]Mm 4169. [6]Mm 4148. [7]Mm 967. [8]Mm 1227. [9]Mm 3791. [10]Mm 1640. [11]Mm 425. [12]Mm 4170. [13]Mm 3339. [14]Mm 2668. [15]Mm 1057. [16]Mm 1376. [17]Mm 1933. [18]Mm 3142. [19]Mm 2841. [20]Mm 748. [21]Mm 2836.

9 [a] S(𝔄) *dbjt'* = templi ‖ [b-b] 𝔊^{L} sol *ἑορτήν* ‖ **10** [a] nonn Mss S Bo + כָּל ‖ [b] 1 R 8,66 + וּלְעַבְדּוֹ, it S ‖ [c] S + *brh* = filio eius; > 1 R ‖ **13** [a] 𝔊^{L} *τὸ ξύλον* ‖ **15** [a] prp מֵעַ׳ (מ hpgr) ‖ **17** [a] pc Mss וְעַתָּה ‖ [b] 1 R 9,4 לִ׳ ‖ **18** [a] S *jmjt* = iuravi, 1 R 9,5 דִּבַּרְתִּי ‖ **20** [a] 1 יְכֻם– cf 𝔊S ‖ [b] 1 לָכֶם cf 𝔊^{L}S ‖ [c] 1 R 9,7 אֲשַׁלַּח ‖ [d] 1 R וְהָיָה ‖ **21** [a] 𝔊^{L} + *ἐρημωθήσεται*, 𝔗 + *jhj ḫrwb* cf 1 R 9,8 𝔏S𝔄, ins יִהְיֶה לְעִיִּין (hpgr) ‖ [b] l c 1 R כֹּל. [c] 1 R 9,8 𝔏S𝔄, ins יְהוָה לְעִיִּין (hpgr) ‖

אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים ט חס בסיפ. 1
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־ ל
הָרָעָה הַזֹּאת׃ פ

8 1 וַיְהִי מִקֵּץ | עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה ה בטע בסיפ. יב
2 וְאֶת־בֵּיתוֹ׃ וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה אֹתָם יז
3 וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמָת צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ׃ ד². ל. חי³
4 וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר[a] בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר[b] בָּנָה ב
5 בַּחֲמָת׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי
6 מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ וְאֶת־בַּעֲלַת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת ח׳ וכל ירמיה דכות ב מ ג וחד מן ג[a] מל
אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת | ל. יז[6]
כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ ב. ה
7 מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי ח. ג ר״פ. סימן תמפו[7]
8 וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן[a]־בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם ל. ל ר״פ בכתיב[8]. לי מיחד מן[9]
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לָמַס[b] עַד הַיּוֹם ל. ל רפ׳ וכל למס עבד דכות[10]
9 הַזֶּה׃ וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר[a] לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ[b] ל[11]
כִּי־הֵמָּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה[c] וְשָׂרֵי[d] שָׁלִישָׁיו[c] וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ פ ב פסוק דמטע[12]. ג[13]
10 וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצָּבִים[a] אֲשֶׁר־[b]לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה[b] חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם[c] חנצבים[14] יתיר י
11 הָרֹדִים בָּעָם[d]׃ וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד ג. ה[15]
לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב [a]אִשָּׁה לִי בְּבֵית[a] דָּוִיד מֶלֶךְ־
12 יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יְהוָה׃ פ 12 אָז ב. כן לבן אשר. כו[16]
הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם[a]׃
13 וּבִדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים
וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג ל. ל בכתיב
14 הַסֻּכּוֹת׃ 14 וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־ ה[17]

Cp 8 [1]Mm 1827. [2]Mm 2152. [3]Mm 432. [4]Mm 2893. [5]Mm 2299. [6]Mm 1936. [7]Okhl 274. [8]Mm 2890. [9]Okhl 196. [10]Cf Mm 1937. [11]Mp sub loco. [12]Mm 3313. [13]Mm 3039. [14]Q adiddi, cf Mp sub loco. [15]Mm 768. [16]Mm 1553. [17]Mm 514.

Cp 8,4 [a] 1 R 9,18 K תָּמָר ‖ [b] > 𝔊[BLal] (hpgr?) 𝔘 ‖ **8** [a] > 𝔖 et 1 R 9,21 ‖ [b] ins c Ms 𝔖𝔘 et 1 R עִבֵּד ‖ **9** [a] > pc Mss 𝔊𝔖𝔙 et 1 R 9,22, dl ‖ [b] 𝔊 *τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ* = וְלַמַּלְכוּתוֹ; > 1 R ‖ [c—c] 1 c 1 R וּשְׂרֵיו וְשׁ, it 𝔊; > 𝔖 ‖ [d] Ms וְרֵי– ‖ **10** [a] mlt Mss et 1 R 9,23 ut Q, K הַנִּצִּי ‖ [b—b] 1 R עַל־הַמְּלָאכָה לְשָׁ ‖ [c] 1 R וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת ‖ [d] 1 R + הָעֹשִׂים **11** [a—a] 𝔊 *ἡ* (> 𝔊[Aal]) *γυνὴ μου ἐν πόλει* ‖ **12** [a] 𝔊 *τοῦ ναοῦ*.

עַבְדָּתָם וְהַלְוִיִּם עַל־מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים לִדְבַר־ ד חס בליש בטיפ[18] . ג[19]
יוֹם בְּיוֹמוֹ וְהַשּׁוֹעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וְשָׁעַר כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד ל ומל . ג . ג[20]
אִישׁ־הָאֱלֹהִים׃ 15 וְלֹא סָרוּ מִמִּצְוַת[a] הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם 15 ב . ג[21] . כא[22]
לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃ 16 וַתִּכֹּן כָּל־מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה [a]עַד־הַיּוֹם[a] 16 ל . ב חס . יז מסרץ
עד עד[23] . ט מיחד
מוּסַד בֵּית־יְהוָה [b]וְעַד־כְּלֹתוֹ שָׁלֵם[b] בֵּית יְהוָה׃ ס 17 אָז הָלַךְ 17 ב חד קמ וחד פת[24] . ל
שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן־גֶּבֶר וְאֶל־[a]אֱילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ ל
18 וַיִּשְׁלַח[a]־לוֹ חוּרָם בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת[b] וַעֲבָדִים יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ 18 אניות יתיר ו . ד מל[25] ק
עִם־עַבְדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים[c] כִּכַּר ג[26]
זָהָב וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ פ לז
9 1 וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה [a]אֶת־שֵׁמַע[a] שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת אֶת־ 9 ל . ח[1] . ל[2] . ג
שְׁלֹמֹה בְּחִידוֹת בִּירוּשָׁלַם בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים ל . ח
וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר ל[1]
הָיָה עִם־לִבָּהּ׃ 2 וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם 2 ל[1]
דָּבָר מִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃ 3 וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֶת חָכְמַת 3 יד בטע[3]
שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃ 4 וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד 4 ד פת[4]
מְשָׁרְתָיו וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם[a] וּמַשְׁקָיו וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם[b] וַעֲלִיָּתוֹ[c] אֲשֶׁר־יַעֲלֶה ג . ג . ל[1]
בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ 5 וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת 5 כה . ל[1] . ל[5]
הַדָּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ 6 וְלֹא־ 6 יז ר״פ וולא לא[6]
הֶאֱמַנְתִּי לְדִבְרֵיהֶם[a] עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־ ל[1]
לִי חֲצִי מִרְבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃ 7 אַשְׁרֵי 7 ל[1] . ג[7] . ל
אֲנָשֶׁיךָ[a] וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד וְשֹׁמְעִים אֶת־ ב . ב[8]
חָכְמָתֶךָ׃ 8 יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר | חָפֵץ בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־ 8 ב
כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ[a] בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַעֲמִידָם[b] כט״א וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[9] . ל

[18]Mp sub loco. [19]Mm 4082. [20]Mm 3992. [21]Mm 761. [22]Mm 4144. [23]Mm 912. [24]Mm 2308. [25]Mm 4068. [26]Mm 1938. Cp 9 [1]Mm 4171. [2]Mm 206. [3]Mm 3948. [4]Mm 3544. [5]Mm 3867 et Mm 4171. [6]Mm 2708. [7]Mm 1542. [8]Mm 4172. [9]Mm 958.

15 [a] l c pc Mss 𝔖𝔄 מִמִּי (hpgr) cf 𝔙 ‖ **16** [a–a] l מִיּוֹם cf Vrs ‖ [b–b] 𝔊 *ἕως οὗ ἐτελείωσεν Σαλωμων* = עַד־כַּלּוֹת שְׁלֹמֹה ‖ **17** [a] 1 R 9,26 אֲשֶׁר אֵת ‖ **18** [a] prp וַיָּשֶׂם cf [b] ‖ [b] K אוֹ; prb ins וישלח לו לָאֳנִיוֹת (homtel) et dl ו sq ‖ [c] 1 R 9,28 וְעֶשְׂרִים; > 𝔖 ‖ **Cp 9,1** [a] 𝔊 *τὸ ὄνομα* = שֵׁם? ‖ **4** [a] sic c 1 R 10,5 ‖ [b] > 1 R ‖ [c] 1 R וְעוֹלָתוֹ cf 𝔊𝔖𝔙, 1 𝔄𝔗 = et ascensum eius ‖ **6** [a] 𝔊𝔗 et 1 R 10,7 om suff ‖ **7** [a] sic c 1 R 10,8, $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{L}$ *αἱ γυναῖκές σου* ‖ **8** [a–a] 1 R 10,9 כְּסֵא יִשְׂרָאֵל ‖ [b] > 1 R.

9 לְעוֹלָם וַיִּתְּנֵךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ 9 וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ
מֵאָה וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים לָרֹב ׳מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא ׳הָיָה
10 כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ 10 וְגַם־
עַבְדֵי[a] חִירָם[b] וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ[d] עֲצֵי אַלְגּוּמִּים[c] וְאֶבֶן יְקָרָה׃ 11 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים
11 מְסִלּוֹת[a] לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים ׀[b] וְלֹא־
נִרְאוּ כָהֵם לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ 12 וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן
לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאֲלָה מִלְבַד אֲשֶׁר־הֵבִיאָה
13 אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתֵּהָפֶךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ פ 13 וַיְהִי
מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אַחַת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים ׳וָשֵׁשׁ
14 כִּכְּרֵי ׳זָהָב׃ 14 לִבַּד מֵאַנְשֵׁי[a] הַתָּרִים[b] וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים[c] וְכָל־
כָּל־מַלְכֵי עֲרַב[d] וּפַחוֹת הָאָרֶץ[e] מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה[e]׃ 15 וַיַּעַשׂ
15 הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב ׳שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת[a] זָהָב ׳שָׁחוּט יַעֲלֶה
16 עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת[a]׃ 16 וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב ׳שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מֵאוֹת[b]
זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת[a] וַיִּתְּנָם הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ פ
17 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר[a]׃ 18 וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת
לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ[a] בַּזָּהָב[b] לַכִּסֵּא מְאֻחָזִים[c] וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם
19 הַשֶּׁבֶת וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ 19 וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת
עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכָה׃
20 וְכָל ׳כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל ׳כְּלֵי בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן
זָהָב ׳סָגוּר אֵין ׳כֶּסֶף ׳נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃ 21 כִּי־אֳנִיּוֹת[a]
לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת[a] תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי[b] חוּרָם[c] אַחַת ׀ לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים

ל. כט וכל משיחה מצרים אשור ישראל דכות[10]
ה[11]. כה
כ[12] ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ
חורם חד מן ג כת כן ק[d]
ל[13]. ח בלש[14]
ד
ב. ב. ג[15]
ג
ה. ה
ת
ב[16] ג. ו[17]
ג ר״פ[18]
ל[19]
ח[20] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
ו ר״פ וכל ומ״פ וכל ז. ד[21]
ה. ד וזגין[22]
ל מל[23]

10 Mm 958. 11 Mm 3179. 12 Mm 4070. 13 Mm 1749. 14 Mm 1824. 15 Mm 4173 ת. 16 Mm 4146. 17 Mm 1264. 18 Mm 4173 ב. 19 Mm 744. 20 Mm 692. 21 Mm 3117. 22 Mm 1940. 23 Mp sub loco.

10 [a] 1 R 10,11 אֳנִי cf 21[b] ‖ [b] cf 1 Ch 14,1[a] ‖ [c] > GSʏ ‖ [d] > Gʏ ‖ [e] pc Mss אלמוגים cf 1 R 10,12 ‖ **11** [a] G(ʏ) *ἀναβάσεις*, S *(l)spsl'* = subsellia, 1 R 10,12 מְסִלָּה ‖ [b–b] 1 R alit ‖ **12** [a] prb ins sec T נָתַן לָהּ מִלִּבּוֹ תַּחַת אֲשֶׁר (homtel) cf 1 R 10,13 ‖ **14** [a] sic c 1 R 10,15; 1 מְעֻנְשֵׁי cf S ‖ [b] sic c 1 R; 1 הַתֻּגָּרִים; G *τῶν ὑποτεταγμένων*, S *dmdjnt'* = urbium ‖ [c–c] 1 R הָרֹכְלִים (ומסחר l) ומִסְחַר (ומסחר l) ‖ [d] 2 Mss מֵעֲרַב, mlt Mss Edd עֲרָב, 1 R הָעֲרָב ‖ [e–e] > 1 R ‖ **15** [a–a] G versio duplex ‖ **16** [a–a] > G^{By} ‖ [b–b] 1 R 10,17 שְׁלֹשׁ מָנִים, it S ‖ **17** [a] 1 R 10,18 מוּפָז ‖ **18** [a] Ms Ed שׁ–, 1 R 10,19 (l עֵגֶל) וְרֹאשׁ עָגֹל ‖ [b] tr post מא cf G (G^{-L} om וכבש et לכסא 2°, homtel) ‖ [c] 1 R מֵאֲחֹרָיו ‖ **21** [a] G sg cf 1 R 10,22 ‖ [b] 1 R אֳנִי cf 10[a] ‖ [c] pc Mss GSʏ חִירָם.

ב מל[24]. ב. ב. ב. ב תָּבוֹאָנָה׀ אֲנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף שֵׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתוּכִיִּים[d]׃
ל פ 22 וַיִּגְדַּל֙ הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה מִכֹּ֖ל מַלְכֵ֣י הָאָ֑רֶץ לְעֹ֖שֶׁר וְחָכְמָֽה׃ 22
ו[25] 23 וְכָל־מַלְכֵ֣י הָאָ֔רֶץ מְבַקְּשִׁ֖ים אֶת־פְּנֵ֣י שְׁלֹמֹ֑ה לִשְׁמֹ֗עַ אֶת־חָכְמָתוֹ֙ 23
ב. ט ר״פ[26] אֲשֶׁר־נָתַ֣ן הָאֱלֹהִ֔ים בִּלְבָּֽוֹ׃ 24 וְהֵ֗ם מְבִיאִ֛ים אִ֥ישׁ מִנְחָת֖וֹ כְּלֵי־כֶ֣סֶף סׄ וּכְלֵי־זָהָ֑ב וּשְׂלָמוֹת֙ נֶ֣שֶׁק[a] וּבְשָׂמִ֔ים סוּסִ֖ים וּפְרָדִ֑ים דְּבַר־שָׁנָ֖ה בְּשָׁנָֽה׃
ר. ג מגוקדין כן בלישׁ[27] ל פ 25 וַיְהִי֙ לִשְׁלֹמֹ֔ה אַרְבַּ֥עַת[a] אַלְפֵ֖י אֲרֻיֹ֣ות סוּסִ֑ים וּמַרְכָּבֹ֗ות 25
ב ובסיפ וּשְׁנֵ֥ים־עָשָׂ֛ר אֶ֖לֶף פָּרָשִׁ֑ים וַיַּנִּיחֵ֣ם בְּעָרֵ֣י הָרֶ֔כֶב וְעִם־הַמֶּ֖לֶךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃
יד מל. יד פסוק ועד ועד[28]. ב[29]. ד[30] 26 וַיְהִ֣י מוֹשֵׁ֔ל בְּכָל־הַמְּלָכִ֖ים מִן־הַנָּהָ֑ר וְעַד־אֶ֣רֶץ פְּלִשְׁתִּ֔ים וְעַד֙ 26
גְּב֣וּל מִצְרָ֔יִם׃ 27 וַיִּתֵּ֤ן הַמֶּ֙לֶךְ֙[a] אֶת־הַכֶּ֣סֶף בִּירוּשָׁלַ֔ם כָּאֲבָנִ֖ים וְאֶת־ 27
ל[31] הָאֲרָזִ֣ים נָתַ֔ן כַּשִּׁקְמִ֖ים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָ֑ה לָרֹֽב׃ 28 וּמוֹצִיאִ֥ים[a] סוּסִ֛ים 28
ל מִמִּצְרַ֖יִם לִשְׁלֹמֹ֑ה וּמִכָּל[b]־הָאֲרָצֹ֖ות׃ 29 [a]וּשְׁאָ֥ר ׀ דִּבְרֵ֣י שְׁלֹמֹ֔ה 29
כי יג מנה בסיפ. ו מל בסיפ[32]. ג בכתיב הָרִאשֹׁנִ֖ים וְהָאַחֲרֹנִ֑ים[b] הֲלֹא־הֵ֣ם כְּתוּבִ֗ים עַל־דִּבְרֵ֤י נָתָן֙ הַנָּבִ֔יא וְעַל־
ב מל[33]. יעדו ק נְבוּאַ֣ת אֲחִיָּ֔ה הַשִּׁלֹנִ֑י וּבַחֲזוֹת֙ יֵעְדִ֣י[c] הַחֹזֶ֔ה עַל־יָרָבְעָ֖ם בֶּן־נְבָֽט׃
כ ח[34] מנה בסיפ 30 30 31 31 וַיִּמְלֹךְ֙ שְׁלֹמֹ֔ה בִּירוּשָׁלַ֖ם עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל אַרְבָּעִ֖ים שָׁנָֽה׃ 31 וַיִּשְׁכַּ֣ב
ו[35] שְׁלֹמֹ֔ה עִם־אֲבֹתָ֑יו וַיִּקְבְּרֻ֕הוּ בְּעִ֖יר דָּוִ֣יד ׀ אָבִ֑יו וַיִּמְלֹךְ֙ רְחַבְעָ֣ם
בְּנֹ֔ו תַּחְתָּֽיו׃ פ
ו[1]. ל 10 1 וַיֵּ֥לֶךְ רְחַבְעָ֖ם שְׁכֶ֑מָה כִּ֣י שְׁכֶ֤ם בָּאוּ֙ כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל לְהַמְלִ֖יךְ 10
ה בטע בסיפ. ל אֹתֹֽו׃ 2 וַיְהִי֙ כִּשְׁמֹ֣עַ יָרָבְעָ֔ם בֶּן־נְבָ֖ט וְהוּא֙[a] בְּמִצְרַ֔יִם אֲשֶׁ֥ר בָּרַ֖ח 2
ג[2] מִפְּנֵ֣י שְׁלֹמֹ֑ה[b] הַמֶּ֙לֶךְ֙[c] וַיֵּ֣שֶׁב יָרָבְעָ֔ם מִמִּצְרָֽיִם׃ 3 וַיִּשְׁלְח֥וּ וַיִּקְרְא֖וּ־לֹ֑ו 3
לה וכל ר״פ דכות[3] וַיָּבֹ֣א יָרָבְעָ֗ם וְכָל־יִשְׂרָאֵל֙ וַיְדַבְּר֔וּ אֶל־רְחַבְעָ֖ם לֵאמֹֽר׃ 4 אָבִ֙יךָ֙ 4
הִקְשָׁ֣ה אֶת־עֻלֵּ֔נוּ וְעַתָּ֣ה[a] הָקֵל֮[q] מֵעֲבֹדַת֒ אָבִ֙יךָ֙ הַקָּשָׁ֔ה וּמֵעֻלּ֖וֹ הַכָּבֵ֣ד
ט[4] בכתיב ה[5] מנה חס בליש. יו חס בכתיב ט[6] מנה בסיפ. ל אֲשֶׁר־נָתַ֣ן עָלֵ֑ינוּ וְנַעַבְדֶֽךָּ׃ 5 וַיֹּ֥אמֶר֙ אֲלֵהֶ֔ם[a] עֹ֖וד[b] שְׁלֹ֣שֶׁת יָמִ֑ים וְשׁ֖וּבוּ 5
ב אֵלָ֔י וַיֵּ֥לֶךְ הָעָֽם׃ ס 6 וַיִּוָּעַ֣ץ[a] הַמֶּ֣לֶךְ רְחַבְעָ֔ם אֶת־הַזְּקֵנִ֕ים אֲשֶׁר־ 6

[24] Cf Mm 1579. [25] Mm 1264. [26] Mm 564. [27] Mm 4174. [28] Mm 1244. [29] 1S 27,8. [30] Mm 2906. [31] Mm 2681. [32] Mp sub loco. [33] Mm 4175. [34] Mm 4151. [35] Mm 1945. **Cp 10** [1] Mm 274. [2] Mm 1878. [3] Mp sub loco. [4] Mm 3919. [5] Mm 12. [6] Mm 4176. [7] Mm 1951.

21 [d] > 𝔊 ‖ **24** [a] 𝔊 recte *στακτήν* cf 𝔖𝔄 ‖ **25** [a] 1 R 5,6 בָּעִים– ‖ **27** [a] 𝔊 + *τὸ χρυσίον καί* cf 1,15 ‖ **28** [a] 1 R 10,28 ומוצא, it 𝔊 ‖ [b] prp ולכל ‖ **29** [a] v 29 > 𝔖 ‖ [b] sic L, mlt Mss Edd הָאַחֲ֫רֹנִים ‖ [c] nonn Mss ut Q, K יְדִי– ‖ **Cp 10,2** [a] 1 R 12,2 + עוֹדֶנּוּ ‖ [b] ins כִּי מֵת שְׁלֹמֹה (homtel) cf 𝔄 et 3 R 12,24d 𝔊 ‖ [c] 𝔊 + *καὶ κατῴκησεν Ιεροβοαμ ἐν Αἰγύπτῳ* cf 1 R 12,2 ‖ **4** [a] pc Mss ט וְאַתָּה עתה; l c 1 R 12,4 ואתה עתה, it 𝔖𝔗𝔄 ‖ **5** [a] 1 R 12,5 + לְכוּ, it 𝔊𝔖𝔙 ‖ [b] 𝔊(𝔗) *ἕως* = עַד ‖ **6** [a] sic c 1 R 12,6; 𝔊 *καὶ συνήγαγεν*.

הָיוּ עֹמְדִים לִפְנֵי שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיוֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים ג. ג חס[8]. ה ומל[9]
7 לְהָשִׁיב לָעָם הַזֶּה דָּבָר׃ 7 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב[b] ל
לְהָעָם הַזֶּה וּרְצִיתָם[c] וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים ל. ל[10]. ג בסיפ. יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ
8 כָּל־הַיָּמִים׃ 8 וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־ ל בסיפ. ג וחס
9 הַיְלָדִים אֲשֶׁר גְּדָלוּ אִתּוֹ הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ 9 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם ט[12] בכתיב ה[13] מנה חס בליש. יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ
נוֹעָצִים וְנָשִׁיב[a] דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל ה ומל[9]
10 מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ 10 וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר ל
גְּדָלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר
אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ
11 כֹּה תֹאמַר אֲלֵהֶם קְטָנִי[a] עָבָה מִמָּתְנֵי אָבִי׃ 11 וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס ט[12] בכתיב ה[13] מנה חס בליש. יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ. ב. ב. ג
עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אוֹסִיף עַל־עֻלְכֶם יט ו[14] מנה חס ג מנה בסיפ
אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים[a]׃ ס ז
12 וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רַחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג[16]
13 דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ 13 וַיַּעֲנֵם הַמֶּלֶךְ קָשָׁה ל
14 וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃ 14 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם כַּעֲצַת יו חס בכתיב ט[11] מנה בסיפ
הַיְלָדִים לֵאמֹר
אָבִי הִכְבִּיד[a] אֶת־עֻלְכֶם וַאֲנִי אוֹסִיף עָלָיו יט ו[14] מנה חס ג מנה בסיפ
אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים[b]׃ ז
15 וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נְסִבָּה[a] מֵעִם הָאֱלֹהִים לְמַעַן ל. ב[16]
הָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ הַשִּׁלוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם ה[17]. ל כת כן[18]
16 בֶּן־נְבָט׃ 16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל[a] כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁבוּ ה[19]. ג מנה מל[20]
הָעָם אֶת־הַמֶּלֶךְ ו לֵאמֹר
מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי
אִישׁ[b] לְאֹהָלֶיךָ[c] יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה[d] בֵיתְךָ דָּוִיד ל

[8] Mm 2688. [9] Mm 1953. [10] וחד רציתם Ps 44,4. [11] Mm 4176. [12] Mm 3919. [13] Mm 12. [14] Mm 4177. [15] Mp sub loco. [16] Mm 4179. [17] Mm 4178. [18] Mm 4175. [19] Mm 3606. [20] Mm 910.

7 [a] 1 R 12,7 + הַיּוֹם, it 𝔊 ‖ [b] 1 R עֶבֶד ‖ [c] 1 R וַעֲנִיתָם ‖ 9 [a] sic c 1 R 12,9; 𝔊𝔙 sg ‖ 10 [a] mlt Mss Edd קָטֹנִי ‖ 11 [a] sic L, mlt Mss Edd בָּעַ׳ ‖ 14 [a] sic mlt Mss Edd; l c mlt Mss Edd Vrs אָבִי הִכְבִּיד ‖ [b] cf 11[a] ‖ 15 [a] 1 R 12,15 סִבָּה ‖ 16 [a] ins c mlt Mss 𝔖𝔗𝔈𝔄 רָאוּ cf 1 R 12,16 ‖ [b] > 𝔊 et 1 R ‖ [c] l יו־ cf 𝔖 et 2 S 20,1 ‖ [d] 𝔙 *pasce* = רעה.

17 וַיֵּלֶךְ כָּל־יִשְׂרָאֵל לְאָהֳלָיו׃ ס 17 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי
18 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ 18 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־
ד ול חס הֲדֹרָם[a] אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ־בוֹ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ
יד[21] וכל אוריית ויהרשע דכות ב מ ג רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃ ס 19 וַיִּפְשְׁעוּ 19
יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִיד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס **11** 1 וַיָּבֹא רְחַבְעָם **11**
יְרוּשָׁלִַם וַיְקַהֵל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר
עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לִרְחַבְעָם׃
ה׳ וכל ושמעיהו דכות ב מ א 2 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ פ 2
יא זוגין בטע[2]. יא בכתיב 3 אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל 3
ב[3] בִּיהוּדָה[a] וּבִנְיָמִן[b] לֵאמֹר׃ 4 כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא־תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ 4
ח[4] עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ
ה. ה חס בסיפ[5] אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ מִלֶּכֶת אֶל־יָרָבְעָם׃ פ
5 ל 5 וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִַם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר בִּיהוּדָה׃ 6 וַיִּבֶן 6
כל מל. ג מל[6] אֶת־בֵּית־לֶחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ׃ 7 וְאֶת־בֵּית־צ֫וּר וְאֶת־שׂוֹכוֹ 7
ל. ל 8 וְאֶת־עֲדֻלָּם׃ 8 וְאֶת־גַּת וְאֶת־מָרֵשָׁה וְאֶת־זִיף׃ 9 וְאֶת־אֲדוֹרַיִם וְאֶת־ 8 9
ל. ט[7] לָכִישׁ וְאֶת־עֲזֵקָה׃ 10 וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־חֶבְרוֹן אֲשֶׁר 10
ב חד מל וחד חס[8]. ב. ה וכל דסמיכ לאדכרה דכות[9] בִּיהוּדָה וּבִבְנְיָמִן עָרֵי מְצֻרוֹת׃ 11 וַיְחַזֵּק אֶת־הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם 11
ל. יז[10] נְגִידִים וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וָיָיִן׃ 12 וּבְכָל־עִיר וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים 12
ג[11]. יח[12] וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן׃ ס 13 וְהַכֹּהֲנִים 13
14 וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלָם׃ 14 כִּי־עָזְבוּ
ל. ד. ה[13]. ל הַלְוִיִּם אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם כִּי־הִזְנִיחָם
ב. ב מל[14] יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃ 15 וַיַּעֲמֶד־לוֹ כֹּהֲנִים לַבָּמוֹת וְלַשְּׂעִירִים 15
ל קמ וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ 16 וְאַחֲרֵיהֶם[a] מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל הַנֹּתְנִים 16
ל מל אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם לִזְבֹּחַ
יז מל בסיפ. ב[15]. ל. ל לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 17 וַיְחַזְּקוּ אֶת־מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־ 17

[21] Mm 1523. **Cp 11** [1] Mm 2621. [2] Mm 915. [3] Mm 4180. [4] Mm 3609. [5] Mp sub loco. [6] Mm 4022. [7] Mm 1356. [8] Mm 1463. [9] Mm 1661. [10] Mm 94. [11] Mm 3954. [12] Mm 1199. [13] Mm 2159. [14] Mm 4181. [15] Mm 4182.

18 [a] 𝔊[Bal]𝔏(𝔖𝔄) *Αδωνιραμ*, 1 R 12,18 אֲדֹ׳ ‖ **Cp 11,3** [a–a] 𝔊* om ב יש׳; 1 R 12,23 בֵּית יה׳ ‖ [b] 1 R + וְאֶל־יֶתֶר הָעָם, it 𝔖 ‖ **16** [a] 𝔊 *καὶ ἐξέβαλεν αὐτούς* cf 14b.

ב ובפסוק
רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה לִשְׁנַיִם שָׁלֹשׁ כִּי הָלְכוּ[a] בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה

ב ובפסוק . ף[16] .
18 לִשְׁנַיִם שָׁלוֹשׁ: 18 וַיִּקַּח־לוֹ רְחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מָחֲלַת[a] בַּת־[b]

בת חד מן יא[17] קר ת ק
יְרִימוֹת בֶּן־דָּוִיד אֲבִיחַיִל[c] בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי: 19 וַתֵּלֶד לוֹ בָנִים

ז בלישׁ . ב חד פת וחד קג[18]
19 יְעוּשׁ וְאֶת־שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם: 20 וְאַחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה[a]

ל . יד פסוק את את ואת ואת ואת
20 בַּת־אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־שְׁלֹמִית:

יה בסיפ . ג ב כת א וחד כת ה[19]
21 וַיֶּאֱהַב רְחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַּת־אַבְשָׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו וּפִילַגְשָׁיו כִּי

ל
נָשִׁים שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים[a] וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה

כל סיפ מל[20] . ג בסיפ . ל ומל בסיפ
22 בָּנִים וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת: 22 וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ רְחַבְעָם[a] אֶת־אֲבִיָּה בֶּן־מַעֲכָה

ל . יח בסיפ
23 לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ: 23 וַיָּבֶן[a] וַיִּפְרֹץ[b] מִכָּל־[c]בָּנָיו לְכָל־

ד[21] . ו פסוק לכל לכל
אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכֹל[d] עָרֵי הַמִּבְצָרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב

ל . ג
12 וַיְבַקֵּשׁ[e] הַמון נָשִׁים: 12 1 וַיְהִי כְהָכִין[a] מַלְכוּת רְחַבְעָם

ל
2 וּכְחָזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ: פ 2 וַיְהִי

ג . לה וכל ר״פ דכות[1] . ה בטע בסיפ
בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק[a] מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־

ה ג מל וב חס[2]
3 יְרוּשָׁלִַם[b] כִּי מָעֲלוּ בַיהוָה: 3 בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף

ל
פָּרָשִׁים וְאֵין מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים[a]

ד[3] . ל
4 וְכוּשִׁים: 4 וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמִּבְצָרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא עַד־

ג . ב
5 יְרוּשָׁלִַם: ס 5 וְשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־רְחַבְעָם וְשָׂרֵי יְהוּדָה

ל וכל עזרא דכות[4]
הִי . יג[5] וכל עזרה דכות ב מ א
אֲשֶׁר־נֶאֶסְפוּ אֶל־יְרוּשָׁלִַם מִפְּנֵי שִׁישַׁק וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה

6 אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק: 6 וַיִּכָּנְעוּ

ל . ל זקף קמ[1]
7 שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק[a] יְהוָה: 7 וּבִרְאוֹת יְהוָה כִּי נִכָּנְעוּ

פסיק
הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה[a] לֵאמֹר נִכָּנְעוּ לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם[a]

8 כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי בִּירוּשָׁלִַם בְּיַד־שִׁישָׁק: 8 כִּי יִהְיוּ־

יא[6] . ד[7]
לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבֹדָתִי וַעֲבֹדַת מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת: ס

[16] Mm 203. [17] Mm 3675. [18] Mm 4011. [19] Mm 4183. [20] Cf Mm 34. [21] Mm 1545. Cp 12 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1976. [3] Mm 3037. [4] Mm 2621. [5] Mm 2682. [6] Mm 1625. [7] Mm 4152.

17 [a] G sg ‖ **18** [a] pc Mss מַחַ, pc Mss מָחַ ‖ [b] nonn Mss GCU ut Q, l; K בֶּן ‖ [c] G^{Aal} LCU pr cop, l וַאֲ ‖ **19** [a] G^{B} *Poollaμ*, G^{Aal} *Zalaμ* ‖ **20** [a] 1 שְׁלֹמוֹת cf G et 1 Ch 23,9[b] ‖ **21** [a] G^{B}L 30 ‖ **22** [a] > G^{B}, dl? ‖ **23** [a] 1 כּוֹנֵן (כו hpgr), quod c 22 cj (cf G *διενοεῖτο* = בָּן) ‖ [b] prp וַיַּפְרֵד ‖ [c] prp הַמֶּלֶךְ ‖ [d] G *καὶ ἐν* ‖ [e] 1 וַיִּשָּׂא לָהֶם (המ hpgr) ‖ **Cp 12,1** [a] 1 כְּהָכִין cf Vrs ‖ **2** [a] nonn Mss שׁוּשַׁק cf G ‖ [b–b] > 1 R 14,25 ‖ **3** [a] GL(U) *Τρωγ(λ)οδύται* ‖ **7** [a] G recte *αὐτούς*.

9 וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה
וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר
עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ 10 וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד 10
[a]עַל־יַד[a] שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ 11 וְהָיָה מִדֵּי־בֹוא 11

a כ בטע ר״פ

הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים וְנָשְׂאוּם וֶהֱשִׁבוּם אֶל־תָּא[a] הָרָצִים׃

a ב חד מל וחד חס׳

12 וּבְהַכָּנְעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ אַף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה סׄ׳ו 12

b שובה אף

13 חָיָה דְבָרִים טוֹבִים׃ ס 13 וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלַ͏ִם 13

ח׳ו

וַיִּמְלֹךְ כִּי בֶן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וְשֶׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה ו מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם

ז שבעה

מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית׃ 14 וַיַּעַשׂ[a] הָרַע כִּי לֹא 14

a קמ׳

הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ ס 15 וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים 15

ה׳ו ז׳ מנה ר״פ . כ׳

וְהָאַחֲרוֹנִים[a] הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא וְעִדּוֹ הַחֹזֶה

ז׳ מנה בסיפ . ו׳ מל בסיפ . ז׳ בכתיב

לְהִתְיַחֵשׂ[b] וּמִלְחֲמוֹת רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃ 16 וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם 16

יח בסיפ

עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה[a] בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

יח בסיפ

כל סיפ מל׳ . יח׳ בסיפ

13 1 בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה[a] עַל־ 13

ה״ב

יְהוּדָה׃ 2 שָׁלוֹשׁ[a] שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיְהוּ[b] בַּת־ 2

ו׳ מיחד מן . a יח׳ בסיפ

c־אוּרִיאֵל מִן־גִּבְעָה[d] c־וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּה וּבֵין יָרָבְעָם׃

יח׳ בסיפ

3 וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל[a] גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה אַרְבַּע־מֵאוֹת[b] 3

כל סיפ מל

אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר ס וְיָרָבְעָם עָרַךְ עִמּוֹ מִלְחָמָה בִּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת

ג סביר גבורי . יח׳ בסיפ . ל[b]

אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר גִּבּוֹר חָיִל׃ ס 4 וַיָּקָם אֲבִיָּה מֵעַל לְהַר צְמָרַיִם[a] 4

לה וכל ר״פ דכות[b]

אֲשֶׁר בְּהַר אֶפְרָיִם וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּנִי יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ 5 הֲלֹא 5

לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה ו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח׃ ס 6 וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד 6

ל . ל . ג חס׳

שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו׃ 7 וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו[a] אֲנָשִׁים רֵקִים 7

[8]Mm 1017. [9]Mm 2128. [10]Mm 4184. [11]Mm 4195. [12]Mp sub loco. [13]Mm 3438. [14]Mm 3385.
Cp 13 [1]Cf Mm 34. [2]Mm 2183. [3]Okhl 196. [4]וחר וצמרים Jos 18,22. [5]Mp sub loco. [6]Mm 4185.

10 [a–a] 𝔊 *ἐπ' αὐτὸν* (= עָלָיו) *Σουσακιμ* ‖ **11** [a] 𝔊 *εἰς ἀπάντησιν*, 𝔊^{L} in additamento *εἰς τὴν τάξιν* ‖ **14** [a] Ms + בְּעֵינֵי יהוה ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd וְהָאַחֲרֹנִים ‖ [b] 1 זֶה (hpgr) לַהֹ׳ = gl propter 11,18 sqq; 𝔊 *καὶ (αἱ) πράξεις αὐτοῦ* (ex 13,22) ‖ **16** [a] 1 R 14,31 אֲבִיָּם ‖ **Cp 13,1** [a] cf 12,16[a] ‖ **2** [a] 𝔊^{min} 6 ‖ [b] 𝔊𝔖𝔄 ut 1 R 15,2 מַעֲכָה ‖ [c–c] 1 R אֲבִישָׁלוֹם ‖ [d] 𝔊* *Γαβαων*, 𝔖(𝔄) *rmt'* = רָמָה ‖ [e–e] > 𝔖 ‖ **3** [a] prp בְּחֵיל ‖ [b] Ms עָשָׂר ‖ **4** [a] 𝔊 *Σομορων* ‖ **7** [a] 2 Mss אֲלֵיו.

בְּנֵי בִלְיַעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר
8 וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזֵּק לִפְנֵיהֶם׃ 8 וְעַתָּה אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק ל⁷
לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה בְּיַד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב ל. לג קמ⁸. ב
9 אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ 9 הֲלֹא הַדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה
אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כֹּהֲנִים [a]כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת[a] כָּל־ ל. ח בליש
ב⁹. ז ול¹⁰ הַבָּא לְמַלֵּא[b] יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן לְלֹא בליש ובסיפ. יא¹¹
10 אֱלֹהִים׃ ס 10 וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֵהוּ וְכֹהֲנִים מְשָׁרְתִים
11 לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְלָאכֶת[a]׃ 11 וּמַקְטִרִים לַיהוָה עֹלוֹת ל. ג ב¹² מנה בליש
חד ר״פ וחד ס״פ וחס
יג¹³. ד¹⁴. ל¹⁵. בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֲרֶב־בָּעֲרֶב וּקְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־ עַל־ מחליפין
הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ לְבָע�ֵר בָּעֶרֶב כִּי־ ב מל. כל חס בסיפ
12 שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ 12 וְהִנֵּה
עִמָּנוּ בְרֹאשׁ הָאֱלֹהִים וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי בⁱ⁶. ב¹⁷
יִשְׂרָאֵל אַל[a]־תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ ל וכן בטע¹⁸. ח חס¹⁹ ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות
13 וְיָרָבְעָם הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא מֵאֲחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה
14 וְהַמַּאְרָב מֵאֲחֲרֵיהֶם׃ 14 וַיִּפֶן יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה פָּנִים
15 וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצָרִים[a] בַּחֲצֹצְרוֹת׃ 15 וַיָּרִיעוּ ז²⁰. ל. מחצרים
ד מל. ק
21 אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף אֶת־יָרָבְעָם
16 וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ 16 וַיָּנֻסוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה לה וכל ר״פ דכות²². יח בסיפ. ד מל²³
17 וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם׃ 17 וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ ל. יח בסיפ. ו²⁴
18 חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר׃ 18 וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֱמְצוּ בְּנֵי יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי ל. לא²⁵
19 אֲבוֹתֵיהֶם׃ 19 וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־ יז מל בסיפ. יח בסיפ
בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יְשָׁנָה[a] וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן[b] וּבְנוֹתֶיהָ׃ ו מל בסיפ. ל וקמ
ז מל בסיפ. עפרין²⁶
20 וְלֹא־עָצַר כֹּחַ־יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃ ס נ
21 וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם ח²⁷. נ

⁷ וחד ורך הלבב Dt 20,8. ⁸ Mm 264. ⁹ Lv 16,3. ¹⁰ Mm 879. ¹¹ Mm 2442. ¹² Mm 4186. ¹³ Mm 688. ¹⁴ Mm 2812. ¹⁵ Mm 580. ¹⁶ Mm 4187. ¹⁷ Mm 2099. ¹⁸ Mm 4243. ¹⁹ Mm 1586. ²⁰ Mm 402. ²¹ Mm 145. ²² Mp sub loco. ²³ Mm 2078. ²⁴ Mm 2572. ²⁵ Mm 486. ²⁶ Mm 839. ²⁷ Mm 4195.

9 [a–a] 𝔊(𝔖) ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς ‖ [b] 𝔠 ימלא ‖ **10** [a] 1 בְּמַלְאַכְתּוֹ cf Hag 1,13 (ו hpgr) ‖ **12** [a] > 𝔊* (hpgr) ‖ **14** [a] cf 1 Ch 15,24[a] ‖ **19** [a] 𝔊[B] *Kava*, 𝔊[Aal] *Ava* ‖ [b] K Q[Mss] Vrs רון–.

יח בסיפ . ה[28] 22 בָּנִים וְשִׁשִּׁים עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ ס 22 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו וּדְבָרָיו
ל וכל קריא חילוף . ה בטע . יח בסיפ 23 כְּתוּבִּים בְּמִדְרַשׁ[a] הַנָּבִיא עִדּוֹ׃ 23 וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ
אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו בְּיָמָיו[a] שָׁקְטָה הָאָרֶץ[b]
עֶשֶׂר[c] שָׁנִים׃ פ

ד׳ 14 1 וַיַּעַשׂ אָסָא[a] הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ 2 וַיָּסַר אֶת־
ל מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־הָאֲשֵׁרִים׃
ב . יז מל בסיפ . ה[2] . ל 3 וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה
וְהַמִּצְוָה׃ 4 וַיָּסַר מִכֹּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט
ל הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו׃ 5 וַיִּבֶן עָרֵי מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ
ב וְאֵין־עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ 6 וַיֹּאמֶר
ל לִיהוּדָה נִבְנֶה | אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֹב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם
ב . ג מל ול בלישׁ[3] וּבְרִיחִים[a] עוֹדֶנּוּ הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ[a] כִּי דָרַשְׁנוּ[b] אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ[c]
ו[4] . ל . לה וַיָּנַח לָנוּ מִסָּבִיב[d] וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ[d]׃ פ 7 וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשֵׂא
כו ו מנה בסיפ צִנָּה וְרֹמַח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף ס וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי מָגֵן
וְדֹרְכֵי קָשֶׁת מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים[a] אֶלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל׃
8 וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי בְּחַיִל[a] אֶלֶף אֲלָפִים[a] וּמַרְכָּבוֹת[b] שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת[b] וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה׃ 9 וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה בְּגֵיא
ל . ל . ל[5] . צא צְפָתָה[a] לְמָרֵשָׁה׃ 10 וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵין־
ח[6] . ל[7] עִמְּךָ לַעְזוֹר בֵּין רַב לְאֵין כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ
ב . כו מלעיל . ג וחס[8] וּבְשִׁמְךָ בָּאנוּ עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה אַל־יֶעְצַר עִמָּךְ
אֱנוֹשׁ׃ ס 11 וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה
ל וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים׃ 12 וַיִּרְדְּפֵם אָסָא וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר[a] וַיִּפֹּל
ח[9] מִכּוּשִׁים[b] לְאֵין לָהֶם מַחֲיָה כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ
מג וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה מְאֹד׃ 13 וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר[a]

[28]Mm 1077. Cp 14 [1]Mm 1131. [2]Mm 1376. [3]Mm 4188. [4]Mm 510. [5]Cf Mp sub loco Jon 3,4. [6]Mm 3927. [7]Mm 4189. [8]Mm 4190.

22 [a] G *ἐπὶ βιβλίῳ*, V *diligentissime in libro* ‖ **23** [a] G pro suff *Ασα* ‖ [b] G* *ἡ γῆ Ιουδα* ‖ [c] 𝔖𝔄 20 ‖ **Cp 14,1** [a] > G* cf 13,23[a] ‖ **6** [a–a] G[-B] *ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριεύ(σ)ομεν* = 𝔄𝔗 ‖ [b] 1 וְנָלְכָה cf G𝔖𝔄 ‖ [c] 1 c G𝔖𝔄 דָּרַשְׁנוּ ‖ [d–d] G *καὶ εὐόδωσεν ἡμῖν* = וְנָלְכָה הִצְלִיחַ ‖ **7** [a] G* 50 ‖ **8** [a–a] G[B] *ἐν χιλιάσιν* ‖ [b–b] 𝔖𝔄 30000 ‖ **9** [a] mlt Mss Edd צְפָתָה; G *κατὰ βορρᾶν*, 1 צְפוֹנָה (בַּגֵּיא) ‖ **12** [a] G[-L] *Γεδωρ* ‖ [b] 𝔗 מהכ׳ ‖ **13** [a] cf 12[a].

כִּי־הָיָה פַּחַד־יְהוָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה
14 הָיְתָה בָהֶם׃ 14 וְגַם־אָהֳלֵי[a] מִקְנֶה[b] הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים
15 וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃ ס 15 1 וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ°
2 אֱלֹהִים׃ 2 וַיֵּצֵא לִפְנֵי אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שִׁמְעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה
וּבִנְיָמִן יְהוָה עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־
3 תַּעַזְבֻהוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ ס 3 וְיָמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא אֱלֹהֵי
4 אֱמֶת [a]וּלְלֹא כֹהֵן מוֹרֶה[a] וּלְלֹא תוֹרָה׃ 4 [b]וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה
5 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ 5 וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם
6 לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי [a]מְהוּמוֹת רַבּוֹת[a] עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃ 6 וְכִתַּתָּה[a]
7 גּוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה׃ 7 וְאַתֶּם חִזְקוּ
8 וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתְכֶם׃ ס 8 וְכִשְׁמֹעַ אָסָא
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה[a] עֹדֵד הַנָּבִיא[a] הִתְחַזַּק וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים
מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר[b] אֶפְרָיִם
9 וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר לִפְנֵי אוּלָם[c] יְהוָה׃ 9 וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־
יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה[a] וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ
10 עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ׃ פ 10 וַיִּקָּבְצוּ
11 יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת אָסָא׃ 11 וַיִּזְבְּחוּ
לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ[a] בָּקָר שִׁבַּע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת
12 אֲלָפִים׃ 12 וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־
13 לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ 13 וְכֹל אֲשֶׁר לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
14 יוּמַת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃ 14 וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה
15 בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת׃ 15 וַיִּשְׂמְחוּ כָל־
יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ

כ[9] ר״פ בכתיב ט מגה בסיפ. ט[10]

ה חס בסיפ[11]. ג ב חס ול[1] מל. ה וכל שמואל דכות ב מה רוח יי

ז וכל ר״פ דכות[2]

ח פסוק ואם ואם[3]

ל. יא[4]

יא[4] ב מגה בליש. יא[5] ב מגה בליש. לא[5]

ב וחס. ו[6]. ב

ל. ב. לד מל ו מגה בסיפ. ל

ל וקמ

ל. ל ור״פ

לד[7]. ג חד מל ורב חס[8]. ט[9]

י[10] ג

ד קמ[11]

ג ב חס וחד מל[12]. ת

יג[13] ס

ה[14]. ב. יז מל בסיפ

ד

ל. ג[15] לד פסוק ועד ועד[16]

ב. ב וחס

[9]Mm 4070. [10]Mm 1694. [11]Cf Mp sub loco 2Ch 11,4. Cp 15 [1]Mm 896. [2]Mm 2607. [3]Mm 4191. [4]Mm 2442. [5]Mm 486. [6]Mm 3765. [7]יחד ותנבואת Neh 6,12 et cf Mp sub loco. [8]Mp sub loco. [9]Mm 57. [10]Mm 4192. [11]Mm 807. [12]Mm 459. [13]TM plen contra Mm 506, cf Mp sub loco. [14]Mm 2027. [15]Mm 4193. [16]Mm 1244.

14 [a] cf 1 Ch 4,41[a] ‖ [b] **G** + *τοὺς A(λι)μαζονεῖς* cf 22,1 **G** ‖ **Cp 15,3** [a–a] > **G**^{B} (homark) ‖ [b] huc tr v 5.6 ‖ **5** [a–a] **G** *ἔκστασις κυρίου* cf Sach 14,13 ‖ **6** [a] pc Mss וְכִ cf **GV** ‖ **8** [a–a] aut gl (ad 1a) aut pr בֶּן אֲשֶׁר נִבָּא עֲזַרְיָהוּ (cf 1) ‖ [b] **G** *ἐν ὄρει* ‖ [c] **G** *τοῦ ναοῦ* ‖ **9** [a] l c **C** pc Mss וּמִמְּ ‖ **11** [a] **G**(**SCV**) *ὧν ἤνεγκαν.*

16 וְגַם־מַעֲכָה אֵם[a] | 16 וַיַּעֲשֵׂא לָהֶם מִפְלֶצֶת׃ 16 וַיְנַחֵ֥ם יְהוָ֖ה לָהֶ֣ם מִסָּבִֽיב׃ ז[17]. ח[18]. כ[19] ר״פ בכתיב ט מנה בסיס

ל. ל קמ אָסָא הַמֶּלֶךְ הֶסִירָהּ [b]מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לַאֲשֵׁרָה מִפְלֶצֶת[b] וַיְכָרֵת

ב ול בסיס[20] אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיְדֹךְ[c] וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ 17 וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ 17

נא יח מנה ר״פ[21] מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃ 18 וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי 18

ל[22]. מח אָבִיו וְקָדָשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ 19 וּמִלְחָמָה לֹא 19

ד[23] הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃ ס **16** 1 בִּשְׁנַת **16**

שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ[a] לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה [b]בַּעְשָׁא[b] מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה

ג[1]. יג חס[2] וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 2 וַיּוֹצֵא 2

ג[3] אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וּבֵית [c]הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־

ג פסוק ביני ובינך ובין ובין 3 הֲדַד[a] מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃ 3 בְּרִית[a] בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין[b]

אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ[c] כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ[d] הָפֵר בְּרִיתְךָ[d] אֶת־

ג 4 בַּעְשָׁא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ 4 וַיִּשְׁמַע [a]בֶּן הֲדַד[a] אֶל־הַמֶּלֶךְ

ל. ל פסוק את את ראת ראת אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ אֶת־

ג ומל[4] עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֶת אָבֵל מָיִם[b] וְאֶת כָּל־מִסְכְּנוֹת[c] עָרֵי[d] נַפְתָּלִי׃ 5 וַיְהִי 5

ב[5] כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה [a]וַיַּשְׁבֶּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ[a]׃ ס

ל. ל פסוק דמיין את את ראת את ראת[6]. מג 6 וְאָסָא [c]הַמֶּלֶךְ לָקַח[c] אֶת־כָּל־יְהוּדָה וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־

ג עֲצֵיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן[c] בָּהֶם אֶת־גֶּבַע[a] וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ ס

ח[7] 7 וּבָעֵת[c] הַהִיא בָּא חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו

ל. ס[8]. לא[9] בְּהִשָּׁעֶנְךָ עַל־[c]מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן

ל נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם[a] מִיָּדֶךָ׃ 8 הֲלֹא הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים הָיוּ לְחַיִל [c]

ג[10]. ל. לא[9] לָרֹב[a] לְרֶכֶב[b] וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ עַל־יְהוָה נְתָנָם

[17] Mm 3765. [18] Mm 510. [19] Mm 4070. [20] Mp sub loco. [21] Mm 639. [22] Mm 865. [23] Mm 3721.
Cp 16 [1] Mm 1979. [2] Mm 1509. [3] Mm 2118. [4] Mm 1980. [5] ותרין נִשְׁבַּת cf Mm 14. [6] Mm 2468. [7] Mm 1482. [8] Mm 2902. [9] Mm 486. [10] Mm 3954.

16 [a] prp אִמּוֹ cf 𝔊 et 1 R 15,13 || [b–b] 𝔊 *τοῦ μὴ εἶναι τῇ Ἀστάρτῃ λειτουργοῦσαν* (= מְפַלֶּחֶת?) || [c] > 𝔊𝔖𝔘 et 1 R 15,13 || **Cp 16,1** [a] 𝔊 8 (> $\mathfrak{G}^{L}$) || [b] pc Mss בעשׁא || **2** [a] pc Mss Edd הדר cf 𝔊 || **3** [a] 𝔊 pr *διάθου* || [b] l כְּבֵן || [c] 1 R 15,19 + שְׁחַד || [d–d] 𝔊 *καὶ διασκέδασον ἀπ' ἐμοῦ* || **4** [a–a] sic L, mlt Mss Edd בן־הדד || [b] 𝔗 leg מַיִם, sic l? 1 R 15,20 בֵּית מַעֲכָה || [c] prb tr c 𝔙 post ערי, sed l sec 𝔊 (*τὰς περιχώρους*) מְסִבּוֹת pro כִּנְרוֹת 1 R 15,20, quod כְּכָרוֹת legit || [d] 1 R עַל־כָּל־אֶרֶץ; prp עַד־ || **5** [a–a] 1 R 15,21 (corr) וַיָּשָׁב תִּרְצָתָה || **6** [a] Ms et 1 R 15,22 + בִּנְיָמִן cf 𝔖𝔘 || **7** [a] l יִשְׂרָאֵל? cf $\mathfrak{G}^{L}$ || **8** [a] > 𝔖𝔘, dl (dttg) || [b] 𝔊 *εἰς θάρσος*.

9 בְּיָדֶךָ׃ 9 כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּכָל־הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם׃ ל כת כן . ל
10 שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכָּלְתָּ עַל־זֹאת כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ[a] מִלְחָמוֹת[b]׃ 10 וַיִּכְעַס ב חד קמ וחד פת[11] . ב[12]
אָסָא אֶל־הָרֹאֶה וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת[a] כִּי־בְזַעַף[a] עִמּוֹ עַל־זֹאת ו דמטע[13] . ל
11 וַיְרַצֵּץ אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ 11 וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא ל . ל
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים לִיהוּדָה כי ל ג מנה בסיפ ול מל . ו מל בסיפ . ל
12 וְיִשְׂרָאֵל׃ 12 וַיַּחֲלֵא[a] אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וְתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ לג ט מנה בכתיב . ז[14] . ז[15] מל ב[16] מנה בכתיב
13 בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי בָּרֹפְאִים[b]׃ 13 וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת[a] אַרְבָּעִים וַאֲחַת[a] ל ושאר וישכב ויקבר
14 לְמָלְכוֹ׃ 14 וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּקִבְרֹתָיו[a] אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּשְׁכִּיבֻהוּ ב[17] . ל וכת כן
בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלְאוּ בְשָׂמִים וּזְנִים[b] מְרֻקָּחִים[c] בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה ל . [18]
וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃ פ [19]

17 1 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּתֵּן־ ח[1]
חַיִל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן נְצִיבִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרֵי
אֶפְרַיִם אֲשֶׁר לָכַד אָסָא אָבִיו׃ 3 וַיְהִי יְהוָה עִם־יְהוֹשָׁפָט כִּי הָלַךְ ו בנ״ך
4 בְּדַרְכֵּי דָוִיד[a] אָבִיו הָרִאשֹׁנִים וְלֹא דָרַשׁ לַבְּעָלִים׃ 4 כִּי לֵאלֹהֵי כי ל ג מנה בסיפ
5 אָבִיו דָּרָשׁ וּבְמִצְוֹתָיו[b] הָלָךְ וְלֹא כְּמַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל׃ 5 וַיָּכֶן יְהוָה אֶת־ ל זקפ קמ
הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ וַיִּתְּנוּ כָל־יְהוּדָה מִנְחָה לִיהוֹשָׁפָט וַיְהִי־לוֹ עֹשֶׁר־ ל
6 וְכָבוֹד לָרֹב׃ 6 וַיִּגְבַּהּ לִבּוֹ בִּדְרָכֵי יְהוָה וְעוֹד הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת כג
7 וְאֶת־הָאֲשֵׁרִים מִיהוּדָה׃ פ 7 וּבִשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ שָׁלַח לְשָׂרָיו [2] ט מנה ר״פ וחד מן ג בסיפ
לְבֶן[a]־חַיִל וּלְעֹבַדְיָה[b] וְלִזְכַרְיָה וְלִנְתַנְאֵל וּלְמִיכָיְהוּ לְלַמֵּד בְּעָרֵי ז בסיפ וכל נביא דכות ב מ ב . ה[3] ול בלישׁ
8 יְהוּדָה׃ 8 וְעִמָּהֶם הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְיָהוּ וּזְבַדְיָהוּ[a] וַעֲשָׂהאֵל ה[4] וכל ושמעיהו דכות ב מ א . ה . ג בלישׁ[5]
וְשֶׁמִרָמוֹת[b] וִיהוֹנָתָן וַאֲדֹנִיָּהוּ[c] וְטוֹבִיָּהוּ[d] וְטוֹבְיָהוּ וּשְׁמִרָמוֹת ושמירמות . ה ול בלישׁ בכתיב . ל ק
אֲדוֹנִיָּה[e] הַלְוִיִּם וְעִמָּהֶם מל . [7] . [6] מל ול[8] בלישׁ

[11] Mm 4194. [12] Neh 3,33. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2767. [15] Mm 41 et Mm 4060. [16] Mm 3759. [17] Mm 3205. [18] Mm 2217. [19] וחד למאור פניך Ps 90,8. Cp 17 [1] Mm 4195. [2] Mm 3789. [3] Mm 2183. [4] Mm 2621. [5] Mp sub loco. [6] Mm 1088. [7] Mm 3182. [8] Mm 896.

9 [a] prp עִם־אֲרָם לְעַמְּךָ (homark) ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖 מָה — ‖ **10** [a–a] prp עִם וְכִי זוּעַ בָּעָם (hpgr) cf 10b ‖ **12** [a] pc Mss בָּ֫רָא; l וַיַּחַל (א dttg) ‖ [b] prp בָּרְפָאִים ‖ **13** [a–a] 𝔊^{min} 39, 𝔊^{B*} 30 ‖ **14** [a] pc Mss Edd בְּקֶבֶר, 𝔙 sg ‖ [b] l וּנְגִי? (מ dttg) ‖ [c] pr מְרֻקָּחִים (hpgr) cf 𝔗𝔙 ‖ **Cp 17,3** [a] > pc Mss 𝔊*, dl (dttg) ‖ **4** [a] 𝔊 *κύριον τὸν θεόν* ‖ [b] 𝔊$^{-L}$ pro suff *τοῦ πατρὸς αὐτοῦ* ‖ **7** [a] 𝔊(𝔖𝔄) *καὶ τοὺς υἱούς* = וְלִבְנֵי ‖ [b] 𝔊𝔖𝔄 om cop cf [a] ‖ **8** [a] pc Mss 𝔖𝔗𝔄 וּזְכַרְיָה ‖ [b] K lapsus calami ‖ [c] > 𝔊* ‖ [d–d] > 𝔊^{Bmin}𝔖𝔄, dl (dttg) ‖ [e] add.

ב בסיפ ובפסוק אֱלִישָׁמָע וִיהוֹרָם הַכֹּהֲנִים׃ 9 וַיְלַמְּדוּ בִּיהוּדָה וְעִמָּהֶם סֵפֶר תּוֹרַת 9
ב בסיפ ובפסוק יְהוָה וַיָּסֹבּוּ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיְלַמְּדוּ בָעָם׃ 10 וַיְהִי | פַּחַד 10
ד[9] יְהוָה עַל כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר סְבִיבוֹת יְהוּדָה וְלֹא נִלְחֲמוּ
ב[10] עִם־יְהוֹשָׁפָט׃ 11 וּמִן־פְּלִשְׁתִּים מְבִיאִים לִיהוֹשָׁפָט מִנְחָה וְכֶסֶף 11
מא ד מנה בסיפ . יז מפק א[11] מַשָּׂא[a] גַּם הֲעַרְבִיאִים[b] מְבִיאִים לוֹ צֹאן אֵילִים שִׁבְעַת אֲלָפִים וְשִׁבְעַת
ב[12] מֵאוֹת וּתְיָשִׁים שִׁבְעַת אֲלָפִים וְשִׁבְעַ מֵאוֹת׃ פ 12 וַיְהִי יְהוֹשָׁפָט 12
ג[13] . צ הֹלֵךְ וְגָדֵל עַד־לְמַעְלָה וַיִּבֶן בִּיהוּדָה בִּירָנִיּוֹת וְעָרֵי מִסְכְּנוֹת׃
ל . יח[14] . ג[15] 13 וּמְלָאכָה רַבָּה הָיָה[a] לוֹ בְּעָרֵי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מִלְחָמָה גִּבּוֹרֵי חָיִל 13
ז בלישׁ[16] . יז מל בסיפ[17] בִּירוּשָׁלִָם׃ 14 וְאֵלֶּה פְּקֻדָתָם לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם לִיהוּדָה שָׂרֵי אֲלָפִים 14
ג כת א וחר כת ה עַדְנָה הַשָּׂר וְעִמּוֹ גִּבּוֹרֵי חַיִל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אָלֶף׃ ס 15 וְעַל־יָדוֹ 15
ט[18] ד מנה בסיפ . ח בטע[19] . ל וכת ה יְהוֹחָנָן הַשָּׂר וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף׃ ס 16 וְעַל־יָדוֹ עֲמַסְיָה 16
ד בטע בכתיב[17] . ג סביר גבורי בֶּן־זִכְרִי הַמִּתְנַדֵּב לַיהוָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם אֶלֶף גִּבּוֹר[a] חָיִל׃ ס
ד בטע בכתיב[17] . ב[20] 17 וּמִן־בִּנְיָמִן גִּבּוֹר חַיִל אֶלְיָדָע וְעִמּוֹ נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת וּמָגֵן מָאתַיִם 17
ד ב מנה בלישׁ ד בטע בכתיב[17] אָלֶף׃ ס 18 וְעַל־יָדוֹ יְהוֹזָבָד וְעִמּוֹ מֵאָה־וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף חֲלוּצֵי 18
יד ר״פ בסיפ[21] צָבָא׃ ס 19 אֵלֶּה הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ[a] מִלְבַּד אֲשֶׁר־נָתַן 19
ד[a] הַמֶּלֶךְ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר בְּכָל־יְהוּדָה׃ פ **18** 1 וַיְהִי לִיהוֹשָׁפָט **18**
ל עֹשֶׁר וְכָבוֹד לָרֹב וַיִּתְחַתֵּן לְאַחְאָב[a]׃ 2 וַיֵּרֶד לִקֵּץ שָׁנִים אֶל־אַחְאָב 2
ל . ל לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ
יד[1] וכל אורית ויהרשע דכות ב מ ג לַעֲלוֹת[a] אֶל־רָמוֹת גִּלְעָד׃ 3 וַיֹּאמֶר אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־ 3
ל יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמַת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
ל וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ[a] בַּמִּלְחָמָה׃ 4 וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל 4
דְּרֹשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר[a] יְהוָה׃ 5 וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִאִים 5
ס[2] בכתיב ה[3] מנה חס בלישׁ . יז חס בכתיב ס[5] מנה בסיפ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ[a] אֶל־רָמַת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה
יג[5] . ל אִם־אֶחְדַּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ 6 וַיֹּאמֶר 6

[9] Mm 4152. [10] Mm 4196. [11] Mm 411. [12] Mm 4197. [13] Mm 4198. [14] Mm 2952. [15] Mm 3039. [16] Mm 4025. [17] Mp sub loco. [18] Mm 3928. [19] Mm 3915. [20] Mm 4199. [21] Mm 4006. Cp 18 [1] Mm 1523. [2] Mm 3919. [3] Mm 12. [4] Mm 4176. [5] Mm 157.

11 [a] Ms Ꙋ ומ׳ || [b] l c Ms בִּים– (ad וו cf vb sq) || **13** [a] pc Mss הָיְתָה || **16** [a] Seb mlt Mss רֵי– || **19** [a–a] > 2 Mss (homtel) || **Cp 18,1** [a] Ꙋ *ἐν οἴκῳ Αχααβ* || **2** [a] Ꙋ + *μετ' αὐτοῦ* || **3** [a] Ꙋ om cop, l עִמָּךְ? || **4** [a] > Ꙋ-*L* || **5** [a] 1 R 22,6 הַאֵלַךְ, it Ꙋ.

7 יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ 7 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־ ה
יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי
שְׂנֵאתִיהוּ כִּי־אֵינֶנּוּ מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו לְרָעָה הוּא ל
8 מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ 8 וַיִּקְרָא ד ב כת ה וב כת א
9 סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מַהֵר מִיכָיְהוּ[a] בֶן־יִמְלָא׃ 9 וּמֶלֶךְ מיכיהו ק ד ב כת ה וב כת א
יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים י מל . ד
[a]בְּגָדִים וְיֹשְׁבִים בִּגֹּרֶן[a] פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים ב . ד . ל מל בסיפ
10 לִפְנֵיהֶם׃ 10 וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־ ה
11 אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃ 11 וְכָל־הַנְּבִאִים ה
נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
12 וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀ לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר ל
הִנֵּה דִבְרֵי[a] הַנְּבִאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא דְבָרְךָ ל . ג . ג[6] . לב
כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃ 13 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־ יב[7] . ג בסיפ
14 יֹאמַר אֱלֹהַי[a] אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ 14 וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו ב
מִיכָה הֲנֵלֵךְ[a] אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל[b] וַיֹּאמֶר[c] עֲלוּ ב בעינ[8]
15 וְהַצְלִיחוּ[c] וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם[d]׃ 15 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמָּה פְּעָמִים ב . ג[9]
אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק־אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ 16 וַיֹּאמֶר ב
רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶן[a] ב חד מל וחד חס . יד[10]
רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ ה[11]
17 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא
סֹ[ח] עָלַי טּוֹב כִּי אִם־לְרָע[a]׃ ס 18 וַיֹּאמֶר לָכֵן[a] שִׁמְעוּ[b] דְּבַר־יְהוָה ל
רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־ כל סיפ מל ב מ חד[12] חס . ב . ל
יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ׃ 19 וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[13] ד
וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹות גִּלְעָד וַיֹּאמֶר[a] זֶה אָמַר כָּזֶה וְזֶה אָמַר כָּזֶה׃ ז רפ[14] . ג[15] . ו כת כן[16]

[6] Mm 2106 et Mm 1879. [7] Mm 361. [8] Mm 1495. [9] Mm 3156. [10] Mm 190. [11] Mm 232. [12] 1 Ch 20,1. [13] Mm 522. [14] Mm 437. [15] Mm 2034. [16] Mm 1700.

8 [a] mlt Mss ut Q, K מִיכָהוּ ‖ **9** [a–a] sic sec 1 R 22,10 ‖ **12** [a] G *ἐλάλησαν* = דִּבְּרוּ ‖ **13** [a] ins c GV et 1 R 22,14 אֲלַי (hpgr) ‖ **14** [a] G sg cf 5[a] ‖ [b] 1 R 22,15 נֶחְדַּל ‖ [c–c] GSA et 1 R sg ‖ [d] SA suff sg ‖ **16** [a] mlt Mss et 1 R 22,17 להם ‖ **17** [a] 1 R 22,18 רע, it G ‖ **18** [a] G *οὐχ οὕτως* = לֹא כֵן ‖ [b] 1 R 22,19 שְׁמַע, it T ‖ **19** [a] > G[BL]V et 1 R 22,20, dl.

ו בסיפ[17] . ב
ח קמ[18] . ל[19]
ב . ב . ל[19]
ג[20]
לא
ט רפי וכל יחזק דכות[21]
ב פסוק דמטע[22] . ל וחס
ב . יו . ל . ב וחס
ג בטע[23]
ב[24] . ג
ג ב חס וחד מל[25]
ב
יו פסוק את את את . ל
ב
ב פסוק דמטע[26] . ל
ל
ב
ל ומל

20 וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו 20
21 בַּמָּה׃ 21 וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר 21
22 תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ 22 וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר 22
23 בְּפִי[a] נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ ס 23 וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ
לא בֶּן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ[a] עָבַר
21 רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ׃ 24 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם 24
25 הַהוּא אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵא׃ 25 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
22 קְחוּ אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֻהוּ אֶל־אָמוֹן[a] שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ[b] בֶּן־ 22
23 הַמֶּלֶךְ׃ 26 וְאָמַרְתֶּם[a] כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִלֻהוּ 26
24 לֶחֶם לַחַץ[b] וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ 27 וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־ 27
25 שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר[a] שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃
ס 28 וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רָמֹת 28
26 גִּלְעָד׃ 29 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט[a] הִתְחַפֵּשׂ וָבֹוא[a] בַּמִּלְחָמָה 29
27 וְאַתָּה לְבַשׁ בִּגְדֶיךָ[b] וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ[c] בַּמִּלְחָמָה׃ 30 וּמֶלֶךְ 30
28 אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ[a] לֵאמֹר לֹא תִלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן
29 אֶת[b]־הַגָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ 31 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי 31
30 הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ[a] עָלָיו
31 לְהִלָּחֶם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט[b] וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיְסִיתֵם[c] אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ׃ 32 וַיְהִי 32
כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּשֻׁבוּ מֵאַחֲרָיו׃
32 וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין 33
33 הַשִּׁרְיֹן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הַפֶּךָ יָדֶיךָ[a] וְהוֹצִאתַנִי מִן־הַמַּחֲנֶה[b] כִּי הָחֳלֵיתִי׃
34 וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד[a] בַּמֶּרְכָּבָה

[17] Mm 903. [18] Mm 96. [19] Mm 959. [20] Mm 4200. [21] Mm 136. [22] Mm 4201. [23] Mm 3397. [24] 1 R 22,28. [25] Mm 1885. [26] Mm 3313. [27] Mm 2036. [28] Mm 295.

22 [a] mlt Mss 𝔊$^{AL^{a1}}$𝔖𝔙 et 1 R 22,23 + כָּל־ ‖ **23** [a] > 1 R 22,24 ‖ **25** [a] 𝔊^{BVmin} *Εμ(μ)ηρ* ‖ [b] 𝔊 + *ἄρχοντα* (= ראש? versio duplex?) ‖ **26** [a] 1 R 22,27 וְאָמַרְתָּ, it 𝔊* ‖ [b] pc Mss צַר (ex Jes 30,20) ‖ **27** [a] > 𝔊* ‖ **29** [a–a] inf abs, Vrs recte 1 sg (𝔊 *κατακάλυψόν με* crrp ex -*λύψομαι*, sic 𝔊^{L}) ‖ [b] 𝔊 suff 1 sg ‖ [c] mlt Mss Vrs et 1 R 22,30 א(ו)– ‖ **30** [a] 1 R 22,31 + שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם, it 𝔖𝔄 ‖ [b] 1 c mlt Mss Vrs et 1 R את ‖ **31** [a] 1 R 22,32 וַיָּסֻרוּ ‖ [b–b] > 1 R 22,32 ‖ [c] 𝔊(𝔖𝔗𝔙) *καὶ ἀπέστρεψεν αὐτούς* = ויסירם ‖ **33** [a] mlt Mss 𝔊𝔖𝔙 ut Q, K יָדֶיךָ ‖ [b] sic c 1 R 22,34; 𝔊(𝔙) *τοῦ πολέμου* = הַמִּלְחָמָה ‖ **34** [a] 1 R 22,35 מָעֳמָד.

19 נֹכַח אָרָם עַד־הָעֲרָב וַיָּמֹת לְעֵת בֹּוא הַשָּׁמֶשׁ׃ **19** 1 וַיָּשָׁב ה שובה לירושלם[1]
2 יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־בֵּיתוֹ בְּשָׁלוֹם לִירוּשָׁלָ͏ִם׃ 2 וַיֵּצֵא אֶל־ ל[2]
פְּנֵיו יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַחוֹזֶה וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט הֲלָרָשָׁע לַעְזֹר ל
3 וּלְשׂנְאֵי[a] יְהוָה תֹּאהֵב וּבְזֹאת עָלֶיךָ קֶצֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ 3 אֲבָל ל, ל[3], ח[4] וכל אוריית דכות ב מ ב
דְּבָרִים טוֹבִים נִמְצְאוּ עִמָּךְ כִּי־בִעַרְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת מִן־הָאָרֶץ וַהֲכִינוֹתָ ג ב מנה בליש . כל סיפ מל
4 לְבָבְךָ לִדְרֹשׁ הָאֱלֹהִים׃ 4 וַיֵּשֶׁב יְהוֹשָׁפָט בִּירוּשָׁלָ͏ִם ס ז[5] חס וכל אוריית ובגבי דכות ב מ ב . ז[6]
וַיָּשָׁב וַיֵּצֵא בָּעָם מִבְּאֵר שָׁבַע עַד־הַר אֶפְרַיִם וַיְשִׁיבֵם אֶל־יְהוָה
5 אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 5 וַיַּעֲמֵד שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת ז[7] מל בסיפ
6 לְעִיר וָעִיר׃ 6 וַיֹּאמֶר אֶל־הַשֹּׁפְטִים רְאוּ מָה־אַתֶּם עֹשִׂים כִּי לָא ד[7] . ה[8]
7 לְאָדָם תִּשְׁפְּטוּ כִּי לַיהוָה וְעִמָּכֶם[a] בְּדָבָר[b] מִשְׁפָּט׃ 7 וְעַתָּה יְהִי ב בסיפ . ג בכתיב[9]
פַּחַד־יְהוָה עֲלֵיכֶם שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ כִּי־אֵין עִם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַוְלָה
8 וּמַשָּׂא פָנִים וּמִקַּח־שֹׁחַד׃ 8 וְגַם בִּירוּשָׁלַ͏ִם הֶעֱמִיד יְהוֹשָׁפָט מִן־ ל וחס : ל[10] , כ[11] ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ
הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּט יְהוָה[a] וְלָרִיב ד[12] . ג[13] . ל[14] , ל[15]
9 יֹשְׁבֵי[a] יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ 9 וַיְצַו עֲלֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה תַעֲשׂוּן בְּיִרְאַת יְהוָה ה חס בסיפ . ל . ל[16]
10 בֶּאֱמוּנָה וּבְלֵבָב שָׁלֵם׃ 10 וְכָל־[a]רִיב אֲשֶׁר־יָבוֹא עֲלֵיכֶם מֵאֲחֵיכֶם ל
הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵיהֶם בֵּין־דָּם לְדָם בֵּין־תּוֹרָה לְמִצְוָה לְחֻקִּים ג פסוק בין בין . ב[17]
וּלְמִשְׁפָּטִים וְהִזְהַרְתֶּם אֹתָם וְלֹא יֶאְשְׁמוּ לַיהוָה וְהָיָה־קֶצֶף עֲלֵיכֶם ל
11 וְעַל־אֲחֵיכֶם כֹּה תַעֲשׂוּן וְלֹא תֶאְשָׁמוּ׃ 11 וְהִנֵּה אֲמַרְיָהוּ כֹהֵן הָרֹאשׁ ל[18] . ב . ג . לין בג מנה בסיפ
עֲלֵיכֶם לְכָל דְּבַר־יְהוָה וּזְבַדְיָהוּ[a] בֶן־יִשְׁמָעֵאל הַנָּגִיד לְבֵית־יְהוּדָה ו פסוק לכל לכל . ג בליש
לְכָל דִּבְרֵי־הַמֶּלֶךְ וְשֹׁטְרִים הַלְוִיִּם לִפְנֵיכֶם חִזְּקוּ וַעֲשׂוּ וִיהִי יְהוָה לב
20 עִם־[b]הַטּוֹב׃ פ **20** 1 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן בָּאוּ בְנֵי־מוֹאָב וּבְנֵי עַמּוֹן
2 וְעִמָּהֶם[a] מֵהָעַמֹּנִים עַל־יְהוֹשָׁפָט לַמִּלְחָמָה׃ 2 וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּידוּ לִיהוֹשָׁפָט ב מל ול בליש . ב
לֵאמֹר בָּא עָלֶיךָ הֲמוֹן רָב מֵעֵבֶר לַיָּם מֵאֲרָם[a] וְהִנָּם בְּחַצְצֹן תָּמָר ל . לג קמ׳ .[1]
ב חד מל וחד חס[2]
3 הִיא עֵין גֶּדִי׃ 3 וַיִּירָא וַיִּתֵּן יְהוֹשָׁפָט אֶת־פָּנָיו לִדְרֹשׁ לַיהוָה וַיִּקְרָא־ יב[3] ול חס בכתיב . ד[4]

Cp 19 [1]Mm 3963. [2]Mm 1094. [3]Mm 3190. [4]Mm 3083. [5]Mm 4226. [6]Mm 4104. [7]Mm 2457. [8]Mm 1168. [9]Mp sub loco. [10]Mm 4202. [11]Mm 4070. [12]Mm 4203. [13]Mm 3968. [14]Mm 3895. [15]Mm 1526. [16]Mm 393. [17]Mm 1153. [18]Mm 393. Cp 20 [1]Mm 264. [2]Mm 4204. [3]Mm 1590. [4]Mp sub loco.

Cp 19,2 [a] G *ἤ μισουμένῳ ὑπό* || **6** [a] l ע׳ הוא (ה hpgr)? cf Ⅽ || [b] G *λόγοι* || **8** [a–a] l וּלְרִיבֵי יֹשְׁבֵי cf GV || **10** [a] G *πᾶς ἀνήρ* crrp ex *πᾶσαν* (*ηρ* dttg), etiam V om cop || **11** [a] pc Mss Sa וזכריהו || [b] prb ins עֹשֵׂי || **Cp 20,1** [a] l sec 26,7 מֵהַמְעוֹנִים cf G *ἐκ τῶν Μιναίων* || **2** [a] l c Ms Ⅽ מֵאֱדֹם.

צוֹם עַל־כָּל־יְהוּדָה׃ 4 וַיִּקָּבְצוּ יְהוּדָה לְבַקֵּשׁ מֵיְהוָה גַּם מִכָּל־עָרֵי 4
יְהוּדָה בָּאוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה׃ 5 וַיַּעֲמֹד יְהוֹשָׁפָט בִּקְהַל יְהוּדָה 5 ז בסיפ׳
וִירוּשָׁלִַם[a] בְּבֵית יְהוָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַחֲדָשָׁה׃ 6 וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי 6 לט . צא יט מנה ר״פ
אֲבֹתֵינוּ הֲלֹא אַתָּה־הוּא אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל מַמְלְכוֹת ד 6 . יד מל
הַגּוֹיִם[a] וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין עִמָּךְ לְהִתְיַצֵּב׃ 7 הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהֵינוּ 7
הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע ג 7 . ל . ל
אַבְרָהָם אֹהַבְךָ[a] לְעוֹלָם׃ 8 וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ[a] | בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ 8 ל . י בטע״פ
לֵאמֹר׃ 9 אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט[a] וְדֶבֶר וְרָעָב נַעֲמְדָה 9 ב חד חס וחד מל . ב
לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ[b] בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ ב 9
וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃ 10 וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר ב 10 . ל
לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָּהֶם בְּבֹאָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כִּי סָרוּ ג 11 חס ול למד״נ
מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃ 11 וְהִנֵּה־הֵם גֹּמְלִים[a] עָלֵינוּ[b] לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ 11 ב חד מל וחד חס . 12
מִיְרֻשָּׁתְךָ[c] אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃ 12 אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפֹּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ 13 ב וחס
כֹּחַ לִפְנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה ל 12 וחס . ל 14
כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ 13 וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם ג 15
וּבְנֵיהֶם׃ פ 14 וַיְחִזִיאֵל[a] בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן־יְעִיאֵל[b] בֶּן־ ז וכל עזרא דכותי 16
מַתַּנְיָה הַלֵּוִי מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃ ח חס איש 17
15 וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם וְהַמֶּלֶךְ יְהוֹשָׁפָט כֹּה־ ג 18
אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה
כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה כִּי לֵאלֹהִים׃ 16 מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים ל
בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ[a] וּמְצָאתֶם אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי[b] מִדְבַּר יְרוּאֵל[c]׃ ב ר״פ . ג 19 . ל . ח 21
17 לֹא לָכֶם לְהִלָּחֵם בָּזֹאת הִתְיַצְּבוּ עִמְדוּ[a] וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה 17
עִמָּכֶם יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ לִפְנֵיהֶם ז וכל ר״פ דכותי 22
וַיהוָה עִמָּכֶם׃ 18 וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־יְהוּדָה[aa] וְיוֹשְׁבֵי ח חס איש 17 . 18

[6]Mm 903. [6]Mm 1250. [7]Mm 4205. [8]Mm 3661. [9]Mm 2616. [10]Dt 32,1. [11]Mm 2970. [12]Mm 1058. [13]Mm 3045. [14]Mp sub loco. [15]Mm 4206. [16]Mm 1831. [17]Mm 2513. [18]Mm 3279. [19]Mm 3249. [20]Mm 3190. [21]Mm 463. [22]Mm 2607.

5 [a] pc Mss 𝔊𝔗 בְּנֵי ‖ **6** [a] Ms הָאָרֶץ ‖ **7** [a] 𝔊-^{L} *τῷ ἠγαπημένῳ σου* ‖ **8** [a] > 𝔊*𝔖𝔙 ‖ **9** [a] 𝔊^{L} *ἀκρίς*; l וְשֶׁבֶט ‖ [b] pc Mss 𝔊^{L} + נִקְרָא ‖ **11** [a] 𝔗 *et cameli eorum* ‖ [b] pc Mss 𝔗 + רָעָה ‖ [c] 𝔊𝔗 suff 1 pl ‖ **14** [a] 𝔊 *καὶ τῷ Οζιηλ*, 𝔖 *wḥz'jl* ‖ [b] 𝔊^{BAal} *Ελε(a)ηλ*, 𝔖 *jwjd'* ‖ **16** [a] prp צִיץ cf 2b ‖ [b] prp לִפְנֵי (ל hpgr) ‖ [c] 𝔊 *Ιεριηλ* ‖ **17** [a–a] 𝔊-^{L} *ταῦτα σύνετε* cf 𝔖𝔙.

19 יְרוּשָׁלַ֑͏ִם נָפְל֣וּ לִפְנֵ֔י יְהוָ֖ה לְהִשְׁתַּחֲוֹ֥ת לַיהוָֽה׃ 19 וַיָּקֻ֜מוּ הַלְוִיִּ֗ם מִן־ בנ 23
בְּנֵ֤י הַקְּהָתִים֙ וּמִן־בְּנֵ֣י הַקָּרְחִ֔ים לְהַלֵּ֥ל לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל בְּק֖וֹל גד 24. גה 25
גְּדוֹלָ֥ה לְמָֽעְלָה׃ 20 וַיַּשְׁכִּ֣ימוּ בַבֹּ֔קֶר וַיֵּצְא֖וּ לְמִדְבַּ֣ר תְּקֽוֹעַ
וּבְצֵאתָ֔ם עָמַ֖ד יְהוֹשָׁפָ֑ט וַיֹּ֣אמֶר[a] שְׁמָעֻ֤נִי יְהוּדָה֙ וְיֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלַ֔͏ִם ה חס איש 20
הַאֲמִ֥ינוּ בַֽיהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶ֣ם וְתֵאָמֵ֑נוּ הַאֲמִ֤ינוּ בִנְבִיאָיו֙ וְהַצְלִ֣יחוּ׃ 21 וַיִּוָּעַ֖ץ ל. ב 27 ול ס״פ 21
אֶל־הָעָ֔ם וַיַּעֲמֵ֥ד מְשֹׁרְרִ֖ים[a] לַיהוָ֑ה וּמְהַלְלִ֣ים לְהַדְרַת־קֹ֔דֶשׁ[a] בְּצֵ֥את גּ
לִפְנֵ֖י הֶחָלּ֑וּץ וְאֹמְרִ֗ים בּ
הוֹד֤וּ לַיהוָה֙[b] כִּֽי־לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ גּ חס כי טוב
22 וּבְעֵ֥ת הֵחֵ֛לּוּ בְּרִנָּ֖ה וּתְהִלָּ֑ה נָתַ֤ן יְהוָה֙ מְאָרְבִ֔ים[a] עַל־בְּנֵ֥י עַמּ֖וֹן ח 28. ל. ל
מוֹאָ֣ב וְהַר־שֵׂעִ֑יר הַבָּאִ֖ים לִיהוּדָ֥ה וַיִּנָּגְפֽוּ׃ 23 וַיָּעֲמְד֤וּ בְנֵי־עַמּוֹן ל
וּמוֹאָב֙ עַל־יֹשְׁבֵ֣י הַר־שֵׂעִ֔יר לְהַחֲרִ֥ים וּלְהַשְׁמִ֖יד וּכְכַלּוֹתָ֣ם בְּיוֹשְׁבֵ֑י ח 29 ה מנה בלישׁ. ד 30. ב 31. ג זל מל ובלישׁ
שֵׂעִ֣יר עָזְר֔וּ[a] אִ֥ישׁ־בְּרֵעֵ֖הוּ לְמַשְׁחִֽית׃ 24 וִיהוּדָ֕ה בָּ֥א עַל־הַמִּצְפֶּ֖ה ב ר״פ 32. ב בלישׁ 33
לַמִּדְבָּ֑ר וַיִּפְנ֣וּ אֶל־הֶהָמ֔וֹן וְהִנָּ֥ם פְּגָרִ֖ים נֹפְלִ֣ים אָ֑רְצָה וְאֵ֖ין פְּלֵיטָֽה׃ ל
25 וַיָּבֹ֣א יְהוֹשָׁפָ֗ט וְעַמּוֹ֙ לָבֹ֣ז אֶת־שְׁלָלָ֔͏ָם וַיִּמְצְא֥וּ בָהֶ֛ם[a] לָרֹ֖ב וּרְכ֣וּשׁ א 34. ג 35
וּפְגָרִ֑ים[b] וּכְלֵ֥י חֲמֻדּ֖וֹת וַיִּנְבְּל֣וּ לָהֶ֔ם לְאֵין֙ מַשָּׂ֔א וַיִּֽהְי֥וּ יָמִ֖ים שְׁלוֹשָׁ֑ה ב 36. ח 37. ל. מא ד מנה בסיפ. יז 38 מל יב מנה בסיפ וכלמגלה דכות
26 בַּיּ֣וֹם הָרְבִיעִ֔י כִּֽי־רַ֖ב־הָ֑וּא בֵּרְכָ֣ה עָמֵ֔ק ג ר״פ 39. ג חס 40
בֵּרְכָ֥ה כִי־שָׁ֖ם בֵּרַ֣כְנוּ אֶת־יְהוָ֑ה עַל־כֵּ֣ן קָרְא֤וּ אֶת־שְׁם֙ הַמָּקוֹם֙ הַה֣וּא ל 41 : ט בטע. ל ובכתיב
עֵ֥מֶק בְּרָכָ֖ה עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ 27 וַיָּשֻׁ֣בוּ כָל־אִ֣ישׁ יְהוּדָ֗ה וְיר֙וּשָׁלַ֔͏ִם[a] וִיהוֹשָׁפָ֥ט ט מיחד. ה חס בסיפ 27
בְּרֹאשָׁ֑ם לָשׁ֣וּב אֶל־יְרוּשָׁלַ֔͏ִם[b] בְּשִׂמְחָ֖ה כִּֽי־שִׂמְּחָ֥ם יְהוָ֖ה מֵאוֹיְבֵיהֶֽם׃ מב 42 יג 43 וכל עזרא דכות ב מ״א. מד 44. ו מל
28 וַיָּבֹ֣אוּ יְרוּשָׁלַ֔͏ִם בִּנְבָלִ֖ים וּבְכִנֹּר֣וֹת וּבַחֲצֹצְר֑וֹת אֶל־בֵּ֖ית יְהוָֽה׃
29 וַיְהִ֤י פַּחַד֙ אֱלֹהִ֔ים עַ֖ל כָּל־מַמְלְכ֣וֹת הָאֲרָצ֑וֹת בְּשָׁמְעָ֗ם כִּ֤י נִלְחַם֙ ב 45. ד 46. ל. יג 47
יְהוָ֔ה עִם־אוֹיְבֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ 30 וַתִּשְׁקֹ֥ט מַלְכ֖וּת יְהוֹשָׁפָ֑ט וַיָּנַ֥ח לֽוֹ֙ אֱלֹהָ֔יו ס יט יְהוָה 48 ב מל. יג בטע 49
מִסָּבִֽיב׃ פ 31 וַיִּמְלֹךְ֙ יְהוֹשָׁפָ֔ט עַל־יְהוּדָ֑ה בֶּן־שְׁלֹשִׁ֥ים וְחָמֵ֛שׁ

23 Mm 4207. 24 Mm 4208. 25 ותר לקרהים 1 Ch 26,1. 26 Mm 2513. 27 Mp sub loco. 28 Mp unica et falsa confusio cum Mm 1482, cf Mp sub loco. 29 Mm 3172. 30 Mm 1209. 31 2 Ch 24,14. 32 Mm 3049. 33 Cf Mm 2281. 34 Mm 2572. 35 Mm 3755 א. 36 Mm 452. 37 Mm 3927. 38 Mm 2959. 39 Mm 3920. 40 Mm 4113. 41 ותר וברכו Job 1,5. 42 Mm 2876. 43 Mm 2682. 44 Mm 3907. 45 Ps 36,2. 46 Mm 4152. 47 Mm 1748. 48 Mm 510. 49 Mm 3948.

20 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ ($\mathfrak{G}^{Aal}$ pr) *καὶ ἐβόησεν* ‖ **21** [a–a] $\mathfrak{G}$ *καὶ αἰνοῦντας ἐξομολογεῖσθαι καὶ αἰνεῖν τὰ ἅγια* ‖ [b] nonn Mss $\mathfrak{S}$ + כִּי טוֹב ‖ **22** [a] prp מַעֲרָבִים vel מַרְהֲבִים cf $\mathfrak{G}$ *πολεμεῖν*, $\mathfrak{L}$ *insidias* ‖ **23** [a] $\mathfrak{G}$ *ἀνέστησαν*; prp עָרְרוּ (polal) ‖ **25** [a] $\mathfrak{G}$ *κτήνη*, l בְּהֵמָה ‖ [b] l c pc Mss $\mathfrak{LV}$ וּבְגָדִים; $\mathfrak{G}$ *καὶ σκῦλα* ‖ **27** [a] $\mathfrak{G}$ *εἰς Ιερουσαλημ* ‖ [b–b] > $\mathfrak{G}$* cf [a].

שָׁנָה בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה
ב. ד[50] בַּת־שִׁלְחִי׃ 32 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה לַעֲשׂוֹת
קלט. כג הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 33 אֶךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם לֹא־הֵכִינוּ
ט חס בסיפ. כג יג מנה בסיפ 34 לִבָּם לֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 34 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט הָרִאשֹׁנִים
ב וחס[51] וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי אֲשֶׁר הֶעֱלָה[a] עַל־
סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ 35 וְאַחֲרֵי־כֵן אִתְחַבֵּר יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־
ל: ס[52] יְהוּדָה עִם אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ לַעֲשׂוֹת׃ 36 וַיִּתְחַבְּרֵהוּ
עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ[a] אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃
ל. ל. ב 37 וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ[a] מִמָּרֵשָׁה עַל־יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר
ל כְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה אֶת־מַעֲשֶׂיךָ וַיִּשְׁבְּרוּ אֳנִיּוֹת[b]
וְלֹא עָצְרוּ[c] לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃

21 1 וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד
מן רא סיפ ועד הנח[1]. ד ר״פ[2] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ 2 וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט עֲזַרְיָה וְיחִיאֵל
ב. ל. ג סביר יהודה וקר ישראל[3] וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ[a] וּמִיכָאֵל[b] וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־
ל ומל יִשְׂרָאֵל[c]׃ 3 וַיִּתֵּן לָהֶם | אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת רַבּוֹת לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת
ב. ב עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת בִּיהוּדָה וְאֶת־הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא
הַבְּכוֹר׃ פ 4 וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־מַמְלֶכֶת[a] אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג
יא ס״פ[4] אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי יִשְׂרָאֵל׃ 5 בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה
כל סיפ מל יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁמֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ 6 וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ | מַלְכֵי
ב״ פסוק דמטע ול בליש. ג סביר לאשה[2] יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַת[a]־אַחְאָב הָיְתָה לוֹ לְאִשָּׁה[b]
ב ס״פ בסיפ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 7 וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד
ב״ פסוק דמטע ול בליש. ח[6] לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד[a] וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר וְלִבָנָיו[b]
כָּל־הַיָּמִים׃ 8 בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִיכוּ

[50] Mm 1978. [51] Mm 1430. [52] Mm 2091. Cp 21 [1] Mp sub loco. [2] Mm 1529. [3] Mm 4209. [4] Okhl 357. [5] Mm 4210. [6] Mm 2469.

34 [a] G *κατέγραψεν*, V *digessit* || **36** [a] GS sg || **37** [a] G[min] *Ἀωδια*, 1 וְדִדְיָהוּ; S(𝔄) *ddh* = דודו || [b] G + *σου* || [c] G* sg || **Cp 21,2** [a] prp וְעֻזִּיָּהוּ || [b] S *mlk'jl* || [c] Seb mlt Mss GSV𝔄 יְהוּדָה || **4** [a] sic L, mlt Mss Edd כֻּלּ– || **6** [a] 1 אַחַת cf S𝔄 et 22,2b || [b] Seb C mlt Mss et 2 R 8,18 לְאִ׳ || **7** [a–a] 2 R 8,19 alit || [b] sic sec 2 R לבניו (ubi 1 לְפָנָיו cf 1 R 11,36).

9 עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ 9 וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם [a]עִם־שָׂרָיו וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי֯ קָם֯ ב7 מסוק דמטע ול בסיפ
10 לַיְלָה וַיַּךְ [b]אֶת־אֱדוֹם הַסּוֹבֵב אֵלָיו וְאֶת֯ שָׂרֵי הָרֶכֶב[c]׃ 10 וַיִּפְשַׁע ג8
אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא
11 [a]מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עָזַב אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו[a]׃ 11 גַּם־הוּא עָשָׂה־בָמוֹת
בְּהָרֵי[a] יְהוּדָה וַיַּזֶן אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ֯ם וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃ פ ג9 מיחד דמטע9 . ב10
12 וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה֯ אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ל11 בכתיב וכל קריה
דָּוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ בִּדְרָכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבִדְרָכֵי אליהו דכות ב מ ה . ב בטע בסיפ12
13 אָסָא מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ 13 וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה ל
וְאֶת֯־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ֯ם כְּהַזְנוֹת בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־[a]אַחֶיךָ בֵּית־[a]אָבִיךָ ט13 . ל
14 הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃ 14 הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף[a] מַגֵּפָה גְּדוֹלָה בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ ג ר״פ בסיפ14
15 וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃ 15 וְאַתָּה[a] בְּחֳלָיִים רַבִּים[b] בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ כ15 בטע ה16 מנה בלישׁ
וחד מן ד17 בכתיב
עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים עַל־יָמִים׃ 16 וַיָּעַר יְהוָה עַל־ ובלישׁ . ל
16 יי18 . ל . ג19
17 יְהוֹרָם אֶת רוּחַ[a] הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר עַל־יַד כּוּשִׁים׃ 17 וַיַּעֲלוּ ה20 . ל בסיפ
בִּיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־ ל . ט21
18 בָּנָיו֯ וְנָשָׁיו[a] וְלֹא֯ נִשְׁאַר־לוֹ בֵּן כִּי אִם־יְהוֹאָחָז[b] קְטֹן בָּנָיו׃ 18 וְאַחֲרֵי ל . ז22
19 כָּל־זֹאת נָגָפוֹ֯ יְהוָה֯ בְּמֵעָיו לָחֳלִי לְאֵין֯ מַרְפֵּא׃ 19 וַיְהִי֯ לְיָמִים֯ ל . ל . כג24 . ה23 ; ב25
מִיָּמִים [a]וּכְעֵת צֵאת הַקֵּץ לְיָמִים֯ שְׁנַ֯ים[a] יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת ב28 . ל
20 בְּתַחֲלֻאִים רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה֯ כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו׃ 20 בֶּן־ ל חס27 . ה
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּ֯ים[a] הָיָה֯ בְּמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ֯ם וַיֵּלֶךְ ז כל סיפ מל
[b]בְּלֹא֯ חֶמְדָּה[b] וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ ל
22 1 וַיַּמְלִיכוּ֯ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ֯ם אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי לד מל ז מנה בסיפ
כָּל־הָרִאשֹׁנִים֯ הָרָג הַגְּדוּד הַבָּא בָּעַרָבִים לַמַּחֲנֶה[a] וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בן יג1 מנה בסיפ

7 Mm 4210. 8 Mm 2589. 9 Mm 2945. 10 Mm 2150. 11 Mm 4211. 12 Mm 4212. 13 Mm 1395. 14 Mm 4213. 15 Mp sub loco. 16 Mm 4158. 17 Mm 3923. 18 Mm 98. 19 Mm 4031. 20 Mm 1315. 21 Mm 1694. 22 Mm 1285. 23 Mm 4214. 24 Mm 3927. 25 Mm 4215. 26 Mm 4216. 27 Mm 2512. Cp 22 1 Mp sub loco.

9 [a–a] 2 R 8,21 צְעִירָה (l שָׁע׳) || [b–b] sic c 2 R (ubi l אֹתוֹ אדום) || [c] 𝔊 + *καὶ ἔφυγεν ὁ λαὸς εἰς τὰ σκηνώματα αὐτῶν* cf 2 R || **10** [a–a] > 2 R 8,22 || **11** [a] Seb mlt Mss 𝔊𝔙 בְּעָרֵי || **13** [a] 𝔊(S) *υἱούς* || **14** [a] 𝔊(S𝔙) + *σε* || **15** [a] ins תָּבֹא? || [b] 2 Mss רָעִים cf 𝔊𝔙 || **16** [a] > 𝔊 || **17** [a] 𝔊 *καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ* || [b] Ms אֲחַזְיָהוּ cf 𝔊S𝔗 || **19** [a–a] prp כָּל־ עֲמַת צאת הקץ לימי שָׁנָיו cf Qoh 5,15 Est 1,17 || **20** [a] 2 R 8,17 + שָׁנָה || [b–b] 𝔊 *ἐν οὐκ ἐπαίνῳ*, 𝔙 *non recte*; rectius S(𝔄) *(w'zl) dl' rgt'* = (et abiit) non desideratus || **Cp 22,1** [a] 𝔊 *καὶ οἱ Αλιμαζονεῖς* cf 14,14[b] (crrp ex transcriptione *λιμαανε*?); l לַמִּלְחָמָה cf 18,33[b].

בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ פ 2 בֶּן־[a]אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם[a] שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ 2
בְּמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי[b]׃
3 גַּם־הוּא הָלַךְ בְּדַרְכֵי בֵּית אַחְאָב כִּי אִמּוֹ הָיְתָה יוֹעַצְתּוֹ לְהַרְשִׁיעַ׃ 3 ל ומל
4 וַיַּ֫עַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב כִּי־הֵמָּה הָיוּ־לוֹ יוֹעֲצִים אַחֲרֵי 4 קלט²
מוֹת אָבִיו לְמַשְׁחִית לוֹ׃ 5 גַּם בַּעֲצָתָם הָלַךְ וַיֵּלֶךְ אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־ 5
אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עַל־חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹות וּגְלְעָד ל. ו כת כן[a]
וַיַּכּוּ הָרַמִּים[a] אֶת־יוֹרָם׃ 6 וַיָּשָׁב לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל כִּי[a] הַמַּכִּים 6 יא¹ ד⁵ מנה בכתיב כת כן ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות ב מ ג⁶
אֲשֶׁר הִכֻּהוּ בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַעֲזַרְיָהוּ[b] בֶּן־ ו כת כן[7] ול בסיפ
יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יְהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל
כִּי־חֹלֶה הוּא׃ 7 וּמֵאֱלֹהִים הָיְתָה תְּבוּסַת[a] אֲחַזְיָהוּ לָבוֹא אֶל־יוֹרָם 7 ח⁸ . ל . ל . יא¹ ד⁵ מנה בכתיב כת כן ומן ובשנת חמש עד ואלישע דמלכים דכות ב מ ג⁶
וּבְבֹאוֹ יָצָא עִם־יְהוֹרָם אֶל־יֵהוּא בֶן־נִמְשִׁי אֲשֶׁר מָשַׁח יְהוָה לְהַכְרִית ג⁹ . ב בסיפ
לְ אֶת־בֵּית אַחְאָב׃ 8 וַיְהִי כְּהִשָּׁפְטוֹ[a] יֵהוּא עִם־בֵּית אַחְאָב וַיִּמְצָא אֶת־ 8
שָׂרֵי יְהוּדָה וּבְנֵי[b] אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מְשָׁרְתִים לַאֲחַזְיָהוּ וַיַּהַרְגֵם׃ 9 וַיְבַקֵּשׁ 9 ל
אֶת־אֲחַזְיָהוּ וַיִּלְכְּדֵהוּ [a]וְהוּא מִתְחַבֵּא[a] בְּשֹׁמְרוֹן וַיְבִאֻהוּ אֶל־יֵהוּא ח פסוק והוא הוא² . ז¹⁰
וַיְמִתֻהוּ[b] וַיִּקְבְּרֻהוּ כִּי אָמְרוּ בֶּן־יְהוֹשָׁפָט הוּא אֲשֶׁר־דָּרַשׁ אֶת־יְהוָה ג כת כן ובסיפ¹¹
בְּכָל־לְבָבוֹ וְאֵין לְבֵית אֲחַזְיָהוּ לַעְצֹר כֹּחַ לַמְּמְלָכָה׃
10 וַעֲתַלְיָהוּ אֵם אֲחַזְיָהוּ רָאֲתָה כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּדַבֵּר[a] אֶת־ 10 ל
כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה לְבֵית יְהוּדָה׃ 11 וַתִּקַּח יְהוֹשַׁבְעַת[a] בַּת־הַמֶּלֶךְ 11 ב ובפסוק
אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הַמּוּמָתִים וַתִּתֵּן ב
אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַתַּסְתִּירֻהוּ [b]יְהוֹשַׁבְעַת בַּת־הַמֶּלֶךְ ב . ב . ל . ב ובפסוק
יְהוֹרָם אֵשֶׁת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן כִּי הִיא הָיְתָה אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ[b] מִפְּנֵי
עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הֱמִיתָתְהוּ׃ 12 וַיְהִי אִתָּם[a] בְּבֵית הָאֱלֹהִים מִתְחַבֵּא שֵׁשׁ 12 ל. לז. ז

[2]Mp sub loco. [3]Mm 1700. [4]Mm 4018. [5]Mm 2087. [6]Cf Mm 2087. [7]Mm 2086. [8]Mm 1635. [9]Mm 3855. [10]Mm 1391. [11]Mm 2127.

2 [a–a] 𝔊* 20, 𝔏 16; l c 2 R 8,26 עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם, it $\mathfrak{G}^{L}\mathfrak{S}\mathfrak{A}$ ‖ [b] $\mathfrak{G}^{L}$ *Αχααβ* ‖ **5** [a] = הָאֲרִי (sic 2 Mss 𝔗𝔙 cf 2 R 8,28); 𝔊 *οἱ τοξόται* = הָרֹמִים vel הַמֹּרִים ‖ **6** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 et 2 R 8,29 מִן, sed ins c 𝔙 רַבִּים ‖ [b] l c nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 et 2 R וַאֲחַזְיָהוּ ‖ **7** [a] 𝔊 *καταστροφή*; l נְסִבַּת cf 𝔗 et 10,15 ‖ **8** [a] mlt Mss בָּהּ ‖ [b] 𝔊 om בני, dl cf 2 R 10,13 ‖ **9** [a–a] 𝔊 *ἰατρευόμενον* = מִתְרַפֵּא? ‖ [b] l c pc Mss $\mathfrak{G}\mathfrak{S}\mathfrak{A}$ תַּ֫— ‖ **10** [a] pc Mss et 2 R 11,1 וַתְּאַבֵּד; l 𝔐 eodem sensu ‖ **11** [a] 2 R 11,2 יְהוֹשֶׁבַע cf $\mathfrak{G}^{BL}$ *Ιωσαβεε* ‖ [b–b] > 2 R 11,2 ‖ **12** [a] 2 R 11,3 אֹתָהּ, it $\mathfrak{G}^{Aai}\mathfrak{S}\mathfrak{A}$.

23 שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃ פ 23 1 וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִעִית[a] ז12. ב כת כן׳
הִתְחַזֵּק יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת לַעֲזַרְיָהוּ בֶן־יֵרֹחָם וְלִישְׁמָעֵאל ג זוגין2. ב3
בֶּן־יְהוֹחָנָן וְלַעֲזַרְיָהוּ בֶן־עוֹבֵד וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ[b] בֶּן־עֲדָיָהוּ[c] וְאֶת־ ט4 ד מגה בסיפ. ל
2 אֱלִישָׁפָט[d] בֶּן־זִכְרִי עִמּוֹ בַּבְּרִית׃ 2 וַיָּסֹבּוּ בִיהוּדָה וַיְקַבְּצוּ אֶת־ ה5. ל בכתיב
כָּל־עָרֵי יְהוּדָה וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ י, 6, יג7 וכל עזרא דכות ב מ א
3 וַיִּכְרֹת כָּל־הַקָּהָל בְּרִית בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם[a]־הַמֶּלֶךְ[b] וַיֹּאמֶר לָהֶם ז
4 הִנֵּה בֶן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד׃ 4 זֶה הַדָּבָר ל ב1
אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי[a]
5 הַסִּפִּים׃ 5 וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד[a] וְכָל־ ז8. ג. ל. ב. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג
6 הָעָם בְּחַצְרוֹת בֵּית יְהוָה׃ 6 וְאַל־יָבֹא בֵּית יְהוָה כִּי אִם־הַכֹּהֲנִים[a] ב9
וְהַמְשָׁרְתִים לַלְוִיִּם הֵמָּה יָבֹאוּ כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה וְכָל־הָעָם יִשְׁמְרוּ ל. ב. נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מ ג1
7 מִשְׁמֶרֶת יְהוָה׃ 7 וְהִקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ
8 וְהַבָּא אֶל־הַבַּיִת יוּמָת וְהָיוּ[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ׃ 8 וַיַּעֲשׂוּ ב10. ז11. ב12
הַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ אֶת־ ז וכל ר״פ דכות13. ד בכתיב
אַנְשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יוֹצְאֵי הַשַּׁבָּת כִּי לֹא פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־ ד14. ד מל. ל
9 הַמַּחְלְקוֹת׃ 9 וַיִּתֵּן יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת אֶת־הַחֲנִיתִים וְאֶת־
הַמָּגִנּוֹת וְאֶת־הַשְּׁלָטִים אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד אֲשֶׁר בֵּית הָאֱלֹהִים׃ ל. מת
10 וַיַּעֲמֵד אֶת־כָּל־הָעָם וְאִישׁ ו שִׁלְחָו בְּיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית ג15
עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית לַמִּזְבֵּחַ וְלַבַּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ ח16 וכל על המלך טוב ב מ ג
11 וַיּוֹצִיאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִיכוּ יב17 ד מגה מל בסיפ. ב
12 אֹתוֹ וַיִּמְשְׁחֻהוּ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ ס 12 וַתִּשְׁמַע ב וחס18
עֲתַלְיָהוּ אֶת־קוֹל הָעָם הָרָצִים[a] וְהַמְהַלְלִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וַתָּבוֹא אֶל־ ל
13 הָעָם[b] בֵּית יְהוָה׃ 13 וַתַּרְא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ עֹמֵד עַל־עַמּוּדוֹ[a] בַּמָּבוֹא ו מל. ל

12Mm 4044. **Cp 23** 1Mp sub loco. 2Mm 509. 3Gn 17,20. 4Mm 3928. 5Mm 2027. 6Mm 3895. 7Mm 2682. 8Mm 4217. 9וחד ואל־יבוא Lv 16,2. 10Lv 14,46. 11Mm 1773. 12Ex 28,35. 13Mm 2607. 14Mm 1664. 15Mm 3950. 16Mm 2106. 17Mm 2610. 18Mm 2107.

Cp 23,1 [a] $\mathfrak{G}^{B}$ *τῷ ὀγδόῳ* ‖ [b] $\mathfrak{S}$ *(wl)šm'j'* ‖ [c] $\mathfrak{S}$ *'dw* ‖ [d] $\mathfrak{G}$* *Ελισαφαν* ‖ [e] $\mathfrak{G}^{-L}$ *εἰς οἶκον* ($\mathfrak{G}^{Aal}$ + *κυρίου*) cf 2 R 11,4a ‖ **3** [a] 1 עַל ‖ [b] ins וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הִנֵּה בֶּן־הַמֶּלֶךְ יִמְלֹךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עַל־בְּנֵי דָוִיד׃ 4 זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְשֹׁעֲרֵי הַסִּפִּים׃ 5 וְהַשְּׁלִשִׁית בְּבֵית הַמֶּלֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר הַיְסוֹד וְכָל־ (hom-tel) cf $\mathfrak{G}$ et 2 R 11,4 ‖ **4** [a] prp וְלַשֹּׁעֲרִים לִשְׁמְרֵי ‖ **5** [a] $\mathfrak{G}$ *τῇ μέσῃ*, $\mathfrak{S}$ *dṯbḥ'* = הַטַּבָּחִים, $\mathfrak{T}$ *gbrj'* = הַגִּבּוֹרִים, 2 R 11,6 סוּר (ex סוּס ?) ‖ **6** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ οἱ Λευῖται* cf $\mathfrak{S}$ ‖ **7** [a] 1 c pc Mss $\mathfrak{GCV}$ וְהָיוּ ‖ **12** [a] $\mathfrak{G}$ + *καὶ ἐξομολογουμένων* ‖ [b] $\mathfrak{G}(\mathfrak{S})$ *τὸν βασιλέα* ‖ **13** [a] prp עֲמֻדוֹ.

וְהַשָּׁרִים[b] וְהַחֲצֹצְרוֹת עַל־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתוֹקֵעַ ד19 . ה20 וכל על המלך טוב דכות ב מג . ו21 . ב חד חס וחד מל22
בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִים לְהַלֵּל וַתִּקְרַע ל23 . ה . ל מל
עֲתַלְיָהוּ אֶת־בְּגָדֶיהָ וַתֹּאמֶר קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ ס 14 וַיּוֹצֵא[a] יְהוֹיָדָע 14 ל24 . יב מל25
הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת | פְּקוּדֵי[b] הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוֹצִיאוּהָ[c] אֶל־ ס26 בכתיב ה27 מגה
מִבֵּית הַשְּׁדֵרוֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ יוּמַת בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן לֹא ס28 בכתיב ט28 מגה בסיפ . ג29
תְמִיתוּהָ בֵּית יְהוָה׃ 15 וַיָּשִׂימוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא אֶל[a]־מְבוֹא שַׁעַר־ ל . לה23 ח30 מגה בכתיב
הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְמִיתוּהָ שָׁם׃ פ 16 וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע בְּרִית ל 16
בֵּינוֹ[a] וּבֵין כָּל־הָעָם וּבֵין הַמֶּלֶךְ לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה׃ 17 וַיָּבֹאוּ כָל־ ל בכתיב 17
הָעָם בֵּית־הַבַּעַל וַיְיתַצֻהוּ וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ וְאֶת ב חס ול בסיפ
מַתָּן כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת׃ 18 וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת פד . ב חס 18
בֵּית יְהוָה בְּיַד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם[a] אֲשֶׁר חִלַּק דָּוִיד עַל־בֵּית יְהוָה ג31 , יג32 וכל מלכים ישעיה וירמיה דכות ב מ יא
לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת יְהוָה[b] כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי ל
דָּוִיד׃ 19 וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבֹא טָמֵא 19 ל33 מל ב מגה בסיפ . ב34 . ב
לְכָל־דָּבָר׃ 20 וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים וְאֶת־הַמּוֹשְׁלִים 20 ל ומל23
בָּעָם וְאֶת | כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד[a] אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ 35ו
בְּתוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן[b] בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא ל ומל . ל
הַמַּמְלָכָה׃ 21 וַיִּשְׂמְחוּ כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקְטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ 21 ב
הֵמִיתוּ בֶחָרֶב׃ ס

24 1 בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם **24** ל חס
וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ 2 וַיַּ֫עַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־ 2 ג
יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ 3 וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתַּיִם וַיּוֹלֶד 3 ל בטע1
בָּנִים וּבָנוֹת׃ 4 וַיְהִי אַחֲרֵיכֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־ 4
בֵּית יְהוָה׃ 5 וַיְקַבֵּץ אֶת־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי 5 כא2 . יז בטע3

19 Mm 2109. 20 Mm 2106. 21 Mm 2108. 22 Mm 2110. 23 Mp sub loco. 24 Mm 4218. 25 Mm 2194. 26 Mm 3919. 27 Mm 12. 28 Mm 4176. 29 Mm 286. 30 Mm 4219. 31 Mm 1188. 32 Mm 324. 33 Mm 3889. 34 Mm 3611. 35 Mm 3042. Cp 24 1 Mm 40. 2 Mm 4144. 3 Mm 3998.

13 [b] pc Mss שׁ– cf 𝔏 *et principes cantorum* ‖ **14** [a] 1 c 2 R 11,15 וַיֵּצֵא, it 𝔖𝔄 cf 𝔊 (versio duplex) ‖ [b] sic c 2 R ‖ [c–c] sic c 2 R; 𝔊 *ἐκτὸς τοῦ οἴκου*, sim 𝔙 ‖ **15** [a] 2 R 11,16 דֶּרֶךְ ‖ **16** [a] 2 R 11,17 בֵּין יהוה ‖ **18** [a] 1 c pc Mss 𝔊𝔖𝔙 וְה׳ et ins וַיַּעֲמֵד אֶת־מַחְלְקוֹת הכהנים והלוים (homtel) cf 𝔊 ‖ [b] mlt Mss לַי׳ cf 𝔊𝔙 ‖ **20** [a] 1 c 2 R 11,19 et 𝔊𝔙 וַיֹּרִידוּ ‖ [b] 2 R 11,19 הָרָצִים, 𝔊 *τῆς ἐσωτέρας*.

יְהוּדָ֔ה וְקִבְּצ֥וּ מִכָּל־יִשְׂרָאֵ֖ל כֶּ֣סֶף לְחַזֵּ֗ק | אֶת־בֵּ֤ית אֱלֹהֵיכֶם֙ מִדֵּי לי 4
שָׁנָ֣ה בְשָׁנָ֔ה וְאַתֶּ֥ם תְּמַהֲרוּ֙ לַדָּבָ֣ר[a] וְלֹ֥א מִהֲרוּ֖ הַלְוִיִּֽם׃ 6 וַיִּקְרָ֣א 5 ג
הַמֶּ֗לֶךְ לִֽיהוֹיָדָע֙ הָרֹ֣אשׁ וַיֹּ֣אמֶר לוֹ֮ מַדּ֣וּעַ לֹא־דָרַ֣שְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם֒ לז כג מגה בסיפ
לְהָבִ֣יא מִיהוּדָ֗ה וּמִירוּשָׁלַ֙יִם֙ אֶת־מַשְׂאַ֣ת מֹשֶׁ֔ה עֶ֥בֶד־יְהוָ֖ה וְהַקָּהָ֑ל[a] 6 ו
לְיִשְׂרָאֵ֖ל לְאֹ֥הֶל הָעֵדֻֽת׃ 7 כִּ֣י עֲתַלְיָ֣הוּ הַמְרַשַּׁעַת[a] בָּנֶ֔יהָ[b] פָּרְצ֖וּ 7 ז
אֶת־בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֑ים וְגַ֛ם כָּל־קָדְשֵׁ֥י בֵית־יְהוָ֖ה עָשׂ֥וּ לַבְּעָלִֽים׃ 8 וַיֹּ֣אמֶר מח
הַמֶּ֗לֶךְ וַיַּעֲשׂ֤וּ אֲרוֹן֙ אֶחָ֔ד וַיִּתְּנ֖וּ בְּשַׁ֣עַר בֵּית־יְהוָ֑ה חוּצָֽה׃ 9 וַיִּתְּנ֣וּ־ ד ג חס וחד מל 8
קוֹל֩ בִּֽיהוּדָ֨ה וּבִירוּשָׁלַ֜יִם לְהָבִ֣יא לַיהוָ֗ה מַשְׂאַת[a] מֹשֶׁה֙ עֶ֣בֶד־הָאֱלֹהִ֔ים כא . ו 6 . ה 9
עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל בַּמִּדְבָּֽר׃ 10 וַיִּשְׂמְח֣וּ[a] כָל־הַשָּׂרִ֗ים וְכָל־הָעָם֙ וַיָּבִ֣יאוּ נא מ״פ וכל ר״פ דכות ב מג . לו
וַיַּשְׁלִ֔יכוּ לָאָר֖וֹן עַד־לְכַלֵּֽה׃ 11 [a]וַיְהִי֙ בְּעֵ֣ת יָבִ֔יא אֶת־הָאָרוֹן֙ אֶל־ ב בסיפ . ט כת ה 10 . יג 11
פְּקֻדַּ֣ת הַמֶּ֔לֶךְ בְּיַ֖ד הַלְוִיִּ֑ם[a] וְכִֽרְאוֹתָ֗ם כִּי־רַב֙ הַכֶּ֣סֶף וּבָ֔א סוֹפֵ֖ר
הַמֶּ֣לֶךְ וּפְקִ֔יד כֹּהֵ֖ן הָרֹ֑אשׁ וְיָעֲר֣וּ אֶת־הָאָרוֹן֮ וְיִשָּׂאֻ֣הוּ וְיָשִׁ֣בוּהוּ אֶל־ ב . לב 12 . ל
מְקֹמ֗וֹ כָּ֚כָה עָשׂ֣וּ לְיוֹם֮ | בְּיוֹם֒[a] וַיֶּאֱסְפ֥וּ־כֶ֖סֶף לָרֹֽב׃ 12 וַיִּתְּנֵ֣הוּ הַמֶּ֗לֶךְ יג 13 חס וכל אוריית ואיוב דכות ב מ ב . יד 14
וְיְהוֹיָדָע֙[a] אֶל־עֹשֵׂ֣ה[b] מְלֶ֔אכֶת עֲבוֹדַ֖ת בֵּית־יְהוָ֑ה וַיְחַזְּק֣וּ שֹׂכְרִ֗ים ב מל וכת ה למערב 15
חֹצְבִים֙ וְחָרָשִׁ֣ים לְחַדֵּ֔שׁ בֵּ֖ית יְהוָ֑ה וְגַ֗ם לְחָרָשֵׁי֙ בַּרְזֶ֣ל וּנְחֹ֔שֶׁת לְחַזֵּ֖ק
אֶת־בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ 13 [a]וַיַּעֲשׂ֥וּ עֹשֵׂ֖י הַמְּלָאכָ֑ה וַתַּ֤עַל אֲרוּכָה֙ לַמְּלָאכָ֔ה יד 16 כת י 17 מגה בסיפ . ו
בְּיָדָ֔ם וַיַּעֲמִ֣ידוּ אֶת־בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים עַל־מַתְכֻּנְתּ֖וֹ וַיְאַמְּצֻֽהוּ׃ 14 וְכִכְלּוֹתָ֗ם מח . ב 18 . ג 19
הֵבִ֤יאוּ לִפְנֵי֙ הַמֶּ֣לֶךְ וְיְהוֹיָדָ֔ע אֶת־שְׁאָ֖ר הַכֶּ֑סֶף וַיַּעֲשֵׂ֣הוּ כֵלִ֗ים לְבֵית־
יְהוָה֙ כְּלֵ֣י שָׁרֵ֔ת וְהָעֹלָ֖ה וְכַפּ֣וֹת וּכְלֵי־זָהָ֣ב וָכָ֑סֶף וַיְהִ֤יוּ מַעֲלִים֙ עֹלוֹת֙ ג . ל . ג 20
בְּבֵ֣ית יְהוָ֔ה תָּמִ֖יד כֹּ֥ל יְמֵ֖י יְהוֹיָדָֽע׃ פ 15 וַיִּזְקַ֥ן יְהוֹיָדָ֖ע וַיִּשְׂבַּ֣ע לט . ל
יָמִ֑ים וַיָּ֣מָת בֶּן־מֵאָ֣ה וּשְׁלֹשִׁ֔ים שָׁנָ֖ה בְּמוֹתֽוֹ׃ 16 וַיְקַבְּר֥וּהוּ בְעִיר־דָּוִ֖יד
עִם־הַמְּלָכִ֑ים כִּֽי־עָשָׂ֥ה טוֹבָ֛ה בְּיִשְׂרָאֵ֖ל וְעִם־הָאֱלֹהִ֥ים וּבֵיתֽוֹ׃ ס כא . ו 21
וְאַחֲרֵי֙ מ֣וֹת יְהוֹיָדָ֔ע בָּ֖אוּ שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֑ה וַיִּשְׁתַּחֲוּ֣וּ לַמֶּ֔לֶךְ אָ֖ז שָׁמַ֥ע ב 17
הַמֶּ֖לֶךְ אֲלֵיהֶֽם׃ 18 וַיַּעַזְב֣וּ אֶת־בֵּית[a] יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י אֲבוֹתֵיהֶ֔ם וַיַּעַבְד֖וּ יז מל בסיפ 18

[4]Mm 3041. [5]Mm 3377. [6]Mm 326. [7]Mm 3092. [8]Mm 2182. [9]Mm 4036. [10]Mm 2122. [11]Mm 679. [12]Mm 1737. [13]Mm 489. [14]Mm 399. [15]Mp sub loco. [16]Mm 627. [17]Mm 4106. [18]Mm 2981. [19]2Ch 20,23. [20]Mm 3869. [21]Mm 242. [22]Mm 3090.

Cp 24,5 [a] 𝔊 leg לְדַבֵּר ‖ **6** [a] 𝔊 *ὅτι ἐξεκκλησίασεν (τὸν Ισραηλ)* = וַהַקְהֵל ‖ **7** [a] prp הַמְּרַשַּׁעַת cf 𝔖𝔄 ‖ [b] 𝔊𝔙 pr cop; prp בְּנֶיהָ ‖ **9** [a] 𝔊 *καθὼς εἶπεν* = כְּ(מַשָּׂא)? ‖ **10** [a] 𝔊$^{-L}$ *καὶ ἔδωκαν* ‖ **11** [a–a] > 𝔖 ‖ **12** [a] Ms 𝔊 + הַכֹּהֵן ‖ [b] nonn Mss Vrs עושי ‖ **13** [a] 𝔖 om v 13.14 ‖ **18** [a] 1 c 2 Mss בְּרִית; > 𝔊*𝔖.

אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־קֶצֶף עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם
19 בְּאַשָׁמָתָם זֹאת׃ 19 וַיִּשְׁלַח בָּהֶם נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ׃ 19
20 בָּם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ ס 20 וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת־זְכַרְיָהוּ בֶּן־ 20
יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה | אָמַר הָאֱלֹהִים
לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־
21 יְהוָה וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃ 21 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמ�ֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ 21
22 בֶּחָצֵר בֵּית יְהוָה׃ 22 וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹיָדָע 22
אֲבִיו עִמּוֹ וַיַּהַרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתָנוֹ אֹמֵר יֵרֶא יְהוָה וְיִדְרֹשׁ׃ פ
23 23 וַיְהִי | לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה 23
וִירוּשָׁלִַם וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי הָעָם מֵעָם וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ
24 דַּרְמֶשֶׂק׃ 24 כִּי בְמִצְעַר אַנְשִׁים בָּאוּ | חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם 24
חַיִל לָרָב מְאֹד כִּי עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ
25 שְׁפָטִים׃ 25 וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלָיִם רַבִּים הִתְקַשְׁרוּ 25
עָלָיו עַבְדָיו בִּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ וַיָּמֹת
וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃ ס
26 26 וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד בֶּן־ 26
27 שִׁמְרִית הַמּוֹאָבִית׃ 27 וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וִיסוֹד בֵּית הָאֱלֹהִים 27
הִנָּם כְּתוּבִים עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ
תַּחְתָּיו׃ פ

25 1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעֶשְׂרִים וְתֵשַׁע שָׁנָה 25
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן מִירוּשָׁלִָם׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי 2
יְהוָה רַק לֹא בְלֵבָב שָׁלֵם׃ 3 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה עָלָיו 3
וַיַּהַרֹג אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ 4 וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא 4

[23] Mm 3979. [24] Gn 1,2. [25] Mm 903. [26] Mm 4212. [27] Mm 4220. [28] Mm 296. [29] Mm 404. [30] Mm 3826. [31] Mm 285. [32] Mm 958. [33] Mm 3179. [34] Mm 896. [35] Cf Okhl 13. Cp 25 [1] Mm 3747. [2] Mm 1069.

18 [b–b] 𝔊^{L} *ἐν τῇ ἡμέρᾳ* (crrp ex *ἁμαρτίᾳ* cf 𝔏 *peccato*) *ταύτῃ* ‖ **20** [a] 𝔊* *Αζαρίαν* ‖ [b] 𝔗 pc Mss מצות ‖ **22** [a] mlt Mss ובמ׳ ‖ **23** [a] l c Ms לְמֹ׳ ‖ **24** [a] l רַב (l dttg)? ‖ **25** [a–a] 𝔊𝔙 sg, l בֶּן (י dttg) ‖ **26** [a] l יוֹנָכָר (יו hpgr) cf 2 R 12,22 Vrs ‖ [b] 2 R שִׁמְרָת; prp שִׁמְרִת ‖ **27** [a–a] 𝔊 *πάντες καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ πέντε* (= הַחֲמִשָּׁה) *καὶ τὰ λοιπά* ‖ [b] l c K 𝔖𝔊𝔙 וְרֹב ‖ Cp **25,3** [a] nonn Mss 𝔊𝔖 et 2 R 14,5 בְּיָדוֹ.

ג וככתיב

הַמֶּ֫לֶךְ כִּי֮[a] כִּכְתוּב֒ [b]בְּתוֹרַ֣ת בְּסֵ֣פֶר[b] מֹשֶׁ֗ה אֲשֶׁר־צִוָּ֤ה יְהוָה֙ לֵאמֹ֔ר

ג פסוק דמטע[3] . ל

לֹא־יָמ֥וּתוּ אָבוֹת֙ עַל־בָּנִ֔ים וּבָנִ֖ים לֹא־יָמ֣וּתוּ עַל־אָב֑וֹת כִּ֣י אִ֥ישׁ֛ בְּחֶטְא֥וֹ יָמ֖וּתוּ׃ פ 5 וַיִּקְבֹּ֤ץ אֲמַצְיָהוּ֙ אֶת־יְהוּדָ֔ה וַיַּעֲמִידֵ֥ם לְבֵית־

ד בלישׁ

אָב֖וֹת לְשָׂרֵ֣י הָאֲלָפִ֑ים֒ וּלְשָׂרֵ֣י הַמֵּא֔וֹת לְכָל־יְהוּדָ֖ה וּבִנְיָמִ֑ן וַיִּפְקְדֵ֗ם

ג[4]

לְמִבֶּן֙ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֔ה וָמַ֖עְלָה וַיִּמְצָאֵ֗ם שְׁלֹ֤שׁ מֵא֙וֹת֙ אֶ֣לֶף בָּח֔וּר יוֹצֵ֖א

ג סביור גבורי . ד קמ וכל אחנח ורס״ם דכות[5]

6 צָבָ֣א אוֹחֵ֔ז רֹ֖מַח וְצִנָּ֑ה׃ 6 וַיִּשְׂכֹּ֤ר מִיִּשְׂרָאֵל֙ מֵאָ֣ה אֶ֔לֶף[a] גִּבּ֖וֹר חָֽיִל׃

ה

7 בְּמֵאָ֥ה כִכַּר־כָּֽסֶף׃ 7 וְאִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֗ים בָּ֤א אֵלָיו֙ לֵאמֹ֔ר הַמֶּ֕לֶךְ אַל־

יָבֹ֥א עִמָּךְ֖ צְבָ֣א יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֣י אֵ֥ין יְהוָ֛ה עִם־יִשְׂרָאֵ֖ל כָּל בְּנֵ֥י אֶפְרָֽיִם׃

ה[6] חס בשמואל ובכתיב ול בסיפ . ל

8 כִּ֣י אִם־בָּ֔א אַתָּ֖ה עֲשֵׂ֑ה חֲזַ֣ק לַמִּלְחָמָ֔ה[a] יַכְשִׁ֥ילְךָ֛ הָאֱלֹהִ֖ים לִפְנֵ֣י

ל . ג מל

9 אוֹיֵ֑ב[b] כִּ֣י יֵ֥שׁ־כֹּ֛חַ בֵּאלֹהִ֖ים לַעְזֹ֥ר וּלְהַכְשִֽׁיל׃ 9 וַיֹּ֤אמֶר אֲמַצְיָהוּ֙ לְאִ֣ישׁ

ב[7] . ב[8]

הָאֱלֹהִ֔ים וּמַה־לַּעֲשׂוֹת֙ לְמֵאַ֣ת הַכִּכָּ֔ר אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לְגְד֣וּד יִשְׂרָאֵ֑ל

10 וַיֹּ֤אמֶר אִישׁ֙ הָאֱלֹהִ֔ים יֶשׁ֙ לַיהוָ֔ה לָתֵ֥ת לְךָ֖ הַרְבֵּ֥ה מִזֶּֽה׃ 10 וַיַּבְדִּילֵ֗ם

ל

אֲמַצְיָהוּ֙ לַגְּד֣וּד אֲשֶׁר־בָּ֤א אֵלָיו֙ מֵאֶפְרַ֔יִם לָלֶ֖כֶת לִמְקוֹמָ֑ם וַיִּֽחַר

ו . ה

11 אַ֥פָּ֛ם מְאֹ֖ד בִּיהוּדָ֑ה וַיָּשׁ֖וּבוּ לִמְקוֹמָ֥ם בָּחֲרִי־אָֽף׃ פ 11 וַאֲמַצְיָהוּ֙

ה[10] . ל

הִתְחַזַּ֔ק וַיִּנְהַ֖ג אֶת־עַמּ֑וֹ וַיֵּ֣לֶךְ גֵּ֔יא הַמֶּ֖לַח וַיַּ֥ךְ אֶת־בְּנֵי־שָׂעִ֖יר עֲשֶׂ֥רֶת

ד בטע מלרע[11] . כד

12 אֲלָפִֽים׃ 12 וַעֲשֶׂ֤רֶת אֲלָפִים֙ חַיִּ֣ים שָׁבוּ֔ בְּנֵ֥י יְהוּדָ֖ה וַיְבִיאוּם֙ לְרֹ֣אשׁ

ב חד מל וחד חס[12] . יד . ג

13 הַסֶּ֔לַע וַיַּשְׁלִיכ֖וּם מֵרֹ֣אשׁ־הַסֶּ֑לַע וְכֻלָּ֖ם נִבְקָֽעוּ׃ ס 13 וּבְנֵ֣י הַגְּד֔וּד

אֲשֶׁ֥ר הֵשִׁ֛יב אֲמַצְיָהוּ֖ מִלֶּ֣כֶת עִמּ֑וֹ לְמִלְחָמָ֔ה וַיִּפְשְׁט֥וּ בְעָרֵ֖י יְהוּדָ֑ה

ב בכתיב . ב[13] ול בכתיב

מִשֹּׁמְר֣וֹן[a] וְעַד־בֵּ֣ית חוֹרֹ֔ן וַיַּכּ֥וּ מֵהֶ֖ם שְׁלֹ֣שֶׁת אֲלָפִ֑ים וַיָּבֹ֖זּוּ בִּזָּ֥ה רַבָּֽה׃

ס 14 וַיְהִ֗י אַחֲרֵי֙ בֹּא֣וֹ אֲמַצְיָהוּ֔ מֵהַכּ֖וֹת אֶת־אֲדֹמִ֑ים וַיָּבֵ֣א אֶת־

ב ומל . נא[14]

אֱלֹהֵ֣י בְנֵי־שֵׂעִ֗יר וַיַּעֲמִידֵם֙ לוֹ֙ לֵאלֹהִ֔ים וְלִפְנֵיהֶ֖ם יִשְׁתַּחֲוֶ֣ה וְלָהֶ֑ם

ב[15] . ג[16] . ה[17]

15 יְקַטֵּֽר׃ 15 וַיִּֽחַר־אַ֥ף יְהוָ֖ה בַּאֲמַצְיָהוּ֑ וַיִּשְׁלַ֤ח אֵלָיו֙ נָבִיא֙[a] וַיֹּ֣אמֶר לוֹ֔

לָמָּ֥ה דָרַ֖שְׁתָּ אֶת־אֱלֹהֵ֣י הָעָ֑ם[b] אֲשֶׁ֥ר לֹא־הִצִּ֛ילוּ אֶת־עַמָּ֖ם מִיָּדֶֽךָ׃

ל . ל[18]

16 וַיְהִ֗י | בְּדַבְּר֤וֹ אֵלָיו֙ וַיֹּ֣אמֶר לוֹ֔ הֲלִיּוֹעֵ֖ץ לַמֶּ֣לֶךְ נְתַּ֑וּךָ[a] [b]חֲדַל־לָ֕ךְ[b]

[3]Mm 4221. [4]Mm 275. [5]Mm 4138. [6]Mm 169. [7]Mm 4222. [8]Mm 4223. [9]Mm 1643. [10]Mm 1657. [11]Mm 1929. [12]Mm 1300. [13]Mm 1275. [14]Mm 639. [15]Mm 4224. [16]Mm 1790. [17]Mm 1053. [18]חדל ונתנוך Jdc 15,13.

4 [a] > 𝔊𝔙 et 2 R 14,6, dl? ‖ [b–b] 2 R בס׳ תורת cf 𝔖𝔙 ‖ **6** [a] Seb 2 Mss רי– ‖ **8** [a] aut ins לָמָה (homtel) aut l in 8a בָּם pro בא et עשׂה חזק pro חזק ‖ [b] l בְּיִדְךָ (hpgr)? cf 𝔊[L]𝔖𝔄 ‖ **13** [a] prp מִמְּגִדּוֹן ‖ **15** [a] 𝔊[-min] pl, 𝔈 + *Baneam* ‖ [b] 𝔖𝔄 pl cf 𝔈 ‖ **16** [a] nonn Mss 𝔗 נָתָנוּךָ, 𝔊 *δέδωκά σε* ‖ [b–b] 𝔊 *πρόσεχε*.

ל לָמָּה יִכּוּךָ וְיִחַדֵּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר וָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ אֱלֹהִים לְהַשְׁחִיתֶךָ
כִּי־עָשִׂיתָ זֹּאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי׃ פ 17 וַיִּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ 17
יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
לְכָה נִתְרָאֶה פָּנִים׃ 18 וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־ 18 לכה חד מן ג[19] חס בלית ק
יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
לֵאמֹר תְּנָה־אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת[a] הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר ל בסיפ
בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ 19 אָמַרְתָּ[a] הִנֵּה[b] הִכִּיתָ[c] אֶת־אֱדוֹם 19 ג ר״פ[20]
וְנָשָׂאֲךָ לִבְּךָ לְהַכְבֵּיד[d] עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה ב. ל. נ
וְנָפַלְתָּ אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ 20 וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ[a] כִּי מֵהָאֱלֹהִים 20 נ. ב[21]
הָיָה לְמַעַן תִּתָּם בְּיָד[b] כִּי דָרְשׁוּ אֶת אֱלֹהֵי אֱדוֹם׃[a] 21 וַיַּעַל יוֹאָשׁ ל
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָּנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ נ
אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ 22 [a]וַיִּנָּגֵף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאָהָלָיו׃ 22 ז פסוק מן ז מילין כל מילה דאית בהון י
22ס 23 וְאֶת־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ[a] בֶּן־יְהוֹאָחָז[a] תָּפַשׂ יוֹאָשׁ 23
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שֶׁמֶשׁ וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַ͏ִם ד מל
מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה[b] אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ 24 וְכָל־[a]הַזָּהָב 24 ו. ל[23] מל דסמיכ לעבר
וְהַכֶּסֶף וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד אֱדוֹם פ יא מל[24]. 25[a]. ב וכת כן
וְאֶת־אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת[b] וַיָּשָׁב[c] שֹׁמְרוֹן׃ 25 ג בטע
וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז כי יג מנה בסיפ
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ 26 וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים ז מל בסיפ. ג. לג ט מנה בכתיב
וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא[a] הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ ב ורי״פ
27 וּמֵעֵת[a] אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר 27 ג[26]. 27[a]. כת כן ובסיפ[26]
בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיָּנָס לָכִישָׁה וַיְשַׁלְּחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִיתֻהוּ שָׁם׃

[19] Mm 2214. [20] Mm 2157. [21] Mp sub loco. [22] Cf Mm 2125. [23] Mm 4225. [24] Mm 1977 contra textum. [25] Mm 271. [26] Mm 2126. [27] Mm 2127.

18 [a–a] 𝔊 versio duplex ‖ **19** [a] > 𝔖 et 2 R 14,10 ‖ [b] 2 R 14,10 הַכָּה, it 𝔖𝔙 ‖ [c] l תִּי–? cf 𝔊^{L}𝔖𝔗𝔙 ‖ [d] l prb לְהַכְבֵּד cf 𝔖𝔗𝔙 ‖ **20** [a–a] > 𝔖 et 2 R 14,11 ‖ [b] l בְּיָדוֹ? cf 𝔗(𝔈) ‖ **22** [a] v 22 > 𝔖 ‖ **23** [a–a] > 𝔊*; pertinet originaliter (cf 17.25) ad regem Israelitarum (post יִשְׂרָאֵל), sed Ch sequitur ordinem 2 R 14,13, ubi postea יְהוֹאָחָז in אֲחַזְיָהוּ commutatum (id hic in pc Mss 𝔊^{L}) ‖ [b] l c pc Mss Vrs et 2 R 14,13 הַפִּנָּה ‖ **24** [a] 𝔖 *wnsb* = וַיִּקַּח, 2 R 14,14 וְלָקַח אֶת־כָּל ‖ [b] 𝔊 *τῶν συμμίξεων*, 𝔖 crrp, 𝔗 *rbrbnj'*, 𝔙 *obsidum* ‖ [c] ex 2 R 14,14; l הֵשִׁיב cf 𝔙𝔈 ‖ **26** [a] > pc Mss 𝔖𝔙 ‖ [b] pc Mss 𝔗 et 2 R 14,18 הֵם ‖ **27** [a] 𝔊 *καὶ ἐν τῷ καιρῷ*; prp וּ(לְ)עֵמַת.

28 וַיִּשָּׂאֻהוּ עַל־הַסּוּסִים וַיִּקָּבְרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר יְהוּדָה[a]:

26 1 וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה[a] אֶת־עֻזִּיָּהוּ[b] וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
ס 2 וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ: 2 הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת[a] וַיְשִׁיבֶהָ
3 לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו: פ 3 בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ
4 יְכׇלְיָה[a] מִן־יְרוּשָׁלִָם: 4 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
5 אֲמַצְיָהוּ אָבִיו: 5 וַיְהִי לִדְרֹשׁ אֱלֹהִים בִּימֵי זְכַרְיָהוּ הַמֵּבִין בִּרְאֹת[a]
6 הָאֱלֹהִים וּבִימֵי דְרׇשׁוֹ אֶת־יְהוָה הִצְלִיחוֹ הָאֱלֹהִים: ס 6 וַיֵּצֵא
וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּפְרֹץ אֶת־חוֹמַת גַּת וְאֶת חוֹמַת יַבְנֶה[a] וְאֶת חוֹמַת
7 אַשְׁדּוֹד וַיִּבֶן עָרִים[b] בְּאַשְׁדּוֹד וּבַפְּלִשְׁתִּים: 7 [a]וַיַּעְזְרֵהוּ[a] הָאֱלֹהִים
עַל־פְּלִשְׁתִּים וְעַל־הָעַרָבִיִּים הַיּוֹשְׁבִים בִּגּוּר[b־c]בָּעַל[d] וְהַמְעוֹנִים[e]:
8 [a]וַיִּתְּנוּ הָעַמּוֹנִים[b] מִנְחָה לְעֻזִּיָּהוּ[a] וַיֵּלֶךְ שְׁמוֹ עַד־לְבוֹא מִצְרַיִם כִּי
9 הֶחֱזִיק עַד־לְמָעְלָה: 9 וַיִּבֶן עֻזִּיָּהוּ מִגְדָּלִים בִּירוּשָׁלַם עַל־שַׁעַר
10 הַפִּנָּה וְעַל־שַׁעַר הַגַּיְא וְעַל־הַמִּקְצוֹעַ וַיְחַזְּקֵם: 10 וַיִּבֶן מִגְדָּלִים
בַּמִּדְבָּר וַיַּחְצֹב בֹּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה־רַב[a] הָיָה לוֹ וּבַשְּׁפֵלָה וּבַמִּישֹׁר
אִכָּרִים[b] וְכֹרְמִים בָּהָרִים וּבַכַּרְמֶל כִּי־אֹהֵב אֲדָמָה הָיָה: ס
11 וַיְהִי לְעֻזִּיָּהוּ חַיִל עֹשֶׂה[a] מִלְחָמָה [b]וּיוֹצְאֵי צָבָא לִגְדוּד בְּמִסְפַּר
פְּקֻדָתָם בְּיַד יְעוּאֵל[c] הַסּוֹפֵר וּמַעֲשֵׂיָהוּ הַשּׁוֹטֵר עַל יַד־חֲנַנְיָהוּ
12 מִשָּׂרֵי[d] הַמֶּלֶךְ[b]: 12 כֹּל מִסְפַּר רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִגְבוֹרֵי חָיִל אַלְפַּיִם
13 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת: 13 וְעַל־יָדָם חֵיל צָבָא שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת עוֹשֵׂי מִלְחָמָה בְּכֹחַ חַיִל[a] לַעְזֹר לַמֶּלֶךְ עַל־הָאוֹיֵב:
14 וַיָּכֶן לָהֶם עֻזִּיָּהוּ לְכָל־הַצָּבָא מָגֵנִּים וְרֻמָחִים וְכוֹבָעִים וְשִׁרְיוֹנוֹת

ד חס[28]. ל[29]

ב חד חס וחד מל[1]

יכליה ק. ג. קלט

ג[2] חס וכל אורית ונבנא דכות ב מ ב. ד[3] ד[4] מנה בלישׁ. ב חד חס וחד מל[5]

ל וחטף. ל

ג

ג[6]. ב[7]. ל

הערבים ק. ל קמ

ב מל בלישׁ. ל

ג

ד

ג[8] מל

ג[9]

כנ׳ פסוק דאית בחתן א״ב. ד מל

יעיאל ק חד מן ד[10] כת כן. ל ומל

עח. ד קמ וכל אתנח וס״פ דכות[11]

ל[12]

ג[13] כת י. ל[14] מנה בסיס ג[15] מנה מל. ה[16]

---

28 Mm 1737. 29 Mp sub loco. Cp 26 1 Mm 2128. 2 Mm 4226. 3 Mm 4104. 4 Mm 498. 5 Mm 4103. 6 Mm 4227. 7 Mm 1604. 8 Mm 2021. 9 Mm 512. 10 Mm 4054. 11 Mm 4138. 12 ויחד חיל הצבא 1 Ch 20,1. 13 Mm 627. 14 Mm 4106. 15 Mm 4260. 16 Mm 2542.

28 [a] l c nonn Mss Vrs et 2 R 14,20 דָּוִיד? ‖ **Cp 26,1** [a] 2 Mss 𝔊 הָאָרֶץ ‖ [b] 2 R 14,21 עֲזַרְיָה ‖ **2** [a] 2 R 14,22 אֵילַת, it 𝔊𝔖𝔙 ‖ **3** [a] mlt Mss 𝔗 et 2 R 15,2 ut Q, K יְכׇלְיָה cf 𝔊$^{AL^{a1}}$(𝔙) *Iexelia*; 𝔖^{A} *jknj'* ‖ **5** [a] mlt Mss בִּירֵאת, nonn Mss Edd 𝔊𝔖𝔗𝔄 בְּיִרְאַת ‖ **6** [a] 𝔖(𝔗𝔄) ''z'' = עַזָּה ‖ [b–b] prp וַיִּבֶן הָעָז ‖ **7** [a] v 7 > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 *ἐπὶ τῆς πέτρας*, 𝔙^{A} *in Tur(baal)*; l בְּגֶרֶר cf 𝔗 ‖ [c–c] l וְעַל ה׳ cf 𝔊 ‖ [d] 𝔏 *Cabaa* ‖ [e] pc Mss וְהָעַמּוֹנִים, 𝔊 *τοὺς Μιναίους* cf 20,1[a] ‖ **8** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] l הַמְּעוּנִים cf 𝔊 ‖ **10** [a] sic L, mlt Mss Edd רַב ‖ [b] > 𝔊*; l וְאִ׳ ‖ **11** [a] pc Mss עֹשֵׂי ‖ [b–b] > 𝔖 ‖ [c] 𝔗 nonn Mss 𝔊𝔖𝔙 ut Q, K יעוּ׳ ‖ [d] 𝔊 *τοῦ διαδόχου* = מִשְׁנֵה cf 28,7 ‖ **13** [a] dl (dttg)?

15 וּקְשָׁתוֹת וּלְאַבְנֵי קְלָעִים׃ 15 [a]וַיַּעַשׂ | בִּירוּשָׁלַם חֻשְׁבֹּנוֹת מַחֲשֶׁבֶת
חוֹשֵׁב לִהְיוֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים וְעַל־הַפִּנּוֹת לִירֹוֹא בַּחִצִּים וּבְאַבָנִים[b]
גְּדֹלוֹת[a] וַיֵּצֵא שְׁמוֹ עַד־לְמֶרְחוֹק כִּי־הִפְלִיא לְהֵעָזֵר עַד כִּי־חָזָק׃
16 וּכְחָזְקָתוֹ נִבַּהּ לִבּוֹ עַד־לְהַשְׁחִית וַיִּמְעַל בַּיהוָה אֱלֹהָיו
וַיָּבֹא אֶל־הֵיכַל יְהוָה לְהַקְטִיר עַל־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 17 וַיָּבֹא אַחֲרָיו
עֲזַרְיָהוּ[a] הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ כֹּהֲנִים לַיהוָה שְׁמוֹנִים בְּנֵי־חָיִל׃ 18 וַיַּעַמְדוּ
עַל־עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ[b] וַיֹּאמְרוּ[c] לוֹ לֹא־לְךָ עֻזִּיָּהוּ לְהַקְטִיר לַיהוָה כִּי
לַכֹּהֲנִים בְּנֵי־אַהֲרֹן הַמְקֻדָּשִׁים לְהַקְטִיר צֵא מִן־הַמִּקְדָּשׁ כִּי מָעַלְתָּ
וְלֹא־לְךָ לְכָבוֹד מֵיְהוָה אֱלֹהִים׃ 19 וַיִּזְעַף עֻזִּיָּהוּ וּבְיָדוֹ מִקְטֶרֶת
לְהַקְטִיר וּבְזַעְפּוֹ עִם־הַכֹּהֲנִים וְהַצָּרָעַת זָרְחָה בְמִצְחוֹ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים
בְּבֵית יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ 20 וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ[a] כֹּהֵן הָרֹאשׁ
וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִלוּהוּ מִשָּׁם וְגַם־הוּא
נִדְחַף לָצֵאת כִּי נִגָּעוֹ יְהוָה׃ 21 וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע | עַד־יוֹם
מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית[a] הַחָפְשִׁית[b] מְצֹרָע כִּי נִגְזָר מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ
עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ[c] שֹׁפֵט אֶת־עַם הָאָרֶץ׃ 22 וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים[a] כָּתַב יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ 23 וַיִּשְׁכַּב
עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ [a]עִם־אֲבֹתָיו[a] בְּשָׂדֶה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר[b]
לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ מְצֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

27 1 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא אֶל־הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם
מַשְׁחִיתִים׃ 3 הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל
בָּנָה לָרֹב׃ 4 וְעָרִים בָּנָה בְּהַר־יְהוּדָה וּבְחָרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיוֹת
וּמִגְדָּלִים׃ 5 וְהוּא נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ[a] בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־

[17] Mp sub loco. [18] Mm 2900. [19] Mm 4228. [20] Mm 520. [21] Mm 315. [22] Mm 357. [23] Mm 2131 et Mm 3761. [24] Mm 2406. [25] Mm 324. Cp 27 [1] Mm 2138. [2] Mp sub loco. [3] Mm 4229. [4] Mm 1748. [5] Mm 432.

15 [a–a] > Ⅎ || [b] pc Mss ובי || **17/18** [a] Ⅎ *'wzj'* || [b–b] > Ⅎ || [c] Ⅎ sg || **20** [a] cf 17/18[a] || **21** [a] Seb בְּבֵית || [b] 2 R 15,5 ut Q, K וּת–; 𝔏 recte *libertatis* (euphemismus) || [c–c] 𝔊 *ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ* || **22** [a] sic L, mlt Mss Edd וְהָאַחֲרֹנִים || **23** [a–a] > pc Mss ⅀𝔐, dl (ex 2 R 15,7) || [b] Ⅎ *l' bqbwrt'* = non in sepultura || **Cp 27,5** [a] > 2 Mss ⅀𝔄.

לוֹ בְּנֵי־עַמּוֹן [b]בַּשָּׁנָה הַהִוא[b] מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרִים כל חס
חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן ס[c] ב מל[6]
6 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית׃ 6 וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו לִפְנֵי יְהוָה ח[7]. ל
7 אֱלֹהָיו׃ 7 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם [a]וְכָל־מִלְחַמְתָּיו[a] וּדְרָכָיו הִנָּם
8 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ 8 [a]בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה ג[8]
9 הָיָה בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ 9 וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־ ף
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

28 1 בֶּן־עֶשְׂרִים[a] שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה[b] כְּדָוִיד אָבִיו׃ 2 וַיֵּלֶךְ ה[1]. קלט . ב
3 בְּדַרְכֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת[a] עָשָׂה לַבְּעָלִים׃ 3 וְהוּא הִקְטִיר ל. כג פסוק וגם ובתר תלת מיליך[2]. לג ר״פ
בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיְבַעֵר[a] אֶת־בָּנָיו[b] בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ ט חס ג[3] מנה בלישׁ וחד מן ד בת כן
4 יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 4 וַיִּזְבַּח וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת
5 כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ 5 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהָיו בְּיַד מֶלֶךְ אֲרָם[a] וַיַּכּוּ־בוֹ וַיִּשְׁבּוּ ט[4]
מִמֶּנּוּ שִׁבְיָה גְדוֹלָה וַיְבִיאוּ דַּרְמֶשֶׂק[a] וְגַם בְּיַד־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִתָּן וַיַּךְ־בּוֹ לז . בא[5] ד[6] מנה קמ
6 מַכָּה גְדוֹלָה׃ ס 6 וַיַּהֲרֹג פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ בִּיהוּדָה מֵאָה ד[7]
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בְּיוֹם אֶחָד הַכֹּל בְּנֵי־חַיִל בַּעֲזָבָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
7 אֲבוֹתָם׃ 7 וַיַּהֲרֹג זִכְרִי [a]גִּבּוֹר אֶפְרַיִם אֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ בֶּן־הַמֶּלֶךְ ל בכתיב . ל
וְאֶת־עַזְרִיקָם נְגִיד הַבַּיִת וְאֶת־אֶלְקָנָה מִשְׁנֵה הַמֶּלֶךְ׃ ס ל. ד[8]
8 וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֲחֵיהֶם מָאתַיִם[a] אֶלֶף נָשִׁים בָּנִים וּבָנוֹת וְגַם ט[9]
9 שָׁלָל רָב בָּזְזוּ מֵהֶם וַיָּבִיאוּ אֶת־הַשָּׁלָל לְשֹׁמְרוֹן׃ ס 9 וְשָׁם הָיָה לג קמ[9]. לז . ה ר״פ[10]
נָבִיא לַיהוָה עֹדֵד[a] שְׁמוֹ וַיֵּצֵא לִפְנֵי הַצָּבָא הַבָּא לְשֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר ג ב חס וחד[11] מל
לָהֶם הִנֵּה בַחֲמַת יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבוֹתֵיכֶם עַל־יְהוּדָה נְתָנָם בְּיֶדְכֶם
10 וַתַּהַרְגוּ־בָם בְּזַעַף[b] עַד־לַשָּׁמַיִם הִגִּיעַ׃ 10 וְעַתָּה בְּנֵי־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ ב
אַתֶּם אֹמְרִים לִכְבֹּשׁ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת לָכֶם [a]הֲלֹא רַק־אַתֶּם[a] ב חד חס וחד מל[12]

[6]Mm 4058. [7]Mm 4195. [8]Mm 4230. Cp 28 [1]Mm 1821. [2]Mm 1629. [3]Mm 4251. [4]Mm 1694. [5]Mm 2838. [6]Mm 403. [7]Mm 1218. [8]Mm 1155. [9]Mm 264. [10]Mm 299. [11]Cf Mm 896. [12]Mm 4231.

5 [b–b] G *κατ' ἐνιαυτόν*; tr ante ובשנה 5b cf G || [c] sic (interv) L mlt Mss || **7** [a–a] G *καὶ ὁ πόλεμος* || **8** [a] v 8 > G*S, gl ad 28,1a || **Cp 28,1** [a] Ms G^{min}ℊSA + וְחָמֵשׁ cf 27,8[a] || [b] mlt Mss S et 2 R 16,2 + אֱלֹהָיו || **2** [a] S *mdbḥ'* = altaria || **3** [a] Ms GSC וַיַּעֲבֵר cf 2 R 16,3 || [b] 2 R 16,3 בָּנָו, it S || **8** [a] G-L^{min} 300 || **9** [a] S *'dw* || [b] sic L, mlt Mss Edd בְּ || **10** [a–a] G *οὐκ ἰδοὺ εἰμι*.

11 עִמָּכֶם[b] אֲשֶׁמוֹת[c] לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ 11 וְעַתָּה שִׁמְעוּנִי וְהָשִׁיבוּ הַשִּׁבְיָה ל ומל
12 אֲשֶׁר שָׁבִיתֶם מֵאֲחֵיכֶם כִּי חֲרוֹן אַף־יְהוָה עֲלֵיכֶם׃ ס 12 וַיָּקֻמוּ[o] ל . ב
אֲנָשִׁים מֵרָאשֵׁי בְנֵי־אֶפְרַיִם עֲזַרְיָהוּ[a] בֶן־יְהוֹחָנָן בֶּרֶכְיָהוּ[b] בֶן־ ג . ט[13] ד מנה בסיפ . ד
מְשִׁלֵּמוֹת[c] יְחִזְקִיָּהוּ[d] בֶן־שַׁלֻּם וַעֲמָשָׂא בֶן־חַדְלַי עַל־הַבָּאִים מִן־ ב . יא חס ו[14] מנה בכתיב וכל נביא דכות׳ ב מג . ה[15] . ל
13 הַצָּבָא[d]׃ 13 וַיֹּאמְרוּ לָהֶם לֹא־תָבִיאוּ אֶת־הַשִּׁבְיָה הֵנָּה כִּי לְאַשְׁמַת ו . ב[16]
יְהוָה עָלֵינוּ אַתֶּם אֹמְרִים לְהוֹסִיף עַל־חַטֹּאתֵינוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵנוּ כִּי־ ד ול חס
רַבָּה אַשְׁמָה לָנוּ[a] וְחֲרוֹן אַף[b] עַל־יִשְׂרָאֵל[a]׃ ס 14 וַיַּעַזְבוּ הֶחָלוּץ 14 ל קמ וכל אתנח וס״ם דכות׳
15 וְהַשְּׁלָלָה אֶת־הַשִּׁבְיָה וְאֶת־הַבִּזָּה לִפְנֵי הַשָּׂרִים וְכָל־הַקָּהָל׃ 15 וַיָּקָמוּ הָאֲנָשִׁים ה[17] . ב[18]
אֲשֶׁר־נֻקְּבוּ בְשֵׁמוֹת וַיַּחֲזִיקוּ בַּשִּׁבְיָה וְכָל־מַעֲרֻמֵּיהֶם הִלְבִּישׁוּ מִן־ ו . ל וחס
הַשָּׁלָל וַיַּלְבִּשֵׁם וַיְנַעֲלוּם וַיַּאֲכִלוּם וַיַּשְׁקוּם וַיְסֻכּוּם וַיְנַהֲלוּם בַּחֲמֹרִים ד וחס ל בלישׁ[19] . ל וחס . ל . ל . ל
לְכָל־כּוֹשֵׁל וַיְבִיאוּם יְרֵחוֹ עִיר־הַתְּמָרִים אֶצֶל אֲחֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ ה מל[20]
שֹׁמְרוֹן׃ פ 16 בָּעֵת הַהִיא שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז עַל־מַלְכֵי[a] אַשּׁוּר 16
17 לַעְזֹר לוֹ׃ 17 וְעוֹד אֲדוֹמִים בָּאוּ וַיַּכּוּ בִיהוּדָה וַיִּשְׁבּוּ־שֶׁבִי׃ כג ח[21] מנה ר״פ . ב ומל . ט[22]
18 וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לִיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת־ ז פסוק את ראת ואת ראת ואת ראת ראת ראת[23]
בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־הַגְּדֵרוֹת וְאֶת־שׂוֹכוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־תִּמְנָה ט[24] . ג מל[25] . ו מל בסיפ . ג
וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 19 כִּי־הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת־ 19 ו מל בסיפ . ל
יְהוּדָה בַּעֲבוּר אָחָז מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל[a] כִּי הִפְרִיעַ בִּיהוּדָה וּמָעֹל מָעַל ל . ג סביר יהודה ויקר ישראל . ל ומל[26]
בַּיהוָה׃ 20 וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְגַּת[a] פִּלְנֶאסֶר[b] מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ וְלֹא 20 ב . ה וכל עליה דכות׳[20]
חִזַּקוֹ[c]׃ 21 כִּי־חָלַק[a] אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים 21
וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ 22 [a]וּבְעֵת הָצַר לוֹ[a] יוֹסֵף 22 כי ז[27] מנה מל
לְמַעֲלוֹל בַּיהוָה[b] הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ 23 וַיִּזְבַּח[a] לֵאלֹהֵי דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים 23 ב מל[26]
בּוֹ[b] וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵי[c]־אֲרָם הֵם מְעֻזְּרִים[d] אוֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ ל
וְיַעְזְרֻנִי וְהֵם הָיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ 24 וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־[a] 24 ל ומל . ב . כ ז מנה בסיפ[28]

[13]Mm 3928. [14]Mm 4232. [15]Mm 4233. [16]Mm 674. [17]Mm 4236. [18]Mm 1340. [19]Mm 3833. [20]Mp sub loco. [21]Mm 2227. [22]Mm 1694. [23]Mm 2135. [24]Mm 1356. [25]Mm 4022. [26]Mm 4268. [27]Mm 962. [28]Mm 4234.

10 [b] prp עֲלֵיכֶם עִמָּכֶם ‖ [c] G *μαρτυρῆσαι* ex *ἁμαρτῆσαι* cf L *peccastis* ‖ **12** [a] G[B] *Ουδια* ‖ [b] G[B] *Ζαχαρίας* ‖ [c] cf 1 Ch 9,12[e] ‖ [d–d] > S ‖ **13** [a–a] > S ‖ [b] pc Mss GV אַף יהוה ‖ **14** [a] v 14 > S ‖ **16** [a] l c Ms Vrs מֶלֶךְ cf 20 ‖ **19** [a] Seb nonn Mss Vrs יְהוּדָה ‖ **20** [a] mlt Mss G[AL1a1]S תִּגְלַת cf 1 Ch 5,6 ‖ [b] Ms G[BL]S om נ cf 1 Ch ‖ [c] l חִזְקוֹ cf 29,34 35,2 ‖ **21** [a] prp חֵלֶץ cf Ps 7,5 ‖ **22** [a–a] G *ἀλλ' ἢ τῷ θλιβῆναι αὐτόν* ‖ [b–b] G *καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς* ‖ **23** [a] G *ἐκζητήσω* ‖ [b] G *με* ‖ [c] Ms G מֶלֶךְ ‖ [d] l עֹזְרִים (מ dttg) ‖ **24** [a] nonn Mss + כָּל־.

כְּלֵי ׀ בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ אֶת־כְּלֵי ׀ בֵּית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר אֶת־ ה . מת . ה . מת
25 דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלִָם׃ 25 וּבְכָל־
עִיר וָעִיר לִיהוּדָה עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס אֶת־ ב
26 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ 26 וְיֶתֶר דְּבָרָיו ׀ וְכָל־דְּרָכָיו הָרִאשֹׁנִים ל . כי ג מנה בסיפ
27 וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ 27 וַיִּשְׁכַּב ׀ ו מל בסיפ . ג . לג . ט מנה בכתיב . ה בטע . ל בסיפ
אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ [a]בָּעִיר בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי ל ומל[29]
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

29 1 יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה ל ר״פ[1]
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה[a] בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יה בסיפ ב מנה נקיבה
3 יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ 3 [a]הוּא בַּשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה ה ג[2] מנה מל בסיפ
לְמָלְכוֹ[a] בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח ׀ אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ סד[3] . ב בליש[4]
4 וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ 5 וַיֹּאמֶר נא יה מנה ר״פ[5] . ד
לָהֶם שִׁמְעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי ל
6 אֲבֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ 6 כִּי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וַיַּעֲשׂוּ ה[6] חס ב מנה בסיפ וכל עזרא דכות . ו
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיָּסֻבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־ ג[7] . ל
7 עֹרֶף׃ 7 גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת הָאוּלָם[a] וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא ל
8 הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַּקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל׃ 8 וַיְהִי ׀ קֶצֶף יְהוָה ב . כה[8] ד[9] מנה בליש
עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם וַיִּתְּנֵם לְזַוְעָה[a] לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם לזעוה ק
9 רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ 9 וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ[a] בֶּחָרֶב וּבָנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ יה . ח[10] מל ג מנה בסיפ וכל י ש ת דכות ב מ א . ד מל[11]
10 וְנָשֵׁינוּ בַּשְּׁבִי [b]עַל־זֹאת׃ 10 [a]עַתָּה עִם־לִבִּי לִכְרֹת בְּרִית לַיהוָה כה ר״פ[12] ח מנה בסיפ . ב מל
סנג אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב מִמֶּנּוּ חֲרוֹן אַפּוֹ׃ 11 בָּנַי[a] עַתָּה אַל־תִּשָּׁלוּ הי[13]
כִּי־בָכֶם בָּחַר יְהוָה לַעֲמֹד לְפָנָיו לְשָׁרְתוֹ וְלִהְיוֹת לוֹ מְשָׁרְתִים ב[14]
12 וּמַקְטִרִים׃ ס 12 וַיָּקֻמוּ הַלְוִיִּם מַחַת בֶּן־עֲמָשַׂי וְיוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָהוּ[a] ג ב[15] מנה בליש חד ר״פ וחד ס״פ וחס
מִן־בְּנֵי הַקְהָתִי ׀ וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי קִישׁ בֶּן־עַבְדִּי וַעֲזַרְיָהוּ[b] בֶּן־יְהַלְלְאֵל

[29] Mp sub loco. Cp 29 [1] Mm 978. [2] Mm 4132. [3] Mp sub loco. [4] Mm 1547. [5] Mm 639. [6] Mm 1586. [7] Mm 1503. [8] Mm 2364. [9] Mm 3921. [10] Mm 346. [11] Mm 3437. [12] Mm 1057. [13] Mm 976. [14] Mm 3776. [15] Mm 4186.

27 [a–a] G *ἐν πόλει Δαυιδ* ‖ **Cp 29,1** [a] 2 R 18,2 אֲבִי ‖ **3** [a–a] G *καὶ ἐγένετο ὡς ἔστη ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ* ‖ **7** [a] G *τοῦ ναοῦ* ‖ **8** [a] K לְזוָעָה cf Jer 15,4 ‖ **9** [a] Ms יכם– cf G in tot v ‖ [b–b] G cj c 10 et pr *ἐν γῇ οὐκ αὐτῶν ὃ καὶ νῦν ἐστιν* ‖ **10** [a] S om 10–19 ‖ **11** [a] G *καὶ*, L *edificate* = בְּנוּ ‖ **12** [a] G* *Ζαχαρίου* ‖ [b] cf [a].

ד
13 וּמִן־הַגֵּרְשֻׁנִּי יוֹאָח בֶּן־זִמָּה[c] וְעֵדֶן[d] בֶּן־יוֹאָח׃ 13 וּמִן־בְּנֵי[a] אֱלִיצָפָן
יעיאל ק חד מן ד[16] כת כן .
14 שִׁמְרִי וְיעוּאֵל[b] וּמִן־בְּנֵי אָסָף זְכַרְיָהוּ[c] וּמַתַּנְיָהוּ׃ ס 14 וּמִן־בְּנֵי
יתיאל . ק[18]
15 הֵימָן יְחוּאֵל[a] וְשִׁמְעִי ס וּמִן־בְּנֵי יְדוּתוּן[b] שְׁמַעְיָה וְעֻזִּיאֵל׃ 15 וַיַּאַסְפוּ
כת כן כ ומטע[19]
אֶת־אֲחֵיהֶם וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ כְּמִצְוַת־הַמֶּלֶךְ בִּדְבְרֵי יְהוָה לְטַהֵר
יב[20] ו מנה מל בסיפ
בֵּית יְהוָה׃ 16 וַיָּבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לִפְנִימָה בֵּית־יְהוָה לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת 16
ב
כָּל־הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְהוָה לַחֲצַר בֵּית יְהוָה וַיְקַבְּלוּ
ד
הַלְוִיִּם לְהוֹצִיא לַנַּחַל־קִדְרוֹן חוּצָה׃ 17 וַיָּחֵלּוּ בְּאֶחָד[a] לַחֹדֶשׁ 17
טז וב בפסוק[19]
הָרִאשׁוֹן לְקַדֵּשׁ וּבְיוֹם שְׁמוֹנָה לַחֹדֶשׁ בָּאוּ לְאוּלָם[b] יְהוָה וַיְקַדְּשׁוּ
ל . טז וב בפסוק[18]
אֶת־בֵּית־יְהוָה לְיָמִים ׀ שְׁמוֹנָה וּבְיוֹם [c]שִׁשָּׁה עָשָׂר[c] לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
ג מל[21] . ה[22] . ה בסיפ[23] . ל
כָּלּוּ׃ ס 18 וַיָּבֹאוּ פְנִימָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ טִהַרְנוּ 18
יד פסוק את את ראת ואת ראת . ל . ט מל בלישׁ ובסיפ . ג בכתיב
אֶת־כָּל־בֵּית ׀ יְהוָה אֶת־[a]מִזְבַּח הָעוֹלָה וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־שֻׁלְחַן
ג בכתיב . ל
הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו׃ 19 וְאֶת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר הִזְנִיחַ הַמֶּלֶךְ 19
אָחָז בְּמַלְכוּתוֹ בְּמַעֲלוֹ הֲכִנּוּ וְהִקְדָּשְׁנוּ וְהִנָּם לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה׃ ס
כ ז מנה בסיפ[24]
20 וַיַּשְׁכֵּם יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַיַּאֲסֹף אֶת[a] שָׂרֵי הָעִיר וַיַּעַל בֵּית יְהוָה׃ 20
לז . ז בליש . ב
21 וַיָּבִיאוּ פָרִים־שִׁבְעָה וְאֵילִים שִׁבְעָה וּכְבָשִׂים שִׁבְעָה[a] וּצְפִירֵי עִזִּים 21
ג[25]
שִׁבְעָה לְחַטָּאת עַל־הַמַּמְלָכָה וְעַל־הַמִּקְדָּשׁ וְעַל־יְהוּדָה[b] וַיֹּאמֶר
לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים לְהַעֲלוֹת עַל־מִזְבַּח יְהוָה׃ 22 וַיִּשְׁחֲטוּ הַבָּקָר 22
ה[26] וכל הקטרה דכות ב מ ג . ל חס בכתיב למערב[27]
וַיְקַבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּ הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הָאֵילִים וַיִּזְרְקוּ
ה[28] וכל הקטרה דכות ב מ ג . ה[26] וכל הקטרה דכות ב מ ג . ג ב חס וחד מל[28]
הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַכְּבָשִׂים וַיִּזְרְקוּ הַדָּם הַמִּזְבֵּחָה׃ 23 וַיַּגִּישׁוּ 23
ל
אֶת־שְׂעִירֵי הַחַטָּאת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַקָּהָל וַיִּסְמְכוּ יְדֵיהֶם עֲלֵיהֶם׃
ב . ל . ה[26] וכל הקטרה דכות ב מ ג . כ ח[29] מנה בסיפ
24 וַיִּשְׁחָטוּם הַכֹּהֲנִים וַיְחַטְּאוּ אֶת־דָּמָם הַמִּזְבֵּחָה לְכַפֵּר עַל־כָּל־ 24
ט מל בליש ובסיפ
יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל־יִשְׂרָאֵל אָמַר הַמֶּלֶךְ הָעוֹלָה וְהַחַטָּאת׃ 25 וַיַּעֲמֵד 25
ד[30] . ב[31]
אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד

[16] Mm 4054. [17] Mm 4124. [18] Mm 399. [19] Mp sub loco. [20] Mm 2610. [21] Mm 2498. [22] Mm 717. [23] Mm 2203. [24] Mm 4234. [25] Mm 2759. [26] Mm 4235. [27] Mm 879. [28] Mm 1601. [29] Mm 4151. [30] Mm 4220. [31] Mm 1339.

12 [c] G *Zεμμαθ* ‖ [d] G *καὶ Ιωδαν* ‖ [e] G^{B} *οὗτοι υἱοί* ‖ **13** [a] Ms + מְרָרִי ‖ [b] nonn Mss Vrs ut Q, K עוּ– ‖ [c] G^{B} *Αζαρίας* ‖ **14** [a] nonn Mss Vrs ut Q, K יְחוּ (vel יְחוּאֵל?) ‖ [b] G^{A}(L) *Ιδιθουν* ‖ **17** [a] G *τῇ νουμηνίᾳ*, G^{B*} pr *ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ* (propter [c–c]) ‖ [b] G cf 7[a] ‖ [c–c] G^{B} 13 ‖ **18** [a] l c ⅁⅁L ואת? ‖ **20** [a] pc Mss Y + כָּל־ ‖ **21** [a] ins לְעֹלָה cf 24b ‖ [b] G *Ισραηλ*.

[a]חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ׃ וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי [b]בְיַד־יְהוָה[b] הַמִּצְוָה בְּיַד־נְבִיאָיו׃ ס
26 וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בְּכְלֵי דָוִיד וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ ס 27 וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־
28 יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת [a]וְעַל־יְדֵי[a] כְּלֵי דָוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ 28 וְכָל־הַקָּהָל
מְשְׁתַּחֲוִים וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְרִים[a] הַכֹּל[b] עַד לְכִלּוֹת
29 הָעֹלָה׃ 29 וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ
30 וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ 30 וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל לַיהוָה
בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחוֹזֶה וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה וַיִּקְדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ פ
31 וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר[a] עַתָּה מִלֵּאתֶם[b] יֶדְכֶם לַיהוָה גְּשׁוּ וְהָבִיאוּ
זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבֵית יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־נְדִיב
32 לֵב עֹלוֹת׃ 32 וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים
33 אֵילִים מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתַיִם לְעֹלָה לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ 33 וְהַקְּדָשִׁים
34 בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים[a]׃ 34 רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ לִמְעָט
וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם עַד־
כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם יִשְׁרֵי לֵבָב
35 לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃ 35 וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים
36 לָעֹלָה וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ 36 וַיִּשְׂמַח יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־הָעָם עַל
30 הַהֵכִין הָאֱלֹהִים לָעָם[a] כִּי בְּפִתְאֹם הָיָה הַדָּבָר׃ פ 30 1 וַיִּשְׁלַח
יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב עַל־אֶפְרַיִם
וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי
2 יִשְׂרָאֵל׃ 2 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־הַקָּהָל בִּירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח
3 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ 3 כִּי לֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂתוֹ[a] בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־
4 הִתְקַדָּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלִָם׃ 4 וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי
5 הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל׃ 5 וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־

[32] Mm 4203. [33] Mm 2203. [34] Mm 2109. [35] Mm 4236. [36] Mp sub loco. [37] Q addidi, cf 1 Ch 15,24; 2 Ch 5,13; 7,6; 13,14 et Mp sub loco. [38] Mm 85. [39] Dt 31,29. [40] Mm 1254. [41] Mm 593. [42] Mm 4237. [43] Mm 1208. [44] וחד יחזקום Jer 10,4. [45] Mm 912. [46] Mm 3893. [47] Mm 4070. [48] Mm 698. **Cp 30** [1] Mm 4238. [2] Mm 4151. [3] Mp sub loco. [4] Mm 4236. [5] Mm 2036. [6] Mm 305. [7] Mm 968.

25 [a–a] $\mathfrak{G}^{B}$ *τοῦ προφήτου* || [b–b] prp בְּדָוִיד הָיָה || **27** [a–a] $\mathfrak{G}$ *πρός* || **28** [a] cf 1 Ch 15,24[a] || [b] > $\mathfrak{GSV}$ || **31** [a] ins לָעָם cf 31b || [b] prp מַלֵּאוּ אַתֶּם cf 1 Ch 29,5 || **33** [a] $\mathfrak{G}^{B}$ + 500 || **36** [a] $\mathfrak{C}$ לרב; prp לָעֵת || **Cp 30,3** [a] ins לְעִתּוֹ vel בְּעִתּוֹ (hpgr).

ל 32. ל בסיפ
ה 33. ל בסיפ
ט מל בלישׁ ובסיפ
ל 34. ה; 35.
ל 36. 34. ה מחצרים 37 חד מן יתיר צ 36 ק
ה 38. ל
ל בכתיב. ל בקריא וכל אוריתא דכותה ב מ א 39. ג חס ול בכתיב 40. ל 41.
ג מל בלישׁ 42. לו. ג מל בלישׁ 42
ה בטע בסיפ
ל בסיפ
ז קמ וכל אחנה וס״פ דכותה 43
ל. ל. ל 44
יז פסוק עד ועד 45. ל
ל. ל 46. כ 47 ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ
ה 48. נא מ״ם וכל ר״פ דכותה ב מ 36
ל. ל. ל 1
כ ה? מנה בסיפ. ל
ל. ב 2
ה 4
מז פסוק לא לא לא. ו זוגיין. ה וחס 6
חי. ג מל 7. קלט 3

ב[8] יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבֹוא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־
יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא לָרֹב[a] עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ 6 וַיֵּלְכוּ הָרָצִים 6
ל. ל בְּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וּכְמִצְוַת[a] הַמֶּלֶךְ[b]
ד בליש[9]. לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל
לג ט מנה בכתיב
ה[10]. ל וְיָשָׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף מַלְכֵי[c] אַשּׁוּר׃ 7 וְאַל־תִּהְיוּ 7
ל. יז מל בסיפ[8] כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם
כה[11] ר״פ ה מנה בסיפ. ג[12] לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃ 8 עַתָּה אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם 8
[a]תְּנוּ־יָד[b] לַיהוָה[a] וּבֹאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־
ה[10]. לא[13] יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ 9 כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה[a] 9
ג מל[14]. ג[15] אֲחֵיכֶם וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־חַנּוּן
וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים[b] מִכֶּם אִם־תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ פ
ל 10 וַיְהִי הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר | לָעִיר בְּאֶרֶץ־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־ 10
ל. ל וחס. ל זְבֻלוּן[a] וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים[b] עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים בָּם׃ 11 אַךְ־אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר 11
ג[18]. ד בליש ול בסיפ וּמְנַשֶּׁה[a] וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ לִירוּשָׁלִָם׃ 12 גַּם בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד 12
ה[17] הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר[a]
יג[19]. לג קמ[19] יְהוָה׃ 13 וַיֵּאָסְפוּ יְרוּשָׁלִַם עַם־רָב לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ 13
ה[18] הַשֵּׁנִי קָהָל לָרֹב[a] מְאֹד׃ 14 וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר 14
ל ומל[8] בִּירוּשָׁלִַם וְאֶת כָּל־הַמְקַטְּרוֹת[a] הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לַנַּחַל קִדְרוֹן׃
ח[20] 15 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a] 15
לו נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדָּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃ 16 וַיַּעַמְדוּ עַל־עָמְדָם 16
ו[21] כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים[a] זֹרְקִים אֶת־הַדָּם
ד דגש[22]. ג קמ מִיַּד הַלְוִיִּם׃ 17 כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא הִתְקַדָּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־ 17
ל. ל. ג[23] שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ 18 כִּי מַרְבִּית 18
ל[24] הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן לֹא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ

[8] Mp sub loco. [9] Mm 4147. [10] Mm 976. [11] Mm 1057. [12] Mm 1109. [13] Mm 486. [14] Mm 3380. [15] Mm 4239. [16] Mm 1419. [17] Mm 1549. [18] Mm 264. [19] Mm 3179. [20] Mm 1199. [21] Mm 3890. [22] Mm 3722. [23] Mm 1542. [24] וחד והטהרו Nu 8,7.

5 [a] > 𝔊 ‖ **6** [a] mlt Mss ובמ׳, Ms 𝔊𝔙 כמ׳ ‖ [b] prb ins דִּבְּרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ vel sim (homtel) ‖ [c] 𝔊𝔖𝔙 sg ‖ **8** [a–a] > 𝔖 ‖ [b] 𝔊 δόξαν ‖ **9** [a] ins יְהִיו cf 𝔊 (hpgr) ‖ [b] Vrs + suff 3 sg ‖ **10** [a] prp דָּן גְּבֻל ‖ [b] Mss מְשַׂחֲקִים ‖ **11** [a] l וּמִמְּ׳ (מ hpgr) cf 𝔊 ‖ **12** [a] pc Mss 𝔖𝔗 כְּד׳ ‖ **13** [a] cf 24,24[a] ‖ **14** [a] prp הַמְקַטְּרֹת cf Ex 30,1 ‖ **15** [a] dl וְ cf 27 ‖ **16** [a] pc Mss 𝔊𝔙 וְה׳.

אֶת־הַפֶּסַח בִּלְתִּי כַּכָּתוּב כִּי׀ הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה
19 הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד: [a] 19 כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים | יְהוָה אֱלֹהֵי [25] ל. 1
20 אֲבוֹתָיו וְלֹא כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ: ס 20 וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ [26] ג מל. ל
21 וַיִּרְפָּא אֶת־הָעָם: ס 21 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלַם [27] ב
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וּמְהַלְלִים לַיהוָה יוֹם | ג
22 בְּיוֹם הַלְוִיִּם׀ וְהַכֹּהֲנִים [a] בִּכְלֵי־עֹז [ab] לַיהוָה: ס 22 וַיְדַבֵּר יְחִזְקִיָּהוּ [28] ד
עַל־לֵב כָּל־הַלְוִיִּם הַמַּשְׂכִּילִים שֵׂכֶל־טוֹב לַיהוָה וַיֹּאכְלוּ [a] אֶת־ [29] ב מל
הַמּוֹעֵד שִׁבְעַת׀ הַיָּמִים מְזַבְּחִים זִבְחֵי שְׁלָמִים וּמִתְוַדִּים לַיהוָה אֱלֹהֵי [30] ה
23 אֲבוֹתֵיהֶם: ס 23 וַיִּוָּעֲצוּ כָּל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים ז מל בסיפ
24 וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת־יָמִים שִׂמְחָה: [a] 24 כִּי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֵרִים לַקָּהָל [31] ה בסיפ
אֶלֶף׀ פָּרִים וְשִׁבְעַת אֲלָפִים צֹאן׀ ס וְהַשָּׂרִים הֵרִימוּ לַקָּהָל׀ פָּרִים ל
25 אֶלֶף וְצֹאן עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וַיִּתְקַדְּשׁוּ [a] כֹּהֲנִים לָרֹב: 25 וַיִּשְׂמְחוּ | כָּל־ [32] ה. [33] ל בליש בסיפ
קְהַל יְהוּדָה וְהַכֹּהֲנִים׀ וְהַלְוִיִּם׀ וְכָל־הַקָּהָל הַבָּאִים מִיִּשְׂרָאֵל וְהַגֵּרִים
26 הַבָּאִים׀ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹשְׁבִים בִּיהוּדָה: 26 וַתְּהִי שִׂמְחָה־גְדוֹלָה [34] ג חד חס ורב מן י מל בליש
27 בִּירוּשָׁלִַם׀ כִּי מִימֵי שְׁלֹמֹה בֶּן־דָּוִיד׀ מֶלֶךְ׀ יִשְׂרָאֵל לֹא [a] כָזֹאת [35] ג
בִּירוּשָׁלִָם׀ ס 27 וַיָּקֻמוּ הַכֹּהֲנִים׀ הַלְוִיִּם׀ [a] וַיְבָרְכוּ אֶת־הָעָם [36] ג
וַיִּשָּׁמַע [b] בְּקוֹלָם וַתָּבֹוא תְפִלָּתָם לִמְעוֹן קָדְשׁוֹ לַשָּׁמָיִם: פ [37] ל

31 1 וּכְכַלּוֹת כָּל־זֹאת יָצְאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים׀ לְעָרֵי יְהוּדָה׀
וַיְשַׁבְּרוּ הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדְּעוּ הָאֲשֵׁרִים וַיְנַתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת וְאֶת־ ג
הַמִּזְבְּחוֹת מִכָּל־יְהוּדָה׀ וּבִנְיָמִן׀ וּבְאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה עַד־לְכַלֵּה וַיָּשׁוּבוּ ל ולא נעיא. ב בסיפ. ט כת ה׳
2 כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לַאֲחֻזָּתוֹ לְעָרֵיהֶם: ס 2 וַיַּעֲמֵד׀ יְחִזְקִיָּהוּ ל
אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים׀ וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם אִישׁ | כְּפִי עֲבֹדָתוֹ [2] כאַ. ד חס בליש ובסיפ
לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְעֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְשָׁרֵת [a] וּלְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל בְּשַׁעֲרֵי ג ב חס וחד מל [3]
3 מַחֲנוֹת׀ יְהוָה: ס 3 וּמְנָת [a] הַמֶּלֶךְ מִן־רְכוּשׁוֹ לָעֹלוֹת׀ לְעֹלוֹת׀ [b] ל. ל. ב מל. ל

[25] Mm 4104. [26] Mm 4240. [27] Gn 20,17. [28] Mm 4203. [29] Mm 4241. [30] Mm 4051. [31] Mm 2203. [32] Mm 1199. [33] Mm 4236. [34] Mm 2592. [35] Mm 3569. [36] Mm 1188. [37] Mm 3112. Cp 31 [1] Mm 2122. [2] Mm 4144. [3] Mm 4077.ב.

18 [a] dl : cf Vrs ‖ **21** [a–a] prp בְּכָל־עֹז ‖ [b] > 𝔊 ‖ **22** [a] 𝔊 *καὶ συνετέλεσαν*, l וַיְכַלּוּ ‖ **23** [a] nonn Mss בְּשׂ׳ ‖ **24** [a] 𝔊 *καὶ τὰ ἅγια* ‖ **26** [a] pc Mss + הָיְתָה cf Vrs; 𝔊 + *ἑορτή* ‖ **27** [a] Mss 𝔊^{Aal}𝔏𝔖𝔗𝔙𝔄 וה׳ ‖ [b] l שָׁמַע (= וַיהוה) cf 𝔖𝔄 ‖ **Cp 31,2** [a] l וּלְ (cf 𝔊) et tr ante בשערי ‖ [b] 𝔊 *ἐν ταῖς αὐλαῖς οἴκου*, l חַצְרוֹת? > 𝔖 ‖ **3** [a] prp וּמַתְּנַת cf 𝔖𝔄.

הַבֹּקֶר וְהָעֶרֶב וְהָעֹלוֹת לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדִים כַּכָּתוּב ג חס בליש
בְּתוֹרַת יְהוָה׃ 4 וַיֹּאמֶר לָעָם לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לָתֵת מְנָת הַכֹּהֲנִים 4 ל. בא
וְהַלְוִיִּם לְמַעַן יֶחֶזְקוּ בְּתוֹרַת[a] יְהוָה׃ 5 וְכִפְרַץ[a] הַדָּבָר הִרְבּוּ בְנֵי־ 5 ל וחס
יִשְׂרָאֵל רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר וּדְבַשׁ וְכֹל תְּבוּאַת שָׂדֶה וּמַעֲשַׂר כה. ב״ל
הַכֹּל לָרֹב הֵבִיאוּ׃ 6 [a]וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה[ab] הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה 6 י מל ב מנה בלישׁ ול בכתיב
גַּם־הֵם[c] מַעֲשַׂר בָּקָר וָצֹאן וּמַעֲשַׂר[d] קָדָשִׁים[c] הַמְקֻדָּשִׁים לַיהוָה ה״ם
אֱלֹהֵיהֶם הֵבִיאוּ וַיִּתְּנוּ עֲרֵמוֹת עֲרֵמוֹת׃ ס 7 בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִשִׁי 7 ל. ז רש״פ
הֵחֵלּוּ הָעֲרֵמוֹת לְיִסּוֹד[a] וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי כִּלּוּ׃ ס 8 וַיָּבֹאוּ 8 ל
יְחִזְקִיָּהוּ וְהַשָּׂרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הָעֲרֵמוֹת וַיְבָרְכוּ אֶת־יְהוָה וְאֶת עַמּוֹ ז״פ
יִשְׂרָאֵל׃ פ 9 וַיִּדְרֹשׁ יְחִזְקִיָּהוּ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל־ 9 כ״פ. ל וכן בטע[10]. בא״ל
הָעֲרֵמוֹת׃ 10 וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר ס כג לז כג מנה בסיפ
מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה לָבִיא[a] בֵּית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרֹוב כ[11]. ב וכל לשון אריה דכות׳. י מל. ב ומל. ג[12]. ב מל[13]
בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר[b] אֶת־הֶהָמוֹן הַזֶּה׃ ס 11 וַיֹּאמֶר 11 יב
יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׂכוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיְכִינוּ׃ 12 וַיָּבִיאוּ אֶת־הַתְּרוּמָה 12 ל״ט. לז
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקָּדָשִׁים[a] בֶּאֱמוּנָה וַעֲלֵיהֶם נָגִיד כָּונַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי כתיב חד מן ג[14] יתיר ו קרי
אָחִיהוּ מִשְׁנֶה׃ 13 וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ[a] וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד 13 ד[15]. ג. ז בלישׁ
וֶאֱלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ[b] פְּקִידִים מִיַּד כָּונַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו ל. ד ב מל וב חס[16]. כתיב חד מן ג[14] יתיר ו קרי
בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ 14 וְקוֹרֵא 14 מח. י מל בלישׁ
בֶּן־יִמְנָה הַלֵּוִי הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְרָחָה עַל נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים לָתֵת[a] תְּרוּמַת ל. מל. ב[17]
יְהוָה וְקָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים׃ 15 וְעַל־יָדוֹ עֵדֶן[a] וּמִנְיָמִן[b] וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ ג בלישׁ. ב
אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ בְּעָרֵי[c] הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת לַאֲחֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹת ג
כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן׃ 16 מִלְּבַד[a] הִתְיַחְשָׁם לִזְכָרִים מִבֶּן שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְלִמַּעְלָה ל. ל בסיפ׳. ג[18]. ד ול בלישׁ

[4]Mm 4144. [5]Mm 4242. [6]Mm 3688. [7]Mm 791. [8]Mm 461. [9]Mm 761. [10]Mm 4243. [11]Mm 1149. [12]Mm 630. [13]Q addidi, cf Mp sub loco. [14]Mm 4128. [15]Mm 2660. [16]Mm 306. [17]Ps 119,108. [18]Mm 4109.

4 [a] G *ἐν τῇ λειτουργίᾳ οἴκου* || **5** [a] G *καὶ ὡς προσέταξεν* || **6** [a–a] G (om וְ) cj c 5 et addit *καί* || [b] frt add || [c] G(V) + *ἤνεγκαν*, sed cf [f] || [d] ins כל־תבואת שדה cf 5 (aberratio oculi) || [e] G(L) *αἰῶν* ex *ἀγίων* || [f] huc tr ׃ || **7** [a] pc Mss ליס׳ || **10** [a] Seb לָהֲבִיא || [b] G *καὶ κατελίπομεν* = וַנּוֹתַר; l prb וְהִנַּה נוֹתַר || **12** [a] > G, dl || **13** [a] pc Mss G[BLaI] ⅀A וְעַזְזִיָהוּ, pc Mss V וַעֲזַרְיָהוּ || [b] G + *καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ* (versio duplex) || [c] S *mlk'* crrp ex *mrj'* cf A || **14** [a] l וְלִ׳ || **15** [a] G* *Οδομ* || [b] pc Mss GSV וּבְנִ׳ || [c] G *διὰ χειρός* || **16** [a] G[B] *ἕκαστος* crrp ex *ἐκτός* (sic G[AaI]); prp כָּל יְדֵי.

לְכָל־הַבָּא לְבֵית־יְהוָה לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ לַעֲבוֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם׃ 19₃ ג מל בלישׁ. ב חד חס וחד מל[20]. ב פסוק דמטע[21].
כְּמִתְחַלְקוֹתֵיהֶם׃ [b] 17 וְאֶת [a] הִתְיַחֵשׂ הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם 17
וְהַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמַעְלָה בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ 23₃ ג מגה בלישׁ. ב פסוק דמטע[21].
וְלִהְתְיַחֵשׂ בְּכָל־טַפָּם [a] נְשֵׁיהֶם [b] וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהָל כִּי 18 24₃
בֶאֱמוּנָתָם [c] יִתְקַדְּשׁוּ־קֹדֶשׁ׃ [d] 19 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים [a] בִּשְׂדֵי [b] מִגְרַשׁ 19 25₃ כת י וכל רות דכות ב מ ב
עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְבוּ בְשֵׁמוֹת לָתֵת מָנוֹת לְכָל־
זָכָר בַּכֹּהֲנִים וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ בַּלְוִיִּם׃ 20 וַיַּעַשׂ כָּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ 20 ל. ג בלישׁ[26]
בְּכָל־יְהוּדָה וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת [a] לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ 27₃ ד, 28₃ ג
וּבְכָל־מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל | בַּעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים וּבַתּוֹרָה 21 28½ ג פסוק ובכל בכל. 30₃ מח. ל
וּבַמִּצְוָה [a] לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־לְבָבוֹ עָשָׂה וְהִצְלִיחַ׃ פ 31₃ ל. ז חס וכל אורית ונביא דכות ב מ ב. ז ל בלישׁ[32]

32 1 אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר 1₃
וַיָּבֹא בִּיהוּדָה וַיִּחַן עַל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבָקְעָם אֵלָיו׃ ל
2 וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה עַל־יְרוּשָׁלִָם׃ 2₃
3 וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לְסָתוֹם אֶת־מֵימֵי הָעֲיָנוֹת אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר ב חד מל וחד חס[3]
4 וַיַּעְזְרֻהוּ׃ 4 וַיִּקָּבְצוּ עַם־רָב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־כָּל־[a] הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל ל ומל. לג קמ[4]
הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ־הָאָרֶץ [b] לֵאמֹר לָמָּה יָבוֹאוּ [c] מַלְכֵי [c] אַשּׁוּר וּמָצְאוּ [c] ג מל[5]
מַיִם רַבִּים׃ 5 וַיִּתְחַזַּק [a] וַיִּבֶן אֶת־כָּל־הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה [b] וַיַּעַל [c] עַל־ ב וכל התחזק דכות[6]. ל
הַמִּגְדָּלוֹת [bc] וְלַחוֹמָה הַחִיצוֹנָה [d] אַחֶרֶת [e] וַיְחַזֵּק אֶת־הַמִּלּוֹא עִיר דָּוִיד ל. ל. ה וכל דסמיכ לאדכרה דכות[7]
וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב וּמָגִנִּים׃ 6 וַיִּתֵּן שָׂרֵי מִלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם ל. ז פסוק על אל על. ה וכל עזרא דכות[8]
אֵלָיו אֶל־רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר [a] וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם לֵאמֹר׃ 7 חִזְקוּ ל. ג
וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־הֶהָמוֹן ל
אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי־עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ 8 עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ד ר״פ[9]
לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵנוּ וַיִּסָּמְכוּ הָעָם עַל־דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־ ל. ב וחס.
יְהוּדָה׃ פ 9 אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עֲבָדָיו

[19]Mm 4082. [20]Mm 890. [21]Mm 4244. [22]Mm 4025. [23]Mm 4109. [24]Mm 1696. [25]Mm 2329. [26]Mp sub loco. [27]Mm 1131. [28]Mm 4245. [29]Mm 2217. [30]Mm 4034. [31]Mm 4226. [32]Mm 4104. Cp 32 [1]Mm 4245. [2]Mm 2456. [3]Mm 2609. [4]Mm 264. [5]Mm 3344. [6]Mm 4209. [7]Mm 1661. [8]Mm 1968. [9]Mm 3479.

16 [b] mlt Mss ס בְּמ׳ ‖ **17** [a] G *οὗτος* = וזאת ‖ **18** [a–a] add ‖ [b] > G ‖ [c] l בַּאֲבוֹתָם ‖ [d] pc Mss ת׳הְ ‖ **19** [a] Ms ס ן_ ‖ [b] mlt Mss דה– ‖ **20** [a] > G^{L} ‖ **21** [a] huc tr ‖ **Cp 32,4** [a] G *ὕδατα* ‖ [b] G *(διὰ) τῆς πόλεως* ‖ [c] GSA sg ‖ **5** [a] prp וַיִּתְחַזֵּקוּ, quod cj c 4 (cf G + *καὶ κατισχύσῃ*) ‖ [b–b] G *καὶ πύργους* ‖ [c–c] l עָלֶיהָ מִ׳ cf Θ𝔙 ‖ [d] GΘ om הַ ‖ [e] nonn Mss ׳הָא ‖ **6** [a] G *τῆς φάραγγος*.

ה[10] ול[11] מל . ח וְרוּשָׁלַ֫יִם וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ
יְהוּדָה וְעַל־כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָ֫יִם לֵאמֹר׃ 10 כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב 10
ב . ל וכל ובמצוק דכות מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־מָה אַתֶּם בֹּטְחִים וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלָ֫יִם׃ 11 הֲלֹא 11
יְחִזְקִיָּהוּ מַסִּית אֶתְכֶם לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בָּרָעָב וּבַצָּמָא לֵאמֹר יְהוָה
ל . ד[12] אֱלֹהֵינוּ יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ 12 הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־ 12
כל חס[13] . ד . ח[14] בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַ֫יִם לֵאמֹר לִפְנֵי [a]מִזְבֵּחַ
ז . ב[15] . ז מל אֶחָד[a] תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו תְּקַטְּרוּ׃ 13 הֲלֹא תֵדְעוּ מָה עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתָי 13
ח בליש . ב חד מל וחד חס . ב חס לא[13] . ב לְכָל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכֹלוּ יָכְלוּ אֱלֹהֵי גּוֹיֵ הָאֲרָצוֹת לְהַצִּיל אֶת־
ל . ז מל אַרְצָם מִיָּדִי׃ 14 מִי בְכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי 14
ד מל[16] . ל אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם
ה ב מל וג חס . ה בסיפ[17] מִיָּדִי׃ 15 וְעַתָּה אַל־יַשִּׁא אֶתְכֶם יְחִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסֵּית אֶתְכֶם כָּזֹאת 15
פסוק כל כל ומילה חדה בינית[18] וְאַל־תַּאֲמִינוּ לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־אֱלֹהַ[a] כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה לְהַצִּיל
ז מל עַמּוֹ מִיָּדִי וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ[b] אֶתְכֶם מִיָּדִי׃
כג ח[19] מנח ר״פ . לא[20] . ל[21] 16 וְעוֹד דִּבְּרוּ עַבָדָיו עַל־יְהוָה ׀׀ הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃ 16
ג[22] 17 וְסֵפָרִים כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו לֵאמֹר 17
ג מל וכל אוררית דכות[23] . ב כֵּאלֹהֵי גוֹיֵ הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי
ז יְחִזְקִיָּהוּ עַמּוֹ מִיָּדִי׃ 18 וַיִּקְרְאוּ[a] בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם יְרוּשָׁלַ֫יִם 18
ל . ל אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיִרְאָם וְלִבְהָלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃
ל . ב . ל ובסיפ 19 וַיְדַבְּרוּ[a] אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלַ֫יִם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ מַעֲשֵׂה[b] יְדֵי 19
הָאָדָם׃ ס 20 וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְיֶשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא 20
21 עַל־זֹאת [a]וַיִּזְעֲקוּ הַשָּׁמָיִם[a]׃ פ 21 וַיִּשְׁלַח יְהוָה מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד
ב זקף קמ . ב כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים
רמיציאי חד מן מח[24] כת ו קר׳ . ל רכת לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאָו[a] מֵעָיו שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶּחָרֶב׃
ט[25] 22 וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ֫יִם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־
ב[26] . ו[27] אַשּׁוּר וּמִיַּד־כֹּל[a] וַיְנַהֲלֵם[b] מִסָּבִיב׃ 23 וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה 23

[19] Mm 1939. [11] Mm 3747. [12] Mm 1206. [13] Mp sub loco. [14] Mm 2159. [15] Lv 2, 11. [16] Mm 911. [17] Mm 2203. [18] Mm 3316. [19] Mm 2227. [20] Mm 486. [21] Mm 1372. [22] Mm 4246. [23] Mm 2656. [24] Mm 3811. [25] Mm 1395. [26] Mm 4247. [27] Mm 4248.

12 [a–a] G *τοῦ θυσιαστηρίου τούτου* ‖ **15** [a] sic L, mlt Mss Edd הַ– ‖ [b] nonn Mss Vrs יַצִּיל cf 17b, sic l? ‖ **18** [a] pc Mss G*V sg ‖ **19** [a] GV sg ‖ [b] Ms GC מעשי ‖ **20** [a–a] S *wšm' bql' dšlwthwn mrj'* ‖ **21** [a] K lapsus calami ‖ **22** [a] pc Mss + אוֹרְבָיו; ins חֵילוֹ ‖ [b] G(V) *καὶ κατέπαυσεν αὐτούς*, l וַיָּנַח לָהֶם.

לִירוּשָׁלַ֑͏ִם וּמִגְדָּנ֣וֹת לְיִחְזְקִיָּ֗הוּ מֶ֚לֶךְ יְהוּדָ֔ה וַיִּנָּשֵׂ֥א[a] לְעֵינֵ֖י כָּל־הַגּוֹיִ֥ם מֵאַחֲרֵי־כֵֽן׃ ס

24 בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם חָלָ֥ה יְחִזְקִיָּ֖הוּ עַד־לָמ֑וּת וַיִּתְפַּלֵּ֖ל אֶל־יְהוָ֑ה
25 וַיֹּ֥אמֶר[a] ל֛וֹ[b] וּמוֹפֵ֥ת נָתַ֖ן לֽוֹ׃ 25 וְלֹא־כִגְמַ֥ל עָלָ֖יו הֵשִׁ֑יב יְחִזְקִיָּ֣הוּ כִּי
26 נָבָ֥הּ לִבּ֛וֹ וַיְהִ֥י עָלָ֖יו קֶ֣צֶף וְעַל־יְהוּדָ֥ה וִירוּשָׁלִָֽם׃ 26 וַיִּכָּנַ֣ע יְחִזְקִיָּ֗הוּ
בְּגֹבַ֤הּ[a] לִבּוֹ֙ הֽוּא וְיוֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֔ם וְלֹא־בָ֥א עֲלֵיהֶ֖ם קֶ֣צֶף יְהוָ֑ה בִּימֵ֖י
27 יְחִזְקִיָּֽהוּ׃ 27 וַיְהִי֩ לִיחִזְקִיָּ֨הוּ עֹ֤שֶׁר וְכָב֙וֹד הַרְבֵּ֣ה מְאֹ֔ד וְאֹצָר֥וֹת עָשָׂה־
לּ֖וֹ לְכֶ֣סֶף וּלְזָהָ֑ב וּלְאֶ֣בֶן יְקָרָ֗ה וּלְבָשָׂמִ֛ים וּלְמָגִנִּ֥ים[a] וּלְכֹ֖ל כְּלֵ֥י
28 חֶמְדָּֽה׃ 28 וּמִסְכְּנ֣וֹת לִתְבוּא֣וֹת דָּגָ֔ן וְתִירֹ֖שׁ וְיִצְהָ֑ר וְאֻר֣וֹת לְכָל־
29 בְּהֵמָ֗ה וּבְהֵמָה֙ [a]וַעֲדָרִ֣ים לָאֻר֔וֹת[a]׃ 29 וְעָרִ֣ים[a] עָשָׂ֔ה ל֕וֹ וּמִקְנֵה־צֹ֥אן
30 וּבָקָ֖ר לָרֹ֑ב כִּ֣י נָתַ֤ן־לוֹ֙ אֱלֹהִ֔ים רְכ֥וּשׁ רַ֖ב מְאֹֽד׃ 30 וְה֣וּא יְחִזְקִיָּ֗הוּ
סָתַ֞ם אֶת־מוֹצָ֤א מֵימֵי֙ גִּיחוֹן֙ הָעֶלְיוֹ֔ן וַיְיַשְּׁרֵ֥ם[a] לְמַטָּה־מַעְרָבָ֖ה[b] לְעִ֣יר
31 דָּוִ֑ד וַיַּצְלַ֥ח יְחִזְקִיָּ֖הוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂ֥הוּ׃ 31 וְכֵ֣ן בִּמְלִיצֵ֣י | שָׂרֵי[a] בָּבֶ֗ל
הַמְשֻׁלְחִ֣ים[b] עָלָ֔יו לִדְרֹ֖שׁ הַמּוֹפֵ֣ת אֲשֶׁר־הָיָ֣ה בָּאָ֑רֶץ עֲזָב֥וֹ הָאֱלֹהִ֖ים
32 לְנַסּוֹתוֹ֙ לָדַ֣עַת כָּל־בִּלְבָבֽוֹ׃ 32 וְיֶתֶר֙ דִּבְרֵ֣י יְחִזְקִיָּ֔הוּ וַחֲסָדָ֖יו
הִנָּ֣ם כְּתוּבִ֗ים בְּחָזוֹן֙ יְשַׁעְיָ֣הוּ בֶן־אָמ֔וֹץ הַנָּבִ֖יא עַל־[a]סֵ֣פֶר מַלְכֵ֑י
33 יְהוּדָ֖ה וְיִשְׂרָאֵֽל׃ 33 וַיִּשְׁכַּ֤ב יְחִזְקִיָּהוּ֙ עִם־אֲבֹתָ֔יו וַיְקַבְּר֥וּהוּ[a] בְּמַעֲלֵ֖ה
קִבְרֵ֣י בְנֵי־[a]דָוִ֑יד וְכָב֣וֹד עָשׂ֤וּ לוֹ֙ בְּמוֹתוֹ֔ כָּל־יְהוּדָ֖ה וְיוֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִָ֑ם
וַיִּמְלֹ֥ךְ מְנַשֶּׁ֛ה בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ פ

33 1 בֶּן־שְׁתֵּ֣ים עֶשְׂרֵ֔ה שָׁנָ֖ה מְנַשֶּׁ֑ה בְּמָלְכ֣וֹ וַחֲמִשִּׁ֤ים[a] וְחָמֵשׁ֙ שָׁנָ֔ה
2 מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ 2 וַיַּ֣עַשׂ הָרַ֔ע בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֑ה כְּתוֹעֲב֥וֹת[a] הַגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁ֥ר
3 הוֹרִ֣ישׁ יְהוָ֔ה מִפְּנֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ 3 וַיָּ֣שָׁב וַיִּבֶן֮ אֶת־הַבָּמ֣וֹת אֲשֶׁר־נִתַּ֣ץ

[28] Mm 4249. [29] Mm 2402. [30] Mm 1785. [31] Mm 4250. [32] Mm 2900. [33] Mp contra textum, cf Mp sub loco. [34] Mm 2785. [35] Mm 2781. [36] Mp sub loco. [37] Mm 188. [38] Mm 3908. [39] Mm 3735. [40] Mm 4129. [41] Mm 2457. [42] Mm 1959. [43] Mm 4226. [44] Mm 2238. [45] וחד חזון ישעיהו Jes 1,1. [46] Mm 2513. Cp 33 [1] Mm 4251.

23 [a] 2 Mss ’ג– ‖ **24** [a] G(V) *καὶ ἐπήκουσεν*, sed cf [b] ‖ [b] ins מַרְפֵּא אֹתָנָה לְךָ vel sim (homark) cf 2 R 20,5b ‖ **26** [a] G(T) *ἀπὸ τοῦ ὕψους* ‖ **27** [a] G *καὶ ὁπλοθήκας*, V *et armorum universi generis*; prp וּלְמָגֵנִּים ‖ **28** [a–a] G(V) *καὶ μάνδρας εἰς τὰ ποίμνια*; > Sa, dl cf 29[a] ‖ **29** [a] l וַעֲדָרִים ‖ **30** [a] Q יִשֵּׁ֑ר, K וַיְיַשֵּׁ֑ר ‖ [b] S^{A} *mdnh’* = מְזָרָחָה ‖ **31** [a] l שַׂר־ cf Ⅎ et 2 R 20,12; nonn Mss T + מֶלֶךְ ‖ [b] l הַמְּשֻׁלָּל cf GV (vel הַם שְׁלֻחִים) ‖ **32** [a] GVa pr cop ‖ **33** [a–a] S *bqrjth* = in urbe ‖ **Cp 33,1** [a] > G^{Aal} ‖ **2** [a] G* *ἀπὸ πάντων τῶν βδελυγμάτων*.

יְחַזְּקֻנָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת[a] לַבְּעָלִים[b] וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרוֹת[b] וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־ כ[2].ל.ג בליש[3]

לט צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ 4 וּבָנָה מִזְבְּחוֹת[a] בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר 4

יְהוָה בִּירוּשָׁלַ͏ִם יִהְיֶה־שְּׁמִי לְעוֹלָם׃ 5 וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא 5

הַשָּׁמַיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה׃ 6 וְהוּא הֶעֱבִיר אֶת־בָּנָיו[a] בָּאֵשׁ 6

לג ר״פ

ז כת ע[4].ל.ד למערב[5] [b]בְּגֵי בֶן־הִנֹּם[b] וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְכִשֵּׁף[c] וְעָשָׂה אוֹב וְיִדְּעוֹנִי הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת

פד הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ 7 וַיָּשֶׂם אֶת־פֶּסֶל הַסֶּמֶל[a] אֲשֶׁר עָשָׂה 7

ז.ו[6] בְּבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֶל־דָּוִיד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְנוֹ בַּבַּיִת

כא הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי

ל ומל . ד[7].יט ו[8] מנה חס ג מנה בסיפ לְעוֹלָם[b]׃ 8 וְלֹא אוֹסִיף לְהָסִיר אֶת־רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל הָאֲדָמָה 8

ל אֲשֶׁר הֶעֱמַדְתִּי[a] לַאֲבֹתֵיכֶם[b] רַק ׀ אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־אֲשֶׁר

יא זוגין דמטע בטע[9] צִוִּיתִים לְכָל־הַתּוֹרָה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד־מֹשֶׁה׃ 9 וַיַּתַּע מְנַשֶּׁה 9

ח חס איש[10] כל עשייה רע פת ב מ ז[11] קמ אֶת־יְהוּדָה וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לַעֲשׂוֹת רָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה

ג בליש וחד מן ג[3] בטע דמטע . ב[12] מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ 10 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מְנַשֶּׁה וְאֶל־עַמּוֹ וְלֹא 10

גא יה מנה ר״פ[13] הִקְשִׁיבוּ׃ 11 וַיָּבֵא יְהוָה עֲלֵיהֶם אֶת־שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר

ל וחס . ג ב חס וחד מל[14] . כ וחס ד . כט וַיִּלְכְּדוּ אֶת־מְנַשֶּׁה בַּחֹחִים[a] וַיַּאַסְרֻהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיּוֹלִיכֻהוּ בָּבֶלָה׃

ל . ב בתרי לישנ[15] . ג . ל 12 וּכְהָצֵר לוֹ חִלָּה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיִּכָּנַע מְאֹד מִלִּפְנֵי 12

ה . ב ומל אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ 13 וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֵּעָתֶר[a] לוֹ וַיִּשְׁמַע תְּחִנָּתוֹ וַיְשִׁבֵהוּ 13

יְרוּשָׁלַ͏ִם לְמַלְכוּתוֹ וַיֵּדַע מְנַשֶּׁה כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים׃ 14 וְאַחֲרֵי־ 14

ד[16].ג[17].ד[18] כֵּן בָּנָה חוֹמָה חִיצוֹנָה ׀ לְעִיר־דָּוִיד מַעְרָבָה[a] לְגִיחוֹן בַּנַּחַל וְלָבוֹא

ג[19] . פד בְשַׁעַר הַדָּגִים וְסָבַב[b] לָעֹפֶל וַיַּגְבִּיהֶהָ מְאֹד וַיָּשֶׂם שָׂרֵי־חַיִל בְּכָל־

ל עָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה׃ 15 וַיָּסַר אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר וְאֶת־הַסֶּמֶל 15

כא מִבֵּית יְהוָה וְכָל־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בְּהַר בֵּית־יְהוָה וּבִירוּשָׁלָ͏ִם

ויבן חד מן ג[20] כת כ ק וקרי ב וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לָעִיר׃ 16 וַיִּכֶן[a] אֶת־מִזְבַּח יְהוָה וַיִּזְבַּח עָלָיו זִבְחֵי 16

ג מל ול בליש שְׁלָמִים וְתוֹדָה וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

[2]Mm 1991. [3]Mp sub loco. [4]Mm 3989. [5]Mm 1158. [6]Mm 19. [7]Mm 2175. [8]Mm 4177 contra textum. [9]Mm 794. [10]Mm 2513. [11]Mm 824. [12]Mm 4252. [13]Mm 639. [14]Mm 4253. [15]Mm 4254. [16]Mm 2457. [17]Mm 4129. [18]Mm 1224. [19]Mm 1561. [20]Mm 4255.

3 [a] G *στήλας* = מַצֵּבוֹת ‖ [b] 2 R 21,3 sg ‖ **4** [a] sic c 2 R 21,4 (ubi l הַמִּ׳) ‖ **6** [a] S sg ut 2 R 21,6 ‖ [b–b] > 2 R ‖ [c] > 2 R ‖ **7** [a] 2 R 21,7 הָאֲשֵׁרָה ‖ [b] l c pc Mss GSTV לְעוֹלָם ‖ **8** [a] 2 R 21,8 נָתַתִּי, it GSV ‖ [b] l c 2 R יָהֶם–, it GSV ‖ **11** [a] S *bhjwhj* = vivum ‖ **13** [a] pc Mss T וַיֵּחָתֵר ‖ **14** [a] G^{Aal} *κατὰ νότον* ‖ [b] G *κυκλόθεν*, V *per circuitum* = סָבִיב? ‖ **16** [a] mlt Mss STA ut Q, K GV וַיְכֵן.

17 אֲבָל עוֹד הָעָם זֹבְחִים בַּבָּמוֹת רַק לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ 18 וְיֶתֶר ל
דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וּתְפִלָּתוֹ אֶל־אֱלֹהָיו וְדִבְרֵי הַחוֹזִים הַמְדַבְּרִים אֵלָיו ח21
19 בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנָּם עַל־דִּבְרֵי [a]מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל[a]׃ 19 וּתְפִלָּתוֹ[a] ל22
וְהֵעָתֵר־לוֹ וְכָל־חַטָּאתוֹ וּמַעְלוֹ וְהַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בָהֶם בָּמוֹת ל22. ב
וְהֶעֱמִיד הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים לִפְנֵי הִכָּנְעוֹ הִנָּם כְּתוּבִים עַל דִּבְרֵי
20 חוֹזָיb׃ 20 וַיִּשְׁכַּב מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיְקַבְּרֻהוּ[a] בְּבֵיתוֹ וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן ל וקמ
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

21 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ
22 בִּירוּשָׁלִָם׃ 22 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו קלט22
וּלְכָל־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה אָבִיו זָבַח אָמוֹן וַיַּעַבְדֵם׃ ד מל22
23 וְלֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְהוָה כְּהִכָּנַע מְנַשֶּׁה אָבִיו כִּי הוּא אָמוֹן הִרְבָּה ל. ח23 וכל אורית דכות ב מ ב. ל. ל
24 אַשְׁמָה׃ 24 וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו עֲבָדָיו וַיְמִתֻהוּ בְּבֵיתוֹ׃ 25 וַיַּכּוּ עַם־הָאָרֶץ ג כת כן וכסיפ24
25 אֵת כָּל־הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ ב. ח25 וכל על המלך טוב דכות ב מ ג
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃[a] פ

34 1 בֶּן־שְׁמוֹנֶה שָׁנִים יֹאשִׁיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ כל סיפ מל1. ד
ס פ״ד בִּירוּשָׁלִָם׃ 2 וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בִּדְרָכֵי דָּוִיד אָבִיו וְלֹא ב. ד2
3 סָר יָמִין וּשְׂמֹאול׃ 3 וּבִשְׁמוֹנֶה שָׁנִים לְמָלְכוֹ וְהוּא עוֹדֶנּוּ נַעַר ל בלישׁ ומל
הֵחֵל לִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵי דָּוִיד אָבִיו וּבִשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵחֵל לְטַהֵר ל. ל
אֶת־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם מִן־הַבָּמוֹת וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת׃ ב וכסיפ
4 וַיְנַתְּצוּ לְפָנָיו אֶת מִזְבְּחוֹת הַבְּעָלִים וְהַחַמָּנִים אֲשֶׁר־לְמַעְלָה ג ולא בעיא
מֵעֲלֵיהֶם גִּדָּע וְהָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים וְהַמַּסֵּכוֹת שִׁבֵּר וְהֵדַק וַיִּזְרֹק עַל־ ב. ב וכסיפ. ל
5 פְּנֵי הַקִּבָּרִים[a] הַזֹּבְחִים לָהֶם׃ 5 וְעַצְמוֹת כֹּהֲנִים שָׂרַף עַל־מִזְבְּחוֹתָם[a] ב. מזבחותם חד מן ג[1] מילין יתיר י מ״ת
6 וַיְטַהֵר אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ 6 וּבְעָרֵי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וְשִׁמְעוֹן ד[2]
7 וְעַד־נַפְתָּלִי [a]בְּחַרְבֹתָם בְּסָבִיב׃[a] 7 וַיְנַתֵּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־ בחרבתיהם חד מן ח[3] כת ב מילין ורקי חדה

[21] Mm 3438. [22] Mp sub loco. [23] Mm 3083. [24] Mm 2127. [25] Mm 2106. **Cp 34** [1] Cf Mm 34. [2] Mm 1978. [3] Mp sub loco. [4] Mm 4257. [5] Mm 4258. [6] Mm 214.

18 [a–a] > G ‖ **19** [a] G om וּ ‖ [b] Ms G חוזים, l חוזָיו (l hpgr); S *(d)ḥnn nbj'* = חָנַן הַנָּבִיא ‖ **20** [a] ins c 2 R 21,18 בְּגַן, it G cf S ‖ **25** [a] exc 2 R 21,25sq (homtel) ‖ **Cp 34,4** [a] ins אֲשֶׁר קִבְּרִים (homtel)? ‖ **5** [a] l c Q G^{L} Ⅽ תָּם—; K lapsus calami ‖ **6** [a–a] sic L; K^{Mss} בְּרִחוֹבוֹתֵיהֶם בָּתֵּי בָּתֵּיהֶם; l prb cf Syr.

ל. ל
ה[7] שובה לירושלם ול בלישׁ. [8] ט מנה ר״פ ג מנה בסיפ. כל סיפ מל[9]
יח פסוק את ואת ואת את. ב

הָאֲשֵׁרִים וְהַפְּסִלִים כִּתֵּת לְהֵדַק[a] וְכָל־הַחַמָּנִים גִּדַּע בְּכָל־אֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁב לִירוּשָׁלִָם׃ ס [8] וּבִשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ[a] [8]
לְטַהֵר הָאָרֶץ וְהַבַּיִת שָׁלַח אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָהוּ שַׂר־
הָעִיר וְאֶת יוֹאָח בֶּן־יוֹאָחָז הַמַּזְכִּיר לְחַזֵּק אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהָיו׃

ד. ד
ד. ה
[9] וַיָּבֹאוּ אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיִּתְּנוּ[a] אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית־ [9]
אֱלֹהִים אֲשֶׁר אָסְפוּ־הַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי הַסַּף מִיַּד מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם וּמִכֹּל

לא. ב פסוק ומכל ומכל[10]
ויישבו חד מן ה[11] חס בסיפ ק
[10] שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וּמִכֹּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיָּשֻׁבוּ[b] יְרוּשָׁלִָם׃ [10] וַיִּתְּנוּ

לט. יו[12] כת י ו[13] מנה בסיפ ג[14] מנה מל
[10] עַל־יַד עֹשֵׂה[a] הַמְּלָאכָה הַמִּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּ אֹתוֹ עֹשֵׂי[b]

לט. ג[15]
[11] הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עֹשִׂים בְּבֵית יְהוָה לְבַדּוֹק וּלְחַזֵּק הַבָּיִת׃ [11] וַיִּתְּנוּ[a]

ה חס בלישׁ[16]. ל[17]. ל[18]
לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים לִקְנוֹת אַבְנֵי מַחְצֵב וְעֵצִים לַמְחַבָּרוֹת וּלְקָרוֹת

ח ר״פ
[12] אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר הִשְׁחִיתוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ [12] וְהָאֲנָשִׁים עֹשִׂים

ג[19] בכתיב וכל גביא דכות ב מ א
בֶּאֱמוּנָה בַּמְּלָאכָה וְעֲלֵיהֶם | מְפַקְּדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי

ז בסיפ וכל גביא דכות ב מ ב. ג[20]. ה[21]. ל[22]
מְרָרִי וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקָּהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין

ד[23]
בִּכְלֵי־שִׁיר׃ [13] וְעַל[a] הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל[b] עֹשֵׂה[c] מְלָאכָה [13]

ל. ל מל.
ג[24] מל ב מנה בסיפ
לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים׃

ל ומל
[14] וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה מָצָא[a] חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן [14]
אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ [15] וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן [15]

לט
הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר
אֶל־שָׁפָן׃ [16] וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־ [16]

נא. לח מנה ר״פ[25]. כה
כא[26]
הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים׃ [17] וַיִּתֵּיכוּ [17]

לט. ד ג חס וחד מל[27]
יו[28] כת י ו[29] מנה בסיפ ג[30] מנה מל
אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמְפַקְּדִים וְעַל־יַד
עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃ [18] וַיַּגֶּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי [18]
חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן [a]וַיִּקְרָא־בוֹ[a] שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ [19] וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ [19]
הַמֶּלֶךְ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ [20] וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־ [20]

[7] Mm 3963. [8] Mm 3789. [9] Cf Mm 34. [10] Mm 4259. [11] Mp sub loco. [12] Mm 627. [13] Mm 4106. [14] Mm 4260. [15] Mm 2821. [16] Mm 2115. [17] וחד ולמחברות 1 Ch 22,3. [18] וחד לקרות Neh 2,8. [19] Mm 4135. [20] Mm 4208. [21] Mm 4076. [22] וחד וכל מבין Neh 8,2. [23] Mm 1946. [24] Mm 3889. [25] Mm 639. [26] Mm 2838. [27] Mm 2182.

7 [a] 1 לְהַדֵּק vel לְהָדֵק ‖ **8** [a] 𝔊[Aal] + *ὅτε συνετέλεσεν*, ins כְּכַלּוֹת ‖ **9** [a] prp וַיִּתְּכוּ cf 17 ‖ [b] mlt Mss ut Q cf 7b; l c K Vrs וַיְשִׁבֵי ‖ **10** [a] mlt Mss עֹשֵׂי ‖ [b] 2 R 22,5 לְעֹשֵׂי, it 𝔊𝔖 ‖ **11** [a] > 2 R 22,6 ‖ **13** [a] dl ו ‖ [b–b] 𝔊 *καὶ* (𝔊[L] recte + *ἐπιστάται*; homark) *ἐπὶ πάντων* ‖ [c] cf 10[a] ‖ **14** [a] 1 מִצְאָ? cf 𝔗 ‖ **15** [a] 2 R 22,8 + וַיִּקְרָאֵהוּ ‖ **18** [a–a] 2 R 22,10 וַיִּקְרָאֵהוּ.

חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן[a] בֶּן־מִיכָהּ[b] וְאֶת | שָׁפָן ב בעי[28]
21 הַסּוֹפֵר וְאֶת עַשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ 21 לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה
בַּעֲדִי וּבְעַד[a] הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה[a] עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר ח[29]
נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה[b] בָּנוּ עַל[a] אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְרוּ[c] ל בכתיב
אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ פ ח[30] מל ג מנה בסיפ וכל ל שת דכות ב מ א
22 וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר[a] הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת | שַׁלֻּם בֶּן־ ל . ה ב[31] מנה בכתיב . יא חס ו[32] מנה בכתיב וכל נביא ד כות ב מ ג
תָּוְקָת[b] בֶּן־חַסְרָה[c] שׁוֹמֵר[d] הַבְּגָדִים[e] וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַ͏ִם בַּמִּשְׁנֶה תקתת ק ויתיר ר . י מל[33]
23 וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כְּזֹאת׃ ס 23 וַתֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי ל . ג[34] וכל נביא דכות ב מ א . כד
24 יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃ ס 24 כֹּה אָמַר לב[35]
יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־[a]הָאָלוֹת[b] ב מל . ג ב מל וחד חס[36]
25 הַכְּתוּבוֹת עַל־[a]הַסֵּפֶר אֲשֶׁר [c]קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ 25 תַּחַת | ל ומל
אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ[a] לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי ויקטרו[37] יתיר י . ו כת כן . יא כת ל[38]
יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ[b] חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ 26 וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה ל רפי
הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו ס כֹּה־אָמַר ב בלישׁ[39] . ז[40] . כד
27 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ[a]׃ 27 יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ
וַתִּכָּנַע | [a]מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים[a] בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו[b] עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־ ב . ג[41]
יֹשְׁבָיו [c]וַתִּכָּנַע לְפָנַי[c] וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְ לְפָנַי וְגַם־אֲנִי שָׁמַעְתִּי ל . ח[42] . ל[43]
נְאֻם־יְהוָה׃ 28 הִנְנִי אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ ג וחס[44] . ה[45] . ב[46] . ב חד מל וחד חס[47]
בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם
29 הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃ פ 29 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ ג מנה מל[48]
30 וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם׃ 30 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה כ ז מנה בסיפ[49]
וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם[a] וְכָל־הָעָם מִנָּדוֹל וְעַד־קָטֹן ג[50] . ח[51] . גא מ״ם וכל ר״פ דכות ב מ ג . ל

[28] Mm 1495. [29] Mm 2147. [30] Mm 346. [31] Mm 3958. [32] Mm 4232. [33] Mm 3634. [34] Mm 4261. [35] Mm 319. [36] Mm 1221. [37] Q addidi, cf Mp sub loco. [38] Mm 2706. [39] Mp sub loco. [40] Mm 369. [41] Mm 3712. [42] Mm 2449. [43] Mm 2185. [44] Mm 1608. [45] Mm 99. [46] Mm 4262. [47] Mp contra textum, cf Mp sub loco et 2 R 22,20. [48] Mm 910. [49] Mm 4234. [50] Mm 1520. [51] Mm 1199.

20 [a-b] 2 R 22,12 עַכְבּוֹר cf Jer 26,22 36,12 ‖ **21** [a–a] 2 R 22,13 alit ‖ [b] 2 R נִצְתָּה, it G ‖ [c] 2 R שָׁמְעוּ, it GS ‖ **22** [a] prp וְאַנְשֵׁי; Ms + צָוָה, Ms S𝔙 + שָׁלַח; ins אָמַר (hpgr) cf G ‖ [b] 2 R 22,14 תִּקְוָה, it G^{L}S ‖ [c] pc Mss S^{W} חסדה, G^{B} *Χελλης*, 2 R et S^{A} חַרְחַס, mlt Mss in 2 R חַרְחַם ‖ [d] G pt f ‖ [e] G *τὰς ἐντολάς* (ex *στολάς*) ‖ **24** [a–a] 2 R 22,16 דִּבְרֵי ‖ [b] G *τοὺς λόγους* cf [a] ‖ [c–c] 2 R קָרְאָ ‖ **25** [a] mlt Mss et 2 R 22,17 ut Q, K וַיְקַטְּרוּ ‖ [b] cf Jer 7,20; G *καὶ ἐξεκαύθη* cf 2 R ‖ **26** [a] sic c 2 R 22,18, ubi lacuna ‖ **27** [a–a] G *ἀπὸ προσώπου μου* ‖ [b] pc Mss G רֵי– cf [a–a] et 2 R 22,19 ‖ [c–c] 2 R alit ‖ **30** [a] 2 R 23,2 וְהַנְּבִיאִים.

ח וְעַד־קָטֶן וַיַּקְרֵא בְּאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית
ז בסיפ[52]. י יְהוָה׃ 31 וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־עָמְדוֹ[a] וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה 31
ח מל[53]. ה[54] לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה וְלִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ
וּבְכָל־נַפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃
ט וכל יהודה ויושב דכות[55]. לד[56] מל ו מגה בסיפ 32 וַיַּעֲמֵד אֶת כָּל־הַנִּמְצָא בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבִנְיָמִן[a] וַיַּעֲשׂוּ יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם 32
כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ 33 וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת 33
יז מל בסיפ[57]. ט חס בלישׁ ג מגה כת כן מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד[a] אֵת כָּל־הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל
ל כת ד[58] ג מל בלישׁ [b]לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־יָמָיו לֹא סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי
יז מל בסיפ[57] אֲבוֹתֵיהֶם׃ פ 35 1 וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִּירוּשָׁלַ͏ִם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ 35
סד[1] הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ 2 וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל־ 2
המבינים ק מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃ 3 וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם הַמְבִינִים[a] 3
ג מל ול בלישׁ[2] לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים[b] לַיהוָה תְּנוּ[c] אֶת־אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ בְּבֵית אֲשֶׁר
ג[3]. מא ד מגה בסיפ בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין־לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ
והכינו[5] ק[4]. חר מן ז ב[6] מגה בסיפ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ 4 וְהָכִינוּ[a] לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם 4
ד ג[7] מגה בסיפ כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב[b] דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב[c] שְׁלֹמֹה בְּנוֹ׃
ל. ל 5 וְעִמְדוּ בַּקֹּדֶשׁ לִפְלֻגּוֹת בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת[a] 5
ב[8]. ז ב[9] מגה בסיפ בֵּית־אָב לַלְוִיִּם׃ 6 וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ[a] וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת סכה
ח דגש[9]. יז בטע[10] כִּדְבַר־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ פ 7 וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן 7
ג. ל כְּבָשִׂים וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְסָחִים לְכָל־הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים
אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מִרְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ׃ ס 8 וְשָׂרָיו 8
יא וכל עזרא דכות[11] לִנְדָבָה[a] לָעָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּהוּ[b] וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל

[52]Mm 903. [53]Mm 1796. [54]Mm 1875. [55]Mm 334. [56]Mp contra textum, cf Mp sub loco. [57]Mp sub loco. [58]Mp sub loco et cf Mm 57. Cp 35 [1]Mp sub loco. [2]Mm 3030. [3]Mm 3569. [4]Mm 461. [5]Q addidi, cf Mp sub loco. [6]Mm 483. [7]Mm 4145. [8]Mm 4263. [9]Mm 1573. [10]Mm 3998. [11]Mm 4033.

31 [a] 2 R 23,3 הָעֲמִיד, it 𝔊 ‖ **32** [a] aut 1 aut ins בַּבְּרִית cf 2 R 23,3 ‖ **33** [a] pc Mss בר– ‖ [b–b] prp עֲבוֹדַת (ל dttg) ‖ **Cp 35,3** [a] mlt Mss ut Q, K lapsus calami, 2 Mss המוכנים; prp הַנְּתִינִים cf 3 Esr 1,3 *ἱεροδούλοις* ‖ [b] 𝔊 *τοῦ ἁγιασθῆναι αὐτούς* cf 3 Esr, 𝔖(𝔄) *'tqdšw* = sanctificate vos, 𝔙 *(Israhel) sanctificabatur* ‖ [c] 𝔊 *καὶ ἔθηκαν* cf 3 Esr *ἐν τῇ θέσει*, prp נָתְנוּ ‖ **4** [a] 𝔖𝔚𝔄 et 3 Esr 1,4 ut Q; 1 c K 𝔊𝔙 וְהָכוֹנוּ ‖ [b] pc Mss 𝔊𝔖𝔙 et 3 Esr כְּכִי ‖ [c] 2 Mss 𝔖𝔙 וּכְמִ, 𝔊 *καὶ διὰ χειρός*, 3 Esr *καὶ κατὰ τὴν μεγαλειότητα* ‖ **5** [a] prp –בֵּית וּלְכָל ‖ **6** [a] > 𝔊^{BL}; 𝔊^{Aal} (sim 3 Esr) *καὶ τὰ ἅγια* pro וְה׳ן; prp אָב לִבְנֵי העם ח׳ (homtel) ‖ [b] 1 וְח׳ cf 𝔖𝔙 et 3 Esr 1,8 (ן hpgr).

נְגִידֵי ׀ בֵּית ׀ הָאֱלֹהִים לַכֹּהֲנִים נָתְנוּ לַפְּסָחִים[c] אַלְפַּיִם וְשֵׁשׁ מֵאוֹת ל. מת. ג
9 וּבָקָר שְׁלֹשׁ מֵאוֹת: 9 וְכוֹנַנְיָהוּ[a] וּשְׁמַעְיָהוּ וּנְתַנְאֵל אֲחָיו וַחֲשַׁבְיָהוּ וכנניהו[12] חד מן ג[13] יתיר ו. ב. ג[14]
וְיעִיאֵל[b] וְיוֹזָבָד שָׂרֵי הַלְוִיִּם[c] הֵרִימוּ לַלְוִיִּם לַפְּסָחִים[d] חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים ג
10 וּבָקָר חֲמֵשׁ מֵאוֹת: 10 וַתִּכּוֹן הָעֲבוֹדָה וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים עַל־עָמְדָם
11 וְהַלְוִיִּם עַל־מַחְלְקוֹתָם כְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ: 11 וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח וַיִּזְרְקוּ ל
12 הַכֹּהֲנִים[a] מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁטִים: 12 וַיָּסִירוּ[a] הָעֹלָה לְתִתָּם[b] ל ומל. ל[15]
לְמִפְלַגּוֹת לְבֵית־אָבוֹת לִבְנֵי הָעָם לְהַקְרִיב לַיהוָה כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר ל. ג ובכתיב
13 מֹשֶׁה וְכֵן לַבָּקָר: 13 וַיְבַשְּׁלוּ הַפֶּסַח בָּאֵשׁ כַּמִּשְׁפָּט וְהַקָּדָשִׁים בִּשְּׁלוּ ל
14 בַּסִּירוֹת וּבַדְּוָדִים וּבַצֵּלָחוֹת[a] וַיָּרִיצוּ לְכָל־בְּנֵי הָעָם: 14 וְאַחַר הֵכִינוּ ל. ל. ל. ל כת כן[16]. ל
לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים כִּי הַכֹּהֲנִים ׀ בְּנֵי ׀ אַהֲרֹן בְּהַעֲלוֹת הָעוֹלָה וְהַחֲלָבִים ה[17]. ד בלישׁ[18].
15 עַד־לָיְלָה וְהַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם וְלַכֹּהֲנִים ׀ בְּנֵי ׀ אַהֲרֹן: 15 וְהַמְשֹׁרְרִים ג[19]. ט מל בלישׁ ובסיפ
בְּנֵי־אָסָף עַל־מַעֲמָדָם כְּמִצְוַת דָּוִיד וְאָסָף[b] וְהֵימָן וִידֻתוּן[a] חוֹזֵהוּ ח[17]. ד בלישׁ
16 הַמֶּלֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִים לְשַׁעַר ׀ וְשַׁעַר אֵין לָהֶם לָסוּר מֵעַל עֲבֹדָתָם כִּי־ ל. ב חס בלישׁ[20]
אֲחֵיהֶם הַלְוִיִּם הֵכִינוּ לָהֶם: 16 וַתִּכּוֹן כָּל־עֲבוֹדַת ׀ יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא ג. ד חס בלישׁ ובסיפ
לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְהַעֲלוֹת עֹלוֹת עַל מִזְבַּח יְהוָה כְּמִצְוַת ׀ הַמֶּלֶךְ ג בלישׁ[21]
17 יֹאשִׁיָּהוּ: 17 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים אֶת־הַפֶּסַח בָּעֵת הַהִיא ג. ל
18 וְאֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים: 18 וְלֹא־נַעֲשָׂה פֶּסַח כָּמֹהוּ בְּיִשְׂרָאֵל ל. ין ר״פ ולא לא[22].
מִימֵי שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא וְכָל־מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־עָשׂוּ כַּפֶּסַח אֲשֶׁר־עָשָׂה ח[23]. קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
יֹאשִׁיָּהוּ וְהַכֹּהֲנִים ׀ וְהַלְוִיִּם וְכָל־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָא וְיוֹשְׁבֵי ו[24]
19 יְרוּשָׁלָ͏ִם: ס 19 בִּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמַלְכוּת יֹאשִׁיָּהוּ נֶעֱשָׂה ח[25]. ז וכל ר״פ דכות[20]. לג. ט מנה בכתיב[12]. לד מל ול בלישׁ
20 הַפֶּסַח הַזֶּה[a]: 20 [a]אַחֲרֵי כָל־זֹאת אֲשֶׁר הֵכִין יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־הַבַּיִת כל סיפ מל. ח[23] קמ וכל חומש המגילות דכות ב מ ב
עָלָה[a] נְכֹה ׀ מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהִלָּחֶם [b]בְּכַרְכְּמִישׁ עַל[b]־פְּרָת וַיֵּצֵא כל סיפ כת כן[12]. ב כת כן[12]. ב ול כת כן
21 לִקְרָאתוֹ יֹאשִׁיָּהוּ: 21 וַיִּשְׁלַח אֵלָיו מַלְאָכִים ׀ לֵאמֹר ׀ מַה־לִּי וָלָךְ מֶלֶךְ ח בעפ[27]. ד[28]

[12] Mp sub loco. [13] Mm 4128. [14] Mm 4265. [15] Mm 49. [16] Mm 839. [17] Mm 2111. [18] Mm 4228. [19] Mm 581. [20] Mm 3267. [21] Mm 885. [22] Mm 2708. [23] Mm 692. [24] Mm 1264. [25] Mm 1199. [26] Mm 2607. [27] Mm 4137. [28] Mm 1999.

8 [c–c] 3 Esr χιλίαρχοι ‖ [d] G(ScV) et 3 Esr + πρόβατα cf Vrs ‖ **9** [a] G-L + καὶ Βαναιας ‖ [b] S wjd'jl, 3 Esr 1,9 καὶ Οχιηλος (Οζι', Αχι') ‖ **11** [a] G(cV) + τὸ αἷμα, ins הַדָּם (homtel) ‖ **12** [a] G καὶ ἡτοίμασαν ‖ [b] prp לַכֹּהֲנִים ‖ [c] nonn Mss GC לַבָּקָר, it 3 Esr 1,12 sim SA ‖ **13** [a] G καὶ εὐοδώθη, 3 Esr 1,13 μετ' εὐωδίας (crrp ex εὐοδίας) a צלח ‖ **15** [a] GAal(SV) καὶ Ιδιθοῦν ‖ [b] 1 c 2 Mss Vrs חוֹזֵי cf 3 Esr 1,15 ‖ **19** [a] G + eadem vb quae 2 R 23,24–27 et om 19b; 3 Esr 1 + nonn vb ‖ **20** [a–a] G καὶ ἀνέβη Φαραω ‖ [b–b] 2 R 23,29 עַל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־נְהַר, it G.

יְהוּדָה לֹא־עָלֶיךָ אַתָּה[a] הַיּוֹם[b] כִּי אֶל־בֵּית[c] מִלְחַמְתִּי[d] וֵאלֹהִים אָמַר[d] 20 ה[20]
לְבַהֲלֵנִי חֲדַל־לְךָ מֵאֱלֹהִים אֲשֶׁר־עִמִּי וְאַל־יַשְׁחִיתֶךָ׃ 22 וְלֹא־הֵסֵב[e] 22 ב[30]
יֹאשִׁיָּהוּ פָּנָיו מִמֶּנּוּ[a] כִּי לְהִלָּחֵם־בּוֹ הִתְחַפֵּשׂ[b] וְלֹא שָׁמַע אֶל־דִּבְרֵי ל בסיפ[31]
נְכֹה[d] מִפִּי[e] אֱלֹהִים וַיָּבֹא לְהִלָּחֵם בְּבִקְעַת מְגִדּוֹ׃ 23 וַיֹּרֻ֫ [a] 23 כל סיפ כתי כן[32] חס ב[33] חס ב[34] מנה בליש חד חס וחד מל
הַיֹּרִים[a] לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לַעֲבָדָיו הַעֲבִירוּנִי כִּי הָחֳלֵיתִי ג[35] חס ב[35] מנה בליש חד חס וחד מל . ל ומל
מְאֹד׃ 24 וַיַּעֲבִירֻהוּ עֲבָדָיו מִן־הַמֶּרְכָּבָה[a] וַיַּרְכִּיבֻהוּ עַל רֶכֶב ל וחס . ב 24
הַמִּשְׁנֶה[b] אֲשֶׁר־לוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַ֫ם וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר[c] בְּקִבְרוֹת[c] אֲבֹתָיו[b] ב וחס ו
וְכָל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ֫ם מִתְאַבְּלִים עַל־יֹאשִׁיָּהוּ׃ פ 25 וַיְקוֹנֵן[a] 25 ז וכל ר״פ דכות[36] . ג ב חס וחד מל[37]
יִרְמְיָהוּ[b] עַל־יֹאשִׁיָּהוּ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַשָּׁרִים וְ֫הַשָּׁרוֹת בְּקִינוֹתֵיהֶם עַל־ ח בליש[38]
יֹאשִׁיָּהוּ עַד־הַיּוֹם וַיִּתְּנֻם לְחֹק עַל־יִשְׂרָאֵל וְהִנָּם כְּתוּבִים[a] עַל־ ט מיחד . ג ב חס וחר מל[39] . ב . ל
הַקִּינוֹת[a]׃ 26 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֹאשִׁיָּהוּ וַחֲסָדָיו[a] כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת 26
יְהוָה׃ 27 וּדְבָרָיו[a] הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר 27 ה[40] . כי יג מנה בסיפ
מַלְכֵי־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ ג[41]

36 1 וַיִּקְחוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ[a] וַיַּמְלִיכֻהוּ תַּחַת־ **36**
אָבִיו בִּירוּשָׁלִָ֫ם[b]׃ 2 בֶּן־שָׁלוֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה יוֹאָחָז בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה 2 ד
חֳדָשִׁים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָ֫ם[a]׃ 3 וַיְסִירֵהוּ[a] מֶלֶךְ־מִצְרַ֫יִם[b] בִּירוּשָׁלִָ֫ם 3
וַיְעַנֶּשׁ אֶת־הָאָרֶץ מֵאָה כִכַּר־כֶּסֶף וְכִכַּר[c] זָהָב׃ 4 וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־ 4 ה .
מִצְרַ֫יִם אֶת־אֶלְיָקִים[a] אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָ֫ם[a] וַיַּסֵּב[b] אֶת־שְׁמוֹ[b] ד . כל סיפ כתי ו׳ כח רל בכתיב[2]
יְהוֹיָקִים וְאֶת־יוֹאָחָז אָחִיו לָקַח נְכֹה[c] וַיְבִיאֵהוּ מִצְרָיְמָה׃ פ
5 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ 5

[29] Mm 371. [30] Dt 4,31. [31] Mm 1718. [32] Mp sub loco. [33] Mm 1759. [34] Mm 4266. [35] Mm 4267. [36] Mm 2607. [37] Mm 1724. [38] Mm 1824. [39] Mm 652. [40] Mm 1077. [41] Mm 4230. **Cp 36** [1] Mp sub loco. [2] Mm 84.

21 [a] G *ἤκω*, sim ⅁⅁ et 3 Esr 1,25 ‖ [b–b] G *πόλεμον ποιῆσαι* ‖ [c–c] 3 Esr *ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου* (= פְּרָת) ‖ [d] ins מֶלֶךְ בָּבֶל (homark) cf 𝔙 ‖ **22** [a] 3 Esr 1,26 *ἐπὶ τὸ ἅρμα αὐτοῦ* crrp ex *ἀπὸ τοῦ ῥήματος* ‖ [b] l prb הִבָּה cf [c] ‖ [c] G *ἐκραταιώθη*, sim ⅁⅁ et 3 Esr; l שׁ– ‖ [d] 3 Esr *Ἰερεμίου προφήτου* ‖ [e] pc Mss מִפְּנֵי ‖ **23** [a–a] 3 Esr 1,27 *καὶ κατέβησαν οἱ ἄρχοντες* = וַיֵּרְדוּ הַחֹרִים ‖ **24** [a] 3 Esr 1,28 *ἀπὸ τῆς παρατάξεως* = מִן־הַמַּעֲרָכָה ‖ [b–b] 2 R 23,30 בְּקַלְקָרְתּוֹ ‖ [c] G *μετά* ‖ **25** [a–a] 3 Esr 1,31 *ἐν τῇ βύβλῳ* (it S) *τῶν ἱστορουμένων περὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰουδαίας* ‖ **26** [a] G *καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ* ‖ **27** [a] l וּדְבָרָיו? ‖ **Cp 36,1** [a] 2 R 23,30 + וַיַּמְשִׁחוּ אֹתוֹ, it G ‖ [b] > G^{B} et 3 Esr 1,32 et 2 R ‖ **2** [a] G + eadem vb quae 2 R 23,31b.32 ‖ **3** [a–a] G *ὁ βασιλεὺς εἰς Αἴγυπτον* ‖ [b] ins c 2 R 23,33 Q מִמַּלְכוּת, it 𝔗 et 3 Esr 1,33 ‖ [c] sic c 2 R; 𝔗 pr (numerum) 12 ‖ **4** [a–a] G alit ‖ [b–b] 3 Esr 1,36 G^{L} *καὶ ἔδησεν τοὺς μεγιστᾶνας* = וַיֶּאְסֹר אֶת־שָׂרֵי ‖ [c] G + nonn vb sec 2 R 23,34bβ.35.

6 בִּירוּשָׁלִַם[a] וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו[b]׃ 6 עָלָיו עָלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר
7 מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם לְהֹלִיכוֹ[a] בָּבֶלָה׃ 7 וּמִכְלֵי בֵית יְהוָה
8 הֵבִיא נְבוּכַדְנֶאצַּר לְבָבֶל וַיִּתְּנֵם בְּהֵיכָלוֹ בְּבָבֶל׃ 8 וְיֶתֶר דִּבְרֵי
יְהוֹיָקִים וְתֹעֲבֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה [a]וְהִנֵּמָצֵא עָלָיו[a] הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
9 מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה[b] וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ 9 בֶּן־
שְׁמֹנֶה[a] שָׁנִים יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים[b] וַעֲשֶׂרֶת[b] יָמִים[c] מָלַךְ
10 בִּירוּשָׁלִַם וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ 10 וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ
נְבוּכַדְנֶאצַּר וַיְבִאֲהוּ בָבֶלָה עִם־כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית־יְהוָה וַיַּמְלֵךְ אֶת־
11 צִדְקִיָּהוּ אָחִיו[a] עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ פ 11 בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת
12 שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ 12 וַיַּעַשׂ
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִפִּי יְהוָה׃
13 וְגַם בַּמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶאצַּר מָרַד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוֹ בֵּאלֹהִים וַיֶּקֶשׁ אֶת־
14 עָרְפּוֹ וַיְאַמֵּץ אֶת־לִבּוֹ מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ 14 גַּם כָּל־
שָׂרֵי[a] הַכֹּהֲנִים וְהָעָם[b] הִרְבּוּ לִמְעֹל[c]־מַעַל כְּכֹל תּוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם
15 וַיְטַמְּאוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ 15 וַיִּשְׁלַח
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד מַלְאָכָיו[a] הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל
16 עַל־עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ׃ 16 וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים
דְּבָרָיו וּמִתַּעְתְּעִים בִּנְבִאָיו עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ עַד־לְאֵין
17 מַרְפֵּא׃ 17 וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיִּים[a] וַיַּהֲרֹג בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב
בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר וּבְתוּלָה זָקֵן[b] וְיָשִׁישׁ הַכֹּל נָתַן
18 בְּיָדוֹ׃ 18 וְכֹל כְּלֵי בֵית הָאֱלֹהִים הַגְּדֹלִים וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית
19 יְהוָה וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ 19 וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית

ב בסיפ . ה מל בכתיב
ו חס ו ול בלישׁ[3] . כט
ה מל בכתיב . ח[4] . ד בטע ר״פ[5]
ט חס בלישׁ
ג[6]
כל סיפ מל[7] . ד
ב ס״פ בסיפ
ח מל בכתיב . ל חס בכתיב[8] . כט . ד . ה
ב בסיפ
ל
כ[9] ר״פ בכתיב ט מנה בסיפ . ה מל בכתיב . ל זקף קמ . ל . ל
ב[10] . ל
ל . למעל[11] חד מן ב[12] מל . ק ט חס ג[13] מנה בלישׁ
יז מל בסיפ[14] . ל מל
ה[15] . ל . ל . ל . ל ומל
ל . ג חס ב[16] ול בלישׁ . ו . ח[17] . ב[18]
כשדים . ק ג
ל
ז . ה . מח
מח

[3] Mm 1871. [4] Mm 2202. [5] Mm 2037. [6] Mm 4230. [7] Cf Mm 34. [8] Mm 1618. [9] Mm 4070. [10] Mm 2376. [11] Q addidi contra Mp et Mm, cf Mp sub loco. [12] Mm 4268. [13] Mm 4251. [14] Mp sub loco. [15] Mm 1593. [16] Mm 2582. [17] Mm 3927. [18] Mm 4215.

5 [a] G + eadem vb quae 2 R 23,36b || [b] G + eadem vb quae 2 R 23,37b–24,4 || **6** [a] G(ϑ𝔄) et 3 Esr 1,38 *καὶ ἀπήγαγεν αὐτόν* || **8** [a–a] > S || [b–b] G sec 2 R 24,5, tum addit eadem vb quae 2 R 24,6a et *καὶ ἐτάφη ἐν Γανοζα* (= בְּגַן עֻזָּא) *μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ* || **9** [a] ins c Ms G$^{AL\,al}$ et 2 R 24,8 et 3 Esr 1,41 G^{-B} עֶשְׂרֵה cf [c–c] || [b–b] S𝔄 100 || [c–c] > 2 R, וע׳ (orig וְעֶשְׂרֵה) gl recta (cf [a]) ad שמונה || **10** [a] l אֲחִי אָבִיו cf GSϑ; Ms pr בֶּן || **14** [a] ins יְהוּדָה וְ cf G et 3 Esr 1,47 || [b] G *καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς* || [c] Q עַל–, K עוֹל– || **15** [a] 3 Esr 1,48 *τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ* || **17** [a] K דְּיִים–, Q דִּים– || [b] l יָנִק cf S(𝔄) *w'l qšyš' w'pl' 'l jnqj ḥlb'* et 3 Esr 1,50 *πρεσβύτου καὶ νεωτέρου* (pro ז׳ וי׳); G amplius.

ג.ג הָאֱלֹהִים וַיְנַהֲגוּ אֶת חוֹמַת יְרוּשָׁלִַם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ
ז.ב [a]וְכָל־כְּלֵי מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃ ס 20 20 וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב
ו אֶל־בָּבֶל וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרַס[a]׃
ו.ב ג.ב 21 לְמַלֹּאות דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־ 21
ר ג חס ול מל 20. ל 21. ג 19 וקף קמ. ו ב חס וד מל 19 שַׁבְּתֹתֶיהָ[a] כָּל־יְמֵי הָשַּׁמָּהּ שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים שָׁנָה׃ פ
ט מגה ר״פ 22; ג מגה בסיפ. ב 22 וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי[a] 22
ה 23. ט מגה בלישׁ 24. ב מגה בלישׁ יִרְמְיָהוּ הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־
ב וחד מן לא 25 ס״פ מַלְכוּתוֹ וְגַם[b]־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ ס 23 23 כֹּה־אָמַר כֹּורֶשׁ ׀ מֶלֶךְ
26 פָּרַס כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי [a]יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם[a] וְהוּא־פָקַד
עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַּיִת בִּירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־עַמּוֹ
ה 27. ה 28. רפי ול בסיפ יְהוָה[b] אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל׃

סכום הפסוקים של ספר
אלף ושבע מאות וששים
וחמשה׃
אן סה
וחציו׃ ועל אצרות המלך[29]
וסדרים כה
סכום הפסוקים של מקרא כולו
שלושה ועשרים אלף
ומאתים ושלושה׃
כגרג

[19] Mm 4269. [20] Mm 4270. [21] Mm 4271. [22] Mm 3789. [23] Mm 2363. [24] Mm 57. [25] Okhl 357. [26] Mm 3880. [27] Mp sub loco. [28] Mm 437. [29] 1 Ch 27,25, cf Mp sub loco.

19 [a–a] 3 Esr 1,53 *καὶ συνετέλεσαν πάντα* = וַיְכַלּוּ כֹל ‖ **20** [a] 𝔊 *Μήδων* ‖ **21** [a] 𝔊 + *σαββατίσαι* ‖ **22** [a] 𝔗 (Esr 1,1) *mpwm'* = מִפִּי ‖ [b] > 𝔊 ‖ **23** [a–a] 3 Esr 2,2 *ὁ κύριος τοῦ Ισραηλ κύριος ὁ ὕψιστος* ‖ [b] 1 c Ms (+ 2 Mss[vid]) Ed 𝔏 et Esr 1,3 יְהִי cf 𝔊 et 3 Esr 2,3.